

Punjabi: Easy-to-
Read Version

Contents

ਉਤਪਤ	1
ਲੇਵੀਆਂ	113
ਨਿਯਾਂਟੀਆਂ	273
ਮਥੁਏਲ ਦੀ ਯਹਿਲੀ ਖੋਬੀ	311
ਮਥੁਏਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਖੋਬੀ	351
ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯਹਿਲੀ ਖੋਬੀ	385
ਕੌਯੂਬ	576
ਰਹਾਉਤਾਂ	716
ਉਥਦੇਮਰ	745
ਮਲੇਮਾਨ ਦਾ ਗੀਤ	755
ਯਮਾਯਾਗ	762
ਯਿਰਮਿਯਾਗ	837
ਵਿਰਲਾਥ	923
ਹਿਜਰੀਏਲ	932
ਓਬਦਯਾਗ	1036
ਮੱਤੀ ਦੀ ਇੰਜੀਲ	1073
ਮਰਕੁਮ ਦੀ ਇੰਜੀਲ	1116
ਲੂਕਾ ਦੀ ਇੰਜੀਲ	1144
ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਇੰਜੀਲ	1190
ਰਮੂਲਾਂ ਦੇ ਰਹਤੱਬ	1223
ਰੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ	1265
ਰੁਮਿਥੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹਿਲੀ ਖੱਤਰੀ	1285
ਰੁਮਿਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਖੱਤਰੀ	1304
ਗਲਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ	1316
ਯਾਫਸੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ	1323
ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ	1330
ਕੋਲੋਸੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ	1335
ਥਮਲੁਨੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹਿਲੀ ਖੱਤਰੀ	1340
ਥਮਲੁਨੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਖੱਤਰੀ	1344
ਤਿਮੋਥਿਉਮ ਨੂੰ ਯਹਿਲੀ ਖੱਤਰੀ	1347
ਤਿਮੋਥਿਉਮ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਖੱਤਰੀ	1353
ਤੀਤੁਮ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ	1357
ਫਿਲੇਮੋਨ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ	1360
ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ	1361
ਯਾਕੂਬ ਦੀ ਖੱਤਰੀ	1377
ਯਤਰਮ ਦੀ ਯਹਿਲੀ ਖੱਤਰੀ	1383
ਯਤਰਮ ਦੀ ਦੂਜੀ ਖੱਤਰੀ	1389
ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਯਹਿਲੀ ਖੱਤਰੀ	1393
ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਖੱਤਰੀ	1398
ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਤੀਜੀ ਖੱਤਰੀ	1399
ਯਹੂਦਾਗ ਦੀ ਖੱਤਰੀ	1400
ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਯਰਾਮ ਦੀ ਖੋਬੀ	1402

Punjabi: Easy-to-Read Version

Language: ਪੰਜਾਬੀ (Punjabi)

Provided by: Bible League International.

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 2002 Bible League International. Scripture text used by permission.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2018-12-01 from source files dated 2018-11-30.

98d8919e-9bf1-545b-a6e0-ce3aab80a373

ISBN: 978-1-5313-1317-3

ਉਤਪਤ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

¹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਾਜ਼ਿਆ।

² ਯਹਿਲਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਿਲਕੁਲ ਮੱਖਣੀ ਸੀ; ਯਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਝੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗਨੇਰੇ ਨੇ ਮਰੁੰਦਰ ਨੂੰ ਰੱਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਖਾਣੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਸੀ।

ਯਹਿਲਾ ਦਿਨ-ਰੋਸ਼ਨੀ

³ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੋ ਜਾਵੇ!” ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਚਮਕਣ ਲੱਗੀ। ⁴ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਕਿ ਉਹ ਚੰਗੀ ਸੀ। ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਗਨੇਰੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ। ⁵ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ “ਦਿਨ” ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਗਨੇਰੇ ਨੂੰ “ਰਾਤ” ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ।

ਸ਼ਾਮ ਹੋਈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸਵੇਰ ਹੋਈ। ਇਹ ਯਹਿਲਾ ਦਿਨ ਸੀ।

ਦੂਸਰਾ ਦਿਨ-ਯਰਮੇਸੁਰ

⁶ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਦੋ ਗਿਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਲਈ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਹੋਵੇ!” ⁷ ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਮਾਜ਼ਿਆ ਅਤੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੇ ਉੱਪਰ ਖਾਣੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ। ਇਹੀ ਝੁਝ ਵਾਧਿਆ। ⁸ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਹਵਾ ਨੂੰ “ਯਰਮੇਸੁਰ” ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਾਮ ਹੋਈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸਵੇਰ ਹੋਈ। ਇਹ ਦੂਸਰਾ ਦਿਨ ਸੀ।

ਤੀਸਰਾ ਦਿਨ-ਖੁਸ਼ੀ ਜਮੀਨ ਅਤੇ ਖੈਰੇ

⁹ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹੇਠਲਾ ਖਾਣੀ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਇੱਕ ਠਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰੀ ਜਮੀਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵੇ।” ਇਹੀ ਵਾਧਿਆ। ¹⁰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜਮੀਨ ਨੂੰ “ਯਰਮੇਸੁਰ” ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇੱਕ ਠਾਂ ਹੋਣੇ ਖਾਣੀ ਨੂੰ “ਮਰੁੰਦਰ” ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗਾ ਸੀ।

¹¹ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰਮੇਸੁਰ ਘਾਹ ਤੇ ਖੈਰੇ ਉਗਾਏ ਜਿਹੜੇ ਫਲਦਾਰ ਰੁੱਖ ਖੈਰੇ ਰਹਿਣ ਜਿਹੜੇ ਬੀਜਾਂ ਵਾਲੇ ਫਲ ਖੈਰੇ ਰਹਿਣ। ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਉੱਗਣ ਅਤੇ ਆਖਣੀ ਰਿਸਮ ਆਨੁਮਾਰ ਬੀਜ ਖੈਰੇ ਰਹਿਣ। ਇਹੀ ਝੁਝ ਵਾਧਿਆ।” ¹² ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਨੁਮਾਰ ਖੈਰੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਘਾਹ ਅਤੇ ਖੈਰੇ ਉਗਾਏ ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਰੁੱਖ ਉਗਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਬੀਜਾਂ ਵਾਲੇ ਫਲ ਮਨ। ਹਰ ਖੈਰੇ ਨੇ ਆਖਣੀ ਰਿਸਮ ਦੇ ਬੀਜ ਬਣਾਏ। ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗਾ ਸੀ।

¹³ ਸ਼ਾਮ ਹੋਈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸਵੇਰ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਤੀਸਰਾ ਦਿਨ ਸੀ।

ਚੌਥਾ ਦਿਨ-ਸੂਰਜ ਚੰਨ ਅਤੇ ਤਾਰੇ

¹⁴ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਰਹਿਣ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਹੋਣ। ਇਹ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਅਤੇ ਦਿਨਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲਾਂ ਲਈ ਮੰਦਰ ਹੋਣ।” ¹⁵ ਇਹ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਚਮਕਾਉਣ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੀਆਂ।” ਅਤੇ ਇਹੀ ਵਾਧਿਆ।

¹⁶ ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦੋ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਮਾਜ਼ਿਆਂ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਿਨ ਤੇ ਹਰੁਮਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਤ ਉੱਤੇ ਹਰੁਮਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਛੋਟੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀ ਮਾਜ਼ਿਆ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਤਾਰੇ ਵੀ ਮਾਜ਼ਿਆ। ¹⁷ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਿਨਾਂ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਚਮਕਣ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਯਰ ਦਿੱਤਾ। ¹⁸ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਿਨਾਂ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਉੱਤੇ ਹਰੁਮਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਯਾ ਦਿੱਤਾ। ਦਿਨਾਂ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਨੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਗਨੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗਾ ਸੀ।

¹⁹ ਸ਼ਾਮ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸਵੇਰ ਹੋਈ। ਇਹ ਚੌਥਾ ਦਿਨ ਸੀ।

ਪੰਜਵਾਂ ਦਿਨ-ਮਰੁੰਦਰੀ ਜੀਵ ਅਤੇ ਖੰਡੀ

²⁰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਖਾਣੀ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਜੀਵਿਤ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੇ ਆਰ-ਯਾਰ ਖੰਡੀ ਉੱਡਦੇ ਰਹਿਣ।” ²¹ ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਰੁੰਦਰੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਿਤ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਾਜ਼ਿਆ ਕੀਤੀ ਜੋ ਮਰੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚਰਦੇ ਹਨ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਉੱਡਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਜ਼ਿਆ। ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗਾ ਸੀ।

²² ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਿਨਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦਿੱਤੀ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਬੱਚੇ ਖੈਰੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਮਰੁੰਦਰ ਨੂੰ ਭਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਖੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਆਨੇਰਾਂ ਖੰਡੀ ਖੈਰੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਖਿਆ।

²³ ਸ਼ਾਮ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸਵੇਰ ਹੋਈ। ਇਹ ਪੰਜਵਾਂ ਦਿਨ ਸੀ।

ਛੇਵਾਂ ਦਿਨ-ਯਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਲੋਕ

²⁴ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਜੀਵਿਤ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖੈਰੇ ਰਹੇ। ਇੱਥੇ ਹਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਾਲਤੂ ਅਤੇ ਸੀਂਗਣ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਹੋਣ।” ਇਹੀ ਝੁਝ ਵਾਧਿਆ।

੨੫ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ, ਹਰ ਖੁਰਕਾਰ ਦੇ ਖਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੀਂਗਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਖੁਰਕਾਰ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਮਾਜ਼ਣਾ ਰੀਤੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਇਹ ਚੰਗਾ ਸੀ।

੨੬ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਾਓ ਗੁਣ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮਾਜ਼ਣਾ ਕਰੀਏ। ਆਮੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਕਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਜ਼ਾਗੇ। ਲੋਕ ਮਾਡੇ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਮਮੁੰਦਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖੰਡੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਵੱਡੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੀਂਗਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਛੋਟੇ ਜੀਵਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨਗੇ।”

੨੭ ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਰਮ ਵਿੱਚ ਮਾਜ਼ਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਮੁਤਾਬਿਕ ਮਾਜ਼ਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਰ ਅਤੇ ਨਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਜ਼ਿਆ। ੨੮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਬੱਚੇ ਧੈਰਾ ਕਰੋ। ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਵੋ। ਮਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣੀ ਖੰਡੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ। ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੁਰਨ ਫਿਰਨ ਵਾਲੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ।”

੨੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਨਾਜ ਧੈਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਮੁੰਦਰ ਖੈਦੇ ਅਤੇ ਮਮੁੰਦਰ ਫਲਦਾਰ ਰੁੱਖ ਦੇ ਰਿਹਾ ਗਾਂ। ਉਹ ਰੁੱਖ ਖੀਜਾਂ ਵਾਲੇ ਫਲ ਧੈਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਨਾਜ ਅਤੇ ਫਲ ਤੁਹਾਡਾ ਭੋਜਨ ਹੋਣਗੇ। ੩੦ ਅਤੇ ਮੈਂ ਮਮੁੰਦਰ ਹਰੇ ਖੈਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਗਾਂ। ਉਹ ਹਰੇ ਖੈਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਹੋਣਗੇ। ਧਰਤੀ ਉਤਲਾ ਹਰ ਜਾਨਵਰ, ਗੁਣ ਵਿੱਚਲਾ ਹਰ ਖੰਡੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਛੋਟੇ ਜੀਵ ਜਿਹੜੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੀਂਗਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਖਾਣਗੇ।” ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਖਰ ਗਈਆਂ।

੩੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਤੌਰਿਆ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਜ਼ੀਆਂ ਮਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਮਭ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਸੀ।

ਸ਼ਾਮ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਮਵੇਰ ਹੋਈ। ਇਹ ਛੇਵਾਂ ਦਿਨ ਸੀ।

ਸੱਤਵਾਂ ਦਿਨ-ਆਰਾਮ

੧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਰਤੀ ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚਲੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਦੀ ਮਾਜ਼ਣਾ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ। ੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੰਮ, ਜੇ ਉਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਖਤਮ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਆਰਾਮ ਕੀਤਾ। ੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਦਿਨ ਬਣਾਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਰੰਮਾਂ ਤੋਂ ਆਰਾਮ ਲਿਆ ਜੇ ਉਹ ਸੰਮਾਰ ਦੀ ਮਾਜ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

੪ ਇਹ ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਬਨਾਉਣ ਵੇਲੇ ਵਾਖਰੀਆਂ। ੫ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਖੈਦੇ ਉਂਗਣ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਖੈਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗਲੇ ਮੀਂਹ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਖੈਦਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ।

੬ ਇਸਦੀ ਜਗਹ, ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਖੁੰਦ *ਯਾਈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਗਿੱਲਾ ਕੀਤਾ। ੭ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਮਿੱਟੀ ਲਈ ਅਤੇ ਆਦਮ ਨੂੰ ਮਾਜ਼ਿਆ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਦਮ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਾਗ ਫੂਰਿਆ, ਅਤੇ ਆਦਮ ਜਿਉਂਦਾ ਜੀਵ ਬਣ ਗਿਆ। ੮ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖੁਰਬ ਵਿੱਚ ਆਦਮ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਬਾਗ ਲਾਇਆ। ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਜ਼ੇ ਹੋਏ ਆਦਮ ਨੂੰ ਉਸ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ੯ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁੱਖ ਉਗਾਏ: ਹਰ ਖੁਬਮੁਰਤ ਰੁੱਖ ਅਤੇ ਹਰ ਉਹ ਰੁੱਖ ਜੋ ਭੋਜਨ ਲਈ ਚੰਗਾ ਸੀ। ਬਾਗ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ, ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਰੁੱਖ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਰੁੱਖ ਵੀ ਲਾਇਆ ਜੋ ਗਿੱਲਾਨ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ, ਕੀ ਚੰਗਾ ਸੀ ਤੇ ਕੀ ਮਾੜਾ।

੧੦ ਆਦਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਦੀ ਵਗਦੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਬਾਗ ਨੂੰ ਸਿੰਜਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਨਦੀ ਫੇਰ ਚਾਰ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਟ ਗਈ। ੧੧ ਖਹਿਲੀ ਨਦੀ ਦਾ ਨਾਮ ਖੀਮੇਨ ਸੀ। ਇਹ ਨਦੀ ਹਵੀਲਾਹ, ਦੇ ਮਮੁੰਦਰੇ ਦੇਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਵਗਦੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੇਨਾ ਹੈ। ੧੨ (ਹਵੀਲਾਹ ਵਿੱਚਲਾ ਮੇਨਾ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਮੇਤੀ ਅਤੇ ਸੁਲੇਮਾਨੀ ਵੀ ਹਨ।) ੧੩ ਦੂਸਰੀ ਨਦੀ ਦਾ ਨਾਮ ਗੀਹੇਨ ਸੀ। ਇਹ ਨਦੀ ਮਮੁੰਦਰੇ ਦੂਸ ਦੇਸ ਦੁਆਲੇ ਵਗਦੀ ਸੀ। ੧੪ ਤੀਸਰੀ ਨਦੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹਿੰਦਰਾਲ ਸੀ। ਇਹ ਨਦੀ ਆਂਸੂਰ ਦੇ ਖੁਰਬ ਵਿੱਚ ਵਗਦੀ ਸੀ। ਚੌਥੀ ਨਦੀ ਫਰਾਤ ਸੀ।

੧੫ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦਮ ਨੂੰ ਆਦਮ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਰੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਾਗ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਲਈ ਰੱਖਿਆ। ੧੬ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦਮ ਨੂੰ ਇਹ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਬਾਗ ਵਿੱਚਲੇ ਹਰ ਰੁੱਖ ਦਾ ਫਲ ਖਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ੧੭ ਧਰ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਰੁੱਖ ਦਾ ਫਲ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਹੜਾ ਗਿੱਲਾਨ ਦਿੰਦਾ, ਕਿ ਕੀ ਚੰਗਾ ਤੇ ਕੀ ਬੁਰਾ। ਜੇ ਤੂੰ ਉਸ ਰੁੱਖ ਦਾ ਫਲ ਖਾਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮਰ ਜਾਵੇਂਗਾ।”

*੨:੬ ਖੁੰਦ ਜਾਂ, “ਯਾਈ।”

ਪਹਿਲੀ ਔਰਤ

¹⁸ ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮ ਲਈ ਇੰਦਰਲਿਆਂ ਹੋਣਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਉਮ ਲਈ ਇੰਦਰ ਮਹਾਦਿਵ ਮਾਜਾਂਗਾ ਜੇ ਉਮ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

¹⁹ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਹੜੀ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਲਈ ਆਤੇ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਹਰ ਜਾਨਵਰ ਆਤੇ ਆਦਮ ਦੇ ਹਰ ਖੰਡੀ ਦੀ ਮਾਜਨਾ ਰੀਤੀ। ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਆਦਮੀ ਰੋਲ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦੇ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੀ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਦਮੀ ਨੇ ਹਰ ਇੰਦਰ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ। ²⁰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਖਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ, ਆਦਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖੰਡੀਆਂ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਯਹੇ। ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਦਮ ਜਾਨਵਰ ਆਤੇ ਖੰਡੀ ਵੇਖੇ, ਧਰ ਉਮ ਨੂੰ ਰੋਈ ਵੀ ਆਜਿਹਾ ਮਹਾਦਿਵ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਜੇ ਉਮ ਲਈ ਜੱਚਦਾ ਹੋਵੇ। ²¹ ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਗਹਿਰੀ ਨੀਦ ਵਿੱਚ ਸੁਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਆਦਮੀ ਸੁੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਇੰਦਰ ਖੱਸਲੀ ਲਈ। ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਉਹ ਥਾਂ ਬੰਦ ਰਹ ਦਿੱਤੀ ਜਿੱਥੇ ਉਮ ਨੇ ਖੱਸਲੀ ਰੱਢੀ ਸੀ। ²² ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਖੱਸਲੀ ਤੋਂ ਜੇ ਉਮ ਨੇ ਆਦਮੀ ਚੋਂ ਰੱਢੀ ਸੀ ਇੰਦਰ ਔਰਤ ਮਾਜੀ। ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਦਮ ਰੋਲ ਲੈ ਆਇਆ। ²³ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ,

“ਆਖਿਰਾਰਾ! ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ ਇੰਦਰ ਇਨਮਾਨ!
ਉਮ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਮੇਰੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਤੋਂ ਹਨ।
ਉਮਦਾ ਸਰੀਰ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਹੈ।
ਉਮ ਨੂੰ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ,
ਇਸ ਲਈ ਉਹ ‘ਔਰਤ’ ਮਦਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।”

²⁴ ਇਹੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਕਿ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਆਤੇ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋ ਜਣੇ ਇੰਦਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

²⁵ ਆਦਮੀ ਆਤੇ ਉਮਦੀ ਖਤਨੀ ਨੰਗੇ ਮਨ। ਧਰ ਉਹ ਸਰਮਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਮਨ।

ਪਾਧ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ

੨ ¹ ਮੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਭ ਤੋਂ ਚਾਨਾਰ ਸੀ ਜੇ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਜੇ ਗਏ ਮਨ। ਮੱਧ ਨੇ ਔਰਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਤੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਔਰਤ, ਰੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੱਚਮੁੱਚ ਤੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਬਾਗ ਵਿੱਚਲੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਰੁੱਖ ਦਾ ਫਲ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ?”

² ਔਰਤ ਨੇ ਮੱਧ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਆਮੀਂ ਬਾਗ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਫਲ ਖਾ ਮੱਚਦੇ ਹਾਂ। ³ ਧਰ ਇੰਦਰ ਰੁੱਖ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਫਲ ਮਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਰੁੱਖ ਦਾ ਫਲ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ’

ਜਿਹੜਾ ਬਾਗ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਜਾਉਗੇ।”

⁴ ਧਰ ਮੱਧ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮਰੋਗੇ ਨਹੀਂ। ⁵ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਰੁੱਖ ਦਾ ਫਲ ਖਾ ਲਿਆ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਰੀ ਚੰਗਾ ਹੈ ਤੇ ਰੀ ਬੁਰਾ।”

⁶ ਔਰਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਰੁੱਖ ਬੜਾ ਮੋਹਣਾ ਸੀ। ਉਮ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਫਲ ਖਾਣ ਲਈ ਚੰਗਾ ਸੀ ਆਤੇ ਇਹ ਕਿ ਰੁੱਖ ਉਮ ਨੂੰ ਸਿਆਣੀ ਬਣਾ ਮੱਚਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਔਰਤ ਨੇ ਰੁੱਖ ਤੋਂ ਫਲ ਤੋੜਿਆ ਆਤੇ ਖਾ ਲਿਆ। ਉਮਦਾ ਖਤੀ ਵੀ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਮ ਨੇ ਫਲ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁੜ ਹਿੱਸਾ ਉਮ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਵੀ ਖਾਯਾ।

⁷ ਫੇਰ ਦੋਵੇਂ ਆਦਮੀ ਆਤੇ ਔਰਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖ ਮੱਚਦੇ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਨੰਗੇ ਮਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੜ ਖੱਤੇ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਉ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖੜਿਆਂ ਵਾਂਗੂ ਧਰਿਨ ਲਿਆ।

⁸ ਦਿਨ ਦੇ ਸੁਗਵਨੇ ਮਥੇ, ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਮੈਰ ਰਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਦਮ ਆਤੇ ਔਰਤ ਨੇ ਉਮਦੀ ਆਹਟ ਸੁਟੀ, ਆਤੇ ਬਾਗ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁੱਧ ਗਏ।

⁹ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦਮ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ, “ਰਿੱਥੇ ਹੋ ਤੂੰ?”

¹⁰ ਆਦਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਤੁਰਨ ਫਿਰਨ ਦੀ ਆਹਟ ਸੁਟਕੇ ਮੈਂ ਡਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਨੰਗਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਛੁੱਧ ਗਿਆ।”

¹¹ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਰਿਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਨੰਗਾ ਹੈਂ? ਰੀ ਤੂੰ ਉਮ ਖਾਮ ਰੁੱਖ ਦਾ ਫਲ ਖਾਯਾ? ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਉਮ ਰੁੱਖ ਦਾ ਫਲ ਨਾ ਖਾਵੀ!”

¹² ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਹੜੀ ਔਰਤ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਾਜੀ ਸੀ ਉਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਮ ਰੁੱਖ ਦਾ ਫਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਖਾ ਲਿਆ।”

¹³ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਰੀ ਰਹ ਬੈਠੀ ਹੈਂ?” ਔਰਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੱਧ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਫਲ ਖਾ ਲਿਆ।”

¹⁴ ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੱਧ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮੰਦੀ ਗੱਲ ਰੀਤੀ,

ਇਸ ਲਈ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ। ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਰਿਮੇ ਵੀ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲੋਂ ਮੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਤੈਨੂੰ ਢਿੱਡ ਭਾਰ ਤੀਗਣਾ ਖਵੇਗਾ ਆਤੇ ਤੈਨੂੰ ਜੀਵਨ ਭਰ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਖਾਣੀ ਖਵੇਗੀ।

¹⁵ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਤੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇੰਦਰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੇਰੇ ਬੱਚੇ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਬੱਚੇ ਇੰਦਰ

ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੋਣਗੇ।
 ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਤੇਰਾ ਸਿਰ ਕੁਚਲੇਗਾ,
 ਅਤੇ ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਧੈਰ ਨੂੰ ਡੁਕੋਗਾ।”
 16 ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਐਰਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਦੇਵਾਂਗਾ
 ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਵੇਂਗੀ,
 ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਬੱਚੇ ਜਣੇਂਗੀ,
 ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦਰਦ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਖਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚਾਹੇਂਗੀ
 ਧਰ ਉਹ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ।”
 17 ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਕਿ ਉਸ ਰੁੱਖ ਦਾ ਫਲ ਨਾ
 ਖਾਵੀਂ।
 ਧਰ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਕੇ ਉਸ ਰੁੱਖ ਦਾ
 ਫਲ ਖਾ ਲਿਆ।
 ਇਸ ਲਈ ਤੇਰੀ ਖਾਤਰ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਰਾਥ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਤੈਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਭੋਜਨ ਲੈਣ ਲਈ ਜੀਵਨ ਭਰ ਮਖਤ
 ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇਂਗੀ।
 18 ਧਰਤੀ ਤੇਰੇ ਲਈ ਖਰ ਖਤਵਾਰ ਤੇ ਕੰਡੇ ਉਗਾਵੇਂਗੀ।
 ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਖੋਦੇ ਖਾਣੇ ਖੈਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਖੇਤਾਂ
 ਆਂਦਰ ਉੱਗਦੇ ਹਨ।*
 19 ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਮਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ
 ਪਵੇਂਗੀ
 ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਤੇਰਾ ਚਿਹਰਾ ਮੁੜਕੇ ਨਾਲ ਭਿੰਜ ਨਹੀਂ
 ਜਾਂਦਾ।
 ਤੈਨੂੰ ਮਰਨ ਤੀਰ ਮਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇਂਗੀ।
 ਫੇਰ ਤੂੰ ਖਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਾਰ ਨਾਲ ਮਾਜਿਆ ਸੀ
 ਅਤੇ ਮਰਕੇ ਫਿਰ ਤੂੰ ਤੂੰ ਖਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ।”
 20 ਆਦਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਗੱਦਾ ਦਾ ਨਾਮ
 ਦਿੱਤਾ। ਆਦਮ ਨੇ ਇਹ ਨਾਮ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ
 ਕਿਉਂਕਿ ਗੱਦਾ ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਦੇ
 ਜੀਵਿਆ ਸੀ।
 21 ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖੱਲਾਂ
 ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਆਦਮੀ ਤੇ ਉਸਦੀ ਖਤਨੀ ਲਈ ਕੱਢੇ
 ਬਣਾਏ। ਫੇਰ ਉਹ ਕੱਢੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਥਾ ਦਿੱਤੇ।
 22 ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਦੇਖੋ, ਆਦਮੀ
 ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ-ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜੀ ਚੰਗਾ
 ਹੈ ਅਤੇ ਜੀ ਮਾੜਾ ਅਤੇ ਗੁਣ ਮੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਆਦਮ ਜੀਵਨ
 ਬਿਰੱਖ ਦਾ ਫਲ ਖਾ ਲਵੇ। ਜੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਸ ਰੁੱਖ ਦਾ ਫਲ
 ਖਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਮਰਾ ਲਈ ਜਿਉਣਾ ਸੁਰੇਗਾ।”

23 ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦਮ ਨੂੰ ਆਦਮ
 ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਆਦਮ ਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ
 ਨੂੰ ਵਾਹੁਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ
 ਮਾਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 24 ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦਮ
 ਨੂੰ ਬਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬਾਗ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ
 ਰਸਤੇ ਦੀ ਸਾਖੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝੀ ਦੁਤਾਂ ਨੂੰ ਤੈਨਾਤ ਕਰ
 ਦਿੱਤਾ। ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉੱਥੇ ਅਗਨੀ ਦੀ ਤਲਵਾਰ
 ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਤਲਵਾਰ ਜੀਵਨ ਬਿਰੱਖ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਰਸਤੇ
 ਦੀ ਸਾਖੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਧਾਮੇ ਲਿਮਕਦੀ ਸੀ।

ਧਰਿਲਾ ਧਰਿਵਾਰ

1 ਆਦਮ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਖਤਨੀ ਗੱਦਾ ਨੇ ਜਿਨਸੀ
 ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਗੱਦਾ ਨੇ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ
 ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਮ ਕਦਿਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਗੱਦਾ
 ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਇੱਕ
 ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਪਰਾਧਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।”
 2 ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਗੱਦਾ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ
 ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਬੱਚਾ ਕਦਿਨ ਦਾ ਭਰਾ ਗਾਬਲ ਸੀ। ਗਾਬਲ
 ਇੱਕ ਆਜੜੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਕਦਿਨ ਇੱਕ ਰਿਸਾਨ ਬਣ
 ਗਿਆ।

ਧਰਿਲਾ ਕਤਲ

3 ਵਾਢੀ ਦੇ ਮਰੇ, ਕਦਿਨ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ
 ਕੁਝ ਫਲ ਅਤੇ ਮਥਜੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਕਦਿਨ ਉਸ
 ਭੋਜਨ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ
 ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਗਾਇਆ ਸੀ। ਧਰ ਗਾਬਲ ਆਪਣੇ ਇੱਜੜ
 ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਜਾਨਵਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। 4 ਧਰ ਗਾਬਲ ਆਪਣੇ
 ਇੱਜੜ ਵਿੱਚੋਂ ਧਰਿਲੇਠੇ ਜਨਮੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਇਆ
 ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਥ ਤੋਂ ਚੰਗੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਮਥ ਤੋਂ
 ਚੰਗਾ ਹਿੱਸਾ ਭੇਟ ਕੀਤਾ। 5
 ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗਾਬਲ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੁਗਾਤ
 ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਿਰਮਦੀ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ। 6 ਧਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ
 ਕਦਿਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ
 ਕਾਰਣ ਕਦਿਨ ਉਦਾਮ ਹੋ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ
 ਆ ਗਿਆ। 7 ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਕਦਿਨ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਤੂੰ ਗੁੱਸੇ
 ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਹੈਂ? ਤੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਉਦਾਮੀ ਕਿਉਂ ਝਲਕਦੀ ਹੈ?
 8 ਜੇ ਤੂੰ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰੇਂਗਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੇਰਾ ਸੰਬੰਧ ਠੀਕ ਹੋ
 ਜਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ। ਧਰ ਜੇ ਤੂੰ
 ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਧ ਤੇਰੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਤੇਰਾ
 ਧਾਧ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਧਾਉਣਾ ਚਾਹੇਗਾ ਧਰ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ
 ਧਾਧ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਧਾਉਣਾ ਪਵੇਂਗਾ।” 8

*3:18 ਧਰਤੀ ... ਆਂਦਰ ਉੱਗਦੇ ਹਨ ਉਤਪਤ 1:11-24.
 †4:8 ਗਾਬਲ ... ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਮੁਲਕਾਰਥ, “ਗਾਬਲ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਧਲੇਠੀਆਂ ਭੇਡਾਂ, ਖਾਮੱਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਬੀ
 ਲਿਆਇਆ।”
 ‡4:9 ਧਰ ਜੇ ਤੂੰ ... ਕਾਬੂ ਧਾਉਣਾ ਪਵੇਂਗਾ ਜਾਂ, “ਧਰ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਂਗਾ, ਤਾਂ ਧਾਧ ਤੇਰੇ ਦਰ ਉੱਤੇ ਦਬਰਾ ਸਿਹਾ
 ਹੈ। ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਲੱਚਦਾ, ਧਰ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਗੁਰਮਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੇਂਦੀ ਹੈ।”

੧੮ ਰਇਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਗਾਬਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਾ, ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲੀਏ।” ਇਸ ਲਈ ਰਇਨ ਤੇ ਗਾਬਲ ਖੇਤ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਫੇਰ ਰਇਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਗਾਬਲ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

੧੯ ਘਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਰਇਨ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਤੇਰਾ ਭਰਾ, ਗਾਬਲ, ਕਿੱਥੇ ਹੈ?”

ਰਇਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਸੀ ਮੇਰਾ ਰੰਮ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ?”

੨੦ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਕੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ? ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ! ਉਸਦਾ ਖੂਨ ਉਸ ਆਵਾਜ਼ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ਕਾਰ ਰਹੀ ਹੈ।

੨੧ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਤੇਰੇ ਔਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸਦਾ ਖੂਨ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ, ਮੈਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਫ਼ਤਾਂ ਘੱਲਾਂਗਾ। ੨੨ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਤੂੰ ਬੀਜਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖੱਦੇ ਚੰਗੇ ਉਗਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਗੁਣ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਬੀਜੇਗਾ ਧਰਤੀ ਤੇਰੇ ਖੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਗਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੇਰਾ ਅਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਭਟਕੇਗਾ।”

੨੩ ਤਾਂ ਰਇਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮਜ਼ਾ ਮੇਰੇ ਮਹਿਣ ਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਹੈ! ੧੯ ਦੇਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸੱਕਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਾਂਗਾ! ਮੇਰਾ ਅਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ! ਮੈਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਭਟਕਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭ ਲਵੇਗਾ, ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ।”

੨੪ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਰਇਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗਾ! ਰਇਨ, ਜੇ ਕੋਈ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਥੱਦੇ ਨੂੰ ਮਖੜ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਰਇਨ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਰਮਾਉਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਥੱਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਰਇਨ ਦਾ ਧਰਿਵਾਰ

੧੬ ਰਇਨ ਅਗੇਵਾਹ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਰਇਨ ਨੇ ਦਾ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

੧੭ ਰਇਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਰਿਸਤਾ ਜੋੜਿਆ। ਉਹ ਸਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਗੱਦੇਰ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਰਇਨ ਨੇ ਇੱਕ ਸਹਿਰ ਉਸਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਗੱਦੇਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ।

੧੮ ਗੱਦੇਰ ਦੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਹੋਇਆ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਈਰਾਦ ਸੀ। ਈਰਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਹੋਇਆ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਮਹੂਯਾਟੇਲ ਸੀ। ਮਹੂਯਾਟੇਲ ਦੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਹੋਇਆ

ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਮਹੂਯਾਟੇਲ ਸੀ। ਮਹੂਯਾਟੇਲ ਦੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਹੋਇਆ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਲਾਮਰ ਸੀ।

੧੯ ਲਾਮਰ ਨੇ ਦੋ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਉਸਦੀ ਇੱਕ ਧਰਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਆਦਾਹ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਜਿੱਲਾਹ ਸੀ। ੨੦ ਆਦਾਹ ਨੇ ਆਬਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਆਬਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਤੰਬੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਧਸੂ ਖਾਲਣ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ੨੧ ਆਦਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ ਵੀ ਸੀ ਜੂਬਲ। (ਜੂਬਲ, ਆਬਲ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ) ਜੂਬਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਸਰੰਗੀ ਤੇ ਖੰਬਰੀ ਬਜਾਉਂਦੇ ਸਨ। ੨੨ ਜਿੱਲਾਹ ਨੇ ਤੂਬਲ ਰਇਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਤੂਬਲ ਰਇਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਤਾਂਬੇ ਅਤੇ ਲੋਹੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਤੂਬਲ ਰਇਨ ਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾਮਾਹ ਸੀ।

੨੩ ਲਾਮਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ:

“ਆਦਾਹ ਤੇ ਜਿੱਲਾਹ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ!

ਲਾਮਰ ਦੀਓ ਧਰਤੀਓ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ!

ਮੈਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਖਮੀ ਕੀਤਾ

ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਟਿਆ।

੨੪ ਰਇਨ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੀ!

ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ!”

ਆਦਮ ਤੇ ਹੱਵਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ

੨੫ ਆਦਮ ਨੇ ਫੇਰ ਹੱਵਾਹ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਰਿਸਤਾ ਜੋੜਿਆ। ਅਤੇ ਹੱਵਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਮੇਥ ਰੱਖਿਆ। ਹੱਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਇਨ ਨੇ ਗਾਬਲ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੇਥ ਹੈ।” ੨੬ ਮੇਥ ਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਅਨੇਸ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਵੇਲੇ, ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ।

ਆਦਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

੧ ਇਹ ਆਦਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਖੁਸ਼ਕਾਰ ਹੈ।

੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਆਪਣੀ ਨਕਲ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ। ੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠਰ ਤੇ ਮਾਦਾ ਬਣਾਇਆ। ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਆਦਮ” ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ।

੪ ਜਦੋਂ ਆਦਮ ੧੩੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੀ ਯਾਰਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਸੁਭਾਯ

*੧:੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ... ਨਕਲ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਮੂਲਯਾਰਥ, ‘ਉਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ। ਉਤਪਤ ੧:੨੭; ੪:੧੩.

ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮੀ। ਆਦਮ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਮੋਥ ਯਰਿਆ। ^੧ ਮੋਥ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਦਮ ੨੦੦ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਮਥੋਂ ਦੋਹਾਨ ਆਦਮ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ। ^੨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਦਮ ਕੁੱਲ ੬੩੦ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ; ਫੇਰ ਉਸ ਦਾ ਦੋਹਾਨ ਹੋ ਗਿਆ।

^੩ ਜਦੋਂ ਮੋਥ ੧੦੫ ਵਰ੍ਹੇ ਦਾ ਹੋਇਆ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਆਨੋਮ ਨਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਧੈਂਦਾ ਹੋਇਆ। ^੪ ਆਨੋਮ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੋਥ ੨੦੭ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਮਥੋਂ ਦੋਹਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ। ^੫ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੋਥ ਕੁੱਲ ੬੧੨ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ; ਫੇਰ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ।

^੬ ਜਦੋਂ ਆਨੋਮ ੬੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਹੋਇਆ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਰੋਨਾਨ ਸੀ, ^੭ ਰੋਨਾਨ ਦੇ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਨੋਮ ੨੧੫ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਮਥੋਂ ਦੋਹਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ। ^੮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਨੋਮ ਕੁੱਲ ੨੦੫ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ; ਫੇਰ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ।

^੯ ਜਦੋਂ ਰੋਨਾਨ ੭੦ ਵਰ੍ਹੇ ਦਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਮਹਲਲੇਲ ਨਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਧੈਂਦਾ ਹੋਇਆ। ^{੧੦} ਮਹਲਲੇਲ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਰੋਨਾਨ ੨੪੦ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ਇਸ ਮਥੋਂ ਦੋਹਾਨ ਰੋਨਾਨ ਦੇ ਘਰ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ। ^{੧੧} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਨਾਨ ਕੁੱਲ ੩੧੦ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ; ਫੇਰ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ।

^{੧੨} ਜਦੋਂ ਮਹਲਲੇਲ ੬੫ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਯਰਦ ਨਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਧੈਂਦਾ ਹੋਇਆ। ^{੧੩} ਯਰਦ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹਲਲੇਲ ੨੩੦ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਮਥੋਂ ਦੋਹਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ। ^{੧੪} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਲਲੇਲ ਕੁੱਲ ੨੯੫ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ; ਫੇਰ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ।

^{੧੫} ਜਦੋਂ ਯਰਦ ੧੬੨ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਗੋਰ ਨਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਨਮਿਆ। ^{੧੬} ਗੋਰ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਰਦ ੨੦੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਮਥੋਂ ਦੋਹਾਨ, ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ। ^{੧੭} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਰਦ ਕੁੱਲ ੨੬੨ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ; ਫੇਰ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ।

^{੧੮} ਜਦੋਂ ਗੋਰ ੬੫ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਮਥੂਮਲਗ ਨਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਨਮਿਆ। ^{੧੯} ਮਥੂਮਲਗ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੋਰ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੁਰਦਿਆਂ ੩੦੦ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਰ ਬਿਤਾਏ। ਉਸ ਮਥੋਂ ਦੋਹਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ। ^{੨੦} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗੋਰ ਕੁੱਲ ੩੬੫ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ^{੨੧} ਇੱਕ ਦਿਨ ਗੋਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਠਾ ਲਿਆ।

^{੨੨} ਜਦੋਂ ਮਥੂਮਲਗ ੧੨੭ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਲਾਮਰ ਨਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਨਮਿਆ। ^{੨੩} ਲਾਮਰ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਥੂਮਲਗ ੭੨੨ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਮਥੋਂ ਦੋਹਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ। ^{੨੪} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਥੂਮਲਗ ਕੁੱਲ ੮੪੯ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ; ਫੇਰ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ।

^{੨੫} ਜਦੋਂ ਲਾਮਰ ੧੨੨ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਜਨਮਿਆ। ^{੨੬} ਲਾਮਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਨੂਹ ਰੱਖਿਆ। ਲਾਮਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰਿਸਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਵਰ੍ਹੀ ਮਿਹਨਤ ਵਰ, ਰਿਉਰਿ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਮਰਾਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਯਰ ਨੂਹ ਮਾਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇਵੇਗਾ।”

^{੨੭} ਨੂਹ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਮਰ ੫੯੫ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਮਥੋਂ ਦੋਹਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ। ^{੨੮} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਮਰ ਕੁੱਲ ੭੭੭ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ; ਫੇਰ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ।

^{੨੯} ਜਦੋਂ ਨੂਹ ੫੦੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਮੋਮ, ਗਾਮ ਆਤੇ ਆਫਥ ਨਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਨਮੇ।

ਲੋਰ ਬੁਠੇ ਬਣੇ

੬ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਦੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਰੁੜੀਆਂ ਜੰਮੀਆਂ। ^੧ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਰੁੜੀਆਂ ਮੁੰਦਰ ਮਨ। ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੁਟੀ ਹੋਈ ਰਿਮੇ ਵੀ ਰੁੜੀ ਨਾਲ ਮਾਦੀ ਰੀਤੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਰਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਮਥੋਂ ਦੋਹਾਨ ਆਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨੋਫੀਲੀਮ ਲੋਰ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ। ਉਹ ਮਸ਼ਹੂਰ ਲੋਰ ਮਨ। ਉਹ ਯੁਰਾਏ ਵੋਲਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਾਇਰ ਮਨ। *

ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਲੋਰ ਤਾਂ ਮਿਰਫ ਇਨਸਾਨ ਹਨ; ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਤਿਰ ਮਦਾ ਲਈ ਯਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਵਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ੧੨੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

^੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਯਰਤੀ ਦੇ ਲੋਰ ਬਹੁਤ ਮੰਦੇ ਮਨ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲੋਰ ਹਰ ਮਥੋਂ ਵੇਵਲ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਠੇ ਮੋਚਦੇ ਮਨ। ^੩ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਆਫਸੋਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਮਾਜਨਾ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦਿਲ ਆਦਰ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸੀ ਭਰ ਗਈ। ^੪ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਥੂਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਵਰ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਾਜਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਹਰੇਰ ਵਿਯਰਤੀ, ਹਰੇਰ ਜਾਨਵਰ ਆਤੇ ਹਰ ਉਮ ਮੈਥਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਵਰ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੀਂਗਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਦੇ ਵਿੱਚਲੇ ਮਾਰੇ ਖੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਵਰ ਦਿਆਂਗਾ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਨੂੰ ਆਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਜਨਾ ਰੀਤੀ।”

^੫ ਯਰ ਯਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਆਜਿਗ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਮੰਨ ਸੀ-ਉਹ ਸੀ ਨੂਹ।

*੬:੨-੪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਰਾਂ ਨੇ ... ਨਾਇਰ ਮਨ ਜਾਂ, “ਨੋਫੀਲੀਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਜਾਂ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਵਰਦਾਇਆ, ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਯਰਾਹੀਨ ਮਥੋਂ ਤੋਂ ਯਰਮਿਯ ਨਾਇਰ ਮਨ।

ਨੂਹ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਹੜ੍ਹ

ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੋਣਾ

੯ ਇਹ ਰਹਾਈ ਨੂਹ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਨੂਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਚੰਗਾ ਇਨਸਾਨ ਰਿਹਾ। ਨੂਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ। ੧੦ ਨੂਹ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰ ਸਨ: ਸ਼ੇਮ, ਹਾਮ ਅਤੇ ਯਾਫਥ।

੧੧-੧੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਤੌਰਿਆਂ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਰ ਥਾਂ ਹਿੰਮਾ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ ਲੋਕਾਂ ਮੰਦੇ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਬਣ ਗਏ ਸਨ।

੧੩ ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨੂਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਧੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਕਰੇਯ ਅਤੇ ਹਿੰਮਾ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਟਾ ਦਿਆਂਗਾ। ੧੪ ਗੋਫਰ ਦੀ ਲੱਕੜ ਲੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿਸਤੀ ਬਣਾ। ਰਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮਰੇ ਬਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਲੱਕੜ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦੇ।

੧੫ “ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਇਸ ਨਾਥ ਦੀ ਰਿਸਤੀ ਬਣਾਵੇ: ੩੦੦ ਰਿਉਬਿਟ ਲੰਬੀ, ੫੦ ਰਿਉਬਿਟ ਚੌੜੀ ਅਤੇ ੩੦ ਰਿਉਬਿਟ ਉੱਚੀ। ੧੬ ਰਿਸਤੀ ਲਈ ਇਸਦੀ ਛੱਤ ਤੋਂ ੧੮ ਇੰਚ ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਖਿੜਕੀ ਬਣਾ। ਰਿਸਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸੇ ਵੱਲ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਰੱਖੀਂ। ਰਿਸਤੀ ਦਿਆਂ ਤਿੰਨ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਹੋਣ; ਉੱਪਰਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ, ਵਿੱਚਰਾਰਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ।

੧੭ “ਜੇ ਮੈਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲੈ। ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹੜ੍ਹ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਧਰਤੀ ਦੀ ਹਰ ਸੈਂਕੜਾ ਮਰ ਜਾਵੇਗੀ। ੧੮ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਾਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੂੰ, ਤੇਰੇ ਪੁੱਤਰ, ਤੇਰੀ ਪਤਨੀ, ਅਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਨੂਹਾਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਰਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਜਾਵੇਗੇ। ੧੯ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਿਉਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਸੈਂਕੜਾ ਦਾ ਇੱਕ ਜੋੜਾ ਪਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇ। ਉਹ ਨਰ ਤੇ ਮਾਦਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਵੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖੀਂ। ੨੦ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੰਡੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜੋੜਾ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜੋੜਾ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਵੇਗਾ। ੨੧ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉਤਲੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲੈ। ਇਹ ਭੋਜਨ ਤੇਰੇ ਲਈ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ।”

੨੨ ਨੂਹ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੀਤੀਆਂ। ਨੂਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਖਾਲਟਾ ਸੀਤੀ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

੨ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨੂਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਚੰਗਾ ਆਦਮੀ ਹੈਂ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰ ਕੇ ਰਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾ। ੨ ਸਾਰੇ ਖਾਸ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਸੱਤ ਜੋੜੇ (ਨਰ ਅਤੇ ਮਾਦਾ) ਜੇ ਖਲੀ ਦੇ ਨਾਇੰਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜੋੜਾ (ਇੱਕ ਨਰ ਤੇ ਸੱਤ ਮਾਦਾ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ੩-੪ ਅੱਜ ਤੋਂ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਚਾਲੀ ਦਿਨਾਂ ਅਤੇ ਚਾਲੀ ਸ਼ਾਤਾਂ ਤੱਕ ਬਾਰਿਸ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਹਰ ਸੈਂਕੜਾ ਨੂੰ ਖੁੰਝ ਸੁੱਟਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਹਰ ਉਮ ਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਾਜਿਆ ਸੀ।” ੫ ਨੂਹ ਨੇ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਸੀਤੀ ਜਿਸਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੬ ਜਦੋਂ ਹੜ੍ਹ ਆਏ, ਨੂਹ ੬੦੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ੭ ਨੂਹ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਰਿਸਤੀ ਅੰਦਰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਨੂਹ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਨੂਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ੮ ਸਾਰੇ ਖਾਸ ਜਾਨਵਰ, ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ, ਖੰਡੀ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੀਗਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ, ੯ ਨੂਹ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਏਹ ਜਾਨਵਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਦਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋੜਿਆਂ, ਨਰ ਅਤੇ ਮਾਦਾ, ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਏ ਸਨ। ੧੦ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੜ੍ਹ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬਾਰਿਸ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ।

੧੧ ਨੂਹ ਦੇ ੬੦੦ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੧੭ਵੇਂ ਦਿਨ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਸਮੁੰਦਰ ਝਰਨੇ ਫਟ ਕੇ ਫੁੱਟ ਪਏ ਉਸੇ ਦਿਨ, ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਾਮ ਦੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਖੁਲ੍ਹ ਗਈਆਂ ਹੋਣ। ੧੨ ਚਾਲੀ ਦਿਨ ਤੇ ਚਾਲੀ ਸ਼ਾਤਾਂ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ੧੩ ਉਸੇ ਦਿਨ ਨੂਹ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ, ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ-ਸੇਮ, ਹਾਮ ਅਤੇ ਯਾਫਥ-ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਰਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ੧੪ ਉਹ ਲੋਕ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਰਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਸ਼ੂ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੀਗਣ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ, ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੰਡੀ ਰਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ੧੫ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਵਾਲੇ ਪਰਾਈਆਂ ਦਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਜੋੜਾ ਨੂਹ ਕੋਲ ਰਿਸਤੀ ਅੰਦਰ ਆ ਗਿਆ। ੧੬ ਇਹ ਸਮੁੱਚੇ ਜਾਨਵਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋੜਿਆਂ (ਨਰ ਅਤੇ ਮਾਦਾ) ਵਿੱਚ ਰਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ ਜਿਵੇਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨੂਹ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨੂਹ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

੧੭ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਚਾਲੀ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਹੜ੍ਹ ਫੈਲਿਆ ਰਿਹਾ। ਪਾਣੀ ਚੜ੍ਹਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰਿਸਤੀ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਾ ਦਿੱਤਾ। ੧੮ ਪਾਣੀ ਚੜ੍ਹਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਿਸਤੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਤੈਰਨ ਲਗੀ।

੧੯ ਯਾਣੀ ਇੰਨਾ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਕਿ ਮਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਧਗੜ ਵੀ ਯਾਣੀ ਨਾਲ ਢੱਕੇ ਗਏ। ੨੦ ਯਾਣੀ ਧਗੜਾਂ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਉੱਠਣ ਲੱਗਾ। ਯਾਣੀ ਮਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਧਗੜ ਤੋਂ ਵੀ ੨੦ ਫੁੱਟ ਉੱਚਾ ਉੱਠ ਗਿਆ।

੨੧-੨੨ ਯਰਤੀ ਉਤਲਾ ਹਰ ਜੀਵ ਮਰ ਗਿਆ-ਹਰ ਆਦਮੀ ਤੇ ਹਰ ਐਤਰ, ਹਰ ਖੰਛੀ, ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਦਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਨਵਰ ਮਰ ਗਿਆ। ਮੁੱਸੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਮਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਸੈਂਯ ਮਰ ਗਈ। ੨੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਰਤੀ ਦੀ ਹਰ ਜਿਉਂਦੀ ਸੈਂਯ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ: ਹਰ ਆਦਮੀ, ਹਰ ਜਾਨਵਰ, ਹਰ ਰੀਂਗਣ ਵਾਲਾ ਜੀਵ ਅਤੇ ਹਰ ਖੰਛੀ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸੈਂਯਾਂ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜਿਹੜਾ ਜੀਵਨ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਉਹ ਨੂਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਲੋਕ ਅਤੇ ਜੀਵਿਤ ਧਰਾਣੀ ਸਨ। ੨੪ ਯਾਣੀ ੧੫੦ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੈਲਿਆ ਰਿਹਾ।

ਹੜਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ

੧ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨੂਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਸਮੂਹ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਰੱਖਿਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਵਾ ਵਗਾਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਰਾ ਯਾਣੀ ਘਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ।

੨ ਯਾਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਸਿਸ ਹੋਈ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਹੋਠੋਂ ਯਾਣੀ ਵਗਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ੩-੪ ਜਿਸ ਯਾਣੀ ਨੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਰਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਹੋਠਾਂ ਜਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ੧੫੦ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਯਾਣੀ ਇੰਨਾ ਘਟ ਗਿਆ ਕਿ ਰਿਮਤੀ ਫੇਰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਲੱਗੀ। ਰਿਮਤੀ ਅਰਾਮਾਤ ਦੇ ਧਰਬਤ ਦੀ ਇੱਕ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਸੁਰ ਗਈ। ਇਹ ਮੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਤਾਰਵਾਂ ਦਿਨ ਸੀ। ੫ ਯਾਣੀ ਹੋਠਾਂ ਉੱਤਰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਦਸਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਯਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਧਰਬਤਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਦਿਸਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ।

੬ ਚਾਲੀ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ, ਨੂਹ ਨੇ ਉਹ ਖਿੜਰੀ ਖੋਲ੍ਹੀ, ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਰਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਸੀ। ੭ ਫੇਰ ਨੂਹ ਨੇ ਇੱਕ ਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ। ਖੰਛੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮੁੱਕ ਜਾਣ ਅਤੇ ਯਾਣੀ ਦੇ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਤੀਰ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਤੇ ਉੱਡਦਾ ਰਿਹਾ। ੮ ਨੂਹ ਨੇ ਇੱਕ ਖੁੰਗੀ ਵੀ ਛੱਡੀ। ਨੂਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਖੁੰਗੀ ਮੁੱਸੀ ਯਰਤੀ ਲੱਭ ਲਵੇ। ਉਹ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਯਾਣੀ ਅਜੇ ਵੀ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

੯ ਖੁੰਗੀ ਨੂੰ ਟਿਰਾਏ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ ਕਿਉਂਕਿ ਯਾਣੀ ਨੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਢੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਖੁੰਗੀ ਰਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਧਰਤੀ ਆਈ। ਨੂਹ ਨੇ ਹੱਥ ਵੱਧਾਰੇ ਖੁੰਗੀ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਂਦਾ।

੧੦ ਮੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ, ਨੂਹ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਖੁੰਗੀ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ। ੧੧ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਖੁੰਗੀ ਨੂਹ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਧਰਤੀ ਆਈ। ਖੁੰਗੀ ਦੀ ਚੁੰਜ ਵਿੱਚ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ

ਖੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਨੂਹ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਸੀ ਕਿ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮੁੱਸੀ ਜਮੀਨ ਸੀ। ੧੨ ਉਸ ਨੇ ਮੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਖੁੰਗੀ ਨੂੰ ਫੇਰ ਛੱਡਿਆ। ਧਰ ਇਸ ਵਾਰੀ ਖੁੰਗੀ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਧਰਤੀ।

੧੩ ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਨੂਹ ਨੇ ਰਿਮਤੀ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਨੂਹ ਨੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਯਰਤੀ ਮੁੱਸੀ ਸੀ। ਇਹ ਯਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਯਹਿਲਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਨੂਹ ੬੦੧ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ੧੪ ਦੂਸਰੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੨੭ਵੇਂ ਦਿਨ ਯਰਤੀ ਧਰਤੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੱਸੀ ਸੀ।

੧੫ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨੂਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੧੬ “ਰਿਮਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾ। ਤੇਨੂੰ, ਤੇਰੀ ਧਤਨੀ, ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਨੂਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੭ ਰਿਮਤੀ ਵਿੱਚਲੇ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆ-ਸਮੂਹ ਖੰਛੀਆਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੀਂਗਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਸੈਂਯ ਨੂੰ। ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਧੈਦਾ ਕਰਨਗੇ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਉਹ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਭਰ ਦੇਣਗੇ।”

੧੮ ਇਸ ਲਈ ਨੂਹ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਆਖਣੀ ਧਤਨੀ ਅਤੇ ਆਖਣੀਆਂ ਨੂਹਾਂ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ੧੯ ਸਮੂਹ ਜਾਨਵਰ, ਰੀਂਗਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਅਤੇ ਹਰ ਖੰਛੀ ਅਤੇ ਹਰ ਜੀਵਿਤ ਧਰਾਣੀ ਜੋ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਚਲਦਾ ਰਿਮਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ।

੨੦ ਫੇਰ ਨੂਹ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਉਸਾਰੀ। ਨੂਹ ਨੇ ਧਾਰ ਖੰਛੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਖੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸੁੱਧ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ।

੨੧ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਲੀਆਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਧਰਮੰਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਸਰਾਧ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਜਵਾਨੀ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਲੋਕ ਮੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਹੁਣੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੨੨ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਯਰਤੀ ਰਾਇਮ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਮਦਾ ਹੀ ਧੀਜ ਧੀਜਣ ਅਤੇ ਫਲਸ ਕੱਟਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਦਾ ਹੀ ਸਰਦੀ ਤੇ ਗਰਮੀ, ਗਰਮੀ ਦੀ ਸੁੱਤ ਅਤੇ ਸਰਦੀ ਦੀ ਸੁੱਤ, ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਰਹਿਣਗੇ।”

ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨੂਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦਿੱਤੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਧੈਦਾ ਕਰੋ। ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿਓ। ੨ ਯਰਤੀ ਉਤਲਾ ਹਰ ਜਾਨਵਰ, ਹਵਾ ਵਿੱਚਲਾ ਹਰ ਖੰਛੀ, ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੀਂਗਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਜੀਵ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿੱਚਲਾ ਹਰ ਜੰਤੂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਡਰੇਗਾ। ਉਹ ਸਾਰੇ

ਜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਬੂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ।^੩ (ਜਾਤੀਤ ਵਿੱਚ) ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਸਤੇ ਹਰੇ ਖੇਂਦੇ ਦਿੱਤੇ ਮਨ। ਗੁਣ ਹਰ ਜਾਨਵਰ ਜੀ ਤੁਹਾਡਾ ਭੋਜਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਉਤਲੀ ਹਰ ਮੈਂਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ-ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਹੈ।^੪ ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦਮ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਮਾਮ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਲੇ ਜਾਨ (ਖੂਨ) ਹੋਵੇ।^੫ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਦੀ ਮੰਗ ਰਹਾਂਗਾ। ਮਤਲਬ ਇਹ ਕਿ, ਮੈਂ ਰਿਮੇ ਵੀ ਉਮ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਜਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਰਹਾਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਰਿਮੇ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਰਿਮੇ ਵੀ ਉਮ ਖੰਦੇ ਦੀ ਜਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਰਹਾਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜਾਨ ਲਵੇਗਾ।

੬ “ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਰਲ ਉੱਤੇ ਮਾਜਿਆ ਮੀ।

ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਖੰਦਾ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਖੰਦੇ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

੭ “ਨੂਹ, ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਬੱਚੇ ਧੈਦਾ ਰਹਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿਓ।”

੮ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨੂਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰ ਰਦਾ ਹਾਂ।^੯ ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਖੰਡੀਆਂ, ਮਾਰੇ ਧਸੂਆਂ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਮੂਹ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਿਮਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਹਨ, ਇਕਰਾਰ ਰਦਾ ਹਾਂ।^{੧੦} ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰਾ ਇਕਰਾਰ ਇਹ ਹੈ: ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਾਰਾ ਜੀਵਨ ਗੜ੍ਹ ਨੇ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਯਰ ਅਜਿਹਾ ਫੇਰ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੇਗਾ। ਗੁਣ ਰਦੇ ਵੀ ਫੇਰ ਗੜ੍ਹ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।”

੧੧ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਾਬਤ ਰਨ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਮੈਂ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਝੜ ਦਿਆਂਗਾ। ਇਹ ਮਬੂਤ ਦਰਮਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮਮੂਹ ਜੀਵਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਬੂਤ ਇਹ ਹੈ: ^{੧੨} ਮੈਂ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਟੁੱਖ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਯਟੁੱਖ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਮਬੂਤ ਹੈ।^{੧੩} ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬੱਦਲ ਲਿਆਵਾਂਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯਟੁੱਖ ਦੇਖੋਗੇ।^{੧੪} ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਯਟੁੱਖ ਨੂੰ ਦੇਖਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਆਦ ਰਹਾਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਜੀਵਿਤ ਖਰਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੜ੍ਹ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਾਰੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰਨਗੇ।^{੧੫} ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਬੱਦਲਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਾਂਗਾ ਅਤੇ ਯਟੁੱਖ ਨੂੰ ਦੇਖਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਦੀ ਹਰ ਜਿਉਂਦੀ ਮੈਂਕ ਵਿੱਚਲੇ ਇਸ ਮਦੀਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਆਦ ਰਹਾਂਗਾ।”

੧੨ ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨੂਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਯਟੁੱਖ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਮਬੂਤ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮਮੂਹ ਜੀਵਿਤ ਖਰਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਹੈ।”

ਮੁਮਰਿਲਾਂ ਫੇਰ ਸੁਬੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ

੧੫ ਨੂਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਮਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਮਨ: ਮੇਮ, ਗਾਮ ਅਤੇ ਆਫਬ। (ਗਾਮ ਰਨਾਨ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ।)^{੧੬} ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਆਦਮੀ ਨੂਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ। ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਉਲਾਦ ਮਨ।

੨੦ ਨੂਹ ਇੱਕ ਰਿਮਾਨ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਲਾਇਆ।^{੨੧} ਨੂਹ ਨੇ ਮੈਂਕ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਖੀਤੀ। ਉਹ ਮਰਾਬੀ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤੋਬੂ ਵਿੱਚ ਲੋਟ ਗਿਆ। ਨੂਹ ਨੇ ਵੱਧੇ ਨਹੀਂ ਧਹਿਨੇ ਹੋਏ ਮਨ।^{੨੨} ਰਨਾਨ ਦੇ ਧਿਤਾ, ਗਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਗਨ ਧਿਤਾ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ। ਗਾਮ ਨੇ ਤੋਬੂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ।^{੨੩} ਫੇਰ ਮੇਮ ਅਤੇ ਆਫਬ ਨੇ ਇੱਕ ਰੋਟ ਲਿਆਂਦਾ। ਉਹ ਰੋਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਧਿੱਠਾਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਤੋਬੂ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਉਹ ਤੋਬੂ ਵਿੱਚ ਖਿੱਛਲੇ ਧੈਰੀਂ ਗਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦਾ ਨੰਗੋਜ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ।

੨੪ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਨੂਹ ਜਾਗ ਧਿਆ। (ਉਹ ਮੈਂਕ ਖੀਣ ਰਾਰਣ ਸੁੱਤਾ ਹੋਇਆ ਮੀ।) ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਨ ਖੁੱਤਰ, ਗਾਮ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਰੀ ਰੀਤਾ ਮੀ।

੨੫ ਇਸ ਲਈ ਨੂਹ ਨੇ ਆਖਿਆ,

“ਰਨਾਨ ਨੂੰ ਮਰਾਧ ਲੱਗੇ!

ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਜਾਵੇ।”

੨੬ ਨੂਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ,

“ਮੇਮ ਦੇ ਅਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦਿਓ!

ਰਨਾਨ ਮੇਮ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਜਾਵੇ।

੨੭ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਫਬ ਨੂੰ ਹੋਰ ਯਰਤੀ ਦੇਵੇ,

ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੇਮ ਦੇ ਤੋਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹੇ।

ਅਤੇ ਰਨਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੋਵੇ।”

੨੮ ਗੜ੍ਹ ਮਗਰੋਂ ਨੂਹ ੩੫੦ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ।^{੨੯} ਨੂਹ ਕੁੱਲ ੯੫੦ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ, ਫੇਰ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ।

ਰੋਮਾਂ ਵੱਧਦੀਆਂ-ਫੁਲਦੀਆਂ ਹਨ

੧ ਨੂਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਮੇਮ, ਗਾਮ ਅਤੇ ਆਫਬ।
੧੦ ਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਮ, ਗਾਮ ਅਤੇ ਆਫਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਹ ਹੈ।

ਆਫਬ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

੨ ਆਫਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਗੋਮਰ, ਮਾਗੋਗ, ਮਾਦਈ, ਆਵਾਨ, ਤੂਬਲ, ਮਮੌਰ ਅਤੇ ਤੀਰਾਮ।

੩ ਗੋਮਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਅਮਰਨਜ਼, ਸੀਫਤ ਅਤੇ ਤੋਗਮਾਹ।

੪ ਯਾਵਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਯਾਲੀਸਾਹ, ਤਰਮੀਸ,
ਕਿੰਤੀਮ ਆਤੇ ਵੇਦਾਨੀਮ।

੫ ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਮਰੁੰਦਰੀ ਤਟ ਦੀ ਜਮੀਨ ਦੇ
ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਯਾਫਥ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ
ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੀ ਹਨ। ਹਰ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਖੁਦ ਦੀ ਜਮੀਨ
ਮੀ। ਹਰ ਯਰਿਵਾਹ ਵੱਧ ਕੇ ਯਾਲੋਂ ਕੋ ਚੋਮ ਬਣ ਗਿਆ। ਹਰੇਰ
ਕੋਮ ਦੀ ਯਾਥਈ ਭਾਸ਼ਾ ਮੀ।

ਗਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

੬ ਗਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਰੂਮ, ਮਿਸਰਇਮ, ਯੂਟ ਆਤੇ
ਰਨਾਨ।

੭ ਰੂਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਮਥਾ, ਹਵੀਲਾਹ, ਮਥਤਾਹ,
ਰਾਮਾਹ ਆਤੇ ਮਥਤਰਾ।

ਰਾਮਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਮਥਾ ਆਤੇ ਦਦਾਨ।

੮ ਰੂਮ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਨਿਮਰੋਦ
ਮੀ। ਨਿਮਰੋਦ ਤਾਰਤ ਵਿੱਚ ਥਲਿਆ ਆਤੇ ਯਰਤੀ ਤੇ
ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਯੋਯਾ ਬਣ ਗਿਆ। ੯ ਨਿਮਰੋਦ ਯਰੋਵਾਹ
ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਮਿਰਾਰੀ ਬਣਿਆ। ਇਸੇ
ਲਈ ਲੋਰ ਤੁਲਨਾ ਕਰਕੇ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਨਿਮਰੋਦ ਵਾਂਗ, ਜੇ
ਯਰੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਮਿਰਾਰੀ ਮੀ।”

੧੦ ਨਿਮਰੋਦ ਦਾ ਰਾਜ ਬਾਬਲ, ਯਰਰ, ਯੌਰਦ ਆਤੇ
ਕਲਨੇਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਨਾਹ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ
ਮਨ। ੧੧ ਨਿਮਰੋਦ ਯਸੂਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਿਆ। ਯਸੂਰ ਵਿੱਚ
ਨਿਮਰੋਦ ਨੇ ਨੀਨਵਾਹ, ਸੋਬੋਥਈਰ, ਕਾਲਹ ਆਤੇ ੧੨ ਰੂਮਨ
ਦੀ ਉਮਾਰੀ ਕੀਤੀ। (ਰੂਮਨ ਨੀਨਵਾਹ ਆਤੇ ਕਾਲਹ ਦੇ
ਵਿੱਚਰਾਰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ।)

੧੩ ਮਿਸਰਇਮ (ਮਿਸਰ) ਲੂਦੀ, ਯਾਨਾਮੀ, ਲਹਾਬੀ,
ਨਫਤੁਹੀ, ੧੪ ਯਤੁਸੁਮੀ, ਕੁਮਲੂਹੀ ਆਤੇ ਕਫਤੋਂਤੀ ਦੇ
ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਧਿਤਾਮਾ ਮੀ। (ਫਿਲਸਤੀ ਲੋਰ ਕੁਮਲੂਹੀ
ਤੋਂ ਆਏ ਮਨ।)

੧੫ ਰਨਾਨ, ਮੀਦੋਨ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ। ਮੀਦੋਨ, ਰਨਾਨ
ਦਾ ਯਰਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਰਨਾਨ ਹਿੰਤੀ ਲੋਰਾਂ ਹੋਯ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ। ੧੬ ਆਤੇ ਰਨਾਨ ਯਬੂਮੀ
ਲੋਰਾਂ, ਯਮੋਰੀ ਲੋਰਾਂ, ਗਿਰਗਾਮੀ ਲੋਰਾਂ, ੧੭ ਹਿੰਦੀ
ਲੋਰਾਂ, ਯਰਰੀ ਲੋਰਾਂ, ਮੀਨੀ ਲੋਰਾਂ, ੧੮ ਯਰਵਾਦੀ
ਲੋਰਾਂ, ਮਮਾਰੀ ਲੋਰਾਂ ਆਤੇ ਹਮਾਤੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ
ਧਿਤਾਮਾ ਵੀ ਮੀ।

ਰਨਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ
ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਏ। ੧੯ ਰਨਾਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ
ਮੀਦੋਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਸ਼ਹਾਰ ਤੌਰ, ਯੱਫਥ ਵਿੱਚ
ਯੱਜਹ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਸਦੂਮ ਆਤੇ ਯਸੂਰਾਹ ਤੌਰ,
ਯਦਮਾਹ ਆਤੇ ਸਬੋਈਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਲਾਮਾ ਤੌਰ ਮੀ।

੨੦ ਇਹ ਸਮੂਹ ਲੋਰ ਗਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਮਨ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਯਰਿਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਥਈਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ
ਮਨ। ਉਹ ਵੱਖਰੀਆਂ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਬਣ ਗਏ।

ਸੋਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

੨੧ ਸੋਮ ਯਾਫਥ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਮੀ। ਸੋਮ ਦੇ
ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਏਬਰ ਮੀ, ਸਮੂਹ ਇਬਰਾਨੀ
ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਧਿਤਾਮਾ। *

੨੨ ਸੋਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਏਲਾਮ, ਯਸੂਰ, ਯਰਥਰਸਦ,
ਲੂਦ ਆਤੇ ਯਰਾਮ।

੨੩ ਯਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਉਮ, ਗੂਲ ਗਬਰ ਆਤੇ ਮਸ।

੨੪ ਯਰਥਰਸਦ ਸਾਲਹ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ।

ਸਾਲਹ ਏਬਰ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ।

੨੫ ਏਬਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ। ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਦਾ
ਨਾਮ ਥਲਗ ਮੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਮ ਇਸ ਲਈ
ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੀ ਕਿਉਂਕਿ ਯਰਤੀ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ
ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੰਡੀ ਗਈ ਮੀ। ਦੂਸਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ
ਮੀ ਯਾਰਟਾਨ।

੨੬ ਯਾਰਟਾਨ ਯਲਮੇਦਾਦ, ਸਾਲਫ, ਹਸਰਮਾਵਤ,
ਯਰਾਹ, ੨੭ ਹਦੋਰਾਮ, ਉਜ਼ਾਲ, ਦਿਰਲਾਹ, ੨੮ ਉਬਾਲ,
ਯਬੀਮਾਏਲ, ਮਥਾ, ੨੯ ਉਫ਼ਿਰ, ਹਵੀਲਾਹ ਆਤੇ
ਯੋਯਾਬ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ। ਇਹ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਯਾਰਟਾਨ
ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ। ੩੦ ਇਹ ਲੋਰ ਮੋਮਾ ਆਤੇ ਯੂਰਬ ਦੇ
ਯਹਾੜੀ ਯਰਦੇਮ ਆਤੇ ਇਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ।
ਮੋਮਾ ਸਫਾਰ ਦੇ ਦੇਸ ਵੱਲ ਮੀ।

੩੧ ਉਹ ਲੋਰ ਸੋਮ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੰਡ
ਯਰਿਵਾਹਾਂ, ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਦੇਸਾਂ ਆਤੇ ਕੋਮਾਂ ਯਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ
ਗਈ ਹੈ। ੩੨ ਇਹ ਨੂਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਹਨ। ਉਹ
ਯਾਥਈਆਂ ਜਾਤਾਂ ਯਨੁਸਾਰ ਸਾਮਿਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੋਮਾਂ ਹੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੈਲ
ਗਈਆਂ।

ਦੁਨੀਆਂ ਵੰਡੀ ਗਈ

੧ ਹੜ੍ਹ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦੀ
ਮੀ। ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਬਦ ਬੋਲਦੇ ਮਨ। ੨ ਲੋਰ
ਯੂਰਬ ਤੋਂ ਚੱਲ ਥਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਨਾਹ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ
ਮੈਦਾਨ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ। ਲੋਰ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਟਿਰ ਗਏ।
੩ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਾਥਿਆਂ, “ਸਾਨੂੰ ਇੱਠਾਂ ਯੱਥਈਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ
ਹਨ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੱਥੇ ਵਿੱਚ ਤਯਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੱਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣ।” ਇਸ ਲਈ ਲੋਰਾਂ ਨੇ
ਯਾਥਏ ਘਰਾਂ ਦੀ ਉਮਾਰੀ ਲਈ ਯੱਥਰ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਸਗੋਂ

* 10:੨1 ਸੋਮ ਦੇ ... ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਧਿਤਾਮਾ ਮੁਲਯਾਰਬ, ਸੋਮ ਨੂੰ ਏਬਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਧਿਤਾ ਜਨਮਿਆ ਮੀ।

10:30 ਯੂਰਬ ਦੇ ਯਹਾੜੀ ਯਰਦੇਮ ਯਾਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਦਾ ਯਰਬ ਹੈ ਤਿਗਿਰਸ ਆਤੇ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਵਿੱਚਲਾ ਖੇਤਰ ਯਰਮੀਯਾਨ
ਸਲਫ ਜਿਨੀ ਦੂਰ ਤਈਂ।

ਇੰਟਾਂ ਵਰਤੀਆਂ। ਆਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰਦਾਰ ਦੀ ਬਜਾਇ ਲੁੱਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

੯ ਫੇਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਹਿਰ ਉਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਮਾਨੂੰ ਇੰਕ ਆਜਿਹਾ ਬੁਰਜ ਉਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਛੋਹਦਾ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਂ ਮਸਹੂਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਆਤੇ ਇਹ ਮਾਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੱਖੇਗਾ। ਆਮੀਂ ਮਾੜੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਖਿੱਲਰਾਂਗੇ।”

੧੦ ਯਹੋਵਾਹ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਿਆ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਮਾਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ੧੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਲੋਕ ਮਾੜੇ ਹੀ ਇੰਕੇ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਵੰਝ ਰਹਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਂ ਉਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸੁਰੂਆਤ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਮਨਚਾਹੀ ਹਰ ਗੱਲ ਕਰ ਸੱਕਣਗੇ। ੧੨ ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉਲਝਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਇੰਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸੱਕਣਗੇ।”

੧੩ ਇਸ ਲਈ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਿੰਡਾ ਦਿੱਤਾ, ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਦੀ ਉਮਾਰੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ੧੪ ਇਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਤਲ ਗੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਖਿੰਡਾਰੇ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸੇਮ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦੀ ਰਹਾਈ

੧੫ ਇਹ ਸੇਮ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦੀ ਰਹਾਈ ਹੈ। ਹੜ੍ਹ ਤੋਂ ਦੋ ਵਰਿਹਿਆਂ ਬਾਦ, ਜਦੋਂ ਸੇਮ ੧੦੦ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਰਥਕਮਦ ਜੰਮਿਆ। ੧੬ ਉਸਤੋਂ ਬਾਦ ਸੇਮ ੫੦੦ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਰ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਵੀ ਹੋਏ।

੧੭ ਜਦੋਂ ਆਰਥਕਮਦ ੩੫ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਲਗ ਜੰਮਿਆ। ੧੮ ਮਲਗ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਆਰਥਕਮਦ ੪੦੩ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਰ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ।

੧੯ ਜਦੋਂ ਮਲਗ ੩੦ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਏਬਰ ਜਨਮਿਆ। ੨੦ ਏਬਰ ਦੇ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਮਲਗ ੪੦੩ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਰ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ।

੨੧ ਜਦੋਂ ਏਬਰ ੩੪ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਲਗ ਜੰਮਿਆ। ੨੨ ਯਲਗ ਦੇ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਏਬਰ ੪੦੩ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਰ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ।

੨੩ ਜਦੋਂ ਯਲਗ ੩੦ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰੁਊ ਜੰਮਿਆ। ੨੪ ਰੁਊ ਦੇ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਯਲਗ ੨੦੯ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਰ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ।

੨੫ ਜਦੋਂ ਰੁਊ ੩੨ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਰੂਗ ਜੰਮਿਆ। ੨੬ ਸਰੂਗ ਦੇ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਰੁਊ ੨੭੦ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਰ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ।

੨੭ ਜਦੋਂ ਸਰੂਗ ੩੦ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਾਹੋਰ ਜੰਮਿਆ। ੨੮ ਨਾਹੋਰ ਦੇ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਸਰੂਗ ੨੦੦ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਰ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ।

੨੯ ਜਦੋਂ ਨਾਹੋਰ ੨੯ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਤਾਰਗ ਜੰਮਿਆ। ੩੦ ਤਾਰਗ ਦੇ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਨਾਹੋਰ ੧੧੯ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਰ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ।

੩੧ ਜਦੋਂ ਤਾਰਗ ੭੦ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਬਰਾਮ, ਨਾਹੋਰ, ਆਤੇ ਹਾਰਾਨ ਜੰਮੇ।

ਤਾਰਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦੀ ਰਹਾਈ

੩੨ ਇਹ ਤਾਰਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦੀ ਰਹਾਈ ਹੈ। ਤਾਰਗ ਆਬਰਾਮ, ਨਾਹੋਰ ਆਤੇ ਹਾਰਾਨ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ। ਹਾਰਾਨ ਨੂਤ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ। ੩੩ ਹਾਰਾਨ ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ ਕਮਬੇ, ਕਮਦੀਆਂ ਦੇ ਉਹ ਵਿੱਚ ਮਰਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਦਾ ਧਿਤਾ ਤਾਰਗ ਗਲੇ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ। ੩੪ ਆਬਰਾਮ ਆਤੇ ਨਾਹੋਰ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਮਾਦੀ ਕੀਤੀ। ਆਬਰਾਮ ਦੀ ਧਤਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਮਾਰਈ ਸੀ। ਨਾਹੋਰ ਦੀ ਧਤਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਮਿਲਕਾਹ ਸੀ। ਮਿਲਕਾਹ ਹਾਰਾਨ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ਹਾਰਾਨ ਮਿਲਕਾਹ ਆਤੇ ਕਿਮੱਕਾਹ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ। ੩੫ ਮਾਰਈ ਦੇ ਆਲਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਾਝ ਸੀ।

੩੬ ਤਾਰਗ ਆਪਣੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਮਦੀਮ ਦੇ ਉਹ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਮਦੀਮ ਜਾਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ। ਤਾਰਗ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਆਬਰਾਮ, ਆਪਣੇ ਖੋਤੇ ਨੂਤ (ਹਾਰਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ) ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਮਾਰਈ (ਆਬਰਾਮ ਦੀ ਧਤਨੀ) ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਰਾਨ ਸਹਿਰ ਤੱਕ ਸਫਰ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਟਿਕ ਜਾਣ ਦਾ ਠਿਕਾਣਾ ਕੀਤਾ। ੩੭ ਤਾਰਗ ੨੦੫ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ਉਹ ਹਾਰਾਨ ਵਿੱਚ ਮਰਿਆ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਮੱਦਾ

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣਾ ੧੨ ਕੇਸ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇ। ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦਾ ਟੱਬਰ ਛੱਡ ਦੇ, ਆਤੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਾਗ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ।

੨ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਗਨ ਕੰਮ ਉਮਾਰਾਂਗਾ।

੩ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦੇਵਾਂਗਾ

ਆਤੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮਸਹੂਰ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।

੪ ਲੋਰੀਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਣਗੇ।

੩ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਮੀਮ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਤੈਨੂੰ ਯਮੀਮ ਦੇਣਗੇ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਰਾਥ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਤੈਨੂੰ ਮਰਾਥ ਦੇਣਗੇ।
ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮਭੂਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਮੀਮ ਦੇਣ ਲਈ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਾਂਗਾ।”

ਯਬਰਾਮ ਰਨਾਨ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

੪ ਇਸ ਲਈ ਯਬਰਾਮ ਨੇ ਗਰਾਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਲੂਤ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਯਬਰਾਮ ੨੫ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਗਰਾਨ ਛੱਡਿਆ। ੫ ਯਬਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਖਤੀ ਮਾਰਟੀ, ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ਲੂਤ, ਸਾਰੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਗਰਾਨ ਵਿੱਚ ਗਮਿਲ ਰੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਫੇਰ ਯਬਰਾਮ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮਭੂਗ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਿਆ। ੬ ਯਬਰਾਮ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੋਇਆ ਸੁਰਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਤੀਰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਮੋਹਰ ਵਿਖੇ ਵੱਡੇ ਰੁੱਖ ਵੇਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਰਨਾਨੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

੭ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਬਰਾਮ ਨੂੰ ਦੀਦਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਹ ਯਰਤੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਯਬਰਾਮ ਨੂੰ ਦੀਦਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਯਬਰਾਮ ਨੇ ਉੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਈ। ੮ ਫੇਰ ਯਬਰਾਮ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਬੈਤਏਲ ਦੇ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਯਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਯਬਰਾਮ ਨੇ ਉੱਥੇ ਆਪਣਾ ਤੰਬੂ ਲਾ ਲਿਆ। ਬੈਤਏਲ ਧੱਛਮ ਵੱਲ ਅਤੇ ਆਈ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਸੀ। ਉਸ ਥਾਵੇਂ, ਯਬਰਾਮ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਯਬਰਾਮ ਨੇ ਉੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀਤੀ। ੯ ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਯਬਰਾਮ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਸਫਰ ਤੇ ਨਿਰਲ ਪਿਆ। ਉਹ ਨੇਜੇਵ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਯਬਰਾਮ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ

੧੦ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਯਰਤੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸਰ ਸੀ। ਬਾਰਿਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਉਗਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਯਬਰਾਮ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ੧੧ ਯਬਰਾਮ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਖਤੀ ਮਾਰਟੀ ਰਿੰਨੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮਿਸਰ ਯਹੁਚਣ ਤੋਂ ਰਤਾ ਕੁ ਯਹਿਲਾਂ ਯਬਰਾਮ ਨੇ ਮਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਯੋਰਤ ਹੈਂ। ੧੨ ਮਿਸਰ ਦੇ ਆਦਮੀ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ। ਉਹ ਆਖਣਗੇ, ‘ਇਹ ਯੋਰਤ ਇਸਦੀ ਖਤੀ ਹੈ।’ ਫੇਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਜਿਉਂਦੀ ਰਹਿਣ ਦੇਣਗੇ। ੧੩ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖੀਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਹੈਂ। ਫੇਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨਗੇ। ਉਹ ਇਹ

ਮੋਚਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਭਰਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਮਲੂਕ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚਾ ਸਕੋਗੀ।”

੧੪ ਇਸ ਲਈ ਯਬਰਾਮ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮਾਰਟੀ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਯੋਰਤ ਸੀ। ੧੫ ਕੁਝ ਮਿਸਰੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਯੋਰਤ ਸੀ। ਉਹ ਆਗੂ ਮਾਰਟੀ ਨੂੰ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਏ। ੧੬ ਫਿਰਉਨ ਯਬਰਾਮ ਤੇ ਦਖਾਲ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸਦਾ ਖਿਆਲ ਸੀ ਕਿ ਯਬਰਾਮ ਮਾਰਟੀ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਯਬਰਾਮ ਨੂੰ ਭੋਤਾਂ, ਤੰਗਰ ਅਤੇ ਖੋਤੇ ਦਿੱਤੇ। ਯਬਰਾਮ ਨੂੰ ਦਾਮ, ਦਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਉਠ ਵੀ ਮਿਲੇ।

੧੭ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਯਬਰਾਮ ਦੀ ਖਤੀ ਨੂੰ ਗਮਿਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ। ੧੮ ਇਸ ਲਈ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਯਬਰਾਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ। ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਮਲੂਕ ਕੀਤਾ ਹੈਂ! ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਰਟੀ ਤੇਰੀ ਖਤੀ ਸੀ! ਕਿਉਂ? ੧੯ ਤੂੰ ਤਾਂ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਇਹ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਹੈ।’ ਤੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਆਖੀ? ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਗਮਿਲ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੇਰੀ ਖਤੀ ਬਣ ਸਕੇ। ਘਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਖਤੀ ਵਾਪਸ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਾ ਜਾਗ!” ੨੦ ਫੇਰ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯਬਰਾਮ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਣ ਇਸ ਲਈ ਯਬਰਾਮ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਖਤੀ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਲੈ ਗਏ।

ਯਬਰਾਮ ਦੀ ਰਨਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ

੧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਯਬਰਾਮ ਨੇ ਮਿਸਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ੨ ਯਬਰਾਮ ਆਪਣੀ ਖਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਸਮੇਤ ਨੇਜੇਵ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁੱਲੇ ਲੰਘਿਆ। ਲੂਤ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ੩ ਇਸ ਸਮੇਂ, ਯਬਰਾਮ ਬਹੁਤ ਯਮੀਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਖਾਸ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਥਮੂ ਅਤੇ ਸੇਨਾ-ਚਾਲੀ ਸੀ।

੪ ਯਬਰਾਮ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸਫਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ ਨੇਜੇਵ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬੈਤਏਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਜਿਹੜੀ ਬੈਤਏਲ ਦੇ ਸਹਿਰ ਅਤੇ ਆਈ ਸਹਿਰ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਉਹੀ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਯਬਰਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਤੰਗ ਲਾਇਆ ਸੀ। ੫ ਇਹ ਉਹੀ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਯਬਰਾਮ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਬਰਾਮ ਨੇ ਇੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀਤੀ।

ਯਬਰਾਮ ਅਤੇ ਲੂਤ ਦਾ ਵਿੱਛੜਨਾ

੬ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਲੂਤ ਵੀ ਯਬਰਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸਫਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੂਤ ਵੇਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਤੰਬੂ

ਮਨ।^੬ ਆਬਰਾਮ ਅਤੇ ਲੂਤ ਕੋਲ ਇੰਨੇ ਜਾਨਵਰ ਮਨ ਰਿ ਉਮ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਸੀ।^੭ ਰਣਾਨੀ ਲੋਕ ਅਤੇ ਯਰਿਸੀ ਲੋਕ ਵੀ ਉਮ ਵੱਲੋਂ ਉਸੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਆਬਰਾਮ ਅਤੇ ਲੂਤ ਦੇ ਆਯਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਝਗੜਾ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ।

^੮ ਇਸ ਲਈ ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਲੂਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦਰਮਿਆਨ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਬੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੂੰ ਅਤੇ ਮੈਂ ਭਰਾ ਹਾਂ।^੯ ਮਾਨੂੰ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੂੰ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਥਾਂ ਚਾਹੇ ਚੁਣ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ। ਜੇ ਤੂੰ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਜੇ ਤੂੰ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

^{੧੦} ਲੂਤ ਨੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਯਰਦਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਦੇਖੀ। ਲੂਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉੱਥੇ ਰਾਫੀ ਖਾਈ ਸੀ। (ਇਹ ਗੱਲ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਦੂਮ ਅਤੇ ਅਮੂਰਾਹ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹੈ।) ਉਸ ਸਮੇਂ ਯਰਦਨ ਵਾਦੀ ਸੋਯਾਰ ਤੱਕ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਬਾਗ ਵਾਂਗ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਯਰਤੀ ਮਿਸਰ ਦੇ ਵਾਂਗ ਚੰਗੀ ਸੀ।^{੧੧} ਇਸ ਲਈ ਲੂਤ ਨੇ ਯਰਦਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਦੋਵੇਂ ਆਦਮੀ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਲੂਤ ਯੁਰਬ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਿਆ।^{੧੨} ਆਬਰਾਮ ਰਣਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਠਹਿਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੂਤ ਵਾਦੀ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ। ਲੂਤ ਦੂਰ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਮਦੂਮ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਆਖਣਾ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ।^{੧੩} ਅਗੇਵਾਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਦੂਮ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਬਦ ਅਤੇ ਖਾਧੀ ਸਨ।

^{੧੪} ਲੂਤ ਦੇ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਖਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖ, ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਦੇਖ, ਅਤੇ ਯੁਰਬ ਅਤੇ ਖੱਡਮ ਵੱਲ ਦੇਖ।

^{੧੫} ਇਹ ਸਾਰੀ ਯਰਤੀ ਜਿਹੜੀ ਤੂੰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈਂ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਰਹੇਗੀ।^{੧੬} ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿੰਨੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਯੂੜ ਹੈ। ਜੇ ਲੋਕੀ ਸਾਰੀ ਯਰਤੀ ਦੀ ਯੂੜ ਨੂੰ ਗਿਣ ਸੱਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਕਰ ਸੱਕਣਗੇ।^{੧੭} ਇਸ ਲਈ ਜਾਓ। ਆਖਣੀ ਯਰਤੀ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ ਦੁਆਲੇ ਚੱਲੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

^{੧੮} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਆਖਣਾ ਤੋੜ ਖੁੱਟ ਲਿਆ। ਉਹ ਮਮਰੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੇੜੇ ਜਾ ਕੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇਹ ਥਾਂ ਹਬਰੋਨ ਸਹਿਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਜਗਵੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ।

ਲੂਤ ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

੧੪ ਅਮਰਾਫਲ ਮਿਨਾਰ ਦਾ ਗਾਜਾ ਸੀ। ਅਰਯੋਕ ਆਲਾਮਾਰ ਦਾ ਗਾਜਾ ਸੀ। ਕਦਾਰਨਾਉਮਰ ਏਲਾਮ ਦਾ ਗਾਜਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਤਿਦਾਲ ਗੋਈਮ ਦਾ ਗਾਜਾ ਸੀ।

^੨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਗਾਜਿਆਂ ਨੇ ਮਦੂਮ ਦੇ ਗਾਜੇ ਬਰਾ, ਅਮੂਰਾਹ ਦੇ ਗਾਜੇ ਬਿਰਮਾ, ਅਦਮਾਹ ਦੇ ਗਾਜੇ ਮਿਨਾਬ, ਮਬੋਈਮ ਦੇ ਗਾਜੇ ਮਮੇਬਰ ਅਤੇ ਬਲਾ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨਾਲ ਜੰਗ ਲੜੀ। (ਬਲਾ ਨੂੰ ਸੋਯਾਰ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

^੩ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਗਾਜਿਆਂ ਨੇ ਸਿੱਦੀਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਆਖਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ। (ਸਿੱਦੀਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਖਾਰਾ ਮਸੁੰਦਰ ਹੈ।) ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਾਜਿਆਂ ਨੇ ਕਦਾਰਨਾਉਮਰ ਦੀ ਬਾਰੂਹਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਖਰ ਤੇਰੁਵੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗਾਵਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।^੪ ਇਸ ਲਈ ਚੌਦਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਗਾਜਾ ਕਦਾਰਨਾਉਮਰ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਆ ਗਏ। ਕਦਾਰਨਾਉਮਰ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਸਾਥੀ ਗਾਜਿਆਂ ਨੇ ਰਫਾਈਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮਤਰੇਬ ਕਰਨਇਮ ਵਿਖੇ ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੂਚੀਆ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਾਮ ਵਿੱਚ ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਮੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵੇਹ ਕਰਨਾਉਇਮ ਵਿਖੇ ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ।^੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਖਗੜੀ ਖਰਦੇਮ ਮੋਈਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਏਲ-ਯਾਗਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਤਾਈਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। (ਏਲ ਯਾਗਨ ਮਾਰੂਬਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ।)^੭ ਫੇਰ ਗਾਜਾ ਕਦਾਰਨਾਉਮਰ ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਪਿਆ ਅਤੇ ਏਲ ਮਿਸਥਾਟ (ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਕਦੇਮ ਹੈ) ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਮਾਲੋਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਹਮਿਸੇਨ ਤਾਮਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਅਮੋਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ।

^੮ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਦੂਮ ਦਾ ਗਾਜਾ, ਅਮੂਰਾਹ ਦਾ ਗਾਜਾ, ਅਦਮਾਹ ਦਾ ਗਾਜਾ, ਮਬੋਈਮ ਦਾ ਗਾਜਾ ਅਤੇ ਬਲਾ (ਸੋਯਾਰ) ਦਾ ਗਾਜਾ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮੁਲ ਗਏ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਗਏ। ਉਹ ਜੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਦੀਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਗਏ।^੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਲਾਮ ਦੇ ਗਾਜੇ ਕਦਾਰਨਾਉਮਰ, ਗੋਈਮ ਦੇ ਗਾਜੇ ਤਿਦਾਲ, ਮਿਨਾਰ ਦੇ ਗਾਜੇ ਅਮਰਾਫਲ ਅਤੇ ਆਲਾਮਾਰ ਦੇ ਗਾਜੇ ਅਰਯੋਕ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਜੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੰਜਾਂ ਨਾਲ ਜੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚਾਰ ਗਾਜੇ ਸਨ।

^{੧੦} ਸਿੱਦੀਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਲੁੱਕ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਆਨੇਰਾਂ ਖੱਡਾਂ ਸਨ। ਮਦੂਮ ਅਤੇ ਅਮੂਰਾਹ ਦੇ ਗਾਜੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਭੱਜ ਗਈਆਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੱਡਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਏ। ਖਰ ਦੂਸਰੇ ਖਗੜਾਂ ਵੱਲ ਨੱਸ ਗਏ।

^{੧੧} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਮਦੂਮ ਅਤੇ ਅਮੂਰਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਭੋਜਨ ਖੋਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਚੱਲੇ ਗਏ।^{੧੨} ਆਬਰਾਮ ਦਾ ਭਤੀਜਾ ਲੂਤ, ਮਦੂਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਦੁਸਮਣ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ।

^{੧੩} ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਜਿਹੜਾ ਫੜਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਬਰਾਮ ਇਬਰਾਨੀ ਵੱਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਦੱਸਿਆ। ਆਬਰਾਮ ਦਾ ਡੇਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੁੱਖਾਂ

ਦੇ ਲਾਗੇ ਮੀ ਜੇ ਮਮਰੇ ਆਮੋਰੀ ਦੇ ਸਨ। ਮਮਰੇ, ਆਮਰੇਲ ਆਤੇ ਆਨੇਰ ਨੇ ਆਬਰਾਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹਨ ਦਾ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮੀ।

ਆਬਰਾਮ ਦਾ ਲੂਤ ਨੂੰ ਫੜਾਉਣਾ

੧੪ ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਖਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਲੂਤ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਯਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠਾ ਰਹ ਲਿਆ। ਉਸ ਵਿੱਚ ੩੧੮ ਸਿਖਿਯਤ ਫੌਜੀ ਸਨ। ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਦਾਨ ਸਹਿਰ ਤੱਕ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ। ੧੫ ਉਸ ਸ਼ਾਤ ਉਸ ਨੇ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਦੁਸਮਣ ਉੱਤੇ ਆਚਾਰਨ ਹਮਲਾ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਸਨੂੰ ਹੋਬਾਗ, ਦਮਿਸੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ। ੧੬ ਫੇਰ ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੁਸਮਣ ਨੇ ਲੁੱਟ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਆਬਰਾਮ ਯੋਰਤਾਂ, ਨੌਰਗਾਂ, ਲੂਤ ਆਤੇ ਲੂਤ ਦੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਆਇਆ।

੧੭ ਫੇਰ ਆਬਰਾਮ ਦਸਾਰਲਾਉਮਰ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਘਰ ਖਰਤ ਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਵਾਪਸ ਚੱਲਾ ਗਿਆ, ਸਦੂਮ ਦਾ ਰਾਜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਵੇਹ ਦੀ ਵਾਦੀ (ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਣ ਰਾਜੇ ਦੀ ਵਾਦੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਆਇਆ।

ਮਲਕਿ-ਸਿਦਰ

੧੮ ਸਾਲੇਮ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਮਲਕਿ-ਸਿਦਰ ਵੀ ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਆ। ਮਲਕਿ-ਸਿਦਰ ਸਰਬ ਉੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਜਾਜਰ ਮੀ। ਮਲਕਿ-ਸਿਦਰ ਰੋਟੀ ਤੇ ਮੈਯਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ੧੯ ਮਲਕਿ-ਸਿਦਰ ਨੇ ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਆਤੇ ਆਖਿਆ,

“ਆਬਰਾਮ, ਸਰਬ ਉੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਵੇ।

ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਰਾਮ ਤੇ ਖਰਤੀ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ।

੨੦ ਆਤੇ ਆਮੀ ਸਰਬ ਉੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਰਹਦੇ ਹਾਂ।

ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰੀਤੀ।”

ਫੇਰ ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਮਲਕਿ-ਸਿਦਰ ਨੂੰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਵੱਢ ਕੇ ਦਿੱਤਾ। ੨੧ ਸਦੂਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰੱਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ। ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਮੇਰੇ ਉਹ ਲੋਕ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸਮਣ ਫੜ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਮੀ।”

੨੨ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਦੂਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਬਰਾਮ ਸਰਬ ਉੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ ਇਰਾਰਾ ਰਹਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸਨੇ ਖਰਤੀ ਤੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ੨੩ ਮੈਂ ਇਰਾਰਾ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਰੱਖਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਤੇਰੀ ਹੈ-ਕੋਈ ਯਾਗਾ ਜਾਂ ਤਮਮਾ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤੂੰ ਇਹ ਆਖੋ, ਮੈਂ ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਆਮੀਰ

ਬਣਾਇਆ।” ੨੪ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਚੀਜ਼ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਖਰਵਾਨ ਰਗਾਂਗਾ ਉਹ ਭੋਜਨ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਖਾਯਾ ਹੈ। ਖਰ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰਨਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਦੇਵੇ। ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੈ ਲਵੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਮੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਆਤੇ ਕੁਝ ਆਨੇਰ, ਆਮਰੇਲ ਆਤੇ ਮਮਰੇ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਹਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਮੀ।”

ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਬਰਾਮ ਨਾਲ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ

੧ ਏਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਖਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਆਬਰਾਮ ਦੇ ਸੁਬਦ ਦਾ ਦਰਸਨ ਹੋਇਆ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਬਰਾਮ, ਤਰੀ ਨਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਰਗਾਂਗਾ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਏਨਾਮ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

੨ ਖਰ ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਬਰਾਮ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਜਿਹੀ ਸੈਯਾ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੀ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਸੱਕੇ ਆਤੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸੱਕੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਦਮਿਸੱਕ ਵਾਲਾ ਗੁਲਾਮ, ਆਲੀਯਾਜਰ ਮੇਰੀ ਮੈਂ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਾਰਿਸ ਹੋਵੇਗਾ।” ੩ ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਘੋੜਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਗੁਲਾਮ ਹੀ ਮੇਰੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਦਾ ਵਾਰਿਸ ਹੋਵੇਗਾ।”

੪ ਫੇਰ ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਆਬਰਾਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਤੇਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਾਰਿਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੇਰੇ ਘਰ ਖੁੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਆਤੇ ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਤੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਾਰਿਸ ਹੋਵੇਗਾ।”

੫ ਫੇਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਦੇਖ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਾਰਿਆਂ ਵੱਲ ਦੇਖ। ਇਹ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤੇਰਾ ਯਰਿਵਾਰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।”

੬ ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਆਬਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਰੀਨ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਰਹਨ ਦੇ ਆਗੇ ਮੰਨਿਆ। ੭ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਹੀ ਉਹ ਆਬਰਾਮ ਹਾਂ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਰਮਦੀਆਂ ਦੇ ਉਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ। ਆਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੱਕਾਂ-ਤੂੰ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਆਲਰ ਹੋਵੇਗਾ।”

੮ ਖਰ ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਬਰਾਮ ਮੇਰੇ ਸੁਯਾਮੀ, ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਆਰੀਨ ਰਗਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲੇਗੀ?”

੯ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਮੀ ਇੱਕ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਰਗੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਿੰਨ ਵਰਿਯੁਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਗਾਂ, ਤਿੰਨ ਵਰਿਯੁਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬੱਕਰੀ, ਤਿੰਨ ਵਰਿਯੁਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਭੇਡ ਆਤੇ ਇੱਕ ਖੁੱਗੀ ਆਤੇ ਕੁਝ ਖਰ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆ।”

੧੦ ਆਬਰਾਮ ਖਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੈ ਆਇਆ। ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਢਿਆ। ਫੇਰ ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਆਂਧੇ ਗਿਸਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਖੰਢੀਆਂ

ਦੇ ਟੋਟੇ ਨਹੀਂ ਰੀਤੇ।¹¹ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਖੰਡੀ ਧਸੂਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਉੱਤਰ ਆਏ। ਧਰ ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ।

¹² ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਛਿਪਣ ਲੱਗਾ। ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨੀਂਦ ਆਈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੌਂ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੁੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਹਨੇਰਾ ਛਾ ਗਿਆ।¹³ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਾਣ ਲੈਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ: ਤੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਅਜਨਬੀ ਹੋਣਗੇ। ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ੪੦੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ ਬੁਰਾ ਮਨੁੱਖ ਰਹਨਗੇ।¹⁴ ਧਰ ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਮ ਰੋਮ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੈ ਜਾਣਗੇ।

¹⁵ “ਤੂੰ ਖੁਦ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਭੋਗੇਗਾ। ਤੂੰ ਅਮਨ ਚੈਨ ਨਾਲ ਮਰੇਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।¹⁶ ਚਾਰ ਧੀੜੀਆਂ ਬਾਦ ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੇਰ ਆਉਣਗੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਅਮੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਣਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਮੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਮੋਰੀ ਲੋਕ ਹਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਧੀ ਨਹੀਂ ਰਿ ਸਜਾ ਦੇ ਭਾਗੀ ਹੋਣ।”

¹⁷ ਮੁਸਜ ਫੁੱਧਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਬਹੁਤ ਹਨੇਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੁਰਦਾ ਜਾਨਵਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖੜੇ ਸਨ-ਹਰੇਰ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ, ਮਰੇ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਅੱਧੇ ਟੋਟਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰੋਂ ਅੱਗ ਅਤੇ ਯੁੱਠਾਂ ਦੀ ਲਰੀਰ ਨਿਕਲੀ।

¹⁸ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਿਨ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਬਰਾਮ ਨਾਲ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ, “ਮੈਂ ਇਹ ਧਰਤੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚਲੀ ਨੀਲ ਨਦੀ ਤੋਂ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਤਾਈਂ ਫੈਲੇਗੀ।¹⁹ ਇਹ ਧਰਤੀ ਕੇਨੀ ਲੋਕਾਂ, ਕਨਿਜੀ ਲੋਕਾਂ, ਕਦਮੋਨੀ ਲੋਕਾਂ,²⁰ ਹਿੱਤੀ ਲੋਕਾਂ, ਪਰਿਜੀ ਲੋਕਾਂ, ਰਫਾਈਮ ਲੋਕਾਂ,²¹ ਅਮੋਰੀ ਲੋਕਾਂ, ਕਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ, ਸਿਰਗਾਮੀ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਅਬੂਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੈ।”

ਦਾਮੀ ਗਾਜਰਾ

1੬

¹ ਮਾਰਈ ਆਬਰਾਮ ਦੀ ਧਤਨੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਆਬਰਾਮ ਦੇ ਉਲਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਮਾਰਈ ਦੀ ਮਿਸਰ ਦੀ ਇੱਕ ਦਾਮੀ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਗਾਜਰਾ ਸੀ।² ਮਾਰਈ ਨੇ ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੱਚੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀ ਦਾਮੀ ਗਾਜਰਾ

ਨਾਲ ਮੰਭੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪੁਰਵਾਨ ਰਹਾਂਗੀ।” ਆਬਰਾਮ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਮਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ।

³ ਇਹ ਗੱਲ ਆਬਰਾਮ ਦੇ ਕਨਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਦਸ ਮਾਲ ਰਹਿ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵਾਪਰੀ। ਮਾਰਈ ਨੇ ਗਾਜਰਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਤੀ ਦੀ ਧਤਨੀ ਹੋਣ ਲਈ ਮੱਧ ਦਿੱਤਾ। (ਗਾਜਰਾ ਉਸਦੀ ਮਿਸਰ ਦੀ ਦਾਮੀ ਸੀ।)⁴ ਗਾਜਰਾ ਆਬਰਾਮ ਤੋਂ ਸਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਗਾਜਰਾ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮਾਲਕਣ ਨੂੰ ਗਾਜਰਾ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।⁵ ਧਰ ਮਾਰਈ ਨੇ ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੀ ਦਾਮੀ ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਮੁਰਵਾਰ ਮਮਝਦੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ। ਉਹ ਸਰਭਵਤੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਇਹ ਮਹਿਮੁਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਇਸਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੌਣ ਸਹੀ ਹੈ।”

⁶ ਧਰ ਆਬਰਾਮ ਨੇ ਮਾਰਈ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗਾਜਰਾ ਤੇਰੀ ਦਾਮੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਚਾਹੇਂ ਮਨੁੱਖ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈਂ।” ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰਈ ਆਪਣੀ ਦਾਮੀ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਮਨੁੱਖ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਗਾਜਰਾ ਅਰੋਂ ਭੱਜ ਗਈ।

ਗਾਜਰਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਇਸਮਾਏਲ

^੭ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਗਾਜਰਾ ਨੂੰ ਮਾਯੂਬਲ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਟੋਭੇ ਦੇ ਕੰਢੇ ਖਿੱਚਾ ਦੇਖਿਆ। ਟੋਭਾ ਸੁਰ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਸੀ।

^੮ ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗਾਜਰਾ, ਤੂੰ ਮਾਰਈ ਦੀ ਦਾਮੀ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਕੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈਂ? ਤੂੰ ਕਿਧਰ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈਂ?”

ਗਾਜਰਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਮਾਰਈ ਤੋਂ ਦੂਰ ਭੱਜ ਰਹੀ ਹਾਂ।”

^੯ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਗਾਜਰਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਾਰਈ ਤੇਰੀ ਮਾਲਕਣ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਅਰ ਚਲੀ ਜਾਗ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨ।”¹⁰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਗਾਜਰਾ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਖੈਦਾ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਇੰਨੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ।”

¹¹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਗਾਜਰਾ, ਤੂੰ ਗੁਣ ਸਰਭਵਤੀ ਹੈਂ ਤੇ ਤੂੰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਂਗੀ। ਤੂੰ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਇਸਮਾਏਲ ਰੱਖੀਂ।

ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਸੁਣ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਮਨੁੱਖ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਤੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।

¹² ਇਸਮਾਏਲ ਜੰਗਲੀ ਖੇਤੇ ਵਾਂਗ ਆਵਾਰਾ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਹਰੇਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।

*14:12 ਅੱਗ ਅਤੇ ਯੁੱਠਾਂ ਦੀ ਲਰੀਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।

ਜਾਤੇ ਹਰ ਵੇਈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਹ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਖੁੰਬੇਗਾ ਜਾਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਲਾਗੇ ਡੋਰਾ ਲਾਵੇਗਾ;

ਧਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।”

¹³ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗਜ਼ਰਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਇਉਂ ਬੁਲਾਇਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਯਿਯਾਨ ਦਿੰਦਾ।” ਉਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਾਮ ਇਸ ਲਈ ਯਰਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੋਚਿਆ, “ਮੈਂ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਵੀ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਜਾਤੇ ਮੇਰਾ ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।” ¹⁴ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਖੂਹ ਦਾ ਨਾਮ ਬਏਰ-ਲਹਈ-ਕੋਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਖੂਹ ਰਾਦੇਮ ਜਾਤੇ ਬਰਦ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਹੈ।

¹⁵ ਗਜ਼ਰਾ ਨੇ ਅਬਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਤੇ ਅਬਰਾਮ ਨੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਇਸਮਾਏਲ ਰੱਖਿਆ।

¹⁶ ਅਬਰਾਮ ਉਦੋਂ ੯੬ ਵਰਿਹਾਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਗਜ਼ਰਾ ਤੋਂ ਇਸਮਾਏਲ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ।

ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਦਾ ਮਥੁਤ ਸੰਤਤ

੧੭ ਜਦੋਂ ਅਬਰਾਮ ੯੯ ਵਰਿਹਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ *ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵਰ: ਮੇਰਾ ਹੁਰਮ ਮੰਨ ਜਾਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਂ। ^੧ ਜੇ ਤੂੰ ਅਜਿਹਾ ਰਹੇਂਗਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਇੱਕ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਰਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਗਨ ਕੇਮ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਰਾ ਦਿਆਂਗਾ।”

^੨ ਫੇਰ ਅਬਰਾਮ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਇਹ ਹੈ: ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੇਮਾਂ ਦਾ ਧਿਤਾ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ^੩ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅਬਰਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ-ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅਬਰਾਹਾਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਨਾਮ ਇਸ ਲਈ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਕੇਮਾਂ ਦਾ ਧਿਤਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ^੪ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਿਆਂਗਾ। ਨਵੀਆਂ ਕੇਮਾਂ ਜਾਤੇ ਰਾਜੇ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਧੈਦਾ ਹੋਣਗੇ। ^੫ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਮੇਰੇ ਜਾਤੇ ਤੇਰੇ ਜਾਤੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਸਦੀਵੀ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਾਤੇ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵਾਂਗਾ। ^੬ ਜਾਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਧਰਤੀ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਤੂੰ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਰਨਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਧਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਜਾਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

^੯ ਜਾਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,

“ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਇਹ ਹੈ। ਤੂੰ ਜਾਤੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਮੇਰੇ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣਗੇ।

¹⁰ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਇਹ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਮੀ ਮੰਨੋਗੇ। ਇਹ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਹੈ: ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਮੁੰਡਾ ਜੰਮੇ ਉਸਦੀ ਸੰਤਤ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ¹¹ ਤੁਮੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮਾਮ ਨੂੰ ਕੱਟੋਗੇ ਕਿ ਤੁਮੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਣੇ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋ। ¹² ਜਦੋਂ ਖੁੱਤਰ ਆਂਟਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਮੀ ਉਸਦੀ ਸੰਤਤ ਕਰ ਦੇਣੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੰਡਾ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅਥੇ ਜਨਮਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦੇਸੀ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਅਥੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਮੀ ਖਰੀਦਿਆ ਹੋਵੇ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਸਦੀ ਸੰਤਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ¹³ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹਰ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਸੰਤਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਵੀ ਮੁੰਡਾ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜੰਮੇ ਜਾਂ ਗੁਲਾਮ ਵਜੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਵੇ, ਉਸਦੀ ਸੰਤਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੇਰਾ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਸਦੀਵੀ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਜਾਵੇਗਾ। ¹⁴ ਅਬਰਾਹਾਮ, ਤੇਰੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਇਹ ਹੈ: ਕੋਈ ਵੀ ਆਦਮੀ ਜਿਸਦੀ ਸੰਤਤ ਨਾ ਹੋਣੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੋਕ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੰਦੇ ਨੇ ਮੇਰਾ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਤੋੜਿਆ ਹੈ।”

ਇਸਹਾਰ-ਇਰਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਖੁੱਤਰ

¹⁵ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਧਰਤੀ ਸਾਰਈ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸਾਰਾਹ ਹੋਵੇਗਾ। ¹⁶ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਾਤੇ ਤੂੰ ਉਸਦਾ ਧਿਤਾ ਹੋਵੇਂਗਾ। ਉਹ ਅਨੇਕਾਂ ਨਵੀਆਂ ਕੇਮਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਕੇਮਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਧੈਦਾ ਹੋਣਗੇ।”

¹⁷ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਝੁਰ ਕੇ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਧਰ ਉਹ ਹੱਸ ਧਿਆ ਜਾਤੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮੋਚਿਆ, “ਮੈਂ ੧੦੦ ਵਰਿਹਾਂ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਖੁੱਤਰ ਧੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ। ਜਾਤੇ ਸਾਰਾਹ ੯੦ ਵਰਿਹਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਬੱਚਾ ਧੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੀ।”

¹⁸ ਫੇਰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਇਸਮਾਏਲ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣਾ ਇਰਾਰਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸੱਕਦਾ।”

¹⁹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ! ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੇਰੀ ਧਰਤੀ ਸਾਰਾਹ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ। ਤੂੰ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਇਸਹਾਰ ਰੱਖੀਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਉਹ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ

*17:੧ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੁਲਾਕਰਬ, “ਅਲ-ਸੱਦਾਈ।”

ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

²⁰ “ਤੂੰ ਇਸਮਾਏਲ ਦਾ ਜਿਰਾ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਸੁਣ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਬਾਰਹਾਂ ਮਹਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਧਿਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਦਾ ਯਰਿਵਾਰ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਰੋਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ²¹ ਯਰ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਇਰਾਰੁਨਾਮਾ ਇਸਹਾਰ ਨਾਲ ਰਵਾਂਗਾ। ਇਸਹਾਰ ਉਹ ਖੁੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਰਾਹ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਜਨਮ ਅਗਲੇ ਮਾਲ ਇਸੇ ਮਥੇ ਹੋਵੇਗਾ।”

²² ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਗਏ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉੱਥਰ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ²³ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਇਸਮਾਏਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਸਾਰੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਇਰੱਠਿਆਂ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਰੱਠਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੈਸੇ ਨਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਇਰੱਠਿਆਂ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ।

²⁴ ਅਬਰਾਹਾਮ ੯੯ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ²⁵ ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਇਸਮਾਏਲ ੧੩ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ²⁶ ਅਬਰਾਹਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਇਸਮਾਏਲ ਦੀ ਉਸ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ²⁷ ਆਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਜੰਮੇ ਸਾਰੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਅਤੇ ਖਰੀਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਤਿੰਨ ਮਹਿਮਾਨ

17 ਬਾਦ ਵਿੱਚ, ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫੇਰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਮਮਰੇ ਦੇ ਬਲੂਤ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੇੜੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ, ਸਖਤ ਗਰਮੀ ਵੇਲੇ, ਅਬਰਾਹਾਮ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ² ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਉੱਥਰ ਵੱਲ ਤੱਕਿਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਲੋਤਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਝੁਕ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ। ³ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਰੀਮਾਨ ਜੀਓ, ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਨੌਰਰ, ਨਾਲ ਠਹਿਰੇ। ⁴ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਚਰਨ ਯੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਖਾਣੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਰੁੱਖਾਂ ਹੇਠਾਂ ਆਰਾਮ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ⁵ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੁਝ ਭੋਜਨ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਰੱਜ ਕੇ ਛਰੇ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਫਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸੱਕਦੇ ਹੋ।”

ਤਿੰਨਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਆਮੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਕਰਾਂਗੇ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ।”

⁶ ਅਬਰਾਹਾਮ ਭੱਜ ਕੇ ਤੰਬੂ ਵੱਲ ਗਿਆ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਸਾਰਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਰੋਖਾ ਸਾਰਾ ਆਟਾ ਗੁੰਨਹ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਰੋਟੀਆਂ ਖਰਾ।” ⁷ ਫੇਰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਆਪਣੇ ਯਸੂਆਂ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਵੱਡਾ ਲਿਆ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਵੱਡਾ ਨੌਰਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਨੌਰਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਰਿ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਵਡਾ ਜਿਬਾਹ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। ⁸ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਮਾਮ, ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਮੱਖਣ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਅੱਗੇ ਯਰ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖਲੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨ ਛਰ ਰਹੇ ਸਨ।

⁹ ਫੇਰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੈਰੀ ਖਤਰੀ ਸਾਰਾਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?”

ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਹੈ।”

¹⁰ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਬਹਾਰ ਦੇ ਮੋਸਮ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਆਵਾਂਗਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਤੈਰੀ ਖਤਰੀ ਸਾਰਾਹ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ।”

ਸਾਰਾਹ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਖਲੋਤੀ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਰਹੀ ਸੀ।

¹¹ ਅਬਰਾਹਾਮ ਅਤੇ ਸਾਰਾਹ ਬਹੁਤ ਬਿਰਧ ਸਨ। ਸਾਰਾਹ ਬੱਚੇ ਜਣਨ ਦੀ ਉਮਰ ਟੱਧ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ¹² ਇਸ ਲਈ ਸਾਰਾਹ ਨੇ ਜੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਉਸਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਹੱਸੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਬੁੱਢੀ ਹਾਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਖਤਰੀ ਬੁੱਢਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੰਨੀ ਬੁੱਢੀ ਹਾਂ ਰਿ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਜਣ ਸੱਕਦੀ।”

¹³ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਾਰਾਹ ਹਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਰਿ ਉਹ ਇੰਨੀ ਬੁੱਢੀ ਉਮਰੇ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਜਣ ਸੱਕਦੀ। ¹⁴ ਕੀ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਕੋਈ ਗੱਲ ਇੰਨੀ ਆਖੀ ਹੈ? ਨਹੀਂ! ਮੈਂ ਬਹਾਰ ਦੇ ਮੋਸਮ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਆਵਾਂਗਾ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਆਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੈਰੀ ਖਤਰੀ ਸਾਰਾਹ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ।”

¹⁵ ਯਰ ਸਾਰਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਮੀ!” (ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਖੀ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਡਰ ਗਈ ਸੀ।) ਯਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ! ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੂੰ ਜਰੂਰ ਹਮੀ ਸੀ।”

¹⁶ ਫੇਰ ਆਦਮੀ ਜਾਣ ਲਈ ਉੱਠ ਖਲੋਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਦੂਮ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਸਾ ਵੱਲ ਸਫਰ ਕਰਨਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕੁਝ ਦੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ।

ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਸੰਦਾ

¹⁷ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਮੈਂਨੂੰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਗੁਣ ਕਰਾਂਗਾ? ¹⁸ ਅਬਰਾਹਾਮ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਤੇ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਰੋਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ

ਦੇ ਰਾਹਣ ਆਮੀਮ ਮਿਲੇਗੀ।^{੧੯} ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਾਮ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਣ ਦੀ ਹਿਦਾਇਤ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਮਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਅਤੇ ਨਿਰਾਪੁਰਣ ਹੋਣ। ਫੇਰ ਮੈਂ, ਅਗੇਵਾਹ, ਉਮ ਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਰਾਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਇਰਾਰਾਨਾ ਰੀਤਾ ਸੀ।^{੨੦}

^{੨੦} ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਦੂਮ ਅਤੇ ਆਮੁਰਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਮਾੜੇ ਹਨ।^{੨੧} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਜਾਰੇ ਦੇਖਾਂਗਾ ਕਿ ਸੀ ਗਲਾਤ ਇੰਨੇ ਹੀ ਮਾੜੇ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਮੈਂ ਸੁਣੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਅਰੀਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

^{੨੨} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀ ਮੁੜ ਘਟੇ ਅਤੇ ਮਦੂਮ ਵੱਲ ਤੁਰ ਘਟੇ। ਘਰ ਆਬਰਾਹਾਮ ਉੱਥੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਖਲੋਤਾ ਸੀ।^{੨੩} ਫੇਰ ਆਬਰਾਹਾਮ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲ ਆਇਆ ਤੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਹ, ਸੀ ਤੂੰ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ^{੨੪} ਜੇ ਉਮ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ੫੦ ਨੇਰ ਆਦਮੀ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਸੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਸੀ ਫੇਰ ਵੀ ਤੂੰ ਉਮ ਮਗਿਰ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ੫੦ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਂਗਾ। ^{੨੫} ਤੈਨੂੰ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੈਨੂੰ ਬੁਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ੫੦ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧੇਗਾ ਤਾਂ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਬਦ ਬੰਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੋਣਗੇ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਤੂੰ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਮੁਨਸਿਫ ਹੈਂ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮਹੀ ਗੱਲ ਕਰੇਂਗਾ।”

^{੨੬} ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਮਦੂਮ ਦੇ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ੫੦ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵਾਂਗਾ।”

^{੨੭} ਤਾਂ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੇ ਮਾਰਮਠੇ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਖਾਰ ਅਤੇ ਰਾਖ ਹਾਂ। ਘਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਖੋਚਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛਦਾ ਹਾਂ: ^{੨੮} ਜੇ ਭਲਾ ਧੰਜ ਨੇਰ ਆਦਮੀ ਘੱਟ ਹੋਣ ਫੇਰ ਸੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਜੇ ਉਮ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ੪੫ ਨੇਰ ਆਦਮੀ ਹੋਣ, ਫੇਰ? ਸੀ ਤੂੰ ਸਿਰਫ ਧੰਜ ਬੰਦਿਆਂ ਰਾਹਣ ਮਾਰੇ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਂਗਾ?”

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ੪੫ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਮਿਲ ਗਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।”

^{੨੯} ਆਬਰਾਹਾਮ ਫੇਰ ਬੋਲਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਸਿਰਫ ੪੦ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਸੀ ਤੂੰ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਂਗਾ?”

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਮੈਨੂੰ ੪੦ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਮਿਲ ਗਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।”

^{੩੦} ਫੇਰ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਹ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਾ ਹੋਣਾ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗਲ ਖੁੱਛਦੀ

ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ: ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ੩੦ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਮਿਲ ਗਏ ਤਾਂ ਸੀ ਤੂੰ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਂਗਾ?”

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਮੈਨੂੰ ੩੦ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਮਿਲ ਗਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।”

^{੩੧} ਫੇਰ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਖੋਚਲ ਦੇ ਸੰਰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਖੁੱਛ ਸੰਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਉੱਥੇ ੨੦ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਹੋਣਗੇ ਫੇਰ ਸੀ ਹੋਵੇਗਾ?”

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇ ਮੈਨੂੰ ੨੦ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਮਿਲਣਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।”

^{੩੨} ਫੇਰ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਹ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਾ ਹੋਣਾ ਘਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਆਖਰੀ ਵਾਰੀ ਖੋਚਲ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ੧੦ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਮਿਲ ਗਏ ਤਾਂ ਤੂੰ ਸੀ ਕਰੇਂਗਾ?”

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ੧੦ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਮਿਲ ਗਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।”

^{੩੩} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਮੁਕਾਈ, ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਲੂਤ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ

੧੯ ਉਮ ਸਾਮ ਮਦੂਮ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦੂਤ ਆਏ। ਲੂਤ ਮਗਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਲੂਤ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਨਗਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਸਨ। ਲੂਤ ਉੱਠ ਖਲੋਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਝੁਕ ਗਿਆ।^੨ ਲੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸ੍ਰੀਮਾਨ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆਓ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਉੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧੌਰ ਧੌਰ ਸੰਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਗਾਤ ਠਹਿਰ ਸੰਰਦੇ ਹੋ। ਫੇਰ ਕੰਲੂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਫਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸੰਰਦੇ ਹੋ।”

ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਨਹੀਂ ਆਮੀਂ ਨਗਰ ਦੇ ਚੌਰ ਵਿੱਚ ਗਾਤ ਗੁਜ਼ਾਰਾਂਗੇ।”

^੩ ਘਰ ਲੂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ ਦੂਤ ਲੂਤ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਰਾਜੀ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਲੂਤ ਦੇ ਘਰ ਗਏ। ਲੂਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤਾ। ਲੂਤ ਨੇ ਦੂਤਾਂ ਲਈ ਸੋਢੀ ਧਰਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਕਰ ਲਿਆ।

^੪ ਉਮ ਸਾਮ, ਸੋਢ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਰਾਤ ਤਕ ਖੁਲਿਯਾਂ ਦੇਵੇਂ ਜਵਾਨ ਅਤੇ ਬੁੱਢੇ ਆਦਮੀ ਨਗਰ ਦੇ ਹਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਲੂਤ ਦੇ ਘਰ ਆ ਗਏ। ਉਹ ਘਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ।^੫ ਅਤੇ ਲੂਤ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕਿੱਥੇ ਨੇ ਉਹ ਦੋ ਬੰਦੇ ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ ਗਾਤੀਂ ਤੇਰੇ ਘਰ ਆਏ ਸਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੋ ਕੋਲ ਬਾਹਰ ਲਿਆ। ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੰਭੇਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।”

^੬ ਲੂਤ ਬਾਹਰ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਿੱਛੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।^੭ ਲੂਤ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ! ਕੇਮਤੋਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ

ਇਹ ਬਚੀ ਨਾ ਰਹਿਓ! ੯ ਦੇਖੋ, ਮੇਰੀਆਂ ਦੋ ਧੀਆਂ ਗਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਦੇ ਵੀ ਰਿਸੇ ਮਰਦ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੁੱਤੀਆਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਦਿਲਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਚਾਹੋਂ ਰਹ ਸੱਰਦੇ ਹੋ। ਯਰ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਰਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆਏ ਗਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਂਗਾ।”

੧੦ ਘਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਆ!” ਫੇਰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਖਮ 'ਚ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਆਦਮੀ, ਲੂਤ, ਮਾਡੇ ਸਹਿਰ ਇੱਕ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਗੁਣ ਇਹ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!” ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਲੂਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਬੁਰਾ ਮਨੁਰ ਕਰਾਂਗੇ।” ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀ ਲੂਤ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਨੇੜੇ ਆਉਂਦੇ ਗਏ। ਉਹ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਤੋੜਨ ਹੀ ਵਾਲੇ ਸਨ।

੧੧ ਘਰ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਨ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਕੇ, ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਅਤੇ ਲੂਤ ਨੂੰ ਘਰ ਅੰਦਰ ਖਿੱਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ੧੨ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਕੀਤਾ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਬਦ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ, ਜਵਾਨ ਤੇ ਬੁੱਢਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਮਦੂਮ ਤੋਂ ਬਚ ਨਿਰਲਣਾ

੧੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਲੂਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੇਰੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ? ਕੀ ਤੇਰੇ ਜੁਲਾਈ, ਖੁੱਤਰ, ਧੀਆਂ ਜਾਂ ਤੇਰੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਗਨ? ਜੇ ਇਵੇਂ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣੇ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖ ਦੇਵੇ।” ੧੪ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਗਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਂ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਰ ਕਿੰਨਾ ਬੁਰਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।”

੧੫ ਇਸ ਲਈ ਲੂਤ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੁਲਾਈਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਮਾਦੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਲੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਛੇਤੀ ਕਰੋ, ਇਹ ਨਗਰ ਛੱਡ ਦਿਓ! ਅਗੇਵਾਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ!” ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਲੂਤ ਮਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

੧੬ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਯਰਭਾਤ ਵੇਲੇ, ਦੂਤ ਲੂਤ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਨਗਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਯਤਨੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਲੇ

ਤੱਕ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਗਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਨਗਰ ਦੇ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”

੧੭ ਯਰ ਲੂਤ ਝਿਝਕਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਲੂਤ ਦੀ ਯਤਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਗੱਥ ਫੜ ਲਏ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਲੂਤ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਸੀ, ਉਹ ਲੂਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਏ। ੧੮ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ, ਆਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਭੱਜੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਓ। ਖਿੱਛੇ ਮੁੜਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਰਿਸੇ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੂਰਣਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਯਹਾੜਾਂ ਤਾਈਂ ਨਹੀਂ ਯਹੁੰਚ ਜਾਏ, ਭੱਜਦੇ ਰਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੂਰ ਗਏ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਨਗਰ ਦੇ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ!”

੧੯ ਯਰ ਲੂਤ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸੁਰੀ ਮਾਨ, ਕਿਰਥਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਇੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭੱਜਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਾ ਕਰੋ! ੨੦ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ, ਆਪਣੇ ਖਾਦਮ ਉੱਤੇ, ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰੋ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਮਿਹਰ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹੈ। ਯਰ ਮੈਂ ਯਹਾੜਾਂ ਤੱਕ ਮਾਰੇ ਰਾਹ ਭੱਜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦਾ। ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਧੀਮੀ ਸਫ਼ਤਾ ਨਾਲ ਜਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਾਖਰ ਜਾਵੇ? ਮੈਂ ਤਾਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵਾਂਗਾ! ੨੧ ਦੇਖੋ, ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਨਗਰ ਨੇੜੇ ਹੀ ਹੈ। ਜਿਉਂਦੇ ਸਹਿਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਨਗਰ ਤਾਈਂ ਭੱਜ ਜਾਣ ਦਿਓ।”

੨੨ ਦੂਤ ਨੇ ਲੂਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਠੀਕ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿਲਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ੨੩ ਯਰ ਉੱਥੋਂ ਤੱਕ ਭੱਜ ਕੇ ਚੱਲਾ ਜਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹੀ ਦੋਰ ਤੱਕ ਮਦੂਮ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਜਿੰਨੀ ਦੋਰ ਤੱਕ ਤੂੰ ਉਸ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਕੇ ਯਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।” (ਉਸ ਕਮਰੇ ਦਾ ਨਾਮ ਮੇਲਾਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਕਮਰਾ ਹੈ।)

ਮਦੂਮ ਤੇ ਅਮੁਰਾਹ ਦੀ ਤਬਾਹੀ

੨੪ ਜਦੋਂ ਲੂਤ ਮੇਲਾਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸੂਰਜ ਗਲੇ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ੨੫ ਉਸੇ ਵੇਲੇ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਦੂਮ ਅਤੇ ਅਮੁਰਾਹ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਅਰਾਮ ਉੱਤੇ ਅੱਗ ਦਾ ਮੀਂਹ ਵਰ੍ਹਾਇਆ। ੨੬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਾਰੀ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਮਾਰੀ ਬਨਾਮਯਤੀ ਨੂੰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ।

੨੭ ਭੱਜੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਲੂਤ ਦੀ ਯਤਨੀ ਨੇ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਮੁੜਕੇ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਲੂਣ ਦੀ ਮਿਲ ਬਣ ਗਈ।

੨੮ ਉਸ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਉੱਠ ਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਸਨਮੁੱਥ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। ੨੯ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਮਦੂਮ ਅਤੇ ਅਮੁਰਾਹ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਅਤੇ ਵਾਦੀ ਦੀ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰਾ ਯੁਆਂ

ਨਿਰਲਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ਇਹ ਰਿਸੇ ਭਠੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲਦੇ ਯੁੱਠੇ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।

^{੨੯} ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵਾਦੀ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਖਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਲੂਤ ਵਾਦੀ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੂਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਲੂਤ ਤੇ ਉਮਦੀਆਂ ਦੀਆਂ

^{੩੦} ਲੂਤ ਮੇਲਾਹ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਤੇ ਉਮ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧੀਆਂ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ। ^{੩੧} ਇੱਕ ਦਿਨ, ਵੱਡੀ ਧੀ ਨੇ ਛੋਟੀ ਧੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਾਡਾ ਖਿਤਾ ਬੁੱਢਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਜੋ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕੇ।” ^{੩੨} ਇਸ ਲਈ ਆ, ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਮੈਂ ਨਾਲ ਮਦਦ ਕਰ ਦੇਵੀਏ। ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਮਨੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾ ਸਕਾਂਗੀਆਂ। ਇਸ ਵੰਗ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਵੰਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਾਂ!”

^{੩੩} ਉਸ ਰਾਤ ਦੋਵੇਂ ਕੁੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਰੋਲ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਾਬੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਵੱਡੀ ਕੁੜੀ ਖਿਤਾ ਦੇ ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਭੋਗ ਕੀਤਾ। ਲੂਤ ਇੰਨਾ ਸਰਾਬੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕਦੋਂ ਉਹ ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ ਆਈ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ।

^{੩੪} ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਵੱਡੀ ਧੀ ਨੇ ਛੋਟੀ ਧੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਪਿੱਛਲੀ ਰਾਤ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨਾਲ ਸੁੱਤੀ ਸੀ। ਆ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ, ਅੱਜ ਰਾਤ ਸਰਾਬੀ ਕਰ ਦੇਵੀਏ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਜਾਵੀਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਮਨੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਵੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਾਂਗੀਆਂ।” ^{੩੫} ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਰਾਤ ਦੋਹਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਸਰਾਬੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਉਸ ਨਾਲ ਸੁੱਤੀ ਅਤੇ ਸੰਭੋਗ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ, ਲੂਤ ਇੰਨਾ ਸਰਾਬੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕਿਆ ਕਦੋਂ ਉਹ ਬਿਸਤਰ ਉੱਤੇ ਆਈ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ।

^{੩੬} ਲੂਤ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧੀਆਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ। ^{੩੭} ਵੱਡੀ ਧੀ ਨੇ ਇੱਕ ਯੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਮੇਲਾਥ ਰੱਖਿਆ। ਮੇਲਾਥ ਮਾਰੇ ਅਜੇ ਮੇਲਾਥੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਹੈ। ^{੩੮} ਛੋਟੀ ਧੀ ਨੇ ਵੀ ਇੱਕ ਯੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਬਿਨ-ਅੰਮੀ ਰੱਖਿਆ। ਬਿਨ-ਅੰਮੀ ਅਜੇ ਮੇਰੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਅੰਮੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਹੈ।

ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਗਰਾਹ ਨੂੰ ਜਾਣਾ

੨੦ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨੇਗੋਵ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਕਾਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੂਰ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਗਰਾਹ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰ ਗਿਆ। ^੨ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮਾਰਾਹ ਉਮਦੀ ਭੈਣ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਬੀਮਲਕ ਗਰਾਹ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਮਾਰਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੈ ਲਿਆ। ^੩ ਧਰ ਉਸ ਰਾਤ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬੀਮਲਕ ਨਾਲ ਸੁਖ ਨੇ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਮਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਿਸ ਯੌਰਤ ਨੂੰ ਤੂੰ ਫਿਲਾਹਿਯਾ, ਉਹ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ।”

^੪ ਧਰ ਅਬੀਮਲਕ ਨਾਲ ਮਾਰਾਹ ਨਾਲ ਸੁੱਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਬੀਮਲਕ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਕੀ ਤੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਕੰਮ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਂਗਾ?” ^੫ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਖੁਦ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਇਹ ਯੌਰਤ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਹੈ।’ ਅਤੇ ਯੌਰਤ ਨੇ ਵੀ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਇਹ ਆਦਮੀ ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਹੈ।’ ਮੈਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ।”

^੬ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬੀਮਲਕ ਨੂੰ ਸੁਖ ਨੇ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੈਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮੈਂ ਹੀ ਜਿਮਨੇ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।” ^੭ ਇਸ ਲਈ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਉਮਦੀ ਪਤਨੀ ਮੋੜ ਦੇ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਇੱਕ ਨਬੀ ਹੈ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਪਰਾਥਮਤਾ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਤੂੰ ਜੀਵੇਂਗਾ। ਧਰ ਜੇ ਤੂੰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਮਾਰਾਹ ਨਾ ਮੋੜੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਚਨ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਤੇਰਾ ਮਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਂਗਾ।”

^੮ ਇਸ ਲਈ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਤੜਕੇ-ਤੜਕੇ ਅਬੀਮਲਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਸੁਖ ਨੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਨੌਕਰ ਡਰ ਗਏ। ^੯ ਤਾਂ ਅਬੀਮਲਕ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਆਜਿਹਾ ਰਿਉਂ ਕੀਤਾ? ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕੀ ਫਿਲਾਹਿਯਾ ਸੀ? ਤੂੰ ਝੂਠ ਰਿਉਂ ਬੋਲਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਹੈ? ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ। ¹⁰ ਤੂੰ ਡਰਦਾ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਸੀ? ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਮਲੂਕ ਰਿਉਂ ਕੀਤਾ?”

¹¹ ਤਾਂ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਮੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਥਾਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੈਂ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਮਾਰਾਹ ਦੀ ਖਾਤਰ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਂਗਾ।” ¹² ਉਹ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਹੈ, ਧਰ ਉਹ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਵੀ ਹੈ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਧੀ ਹੈ ਧਰ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀ ਧੀ ਨਹੀਂ। ¹³ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਘਰੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਭਟਕਾਇਆ।

ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵਾਪਰਿਆ, ਮੈਂ ਮਾਰਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੁਝ ਰਹ; ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਜਾਣੀਏ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹੀ ਆਖੀਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਹੈਂ।'"

^{੧੪} ਇਸ ਲਈ ਅਬੀਮਲਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਰੁਝ ਭੇਡਾਂ, ਬੱਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦਾਮ ਦਾਮੀਆਂ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਰਾਹ ਵੀ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ^{੧੫} ਅਤੇ ਅਬੀਮਲਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖ। ਇਹ ਮੇਰੀ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਜਿੱਥੇ ਚਾਹੇ ਰਹਿ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ।"

^{੧੬} ਅਬੀਮਲਰ ਨੇ ਮਾਰਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਚਾਦੀ ਦੇ ੧,੦੦੦ ਸਿੱਕੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਰੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਰੋਟੀ ਦੇਖ ਲਵੇ ਕਿ ਮੈਂ ਠੀਕ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਹੈ।"

^{੧੭-੧੮} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਅਬੀਮਲਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਥਾਂਝ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਬੀਮਲਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਾਰਾਹ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਸੀ। ਯਰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਪਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ, ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬੀਮਲਰ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ਼ੀ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

ਆਖਿਰਕਾਰ, ਮਾਰਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਬੱਚਾ

੨੧ ^੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਹ ਇਬਰਾਹ ਨਿਭਾਇਆ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰਾਹ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਰਾਹ ਲਈ ਉਹੋ ਰੁਝ ਰੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਇਬਰਾਹ ਰੀਤਾ ਸੀ। ^੨ ਮਾਰਾਹ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਬਿਰਥ ਅਫਸੋਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਲਈ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਜੰਮਿਆ। ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਐਲਾਨ ਰੀਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਤੇ ਵਾਪਰੀਆਂ। ^੩ ਮਾਰਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਇਸਹਾਰ ਰੱਖਿਆ। ^੪ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਇਸਹਾਰ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਰਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਇਸਹਾਰ ਆੱਠਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

^੫ ਅਬਰਾਹਾਮ ਉਦੋਂ ੧੦੦ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਇਸਹਾਰ ਜਨਮਿਆ। ^੬ ਅਤੇ ਮਾਰਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਰ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣੇਗਾ ਉਹ ਪਰਸੰਨ ਹੋਵੇਗਾ।" ^੭ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੋਚਦਾ ਕਿ ਮੈਂ, ਮਾਰਾਹ, ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਬੱਚਾ ਜਣਾਂਗੀ। ਯਰ ਮੈਂ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਬਿਰਥ ਹੈ।"

ਯਰ ਵਿੱਚ ਮੁਸਿਰਲ

^੮ ਇਸਹਾਰ ਵੱਧਣ ਫੁੱਲਣ ਲੱਗਾ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਠੋਸ ਆਗਰ ਰਹਨ ਜਿੰਨੀ ਉਮਰ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਇੱਕ ਦਾਵਤ ਦਿੱਤੀ। ^੯ ਗਜ਼ਰਾ ਉਹ ਮਿਸਰੀ ਗੁਲਾਮ ਔਰਤ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਖੁੱਤਰ

ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਾਰਾਹ ਨੇ ਗਜ਼ਰਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਖੇਡਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਮਾਰਾਹ ਅਸਾਂਤ ਹੋ ਗਈ। ^{੧੦} ਮਾਰਾਹ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਇਸ ਦਾਮੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਖੁੱਤਰ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਫੁੱਡਾ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾਮੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਇਸਹਾਰ ਨਾਲ ਮਾੜੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਪਰਾਪਤ ਹੋਵੇ।"

^{੧੧} ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਸਾਂਤ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਇਸਹਾਰੇਲ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਿਤ ਸੀ।

^{੧੨} ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮ ਔਰਤ ਦਾ ਫਿਰਰ ਨਾ ਰਹ। ਉਹੀ ਰਹ ਜੇ ਮਾਰਾਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸਹਾਰ ਹੀ ਤੇਰਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਵਾਰਿਸ ਹੋਵੇਗਾ।" ^{੧੩} ਯਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਗੁਲਾਮ ਔਰਤ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸੀਸ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਰੋਸ ਪੈਦਾ ਰਵਾਂਗਾ।"

^{੧੪} ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ, ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਰੁਝ ਭੋਜਨ ਪਾਣੀ ਲਿਆ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਜ਼ਰਾ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਗਜ਼ਰਾ ਨੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁੱਕ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ। ਗਜ਼ਰਾ ਨੇ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਟੋਰਸਥਾ ਦੇ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਖੁੰਮਣ ਲਗੀ।

^{੧੫} ਰੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਦ, ਮਾਰਾ ਪਾਣੀ ਮੁੱਕ ਗਿਆ। ਧੀਣ ਲਈ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਗਜ਼ਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਝਾੜੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੬} ਗਜ਼ਰਾ ਖੋੜਾ ਜਿਹਾ ਦੂਰ ਗਈ। ਫੇਰ ਉਹ ਜੁਰ ਗਈ ਅਤੇ ਬੈਠ ਗਈ। ਗਜ਼ਰਾ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖਿਆਸ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਬੈਠ ਗਈ ਅਤੇ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈ।

^{੧੭} ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਰੋਣਾ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਗਜ਼ਰਾ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਰੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਗਜ਼ਰਾ? ਡਰ ਨਾ! ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਰੋਣਾ ਸੁਣ ਲਿਆ ਹੈ।" ^{੧੮} ਜਾ ਅਤੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਗਇਤਾ ਰਹ। ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਫੜਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੜਕਾ ਰਹ! ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਰੋਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।"

^{੧੯} ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗਜ਼ਰਾ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਖੂਹ ਦਿਖਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਗਜ਼ਰਾ ਖੂਹ ਉੱਤੇ ਗਈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਬੈਲਾ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਇਆ।

^{੨੦} ਮੁੰਡਾ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗ-ਮੰਗ ਰਿਹਾ। ਇਸਹਾਰੇਲ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਿਰਾਤੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਤੀਰ ਰਮਾਣ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਥ ਗਮਿਲ ਰਹ ਲਈ। ^{੨੧} ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਲਈ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਲੱਭ ਲਈ। ਉਹ ਪਾਰਾਨ ਦੇ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਰਹੇ।

ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਜਾਬੀਮਲਰ ਨਾਲ ਸੌਦਾ

੨੨ ਫੇਰ ਜਾਬੀਮਲਰ ਆਤੇ ਫੀਰੋਲ ਨੇ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਫੀਲੋਰ ਜਾਬੀਮਲਰ ਦੀ ਫੋਜ ਦਾ ਰਮਾਂਡਰ ਸੀ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੀ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ।” ੨੩ ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਬਚਨ ਦੇ। ਇਰਾਰ ਰਰ ਰਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਰਹੇਗਾ। ਇਰਾਰ ਰਰ ਰਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆਤੇ ਇਸ ਦੇਸ ਉੱਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ, ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਰਾਰ ਰਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਉਨਾ ਹੀ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

੨੪ ਆਤੇ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਉੱਤੇ ਜਿਹਾ ਮਲੂਰ ਰਰਨ ਦਾ ਇਰਾਰ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਹੈ।” ੨੫ ਫੇਰ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਜਾਬੀਮਲਰ ਨੂੰ ਸਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ। ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਬੀਮਲਰ ਦੇ ਨੌਰਾਂ ਨੇ ਧਾਈ ਦੇ ਖੂਹ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਰਰ ਲਿਆ ਸੀ।

੨੬ ਧਰ ਜਾਬੀਮਲਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਧਤਾ, ਇਹ ਰਿਸਨੇ ਰੀਤਾ। ਤੂੰ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਧਹਿਲਾਂ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅੱਜ ਹੀ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

੨੭ ਇਸ ਲਈ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਆਤੇ ਜਾਬੀਮਲਰ ਨੇ ਇੱਕ ਇਰਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ। ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਜਾਬੀਮਲਰ ਨੂੰ ਰੁਝ ਭੇਡਾਂ ਆਤੇ ਧਸੁ ਇਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ।

੨੮ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਸੱਤ ਲੇਲੀਆਂ ਵੀ ਜਾਬੀਮਲਰ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ।

੨੯ ਜਾਬੀਮਲਰ ਨੇ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤੂੰ ਇਨਹਾਂ ਸੱਤ ਲੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਨਲਿਆਂ ਕਿਉਂ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?”

੩੦ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਇਨਹਾਂ ਲੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਧਰਵਾਨ ਰਰ ਲਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਖੂਹ ਖੁੱਟਿਆ ਸੀ।”

੩੧ ਇਸ ਲਈ ਇਸਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਖੂਹ ਨੂੰ ਬਏਰਸਬਾ ਆਖਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਖੂਹ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਲ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ।

੩੨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਆਤੇ ਜਾਬੀਮਲਰ ਨੇ ਬਏਰਸਬਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਇਰਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ। ਫੇਰ ਜਾਬੀਮਲਰ ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਫੋਜੀ ਰਮਾਂਡਰ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ।

੩੩ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਬਏਰਸਬਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਖਾਮ ਰੁੱਖ ਨਾਇਆ। ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ, ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਧਰਾਰਬਾਨ ਰੀਤੀ ਉਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਜਿਹੜਾ ਸਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ੩੪ ਆਤੇ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਰਿਹਾ।

ਜਾਬਰਾਹਾਮ, ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇ

੨੨ ਇਨਹਾਂ ਘਟਾਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਧਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰੀਤਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਬਰਾਹਾਮ!”

ਆਤੇ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ!”

੨੩ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਆਹ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੈ ਜਾ। ਮੇਰੀ ਆਹ ਉੱਤੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾ। ਇਹ ਤੇਰਾ ਇੱਕ ਲੋਤਾ ਖੁੱਤਰ, ਇਸਗਰ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਖੁੱਤਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਖਿਆਰ ਰਰਦਾ ਹੈਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੇ ਧਰਾੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਇੱਕ ਉੱਤੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਵਰਤ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿਹੜੇ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ।”

੨੪ ਸਵੇਰੇ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਉੱਠਿਆ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਨੂੰ ਰਾਈ ਧਾਈ। ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਇਸਗਰ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋ ਨੌਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਲਿਆ। ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਬਲੀ ਲਈ ਲੱਕੜ ਰੱਟੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਉਸ ਥਾਂ ਚੱਲੇ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ। ੨੫ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਸਫਰ ਰਰਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਉੱਧਰ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਆਤੇ ਰੁਝ ਦੂਰੀ ਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਥਾਂ ਦੇਖੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ੨੬ ਫੇਰ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਖੇਤੇ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਹੀ ਠਹਿਰੋ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਉਖਾਮਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਵਾਂਗੇ।”

੨੭ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਬਲੀ ਲਈ ਲੱਕੜਾਂ ਲਈਆਂ ਆਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਇਸਗਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਖੁਦ ਅੱਗ ਆਤੇ ਚਾੜ੍ਹ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ। ਆਤੇ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਇਦੋਂ ਤੁਰ ਧਏ।

੨੮ ਇਸਗਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਖਿਤਾ ਜੀ!”

ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ ਖੁੱਤਰ।”

ਇਸਗਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਲੱਕੜਾਂ ਆਤੇ ਅੱਗ ਤਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਧਰ ਉਹ ਲੇਲਾ ਰਿੱਥੇ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂਗੇ?”

੨੯ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਖੁਦ ਹੀ ਬਲੀ ਲਈ ਲੇਲਾ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ।”

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਥਾਂ ਚੱਲੇ ਗਏ। ੩੦ ਉਹ ਉਸ ਥਾਂ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉਮਾਰੀ ਆਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਲੱਕੜਾਂ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਫੇਰ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਇਸਗਰ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਇਸਗਰ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਲੱਕੜਾਂ ਉੱਧਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ੩੧ ਫੇਰ ਜਾਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫੁਰੀ ਵੱਢ ਲਈ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ।

੧੧ ਯਰ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਦੂਤ ਨੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਆਬਰਾਹਾਮ, ਆਬਰਾਹਾਮ!”

ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ ਜੀ।”

੧੨ ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰ ਆਤੇ ਰਿਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਰਮਾਨ ਨਾ ਧਰੁੰਚਾ। ਗੁਣ ਮੈਂ ਦੇਖ ਮੱਰਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ਤੂੰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਆਦਰ ਰਦਦਾ ਹੈਂ ਆਤੇ ਉਮਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਦਾ ਹੈਂ। ਮੈਂ ਦੇਖ ਰਿਗਾ ਗਾਂ ਰਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ, ਆਪਣੇ ਇੰਦੇ-ਇੰਦਰ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈਂ।”

੧੩ ਫੇਰ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਇੰਦਰ ਭੇਡੂ ਦੇਖਿਆ। ਭੇਡੂ ਦੇ ਸਿੰਗ ਝਾੜੀ ਵਿੱਚ ਫਰਮੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਆਬਰਾਹਾਮ ਗਿਆ ਆਤੇ ਭੇਡੂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਬਜਾਇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਬਲੀ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ। ੧੪ ਇਸ ਲਈ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਉਮ ਥਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ, “ਆਹਵੇਹ ਯਿਰਹ।” ੧੫ ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਇਸ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਰੀਤਾ ਜਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।”

੧੬ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਆਰਾਮੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ। ੧੭ ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਖਾਤਿਰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤੇਰਾ ਇੰਦਰਲੇਤਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਰਿਉਰਿ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਖਾਤਿਰ ਅਜਿਹਾ ਰੀਤਾ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਬਚਨ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ: ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ, ਇਰਾਰ ਰਦਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ੧੮ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਆਮੀਸ ਵੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਿਆਂਗਾ, ਜਿੰਨੇ ਰਿ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਤਾਰੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਇੰਨੇ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ ਜਿੰਨੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰੰਢੇ ਉੱਤੇ ਰੋਤ ਦੇ ਰਣ ਹਨ। ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਤੋਂ ਜਿੱਤਣਗੇ। ੧੯ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਰਾਰਣ ਆਮੀਸਮਈ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਰਿਉਰਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਆਦੇਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ।”

੨੦ ਫੇਰ ਆਬਰਾਹਾਮ ਆਪਣੇ ਨੌਰਾਂ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਬਟੇਰਸਥਾ ਵਾਧਮ ਧਰਤ ਗਏ ਆਤੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਉੱਥੇ ਠਹਿਰ ਗਿਆ।

੨੧ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਇੰਦਰ ਮੰਦੇਮ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਮੰਦੇਮ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, “ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਨਾਹੋਰ ਆਤੇ ਉਮਦੀ ਧਤਨੀ ਮਿਲਰਾਹ ਦੇ ਗੁਣ ਬੱਚੇ ਹਨ। ੨੨ ਧਹਿਲੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਉਮ ਹੈ। ਦੂਮਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਬੂਚ ਹੈ। ਤੀਸਰਾ ਖੁੱਤਰ ਆਰਾਮ ਦਾ ਧਿਤਾ, ਰਮੁਟੇਲ ਹੈ। ੨੩ ਫੇਰ ਰਮਦ, ਹਜੇ, ਧਿਲਦਾਮ ਆਤੇ ਯਿਦਲਾਫ ਬਬੂਟੇਲ ਹਨ।” ੨੪ ਬਬੂਟੇਲ ਰਿਬਰਾਹ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ। ਮਿਲਰਾਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆੱਠਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਸੀ ਆਤੇ ਨਾਹੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ। ਨਾਹੋਰ ਆਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ੨੫ ਨਾਹੋਰ ਦੇ ਆਪਣੀ ਦਾਸੀ ਹੂਮਾਹ ਤੋਂ ਵੀ

ਚਾਰ ਖੁੱਤਰ ਸਨ। ਇਹ ਖੁੱਤਰ ਸਨ, ਤਬਹ, ਗਰਮ, ਤਗਮ ਆਤੇ ਮਾਰਾਹ।

ਮਾਰਾਹ ਦੀ ਮੋਤ

੨੩ ੧ ਮਾਰਾਹ ੧੨੭ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵੀ। ੨ ਉਮਦਾ ਦੋਹਾਂਤ ਰਨਾਨ ਦੀ ਧਤੀ ਉੱਤੇ ਰਿਰਿਯਤ ਆਰਥਾ (ਹਬਰੋਨ) ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਆਬਰਾਹਾਮ ਬਹੁਤ ਉਦਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਉਮ ਲਈ ਰੋਂਦਾ ਰਿਗਾ। ੩ ਫੇਰ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਰਤ ਧਤਨੀ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਹਿੱਤੀ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਨ ਲਈ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸਿਰਫ ਇੰਦਰ ਮੁਸਾਫਰ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਨੂੰ ਦਫਨ ਰਨ ਲਈ ਰੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ। ਰਿਰਥਾ ਰਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਰੁੜ ਥਾਂ ਦਿਉ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਮੱਰਾਂ।”

੪ ਹਿੱਤੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਸ਼ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਮਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਮਗਨ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦਰ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਮਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਰੰਗੀ ਜਮੀਨ ਆਪਣੇ ਮੁਰਦੇ ਨੂੰ ਦਫਨ ਰਨ ਲਈ ਲੈ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਰਬਰਮਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਵੀ ਥਾਂ ਲੈ ਮੱਰਦੇ ਹੋ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋਂ। ਮਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਦਫਨਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਰੇਗਾ।”

੫ ਆਬਰਾਹਾਮ ਉੱਠ ਖਲੋਤਾ ਆਤੇ ਹਿੱਤੀ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਝੁਕ ਗਿਆ। ੬ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਮੇਰੀ ਧਤਨੀ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਗਇਤਾ ਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਆਫਰੋਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੋ। ੭ ਮੈਂ ਆਫਰੋਨ ਦੀ ਮਰਫੇਲਾਹ ਵਾਲੀ ਗੁਫਾ ਖਰੀਦਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਉਮ ਦੇ ਖੇਤ ਦੇ ਸਿਰੇ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਧੁਰੀ ਰੀਮਤ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਗਵਾਹ ਹੋਵੋ ਰਿ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰਬਰਮਤਾਨ ਵਜੋਂ ਖਰੀਦਿਆ।”

੮ ਆਫਰੋਨ ਉੱਥੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਫਰੋਨ ਨੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਜੇ ਉੱਥੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਰੋਲ ਬੈਠਾ ਹਰ ਰੋਈ ਉਮ ਨੂੰ ਸੁਣ ਮੱਰੇ। ੯ “ਨਹੀਂ, ਸ਼ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਜਮੀਨ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਗੁਫਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਮੱਰੋ।”

੧੦ ਆਬਰਾਹਾਮ ਹਿੱਤੀ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਝੁਕ ਗਿਆ। ੧੧ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਫਰੋਨ ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਖੇਤ ਦੀ ਧੁਰੀ ਰੀਮਤ ਆਦਾ ਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਧੈਮੇ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਰੇ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮੁਰਦੇ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਦਿਆਂਗਾ।”

੧੨ ਆਫਰੋਨ ਨੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਸ਼ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ। ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਦੇਸ ਖੱਤ

*੨੨:੧੪ ਆਹਵੇਹ ਯਿਰਹ ਜਾਂ, “ਯਹੋਵਾਹ ਯਿਰਹ।” ਇਸਦਾ ਆਰਥ ਹੈ, “ਯਹੋਵਾਹ ਵੇਖਦਾ ਹੈ” ਜਾਂ “ਯਹੋਵਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”

ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਥਾਂ ਲੈ ਲਵੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਖਤਮੀ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰਾ ਦਿਉ।”

¹⁶ ਅਬਰਾਹਾਮ ਅਫ਼ਰੋਨ ਦੀਆਂ ਸਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਰਾਬੇਬਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖਰਮਾਣਿਕ ਤੋਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਫ਼ਰੋਨ ਲਈ ਦਸ ਖੰਡ ਚਾਂਦੀ ਤੋਲ ਦਿੱਤੀ।

¹⁷⁻¹⁸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਫ਼ਰੋਨ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਰੀ ਬਦਲ ਗਈ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਮਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ, ਮਰਫੇਲਾਹ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਸ ਉਤਲੀ ਗੁਫ਼ਾ ਅਤੇ ਇਸ ਉਤਲੇ ਮਾਰੇ ਦੁੱਖਤਾਂ ਦਾ ਮਾਲਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਨਗਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਫ਼ਰੋਨ ਅਤੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਵਿੱਚਰਾਹ ਹੋਣ ਮੌਦੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ¹⁹ ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖਤਮੀ ਨੂੰ ਮਰਫੇਲਾਹ ਦੇ ਖੇਤ ਉਤਲੀ ਗੁਫ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਮਮਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ (ਹੁਣ ਹਬਰੋਨ ਰਹਾਉਦੇ) ਰਨਾਨ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਤਰਾ ਦਿੱਤਾ। ²⁰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਗੁਫ਼ਾ ਸਮੇਤ ਖੇਤ ਨੂੰ ਹਿੰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਖਾਮੋਂ ਖਰੀਦ ਲਿਆ। ਇਹ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਬਰਮਤਾਨ ਵਜੋਂ ਰੀਤੀ।

ਇਸਹਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਖਤਮੀ

੨੪ ¹ ਅਬਰਾਹਾਮ ਬੜੀ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਜੀਵਿਆ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰੀਤੇ ਹਰ ਰੰਮ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦਿੱਤੀ। ² ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਮਭ ਤੋਂ ਖੁਰਾਣਾ ਨੌਰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਸੀ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਉਸ ਨੌਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਮੱਦ ਰੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੀ ਲੱਤ ਹੇਠਾਂ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਰੱਖ।” ³ ਹੁਣ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰਹੇਂ। ਅਗੇਵਾਹ ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਘਰਤੀ ਦੇ ਅਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਵਚਨ ਦੇ, ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਖਤਮੀ ਹੋਣ ਲਈ ਇਸ ਘਰਤੀ ਦੀ ਰਨਾਨੀ ਰੁੜੀ ਨੂੰ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਨਹੀਂ ਲਵੇਂਗਾ। “ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਰੋਲ ਵਾਖਮ ਜਾ। ਉਥੇ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਇਸਹਾਰ ਵਾਸਤੇ ਖਤਮੀ ਲੱਭ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਉਸ ਰੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆ।”

⁴ ਨੌਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰ ਉਹ ਐਰਤ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਸ ਥਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਰੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵਾਖਮ ਉਸ ਘਰਤੀ ਤੇ ਲੈ ਜਾਵਾਂ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਆਏ ਸੀ?”

⁵ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ! ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਥੇ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੀਂ।” ⁶ ਅਗੇਵਾਹ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਮਾਤਰਭੂਮੀ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਘਰਤੀ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਰਿਵਾਹ ਦੀ ਘਰਤੀ ਸੀ। ਖਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਬਚਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਵੀਂ ਘਰਤੀ ਮੇਰੇ ਖਰਿਵਾਹ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਅਗੇਰੇ ਭੇਜੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਲਈ ਵਹੁਟੀ ਚੁਣ ਮੌਦੇ। “ਖਰ ਜੇ ਉਹ ਰੁੜੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਇਸ ਬਚਨ ਤੋਂ ਮੁਰਤ ਹੋਵੇਂਗਾ। ਖਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ।”

⁷ ਇਸ ਲਈ ਨੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਰ ਦੀ ਲੱਤ ਹੇਠਾਂ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਨਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੀਤਾ।

ਖੋਜ ਸੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

⁸ ਨੌਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਦਸ ਉਠ ਲਏ ਅਤੇ ਉਸ ਥਾਂ ਵੱਲ ਤੁਰ ਖਿਆ। ਨੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਅਨੇਰਾਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਲਿਆਂ। ਨੌਰ ਮਮੇਖੇਤਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਹੇਰ ਦੇ ਨਗਰ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ⁹ ਨੌਰ ਮਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਖੂਹ ਤੇ ਖਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਵੇਲਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਐਰਤਾਂ ਖਾਣੀ ਭਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆਈਆਂ ਨੌਰ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਉਠਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਡੀਆਂ ਲਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ।

¹⁰ ਨੌਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਹ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਲਈ ਵਹੁਟੀ ਤਲਾਮ ਰਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ। ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਅਬਰਾਹਾਮ ਉੱਤੇ ਇੰਨੀ ਮਿਹਰ ਰਹ।” ¹¹ ਮੈਂ ਇੱਥੇ, ਖੂਹ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮਹਿਰ ਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਖਾਣੀ ਭਰਨ ਲਈ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ¹² ਮੈਂ ਉਸ ਖਾਮ ਮੰਦੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਰਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਜਾਨਣ ਲਈ, ਕਿ ਰਿਹੜੀ ਮੁਟਿਆਰ ਇਸਹਾਰ ਲਈ ਚੁਰਵੀ ਹੈ। ਖਾਮ ਮੰਦੇ ਇਹ ਹੈ ਮੈਂ ਰੁੜੀ ਨੂੰ ਆਖਾਂਗਾ, ‘ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ ਆਪਣਾ ਖੜਾ ਹੇਠਾਂ ਉਤਾਰ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਖਾਣੀ ਖੀ ਮੌਦਾਂ।’ ਮੈਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਚੁਰਵੀ ਮੁਟਿਆਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਖੀ ਲੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉਠਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਣੀ ਖਿਲਾਵਾਂਗੀ।’ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਤੂੰ ਸਾਬਤ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁਟਿਆਰ ਇਸਹਾਰ ਲਈ ਚੁਰਵੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਰੀਤੀ ਹੈ।”

ਵਹੁਟੀ ਲੱਭ ਗਈ

¹³ ਤਾਂ, ਨੌਰ ਦੇ ਖਰਾਮਬਨਾ ਰਰ ਹਟਨ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ, ਰਿਬਰਾਹ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁਟਿਆਰ ਖੂਹ ਉੱਤੇ ਆਈ। ਰਿਬਰਾਹ ਬਬੂਟੇਲ ਦੀ ਖੀ ਸੀ। ਬਬੂਟੇਲ ਮਿਲਰਾਹ ਅਤੇ ਨਾਹੇਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਨਾਹੇਰ, ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਰਿਬਰਾਹ ਆਪਣੇ ਮੇਢੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਖੜਾ ਚੁੱਰੀ ਖੂਹ ਉੱਤੇ ਆਈ। ¹⁴ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਸੀ। ਉਹ ਰੁਆਰੀ: ਅਤੇ ਅਛੇਹ ਸੀ। ਉਹ ਖੂਹ ਉੱਤੇ ਗਈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਖੜਾ ਭਰ ਲਿਆ। ¹⁵ ਫੇਰ ਨੌਰ ਉਸ ਵੱਲ ਭੱਜ ਕੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਰਰੇ ਆਪਣੇ ਖੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਖਾਣੀ ਖਿਲਾ।”

¹⁶ ਰਿਬਰਾਹ ਨੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੇਢੇ ਉੱਤੇ ਖੜਾ ਨੀਵਾਂ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਖਿਲਾਇਆ। ਰਿਬਰਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਖੀਓ, ਸ਼ਰੀਮਾਨ ਜੀ।” ¹⁷ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਖਿਲਾ ਗਈ, ਰਿਬਰਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉਠਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੁੜ ਖਾਣੀ ਖਿਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ।” ¹⁸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਬਰਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੜੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਾਣੀ ਉਠਾਂ ਦੇ

ਘੀਣ ਵਾਲੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਖੂਹ ਵੱਲ ਹੋਰ ਧਾਣੀ ਲਿਜਾਉਣ ਲਈ ਦੌੜੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰੇ ਉੱਠਾਂ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਖਿਲਾ ਦਿੱਤਾ।

^{੨੧} ਨੌਰ ਨੂੰ ਚਾਖ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਖੱਰਾ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਮਫਲ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ^{੨੨} ਜਦੋਂ ਉਠ ਧਾਣੀ ਖੀ ਗਏ, ਉਸ ਨੇ ਰਿਬਰਾਹ ਨੂੰ 1/4 ਔਂਸ ਦੀ ਇੱਕ ਸੋਨੇ ਦੀ ਯੰਗੂਣੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੇ ਦੋ ਬਾਜ਼ੂਬੰਦ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੋਂ ਹਰੇਰ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ੪ ਔਂਸ ਸੀ। ^{੨੩} ਨੌਰ ਨੇ ਖੁੰਛਿਆ, “ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਸੀ ਨਾਮ ਹੈ? ਅਤੇ ਸੀ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਟੋਲੇ ਲਈ ਸੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਹੈ?”

^{੨੪} ਰਿਬਰਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਬਥੂਦੇਲ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਿਲਰਾਹ ਅਤੇ ਨਾਹੋਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ।”

^{੨੫} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਤੇ ਗਾਂ, ਸਾਡੇ ਰੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਠਾਂ ਲਈ ਤੁੜੀ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਵੀ।”

^{੨੬} ਨੌਰ ਨੇ ਝੁਰ ਕੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ।

^{੨੭} ਨੌਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਘੰਨ ਹੈ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਅਥਰਾਗਾਮ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ। ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਉੱਤੇ ਦਯਾਲੂ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਅਰ ਵੱਲ ਰੀਤੀ ਹੈ।”

^{੨੮} ਫੇਰ ਰਿਬਰਾਹ ਦੌੜ ਗਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ। ^{੨੯-੩੦} ਰਿਬਰਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਭਰਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਲਾਬਾਨ ਸੀ। ਰਿਬਰਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਥਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਬਾਜ਼ੂਬੰਦ ਅਤੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੁੰਦਰੀ ਵੇਖੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜੇ ਆਖਿਆ, ਮੁਟਿਆਰ ਤਾਂ ਉਹ ਖੂਹ ਵੱਲ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਆਦਮੀ ਖੂਹ ਰੋਲ ਆਪਣੇ ਉੱਠਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ^{੩੧} ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੁਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਅਸੀਸ ਪੜਾਏ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਬਾਹਰ ਖਲੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੋਣ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਰਮਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਠਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਥਾਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

^{੩੨} ਇਸ ਲਈ, ਅਥਰਾਗਾਮ ਦਾ ਨੌਰ ਅਰ ਅੰਦਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਉੱਠਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁੜੀ ਧਾਈ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ, ਧੈਰ ਧੋਣ ਲਈ ਧਾਈ ਦਿੱਤਾ। ^{੩੩} ਫੇਰ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਭੋਜਨ ਦਿੱਤਾ। ਧਰ ਨੌਰ ਨੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਰੁੜ ਨਹੀਂ ਖਾਵਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਉਣ ਦਾ ਮਰਮਦ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ।”

ਇਸ ਲਈ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਨੂੰ, ਦੱਸੋ।”

ਰਿਬਰਾਹ ਲਈ ਸੰਦੇਸ਼ਾਚੀ

^{੨੬} ਨੌਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਅਥਰਾਗਾਮ ਦਾ ਨੌਰ ਹਾਂ। ^{੩੫} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਉੱਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਸੁਲਾਮੀ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਇਨਸਾਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੂੰ ਭੋਡਾਂ ਦੇ ਕਈ ਇੰਜੜ ਅਤੇ ਧਸੂਆਂ ਦੇ ਕਈ ਵੰਗ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਅਥਰਾਗਾਮ ਰੋਲ ਕਾਫੀ ਸੋਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਨੌਰ ਹਨ। ਅਥਰਾਗਾਮ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਉਠ ਅਤੇ ਖੋਤੇ ਹਨ। ^{੩੬} ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਦੀ ਧਤਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਮਾਰਾਗ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਬੁੱਢੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਉਸ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵਾਰਿਸ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ^{੩੭} ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਇੱਕ ਬਚਨ ਲਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਰਨਾਨੀ ਕੜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇਵੀਂ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦੇ ਜ਼ਰੂਰ ਹਾਂ ਧਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਰਿਮੇ ਰਨਾਨੀ ਕੜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰੇ। ^{੩੮} ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਦੋਸ ਜਾਣ ਦਾ ਬਚਨ ਦੇ। ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਰੋਲ ਜਾਗ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਲਈ ਵਗੂਟੀ ਲੱਭ ਕੇ ਲਿਆ।’ ^{੩੯} ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਸਾਇਦ ਉਹ ਯੋਰਤ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਸ ਥਾਂ ਵਾਪਸ ਨਾ ਆਵੇ।’ ^{੪੦} ਧਰ ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਤੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇਰੀ ਖਾਤਰ ਆਪਣੇ ਦੂਤ ਭੇਜੇਗਾ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖੁਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਰਮਿਆਨੋਂ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਲਈ ਵਗੂਟੀ ਲੱਭੇਗਾ।’ ^{੪੧} ਧਰ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਦੋਸ ਜਾਵੇਂ ਅਤੇ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਲਈ ਵਗੂਟੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਣ, ਤਾਂ ਤੂੰ ਇਸ ਇਕਰਾਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗਾ।’

^{੪੨} “ਅੱਜ ਮੈਂ ਇਸ ਖੂਹ ਉੱਤੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ‘ਅਗੇਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ, ਅਥਰਾਗਾਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਆਤਮਾ ਮਫਲ ਕਰ।’ ^{੪੩} ਮੈਂ ਇਸ ਖੂਹ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਾ ਰਹਾਂਗਾ ਅਤੇ ਧਾਣੀ ਲਿਜਾਉਣ ਲਈ ਇੱਥੇ ਆਈ ਰਿਮੇ ਮੁਟਿਆਰ ਦੀ ਉੜੀਰ ਰਹਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਖਾਂਗਾ, ‘ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਧਾਣੀ ਖਿਲਾ।’ ^{੪੪} ਫੁਕਵੀਂ ਮੁਟਿਆਰ ਇੱਕ ਖਾਮ ਵੰਗ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਹ ਆਖੇਗੀ, ‘ਇਹ ਧਾਣੀ ਘੀਓ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਠਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਣੀ ਖਿਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ।’ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਜਾਣ ਜਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹੀ ਉਹ ਮੁਟਿਆਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।’

^{੪੫} “ਮੇਰੇ ਪਰਾਰਥਨਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਿਬਰਾਹ ਖੂਹ ਉੱਤੇ ਧਾਣੀ ਭਰਨ ਲਈ ਆ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਮੋਢੇ ਉੱਤੇ ਧਾਣੀ ਵਾਲਾ ਘੜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਖੂਹ ਤੋਂ ਧਾਣੀ ਭਰਨ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਰੁੜ ਧਾਣੀ ਮੰਗਿਆ। ^{੪੬} ਉਸ ਨੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਮੋਢੇ ਤੋਂ ਘੜਾ ਹੇਠਾਂ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਧਾਣੀ ਖਿਲਾਇਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ,

‘ਇਹ ਘੀ ਲਵੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਝੋੜਾ ਧਾਣੀ ਤੁਹਾਡੇ ਉਠਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੋਂ।’ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਧਾਣੀ ਖੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉਠਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਣੀ ਖਿਲਾਇਆ।^{੪੦} ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, ‘ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਕੀ ਨਾਮ ਹੈ?’ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਮਿਲਰਾਗ ਅਤੇ ਨਾਹੋਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਬੂਟੇਲ ਹੈ।’ ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਗੂਠੀ ਅਤੇ ਬਾਜੂਬੰਦ ਦਿੱਤੇ।^{੪੧} ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਸੁਆਮੀ ਝਰਾ ਕੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਸੁਆਮੀ ਅਥਰਾਗਾਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸੁਆਮੀ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਖੋਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਵਹੁਟੀ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਮੇਰੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ।^{੪੨} ਗੁਣ, ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ, ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਦੇ ਧਰਤਿ ਮਿਹਰਬਾਹ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਵੋਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਘੀ ਦਾ ਸਾਰ ਦਿਉਂਗੇ? ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੀ ਘੀ ਦਾ ਸਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੋਗੇ? ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਉ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਇਹ ਜਾਣ ਲਵਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

^{੪੦} ਫੇਰ ਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਬਬੂਟੇਲ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।^{੪੧} ਰਿਬਰਾਹ ਇੱਥੇ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਅਤੇ ਚੱਲਿਆ ਜਾ। ਇਸਦਾ ਵਿਆਹ ਆਖਣੇ ਮਾਲਿਕ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਲ ਕਰ ਦੇਣਾ। ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।”

^{੪੨} ਜਦੋਂ ਅਥਰਾਗਾਮ ਦੇ ਨੌਕਰ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਝੁਕ ਕੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਿਜ਼ਦਾ ਕੀਤਾ।^{੪੩} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਰਿਬਰਾਹ ਲਈ ਲਿਯਾਂਦੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਸੋਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਵੀ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।^{੪੪} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਭੋਜਨ ਖਾਣੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰਾਤ ਗੁਜ਼ਾਰੀ। ਦੂਸਰੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਉਹ ਤੜਕੇ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਮਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਮਾਲਿਕ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

^{੪੫} ਰਿਬਰਾਹ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰਿਬਰਾਹ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੋਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਦਿਉ। ਉਸ ਨੂੰ ਦਮ ਦਿਨ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਦਿਉ। ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।”

^{੪੬} ਧਰ ਨੌਕਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਾ ਕਰਵਾਉ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੀ ਆਤਮਾ ਸਫਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣੇ ਸੁਆਮੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦਿਉ।”

^{੪੭} ਰਿਬਰਾਹ ਦੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਰਿਬਰਾਹ ਨੂੰ ਸੱਦਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਢਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।”^{੪੮} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਬਰਾਹ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਇਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਗੁਣੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ?”

ਰਿਬਰਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ ਮੈਂ ਜਾਵਾਂਗੀ।”

^{੪੯} ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਬਰਾਹ ਨੂੰ ਅਥਰਾਗਾਮ ਦੇ ਨੌਕਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ। ਰਿਬਰਾਹ

ਦੀ ਦਾਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਈ।^{੫੦} ਜਦੋਂ ਰਿਬਰਾਹ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,

“ਸਾਡੀਏ ਭੈਣੇ,

ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਬਣੇ

ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਆਖਣੇ ਦੁਸਮਣਾ ਨੂੰ ਹੁਰਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਣ।”

^{੫੧} ਫੇਰ ਰਿਬਰਾਹ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਦਾਈ ਉਠਾਂ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਖਿੰਛੇ ਚੱਲ ਪਈਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੌਕਰ ਨੇ ਰਿਬਰਾਹ ਨੂੰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਸਫਰ ਉੱਤੇ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ।

^{੫੨} ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਬਏਰ ਲਗੇ ਰੋਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਣ ਨੇ ਗੋਵ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।^{੫੩} ਸਾਮ ਨੂੰ ਇਸਗਾਰ ਖੇਤਾਂ ਵੱਲ ਸੈਰ ਲਈ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਨਚਰ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਦੂਰੋਂ ਆਉਂਦੇ ਉਠਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ।

^{੫੪} ਰਿਬਰਾਹ ਨੇ ਇਸਗਾਰ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਫੇਰ ਉਹ ਉਠ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਗਈ।^{੫੫} ਉਸ ਨੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਆਦਮੀ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਖੁੰਮ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

ਨੌਕਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਰਿਬਰਾਹ ਨੇ ਆਖਣਾ ਮੂੰਹ ਧਰਦੇ ਨਾਲ ਕੱਜ ਲਿਆ।

^{੫੬} ਨੌਕਰ ਨੇ ਇਸਗਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜੋ ਵਾਪਸੀਆਂ ਸਨ।^{੫੭} ਫੇਰ ਇਸਗਾਰ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਇਆ। ਰਿਬਰਾਹ ਉਸੇ ਦਿਨ ਇਸਗਾਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਬਣ ਗਈ। ਇਸਗਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਇਸਗਾਰ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਦ ਹੱਸਲਾ ਮਿਲਿਆ।

ਅਥਰਾਗਾਮ ਦਾ ਧਰਿਵਾਹ

੨੫^੧ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਨਵੀਂ ਧਰਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕਟੂਰਾਹ ਸੀ।

^੨ ਕਟੂਰਾਹ ਨੇ ਜਿਮਰਾਨ, ਆਰਮਾਨ, ਮਦਾਨ, ਮਿਦਖਾਨ, ਯਿਸਬਾਰ ਅਤੇ ਸੁਆਹ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।^੩ ਆਰਮਾਨ ਸਥਾ ਅਤੇ ਦਦਾਨ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ। ਅੱਸੂਰਿਮ, ਲਟੂਸਿਮ ਅਤੇ ਲਉੱਮਿਮ ਦੇ ਲੋਕ ਦਦਾਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ।^੪ ਮਿਦਖਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ ਏਫਾਹ, ਏਫਰ, ਹਨੋਰ, ਅਬੀਦਾ ਅਤੇ ਅਲਦਾਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਖੁੱਤਰ ਅਥਰਾਗਾਮ ਅਤੇ

ਕਟੂਰਾਹ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚੋਂ ਧੈਰਾ ਹੋਏ ਸਨ।^{੫-੬} ਅਥਰਾਗਾਮ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਸੁਗਾਤਾਂ ਆਖਣੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਗਾਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਫੇਰ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੇ ਆਖਣੀ ਮਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇਸਗਾਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

^੭ ਅਥਰਾਗਾਮ ੧੭੫ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ ਜੀਵਿਆ।^੮ ਫੇਰ ਅਥਰਾਗਾਮ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਰ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਲੰਬੀ ਅਤੇ ਮੰਤ੍ਰਮੁਖ ਜਿੰਦਗੀ ਭੋਗੀ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਦੋਹਾਂ ਤੋਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ।

੯ ਉਸ ਦੇ ਖੁੰਤਰਾਂ, ਇਮਹਾਰ ਯੇਤੋ ਇਸਮਾਏਲ, ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਫੇਲਾਹ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ। ਇਹ ਗੁਫਾ ਮੋਹਰ ਦੇ ਖੁੰਤਰ ਯਫਰੋਨ ਹਿੰਤੀ ਦੇ ਖੇਤ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਇਹ ਮਮਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ।^{੧੦} ਇਹ ਉਹੀ ਖੇਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਥਰਾਹਾਮ ਨੇ ਹਿੰਤੀ ਲੋਰਾਂ ਖਾਮੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਯਥਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਉਸਦੀ ਖਤਨੀ ਮਾਰਾਹ ਨਾਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।^{੧੧} ਜਦੋਂ ਯਥਰਾਹਾਮ ਮਰਿਆ, ਤਾਂ ਯਥਰਮੋਸੁਰ ਨੇ ਇਮਹਾਰ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦਿੱਤੀ ਯੇਤੋ ਇਮਹਾਰ ਬਣੇਰ ਨਹੀਂ ਰੋਈ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ।

^{੧੨} ਇਸਮਾਏਲ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੁਚੀ ਇਹ ਹੈ। ਇਸਮਾਏਲ ਯਥਰਾਹਾਮ ਯੇਤੋ ਗਜਰਾ ਦਾ ਖੁੰਤਰ ਸੀ। ਗਜਰਾ ਮਾਰਾਹ ਦੀ ਮਿਸਰੀ ਦਾਮੀ ਸੀ।^{੧੩} ਇਸਮਾਏਲ ਦੇ ਖੁੰਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਹ ਸਨ: ਖਹਿਲਾ ਖੁੰਤਰ ਨਥਾਯੇਤ ਸੀ, ਫੇਰ ਰੇਦਾਰ, ਅਦਬਏਲ, ਮਿਥਮਾਮ, ^{੧੪} ਮਿਸਮਾ, ਦੁਮਾਹ, ਮਸਾ ^{੧੫} ਗਦਦ, ਤੇਮਾ, ਯਟੂਰ, ਨਾਫੀਮ ਯੇਤੋ ਰੇਦਮਾਹ ਜਨਮੇ। ^{੧੬} ਇਹ ਇਸਮਾਏਲ ਦੇ ਖੁੰਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਨ। ਹਰ ਖੁੰਤਰ ਦਾ ਯਥਾਥਾ ਡੇਰਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਛੋਟਾ ਰਮਥਾ ਬਣ ਗਿਆ। ^{੧੭} ਖੁੰਤਰ ^{੧੮} ਸਹਿਜਾਦਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਥੇ-ਯਥੇ ਲੋਰ ਸਨ। ^{੧੯} ਇਸਮਾਏਲ ^{੨੦} ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ਫੇਰ ਉਸਦਾ ਰੋਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਯੇਤੋ ਯਥਥੇ ਖੁਰਥਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾ ਰਲਿਆ। ^{੨੧} ਇਸਮਾਏਲ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹਵੀਲਾਹ ਤੋਂ ਸੁਰ ਤਾਈਂ ਫੈਲ ਗਏ, ਜੋ ਰਿ ਮਿਸਰ ਦੇ ਖੱਡਮ ਵੱਲ, ਅਸੁਰ ਨੂੰ ਜਾਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਹੈ। ਇਸਮਾਏਲ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਦੂਮਰੇ ਦੇ ਰੇਲ ਵਸ ਗਏ।

ਇਮਹਾਰ ਦਾ ਖਰਿਵਾਰ

^{੧੬} ਇਹ ਇਮਹਾਰ ਦੀ ਰਹਾਈ ਹੈ। ਯਥਰਾਹਾਮ ਦਾ ਇਸਮਾਏਲ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਖੁੰਤਰ ਸੀ। ^{੨੦} ਜਦੋਂ ਇਸਮਾਏਲ ੪੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰਿਬਰਾਹ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਹਵਾਇਆ। ਰਿਬਰਾਹ ਖਦਨ ਯਰਾਮ ਤੋਂ ਸੀ। ਉਹ ਬਬੂਏਲ ਦੀ ਧੀ ਸੀ ਯੇਤੋ ਲਾਥਾਨ ਯਰਾਮੀ ਦੀ ਭੈਣ ਸੀ। ^{੨੧} ਇਸਮਾਏਲ ਦੀ ਖਤਨੀ ਬਾਝ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਮਾਏਲ ਨੇ ਯਥਥੇ ਖਤਨੀ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਧੇ ਖਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਮਾਏਲ ਦੀ ਖਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣ ਲਈ। ਯੇਤੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਰਜਾ ਨਾਲ ਰਿਬਰਾਹ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ।

^{੨੨} ਜਦੋਂ ਰਿਬਰਾਹ ਗਰਭਵਤੀ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਖੁੱਥ ਅੰਦਰਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਖੋਲ ਰੀਤਾ। ਰਿਬਰਾਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਖੁੱਛਣ ਲਈ ਗਈ, “ਯੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਰਿਉਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ?” ^{੨੩} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਥਿਆ,

“ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਦੋ ਰੋਮਾਂ ਹਨ।
 ਦੋ ਖਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਗਰਮ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਖੈਦਾ ਹੋਣਗੇ
 ਯੇਤੋ ਉਹ ਵੱਖ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
 ਇੱਕ ਖੁੰਤਰ ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਤਰਝਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਵੱਡਾ ਖੁੰਤਰ ਛੋਟੇ ਦੀ ਖਿਦਮਤ ਰਹੇਗਾ।”

^{੨੪} ਯੇਤੋ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਇਬਰਾਹ ਨੇ ਜੋੜੇ ਖੁੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ^{੨੫} ਖਹਿਲਾ ਬੱਚਾ ਨਾਲ ਸੀ ਉਸਦੀ ਚਮੜੀ ਬੁਰਦਾਰ ਰੰਬਲੀ ਵਰਗੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਏਮਾਓ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ^{੨੬} ਜਦੋਂ ਦੂਮਰਾ ਬੱਚਾ ਜੰਮਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਏਮਾਓ ਦੀ ਯੱਝੀ ਨੂੰ ਖੁੱਟਰੇ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਮ ਯਾਰੂਥ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਦੋਂ ਇਸਮਾਏਲ ੬੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਯਾਰੂਥ ਯੇਤੋ ਏਮਾਓ ਜੰਮੇ।

^{੨੭} ਮੁਝੇ ਵੱਡੇ ਹੋਏ। ਏਮਾਓ ਨਿਖੁੰਨ ਸਿਰਾਰੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਹ ਖੇਤਾਂ ਅੰਦਰ ਖੁੰਮਣਾ ਖਮੰਦ ਰਦਾ ਸੀ। ਖਰ ਯਾਰੂਥ ਇੱਕ ਚੁੱਥ-ਚੁੱਥੀਤਾ ਯਦਮੀ ਸੀ ਯੇਤੋ ਉਹ ਡੇਰੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ^{੨੮} ਇਸਮਾਏਲ ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਏਮਾਓ ਦੇ ਸਿਰਾਰ ਰੀਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਖਮੰਦ ਰਦਾ ਸੀ। ਖਰ ਰਿਬਰਾਹ ਯਾਰੂਥ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਦੀ ਸੀ।

^{੨੯} ਇੱਕ ਦਿਨ, ਏਮਾਓ ਸਿਰਾਰ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਯਾਇਆ। ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਹੋਇਆ ਯੇਤੋ ਭੁੱਖਾ ਸੀ। ਯਾਰੂਥ ਫਲੀਆਂ ਰਿਨਹੁ ਰਿਹਾ ਸੀ। ^{੩੦} ਇਸ ਲਈ ਏਮਾਓ ਨੇ ਯਾਰੂਥ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਯੈਂ ਬਹੁਤ ਭੁੱਖਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਫਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੋੜੀਆਂ ਜਿਹੀਆਂ ਦੇ।” (ਇਹੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਰਿ ਲੋਰ ਉਸ ਨੂੰ ਯਦਮ ਮੰਦਦੇ ਹਨ।)

^{੩੧} ਖਰ ਯਾਰੂਥ ਨੇ ਯਥਿਆ, “ਤੇਨੂੰ ਯੱਜ ਖਹਿਲੋਏ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੱਰ ਮੈਨੂੰ ਦੇਣੇ ਖੈਣਗੇ।”

^{੩੨} ਏਮਾਓ ਨੇ ਯਥਿਆ, “ਯੈਂ ਤਾਂ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਮੈਂ ਮਰ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਯੇਰੇ ਖਹਿਲੋਏ ਖੁੰਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਰ ਯੇਰੇ ਰਿਮ ਰੰਮ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

^{੩੩} ਖਰ ਯਾਰੂਥ ਨੇ ਯਥਿਆ, “ਖਹਿਲਾ ਇਰਰਾਰ ਰਰ ਰਿ ਤੂੰ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ।” ਇਸ ਲਈ ਏਮਾਓ ਨੇ ਯਾਰੂਥ ਨੂੰ ਵਚਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਏਮਾਓ ਨੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਯਥਥੇ ਹਿੰਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਯਾਰੂਥ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ^{੩੪} ਫੇਰ ਯਾਰੂਥ ਨੇ ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਰੋਈ ਯੇਤੋ ਫਲੀਆਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਏਮਾਓ ਨੇ ਖਾਧਾ-ਖੀਤਾ ਯੇਤੋ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਏਮਾਓ ਨੇ ਦਰਮਾਇਆ ਰਿ ਉਸ ਨੂੰ ਯਥਥੇ ਖਹਿਲੋਏ ਖੁੰਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਯਥਿਰਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਈ ਖਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸਮਾਏਲ ਯਥੀਮਲਰ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ

੨੬ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਯਰਾਲ ਖੈ ਗਿਆ। ਇਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਾਲ ਸੀ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਯਥਰਾਹਾਮ ਦੇ ਜੀਵਨ ਰਾਲ ਦੌਰਾਨ ਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਮਾਏਲ ਗਰਾਰ ਦੇ ਰਮਥ ਵੱਲ, ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਗਜੇ ਯਥੀਮਲਰ ਵੱਲ ਗਿਆ। ^੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਮਾਏਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਥਿਆ, “ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾ। ਉਸੇ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਯਦਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ^੩ ਉਸੇ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਯੇਤੋ ਤੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਜਮੀਨਾਂ ਦਿਆਂਗਾ।

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿਉ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਹ ਨੂੰ ਖੁਰਾ ਰਗਾਂਗਾ। ੪ ਯੇ ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚਲੇ ਤਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਆਂਗਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰੇਮਾਂ ਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅਮੀਮਮਈ ਹੋਣਗੀਆਂ। ੫ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰਗਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਮੇਰਾ ਹੁਰਮ ਮੰਨਿਆ ਮੀ ਯੇ ਉਛੇ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਮੇਰੇ ਹੁਰਮ, ਮੇਰੇ ਨਿਯਾਵਾਂ ਯੇ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਮੰਨੀਆਂ।”

੬ ਇਸ ਲਈ ਇਸਗਾਰ ਗਰਾਰ ਵਿੱਚ ਟਿਰ ਗਿਆ ਯੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ। ੭ ਇਸਗਾਰ ਦੀ ਖਤਨੀ ਰਿਬਰਾਹ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਮੀ। ਉਸ ਥਾਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਸਗਾਰ ਨੂੰ ਰਿਬਰਾਹ ਬਾਰੇ ਖੁੰਛਿਆ। ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਹੈ।” ਇਸਗਾਰ ਇਹ ਦੱਸਣੇ ਡਰਦਾ ਮੀ ਕਿ ਰਿਬਰਾਹ ਉਸਦੀ ਖਤਨੀ ਮੀ। ਇਸਗਾਰ ਡਰਦਾ ਮੀ ਕਿ ਰਿਬਰਾਹ ਨੂੰ ਗਮਿਲ ਰਹਨ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਲੋਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ।

੮ ਜਦੋਂ ਇਸਗਾਰ ਉੱਥੇ ਲੰਮੇ ਮਥੇ ਤੀਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਮੀ ਤਾਂ ਆਬੀਮਲਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖਿੜਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਝਾਰਿਆ ਯੇ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸਗਾਰ ਯੇ ਉਸਦੀ ਖਤਨੀ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ। ੯ ਆਬੀਮਲਰ ਨੇ ਇਸਗਾਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਯੇ ਖੁੰਛਿਆ, “ਇਹ ਯੋਰਤ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਖਤਨੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਕਿਉਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਹੈ?”

ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਡਰਦਾ ਮੀ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਗਮਿਲ ਰਹ ਮੱਰੇ।”

੧੦ ਆਬੀਮਲਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਮਾਡੀ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਮਾਡੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਤੇਰੀ ਖਤਨੀ ਨਾਲ ਮੈਂ ਜਾਂਦਾ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਖਾਧ ਦਾ ਭਾਗੀ ਹੋਣਾ ਮੀ।”

੧੧ ਇਸ ਲਈ ਆਬੀਮਲਰ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਖਰੁਚਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਇਸਗਾਰ ਦਾ ਅਮੀਰ ਹੋ ਜਾਣਾ

੧੨ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਖੇਤ ਬੀਜੇ ਯੇ ਉਸ ਮਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਫਲ ਖਰਾਖਤ ਹੋਈ। ਅਯੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਰੀਤੀ। ੧੩ ਇਸਗਾਰ ਅਮੀਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਏਲਤ ਜਮਹਾਂ ਰੀਤੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ। ੧੪ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬੱਚਰੀਆਂ ਦੇ ਇੱਜੜ ਯੇ ਡੰਗਰਾਂ ਦੇ ਇੱਜੜ ਸਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਗੁਲਾਮ ਵੀ ਸਨ। ਮਾਰੇ ਫਲਿਮਤੀ ਉਸ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਰਹਦੇ ਸਨ। ੧੫ ਇਸ ਲਈ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਖੁਹ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਆਬਰਾਹਾਮ

ਯੇ ਉਸ ਦੇ ਨੋਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਰੁਹੇ ਖਰਿਲਾਂ ਉਸਾਰੇ ਸਨ। ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਖੁਹ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤੇ। ੧੬ ਯੇ ਆਬੀਮਲਰ ਨੇ ਇਸਗਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਾਡਾ ਦੇਸ ਛੱਡ ਜਾਹ। ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਤਾਰਤਵਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।”

੧੭ ਇਸ ਲਈ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਯੇ ਗਰਾਰ ਦੀ ਛੋਟੀ ਨਦੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ। ਇਸਗਾਰ ਉੱਥੇ ਟਿਰ ਗਿਆ ਯੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ। ੧੮ ਇਸ ਤੋਂ ਵੇਰ ਮਾਰੇ ਸਮਾਂ ਖਰਿਲਾਂ, ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਖੁਹ ਉਸਾਰੇ ਸਨ। ਆਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਖੁਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਖੁਹ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਗਾਰ ਵਾਖਮ ਗਿਆ ਯੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਖੁਹ ਫੇਰ ਉਸਾਰ ਲਈ। ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ੧੯ ਇਸਗਾਰ ਦੇ ਨੋਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਛੋਟੀ ਨਦੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਟਿਰ ਖੁਹ ਖਰਿਲਾ। ਉਸ ਖੁਹ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਣੀ ਦਾ ਜਮਮਾ ਵਗ ਤਰਿਆ। ੨੦ ਖਰ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਗਰਾਰ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਇੱਜੜ ਚਾਰਦੇ ਸਨ ਉਹ ਇਸਗਾਰ ਦੇ ਨੋਰਾਂ ਨਾਲ ਝਗੜਨ ਲੱਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਖਾਣੀ ਮਾਡਾ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉਸ ਖੁਹ ਦਾ ਨਾਂ ਟੇਮੱਰ ਖਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਨਾਮ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਥਾਂ ਮੀ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਰੀਤਾ ਮੀ।

੨੧ ਫੇਰ ਇਸਗਾਰ ਦੇ ਨੋਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੁਹ ਖਰਿਲਾ। ਉਸ ਥਾਂ ਦੇ ਲੋਰ ਵੀ ਉਸ ਖੁਹ ਵਰੁਣ ਝਗੜਨ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉਸ ਖੁਹ ਦਾ ਨਾਮ ਰੱਖਿਆ “ਮਿਟਨਾ” ੨੨ ਇਸਗਾਰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਖਰੁਹਾਂ ਗਟ ਗਿਆ ਯੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੁਹ ਖਰਿਲਾ। ਰੋਈ ਵੀ ਆਦਮੀ ਉਸ ਖੁਹ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਰਹਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉਸ ਖੁਹ ਦਾ ਨਾਮ ਰੁਹੋਬੇਬ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਅਯੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਥਾਂ ਲੱਭ ਲਈ ਹੈ। ਅਮੀਂ ਇਸ ਥਾਂ ਵੱਧਾ-ਫੁੱਲਗੇ ਯੇ ਮਫਲ ਹੋਵੇਗੇ।”

੨੩ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਇਸਗਾਰ ਬਏਰਮਬਾ ਚੁੱਲਾ ਗਿਆ। ੨੪ ਅਯੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਗਾਤ ਇਸਗਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਅਯੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਆਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ ਯੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਰਗਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਗਨ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਆਪਣੇ ਨੋਰ ਆਬਰਾਹਾਮ ਮਦਦਾ ਰਗਾਂਗਾ।” ੨੫ ਇਸ ਲਈ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਜਗਵੇਰੀ ਉਸਾਰੀ ਯੇ ਉਸ ਥਾਂ ਅਯੋਵਾਹ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਰੀਤੀ। ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉੱਥੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ ਯੇ ਉਸ ਦੇ ਨੋਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਖੁਹ ਖਰਿਲਾ।

੨੬ ਆਬੀਮਲਰ ਗਰਾਰ ਤੋਂ ਇਸਗਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਇਆ। ਆਬੀਮਲਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮਲਾਗਰਾਰ ਆਗੁਜਬ ਯੇ ਆਪਣੀ ਫੈਜ ਦੇ ਰਮਾਂਡਰ ਫੀਰੇਲ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਆਇਆ।

੨੭ ਇਮਗਾਰ ਨੇ ਖੁੰਡਿਆ, “ਉਂ ਮੈਨੂੰ ਰਿਉਂ ਮਿਲਣ ਆਇਆ ਹੈ? ਯਹਿਲਾਂ ਉਂ ਇੰਝ ਵਿਖਾਵਾ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਂ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰੀਤੀ। ਉਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਬਾਹਰ ਰੱਛ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।”

੨੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਗੁਣ ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਗਾਂ ਰਿ ਯਹੇਵਾਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਮ ਲਈ ਆਮੀਂ ਮੋਚਿਆ ਰਿ ਮਾਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇੰਰ ਇਰਾਰਨਾਮਾ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੨੯ ਇਰਾਰ ਰਰ ਰਿ ਉਂ ਮਾਨੂੰ ਚੇਟ ਨਹੀਂ ਯਹੁੰਚਾਵੇਗਾ। ਆਮੀਂ ਤੈਨੂੰ ਨਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਯਹੁੰਚਾਇਆ। ਗੁਣ ਤੈਨੂੰ ਇਰਾਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਂ ਮਾਨੂੰ ਨਰਮਾਨ ਨਾ ਯਹੁੰਚਾਵੇ। ਆਮੀਂ ਤੈਨੂੰ ਜਲਾਵਤਨ ਰੀਤਾ ਯਰ ਆਮੀਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਤੀ ਨਾਲ ਜਲਾਵਤਨ ਰੀਤਾ। ਗੁਣ ਇਹ ਗੱਲ ਮਯੱਸਟ ਹੈ ਰਿ ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਬਖਸਿਸ ਰੀਤੀ ਹੈ।”

੩੦ ਇਮ ਲਈ ਇਮਗਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਰ ਦਾਵਤ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੇ ਭੋਜਨ ਖਾਣੀ ਛਰਿਆ।

੩੧ ਦੂਸਰੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਸੁਵੱਖਤੇ ਹੀ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੇ ਇਰਾਰਨਾ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਮੌਂਗ ਚੁੱਰੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਮਾਤੀ ਨਾਲ ਚੱਲੇ ਗਏ।

੩੨ ਉਮ ਦਿਨ, ਇਮਗਾਰ ਦੇ ਨੌਰਰ ਆਣੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯੁੱਟੇ ਹੋਏ ਖੁਹ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਨੌਰਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਉਮ ਖੁਹ ਵਿੱਚ ਖਾਣੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।” ੩੩ ਇਮ ਲਈ ਇਮਗਾਰ ਨੇ ਉਮ ਖੁਹ ਦਾ ਨਾਂ ਸਿਬਰਾਹ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਮ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਬਟੋਰਮਬਾ ਮੱਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਏਮਾਓ ਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ

੩੪ ਜਦੋਂ ਏਮਾਓ ੪੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਉਮ ਨੇ ਦੇ ਹਿੰਤੀ ਐਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਹਵਾਇਆ। ਇੰਰ ਬੇਰੀ ਦੀ ਘੀ ਯਹੁੰਦਿਯ ਆਤੇ ਦੂਸਰੇ ਏਲੇਨ ਦੀ ਘੀ ਬਾਮਬਯ ਮੀ।

੩੫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਦੀਆਂ ਨੇ ਸਿਬਰਾਹ ਆਤੇ ਇਮਗਾਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਯਹੁੰਚਾਇਆ।

ਵਿਰਮੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

੨੧ ਇਮਗਾਰ ਬਿਰਯ ਹੋ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਮਦੀ ਨਜ਼ਰ ਰਖਜੇਰ ਹੋ ਗਈ। ਇੰਰ ਦਿਨ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਖੁੱਤਰ ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਬੁਲਾਇਆ। ਇਮਗਾਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਖੁੱਤਰ!”

ਏਮਾਓ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ “ਹਾਂ ਜੀ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹਾਂ।”

੨ ਇਮਗਾਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਬਿਰਯ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਸਾਇਦ ਮੇਰਾ ਛੇਤੀ ਹੀ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਜਾਵੇ। ੩ ਇਮ ਲਈ ਆਪਣਾ ਤੀਰ ਰਮਾਨ ਚੁੱਰ ਆਤੇ ਸਿਰਾਰ ਨੂੰ ਜਾਹ। ਮੇਰੇ ਖਾਣ ਲਈ ਇੰਰ ਜਾਨਵਰ ਮਾਰ ਰੇ ਲਿਆ। ੪ ਮੇਰੀ ਯਮੰਦ ਦਾ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਰਰ। ਇਮ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਲਿਆ ਮੈਂ ਇਮ ਨੂੰ ਖਾਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਮਰਨ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਤੈਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ੫ ਇਮ ਲਈ ਏਮਾਓ ਸਿਰਾਰ ਤੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ ਇਮਗਾਰ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਤਾਂ ਸਿਬਰਾਹ ਸੁਣ ਰਹੀ ਮੀ। ੬ ਸਿਬਰਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸੁਣ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਭਰਾ

ਏਮਾਓ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰਹਦੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ੭ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਇੰਰ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਲਿਆ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਰਰ ਆਤੇ ਮੈਂ ਖਾਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਮਰਨ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਤੈਨੂੰ ਯਹੇਵਾਹ ਦੀ ਗਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਆਮੀਮ ਦੇਵਾਂਗਾ।’ ੮ ਇਮ ਲਈ ਖੁੱਤਰ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਆਤੇ ਉਹੀ ਰਰ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਦੀ ਹਾਂ। ੯ ਆਪਣੀਆਂ ਬੱਚਰੀਆਂ ਵੱਲ ਜਾਹ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਦੇ ਜਵਾਨ ਬੱਚਰੀਆਂ ਲੈ ਰੇ ਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਰਰਾਂਗੀ ਜਿਵੇਂ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਯਮੰਦ ਹੈ। ੧੦ ਫੇਰ ਤੂੰ ਭੋਜਨ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਰੋਲ ਲੈ ਜਾਵੀਂ। ਆਤੇ ਉਹ ਮਰਨ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਤੈਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ।”

੧੧ ਯਰ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਸਿਬਰਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਏਮਾਓ ਜੱਤਲ ਬੰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਉਮ ਵਾਂਗ ਜੱਤਲ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ੧੨ ਜੇ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੁਹ ਲਿਆ, ਉਮ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਰਿ ਮੈਂ ਏਮਾਓ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਫੇਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਮੀਮ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ, ਇਮ ਦੀ ਬਜਾਇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸਰਾਯ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਉਮ ਨਾਲ ਯੋਯਾ ਰਹਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰੀਤੀ।”

੧੩ ਇਮ ਲਈ ਸਿਬਰਾਹ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਰੋਈ ਐਰਝ ਯੇਸ ਆਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਾਰਾ ਦੇਸ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈ ਲਵਾਂਗੀ ਜੇ ਰੁਝ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਉਹੀ ਰਰ। ਜਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬੱਚਰੀਆਂ ਲੈ ਰੇ ਆ।”

੧੪ ਇਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਰੂਬ ਬਾਹਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਆਤੇ ਦੇ ਬੱਚਰੀਆਂ ਲੈ ਰੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਰੋਲ ਆਇਆ ਉਮ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਬੱਚਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਜਿਹੇ ਖਾਮ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਿੰਨਿਹਾ ਜਿਮ ਨੂੰ ਇਮਗਾਰ ਯਮੰਦ ਰਰਦਾ ਮੀ। ੧੫ ਫੇਰ ਸਿਬਰਾਹ ਨੇ ਉਹੋ ਰੱਖਝੇ ਰੱਛੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਦਾ ਵੱਡਾ ਖੁੱਤਰ ਏਮਾਓ ਯਹਿਨਣਾ ਯਮੰਦ ਰਰਦਾ ਮੀ। ਸਿਬਰਾਹ ਨੇ ਇਹ ਰੱਖਝੇ ਛੋਟੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਯਹਿਨਾ ਦਿੱਤੇ। ੧੬ ਸਿਬਰਾਹ ਨੇ ਬੱਚਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੱਲਾਂ ਲਾਹੀਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਆਤੇ ਉਮਦੀ ਗਰਦਨ ਦੇ ਰੂਲੇ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਖਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ੧੭ ਫੇਰ ਸਿਬਰਾਹ ਨੇ ਰੁਝ ਮਾਮ ਆਤੇ ਰੁਝ ਰੋਈਆਂ ਵੀ ਬਣਾਈਆਂ ਆਤੇ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀਆਂ।

੧੮ ਯਾਰੂਬ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਰੋਲ ਗਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਖਿਤਾ ਜੀ।”

ਉਮ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ, ਖੁੱਤਰ ਰਿਹੜਾ ਹੈ ਤੂੰ?”

੧੯ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਏਮਾਓ ਹਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਯਹਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਮੈਂ ਉਮੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਗੁਣ ਉੱਠ ਰੇ ਬੈਠ ਜਾਓ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਸੂਆਂ ਨੂੰ ਛਰ ਲਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਿਰਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦੇ ਮੱਦਦੇ ਹੋ।”

੨੦ ਯਰ ਇਮਗਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਂ ਇੰਨੀ ਛੇਤੀ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਸਿਰਾਰ ਰਿਵੇਂ ਰਰ ਲਿਆ?”

ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਰਿਉਰਿ ਯਹੇਵਾਹ ਤੇਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਾਮਬਯਾਬ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।”

੨੧ ਫੇਰ ਇਮਗਾਰ ਨੇ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਆ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਹਿਸੂਮ ਰਰ ਮੱਦਦਾਂ। ਖੁੱਤਰ ਜੇ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਮ

ਰਗਾਂਗਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਏਮਾਓ ਹੀ ਹੈਂ।”

੨੦ ਇਸ ਲਈ ਯਾਰੂਬ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਰੋਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟੋਹਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਤਾਂ ਯਾਰੂਬ ਵਰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਖਰ ਤੇਰੀਆਂ ਬਾਗਾਂ ਏਮਾਓ ਦੀਆਂ ਬਾਗਾਂ ਵਾਂਗ ਜੱਤਲ ਹਨ।”

੨੧ ਇਸਗਾਰ ਨੂੰ ਖਤਾ ਨਾ ਲੱਗ ਸੱਕਿਆ ਕਿ ਉਹ ਯਾਰੂਬ ਮੀ ਰਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਾਗਾਂ ਏਮਾਓ ਵਾਂਗ ਜੱਤਲ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਇਸਗਾਰ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦਿੱਤੀ।

੨੨ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਤੂੰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਏਮਾਓ ਹੀ ਹੈਂ?”

ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ ਜੀ, ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ।”

੨੩ ਫੇਰ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਲਈ ਭੋਜਨ ਲੈ ਆ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਅਮੀਸਾਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ਇਸ ਲਈ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖਾ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮੈਯ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖੀ ਲਈ।

੨੪ ਫੇਰ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਖੁੱਤਰ, ਤੇਰੇ ਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਚੁੰਮ।” ੨੫ ਇਸ ਲਈ ਯਾਰੂਬ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਰੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ। ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਏਮਾਓ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਮੁੱਥੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦਿੱਤੀ। ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਆਖਿਆ,

“ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਇੱਕ ਖੇਤ ਵਾਂਗ ਸੁਗੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਅਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

੨੬ ਯਹੋਵਾਹ ਤੈਨੂੰ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਤਰੇਲ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਜੇ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਰਾਫੀ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਮੈਯ ਹੋਵੇ।

੨੭ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਰਹਨ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਮਾਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਣ, ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮਹਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਝੁਕਣਗੇ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਹੁਰਮ ਮੰਨਣਗੇ।

ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਸਰਾਧ ਦੇਵੇਗਾ, ਖੁਦ ਹੀ ਸਰਾਧਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ, ਉਹ ਅਮੀਸਮਈ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਏਮਾਓ ਦੀਆਂ “ਅਮੀਸਾਂ”

੩੦ ਇਸਗਾਰ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਅਮੀਸਾਂ ਦੇ ਗੁਣਿਆਂ। ਫੇਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਯਾਰੂਬ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਇਸਗਾਰ ਵੇਲੋਂ ਗਿਆ, ਏਮਾਓ ਸਿਰਾਰ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਆ ਗਿਆ। ੩੧ ਏਮਾਓ ਨੇ ਉਸੇ ਖਾਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਖਰਾਦਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਖਿਤਾ ਧਰਮੇਦ ਰਚਦਾ ਸੀ। ਏਮਾਓ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਰੋਲ ਲੈ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਖਿਤਾ ਜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਖੁੱਤਰ ਹਾਂ। ਉੱਠੋ ਅਤੇ ਮਾਮ ਖਾ ਲਵੋ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਿਰਾਰ ਰਚਦੇ ਲਿਆਇਆ ਹਾਂ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਅਮੀਸਾਂ ਦੇਵੋਗੇ।”

੩੨ ਖਰ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੌਣ ਤੂੰ ਤੂੰ?”

ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਖੁੱਤਰ ਹਾਂ-ਤੁਹਾਡਾ ਧਗਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ-ਏਮਾਓ।”

੩੩ ਫਿਰ ਇਸਗਾਰ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਮਾ ਨਾਲ ਕੰਥ ਲੱਗ ਖਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਚਿੱਲਾਇਆ, “ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਹ ਕੌਣ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਭੋਜਨ ਖਰਾ ਕੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਲਿਆਇਆ? ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਛਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮੀਸਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਣ ਅਮੀਸਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।”

੩੪ ਏਮਾਓ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਸਥਦ ਸੁਣੇ। ਉਹ ਜਾਰੇ-ਜਾਰ ਰੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤਾਂ ਖਿਤਾ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਅਮੀਸ ਦਿਉ।”

੩੫ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚਲਾਰੀ ਰੀਤੀ! ਉਹ ਆਇਆ ਅਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਅਮੀਸਾਂ ਲੈ ਗਿਆ।”

੩੬ ਏਮਾਓ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਯਾਰੂਬ ਹੈ ‘ਚਲਾਰੂ’ ਇਹੀ ਨਾਮ ਉਸ ਲਈ ਢੁਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕੇ ਵਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਖੋਥਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਮੇਰੇ ਧਗਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਹਰ ਖੋਗ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਗੁਣ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਅਮੀਸਾਂ ਵੀ ਖੋਗ ਲਈਆਂ ਹਨ।” ਫੇਰ ਏਮਾਓ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਅਮੀਸ ਬਚੀ ਹੈ?”

੩੭ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਗੁਰਮਤ ਰਹਨ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹੋਣ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਮੈਯ ਦੇ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ। ਖੁੱਤਰ, ਮੈਂ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਸੀ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ?”

੩੮ ਖਰ ਏਮਾਓ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੋਈਆਂ ਰਚਦਾ ਰਿਹਾ। “ਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਇੱਕ ਹੀ ਅਮੀਸ ਹੈ, ਖਿਤਾ ਜੀ? ਖਿਤਾ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਅਮੀਸ ਦੇਵੋ!” ਏਮਾਓ ਰੋਣ ਲੱਗ ਖਿਆ।

੩੯ ਤਾਂ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,

“ਤੂੰ ਉਧਜਾਉ ਜਮੀਨ

ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਦੀ ਤਰੇਲ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋਗਾ।

੪੦ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਲੜ ਕੇ ਜਿਉਂਦੇਗਾ ਅਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੋਵੇਗਾ।

ਖਰ ਤੇਰੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਦ,

ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਰਾਬੂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲ ਆਵੇਗਾ।”

੪੧ ਇਸ ਮਗਰੋਂ, ਇਸ ਅਮੀਸ ਦੇ ਰਾਹਣ ਏਮਾਓ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਖਾਰ ਖਾਣ ਲੱਗ ਖਿਆ। ਏਮਾਓ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ‘ਚ ਮੋਚਿਆ, “ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਦੋਗਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਮੇਰਾ ਦਾ ਮਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਖਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮੈਂ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗਾ।”

੪੨ ਸਿਥਰਾਹ ਨੇ ਏਮਾਓ ਦੀ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਸੱਕਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਸੁਣ, ਤੇਰਾ ਭਰਾ ਏਮਾਓ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨ

ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ^{੧੩} ਇਸ ਲਈ, ਖੁੱਤਰ ਉਹੀ ਰਹ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਦੀ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਨਾਥਾਨ, ਗਾਰਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਰੋਲ ਚੱਲਿਆ ਜਾਗ ਆਤੇ ਫੁਧ ਜਾਗ।

^{੧੪} ਰੁੜ੍ਹ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਉਸ ਰੋਲ ਰਹਿ। ਉਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਉਸ ਰੋਲ ਰਹਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਟਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ^{੧੫} ਰੁੜ੍ਹ ਸਮੇਂ ਬਾਦ, ਤੇਰਾ ਭਰਾ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨੌਰਰ ਨੂੰ ਭੇਜਾਂਗੀ। ਮੈਂ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗੁਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ।”

^{੧੬} ਫੇਰ ਰਿਬਰਾਹ ਨੇ ਇਸਗਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਏਮਾਓ ਦੀਆਂ ਹਿੰਤੀ ਵਗੂਟੀਆਂ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਨਫਰਤ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਰੂਬ ਦੇ ਇਨਹਾਂ ਯੋਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਵਾਂ।”

^੧ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਆਰੂਬ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ **੨੮** ਆਮੀਸ ਦਿੱਤੀ। ਫੇਰ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਰਨਾਨੀ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ^੨ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਥਾਂ ਛੱਡਦੇ ਆਤੇ ਧਰਨ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਜਾਗ। ਆਪਣੇ ਨਾਨੇ ਬਬੂਏਲ ਦੇ ਅਰ ਚੱਲਿਆ ਜਾਗ। ਉੱਥੇ ਤੇਰਾ ਮਾਮਾ ਨਾਥਾਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲੈ। ^੩ ਮੈਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਵੇ ਆਤੇ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਮੰਤਾਨ ਦੇਵੇ। ਮੈਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਇੱਕ ਮਗਨ ਕੋਮ ਦਾ ਧਿਤਾ ਬਣੇ। ^੪ ਮੈਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮੀਸ ਦੇਵੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੂੰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਉਸਦਾ ਮਾਲਿਕ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਉਹੀ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।”

^੫ ਇਸ ਲਈ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਆਰੂਬ ਨੂੰ ਰਿਬਰਾਹ ਦੇ ਭਰਾ ਰੋਲ ਧਰਨ ਆਰਾਮ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰੂਬ ਆਰਾਮੀ ਬਬੂਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਥਾਨ ਰੋਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਨਾਥਾਨ ਰਿਬਰਾਹ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਰਿਬਰਾਹ ਆਰੂਬ ਆਤੇ ਏਮਾਓ ਦੀ ਮਾਂ ਸੀ।

^੬ ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਧਿਤਾ ਨੇ ਆਰੂਬ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਤੇ ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਆਰੂਬ ਨੂੰ ਵਗੂਟੀ ਲੱਭਣ ਲਈ ਧਰਨ ਆਰਾਮ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਆਰੂਬ ਨੂੰ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਰਨਾਨੀ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਨਾ ਕਰੇ। ^੭ ਆਤੇ ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਆਰੂਬ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਧਿਤਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨ ਕੇ ਧਰਨ ਆਰਾਮ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ^੮ ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਧਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਧਿਤਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਕਰਨਾਨੀ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ। ^੯ ਏਮਾਓ ਦੇ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋ ਧਤਨੀਆਂ ਸਨ। ਧਰ ਉਹ ਇਸਮਾਏਲ

ਰੋਲ ਗਿਆ ਆਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਕਰ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਮਾਏਲ ਦੀ ਧੀ, ਮਗਲਥ, ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਕਰ ਲਈ। ਇਸਮਾਏਲ ਆਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਮਗਲਥ ਨਾਥਾਨ ਦੇ ਦੀ ਭੈਣ ਸੀ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਅਰ-ਬੈਤਏਲ

^{੧੦} ਆਰੂਬ ਨੇ ਬਏਰਮਬਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਗਾਰਾਨ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ^{੧੧} ਜਦੋਂ ਗਾਲੇ ਆਰੂਬ ਸਫਰ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਕਿ ਸੁਰਜ ਡਿਥ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਆਰੂਬ ਰਾਤ ਕੱਟਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਆਰੂਬ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਇੱਕ ਕੱਟਾਨ ਦੇਖੀ ਆਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਿਰ ਰੱਖ ਕੇ ਸੌਂ ਗਿਆ। ^{੧੨} ਆਰੂਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਧਨਾ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਧਨਾ ਆਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਖੇੜੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲਗੀ ਹੋਈ ਸੀ ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਆਰੂਬ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇੜੀ ਉੱਤੇ ਕਢਦਿਆਂ ਉੱਤਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ^{੧੩} ਆਤੇ ਫੇਰ ਆਰੂਬ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਖੇੜੀ ਲਾਗੇ ਖਲੋਤਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਦੇ, ਆਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸਗਾਰ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਤੂੰ ਗੁਣ ਲੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਧਰਤੀ ਤੈਨੂੰ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ^{੧੪} ਤੇਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਇੰਨੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿੰਨੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਕਣ ਹਨ। ਉਹ ਯੂਰਬ, ਖੱਛਮ ਆਤੇ ਉੱਤਰ, ਕੱਛਮ ਵੱਲ ਫੈਲ ਜਾਣਗੇ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਤੇਰੇ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਦਕਾ ਬਖਸਿਸ ਹੋਵੇਗੀ।

^{੧੫} “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ, ਆਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤੂੰ ਜਾਵੇਗਾ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਨਾ ਚਿਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਮੈਂ ਉਹ ਗੱਲ ਧੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

^{੧੬} ਫੇਰ ਆਰੂਬ ਆਪਣੀ ਨੀਦ ਤੋਂ ਜਾਗ ਧਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਇਸ ਥਾਂ ਹੈ। ਧਰ ਮੈਨੂੰ ਉਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਕਿ ਮੈਂ ਮੌਂ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।”

^{੧੭} ਆਰੂਬ ਭੈੜੀਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਗਨ ਥਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਅਰ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਾਮ ਦਾ ਕਰਵਾਜ਼ਾ ਹੈ।”

^{੧੮} ਆਰੂਬ ਸਦੇਰੇ ਬਹੁਤ ਤੜਕੇ ਉੱਠ ਬੈਠਾ। ਆਰੂਬ ਨੇ ਉਹ ਸਿਲ ਲਈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਸੁੱਤਾ ਸੀ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਇੱਕ ਕਿਨਾਰੇ ਭਾਰ ਖੜਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਸਿਲ ਉੱਤੇ ਤੋਲ ਕੇ ਚੋਟਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸਿਲ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਦਗਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੯} ਇਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੁਜ਼ ਸੀ। ਧਰ ਆਰੂਬ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੈਤਏਲ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ।

^{੨੦} ਫੇਰ ਆਰੂਬ ਨੇ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਆਤੇ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ

ਮੇਰੀ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਰਹੇਗਾ, ਜਾਤੇ ਜੇ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਜਾਤੇ ਯਹਿਨਣ ਲਈ ਦਿੰਦਾ
 ਹੈ, ੨੧ ਜਾਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਸਾਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਆ
 ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੨ ਮੈਂ
 ਇਸ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਖੱਬਰ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ
 ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਦਰਸਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ
 ਯਹਿੰਤਰ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਜਾਤੇ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ
 ਦਾ ਸਮਝਣ ਵੇਲੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਆਰੂਥ ਰਾਖੇਲ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ

੨੯ ^੧ਫੇਰ ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਫਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।
 ਉਹ ਖੁਰਬ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ^੨ਆਰੂਥ ਨੇ
 ਝਾਤੀ ਮਾਰੀ ਜਾਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਖੂਹ ਨਜ਼ਰ
 ਆਇਆ। ਖੂਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਇੱਜੜ ਲੋਟੇ ਸਨ।
 ਇਹੀ ਉਹ ਖੂਹ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਭੇਡਾਂ ਧਾਣੀ ਪੀਂਦੀਆਂ ਸਨ।
 ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਖੱਬਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੂਹ ਦਾ ਮੂੰਹ
 ਰੱਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ^੩ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਇੱਜੜ ਉੱਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ
 ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਆਖ਼ਲੀ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਖੂਹ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਫੇਰ
 ਮਾਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਧਾਣੀ ਪੀਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ
 ਧਿਆਨ ਬੁਝ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਆਖ਼ਲੀ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਮੁੜਕੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਵਾਂਗ ਖਿੱਚਦੇ ਸਨ।

^੪ਆਰੂਥ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਆਖ਼ਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 “ਭਰਾਵੇ, ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੋਂ ਦੇ ਹੋ?”
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਅਸੀਂ ਗਰਾਨ ਤੋਂ ਹਾਂ।”
^੫ਫੇਰ ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਨਾਹੋਰ ਦੇ ਖੇਤਰੇ
 ਲਾਬਾਨ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?”
 ਆਖ਼ਲੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ
 ਹਾਂ।”

^੬ਫੇਰ ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸਦਾ ਕੀ ਗਲ ਹੈ?”
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਉਹ ਰਾਜੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ। ਹਰ
 ਚੀਜ਼ ਠੀਕ ਹੈ। ਦੇਖੋ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਰਾਖੇਲ ਉਸ ਦੀਆਂ
 ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।”

^੭ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਦੇਖੋ, ਗਲੇ ਤਾਂ ਦਿਨ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ
 ਸੂਰਜ ਛਿੱਠ ਵਿੱਚ ਗਲੇ ਦੇਰ ਹੈ। ਗਲੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਗਾਤ
 ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ
 ਦਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਖਿਲਾਉ ਜਾਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਜਾਣ
 ਦਿਉ।”

^੮ਧਰ ਉਸ ਆਖ਼ਲੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ
 ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਿੰਨਾ ਜਿਹ ਸਾਰੇ ਇੱਜੜ ਇਕੱਠੇ
 ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਖੂਹ ਤੋਂ ਖੱਬਰ ਖਿੱਚਦੇ ਵੇਲੇ
 ਜਾਤੇ ਮਾਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਧਾਣੀ ਪੀਂਦੀਆਂ ਹੀ।”

^੯ਜਦੋਂ ਆਰੂਥ ਆਖ਼ਲੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ
 ਸੀ ਤਾਂ ਰਾਖੇਲ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆ
 ਗਈ। (ਰਾਖੇਲ ਦਾ ਕੰਮ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨਾ ਸੀ।)
^{੧੦}ਰਾਖੇਲ ਲਾਬਾਨ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ਲਾਬਾਨ ਆਰੂਥ ਦੀ
 ਮਾਂ ਰਿਬਕਾ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਆਰੂਥ ਨੇ ਰਾਖੇਲ ਨੂੰ

ਦੇਖਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਜਾਰੇ ਖੱਬਰ ਖਿੱਚਦਾ ਆਇਆ ਜਾਤੇ ਫੇਰ ਭੇਡਾਂ
 ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੧}ਫੇਰ ਆਰੂਥ ਨੇ ਰਾਖੇਲ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ
 ਜਾਤੇ ਰੋ ਧਿਆ। ^{੧੨}ਆਰੂਥ ਨੇ ਰਾਖੇਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ
 ਉਸ ਦੇ ਧਿਤਾ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਰਾਖੇਲ ਨੂੰ
 ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰਿਬਕਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ
 ਰਾਖੇਲ ਘਰ ਵੱਡ ਗਈ ਜਾਤੇ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ
 ਦੱਸਿਆ।

^{੧੩}ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਰੂਥ ਬਾਰੇ
 ਸੁਣਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਲਾਬਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ
 ਵੱਡਿਆ। ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੀ ਪਾ ਲਈ ਜਾਤੇ ਚੁੰਮਿਆ
 ਜਾਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਜੇ ਕੁਝ
 ਵਾਧਿਆ ਸੀ ਸਭ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੪}ਫੇਰ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਤਾਂ ਬਹੁਤ
 ਸਾਨਦਾਰ ਗੱਲ ਹੈ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ।”
 ਇਸ ਲਈ ਆਰੂਥ ਲਾਬਾਨ ਕੋਲ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਠਹਿਰ
 ਗਿਆ।

ਲਾਬਾਨ ਦਾ ਆਰੂਥ ਨਾਲ ਯੋਧਾ ਕਰਨਾ

^{੧੫}ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ
 ਲਈ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਬਿਨਾ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸਹੀ
 ਨਹੀਂ। ਤੂੰ ਇੱਕ ਸਿਮਤੋਦਾਰ ਹੈਂ, ਕੋਈ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
 ਕੀ ਦੇਵਾਂ?”

^{੧੬}ਲਾਬਾਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧੀਆਂ ਸਨ। ਵੱਡੀ ਲੇਲਾ ਸੀ
 ਜਾਤੇ ਛੋਟੀ ਰਾਖੇਲ ਸੀ।

^{੧੭}ਲੇਲਾ ਜਿਹਦੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਧਰ ਰਾਖੇਲ
 ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮੁਟਿਆਰ ਸੀ। ^{੧੮}ਆਰੂਥ
 ਰਾਖੇਲ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਆਰੂਥ ਨੇ ਲਾਬਾਨ ਨੂੰ
 ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਸੱਤ ਸਾਲ ਗੁਲਾਮੀ ਕਰਾਂਗਾ ਜੇ
 ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਧੀ ਰਾਖੇਲ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦੇਵੇਂ।”

^{੧੯}ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸਦੇ ਲਈ ਵੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ
 ਸਾਈ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸਾਈ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ
 ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਠਹਿਰ ਜਾ।”

^{੨੦}ਇਸ ਲਈ ਆਰੂਥ ਠਹਿਰ ਗਿਆ ਜਾਤੇ ਸੱਤ ਵਰ੍ਹੇ
 ਲਾਬਾਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਧਰ ਇਹ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ
 ਵਾਂਗ ਹੀ ਲੱਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਾਖੇਲ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਕਰਦਾ
 ਸੀ।

^{੨੧}ਸੱਤ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਬਾਦ ਆਰੂਥ ਨੇ ਲਾਬਾਨ ਨੂੰ
 ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਰਾਖੇਲ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜਾ ਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਉਸ
 ਨਾਲ ਸਾਈ ਕਰ ਸਕਾਂ। ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ
 ਸਮਾਂ ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਹੈ।”

^{੨੨}ਇਸ ਲਈ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਉਸ ਬਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ
 ਨੂੰ ਦਾਵਤ ਦਿੱਤੀ। ^{੨੩}ਉਸ ਗਾਤ ਲਾਬਾਨ ਆਪਣੀ ਧੀ
 ਲੇਲਾ ਨੂੰ ਆਰੂਥ ਕੋਲ ਲੈ ਆਇਆ। ਆਰੂਥ ਜਾਤੇ ਲੇਲਾ
 ਨੇ ਮੰਝੇਗੀ ਕੀਤੀ। ^{੨੪}(ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰਾਣੀ
 ਜਿਲਫਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ।)

^{੨੫}ਸਫਰ ਨੂੰ ਆਰੂਥ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਲੇਲਾ ਨਾਲ

ਸੁੱਤਾ ਸੀ। ਯਾਰੂਥ ਨੇ ਨਾਬਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯੋਥਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਜੇ ਗਾਬੇਲ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਰਹ ਸੱਕਾਂ। ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਯੋਥਾ ਰਿਉਂ ਦਿੱਤਾ?”

^{੨੬} ਨਾਬਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਵੱਡੀ ਧੀ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਛੋਟੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ^{੨੭} ਯਰ ਤੂੰ ਧੁਰਾ ਗਫਤਾ ਸਾਦੀ ਦੀਆਂ ਰੁਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਰਹਿ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਗਾਬੇਲ ਦਾ ਵੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਯਰ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੱਤ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।”

^{੨੮} ਇਸ ਲਈ ਯਾਰੂਥ ਨੇ ਇਫੋ ਹੀ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਗਫਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਨਾਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਗਾਬੇਲ ਦਾ ਵਿਆਹ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ^{੨੯} (ਨਾਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾ ਬਿਲਗਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਗਾਬੇਲ ਦੀ ਸੇਵਕਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।) ^{੩੦} ਇਸ ਲਈ ਯਾਰੂਥ ਨੇ ਗਾਬੇਲ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਭੋਗ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਯਾਰੂਥ ਗਾਬੇਲ ਨੂੰ ਲੋਯਾਹ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਯਾਰੂਥ ਸੱਤ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਰ ਨਾਬਾਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ।

ਯਾਰੂਥ ਦਾ ਧਰਿਵਾਰ ਵੱਧਦਾ ਹੈ

^{੩੧} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲੋਯਾਹ ਦੀ ਆਣਗਹਿਲੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੋਯਾਹ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਧੈਦਾ ਕਰਨ ਦਿੱਤੇ। ਯਰ ਗਾਬੇਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਧੈਦਾ ਨਾ ਹੋਏ।

^{੩੨} ਲੋਯਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਰਊਬੇਨ ਰੱਖਿਆ। ਲੋਯਾਹ ਨੇ ਇਸਦਾ ਇਹ ਨਾਮ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਖੁਸਰਿਆਂ ਦੇਖ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਖਤੀ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਇਦ ਗੁਣ ਮੇਰਾ ਖਤੀ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰੇ।”

^{੩੩} ਲੋਯਾਹ ਫੇਰ ਤੋਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਆਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸਿਮਓਨ ਰੱਖਿਆ। ਲੋਯਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਖਤੀ ਮੇਰੀ ਆਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਖੁੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

^{੩੪} ਲੋਯਾਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਆਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਲੇਵੀ ਰੱਖਿਆ। ਲੋਯਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਆਵੱਸ ਹੀ ਮੇਰਾ ਖਤੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।”

^{੩੫} ਫੇਰ ਲੋਯਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਯਹੂਦਾਹ ਰੱਖਿਆ। ਲੋਯਾਹ ਨੇ ਉਸਦਾ ਇਹ ਨਾਮ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਾਂਗੀ।” ਫੇਰ ਲੋਯਾਹ ਨੇ ਸੰਤਾਨ ਧੈਦਾ ਕਰਨੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

^{੩੦} ਗਾਬੇਲ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਯਾਰੂਥ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੰਤਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਗਾਬੇਲ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਲੋਯਾਹ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਕਰਨ ਲਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਗਾਬੇਲ ਨੇ ਯਾਰੂਥ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦਿਉ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗੀ!”

^੨ ਯਾਰੂਥ ਗਾਬੇਲ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦਾਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।”

^੩ ਫੇਰ ਗਾਬੇਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਦਾਸੀ ਬਿਲਗਾਹ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ। ਉਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਆਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬੱਚਾ ਧੈਦਾ ਕਰੇਗੀ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮਾਂ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗੀ।”

^੪ ਇਸ ਲਈ ਗਾਬੇਲ ਨੇ ਬਿਲਗਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਤੀ, ਯਾਰੂਥ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਖਤੀ ਹੋਣ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਯਾਰੂਥ ਨੇ ਬਿਲਗਾਹ ਨਾਲ ਜਿਸਨੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਏ। ^੫ ਬਿਲਗਾਹ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਆਤੇ ਯਾਰੂਥ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਦਿੱਤਾ।

^੬ ਗਾਬੇਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੀ ਖਰਾਬਕਨਾ ਸੁਣ ਲਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁੱਤਰ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਯੰ ਰੀਤਾ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਗਾਬੇਲ ਨੇ ਇਸ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਰੱਖਿਆ।

^੭ ਬਿਲਗਾਹ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਆਤੇ ਯਾਰੂਥ ਨੂੰ ਦੂਸਰਾ ਖੁੱਤਰ ਦਿੱਤਾ। ^੮ ਗਾਬੇਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਜਿੱਤ ਗਈ ਹਾਂ।” ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਨਫਤਾਲੀ ਰੱਖਿਆ।

^੯ ਲੋਯਾਹ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚੇ ਧੈਦਾ ਕਰਨੇ ਗੁਣ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਾਸੀ ਜਿਲਫਾਹ ਯਾਰੂਥ ਦੇ ਗਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ^{੧੦} ਤਾਂ ਜਿਲਫਾਹ ਨੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੧} ਲੋਯਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਖੁਸਰਿਸਮਤ ਹਾਂ।” ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਗਾਦ ਰੱਖਿਆ। ^{੧੨} ਜਿਲਫਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੩} ਲੋਯਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ ਹਾਂ। ਗੁਣ ਯੋਰਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸਰਿਸਮਤ ਆਖਣਗੀਆਂ।” ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਆਸੇਰ ਰੱਖਿਆ।

^{੧੪} ਕਣ ਦੀ ਵਾਢੀ ਸਮੇਂ, ਰਊਬੇਨ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਰਿਸਮ ਦੇ ਫੁੱਲ ਮਿਲੇ। ਰਊਬੇਨ ਇਹ ਫੁੱਲ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਲੋਯਾਹ ਕੋਲ ਲੈ ਆਇਆ। ਯਰ ਗਾਬੇਲ ਨੇ ਲੋਯਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਲਿਆਏ ਫੁੱਲ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਦੇ।”

^{੧੫} ਲੋਯਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੂੰ ਤਾਂ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਖਤੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਖੋਗ ਲਿਆ ਹੈ। ਗੁਣ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਫੁੱਲ ਵੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।”

*੨੯:੩੩ ਸਿਮਓਨ ਇਹ “ਉਹ ਸੁਣਦਾ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਯਾਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਧਰ ਗਾਬੇਲ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਫੁੱਲ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇਂਗੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਯੱਜ ਦੀ ਗ਼ਾਤ ਆਰੂਥ ਨਾਲ ਮੈਂ ਮੱਰਦੀ ਹੋਂ।”

¹⁶ ਆਰੂਥ ਉਸ ਮਮੋਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਇਆ। ਲੇਲਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਯੱਜ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੈਂਦੇਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਤੇਰੀ ਰੀਮਤ ਆਦਾ ਰਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਆਰੂਥ ਉਸ ਗ਼ਾਤ ਲੇਲਾਗ ਨਾਲ ਮੁੱਤਾ।

¹⁷ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਨਾਲ ਲੇਲਾਗ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਈ। ਉਸ ਨੇ ਖੰਜਵੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।
¹⁸ ਲੇਲਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਦਾਮੀ ਆਪਣੇ ਖਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।” ਇਸ ਲਈ ਲੇਲਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਯਿੱਸਾਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

¹⁹ ਲੇਲਾਗ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਛੇਵੇਂ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।²⁰ ਲੇਲਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਤੋਹਫਾ ਦਿੱਤਾ। ਹੈ। ਗੁਣ ਜ਼ਰੂਰ ਆਰੂਥ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਚੰਗਾ ਸੋਚੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਛੇ ਖੁੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।” ਇਸ ਲਈ ਲੇਲਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਜ਼ਬੂਲਨ ਯਰਿਆ।

²¹ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਲੇਲਾਗ ਨੇ ਇੱਕ ਧੀ ਜੰਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਧੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦੀਨਾਗ ਰੱਖਿਆ।

²² ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗਾਬੇਲ ਦੀ ਧਰਮਰਥਨਾ ਸੁਣ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗਾਬੇਲ ਨੂੰ ਸੰਤਾਨ ਖੈਦਾ ਰਰਨ ਦੇ ਖੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।²³⁻²⁴ ਗਾਬੇਲ ਫਿਰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਗਾਬੇਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੀ ਸਰਮ ਦੂਰ ਰਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਗਾਬੇਲ ਨੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਯੂਸੁਫ ਰੱਖਿਆ।

ਆਰੂਥ ਦਾ ਲਾਬਾਨ ਨਾਲ ਯੋਥਾ ਰਰਨਾ

²⁴ ਗਾਬੇਲ ਦੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਆਰੂਥ ਨੇ ਲਾਬਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਣ ਦੇ।

²⁵ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦਿਉ। ਮੈਂ 14 ਸਾਲ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੰਮ ਰਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਧਰਮਰਥ ਰਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਰੀਤੀ ਹੈ।”

²⁶ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਰੁਝ ਰਹਿਣ ਦੇ। ਮੈਂ ਭਵਿੱਖ ਰਥਨ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਯੋਵਾਗ ਨੇ ਤੇਰੇ ਸਦਰਾ ਮੈਨੂੰ ਆਮੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।²⁷ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਰੀ ਦੇਵਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਤੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

²⁸ ਆਰੂਥ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਮਖਤ ਮਿਗਨਤ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਇੱਜੜ ਵੱਧੇ ਫੁੱਲੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰੀਤੀ ਹੈ।²⁹ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਇਆ ਸਾਂ, ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਖੋੜਾ ਸੀ। ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਰੁਝ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੁਝ ਰੀਤਾ ਧਰਮੇਸੁਰ

ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਆਮੀ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਰੰਮ ਰਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਇਹ ਸਮਾਂ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਹੈ।”

³¹ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰੀ ਦੇਵਾਂ?”

ਆਰੂਥ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਰੁਝ ਵੀ ਦੇਵੇਂ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਸਿਰਫ ਮੇਰੀ ਮਿਗਨਤ ਦਾ ਮੁੱਲ ਦੇਵੇਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੰਨੀ ਗੱਲ ਰਰ: ਮੈਂ ਵਾਧਮ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਰਾਂਗਾ।³² ਧਰ ਯੱਜ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਇੱਜੜਾਂ ਵਿੱਚ ਗੋੜਾ ਮਾਰਨ ਦੇ ਅਤੇ ਹਰ ਉਸ ਲੋਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਲੈਣ ਦੇ ਜਿਸਦੇ ਉੱਤੇ ਯੱਥੇ ਜਾਂ ਲਰੀਰਾ ਹਨ। ਇਹੀ ਮੇਰੀ ਤਨਖਾਹ ਹੋਵੇਗੀ।³³ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਤੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖ ਸੱਚੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਇੱਜੜ ਵੱਲ ਝਾਤੀ ਮਾਰਨ ਆ ਸੱਚਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਰੋਈ ਆਜਿਹੀ ਬੱਚਰੀ ਹੋਵੇ ਜਿਸਦੇ ਉੱਤੇ ਯੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਰੋਈ ਆਜਿਹੀ ਭੇਡ ਹੋਵੇ ਜੇ ਰਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਚੋਰੀ ਰੀਤਾ ਸੀ।”

³⁴ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਆਮੀ ਉਹੀ ਰਰਾਂਗੇ ਜੇ ਤੂੰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।”³⁵ ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਜੜ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਬੱਚਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਯੱਥੇ ਜਾਂ ਧਾਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਲੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਵੀ ਆਲੱਗ ਰਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਯਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਖਿਆ।³⁶ ਇਸ ਲਈ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਯੱਥੇ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰਿਯਰੇ ਹੋਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਹ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਸਫਰ ਰਰਦੇ ਰਹੇ। ਆਰੂਥ ਰੂਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਯਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਿਹੜੇ ਬਚ ਗਏ ਸਨ। ਧਰ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ ਆਜਿਹਾ ਜਾਨਵਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਯੱਥੇ ਸਨ ਜਾਂ ਉਹ ਰਾਲੇ ਸੀ।

³⁷ ਇਸ ਲਈ ਆਰੂਥ ਨੇ ਖੈਯਲਰ ਅਤੇ ਬਾਦਮ ਅਤੇ ਸਾਫ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਹਰੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਤੇੜੀਆਂ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਸੱਚਾਂ ਨੂੰ ਫਿੱਲ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਟਹਿਣੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚਿੱਟੀਆਂ ਧਾਰੀਆਂ ਬਣ ਜਾਣ।³⁸ ਆਰੂਥ ਨੇ ਉਹ ਟਹਿਣੀਆਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਫਿੱਲੀਆਂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਜੜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਹੜੇ ਖਾਣੀ ਖੀਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਜਾਨਵਰ ਖਾਣੀ ਖੀਣ ਲਈ ਆਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਥਾਵੇਂ ਮੰਭੋਗ ਵੀ ਰੀਤਾ।³⁹ ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਬੱਚਰੇ ਬੱਚਰੀਆਂ ਨੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੇਲ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਜੰਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਯੱਥੇ ਸਨ ਜਾਂ ਧਾਰੀਆਂ ਸਨ।

⁴⁰ ਆਰੂਥ ਨੇ ਚਿਤਰਬਰੇ ਅਤੇ ਰਾਲੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਜੜ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਰ ਲਿਆ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਬਾਨ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰੱਖਿਆ।⁴¹ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇੱਜੜ ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰ ਮਿਲਾਧ ਰਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ, ਆਰੂਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆੱਧਾਂ ਆੱਗੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ। ਜਾਨਵਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਨੇੜੇ ਮਿਲਾਧ

ਰਹੇ। ^{੧੨} ਯਰ ਜਦੋਂ ਰਮਜ਼ੋਰ ਜਾਨਵਰ ਮਿਲਾਥ ਰਹਦੇ ਆਰੂਥ ਉੱਥੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਰਮਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆਂ ਦੇ ਮਿਲਾਥ ਵਿੱਚੋਂ ਜੰਮੇ ਜਾਨਵਰ ਲਾਘਾਨ ਦੇ ਮਨ। ਆਤੇ ਤਰੜੇ ਜੋੜਿਆਂ ਦੇ ਮਿਲਾਥ ਵਿੱਚੋਂ ਜੰਮੇ ਜਾਨਵਰ ਆਰੂਥ ਦੇ ਮਨ। ^{੧੩} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਆਰੂਥ ਥਗੁਤ ਆਮੀਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਰੋਲ ਵੱਡੇ ਇੰਜੜ ਮਨ, ਥਗੁਤ ਮਾਰੇ ਨੌਰਰ-ਚਾਰਰ, ਉਠ ਆਤੇ ਖੋਤੇ ਮਨ।

ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ-ਆਰੂਥ ਭੱਜ ਜਾਂਦਾ

੩ ^੧ ਇੱਕ ਦਿਨ, ਆਰੂਥ ਨੇ ਲਾਘਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਣ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਆਰੂਥ ਨੇ ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਹਰ ਸੈਠਾ ਹਥਿਆ ਲਈ ਹੈ। ਆਰੂਥ ਆਮੀਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੀ ਦੋਲਤ ਮਾਡੇ ਖਿਉ ਰੋਲੋਂ ਹਥਿਆਈ ਹੈ।” ^੨ ਫੇਰ ਆਰੂਥ ਨੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਲਾਘਾਨ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਵੀ ਗੁਣ ਧਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਦੋਸਤਾਨਾ ਨਹੀਂ ਮੀ। ^੩ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਚੱਲਿਆ ਜਾ ਜਿੱਥੇ ਤੇਰੇ ਧੁਰਖੇ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

^੪ ਇਸ ਲਈ ਆਰੂਥ ਨੇ ਸਾਖੇਲ ਆਤੇ ਲੋਠਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰੇ ਮਿਲਣ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਬੱਚਰੀਆਂ ਆਤੇ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਇੰਜੜ ਰੱਖਦਾ ਮੀ। ^੫ ਆਰੂਥ ਨੇ ਸਾਖੇਲ ਆਤੇ ਲੋਠਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੈ। ਧਰਿਆਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੋਸਤਾਨਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਧਰ ਗੁਣ ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ। ^੬ ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਜਾਣਦੀਆਂ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸੱਕਿਆ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਲਈ ਮਖਤ ਭਿਗਨਤ ਰੀਤੀ ਹੈ। ^੭ ਧਰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯੋਖਾ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਦਸ ਵਾਰੀ ਮੇਰੀ ਤਨਖਾਹ ਥਦਲੀ ਹੈ। ਧਰ ਇਸ ਮਾਰੇ ਮਖੇ ਦੋਰਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਲਾਘਾਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਲਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਥਚਾਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

^੮ ਜੇਰਰ ਲਾਘਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਵਜੋਂ ਧਾਰੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੱਚਰੀਆਂ ਰੱਖ ਸੱਕਦੇ, ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਧਾਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਮਨ। ^੯ ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਰੋਲੋਂ ਜਾਨਵਰ ਖੋਹ ਰੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

^{੧੦} “ਜਦੋਂ ਜਾਨਵਰ ਮਿਲਾਥ ਰਹ ਰਹੇ ਮਨ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਧਨਾ ਆਇਆ ਕਿ ਮਿਲਾਥ ਰਹਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਰੇ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੱਥੇ ਜਾਂ ਧਾਰੀਆਂ ਮਨ। ^{੧੧} ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਉਸ ਸੁਧਨੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਆਰੂਥ!’

“ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘ਹਾਂ ਜੀ!’

^{੧੨} “ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਦੇਖ, ਸਿਰਫ ਧਾਰੀਆਂ ਆਤੇ ਧੱਥਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚਰੇ ਹੀ ਮਿਲਾਥ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਸਾਰਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

ਦੇਖ ਲਈਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲਾਘਾਨ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਜਿਹਾ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਨਵੇਂ ਜਨਮੇ ਬੱਚੇ ਤੂੰ ਰੱਖ ਸੱਕੇ।” ^{੧੩} ਮੈਂ ਉਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਤੈਨੂੰ ਥੋਟਣ ਲੇ ਵਿਖੇ ਮਿਲਿਆ ਮੀ। ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਤੂੰ ਇੱਕ ਆਦਗਾਰੀ ਧੱਥਰ ਧਰਿਆ ਮੀ। ਤੂੰ ਆਦਗਾਰੀ ਧੱਥਰ ਉੱਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੋਲ ਚੋਟਿਆ ਮੀ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਰਹਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਗੁਣ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਦੋਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਜਨਮਿਆ ਮੀ।”

^{੧੪} ਸਾਖੇਲ ਆਤੇ ਲੋਠਾਗ ਨੇ ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜਦੋਂ ਮਾਡਾ ਖਿਉ ਮਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰੋਲ ਮਾਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।” ^{੧੫} ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਓਧਰਿਆਂ ਵਰਗਾ ਵਿਆਹ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ, ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰਾ ਧੈਸਾ ਖਰਚ ਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਮਾਡਾ ਹੋਣਾ ਮੀ! ^{੧੬} ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਸਾਰੀ ਦੋਲਤ ਖੋਹ ਲਈ ਹੈ ਆਤੇ ਗੁਣ ਇਹ ਮਾਡੀ ਆਤੇ ਮਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਉਹੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ।”

^{੧੭} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਫਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਆਤੇ ਧਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਠਾਂ ਉੱਤੇ ਥਿਟਾਇਆ। ^{੧੮} ਫੇਰ ਉਹ ਰਹਨ ਦੀ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਮਫਰ ਰਹਨ ਲੱਗੇ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦਾ ਖਿਤਾ ਇਸਹਾਰ ਰਿਹਾ ਮੀ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਇੰਜੜ ਜਿਹੜੇ ਆਰੂਥ ਦੇ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆੱਗੇ-ਆੱਗੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮਨ। ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਚੁੱਕ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਉਦੋਂ ਗਮਿਲ ਰੀਤੀ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਰਨ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ।

^{੧੯} ਇਸ ਮਖੇ, ਲਾਘਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਤੋਂ ਉੱਨ ਲਾਗੁਣ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ, ਸਾਖੇਲ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਆਂਦਰ ਗਈ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਚੁਰਾ ਲਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੀਆਂ ਮਨ।

^{੨੦} ਆਰੂਥ ਨੇ ਲਾਘਾਨ ਆਰਾਮੀ ਨੂੰ ਯੋਖਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਲਾਘਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜਾ ਰਿਹਾ ਮੀ। ^{੨੧} ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਰਿਵਾਰ ਆਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈਆਂ ਆਤੇ ਸਾਹਲੀ ਨਾਲ ਤੁਰ ਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਧਾਰ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਗਿਲਆਦ ਦੇ ਧਰਾੜੀ ਟਿਲਾਰੇ ਵੱਲ ਮਫਰ ਰਹਨ ਲੱਗੇ।

^{੨੨} ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਲਾਘਾਨ ਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਆਰੂਥ ਭੱਜ ਗਿਆ ਮੀ। ^{੨੩} ਇਸ ਲਈ ਲਾਘਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀ ਟਿਰੱਠੇ ਰੀਤੇ ਆਤੇ ਆਰੂਥ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਲਾਘਾਨ ਨੂੰ ਆਰੂਥ ਗਿਲਆਦ ਦੇ ਧਰਾੜੀ ਟਿਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਗਿਆ। ^{੨੪} ਉਸ ਸਾਤ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਾਘਾਨ ਨੂੰ ਸੁਧਨੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਹੋਮਿਆਰ ਰਹੀ! ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਮਨ ਥਦਲਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਨਾ ਰਹੀ।”

ਚੋਰੀ ਰੀਤੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼

^{੨੫} ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਆਰਾਮ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਡੋਰਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਯਹੂਦੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਡੋਰਾ ਲਾ ਲਿਆ।

^{੨੬} ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯੇਥਾ ਰਿਉਂ ਰੀਤਾ ਹੈ? ਤੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਉਂ ਲੈ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤਿਆ ਹੋਵੇ।” ^{੨੭} ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਬਿਨਾ ਰਿਉਂ ਭੱਜ ਆਇਆ ਹੈ? ਜੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੁੰਦਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਾਵਤ ਦਿੰਦਾ। ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ^{੨੮} ਤੂੰ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੇ ਚੋਰੀ-ਚੋਰੀ ਤੈਨੂੰ ਨਿਕਲਦੀ ਚੁੰਮਣ ਦੇਣ ਦਾ ਮੋਹਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ^{੨੯} ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਤੈਨੂੰ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤਾਰਤ ਹੈ। ਯਹ ਰੱਗ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦਾ ਯਹਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਸੁਖਨੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਨਿਕਲਣ ਨਾ ਯਹੂਦੀਆਂ। ^{੩੦} ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਤੁਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਯਹ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰੋਂ ਦੇਵੇ ਰਿਉਂ ਚੁਗਾਏ?”

^{੩੧} ਆਰਾਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਬਿਨਾ ਦੱਸੇ ਤੁਰ ਆਇਆ ਰਿਉਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਡਰਦਾ ਸਾਂ! ਮੇਰਾ ਬਿਨਾਲ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਖੋਹ ਲਵੇਂਗਾ।” ^{੩੨} ਯਹ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦੇਵੇ ਤੇਰੀ ਚੁਗਾਏ। ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਦੇਵੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਭ ਜਾਣ, ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਰੋਲ ਵੀ ਉਹ ਹੋਣ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਤੇਰੇ ਆਦਮੀ ਮੇਰੇ ਗਵਾਹ ਹੋਣਗੇ। ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਤੇਰੀ ਹੈ ਉਹ ਲੈ ਜਾ।” (ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਰਾਖੇਲ ਨੇ ਲਾਬਾਨ ਦੇ ਦੇਵੇ ਚੁਗਾਏ ਸਨ।)

^{੩੩} ਇਸ ਲਈ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਜਾਰੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਡੋਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਦੱਖਿਆ ਨੇ ਫੇਰ ਲੇ ਲਾਗ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਤੰਬੂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਦੋਵੇਂ ਦਾਮੀਆਂ ਠਹਿਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਯਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਵੇ ਤੇਰੀ ਮਿਲੇ। ਫੇਰ ਲਾਬਾਨ ਰਾਖੇਲ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ^{੩੪} ਰਾਖੇਲ ਨੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਤ ਦੀ ਗੱਲੀ ਹੋਣਾਂ ਫੁਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਨੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਖੈਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਮਾਰਾ ਤੰਬੂ ਫੇਰ ਲੈ ਦਿੱਤਾ ਯਹ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਤੇਰੀ ਮਿਲੇ।

^{੩੫} ਨੇ ਰਾਖੇਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਿਤਾ ਜੀ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਾ ਹੋਣਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਗਮਤੇ ਖਲੋ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੀ। ਮੈਨੂੰ ਮਾਗਵਾਰੀ ਆਈ ਹੋਈ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਡੋਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਯਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੁਲ ਦੇਵੇ ਤੇਰੀ ਮਿਲੇ।

^{੩੬} ਫੇਰ ਆਰਾਮ ਯਹੂਦੀ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਗਿਆ ਨੇ ਲਾਬਾਨ ਨਾਲ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਰੀਤੀ। ਆਰਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਕੀ ਕਮਰ ਰੀਤਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਕਿਹੜੀ ਬਿਧੀ ਤੇਰੀ ਹੈ? ਤੈਨੂੰ ਮੇਰਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਨ ਨੇ ਤੇਰੇ ਦਾ ਹੱਕ ਕਿਸਨੇ ਦਿੱਤਾ?” ^{੩੭} ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਮਮਾਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦਿਖਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰੱਖ ਤਾਂ ਜੇ ਮਾਡੇ ਖੱਚੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸੱਕਣ। ਮਾਡੇ ਖੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿ ਮਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਠੀਕ ਹੈ। ^{੩੮} ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ੨੦ ਵਰ੍ਹੇ ਕੰਮ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਮੋਂ ਦੋਰਾਨ ਕੋਈ ਵੀ ਭੇਡ ਜਾਂ ਖੱਕਰੀ ਦਾ ਖੱਚਾ ਜਨਮ ਮਮੋਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ। ਨੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਇੱਜ਼ਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਭੇਡ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ। ^{੩੯} ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਭੇਡ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਰੀ ਗਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਉਸਦੀ ਰੀਮਤ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਰਦਾ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਕਮਰ ਨਹੀਂ। ਯਹ ਮੈਨੂੰ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਲੱਟਿਆ ਗਿਆ। ^{੪੦} ਦਿਨ ਵੇਲੇ, ਸੂਰਜ ਮੇਰੀ ਮਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਦਿੱਸਦਾ ਸੀ ਨੇ ਤੇਰੇ ਵੇਲੇ ਠੰਡ ਨਾਮ ਮੇਰੀ ਨੀਂਦ ਉੱਡ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ^{੪੧} ਮੈਂ ੨੦ ਵਰ੍ਹੇ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਵਾਂਗ ਤੇਰੀ ਚਾਰੀ ਰੀਤੀ। ਯਹਿਲੇ ੧੪ ਵਰ੍ਹੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਚਾਰੀ ਰੀਤੀ। ਆਖਰੀ ਛੇ ਮਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਯਹਾਧਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਰੀਤਾ। ਨੇ ਇਸ ਮਮੋਂ ਦੋਰਾਨ ਤੂੰ ਕਮ ਵਾਰੀ ਮੇਰੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਆਦਮੀ-ਘਲਦੀ ਰੀਤੀ। ^{੪੨} ਯਹ ਮੇਰੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦਾ ਯਹਮੇਸੁਰ, ਆਧਰਾਧਰ ਦਾ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਗਾਰ ਦਾ ਭੈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਜੇ ਯਹਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਖਾਲੀ ਗੱਥ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਯਹ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਮੁਸਕਿਲਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਦੱਖਿਆ, ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਗਾਤ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਧਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਠੀਕ ਹਾਂ।”

ਆਰਾਮ ਨੇ ਲਾਬਾਨ ਦਾ ਮਮਝੋਰਾ

^{੪੩} ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਮੇਰੀਆਂ ਧੀਆਂ ਹਨ। ਨੇ ਇਹ ਖੱਚੇ ਮੇਰੇ ਹਨ। ਨੇ ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਮੇਰੇ ਹਨ। ਜੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਤੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਹੈ। ਯਹ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ। ^{੪੪} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮਾਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਵੇਗਾ ਕਿ ਆਮੀਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕਿੱਛੁ ਵਿਗਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ ਹੈ।”

^{੪੫} ਇਸ ਲਈ ਆਰਾਮ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਖੱਬਰ ਲੱਭਿਆ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਦਮੀਆਂ ਖੱਬਰ ਵਜੋਂ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ^{੪੬} ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖੱਬਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੇਰੀ ਲਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ

*੩:੪੨ ਇਸਗਾਰ ਦਾ ਭੈ ਯਹਮੇਸੁਰ ਲਈ ਇੱਕ ਨਾਮ।

ਨੇ ਖੱਬਰਾਂ ਦੀ ਢੇਰੀ ਰੋਲ ਭੇਜਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ।^{੪੦} ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਅਗਰ ਮਾਗਦੂਬਾ ਰੱਖਿਆ। ਖਰ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਗਲੇਦ ਰੱਖਿਆ।

^{੪੧} ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਖੱਬਰਾਂ ਦੀ ਢੇਰੀ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਖਾਦ ਰਹਾਵੇਗੀ।” ਇਹੀ ਵਾਰਤਾ ਹੈ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਗਲੇਦ ਆਖਿਆ।

^{੪੨} ਫੇਰ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਵਿੱਛੜੀਏ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਮਾਡੇ ਯੰਗ-ਮੰਗ ਰਹੇ।” ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਮਿਸਯਾਗ ਵੀ ਸੀ।

^{੪੩} ਫੇਰ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਖ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਚੋਤੇ ਰੱਖੀਂ ਕਿ ਖਰਮੇਸੂਰ ਤੈਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੂੰ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਮਾਦੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਖਾਦ ਰੱਖੀਂ ਕਿ ਖਰਮੇਸੂਰ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।”^{੪੪} ਇਹ ਉਹ ਖੱਬਰ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੋਰੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅਤੇ ਇਹ ਖਾਮ ਖੱਬਰ ਇਹ ਦਰਮਿਆਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਆਮੀਂ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਹੈ।^{੪੫} ਖਬਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਢੇਰੀ ਅਤੇ ਇਹ ਖਾਮ ਖੱਬਰ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਖਾਦ ਰਹਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੱਬਰਾਂ ਤੋਂ ਖਾਹ ਯਾਰੇ ਤੈਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਯਹੁਚਾਵਾਂਗਾ। ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਯਹੁਚਾਉਣ ਲਈ ਖੱਬਰਾਂ ਦੇ ਇਸ ਖਾਮੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।^{੪੬} ਆਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਨਾਹੋਰ ਦਾ ਖਰਮੇਸੂਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਖਿਆਂ ਦਾ ਖਰਮੇਸੂਰ ਮਾਡੇ ਦੇਸੀ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰਹੇ ਜੇ ਰਦੇ ਆਮੀਂ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਤੋੜੀਏ।”

ਯਾਰੂਬ ਦਾ ਖਿਤਾ ਇਸਹਾਰ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ “ਭੈ” ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਵਚਨ ਦੇਣ ਲਈ ਉਹੀ ਨਾਮ ਵਰਤਿਆ।^{੪੭} ਫੇਰ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਨਵਰ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਬਤ ਉੱਤੇ ਬਲੀ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਇਆ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਮਾਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਭੋਜਨ ਕਰ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਹਾਂ^{੪੮} ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਾਈ ਦਾ ਚੁੰਮਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਖਰ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਏਮਾਓ ਨਾਲ ਖੁਨਰ ਮਿਲਾਧ

੩੨ ਯਾਰੂਬ ਵੀ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਸਫਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਦੂਤ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇ।^੧ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਡੋਰਾ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਮਗਨਾਯਿਮ ਰੱਖਿਆ।^੨ ਯਾਰੂਬ ਦਾ ਭਰਾ ਮੇਦੀਰ ਨਾਮ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਆਦੇਮ ਦਾ ਯਹਾੜੀ ਇਲਾਕਾ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਏਮਾਓ ਵੱਲ ਮੰਦੇਮਵਾਗਰ ਭੇਜੇ।^੩ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਮੰਦੇਮਵਾਗਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਿਓ: ‘ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ

ਯਾਰੂਬ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਰ੍ਹੇ ਲਾਬਾਨ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।’^੪ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਊਆਂ, ਖੋਤੇ, ਇੱਜੜ ਅਤੇ ਦਾਮ-ਦਾਮੀਆਂ ਹਨ। ਸੁਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣ ਲਈ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਖਰਵਾਨ ਕਰ ਲਵੇ।”

^੫ ਮੰਦੇਮਵਾਗਰ ਯਾਰੂਬ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾ ਏਮਾਓ ਵੱਲ ਗਏ ਸਾਂ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਚਾਰ ਮੈਂ ਆਦਮੀ ਹਨ।”

^੬ ਇਸ ਮੰਦੇਮ ਨੇ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇੱਜੜਾਂ ਅਤੇ ਵੱਗਾਂ ਅਤੇ ਉਠਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ।^੭ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਮੋਚਿਆ, “ਜੇ ਏਮਾਓ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਧ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਸਰਾ ਹਿੱਸਾ ਭੱਜ ਕੇ ਜਾਨ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ।”

^੮ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਆਖਿਆ “ਹੁ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ, ਆਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਖਰਮੇਸੂਰ! ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਇਸਹਾਰ ਦੇ ਖਰਮੇਸੂਰ! ਅਗੇਵਾਗ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੇਸ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਮਥਾਨ ਤੇ ਵਾਧਮ ਆਉਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਭਲਾ ਕਰੇਂਗਾ।^੯ ਮੈਂ ਖਿਆਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਖਾਵਿਆਂ ਅਤੇ ਵਫਾਦਾਰੀ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਯਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਖਰਦਨ ਨਦੀ ਖਾਹ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਪਣੀ ਤੁਰਨ ਵਾਲੀ ਛੜੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖਰ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮੀਂ ਖੂਰੇ ਦੇ ਡੋਰੇ ਬਣਾ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ।^{੧੦} ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਮੇਂ ਇਹੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਿਹਰ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਰੋਲੋਂ ਬਚਾ ਲਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਏਮਾਓ ਰੋਲੋਂ ਬਚਾ ਲਵੇ। ਮੈਂ ਉਸ ਰੋਲੋਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ।^{੧੧} ਅਗੇਵਾਗ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਨੇਰੀ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਮੁਖੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਦੀ ਰੋਤ ਦੇ ਕਿਣਕਿਆਂ ਜਿੰਨਾ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਜਾ ਸੱਕੇਗੀ।”

^{੧੨} ਯਾਰੂਬ ਉਸ ਥਾਂ ਗਾਤ ਲਈ ਠਹਿਰ ਗਿਆ। ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ।^{੧੩} ਯਾਰੂਬ ਨੇ ੨੦੦ ਬੱਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ੨੦ ਬੱਕਰੇ, ੨੦੦ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ੨੦ ਭੇਡੂ ਚੁਣੇ।^{੧੪} ਯਾਰੂਬ ਨੇ ੩੦ ਊਠ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਛੜੇ, ੪੦ ਗਊਆਂ ਅਤੇ ੧੦ ਸੰਢੇ, ੨੦ ਖੋਤੀਆਂ ਅਤੇ ੧੦ ਖੋਤੇ ਚੁਣੇ।^{੧੫} ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਹਰ ਇੱਜੜ ਆਪਣੇ ਨੌਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਹਰ ਇੱਜੜ ਵਿੱਚਾਰ ਇੱਕ ਨਿਮਚਿਤ ਜਗ੍ਹਾ ਛੱਡੋ। ਮੇਰੇ ਯੱਗੇ-ਯੱਗੇ ਚੱਲੇ ਅਤੇ ਹਰੇਰ ਇੱਜੜ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਰੇ ਰੱਖੋ।”^{੧੬} ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਯਹਿਲੇ ਮਥੂਹ ਦੇ ਨੌਰ ਨੂੰ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਏਮਾਓ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਆਵੇ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਖੁੱਛੇ, ਇਹ ਰਿਮਦੇ ਜਾਨਵਰ ਹਨ?”

ਤੂੰ ਰਿਧਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਤੂੰ ਰਿਮਦਾ ਨੌਰਰ ਹੈ? 1੮ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 'ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਤੁਹਾਡੇ ਮੇਵਰ ਆਰੂਥ ਦੇ ਗਠ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਮੀ, ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਘੱਲਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਆਰੂਥ ਵੀ ਮਾਡੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।' 19

1੯ ਆਰੂਥ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਨੌਰਰ ਨੂੰ, ਤੀਜੇ ਨੌਰਰ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਮਾਰੇ ਨੌਰਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਤੁਸੀਂ ਇਹੀ ਗੱਲ ਏਮਾਓ ਨਾਲ ਕਰੋਗੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੋ। 20 ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ, 'ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਮੁਗਾਤ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮੇਵਰ ਆਰੂਥ ਮਾਡੇ ਖਿੱਛੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।' 21

ਆਰੂਥ ਨੇ ਮੋਚਿਆ, "ਜੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਗਾਤਾਂ ਦੇ ਰੋ-ਰੋ-ਰੋ ਭੇਜਾਂ ਤਾਂ ਹੋ ਸੱਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਮਾਓ ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਕਰ ਲਵੇ।" 22 ਇਸ ਲਈ ਆਰੂਥ ਨੇ ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਮੁਗਾਤਾਂ ਘੱਲੀਆਂ। ਧਰ ਆਰੂਥ ਉਸ ਗਾਤ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਿਹਾ।

22 ਉਸ ਗਾਤ, ਬਾਦ ਵਿੱਚ, ਆਰੂਥ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਪਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਦਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ 11 ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅੱਬਰ ਨਦੀ ਨੂੰ ਚੇਰਾ ਹੋ ਆਰ ਰੀਤਾ।

23 ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨਦੀਓਂ ਆਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਫੇਰ ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਰ ਮੈਠਾਂ ਨਦੀ ਦੇ ਆਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਖੁੱਧ

24 ਆਰੂਥ ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੀ ਜਿਸਨੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਨਦੀ ਆਰ ਰੀਤੀ। ਧਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਨਦੀ ਆਰ ਕਰ ਸੱਦੇ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਲੇ ਟਿੱਕਣਾ ਹੀ ਮੀ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਉਸ ਨਾਲ ਘੁਲਣ ਲੱਗਾ। ਉਹ ਆਦਮੀ ਸੁਰਜ ਨਿਕਲਣ ਤੱਕ ਉਸ ਨਾਲ ਲੜਦਾ ਰਿਹਾ। 25 ਆਦਮੀ ਨੇ ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗਰਾ ਸੱਦਾ ਮੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਰੂਥ ਦੀ ਲੱਤ ਛੇਰੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਰੂਥ ਦੀ ਲੱਤ ਦਾ ਜੇੜ ਹਿੱਲ ਗਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਘੋਲ ਰੀਤਾ ਮੀ।

26 ਫੇਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦੇ। ਸੁਰਜ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।"

ਧਰ ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦੇ।"

27 ਅਤੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰੀ ਹੈ?"

ਅਤੇ ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਆਰੂਥ ਹੈ।"

28 ਫੇਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਆਰੂਥ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਤੇਰਾ ਨਾਂ ਗੁਣ ਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਨਾਮ ਇਸ ਲਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਵੀ ਲੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਧਰ ਤੈਨੂੰ ਗਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਦਿਆ।"

29 ਫੇਰ ਆਰੂਥ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, "ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।"

ਧਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਕਿਉਂ ਖੁੱਛਦਾ ਹੈ?" ਉਸ ਮਥੋਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦਿੱਤੀ।

30 ਇਸੇ ਲਈ ਆਰੂਥ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਪੇਨੀਏਲ ਰੱਖਿਆ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਇਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਮਰੋ-ਮਾਗਮਣੇ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਬਖਸ਼ੀ ਗਈ।" 31 ਫੇਰ ਸੁਰਜ ਚੜ੍ਹ ਗਇਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੇਨੀਏਲ ਰੋਲੇ ਹੋਰੇ ਲੱਖਿਆ। ਆਰੂਥ ਆਪਣੀ ਲੱਤ ਕਾਰਣ ਲੰਗੜਾਕੇ ਤੁਰ ਰਿਹਾ ਮੀ। 32 ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਖੱਟ ਦੇ ਜੇੜ ਵਾਲੇ ਖੱਟੇ ਦਾ ਮਾਮ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਉਹ ਖੱਟਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਆਰੂਥ ਜਖਮੀ ਹੋਇਆ ਮੀ।

ਆਰੂਥ ਬਗਾਦਰੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ

33 ਆਰੂਥ ਨੇ ਤੌਰਿਆ ਅਤੇ ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆ ਵੇਖਿਆ। ਏਮਾਓ ੪੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਆ ਰਿਹਾ ਮੀ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੇਲਾਗ, ਰਾਖੇਲ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋ ਦਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ।

2 ਆਰੂਥ ਨੇ ਮਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ। ਫੇਰ ਆਰੂਥ ਨੇ ਲੇਲਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਰੱਖਿਆ। ਅਤੇ ਆਰੂਥ ਨੇ ਰਾਖੇਲ ਅਤੇ ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਮਭ ਤੋਂ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ।

3 ਆਰੂਥ ਖੁਦ ਏਮਾਓ ਵੱਲ ਨੂੰ ਬਾਗਰ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਏਮਾਓ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਬੰਦਾ ਮੀ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਵੱਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਝੁਕ ਕੇ ਸਿਜਦਾ ਰੀਤਾ।

4 ਜਦੋਂ ਏਮਾਓ ਨੇ ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਦੌੜ ਪਿਆ। ਏਮਾਓ ਨੇ ਆਰੂਥ ਦੁਆਲੇ ਬਾਗਾਂ ਵਲ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ। ਫੇਰ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਖੱਟੇ। 5 ਏਮਾਓ ਨੇ ਉੱਧਰ ਵੱਲ ਤੌਰਿਆ ਅਤੇ ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਕੌਣ ਗਠ?"

ਆਰੂਥ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਇਹ ਉਹ ਬੱਚੇ ਗਠ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਠ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ।"

6 ਫੇਰ ਦੋ ਦਾਮੀਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਮਥੇਤ ਏਮਾਓ ਰੋਲ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਝੁਕ ਕੇ ਸਿਜਦਾ ਰੀਤਾ। 7 ਲੇਲਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਏਮਾਓ ਰੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਝੁਕ ਗਏ ਅਤੇ ਫੇਰ ਰਾਖੇਲ ਅਤੇ ਖੁਸੁਫ ਏਮਾਓ ਰੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਗਏ।

8 ਏਮਾਓ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਇਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਕੌਣ ਗਠ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਮਥੋਂ ਦੱਖਿਆ ਮੀ? ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਕਾਗਦੇ ਲਈ ਗਠ?"

ਆਰੂਥ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਇਹ ਮਾਰੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੁਗਾਤ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਹ ਸੱਚੋਂ।”

੯ ਧਰ ਏਮਾਓ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਭਰਾਵਾ, ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਖਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਹੈ ਉਮ ਨੂੰ ਰੱਖ।”

੧੦ ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰਹਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੈਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਹਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਰਬੂਲ ਰਹੇ। ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਤੁਹਾਡਾ ਚਿਹਰਾ ਵੇਖਣੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਵੇਖਣ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖਣੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਹਦੇ ਹੋ। ੧੧ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਇਹ ਸੁਗਾਤਾਂ ਵੀ ਧਰਵਾਨ ਰਹੋ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆਖਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਮੇਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਹੋਏ। ੧੨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰੂਥ ਨੇ ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਏਮਾਓ ਨੇ ਸੁਗਾਤਾਂ ਧਰਵਾਨ ਰਹ ਲਈਆਂ।

੧੩ ਫੇਰ ਏਮਾਓ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਮਫਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸੱਚਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

੧੪ ਧਰ ਆਰੂਥ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹਨ। ਆਉ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇੱਜ਼ਤਾਂ ਆਉਣ ਤੱਕ ਦੇ ਜਵਾਨ ਧਮੁਆਂ ਦਾ ਚਹੁਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਧਵੇਗਾ। ਜੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਚਹੁਤ ਦੂਰ ਤੁਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਧਮੁ ਮਰ ਜਾਣਗੇ।

੧੫ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਗੇ ਚੱਲੋ। ਮੈਂ ਗੈਲੀ-ਗੈਲੀ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿੱਛੇ ਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਮੁਆਂ ਆਉਣ ਤੱਕ ਜਾਨਵਰਾਂ ਰਾਹਤ ਰਾਫੀ ਗੈਲੀ ਚੱਲਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣ ਆਉਣ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਚਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾ ਬੱਚ ਜਾਣ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਂਗਾ।”

੧੬ ਇਸ ਲਈ ਏਮਾਓ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤਾਂ ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ।”

ਧਰ ਆਰੂਥ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਚਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਹੈ। ਧਰ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।” ੧੭ ਇਸ ਲਈ ਉਮ ਦਿਨ, ਏਮਾਓ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆਪਣਾ ਮਫਰ ਸੁਰੂ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ੧੮ ਧਰ ਆਰੂਥ ਸੁੱਰੇਥ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਮ ਥਾਂ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇੱਕ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਆਉਣ ਆਪਣੇ ਧਮੁਆਂ ਲਈ ਛੋਟੇ ਥਾੜੇ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਮ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁੱਰੇਥ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

੧੯ ਆਰੂਥ ਨੇ ਧਰਮ ਆਰਮ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਮਫਰ ਮਫਲਤਾ ਨਾਲ ਧੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਨਾਨ ਦੇ ਸਹਿਰ ਮਰਮ ਧਰੁੱਚ ਗਿਆ ਆਰੂਥ ਨੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ। ੨੦ ਜਿਸ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਆਰੂਥ ਨੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਸੀ ਉਹ ਉਮ ਨੇ ਮਰਮ ਦੇ ਧਿਤਾ ਗਮੇਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ੧੦੦ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ੨੧ ਆਰੂਥ ਨੇ ਉੱਥੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ

ਉਸਾਰੀ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਉਮ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਮ “ਏਲ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ,” ਧਰਿਆ।

ਦੀਨਾਹ ਦਾ ਬਲਾਤਰਾਹ

੨੪ ੧ ਦੀਨਾਹ ਲੇਯਾਹ ਆਉਣ ਆਰੂਥ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀਨਾਹ ਉਮ ਥਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਈ। ੨ ਉਸ ਧਰਤੀ ਦਾ ਗਾਜਾ ਗਮੇਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਧੁੱਤਰ ਮਰਮ ਨੇ ਦੀਨਾਹ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਮਰਮ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਗਵਾ ਰਹ ਲਿਆ ਆਉਣ ਉਸਦਾ ਬਲਾਤਰਾਹ ਕੀਤਾ। ੩ ਫੇਰ ਮਰਮ ਦਾ ਦੀਨਾਹ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਧੈ ਗਿਆ ਆਉਣ ਉਸ ਨਾਲ ਨਮਰਤਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ੪ ਮਰਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਿਹਨਤਕਾਰੀ ਰਹੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਕੁੜੀ ਲੈ ਆਉ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਰਹ ਸੱਚਾਂ।”

੫ ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਰਲੰਰਤ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਧਰ ਆਰੂਥ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧੁੱਤਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜਾਨਵਰ ਚਾਰਨ ਲਈ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਆਰੂਥ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ੬ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਰਮ ਦਾ ਧਿਤਾ ਗਮੇਰ ਆਰੂਥ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਨ ਲਈ ਗਿਆ।

੭ ਜਿਉਂ ਹੀ ਆਰੂਥ ਦੇ ਧੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ, ਉਹ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆ ਗਏ। ਉਹ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਗਦਮੇ ਰਾਹਤ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ ਜੋ ਮਰਮ ਨੇ ਆਰੂਥ ਦੀ ਧੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਬਣਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਆਜਿਹਾ ਆਮਲ ਮੰਚੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

੮ ਧਰ ਗਮੇਰ ਨੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰਾ ਧੁੱਤਰ ਮਰਮ ਦੀਨਾਹ ਨੂੰ ਚਹੁਤ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਿਹਾ ਰਹੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਹ ਲੈਣ ਦਿਉ। ੯ ਇਸ ਸਾਰੀ ਤੋਂ ਇਹ ਲੱਗੇ ਕਿ ਮਾਡਾ ਖਾਮ ਇਸਰਾਹਨਾਮਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਸਾਡੇ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਰਹ ਸੱਚਣਗੇ, ਆਉ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦਮੀ ਸਾਡੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਰਹ ਸੱਚਣਗੇ। ੧੦ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਸੱਚੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਜਮੀਨ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਆਉ ਇੱਥੇ ਵਾਪਰ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਆਜਾਦ ਹੋਵੋਗੇ।”

੧੧ ਮਰਮ ਨੇ ਵੀ ਆਰੂਥ ਆਉਣ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਮਰਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰਿਹਾ ਰਹੇ ਮੈਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਹੋ। ਮੈਂ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਰਹਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖੋਗੇ। ੧੨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਗਾਤ ਦੇ ਕੇਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਮੈਨੂੰ ਦੀਨਾਹ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਰਹਨ ਦਿਉ। ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਮੰਗੋਗੇ, ਮੈਂ ਕੇਵਾਂਗਾ, ਧਰ ਮੈਨੂੰ ਦੀਨਾਹ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਰਹਨ ਦਿਉ।”

੧੩ ਆਰੂਥ ਦੇ ਧੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਮਰਮ, ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਰਲੰਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਆਉਣ ਉਸ ਦੇ ਧਿਤਾ ਗਮੇਰ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਰਹਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ੧੪ ਇਸ ਲਈ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਮੀਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਰਹਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਚਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਗਲੇ ਤੀਰ ਤੇਰੀ ਮੁੰਨਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸਾਡੀ ਭੈਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਰਹਨ

ਗਲਤ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ।¹⁴ ਯਹ ਯਹੀ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਮਾਰੀ
ਰਹਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਮੱਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਰੇਂ:
ਤੇਰੇ ਰਮਬੇ ਦੇ ਹਰ ਯਾਦਮੀ ਦੀ ਮਾਡੇ ਵਾਂਗ ਸੁੰਨਤ ਹੋਈ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।¹⁵ ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਯਾਦਮੀ ਮਾਡੀਯਾਂ ਯੋਰਤਾਂ
ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਰਹਨਗੇ, ਯਤੇ ਮਾਡੇ ਯਾਦਮੀ ਤੁਹਾਡੀਯਾਂ
ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਕਰ ਮੱਕਰਣਗੇ। ਫੇਰ ਯਹੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ
ਲੋਕ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ।¹⁶ ਜੇ ਤੂੰ ਸੁੰਨਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਂਗਾ
ਤਾਂ ਯਹੀ ਚੀਨਾਹ ਨੂੰ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗੇ।¹⁷

¹⁸ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਹਮੇਰੇ ਯਤੇ ਸਰਮ ਨੂੰ
ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ।¹⁹ ਸਰਮ ਚੀਨਾਹ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਯਾਥੇ
ਯਨੁਸਾਰ ਰਹਨ ਲਈ ਬੜੀ ਜਲਦੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ
ਉਸ ਨਾਲ ਖਿਆਹ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਸਰਮ ਯਾਥਣੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਇੱਜਤਦਾਰ
ਯਾਦਮੀ ਸੀ।²⁰ ਹਮੇਰੇ ਯਤੇ ਸਰਮ ਯਾਥਣੇ ਸਹਿਰ ਦੀ
ਸਭਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਯਾਦਮੀਯਾਂ
ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਯਤੇ ਯਾਥਿਆ, ²¹ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਇਹ
ਲੋਕ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਯਠੁਠਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਯਹੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਥਣੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ
ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਾਡੀ ਰਾਇਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਮਾਡੇ
ਕੋਲ ਮਾਰਿਆ ਲਈ ਰਾਫੀ ਥਾਂ ਹੈ। ਯਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਯਾਂ
ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਰਹਨ ਲਈ ਸੁੱਤਰ ਹਾਂ। ਯਤੇ ਯਹੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਯਾਥਣੀਯਾਂ ਯੋਰਤਾਂ ਦੀ ਮਾਰੀ ਰਹਨ ਵਿੱਚ
ਖੁਸ਼ੀ ਹਮਿਲ ਕਰਾਂਗੇ।²² ਯਹ ਉਹ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ
ਯਤੇ ਇੱਕ ਹੋਣ ਲਈ ਤਾਂ ਹੀ ਰਾਜੀ ਹੋਣਗੇ ਜੇ ਮਾਡੇ ਯਾਦਮੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਸੁੰਨਤ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜੀ ਹੋ ਜਾਣ।²³ ਜੇ
ਯਹੀ ਯਜਿਗਾ ਕਰਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਯਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਸੂਯਾਂ
ਯਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਯਾਨਾਯਾਨ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਇਸ ਲਈ
ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ ਯਤੇ ਉਹ ਇੱਥੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਯੈਣਗੇ।”²⁴ ਇਸ ਸਭਾ
ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਉਹ
ਹਮੇਰੇ ਯਤੇ ਸਰਮ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ। ਯਤੇ ਉਮੇ ਵੇਲੇ ਹਰ
ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਸੁੰਨਤ ਕਰਾ ਲਈ।

²⁵ ਤਿੰਨਾ ਦਿਨਾ ਯਗਰੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਯਾਦਮੀਯਾਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ
ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਉਹ ਦਰਦ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਯਾਦਮੀ
ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਸਿਮਓਨ, ਯਤੇ ਲੋਵੀ ਨੂੰ ਯਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ
ਯਾਦਮੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਥਣੀਯਾਂ
ਤਲਵਾਰਾਂ ਲਈਯਾਂ ਯਤੇ ਯਾਨਾਨ ਹੀ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਯਾ ਵੜੇ
ਯਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਾਦਮੀਯਾਂ ਨੂੰ ਯਾਹ ਦਿੱਤਾ।²⁶ ਚੀਨਾਹ
ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ, ਸਿਮਓਨ ਯਤੇ ਲੋਵੀ ਨੇ ਹਮੇਰੇ ਯਤੇ ਉਸ ਦੇ
ਖੁੱਤਰ ਸਰਮ ਨੂੰ ਯਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੀਨਾਹ ਨੂੰ ਸਰਮ
ਦੇ ਥਰੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਯਤੇ ਚੱਲੇ ਗਏ।²⁷ ਯਾਦਮੀ ਦੇ
ਖੁੱਤਰ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਗਏ ਯਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਲੁੱਟ ਲਈ।
ਉਹ ਗਲੇ ਵੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਕਲੰਕਤ ਰੀਤਾ ਸੀ।²⁸ ਇਸ ਲਈ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਥਣੇ ਕਥੇ ਵਿੱਚ ਕਰ
ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖੇਤੇ ਯਤੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਖੇਤਾਂ

ਦੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਲੁੱਟ ਲਈ।²⁹ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਯਾਂ
ਯੋਰਤਾਂ ਯਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਥਣੇ ਕਥੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ।

³⁰ ਯਹ ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਸਿਮਓਨ ਯਤੇ ਲੋਵੀ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ,
“ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕਈ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਬਣੇ ਹੋ ਇਸ ਥਾਂ
ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਨਗੇ। ਮਾਰੇ ਕਰਨਾਨੀ ਲੋਕ
ਯਤੇ ਯਰਿਜੀ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਯਹੀ ਗਿਣਤੀ
ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਾਂ। ਜੇ ਇਸ ਥਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਇੱਕੋ
ਹੋਰੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਯਾ ਗਏ, ਮੈਂ ਤਬਾਹ
ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਯਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਵੀ ਤਬਾਹ ਹੋ
ਜਾਣਗੇ।”

³¹ ਯਹ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਯਾਥਿਆ, “ਕੀ ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ
ਨੂੰ ਯਾਥਣੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਵੇਸਵਾ ਵਰਗਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਦੇਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ!”

ਯਾਦਮੀ ਬੈਤਏਲ ਵਿੱਚ

੩੫ ¹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਯਾਦਮੀ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ, “ਬੈਤਏਲ
ਸਹਿਰ ਚੱਲਾ ਜਾਹ। ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਯਤੇ ਉਧਾਮਨਾ
ਲਈ ਇੱਕ ਜਗਵੇ ਦੀ ਉਮਾਰ। ਏਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ, ਉਹ
ਯਰਮੇਸੂਰ ਜਿਹੜਾ ਤੈਨੂੰ ਉਦੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੂੰ
ਯਾਥਣੇ ਭਰਾ ਏਮਾਓ ਕੋਲੋਂ ਭੱਜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਯਰਮੇਸੂਰ
ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਲਈ ਉੱਥੇ ਜਗਵੇ ਦੀ ਉਮਾਰ।”

² ਇਸ ਲਈ ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਯਾਥਣੇ ਯਰਿਵਾਰ ਯਤੇ ਯਾਥਣੇ
ਮਾਰੇ ਨੋਕਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਯਤੇ ਯਾਤ ਦੇ
ਬਣੇ ਹੋਏ ਮਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਉ
ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹਨ। ਯਾਥਣੇ-ਯਾਥਣੇ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉ
ਯਤੇ ਮਾਫ ਵਸਤੂ ਯਰਿਜੋ।³ ਯਹੀ ਇਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਦਿਯਾਯੋ
ਯਤੇ ਬੈਤਏਲ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਉਸ ਥਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਯਰਮੇਸੂਰ
ਲਈ ਜਗਵੇ ਦੀ ਉਮਾਰਾਂਗਾ ਜਿਸਨੇ ਮੁਸਕਿਲ ਵੇਲੇ ਮੇਰੀ
ਮਗਠਿਤਾ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਯਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਮੈਂ ਗਿਆ ਹਾਂ ਉਹ
ਯਰਮੇਸੂਰ ਹਮੇਸਾ ਮੇਰੇ ਯੰਗ-ਯੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

⁴ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਾਥਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਮਾਰੇ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਵਤੇ ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਯਾਥਣੇ ਕੋਲੋਂ ਵਿੱਚ ਯਾਦਮੀਯਾਂ ਹੋਈਯਾਂ ਮਾਰੀਯਾਂ ਮੁੰਦਰਾਂ
ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀਯਾਂ। ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਯਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਸਰਮ ਨਾਮ ਦੇ ਕਥੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਓਰ ਦੇ ਕੁੱਝ ਹੇਠਾਂ ਕੱਥ
ਦਿੱਤਾ।

⁵ ਯਾਦਮੀ ਯਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਗਏ।
ਉਸ ਇਨਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਕਰਨ ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਯਾਹ ਦੇਣ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਯਹ ਉਹ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਏ ਯਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਦਮੀ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।⁶ ਇਸ ਲਈ
ਯਾਦਮੀ ਯਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੰਢੇ ਲੁਜ ਵਿਖੇ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਲੁਜ ਦਾ
ਨਾਮ ਹੁਣ ਬੈਤਏਲ ਹੈ। ਇਹ ਕਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੈ।

⁷ ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਜਗਵੇ ਦੀ ਉਮਾਰੀ। ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਉਸ
ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਮ “ਏਲ ਬੈਤਏਲ” ਰੱਖਿਆ। ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਇਹ
ਨਾਮ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ

ਉਮ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਮ ਵੇਲੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਵੇਲੇਂ ਭੱਜ ਰਿਹਾ ਮੀ।

^੯ਦੇਬਰਾਹ, ਰਿਬਰਾਹ ਦੀ ਦਾਮੀ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਰੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਬੈਠਾਏਲੇ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਉਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਆਲੋਨ ਬਾਰੂਥ ਰੱਖਿਆ।

ਆਰੂਥ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਾਮ

^{੧੦}ਜਦੋਂ ਆਰੂਥ ਧਰਨ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਉਮ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਆਉ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦਿੱਤੀ। ^{੧੧}ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਆਰੂਥ ਹੈ। ਧਰ ਮੈਂ ਇਮ ਨਾਮ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿਆਂਗਾ। ਗੁਣ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਆਰੂਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੇਰਾ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਇਮਰਾਏਲ ਹੋਵੇਗਾ।” ਇਮ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਇਮਰਾਏਲ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੨}ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ। ਗਾਂ। ਆਉ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਆਮੀਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ: ਬਹੁਤ ਆਲਾਦ ਖੈਦਾ ਰਹ ਆਉ ਮਗਨ ਰੋਮ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਰਹ। ਹੋਰ ਰੋਮਾਂ ਆਉ ਹੋਰ ਸਾਜੇ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਖੈਦਾ ਹੋਣਗੇ। ^{੧੩}ਮੈਂ ਆਬਰਾਹਾਮ ਆਉ ਇਮਰਾਹ ਨੂੰ ਰੁਝ ਖਾਮ ਧਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਮੀ। ਗੁਣ ਮੈਂ ਉਹ ਧਰਤੀ ਤੈਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਆਉ ਮੈਂ ਉਹ ਧਰਤੀ ਤੇਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਮਗਰੋਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਣਗੇ।” ^{੧੪}ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਮ ਥਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ^{੧੫-੧੬} ਆਰੂਥ ਨੇ ਉਮ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਆਦਰਸ਼ੀ ਖੱਬਰ ਸਥਾਪਿਤ ਰੀਤਾ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਮੈਂਯ ਆਉ ਤੇਲ ਛਿੜਕ ਕੇ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਥਾਂ ਇਮ ਲਈ ਖਾਮ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਇੱਥੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਰੂਥ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਉਮ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਬੈਠਾਏਲ ਰੱਖਿਆ।

ਜਨਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸਾਖੇਲ ਦੀ ਮੈਂਤ

^{੧੭}ਆਰੂਥ ਆਉ ਉਮ ਦੇ ਟੇਲੇ ਨੇ ਬੈਠਾਏਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਉਹ ਆਫਰਾਥ (ਬੈਤਲਹਮ) ਤੋਂ ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੀ ਮਨ, ਸਾਖੇਲ ਨੇ ਜਨਮ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਆਉ ਉਮ ਨੂੰ ਸਖਤ ਗਰਭ ਧੀੜਾਂ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ^{੧੮}ਜਦੋਂ ਸਾਖੇਲ ਨੂੰ ਇਹ ਬੱਚਾ ਜਨਣ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਤਰਲੀਫ ਹੋ ਰਹੀ ਮੀ ਦਾਈ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਖੇਲ ਡਰ ਨਹੀਂ। ਤੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਰਹੀਂ ਹੈਂ।”

^{੧੯}ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਾਖੇਲ ਦੀ ਮੈਂਤ ਹੋ ਗਈ। ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਖੇਲ ਨੇ ਲੜਕੇ ਦਾ ਨਾਮ ਬਨ-ਉਨੀ ਰੱਖਿਆ। ਧਰ ਆਰੂਥ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ।

^{੨੦}ਆਫਰਾਥ ਦੇ ਸਮਝੇ ਉੱਤੇ ਸਾਖੇਲ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। (ਆਫਰਾਥ ਬੈਤਲਹਮ ਹੈ।) ^{੨੧}ਆਉ ਆਰੂਥ ਨੇ ਸਾਖੇਲ ਦੀ ਰਬਰ ਦਾ ਆਦਰ ਰਚਿਆਂ ਉੱਥੇ ਖਾਮ ਖੱਬਰ

ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਖਾਮ ਖੱਬਰ ਆੱਜ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੈ। ^{੨੨}ਫੇਰ ਇਮਰਾਏਲ (ਆਰੂਥ) ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਫਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਏਦਰ ਮੀਨਾਹ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ।

^{੨੩}ਜਦੋਂ ਇਮਰਾਏਲ ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਮੀ, ਤਾਂ ਸੁਊਬੇਨ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਦਾਮੀ ਬਿਲਗਹ ਨਾਲ ਮੁੱਤਾ। ਇਮਰਾਏਲ ਨੇ ਇਮ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ।

ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ

ਆਰੂਥ ਦੇ ੧੨ ਖੁੱਤਰ ਮਨ।

^{੨੩}ਆਰੂਥ ਆਉ ਲੋਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਆਰੂਥ ਦਾ ਪਹਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਸੁਊਬੇਨ, ਸਿਮਓਨ, ਲੋਵੀ, ਯਹੂਦਾਹ, ਯਿੱਸਾਕਾਹ ਆਉ ਜਬੂਲਨ।

^{੨੪}ਆਰੂਥ ਆਉ ਸਾਖੇਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਯੂਮੁਫ ਆਉ ਬਿਨਯਾਮੀਨ।

^{੨੫}ਬਿਲਗਹ ਸਾਖੇਲ ਦੀ ਦਾਮੀ ਮੀ। ਆਰੂਥ ਆਉ ਬਿਲਗਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਦਾਨ ਆਉ ਨਫਤਾਲੀ।

^{੨੬}ਜਿਲਯਾਹ ਲੋਯਾਹ ਦੀ ਦਾਮੀ ਮੀ। ਆਰੂਥ ਆਉ ਜਲਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਗਾਦ ਆਉ ਆਸਰ।

ਇਹ ਆਰੂਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਧਰਨ ਆਰਾਮ ਵਿਖੇ ਜਨਮੇ ਮਨ।

^{੨੭}ਆਰੂਥ ਰਿਬਿਯਬ ਆਰਥਾ (ਹਬਰੋਨ) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਇਮਰਾਹ ਵੇਲ ਮਮਰੇ ਵਿਖੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਇਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਆਉ ਇਮਰਾਹ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਮਨ। ^{੨੮}ਇਮਰਾਹ ੧੮੦ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ^{੨੯}ਫੇਰ ਇਮਰਾਹ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਗਿਆ ਆਉ ਉਮਦੀ ਮੈਂਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਮਰਾਹ ਨੇ ਲੰਮੀ ਭਰਪੂਰ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀਵੀ ਮੀ। ਉਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਏਮਾਓ ਆਉ ਆਰੂਥ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਖਿਤਾ ਵਾਲੀ ਬਾਵੋਂ ਹੀ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤਾ।

ਏਮਾਓ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ

੩੬ ^੧ਏਮਾਓ (ਆਦਮ) ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ।

^੨ਏਮਾਓ ਨੇ ਰਨਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਆਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਰੀਤੀ। ਏਮਾਓ ਦੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਮਨ: ਆਦਾਹ, ਜੇ ਹਿੱਤੀ ਏਲੇਨ ਦੀ ਧੀ ਮੀ, ਆਉ ਆਗਾਲੀਬਾਮਾਹ, ਜੇ ਹਿੱਤੀ ਸਿਬਓਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਨਾਹ ਦੀ ਧੀ ਮੀ। ^੩ਬਾਮਬਾਥ, ਨਬਾਯੋਬ ਦੀ ਭੈਣ, ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਧੀ। ^੪ਏਮਾਓ ਆਉ ਆਦਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਆਲੀਫਾਜ਼। ਬਾਮਬਾਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਸੁਊਏਲ। ^੫ਆਉ ਆਗਾਲੀਬਾਮਾਹ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਯਹੂਮ, ਆਨਾਮ ਆਉ ਕੋਰਹ। ਇਹ ਏਮਾਓ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਰਨਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੋਇਆ ਮੀ।

^{੬-੮}ਆਰੂਥ ਆਉ ਏਮਾਓ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਇੰਨੇ ਵੱਧ ਗਏ ਕਿ ਰਨਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮੀ ਹੋ ਸੱਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਏਮਾਓ ਨੇ ਰਨਾਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਆਉ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਆਰੂਥ ਤੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਏਮਾਓ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ-ਧੀਆਂ ਆਉ

ਯਾਥੇ ਸਾਰੇ ਗੁਲਾਮਾਂ, ਗਊਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਮੂਆਂ ਅਤੇ ਯਾਥੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਮਹੁਰਾਂ ਵੀ ਹਨ ਮੈਂ ਨਾਲ ਲਈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। (ਏਮਾਓ ਦਾ ਨਾਮ ਅਦੋਮ ਵੀ ਹੈ-ਅਤੇ ਇਹੀ ਮੇਰੀ ਦੇਸ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਨਾਮ ਵੀ ਹੈ।)

^੯ ਏਮਾਓ, ਅਦੋਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾਮਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ (ਅਦੋਮ) ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਏਮਾਓ ਦੇ ਧਰਮੀ ਦੇ ਨਾਮ ਇਹ ਹਨ:

^{੧੦} ਇਹ ਨਾਮ ਏਮਾਓ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਨ:

ਏਮਾਓ ਅਤੇ ਆਦਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਲੀਫਾਜ਼।

ਏਮਾਓ ਅਤੇ ਬਾਮਬਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਰੁਊਏਲ।

^{੧੧} ਅਲੀਫਾਜ਼ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ: ਤੇਮਾਨ, ਓਮਾਰ, ਸਫੇ, ਗਾਤਾਮ ਅਤੇ ਰਨਜ਼।

^{੧੨} ਏਮਾਓ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਫਾਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿਮਨਾ ਨਾਮ ਦੀ ਵਾਸੀ ਮੀ। ਤਿਮਨਾ ਅਤੇ ਅਲੀਫਾਜ਼ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਮਾਲੇਰ ਮੀ। ਇਹ ਏਮਾਓ ਦੀ ਖਤਨੀ ਆਦਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ।

^{੧੩} ਰੁਊਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ: ਨਹਬ, ਜਰਗ, ਸੰਮਾਗ ਅਤੇ ਮਿਜਾਗੁ।

ਇਹ ਏਮਾਓ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਖਤਨੀ ਬਾਮਬਥ ਦੇ ਖੇਤੇ ਸਨ।

^{੧੪} ਏਮਾਓ ਦੀ ਹੋਰ ਖਤਨੀ ਅਨਾਗ ਦੀ ਧੀ, ਆਗਲੀਬਾਮਾਗ ਮੀ। ਅਨਾਗ ਮਿਬਾਓਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਏਮਾਓ ਅਤੇ ਆਗਲੀਬਾਮਾਗ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਨ: ਅਉਸ, ਯਾਲਾਮ ਅਤੇ ਰੋਗ।

^{੧੫} ਇਹ ਉਹ ਧਰਮੀ-ਸਮੂਹ ਹਨ ਜੋ ਏਮਾਓ (ਅਦੋਮ) ਤੋਂ ਜਨਮੇ ਸਨ:

ਏਮਾਓ ਦਾ ਧਰਮੀ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਲੀਫਾਜ਼।

ਅਲੀਫਾਜ਼ ਤੋਂ ਜਨਮੇ ਸਨ: ਤੇਮਾਨ, ਓਮਾਰ, ਸਫੇ

ਰਨਜ਼, ^{੧੬} ਰੋਗ, ਗਾਤਾਮ ਅਤੇ ਅਮਾਲੇਰ। ਅਦੋਮ

ਦੀ ਧਰਮੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਲੀਫਾਜ਼ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ।

ਅਦੋਮ ਦੀ ਧਰਮੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਰੇ ਧਰਮੀ ਏਮਾਓ ਦੀ ਖਤਨੀ ਆਦਮ ਤੋਂ ਆਏ।

^{੧੭} ਏਮਾਓ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰੁਊਏਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮੀਆਂ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ: ਨਹਬ, ਜਰਗ, ਸੰਮਾਗ ਅਤੇ ਮਿਜਾਗ।

ਇਹ ਸਾਰੇ ਧਰਮੀ ਏਮਾਓ ਦੀ ਖਤਨੀ ਬਾਮਬਥ ਤੋਂ ਜਨਮੇ ਸਨ।

^{੧੮} ਏਮਾਓ ਦੀ ਖਤਨੀ ਆਗਲੀਬਾਮਾਗ, ਅਨਾਗ ਦੀ ਧੀ, ਨੇ ਅਉਸ, ਯਾਲਾਮ ਅਤੇ ਰੋਗ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਆਦਮੀ ਯਾਥੇ ਧਰਮੀਆਂ ਦੇ ਖਿਤਾਮਾ ਸਨ।

^{੧੯} ਇਹ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀ ਏਮਾਓ (ਅਦੋਮ) ਤੋਂ ਯੈਦਾ ਹੋਏ ਧਰਮੀ ਆਗੂ ਸਨ।

^{੨੦} ਏਮਾਓ ਤੋਂ ਧਰਮੀਆਂ ਅਦੋਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰੀ ਆਦਮੀ ਮੇਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ। ਮੇਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਇਹ ਸਨ:

ਲੋਟਾਨ, ਸੋਬਾਲ, ਮਿਬਾਓਨ, ਅਨਾਗ, ^{੨੧} ਰਿਮੋਨ, ਏਮਰ, ਦੀਮਾਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਖੁੱਤਰ ਅਦੋਮ ਦੀ ਧਰਮੀ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਤੋਂ ਹੋਰੀ ਧਰਮੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ।

^{੨੨} ਲੋਟਾਨ ਹੋਰੀ ਅਤੇ ਹੋਮਾਮ ਦਾ ਖਿਤਾਮਾ ਮੀ। (ਤਿਮਨਾ ਲੋਟਾਨ ਦੀ ਭੈਣ ਸੀ।)

^{੨੩} ਸੋਬਾਲ ਅਲਵਾਨ, ਮਾਨਹਬ, ਏਬਾਲ ਸਫੇ ਅਤੇ ਉਨਾਮ ਦਾ ਖਿਤਾਮਾ ਮੀ।

^{੨੪} ਮਿਬਾਓਨ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਸਨ ਅੱਯਾਗ ਅਤੇ ਅਨਾਗ। (ਅਨਾਗ ਉਹ ਆਦਮੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਧਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਧਾਣੀ ਦੇ ਚਮਕਿਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵੀ ਮੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਾਥੇ ਖਿਤਾਮੇ ਦੇ ਗਏਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਵਰ ਰਿਹਾ ਮੀ।)

^{੨੫} ਰਿਮੋਨ ਅਨਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ, ਅਤੇ ਆਗਲੀਬਾਮਾਗ ਅਨਾਗ ਦੀ ਧੀ ਮੀ।

^{੨੬} ਦੀਮਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ: ਹਮਦਾਨ, ਅਮੁਬਾਨ, ਅਿਤਰਾਨ ਅਤੇ ਰਾਨ।

^{੨੭} ਏਮਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ: ਬਿਲਹਾਨ, ਜਾਵਾਨ ਅਤੇ ਆਦਮ।

^{੨੮} ਦੀਮਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ: ਉਸ ਅਤੇ ਅਰਾਨ।

^{੨੯} ਹੋਰੀ ਧਰਮੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਹ ਹਨ: ਲੋਟਾਨ, ਸੋਬਾਲ, ਮਿਬਾਓਨ, ਅਨਾਗ, ^{੩੦} ਰਿਮੋਨ, ਏਮਰ ਅਤੇ ਦੀਮਾਨ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਯਾਥੇ ਧਰਮੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰੀ ਆਗੂ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੀ (ਅਦੋਮ) ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

^{੩੧} ਉਸ ਸਮੇਂ, ਅਦੋਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਾਜੇ ਸਨ। ਅਦੋਮ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਧਰਮੀ ਰਾਜੇ ਸਨ।

^{੩੨} ਬਰੁਓ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਲਾ ਉਹ ਰਾਜਾ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਅਦੋਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਰਦਾ ਮੀ। ਉਹ ਦਿਨਹਾਬਾਗ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਵਰਦਾ ਮੀ।

^{੩੩} ਜਦੋਂ ਬਲਾ ਮਰਿਆ, ਯੋਬਾਬ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਯੋਬਾਬ ਜਰਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਸਰੇ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਸਨ ਵੀ ਰਾਜ।

^{੩੪} ਜਦੋਂ ਯੋਬਾਬ ਮਰਿਆ, ਗੁਸਾਮ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਗੁਸਾਮ ਤੇਮਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਧਰਮੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ।

^{੩੫} ਗੁਸਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਹਦਦ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਹਦਦ ਬਦਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। (ਹਦਦ ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੀ ਜਿਸਨੇ ਮੇਲਾਬ ਦੇ ਦੇਸ ਮਿਦਯਾਨ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਮੀ।) ਹਦਦ ਅਵੀਤ ਨਗਰ ਤੋਂ ਮੀ।

^{੩੬} ਜਦੋਂ ਹਦਦ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਮਮਲਾਗ ਨੇ ਉਸ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਵੀ ਰਾਜ। ਮਮਲਾਗ ਮਮਰੇਰਾਗ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਮੀ।

^{੩੭} ਜਦੋਂ ਮਮਲਾਗ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਮਾਉਲ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨਾਰੇ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਵੀ ਰਾਜ। ਮਾਉਲ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਵਸੇ ਰੋਬੋਬ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਮੀ।

੩੮ ਜਦੋਂ ਮਾਉਲਿ ਮਰਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਬਾਲਾਨ ਗਾਨਾਨ ਨੇ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਬਾਲਾਨ ਗਾਨਾਨ ਯਾਰਬੋਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।

੩੯ ਜਦੋਂ ਬਾਲਾਨ ਗਾਨਾਨ, ਯਾਰਬੋਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਰਿਆ, ਹਦਰ *ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਹਦਰ ਯਾਉ ਨਗਰ ਤੋਂ ਸੀ। ਹਦਰ ਦੀ ਖਤਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਮਹੇਟਬੇਲ ਸੀ ਜੋ ਮਟਰੋਦ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। (ਮੇਜਾਗਾਬ ਮਟਰੋਦ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ।)

੪੦-੪੩ ਏਮਾਓ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਾਰਬੋਰੀ ਯਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾਮਾ ਸੀ:

ਤਿਮਨਾ, ਯਾਲਵਾਹ, ਅਯਬ, ਯਾਗਲੀਬਾਮਾਹ, ਏਲਾਹ, ਫੀਨੇਨ, ਰਨਜ, ਤੇਮਾਨ, ਮਿਬਸਾਹ, ਮਗਦੀਏਲ ਆਤੇ ਈਰਾਮ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਯਰਿਵਾਰ ਜਿਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਉਹੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸੀ।

ਸੁਖਨੇਬਾਜ਼ ਯੂਸੁਫ

੩੭ ^੧ ਯਾਰੂਬ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ। ਇਹ ਉਹੀ ਯਰਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦਾ ਖਿਤਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ^੨ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦੀ ਰਗਣੀ ਇਸ ਯਰਾਰਾਹ ਹੈ।

ਯੂਸੁਫ ੧੭ ਵਰਿਗਾਂ ਦਾ ਨੇਜਵਾਨ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਰਿੱਤਾ ਭੇਡਾਂ ਆਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ ਚਾਰਨਾ ਸੀ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਇਹ ਰੰਮ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਰੀਤਾ; ਜਿਹੜੇ ਬਿਲਗਾਹ ਆਤੇ ਜਿਲਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ। (ਬਿਲਗਾਹ ਆਤੇ ਜਿਲਯਾਹ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਸਨ।) ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਥਾਰੇ ਮਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹੀਆਂ। ^੩ ਯੂਸੁਫ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜੰਮਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਖਿਤਾ ਯਾਰੂਬ ਥਹੁਤ ਬਿਰਯ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਾਰੂਬ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਖਿਆਰ ਰਦਾ ਸੀ। ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਮ ਰੋਟ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਰੋਟ ਲੰਮਾ ਸੀ ਆਤੇ ਥਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸੀ। ^੪ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਖਿਆਰ ਰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਇੰਨੀ ਨਫਰਤ ਰਦੇ ਸਨ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਮਸੱਰਾਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਸਨ।

^੫ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਮ ਸੁਖਨਾ ਆਇਆ। ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੁਖਨੇ ਥਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਨਫਰਤ ਰਦਨ ਲੱਗੇ।

^੬ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਸੁਖਨੇ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਜੋ ਮੈਂਨੂੰ ਆਇਆ। ^੭ ਯਾਮੀਂ ਮਾਰੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਰਹ ਰਹੇ ਸੀ। ਯਾਮੀਂ ਰਣਰ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹ ਰਹੇ ਸੀ। ਫੇਰ ਮੇਰੀ ਭਰੀ ਉੱਠ ਖਲੋਤੀ। ਇਹ ਖਲੋਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਮਾਰੀਆਂ

ਮੇਰੇ ਵਾਲੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਚੱਰਰ ਨਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰਣਰ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਭਰੀ ਵੱਲ ਮਿਰ ਝੁਰਾਇਆ।”

^੮ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਤੂੰ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਯਾਰਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਰਾਜਾ ਬਣੇਗਾ ਆਤੇ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਹੇਗਾ?” ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਗੁਣ ਹੋਰ ਵੀ ਨਫਰਤ ਰਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਰੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸੁਖਨੇ ਲੈਂਦਾ ਸੀ।

^੯ ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੁਖਨਾ ਆਇਆ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਇਸ ਸੁਖਨੇ ਥਾਰੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੁਖਨਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੁਰਜ, ਚੰਨ ਆਤੇ ੧੧ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਆੱਗੇ ਝੁਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ।”

^{੧੦} ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਇਹ ਸੁਖਨਾ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ, ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ, “ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੁਖਨਾ ਹੈ? ਰੀ ਤੇਰੀ ਮਾਂ, ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆੱਗੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਝੁਰਾਂਗੇ?” ^{੧੧} ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਭਰਾ ਉਸ ਨਾਲ ਟੀਰਥਾ ਰਦੇ ਰਹੇ। ਯਰ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਥਹੁਤ ਮੋਚ ਵਿੱਚਾਰ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਇਹ ਮੋਚਰੇ ਹੋਗਾਨ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਰੀ ਯਾਰਬ ਹੋ ਸੱਰਦਾ।

^{੧੨} ਇੱਕ ਦਿਨ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਭਰਾ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਚਾਰਨ ਮਰਮ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। ^{੧੩} ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਰਮ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਜਾਹ। ਉੱਥੇ ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਮੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਮਾਡ ਰਹੇ ਗਨ।”

ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਚੱਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

^{੧੪} ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਾਹ ਜਾਰੇ ਦੇਖ ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਾਂ ਗਨ। ਆਰੇ ਮੈਂਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੀਂ ਕਿ ਮੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਟੀਰ-ਟਾਰ ਗਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।” ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਥਰੇਨ ਦੀ ਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮਰਮ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੫} ਮਰਮ ਜਾਰੇ ਯੂਸੁਫ ਰਾਹ ਭੁੱਲ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਟਕਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਦੇਖਿਆ। ਉਸ ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਰੀ ਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈਂ?”

^{੧੬} ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਰੀ ਤੂੰ ਮੈਂਨੂੰ ਦੱਸ ਸੱਰਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨਾਲ ਕਿੱਥੇ ਗਨ?”

^{੧੭} ਉਸ ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਤਾਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੂਰ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਗਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੋਬਾਨ ਜਾ ਰਹੇ ਗਨ।” ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਬਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾ ਮਿਲਿਆ।

ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਗੁਲਾਮੀ ਲਈ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ

^{੧੮} ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਰੋਂ ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਖੜੀ।

*੩੬:੩੮ ਹਦਰ ਜਾਂ “ਹਦਰ”

੧੯ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਯੂਸੁਫ, ਸੁਪਨੇ ਲੈਣ ਵਾਲਾ।” ੨੦ ਮਾਨੂੰ ਜੇ ਹੋ ਸੱਚੇ ਤਾਂ ਗੁਣੇ ਹੀ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯੂਸੁਫ ਉਸਦੀ ਨਾਮ ਰਿਸੇ ਮਖਣੇ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗੇ। ਯੂਸੁਫ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਆਖ ਮੱਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਨੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ ਮਿਯ ਰਹ ਦਿਆਂਗੇ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਝੂਠੇ ਹਨ।”

੨੧ ਯਰ ਰਊਬੇਨ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਰਊਬੇਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਮਾਰੀਏ ਨਾ।” ਰਊਬੇਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਯਾਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਰੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਸੀ। ੨੨-੨੩ ਯੂਸੁਫ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਰੋਲ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਯਾਤੇ ਉਸਦਾ ਲੰਮਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਰੋਟ ਖਾੜ ਦਿੱਤਾ। ੨੪ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਦੇ ਇੱਕ ਸੁੱਚੇ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।

੨੫ ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਭਰਾ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਬੈਠ ਗਏ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਟੋਲਾ ਗਿਲਯਾਦ ਤੋਂ ਮਿਸਰ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਸਾਲੇ ਯਾਤੇ ਦੌਲਤਾਂ ਲੱਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ੨੬ ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਯੂਸੁਫ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗੇ ਯਾਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਯਰਦਾ ਖਾ ਦਿਆਂਗੇ ਤਾਂ ਮਾਨੂੰ ਕੀ ਨਾਭ ਮਿਲੇਗਾ? ੨੭ ਜੇ ਯੂਸੁਫ ਉਸ ਨੂੰ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਵਧਾਰੀਆਂ ਗੱਥ ਵੇਚ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਮਾਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਨਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਖਾਧ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ।” ਦੂਸਰੇ ਭਰਾ ਮੰਨ ਗਏ। ੨੮ ਜਦੋਂ ਮਿਦਯਾਨੀ ਵਧਾਰੀ ਨੇੜੇ ਆਏ, ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਖੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਢ ਲਿਆਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ੨੦ ਮਿਰਿਆਂ ਬਦਲੇ ਵਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਗੱਥ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਵਧਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਲੈ ਗਏ।

੨੯ ਇਸ ਮਾਰੇ ਮਥੇ ਦੋਰਾਨ ਰਊਬੇਨ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਊਬੇਨ ਖੂਹ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਆਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਯੂਸੁਫ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਊਬੇਨ ਨੇ ਗਮ ਦਾ ਖਰਗਟਾਵਾ ਰਹਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਖਾੜ ਦਿੱਤੇ। ੩੦ ਰਊਬੇਨ ਭਰਾਵਾਂ ਰੋਲ ਗਿਆ ਯਾਤੇ ਆਖਿਆ, “ਖੁੰਡਾ ਤਾਂ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਗੁਣ ਮੈਂ ਕੀ ਰਹਾਂ?” ੩੧ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਯਾਤੇ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਰੋਟ ਉੱਤੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਖੂਨ ਮਲ ਦਿੱਤਾ। ੩੨ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਰੋਟ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, “ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਰੋਟ ਲੱਭਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਰੋਟ ਹੈ?”

੩੩ ਖਿਤਾ ਨੇ ਰੋਟ ਵੇਖਿਆ ਯਾਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਹੀ ਸੀ। ਖਿਤਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ, ਇਹ ਉਸੇ ਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਮਾਇਦ ਰਿਸੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਨੇ ਉਸ

ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਖਾ ਗਿਆ!” ੩੪ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਟਿਨਾ ਯਾਫਮੇਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਲੀਰੇ-ਲੀਰ ਰਹ ਦਿੱਤੇ। ਫੇਰ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਮੇਗ ਦੇ ਖਾਮ ਬਸਤਰ ਖਗਿਨ ਲਏ। ਯਹੂਦਾ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਰਾਫੀ ਲੰਮਾ ਮਥਾਂ ਮੇਗ ਮਨਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ੩੫ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਖੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੱਸਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਕੀਤੀ। ਯਰ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਦਿਲ ਨਾ ਖਰਿਆ। ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਉਸ ਦਿਨ ਤੱਕ ਮੇਗ ਮਨਾਉਂਦਾ ਰਹਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੈਂ ਮਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।” ੩੬ ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦਾ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਮੇਗ ਮਨਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ।

੩੬ ਮਿਦਯਾਨੀ ਵਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਦਾਂ ਦੇ ਰਖਤਾਨ ਖੋਟੀਫਰ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ।

ਯਹੂਦਾ ਯਾਤੇ ਤਾਮਾਰ

੩੮ ਤਰੀਬਨ ਉਸੇ ਵੇਲੇ, ਯਹੂਦਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ ਯਾਤੇ ਹੀਰਾਹ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਰੋਲ ਰਗਿਣ ਲਈ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਹੀਰਾਹ ਯਹੂਦਾ ਮਰਬੇ ਦਾ ਸੀ। ੧ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਰਨਾਨੀ ਕੁੜੀ ਮਿਲ ਖਈ ਯਾਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਰਹ ਲਈ। ਕੁੜੀ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਆ ਸੀ। ੨ ਰਨਾਨੀ ਕੁੜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਏਰ ਰੱਖਿਆ। ੩ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਨੇ ਉਨਾਨ ਰੱਖਿਆ। ੪ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ ਹੋਇਆ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਮੇਲਾਹ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਤੀਸਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਯਹੂਦਾ ਰਜੀਬ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

੫ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਗਿਲੇ ਖੁੱਤਰ ਏਰ ਲਈ ਇੱਕ ਵਗੁਟੀ ਲੱਭੀ। ਯੋਰਤ ਦਾ ਨਾਮ ਤਾਮਾਰ ਸੀ। ੬ ਯਰ ਏਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਕੀਤੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਉੱਥਰ ਖਰਮੰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ੭ ਫੇਰ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਉਨਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਮਿਰਤਰ ਭਰਾ ਦੀ ਖਤਨੀ ਰੋਲ ਜਾਹ ਯਾਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਦੀ ਖੰਗਤ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਉਸ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਫਰਜ ਖੂਰਾ ਰਹ।”

੮ ਉਨਾਨ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮੰਭੇਗ ਵਿੱਚੋਂ ਖੈਦਾ ਹੋਇਆ ਬੱਚਾ ਉਸਦਾ ਨਹੀਂ ਯਥਵਾਏਗਾ। ਉਨਾਨ ਨੇ ਤਾਮਾਰ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਰਿਸਤਾ ਜੋੜਿਆ ਖਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵੀਰਜ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਵਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਯਾਜਿਹਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਤਵਜੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ੯ ਇਸ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ

*੩:੩੫ ਮੈਂ ਮਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਮੁਲਯਾਰਬ, “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਰੋਲ ਹੋਰਾਂ ਮਿਓਲ (ਮੌਤ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ) ਉਦਾਮੀ ਵਿੱਚ ਰਹਾਂਗਾ।”

ਦਿੱਤਾ।^{੧੧} ਫੇਰ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੂੰਹ ਤਾਮਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਜਾਗ। ਉੱਥੇ ਠਹਿਰ ਆਉ ਓਨਾ ਚਿਰ ਮਾਦੀ ਨਾ ਰਹੀਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੇਰਾ ਛੋਟਾ ਖੁੱਤਰ ਮੇਲਾਗ ਜਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।” ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਡਰ ਮੀ ਕਿ ਮੇਲਾਗ ਵੀ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਨਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਤਾਮਾਰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਗਈ।

^{੧੨} ਬਾਦ ਵਿੱਚ, ਯਹੂਦਾ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਸੂਫਾ ਦੀ ਧੀ, ਮਰ ਗਈ। ਮੇਰੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਯਹੂਦਾ ਉਸ ਆਦੁਲਾਮੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਗੀਰਾਗ ਨਾਲ ਤਿਮਨਾਥ ਰੋਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਯਹੂਦਾ ਤਿਮਨਾਥ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਉੱਨ ਲਾਗੂਣ ਗਿਆ ਮੀ।^{੧੩} ਤਾਮਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮੇਰਾਗ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਉੱਨ ਲਾਗੂਣ ਲਈ ਤਿਮਨਾਥ ਜਾ ਰਿਹਾ ਮੀ।^{੧੪} ਤਾਮਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਜਿਹੇ ਰੱਖੜੇ ਪਾਉਂਦੀ ਮੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਕਿ ਉਹ ਵਿਧਵਾ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਵਖਰੇ ਵਸਤੂ ਪਹਿਨੇ ਆਉ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਖੁੰਡ ਨਾਲ ਢੱਕ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਉਹ ਏਨਿਯਮ ਫਾਟਰ ਰੋਲ ਬੈਠ ਗਈ ਜੋ ਤਿਮਨਾਥ ਦੇ ਰੁਮ ਤੇ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਤਾਮਾਰ ਜਾਣਦੀ ਮੀ ਕਿ ਯਹੂਦਾ ਦਾ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਖੁੱਤਰ ਮੇਲਾਗ ਗੁਣ ਜਵਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਮੀ। ਪਰ ਯਹੂਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹੁਣ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗਾ।

^{੧੫} ਯਹੂਦਾ ਉਸ ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਸਫਰ ਰਹ ਰਿਹਾ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਪਰ ਇਹ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਸਾਇਦ ਇਹ ਵੇਸਵਾ ਹੈ। (ਉਸਦਾ ਚਿਹਰਾ ਵੇਸਵਾ ਵਾਂਗ ਨਰਾਥ ਨਾਲ ਰਜਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ।)^{੧੬} ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦਾ ਉਸ ਰੋਲ ਗਿਆ ਆਉ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਜੋੜ ਮੌਰਦਾ ਹਾਂ।” (ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੀ ਪਤਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਨੂੰਹ ਤਾਮਾਰ ਮੀ।)

ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਬਦਲੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਰੀ ਦੇਵੇਗਾ?”

^{੧੭} ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿੱਜੜ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਬੱਚਰਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਜੂਰ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬੱਚਰਾ ਭੇਜੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ ਰੋਈ ਚੀਜ਼ ਦੇ।”

^{੧੮} ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਰੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬੱਚਰਾ ਭੇਜਾਂਗਾ?”

ਤਾਮਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੇਰਾ ਆਉ ਇਸਦੀ ਰੁਮੀ ਦੇ ਜਿਹੜੀ ਤੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਚਿਠੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਆਉ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਮੋਟੀ ਦੇ ਦੇ।” ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਫੇਰ ਯਹੂਦਾ ਆਉ ਤਾਮਾਰ ਨੇ ਮੰਭੋਗ ਰੀਤਾ ਆਉ ਤਾਮਾਰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ।^{੧੯} ਤਾਮਾਰ ਘਰ ਗਈ ਆਉ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਨਰਾਥ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਹੀ ਰੱਖੜੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪਹਿਨ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਧਵਾ ਦਰਮਾਉਂਦੇ ਸਨ।

^{੨੦} ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਗੀਰਾਗ ਨੂੰ ਏਨਿਯਮ ਘਨਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵੇਸਵਾ ਨੂੰ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ

ਹੋਇਆ ਬੱਚਰਾ ਦੇ ਆਵੇ। ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਗੀਰਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਖਾਮ ਮੇਰਾ ਆਉ ਮੋਟੀ ਵੀ ਲੈਂਦਾ ਆਵੇ। ਪਰ ਗੀਰਾਗ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਲੱਭ ਸੱਕਿਆ।^{੨੧} ਗੀਰਾਗ ਨੇ ਏਨਿਯਮ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਉਹ ਮੇਰਾ ਦੀ ਵੇਸਵਾ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੜਰ ਕੱਢੇ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਮੀ?” ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਇੱਥੇ ਕਦੇ ਰੋਈ ਵੇਸਵਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ।”

^{੨੨} ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦਾ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਯਹੂਦਾ ਰੋਲ ਵਾਪਸ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਆਉ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਉਹ ਆਉ ਲੱਭੀ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਬਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਤਾਂ ਰੋਈ ਵੇਸਵਾ ਹੈ ਗੀ ਨਹੀਂ ਮੀ।”

^{੨੩} ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਨੂੰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰੱਖ ਲੈਣ ਦਿਉ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਲੋਕ ਮਾੜੇ ਉੱਘਰ ਹੱਸਣ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਚਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰੀਤੀ ਮੀ, ਪਰ ਆਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇ, ਇੰਨੀ ਗੱਲ ਕਾਫੀ ਹੈ।”

ਤਾਮਾਰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੈ

^{੨੪} ਤਰੀਖ਼ ਤਿਨ ਮਹੀਨੇ ਮਗਰੋਂ, ਰਿਸੇ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਤੈਰੀ ਨੂੰਹ ਤਾਮਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵੇਸਵਾ ਵਰਗਾ ਪਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਆਉ ਗੁਣ ਉਹ ਗਰਭਵਤੀ ਹੈ।”

ਤਾਂ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਆਉ ਜਲਾ ਦਿਉ।”

^{੨੫} ਫੇਰ ਆਦਮੀ ਤਾਮਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਉਸ ਵੱਲ ਗਏ। ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਇੱਕ ਮੰਦਮ ਭੇਜਿਆ। ਤਾਮਾਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖ ਲਵੋ। ਇਹ ਰਿਸ ਦੀਆਂ ਹਨ? ਇਹ ਖਾਮ ਮੇਰਾ ਆਉ ਰੱਖੀ ਰਿਸਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਮੋਟੀ ਰਿਸਦੀ ਹੈ?”

^{੨੬} ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਛਾਣ ਲਈਆਂ ਆਉ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਠੀਕ ਹੈ। ਮੈਂ ਗਲਤ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਮੇਲਾਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਿਆਹਿਆ ਜਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।” ਆਉ ਯਹੂਦਾ ਫੇਰ ਦੋਬਾਰਾ ਉਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੁੱਤਾ।

^{੨੭} ਤਾਮਾਰ ਦੇ ਬੱਚਾ ਜਨਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜੋੜੇ ਬੱਚੇ ਜਨਣ ਜਾ ਰਹੀ ਮੀ।

^{੨੮} ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੱਚੇ ਜਨਣ ਰਹੀ ਮੀ, ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ, ਦਾਈ ਨੇ ਹੱਥ ਉੱਤੇ ਨਾਲ ਪਾਗਾ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਆਉ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਬੱਚਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਮਿਆ ਮੀ।”^{੨੯} ਪਰ ਫੇਰ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਵਾਪਸ ਅੰਦਰ ਖਿੱਚ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਦੂਸਰਾ ਬੱਚਾ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਦਾਈ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਰੁਮਤਾ ਜਬਰ ਸਮਤੀ ਬਣਾਇਆ।” ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਪਾਰਸ ਪਰਦਿਆ।^{੩੦} ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਦੂਸਰਾ ਬੱਚਾ ਜਨਮਿਆ। ਇਸ ਬੱਚਾ ਉਹੀ ਮੀ ਜਿਸਦੇ ਹੱਥ ਉੱਤੇ

ਨਾਲ ਯਾਗਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਗੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਜ਼ਰਾਹ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਖੋਟੀਫਰ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ

੩੯ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਲੈ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਦ ਦੇ ਰਖਤਾਨ ਖੋਟੀਫਰ ਹੱਥ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ।^੧ ਯਹ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ। ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਇੱਕ ਮਫਲ ਆਦਮੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ, ਮਿਸਰੀ ਖੋਟੀਫਰ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

^੨ ਖੋਟੀਫਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਖੋਟੀਫਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਰ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਰਾਮਯਾਬੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।^੩ ਇਸ ਲਈ ਖੋਟੀਫਰ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਖਰਮੰਨ ਸੀ। ਖੋਟੀਫਰ ਨੇ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਰੋਮ ਰਨ ਆਤੇ ਘਰ ਦਾ ਖਰਬੰਧ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਖੋਟੀਫਰ ਦਾ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਸੀ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਉਸਦਾ ਮੁਖਤਾਰ ਸੀ।

^੪ ਜਦੋਂ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਘਰ ਦਾ ਮੁਖਤਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਘਰ ਨੂੰ ਆਤੇ ਖੋਟੀਫਰ ਦੀ ਹਰ ਸੈਯ ਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦਿੱਤੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਰਾਹਤ ਰੀਤਾ। ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੋਟੀਫਰ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧੈਂਦਾ ਗੋਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਸੈਯ ਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦਿੱਤੀ।^੫ ਇਸ ਲਈ ਖੋਟੀਫਰ ਨੇ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਹਰ ਸੈਯ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਮੱਧ ਦਿੱਤੀ। ਖੋਟੀਫਰ ਨੂੰ ਚਿਮੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਫਿਰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਹੀ ਯਿਆਨ ਰਦਦਾ ਸੀ।

ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਦਾ ਖੋਟੀਫਰ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ

ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਬਹੁਤ ਮੋਹਣਾ ਸੁਨਖਾ ਆਦਮੀ ਸੀ।^੧ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਦ, ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਦੇ ਸੁਆਮੀ ਦੀ ਖਤਨੀ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਧਰਮੰਦ ਰਨ ਲਗੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਮੈਂ।”

^੨ ਯਹ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਹਰ ਸੈਯ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।^੩ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਤਰੀਬਨ ਆਪਣੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੋਟਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਗਲਤ ਗੱਲ ਹੈ! ਇਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਧ ਹੈ।”

^੪ ਆਰਤ ਨੇ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਨਾਲ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਯਹ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।^੫ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰੋਮ ਰਨ ਲਈ ਗਿਆ। ਉਸ ਵਰਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਾਰੀ ਨੌਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।^੬ ਉਸ ਦੇ ਸੁਆਮੀ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨੇ ਉਸਦਾ ਰੋਟ ਫੜ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲ।” ਯਹ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਘਰ ਤੋਂ ਇੰਨੀ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਭਜਿਆ ਕਿ

ਉਸਦਾ ਰੋਟ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਖਤਨੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ।

^੭ ਆਰਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੋਟ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਆਤੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੌੜ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵਧਾਰਿਆ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰ ਲਿਆ।^੮ ਉਸ ਨੇ ਬਾਹਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਦੇਖੋ, ਇਸ ਇਬਰਾਨੀ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮਾਡਾ ਮਜ਼ਰ ਉਡਾਉਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਰਦ ਆਇਆ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰੀਤੀ, ਯਹ ਮੈਂ ਚੀਰਾਂ ਮਾਰੀਆਂ।”^੯ ਮੇਰੀਆਂ ਚੀਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਹ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਯਹ ਉਹ ਆਪਣਾ ਰੋਟ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਛੱਡ ਗਿਆ।^{੧੦} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਰੋਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਤੀ, ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਦੇ ਸੁਆਮੀ ਦੇ ਘਰ ਵਧਾਯ ਆ ਜਾਣ ਤੀਰ ਰੱਖਿਆ।^{੧੧} ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਕਰਾਈ ਦੱਸੀ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਇਬਰਾਨੀ ਗੁਲਾਮ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰੀਤੀ।”^{੧੨} ਯਹ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਚੀਰਾਂ ਮਾਰੀਆਂ। ਉਹ ਭੱਜ ਗਿਆ, ਯਹ ਉਹ ਆਪਣਾ ਰੋਟ ਛੱਡ ਗਿਆ।”

^{੧੩} ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਦੇ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ। ਆਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ।^{੧੪} ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਮੀ ਜਿੱਥੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਦੁਮਭਣਾ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਖੋਟੀਫਰ ਨੇ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਤੇ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਿਹਾ।

ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ

^੧ ਯਹ ਅਗੇਵਾਹ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰਨੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਦ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੇ ਦੀ ਗਾਰਦ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਨੇ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਧਰਮੰਦ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।^੨ ਗਾਰਦ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਨੇ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ, ਯਹ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਉਹੀ ਰੋਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਕਰਦੇ ਸਨ।^੩ ਯਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਨੂੰ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਹੁੰਦਿਆਂ ਗੋਇਆ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਜਿਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਧਾਰਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਦੇ ਰੀਤੇ ਹਰ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਮਫਲ ਗੋਣ ਲਈ ਉਸਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ।

ਜ਼ੁਸੁਫ਼ ਦੇ ਸੁਖਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ

੪੦ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਦੋ ਨੌਰਾਂ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮੰਦਾ ਰੀਤਾ। ਇਹ ਦੋ ਨੌਰ ਮਨ ਨਾਨਬਾਈ ਆਤੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਮੈਯ ਵਰਤਾਉਂਦਾ ਸੀ।^੧ ਫਿਰਉਨ ਆਪਣੇ ਨਾਨਬਾਈ ਆਤੇ ਮਾਰੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ।^੨ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ

ਖੁਸ਼ੁਦ ਮੀ। ਫਿਰਉਨ ਦਾ ਗਾਰਦ ਵੀ ਰਮਾਂਡਰ ਖੇਟੀਫਰ, ਇਸ ਰੈਦਖਾਨੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ। ੪ ਰਮਾਂਡਰ ਨੇ ਦੇਹਾਂ ਰੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੁਦ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਵੇਂ ਰੈਦੀ ਰੁਝ ਮਮੋਂ ਤੱਰ ਰੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੇ। ੫ ਇੰਰ ਰਾਤ, ਦੇਹਾਂ ਰੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਰ ਸੁਖਨਾ ਆਇਆ। ਇਹ ਦੇ ਰੈਦੀ ਨਾਨਥਾਈ ਆਤੇ ਮਾਰੀ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਨੌਰਥ ਮਨ। ਹਰ ਰੈਦੀ ਨੂੰ ਆਧੇ-ਆਧਣਾ ਸੁਖਣਾ ਆਇਆ ਆਤੇ ਹਰ ਸੁਖਨੇ ਦਾ ਆਧੇ-ਆਧਣਾ ਆਰਥ ਸੀ। ੬ ਖੁਸ਼ੁਦ ਆਗਲੀ ਮਦੇਰ ਉਨਹਾਂ ਰੇਲ ਗਿਆ। ਖੁਸ਼ੁਦ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਆਦਮੀ ਫਿਰਰਮੰਦ ਮਨ। ੭ ਖੁਸ਼ੁਦ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਫਿਯਾ, “ਯੱਜ ਤੁਮੀਂ ਇੰਨੇ ਫਿਰਰਮੰਦ ਕਿਉਂ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹੋ?”

੮ ਦੇਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮਾਨੂੰ ਰਾਤੀ ਸੁਖਨਾ ਆਇਆ ਹੈ, ਘਰ ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਰੀ ਆਰਥ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਰੈਦੀ ਵੀ ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਮਾਨੂੰ ਸੁਖਨਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝਾਵੇ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਰਹੇ।”

ਖੁਸ਼ੁਦ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਘਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸੁਖਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਸਮਝਾ ਸੱਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਧਣੇ ਸੁਖਨੇ ਦੱਸੋ।”

ਮਾਰੀ ਦਾ ਸੁਖਨਾ

੯ ਇਸ ਲਈ ਮਾਰੀ ਨੇ ਆਧਣਾ ਸੁਖਨਾ ਖੁਸ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ। ਮਾਰੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਸੁਖਨਾ ਆਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਇੰਰ ਵੇਲ ਦੇਖੀ ਹੈ। ੧੦ ਵੇਲ ਉੱਤੇ ਤਿੰਨ ਟਹਿਣੀਆਂ ਮਨ। ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧਦਿਆਂ ਆਤੇ ਫੁੱਲ ਉੱਗਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਆਤੇ ਫੇਰ ਆਂਗੂਰ ਬਣਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ।

੧੧ ਮੈਂ ਫਿਰਉਨ ਦਾ ਧਿਆਲਾ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਂਗੂਰ ਤੋੜੇ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦਾ ਰਸ ਨਿਚੋੜੇ ਧਿਆਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਧਿਆਲਾ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।”

੧੨ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੁਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਸੁਖਨੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝਾਵਾਂਗਾ। ਤਿੰਨ ਟਹਿਣੀਆਂ ਦਾ ਆਰਥ ਹੈ ਤਿੰਨ ਦਿਨ। ੧੩ ਤਿੰਨਾ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਫਿਰਉਨ ਤੈਨੂੰ ਆਫ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ ਆਤੇ ਤੈਨੂੰ ਰੰਮ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਬੁਲਾ ਲਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਫਿਰਉਨ ਲਈ ਉਹੀ ਰੰਮ ਰਹੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਧਹਿਲਾਂ ਰਦਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ੧੪ ਘਰ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੀਂ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਿਹਾਰ ਰਹੀਂ ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹੀਂ। ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸੀਂ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਇਸ ਰੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲ ਸੱਰਾਂ। ੧੫ ਮੈਨੂੰ ਆਧਣੇ ਹੀ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ, ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਘਰਤੀ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਰੈਦੀ ਵੀ ਗਲਤ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਰੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

ਨਾਨਥਾਈ ਦਾ ਸੁਖਨਾ

੧੬ ਨਾਨਥਾਈ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਨੌਰਥਾਂ ਦਾ ਸੁਖਨਾ ਚੰਗਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਨਾਨਥਾਈ ਨੇ ਖੁਸ਼ੁਦ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,

“ਮੈਂ ਵੀ ਇੰਰ ਸੁਖਨਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਸੁਖਨਾ ਆਇਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਿਰ ਉੱਤੇ ਹੋਈ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਟੋਰੀਆਂ ਮਨ। ੧੭ ਉੱਧਰਲੀ ਟੋਰੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਭੋਜਨ ਸੀ। ਇਹ ਭੋਜਨ ਰਾਜੇ ਲਈ ਚੰਗਾ ਸੀ। ਘਰ ਇਸ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਧੰਢੀ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ।”

੧੮ ਖੁਸ਼ੁਦ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸੁਖਨੇ ਦਾ ਰੀ ਆਰਥ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਟੋਰੀਆਂ ਦਾ ਆਰਥ ਹੈ ਤਿੰਨ ਦਿਨ। ੧੯ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ, ਰਾਜਾ ਤੈਨੂੰ ਰੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਰਾਜਾ ਤੇਰਾ ਮਿਰ ਰਲਮ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ! ਉਹ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਟੰਗ ਦੇਵੇਗਾ। ਧੰਢੀ ਤੇਰੀ ਨਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਆਮ ਖਾਣਗੇ।”

ਖੁਸ਼ੁਦ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

੨੦ ਤਿੰਨਾ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ, ਫਿਰਉਨ ਦਾ ਜਨਮਦਿਨ ਸੀ। ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਆਧਣੇ ਮਾਰੇ ਨੌਰਥਾਂ ਨੂੰ ਦਾਵਤ ਦਿੱਤੀ। ਦਾਵਤ ਉੱਤੇ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਮਾਰੀ ਨੂੰ ਆਤੇ ਨਾਨਥਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਰੈਦਖਾਨੇ ਤੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ੨੧ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਮਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਰੰਮ ਵਾਧਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਆਤੇ ਮਾਰੀ ਨੇ ਮੈਂਯਾ ਦਾ ਧਿਆਲਾ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਗੱਥ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ। ੨੨ ਘਰ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਨਾਨਥਾਈ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਹਰ ਗੱਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਧਰੀ ਜਿਵੇਂ ਖੁਸ਼ੁਦ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ। ੨੩ ਘਰ ਮਾਰੀ ਨੇ ਖੁਸ਼ੁਦ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਰਨੀ ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੁਦ ਬਾਰੇ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਮਾਰੀ ਖੁਸ਼ੁਦ ਬਾਰੇ ਮਭ ਰੁਝ ਭੁੱਲ ਗਿਆ।

ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਸੁਖਨੇ

੧੮ ਦੇ ਮਾਲਾਂ ਬਾਦ, ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਇੰਰ ਸੁਖਨਾ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਸੁਖਨਾ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਨੀਲ ਨਦੀ ਦੇ ਰੰਢੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ੨ ਸੁਖਨੇ ਵਿੱਚ, ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤ ਗਊਆਂ ਨਿਰਲੀਆਂ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰੇ ਘਾਹ ਖਾਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਉਹ ਬੜੀਆਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਆਤੇ ਸੁੰਦਰ ਗਊਆਂ ਸਨ। ੩ ਫੇਰ ਸੱਤ ਹੋਰ ਗਊਆਂ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲੀਆਂ ਆਤੇ ਨਦੀ ਰੰਢੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਗਊਆਂ ਰੇਲ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਘਰ ਇਹ ਗਊਆਂ ਰਮਚੇਰ ਆਤੇ ਬਿਮਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ੪ ਸੱਤ ਬਿਮਾਰ ਗਊਆਂ ਸੱਤ ਸਿਹਤਮੰਦ ਗਊਆਂ ਨੂੰ ਖਾ ਗਈਆਂ। ਫੇਰ ਫਿਰਉਨ ਜਾਗ ਧਿਆ।

੫ ਫਿਰਉਨ ਫੇਰ ਸੋਣ ਲਈ ਗਿਆ ਆਤੇ ਫੇਰ ਸੁਖਨਾ ਦੇਖਣ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਵਾਰ ਉਸ ਨੇ ਸੁਖਨੇ ਵਿੱਚ, ਇੰਰੇ ਗੰਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਬੱਲੀਆਂ ਉੱਗਦੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ। ਉਹ ਨਰੋਈਆਂ ਆਤੇ ਭਰਖੂਰ ਬੱਲੀਆਂ ਸਨ। ੬ ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੱਤ ਬੱਲੀਆਂ ਉੱਗਦੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ। ਘਰ ਉਹ ਧਤਲੀਆਂ ਆਤੇ ਗਰਮ ਹਵਾ ਨਾਲ ਝੁਲਮੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ੭ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਬੱਲੀਆਂ ਨੇ ਚੰਗੇ ਆਨਾਜ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਫਿਰਉਨ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਗ ਧਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਹ

ਤਾਂ ਸੁਖਨਾ ਹੀ ਸੀ।^੯ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਫਿਰ ਉਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਖਨਿਆਂ ਥਾਰੇ ਫਿਰ ਮੱਦ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿਲਾਣੇ ਅਤੇ ਜਾਦੂਗਰ ਬੁਲਾ ਲਏ ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਖਨੇ ਸੁਣਾਏ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ।

ਨੌਰ ਫਿਰ ਉਨ ਨੂੰ ਯੂਸੁਫ ਥਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ

੯ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਨੂੰ ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਚੇਤਾ ਆਇਆ। ਨੌਰ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਨੂੰ ਗੁਣੇ ਬੁਰਾ ਚੇਤਾ ਆਇਆ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।^{੧੦} ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਾਨਥਾਈ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ ਹੋ ਗਏ ਸੀ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਡੱਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।^{੧੧} ਫੇਰ ਇੱਕ ਗੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਸੁਖਨਾ ਆਇਆ। ਗੁਣ ਸੁਖਨੇ ਦਾ ਅਰਥ ਵਖੋ-ਵੱਖਰਾ ਸੀ।^{੧੨} ਉੱਥੇ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਟਿਬਰਾਨੀ ਸੀ। ਉਹ ਯਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਰਖਾਭਰ ਦਾ ਨੌਰ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਖਨੇ ਸੁਣਾਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਗੁਣ ਸੁਖਨੇ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ।^{੧੩} ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਝ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸੱਚ ਨਿਕਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਛੁੱਟ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਉਣੇ ਵੇਲੇ ਉੱਤੇ ਯਰ ਤ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਨਾਨਥਾਈ ਮਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਵਾਪਸ ਗਿਆ।”

ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਸੁਖਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਮੰਦਿਆ ਗਿਆ

੧੪ ਇਸ ਲਈ ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੱਦ ਲਿਆ। ਗਾਰਦਾਂ ਨੇ ਜਲਦ ਹੀ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਂਦਾ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਮੂੰਹ ਮਿਰ ਮੁਨਾਇਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਾਫ ਕੱਪੜੇ ਧਰਨ ਲਈ। ਫੇਰ ਉਹ ਫਿਰ ਉਨ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।^{੧੫} ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਖਨਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਯਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੁਖਨਾ ਸੁਣਾਏ ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

੧੬ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਯਰ ਸਾਇਦ ਯਰ ਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਰੇ ਸਮਝਾ ਸਕੇ, ਫਿਰ ਉਨ।”

੧੭ ਫੇਰ ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੁਖਨੇ ਵਿੱਚ ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਨੀਲ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਖਲੋਤਾ ਹਾਂ।^{੧੮} ਫੇਰ ਮੱਤ ਗਊਆਂ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਖਲੋਰੇ ਘਾਹ ਖਾਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਉਹ ਨਰੋਈਆਂ ਅਤੇ ਸੁਨਖੀਆਂ ਗਊਆਂ ਸਨ।^{੧੯} ਫੇਰ ਮੈਂ ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖਿੱਛੋਂ ਮੱਤ ਹੋਰ ਗਊਆਂ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੀਆਂ। ਯਰ ਇਹ ਗਊਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਊਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਨਖਿਯ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਿਤੇ ਵੀ ਦੱਖਿਆ ਹੈ।^{੨੦} ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਗਊਆਂ ਨੇ ਯਹਿਲੀਆਂ

ਨਰੋਈਆਂ ਗਊਆਂ ਨੂੰ ਖਾ ਲਿਆ।^{੨੧} ਯਰ ਉਹ ਫੇਰ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਦਿਖਾਈਆਂ ਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਆਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਰੋਈਆਂ ਗਊਆਂ ਨੂੰ ਖਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਉਨੀਆਂ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿੰਨੀਆਂ ਉਹ ਸੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਨੂੰ ਜਾਗ ਆ ਗਈ।

੨੨ “ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਸੁਖਨੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇੱਕ ਖੋਦੇ ਉੱਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਬੱਲੀਆਂ ਉੱਗਦੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ। ਉਹ ਨਰੋਈਆਂ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਸਨ।^{੨੩} ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖਿੱਛੋਂ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਹੋਰ ਬੱਲੀਆਂ ਉੱਗ ਯਈਆਂ। ਯਰ ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਨੁ ਨਾਲ ਝੁਲਸੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।^{੨੪} ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਯਤਲੀਆਂ ਬੱਲੀਆਂ ਨੇ ਸੱਤਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਬੱਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾ ਲਿਆ।

“ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇਹ ਸੁਖਨੇ ਆਪਣੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਹਨ। ਯਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਖਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?”

ਯੂਸੁਫ ਸੁਖਨੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ

੨੫ ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸੁਖਨੇ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਥਾਰੇ ਹਨ। ਯਰ ਮੇਸੂਰ ਤੈਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਵਾਧਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਥਾਰੇ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ।^{੨੬} ਦੋਹਾਂ ਸੁਖਨਿਆਂ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਸੱਤ ਚੰਗੀਆਂ ਗਊਆਂ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਚੰਗੀਆਂ ਬੱਲੀਆਂ ਸੱਤ ਚੰਗੇ ਵਰ੍ਹੇ ਹਨ।^{੨੭} ਅਤੇ ਸੱਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਦਿਖਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਗਊਆਂ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਯਤਲੀਆਂ ਬੱਲੀਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਵਰ੍ਹੇ ਅਕਾਲ ਯਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੱਤ ਬੁਰੇ ਵਰ੍ਹੇ ਸੱਤ ਚੰਗੀਆਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਥਾਰੇ ਆਉਣਗੇ।^{੨੮} ਯਰ ਮੇਸੂਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਕੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਯਰ ਮੇਸੂਰ ਦੀ ਰਜਾ ਨਾਲ ਇਹ ਇਵੇਂ ਹੀ ਵਾਧਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।^{੨੯} ਸੱਤ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੋਜਨ ਹੋਵੇਗਾ।^{੩੦} ਯਰ ਫੇਰ ਸੱਤ ਵਰ੍ਹੇ ਅਕਾਲ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਖਿੱਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਰਿਨਾ ਭੋਜਨ ਸੀ। ਇਹ ਅਕਾਲ ਦੋਸ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।^{੩੧} ਇਉਂਕਿ ਅਕਾਲ ਇੰਨਾ ਭਿਆਨਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਲੋਕ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਕੋਈ ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ।

੩੨ “ਫਿਰ ਉਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਥਾਰੇ ਦੋ ਸੁਖਨੇ ਆਏ ਹਨ। ਯਰ ਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਰਜਾ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਅਵੱਸ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਵਾਧਰਨ ਦੇਵੇਗਾ! ਆਪਣੇ ਲਈ ਫਿਰ ਉਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਿਲਾਣੇ ਅਤੇ ਬੁਧੀਮਾਨ ਆਦਮੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਬਣਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੩੩} ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਯਾਮੋਂ

ਭੋਜਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਮੱਝਦੇ। ਮੱਝ ਚੰਗੇ ਵਹਿਗੁਆਂ ਦੋਹਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾੜੀ ਫਮਲ ਦਾ ਖੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੩੫} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਆਦਮੀ ਮੱਝ ਚੰਗੇ ਵਹਿਗੁਆਂ ਦੋਹਾਨ ਚੋਖਾ ਭੋਜਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਮੱਝਦੇਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਖੈਣ ਤੱਕ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਫਿਰਉਨ, ਇਹ ਭੋਜਨ ਤੁਹਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠਾਂ ਰਹੇਗਾ।^{੩੬} ਫੇਰ ਮੱਝ ਮੰਦੇ ਵਹਿਗੁਆਂ ਦੋਹਾਨ ਮਿਸਰ ਦੇਸ਼ ਕੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਆਨਾਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”

^{੩੭} ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿੱਚਾਰ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਲੱਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਮੰਨ ਗਏ।^{੩੮} ਫੇਰ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਆਮੀਂ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਯੂਸੁਫ ਨਾਲੋਂ ਕੋਈ ਵੱਧੇਰੇ ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਦੇ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

^{੩੯} ਇਸ ਲਈ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ, ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਹੀ ਮਥ ਤੋਂ ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।”^{੪੦} ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁਖਤਾਰ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਮਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਣਗੇ। ਸਿਰਫ ਮੈਂ ਹੀ ਉਹ ਬੰਦਾ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਤਾਰਤਕ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

^{੪੧} ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦਾ ਸ਼ਾਜਖਾਲ ਬਾਧਦਾ ਹਾਂ।”^{੪੨} ਫੇਰ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖਾਮ ਮੁੰਦਰੀ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੁੰਦਰੀ ਉੱਤੇ ਸਾਹੀ ਮੁਹਰ ਸੀ। ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲਿਨਨ ਦਾ ਚੋਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਲੇ ਦੁਆਲੇ ਸੁਨਿਹਰੀ ਗਹ ਵੀ ਪਾਇਆ।^{੪੩} ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਰਿਹਾ। ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖਾਮ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਤੁਰੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਅੱਗੇ ਝੁਰੇ।” ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦਾ ਸ਼ਾਜਖਾਲ ਬਣ ਗਿਆ।

^{੪੪} ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਫਿਰਉਨ ਹਾਂ, ਯਰ ਮਿਸਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਤੇਰੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।”^{੪੫} ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ, ਸਾਫਨਥ ਧਾਨੇਯਾਹ। ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਤੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਸੀ ਆਮਨਥ। ਉਹ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਜਾਜਰ ਖੇਤੀਫਰ ਦੀ ਥੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਸੁਫ ਯੂਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਾਜਖਾਲ ਬਣ ਗਿਆ।

^{੪੬} ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਾਜੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਉਹ ੩੦ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ। ਯੂਸੁਫ ਮਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖੁੱਬਿਆ।^{੪੭} ਮੱਝ ਚੰਗੇ ਵਹਿਗੁਆਂ ਦੋਹਾਨ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਫਮਲਾਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ।^{੪੮} ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੱਝਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੋਹਾਨ ਆਨਾਜ ਬਚਾਇਆ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਨਾਜ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਲਿਆ। ਹਰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਹ ਆਨਾਜ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਲਿਆ ਜਿਹੜੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।^{੪੯} ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਇੰਨਾ ਆਨਾਜ

ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਿੰਨੀ ਸਮੁੰਦਰ ਕਿਨਾਰੇ ਹੋਤ। ਉਸ ਨੇ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਨਾਜ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਭੋਖਾ ਸੀ।

^{੫੦} ਯੂਸੁਫ ਦੀ ਖਤੀ ਆਮਨਥ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਜਾਜਰ ਖੇਤੀਫਰ ਦੀ ਥੀ ਸੀ। ਆਰਾਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵਰਗ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਸੁਫ ਅਤੇ ਆਮਨਥ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ।^{੫੧} ਪਹਿਲੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਮਨਮੋਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਮ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਖਰ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।”^{੫੨} ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਇਫਰਾਈਮ ਰੱਖਿਆ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਮ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਖਤੀ ਉੱਤੇ ਸਫਲਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਸੀ।”

ਆਰਾਮ ਦਾ ਮਥਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

^{੫੩} ਮੱਝ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ, ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਾਗ ਆਨਾਜ ਸੀ। ਯਰ ਫੇਰ ਉਹ ਸਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ।

^{੫੪} ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਮੱਝ ਵਰ੍ਹੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਨਾਜ ਨਹੀਂ ਖੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਯਰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ! ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਨਾਜ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।^{੫੫} ਸਾਲ ਦਾ ਮਥਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਲੋਕ ਫਿਰਉਨ ਅੱਗੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਖੁੱਛੇ ਕਿ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ।”

^{੫੬} ਹਰ ਥਾਂ ਆਰਾਮ ਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਜਿੱਥੇ ਆਨਾਜ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਆਨਾਜ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ। ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਸਖਤ ਸੀ।^{੫੭} ਯਰ ਆਰਾਮ ਹਰ ਥਾਂ ਸਖਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮਿਸਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੂਸੁਫ ਤੋਂ ਆਨਾਜ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਿਸਰ ਆਉਣਾ ਖੈਦਾ ਸੀ।

ਸੁਧਨੇ ਮੱਝ ਹੋਣੇ

^{੫੮} ਆਰਾਮ ਕਰਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਖਤ ਸੀ। ਯਰ ਯਾਬੂਬ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਆਨਾਜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਯਾਬੂਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਮੀਂ ਇੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ? ਮੈਂ ਮੁਟਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸਰ ਕੋਲ ਵੇਚਣ ਲਈ ਆਨਾਜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਉ ਆਨਾਜ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਉੱਥੇ ਚੱਲੀਏ। ਫੇਰ ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਰਦਿਆਂ ਦੇਖਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਜਿਉ ਮੱਝਦੇ ਹਾਂ।”

੩ ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਦਮ ਭਰਾ ਯਠਾਜ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਿਸਰ ਗਏ। ੪ ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ। (ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਹੀ ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਇੱਕ ਸੌਰਾ ਭਰਾ ਸੀ।) ਯਾਕੂਬ ਡਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨਾਲ ਕੁਝ ਖਾੜਾ ਨਾ ਵਾਖਰ ਜਾਵੇ।

੫ ਰਠਾਨ ਵਿੱਚ ਯਠਾਜ ਬਹੁਤ ਮਖੜ ਮੀ, ਇਸ ਲਈ ਰਠਾਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਯਠਾਜ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਿਸਰ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਵੀ ਸਨ।

੬ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਯੂਸੁਫ ਮਿਸਰ ਦਾ ਰਾਜਘਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ ਹੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਯਠਾਜ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਰਹਾਉਣ ਦਾ ਯਠਾਜ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਭਰਾ ਉਸ ਰੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਗਏ। ੭ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੱਖਿਆ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੜਾਣ ਲਿਆ ਯਠਾ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਗਰ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਬੜਾ ਕੁਰੱਖਤ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਕਿੱਥੇ ਆਏ ਹੋ?”

ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਯਠਾਜ ਰਠਾਨ ਦੀ ਯਠਾਜ ਤੋਂ ਆਏ ਹਾਂ। ਯਠਾਜ ਇੱਥੇ ਯਠਾਜ ਖਰੀਦਣ ਆਏ ਹਾਂ।”

੮ ਯੂਸੁਫ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਯਠਾਜ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਸਨ। ਯਠਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਯਠਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਸੀ।

੯ ਆਤੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਉਹ ਸੁਖਨੇ ਚੇਤੇ ਆ ਗਏ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਲਈ ਸਨ।

ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਯਠਾਜ ਖਰੀਦਣ ਨਹੀਂ ਆਏ! ਤੁਮੀਂ ਜਾਮੂਸ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਸਾਡੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦਾ ਯਠਾ ਲਾਉਣ ਆਏ ਹੋ।”

੧੦ ਯਠਾ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ ਜਠਾਬ! ਯਠਾਜ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨੌਕਰ ਹਾਂ। ਯਠਾਜ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਯਠਾਜ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਆਏ ਹਾਂ। ੧੧ ਯਠਾਜ ਸਾਰੇ ਭਰਾ ਹਾਂ-ਸਾਡਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕੇ ਯਠਾਜ ਹੈ। ਯਠਾਜ ਇਸਰਾਏਲ ਲੋਕ ਹਾਂ। ਯਠਾਜ ਜਾਮੂਸ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।”

੧੨ ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ: “ਨਹੀਂ! ਤੁਮੀਂ ਸਾਡੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਲੱਭਣ ਆਏ ਹੋ।”

੧੩ ਆਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ! ਯਠਾਜ ਸਾਰੇ ਭਰਾ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਯਠਾਜ ਵਿੱਚ ੧੨ ਭਰਾ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਯਠਾਜ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਗਲੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਯਠਾਜ ਨਾਲ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਆਤੇ ਦੂਸਰਾ ਭਰਾ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਯਠਾਜ ਖਰੀਦ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਾਭਏ ਯਠਾਜ ਨੌਕਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹਾਂ। ਯਠਾਜ ਰਠਾਨ ਦੀ ਯਠਾਜ ਤੋਂ ਹਾਂ।”

੧੪ ਯਠਾ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ! ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਹੀ ਹਾਂ। ਤੁਮੀਂ ਜਾਮੂਸ ਹੋ। ੧੫ ਯਠਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੇਰਾ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਸੱਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਮੈਂ ਖਾੜਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿਆਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਆ ਜਾਵੇ। ੧੬ ਮੈਂ

ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਵਾਖਮ ਜਾਣ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲਿਆਉਣ ਦਿਆਂਗਾ, ਜਦ ਕਿ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕੌਣ-ਕੌਣ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ। ਯਠਾਜ ਦਿਆਂਗੇ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਸੱਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਯਠਾ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਯਠਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ, ਮੈਂ ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਜਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਖਾੜਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਜਾਮੂਸ ਹੋ।” ੧੭ ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਆਂਗੇ ਲਈ ਕੌਣ-ਕੌਣ ਵਿੱਚ ਯਠਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸਿਮਉਨ ਨੂੰ ਬੰਬਰ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ

੧੮ ਤਿੰਨ ਦਿਆਂਗੇ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਯਠਾਮੇਸਰ ਦਾ ਖੇਡ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਯਠਾਮੀ ਹਾਂ! ਇਹ ਗੱਲ ਕਰੋ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿਆਂਗਾ। ੧੯ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਸੱਚ-ਸੱਚ ਸੱਚ ਕੰਮ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭਰਾ ਇੱਥੇ ਕੌਣ-ਕੌਣ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਦੂਸਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਯਠਾਜ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ੨੦ ਯਠਾ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਯਠਾਗਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਠਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਸੱਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।”

ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ। ੨੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਉਸ ਮੰਦੇ ਕਾਰੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਠਾਜ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਯੂਸੁਫ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਯਠਾਜ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਦੱਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਭਿਖਿਆ ਮੰਗੀ। ਯਠਾ ਯਠਾਜ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਯਠਾਜ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹਾਂ।”

੨੨ ਫੇਰ ਰਹਿਉਣ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਮੰਦਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਯਠਾ ਤੁਮੀਂ ਮੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੰਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ।”

੨੩ ਯੂਸੁਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦੋ-ਭਾਸ਼ੀਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਠਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਯੂਸੁਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਯਠਾ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਖੀ ਹਰ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਸਮਝ ਲਈ। ੨੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੋੜ ਲੱਗਾ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਦ ਯੂਸੁਫ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭਰਾ, ਸਿਮਉਨ ਨੂੰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਦੱਖਦੇ ਰਹੇ। ੨੫ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਕੁਝ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਯਠਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਯਠਾਜ ਦੇ ਬਦਲੇ ਯੈਮੇ ਦਿੱਤੇ। ਯਠਾ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਯੈਮੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ। ਉਸ ਨੇ ਯੈਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯਠਾਜ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਯਠਾ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਖਮ ਘਰ ਜਾਂਦੇ ਵਰਤ ਮਫਰ ਵਾਸਤੇ ਖਾਣ ਲਈ ਭੋਜਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ।

੨੬ ਇਸ ਲਈ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂਸ ਆਪਣੇ ਖੋਤਿਆਂ ਉੱਪਰ ਲੱਦਿਆਂ ਆਉਣੇ ਚੱਲੇ ਗਏ। ੨੭ ਉਸ ਗੁਣੇ ਭਰਾ ਗੁਣੇ ਵੱਟ ਲਈ ਇੱਕ ਥਾਂ ਠਹਿਰ ਗਏ। ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੋਤੇ ਨੂੰ ਰੁਝ ਯਿਸੂਸ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਥੋਰੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਆਉਣ ਵੇਲੇ ਆਉਣ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਧੰਮਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ੨੮ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਦੇਖੋ, ਇਹ ਉਹ ਧੰਮਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਯਿਸੂਸ ਬਦਲੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਧੰਮੇ ਫੇਰ ਖੋਰੀ ਥੋਰੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।” ਭਰਾ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੀ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਯਾਦੂਬ ਨੂੰ ਖਬਰ ਦੇਣਾ

੨੯ ਭਰਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਯਾਦੂਬ ਵੇਲੇ ਵਰਨਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਦੂਬ ਨੂੰ ਉਹ ਮਾਰਾ ਰੁਝ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਵਾਖਰਿਆ ਸੀ। ੩੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗੁਣੇਯਾਲ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰੁਝਾ ਬੋਲਿਆ। ਉਸਦਾ ਖਿਆਲ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂਸ ਜਾਮੁਸ ਗਾਂ। ੩੧ ਧਰ ਯਿਸੂਸ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂਸ ਜਾਮੁਸ ਨਹੀਂ ਗਾਂ, ਯਿਸੂਸ ਇਸ਼ਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਗਾਂ। ੩੨ ਯਿਸੂਸ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂਸ ੧੨ ਭਰਾ ਸਾਂ। ਯਿਸੂਸ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਡਾ ਮਭ ਦਾ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਹੈ। ਯਿਸੂਸ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜੋ ਮਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਆਉ ਯਿਸੂਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ, ਜੋ ਗਲੇ ਮਾਡੇ ਪਿਉ ਨਾਲ ਵਰਨਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

੩੩ “ਤਾਂ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗੁਣੇਯਾਲ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਆਖਿਆ, ‘ਇਹ ਮਾਥਰ ਵਰਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ਼ਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਹੋ: ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਛੱਡ ਜਾਉ। ਆਪਣਾ ਯਿਸੂਸ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੇਲੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਜਾਉ। ੩੪ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਲੈ ਆਉ। ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਧਰਤੀ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ਼ਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਹੋ ਜਾਂ ਜਾਮੁਸ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੱਥ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਵਾਪਸ ਰਹਿ ਦਿਆਂਗਾ ਆਉ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਯਿਸੂਸ ਖਰੀਦ ਮੱਥੇਗੇ।”

੩੫ ਫੇਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੀਆਂ ਥੋਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਿਸੂਸ ਵੱਢਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਉ ਹਰ ਭਰਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਥੋਰੀ ਵਿੱਚ ਧੰਮਿਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਮਿਲੀ। ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਆਉ ਪਿਤਾ ਨੇ ਧੰਮੇ ਦੇਖੇ ਆਉ ਉਹ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਗਏ।

੩੬ ਯਾਦੂਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਬੱਚੇ ਗੁਣੇ ਲਵਾਂ? ਯਿਸੂਸ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਸਿਮਭੇਨ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਆਉ ਗੁਣੇ ਤੁਸੀਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?”

੩੭ ਧਰ ਉਥੇਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਪਿਤਾ ਜੀ, ਜੇ ਮੈਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਉ। ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ

ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗਾ।”

੩੮ ਧਰ ਯਾਦੂਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਮਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਆਉ ਉਹ ਮੇਰੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਬੱਚਿਆਂ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਰੁਝ ਵਾਖਰਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਮੇਰੀ, ਬੁੱਢੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿਉਗੇ।”

ਯਾਦੂਬ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਜਾਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

੩੯ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂਸ ਦੀ ਗੁਣੇ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਸੀ। ੪੦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਹੋਇਆ ਮਾਰਾ ਯਿਸੂਸ ਖਾ ਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਿਸੂਸ ਮੁੱਕ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਯਾਦੂਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਜਾਉ ਆਉ ਆਪਣੇ ਖਾਣ ਲਈ ਰੁਝ ਹੋਰ ਯਿਸੂਸ ਖਰੀਦ ਲਿਆਉ।”

੪੧ ਧਰ ਯਿਸੂਸ ਨੇ ਯਾਦੂਬ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਰ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗੁਣੇਯਾਲ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵਰਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।’ ੪੨ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਭੇਜ ਦਿਉਗੇ, ਫੇਰ ਯਿਸੂਸ ਉੱਥੇ ਜਾ ਮੱਥੇ ਗਾਂ ਆਉ ਯਿਸੂਸ ਖਰੀਦ ਮੱਥੇ ਗਾਂ। ੪੩ ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਯਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਵਾਪਸ ਨਾ ਆਈਏ।”

੪੪ ਯਾਦੂਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਉਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਵੇਦੀ ਹੋਰ ਭਰਾ ਸੀ? ਤੁਸੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਮਾਡੀ ਗੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ?”

੪੫ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਬੜੇ ਮਵਾਲ ਖੁੱਛੇ ਸਨ। ਉਹ ਮਾਡੇ ਆਉ ਮਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਮਾਰਾ ਰੁਝ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, ‘ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਤਾ ਗਲੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਹੋਰ ਵੇਦੀ ਭਰਾ ਵੀ ਘਰ ਹੈ?’ ਯਿਸੂਸ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਮਦੇ ਮਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਧਰ ਕਿ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਭਰਾ ਆਪਣੇ ਵੇਲੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਏਗਾ।”

੪੬ ਫੇਰ ਯਿਸੂਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦਿਉ। ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਮਾਨੂੰ ਭੇਜਣ ਗਮਿਲ ਵਰਨਾ ਲਈ ਮਿਸਰ ਜਾਣਾ ਹੀ ਧੰਮਾ ਹੈ। ਜੇ ਯਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਯਿਸੂਸ ਮਾਰੇ ਹੀ, ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਮਮੋਤ, ਮਾਰੇ ਜਾਵਾਂਗੇ। ੪੭ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਾਮ ਖਿਆਲ ਰੱਖਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਜੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਗਮੇਸਾ ਲਈ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਦੇਸ਼ ਧਰ ਮੱਥੇ ਗੇ। ੪੮ ਜੇ

ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਖਗਿਲਾਂ ਜਾਣ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਗੁਣ ਤੱਕ ਆਨਾਜ ਲਈ ਵੇ ਚਰਗ ਲਾ ਆਉਣੇ ਮਨ।”

੧੧ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਤਾ ਇਸਰਾਇਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਉ। ਘਰ ਰਾਜਘਾਲ ਲਈ ਕੁਝ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈਂਦੇ ਜਾਉ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਮੀਂ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੈ ਜਾਉ। ਉਸ ਲਈ ਕੁਝ ਸਹਿਦ, ਖਿਸਤਾ, ਬਦਾਮ, ਗੂੰਦ ਆਤੇ ਮੁਰ ਲੈ ਜਾਉ।” ੧੨ ਇਸ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖਗਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣੇ ਧੈਮੇ ਲੈ ਜਾਓ। ਉਹ ਧੈਮੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾਉ ਜਿਹੜੇ ਖਿੱਛਲੀ ਵਾਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਧਮ ਮੋੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਨ। ਸਾਇਦ ਰਾਜਘਾਲ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ੧੩ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਉ ਆਤੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਜਾਉ। ੧੪ ਮੈਂ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਰਾਜਘਾਲ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵੋ। ਮੈਂ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਆਤੇ ਸਿਮਓਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਘਰ ਲਿਆਵੇ। ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮਿਉਦਾ ਦੁੱਖ ਭੋਗਾਂਗਾ।”

੧੫ ਇਸ ਲਈ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਰਾਜਘਾਲ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖਿੱਛਲੀ ਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣੇ ਧੈਮੇ ਲੈ ਲਏ। ਇਸ ਵਾਰ, ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਆਖਰਕਾਰ, ਉਹ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਆਤੇ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਖਲੇ ਗਏ।

ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਘਰ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ

੧੬ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ, ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਲੈ ਆ। ਇੱਕ ਜਾਨਵਰ ਮਾਰ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿੰਨ੍ਹ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਆੱਜ ਦੁਖਿਹਰ ਦਾ ਭੋਜਨ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਰਨਗੇ।” ੧੭ ਨੌਕਰ ਨੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਘਰ ਲਿਆਂਦਾ।

੧੮ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਘਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਭਰਾ ਡਰੇ ਹੋਏ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਉਸ ਧੈਮੇ ਕਾਰਣ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਖਿੱਛਲੀ ਵਾਰੀ ਸਾਡੀਆਂ ਬੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਿਮ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣਗੇ। ਆਤੇ ਉਹ ਸਾਡੇ ਖੇਤੇ ਖੋਹ ਲੈਣਗੇ ਆਤੇ ਮਾਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲੈਣਗੇ।”

੧੯ ਇਸ ਲਈ ਭਰਾ ਉਸ ਨੌਕਰ ਕੋਲ ਗਏ ਜਿਹੜਾ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਘਰ ਦੇ ਪੁਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ੨੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ “ਸਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਆਮੀਂ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ: ਖਿੱਛਲੀ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਆਏ ਸੀ ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਆਨਾਜ ਖਰੀਦਣ ਆਏ ਸੀ। ੨੧-੨੨ ਘਰ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਆਮੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਰੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਆਤੇ ਮਾਨੂੰ ਹਰ ਬੇਰੀ ਵਿੱਚ

ਆਪਣੇ ਧੈਮੇ ਮਿਲੇ। ਮਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਇਹ ਉੱਥੇ ਕਿਵੇਂ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਘਰ ਆਮੀਂ ਉਹ ਧੈਮੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਧਮ ਦੇ ਸੱਕੀਏ। ਆਤੇ ਆਮੀਂ ਜਿਹੜਾ ਆਨਾਜ ਇਸ ਵਾਰੀ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਹੋਰ ਧੈਮੇ ਲਿਆਏ ਹਾਂ।”

੨੩ ਘਰ ਨੌਕਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਸਾਂਹ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਡਰੇ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਪੁਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਪੁਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਵੱਸ ਹੀ ਉਹ ਧੈਮੇ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖਿੱਛਲੀ ਵਾਰ ਆਨਾਜ ਬਦਲੇ ਮੈਨੂੰ ਧੈਮੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਮਨ।”

ਫੇਰ ਨੌਕਰ ਸਿਮਓਨ ਨੂੰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਇਆ। ੨੪ ਨੌਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਘਰ ਆਂਦਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਧੋਏ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਗ ਦਿੱਤਾ।

੨੫ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਉਹ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਮਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਦੁਖਿਹਰ ਤੱਕ ਸੁਗਾਤਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

੨੬ ਯੂਸੁਫ ਘਰ ਆਇਆ ਆਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸੁਗਾਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆਏ ਮਨ।

੨੭ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਲ ਖੁੰਛਿਆ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਡੇ ਉਸ ਬਚੁਰਗ ਖਿਤਾ ਦਾ ਕੀ ਗਲ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਕੀ ਉਹ ਗਲੇ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਆਤੇ ਰਾਜੀ-ਖੁਸੀ ਹੈ?”

੨੮ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ, ਸਾਡਾ ਖਿਤਾ ਗਲੇ ਜੀਵਿਤ ਹੈ।” ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਆੱਗੇ ਝੁਕ ਗਏ।

੨੯ ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। (ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਆਤੇ ਯੂਸੁਫ ਦੀ ਮਾਂ ਇੱਕੋ ਸੀ।) ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ?” ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ “ਪੁਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰਾ ਭਲਾ ਕਰੇ, ਪੁੱਤਰ!”

੩੦ ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਯੂਸੁਫ ਬਹੁਤ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਕੁਸਾਵੇ ਰਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਕੋਠ ਨੂੰ ਜੀ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੋਚਿਆਂ ਦੇਖਣ। ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵੱਲ ਭੱਜ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾਕੇ ਰੋ ਪਿਆ।

੩੧ ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਧੋਤਾ ਆਤੇ ਵਾਧਮ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਉੱਪਰ ਕਾਬੂ ਧਾ ਲਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਖਾਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।”

੩੨ ਨੌਕਰਾਂ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੇਜ ਉੱਤੇ ਇੱਕਲਿਆਂ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦੂਸਰੇ ਮੇਜ ਉੱਤੇ ਇੱਕਲੇ ਮਨ ਆਤੇ ਮਿਸਰੀ ਦੂਸਰੇ ਮੇਜ ਉੱਤੇ ਵਖਰੇ ਬੈਠੇ ਮਨ। ਮਿਸਰੀਆਂ

ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੀ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਟਿਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠਕੇ ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ ਗਲਤ ਹੈ।^{੩੩} ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਭਰਾ ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵਾਲੇ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਭਰਾ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਗਿਮਾਬ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਮਾਰੇ ਭਰਾ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਵੱਲ ਜੋਰਾਨੀ ਨਾਲ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ।^{੩੪} ਨੌਰ ਨੌਰ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਮੇਜ਼ ਤੋਂ ਭੋਜਨ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਲਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਘਰ ਨੌਰ ਨੌਰ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਜੋਰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਖੰਜ ਗੁਣਾ ਵੱਧੇ ਖਾਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਭਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੱਕ ਯੂਸੁਫ਼ ਨਾਲ ਖਾਣੇ ਅਤੇ ਖੀਦੇ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਤਰੀਬਨ ਸਰਾਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਏ।

ਯੂਸੁਫ਼ ਇੱਕ ਜਾਲ ਸੁੱਟਦਾ ਹੈ

੪੪ ^੧ ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਬੇਰੇ ਉਤੇ ਅਨਾਜ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿਉ ਜਿੰਨਾ ਇਹ ਚੁੱਕ ਮੱਰਣ। ਅਤੇ ਹਰੇਰ ਆਦਮੀ ਦੇ ਧੈਸੇ ਅਨਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਬੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿਉ।^੨ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦੇ ਧੈਸੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਬੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿਉ। ਘਰ ਉਸ ਦੇ ਬੇਰੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਖਾਮ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਧਿਆਲਾ ਵੀ ਰੱਖ ਦਿਉ।” ਇਸ ਲਈ ਨੌਰ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ।

^੩ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਸੁਵਖਤ ਤੇ, ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਾਪਸ ਘੱਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।^੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੂਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਅਤੇ ਆਖ, ‘ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਭਲਾ ਰੀਤਾ! ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡਾ ਬੁਰਾ ਰਿਉਂ ਰੀਤਾ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਦਾ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਧਿਆਲਾ ਰਿਉਂ ਚੋਰੀ ਰੀਤਾ ਹੈ?’^੫ ਮੇਰਾ ਸੁਲਾਮੀ ਉਸ ਧਿਆਲੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਖੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੁਪਤ ਗੱਲਾਂ ਜਾਨਣ ਲਈ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰੁਝ ਤੁਸੀਂ ਰੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਗਲਤ ਹੈ।”

^੬ ਇਸ ਲਈ ਨੌਰ ਨੇ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ ਉਹ ਜਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਭ ਬੁਝ ਰਿਹਾ ਜੇ ਰੁਝ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਮੀ।

^੭ ਘਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਨੌਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗਾਜਪਾਲ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਿਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਵੇਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ! ਾਸੀਂ ਉਹ ਧੈਸੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਮੀ ਜਿਹੜੇ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਬੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਵੱਸ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਲਾਮੀ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਚਾਂਦੀ ਜਾਂ ਸੋਨਾ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਾਸੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਰਿਸੇ ਵੀ ਬੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਧਿਆਲਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੱਰਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗੇ।”

^੮ ਨੌਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰਹਾਂਗੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ। ਘਰ ਮੈਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਧਿਆਲਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੇਰਾ ਗੁਲਾਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਸਰੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣਗੇ।”

ਜਾਲ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

^੯ ਫੇਰ ਹਰੇਰ ਭਰਾ ਨੇ ਛੋਟੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਬੇਰੀ ਘਰੀ ਉੱਤੇ ਚੋਰੀ ਰਹ ਦਿੱਤੀ।^{੧੦} ਨੌਰ ਨੇ ਬੇਰੀਆਂ ਦੇਖਣੀਆਂ ਸੁਰੂ ਰਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਤੋਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਸੁਰੂ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਖਤਮ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਬੇਰੀ ਵਿੱਚ ਧਿਆਲਾ ਲੱਭ ਲਿਆ।^{੧੧} ਭਰਾ ਘਰ ਤੋਂ ਉਦਾਸ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵੱਧੇ ਨੀਰੇ-ਨੀਰ ਰਹ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਰੀਆਂ ਵਾਪਸ ਖੇਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲੱਦ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਮਹਿਰ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਗਏ।

^{੧੨} ਅਗੂਦਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਯੂਸੁਫ਼ ਗੱਲੇ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੀ। ਭਰਾ ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਘਰੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਪਏ।^{੧੩} ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਰਿਉਂ ਰੀਤੀ? ਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵੇਲ ਗੁਪਤ ਗੱਲਾਂ ਜਾਨਣ ਦਾ ਖਾਮ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਵੇਦੀ ਵੀ ਬੰਦਾ ਇਹ ਗੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਰਹ ਮੱਰਦਾ।”

^{੧੪} ਅਗੂਦਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਨਾਬ, ਮਾਡੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ! ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਵੇਦੀ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹਾ ਵੇਦੀ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮਾਗਤ ਰਹ ਮੱਰੀਏ ਰਿ ਅਸੀਂ ਦੋਸੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਘਰ ਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੀ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਰਹਨੀ ਲਈ ਮਾਡਾ ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਸਮੇਤ, ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋਵਾਂਗੇ ਜਿਸਦੇ ਬੇਰੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਲਾ ਮਿਲਿਆ ਮੀ।”

^{੧੫} ਘਰ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਰੀ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵਾਂਗਾ! ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਬੰਦਾ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਲਾ ਚੁਰਾਇਆ ਮੀ, ਮੇਰਾ ਗੁਲਾਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਬਾਰੀ ਮਾਰੇ ਜਣੇ ਮਾਂਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਧਿਆਲੇ ਵੇਲ ਜਾ ਮੱਰਦੇ ਹੋ।”

ਅਗੂਦਾਗ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਵਰਾਲਤ ਰਹਦਾ ਹੈ

^{੧੬} ਫੇਰ ਅਗੂਦਾਗ ਯੂਸੁਫ਼ ਵੇਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਸਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਰਿਰਖਾ ਰਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਾਡ-ਮਾਡ ਗੱਲ ਰਹਨ ਦਿਉ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਾ ਹੋਣਾ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਫਿਰਉਣ ਵਾਂਗ ਹੋ।

^{੧੭} ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੀ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ ਮੀ, ‘ਰਿ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਲਾ ਜਾਂ ਭਰਾ ਹੈ?’^{੧੮} ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਮੀ, ‘ਮਾਡਾ ਧਿਆਲਾ ਹੈ-ਉਹ ਬਚੁਰਗ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਾਡਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਵੀ ਹੈ। ਮਾਡਾ ਧਿਆਲਾ ਉਸ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਲਾ ਰਹਦਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਧੈਸਾ ਹੋਇਆ ਮੀ ਜਦੋਂ ਮਾਡਾ ਧਿਆਲਾ ਬੁੱਛਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਮੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਛੋਟੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਭਰਾ ਮਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਸ ਮਾਂ ਤੋਂ ਜੰਮਿਆ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬੱਚਿਆਂ ਹੈ। ਮਾਡਾ ਧਿਆਲਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਲਾ ਰਹਦਾ ਹੈ।’^{੧੯} ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਉਸ ਭਰਾ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੇਲ ਲਿਆਉ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।’^{੨੦} ਅਤੇ

ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ, ਉਹ ਛੋਟਾ ਮੁੰਡਾ ਨਹੀਂ ਆ ਮੱਰਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਵੇਲੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਮੱਰਦਾ। ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਵਾ ਲਿਆ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਖਿਤਾ ਇੰਨਾ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ।^{੨੩} ਪਰ ਤੁਮੀਂ ਮਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ, 'ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣਾ ਯਵੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਵੇਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਂਗਾ।'^{੨੪} ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਾਮੀਂ ਵਾਧਮ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਵੇਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਮੀਂ ਆਖਿਆ ਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ।

^{੨੫} "ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਵਾਧਮ ਜਾਓ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਹੋਰ ਯਾਨਾਜ ਖਰੀਦ ਦੇ ਲਿਆਉ।'
^{੨੬} ਜ਼ਾਮੀਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਜ਼ਾਮੀਂ ਆਪਣੇ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਮੱਰਦੇ। ਰਾਜਯਾਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਉਨਾ ਚਿਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮਾਡੇ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ।'
^{੨੭} ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਖਤਨੀ ਰਾਖੇਲ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਮਨ।^{੨੮} ਮੈਂ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਰਿਸੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਜੱਥੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ।^{੨੯} ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਦੁਸਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵੇਲੋਂ ਲੈ ਜਾਵੋਗੇ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬੁੱਢਾ ਅਤੇ ਉਦਾਸ ਹੀ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗਾ।'^{੩੦} ਗੁਣ, ਜਰਾ ਮੇਰੇ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਾਮੀਂ ਆਪਣੇ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਘਰ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਮੁੰਡਾ ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਲਈ ਮਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ।^{੩੧} ਮਾਡਾ ਖਿਤਾ ਇਸ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਨਾ ਦੇਖਦੇ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ ਮਾਡਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੇਰੀ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਗ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਧਰੁੱਚਾ ਦਿਆਂਗੇ।

^{੩੨} "ਮੈਂ ਇਸ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਜੰਮੇਵਾਰੀ ਚੁੱਸੀ ਮੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ, 'ਜੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਵਾਧਮ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਲਾਇਆ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਵੇਸੀ ਠਹਿਰਾ ਮੱਰਦੇ ਹੋ।'^{੩੩} ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਾਧਮ ਜਾਣ ਦਿਉ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਠਹਿਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਂਗਾ।^{੩੪} ਜੇ ਇਹ ਮੁੰਡਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਜ਼ੁਮੁਫ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ

੪੫ ਜ਼ੁਮੁਫ ਗੁਣ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਰਾਬੂ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਿਆ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋ ਖਿਆ। ਜ਼ੁਮੁਫ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਹੋਰ ਨੂੰ ਆਖੋ ਇੱਥੇ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵੇ।" ਇਸ ਲਈ ਮਭ ਲੋਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਸਿਰਫ ਭਰਾ ਹੀ ਜ਼ੁਮੁਫ ਦੇ ਵੇਲੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਫੇਰ ਜ਼ੁਮੁਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ।^੨ ਜ਼ੁਮੁਫ ਰੋਦਾ ਰਿਹਾ

ਅਤੇ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।^੩ ਜ਼ੁਮੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਜ਼ੁਮੁਫ ਹਾਂ। ਵੀ ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਠੀਕ-ਠੀਕ ਹੈ?" ਪਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਪਏ ਹੋਏ ਅਤੇ ਡਰੇ ਹੋਏ ਮਨ।

^੪ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ੁਮੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਆਖਿਆ, "ਆਉ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਆਉ। ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਆਉ।" ਇਸ ਲਈ ਭਰਾ ਜ਼ੁਮੁਫ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਗਏ। ਅਤੇ ਜ਼ੁਮੁਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਜ਼ੁਮੁਫ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਗੁਲਾਮ ਵਜੋਂ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।^੫ ਗੁਣ, ਫਿਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਮੀਂ ਕੀਤਾ ਮੀ ਉਸ ਕਾਰਣ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਉੱਤੇ ਗੱਸਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਮੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਆਉਂਦਾ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹਾਂ।^੬ ਯਾਰਾਲ ਦਾ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਮਮਾਂ ਗੁਣ ਦੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਖੰਜ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਜਾਂ ਵਾਢੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਰਹਿਣਗੇ।^੭ ਇਸ ਲਈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਇਸ ਦੋਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਾਂ।^੮ ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਮੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਮੀ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫਿਰਉਨ ਲਈ ਖਿਤਾ ਵਾਂਗ ਬਣਾਇਆ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰ ਅਤੇ ਖੁਰੇ ਮਿਸਰ ਦਾ ਰਾਜਯਾਲ ਹਾਂ।"

ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ

^੯ ਜ਼ੁਮੁਫ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਛੇਤੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਵੇਲੇ ਜਾਓ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜ਼ੁਮੁਫ ਨੇ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ ਹੈ: 'ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦਾ ਰਾਜਯਾਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਆਉ। ਦੇਰੀ ਨਾ ਕਰੋ। ਗੁਣੇ ਆ ਜਾਓ।'^{੧੦} ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਗੱਸਨ ਦੀ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤਰੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਖਸੂ ਇੱਥੇ ਸਵਾਗਤ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ।^{੧੧} ਮੈਂ ਯਾਰਾਲ ਦੇ ਯਾਗਲੇ ਖੰਜ ਸਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਹਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

^{੧੨} "ਜ਼ੁਮੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਅਵੱਸ ਹੀ ਤੁਮੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜ਼ੁਮੁਫ ਹੀ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜ਼ੁਮੁਫ ਹੀ ਹਾਂ, ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ।^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਇੱਜ਼ਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ ਜਿਹੜੀ ਇੱਥੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਦੱਸੋ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਇੱਥੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਗੁਣ ਛੇਤੀ ਕਰੋ, ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਵਾਧਮ ਲੈ ਕੇ ਆਉ।"^{੧੪} ਫੇਰ ਜ਼ੁਮੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਪਏ।^{੧੫} ਫੇਰ ਜ਼ੁਮੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ

ਚੁੰਮਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੱਗ ਕੇ ਰੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਭਰਾ ਉਮ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ।

¹⁶ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਭਰਾ ਉਮ ਕੋਲ ਜਾਏ। ਇਹ ਖਬਰ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਨੌਰ ਘਰੁਤ ਉੱਤੇ ਜਿਤ ਮਨ। ¹⁷ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਅਨਾਜ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੈ ਜਾਣ।” ¹⁸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਮਿਸਰ ਦੀ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਜਮੀਨ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਿਵਾਰ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਖਿਹਤਰੀਨ ਭੋਜਨ ਖਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।” ¹⁹ ਫੇਰ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜੀਆਂ ਕੁਝ ਵੱਧੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਵੀ ਦਿਉ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਰਨਾਨ ਜਾਣ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ, ਮਾਰੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਰੇ ਵਾਧਮ ਆ ਜਾਣ।” ²⁰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਮਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਚਿਤਾ ਨਾ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀਆਂ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਵਾਂਗੇ।”

²¹ ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਇਹੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਹਾ ਕਿ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਫਰ ਲਈ ਕਾਫੀ ਭੋਜਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ²² ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਹੋਰ ਭਰਾ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕੱਢੇ ਦਾ ਸੁਟ ਦਿੱਤਾ। ਘਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਬਿਨਆਮੀਨ ਨੂੰ ਮੁੰਦਰ ਕੱਢੇ ਦੇ ਖੰਜ ਸੁਟ ਦਿੱਤੇ। ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਬਿਨਆਮੀਨ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ 300 ਸਿੱਕੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ²³ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਗਾਤਾਂ ਭੇਜੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੀਆਂ ਘਰੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਥੈਲੇ ਦਮ ਖੇਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲੱਦ ਦਿੱਤੇ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਵਾਧਮੀ ਮਫਰ ਲਈ ਦਮ ਖੇਤੇ ਅਨਾਜ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਲੱਦ ਹੋਏ ਵੀ ਭੇਜੇ। ²⁴ ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਿੱਧੇ ਘਰ ਜਾਇਓ। ਅਤੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਲੜਿਓ ਨਾ।”

²⁵ ਇਸ ਲਈ ਭਰਾ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਤੁਰ ਖਏ ਅਤੇ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਯਾਰੂਥ ਕੋਲ ਚੱਲੇ ਗਏ।

²⁶ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਖਿਤਾ ਜੀ, ਯੂਸੁਫ ਗਲੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ! ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਦਾ ਰਾਜਧਾਨ ਹੈ।”

ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਾ ਆਏ ਕਿ ਕੀ ਸੋਚੇ। ਖਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ²⁷ ਘਰ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਜਿਹੜੀ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਖੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਯਾਰੂਥ ਨੇ ਉਹ ਗੱਡੀਆਂ ਵੀ ਦੱਖੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਾਧਮ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਭੇਜੀਆਂ ਸਨ। ਫੇਰ ਯਾਰੂਥ ਘਰੁਤ ਉੱਤੇ ਜਿਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਘਰੁਤ ਖੁਸ ਹੋ ਗਿਆ। ²⁸ ਇਮਰਾਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ

ਯੂਸੁਫ ਅਜੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ! ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਨ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਦੱਖਣ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

ਘਰਮੇਸਰ ਇਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਤੁਮੱਲੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

੨੬ ¹ ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਏਲ ਨੇ ਮਿਸਰ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਮਫਰ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਖਹਿਲਾਂ ਇਮਰਾਏਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰ ਕੋਈ ਬਦੇਰਮਥਾ ਖਹੁੰਚਿਆ। ਉੱਥੇ ਇਮਰਾਏਲ ਨੇ ਘਰਮੇਸਰ, ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਇਮਗਾਰ ਦੇ ਘਰਮੇਸਰ, ਕੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ² ਗੁਤ ਵੇਲੇ, ਘਰਮੇਸਰ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਨਾਲ ਸੁਖਨੇ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਘਰਮੇਸਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਾਰੂਥ, ਯਾਰੂਥ।” ਅਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ।”

³ ਫੇਰ ਘਰਮੇਸਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਘਰਮੇਸਰ ਹਾਂ, ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਘਰਮੇਸਰ। ਮਿਸਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰ। ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਮਗਨ ਕੋਮ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ⁴ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਘਾਗਰ ਕੱਢ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਤੇਰੀ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ, ਘਰ ਯੂਸੁਫ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਮਰੇਗਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੱਥਾਂ ਨਾਲ ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰੇਗਾ।”

ਇਮਰਾਏਲ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

⁵ ਫੇਰ ਯਾਰੂਥ ਬਦੇਰਮਥਾ ਤੋਂ ਚੱਲ ਖਿਆ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮਫਰ ਕੀਤਾ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ, ਆਪਣੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਲੈ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਫਰ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੇਜੀਆਂ ਸਨ। ⁶ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖਸੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਏਲ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ⁷ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਖੇਤਰੇ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਖੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀਆਂ ਸਨ। ਉਸਦਾ ਮਾਰਾ ਖਰਿਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਯਾਰੂਥ ਦਾ ਖਰਿਵਾਰ

⁸ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਵਾਲੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਹ ਸਨ:

ਰਉਬੇਨ ਯਾਰੂਥ ਦਾ ਖਹਿਲਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ⁹ ਰਉਬੇਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ ਹਨੋਰ, ਫੱਲੂ, ਹੇਸਰੇਨ ਅਤੇ ਕਰਮੀ।

¹⁰ ਸਿਮਓਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ ਅਮੁਏਲ, ਆਮੀਨ, ਓਹਦ, ਯਾਰੀਨ ਅਤੇ ਮੋਗਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਉਲ ਵੀ ਸੀ (ਸਾਉਲ ਰਨਾਨੀ ਯੋਰਤ ਤੋਂ ਜੰਮਿਆ ਸੀ।)

¹¹ ਲੇਵੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ ਗੇਰਸੇਨ, ਕਰਾਥ ਅਤੇ ਮਰਾਰੀ।

¹² ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ ਏਰ, ਓਨਾਨ, ਮੇਲਾਗ, ਫਰਸ ਅਤੇ ਜਾਗਰ। (ਏਰ ਅਤੇ ਓਨਾਨ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮਰ ਗਏ

ਮਨ ਜਦੋਂ ਆਜੇ ਉਹ ਰਨਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਨ ।) ਫਰਮ ਦੇ
ਯੁੱਤਰ ਮਨ ਹਮਰੇਨ ਆਤੇ ਹਾਮੁਲ ।

੧੩ ਜਿੱਮਾਰਾਰ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਮਨ ਤੋਲਾ, ਯੁੱਵਾਹ ਯੋਬ ਆਤੇ
ਮਿਮਰੇਨ ।

੧੪ ਜਬਲੂਨ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਮਨ ਮਰਦ, ਏਲੇਨ ਆਤੇ
ਯਗਲਟੇਲ ।

੧੫ ਹੁਊਬੇਨ, ਮਿਮਓਨ, ਲੇਵੀ, ਯਹੂਦਾਹ, ਜਿੱਮਾਰਾਰ ਆਤੇ
ਜਬਲੂਨ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਉਮਦੀ ਯਤਨੀ ਲੇਯਾਹ ਤੋਂ, ਯੁੱਤਰ
ਮਨ । ਲੇਯਾਹ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਯੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਯਦਨ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ
ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ । ਉਮਦੀ ਇੱਕ ਯੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ
ਦੀਨਾਹ ਸੀ । ਉਸ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚ ੩੩ ਸਦੱਸ ਮਨ ।

੧੬ ਗਾਦ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਮਨ ਸਿਫਯੋਨ, ਹੱਸੀ, ਸੂਨੀ,
ਯਮਬੇਨ, ਏਰੀ, ਆਰੇਦੀ ਆਤੇ ਆਰਏਲੀ ।

੧੭ ਆਸਰੇ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਯਿਮਨਾਹ, ਯਿਸਵਾਹ, ਯਿਸਵੀ,
ਬਰੀਯਾਹ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਭੈਣ ਸਰਹ ਸੀ । ਬਰੀਯਾਹ
ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਮਨ ਹਬਰ ਆਤੇ ਮਲਰੀਟੇਲ ।

੧੮ ਇਹ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਉਮਦੀ ਯਤਨੀ
ਦੀ ਦਾਸੀ, ਜਿਲਫਾਹ ਤੋਂ ਮਨ । (ਜਿਲਫਾਹ ਉਹ ਦਾਸੀ ਸੀ
ਜੋ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯੀ ਲੇਯਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ । ਇਸ
ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚ ੧੬ ਸਦੱਸ ਮਨ ।)

੧੯ ਬਿਨਆਮੀਨ ਵੀ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ।

ਬਿਨਆਮੀਨ ਯਾਰੂਬ ਦਾ ਸਾਥੇਲ ਤੋਂ, ਯੁੱਤਰ ਸੀ
(ਯੂਸੁਫ ਵੀ ਸਾਥੇਲ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਸੀ, ਯਰ ਯੂਸੁਫ
ਯਹਿਲਾਨ ਹੀ ਮਿਮਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ।)

੨੦ ਮਿਮਰ ਵਿੱਚ, ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਦੋ ਯੁੱਤਰ ਮਨ, ਮਨੱਸਹ ਆਤੇ
ਇਫਰਾਈਮ । (ਯੂਸੁਫ ਦੀ ਯਤਨੀ ਉਨ ਸਹਿਰ ਦੇ
ਜਾਜਰ ਯੇਟੀਫਰਾ ਦੀ ਯੀ, ਆਮਨਥ ਸੀ ।)

੨੧ ਬਿਨਆਮੀਨ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਮਨ ਬਲਾ, ਬਰਦ, ਆਸਬੇਲ,
ਗੇਰਾ, ਨਾਮਾ, ਏਰੀ, ਰੇਸ, ਮੁੱਫੀਮ, ਹੁੱਫੀਮ ਆਤੇ
ਆਰਦ ।

੨੨ ਉਹ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਯੁੱਤਰ, ਉਮਦੀ ਯਤਨੀ ਸੱਬੇਲ ਦੀ ਸੁੱਬੇ,
ਇਸ ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚ ੧੪ ਸਦੱਸ ਮਨ ।

੨੩ ਦਾਨ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਹੁਸੀਮ ਸੀ ।

੨੪ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਮਨ ਯਗਸਟੇਲ, ਸੂਨੀ, ਯੇਸਰ
ਆਤੇ ਸਿੱਲੇਮ ।

੨੫ ਇਹ ਯਾਰੂਬ ਆਤੇ ਬਿਲਹਾਹ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਮਨ । (ਬਿਲਹਾਹ
ਉਹ ਦਾਸੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯੀ ਸਾਥੇਲ
ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।) ਇਸ ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚ ੭ ਸਦੱਸ ਮਨ ।

੨੬ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ,
ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਮਿਮਰ ਵਿੱਚ ਗਏ ਮਨ, ੬੬ ਸੀ ।
(ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਯੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗਿਣਤੀ
ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।) ੨੭ ਇਨਹਾਂ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ, ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਦੋ ਯੁੱਤਰ ਮਨ । ਉਹ ਮਿਮਰ ਵਿੱਚ
ਜਨਮੇ ਮਨ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਮਰ ਵਿੱਚ ਯਾਰੂਬ ਦੇ
ਯਰਿਵਾਹ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ ੭੦ ਸੀ ।

ਇਸਰਾਏਲ ਮਿਮਰ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦਾਹ ਹੈ

੨੮ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨਾਲ ਮੁਲਾਰਾਤ ਕਰਨ ਲਈ
ਯਹਿਲਾਨ ਯਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ । ਯਹੂਦਾਹ ਗੋਸਨ ਦੀ ਯਰਤੀ
ਉੱਤੇ ਯੂਸੁਫ ਰੋਲ ਗਿਆ । ਫੇਰ ਯਾਰੂਬ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ
ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਗਏ । ੨੯ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਯਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ
ਉਸਦਾ ਧਿਤਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣਾ
ਸੱਬ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ
ਮਿਲਣ ਲਈ ਗੋਸਨ ਚੱਲਾ ਗਿਆ । ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਗਲ ਨਾਲ ਚਿੰਬੜ ਗਿਆ
ਆਤੇ ਕਾਫੀ ਚਿਰ ਰੋਂਦਾ ਰਿਹਾ ।

੩੦ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੁਣ ਮੈਂ
ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਮਰ ਸੱਕਾਂਗਾ । ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਚਿਹਰਾ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ
ਆਤੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਹਾਲੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ।”

੩੧ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦੇ
ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਯਰਿਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਜਾਕੇ
ਖਬਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਆ ਗਏ ਹੋ । ਮੈਂ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ
ਆਖਾਂਗਾ, ‘ਮੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦੇ ਬਾਰੀ ਦੇ
ਯਰਿਵਾਹਾਂ ਨੇ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਆਤੇ ਇੱਥੇ
ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆ ਗਏ ਹਨ । ੩੨ ਉਹ ਆਜੜੀਆਂ ਦਾ ਯਰਿਵਾਹ
ਹਨ । ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭੇਡਾਂ ਆਤੇ ਯਸੂ ਰੱਖੇ ਹਨ । ਆਤੇ
ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਯਸੂ ਆਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ
ਲੈ ਆਂਦੀਆਂ ਹਨ ।’ ੩੩ ਜਦੋਂ ਫਿਰਉਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਦੇਗਾ, ਉਹ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੁੱਛੇਗਾ, ‘ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ?’ ੩੪ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ
ਦੱਸਣਾ, ‘ਆਮੀਂ ਆਜੜੀ ਹਾਂ । ਆਮੀਂ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ
ਆਜੜੀ ਹੀ ਕਰੇ ਹਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਵਾਂਗ ।’
ਫੇਰ ਫਿਰਉਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੋਸਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦੀ
ਆਗਿਆ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ । ਮਿਸਰੀ ਲੋਕ ਆਜੜੀਆਂ ਨੂੰ ਯਮੱਦ
ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗੋਸਨ ਵਿਖੇ
ਕਰੋ ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਗੋਸਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

੩੫ ਯੂਸੁਫ ਫਿਰਉਨ ਰੋਲ ਗਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ,
“ਮੇਰਾ ਧਿਤਾ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ
ਯਰਿਵਾਹ ਇੱਥੇ ਆ ਗਏ ਹਨ । ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨਹਾਂ
ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਸੂ ਆਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰਾ ਮਾਲ ਯਨ ਵੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ
ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ । ਉਹ
ਹੁਣ ਗੋਸਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਨ ।” ੩੬ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਦੇ
ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯੰਜਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਕਿ
ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ।

੩ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕੰਮ
ਕਰਦੇ ਹੋ?”

ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਜੂਰ, ਆਮੀਂ ਆਜੜੀ ਹਾਂ ।
ਆਤੇ ਸਾਡੇ ਯੁਰਖੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਨ ਆਜੜੀ ਹੀ ਮਨ ।”
੪ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਰਾਲ ਦੀ ਹਾਲਤ
ਕਿਵੇਂ ਚਲਦੀ ਹੈ? ਸਾਡੇ ਯਸੂਆਂ ਲਈ ਖਾਹ

ਵਾਲੇ ਰੋਈ ਵੀ ਖੇਤ ਨਹੀਂ ਬਚੇ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਾਮੀਂ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆ ਗਏ ਹਾਂ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਸੋਮਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਿਉ।”

੧੭ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰਾ ਖਿਤਾ ਆਉ ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਏ ਹਨ। ੧੮ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਰੋਈ ਵੀ ਥਾਂ ਚੁਣ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਆਉ ਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਮਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇ, ਆਉ ਜੇ ਉਹ ਮਾਗਰ ਆਜ਼ੀ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਯਸੂਫ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਵੀ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ।”

੧੯ ਤਾਂ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸੱਦਿਆ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਾਮੀਨ ਦਿੱਤੀ।

੨੦ ਆਉ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਡੀ ਕਿੰਨੀ ਉਮਰ ਹੈ?”

੨੧ ਆਰੂਥ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਹੈ, ਖਰ ਮੇਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ ੧੩੦ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਖਰਥੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਜੀਵੇ ਸਨ।”

੨੨ ਆਰੂਥ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਾਮੀਨ ਦਿੱਤੀ। ਫੇਰ ਆਰੂਥ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

੨੩ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਆਉ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਆਉ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਮੀਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਮਿਸਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਜ਼ਾਮੀਨ ਸੀ, ਦੇਸ ਦੇ ਖਰਥੀ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਰਾਮਸੇਸ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ।

੨੪ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ, ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਦਾ ਆਨਾਜ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਯੂਸੁਫ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜ਼ਾਮੀਨ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ

੨੫ ਆਨਾਜ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਮਾੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਨਾਜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਿਸਰ ਆਉ ਕਨਾਨ ਇਸ ਮੰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਰਣ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬ ਹੋ ਗਏ। ੨੬ ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਆਨਾਜ ਖਰੀਦਿਆ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਯੈਸਾ ਬਚਾਇਆ ਆਉ ਇਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰ ਲੈ ਆਇਆ। ੨੭ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਦ, ਮਿਸਰ ਆਉ ਕਨਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਰੋਈ ਯੈਸਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰਾ ਯੈਸਾ ਆਨਾਜ ਖਰੀਦਣ ਉੱਤੇ ਖਰਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕ ਯੂਸੁਫ ਕੋਲ ਗਏ ਆਉ ਆਪਣੇ ਲੋਕ, “ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨੂੰ ਆਨਾਜ ਦਿਉ। ਮਾੜਾ ਯੈਸਾ ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਖਾਵਾਂਗੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਖਦਿਆਂ-ਦੇਖਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗੇ।”

੨੮ ਖਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯਸੂਫ ਦੇ ਦਿਉ ਆਉ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਨਾਜ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ੨੯ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯਸੂਫ ਆਉ ਖੋੜਿਆ ਆਉ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਬਦਲੇ ਆਨਾਜ ਖਰੀਦ ਲਿਆ। ਆਉ ਉਸ ਮਾਲ, ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਸੂਫ ਲੈ ਲਈ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਨਾਜ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

੩੦ ਖਰ ਆਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ, ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਆਨਾਜ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਰੋਈ ਯਸੂਫ ਬੱਚਿਆਂ ਆਉ ਨਾ ਹੀ ਕੁਝ ਹੋਰ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਯੂਸੁਫ ਕੋਲ ਗਏ ਆਉ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਰੋਈ ਯੈਸਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਆਉ ਮਾਡੇ ਮਾਰੇ ਯਸੂਫ ਵੀ ਗੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਗੁਣ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ-ਮਿਸਰ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ-ਮਾਡੇ ਸਰੀਰ ਆਉ ਮਾਡੀ ਜ਼ਾਮੀਨ।” ੩੧ ਆਦਮ ਹੀ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਖਦਿਆਂ-ਦੇਖਦਿਆਂ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਖਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਆਨਾਜ ਦੇ ਦੇਵੋਗੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਾਮੀਨ ਦੇ ਦਿਆਂਗੇ ਆਉ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਮਾਨੂੰ ਖੀਜ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਜੇ ਅਸੀਂ ਖੀਜੇ ਨਾ ਸੱਕੀਏ। ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਾਂਗੇ, ਮਰਾਂਗੇ ਨਹੀਂ। ਆਉ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਫੇਰ ਆਨਾਜ ਉਗਾਵਾਂਗੇ।”

੩੨ ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਿਸਰ ਦੀ ਮਾਰੀ ਜ਼ਾਮੀਨ ਖਰੀਦ ਲਈ। ਮਿਸਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਖੇਤ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਬਹੁਤ ਭੁੱਖੇ ਸਨ। ੩੩ ਆਉ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਗਏ। ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਲੋਕ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਸਨ। ੩੪ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਜ਼ਾਮੀਨ ਜਿਹੜੀ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਉਹ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਾਮੀਨ ਸੀ। ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਾਮੀਨ ਵੇਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਉਜਰਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਸ ਯੈਸੇ ਨਾਲ ਖਾਣ ਲਈ ਆਨਾਜ ਖਰੀਦਦੇ ਸਨ।

੩੫ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਉ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਾਮੀਨ ਨੂੰ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੀਜ ਦਿਆਂਗਾ, ਆਉ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਾਈ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹੋ।” ੩੬ ਵਾਢੀਆਂ ਵੇਲੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਖੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਖੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਹਿੱਸੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰੱਖ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਖੀਜਾਂ ਨੂੰ ਆਨਾਜ ਲਈ ਆਉ ਆਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਲਈ ਰੱਖ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖਰੀਦਾਰਾਂ ਆਉ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਖਰਵਰਿਸ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹੋ।”

੩੭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੀਆਂ ਜਾਨਾ ਬਚਾਈਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਜੂਰ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਰਹਾਂਗੇ।”

੩੮ ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਆਉ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਰਤੀ ਦੀ ਉਥਲ ਦਾ ਖੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਮਾਰੀ ਜ਼ਾਮੀਨ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਉਹੀ ਜ਼ਾਮੀਨ ਜਿਹੜੀ ਉਸਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਾਮੀਨ ਹੈ।

“ਮੈਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਦਫਨਾਉਣਾ”

੨੭ ਇਸਰਾਏਲ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰ ਗਿਆ। ਉਹ ਗੋਸ਼ਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਉਸਦਾ ਯਰਿਵਾਹ ਵੱਧ ਫੁੱਲ ਰੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਧਰਤੀ ਮਿਲੀ।

੨੮ ਯਾਕੂਬ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ੧੭ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਯਾਕੂਬ ੧੪੭ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ੨੯ ਗੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਸੌਂਦਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਗੱਥ ਮੇਰੀ ਲੱਤ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖ ਆਤੇ ਇਰਰਾਹ ਰਹ। ਇਰਰਾਹ ਰਹ ਰਿ ਤੂੰ ਉਹੀ ਰਹੇਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਾਂਗਾ ਆਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਧਰਤੀ ਵਫਾਦਾਰ ਰਹੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਰਾ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਫਨਾਉਣਾ।

੩੦ ਮੈਨੂੰ ਉਮੇ ਥਾਂ ਦਫਨਾਉਣਾ ਜਿੱਥੇ ਮੇਰੇ ਧਰਥੇ ਦਫਨ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਵੀਂ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਯਰਿਵਾਹ ਦੇ ਰਖਰਖਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾ ਦੇਵੀਂ।”

ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਇਰਰਾਹ ਰਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰਹਾਂਗਾ।”

੩੧ ਫੇਰ ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਰਰਾਹ ਰਹ।” ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਹੀ ਰਨ ਦੀ ਰਮਥ ਖਾਧੀ। ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਆਪਣੇ ਬਿਸਤਰੇ ਦੇ ਸਰਾਹਣੇ ਤੇ ਝੁਰ ਗਿਆ। *

ਮਨੱਸਹ ਆਤੇ ਇਫਰਾਈਮ ਲਈ ਯਮੀਸਾਂ

੧੪੮ ਮਥੇ ਬਾਦ, ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਧਿਤਾ ਬਹੁਤ ਬਿਮਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਮਨੱਸਹ ਆਤੇ ਇਫਰਾਈਮ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਵੱਲ ਗਿਆ। ੨ ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ ਆਇਆ, ਰਿਸੇ ਨੇ ਯਾਕੂਬ ਨੂੰ ਆਖਿਆ “ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਯੂਸੁਫ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਇਆ ਹੈ।” ਇਸਰਾਏਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਬਹੁਤ ਜਿਲਾਦੇ ਧਰਮੰਨ ਹੋਇਆ ਆਤੇ ਬਿਸਤਰੇ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ।

੩ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰਨਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੁਚ ਵਿਖੇ, ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਧਰਗਟਿਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਯਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵੱਡਾ ਧਰਿਵਾਹ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਯੋਲਾਦ ਦੇਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਹਾਨ ਲੈਰ ਬਣੋਗੇ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਸਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਿਵਾਹ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।” ੫ ਆਤੇ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਤੇਰੇ ਦੋਵੇਂ ਖੁੱਤਰ, ਇਫਰਾਈਮ ਆਤੇ ਮਨੱਸਹ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰਉਬੇਨ

ਆਤੇ ਸਿਮਓਨ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ। ੬ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮੁੰਡੇ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਹੋਣਗੇ। ਮੇਰੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਰ ਜੇ ਤੇਰੇ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ ਹੋਣੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਹੋਣਗੇ। ਧਰ ਉਹ ਇਫਰਾਈਮ ਆਤੇ ਮਨੱਸਹ ਲਈ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ-ਯਰਬਾਤ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਫਰਾਈਮ ਆਤੇ ਮਨੱਸਹ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੰਡਾਉਣਗੇ। ੭ ਧਰਨ ਯਰਾਮ ਤੋਂ ਸਫਰ ਰਦਦੇ ਹੋਏ ਰਾਖੇਲ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਰੀਤਾ। ਉਹ ਰਨਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਰੀ ਸੀ। ਯਮੀਂ ਗਲੇ ਯਫਰਾਤ ਵੱਲ ਸਫਰ ਰਹ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਮੇ ਯਫਰਾਤ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਦਫਨ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।” (ਯਫਰਾਤ ਬੇਤਲਹਮ ਹੈ।)

੮ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ। ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੁੰਡੇ ਕੌਣ ਹਨ?”

੯ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਹਨ। ਇਹ ਉਹ ਮੁੰਡੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਮੀਸ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

੧੦ ਇਸਰਾਏਲ ਬਹੁਤ ਬਿਰਥ ਸੀ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰ ਰਮਜ਼ੇਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖੁੱਟਿਆ। ੧੧ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਮੁੜ ਕੇ ਤੇਰਾ ਚਿਹਰਾ ਦੇਖਾਂਗਾ। ਧਰ ਦੇਖੋ; ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੂੰ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦਿਆ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।”

੧੨ ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਗੋਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਧਿਤਾ ਯੱਗੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਝੁਰ ਗਏ। ੧੩ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਇਫਰਾਈਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਆਤੇ ਮਨੱਸਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਬਿਠਾਇਆ। (ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਫਰਾਈਮ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਸੀ ਆਤੇ ਮਨੱਸਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਸੀ।) ੧੪ ਧਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਵੱਧਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸੱਜਾ ਗੱਥ ਛੋਟੇ ਮੁੰਡੇ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ। ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖੱਬਾ ਗੱਥ ਵੱਡੇ ਮੁੰਡੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੱਥ ਮਨੱਸਹ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਭਾਵੇਂ ਮਨੱਸਹ ਧਹਿਲੇਠਾ ਸੀ। ੧੫ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਯਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਆਤੇ ਆਖਿਆ,

“ਮੇਰੇ ਧਰਥਿਆਂ, ਯਥਰਾਗਮ ਆਤੇ ਇਸਹਾਰ ਨੇ, ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਸੀ।

ਆਤੇ ਉਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਮੇਰੀ ਯਗਵਾਈ ਰੀਤੀ ਹੈ।

੧੬ ਉਹ ਦੂਤ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਸੀ।

*੪:੨੭-੩੧ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ... ਗਿਆ ਜਾਂ, “ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੰਡੇ ਦਾ ਸਰਾਹਾ ਲੈ ਕੇ ਉਧਾਮਨਾ 'ਚ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਝੁਰਾਇਆ। ਤੰਡੇ ਲਈ ਹਿਬਰੂ ਦਾ ਸਬਦ “ਬਿਸਤਰੇ” ਸਬਦ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈ ਆਤੇ ਉਧਾਮਨਾ ਲਈ ਸਬਦ ਦਾ ਯਰਥ “ਝੁਰਣਾ” ਜਾਂ “ਲਟ ਜਾਣਾ” ਹੈ।

ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਯੁਰਾਰਥਨਾ ਰਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਯਮੀਮ ਦੇਵੇ।

ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਯਾਤੇ ਮਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਯਾਬਰਾਹਾਮ ਯਾਤੇ ਇਮਹਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਮਿਲੇਗਾ।

ਮੈਂ ਯੁਰਾਰਥਨਾ ਰਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵੱਧ ਫੁੱਲ ਦੇ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਯਰਿਵਾਰ ਯਾਤੇ ਰੋਮਾਂ ਬਨਣ।”

੧੭ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਯਾਧਣਾ ਮੱਜਾ ਗੱਥ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਯਾਧਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਗੱਥ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਹਟਾਰੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

੧੮ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਯਾਧਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਯਾਧਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਯਾਧਣਾ ਮੱਜਾ ਗੱਥ ਗਲਤ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਮਨੱਸਹ ਯਹਿਲੋਠਾ ਹੈ। ਯਾਧਣਾ ਮੱਜਾ ਗੱਥ ਉਸ ਉੱਤੇ ਰੱਖੋ।”

੧੯ ਯਰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਯਾਤੇ ਯਾਧਿਆ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਖੁੱਤਰ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਮਨੱਸਹ ਯਹਿਲੋਠਾ ਹੈ ਯਾਤੇ ਉਹ ਮਹਾਨ ਬਣੇਗਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾਮਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਰ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਵੱਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਾਤੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦਾ ਯਰਿਵਾਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

੨੦ ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਯਮੀਮ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਯਮੀਮ ਦੇਣਗੇ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਲੈਣਗੇ। ਉਹ ਯਾਧਣਗੇ, ‘ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਫਰਾਈਮ ਯਾਤੇ ਮਨੱਸਹ ਵਰਗਾ ਬਣਾਵੇ।”

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਇਫਰਾਈਮ ਨੂੰ ਮਨੱਸਹ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਰੁਤਬਾ ਦਿੱਤਾ।

੨੧ ਫੋਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਯਾਧਿਆ, “ਦੇਖ, ਮੇਰੇ ਦੇਹਾਂਤ ਦਾ ਮਮਾਂ ਤਰੀਬਨ ਯਾ ਚੁੱਚਾ ਹੈ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਗਲੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਯਗਵਾਈ ਦੇਵੇਗਾ।

੨੨ “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਨਾਲੋਂ, ਇੱਕ ਭਾਗ ਵੱਧ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਹ ਯਰਬਤ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਯਮੇਰੀ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੀ ਤਲਵਾਰ ਯਾਤੇ ਮੇਰੇ ਯਨੁੱਖ ਨਾਲ ਲਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਦੇ ਉਸ ਭਾਗ ਲਈ ਲੜਨ ਦੀ ਖਾਤਰ ਯਾਧਣੀ ਤਲਵਾਰ ਯਾਧਣੇ ਯਨੁੱਖ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ ਸੀ ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਸੀ।”

ਯਾਰੂਬ ਯਾਧਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਯਮੀਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

੧੯ ਫੋਰ ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਯਾਧਣੇ ਮਾਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰੇਲ ਮਾਂਦਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਖੁੱਤਰੇ, ਮੇਰੇ ਰੇਲ ਇੱਥੇ ਯਾਓ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਰੀ ਵਾਧੇਰੇਗਾ।

੨ “ਮਾਰੇ ਇੱਥੇ ਹੋਰੇ ਯਾਓ ਯਾਤੇ ਮੁਣੇ, ਯਾਰੂਬ ਦਿਉ ਖੁੱਤਰੇ। ਯਾਧਣੇ ਖਿਤਾ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਗੱਲ ਮੁਣੇ।

ਰੁਊਬੇਨ

੩ “ਰੁਊਬੇਨ, ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਯਹਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈਂ, ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਯਹਿਲਾ ਬੱਚਾ ਹੈਂ,

ਮੇਰੀ ਮਰਦਾਨਗੀ ਦਾ ਯਹਿਲਾ ਮਬੂਤ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਭ ਤੋਂ ਇੱਜਤਦਾਰ ਯਾਤੇ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਮੇਰ ਸੀ।

੪ ਯਰ ਤੇਰਾ ਜਜਬਾ ਗੜ੍ਹ ਵਰਗਾ ਸੀ, ਤੇਰਾ ਇਸ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮਭ ਤੋਂ

ਵੱਧ ਇੱਜਤਦਾਰ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗਾ।

ਤੂੰ ਯਾਧਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਯਲੰਥ ਉੱਤੇ ਜਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੀ ਯਾਤੇ ਉਸਦੀ ਇੱਕ ਯਤਨੀ ਨਾਲ ਜਾ ਸੁੱਤਾ ਸੀ।

ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਬਿਸਤਰ ਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਰੀਤਾ

ਸੀ ਜਿਸ ਬਿਸਤਰ ਉੱਤੇ ਤੂੰ ਲੇਟਿਆ ਸੀ।

ਸਿਮਓਨ ਯਾਤੇ ਲੋਵੀ

੫ “ਸਿਮਓਨ ਯਾਤੇ ਲੋਵੀ ਦੇਵੋ ਭਰਾ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਧਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਯਮੰਦ ਹੈ।

੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਧਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ।

ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਧਤ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਯੇਵਾਨ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੰਦੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਯਾਤੇ ਦਿਲ ਯਰਚਾਵੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਇਆ ਸੀ।

੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਮਰਾਧ ਹੈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਖ਼ਤ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਜਾਲਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਗ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਰੂਬ ਦੀ ਯਰਤੀ ਯੰਦਰ ਯਾਧਣੀ ਯਰਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ।

ਉਹ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਯੰਦਰ ਫੈਲ ਜਾਣਗੇ।

ਯਹੂਦਾ

੮ “ਯਹੂਦਾ, ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਤੇਰੀ ਉਮਤਤਿ ਰਰਨਗੇ।

ਤੂੰ ਯਾਧਣੇ ਦੁਸਮਣਾ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਤੇਰੇ ਯੱਗੇ ਝੁਰਣਗੇ।

੯ ਯਹੂਦਾ ਤੂੰ ਬੱਬਰ ਮੇਰ ਵਰਗਾ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ, ਤੂੰ ਯਾਧਣੇ ਸਿਰਾਰ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਬੱਬਰ ਮੇਰ ਵਰਗਾ ਹੈ।

ਯਹੂਦਾ ਬੱਬਰ ਮੇਰ ਵਰਗਾ ਹੈ।

ਉਹ ਯਾਰਾਮ ਰਹਨ ਲਈ ਨੋਟਿਯਾ ਹੋਇਯਾ ਹੈ, ਯਾਤੇ
 ਵੇਈ ਇੰਨਾ ਬਹਾਦਰ ਨਹੀਂ ਰਿ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ
 ਤੰਗ ਰਹੇ।

¹⁰ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਆਦਮੀ ਰਾਜੇ ਹੋਣਗੇ।
 ਯਮਲੀ ਰਾਜੇ ਦੇ ਆਉਣ ਤੀਰ ਸਾਹੀ ਰਾਜ-ਦੰਡ,
 ਉਸ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗਾ।
 ਫੇਰ ਵੇਮਾਂ ਉਸਦਾ ਧਾਲਣ ਰਹਨਗੀਯਾਂ।

¹¹ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀ ਵੇਲ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇਗਾ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਜਵਾਨ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਸਭਾ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਅੰਗੂਰੀ
 ਵੇਲ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇਗਾ।

ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਮੈਯਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਧੇ ਖੇਣ ਲਈ
 ਵਰਤੇਗਾ।

¹² ਮੈਯਾ ਖੀਣ ਰਾਰਣ ਉਸ ਦੀਯਾਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹਨ।
 ਦੁੱਧ ਖੀਣ ਰਾਰਣ ਉਸ ਦੇ ਦੰਦ ਚਿੱਟੇ ਹਨ।

ਜਬੂਲਨ

¹³ “ਜਬੂਲਨ ਸਾਗਰ ਵੇਢੇ ਰਹੇਗਾ।
 ਉਸਦਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੱਟ ਜਗਾਜਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਯਾਤ
 ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਉਸਦੀ ਯਰਤੀ ਦੂਰ ਮੀਦੇਨ ਸਹਿਰ ਤੀਰ ਫੈਲੀ
 ਹੋਵੇਗੀ।

ਜਿੱਸਾਰਾਹ

¹⁴ “ਜਿੱਸਾਰਾਹ ਉਸ ਖੇਤੇ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਖਤ
 ਮਿਹਨਤ ਰੀਤੀ ਹੈ।
 ਉਹ ਭਾਰਾ ਖੋਝ ਚੁੱਰਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਲੋਟ ਜਾਵੇਗਾ।
¹⁵ ਉਹ ਦੇਖੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਯਾਰਾਮਗਾਹ ਚੰਗੀ ਹੈ।
 ਉਹ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਸੁਹਾਵਣੀ ਦੇਖੇਗਾ।
 ਫੇਰ ਉਹ ਭਾਰੇ ਖੋਝ ਚੁੱਰਣ ਲਈ ਮੰਨ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਵਾਂਗ ਵੇਮ ਰਹਨ ਲਈ ਮੰਨ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਾਨ

¹⁶ “ਦਾਨ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰ ਯਰਿਵਾਹਾਂ ਵਾਂਗ
 ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਰਹੇਗਾ।
¹⁷ ਦਾਨ ਸੜਕ ਦੇ ਵੇਢੇ
 ਸੱਧ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਖਤਰਨਾਕ ਸੱਧ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ
 ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਖਿਯਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਸੱਧ ਖੋਝੇ ਦਾ ਧੈਰ ਡੱਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ,
 ਯਾਤੇ ਸਵਾਹ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਤਿੰਗ ਧੈਂਦਾ ਹੈ।
¹⁸ “ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮੁਰਤੀ ਲਈ ਉਤੀਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਗਾਦ

¹⁹ “ਲੁਟੇਰਿਯਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਟੇਲਾ, ਗਾਦ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ
 ਰਹੇਗਾ।
 ਯਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਛਾਧਾ ਮਾਰੇਗਾ।

ਯਾਮੋਰ

²⁰ “ਯਾਮੋਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਚੰਗਾ ਯਨਾਜ
 ਉਗਾਵੇਗੀ,
 ਉਸ ਵੇਲ ਉਹ ਭੋਜਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਲਾਈਰ
 ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਫਤਾਲੀ

²¹ “ਨਫਤਾਲੀ ਯਜਾਦ ਭੱਜਦੇ ਹਿਰਨ ਵਰਗਾ ਹੈ,
 ਜੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹਿਰਨੋਟਿਯਾਂ ਨੂੰ ਧੈਂਦਾ ਰਹਦਾ ਹੈ।

ਯੂਸੁਫ

²² “ਯੂਸੁਫ ਬਹੁਤ ਸਫਲ ਹੈ। ਯੂਸੁਫ ਫਲ ਨਾਲ ਲੱਦੀ
 ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲ,
 ਚਮਭੇ ਲਾਗੇ ਉੱਗ ਰਹੀ ਵੇਲ ਵਾਂਗ,
 ਯਾਤੇ ਵੇਧ ਉੱਤੇ ਉੱਗ ਰਹੀ ਵੇਲ ਵਾਂਗ ਹੈ।

²³ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰੀ ਉਸ ਦੇ
 ਖਿਲਾਫ ਬਹੁਤ ਜਿਯਾਦਾ ਲੜੇ।
 ਤੀਰਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਰ ਉਸੇ ਵੈਰੀ ਹੋ ਗਏ।

²⁴ ਯਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤਵਰ ਰਮਾਨ ਨਾਲ ਯਾਤੇ
 ਗੁਨਰ ਭਰੇ ਹਥਿਯਾਹਾਂ ਨਾਲ ਜੰਗ ਜਿੱਤ ਗਿਯਾ।

ਉਹ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਯਾਦੂਬ ਧਾਮੋਂ, ਯਾਯਾਲੀ ਧਾਮੋਂ,
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਚੱਟਾਨ ਧਾਮੋਂ,

²⁵ ਤੁਗਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਧਾਮੋਂ, ਤਾਰਤ ਗਮਿਲ
 ਰਹਦਾ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਗਾਨੂੰ ਯਮੀਮ ਦਿੰਦਾ
 ਹੈ।

“ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਯਮੀਮ ਦੇਵੇ ਯਾਤੇ
 ਉੱਧਰੋਂ ਯਾਰਾਮ ਤੋਂ ਯਮੀਮਾਂ ਦੇਵੇ,
 ਯਾਤੇ ਹੋਟਾਂ ਤੂੰਧ ਵਿੱਚੋਂ ਯਮੀਮਾਂ ਦੇਵੇ।
 ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਛਾਤੀ ਯਾਤੇ ਤੂੰਧ ਤੋਂ ਯਮੀਮਾਂ ਦੇਵੇ।

²⁶ ਮੇਰੇ ਮਾਧਿਯਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗੀਯਾਂ ਗੱਲਾਂ
 ਵਾਧਰੀਯਾਂ ਮਨ।

ਯਾਤੇ ਮੈਂ, ਤੁਗਾਡਾ ਖਿਤਾ, ਹੋਰ ਵੀ ਸੁਭਾਗਾ ਮਾਂ।
 ਤੇਰਿਯਾਂ ਭਰਾਵਾ ਨੇ ਤੇਰੇ ਲਈ ਤੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਯਾ।
 ਯਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀਯਾਂ ਯਮੀਮਾਂ
 ਇਰੱਠੀਯਾਂ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਯਹਾਡਾ ਵਾਂਗ
 ਉੱਚੀਯਾਂ ਹਨ।

ਬਿਨਯਾਮੀਨ

²⁷ “ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਭੁੱਖੇ ਬਥਿਯਾਡ ਵਾਂਗ ਹੈ।
 ਉਹ ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਮਾਰਦਾ ਯਾਤੇ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਸਾਮ ਨੂੰ ਬੱਚਿਯਾਂ ਹੋਇਯਾ ਸਾਂਝਾ ਰਹਦਾ ਹੈ।”

²⁸ ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ 12 ਯਰਿਵਾਹ ਹਨ। ਯਾਤੇ ਇਹ
 ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਯਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਯਾਧੀਯਾਂ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਹੀ ਯਮੀਮ ਦਿੱਤੀ
 ਜੇ ਉਸ ਲਈ ਦੁਰਵੀਂ ਮੀ। ²⁹ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯੁਗਥੀਆਂ ਨਾਲ ਹਿੱਤੀ ਯਫ਼ਰੋਨ ਦੇ ਖੇਤ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਵੇ।”^{੩੦} ਉਹ ਗੁਫਾ ਮਮਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਰਫੇਲਾਹ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਰਠਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਯਥਰਾਹਾਮ ਨੇ ਉਹ ਖੇਤ ਯਫ਼ਰੋਨ ਤੋਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਰਬਰਮਤਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ।^{੩੧} ਯਥਰਾਹਾਮ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧਰਤੀ ਮਾਰਾਹ ਉਸੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਦਫਨ ਹਨ। ਇਸਗਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧਰਤੀ ਸਿਬਰਾਹ ਉਸੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਦਫਨ ਹਨ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਲੇਲਾਹ ਨੂੰ ਉਸੇ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਸੀ।^{੩੨} ਇਹ ਗੁਫਾ ਉਸ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਹਿੱਤੀ ਲੋਕਾਂ ਖਾਸੇ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।^{੩੩} ਜਦੋਂ ਯਾਬੂਬ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਗਏ, ਉਹ ਲੋਟ ਗਿਆ, ਆਪਣੇ ਖੈਰ ਬਿਮਤਰ ਉੱਤੇ ਟਿਕਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਮਰ ਗਿਆ।

ਯਾਬੂਬ ਦਾ ਸਮੱਰਾਹ

੫੦ ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਚਿੱਬੜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਲੱਗ ਕੇ ਰੋ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੰਮਣ ਲੱਗਾ।^੧ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਹਰੀਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਉੱਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਲਾਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਿਸਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਖਾਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ੪੦ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਉਸ ਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਲਾਈਆਂ।^੨ ਜਦੋਂ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਖਾਮ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਫਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ੪੦ ਦਿਨ ਟਿੱਤਜਾਰ ਕੀਤਾ। ਫੇਰ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਯਾਬੂਬ ਦਾ ਖਾਮ ਮਖੋਂ ਤੱਕ ਮੋਗ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਮਖੋਂ ੭੦ ਦਿਨ ਦਾ ਸੀ।

“ਸੱਤਰ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ, ਮੋਗ ਦਾ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਯਥਿਰਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰਿਠਥਾ ਕਰਕੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੋ: “ਜਦੋਂ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਮਰਨ ਰਿਠਥੇ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਠਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਦਫਨ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਹ ਉਹੀ ਗੁਫਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਰਿਠਥਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਉ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣ ਦਿਉ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਥੇ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣਾ ਇਕਰਾਰ ਨਿਭਾ। ਜਾਹ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਫਨਾ।”

ਇਸ ਲਈ ਯੂਸੁਫ਼ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਫਨ ਕਰਨ ਲਈ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਥਿਰਾਹੀ, ਫਿਰਉਨ

ਦੇ ਬਚੁਰਗ (ਯਾਹੂ) ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਚੁਰਗ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ।^੩ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਯਥਿਰਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਯਥਿਰਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ। ਸਿਰਫ਼ ਖੱਬੇ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰ ਹੀ ਗੋਮਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹੇ।^੪ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਟੋਲਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਟੋਲਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਰੱਬਾਂ ਅਤੇ ਖੋੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਸੀ।

^੫ ਉਹ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਗੋਰੇਨ-ਗਾ-ਯਾਤਾਦ ਵੱਲ ਗਏ। ਇਸ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੱਰਾਹ ਲਈ ਲੰਮੀਆਂ ਸ਼ੀਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹ ਸਮੱਰਾਹ ਦੀਆਂ ਸ਼ੀਤਾਂ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੀਆਂ।^੬ ਰਠਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੋਰੇਨ-ਗਾ-ਯਾਤਾਦ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਰਾਹ ਦੀਆਂ ਸ਼ੀਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, “ਇਹ ਮਿਸਰੀਆਂ ਲਈ ਮੋਗ ਦਾ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਯਥਮਰ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਯਾਬੇਲ-ਮਿਸਰਾਈਮ ਬੁਲਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਖਾਰ ਹੈ।

^੭ ਇਸ ਲਈ ਯਾਬੂਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਥੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ।^੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਰਠਾਨ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਮਾਰਫੇਲਾਹ ਵਿਖੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ। ਇਹ ਉਹੀ ਗੁਫਾ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਮਮਰੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਉਸ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਥਰਾਹਾਮ ਨੇ ਹਿੱਤੀ ਯਫ਼ਰੋਨ ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਯਥਰਾਹਾਮ ਨੇ ਉਸ ਗੁਫਾ ਨੂੰ ਰਬਰਮਤਾਨ ਵਜੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ।^੯ ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਟੋਲੇ ਦਾ ਹਰ ਕੋਈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਭਰਾ ਗਲੇ ਵੀ ਯੂਸੁਫ਼ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹਨ

^{੧੦} ਜਦੋਂ ਯਾਬੂਬ ਮਰਿਆ, ਯੂਸੁਫ਼ ਦੇ ਭਰਾ ਫਿਰਰਮੰਦ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਭੈਭੀਤ ਮਨ ਕਿ ਯੂਸੁਫ਼ ਗਲੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਵਰਿਯਆਂ ਬਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਿਗਾਰ ਕਾਰਣ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਇਦ ਯੂਸੁਫ਼ ਗਲੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਕਾਰਣ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।”^{੧੧} ਇਸ ਲਈ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ: “ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ।^{੧੨} ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿਠਥਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੈੜੇ ਰਾਹੀਆਂ ਲਈ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਵੋ।’ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਯੂਸੁਫ਼, ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਰਿਠਥਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਉਹੀ ਭੈੜੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਮਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੇ ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ, ਤੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹਾਂ।”

*੫੦:੧੦ ਗੋਰੇਨ-ਗਾ-ਯਾਤਾਦ ਜਾਂ, “ਯਾਤਾਦ ਦਾ ਖਲਵਾੜਾ।”

ਇਸ ਮੰਦੇਸ਼ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਰੋ ਖਿਆ। ^{1੮} ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਝੁਰ ਕੇ ਮਲਾਮ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜ਼ਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨੌਕਰ ਹੋਵਾਂਗੇ।”

^{1੯} ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਰਨਾ ਮੇਰੇ ਤਾਈਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਹੈ? ^{੨੦} ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਬੁਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਯਰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਮੇਰੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ! ^{੨1} ਇਸ ਲਈ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾ ਦਿਆਂਗਾ।” ਜੋ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦਿੱਤਾ।

^{੨੨} ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਯੂਸੁਫ ਜਦੋਂ ੧੧੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਦੋਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ^{੨੩} ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਹੋਏ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨਸ਼ਹ ਦਾ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਸੀ, ਮਾਰੀਰ। ਯੂਸੁਫ ਮਾਰੀਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੱਕ ਜੀਵਿਆ।

ਯੂਸੁਫ ਦੀ ਮੌਤ

^{੨੪} ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ ਮਰਨ ਕੰਢੇ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਮਰਨ ਦਾ ਮਮਾਂ ਆ ਧਰੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਯਰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਆਨ ਕੱਢੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੀ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ, ਅਬਰਾਹਾਮ ਇਸਹਾਰ ਅਤੇ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।”

^{੨੫} ਫੇਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਕਰਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਵੋਗੇ ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਵੀਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ।”

^{੨੬} ਯੂਸੁਫ ਜਦੋਂ ੧੧੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਦੋਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਰੀਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਦਫਨਾਏ ਜਾਣ, ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਾਬੂਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਕੁਚ

ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਯਾਰੂਥ ਦਾ ਧਰਿਵਾਰ

^੧ ਯਾਰੂਥ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਹਰੇਰ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਧਰਿਵਾਰ ਸੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਹ ਹਨ; ^੨ ਰਉਥੇਨ, ਸਿਮਉਨ, ਲੇਵੀ, ਯਹੂਦਾਹ, ^੩ ਖਿੰਮਾਰਾਹ, ਜਬੂਲਨ, ਬਿਨਯਾਮੀਨ, ^੪ ਦਾਨ, ਨਫਤਾਲੀ, ਗਾਦ, ਆਸੇਰ। ^੫ ਕੁੱਲ ੭੦ ਲੋਕ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਯਾਰੂਥ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। (ਸ਼ੁਮੂਫ ਵੀ 1:੨ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਯਹ ਉਹ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਸੀ।)

^੬ ਘਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਮੂਫ, ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧੀੜੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦੋਹਾਂ ਤੋਂ ਗਿਆ। ^੭ ਯਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯੋਲਾਦ ਬਹੁਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧੀ ਗਈ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਆਰਤਵਰ ਬਣ ਗਏ, ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਬਖ਼ਤੀ

^੮ ਫੇਰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਾਜਾ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਇਹ ਰਾਜਾ ਸ਼ੁਮੂਫ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ^੯ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਆਰਤਵਰ ਹਨ। ^{੧੦} ਮਾਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਤਵਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਲੜਾਈ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਜੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਜਾਣ। ਤਾਂ ਜੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕੋਲੋਂ ਬਚ ਜਾਣ।”

^{੧੧} ਇਸ ਲਈ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਾਂਗ ਰੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਤਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖ ਨਿਰੀਖਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਫਿਰਉਨ ਲਈ ਭੰਡਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰ ਫਿਓਮ ਤੇ ਰਾਮਸੇਸ ਉਸਾਰ ਰਹੇ ਸਨ।

^{੧੨} ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਯੱਥੇ ਤੋਂ ਯੱਥੇ ਰੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਯਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਵੱਧੇ ਰੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਧੇ ਵੱਧੇ ਫੁੱਲੇ ਤੇ ਫੁੱਲੇ। ਅਤੇ ਮਿਸਰੀ ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਡਰ ਗਏ। ^{੧੩} ਤਾਂ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇ ਮਖੜੀ ਨਾਲ ਰੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ।

^{੧੪} ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਲਈ ਜਿਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਟਾਂ ਗਾਰੇ ਦਾ ਯੋਧਾ ਰੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਯੋਧੇ ਰੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ

ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਰ ਰੱਖ ਵਿੱਚ ਮਖੜੀ ਮਿਸ਼ਨਤ ਨਾਲ ਰੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ।

ਉਹ ਦਾਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਰੀਕਾਂ

^{੧੫} ਦੇ ਦਾਈਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲੀ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਜੰਮਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਨ ਸਿਫਰਾਹ ਤੇ ਫੁਯਾਹ। ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਦਾਈਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ^{੧੬} ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਇਬਰਾਨੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਬੱਚੇ ਜੰਮਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ। ਜੇ ਕੁੜੀ ਜੰਮੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿਓ ਯਹ ਜੇ ਮੁੰਡਾ ਜੰਮੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਾਰ ਦਿਓ।”

^{੧੭} ਯਹ ਦਾਈਆਂ ਨੇ ਯਹਮੇਸੁਰ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੮} ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਦਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ? ਤੁਸੀਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ?”

^{੧੯} ਦਾਈਆਂ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਬਰਾਨੀ ਯੋਧਿਆਂ ਮਿਸਰੀ ਯੋਧਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਆਰਤਵਰ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਉੱਥੇ ਯਹੁਦੇ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।” ^{੨੦-੨੧} ਇਸ ਲਈ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਾਈਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਭੈ ਖਾਧਾ।

ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲੈਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਬਣ ਗਏ। ^{੨੨} ਇਸ ਲਈ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ; “ਸਾਰੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਮਰਿਣ ਦਿਓ। ਯਹ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਮੁੰਡਾ ਜਨਮੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਵੱਸ ਹੀ ਨੀਲ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿਓ।”

ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਜਨਮ

^੨ ਲੇਵੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਯੋਧਾ ਨਾਲ ਮਾਦੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਲੇਵੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ^੨ ਯੋਧਾ ਸਰਭਵਤੀ ਹੋਈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬੱਚਾ ਬਹੁਤ ਸੁਹਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਲੁਕਾਈ ਰੱਖਿਆ। ^੩ ਮਾਂ ਡਰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਯਤਾ ਚੱਲ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਟੋਕਰਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਗਾਇਆ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਧਾਈ ਵਿੱਚ ਤਰ ਸਕੇ। ਉਸ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਟੋਕਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਟੋਕਰੇ ਨੂੰ ਨਦੀ ਵਿੱਚਲੀ ਰਾਹੀਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ^੪ ਬੱਚੇ ਦੀ ਭੈਣ ਇਹ

ਵੇਖਣ ਲਈ ਉੱਥੇ ਬੈਠੀ ਦੂਰ ਤੇ ਹੀ ਖੜੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਪਰੇਗਾ।

^੧ਉਸੇ ਵੇਲੇ, ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੀ ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਨਜ਼ਾਰਾ ਲਈ ਆਈ। ਉਸ ਨੇ ਵਾਹੀ ਆਂਦਰ ਟੋਰਾ ਦੇਖਿਆ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਾਮੀਆਂ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੁਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਟੋਰਾ ਲੈ ਕੇ ਆ।

^੨ਉਸ ਨੇ ਟੋਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਕੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਤਰਸ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ; ਇਹ ਇਬਰਾਨੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

^੩ਬੱਚੇ ਦੀ ਭੈਣ ਨੇ ਖੜੀ ਹੋ ਕੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੀ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਇਬਰਾਨੀ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ ਲਿਆਵਾਂ ਜਿਹੜੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕੇ?”

^੪ਗਾਜੇ ਦੀ ਯੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ, ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰੋ।” ਇਸ ਲਈ ਰੁੜੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਆਈ।

^੫ਗਾਜੇ ਦੀ ਯੀ ਨੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਖਾਤਰ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾ। ਮੈਂ ਇਸਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗੀ।”

ਇਸ ਲਈ ਯੋਰਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬੱਚਾ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕੀਤੀ। ^੬ਬੱਚਾ ਵੱਡਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਦ, ਯੋਰਤ ਨੇ ਬੱਚਾ ਗਾਜੇ ਦੀ ਯੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਗਾਜੇ ਯੀ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਮੁਸਾ ਰੱਖਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਸੀ।

ਮੁਸਾ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਦਾ

^੧ਮੁਸਾ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਬਰਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਖੜ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਮਿਸਰੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਬਰਾਨੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੇ ਵੇਖਿਆ। ^੨ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਲ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਮਿਸਰੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਤੇ ਵਿੱਚ ਕਢਨਾ ਦਿੱਤਾ।

^੩ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਮੁਸਾ ਨੇ ਕੋ ਇਬਰਾਨੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਗਲਤ ਸੀ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਦੁੱਖ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

^੪ਆਦਮੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਕੀ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਮਾਡਾ ਨਿਯੰਤਰਕ ਹੋਵੇਂ? ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ, ਕੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰ ਦੇਵੇਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਲ ਤੂੰ ਮਿਸਰੀ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ?”

ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਡਰ ਗਿਆ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਮੋਚਿਆ, “ਹੁਣ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

^੫ਜਦੋਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਸਾ ਦੀ ਇਸ ਹਰਕਤ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰ ਲਿਆ। ਪਰ ਮੁਸਾ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨੱਸ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਿਦਯਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਠਹਿਰ ਗਿਆ। ਉਹ ਇੱਕ ਖੂਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਮੁਸਾ ਮਿਦਯਾਨ ਵਿੱਚ

ਮੁਸਾ ਮਿਦਯਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੂਹ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਰੁਕ ਗਿਆ। ^੧ਮਿਦਯਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਜ਼ਰ ਸੀ ਜਿਸਦੀਆਂ ਸੱਤ ਯੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਰੁੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਖੂਹ ਤੇ ਆਈਆਂ। ਉਹ ਚੁੱਬੋਚੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ^੨ਪਰ ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਆਖ਼ਾਲੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਭਰਨ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਰੁੜੀਆਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ।

^੩ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ, ਰੁਊਏਲ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੱਜ ਤੁਸੀਂ ਛੇਤੀ ਘਰ ਆ ਗਈਆਂ ਹੋ।”

^੪ਰੁੜੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ ਜੀ, ਆਖ਼ਾਲੀਆਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੂਰ ਭਜਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਇੱਕ ਮਿਸਰੀ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮਾਡੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਪਾਣੀ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿਲਾਇਆ।”

^੫ਇਸ ਲਈ ਰੁਊਏਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਯੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਉਹ ਆਦਮੀ? ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਉਂ ਆ ਗਈਆਂ? ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਮੱਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਖੁਆਓ।”

^੬ਮੁਸਾ ਉਸ ਆਦਮੀ ਕੋਲ ਠਹਿਰ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਸੀ। ਰੁਊਏਲ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੀ ਸਿੱਧੇਰਾ ਵਿਆਹ ਦਿੱਤੀ। ^੭ਸਿੱਧੇਰਾ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਗੋਰਮੇਖ ਰੱਖਿਆ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਮ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਪਰਾਈ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਜਨਬੀ ਸੀ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ

^੧ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦਾ ਗਾਜਾ ਮਰ ਗਿਆ। ਪਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਲੇ ਵੀ ਮਖੜ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਪੁਰਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਰਾਰ ਸੁਣ ਲਈ। ^੨ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਾਹਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖ਼ਾਰਾਮ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਅਤੇ ਆਖ਼ਾਰਾਮ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਕੀਤਾ। ^੩ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੇਖਿਆਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਝਾੜੀ

੩ ਮੂਮਾ ਦੇ ਮੋਹੜੇ ਦਾ ਨਾ ਖਿਥਰੇ ਮੀ। (ਖਿਥਰੇ ਮਿਦਯਾਨ ਦਾ ਜਾਜਰ ਮੀ।) ਮੂਮਾ ਖਿਥਰੇ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਕਰਦਾ ਮੀ। ਇੰਦਰ ਦਿਨ ਮੂਮਾ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਮਾਧੂਬਲ ਦੇ ਖੰਡਮ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਲੈ ਗਿਲਾ। ਮੂਮਾ ਹੋਰਬ (ਮਿਨਟੀ) ਨਾਂ ਦੇ ਧਰਬਤ ਉੱਥਰ ਗਿਲਾ, ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਰਬਤ ਮੀ। ੨ ਉਮ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ, ਮੂਮਾ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਝਾੜੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਲਾ। ਇਹ ਇਉਂ ਵਾਧਰਿਲਾ।

ਮੂਮਾ ਨੇ ਇੰਦਰ ਝਾੜੀ ਦੇਖੀ ਜਿਹੜੀ ਭਮਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਬਲ ਰਹੀ ਮੀ। ੩ ਇਮ ਲਈ ਮੂਮਾ ਨੇ ਝਾੜੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਣ ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦਾ ਨਿਨਾਂ ਸੀਤਾ ਰਿ ਕੋਈ ਝਾੜੀ ਭਮਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਬਲਦੀ ਰਿਵੇਂ ਰਹਿ ਮੱਕਦੀ ਹੈ।

੪ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦੇਖਿਲਾ ਰਿ ਮੂਮਾ ਝਾੜੀ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲਈ ਆ ਰਿਗਾ ਮੀ। ਇਮ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੂਮਾ ਨੂੰ ਝਾੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਲਾ, “ਮੂਮਾ, ਮੂਮਾ।”

ਯੇ ਮੂਮਾ ਨੇ ਆਖਿਲਾ, “ਹਾਂ ਅਹੋਵਾਹ।”

੫ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਲਾ, “ਹੋਰ ਨੇੜੇ ਨਾ ਆਵੀਂ। ਆਧਟੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਲਾਹ ਲੈ। ਜਿਮ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਤੂੰ ਖਲੋਤਾ ਹੈਂ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਇਮ ਥਾਂ ਤੇ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਧਵਿੱਤਰ ਹੈ। ੬ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਬਰਾਹਮ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਇਮਗਰ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਆਬਰਾਹਮ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।”

ਮੂਮਾ ਨੇ ਆਧਟਾ ਚਿਹਰਾ ਰੱਜ ਲਿਲਾ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਮੀ।

੭ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਲਾ, “ਮੈਂ ਆਧਟੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਹ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਝੱਲੀਆਂ ਹਨ। ਯੇ ਜਦੋਂ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਸੁਣ ਲਈ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਧਤਾ ਹੈ। ੮ ਗੁਣ ਮੈਂ ਹੋਰਾਂ ਜਾਵਾਂਗਾ ਯੇ ਆਧਟੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਮ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਰੱਢ ਕੇ ਉਮ ਧਰਤੀ ਤੇ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ ਜੋ ਚੰਗੀ ਯੇ ਵਿਸਮਲ ਹੈ ਯੇ ਦੁੱਖ ਯੇ ਮਹਿਦ ਜਿਹੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰਧੁਰ ਹੈ। ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹਨ; ਕਨਾਨੀ, ਹਿੱਤੀ, ਆਮੋਰੀ, ਫਰਿੱਜੀ, ਹਿੱਵੀ ਯੇ ਅਬੂਮੀ। ੯ ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਸੁਣ ਲਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਦੇਖ ਲਿਲਾ ਹੈ ਰਿ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਰਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿਉਣਾ ਹਰਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੧੦ ਇਮ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਫਿਰਉਣ ਵੱਲ ਭੇਜ ਰਿਗਾ ਹਾਂ। ਜਾਹ, ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਆਗਵਾਈ ਕਰ।”

੧੧ ਧਰ ਮੂਮਾ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖਿਲਾ, “ਮੈਂ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਫਿਰਉਣ ਕੋਲ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਯੇ

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਮੈਂ ਰਿਵੇਂ ਹੋ ਮੱਕਦਾ ਹਾਂ?”

੧੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਲਾ, “ਤੂੰ ਆਜਿਹਾ ਕਰ ਮੱਕਦਾ ਹੈਂ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਗ-ਮੰਗ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਮਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਰਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਭੇਜ ਰਿਗਾ ਹਾਂ; ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਲਾਵੇਂਗਾ, ਤੂੰ ਆਕੇ ਇਮ ਧਰਬਤ ਤੇ ਮੋਰੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰੇਂਗਾ।”

੧੩ ਤਾਂ ਮੂਮਾ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖਿਲਾ, “ਧਰ ਜੇ ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜਾਵਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਾਂ, ‘ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਲਾ ਹੈ।’ ਤਾਂ ਲੋਕ ਖੰਡਣਗੇ, ਉਮਦਾ ਕੀ ਨਾਮ ਹੈ? ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਦੱਸਾਂ?”

੧੪ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਲਾ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਮੈਂ ਜੇ ਮੈਂ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੀਂ ‘ਮੈਂ ਹਾਂ’ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਭੇਜਿਲਾ ਹੈ।” ੧੫ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਲਾ, “ਤੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ‘ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਬਰਾਹਮ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਇਮਗਰ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯੇ ਆਬਰਾਹਮ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹਮੇਸਾ ਆਗਵੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਮੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਧੀੜੀਆਂ ਕਰ ਧੀੜੀਆਂ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਜਾਨਣਗੇ।’ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ, ‘ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਲਾ ਹੈ।’”

੧੬ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਲਾ, “ਜਾਹ ਯੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਇੰਦਰਮਾਥ ਇੰਦਰੀਆਂ ਕਰ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ, ‘ਆਗਵੇਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਬਰਾਹਮ, ਇਮਗਰ ਯੇ ਆਬਰਾਹਮ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮਣ ਹੋਇਲਾ ਯੇ ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਲਾ; ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ੧੭ ਯੇ ਮੈਂ ਨਿਨਾਂ ਸੀਤਾ ਹੈ ਰਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲਵਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਮੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਮਗਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਧਰਤੀ ਤੇ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਗੁਣ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ; ਕਨਾਨੀਆਂ, ਹਿੱਤੀਆਂ, ਆਮੋਰੀਆਂ, ਫਰਿੱਜੀਆਂ, ਹਿੱਵੀਆਂ ਯੇ ਅਬੂਮੀਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਤੇ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ।’

੧੮ “ਬਚੁਰਗ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨਗੇ। ਤੂੰ ਤੇ ਬਚੁਰਗ ਵੀ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਜਾਵੇਂਗੇ ਯੇ ਉਮ ਨੂੰ ਦੱਸੇਂਗੇ, ‘ਅਹੋਵਾਹ ਇਬਰਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਆਇਲਾ ਯੇ ਮਾਨੂੰ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਮਾਧੂਬਲ ਵਿੱਚ ਮਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਲਾ। ਉੱਥੇ ਮਾਨੂੰ ਆਗਵੇਹ, ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।’

੧੯ “ਧਰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਮਿਸਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਮਿਰਫ ਕੋਈ ਮਗਨ ਮਰਤੀ ਹੀ ਉਮ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਰਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇਵੇ। ੨੦ ਇਮ ਲਈ ਮੈਂ ਆਧਟੀ ਮਗਨ ਮਰਤੀ ਮਿਸਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਮ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੋਗਾਨੀ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

ਰਹਾਂਗਾ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਰਹਾਂਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇਵੇਗਾ।^{੨1} ਅਤੇ ਮੈਂ ਮਿਸਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਖਾਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਜਾਣਗੇ ਮਿਸਰੀ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਮੁਗਾਤਾਂ ਦੇਣਗੇ।

^{੨੨} “ਮਾਰੀਆਂ ਇਬਰਾਨੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਿਸਰੀ ਗੁਲਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਮਿਸਰੀ ਔਰਤਾਂ ਧਾਮੋਂ ਚਾਦੀ ਮੋਨਾ ਅਤੇ ਵੱਧੀਆਂ ਰੱਖਣੇ ਮੰਗਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਛੱਡੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਗਾਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਪਰ ਧਾ ਦਿਓ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰੀਆਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਵੋਗੇ।”

ਮੁਸਾ ਲਈ ਸਬੂਤ

^੧ ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਆਖਣਗੇ, ‘ਅਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।’”

^੨ ਧਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ?”

ਮੁਸਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਇਹ ਮੇਰੀ ਤੁਰਨ ਵਾਲੀ ਸੋਟੀ ਹੈ।”

^੩ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੀ ਸੋਟੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਸੁੱਟ।”

ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੋਟੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਅਤੇ ਸੋਟੀ ਸੱਖ ਬਣ ਗਈ। ਮੁਸਾ ਡਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਭਜਿਆ।^੪ ਧਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅੱਗੇ ਵੱਧਕੇ ਸੱਖ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਖੁੰਛ ਤੋਂ ਫੜ ਲੈ।”

ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਅੱਗੇ ਵੱਧਿਆ ਤੇ ਸੱਖ ਦੀ ਖੁੰਛ ਫੜ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਸੱਖ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਸੋਟੀ ਬਣ ਗਿਆ।^੫ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੀ ਸੋਟੀ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੀਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਤੂੰ ਅਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਇਸਹਾਰ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਆਬੁਬ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦੱਖਿਆ ਹੈ।”

^੬ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਆਪਣੇ ਚੋਲੇ ਅੰਦਰ ਧਾ।”

ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਆਪਣੇ ਚੋਲੇ ਅੰਦਰ ਧਾਇਆ। ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਚੋਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਬਰਫ ਵਾਂਗ ਸਫੇਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

^੭ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਚੋਲੇ ਅੰਦਰ ਕਰ।” ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇੱਕ

ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਚੋਲੇ ਅੰਦਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ, ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਧਰਿਆ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਠੀਕ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

^੮ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਦ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਸੋਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਂ ਧਰ ਲੋਕ ਤੇਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਤੂੰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਵੀਂ, ਉਹ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਲੈਣਗੇ।^੯ ਜੇ ਉਹ ਗਾਲੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਦ ਕਿ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਖੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਨੀਲ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪਾਣੀ ਲਵੀਂ। ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਤੇ ਡੋਲਾ ਦਿਖੋ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਢੁੱਗੇਗਾ ਇਹ ਖੂਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।”

¹⁰ ਧਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਬੁਲਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਣ ਦੇ ਸਾਥਿਕ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਹੁਣ, ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਵੀ, ਮੈਂ ਚੰਗਾ ਬੁਲਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹੌਲੀ ਅਤੇ ਬੇਢੰਗਾ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ।”

¹¹ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਕਿਸਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ? ਅਤੇ ਕੌਣ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬੋਲਾ ਜਾਂ ਗੁੱਗਾ ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ? ਕੌਣ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹਾ ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ? ਕੌਣ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੋਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਹੀ ਤਾਂ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ—ਮੈਂ ਆਹੁਵੇਹ ਹਾਂ।¹² ਇਸ ਲਈ ਜਾਹ। ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਬੋਲੇਗਾ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗ-ਸੰਗ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣ ਲਈ ਸਬਦ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

¹³ ਧਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਅਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਭੇਜੋ।”

¹⁴ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਮੁਸਾ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤ ਰੋਯਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਠੀਕ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਲੋਢੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ, ਤੇਰੇ ਭਰਾ, ਗਾਹੂਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਾਂਗਾ ਉਹ ਚੰਗਾ ਬੁਲਾਰਾ ਹੈ ਗਾਹੂਨ ਧਰਿਆ ਹੀ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਪੁਰਸ਼ੰਨ ਹੋਵੇਗਾ।¹⁵ ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਫਿਰ ਉਨ ਕੋਲ ਜਾਵੇਗਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਕੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਪੁਰਖੋਂਕ ਰਹਾਂਗਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਮੂੰਹ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਸਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣ।¹⁶ ਗਾਹੂਨ ਤੇਰੀ ਖਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰੇਗਾ। ਤੂੰ ਉਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਤੇਰਾ ਦਫਤਰੀ ਬੁਲਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।¹⁷ ਇਸ ਲਈ ਜਾਹ ਇਹ ਸੋਟੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ, ਕਰਿਸਮੇ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।”

*੪:੧੬ ਤੂੰ ਉਸ ਲਈ ... ਦਫਤਰੀ ਬੁਲਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਮੁਲਾਅਰਬ, ‘ਉਹ ਤੇਰਾ ਮੂੰਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਤੂੰ ਉਸ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵੇਗਾ।’

ਮੂਸਾ ਮਿਸਰ ਯਤਦਾ ਹੈ

੧੯ ਤਾਂ ਮੂਸਾ ਆਪਣੇ ਮੋਹਰੇ ਖਿਥਰੇ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਮੂਸਾ ਨੇ ਖਿਥਰੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਰਹਰੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਾਧਮ ਜਾਣ ਦਿਉ। ਮੈਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੀ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਗਲੇ ਵੀ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ।”

ਖਿਥਰੇ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜ਼ਰੂਰ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ।”

੨੦ ਜਦੋਂ ਮੂਸਾ ਗਲੇ ਮਿਦਯਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੇ ਲਈ ਗੁਣ ਮਿਸਰ ਵਾਧਮ ਜਾਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਆਦਮੀ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।”

੨੧ ਇਸ ਲਈ ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗਏ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਯਤਨ ਆਇਆ। ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸੋਟੀ ਵੀ ਲੈ ਲਈ-ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਵਾਲੀ, ਤੁਰਨ ਵਾਲੀ ਸੋਟੀ।

੨੨ ਜਦੋਂ ਮੂਸਾ ਮਿਸਰ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਫਿਰਉਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਰੇ ਰਹਿਮਦੇ ਖਿਠਾਉਣੇ ਚੇਤੇ ਰੱਖੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹਨ ਦੀ ਤਾਰ ਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਯਰ ਮੈਂ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿੰਦੀ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।” ੨੩ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; ੨੪ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਇਸਰਾਏਲ ਮੇਰਾ ਯਹਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਨ ਦੇ। ਜੇ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਯਹਿਲੇਠੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗਾ।”

ਮੂਸਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਸੁੰਤ

੨੫ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਮੂਸਾ ਇੱਕ ਥਾਂ ਰਾਤ ਬਿਤਾਉਣ ਲਈ ਠਹਿਰ ਗਿਆ। ਅਗੇਵਾਗ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਕੀਤੀ। ੨੬ ਯਰ ਸਿੱਧੇਰਾਗ ਨੇ ਇੱਕ ਫੋਨਾਦੀ ਫੁਰੀ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਸੁੰਤ ਤਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਚਮੜੀ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧੈਰੀ ਗੱਥ ਲਾਇਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖੂਨ ਦਾ ਲਾੜਾ ਹੈਂ।” ੨੭ ਸਿੱਧੇਰਾਗ ਨੇ ਇਹ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਸੁੰਤ ਰਹਨੀ ਧਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ।

ਮੂਸਾ ਤੇ ਗਾਹੂਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਗਮਣੇ

੨੮ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਗਾਹੂਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਮਾਹੂਬਲ ਵਿੱਚ ਜਾਗ ਤੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਮਿਲ।” ਇਸ ਲਈ ਗਾਹੂਨ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਜਾ ਮਿਲਿਆ। ਗਾਹੂਨ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ। ੨੯ ਮੂਸਾ ਨੇ ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਮੂਸਾ ਨੇ ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਰਹਿਮਮਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਮਾਥਤ ਰਹਨ ਲਈ ਰਹਨੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਮੂਸਾ ਨੇ ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਉਹ ਹਰ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖੀ ਸੀ।

੩੦ ਤਾਂ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਗਾਹੂਨ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬਚਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ। ੩੧ ਤਾਂ ਗਾਹੂਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਸਨ। ਫੇਰ ਮੂਸਾ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਧੇਮ ਕੀਤੇ। ੩੨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਹੀ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਦੇਖ ਲਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਹਨ ਲਈ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕੀਤੀ।

ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਗਾਹੂਨ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ

੩੩ ਜਦੋਂ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਗਾਹੂਨ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਗਏ, ਯ ਉਹ ਫਿਰਉਨ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਗ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਹੂਬਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਿਉ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੇਰੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਵਤ ਕਰ ਸੱਕਣ।”

੩੪ ਯਰ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕੌਣ ਹੈ ਇਹ ਅਗੇਵਾਗ? ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਗੁਰਮ ਕਿਉਂ ਮੰਨਾਂ? ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਜਾਣ ਦੇਵਾਂ? ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।”

੩੫ ਤਾਂ ਗਾਹੂਨ ਤੇ ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਬਰਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਬਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਤਿਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਮਾਹੂਬਲ ਅੰਦਰ ਸਫਰ ਕਰਨ ਦੇ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਤੇ ਮਾਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ।”

੩੬ ਯਰ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੂਸਾ ਤੇ ਗਾਹੂਨ, ਤੁਸੀਂ ਰਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਰੋਕ ਰਹੇ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਰਹਨ ਦਿਉ। ਜਾਓ, ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰੋ।

੩੭ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਰਾਮੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਰਹਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਰਹੇ ਹੋ।”

*੪:੨੪ ਮਾਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਮੰਭਵਤਾ ਉਸਦੀ ਸੁੰਤ ਰਹਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।”

ਫਿਰਉਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

੬ ਉਸੇ ਦਿਨ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੰਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਮਖ਼ਤ ਵਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਦਾਮਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਇਬਰਾਨੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁੜੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਯਹ ਗੁਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤੁੜੀ, ਖੁਦ ਜਾਰੇ ਲੱਭਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਯਹ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨੀ ਗਿਣਤੀ ਦੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਖੋਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਮੁਸਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੋਰੇ ਵੇਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਵਰਨ ਲਈ ਰਾਫੀ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯੱਗੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦਿਆਂ। ੯ ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੇ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਮਖ਼ਤ ਰੰਮ ਵਰਾਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁਝਾਈ ਰੱਖੋ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਮੁਸਾ ਦੀਆਂ ਝੂਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਦੀ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

੧੦ ਇਸ ਲਈ ਮਿਸਰੀ ਮੁਲਾਮੀ ਅਤੇ ਇਬਰਾਨੀ ਆਗੂ (ਫੇਰਮੈਨ) ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, "ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਫੈਮਲਾ ਰੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਲਈ ਤੁੜੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।" ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਦ ਜਾਰੇ ਤੁੜੀ ਲੱਭਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਯਹ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਇੱਟਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਖੋਣਗੀਆਂ।"

੧੧ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਤੁੜੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਏ। ੧੨ ਦਾਮਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਮੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਮਖ਼ਤ ਰੰਮ ਵਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ੧੩ ਮਿਸਰੀ ਮੁਲਾਮੀਆਂ ਨੇ ਇਬਰਾਨੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੰਮ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਿਸਰੀ ਮੁਲਾਮੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਝੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, "ਤੁਸੀਂ ਉਨੀਆਂ ਹੀ ਇੱਟਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਜਿੰਨੀਆਂ ਯਹਿਲਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸੀ? ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਰਹ ਮੌਰਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਗੁਣ ਵੀ ਰਹ ਮੌਰਦੇ ਹੋ।"

੧੪ ਤਾਂ ਇਬਰਾਨੀ ਆਗੂ ਫਿਰਉਨ ਵੇਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, "ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨੌਰਰ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਤਾਓ ਕਿਉਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ? ੧੫ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਵੇਦੀ ਤੁੜੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਯਹ ਮਾਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਯਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਇੱਟਾਂ ਬਣਾਈਏ। ਅਤੇ ਗੁਣ ਮਾਡੇ ਮੁਲਾਮੀ ਮਾਨੂੰ ਝੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ ਵਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹਨ।"

੧੬ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਤੁਸੀਂ ਮੁਸਤ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਵਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇਵਾਂ। ਅਤੇ ਇਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੋਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯੱਗੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ

ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ੧੭ ਗੁਣ ਰੰਮ ਤੇ ਵਾਧਮ ਜਾਓ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੇਦੀ ਤੁੜੀ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗੇ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਇੱਟਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਖੋਣਗੀਆਂ।"

੧੮ ਇਬਰਾਨੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਯਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਆਗੂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਯਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਮੌਰਦੇ ਸਨ।

੧੯ ਜਦੋਂ ਉਹ ਫਿਰਉਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਗਾਰੂਨ ਵੇਲੇ ਲੱਥੇ। ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਗਾਰੂਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤੀਰ ਰਹੇ ਸਨ। ੨੦ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਾਰੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਫਿਰਉਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਵਰਨ ਲਾਇਆ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।"

ਮੁਸਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯੱਗੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਵਰਦਾ ਹੈ

੨੧ ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯੱਗੇ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, "ਹੇ ਮੁਲਾਮੀ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਰੀਤੀ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਕਿਉਂ ਭੇਜਿਆ ਹੈ? ੨੨ ਮੈਂ ਫਿਰਉਨ ਵੇਲੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣ ਲਈ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਯਹ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਮੀਨਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।"

੨੩ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਗੁਣ ਤੂੰ ਦੇਖੋਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਫਿਰਉਨ ਨਾਲ ਰੀ ਵਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਤਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਖੋਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇੰਨਾ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।"

੨੪ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। ੨੫ ਮੈਂ ਅਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਹਾਰ ਅਤੇ ਯਾਕੂਬ ਨੂੰ ਯਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅਲ ਮੌਦਾਈ ਬੁਲਾਇਆ, ਯਹ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਮ, ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਵਰਵਾਇਆ। ੨੬ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਸਰਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਨਾ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਸਰਾਰ ਰੀਤਾ। ਉਹ ਇਸ ਯਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਯਹ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੨੭ ਗੁਣ, ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਰਾਂ ਸੁਣ ਲਈਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਗਲੇ ਆਪਣਾ ਇਸਰਾਰਨਾਮਾ ਚੋਤੇ ਹੈ। ੨੮ ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, 'ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਸਟਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵਾਂਗਾ ਜੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਯਾਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਵਰਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਗੁਣ ਮਿਸਰੀਆਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ

ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਵਰਤਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਿਯਾਨਕ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ।^੧ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਹੋਵੋਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ, ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਸਟਾਂ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਇਆ।
^੨ ਮੈਂ ਅਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਹਾਰ ਅਤੇ ਯਾਕੂਬ ਨਾਲ ਮਹਾਨ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਮ ਧਰਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।”

^੩ ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਿਆ, ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਮੁਸਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਸਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।

^੪ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਹ, ਜਾ ਕੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਧਰਤੀ ਛੱਡ ਜਾਣ ਦੇਵੇ।”

^੫ ਧਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਖੱਚੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰਉਨ ਵੀ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇਗਾ। ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸੰਘੋਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।”

^੬ ਧਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਾਹੂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਾ ਕੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰਉਨ ਰੋਲ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ, ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਿੱਚ, ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਕੁਝ ਧਰਿਵਾਰ

^੭ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਹ ਹਨ:

- ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਖੁੱਤਰ, ਰਊਬੇਨ ਦੇ ਚਾਰ ਖੁੱਤਰ ਮਨ। ਉਹ ਮਨ, ਹਨੇਰ, ਫਲੂ, ਹਮਰੇਨ, ਅਤੇ ਕਰਮੀ।
- ^੮ ਸਿਮਓਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ, ਅਮੂਦੇਲ, ਯਾਮੀਨ, ਓਹਦ, ਯਾਰੀਨ, ਮੋਹਰ ਅਤੇ ਸਾਊਲ। (ਸਾਊਲ ਕਨਾਨੀ ਐਤਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।)
- ^੯ ਲੇਵੀ ੧੩੭ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ਲੇਵੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ, ਗੇਰਸ਼ੇਨ, ਕਾਥਾ ਅਤੇ ਮਹਾਰੀ।
- ^{੧੦} ਗੇਰਸ਼ੇਨ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਮਨ, ਲਿਬਨੀ ਅਤੇ ਮਮਈ।
- ^{੧੧} ਕਾਥਾ ੧੩੩ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ਕਾਥਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਅਮਰਾਮ, ਅਮਹਾਰ, ਹਬਰੋਨ ਅਤੇ ਉਜੀਏਲ।
- ^{੧੨} ਮਹਾਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਮਹਲੀ ਅਤੇ ਮੁਮੀ।
- ਇਹ ਸਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਲੇਵੀ ਤੋਂ ਸਨ।

^{੧੩} ਅਮਰਾਮ ੧੩੭ ਵਰ੍ਹੇ ਜੀਵਿਆ। ਅਮਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਭੈਣ ਯੋਰਬਦ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ। ਅਮਰਾਮ ਅਤੇ ਯੋਰਬਦ ਨੇ ਗਾਹੂ ਦੇ ਅਤੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੪} ਅਮਹਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਕੋਰਹ, ਨਫਗ ਅਤੇ ਜਿਰਹੀ।

^{੧੫} ਉਜੀਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਮੀਸਾਏਲ, ਅਲਮਾਫਾਨ ਅਤੇ ਸਿਤਰੀ।

^{੧੬} ਗਾਹੂ ਨੇ ਅਲੀਸਬਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ। (ਅਲੀਸਬਾ ਅਮੀਨਾਦਾਬ ਦੀ ਧੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਹਮੇਨ ਦੀ ਭੈਣ ਸੀ।) ਗਾਹੂ ਅਤੇ ਅਲੀਸਬਾ ਨੇ ਨਾਦਾਬ ਅਬੀਹੂ, ਅਲਮਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਈਥਾਮਾਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੭} ਕੋਰਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਕੋਰਾਹੀਆਂ ਦੇ ਧਰਮੇ ਮਨ, ਅੱਸੀਰ, ਅਲਕਾਨਾਹ ਅਤੇ ਅਬੀਅਮਾਫ।

^{੧੮} ਗਾਹੂ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਲਮਾਜ਼ਾਰ ਨੇ ਫੂਟੀਏਲ ਦੀ ਧੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਫੀਨਹਾਮ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਲੇਵੀ ਤੋਂ ਸਨ।

^{੧੯} ਇਹ ਉਹੀ ਗਾਹੂ ਅਤੇ ਮੁਸਾ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗੱਲ ਕਰ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੋਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਚੱਲੋ।”^{੨੦} ਗਾਹੂ ਅਤੇ ਮੁਸਾ ਹੀ ਉਹ ਆਦਮੀ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਫਿਰਉਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਛੱਡ ਜਾਣ ਦੇਵੇ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਉਂਦਾ ਹੈ

^{੨੧} ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।^{੨੨} ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ। ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲ ਆਖੀ ਜੋ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ।”

^{੨੩} ਧਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਬਿਨ ਅੜਕਿਆਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਸਕਦਾ। ਫਿਰਉਨ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇਗਾ।”

੨ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਫਿਰਉਨ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਵਰਗਾ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਗਾਹੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੀ ਹੋਵੇਗਾ।^੧ ਗਾਹੂ ਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦੇਵਾਂ। ਫੇਰ ਉਹ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੇਗਾ ਜੋ ਮੈਂ ਆਖਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਫਿਰਉਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ।^੨ ਧਰ ਮੈਂ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਜਿੱਦੀ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਆਖੇਗਾ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇਗਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਰਮੇ ਕਰਵਾਂਗਾ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਮੈਂ ਕੌਣ ਹਾਂ। ਧਰ ਉਹ ਗਲੇ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇਗਾ।^੩ ਇਸ ਲਈ ਫੇਰ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ।^੪ ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ

ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

੬ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਗਾਬੂਨ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੰਨ ਲਈਆਂ, ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਸਨ। ੭ ਮੁਸਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ੮੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ, ਅਤੇ ਗਾਬੂਨ ੮੩ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ।

ਮੁਸਾ ਦੀ ਤਰਨ ਵਾਲੀ ਮੋਟੀ ਸੱਖ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

੮ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਾਬੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੯ “ਫਿਰਉਨ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਮੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਰਤੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮੰਗੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਰਸਿਮਥੇ ਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਰੇਗਾ। ਗਾਬੂਨ ਨੂੰ ਆਖੀਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੋਟੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਸੁੱਟੇ। ਜਦੋਂ ਫਿਰਉਨ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਮੋਟੀ ਸੱਖ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।”

੧੦ ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਾਬੂਨ ਫਿਰਉਨ ਰੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ। ਗਾਬੂਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੋਟੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਸੁੱਟੀ। ਜਦੋਂ ਫਿਰਉਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਯਿਰਾਹੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ, ਮੋਟੀ ਸੱਖ ਬਣ ਗਈ।

੧੧ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਫਾਇਆਂ ਅਤੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਚੁਮਤੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗਾਬੂਨ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ। ੧੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਯਰਤੀ ਤੇ ਸੁੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਸੱਖ ਬਣ ਗਈਆਂ। ਯਰ ਫੇਰ ਗਾਬੂਨ ਦੀ ਮੋਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਖਾ ਲਈਆਂ। ੧੩ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਗਲੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਾਧਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਾਬੂਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।

ਧਾਣੀ ਖੂਨ ਬਣਿਆ

੧੪ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਫਿਰਉਨ ਜਿੰਦੀ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰਉਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

੧੫ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ, ਫਿਰਉਨ ਨਦੀ ਤੇ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਰੋਲ ਨੀਲ ਨਦੀ ਦੇ ਰੰਢੇ ਜਾਵੀਂ। ਉਹ ਮੋਟੀ ਨਾਲ ਲਵੀਂ ਜਿਹੜੀ ਸੱਖ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ੧੬ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖੀਂ: ‘ਇਬਰਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਖੱਲਿਆ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਆਖਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਉਸਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਨ ਦੇਵੇ। ਹੁਣ ਤੈਰ ਤੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਂ।

੧੭ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਤੁਝ ਰੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ। ਮੈਂ ਨੀਲ ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਵਾਲੀ ਇਹ ਮੋਟੀ ਮਾਰਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਨਦੀ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗੀ। ੧੮ ਨਦੀ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਮਰ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਨਦੀ ਸਢਾਂਦ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਖਵੇਗੀ। ਫੇਰ ਮਿਸਰੀ ਨਦੀ ਦਾ ਧਾਣੀ ਨਹੀਂ ਖੀ ਮੱਰਦਗੇ।”

੧੯ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗਾਬੂਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੋਟੀ ਫੜ੍ਹੇ ਨਦੀਆਂ, ਨਹਿਰਾਂ, ਝੀਲਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਆਖ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਧਾਣੀ ਜਮਹਾਂ ਰਰਦੇ

ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਰੇਗਾ, ਮਾਰਾ ਧਾਣੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਲੱਰੜ ਦੇ ਜਾਂ ਖੱਬਰ ਦੇ ਗਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਰਿਆ ਹੋਵੇ, ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ।”

੨੦ ਤਾਂ ਗਾਬੂਨ ਨੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਗਾਬੂਨ ਨੇ ਮੋਟੀ ਚੁੱਰੀ ਤੇ ਨੀਲ ਨਦੀ ਧਾਣੀ ਉੱਤੇ ਮਾਰੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਫਿਰਉਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਯਿਰਾਹੀਆਂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਦੀ ਦਾ ਮਾਰਾ ਧਾਣੀ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। ੨੧ ਨਦੀ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਮਰ ਗਈਆਂ, ਅਤੇ ਨਦੀ ਚੋਂ ਮੜ੍ਹਿਆਂਦ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਖਈ। ਇਸ ਲਈ ਮਿਸਰੀ ਨਦੀ ਦਾ ਧਾਣੀ ਨਹੀਂ ਖੀ ਮੱਰਦੇ ਸਨ। ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਖੂਨ ਹੀ ਖੂਨ ਸੀ।

੨੨ ਮਿਸਰੀ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਦੂਗਰੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹੀ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਾਬੂਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ। ੨੩ ਉਹ, ਜੋ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਾਬੂਨ ਨੇ ਰੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਖਰੇਸਾਨ ਨਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖਿੱਠ ਮੋੜ੍ਹੇ ਆਪਣੇ ਖਰ ਅੰਦਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

੨੪ ਮਿਸਰੀ ਨਦੀ ਦਾ ਧਾਣੀ ਨਹੀਂ ਖੀ ਮੱਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਦੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਧਾਣੀ ਖੀਣ ਲਈ ਖੂਹ ਖੁੱਟੇ।

ਡੱਡੂ

੨੫ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨੀਲ ਨਦੀ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆਂ ਮੱਤ ਦਿਨ ਖੀਤ ਗਏ।

੨੬ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਫਿਰਉਨ ਰੋਲ ਜਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਨ ਲਈ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਦੇ।

੨ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਡੱਡੂਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿਆਂਗਾ। ੩ ਉਹ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮੋਣ ਵਾਲੇ ਰਮਰਿਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਡੱਡੂ ਤੇਰੇ ਆਯਿਰਾਹੀਆਂ ਦੇ ਖਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਚੁਲ੍ਹਿਆਂ ਅਤੇ ਧਾਣੀ ਦੇ ਬਰਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ੪ ਡੱਡੂ ਤੇਰੇ, ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਆਯਿਰਾਹੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਖਾਮੇ ਹੋਣਗੇ।”

੫ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗਾਬੂਨ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੋਟੀ ਫੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਨਹਿਰਾਂ, ਨਦੀਆਂ ਅਤੇ ਝੀਲਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰੱਥੇ। ਤਾਂ ਡੱਡੂ ਨਿਰਲ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਫੈਲ ਜਾਣਗੇ।”

੬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਬੂਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੱਥ ਮਿਸਰ ਦੇ ਧਾਣੀਆਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਾਇਆ, ਅਤੇ ਡੱਡੂ ਧਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ।

੭ ਮਿਸਰੀ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਦੂਗਰੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਡੱਡੂ ਬਾਹਰ ਰੱਢੇ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤੇ।

੯ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਵੂਨ ਨੂੰ ਮੱਦਿਆ ਤੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਡੱਢੂਆਂ ਨੂੰ ਗਟਾ ਦੇਵੇ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

੧੦ ਮੁਸਾ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਡੱਢੂਆਂ ਨੂੰ ਰਦੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਰਚਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਡੱਢੂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਣਗੇ। ਡੱਢੂ ਸਿਰਫ਼ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਰਦੋਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਡੱਢੂ ਇੱਥੇ ਚੱਲੇ ਜਾਣ?”

੧੧ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕੱਲ ਨੂੰ।”

ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਥੋਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਥੋਂ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਡੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੇਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।” ਡੱਢੂ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਤੁਹਾਡੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ, ਤੁਹਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਣਗੇ। ਡੱਢੂ ਸਿਰਫ਼ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ।”

੧੨ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਵੂਨ ਦੇ ਫਿਰਉਨ ਕੋਲੋਂ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਮੁਸਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡੱਢੂਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁਰਾਤ ਰੀਤੀ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਖਿਲਾਫ਼ ਭੇਜੇ ਸਨ। ੧੩ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਮੰਗ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਘਰਾਂ ਵਿੱਚਲੇ, ਵਿਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚਲੇ ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਡੱਢੂ ਮਰ ਗਏ। ੧੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਮੰਝਿਆ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਰ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਹ ਮੜਨ ਲੱਗੇ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਮੜਿਆਂਦੇ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਖਿਆ। ੧੫ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਡੱਢੂਆਂ ਤੋਂ ਮੁਰਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਫੇਰ ਜਿੱਦੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਉਹ ਕੁਝ ਨਾ ਰੀਤਾ ਜਿਸਦੀ ਮੁਸਾ ਨੇ ਗਵੂਨ ਨੇ ਉਸਤੋਂ ਮੰਗ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ।

ਜੂਆਂ

੧੬ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗਵੂਨ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਮੋਟੀ ਚੁੱਚ ਤੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਯੁੜ ਉੱਤੇ ਮਾਰਨ ਲਈ ਆਖ, ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੀ ਹਰ ਥਾਂ ਦੀ ਯੁੜ ਜੂਆਂ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।”

੧੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹੀ ਰੀਤਾ। ਗਵੂਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮੋਟੀ ਚੁੱਚੀ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਯੁੜ ਉੱਤੇ ਮਾਰੀ, ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੀ ਹਰ ਥਾਂ ਦੀ ਯੁੜ ਜੂਆਂ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਬੜ ਗਈਆਂ।

੧੮ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰਤਬ ਵਰਤੇ ਅਤੇ ਉਹੋ ਕੁਝ ਵਰਨ ਦੀ ਰੇਸਿਮ ਰੀਤੀ, ਪਰ ਉਹ ਯੁੜ ਵਿੱਚੋਂ ਜੂਆਂ ਨਾ ਬਣਾ ਸਕੇ। ਜੂਆਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਬੜ ਗਈਆਂ।

੧੯ ਇਸ ਲਈ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਉਹ ਉਥੋਂ ਹੀ ਵਾਪਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ।

ਮੱਖੀਆਂ

੨੦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਫਿਰਉਨ ਕੋਲ ਜਾਵੀਂ। ਫਿਰਉਨ ਨਦੀ ਵੱਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੀਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਹਿਣ ਦੇ।’ ੨੧ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਮੱਖੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਆ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਮੱਖੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਮਿਸਰ ਦੇ ਘਰ ਮੱਖੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਣਗੇ। ਮੱਖੀਆਂ ਮਾਰੇ ਧਾਮੇ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵੀ। ੨੨ ਪਰ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਸਰੀ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗਾ ਵਰਤਾਉ ਨਹੀਂ ਰਚਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮੱਖੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿੱਥੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਹਾਂ। ੨੩ ਇਸ ਲਈ ਕਲ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸਲੂਕ ਰਚਾਂਗਾ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ।”

੨੪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਮੱਖੀਆਂ ਆ ਗਈਆਂ। ਮੱਖੀਆਂ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਮੱਖੀਆਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਧਾਮੇ ਸਨ। ਮੱਖੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ੨੫ ਇਸ ਲਈ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਵੂਨ ਨੂੰ ਮੱਦਿਆ। ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਵੋ।”

੨੬ ਪਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਿਸਰੀ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਡੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਮਿਸਰੀ ਮਾਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਪੱਥਰ ਸੁੱਟਣਗੇ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ। ੨੭ ਮਾਨੂੰ ਤਿੰਨਾ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਮਾਰੂਥਲ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਦਿਉ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਡੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦਿਉ। ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਖਿਆ ਸੀ।”

੨੮ ਇਸ ਲਈ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਆਪਣੇ ਯਹੋਵਾਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਗੁਣ, ਜਾਓ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਰੋ।”

੨੯ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਰਚਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੱਖੀਆਂ ਤੈਨੂੰ, ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਪਰ ਤੈਨੂੰ ਫਿਰ ਮਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਨਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਗੁਮਰਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਚਾਹੀਦਾ।”

੩੦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਾ ਫਿਰਉਨ ਕੋਲੋਂ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਰੀਤੀ। ੩੧ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ

ਨੇ ਓਹੀ ਰੀਤਾ ਜੇ ਭੂਮਾ ਨੇ ਮੰਗਿਆ ਮੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫਿਰਉਨ, ਉਸ ਦੇ ਯਾਧਿਰਾਰੀਆਂ ਯਹੋ ਉਸਦੀ ਧਰਜਾ ਤੋਂ ਮੱਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਰੋਟੀ ਮੱਥੀ ਨਹੀਂ ਬਚੀ।
 ੩੨ ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਫੇਰ ਜਿਦ ਫੜ ਲਈ ਯਹੋ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ।

ਧਮੁਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ

੧ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਫਿਰਉਨ
 ੧ ਰੋਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਆਖੋ: “ਇਬਰਾਨੀ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਨ ਲਈ ਜਾਣ ਦੇ।” ੨ ਜੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਰੀ ਰੁੱਝੇਗਾ ਯਹੋ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ, ੩ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧਮੁਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤੋਗਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤ੍ਰਿਆਂ, ਖੇਤਿਆਂ, ਉਤਾਨਾਂ, ਧਮੁਆਂ ਯਹੋ ਭੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਿਯਾਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਫੈਲਾ ਦੇਵੇਗਾ। ੪ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਮਲੁਕ ਰਹੇਗਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਰੋਟੀ ਵੀ ਜਾਨਵਰ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ। ੫ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਵਾਧਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਿਮਚਿਤ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਲ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਰਜਾ ਰਾਹਣ ਆਜਿਹਾ ਹੀ ਵਾਧਰੇਗਾ।”

੬ ਆਗਲੀ ਸਵੇਰ, ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਾਲਤੂ ਧਮੁ ਮਰ ਗਏ। ਧਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਰੋਟੀ ਵੀ ਧਮੁ ਨਹੀਂ ਮਰਿਆ। ੭ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਭੋਜਿਆ ਕਿ ਰੀ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਰੋਟੀ ਧਮੁ ਮਰਿਆ ਯਹੋ ਉਸ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਧਮੁ ਨਹੀਂ ਮਰਿਆ ਮੀ। ਧਰ ਫਿਰਉਨ ਜਿੱਦੀ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਯਹੋ ਉਸ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਫੇੜੇ

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਤੇ ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰਿਮੇ ਚਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਥ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋ। ਭੂਮਾ ਨੇ, ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਗਾਥ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੀ। ੨ ਇਹ ਆਜਿਹੀ ਗਾਥ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਮਿਸਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਫੈਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਗਾਥ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਫੁਹੇਗੀ, ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਫੇੜੇ ਨਿਰਲ ਆਉਣਗੇ।”

੩ ਤਾਂ ਭੂਮਾ ਤੇ ਗਾਹੂਨ ਨੇ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਥ ਲਈ। ਫੇਰ ਉਹ ਜਾਰੇ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਾਥ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਯਹੋ ਲੋਰਾਂ ਯਹੋ ਧਮੁਆਂ ਉੱਤੇ ਫੇੜੇ ਨਿਰਲਣੇ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ੪ ਜਾਦੂਗਰ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਜਿਹਾ ਰਹਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਰ ਸੱਚੇ, ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਦੇ ਵੀ ਫੇੜੇ ਨਿਰਲ ਆਏ। ਇਹ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਵਾਧਰਿਆ। ੫ ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਜਿੱਦੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਭੂਮਾ ਤੇ ਗਾਹੂਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਆਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਾਧਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ।

ਗੜ੍ਹੇ

੧ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਵੇਰੇ ਉੱਠੀ ਯਹੋ ਫਿਰਉਨ ਵੱਲ ਜਾਵੀਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੀਂ ਕਿ ਇਬਰਾਨੀ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਨ ਲਈ ਜਾਣ ਦੇ।” ੨ ਜੇ ਤੂੰ ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਸਰਤੀ ਤੇਰੇ, ਤੇਰੇ ਯਾਧਿਰਾਰੀਆਂ ਯਹੋ ਤੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ ਰੋਟੀ ਦੇਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੩ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਵਰਤ ਸੱਚਦਾ ਸਾਂ ਯਹੋ ਆਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਫੈਲਾ ਸੱਚਦਾ ਸਾਂ ਜਿਹੜੀ ਤੈਨੂੰ ਤੇ ਤੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਾਮੇ ਨਿਸਾਨ ਮਿਟਾ ਦੇਵੇਗੀ। ੪ ਧਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰਿਮੇ ਰਾਹਣ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਦਿਖਾ ਸੱਚਾਂ। ਫੇਰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ। ੫ ਤੂੰ ਫੇਰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਜਾਦ ਹੋ ਕੇ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ। ੬ ਇਸ ਲਈ ਰਲ ਇਸੇ ਵੇਲੇ, ਮੈਂ ਭਿਯਾਨਕ ਗੜ੍ਹੇਮਾਰ ਰਹਾਂਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੜ੍ਹੇਮਾਰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਦਾ ਮਿਸਰ ਇੱਕ ਰੋਮ ਬਣਿਆ ਹੈ। ੭ ਗੁਣ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਤੋਂ ਰੱਖੋ। ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਹਰ ਮੈਯ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਗੁਣ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਰਿਮੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਰੱਖੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੜ੍ਹੇ ਹਰ ਉਸ ਚੀਜ ਉੱਤੇ ਵਰਹਣਗੇ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮਹਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਗਈ।”

੮ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਕੁਝ ਯਾਧਿਰਾਰੀਆਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੰਦੇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਰਾਹਲੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਯਹੋ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਆਦਰ ਲੈ ਆਂਦਾ। ੯ ਧਰ ਬਾਰੀ ਲੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੰਦੇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਯਹੋ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ, ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਗਏ।

੧੦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੀਆਂ ਘਾਹਾਂ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਠਾ ਯਹੋ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਗੜ੍ਹੇਮਾਰ ਹੋਈ ਸੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਗੜ੍ਹੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਯਹੋ ਖੈਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵਰਹਣਗੇ।”

੧੧ ਤਾਂ ਭੂਮਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੋਟੀ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਹਿਲਾਈ ਯਹੋ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਗਰਜ, ਚਮਕ ਯਹੋ ਗੜ੍ਹੇ ਵਰਹਾ ਦਿੱਤੇ। ਗੜ੍ਹੇ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰ ਉੱਤੇ ਵਰਹੇ। ੧੨ ਗੜ੍ਹੇ ਵਰਹ ਰਹੇ ਸਨ ਯਹੋ ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬਿਜਲੀ ਲਿਸਰ ਰਹੀ ਮੀ। ਜਦੋਂ ਦਾ ਮਿਸਰ ਇੱਕ ਰੋਮ ਬਣਿਆ ਮੀ, ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਯਾਨਕ ਗੜ੍ਹੇਮਾਰ ਮੀ। ੧੩ ਚੁਫਾਨ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਹਰ ਮੈਯ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤੀ। ਗੜ੍ਹਿਆਂ ਨੇ ਲੋਰਾਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਯਹੋ ਖੈਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਗੜ੍ਹਿਆਂ ਨੇ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੁੱਖ ਵੀ ਝੰਬ ਦਿੱਤੇ। ੧੪ ਮਿਰਫ ਇੱਕ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਗੜ੍ਹੇਮਾਰ

ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਉਹ ਗੋਸ਼ਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਮੀ ਜਿੱਥੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

^{੨੭} ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਾਰੂਨ ਨੂੰ ਮੱਦਿਆ। ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਵਾਰੀ ਮੈਂ ਖਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਅਗੋਵਾਹ ਠੀਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਗਲਤ ਹਨ।

^{੨੮} ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਗਰਜ ਅਤੇ ਗੜ੍ਹੇਮਾਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਤੁਫਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕੋ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।”

^{੨੯} ਮੁਸਾ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਮਹਿਰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਮੈਂ ਅਗੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਆਖਣੀਆਂ ਥਾਹਾਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਉੱਠਾਵਾਂਗਾ। ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਗਰਜਨਾ ਅਤੇ ਗੜ੍ਹੇ ਰੁਕ ਜਾਣਗੇ। ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਧਰਤੀ ਅਗੋਵਾਹ ਦੀ ਹੈ।” ^{੩੦} ਧਰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਆਧਿਕਾਰੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਅਗੋਵਾਹ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਤੇ ਉਸਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।”

^{੩੧} ਸਣ ਦੇ ਬੀਜ ਖੰਗਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਜੇ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਲਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਖੈਂਦੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ।

^{੩੨} ਧਰ ਕਣਕ ਦੂਜਿਆਂ ਆਨਾਜਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟੀ ਧਰਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਖੈਂਦੇ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।

^{੩੩} ਮੁਸਾ ਫਿਰ ਉਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਗੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਗੱਥ ਚੁੱਕੇ। ਅਤੇ ਗਰਜ ਅਤੇ ਗੜ੍ਹੇਮਾਰ ਰੁਕ ਗਈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਬਾਰਿਸ਼ ਵੀ ਹਟ ਗਈ।

^{੩੪} ਜਦੋਂ ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੀਂਹ, ਗੜ੍ਹੇਮਾਰ ਅਤੇ ਗਰਜ ਰੁਕ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਫੇਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਫੇਰ ਜ਼ਿਦ ਫੜ ਲਈ। ^{੩੫} ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਉਠੇ ਹੀ ਵਾਧਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਦੇ ਮਾਰੀਆਂ ਆਖਿਆ ਮੀ।

ਟਿੱਡੀ ਦਲ

੧੦ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਫਿਰ ਉਨ ਰੋਲ ਜਾਹ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਦੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਤਾਰਤਵਰ ਰਹਿਸਮੇ ਦਿਖਾ ਸੱਕਾਂ।

^੨ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਾਂ-ਖੇਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨਹੁੰ ਰਹਿਸਮਿਆਂ ਅਤੇ ਰਾਹਨਾਮਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸੱਕੋ ਜੋ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੋਵਾਹ ਹਾਂ।”

^੩ ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਾਰੂਨ ਫਿਰ ਉਨ ਵੱਲ ਗਏ। ਉਨਹੁੰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਬਰਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਗੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਰਿਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੋਗੇ? ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣ ਦਿਉ।’ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿਉਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਲ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਟਿੱਡੀ ਦਲ

ਛੱਡਾਂਗਾ।” ^੪ ਟਿੱਡੀਆਂ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਫੈਲ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਟਿੱਡੀਆਂ ਇੰਨੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਗੜ੍ਹੇਮਾਰ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਟਿੱਡੀਆਂ ਖਾ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਟਿੱਡੀਆਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਗਰਬੁੱਥ ਦੇ ਖੰਡੇ ਖਾ ਜਾਣਗੀਆਂ। ^੫ ਟਿੱਡੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰਾਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ, ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਇੰਨੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਟਿੱਡੀਆਂ ਦੀ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਤੋਣ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਕਿ ਮਿਸਰੀ ਇੱਥੇ ਵਸੇ ਹਨ।” ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਫਿਰ ਉਨ ਤੋਂ ਧਰਹਾਂ ਮੁੜਿਆ ਅਤੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

^੬ ਤਾਂ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਰਿਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਇਨਹੁੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਇਨਹੁੰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਅਗੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਦਿਉ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿਉਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਸਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

^੭ ਇਸ ਲਈ ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਆਖਣੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਾਰੂਨ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ ਜਾਰੇ ਅਗੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰੋ। ਧਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕੌਣ-ਕੌਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

^੮ ਮੁਸਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮਾਡੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ, ਜ਼ਾਨਾ ਤੇ ਬੁੱਢੇ, ਜਾਣਗੇ। ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਾਂ-ਖੀਆਂ ਅਤੇ ਆਖਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਤੇ ਧਸੂਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਮਾਰੇ ਹੀ ਜਾਵਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੋਵਾਹ ਦੀ ਕਾਵਤ ਮਾਡੇ ਮਾਰਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਹੈ।”

^੯ ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਗੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗ-ਮੰਗ ਹੋਣਾ ਧਵੇਗਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਛੱਡ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੁਸ਼ਟ ਗੱਲ ਦੀ ਔਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਲੱਗਦੇ ਹੋ।” ^{੧੦} ਆਦਮੀ ਜਾਰੇ ਅਗੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਮੀ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੂਝ ਵਿੱਚ ਮੰਗਿਆ ਮੀ। ਧਰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦੇ।” ਫੇਰ ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਾਰੂਨ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੧} ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਧਰ ਆਖਣਾ ਗੱਥ ਉੱਠਾ ਅਤੇ ਟਿੱਡੀ ਦਲ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਟਿੱਡੀਆਂ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੈਲ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਟਿੱਡੀਆਂ ਉਹ ਮਾਰੇ ਖੈਂਦੇ ਖਾ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਹੜੇ ਗੜ੍ਹਿਆਂ ਨੇ ਤਬਾਹ ਕੀਤੇ ਸਨ।”

^{੧੨} ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਣੀ ਮੋਟੀ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਧਰ ਉੱਠਾਈ ਅਤੇ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਧੁਰਥ ਵੱਲੋਂ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ ਵਗਾਈ। ਹਵਾ ਮਾਰਾ ਦਿਨ ਤੇ ਮਾਰੀ ਗਾਤ ਵਗਦੀ ਰਹੀ। ਜਦੋਂ ਸਵੇਰੇ ਹੋਈ ਹਵਾ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਧਰ ਟਿੱਡੀਆਂ ਲੈ ਆਈ। ^{੧੩} ਟਿੱਡੀਆਂ ਉੱਡਦੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬੈਠ ਗਈਆਂ। ਇੰਨੀਆਂ

ਟਿੱਡੀਆਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਨ ।
 ਆਤੇ ਇੰਨੀਆਂ ਟਿੱਡੀਆਂ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ।
 ੧੫ ਟਿੱਡੀਆਂ ਨੇ ਮਾਰੀ ਜਮੀਨ ਢੱਰ ਦਿੱਤੀ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਦੇਸ
 ਅੰਦਰ ਹਨੇਰਾ ਛਾ ਗਿਆ । ਟਿੱਡੀਆਂ ਨੇ ਯਰਤੀ ਦਾ ਹਰ
 ਧੌਦਾ ਆਤੇ ਕੁੱਖਾਂ ਦਾ ਹਰ ਉਗ ਫਲ ਖਾ ਲਿਆ ਜਿਹੜਾ
 ਗੜ੍ਹਿਆ ਨੇ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਮੀ । ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਕੰਧਰੇ
 ਵੀ ਕੁੱਖਾਂ ਜਾਂ ਧੌਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਧੰਤੇ ਨਹੀਂ ਬਚੇ ।

੧੬ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਮੁਸਾ ਆਤੇ ਗਰੂਨ ਨੂੰ
 ਬੁਲਾਇਆ । ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ । ੧੭ ਹੁਣ
 ਇਸ ਵਾਗੀ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਮਾਫੀ ਦਿਓ । ਅਹੋਵਾਹ
 ਨੂੰ ਆਖੇ ਕਿ ਇਸ ਮੇਤ (ਟਿੱਡੀ ਦਲ) ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੇਲੋਂ ਦੂਰ ਰਰ
 ਦੇਵੇ ।”

੧੮ ਮੁਸਾ ਫਿਰਉਨ ਰੇਲੋਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਆਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ
 ਪ੍ਰਗਰਬਨਾ ਰੀਤੀ । ੧੯ ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਹਵਾ ਦਾ
 ਕੁੱਖ ਮੇੜ ਦਿੱਤਾ । ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਧੱਛਮ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ
 ਵਗਾਈ ਆਤੇ ਇਹ ਟਿੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਉਡਾਰੇ ਨਾਲ
 ਮਾਗਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਈ । ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਟਿੱਡੀ ਨਹੀਂ
 ਬਚੀ । ੨੦ ਧਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਫੇਰ ਜਿੱਦੀ ਬਣਾ
 ਦਿੱਤਾ । ਆਤੇ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ
 ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ।

ਹਨੇਰਾ

੨੧ ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਖਣਾ ਹੱਥ
 ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਠਾ ਆਤੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਹਨੇਰਾ ਛਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
 ਇਹ ਇੰਨਾ ਖੁੱਧ ਹਨੇਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ
 ਰਰ ਸੱਰੋਗੇ ।”

੨੨ ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਆਖਣਾ ਹੱਥ
 ਉੱਠਾਇਆ ਆਤੇ ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਟਿੱਰ ਬੱਦਲ ਨੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਢੱਰ
 ਲਿਆ । ਹਨੇਰਾ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਰਿਹਾ । ੨੩ ਰੇਈ
 ਵੀ ਬੰਦਾ ਟਿੱਰ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸੱਰਦਾ ਮੀ । ਆਤੇ ਰੇਈ
 ਵੀ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੱਰ ਉੱਠੇ ਰੇ ਰਿਮੇ ਬਾਂ ਨਹੀਂ ਗਿਆ । ਧਰ
 ਜਿਨਹਾਂ ਬਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ ਉੱਥੇ
 ਰੋਸਨੀ ਮੀ ।

੨੪ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਫੇਰ ਬੁਲਾਇਆ । ਫਿਰਉਨ ਨੇ
 ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ ਆਤੇ ਆਖਣੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ
 ਰੇ । ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਬੱਚੇ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸੱਰਦੇ ਹੋ ।
 ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਤੇ ਧਸੂ ਟਿੱਥੇ ਹੀ ਛੱਡਣੇ
 ਧੈਣਗੇ ।”

੨੫ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਾ ਮਿਰਫ ਅਸੀਂ ਆਖਣੀਆਂ
 ਭੇਡਾਂ ਆਤੇ ਧਸੂ ਹੀ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਸਗੋਂ
 ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਭੇਟਾ ਤੇ ਬਲੀਆਂ ਵੀ
 ਦੇਵੋਗੇ । ੨੬ ਜਾਂ, ਅਸੀਂ ਆਖਣੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ
 ਲਈ ਆਖਣੇ ਧਸੂ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗੇ । ਰੇਈ ਖੁਰ
 ਵੀ ਖਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਗਲੇ ਤੱਰ ਮਾਨੂੰ ਧੌਦਾ
 ਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਰੀ ਕੁੜ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਇਸਦਾ ਮਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਧਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਜਦੋਂ
 ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਜਾਵਾਂਗੇ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ । ਇਸ ਲਈ
 ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਖਣੇ ਲਈ ਲਿਜਾਈਆਂ
 ਧੈਣਗੀਆਂ ।”

੨੭ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਫੇਰ ਜਿੱਦੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ।
 ਇਸ ਲਈ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ । ੨੮ ਤਾਂ
 ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਥੋਂ ਚੱਲਿਆ ਜਾਹ । ਮੈਂ
 ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤੂੰ ਫੇਰ ਟਿੱਥੇ ਆਵੇ । ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਤੂੰ
 ਮਿਲਣ ਆਵੇਗਾ, ਤੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।”

੨੯ ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਟਿੱਰ ਗੱਲ
 ਬਾਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈਂ । ਮੈਂ ਦੇਬਾਰਾ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ
 ਆਵਾਂਗਾ ।”

ਧਲੋਟਿਆਂ ਦੀ ਮੇਤ

੧? ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਰੇਲ
 ਫਿਰਉਨ ਆਤੇ ਮਿਸਰ ਉੱਧਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ
 ਟਿੱਰ ਹੋਰ ਸੰਦਤ ਹੈ । ਇਸਤੋਂ ਬਾਦ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ
 ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ । ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਸ
 ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਵੇਗਾ । ੨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ ਦੇਵੋ; ‘ਆਦਮੀਓ ਆਤੇ
 ਆਰਤੋਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਖਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਧਾਸੋਂ
 ਮੋਨਾ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੰਗੋ । ੩ ਅਹੋਵਾਹ
 ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਮਿਹਰਬਾਨ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ ।
 ਮਿਸਰੀ, ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਮਹਾਨ
 ਆਦਮੀ ਮਮਝਦੇ ਹਨ ।”

੪ ਮੁਸਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 ‘ਅੱਜ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਾਂਗਾ, ੫ ਆਤੇ
 ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮਿਆ ਹਰ ਧਰਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤ, ਮਿਸਰ ਦੇ
 ਗਾਰਮ, ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਧਰਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਅਨਾਜ
 ਧੀਹਣ ਵਾਲੀ ਗੁਲਾਮ ਆਰਤ ਦੇ ਧਰਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰ ਤੱਰ, ਮਰ
 ਜਾਣਗੇ । ੬ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਧੈਣ ਵਾਲੇ ਵੈਣ ਇਨੇ ਭੇੜੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ
 ਧਰਿਲਾਂ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਧਠੇ ਹੋਣਗੇ । ਆਤੇ ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਧੈਣ
 ਵਾਲੇ ਵੈਣਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਭੇੜੇ ਹੋਣਗੇ । ੭ ਧਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
 ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੇਈ ਨੁਰਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ-ਉਨਹਾਂ ਉੱਤੇ
 ਰੇਈ ਕੁੱਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੇੜੇਗਾ । ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਜਾਂ
 ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਰਿਮੇ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਰੇਈ ਨੁਰਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।
 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ
 ਮਿਸਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਰਤਾਉ ਰੀਤਾ ਹੈ । ੮ ਤੇਰੇ ਇਹ ਮਾਰੇ
 ਗੁਲਾਮ (ਮਿਸਰੀ), ਖੱਲੇ ਝੁਰ ਕੇ ਮੇਰੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਰਨਗੇ ।
 ਉਹ ਆਖਣਗੇ, ‘ਜਾ, ਆਤੇ ਆਖਣੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ
 ਨਾਲ ਲੈ ਜਾ ।’ ਇਸਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਜਾਵਾਂਗਾ ।” ਫੇਰ
 ਮੁਸਾ ਬਹੁਤ ਜਿਲਾਦਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਫਿਰਉਨ ਰੇਲੋਂ ਚੱਲਿਆ
 ਗਿਆ ।

੯ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਤੇਰੀ
 ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ । ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਮਿਸਰ
 ਵਿੱਚ ਦਰਮਾ ਸੱਰਾਂ ।” ੧੦ ਇਹੀ ਸਰਤ ਹੋ ਕਿ ਮੁਸਾ ਆਤੇ

ਗਾਹੂ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਇਹ ਮਾਰੇ ਮਗਨ ਰਸਿਮ ਮੇਰੀ ਤੇ। ਅਤੇ ਇਹੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਜਿੰਦੀ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੇਸ ਛੱਡਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੰਦਾ।

ਧਮਾਹ

1 ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਖੁਮਾ ਤੇ ਗਾਹੂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਨ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, 2 “ਇਹ ਮਹੀਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਾਲ ਦਾ ਧਹਿਲਾ ਮਹੀਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। 3 ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦੱਸ; ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਦਿਨ, ਹੋਰ ਵਿਠਾਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਲੋਲਾ ਲਿਆਉਣ ਧਵੇਗਾ, ਅਰ ਦੇ ਹਰ ਜਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਲੋਲਾ। 4 ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਧੁਰਾ ਲੋਲਾ ਖਾ ਮੱਰਣ ਵਾਲੇ ਰਾਫੀ ਬੰਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਮਾਂਝਾ ਰਨ ਲਈ ਰੁਝ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਦਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਦੇ ਖਾਣ ਲਈ ਲੋਲਾ ਰਾਫੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 5 ਲੋਲਾ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਧੁਰਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਜੁਠਾਨ ਭੜ੍ਹ ਜਾਂ ਜੁਠਾਨ ਬੱਰਗਾ ਹੋ ਮੱਦਾ ਹੈ। 6 ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਚੌਦਵੇਂ ਦਿਨ ਤੱਕ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮਭੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਮੂਰਜ ਛੁਥ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। 7 ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਇਕੱਠਾ ਰੇ। ਇਸ ਖੂਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਗਾਠਾਂ ਦੇ ਉੱਧਰਲੇ ਅਤੇ ਧਾਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਇਹ ਭੋਜਣ ਖਾਣ।

8 “ਇਸ ਗਾਤ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਲੇ ਨੂੰ ਭੁੰਨੇ ਅਤੇ ਮਾਰਾ ਮਾਮ ਖਾ ਲਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋੜੀਆਂ ਬੂਟੀਆਂ ਅਤੇ ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਵੀ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 9 ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਲੇ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਉਬਾਲੇ। ਧੁਰੇ ਲੋਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗ ਉੱਤੇ ਭੁੰਨੇ। ਗਲੇ ਤੱਕ ਲੋਲੇ ਦੀ ਸਿਰੀ, ਲੱਤਾਂ ਅਤੇ ਅੰਦਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਧੁਰੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। 10 ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਮਾਰਾ ਮਾਮ ਉਸੇ ਗਾਤ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰੁਝ ਮਾਮ ਸਵੇਰ ਲਈ ਬਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

11 “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਭੋਜਨ ਰੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸਫਰ ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋਵੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਧੈਰੀ ਜੁੱਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੱਬ ਵਿੱਚ ਸੋਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਹਲੀ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਧਮਾਹ ਦਾ ਭੋਜਨ ਹੈ-ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਛੋਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ।

12 “ਅੱਜ ਗਾਤ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਹਰ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਧਮੂ ਦੀ ਧਲੋਈ ਮੰਤਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿਯੰ ਰਗਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਸਰਮਾ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ

ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਗਾਂ। 13 ਧਰ ਤੁਹਾਡੇ ਅਰਾਂ ਉੱਤੇ ਖੂਨ, ਖਾਮ ਨਿਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਖੂਨ ਨੂੰ ਦੇਖਾਂਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅਰ ਨੂੰ ਲੰਘ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਮੁੱਟਾਂਗਾ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਟੀ ਵੀ ਭੜੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ।

14 “ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੱਜ ਦੀ ਗਾਤ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ-ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਨਾਲ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਦਰ ਰਨਗੇ। 15 ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਤੇ, ਤੁਸੀਂ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਖਾਵੋਗੇ। ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰਾ ਖਮੀਰ ਬਾਹਰ ਰੱਛ ਦਿਉਗੇ। ਜੇ ਰੋਟੀ ਧਹਿਲੇ ਅਤੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਖਮੀਰ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਰੀ ਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਤੋਂ ਅੱਡ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 16 ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਤੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਧਵਿੱਤਰ ਸਭਾਵਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਟੀ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਰੰਮ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਰ ਮੱਰਦੇ ਹੋ ਉਹ ਹੈ ਆਪਣੇ ਲਈ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਰਨਣਾ। 17 ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਧਰਬ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਭੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਟੋਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ ਸਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਮਭੂਹ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਨ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਨੇਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਦਾ ਰਗੇਗਾ। 18 ਇਸ ਲਈ, ਧਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ 1੪ਵੇਂ ਦਿਨ ਦੀ, ਮਾਮ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ ਸੁਰੂ ਰਰਦੇ ਉਸੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ 2੧ਵੇਂ ਦਿਨ ਦੀ ਮਾਮ ਤੱਕ ਖਾਵੋਗੇ। 19 ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਖਮੀਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਰੋਟੀ ਵੀ ਵਿਠਾਰਤੀ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਨਾਧਾਰਿਕ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸੀ ਜਨਮਿਆ ਵਾਮੀ, ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਮੇਰੇ ਤੇ ਖਮੀਰ ਖਾਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਰੀ ਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਤੋਂ ਅੱਡ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 20 ਇਸ ਮੇਰੇ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਖਮੀਰ ਨਹੀਂ ਖਾਵੋਗੇ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਵੋ ਤੁਸੀਂ ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਖਾਵੋਗੇ।”

21 ਇਸ ਲਈ ਖੁਮਾ ਨੇ ਮਾਰੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਖੁਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਲੋਲੇ ਲਿਆਵੋ। ਧਮਾਹ ਲਈ ਲੋਲੇ ਜਿਬਾਹ ਰੇ।

22 ਚੂਫੇ ਦੀਆਂ ਟਾਹਟੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੂਨ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਧਿਆਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੋਬੋ। ਖੂਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਦਲਾਂ ਦੇ ਧਾਮੇ ਤੇ ਅਤੇ ਉੱਧਰ ਮਲੋ। ਸਵੇਰ ਤੀਰ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਅਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। 23 ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਧਲੋਈ ਮੰਤਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਲੰਘੇਗਾ, ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੁਗਾਠਾਂ ਦੇ ਉੱਧਰਲੇ ਧਾਮੇ ਅਤੇ ਧਾਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਖੂਨ ਦੇਖ ਲਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਅਰ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਤਬਾਹ ਰਨਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਰਮਾਨ ਧਰੁਚਾਉਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। 24 ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਆਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਰਾਨੂਨ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਹੈ।^{੨੫} ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਵੀ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਾਵੋਂ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।^{੨੬} ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁੰਛਣ, 'ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝ ਰਿਉਂਦੇ ਹਾਂ?'^{੨੭} ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ, 'ਇਹ ਧਮਾਗ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਆਦਰ ਲਈ ਹੈ। ਰਿਉਂਦਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਸਾਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ।'^{੨੮}

ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਲੋਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਧਾਮਨਾ ਰਦੇ ਹਨ।^{੨੯} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੁਰਮ ਮੁਸਾ ਆਤੇ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

^{੨੯} ਆਂਧੀ ਗਾਤ ਵੇਲੇ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਧਰਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਧਰਿਲੋਠੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਰੈਦੀ ਦੇ ਧਰਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰ ਤੱਕ। ਸਾਰੇ ਧਰਿਲੋਠੇ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਮਰ ਗਏ।^{੩੦} ਉਸ ਗਾਤ ਮਿਸਰ ਦੇ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਨਾ ਰੋਈ ਮਰ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਉਨ, ਉਸ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਆਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਵਿਰਲਾਧ ਰਹਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਰਦ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਣਾ

^{੩੧} ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਗਾਤ, ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਮੁਸਾ ਆਤੇ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਸੌਂਦਿਆ। ਫਿਰ ਉਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਉੱਠੋ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਉ। ਤੁਸੀਂ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਰ ਜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਰਰ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ਜਾਓ ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਦੇ।

^{੩੨} ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਆਤੇ ਧਸੂ ਲੈ ਜਾ ਮੱਰਦੇ ਹੋ ਜਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਹੋਗੇ। ਜਾਓ। ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਅਸੀਸ ਦਿਉ।'

^{੩੩} ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਰਿਉਂਦਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਗਏ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਾਰੇ ਜਾਵਾਂਗੇ।'

^{੩੪} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਵਿੱਚ ਖਮੀਰ ਧਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੀਆਂ ਤੋਟਾਂ ਰੱਖੜੇ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆ।^{੩੫} ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾ ਜੋ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਿਸਰੀ ਗੁਲਾਮੀਆਂ ਕੋਲ ਗਏ ਆਤੇ ਰੱਖੜੇ ਆਤੇ ਸੇਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਮੰਗੇ।^{੩੬} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵੱਲ ਮਿਹਰਬਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਦਿੱਤਾ। ਇੰਝ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਮਤੀ ਮਲਕੀਆਤਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ।

^{੩੭} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਗਾਮਮੇਸ ਤੋਂ ਮੁੱਰੇਥ ਤੱਕ ਸਫਰ ਰੀਤਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਉੱਥੇ ਤਰੀਬਨ ੬,੦੦,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਸਨ।^{੩੮} ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਆਤੇ ਧਸੂ ਆਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਫਰ ਰਹਨ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਰ ਵੀ ਸਨ-ਇਹ ਲੋਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਧਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਮਿਸਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।^{੩੯} ਨਾ ਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਖਮੀਰ ਧਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਫਰ ਲਈ ਰੋਟੀ ਧਰਾਉਣ ਦਾ ਰਿਉਂਦਿ ਉਹ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾ ਖਮੀਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਰੀਆਂ।

^{੪੦} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ੪੩੦ ਵਰਿਹਿਆਂ ਲਈ ਰਹੇ।^{੪੧} ਚਾਰ ਸੌ ਤੀਹਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਦਿਨ, ਅਗੇਵਾਹ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫੌਜਾਂ *ਨੇ ਮਿਸਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

^{੪੨} ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਖਾਮ ਗਾਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਰਹਨੀ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਦੇ ਹਨ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਗਾਤ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਗੇ।

^{੪੩} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਧਮਾਗ ਲਈ ਇਹ ਨੇਮ ਹਨ; ਰਿਮੇ ਵੀ ਵਿਦੇਸੀ ਨੇ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ।^{੪੪} ਧਰ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰੋਈ ਗੁਲਾਮ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਸੁੰਨਤ ਰਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।^{੪੫} ਧਰ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਾਸਤੇ ਸੌਂਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਨਾ ਖਾਵੇ। ਧਮਾਗ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਹੈ।

^{੪੬} 'ਹੋਰ ਧਰਿਵਾਹ ਇੰਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਖਾਵੇ। ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੋਈ ਭੋਜਨ ਨਾ ਖਾਧਾ ਜਾਵੇ। ਲੋਲੇ ਦੀ ਰੋਈ ਵੀ ਹੱਡੀ ਨਾ ਤੋੜੇ।^{੪੭} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਇਹ ਗੀਤ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੪੮} ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰੋਈ ਗੈਰ-ਇਸਰਾਏਲੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਜੇ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਧਮਾਗ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸੁੰਨਤ ਅਵੱਸ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸਹਿਰੀ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਭੋਜਨ ਮਾਂਝਾ ਰਰ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਜੇ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਖਾ ਮੱਰਦਾ।^{੪੯} ਇਹੀ ਬਿਵਸਥਾ ਹਰ ਰਿਮੇ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਫਰ ਰਹੀ ਧੈਂਦਾ ਕਿ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਸਹਿਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਗੈਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਹੈ-ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੰਦੇ ਜਿਹੀ ਹੈ।'

^{੫੦} ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਗੁਰਮ ਮੰਨੇ ਜਿਹੜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਤੇ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।^{੫੧} ਇਸ ਲਈ ਉਸੇ ਦਿਨ, ਅਗੇਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ

*੧੨:੪੧ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ।

ਮਿਸਰ ਦੇ ਦੇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਲੋਕ ਟੋਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ।

13 ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^੧ “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਹਰੇਰ ਉਹ ਨਰ ਦੇ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਧਿਲੀ ਮੰਤਾਨ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਧਹਿਲੇਠਾ ਨਰ ਬੱਚਾ ਆਤੇ ਹਰ ਧਹਿਲੇਠਾ ਨਰ ਜਾਨਵਰ ਮੇਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

^੨ ਮੁਸਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਓ। ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਗੁਲਾਮ ਮੀ। ਯਰ ਇਸ ਦਿਨ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਮਰਤੀ ਵਰਤੀ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਾਦ ਰਹਾਇਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮੀਰ ਵਾਲੀ ਮੋਟੀ ਨਹੀਂ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ^੩ ਅੱਜ ਹਥੀਥ ਦੇ ਮਹੀਨੇ, ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ^੪ ਜਦੋਂ ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਨਾਨੀਆਂ, ਹਿੰਤੀਆਂ, ਅਮੇਰੀਆਂ, ਹਿੰਦੀਆਂ ਆਤੇ ਅਬੂਮੀਆਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਯਰਤੀ ਦਾ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਟਿਕਰਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਜਿਹੜੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦਿਨ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਇਸ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਪਾਮਨਾ ਦੀ ਇਹ ਵਿਸੇਸ ਮੇਵਾ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

^੬ “ਮੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਤੀਰੀ ਮੋਟੀ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਮਹਾਂ ਭੋਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਭੋਜ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਆਦਰ ਦਰਸਾਵੇਗਾ। ^੭ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਤ ਦਿਨ ਅਮੀਰ ਵਾਲੀ ਮੋਟੀ ਨਹੀਂ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਤੁਹਾਡੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਿਸੇ ਥਾਂ ਵੀ ਅਮੀਰ ਵਾਲੀ ਮੋਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ^੮ ਇਸ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ‘ਅਸੀਂ ਇਹ ਭੋਜਨ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰਹ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਮੀ।’

^੯ “ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਉੱਤੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਨਿਸਾਨ ਵਾਂਗ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਆਦਗਾਰੀ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ ^{੧੦} ਤਾਰਿ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਤੁਹਾਡੇ ਬੁਲਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮੇਸਾ ਰਹੇ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਗਈ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਮਰਤੀ ਵਰਤੀ ਮੀ। ^{੧੧} ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਫੁਰਵੇਂ ਸਮੇਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ।

^{੧੨} “ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਤੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਟਿਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਹੁਣ ਉੱਥੇ ਰਨਾਨੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਟਿਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਯਰਤੀ ਦੇਵੇਗਾ, ^{੧੩} ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣਾ ਹਰ ਧਹਿਲੇਠਾ ਮੁੰਡਾ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਥਨ ਰਨਾਨਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖੇ। ਆਤੇ ਹਰ ਉਹ ਨਰ ਯਸੂ ਜਿਹੜਾ ਧਹਿਲੇਠਾ ਜੰਮਿਆ ਅਹੋਵਾਹ

ਨੂੰ ਅਰਥਨ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ^{੧੪} ਹਰੇਰ ਧਹਿਲੇਠੇ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਲੇਲੇ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਕੇ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਹੋਵਾਹ ਕੋਲੋਂ ਖੇਤਾ ਖਰੀਦਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਗਿੱਚੀ ਤੋੜ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯਰ ਹਰੇਰ ਧਹਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਅਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^{੧੫} “ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁੱਛਣਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਉਹ ਆਖਣਗੇ, ‘ਇਸ ਮਾਗੇ ਕੁਝ ਦਾ ਰੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?’ ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਵਾਬ ਦਿਉਗੇ, ‘ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਮਰਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਥਾਂ ਗੁਲਾਮ ਸਾਂ। ਯਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਆਤੇ ਇੱਥੇ ਲਿਆਇਆ। ^{੧੬} ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ, ਫਿਰਉਨ ਜਿੱਦੀ ਮੀ। ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਮੀ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਦੀ ਹਰ ਧਲੇਠੀ ਮੰਤਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। (ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਧਹਿਲੇਠੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਆਤੇ ਧਹਿਲੇਠੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।) ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹਰੇਰ ਧਹਿਲੇਠਾ ਨਰ ਜਾਨਵਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਅਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਆਤੇ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਰੇਰ ਧਹਿਲੇਠੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦਦਾ ਹਾਂ।’ ^{੧੭} ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਉੱਤੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਯਾਗੇ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਆਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਨਿਸਾਨ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਮਰਤੀ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ।”

ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਆਤਰਾ

^{੧੮} ਜਦੋਂ ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਛੱਡ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਫਿਲੀਸਤੀਆਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਮੜਰ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਜਦ ਕਿ ਨਵੀਂ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮਝ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਰਾਹ ਮੀ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਰਾਸਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੜਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਸਾਇਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਨ ਬਦਲ ਕੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਯਰਤ ਜਾਣ।” ^{੧੯} ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਰ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਦੀ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਦੀ ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਵੱਲ ਦੀ ਰੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਛੱਡਿਆ, ਉਹ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਸਨ।

ਯੂਸੁਫ ਯਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

^{੨੦} ਮੁਸਾ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਦੀਆਂ ਅਮਬੀਆਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਈਆਂ। (ਮਰਨ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਟਿਕਰਾਰ ਲਿਆ ਮੀ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੀ

*13:੯ ਅੱਖਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ... ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ ਮੁਲਅਰਥ, “ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਉਤੇ ਇੱਕੋ ਚਿੰਨ੍ਹ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਇੱਕ ਆਦਗਾਰੀ।” ਇਹ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮੰਬੋਯਿਤ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਜੇ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਬਾਹ ਆਤੇ ਮਿਰ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੁੰਦਾ ਮੀ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਬਸਥਾ ਨੂੰ ਆਦ ਰੱਖਣ ‘ਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ।

ਰੱਖਿਆ ਰਹੇ, ਮੇਰੀ ਯਮਬੀਆਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਣੀਆਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ।")

ਯਹੋਵਾਹ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਰਚਦਾ ਹੈ

²⁰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸੁੱਕੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਏਬਾਮ ਵਿਖੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਏਬਾਮ ਮਾਰੂਥਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ²¹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਸਤਾ ਦਿਖਾਇਆ। ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਲੰਮੇ ਬੱਦਲ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਅਤੇ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯੱਗ ਦੀ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਨਾਟ ਨੂੰ ਮਸਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਇਹ ਯੱਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਮਨੀ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਵੀ ਸਫਰ ਕਰ ਸਕਣ। ²² ਲੰਮਾ ਬੱਦਲ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਯੱਗ ਦੀ ਨਾਟ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

੧੪ ¹ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ² "ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਖੀ-ਹੀਰੋਥ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਮਿਸਰ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਬਾਲ-ਸਫੇਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਾਤ ਗੁਜ਼ਾਰਨ। ³ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੋਚੇਗਾ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਭਟਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਮੋਚੇਗਾ ਕਿ ਲੋਰਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ। ⁴ ਮੈਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਦੀ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿੱਛਾ ਰੇਗਾ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਤਿਰਾਰ ਲਿਆਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।" ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ।

ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਚਦਾ ਹੈ

⁴ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਹ ਮਿਲੀ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰ ਬਚ ਨਿਕਲੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣੀ, ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਯਿਰਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਹਿਲਾਂ ਰੀਤੇ ਨਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮਨ ਬਦਲ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਯਮੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ? ਯਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੱਜਣ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ? ਹੁਣ ਯਮੀ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ ਗੁਲਾ ਲਏ ਹਨ।"

⁵ ਇਸ ਲਈ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੱਬ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਬੰਦੇ ਲਏ। ⁶ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ 600 ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਰੱਬ ਨਾਲ ਲਈ। ਹਰ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਯਿਰਾਰੀ ਸੀ। ⁷ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ, ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਦੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾਂ।

⁸ ਮਿਸਰੀ ਫੌਜ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਖੋੜਮਵਾਰ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਰੱਬ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਖੋਰਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਲ ਮਾਗਰ

ਰੰਢੇ ਬਾਲ-ਸਫੇਦ ਦੇ ਖੁਰਬ ਵੱਲ ਖੀ-ਹੀਰੋਥ ਵਿਖੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

¹⁰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਲੋਰ ਬਹੁਤ ਖਬਰਾ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯੱਗੇ, ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ, ਖੁਰਾਰ ਰੀਤੀ। ¹¹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਉਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ? ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਮਾਰਨ ਲਈ ਕਿਉਂ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ? ਯਮੀ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਮਾਂਤੀ ਨਾਲ ਮਰ ਸੱਕਦੇ ਮਾਂ-ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕਰਮਾਂ ਮਨ।

¹² ਯਮੀ ਤੇਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਵਾਪਰੇਗੀ। ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਯਮੀ ਆਖਿਆ ਸੀ, 'ਮਿਸਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਮਾਨੂੰ ਖਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕਰ। ਮਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਤੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਕਰਨ ਦੇ।' ਮਾਡੇ ਲਈ, ਇੱਥੇ ਯਮੀ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਨਾਲੋਂ ਓਥੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਕੇ ਰਹਿਣਾ ਵੱਧੇਰੇ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ।"

¹³ ਖਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਤੈਰੇ ਨਾ। ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਦਿਰਝਤਾ ਨਾਲ ਖਲੋਵੋ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖੋ। ਅੱਜ ਵੇਖ ਲਵੋ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖੋਗੇ।" ¹⁴ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਖਵੇਗਾ ਮਗੋਂ ਮਾਂਤ ਰਹੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖੁੱਧ ਰੇਗਾ।"

¹⁴ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਤੁਸੀਂ ਗਲੇ ਤੋਰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਖੁਰਾਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਖੋ।" ¹⁵ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਮੋਟੀ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਉੱਥਰ ਉੱਠਾ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਖਾਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਲੋਰ ਖੁਸਰ ਖਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰ ਲੰਘ ਸੱਕਣਗੇ। ¹⁶ ਮੈਂ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਦੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਨ। ਖਰ ਮੈਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਮਰੀ ਮਾਰੀ ਫੌਜ, ਉਸ ਦੇ ਖੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰੱਬਾਂ ਤੋਂ ਖਰਤਾ ਖਮਈ ਹੋਵੇਗਾ। ¹⁷ ਫੇਰ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। ਉਹ ਮੇਰਾ ਉਦੋਂ ਆਦਰ ਕਰਨਗੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੋੜਮਵਾਰ ਫੌਜੀਆਂ ਅਤੇ ਰੱਬਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਆਂਗਾ।"

ਯਹੋਵਾਹ ਮਿਸਰੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ

¹⁸ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਆ ਗਿਆ। (ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਯਮੀ ਤੋਰ ਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੱਗੇ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।) ਇਸ ਯਮੀ ਲੰਮਾ ਬੱਦਲ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਤੋਂ ਹਟਕੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ¹⁹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਦਲ ਮਿਸਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਸੋਮਨੀ ਸੀ। ਖਰ ਮਿਸਰੀਆਂ ਲਈ ਗੁਨੇਰਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮਿਸਰੀ ਉਸ ਰਾਤ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਏ।

²¹ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੱਥ ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਉੱਥਰ ਉੱਠਾਇਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਰਬ ਵੱਲੋਂ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ

ਵਗਾਈ। ਹਵਾ ਗਾਤ ਭਰ ਚਲਦੀ ਰਹੀ। ਮਮੁੰਦਰ ਖਾਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਵਾ ਨੇ ਧਰਤੀ ਸੁਰਾ ਦਿੱਤੀ।^{੨੨} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁੱਕੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਜੇ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਖਾਣੀ ਇੰਚ ਰੰਘ ਵਾਂਗ ਸੀ।^{੨੩} ਫੇਰ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰੱਬਾਂ ਅਤੇ ਖੋੜਮਵਾਰ ਫੈਜੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ।^{੨੪} ਸੁਵਖਤੇ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੰਮੇ ਬੱਦਲ ਅਤੇ ਆਂਗ ਦੇ ਬੰਬਰ ਗਾਹੀ ਮਿਸਰੀ ਫੈਜ ਵੱਲ ਤੌਰਿਆ। ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਸੀਬਤ ਖਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸੇਧੰਚ ਵਿੱਚ ਖਾ ਦਿੱਤਾ।^{੨੫} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਰੱਬਾਂ ਦੇ ਧਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੱਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰੱਬਾਂ ਤੇ ਰਾਬੂ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸਰਿਲ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਿਸਰੀ ਚੀਰੇ, “ਆਉ ਆਪਾਂ ਇੱਥੋਂ ਨਿਰਲ ਚੱਲੀਏ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

^{੨੬} ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਖਣਾ ਹੱਥ ਮਮੁੰਦਰ ਉੱਧਰ ਉੱਠਾ। ਖਾਣੀ ਤਿੰਗ ਖਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਿਸਰੀ ਰੱਬਾਂ ਅਤੇ ਖੋੜਮਵਾਰ ਫੈਜੀਆਂ ਨੂੰ ਡੇਢ ਦੇਵੇਗਾ।”

^{੨੭} ਇਸ ਲਈ ਧਰਭਾਤ ਵੇਲੇ, ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਖਣਾ ਹੱਥ ਮਮੁੰਦਰ ਦੇ ਉੱਧਰ ਫੈਲਾਇਆ ਅਤੇ ਖਾਣੀ ਆਖਣੀ ਧਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਖੱਧਰ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਦੌੜਿਆ। ਮਿਸਰੀ ਆਖਣੀ ਧਰੀ ਵਾਹ ਲਾਰੇ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜ ਰਹੇ ਸਨ, ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਮੁੰਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰੋੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ।^{੨੮} ਖਾਣੀ ਆਖਣੀ ਧਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਖੱਧਰ ਉੱਤੇ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੱਬਾਂ ਤੇ ਖੋੜਮਵਾਰ ਫੈਜੀਆਂ ਨੂੰ ਡੇਢ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਫੈਜ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਰ ਰਹੀ ਸੀ ਧਰ ਉਹ ਫੈਜ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ।

^{੨੯} ਧਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮਮੁੰਦਰ ਗਾਹੀ ਸੁੱਕੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਲੰਘ ਗਏ। ਖਾਣੀ ਮੱਜੇ ਧਾਮੇ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਰੰਘਾਂ ਵਾਂਗ ਖਲੋਤਾ ਰਿਹਾ।^{੩੦} ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਿਨ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ। ਅਤੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਦੇ ਰੰਛੇ ਮਿਸਰੀ ਫੈਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਂ ਦੇਖੀਆਂ।^{੩੧} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਉਦੋਂ ਦੇਖੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਆਦਰ ਰਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਕ ਮੂਸਾ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਰਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮੂਸਾ ਦਾ ਗੀਤ

੧੫ 'ਤਾਂ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀਤਾ:

ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵਾਸਤੇ ਗਾਵਾਂਗਾ।
 ਉਸ ਨੇ ਮਹਾਨ ਰਾਹਨਾਮੇ ਰੀਤੇ ਹਨ।
 ਉਸ ਨੇ ਖੋੜੇ ਅਤੇ ਸਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।
^੨ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਤਾਰਤ
 ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਮੁਰਤੀ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਲਈ ਉਸਤਤਿ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।

ਇਹ ਮੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ,
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਖਿਆਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ,
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਆਦਰ ਰਰਦਾ ਹਾਂ।
^੩ ਯਹੋਵਾਹ ਇੰਚ ਮਹਾਨ ਯੋਧਾ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਹੈ।
^੪ ਉਸ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਰੱਬਾਂ
 ਅਤੇ ਫੈਜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।
 ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਮਭ ਤੋਂ ਰੰਗੇ ਫੈਜੀ
 ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਏ।
^੫ ਡੂੰਘੇ ਖਾਣੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਜ ਲਿਆ
 ਅਤੇ ਉਹ ਖੱਬਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਠਾਂ ਡੁੱਬ ਗਏ।
^੬ “ਤੇਰਾ ਮੱਜਾ ਹੱਥ ਰਮਾਲ ਦੀ ਤਾਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੇਰੇ ਮੱਜੇ ਹੱਥ ਨੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਭੰਟ ਦਿੱਤਾ।
^੭ ਆਖਣੇ ਮਹਾਨ ਧਰਤਾਧ ਨਾਲ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ
 ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ
 ਸਨ।
 ਤੇਰੇ ਰੋਧ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ,
 ਜਿਵੇਂ ਆਂਗ ਰੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
^੮ ਜਿਹੜਾ ਮਾਹ ਤੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਨਾਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
 ਛੱਡਿਆ ਉਸ ਨੇ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤਾ।
 ਵਗਦਾ ਖਾਣੀ ਰੰਘ ਬਣ ਗਿਆ।
 ਮਮੁੰਦਰ ਆਖਣੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤਾਈਂ ਠੋਸ ਬਣ
 ਗਿਆ।
^੯ “ਦੁਸਮਣ ਨੇ ਆਖਿਆ,
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਰਾਂਗਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ
 ਲਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਵੰਡ ਲਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਇਹ ਮਭ ਰੁੜ ਆਖਣੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਖੋਹ
 ਲਵਾਂਗਾ।
 ਮੇਰੀ ਖੁਦ ਦੀ ਸਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰੇਗੀ।’
^{੧੦} ਧਰ ਤੂੰ ਫੂਰ ਮਾਰੀ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਮੁੰਦਰ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ।
 ਉਹ ਸਿੱਰੇ ਵਾਂਗ ਡੂੰਘੇ
 ਮਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਏ।
^{੧੧} “ਸੀ ਯਹੋਵਾਹ ਵਰਗੇ ਰੋਈ ਦੇਵਤੇ ਹਨ?
 ਨਹੀਂ। ਤੇਰੇ ਵਰਗੇ ਰੋਈ ਦੇਵਤੇ ਨਹੀਂ
 ਹਨ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਆਦਰ ਤਾਰਤ
 ਯਹੋਵਾਹ ਆਦਰ ਤਾਰਤ
 ਮਹਾਨ ਰਹਿਮਯੋ ਰਰਦਾ ਹੈ।
^{੧੨} ਯਹੋਵਾਹ ਮੱਜਾ ਹੱਥ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ,
 ਇਸ ਲਈ ਧਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਗਈ।
^{੧੩} ਧਰ ਆਖਣੀ ਚਿਰਥਾ ਨਾਲ
 ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਰੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ
 ਬਚਾਇਆ।
 ਅਤੇ ਆਖਣੀ ਤਾਰਤ ਨਾਲ

ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਆਪਣੀ ਧਵਿੱਤਰ ਯਾਤੇ
 ਧਰਮੰਨ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਰੀਤੀ ।

੧੪ “ਦੂਸਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਇਸ ਰਹਾਈ ਨੂੰ ਮੁਣਨਗੀਆਂ
 ਯਾਤੇ ਉਹ ਡਰ ਜਾਣਗੀਆਂ ।

ਫਲਿਸਤੀ ਲੋਕ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬਣਗੇ ।

੧੫ ਯਾਦੇਮ ਦੇ ਆਗੂ ਰੰਬਣਗੇ ।

ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਆਗੂ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬਣਗੇ ।

ਰਨਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੱਸਲਾ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗਾ ।

੧੬ ਉਹ ਲੋਕ ਡਰ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ

ਉਹ ਤੇਰੀ ਤਾਰਤ ਦੇਖਣਗੇ ।

ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ,

ਤੇਰੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲੰਘ ਜਾਣ ਤੀਰ ਚੱਟਾਨ ਵਾਂਗ

ਖਾਮੋਸ ਰਹਿਣਗੇ ।

੧੭ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ

ਆਪਣੇ ਧਰਬਤ ਉੱਪਰ ਯਗਵਾਈ ਰਹੇਗਾ ।

ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇਵੇਗਾ ।

ਜਿਹੜੀ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਤਖਤ ਲਈ ਬਣਾਈ ਹੈ ।

ਸੁਯਾਮੀ, ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਮੰਦਰ ਬਣਾਵੇਗਾ ।

੧੮ “ਯਹੋਵਾਹ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ ਰਹੇਗਾ ।”

੧੯ ਹਾਂ, ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਾਧਰਿਆ ਮੀ । ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਘੋੜੇ

ਯਾਤੇ ਮਦਾਰ ਯਾਤੇ ਰੱਬ ਮਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ । ਯਾਤੇ
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਮੁੰਦਰ ਦਾ ਮਾਰਾ ਧਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ
 ਲੈ ਆਂਦਾ । ਧਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁੱਰੀ
 ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਲੰਘ ਗਏ ।

੨੦ ਤਾਂ ਹਾਨੂਨ ਦੀ ਭੈਣ, ਯੋਰਤ ਨਬੀਆ ਮਿਰਯਮ, ਨੇ
 ਤੰਬੂਰੀ ਚੁੱਕ ਲਈ । ਮਿਰਯਮ ਯਾਤੇ ਹੋਰ ਯੋਰਤਾਂ ਗਾਉਣ ਤੇ
 ਨੱਚਣ ਲੱਗੀਆਂ । ੨੧ ਮਿਰਯਮ ਨੇ ਇਹ ਸਬਦ ਦੁਹਰਾਏ,

“ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਗਾਉ ।

ਉਸ ਨੇ ਮਹਾਨ ਰਾਹਨਾਮੇ ਰੀਤੇ ਹਨ ।

ਉਸ ਨੇ ਘੋੜੇ ਯਾਤੇ ਮਦਾਰਾਂ ਨੂੰ

ਮਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ

੨੨ ਮੁਸਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਮਾਗਰਾਂ ਤੋਂ
 ਧਰਹਾਂ ਸੂਰ ਦੇ ਮਾਨੂਬਲ ਆਂਦਰ ਲੈ ਗਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਤੱਕ ਮਫਰ ਰੀਤਾ । ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਰੋਈ ਧਾਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ । ੨੩ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਲੋਕ
 ਮਾਗਰ ਆ ਗਏ । ਮਾਗਰ ਵਿੱਚ ਧਾਈ ਮੀ ਧਰ ਇਹ ਖੀਣ
 ਵਿੱਚ ਰੋੜਾ ਮੀ । (ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਮਾਗਰ
 ਮੀ ।)

੨੪ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁਸਾ ਆਂਗੇ ਸਿਰਾਇਤਾਂ ਰਹੀਆਂ ਸੂਰੁ ਰਰ
 ਦਿੱਤੀਆਂ । ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੁਣ ਯਾਮੀਂ ਰੀ ਖੀਵਾਗੇ?”

੨੫ ਮੁਸਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ । ਇਸ ਲਈ
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਰੱਖਤ ਦਿਖਾਇਆ । ਮੁਸਾ ਨੇ
 ਦਰੱਖਤ ਨੂੰ ਧਾਈ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ । ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਜਿਹਾ
 ਰੀਤਾ, ਧਾਈ ਖੀਣ ਦੇ ਖੋਗ ਹੋ ਗਿਆ । ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ,
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ
 ਰਾਨੂਨ ਦਿੱਤਾ ।

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸਵਾਸ ਵੀ ਧਰੱਖਿਆ ।

੨੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯਹੋਵਾਹ
 ਧਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਜਰੂਰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ
 ਮਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗੁਰਮ ਤੇ
 ਰਾਨੂਨ ਮੰਨੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰਹਾਂ ਬਿਮਾਰ
 ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ । ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਜਿਹੀ ਰੋਈ ਬਿਮਾਰੀ
 ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮੀ । ਮੈਂ
 ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਹੀ ਗਾਂ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਜੀ ਰਦਾ ਹੈ ।”

੨੭ ਫੇਰ ਲੋਕ ਮਫਰ ਰਦੇ ਹੋਏ ਏਲਿਮ ਧਰੁੱਚੇ । ਏਲਿਮ
 ਵਿਖੇ ਧਾਈ ਦੇ ੧੨ ਚਮਏ ਯਾਤੇ ਖਜੂਰਾਂ ਦੇ ੨੦ ਰੁੱਖ ਮਨ ।
 ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਾਈ ਦੇ ਨੇੜੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ ।

ਇਸਰਾਏਲ ਸਿਰਾਇਤ ਰਦਾ, ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਭੋਜਨ ਭੋਜਣਾ

੧੬ ਫੇਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਏਲਿਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਯਾਤੇ ਮੀਨਈ
 ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ, ਏਲਿਮ ਤੇ ਮੀਨਈ ਦੇ
 ਵਿੱਚਰਾਰ । ਉੱਥੇ ਉਹ ਮਿਸਰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੂਸਰੇ ਮਹੀਨੇ
 ਦੀ ਧੰਦਰਹਾਂ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਧਰੁੱਚੇ । ੨ ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ
 ਫੇਰ ਸਿਰਾਇਤ ਰਰਨ ਲੱਗੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਮੁਸਾ
 ਯਾਤੇ ਹਾਨੂਨ ਆਂਗੇ ਸਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ । ੩ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ,
 “ਇਹ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ
 ਤੇ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ । ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉੱਥੇ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਖਾਣ ਲਈ
 ਤਾਂ ਰਾਫੀ ਮੀ । ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਤਾਂ ਰਾਫੀ ਮੀ । ਮਾਡੇ
 ਰੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਮਾਰਾ ਭੋਜਨ ਮੀ । ਧਰ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ
 ਮਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ । ਯਾਤੇ ਇੱਥੇ ਯਾਮੀਂ
 ਮਾਰੇ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਵਾਗੇ ।”

੪ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਯਾਮਸ
 ਤੋਂ ਭੋਜਨ ਵਰਹਾਵਾਗਾ । ਇਹ ਭੋਜਨ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਣ ਲਈ
 ਹੋਵੇਗਾ । ਹਰ ਰੋਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਗਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਯਾਤੇ
 ਉਸ ਦਿਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਭੋਜਨ ਇੱਠਾ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ । ਮੈਂ ਆਜਿਹਾ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਰਗਾਂਗਾ ਕਿ ਲੋਕ ਉਹੀ
 ਰਦੇ ਹਨ ਜੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ । ੫ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਲੋਕ
 ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਰਾਫੀ ਭੋਜਨ ਇੱਠਾ ਰਰਨਗੇ ।
 ਧਰ ਸੂਰਵਾਰ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਇੱਠਾ
 ਰਰਨਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇਖਣਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ
 ਰਾਫੀ ਭੋਜਨ ਹੈ ।” *

*੧੬:੫ ਧਰ ਸੂਰਵਾਰ ... ਰਾਫੀ ਭੋਜਨ ਹੈ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਧਰਿਆ ਤਾਂ ਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ (ਸਨਿਵਾਰ) ਯਾਮਸ
 ਦੇ ਦਿਨ ਤੇ ਰੋਮ ਨਾ ਰਰਨਾ ਧਵੇ ।

੬ ਇਸ ਲਈ ਭੂਮਾ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੱਜ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਸ਼ਰਤੀ ਦੇਖੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ। ੭ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਮਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸੁਣ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ ਕੱਲ ਮਵੇਰੇ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਧਰਤਾਥ ਦੇਖੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਮਿਰਾਇਤਾਂ ਤੇ ਮਿਰਾਇਤਾਂ ਨਾਉਂਦੇ ਰਹੋ ਜੋ। ਮਾਇਦ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਅਰਾਮ ਕਰ ਸੱਦੋ।”

੮ ਅਤੇ ਭੂਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮਿਰਾਇਤਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਿਰਾਇਤਾਂ ਸੁਣ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜੱਜ ਰਾਤ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਮਵੇਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰੋਟੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੇਨੂੰ ਮਿਰਾਇਤਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੋ ਜੋ। ਧਰ ਗੁਣ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਅਰਾਮ ਕਰ ਸੱਦਾਂਗੇ। ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਮਿਰਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਦਿੱਠੇ ਮਿਰਾਇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਜੋ।”

੯ ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ, ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਓ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਿਰਾਇਤਾਂ ਸੁਣ ਲਈਆਂ ਹਨ।”

੧੦ ਗੁਰੂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਠੂਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਥਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਖੁੜੇ ਅਤੇ ਮਾਠੂਰ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਧਰਤਾਥ ਇੱਕ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ।

੧੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਰਾਇਤਾਂ ਸੁਣ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ, ‘ਜੱਜ ਤੁਸੀਂ ਮਾਮ ਖਾਵੋਗੇ। ਅਤੇ ਮਵੇਰ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰੋਟੀ ਖਾਵੋਗੇ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸੱਦਦੇ ਜੋ।”

੧੨ ਉਸ ਰਾਤ ਨੂੰ ਰੋਟੀਆਂ ਡੇਰੇ ਦੇ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਆਈਆਂ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਮ ਲਈ ਇਹ ਖੰਫੀ ਫੜ ਲਈ। ਅਤੇ ਮਵੇਰੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਵੇਰ ਦੀ ਤਰੇਲ ਪਈ ਸੀ। ੧੩ ਜਦੋਂ ਤਰੇਲ ਸੁੱਕ ਗਈ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੋਟੀ ਦੀਆਂ ਖਤਲੀਆਂ ਧਰਤਾਂ ਵਰਗੀ ਰੋਟੀ ਚੀਜ ਪਈ ਸੀ। ੧੪ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਖੁੰਫ ਫੜ ਲੱਗੇ, “ਇਹ ਕੀ ਹੈ?” ਉਹ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੁੰਫ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਮੀ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਭੂਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹੀ ਉਹ ਭੋਜਨ ਹੈ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੧੫ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਹਰੇਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਨਾ ਹੀ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਹਰੇਰ ਨੂੰ ਤਰੀਖਣ ਦੇ

ਉਮਰ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਲਈ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੧੬ ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ। ਹਰੇਰ ਬੰਦੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ। ਕੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ। ੧੭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਘਰ ਦੇ ਹਰ ਜੀਵ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਭੋਜਨ ਮਾਠੂਰ ਜਾਂਦਾ, ਹਰੇਰ ਬੰਦੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੁੰਦਾ, ਧਰ ਕਦੇ ਵੀ ਬਹੁਤਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ। ਹਰ ਬੰਦਾ ਮਿਰਫ ਉਨਾ ਹੀ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

੧੮ ਭੂਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਖਾਣ ਲਈ ਭੋਜਨ ਨਾ ਬਚਾਓ।” ੨੦ ਧਰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭੂਮਾ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਬਚਾਇਆ। ਧਰ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਰੀੜ੍ਹੇ ਪੈ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹ ਸੜਨ ਲੱਗਾ। ਭੂਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

੨੧ ਹਰ ਮਵੇਰ ਲੋਕ ਭੋਜਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਹਰੇਰ ਬੰਦਾ ਉਨਾ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਖਾ ਸੱਦਦਾ ਸੀ। ਧਰ ਦੁਖਿਰ ਵੇਲੇ ਭੋਜਨ ਖਿਘਲ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਚੱਲਿਆ ਜਾਂਦਾ।

੨੨ ਸੁਰਵਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੁੱਗਣਾ ਭੋਜਨ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਲਈ ਦੇ ਉਮਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਭੂਮਾ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ।

੨੩ ਭੂਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹੀ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਵਾਧਰਨ ਬਾਰੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਰਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕੱਲ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਆਦਰ ਵਿੱਚ ਅਰਾਮ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ, ਮਬਤ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਨਾ ਭੋਜਨ ਧਰਾ ਸੱਦਦੇ ਜੋ ਜਿੰਨਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੱਜ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਬਾਰੀ ਦਾ ਭੋਜਨ ਕਲ ਮਵੇਰ ਲਈ ਬਚਾ ਲਵੋ।”

੨੪ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਾਰੀ ਦਾ ਭੋਜਨ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਲਈ ਬਚਾ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਭੋਜਨ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਰੀੜ੍ਹੇ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।

੨੫ ਮਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ, ਭੂਮਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੱਜ ਮਬਤ ਹੈ, ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਆਦਰ ਵਿੱਚ ਅਰਾਮ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ ਹੈ। ਕਲ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਭੋਜਨ ਖਾਏ। ਜੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ੨੬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇ ਦਿਨ ਭੋਜਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਗੁਣ ਦੇ ਸੱਤਵਾਂ ਦਿਨ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ-ਇਸ ਲਈ ਟੇਮ ਦਿਨ ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਮ ਭੋਜਨ ਧਰਤੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”

੨੭ ਮਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਭੋਜਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਗਏ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ੨੮ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮ ਤੇ ਬਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ

*੧੬:੧੫ ਇਹ ਕੀ ਹੈ? ਹਿਠੂ ਵਿੱਚ ਇਹ “ਮੰਨ” ਮਬਦ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹੋਗੇ? 25 ਦੇਖੋ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਥਤ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਯਗਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੁਰਕਵਾਹ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਭੋਜਨ ਦੇਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਬਹਿ ਕੇ ਯਗਾਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਠਹਿਰੇ ਜਿੱਥੇ ਤੁਮੀਂ ਹੋ।” 26 ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਯਗਾਮ ਕਰਦੇ ਸਨ।

31 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖਾਮ ਭੋਜਨ ਨੂੰ “ਮੰਨ” ਆਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੰਨ ਧਣੀਏ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਫੇਦ ਬੀਜਾਂ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਯਹੋ ਉਸਦਾ ਸੁਆਦ ਸਹਿਦ ਨਾਲ ਬਣੇ ਕੋਰ ਵਰਗਾ ਸੀ।

32 ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ; ਇਸ ਭੋਜਨ ਦੇ ਛੱਠ ਰੱਖ ਆਖਣੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਬਚਾ ਲਵੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਇਸ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਕੋਧ ਮੱਕਣਗੇ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ ਸੀ।”

33 ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਗਾਹਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਕ ਜੱਗ ਲਵੋ ਯਹੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਛੱਠ ਰੱਖ ਮੰਨ ਦੇ ਭਰੇ। ਇਸ ਮੰਨ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਚਾਵੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਬਚਾਵੋ।” 34 (ਗਾਹਨ ਨੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਗਾਹਨ ਨੇ ਮੰਨ ਵਾਲਾ ਜੱਗ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਗਮਤੇ ਰੱਖਿਆ।) 35 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 40 ਸਾਲਾਂ ਤੀਕ ਮੰਨ ਖਾਯਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਰਹਿਣ ਯੋਗ ਯਰਤੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਧਰੁੱਚ ਗਏ, ਜੇ ਕਿ ਕਰਨਾ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੇ ਹੈ। 36 (ਜਿਸ ਧੰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਉਹ ਇੱਕ ਉਮਰ ਸੀ। ਇੱਕ ਉਮਰ ਤਕਰੀਬਨ ੮ ਰੱਖ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ।)

ਚੱਟਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਣੀ

1 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸੀਨ ਮਾਨੂਬਲ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਸਫਰ ਤੇ ਚਲੇ। ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮ ਯਨਸਾਰ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਸਰੀ ਥਾਂ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੁਰਕੀਮ ਤੱਕ ਸਫਰ ਕੀਤਾ ਯਹੋ ਉੱਥੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ। ਉੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖੀਣ ਲਈ ਖਾਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। 2 ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਯਹੋ ਉਸ ਨਾਲ ਝਗੜਨ ਲੱਗੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਨੂੰ ਖੀਣ ਲਈ ਖਾਣੀ ਦਿਉ।”

ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਉਂ ਹੋ ਗਏ ਹੋ? ਤੁਮੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਧਰੁੱਖ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਕੀ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ?”

3 ਯਹੋ ਲੋਕ ਖਾਣੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਖਿਆਲ ਮਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਾਇਤਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀਆਂ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਸਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਉਂ ਲਿਆਏ? ਕੀ ਤੁਮੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਇਸ ਲਈ ਲਿਆਏ ਸੀ ਕਿ ਯਹੋ ਯਹੋ ਮਾਡੇ ਬੱਚੇ ਯਹੋ ਮਾਡੇ ਧਮੁ ਸਾਰੇ ਹੀ ਖਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਮਰ ਜਾਣ?”

4 ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਧਰੁੱਖ ਕੀਤੀ, “ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ? ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਧਰੁੱਖ ਮਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।”

5 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਤੇ ਜਾ। ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਵੀਂ। ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਆਖਣੀ ਮੋਟੀ ਲੈ। ਇਹੀ ਮੋਟੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੂੰ ਨੀਲ ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਸੀ।

6 ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮਾਗਮਤੇ ਹੋਰੋਬ ਚੱਟਾਨ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਆਖਣੀ ਮੋਟੀ ਉਸ ਚੱਟਾਨ ਉੱਥਰ ਮਾਰੀ। ਯਹੋ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਣੀ ਨਿਕਲ ਆਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਲੋਕ ਖਾਣੀ ਖੀ ਮੱਕਣਗੇ।”

ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਯਹੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। 7 ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਮਰੀਬਾਹ ਯਹੋ ਮੱਸਾਹ ਰੱਖਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਯਹੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਧਰੁੱਖ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਲੋਕ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਯਮਾਲੇਰੀਆਂ ਨਾਲ ਯੁੱਧ

1 ਸੁਰਕੀਮ ਵਿਖੇ ਯਮਾਲੇਰੀਆਂ ਲੋਕ ਆਏ ਯਹੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜੇ। 2 ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੁਝ ਯਮਾਲੇਰੀਆਂ ਚੁੱਠੇ ਯਹੋ ਜਾਰੇ ਕਲ ਨੂੰ ਯਮਾਲੇਰੀਆਂ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਧਰੁੱਖ ਕੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵਾਂਗਾ ਯਹੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਹ ਮੋਟੀ ਫੜੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਧਰੁੱਖ ਮਾਰਨਾ ਮੇਰੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।”

3 ਯਹੋ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ ਯਹੋ ਯਮਾਲੇਰੀਆਂ ਦਿਨ ਯਮਾਲੇਰੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਗਿਆ। ਉਸ ਵੇਲੇ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਗਾਹਨ ਯਹੋ ਗੁਰ ਧਰੁੱਖ ਕੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਗਏ। 4 ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਦੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਗੱਠ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਜੱਗ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦੇ। ਧਰੁੱਖ ਜਦੋਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਆਖਣੇ ਗੱਠ ਕਰਦਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਲੜਾਈ ਹਾਰ ਜਾਂਦੇ।

5 ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਦ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਗੱਠ ਬੰਦ ਗਏ। ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਬੰਦੇ ਕੋਈ ਤਕਰੀਬ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਗੱਠ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੱਟਾਨ ਉਸ ਦੇ ਗੋਠਾਂ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਫੇਰ ਗਾਹਨ ਯਹੋ ਗੁਰ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਗੱਠ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ। ਗਾਹਨ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਸੀ ਯਹੋ ਗੁਰ ਦੂਸਰੇ ਧਾਮੇ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਗੱਠ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਥਰ ਚੁੱਕੀ ਰੱਖੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੂਰਜ ਛੁੱਧ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। 6 ਇਸ ਲਈ ਯਹੋ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਯਹੋ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਯਮਾਲੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ।

7 ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਲੜਾਈ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਯਮਾਲੇਰੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਧਮੁ ਤਕ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕੀ ਵਾਕਿਆ ਸੀ ਯਹੋ ਯਹੋ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰਹਿ ਕਿ ਮੈਂ ਯਮਾਲੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਧਰੁੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।”

੧੫ ਫੇਰ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਇੰਦਰ ਜਗਦੇਵੀ ਬਣਾਈ। ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਜਗਦੇਵੀ ਦਾ ਨਾਮ ਰੱਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਝੰਡਾ ਹੈ।”
੧੬ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਵੱਲ ਉੱਠਾਏ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਆਮਲੇਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੋਹਰੇ ਵੱਲੋਂ ਮਲਾਹ

੧ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮੋਹਰਾ, ਯਿਸ਼ਰੇ, ਮਿਦਯਾਨ ਦਾ ਜਾਜ਼ਰ
੧੮ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਸਭ ਰਾਮੇ ਥਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਮਰਾਹੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਹੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਆਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ੨ ਇਸ ਲਈ ਯਿਸ਼ਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਰੋਲ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਰਬਤ ਨੇੜੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਯਿਸ਼ਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਯਤਨੀ ਸਿੱਧੇਰਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆਇਆ। (ਸਿੱਧੇਰਾਹ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿਉਰਿ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।) ੩ ਯਿਸ਼ਰੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਆਇਆ। ਯਹਿਲੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਗੋਰਸੇਨ ਸੀ, ਰਿਉਰਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੰਮਿਆ ਸੀ, ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਮੈਂ ਯਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰ ਆਜਨਬੀ ਹਾਂ।” ੪ ਦੂਸਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਆਲੀਆਜ਼ਰ ਸੀ, ਰਿਉਰਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੰਮਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।” ੫ ਇਸ ਲਈ ਯਿਸ਼ਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਰੋਲ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਰਬਤ (ਮੀਨਈ ਯਰਬਤ) ਨੇੜੇ ਆਗਵਾਲ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਯਤਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਖੁੱਤਰ ਯਿਸ਼ਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ।
੬ ਯਿਸ਼ਰੇ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ। ਯਿਸ਼ਰੇ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੈਂ, ਤੇਰਾ ਮੋਹਰਾ ਯਿਸ਼ਰੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਯਤਨੀ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

੭ ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਮੋਹਰੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆਇਆ। ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ। ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਇੰਦਰ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਖਬਰ ਸਾਰ ਖੁੱਛੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਤੋਹ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ। ੮ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਯਿਸ਼ਰੇ ਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਜਿਹੜੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਹੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਯੋਸ ਆਈਆਂ। ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਹਰੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਇਮਰਾਹੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਬਤ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।

੯ ਜਦੋਂ ਯਿਸ਼ਰੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਹੇਲ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਯਰਮੇਨ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ

ਇਮਰਾਹੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰੀਆਂ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਇਆ ਸੀ। ੧੦ ਯਿਸ਼ਰੇ ਨੇ ਆਖਿਆ,

“ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹੇ।

ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਤਾਰਤ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿਰਉਨ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।

੧੧ ਗੁਣ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਹੈ।

ਉਹ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਯਿਰਾਹ ਸੀ ਯਰ ਦੇਖੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ।”

੧੨ ਯਿਸ਼ਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਦਰ ਲਈ ਕੁਝ ਬਲੀਆਂ ਤੇ ਭੇਟਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਫੇਰ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਇਮਰਾਹੇਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਚੁਰਗ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੋਹਰੇ ਯਿਸ਼ਰੇ ਰੋਲ ਕੇਟੀ ਖਾਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਆਏ।

੧੩ ਆਲੇ ਦਿਨ, ਖੁਸ਼ੀ ਰੋਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰਨ ਦਾ ਖਾਮ ਰੰਮ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਪਿਆ।

੧੪ ਯਿਸ਼ਰੇ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤੂੰ ਇਹ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਤੂੰ ਇੰਦਰਾ ਹੀ ਨਿਯਮਕਾਰ ਕਿਉਂ ਹੈਂ? ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਕਿਉਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ?”

੧੫ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਹਰੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਿਯਮ ਖੁੱਛਾਂ।

੧੬ ਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਨਿਯਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।”

੧੭ ਯਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੋਹਰੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੧੮ ਇਹ ਤੇਰੇ ਇੰਦਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਯੋਗ ਰੰਮ ਹੈ। ਤੂੰ ਇਹ ਰੰਮ ਇੰਦਰਿਆਂ ਖੁਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ। ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਬਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੧੯ ਗੁਣ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੰਦਰ ਮਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਆਗ-ਸੰਗ ਹੋਵੇ। ਤੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸੁਣਨੀਆਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣੀਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ੨੦ ਤੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਕਿ ਉਹ ਬਿਧੀ ਨਾ ਤੋੜਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਦੱਸ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੨੧ ਯਰ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਕਾਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਚੁਣਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

“ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤੂੰ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ-ਉਹ ਆਦਮੀ ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ

ਇੰਜਤ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣ ਜਿਹੜੇ ਧੈਮੇ ਖਾਤਰ ਆਪਣੇ ਫੈਮਲੇ ਨਾ ਬਦਲਣ। ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਰਮ ਬਣਾ। ਇੰਗਰਜ਼ ਆਦਮੀਆਂ, ਮੈ ਆਦਮੀਆਂ, ਧੰਜਗ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਦਮ ਆਦਮੀਆਂ ਉੱਪਰ ਵੀ ਗਰਮ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।^{੨੨} ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਰਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਰ ਰਹਨ ਦੇ। ਜੇ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਮੱਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਨਿਕਾਰ ਰਹਨ ਦੇਣ। ਧਰ ਦੂਸਰੇ ਮਾਮਲੇ ਉਹ ਖੁਦ ਨਿਯੰਤਾ ਮੱਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਆਦਮੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਮਾਝਾ ਕਰ ਮੱਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਾਦਵਾਈ ਰਹਨੀ ਮੈਖੀ ਹੋਵੇਗੀ।^{੨੩} ਜੇ ਤੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇਗਾ, ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਰਹਨ ਦੇ ਨਾਇੰਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਰਹਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਉਸੇ ਵੇਲੇ, ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਲਝੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਘਰ ਜਾ ਮੱਕਦੇ ਹਨ।^{੨੪}

^{੨੪} ਇਸ ਲਈ ਮੁਮਾ ਨੇ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਯਿਥਰੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ।^{੨੫} ਮੁਮਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨੌਰ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ। ਮੁਮਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਗੂ ਬਣਾਇਆ। ੧,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ, ੧੦੦ ਆਦਮੀਆਂ, ੫੦ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ੧੦ ਆਦਮੀਆਂ ਉੱਪਰ ਗਰਮ ਮਨ।^{੨੬} ਇਹ ਗਰਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਿਕਾਰਾਗ ਮਨ। ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਝਗੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਰਮਾ ਮਾਗਮਣੇ ਲਿਆ ਮੱਕਦੇ ਮਨ। ਅਤੇ ਮੁਮਾ ਨੇ ਸਿਰਫ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਕਾਰ ਰਹਨਾ ਮੀ।
^{੨੭} ਝੁਝ ਮਮੋਂ ਬਾਦ ਮੁਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਹਰੇ, ਯਿਥਰੇ ਨੂੰ ਯਲਵਿਦਾ ਆਖੀ। ਅਤੇ ਯਿਥਰੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ

੧੯ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਮਹੀਨੇ ਮੀਨਈ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਧਰੁੱਚੇ।^੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਫੀਦੀਮ ਤੋਂ ਮੀਨਈ ਮਾਰੂਥਲ ਦਾ ਸਫਰ ਕੀਤਾ ਮੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੋਰਬ ਧਰਬਤ ਨੇੜੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।^੨ ਤਾਂ ਮੁਮਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਰੂਥ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ; “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰ ਮੱਕਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਲਿਆਇਆ। “ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਲਣ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਬੰਦ ਹੋਵੋਗੇ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਰੀ ਹੈ ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਬੰਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਚੁਣ ਜਿਹਾ ਹਾਂ।^੩ ਤੁਸੀਂ ਇੰਗ ਖਾਮ ਕੰਮ ਹੋਵੋਗੇ-ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਦੀ

ਰਿਯਾਮਤ। ਮੁਮਾ, ਤੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਆਖਿਆ ਹੈ।”

^੪ ਤਾਂ ਮੁਮਾ ਧਰਬਤ ਤੋਂ ਹੋਰ ਉਤਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਮੁਮਾ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰ ਉਹ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਜਿਹੜੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।^੫ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਇੰਕੋ ਵੇਲੇ ਬੋਲੇ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਯਸੀਂ ਗੁਰ ਉਹ ਗੱਲ ਮੰਨਾਂਗੇ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ।”

ਤਾਂ ਮੁਮਾ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਗਿਆ। ਮੁਮਾ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣਗੇ।^੬ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਮੰਘਣੇ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਣਨਗੇ। ਮੈਂ ਯਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹਨ ਜੋ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੇਂ।”

ਤਾਂ ਮੁਮਾ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖੀਆਂ ਸਨ।

^੭ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯੱਜ ਅਤੇ ਕਲ ਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖਾਮ ਮਭਾ ਵਾਸਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਕੰਝੜੇ ਖੋਲ੍ਹਣ।^੮ ਅਤੇ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ। ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਮੀਨਈ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਆਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ।^{੯-੧੩} ਧਰਬਤ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਇੰਗ ਲਕੀਰ ਖਿੱਚ ਦੇਵੀਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਲਕੀਰ ਨਾ ਟੱਪਣ ਦੇਵੀਂ। ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਧਰਬਤ ਨੂੰ ਛੂਹੇ, ਯਦੰਮ ਜੀ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਥਰਾਂ ਜਾਂ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਥ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੂਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਆਦਮੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰ੍ਹੀ ਤੋਂ ਇੰਗ ਵੱਡੀ ਯਦਾਜ਼ ਦਾ ਇੰਜਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ, ਉਹ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਜਾ ਮੱਕਦੇ ਹਨ।”

^{੧੪} ਫੇਰ ਮੁਮਾ ਧਰਬਤ ਤੋਂ ਹੋਰ ਉਤਰਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਗਿਆ। ਮੁਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਖਾਮ ਮਭਾ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਝੜੇ ਖੋਲ੍ਹੇ।

^{੧੫} ਫੇਰ ਮੁਮਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤਿਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਯਦੰਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯੌਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੂਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

^{੧੬} ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਹੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਇੰਗ ਮੰਘਣਾ ਬੱਦਲ ਹੋਰ ਆਇਆ। ਉੱਥੇ ਗਰਜ ਅਤੇ ਚਮਕ ਹੋਈ ਅਤੇ ਭੇਡੂ ਦੇ ਸਿੰਗ ਦੀ ਤੁਰ੍ਹੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਯਦਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਡੇਰੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਡਰ ਗਏ।^{੧੭} ਤਾਂ ਮੁਮਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਧਰਬਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਲੈ ਆਇਆ।^{੧੮} ਮੀਨਈ ਧਰਬਤ ਯੁੱਠੇਂ

ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਧਰਬਤ ਤੋਂ ਯੁੱਧਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਰਿਸੇ ਭਠੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਅਗਨੀ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਧਰਬਤ ਰੰਬਣ ਲੱਗਾ।
 1੯ ਤੁਰੰਗੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹਰ ਵਾਹ ਉੱਚੀ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਹੁੰਦੀ ਗਈ। ਮੁਸਾ ਬੋਲਿਆ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗਰਜਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

੨੦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਸੀਨਟੀ ਧਰਬਤ ਵੱਲ ਹੋਠਾਂ ਆਇਆ। ਅਗੇਵਾਹ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਧਰਬਤ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਆਇਆ। ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਕੋਲ ਧਰਬਤ ਦੀ ਚੋਟੀ ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਧਰਬਤ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ।

੨1 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੋਠਾ ਜਾ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਨਾ ਆਉਣ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਨਾ ਦੇਖਣ। ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਰ ਜਾਣਗੇ। ੨੨ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੱਸ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਖਾਮ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ। ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ।”

੨੩ ਮੁਸਾ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਰ ਲੋਕ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਦੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਖੁਦ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਲਰੀਰ ਬਿੱਚ ਦਿਆਂ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਲਰੀਰ ਟੱਧਰੇ ਧਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਨਾ ਆਉਣ ਦਿਆਂ।”

੨੪ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੋਠਾਂ ਲੋਰਾਂ ਕੋਲ ਜਾ ਗਾਨੂ ਨੂੰ ਲੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆ। ਧਰ ਜਾਜਰਾਂ ਜਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਨਾ ਆਉਣ ਦੇਵੀ। ਜੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਬਹੁਤਾ ਨੇੜੇ ਆਉਣਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ।”

੨੫ ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਹੋਠਾਂ ਲੋਰਾਂ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ।

ਦਮ ਗੁਰਮ

1 ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ,

੨੦ “ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਗੁਲਾਮ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ;

੩ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਫਿਲਾਵਾ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਵ ਤੇ ਦੀ ਉਥਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

੪ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਬੁੱਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਖਾਣੀ ਅੰਦਰ ਰਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬੁੱਤ ਜਾਂ ਤਮਵੀਰਾਂ ਨਾ ਬਣਾਓ।

੫ ਰਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਥਾਮਨਾ ਜਾਂ ਮੋਵਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ, ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਥਾਮਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਦੇ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਖਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਾਂ ਖੋਤਿਆਂ ਅਤੇ ਖੜਖੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ੬ ਧਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਉੱਪਰ ਗਜ਼ਰਾਂ ਖੀੜੀਆਂ ਤੱਕ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵਾਂਗਾ।

੭ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਾਮ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਨਾਮ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਦੋਸੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗਾ।

੮ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਬਤ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਖਾਮ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਸੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੯ ਗਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਛੇ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰੋ।

1੦ ਧਰ ਸੱਤਵਾਂ ਦਿਨ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਦਰ ਵਿੱਚ ਅਰਾਮ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਿਨ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ-ਨਾ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਤਰਾਂ-ਖੀਆਂ, ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨੌਕਰ-ਨੌਕਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। 11 ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਛੇ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਰਾਮ, ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚਲੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਬਣਾਈ। ਅਤੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਰਾਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਸਬਤ-ਅਰਾਮ ਦੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦਿੱਤੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਾਮ ਦਿਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

12 “ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦੀ ਦਿੱਖਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਭਰਪੂਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂ ਸੱਕੋ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

13 “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਸੇ ਦਾ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

14 “ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਭਚਾਰ ਦਾ ਖਾਧ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

15 “ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਚੁਰਾਉਣੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ।

16 “ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਸੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

17 “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਖਰ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਖਤਨੀ, ਉਸ ਦੇ ਦਾਮ ਜਾਂ ਦਾਮੀਆਂ, ਉਸ ਦੇ ਬਲਦ ਜਾਂ ਖੋਤੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਲਾਮੀ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਰਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਉਣ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।”

ਲੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ

੧੮ ਇਸ ਮਮੋਂ ਦੋਹਾਨ, ਵਾਦੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਗਰਜ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਬਿਜਲੀ ਲਿਸਕਰੀ, ਅਤੇ ਧਰਬਤ ਚੋਂ ਧੂੰਆਂ ਉੱਠਦਾ ਦੇਖਿਆ। ਉਹ ਡਰ ਨਾਲ ਰੋਬ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਧਰਬਤ ਤੋਂ ਧਰਗਾਂ ਹਟ ਗਏ। ੧੯ ਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੁਣਾਂਗੇ। ਧਰ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿਓ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮਾਰੇ ਜਾਵਾਂਗੇ।”

੨੦ ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਡਰੋ ਨਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਬਤ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਧਾਧ ਨਾ ਕਰੋ।”

੨੧ ਲੋਰ ਧਰਬਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਖਲੋਤੇ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਸਾ ਉਸ ਵਾਲੇ ਬੱਦਲ ਵੱਲ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸੀ। ੨੨ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲਈ ਆਖਿਆ: “ਤੁਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਅਰਾਮ ਤੋਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ੨੩ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੇਰੇ ਜਾਂ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਝੂਠੇ ਦੋਵੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

੨੪ “ਮੇਰੇ ਲਈ ਖਾਮ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਓ। ਇਸ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਸ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁੱਖ ਮਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਲੀ ਵਜੋਂ ਭੇਟ ਕਰੋ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਜਾਂ ਧਸੂਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਅਜਿਹਾ ਹਰ ਉਸ ਥਾਂ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਵਾਂਗਾ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦਿਆਂਗਾ। ੨੫ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਖੰਬਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੰਬਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਦੇ ਔਜਾਰਾਂ ਨਾਲ ਤਰਾਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਖਰਵਾਨ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ।

੨੬ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਤੋਂ ਜਾਣ ਲਈ ਖੋੜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਜੇ ਉੱਥੇ ਖੋੜੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਉੱਥੇ ਜਗਵੇਦੀ ਵੱਲ ਦੇਖਣਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਸਤਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ।”

ਹੋਰ ਨੋਮ ਤੇ ਗੁਰਮ

੨੧ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਹੋਰ ਨੋਮ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਤੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵੇਂਗਾ:

੨ “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਯਹੂਦੀ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਖਰੀਦੋ, ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਸਿਰਫ ੬ ਸਾਲ ਤੱਕ ਕਰੇਗਾ। ੬ ਸਾਲਾਂ ਬਾਦ ਉਹ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਆਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਧਵੇਂਗਾ। ੩ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਤੁਹਾਡਾ

ਗੁਲਾਮ ਬਣਨ ਮਮੋਂ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਰ ਜੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਨ ਮਮੋਂ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਮੰਦਾ ਹੈ। ੪ ਜੇ ਗੁਲਾਮ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਲਾਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਧਤਨੀ ਦੇ ਮੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਧਤਨੀ ਖੁੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸੁਲਾਮੀ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਗੁਲਾਮ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਵਰਗੇ ਧੁਰੇ ਕਰ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

੫ “ਧਰ ਸਾਇਦ ਗੁਲਾਮ ਇਹ ਨਿਆਂ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੁਲਾਮੀ ਕੋਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ-ਮੈਂ ਕੁਰਾਂਗਾ। ੬ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਰ, ਤਾਂ ਸੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਨਿਆਂਕਾਰਾਂ* ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਚੁਗਾਠ ਦੇ ਕੋਲ ਲਿਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤਿੱਖੇ ਔਜਾਰ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਕੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰਖ ਕਰੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਸੁਲਾਮੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ।

੭ “ਜੇ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਵਜੋਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਨਿਸਚਾ ਕਰ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਉਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਮਰਦ ਗੁਲਾਮਾਂ ਲਈ ਹਨ। ੮ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਨਾ ਕਰੇ, ਉਹ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਕੋਲ ਵੇਚ ਮੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ। ੯ ਜੇ ਸੁਲਾਮੀ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲੈਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧੀ ਵਾਂਗ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੦ “ਜੇ ਸੁਲਾਮੀ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੀ ਔਰਤ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਧਿਲੀ ਧਤਨੀ ਨੂੰ ਖੱਟ ਭੇਜਨ ਜਾਂ ਕੱਢੇ ਨਾ ਦੇਵੇ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਣ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਸਾਦੀ ਕਰਦਾ ਆਖਿਆਰਨ ਹੈ। ੧੧ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਔਰਤ ਅਜ਼ਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਤਰਨਾ ਧਵੇਂਗਾ। ਉਹ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਕੁਝ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

੧੨ “ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮੱਟ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਰ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦੇਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੩ ਧਰ ਜੇ ਕੋਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਾਧਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਬਿਨਾ ਯੋਜਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਰਨ ਦਿੱਤਾ।

*੨੧:੬ ਨਿਆਂਕਾਰਾਂ ਮੁਲਅਰਥ “ਧਰਮੇਸੁਰ” ਜਾਂ “ਦੇਵਤੇ”।

ਮੈਂ ਇੱਕ ਖਾਮ ਥਾਂ ਚੁਣਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਭੱਜ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।¹⁴ ਧਰ ਜੇ ਰਿਮੋ ਬੰਦੇ ਨੇ ਰਿਮੋ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਰਿਉ ਰਿ ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਤਲ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਰੀ ਜਗਵੇਦੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨੈ ਜਾਓ ਆਤੇ ਮਾਰ ਦਿਓ।

¹⁴ “ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਕੁੱਟਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

¹⁵ “ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੋ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਵਜੋਂ ਵੇਚ ਸੱਕੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਲਈ ਗੁਲਾਮ ਰੱਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

¹⁶ “ਰੋਈ ਵੀ ਜੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਥ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

¹⁷ “ਜੇ ਦੋ ਬੰਦੇ ਲੜ ਪੈਣ ਤੇ ਇੱਕ ਜਣਾ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਖੱਬਰ ਜਾਂ ਮੁੱਕਾ ਮਾਰ ਦੇਵੇ। (ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿਉਂਗੇ? ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਸਦੇ ਸੱਟ ਵੱਜੀ ਸੀ, ਮਾਰਿਆ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ।)

¹⁸ “ਜੇ ਬੰਦਾ ਫੱਟੜ ਹੋਇਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਮੰਜੇ ਤੇ ਪੈਣਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੱਟੜ ਕੀਤਾ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਮਰਾ ਦੇਵੇ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਫੱਟੜ ਕੀਤਾ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਵਰਤ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਇਵਜ਼ਾਨਾ ਦੇਵੇ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਆਮਰਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿ ਉਹ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

¹⁹ “ਕਈ ਵਾਰੀ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਜਾਂ ਗੁਲਾਮ ਐਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕੁੱਟ ਤੋਂ ਬਾਦ ਗੁਲਾਮ ਮਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਾਤਲ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।²⁰ ਧਰ ਜੇ ਗੁਲਾਮ ਮਰਦਾ ਨਹੀਂ ਆਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਰਿਉਰਿ ਸੁਲਾਮੀ ਨੇ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧੰਮੇ ਨਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਆਤੇ ਗੁਲਾਮ ਉਸੇ ਦਾ ਹੈ।

²¹ “ਜੇ ਦੋ ਬੰਦੇ ਲੜ ਰਹੇ ਹੋਣ ਆਤੇ ਉਹ ਰਿਮੋ ਗਰਭਵਤੀ ਐਰਤ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਕਰ ਦੇਣ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਐਰਤ ਮਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇ। ਜੇ ਐਰਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਖਮੀ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਕੀਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਰਤ ਦਾ ਪਤੀ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ ਰਿ ਉਹ ਆਦਮੀ ਰਿਨਾ ਇਵਜ਼ਾਨਾ ਦੇਵੇ। ਨਿਆਂਕਾਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣਗੇ ਰਿ ਚੁਰਮਾਨਾ ਰਿਨਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।²² ਧਰ ਜੇ ਐਰਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਖਮੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ, ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਕੀਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਸਨੇ ਮਾਰਿਆ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੂਸਰੀ ਜਾਨ ਨਾਲ ਆਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।²³ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆੱਖ ਦੇ ਬਦਲੇ ਆੱਖ, ਦੰਦ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦੰਦ, ਹੱਥ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹੱਥ, ਧੌਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਧੌਰ,

²⁴ ਮੋਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮੋਰ, ਝਰੀਟ ਦੇ ਬਦਲੇ ਝਰੀਟ, ਆਤੇ ਜਖਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਖਮ ਆਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

²⁵ “ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੋ ਗੁਲਾਮ ਦੀ ਆੱਖ ਉੱਤੇ ਸੱਟ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਗੁਲਾਮ ਦੀ ਉਹ ਆੱਖ ਆੰਨਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਆੱਖ ਉਸਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਇਵਜ਼ਾਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਮਾਂ ਆਤੇ ਦਾਮੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਮਝਾਨਾ ਹੈ।²⁶ ਜੇ ਸੁਲਾਮੀ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਸੱਟ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਗੁਲਾਮ ਦਾ ਦੰਦ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗੁਲਾਮ ਦਾ ਦੰਦ ਗੁਲਾਮ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਇਵਜ਼ਾਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਮਾਂ ਆਤੇ ਦਾਮੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਮਝਾਨਾ ਹੈ।

²⁷ “ਜੇ ਰਿਮੋ ਬੰਦੇ ਦਾ ਬਲਦ ਰਮੇ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਐਰਤ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਬਲਦ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿਓ ਆਤੇ ਉਸ ਬਲਦ ਨੂੰ ਖਾਧਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਧਰ ਬਲਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦੋਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।²⁸ ਧਰ ਜੇ ਬਲਦ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਆਤੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਦੋਸੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੇ ਬਲਦ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਬਲਦ ਰਿਮੋ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ, ਤੁਸੀਂ ਬਲਦ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿਓ ਆਤੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦਿਓ।²⁹ ਧਰ ਮਰੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਦਾ ਪਹਿਵਾਹ ਧੰਮਾ ਪਹਿਵਾਹ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਧੰਮਾ ਲੈ ਲੈਣ ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਸਦਾ ਬਲਦ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਓਨਾ ਧੰਮਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਨਿਆਂਕਾਰ ਆਖੇ।

³⁰ “ਉਸੇ ਨੇਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਉਦੋਂ ਵੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਲਦ ਰਿਮੋ ਬੰਦੇ ਦੇ ਖੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇ।³¹ ਧਰ ਜੇ ਬਲਦ ਰਿਮੋ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਬਲਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ (ਗੁਲਾਮ ਦੇ) ਮਾਲਕ ਨੂੰ 30 ਕਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਆਤੇ ਬਲਦ ਨੂੰ ਵੀ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੇਮ ਦਾਮਾਂ ਆਤੇ ਦਾਮੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

³² “ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਰਿ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਖੂਹ ਤੋਂ ਢੱਕਣ ਲਾਗ ਦੇਵੇ ਜਾਂ ਉਹ ਰੋਈ ਟੇਯਾ ਖੁੱਟੇ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਢੱਕੇ ਨਾ। ਜੇ ਰਿਮੋ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਜਾਨਵਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਟੋਟੇ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟੋਟੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦੋਸੀ ਹੈ।³³ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਟੇਯਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਆਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਸਰੀਰ ਰੱਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।

³⁴ “ਜੇ ਰਿਮੋ ਆਦਮੀ ਦਾ ਬਲਦ ਰਿਮੋ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਦੇ ਬਲਦ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਬਲਦ ਵੇਚ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਲਦ ਵੇਚ ਕੇ ਮਿਲੇ ਧੰਮੇ ਦਾ ਆੱਧਾ-ਆੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਦੋਵੇਂ ਆਦਮੀ ਮਰੇ ਹੋਏ ਬਲਦ ਦਾ ਸਰੀਰ ਵੀ ਆੱਧਾ-ਆੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ।³⁵ ਧਰ ਜੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੇ ਬਲਦ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ

ਹੋਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਰੀਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਆਪਣੇ ਬਲਦ ਲਾਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਉਸਦਾ ਬਲਦ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਬਲਦ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਸੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਲਦ ਖੁਲ੍ਹਾ ਛੱਡਿਆ। ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਲਦ ਬਦਲੇ ਬਲਦ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਲਦ ਮਰੇ ਹੋਏ ਬਲਦ ਬਦਲੇ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

੨੨ 'ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮਜ਼ਾ ਦਿਉਗੇ ਜਿਹੜਾ ਰਿਮੇ ਬਲਦ ਜਾਂ ਭੇਡ ਨੂੰ ਚੁਰਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਉਹ ਆਦਮੀ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵੇਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਰਾਏ ਹੋਏ ਬਲਦ ਬਦਲੇ ਖੰਜ ਬਲਦ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਰੀਤੀ ਇੱਕ ਭੇਡ ਬਦਲੇ ਚਾਰ ਭੇਡਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਰਹਨਾ ਦਾ ਟਿਕਾਨਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ੨-੪ ਜੇ ਉਸ ਖੰਦੇ ਰੋਲ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਘਰ ਜੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਰੋਲ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਚੁਰਾਏ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰ ਬਦਲੇ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ ਕਿ ਜਾਨਵਰ ਬਲਦ ਮੀ ਜਾਂ ਖੇਤਾ ਜਾਂ ਭੇਡ।

“ਜੇ ਰੋਟੀ ਚੋਰ ਗਤ ਵੇਲੇ ਰਿਮੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੰਨ੍ਹ ਲਾਉਂਦਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਰੋਟੀ ਵੀ ਦੋਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਘਰ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਖੰਦਾ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ, ਰਤਲ ਦਾ ਦੋਸੀ ਹੋਵੇਗਾ।

੧ “ਜੇ ਰੋਟੀ ਖੰਦਾ ਆਪਣੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਚਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਖੇਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਖੇਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਰ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਖੰਦੇ ਨਾਲ ਵੜਦੇ ਚਰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਖੇਤੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ।

੬ “ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰੋਟੀ ਖੰਦਾ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਰੰਡਿਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾੜਨ ਲਈ ਅੱਗ ਬਾਲੇ। ਘਰ ਜੇ ਇਹ ਅੱਗ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖੇਤ ਦੇ ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਿਸ ਖੰਦੇ ਨੇ ਅੱਗ ਲਾਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਟਿਕਾਨਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

੭ “ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰੋਟੀ ਖੰਦਾ ਆਪਣੇ ਲਈ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਖੈਮੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਖੇ। ਜੇ ਉਹ ਖੈਮੇ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਘਰ ਚੋਰੀ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੋਰ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ਼ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚੋਰ ਨੂੰ ਫੜ ਲਵੋ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਦੁੱਗਣਾ ਅਦਾ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੮ ਘਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚੋਰ ਨੂੰ ਨਾ ਫੜ ਸੱਚੇ, ਘਰਮੋਸ਼ੁਰ ਫੈਸਲਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਵੀ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦੋਸੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

ਅਤੇ ਉਹ ਮੱਗ ਖਾਵੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਚੁਰਾਈਆਂ।

੯ “ਜੇ ਦੇ ਵਿਕਾਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਰਿਮੇ ਬਲਦ ਜਾਂ ਖੇਤ ਜਾਂ ਭੇਡ ਜਾਂ ਰੱਘੜੇ ਜਾਂ ਰਿਮੇ ਗੁਆਚੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਝਗੜਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਕਾਰਤੀ ਆਖੇ, ਇਹ ਮੇਰਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਆਖੇ, ਨਹੀਂ, ਇਹ ਮੇਰਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਕਾਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਕਾਰਾਂ ਦੋਸੀ ਖੋਸਿਤ ਰਹੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਵਿਕਾਰਤੀ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਰਹਨਾ ਪਵੇਗਾ।

੧੦ “ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਟੀ ਖੰਦਾ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਰੁਝ ਮਰੇ ਲਈ ਰਿਮੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖੇ। ਇਹ ਖੇਤਾ ਜਾਂ ਬਲਦ ਜਾਂ ਭੇਡ ਵੀ ਹੋ ਸੱਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਜੇ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਜਖਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੋਟੀ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਅੱਖ ਬਚਾ ਰੇ ਚੁਰਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ੧੧ ਉਸ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਾਨਵਰ ਨਹੀਂ ਚੁਰਾਇਆ। ਜੇ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਆਂਢੀ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਇਕਰਾਰ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁਰਾਇਆ। ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਲਈ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਖੈਮੇ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ੧੨ ਘਰ ਜੇਰ ਜਾਨਵਰ ਉਦੋਂ ਚੋਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਰੀਮਤ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਦਾ ਰਹਨੀ ਪਵੇਗੀ। ੧੩ ਜੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਲਾਮ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਖੈਮ ਰਹਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਰੀਮਤ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ ਜਿਹੜਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

੧੪ “ਜੇ ਰੋਟੀ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਤੋਂ ਰੋਟੀ ਜਾਨਵਰ ਲੈਂਦਾ ਅਤੇ ਜੇਰ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਜਦੋਂ ਮਾਲਕ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਖਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਮਰ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਰੀਮਤ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਦਾ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੧੫ ਘਰ ਜੇ ਮਾਲਕ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ, ਤਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਰੁਝ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜਾਂ, ਜੇ ਗੁਆਂਢੀ ਇਸ ਰੀਮ ਲਈ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਖੈਮੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜੇ ਜਾਨਵਰ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਖਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਖੈਮਾ ਉਸ ਨੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਰਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੬ “ਜੇ ਰਿਮੇ ਖੰਦੇ ਦੇ ਰਿਮੇ ਰੁਕਾਹੀ ਮੁਟਿਆਰ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਹਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਖੁਰਾ ਦਾਜ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ੧੭ ਜੇ ਪਿਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਹਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਖੈਮਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਲਈ ਖੁਰਾ ਖੁਰਾ ਖੈਮਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

੧੮ “ਜੇਰੁ ਰੋਈ ਐਰੁਤ ਰਾਲਾ ਜਾਦੂ ਰੁਰੀ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

੧੯ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਮ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੨੦ “ਜੇ ਰੋਈ ਥੰਦਾ ਰਿਮੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਖਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਮ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੰਕ ਅਗੇਵਾਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

੨੧ “ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ, ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਦੇਸੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਮੇ ਅਜਿਹੇ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਖੋਖਾ ਨਾ ਦਿਓ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਖੁਚਾਓ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸੀ ਹੈ।

੨੨ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਰੁਤਾਂ ਨਾਲ ਮੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਤੀ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਮੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਹੜੇ ਖਤੀ ਮਰ ਗਏ। ੨੩ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਯਵਾਹਾਂ ਜਾਂ ਖਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮੰਦਾ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਲੀਫਾਂ ਸੁਣਾਂਗਾ। ੨੪ ਆਤੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਰੋਯਵਾਨ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਲਵਾਹ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਖਤੀਆਂ ਵਿਯਵਾ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਥੱਚੇ ਖਤੀ ਮਰੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

੨੫ “ਜੇ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਗਰੀਬ ਹੈ, ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਨੂੰ ਧੈਮਾ ਉਧਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਧੈਮੇ ਦਾ ਬਿਆਜ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਧੈਮਾ ਵਾਧਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਕਰੇ। ੨੬ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਰੋਈ ਥੰਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਇਕਰਾਰ ਵਜੋਂ ਆਖਣਾ ਕੇਵਲ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿੱਤਾ ਧੈਮਾ ਵਾਧਮ ਮੇੜ ਦੇਵੇਗਾ। ਖਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰਜ ਛੁਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਉਹ ਕੇਵਲ ਵਾਧਮ ਕਰ ਦਿਓ। ੨੭ ਜੇ ਉਮ ਥੰਦੇ ਕੋਲ ਕੇਵਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਮ ਕੋਲ ਆਖਣਾ ਸਰੀਰ ਢੱਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਮ ਨੂੰ ਸੁੱਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਰਦੀ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਤੇ ਜੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਖੁਰਾਕ ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਖੁਰਾਕ ਸੁਣਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਬਿਆਜ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਮਿਸਰਥਾਨ ਹਾਂ।

੨੮ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਜਾਂ ਆਖਣੇ ਨਿਆਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

੨੯ “ਫਮਲੀ ਦੀ ਵਾਢੀ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਅਨਾਜ ਤੇ ਆਖਣੇ ਫਲਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਜ਼ਰੂਰ ਭੇਟ ਕਰੋਗੇ। ਵਜ਼ਰ ਦੇ ਦੋਹਾਨੇ ਦੇਣੀ ਨਾ ਕਰੋ।

“ਆਖਣੇ ਪਹਿਲੇਠੇ ਖੁੱਤਰ ਮੈਨੂੰ ਦਿਓ। ੩੦ ਆਖਣੇ ਪਹਿਲੇਠੇ ਧਮੂ ਆਤੇ ਭੇਡਾਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਦਿਓ। ਪਲੇਠੀ ਮੰਤਾਨ ਨੂੰ ਮੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਆਖਣੀ ਮਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਦਿਓ। ਫੇਰ ਆੱਠਵੇਂ ਦਿਨ ਉਮ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੇਵੇ।

੩੧ “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਾਮ ਲੋਕ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਉਮ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਖਾਮ ਨਾ ਖਾਓ ਜੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਿਆ

ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਤਿਆਂ ਅੱਗੇ ਸੁੱਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੩੨ “ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਹੋ, ਤਾਂ ਰਿਮੇ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਝੂਠ ਬੋਲਕੇ ਮਗਾਇਤਾ ਨਾ ਕਰੋ।

੩੩ “ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਟੋਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਮੋਦਨ ਨਾ ਕਰੋ। ਜੇਰੁ ਤੁਸੀਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਹੋ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਆਖਣੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾ ਕਰੋ ਜੇ ਗਲਤ ਹਨ। ਉਹੀ ਕਰੋ ਜੇ ਸਹੀ ਆਤੇ ਬੋਲਾਗ ਹੈ।

੩੪ “ਜੇ ਰਿਮੇ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰੋਈ ਵਾਗੀ ਲੋਕ ਉਮਦਾ ਖੱਬ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਉੱਪਰ ਤਰਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਮਦਾ ਖੱਬ ਤਾਂ ਹੀ ਲਵੇ ਜੇ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ।

੩੫ “ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਈ ਗੁਆਚਿਆ ਹੋਇਆ ਬਲਦ ਜਾਂ ਖੇਤਾ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਧਮ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।

੩੬ “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਰੋਈ ਜਾਨਵਰ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਮ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤ ਭਾਰ ਲਦਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕੁਝ ਉਮ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਮੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਹੀ ਹੋਵੇ।

੩੭ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਖੱਬਥਾਤ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿਓ। ਉਮਦਾ ਨਿਆਂ ਰਿਮੇ ਵੀ ਦੂਸਰੇ ਥੰਦੇ ਵਾਂਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੩੮ “ਰਿਮੇ ਥੰਦੇ ਉੱਤੇ ਝੂਠੇ ਦੇਸ ਨਾ ਲਾਓ ਆਤੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਖੋਰਸੁਰ ਜਾਂ ਇਮਾਨਦਾਰ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਵੇ ਕਿਉਂ ਜੇ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਬਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੋਰਸੁਰ ਨਹੀਂ ਮਮਝਾਂਗਾ।

੩੯ “ਜੇ ਰੋਈ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੈਮੇ ਦੇ ਕੇ ਆਖਣੇ ਲਈ ਗਾਮੀ ਭਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਮ ਦੇ ਧੈਮੇ ਨੂੰ ਖਰਵਾਨ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਸਵਤ ਮੁਨਸਫਾਂ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਸੱਚ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ। ਆਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਸਵਤ ਨੇਕ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਝੂਠ ਬੁਲਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

੪੦ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਮੇ ਵਿਦੇਸੀ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਗਲਤ ਵਿਹਾਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਕਿ ਇੰਕ ਮਮੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਵਿਦੇਸੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ।

ਖਾਮ ਛੁੱਟੀਆਂ

੪੧ “ਛੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ ਜਮੀਨ ਵਾਗੇ, ਖੀਜ ਖੀਜੇ ਆਤੇ ਆਖਣੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਵੱਢੋ। ੪੨ ਮੱਤਵਾਂ ਵਜ਼ਰਾ ਯਰਤੀ ਦੇ ਆਗਮ ਦਾ ਖਾਮ ਮਮਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਆਖਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਾ ਖੀਜੇ। ਜੇ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਫਮਲਾਂ ਉੱਗਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲੈਣ ਦਿਓ ਆਤੇ ਜੇ ਉਹ ਛੱਡਣ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਲੈਣ ਦਿਓ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਨਾਲ ਆਉਣ ਦੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੨ “ਛੇ ਦਿਨ ਰੱਬ ਰਹੇ। ਛੇ ਮੱਤਵੇ ਦਿਨ ਛੁੱਟੀ ਰਹੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਅਤੇ ਗੋਰਨਾਂ ਰਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਰਨਾ ਅਤੇ ਸੁਮਤਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਲਦਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਰਾਮ ਰਨਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮਿਲੇਗਾ।

੧੩ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਰਨੂਨਾਂ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਰਨੀ ਆਦਿ ਰੱਖੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੁਲ੍ਹਾ ਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

੧੪ “ਹਰ ਸਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਤਿੰਨ ਖਾਮ ਛੁੱਟੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਾਮ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਮੇਰੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਨਾ ਲਈ ਆਵੋਗੇ। ੧੫ ਧਹਿਲੀ ਛੁੱਟੀ ‘ਯਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਯਰਬ’ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਹੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਯਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਆਵੋਗੇ। ਇਹ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਆਖੀਓ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਰਹੋਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਹਰ ਬੰਦਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਲੀ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ।

੧੬ “ਦੂਸਰੀ ਛੁੱਟੀ ‘ਧਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੇ ਯਰਬ’ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਇਹ ਛੁੱਟੀ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਾਢੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀਜੀਆਂ ਸਨ।

“ਤੀਸਰੀ ਛੁੱਟੀ ‘ਵਾਢੀ ਦੇ ਯਰਬ’ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਇਹ ਯਤਝੜ ਦੇ ਮੇਸਮ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਫਸਲਾਂ ਇੱਕੱਠੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋ।

੧੭ “ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀ ਖਾਮ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਹੋਣ ਲਈ ਆਉਣਗੇ।

੧੮ “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਇਸਦੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਬਲੀ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਮੀਰ ਵਾਲੀ ਰੋਟੀ ਭੇਟ ਨਹੀਂ ਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਬਲੀ ਦੇ ਮਾਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਲਈ ਨਾ ਬਚਾਓ।

੧੯ “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵਾਢੀ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਇੱਕਤਰ ਕਰੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਢੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਧਹਿਲਾ ਫਲ ਤੁਹਾਡੇ ਅਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

“ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਰਕੋਟੇ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਬਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

ਯਰਮੇਸੁਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ

੨੦ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਦੂਤ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਦੂਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੂਤ ਤੁਹਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ। ੨੧ ਦੂਤ ਦਾ ਹੁਰਮ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲਣਾ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਗ਼ਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਦੂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਰੋਗੇ। ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੇਰੀ ਸ਼ਰਤੀ ਹੈ। ੨੨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਮੰਨਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਦੁਸਮਣ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।”

੨੩ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰਾ ਦੂਤ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਖਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ-ਅਮੋਰੀਆਂ, ਹਿੱਤੀਆਂ, ਫਰਿਜ਼ੀਆਂ, ਕਨਾਨੀਆਂ, ਹਿੱਵੀਆਂ ਅਤੇ ਅਬੂਸੀਆਂ ਦੇ। ਯਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਆਂਗਾ।

੨੪ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਕਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅੱਗੇ ਮਿਰ ਨਹੀਂ ਝੁਕਾਉਣਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਤੋੜ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਖੰਬਰ ਤੋੜ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੨੫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੋਖੀ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਧਾਣੀ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਦਿਆਂਗਾ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ੨੬ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਐਰਤਾਂ ਬੱਚੇ ਜੰਮਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਦਾ ਵਰ ਦਿਆਂਗਾ।

੨੭ “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨਾਲ ਘੁੱਧ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਸ਼ਰਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗਾ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ ਉਹ ਘੁੱਧ ਵਿੱਚ ਅਬਰਾ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਭੱਜ ਜਾਣਗੇ। ੨੮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਹਰਨੈਟ *ਨੂੰ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਹਿੱਵੀ ਲੋਕ, ਕਨਾਨੀ ਲੋਕ ਅਤੇ ਹਿੱਤੀ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਜਾਣਗੇ। ੨੯ ਯਰ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਤੁਹਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ

*੨੩:੨੮ ਗਰਨੈਟ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਅਮਲੀ ਗਰਨੈਟ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਦੂਤ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਮਗਨ ਸ਼ਰਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਜੇ ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਛੇਤੀ ਇਸ ਯਹੂਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਖ ਦਿਆਂਗਾ, ਇਹ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਵੱਧ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਉੱਤੇ ਰਬ ਜਾ ਰਹ ਲੈਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਬਣ ਜਾਣਗੇ।^{੩੦} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜਾ-ਥੋੜਾ ਰੁਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਖਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਧਾ ਲਵੋਗੇ।

^{੩੧} “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਤੱਕ ਦੀ ਮਾਰੀ ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ। ਯੱਛਮੀ ਮਰਹੱਦ ਫਲਿਸਤੀ ਮਾਗਰ (ਭੂਮੱਧ ਮਾਗਰ) ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਯੂਰਬੀ ਮਰਹੱਦ ਅਰਬ ਦਾ ਮਾਨੂਬਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਰੱਖ ਦਿਉਗੇ।

^{੩੨} “ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਚਾਹੀਦੇ।^{੩੩} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਾਣਾ ਨਾ ਦੇਣਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦਿਉਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫੰਬੇ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ-ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਥ ਰਹਾਉਣਗੇ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਹਨ ਲੱਗ ਪਵੋਗੇ।”

ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਰਹੇ ਹਨ

੨੪ ^੧ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ, ਗਾਹੂਨ, ਨਾਦਾਬ, ਅਬੀਹੂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮੱਤਰ ਬਚੁਰਗ ਯਰਬਤ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਦੂਰ ਤੋਂ ਮੇਰੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰੋ।^੨ ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਖੁਦ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਵੇਗਾ, ਬਾਰੀ ਦੇ ਹੋਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

^੩ ਮੁਸਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਤੇ ਗੁਰਮ ਦੱਸੇ। ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਾਂਗੇ ਜਿਹੜੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸੁਣਾਏ ਹਨ।”

^੪ ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗੁਰਮ ਇੱਕ ਖੱਤਰੀ ਉੱਥਰ ਲਿਖ ਲਏ। ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ, ਮੁਸਾ ਉੱਠਿਆ ਯਰਬਤ ਦੀ ਤਰਾਈ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਾਰਾਂ ਖੱਬਰ ਯਰ ਦਿੱਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਰ ਲਈ ਇੱਕ ਖੱਬਰ।^੫ ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁੱਖ ਮਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਜੋਂ ਬਲਦਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਦਿੱਤੀ।

^੬ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖੂਨ ਧਿਆਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਖੂਨ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਭੋਲ ਦਿੱਤਾ।

^੭ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਹ ਖੱਤਰੀ ਲਈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਖਾਮ ਇਰਾਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਈ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਮਾਰੇ ਰਾਨੂੰਨ ਜੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹਨ ਲਈ ਅਤੇ ਮੰਨਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।”

^੮ ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਬਲੀਆਂ ਤੋਂ ਭਰੇ ਖੂਨ ਦੇ ਧਿਆਲੇ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਛਿੜ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਖੂਨ ਦਰਮਾਉਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਰਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਾਮ ਇਰਾਦਾ ਰਾਹੀਂ ਰੀਤਾ ਹੈ।”

^੯ ਤਾਂ ਮੁਸਾ, ਗਾਹੂਨ, ਨਾਦਾਬ, ਅਬੀਹੂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ੭੦ ਬਚੁਰਗ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਗਏ।^{੧੦} ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਕੀਤਾ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਰਿਮੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਾ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਆਰਾਮ ਵਾਂਗ ਸਾਫ਼ ਨੀਲਮ ਵਰਗੀ ਜਾਥਰੀ ਸੀ।^{੧੧} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।^{੧੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੇ ਹਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਖਾਧਾ ਕੀਤਾ।

ਮੁਸਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਲੈਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

^{੧੩} ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਆ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੋ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਤਬਤੀਆਂ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਰਾਨੂੰਨ ਲਿਖੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾ ਸੱਕੇ।”

^{੧੪} ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮਹਾਇਰ ਅਹੋਮੂਆ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਰਬਤ ਉੱਥਰ ਗਏ।^{੧੫} ਮੁਸਾ ਨੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਥੇ ਸਾਡਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰੋ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆਵਾਂਗੇ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਥਰ ਗੁਰਮ ਤ ਰਹਨਗੇ। ਜੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਕੋਲ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵੇ।”

ਮੁਸਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ

^{੧੬} ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਯਰਬਤ ਉੱਥਰ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਬੱਦਲ ਨੇ ਯਰਬਤ ਨੂੰ ਰੱਜ ਲਿਆ।^{੧੭} ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਯਰਤਾਥ ਹੋਰਾਂ ਸੀਨਈ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਆਇਆ। ਬੱਦਲ ਨੇ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਯਰਬਤ ਨੂੰ ਰੱਜੀ ਰੱਖਿਆ। ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।^{੧੮} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਅਹੋਵਾਹ ਯਰਤਾਥ ਦੇਖ ਸੱਕਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਯਰਬਤ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਸੀ।

*੨੪:੧ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ... ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਬਾਈਬਲ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸੱਕਦੇ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਆਗੂ ਜਾਨਣ ਕਿ ਉਹ ਰਿਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਾਮ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਦਿੱਤਾ।

੧੮ ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਉਤਾਹ ਗੱਦਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਮੁਸਾ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ੪੦ ਦਿਨ ੪੦ ਰਾਤਾਂ ਰਿਹਾ।

ਯਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਗਾਤਾਂ

੨੫ ^੧ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^੨“ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਰਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲਿਆਉਣ। ਹਰ ਥੰਦਾ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਧਰਵਾਨ ਕਰ। ^੩ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਧਰਵਾਨ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਹ ਹੈ; ਮੋਨਾ, ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਤਾਂਬਾ; ^੪ਨੀਲਾ ਜਾਮਨੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਯਾਗਾ ਅਤੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ, ਕੱਚਰੀ ਦੇ ਵਾਲ, ^੫ਲਾਲ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗੀਆਂ ਭੇਡੂ ਦੀਆਂ ਖੱਲਾਂ, ਅਤੇ ਵੱਧੀਆ ਚਮੜਾ, ਸਿਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ, ^੬ਦੀਵੀਆਂ ਲਈ ਤੇਲ, ਮਮਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਲਈ ਮਸਾਲੇ ਅਤੇ ਸੁਗੰਧਤ ਯੂਫ ਦੇ ਮਸਾਲੇ। ^੭ਇਸ ਤੋਂ ਟਿਲਾਵਾ ਸੁਲੇਮਾਨੀ ਖੱਬਰ ਅਤੇ ਏਫੇਦ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਸੀਨੇ-ਬੰਦ ਉੱਤੇ ਧਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਹੀਰੇ ਵੀ।”

ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ

^੮ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਲਈ ਯਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਬਨਾਉਣਗੇ, ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਮਿਯਾਨ ਰਹਿ ਸੱਕਾਂਗਾ। ^੯ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਮਾਵਾਂਗਾ ਰਿ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚਲੀ ਹਰ ਸੈ ਰਿਵੇਂ ਦਿਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਨਾਉਣਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਮਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।

ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਵਾਲਾ ਮੰਦੂਰ

^{੧੦}“ਸਿਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮੰਦੂਰ ਬਣਾਉ ਇਸ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਢਾਈ ਗੱਥ, ਚੋੜਾਈ ਤੇਫ ਗੱਥ ਅਤੇ ਉਚਾਈ ਤੇਫ ਗੱਥ ਹੋਵੇ। ^{੧੧}ਸੁੰਧ ਮੋਨੇ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਲੱਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਰੋਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮੋਨੇ ਦੀ ਖੱਤਰੀ ਲਗਾਉ। ^{੧੨}ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਚਾਰ ਸੁਨਿਹਰੀ ਰੜੇ ਬਣਾਉ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਨਿਹਰੀ ਰੜਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰਾਂ ਪਉੜਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਉ। ਹਰ ਧਾਮੇ ਦੇ-ਦੇ। ^{੧੩}ਫੇਰ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਚੋਬਾਂ ਬਣਾਉ ਇਹ ਚੋਬਾਂ ਸਿਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਮੋਨਾ ਮਛਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੧੪}ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਬਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਰਿਨਾਠਿਆਂ ਤੇ ਲੱਗੇ ਰੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਉ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਬਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਵਰਤੋ। ^{੧੫}ਇਹ ਚੋਬਾਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਰੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਬਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਾ ਕੱਢੋ।”

^{੧੬}ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ। ^{੧੭}ਫੇਰ ਇੱਕ ਢੱਕਣ ਬਨਾਉਣ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁੰਧ ਮੋਨੇ ਨਾਲ ਬਨਾਉਣਾ ਇਹ ਢਾਈ ਗੱਥ ਲੰਬਾ ਅਤੇ ਤੇਫ ਗੱਥ ਚੋੜਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੧੮}ਫੇਰ ਕੁੱਟੇ ਹੋਏ ਮੋਨੇ ਦੀ ਖੱਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਕੇ

ਕਥੂਬੀ ਦੂਤ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਦੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਉੱਤੇ ਲਾਓ। ^{੧੯}ਇੱਕ ਦੂਤ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਰੇ ਉੱਤੇ ਲਗਾਉ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਉੱਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਨਾਲ ਇੱਕਮਿਕ ਕਰ ਦਿਉ। ^{੨੦}ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਖੰਭ ਅਰਾਮ ਵੱਲ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਖੰਭਾਂ ਨਾਲ ਕਰਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਤਾਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਢੱਕਣ ਵੱਲ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੋਣੀਆਂ।

^{੨੧}“ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਦਿਲਾਂਗਾ। ਉਸ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿਉ, ਅਤੇ ਮੰਦੂਰ ਉੱਧਰ ਢੱਕਣ ਰੱਖ ਦੇਣਾ। ^{੨੨}ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੇਨੂੰ ਮਿਲਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਢੱਕਣ ਉੱਤੇ ਕਥੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਏ ਬੋਲਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਉੱਧਰ ਹਨ। ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਵਾਂਗਾ।

ਮੇਜ

^{੨੩}“ਸਿਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦਾ ਇੱਕ ਮੇਜ ਬਣਾਉ। ਮੇਜ ਦੇ ਗੱਥ ਲੰਬਾ, ਇੱਕ ਗੱਥ ਚੋੜਾ ਅਤੇ ਤੇਫ ਗੱਥ ਉੱਚਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੨੪}ਮੇਜ ਉੱਤੇ ਸੁੰਧ ਮੋਨਾ ਮਛ ਦਿਉ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮੋਨੇ ਦੀ ਰਿਨਾਹੀ ਬਣਾ ਦਿਉ। ^{੨੫}ਫੇਰ ਮੇਜ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਗੱਥ ਚੋੜਾ ਫਰੇਮ ਬਣਾਉ ਅਤੇ ਫਰੇਮ ਤੇ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਰੋਨੀਆਂ ਧਾਉ। ^{੨੬}ਫੇਰ ਮੋਨੇ ਦੇ ਚਾਰ ਕੜੇ ਬਣਾਇਉ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਜ ਦੇ ਚੋਗਾਂ ਰੋਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਖੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦੇਣਾ। ^{੨੭}ਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਜ ਦੇ ਉਤਲੇ ਸਿਰੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਫਰੇਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਧਾ ਦੇਣਾ। ਇਹ ਕੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਬਾਂ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਜ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ^{੨੮}ਚੋਬਾਂ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਸਿਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਵਰਤੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਮੋਨਾ ਮਛੇ। ਇਹ ਚੋਬਾਂ ਮੇਜ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਹਨ। ^{੨੯}ਸੁੰਧ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਧਲੇਟਾਂ, ਚਮਚੇ, ਘੜੇ ਅਤੇ ਧਿਆਲੇ ਬਣਾਉ। ਘੜੇ ਅਤੇ ਧਿਆਲੇ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਨੂੰ ਛਿੜਕਣ ਲਈ ਹੋਣਗੇ। ^{੩੦}ਖਾਸ ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੇਜ ਉੱਧਰ ਰੱਖੋ। ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਮਾਦਾਨ

^{੩੧}“ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਾਦਾਨ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੁੰਧ ਮੋਨੇ ਦੀ ਵਰਤੋ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਖੱਤਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਬੋਮ ਅਤੇ ਤੇਫ ਉੱਧਰ ਲਗਾਉ। ਸੁੰਧ ਮੋਨੇ ਦੇ ਫੁੱਲ ਖੱਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਲੀਆਂ ਬਣਾਉ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰ ਕੇ ਜੋੜ ਦਿਉ।

^{੩੨}“ਸਮਾਦਾਨ ਦੀਆਂ ਛੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ-ਤਿੰਨ ਟਹਿਣੀਆਂ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਦੂਜੇ ਧਾਮੇ। ^{੩੩}ਹਰ ਟਹਿਣੀ ਉੱਧਰ ਤਿੰਨ ਫੁੱਟ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਾਮ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਰਗੇ ਕਲੀਆਂ ਅਤੇ ਖੱਤਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਬਣਾਉ। ^{੩੪}ਸਮਾਦਾਨ ਲਈ ਚਾਰ ਹੋਰ ਫੁੱਲ ਬਣਾਉ। ਇਹ ਫੁੱਲ ਕਲੀਆਂ ਤੇ ਖੱਤਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਬਦਾਮ

ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਰਗੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ। ^{੩੫} ਸਮਾਦਾਨ ਉੱਪਰ ਛੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਗੋਟਗੀਆਂ-ਤਿੰਨ ਟਹਿਣੀਆਂ ਡੰਡੀ ਦੇ ਹਰੇਰ ਧਾਮਿਉ ਨਿਰਲਾਸੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਗੋਟਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਡੰਡੀ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਰਲੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਫੁੱਲ ਬਣਾਉ। ^{੩੬} ਮਾਰਾ ਸਮਾਦਾਨ, ਰਲਦੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਮਮੋਤ, ਰੁੱਟੇ ਗੋਟੇ ਸੁੱਧ ਮੋਨੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਧੀਮ ਦਾ ਬਣਿਆ ਗੋਟਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ^{੩੭} ਫੇਰ ਸਮਾਦਾਨ ਰੋਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੌਂਦ ਦੀਵੇ ਬਣਾਉ। ਇਹ ਦੀਵੇ ਸਮਾਦਾਨ ਦੇ ਆਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੋਸਨ ਵਰਨਗੇ। ^{੩੮} ਖੱਤੀਆਂ ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਲੇ ਟਿਰਮਰ ਆਉਂਦੇ ਟਰੇਆਂ ਲਈ ਸੁੱਧ ਮੋਨਾ ਵਰਤੋਂ। ^{੩੯} ਸਮਾਦਾਨ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ੭੫ ਖੱਤ ਸੁੱਧ ਮੋਨਾ ਵਰਤੋਂ। ^{੪੦} ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਥੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤੋਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰਬਤ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ।”

ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ

੨੬ ^੧ “ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਦਮ ਪਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਗੋਟਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਦੇ ਗੁੰਦੇ ਗੋਟੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਆਉਂਦੇ ਨੀਲੇ, ਜਾਮਨੀ ਆਉਂਦੇ ਨਾਲ ਧਾਗਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਗੋਟੇ ਚਾਗੀਦੇ ਹਨ ਆਉਂਦੇ ਰਿਮੇ ਮਾਹਰ ਰਾਹੀਗਰ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਖੰਭਾਂ ਵਾਲੇ ਰਵੂਬੀ ਫਰਿਮਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਰਲਾਂ ਮਿਉਂਤੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਹਨ। ^੨ ਹਰੇਰ ਪਰਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕੇ ਨਾਧ ਦੇ ਬਣਾਉ। ਹਰੇਰ ਪਰਦਾ ੨੮ ਗੁੱਥ ਲੰਬਾ ਆਉਂਦੇ ਚਮਰ ਗੁੱਥ ਚੌੜਾ ਗੋਟਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ^੩ ਪਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਮਥੁਗਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜੋ। ਧੰਜ ਪਰਦੇ ਜੋੜਦੇ ਇੱਕ ਮਥੁਗ ਬਣਾਉ ਆਉਂਦੇ ਧੰਜ ਪਰਦੇ ਜੋੜਦੇ ਦੂਸਰਾ ਮਥੁਗ ਬਣਾਉ। ^੪ ਇੱਕ ਮਥੁਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪਰਦੇ ਦੇ ਰਿਨਾਰੇ ਉੱਤੇ ਨੀਲੇ ਰੱਖੜੇ ਦੀ ਝਾਲਰ ਬਣਾਉ। ਦੂਸਰੇ ਮਥੁਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪਰਦੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰਹੇ। ^੫ ਪਹਿਲੇ ਮਥੁਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪਰਦੇ ਉੱਤੇ ੫੦ ਥੀੜੇ ਗੋਟੇ ਚਾਗੀਦੇ ਹਨ। ਆਉਂਦੇ ਦੂਸਰੇ ਮਥੁਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪਰਦੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ੫੦ ਥੀੜੇ ਗੋਟੇ ਚਾਗੀਦੇ ਹਨ। ^੬ ਫੇਰ ਦੋਹਾਂ ਪਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ੫੦ ਰੁੰਡੀਆਂ ਬਣਾਉ। ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਇੱਕ ਰਰ ਦੇਣਗੀਆਂ।

^੭ “ਬੱਚਰੀ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਰੱਜਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਪਰਦਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜੋੜੀ ਬਣਾਉ। ^੮ ਇਹ ਸਾਰੇ ਪਰਦੇ ਇੱਕੇ ਨਾਧ ਦੇ ਗੋਟੇ ਚਾਗੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ੩੦ ਗੁੱਥ ਲੰਬੇ ਆਉਂਦੇ ੪ ਗੁੱਥ ਚੌੜੇ ਗੋਟੇ ਚਾਗੀਦੇ ਹਨ। ^੯ ਧੰਜ ਪਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਇੱਕ ਮਥੁਗ ਬਣਾਉ। ਛੇਵੇਂ ਪਰਦੇ ਨੂੰ ਉੱਥੁ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਆਂਧਾ ਮੋੜ ਦਿਉ। ^{੧੦} ਇੱਕ ਮਥੁਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪਰਦੇ ਦੇ ਰਿਨਾਰੇ ਉੱਤੇ ੫੦ ਥੀੜੇ ਬਣਾਉ ਦੂਸਰੇ ਮਥੁਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪਰਦੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਇਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੇ। ^{੧੧} ਫੇਰ ਪਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ੫੦ ਰੁੰਡੀਆਂ ਬਣਾਉ। ਇਹ ਉੱਥੁ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਇੱਕ ਰਰ ਦੇਣਗੀਆਂ। ^{੧੨} ਇਸ ਉੱਥੁ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪਰਦੇ ਦਾ ਆਂਧਾ ਹਿੱਸਾ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਦੇ ਪਿੱਛਲੇ ਰਿਨਾਰੇ ਦੇ ਗੋਟਾਂ ਵਰਦੇ ਲਟਰੇਗਾ। ^{੧੩} ਦੋਹਾਂ ਧਾਮਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਉੱਥੁ ਦੇ ਪਰਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਦੇ ਗੋਟਲੇ ਰਿਨਾਰਿਆਂ

ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਗੁੱਥ ਗੋਟਾਂ ਲਟਰਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਉੱਥੁ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਨੂੰ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਜ ਲਵੇਗਾ। ^{੧੪} ਧਾਗਰਲੇ ਉੱਥੁ ਉੱਪਰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਦੇ ਪਰਦੇ ਬਣਾਉ। ਇੱਕ ਪਰਦਾ ਨਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਭੇਡੂ ਦੇ ਚਮੜੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਗੋਟਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਪਰਦਾ ਮਹੀਨ ਚਮੜੇ ਦਾ ਗੋਟਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ।

^{੧੫} “ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਨੂੰ ਆਮਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮਿਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਦੀਆਂ ਤਖਤੀਆਂ ਬਣਾਉ। ^{੧੬} ਇਹ ਤਖਤੀਆਂ ੧੦ ਰਿਉਬਿਟ ਉੱਚੀਆਂ ਆਉਂਦੇ ਡੇਢ ਰਿਉਬਿਟ ਚੌੜੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਹਨ। ^{੧੭} ਹਰੇਰ ਫੱਟੀ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ, ਹਰ ਫੱਟੀ ਤੇ ਦੋ ਚੀਥੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਜੋ ਗੋਟਾਂ ਚੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਟ ਬੈਠ ਜਾਣ। ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਫੱਟੀਆਂ ਇਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਹਨ। ^{੧੮} ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਪਾਸੇ ਲਈ ੨੦ ਤਖਤੀਆਂ ਬਣਾਉ। ^{੧੯} ਫੱਟੀਆਂ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ੪੦ ਚੀਥੀਆਂ ਬਣਾਉ। ਹਰੇਰ ਫੱਟੀ ਦੇ ਗੋਟਾਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਚੀਥੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਹਨ-ਹਰੇਰ ਪਾਸੇ ਦੀ ਫੱਟੀ ਲਈ ਇੱਕ ਚੀਥੀ। ^{੨੦} ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ (ਉੱਤਰੀ ਪਾਸੇ) ਲਈ ੨੦ ਫੱਟੀਆਂ ਬਣਾਉ। ^{੨੧} ਆਉਂਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੱਟੀਆਂ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ੪੦ ਚੀਥੀਆਂ ਬਣਾਉ-ਹਰੇਰ ਫੱਟੀ ਗੋਟਾਂ ਦੇ ਚੀਥੀਆਂ। ^{੨੨} ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਦੇ ਪਿੱਛਲੇ ਪਾਸੇ (ਪੱਛਮੀ ਪਾਸੇ) ਲਈ ਛੇ ਹੋਰ ਫੱਟੀਆਂ ਬਣਾਉ। ^{੨੩} ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਦੇ ਪਿੱਛਲੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਰੇਨਿਆਂ ਲਈ ਦੇ ਫੱਟੀਆਂ ਬਣਾਉ। ^{੨੪} ਫੱਟੀਆਂ ਦੇ ਰੇਨੇ ਗੋਟੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਗੋਟੇ ਚਾਗੀਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਰੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਪਰੋਂ ਬੰਨ੍ਹੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਦੋਹਾਂ ਰੇਨਿਆਂ ਲਈ ਇਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੇ। ^{੨੫} ਉੱਥੁ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਮਿਰ ਲਈ ਰੁੱਲ ਆੱਟ ਫੱਟੀਆਂ ਗੋਟਗੀਆਂ ਆਉਂਦੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ੧੬ ਚੀਥੀਆਂ ਗੋਟਗੀਆਂ-ਹਰੇਰ ਫੱਟੀ ਗੋਟਾਂ ਦੇ ਚੀਥੀਆਂ।

^{੨੬} “ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਦੇ ਪਾਸਿਆਂ ਲਈ ਮਿਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਦੀਆਂ ਟੇਰਾਂ ਬਣਾਉ। ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਾਸੇ ਲਈ ਧੰਜ ਟੇਰਾਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਹਨ। ^{੨੭} ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਦੀਆਂ ਫੱਟੀਆਂ ਲਈ ਧੰਜ ਟੇਰਾਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਦੇ ਪਿੱਛਲੇ ਪਾਸੇ (ਪੱਛਮ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ) ਦੀਆਂ ਫੱਟੀਆਂ ਲਈ ਧੰਜ ਟੇਰਾਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਹਨ। ^{੨੮} ਵਿੱਚਾਰਲੀ ਟੇਰ ਫੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਿਰੇ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਮਿਰੇ ਤੱਕ ਗੁਜਰਨੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ।

^{੨੯} “ਤਖਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਮੋਨਾ ਮਛੇ ਆਉਂਦੇ ਛੜਾਂ ਨੂੰ ਛੜੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਫੱਟੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਮੋਨੇ ਦੇ ਰੜੇ ਬਣਾਉ। ਛੜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੋਨੇ ਨਾਲ ਮਛੇ। ^{੩੦} ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਨੂੰ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਉ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰਬਤ ਉੱਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਮੀ।

ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਦੇ ਆਂਦਰ

^{੩੧} “ਗੁੰਦੇ ਗੋਟੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਆਉਂਦੇ ਨੀਲੇ, ਜਾਮਨੀ ਆਉਂਦੇ ਨਾਲ ਧਾਗੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਰਦਾ ਬਣਾਉ। ਰਿਮੇ ਮਾਹਰ ਰਾਹੀਗਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਉੱਤੇ ਖੰਭਾਂ ਵਾਲੇ ਰਵੂਬੀ ਫਰਿਮਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਰਲਾਂ ਮਿਉਂਤੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ

ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਗੁਣ। ^{੩੨} ਸਿੱਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਚਾਗ ਬੰਬੀਆਂ ਬਣਾਉ ਯਾ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਠੇ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹੇ। ਚਾਗਾਂ ਬੰਬੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮੋਠੇ ਦੀਆਂ ਗੁੱਚਾਂ ਲਗਾਉ। ਸੁਨਿਹਰੀ ਗੁੱਚਾਂ ਉੱਤੇ ਧਰਦੇ ਲਟਕਾਉ। ^{੩੩} ਧਰਦੇ ਨੂੰ ਮੋਠੇ ਦੀਆਂ ਝੁੰਡੀਆਂ ਗੋਠਾਂ ਲਮਕਾਉ। ਫੇਰ ਇਕਰਾਮਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਧਰਦੇ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਰੱਖ ਦੇਣਾ। ਇਹ ਧਰਦਾ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰੇਗਾ। ^{੩੪} ਯੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਤੇ ਰੱਖੇ ਇਕਰਾਮਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਮੰਦੂਰ ਉੱਤੇ ਰੱਜਣ ਰੱਖ ਦਿਉ।

^{੩੫} “ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਧਰਦੇ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਧਾਮੇ ਉਹ ਖਾਮ ਮੇਜ ਰੱਖੇ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਮੇਜ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਗੋਟਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਸਮਾਦਾਨ ਰੱਖੋ। ਇਹ ਮੇਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇਗਾ।

ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ

^{੩੬} “ਫੇਰ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਲਈ ਧਰਦਾ ਬਣਾਉ। ਇਸ ਧਰਦੇ ਨੂੰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਨੀਲੇ, ਬੈਂਗਣੀ ਯਾ ਤੇ ਲਾਲ ਯਾਗੇ ਯਾ ਤੇ ਗੁੰਦੇ ਗੋਟੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹੇ। ^{੩੭} ਇਸ ਧਰਦੇ ਲਈ ਮੋਠੇ ਦੀਆਂ ਝੁੰਡੀਆਂ ਬਣਾਉ। ਯਾ ਤੇ ਮੋਠੇ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹੀ ਗੋਟੀ ਸਿੱਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਦੀਆਂ ਖੰਜ ਬੱਲੀਆਂ ਬਣਾਉ। ਯਾ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੰਜ ਬੱਲੀਆਂ ਲਈ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਖੰਜ ਚੀਬੀਆਂ ਬਣਾਉ।

ਗੋਮ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ

੨ ^੧ “ਸਿੱਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਰਦੇ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਉ। ਜਗਵੇਦੀ ਚੋਰਮ ਗੋਟੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਖੰਜ ਰਿਊਬਿਟ ਲੰਮੀ, ਖੰਜ ਰਿਊਬਿਟ ਚੌੜੀ ਯਾ ਤੇ ਤਿੰਨ ਰਿਊਬਿਟ ਉੱਚੀ ਗੋਟੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ। ^੨ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਚੋਰਾਂ ਰੋਨਿਆਂ ਚੋਂ ਹਰੇਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗ ਬਣਾਈ। ਇਸਦੇ ਸਿੰਗ ਉਸੇ ਧਰਦਾ ਦੇ ਬਣੇ ਗੋਟੇ ਚਾਗੀਦੇ ਗੁਣ ਜਿਸ ਤੋਂ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਖਿੱਤਲ ਚੜ੍ਹਾਵੀਂ।

^੩ “ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਵਰਦੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੰਦ ਯਾ ਤੇ ਖਲੇਟਾਂ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈ। ਖਤੀਲੇ, ਰੜਫੇ, ਰੋਲੇ, ਚਿਮਟੇ ਯਾ ਤੇ ਤਮਲੇ ਬਣਾਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਗਾਥ ਸਾਫ਼ ਰਹਨ ਲਈ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ^੪ ਜਗਵੇਦੀ ਲਈ ਜਾਲ ਦੀ ਮੁਕਲ ਦੀ ਇੱਕ ਰਾਂਸੀ ਦੀ ਜਾਲੀ ਬਣਾਵੀਂ। ਯਾ ਤੇ ਜਾਲੀ ਦੇ ਚੋਰਾਂ ਰੋਨਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਰਾਂਸੀ ਦਾ ਰੜਾ ਬਣਾਵੀਂ। ^੫ ਜਾਲੀ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਗੋਠਾਂ ਵਰਦੇ ਖੜ੍ਹੇ ਉੱਤੇ ਟਿਕਾ ਦੇਵੀਂ। ਜਾਲੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਗੋਠਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਯੱਧ ਤੌਰ ਜਾਵੇਗੀ।

^੬ “ਜਗਵੇਦੀ ਲਈ ਸਿੱਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਦੀਆਂ ਚੋਧਾਂ ਬਣਾਈ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਖਿੱਤਲ ਮੜ੍ਹ ਕੇ ਦੇਵੀਂ। ^੭ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਚੋਰਾਂ ਧਾਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲੱਗੇ ਰੜ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਧਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜਾਰ ਦੇਵੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ

ਹੋਵੇਗੀ। ^੮ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯਾਜਿਹੇ ਖਾਲੀ ਧਰਮੇ ਵਾਂਗ ਬਣਾਈ ਜਿਸਦੇ ਯਾਮੇ-ਧਾਮੇ ਫੱਟੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਣ। ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਵੇਂ ਹੀ ਬਣਾਵੀਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਤੈਨੂੰ ਦਰਮਾਇਆ ਸੀ।

ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਵਿਹੜਾ

^੯ “ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਹੜਾ ਬਣਾਈ। ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਮੇਂ ਗੱਥ ਲੰਮੇ ਧਰਦਿਆਂ ਦੀ ਰੰਧ ਗੋਟੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਦੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਦੇ ਬਣੇ ਗੋਟੇ ਚਾਗੀਦੇ ਗੁਣ। ^{੧੦} ਵੀਹ ਚੋਧਾਂ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਧਾਂ ਦੇ ਗੋਠਾਂ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਵੀਹ ਚੀਬੀਆਂ ਵਰਤੀਂ। ਚੋਧਾਂ ਯਾ ਤੇ ਧਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਲਈ ਝੁੰਡੀਆਂ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਗੁਣ। ^{੧੧} ਉਤਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਵੀ ਮੇਂ ਗੱਥ ਲੰਮੇ ਧਰਦਿਆਂ ਦੀ ਰੰਧ ਗੋਟੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੀ ਵੀਹ ਚੋਧਾਂ ਯਾ ਤੇ ਵੀਹ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਚੀਬੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਗੁਣ। ਚੋਧਾਂ ਯਾ ਤੇ ਧਰਦਿਆਂ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਝੁੰਡੀਆਂ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਗੁਣ।

^{੧੨} “ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਖੱਛਮ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ੫੦ ਰਿਊਬਿਟ ਲੰਮੇ ਧਰਦਿਆਂ ਦੀ ਰੰਧ ਗੋਟੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ੧੦ ਚੋਧਾਂ ਯਾ ਤੇ ੧੦ ਚੀਬੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਗੁਣ। ^{੧੩} ਵਿਹੜੇ ਦਾ ਧੁਰਬ ਵਾਲਾ ਧਾਮਾ ਵੀ ੫੦ ਗੱਥ ਲੰਬਾ ਗੋਟਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ^{੧੪} ਇਹ ਧੁਰਬ ਵਾਲਾ ਧਾਮਾ ਵਿਹੜੇ ਦਾ ਲਾਂਘਾ ਹੈ। ਲਾਂਘੇ ਦੇ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ੧੫ ਗੱਥ ਲੰਬੇ ਧਰਦੇ ਗੋਟੇ ਚਾਗੀਦੇ ਗੁਣ। ਇਸ ਧਾਮੇ ਉੱਤੇ ਤਿੰਨ ਚੋਧਾਂ ਯਾ ਤੇ ਤਿੰਨ ਚੀਬੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਗੁਣ। ^{੧੫} ਦੂਸਰੇ ਧਾਮੇ ਵੀ ੧੫ ਗੱਥ ਲੰਮੇ ਧਰਦੇ ਗੋਟੇ ਚਾਗੀਦੇ ਗੁਣ। ਇਸ ਧਾਮੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਤਿੰਨ ਚੋਧਾਂ ਯਾ ਤੇ ਤਿੰਨ ਚੀਬੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਗੁਣ।

^{੧੬} “ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਲਾਂਘੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ੨੦ ਗੱਥ ਲੰਮਾ ਧਰਦਾ ਬਣਾਈਂ। ਇਹ ਧਰਦਾ ਮਹੀਨ ਰੱਖੜੇ ਯਾ ਤੇ ਨੀਲੇ ਬੈਂਗਣੀ ਯਾ ਤੇ ਲਾਲ ਯਾਗੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਗੋਟਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਧਰਦੇ ਉੱਤੇ ਰਮੀਦਾਰਾਹੀ ਰਹੀਂ। ਉਸ ਧਰਦੇ ਲਈ ਚਾਰ ਚੋਧਾਂ ਯਾ ਤੇ ਚਾਰ ਚੀਬੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਗੁਣ। ^{੧੭} ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੋਧਾਂ ਧਰਦੇ ਦੀਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਗੁਣ। ਚੋਧਾਂ ਦੀਆਂ ਝੁੰਡੀਆਂ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਗੁਣ ਯਾ ਤੇ ਚੋਧਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਬੀਆਂ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਗੁਣ। ^{੧੮} ਗੁੰਦੇ ਗੋਟੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਦੇ ਖੰਜ ਰਿਊਬਿਟ ਉੱਚੇ ਧਰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਹੜਾ ੧੦੦ ਰਿਊਬਿਟ ਲੰਮਾ ਯਾ ਤੇ ੫੦ ਰਿਊਬਿਟ ਚੌੜਾ ਗੋਟਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ਚੋਧਾਂ ਦੇ ਗੋਠਾਂ ਚੀਬੀਆਂ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਗੁਣ। ^{੧੯} ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਵਰਦੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਯਾਜਿਹੇ ਚਿੱਲੀਆਂ ਯਾ ਤੇ ਗੋਰ ਸਾਜ-ਸਮਾਨ ਖਿੱਤਲ ਦਾ ਗੋਟਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਧਰਦਿਆਂ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਚਿੱਲੀਆਂ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਗੁਣ।

ਦੀਵੇ ਲਈ ਤੇਲ

੨੦ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਮ ਦਿਉ ਰਿ ਉਹ ਹੋਸ਼ੀ ਲਈ ਦੀਵੇ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਲਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ। ੨੧ ਗਰੂਨ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਜਿੱਥੇ ਦੀਵੇ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਉਸ ਕਮਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵਾਲਾ ਕਮਰਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਅੰਦਰ ਧਰਦੇ ਖਿੱਛੇ ਫਿਰਕਾਰਨਾਮਾ ਹੈ। (ਉਹ ਧਰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਦੋਹਾਂ ਕਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਇਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਆਗੇਵਾਹ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਦੀਵਾ ਸਾਮ ਤੋਂ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਬਲਦਾ ਰਹੇ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੇਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਲਈ ਕੱਢੜੇ

੨੨ ਆਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਗਰੂਨ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨਾਦਾਬ, ਅਬੀਹੂ, ਅਲਯਾਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਈਥਾਮਾਰ ਨੂੰ ਆਖ ਰਿ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਉਣ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ।

੨੩ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਗਰੂਨ ਲਈ ਖਾਮ ਕੱਢੜੇ ਬਣਾ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਆਉਂਦੇ ਗੋਰਵਮਈ ਬਣਾਉਣ। ੨੪ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਮੈਂ ਮਾਗਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਫਾਣਥ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਰੂਨ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਲਈ ਵਸਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖ ਆਉਂਦੇ ਫੇਰ ਉਹ ਜਾਜ਼ਰ ਵਜੋਂ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ੨੫ ਉਹ ਕੱਢੜੇ ਇਹ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; ਮੀਨੇ ਬੰਦ, ਇੱਕ ਟੇਫੇਰ, ਇੱਕ ਚੋਲਾ, ਉਡਿਆ ਹੋਇਆ ਚਿੱਟਾ ਚੋਲਾ, ਇੱਕ ਅਮਾਮਾ ਆਉਂਦੇ ਇੱਕ ਖੋਟੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਗਰੂਨ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਖਾਮ ਵਸਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਗਰੂਨ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ। ੨੬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਕਿ ਸੁਨਿਹਰੀ ਯਾਗਿਆਂ, ਮਹੀਨ ਕੱਢੜੇ ਆਉਂਦੇ ਨੀਲੇ ਬੈਂਗਣੀ ਤੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ।

ਟੇਫੇਰ ਆਉਂਦੇ ਖੋਟੀ

੨੭ “ਟੇਫੇਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਨਿਹਰੀ ਯਾਗਿਆਂ, ਮਹੀਨ ਕੱਢੜੇ ਆਉਂਦੇ ਨੀਲੇ ਬੈਂਗਣੀ ਆਉਂਦੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੁਸਲ ਰਾਜੀਗਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੮ ਟੇਫੇਰ ਦੇ ਹਰੇਰ ਮੋਢੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕੱਢੜੇ ਹੋਵੇ। ਮੋਢਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੱਢੜਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਕੇ ਟੇਫੇਰ ਦੇ ਦੋ ਕਿਨਾਰੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

੨੯ “ਰਾਜੀਗਰ ਟੇਫੇਰ ਲਈ ਖੋਟੀ ਨੂੰ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਬੁਨਣਗੇ। ਇਹ ਖੋਟੀ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਣੀ

ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ-ਸੁਨਿਹਰੀ ਯਾਗਿਆਂ, ਮਹੀਨ ਕੱਢੜੇ ਆਉਂਦੇ ਨੀਲੇ ਬੈਂਗਣੀ ਆਉਂਦੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਦੀ।

੩੦ “ਦੋ ਸੁਨੇਮਾਨੀ ਖੱਬਰ ਲਵੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੀਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ। ੩੧ ਛੇ ਨਾਮ ਇੱਕ ਹੀਰੇ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦੇ ਛੇ ਨਾਮ ਦੂਸਰੇ ਹੀਰੇ ਉੱਤੇ ਲਿਖਣੇ। ਇਹ ਨਾਮ ਵੱਡੇ ਖੁੱਤਰ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੱਕ ਕਰਮਵਾਰ ਲਿਖੇ ਹੋਣ। ੩੨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੀਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਰਾਮਾ ਮੁਗਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਆਉਂਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੀਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਨਿਹਰੀ ਫੇਰਮ ਵਿੱਚ ਜੜ ਦਿਉ। ੩੩ ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਗੀਰਿਆਂ ਨੂੰ ਟੇਫੇਰ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਮੋਢਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੱਢੜਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਉ। ਗਰੂਨ ਇਸ ਖਾਮ ਕੱਟ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਹਿਨੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਗੇਵਾਹ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਖਲੋਵੇਗਾ ਆਉਂਦੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਵਾਲੇ ਹੀਰੇ ਟੇਫੇਰ ਉੱਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਹੀਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਦਮਗਾਰੀ ਵਜੋਂ ਹੋਣਗੇ। ੩੪ ਗੀਰਿਆਂ ਨੂੰ ਟੇਫੇਰ ਉੱਤੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮੁੱਢ ਮੋਨਾ ਵਰਤੋਂ। ੩੫ ਡੇਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਗੁੰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦੋ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਬਣਾਉ ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨਿਹਰੀ ਖਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿਉ।

ਮੀਨੇ-ਬੰਦ

੩੬ “ਧਰਯਾਨ ਜਾਜ਼ਰ ਲਈ ਨਿਆਉਂਦੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਬਣਾਉ। ਮਾਗਰ ਰਾਜੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੇਫੇਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਨੇ ਦੇ ਧਾਗੇ, ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਆਉਂਦੇ ਨੀਲੇ, ਬੈਂਗਣੀ ਆਉਂਦੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੩੭ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਨੂੰ ਦੂਹਰਾ ਕਰਕੇ ਚੌਰੇ ਜੋਬ ਬਣਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਗਿਠ ਲੰਮੀ ਆਉਂਦੇ ਇੱਕ ਗਿਠ ਚੌੜੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੩੮ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਉੱਤੇ ਮੁੰਦਰ ਗੀਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੱਢੜਾਂ ਕੱਢੀਆਂ। ਗੀਰਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੱਢੜ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਅਰੀਰ, ਸੁਨਿਹਰਾ ਜਬਰਜਦ ਮੋਤੀ ਆਉਂਦੇ ਖੰਨਾ ਹੋਣ। ੩੯ ਦੂਸਰੀ ਕੱਢੜ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਅਰੀਰ, ਨੀਲਮ ਆਉਂਦੇ ਦੁਥੀਆਂ ਬਿਲੈਰ ਹੋਣ। ੪੦ ਤੀਜੀ ਕੱਢੜ ਵਿੱਚ ਜਬਰਨ, ਹਰੀ ਅਰੀਰ ਆਉਂਦੇ ਕਟਹਿਲਾ ਹੋਣ। ੪੧ ਚੌਥੀ ਕੱਢੜ ਵਿੱਚ ਬੈਰਜ, ਸੁਨੇਮਾਨੀ ਤੇ ਅਬੁਸ ਹੋਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਗੀਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਨੇ ਵਿੱਚ ਮੜ੍ਹੀ। ੪੨ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਉੱਤੇ ਬਾਹਰਾਂ ਮੋਤੀ ਹੋਣਗੇ-ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹਰੇਰ ਖੁੱਤਰ ਲਈ ਇੱਕ ਮੋਤੀ। ਹਰੇਰ ਮੋਤੀ ਉੱਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਲਿਖੀ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਰਾਜੀਗਰ ਮੁਗਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

੪੩ “ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਲਈ ਹਰੀ ਵਾਂਗ ਗੁੰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੁੱਢ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਬਣਾਈ। ੪੪ ਦੋ ਸੁਨਿਹਰੀ ਕੁੰਡਲ ਬਣਾਈ ਆਉਂਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਾ ਦੇਵੀ। ੪੫ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਤੇ ਖੰਨੇ ਕੁੰਡਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਠੇ ਦੇਵੀ। ੪੬ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਟੇਫੇਰ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ, ਇਸਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਦੋਹਾਂ ਖਾਨਿਆਂ

ਨਾਲ ਰੱਸ ਦੇਵੀਂ। ੨੬ ਮੇਨੇ ਦੇ ਦੇ ਹੋਰ ਰੁੰਡਲ ਬਣਾਈ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਵੇਰਾਂ ਰਿਨਾਰਿਯਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਵੀਂ। ਇਹ ਏਫੇਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਧਾਮੇ ਹੋਣਗੇ। ੨੭ ਮੇਨੇ ਦੇ ਦੇ ਹੋਰ ਰੁੰਡਲ ਬਣਾਈ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਏਫੇਦ ਦੇ ਮਾਗਮਏ ਮੇਢੇ ਦਿਆਂ ਰਤਰਾਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਧਾਮੇ ਰੱਖੀਂ। ਏਫੇਦ ਦੀ ਖੋਟੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਵੀ ਮੇਨੇ ਦੇ ਰੁੰਡਲ ਰੱਖੀਂ। ੨੮ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਰੁੰਡਲਾਂ ਨੂੰ ਏਫੇਦ ਦੇ ਰੁੰਡਲਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਨੀਲੀਆਂ ਡੋਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੰਝ ਕਰੀਂ ਕਿ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਖੋਟੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਵੇਗਾ ਆਤੇ ਏਫੇਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਿਆ।

੨੯ “ਜਦੋਂ ਗਾਬੂਨ ਖਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਖਗਿਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੇ ਉੱਪਰ ਕਰਦੇ ਖਗਿਨੇਗਾ ਆਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖੇਗਾ। ੩੦ ਉਗੀਮ ਆਤੇ ਤੁਮੀਮ ਨੂੰ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖੀਂ। ਇਹ ਗਾਬੂਨ ਦੇ ਦਿਲ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਏ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਗਾਬੂਨ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਏ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚੁੱਕੇਗਾ।

ਜਾਜਰਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਸਤਰ

੩੧ “ਏਫੇਦ ਲਈ ਇੱਕ ਨੀਲਾ ਚੋਲਾ ਬਣਾਉ। ੩੨ ਇਸਦੇ ਕੋਲਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਸੁਗਥ ਬਣਾਉ, ਆਤੇ ਇਸ ਸੁਗਥ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਕੱਪੜਾ ਮਿਉਂਦੇ ਲਗਾਉ। ਇਹ ਕੱਪੜਾ ਇੱਕ ਕਾਲਰ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਸੁਗਥ ਨੂੰ ਘਾਟਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗਾ। ੩੩ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਅੰਤਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਨੀਲੇ ਬੈਂਗਣੀ ਆਤੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਨਹਾਂ ਅੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਲੇ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਿਰੇ ਉੱਤੇ ਲਟਕਾਉ। ਆਤੇ ਅੰਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਮੇਨੇ ਦੇ ਖੁੰਗਰੂ ਲਟਕਾਉ। ੩੪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਲੇ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਿਰੇ ਉੱਤੇ ਖੁੰਗਰੂ ਆਤੇ ਅੰਤਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਅੰਤਰ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਇੱਕ ਖੁੰਗਰੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩੫ ਗਾਬੂਨ ਇਸ ਚੋਲੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਖਗਿਨੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਮੋਵਾ ਕਰੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਗਾਬੂਨ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣ ਲਈ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਖੁੰਗਰੂ ਵੱਜਣਗੇ। ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਖੁੰਗਰੂ ਵੱਜਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਗਾਬੂਨ ਮਰੇਗਾ ਨਹੀਂ।

੩੬ “ਨਮੂਨਿਆਂ ਨਾਲ ਉਕਰੀ ਹੋਈ ਸੁਨਿਹਰੀ ਛੱਟੀ ਬਣਾਉ ਆਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਸਥਦ ‘ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਖਵਿੱਤਰ’ ਇੰਝ ਲਿਖੋ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕ ਮੁਹਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ੩੭ ਸੁਨਿਹਰੀ ਛੱਟੀ ਨੂੰ ਅਮਾਮੇ ਦੇ ਮਾਗਮਏ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਇੱਕ ਨੀਲੇ ਰਿਬਨ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੋ। ੩੮ ਗਾਬੂਨ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਬੰਨ੍ਹੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਧਾਧ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਗਾਤਾਂ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੁਗਾਤਾਂ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਲੋਕ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਗਾਬੂਨ ਇਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ

ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਖਗਿਨੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਗਾਤਾਂ ਨੂੰ ਖਰਵਾਨ ਕਰ ਲਵੇ।

੩੯ “ਉਣਿਆ ਗੋਣਿਆ ਚਿੱਟਾ ਚੋਲਾ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਮਹੀਨ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਆਤੇ ਅਮਾਮਾ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਮਹੀਨ ਕੱਪੜਾ ਵਰਤੋਂ। ਖੋਟੀ ਉੱਤੇ ਨਮੂਨੇ ਕੱਢੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੪੦ ਗਾਬੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਕੋਟ, ਖੋਟੀਆਂ ਆਤੇ ਅਮਾਮੇ ਬਣਾਉ। ਖਗਿਨਣ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮਤਿਕਾਰ ਦੇਣਗੇ ਆਤੇ ਮੋਰਵਮਈ ਬਨਾਉਣਗੇ। ੪੧ ਆਪਣੇ ਕਰਾ ਗਾਬੂਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਸਤਰ ਖਗਿਨਾਉ। ਫੇਰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਉਨਹਾਂ ਉੱਪਰ ਖਾਮ ਤੇਲ ਦਾ ਛਿੜਕਾਉ ਕਰੋ। ਇਹ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਉਹ ਜਾਜਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੋਵਾ ਕਰਨਗੇ।

੪੨ “ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਸਤਰਾਂ ਲਈ ਲਿਨਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਹ ਅੰਦਰਲੇ ਵਸਤਰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਕ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖੱਟਾਂ ਤੱਕ ਕੱਜਣਗੇ। ੪੩ ਗਾਬੂਨ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਵਸਤਰ ਖਗਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਜਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੋਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਸਤਰ ਜਰੂਰ ਖਗਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਇਹ ਵਸਤਰ ਨਹੀਂ ਖਗਿਨਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਨਾਹ ਦੇ ਦੋਸੀ ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਮਾਰਾ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀ ਬਿਧੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਗਾਬੂਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖਰਿਵਾਰ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਗੀ ਰਹੇ।”

ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਥਾਪਣ ਦੀ ਰਸਮ

੨੯ ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਗਾਬੂਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਾਜਰਾਂ ਵਜੋਂ ਖਾਮ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਰੀ ਮੋਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵਸਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਵਹਿੜਰਾ ਆਤੇ ਦੋ ਜਵਾਨ ਭੇਡੂ ਲਈ ਜਿਨਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਾ ਹੋਵੇ। ੧ ਫੇਰ ਖਮੀਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਰੋਟੀ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂਦਾ ਲਵੋ। ਆਤੇ ਇਨਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਗੁੰਨਕੇ ਰੋਟੀਆਂ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਕਰੋ। ਆਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਕੋਧੜੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ, ਖਤਲੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਬਣਾਉ। ੨ ਇਹ ਰੋਟੀਆਂ ਇੱਕ ਟੋਕਰੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰੇ ਗਾਬੂਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੋ। ਉਸੇ ਵੇਲੇ, ਵਹਿੜਰਾ ਆਤੇ ਦੋ ਭੇਡੂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੋ।

੩ “ਫੇਰ ਗਾਬੂਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਲਿਆਉ। ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਟੀ ਨਾਲ ਇਸਨਾਨ ਕਰਾਉ। ੪ ਗਾਬੂਨ ਨੂੰ ਖਾਮ ਵਸਤਰ ਖਗਿਨਾਉ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਣਿਆ ਗੋਣਿਆ ਚਿੱਟਾ ਚੋਲਾ ਆਤੇ ਏਫੇਦ ਨਾਲ ਖਗਿਨਣ ਵਾਲਾ ਨੀਲਾ ਚੋਲਾ ਖਗਿਨਾਉ। ਉਸ ਨੂੰ ਏਫੇਦ ਆਤੇ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਖਗਿਨਾਉ। ਫੇਰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਖੋਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿਉ। ੫ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਅਮਾਮਾ ਰੱਖੋ। ਆਤੇ ਅਮਾਮੇ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਖਾਮ ਤਾਜ ਰੱਖੋ। ੬ ਮਸਹ ਕਰਨ ਦਾ

ਤੇਲ ਲੈ ਕੇ ਗਾਠੂਨ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਚੋਯਾ। ਇਹ ਦਰਸਾਵੇਗਾ ਕਿ ਗਾਠੂਨ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

^੯ “ਫੇਰ ਗਾਠੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਣੇ ਹੋਏ ਚਿੱਟੇ ਚੋਲੇ ਧੁਆਉਣੇ। ^{੧੦} ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮਰਾਂ ਦੁਆਲੇ ਖੋਟੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹਣੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਿਣ ਲਈ ਖਾਮ ਟੋਪੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਜਾਜਰ ਬਨਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਉਸ ਖਾਮ ਨੇਮ ਦੇ ਆਯੀਨ ਜਾਜਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹੇਗਾ। ਇਹੀ ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੂੰ ਗਾਠੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਬਾਧੇਗਾ।

¹¹ “ਫੇਰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਵਹਿੜਦਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ। ਗਾਠੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਹਿੜਦੇ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ। ¹² ਫੇਰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਮਾਹਮਣੇ ਉਸੇ ਥਾਂ ਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਉਸ ਵਹਿੜਦੇ ਨੂੰ ਜਿਥਾਗ ਰਰਨਾ। ¹³ ਫੇਰ ਵਹਿੜਦੇ ਦਾ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਖੂਨ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਵੱਲ ਜਾਣਾ। ਆਪਣੀ ਉਂਗਲੀ ਨਾਲ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਖੂਨ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਉਣਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਹੋਣਿਆ ਮਾਰਾ ਖੂਨ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਹੋਠਲੇ ਖਾਮੇ ਡੋਲ੍ਹ ਦੇਣਾ। ¹⁴ ਫੇਰ ਵਹਿੜਦੇ ਦੇ ਜਿਸਮ ਦੀ ਮਾਰੀ ਚਰਬੀ ਲੈਣੀ, ਜਿਹੜਾ ਦਾ ਚਰਬੀ ਵਾਲਾ ਭਾਗ, ਦੋਵੇਂ ਗੁਰੇ ਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਚਰਬੀ। ਇਸ ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਘਾਲਣਾ। ¹⁵ ਫੇਰ ਵਹਿੜਦੇ ਦਾ ਮਾਮ, ਇਸਦੀ ਚਮੜੀ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮਾੜ ਦੇਣਾ। ਇਹ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰਰਨ ਲਈ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ।

¹⁶ “ਫੇਰ ਗਾਠੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਡੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭੇਡੂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਖਣਾ। ¹⁷ ਉਸ ਭੇਡੂ ਨੂੰ ਜਿਥਾਗ ਰਰ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਖੂਨ ਬਚਾ ਲੈਣਾ ਇਸ ਖੂਨ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਚਾਹੀ ਖਾਮੀਂ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਛਿੜਕ ਦੇਣਾ। ¹⁸ ਫੇਰ ਭੇਡੂ ਦੇ ਕਈ ਟੁਕੜੇ ਰਰ ਦੇਣੇ। ਭੇਡੂ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧੋ ਲੈਣਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੇਡੂ ਦੇ ਸਿਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖ ਦੇਣਾ। ¹⁹ ਫੇਰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜ ਦੇਣਾ। ਇਹ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ, ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਈ ਗਈ ਭੇਟ, ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਧਰਮੰਨ ਰਰਨ ਵਾਲੀ ਸੁਗੰਧੀ।

²⁰ “ਗਾਠੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸਰੇ ਭੇਡੂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਖਣਾ। ²¹ ਉਸ ਭੇਡੂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਉਸਦਾ ਰੁੜ ਖੂਨ ਇਕੱਠਾ ਰਰ ਲੈਣਾ। ਇਹ ਖੂਨ ਗਾਠੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸੱਜੇ ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਹੋਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਮਲ ਦੇਣਾ। ਰੁੜ ਖੂਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਅੰਗੂਠਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਰੁੜ ਖੂਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਜੇ ਖੈਰਾਂ ਦੇ ਅੰਗੂਠਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮਲ ਦੇਣਾ, ਫੇਰ ਖੂਨ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਚਾਰੇ ਖਾਮੇ ਛਿੜਕ ਦੇਣਾ। ²² ਫੇਰ ਜਗਵੇਦੀ ਤੋਂ ਰੁੜ ਖੂਨ ਲੈਣਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਮ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਗਾਠੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਸਤਰਾਂ ਉੱਤੇ ਛਿੜਕ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਸਤਰਾਂ ਉੱਤੇ ਛਿੜਕ

ਦੇਣਾ। ਇਹ ਦਰਸਾਵੇਗਾ ਕਿ ਗਾਠੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੇਰੀ ਖਾਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਸਤਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਖਾਮ ਮੇਵਾ ਲਈ ਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

²³ “ਫੇਰ ਭੇਡੂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਲੈਣਾ। (ਇਹ ਉਹੀ ਭੇਡੂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗਾਠੂਨ ਨੂੰ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਸਮਝ ਰਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।) ਯੂਫ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਚਰਬੀ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਉਹ ਚਰਬੀ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਚਰਬੀ ਲੈਣਾ ਜਿਹੜੀ ਜਿਹੜਾ ਨੂੰ ਢੱਕਦੀ ਹੈ ਦੋਹਾਂ ਗੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਲਗੀ ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣਾ। ²⁴ ਫੇਰ ਕੋਈ ਵਾਲੀ ਉਹ ਟੋਕਰੀ ਲੈਣਾ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਖਮੀਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਟੋਕਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲੈਣੀਆਂ; ਇੱਕ ਡਬਲ ਕੋਈ, ਤੇਲ ਨਾਲ ਥਣੀ ਹੋਈ ਇੱਕ ਕੋਈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਧਤਲਾ ਕੋਰ। ²⁵ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਾਠੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਣੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਖਲੋਣ। ਇਹ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਹਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟਾ ਹੋਵੇਗੀ। ²⁶ ਫੇਰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਾਠੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਖਾਮੇ ਲੈ ਲੈਣੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਡੂ ਦੇ ਸਮੇਤ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦੇਣਾ। ਇਹ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟਾ ਹੈ, ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਈ ਗਈ ਭੇਟ, ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਉਹ ਧਰਮੰਨ ਰਰਨ ਵਾਲੀ ਸੁਗੰਧੀ।

²⁷ “ਫੇਰ ਭੇਡੂ ਦਾ ਮੀਨਾ ਲੈਣਾ। (ਇਹ ਉਹੀ ਭੇਡੂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗਾਠੂਨ ਨੂੰ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।) ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਭੇਡੂ ਦੇ ਮੀਨੇ ਨੂੰ ਖਾਮ ਬੋਟਾ ਵਜੋਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜੋ। ਫੇਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਰੱਖ ਲਵੋ। ²⁸ ਉਸ ਭੇਡੂ ਦਾ ਮੀਨਾ ਅਤੇ ਲੱਤ ਲਵੋ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗਾਠੂਨ ਨੂੰ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੇਰ ਇਹ ਖਾਮ ਹਿੱਸੇ ਗਾਠੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਉ। ²⁹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਗਾਠੂਨ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹਿੱਸੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ ਇਹ ਹਿੱਸੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਗੇ, ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

³⁰ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਮ ਕੱਢਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਰੇ ਰੱਖੇ ਜਿਹੜੇ ਗਾਠੂਨ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਕੱਢੇ ਉਸਤੋਂ ਬਾਦ ਜਿਉਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਕੱਢੇ ਧਰਿਣਣਗੇ। ³¹ ਗਾਠੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਉਸਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਅਗਲਾ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਬਣੇਗਾ। ਉਹ ਖੁੱਤਰ ਜਦੋਂ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਰਨ ਲਈ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸੱਤ ਦਿਨ ਇਹ ਵਸਤਰ ਧਰਿਣੇਗਾ।

੩੧ “ਉਮ ਭੇਡੂ ਦਾ ਮਾਮ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਤੇ ਗਿਨਹੇ ਜਿਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਨ ਦੇ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੩੨ ਫੇਰ ਗ੍ਰਹਨ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਖੁੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਾਮ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਖਾਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਰੋਟੀ ਵੀ ਖਾਣੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਟੋਰੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ੩੩ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮਚਿਤ ਰਹਨ ਲਈ ਸੀ ਤੇ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਭੇਟਾਂ ਖਾਣੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਮੇ ਵੀ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਖਾਣੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ, ਰਿਉਂਰਿ ਉਹ ਧਵਿੱਤਰ ਹਨ। ੩੪ ਜੇ ਉਮ ਭੇਡੂ ਦੇ ਮਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਰੋਟੀ ਦਾ ਰੋਟੀ ਟੁਕੜਾ ਸਵੇਰ ਲਈ ਬਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਦੇਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਮਾਮ ਜਾਂ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਖਾਣੀ ਚਾਗੀਦੀ ਰਿਉਂਰਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਖਾਮ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਮ ਸਮੇਂ ਹੀ ਖਾਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਸੀ।

੩੫ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਗ੍ਰਹਨ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਖੁੰਤਰਾਂ ਲਈ ਰਹਨੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਥੋਂ ਹੀ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਥਾਧਣ ਦੀ ਸਮਝ ਖੁਰੇ ਮੱਤ ਦਿਨ ਜਾਗੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ। ੩੬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਥਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇੱਕ ਵਹਿੜਰਾ ਮਾਰਨਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭੇਟ ਧਰਮਚਿਤ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੋਗੇ। ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਉੱਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਛਿੜ੍ਹੋਗੇ। ੩੭ ਤੁਸੀਂ ਜਗਵੇਦੀ ਲਈ ਮੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਧਰਮਚਿਤ ਰਹੋਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾਵੋਗੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਜਗਵੇਦੀ ਅਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਰੋਟੀ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜਿਹੜੀ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਛੁਹੇਗੀ, ਧਵਿੱਤਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

੩੮ “ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਦੋ ਲੋਲੇ ਮਾਰਨੇ ਚਾਗੀਦੇ ਹਨ। ੩੯ ਇੱਕ ਲੋਲੇ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਸਾਮ ਵੇਲੇ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉ। ੪੦-੪੧ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਧਹਿਲੇ ਲੋਲੇ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਵੋ, ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਖੁਰਾਣੇ ਤੇਲ ਦੇ ਇੱਕ ਗਿਨ ਦੇ ਇੱਕ ਚੁਥਾਈ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਮੈਦੇ ਦੇ ੨ ਰੱਥ ਅਤੇ ਮੈਂਯ ਦੇ ਇੱਕ ਗਿਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰੁਆਟਰ ਮੈਂਯ ਦੀ ਭੇਟਾ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਵੋ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਮ ਵੇਲੇ ਦੂਜੇ ਲੋਲੇ ਨੂੰ ਮਾਰੋ, ਖੁਰਾਣੇ ਤੇਲ ਦੇ ਇੱਕ ਗਿਨ ਦੇ ਇੱਕ ਚੁਥਾਈ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਮੈਦੇ ਦੇ ੨ ਰੱਥ ਅਤੇ ਮੈਂਯ ਦੇ ਇੱਕ ਗਿਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰੁਆਟਰ ਚੜ੍ਹਾਵੋ। ਇਹ ਉਥੋਂ ਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸਵੇਰੇ ਸੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਭੇਟ ਮਾੜੋਗੇ, ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਧਰਮਚਿਤ ਰਹਨ ਵਾਲੀ ਸੁਗੰਧ ਹੋਵੇਗੀ।

੪੨ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਖੁਰੀ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਤੇ ਰਹੇ। ਹਰ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹਾ ਰਹੇ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵੋਗੇ,

ਮੈਂ, ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਮਿਲਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ। ੪੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਥਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਧਰਤਾਧ ਉਮ ਥਾਂ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।

੪੪ “ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਗ੍ਰਹਨ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਖੁੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਜਾਜਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸੱਕਣ। ੪੫ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵਾਂਗਾ। ੪੬ ਲੋਕ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਉਹ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਸੱਕਾਂ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ।”

ਯੂਫ ਯੁਥਾਉਣ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ

੩੦ ੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਿੰਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਉ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਯੂਫ ਯੁਥਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੋਗੇ। ੨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਚੋਰੇਰ ਬਨਾਉਣੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ-ਇੱਕ ਗੱਥ ਲੰਮੀ ਤੇ ਇੱਕ ਗੱਥ ਚੌੜੀ। ਇਹ ਦੋ ਗੱਥ ਉੱਚੀ ਹੋਣੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ ਇਸਦੇ ਚੋਰਾਂ ਰੋਟਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮਿੰਗ ਹੋਣੇ ਚਾਗੀਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਿੱਚ ਕਰਕੇ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ੩ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਉੱਧਰ ਧਾਮੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਾਰੇ ਧਾਮਿਆਂ ਉੱਧਰ ਸੁੰਧ ਮੇਨਾ ਚੜ੍ਹਾਉ। ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮੇਨੇ ਦੀ ਰਿਨਾਹੀ ਬਣਾਉ। ੪ ਇਸ ਸੁਨਿਹਰੀ ਰਿਨਾਹੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਮੇਨੇ ਦੇ ਦੋ ਕੜੇ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਮੇਨੇ ਦੇ ਦੋ ਕੜੇ ਹੋਣੇ ਚਾਗੀਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੜਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਚੋਥਾਂ ਨਾਲ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ੫ ਚੋਥਾਂ ਵੀ ਸਿੰਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਬਣਾਉ। ਚੋਥਾਂ ਉੱਧਰ ਮੇਨਾ ਚੜ੍ਹਾਉ। ੬ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਖਾਮ ਧਰਦੇ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਰੱਖੋ। ਇਸ ਧਰਦੇ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲਾ ਸੰਦੂਕ ਹੈ। ਜਗਵੇਦੀ ਉਮ ਧਰਦੇ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉੱਧਰ ਹੈ। ਇਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਾਂਗਾ।

੭ “ਗ੍ਰਹਨ ਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਸਵੇਰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਸੁਗੰਧੀ ਯੂਫ ਯੁਥਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਉਹ ਉਮ ਵੇਲੇ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਵੇਗਾ। ੮ ਸਾਮ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ, ਉਮ ਨੂੰ ਯੂਫ ਯੁਥਾਉਣੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਾਮ ਵੇਲੇ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਯੂਫ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਰੀ ਖੀੜੀ ਤੀਰ ਯੁਥਦੀ ਕਰੇਗੀ। ੯ ਇਸ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੂਫ ਜਾਂ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਨਾ ਵਰਤਣਾ। ਇਸ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਿਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟਾ ਜਾਂ ਖੀਣ ਦੀ ਭੇਟਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ।

10 “ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰੀ, ਗਾਧੂਨ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਯੱਥੇ ਖਾਮ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰਫ਼ਾਰੇ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਲਯੂ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ਉੱਤੇ ਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਲ 'ਚ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਗਾਧੂਨ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮਾਰੀਆਂ ਖੀੜੀਆਂ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਲਈ ਖਰਾਮਚਿਤ ਰਹੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਆਂਤ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ।”

ਮੰਦਰ ਦਾ ਰੁ

11 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 12 “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੁ ਤਾਂ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕਿੱਠੇ ਲੋਕ ਹਨ। ਹਰ ਵਰੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਹਰ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਰੁੜ ਆਦਾਇਗੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਹਰ ਥੰਦਾ ਅਜਿਹਾ ਰਹੇਗਾ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਰੋਈ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। 13 ਹਰ ਉਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ, ਜਿਸਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਡੇਢ ਮੈਰਲ ਆਦਾ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਅਰਥਾਤ ਡੇਢ ਮੈਰਲ ਸਰਕਾਰੀ ਖਾਧ ਅਨੁਸਾਰ। ਇੱਕ ਮੈਰਲ 20 ਗਿਰਾਫ ਦਾ ਹੈ।) ਇਹ ਆੱਧ ਮੈਰਲ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਭੇਟ ਹੈ। 14 ਹਰ ਥੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਅੱਟੇ-ਅੱਟ 20 ਵਰਿਗਿਆਂ ਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਹਰ ਉਸ ਨੂੰ, ਜਿਸਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਭੇਟ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 15 ਅਮੀਰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆੱਧ ਮੈਰਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆੱਧ ਮੈਰਲ ਤੋਂ ਅੱਟ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਭੇਟ ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਭੇਟ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਲਈ ਖਰਾਮਚਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। 16 ਇਹ ਧੰਮਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਖਾਮੋਂ ਇਕੱਠਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵਰਤੋਂ। ਇਹ ਭੇਟ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਦਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਢੰਗ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਲਈ ਖਰਾਮਚਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।”

ਧੋਣ ਵਾਲਾ ਤਮਲਾ

17 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 18 “ਧਿੱਤਲ ਦਾ ਇੱਕ ਤਮਲਾ ਬਨਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿੱਤਲ ਦੀ ਚੌਰੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧੋਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਹੋਗੇ। ਇਸ ਤਮਲੇ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਅਤੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਰੱਖੋ। ਇਸ ਤਮਲੇ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿਉ। 19 ਗਾਧੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਇਸ ਤਮਲੇ ਦੇ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਖੈਰ ਧੋਣਗੇ। 20 ਹਰ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਉਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਗੱਥ ਖੈਰ ਧੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਮਰਨਗੇ ਨਹੀਂ। 21 ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੈਰ ਜ਼ਰੂਰ ਧੋਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਰਨ ਨਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨੇਮ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਗਾਧੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਬਿਧੀ ਗਾਧੂਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸ਼ੂਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਹੜੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਜਿਉਣਗੇ।”

ਮਸਗ ਵਾਲਾ ਤੇਲ

22 ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 23 “ਵੱਧੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਮਮਾਲੇ ਤਮਲਾ ਰਹੇ, 12 ਖੱਡ ਖਤਲਾ ਮੁਰ ਲਵੀਂ, ਉਸਤੋਂ (ਅਰਥਾਤ 6 ਖੱਡ) ਆੱਧੀ ਸੁਗੰਧ ਦਾਰਚੀਨੀ, ਅਤੇ 6 ਖੱਡ ਸੁਗੰਧ ਵਾਲਾ ਰੁਸਾ, 24 ਅਤੇ 12 ਖੱਡ ਰੇਸ਼ੀਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਧ ਤੇਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਵੀਂ। ਇੱਕ ਗੈਲਣ ਜੋਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਵੀ ਲਵੀਂ।

25 “ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਅਤਰ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰੁਸਲਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਮ ਰਿਸਮ ਦਾ ਸੁਗੰਧ ਮਸਗ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਬਣਾ ਲਵੀਂ। 26 ਇਸ ਤੇਲ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਮੰਦਰ ਉੱਪਰ ਮਸਗ ਰਹ ਦੇਵੀਂ। ਇਸਤੋਂ ਖਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖਾਮ ਮਨੋਰਥ ਹੈ। 27 ਮੇਜ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਮੇਜ ਉੱਤੇ ਖਈਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਖਲੇਟਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਅਤੇ ਦੀਵੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸਾਰੇ ਰੱਖੇ ਸਮਾਨ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਯੂਫ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਵੀ ਤੇਲ ਮਸਗ ਰਹਿਣਾ। 28 ਇਹ ਤੇਲ ਖਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਾਲੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਹਰ ਸੈਠਾ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਤਮਲੇ ਅਤੇ ਤਮਲੇ ਹੋਟਲੀ ਚੌਰੀ ਉੱਪਰ ਵੀ ਮਸਗ ਰਹਿਣਾ। 29 ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿਉਗੇ। ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਬਹੁਤ ਖਾਮ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਰੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੁਗੇਗੀ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

30 “ਗਾਧੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਉੱਪਰ ਇਹ ਤੇਲ ਮਸਗ ਰਹਿੰਗੀ। ਇਹ ਦਰਮਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਖਾਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਰਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਜਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਰਹ ਸੱਚਦੇ ਹਨ। 31 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਕਿ ਮਸਗ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ-ਇਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਲਈ ਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ। 32 ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤੇਲ ਨੂੰ ਆਮ ਸੁਗੰਧ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਖਾਮ ਤੇਲ ਵਾਂਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਗੰਧੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣਾ। ਇਹ ਤੇਲ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਖਾਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 33 ਜੇ ਰੋਈ ਇਸ ਖਵਿੱਤਰ ਤੇਲ ਵਾਂਗ ਰੋਈ ਸੁਗੰਧੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸੀ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।”

ਯੂਫ

34 ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਸੁਗੰਧਤ ਮਮਾਲੇ (ਸਮਗਰੀ) ਲਿਆਵੋ, ਮੁਰ ਵਾਲਾ ਮਮਾਲਾ ਅਤੇ ਲੈਨ ਅਤੇ ਖਾਲਸ ਲੇਬਾਨ। ਖਿਆਨ ਸੁੱਖਣਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਇਹ ਮਮਾਲੇ ਇੱਕੋ ਜਿੰਨੀ ਮਿਰਦਾਰ ਦੇ ਹੋਣ। 35 ਸੁਗੰਧਤ ਯੂਫ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉ। ਇਹ ਰੰਮ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਸੁਗੰਧੀ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲਾ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਯੂਫ ਵਿੱਚ ਲੂਣ ਵੀ ਰਲਾਉ। ਇਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਅਤੇ ਖਾਮ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। 36 ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁੜ ਯੂਫ ਨੂੰ ਧੀਮੇ,

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਬਰੀਰ ਧਾਉਡਰ ਨਾ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਧਾਉਡਰ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਇਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਗਮਤੇ ਰੱਖ ਦਿਉ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਯੁਫ ਧਾਉਡਰ ਮਿਰਫ ਇਸਦੇ ਖਾਮ ਮਨੋਰਥ ਲਈ ਹੀ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਂਤ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।
 30 ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਯੁਫ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਇਸ ਖਾਮ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਵਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਯੁਫ ਨੂੰ ਖਾਮ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣਾਉਗੇ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੁਫ ਨੂੰ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ। 31 ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਇਸ ਯੁਫ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧ ਮਾਣ ਸੱਕੇ। ਖਰ ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਰਿਆ ਜਾਵੇ।”

ਬਮਲਟੇਲ ਤੇ ਆਗਲੀਆਬ

31 ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 2 “ਮੈਂ ਅਹੁਦਾਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ-ਸਮੁਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੁਝ ਖਾਮ ਰੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਬਮਲਟੇਲ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੀ ਗੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। 3 ਮੈਂ ਬਮਲਟੇਲ ਵਿੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ-ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਖੋਗਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 4 ਬਮਲਟੇਲ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਕਾਰੀਗਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। 5 ਬਮਲਟੇਲ ਖੁਬਸੂਰਤ ਖੱਬਰਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਲੱਕੜ ਦਾ ਰੰਮ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। 6 ਮੈਂ ਆਗਲੀਆਬ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰੰਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਆਗਲੀਆਬ ਦਾਨ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ-ਸਮੁਹ ਵਿੱਚੋਂ ਅਹੀਸਾਮਾਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਨਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾ ਸੱਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਤੋਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

- 2 ਮੰਡਲੀ ਵਾਲਾ ਤੰਬੂ,
- ਇਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲਾ ਸੰਦੂਰ,
- ਸੰਦੂਰ ਦਾ ਕੱਜਣ,
- 5 ਮੋਜ ਅਤੇ ਉਸ ਉਤਲੀ ਹਰ ਚੀਜ਼,
- ਸੁੱਧ ਸਮਾਦਾਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੰਦ,
- ਯੁਫ ਯੁਖਾਉਣ ਲਈ ਜਗਵੇਰੀ,
- 6 ਹੋਰ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਵਾਲੀ ਜਗਵੇਰੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜਗਵੇਰੀ ਉੱਤੇ ਇਸਤਮਾਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
- ਤਮਲਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਗੋਠਲੀ ਚੌਰੀ।
- 10 ਗਾਹੂਨ ਜਾਜਰ ਲਈ ਖਾਮ ਵਸਤਰ,
- ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਖਾਮ ਵਸਤਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਮੋਵਾ ਕਰਨਗੇ,
- 11 ਸੁਗੰਧਤ ਬਮਹ ਵਾਲਾ ਤੇਲ,
- ਖਵਿੱਤਰ ਸਬਾਨ ਲਈ ਸੁਗੰਧਤ ਯੁਫ।

ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਵੇਂ ਹੀ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

ਸਬਤ

12 ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 13 “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖੀਓ, ‘ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਆਗਮ ਦੇ ਖਾਮ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਥੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰ ਧਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਖੀੜੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ, ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਬੰਦੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

14 “ਸਬਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਮ ਦਿਹਾੜਾ ਬਣਾਉ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਸਬਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਦਿਨ ਵਾਂਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬੰਦਾ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਰੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 15 ਗਫਤੇ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਛੇ ਦਿਨ ਹੋਰ ਹਨ। ਖਰ ਸੱਤਵਾਂ ਦਿਨ ਆਗਮ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ ਹੈ। ਉਹ ਖਾਮ ਦਿਨ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬੰਦਾ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਰੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 16 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬਤ ਨੂੰ ਅਵੱਸ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਮ ਦਿਹਾੜਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਗਮੇਸਾ ਲਈ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਇਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਗਮੇਸਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। 17 ਸਬਤ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਮਦਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤ ਰਹੇਗਾ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਛੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਰੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਗਮ ਤੇ ਖਰਤੀ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ। ਅਤੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਛੁੱਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਗਮ ਕੀਤਾ।”

18 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸੀਨੀਏ ਖਰਬਤ ਉੱਤੇ ਮੁਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਖਤਮ ਕੀਤੀ। ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਖਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਰਾਰਨਾਮਾ ਸੀ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਉਗਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

ਸੋਨੇ ਦਾ ਵੱਛਾ

32 ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਘੀਤ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਸਾ ਖਰਬਤ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਵੁਛਾਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਦੇਖ, ਮੁਸਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਖਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ। ਖਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਖਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੁਝ ਦਵੇਤ ਬਣਾ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਆੱਗੇ ਤੁਰਨ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰਨ।”

2 ਗਾਹੂਨ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਉਹ ਵਾਲੀਆਂ ਲਿਆਕੇ ਦਵੇਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ, ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਣ।”

੩ ਇਸ ਲਈ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੋਠੇ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਹੂ ਨਾਲ ਚੋਲ ਲੈ ਆਏ। ੪ ਗਾਹੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਖਾਮੋਂ ਮੋਠਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਦੀ ਖੂਹੀ ਬਣਾਈ। ਗਾਹੂ ਨੇ ਛੋਟੀ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਖੂਹੀ ਨੂੰ ਘੜਿਆ, ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਮੋਠਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ।

੫ ਫੇਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ, ਇਹ ਗਨ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਵਤੇ। ਇਹੀ ਉਹ ਦੇਵਤੇ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਕੇ ਆਏ।”

੬ ਗਾਹੂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਵੱਡੇ ਦੇ ਮਾਗਭਣੇ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਈ। ਫੇਰ ਗਾਹੂ ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਆਦਰ ਵਿੱਚ ਖਾਮ ਦਾਯਤ ਹੋਵੇਗੀ।”

੭ ਆਗਲੀ ਸਵੇਰ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਸੁਵਖਤੇ ਉੱਠ ਬੈਠੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਨਵਰ ਜਿਬਾਹ ਕੀਤੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਆਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਵਜੋਂ ਭੋਟ ਕੀਤਾ। ਲੋਕ ਖਾਣ ਖੀਣ ਲਈ ਬੈਠ ਗਏ। ਫੇਰ ਉਹ ਉੱਠ ਖਲੋਏ ਆਤੇ ਜੰਗਲੀ ਦਾਯਤ ਕੀਤੀ।

੮ ਉਸੇ ਵੇਲੇ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਹੋਠਾਂ ਜਾ। ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਭਿਯਾਨਕ ਖਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੯ ਉਹ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਖਿੱਛੇ ਗਏ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਖਿਯਲੇ ਹੋਏ ਮੋਠੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਬਣਾਇਆ। ਉਸ ਵੱਡੇ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਗਏ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਗਏ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, ‘ਇਸਰਾਏਲ, ਇਹੀ ਉਹ ਦੇਵਤੇ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਏ।’”

੧੦ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜਿੰਦੀ ਲੋਕ ਗਏ। ਇਹ ਗਮੇਸਾ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ੧੧ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰੇਯ ਵਿੱਚ ਤਬਾਹ ਕਰ ਲੈਣ ਦੇ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਗਨ ਕੋਮ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।”

੧੨ ਧਰ ਖੂਮਾ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, “ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਾ ਕਰੇ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਸਰਤੀ ਆਤੇ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਲਿਆਏ। ੧੩ ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਤਾਂ ਮਿਸਰੀ ਲੋਕ ਆਖ ਮੱਕਦੇ ਗਏ, ‘ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਮ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਰੇ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਚੁੱਡ ਦੇਣ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।’ ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਕਰੇਯਵਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਬਦਲ ਦਿਉ। ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਾ ਕਰੋ। ੧੪ ਅਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਹਾਰ

ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ; ‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਵੱਧਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿੰਨੇ ਅਰਾਮ ਵਿੱਚ ਤਾਰੇ ਗਏ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਸਦਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।”

੧੫ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਦਲ ਲਿਆ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਮਟ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ।

੧੬ ਫੇਰ ਖੂਮਾ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਹੋਠਾਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਖੂਮਾ ਕੋਲ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਖਤੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਗੁਰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੱਬਰਾਂ ਦੇ ਦੋਹੀ ਖਾਮੀਂ, ਸਿਯੇ ਆਤੇ ਖੁਠੇ ਖਾਮੇ, ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ੧੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖੁਦ ਉਹ ਤਖਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ, ਉਹ ਗੁਰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਖਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਲਿਖੇ ਸਨ।

੧੮ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਹੋਠਾਂ ਉੱਤਰਦੇ ਮਖੋਂ ਖੂਮਾ ਨੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਯਤ ਦਾ ਮੋਰ ਸੁਣਿਆ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੋਠਾਂ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੜਾਈ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਗਈਆਂ।”

੧੯ ਖੂਮਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਇਹ ਕਿਸੇ ਫੈਜ ਦੇ ਜਿੱਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਆਂ ਦਾ ਮੋਰ ਨਹੀਂ। ਧਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਫੈਜ ਦੇ ਗਾਹ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮੋਰ ਨਹੀਂ। ਜਿਹੜਾ ਮੋਰ ਮੈਂ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਹ ਮੰਗੀਤ ਦਾ ਮੋਰ ਹੈ।”

੨੦ ਖੂਮਾ ਡੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੋਠੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦੇਖਿਆ, ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੱਚਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਖੂਮਾ ਬਹੁਤ ਕਰੇਯ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ, ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਤਖਤੀਆਂ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਤਖਤੀਆਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੋਠਾਂ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਹੋ ਗਈਆਂ। ੨੧ ਫੇਰ ਖੂਮਾ ਨੇ ਉਹ ਵੱਡਾ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆੱਗ ਵਿੱਚ ਖਿਯਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮੋਠੇ ਨੂੰ ਖੀਹ ਕੇ ਖੁੜ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਖੁੜ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਾਣੀ ਖੀਣ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ।

੨੨ ਖੂਮਾ ਨੇ ਗਾਹੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਜਿਗਾ ਮੰਦਾ ਖਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕੀਤੀ?”

੨੩ ਗਾਹੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਨਾਮਾਜ ਨਾ ਹੋਵੇ ਗਏ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਇਹ ਲੋਕ ਗਮੇਸਾ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਏ। ੨੪ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਖੂਮਾ ਮਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ। ਧਰ ਮਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਧਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਡੀ ਆਗਵਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਦੇਵਤੇ ਬਣਾਏ ਦਿਉ।’ ੨੫ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਮ ਮੋਠੇ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਗਏ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦਿਉ।’ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ

ਸੇਨਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਸੇਨੇ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਡਾ ਥਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਇਆ।”

²⁴ ਮੂਸਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਗਾਹਰ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰਾਬੂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਲੋਰੀ ਜੰਗਲੀ ਵਿਗਰ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣ ਦੇਖ ਮੌਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਮੁਰੱਖਾਂ ਵਰਗਾ ਵਿਗਰ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ। ²⁵ ਇਸ ਲਈ ਮੂਸਾ ਡੇਰੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬੰਦਾ ਅਹੋਯਾਹ ਦੇ ਖਿੱਡੇ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆ ਜਾਵੇ।” ਅਤੇ ਲੋਰੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਮੂਸਾ ਵੱਲ ਵੜੇ।

²⁷ ਫੇਰ ਮੂਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਅਹੋਯਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰੀ ਸੀ ਆਖਦਾ ਹੈ; ‘ਹਰੇਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਤਲਵਾਰ ਫੜ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਸਿਰੇ ਤੱਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਜਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਭਰਾ ਆਖਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰਨਾ ਯਵੇ।”

²⁸ ਲੋਰੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਮੂਸਾ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ। ਉਸ ਦਿਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਤਰੀਬਨ 3,000 ਲੋਰ ਮਾਰੇ ਗਏ। ²⁹ ਫੇਰ ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅੱਜ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਅਹੋਯਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ, ਭਾਵੇਂ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁਦ ਦੇ ਭਰਾ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅਹੋਯਾਹ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦੇ ਮੌਰੇ।”

³⁰ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ, ਉਸ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਧਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਅਹੋਯਾਹ ਰੋਲ ਉੱਪਰ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਥਾਂ ਖਾਤਰ ਧਰਾਮਚਿਤ ਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਹੈ।” ³¹ ਇਸ ਲਈ ਮੂਸਾ ਅਹੋਯਾਹ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਸਿਰਧਾ ਰਰੇ ਸੁਣੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਥਰੁਤ ਵੱਡਾ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੇਨੇ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਥਣਾਇਆ।” ³² ਗੁਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਥ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੇ ਦਿਉ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਰਰੇਗੇ, ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਉਸ ਖੁਸਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਟਾ ਦਿਉ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਲਿਖੀ ਹੈ।”

³³ ਧਰ ਅਹੋਯਾਹ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਲੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਖੁਸਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਥ ਰਰਦੇ ਗਨ।” ³⁴ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ, ਹੇਠਾਂ ਜਾ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਉਧਰ ਅਗਵਾਈ ਰਹ ਜਿਧਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਦੂਤ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਅਗਵਾਈ ਰਗੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।”

³⁵ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਹੋਯਾਹ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਭੇਜੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਾਹਰ ਨੂੰ ਸੇਨੇ ਦਾ ਵਡਾ ਥਣਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ।

“ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ”

33 ¹ ਫੇਰ ਅਹੋਯਾਹ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਥਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਥਾਂ ਛੱਡਣੀ ਯਵੇਗੀ। ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਾਉ। ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਅਥਰਾਗਮ, ਇਸਰਾਹ ਅਤੇ ਯਾਰੂਥ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹ ਧਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ।” ² ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਦੂਤ ਭੇਜਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਰਨਾਨੀਆਂ, ਅਮੋਰੀਆਂ, ਹਿਤੀਆਂ, ਫਰਿਜੀਆਂ, ਹਿਵੀਆਂ ਅਤੇ ਅਬੂਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਚਥੂਰ ਰਰ ਦਿਆਂਗਾ। ³ ਇਸ ਲਈ ਥਰੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਥਰਰਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਜਾਉ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਰ ਥਰੁਤ ਜਿੱਦੀ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਥਰੁਤ ਰਹੇਧਵਾਨ ਰਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਤਥਾਹ ਰਰ ਦਿਆਂ।”

⁴ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਥਰੁਤ ਅਥਰ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਉਹ ਥਰੁਤ ਉਦਾਸ ਹੋ ਗਏ। ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਗਹਿਣੇ ਧਾਉਣੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ। ⁵ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਹੋਯਾਹ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ, ‘ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਦੀ ਲੋਰ ਹੋ। ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਹੀ ਤੁਰਿਆ ਤਾਂ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਥਾਹ ਰਰ ਦਿਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਉਨਾ ਚਿਰ ਲਈ ਗਹਿਣੇ ਉਤਾਰ ਦਿਉ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮੈਂ ਇਹ ਨਿਆਂ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੀ ਮਲੂਰ ਰਰਾਂ।” ⁶ ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਹੋਰੇਥ ਧਰਥਤ ਉੱਤੇ ਆਖਣੇ ਗਹਿਣੇ ਧਾਉਣੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ।

ਮੰਡਲੀ ਵਾਲਾ ਆਰਜੀ ਤੰਬੂ

⁷ ਮੂਸਾ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਥਾਹਰ ਇਸ ਤੰਬੂ ਰੋਲ ਜਾਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ “ਮੰਡਲੀ ਵਾਲਾ ਤੰਬੂ” ਥੁਲਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬੰਦਾ ਅਹੋਯਾਹ ਤੋਂ ਝੜ ਖੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਥਾਹਰ ਇਸ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਰੋਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ⁸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਮੂਸਾ ਥਾਹਰ ਆਰੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਸਨ। ਲੋਰ ਆਖਣੇ ਤੰਬੂਆਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦੇਖਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ⁹ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੂਸਾ ਇਸ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਬੱਦਲ ਹੇਠਾ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਰੂਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਅਹੋਯਾਹ ਮੂਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ¹⁰ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੋਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਬੱਦਲ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਆਖਣੇ-ਆਖਣੇ ਤੰਬੂਆਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰੀ ਉਧਾਮਨਾ ਲਈ ਮੱਥਾ ਟੇਰਦੇ ਸਨ।

11 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਖੁਸ਼ਾ ਨਾਲ ਆਭੇ-ਸਾਹਮਣੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਖੁਸ਼ਾ ਨਾਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਰਿਸੇ ਮਿੱਤਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਆਦਮੀ ਆਦਮੀ ਆਦਮੀ। ਯਹ ਉਸਦਾ ਮਹਾਦਿਵ ਗੁਣਮਾ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਮਹਾਦਿਵ ਸੀ ਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਸੁਆ।

ਖੁਸ਼ਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਧਰਤਾਧ ਦੇਖਦਾ ਹੈ

12 ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰਾਂ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਿਸਨੂੰ ਭੇਜੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਧਰਮੰਨ ਹਾਂ।’” 13 ਜੇ ਮੈਂ ਮੱਥ ਮੱਥ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਾਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਵੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਹਨ।”

14 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਖੁਦ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰਾਂਗਾ।”

15 ਫੇਰ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਵੋਗੇ ਤਾਂ ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਾ ਭੇਜੋ। 16 ਆਉ ਗੇ, ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਰਿਵੇਂ ਖਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮੰਨ ਹੋ? ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਵੋਗੇ, ਤਾਂ ਮਾਨੂੰ ਖੱਲ ਖਤਾ ਚੱਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਵੋਗੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਉਣ ਲੋਕ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਖਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗੇ।”

17 ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਉਹੀ ਕਰਾਂਗਾ ਜੇ ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਧਰਮੰਨ ਹਾਂ ਆਉਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।”

18 ਤਾਂ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਕਰਿਯਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਧਰਤਾਧ ਦਰਸਾਉ।”

19 ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮੁਰੰਮਲ ਨੇਰੀ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਆਂਗੇ ਭੇਜਕੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਯਹੋਵਾਹ ਖੋਸਿਤ ਕਰਾਂਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਆਉਣ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਰਿਸੇ ਵੀ ਬੰਦੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕੁਣਦਾਂ ਦਰਸਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। 20 ਧਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਚਿਹਰਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕੇਂਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ।

21 “ਮੇਰੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੇ ਇੱਕ ਖੱਬਰ ਹੈ। ਤੂੰ ਉਸ ਖੱਬਰ ਤੇ ਖਲੋ ਸਕਦਾ ਹੈਂ। 22 ਮੇਰਾ ਧਰਤਾਧ ਉਸ ਮਥਾਨ ਤੋਂ ਗੁਜਰੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਖੱਬਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤੁਰੇੜ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿਆਂਗਾ, ਆਉ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਗੁਜਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਫੌਰ ਲਵਾਂਗਾ। 23 ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਚੁੱਕ

ਲਵਾਂਗਾ, ਆਉ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਖਿੱਟ ਦੇਖ ਸਕੇਂਗਾ। ਧਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਚਿਹਰਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇਂਗਾ।”

ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਤਖਤੀਆਂ

34 1 ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਰਿਲੀਆਂ ਤਖਤੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਤਖਤੀਆਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਖਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਉਹੀ ਮਥਾ ਲਿਖਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਧਰਿਲੀਆਂ ਦੇਹਾਂ ਤਖਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। 2 ਕਲ ਮਵੇਰੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੀਂ ਆਉ ਮੀਨਈ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਆ ਜਾਵੀਂ। ਉੱਥੇ ਧਰਬਤ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨਮੁੱਖ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਵੀਂ। 3 ਰਿਸੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਧਰਬਤ ਦੀ ਰਿਸੇ ਵੀ ਥਾ ਉੱਤੇ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਵੱਗਾਂ ਜਾਂ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਇੱਜ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਰਬਤ ਦੇ ਹੇਠ ਖਾਹ ਚਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।”

4 ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਧਰਿਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਦੇ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਤਖਤੀਆਂ ਹੋਰ ਬਣਾਈਆਂ। ਫੇਰ ਆਲੀ ਮਵੇਰ ਮੁਵਖਤੇ ਹੀ ਉਹ ਮੀਨਈ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਹਰ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਖੁਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਦੇ ਤਖਤੀਆਂ ਲੈ ਗਿਆ। 5 ਜਦੋਂ ਖੁਸ਼ਾ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਸੀ, ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚ ਹੋਠਾਂ ਆਇਆ। ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਥੇ ਖੁਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਖਲੋ ਗਿਆ, ਆਉ ਉਸ (ਯਹੋਵਾਹ) ਦਾ ਨਾਮ ਖੁਸ਼ਾ ਰਿਖਿਆ। 6 ਯਹੋਵਾਹ ਖੁਸ਼ਾ ਦੇ ਆਗਿਓ ਲੰਘਿਆ ਆਉ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ, ਯਹੋਵਾਹ, ਦਿਆਲੂ ਆਉ ਕਰਿਯਾਲੂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਗੁੱਸਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਮਹਾਨ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 7 ਯਹੋਵਾਹ ਗੁਜਰਾਂ ਧੀੜੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੋਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੋਣਾ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਮਿਹਰ ਦੋਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤ, ਖੇਤੇ ਆਉ ਖੜ੍ਹੇ ਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ, ਦੁੱਖ ਭੋਗਣਗੇ।”

8 ਤਾਂ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਦੂਰ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਆਉ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀਤੀ। ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਧਰਮੰਨ ਹੋ, ਤਾਂ ਕਰਿਯਾ ਕਰਕੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲੋ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿੱਦੀ ਲੋਕ ਹਨ। ਧਰ ਮਾਡੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦਿਉ। ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਾਂਗ ਧਰਵਾਨ ਕਰ ਲਵੋ।”

9 ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰਨੀ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਤੀ ਦੀ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਲਈ ਕਰੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਤੇਰੇ

ਨਾਲ ਦੇ ਲੋਕ ਦੇਖਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ, ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਹਾਂ। ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੈਰਾਨੀ ਭਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਦੇ ਲਈ ਰਚਾਂਗਾ।^{੧੧} ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਕੀਨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਅਮੋਰੀਆਂ, ਰਨਾਨੀਆਂ, ਹਿੱਤੀਆਂ, ਫਰਿਜੀਆਂ, ਹਿਵੀਆਂ ਅਤੇ ਅਬੂਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਯੱਕ ਦਿਆਂਗਾ।^{੧੨} ਹੋਸ਼ਿਆਰ ਰਹਿਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਰਖਣਾ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਉ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੱਬਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿਉ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਹ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਚੀਰ ਕੇ ਠੋੜਾਂ ਸੁੱਟ ਦਿਉ।^{੧੪} ਰਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਰਾਜਾ ਹਾਂ-ਈਰਖਾਨੁ ਯਹੋਵਾਹ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਮੈਂ ਟੇਲ ਰਾਜਾ ਹਾਂ-ਈਰਖਾਨੁ ਯਹੋਮੇਸੁਰ।

^{੧੫} “ਹੋਸ਼ਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਰਖਣਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਵੋਂ। ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਦਾਵਤ ਵੀ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਕਰੋਗੇ।^{੧੬} ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਚੁਣ ਲਵੋਂ। ਉਹ ਧੀਆਂ ਝੂਠੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਗੇ।

^{੧੭} “ਕੋਈ ਬੁੱਤ ਨਾ ਬਣਾਉ।

^{੧੮} “ਧਰਤੀ ਵੇਟੀ ਦੇ ਖਰਬ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉ। ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੱਕ ਉਹੀ ਧਰਤੀ ਵੇਟੀ ਖਾਓ, ਜਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਉਸ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਕਰੋ ਜਿਸਦੀ ਮੈਂ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਥੀਬ ਦਾ ਮਹੀਨਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਉਹ ਮਹੀਨਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਸੀ।

^{੧੯} “ਰਿਸੇ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਯਹਿਲੋਠਾ ਨਰ ਬੱਚਾ ਮੇਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਯਹਿਲੋਠੇ ਨਰ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਸੂ ਜਾਂ ਭੇਡਾਂ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਮੇਰੇ ਹਨ।^{੨੦} ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਯਹਿਲੋਠੇ ਜੰਮੇ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਖੱਬਰਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦੇ ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹੋ। ਯਹ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਲੈਣੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਦੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਖੇਤੇ ਦੀ ਗਰਦਨ ਤੋੜ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਯਹਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰ ਮੇਰੇ ਧਾਮੋਂ ਵਧਮ ਖਰੀਦੋਂ। ਕੋਈ ਵੀ ਖੰਦਾ ਬਿਨਾ ਮੁਗਾਤ ਦੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

^{੨੧} “ਤੁਸੀਂ ਛੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰੋਗੇ। ਯਹ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਰਾਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਸਲਾਂ ਬੀਜਣ ਅਤੇ ਵਢਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਅਰਾਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^{੨੨} “ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਰਬ ਨੂੰ ਮਨਾਉ। ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਲਈ ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਦੇ ਯਹਿਲੇ ਦਾਣੇ ਵਰਤੋਂ। ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਰਬ ਦੀ ਫਸਲ ਦੇ ਯਹਿਲੇ ਦਾਣੇ ਵਰਤੋਂ। ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਰਬ ਦੀ ਫਸਲ ਦੇ ਯਹਿਲੇ ਦਾਣੇ ਵਰਤੋਂ। ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਰਬ ਦੀ ਫਸਲ ਦੇ ਯਹਿਲੇ ਦਾਣੇ ਵਰਤੋਂ।

^{੨੩} “ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੋਮੇਸੁਰ, ਅਤੇ ਸੁਆਮੀ ਕੋਲ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਣ।

^{੨੪} “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਾਵੋਂਗੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਯੱਕ ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲਾ ਦਿਆਂਗਾ-ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਧਰਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਜਾਵੋਂਗੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਖੰਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਖੋਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

^{੨੫} “ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਲੀ ਦਾ ਖੂਨ ਚੜ੍ਹਾਵੋਂ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਦੇ ਵੀ ਖਮੀਰ ਨਾ ਚੜ੍ਹਾਓ।

“ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਹੋਣਿਆ ਮਾਮ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ।

^{੨੬} “ਆਪਣੀ ਵਾਢੀ ਦੀਆਂ ਯਹਿਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇਵੋ। ਉਹ ਚੀਜ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਰ ਨੈ ਕਰੇ ਆਉ।

“ਕਦੇ ਵੀ ਰਿਸੇ ਖੱਬਰੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਨਾ ਖਰਾਉ।”

^{੨੭} ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖ ਲੈ ਜੋ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਉਹ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਰਖਣਗੇ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

^{੨੮} ਮੁਸਾ ਉੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ੪੦ ਦਿਨ ਅਤੇ ੪੦ ਰਾਤਾਂ ਠਹਿਰਿਆ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਨਾ ਕੋਈ ਭੋਜਨ ਖਾਧਾ ਨਾ ਕੋਈ ਖਾਣੀ ਖੀਤਾ। ਅਤੇ ਮੁਸਾ ਨੇ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਖਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਰਖਣਾ (ਦੁਸ਼ਮਣ) ਲਿਖੇ।

ਮੁਸਾ ਦਾ ਚਮਕਦਾ ਹੋਇਆ ਚਿਹਰਾ

^{੨੯} ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਮੀਨਟੀ ਖਰਬ ਤੋਂ ਹੋਰ ਉੱਤਰ ਆਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਖਤੀਆਂ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਰਖਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੁਸਾ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਚਮਕਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਯਹ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।^{੩੦} ਗਵਾਹ ਨੇ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁਸਾ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਦੇਖਿਆ ਜਿਹੜਾ ਤੇਜ ਨਾਲ ਚਮਕਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ।^{੩੧} ਯਹ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਮੁਸਾ ਕੋਲ ਗਏ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।^{੩੨} ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ

ਲੋਕ ਖੁਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ ਗਏ। ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੁਰਮਤਿ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੀਨਟੀ ਖਰਬਤ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

^{੩੩} ਜਦੋਂ ਖੁਸ਼ਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਗਏ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਖਰਬਤ ਧਾ ਲਿਆ। ^{੩੪} ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਖੁਸ਼ਾਂ ਅਗੋਵਾਹ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਗਿਆ, ਖੁਸ਼ਾਂ ਨੇ ਉਹ ਖਰਬਤ ਲਾਗ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਖੁਸ਼ਾਂ ਚਾਹੁਣ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗੋਵਾਹ ਗੁਰਮਤਿ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ^{੩੫} ਲੋਕ ਦੇਖਦੇ ਸਨ ਕਿ ਖੁਸ਼ਾਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਤੇਜ਼ ਨਾਲ ਚਮਕਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ਾਂ ਆਖਣਾ ਚਿਹਰਾ ਫੇਰ ਢੱਕ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਖੁਸ਼ਾਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਆਖਣਾ ਚਿਹਰਾ ਢੱਕੀ ਰੱਖਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਅਗੋਵਾਹ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂਦਾ।

ਮਥਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਬਿਧੀਆਂ

੩੫ ^੧ ਖੁਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ। ਖੁਸ਼ਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

^੨ “ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਛੇ ਦਿਨ ਹਨ। ਖਰਬਤ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦਿਨ ਆਰਾਮ ਕਰੋ ਅਗੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਦਰ ਦਿਉਗੇ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਖੰਧਾ ਮੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਰਾਮ ਨਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^੩ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸ ਖਾਮ ਅੱਗ ਨਹੀਂ ਖਾਲੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ।”

ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਲਈ ਚੀਜ਼ਾਂ

^੪ ਖੁਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦਿੱਤਾ; ^੫ ਅਗੋਵਾਹ ਲਈ ਖਾਮ ਸੁਗਾਤਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਦੇਵੋਗੇ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਸੁਗਾਤ ਅਗੋਵਾਹ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੋਨਾ, ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਖਿੱਤਲ, ^੬ ਨੀਲਾ, ਬੈਂਗਣੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਅਤੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ, ਖੱਬਰੀ ਦੀ ਜੱਤ। ^੭ ਭੇਡੂ ਦੀਆਂ ਲਾਲ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗੀਆਂ ਖੱਲਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮਕਮੀ ਚਮੜਾ, ਸਿੱਟੀਆਂ ਦੀ ਲੱਕੜ; ^੮ ਦੀਵੀਆਂ ਲਈ ਤੇਲ, ਮਸਰ ਦੇ ਤੇਲ ਲਈ ਮਸਰੀ ਅਤੇ ਸੁਗੰਧ ਯੂਫ, ਦੀ ਮਸਰੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉ। ^੯ ਅਤੇ ਟੇਫੇਦ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਉੱਤੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮੁਲੋਮਾਨੀ ਖੱਬਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੋਮਕੰਮ ਦੀ ਖੱਬਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉ।

^{੧੦} “ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਕਾਰੀਗਰ ਹੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਮਾਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: ^{੧੧} ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ, ਇਸਦਾ ਚਾਹੁਣਲਾ ਤੰਬੂ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਖਰਬੇ, ਰੰਗੀਆਂ, ਛੱਟੀਆਂ, ਚੋਬਾਂ ਅਤੇ ਚੀਬਾਂ, ^{੧੨} ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਚੋਬਾਂ,

ਕੱਜਣ ਅਤੇ ਉਹ ਖਰਬਾ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਖਾਮ ਨੂੰ ਢੱਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੰਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ^{੧੩} ਮੋਜ਼, ਇਸ ਦੀਆਂ ਚੋਬਾਂ, ਮੋਜ਼ ਉਤਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮੋਜ਼ ਉੱਪਰਲੀ ਖਾਮ ਹੋਈ, ^{੧੪} ਰੋਸ਼ਨੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮਸਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਸਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਦੀਵੇ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਲਈ ਤੇਲ, ^{੧੫} ਯੂਫ ਯੁਫਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਗਵੇਦੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਚੋਬਾਂ, ਮਸਰ ਵਾਲਾ ਤੇਲ, ਸੁਗੰਧ ਯੂਫ, ਉਹ ਖਰਬਾ ਜਿਹੜਾ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਖਰਬੇ ਦੁਆਰਾ ਨੂੰ ਕੱਜਦਾ ਹੈ, ^{੧੬} ਰੋਮ ਦੀਆਂ ਛੱਟੀਆਂ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਅੰਗੀਠੀ, ਚੋਬਾਂ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਖਿੱਤਲ ਦਾ ਤਮਲਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਚੋਬੀ। ^{੧੭} ਵਰਾਡੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖਰਬੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਬਾਂ ਅਤੇ ਚੀਬਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਖਰਬੇ ਜਿਹੜੇ ਵਰਾਡੇ ਦੇ ਖਰਬੇ ਦੁਆਰਾ ਨੂੰ ਕੱਜਦੇ ਹਨ, ^{੧੮} ਉਹ ਚਿੱਲੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੰਬੂ ਅਤੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖਰਬਿਆਂ ਦੀ ਕੰਧ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਚਿੱਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੱਸੀਆਂ, ^{੧੯} ਅਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਯਗਿਨਣ ਵਾਲੇ ਜਾਜਰ ਦੇ ਖਾਮ ਉਦੇ ਹੋਣ ਵਸਤਰ। ਇਹ ਜਾਜਰ ਗੁਰਮਤਿ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਯਗਿਨਣ ਵਾਲੇ ਖਾਮ ਵਸਤਰ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਮੋਢਾ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵਸਤਰ ਯਗਿਨਣਗੇ।”

ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮਗਾਨ ਭੇਟਾਂ

^{੨੦} ਫੇਰ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੱਲੇ ਗਏ। ^{੨੧} ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਦੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਆਏ ਅਤੇ ਅਗੋਵਾਹ ਲਈ ਭੇਟਾਂ ਲਿਆਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ, ਤੰਬੂ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਖਾਮ ਵਸਤਰਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ। ^{੨੨} ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀ ਤੇ ਆਰਾਮ ਜਿਹੜੇ ਦੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਉਹ ਸੂਈਆਂ, ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ, ਅੰਗੂਠੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਹਿਣੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਸਾਰੇ ਗਹਿਣੇ ਅਗੋਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਅਗੋਵਾਹ ਲਈ ਖਾਮ ਭੇਟਾ ਸਨ।

^{੨੩} ਖਰ ਉਹ ਖੰਧਾ ਜਿਸਦੇ ਕੋਲ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਅਤੇ ਨੀਲਾ, ਬੈਂਗਣੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਸੀ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗੋਵਾਹ ਲਈ ਲੈ ਆਇਆ। ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੋਲ ਖੱਬਰੀਆਂ ਦੇ ਵਾਲ ਸਨ ਜਾਂ ਭੇਡੂਆਂ ਦੀਆਂ, ਲਾਲ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਖੱਲਾਂ ਸਨ ਜਾਂ ਕੰਮਕਮੀ ਚਮੜਾ ਸੀ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗੋਵਾਹ ਲਈ ਲੈ ਆਇਆ। ^{੨੪} ਹਰ ਖੰਧਾ ਜਿਹੜਾ ਚਾਂਦੀ ਜਾਂ ਖਿੱਤਲ ਦੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗੋਵਾਹ ਲਈ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਹਰ ਉਹ ਖੰਧਾ ਜਿਸਦੇ ਕੋਲ ਸਿੱਟੀਆਂ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਸੀ, ਆਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਅਗੋਵਾਹ ਲਈ ਆਰਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ^{੨੫} ਹਰ ਸੁਘੜ-ਸਿਠਾਈ ਨੇ ਨੀਲਾ, ਬੈਂਗਣੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਅਤੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਦਾ ਯਾਗਾ ਬਣਾਇਆ। ^{੨੬} ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਆਰਾਮ ਤੇ ਸੁਘੜ ਸਨ

ਯੇ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹਨੀ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਮਨ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਬੱਰੀ ਦੀ ਖਮਮ ਤੋਂ ਰੱਖੜਾ ਬਣਾਇਆ।

²⁰ ਆਗੂ ਮੁਲੇਮਾਨੀ ਖੱਬਰ ਯੇ ਗੋਰ ਬੇਮਰੀਮਤੀ ਖੱਬਰ ਲਿਆਏ ਜੇ ਏਫੇਦ ਉੱਤੇ ਯੇ ਸਿਨੇ-ਬੰਦ ਉੱਤੇ ਖਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਨ। ²¹ ਆਗੂ ਮਮਾਲੇ ਯੇ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਵੀ ਲੈ ਆਏ। ਇਨਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੁਗੰਧ ਯੂਫ, ਮਮਗ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਲਈ ਯੇ ਦੀਵੀਆਂ ਦੇ ਤੇਲ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ।

²² ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਇਹ ਮਾਰੇ ਲੈਰ ਜਿਹੜੇ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ, ਯੇਹੇਵਾਗ ਲਈ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਰੇ ਆਏ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਗਾਤਾਂ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ। ਇਨਹਾਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਯੇਹੇਵਾਗ ਨੇ ਮੁਮਾ ਯੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ।

ਬਮਲਟੇਲ ਯੇ ਆਗਲੀਆਬ

³⁰ ਫੇਰ ਮੁਮਾ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਦੇਖੋ, ਯੇਹੇਵਾਗ ਨੇ ਯਹੁਦਾਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਮਲੇਲ ਨੂੰ ਬਣਿਆ ਹੈ। (ਉਹੀ ਗੂਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।) ³¹ ਯੇਹੇਵਾਗ ਨੇ ਬਮਲਟੇਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਭਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਬਮਲਟੇਲ ਨੂੰ ਮਭ ਤਰਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹਨ ਲਈ ਖਾਮ ਯੋਗਤਾ ਯੇ ਗਿਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ³² ਉਹ ਸੋਨੇ ਚਾਂਦੀ ਯੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤਰਾਮ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬਣਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ³³ ਉਹ ਵੀਮਤੀ-ਖੱਬਰ ਯੇ ਗੋਰੇ ਤਰਾਮ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਯੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਜੜ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਬਮਲਟੇਲ ਲੱਰੜ ਦਾ ਰੰਮ ਰਹ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਯੇ ਗੋਰ ਤਰਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ³⁴ ਯੇਹੇਵਾਗ ਨੇ ਬਮਲਟੇਲ ਯੇ ਆਗਲੀਆਬ ਨੂੰ ਗੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। (ਆਗਲੀਆਬ ਦਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਯਹੀਮਾਮਾਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।) ³⁵ ਯੇਹੇਵਾਗ ਨੇ ਇਨਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗੋਰ ਤਰਹਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਰਹਨ ਦੀ ਖਾਮ ਯੋਗਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਤਰੱਖਾਣਾਂ ਯੇ ਠਠੇਰਿਆਂ ਦਾ ਰੰਮ ਰਹਨ ਦੇ ਯੋਗ ਗਨ। ਉਹ ਰੱਖੜਾ ਬੁਣ ਮੱਰਦੇ ਗਨ ਯੇ ਇਸ ਉੱਖਰ ਨੀਲੇ ਬੈਂਗਣੀ ਯੇ ਨਾਲ ਸੁਤ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਬਣਾ ਮੱਰਦੇ ਗਨ ਯੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਬੁਣ ਮੱਰਦੇ ਗਨ। ਯੇ ਉਹ ਉੱਨ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬੁਣ ਮੱਰਦੇ ਗਨ।

੩੬ ¹ “ਇਸ ਲਈ ਬਮਲਟੇਲ, ਆਗਲੀਆਬ ਯੇ ਗੋਰ ਮਾਰੇ ਰਾਹੀਗਰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਰੰਮ ਜਰੂਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਯੇਹੇਵਾਗ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯੇਹੇਵਾਗ ਨੇ ਇਨਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਾਰਾ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲਾ ਰੰਮ ਰਹਨ ਦੀ ਸੁਝ ਯੇ ਮਭੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।”

² ਫੇਰ ਮੁਮਾ ਨੇ ਬਮਲਟੇਲ ਯੇ ਆਗਲੀਆਬ ਯੇ ਗੋਰ ਮਾਰੇ ਯੋਗ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਯੇਹੇਵਾਗ ਨੇ ਖਾਮ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਮਨ। ਯੇ ਇਹ ਲੋਰ ਇਸ ਲਈ ਆਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰੰਮ ਗਾਹੀਂ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ। ³ ਮੁਮਾ ਨੇ ਇਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ

ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰ ਸੁਗਾਤਾਂ ਵਜੋਂ ਲਿਆਏ ਮਨ। ਯੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਇਨਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਲੋਰ ਗਰ ਮਵੇਰ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲਿਆਉਂਦੇ ਰਹੇ। ⁴ ਆਖਿਰਰਾਰ ਮਾਰੇ ਰਾਹੀਗਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਰੰਮ ਰਹਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਯੇ ਉਹ ਮੁਮਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਨ ਲਈ ਗਏ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ⁵ “ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਰੇ ਕੋਲ ਇਸ ਤੋਬੂ ਦਾ ਰੰਮ ਖਤਮ ਰਹਨ ਲਈ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।”

⁶ ਫੇਰ ਮੁਮਾ ਨੇ ਮਾਰੇ ਕੋਰੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ; “ਰਿਮੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਲਈ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਗੋਰ ਵੇਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।” ਇਸ ਲਈ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗੋਰ ਸੁਗਾਤਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਜਬਰਦਸਤੀ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ⁷ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੈ ਆਂਦਾ ਸੀ।

ਯਵਿੱਤਰ ਤੋਬੂ

⁸ ਫੇਰ ਰਾਹੀਗਰਾਂ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਤੋਬੂ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਯੇ ਨੀਲਾ ਬੈਂਗਣੀ ਤੇ ਨਾਲ ਸੁਤ ਦੇ ਦਮ ਯਰਦੇ ਬਣਾਏ। ਯੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਖੰਭਾਂ ਵਾਲੇ ਕੁਝੀ ਫਰਿਮਤਿਆਂ ਦਿਆਂ ਤਮਵੀਰਾਂ ਉਨਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸਿਉਂਤੀਆਂ। ⁹ ਗੋਰ ਯਰਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਯਰਾਰ ਦਾ ਸੀ—੨੮ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਯੇ ੪ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ। ¹⁰ ਰਾਹੀਗਰਾਂ ਨੇ ਯਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਉਂਕੇ ਯਰਦਿਆਂ ਦੇ ਦੋ ਮਭੂਗ ਬਣਾ ਲਏ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਖੰਜ ਯਰਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਿਉਂਕੇ ਇੱਕ ਮਭੂਗ ਬਣਾਇਆ ਯੇ ਖੰਜ ਯਰਦੇ ਸਿਉਂਕੇ ਦੂਸਰਾ ਮਭੂਗ। ¹¹ ਫੇਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮਭੂਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਯਰਦੇ ਦੇ ਰਿਨਾਰੇ ਉੱਤੇ ਨੀਲੇ ਰੱਖੜੇ ਦੀਆਂ ਝਾਲਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਯੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਮਭੂਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਯਰਦੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਇਹੋ ਵੀ ਰੀਤਾ। ¹² ਇੱਕ ਮਭੂਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਯਰਦੇ ਉੱਤੇ ੫੦ ਗੁੱਬਾਂ ਮਨ ਯੇ ੫੦ ਗੁੱਬਾਂ ਦੂਸਰੇ ਮਭੂਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਯਰਦੇ ਉੱਤੇ ਮਨ। ਇਹ ਗੁੱਬਾਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਆਮੋਰੇ-ਸਾਗਮਠੇ ਮਨ। ¹³ ਫੇਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਯਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ੫੦ ਸੋਨੇ ਦੇ ਕੁੰਡਲ ਬਣਾਏ। ਇਸ ਤਰਹਾਂ ਯਵਿੱਤਰ ਤੋਬੂ ਨੂੰ ਜੋੜਕੇ ਇੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

¹⁴ ਫੇਰ ਰਾਹੀਗਰਾਂ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਤੋਬੂ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਗੋਰ ਤੋਬੂ ਬਣਾਇਆ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਬੱਰੀ ਦੇ ਥਾਲਾਂ ਦੇ ਗਿਯਾਰਾਂ ਯਰਦੇ ਬਣਾਏ। ¹⁵ ਮਾਰੇ ਯਰਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਯਰਾਰ ਦੇ ਮਨ—੩੦ ਕਿਊਬਿਟ ਲੰਮੇ ਯੇ ੪ ਕਿਊਬਿਟ ਚੌੜੇ। ¹⁶ ਰਾਹੀਗਰਾਂ ਨੇ ਖੰਜ ਯਰਦੇ ਜੋੜਕੇ ਉਨਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਭੂਗ ਬਣਾਇਆ ਯੇ ਛੇ ਯਰਦੇ ਜੋੜਕੇ ਦੂਸਰਾ ਮਭੂਗ ਬਣਾਇਆ। ¹⁷ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮਭੂਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਯਰਦੇ ਦੇ ਰਿਨਾਰੇ ਤੇ ੫੦ ਗੁੱਬਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਯੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਮਭੂਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਯਰਦੇ ਦੇ ਰਿਨਾਰੇ ਤੇ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰੀਤਾ। ¹⁸ ਰਾਹੀਗਰਾਂ ਨੇ ਯਰਦਿਆਂ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਮਭੂਗਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਕੇ ਇੱਕ ਰਹਨ ਲਈ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ੫੦ ਕੁੰਡਲ ਬਣਾਏ। ¹⁹ ਫੇਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ

ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਲਈ ਦੇ ਗੇਰ ਰੱਜਣ ਬਣਾਏ। ਇੱਕ ਰੱਜਣ ਭੇਡੂ ਦੀਆਂ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਖੱਲਾਂ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਮਰਾ ਰੱਜਣ ਵੀਮਤੀ ਚਮੜੇ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

^{੨੦} ਫੇਰ ਰਾਗੀਗਰਾਂ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਟੇਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿੱਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਤੋਂ ਤਖਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ^{੨੧} ਗੇਰ ਤਖਤੀ ੧੦ ਰਿਉਬਿਟ ਲੰਬੀ ਆਤੇ ਡੇਢ ਰਿਉਬਿਟ ਚੌੜੀ ਸੀ।

^{੨੨} ਗੇਰ ਤਖਤੀ ਦੇ ਆਖੀਰ ਤੋਂ ਦੋ ਬੰਮਰ ਮਨ। ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਲਈ ਗੇਰ ਤਖਤੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

^{੨੩} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਧਾਮੇ ਲਈ ੨੦ ਤਖਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ^{੨੪} ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਖਤੀਆਂ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ੪੦ ਚੀਬੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ।

ਗੇਰ ਤਖਤੀ ਲਈ ਦੋ ਚੀਬੀਆਂ ਮਨ-ਗੇਰ ਧਾਮੇ ਦੀ ਚੋਬ ਲਈ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਚੀਬੀ। ^{੨੫} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਦੂਮਰੇ ਧਾਮੇ (ਉੱਤਰੀ ਧਾਮੇ) ਲਈ ਵੀ ੨੦ ਤਖਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ।

^{੨੬} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਖਤੀਆਂ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ੪੦ ਚੀਬੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ-ਗੇਰ ਤਖਤੀ ਲਈ ਦੋ ਚੀਬੀਆਂ। ^{੨੭} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਖਿੱਛਲੇ ਧਾਮੇ (ਯੱਛਮੀ ਧਾਮੇ) ਲਈ ਛੇ ਗੇਰ ਤਖਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ।

^{੨੮} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਰੇਨਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਦੋ ਤਖਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ^{੨੯} ਇਹ ਤਖਤੀਆਂ ਗੇਰਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦੂਮਰੇ ਨਾਲ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਨ। ਆਤੇ ਉੱਥੋਂ, ਇੱਕ ਰੜਾ ਰੇਨਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਤਖਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਥ ਫੜਦਾ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਦੋਹਾਂ ਰੇਨਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਤੀਤਾ। ^{੩੦} ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਯੱਛਮੀ ਧਾਮੇ ਲਈ ਚੁੱਲ ਆੱਠ ਤਖਤੀਆਂ ਮਨ ਆਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ੧੬ ਚੀਬੀਆਂ ਮਨ-ਗੇਰ ਫਰੇਮ ਲਈ ਦੋ ਚੀਬੀਆਂ।

^{੩੧} ਫੇਰ ਰਾਗੀਗਰਾਂ ਨੇ ਤਖਤੀਆਂ ਲਈ ਘਰੇਮਾਂ ਬਨਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸਿੱਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ-ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਲਈ ਯੰਜ ਘਰੇਮਾ, ^{੩੨} ਯੰਜ ਘਰੇਮਾ ਦੂਮਰੇ ਧਾਮੇ ਲਈ, ਆਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਖਿੱਛਲੇ ਧਾਮੇ (ਆਰਥਾਤ ਯੱਛਮੀ ਧਾਮੇ) ਲਈ ਯੰਜ ਘਰੇਮਾ। ^{੩੩} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚਰਾਹਲੀ ਘਰੇਮ ਬਣਾਈ ਜੋ ਤਖਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਿਰੇ ਤੋਂ ਦੂਮਰੇ ਮਿਰੇ ਤੱਕ ਗੁਜਰਦੀ ਸੀ। ^{੩੪} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਖਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮੋਨਾ ਮਢਿਆ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਰੇਮਾਂ ਨੂੰ ਫੜਣ ਲਈ ਮੋਨੇ ਦੇ ਰੜੇ ਬਣਾਏ। ਆਤੇ ਘਰੇਮਾ ਨੂੰ ਮੋਨੇ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ।

^{੩੫} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆੱਤ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਖਾਮ ਧਰਦਾ ਬਨਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਆਤੇ ਨੀਲੇ ਬੈਂਗਣੀ ਤੇ ਨਾਲ ਮੂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਿਤੀ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਦੇ ਉੱਤੇ ਰਗੁਬੀ ਫਰਿਮਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਮਵੀਰਾਂ ਮਿਉਤੀਆਂ। ^{੩੬} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਚੋਬਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਬਾਂ ਉੱਤੇ ਮੋਨਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ। ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਬਾਂ ਲਈ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਚੁੰਡੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਬਾਂ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਚੀਬੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ^{੩੭} ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੀਲੇ, ਬੈਂਗਣੀ ਆਤੇ ਨਾਲ ਮੂਤ ਆਤੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਤੋਂ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾ ਰੱਜਣ ਬਣਾਇਆ। ^{੩੮} ਫੇਰ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਵੇਸ ਦੇ ਇਮ ਉੱਥਰ ਧਰਦੇ ਲਈ ਯੰਜ ਚੋਬਾਂ ਆਤੇ ਚੁੰਡੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਬਾਂ ਦੇ ਉੱਥਰਲੇ ਮਿਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਧਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੁੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਨੇ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਬਾਂ ਲਈ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਯੰਜ ਚੋਬਾਂ ਬਣਾਈਆਂ।

ਇਰਗਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲਾ ਮੰਦੂਰ

੩੭ ^੧ ਧਮਲਟੇਲ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਸਿੱਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ। ਮੰਦੂਰ ਛਾਈ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ, ਡੇਢ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ ਆਤੇ ਡੇਢ ਗੁੱਬ ਉੱਚਾ ਸੀ। ^੨ ਉਸ ਨੇ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਆੱਦਰ ਤੇ ਧਾਗਰ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਮੋਨੇ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮੋਨੇ ਦੀ ਰਿਨਾਹੀ ਬਣਾਈ। ^੩ ਉਸ ਨੇ ਮੋਨੇ ਦੇ ਚਾਰ ਰੜੇ ਬਣਾਏ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰਾਂ ਰੇਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਰੜੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਮਨ। ਗੇਰ ਧਾਮੇ ਦੇ ਰੜੇ ਮਨ। ^੪ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਚੋਬਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਵਰਤੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਮੋਨੇ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ। ^੫ ਉਸ ਨੇ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਗੇਰ ਧਾਮੇ ਦੇ ਰੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਬਾਂ ਗੁਜਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ^੬ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਸੁੱਧ ਮੋਨੇ ਦਾ ਢੱਕਣ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਛਾਈ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਆਤੇ ਡੇਢ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ ਸੀ। ^੭ ਫੇਰ ਧਮਲਟੇਲ ਨੇ ਮੋਨੇ ਨੂੰ ਚੰਡਰੇ ਦੇ ਰਗੁਬੀ ਫਰਿਮਤੇ ਬਣਾਏ ਆਤੇ ਢੱਕਣ ਦੇ ਗੇਰ ਧਾਮੇ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿਧਰਾ ਦਿੱਤਾ। ^੮ ਉਸ ਨੇ ਢੱਕਣ ਦੇ ਇੱਕ ਮਿਰੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਰਗੁਬੀ ਫਰਿਮਤਾ ਚਿਧਰਾਇਆ ਆਤੇ ਦੂਮਰੇ ਨੂੰ ਦੂਮਰੇ ਮਿਰੇ ਉੱਤੇ। ^੯ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਖੰਭ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਫੈਲੇ ਗੇਟੇ ਮਨ। ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਆਧਣੇ ਖੰਭਾਂ ਨਾਲ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਢੱਕਿਆ ਗੇਟਿਆ ਸੀ। ਦੂਤਾਂ ਦਾ ਮੂੰਗ ਢੱਕਣ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਗੇਟੇ ਇੱਕ ਦੂਮਰੇ ਵੱਲ ਸੀ।

ਖਾਮ ਮੇਜ

^{੧੦} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦਾ ਖਾਮ ਮੇਜ ਬਣਾਇਆ। ਮੇਜ ਦੇ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ, ਇੱਕ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ ਆਤੇ ਡੇਢ ਗੁੱਬ ਉੱਚਾ ਸੀ। ^{੧੧} ਉਸ ਨੇ ਮੇਜ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਮੋਨੇ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੇਜ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮੋਨੇ ਦੀ ਰਿਨਾਹੀ ਬਣਾਈ। ^{੧੨} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮੇਜ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਰਿਉਬਿਟ ਚੌੜਾ ਇੱਕ ਫਰੇਮ ਬਣਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਫਰੇਮ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਮੋਨੇ ਦੀ ਰਿਨਾਹੀ ਬਣਾਈ। ^{੧੩} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮੋਨੇ ਦੇ ਚਾਰੇ ਰੜੇ ਬਣਾਏ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰਾਂ ਲੱਤਾਂ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਚਾਰਾਂ ਰੇਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੪} ਉਸ ਨੇ ਰੜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਜ ਦੇ ਟਾਧ ਦੇ ਚਾਰੇ ਧਾਮੇ ਤਖਤੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਗਰੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੋਬਾਂ ਫਮਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਜ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ^{੧੫} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮੇਜ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸਿੱਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਚੋਬਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਮੋਨੇ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੬} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਜ ਉੱਤੇ ਇਮਤੇਮਾਲ ਗੁੰਦੀਆਂ ਮਨ। ਉਸ ਨੇ ਸੁੱਧ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਧਲੇਟਾਂ, ਚਮਚੇ, ਧਿਆਲੇ ਆਤੇ ਮੁਰਾਹੀਆਂ

ਬਣਾਈਆਂ। ਧਿਆਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰਾਗੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੋਟ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਮਾਦਾਨ

੧੭ ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ ਮੇਨੇ ਦਾ ਸਮਾਦਾਨ ਬਣਾਇਆ। ਉਮ ਨੇ ਮੁੱਢ ਮੇਨੇ ਨੂੰ ਚੁੱਟ ਕੇ ਟਿੱਕ ਚੀਥੀ, ਟਿੱਕ ਡੰਡੀ ਅਤੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ ਫੁੱਲ ਰਲੀਆਂ ਅਤੇ ਖੱਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਉਮ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮੇਨੇ ਦੇ ਉਮ ਟੁਰੜੇ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ। ੧੮ ਸਮਾਦਾਨ ਦੀਆਂ ਛੇ ਸਾਖਾਵਾਂ ਮਨ-ਤਿਨ ਸਾਖਾਵਾਂ ਟਿੱਕ ਧਾਮੇ ਅਤੇ ਤਿਨ ਸਾਖਾਵਾਂ ਦੂਮਰੇ ਧਾਮੇ। ੧੯ ਹੋਰ ਸਾਖ ਉੱਤੇ ਤਿਨ ਫੁੱਲ ਮਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਬਦਾਮਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਂਗ, ਰਲੀਆਂ ਅਤੇ ਖੱਤੀਆਂ ਸਮੇਤ, ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੨੦ ਸਮਾਦਾਨ ਦੀ ਡੰਡੀ ਉੱਤੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਫੁੱਲ ਮਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰਲੀਆਂ ਅਤੇ ਖੱਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਬਦਾਮਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਂਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੨੧ ਉੱਥੇ ਛੇ ਸਾਖਾਵਾਂ ਮਨ-ਹੋਰ ਧਾਮਿਓ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਤਿਨ ਸਾਖਾਵਾਂ। ਉੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿਨਾਂ ਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੇ ਹੋਰ ਟਿੱਕ ਬਦਾਮ ਦੀ ਖੱਤੀ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਡੰਡੀ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਸਨ। ੨੨ ਸਾਰਾ ਸਮਾਦਾਨ ਫੁੱਲਾਂ ਤੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਸਮੇਤ, ਮੁੱਢ ਮੇਨੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਚੁੱਟੇ ਹੋਏ ਮੇਨੇ ਦੇ ਟਿੱਕ ਟੁਰੜੇ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੨੩ ਉਮ ਨੇ ਇਸ ਸਮਾਦਾਨ ਲਈ ਮੱਤ ਦੀਵੇ ਬਣਾਏ। ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ ਖੱਤੀ ਮੀਖਣ ਵਾਲੇ ਟਿਰਮਰ ਅਤੇ ਟਰੇਆਂ ਵੀ ਮੁੱਢ ਮੇਨੇ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ੨੪ ਉਮ ਨੇ ਸਮਾਦਾਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ੨੫ ਖੱਤ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ।

ਯੁਫ਼ ਯੁਖਾਉਣ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ

੨੫ ਉਮ ਨੇ ਯੁਫ਼ ਯੁਖਾਉਣ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਈ। ਉਮ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟੀਆਂ ਦੀ ਲੱਕੜ ਤੋਂ ਬਣਾਈ। ਜਗਵੇਦੀ ਚੌਰਮ ਸੀ। ਇਹ ਟਿੱਕ ਗੁੱਥ ਲੰਮੀ ਟਿੱਕ ਗੁੱਥ ਚੌੜੀ ਤੇ ਦੋ ਗੁੱਥ ਉੱਚੀ ਸੀ। ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਚਾਰ ਸਿੰਗ ਸਨ। ਹੋਰ ਕੋਨੇ ਉੱਤੇ ਟਿੱਕ ਸਿੰਗ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਟਿੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਨਾਲ ਜੋੜਕੇ ਟਿੱਕ ਖਿੱਚ ਰਹਿ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ੨੬ ਉਮ ਨੇ ਉੱਧਰਲਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਾਮੇ ਮੁੱਢ ਮੇਨੇ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤੇ। ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਰਿਨਾਰੀ ਬਣਾਈ। ੨੭ ਉਮ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਲਈ ਮੇਨੇ ਦੇ ਦੋ ਕੱਚੇ ਬਣਾਏ। ਉਮ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਹੋਰ ਧਾਮੇ ਰਿਨਾਰੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕੱਚੇ ਧਾ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਮੇਨੇ ਦੇ ਕੱਚੇ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਬਾਂ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ੨੮ ਉਮ ਨੇ ਸਿੱਟੀਆਂ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਚੋਬਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਨੇ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ੨੯ ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ ਮਮਰ ਵਾਲਾ ਖਵਿੱਤਰ ਤੇਲ ਬਣਾਇਆ। ਉਮ ਨੇ ਮੁੱਢ ਸੁਰਾਗਯਤ ਯੁਫ਼ ਵੀ ਬਣਾਈ। ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਮੇ ਤੁਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਅਤਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ

੩੮ ੧ ਬਮਲਣੇਲ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਟੀਆਂ ਦੀ ਲੱਕੜ ਵਰਤੀ। ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਇਮਤੋਮਾਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਚੌਰਮ ਸੀ। ਇਹ ਧੰਜ ਗੁੱਥ ਲੰਮੀ, ਧੰਜ ਗੁੱਥ ਚੌੜੀ ਅਤੇ ਤਿਨ ਗੁੱਥ ਉੱਚੀ ਸੀ। ੨ ਉਮ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਚਾਰਾਂ ਕੋਨਿਆਂ ਲਈ ਟਿੱਕ-ਟਿੱਕ ਸਿੰਗ ਬਣਾਇਆ। ਹੋਰ ਸਿੰਗ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਕੋਨੇ ਨਾਲ ਜੋੜਕੇ, ਉਮ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਾਰੇ ਨੂੰ ਟਿੱਕ ਟੁਰੜਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ। ੩ ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਇਮਤੋਮਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੰਦ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ। ਉਮ ਨੇ ਤਮਲੇ, ਕੜਛੇ, ਬਾਟੇ, ਤਿਰਮੂਲੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗੀਠੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ੪ ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਲਈ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਟਿੱਕ ਝੰਜਰੀ ਬਣਾਈ। ਇਹ ਝੰਜਰੀ ਜਾਲ ਵਰਗੀ ਸੀ। ਝੰਜਰੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਕਿੰਗਰੇ ਹੇਠਾਂ ਧਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਹੇਠੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਕਿੰਗਰੇ ਦੇ ਅੱਧ ਤੀਰ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ। ੫ ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਕੱਚੇ ਬਣਾਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਚੋਬਾਂ ਫੜਨ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਮ ਨੇ ਅੰਗੀਠੀ ਦੇ ਚਾਰਾਂ ਕੋਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੱਚੇ ਧਾ ਦਿੱਤੇ। ੬ ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ ਚੋਬਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਟੀਆਂ ਦੀ ਲੱਕੜ ਵਰਤੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ੭ ਉਮ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਆਮੇ-ਧਾਮੇ ਦੇ ਕੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੋਬਾਂ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਬਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਮ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਆਮੇ-ਧਾਮੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਫਟਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ। ਇਹ ਅੰਦਰੋਂ ਖਾਲੀ ਮੰਦੂਰ ਵਾਂਗ ਮੱਖਣੀ ਸੀ। ੮ ਉਮ ਨੇ ਚੌਰੀ ਸਮੇਤ ਖਿੱਤਲ ਦਾ ਤਮਲਾ ਬਣਾਇਆ ਉਮ ਨੇ ਆੱਤਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਸੀਮਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ। ਇਹ ਉਹੀ ਆੱਤਰਾਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਉੱਤੇ ਮੋਢਾ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ।

ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਵਿਹੜਾ

੯ ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ ਧਰਦਿਆਂ ਦੀ ਕੰਧ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਉਸਾਰ ਕੇ ਵਿਹੜਾ ਬਣਾਇਆ। ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਉਮ ਨੇ ੧੦੦ ਗੁੱਥ ਲੰਮੇ ਧਰਦਿਆਂ ਦੀ ਕੰਧ ਬਣਾਈ। ਧਰਦੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਣ ਦੇ ਬਣੇ ਸਨ। ੧੦ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਦੇ ਧਰਦੇ ੨੦ ਚੋਬਾਂ ਦੇ ਸਗਰੇ ਟਿਕੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਚੋਬਾਂ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ੨੦ ਚੀਥਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਚੋਬਾਂ ਅਤੇ ਧਰਦੇ ਦੀਆਂ ਛੜਾਂ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ੧੧ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਧਾਮੇ ੧੦੦ ਰਿਉਬਿਟ ਲੰਮੇ ਧਰਦਿਆਂ ਦੀ ਕੰਧ ਸੀ। ਉੱਥੇ ੨੦ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਚੀਥਿਆਂ ਨਾਲ ੨੦ ਚੋਬਾਂ ਸਨ। ਚੋਬਾਂ ਲਈ ਕੁੰਡਿਆਂ ਅਤੇ ਧਰਦੇ ਦੀਆਂ ਛੜਾਂ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ੧੨ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਖੱਡਮ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਧਰਦਿਆਂ ਦੀ ਕੰਧ ੫੦ ਗੁੱਥ ਲੰਮੀ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਦਸ ਚੋਬਾਂ ਅਤੇ ਦਸ ਚੀਥੀਆਂ ਸਨ।

ਚੋਥਾਂ ਯਹ ਯਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਡੰਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਡੰਡੀਆਂ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ ।

¹³ ਵਿਹੜੇ ਦਾ ਯੁਰਬੀ ਧਾਮਾ ੫੦ ਗੁੱਬ ਚੋੜਾ ਮੀ । ਵਿਹੜੇ ਦਾ ਯਰਦੇਸ ਦੁਆਰ ਇਸੇ ਧਾਮੇ ਮੀ । ¹⁴ ਯਰਦੇਸ ਦੁਆਰ ਦੇ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਯਰਦਿਆਂ ਦੀ ਰੰਧ 1੫ ਗੁੱਬ ਲੰਮੀ ਮੀ ।

ਇੱਥੇ ਇਸ ਧਾਮੇ ਤਿੰਨ ਚੋਥਾਂ ਯਹ ਤਿੰਨ ਚੀਥੀਆਂ ਮਨ ।

¹⁵ ਯਰਦੇਸ ਦੁਆਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਧਾਮੇ ਵੀ ਯਰਦਿਆਂ ਦੀ ਰੰਧ ਧੰਦਰਗੁੱਬ ਗੁੱਬ ਲੰਮੀ ਮੀ । ਇੱਥੇ ਉਸ ਧਾਮੇ ਤਿੰਨ ਚੋਥਾਂ ਤੇ ਤਿੰਨ ਚੀਥੀਆਂ ਮਨ । ¹⁶ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਰਦੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਮਨ । ¹⁷ ਚੋਥਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਥੀਆਂ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ । ਡੰਡੀਆਂ ਯਹ ਯਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਡੰਡੀਆਂ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ । ਚੋਥਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਖਰਾਂ ਵੀ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਮੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ । ਵਿਹੜੇ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੋਥਾਂ ਦੀਆਂ ਯਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਡੰਡੀਆਂ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਮਨ ।

¹⁸ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਯਰਦੇਸ ਦੁਆਰ ਦਾ ਯਰਦਾ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਯਹ ਤੇ ਨੀਲੇ ਬੈਂਗਣੀ ਤੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ । ਉਸ ਯਰਦੇ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਮਨ । ਯਰਦਾ ੨੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਯਹ ਤੇ ੫ ਗੁੱਬ ਉੱਚਾ ਮੀ । ਇਹ ਉਨੀ ਹੀ ਉਚਾਈ ਦਾ ਮੀ ਜਿੰਨੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਯਰਦੇ ਮਨ । ¹⁹ ਯਰਦਾ ਚਾਰ ਚੋਥਾਂ ਯਹ ਤੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਚੀਥੀਆਂ ਉੱਤੇ ਟਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ । ਚੋਥਾਂ ਦੀਆਂ ਡੰਡੀਆਂ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ । ਚੋਥਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਖਰਾਂ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਮੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ ਯਹ ਯਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਡੰਡੀਆਂ ਵੀ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ । ²⁰ ਯਹਿੰਤਰ ਉੱਥੁ ਯਹ ਤੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਚਿੱਲੀਆਂ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ ।

²¹ ਭੂਮਾ ਨੇ ਲੇਵੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਲੇਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹਿੰਤਰ ਉੱਥੁ ਨੂੰ ਯਰਦਾ ਤੇ ਟਿਰਾਰਨਾਭੇ ਵਾਲੇ ਉੱਥੁ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਨ, ਗੁਰੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਈਥਾਮਾਰ ਸੂਚੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਮੀ ।

²² ਯਹੁਦਾਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਗ ਤੇ ਗੁਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਉਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਮਲਦੇਲ ਨੇ ਉਹ ਗੁਰ ਚੀਜ ਬਣਾਈ ਜਿਮਦਾ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ । ²³ ਦਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਗ ਤੋਂ ਯਹੀਮਾਮਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਗਲੀਯਾਥ ਨੇ ਵੀ ਉਸਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ । ਯਾਗਲੀਯਾਥ ਰੁਸਲ ਦਾਥਾ ਯਹ ਤੇ ਸਿਲਥਾਰਾ ਮੀ ਉਹ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਯਹ ਤੇ ਨੀਲਾ ਬੈਂਗਣੀ ਤੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਬੁਨਣ ਦਾ ਮਾਗਰ ਮੀ ।

²⁴ ਦੇ ਟੱਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੋਨਾ ਇਸ ਯਹਿੰਤਰ ਮਥਾਨ ਲਈ ਯਹੋਵਾਗ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਨੂੰ ਮਰਾਰੀ ਨਾਥ ਯਹਨਮਾਰ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ ।

²⁵ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੁੱਲ ਯਾਦਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਗਈ ਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੋਏਚਾਰ ਟੱਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਂਦੀ ਦਿੱਤੀ । (ਇਸ ਨੂੰ ਮਰਾਰੀ ਨਾਥ ਯਹਨਮਾਰ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ ਮੀ ।) ²⁶ ਵੀਹ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਾਦਮੀਆਂ ਦੀ

ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਗਈ ਮੀ ਉੱਥੋਂ ੬,੦੩,੫੫੦ ਯਾਦਮੀ ਮਨ । ਯਹ ਤੇ ਗੁਰੇਰ ਯਾਦਮੀ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਬਰਾ ਰੁ ਵਜੋਂ ਯਾਦਾ ਰਨਾ ਖਿਆ ਮੀ । (ਮਰਾਰੀ ਨਾਥ ਯਹਨਮਾਰ ਇੱਕ ਬਰਾ ਯੱਥੇ ਮੈਰਲ ਦਾ ਹੈ ।) ²⁷ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਯੋਏਚਾਰ ਟੱਨ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਯਹਿੰਤਰ ਮਥਾਨ ਲਈ ਯਹ ਤੇ ਯਰਦੇ ਲਈ 1੦੦ ਚੀਥੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਮੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੇਰ ਚੀਥੀ ਲਈ 2੫ ਯੱਡ ਚਾਂਦੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤੀ ਮੀ । ²⁸ ਦੂਸਰੀ ੫੦ ਯੱਡ ਚਾਂਦੀ ਡੰਡੀਆਂ, ਯਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਡੰਡੀਆਂ ਯਹ ਤੇ ਚੋਥਾਂ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਰੱਜਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਮੀ ।

²⁹ ਛਾਈ ਟੱਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿੱਤਲ ਯਹੋਵਾਗ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ । ³⁰ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਥੁ ਦੇ ਯਰਦੇਸ ਦੁਆਰ ਦੀਆਂ ਚੀਥੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰੀਤੀ ਗਈ ਮੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਗਦੇਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯਹ ਤੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਯੰਗੀਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ ਮੀ । ਯਹ ਤੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਗਦੇਰੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮੰਦਾ ਯਹ ਤੇ ਯਲੇਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰੀਤੀ ਗਈ ਮੀ । ³¹ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਯਰਦਿਆਂ ਯਹ ਤੇ ਯਰਦੇਸ ਦੁਆਰ ਦੇ ਯਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੀਥੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਰੀਤੀ ਗਈ ਮੀ । ਯਹ ਤੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯਹਿੰਤਰ ਉੱਥੁ ਲਈ ਯਹ ਤੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਯਰਦਿਆਂ ਲਈ ਚਿੱਲੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਰੀਤੀ ਗਈ ਮੀ ।

ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਖਾਮ ਵਸਤਰ

੩੯ ¹ ਰਾਗੀਗਰਾਂ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਯਹਿਨਣ ਵਾਲੇ ਖਾਮ ਵਸਤਰਾਂ ਲਈ, ਨੀਲੇ ਬੈਂਗਣੀ ਯਹ ਤੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਯਹਿੰਤਰ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਮੋਦਾ ਰਦੇ ਮਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂਨ ਦੇ ਯਹਿਨਣ ਲਈ ਵੀ ਖਾਮ ਵਸਤਰ ਤਿਆਰ ਰੀਤੇ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ।

ਏਫੇਦ

² ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਨੇ ਨੂੰ ਡੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਟਦੇ ਲੰਬਾ ਯਾਗਾ ਬਣਾਇਆ, ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਯਹ ਤੇ ਨੀਲੇ ਬੈਂਗਣੀ ਤੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਦਾ ਏਫੇਦ ਬਣਾਇਆ । ³ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਨੇ ਨੂੰ ਯਤਲੀਆਂ ਯੱਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਟਿਆ ਯਹ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮੇ ਯਾਗਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਟ ਲਿਆ । ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਨੇ ਨੂੰ ਨੀਲੇ, ਬੈਂਗਣੀ ਯਹ ਤੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਯਹ ਤੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਵਿੱਚ ਰੱਟ ਦਿੱਤਾ । ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾਗਰ ਰਾਗੀਗਰਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਮੀ ।) ⁴ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਫੇਦ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਵਾਲੇ ਟੁਰੜੇ ਬਣਾਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੋਢੇ ਦੇ ਟੁਰੜਿਆਂ ਨੂੰ ਏਫੇਦ ਦੇ ਦੋ ਰੋਨਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ । ⁵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੋਟੀ ਬਣੀ ਯਹ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਏਫੇਦ ਉੱਤੇ ਰਮ ਦਿੱਤਾ । ਇਹ ਓਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਏਫੇਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਨੇ ਦੀ ਤਾਰ, ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਯਹ ਤੇ ਨੀਲੇ, ਬੈਂਗਣੀ ਯਹ ਤੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ।

੬ ਰਾਜੀਗਰਾਂ ਨੇ ਏਫੇਦ ਲਈ ਮੁਲੇਮਾਨੀ ਖੱਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੋਨੇ ਵਿੱਚ ਜੜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੱਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖ ਦਿੱਤੇ। ੭ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੁਲੇਮਾਨੀ ਖੱਬਰ ਏਫੇਦ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਉੱਪਰ ਜੜ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਮੁਲੇਮਾਨੀ ਖੱਬਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਚੋਤਾ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਮੀਨੇ-ਬੰਦ

੮ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਏਫੇਦ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮਾਗਰ ਰਾਜੀਗਰਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਮੋਨੇ ਦੇ ਯਾਗਿਆਂ, ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਆਤੇ ਨੀਲੇ, ਬੈਂਗਣੀ ਆਤੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੯ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਨੂੰ ਦੂਰਗਾ ਕਰਕੇ ਚੋਰਮ ਜੇਬ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਗਿਠ ਲੰਮਾ ਆਤੇ ਇੱਕ ਸਿੱਠ ਚੋੜਾ ਸੀ। ੧੦ ਫੇਰ ਰਾਜੀਗਰਾਂ ਨੇ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਉੱਤੇ ਮੁੰਦਰ ਹੀਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਖਾਲਾਂ ਜੜੀਆਂ। ਯਹਿਲੀ ਖਾਲ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਆਰੀਰ ਸੁਨਹਿਲਾ ਆਤੇ ਜਬਰਜਦ ਮਨ। ੧੧ ਦੂਮਰੀ ਖਾਲ ਵਿੱਚ ਧੰਨਾ, ਨੀਲਮ ਆਤੇ ਬਿਲੋਰ ਮਨ। ੧੨ ਤੀਮਰੀ ਖਾਲ ਵਿੱਚ ਜਰਰਨ, ਹਰੀ ਆਰੀਰ, ਕਟਹਿਲਾ ਮਨ। ੧੩ ਚੋਬੀ ਖਾਲ ਵਿੱਚ ਧੰਨਾ, ਮੁਲੇਮਾਨੀ ਆਤੇ ਅਮੁਬ ਮਨ। ਇਹ ਮਾਰੇ ਖੱਬਰ ਮੋਨੇ ਵਿੱਚ ਜੜੇ ਹੋਏ ਮਨ। ੧੪ ਉੱਥੇ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਉੱਤੇ ਬਾਗਰਾਂ ਖੱਬਰ ਮਨ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਖੱਬਰ ਇਮਰਾਏਲ (ਆਰੁਬ) ਦੇ ਹਰੇਰ ਖੁੱਤਰ ਲਈ। ਹਰੇਰ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਮ ਮੁਗਰ ਵਾਂਗ ਉਕਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

੧੫ ਰਾਜੀਗਰਾਂ ਨੇ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਲਈ ਸੁੱਧ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਇਹ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਰੰਮੀ ਵਾਂਗ ਵੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ। ੧੬ ਰਾਜੀਗਰਾਂ ਨੇ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਰੋਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਢਿਆਂ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੈਟਿੰਗਮ ਬਣਾਈਆਂ। ੧੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਦੇ ਰੋਨਿਆਂ ਉਤਲੀਆਂ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ। ੧੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਦੇ ਦੂਮਰੇ ਸਿਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਢਿਆਂ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੈਟਿੰਗਮ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਫੇਦ ਦੇ ਮਾਗਮਏ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ੧੯ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਹੋਰ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਦੇ ਦੂਮਰੇ ਦੇ ਰੋਨਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਇਹ ਏਫੇਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਰੋਨੇ ਉੱਤੇ ਸੀ। ੨੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਏਫੇਦ ਦੇ ਮਾਗਮਏ ਮੋਢਿਆਂ ਵਾਲੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਿਰੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਖੋਟੀ ਦੇ ਰਤਾ ਕੁ ਉੱਪਰ ਕਮਣ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਨ। ੨੧ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੀਲਾ ਰਿਬਨ ਲਿਆ ਆਤੇ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਦੀਆਂ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਨੂੰ

ਏਫੇਦ ਦੀਆਂ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਖੋਟੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਆਤੇ ਏਫੇਦ ਨਾਲ ਕਮਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਭ ਕੁਝ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਜਾਜਰਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਸਤੂ

੨੨ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਫੇਦ ਲਈ ਚੋਲਾ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੀਲੇ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਮਲ ਰਾਜੀਗਰ ਨੇ ਬੁਣਿਆ ਸੀ। ੨੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਲੇ ਦੇ ਕੰਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰਾਖ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਇਸ ਸੁਰਾਖ ਦੇ ਕੰਢੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਸਿਉ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਕੱਪੜਾ ਸੁਰਾਖ ਨੂੰ ਖਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਸੀ।

੨੪ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਆਤੇ ਨੀਲਾ, ਬੈਂਗਣੀ ਆਤੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਲੈ ਕੇ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਅਨਾਰ ਬਣਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਅਨਾਰ ਚੋਲੇ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਰਿਨਾਰੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਟੰਗ ਦਿੱਤੇ। ੨੫ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁੱਧ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਅੰਟੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਅੰਟੀਆਂ ਚੋਲੇ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਰਿਨਾਰੇ ਉੱਤੇ ਅਨਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ।

੨੬ ਚੋਲੇ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਰਿਨਾਰੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਅੰਟੀਆਂ ਆਤੇ ਅਨਾਰ ਮਨ। ਹਰੇਰ ਦੇ ਅਨਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਟੀ ਸੀ। ਇਹ ਚੋਲਾ ਜਾਜਰ ਵੱਲੋਂ ਉਦੋਂ ਧਹਿਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਮ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਦੋਂ ਹੀ, ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੨੭ ਕੁਮਲ ਰਾਜੀਗਰਾਂ ਨੇ ਗਾਨੂਨ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਦੋ ਰਮੀਜਾਂ ਬੁਣੀਆਂ। ਇਹ ਰਮੀਜਾਂ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ। ੨੮ ਆਤੇ ਰਾਜੀਗਰਾਂ ਨੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਦੀ ਇੱਕ ਧਗੜੀ (ਅਮਾਮਾ) ਬਣਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਲੈ ਕੇ ਸਿਰ ਦੇ ਧਟਰੇ ਆਤੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਸਤੂ ਵੀ ਬਣਾਏ। ੨੯ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਆਤੇ ਨੀਲੇ ਬੈਂਗਣੀ ਆਤੇ ਲਾਲ ਸੂਤ ਦੀ ਖੋਟੀ ਬਣਾਈ। ਕੱਪੜੇ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨੇ ਕੱਢੇ ਹੋਏ ਮਨ। ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਰੀਤਾ ਸੀ।

੩੦ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਵਿੱਤਰ ਤਾਜ ਲਈ ਮੋਨੇ ਦੀ ਖੱਤੀ ਬਣਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁੱਧ ਮੋਨੇ ਦੀ ਬਣਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਨੇ ਉੱਤੇ ਸਬਦ ਲਿਖੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਬਦ ਲਿਖੇ: ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਧਵਿੱਤਰ। ੩੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਨੇ ਦੀ ਖੱਤੀ ਇੱਕ ਨੀਲੇ ਰਿਬਨ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੀਲਾ ਰਿਬਨ ਧਗੜੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਰੀਤਾ ਸੀ।

ਭੂਮਾ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ

੩੨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਅਰਥਾਤ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦਾ ਮਾਗਾ ਰੰਮ ਮੁੱਕ ਗਿਆ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਹਰ ਰੰਮ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੩੩ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਤੰਬੂ ਆਤੇ ਉਮ ਵਿੱਚਲੀਆਂ

ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ; ਰੜੇ, ਤਖਤੀਆਂ, ਬਰੇਸਾਂ, ਚੋਬਾਂ ਆਤੇ ਚੀਥੀਆਂ ਦਿਖਾਇਆਂ। ^{੩੪}ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਬੂ ਦਾ ਰੱਜਣ ਦਿਖਾਇਆ ਜਿਹੜਾ ਨਾਲ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗੀਆਂ ਭੇਡੂ ਦੀਆਂ ਖੱਲਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਰੱਜਣ ਦਿਖਾਇਆ ਜਿਹੜਾ ਮੰਦਰ ਚਮੜੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਧਰਦਾ ਦਿਖਾਇਆ ਜਿਹੜਾ ਆਂਤ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਨੂੰ ਰੱਜਦਾ ਸੀ।

^{੩੫}ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲਾ ਮੰਦਰ, ਉਹ ਚੋਬਾਂ ਜੋ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਆਤੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਢੱਕਣ ਦਿਖਾਇਆ। ^{੩੬}ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਜ ਆਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰਲੀ ਹਰ ਚੀਜ ਆਤੇ ਖਾਮ ਰੋਟੀ ਦਿਖਾਈ। ^{੩੭}ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਸੋਨੇ ਦਾ ਸਮਾਦਾਨ ਆਤੇ ਇਸ ਉੱਪਰ ਦੀਵੇ ਦਿਖਾਏ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੇਲ ਆਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੀਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ^{੩੮}ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੂਮਾ ਨੂੰ ਸੁਨਿਹਰੀ ਜਗਵੇਰੀ, ਅਮਰ ਵਾਲਾ ਤੇਲ, ਸੁਗੰਧ ਤੂਫ ਆਤੇ ਉਹ ਧਰਦਾ ਦਿਖਾਇਆ ਜਿਹੜਾ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਨੂੰ ਰੱਜਦਾ ਸੀ। ^{੩੯}ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਜਗਵੇਰੀ ਆਤੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਝੰਜਰੀ, ਜਗਵੇਰੀ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਬਾਂ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜਗਵੇਰੀ ਉੱਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਆਤੇ ਤਮਲਾ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੋਠਾਂ ਵਾਲੀ ਚੌੜੀ ਦਿਖਾਈ।

^{੪੦}ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੂਮਾ ਨੂੰ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਧਰਦਿਆਂ ਦੀ ਰੰਧ, ਚੋਬਾਂ ਆਤੇ ਚੀਥੀਆਂ ਸਮੇਤ, ਦਿਖਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਧਰਦਾ ਦਿਖਾਇਆ ਜਿਹੜਾ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਨੂੰ ਰੱਜਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਮੀਆਂ ਆਤੇ ਤੰਬੂ ਦੀਆਂ ਕਿੱਲੀਆਂ ਦਿਖਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਆਰਥਾਤ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ।

^{੪੧}ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੂਮਾ ਨੂੰ ਉਹ ਵਸਤੂ ਦਿਖਾਏ ਜਿਹੜੇ ਖਵਿੱਤਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਜਰਾਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਜਰਾ ਗਾਰੂਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਖਾਮ ਵਸਤੂ ਦਿਖਾਏ। ਇਹ ਵਸਤੂ ਉਹ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਰਨ ਵੇਲੇ ਧਰਿਨਣੇ ਸਨ।

^{੪੨}ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਰੰਮ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਆਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੂਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ^{੪੩}ਖੂਮਾ ਨੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਰੰਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ। ਖੂਮਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਾਰਾ ਰੰਮ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਆਗੇਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਖੂਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦਿੱਤਾ।

ਖੂਮਾ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

੪੦ ਫੇਰ ਆਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^੨“ਧਰਿਲੇ ਮਗੀਨੇ ਦੇ ਧਰਿਲੇ ਦਿਨ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ, ਆਰਥਾਤ

ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੀਂ। ^੩ਇਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦੇਵੀਂ। ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਧਰਦੇ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦੇਵੀਂ। ^੪ਫੇਰ ਮੇਜ ਲਿਆਵੀਂ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੇਜ ਉੱਪਰ ਰੱਖ ਦੇਵੀਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉੱਥੇ ਗੋਟੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੇਰ ਸਮਾਦਾਨ ਨੂੰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਂ। ਸਮਾਦਾਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਦੀਵੇ ਰੱਖੀਂ। ^੫ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਤੂਫ ਯੁਥਾਉਣ ਲਈ ਇਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਨਿਹਰੀ ਜਗਵੇਰੀ ਰੱਖੀਂ। ਫੇਰ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਤੇ ਧਰਦਾ ਟੰਗੀ।

^੬“ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਆਰਥਾਤ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੋਮ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਦੀ ਜਗਵੇਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੀਂ। ^੭ਤਮਲੇ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਆਤੇ ਜਗਵੇਰੀ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਰੱਖੀਂ। ਤਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖਾਣੀ ਰੱਖੀਂ। ^੮ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਧਰਦਿਆਂ ਦੀ ਰੰਧ ਉਸਾਰੀ। ਫੇਰ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤੇ ਧਰਦਾ ਲਾਵੀਂ।

^੯“ਅਮਰ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਨੈਂ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੀ ਗੁਰ ਮੈਂ ਆ ਉੱਪਰ ਢਿੜਕ ਦੇਵੀਂ। ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉੱਪਰ ਤੇਲ ਢਿੜਕੋਗਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਂਗਾ। ^{੧੦}ਗੋਮ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਵਾਲੀ ਜਗਵੇਰੀ ਉੱਤੇ ਤੇਲ ਢਿੜਕੀਂ। ਜਗਵੇਰੀ ਦੀ ਗੁਰ ਚੀਜ ਉੱਤੇ ਤੇਲ ਢਿੜਕੀਂ। ਤੂੰ ਜਗਵੇਰੀ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਂਗਾ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਵੇਗੀ। ^{੧੧}ਫੇਰ ਤੂੰ ਤਮਲੇ ਨੂੰ ਆਤੇ ਇਸਦੀ ਚੌੜੀ ਉੱਤੇ ਤੇਲ ਢਿੜਕੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਜਿਹਾ ਕਰੀਂ।

^{੧੨}“ਗਾਰੂਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੋਲ ਨੈਂ ਆਵੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਇਸਨਾਨ ਕਰਾਵੀਂ। ^{੧੩}ਫੇਰ ਗਾਰੂਨ ਨੂੰ ਖਾਮ ਵਸਤੂ ਧਰਿਨਾਵੀਂ। ਉਸ ਉੱਪਰ ਤੇਲ ਢਿੜਕੀਂ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦੇਵੀਂ। ਫੇਰ ਉਹ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸੰਕਰਦਾ ਹੈ। ^{੧੪}ਫੇਰ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਸਤੂ ਧਰਿਨਾਵੀਂ। ^{੧੫}ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਲ ਢਿੜਕੀਂ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਤਾ ਉੱਤੇ ਢਿੜਕਿਆ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਵੀ ਜਾਜਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸੰਕਰਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰ ਕਰੋਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਜਰ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਧਰਿਵਾਰ ਸਾਰੇ ਸਭਿਆਂ ਲਈ ਜਾਜਰਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਰੋਗੇਗਾ।” ^{੧੬}ਖੂਮਾ ਨੇ ਆਗੇਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਗੁਰ ਉਹ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਜਿਸਦਾ ਆਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

^{੧੭}ਇਸ ਲਈ ਠੀਕ ਸਮੇਂ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਛੱਡਿਆ ਸੀ ਦੂਸਰੇ ਵਰਗੇ ਦੋਸ਼ਣ ਧਰਿਲੇ ਮਗੀਨੇ ਦਾ ਧਰਿਲਾ ਦਿਨ ਸੀ। ^{੧੮}ਖੂਮਾ ਨੇ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਆਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਚੀਥੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਆਤੇ ਫੇਰ ਚੀਥੀਆਂ ਉੱਤੇ ਫੱਟੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਬਰੇਸਾਂ ਲਾ ਕੇ ਚੋਬਾਂ ਲਾਈਆਂ। ^{੧੯}ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਉੱਤੇ ਬਾਹਰਲਾ ਤੰਬੂ ਲਾਇਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਬਾਹਰਲੇ ਤੰਬੂ ਉੱਤੇ ਰੱਜਣ

ਪਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

^{੨੦} ਭੂਮਾ ਨੇ ਇਰਾਰਨਮਾ ਲਿਆ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਭੂਮਾ ਨੇ ਮੰਦੂਰ ਉੱਤੇ ਚੌਥਾਂ ਰੱਖੀਆਂ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮੰਦੂਰ ਉੱਪਰ ਰੱਜਣ ਪਾ ਦਿੱਤਾ।

^{੨੧} ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਚੂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਠੀਕ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਦਾ ਟੰਗ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਰਾਰਨਮੇ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਪਰਦੇ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਖ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ^{੨੨} ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਚੂ ਵਿੱਚ ਮੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਚੂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਰਦੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ। ^{੨੩} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੇਜ਼ ਉੱਪਰ ਰੋਟੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਰੀਤਾ ਸੀ। ^{੨੪} ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਸਮਾਦਾਨ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਚੂ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ, ਮੇਜ਼ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਸਥਾਪਿਤ ਰੀਤਾ। ^{੨੫} ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਾਦਾਨ ਉੱਤੇ ਦੀਵੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਰੀਤਾ ਸੀ।

^{੨੬} ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਚੂ ਵਿੱਚ ਸੁਨਿਹਰੀ ਜਗਵੇਦੀ ਸਥਾਪਿਤ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਪਰਦੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ^{੨੭} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਸੁਗੰਧਤ ਯੁਠ ਯੁਠਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ^{੨੮} ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਚੂ ਦੇ ਪਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਉੱਤੇ ਪਰਦਾ ਟੰਗ ਦਿੱਤਾ।

^{੨੯} ਭੂਮਾ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਚੂ ਅਰਥਾਤ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਚੂ ਦੇ ਪਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਉੱਤੇ ਹੇਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਸਥਾਪਿਤ ਰਖ ਦਿੱਤੀ। ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਹੇਮ ਦੀ ਭੇਟ ਅਰਪਣ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਰੀਤਾ ਸੀ।

^{੩੦} ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਚੂ ਆਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਤਮਲਾ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਭੂਮਾ ਨੇ ਤਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੱਥ-ਧੈਰ ਧੋਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ^{੩੧} ਭੂਮਾ, ਗਪੂਨ ਆਤੇ ਗਪੂਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਧੈਰ ਧੋਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ^{੩੨} ਹਰ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਚੂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਧੈਰ ਧੋਂਦੇ ਸਨ। ਹਰ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਗੱਥ ਧੈਰ ਧੋਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

^{੩੩} ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਚੂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਪਰਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਰਖ ਦਿੱਤੇ। ਭੂਮਾ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦਾ ਵਿਹੜਾ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਰੀਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਪਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਉੱਤੇ ਪਰਦਾ ਟੰਗ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੂਮਾ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਰੰਮ ਮੁਰਾ ਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਪਰਤਾਪ

^{੩੪} ਫੇਰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਚੂ ਉੱਪਰ ਬੱਦਲ ਛਾ ਗਿਆ। ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਤਾਪ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਚੂ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ। ^{੩੫} ਭੂਮਾ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਚੂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਉੱਤੇ ਬੱਦਲ ਠਹਿਰ ਗਿਆ ਸੀ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਤਾਪ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਚੂ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

^{੩੬} ਇਹ ਉਹੀ ਬੱਦਲ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਮਾਉਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਬੁੱਚ ਵਰਨਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬੱਦਲ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਚੂ ਉੱਤੇ ਉੱਪਰ ਉੱਠਦਾ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਮਫਰ ਸੁਰੂ ਰਖ ਦਿੰਦੇ। ^{੩੭} ਪਰ ਜਦੋਂ ਬੱਦਲ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਚੂ ਉੱਪਰ ਠਹਿਰਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਲੋਰ ਜਾਣ ਦੀ ਰੇਸਿਮ ਨਾ ਵਰਦੇ। ਉਹ ਉੱਚੀ ਵੇਰ ਉਸੇ ਥਾਂ ਟਿਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬੱਦਲ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਉੱਠ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ^{੩੮} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਬੱਦਲ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਪਵਿੱਤਰ ਉੱਚੂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਤੇ ਸ਼ਾਤ ਵੇਲੇ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚ ਆਂਗ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਮਫਰ ਵਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬੱਦਲ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਖੋਬੀ

ਸਵੈਇੱਛਤ ਬਲੀਆਂ ਆਤੇ ਭੇਟਾਂ

^੧ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖੁਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਆਤੇ
੧ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।
 ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, ^੨ “ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ;
 ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਕੋਈ ਭੇਟ ਲੈ ਕੇ ਆਵੋ, ਇਹ ਭੇਟ
 ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਲਤੂ ਧਸੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ—ਇਹ
 ਗਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭੇਡ ਵੀ ਤੇ ਬੱਕਰੀ ਵੀ।

^੩ “ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ
 ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਧਸੂ ਬੇਨੁਰਮ ਨਰ
 ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ
 ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ਤਾਂ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਉਸ ਭੇਟ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਕਰੇਗਾ। ^੪ ਉਸ
 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਉੱਪਰ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ
 ਹਨ। ਅਹੋਵਾਹ ਉਸ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਠਾਰਤੀ ਦੇ
 ਧਰਮਚਿਤ ਵਜੋਂ ਕਬੂਲ ਕਰੇਗਾ।

^੫ “ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਖਲਦ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮਾਰਨਾ
 ਚਾਹੀਦਾ। ਫੇਰ ਗਾਨੂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ
 ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਖੂਨ ਲੈ ਕੇ
 ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ
 ਡੋਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^੬ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਖੱਲ
 ਲਗ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ
 ਕੱਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^੭ ਗਾਨੂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਅੱਗ ਬਾਲਣ ਆਤੇ ਫੇਰ
 ਅੱਗ ਉੱਤੇ ਲੱਕੜਾਂ ਚਿਣਨ। ^੮ ਗਾਨੂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਪਰ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜੀ
 ਉੱਤੇ ਟੁਕੜੇ (ਸਿਰੀ ਆਤੇ ਚਰਬੀ) ਰੱਖ ਦੇਣ। ^੯ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਨਵਰ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ
 ਹਿਮਿਆਂ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲਵੇ। ਫੇਰ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ
 ਦੇ ਮਾਰੇ ਅੱਗ ਭੇਟ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ ਕਿ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹਿਮਿਆਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜ
 ਦੇਵੇ। ਇਹ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟਾ ਹੈ, ਅੱਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ
 ਆਗੂਤੀ। ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

^{੧੦} “ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਭੇਡ ਜਾਂ ਬੱਕਰੀ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ
 ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਬੇਨੁਰਮ ਨਰ ਹੋਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੧੧} ਉਸ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ
 ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ। ਫੇਰ ਗਾਨੂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਖੂਨ, ਮਾਰੀ
 ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਡੋਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੧੨} ਫੇਰ ਜਾਜਰਾਂ
 ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਾਜਰਾਂ
 ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਟੁਕੜਿਆਂ (ਸਿਰੀ ਆਤੇ ਚਰਬੀ)
 ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦੇਵੇ।

^{੧੩} ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ

ਹਿਮਿਆਂ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਜਾਜਰਾਂ
 ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਅੱਗ ਭੇਟ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ। ਇਹ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟਾ ਹੈ, ਅੱਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਬਲੀ
 ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

^{੧੪} “ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਠਾਰਤੀ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ
 ਇੱਕ ਖੰਡੀ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਖੰਡੀ ਇੱਕ ਖੁੰਧੀ
 ਜਾਂ ਛੋਟਾ ਕਬੂਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੧੫} ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਟ
 ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਕੋਲ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਖੰਡੀ
 ਦਾ ਸਿਰ ਉਖਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ
 ਉੱਤੇ ਮਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖੰਡੀ ਦੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ
 ਦੇ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਉੱਤੇ ਡੋਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੧੬} ਉਸ ਖੰਡੀ
 ਦੇ ਗਲ ਦੀ ਬੈਲੀ ਆਤੇ ਖੰਭਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਧੁਰਬ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਸੁੱਟ ਦੇਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਤੋਂ ਰਾਖ ਯਾਉਂਦੇ ਹਨ। ^{੧੭} ਫੇਰ
 ਉਸ ਖੰਡੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਫੜਕੇ ਧਾੜ ਦੇਣ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ, ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਖੰਡੀ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੰਡਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਖੰਡੀ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਬਲਦੀ ਹੋਈ
 ਲੱਕੜ ਤੇ ਮਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ।
 ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਆਤੇ ਇਸਦੀ
 ਸੁਗੰਧ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ

^੧ “ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਨਾਜ
੨ ਦੀ ਭੇਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਭੇਟ ਮੈਂਦੇ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ
 ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂਦੇ ਉੱਤੇ ਤੇਲ ਚੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਇਸ
 ਉੱਤੇ ਲੇਬਾਨ ਵੀ ਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^੨ ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ
 ਗਾਨੂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ, ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਮੈਂਦੇ ਦੀ ਇੱਕ ਖੁੱਟ ਲੈਣੀ
 ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੇਬਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਤੇ
 ਇਹ ਆਦਗਾਰੀ ਭੇਟ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ
 ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਭੇਟ ਹੈ, ਆਤੇ ਇਸਦੀ
 ਸੁਗੰਧ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ^੩ ਬਚੀ ਹੋਈ
 ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਗਾਨੂ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।
 ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਗਈ ਇਹ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਬਹੁਤ
 ਧਵੰਤਰ ਹੈ।

ਧੰਦੇ ਹੋਏ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ

^੪ “ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਅਜਿਹੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ
 ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਧਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਮੈਂਦੇ ਨਾਲ ਤੇਲ
 ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਹੋਈ ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਜਾਂ ਤੇਲ ਨਾਲ ਚੋਖੜੀਆਂ
 ਹੋਈਆਂ ਬੋਖਮੀਰੀਆਂ ਮੱਟੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।
^੫ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਤਦੇ ਉੱਤੇ ਭੁੱਟੇ ਹੋਏ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ
 ਆਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਬੋਖਮੀਰੀ ਮੈਂਦੇ ਦੀ
 ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ^੬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਟੁਕੜੇ
 ਕਰ ਲਵੋ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਤੇਲ ਧਾਉ। ਇਹ ਆਨਾਜ ਦੀ

ਭੇਟ ਹੈ।^੭ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚੜ੍ਹਾਹੀ ਵਿੱਚ ਘੱਰੇ ਹੋਏ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਗੁੰਨ੍ਹੋ ਮੈਂਦੇ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^੮ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੋਈ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਜਰ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਕੋਲ ਲਿਆਵੇਗਾ।^੯ ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਆਦਗਾਰੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜੇਗਾ। ਇਹ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਈ ਗਈ ਭੇਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।^{੧੦} ਥਾੜੀ ਬਚੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਗਾੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਈ ਗਈ ਭੇਟ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਅੱਤ ਧਵਿੱਤਰ ਹੈ।

^{੧੧} “ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਮੀਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹਿਦ ਜਾਂ ਖਮੀਰ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮਾੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।^{੧੨} ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਦ ਅਤੇ ਖਮੀਰ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਧਹਿਲੀ ਵਾਢੀ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਮੱਕਦੇ ਤੋਂ ਧਰ ਕਦੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੁਗੰਧੀ ਵਜੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਖਮੀਰ ਅਤੇ ਸਹਿਦ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਨਾ ਮਾੜੋ।^{੧੩} ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਤੁਸੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵੋ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਮਕ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਨਮਕ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਚੜ੍ਹਾਵਿਆਂ ਨਾਲ ਨਮਕ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਧਹਿਲੀ ਉਧਜ ਦੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ

^{੧੪} “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਹੋਵਾਹ ਵਾਸਤੇ ਧਹਿਲੀ ਫਸਲ ਦੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਲੈ ਕੇ ਆਵੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੁੰਨੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਥਾਲੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਜੇ ਅਨਾਜ ਦੇ ਝੁੱਟੇ ਹੋਏ ਦਾਣੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਧਹਿਲੀ ਫਸਲ ਦੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗੀ।^{੧੫} ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਅਤੇ ਲੋਥਾਨ ਵੀ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ।^{੧੬} ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਸ ਝੁੱਟੇ ਹੋਏ ਅਨਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਆਏ ਹੋਏ ਤੇਲ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਥਾਨ ਨੂੰ ਆਦਗਾਰੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਮਾੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਹੈ।

ਸੁੱਖ ਮਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ

^੧ “ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਖੰਦਾ ਸੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਥਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ, ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਬੇਨੁਕਰਮ ਥਲਦ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਗਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾ ਮੱਕਦਾ ਹੈ।^੨ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ

ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਤੇ ਜਿਥਾਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਫੇਰ ਗ੍ਰਹਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਮਾਰੀ ਧਾਮੀਂ ਖੂਨ ਡੋਲ੍ਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੩ ਸੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਥਲੀ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀ ਚਰਥੀ ਜੇ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਆਮੀਂ-ਧਾਮੀਂ ਹੈ, ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^੪ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਧੁਠ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਚਰਥੀ ਚੜ੍ਹਾਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੇਜੀ ਦੀ ਚਰਥੀ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਅਰਧਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਰਦਿਆਂ ਸਮੇਤ ਲਾਹ ਲਵੇ।^੫ ਫੇਰ ਗ੍ਰਹਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਚਰਥੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਉੱਤੇ ਮਾੜਨਗੇ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦੇਣਗੇ ਜਿਹੜੀ ਥਲਦੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਭੇਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

^੬ “ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਖੰਦਾ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਸੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ, ਇੱਜੜ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਜਾਨਵਰ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਨਵਰ, ਬੇਨੁਕਰਮ ਨਰ ਜਾਂ ਮਾਦਾ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।^੭ ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਲੋਲੇ ਨੂੰ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੮ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਜਿਥਾਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਗ੍ਰਹਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਖੂਨ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾਰੇ ਧਾਮੇ ਛਿੜਕਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੯ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚੜ੍ਹਾਵੇ, ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਚਰਥੀ, ਮਾਰੀ ਧੁਠ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਚਰਥੀ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਅੰਦਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੋਵੇ, ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। (ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੀਠ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੇ ਨੇੜਿਉ ਧੁਠ ਕੱਟ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।)^{੧੦} ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤਲੀ ਧੁਠ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਚਰਥੀ, ਕਲੇਜੀ ਦਾ ਚਰਥੀ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਭੇਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।^{੧੧} ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਉੱਤੇ ਮਾੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ।

^{੧੨} “ਜੇ ਭੇਟ ਖੱਕਰੀ (ਨਰ ਜਾਂ ਮਾਦਾ) ਦੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਖੰਦਾ ਇਸ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ।^{੧੩} ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੱਕਰੇ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਜਿਥਾਹ ਕਰੇ। ਫੇਰ ਗ੍ਰਹਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਖੱਕਰੇ ਦਾ ਖੂਨ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਮੇ-ਧਾਮੇ ਛਿੜਕਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੧੪} ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਸੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਧਮੂ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕਦੀ ਹੋਈ ਚਰਥੀ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੧੫} ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਧੁਠ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਚਰਥੀ ਭੇਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ

ਨੂੰ ਰਲੇਜੀ ਦਾ ਚਰਬੀ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਯਰਥਨ ਰਰਨਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲਾਗ ਲਵੇ।^{੧੬} ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜਨਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯੱਥਾ ਦੁਆਰਾ ਭੋਜਨ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਰਦੀ ਹੈ। ਮਾਰੀ ਚਰਬੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਹੈ।^{੧੭} ਇਹ ਅਮੂਲ ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਖੀੜੀਆਂ ਤੱਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਵੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਚਰਬੀ ਜਾਂ ਖੂਨ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਗੀਦਾ।”

ਅਚਨਚੇਤੀ ਰੀਤੇ ਖਾਧਾਂ ਲਈ ਭੇਟਾਂ

੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੂਮਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ; ਜੇ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਅਚਨਚੇਤੀ ਖਾਧ ਰਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਰਰ ਖੈਠਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਰਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਂ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਰਨੀਆਂ ਚਾਗੀਦੀਆਂ ਹਨ:

੩ “ਜੇ ਮਮਗ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਜਾਜਰ ਖਾਧ ਰਰਦਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਦੇਸ ਲਿਆਉਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖਾਧ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੇਨੁਰਮ ਜਵਾਨ ਖਲਦ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ।^੪ ਉਸ ਨੂੰ ਖਲਦ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਹੱਥ ਖਲਦ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮਾਰਨਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ।^੫ ਫੇਰ ਮਮਗ ਰੀਤੇ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਖਲਦ ਦਾ ਖੋੜਾ ਜਿਹਾ ਖੂਨ ਲੈਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ।^੬ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਖਣੀ ਉਗਲੀ ਨੂੰ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਡੁਬੋਏ ਅਤੇ ਮਭ ਤੋਂ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦੇ ਧਰਦੇ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਖੁਣ ਛਿੜੇ।^੭ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁੜ ਖੂਨ ਯੁਫ ਵਾਲੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਰੋਨਿਆਂ ਉੱਪਰ ਛਿੜੇ। (ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਹੈ।) ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਲਦ ਦਾ ਮਾਰਾ ਖੂਨ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਾਲੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਖੜੇ ਉੱਤੇ ਡੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇ। (ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਉੱਤੇ ਹੈ।)^੮ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਾਲੇ ਖਲਦ ਦੀ ਮਾਰੀ ਚਰਬੀ ਇੱਕੱਠੀ ਰਰ ਲਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਚਰਬੀ ਲੈਣੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਅੰਦਰਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੈ।^੯ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤਲੀ ਘੱਠ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਚਰਬੀ ਅਤੇ ਰਲੇਜੀ ਦਾ ਚਰਬੀ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਲਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।^{੧੦} ਉਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਜਿਵੇਂ ਮੁੱਖ-ਮਾਂਦ

ਦੀ ਭੇਟ ਵਾਲੇ ਖਲਦ ਤੋਂ ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂਣਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।^{੧੧} ਉਸ ਨੂੰ ਧਮੂ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਾਲੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜ ਦੇਣ ਚਾਗੀਦਾ।^{੧੨-੧੩} ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਖਲਦ ਦੀ ਖੱਲ, ਇਸਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੁੰਦ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਿਰ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਦਾ ਮਾਰਾ ਮਾਮ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਘਾਗਰ ਉਸ ਮਾਫ ਥਾਵੇਂ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਜਿੱਥੇ ਗਾਥ ਸੁੱਟੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਕੜਾਂ ਉੱਤੇ ਖਾਰੇ ਮਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਗੀਦਾ। ਖਲਦ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਮਾੜਿਆਂ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਗਾਥ ਸੁੱਟੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

੧੩ “ਜੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਮਾਰੀ ਰੋਮ ਅਨਜਾਣੇ ਹੀ ਉਹ ਗੱਲ ਰਰਦੇ ਖਾਧ ਰਦੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਰਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਖਿਆ, ਉਹ ਦੋਸੀ ਹੋਣਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਨਜਾਣ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੀਤਾ ਹੈ।^{੧੪} ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਖਾਧ ਦਾ ਧਤਾ ਚੱਲ ਜਾਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਰੋਮ ਖਾਤਰ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਖਲਦ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਲਦ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵੇਲੇ ਲੈ ਆਉਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ।^{੧੫} ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਚੁਰਗ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਲਦ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਫੇਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।^{੧੬} ਫੇਰ ਮਮਗ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਜਾਜਰ ਖਲਦ ਦਾ ਰੁੜ ਖੂਨ ਲਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਵੇ।^{੧੭} ਜਾਜਰ ਆਖਣੀ ਉਗਲੀ ਨੂੰ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਡੁਬੋਏ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵਾਲੇ ਧਰਦੇ ਅੱਗੇ ਛਿੜੇ।^{੧੮} ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁੜ ਖੂਨ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਰੋਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾ ਦੇਵੇ। (ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਹੈ।) ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਾ ਖੂਨ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਾਲੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਖੜੇ ਉੱਤੇ ਡੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇ। (ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਉੱਤੇ ਹੈ।)^{੧੯} ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਮਾਰੀ ਚਰਬੀ ਲੈ ਲੈਣੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ।^{੨੦} ਉਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੇਟ ਰਰਨਾ ਚਾਗੀਦਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਾਲੇ ਖਲਦ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਧਰਮਚਿਤ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਮੁਆਫ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।^{੨੧} ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਖਲਦ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਘਾਗਰ ਲੈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਾੜ ਦੇਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਖਲਦ ਨੂੰ ਮਾੜਿਆਂ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਰੀ ਰੋਮ ਲਈ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ।

੨੨ “ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਗਾਰਮ ਅਨਜਾਣੇ ਖਾਧ ਰਰਦਾ ਅਤੇ ਰੁੜ ਅਜਿਹਾ ਰਰਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾ ਰਰਨ ਘਾਰੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਉਸ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਦੋਸੀ ਹੋਵੇਗਾ।^{੨੩} ਜਦੋਂ ਗਾਰਮ ਆਖਣੇ ਖਾਧ ਘਾਰੇ ਜਾਣ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਚਰੀ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ

*੪:੧੦ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ... ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਲੇਵੀਆਂ ੩:੧-੫
 †੪:੨੦ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ... ਭੇਟ ਰੀਤਾ ਸੀ ਲੇਵੀਆਂ ੪:੩-੧੨

ਰੋਈ ਨੁਰਮ ਨਾ ਹੋਵੇ। ੨੪ ਗਾਰਮ ਨੂੰ ਬੱਰਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਰਰੀ ਨੂੰ ਉਮੇ ਥਾਂ ਤੇ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਜਿਥਾਗ ਰਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੱਰਰੀ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ। ੨੫ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਖੂਨ ਆਪਣੀ ਉਗਲੀ ਉੱਤੇ ਲਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਾਲੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਰੋਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਵੇ। ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਧਾਰੀ ਦਾ ਖੂਨ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਥੜੇ ਉੱਤੇ ਡੋਲ੍ਹ ਦੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੬ ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਰਰੀ ਦੀ ਮਾਰੀ ਚਰਥੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾੜ ਦੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀ ਥਲੀ ਨੂੰ ਮਾੜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਜਰ ਗਾਰਮ ਲਈ ਧਰਮਚਿਤ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਗਾਰਮ ਨੂੰ ਮੁਯਾਫ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ।

੨੭ “ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਮਧਾਰਣ ਆਦਮੀ ਅਚਨਚੇਤੀ ਹੀ ਧਾਧ ਰਦਾ ਅਤੇ ਤੁਝ ਅਜਿਹਾ ਰਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾ ਰੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਉਹ ਦੋਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੮ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੰਦਾ ਆਪਣੇ ਧਾਧ ਥਾਰੇ ਜਾਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੱਰਰੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਨੁਰਮ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਬੱਰਰੀ ਆਪਣੇ ਧਾਧ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਆਪਣੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੨੯ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਬੱਰਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੩੦ ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਉਗਲੀ ਉੱਤੇ ਬੱਰਰੀ ਦਾ ਤੁਝ ਖੂਨ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਰੋਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰੀ ਦਾ ਖੂਨ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਥੜੇ ਉੱਤੇ ਡੋਲ੍ਹ ਦੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩੧ ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਰਰੀ ਦੀ ਮਾਰੀ ਚਰਥੀ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੇਟ ਰਰ ਦੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਮੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਚਰਥੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਮੀ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਭਿੰਨੀ ਸੁਗੰਧੀ ਵਜੋਂ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜੇ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰ ਉਸ ਖੰਦੇ ਲਈ ਧਰਮਚਿਤ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਮਦਾ ਧਾਧ ਮਾਫ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੩੨ “ਜੇ ਉਹ ਖੰਦਾ ਆਪਣੇ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਲੇਲਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਦਾ ਲੇਲਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਨੁਰਮ ਨਾ ਹੋਵੇ। ੩੩ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਮੇ ਥਾਂ ਤੇ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ੩੪ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਤੁਝ ਖੂਨ ਆਪਣੀ ਉਗਲੀ ਉੱਤੇ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਾਲੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਰੋਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਲੇਲੇ ਦਾ ਮਾਰਾ ਖੂਨ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਥੜੇ ਉੱਤੇ ਡੋਲ੍ਹ ਦੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩੫ ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਲੇ ਦੀ ਮਾਰੀ ਚਰਥੀ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੇਟ ਰਰ ਦੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਮੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਵਾਲੇ ਲੇਲੇ ਦੀ ਚਰਥੀ ਭੇਟ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੋਰਨਾਂ

ਚੜ੍ਹਾਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰ ਉਸ ਵਿਯਰਤੀ ਦੇ ਰੀਤੇ ਧਾਧਾਂ ਦੇ ਲਈ ਧਰਮਚਿਤ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਮੁਯਾਫ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਅਚਨਚੇਤ ਧਾਧ

੧ “ਜਦੋਂ ਰਿਮੇ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮੱਦਿਆ ੫ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਚਮਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਉਸ ਘਟਨਾ ਥਾਰੇ ਤੁਝ ਜਾਣਦਾ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਖੰਦਾ ਉਹ ਤੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਦੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਜਾਣਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਖੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਨਾਰਾਮਯਾਥ ਹੋਣ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

੨ “ਜਾਂ ਮਾਇਦ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਰਿਮੇ ਨਾਧਾਰ ਮੈਯ ਨੂੰ ਫੁਹ ਲਵੇ। ਇਹ ਰਿਮੇ ਨਾਧਾਰ ਖਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਲਾਮ ਹੋ ਮੱਦਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਰਿਮੇ ਨਾਧਾਰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਲਾਮ ਹੋ ਮੱਦਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਰਿਮੇ ਨਾਧਾਰ ਰੀਂਗਦੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਵੀ ਹੋ ਮੱਦਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਮੱਦਦਾ ਰਿ ਉਹ ਖੰਦਾ ਮਚੇਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫੁਹ ਲਿਆ, ਧਰ ਗਲੇ ਵੀ ਉਹ ਧਲੀਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋਮੀ ਹੈ।

੩ “ਜੇਰ ਰੋਈ ਵਿਯਰਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਨਾਧਾਰਤਾ ਨੂੰ ਫੁਹ ਲਵੇ, ਤੁਝ ਵੀ ਜੇ ਰਿਮੇ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਥਣਾਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਮਚੇਤ ਨਹੀਂ, ਧਰ ਮਗਰੋਂ ਜਾਣ ਜਾਵੇ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਨਾਧਾਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਫੁਹ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਮੀ ਹੋਵੇਗਾ।

੪ “ਜਾਂ ਹੋ ਮੱਦਦਾ ਆਦਮੀ ਰੋਈ ਰਮਮ ਜਲਦੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਵੇ ਇਹ ਮਾਥਤ ਰਰਨ ਲਈ ਰਿ ਉਹ ਮੱਚ ਰਹਿ ਜਿਗ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਨਤੀਜਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਥੁਰਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਰਦਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਰਹੇ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਰੀ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੋਮੀ ਥਣ ਜਾਂਦਾ। ੫ ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਵੀ ਦੋਮ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਰਹੇ, ਉਸ ਨੂੰ, ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਗਲਤ ਰੀਤਾ ਹੈ ਰਬੁਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੬ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਾਧ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਲੇਲੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਬੱਰਰੀ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਉਸ ਵਿਯਰਤੀ ਦੇ ਧਾਧ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਥਲੇ ਧਰਮਚਿਤ ਰਹੇਗਾ।

੭ “ਜੇ ਉਸ ਖੰਦੇ ਤੋਂ ਲੇਲਾ ਜਾਂ ਬੱਰਰੀ ਨਾ ਮਰਦੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਦੋ ਖੁੰਗੀ ਜਾਂ ਦੋ ਜਵਾਨ ਰਬੂਤਰ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਧਾਧ ਲਈ ਦੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਖੰਡੀ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਹੋਵੇ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ। ੮ ਉਹ ਖੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਰੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। ਧਹਿਲਾਂ, ਜਾਜਰ ਇੱਕ ਖੰਡੀ ਨੂੰ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਵੇਗਾ। ਜਾਜਰ ਖੰਡੀ ਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਗਿੱਚੀ ਤੋਂ ਤੋੜ ਦੇਵੇਗਾ। ਧਰ ਜਾਜਰ ਖੰਡੀ ਨੂੰ ਗਿਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੰਡੇਗਾ। ੯ ਜਾਜਰ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਖੂਨ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਛਿੜ੍ਹੇਗਾ ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਧਾਰੀ ਦਾ ਖੂਨ ਜਗਵੇਦੀ

ਦੇ ਥੜੇ ਉੱਤੇ ਡੋਲੇਗੇ। ਇਹ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ।^{੧੦} ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਦੂਮਰਾ ਖੰਛੀ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਆਨੁਮਾਰ ਭੇਟ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ, ਉਸ ਦੇ ਰੀਤੇ ਧਾਥਾਂ ਤੋਂ ਖਾਰ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।

੧੧ "ਜੇ ਉਸ ਖੰਦੇ ਤੋਂ ਦੇ ਖੁੰਗੀ ਜਾਂ ਦੇ ਰਬੂਤਰ ਨਾ ਮਰਦੇ ਹੋਣ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਮੈਂਦੇ ਦੇ ੮ ਰੱਖ ਲਿਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂਦੇ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਲੋਘਾਨ ਨਹੀਂ ਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ।^{੧੨} ਉਹ ਮੈਂਦਾ ਜਾਜਰ ਰੋਲ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਜਾਜਰ ਉਸ ਮੈਂਦੇ ਦੀ ਇੱਕ ਖੁੰਠੀ ਭਰੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਮੈਂਦੇ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ।^{੧੩} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਖਾਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਹਿੰਮਾ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ ਉਹ ਜਾਜਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

੧੪ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "੧੫ "ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀਆਂ ਯਵਿੰਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਆਚਨਚੇਤ ਰੋਈ ਗਲਤ ਗੱਲ ਰਹ ਬੈਠੇ। ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਨੁਰਮ ਵਾਲਾ ਭੇਡੂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਰਾਹੀ ਨਾਥ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭੇਡੂ ਦੀ ਰੀਮਤ ਨਿਸਚਿਤ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੧੬} ਉਸ ਨੂੰ ਯਵਿੰਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ੀ ਰਹਨੀ ਧਵੇਗੀ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਲਈਆਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਯੰਜਵਾਂ ਹਿੰਮਾ ਜੋੜ ਕੇ, ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਉਸ ਵਿਆਰਤੀ ਲਈ ਦੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਭੇਡੂ ਨਾਲ ਧਰਮਚਿਤ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੧੭ "ਜੇ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਧਾਥ ਰਹਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਇੱਕ ਗੱਲ ਰਹਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਨਾ ਰਹਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਖੰਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਉਹ ਦੋਮੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਧਾਥ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰਬੂਲ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੧੮} ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਨੁਰਮ ਅਤੇ ਜਾਜਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰੀਤੀ ਗਈ ਰੀਮਤ ਦਾ ਭੇਡੂ ਉਸ ਰੋਲ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਭੇਡੂ ਦੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰ ਉਸ ਖੰਦੇ ਲਈ ਉਸ ਧਾਥ ਖਾਤਰ ਧਰਮਚਿਤ ਰਹੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਅਨਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।^{੧੯} ਇਹ ਦੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਦੋਮੀ ਹੈ।"

ਬਾਰੀ ਧਾਥਾਂ ਲਈ ਦੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ

੬ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ "ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਇੱਕ ਧਾਥ ਰਹੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ

ਖਿਲਾਫ਼ ਰੁਝ ਗਲਤ ਰਹੇ: ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਰਿਮੇ ਜਮਹਾਂ ਰਹਾਈ ਹੋਈ ਰਰਮ *ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਖੋਲ ਮੌਰਦਾ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ। ਜਾਂ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਰਿਮੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਚੁਰਾ ਲਵੇ। ਜਾਂ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਵੇ।^੩ ਜਾਂ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਰਿ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀ ਗੁਆਂਢੀ ਹੋਈ ਰਿਮੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਖੋਲੇ। ਜਾਂ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਰਾਮੇ ਬਾਰੇ ਝੂਠੀ ਮੱਧ ਖਾਏ ਜਾਂ ਉਹ ਰੋਈ ਹੋਰ ਧਾਥ ਰਹੇ।^੪ ਜੇ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਗੱਲ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਖੰਦਾ ਧਾਥ ਦਾ ਦੋਮੀ ਹੈ। ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਵਾਧਮ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਚੋਰੀ ਰੀਤੀ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਲਿਆ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਨੇ ਅਮਾਨਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਜਾਂ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਖੋਲਿਆ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜੇ ਵੀ ਝੂਠੀ ਮੱਧ ਖਾਧੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਯੁਰੀ ਰੀਮਤ ਵਿੱਚ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਯੰਜਵਾਂ ਹਿੰਮਾ ਵੱਧ ਜਮਹਾਂ ਰਹੇ ਆਦਾ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਧੈਮਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਧਣਾ ਦੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ, ਉਸ ਦੇ ਅਮਲੀ ਮਾਲਰ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੬ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਰੋਲ ਆਧਣੀ ਦੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਇੰਜੜ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੇਨੁਰਮ ਭੇਡੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨੇ ਹੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿੰਨਾ ਜਾਜਰ ਆਖੇ। ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਦੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗੀ।^੭ ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਆਰਤੀ ਲਈ ਧਰਮਚਿਤ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹੇ ਉਹ ਦੋਮੀ ਬਣਿਆ ਮੀ ਮਾਫ਼ ਰਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।"

ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ

੮ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੯ "ਹਾਨੂ ਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯੁੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਦਿਉ; ਇਹ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਬਿਧੀ ਹੈ। ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਮਾਰੀ ਰਾਤ, ਮਵੇਰ ਹੋਣ ਤੀਰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਅੱਗ ਬਲਦੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੧੦} ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਆਧਣਾ ਲਿਨਨ ਦਾ ਰੱਛਾ ਅਤੇ ਲਿਨਨ ਦਾ ਚੋਲਾ ਧਰਿਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਮੜਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਬਚੀ ਹੋਈ ਰਾਥ ਚੁੱਕ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਰਾਥ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਧਾਮੇ ਤੇ ਧਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੧੧} ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਉਸ ਵਸਤਰ ਉਤਾਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤਰ ਖਾਰੇ ਉਹ ਰਾਥ ਚੁੱਕੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁੱਧ ਥਾਂ ਤੇ ਲੈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੧੨} ਧਰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਅੱਗ ਬਲਦੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਝਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹਰ ਮਵੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜਾਂ ਧਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁੱਧ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਚਰਬੀ ਮਾੜ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੧੩} ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ

*੬:੨ ਜਮਹਾਂ ਰਹਾਈ ਹੋਈ ਰਰਮ ਮੂਲਆਰਥ, "ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣਾ" "ਜਾਂ ਜਮਾਨਤ"।

ਅੱਗ ਬਿਨਾ ਰੁਕੇ ਬਲਦੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਦੇ ਵੀ ਬੁਝਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ

੧੪ “ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦਾ ਨੇਮ ਇਹ ਹੈ; ਗਾਯੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਇਸ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਅਗੇਵਾਹ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ। ੧੫ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਂਦੇ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁੱਟੀ ਭਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਝ ਤੋਲ ਆਉਣੇ ਮਾਰਾ ਲੇਬਾਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਆਦਾਗਰ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਖਰਮੰਨ ਰਹੇਗੀ।

੧੬ “ਗਾਯੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚੀ ਹੋਈ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਹੈ। ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਇਹ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਿਗੜੇ ਵਿੱਚ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੧੭ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਖਮੀਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ, ਮੈਨੂੰ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਦੋਸ ਦੀ ਭੇਟ ਵਾਂਗ ਅੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ। ੧੮ ਗਾਯੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਨਰ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਖੀੜੀਆਂ ਲਈ ਮਦਾ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਨੇਮ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੇਟਾਂ ਨੂੰ ਫੁਹੁਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।”

ਜਾਜਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ

੧੯ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨੦ “ਇਹ ਉਹ ਭੇਟ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਗਾਯੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਉਸ ਦਿਨ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਗਾਯੂਨ ਨੂੰ ਖਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਮਮਗ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ੮ ਰੱਖ ਮੈਂਦੇ ਦੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। (ਇਹ ਨਿਅਮਿਤ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ।) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਸਵੇਰੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਧਾ ਸਾਮ ਨੂੰ। ੨੧ ਮੈਂਦੇ ਵਿੱਚ ਤੋਲ ਮਿਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤਵੇ ਉੱਤੇ ਖਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਖੱਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਹ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਸ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਰਹ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਖਰਮੰਨ ਰਹਦੀ ਹੈ।

੨੨-੨੩ “ਉਸ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਗਾਯੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਯੂਨ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਭੇਟ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੇਮ ਮਦਾ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਜਾਜਰ ਦੀ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ

ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ।”

ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਬਿਧੀ

੨੪ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨੫ “ਗਾਯੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖ; ਇਹ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਬਿਧੀ ਹੈ। ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿੱਥੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ। ੨੬ ਜਿਹੜਾ ਜਾਜਰ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਹਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਿਗੜੇ ਵਿੱਚ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੭-੨੮ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਮਾਮ ਨੂੰ ਫੁਹੁਣਾ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਜਾਂ ਚੀਜ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

“ਜੇਰ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਖੂਨ ਵੀ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਰੱਖੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪੈ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਧੋ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵਿੱਚ ਉਬਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਬਰਤਨ ਨੂੰ ਭੰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਉਬਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਭਾਂਡੇ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਹੰਘਾਲ ਕੇ ਧੋ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੨੯ “ਜਾਜਰ ਦੇ ਅਰ ਦਾ ਰੋਟੀ ਵੀ ਆਦਮੀ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਖਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ। ੩੦ ਖਰ ਜੇ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਖੂਨ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ ਅਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਖਰਾਮਚਿਤ ਰਹਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਮੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੋਸ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ

੧ “ਦੋਸ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਇਹ ਹਨ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ। ੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਉਸੇ ਥਾਂ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਦੋਸ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਸਾਰੀਂ ਥਾਮੀਂ ਡੋਲ੍ਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੩ “ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਦੋਸ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਸਾਰੀ ਚਰਬੀ ਭੇਟ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਚਰਬੀ ਵਾਲੀ ਖੂਫ ਅਤੇ ਉਹ ਚਰਬੀ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਭੇਟ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੪ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਜਣ ਵਾਲੀ ਖੂਠ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਥਾਮੇ ਦੀ ਚਰਬੀ ਅਤੇ ਰਲੇਜੀ ਦੇ ਚਰਬੀ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਟ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ੫ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਸਾਰੀ ਭੇਟ ਰੀਤਾ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੋਸ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ।

੬ “ਜਾਜ਼ਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਨਰ ਬੰਦਾ ਦੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਖਾ ਮੱਰਦਾ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਯਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੭ ਦੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਯਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਵਰਗੀ ਹੀ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਆਮੂਲ ਇੰਚੇ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਜਾਜ਼ਰ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਭੋਜਨ ਲਈ ਖਾਮ ਯਰਾਥਤ ਰਹੇਗਾ। ੮ ਗੁਣ ਯੂਰੀ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਖਾਰੇ; ਜਿਹੜਾ ਜਾਜ਼ਰ ਯੂਰੀਆਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਖੱਲ ਵੀ ਯਰਾਥਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੯ ਹਰ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਜਿਹੜੀ ਜਾਜ਼ਰ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਇੰਚਲੇ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਾਜ਼ਰ ਉਨਹਾਂ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਨੂੰ ਯਰਾਥਤ ਰਹੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਧਤੀਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਵੇ ਉੱਤੇ ਧਰਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ੧੦ ਯਰ ਹਰ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਜੇ ਸੁੱਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤੇਲ ਨਾਲ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਇਸ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਰਹਨਗੇ।

ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ

੧੧ “ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਇਹ ਬਿਧੀ ਹੈ ਜੇ ਕੇ ਵੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਯਗੇਵਾਹ ਲਈ ਲਿਆ ਮੱਰਦਾ ਹੈ; ੧੨ ਜੇਰਰ ਉਹ ਯੰਨਵਾਰ ਲਈ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਲਿਆਉਂਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਤੇਲ ਨਾਲ ਮਿਲੀ ਬੋਖਮੀਰੀ ਹੋਈ, ਬੋਖਮੀਰੀਆਂ ਮਠੀਆਂ ਉੱਤੇ ਤੇਲ ਖਾਰੇ ਆਤੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਮੈਂਦੇ ਦੇ ਕੇਰ ਵੀ ਲਿਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੧੩ ਯੰਨਵਾਰ ਦੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਸ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੂੰ ਧਤੀਰੀ ਹੋਈ ਦੇ ਕੇਰ ਲਿਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੧੪ ਯਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਇਨਹਾਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਉਸ ਜਾਜ਼ਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਖੂਨ ਡੋਲਦਾ ਹੈ। ੧੫ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਖਾਮ ਜਿਹੜਾ ਯੰਨਵਾਰ ਜਾਹਰ ਰਹਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਖਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਾਮ ਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਆਗਲੀ ਸਵੇਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

੧੬ “ਜੇਰਰ ਉਸਦੀ ਭੇਟ ਰਿਸੇ ਖਾਮ ਮੱਗ ਜਾਂ ਸਵੈਇੰਡਿਤ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਰਾਹਣ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਲੀ ਉਸੇ ਦਿਨ ਖਾਧੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਬਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਖਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ੧੭ ਯਰ ਜੇ ਇਸ ਬਲੀ ਦਾ ਖਾਮ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਵੀ ਬਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੮ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਆਥਣੀ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਹੋਇਆ ਖਾਮ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਬਲੀ ਮੰਚੂਰਮੁਦਾ ਨਹੀਂ ਮਥੜੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਖਿਨਾਉਣੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਹ ਆਥਣੇ ਰੀਤੇ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੯ “ਇਹ ਵੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਖਾਮ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਈ ਨਾਥਾਰ ਮੈਯ ਛੂਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖਾਮ ਨੂੰ ਆੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਹੈ। ਹਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਖਾਰ ਹੈ ਉਹ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਖਾਮ ਖਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ੨੦ ਯਰ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਨਾਥਾਰ ਹੈ ਆਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਉਹ ਖਾਮ ਖਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਯਗੇਵਾਹ ਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਥਣੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਛੇਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੨੧ “ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਨਾਥਾਰ ਹੈ, ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੇ ਰਿਸੇ ਮਨੁੱਖੀ ਨਾਥਾਰਤਾ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਨਾਥਾਰਤਾ ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਖਿਰਣਾਯੋਗ ਧਰਾਣੀ ਦੀ ਨਾਥਾਰਤਾ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲਿਆ, ਆਤੇ ਜੇਰਰ ਉਹ ਯਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਖਾਮ ਖਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੨੨ ਯਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਖਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨੩ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਥ; ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਾਵਾਂ, ਭੇਡਾਂ ਜਾਂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਨਹੀਂ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ੨੪ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਆਜਿਹੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਚਰਬੀ ਵਰਤ ਮੱਰਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਆਥਣੇ-ਆਥ ਮਰ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੇ ਖਾਮ ਮੁੱਟਿਆ ਹੋਵੇ। ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਖਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ੨੫ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਯਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਆੱਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਭੇਟ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਚਰਬੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੨੬ “ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੇ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਵੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਸੇ ਵੀ ਖੰਛੀ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਖੂਨ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੨੭ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਖੂਨ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਹਿਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਬਿਧੀਆਂ

੨੮ ਯਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਖਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨੯ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਥ; ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਯਗੇਵਾਹ ਲਈ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਉਸ ਸੁਗਾਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਯਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇਵੇ। ੩੦ ਸੁਗਾਤ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਆੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਗਾਤ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਆਥਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜਕੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਸੀਨਾ ਆਤੇ ਚਰਬੀ ਜਾਜ਼ਰ ਕੋਲ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੀਨੇ ਨੂੰ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਥਰ ਉੱਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਹਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗੀ। ੩੧ ਛੇਰ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਚਰਬੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯਰ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਸੀਨਾ ਗਾਹੂਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ੩੨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਮੱਜੀ ਲੱਤ ਵੀ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੩੩ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਮੱਜੀ ਲੱਤ ਉਸ ਜਾਜ਼ਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜਾ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਖੂਨ ਆਤੇ ਚਰਬੀ ਭੇਟ ਰਹਦਾ ਹੈ। ੩੪ ਮੈਂ (ਯਗੇਵਾਹ) ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਹਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਸੀਨਾ ਲੈ ਰਿਗਾ ਹਾਂ ਆਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਮੱਜੀ ਲੱਤ ਲੈ ਰਿਗਾ ਹਾਂ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਾਹੂਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੇ ਰਿਗਾ ਹਾਂ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨੇਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

^{੩੪} ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਉਹ ਅੰਗ ਹਨ ਜੋ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਜਾਜਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਬਲੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ^{੩੫} ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਜਾਜਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਅੰਗ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਅੰਗ ਗਮੇਸਾ ਹੀ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

^{੩੬} ਇਹ ਬਿਧੀਆਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਯਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਖਾਧ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਵੇਸ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀਖਿਆ ਚੜ੍ਹਾਇਆਂ ਬਾਧੇ ਹਨ। ^{੩੭} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਬਿਧੀਆਂ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਮੀਨਾਈ ਪਰਬਤ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਬਿਧੀਆਂ ਉਸ ਦਿਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੀਨਾਈ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਲੈਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਮੁਸਾ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

^੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^੨ “ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਸਤਰਾਂ, ਮਮਗ ਵਾਲੇ ਤੇਲ, ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਬਲਦ ਦੇ ਭੇਡੂਆਂ ਅਤੇ ਪਤੀਲੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਟੋਰੀ ਸਮੇਤ ਨਾਲ ਲੈ। ^੩ ਅਤੇ ਫੇਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਪਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਤੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰ।”

^੪ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਪਰਵੇਸ ਕੋਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ^੫ ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

^੬ ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਤਾ। ^੭ ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਹੀ ਹੋਈ ਕਮੀਜ਼ ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਪਹਿਨਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੱਕ ਦੁਆਲੇ ਪੇਟੀ ਬੰਨ੍ਹੀ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਚੋਲਾ ਪਹਿਨਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਉਸ ਨੇ ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਏਫੇਦ ਪਹਿਨਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਕਮਰਬੰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ^੮ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਪਹਿਨਾਇਆ ਅਤੇ ਮੀਨੇ-ਬੰਦ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਉਹੀਮ ਅਤੇ ਤੰਬੀਮ ਪਾਏ। ^੯ ਉਸ ਨੇ ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਯਾਮਾਮਾ ਵੀ ਸੁੱਢਿਆ ਅਤੇ ਯਾਮਾਮੇ ਦੇ ਅੰਗਲੇ ਧਾਸੇ ਇੱਕ ਸੋਨੇ ਦੀ ਖੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹੀ। ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਤਾਜ ਹੈ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਹ ਉਥੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

^{੧੦} ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਮਮਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਛਿੜਕਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ

ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੧} ਉਸ ਨੇ ਮਮਗ ਵਾਲਾ ਕੁਝ ਤੇਲ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਾਰੇ ਸੰਦਾਂ ਅਤੇ ਪਲੇਟਾ ਉੱਤੇ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਛਿੜਕਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਤੇਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹੱਦ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਚੌਕੀ ਉੱਤੇ ਵੀ ਛਿੜਕਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੨} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮਮਗ ਵਾਲਾ ਕੁਝ ਤੇਲ ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਡੋਲਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਮਮਗ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੩} ਫੇਰ ਉਹ ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਪੁਠਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਲੇ ਪੇਟੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਟੋਪੀਆਂ ਪਾਈਆਂ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।

^{੧੪} ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਬਲਦ ਲਿਆਂਦਾ। ਗਾਹੂਨ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਬਲਦ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰੱਖੇ। ^{੧੫} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਬਲਦ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਇਸਦਾ ਖੂਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਗਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖੂਨ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਕੋਨਿਆਂ ਤੇ ਲੇਪ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੬} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਕੁਝ ਉੱਤੇ ਖੂਨ ਡੋਲਿਆ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਲਾਇਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੭} ਉਸ ਨੇ ਬਲਦ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰੀ ਚਰਬੀ, ਕਲੋਸੀ ਦਾ ਚਰਬੀ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਗਾਂ ਗੁਰਦਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰਲੀ ਚਰਬੀ ਲਈ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜਿਆ। ^{੧੮} ਪਰ ਮੁਸਾ ਬਲਦ ਦੀ ਚਮੜੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਹੋਇਆ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਹਿਦ ਖੁੰਗਰ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਥੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

^{੧੯} ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਭੇਡੂ ਨੂੰ ਲੈ ਆਇਆ। ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਭੇਡੂ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖੇ। ^{੨੦} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਭੇਡੂ ਨੂੰ ਜਿਬਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਮਾਰੀ ਧਾਸੀ ਛਿੜਕ ਦਿੱਤਾ। ^{੨੧-੨੨} ਮੁਸਾ ਨੇ ਭੇਡੂ ਦੇ ਟੋਟੇ ਕੀਤੇ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਅੰਦਰਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਾਫ ਕੀਤਾ। ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਖੂਰੇ ਭੇਡੂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਸਿਰੀ, ਟੁਕੜਿਆਂ ਅਤੇ ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਮਾੜਿਆ। ਇਹ ਅੱਗ ਨਾਲ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਪਰਮੰਨ ਕੀਤਾ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਥੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।

^{੨੩} ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਦੂਸਰੇ ਭੇਡੂ ਨੂੰ ਲਿਆਇਆ। ਇਸ ਭੇਡੂ ਨੂੰ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮਮਗ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ

*੮:੧੫ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ... ਸੁੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ, “ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।”

†੮:੧੫ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ... ਲਾਇਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਅਰਥ, “ਉਸਨੇ ਬਲੀਆਂ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।”

ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਭੇਡੂ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰੱਖੇ।^{੨੩} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਭੇਡੂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਇਸਦਾ ਕੁਝ ਖੂਨ ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਸੱਜੇ ਵੱਲ ਦੀ ਖਿਯਲੀ ਉੱਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਖੈਰ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਉੱਤੇ ਲਾਇਆ।^{੨੪} ਫੇਰ ਉਹ ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਇਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖੂਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਜੇ ਵੱਲ ਦੀਆਂ ਖਿਯਲੀਆਂ ਉੱਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਅੰਗੂਠਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਜੇ ਖੈਰਾਂ ਦੇ ਅੰਗੂਠਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਇਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਆਮੇ-ਯਾਮੇ ਖੂਨ ਡੋਲਿਆ।^{੨੫} ਮੁਸਾ ਨੇ ਚਰਬੀ ਲਈ, ਚਰਬੀ ਵਾਲੀ ਯੂਫ, ਅੰਦਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਚਰਬੀ, ਰਲੇਜੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਚਰਬੀ, ਦੋਵੇਂ ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਅਤੇ ਸੱਜਾ ਖੱਟ ਲਿਆ।^{੨੬} ਯਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਟੋਰੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰੋਟੀ ਲਈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਰੋਟੀ ਤੇਲ ਨਾਲ ਚੋਖੜੀ ਹੋਈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਯਤੀਰੀ ਮਠੀ ਲਈ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ ਉਹ ਟੁਕੜੇ ਭੇਡੂ ਦੇ ਸੱਜੇ ਖੱਟ ਅਤੇ ਚਰਬੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ।^{੨੭} ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਧਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗਿਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਜੋਂ ਗਿਲਾਇਆ।^{੨੮} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਧਮ ਲੈ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾੜਿਆਂ। ਇਹ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮਸਗ ਵਰਨ ਲਈ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਮੀ। ਇਹ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਮੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਖਰਮੰਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।^{੨੯} ਮੁਸਾ ਨੇ ਮੀਨਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਗਿਲਾਇਆ। ਇਹ ਮੁਸਾ ਦਾ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਮਸਗ ਵਰਨ ਦੀ ਰਸਮ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਮੀ। ਇਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਰੀਤਾ ਮੀ।

^{੩੦} ਮੁਸਾ ਨੇ ਕੁਝ ਕੁ ਮਸਗ ਵਰਨ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਪਰਲਾ ਕੁਝ ਖੂਨ ਲਿਆ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਵਸਤਰਾਂ ਉੱਤੇ ਛਿੜਕਿਆ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਸਤਰਾਂ ਉੱਤੇ ਛਿੜਕਿਆ। ਜਿਹੜੇ ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਗਾਹੂਨ, ਉਸ ਦੇ ਵਸਤਰਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਵਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

^{੩੧} ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ, ਗਾਹੂਨ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ।” ਇਸ ਲਈ ਰੋਟੀਆਂ ਵਾਲੀ ਟੋਰੀ ਅਤੇ ਜਾਜਰ ਚੁਨਣ ਦੀ ਰਸਮ ਦਾ ਮਾਮ ਲੈ ਲਵੇ। ਉਸ ਮਾਮ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਖਰਵੇਸ਼ ਵੇਲੇ ਉਥਲਾ ਅਤੇ ਮਾਮ ਤੇ ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਖਾਉ।^{੩੨} ਜੇ ਮਾਮ ਜਾਂ ਰੋਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਬਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿਉ।^{੩੩} ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਨਣ ਦੀ ਰਸਮ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ

ਤੱਕ ਚੱਲੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮਾਮਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦਾ ਖਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।^{੩੪} ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅੱਜ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖਰਮਚਿਤ ਵਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।^{੩੫} ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਦਿਨ ਗਾਤ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਖਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣਾ ਖਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਰ ਜਾਉਗੇ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।”

^{੩੬} ਇਸ ਲਈ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।

ਅਗੇਵਾਹ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਖਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ

੯ ^੧ ਅੱਠਵੇਂ ਦਿਨ, ਮੁਸਾ ਨੇ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦਿਆ।^੨ ਮੁਸਾ ਨੇ ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਕ ਬਲਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭੇਡੂ ਲਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਬਲਦ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਭੇਡੂ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰੇ।^੩ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ, ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਇੱਕ ਬੱਕਰਾ ਲਵੇ ਅਤੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਛਾ ਅਤੇ ਲੋਲਾ ਲਵੇ। ਵੱਛਾ ਅਤੇ ਲੋਲਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਹੋਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।^੪ ਮੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਇੱਕ ਬਲਦ ਤੇ ਭੇਡੂ ਲਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਗੁਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਲਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰੇ। ਰਿਉਰਿ ਅੱਜ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਗਮਣੇ ਆਵੇਗਾ।”

^੫ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵੇਲੇ ਆ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਿਆਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ।^੬ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਵਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਖਰਤਾਖ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ।”

^੭ ਤਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ, “ਜਾ, ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਜਗਵੇਦੀ ਵੇਲੇ ਜਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਲਈ ਖਰਮਚਿਤ ਕਰ। ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਲੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖਰਮਚਿਤ ਕਰ।”

^੮ ਇਸ ਲਈ ਗਾਹੂਨ ਜਗਵੇਦੀ ਵੇਲੇ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਬਲਦ ਨੂੰ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਜਿਥਗ ਰੀਤਾ। ਇਹ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮੀ।^੯ ਫੇਰ ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਖੂਨ ਗਾਹੂਨ ਵੇਲੇ ਲਿਆਂਦਾ। ਗਾਹੂਨ ਨੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਉਗਲੀ ਡੁਬੋਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਰਿਨਾਰਿਆਂ ਉੱਤੇ

ਨਾਇਆ। ਫੇਰ ਗਾਨੂਨ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਥੜੇ ਉੱਤੇ ਖੂਨ ਡੋਲਾ ਦਿੱਤਾ।^{੧੦} ਉਸ ਨੇ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਤੋਂ ਚਰਬੀ, ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਰਲੋਜੀ ਦਾ ਚਰਬੀ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਉਮੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਖੂਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।^{੧੧} ਫੇਰ ਗਾਨੂਨ ਨੇ ਮਾਮ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਘਾਗਰ ਅੱਗ ਉੱਤੇ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੨} ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਉਸ ਨੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ। ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਾਨੂਨ ਰੋਲ ਖੂਨ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਡੋਲਾ ਦਿੱਤਾ।^{੧੩} ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਸਿਰੀ ਅਤੇ ਟੁਰੜੇ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਫੇਰ ਗਾਨੂਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ।^{੧੪} ਗਾਨੂਨ ਨੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਈ ਨਾਲ ਧੋਤਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਪਰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੫} ਫੇਰ ਗਾਨੂਨ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਲਿਆਂਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਖੱਰਗਾ ਮਾਰਿਆ ਜਿਹੜਾ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਖਗਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਖਾਧ ਲਈ ਖੱਰਗਾ ਭੇਟ ਰੀਤਾ।^{੧੬} ਉਸ ਨੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲਿਆਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਮੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੇਟ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।^{੧੭} ਉਸ ਨੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਲਿਆਂਦੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁੱਠ ਭਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਦੀ ਰੋਜਾਨਾ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਨਾਲ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੮} ਗਾਨੂਨ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬਲਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭੇਡੂ ਵੀ ਮਾਰਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਉਸ ਰੋਲ ਖੂਨ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਡੋਲਾ ਦਿੱਤਾ।^{੧੯} ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਉਸ ਰੋਲ ਬਲਦ ਅਤੇ ਭੇਡੂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਵੀ ਲਿਆਏ। ਉਹ ਮੇਟੀ ਯੂਫ, ਅੰਦਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਤੋਂ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਚਰਬੀ, ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਰਲੋਜੀ ਦਾ ਚਰਬੀ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆਏ।^{੨੦} ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਚਰਬੀ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲਦ ਅਤੇ ਭੇਡੂ ਦੇ ਮੀਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਧਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਚਰਬੀ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜਿਆ।^{੨੧} ਉਸ ਨੇ ਮੀਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਖੱਟਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਅੱਗੇ ਗਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਖੂਮਾ ਦੇ ਆਦੇਮ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਲਾਇਆ।

^{੨੨} ਫੇਰ ਗਾਨੂਨ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਉੱਠਾਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਗਾਨੂਨ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ, ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾ ਗਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰ ਆਇਆ।

^{੨੩} ਖੂਮਾ ਅਤੇ ਗਾਨੂਨ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਉਹ ਘਾਗਰ ਨਿਰਲੇ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦਿੱਤੀ। ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਖਰਤਾ ਖਾਧੇ ਲੋਰਾਂ ਮਾਗਮਠੇ ਖਰਗਟ ਹੋਇਆ।

^{੨੪} ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗ ਘਾਗਰ ਆਈ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਪਰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਮਭੂਗ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਏ ਅਤੇ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਝਰ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ।

ਖਰਮੇਸੁਰ ਨਾਦਾਥ ਅਤੇ ਅਥੀਗੂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਦਾ

੧੦ ਫੇਰ ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਨਾਦਾਥ ਅਤੇ ਅਥੀਗੂ ਨੇ ਖਾਧ ਰੀਤਾ। ਗੁਰਦ ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣਾ ਯੁਧਦਾਨ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਖਾਰੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਯੁਧ ਖਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਅੱਗੇ ਅਜੀਬ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੱਗ ਭੇਟ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਅੱਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ।^੨ ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗ ਆਈ ਅਤੇ ਨਾਦਾਥ ਅਤੇ ਅਥੀਗੂ ਨੂੰ ਭਮਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਠੇ ਮਰ ਗਏ।

^੩ ਤਾਂ ਖੂਮਾ ਨੇ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਜਿਹੜੇ ਜਾਜਰ ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਠੇ ਮਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ਗਾਨੂਨ ਚੁੱਧ-ਚਾਧ ਸੀ।

^੪ ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਚਾਚੇ ਉਜਿਏਲ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਸਨ। ਉਹ ਸਨ ਮੀਸਾਏਲ ਤੇ ਇਲਜਫਾਨ। ਖੂਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਜਾਓ। ਆਪਣੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਂ ਚੁੱਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਘਾਗਰ ਲੈ ਜਾਓ।”

^੫ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੀਸਾਏਲ ਤੇ ਇਲਜਫਾਨ ਨੇ ਖੂਮਾ ਦਾ ਆਦੇਮ ਮੰਨਿਆ। ਉਹ ਨਾਦਾਥ ਅਤੇ ਅਥੀਗੂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਮੀਜਾਂ ਤੋਂ ਚੁੱਕੇ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਘਾਗਰ ਲੈ ਗਏ।

^੬ ਤਾਂ ਖੂਮਾ ਨੇ ਗਾਨੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਦੂਸਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਅਲਯਾਜਾਰ ਅਤੇ ਈਬਮਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਖੂਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਣੀ। ਆਪਣੇ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਖਾੜਨੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਵਾਲ ਨਹੀਂ ਫੇਰਨੇ। ਆਪਣੀ ਉਦਾਸੀ ਨਾ ਦਰਸਾਉਣੀ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰੇ ਜਾਊਗੇ। ਅਗੇਵਾਗ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਤੇ ਕਰੋਧਦਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸਤੇਦਾਰ ਹਨ-ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਨਾਦਾਥ ਅਤੇ ਅਥੀਗੂ ਨੂੰ ਮਾੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਕੇ ਗਏ।^੭ ਖਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਖਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚੱਲੇ ਚਾਉਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਜਾਊਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਮਸਗ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਗਾਨੂਨ, ਅਲਯਾਜਾਰ ਅਤੇ ਈਬਮਾਰ ਨੇ ਖੂਮਾ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ।

^੮ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਆਉ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਨਾ ਜਾਂ ਥੀਯਰ ਨਹੀਂ ਖੀਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੀਊਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਜਾਊਗੇ। ਇਹ ਕਾਨੂਨ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਖੀਊਗੀਆਂ ਤੀਰ ਗਮੇਸਾ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।^{੧੦} ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਈਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਖਵਿੱਤਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਾਧਾਕਟ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਖਾਰ ਅਤੇ

ਨਾਧਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਨ, ਮਾਫ ਫਰਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ੧੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਣੇ ਨੇਮ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ, ਅਤੇ ਮੁਮਾ ਨੇ ਇਹ ਨੇਮ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ। ਗਾਰੂਨ, ਤੈਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਨੇਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”
 ੧੨ ਗਾਰੂਨ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ ਮਨ, ਅਲਯਾਜ਼ਰ ਅਤੇ ਈਬਮਾਰ ਜਿਹੜੇ ਗਲੇ ਜਿਉਂਦੇ ਮਨ। ਮੁਮਾ ਨੇ ਗਾਰੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾਝੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਬਚ ਗਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਭੇਟ ਅੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ। ੧੩ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਭੇਟ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਤੇਰੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਖਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਰਿਮੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ੧੪ “ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੂੰ, ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਧੀਆਂ ਗਿਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀਨਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੱਟ ਖਾ ਮੱਰਦੀਆਂ ਗਨ। ਖਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਮਾਫ ਮਥਾਨ ਤੇ ਖਾਣਾ ਖਵੇਗਾ। ਰਿਉਰਿ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ੧੫ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ, ਮਾਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚਰਬੀ ਮਮੇਤ, ਮੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਖੱਟ ਅਤੇ ਗਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਮੀਨਾ ਲਿਯਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਗਿਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਬਲੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਗਮੇਮਾ ਤੇਰਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਹਾ ਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ।”
 ੧੬ ਮੁਮਾ ਨੇ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ, ਖਰ ਇਹ ਧਗਿਲਾਂ ਹੀ ਮਝ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਹ ਗਾਰੂਨ ਦੇ ਦੂਮਰੇ ਖੁੱਤਰ, ਅਲਯਾਜ਼ਰ ਅਤੇ ਈਬਮਾਰ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ੧੭ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਰਿਉ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ? ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਧਾਥ ਲੈਣ ਲਈ, ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਧਰਾਮਚਿਤ ਰਹਨ ਲਈ, ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੧੮ ਬੱਚੇ ਦਾ ਖੂਨ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਲਿਯਾਂਦਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।”
 ੧੯ ਖਰ ਗਾਰੂਨ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਦੇਖੋ, ਅੱਜ ਉਹ ਆਖਣੀ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਖਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਹੈ ਰਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਰੀ ਵਾਧਰਿਆ ਹੈ। ਰੀ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਖਰਮੰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਖਾ ਲਈ? ਨਹੀਂ।”

੨੦ ਜਦੋਂ ਮੁਮਾ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮੰਨ ਗਿਆ।

ਮਾਮ ਖਾਣ ਬਾਰੇ ਨੇਮ

੧੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਤੇ ਗਾਰੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 ੧ “ਇਸਗਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ; ਇਹ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਗਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਹੋ; ੨ ਜੇ ਰਿਮੇ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਖੁਰ ਦੇ ਗਿਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਟੇ ਹੋਏ ਗਨ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਜੁਗਾਲੀ ਵੀ ਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਮਾਮ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਹੋ।

੩-੬ “ਰੁਝ ਜਾਨਵਰ ਜੁਗਾਲੀ ਰਦੇ ਗਨ, ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਰ ਖਾਟੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਉ। ਉਠ, ਖਗਾਝੀ ਬਿੱਚੂ ਅਤੇ ਖਰਗੇਮ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਾਧਾਰ ਗਨ। ੭ ਸੂਰਾਂ ਦੇ ਖੁਰ ਤਾਂ ਹੁੰਦੇ ਗਨ ਜੇ ਦੇ ਗਿਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਗਨ, ਖਰ ਉਹ ਜੁਗਾਲੀ ਨਹੀਂ ਰਦੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਾਧਾਰ ਗਨ। ੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮ ਨਾ ਖਾਉ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਰਦਾ ਮਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਛੁਹੋ ਵੀ ਨਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਾਧਾਰ ਗਨ।

ਮਮੁੱਦਰੀ ਭੋਜਨ ਬਾਰੇ ਬਿਧੀਆਂ

੯ “ਜੇ ਰੋਈ ਜਾਨਵਰ ਮਮੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਖੰਭ ਅਤੇ ਛਿਲਰੇ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ੧੦-੧੧ ਖਰ ਜੇ ਰੋਈ ਵੀ ਜਾਨਵਰ ਜਾਂ ਰੋਈ ਹੋਰ ਜਿਉਂਦਾ ਖਗਾਝੀ ਜੇ ਮਮੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ *ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੰਭ ਅਤੇ ਚਾਨੇ ਨਾ ਹੋਣ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਮੁਰਦਾ ਮਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾ ਛੁਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੧੨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਖਾਣੀ ਦੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਜਿਸਦੇ ਖੰਭ ਤੇ ਛਿਲਰੇ ਨਾ ਹੋਣ, ਅਜਿਹਾ ਜਾਨਵਰ ਮਮਝੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ, ਖਰਮੇਸੁਰ ਬੁਰਾ ਆਖਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਖੰਭੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

੧੩ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੰਭੀਆਂ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਣ ਲਈ ਬੁਰਾ ਜਾਨਵਰ ਮਮਝੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਵੀ ਖੰਭੀ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਉ। ਉਰਾਬ, ਗਿਰਝਾਂ, ਮੱਛੀਮਾਰ, ੧੪ ਫਿੱਲਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਰਿਸਮ ਦੇ ਬਾਜ, ੧੫ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਂ, ੧੬ ਮਤਰ ਮੁਰਗ, ਰਲਯੇਚਰ, ਜਲਰਾਉ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਫੇ, ੧੭ ਉੱਲੂ, ਚੁਗਲ, ਬੋਜਾ, ੧੮ ਗਜ ਹੰਮ, ਗਵਾਮਿਲ, ਆਰਗਲ, ੧੯ ਲਮ ਢੀਗ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਗਲੇ, ਟਟੀਹਰੀ ਅਤੇ ਚਾਮਚੜ੍ਹੌਰ।

*੧੧:੧੦-੧੧ ਖਰ ਜੇ ਰੋਈ ... ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਮੁਲਅਰਬ, “ਰੋਈ ਵੀ ਜਾਨਵਰ, ਭਾਵੇਂ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚਲਾ ਰੋਈ ਝੁੰਡ ਜਾਂ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚਲਾ ਰੋਈ ਹੋਰ ਖਗਾਝੀ।

ਰੀੜ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਬਾਰੇ ਬਿਧੀਆਂ

੨੦ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਵੀ ਉਮ ਮਰੇੜੇ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਡਦਾ ਜਾਂ ਲੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਸੀਂਗਦਾ ਹੈ। ੨੧ ਘਰ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਹੋ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੋਰਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਜੇੜਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਉੱਛਲ ਮੱਰਦੇ ਹਨ। ੨੨ ਤੁਮੀਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਡੀਆਂ, ਧਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਟਿੱਡੀਆਂ, ਝੀਂਗਰ ਆਤੇ ਟਿੱਡੇ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਹੋ।

੨੩ “ਘਰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਰੇੜੇ ਜੇ ਉਡਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਲੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਹਨ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖਿਰਣਾਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੨੪ ਉਹ ਮਰੇੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਬਣਾ ਦੇਣਗੇ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬੰਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਰੇੜਿਆਂ ਦੇ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਾਮ ਅੱਰ ਨਾਧਾਰ ਰਹੇਗਾ। ੨੫ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਮਰੇੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਚੁੱਰਦਾ ਹੈ, ਉਮ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਥੜੇ ਯੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਉਹ ਸਾਮ ਅੱਰ ਨਾਧਾਰ ਰਹੇਗਾ।

ਜਾਨਵਰਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਬਿਧੀਆਂ

੨੬ “ਰੁਝ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਖੁਰ ਤਾਂ ਖਾਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਧਰ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਖਾਣੇ ਹੁੰਦੇ। ਰੁਝ ਜਾਨਵਰ ਜੁਗਾਲੀ ਨਹੀਂ ਰਦੇ। ੨੭ ਰੋਈ ਵੀ ਚੋਰਾਂ ਲੱਤਾਂ ਵਾਲਾ ਜਾਨਵਰ ਜੇ ਆਪਣੇ ਧੰਜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਾਧਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਛੁਗੇਗਾ ਨਾਧਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਸਾਮ ਤੀਰ ਨਾਧਾਰ ਰਹੇਗਾ। ੨੮ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਮ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਥੜੇ ਯੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਸਾਮ ਅੱਰ ਨਾਧਾਰ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਾਧਾਰ ਹਨ।

ਖਿਮਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਧੀਆਂ

੨੯ “ਇਹ ਖਿਮਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਾਧਾਰ ਹਨ; ਚਰੁੱਦਰ, ਚੂਹੇ ਆਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਰਲੀਆਂ, ੩੦ ਵਰਲ, ਮਗਰਮੱਛ, ਰੋਗੜ੍ਹਰਿਲੇ ਆਤੇ ਮੋਤੇ ਦੇ ਸੱਥ ਆਤੇ ਗਿਰਗਿਟ। ੩੧ ਇਹ ਖਿਮਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਾਧਾਰ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬੰਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸਾਂ ਨੂੰ ਛੁਗ ਲਵੇਗਾ ਉਹ ਸਾਮ ਅੱਰ ਨਾਧਾਰ ਰਹੇਗਾ।

ਨਾਧਾਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਧੀਆਂ

੩੨ “ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਨਾਧਾਰ ਜਾਨਵਰ ਮਰਦੇ ਰਿਮੇ ਚੀਜ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਧਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਨਾਧਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਰੋਈ ਲੱਰੜੀ, ਰੱਥੜਾ, ਚਮੜਾ, ਬੋਰੇ ਜਾਂ ਰੋਈ ਆੱਜਰ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜੇ ਵੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਯੋਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਸਾਮ ਅੱਰ ਨਾਧਾਰ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ ਆਤੇ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਫੇਰ ਤੋਂ ਧਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ੩੩ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਮਰਦੇ

ਰਿਮੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਘੜੇ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਧੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਮ ਘੜੇ ਵਿੱਚ ਦਾ ਮਭ ਰੁਝ ਨਾਧਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਘੜਾ ਤੋੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩੪ ਜੇ ਉਮ ਨਾਧਾਰ ਘੜੇ ਦਾ ਖਾਣੀ ਰਿਮੇ ਭੋਜਨ ਤੇ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਭੋਜਨ ਨਾਧਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਰੋਈ ਵੀ ਖੋਯ ਜੇ ਆਜਿਹੇ ਬਰਤਨ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਨਾਧਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ੩੫ ਜੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਮਰੇ ਹੋਏ ਨਾਧਾਰ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਰੋਈ ਆੱਗ ਰਿਮੇ ਚੀਜ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਧਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਚੀਜ ਨਾਧਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੰਦੂਰ ਜਾਂ ਭੋਜਨ ਧਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਭਠੀ ਵੀ ਹੋ ਮੱਰਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭੰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੀਜਾਂ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਗਮੇਸਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਾਧਾਰ ਹੋਣਗੀਆਂ।

੩੬ “ਰੋਈ ਵੀ ਚਮਥਾ ਜਾਂ ਖੂਹ ਜਿਮ ਵਿੱਚ ਖਾਣੀ ਜਮਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਧਾਰ ਰਹੇਗਾ। ਧਰ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਨਾਧਾਰ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਲਾਸ ਨੂੰ ਛੁਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਯਰਤੀ ਨਾਧਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ੩੭ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਨਾਧਾਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਰੋਈ ਆੱਗ ਰਿਮੇ ਚੀਜਣ ਵਾਲੇ ਚੀਜ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਧੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਚੀਜ ਗਲੇ ਵੀ ਧਾਰ ਹੈ। ੩੮ ਧਰ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਚੀਜਾਂ ਉੱਤੇ ਖਾਣੀ ਧਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਆਤੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਰੋਈ ਆੱਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜਾਂ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਧੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਚੀਜ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਾਧਾਰ ਹਨ।

੩੯ “ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਰੋਈ ਆਜਿਹਾ ਜਾਨਵਰ ਜਿਮ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਭੋਜਨ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹੋ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਉਮਦੀ ਲਾਸ ਨੂੰ ਛੁਗੇਗਾ ਸਾਮ ਅੱਰ ਨਾਧਾਰ ਰਹੇਗਾ। ੪੦ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਮਾਮ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਥੜੇ ਯੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਮ ਅੱਰ ਨਾਧਾਰ ਰਹੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਚੁੱਰਦਾ ਹੈ ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਥੜੇ ਯੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਮ ਤੀਰ ਨਾਧਾਰ ਰਹੇਗਾ।

੪੧ “ਹਰ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਜਿਹੜਾ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖਿਮਰਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਆਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਨ੍ਹਾ ਸੀਤਾ ਹੈ। ੪੨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਨਹੀਂ ਖਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜਿਹੜੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸੀਂਗਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਢਿੱਡ ਭਾਰ ਸੀਂਗਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਲੱਤਾਂ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਹੋਣ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖਿਰਣਾਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੪੩ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੀਂਗਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਂ ਜਾਂ ਸੱਥਾਂ ਸਾਰਣ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਿਰਣਾਯੋਗ ਨਾ ਬਣਾਉ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਨਾਧਾਰ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ। ੪੪ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਆਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਧਵਿੱਤਰ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਿਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਸੈਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਧਲੀਤ ਨਾ ਬਣਾਉ। ੪੫ ਮੈਂ ਆਗੇਵਾਹ ਹਾਂ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋ ਮੱਰਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਧਵਿੱਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਧਵਿੱਤਰ ਹਾਂ।”

੧੬ ਇਹ ਨੇਮ ਮਾਰੇ ਖਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ, ਖੰਡੀਆਂ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਬਾਰੇ ਹਨ। ਇਹ ਨੇਮ ਮਸ਼ੁਰਦਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਬਾਰੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖਿਸਰਦੇ ਹਨ। ੧੭ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਇਸ ਲਈ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਖਲੀਤ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਨਿਖੇੜ ਸੱਕਣ। ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਜਾਣ ਸੱਕਣ ਕਿ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਖਾ ਸੱਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਖਾ ਸੱਕਦੇ।

ਨਵੀਆਂ ਥਣੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਲਈ ਬਿਧੀਆਂ

੧ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ:

“ਜੇ ਰੋਟੀ ਯੋਰਤ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਯੋਰਤ ਮੱਤ ਦਿਨ ਤੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਮਗਾਂਵਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਖਲੀਤ ਹੋਣ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ। ੩ ਅੱਠਵੇਂ ਦਿਨ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੪ ਖੂਨ ਦੀ ਰਮੀ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਲਈ ਹੋਰ ੩੩ ਦਿਨ ਲੱਗਣਗੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਵੀ ਖਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਫੁਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਦੇ ਖਾਰ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੀਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੫ ਖਰ ਜੇ ਯੋਰਤ ਰਿਮੇ ਤੁੜੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਦੇ ਹਫਤਿਆਂ ਤੱਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਮਗਾਂਵਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਖੂਨ ਦੀ ਰਮੀ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਲਈ ਹੋਰ ੬੬ ਦਿਨ ਲੱਗਣਗੇ।

੬ “ਆਪਣੇ ਖਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁੱਕਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਮੁੰਡੇ ਜਾਂ ਤੁੜੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਲਈ ਖਾਮ ਬਲੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਬਲੀਆਂ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਖਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤੇ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦਾ ਲੋਲਾ ਅਤੇ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਇੱਕ ਖੁੰਗੀ ਜਾਂ ਕਬੂਤਰ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੭-੯ ਜਾਜਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਭੇਟ ਰੇਗੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰ ਉਸ ਲਈ ਖਰਾਮਚਿਤ ਰੇਗੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੂਨ ਦੀ ਰਮੀ ਤੋਂ ਖਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਨੇਮ ਉਸ ਯੋਰਤ ਲਈ ਹਨ ਜੋ ਰਿਮੇ ਮੁੰਡੇ ਜਾਂ ਤੁੜੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ੧੦ ਜੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਲਾ ਲਿਆ ਸੱਕਣ ਦੀ ਖੁੱਜਤ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋ ਖੁੰਗੀ ਜਾਂ ਦੋ ਕਬੂਤਰ ਲਿਆ ਸੱਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਖੰਡੀ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਖੰਡੀ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ।

ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਧੀਆਂ

੧੩ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਮਾ ਤੇ ਗਾਬੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਚਮੜੀ ਤੇ ਮੋਜਮ ਜਾਂ ਖੁਜਲੀ ਹੋ ਸੱਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫੇੜਾ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਫੇੜਾ ਰੋੜ੍ਹ ਵਰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਗਾਬੂਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰਿਮੇ ਇੱਕ ਜਾਜਰ ਖੁੱਤਰ ਕੋਲ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਚਮੜੀ ਉਤਲੇ ਫੇੜੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਫੇੜੇ ਦਾ ਵਾਲ ਚਿੱਟਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ

ਫੇੜਾ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਚਮੜੀ ਨਾਲ ਡੂੰਘਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰੋੜ੍ਹ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਹ ਯੋਲਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਖਲੀਤ ਹੈ।

੪ “ਜੇਰ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਚਿੱਟਾ ਨਿਸਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਚਮੜੀ ਨਾਲੋਂ ਡੂੰਘਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਵਿੱਚਲੇ ਵਾਲ ਚਿੱਟੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ। ਜੇ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਜਾਜਰ ਨੂੰ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੫ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ, ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਘਾਰੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਜਾਜਰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੇੜਾ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਤੇ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਫੈਲਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੬ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਫੇੜਾ ਮੁਖਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਫੈਲਿਆ ਉਸ ਨੂੰ ਯੋਲਾਨ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਖਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਫੇੜਾ ਸਿਰਫ ਖਾਰਮ ਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਧੇ ਯੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਉਹ ਖਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੭ “ਖਰ ਜੇ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਖਾਰ ਖੋਸਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਦੇਖਾਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਫੇੜਾ ਉਸਦੀ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇ ਫੈਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਕੋਲ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੮ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਖਧੜੀ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਇਹ ਯੋਲਾਨ ਕਰੇ ਕਿ ਬੰਦਾ ਖਲੀਤ ਹੈ। ਇਹ ਰੋੜ੍ਹ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ।

੯ “ਜੇ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਰੋੜ੍ਹ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਕੋਲ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ੧੦ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਰ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀ ਮੋਜਮ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਵਾਲ ਚਿੱਟੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਰ ਚਮੜੀ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਕੱਚੀ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸੁੱਜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ੧੧ ਤਾਂ ਇਹ ਫੁੱਤ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ। ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਯੋਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੰਦਾ ਨਾਖਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬੰਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਾ ਨਾਖਾਰ ਹੈ।

੧੨ “ਕਈ ਵਾਰੀ ਰੋਟੀ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੋਗ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਫੈਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੋਗ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਖੈਰਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੩ ਜੇ ਜਾਜਰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੋਗ ਮਾਰੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਮਾਰੀ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਚਿੱਟਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਯੋਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਖਾਰ ਹੈ। ੧੪ ਖਰ ਜੇਰ ਉੱਥੇ ਕੱਚੀ ਚਮੜੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਾਖਾਰ ਹੈ। ੧੫ ਜਦੋਂ ਜਾਜਰ ਕੱਚੀ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਦੇਖੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਯੋਲਾਨ

ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਨਾਧਾਰ ਹੈ। ਕੱਚੀ ਚਮੜੀ ਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਰੋੜ੍ਹ ਹੈ।

¹⁶ “ਜੇ ਕੱਚੀ ਚਮੜੀ ਰੰਗ ਬਦਲੇ ਅਤੇ ਚਿੱਟੀ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਵਿਆਹੁਤੀ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਕੋਲ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

¹⁷ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਆਹੁਤੀ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਨਿਰੀਖਣ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਗ੍ਹਾ ਚਿੱਟੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਹੁਤੀ ਧਾਰ ਹੈ।

¹⁸ “ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਫੇੜਾ ਹੋ ਮੌਰਦਾ ਜੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਸ਼ੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ¹⁹ ਜੇਕਰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਚਿੱਟੀ ਮੋਜ਼ਿਮ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਲਾਲ ਧਾਰੀਆਂ ਵਾਲਾ ਚਮਰੀਲਾ ਚਿੱਟਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ²⁰ ਜੇ ਫੇੜਾ ਚਮੜੀ ਨਾਲੋਂ ਗਹਿਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉੱਪਰ ਵਾਲ ਚਿੱਟੇ ਹੋ ਜਾਣ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੰਦਾ ਨਾਧਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਫੇੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਛੂਤ ਦੀ ਭੈੜੀ ਸਥਿਤੀ ਫੁੱਟ ਪਈ ਹੈ। ²¹ ਯਰ ਜੇ ਜਾਜਰ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉੱਪਰ ਚਿੱਟੇ ਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਚਮੜੀ ਤੋਂ ਗਹਿਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਰ ਮਯਮ ਯੈ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮੱਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ²² ਜੇ ਫੇੜਾ ਚਮੜੀ ਉੱਪਰ ਫੈਲ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਨਾਧਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਛੂਤ ਹੈ। ²³ ਯਰ ਜੇ ਚਮਰੀਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਸੇ ਥਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਲਦਾ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਯੁਗਾਣੇ ਫੇੜੇ ਦਾ ਚਟਾਰ ਹੈ। ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੰਦਾ ਧਾਰ ਹੈ।

²⁴⁻²⁵ “ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਛਾਲਾ ਹੋ ਮੌਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹੋਈ ਚਮੜੀ ਚਿੱਟਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਲਾਲ ਧਾਰੀਆਂ ਵਾਲਾ ਚਿੱਟਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਸ ਵੱਲ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਚਿੱਟਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਚਮੜੀ ਨਾਲੋਂ ਗਹਿਰਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉੱਪਰ ਵਾਲ ਚਿੱਟੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਰੋੜ੍ਹ ਦਾ ਰੋਗ ਹੈ। ਰੋੜ੍ਹ ਛਾਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਫੁੱਟ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਧਾਰੀ ਤ ਹੈ। ਇਹ ਰੋੜ੍ਹ ਦਾ ਰੋਗ ਹੈ। ²⁶ ਯਰ ਜੇ ਉਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਨਿਰੀਖਣ ਵਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਮਰੀਲੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉੱਤੇ ਚਿੱਟੇ ਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਚਮੜੀ ਤੋਂ ਗਹਿਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਰ ਮਯਮ ਯੈ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਆਹੁਤੀ ਨੂੰ ਮੱਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ²⁷ ਮੱਤ ਵੇ ਦਿਨ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਫੇਰ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਚਮੜੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਫੈਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਾ ਧਾਰੀ ਤ ਹੈ। ਇਹ ਰੋੜ੍ਹ ਦਾ ਰੋਗ ਹੈ। ²⁸ ਯਰ ਜੇ ਚਮਰੀਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਫੈਲਿਆ ਅਤੇ ਮਯਮ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਹ ਛਾਲੇ ਦੀ ਮੋਜ਼ਿਮ ਹੈ। ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਾ ਧਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਛਾਲੇ ਦਾ ਦਾਗ ਹੈ।

²⁹ “ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸਿਰ ਜਾਂ ਦਾੜੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਛੂਤ ਲੱਗ ਮੌਰਦੀ ਹੈ। ³⁰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਮਰ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਨਿਰੀਖਣ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਹ ਚਮੜੀ ਤੋਂ ਗਹਿਰਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਵਿੱਚਲੇ ਵਾਲ ਪਤਲੇ ਤੇ ਧੀਲੇ ਹਨ ਉਸ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤੀ ਨਾਧਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਮੌਰਦਾ ਰੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰ ਜਾਂ ਦਾੜੀ ਉੱਤੇ ਛੂਤ ਦੀ ਇੱਕ ਭੈੜੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ³¹ ਜੇ ਬਿਮਾਰੀ ਚਮੜੀ ਤੋਂ ਡੂੰਘੇਰੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਯਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮੱਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ³² ਮੱਤ ਵੇ ਦਿਨ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਛੂਤ ਨੂੰ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਵੱਧੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧੀਲੇ ਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਗੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਚਮੜੀ ਤੋਂ ਡੂੰਘੇਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ, ³³ ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਜ਼ਾਮਤ ਵਰਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਯਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੀ ਗਜ਼ਾਮਤ ਨਹੀਂ ਵਰਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੱਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ³⁴ ਮੱਤ ਵੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਹੋਰ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਨਿਰੀਖਣ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਬਿਮਾਰੀ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਫੈਲੀ ਅਤੇ ਇਹ ਚਮੜੀ ਨਾਲੋਂ ਗਹਿਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਬੰਦਾ ਧਾਰ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਯੈ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਧਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ³⁵ ਯਰ ਜੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਧਾਰ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ³⁶ ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਫੇਰ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਬਿਮਾਰੀ ਚਮੜੀ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਧੀਲੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਧਾਰੀ ਤ ਹੈ। ³⁷ ਯਰ ਜੇ ਜਾਜਰ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਸੁਰ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਲ ਵਾਲ ਉੱਗੇ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬੰਦਾ ਧਾਰ ਹੈ। ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਾ ਧਾਰ ਹੈ। ³⁸ “ਜੇ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਚਿੱਟੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ, ³⁹ ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਨਿਰੀਖਣ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਯਮ ਜਿਹੇ ਚਿੱਟੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਨੁਰਸਾਨ ਰਹਿਤ ਖਾਰਸ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਧਾਰ ਹੈ। ⁴⁰ “ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਗੰਜਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਧਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਗੰਜ ਹੈ। ⁴¹ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਮੱਥੇ ਦੇ ਵਾਲ ਝੜ ਜਾਣ। ਉਹ ਧਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੰਜਾਧਨ ਹੈ। ⁴² ਯਰ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਦੀ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਲਾਲ ਅਤੇ ਚਿੱਟੀ ਛੂਤ ਹੈ, ਇਹ ਛੂਤ ਦੀ ਇੱਕ ਭੈੜੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ⁴³ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਛੂਤ ਦੀ ਮੋਜ਼ਿਮ ਲਾਲ ਅਤੇ ਚਿੱਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਗਿਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰੋੜ੍ਹ ਵਰਗੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ⁴⁴ ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸਿਰ ਦੀ ਚਮੜੀ

ਉੱਤੇ ਰੋੜ੍ਹ ਦਾ ਰੰਗ ਹੈ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਧਲੀਤ ਹੈ। ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਧਲੀਤ ਹੈ।
 ੧੫ “ਜੇਜ਼ਰ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਛੂਤ ਦੀ ਆਜਿਹੀ ਭੈੜੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੋਤਾਵਨੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ‘ਨਾਧਾਰ, ਨਾਧਾਰ!’ ਉਸ ਦੇ ਕੱਢੜਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਲ ਨਹੀਂ ਵਾਹੁਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਢੱਕ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ੧੬ ਜਿੰਨਾ ਜਿਹ ਤੌਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਨਾਧਾਰ ਰੁਗੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਦਰਲੇ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੭-੧੮ “ਕੁਝ ਕੱਢੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਫਫੂਦੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੱਢੜਾ ਲਿਨਨ ਦਾ ਜਾਂ ਉੱਨ ਦਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਲਿਨਨ ਜਾਂ ਉੱਨ ਤੋਂ ਉੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਬੁਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਇਹ ਫਫੂਦੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰਿਮੇ ਚਮੜੇ ਜਾਂ ਚਮੜੇ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਉੱਪਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ੧੯ ਜੇ ਫਫੂਦੀ ਹੜੀ ਜਾਂ ਲਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਨੁਰਮਾਨ ਦਾਇਰ ਫਫੂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੦ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਇਸ ਫਫੂਦੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ ਮੱਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵਖਰੀ ਥਾਂ ਰੱਖ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੨੧-੨੨ ਮੱਤਵੇਂ ਦਿਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਫਫੂਦੀ ਦਾ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ ਕਿ ਫਫੂਦੀ ਕਾਮੇ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਚਮੜੇ ਉੱਤੇ ਹੈ ਜਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਕੱਢੜੇ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਜੇ ਫਫੂਦੀ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਕੱਢੜਾ ਜਾਂ ਚਮੜਾ ਨਾਧਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਨੁਰਮਾਨਦੇਹ ਫਫੂਦੀ ਹੈ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਉਹ ਕੱਢੜਾ ਜਾਂ ਚਮੜਾ ਮਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੨੩ “ਜੇ ਜਾਜ਼ਰ ਉਸ ਕੱਢੜੇ ਜਾਂ ਚਮੜੇ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਵੇਖਦਾ ਕਿ ਫਫੂਦੀ ਨਹੀਂ ਫੈਲੀ, ੨੪ ਤਾਂ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਚਮੜੇ ਜਾਂ ਕੱਢੜੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਬੁਟਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉੱਟਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਉਸ ਚਮੜੇ ਜਾਂ ਕੱਢੜੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੱਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੫ ਇਸ ਮਮੋਂ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਇੰਦਰ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਇਸਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਫਫੂਦੀ ਫੇਰ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਨਾਧਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ ਕਿ ਫਫੂਦੀ ਉਸ ਚਮੜੇ ਜਾਂ ਕੱਢੜੇ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਖਾਮੇ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਹਰਲੇ ਖਾਮੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੨੬ “ਧਰ ਜੇ ਜਾਜ਼ਰ ਚਮੜੇ ਜਾਂ ਕੱਢੜੇ ਦੇ ਉਸ ਟੁਕੜੇ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਫੂਦੀ ਮਧਮ ਖੈਂ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਚਮੜੇ ਜਾਂ ਕੱਢੜੇ ਤੋਂ ਉਸ ਫਫੂਦੀ ਨੂੰ ਖਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ ਕਿ ਕੱਢੜਾ ਉੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਬੁਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ੨੭ ਧਰ ਚਮੜੇ ਜਾਂ ਕੱਢੜੇ ਦੇ ਉਸ ਟੁਕੜੇ ਉੱਤੇ ਫਫੂਦੀ ਫੇਰ ਉਤਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੮ ਧਰ ਜੇ ਚਮੜੇ ਜਾਂ ਕੱਢੜੇ ਦੇ ਉਸ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਫਫੂਦੀ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਉਤਰੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਧੋਣਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਇਹ ਧਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

੨੯ ਚਮੜੇ ਜਾਂ ਕੱਢੜੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਉੱਤੇ ਫਫੂਦੀ ਧਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾਧਾਰ ਦਾ ਫੈਮਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਬਿਧੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ ਕਿ ਕੱਢੜਾ ਲਿਨਨ ਤੋਂ ਬੁਟਿਆ ਜਾਂ ਉੱਨ ਤੋਂ ਜਾਂ ਇਹ ਉੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਬੁਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਕੋੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਧਾਰ ਬਨਾਉਣ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ

੧ “ਕੋੜ੍ਹਾਗ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਬਿਧੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੋਗ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸ਼ਾਜੀ ਹੋ ਗਏ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਧਾਰ ਬਨਾਉਣ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਇਹ ਹਨ।

“ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਾਜ਼ਰ ਕੋਲ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੋਗ ਹਟ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ੪ ਜੇ ਬੰਦਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜੇ ਜਿਉਂਦੇ ਧਾਰ ਖੰਢੀ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਇੰਦਰ ਟੁਕੜਾ, ਲਾਲ ਕੱਢੜੇ ਦੀ ਇੰਦਰ ਟਾਰੀ ਅਤੇ ਜੁਫਾ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੫ ਫੇਰ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਗਦੇ ਖਾਣੀ ਉੱਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰ ਖੰਢੀ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ੬ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਦੁਸਰਾ ਖੰਢੀ, ਜਿਹੜਾ ਗਲੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਿਲਾਸ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਟੁਕੜਾ, ਲਾਲ ਕੱਢੜੇ ਦੀ ਟਾਰੀ ਅਤੇ ਜੁਫਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਜਿਉਂਦਾ ਖੰਢੀ ਅਤੇ ਦੁਸਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਖੰਢੀ ਦੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਡੁਬੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਵਗਦੇ ਖਾਣੀ ਉੱਤੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੭ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਉੱਤੇ ਮੱਤ ਵਾਰੀ ਖੂਨ ਫਿੜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੋਗ ਸੀ। ਫੇਰ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਧਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਖੇਤ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਖੰਢੀ ਨੂੰ ਅਜਾਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੮ “ਫੇਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੱਢੜੇ ਧੋ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਵਾਲ ਮੁੱਠ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਨਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਧਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਤ ਦਿਨ ਤੌਰ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੯ ਮੱਤਵੇਂ ਦਿਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਵਾਲ ਮੁਠਾ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਿਰ, ਆਪਣੀ ਦਾਹੜੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਵੰਦੇ-ਸਾਰੇ ਸਾਰੇ ਵਾਲ ਮੁਠਾ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੱਢੜੇ ਧੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ

ਯਾਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਧਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

^{੧੦} “ਜੱਠਵੇਂ ਦਿਨ, ਜਿਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੋਗ ਮੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਬੇਨੁਕਸ ਲੋਲੇ ਯਾਤੇ ਇੰਚ ਮਾਲ ਦੀ ਲੋਲੀ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਤੇਲ ਮਿਲਿਆ ੨੪ ਵੱਧ ਮੈਦਾ ਯਾਤੇ ੨/੩ ਖਿੰਟ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਵੀ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੧੧} ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਨੂੰ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੧੨} ਜਾਜਰ ਲੋਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਚ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਭੇਟ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਉਸ ਲੋਲੇ ਯਾਤੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਯੱਗੇ ਗਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਵੇਗਾ।

^{੧੩} ਫੇਰ ਉਹ ਜਾਜਰ ਉਸ ਲੋਲੇ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਮਾਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਯਾਤੇ ਰੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਰਗੀ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਜਰ ਦੀ ਹੈ ਯਾਤੇ ਇਹ ਯਾਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਹੈ।

^{੧੪} “ਜਾਜਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਖੂਨ ਲਵੇਗਾ। ਜਾਜਰ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਖੂਨ ਉਸ ਥੰਦੇ ਦੇ ਮੱਜੇ ਰੰਨ ਦੀ ਕੁੰਬਲ ਉੱਤੇ ਲਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਾਜਰ ਇਸ ਖੂਨ ਵਿੱਚੋਂ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਉਸ ਥੰਦੇ ਦੇ ਮੱਜੇ ਗੱਧ ਦੇ ਯੱਗੂਠੇ ਯਾਤੇ ਮੱਜੇ ਧੈਰ ਦੇ ਯੱਗੂਠੇ ਉੱਤੇ ਲਾਵੇਗਾ। ^{੧੫} ਜਾਜਰ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਆਪਣੀ ਖੱਬੀ ਗਬੇਲੀ ਉੱਤੇ ਯਾਵੇਗਾ। ^{੧੬} ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਆਪਣੇ ਮੱਜੇ ਗੱਧ ਦੀ ਉਂਗਲੀ ਆਪਣੀ ਖੱਬੀ ਗਬੇਲੀ ਉੱਤੇ ਰੱਥੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਡੋਬੇਗਾ ਯਾਤੇ ਉਸ ਤੇਲ ਨੂੰ ਮੱਤ ਵਾਗੀ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਛਿੜੇਗਾ। ^{੧੭} ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਆਪਣੀ ਗਬੇਲੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਤੇਲ ਲਵੇਗਾ ਯਾਤੇ ਉਸ ਵਿਠਾਰ ਤੀ ਤੇ ਯਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਤੇਲ ਨੂੰ ਉਸ ਥੰਦੇ ਦੇ ਮੱਜੇ ਰੰਨ ਦੀ ਧਿਧਲੀ ਉੱਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਜੇ ਗੱਧ ਦੇ ਯੱਗੂਠੇ ਉੱਤੇ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੱਜੇ ਧੈਰ ਦੇ ਯੱਗੂਠੇ ਉੱਤੇ ਯਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਸ ਤੇਲ ਨੂੰ ਉਸ ਖੂਨ ਦੇ ਉੱਤੇ ਯਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਧਿਠਲਾਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਯਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ। ^{੧੮} ਜਾਜਰ ਆਪਣੀ ਗਬੇਲੀ ਤੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਤੇਲ ਨੂੰ ਉਸ ਥੰਦੇ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਯਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਉਸ ਥੰਦੇ ਲਈ ਧਰਾਮਚਿਤ ਕਰੇਗਾ।

^{੧੯-੨੦} “ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਧਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਥੰਦੇ ਲਈ ਇੰਚ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਵੇਗਾ ਯਾਤੇ ਉਸ ਥੰਦੇ ਲਈ ਧਰਾਮਚਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਜਾਜਰ ਰੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮਾਰੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਰੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਯਾਤੇ ਯਾਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਯੱਗੇ ਉਸ ਥੰਦੇ ਲਈ ਧਰਾਮਚਿਤ ਕਰੇਗਾ।

^{੨੧} “ਧਰ ਜੇ ਥੰਦਾ ਗਰੀਬ ਹੈ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵਿਆਂ ਦੀ ਉਸਦੀ ਖੁੰਜਤ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਇੰਚ ਲੋਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗੀ

ਤਾਂ ਜੇ ਜਾਜਰ ਉਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਮੁੱਢ ਬਣਾ ਸਕੇ। ਉਸ ਨੂੰ ੮ ਵੱਧ ਤੇਲ ਮਿਲਿਆ ਮੈਦਾ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਦਾ ਯਾਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ੨/੩ ਖਿੰਟ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੨੨} ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਖੁੰਗੀ ਜਾਂ ਦੋ ਕਬੂਤਰ ਲਿਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੰਚ ਖੰਡੀ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਯਾਤੇ ਦੂਸਰਾ ਰੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ।

^{੨੩} “ਜੱਠਵੇਂ ਦਿਨ, ਉਹ ਥੰਦਾ ਜਾਜਰ ਕੋਲ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਤੇ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਲੈ ਕੇ ਯਾਵੇਗਾ। ^{੨੪} ਜਾਜਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਲੋਲੇ ਯਾਤੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਲਾਵੇਗਾ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਗਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਭੇਟ ਕਰੇਗਾ। ^{੨੫} ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਵਾਲੇ ਲੋਲੇ ਨੂੰ ਮਾਰੇਗਾ। ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਖੂਨ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਥੰਦੇ ਦੇ ਮੱਜੇ ਰੰਨ ਦੀ ਧਿਧਲੀ ਉੱਤੇ ਲਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਖੂਨ ਵਿੱਚੋਂ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਖੂਨ ਉਸ ਥੰਦੇ ਦੇ ਮੱਜੇ ਗੱਧ ਦੇ ਯੱਗੂਠੇ ਯਾਤੇ ਮੱਜੇ ਧੈਰ ਦੇ ਯੱਗੂਠੇ ਉੱਤੇ ਲਾਵੇਗਾ। ^{੨੬} ਜਾਜਰ ਇਹ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਤੇਲ ਆਪਣੀ ਖੱਬੀ ਤਲੀ ਉੱਤੇ ਯਾਵੇਗਾ। ^{੨੭} ਜਾਜਰ ਆਪਣੇ ਮੱਜੇ ਗੱਧ ਦੀ ਉਂਗਲੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਖੱਬੇ ਗੱਧ ਦੀ ਗਬੇਲੀ ਤੋਂ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਤੇਲ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੱਤ ਵਾਗੀ ਛਿੜੇਗਾ। ^{੨੮} ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਆਪਣੀ ਗਬੇਲੀ ਉਤਲੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਯਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਖੂਨ ਯਾਇਆ ਮੀ। ਉਹ ਤੇਲ ਧਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਥੰਦੇ ਦੇ ਮੱਜੇ ਰੰਨ ਦੀ ਧਿਧਲੀ ਉੱਤੇ ਲਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਕੁਝ ਤੇਲ ਉਸ ਦੇ ਮੱਜੇ ਗੱਧ ਦੇ ਯੱਗੂਠੇ ਉੱਤੇ ਯਾਤੇ ਕੁਝ ਤੇਲ ਉਸ ਥੰਦੇ ਦੇ ਮੱਜੇ ਧੈਰ ਦੇ ਯੱਗੂਠੇ ਉੱਤੇ ਲਾਵੇਗਾ। ^{੨੯} ਜਾਜਰ ਆਪਣੀ ਗਬੇਲੀ ਤੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਤੇਲ ਨੂੰ ਧਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਥੰਦੇ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਯਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਉਸ ਥੰਦੇ ਲਈ ਧਰਾਮਚਿਤ ਕਰੇਗਾ।

^{੩੦} “ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਖੁੰਗੀਆਂ ਜਾਂ ਕਬੂਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਚ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰੇਗਾ। (ਉਸ ਨੂੰ ਉਹੀ ਭੇਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸੇ ਥੰਦੇ ਦੀ ਖੁੰਜਤ ਹੈ।) ^{੩੧} ਉਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਚ ਖੰਡੀ ਨੂੰ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਯਾਤੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਰੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਭੇਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਖੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰ ਉਸ ਥੰਦੇ ਲਈ ਧਰਾਮਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ।”

^{੩੨} ਇਹ ਨੇਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਰਾਜੀ ਹੋਏ ਹਨ ਧਰ ਧਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਬਲੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਮਠਰਥ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਘਰ ਵਿੱਚਲੀ ਫਫੂਦ ਬਾਰੇ ਬਿਧੀਆਂ

^{੩੩} ਯਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਤੇ ਗਰੂਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, ^{੩੪} “ਤੁਸੀਂ ਕਰਨ ਦੀ ਧਰ ਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਢਲ ਹੋਵੋਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉੱਥੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ

ਬੰਦੇ ਦੇ ਘਰੇ ਫਫੂਦੀ ਉਗਾਉਣ ਦਾ ਰਾਹਣ ਬਣ ਮੌਰਦਾ ਗਾਂ।
 ੩੫ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਉਸ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਜਰ
 ਰੋਲ ਆਰੇ ਇਹ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 'ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ
 ਵਿੱਚ ਫਫੂਦ ਵਰਗੀ ਰੋਟੀ ਚੀਜ਼ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।'

੩੬ "ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ
 ਬਾਹਰ ਰੱਛਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ
 ਜਾਜਰ ਅੰਦਰ ਜਾਰੇ ਫਫੂਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖੇਗਾ, ਲੋਰਾਂ
 ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਹ
 ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਖਵੇਗਾ ਕਿ ਘਰ ਦੀ ਗਰ ਚੀਜ਼ ਖਲੀਤ ਹੈ।
 ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗਰ ਚੀਜ਼ ਬਾਹਰ ਰੱਛ ਗਟਣਗੇ, ਜਾਜਰ
 ਘਰ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਜਾਰੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖੇਗਾ। ੩੭ ਜਾਜਰ
 ਫਫੂਦੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਿਰੀਖਣ ਰਹੇਗਾ। ਜੇ ਘਰ
 ਦੀਆਂ ਰੋਯਾਂ ਤੇ ਉੱਗੀ ਫਫੂਦੀ ਵਿੱਚ ਗੇਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਜਾਂ ਨਾਲ
 ਰੰਗ ਦੇ ਫੇਰ ਗਨ, ਅਤੇ ਜੇ ਫਫੂਦੀ ਰੋਯ ਦੀ ਸਤਹ ਤੋਂ ਡੂੰਘੇਰੀ
 ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ੩੮ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ
 ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰ ਨੂੰ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਤਾਲਾ
 ਨਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੩੯ "ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ, ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਆਰੇ ਘਰ ਦੀ ਜਾਂਚ
 ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਫਫੂਦ ਘਰ ਦੀਆਂ ਰੋਯਾਂ ਉੱਤੇ ਫੈਲ
 ਗਈ ਹੈ, ੪੦ ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਫੂਦ ਲੱਗੇ ਖੱਬਰਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਰੇ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦੇਣ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖੱਬਰ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਿਮੇ ਖਾਮ ਖਲੀਤ
 ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੪੧ ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ
 ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਘਰ ਨੂੰ ਖੁਰਚਵਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਉਹ ਖੁਰਚਿਆ ਗੋਇਆ ਖਲਮਤਰ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਖਾਮ
 ਨਾਧਾਰ ਥਾਂ ਤੇ ਸੁੱਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੪੨ ਫੇਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ
 ਰੋਯਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਖੱਬਰ ਲਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ
 ਰੋਯਾਂ ਉੱਤੇ ਨਵਾਂ ਖਲਮਤਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੪੩ "ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਧੁਰਾਣੇ ਖੱਬਰਾਂ ਅਤੇ
 ਖਲਮਤਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਵੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਖੱਬਰਾਂ ਅਤੇ ਖਲਮਤਰ
 ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦੇਵੇ। ਅਤੇ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ
 ਫਫੂਦ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇ। ੪੪ ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਨੂੰ
 ਅੰਦਰ ਆਰੇ ਘਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਰ
 ਫਫੂਦੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਨੁਰਸਾਨਦੇਹ ਫਫੂਦੀ
 ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਘਰ ਖਲੀਤ ਹੈ। ੪੫ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਘਰ,
 ਇਸਦੇ ਖੱਬਰ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਾਰਾ
 ਖਲਮਤਰ ਉਯੇੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਦਾ
 ਸਾਰਾ ਮਲਬਾ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਖਾਮ ਖਲੀਤ ਥਾਂ ਤੇ ਸੁੱਟ
 ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੪੬ ਰੋਟੀ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜੇ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਉਹ ਘਰ ਬੰਦ ਧਿਆਨ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ
 ਸਾਮ ਭੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ। ੪੭ ਜੇ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਉਸ ਘਰ
 ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਰਹਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲੋਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ
 ਆਪਣੇ ਰੱਧੜੇ ਯੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

੪੮ "ਜਦੋਂ ਰਿਮੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਖੱਬਰ ਤੇ ਚੂਨਾ ਲੱਗ
 ਜਾਵੇ, ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਘਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ
 ਹੈ। ਜੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਫਫੂਦ ਨਹੀਂ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਇਹ

ਯੋਲਾਨ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਘਰ ਧਾਰ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਫਫੂਦ ਚਲੀ
 ਗਈ ਹੈ।

੪੯ "ਫੇਰ, ਘਰ ਨੂੰ ਧਾਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ, ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਦੋ
 ਖੰਡੀ, ਦਿਆਰ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਅਤੇ ਨਾਲ
 ਰੱਧੜੇ ਦੀ ਟਾਰੀ ਅਤੇ ਚੂਠਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੫੦ ਜਾਜਰ
 ਇੱਕ ਖੰਡੀ ਨੂੰ ਵਗਦੇ ਧਾਣੀ ਉੱਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵਿੱਚ
 ਜਿਬਰ ਰਹੇਗਾ। ੫੧ ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਦਿਆਰ ਦੀ ਲੱਕੜ, ਚੂਠਾ,
 ਨਾਲ ਰੱਧੜੇ ਦੀ ਟਾਰੀ ਅਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਖੰਡੀ ਨੂੰ ਲਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਖੰਡੀ ਦੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਡੁਬੋਵੇਗਾ
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਗਦੇ ਧਾਣੀ ਵਿੱਚ ਮਾਠਿਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਫੇਰ ਉਹ
 ਖੂਨ ਨੂੰ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਉਸ ਘਰ ਉੱਤੇ ਛਿੜੇਗਾ। ੫੨ ਜਾਜਰ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵਰਤੋਂ ਘਰ ਨੂੰ ਧਾਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ
 ਰਹੇਗਾ। ੫੩ ਜਾਜਰ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ
 ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਖੰਡੀ ਨੂੰ ਉਡਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,
 ਜਾਜਰ ਉਸ ਘਰ ਲਈ ਖਰਾਮਚਿਤ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ
 ਧਾਰ ਖੋਸਿਤ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।"

੫੪ ਇਹ ਨੇਮ ਰੋੜ੍ਹ ਦੀ ਰਿਮੇ ਵੀ ਛੂਤ ਲਈ, ੫੫ ਰੱਧੜਿਆਂ
 ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲਗੀ ਫਫੂਦ ਲਈ ਹਨ। ੫੬ ਇਹ ਨੇਮ
 ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਉਭਰੀ ਮੋਜਿਮ, ਧਧੜੀ ਜਾਂ ਚਮਰੀਲੇ ਯਥਿਆਂ
 ਲਈ ਹਨ। ੫੭ ਇਹ ਨੇਮ ਸਿੱਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਦੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ
 ਨਾਧਾਰ ਗੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰਦੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਲੀਤ ਗੁੰਦੀਆਂ
 ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਈ ਨੇਮ
 ਹਨ।

ਧਰਮੇਹ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਧੀਆਂ

੧੫ ੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਮਾ ਤੇ ਗਰੂਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ,
 ੨ "ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ; ਜਦੋਂ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਦੇ
 ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁਬ ਨਿਰਲ ਸਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਖਲੀਤ ਹੈ।
 ੩ ਇਸ ਨਾਲ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਖੋਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ
 ਚੀਜ਼ ਵਗਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਇਸ ਨੂੰ
 ਵਗਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੪ "ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ, ਜਿਸਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਟੀ ਚੀਜ਼
 ਵਗਦੀ ਹੈ, ਰਿਮੇ ਬਿਮਤਰੇ ਉੱਤੇ ਲੋਟਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ
 ਬਿਮਤਰਾ ਖਲੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਗਰ ਚੀਜ਼, ਜਿਸ ਉੱਤੇ
 ਉਹ ਬੰਦਾ ਬੈਠਦਾ ਹੈ, ਖਲੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੫ ਜੇ ਰੋਟੀ ਉਸ
 ਬੰਦੇ ਦੇ ਬਿਮਤਰੇ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਧੜੇ
 ਯੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਨਾਲ
 ਯੇ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਮ ਭੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ।
 ੬ ਜੇ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਯੈਮੀ ਚੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਜਿਸ
 ਉੱਤੇ ਵਗਦੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਬੈਠਿਆ ਮੀ ਤਾਂ
 ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਧੜੇ ਯੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਣੀ
 ਨਾਲ ਇਸਨਾਨ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਮ ਭੱਕ
 ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ। ੭ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਧਰਮੇਹ
 ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਧੜੇ
 ਯੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਣੀ ਨਾਲ ਇਸਨਾਨ ਰਹਨਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਮ ਭੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ। ੮ ਜੇ ਰੋਟੀ

ਯਰਮੇਗ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਖਾਰ ਬੰਦੇ ਉੱਤੇ ਖੁੱਚ ਮੁੱਟਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਖਾਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਧੋ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੰਦਾ ਸਾਮ ਤੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ।^੯ ਸਵਾਮੀ ਕਰਦੇ ਵਕਤ ਯਰਮੇਗ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਜਿਸ ਰਾਮੇ ਤੇ ਵੀ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਖਲੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।^{੧੦} ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਰਮੇਗ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸਨ, ਸਾਮ ਤੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਦਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਰਮੇਗ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਧੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਮ ਤੀਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ।^{੧੧} ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਵਾਖਮ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਰਮੇਗ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਧੋਏ ਅਤੇ ਰਿਮੇ ਦੂਸਰੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਧੋ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਮ ਤੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ।

^{੧੨} “ਘਰ ਜੇ ਕੋਈ ਯਰਮੇਗ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਭਾਂਡਾ ਤੋੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਯਰਮੇਗ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਲੱਕੜ ਦੇ ਬਰਤਨ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਬਰਤਨ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^{੧੩} “ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਯਰਮੇਗ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਖਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਧੋ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਗਦੇ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਖਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।^{੧੪} ਅੱਠਵੇਂ ਦਿਨ, ਉਹ ਬੰਦਾ ਦੋ ਖੁੰਗੀਆਂ ਜਾਂ ਦੋ ਕਬੂਤਰ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਯਰਵੇਸ ਤੇ ਅਯੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਖੰਡੀ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।^{੧੫} ਜਾਜਰ ਖੰਡੀਆਂ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਨੂੰ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਜਰ ਅਯੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਲਈ ਖਰਾਮਚਿਤ ਰਹੇਗਾ।

ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਧਿਯੀਆਂ

^{੧੬} “ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਵੀਰਜ ਵਗਾਉਂਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਖੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਮ ਤੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ।^{੧੭} ਜੇ ਵੀਰਜ ਰਿਮੇ ਰੱਖੜੇ ਜਾਂ ਚਮੜੇ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਣਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਮ ਤੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ।^{੧੮} ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਔਰਤ ਨਾਲ ਮੰਭੇਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਦਮੀ ਤੇ ਔਰਤ, ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਮ ਤੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹਿਣਗੇ।

ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਧਿਯੀਆਂ

^{੧੯} “ਜੇ ਰਿਮੇ ਔਰਤ ਦਾ ਮਾਹਵਾਰੀ ਸਮੇਂ ਖੂਨ ਵਗਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਸਾਮ ਤੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ।^{੨੦} ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮਾਹਵਾਰੀ ਸਮੇਂ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਲੋਟਦੀ ਹੈ। ਖਲੀਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੋਹਾਨ ਬੈਠਦੀ ਹੈ, ਖਲੀਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।^{੨੧} ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਬਿਸਤਰੇ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਧੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਮ ਤੀਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ।^{੨੨} ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਮੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਔਰਤ ਬੈਠੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਧੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਸਾਮ ਤੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ।^{੨੩} ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦਾ ਜੇ ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਮ ਤੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ।

^{੨੪} “ਜੇ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਰਿਮੇ ਔਰਤ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਮਾਹਵਾਰੀ ਸਮੇਂ ਦੋਹਾਨ, ਮੰਭੇਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ। ਹਰ ਉਹ ਬਿਸਤਰ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਆਦਮੀ ਸੌਂਵੇਗਾ, ਖਲੀਤ ਹੋਵੇਗਾ।

^{੨੫} “ਜੇ ਰਿਮੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਲਈ ਖੂਨ ਧੈਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਮਾਹਵਾਰੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜਾਂ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਹਵਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੂਨ ਧੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਹਵਾਰੀ ਸਮੇਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਖਲੀਤ ਹੋਵੇਗੀ।^{੨੬} ਖੂਨ ਧੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋਹਾਨ ਜਿਹੜੇ ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ ਉਹ ਔਰਤ ਲੋਟਦੀ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਮਾਹਵਾਰੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਿਸਤਰੇ ਵਗਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਔਰਤ ਬੈਠਦੀ ਹੈ ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਲੀਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮਾਹਵਾਰੀ ਦੇ ਦੋਹਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।^{੨੭} ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਖਲੀਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਧੋ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਨਹਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਮ ਤੱਕ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ।^{੨੮} ਔਰਤ ਦੇ ਖੂਨ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਖਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।^{੨੯} ਫੇਰ ਅੱਠਵੇਂ ਦਿਨ, ਔਰਤ ਨੂੰ ਦੋ ਖੁੰਗੀਆਂ ਜਾਂ ਦੋ ਕਬੂਤਰ ਲੈ ਕੇ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਯਰਵੇਸ ਤੇ ਜਾਜਰ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੩੦} ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਖੰਡੀ, ਇੱਕ ਖੰਡੀ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਅਯੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਖਾਰ ਖੂਨ ਵਗਣ ਖਾਤਰ ਖਰਾਮਚਿਤ ਰਹੇਗਾ।

^{੩੧} “ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਲੀਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨਹੀਂ ਦਿਉਗੇ, ਤਾਂ ਹੋ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਖਲੀਤ ਕਰ ਦੇਣ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।”

^{੩੨} ਇਹ ਬਿਧੀਆਂ ਧਰਮੇਹ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀਰਜ ਵਗ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਹਤ ਧਨੀਤ ਹੋ ਜਾਣ। ^{੩੩} ਇਹ ਬਿਧੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਮਾਹਵਾਹੀ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਧਨੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਬਿਧੀਆਂ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਸੁਭਾਵਿਕ ਧਰਮੇਹ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਲਈ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਨਾਧਾਰ ਔਰਤ ਨਾਲ ਸੰਭੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਧਰਮਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ

੧੬ ^੧ ਗਾਊਨ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਉਦੋਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਏ। ^੨ ਉਸਤੋਂ ਬਾਦ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ^੩ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਗਾਊਨ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਚਾਹੇ ਅੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਥਰਦੇ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਖਵਿੱਤਰ ਸੰਦੂਰ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਖਵਿੱਤਰ ਸੰਦੂਰ ਉਸ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਥਰਦੇ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਖਾਮ ਰੱਜਣ ਖਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਗਾਊਨ ਉਸ ਰਮਰੇ ਅੰਦਰ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਹ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਖਾਮ ਰੱਜਣ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚ ਖਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

^੩ “ਇਹ ਤੀਰਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਊਨ ਅੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸੱਕਦਾ; ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਲਦ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭੇਡੂ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^੪ ਗਾਊਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਧਾਈ ਨਾਲ ਧੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕੱਪੜੇ ਧਹਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਨਨ ਦੀ ਖਵਿੱਤਰ ਰਮੀਜ ਧਹਿਨਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਤਨ ਉੱਤੇ ਲਿਨਨ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਸਤਰ ਧਹਿਲਾਂ ਹੋਣਗੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੰਗ ਦੁਆਲੇ ਲਿਨਨ ਦੀ ਧੋਟੀ ਬੰਨ੍ਹਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਨਨ ਦੀ ਧਗੜੀ ਬੰਨ੍ਹਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਖਵਿੱਤਰ ਕੱਪੜੇ ਹਨ।

^੫ “ਗਾਊਨ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਬੱਕਰੇ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭੇਡੂ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^੬ ਗਾਊਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬਲਦ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗਾਊਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਰ ਖਾਤਰ ਧਰਮਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^੭ “ਫੇਰ ਗਾਊਨ ਨੂੰ ਦੋ ਬੱਕਰੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਤੇ ਲਿਆਕੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਧੋਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^੮ ਗਾਊਨ ਦੋਹਾਂ ਬਰਿਆਂ ਲਈ ਧਰਚੀਆਂ ਧਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਧਰਚੀ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਅਜਾਜੇਲ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ।

^੯ “ਫੇਰ ਗਾਊਨ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਧਾਈ ਧਰਚੀ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਬੱਕਰੇ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰੇਗਾ। ਗਾਊਨ ਨੂੰ ਇਹ ਭੇਟ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ^{੧੦} ਧਰ ਅਜਾਜੇਲ ਲਈ ਧਾਈ ਧਰਚੀ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਬੱਕਰੇ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਲਿਆਕੇ ਜਾਵੇ। ਫੇਰ ਇਹ ਬੱਕਰਾ ਅਜਾਜੇਲ ਲਈ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹਲੋਕਾਂ ਖਾਤਰ ਧਰਮਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ।

^{੧੧} “ਫੇਰ ਗਾਊਨ ਆਪਣੇ ਲਈ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬਲਦ ਭੇਟ ਕਰੇਗਾ। ਗਾਊਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ^{੧੨} ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਜਗਵੇਦੀ ਤੋਂ ਅੱਗ ਦੇ ਵੇਲਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕੁਝਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗਾਊਨ ਧੀਮੀ ਹੋਈ ਸੁਗੰਧਤ ਯੂਫ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮਠੀਆਂ ਲਵੇਗਾ। ਗਾਊਨ ਇਸ ਯੂਫ ਨੂੰ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਥਰਦੇ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ। ^{੧੩} ਗਾਊਨ ਯੂਫ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਅੱਗ ਉੱਤੇ ਧਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਯੂਫ ਦਾ ਬੱਦਲ ਇਸਰਾਹਾਮੇ ਦੇ ਉੱਧਰ ਰੱਜਣ ਉੱਧਰ ਫੈਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਊਨ ਮਰੇਗਾ ਨਹੀਂ। ^{੧੪} ਗਾਊਨ ਬਲਦ ਦਾ ਕੁਝ ਖੂਨ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਮ ਰੱਜਣ ਦੇ ਧੁਰਬ ਵੱਲ ਛਿੜੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਇਸ ਖੂਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਉੰਗਲੀ ਨਾਲ ਖਾਮ ਰੱਜਣ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਮੱਤ ਵਾਰੀ ਛਿੜੇਗਾ।

^{੧੫} “ਫੇਰ ਗਾਊਨ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਧਾਧ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਕਰੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਖੂਨ ਧਰਦੇ ਦੇ ਖਿੱਛਲੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਬੱਕਰੇ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਬਲਦ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਖੂਨ ਖਾਮ ਰੱਜਣ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਛਿੜੇਗਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੧੬} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਊਨ ਨਾਧਾਰਤਾ, ਜੁਰਮਾਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਦੇ ਰਾਹਤ ਅੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਖਾਤਰ ਧਰਮਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇਗਾ। ਗਾਊਨ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਲਈ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਨੀਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

^{੧੭} “ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਗਾਊਨ ਧਰਮਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਤੀਰ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਊਨ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਧਰਮਚਿਤ ਕਰੇਗਾ। ^{੧੮} ਫੇਰ ਗਾਊਨ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਜਗਵੇਦੀ ਵੱਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਗਾਊਨ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਗਾਊਨ ਬਲਦ ਦਾ ਕੁਝ ਖੂਨ ਅਤੇ ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਕੁਝ ਖੂਨ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਵੇਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮਾਰੇ ਧਾਮੇ ਲਾ ਦੇਵੇਗਾ। ^{੧੯} ਫੇਰ ਗਾਊਨ ਆਪਣੀ ਉੰਗਲੀ ਨਾਲ ਖੂਨ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮੱਤ ਵਾਰੀ

*੧੬:੧ ਗਾਊਨ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ... ਨੇੜੇ ਆਏ ਲੇਵੀਆਂ ੧੦:੧-੨

ਛਿੜੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾੜੀ ਨਾਧਾਰਤਾ ਤੋਂ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ।

੨੦ “ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਂਤ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ, ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਆਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਲਈ ਧਰਾਮਚਿਤ ਰਹ ਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਰੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ। ੨੧ ਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜਿਉਂਦੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰੱਖੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਬੱਚੇ ਉੱਪਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਆਤੇ ਜਿਹ ਚੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਰਬੂਲ ਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਧਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੂਰ ਤੱਕ ਆਗਵਾਈ ਰਹਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਖਾਲੀ ਮਾਰੂਬਲ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਖੁਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਆਵੇਗਾ।

੨੩ “ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਲਿਨਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਉਤਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਉਦੋਂ ਧਰਿਨੇ ਮਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਵਸਤੂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰੱਖ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੨੪ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਤੇ ਧਾਈ ਨਾਲ ਧੋਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੂਸਰੇ ਖਾਮ ਵਸਤੂ ਧਰਿਨੇ ਖਾਗਰ ਆਵੇਗਾ ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਆਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਆਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਧਰਾਮਚਿਤ ਰੇਗਾ। ੨੫ ਫੇਰ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਮਾੜੇਗਾ।

੨੬ “ਫੇਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਜਾਜੇਲ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਆਤੇ ਆਪਣਾ ਸਰੀਰ ਧਾਈ ਨਾਲ ਧੋ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਤੋਂ ਬਾਦ, ਉਹ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਹੈ।

੨੭ “ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਬਲਦ ਆਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਗਰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। (ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਖਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਾਤਰ ਧਰਾਮਚਿਤ ਰਹਨ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ।) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖੱਲਾਂ, ਸਰੀਰਾਂ ਆਤੇ ਸਰੀਰਾਂ ਦੇ ਮਲ ਨੂੰ ਆਂਗ ਵਿੱਚ ਮਾੜ੍ਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੮ ਫੇਰ ਉਹ ਆਦਮੀ, ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਧਾਈ ਨਾਲ ਧੋ ਲਵੇ। ਇਸਤੋਂ ਬਗੈਰ, ਉਹ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਹੈ।

੨੯ “ਇਹ ਨੇਮ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ; ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਵਰਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਟੀ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਨੇਮ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰਿਆਂ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦੇ ਵਿਦੇਸੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲਾਪੂ ਹਨ।

੩੦ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਿਨ, ਜਾਜਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਧਰਾਮਚਿਤ ਰੇਗਾ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਧਾਂ ਤੋਂ ਧਾਰ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਆਂਗੇ ਧਾਰ ਹੋਵੋਗੇ। ੩੧ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ

ਇਹ ਦਿਨ ਆਰਾਮ ਰਹਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਦਿਨ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਨੇਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

੩੨ “ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਧਰਾਮਚਿਤ ਰਹਨ ਦੀਆਂ ਤੀਤਾਂ ਰੇਗਾ। ਇਹੀ ਉਹ ਆਦਮੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਧਿਤਾ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਰਹਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਨਨ ਦੇ ਖਾਮ ਵਸਤੂ ਧਰਿਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਸਤੂ ਖਵਿੱਤਰ ਹਨ। ੩੩ ਉਸ ਨੂੰ ਆਂਤ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ, ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਆਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਜਰਾਂ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩੪ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਖਾਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਧਰਾਮਚਿਤ ਰਹਨ ਦਾ ਇਹ ਨੇਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਰਾਹਣ ਰਹੋਗੇ।”

ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਆਤੇ ਖਾਣ ਬਾਰੇ ਬਿਧੀਆਂ

੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ੨ “ਗੁਰੂ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪ, ਇਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; ੩ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਰੋਟੀ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜੇ ਬਲਦ ਜਾਂ ਲੋਲੇ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਦੇ ਆਂਦਰ ਜਾਂ ਬਾਗਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ੪ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਮੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਆਂਗੇ ਭੇਟ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰਦਦਾ, ਉਹ ਖੂਨ ਖਰਾਬੇ ਦਾ ਵੇਸੀ ਹੋਵੇਗਾ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਆਲੰਗ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ੫ ਇਹ ਨੇਮ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰਬਾਨ ਰਹਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਰੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਜਾਜਰ ਰੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੬ ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਡੋਲ੍ਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਾੜੇਗਾ ਆਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰੇਗੀ। ੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ‘ਬੱਚੇ ਦੋਵਤਿਆਂ’ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦਾ ਆਨੁਮਰਣ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਸਵਾਦਾਂ ਵਾਂਗੂ ਵਿਗਰ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੇਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ।

੯ “ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ; ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਰੋਈ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰੋਈ ਮੁਸਾਫਰ ਜਾਂ ਘਰਦੇਸੀ ਵੀ ਸਾਇਦ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਜਾਂ ਬਲੀ ਭੇਟ ਰਹੇ।
੧੦ ਉਮ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਲੀ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਘਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਤੇ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੧ “ਮੈਂ (ਧਰਮੇਸੁਰ) ਉਮ ਰਿਮੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਖੂਨ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਰੋਈ ਸਹਿਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦਾ ਰੋਈ ਵਿਦੇਸੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਹ ਦੇਵਾਂਗਾ।
੧੨ ਰਿਉਰਿ ਸਹੀਰ ਦੀ ਜਾਨ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੂਨ ਨੂੰ ਖੁਦ ਲਈ ਧਰਮਚਿਤ ਰਨ ਖਾਤਰ, ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਧਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੀਵਨ ਖੂਨ ਹੈ ਜੋ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਧਰਮਚਿਤ ਰਹਦਾ ਹੈ।
੧੩ ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ; ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਖੂਨ ਨਾ ਖਾਵੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰੋਈ ਵੀ ਵਿਦੇਸੀ ਖੂਨ ਨਾ ਖਾਵੇ।

੧੪ “ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਖੰਡੀ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਂਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਧਾ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਖੂਨ ਧਰਤੀ ਤੇ ਡੇਲਹਰੇ ਗੰਦਗੀ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਰੋਈ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰੋਈ ਵਿਦੇਸੀ ਹੈ।
੧੫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਰਿਉਰਿ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਰਿਉਰਿ ਜੇ ਗਲੇ ਵੀ ਖੂਨ ਮਾਮ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਜਾਨ ਮਾਮ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ; ਅਜਿਹਾ ਮਾਮ ਨਾ ਖਾਉ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਲੇ ਖੂਨ ਹੈ। ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਖੂਨ ਨੂੰ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਛੇਕ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੬ “ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਮਰੇ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਦੁਸਰੇ ਜਾਨਵਰ ਦੁਆਰਾ ਮਰੇ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਧੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਹੀਰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਮ ਤੀਰ ਧਲੀਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਖਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰੋਈ ਵਿਦੇਸੀ ਹੈ।
੧੭ ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਨਹੀਂ ਧੋਂਦਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਧੋਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਾਧ ਦੀ ਸਜਾ ਭੁਗਤੇਗਾ।”

ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਧੀਆਂ

੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖ; ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ

ਹਾਂ।
੩ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉੱਥੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਨਾਨ ਲੈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਨੂਨਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਨਾ ਹੋ।
੪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਨੂਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।
੫ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਨੂਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਨੂਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਿਉਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।

੬ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।

੭ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਯੋਰਤ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।
੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਖਤੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ।

੯ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਧੀ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਧੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਭੈਣ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰ ਵਿੱਚ ਜੰਮੀ ਸੀ ਜਾਂ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਉੱਤੇ।

੧੦ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੋਤੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਧੀ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਧੀ ਦੀ ਧੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਹੀ ਟਿੱਕ ਰਿੰਮਾ ਹਨ।

੧੧ “ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਖਤੀ ਦੀ ਰੋਈ ਧੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਭੈਣ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

੧੨ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਹੈ।
੧੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਹੈ।
੧੪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਦੀ ਵਹੁਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਚਾਚੀ ਹੈ।

੧੫ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੂੰਗ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਖਤੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

੧੬ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਖਤੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਬਨਾਉਣ ਵਹਗੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ।

੧੭ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਮਾਂ ਤੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਯੋਰਤ ਦੀ

ਯੇਤੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਘੱਲਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਯੋਰਤ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਯੀ ਹੈ ਜਾਂ ਯੀ ਦੀ ਯੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਖੋਤੀਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਬਨਾਉਣੇ ਗਲਤ ਗੱਲ ਹੈ।

੧੮ “ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਖਤਨੀ ਹਾਲੇ ਜਿਉਂਦੀ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਦੂਸਰੀ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਖਤਨੀ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

੧੯ “ਇਸਤੋਂ ਇਨਾਵਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਸੇ ਯੋਰਤ ਦੇ ਮਾਹਵਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਖਲੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

੨੦ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਬੀ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ।

੨੧ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੇਲਰ ਨੂੰ ਬਲੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰੋਗੇ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।

੨੨ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਸੇ ਮਰਦ ਨਾਲ ਯੋਰਤ ਵਾਂਗ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਖਾਧ ਹੈ।

੨੩ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਬਣਾ ਦੇਣਗੇ। ਰਿਸੇ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ।

੨੪ “ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਲੀਤ ਨਾ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਕੇਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਿਆਨਕ ਖਾਧ ਕੀਤੇ ਸਨ।

੨੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਗੁਣ ਯਰਤੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਮਾਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣ ਬਾਹਰ ਉਗਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

੨੬ “ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਭਿਆਨਕ ਖਾਧ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਹ ਨੇਮ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹਨ। ੨੭ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਯਰਤੀ ਨਾਧਾਰ ਹੋ ਗਈ। ੨੮ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਕਰੋਗੇ। ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਉਗਲ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਇਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਮਾਂ ਨੂੰ ਉਗਲਿਆ ਸੀ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਸਨ। ੨੯ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਭਿਆਨਕ ਖਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਕ ਦੇਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩੦ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਖਾਧ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਭਿਆਨਕ ਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਖਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਾਧਾਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੈ

੧੯ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ; ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਖਵਿੱਤਰ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੩ “ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅਰਾਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖਾਮ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।

੪ “ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਨਿਕਮੇ ਬੁੱਤਾਂ ਵੱਲ ਨਾ ਧਰੋ। ਆਪਣੇ ਲਈ ਢਾਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨਾ ਬਣਾਉ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।

੫ “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਮਗੀ ਵੰਗ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਯਰਵਾਨ ਹੋ ਸਕੋ। ੬ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਵੀ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਵੀ। ਯਰ ਜੇ ਉਸ ਬਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਲਈ ਕੁਝ ਬਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਬਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਨਿਰਾਦਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਯਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ੮ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬੰਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰੇਗਾ, ਖਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੇ ਇੰਕ ਖਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਲੰਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੯ “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵਾਬੀਆਂ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਕੱਟੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਰਿਆਂ ਤੱਕ ਧੂਰੀ ਰਟਾਈ ਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜੇ ਅਨਾਜ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਘੱਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਅਨਾਜ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੧੦ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਅੰਗੂਰ ਨਾ ਤੇੜੋ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਤੇ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਅੰਗੂਰ ਨਾ ਚੁੱਕੋ। ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗੀਬ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।

੧੧ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੧੨ ਤੁਹਾਨੂੰ (ਆਲਾਤ ਵਿੱਚ ਝੂਠੀ ਸਾਖੀ ਬਾਬਤ) ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਤੇ ਝੂਠੀ ਕਥਾ ਨਹੀਂ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰੋਗੇ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।

੧੩ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹੀ ਦਾ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਸੇ ਭਾੜੇ ਦੇ ਰਾਮੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਮਾਰੀ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਰੋਕਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

੧੪ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਸੇ ਥੇਲੇ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਸੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਡੋਗਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਸੁਰਾਵਟ ਨਹੀਂ ਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਦਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।

੧੫ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਥੇਲਾਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਧਨਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖਾਮ ਰਿਯਾਇਤ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰਹੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਥੇਲਾਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਝੂਠੀਆਂ ਆਵਾਹਾਂ ਨਹੀਂ ਫੈਲਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਨਾਹੀ ਦੀ ਜਾਨ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਬਿਨਾ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹਨ ਦੇ ਯੋਢੇ ਉੱਥੇ ਨਾ ਖਲੋਵੋ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।

੧੭ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਨਾਹੀ ਕੋਈ ਗਲਤ ਗੱਲ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹੋ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਰਾਹਤ ਖਾਧ ਨਾ ਰਹੋ। ੧੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਖਾਧ ਨਾ ਖਾਵੋ ਜੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਨਾ ਰਹੋ। ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਾਂਗ ਖਿਆਲ ਰਹੋ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।

੧੯ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨੇਮ ਮੰਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਵੱਖ ਰਿਸਮ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਸਜੇਗ ਨਹੀਂ ਰਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੀਜ ਨਹੀਂ ਬੀਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਢਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਕੱਢੇ ਨਹੀਂ ਖਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

੨੦ “ਰਿਸੇ ਵੇਲੇ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਰ ਸੱਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਰਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਐਰਤ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਣ ਜੇ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਗੁਲਾਮ ਹੋਵੇ। ਧਰ ਇਸ ਗੁਲਾਮ ਐਰਤ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਅਜਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸਜਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੇ ਖਾਣ ਨਹੀਂ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਿਉਰਿ ਐਰਤ ਆਜਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੨੧ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਤੋਢੇ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਤੇ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੇਸ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਇੱਕ ਭੇਡੂ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੨ ਜਾਜਰ ਅਜਿਹੀ ਗੀਤ ਰਹੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਆਦਮੀ ਲਈ ਧਰਮਚਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਉਸ ਭੇਡੂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਦੇਸ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੇ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਖਾਧ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਦੀ ਮਾਫੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ।

੨੩ “ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੋਗੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਤੁਸੀਂ ਭੋਜਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਰਿਸਮਾਂ ਦੇ

ਰੁੱਖ ਲਾਵੋਗੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਰੁੱਖ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਰੁੱਖ ਦਾ ਫਲ ਖਾਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਾਲ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਿਗਿਆਂ ਦੋਰਾਨ ਇਸਦੇ ਫਲ ਨੂੰ ਵਰਜਿਤ ਖੋਸਿਤ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੪ ਕੋਥੇ ਮਾਲ ਉਸ ਰੁੱਖ ਦਾ ਫਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਉਮਤਤ ਦੀ ਖਵਿੱਤਰ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗੀ। ੨੫ ਫੇਰ, ਖੰਜਵੇਂ ਮਾਲ ਅੱਦਰ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਰੁੱਖ ਦੇ ਫਲ ਖਾ ਸੱਚਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਰੁੱਖ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੋਰ-ਹੋਰ ਫਲ ਖੋਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।

੨੬ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਲੇ ਖੂਨ ਹੋਵੇ।

“ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਗੁਲ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਦੂ ਜਾਂ ਰਾਲਾ ਇਲਮ ਵਰਤਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਨਹੀਂ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

੨੭ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਮੇ ਤੇ ਉੱਗੇ ਹੋਏ ਵਾਲਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੁੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਆਮੇ-ਖਾਮੇ ਤੇ ਉੱਗੀ ਹੋਈ ਦਾਢੀ ਨਹੀਂ ਮੁੰਨਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ੨੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹਨ ਲਈ ਜਿਸਮ ਉੱਤੇ ਜਖਮ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਿਸਮ ਉੱਤੇ ਤੰਦੇਲੇ ਨਹੀਂ ਗੁਦਵਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।

੨੯ “ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਵੇਸਵਾ ਨਾ ਬਣਾਵੋ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਰਹੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਲੰਦਤ ਨਾ ਰਹੋ। ਧਰਤੀ ਅੱਦਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਰਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਨਾ ਭਰੋ।

੩੦ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਅਰਾਮ ਦੇ ਖਾਮ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦਾ ਆਦਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।

੩੧ “ਸਲਾਹ ਮਸਵਰੇ ਲਈ ਭੂਤ ਮਿਰਤਾਂ ਜਾਂ ਮਿਯਾਇਆਂ ਕੋਲ ਨਾ ਜਾਉ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਾ ਜਾਉ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਹੀ ਬਨਾਉਣਗੇ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।

੩੨ “ਬਚੁਰਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਦਰ ਦਰਸਾਉ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤਾਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਉ। ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਦਰ ਦਿਉ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।

੩੩ “ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਧਰਦੇਸੀਆਂ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਨਾ ਰਹੋ। ੩੪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਦੇਸੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰੀਆਂ ਵਰਗਾ ਹੀ ਵਰਤਾਉ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਰਦੇਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਢੇਂ ਖਿਆਲ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰਹਦੇ ਹੋ। ਰਿਉਰਿ ਰਿਉਰਿ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ-ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ-ਧਰਦੇਸੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।

੩੫ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰਹਦੇ ਵੇਲੇ ਥੇਲਾਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਢੇਂ ਵੀ ਨਿਰਧੰਖ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਾਧਦੇ ਜਾਂ ਤੋਲਦੇ ਹੋ। ੩੬ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਟੋਕਰੀਆਂ ਮਗੀ ਆਰਾਮ ਦੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਰਤਬਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਲ ਧਰਦੇਸੀਆਂ ਦੀ ਮਗੀ ਮਾਤਰਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਧੰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਵੱਟੇ ਮਗੀ ਤੋਲ ਦੇ ਹੋਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ।

੩੭ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਨੇਮ ਤੇ ਆਸੂਲ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।”

ਬੁੱਤ ਉਪਾਸਨਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੇਤਾਵਨੀ

੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਤੈਨੂੰ ੨੦ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ; ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਦਾ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਰਿਸੇ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਮੇਲਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ ਜਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰੋਈ ਧਰਦੇਸੀ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩ ਮੈਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਲਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਧਵਿੱਤਰ ਨਾਮ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਧਲੀਤ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ੪ ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਧਾਰਣ ਲੋਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਣਡਿਠ ਰਰ ਦੇਣ। ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰਨ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਮੇਲਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ। ੫ ਮੈਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਦੁਸਮਣ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਰ ਦਿਆਂਗਾ ਜੇ ਮੇਲਰ ਦਾ ਆਨੁਸਰਣ ਰਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ, ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

੬ “ਮੈਂ ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜੇ ਮਸਵਰੇ ਲਈ ਬੁਤ ਮਿਰਤਾਂ ਤੇ ਸਿਯਾਣਿਆ ਰੋਲ ਜਾਂਦਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਰ ਦਿਆਂਗਾ।

੭ “ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉ ਆਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਹੋਵੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ੮ ਮੇਰੇ ਰਾਨੂਨਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਆਤੇ ਮੰਨੋ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।

੯ “ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਰੱਢਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾਂ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਰੱਢੀਆਂ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।”

ਜਿਨਮੀ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਮਜ਼ਾਵਾਂ

੧੦ “ਜੇ ਰਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਬੀ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਦਮੀ ਤੇ ਐਰਤ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਦੁਗਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਆਦਮੀ ਤੇ ਐਰਤ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੧ ਜੇ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਹਨ, ਉਸ ਨੇ

ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਭਰਸਟ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੇ ਐਰਤ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

੧੨ “ਜੇ ਰਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਆਪਣੀ ਨੂੰਗ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਹੋਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਗੋਤਰ ਮੰਡੇਗ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਲਈ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

੧੩ “ਜੇ ਰਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਰਿਸੇ ਦੁਸਰੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਐਰਤਾਂ ਵਰਗੇ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

੧੪ “ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਆਦਮੀ ਰਿਸੇ ਐਰਤ ਨਾਲ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਖਿਰਠਿਤ ਹੈ। ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਐਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਦੁਸਟ ਗੱਲ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਨਾ ਵਾਧਰਨ ਦਿਉ।

੧੫ “ਜੇ ਰਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਰਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੬ ਜੇ ਰਿਸੇ ਐਰਤ ਦੇ ਰਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਲਈ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਹੋਣ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਤੇ ਜਾਨਵਰ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

੧੭ “ਜੇ ਰੋਈ ਭਰਾ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਰਰਦਾ ਹੈ-ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਧੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਉ ਦੀ-ਆਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਰਮਨਾਰ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਆਮ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਧਾਧ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੧੮

੧੯ “ਜੇ ਰੋਈ ਆਦਮੀ ਰਿਸੇ ਐਰਤ ਨਾਲ ਮਾਹਵਾਰੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਦਮੀ ਤੇ ਐਰਤ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਛੇਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਐਰਤ ਦਾ ਖੂਨ ਦਾ ਸੇਮਾਂ ਨੰਗਾ ਰੀਤਾ।

੨੦ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਭੈਣ ਜਾਂ ਖਿਤਾ ਦੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਹ ਮਗੋਤਰ ਮੰਡੇਗ ਰਰਨ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

੨੧ “ਰਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਹ ਉਸਦਾ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਵਰਗਾ

*੨੦:੯ ਉਹ ... ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਮੂਲਯਥ, “ਉਸਦਾ ਧਰਭੂ ਉਸ ਉੱਧਰ ਹੈ।
 †੨੦:੧੭ ਉਸ ਆਦਮੀ ... ਹੈ ਮੂਲਯਥ, “ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਾਂ ਨੂੰ ਚੁਰੱ ਲਵੇਗਾ।”

ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਚੇ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਹ ਬੇਯੋਗਾਦ ਮਰਨਗੇ।

੨੧ “ਰਿਮੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦਾ ਹੈ ਭਰਮਟ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

੨੨ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਥਿਯੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਨੂੰਨ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਲਿਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹੋਗੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਥਿਯੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨੋਗੇ, ਉਹ ਯਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਉਗਲੇਗੀ। ੨੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਅਤੇ ਤੀਤਾਂ ਤੇ ਨਾ ਚੱਲੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮਾਰੇ ਧਾਧ ਰੀਤੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿਰਣਾ ਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਜਿਉਣਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

੨੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਗਮਿਲ ਰਹੋਗੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਯਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।

“ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਰੀ ਰੋਮਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

੨੫ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਰ ਅਤੇ ਨਾਧਾਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚਲਾ ਫਰਕ ਖਛਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਰ ਅਤੇ ਨਾਧਾਰ ਖੰਛੀਆਂ ਵਿੱਚਲਾ ਫਰਕ ਖਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਧਾਰ ਖੰਛੀਆਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਰੀਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰਲੰਰਤ ਨਾ ਰਹੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਖੋਸ਼ਿਤ ਰੀਤਾ ਹੈ।

੨੬ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਲੋਕ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਖਵਿੱਤਰ ਹਾਂ।

੨੭ “ਰੋਈ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਜਿਹੜਾ ਭੂਤ ਮਿਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਆਣਾ ਹੈ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ।”

ਜਾਜਰਾਂ ਲਈ ਥਿਯੀਆਂ

੨੧ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗਾਬੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ: ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਈ ਮੌਤ ਰਾਹਤ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਲੀਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੨ ਧਰ ਜੇ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਬੰਦਾ ਉਸਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਿਮਤੋਦਾਰ ਮੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਲੀਤ ਰਹ ਸੱਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ

ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ, ਉਸਦਾ ਧਿਤਾ, ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ, ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਜਾਂ ੩ ਉਸਦੀ ਅਣਵਿਆਹੀ ਭੈਣ ਮਾਮਿਲ ਹੈ। (ਇਹ ਭੈਣ ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਉਸਦਾ ਰੋਈ ਖਤੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਜਾਜਰ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਲੀਤ ਰਹ ਸੱਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਮਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।) ੪ ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਲੀਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਬੰਦਾ ਮਾਰੀ ਰਾਹਤ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ।

੫ “ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਮੁਨਵਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਦਾਹੜੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਮੁਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜਿਮਮਾਂ ਉੱਤੇ ਚੀਰੇ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਾਹਾਰਾ ਚੜ੍ਹਾਵੇ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਭੋਜਨ) ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੭ “ਇੱਕ ਜਾਜਰ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਵੇਸਵਾ, ਰਿਮੇ ਰਲੰਰਤ ਔਰਤ ਜਾਂ ਤਲਾਰਮੁਦਾ ਔਰਤ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਜਰ ਨਾਲ ਨਾਧਾਰ ਤਰੀਰੇ ਨਾਲ ਖੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਭੋਜਨ ਗਾਜ਼ਰ ਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਖਵਿੱਤਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।

੯ “ਜੇ ਰਿਮੇ ਜਾਜਰ ਦੀ ਧੀ ਵੇਸਵਾ ਬਣ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰਲੰਰਤ ਰਹ ਲਵੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਿਉ ਨੂੰ ਵੀ ਰਲੰਰਤ ਰਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੰਦਾ ਮਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੦ “ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਮਸਗ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਦੀ ਖਾਮ ਮੇਵਾ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਮ ਰੱਖੜੇ ਧਰਿਨਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਉਦਾਮੀ ਨੂੰ ਦਰਮਾਉਣ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਲ ਵੱਧਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਨਹੀਂ ਧਾੜਨੇ ਚਾਹੀਦੇ। ੧੧ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵੇਲ ਜਾਰੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਲੀਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਭਾਵੇਂ ਨਾਮ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਧਿਉ ਦੀ। ੧੨ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਉਹ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਖਲੀਤ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ

*੨੧:੫ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ... ਲਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਰੋਈ ਵਾਰੀ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ, ਰਿਮੇ ਦੇ ਮਰੇ ਤੋਂ ਦੁੱਖ ਧਰਗਟ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਮਥਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਖਲੀਤ ਰਹ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਰਿਉਰਿ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਮਗ ਰਨ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਉਮ ਦੇ ਸਿਰਚ ਧਾਰੇ ਮਮਰਥਿਤ ਰੀਤਾ ਗਿਯਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹੁ ਗਾਂ।

13 “ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਯਜਿਗੀ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰੀ ਰਨੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ ਜੇ ਰੁਯਾਗੀ ਹੋਵੇ। 14 ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਵਿਯਵਾ, ਰਿਮੇ ਤਲਾਰਮੁਦਾ ਯੋਰਤ ਜਾਂ ਰਿਮੇ ਵੰਮਵਾ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਨੀ ਚਾਗੀਦੀ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਰਿਮੇ ਰੁਯਾਗੀ ਰੁੜੀ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਰਹ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। 15 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਯਯੇਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਮੱਰੇਗਾ। 16 ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹੁ ਨੇ, ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਖਾਮ ਰਾਜਨ ਲਈ ਵੱਖ ਰੀਤਾ ਹੈ।” †

16 ਯਹੋਵਾਹੁ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 17 “ਗਾਬੂਨ ਨੂੰ ਆਖ; ਜੇਰਰ ਤੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਗੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਈ ਸਰੀਰਿਰ ਨੁਰਮ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਾ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਨਾ ਚੜ੍ਹਾਵੇ। 18 ਰੋਈ ਵੀ ਆਦਮੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਸਰੀਰਿਰ ਨੁਰਮ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਰਨੀ ਚਾਗੀਦੀ: ਅੰਨ੍ਹੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ, ਵਿਰਲਾਗ ਆਦਮੀ ਨੂੰ, ਭਿਯਾਨਰ ਚਿਰੇ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ, ਬਹੁਤ ਲੰਮੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਜਾਂ ਲੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ, 19 ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਹੱਥਾਂ ਧੋਰਾਂ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ, 20 ਰੁੱਥੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ, ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਨੁਰਮ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ, ਧਯੜੀ ਜਾਂ ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੋਗੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ, ਖਮੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ।

21 “ਜੇ ਗਾਬੂਨ ਦੇ ਵੰਮਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਰੋਈ ਵੀ ਸਰੀਰਿਰ ਨੁਰਮ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਯਹੋਵਾਹੁ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾ ਮੱਰਦਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੀ ਭੇਟ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾ ਮੱਰਦਾ। 22 ਉਹ ਜਾਜਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਧਵਿੱਤਰ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਅੱਤ ਧਵਿੱਤਰ ਭੋਜਨ ਖਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। 23 ਧਰ ਉਹ ਧਵਿੱਤਰ ਦੇ ਧਰਦੇ ਜਾਂ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਮੱਰਦਾ। ਰਿਉਰਿ ਉਮ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਸਰੀਰਿਰ ਨੁਰਮ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਧਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਨੂੰ ਆਧਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਗੀਦਾ। ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹੁ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ।”

24 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਗਾਬੂਨ ਨੂੰ, ਗਾਬੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੀਆਂ।

25 ਯਹੋਵਾਹੁ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 26 “ਗਾਬੂਨ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖ; ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਮੈਨੂੰ ਸੁਗਾਤਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਧਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਯਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਰਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਖੋਮ ਆਉਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗਲਤ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਧਵਿੱਤਰ ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਰਹੋਗੇ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹੁ ਗਾਂ। 3 ਜੇਰਰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਗੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੁੱਗਦਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਲੀਤ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂਥੋਂ ਯਲੱਗ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹੁ ਗਾਂ।

4 “ਜੇ ਗਾਬੂਨ ਦੇ ਰਿਮੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਗੀ ਨੂੰ ਚਮੜੀ ਦਾ ਭੈੜਾ ਰੋਗ ਜਾਂ ਧਰਮੇਗ ਹੈ ਉਹ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਖਾ ਮੱਰਦਾ। ਇਹ ਨੇਮ ਹਰ ਉਮ ਜਾਜਰ ਲਈ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਖਲੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਜਰ ਰਿਮੇ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਵੀ ਖਲੀਤ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਵੀਰਜ ਨਾਲ ਵੀ। 5 ਜੇ ਉਹ ਰਿਮੇ ਸੀਗਣ ਵਾਲੇ ਨਾਧਾਰ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਮੇ ਰਾਹਣ ਹੋਏ ਖਲੀਤ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਛੁਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। 6 ਉਹ ਸਾਮ ਤੀਰ ਖਲੀਤ ਰਹੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਰੋਈ ਵੀ ਧਵਿੱਤਰ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਧ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਯੋ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। 7 ਉਹ ਸੁਰਜ ਵੁਥ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਧਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਧਵਿੱਤਰ ਭੋਜਨ ਖਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਭੋਜਨ ਉਮਦਾ ਹੈ।

8 “ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਰੋਈ ਵੀ ਯਜਿਗ ਜਾਨਵਰ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਜੇ ਆਪਣੇ-ਆਧ ਮਰਿਆ ਮੀ ਜਾਂ ਜੇ ਹੋਰਨਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਜੇ ਉਹ ਉਮ ਮੁਰਦਾ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਖਲੀਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹੁ ਗਾਂ।

9 “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਮੇਰੀਆਂ ਗਿਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਦੋਸੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ ਅਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਧਵਿੱਤਰ ਰਨ ਰਾਹਣ ਮਾਰੇ ਨਾ ਜਾਣ। ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹੁ, ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖਾਮ ਰੰਮ ਲਈ ਵੱਖ ਰੀਤਾ ਹੈ। 10 ਸਿਰਫ ਜਾਜਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਰ ਧਵਿੱਤਰ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਹਨ। ਜਾਜਰ ਰੋਲ ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਰੋਈ ਧਰੁਗੁਣਾ ਜਾਂ ਭਾੜੇ ਦਾ ਨੌਰਰ ਵੀ ਧਵਿੱਤਰ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਖਾ ਮੱਰਦਾ। 11 ਧਰ ਜੇ ਰੋਈ ਜਾਜਰ ਆਪਣੇ ਧੈਮੇ ਨਾਲ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਵਜੋਂ ਖਰੀਦੇ, ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਧਵਿੱਤਰ ਭੋਜਨ ਖਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਜਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਧੈਦਾ ਹੋਏ ਗੁਲਾਮ ਵੀ ਉਹ ਭੋਜਨ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਹਨ। 12 ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿਮੇ ਜਾਜਰ ਦੀ ਧੀ ਰਿਮੇ ਯਜਿਗੇ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਰਹ ਲਵੇ ਜਿਹੜਾ ਜਾਜਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਯਜਿਗ ਰਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਧਵਿੱਤਰ ਭੇਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਖਾ ਮੱਰਦੀ। 13 ਰਿਮੇ ਜਾਜਰ ਦੀ ਧੀ ਵਿਯਵਾ ਜਾਂ ਤਲਾਰਮੁਦਾ ਯੋਰਤ

*੨:14 ਉਹ ਲੋਰਾਂ ... ਬਣਾ ਮੱਰੇਗਾ ਜਾਂ, “ਉਮਦੇ ਬੱਚੇ ਲੋਰਾਂ ਰੋਲੋਂ ਨਾਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।”

†੨:14 ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹੁ ... ਰੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ, “ਉਸ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ।”

‡੨:23 ਧਰ ਉਹ ... ਨਹੀਂ ਜਾ ਮੱਰਦਾ ਧਰਦੇ ਦੇ ਰੋਲ, “ਦੁਸਰੇ ਯਰਬਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਬੂ (ਧਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ) ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੜਨਾ ਚਾਗੀਦਾ।”

§੨:੨੬ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹੁ ... ਰੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ, “ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹੁ ਗਾਂ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਗਾਂ।”

ਜੇ ਮੌਰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਗਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਆਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿਉ ਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾ ਮੌਰਦੀ ਹੈ। ਧਰ ਜਾਜਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲਾ ਵਿਠਾਰਤੀ ਇਸ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾ ਮੌਰਦਾ।

੧੪ “ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਵੇਈ ਬੰਦਾ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਖਵਿੱਤਰ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚੋਂ ਝੁਝ ਖਾ ਲਵੇ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਨੀ ਮਿਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਭੋਜਨ ਦਾ ਧੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਸੀਮਤ ਹੋਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

੧੫ “ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਲੋਰ (ਜੇ ਜਾਜਰ ਨਾ ਹੋਣ) ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਦੁਰਉਥਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

੧੬ ਆਤੇ ਉਹ ਦੇਸੀ ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮਗਰਨਗੇ। ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਗਾਂ ਜੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।”

੧੭ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
੧੮ “ਹਾਨੂਨ, ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖ: ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਵੇਈ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਵੇਈ ਵੀ ਵਿਦੇਸੀ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੇ। ਇਹ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਖਾਮ ਮੁੱਖਣਾ ਜਾਂ ਵੇਈ ਖਾਮ ਭੇਟ ਹੋਵੇ ਜੇ ਉਹ ਲਿਆਉਣ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

੧੯-੨੦ ਇਹ ਸੁਗਾਤਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਲਿਆ ਮੌਰਦੇ ਹੋ; ਇੰਚ ਬਲਦ, ਭੇਡੂ ਜਾਂ ਬੱਰਗ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਨੁਰਮ ਵਾਲਾ ਜਾਨਵਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਰਿਉਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਰੇਗਾ।

੨੧ “ਵੇਈ ਬੰਦਾ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਮੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਲਿਆ ਮੌਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਖਾਮ ਮੁੱਖਣਾ ਦੀ ਆਦਿਗੀ ਹੋ ਮੌਰਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਇਹ ਉਹ ਖਾਮ ਸੁਗਾਤ ਹੋ ਮੌਰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵੰਗ ਜਾਂ ਇੰਜੜ ਤੋਂ ਹੋ ਮੌਰਦੀ ਹੈ ਧਰ ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਹੋਣ ਲਈ ਬੇਨੁਰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਨਹੇ, ਜਖਮੀ ਹੋਣੇ, ਆਧੰਗ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਗ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਈ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੇਗ ਹੋਵੇ ਆਜਿਗਾ ਜਾਨਵਰ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਆਂਗੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਾੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

੨੩ “ਤੁਸੀਂ ਵੇਈ ਆਜਿਗਾ ਬਲਦ ਜਾਂ ਭੇਡ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਵੋਗੇ ਜੇ ਵਿਰਲਾਗ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜੇ ਸਾਧਾਰਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਹੋਣ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਮ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾ ਮੌਰਦੇ ਹੋ, ਧਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਖਾਮ ਮੁੱਖਣਾ ਦੀ ਆਦਿਗੀ ਵਜੋਂ ਧਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੪ “ਜੇ ਰਿਮੇ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਆਂਡਰੇਮ ਉੱਤੇ ਝਰੀਟ ਹੈ, ਰੁਚੋਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਧਾਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਵੱਢਿਆ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

੨੫ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸੀਆਂ ਵੇਲੋਂ ਆਜਿਗੇ ਜਾਨਵਰ ਨਹੀਂ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਖਰਾਬੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਧਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।”

੨੬ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨੭ “ਜਦੋਂ ਵੇਈ ਵੱਢਾ, ਭੇਡ ਜਾਂ ਬੱਰਗੀ ਧੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਇਸਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਰੇਲ ਰਹਿਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਆਂਠਵੇਂ ਦਿਨ ਜਾਂ ਉਸਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਂਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਬਲੀ ਵਜੋਂ ਧਰਵਾਨ ਰੀਤਾ ਜਾ ਮੌਰਦਾ ਹੈ।

੨੮ ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਨੇਮ ਗਾਵਾਂ ਆਤੇ ਭੇਡਾਂ ਲਈ ਇੰਚੇ ਜਿਗਾ ਹੈ।

੨੯ “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧੰਨਵਾਦ ਦੀ ਵੇਈ ਖਾਮ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇੰਝ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੩੦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਗਲੀ ਸਵੇਰ ਲਈ ਵੇਈ ਖਾਮ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਗਾਂ।

੩੧ “ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ, ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨੋ। ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਗਾਂ। ੩੨ ਮੇਰੇ ਖਵਿੱਤਰ ਨਾਮ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਨਾ ਰਹੋ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖਵਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਵਿਗਰ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ, ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ੩੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਣਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਗਾਂ।”

ਖਾਮ ਛੁੱਟੀਆਂ

੨੩ ੧ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖ: ਤੁਸੀਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਤਿਉਗਾਰਾਂ ਦਾ ਖਵਿੱਤਰ ਸਭਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਆਨਾਨ ਰਹੋਗੇ। ਮੇਰੀਆਂ ਖਵਿੱਤਰ ਛੁੱਟੀਆਂ ਇਹ ਹਨ:

ਮਥਤ

੩ “ਛੇ ਦਿਨ ਰੰਮ ਰਹੇ। ਧਰ ਸੱਤਵਾਂ ਦਿਨ, ਮਥਤ, ਆਰਾਮ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ ਖਵਿੱਤਰ ਸਭਾ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੇਈ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਮਥਤ ਹੈ।

ਧਮਾਗ

੪ “ਇਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਚੁਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਮਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਨਾਨ ਰਹੋਗੇ। ੫ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਧਮਾਗ ਧਗਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੧੪ਵੇਂ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਾਮ ਵੇਲੇ ਹੈ।

ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਧਰਬ

੬ “ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਧਰਬ ਉਸੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੧੫ਵੇਂ ਦਿਨ ਤੇ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਧਤੀਰੀ

ਰੋਟੀ ਖਾਵੇਂਗੇ। ੭ ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਧਰਿਲੇ ਦਿਨ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਧਵਿੱਤਰ ਮਭਾ ਰਹੋਂਗੇ, ਇਸ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਟੀ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੀਰ ਆੱਗ ਦੁਆਰਾ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੇਰ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਧਵਿੱਤਰ ਮਭਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਟੀ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

ਧਰਿਲੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਦਾ ਧਰਬ

੯ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੧੦ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖ; ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੋਂਗੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੀ ਫਮਲ ਵੱਢੋਂਗੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਮਲ ਦੀ ਧਰਿਲੀ ਭਰੀ ਜਾਜਰ ਰੇਲ ਲੈ ਰੇ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੧੧ ਉਹ ਭਰੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਆੱਗੇ ਗਿਲਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਇਹ ਧਰਵਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਭਰੀ ਨੂੰ ਸਬਤ ਤੋਂ ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਗਿਲਾਵੇਗਾ।

੧੨ “ਉਸ ਦਿਨ, ਜਦੋਂ ਜਾਜਰ ਭਰੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਗਿਲਾਵੇ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦਾ ਬੇਨਰਮ ਲੋਲਾ ਵੀ ਭੇਟ ਰਹੋਂਗੇ। ਲੋਲੇ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਆੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਭੇਟ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ੧੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਮੈਂਦੇ ਦੇ ੧੬ ਰੱਥ *ਯਾਜਰ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹੇਗੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂਯਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰੁਯਾਟਰ ਆਪਣੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੪ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੁਗਾਤ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਾਢੀ ਚੋਂ ਯਾਜਰ, ਰੋਟੀ ਜਾਂ ਫਲ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਨੇਮ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਰਹੋਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧੀੜੀਆਂ ਤਾਈਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

ਧੰਤਰੁਸਤ ਦਾ ਧਰਬ

੧੫ “ਸਬਤ ਤੋਂ ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਭਰੀ ਨੂੰ ਗਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋ, ਸੱਤ ਹਫਤੇ ਗਿਣ ਲਵੋ। ੧੬ ਸੱਤਵੇਂ ਹਫਤੇ ਦੇ ਧਿੱਛੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ (ਯਾਜਰ ੪੦ਵੇਂ ਦਿਨ) ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਯਾਜਰ ਦੀ ਭੇਟ ਲੈ ਰੇ ਆਵੋਂਗੇ। ੧੭ ਉਸ ਦਿਨ, ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਰੋਟੀਆਂ ਗਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਲੈ ਰੇ ਆਵੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੋਟੀਆਂ ਨੂੰ ੧੬ ਰੱਥ ਮੈਂਦੇ ਵਿੱਚ ਖਮੀਰ ਧਾਰੇ ਬਣਾਉ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਿਲੀ ਵਾਢੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਸੁਗਾਤ ਹੋਵੇਗੀ।

੧੮ “ਇੱਕ ਬਲਦ, ਦੋ ਭੇਡੂ ਆਤੇ ਸੱਤ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਲੋਲੇ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਯਾਜਰ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਟ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਬੇਨਰਮ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਜਰ ਆਤੇ ਧੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਮ ਦੀ

ਭੇਟ ਹੋਵੇਗੀ ਆਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹੇਗੀ। ੧੯ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਚਰਾ ਆਤੇ ਮੁੱਖ-ਸਾਦ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਦੋ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਲੋਲੇ ਵੀ ਭੇਟ ਰਹਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

੨੦ “ਜਾਜਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਲੋਲਿਆਂ ਆਤੇ ਧਰਿਲੀ ਫਮਲ ਦੀ ਰੋਟੀ ਨਾਲ ਗਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਲਗਿਰਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਧਵਿੱਤਰ ਹਨ। ਇਹ ਜਾਜਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ੨੧ ਉਸੇ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਧਵਿੱਤਰ ਮਭਾ ਬੁਲਾਵੋਂਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਟੀ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਨੇਮ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਰਹੋਂ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧੀੜੀਆਂ ਤੀਰ ਹਮੇਸਾ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

੨੨ “ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਫਮਲਾਂ ਦੀ ਵਾਢੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਨੂੰ ਖੂਰੇ ਰਿਨਾਰਿਆਂ ਤੌਰ ਨਾ ਵੱਢੋ। ਜਿਹੜਾ ਯਾਜਰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਚੁੱਰੇ। ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜਰਨ ਵਾਲੇ ਧਰਦੇਮੀਆਂ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿਉ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।”

ਤੁਰਗੀਆਂ ਦਾ ਧਰਬ

੨੩ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨੪ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖ; ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਧਰਿਲੇ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਧਵਿੱਤਰ ਮਭਾ ਰਹੋਂਗੇ ਆਤੇ ਆਦਗਾਰੀ ਵਜੋਂ ਤੁਰਗੀ ਵਜਾਵੋਂਗੇ। ੨੫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਟੀ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਆੱਗ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵੋਂਗੇ।”

ਧਰਾਮਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ

੨੬ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨੭ “ਧਰਾਮਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਧਵਿੱਤਰ ਮਭਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ ਬਣਾਰੇ ਵਰਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਆੱਗ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੨੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦਿਨ ਰੋਟੀ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਧਰਾਮਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਰਾਮਚਿਤ ਰਹਨ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ।

੨੯ “ਜੇ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਇਸ ਦਿਨ ਵਰਤ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩੦ ਜੇ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਇਸ ਦਿਨ ਰੋਟੀ ਰੰਮ ਰਹਦਾ ਹੈ ਮੈਂ (ਧਰਮੇਸੁਰ) ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ੩੧ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਰੋਟੀ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਨੇਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹਮੇਸਾ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਰਿਧਰੇ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ੩੨ ਇਹ

*੨੩:੧੩ ੧੬ ਰੱਥ ਮੂਲਯਾਜਰ, “ਇੱਕ ਟੇਫਾਹ ਦਾ ੨/੧੦

੨੩:੧੩ ਇੱਕ ਰੁਯਾਟਰ ਮੂਲਯਾਜਰ, “ਇੱਕ ਗਿਨ ਦਾ ੧/੪

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਯਾਰਾਮ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਖਾਮ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਨੌਵੇਂ ਦਿਨ ਦੀ ਸਾਮ ਨੂੰ ਸੁਬੂ *ਰਹੋਗੇ-ਇਹ ਯਾਰਾਮ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ ਉਸ ਸਾਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਯਾਗਲੀ ਸਾਮ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।”

ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਖਰਬ

^{੩੩} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਫੇਰ ਆਖਿਆ, ^{੩੪} “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ; ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੧੫ਵੇਂ ਦਿਨ ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਖਰਬ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਇਹ ਛੁੱਟੀ ੭ ਦਿਨ ਰਹੇਗੀ। ^{੩੫} ਧਰਿਲੇ ਦਿਨ ਖਵਿੱਤਰ ਮਭਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਈ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ^{੩੬} ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੀਰ ਯੱਗ ਦੁਆਰਾ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯੱਠਵੇਂ ਦਿਨ, ਤੁਸੀਂ ਇੰਰ ਖਵਿੱਤਰ ਮਭਾ ਰਹੋਗੇ ਯਾਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਯੱਗ ਦੁਆਰਾ ਇੰਰ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵੋਗੇ। ਇਹ ਖਰਬ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਈ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

^{੩੭} “ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀਆਂ ਖਾਮ ਛੁੱਟੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮਭਾਵਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲਿਆਵੋਗੇ-ਯੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਯਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਖਲੀਆਂ ਯਾਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸੁਗਾਤਾਂ ਮਹੀ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ^{੩੮} ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਥਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਨਾਉਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਯਾਘਣੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਭੇਟਾਂ, ਖਾਮ ਇਰਾਰਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਯਾਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਨ-ਮਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੜ੍ਹਾਵੋਗੇ।

^{੩੯} “ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੧੫ਵੇਂ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਫਲਦਾਂ ਮਾਂਭ ਹੁੰਦੇ, ਤੁਸੀਂ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੀਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਗੇ। ਧਰਿਲਾ ਦਿਨ ਯਾਤੇ ਯੱਠਵਾਂ ਦਿਨ ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਖਾਮ ਦਿਨ ਹੋਣਗੇ। ^{੪੦} ਧਰਿਲੇ ਦਿਨ, ਤੁਸੀਂ ਫਲਦਾਰ ਰੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਫਲ ਯਾਤੇ ਨਦੀ ਰੰਢੇ ਉੱਚੇ ਹੋਏ ਖਜ਼ੂਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ, ਖੋਘਲਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਯਾਤੇ ਵਿਲੇ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਲਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੀਰ ਅਗੇਵਾਹ ਯਾਘਣੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਗਮਠੇ ਜਮਨ ਮਨਾਉਗੇ। ^{੪੧} ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਸਾਲ ਸੱਤ ਦਿਨ ਇਹ ਛੁੱਟੀ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਮਨਾਉਗੇ। ਇਹ ਨੇਮ ਹਮੇਸਾ ਰਹੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਛੁੱਟੀ ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਮਨਾਉਗੇ। ^{੪੨} ਤੁਸੀਂ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੀਰ ਯਾਰਜੀ ਸਰਣ ਮਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੋਗੇ। ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਣ ਮਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ। ^{੪੩} ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮਥੇ ਦੋਰਾਨ ਯਾਰਜੀ ਸਰਣ ਮਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।”

^{੪੪} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ।

ਸਮਾਦਾਨ ਯਾਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਰੋਈ

੨੪ ^੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^੨ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦੇ ਰਿ ਉਹ ਜੈਤੂਨ ਵਿੱਚੋਂ ਘੀੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੁੱਧ ਤੇਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ। ਇਹ ਤੇਲ ਦੀਵਿਆਂ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੀਵੇ ਬਿਨਾ ਬੁਝੇ ਖਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ^੩ ਗਾਨੂਨ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਠੇ ਸਾਮ ਤੋਂ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਰੋਸ਼ਨੀ ਜਗਦੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਹ ਰੋਸ਼ਨੀ ਉਸ ਖਰਦੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜਾ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਦੇ ਸੰਦੂਰ ਦੇ ਮਾਗਮਠੇ ਟੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਨੇਮ ਹਮੇਸਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ^੪ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਦੀਵਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸਾ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਯੱਗ ਖਲਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸੁੱਧ ਮੋਨੇ ਦੇ ਲੈੱਥ ਸਟੈਂਡ ਉੱਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^੫ “ਮੈਂਦਾ ਲਵੇ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ੧੨ ਰੋਈਆਂ ਖਰਾਉ। ਹਰੇਰ ਰੋਈ ਲਈ ੧੬ ਰੱਥ ਮੈਂਦਾ ਵਰਤੋਂ। ^੬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਰਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਠੇ ਸੁਨਿਹਰੀ ਮੇਜ ਉੱਤੇ ਰੱਖੋ। ਹਰੇਰ ਰਤਾਰ ਵਿੱਚ ੬ ਰੋਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ^੭ ਰੋਈ ਦੀ ਹਰ ਰਤਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁੱਧ ਲੁਬਾਨ ਰੱਖੋ। ਇਹ ਰੋਈ ਲਈ ਆਦਗਾਰੀ ਹਿੱਸਾ ਯਾਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਯੱਗ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ। ^੮ ਹਰ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ, ਜਾਜ਼ਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਠੇ ਰਤਾਰ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸਾ ਨਵੀਆਂ ਰੋਈਆਂ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਹ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ^੯ ਇਹ ਰੋਈ ਗਾਨੂਨ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਇਸ ਰੋਈ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਤੇ ਖਾਣਗੇ। ਰਿਉਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਯੱਗ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਏ ਗਏ ਚੜ੍ਹਾਵਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਭ ਤੋਂ ਖਵਿੱਤਰ ਰੋਈ ਹਮੇਸਾ ਲਈ ਗਾਨੂਨ ਦੀ ਹੈ।”

ਜਿਮ ਬੰਦੇ ਨੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਰਾਧਿਆ

^{੧੦} ਰਿਮੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਭਾਤਾ ਯਾਤੇ ਮਿਸਰੀ ਧਿਤਾ ਦੇ ਇੰਰ ਖੁੱਤਰ ਨੇ, ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਤੁਰਿਆ ਜਾਦਿਆਂ ਡੇਰੇ ਯੰਦਰ ਇੰਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਸੁਬੂ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੧} ਇਸਰਾਏਲੀ ਯੱਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਗਾਲਗਾਂ ਵੱਢੀਆਂ ਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਰਲੰਰਤ ਰਹ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮੁਸਾ ਰੋਲ ਲੈ ਆਏ। (ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਸਲੂਮੀਥ ਮੀ ਜਿਹੜੀ ਦਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ-ਸਮੁਹ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਬਰੀ ਦੀ ਧੀ ਮੀ।) ^{੧੨} ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਰੈਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਯਾਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਗਮਠੇ ਸਾਫ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਨ ਲੱਗੇ।

^{੧੩} ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^{੧੪} “ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ, ਜਿਸਨੇ ਮਰਾਧਿਆ ਮੀ, ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਉ। ਫੇਰ

*੨੩:੩੨ ਮਹੀਨੇ ... ਦੀ ਸਾਮ ਅਗੁਦੀ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਦਿਨ ਸੁਰਜ ਡੁੱਬਣ ਵੇਲੇ ਸੁਬੂ ਹੁੰਦਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਤਰ ਰਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਵੱਢਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਖੱਬਰ ਸੁੱਟਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੧੪} ਤੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹ ਵੱਢਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੧੫} ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ, ਜਿਹੜਾ ਅਜੇਹਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਖੱਬਰ ਮਾਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਧਰਮੇਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੇ ਜਿਹੀ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਜੰਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਅਜੇਹਾ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮਰਾਥਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^{੧੬} “ਅਤੇ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੧੭} ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਖਾਵੇਂ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^{੧੮} “ਅਤੇ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਜਖਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਖਮ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੧੯} ਟੁੱਟੀ ਹੱਡੀ ਬਦਲੇ ਟੁੱਟੀ ਹੱਡੀ, ਅੱਖ ਬਦਲੇ ਅੱਖ ਦੰਦ ਬਦਲੇ ਦੰਦ। ਜਿਸ ਰਿਸਮ ਦਾ ਜਖਮ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਖਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੨੦} ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਰੀਮਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਧਰ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਦੂਸਰੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^{੨੧} “ਇਹ ਰਾਨੂੰਨ ਬੋਲਾਗ ਹੋਵੇਗਾ-ਇਹ ਧਰਮੇਸੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਵੀ। ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਅਜੇਹਾ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।”

^{੨੨} ਫੇਰ ਮੁਮਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ, ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ, ਜਿਸਨੇ ਮਰਾਥਿਆ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਢੇ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਜੇਹਾ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਧਰਤੀ ਲਈ ਯਾਰਾਮ ਦਾ ਮਮਾਂ

੨੫ ਅਜੇਹਾ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨਾਲ ਮੀਨਾ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਅਜੇਹਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, ^੧ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖ; ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੋ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜੇਹਾ ਲਈ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਯਾਰਾਮ ਦਾ ਖਾਮ ਮਮਾਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੨ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਾਲ ਬੀਜ ਬੀਜੋਗੇ।

ਤੁਸੀਂ ਛੇ ਮਾਲ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਰ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਛਾਗੋਗੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਲ ਖਰੀ ਲਿਆਵੋਗੇ।

^੩ ਧਰ ਮੱਤਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਯਾਰਾਮ ਰਹਿਣ ਦਿਉਗੇ। ਇਹ ਅਜੇਹਾ ਦੇ ਆਦਰ ਵਿੱਚ ਯਾਰਾਮ ਦਾ ਖਾਮ ਮਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਬੀਜ ਨਹੀਂ ਬੀਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਅੰਗੂਰ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛਾਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।^੪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਫਸਲਾਂ ਨਹੀਂ ਵਢਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੀ ਵਾਢੀ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਉੱਗ ਖੈਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਅੰਗੂਰ ਨਹੀਂ ਤੋੜਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਛਾਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ। ਧਰਤੀ ਲਈ ਇਹ ਯਾਰਾਮ ਦਾ ਮਮਾਂ ਹੈ।

^੫ “ਉਸ ਮਾਲ ਜੇ ਤੁਝ ਵੀ ਧਰਤੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਖੈਦਾ ਰਹੇ-ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਾਮ ਅਤੇ ਦਾਮੀਆਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਭਾੜੇ ਦੇ ਰਾਮੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦੇ ਵਿਦੇਸੀ ਖਾ ਮੱਰੋਗੇ।^੬ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਖਾਣ ਲਈ ਰਾਫੀ ਭੋਜਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੁਰਤੀ ਦਾ ਵਰ੍ਹਾ-ਜੁਬਲੀ

^੭ “ਤੁਸੀਂ ਮੱਤਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਮੱਤਾਂ ਮਮੂਹ ਨੂੰ ਵੀ ਗਿਣੋਗੇ। ਇਹ ੪੯ ਮਾਲ ਹੋਣਗੇ।^੮ ਧਰਮਚਿਤ ਦੇ ਦਿਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਡ ਦਾ ਮਿੰਗ ਵਜਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੱਤਵੇਂ ਮੰਗੀਨੇ ਦੇ ੧੦ਵੇਂ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰੇ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਭੇਡ ਦਾ ਮਿੰਗ ਵਜਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੯ ਤੁਸੀਂ ੫੦ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਮ ਵਰ੍ਹਾ ਬਣਾਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਯਾਰਾਮ ਦਾ ਯੋਗਨ ਰਹੋਗੇ। ਇਹ ਮਮਾਂ ‘ਜੁਬਲੀ’ ਆਖਵਾਏਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਰੋਈ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਧਰਿਵਾਰ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਜਾਵੇਗਾ।^{੧੦} ਖੰਜਾਰਵਾਂ ਵਰ੍ਹਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜੁਬਲੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਰੋਈ ਬੀਜ ਨਹੀਂ ਬੀਜਣੇ। ਆਪਣੇ-ਆਪ ਉੱਗੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਾਢੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣੀ। ਅਣਛਾਗੀਆਂ ਵੇਲੇ ਦੇ ਅੰਗੂਰ ਨਹੀਂ ਤੋੜਨੇ।^{੧੧} ਜੁਬਲੀ ਦਾ ਵਰ੍ਹਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਧਰਿੱਤ ਵਰ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਸਿਧੀਆਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਫਸਲਾਂ ਹੀ ਖਾਵੋਗੇ।^{੧੨} ਜੁਬਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਜਾਵੇਗਾ।

^{੧੩} “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਮੀਨ ਵੇਚੋ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਖੋਖਾ ਨਾ ਰਹੇ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਮੀਨ ਖਰੀਦੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੋਖਾ ਨਾ ਰਹਿਣ ਦਿਉ।^{੧੪} ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਜਮੀਨ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਖਿੱਛਲੇ ਜੁਬਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਤੋਂ ਮਾਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਹੇ, ਇਸ ਅੰਦਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੰਗੀ ਰੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰਹੇ। ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆਗਲੇ ਜੁਬਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਤੱਕ ਫਸਲਾਂ ਵਢਣ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੈ।^{੧੫} ਜੇ ਰਹ

*੨੫:੧੨ ਇਸ ਮਾਲ ... ਖਾਵੋਗੇ ਖੇਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਰ ਦੇ ਬਾਗ ਦੇ ਮਾਲਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵਢਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਦਾ, ਧਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆਂ ਦੇ ਖਾਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਭੋਜਨ ਇਕੱਠਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਸੱਰਦਾ, ਧਰ ਮਿਰਫ ਇੱਕ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਖਮੀ ਅਤੇ ਵਾਗ ਮਾਲਰ ਦੀ ਹੋਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ।

ਜਗਲੇ ਜੁਬਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਤੋਂ ਧਰਿਨਾਂ ਬਹੁਤ ਮਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਰੀਮਤ ਜਿਲਾਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਵਰ੍ਹੇ ਘੱਟ ਹਨ, ਤਾਂ ਰੀਮਤ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਿਉਰਿ ਮੱਚਮੁੱਚ, ਤੁਗਾਡਾ ਗੁਆਂਢੀ ਤੁਗਾਨੂੰ ਗਿਣਤੀ ਦੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੈ।¹⁷ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇੰਚ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਖੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਮੁਸਰ ਦਾ ਆਦਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਯਹੇਵਾਹ ਤੁਗਾਡਾ ਧਰਮੇਮੁਸਰ ਹਾਂ।

¹⁸ “ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਆਤੇ ਰਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨੋ। ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਰਹੋਗੇ।¹⁹ ਆਤੇ ਜਮੀਨ ਤੁਗਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਖੋਖਾ ਰਹੇਗੀ। ਫੇਰ ਤੁਗਾਡੇ ਰੇਲ ਰਾਫੀ ਭੋਜਨ ਹੋਵੇਗਾ ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਹੋਰੇ ਰਹੋਗੇ।

²⁰ “ਧਰ ਮਾਇਦ ਤੁਮੀਂ ਆਖੋ, ‘ਜੇ ਯਮੀਂ ਧੀਜ ਨਹੀਂ ਧੀਜਾਂਗੇ ਜਾਂ ਫਮਲਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗੇ। ਤਾਂ ਸੱਤਵੇਂ ਮਾਲ ਦੋਰਨਾ ਯਮੀਂ ਰੀ ਖਾਵਾਂਗੇ।’²¹ ਫਿਰ ਨਾ ਰਹੇ। ਮੈਂ ਫੇਵੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਤੁਗਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਯਮੀਸਾਂ ਭੋਜਾਂਗਾ। ਉਸ ਵਰ੍ਹੇ, ਧਰਤੀ ਇੰਨੀ ਫਮਲ ਉਗਾਵੇਗੀ ਜੇ ਰਿ ਤਿਨਾਂ ਮਾਲਾਂ ਲਈ ਰਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ।²² ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਯੱਠਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਧੀਜ ਧੀਜੋਗੇ, ਤੁਮੀਂ ਗਲੇ ਵੀ ਖਿੱਛਲੀ ਫਮਲ ਦੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਖਾ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ। ਤੁਮੀਂ ਧੁਰਾਈ ਫਮਲ ਦੋਵੇਂ ਮਾਲ ਤੱਰ ਖਾਦੇ ਰਹੋਗੇ, ਜਦੋਂ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਦੋਵੇਂ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਧੀਜੀ ਫਮਲ ਦੀ ਵਾਢੀ ਰਹੋਗੇ।

ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ

²³ “ਜਮੀਨ ਯਮਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖੱਰੇ ਤੋਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਸੱਰਦੇ। ਤੁਮੀਂ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਧਰਦੇਮੀ ਮੁਮਾਫਰ ਹੋ।²⁴ ਮਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਮੀਨ ਉਸ ਯਾਦਮੀ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦੀ ਜਾਣ ਦੇਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਸੀ।²⁵ ਜੇਕਰ ਤੁਗਾਡੇ ਦੇਸ ਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਖੰਦਾ ਇੰਨਾ ਗਰੀਬ ਹੋ ਜਾਵੇ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਮੀਨ ਵੇਚ ਦੇਵੇ, ਉਸ ਦੇ ਨਜਦੀਰੀ ਸਿਮਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਆਰੇ ਉਸ ਲਈ ਜਮੀਨ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।²⁶ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਜਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਾ ਉਸਦਾ ਰੋਈ ਨਜਦੀਰੀ ਸਿਮਤੇਦਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਧਰ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਜਮੀਨ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਧੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਰਹ ਲਵੇ।²⁷ ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਗਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਦੀ ਰੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਹਨ ਲਈ ਉਸ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦਰੇ ਇਸਤੇ ਵਾਧਮ ਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।²⁸ ਧਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਜਮੀਨ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਧੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਰਦਾ, ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਵੇਚਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁਬਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਤੀਰ ਰਹੇਗਾ। ਜੁਬਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਮੀਨ ਤੇ ਵਾਧਮ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਆਤੇ ਇਸਤੇ ਰਬਜਾ ਲੈ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

²⁹ “ਜੇਕਰ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਰੰਧਾਂ ਨਾਲ ਖਿਰੇ ਮਹਿਰੀ ਇਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮਰਾਨ ਵੇਚਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਚ ਮਾਲ ਤਾਈਂ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਘਰ ਵੇਚਿਆ ਸੀ, ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਹੱਰ ਹੈ।

³⁰ ਧਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਧੁਰਾ ਮਾਲ ਖੀਤਣ ਤੋਂ ਧਰਿਨਾਂ ਮਰਾਨ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਦਾ, ਤਾਂ ਰੰਧਾਂ ਨਾਲ ਖਿਰੇ ਮਹਿਰੀ ਇਲਾਰੇ ਵਿੱਚਲਾ ਇਹ ਮਰਾਨ, ਹਮੇਸਾ ਲਈ ਉਸਦਾ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ।³¹ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਨਗਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਖੇਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੇਟਿਆਂ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਗਏ ਘਰ ਰਿਮੇ ਵੀ ਵਰਤ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦੇ ਜਾ ਸੱਰਣਗੇ ਆਤੇ ਜੁਬਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਮਥੇ ਆਪਣੇ ਧਰਿਲੇ ਮਾਲਰਾਂ ਰੇਲ ਵਾਧਮ ਚੱਲੇ ਜਾਣਗੇ।

³² “ਧਰ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਬਾਰੇ; ਲੇਵੀ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦ ਸੱਰਦੇ ਹਨ।³³ ਜੇ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਰਿਮੇ ਲੇਵੀ ਤੋਂ ਮਰਾਨ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚਲਾ ਉਹ ਮਰਾਨ ਜੁਬਲੀ ਦੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਇੰਚ ਵਾਹ ਫੇਰ ਲੇਵੀਆਂ ਰੇਲ ਚੱਲਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਰਿਉਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਮਰਾਨ ਮਥਾਈ ਤੋਰ ਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਹਨ।³⁴ ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਰਦਾ। ਇਹ ਖੇਤ ਹਮੇਸਾ ਵਾਸਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਹਨ।

ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਮਾਲਰਾਂ ਲਈ ਬਿਧੀਆਂ

³⁵ “ਤੁਗਾਡੇ ਦੇਸ ਦਾ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਇੰਨਾ ਗਰੀਬ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਹੀ ਗੁਜਾਰਾ ਨਾ ਰਹ ਸੱਰੇ। ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵਿਦੇਸੀ ਵਸਨੀਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰੋਈ ਨਾਗਰਿਕ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਤੁਗਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿਣਾ ਜਾਹੀ ਰੱਖ ਸੱਰੇ।³⁶ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਧੈਸੇ ਤੇ ਰੋਈ ਮੁਦ ਨਾ ਵਸੂਲੇ। ਧਰ ਇਸਦੀ ਬਜਾਇ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਮੁਸਰ ਤੋਂ ਡੇਰੇ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਗਾਡਾ ਮਹ-ਦੇਸਵਾਮੀ ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਸੱਰੇ।³⁷ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਰੋਈ ਨਫਾ ਰਮਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਨਾ ਰਹੇ।³⁸ ਮੈਂ ਯਹੇਵਾਹ ਤੁਗਾਡਾ ਧਰਮੇਮੁਸਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ, ਤੁਗਾਨੂੰ ਰਨਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਤੇ ਤੁਗਾਡਾ ਧਰਮੇਮੁਸਰ ਬਣਨ ਲਈ।

³⁹ “ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਤੁਗਾਡੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਦਾ ਰੋਈ ਖੰਦਾ ਇੰਨਾ ਗਰੀਬ ਹੋ ਜਾਵੇ ਰਿ ਉਹ ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਤੋਰ ਤੇ ਵੇਚ ਦੇਵੇ। ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਸ ਰੇਲੋਂ ਗੁਲਾਮ ਵਰਗਾ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।⁴⁰ ਉਹ ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਇੰਚ ਭਾੜੇ ਦੇ ਰਾਮੇ ਜਾਂ ਇੰਚ ਵਿਦੇਸੀ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਜੁਬਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਤੀਰ ਤੁਗਾਡੇ ਮੇਵਾ ਰਹੇਗਾ।⁴¹ ਫੇਰ ਉਹ ਤੁਗਾਡੇ ਰੇਲੋਂ ਜਾ ਸੱਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਹ ਰੇਲ ਵਾਧਮ ਜਾ ਸੱਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਧੁਰਥਿਆਂ ਦੀ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਜਾ ਸੱਰਦਾ ਹੈ।⁴² ਰਿਉਰਿ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚਲੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਫੇਰ ਤੋਂ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ^{੪੩} ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਤੇ ਰਟੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^{੪੪} “ਤੁਹਾਡੇ ਦਾਮ ਅਤੇ ਦਾਮੀਆਂ ਬਾਰੇ; ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਚੋਖੀਆਂ ਤੋਂ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋਣ ਲਈ ਖਰੀਦ ਮੰਦਰਦੇ ਹੋ। ^{੪੫} ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੁਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਗੁਲਾਮ ਖਰੀਦ ਮੰਦਰਦੇ ਹੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਸਨ। ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਤੁਹਾਡੀ ਜੋਦਾਦ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ^{੪੬} ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਰਦੇਸੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇ ਮੰਦਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਲਾਮ ਰਹਿਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਰਦੇਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਮੰਦਰਦੇ ਹੋ। ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜ਼ਾਲਮ ਸੁਆਮੀ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

^{੪੭} “ਜੇ ਮੰਦਰਦਾ ਵੇਈ ਵਿਦੇਸੀ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦਾ ਅਮੀਰ ਬਣ ਮੰਦਰਦਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਦਾ ਵੇਈ ਬੰਦਾ ਇੰਨਾ ਗਰੀਬ ਬਣ ਮੰਦਰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦੇ ਵਿਦੇਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰਿਸੇ ਮਦੱਸ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਵਜੋਂ ਵੇਚ ਦੇਵੇ। ^{੪੮} ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਦਾ ਵੇਈ ਭਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦ ਮੰਦਰਦਾ ਹੈ। ^{੪੯} ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਚਾਚਾ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦ ਮੰਦਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦਾ ਵੇਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦ ਮੰਦਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਧੰਮਾ ਜਮਹਾ ਵਰ ਮੰਦਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਲਈ ਧੰਮਾ ਤਾਰ ਮੰਦਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁੜ੍ਹੇ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋ ਮੰਦਰਦਾ ਹੈ।

^{੫੦} “ਤੁਸੀਂ ਰੀਮਤ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਿਵੇਂ ਰਹੋਗੇ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਸੀ ਜੁਬਲੀ ਵਰਹੇ ਤੀਰ ਮਾਲ ਗਿਣਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰਹੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਾਲਾਂ ਲਈ ਹੀ ਭਾੜੇ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ^{੫੧} ਜੇਕਰ ਗਾਲ ਵੀ ਜੁਬਲੀ ਵਰਹੇ ਤੀਰ ਬਹੁਤ ਮਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਭੱਗ ਉਹੀ ਰੀਮਤ ਅਦਾ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਵੇਚਦਿਆਂ ਸਮੇਂ ਮਿਲੀ ਸੀ। ^{੫੨} ਜੇ ਜੁਬਲੀ ਵਰਹੇ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਬੋੜੇ ਜਿਹੇ ਵਰਹੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮੁਢਲੀ ਰੀਮਤ ਦਾ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਅਦਾ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੫੩} ਯਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਵਿਦੇਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਭਾੜੇ ਦੇ ਦਾਮੇ ਵਾਂਗ ਰਹੇਗਾ। ਉਸ ਵਿਦੇਸੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜ਼ਾਲਮ ਮਾਲਕ ਨਾ ਬਣਣ ਦਿਉ।

^{੫੪} “ਉਹ ਬੰਦਾ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਈ ਵੀ ਵਾਧਮ ਨਾ ਖਰੀਦੇ। ਜੁਬਲੀ ਵਰਹੇ ਤੇ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ

ਦੇ ਬੱਚੇ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ^{੫੫} ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਨੌਕਰ ਹਨ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਨੌਕਰ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਦੇ ਇਨਾਮ

੨੬ ^੧ “ਆਪਣੇ ਲਈ ਬੁੱਤ ਨਾ ਬਣਾਉ। ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬੁੱਤਾਂ, ਯਾਰਮਿਰ ਬੰਮਾਂ ਜਾਂ ਤਰਾਮੇ ਹੋਣੇ ਖੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਉਮਾਰੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।

^੨ “ਮੇਰੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਖਾਮ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਯਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦਾ ਅਦਾਰ ਰਹੋ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।

^੩ “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਰਾਨੂਨਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਰਹਰੇ, ਮੇਰੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਹੋਗੇ, ^੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੀਂਹ ਦਿਆਂਗਾ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਯਰਤੀ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਰੁੱਖ ਆਪਣੇ ਫਲ ਉੱਗਣਗੇ। ^੫ ਤੁਹਾਡੀ ਗਹਾਈ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅੰਗੂਰ ਸਾਂਭਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਆ ਜਾਂਦਾ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਅੰਗੂਰ ਸਾਂਭਣਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬੀਜਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਰਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੋਗੇ। ^੬ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਅਮਨ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਅਮਨ ਚੈਨ ਨਾਲ ਲੋਟੋਗੇ। ਵੇਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਖਤਰਨਾਕ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਫੌਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਰਨਗੀਆਂ।

^੭ “ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਭਜਾਉਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਉਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਉਗੇ। ^੮ ਤੁਹਾਡੇ ਖੰਝ ਅਦਮੀ ਮੈਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੈਂ ਆਦਮੀ ਗਜ਼ਾਰਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦੇਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਉਗੇ ਅਤੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਉਗੇ।

^੯ “ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਮੁੜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਐਲਾਦ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਿਭਾਵਾਂਗਾ। ^{੧੦} ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਮਾਲ ਭਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਾਫੀ ਫਸਲਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਨਵੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵੱਢੋਗੇ ਯਰ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਬਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਯੁਗਾਈਆਂ ਫਸਲਾਂ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ^{੧੧} ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਯਵਿੱਤਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਮੋੜਾਂਗਾ। ^{੧੨} ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਤੁਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਹੋਵੋਗੇ। ^{੧੩} ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮ ਸੀ। ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਨਾਲ ਦੱਬੇ

ਹੋਣੇ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਤੋਰ ਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਧਰ ਮੈਂ ਉਹ ਬੱਲੀਆਂ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੇਰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਤੁਰਨ ਦਿੱਤਾ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਨਾ ਰਹਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ

੧੪ “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ। ੧੫ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਚੁਰ ਰਹੋਗੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਉਲਟ ਜਾਵੋਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਇਰਾਦਾ ਨਾਮਾ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੧੬ ਤਾਂ ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਾਂਗਾ; ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਬੁਖਾਰ ਦਿਆਂਗਾ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਸਟ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਨ ਰੱਖ ਲੈਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਧੀਜ ਧੀਜੋਗੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਖਾ ਜਾਣਗੇ। ੧੭ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਵੁੱਧ ਹੋਵਾਂਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਰਾ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਭੱਜ ਜਾਵੋਗੇ ਜਦ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੮ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਦ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਵੀ ਮੇਰੀ ਖਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਸੱਤ ਗੁਣਾ ਵੱਧੇਰੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੧੯ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਗਨ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਮਾਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਆਰਾਮ ਮੀਂਹ ਨਹੀਂ ਵਰਗਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਫਸਲਾਂ ਨਹੀਂ ਉਗਾਏਗੀ। ੨੦ ਤੁਸੀਂ ਮਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰੋਗੇ ਧਰ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕੋਈ ਫਸਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੁੱਢ ਆਪਣੇ ਫਲ ਨਹੀਂ ਉਗਾਉਣਗੇ।

੨੧ “ਫੇਰ ਵੀ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬਿਲਾਫ ਹੋਵੋਗੇ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੋਗੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਸੱਤ ਗੁਣੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ੨੨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਲਾਫ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਖੱਲਾਂਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

੨੩ “ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਸਬਰ ਨਾ ਸਿੱਖਿਆ, ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਦਿਵੁੱਧ ਹੋਵੋਗੇ, ੨੪ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਵੁੱਧ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ-ਮੈਂ ਖਰੋਹਾਹ ਗਾਂ-ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ੨੫ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਇਰਾਦਾ ਨਾਮਾ ਤੋੜਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਲਾਫ ਫੌਜਾਂ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰਾਂ

ਅੰਦਰ ਵੜ ਜਾਵੋਗੇ। ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲਾਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਰਾ ਦੇਣਗੇ। ੨੬ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਭੋਜਨ ਧਰਤੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ, ਦਸ ਯੋਰਤਾਂ ਇੰਦਰ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਧਰਾ ਸੱਕਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਹਰ ਕੋਈ ਨੂੰ ਬਿਲਾਨ ਨਾਲ ਨਾਪਣਗੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਖਾਵੋਗੇ ਧਰ ਫੇਰ ਵੀ ਬੁੱਢੇ ਰਹੋਗੇ।

੨੭ “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਵੀ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਬਿਲਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿਉਗੇ ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬਿਲਾਫ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ, ੨੮ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਪਣਾ ਕਰੋਧ ਦਰਸਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ-ਮੈਂ ਖਰੋਹਾਹ ਗਾਂ-ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਸੱਤ ਗੁਣਾ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ੨੯ ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੇ ਬੁੱਢੇ ਹੋ ਜਾਉਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਧੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਉਗੇ। ੩੦ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨਸਟ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਧੂਧ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਚੀਰ ਸੁੱਟਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਨਾਸਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਸਾਂ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬਿਰਠਾਯੋਗ ਹੋਵੋਗੇ। ੩੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਖਣੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਭੇਟ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਲੈਣੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ੩੨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਉੱਥੇ ਆ ਕੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਉਹ ਹੋਰਾਨ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ੩੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਮਾਂ ਦਰਮਿਲਾਨ ਖਿੱਡਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਾਨੇ ਖਿੱਚਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਸਟ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

੩੪ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡਾ ਦੋਸ਼ ਮੱਖਣਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਆਖਰਕਾਰ ਆਪਣਾ ਆਰਾਮ ਗਾਮਲ ਕਰੇਗੀ। ਧਰਤੀ ਆਪਣੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਮਾਣੇਗੀ। ੩੫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਖਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਰਾਮ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੩੬ ਬਚ ਹੋਣੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਆਤਮ ਵਿਸਵਾਸ ਗੁਰ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਚੀਜ ਤੋਂ ਡਰਨਗੇ। ਗਵਾ ਦੁਆਰਾ ਉਤਾਏ ਹੋਏ ਖੱਤੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਹ ਭੱਜਣਗੇ ਅਤੇ ਡਿੱਗ ਪੈਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਤਲਵਾਰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿਆ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ੩੭ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਲਵਾਰ ਤੋਂ ਬਚ ਰਹੇ ਹੋਣ-ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

“ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਦਿਵੁੱਧ ਖਲੇ ਸੱਕਣ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਤਾਰਤਵਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ। ੩੮ ਤੁਸੀਂ ਦੁਸਮਣਾਂ ਕੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਚ ਜਾਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ। ੩੯ ਬਚ ਹੋਣੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ

*੨੬:੧੯ ਆਰਾਮ ਮੀਂਹ ... ਨਹੀਂ ਉਗਾਏਗੀ ਮੂਲਅਰਥ, “ਤੁਹਾਡਾ ਆਰਾਮ ਲੋਹੇ ਵਰਗਾ, ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਕਾਂਧੀ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ।”

ਦੇ ਦੋਸਾਂ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਰਾਹਤ ਮੜ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਰਾਹਤ ਮੜ ਜਾਣਗੇ। *

ਉਮੀਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ

੧੦ “ਧਰ ਹੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਦਾ ਇਰਾਰਤ ਰਰ ਲੈਣ। ਅਤੇ ਹੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰਬੂਲ ਲੈਣ ਰਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਬੇਵਫਾ ਸਨ ਅਤੇ ਹੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਮੰਨ ਲੈਣ ਰਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਸਨ। ੧੧ ਹੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਮੰਨ ਲੈਣ ਰਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੇ ਗਿਲਾ ਸਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਅੰਦਰ ਲੈ ਆਇਆ ਸਾਂ। ਧਰ ਹੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਨਿਮਾਣੇ ਬਣ ਜਾਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਮਜਾ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਰ ਲੈਣ। ੧੨ ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਰਰਨਗੇ, ਮੈਂ ਆਰੂਥ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਰਤਨਾਮੇ ਨੂੰ, ਇਸਗਾਰ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਰਤਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਰਤਨਾਮੇ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਰਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਰਾਂਗਾ।

੧੩ “ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਲੋਰਾਂ) ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਆਪਣੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਮਾਣੇਗੀ। ਫੇਰ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਮਜਾ ਧਰਵਾਨ ਰਰ ਲੈਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਮਜਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ੧੪ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਰਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮੰਚੂਰ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਇਰਾਰਤਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਤੋੜਾਂਗਾ। ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਅਹੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ੧੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਇਰਾਰਤਨਾਮਾ ਚੇਤੇ ਰਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਣ ਸੱਰਾਂ। ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖੀਆਂ। ਮੈਂ ਅਹੇਵਾਹ ਹਾਂ।”

੧੬ ਇਹ ਉਹ ਬਿਧੀਆਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਬਿਵਸਥਾ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਹੇਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਥਾਪਿਤ ਰੀਤੀਆਂ। ਅਹੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਬਿਧੀਆਂ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਸੀਨਈ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਰਾਰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ

੨੭ ੧ ਅਹੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖ; ਜੇਰ ਰੋਈ ਵਿਯਾਰਤੀ ਅਹੇਵਾਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੂੰ ਅਰਥਨ ਰਰਨ ਦੀ ਖਾਮ ਮੱਗ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦੀ ਰੀਮਤ ਨਿਰਯਾਤਿਤ

ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੩ ਵੀਹ ਤੋਂ ਸੱਠ ਮਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਰੀਮਤ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ੫੦ ਸੈਰਲ ਹਨ। (ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਲਈ ਸਰਾਰੀ ਮਾਧ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।) ੪ ਯੱਜ ਤੋਂ ੩੦ ਮਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਰੀਮਤ ੨੦ ਸੈਰਲ ਹੈ। ੫ ਤੋਂ ੨੦ ਮਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਯੱਜ ਤੋਂ ਰੀਮਤ ੧੦ ਸੈਰਲ ਹੈ। ੬ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ੫ ਮਾਲ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਰੀਮਤ ੫ ਸੈਰਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ੫ ਮਾਲ ਦੀ ਝੜੀ ਦੀ ਰੀਮਤ ੩ ਸੈਰਲ ਹੈ। ੭ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਰੀਮਤ ਜਿਹੜਾ ੬੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਮਰ ਦਾ ਹੈ, ੧੫ ਸੈਰਲ ਹੈ। ਯੱਜ ਤੋਂ ਰੀਮਤ ੧੦ ਸੈਰਲ ਹੈ।

੮ “ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਗਰੀਬੀ ਰਾਹਤ ਰੀਮਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਰਦਾ, ਉਹ (ਜਿਸ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੇ ਇਰਾਰਤ ਰੀਤਾ ਸੀ) ਉਸ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਰੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਅਹੇਵਾਹ ਲਈ ਸਮਰਥਿਤ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਜਾਜਰ ਨਿਯਮ ਰਰੇਗਾ ਰਿ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਰਿਨੇ ਧੈਸੇ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਅਹੇਵਾਹ ਲਈ ਸੁਗਾਤਾਂ

੯ “ਜੇ ਰੋਈ ਵਿਯਾਰਤੀ ਇੱਕ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਅਹੇਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਰਤ ਰਰਦਾ ਹੈ, ਰੋਈ ਵੀ ਜਾਨਵਰ ਜੋ ਉਹ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦੇਵੇਗਾ ਧਵਿੱਤਰ ਹੇ ਜਾਵੇਗਾ। ੧੦ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਈ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਨਹੀਂ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਬੁਰੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਨਹੀਂ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇ ਉਹ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਜਾਨਵਰ ਧਵਿੱਤਰ ਹੇ ਜਾਣਗੇ।

੧੧ “ਝੜ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਅਹੇਵਾਹ ਨੂੰ ਬਲੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਸੱਰਦਾ। ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਅਜਿਹੇ ਧਲੀਤ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਅਹੇਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਰੋਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੨ ਜਾਜਰ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਰੀਮਤ ਨਿਰਯਾਤਿਤ ਰਰੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਧੈਂਦਾ ਰਿ ਜਾਨਵਰ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬੁਰਾ। ਜਦੋਂ ਜਾਜਰ ਰੀਮਤ ਨਿਰਯਾਤਿਤ ਰਰ ਦੇਵੇ, ਇਹ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਰੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ, ੧੩ ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੀਮਤ ਦਾ ਧੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੋਰ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਰਾਨ ਦੀ ਰੀਮਤ

੧੪ “ਹੁਣ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਮਰਾਨ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਜਾਣ ਕੇ ਅਹੇਵਾਹ ਲਈ ਸਮਰਥਿਤ ਰਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਰੀਮਤ ਨਿਰਯਾਤਿਤ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਧੈਂਦਾ ਰਿ ਮਰਾਨ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾੜਾ। ਜਦੋਂ ਜਾਜਰ ਰੀਮਤ ਨਿਰਯਾਤਿਤ ਰਰ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਰਾਨ ਦੀ ਰੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ। ੧੫ ਧਰ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮਰਾਨ

*੨੬:੩੯ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਰ ... ਮੜ ਜਾਣਗੇ “ਖਰਾਬ/ਮੜ ਜਾਣਗੇ” ਜਾਂ, “ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ‘ਮੁਯਾਫੀ ਮੰਗਣਗੇ।”

ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਰੀਮਤ ਵਿੱਚ ਖੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੋਰ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਮਰਾਨ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੈਦਾਦ ਦੀ ਰੀਮਤ

16 “ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪਵਿੱਤਰ ਜਾਣਕੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਮਰਥਿਤ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਰੀਮਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬੀਜਣ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਬੀਜ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਚਾਂਦੀ ਦੇ 40 ਮੈਂਦਲ ਜੋਆਂ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਹਰੇਰ ਹੋਮਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋਣਗੇ। 17 ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣਾ ਖੇਤ ਖਰਬੇਸੁਰ ਨੂੰ ਜੁਬਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਦਾਨ ਰਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਰੀਮਤ ਉਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਜਾਜਰ ਨਿਰਯਾਗਿਤ ਰਹੇਗਾ। 18 ਖਰ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਖੇਤ ਪਵਿੱਤਰ ਜਾਣਕੇ ਜੁਬਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਦਾਨ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਰੀਮਤ ਨਿਰਯਾਗਿਤ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਗਲੇ ਜੁਬਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਤੱਕ ਦੇ ਮਾਲ ਗਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਰੀਮਤ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 19 ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿਯਾਗਿਤ, ਜਿਸਨੇ ਖੇਤ ਦਾਨ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਰੀਮਤ ਵਿੱਚ ਖੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੋਰ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਖੇਤ ਫੇਰ ਉਸੇ ਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। 20 ਜੇ ਉਹ ਖੇਤ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਦਾ ਖਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਮੋ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਆਮਲੀ ਮਾਲਕ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸੱਕਦਾ। 21 ਜਦੋਂ ਜੁਬਲੀ ਵਰ੍ਹਾ ਆਵੇਗਾ, ਉਹ ਖੇਤ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ-ਇਹ ਜਾਜਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਮਰਥਿਤ ਰੀਤੀ ਜਮੀਨ ਵਾਂਗ ਹੈ।

22 “ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਰੋਈ ਆਜਿਹਾ ਖੇਤ ਮਮਰਥਿਤ ਰਹਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ ਖਰੀਦਿਆ ਮੀ, ਆਤੇ ਇਹ ਉਸਦੀ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮੀ, 23 ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਜੁਬਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਤੱਕ ਦੇ ਮਾਲ ਗਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਜਮੀਨ ਦੀ ਰੀਮਤ ਨਿਰਯਾਗਿਤ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਸ ਵਿਯਾਗਿਤ ਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਉਹ ਰਰਮ ਉਸ ਦਿਨ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਖੈਮੇ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣਗੇ। 24 ਜੁਬਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਉੱਤੇ ਜਮੀਨ ਮੁੱਢਲੇ ਮਾਲਕ ਰੋਲ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਹੜਾ ਜਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ।

24 “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੀਮਤ ਆਦਾ ਰਹਨ ਲਈ ਸਰਾਰੀ ਮਾਥ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਥ ਆਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਮੈਂਦਲ ਦਾ ਵਜਨ ਵੀਹ ਗੋਗਹ ਹੈ।

ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਰੀਮਤ

26 “ਲੋਕ ਗਾਵਾਂ ਆਤੇ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਖਾਮ ਸੁਗਾਤਾਂ ਵਜੋਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇ ਸੱਕਦੇ ਹਨ। ਖਰ ਜੇ ਜਾਨਵਰ ਪਹਿਲੋਂ ਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਨਵਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਮ ਸੁਗਾਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਕਦੇ। 27 ਲੋਕ ਖਲੀਤ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਪਲੋਠਿਆਂ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੀਮਤ ਆਦਾ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਖੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੋਰ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਦਾ, ਜਾਜਰ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਿਰਯਾਗਿਤ ਰੀਮਤ ਤੇ ਵੇਚ ਸੱਕੇਗਾ।

ਖਾਮ ਸੁਗਾਤਾਂ

28 “ਇੱਕ ਖਾਮ ਰਿਮਮ ਦੀ ਸੁਗਾਤ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਲੋਕ ਖੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਗਾਤ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂ ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਗਾਤ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆੱਤ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਗਾਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕੀ, ਜਾਨਵਰ ਆਤੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਜੈਦਾਦ ਦੇ ਖੇਤ ਮਾਮਿਲ ਹਨ। 29 ਜੇ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਉਸ ਖਾਮ ਰਿਮਮ ਦੀ ਸੁਗਾਤ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

30 “ਮਾਰੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਦਾ ਆਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਫਲਾਂ ਦਾ ਦਮਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ। 31 ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣਾ ਦਮਵੰਧ ਵਾਧਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਰੀਮਤ ਵਿੱਚ ਖੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੋਰ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਫੇਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

32 “ਵੰਗ ਆਤੇ ਇੱਜੜ ਦਾ ਦਮਵੰਧ, ਆਖਾਲੀ ਦੁਆਰਾ ਰੁੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਰੋਈ ਜਾਨਵਰ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। 33 ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਚਿੱਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਨਵਰ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾੜਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਮੋ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਮੋ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਜਾਨਵਰ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ।”

34 ਇਹ ਉਹ ਗੁਰਮ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਮੀਨਾ ਖਰਬਤ ਉੱਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੇ।

ਗਿਣਤੀ

ਮੁਸਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

¹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਮੁਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਮੀਨਟੀ ਦੇ ਮਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਿਸਰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਦੂਸਰੇ ਮਾਲ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ: ² “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰ ਲੈ। ਹਰ ਬੰਦੇ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਮਮੇਤ ਸੂਚੀ ਬਣਾ। ³ ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਹਾਨੂਨ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ੨੦ ਮਾਲ ਅਤੇ ਉਮਰ ਤੋਂ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹਨ। (ਉਹ ਉਹੀ ਆਦਮੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ।) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਥੂਹਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉ। ⁴ ਹਰੇਕ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਦਾ ਆਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ⁵ ਜਿਹੜੇ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਕਰਨਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਹ ਹਨ:

ਰਊਬੇਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸਦੇਉਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ

ਅਲੀਸੂਰ;

⁶ ਸਿਮਉਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸੂਰੀਸਦਾਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਲੂਮੀਏਲ;

⁷ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਮੀਨਾਦਾਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਹਸੋਨ;

⁸ ਵਿਸ਼ਾਕਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਫਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਬਨਿਏਲ;

⁹ ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਲੋਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਆਬ;

¹⁰ ਅਫਰਾਈਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਯੁਸੁਫ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਮੀਗੂਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਸਾਮਾ; ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਪਦਾਹਸੂਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਮਲੀਏਲ;

¹¹ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਗਿਦਉਨੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਬੀਦਾਨ;

¹² ਦਾਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ; ਅੰਮੀਸਦਾਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਹੀਅਜਰ;

¹³ ਆਸੇਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ; ਆਕਰਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਪਗੀਏਲ;

¹⁴ ਗਾਦ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ; ਦਊਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲਖਾਮਾਫ;

¹⁵ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ; ਏਨਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਹੀਰਾ।”

¹⁶ ਇਹ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਆਗੂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਫੌਜ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮਰਦਾਹ ਸਨ। ¹⁷ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਹਾਨੂਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਾ ਦੁਆਰਾ ਆਗੂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

¹⁸ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਹਾਨੂਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਮਮੇਤ ਗਿਣਤੀ ਕਰਕੇ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ¹⁹ ੨੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ਉਮਰ ਤੋਂ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ²⁰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਥੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੀਨਟੀ ਮਾਰੂਬਲ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸਨ।

²¹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਊਬੇਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ (ਰਊਬੇਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਪਹਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।) ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਿਹੜੇ ੧੧ ਮਾਲ ਜਾਂ ਉਮਰ ਤੋਂ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹਾਂ ਮਮੇਤ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ।

²² ਰਊਬੇਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗਿਣੇ ਗਏ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੪੬,੫੦੦ ਸੀ।

²³ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਮਉਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਿਹੜੇ ੨੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ਉਮਰ ਤੋਂ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹਾਂ ਮਮੇਤ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ।

²⁴ ਸਿਮਉਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਲ ਆਦਮੀ ੫੯,੩੦੦ ਸਨ।

²⁵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਾਦ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਹੜੇ ੨੦ ਮਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਜਾਂ ਉਮਰ ਤੋਂ ਵਡੇਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹਾਂ ਦੇ ਸਦੱਸਾਂ ਮਮੇਤ ਕਰਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ²⁶ ਗਾਦ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚਲੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੪੫,੬੫੦ ਸੀ।

²⁷ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਿਹੜੇ ੨੦ ਮਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵਡੇਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹਾਂ ਮਮੇਤ ਬਣਾਈ ਗਈ।

²⁸ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੭੪,੬੦੦ ਸੀ।

- ੨੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਿਹੜੇ ੨੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਮਰ ਦੇ ਮਨ ਆਤੇ ਫੈਜ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਆਤੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਮਮੇਤ ਬਣਾਈ ਗਈ। ੨੯ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੫੪,੪੦੦ ਮੀ।
- ੩੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਰੀਤੀ ਗਈ ਜਿਹੜੇ ੨੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਮਰ ਦੇ ਮਨ ਆਤੇ ਫੈਜ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਆਤੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਮਮੇਤ ਬਣਾਈ ਗਈ। ੩੧ ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੫੭,੪੦੦ ਮੀ।
- ੩੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ। (ਆਫਰਾਈਮ ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।) ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ, ਜਿਹੜੇ ੨੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਮਰ ਦੇ ਮਨ ਆਤੇ ਫੈਜ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਆਤੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਮਮੇਤ ਬਣਾਈ ਗਈ।
- ੩੨ ਆਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੪੦,੫੦੦ ਮੀ।
- ੩੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨੱਸ਼ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ। ਮਨੱਸ਼ ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ, ਜਿਹੜੇ ੨੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਮਰ ਦੇ ਮਨ ਆਤੇ ਫੈਜ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਆਤੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਮਮੇਤ ਬਣਾਈ ਗਈ। ੩੪ ਮਨੱਸ਼ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੩੨,੨੦੦ ਮੀ।
- ੩੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ, ਜਿਹੜੇ ੨੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਮਰ ਦੇ ਮਨ ਆਤੇ ਫੈਜ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਆਤੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਮਮੇਤ ਬਣਾਈ ਗਈ। ੩੫ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੩੫,੪੦੦ ਮੀ।
- ੩੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ, ਜਿਹੜੇ ੨੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਮਰ ਦੇ ਮਨ ਆਤੇ ਫੈਜ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ

ਯੋਗ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਆਤੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਮਮੇਤ ਬਣਾਈ ਗਈ।

੩੬ ਦਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੬੨,੭੦੦ ਮੀ।

੩੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਸਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ, ਜਿਹੜੇ ੨੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਮਰ ਦੇ ਮਨ ਆਤੇ ਫੈਜ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਆਤੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਮਮੇਤ ਬਣਾਈ ਗਈ।

੩੮ ਆਸਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੪੧,੫੦੦ ਮੀ।

੩੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਗਈ, ਜਿਹੜੇ ੨੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਮਰ ਦੇ ਮਨ ਆਤੇ ਫੈਜ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮਨ। ੪੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਆਤੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਮਮੇਤ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੫੩,੪੦੦ ਮੀ।

੪੧ ਭੂਮਾ ਗਵੂਨ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ੧੨ ਆਸੂਆ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ। (ਹਰ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਆਸੂ ਮੀ।) ੪੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ। ਜਿਹੜਾ ੨੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਮਰ ਦਾ ਮੀ ਆਤੇ ਫੈਜ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮੀ। ਹਰ ਆਦਮੀ, ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਨਾਲ ਦਰਜ ਰੀਤਾ ਗਿਆ। ੪੩ ਗਿਣੇ ਹੋਏ ਮਾਰਿਆ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੬,੦੩,੫੫੦ ਮੀ।

੪੪ ਲੇਵੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚਲੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਗਈ। ੪੫ ਯਹੋਵਾ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਮੀ: ੪੬ “ਲੇਵੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਰਨੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਰਨਾ। ੪੭ ਲੇਵੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਰਿ ਉਹ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਨਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਤੰਬੂ ਆਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਆਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਸਭ ਚੀਜਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਡੇਰੇ ਇਸਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨਾਉਣ ਆਤੇ ਇਸਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਨ।

੪੮ ਜਦੋਂ ਰਦੇ ਵੀ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਰਿਤੇ ਲਿਜਾਣਾ ਧਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਲੇਵੀ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰਨੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ। ਉਹੀ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਨਗੇ। ਜੇ ਕੋਈ ਆਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਜਿਹੜਾ ਲੇਵੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਤੇ ਤੰਬੂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਨ ਦੀ ਰੇਸਿਮ ਰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਵੱਸ ਹੀ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ।

੫੨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਮੂਗਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਡੇਰੇ ਲਾਉਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਥਾਂ ਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਝੰਡੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਡੇਰਾ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੫੩ ਪਰ ਲੇਵੀ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡੇਰੇ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਲੇਵੀ ਦੇ ਆਦਮੀ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਰਹਨ। ਉਹ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਰਹਨਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਖੱਟੀ ਗੱਲ ਨਾ ਵਾਪਰੇ।”

੫੪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਡੇਰੇ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ

੧ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ: ੨ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡੇਰੇ, ਖੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਮਮੂਗ ਦਾ ਖਾਮ ਝੰਡਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਥਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਮਮੂਗ ਦੇ ਝੰਡੇ ਨੇੜੇ ਡੇਰਾ ਲਾਵੇਗਾ।

੩ “ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦਾ ਝੰਡਾ ਯੂਰਥ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਮੂਜ਼ ਜ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਝੰਡੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਡੇਰਾ ਲਾਉਣਗੇ। ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਅੰਮੀਨਾਦਾਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਗਸੇਨ ਹੈ।

੪ ਉਸ ਦੇ ਮਮੂਗ ਵਿੱਚ ੭੪,੬੦੦ ਆਦਮੀ ਹਨ।

੫ “ਖਿੱਸਾਰਾ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਤੋਂ ਅਗੇਰੇ ਡੇਰਾ ਲਾਵੇਗਾ। ਖਿੱਸਾਰਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਸੁਆਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਬਨਿਏਲ ਹੈ। ੬ ਉਸ ਦੇ ਮਮੂਗ ਵਿੱਚ ੫੪,੪੦੦ ਆਦਮੀ ਹਨ।

੭ “ਜਬੂਲਨ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਦੀ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਦੇ ਨੇੜੇ ਡੇਰਾ ਲਾਵੇਗਾ। ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਗੇਲੇਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਆਥ ਹੈ।

੮ ਉਸ ਦੇ ਮਮੂਗ ਵਿੱਚ ੫੭,੪੦੦ ਆਦਮੀ ਹਨ।

੯ “ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਡੇਰੇ ਅੰਦਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੧,੮੬,੪੦੦ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਸਰੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਅਗੂਦਾ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਣ ਦੀ ਪਹਿਲ ਰਹੇਗਾ।

੧੦ “ਰੁਊਬੇਨ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦਾ ਝੰਡਾ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਆਪਣੇ ਝੰਡੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਡੇਰਾ ਲਾਵੇਗਾ। ਰੁਊਬੇਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਸਦੋਉਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਸੂਰ ਹੈ। ੧੧ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਵਿੱਚ ੪੬,੫੦੦ ਆਦਮੀ ਹਨ।

੧੨ “ਰੁਊਬੇਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਿਮਓਨ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਡੇਰਾ ਲਾਵੇਗਾ। ਸਿਮਓਨ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਸੂਰੀਸਦਾਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਲਮੀਏਲ ਹੈ। ੧੩ ਉਸ ਦੇ ਟੋਲੇ ਵਿੱਚ ੫੯,੩੦੦ ਆਦਮੀ ਹਨ।

੧੪ “ਗਾਦ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਡੇਰਾ ਵੀ ਰੁਊਬੇਨ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਗਾਦ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਆਗੂ ਰੁਊਏਲ (ਦਉਏਲ) ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲਖਾਮਾਫ ਹੈ।

੧੫ ਉਸ ਦੇ ਮਮੂਗ ਵਿੱਚ ੪੫,੬੫੦ ਆਦਮੀ ਹਨ।

੧੬ “ਰੁਊਬੇਨ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਮੂਗ ਅੰਦਰ ੧,੫੧,੪੫੦ ਆਦਮੀ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਰੁਊਬੇਨ ਦਾ ਮਮੂਗ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਉੱਤੇ ਚੱਲੇਗਾ।

੧੭ “ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸਫਰ ਰਹਨਗੇ, ਲੇਵੀ ਦਾ ਮਮੂਗ ਜਾਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਖੰਡਲੀ ਦਾ ਤੰਬੂ ਸਾਰੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੋਕ ਉਸੇ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਡੇਰੇ ਲਾਉਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਝੰਡੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੮ “ਯਫਰਾਈਮ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦਾ ਝੰਡਾ ਪੱਛਮ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਫਰਾਈਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਉੱਥੇ ਡੇਰੇ ਲਾਉਣਗੇ। ਯਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਅੰਮੀਗੂਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਸਾਮਾ ਹੈ। ੧੯ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਵਿੱਚ ੪੦,੫੦੦ ਆਦਮੀ ਹਨ।

੨੦ “ਮਨਸ਼ੇਹ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ, ਯਫਰਾਈਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਡੇਰਾ ਲਾਵੇਗਾ। ਮਨਸ਼ੇਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਪਦਾਗਮੂਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਮਲੀਏਲ ਹੈ।

੨੧ ਉਸ ਦੇ ਮਮੂਗ ਵਿੱਚ ੩੨,੨੦੦ ਆਦਮੀ ਹਨ।

੨੨ “ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਵੀ ਯਫਰਾਈਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਡੇਰਾ ਲਾਵੇਗਾ। ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਗਿਦਓਨੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਬੀਦਾਨ ਹੈ। ੨੩ ਉਸ ਦੇ ਮਮੂਗ ਵਿੱਚ ੩੫,੪੦੦ ਆਦਮੀ ਹਨ।

੨੪ “ਯਫਰਾਈਮ ਦੇ ਡੇਰੇ ਅੰਦਰ ੧,੦੮,੧੦੦ ਆਦਮੀ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਲੋਕ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਤੀਜਾ ਨੰਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

੨੫ “ਦਾਨ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦਾ ਝੰਡਾ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਾਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਉੱਥੇ ਡੇਰਾ ਲਾਉਣਗੇ। ਦਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਅੰਮੀਸਦਾਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗੀਅਜ਼ਰ ਹੈ। ੨੬ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਵਿੱਚ ੬੨,੭੦੦ ਆਦਮੀ ਹਨ।

੨੭ “ਆਸੇਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਦੇ ਲੋਕ ਦਾਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਅਗੇਰੇ ਡੇਰਾ ਲਾਉਣਗੇ। ਆਸੇਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਆਰਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਪਗੀਏਲ ਹੈ।

੨੮ ਉਸ ਦੇ ਮਮੂਗ ਅੰਦਰ ੪੧,੫੦੦ ਆਦਮੀ ਹਨ।

੨੯ “ਨਫਤਾਲੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਵੀ ਦਾਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਗ ਦੇ ਨਾਲ ਡੇਰਾ ਲਾਵੇਗਾ। ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਏਨਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗੀਰਾ ਹੈ।

੩੦ ਇਸ ਮਮੂਗ ਵਿੱਚ ੫੩,੪੦੦ ਆਦਮੀ ਹਨ।

੩^੧ “ਦਾਨ ਦੇ ਡੇਰੇ ਆਦਰ ੧,੫੭,੬੦੦ ਆਦਮੀ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਇੰਚ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਰਿਦਾਰ ਮਭ ਤੋਂ ਆਖੀਰ ਉੱਤੇ ਤੁਰੇਗਾ। ਹਰੇਰ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਖਰਿਦਾਰ ਦੇ ਝੰਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।”

੩^੨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਖਰਿਦਾਰਾਂ ਦੇ ਰੁਖ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀ ਗਈ। ਮਭੂਗ ਦੇ ਤੋਰ ਤੇ ਗਿਣੇ ਗਏ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੬,੦੩,੫੫੦ ਹੈ। ੩^੩ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਗੇਵਾਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ ਆਉਣੇ ਲੋਕੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ।

੩^੪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਮਾਰਾ ਕੁਝ ਰੀਤਾ ਨੇ ਆਗੇਵਾਰ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਹਰੇਰ ਮਭੂਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਝੰਡੇ ਹੋਰਾ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਹਰੇਰ ਥੰਦਾ ਆਪਣੇ ਖਰਿਦਾਰ ਆਉ ਖਰਿਦਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਗਾ।

ਗਾਹੂਨ ਦਾ ਜਾਜਰ ਖਰਿਦਾਰ

੩^੧ ਇਹ ਗਾਹੂਨ ਆਉ ਮੁਸਾ ਦੇ ਖਰਿਦਾਰ ਦੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਗੇਵਾਰ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨਾਲ ਮੀਨਈ ਖਰਬਤ ਉੱਤੇ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਸੀ।

੨ ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਚਾਰ ਖੁੱਤਰ ਮਨ। ਖਰਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਨਾਦਾਬ ਮੀ। ਫੇਰ ਆਖੀਯੂ, ਆਲਆਜਾਰ ਆਉ ਈਥਾਮਾਰ ਮਨ।

੩ ਇਹ ਖੁੱਤਰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਜਾਜਰ ਮਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਗੇਵਾਰ ਦੀ ਜਾਜਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੇਵਾ ਰਰਨ ਦਾ ਖਾਮ ਰੰਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ੪ ਧਰ ਨਾਦਾਬ ਆਉ ਆਖੀਯੂ ਦਾ ਆਗੇਵਾਰ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਰਦਿਆ ਦੇਗਤ ਹੋ ਗਿਆ ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਰਜਿਤ ਆੱਗ ਨਾਲ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਈ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਮਨ, ਇਸ ਲਈ ਆਲਆਜਾਰ ਆਉ ਈਥਾਮਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ ਆਉ ਜਾਜਰਾਂ ਵਜੋਂ ਆਗੇਵਾਰ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਵਾਖਰੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਗਾਹੂਨ, ਗਾਲੇ ਜਿਉਦਾ ਸੀ।

ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਮਗਇਰ-ਲੋਈ

੫ ਆਗੇਵਾਰ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੬ “ਲੋਈ ਦੇ ਖਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਗਾਹੂਨ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆ। ਉਹ ਲੋਕ ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਮਗਇਰ ਹੋਣਗੇ। ੭ ਲੋਈ ਉਦੋਂ ਗਾਹੂਨ ਦੀ ਮਗਇਤਾ ਰਰਨਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਰੇਗਾ। ਆਉ ਲੋਈ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਗਇਤਾ ਰਰਨਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿਖੇ ਉਖਾਮਨਾ ਰਰਨ ਲਈ ਆਉਣਗੇ। ੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚਲੀਆ ਮਾਰੀਆਂ ਵਮਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਰਜ ਹੈ। ਧਰ ਲੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਰਕੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਰਨਗੇ। ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਰਨਗੇ।

੯ “ਤੂੰ ਲੋਈਆ ਨੂੰ ਗਾਹੂਨ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਲੋਈਆ ਨੂੰ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਭੂਗ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਗਾਹੂਨ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮਗਇਤਾ ਰਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

੧੦ “ਗਾਹੂਨ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਥਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫਰਜ ਆਵੰਮ ਖੁਰਾ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਉ ਜਾਜਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੇਵਾ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਿਗੜਾ ਵੀ ਥੰਦਾ ਖਵਿੱਤਰ ਵਮਤਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸਿਮ ਰਰੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਆਵੰਮ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

੧੧ ਆਗੇਵਾਰ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ: ੧੨ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਹਰ ਖਰਿਦਾਰ ਨੂੰ, ਆਪਣਾ ਖਰਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਮੈਨੂੰ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਲੋਈਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਆਪਣੀ ਮੇਵਾ ਰਰਨ ਲਈ ਰਰ ਰਿਗਾ ਗਾਂ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰ ਮੈਨੂੰ ਭੇਟ ਨਹੀਂ ਰਰਨੇ ਧੈਣਗੇ। ੧੩ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਮੈਂ ਮਿਸਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖਰਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਮਥੋਂ ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖਰਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਮਾਰੇ ਹੀ ਖਰਿਲੋਠੇ ਥੱਚੇ ਆਉ ਖਰਿਲੋਠੇ ਜਾਨਵਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਧਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਖਰਿਲੋਠੇ ਥੱਚਿਆ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਖਮ ਰਰ ਰਿਗਾ ਗਾਂ, ਆਉ ਮੈਂ ਲੋਈਆ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਥਣਾ ਰਿਗਾ ਗਾਂ। ਮੈਂ ਆਗੇਵਾਰ ਗਾਂ।”

੧੪ ਆਗੇਵਾਰ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨਾਲ ਇੰਚ ਵਾਰ ਫੇਰ ਮੀਨਈ ਦੇ ਮਾਯੂਬਲ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਰੀਤੀ, ਆਗੇਵਾਰ ਨੇ ਆਖਿਆ,

੧੫ “ਲੋਈ ਦੇ ਖਰਿਦਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖਰਿਦਾਰਾਂ ਆਉ ਖਰਿਦਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਰ। ਹਰੇਰ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਥੱਚੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਰ ਜਿਗੜਾ ਇੰਚ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡੇਗਾ ਹੈ।” ੧੬ ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਗੇਵਾਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ।

੧੭ ਲੋਈ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਮਨ: ਗੋਰਮੇਨ, ਰਾਗਥ, ਆਉ ਮਰਾਰੀ।

੧੮ ਹਰੇਰ ਖੁੱਤਰ ਰਈ ਖਰਿਦਾਰ-ਮਭੂਗ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। ਗੋਰਮੇਨ ਖਰਿਦਾਰ ਦੇ ਮਭੂਗ ਮਨ: ਲਿਬਨੀ ਆਉ ਸਿਮਈ।

੧੯ ਰਾਗਥ ਖਰਿਦਾਰ ਦੇ ਮਭੂਗ ਮਨ: ਆਮਰਾਮ, ਯਿਸਗਾਰ, ਗਥਰੇਨ ਆਉ ਉੱਚੀਟੇਲ।

੨੦ ਮਰਾਰੀ ਖਰਿਦਾਰ-ਮਭੂਗ ਮਨ: ਮਗਲੀ ਆਉ ਮੁਸੀ। ਇਹ ਖਰਿਦਾਰ ਹਨ ਜਿਗੜੇ ਲੋਈ ਦੇ ਖਰਿਦਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਮਨ।

੨੧ ਲਿਬਨੀ ਆਉ ਸਿਮਈ ਦੇ ਖਰਿਦਾਰ ਗੋਰਮੇਨ ਦੇ ਖਰਿਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਮਨ। ਉਹ ਗੋਰਮੇਨ ਖਰਿਦਾਰ ਦੇ ਮਭੂਗ ਮਨ। ੨੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਗਾਂ ਖਰਿਦਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚ ੭,੫੦੦ ਆਦਮੀ ਆਉ ਮੁੰਡੇ ਮਨ ਜਿਗੜੇ ਇੰਚ ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਮਨ। ੨੩ ਗੋਰਮੇਨੀ ਖਰਿਦਾਰ-ਮਭੂਗ ਨੂੰ ਖੱਡਮ ਵੱਲ ਡੇਰਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲਾਇਆ।

੨੪ ਗੋਰਮੇਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਰਿਦਾਰ-ਮਭੂਗ ਦਾ ਆਗੂ ਲਾਇਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਲਯਾਮਾਫ ਸੀ। ੨੫ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ,

ਗੇਰਮੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਰੰਮ, ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ, ਬਾਹਰਲੇ ਤੰਬੂ
 ਆਤੇ ਉੱਖਰ ਖਰਦੇ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਹਨਾ ਮੀ। ਉਹ ਮੰਡਲੀ
 ਦੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਖਰਵੇਮ ਵਾਲੇ ਖਰਦੇ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਵੀ ਰਹਦੇ
 ਮਨ।^{੨੬} ਉਹ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਖਰਦੇ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਹਦੇ ਮਨ।
 ਆਤੇ ਉਹ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਖਰਵੇਮ ਵਾਲੇ ਖਰਦੇ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ
 ਰਹਦੇ ਮਨ। ਇਹ ਵਿਹੜਾ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਆਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ
 ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮੀ। ਆਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਰਮਿਯਾ ਆਤੇ
 ਹਰ ਉਮ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਹਦੇ ਮਨ ਜਿਹੜੀ ਖਰਦਿਆ
 ਨਾਲ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਮੀ।

^{੨੭} ਆਮਰਾਮ, ਯਿਮਾਹਾਰ, ਹਬਰੇਨ ਆਤੇ ਉੱਚੀਏਲ ਦੇ
 ਖਰਿਵਾਰ ਰਹਾਬ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਨ। ਉਹ
 ਰਹਾਬੀ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ।^{੨੮} ਇਸ ਖਰਿਵਾਰ
 ਮਭੂਹ ਵਿੱਚ ੮,੩੦੦ *ਇੱਕ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ
 ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਤੇ ਆਦਮੀ ਮਨ। ਰਹਾਬੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ
 ਮਥਾਨ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ
 ਰੰਮ ਮੱਧਿਆ ਗਿਆ ਮੀ।^{੨੯} ਰਹਾਬੀ ਲੋਰ ਖਵਿੱਤਰ
 ਤੰਬੂ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਡੇਰਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਨ।
^{੩੦} ਰਹਾਬੀ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਉੱਚੀਏਲ ਦਾ
 ਖੁੱਤਰ ਆਲੀਮਾਫਾਨ ਮੀ।^{੩੧} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਖਵਿੱਤਰ
 ਸੰਦੂਰ, ਮੇਜ਼, ਸਮਾਦਾਨ, ਜਗਵੇਦੀਆ ਆਤੇ ਖਵਿੱਤਰ
 ਮਥਾਨ ਦੀਆਂ ਖਲੋਟਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਰਹਨਾ ਮੀ। ਉਹ
 ਖਰਦਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ
 ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਵੀ ਰਹਦੇ ਮਨ।

^{੩੨} ਲੋਵੀ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆ ਦਾ ਆਗੂ ਜਾਜ਼ਰ ਗਾਹੂਨ ਦਾ
 ਖੁੱਤਰ ਆਲਾਜਾਜ਼ਰ ਮੀ। ਆਲਾਜਾਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ
 ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਮੀ ਜਿਹੜੇ ਖਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ
 ਰਹਦੇ ਮਨ।

^{੩੩-੩੪} ਮਹਲੀ ਆਤੇ ਮੁਸੀ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਮਰਾਰੀ
 ਖਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਨ। ਮਹਲੀ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ
 ਵਿੱਚ ੬,੨੦੦ ਆਦਮੀ ਆਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਵਡੇਰੀ
 ਉਮਰ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਮਨ।^{੩੫} ਮਰਾਰੀ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦਾ
 ਆਗੂ ਆਬੀਗਾਜ਼ਿਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੁਰੀਏਲ ਮੀ। ਇਹ
 ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਡੇਰਾ
 ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੀ।^{੩੬} ਮਰਾਰੀ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
 ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਫਰੇਮਾ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਰੰਮ ਦਿੱਤਾ
 ਗਿਆ ਮੀ। ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਬਰੇਸਾ, ਬਤਿਆ ਬੰਮੀਆ
 ਆਤੇ ਉਸ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਰਹਦੇ ਮਨ ਜਿਹੜੀ
 ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਫਰੇਮਾ ਨਾਲ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਮੀ।^{੩੭} ਉਹ
 ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚਲੀਆਂ
 ਬੰਮੀਆ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਵੀ ਰਹਦੇ ਮਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ
 ਬੜੇ, ਤੰਬੂ ਦੀਆਂ ਚਿੱਲੀਆਂ ਆਤੇ ਰੱਮੇ ਸਾਮਿਲ ਮਨ।

^{੩੮} ਮੁਸਾ, ਗਾਹੂਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾ ਨੇ ਮੰਡਲੀ
 ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਖੁਰਬ ਵੱਲ ਡੇਰਾ

ਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ
 ਦਾ ਰੰਮ ਮੱਧਿਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਰੰਮ
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਰੀਤਾ। ਹੋਰ ਜਿਹੜਾ ਵੀ
 ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦਾ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ
 ਮੀ।

^{੩੯} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਆਤੇ ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ
 ਉਹ ਲੋਵੀ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਆਤੇ
 ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵਡੇਰੇ ਮੁੰਡਿਆ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਹਨ।
 ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੨੨,੦੦੦ ਮੀ।

ਲੋਵੀ ਖਹਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰਾ ਦਾ ਮਥਾਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ

^{੪੦} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ
 ਮਾਰੇ ਖਹਿਲੋਠੇ ਆਦਮੀਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆ ਦੀ
 ਗਿਣਤੀ ਰਹ ਜਿਹੜੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਹਨ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖ।^{੪੧} ਇਸਰਾਏਲ
 ਦੇ ਖਹਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰਾ ਆਤੇ ਮੁੰਡਿਆ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਇ,
 ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਲਵਾਗਾ। ਮੈਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ
 ਖਹਿਲੋਠੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਲੋਵੀਆ ਦੇ
 ਖਹਿਲੋਠੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਲਵਾਗਾ।”

^{੪੨} ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ
 ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ
 ਖਹਿਲੋਠੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ।^{੪੩} ਮੁਸਾ ਨੇ ਮਾਰੇ
 ਖਹਿਲੋਠੇ ਆਦਮੀਆ ਆਤੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵਡੇਰੀ
 ਉਮਰ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ। ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ
 ੨੨,੨੭੩ ਨਾਮ ਮਨ।

^{੪੪} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, ^{੪੫} “ਮੈਂ,
 ਯਹੋਵਾਹ, ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹਾਂ: ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ
 ਖਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਖਹਿਲੋਠੇ ਆਦਮੀਆ ਦੀ ਬਜਾਇ ਲੋਵੀਆ
 ਨੂੰ ਲੈ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਬਜਾਇ
 ਲੋਵੀਆ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਲਵਾਗਾ। ਲੋਵੀ ਮੇਰੇ ਹਨ।

^{੪੬} ਲੋਵੀ ੨੨,੦੦੦ ਹਨ, ਖਰ ਹੋਰਨਾਂ ਖਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਖਹਿਲੋਠੇ
 ਖੁੱਤਰ ੨੨,੨੭੩ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਵੀਆ ਨਾਲੋਂ ੨੭੩
 ਖਹਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰ ਵੱਧੇਰੇ ਬੱਚਦੇ ਹਨ।^{੪੭} ਸਰਾਰੀ ਮਾਥ ਦੇ
 ਆਨੁਮਾਰ, ਵਾਧੂ ੨੭੩ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ੫ ਮੈਰਲ (ਇੱਕ
 ਮੈਰਲ ੨੦ ਗੇਰਾਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ) ਜਮਹਾ ਰਹ। ਇਸਰਾਏਲ
 ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵੇਲੇ ਉਹ ਚਾਂਦੀ ਇਕੱਠੀ ਰਹ।^{੪੮} ਉਹ ਚਾਂਦੀ ਗਾਹੂਨ
 ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦੇ। ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ੨੭੩ ਲੋਰਾਂ
 ਲਈ ਆਦਾਇਗੀ ਰਹ।”

^{੪੯} ਉੱਥੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹਾਂ ਦੇ ੨੭੩ ਆਦਮੀਆ
 ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਰਾਫੀ ਲੋਵੀ ਨਹੀਂ ਮਨ। ਇਸ ਲਈ
 ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ੨੭੩ ਆਦਮੀਆ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਇਕੱਠੀ
 ਰੀਤੀ।^{੫੦} ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਹਿਲੋਠੇ ਆਦਮੀਆਂ
 ਵੇਲੇ ਚਾਂਦੀ ਇਕੱਠੀ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਰਾਰੀ ਮਾਥ

*੩:੨੮ ੮,੩੦੦ ਤੁਝ ਖਰਾਚੀਨ ਯੁਨਾਨੀ ਆਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ ਵਿੱਚ “੮,੩੦੦” ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਨਕਲਾਂ ਚ “੮,੬੦੦” ਹੈ। ਗਿਣਤੀ ੩:੨੨,੨੮,੩੬,੩੯

ਯਹੋਵਾਹ ੧:੩੬੫ ਮੈਰਲ ਚਾਂਦੀ ਇਕੱਠੀ ਰੀਤੀ । ੧੧ ਮੁਮਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ । ਮੁਮਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਆਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਚਾਂਦੀ ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ।

ਰਹਾਬ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰੰਮ

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਰਹਾਬ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀਆ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਹੇ । (ਰਹਾਬ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਲੇਵੀ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦਾ ਅੰਗ ਹੈ) ੩ ਤੀਹ ਅਤੇ ਖੰਜਾਹ ਮਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਗਲੇ ਆਦਮੀਆ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਹੇ ਜੇ ਸੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਗਨ । ਇਹ ਆਦਮੀ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੇਬੂ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਰਨਗੇ ੪ ਰਹਾਬੀ ਖਰਿਵਾਰ ਦਾ ਰੰਮ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੇਬੂ ਵਿੱਚਲੀਆ ਮਭ ਤੋਂ ਖਵਿੱਤਰ ਚੀਜਾ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ।

੫ “ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਰਿਮੇ ਨਵੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ, ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਖਰਦੇ ਨੂੰ ਉਤਾਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ੬ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਰੇ ਰੁਝ ਨੂੰ ਨਰਮ ਚਮੜੇ ਦੇ ਰੱਜਣ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਮੜੇ ਉੱਤੇ ਗੁੜੇ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਰੱਧੜਾ ਧਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਰੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਠਾਂ ਆੜਾ ਦੇਣੀਆ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਗਨ ।

੭ “ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਵਿੱਤਰ ਮੇਜ ਉੱਤੇ ਨੀਲਾ ਰੱਧੜਾ ਵਿਛਾ ਦੇਣ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਜ ਉੱਤੇ ਖਲੇਟਾਂ ਚਮਚੇ ਅਤੇ ਰੋਲੀਆ ਅਤੇ ਖੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਵਾਲੇ ਜੱਗ ਰੱਖ ਦੇਣ । ਅਤੇ ਮੇਜ ਉੱਤੇ ਰੋਟੀ ਰੱਖ ਦੇਣ । ੮ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਉੱਪਰ ਲਾਲ ਰੱਧੜਾ ਧਾ ਦਿਉ । ਫੇਰ ਹਰ ਚੀਜ ਨੂੰ ਨਰਮ ਚਮੜੇ ਨਾਲ ਰੱਜ ਦਿਉ । ਫੇਰ ਮੇਜ ਦੇ ਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਠਾ ਧਾ ਦਿਉ ।

੯ “ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਦਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਨੂੰ ਨੀਲੇ ਰੱਧੜੇ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦੇਣ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੀਵਿਆਂ ਨੂੰ ਖਲਦਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਗਨ ਅਤੇ ਦੀਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੇ ਖਰਤਨਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕ ਦੇਣ । ੧੦ ਫੇਰ ਸਭ ਰੁਝ ਨੂੰ ਨਰਮ ਚਮੜੇ ਵਿੱਚ ਲਧੇਟ ਦੇਣ । ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਰਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੱਠਾਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦੇਣ ।

੧੧ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਨਿਹਰੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਨੀਲਾ ਰੱਧੜਾ ਧਾ ਦੇਣ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਰਮ ਚਮੜੇ ਨਾਲ ਲਧੇਟ ਦੇਣ । ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਰੱਧੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਠਾ ਫਸਾ ਦੇਣ ।

੧੨ “ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਮ ਚੀਜਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਤਰ ਰਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਉਪਾਮਨਾ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਗਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰਰ ਲੈਣ ਅਤੇ

ਨੀਲੇ ਰੱਧੜੇ ਵਿੱਚ ਲਧੇਟ ਦੇਣ । ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਰਮ ਚਮੜੇ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦੇਣ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਰਣ ਵਾਲੇ ਫਰੇਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦੇਣ ।

੧੩ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮੀ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਖ ਝਾੜ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਬੰਗਨੀ ਰੱਧੜਾ ਧਾ ਦੇਣ । ੧੪ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰਰ ਲੈਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਗਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਉਪਾਮਨਾ ਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਗਨ । ਇਹ ਅੰਗ ਵਾਲੇ ਭਾਡੇ ਗਨ, ਸਾਟੇ, ਰੜਫੇ ਅਤੇ ਰੋਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜਾਂ ਰਾਮੀ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦੇਣੀਆ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਗਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜਾਂ ਨਰਮ ਚਮੜੇ ਦੇ ਟੁਰੜੇ ਵਿੱਚ ਲਧੇਟ ਦੇਣੀਆ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਗਨ । ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਰੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁੱਰਣ ਲਈ ਛੜਾ ਧਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਗਨ ।

੧੫ “ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖਵਿੱਤਰ ਚੀਜਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਦਾ ਰੰਮ ਮੁਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਫੇਰ ਰਹਾਬ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਆਦਮੀ ਅੰਦਰ ਜਾ ਮੱਦੇ ਗਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਰਣਾ ਸੁਰੂ ਰਰ ਮੱਦੇ ਗਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੂਹਣਗੇ ਅਤੇ ਮਰਨਗੇ ਨਹੀਂ ।

੧੬ “ਜਾਜਰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਲਿਆਜਾਰ ਖਵਿੱਤਰ ਤੇਬੂ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ । ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚਲੀ ਹਰ ਚੀਜਾ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ । ਉਹ ਦੀਵਿਆਂ ਦੇ ਤੇਲ, ਸੁਗੰਧੀ, ਯੂਫ, ਹਰ ਰੋਜ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਛਿੜੜਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ।”

੧੭ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੧੮ “ਹੇਸਿਆਰ ਰਹਿਣਾ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਹਾਬੀ ਆਦਮੀਆ ਨੂੰ ਲੇਵੀ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਗੁਣ ਨਾ ਦੇਣਾ । ੧੯ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜੋ ਰਹਾਬੀ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਜਾ ਮੱਦੇ ਅਤੇ ਮਰਨ ਨਾ । ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਰਹਾਬੀ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੀ ਰਨਾ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜਾ ਦੇਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਰਣ ਲਈ ਜਰੂਰਤ ਹੈ । ੨੦ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮੱਦੇ ਹੈ ਕਿ ਰਹਾਬੀ ਆਦਮੀ ਅੰਦਰ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਚੀਜਾਂ ਵੱਲ ਤੱਰ ਲੈਣ । ਜੇ ਉਹ ਇੱਕ ਖਲ ਲਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜਾ ਵੱਲ ਦੇਖ ਲੈਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮਰ ਜਾਣਗੇ ।”

ਗੇਰਮੇਨ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰੰਮ

੨੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨੨ “ਗੇਰਮੇਨ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੰਦਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਰ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਯਹੋਵਾਹ ਸੁਚੀ ਖਣਾ । ੨੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਰ ਜਿਹੜੇ ੩੦

ਉਂ 40 ਮਾਲ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਗੁਨ ਜੋ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਗੁਨ ।
ਇਹ ਆਦਮੀ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਉੱਥੁ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਨਗੇ ।

੨੪ "ਇਹ ਰੰਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਗੋਰਮੇਨ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਗੁਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਨੀਆ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ । ੨੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ, ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਥੁ, ਇਸਦੇ ਰੱਜਣ ਅਤੇ ਨਰਮ ਚਮੜੇ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਰੱਜਣ ਨੂੰ ਚੁੱਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਥੁ ਦੇ ਖਰਵੇਸ ਦੇ ਖਰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁੱਰਣ । ੨੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਉੱਥੁ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਖਰਦਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁੱਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਖਰਵੇਸ ਦੇ ਖਰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁੱਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰਦਿਆ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆ ਮਾਰੀਆ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਰਸਿਆ ਨੂੰ ਚੁੱਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਗੋਰਮੇਨੀ ਆਦਮੀ ਉਸ ਹਰ ਗੱਲ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਰੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ੨੭ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਇਸ ਰੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਰੰਮ ਦੀ ਦੇਖ-ਝੇਖ ਰਨਗੇ । ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਜਿਹੜੀ ਗੋਰਮੇਨੀਆ ਵਲੋਂ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੁਸਰਾ ਰੰਮ ਜਿਹੜਾ ਰਨਗੇ, ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਨ ਲਈ ਉਹ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ । ੨੮ ਇਹ ਉਹ ਰੰਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਗੋਰਮੇਨ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਆਦਮੀਆ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਉੱਥੁ ਲਈ ਰਨਾ ਖਵੇਗਾ । ਜਾਜਰ ਗਾਹੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਈਥਾਮਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੇਤਰਤਵ ਰੇਗਾ ।"

ਮਰਾਹੀ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰੰਮ

੨੯ "ਮਰਾਹੀ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰ । ੩੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰ ਜਿਹੜੇ 30 ਤੋਂ 40 ਮਾਲ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਗੁਨ ਜੋ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਗੁਨ । ਇਹ ਆਦਮੀ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਉੱਥੁ ਦਾ ਖਾਮ ਰੰਮ ਰਨਗੇ । ੩੧ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਫਰ ਰੰਗੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਥੁ ਦੇ ਫਰੇਮਾ ਨੂੰ ਚੁੱਰਣ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰੇਮ, ਖੇਸਟ ਅਤੇ ਬੜੇ ਵੀ ਚੁੱਰਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ । ੩੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਟੇਰਾਂ ਵੀ ਚੁੱਰਣੀਆ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੇ, ਉੱਥੁ ਦੀਆਂ ਕਿੱਲੀਆ, ਰੰਮੇ ਅਤੇ ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਚੁੱਰਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਟਿਰਦ-ਗਿਰਦ ਬਮਲਿਆ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਨਾਮਾ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉ ਅਤੇ ਹਰੇਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰੀ ਰਨਾ ਹੈ । ੩੩ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਗੁਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਰਾਹੀ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਰ, ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਥੁ ਦੇ ਰੰਮ ਲਈ, ਮੇਵਾ ਵਜੋਂ ਰਨਗੇ । ਜਾਜਰ ਗਾਹੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਈਥਾਮਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਮ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ।"

ਲੇਵੀ ਖਰਿਵਾਰ

੩੪ ਭੂਮਾ, ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆ ਨੇ ਰਗਾਬੀ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ, ੩੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 30 ਤੋਂ 40 ਮਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਜਿਹੜੇ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਥੁ ਦਾ ਖਾਮ ਰੰਮ ਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ।

੩੬ ਰਗਾਬ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ 2,240 ਆਦਮੀ ਅਜਿਹੇ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਰੰਮ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮਨ । ੩੭ ਇਸ ਲਈ ਰਗਾਬ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਥੁ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਮ ਰੰਮ ਮੱਥਿਆ ਗਿਆ । ਭੂਮਾ ਅਤੇ ਗਾਹੂਨ ਨੇ ਇਹ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ ।

੩੮ ਗੋਰਮੇਨ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੀ ਵੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਗਈ । ੩੯ ਤੀਹ ਤੋਂ ਖੰਜਾਗ ਮਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਹੜੇ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਉੱਥੁ ਲਈ ਰਨ ਵਾਲਾ ਖਾਮ ਰੰਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ।

੪੦ ਗੋਰਮੇਨ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚ 2,੬30 ਆਦਮੀ ਅਜਿਹੇ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਯੋਗ ਮਨ । ੪੧ ਇਸ ਲਈ ਗੋਰਮੇਨ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਥੁ ਲਈ ਰਨ ਵਾਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਮ ਰੰਮ ਮੱਥਿਆ ਗਿਆ । ਭੂਮਾ ਅਤੇ ਗਾਹੂਨ ਨੇ ਇਹ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ ।

੪੨ ਇਸ ਤੋਂ ਟਿਲਾਵਾ ਮਰਾਹੀ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਰੀਤੀ ਗਈ ।

੪੩ ਤੀਹ ਤੋਂ ਖੰਜਾਗ ਮਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਰੀ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਉੱਥੁ ਦਾ ਖਾਮ ਰੰਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ੪੪ ਮਰਾਹੀ ਖਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰੰਮ ਨੂੰ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ 3,240 ੪੫ ਇਸ ਲਈ ਮਰਾਹੀ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਮ ਰੰਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ । ਭੂਮਾ ਅਤੇ ਗਾਹੂਨ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ ।

੪੬ ਇਸ ਲਈ ਭੂਮਾ, ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆ ਨੇ ਲੇਵੀ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰੇਰ ਖਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਹਰੇਰ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ । ੪੭ ਤੀਹ ਤੋਂ ਖੰਜਾਗ ਮਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਗਈ ਜਿਹੜੇ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਥੁ ਦਾ ਖਾਮ ਰੰਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਮਫਰ ਦੋਸਰਾ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਥੁ ਨੂੰ ਚੁੱਰਣਾ ਸੀ । ੪੮ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੮,4੮0 ਸੀ ।

੪੯ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਮੀ, ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਰੰਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਰਹਿਣਾ ਮੀ। ਇਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਵਾਂਗੋਂ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।

ਮਠਾਈ ਥਾਵੇ ਬਿਧੀਆਂ

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਡੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੱਖਣ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਭੇਜ ਦੇਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੋਗ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਸਦੇ ਜਿਸਮ ਵਿੱਚੋਂ ਅਮਾਯਾਰੁਣ ਦਰਵ ਰਿਮਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਖ ਜੇ ਕਿ ਰਿਮੇ ਲਾਮ ਰਾਰਣ ਨਾਧਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ੩ ਇਸ ਨਾਲ ਵੇਦੀ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਧੈਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਥਾਂ ਆਦਮੀ ਹੋ ਜਾਂ ਐਰਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਦਿਉ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਦੂਰ ਰਖ ਦਿਉ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰੋਗੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾ ਫੈਲਾ ਸੱਕਣ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਹਾਂ।”

੪ ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਦਮ ਮੰਨਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਵੀ ਰੀਤਾ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।

ਗਲਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਦਿਗੀ

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੬ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੇਦੀ ਥਾਂ ਰਿਮੇ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਬੁਰਾ ਰਹੇ (ਜਦੋਂ ਵੇਦੀ ਹੋਰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬੁਰਾ ਰਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਥ ਰਹਿ ਗਏ ਹੈ।) ਉਹ ਥਾਂ ਵੇਦੀ ਹੈ। ੭ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਵਿਆਹ ਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਰਬੁਲ ਰਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੁਰੇ ਰੰਮ ਦਾ ਯੁਗਾ ਇਵਜਾਨਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਤਰਫ ਵਿੱਚ ਖੰਜਵਾ ਹਿੰਮਾ ਹੋਰ ਜਮਹਾ ਰਰੇ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਤਰਫ ਦੇ ਵੇਦੇ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਬੁਰਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ੮ ਯਰ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਿਸ ਥਾਂ ਦਾ ਬੁਰਾ ਰੀਤਾ ਮੀ ਉਹ ਮਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਸਾਇਦ ਉਸ ਮਰੇ ਹੋਏ ਥਾਂ ਦਾ ਵੇਦੀ ਨਜ਼ਦੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਵੀ ਤਰਫ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਥਾਂ ਜਿਸਨੇ ਬੁਰਾ ਰੀਤਾ ਮੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਥਾਂ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਯੁਗਾ ਇਵਜਾਨਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਭੇਡ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਜਿਹੜੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਰਹਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਭੇਡ ਦੀ ਬਲੀ ਬੁਰਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਧਾਥਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢਣ ਲਈ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯਰ ਬਾਰੀ ਦੀ ਤਰਫ ਜਾਜਰ ਖੁਦ ਰੱਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।

੯ “ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਦੀ ਜਣਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਾਮ ਸੁਗਾਤ ਭੇਟ ਰਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਜਰ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਸੁਗਾਤ ਨੂੰ ਯਰਵਾਨ ਰਹਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਉਸੇ ਵੀ ਹੈ। ੧੦ ਰਿਮੇ ਥਾਂ ਲਈ ਇਹ ਖਾਮ ਸੁਗਾਤ ਵੇਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਯਰ ਜੇ ਉਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਗਾਤ ਜਾਜਰ ਵੀ ਆਂ ਹਨ।”

ਸੱਚੀ ਸੁਭਾ ਵਾਲੇ ਧਤੀ

੧੧ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੧੨ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ: ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਰਿਮੇ ਥਾਂ ਦੀ ਧਤੀ ਉਸ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾਈ ਰਹੇ। ੧੩ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਰਿਮੇ ਦੂਸਰੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਜਿਸਨੀ ਮੰਬੰਧ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਤੀ ਵੇਲੋਂ ਛੁਆਵੇ। ਅਤੇ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਵੇਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਧਤੀ ਸਾਇਦ ਵੇਦੀ ਉਸ ਦੇ ਵੀ ਹੋਏ ਬੁਰੇ ਰੰਮ ਬਾਰੇ ਨਾ ਜਾਣੇ। ਅਤੇ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਰਤ ਆਪਣੇ ਧਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਾਥ ਬਾਰੇ ਨਾ ਦੱਸੇ। ੧੪ ਯਰ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਤੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਧਾਵੇ ਕਿ ਉਸਦੀ ਧਤੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਇਦ ਵੀਰਥਾ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਜਾਵੇ। ਸਾਇਦ ਉਹ ਵਿਸਵਾਸ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਧਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੱਚੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੧੫ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਧਤੀ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਵੇਲੇ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਧਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਚਾ ਦੇ ਆਠੇ ਦੇ ੮ ਰੱਖ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਲੈ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੱਚਾ ਦੇ ਆਠੇ ਉੱਤੇ ਤੇਲ ਜਾਂ ਯੂਫ ਨਾ ਧਾਵੇ। ਇਹ ਸੱਚਾ ਦਾ ਆਠਾ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਤੀ ਵੀਰਥਾ ਨੂੰ ਹੈ। ਇਹ ਭੇਟ ਇਹ ਦਰਸਾਵੇਗੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਧਤੀ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾਈ ਰੀਤੀ ਹੈ।

੧੬ “ਜਾਜਰ ਐਰਤ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਭਣੇ ਖੜੀ ਰੇਗੇਗਾ। ੧੭ ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਰੁਝ ਖਾਮ ਧਾਣੀ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਧਾਵੇਗਾ। ਜਾਜਰ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਫਰਮ ਦੀ ਖੋੜੀ ਜਿਹੀ ਮਿੱਟੀ ਧਾਣੀ ਵਿੱਚ ਧਾ ਵੇਗੇਗਾ।

੧੮ ਜਾਜਰ ਐਰਤ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਭਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੇਗੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਵਾਲ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਉੱਤੇ ਧਾ ਵੇਗੇਗਾ। ਇਹ ਉਹੀ ਸੱਚਾ ਦਾ ਆਠਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੇ ਧਤੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੀਰਥਾ ਨੂੰ ਹੋ ਗਿਆ ਮੀ। ਉਸ ਵਰਤ ਉਹ ਵੇਦੇ ਧਾਣੀ ਵਾਲਾ ਭਾਂਡਾ ਫੜੇਗਾ, ਜੋ ਸੁਧਾਥ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

੧੯ “ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਐਰਤ ਨੂੰ ਆਖੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦਾ ਇਰਸਾਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਾਜਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੇਗਾ: ‘ਜੇ ਤੂੰ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੁੱਤੀ, ਅਤੇ ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਧਤੀ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾਈ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਣੀ ਜਿਹੜਾ ਮੁਮੀਬਤ ਧੈਂਦਾ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਤੈਨੂੰ ਨੁਰਸਾਨ ਨਹੀਂ ਧਰੁੱਚਾਏਗਾ। ੨੦ ਯਰ ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਧਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਤੂੰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਜਿਸਨੀ

ਮੰਬੰਧ ਰੱਖੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਤੇਰਾ ਧਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫੇਰ ਤੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।^{੨੧} ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚ ਹੈ, ਫੇਰ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਭੋਗੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਇਹ ਖਾਮ ਧਾਣੀ ਧੀਵੇਂਗੀ। ਤੂੰ ਰੋਈ ਯੋਲਾਦ ਧੈਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਚੇਂਗੀ। ਯਾ ਤੇ ਜੇ ਤੂੰ ਗੁਣ ਗਰਭਵਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਬੱਚਾ ਗਿਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ ਯਾ ਤੇ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮੰਦਾ ਬੋਲਣਗੇ।^੧

“ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਯੱਗੇ ਇੱਕ ਖਾਮ ਇਰਰਾਹ ਰਨ ਲਈ ਯਾਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯੋਰਤ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਝੂਠ ਬੋਲੇ ਤਾਂ ਇਹ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਵਾਖਰਨਗੀਆਂ।^{੨੨} ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਯਾਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਧਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਧੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੁਮੀਬਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੂੰ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਬੱਚੇ ਧੈਦਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹੇਂਗੀ ਯਾ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਬੱਚਾ ਤੇਰੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਹ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾ ਹੀ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ।^੧ ਯਾ ਤੇ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਯਾਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ‘ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯਾਖਦੇ ਹੋ ਮੈਂ ਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।’

^{੨੩} “ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਸੁਚੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖ ਦੇਣੀਆ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੋਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੨੪} ਫੇਰ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਉਹ ਧਾਣੀ ਧੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੁਮੀਬਤ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਣੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਯਾ ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਦੋਮੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਦੇਵੇਗਾ।

^{੨੫} “ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਉਸ ਰੋਲੋਂ ਯਾਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ (ਈਰਖਾ ਦੀ ਭੇਟ) ਲੈ ਲਵੇਗਾ ਯਾ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਯੱਗੇ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕੇਗਾ ਯਾ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਰੋਲ ਲਿਆਵੇਗਾ।^{੨੬} ਜਾਜਰ ਯਾਖਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਯਾਨਾਜ ਲਵੇਗਾ ਯਾ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦੇਵੇਗਾ ਯਾ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਧੀਣ ਲਈ ਯਾਖੇਗਾ।

^{੨੭} ਜੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਯਾਖਣੇ ਧਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਧਾਣੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਧਾਵੇਗਾ। ਧਾਣੀ ਉਸ ਦੇ ਸੁਰੀਰ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ ਯਾ ਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬੱਚਾ ਉਸ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾ ਹੀ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਧੈਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਚੇਂਗੀ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

^{੨੮} ਧਰ ਜੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਯਾਖਣੇ ਧਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰੋਈ ਧਾਧ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਯਾਖੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਦੋਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਸਾਧਾਰਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਯਾ ਤੇ ਬੱਚੇ ਧੈਦਾ ਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ।

^{੨੯} “ਇਸ ਲਈ ਈਰਖਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਬਿਧੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਯੋਰਤ ਯਾਖਣੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਧਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਧ ਰਹਦੀ ਹੈ।^{੩੦} ਜੇਰ ਯਾਦਮੀ ਈਰਖਾਲੂ ਹੈ ਯਾ ਤੇ ਸੱਚ ਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਧਤੀ ਉਸ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਤਾਂ ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਧਤੀ ਨੂੰ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਾਜਰ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣ ਲਈ ਯਾਖੇ ਯਾ ਤੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਦੇ ਇਹ ਬਿਧੀ ਹੈ।^{੩੧} ਧਤੀ ਰਿਸੇ ਗਲਤੀ

ਦਾ ਦੋਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਰ ਯੋਰਤ ਨੇ ਜੇ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੁੱਖ ਭੋਗੇਗੀ।”

ਨਜੀਰ

੬ ^੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਖਾ ਨੂੰ ਯਾਖਿਆ, ^੨ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਾਖ: ਰੋਈ ਯਾਦਮੀ ਜਾਂ ਯੋਰਤ ਸਾਇਦ ਰੁਝ ਮਮੋਂ ਲਈ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣਾ ਚਾਹੇ। ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਇਹ ਖਾਮ ਸਮਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਰੁਝ ਮਮੋਂ ਲਈ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਨਜੀਰ ਸੱਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

^੩ ਉਸ ਮਮੋਂ ਦੋਰਾਨ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮੈਯਾ ਜਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹੋਰ ਮੈਯਾ ਨਹੀਂ ਧੀਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਿਰਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਧੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮੈਯਾ ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹੋਰ ਚੀਜ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਯੰਗੁਰਾ ਦਾ ਰਮ ਨਹੀਂ ਧੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਯੰਗੁਰ ਜਾਂ ਮੰਗੀ ਨਹੀਂ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।^੪ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਇਸ ਖਾਮ ਸਮੇਂ ਦੋਰਾਨ ਰੋਈ ਵੀ ਯਜਿਹੀ ਚੀਜ ਨਹੀਂ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਹੜੀ ਯੰਗੁਰਾ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਯੰਗੁਰਾ ਦੇ ਬੀਜ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਛਿਲਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

^੫ “ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੋਰਾਨ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਉਸਤਰਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਇਹ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੀਰ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਖਣੇ ਇਰਰਾਹ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਖਣੇ ਵਾਲ ਵੱਧਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਵਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਇਰਰਾਹ ਦਾ ਖਾਮ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਖਣੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯੱਗੇ ਮੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਭੇਟ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

^੬ “ਇੱਕ ਨਜੀਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਖਾਮ ਸਮੇਂ ਦੋਰਾਨ ਰਦੇ ਵੀ ਮੁਰਦਾ ਜਿਸਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਯਾਖਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਸੱਧਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।^੭ ਜੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦਾ ਯਾਖਣਾ ਧਿਤਾ, ਮਾਂ ਭਰਾ ਜਾਂ ਭੈਣ ਵੀ ਮਰ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੂਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਯਾ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਾਖਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸੱਧ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।^੮ ਉਸ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਧੁਰੇ ਸਮੇਂ ਦੋਰਾਨ ਉਹ ਯਾਖਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਸੱਧ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।^੯ ਜੇ ਸੱਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਜੀਰ ਰਿਸੇ ਯਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਾਚਾਨਰ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਨਜੀਰ ਉਸ ਮੁਰਦਾ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਯਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਜੀਰ ਨੂੰ ਯਾਖਣਾ ਸਿਰ ਮੁਨਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਉਹ ਵਾਲ ਉਸ ਦੇ ਖਾਮ ਇਰਰਾਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਨ।) ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਖਣੇ ਵਾਲ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਮੁਨਾ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਦਿਨ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।^{੧੦} ਫੇਰ ਦੋਵੇਂ ਦਿਨ ਉਸ ਨਜੀਰ ਨੂੰ ਦੋ ਰਬੁਤਰੀਆ ਯਾ ਤੇ ਦੋ ਜਵਾਨ ਰਬੁਤਰ ਜਾਜਰ ਰੋਲ ਲੈ ਕੇ ਯਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ

ਉਥੁ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਉੱਤੇ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
 11 ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਭੇਟ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਭੇਟ ਰਹੇਗਾ। ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਨਜ਼ੀਰ ਦੇ ਧਾਥ ਦਾ ਇਵਜਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। (ਉਸ ਨੇ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਮੀ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਇੱਕ ਮੁਰਦਾ ਬੰਦੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੀ।) ਉਸ ਮਮੋਂ, ਉਹ ਵਿਯਾਜੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲਾ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਭੇਟ ਰਹਨ ਦਾ ਇਰਸਾਰ ਰਹੇਗਾ। 12 ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਮੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਲਈ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਮਮੋਂ ਦਾ ਧਾਲਣ ਰਹੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦਾ ਲੋਲਾ ਲਿਆਰੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਾਥ ਲਈ ਬਲੀ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵੱਖ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਮਮਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰੇ ਫੇਰ ਸੁਰੁ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

13 “ਜਦੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਇਹ ਮਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋਵੇ, ਨਜ਼ੀਰ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉਥੁ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਭੇਟ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 14 ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਹਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ:

- ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਨੁਰਮ ਰਹਿਤ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦਾ ਲੋਲਾ;
- ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਨੁਰਮ ਰਹਿਤ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੀ ਲੋਵੀ ਆਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਨੁਰਮ ਰਹਿਤ ਇੱਕ ਭੇਡੂ।
- 14 ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਟੋਰੀ (ਤੇਲ ਮਿਲੇ ਬਰੀਰ ਆਟੇ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ।) ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੋਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਤੇਲ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਖੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਗਾਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

16 “ਜਾਜਰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਆਰਥਨ ਰਹੇਗਾ। ਆਤੇ ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਆਤੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਤਿਆਰ ਰਹੇਗਾ। 17 ਜਾਜਰ ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਟੋਰੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਹੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਭੇਡੂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਬਾਹ ਰਹੇਗਾ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਆਤੇ ਖੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਮਮੇਤ ਚੜ੍ਹਾਵੇਗਾ।

18 “ਨਜ਼ੀਰ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉਥੁ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਮਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਵੱਧਾਏ ਸਨ। ਉਹ ਵਾਲ ਉਸ ਆਂਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹੜੀ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਹੋਣਾ ਬਲ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

19 “ਜਦੋਂ ਨਜ਼ੀਰ ਆਪਣੇ ਵਾਲ ਮੁਨਾ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਡੂ ਦਾ ਉਬਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਰੰਧਾ ਦੇਵੇਗਾ ਆਤੇ ਟੋਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਆਤੇ ਵੱਡਾ ਟੁਕੜਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਟੁਕੜੇ ਖਮੀਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਬਣੇ ਹਨ। 20 ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਆਂਗੇ ਗਿਲਾਵੇਗਾ ਇਹ ਗਿਲਾਉਣੇ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਯਵਿੱਤਰ ਹਨ ਆਤੇ ਜਾਜਰ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਤੇ ਭੇਡੂ ਦਾ ਮੀਨਾ ਆਤੇ ਘੱਟ ਅਗੇਵਾਹ ਆਂਗੇ ਗਿਲਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਯਾਜਰ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਨਜ਼ੀਰ ਮੈਯ ਖੀ ਮੱਦਦਾ ਹੈ।

21 “ਇਹ ਬਿਯੀਆਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਲਈ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਨਜ਼ੀਰ ਦਾ ਇਰਸਾਰ ਰਹਨ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਦਦਾ ਹੈ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਰ ਹੋ ਮੱਦਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇ ਮੱਦਦਾ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਵੱਧੇਰੇ ਰਹਨ ਦਾ ਇਰਸਾਰ ਰਦਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਰਸਾਰ ਯੂਰਾ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਵੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਜ਼ੀਰ ਦਾ ਇਰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਬਿਯੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ।”

ਜਾਜਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਮੀਸਾਂ

22 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 23 “ਗਾਠੂ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਆਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

- 24 “ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮੀਸ, ਦੇਵੇ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੱਖੇ।
- 25 ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੇ ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਦਰਸਾਵੇ।
- 26 ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰਿਖਯਾ ਦਿਰਸਟੀ ਨਾਲ ਵੇਖੇ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਦੇਵੇ।”

27 ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗਾਠੂ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹਨਗੇ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਯਵਿੱਤਰ ਉਥੁ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਰਹਨਾ

28 ਮੁਸਾ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਉਥੁ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਰਹਨ ਦਾ ਰੰਮ ਮੁਰਾ ਲਿਆ। ਉਸ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਸਮਰਥਿਤ ਰੀਤਾ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਥੁ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਮਗ ਰੀਤਾ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਮਗ ਰੀਤਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਲਈ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

29 ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟਾ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਆਤੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ। ਇਹ ਉਹੀ ਆਦਮੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਹਨ ਦੇ ਮੁਖੀਆ ਸਨ। 3 ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ। ਇਹ ਛੇ ਢੱਰੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਆਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲੀਆਂ 12 ਗਊਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ (ਇੱਕ ਗਊ ਹਰੇਰ ਆਗੂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਤੇ ਹਰੇਰ ਆਗੂ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਆਗੂ ਨਾਲ ਹਲਕੇ ਇੱਕ ਗੱਡੀ ਦਿੱਤੀ।) ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਯਵਿੱਤਰ ਉਥੁ ਉੱਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ।

੯ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੯ “ਆਗੂਆਂ ਧਾਮੋਂ ਇਹ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੀ ਮੋਢਾ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੋਢੀ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਮਹਾਇਤਾ ਮਿਲੇਗੀ।”

੧੦ ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਗਾਵਾਂ ਧਰਵਾਨ ਵਰ ਲਈਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੋਢੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ੧੧ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਚਾਰ ਗਊਆਂ ਗੋਰਮੇਨ ਦੇ ਮਥੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੰਮ ਲਈ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਗਊਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ੧੨ ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਚਾਰ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਅੱਠ ਗਾਵਾਂ ਮਰਾਰੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਰੰਮ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਜਾਜ਼ਰ ਹਾਰੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਈਥਾਮਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਰੰਮ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ੧੩ ਮੁਸਾ ਨੇ ਰਹਾਬ ਮਥੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਈ ਗੱਡੀਆਂ ਜਾਂ ਗਊਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਧਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕੇ ਲਿਜਾਣਾ ਸੀ।

੧੪ ਮੁਸਾ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਤੇਲ ਛਿੜਕਿਆ। ਉਸੇ ਦਿਨ, ਆਗੂ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਮਮਰਥਿਤ ਵਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਚੜ੍ਹਾਏ ਲਿਆਏ। ੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇੱਕ ਆਗੂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਮਮਰਥਿਤ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸੁਗਾਤ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਹਰ ਦਿਨ ਇੱਕ ਆਗੂ।”

੧੬-੧੮ ਬਾਰਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਆਗੂ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲਿਆਇਆਂ। ਸੁਗਾਤਾਂ ਇਹ ਸਨ:

ਹਰੇਕ ਆਗੂ ੩ ੧/੪ ਖੱਡ ਭਾਰੀ ਇੱਕ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਧਲੇਟ, ਅਤੇ ੩ ੧/੪ ਖੱਡ ਭਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਵੋਲਾ ਲਿਆਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਨੂੰ ਮਰਾਰੀ ਆਥ ਅਨੁਸਾਰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੋਲਿਆਂ ਅਤੇ ਧਲੇਟਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਮਿਲੇ ਮੈਂਦੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰ ਆਗੂ ਨੇ ਯੂਫ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੋਨੇ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰੜਾਹੀ ਵੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜਿਸਦਾ ਵਜ਼ਨ ਚਾਰ ਔਂਸ ਸੀ।

ਹਰੇਕ ਆਗੂ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਵਹਿੜਰਾ, ਇੱਕ ਭੇਡੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਲੋਲਾ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਸਨ। ਹਰੇਕ ਆਗੂ ਆਥ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਚਰਾ ਵੀ ਲਿਆਇਆ। ਹਰ ਆਗੂ ਦੇ ਘਲਦ, ੫ ਭੇਡੂ, ੫ ਬੱਚਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ੫ ਲੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਖਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ।

੧੭ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਦਾ ਆਗੂ ਅੰਮੀਨਾਦਾਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਗਮੇਨ ਆਪਣੀ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ, ਜ਼ਿੰਮਾਰਾ ਦਾ ਆਗੂ। ਸੁਯਾਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਥਠਿਏਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ।

੧੮ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ, ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਆਗੂ, ਹੇਲੇਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਆਬ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਚੌਥੇ ਦਿਨ, ਰਊਬੇਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਆਗੂ, ਸਦੋਉਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਮੂਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ, ਸਿਮਓਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਆਗੂ, ਸੂਰੀਮੁਦਾਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਨਮੀਏਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ।

੧੯ ਛੇਵੇਂ ਦਿਨ, ਗਾਦ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਆਗੂ, ਦਊਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲਯਾਮਾਫ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ।

੨੦ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ, ਅਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਆਗੂ, ਅੰਮੀਗੂਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਮਾਮਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ।

੨੧ ਅੱਠਵੇਂ ਦਿਨ, ਮਨਸ਼ੇਹ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਆਗੂ, ਧਦਾਹਮੂਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਮਲੀਏਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ।

੨੨ ਨੌਵੇਂ ਦਿਨ, ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਆਗੂ, ਗਿਦੋਨੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਬੀਦਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ।

੨੩ ਦਸਵੇਂ ਦਿਨ, ਦਾਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਆਗੂ, ਅੰਮੀਸੁਦਾਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗੀਅਜ਼ਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ।

੨੪ ਗਿਆਰ੍ਹਵੇਂ ਦਿਨ, ਆਸੇਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਆਗੂ, ਆਰਰਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਧਗੀਏਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ।

੨੫ ਬਾਰ੍ਹਵੇਂ ਦਿਨ, ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਆਗੂ, ਏਨਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗੀਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ।

੨੬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਮਥੇਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਦੋਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਮਮਰ ਵਰੇ ਮਮਰਥਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ੧੨ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਧਲੇਟਾਂ, ੧੨ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਵੋਲੇ ਅਤੇ ੧੨ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਰੜਾਹੀਆਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ। ੨੭ ਹਰੇਕ ਧਲੇਟ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ਤਰੀਬਨ ੩ ੧/੨ ਖੱਡ ਸੀ। ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਵੋਲੇ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ੩ ੩/੪ ਖੱਡ ਸੀ। ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਧਲੇਟਾਂ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਵੋਲਿਆਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਵਜ਼ਨ ਮਰਾਰੀ ਆਥ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰੀਬਨ ੬੦ ਖੱਡ ਸੀ। ੨੮ ਯੂਫ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹਰ ਰੜਾਈ ਸੋਨੇ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਰਾਰੀ ਆਥ ਅਨੁਸਾਰ ੪ ਔਂਸ ਦੀ ਸੀ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ੧੨ ਰੜਾਈਆਂ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ੩ ਖੱਡ ਸੀ।

੨੯ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੧੨ ਵਹਿੜਰੇ, ੧੨ ਭੇਡੂ ਅਤੇ ੧੨ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਲੋਲੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਵੱਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ੧੨ ਬੱਚਰੇ ਵੀ ਸਨ

੧੭:੧੨-੧੮ ਗਿਬੂ ਟੈਰਸਟ ਵਿੱਚ ਹਰ ਆਗੂ ਦੀ ਸੁਗਾਤ ਅਲਗ ਹੀ ਵਰਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਹਰ ਸੁਗਾਤ ਲਈ ਟੈਰਸਟ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸੁਖਾਲੀ ਧੜਾਈ ਵਰਦਾ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ
ਰੀਤੀ ਗਈ। ^{੧੧} ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ
ਜਿਥਾਹ ਰੀਤੋ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਸੀ ੨੪ ਵਹਿੜ੍ਹੇ, ੬੦ ਭੇਡੂ,
੬੦ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ੬੦ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਲੈਲੇ। ਇਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ, ਖੁਸ਼ਾ ਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ
ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਮਮਰਘਣ ਰੀਤਾ।

^{੧੨} ਖੁਸ਼ਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਡਲੀ
ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਕੋਲ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ
ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਇਹ ਆਵਾਜ਼
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਖਾਮ ਕੱਜਣ ਦੇ ਉੱਖਰੇ,
ਕਰੂਥੀ ਫਰਿਸਤਿਆ ਵਿੱਚਾਰਨੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆ ਰਹੀ
ਸੀ। ਇਹੀ ਤਰੀਕਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖੁਸ਼ਾ ਨਾਲ
ਗੱਲ ਰੀਤੀ।

ਸਮਾਦਾਨ

^੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^੨ “ਗਾਹੂ ਨੂੰ ਆਖ
ਕਿ ਉਹ ਸੱਤ ਦੀਵਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਰੱਖੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
ਦਿਖਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੀਵੇ ਸਮਾਦਾਨ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਦੇ ਖੇਤਰ
ਨੂੰ ਰੋਸਨ ਕਰਨਗੇ।”

^੩ ਗਾਹੂ ਨੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰੀਤਾ। ਗਾਹੂ ਨੇ ਦੀਵਿਆਂ ਨੂੰ
ਸਹੀ ਥਾਂ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁੱਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਦਾਨ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਨੂੰ ਰੋਸਨ
ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਾ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜਾ
ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ^੪ ਸਮਾਦਾਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ: ਇਹ ਗੇਟਾਂ ਸੁਨਿਹਰੀ ਆਖਾਰ ਤੋਂ
ਲੈ ਕੇ ਉੱਖਰ ਸੁਨਿਹਰੀ ਫੁੱਲਾਂ ਤੱਕ ਮੋਨੇ ਦੇ ਖੱਤਰੇ ਨਾਲ
ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਸੇ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਸੀ ਜਿਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ।

ਲੇਵੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਘਣ

^੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^੨ “ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ
ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗੇਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਲਵੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿਉ। ^੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ
ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਖਾਮ ਖਾਣੀ ਛਿੜ੍ਹੇ। ਇਹ
ਖਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਾਲ ਮੁੰਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੱਢੇ
ਯੇਠੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਖਵਿੱਤਰ
ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

^੪ “ਲੇਵੀ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਮੈਂਦੇ ਦੀ
ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਵਹਿੜ੍ਹਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਗੋਰ ਜਵਾਨ ਬਲਦ
ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^੫ ਲੇਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ
ਮਾਗਮਣੇ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਲਿਆਉ। ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰੋ। ^੬ ਲੇਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ

ਸਮੂਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਲਿਆਉ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥੇ ਧਰਨਗੇ। ^੭ ਫੇਰ ਗਾਹੂ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ
ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਸਮਰਘਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
ਵੱਲੋਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਭੇਟ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲੇਵੀ
ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਆਪਣਾ ਖਾਮ ਕੱਜ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ
ਹੋਣਗੇ।

^੮ “ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਕਿ ਉਹ ਵਹਿੜ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ
ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥੇ ਰੱਖਣ। ਇੱਕ ਵਹਿੜ੍ਹਾ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ
ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਵਹਿੜ੍ਹੇ ਨੂੰ ਗੋਮ ਦੀ ਭੇਟ
ਵਜੋਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਭੇਟਾ ਲੇਵੀਆਂ
ਲਈ ਖਰਮਚਿਤ ਕਰਨਗੀਆਂ। ^੯ ਲੇਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ
ਕਿ ਉਹ ਗਾਹੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ
ਜਾਣ। ਫੇਰ ਲੇਵੀ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਸਮਰਘਿਤ
ਕਰ ਦੇਣਾ। ਉਹ ਇੱਕ ਗਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ।
^{੧੦} ਇਸ ਨਾਲ ਲੇਵੀ ਲੋਕ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਗੱਲ
ਇਹ ਦਰਸਾਵੇਗੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਖਾਮ
ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ
ਗੇਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣਗੇ। ਲੇਵੀ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਹੋਣਗੇ।

^{੧੧} “ਇਸ ਲਈ ਲੇਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉ। ਅਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਸਮਰਘਿਤ ਕਰੋ। ਉਹ ਇੱਕ
ਗਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਰ ਚੁੱਕੇ
ਤਾਂ ਉਹ ਆ ਸੱਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿਖੇ
ਆਪਣਾ ਕੱਜ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ। ^{੧੨} ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਮੇਰੇ
ਲਈ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਘਿਤ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਹੋਣਗੇ
ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੈਂ ਗੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ
ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਖਰਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਮੈਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰਨ।
ਘਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗੇਰਨਾਂ ਖਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਖਰਿਲੇਠੇ
ਖੁੱਤਰਾਂ ਬਦਲੇ ਲੇਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ^{੧੩} ਇਸਰਾਏਲ
ਦਾ ਹਰ ਖਰਿਲੇਠਾ ਨਰ ਮੇਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ
ਨਹੀਂ ਘੈਦਾ ਕਿ ਉਹ ਆਦਮੀ ਹੋ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ, ਇਹ ਫੇਰ ਵੀ
ਮੇਰਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਖਰਿਲੇਠੇ ਬੱਚਿਆਂ
ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਖਰਿਲੇਠੇ
ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ^{੧੪} ਘਰ
ਗੁਣ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਲੇਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ
ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗੇਰਨਾਂ ਖਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਖਰਿਲੇਠੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ
ਥਾਵੇਂ ਲੇਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ। ^{੧੫} ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ
ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੇਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਮੈਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਹੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਦੇ
ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ
ਕੱਜ ਕਰਨ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾ
ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਆਜਿਗੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮਗਟਿਆ
ਕਰਨਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ
ਬਣਾਉਣਗੀਆਂ। ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਗਟਿਆ
ਜਾਂ ਬਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਖਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੇ
ਨੇੜੇ ਆਉਣਗੇ।”

੨੦ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਸਾ, ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਢੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਹ ਮਾਰਾ ਰੁਝ ਰੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੨੧ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਇਸਨਾਨ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਰੱਖੜੇ ਥੋਤੇ। ਫੇਰ ਗਾਹੂਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਯੱਥੇ ਗਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਅਰਪਿਤ ਕਰ ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਉਹ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦਿੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਢੱਕ ਲਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ੨੨ ਇਸਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਲੋਢੀ ਲੋਕ ਆਖਣਾ ਰੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵੱਲ ਆਏ। ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੀਤੀ। ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਢੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੰਮ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੨੩ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨੪ “ਲੋਢੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਖਾਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ: ਗੁਰ ਲੋਢੀ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ੨੫ ਵਰਿਗਿਆ ਦਾ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਗਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰ ਆਵੇ। ੨੬ ਧਰ ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਆਦੇਸ਼ੀ ੫੦ ਮਾਲ ਦਾ ਹੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੰਮ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਫੇਰ ਰੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ੨੭ ਉਹ ਆਦੇਸ਼ੀ ਜਿਹੜੇ ੫੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹਨ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇੰਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਢੀਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਮ ਬਾਰੇ ਖੋਸ਼ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਧਮਾਹ

੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨਾਲ ਮੀਨਟੀ ਦੇ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਧਰਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਵੈਰਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਉਹ ਧਮਾਹ ਦਾ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ ਜਸਮ ਬਨਾਉਣ। ੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ੧੪ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸਾਮ ਵੇਲੇ ਧਮਾਹ ਦੀ ਦਾਵਤ ਖਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਧਮਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਅਵੱਸ ਕਰਨ।”

੪ ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਮਾਹ ਦਾ ਜਸਮ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ੫ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਮੀਨਟੀ ਦੇ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿਖੇ ਧਰਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ੧੪ਵੀਂ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਰੀਤਾ। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਮਾਰਾ ਰੁਝ ਉਥੋਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੬ ਧਰ ਰੁਝ ਲੋਕ ਧਮਾਹ ਦਾ ਜਸਮ ਉਸ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਬਨਾ ਸੱਕੇ। ਉਹ ਅਧਵਿੱਤਰ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਰਦਾ ਜਿਸਮ ਨੂੰ ਛੁਹ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਦਿਨ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਗਾਹੂਨ ਕੋਲ ਗਏ। ੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ

ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਮੁਰਦਾ ਜਿਸਮ ਨੂੰ ਛੁਹ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਵਿੱਤਰ ਹੋ ਗਏ ਸਾਂ। ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਮੁਗਾਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧਮਾਹ ਦਾ ਜਸਮ ਨਹੀਂ ਬਨਾ ਸੱਕਦੇ। ਮਾਨੂੰ ਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

੮ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਥੇ ਠਹਿਰੋ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਖੁੰਛ ਕੇ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਰੀ ਆਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।”

੯ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੧੦ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੋ: ਇਹ ਬਿਧੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਇਦ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਮਹੀ ਸਮੇਂ ਧਮਾਹ ਦਾ ਜਸਮ ਬਨਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਇਦ ਉਹ ਬੰਦਾ ਇਸ ਲਈ ਅਧਵਿੱਤਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੁਰਦਾ ਜਿਸਮ ਛੁਹ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਇਦ ਉਹ ਬੰਦਾ ਦੂਰ ਰਿਮੇ ਸਫਰ ਉੱਤੇ ਸੀ। ੧੧ ਉਹ ਬੰਦਾ ਫੇਰ ਵੀ ਰਿਮੇ ਗੋਰ ਸਮੇਂ ਧਮਾਹ ਦਾ ਜਸਮ ਬਨਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ੧੪ਵੀਂ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸਾਮ ਵੇਲੇ ਧਮਾਹ ਦਾ ਜਸਮ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਲਾ, ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਰੋੜੀਆਂ ਬੂਟੀਆਂ ਖਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ੧੨ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਵੀ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਲਈ ਨਾ ਛੱਡੇ ਅਤੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਲੇਲੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵੀ ਗੱਡੀ ਤੋੜਨੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ ਧਮਾਹ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਦਾ ਧਾਲਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੩ ਧਰ ਰੋਟੀ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮਹੀ ਸਮੇਂ ਧਮਾਹ ਦਾ ਜਸਮ ਬਨਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਅਵੱਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਧਵਿੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਫਰ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਰੋਟੀ ਬਗਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਮਹੀ ਸਮੇਂ ਧਮਾਹ ਦਾ ਜਸਮ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅਵੱਸ ਹੀ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੋਸੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਵੱਸ ਮਜਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ! ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁਗਾਤ ਮਹੀ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।

੧੪ “ਜੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਧਮਾਹ ਦੇ ਜਸਮ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਧਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਧਮਾਹ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਦਾ ਧਾਲਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਰਿਮੇ ਲਈ ਉਹੀ ਬਿਧੀਆਂ ਹਨ।”

ਬੱਦਲ ਅਤੇ ਯੱਗ

੧੫ ਉਸ ਦਿਨ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ, ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਵਾਲਾ ਤੰਬੂ ਮਥਾਧਿਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਬੱਦਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਜ ਲਿਆ। ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਉੱਧਰਲਾ ਬੱਦਲ ਯੱਗ ਵਾਂਗ ਦਿਸਦਾ ਸੀ। ੧੬ ਮਾਰਾ ਸਮਾਂ ਬੱਦਲ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਉੱਤੇ ਟਿਕਿਆ ਰਿਹਾ। ਅਤੇ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਬੱਦਲ ਯੱਗ ਵਾਂਗ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ੧੭ ਜਦੋਂ ਬੱਦਲ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਉੱਤੇ

ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਗਿਲਿਆ, ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਇਸਦਾ ਖਿੰਡਾ ਰੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਬੱਦਲ ਠਹਿਰ ਗਿਆ, ਉਹੀ ਥਾਂ ਮੀ ਜਿੱਥੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।^{੧੮} ਇਹੀ ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਮੀ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਰਦੋਂ ਗਿਲਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਦੋਂ ਕੁਰਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਦੋਂ ਡੇਰਾ ਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬੱਦਲ ਖਵਿੱਤਰ ਉੱਚ ਉੱਤੇ ਕੁਰਿਆ ਗੋਇਆ ਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਡੇਰਾ ਲਾਈ ਰੱਖਿਆ।^{੧੯} ਰਦੋਂ ਬੱਦਲ ਖਵਿੱਤਰ ਉੱਚ ਉੱਤੇ ਦੋਰ ਤੱਰ ਕੁਰਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ। ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਗਿੱਲੇ ਨਹੀਂ।^{੨੦} ਰਦੋਂ-ਰਦੋਂ ਬੱਦਲ ਖਵਿੱਤਰ ਉੱਚ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ ਰੁਝ ਦਿਨਾ ਲਈ ਹੀ ਕੁਰਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਆਦੇਸ ਮੰਨਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਬੱਦਲ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਰੀਤਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਗਿਲਿਆ।^{੨੧} ਰਦੋਂ-ਰਦੋਂ ਬੱਦਲ ਸਿਰਫ ਰਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕੁਰਿਆ ਆਗਲੀ ਸਵੇਰ ਬੱਦਲ ਗਿਲ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਖਿੰਡਾ ਰੀਤਾ। ਜੇ ਬੱਦਲ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਗਿਲਿਆ, ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਦਾ ਖਿੰਡਾ ਰੀਤਾ।^{੨੨} ਜੇ ਬੱਦਲ ਖਵਿੱਤਰ ਉੱਚ ਉੱਤੇ ਦੋ ਦਿਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਕੁਰਿਆ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਥਾਂ ਕੁਰੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਨਹੀਂ ਗਿੱਲੇ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਬੱਦਲ ਨਹੀਂ ਗਿਲਿਆ। ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਬੱਦਲ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਗਿਲਿਆ, ਲੋਕ ਵੀ ਗਿੱਲੇ।^{੨੩} ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਆਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਉਹ ਕੁਰੇ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਅਤੇ ਉਹ ਗਿੱਲੇ ਖਏ ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਗੌਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਭੁਸਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ।

ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਤੁਰਹੀਆਂ

੧੦ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^੧ “ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਬੇੜਿਆਂ ਨਾਲ ਚੰਡਰੇ ਦੇ ਤੁਰਹੀਆਂ ਬਣਾਉ। ਇਹ ਤੁਰਹੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਗੋਟਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਗੋਟਗੀਆਂ ਕਿ ਰੂਚ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।^੨ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੁਰਹੀਆਂ ਨੂੰ ਲੰਮੀ ਯੁਨ ਵਿੱਚ ਵਜਾਵੋਗੇ ਤਾਂ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਖਰਵੇਸ ਉੱਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੩ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਲੰਮੀ ਯੁਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤੁਰਹੀ ਨੂੰ ਵਜਾਵੋ, ਤਾਂ ਹੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਇਹ ਆਗੂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ੧੨ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ।)

^੪ “ਤੁਰਹੀ ਨਾਲ ਖੈਦਾ ਰੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਯੁਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡੇਰਾ ਉੱਠਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਖਗਿਲੀ ਵਾਰ ਤੁਰਹੀਆਂ ਉੱਤੇ ਛੋਟੀ ਯੁਨ ਖੈਦਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਖੁਰਬ ਵਾਲੇ ਖਾਸੇ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।^੫ ਦੂਜੀ ਵਾਰੀ ਤੁਸੀਂ

ਤੁਰਹੀਆਂ ਤੇ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਯੁਨ ਖੈਦਾ ਕਰੋਗੇ, ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਖਾਸੇ ਵਾਲੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਗੇ।^੬ ਖਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਰਹੀਆਂ ਨੂੰ ਵਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਜਾਉ, ਤੁਰਹੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਸਥਿਰ ਯੁਨ ਖੈਦਾ ਕਰੋ।^੭ ਸਿਰਫ ਗੁਰੁਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਤੁਰਹੀਆਂ ਵਜਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਬਿਧੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ, ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੀੜੀਆਂ ਤੀਰ।

^੮ “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਦੁਸਮਣ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਰੇ ਲੜਨ ਤੋਂ ਖਗਿਲਾ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ ਵਿੱਚ ਤੁਰਹੀ ਵਜਾਉ। ਤੁਹਾਡਾ ਅਗੇਵਾਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਵਾਜ ਸੁਣੇਗਾ ਅਤੇ ਦੁਸਮਣ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ।^੯ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੁਰਹੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਸ ਸਭਾਵਾਂ, ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਖਗਿਲੇ ਦਿਨਾਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸਥਿਰਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵਜਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਗੋਬ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਅਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਚੜ੍ਹਾਵੋ ਤਾਂ ਤੁਰਹੀਆਂ ਵਜਾਉ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਖਾਸ ਢੰਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।”

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਅੱਗੇ ਵੱਧਾਉਂਦੇ ਹਨ

^{੧੧} ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਿਸਰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਦੂਸਰੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੨੦ਵੇਂ ਦਿਨ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਤੋਂ ਬੱਦਲ ਉੱਠਿਆ।^{੧੨} ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਫਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੀਨਟੀ ਦਾ ਮਾਨੁਬਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬੱਦਲ ਖਾਗਾਨ ਦੇ ਮਾਨੁਬਲ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।^{੧੩} ਇਹ ਖਗਿਲੀ ਵਾਰ ਮੀ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤੁਰਹੀਆਂ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਭੁਸਾ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।

^{੧੪} ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਟੋਲੇ ਖਗਿਲਾ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਝੰਡੇ ਗੋਠਾਂ ਸਫਰ ਕੀਤਾ। ਖਗਿਲਾ ਟੋਲਾ ਅਗੁਦਾਹ ਦਾ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਮੀ। ਅੰਮੀਨਾਦਾਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਰਸੇਨ ਉਸ ਟੋਲੇ ਦਾ ਆਗੂ ਮੀ।^{੧੫} ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਖਿੰਮਾਰਾਰ ਦਾ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਆਇਆ। ਸੁਲਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਖਨਿਟੇਲ ਉਸ ਟੋਲੇ ਦਾ ਆਗੂ ਮੀ।^{੧੬} ਅਤੇ ਫੇਰ ਜਬੁਲੁਨ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆਈ। ਗੋਲੇਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਆਬ ਉਸ ਟੋਲੇ ਦਾ ਆਗੂ ਮੀ।

^{੧੭} ਫੇਰ ਖਵਿੱਤਰ ਉੱਚ ਉਤਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਗੋਰਸੇਨ ਅਤੇ ਮਹਾਰੀ ਖਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸੀਆਂ ਨੇ ਖਵਿੱਤਰ ਉੱਚ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਗਲੀ ਕਰਤਰ ਵਿੱਚ ਸਨ।

15 ਫੇਰ ਰੁਊਬੇਨ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਟੋਲੇ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਝੰਡੇ ਹੇਠਾ ਸਫਰ ਕੀਤਾ। ਧਰਿਲਾ ਟੋਲਾ ਰੁਊਬੇਨ ਦਾ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਸੀ। ਸਦੇਉਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੀਸੂਸ ਉਸ ਟੋਲੇ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। 16 ਫੇਰ ਸਿਮੇਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਵਾਰੀ ਸੀ। ਸੂਰੀਸਦਾਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਲੂਮੀਏਲ ਉਸ ਟੋਲੇ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। 17 ਯੇਰੂਸ਼ਲਾਮ ਦਾ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਆਇਆ। ਦੁਊਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੀਸੂਸ ਉਸ ਟੋਲੇ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। 18 ਫੇਰ ਰਘਬ ਯਰਿਵਾਰ ਸਮੂਹ ਆਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਤੋਂ ਯਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁੱਕੀਆਂ। ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਲਈ ਆਏ ਤਾਂ ਜੋ ਖਾਰੀ ਲੋਕ ਯਵਿੱਤਰ ਤੋਂ ਖੁ ਨਵੇਂ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਮਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸੱਕਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਥੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾ ਇਸ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸੱਕਣ।

19 ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਯਥਾਹੀਮ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਟੋਲੇ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਝੰਡੇ ਹੇਠਾ ਸਫਰ ਕੀਤਾ। ਧਰਿਲਾ ਟੋਲਾ ਯਥਾਹੀਮ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਯੀਸੂਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੀਸੂਸ ਇਸ ਟੋਲੇ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। 20 ਫੇਰ ਮਨਸ਼ੇਹ ਦਾ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਆਇਆ। ਯਦਾਹਸੂਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਮਲੀਏਲ ਉਸ ਸਮੂਹ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। 21 ਫੇਰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦਾ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਆਇਆ। ਗਿਦਓਨੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਥਾਹੀਮ ਇਸ ਟੋਲੇ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ।

22 ਯਗਨੀ ਰਤਾਰ ਵਿੱਚਲੇ ਤਿੰਨ ਆਖਰੀ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਦਮਤੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਹ ਸਮੂਹ ਦਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਝੰਡੇ ਹੇਠਾ ਸਫਰ ਕੀਤਾ। ਧਰਿਲਾ ਸਮੂਹ ਦਾਨ ਦਾ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਸੀ। ਯੀਸੂਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੀਸੂਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। 23 ਫੇਰ ਯਸੇਰ ਦਾ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਆਇਆ। ਯਸਰਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਸੀਏਲ ਉਸ ਟੋਲੇ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। 24 ਫੇਰ ਨਫਤਾਲੀ ਦਾ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਆਇਆ। ਏਨਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੀਰਾ ਉਸ ਟੋਲੇ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। 25 ਇਹੀ ਉਹ ਵੰਗ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਸਰੀ ਥਾਂ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਯੇਸੂ ਰਚਮੀ ਕਰਦੇ ਸਨ।

26 ਜੇਬਾਥ ਰੁਊਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਮਿਦਯਾਨੀ ਸੀ। (ਰੁਊਏਲ ਖੁਸਾ ਦਾ ਸੌਹਰਾ ਸੀ।) ਖੁਸਾ ਨੇ ਜੇਬਾਥ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯੀਸੂਸ ਉਸ ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਆ ਜਾਉ ਅਤੇ ਯੀਸੂਸ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਮਲੂਕ ਕਰਾਂਗੇ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

27 ਯਹ ਜੇਬਾਥ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਾਤਰ ਭੂਮੀ ਵੱਲ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

28 ਖੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾ ਜਾਉ। ਤੁਮੀਂ ਮਾਨੂੰ ਬਲ ਬਾਰੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੇ ਗੁਰ ਬਰ ਹੋ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। 29 ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੇ

ਨਾਲ ਆਵੋਗੇ, ਤਾਂ ਯੀਸੂਸ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਿਆ ਕਰਾਂਗੇ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।”

30 ਇਸ ਲਈ ਜੇਬਾਥ ਮੰਨ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਯਹੜ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਅਰੰਭ ਕੀਤੀ। ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਤੁਰ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੇਰਾ ਮਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਦਿਆਂ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਚੁੱਕੀ ਰੱਖਿਆ। 31 ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਬੱਦਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸੀ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਸਵੇਰੇ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਛੱਡਿਆ, ਬੱਦਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੀ।

32 ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਡੇਰਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਉੱਠਾਇਆ, ਖੁਸਾ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਖਿਆ, “ਉੱਠੋ ਅਗੇਵਾਹ ਜੀ!

ਸਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਖਿੰਡ ਜਾਣ।

ਸਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੋਂ ਦੂਰ ਭੱਜ ਜਾਣ।”

33 ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਥਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਖੁਸਾ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਖਿਆ, “ਵਾਧਮ ਆ ਜਾਉ, ਅਗੇਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ।”

ਲੋਕ ਫੇਰ ਮਿਰਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ

1 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਮਿਰਾਇਤ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਰਾਇਤਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਕਠੋਰਤਾ ਨਾਲ ਜੋ ਗਿਆ। ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਅੱਗ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਅਤੇ ਡੇਰੇ ਦੀ ਨੁੱਕਰ ਤੇ ਵੀ ਬਲ ਉੱਠੀ। 2 ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੁਸਾ ਅੱਗੇ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਯੁਕਾਰ ਕੀਤੀ। ਖੁਸਾ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਯੁਕਾਰਬਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅੱਗ ਬਲਣੇ ਹਟ ਗਈ। 3 ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਅੱਗ ਲਾਈ।

20 ਵਡੇਰੇ ਆਗੂ

4 ਉਹ ਵਿਦੇਸੀ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਣ ਲਈ ਹੋਰਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਦਰਸਾਈ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕ ਫੇਰ ਮਿਰਾਇਤ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਮਾਮ ਕੱਢ ਦੇਵੇਗਾ? 5 ਮਾਨੂੰ ਉਹ ਮੱਛੀ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਯੀਸੂਸ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਖਾਧੀ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਮਾਡੇ ਲਈ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਚੰਗੀਆਂ ਮਥਾਪਿਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕੱਚੀਆਂ, ਖਰਬੂਜੇ, ਲੀਰਮ, ਯਿਆਜ਼ ਅਤੇ ਲਮਣ ਸਨ। 6 ਯਹ ਗੁਣ ਮਾਡੀ ਤਾਰਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਯੀਸੂਸ ਇਸ ਮੰਨ ਤੋਂ ਇਨਾਵਾ ਕਰਦੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ!” 7 (ਮੰਨ ਯਨੀਏ ਦੇ ਛੋਟੇ ਥੀਜ਼ਾਂ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਅਤੇ

ਇਹ ਰਿਸੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਗੂੰਦ ਵਰਗਾ ਦਿਸਦਾ ਸੀ। ੯ ਲੋਕ ਮੰਨ ਇਕੱਠਾ ਰਹਦੇ ਸਨ। ਫੇਰ ਉਹ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਭੁਨਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇੰਚ ਬਰਤਨ ਵਿੱਚ ਬਿੰਨਹੁਦੇ ਸਨ। ਜਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਖੀਹਰੇ ਆਟਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖਤਲੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਰੋਟੀਆਂ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਖਰਾਈਆਂ ਮਿਟੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਵਰਗਾ ਸੁਆਦ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ੧੦ ਮੰਨ ਹਰ ਗਾਤ ਤੇਲ ਭਿੰਨੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਦਾ ਸੀ।)

੧੦ ਖੁਮਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਰਾਇਤਾਂ ਸੁਣੀਆਂ। ਹਰ ਖਰਿਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂਆਂ ਵੇਲ ਬੈਠੇ ਸਿਰਾਇਤਾ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਗੇਵਾਹ ਬਹੁਤ ਸੁਰੇਖਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਖੁਮਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬੇਚੈਨ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ੧੧ ਖੁਮਾ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਅਗੇਵਾਹ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਇਹ ਮੁਮੀਬਤ ਕਿਉਂ ਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਵੀ ਰਸੂਹ ਰੀਤਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਚੈਨ ਰਹਨ ਵਾਲੀ ਰਿਹੜੀ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿਉਂ ਮੱਥੀ ਹੈ? ੧੨ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਤਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਖਰ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਹਨੀ ਖੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਰੋਟੀ ਦਾਈ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਰਹਨ ਲਈ ਕਿਉਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰਹਦੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰਹਦੇ ਹੋ ਜਿਸਦਾ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ? ੧੩ ਮੇਰੇ ਵੇਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਾਫੀ ਮਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਵੇਲ ਸਿਰਾਇਤਾਂ ਰਹੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਮਾਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਸਤੇ ਮਾਮ ਦਿਉ। ੧੪ ਮੈਂ ਇੰਚਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸੱਕਦਾ। ਇਹ ਭਾਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ੧੫ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਗੁਣੇ ਮਰ ਜਾਣ ਦਿਉ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੇਵਕ ਖਰਵਾਨ ਰਹਦੇ ਹੋ, ਮੈਨੂੰ ਗੁਣੇ ਮਾਰ ਦਿਉ। ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਬਦਰਿਸਮਤੀ ਨੂੰ ਨਾ ਵੇਖਣ ਦਿਉ।”

੧੬ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਵੇਲ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ੭੦ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵੇਲ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੋ। ੧੭ ਫੇਰ ਮੈਂ ਹੇਠਾ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਵਾਂਗਾ। ਆਤਮਾ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਹੈ ਖਰ ਮੈਂ ਉਸ ਆਤਮੇ ਦਾ ਰੁਝ ਹਿੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਮਗਇਤਾ ਰਹਨਗੇ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਇੰਚਲੇ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣੀ ਖਵੇਗੀ।

੧੮ “ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ: ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਲ੍ਹ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਰਹੋ। ਰੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮਾਮ ਖਾਵੋਗੇ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਖੁਰਾਹ ਸੁਣ ਲਏ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਦ ਸੁਣ ਲਈ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ,

‘ਮਾਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਸਤੇ ਮਾਮ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ਆਮੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਮਾਂ!’ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਵੋਗੇ। ੧੯ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਚ ਜਾਂ ਦੇ, ਖੰਜ ਜਾਂ ਦਮ, ਜਾਂ ੨੦ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਖਾਵੋਗੇ! ੨੦ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਮਾਮ ਨੂੰ ਖੁਰੇ ਇੰਚ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਖਾਵੋ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਮ ਖਾਵੋ ਰਹੋਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਆਂਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਛੋ ਵਾਧਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਆਂਗ-ਸੰਗ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਰੋ-ਰੋਏ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ ਹੈ! ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ। ‘ਆਮੀਂ ਮਿਸਰ ਛੱਡਿਆ ਹੋ ਰਿਉ?’”

੨੧ ਖੁਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਹ ਇੱਥੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਫਿਰਦੇ ੬,੦੦,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਹਨ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ, ‘ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹੀਨੇ ਭਰ ਲਈ ਖਾਣ ਵਾਸਤੇ ਮਾਮ ਦੇਵਾਂਗਾ।’ ੨੨ ਜੇ ਮਾਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਿਬਾਹ ਰਹਨਾ ਖਵੇ। ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਇੰਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਹੀਨਾ ਭਰ ਭੋਜਨ ਰਹਨ ਲਈ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਜੇ ਆਮੀਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਮਾਰਿਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜ ਲਈਏ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ!”

੨੩ ਖਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਤਾਰਤ ਦੀ ਰਮੀ ਹੈ? ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ।”

੨੪ ਇਸ ਲਈ ਖੁਮਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਨ ਲਈ ਗਿਆ। ਖੁਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਰੀ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਫੇਰ ਖੁਮਾ ਨੇ ੭੦ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆ ਰੀਤਾ। ਖੁਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ੨੫ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰਿਆ ਅਤੇ ਖੁਮਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਆਤਮਾ ਖੁਮਾ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਹੀ ਆਤਮਾ ੭੦ ਬਚੁਰਗਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਆਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਉਤਰਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਰਹਨੀ ਸੁਰ ਰਹ ਦਿੱਤੀ। ਖਰ ਇਹੀ ਇੰਚ ਮੇਰਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਰੀਤਾ।

੨੬ ਬਚੁਰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਆਲਦਾਦ ਅਤੇ ਮੇਦਾਦ ਤੰਬੂ ਵੇਲ ਨਹੀਂ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਬਚੁਰਗਾ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਖਰ ਉਹ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੁਕੇ ਰਹੇ ਖਰ ਆਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਉਤਰਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਰਹਨੀ ਸੁਰ ਰਹ ਦਿੱਤੀ। ੨੭ ਇੰਚ ਨੋਜਵਾਨ ਭੱਜਦੇ ਖੁਮਾ ਵੇਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਆਲਦਾਦ ਅਤੇ ਮੇਦਾਦ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ।”

੨੮ ਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਖੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸ਼ਰੀਮਾਨ ਖੁਮਾ ਜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!” (ਅਗੇਸੁਆ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਖੁਮਾ ਦਾ ਮਗਇਚ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਾਲੇ ਮੁੰਡਾ ਹੀ ਸੀ।)

੨੯ ਘਰ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਰੀ ਤੂੰ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਲੋਕ ਮੋਚਣਗੇ ਕਿ ਗੁਣ ਮੈਂ ਆਗੂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ? ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਉੱਪਰ ਆਖਣਾ ਆਤਮਾ ਧਾਵੇ!” ੩੦ ਫੇਰ ਖੁਸ਼ਾ ਆਉਂਦੇ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਆਗੂ ਡੇਰੇ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਗਏ।

ਬਟੋਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ

੩੧ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਰੁੱਦਰ ਵੱਲੋਂ ਉੱਚ ਗਵਾ ਵਗਾਈ। ਗਵਾ ਨੇ ਬਟੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵੱਲ ਵਗਾ ਦਿੱਤਾ ਬਟੋਰਾਂ ਨੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਾਸੇ ਉਡਾਰੀ ਲਾਈ ਉੱਥੇ ਇੰਨੇ ਬਟੋਰ ਮਨ ਰਿ ਯਹੁਤੀ ਕੱਚੀ ਗਈ। ਬਟੋਰ ਤਰੀਖ਼ਤ ਤਿੰਨ ਫੁੱਟ ਗਹਿਰੇ ਯਹੁਤੀ ਉੱਤੇ ਮਨ। ਉੱਥੇ ਹਰ ਦਿਸਾ ਵਿੱਚ ਬਟੋਰ ਹੀ ਬਟੋਰ ਮਨ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਰਿ ਖੰਦਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਮੱਦਦਾ ਮੀ। ੩੨ ਲੋਕ ਭੁੱਖਣ ਗਏ! ਉਹ ਬਾਹਰ ਗਏ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਸਾਰੀ ਗੁਣ ਬਟੋਰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਵੀ ਬਟੋਰ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ। ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਮਿਰਦਾਹ ਜਿਹੜੀ ਕੋਈ ਖੰਦਾ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਮੱਦਦਾ ਉਹ ੬੦ ਬੁਲ ਮੀ। ਫੇਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਾਸੇ ਬਟੋਰ ਦੇ ਮਾਮ ਨੂੰ ਯੁੱਥ ਵਿੱਚ ਮੱਦਦਾ ਧਾ ਦਿੱਤਾ।

੩੩ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਮ ਖਾਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਘਰ ਯਹੋਵਾਹ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਮਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਕਾ ਮੱਦਦ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਿਮਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਰ ਗਏ ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਥਾਂ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ੩੪ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰਿਬਰੇਥ ਹੱਤਵਾਹ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਮ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਥਾਂ ਮੀ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਫਨਾਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮ ਖਾਣ ਦੀ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਮੀ।

੩੫ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਿਬਰੇਥ ਹੱਤਵਾਹ ਤੋਂ ਆਖਣੀ ਆਤਮਾ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀ ਆਉਂਦੇ ਹਮੇਰੇਥ ਯਹੁੱਚਰੇ ਉੱਥੇ ਠਹਿਰ ਗਏ।

ਮਿਰਦਾਹ ਆਉਂਦੇ ਗਾਹੁਨ ਖੁਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਮਿਰਦਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ

੧੨ ਮਿਰਦਾਹ ਆਉਂਦੇ ਗਾਹੁਨ ਨੇ ਖੁਸ਼ਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਇੱਥੋਂ ਕੁਸੀ ਆਉਂਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਮੀ ਰਿ ਖੁਸ਼ਾ ਲਈ ਇਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਰਿਸੇ ਇੱਥੋਂ ਕੁਸੀ ਆਉਂਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਕਰੇ। ੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ-ਆਖਣ ਮੋਚਿਆ, “ਰੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਰਦ ਖੁਸ਼ਾ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਰੀ ਉਹ ਸਾਡੇ ਗਾਹੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ?”

ਘਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਲਿਆ। ੩ (ਖੁਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਨਿਰਮਲ ਖੰਦਾ ਮੀ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਖਾਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਮੀ ਆਉਂਦੇ ਨਾ ਹੀ ਫਛਾਂ ਮਾਰਦਾ ਮੀ। ਉਹ ਯਹੁਤੀ ਉਤਲੇ ਰਿਸੇ

ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਨਿਮਾਣਾ ਮੀ।) ੪ ਇਸ ਲਈ, ਆਚਾਨਕ ਯਹੋਵਾਹ ਆ ਗਿਆ ਆਉਂਦੇ ਖੁਸ਼ਾ, ਗਾਹੁਨ ਆਉਂਦੇ ਮਿਰਦਾਹ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਤਿੰਨੋਂ ਜਣੇ, ਗੁਣੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਕੋਲ ਆਉ।”

ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ਾ, ਗਾਹੁਨ ਆਉਂਦੇ ਮਿਰਦਾਹ ਤੰਬੂ ਕੋਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। ੫ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਂ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਉਤਰਿਆ ਆਉਂਦੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਘਰ ਵੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਖਲੋ ਗਿਆ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ, “ਗਾਹੁਨ ਆਉਂਦੇ ਮਿਰਦਾਹ!” ਗਾਹੁਨ ਆਉਂਦੇ ਮਿਰਦਾਹ ਉਸ ਕੋਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। ੬ ਘਰ ਮੋਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ! ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਕੋਈ ਵੀ ਨਬੀ ਹੈ, ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਵਿੱਚ ਆਖਣੇ-ਆਖਣ ਨੂੰ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸੁਖਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂਗਾ।” ੭ ਘਰ ਖੁਸ਼ਾ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖੁਸ਼ਾ ਮੇਰਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮੇਦਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਖੁਸ਼ਾ ਘਰ ਨਾਲ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ੮ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਗੁੱਝੇ ਆਰੰਘਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਰਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਮੈਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਉਹ ਜਾਣੇ। ਖੁਸ਼ਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬਿੰਬ ਵੱਲ ਝਾਰ ਮੱਦਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਮੇਦਰ ਖੁਸ਼ਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਣ ਲੱਗੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਡੇਰੇ?”

੯ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਖੁਫ਼ਾ ਮੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ। ੧੦ ਤੰਬੂ ਤੋਂ ਬੱਦਲ ਉੱਪਰ ਉੱਠਿਆ ਗਾਹੁਨ ਨੇ ਆਮੋ-ਘਾਸੇ ਮੁੜਕੇ ਮਿਰਦਾਹ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਉਸਦਾ ਰੰਗ ਬਰਫ਼ ਵਰਗਾ ਮਫੇਦ ਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਚਮੜੀ ਦੀ ਡਿਲਾਨਰ ਬਿਮਾਰੀ ਮੀ।

੧੧ ਫੇਰ ਗਾਹੁਨ ਨੇ ਖੁਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਰੀਮਾਨ ਜੀ ਰਿਰਥਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਮੁਹੱਥਾ ਭਰੇ ਖਾਧ ਲਈ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿਉ।” ੧੨ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮ ਨੂੰ ਮੁਦਦਾ ਜਨਮੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਮ ਵਾਂਗ ਨਾ ਝੜਨ ਦਿਉ।” (ਕੋਈ ਵਾਹੀ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖੇ ਆਖੇ ਹੋਣੇ ਮਾਮ ਨਾਲ ਖੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।)

੧੩ ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਮੋ ਘਰਾਬਨਾ ਕੀਤੀ, “ਘਰ ਮੋਸੁਰ ਰਿਰਥਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿਵਾਉ।”

੧੪ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇ ਉਸਦਾ ਖਿਤਾ ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਖੁੱਰੇ, ਰੀ ਉਹ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੀਰ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹੀ ਬੈਠੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਿਉ। ਫੇਰ ਬਿਮਾਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਮੱਦਦਾ ਹੀ।”

੧੫ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਰਦਾਹ ਨੂੰ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਆਉਂਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਗਿੱਲੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ੧੬ ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਲੋਕ ਹਮੇਰੇਥ ਛੱਡ ਕੇ ਘਰਾਨ ਦੇ ਮਾਹੁਬਲ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਘਰਾਨ ਮਾਹੁਬਲ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ।

ਜਾਮੁਸ ਰਨਾਨ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

13 ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^੧ “ਤੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੀ ਖੜਤਾਲ ਰਨਨ ਲਈ ਭੇਜੇ। ਇਹੀ ਉਹ ਯਰਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਬਾਰਹਾਂ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹਾਂ, ਹਰੇਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦਰ ਆਗੂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ।”

² ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ਮਾ ਨੇ ਅਗੋਵਾਹ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾਨ ਦੇ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ। ^੪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਨ:

- ^੧ ਰੁਊਬੇਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਸੰਭੂਆ, ਜਰੂਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ;
- ^੨ ਸਿਮਰੋਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਸਾਫਟ ਹੇਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ;
- ^੩ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਰਾਲੇਬ, ਅਫੁੰਨਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ;
- ^੪ ਅੰਮਾਰਾਹ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗਾਲ;
- ^੫ ਅਫਰਾਈਮ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੋਮੇਆ; *
- ^੬ (ਅਗੋਸੂਆ) ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਰਾਫੂ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖਲਟੀ;
- ^੭ ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਮੇਦੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗੱਦੀਟੇਲ;
- ^੮ (ਮਨੱਸਹ) ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਸੁਮੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗੱਦੀ;
- ^੯ ਦਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਗਮਲੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅੰਮੀਟੇਲ;
- ¹⁰ ਆਸੇਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਮੀਰਾਟੇਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਥੂਰ;
- ¹¹ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਵਾਫਸੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਹਬੀ;
- ¹² ਗਾਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਮਾਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਊਟੇਲ;
- ¹³ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ ਜੋ ਖੁਸ਼ਮਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਯਰਤੀ ਦੀ ਯਰੱਖ ਰਨਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। (ਖੁਸ਼ਮਾ ਨੇ ਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਹੋਮੇਆ ਨੂੰ ਅਗੋਸੂਆ ਬੁਲਾਇਆ ਰਦਾ ਸੀ।)

¹⁴ ਜਦੋਂ ਖੁਸ਼ਮਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰੱਖ ਖੜਤਾਲ ਲਈ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਗੋਵ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਕੇ ਧਰਾੜੀ ਧਰੁਦੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਉ।” ¹⁵ ਇਹ ਦੋਖੇ ਕਿ ਯਰਤੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗਮਿਲ ਰਹੇ। ਸੀ ਉਹ ਤਾਰਤਵਰ ਹਨ ਜਾਂ ਰਮਜ਼ੋਰ ਹਨ? ਸੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਹਨ। ਜਾਂ ਖੋੜੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ? ¹⁶ ਉਸ ਯਰਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗਮਿਲ ਰਹੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੀ ਉਹ ਚੰਗੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਬੁਰੀ ਉੱਤੇ? ਉਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਰਨਨ ਲਈ ਕੰਝਾਂ ਹਨ? ਸੀ ਉਹ ਨਗਰ ਮਜਬੂਤੀ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਏ ਹਨ? ¹⁷ ਅਤੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗਮਿਲ ਰਹੇ। ਸੀ ਇਹ ਮਿੱਟੀ, ਖੋਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਚੰਗੀ ਉਪਜਾਊ ਹੈ। ਜਾਂ ਸੀ ਇਹ ਖੱਟ ਉਪਜਾਊ ਹੈ। ਸੀ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੁੱਝ ਹਨ? ਅਤੇ, ਉਸ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਫਲ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉ।” (ਇਹ ਉਹ ਮਖਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀ ਅਗੋਤੀ ਫਸਲ ਖੱਰ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ।)

¹⁸ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਧਰੁਦੇਸ ਦੀ ਯਰੱਖ ਖੜਤਾਲ ਰਨਨ ਲਈ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਨੂਬਲ ਤੋਂ ਰੋਹੋਬ ਅਤੇ ਲੇਬੇ ਗਮਾਬ ਤੱਕ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਯਰੱਖ ਖੜਤਾਲ ਹੀਤੀ। ¹⁹ ਉਹ ਨਗੋਵ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹਬਰੋਨ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। (ਹਬਰੋਨ ਦਾ ਨਗਰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਮੋਯਾਨ ਨਗਰ ਤੋਂ ਸੱਤ ਮਾਲ ਧਰਿਲਾਂ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।) ਅਗਿਮਾਨ ਮੋਸਈ ਅਤੇ ਤਲਮਈ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਅਨਾਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ²⁰ ਫੇਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਅਮਰੇਲ ਵਾਦੀ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀ ਵੇਲ ਤੋਂ ਇੰਦਰ ਟਹਿਣੀ ਤੋੜ ਲਈ। ਟਹਿਣੀ ਉੱਤੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਗੁਛੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਹਿਣੀ ਨੂੰ ਇੰਦਰ ਡੇਢੇ ਉੱਤੇ ਟੰਗ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਦੇ ਆਦਮੀ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕੇ ਤਰਨ ਲੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਅਨਾਰ ਅਤੇ ਅੰਜੀਰ ਵੀ ਚੁੱਕ ਲਈ। ²¹ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੇਲ ਵਾਦੀ ਸੰਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਰਿਉਰਿ ਇਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਅੰਗੂਰ ਦਾ ਗੁਛਾ ਤੋੜਿਆ ਸੀ।

²² ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਧਰੁਦੇਸ ਦੀ ੪੦ ਦਿਨ ਤੱਕ ਖੜਤਾਲ ਹੀਤੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਡੇਰੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਗਏ। ²³ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾਨ ਦੇ ਮਾਨੂਬਲ ਅੰਦਰ ਰਾਦੇਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਦਮੀ ਖੁਸ਼ਮਾ ਅਤੇ ਗਾਰੂਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਗਏ। ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ਮਾ ਨੂੰ, ਗਾਰੂਨ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਖੀਆਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਦੇ ਫਲ ਵੀ ਦਿਖਾਏ। ²⁴ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ਮਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਅਸੀਂ ਉਸ ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਗਏ ਸਾਂ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਯਰਤੀ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਝ ਫਲ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉੱਥੇ ਉੱਗਦੇ ਹਨ। ²⁵ ਧਰ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤਵਰ ਹਨ। ਮਹਿਰ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਹਨ। ਮਹਿਰ ਮਜਬੂਤੀ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ

*13:੨ ਹੋਮੇਆ ਜਾਂ, “ਅਗੋਸੂਆ।”

ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਂ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਅਨਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ।^{੨੯} ਮਾਲੇਰੀ ਲੋਕ ਨੇਗੇਵ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਤੀ, ਅਬੂਮੀ ਅਤੇ ਅਮੋਰੀ ਯਹੂਦੀ ਯਰਦੇਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਰਨਾਨੀ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਅਤੇ ਮਰੁੱਦਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।^੧

^{੩੦} ਰਾਲੇਬ ਨੇ ਭੂਮਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਹੋ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖਿਆ, ਫੇਰ ਰਾਲੇਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਂ ਖੜੀ ਆਮਾਨੀ ਨਾਲ ਉਮ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਕਰ ਮੱਕਦੇ ਹਾਂ।”

^{੩੧} ਯਰ ਉਨਹੁੰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ ਸਨ, ਆਖਿਆ, “ਜ਼ਮੀਂ ਉਨਹੁੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੜ ਮੱਕਦੇ! ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਆਰਤਵਰ ਹਨ।”^{੩੨} ਅਤੇ ਉਨਹੁੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਮ ਯਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨਹੁੰ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਉਹ ਯਰਤੀ ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਂ ਦੇਖੀ ਹੈ, “ਆਰਤਵਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਖਈ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕ ਇੰਨੇ ਆਰਤਵਰ ਹਨ ਕਿ ਖੜੀ ਆਮਾਨੀ ਨਾਲ ਹਰ ਉਮ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਹਰਾ ਮੱਕਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਉੱਥੇ ਜਾਵੇਗਾ।”^{੩੩} ਜ਼ਮੀਂ ਉੱਥੇ ਦਿਉ-ਰਦ ਨਫੀਲੀਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ! (ਆਨਾਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨਫੀਲੀਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ।) ਉਨਹੁੰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਮੀਂ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਟਿੱਡੇ ਹੋਈਏ। ਹਾਂ, ਜ਼ਮੀਂ ਉਨਹੁੰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਟਿੱਡੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹੀ ਸਾਂ!”

ਲੋਕ ਫੇਰ ਸਿਰਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ

੧੪ ਉਮ ਗੁਤ ਡੇਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਚੀਕਣ ਲੱਗੇ।^੨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਭੂਮਾ ਅਤੇ ਗਾਰੂਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਆਏ ਅਤੇ ਭੂਮਾ ਅਤੇ ਗਾਰੂਨ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਮਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਮਾਰੂਬਲ ਆਂਦਰ ਮਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਇਸ ਨਵੀਂ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਖਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋਈ ਸੀ।^੩ ਸੀ ਮਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਸ ਨਵੀਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਖਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਲਿਯਾਂਦਾ ਸੀ? ਦੁਸਮਣ ਮਾਨੂੰ ਖਾਏ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਖਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਿਸਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਵੱਧੇਰੇ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

^੪ ਫੇਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਉ ਆਪਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਗੂ ਚੁਣੀਏ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਜਾਈਏ।”

^੫ ਭੂਮਾ ਅਤੇ ਗਾਰੂਨ ਉੱਥੇ ਜਮਹੁੰ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਝੁਕ ਗਏ।^੬ ਅਗੇਵਾਹ ਅਤੇ ਰਾਲੇਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਖਾੜ ਲਈ। (ਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਵਾਹ ਅਤੇ ਅਫੁੰਨਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਾਲੇਬ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਜਿਨਹੁੰ ਨੇ ਉਮ ਯਰਤੀ ਦੀ ਖੋਜ-ਖੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ।)^੭ ਇਨਹੁੰ ਦੋਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਜਮਹੁੰ

ਹੋਏ ਸਮੁਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿਹੜੀ ਯਰਤੀ ਜ਼ਮੀਂ ਦੇਖੀ ਸੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਹੈ।”^੮ ਇਹ ਯਰਤੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗਿਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਯਰਮੰਨ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੀ ਉਮ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨੂੰ ਦੇ ਦਵੇਗਾ! ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਦਰੋਹ ਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਮ ਯਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭੇਡੀ ਤਾ ਹੋਵੇ। ਜ਼ਮੀਂ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਮੱਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਨਹੁੰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨਹੁੰ ਤੋਂ ਭੇਡੀ ਤਾ ਹੋਵੇ!”

^੯ ਸਾਰੇ ਲੋਕੀ ਅਗੇਵਾਹ ਅਤੇ ਰਾਲੇਬ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਯਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਯਰਤਾਖ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਉੱਪਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਸਮੁਹ ਲੋਕ ਉਮ ਨੂੰ ਦੇਖ ਮੱਕਦੇ ਸਨ।^{੧੦} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰਿਨਾ ਚਿਰ ਇਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਹਿਣਗੇ? ਉਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨਹੁੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਭੈ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋਣਗੇ ਜਦ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।^{੧੧} ਮੈਂ ਉਨਹੁੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭਿਯਾਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਾਰ ਮੁੱਟਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੰਮ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਤੇਰੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਕੰਮ ਇਨਹੁੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਆਰਤਵਰ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਹੋਵੇਗੀ।”

^{੧੨} ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰੇਂਗੇ, ਮਿਸਰੀ ਇਸ ਖਾਏ ਸੁਣਨਗੇ ਅਤੇ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਖਣੀ ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਕੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।^{੧੩} ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਨਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖਾਏ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੱਦਲ ਖਾਏ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੂੰ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਦਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬੱਦਲ ਗੁਤ ਵੇਲੇ ਉਨਹੁੰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।^{੧੪} ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਇਨਹੁੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਤੂੰ ਇਨਹੁੰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨਹੁੰ ਨੇ ਤੇਰੀ ਸਰਤੀ ਖਾਏ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਆਖਣਗੇ,^{੧੫} ਅਗੇਵਾਹ ਇਨਹੁੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੈ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਜਿਸਦਾ ਉਮ ਨੇ ਇਨਹੁੰ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਨਹੁੰ ਨੂੰ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ।”

^{੧੬} “ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮਾਲਕ ਆਖਣੀ ਸਰਤੀ ਦਰਸਾ! ਇਸ ਨੂੰ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ!^{੧੭} ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਅਗੇਵਾਹ ਗੁੱਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੋਰ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਮਹਾਨ ਯਿਯਾਰ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਉਨਹੁੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਦੋਸੀ

ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਿਆਂ-ਘੜਘੇਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ! 15 ਗੁਣ, ਆਖਣੇ ਮਹਾਨ ਧਿਆਰ ਰਾਹਣ, ਚਿਰਥਾ ਰਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਥ ਮੁਛਾਫ ਰਹ ਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਫ ਰਹਦੇ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਮਿਸਰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਣ ਤੱਕ ਰਹਦਾ ਆਇਆ ਹੈ।”

20 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ।” 21 ਯਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਧਰਤਾਥ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਭਰ ਦੇਵੇਗਾ। 22 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ, ਰੋਈ ਵੀ ਰਦੇ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸੱਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਰਤਾਥ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਮਹਾਨ ਮੰਦੇਤ ਦੇਖੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਦਰਮਾਏ ਸਨ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਦੇਖੀਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੁਰਮ ਆਦੁਲੀ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ 10 ਵਾਰੀ ਧਰੱਖਿਆ। 23 ਉਹ ਉਮ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਗੇ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰੱਖਿਆਂ ਨਾਲ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ, ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਰਦੇ ਵੀ ਉਮ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਰਾਬਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। 24 ਯਰ ਮੇਰਾ ਮੇਵਰ ਰਾਲੇਬ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਉਹ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਆਨੁਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਜਿਹੜੀ ਉਮ ਨੇ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖ ਲਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਲੋਕ ਉਹ ਯਰਤੀ ਗਮਿਲ ਰਹ ਲੈਣਗੇ। 25 ਉਮ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਆਮਾਲੋਰੀ ਅਤੇ ਰਨਾਨੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਰੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਤੂੰ ਇਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਲਾਲ ਮਾਗਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਮਾਨੂਬਲ ਵੱਲ ਚੱਲਿਆ ਜਾ।”

ਅਗੇਵਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

26 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਗਾਰੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 27 “ਹੋਰ ਰਿਨਾ ਚਿਰ ਇਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਿਰਾਇਤਾਂ ਰਨਗੇ? ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਰਾਇਤਾਂ ਸੁਣ ਲਈਆਂ ਹਨ। 28 ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖ, ‘ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖ ਸੀ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਥਾਰੇ ਤੁਮੀਂ ਮਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਹ ਰੁੜ ਵਾਧਰੇਗਾ: 29 ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਮਾਨੂਬਲ ਅੰਦਰ ਮਾਰੇ ਜਾਵੋਗੇ। ਹਰ ਵਿਯਰਤੀ, ਜਿਹੜਾ 20 ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ, ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਰਿਉਰਿ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਮਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ। 30 ਇਸ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਰਦੇ ਵੀ ਉਮ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਮਿਰਫ ਅਫੁਨਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਾਲੇਬ ਅਤੇ ਨੂਨ

ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਮੁਆ ਉਮ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਗੇ। 31 ਤੁਮੀਂ ਡਰਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ ਰਿ ਉਹ ਯਰਤੀ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਰੇਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਖੋਗ ਲੈਣਗੇ। ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਮ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲਿਜਾਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਉਮ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਨਣਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਰਬੂਲਣ ਤੋਂ ਇਨਰਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 32 ਜਿੱਥੇ ਤੀਰ ਤੁਮਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਮਾਨੂਬਲ ਅੰਦਰ ਮਾਰੇ ਜਾਵੋਗੇ।

33 “ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਇਸ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ 40 ਮਾਲਾਂ ਤੀਰ ਆਮਾਲੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਗੇ ਰਿਉਰਿ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਫਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਦਫਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਣੇ। 34 ਚਾਲੀ ਮਾਲਾਂ ਤੀਰ ਤੁਮੀਂ ਆਖਣੇ ਧਾਥਾਂ ਰਾਹਣ ਦੁੱਖ ਭੋਗੋਗੇ। (ਮਤਲਬ ਇਹ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 40 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਦਿਨ ਬਦਲੇ ਇੱਕ ਮਾਲ, ਜਦੋਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਉਮ ਯਰਤੀ ਦੀ ਖੋਜ ਧੜਤਾਲ ਰੀਤੀ ਸੀ।) ਤੁਮੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਰਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣਾ ਰਿਨੀ ਭਿਯਾਨਰ ਗੱਲ ਹੈ।”

35 “ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਰਾਰ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਇਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਰੋਠੇ ਹੋਰੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਰੇ ਇਸ ਮਾਨੂਬਲ ਅੰਦਰ ਮਰਨਗੇ।”

36 ਉਹ ਆਦਮੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਨਵੀਂ ਯਰਤੀ ਦੀ ਖੋਜ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਉਹੋ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਧਮ ਆਰੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਮਿਰਾਇਤਾਂ ਫੈਲਾਈਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਰਿ ਲੋਕ ਉਮ ਯਰਤੀ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਮਮਰਥ ਨਹੀਂ ਸਨ। 37 ਉਹ ਆਦਮੀ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਖੜੀਆਂ ਰਨ ਲਈ ਜਿੱਮੇਵਾਹ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਬਿਮਾਰੀ ਭੇਜੀ। 38 ਯਰ ਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਮੁਆ ਅਤੇ ਅਫੁਨਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਾਲੇਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਯਰਤੀ ਦੀ ਖੋਜ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਬਿਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗੀ ਜਿਸਨੇ ਹੋਰਨਾ ਦਸਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਲੋਕ ਰਨਾਨ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰਹਦੇ ਹਨ

39 ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੋ ਗਏ। 40 ਦੁਸਰੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਾੜੀ ਧਰਦੇ ਵੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਚਾਲੇ ਧਾ ਦਿੱਤੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਮੀਂ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਫਮੇਸ ਹੈ ਰਿ ਆਮੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਉੱਤੇ ਭਰੇਸਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਆਮੀਂ ਉਮ ਥਾਂ ਜਾਵਾਂਗੇ ਜਿਸਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ।”

੧੧ ਧਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਰਹੇ? ਤੁਮੀਂ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ!” ੧੨ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮਾਨੀ ਨਾਲ ਗੁਰਾ ਦੇਣਗੇ। ੧੩ ਉੱਥੇ ਆਮਾਲੇਰੀ ਅਤੇ ਰਨਾਨੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨਗੇ। ਤੁਮੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਖੁੰਗ ਫੇਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜੋਗੇ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”

੧੪ ਧਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਭੂਮਾ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਧਰਤੀ ਧਰਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਧਰ ਭੂਮਾ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲਾ ਮੰਦੂਰ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਗਏ। ੧੫ ਧਰਤੀ ਧਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਮਾਲੇਰੀ ਲੋਰ ਅਤੇ ਰਨਾਨੀ ਲੋਰ ਹੋਠਾ ਉਤਰ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਵਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਮਾਲੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਰਨਾਨੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮਾਨੀ ਨਾਲ ਗੁਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਰਭਾਗ ਤੌਰ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ।

ਬਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬਿਧੀਆਂ

੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖ: ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਧਰਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਗਾਂ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਵੋ, ੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਆੱਗ ਦੁਆਰਾ ਭੇਟਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹੇਗੀ। ਤੁਮੀਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ, ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ, ਖਾਮ ਇਕਰਾਰ, ਖਾਮ ਸੁਗਾਤਾ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਬਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਗਊਆਂ, ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹੋਗੇ।

੪ “ਜਦੋਂ ਵੀ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਭੇਟ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਆੱਗੇ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਇੱਕ ਰੁਠਾਟਰ ਨਾਲ ਗੁੰਨੇ ਹੋਏ ੮ ਵੱਖ ਮੈਦੇ ਦੇ ਸੂਧ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ੫ ਗਰ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਲੋਲਾ ਚੜ੍ਹਾਵੋਂ ਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਰੁਠਾਟਰ ਮੈਯਾ ਵੀ ਤਿਆਰ ਵਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

੬ “ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਭੇਡ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਤਿਆਰ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਵੀ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ੧ ੧/੪ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਮੈਦੇ ਦੇ ੧੬ ਵੱਖਾਂ ਦੇ ਸੂਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ੧ ੧/੪ ਰੁਠਾਟਰ ਮੈਯਾ ਵੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹੇਗੀ।

੮ “ਤੁਮੀਂ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਬਲੀ ਲਈ ਜਾਂ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਜਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਖਾਮ ਇਕਰਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਬਲਦ ਲਿਆ ਮੰਦੇ ਹੋ। ੯ ਉਸ

ਵੇਲੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਲਦ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਵੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਦੋ ਰੁਠਾਟਰ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ੨੪ ਵੱਖ ਮੈਦੇ ਦੇ ਸੂਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੧੦ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੋ ਰੁਠਾਟਰ ਮੈਯਾ ਵੀ ਘੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। ਇਹ ਭੇਟ ਹੋਮ ਦੇ ਸੂਧ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹੇਗੀ। ੧੧ ਗਰੇਰ ਬਲਦ, ਭੇਡ, ਜਾਂ ਬੱਕਰੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਹੇ, ਇੱਛ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਰੇਰ ਜਾਨਵਰ ਜਿਹੜਾ ਤੁਮੀਂ ਭੇਟ ਰਹੇ ਇਸੇ ਵੰਗ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੩ “ਇਹੀ ਉਹ ਵੰਗ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਗਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਵਰਨ ਲਈ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੪ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਜੇ ਉਹ ਲੋਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਵਰਨ ਲਈ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੫ ਗਰ ਰਿਸੇ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ-ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਵੀ। ਇਹ ਬਿਧੀ ਗਮੇਸਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਤੁਮੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਭਟੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੋਣਗੇ। ੧੬ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਾਨੂੰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਿਧੀਆਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹੀ ਰਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਉਹੀ ਬਿਧੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਰਹਿੰਦੇ ਗੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਹਨ।”

੧੭ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੧੮ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ: ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੋ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਜਾ ਰਿਹਾ ਗਾਂ, ੧੯ ਅਤੇ ਉਹ ਆਨਾਜ ਖਾਵੇ ਜੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉੱਗਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਭੋਜਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੦ ਤੁਮੀਂ ਆਨਾਜ ਇਕੱਠਾ ਰਹੋਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘੀਰ ਕੇ ਰੋਟੀ ਲਈ ਆਦੇ ਦੀ ਤੋਠ ਤਿਆਰ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਘਰਿਲੀ ਤੋਠ ਅਗੇਵਾਹ ਆੱਗੇ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਭੇਟ ਵਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਇਹ ਖਲਵਾੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਆਨਾਜ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ। ੨ ਇਹ ਬਿਧੀ ਗਮੇਸਾ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਤੁਮੀਂ ਘਲੋਟੀ ਦੀ ਤੋਠ ਅਗੇਵਾਹ ਆੱਗੇ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਭੇਟ ਰਹੋਗੇ। ੨੧-੨੨ ਗੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਰੋਈ ਗਲਤੀ ਵਰ ਬੈਠੋ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਵਰਨੀ ਭੁੱਲ ਜਾਵੋਂ ਜਿਹੜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ? ੨੩ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਭੂਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਦਾ ਲਈ ਹੋਣਗੇ। ੨੪ ਇਸ ਲਈ, ਜੇਰ ਵੋਈ ਆਨਜਾਣੇ ਹੀ ਗਲਤੀ ਵਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਵਰਨੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗਲਤੀ ਰੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਵਗਿੜਾ

ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਵੀ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਕਿ ਬਲਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਯਾਜਮਾਨ ਅਤੇ ਘੋੜਾ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਚਰਾ ਵੀ ਦੇਣਾ ਹੈ।

²⁴ “ਇਸ ਲਈ ਜਾਜਮਾਨ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਵਰਤੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਵਿੰਤਰ ਬਨਾਉਣ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਥੂਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਧਾਥ ਵਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖਤਾ ਲੱਗਿਆ ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਲਈ ਸੁਗਾਤ ਲੈ ਕੇ ਆ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਲਿਆਂਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਣਗੇ।
²⁵ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਥੂਹ ਲੋਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਧਾਥ ਵਰ ਰਹੇ ਸਨ।

²⁶ “ਧਰ ਜੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਗਲਤੀ ਵਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਥ ਵਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੀ ਬੱਚਰੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੱਚਰੀ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗੀ।
²⁷ ਜਾਜਮਾਨ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਵਰਤੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਯਵਿੰਤਰ ਬਨਾਉਣ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਗਲਤੀ ਵੀ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਅੱਗੇ ਧਾਥ ਵੀ। ਧਰ ਜਾਜਮਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਵਿੰਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਬਖਸ਼ਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
²⁸ ਇਹ ਬਿਧੀ ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਅਚਨਚੇਤ ਹੀ ਗਲਤੀ ਵਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਥ ਵਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

²⁹ “ਧਰ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਧਾਥ ਵਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਵਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਵਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚ ਜੰਮੇ ਬੰਦੇ ਲਈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਮਿਆਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ।
³⁰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਸਥਾਵਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਵੱਖ ਵਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਵੇਸੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵਰ ਵਰਦਾ ਹੈ

³¹ ਇਸ ਮਥੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਗਲੇ ਵੀ ਮਾਰੂਬਲ ਅੰਦਰ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਬਾਲਣ ਲਈ ਕੁਝ ਲੱਕੜ ਲੱਭੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਲੱਕੜਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਵਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਦਿਨ ਸਥਾਵਰ

ਦਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਵਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ।
³² ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਕੜਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਵਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਗਾਯੂਨ ਕੋਲ ਲੈ ਆਏ। ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ।
³³ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਹੋਰ ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਦੇਣ।

³⁴ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਦੋ ਮਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਖੱਬਰ ਸੁੱਟਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।”
³⁵ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਏ ਅਤੇ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਧੀਆਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਵਰਦਾ ਹੈ

³⁶ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ³⁷ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ: ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੇਦਾਂਗਾਂ। ਕੁਝ ਯਾਗਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਨੁਕਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਲਵੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰ ਝਾਲਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨੀਲਾ ਯਾਗਾ ਬੰਨ੍ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗੁਣੇ ਤੋਂ ਯਹਿਨਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।
³⁸ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝਾਲਰਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮਥੂਹ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਧੀਆਂ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਰੱਖੋਗੇ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣੇ ਭਟਕੋਗੇ ਨਹੀਂ, ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੇਵਫਾਈ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਵਰਦਾਉਂਦੇ ਹਨ।
³⁹ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋਗੇ, ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਾਸਤੇ ਯਵਿੰਤਰ ਬਣ ਜਾਵੋਗੇ।
⁴⁰ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਣਣ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਹਾਂ।”

ਕੁਝ ਆਗੂ ਮੁਸਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

14 ¹ ਕੋਰਹ, ਦਾਥਾਨ, ਅਥੀਰਾਮ ਅਤੇ ਉਨ ਮੁਸਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ। (ਕੋਰਹ ਅਮਰਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਮਰਾਹ ਰਾਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਤੇ ਰਾਥ ਲੋਠੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਦਾਥਾਨ ਅਤੇ ਅਥੀਰਾਮ, ਅਲੀਆਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਭਰਾ ਸਨ। ਅਤੇ ਉਨ, ਯਲਤ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਦਾਥਾਨ, ਅਥੀਰਾਮ ਅਤੇ ਉਨ ਰਊਬੇਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ।)
² ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਹੁੱਠਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ 250 ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਇਕੱਠੇ ਵਰ ਲਏ ਅਤੇ ਮੁਸਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਕੇ ਆ ਗਏ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਆਗੂ ਸਨ। ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ।
³ ਉਹ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਗਾਯੂਨ ਦੇ

ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਟੋਲੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਚੱਲੇ ਗਏ ਹੋ! ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਖਵਿੱਤਰ ਹਨ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਹੈ! ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ।”

੯ ਜਦੋਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਝੁਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਗੁਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੧੦ ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਰੋਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਨੁਆਈਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੱਲ੍ਹ ਮਵੇਰੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਰਸਾ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਉਸਦਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਦਰਸਾ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਲੈ ਆਵੇਗਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚੁਣ ਲਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਲੈ ਆਵੇਗਾ। ੧੧ ਇਸ ਲਈ ਰੋਹ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਆਨੁਆਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਦਰਸਾਈ ਜਾਵੇਗੀ: ੧੨ ਕੁਝ ਖਾਮ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯੂਫ ਅਤੇ ਅੱਗ ਥਾਉ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਲਿਆਉ। ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਹੀ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਏੀ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹੋ।”

੧੩ ਮੁਸਾ ਨੇ ਰੋਹ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਲੋਏਓ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ। ੧੪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਰੱਖਿਆ। ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ, ਆਪਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਰਖਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ, ਉਸਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ੧੫ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਏਈਆਂ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀ ਮਗਇਤਾ ਲਈ। ਧਰ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਜਾਜਰ ਬਣਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ੧੬ ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਨੁਆਈ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਹੋ! ਸੀ ਗਾਹੂਨ ਨੇ ਕੋਈ ਗਲਤ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਨਹੀਂ! ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਗਾਹੂਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਿਰਾਇਤ ਰਿਉ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।”

੧੭ ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਨੁਆਈਆਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਦਾਬਾਨ ਅਤੇ ਆਖੀਰਾਮ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਆਵਾਂਗੇ! ੧੮ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮਾਹੂਬਲ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਗੁਣ ਤੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਸਾਨੂੰ ਰਾਖੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਧੇਰੇ ਤਾਰਤ ਹੈ। ੧੯ ਅਸੀਂ ਰਿਉ ਤੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗੀਏ? ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ। ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਧਰਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਖੇਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਗੀਚੇ

ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ। ਸੀ ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਵੇਗਾ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਆਵਾਂਗੇ।”

੨੦ ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਬਹੁਤ ਰੋਏਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਮੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲਿਆ-ਇੱਕ ਖੇਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ! ਅਗੇਵਾਹ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਗਾਤਾਂ ਧਰਵਾਨ ਨਾ ਕਰ।”

੨੧ ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਰੋਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਮਾਰੇ ਆਨੁਆਈ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗੇ। ਉੱਥੇ ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਆਨੁਆਈ ਹੋਣਗੇ। ੨੨ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਾਂਡਾ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਯੂਫ ਖਾਰੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਵੇ। ਇੱਥੇ ਆਸੂਆਂ ਲਈ ੨੫੦ ਭਾਂਡੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭਾਂਡਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭਾਂਡਾ ਗਾਹੂਨ ਲਈ।”

੨੩ ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਭਾਂਡਾ ਲਿਆਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਯੂਫ ਖੁਬੀ ਰੱਖੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਜਾਰੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖਰਵੇਸ ਉੱਤੇ ਖਲੇ ਗਏ। ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਗਾਹੂਨ ਵੀ ਉੱਥੇ ਖਲੇ ਤੋਂ ਮਨ। ੨੪ ਰੋਹ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖਰਵੇਸ ਉੱਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਰਤਾਧ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ।

੨੫ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਗਾਹੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨੬ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਖਾਮੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲੇ ਜਾਵੇ! ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣੇ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।”

੨੭ ਧਰ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਗਾਹੂਨ ਨੇ ਝੁਕ ਕੇ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸੀ ਮੇਚ ਰਹੇ ਹਨ *ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਰੋਏਵਾਨ ਨਾ ਹੋ। ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਹੀ ਖਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

੨੮ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨੯ “ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਰੋਹ, ਦਾਬਾਨ ਅਤੇ ਆਖੀਰਾਮ ਦੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਣ।”

੩੦ ਮੁਸਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਾਬਾਨ ਅਤੇ ਆਖੀਰਾਮ ਕੋਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬਚੁਰਗ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲੇ ਗਏ। ੩੧ ਮੁਸਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਟ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ ਨੂੰ ਨਾ ਛੂਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਕਰਕੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ।”

੩੨ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਰੋਹ, ਦਾਬਾਨ ਅਤੇ ਆਖੀਰਾਮ ਦੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਟ ਗਏ। ਦਾਬਾਨ ਅਤੇ ਆਖੀਰਾਮ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਨਿਯਾਈਆਂ ਮਮੇਤ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ।

*14:22 ਧਰਮੇਸੁਰ ... ਰਹੇ ਹਨ ਮੁਲਅਰਥ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਤਮਿਆਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ।”

੨੯ ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦਿਲਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ, ਵਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਮਾ ਦਿਲਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਮੇਰਾ ਵਿੱਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ੨੯ ਇੱਥੇ ਇਹ ਆਦਮੀ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਧਰ ਜੇ ਇਹ ਆਮ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ-ਜਿਵੇਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਮਰਦੇ ਹਨ-ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਧਰਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਭੇਜਿਆ। ੩੦ ਧਰ ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ-ਰਿਸੇ ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ-ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਾ ਚੱਲ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਸਬੂਤ ਹੈ: ਧਰਤੀ ਖਾਟ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਵ ਆਪਣੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਧੈ ਜਾਣਗੇ। ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੀ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ।”

੩੧ ਜਦੋਂ ਮੁਸਾ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਧੈਰਾਂ ਹੇਠਾਂ ਧਰਤੀ ਖਾਟ ਗਈ। ੩੨ ਨਗਰਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਧਰਤੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਵੇਰਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬੰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਸਮਾ ਗਈ। ੩੩ ਇਹ ਲੋਕ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਵ ਆਪਣੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਈਆਂ। ਫੇਰ ਧਰਤੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕ ਲਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਡੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫਨਾ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

੩੪ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਥਾਰ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮਾਰੇ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਸਰਣ ਲਈ ਭੱਜੇ, “ਧਰਤੀ ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਨਿਗਲ ਜਾਵੇਗੀ।”

੩੫ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅੱਗ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯੂਫ਼ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ੨੫੦ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਥਾਰ ਵਰ ਦਿੱਤਾ।

੩੬ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੩੭-੩੮ “ਜਾਜ਼ਰ ਗਾਹੂ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਲਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰੇ ਯੂਫ਼ਦਾਨ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਵੇਲਿਆਂ ਅਤੇ ਗਾਥ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾਉਣ ਲਈ ਆਖ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ। ਧਰ ਯੂਫ਼ਦਾਨ ਗਲੇ ਵੀ ਖਵਿੱਤਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਯੂਫ਼ਦਾਨਾ ਨੂੰ ਚੰਡ ਦੇ ਖੱਧਰ ਬਣਾ ਲੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਤ ਦੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਲਈ ਵਰਤ। ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਚਿਤਾਵਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।”

੩੯ ਇਸ ਲਈ ਜਾਜ਼ਰ ਅਲਾਜ਼ਰ ਨੇ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯੂਫ਼ਦਾਨ ਇਕੱਠੇ ਰੀਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਲਿਆਏ ਸਨ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਮੜ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਧਰ ਯੂਫ਼ਦਾਨ ਬਚ ਗਏ ਸਨ। ਫੇਰ ਅਲਾਜ਼ਰ ਨੇ ਤੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਫ਼ਦਾਨਾ ਨੂੰ ਚੰਡ ਦੇ ਚਧਟਾ ਵਰ ਦੋਣ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਧਾਤ ਦੇ ਖੱਤਰੇ ਜਗਵੇਦੀ

ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ। ੪੦ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਗਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦਮੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਵਰਨ ਵਾਲਾ ਸੰਦੇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਗਾਹੂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਯੂਫ਼ ਯੁਥਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਹੋਰ ਹਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਜਿਹੜਾ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਯੂਫ਼ ਯੁਥਾਵੇਗਾ ਉਹ ਵੇਰਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਯਾਈਆਂ ਵਾਂਗ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਗਾਹੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵਰਦਾ ਹੈ

੪੧ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਗਾਹੂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

੪੨ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਗਾਹੂ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਾਇਤ ਵਰਨ ਲਈ ਜਮਗਾ ਹੋ ਗਏ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੰਬੂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ, ਇਸ ਨੂੰ ਬੱਦਲ ਨੇ ਰਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਧਰਤਾਧ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵੇਖੀ। ੪੩ ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਗਾਹੂ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਚੱਲੇ ਗਏ।

੪੪ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੋਂ ਵੁਰ ਹਟ ਜਾ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣ ਉਥਾਰ ਵਰ ਮੱਕਾਂ।” ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਗਾਹੂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਵੁਰ ਵੇ ਮਿਜਦਾ ਰੀਤਾ।

੪੫ ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਗਾਹੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਗਵੇਦੀ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰਾਮੇ ਦਾ ਯੂਫ਼ਦਾਨ ਅਤੇ ਤੁਝ ਅੱਗ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆ। ਫੇਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਯੂਫ਼ ਧਾ। ਜਲਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਵੱਲ ਜਾਗ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਧਰਾਮਚਿਤ ਵਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਰ। ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵਰਧਵਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।”

੪੬-੪੮ ਇਸ ਲਈ ਗਾਹੂ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾ ਜੋ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਗਾਹੂ ਨੇ ਯੂਫ਼ ਅਤੇ ਅੱਗ ਲਿਆਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਭੱਜਦੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਧਰ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਬਿਮਾਰੀ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਗਾਹੂ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਖਲੋ ਗਿਆ। ਗਾਹੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਵੁਰ ਗਈ। ੪੯ ਧਰ ਉਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ੧੪,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਮਾਰੇ ਗਏ-ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਵੇਰਗ ਦੇ ਵਰਦ ਮਾਰੇ। ੫੦ ਇਸ ਲਈ ਭਿਲਾਨਰ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਵੇਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਾਹੂ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਉੱਤੇ ਮੁਸਾ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਿਧ ਵਰਨਾ ਕਿ ਗਾਹੂ ਧਰਧਾਨ ਜਾਜ਼ਰ ਹੈ

੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਮੋਂ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ

ਬਾਰਗੁ ਮੋਟੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆ। ਬਾਰਗੁ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਗਰੇਰ ਆਗੂ ਧਾਮੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਲੈ। ਗਰੇਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮੋਟੀ ਉੱਤੇ ਉਮਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖਦੇ।³ ਲੋਵੀ ਦੀ ਮੋਟੀ ਉੱਤੇ ਗਾਨੂਨ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖ। ਬਾਰਗੁ ਯਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਰੇਰ ਦੀ ਇੱਕ ਮੋਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।⁴ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੋਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸੰਦੂਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿਉ। ਇਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹਾਂ।⁵ ਮੈਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣਾਂਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਮੋਟੀ ਉੱਤੇ ਨਵੇਂ ਖੱਤੇ ਖੰਗਰਨ ਲੱਗ ਪੈਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਾਇਤਾਂ ਵਰਨੇ ਰੋਰ ਦਿਯਾਂਗਾ।”

⁶ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਗਰੇਰ ਆਗੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਮੋਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਉੱਥੇ ਬਾਰਗੁ ਮੋਟੀਆਂ ਮਨ। ਗਰੇਰ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਆਗੂ ਦੀ ਇੱਕ ਮੋਟੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੋਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੋਟੀ ਗਾਨੂਨ ਦੀ ਵੀ ਸੀ।⁷ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਹ ਮੋਟੀਆਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਲੋਂ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਯਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।

⁸ ਜਗਲੇ ਦਿਨ, ਮੁਸਾ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲੋਵੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮੋਟੀ, ਗਾਨੂਨ ਦੀ ਮੋਟੀ, ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਨਵੇਂ ਖੱਤੇ ਖੰਗਰ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਉੱਗ ਆਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬਦਾਮ ਵੀ ਘੋਰਾ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।⁹ ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਥਾਨ ਤੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਲੈ ਆਈਆਂ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਹ ਮੋਟੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮੋਟੀਆਂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਗਰੇਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੀ ਮੋਟੀ ਲੈ ਲਈ।

¹⁰ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗਾਨੂਨ ਦੀ ਮੋਟੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਰੱਖ ਦੇ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਭੂਗ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜੇ ਗਮੇਸਾ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਾਇਤਾਂ ਵਰਨ ਤੋਂ ਰੋਰ ਦੇਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਾ ਕਰਾਂ।”¹¹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਹੀ ਕੁਝ ਰੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

¹² ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜ਼ਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਂ ਮਾਰੇ ਜਾਵਾਂਗੇ! ਜ਼ਮੀਂ ਖਰਬਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਾਂ! ਜ਼ਮੀਂ ਮਾਰੇ ਹੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ।¹³ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਵੇਗਾ, ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਂ ਮਾਰੇ ਹੀ ਮਾਰੇ ਜਾਵਾਂਗੇ?”

ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜ

¹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ, ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਭੂਗ ਦੇ ਬੰਦੇ, ਹੁਣ

੧੮

ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਕੰਮ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ, ਜਿਹੜੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।² ਆਪਣੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰਨਾ ਲੋਵੀਆਂ, ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਸਾਮਿਲ ਕਰ ਲੈ। ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਮਗਇਤਾ ਕਰਨਗੇ।³ ਲੋਵੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦੇ ਉਹ ਲੋਰ ਤੇਰੇ ਮਥੁਰ ਕਰਨ। ਉਹ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਰੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਭੂਗ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਗੇ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜਾਂ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਉਹ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ-ਜ਼ਮੀਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮਾਰੇ ਜਾਵਾਂਗੇ।⁴ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੀ ਸਾਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਕੰਮ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉੱਥੇ ਨਾ ਆਵੇ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋ।

⁵ “ਤੁਸੀਂ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ। ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਫੇਰ ਕਰੇਯਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।⁶ ਮੈਂ ਖੁਦ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨੇ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।⁷ ਯਰ, ਗਾਨੂਨ ਸਿਰਫ ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਹੀ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ। ਸਿਰਫ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਸਿਰਫ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਯਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੱਤ ਧਾਵਨ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਗਾਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ-ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨੂੰ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਵੇਗਾ, ਅਵੱਸ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

⁸ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਸ ਸੁਗਾਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਯਵਿੱਤਰ ਸੁਗਾਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਉਹ ਗਮੇਸਾ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।⁹ ਲੋਰੀ ਬਲੀਆਂ, ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾ, ਧਾਥ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾ ਅਤੇ ਕੋਸ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ। ਇਹ ਭੋਟਾ ਅੱਤ ਯਵਿੱਤਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯਵਿੱਤਰ ਭੋਟਾ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਹਿੱਸਾ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਨਾ ਖਾਏ ਹੋਏ ਹਿੱਸੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਤੇਰੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਹੋਣਗੀਆਂ।¹⁰ ਅੱਤ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਛਰਣੀਆਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹਰ ਮਰਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛਰੇਗਾ ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੋਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭੋਟਾ ਯਵਿੱਤਰ ਹਨ।

¹¹ “ਅਤੇ ਉਸ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ, ਗਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਧੀਆਂ-ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਿਵਾਰ

ਦਾ ਹਰ ਉਹ ਜੀਅ ਜਿਹੜਾ ਮਾਫ-ਸੁਥਰਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਾ ਮੱਰੇਗਾ।

¹² “ਯੇਹੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਆਉ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਨਵੀਂ ਮੈਯੇ ਆਉ ਯੇਹੋ ਯੇਹੋ ਯੇਹੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ, ਅਯੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਮਲ ਦੀਆਂ ਮਭ ਤੋਂ ਯਹਿਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ।¹³ ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਫਮਲ ਵਢਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਯਹਿਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਯੋਵਾਹ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਯਹਿਵਾਰ ਦਾ ਹਰ ਮਦੱਮ ਜਿਹੜਾ ਯਹਿਵਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਾ ਮੱਰੇਗਾ ਹੈ।

¹⁴ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਜਿਹੜੀ ਅਯੋਵਾਹ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਹੋਵੇਗੀ।

¹⁵ “ਅਯੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਰਿਸੇ ਯੋਰਤ ਆਉ ਰਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਯਹਿਲੋਠਾ ਤੁਹਾਡਾ ਹੈ। ਜੇਹਰ ਯਹਿਲੋਠਾ ਯਸੁ ਨਾਧਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਫੁਡਾਰੇ ਵਾਧਮ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਹਰ ਯਹਿਲੋਠਾ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਬੱਚਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਫੁਡਾਰੇ ਵਾਧਮ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।¹⁶ ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਤਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਲ, ਦੋ ਯੋਮ ਚਾਂਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਆਉ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਮਰਰਾਰੀ ਨਾਧ ਆਨੁਮਾਰ ਤੋਲੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਰਰਾਰੀ ਨਾਧ ਆਨੁਮਾਰ, ਇੱਕ ਸੈਰਲ 20 ਗੋਰਾਹ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

¹⁷ “ਯਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਲੋਠੀ ਦੀ ਗਊ, ਭੇਡ ਜਾਂ ਬੱਕਰੀ ਲਈ ਰੀਮਤ ਆਉ ਨਹੀਂ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਯਹਿਵਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯੁਠ ਜਗਵੇਰੀ ਉੱਤੇ ਡਿਝੇ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਮਾੜੇ ਇਹ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਯੋਵਾਹ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨ ਰਰਦੀ ਹੈ।¹⁸ ਯਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮ ਤੁਹਾਡਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਉ ਗਿਨਾਉਣ ਦੇ ਭੇਟ ਦਾ ਮੀਨਾ ਤੁਹਾਡਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਉ ਹੋਰਨਾ ਭੋਟਾ ਵਿੱਚੋਂ ਮੱਜਾ ਯੰਟ ਤੁਹਾਡਾ ਹੋਵੇਗਾ।¹⁹ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਕ ਯਹਿਵਾਰ ਭੋਟਾ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ, ਅਯੋਵਾਹ, ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਤੁਹਾਡੇ ਯੁੱਤਰਾਂ ਆਉ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਧੀ ਮਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਅਯੋਵਾਹ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਇਰਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੇਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਮੱਰਦਾ। ਇਹ ਇਰਰਾਰ ਮੈਂ ਤੋਰੇ ਆਉ ਤੋਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਰਰਦਾ ਹਾਂ।”

²⁰ ਅਯੋਵਾਹ ਨੇ ਗਾਵੂਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੇਈ ਜਮੀਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਆਉ ਰੇਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜਿਹੜੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਲਰੀਯਤ ਹੈ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਲਰੀਯਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ, ਅਯੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਮੀਨ ਮਿਲੇਗੀ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਇਰਰਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਯਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮੈਂ, ਯੁਦ ਹੀ ਇੱਕ ਸੁਗਾਤ ਹਾਂ।

²¹ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਹਰੇਰ ਯਠ ਦਾ ਦਮਵੰਧ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦਮਵੰਧ ਮੈਂ ਲੋਢੀ ਦੇ ਮਥੂਹ

ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਰੀਤੇ ਰੰਮ ਦੀ ਤਨਯਾਹ ਹੈ।²² ਯਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਉਹ ਜਾਣਗੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਵੱਸ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ! ²³ ਉਹ ਲੋਢੀ ਜਿਹੜੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਰਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੀਤੇ ਗਣੇ ਰਿਸੇ ਵੀ ਧਾਧ ਦੀ ਮਜਾ ਭਗਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਧਿਧੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਹੋਮਦਾ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਰੇਈ ਜਮੀਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਰਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।²⁴ ਯਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਦਮਵੰਧ ਰੱਢ ਰੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇਣਗੇ। ਆਉ ਮੈਂ ਉਹ ਦਮਵੰਧ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਵਾਂਗਾ। ਇਹੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਰਿ ਮੈਂ ਲੋਢੀਆਂ ਧਾਰੇ ਇਹ ਸਥਦ ਆਧੇ ਗਨ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਯਰਤੀ ਦਾ ਰੇਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਰਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।”

²⁵ ਅਯੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ²⁶ “ਲੋਢੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਰ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ: ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਦਮਵੰਧ ਰੱਢ ਰੇ ਅਯੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਦਮਵੰਧ ਲੋਢੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮਦਾ ਦਮਵਾ ਹਿੱਸਾ ਅਯੋਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।²⁷ ਜਦੋਂ ਫਮਲਾਂ ਦੀ ਵਾਢੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੀਮੇ ਹੋਏ ਦਾਣਿਆਂ ਤੋਂ ਆਨਾਜ ਆਉ ਰੋਲੂ ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਮੈਯੇ ਵੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਫੇਰ ਇਹ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਅਯੋਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗੀ।²⁸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਮੀਂ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਅਯੋਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਗੇ। ਤੁਮੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਯੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਦਮਵੰਧ ਨੂੰ ਯਰਾਧਤ ਰਹੋਗੇ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਉਮਦਾ ਦਮਵਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਜਰ ਗਾਵੂਨ ਨੂੰ ਦੇਵੋਗੇ।²⁹ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਦਮਵੰਧ ਰੱਢ ਰੇ ਦੇਣ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਆਉ ਯਹਿਵਾਰ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਚੇਣ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਦਮਵੰਧ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਮੀਂ ਅਯੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।

³⁰ “ਮੁਮਾ, ਲੋਢੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ: ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਮਲ ਆਉ ਆਪਣੀ ਮੈਯੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦਮਵੰਧ ਰੱਢ ਰੇ ਦੇਣਗੇ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਉਮਦਾ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਹਿੱਸਾ ਅਯੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇਵੋਗੇ।³¹ ਧਾਰੀ ਜੇ ਵੀ ਧਚੇ ਤੁਮੀਂ ਆਉ ਤੁਹਾਡੇ ਯਹਿਵਾਰ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀ ਮੋਵਾ ਦਾ ਫਲ ਹੈ।³² ਤੇ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਹੋਮਦਾ ਇਸਦਾ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਹਿੱਸਾ ਅਯੋਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਰਦੇ ਵੀ ਦੇਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਮੱਰਦੇ। ਤੁਮੀਂ ਹੋਮਦਾ ਚੇਤੇ ਰੁੱਝੋਗੇ ਰਿ ਇਹ ਸੁਗਾਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਯਹਿਵਾਰ ਭੋਟਾ ਹਨ। ਆਉ ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵੋਗੇ।”

ਲਾਲ ਗਊ ਦੀ ਗਧ

1੯ ਅਯੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਆਉ ਗਾਵੂਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ^੨ “ਇਹ ਧਿਧੀ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇੱਕ ਨਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਗਊ ਲਵੇ ਜਿਹੜੀ ਦੋਸ ਮਹਿਤ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਗਊ ਦੇ ਕੋਈ ਝਰੀਟਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਅਤੇ ਉਸ ਗਊ ਉੱਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਖੰਜਾਲੀ ਨਹੀਂ ਖਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।³ ਉਹ ਗਊ ਜਾਜਰ ਅਲਯਾਜਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ। ਅਲਯਾਜਰ ਉਸ ਗਊ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।⁴ ਫੇਰ ਅਲਯਾਜਰ, ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਕੁਝ ਖੂਨ ਆਪਣੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵੱਲ ਛਿੜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।⁵ ਫੇਰ ਉਸ ਖੂਨ ਦੀ ਖੂਨੀ ਗਊ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚਮੜੀ, ਮਾਸ, ਖੂਨ ਅਤੇ ਅੰਤੜੀਆਂ ਸਭ ਸੜ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।⁶ ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੋ ਰੁੱਖ ਦੀ ਸੋਟੀ, ਇੱਕ ਜੂਫੇ ਦੀ ਟਹਿਣੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਾਲ ਯਾਗਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗਊ ਸੜ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇ।⁷ ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਯੋਗ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਵਸਤਰ ਯੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਡੇਰੇ ਅੰਦਰ ਵਾਖਮ ਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਮ ਤੌਰ ਨਾ ਖਾਧ ਰਹੇਗਾ।⁸ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਉਸ ਗਊ ਨੂੰ ਸਾੜਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਇਸਨਾਨ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਯੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਵੀ ਸਾਮ ਤੌਰ ਆਪਣੇ ਰਹੇਗਾ।

⁹ “ਫੇਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਜਿਹੜਾ ਯਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਗਊ ਦੀ ਸਾਖ ਇਕੱਠੀ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਇਸ ਸਾਖ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਿਸੇ ਸਾਫ਼ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਾਖ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ਲਈ ਖਾਮ ਰਸਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਾਖ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਖਾਧ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

¹⁰ “ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਗਊ ਦੀ ਸਾਖ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਜ਼ਰੂਰ ਯੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਮ ਤੌਰ ਆਪਣੇ ਰਹੇਗਾ।

“ਇਹ ਬਿਧੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਇਹ ਬਿਧੀ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਬਿਧੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਮਹਿਤ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਹੈ।

¹¹ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਸੇ ਲਾਮ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੌਰ ਆਪਣੇ ਰਹੇਗਾ।¹² ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਮ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਵੀ। ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਹੇਗਾ।¹³ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਸੇ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਰਹੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣਾ ਮਹਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਚੱਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਹੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ

ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰਿਸੇ ਆਪਣੇ ਰਹੇ ਉੱਤੇ ਖਾਮ ਜਲ ਨਹੀਂ ਛਿੜਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਰਹੇਗਾ।

¹⁴ “ਇਹ ਬਿਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂਆਂ ਅੰਦਰ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂ ਅੰਦਰ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਤੰਬੂ ਦਾ ਹਰ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਰਹੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਤੰਬੂ ਦਾ ਹਰ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣਗੇ।¹⁵ ਅਤੇ ਹਰ ਵੱਕਣ ਮਹਿਤ ਭਾਂਡਾ ਆਪਣੇ ਰਹੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।¹⁶ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੌਰ ਆਪਣੇ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਬਿਧੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰ ਬਾਹਰ ਖੋਤ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਰਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਰਿਸੇ ਕੋਈ ਰਿਸੇ ਮੁਰਦੇ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਰਹੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

¹⁷ “ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੜੀ ਹੋਈ ਗਊ ਦੀ ਸਾਖ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਯਵਿੱਤਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਸੇ ਮਰਤਬਾਨ ਵਿੱਚ ਸਾਖ ਖਾਧੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਖਾਣੀ ਛਿੜਕੇ।¹⁸ ਰਿਸੇ ਯਵਿੱਤਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜੂਫੇ ਦੀ ਟਹਿਣੀ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਖ ਤੰਬੂ, ਧਲੇਟਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਖਾਣੀ ਛਿੜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਹਰ ਰਿਸੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਰਿਸੇ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਰਿਸੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਰੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਛੂਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵੀ, ਜਿਹੜਾ ਰਿਸੇ ਕਬਰ ਜਾਂ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹਦਾ ਹੈ।

¹⁹ “ਫੇਰ ਰਿਸੇ ਯਵਿੱਤਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇਹ ਖਾਣੀ, ਉਸ ਆਪਣੇ ਰਹੇ ਉੱਤੇ, ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਜ਼ਰੂਰ ਛਿੜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਉਹ ਬੰਦਾ ਯਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਸਤਰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਯੋਗ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਮ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

²⁰ “ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਰਹੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਉੱਤੇ ਖਾਮ ਜਲ ਨਹੀਂ ਛਿੜਕਿਆ ਜਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਯਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਰਹੇ ਕਰੇ।²¹ ਇਹ ਬਿਧੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਦਾ ਵਾਸਤੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਉੱਤੇ ਖਾਮ ਜਲ ਛਿੜਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਸਤਰ ਵੀ ਯੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਖਾਮ ਜਲ ਨੂੰ ਛੂਹਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਾਮ ਤੌਰ ਆਪਣੇ ਰਹੇਗਾ।²² ਜੇ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਰਹੇ ਰਿਸੇ ਯਵਿੱਤਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦੂਸਰਾ ਬੰਦਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਹੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਸਾਮ ਤੌਰ ਆਪਣੇ ਰਹੇਗਾ।”

ਮਿਰਯਮ ਦੀ ਖੋਜ

੨੦ 'ਯਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮੀਨਾਈ ਖਾਨੂਬਲ ਧਰੁੱਚ ਗਏ। ਉਹ ਰਾਦੇਮ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰੇ। ਮਿਰਯਮ ਮਰ ਗਈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਦਫਨਾਈ ਗਈ।

ਮੂਸਾ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

੨ ਉਸ ਥਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਘੋੜਾ ਵਾਸਤੇ ਰਾਫੀ ਖਾਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਕੋਲ ਸਿਰਾਇਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆ ਗਏ। ੩ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਇਦ ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹੋਰਨਾ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੪ ਤੁਸੀਂ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖਾਨੂਬਲ ਅੰਦਰ ਰਿਉ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹੋ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਧਸੂ ਇੱਥੇ ਮਰ ਜਾਈਏ? ੫ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਉ ਲੈ ਕੇ ਆਏ? ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਭੈੜੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਰਿਉ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਆਨਾਜ ਨਹੀਂ। ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਅੰਜੀਰ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਅੰਗੂਰ ਜਾਂ ਅਨਾਰ ਹਨ। ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਘੋੜਾ ਲਈ ਖਾਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ।”

੬ ਇਸ ਲਈ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਹੇਠਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵੱਲ ਕਰਕੇ ਝੁਕ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੋਵਾਹ ਦਾ ਧਰਤਾਧ ਵੇਖਿਆ।

੭ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਖਾਮ ਰੋਟੀ ਲੈ ਆ। ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਹਾਰੂਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਚੱਟਾਨ ਵੱਲ ਜਾ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਟਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ, ਫੇਰ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਣੀ ਵਗ ਚੁੱਕੇਗਾ। ਤੂੰ ਉਹ ਖਾਣੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਸੂਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।”

੮ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਮੋਟੀ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮੂਸਾ ਨੇ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਕੰਢੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਟੀ ਚੁੱਕ ਲਈ। ੯ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੱਟਾਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਫੇਰ ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਰਾਇਤਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਗੁਣ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ। ਮੈਂ ਇਸ ਚੱਟਾਨ ਅੰਦਰੋਂ ਖਾਣੀ ਵਗਾਵਾਂਗਾ।” ੧੦ ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਚੁੱਕੀ ਅਤੇ ਦੋ ਵਾਰ ਚੱਟਾਨ ਉੱਤੇ ਚੋਟ ਕੀਤੀ। ਚੱਟਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਣੀ ਵਗਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਸੂਆਂ ਨੇ ਉਹ ਖਾਣੀ ਖੀਤਾ।

੧੧ ਯਹ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਾਰੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਜਮਗਾ ਮਨ। ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਧਰੁਗਟ ਕੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਖਾਣੀ ਯੈਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਕਤੀ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ

ਭਰੋਸਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ।”

੧੨ ਇਸ ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਮਹੀਬਾਹ ਦੇ ਖਾਣੀ ਸੀ। ਇਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੋਵਾਹ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯਵਿੱਤਰ ਸੀ।

ਆਦੇਮ ਇਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਲੰਘਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ

੧੩ ਜਦੋਂ ਮੂਸਾ ਰਾਦੇਮ ਵਿੱਚ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ ਦੇ ਕੇ ਆਦੇਮ ਦੇ ਗਾਜੇ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ। ਮੰਦੇਮ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾ, ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ: ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੀ-ਕੀ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਝੱਲੀਆਂ ਹਨ। ੧੪ ਬਹੁਤ ਵਰ੍ਹੇ ਯਹਿਲਾਂ, ਸਾਡੇ ਧਰੁਥੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਰਾਫੀ ਵਰ੍ਹੇ ਰਹੇ। ਮਿਸਰੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਧਰੁਥਿਆਂ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ੧੫ ਯਹ ਅਸੀਂ ਅਗੋਵਾਹ ਧਾਮੋਂ ਮਗਾਇਤਾ ਮੰਗੀ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਸਾਡੀ ਫਰਿਆਦ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਅਗੋਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਇਆ ਹੈ।

“ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਰਾਦੇਮ ਵਿੱਚ ਗਾਂ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ। ੧੬ ਕਿਰਧਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਲੈਣ ਦਿਉ। ਅਸੀਂ ਖੇਤਾਂ ਜਾਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਗੀਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੂਹ ਦਾ ਖਾਣੀ ਨਹੀਂ ਖੀਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਮਿਰਫ ਮਾਹੀ ਮੜਕ ਉੱਤੇ ਦੀ ਲੰਘਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੜਕ ਛੱਡ ਕੇ ਮੱਛੇ ਜਾਂ ਖੱਬੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰ ਕਰ ਜਾਣ ਤੀਰ ਮੜਕ ਉੱਤੇ ਹੀ ਚੱਲਾਂਗੇ।”

੧੭ ਯਹ ਆਦੇਮ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾ ਲੰਘੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਕੇ ਗੁਜਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਜੰਗ ਕਰਾਂਗੇ।”

੧੮ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਮੜਕ ਉੱਤੇ ਦੀ ਲੰਘਾਂਗੇ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਧਸੂ ਤੁਹਾਡਾ ਖਾਣੀ ਖੀਣਗੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸਦਾ ਮੁੱਲ ਤਰਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਮਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਜਿੱਤਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ।”

੧੯ ਯਹ ਆਦੇਮ ਨੇ ਫੇਰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੜਨ ਦਿਆਂਗੇ।”

ਫੇਰ ਆਦੇਮ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਕਤੀਮਾਲੀ ਫੇਜ਼ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ੨੦ ਆਦੇਮ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ

ਯਾਥੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਉ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਰ ਧਾਮੇ ਖੁੱਝ ਖਏ ਆਉ ਹੋਰ ਰਾਗ ਚੱਲੇ ਗਏ।

ਗਾਊਨ ਦੀ ਮੈਂਤ

੨੨ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਰਾਦੇਮ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ “ਹੋਰ ਧਗਾੜੀ” ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। ੨੩ “ਹੋਰ ਧਗਾੜੀ” ਆਦੇਮ ਦੀ ਮੀਮਾ ਲਾਗੇ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਆਉ ਗਾਊਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨੪ “ਗੁਣ ਗਾਊਨ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਧਰਖਿਆਂ ਰੋਲ ਧਰੁੱਚਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਾਊਨ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਖੁਸ਼ੀ, ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਆਉ ਗਾਊਨ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉਸ ਆਦੇਮ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹੀਬਾਹ ਦੇ ਖਾਣੀਆਂ ਵੇਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੨੫ “ਗੁਣ, ਗਾਊਨ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਲਯਾਜ਼ਾਹ ਨੂੰ ਹੋਰ ਧਗਾੜੀ ਉੱਪਰ ਲੈ ਆ। ੨੬ ਗਾਊਨ ਦੇ ਖਾਮ ਵਸਤਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਲੈ ਆਉ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਲਯਾਜ਼ਾਹ ਨੂੰ ਧਰਿਆ ਦੇ, ਗਾਊਨ ਉੱਥੇ ਧਗਾੜੀ ਉੱਤੇ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਉ ਉਹ ਆਥੇ ਧਰਖਿਆਂ ਰੋਲ ਚੱਲਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

੨੭ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਦੇਮ ਮੰਨ ਲਿਆ। ਖੁਸ਼ੀ, ਗਾਊਨ ਆਉ ਆਲਯਾਜ਼ਾਹ ਹੋਰ ਧਗਾੜੀ ਉੱਪਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਦਿਆ ਦੇਖਿਆ। ੨੮ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਗਾਊਨ ਦੇ ਖਾਮ ਵਸਤਰ ਉਤਾਰ ਲਈ ਆਉ ਇਹ ਵਸਤਰ ਗਾਊਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਲਯਾਜ਼ਾਹ ਨੂੰ ਧਰਿਆ ਦਿੱਤੇ। ਫੇਰ ਗਾਊਨ ਧਗਾੜੀ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਜਾ ਕੇ ਮਰ ਗਿਆ। ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਆਲਯਾਜ਼ਾਹ ਧਗਾੜੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉੱਤਰ ਆਏ। ੨੯ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਗਾਊਨ ਮਰ ਚੁੱਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਹਰ ਖੰਦੇ ਨੇ ੩੦ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮੋਗ ਮਨਾਇਆ।

ਰਨਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਯੁੱਧ

੨੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਰਨਾਨੀ ਰਾਜਾ ਨੇਗੇਵ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਆਬਾਰੀਮ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜੇ ਨੇ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਖੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ। ੨ ਤਾਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਾਮ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ: “ਯਹੋਵਾਹ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰ। ਜੇ ਤੂੰ ਆਜਿਹਾ ਰੀਤਾ, ਤਾਂ ਆਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਤੈਨੂੰ ਆਥਣ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ। ਆਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ।”

੩ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ। ਆਉ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਰੀਤੀ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ

ਰਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਹਾਰਮਾਹ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਰਾਮੇ ਦਾ ਮੱਥ

੪ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਰ ਧਰਬਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾਲ ਸਾਗਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਖਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਆਦੇਮ ਦੇ ਦੇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਰੀਤਾ। ਧਰ ਲੋਕ ਆਬਾਰੀਮ ਹੋ ਉੱਠੇ। ੫ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਆਉ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮਾਨੁਬਲ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਉਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹੋ? ਇੱਥੇ ਵੇਦੀ ਵੇਦੀ, ਵੇਦੀ ਖਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਉ ਆਸੀਂ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।”

੬ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਜਹਿਰੀਲੇ ਮੱਥ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ। ਮੱਥਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਮਿਆ, ਆਉ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਮਰਾਏਲੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ੭ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ੀ ਰੋਲ ਆਏ ਆਉ ਆਖਿਆ, “ਆਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਆਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਆਉ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਆਸੀਂ ਖਾਧ ਰੀਤਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਹਟਾ ਲਵੇ।” ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ।

੮ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਕ ਰਾਮੇ ਦਾ ਮੱਥ ਬਣਾ ਆਉ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਟੰਗ ਦੇ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਮੱਥ ਡਮ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਟੰਗੇ ਮੱਥ ਵੱਲ ਦੇਖੇ। ਤਾਂ ਉਹ ਖੰਦਾ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ।”

੯ ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਦੇਮ ਮੰਨਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਰਾਮੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮੱਥ ਬਣਾਇਆ ਆਉ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਟੰਗ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਮੱਥ ਲੜਿਆ, ਉਸ ਵਿਯਾਤੀ ਨੇ ਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਟੰਗੇ ਮੱਥ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਆਉ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ।

ਮੋਯਾਬ ਦੀ ਯਾਤਰਾ

੧੦ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲ ਖਏ ਆਉ ਉਥੇ ਖਿਥੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ। ੧੧ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੋਯਾਬ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵੱਲ ਮਾਨੁਬਲ ਅੰਦਰ ਆਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਬਾਰੀਮ ਵਿਖੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ੧੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਜਰਦ ਵਾਲੀ ਅੰਦਰ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ੧੩ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਮਾਨੁਬਲ ਵਿੱਚ ਆਰਨੋਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਰਲੇ ਧਾਮੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਇਹ ਨਦੀ ਆਬੇਰੀਆਂ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਵਾਲੀ, ਮੋਯਾਬ ਆਉ ਆਬੇਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਾਲੇ ਸੀ। ੧੪ ਇਸੇ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਯੁੱਧਾਂ ਦੀ ਯੋਥੀ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਥਾਵਰ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ:

“ਆਉ ਸੁਫਾਹ ਵਿੱਚਲੇ ਵਾਹੇਬ, ਆਉ ਆਰਨੋਨ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ, ੧੫ ਆਉ ਧਗਾੜੀਆਂ ਆਉ ਵਾਲੀਆਂ

ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਾਰ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਥਾਨ ਮੋਯਾਬ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਸਨ।”

¹⁶ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਬਣੇਰ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਇਹ ਖੂਹ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਸੀ। ਇਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਠੇ ਰਹੇ ਇੱਥੇ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਦਿਲਾਵਾਂਗਾ।” ¹⁷ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਇਆ:

“ਖੁਹੀਏ, ਧਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾ।
ਇਸ, ਲਈ ਗੀਤ ਗਾਵੇ!

¹⁸ ਮਹਾਨ ਯਾਦਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਆਖਣੀਆਂ ਸੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੱਬਲਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਹ ਖੂਹ ਖੁੱਟਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਗਾਤ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਖੂਹ ਨੂੰ ‘ਮੱਤਾਨਾਹ’ ਬੁਲਾਇਆ।”

¹⁹ ਲੋਕ ਮੱਤਾਨਾਹ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਨਹਲੀਏਲ ਵੱਲ ਗਏ। ਫੇਰ ਨਹਲੀਏਲ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਬਾਬੇਬ ਵੱਲ ਗਏ। ²⁰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਾਬੇਬ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੋਯਾਬ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚਲੀ ਇੱਕ ਵਾਦੀ ਵੱਲ ਗਏ। ਇਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਯਿਸਗਾਹ ਯਹਾੜ ਦੀ ਚੋਟੀ ਤੋਂ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੂਥਲ ਵੱਲ ਵੇਖ ਸੱਕਦੇ ਹੋ।

ਮੀਹੇਨ ਅਤੇ ਓਗ

²¹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਯਾਦਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮੀਹੇਨ, ਅਮੋਰੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,

²² “ਰਿਹਯਾ ਰਹੇ ਮਾਨੂੰ ਆਖਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਲੈਣ ਦਿਉ। ਅਸੀਂ ਰਿਸੇ ਖੇਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰੇ ਨਹੀਂ ਲੰਘਾਂਗੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਸੇ ਵੀ ਖੂਹ ਦਾ ਧਾਣੀ ਨਹੀਂ ਖੀਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਮੁਖ ਮੜਕ ਤੋਂ ਦੀ ਲੰਘਾਂਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਜਾਣ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਮੜਕ ਉਤੇ ਹੀ ਰੁਕਾਂਗੇ।”

²³ ਯਹ ਰਾਜੇ ਮੀਹੇਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਖਣੀ ਫੌਜ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਾਰੂਥਲ ਵੱਲ ਰੁਥ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਯੇਸ ਰਦਮੀ ਰਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਯਹਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ।

²⁴ ਯਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਅਮੋਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜੇ ਅਤੇ ਅਰਨੋਨ ਨਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਬੋਰ ਨਦੀ ਤੱਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਮੋਨ ਸਰਹੱਦ ਤੱਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈ ਲਈ। ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਯਹੂਚਰੇ ਉਹ ਰੁਕ ਗਏ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅੰਮੋਨੀਆ ਦਾ ਮਖਤ ਯਹਿਰਾ ਸੀ।

²⁵ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਅਮੋਰੀਆਂ ਦੇ ਮਭੂਹ ਸਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਰਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਮਬੇਨ

ਸਹਿਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਦੇ ਰਸਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ²⁶ ਹਮਬੇਨ ਉਹ ਸਹਿਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਮੋਰੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮੀਹੇਨ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਮੀਹੇਨ ਨੇ ਮੋਯਾਬ ਦੇ ਰਾਜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੀਹੇਨ ਨੇ ਅਰਨੋਨ ਨਦੀ ਤੱਕ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਸੀ। ²⁷ ਇਹੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਰਿ ਗਾਇਰ, ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ:

“ਜਾਉ, ਜਾਰੇ ਹਮਬੇਨ ਨੂੰ ਫੇਰ ਉਸਾਰੋ!
ਮੀਹੇਨ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉ।

²⁸ ਅੱਗ ਹਮਬੇਨ ਵਿੱਚ ਲਗੀ
ਅੱਗ ਉਸ ਮੀਹੇਨ ਦੇ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ ਲਗੀ ਅੱਗ ਨੇ ਯਾਰ,

ਮੋਯਾਬ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ।
ਇਸਨੇ ਅਰਨੋਨ ਨਦੀ ਦੇ ਉਤਲੀਆਂ ਯਹਾੜੀਆਂ
ਸਾੜ ਦਿੱਤੀਆਂ।

²⁹ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਗਏ, ਮੋਯਾਬ।
ਤੂੰ ਰੋਮੇਸ ਦੇ ਲੋਕ ਗਵਾ ਲਏ ਹਨ।
ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਭਗੋੜੇ ਹਨ।

ਉਸਦੀਆਂ ਧੀਆਂ, ਅਮੋਰੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮੀਹੇਨ
ਦੁਆਰਾ ਕੈਦੀ ਬਣਾ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

³⁰ ਯਹ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਮੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ
ਅਤੇ ਹਮਬੇਨ ਤੋਂ ਦੀਬੇਨ ਤੱਕ, ਮੇਦਬਾ ਦੇ ਨੇੜੇ
ਨਾਮੀਮ ਤੋਂ ਨੋਫਾਹ ਤੀਰ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।”

³¹ ਇਸਰਾਏਲੀ ਅਮੋਰੀਆਂ ਦੀ ਯਹਤੀ ਅੰਦਰ ਵਸ ਗਏ।

³² ਭੂਮਾ ਨੇ ਕੁਝ ਯਾਦਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਜ਼ੇਰ ਦਾ ਨਗਰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਜਦੋਂ ਭੂਮਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਗਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਮੋਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ।

³³ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਬਾਸਾਨ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੜਕ ਉੱਤੇ ਤੁਰ ਪਏ। ਬਾਸਾਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਓਗ ਨੇ ਆਖਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਲਿਆਈਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅੰਦਰਾਈ ਵਿਖੇ ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ।

³⁴ ਯਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਰਾਜੇ ਕੋਲੋਂ ਨਾ ਡਰੋ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਮਾਰੀ ਫੌਜ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਰੀ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਵੋਗੇ। ਉਸ ਨਾਲ ਉਹੀ ਸਲੂਕ ਕਰੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਹਮਬੇਨ ਵਿੱਚ ਅਮੋਰੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮੀਹੇਨ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।”

³⁵ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਓਗ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਰੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮਾਰੀ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ।

ਬਿਲਕਾਮ ਅਤੇ ਮੇਲਾਬ ਦਾ ਰਾਜਾ

੨੨ ਫੇਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰ ਮੇਲਾਬ ਵਿੱਚਲੀ ਅਰਦਨ ਵਾਦੀ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਰੀਓ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਨੇੜੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।

੨੩ ਸਿੱਧੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਲਾਬੀ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀਡੀਆਂ ਮਨ। ਮੇਲਾਬ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ ਮੀ, ਰਿਉਰਿ ਉੱਥੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਰ ਮਨ। ਮੇਲਾਬ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਮੋਂ ਡਰਦਾ ਮੀ।

੨੪ ਮੇਲਾਬ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਮਿਦਯਾਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਟੇਡੀ ਵੱਡੀ ਭੀੜ, ਮਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਹਰ ਸੈਠਾ ਨੂੰ ਨਮਟ ਰਹ ਦੇਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਰੇਈ ਗਊ ਰਿਮੇ ਖੇਤ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖਾਗ ਨੂੰ ਚਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।”

ਉਮ ਸਮੇਂ ਸਿੱਧੇਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਾਲਾਰ ਮੇਲਾਬ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮੀ। ੨੫ ਉਮ ਨੇ ਕੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਓਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਿਲਕਾਮ ਨੂੰ ਮੱਦਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਬਿਲਕਾਮ, ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਥੋਰ ਵਿਖੇ ਮੀ। ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਬਿਲਕਾਮ ਦੇ ਲੋਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ। ਬਾਲਾਰ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਇਹ ਮੀ:

“ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਇੰਰ ਨਵਾਂ ਟੋਲਾ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਰੱਜ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਥੋਂ ਅੱਗੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ੨੬ ਆਰੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਰਾਥ। ਇਹ ਲੋਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਤਾਰਤਵਰ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤ ਹੈ। ਜੇ ਤੂੰ ਰਿਮੇ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦੇ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਉਮਦੀ ਰਿਮਮਤ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਤੂੰ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਮਰਾਥ ਦੇ ਦੇਵੇਂ, ਉਮ ਨਾਲ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਆਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਰਾਥ। ਮਾਇਦ ਫੇਰ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਮੱਦਾ।”

੨੭ ਮੇਲਾਬ ਅਤੇ ਮਿਦਯਾਨ ਦੇ ਆਗੂ ਬਾਲਾਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਨ ਲਈ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਮ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਥੈਮੇ ਮਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਬਾਲਾਰ ਦੀ ਆਖੀ ਹੋਈ ਹਰ ਗੱਲ ਦੱਸੀ।

੨੮ ਬਿਲਕਾਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰਾਤ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਜੀ ਠਹਿਰੇ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਗਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਮੇਲਾਬ ਦੇ ਆਗੂ ਉਮ ਰਾਤ ਬਿਲਕਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਜੀ ਠਹਿਰ ਗਏ।

੨੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਿਲਕਾਮ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਕੌਣ ਲੋਰ ਹਨ?”

੩੦ ਬਿਲਕਾਮ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਿੱਧੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਲਾਰ, ਮੇਲਾਬ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇੰਰ ਮੁਨੇਗਾ ਦੇਰੇ ਖਾਲਿਆ ਹੈ। ੩੧ ਮੁਨੇਗਾ ਇਹ ਹੈ: ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਇੰਰ ਨਵੀਂ ਰੋਮ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਰ ਇੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ ਕਿ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਰੱਜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਉ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਾਥ ਦੇ। ਤਾਂ ਮਾਇਦ ਮੈਂ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜ ਮੱਦਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਦੇਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਮੱਦਾਂ।”

੩੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਿਲਕਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਜਾਵੀਂ। ਤੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਰਾਥ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਲੋਰ ਹਨ।”

੩੩ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਬਿਲਕਾਮ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਬਾਲਾਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਖਣੇ ਦੇਮ ਵਾਧਮ ਧਰਤ ਜਾਉ। ਅਗੇਵਾਗ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।”

੩੪ ਇਸ ਲਈ ਮੇਲਾਬ ਦੇ ਆਗੂ ਬਾਲਾਰ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਚੱਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਬਿਲਕਾਮ ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

੩੫ ਇਸ ਲਈ ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕਾਮ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ। ਇਸ ਵਾਰ ਉਮ ਨੇ ਧਰਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬੰਦੇ ਭੇਜੇ। ਅਤੇ ਇਹ ਆਗੂ ਧਰਿਲੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਨ। ੩੬ ਉਹ ਬਿਲਕਾਮ ਕੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਆਖਿਆ: “ਸਿੱਧੇਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਾਲਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਰਿਰਥਾ ਕਰਕੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਕਾਰਣ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰੋ। ੩੭ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕਰੋ ਅਨੁਮਾਰ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਆਉ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਖਾਤਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਰਾਥ ਦਿਉ।”

੩੮ ਬਿਲਕਾਮ ਨੇ ਬਾਲਾਰ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਮ ਦੇ ਆਦੇਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਅਗੇਵਾਗ ਇਹ ਨਾ ਆਖੇ ਕਿ ਮੈਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਨਾ ਨਿੱਕੀ ਗੱਲ ਅਤੇ ਨਾ ਵੱਡੀ ਗੱਲ। ਭਾਵੇਂ ਰਾਜਾ ਬਾਲਾਰ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣਾ ਮੇਨੇ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਖੂਬਸੂਰਤ ਖਰ ਜੀ ਰਿਉ ਨਾ ਦੇ ਦੇਵੇ, ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਆਦੇਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ੩੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਾਤ ਇੱਥੇ ਠਹਿਰ ਮੱਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਦੂਮੇਰੇ ਲੋਰ ਠਹਿਰੇ ਮਨ। ਅਤੇ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਮੈਨੂੰ ਖਤਾ ਚੱਲ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਮੈਨੂੰ ਸੀ ਆਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।”

੪੦ ਉਮ ਰਾਤ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਿਲਕਾਮ ਕੋਲ ਆਇਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਲੋਰ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਫੇਰ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾ ਮੱਦਦਾ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਾਂ।”

ਬਿਲਕਾਮ ਅਤੇ ਉਮਦਾ ਖੇਤਾ

੪੧ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ, ਬਿਲਕਾਮ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਖੇਤੇ ਉੱਤੇ ਰਾਈ ਧਾ ਲਈ। ਫੇਰ ਉਹ ਮੇਲਾਬ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਤੁਰ ਧਿਆ। ੪੨ ਬਿਲਕਾਮ ਆਖਣੇ ਖੇਤੇ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਮੀ। ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਉਮ ਦੇ ਦੋ ਸੇਵਾਦਾਰ ਵੀ ਮਨ। ਜਦੋਂ ਬਿਲਕਾਮ ਸਫਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਮੀ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਗੁੱਸੇ

ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਬਿਲਾਮਾਮ ਦੇ ਮਾਗਮਠੇ ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਖਲੋ ਗਿਆ। ਦੂਤ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੂੰ ਰੋੜਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

੨੩ ਬਿਲਾਮਾਮ ਦੇ ਖੇਤੇ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਿਆ ਦੇਖਿਆ, ਦੂਤ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਖੇਤਾ ਮੜਰ ਤੋਂ ਮੁੜ ਖਿਲਾ ਆਉਂਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੂੰ ਦੂਤ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਖੇਤੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਰੋਧਵਾਨ ਹੋਇਆ ਉਸ ਨੇ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਚੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਮਨਚੁਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

੨੪ ਬਾਦ ਵਿੱਚ, ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਉਸ ਥਾਂ ਖਲੋ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਮੜਰ ਤੰਗ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੋ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਮ ਸੀ। ਮੜਰ ਦੇ ਦੋਹੀ ਧਾਮੀਂ ਰੋਧਾ ਮਨ। ੨੫ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਲਈ ਖੇਤਾ ਇੱਕ ਰੋਧ ਨਾਲ ਖਰਿਰੇ ਲੰਘਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਿਲਾਮਾਮ ਦਾ ਧੈਰ ਰੋਧ ਨਾਲ ਰਗੜ ਖਾ ਗਿਆ ਇਸ ਲਈ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੇ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਚੁੱਟਿਆ।

੨੬ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਥਾਂ ਖਲੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਰਸਤਾ ਤੰਗ ਸੀ। ਖੇਤੇ ਦੇ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਹੋਣ ਦਾ ਰੋਟੀ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖੇਤਾ ਨਾ ਖੱਬੇ ਮੁੜ ਮੌਰਦਾ ਸੀ ਨਾ ਮੱਜੇ। ੨੭ ਖੇਤੇ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਖੇਤਾ ਬਿਲਾਮਾਮ ਮਠੇ ਹੋਠਾਂ ਲੋਟ ਗਿਆ। ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੂੰ ਖੇਤੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੋਟੀ ਨਾਲ ਚੁੱਟਿਆ।

੨੮ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਖੇਤੇ ਨੇ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰਿਉਂ ਗੁੱਸਾ ਰੱਢਦਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸੀ ਵਿਗਾੜਿਆ ਹੈ? ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਮਾਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ!”

੨੯ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੇ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੂੰ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਤਲਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਗੁਣੇ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਸੀ!”

੩੦ ਯਹ ਖੇਤੇ ਨੇ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਦੇਖ, ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਆਪਣਾ ਖੇਤਾ ਹਾਂ! ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਵਰਧੇ ਸਵਾਰੀ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਧਰਿਲਾ ਰਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।”

“ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੈ”, ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ।

੩੧ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਬਿਲਾਮਾਮ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰ ਫੜਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਫੇਰ ਬਿਲਾਮਾਮ ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਮਠੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਝੁਕ ਗਿਆ।

੩੨ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਰਿਉਂ ਮਾਰਿਆ ਹੈ? ਮੈਂ ਹੀ ਗਾਂ ਜਿਹੜਾ ਤੈਨੂੰ ਰੋੜਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਧਰ ਠੀਕ ਮਠੇ ਸਿਰ ੩੩ ਤੇਰੇ ਖੇਤੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਦੂਤ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਹੋਈ। ਜੇ ਖੇਤਾ ਮੁੜਿਆ ਨਾ

ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਾਇਦ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ।”

੩੪ ਤਾਂ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸੱਕਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਜੇ ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਗਲਤੀ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਚੱਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ।”

੩੫ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ! ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਗੁਮਿਆਰ ਹੀ। ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਸਬਦ ਬੋਲੀਂ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਆਖਾਂ।” ਇਸ ਲਈ ਬਿਲਾਮਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।

੩੬ ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਬਿਲਾਮਾਮ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਬਾਲਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਨੇਨ ਨਦੀ ਵੱਢੇ ਵਸੇ ਮੋਠਾਬੀ ਸਹਿਰ ਵਿਖੇ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਥਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ ਦੀ ਉੱਤਰੀ ਸੀਮਾ ਉੱਤੇ ਸੀ। ੩੭ ਜਦੋਂ ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਧਰਿਲਾ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਆਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ? ਸੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।”

੩੮ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਧਰ ਮੈਂ ਗੁਣ ਇੱਥੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਇਆ ਹਾਂ ਧਰ ਸਾਇਦ ਮੈਂ ਉਹ ਗੱਲ ਨਾ ਰਹ ਸੱਕਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਸਬਦ ਬੋਲ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਆਖਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।”

੩੯ ਫੇਰ ਬਿਲਾਮਾਮ ਬਾਲਾਰ ਨਾਲ ਰਿਰਯਬ ਗੁਮੇਥ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ੪੦ ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਰੁੜ ਧਸੂ ਅਤੇ ਰੁੜ ਭੇਡਾਂ ਬਲੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿਬਾਹ ਰੀਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਰੁੜ ਮਾਮ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਰੁੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ।

੪੧ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਬਾਲਾਰ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੂੰ ਬਮੇਥ ਬਲਾਲ ਦੇ ਰਸਬੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਉੱਥੋਂ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲੀ ਭੇਰੇ ਦਾ ਰੁੜ ਹਿੱਸਾ ਦੇਖ ਸੱਕਦੇ ਸਨ।

ਬਿਲਾਮਾਮ ਦਾ ਧਰਿਲਾ ਮੰਦੇਸ

੨੩ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੇ ਬਾਲਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਥੇ ਸੱਤ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਉਸਾਰ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੱਤ ਵਹਿੜਦੇ ਅਤੇ ਸੱਤ ਭੇਡ ਤਿਆਰ ਰਹਵਾ।” ੨ ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਬਿਲਾਮਾਮ ਦੇ ਆਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਵਹਿੜਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਭੇਡ ਦੀ ਬਲੀ ਹਰੇਰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ।

੩ ਫੇਰ ਬਿਲਾਮਾਮ ਨੇ ਬਾਲਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ, ਇੱਥੇ ਖਲੋਵੇ। ਮੈਂ ਰਿਮੇ ਦੂਸਰੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸੀ ਆਪਣਾ ਹੈ।” ਫੇਰ ਬਿਲਾਮਾਮ ਇੱਕ ਉਚੇਰੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

੯ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਿਲਕਾਮ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਬਿਲਕਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਸੱਤ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਹਰੇਰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਇੰਦਰ-ਇੰਦਰ ਵਹਿੜਰਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰ-ਇੰਦਰ ਭੇਡੂ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

੧੦ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬਿਲਕਾਮ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਬਾਲਾਰ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਜਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣ ਲਈ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ।”

੧੧ ਇਸ ਲਈ ਬਿਲਕਾਮ ਬਾਲਾਰ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਲਾਰ ਗਲੇ ਵੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਮੇਯਾਥ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਲੋਤੇ ਸਨ।

੧੨ ਤਾਂ ਬਿਲਕਾਮ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ:

“ਮੇਯਾਥ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਾਲਾਰ ਨੇ

ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਯੁਰਬੀ ਧਰਾੜਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦਾ, ਮੈਨੂੰ ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ।

‘ਆ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਸਰਾਧ ਸਰਾਧ ਦੇ, ਆ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਧ ਦੇ।’

੧੩ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਧ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਕਦਾ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀਆਂ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ।

੧੪ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀਆਂ ਧਰਾੜੀਆਂ ਤੋਂ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਲੋਕ, ਇੰਦਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

੧੫ ਕੋਣ ਆਰਾਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣ ਸੱਕਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਰੋੜ ਦੇ ਚਿਣਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਨ। ਕੋਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਇੰਦਰ ਚੁਬਾਈ ਲੋਕਾਂ ਵੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ।

ਮੈਨੂੰ ਇੰਦਰ ਨੇੜ ਇਨਸਾਨ ਵਾਂਗੂ ਖਰਨ ਦਿਉ।

ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਿਉ।”

੧੬ ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਬਿਲਕਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਰੀਤਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਧ ਦੇਣ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਸੀ। ਧਰ ਤੂੰ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।”

੧੭ ਧਰ ਬਿਲਕਾਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਨੂੰ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣੀਆਂ ਧੈਰੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਧਾਮੋ ਆਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।”

੧੮ ਫੇਰ ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਆ। ਇਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸੱਕਦਾ, ਤੂੰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੰਦਰ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲ ਸੱਕਦਾ।” ੧੯ ਇਸ ਲਈ ਬਾਲਾਰ ਬਿਲਕਾਮ ਨੂੰ ਮੇਯਾਥ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ।

ਇਹ ਥਾਂ ਧਿਮਗਾਹ ਧਰਬਤ ਵੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ, ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਸੱਤ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੋਂ ਹਰੇਰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੰਦਰ-ਇੰਦਰ ਵਹਿੜਰਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰ-ਇੰਦਰ ਭੇਡੂ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਇਆ।

੨੦ ਇਸ ਲਈ ਬਿਲਕਾਮ ਨੇ ਬਾਲਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੀ ਬਲੀ ਦੇ ਕੋਲ ਖਲੋ। ਮੈਂ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਰੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਾਵਾਂ।”

੨੧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਬਿਲਕਾਮ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਬਿਲਕਾਮ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਆਖਣਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬਿਲਕਾਮ ਨੂੰ ਬਾਲਾਰ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣ ਲਈ ਆਖਿਆ।

੨੨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਲਕਾਮ ਬਾਲਾਰ ਕੋਲ ਗਿਆ। ਬਾਲਾਰ ਗਲੇ ਵੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। ਮੇਯਾਥ ਦੇ ਆਗੂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਅਤੇ ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਬਿਲਕਾਮ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਵੀ ਆਖਿਆ ਹੈ?”

ਬਿਲਕਾਮ ਦਾ ਦੁਸਰਾ ਸੰਦੇਸ਼

੧੦ ਫੇਰ ਬਿਲਕਾਮ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ: “ਬਾਲਾਰ, ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾ ਅਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਸੁਣ। ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ, ਸਿੱਧੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ।

੧੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਿਆਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਅਹੋਵਾਹ ਕੁਝ ਆਖਦਾ,

ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਅਹੋਵਾਹ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ, ਉਹ ਉਹੀ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ।

੨੦ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦੇਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦਿਤੀ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸੱਕਦਾ।

੨੧ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਦਿਸਿਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਧਾਧ ਨਹੀਂ ਦਿਸਿਆ।

ਅਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ

ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ।

ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਸਾਜਾ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ!

੨੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ।

ਉਹ ਜੰਗਲੀ ਝੋਟੇ ਵਰਗੇ ਖਾਰਕੁਰ ਹਨ।

੨੩ ਆਰਾਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਕੋਈ ਜਾਦੂਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿਹੜਾ ਵੇਈ ਜਾਦੂ ਨਹੀਂ ਜੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਰੋਕ ਮੌਰੇ।

ਮਹੀ ਮਮੋਂ ਤੇ, ਲੋਕ ਯਕੂਬ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਆਤੇ
ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹੀ ਆਖਣਗੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਰਹਿਮਤਿਆਂ ਵੱਲ ਦੇਖੋ, ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਨੇ ਰੀਤੇ ਹਨ!

੨੪ ਲੋਕ ਮੋਰ ਵਾਂਗ ਮਜਬੂਤ ਨੇ।
ਉਹ ਮੋਰ ਆਰਾਮ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ
ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਖਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ।
ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਰ ਦਾ ਖੂਨ ਨਹੀਂ
ਪੀ ਲੈਂਦਾ।”

੨੫ ਫੇਰ ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਬਿਲਾਯਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਨਾ ਸਰਾਪੀ ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਵੀ।”

੨੬ ਬਿਲਾਯਾਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ
ਦੱਸਿਆ ਮੀ ਰਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਆਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।”

੨੭ ਫੇਰ ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਬਿਲਾਯਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤਾਂ ਮੇਰੇ
ਨਾਲ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਆ। ਸਾਇਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਰਮੰਨ ਹੋ
ਜਾਵੇ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਸਰਾਪ ਦੇ ਦੇਵੇ।”

੨੮ ਇਸ ਲਈ ਬਾਲਾਰ ਬਿਲਾਯਾਮ ਨੂੰ ਖਹਿਲ ਧਰਮੰਨ ਦੀ
ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਸ ਧਰਮੰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਾਰੂਬਲ ਵੱਲ
ਜੈ।

੨੯ ਬਿਲਾਯਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇੱਥੇ ਮੱਤ ਜਗਵੇਦੀਆਂ
ਉਸਾਰ। ਫੇਰ ਮੱਤ ਵਹਿੜੇ ਆਤੇ ਮੱਤ ਭੇਡੂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ।”

੩੦ ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾ ਜੋ ਬਿਲਾਯਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ।
ਬਾਲਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਬਲਦ ਆਤੇ ਇੱਕ ਭੇਡੂ ਹੋਰ ਜਗਵੇਦੀ
ਉੱਤੇ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਇਆ।

ਬਿਲਾਯਾਮ ਦਾ ਤੀਸਰਾ ਮੰਦੇਸ

੨੪ ਬਿਲਾਯਾਮ ਨੇ ਦੱਖਿਆ ਰਿ ਅਹੋਵਾਹ ਇਮਰਾਟੇਲ
ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ
ਬਿਲਾਯਾਮ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਲੇ ਇਲਮ ਰਾਹੀ
ਬਦਲਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਧਰ ਬਿਲਾਯਾਮ ਨੇ
ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਮੋੜਕੇ ਮਾਰੂਬਲ ਵੱਲ ਦੱਖਿਆ। ੨ ਬਿਲਾਯਾਮ
ਨੇ ਮਾਰੂਬਲ ਵੱਲ ਤੋਰਿਆ ਆਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਹਿਦਾਰ-ਸਮੂਹ ਨਾਲ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਫੇਰ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਬਿਲਾਯਾਮ ਵੱਲ ਆਇਆ।

੩ ਬਿਲਾਯਾਮ ਨੇ ਇਹ ਸਬਦ ਆਖੇ:

“ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਬਹਿਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਿਲਾਯਾਮ ਵੱਲੇ ਹੈ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਸਾਫ ਤੋਰ
ਤੇ ਦੇਖੀਆਂ ਹਨ।

੪ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਸੁਣਿਆ ਮੀ।

ਮੈਂ ਉਹੀ ਦੱਖਿਆ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ
ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ।

ਮੈਂ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਮੈਂ ਸਾਫ ਤੋਰ ਤੇ
ਦੱਖਿਆ।

੫ “ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਤੰਬੂ ਮੁੰਦਰ ਨੇ।
ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਮੁੰਦਰ ਨੇ।

੬ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਗਾਂ ਵਰਗੇ
ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਨਹਿਰਾਂ ਨੇ ਸਿੰਜੇ ਨੇ।

ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਗਾਂ ਵਰਗੇ
ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਨਦੀਆਂ ਵੱਢੇ ਉੱਗਦੇ ਨੇ।

ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਗੰਧਿਤ ਝਾੜੀਆਂ ਵਰਗੇ
ਹੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬੀਜੀਆਂ ਨੇ।

ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਦਰ ਮੁੱਖਾਂ ਵਰਗੇ
ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਖਾਣੀ ਵੱਢੇ ਉੱਗਦੇ ਨੇ।

੭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸਾ ਹੀ ਰਾਫੀ ਖਾਣੀ ਮਿਲੇਗਾ,
ਤੁਹਾਡੇ ਬੀਜਾਂ ਲਈ ਵੀ ਰਾਫੀ ਖਾਣੀ।
ਤੁਹਾਡਾ ਰਾਜਾ ਆਗਾ ਰਾਜੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹਾਨ
ਹੋਵੇਗਾ।

ਤੁਹਾਡੀ ਮਲਤਤਤ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਹੋਵੇਗੀ।

੮ “ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ
ਲਿਆਂਦਾ।

ਉਹ ਜੰਗਲੀ ਝੋਟੇ ਵਾਂਗ ਮਜਬੂਤ ਹਨ ਆਤੇ ਉਹ
ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਣਗੇ।

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਤੋੜ ਦੇਣਗੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਕੁਚਲ ਦੇਣਗੇ।

੯ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨਿਮਰ
ਆਤੇ ਲੰਮੇ ਖਣੇ ਹੋਏ ਮੋਰ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਗਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਮੋਰ ਵਰਗੇ ਹਨ
ਆਤੇ ਵੇਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਮਿਲੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਣ
ਆਤੇ ਉਹ ਸਰਾਪੇ ਜਾਣ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਪਣ।”

੧੦ ਬਾਲਾਰ ਬਿਲਾਯਾਮ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਰਹੇਯਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ
ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥੇ ਇਕੱਠੇ ਵਜਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
“ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਪਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ
ਮੀ ਧਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿਨ ਵਾਹੀ ਆਮੀਸ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ੧੧ ਗੁਣ
ਇੱਥੋਂ ਚੱਲਾ ਜਾ ਆਤੇ ਘਰ ਧਰਤ ਜਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ
ਰਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਟਿਆਮ ਦਿਆਂਗਾ। ਧਰ ਅਹੋਵਾਹ
ਨੇ ਤੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਤੇਰਾ ਟਿਆਮ ਖੋਗ ਲਿਆ ਹੈ।”

੧੨ ਬਿਲਾਯਾਮ ਨੇ ਬਾਲਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਮੈਂ, ਮੇਰੇ
ਰੋਲ ਭੇਜੇ ਤੇਰੇ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਮੀ,

੧੩ ‘ਭਾਵੇਂ ਜੋ ਬਾਲਾਰ ਆਪਣਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮਹਿਲ ਮੈਨੇ ਆਤੇ
ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਭਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇਵੇ। ਮੈਂ ਖੁਦ ਕੁਝ ਵੀ ਚੰਗਾ
ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਆਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦੇ
ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦਾ।’ ਮੈਨੂੰ ਉਹੀ ਆਖਣਾ ਖੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ
ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ। ੧੪ ਗੁਣ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਵਾਧਮ
ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਧਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ
ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਰਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਮੋਂ ਵਿੱਚ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ
ਇਹ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰਨਗੇ।”

ਬਿਲਕਾਮ ਦਾ ਆਖਰੀ ਮੰਦੇਮ

ਯਰਿਸ ਵਿਖੇ ਇਮਰਾਟੇਲ

14 ਫੇਰ ਬਿਲਕਾਮ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ:
 “ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਬਰਿਸ ਦੇ ਖੁੰਡਰ, ਬਿਲਕਾਮ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਜੇ ਮੈਂ ਮਾਫ਼-ਮਾਫ਼ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ।
 15 ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਰੇਲੋਂ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਮੁਟਿਆ।
 ਮੈਂ ਉਹੀ ਸਿੰਘਿਆ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਰਥ-ਉੱਚ ਨੇ
 ਸਿੰਘਾਇਆ।
 ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ, ਜੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਰਥ-ਸਰਤੀਮਾਨ
 ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ।
 ਮੈਂ ਨਿਮਰ ਹੋਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਵੀ ਮੈਂ ਮਾਫ਼-ਮਾਫ਼
 ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ।
 17 “ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਉਦਿਆ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਯਰ ਛੇਤੀ
 ਨਹੀ।
 ਯਾਰੂਥ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤਾਰਾ ਆਵੇਗਾ।
 ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਗਾਰਮ ਆਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਗਾਰਮ, ਮੇਯਾ ਦੀ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਭੱਨੇਗਾ।
 ਉਹ ਗਾਰਮ, ਮੇਯ ਦੇ ਮਥੂਹ
 ਖੁੰਡਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਭੰਨ ਦੇਵੇਗਾ।
 18 ਇਮਰਾਟੇਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ
 ਅਤੇ ਆਦਮ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਰਰ ਲਵੇਗਾ!
 ਉਹ ਮੇਟੀਰ, ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ
 ਰਬਜ਼ਾ ਰਰ ਲੈਣਗੇ।
 19 “ਯਾਰੂਥ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਗਾਰਮ
 ਆਵੇਗਾ, ਉਹ ਗਾਰਮ,
 ਉਮ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦੇ ਬਚੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ
 ਦੇਵੇਗਾ।”
 20 ਫੇਰ ਬਿਲਕਾਮ ਨੇ ਆਮਾਲੇਰੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ
 ਇਹ ਸਬਦ ਉਚਾਰੇ:
 “ਆਮਾਲੇਰ ਮਥੂਹ ਰੋਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤਾਰਤਵਰ ਹੈ।
 ਯਰ ਆਮਾਲੇਰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ!”
 21 ਫੇਰ ਬਿਲਕਾਮ ਨੇ ਰੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਇਹ
 ਸਬਦ ਉਚਾਰੇ:
 “ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਦੋਸ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ
 ਜਿਵੇਂ ਖੰਡੀ ਉੱਚੇ ਯਰਬਤ ਬਣਾਏ ਆਲਹੁਣੇ ਅੰਦਰ
 ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ।
 22 ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਰੇਨੀ ਲੋਰ ਤਬਾਹ ਰੀਤੇ ਜਾਵੇਗੇ
 ਜਦੋਂ ਅੱਸੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੈਦੀ ਬਣਾਏ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।”
 23 ਫੇਰ ਬਿਲਕਾਮ ਨੇ ਇਹ ਸਬਦ ਆਖੇ:
 “ਗਾਏ! ਰੋਣ ਜਿਉਂਦੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅਜਿਹਾ
 ਰਰੇ?
 24 ਆਉਣਗੇ ਜਗਜ਼ ਰਿਬਰਮ ਵਲੋਂ,
 ਗਰਾ ਦੇਣਗੇ ਉਹ ਅਮੀਰੀਆ ਅਤੇ ਏਬਰ ਨੂੰ
 ਯਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਉਹ ਜਗਜ਼ ਵੀ।”
 25 ਫੇਰ ਬਿਲਕਾਮ ਉੱਠ ਖਲੋਇਆ ਅਤੇ ਵਾਧਮ ਘਰ ਨੂੰ
 ਮੁੜ ਧਿਆ। ਬਾਲਾਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

25 ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਰੇਮੀਆ ਦੇ ਲਾਗੇ ਡੇਰਾ
 ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਆਦਮੀਆਂ
 ਨੇ ਮੇਯਾਬੀ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜਿਮਨੀ ਯਾਥ ਰਰਨੇ ਸੁਰੂ ਰਰ
 ਦਿੱਤੇ। 2-3 ਮੇਯਾਬੀ ਯੋਰਤਾਂ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
 ਦੇਵਤਿਆਂ ਅੱਗੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣ
 ਲਈ ਮੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ
 ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਬਲੀਆਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾਯਾ। ਉਹ
 ਦੇਵਤੇ ਯਰਿਸ ਬਾਲਾ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਸ
 ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਗਿਆ।
 4 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ
 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੁੱਧੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ
 ਸਾਹਮਣੇ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਦੇਵੀ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰ ਰੈਦੀ ਵੇਖ ਸੱਕੇ। ਫੇਰ
 ਯਹੋਵਾਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ
 ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਵੇਗਾ।”
 5 ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਕ
 ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ
 ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਰਰਨੀ
 ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਯਰਿਸ ਦੇ
 ਬਾਲਾ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਰਨ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਰੀਤੀ। ਫੇਰ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ।”
 6 ਉਸ ਸਮੇਂ, ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਬਚੁਰਗ
 ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਯਰਵੇਸ ਉੱਤੇ ਇਰੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ।
 ਇੱਕ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਆਦਮੀ ਰਿਸੇ ਮਿਦਯਾਨੀ ਯੋਰਤ ਨੂੰ
 ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾ ਲਈ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ
 ਉਸ ਥਾਂ ਰੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਆਗੂ ਦੇਖ ਸੱਕਦੇ
 ਸਨ। ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੋ ਗਏ।
 7 ਫੀਨਗਾਮ, ਅਲਯਾਜ਼ਰ ਦਾ ਖੁੰਡਰ ਅਤੇ ਜਾਜ਼ਰ ਗਾਰੂਨ
 ਦਾ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਡੇਰੇ
 ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਦਿਆ ਦੇਖ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਲੋਰਾਂ
 ਵਿੱਚ ਰਾਹੋਂ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਬਰਫਾ ਲਿਆ। 8 ਉਸ
 ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਆਦਮੀ ਦਾ ਤੰਬੂ ਤੱਕ ਖਿੱਚਾ ਰੀਤਾ।
 ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਬਰਫੇ ਨਾਲ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਆਦਮੀ ਅਤੇ
 ਮਿਦਯਾਨੀ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਤੰਬੂ ਅੰਦਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ
 ਨੇ ਬਰਫਾ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਅੰਦਰ ਖੋਭ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ
 ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਲੋਰਾਂ ਅੰਦਰ ਮਗਮਾਗੀ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਯਰ
 ਜਦੋਂ ਫੀਨਗਾਮ ਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਬਿਮਾਗੀ
 ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। 9 ਕੁੱਲ ੨੪,੦੦੦ ਬੰਦੇ ਇਸ ਮਗਮਾਗੀ
 ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।
 10 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 11 “ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ
 ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਯਿਆਰ ਹੈ-ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ
 ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਹੀ ਰਹਿਣ। ਅਲਯਾਜ਼ਰ ਦੇ ਖੁੰਡਰ ਫੀਨਗਾਮ,
 ਜਾਜ਼ਰ ਗਾਰੂਨ ਦੇ ਖੇਤਰੇ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰਹਿਰ ਤੋਂ ਬਚਾ
 ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਵਾਂ

ਦੇ ਧਰੁਗਟਾਵੇ ਰਾਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਆਰਾਗਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।
 12 ਫੀਨਗਮ ਨੂੰ ਆਖ ਰਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਂਤੀ ਦੀ ਬਿਧੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। 13 ਇਸਰਾਰਨਾਮਾ ਇਹ ਹੈ: ਉਹ ਆਤੇ ਉਸਤੋਂ ਬਾਦ, ਉਸਦਾ ਮਾਰਾ ਧਰਿਵਾਰ ਹਮੇਸਾ ਜਾਜਰ ਹੋਣਗੇ। ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਡੂੰਘੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮਨ। ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ।”

14 ਉਸ ਇਸਰਾਏਲੀ ਆਦਮੀ ਦਾ ਨਾਮ, ਮਾਲੂ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਿਮਰੀ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਮਿਦਯਾਨੀ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਿਮਭਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਇੱਕ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। 15 ਆਤੇ ਜਿਹੜੀ ਮਿਦਯਾਨੀ ਯੋਰਤ ਮਾਰੀ ਗਈ ਸੀ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਰਾਜਬੀ ਸੀ। ਉਹ ਸੂਰ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ਸੂਰ ਇੱਕ ਮਿਦਯਾਨੀ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਇੱਕ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਆਗੂ ਆਤੇ ਮੁਖੀਆ ਸੀ।

16 ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 17 “ਮਿਦਯਾਨੀ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਉ। 18 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੁਸਮਣ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਿਓ ਵਿਖੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਜਬੀ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਰਾਹੀਂ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਇੱਕ ਮਿਦਯਾਨੀ ਆਗੂ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ਧਰ ਉਹ ਉਦੋਂ ਮਾਰੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਧਰਿਓ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਰਾਹਤ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਮਹਾਮਾਰੀ ਫੈਲੀ ਸੀ।”

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਗਈ

੨੬ 1 ਮਹਾਮਾਰੀ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਆਤੇ ਜਾਜਰ ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਲਯਾਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। 2 ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਹੇ ਜਿਹੜੇ ੨੦ ਮਾਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵਡੇਰੇ ਹਨ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਮਭੇਤ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉ। ਇਹ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਫੇਜ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਹਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ।”

3 ਇਹ ਅਰੀਹੇ ਦੇ ਮਾਹਮਏ ਧਾਮੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਆਤੇ ਆਲਯਾਜ਼ਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, 4 “ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ੨੦ ਮਾਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦਾ ਹੈ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।”

ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮਿਮਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਸਨ:

4 ਇਹ ਰਊਬੇਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ। (ਰਊਬੇਨ ਇਸਰਾਏਲ) ਦਾ ਧਰਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਧਰਿਵਾਰ ਸਨ: ਹਨੋਰ-ਹਨੋਰੀਆ ਧਰਿਵਾਰ। ਖੱਲੂ-ਖੱਲੂਆ ਧਰਿਵਾਰ।

5 ਗਮਰੋਨ-ਗਮਰੋਨੀਆ ਧਰਿਵਾਰ।

੬ ਰਰਮੀ-ਰਰਮੀਆ ਧਰਿਵਾਰ।

7 ਇਹ ਰਊਬੇਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਸਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ੪੩,੭੩੦ ਆਦਮੀ ਸਨ।

8 ਖੱਲੂ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਆਲੀਆਬ। 9 ਆਲੀਆਬ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰ ਸਨ-ਨਮੂਏਲ, ਦਾਬਾਨ ਆਤੇ ਆਬੀਰਾਮ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ, ਦਾਬਾਨ ਆਤੇ ਆਬੀਰਾਮ ਉਹ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਮੁਸਾ ਆਤੇ ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਦਿਹੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਰੋਹ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੰਗੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਰੋਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦਿਹੁੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। 10 ਇਹ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਧਾਟ ਗਈ ਸੀ ਆਤੇ ਰੋਹ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਨੁਆਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਗਈ ਸੀ। ਆਤੇ ੨੫੦ ਆਦਮੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਭੂਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਚਿਤਾਵਨੀ ਸੀ। 11 ਧਰ ਰੋਹ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਮਾਰੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ।

12 ਇਹ ਸਿਮਭਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਸਨ:

ਨਮੂਏਲ-ਨਮੂਏਲੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

ਅਮੀਨ-ਅਮੀਨੀਆ ਧਰਿਵਾਰ।

ਅਸੀਨ-ਅਸੀਨੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

13 ਜਰਹ-ਜਰਹੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

ਮਾਉਲ-ਮਾਉਲੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

14 ਇਹ ਸਿਮਭਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਸਨ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ੨੨,੨੦੦ ਆਦਮੀ ਸਨ।

15 ਇਹ ਗਾਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਸਨ:

ਮਫੇਨ-ਮਫੇਨੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

ਗੱਗੀ-ਗੱਗੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

ਸੂਨੀ-ਸੂਨੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

16 ਆਜਨੀ-ਆਜਨੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

ਏਰੀ-ਏਰੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

17 ਆਰੇਦ-ਆਰੇਦੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

ਆਰਏਲੀ-ਆਰਏਲੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

18 ਇਹ ਧਰਿਵਾਰ ਗਾਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ੪੦,੫੦੦ ਆਦਮੀ ਸਨ।

19-੨੦ ਇਹ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਹਨ:

ਸੇਲਾਹ-ਸੇਲਾਹੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

ਧਰਮ-ਧਰਮੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

ਜਰਹ-ਜਰਹੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

(ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ, ਏਰ ਆਤੇ ਓਨਾਨ ਰਨਾਨ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।)

21 ਇਹ ਧਰਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਸਨ:

ਗਮਰੋਨ-ਗਮਰੋਨੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

ਗਮੂਲ-ਗਮੂਲੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

22 ਇਹ ਧਰਿਵਾਰ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ।

ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੭੬,੫੦੦ ਸੀ।

23 ਅੰਮਾਰਾ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਸਨ:

ਓਲਾ-ਓਲੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

ਖੁੱਵਾਹ-ਖੁਨੀਆਂ ਧਰਿਵਾਰ।

- ੨੯ ਯਾਮੁਬ-ਯਾਮੁਬੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਮਿਮਰੇਨ-ਮਿਮਰੇਨੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੨੯ ਟਿਗ ਖਰਿਵਾਰ ਝਿੰਮਾਰਾਰ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਵਿੱਚੋਂ
ਮਨ । ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਝੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੬੪,੩੦੦ ਮੀ ।
- ੨੬ ਜਬੁਲੁਨ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਮਨ:
ਮਰਦ-ਮਰਦੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਏਲੇਨ-ਏਲੇਨੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਯਗਲਟੇਲ-ਯਗਲਟੇਲੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੨੭ ਟਿਗ ਜਬੁਲੁਨੀਆਂ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ
ਮਨ: ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਝੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੬੦,੫੦੦ ਮੀ ।
- ੨੯ ਯੁਮੁਫ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਮਨੱਸਗ ਯੋਤੇ ਯਫਰਾਈਮ ਹਰ
ਖੁੱਤਰ ਯਾਥੇ-ਯਾਥਏ ਖਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ
ਬਣ ਗਿਆ । ੨੯ ਮਨੱਸਗ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਮਨ:
ਮਾਰੀਰ-ਮਾਰੀਰੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ । (ਮਾਰੀਰ ਗਿਲਯਾਦ
ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ ।)
ਗਿਲਯਾਦ-ਗਿਲਯਾਦੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੩੦ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਮਨ:
ਈਯਜ਼ਰ-ਈਯਜ਼ਰੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਹੋਲਰ-ਹੋਲਰੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੩੧ ਯਮਰੀਟੇਲ-ਯਮਰੀਟੇਲੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਮਰਮ-ਮਰਮੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੩੨ ਮਮੀਦਾ-ਮਮੀਦਾਈਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਹੋਫਰ-ਹੋਫਰੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੩੩ ਮਲਾਫਗਾਦ ਹੋਫਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ । ਧਰ ਉਮਦਾ ਰੋਈ
ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਮੀ-ਸਿਰਫ ਯੀਆਂ ਮਨ । ਉਮ ਦੀਆਂ
ਯੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮਗਲਾਹ, ਨੋਯਾਹ, ਗਗਲਾਹ,
ਮਿਲਦਾਹ ਯੋਤੇ ਤਿਰਮਾਹ ।
- ੩੪ ਉਹ ਮਾਰੇ ਮਨੱਸਗ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ
ਮਨ । ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਝੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੫੨,੭੦੦ ਮੀ ।
- ੩੫ ਯਫਰਾਈਮ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਮਨ:
ਮੁਬਲਹ-ਮੁਬਲਹੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਬਰਨ-ਬਰਨੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਬਰਨ-ਬਰਨੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੩੬ ਏਰਾਨ ਮੁਬਲਹ ਖਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ ।
ਏਰਾਨ ਦਾ ਖਰਿਵਾਰ ਏਰਾਨੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ਮੀ ।
- ੩੭ ਟਿਗ ਯਫਰਾਈਮ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਮਨ ।
ਝੁੱਲ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੩੨,੫੦੦ ਮੀ । ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਰ
ਯੁਮੁਫ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ ।
- ੩੮ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਮਨ:
ਬਲਾ-ਬਲੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਯਮਬੇਲ-ਯਮਬੇਲੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਯਹੀਰਾਮ-ਯਹੀਰਾਮੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੩੯ ਮਫੁਫਾਮ-ਮਫੁਫਾਮੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ
ਗੁਫਾਮ-ਗੁਫਾਮੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੪੦ ਬਲਾ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਮਨ:
ਯਰਦ-ਯਰਦੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।

- ਨਯਾਮਾਨ-ਨਯਾਮਾਨੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੪੧ ਟਿਗ ਮਾਰੇ ਖਰਿਵਾਰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ
ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ । ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਝੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੪੫,੬੦੦ ਮੀ ।
- ੪੨ ਦਾਨ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਮਨ:
ਸੁਗਾਮ-ਸੁਗਾਮੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ।
ਟਿਗ ਦਾਨ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦਾ ਖਰਿਵਾਰ ਮੀ ।
- ੪੩ ਸੁਗਾਮ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਖਰਿਵਾਰ ਮਨ ।
ਯਾਦਮੀਆਂ ਦੀ ਝੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੬੪,੪੦੦ ਮੀ ।
- ੪੪ ਯਾਮੇਰ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਮਨ:
ਯਿਮਨਾਹ-ਯਿਮਨਾਹੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਯਿਮਦੀ-ਯਿਮਦੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਬਰੀਯਾਹ-ਬਰੀਯੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੪੫ ਬਰੀਯਾਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਮਨ:
ਹੋਬਰ-ਹੋਬਰੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਮਲਰੀਟੇਲ-ਮਲਰੀਟੇਲੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੪੬ (ਯਾਮੇਰ ਦੀ ਇੱਕ ਯੀ ਵੀ ਮੀ ਜਿਮਦਾ ਨਾਮ ਮਾਰਹ
ਮੀ ।) ੪੭ ਟਿਗ ਯਾਮੇਰ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ
ਮਨ । ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਝੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੫੩,੪੦੦ ਮੀ ।
- ੪੮ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਮਨ:
ਯਗਮਟੇਲ-ਯਗਮਟੇਲੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਗੂਨੀ-ਗੂਨੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੪੯ ਯੇਮਰ-ਯੇਮਰੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਮਿਲੇਮ-ਮਿਲੇਮੀਆਂ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੫੦ ਟਿਗ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਮਨ ।
ਯਾਦਮੀਆਂ ਦੀ ਝੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੪੫,੪੦੦ ਮੀ ।
- ੫੧ ਟਿਮ ਤਰਹਾ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਾਦਮੀਆਂ ਦੀ ਝੁੱਲ ਗਿਣਤੀ
੬,੦੧,੭੩੦ ਮੀ ।
- ੫੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ, ੫੩ "ਯਰਤੀ ਫੇਰ
ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ ਯੋਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਹੋਰ
ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਨੂੰ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੇ ਗਏ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਯਰਤੀ
ਮਿਲੇਗੀ । ੫੪ ਵੱਡੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਯਰਤੀ ਮਿਲੇਗੀ
ਯੋਤੇ ਛੋਟੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਯਰਤੀ ਮਿਲੇਗੀ । ਉਹ ਯਰਤੀ
ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ ਉਹ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਲੋਰਾਂ ਦੇ
ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ । ੫੫ ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਣੇ ਖਾਰੇ ਨਿਆਂ ਰਨਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹੜੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦਾ ਰਿਹੜਾ
ਭਾਗ ਮਿਲੇਗਾ । ਹੋਰ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਯਾਥਾ ਹਿੰਮਾ
ਧਰਾਥਤ ਰਹੇਗਾ ਯੋਤੇ ਟਿਮ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਨਾਮ
ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ੫੬ ਵੱਡੀ ਜਾਂ ਛੋਟੀ ਯਰਤੀ ਹੋਰ ਖਰਿਵਾਰ
ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਯੋਤੇ ਤੁਮੀਂ ਨਿਆਂ ਰਨ ਲਈ ਗੁਣੇ
ਯਾਵੇਗੇ ।"
- ੫੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਵੀ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ
ਰੀਤੀ । ਲੋਵੀ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਟਿਗ ਹਨ:
ਗੋਰਮੈਨ-ਗੋਰਮੈਨੀਆ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਰਗਾਬ-ਰਗਾਬੀਆ ਖਰਿਵਾਰ ।
ਮਰਾਹੀ-ਮਰਾਹੀਆ ਖਰਿਵਾਰ ।
- ੫੮ ਟਿਗ ਖਰਿਵਾਰ ਵੀ ਲੋਵੀ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ:

ਲਿਖਤੀ ਖਰਿਵਾਰ।
 ਹਥਰੋਨੀ ਖਰਿਵਾਰ।
 ਮਗਲੀ ਖਰਿਵਾਰ।
 ਖੁਮੀ ਖਰਿਵਾਰ।
 ਰਾਰਹੀ ਖਰਿਵਾਰ।

ਯਮਰਾਮ ਰਗਥ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ।

^{੫੯} ਯਮਰਾਮ ਦੀ ਖਤਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਯੋਰਬਦ ਸੀ। ਉਹ ਵੀ ਲੋਵੀ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਉਹ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਜੰਮੀ ਸੀ। ਯਮਰਾਮ ਅਤੇ ਯੋਰਬਦ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਮਨ, ਗਾਨੂ ਨ ਅਤੇ ਖੁਮਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਥੀ ਵੀ ਸੀ, ਮਿਰਯਮ।

^{੬੦} ਗਾਨੂ ਨ ਨਾਦਾਮ, ਯਥੀਗੂ, ਯਲਯਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਈਥਾਮਾਰ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ। ^{੬੧} ਯਰ ਨਾਦਾਥ ਅਤੇ ਯਥੀਗੂ ਮਰ ਗਏ ਮਨ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਮਰ ਗਏ ਮਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਯਜਿਹੀ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਈ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਯਾਗਿਯਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

^{੬੨} ਲੋਵੀ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚ ਹਰ, ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਨਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ੨੩,੦੦੦ ਸੀ। ਯਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਯਰਤੀ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਿਹੜੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

^{੬੩} ਖੁਮਾ ਅਤੇ ਜਾਜ਼ਰ ਯਲਯਾਜ਼ਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਦੋਂ ਰੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੋਯਾਬ ਵਿੱਚ ਯਰਦਨ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਇਹ ਯਹੀਗੇ ਤੋਂ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਰ ਸੀ। ^{੬੪} ਬਹੁਤ ਵਰਗੇ ਯਹਿਲਾਂ, ਮੀਨਟੀ ਖਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਖੁਮਾ ਅਤੇ ਜਾਜ਼ਰ ਗਾਨੂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਯਰ ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੁਣ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ^{੬੫} ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰੇ ਹੀ ਖਾਨੂਬਲ ਅੰਦਰ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਮਿਰਫ ਵੇ ਥੋਂ ਜਿਹੜੇ ਜਿਉਂਦੇ ਬਚ ਗਏ ਮਨ ਉਹ ਮਨ ਯਫੁਨਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਾਲੇਥ ਅਤੇ ਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਮੁਯਾ।

ਮਲਾਫਗਾਦ ਦੀਆਂ ਯੀਯਾਂ

੨ ^੧ ਮਲਾਫਗਾਦ ਹੇਠਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਹੇਠਰ ਗਿਲਯਾਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਗਿਲਯਾਦ ਖਾਰੀਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਖਾਰੀਰ ਖਨੱਸਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਖਨੱਸਰ ਯੂਮੁਫ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਮਲਾਫਗਾਦ ਦੀਆਂ ਯੰਜ ਯੀਯਾਂ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਮਨ: ਖਾਗਲਾਹ, ਨੋਯਾਹ, ਗਾਗਲਾਹ, ਮਿਲਰਾਹ ਅਤੇ ਤਿਰਮਾਹ। ^੨ ਇਹ ਯੰਜੇ ਯੋਰਤਾਂ, ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੇਬੂ ਵੱਲ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਖੁਮਾ, ਜਾਜ਼ਰ ਯਲਯਾਜ਼ਾਰ, ਯਾਗੂਯਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਭੂਹ ਲੋਰਾਂ ਮਾਰਮਣੇ ਖਲੇ ਗਈਆਂ।

ਯੰਜਾਂ ਯੀਯਾਂ ਨੇ ਯਾਥਿਯਾ, ^੩ “ਜਦੋਂ ਯਮੀਂ ਖਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਮਫਰ ਰਰ ਰਹੀਆਂ ਮਾਂ ਤਾਂ ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਦੋਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਮੇਤ ਕੁਦਰਤੀ ਤੋਰ ਤੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਕੋਰਹ ਦੇ ਮਭੂਹ ਵਿੱਚ ਮਾਮਿਲ ਹੋ ਗਏ ਮਨ। (ਕੋਰਹ ਉਹ ਥੰਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।) ਯਰ ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ^੪ ਨਤੀਜਤਨ, ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਗਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਮਨ। ਇਹ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਜਾਗੀ ਨਾ ਰਹੇ। ਇਸ ਲਈ ਯਮੀਂ ਤੁਗਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਉਸ ਜਮੀਨ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਮੰਗਦੀਆਂ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ।”

^੫ ਇਸ ਲਈ ਖੁਮਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਖੁੰਫਿਯਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਥਿਯਾ, ^੭ “ਮਲਾਫਗਾਦ ਦੀਆਂ ਯੀਯਾਂ ਠੀਕ ਯਾਥਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਮੀਨ ਦੇ ਦਿਉ ਜਿਹੜੀ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਦੋਈ ਸੀ।”

^੮ “ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਇਹ, ਥਿਯੀ ਬਣਾ ਦਿਉ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਥੰਦੇ ਦੇ ਕੋਈ ਖੁੱਤਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਮਰ ਜਾਵੇ, ਉਸਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਉਸ ਦੀਆਂ ਯੀਯਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ^੯ ਜੇ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਯੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ^{੧੦} ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ^{੧੧} ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਭਰਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਉਸ ਦੇ ਮਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਿਸਤਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਥਿਯੀ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ, ਖੁਮਾ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦਦ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”

ਯਹੋਮੁਯਾ ਨਵਾਂ ਯਾਗੂ ਹੈ

^{੧੨} ਫੋਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਮਾ ਨੂੰ ਯਾਥਿਯਾ, “ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਖੁਰਬ ਵੱਲ ਦੇ ਖਾਨੂਬਲ ਵਿਚਲੇ ਇੱਕ ਖਰਬਤ ਉੱਤੇ ਜਾ। ਉੱਥੇ ਤੂੰ ਉਹ ਯਰਤੀ ਦੇਖੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ^{੧੩} ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਉਹ ਯਰਤੀ ਦੇਖ ਲਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਵੀ ਯਾਥਏ ਭਰਾ ਗਾਨੂ ਨ ਵਾਂਗ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ^{੧੪} ਚੇਤੇ ਕਰ, ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਮੀਨਟੀ ਦੇ ਖਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਯਾਈ ਲਈ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਰਹੇ ਮਨ, ਗਾਨੂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਯਾਦਦਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਯਾਦਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਯਥਿੱਤਰ ਹਾਂ।” (ਇਹ ਮੀਨ ਖਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ, ਰਾਦੇਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਰੀਬਾਹ ਦੇ ਯਾਈ ਵਿਖੇ ਸੀ।)

^{੧੫} ਖੁਮਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਯਾਥਿਯਾ, ^{੧੬} “ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਰ ਰੀ ਮੇਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਖਰਮਬਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ

ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਜ਼ਰੂਰ ਚੁਣੇਗੇ।^{੧੭} ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਆਜਿਹਾ ਆਗੂ ਚੁਣੇ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਲੋਕ ਬਿਨ ਆਖ਼ਾਲੀ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।”

^{੧੮} ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਮੁਆ ਨਵਾਂ ਆਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਾ ਹੈ।^{੧੯} ਉਸ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਆਗੂ ਬਣਾ ਦੇ।^{੨੦} ਉਸ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਜਾਜਰ ਆਲਯਾਜਰ ਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਮਾਹਮਤੇ ਖਲੋਵੇ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਆਗੂ ਬਣਾ ਦੇਵੀ।

^{੨੧} “ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਗੂ ਥਾਪ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਣਗੇ।^{੨੨} ਜੇ ਅਗੇਮੁਆ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਜਰ ਆਲਯਾਜਰ ਵੱਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਲਯਾਜਰ ਉਰੀਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਾਣੇਗਾ। ਫੇਰ ਅਗੇਮੁਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕ ਉਹੀ ਗੱਲ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਆਖੇ, ‘ਯੁੱਧ ਕਰੋ’, ਤਾਂ ਉਹ ਯੁੱਧ ਕਰਨਗੇ। ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਆਖੇ ‘ਅਰ ਜਾਉ’ ਤਾਂ ਉਹ ਅਰ ਚੱਲੇ ਜਾਣਗੇ।”

^{੨੩} ਮੁਸਾ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਗੁਰਮ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਅਗੇਮੁਆ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਆਲਯਾਜਰ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਹਮਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖਿਆ।^{੨੪} ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰੱਖੇ, ਕਿ ਉਹੀ ਨਵਾਂ ਆਗੂ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਗ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਰੇ।

ਰੋਜਾਨਾ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ

^੧ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ^੨ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਸਮੇਂ ਤੇ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਰਹਿ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੁਗਾਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਮਤ ਕਰੇਗੀ।^੩ ਇਹ ਉਹ ਸੁਗਾਤ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਰੋਜ਼, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਬੇਨੁਕਰ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਦੋ ਲੋਲੇ ਭੇਟ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।^੪ ਉਹ ਇੱਕ ਲੋਲਾ ਸਵੇਰੇ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਸਾਮ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਉਣ।^੫ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਇੱਕ ਕੁਛਾਟਰ ਜੈਤੂਨ ਵਿੱਚ ਗੁੰਨੇ ਹੋਏ ਮੈਦੇ ਦੇ ੮ ਰੱਖ ਵੀ, ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਦੇਣ।”^੬ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀਨਈ ਪਰਬਤ ਉੱਤੇ ਰੋਜਾਨਾ ਭੇਟਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਸੁਗਾਤਾ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।)^੭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਦੇ ਨਾਲ ਖੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਰ ਲੋਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕੁਛਾਟਰ

ਮੈਯਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਣ। ਉਸ ਖੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ। ਇਹ ਅਗੇਵਾਗ ਵਾਸਤੇ ਸੁਗਾਤ ਹੈ।^੮ ਦੂਸਰਾ ਲੋਲਾ ਸਾਮ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੇਰੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਖੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਗਾਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਮਤ ਕਰੇਗੀ।

ਮਬਤ ਦੀ ਭੇਟ

^੯ “ਮਬਤ ਦੇ ਦਿਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋ ਲੋਲੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ੧੬ ਰੱਖ ਮੈਦਾ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਖੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੧੦} ਇਹ ਮਬਤ ਲਈ ਖਾਮ ਭੇਟ ਹੈ। ਇਹ ਭੇਟ ਰੋਜਾਨਾ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਖੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ।

ਮਾਹਵਾਸੀ ਸਭਾਵਾਂ

^{੧੧} “ਹਰੇਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਖਾਮ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ। ਇਹ ਭੇਟ ਦੋ ਬਲਦ, ਇੱਕ ਭੇਡੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਬੇਨੁਕਰ ੭ ਲੋਲੇ ਹੋਣਗੇ।^{੧੨} ਹਰੇਰ ਬਲਦ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਗੁੰਨੇ ਹੋਏ ਮੈਦੇ ਦੇ ੨੪ ਰੱਖ ਵੀ, ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਭੇਡੂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਗੁੰਨੇ ਹੋਏ ਮੈਦੇ ੧੬ ਰੱਖ ਵੀ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।^{੧੩} ਹਰੇਰ ਲੋਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਮੈਦੇ ਦੇ ੮ ਰੱਖ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਗਾਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਮਤ ਕਰੇਗੀ।^{੧੪} ਹਰੇਰ ਬਲਦ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਯਾ ਦੇ ਦੋ ਕੁਛਾਟਰ, ਹਰੇਰ ਭੇਡੂ ਦੇ ਨਾਲ ੧ ੧/੨ ਕੁਛਾਟਰ ਮੈਯਾ ਅਤੇ ਹਰੇਰ ਲੋਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਯਾ ਦਾ ਇੱਕ ਕੁਛਾਟਰ।^{੧੫} ਰੋਜਾਨਾ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਖੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੱਕਰਾ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਸਾਹ

^{੧੬} “ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਪਸਾਹ, ਮਹੀਨੇ ਦੀ ੧੪ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ।^{੧੭} ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਪਰਬ ਉਸ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ੧੫ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਛੁੱਟੀ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਰੋਟੀ ਤੁਸੀਂ ਖਾ ਸੱਕਦੇ ਹੋ ਉਹ ਸਿਰਫ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਹੀ ਹੈ।^{੧੮} ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਮ ਸਭਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ।^{੧੯} ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਚੜ੍ਹਾਵੋਗੇ। ਇਹ ਦੋ ਬਲਦ, ਇੱਕ ਭੇਡੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ

*੨੭:੧੮ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਾ ਹੈ ਮੁਲਾਜਰਥ, “ਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਮੁਆ ਨੂੰ ਲਵੋ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਆਤਮਾ ਹੈ।” ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇਮੁਆ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।

ਬੇਨੁਰਮ ੭ ਲੇਲੇ ਹੋਣਗੇ। ^{੨੦-੨੧} ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਹਰੇਰ ਬਲਦ ਦੇ ਨਾਲ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਗੁੰਨਿਹੁਆ ੨੪ ਰੱਖ ਮੈਂਦਾ, ਅਤੇ ਹਰੇਰ ਲੇਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਗੁੰਨਿਹੁਆ ੮ ਰੱਖ ਮੈਂਦਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੨੨} ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਦ ਦੀ ਖਾਤਰ ਧਰਮਾਚਿਤ ਰਹਨ ਲਈ, ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਰਗਾ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੨੩} ਇਹ ਭੇਟਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਤਨੇਮ ਵਜੋਂ ਮਵੇਰੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਗੀਆਂ।

^{੨੪} “ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਹਰ ਰੋਜ਼, ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਭੇਟਾ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੇਟਾ ਦੀ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹੇਗੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਭੇਟਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

^{੨੫} “ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖਾਮ ਮਭਾ ਬੁਲਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਵੇਈ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਯੱਠਵਾਰਿਯਾ ਦਾ ਧਰਬ (ਯੱਠੇਰੇਮਟ)

^{੨੬} “ਧਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੇ ਧਰਬ (ਯੱਠਵਾਰਿਯਾ ਦੇ ਧਰਬ) ਵੇਲੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਯਾਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹੇ। ਉਸ ਮਥੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਮ ਮਭਾ ਵੀ ਬੁਲਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਵੇਈ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ^{੨੭} ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕੋ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹੇਗੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋ ਬਲਦ, ਇੱਕ ਭੇਡੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਸੱਤ ਬੇਨੁਰਮ ਲੇਲੇ ਭੇਟ ਰਹਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ^{੨੮} ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਗੁੰਨਿਹੁਆ ੨੪ ਰੱਖ ਮੈਂਦਾ ਅਤੇ ਹਰੇਰ ਭੇਡੂ ਨਾਲ ੧੬ ਰੱਖ ਮੈਂਦਾ ਅਤੇ ^{੨੯} ਹਰੇਰ ਲੇਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ੮ ਰੱਖ ਮੈਂਦਾ ਅਫੱਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੩੦} ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਦੀ ਖਾਤਰ ਧਰਮਾਚਿਤ ਰਹਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਬੱਰਗੇ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ^{੩੧} ਖੀਣ ਦੀਆਂ ਇਹ ਭੇਟਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਜਾਨਵਰ ਜਾਂ ਖੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਜੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਵੋਂ ਬੇਨੁਰਮ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਤੁਹੀਆਂ ਦਾ ਧਰਬ

੨੯ ^੧ “ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਦਿਨ ਖਾਮ ਮਭਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਵੇਈ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਦਿਨ ਤੁਹੀ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਹੈ। ^੨ ਤੁਸੀਂ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵੋਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਬਲਦ, ਇੱਕ ਭੇਡੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ੭ ਬੇਨੁਰਮ ਲੇਲੇ ਭੇਟ ਰਹੋਂਗੇ। ^੩ ਤੁਸੀਂ ਹਰੇਰ ਬਲਦ ਦੇ ਨਾਲ ਤੇਲ ਨਾਲ ਗੁੰਨਹੇ ਮੈਂਦੇ ਦੇ ੨੪ ਰੱਖ, ਭੇਡੂ ਨਾਲ ੧੬ ਰੱਖ, ^੪ ਅਤੇ ਹਰੇਰ ਲੇਲੇ ਨਾਲ ੮ ਰੱਖ ਮੈਂਦੇ ਦੇ ਦੇਵੋਂਗੇ। ^੫ ਅਤੇ ਆਧਣੇ-ਆਧ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਨਾਉਣ

ਲਈ ਇੱਕ ਬੱਰਗਾ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਦੇਵੋਂਗੇ। ^੬ ਇਹ ਭੇਟਾਂ ਨਵੇਂ ਚੰਨ ਦੀ ਬਲੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਯਾਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਯਾਨਾ ਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਖੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਇਲਾਵਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਧੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਹ ਭੇਟਾ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹੇਗੀ।

ਧਰਮਾਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ

^੭ “ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੧੦ਵੇਂ ਦਿਨ, ਇੱਕ ਖਾਮ ਮਭਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਰਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਈ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ^੮ ਤੁਸੀਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇਵੋਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹੇਗੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਬਲਦ, ਇੱਕ ਭੇਡੂ ਅਤੇ ਸੱਤ ਲੇਲੇ ਭੇਟ ਰਹਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਹੋਣ। ਉਹ ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ^੯ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰੇਰ ਬਲਦ ਨਾਲ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਗੁੰਨਿਹੁਆ ੨੪ ਰੱਖ ਮੈਂਦਾ ਭੇਡੂ ਨਾਲ ੧੬ ਰੱਖ ਮੈਂਦਾ, ^{੧੦} ਅਤੇ ਹਰੇਰ ਲੇਲੇ ਨਾਲ ਯੱਠ ਰੱਖ ਮੈਂਦਾ ਭੇਟ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੧੧} ਤੁਸੀਂ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਰਗਾ ਵੀ ਭੇਟ ਰਹੋਂਗੇ। ਇਹ ਧਰਮਾਚਿਤ ਦੇ ਦਿਨ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਬਲੀ, ਯਾਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਖੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਤੋਂ ਵੀ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯਾਮਰਿਯਾ ਦਾ ਧਰਬ

^{੧੨} “ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੧੫ਵੇਂ ਦਿਨ, ਇੱਕ ਖਾਮ ਮਭਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਯਾਮਰਿਯਾ ਦਾ ਧਰਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦਿਨ ਵੇਈ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਖਾਮ ਛੁੱਟੀ ਮਨਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ^{੧੩} ਤੁਸੀਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਭੇਟ ਰਹੋਂਗੇ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ੧੩ ਬਲਦ, ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ੧੪ ਲੇਲੇ ਅਤੇ ਦੋ ਭੇਡੂ ਭੇਟ ਰਹੋਂਗੇ ਜੋ ਕਿ ਬੇਨੁਰਮ ਹੋਣਗੇ। ^{੧੪} ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰੇਰ ੧੩ ਬਲਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੇਲ ਮਿਲੇ ਮੈਂਦੇ ਦੇ ੨੪ ਰੱਖ, ਅਤੇ ਹਰੇਰ ਭੇਡੂ ਨਾਲ ਤੇਲ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਮੈਂਦੇ ਦੇ ੧੬ ਰੱਖ, ^{੧੫} ਹਰ ਲੇਲੇ ਨਾਲ, ਤੇਲ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਮੈਂਦੇ ਦੇ ੮ ਰੱਖ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ^{੧੬} ਤੁਸੀਂ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਰਗਾ ਵੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਵੋਂਗੇ। ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਬਲੀ ਯਾਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਖੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ। ^{੧੭} “ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਬਲਦ, ਦੋ ਭੇਡੂ ਅਤੇ ੧੪ ਲੇਲੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਭੇਟ ਰਹਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ^{੧੮} ਤੁਸੀਂ ਬਲਦਾਂ, ਭੇਡੂਆਂ ਅਤੇ ਲੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਚੁਰਵਾਂ ਯਾਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਖੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਵੀ ਦਿਉਂਗੇ। ^{੧੯} ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਰਗਾ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਬਲੀ, ਯਾਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਖੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੨੦ “ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ 11 ਘਲਦ ੨ ਭੇਡੂ ਆਤੇ 1੪ ਲੋਲੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਹੋਣ। ਉਹ ਦੋਸ਼ ਸਹਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੨1 ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਲਦਾਂ, ਭੇਡੂਆਂ ਆਤੇ ਲੋਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਮਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ ਆਨਾਜ ਆਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ੨੨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਬੱਕਰਾ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਵੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖਲੀ ਆਤੇ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੨੩ “ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਚੌਥੇ ਦਿਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ 1੦ ਘਲਦ, ੨ ਭੇਡੂ ਆਤੇ 1੪ ਲੋਲੇ ਭੇਟ ਰਹਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਹੋਣ। ਉਹ ਦੋਸ਼ ਸਹਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੨੪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਲਦਾਂ, ਭੇਡੂਆਂ ਆਤੇ ਲੋਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਮਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ ਆਨਾਜ ਆਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ੨੫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਬੱਕਰਾ ਭੇਟ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖਲੀ, ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੨੬ “ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ੯ ਘਲਦ, ੨ ਭੇਡੂ ਆਤੇ 1੪ ਲੋਲੇ ਭੇਟ ਰਹਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਹੋਣ। ਉਹ ਦੋਸ਼ ਸਹਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੨੭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਲਦਾਂ, ਭੇਡੂਆਂ ਆਤੇ ਲੋਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਮਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ ਆਨਾਜ ਆਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ੨੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਕਰਾ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖਲੀ, ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੨੯ “ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਦਿਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ੮ ਘਲਦ, ੨ ਭੇਡੂ ਆਤੇ 1੪ ਲੋਲੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਹੋਣ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸਹਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੩੦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਲਦਾਂ, ਭੇਡੂਆਂ ਆਤੇ ਲੋਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਮਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ ਆਨਾਜ ਆਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ੩1 ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਕਰਾ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖਲੀ, ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੩੨ “ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ੭ ਘਲਦ, ੨ ਭੇਡੂ ਆਤੇ 1੪ ਲੋਲੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਹੋਣ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸਹਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੩੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਲਦਾਂ, ਭੇਡੂਆਂ ਆਤੇ ਲੋਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਮਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ ਆਨਾਜ ਆਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ੩੪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਕਰਾ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖਲੀ, ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੩੫ “ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਦਵਾਂ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਖਾਮ ਮਭਾ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦਿਨ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੩੬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਗਾਤਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਆਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹੇਗੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਘਲਦ, ਭੇਡੂ ਆਤੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ੭ ਲੋਲੇ ਭੇਟ ਰਹਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਖੇਨੁਰਮ ਹੋਣ। ੩੭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਲਦਾਂ, ਭੇਡੂਆਂ ਆਤੇ ਲੋਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਮਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ ਆਨਾਜ ਆਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ੩੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਬੱਕਰਾ ਵੀ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖਲੀ, ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੩੯ “ਆਮ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਭੇਟਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਭੇਟਾਂ ਉਸ ਖਾਮ ਸੁਗਾਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰਿਸੇ ਖਾਮ ਇਕਰਾਰ ਖਦਲੇ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਵੋ।”

੪੦ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮਭ ਰੁਝ ਦੱਸਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਖਾਮ ਇਕਰਾਰ

30 ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ:

੨ “ਜੇ ਕੋਈ ਖੰਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਖਾਮ ਇਕਰਾਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਖੰਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਾਮ ਚੀਜ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਜਿਹਾ ਰਹਨਾ ਦਿਉ ਧਰ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਖਿਲਤਲ ਉਥੋਂ ਹੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ!

੩ “ਕੋਈ ਜਵਾਨ ਯੌਰਤ ਸਾਇਦ ਗਲੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਆਤੇ ਉਹ ਜਵਾਨ ਯੌਰਤ ਸਾਇਦ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਾਮ ਚੀਜ਼ ਭੇਟ ਰਹਨਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰੇ। ੪ ਜੇ ਉਸਦਾ ਖਿਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕਰਾਰ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਮੰਨ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਜਵਾਨ ਯੌਰਤ ਨੂੰ ਉਹੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ੫ ਧਰ ਜੇ ਉਸਦਾ ਖਿਤਾ ਇਸ ਇਕਰਾਰ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਰੁਝ ਰਹਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਭ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

੬ “ਕੋਈ ਯੌਰਤ ਸਾਇਦ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਰੁਝ ਖਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰੇ, ਆਤੇ ਸਾਇਦ ਉਸ ਤੋਂ ਖਾਮ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋ ਜਾਵੇ। ੭ ਜੇ ਧਤੀ ਉਸ ਇਕਰਾਰ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਇਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਯੌਰਤ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲ

ਜ਼ਰੂਰ ਰਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।^੮ ਯਰ ਜੇ ਯਤੀ ਉਸ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਕਰਾਰ ਯੁਰਾ ਰਨ ਬਾਰੇ ਇਨਕਾਰ ਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਯਤਨੀ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲ ਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਉਸ ਦੇ ਯਤੀ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ-ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਨ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਰ ਦੇਵੇਗਾ।

੯ “ਰੋਈ ਵਿਯਵਾ ਜਾਂ ਰੋਈ ਤਲਾਰਸੁਦਾ ਐਰਤ ਸਾਇਦ ਰੋਈ ਖਾਸ ਇਕਰਾਰ ਰੇ। ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਰਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਢੋਂ ਹੀ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।^{੧੦} ਰੋਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਐਰਤ ਸਾਇਦ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਰੁੜ ਦੋਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੇ।^{੧੧} ਜੇ ਉਸਦਾ ਯਤੀ ਇਸ ਇਕਰਾਰ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰ ਯੁਰਾ ਰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਢੋਂ ਹੀ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਦੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।^{੧੨} ਯਰ ਜੇ ਉਸਦਾ ਯਤੀ ਇਸ ਇਕਰਾਰ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰ ਯੁਰਾ ਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਘੋਂਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰੀ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ, ਉਸਦਾ ਯਤੀ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਤੋੜ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਸਦਾ ਯਤੀ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਰ ਦੇਵੇਗਾ।^{੧੩} ਰੋਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਐਰਤ ਸਾਇਦ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਰੁੜ ਦੋਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੇ, ਜਾਂ ਉਹ ਰਿਮੇ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੇ ਜਾਂ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਰੋਈ ਹੋਰ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ ਦੋਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੇ। ਯਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੱਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਯਤੀ ਉਸ ਦੇ ਰਿਮੇ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਯੁਰਾ ਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।^{੧੪} ਯਤੀ ਆਪਣੀ ਯਤਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਕਰਾਰ ਯੁਰਾ ਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਰਿਵੇਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਉਹ ਇਕਰਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਦਾ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਐਰਤ ਨੂੰ ਉਢੋਂ ਹੀ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।^{੧੫} ਯਰ ਜੇ ਉਸਦਾ ਯਤੀ ਇਕਰਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹੀ ਉਸ ਦੇ ਇਕਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।”

^{੧੬} ਇਹੀ ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ। ਉਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਹਨ ਯਤੀ ਅਤੇ ਯਤਨੀ ਬਾਰੇ, ਅਤੇ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਘੀ ਬਾਰੇ ਜਿਹੜੀ ਗਲੇ ਜਵਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਧਿਕਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਮਿਦਖਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਬਾਰਾ ਜੰਗ

੩੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਿਦਖਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਆਮੁਹਣੇ-ਮਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਿੱਚ

ਮਹਾਇਤਾ ਰਹਾਂਗਾ। ਉਸਦੇਂ ਮਗਰੋਂ, ਖੁਸ਼ਾ ਤੇਰਾ ਦੋਹਾਂਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

^੩ ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁੜ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਤੋਰ ਤੇ ਚੋਣ ਰੇ। ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਿਦਖਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਆਮੁਹਣੇ-ਮਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਲਈ ਰੇਗਾ।^੪ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਮੁਹ ਵਿੱਚ ੧,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੇ।^੫ ਇੱਥੇ ਕੁੱਲ ੧੨,੦੦੦ ਫੌਜੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਮੁਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਣਗੇ।”

^੬ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ੧੨,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਜਰ ਅਲਯਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਫੀਨਹਾਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ। ਫੀਨਹਾਮ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਵਸਤਾਂ, ਅਤੇ ਤਰਹੀਆਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਈਆਂ।^੭ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮਿਦਖਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਉਸੇ ਤਰਹਾਂ ਲੜੇ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਿਦਖਾਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ।^੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਮੀ, ਅਵਵੀ, ਰਰਮ, ਸੁਰ, ਗੁਰ ਅਤੇ ਰਬਾ ਯੰਜ ਮਿਦਖਾਨੀ ਰਾਜੇ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਠੋਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਿਲਯਾਮ ਨੂੰ ਵੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

^੯ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਿਦਖਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਐਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਮੁਹ ਭੇਡਾਂ, ਗਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਸਾਂਭ ਲਈਆਂ।^{੧੦} ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਸਾੜ ਦਿੱਤੇ।^{੧੧} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਰ ਲਿਆ।^{੧੨} ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਾ, ਜਾਜਰ ਅਲਯਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਲੈ ਆਏ। ਉਹ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਮਿਲ ਰੀਤੀਆਂ ਮਮੁਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਏ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਯਾਬ ਵਿਖੇ ਅਰਦਨ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਇਹ ਬਾਂ ਅਰੀਹੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਬ ਵਾਲੇ ਖਾਸੇ ਮੀ।^{੧੩} ਫੇਰ ਖੁਸ਼ਾ, ਜਾਜਰ ਅਲਯਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ, ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ।

^{੧੪} ਖੁਸ਼ਾ ਫੌਜ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ੧,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਰਮਾਂਡਰਾਂ ਅਤੇ ੧੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਰਮਾਂਡਰਾ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਮੀ ਜਿਹੜੇ ਘੁੱਧ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਧਮ ਆ ਗਏ ਮਨ।^{੧੫} ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀ ਐਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਉਂ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।^{੧੬} ਇਹੀ ਉਹ ਐਰਤਾਂ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖਠੋਰ ਵਿਖੇ ਬਿਲਯਾਮ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਦ ਅਗੇਵਾਹ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜਨ ਲਈ ਯਰੋਰਿਆ ਮੀ। ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਬਿਮਾਰੀ ਫੈਲ ਗਈ ਮੀ।^{੧੭} ਗੁਣ ਸਾਰੇ ਮਿਦਖਾਨੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਉ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਦਖਾਨੀ ਐਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਉ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਿਮੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਵਾਸ ਰ ਰੁੱਚੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਦਖਾਨੀ ਐਰਤਾਂ ਨੂੰ

ਵੀ ਭਾਗ ਦਿਉ ਜਿਨਹਾ ਨੇ ਰਿਮੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਰੱਖੇ ਹਨ।^{੧੮} ਤੁਸੀਂ ਉਨਹਾ ਮਾਠੀਆਂ ਜਵਾਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਦਿਆਂ ਛੱਡ ਮੱਰਦੇ ਜੋ-ਘਰ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇ ਉਨਹਾ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਰਿਮੇ ਭਰਦ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਾ ਰੱਖੇ ਹੋਣ।^{੧੯} ਆਤੇ ਫੇਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨਹਾ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨਹਾ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ, ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰਿਮੇ ਭਰਦਾ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛੁਹਿਆ ਵੀ ਹੋ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਥਾਹਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖੰਦੀਵਾਲ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਨਾਉਣ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹੀ ਗੱਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਵਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੨੦} ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਵਸਤਰ ਧੋ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਧੋ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਚਮੜੇ, ਉੱਨ ਜਾਂ ਲੱਕੜੀ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

^{੨੧} ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਆਲਯਾਜ਼ਾਰ ਨੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਉਹ ਬਿਧੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਯੱਧ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਧਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਥਾਰੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ।^{੨੨-੨੩} ਘਰ ਉਨਹਾ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਬਿਧੀਆਂ ਵਖਰੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨਹਾ ਨੂੰ ਆੱਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸੱਰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੇਨੇ, ਚਾਂਦੀ, ਰਾਂਮੀ, ਲੋਹੇ, ਟੀਨ ਜਾਂ ਸਿੱਕੇ ਨੂੰ ਆੱਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਨਹਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਘਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜੇ ਉਨਹਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆੱਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸੱਰਦਾ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨਹਾ ਨੂੰ ਘਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੨੪} ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਰੱਖਣੇ ਧੋ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ। ਇਸਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਤੁਸੀਂ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਸੱਰਦੇ ਹੋ।”

^{੨੫} ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^{੨੬} “ਜਾਜਰ ਆਲਯਾਜ਼ਾਰ ਤੈਨੂੰ ਆਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਆਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਮਾਠੀ ਲੁੱਟ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇ ਸਿਧਾਗੀ ਯੱਧ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਧਮ ਲਿਆਏ ਸਨ।^{੨੭} ਫੇਰ ਉਨਹਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਵੰਡ ਦਿਉ।^{੨੮} ਜੰਗ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਵੇਲੋਂ ਉਨਹਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਲਵੇ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਰ ੫੦੦ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਿੱਛੇ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੋਰ, ਗਾਵਾਂ, ਖੇਤੇ ਆਤੇ ਭੇਡਾਂ ਸਾਮਲ ਹਨ।^{੨੯} ਉਨਹਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦੇ ਆੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੈ ਲਵੇ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਨੂੰ ਗਏ ਸਨ। ਫੇਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਜਰ ਆਲਯਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਉ। ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਹੈ।^{੩੦} ਆਤੇ ਫੇਰ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਆੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ੫੦ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਿੱਛੇ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਰੱਖ ਲਵੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੋਰ, ਗਾਵਾਂ, ਖੇਤੇ, ਭੇਡਾਂ ਜਾਂ ਵੇਈ ਹੋਰ ਧਮੂ ਸਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਵੇਵੇ। ਰਿਉਰਿ

ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰੀਤੀ ਸੀ।”

^{੩੧} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੂਮਾ ਆਤੇ ਆਲਯਾਜ਼ਾਰ ਨੇ ਉਹੋ ਕੁਝ ਰੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
^{੩੨} ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ੬,੭੫,੦੦੦ ਭੇਡਾਂ, ^{੩੩} ੭੨,੦੦੦ ਗਾਵਾਂ, ^{੩੪} ੬੧,੦੦੦ ਖੇਤੇ, ^{੩੫} ਆਤੇ ੩੨,੦੦੦ ਔਰਤਾਂ ਲਿਯਾਦੀਆਂ ਸਨ। (ਇਨਹਾ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਔਰਤਾਂ ਸਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨਹਾ ਨੇ ਰਿਮੇ ਭਰਦ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਸਨ।)
^{੩੬} ਜਿਹੜੇ ਸਿਧਾਗੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਗਏ ਸਨ ਉਨਹਾ ਨੂੰ ੩,੩੭,੫੦੦ ਭੇਡਾਂ ਮਿਲੀਆਂ।
^{੩੭} ਉਨਹਾ ਨੇ ੬੭੫ ਭੇਡਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਰਥਨ ਵਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।
^{੩੮} ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ੩੬,੦੦੦ ਗਾਵਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਉਨਹਾ ਨੇ ੭੨ ਗਾਵਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ।
^{੩੯} ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ੩੦,੫੦੦ ਖੇਤੇ ਮਿਲੇ। ਉਨਹਾ ਨੇ ੬੧ ਖੇਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ।
^{੪੦} ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ੧੬,੦੦੦ ਔਰਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਉਨਹਾ ਨੇ ੩੨ ਔਰਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ।
^{੪੧} ਭੂਮਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਹ ਮਾਠੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਜਾਜਰ ਆਲਯਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਹਾ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

^{੪੨} ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਆੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਇਹ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਭੂਮਾ ਨੇ ਉਨਹਾ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਵੇਲੋਂ ਗਾਮਿਲ ਰੀਤੀ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਵਰਨ ਗਏ ਸਨ।
^{੪੩} ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ੩,੩੭,੫੦੦ ਭੇਡਾਂ, ^{੪੪} ੩੬,੦੦੦ ਗਾਵਾਂ, ^{੪੫} ੩੦,੫੦੦ ਖੇਤੇ, ^{੪੬} ਆਤੇ ੧੬,੦੦੦ ਔਰਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ।
^{੪੭} ਹਰ ੫੦ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਆੱਧੀ ਲੁੱਟ ਵਿੱਚੋਂ ਭੂਮਾ ਨੇ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਲੈ ਲਈ। ਇਨਹਾ ਵਿੱਚ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਤੇ ਜਾਨਵਰ ਸਾਮਿਲ ਸਨ। ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੀ ਮੰਭਾਲ ਵਰਦੇ ਸਨ। ਭੂਮਾ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾ ਸੀ।

^{੪੮} ਫੇਰ ਸੈਨਾ ਦੇ ਆਗੂ (੧,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਆਤੇ ੧੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ) ਭੂਮਾ ਵੇਲ ਆਏ।
^{੪੯} ਉਨਹਾ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਾਮੀ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਨੇ, ਮਾਡੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਰ ਲਈ ਹੈ ਉਨਹਾ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖਟ ਰਿਹਾ।
^{੫੦} ਇਸ ਲਈ ਯਾਮੀ ਹਰ ਸਿਧਾਗੀ ਵੇਲੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸੁਗਾਤ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਯਾਮੀ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਲਿਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੇਨੇ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹਨ-ਬਾਜੂ ਬੰਦ, ਗਾਰ, ਖੁੰਦਰੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਆਤੇ ਗਲੇ ਦੇ ਗਾਰ। ਇਹ ਸੁਗਾਤ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਯਾਮੀ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋ ਸੱਰੀਏ।”

^{੫੧} ਇਸ ਲਈ ਭੂਮਾ ਆਤੇ ਜਾਜਰ ਆਲਯਾਜ਼ਾਰ ਨੇ ਸੇਨੇ ਦੀਆਂ ਇਹ ਮਾਠੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ।
^{੫੨} ਜਿਹੜਾ ਸੇਨੇ ੧,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਵਰਮਾਂਡਰਾਂ ਆਤੇ ੧੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਵਰਮਾਂਡਰਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ੪੨੦ ਖੰਡ ਵਜਨ ਦਾ ਸੀ।
^{੫੩} ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਗਾਮਿਲ ਰੀਤੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ

ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਬਾਰੀ ਹਿੱਸਾ ਰੱਖ ਲਿਆ।^{੧੪} ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਜ਼ਰ ਆਲਿਆਜ਼ਾਰ ੧,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ੧੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਧਾਮੋਂ ਮੈਨਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਮੈਨਾ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਤੋਹਫਾ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਲਈ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਆਦਗਾਰ ਮੀ।

ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਬ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ

੩੨ ਰੁਊਬੇਨ ਅਤੇ ਗਾਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹਾਂ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਜ਼ੇਰ ਅਤੇ ਗਿਲਆਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਲਈ ਚੰਗੀ ਮੀ।^੨ ਇਸ ਲਈ ਰੁਊਬੇਨ ਅਤੇ ਗਾਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਦੇ ਲੋਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਜਾਜ਼ਰ ਆਲਿਆਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ,^{੩-੪} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਡੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਵਕਾਂ ਰੋਲ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਊਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ ਉਹ ਮਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਟਾਬੋਝ, ਦੀਬੇਨ, ਆਜ਼ੇਰ, ਨਿਮਰਾਹ, ਹਮਬੇਨ, ਆਲਾਲੇਹ, ਮਥਾਮ, ਨਥੇ ਅਤੇ ਬਉਨ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।^੫ ਜੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਰਲੇ ਧਾਮੇ ਨਾ ਲਿਜਾਉ।”

^੬ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਰੁਊਬੇਨ ਅਤੇ ਗਾਦ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹਾਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਲੜਨ ਦੇਵੋਗੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਟਿਰੇ ਰਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਹੱਸਲਾ ਢਾਗੁਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਿਉਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਦੀ ਘਰ ਰਹਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਿੱਚ ਰੋਰ ਧਾ ਦਿਉਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਹਾਮਿਲ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਰੁਰਾਵਟ ਬਣੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।^੭ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਬਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਮੀ। ਰਾਦੇਸ਼ ਬਰਨੇਆ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਦੇਖਣ ਲਈ ਜਾਮੁਸ ਭੇਜੇ।^੮ ਉਹ ਲੋਰ ਅਸਰੇਲ ਵਾਦੀ ਤੀਰ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਖੀ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਹੱਸਲਾ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਿੱਚ ਰੁਰਾਵਟ ਧਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮੀ।^੯ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਇਰਾਰਤ ਕੀਤੀ:^{੧੦} ਲੋਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਜੇ ੨੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੇ ਹਨ ਇਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਮੈਂ ਅਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਹਾਰ ਅਤੇ ਆਬੁਬ ਨਾਲ ਇਰਾਰਤ ਕੀਤੀ ਮੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਧਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਮੱਚੇ ਅਨੁਯਾਈ ਨਹੀਂ ਬਣੇ।^{੧੧} ਸਿਰਫ਼ ਰਨਿਜੀਆ ਦੇ ਅਫੁਨਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਾਲੇਬ, ਅਤੇ ਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਮੁਆ ਹੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੱਚੇ ਅਨੁਯਾਈ ਬਣੇ।”

^{੧੨} “ਅਗੇਵਾਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ੪੦ ਵਰ੍ਹੇ ਤੀਰ ਆਬੁਬਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਮਰ ਨਹੀਂ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਧਾਧ ਕੀਤਾ ਮੀ।^{੧੩} ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਬਿਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਮੀ। ਤੁਸੀਂ ਧਾਧੀ ਲੋਰ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਭੜਕਾ ਰਹੇ ਹੋ।^{੧੪} ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਅਨੁਯਾਈ ਬਨਣਾ ਫੰਡ ਦਿਉਗੇ, ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਮਸਾਂ ਆਬੁਬਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਉਗੇ।”

^{੧੫} ਧਰ ਰੁਊਬੇਨ ਅਤੇ ਗਾਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹਾਂ ਦੇ ਲੋਰ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਰੋਲ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਇੱਥੇ ਸਹਿਰ ਉਸਾਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਮੁਆਂ ਲਈ ਵਾੜੇ।^{੧੬} ਤਾਂ ਮਾਡੇ ਬੱਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਆਰੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗੇ।^{੧੭} ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਅਰ ਫਾਧਮ ਨਹੀਂ ਆਵਾਂਗੇ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ।^{੧੮} ਅਸੀਂ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਖੱਡਮ ਵੱਲ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗੇ। ਨਹੀਂ! ਮਾਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਬ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਹੀ ਹੈ।”

^{੧੯} ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਤੁਹਾਡੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਧਾਗਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੨੦} ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਧਾਗਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਘਰ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੨੧} ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਸਾਡੀ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਜ਼ਮੀਨ ਹਾਮਿਲ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਰ ਫਾਧਮ ਜਾ ਸੱਕੋਗੇ। ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੋਸੀ ਹੋ। ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈਣ ਦੇਵੇਗਾ।^{੨੨} ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਧਾਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ। ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਖੱਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣ ਲਵੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ।^{੨੩} ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਹਿਰ ਅਤੇ ਧਮੁਆਂ ਲਈ ਵਾੜੇ ਉਸਾਰ ਲਵੋ। ਧਰ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਤੁਸੀਂ ਇਰਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

^{੨੪} ਫੇਰ ਗਾਦ ਅਤੇ ਰੁਊਬੇਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹਾਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਵਕਾਂ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਮਾਲਕ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਹੀ ਕਰਾਂਗੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ।^{੨੫} ਸਾਡੀਆਂ ਧਤਨੀਆਂ, ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਧਮੁ ਗਿਲਆਦ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ।^{੨੬} ਧਰ ਅਸੀਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਵਕ, ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਨੂੰ ਧਾਰ ਕਰਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ

ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਹੁਮਣੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਵਾਂਗੇ ਜਿਵੇਂ ਮਾਡਾ ਮੁਕਾਮੀ ਮਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ।”

^{੨੮} ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਜਾਜ਼ਰ ਯਾਲਯਾਲਜ਼ਰ, ਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਮੁਕਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਮੁਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਰੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤੇ।

^{੨੯} ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗਾਦ ਅਤੇ ਰਉਬੇਨ ਦੇ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਖਾਰ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਹੁਮਣੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਜਮੀਨ ਗਮਿਲ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹਨਗੇ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਲਯਾਦ ਦੀ ਜਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਦੇ ਦਿਉ। ^{੩੦} ਉਹ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਗਮਿਲ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹਨ ਲਈ ਇਰਰਾਰ ਰਦੇ ਹਨ।”

^{੩੧} ਗਾਦ ਅਤੇ ਰਉਬੇਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਅਸੀਂ ਉਹੀ ਰੁਝ ਰਹਨ ਦਾ ਇਰਰਾਰ ਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ^{੩੨} ਅਸੀਂ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਖਾਰ ਰਹਾਂਗੇ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਰਹਾਂਗੇ। ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਯਰਤੀ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਦੀ ਹੈ।”

^{੩੩} ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਹ ਯਰਤੀ ਗਾਦ ਦੇ ਲੋਰਾਂ, ਰਉਬੇਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮਨੱਸਹ ਯਰਿਵਾਹ ਦੇ ਅੱਧੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। (ਮਨੱਸਹ ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।) ਇਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਮੋਰੀ, ਮੀਹੇਨ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਬਾਮਾਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਉਗ ਦੇ ਰਾਜ ਮਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਨਗਰ ਵੀ ਮਾਮਿਲ ਹਨ।

^{੩੪} ਗਾਦ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦੀਬੇਨ, ਅਟਾਰੇਬ ਅਤੇ ਅਰੇਏਰ, ^{੩੫} ਅਟਾਰੇਬ ਮੇਫਾਨ, ਆਜ਼ੇਰ, ਆਗਬਾਹ, ^{੩੬} ਬੈਤ ਨਿਮਰਾਹ ਅਤੇ ਬੈਤ ਗਾਰਾਨ ਦੇ ਸਹਿਰ ਉਮਾਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੰਧਾਂ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰ ਉਮਾਰੇ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਧਮੁਕਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾੜੇ ਉਮਾਰੇ।

^{੩੭} ਰਉਬੇਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਹਸਬੇਨ, ਯਾਲਯਾਲੇ, ਰਿਰਯਾਬੈਮ, ^{੩੮} ਨਬੇ, ਬਾਲਾਨ ਮਓਨ ਅਤੇ ਸਿਬਮਾਹ ਉਮਾਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਰੱਖੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜਦੇ ਉਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਬੇ ਅਤੇ ਬਾਲਾਨ ਮਓਨ ਦੇ ਨਾਮ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ।

^{੩੯} ਮਾਰੀਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਮੁਹ ਦੇ ਲੋਰ ਗਿਲਯਾਦ ਚੱਲੇ ਗਏ। (ਮਾਰੀਰ ਮਨੱਸਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਮੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ^{੪੦} ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਮੁਹ ਦੇ ਮਾਰੀਰ ਨੂੰ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਯਰਿਵਾਹ ਉੱਥੇ ਵਸ ਗਿਆ। ^{੪੧} ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦੇ ਆਈਰ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਰਮਥਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਰਮਥਿਆਂ ਨੂੰ ਆਈਰ ਦੇ ਰਮਥੇ ਆਖਿਆ। ^{੪੨} ਨੇਬਹ ਨੇ ਰਨਾਥ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਛੋਟੇ ਰਮਥਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਮਫਰ

੩੩ ^੧ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਟੋਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਫਰ ਰੀਤਾ। ^੨ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਥਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਲੰਘੇ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਲੰਘੇ:

^੩ ਯਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 14ਵੀਂ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਮਸੇਮ ਛੱਡਿਆ। ਯਮਾਹ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮਵਰ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਆਖਣੇ ਗੁਥਿਆਰ ਚੁੱਰੇ (ਜਿੱਤ ਵਿੱਚ) ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ। ਮਿਸਰ ਦੇ ਮਮੁਹ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ^੪ ਮਿਸਰੀ ਆਖਣੇ ਮਾਰੇ ਯਹਿਲੇਠੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਰਹੇ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਿਸਰੀ ਵਫਤਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਖਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

^੫ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਾਮਸੇਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁੱਰੇਬ ਚੱਲੇ ਗਏ। ^੬ ਮੁੱਰੇਬ ਤੋਂ ਉਹ ਏਬਾਮ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਮਾਰੂਥਲ ਦੇ ਰੰਢੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ। ^੭ ਉਹ ਏਬਾਮ ਛੱਡਦੇ ਹੋਏ ਥੀ ਹੀਰੇਬ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਇਹ ਥਾਂ ਬਾਲਾਨਮਫੇਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਿਗਦੇਲ ਨੇੜੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।

^੮ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਥੀ-ਹੀਰੇਬ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਮੁੱਚਰ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚਰਾਰੋਂ ਲੰਘੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿਨ ਰਿਨ ਏਬਾਮ ਦੇ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਮਫਰ ਰੀਤਾ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਾਰਾਹ ਵਿਖੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।

^੯ ਲੋਰ ਮਾਰਾਹ ਛੱਡ ਕੇ ਏਲੀਮ ਚੱਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਉੱਥੇ ਧਾਣੀ ਦੇ ਬਾਰਾਹਾਂ ਚਮਥੇ ਮਨ ਅਤੇ ੭੦ ਖਜੂਰ ਦੇ ਰੁੱਖ।

^{੧੦} ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਏਲੀਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।

^{੧੧} ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੀਨਟੀ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ।

^{੧੨} ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੀਨਟੀ ਮਾਰੂਥਲ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਦਾਫਰਾਹ ਵਿਖੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।

^{੧੩} ਲੋਰਾਂ ਦਾਫਰਾਹ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਲੂਸ ਵਿਖੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।

^{੧੪} ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਲੂਸ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਫੀਦਿਮ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ, ਖੀਣ ਵਾਮਤੇ ਧਾਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

^{੧੫} ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਫੀਦਿਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੀਨਟੀ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।

^{੧੬} ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੀਨਟੀ ਮਾਰੂਥਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿਬਰੇਬ ਗੁੱਠਾਵਾਹ ਵਿਖੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।

^{੧੭} ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਿਬਰੇਬ ਗੁੱਠਾਵਾਹ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਮੇਰੇਬ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।

੧੮ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਹਮੇਰੇਥ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿਬਭਾਗ
 ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੧੯ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਿਬਭਾਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿਭੇਨ
 ਧਾਰਮ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੨੦ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਿਭੇਨ ਧਾਰਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ
 ਲਿਬਨਾਗ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੨੧ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਲਿਬਨਾਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਿੰਮਾਗ
 ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੨੨ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਹਿੰਮਾਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਹੋਲਾਥਾਗ
 ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੨੩ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਹੋਲਾਥਾਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਾਫਰ
 ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੨੪ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸਾਫਰ ਧਰਬਤ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ
 ਹਰਾਦਾਗ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੨੫ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਹਰਾਦਾਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਰਹੋਲੇਥ
 ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੨੬ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਰਹੋਲੇਥ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤਾਹਥ
 ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੨੭ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਤਾਹਥ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਥਾਰਗ ਡੇਰਾ
 ਲਾਇਆ।
 ੨੮ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਥਾਰਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਿਥਰਾਗ
 ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੨੯ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਿਥਰਾਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਸਮੇਨਾਗ
 ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੩੦ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਹਸਮੇਨਾਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੇਮੇਰੇਥ
 ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੩੧ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਮੇਰੇਥ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਨੇ
 ਯਯਾਰਾਨ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੩੨ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਬਨੇ ਯਯਾਰਾਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ
 ਹਗਿਦਾਗ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੩੩ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਹਗਿਦਾਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ
 ਯਾਟਥਾਥਾਗ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੩੪ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਾਟਥਾਥਾਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ
 ਆਬਰੇਨਾਗ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੩੫ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਬਰੇਨਾਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ
 ਅਮਯੋਨ-ਗਥਰ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੩੬ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਅਮਯੋਨ-ਗਥਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ
 ਮੀਨਟੀ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਰਾਦੇਮ ਵਿਖੇ ਡੇਰਾ
 ਲਾਇਆ।
 ੩੭ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਾਦੇਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਖੇ
 ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਇਹ ਯਾਦੋਮ ਦੇਮ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ
 ਧਰਬਤ ਮੀ। ੩੮ ਜਾਜਰ ਹਾਰੂਨ ਨੇ ਅਹੋਵਾਗ ਦੀ
 ਆਗਿਆ ਮੰਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਰਬਤ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਾ
 ਗਿਆ। ਹਾਰੂਨ ਉਸ ਥਾਂ ਰਾਲਵੱਸ ਹੋਇਆ। ਹਾਰੂਨ
 ਧੰਜਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਧਗਿਲੀ ਤਹੀਰ ਨੂੰ ਰਾਲਵੱਸ
 ਹੋਇਆ। ਇਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਿਸਰ ਛੱਡਣ

ਦਾ ੪੦ਵਾਂ ਵਰਗਾਂ ਮੀ। ੩੯ ਹਾਰੂਨ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਧਰਬਤ
 ਉੱਤੇ ਰਾਲਵੱਸ ਹੋਇਆ ਉਹ ੧੨੩ ਵਰਿਗਿਆ ਦਾ ਮੀ।
 ੪੦ ਆਗਾਦ ਦੇ ਰਨਾਨੀ ਸਾਜੇ ਨੇ, ਜੇ ਰਨਾਨ ਵਿੱਚ
 ਨੇਗੇਵ ਵਿੱਚ ਹਗਿਦਾ ਮੀ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਦੇ ਆਉਣ
 ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ। ੪੧ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਧਰਬਤ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ
 ਅਤੇ ਮਲਮੇਨਾਗ ਵਿਖੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੪੨ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਲਮੇਨਾਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਫੂਨੇਨ ਵਿਖੇ
 ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੪੩ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਫੂਨੇਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਬੇਥ ਡੇਰਾ
 ਲਾਇਆ।
 ੪੪ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਬੇਥ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ
 ਇਯੇਯਾਥਾਰੀਮ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਇਹ ਮੇਯਾਥ ਦੇਮ
 ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਮੀ।
 ੪੫ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਈਯੇ (ਇਯੇ ਯਾਥਾਰੀਮ) ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ
 ਅਤੇ ਦੀਬੇਨ ਗਾਦ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੪੬ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦੀਬੇਨ ਗਾਦ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ
 ਯਲਮੇਨ ਦਿਬਲਾਤੈਮਾਗ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੪੭ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦਿਬਲਾਤੈਮਾਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਬੇ
 ਦੇ ਨੇੜੇ ਯਾਥਾਰੀਮ ਦੇ ਧਰਬਤਾਂ ਉੱਤੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ੪੮ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਾਥਾਰੀਮ ਦੇ ਧਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ
 ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਵਿਖੇ ਮੇਯਾਥ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ।
 ਇਹ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਰਬਤ ਅਹੀਗੇ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ
 ਮੀ। ੪੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਯਾਥ ਵਿਖੇ ਅਰਦਨ ਵਾਦੀ
 ਵਿੱਚ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਵੱਡੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
 ਡੇਰਾ ਬੈਤ ਅਮਿਥੇਥ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਯਾਰਾਮੀਆ ਬੈਰ ਤੱਕ
 ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ।
 ੫੦ ਉਸ ਥਾਂ ਅਹੋਵਾਗ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ
 ਆਖਿਆ, ੫੧ “ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ: ਤੁਸੀਂ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਧਾਰ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ
 ਰਨਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾਵੋਗੇ। ੫੨ ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਉੱਥੇ ਮਿਲਣ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖੋਹ ਲਵੋਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਥੱਤ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣੀਆਂ
 ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨ
 ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੫੩ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖੋਹ
 ਲਵੋਗੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਵਸ ਜਾਵੋਗੇ। ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।
 ੫੪ ਤੁਹਾਡੇ ਹਰ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਹਿੰਮਾ ਮਿਲੇਗਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਧਰਥੀਆਂ ਧਾਰੇ ਨਿਕਾਲੇ ਰਹੋਗੇ ਕਿ ਰਿਹੜੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ
 ਰਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲੇ। ਵੱਡੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵੱਡਾ
 ਹਿੰਮਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਛੋਟੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਹਿੰਮਾ। ਗੁਣੇ ਧਾਰੇ
 ਨਿਕਾਲੇ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਰਿਹੜੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲੇਗਾ।
 ਹਰ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਆਥਣਾ ਹਿੰਮਾ ਮਿਲੇਗਾ।
 ੫੫ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ
 ਕੱਢ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਥਣੇ ਦੇਮ
 ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਿਉਗੇ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬੜੀਆਂ ਮੁਸਰਿਲਾਂ
 ਖੜੀਆਂ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਆੱਥ ਉਤਲੇ ਫੋੜੇ ਵਰਗੇ

ਯਾਦੇ ਵਧੀ ਵਿੱਚ ਚੁਭੇ ਹੋਏ ਵੱਡੇ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਉਮ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਰਹੋਗੇ ਥੀਆਂ ਮੁਸਰਿਲਾ ਯੈਦਾ ਰਨਗੇ।^{੧੬} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਮਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਰਿ ਮੈਂ ਸੀ ਰਗਾਂਗਾ-ਯਾਦੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਉਹੇ ਜਿਗਾ ਹੀ ਰਗਾਂਗਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਟਿਰਣ ਦਿਉਗੇ।”

ਰਨਾਨ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ

੩੪ ^੧ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ^੨“ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਦੇਸ ਦੇ: ਤੁਸੀਂ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੇਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਰਨਾਨ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਰਥਚਾ ਰ ਨਵੋਗੇ। ^੩ਦੱਖਣ ਵੱਲ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦੇਸ ਨੇੜੇ ਮੀਨਈ ਮਾਯੂਬਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੀ ਦੱਖਣੀ ਸਰਹੱਦ ਮਲੂਣੇ ਮਰੁੱਦਰ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। ^੪ਇਹ ਬਿੱਛੂ ਦਰੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਧਾਰ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਮੀਨਈ ਮਾਯੂਬਲ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਰਾਦੇਸ ਥਰਨੇਆ ਜਾਵੇਗੀ ਯਾਦੇ ਫੇਰ ਹਮਰ-ਯਦਾਰ ਨੂੰ ਯਾਦੇ ਫੇਰ ਯਮਥੇਨ ਨੂੰ ਧਾਰ ਰੇਗੇਗੀ। ^੫ਯਮਥੇਨ ਤੋਂ, ਸਰਹੱਦ ਮਿਸਰ ਦੀ ਨਦੀ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗੀ ਯਾਦੇ ਇਹ ਮਗਾ ਮਰੁੱਦਰ ਉੱਤੇ ਜਾਰੇ ਮੁੱਰੇਗੀ। ^੬ਤੁਹਾਡੀ ਪੱਛਮੀ ਸਰਹੱਦ ਮਗਾ ਮਰੁੱਦਰ ਹੋਵੇਗੀ। ^੭ਤੁਹਾਡੀ ਯੁਰ ਉੱਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਮਗਾ ਮਰੁੱਦਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਯਾਦੇ ਲਿਬਨਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਧਰਥ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗੀ। ^੮ਹੋਰ ਧਰਥ ਤੋਂ ਇਹ ਹਮਾਥ ਨੂੰ ਜਾਵੇਗੀ ਯਾਦੇ ਫੇਰ ਜੇਦਾਦ ਨੂੰ। ^੯ਫੇਰ ਸਰਹੱਦ ਜਿਫਰੋਨ ਨੂੰ ਜਾਵੇਗੀ ਯਾਦੇ ਇਹ ਹਮਰ ਏਨਾਨ ਉੱਤੇ ਜਾ ਮੁੱਰੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਉੱਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਹੋਵੇਗੀ। ^{੧੦}ਤੁਹਾਡੀ ਯੁਰਥੀ ਸਰਹੱਦ ਏਨਾਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਯਾਦੇ ਇਹ ਸਫਾਮ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗੀ। ^{੧੧}ਸਫਾਮ ਤੋਂ, ਸਰਹੱਦ ਆਯਿਨ ਰਿਬਲਾਹ ਦੇ ਯੁਰਥ ਵੱਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਰਹੱਦ ਰਿਨਰਥ ਝੀਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਧਗਾਡੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾਵੇਗੀ। ^{੧੨}ਫੇਰ ਸਰਹੱਦ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲੇਗੀ ਯਾਦੇ ਇਸਦਾ ਯਾਦੇ ਮਲੂਣੇ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਹਨ।”

^{੧੩}ਇਸ ਲਈ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਹ ਗੁਰਮ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ, “ਇਹੀ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ੬ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਯਾਦੇ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਯੱਥੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚਰਾਰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਧਰਚੀਆਂ ਧਾਵੋਗੇ। ^{੧੪}ਰਊਥੇਨ ਯਾਦੇ ਗਾਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਯਾਦੇ ਮਨੱਸਰ ਦਾ ਯਾਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ^{੧੫}ਇਨ੍ਹਾਂ ਛਾਈ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਨੇ, ਯਰੀਹੇ ਤੋਂ ਧਾਰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਥ ਤੀਰ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈ ਲਈ।”

^{੧੬}ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ^{੧੭}“ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵੰਡਣ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਨਗੇ: ਜਾਜਰ ਯਲਯਾਜਾਜਰ, ਨੂਨ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਹੋਸੁਯਾ, ^{੧੮}ਯਾਦੇ ਸਮੂਹ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਯਾਦੇ ਗਾਯੂ। ਹੋਰ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ

ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਯਾਦੇ ਗਾਯੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਦੇਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਰਨਗੇ।”^{੧੯} ਯਾਦੇ ਗਾਯੂਆਂ ਨੇ ਨਾਮ ਇਹ ਹਨ:

- ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ-ਯਫੁਨਹ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਰਾਲੇਥ;
- ^{੨੦} ਸਿਮਓਨੀਆਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ-ਯਮੀਹੂਦ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਸਮੁਏਲ;
- ^{੨੧} ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ-ਰਿਸਲੇਨ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਾਲੀਦਾਦ;
- ^{੨੨} ਦਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ-ਯਾਗਲੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਬੁੱਰੀ;
- ^{੨੩} ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ: ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ-ਯੀਏਲ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਏਏਦ;
- ^{੨੪} ਯਾਦੇ ਯਫਰਥੀਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ-ਸਿਫਟਾਨ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਰਮੁਏਲ;
- ^{੨੫} ਜਬੂਲਨੀਆਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ-ਧਰਨਾਰ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਾਲੀਸਾਫਾਨ;
- ^{੨੬} ਯਿੱਸਾਸਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ-ਯੱਜਾਨ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਧਲਦੀਏਲ;
- ^{੨੭} ਯਾਮੋਰੀਆਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ-ਸਲੇਮੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਹੀਗੁਦ;
- ^{੨੮} ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ-ਯਮੀਹੂਦ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਧਦੇਲ।”

^{੨੯}ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਦਰਮਿਯਾਨ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵੰਡਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ।

ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਰ

੩੫ ^੧ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਮੇਲਾਥ ਵਿੱਚ ਯਰਦਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿਖੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਯਰੀਹੇ ਦੇ ਧਾਰ ਮੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, ^੨“ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦੇ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕੁਝ ਸਹਿਰ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਹਿਰ ਯਾਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦੀਆਂ ਚਰਾਂਰਾ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ^੩ਲੇਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਮੱਰਣਗੇ। ਯਾਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਗਾਵਾਂ ਯਾਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਧਮੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦੀਆਂ ਚਰਾਂਰਾ ਤੋਂ ਘਾਗ ਚਰ ਮੱਰਣਗੇ। ^੪ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਿਨਾ ਕੁ ਹਿੱਸਾ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਸਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਤੋਂ ਥਾਗਰ ਵੱਲ ੧,੫੦੦ ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਜਾਵੇ-ਇਹ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ^੫ਯਾਦੇ, ਸਹਿਰ ਦੇ ਧੁਰਥ ਵੱਲ ੩,੦੦੦ ਫੁੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਯਾਦੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ੩,੦੦੦ ਫੁੱਟ ਜ਼ਮੀਨ, ਯਾਦੇ ੩,੦੦੦ ਫੁੱਟ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ੩,੦੦੦ ਫੁੱਟ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਦੀ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। (ਸਹਿਰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।) ^੬ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਸਹਿਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰ

ਹੋਣਗੇ। ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਰਾਹਤ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਭੱਜ ਕੇ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੇ ਮਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੁਸੀਂ ੪੨ ਹੋਰ ਮਹਿਰ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਵੋਗੇ। ੭ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੁੱਲ ੪੮ ਮਹਿਰ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵੀ ਦੇਵੋਗੇ। ੮ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਧਰਿਵਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਟੁਕੜੇ ਲੈਣਗੇ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਛੋਟੇ ਧਰਿਵਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਛੋਟੇ ਟੁਕੜੇ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਵੱਡੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ, ਵੱਧ ਮਹਿਰ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ, ਘੱਟ ਮਹਿਰ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣਗੇ। ੯

੧੦ ਫੇਰ ਅਯੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ੧੦ “ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੋ: ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਖਾਰ ਰਹੋਗੇ ਅਤੇ ਰਣਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਜਾਵੋਗੇ। ੧੧ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਮਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਭੱਜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਇੱਕ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ੧੨ ਉਹ ਬੰਦਾ ਮਿਰਤ ਬੰਦੇ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਬਾਰੇ ਰਚਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ੧੩ ਇੱਥੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਛੇ ਮਹਿਰ ਹੋਣਗੇ। ੧੪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਖੁਰਬ ਵੱਲ ਹੋਣਗੇ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਖੱਬੇ ਵੱਲ ਰਣਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੋਣਗੇ। ੧੫ ਉਹ ਮਹਿਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਹਿਰੀਆਂ, ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਮਹਿਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ, ਜਿਸ ਕੋਲੋਂ ਅਨਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਮਰ ਜਾਵੇ, ਭੱਜ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਇੱਕ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।

੧੬ “ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਲੋਹੇ ਦਾ ਗਥਿਆਰ ਵਰਤਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ੧੭ ਅਤੇ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਖੱਬਰ ਮਾਰਕੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। (ਧਰ ਉਹ ਖੱਬਰ ਉਨੇ ਆਰਾਧ ਦਾ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।) ੧੮ ਅਤੇ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਲੱਕੜ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। (ਲੱਕੜ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਗਥਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।) ੧੯ ਮਰੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਦਾ ਰੋਈ ਜੀਆ ਉਸ ਰਾਤਲ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।

੨੦-੨੧ “ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਮੱਟ ਮਾਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇ। ਜਾਂ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਖੱਬਾ ਮਾਰ ਦੇਵੇ। ਜਾਂ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਉੱਤੇ ਰੋਈ ਚੀਜ਼ ਮੁੱਟ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇ। ਜੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਅਜਿਹਾ, ਨਫਰਤ

ਰਾਹਤ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਾਤਲ ਹੈ। ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਰੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਦਾ ਰੋਈ, ਜੀਆ, ਰਾਤਲ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।

੨੨ “ਧਰ ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਕੋਲੋਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਰਾਹਤ ਰਿਮੇ ਦੀ ਖੇਤ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ-ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੀ ਸੀ। ਜਾਂ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰੋਈ ਚੀਜ਼ ਮੁੱਟ ਅਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਰਾਹਤ ਰੋਈ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ-ਉਸ ਨੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਸੀ। ੨੩ ਜਾਂ ਮਾਇਦ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਖੱਬਰ ਮੁੱਟੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਖੱਬਰ ਰਿਮੇ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਜਿਸੇ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਖੱਬਰ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੋਂ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ-ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੀ ਸੀ। ੨੪ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਮਕਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਖੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਕੀ ਮਰੇ ਹੋਏ ਬੰਦਾ ਦਾ ਰੋਈ ਸੰਬੰਧੀ ਉਸ ਰਾਤਲ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ੨੫ ਜੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਰਾਤਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਕਿ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜ਼ਰ ਮਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

੨੬-੨੭ “ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਮਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਰੋਈ ਮਦੱਮ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਦੱਮ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੮ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਕੋਲੋਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਰਾਹਤ ਰਿਮੇ ਦੀ ਖੇਤ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜ਼ਰ ਦੀ ਖੇਤ ਤੱਕ ਉਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜ਼ਰ ਦੀ ਖੇਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਖਰ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ੨੯ ਇਹ ਬਿਧੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰਸਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਾਨੂੰਨ ਹੋਣਗੀਆਂ।

੩੦ “ਰਿਮੇ ਰਾਤਲ ਨੂੰ ਖੇਤ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਇਸਦੇ ਗਵਾਹ ਹੋਣ। ਜੇ ਇੱਕ ਹੀ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਖੇਤ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸੱਕਦੀ।

੩੧ “ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਾਤਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੇਤ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਮਜ਼ਾ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਨਾ ਲਵੇ। ਉਸ ਰਾਤਲ ਨੂੰ ਅਵੱਸ ਮਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੩੨ “ਜੇ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਰਿਮੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਭੱਜਕੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਐਸੇ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰ ਨਾ ਜਾਣ ਦਿਉ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਉਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੀਕ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਕਿ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਮਰ ਜਾਂਦਾ।

੩੩ “ਯਾਥਈ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਖੁਨ ਨਾਲ ਨਾਧਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਉ। ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਭਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਜੁਰਮ ਦੀ ਮਿਰਫ ਇੰਨ ਹੀ ਰੀਮਤ ਹੈ ਕਿ ਰਾਤਲ ਨੂੰ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਹੋਰ ਰੋਈ ਇਵਜਾਨਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਤੋਂ ਮੁਰਤ ਰਹ ਸੱਕੇ। ੩੪ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਮੰਗ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾਂਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੇ ਖੁਨ ਨਾਲ ਨਾਧਾਰ ਨਾ ਰਹੇ।”

ਮਲਾਫਗਾਦ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ

੩੬ 1 ਮਨੱਮੀ ਯੁਸੁਫ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਭਾਰੀਰ ਮਨੱਮੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਗਿਲਯਾਦ ਭਾਰੀਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦੇ ਯਾਗੂ ਖੁਸਾ ਯਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗਾਂ ਦੇ ਯਾਗੂਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਿ ਗਏ। 2 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, “ਸੁਰੀ ਭਾਨ ਜੀ, ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਯਾਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਕਿ ਮਲਫਗਾਦ ਦੀ ਜਮੀਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਮਲਾਫਗਾਦ, ਮਾਡਾ ਭਰਾ ਮੀ। 3 ਇਹ ਹੈ ਮੱਦਦਾ ਰਿ ਮਾਇਦ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਹੋਰ ਯਾਦਮੀ ਮਲਾਫਗਾਦ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਇੰਨ ਨਾਲ ਵਿਯਾਹ ਰਹਾ ਲਵੇ। ਸੀ ਉਹ ਜਮੀਨ ਮਾਡੇ ਯਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ? ਸੀ ਦੂਸਰੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਲੋਰ ਉਸ ਜਮੀਨ ਦੇ ਭਾਲਰ ਬਣ ਜਾਣਗੇ? ਸੀ ਯਮੀਂ ਉਹ ਜਮੀਨ ਗਵਾ ਲਵਾਂਗੀਆਂ ਜਿਹੜੀ ਯਮੀਂ ਗੁਣੇ ਧਾਰੇ ਗਾਮਿਲ ਰੀਤੀ ਮੀ? 4 ਲੋਰ ਮਾਇਦ ਯਾਥਈ ਜਮੀਨ ਵੇਚ ਦੇਣ। ਧਰ ਜੁਬਲੀ ਵਰਹੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀ ਜਮੀਨ ਉਸੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਯਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਸਦਾ ਯਮਲੀ ਭਾਲਿਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਥੇ ਉਸ ਜਮੀਨ ਦਾ ਭਾਲਿਰ ਰੋਣ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਮਲਾਫਗਾਦ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੀ ਹੈ? ਸੀ ਮਾਡਾ ਯਰਿਵਾਰ ਮਦਾ ਲਈ ਉਸ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਗਵਾ ਲਵੇਗਾ?”

4 ਖੁਸਾ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦੇਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਯਾਦੇਮ ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੀ। “ਯੁਸੁਫ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਇਹ ਯਾਦਮੀ ਠੀਰ ਯਾਥਦੇ ਹਨ! 5 ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਲਾਫਗਾਦ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦੇਮ ਹੈ: ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਰਹਾਉਈ ਚਾਹੋਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਰਫ ਯਾਥਣੇ ਹੀ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 7 ਇਸ ਤਰਹਾਂ ਜਮੀਨ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਨ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਸਰੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਰ ਇਮਰਾਟੇਲੀ, ਉਸੇ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਰੱਖੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਮੀ। 5 ਯਤੇ ਜੇ ਰੋਈ ਯੋਰਤ ਯਾਥਣੇ ਧਿਤਾ ਦੀ ਜਮੀਨ ਧਰਾਧਤ ਰਹਿਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਰਫ ਯਾਥਣੇ ਹੀ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰਹਾਂ ਨਾਲ, ਹਰ ਬੰਦਾ ਉਸ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਰੱਖ ਸੱਕੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਮੀ। 6 ਇਸ ਲਈ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਅੰਦਰ ਜਮੀਨ ਇੰਨ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਸਰੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਹੋਰ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਉਹੀ ਜਮੀਨ ਰੱਖੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਮੀ।”

10 ਮਲਾਫਗਾਦ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਖੁਸਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਯਾਦੇਮ ਧਰਵਾਨ ਰਹ ਲਿਆ। 11 ਇਸ ਲਈ ਮਲਾਫਗਾਦ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਭਗਲਾਹ, ਤਿਰਮਾਹ, ਗਾਗਲਾਹ, ਮਿਲਰਾਹ ਯਤੇ ਨੇਯਾਹ-ਨੇ ਯਾਥਣੇ ਧਿਤਾ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਰੀਤੀ। 12 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਤੀ ਮਨੱਮਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਤਾ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਯਤੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਰੋਲ ਹੀ ਰਹੀ।

13 ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਿਧੀਆਂ ਯਤੇ ਹੁਰਮ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸਾ ਰਾਹੀਂ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਯਾਥ ਵਿੱਚ ਅਰਦਨ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ, ਅਰੀਹੇ ਤੋਂ ਧਾਰ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਧਾਮੇ ਦਿੱਤੇ।

ਬਿਵਸਥਾ ਮਾਰ

ਮੁਸਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ

੧ ਇਹ ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਦੋਂ ਆਖੀਆਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਰਦਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਮਾਰੂਥਲ ਅੰਦਰ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਸੂਫ਼ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਖਾਸੇ, ਖਾਰਾਨ ਖਰਬਤ, ਤੋਂਡਲ, ਲਾਖਾਨ ਹਮਰੇਥ ਅਤੇ ਦੀਜਾਗਾਥ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਸੀ।

੨ ਹੋਰੇਥ ਖਰਬਤ ਤੋਂ ਮੋਟੀ ਖਰਬਤਾਂ ਗਾਹੀਂ ਰਾਦੇਸ਼ ਬਰਨੇਯਾ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਸਿਰਫ਼ ੧੧ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੈ। ੩ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ੪੦ ਸਾਲ ਲੱਗੇ। ੪੦ਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ੧੧ਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੪ ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੀਹੇਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵਾਪਸਿਯਾ। (ਮੀਹੇਨ ਅਮੋਰੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹਮਬੇਨ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਬਾਸ਼ਾਨ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਜੋ ਕਿ ਅਮਤਾਰੇਥ ਅਤੇ ਅਦਰਈ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮਤ ਕਰਦਾ ਸੀ।)

੫ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮੋਯਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵਾਲੇ ਖਾਸੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਮਮਝਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ:

੬ "ਹੋਰੇਥ ਖਰਬਤ ਵਿਖੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਮਾਡੇ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਤੁਸੀਂ ਰਾਫੀ ਲੰਮੇ ਮਥੇ ਤੀਰ ਇਸ ਖਰਬਤ ਉੱਤੇ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹੋ।' ੭ ਉਸ ਖਰਬਤੀ ਖਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਓ ਜਿੱਥੇ ਅਮੋਰੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਓ। ਅਰਦਨ ਵਾਦੀ, ਖਰਬਤੀ ਖਰਦੇਸ਼, ਖੱਡਮੀ ਢਲਾਵਾਂ, ਨਿਜੀਵ ਅਤੇ ਮਮੁਦਰੀ ਤੱਟ ਵੱਲ ਜਾਓ। ਰਾਨਾ ਅਤੇ ਲਖਾਨੇਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਮਹਾਂਨਦੀ ਢਰਾਤ ਤੀਰ ਜਾਓ। ੮ ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਖਰਬਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਗਾਂ। ਜਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਮਿਲ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਇਹ ਖਰਬਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ-ਯਥਾਗਾਥ, ਇਸਰਾਹ ਅਤੇ ਖਰਬੁਥ-ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਖਰਬਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।"

ਮੁਸਾ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ

੯ "ਉਸ ਮਥੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਮੈਂ ਖੁਦ ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ'। ੧੦ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਜਿੰਨੇ ਕਿ

ਅਰਾਮ ਵਿੱਚ ਤਾਰੇ ਹਨ। ੧੧ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦਾ ਖਰਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਣ ਨਾਲੋਂ ੧,੦੦੦ ਗੁਣਾ ਹੋਰ ਵੱਧਾ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮੀਰ ਦੇਵੇ! ੧੨ ਖਰ ਮੈਂ ਇੰਰਲਿਆਂ ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਮਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਥੇਮਿਆਵਾਂ, ਰਮਟ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸੁਲਝਾ ਸਕਦਾ ਮਾਂ। ੧੩ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ: ਹੋਰੇ ਖਰਵਾਰ-ਮਮੁਹ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਚੁਣ ਲਵੋ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਗੂ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਫ਼ ਖਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮਮਝਾ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਹੈ।"

੧੪ "ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ, 'ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚੰਗੀ ਹੈ।'

੧੫ "ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਵਾਰ-ਮਮੁਹ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਿਫ਼ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਗੂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ੧,੦੦੦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ, ੧੦੦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ, ੫੦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ੧੦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਦਿੱਤੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੋਰ ਖਰਵਾਰ-ਮਮੁਹ ਲਈ ਆਧਿਕਾਰੀ ਦਿੱਤੇ।

੧੬ "ਉਸ ਮਥੇ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੋ। ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਵੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਢਰ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਕਿ ਝਗੜਾ ਦਾ ਇਸਰਾਏਲੀ ਖਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚਰਾਹ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚਰਾਹ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਬਾਰੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੭ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰੋ ਤਾਂ ਇਹ ਨਾ ਮੇਰੇ ਕਿ ਕੋਈ ਇੰਰ ਖਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੂਸਰੇ ਬੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਇੰਰੇ ਜਿਹਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਨਾ ਡਰੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਫੈਸਲਾ ਖਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਖਰ ਜੇ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲਿਆਵੋ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਦਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਾਂਗਾ।' ੧੮ ਉਸੇ ਵੇਲੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਰਾਮੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਜਾਮੂਸ ਕਰਨ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

੧੯ "ਫੇਰ ਅਸਾਂ ਆਪਣੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨੀ। ਅਸਾਂ ਹੋਰੇ ਖਰਬਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਮੋਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਰਬਤੀ ਖਰਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਅਸੀਂ ਰਾਦੇਸ਼ ਬਰਨੇਯਾ ਆ ਗਏ। ੨੦ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਤੁਸੀਂ ਗੁਣ ਅਮੋਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਰਬਤੀ ਖਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋ। ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡਾ ਖਰਮੇਸੂਰ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਖਰਬਤੀ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ। ੨੧ ਵੇਖੋ! ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰਬਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ! ਜਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਖਰਬਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਗਮਿਲ ਕਰ ਲਵੋ! ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਲਈ

ਆਖਿਆ ਹੈ। ਡਰੇ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਰਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਰਹੇ।

²² “ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ‘ਆਉ, ਆਯਾ ਤੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦੇਖਣ ਲਈ ਭੇਜੀਏ। ਤਾਂ ਉਹ ਵਾਧਮ ਆਰੇ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸ ਮੱਕਣਗੇ, ਮਾਨੂੰ ਰਿਸ ਰਮਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਥਾਰੇ ਜਿੱਥੇ ਆਯਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।’

²³ “ਮੈਂ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗਾ ਵਿੱਚਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਥਾਰਗਾਂ ਥੰਦੇ ਚੁਣੇ, ਗੇਰ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਥੰਦਾ। ²⁴ ਫੇਰ ਉਹ ਥੰਦੇ ਚੱਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਧਰਾੜੀ ਦੇਸ ਨੂੰ ਗਏ। ਉਹ ਆਮਰੋਲ ਦੀ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਆਏ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਛਾਣ-ਥੀਨ ਰੀਤੀ। ²⁵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਤੁਝ ਫਲ ਇਰੱਠੇ ਰੀਤੇ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਲੈ ਰੇ ਆ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਥਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਰਿਗਾ ਹੈ।’

²⁶ “ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ²⁷ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂਆਂ ਅੰਦਰ ਚੱਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸਿਰਾਇਤਾਂ ਰਹਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ, ‘ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਥਾਗਰ ਲੈ ਰੇ ਆਇਆ ਕਿ ਅਮੋਰੀ ਲੋਰ ਮਾਨੂੰ ਤਥਾਗ ਰਹ ਮੱਕਣ! ²⁸ ਗੁਣ ਅਮੀਂ ਰਿੱਥੇ ਜਾ ਮੱਕਦੇ ਗਾਂ? ਮਾਡੇ ਸਿਮਤੇਦਾਰਾਂ (ਜਾਮੁਸਾਂ) ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਆਖਰੇ ਭੈਭੀਤ ਰਹ ਦਿੱਤਾ: ‘ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਰ ਮਾਡੇ ਨਾਨੇ ਵੱਡੇਰੇ ਅਤੇ ਲੰਮੇਰੇ ਗਨ! ਸਹਿਰ ਵੱਡੇ ਗਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਆਰਾਮ ਜਿੰਨੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਗਨ ਅਤੇ ਅਮੀਂ ਉਥੇ ਦੌਤ ਵੀ ਦੇਖੇ ਗਨ।’”

²⁹ “ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਘਬਰਾਉ ਨਾ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੇ! ³⁰ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲੜੇਗਾ। ਉਹ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਰੀਤੀਆਂ ਮਨ। ³¹ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਝ ਚੁੱਕਿਆ ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਦਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਲਿਆਂਦਾ।’

³² “ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ! ³³ ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਸਫਰ ਰੀਤਾ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਡੋਰਾ ਨਾਉਣ ਦੀ ਜਗਹਾ ਲੱਭੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਮਤਾ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸ ਗਾਹ ਜਾਣਾ ਸੀ ਉਹ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਥੱਦਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ।

ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਨਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ

³⁴ “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸੁਣਿਆ, ਅਤੇ ਉਹ ਥਾਗੁਤ ਰਹੋਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਰਹੜੀ ਮੱਗ ਚੁੱਕੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ³⁵ ‘ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਹੇ ਥਾਰੇ ਥੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਗੁਣ ਜੀਵਿਤ ਹੋ, ਰੋਈ ਵੀ ਉਸ ਚੰਗੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ³⁶ ਸਿਰਫ ਯਫੁੰਨਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਾਲੇਥ ਉਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖੇਗਾ। ਮੈਂ ਰਾਲੇਥ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਯਰਤੀ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਚੱਲਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਲੇਥ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਤੁਝ ਰੀਤਾ ਜੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਨ ਲਈ ਰਿਗਾ ਸੀ।’

³⁷ “ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹਣ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਗੁੱਸੇ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਭੂਮਾ, ਤੂੰ ਵੀ ਉਸ ਯਰਤੀ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਮੱਕਦਾ। ³⁸ ਧਰ ਤੇਰਾ ਸਗਇਰ, ਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਸੁਆ, ਉਸ ਯਰਤੀ ਅੰਦਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਹੋਸੁਆ ਨੂੰ ਹੱਸਲਾ ਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ, ਦੀ ਉਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਥਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਗਵਾਈ ਰਹੇਗਾ। ³⁹ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸਮਣ ਲੈ ਜਾਣਗੇ ਧਰ ਉਹ ਥੱਚੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭੁੱਲਾਂ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਤੁਹਾਡੇ ਥੰਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਨਾਉਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗਲੇ ਰੀ ਮਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੀ ਗਲਤ ਹੈ ਤੋਂ ਅਨਜਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਥਣਾ ਲੈਣਗੇ। ⁴⁰ ਧਰ ਤੁਸੀਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਧਮ ਧਰਤਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਮਾਰੂਥਲ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਵੱਲ ਜਾਦੇ ਰਮਤੇ ਉੱਤੇ ਹੈ।’

⁴¹ “ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ, ‘ਭੂਮਾ, ਅਮੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗੁਨਾਹ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਧਰ ਗੁਣ ਅਮੀਂ ਜਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਲੜਾਂਗੇ ਜਿਹਾ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ, ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।’

“ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗੇਰ ਨੇ ਗਥਿਆਰ ਪਹਿਨ ਲਈ। ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਰਾੜੀ ਧਰਦੇਸ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਮਿਲ ਰਹਨਾ ਮੋਖਾ ਹੋਵੇਗਾ। ⁴² ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥਰ ਵੱਲ ਨਾ ਜਾਣ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਨਾ ਰਹਨ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦੇਣਗੇ!’

⁴³ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ, ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਆਦੇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਰਹਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹ ਮੱਕੋਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਧਰਾੜੀ ਧਰਦੇਸ ਵੱਲ ਉਤਾਰੇ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ⁴⁴ ਧਰ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਮੋਰੀ ਮਥਿਆਲ ਵਾਂਗ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਰਹਨ ਲਈ ਥਾਗਰ ਨਿਰਲ ਆਏ ਅਤੇ ਮੋਈਰ ਤੋਂ ਗਰਮਾਹ ਤੀਰ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ। ⁴⁵ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਵਾਧਮ ਆ ਗਏ

ਜਾਂਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਜਾਂਗੇ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਹੋਏ ਤੁਰਲਾਏ। ਧਰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਤੁਗਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
੧੬ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਲੰਮਾ ਮਮਾਂ ਰਾਦੇਮ ਵਿਖੇ ਟਿਰੇ ਰਹੋ।

ਇਸਰਾਏਲ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਭਟਰਦਾ ਹੈ

੧ “ਫੇਰ, ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ, ਜ਼ਮੀਂ
੨ ਲਾਲ ਮਾਗਰ ਦੇ ਗਾਹ ਉੱਤੇ ਉਸ ਮਾਨੂਬਲ ਨੂੰ ਗਏ।
ਜ਼ਮੀਂ ਮੋਈਰ ਧਰਬਤ ਖੁੰਮਣ ਲਈ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਮਫਰ
ਰੀਤਾ। ੩ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੪ “ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਧਰਬਤਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕਾਫੀ ਚਿਰ ਮਫਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ
ਹੋ। ਗੁਣ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਮੁੜੋ। ੫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
ਆਖ: ਤੁਸੀਂ ਮੋਈਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰੇ ਲੰਘੋਗੇ। ਇਹ
ਧਰਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਮਤੋਦਾਰਾ ਦੀ ਹੈ, ਏਮਾਓ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ
ਦੀ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ। ਬਹੁਤ ਗੁਸਿਆਰ
ਰਹਿਣਾ। ੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਟੁਕੜਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ-ਇੱਕ
ਫੁੱਟ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਮੋਈਰ ਦਾ ਧਰਤੀ ਧਰਦੇਮ
ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਏਮਾਓ
ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਖਾਣੀ
ਲਈ, ਧੋਮੇ ਦੇਣੇ ਧੋਣਗੇ। ੮ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡੇ
ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹਰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦਿੱਤੀ
ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਮਗਨ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਰੀਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਫਰ
ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ
੯੦ ਵਰਿਗਿਆਂ ਦੋਗਨ ਹਮੇਸਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗ-ਮੰਗ ਸਿਰਾ ਹੈ।
ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੈਲਾ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।”

੧੦ “ਇਸੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਂ, ਮਾਡੇ ਸਿਮਤੋਦਾਰਾਂ, ਏਮਾਓ ਦੇ
ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਰੋਲੋਂ ਦੀ ਹੋਰੇ ਲੰਘੋ, ਜੇ ਕਿ ਮੋਈਰ ਵਿੱਚ
ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਂ ਉਹ ਮੜਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੀ ਅਰਦਨ
ਵਾਦੀ ਗਾਹੀ ਏਲਬ ਅਤੇ ਅਮਯੋਨ-ਮਾਬਰ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਮੜਰ ਵੱਲ ਮੁੜ ਖਏ ਜਿਹੜੀ ਮੇਯਾਬ
ਦੇ ਮਾਨੂਬਲ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਰ ਵਿਖੇ ਇਸਰਾਏਲ

੧੧ “ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਧਰਮਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ
ਛੇੜਨੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਲੁਤ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਆਰ ਦਾ ਸਹਿਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।”

੧੨ (ਜਾਤੀ ਵਿੱਚ, ਏਮੀ ਲੋਕ ਆਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।
ਉਹ ਤਾਰਤਵਰ ਲੋਕ ਸਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ।
ਉਹ ਆਨਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਕੱਚੇ ਵਾਲੇ ਸਨ। ੧੩ ਆਨਾਰੀ
ਲੋਕ ਮਫਾਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅੰਗ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿੱਚਾਰ ਸੀ
ਕਿ ਏਮੀ ਲੋਕ ਵੀ ਮਫਾਈ ਹੀ ਸਨ। ਧਰ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਲੋਕ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਮੀ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਸਨ। ੧੪ ਹੋਰੀ ਲੋਕ ਵੀ ਧਰਿਲਾਂ
ਮੋਈਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਧਰ ਏਮਾਓ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਧਰਤੀ ਖੋਹ ਲਈ। ਏਮਾਓ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੋਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ

ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵੱਸ ਗਏ। ਇਹ
ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਹੇ ਜਿਹੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ
ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤੀ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।)

੧੩ “ਗੁਣ, ਜਾਰਦ ਵਾਦੀ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਧਾਮੇ ਵੱਲ ਜਾਓ ਇਸ
ਲਈ ਜ਼ਮੀਂ ਜਾਰਦ ਵਾਦੀ ਧਾਰ ਕਰ ਲਈ। ੧੪ ਇਹ ਗੱਲ
ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ੩੮ ਵਰ੍ਹੇ ਮਗਰੋਂ ਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਂ ਰਾਦੇਮ
ਬਰਨੇਯਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਰਦ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਧਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ।
ਮਾਡੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਉਸ ਧੀੜੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ
ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਂਗ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ
ਵਾਖਰਗੀ। ੧੫ ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਜਦੋਂ
ਤੀਰ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਰ ਨਹੀਂ ਗਏ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ
ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇ ਗਏ।

੧੬ “ਜਦੋਂ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਬੰਦੇ ਮਰ-ਮੁੱਰ ਗਏ,
੧੭ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੧੮ ‘ਜੱਜ ਤੈਨੂੰ ਆਰ ਛੱਡ
ਕੇ ਸਰਹੱਦ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਮੇਯਾਬ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
੧੯ ਤੁਸੀਂ ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਜਾਉਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਧਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੜਨਾ, ਰਿਉਰਿ
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਰਿਉਰਿ ਉਹ
ਲੁਤ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਧਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।”

੨੦ (ਉਸ ਦੇਸ ਦਾ ਨਾਮ ਮਫਾਈਮ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵੀ
ਹੈ। ਖਿੰਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਫਾਈ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।
ਅੰਮੇਨੀ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਮਜੁਮੀ ਆਖਦੇ ਸਨ। ੨੧ ਉੱਥੇ
ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜਮਜੁਮੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤਵਰ
ਸਨ। ਉਹ ਆਨਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਲੰਮੇ ਕੱਚੇ ਦੇ ਸਨ। ਧਰ
ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਮਜੁਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ
ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ। ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ
ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਗੁਣ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ
ਹਨ। ੨੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹੀ ਗੱਲ ਏਮਾਓ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ
ਰੀਤੀ ਸੀ। ਧਰਿਲਾਂ ਮੋਈਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ,
ਧਰ ਏਮਾਓ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਗਲੇ ਵੀ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

੨੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਵਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਇੱਛ ਹੀ ਰੀਤਾ।
ਉਹ ਅੱਜਾਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਧਰ ਕੁਝ
ਲੋਕ ਕਫੇਤ ਤੋਂ ਆਏ ਅਤੇ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਕਫੇਤ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ
ਲਿਆ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦਿਨ ਤੀਰ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।)

ਅਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੰਗ ਕਰਨੀ

੨੪ “ਆਰਨੇਨ ਵਾਦੀ ਦੇ ਧਾਰ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ
ਜਾਵੋ। ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੀਹੇਨ ਅਮੇਰੀ, ਹਮਬੇਨ ਦੇ ਸਾਜੇ
ਉੱਧਰ ਜਿੱਤ ਦਿਵਾਉਣ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇਣ ਦਾ
ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਜਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਲਵੋ। ਉਸ ਨੂੰ
ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜੁੜਾ ਦੇਵੋ। ੨੫ ਅੱਜ ਮੈਂ ਭਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਬਾਈਂ
ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਭੈਭੀਤ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਅਬਰਾਂ

ਸੁਨਣਯੋ ਅਤੇ ਉਹ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬਣ ਲੱਗ ਪੈਣਗੇ।

੨੬ “ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਰਦੇਮੇਥ ਦੇ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਸਾਂ, ਮੈਂ (ਮੁਸਾ) ਨੇ ਹਸਬੇਨ ਦੇ ਗਾਜੇ ਮੀਹੇਨ ਵੱਲ ਮੰਦੇਮਵਾਹਰ ਭੇਜੇ ਸਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇਮਵਾਹਰਾਂ ਨੇ ਮੀਹੇਨ ਨੂੰ ਅਮਨ ਦੀ ਯੋਸਰਮ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, ੨੭ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਲੈਣ ਦਿਉ। ਅਸੀਂ ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਹੀ ਰਹਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਮੜਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਜਾਂ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਨਹੀਂ ਮੁੜਾਂਗੇ। ੨੮ ਜੇ ਵੀ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਆਵਾਂਗੇ ਜਾਂ ਧੀਵਾਂਗੇ ਉਸਦੀ ਰੀਮਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਦਾ ਰਹਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ੨੯ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਅਸੀਂ ਆਦਾ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇ ਜਾਂਦੇ, ਜਿਹੜੀ ਆਗੇਵਾਹ, ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਲੰਘ ਲੈਣ ਦਿਉ। ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਦਿੱਤਾ ਹੈ-ਟੇਸਾਉ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਸੇਈਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮੇਠਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ।

੩੦ “ਧਰ ਮੀਹੇਨ, ਹਸਬੇਨ ਦਾ ਗਾਜਾ, ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਗਾਜੀ ਨਹੀਂ ਲੰਘਣ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਆਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਿੱਦੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਮੌਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਰੀਤਾ ਹੈ।

੩੧ “ਆਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਮੈਂ ਗਾਜੇ ਮੀਹੇਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਹੁਣ, ਜਾਉ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਵੋ!’

੩੨ “ਫੇਰ ਗਾਜਾ ਮੀਹੇਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬੰਦੇ ਆਗਮ ਵਿਖੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਆ ਗਏ। ੩੩ ਧਰ ਆਗੇਵਾਹ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਗਾਜੇ ਮੀਹੇਨ, ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਥੂਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ੩੪ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਗਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਗਾਜੇ ਮੀਹੇਨ ਦੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚਲੇ-ਆਦਮੀਆਂ ਐਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ! ੩੫ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਗਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਖਸੂਆਂ ਅਤੇ ਰੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਰਬਜੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ। ੩੬ ਅਸੀਂ ਆਰਨੇਨ ਵਾਦੀ ਦੇ ਰੰਢੇ ਅਰੇਟੇਰ ਸਗਿਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਰਨੇਨ ਵਾਦੀ ਅਤੇ ਗਿਲਆਦ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹਲੇ ਬਾਰੀ ਸਗਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸਗਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਅਸੀਂ ਰਬਜਾ ਨਾ ਕਰ ਮੌਰੇ ਹੋਈਏ। ਆਗੇਵਾਹ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਗਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ੩੭ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਯਰਤੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਜਿਹੜੀ ਅੰਮੇਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਆਬੇਰ ਨਦੀ ਦੇ ਰੰਢਿਆਂ ਜਾਂ ਧਗੜੀ ਧਰਦੇਸ ਦੇ ਸਗਿਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਜਿਹੜੀ ਆਗੇਵਾਹ, ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਡੇ ਰਬਜੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਬਾਸਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦਿਆਂ

੩ “ਅਸੀਂ ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਪਏ ਅਤੇ ਬਾਸਾਨ ਦੇ ਹਸਤੇ ਉੱਤੇ ਪੈ ਗਏ। ਬਾਸਾਨ ਦਾ ਗਾਜਾ, ਉਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬੰਦੇ ਆਦਰਈ ਵਿਖੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ। ੨ ਆਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਉਗ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਮਥੂਰ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਾ ਦੇਵੋਗੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਮੇਰੀ ਗਾਜੇ, ਮੀਹੇਨ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਹਸਬੇਨ ਵਿੱਚ ਗਾਜ ਕਰਦਾ ਸੀ।’

੩ “ਇਸੇ ਲਈ ਆਗੇਵਾਹ, ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਬਾਸਾਨ ਦੇ ਗਾਜੇ ਉਗ ਨੂੰ ਮਾਨੂੰ ਮੱਧ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਥੂਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ੪ ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਸਗਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਗ ਦੇ ਬਾਸਾਨ ਹੇਠਾਂ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਬਾਸਾਨ ਵਿੱਚ ਉਗ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਅਰਗੇਥ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ੬੦ ਸਗਿਰ ਲੈ ਲਈ। ੫ ਇਹ ਮਾਰੇ ਸਗਿਰ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਗਿਰ ਉੱਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਗਿਰਾਂ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਸਗਿਰ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੰਧਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ੬ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਹਸਬੇਨ ਦੇ ਗਾਜੇ ਮੀਹੇਨ ਦੇ ਸਗਿਰਾਂ ਨੂੰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਹਰ ਸਗਿਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਥੂਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਐਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ। ੭ ਧਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਗਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮੱਧ ਲਿਆ।

੮ “ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਦੋਹਾਂ ਅੰਮੇਰੀ ਗਾਜਿਆਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਖੋਹ ਲਈ। ਅਸੀਂ ਉਹ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ, ਆਦਾ ਨਦੀ ਦੇ ਧਰਮ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਆਰਨੇਨ ਵਾਦੀ ਤੋਂ ਹਰਮੇਨ ਧਰਬਤ ਤੱਕ ਖੋਹ ਲਈ। ੯ (ਸੀਦੇਨ ਦੇ ਲੋਕ ਹਰਮੇਨ ਧਰਬਤ ਨੂੰ ਸਿਰਯੇਨ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਅੰਮੇਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਨੀਰ ਆਖਦੇ ਸਨ।) ੧੦ ਅਸੀਂ ਉੱਚੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਸਗਿਰਾਂ, ਮਾਰੇ ਗਿਲਆਦ ਅਤੇ ਮਲਰਾਹ ਤੋਂ ਆਦਰਈ ਤੀਰ ਮਾਰੇ ਬਾਸਾਨ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਮਲਰਾਹ ਅਤੇ ਆਦਰਈ ਬਾਸਾਨ ਵਿੱਚ ਉਗ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਨਗਰ ਸਨ।”

੧੧ (ਉਗ ਬਾਸਾਨ ਦਾ ਗਾਜਾ ਸੀ। ਉਗ ਗਲੇ ਤੀਰ ਬੰਦੇ ਹੋਏ ਬੋੜੇ ਜਿਹੇ ਰਫਾਈ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਉਗ ਦਾ ਧਨੰਥ ਲੋਹੇ ਦਾ ਸੀ। ਇਹ ੧੩ ਫੁੱਟ ਲੰਮਾ ਅਤੇ ੬ ਫੁੱਟ ਚੌੜਾ ਸੀ। ਇਹ ਧਨੰਥ ਗਲੇ ਵੀ ਸੱਥਾਹ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅੰਮੇਰੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।)

ਆਦਾ ਨਦੀ ਦੇ ਧਰਮ ਵੱਲ ਦੀ ਯਰਤੀ

੧੨ “ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਇਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਗਿੱਮਾ ਸੁਭੇਨ ਅਤੇ ਗਾਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਯਰਨੇਨ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚਲੇ ਯਰੇਦੋਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਯਹਾਡੀ ਯਰਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਦੀ ਯਰਤੀ, ਮਹਿਰਾਂ ਸਮੇਤ, ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਯਹਾਡੀ ਯਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਯੱਥਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ।¹³ ਮੈਂ ਗਿਲਯਾਦ ਦਾ ਬਾਰੀ ਯੱਥਾ ਹਿੱਸਾ ਯਹੋ ਬਾਸ਼ਾਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਲਾਰਾ ਮਨੱਸ਼ਹ ਦੇ ਯੱਥੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।”

(ਬਾਸ਼ਾਨ ਉਸ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ। ਬਾਸ਼ਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਯਰਦੇਸ਼ ਯਥਵਾਉਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਰਫ਼ਾਈਮ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵੀ ਯਾਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।¹⁴ ਮਨੱਸ਼ਹ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ, ਆਈਰ ਨੇ ਯਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਲਾਰੇ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਰਹਿ ਲਿਆ। ਉਹ ਇਲਾਰਾ ਗਸੂਰੀ ਲੋਕਾਂ ਯਹੋ ਮਯਾਰਾਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਆਈਰ ਦੀ ਸੀ ਯਹੋ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਉਸਦੇ ਬਾਦ ਯਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੱਜ ਵੀ ਬਾਸ਼ਾਨ, ਆਈਰ ਦਾ ਨਗਰ ਰਹਾਉਦਾ ਹੈ।)

¹⁴ “ਮੈਂ ਮਰੀਰ ਨੂੰ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।¹⁵ ਯਹੋ ਰਊਬੇਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਯਹੋ ਗਾਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਉਹ ਯਰਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੀ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਇਹ ਯਰਤੀ ਯਰਨੇਨ ਵਾਦੀ ਤੋਂ ਆਬੋਰ ਨਦੀ ਤੀਰ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਾਦੀ ਦਾ ਵਿੱਚਲਾ ਹਿੱਸਾ ਇੱਕ ਸਰਹੱਦ ਹੈ। ਆਬੋਰ ਨਦੀ ਯਮੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਰਹੱਦ ਹੈ।¹⁶ ਮਾਯੂਬਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘੱਛਮੀ ਸਰਹੱਦ ਹੈ। ਗਲੀਲੀ ਦੀ ਝੀਲ ਇਸ ਇਲਾਰੇ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਹੈ ਯਹੋ ਡੈਡ ਸੀ (ਖਾਰਾ ਸਮੁੰਦਰ) ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਯਿਸਗਾਹ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਦੇ ਯੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਗਤ।

¹⁵ “ਉਸ ਸਮੇਂ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ: ‘ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਇਸ ਯਾਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਯਰ ਗੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਯਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਾਥਏ ਗਥਿਆਰ ਲੈ ਕੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਾਰੀ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਨਦੀਓ ਯਾਰ ਯਗਵਾਈ ਰਹਨ।¹⁶ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਗਾਵਾਂ ਗਤ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਯਤਨੀਆਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਯਹੋ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਉੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ, ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।²⁰ ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਥਏ ਇਸਰਾਏਲੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਗਾਇਤਾ ਰਹਨੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯਰਲੇ ਯਾਮੇ ਵੱਲ ਦੀ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਰਹ ਲੈਂਦੇ ਜਿਹੜੀ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਸਗਾਇਤਾ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਯਮਨ ਯਰਦਨ ਨਹੀਂ ਰਹ ਦਿੰਦਾ, ਜਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਫੇਰ ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਯਾ ਜਾਣਾ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।’

²¹ “ਫੇਰ ਮੈਂ ਯਹੋਸੁਯਾ ਨੂੰ ਯਾਦਿਆ, ‘ਤੂੰ ਉਹ ਸਾਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਖੀਆਂ ਗਤ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੇ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੇਰਾਂ ਸਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਰੀਤੀਆਂ ਗਤ। ਯਹੋਵਾਹ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਾਜਾ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹੋ ਗੱਲ ਕਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਵਾਧਲ ਹੋਵੋਗੇ।²² ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਰਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਜਿਆਂ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੋ; ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲੜੇਗਾ।’

ਯੂਸਾ ਨੂੰ ਰਨਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ

²³ “ਫੇਰ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਯੱਥੇ ਬੇਨਤੀ ਰੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਮ ਗੱਲ ਕਰੇ। ਮੈਂ ਯਾਦਿਆ,²⁴ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਸੁਯਾਮੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਦਭੁਤ ਯਹੋ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਰੋਗੇ। ਯਰਾਮ ਯਹੋ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਵਤਾ ਯਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਉਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਮਗਨ ਯਹੋ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰੀਤੀਆਂ ਗਤ।²⁴ ਕਿਰਥਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯਾਰ ਜਾਣ ਕੇਵੇ ਯਹੋ ਯਰਲੇ ਯਾਮੇ ਦੀ ਚੰਗੀ ਯਰਤੀ ਦੱਖਣ ਕੇਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਲਘਾਨੇਨ ਦਾ ਯੂਬਸੁਰਤ ਯਹਾਡੀ ਯਰਦੇਸ਼ ਦੱਖਣ ਦਿਉ।’

²⁵ “ਯਰ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਰਣ ਨਾਗਾਜ ਸੀ ਯਹੋ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦਿਆ, ‘ਇਹ ਕਾਫੀ ਹੈ! ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵੀ ਸਬਦ ਹੋਰ ਨਾ ਯਾਥ।²⁷ ਯਿਸਗਾਹ ਦੀ ਯਹਾਡੀ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਜਾ। ਘੱਛਮ ਵੱਲ, ਉੱਤਰ ਵੱਲ, ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਯਹੋ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਯਾਥਣੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਨਾਲ ਦੱਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਤੂੰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯਾਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕੇਗਾ।²⁸ ਤੈਨੂੰ ਚਾਗੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਹੋਸੁਯਾ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਕੇਵੇ। ਉਸਦੀ ਹੱਸਲਾ ਯਛਜਾਈ ਕਰ। ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੋਸੁਯਾ ਨੂੰ ਯਵੰਸ਼ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯਾਰ ਯਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਦੱਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਯਹੋਸੁਯਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਯਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਯਹੋ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਸਗਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।’

²⁶ “ਇਸ ਲਈ ਯਾਮੀਂ ਬੈਤ-ਯਰਿਠ ਤੋਂ ਯਾਰ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਕੂਰੇ ਰਹੇ।”

ਯੂਸਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਦਾ ਯਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਯਾਥਦਾ ਹੈ

¹ “ਗੁਣ ਇਸਰਾਏਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਯੀਆਂ ਯਹੋ ਗੁਰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਯਹੋ ਤੂੰ ਜੀਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਰੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਗਮਿਲ ਕਰ ਸੱਕੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਥਿਆਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਤੈਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।² ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਗੀਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਯਹੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਘੱਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਗੀਦੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ

ਅਗੇਵਾਗ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਵਾਬਦਾਰੀ ਖਾਲੀ ਰਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।
 ੩ “ਤੁਮੀਂ ਦੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਬਾਲਾਨ-ਯਓਰ ਵਿਖੇ ਵੀ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਉੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਦੋਵੇ ਬਾਲਾਨ-ਯਓਰ ਦਾ ਆਨੁਮਤ ਰੀਤਾ ਮੀ।
 ੪ “ਧਰ ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੰਗ ਰਹੇ, ਆੱਜ ਵੀ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ।
 ੫ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਧੀਆਂ ਆਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗੇਵਾਗ, ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤੀ ਮੀ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਾਲੀ ਕਰ ਸੱਕੋ ਜਿੱਥੇ ਤੁਮੀਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਆਤੇ ਰਬਾਜ਼ ਗਾਮਿਲ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ।
 ੬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਧੀਆਂ ਦੀ ਖਾਲੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਰੋ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਹੋਰਨਾ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣੀਆਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਸਿਯਾਣੇ ਆਤੇ ਮਮਝਦਾਰ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਨਗੇ ਆਤੇ ਆਖਣਗੇ, ‘ਇਸ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ, ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਸਿਯਾਣੇ ਆਤੇ ਮਮਝਦਾਰ ਹਨ।’
 ੭ “ਅਗੇਵਾਗ, ਸਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋ ਗਾ। ਰਿਮੇ ਵੀ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਕੋਲ ਆਜਿਹਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ੮ ਆਤੇ ਵੈਦੀ ਵੀ ਹੋਰ ਕੋਲ ਇੰਨੀ ਮਹਾਨ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਇੰਨੇ ਚੰਗੇ ਆਤੇ ਨੇਮ ਹੋਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆੱਜ ਦਿੱਤਾ ਹਾਂ।
 ੯ ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੋਮਿਯਾਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿਸਚੈ ਕਰੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਤੁਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ ਕਦੇ ਵੀ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਭੁੱਲੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਮੀਂ ਦੇਖੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤ-ਖੋਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।
 ੧੦ ਉਹ ਦਿਨ ਚੇਤੇ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਹੋਰੇਬ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਗੇਵਾਗ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਮੀ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ, ‘ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰੋ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਫੇਰ ਉਹ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਮੇਰੀ ਇੱਜਤ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖ ਜਾਣਗੇ। ਆਤੇ ਉਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਣਗੇ।’
 ੧੧ ਤੁਮੀਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਆਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਖਲੋ ਗਏ। ਧਰਤੀ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਛੱਡਦਾ, ਆੱਗ ਨਾਲ ਮੜਨ ਲੱਗਾ। ਉੱਥੇ ਕਾਲੇ ਬੋਲੇ ਬੱਦਲ ਮਨ ਆਤੇ ਗਠੇਰਾ ਮੀ।
 ੧੨ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਆੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਤੁਮੀਂ ਰਿਮੇ ਦੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ, ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੈਦੀ ਆਰਾਮ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉੱਥੇ ਸਿਰਫ ਆਵਾਜ਼ ਹੀ ਮੀ।
 ੧੩ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦੱਸਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤੇ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਖੰਬਰ-ਸਿਲਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ।
 ੧੪ ਉਸ ਮਮੋਂ, ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਸਰੇ ਰਾਨੁੰਨਾ ਆਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵੀ

ਦੇਵਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾਰੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਮੀਂ ਗਾਮਿਲ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ।
 ੧੫ “ਉਸ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਰੇਬ ਧਰਤੀ ਵਿਖੇ ਆੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਮੀ-ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵੈਦੀ ਰੂਥ ਨਹੀਂ ਮੀ।
 ੧੬ ਇਸ ਲਈ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ! ਰਿਮੇ ਵੀ ਹੋਰ ਜਿਉਂਦੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਮੁਰਤੀ ਬਣਾਰੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਾ ਕਰੋ। ਵੈਦੀ ਵੀ ਆਜਿਹੀ ਮੁਰਤੀ ਨਾ ਬਣਾਉ ਜਿਹੜੀ ਰਿਮੇ ਆਦੇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਆਰਤ ਵਰਗੀ ਦਿਸਦੀ ਹੋਵੇ।
 ੧੭ ਵੈਦੀ ਵੀ ਆਜਿਹਾ ਬੁੱਤ ਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਜਿਹੜਾ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਿਮੇ ਧਰਮ ਵਰਗਾ ਦਿਸਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉੱਡਣ ਵਾਲੇ ਰਿਮੇ ਖੰਡੀ ਵਰਗਾ।
 ੧੮ ਹੋਰ ਵੈਦੀ ਆਜਿਹੀ ਮੁਰਤੀ ਨਾ ਬਣਾਉ ਜਿਹੜੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਗੰਗਣ ਵਾਲੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਖਰਾਬੀ ਵਰਗੀ ਜਾਂ ਮਮੁੱਦਰ ਵਿੱਚਲੀ ਰਿਮੇ ਖੰਡੀ ਵਰਗੀ ਦਿਸਦੀ ਹੋਵੇ।
 ੧੯ ਆਤੇ ਉਦੋਂ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਝਾਰ ਕੇ ਸੁਰਜ, ਚੰਨ ਆਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ-ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੋ। ਇਸਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਲਚ ਨਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ।
 ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੨੦ ਧਰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਬੰਦੇ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਗ ਲੋਹਾ ਖਿਖਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਤਖੀਰੀ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚ ਵੜ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਆਗਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲਿਆਇਆ। ਆਤੇ ਹੁਣ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹੋ!
 ੨੧ “ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਰਣ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾਮਾਜ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੇਂਗ ਖਾਧੀ ਕਿ ਮੈਂ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਖਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਚੰਗੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ੨੨ ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਇਸੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੀ ਮਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਖਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦਾ, ਧਰ ਤੁਮੀਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਖਾਰ ਜਾਵੋਗੇ ਆਤੇ ਉਸ ਚੰਗੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਬਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਉੱਥੇ ਰਹੋਗੇ।
 ੨੩ ਉਸ ਨਵੀਂ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲੋ ਜਿਹੜਾ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਿਮੇ ਵੀ ਸਰਲ ਵਿੱਚ ਵੈਦੀ ਬੁੱਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ।
 ੨੪ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੋਰਨਾ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਉਸ ਆਗਨੀ ਵਰਗਾ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ!
 ੨੫ “ਤੁਮੀਂ ਲੰਮੇ ਮਮੋਂ ਤੀਰ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹੋਗੇ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਤ-ਖੋਤਰੇ ਹੋਣਗੇ ਤੁਮੀਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਬੁੱਢੇ ਹੋਵੋਗੇ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਬਣਾਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਲਵੋਗੇ। ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਆਜਿਹਾ

ਰਹੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨਰਾਜ਼ ਰਹ ਲਵੋਗੇ।
^{੨੬} ਇਸ ਲਈ, ਗੁਣ ਮੈਂ ਯਾਰਾਮ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਗਵਾਹ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਝ ਹੀ ਯਾਥ ਰਹੋਗੇ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਲਦੀ ਤੁਸੀਂ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਮਾਗੁਮਣਾ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਗੁਣ ਉਹ ਯਰਤੀ ਗਮਿਲ ਰਹਨ ਲਈ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਨੂੰ ਯਾਰ ਰਹ ਰਹੋ ਹੋ, ਯਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵੇਈ ਮੁਹਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ, ਤੁਸੀਂ ਲੰਮੇ ਮਥੇਂ ਤੱਰ ਜਿਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ। ਅਰੀਨਨ ਹੀ, ਤੁਸੀਂ ਯੁਰੀ ਤਰਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ!
^{੨੭} ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿੰਡਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਖੋੜੇ ਜਿਹੇ ਹੀ ਉਨਹਾਂ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਬਚਨਗੇ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਭੇਜੇਗਾ।
^{੨੮} ਉੱਥੇ, ਤੁਸੀਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਦੇਵਤਿਆਂ, ਖੱਬਰ ਅਤੇ ਲੱਰਤੀ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੁਹਤੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹੋਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਾ ਤਾਂ ਦੇਖ ਮੱਰਦੀਆਂ, ਨਾ ਸੁਣ ਮੱਰਦੀਆਂ ਨਾ ਖਾ ਮੱਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਸੁੰਘ ਮੱਰਦੀਆਂ।
^{੨੯} ਯਰ ਜੇਰਰ ਉੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਭਾਲੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਲ ਲਵੋਗੇ, ਜੇਰਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯੁਰੇ ਦਿਨ ਅਤੇ ਰੂਹ ਨਾਲ ਭਾਲੋਗੇ।
^{੩੦} ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁਮਰਿਲ ਵਿੱਚ ਹੋਵੋ-ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨ-ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਆ ਜਾਵੋਗੇ ਅਤੇ ਉਮਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨੋਗੇ।
^{੩੧} ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦਿਆਲੂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੁਰੀ ਤਰਹਾਂ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਉਸ ਟਿਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਮੀ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਰਾਹਨਾਮਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ

^{੩੨} “ਸੀ ਟਿਹੇ ਜਿਹੀ ਮਹਾਨ ਗੱਲ ਰਦੇ ਧਰਿਲਾਂ ਵਾਧਰੀ ਹੈ? ਰਦੇ ਨਹੀਂ! ਅਤੀਤ ਵੱਲ ਵੇਖੋ। ਉਨਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਵਾਧਰੀਆਂ ਮਨ ਉਸ ਮਥੇਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਜਾਉ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਮੀ ਉਨਹਾਂ ਮਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਧਰੀਆਂ ਹਨ। ਸੀ ਰਿਮੇ ਨੇ ਰਦੇ ਟਿਹੇ ਜਿਹੀਆਂ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ? ਨਹੀਂ! ^{੩੩} ਤੁਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ, ਅਤੇ ਗਲੇ ਵੀ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ! ਸੀ ਅਜਿਹਾ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਵਾਧਰਿਆ ਹੈ? ਨਹੀਂ!
^{੩੪} ਸੀ ਰਦੇ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦੇਵਤੇ ਨੇ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਅਤਨ ਰੀਤਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ! ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਟਿਹ ਰਰਿਮਥੇ ਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ! ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਅਤੇ ਮਰਤੀ ਦਰਮਾਈ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਨਹਾਂ ਮੁਮਰਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰੱਖਿਆ, ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਚਰਜ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ। ਤੁਸੀਂ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ। ^{੩੫} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਿਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਦਰਮਾਈਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਲਵੋਂ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।

ਉਸਤੋਂ ਸਿਵਾ ਹੋਰ ਵੇਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ! ^{੩੬} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਨ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਨੁਸਾਸਿਤ ਰਹ ਸੱਰੇ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਅੱਗ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵੇਖਣ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ।

^{੩੭} “ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰਦਾ ਮੀ! ਟਿਹੀ ਰਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਅਤੇ ਟਿਹੀ ਰਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ, ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਮਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਰੇ ਆਇਆ। ^{੩੮} ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧੇ ਮੀ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਤਾਰਤਵਰ ਮਨ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਅੰਦਰ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਅਤੇ ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਟਿਹੇ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।

^{੩੯} “ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਚੋਤੇ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਉਹ ਯਾਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉੱਧਰ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇੱਥੇ ਹੋਰਾਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਵੇਈ ਹੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ! ^{੪੦} ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਰਾਨੂੰਨਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਡਾ ਹਰ ਤਰਹਾਂ ਨਾਲ ਭਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਗਰੋਂ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੰਮੇ ਮਥੇਂ ਤੱਰ ਜੀਵੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਟਿਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਰਹੇਗੀ!”

ਮੁਸਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਰਦਾ ਹੈ

^{੪੧} ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧੁਰਬ ਵੱਲ ਤਿੰਨਾ ਸਹਿਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ। ^{੪੨} ਜੇ ਵੇਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਰੋਲੋ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਨਹਾਂ ਤਿੰਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਟਿੱਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਭੱਜਰੇ ਜਾ ਮੱਰਦਾ ਮੀ ਅਤੇ ਮੈਤ ਤੋਂ ਬਚ ਮੱਰਦਾ ਮੀ। ਯਰ ਉਹ ਤਦੋਂ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਮੀ ਜੇ ਉਹ ਦੁਸਰੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਰਦਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ। ^{੪੩} ਉਹ ਤਿੰਨ ਸਹਿਰ ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਟਿਹ ਮਨ: ਰਉਬੇਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਲਈ ਉੱਚੋਂ ਮੈਦਾਨਾ ਵਿੱਚਲੇ ਬਸਰ; ਗਾਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਲਈ ਗਿਲਆਦ ਵਿੱਚਲਾ ਰਾਮੇਬ; ਅਤੇ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਲਈ ਬਾਸਾਨ ਵਿੱਚਲਾ ਗੋਲਾਨ।

ਮੁਸਾ ਦੇ ਰਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

^{੪੪} ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਨੂੰਨ ਦਿੱਤਾ। ^{੪੫} ਮੁਸਾ ਨੇ ਟਿਹ ਬਿਵਸਥਾ, ਰਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ। ^{੪੬} ਮੁਸਾ ਨੇ ਟਿਹ ਰਾਨੂੰਨ ਉਨਹਾਂ

ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਬ ਵੱਲ, ਬੈਤ-ਯਓਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਉਹ ਆਮੇਰੀ ਰਾਜੇ, ਮੀਰੇਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮਨ, ਜੋ ਰਿ ਗੁਸਬੇਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। (ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੀਰੇਨ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹਰਾਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਸਨ। ^{੧੭} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੀਰੇਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਮਿਲ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਮਾਨ ਦੇ ਰਾਜੇ, ਓਗ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵੀ ਲੈ ਲਈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਬ ਵੱਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ^{੧੮} ਇਹ ਯਰਤੀ ਆਰਨੋਨ ਵਾਦੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਆਰੇਏਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੀਰੇਨ ਯਰਬਤ (ਹਰਮੋਨ ਯਰਬਤ) ਤੱਕ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ। ^{੧੯} ਇਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਬ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਦੀ ਯੂਰੀ ਅਰਦਨ ਵਾਦੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ। ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਇਹ ਯਰਤੀ ਮਿਹਤ ਮਾਗਰ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਯੁਰਬ ਵੱਲ ਇਹ ਖਿਮਗਾਹ ਯਰਬਤ ਦੇ ਖੈਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਸੀ।)

ਦਮ ਗੁਰਮ

੫ ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੁੰਨਾਂ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਵੋ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਦਿਹੜਾ ਹੋਵੇ। ^੨ ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਰਬ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ^੩ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮਾਡੇ ਯੁਰਬਿਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ—ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ। ^੪ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਨਮੁੱਖ ਹੋ ਕੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਅੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ^੫ ਯਰ ਤੁਮੀਂ ਅੱਗ ਤੋਂ ਭੇਡੀ ਤ ਸੀ। ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਖਲੋਤਾ ਸਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਕੀ ਆਖਿਆ।

^੬ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਿੱਥੇ ਤੁਮੀਂ ਗੁਲਾਮ ਸੀ।

^੭ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੋਵਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

^੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਬੁੱਤ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਆਰਾਮ ਵਿੱਚਲੀ ਰਿਸੇ ਵੀਜ ਜਾਂ ਯਰਤੀ ਉੱਧਰਲੀ ਰਿਸੇ ਚੀਜ ਜਾਂ ਥਾਈ ਹੋਠਲੀ ਰਿਸੇ ਚੀਜ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜਾਂ ਬੁੱਤ ਨਾ ਬਣਾਉ। ^੯ ਰਿਸੇ ਵੀ ਬੁੱਤ ਦੀ ਉਥਾਮਨਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ

ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਥਾਮਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਕੇ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ^{੧੦} ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਘਾਥ ਕਰਦੇ ਹਨ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੜਖੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ^{੧੧} ਯਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਖੀੜੀਆਂ ਤੀਰ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵਾਂਗਾ।

^{੧੨} ਤੁਮੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਕਾਰਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੁਰਾਜੋਗੇ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਆਰਤੀ ਬਿਨਾ ਕਾਰਣੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਨਾਮ ਖੁਰਾਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਆਰਤੀ ਕੋਸੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਵਿਆਰਤੀ ਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗਾ।

^{੧੩} ਤੁਮੀਂ ਸਬਤ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਮ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਰੱਖੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ^{੧੪} ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਛੇ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰੋ। ^{੧੫} ਯਰ ਸੱਤਵਾਂ ਦਿਨ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਨਭਾਣ ਵਜੋਂ ਆਰਾਮ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਿਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ—ਨਾ ਤੁਮੀਂ ਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਤਰ, ਖੀਆਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਲਾਮ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਾਵਾਂ, ਖੋਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ! ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੧੬} ਇਹ ਨਾ ਭੁੱਲੋ ਕਿ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੁਮੀਂ ਵੀ ਗੁਲਾਮ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬਤ ਨੂੰ ਖਾਮ ਦਿਹਾੜੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨੋ।

^{੧੭} ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨੋਗੇ, ਤੁਮੀਂ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋਵੇਗਾ।

^{੧੮} ਤੁਮੀਂ ਰਿਸੇ ਦਾ ਖੂਨ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ।

*੫:੬ ਮੈਂ ... ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਾਂ, “ਮੈਂ ਏਲ ਕਾਨਾਹ-ਈਰਖਾਲੂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।”

†੫:੧੦ ਯਰ ਮੈਂ ... ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਾਂ, “ਮੈਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਮ ਕਰਾਂਗਾ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।

- ੧੮ 'ਤੁਮੀਂ ਜਿਨਮੀ ਖਾਧ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ।
- ੧੯ 'ਤੁਮੀਂ ਰੋਈ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ।
- ੨੦ 'ਤੁਮੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਬਾਰੇ ਬੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲੋਗੇ।
- ੨੧ 'ਤੁਮੀਂ ਰਿਸੇ ਗੈਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਖਤਨੀ ਦੀ ਰਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਮਰਾਨਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਖੇਤਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਨੌਰ, ਨੌਰਗਣੀਆਂ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖੋਤਿਆਂ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਮੀਂ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਰਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ!''

ਲੋਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਮਨ

੨੨ "ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੁਰਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਖਰਬਤ ਉੱਤੇ ਟਿਰੱਟੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬਿਨਾ ਰੁਕਿਆਂ ਅੱਗ, ਬੱਦਲ ਅਤੇ ਗਹਿਰੀ ਯੰਦ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਚੀ ਯਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਸੀਤੀ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਸਿਲਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖਕੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ।

੨੩ "ਜਦੋਂ ਖਰਬਤ ਅੱਗ ਨਾਲ ਬਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤੁਮੀਂ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੀ ਯਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਬਚੁਰਗ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਰਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਆਗੂ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਏ। ੨੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, 'ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਖਰਤਾਧ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ! ਅੱਜ, ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਸੇ ਵਾਸਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿ ਸੱਰਣ ਸੰਭਵ ਹੈ। ੨੫ ਯਹ ਜੇ ਅਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਗੱਲ ਰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਮਾਰੇ ਜਾਵਾਂਗੇ! ਉਹ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਮਾਨੂੰ ਮਾੜ ਸੁੱਟੇਗੀ! ਅਸੀਂ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ! ੨੬ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਵੀ ਰਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਗਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫੇਰ ਜੀਵਿਤ ਬੱਚਿਆਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ੨੭ ਖੁਸਾ, ਤੁਮੀਂ ਨੇੜੇ ਜਾਓ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਮਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਆਖਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਮਾਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੇ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣਾਂਗੇ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹਰ ਗੱਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਾਂਗੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਮੀਂ ਆਖੋਗੇ।'

ਯਹੋਵਾਹ ਖੁਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਦਦਾ ਹੈ

੨੮ "ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਦ ਸੁਣੇ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੋਲੇ ਸੀ। ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਮੈਂ ਸੁਣ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸੀ ਆਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਚੰਗਾ ਹੈ। ੨੯ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਚਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੀ ਇੱਜਤ ਰਨ ਅਤੇ ਯੁਠੇ ਦਿਲੋਂ ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ

ਰਨ! ਫੇਰ ਉਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਗਮੇਸਾ ਲਈ ਅਸੀਮਮਈ ਹੋਣਗੇ।

੩੦ "ਜਾਉ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਖਮ ਚੱਲੇ ਜਾਣ। ੩੧ ਖਰ ਤੂੰ, ਖੁਸਾ, ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਹ ਮਾਰੇ ਹੀ ਗੁਰਮ, ਰਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਦੱਸਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾਰੇ ਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।'

੩੨ "ਇਸ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਨ ਬਾਰੇ ਖਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਹਟਣਾ ਨਹੀਂ। ੩੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੋਗੇ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਭੋਗੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਗਮੇਸਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਰਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦਾ ਖਾਲਣ ਰਦੇ

੧ "ਇਹ ਉਹ ਗੁਰਮ, ਰਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਸ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾਰੇ ਖਾਲਣਾ ਰਨੀ ਜਿੱਥੇ ਤੁਮੀਂ ਰਹਿਣ ਲਈ ਦਾਖਿਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ। ੨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ, ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਦੀ ਇੱਜਤ ਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਅਜਿਹਾ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਨਵੀਂ ਖਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਭੋਗੋਗੇ। ੩ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰੇ, ਸੁਣੋ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਸਿਆਰ ਰਹੇ, ਫੇਰ ਗਮੇਸਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਭ ਤੁਝ ਵੱਧੀਆਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਬੱਚੇ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਖਰਤੀ ਗਾਮਿਲ ਰਹੋਗੇ-ਜਿਹਾ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਖਿਆਂ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਟਿਰਰਾਰ ਸੀਤਾ ਸੀ।

੪ "ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰੇ, ਸੁਣੋ! ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਇੱਕ ਹੈ! ੫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਯੁਠੇ ਦਿਲ ਨਾਲ, ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਮਰਤੀ ਨਾਲ ਖਿਆਲ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੬ ਜਿਹੜੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਮੇਸਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ। ੭ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਸਿੱਖਾਉਣਾ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਖਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹੋਵੋ ਜਾਂ ਮੜਕ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਰਦੋ। ਲੇਟਦਿਆਂ, ਉੱਠਦਿਆਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਰਦੋ। ੮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਲਵੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਲਵੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਧਰਿਨੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਚੇਤੇ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਮਿਲ ਸਕੇ।^੯ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਾਟਰਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖ ਲਵੋ।

^{੧੦} “ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ, ਅਥਰਾਗਮ, ਇਮਗਾਰ ਅਤੇ ਆਰਾਧਨਾ ਨਾਲ ਇੰਚ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗਾਨ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਸਹਿਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਉਮਾਰੇ ਮਨ।

^{੧੧} ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਘਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਮੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਖੂਹ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਖੁੰਦੇ ਮਨ। ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੰਗੂਰਾਂ ਅਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਬੀਜੇ ਮਨ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਰਾਫੀ ਝੜ ਦੇਵੇਗਾ।

^{੧੨} “ਧਰ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ! ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਨਾ ਜਾਣਾ। ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮ ਮੀ, ਧਰ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਇਆ।^{੧੩} ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੧੪} ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।^{੧੫} ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗੋਗੇ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੀ ਮਤਹ ਤੋਂ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।

^{੧੬} “ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦਾ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨਾ ਲਵੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਅੰਮਾਹ ਵਿਖੇ ਰੀਤਾ ਮੀ।^{੧੭} ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਦਿਰਝਤਾ ਨਾਲ ਧਾਲਣ ਰਹੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਮਾਖੀਆਂ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਦਾ ਧਾਲਣਾ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।^{੧੮} ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹਿਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਠੀਕ ਅਤੇ ਚੰਗੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹਿਣੀਆਂ ਹਨ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਡਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਰੇ ਉਹ ਚੰਗੀ ਧਰਤੀ ਗਮਿਲ ਰਹ ਸੱਕੋਗੇ ਜਿਸਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।^{੧੯} ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਦੁਸਮਣਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਦਿਉ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ।

ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਹਨਾਮਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ

^{੨੦} “ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁੱਛ ਸੱਕਦੇ ਹਨ, ‘ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਖੀਆਂ, ਰਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੀ ਅਰਥ ਹੈ?’^{੨੧} ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖੋਗੇ, ‘ਅਸੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਮਾਂ, ਧਰ ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਗਾਨ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਇਆ।

^{੨੨} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਗਾਨ ਅਤੇ ਅਦਭੁਤ ਰਾਹਨਾਮੇ ਰੀਤੇ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਰਾਹਨਾਮੇ ਮਿਸਰੀ ਲੋਕਾਂ, ਫਿਰਉਨ ਅਤੇ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣੀਆਂ ਦੱਖਿਆ।^{੨੩} ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਲਿਆਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸੱਚੇ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।^{੨੪} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਮਾਖੀਆਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਮਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦਾ ਆਦਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੰਗਾ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਹਾਂ।^{੨੫} ਜੇ ਅਸੀਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਖੂਹੇ ਨੇਮ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਰਹਾਗੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਮੀ, ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਹੈ।*
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਾਮ ਲੋਕ, ਇਮਰਾਟੇਲ

^੧ “ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਗਮਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਦਾਖਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ। ਅਗੇਵਾਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਰੰਮਾਂ, ਹਿੰਦੀਆਂ, ਗਿਰਗਾਮੀਆਂ, ਅਮੇਰੀਆਂ, ਰਨਾਨੀਆਂ, ਧਰਿੰਚੀਆਂ, ਹਿੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅਬੂਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਤਾਰਤਵਰ ਹਨ।^੨ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੋਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੂਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਾ ਰਹਿਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਮ ਨਾ ਰਹਿਣਾ।^੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਆਹ ਨਾ ਰਹਿਣਾ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧੀਆਂ ਖੁੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰੰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨਾ ਰਹਿਣਾ ਦੇਣਾ।^੪ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦੇਣਗੇ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹਿਣਗੇ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਰੋਧਵਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।

*੬:੨੫ ਜੇ ਅਸੀਂ ... ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ: “ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੀਅਤਾ (ਨੇਰੀ) ਨਾਲ ਨਵਾਜੇਗਾ ਜੋਰ ਅਸੀਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਖੂਹੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੰਨਾਗੇ, ਬਿਲਕੁਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।

ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਥਾਹ ਰਹ ਦਿਉ

੧ “ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨਾਲ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ: ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਭੈਣ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਰਸ਼ੀ ਖੰਬਰਾਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਰਹ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸੇਰਾਹ ਖੰਬਾਂ ਨੂੰ ਚੀਰ ਸੁੱਟੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੰਡਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦੇਵੋ! ੬ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇਹਾਗ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਹੋ। ਧਰਤੀ ਉੱਤੇਲੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਜੇਹਾਗ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਲੋਕਾਂ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ, ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਹਨ। ੭ ਅਜੇਹਾਗ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਖਿਆਰ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਚੁਣਿਆ? ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਰੋਮ ਹੈ। ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੀ! ੮ ਧਰ ਅਜੇਹਾਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਫਿਰਉਨ, ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਖਰੜ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਰਵਾਇਆ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਜੇਹਾਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਆਪਣੇ ਇਰਰਾਹ ਨੂੰ ਖੁਰਾ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ।

੯ “ਇਸ ਲਈ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਕਿ ਅਜੇਹਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਹ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਇਰਰਾਹਨਾਮਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਿਆਰ ਅਤੇ ਮਿਹਰ ਦਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਖਿਆਰ ਅਤੇ ਮਿਹਰ ਗਜ਼ਾਰਾ ਖੀੜੀਆਂ ਤੱਕ ਦਰਮਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ੧੦ ਧਰ ਅਜੇਹਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਲਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦੇ ਹਨ। ੧੧ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਰਾਨੂੰਨਾ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਹਨ ਦਾ ਖਿਆਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

੧੨ “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਨੂੰਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣੋਗੇ, ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਖਿਆਰ ਦਿਉਗੇ ਤਾਂ ਅਜੇਹਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਖਿਆਰ ਦਾ ਇਰਰਾਹਨਾਮਾ ਖੁਰਾ ਰੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਇਰਰਾਹ ਰੀਤਾ ਮੀ। ੧੩ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਰੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਅਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਨਾਜ, ਨਵੀਂ ਮੈਂਯਾਂ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢਿਆਂ ਦੀ ਅਤੇ ਭੇਡਾਂ

ਨੂੰ ਲੇਲਿਆਂ ਦੀ ਅਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਅਮੀਸਾਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖੁਰਾਖਤ ਰਹੋਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਇਰਰਾਹ ਰੀਤਾ ਮੀ।

੧੪ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਅਮੀਸਾਂ ਖੁਰਾਖਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਹਰ ਧਤੀ ਅਤੇ ਧਤਨੀ ਯੋਲਾਦ ਖੋਦਾ ਰਹਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਵੱਡੇ ਖੋਦਾ ਰਹਨ ਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ। ੧੫ ਅਤੇ ਅਜੇਹਾਗ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦੂਰ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਜੇਹਾਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਧਰ ਅਜੇਹਾਗ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾ ਨੂੰ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਾ ਦੇਵੇਗਾ। ੧੬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਉ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਜੇਹਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੁੱਖੀ ਨਾ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਨਾ ਰੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਿਰਜੇ ਵਰਗੇ ਹਨ।

ਅਜੇਹਾਗ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਦਾ ਇਰਰਾਹ ਰਦਾ ਹੈ

੧੭ “ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਾ ਆਖੋ, ‘ਇਹ ਰੋਮਾਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਤਾਰਤਵਰ ਹਨ। ਅਮੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰੱਢ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ?’ ੧੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਮੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇਹਾਗ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰੀ ਮਲੂਰ ਰੀਤਾ ਮੀ। ੧੯ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ ਦੇਖੋ। ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਜੇਹਾਗ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਤਾਰਤ ਅਤੇ ਸਰਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ। ਅਜੇਹਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਉਸੇ ਸਰਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫਿਰੁੱਧ ਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਭੈਭੀਤ ਹੋ।

੨੦ “ਅਜੇਹਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਡੋਗਮੂ (ਹਾਰਨੇਟ *) ਵੀ ਭੇਜੇਗਾ, ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਬਚਰੇ ਫੁਖਣਗਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ੨੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਰੋਲੋਂ ਨਾ ਡਰੋ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਜੇਹਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਭੈਯਾ ਦਾਇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ੨੨ ਅਜੇਹਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਟੋਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਦੋਸ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਵਾਰੀ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਰਹੋਗੇ, ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਵੱਧ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ

* ੭:੨੦ ਹਾਰਨੇਟ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬਦਬੂਦਾਰ ਰੀੜਾ। ਇਥੇ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਫਰਿਸਤਾ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।

ਯਹਜਾਉਣਗੇ। ^{੨੩} ਯਹ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੇਮਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਥ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਦੁਬਿਆ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ। ^{੨੪} ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰੇਗਾ। ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਹ ਲਿਉਂਗੇ, ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਰਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਖੰਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਮੰਦੇਗਾ। ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੋਗੇ!

^{੨੫} “ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਕੇ ਮਾੜ ਲਿਉਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਸੇਨੇ ਜਾਂ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਤਮੰਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿਰਜੇ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਉਰਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦਾ ਹੈ। ^{੨੬} ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਬੁੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਬੁੱਤ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ

^੧ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਮੰਨਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਰਿਉਰਿ ਫੇਰ ਹੀ ਤੁਮੀਂ ਭਰਯੁਰਤਾ ਨਾਲ ਜੀਵੰਗੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੇਮ ਬਣੋਗੇ। ਤੁਮੀਂ ਉਹ ਯਰਤੀ ਗਮਿਲ ਰਹੋਗੇ ਜਿਸਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਇਰਗਰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ^੨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮਾਰੇ ਮਫਰ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ੪੦ ਵਰਿਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੂਥਲ ਅੰਦਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਰੀਤੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰੀ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਧਾਲਣਾ ਰਹੋਗੇ। ^੩ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੁੱਖਿਆ ਰੱਖਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਨ ਖੁਆਇਆ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਧਰਿਲਾਂ ਧਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਵੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਸਿਰਫ ਕੋਈ ਉੱਤੇ ਹੀ ਜਿਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਯਹ ਹਰ ਉਸ ਬਚਨ ਉੱਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ। ^੪ ਇਨ੍ਹਾਂ ੪੦ ਵਰਿਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਰੱਖੜੇ ਖਿਸੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧੈਰ ਸੁੱਜੇ ਨਹੀਂ। ਰਿਉਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਹੈ! ^੫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਇਹ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰੀਤੀਆਂ। ਯਰਮੇਸੁਰ, ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਮਾਰੇ ਵਾਂਗ ਸੀ।

^੬ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਇੱਜਤ ਰਏ। ^੭ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲਿਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਦਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਧਾਈ ਦੇ ਚਮਬਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਯਰਤੀ ਅੰਦਰ, ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਧਗੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਈ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲ ਰੇ ਵੱਗਦਾ ਹੈ। ^੮ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਣਕ ਰਾਏ ਜੋ, ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ, ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਅਤੇ ਆਨਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਅਤੇ ਮਹਿਦ ਦੀ ਯਰਤੀ ਹੈ। ^੯ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਫੀ ਭੋਜਨ ਮਿਲੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੈਯ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਹ ਉਹ ਯਰਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੋਗੇ ਦੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਹਨ। ਤੁਮੀਂ ਧਗੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਾਬਾ ਰੱਖ ਮੰਦੇ ਹੋ। ^{੧੦} ਤੁਮੀਂ ਜਿੰਨਾ ਚਾਹੋਗੇ ਉਨਾ ਖਾਵੋਗੇ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਨੀ ਚੰਗੀ ਜਮੀਨ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸਤਤਿ ਰਹੋਗੇ।

ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਰਹਨੀ ਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲੋ

^{੧੧} “ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਣਾ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਨਾ ਜਾਣਾ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮਾਂ, ਰਾਨੂਨਾ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਦਾ ਧਾਲਣ ਰਹਨ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਣਾ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ^{੧੨} ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਰਾਫੀ ਰੁੜ੍ਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਚੰਗੇ ਮਰਾਨ ਬਣਾ ਲਵੋਗੇ। ^{੧੩} ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਾਵਾਂ, ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਵੱਧਣ ਫੁੱਲਣਗੀਆਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਫੀ ਮੋਨਾ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਰਿਮੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਰਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ! ^{੧੪} ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧੇਗਾ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਮਾਨੀ ਨਾ ਬਣੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਮੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮ ਸੀ। ਯਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਾਦ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ। ^{੧੫} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਸਾਲ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਜਹਿਰੀਲੇ ਮੱਥ ਅਤੇ ਬਿਛੁ ਮਨ। ਯਰਤੀ ਖੁਸਰ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਯਰੇ ਵੀ ਧਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਯਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਠੇਮ ਚੱਟਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਈ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੬} ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਨ ਦਾ ਭੋਜਨ ਦਿੱਤਾ-ਐਸੀ ਚੀਜ਼ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਖੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਿਆ। ਰਿਉਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਨਿਮਾਣਾ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁੱਖ ਮਿਲੇ। ^{੧੭} ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਦੇ ਨਾ ਮੋਚੋ, ਇਹ ਮਾਰੀ ਦੋਲਤ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਾਰਤ ਰਾਹੀਂ ਗਮਿਲ ਰੀਤੀ ਹੈ। ^{੧੮} ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਖੋ। ਆਦੇਸ਼ ਰੱਖੋ ਕਿ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹਨ ਦੀ ਮਰਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਅਜਿਹਾ ਰਿਉ ਰਦਾ ਹੈ? ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਉਸ ਇਰਗਰਨਾਮੇ

ਦਾ ਖਾਲਣ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਮੀ, ਉਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਯੱਜ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ!

^{੧੯} “ਰਦੇ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲੋ। ਰਦੇ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨਾ ਲੱਗੋ! ਰਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਯਾਦੇ ਉਪਾਸਨਾ ਨਾ ਰਹੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਯੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ: ਤੁਸੀਂ ਯੱਦੋਮ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ!” ^{੨੦} ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੋਰਨਾਂ ਵੱਖੋਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ। ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੀ ਗੱਲ ਮੁਣਨੇ ਗਟ ਗਏ!

ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ

^੧ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਸੁਣੋ! ਤੁਸੀਂ ਯੱਜ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਰ ਜਾਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਲਈ ਜਾਵੋਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਯਾਦੇ ਤਾਰਤਵਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵੱਡੇ ਹਨ ਯਾਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਧਾਂ ਯਾਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਫੁੰਗਦੀਆਂ ਹਨ। ^੨ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਲੰਮੇ ਯਾਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਨ। ਉਹ ਯਾਨਾਰੀ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਰਬਨ ਮੁਣਿਆ, ‘ਰੇਈ ਵੀ ਰਦੇ ਵੀ ਯਾਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸੱਰਦਾ।’ ^੩ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਯਰੀਨ ਰਹ ਸੱਰਦੇ ਹੋ ਰਿ ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਗਮਣੇ ਉਸ ਯੱਗ ਵਾਂਗ ਵਰਿਆ ਧਾਰ ਰਹੇਗਾ, ਜੇ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ! ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖੋਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਗਮਣੇ ਹਰਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਦਿਉਗੇ ਯਾਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਉਗੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਰਰਾਹ ਰੀਤਾ ਰਿ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਰੇਗਾ।

^੪ “ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਭਜਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਧਰ ਰਦੇ ਵੀ ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੋ, ‘ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸਹਿਣ ਲਈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਇਆ ਰਿਉਰਿ ਯਾਦੇ ਇੰਨੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਹਾਂ!’ ਇਹ ਰਾਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖੋਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਬਾਹਰ ਯੱਰਿਆ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਬੁਰੀਆਂ ਸਨ-ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਮੀ। ^੫ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਧਰ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਹੋ ਯਾਦੇ ਠੀਰ ਵੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਯਾਦੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਯੱਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਦੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜੀਵਿਆ ਯਾਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਉਸ ਇਰਰਾਹ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਹੇ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਥਿਆਂ-ਯਾਦੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਯਾਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਮੀ। ^੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਚੰਗੀ ਧਰਤੀ ਸਹਿਣ ਲਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣ

ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਹੋ ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਜਿੱਦੀ ਲੋਕ ਹੋ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਰੱਖੋ

^੭ “ਇਹ ਨਾ ਭੁੱਲੋ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਾਨੂਬਲ ਯੱਦੋਰ ਗੁੱਸੇ ਰਹ ਲਿਆ ਮੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਰਾਹ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਯਾਦੇ ਯਾਦੇ ਇਸ ਥਾਂ ਧਰੁੱਚੇ। ^੮ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਹੋਰਬ ਧਰਬਤ (ਸੀਨਟੀ) ਉੱਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਰੀਤਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਇੰਨਾ ਜਿਹਾਦਾ ਨਾਰਾਜ਼ ਮੀ ਰਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਸੱਰਦਾ ਮੀ। ^੯ ਮੈਂ ਧਰਬਤ ਉੱਧਰ ਚਧਟੀਆਂ ਮਿਲਾਵਾ ਲੈਣ ਲਈ ਗਿਆ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਇਰਰਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਮੀ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਮੈਂ ੪੦ ਦਿਨਾਂ ਯਾਦੇ ੪੦ ਸ਼ਾਤਾਂ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਰੁਰਿਆ। ਮੈਂ ਨਾ ਭੋਜਨ ਖਾਧਾ ਨਾ ਧਾਈ ਧੀਤਾ। ^{੧੦} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਧੱਬਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮਿਲਾਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੱਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਯਾਧਟੀਆਂ ਹੀ ਉੰਗਲਾ ਨਾਲ ਗੁਰਮ ਲਿਖੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਯੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਯਾਦੇ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਇਰਰੇ ਹੋਏ ਸਾਂ।

^{੧੧} “ਇਸ ਲਈ ੪੦ ਦਿਨਾਂ ਯਾਦੇ ੪੦ ਸ਼ਾਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮੈਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ-ਇਰਰਾਹਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਮਿਲਾਵਾਂ। ^{੧੨} ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਧਿਆ, ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਯਾਦੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਇੱਥੋਂ ਹੋਰਾਂ ਚੱਲਾ ਜਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖੋਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ ਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਧਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਰਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇੰਨੀ ਛੇਤੀ ਧਲਣ ਗਏ ਹਨ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਨਾ ਧਿਯਲਾਰੇ ਇੱਕ ਮੁਰਤੀ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ।

^{੧੩} “ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਧਿਆ, ‘ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਇਹ ਲੋਕ ਬੜੇ ਜਿੱਦੀ ਹਨ।’ ^{੧੪} ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖੋਂ ਨੂੰ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਰਹ ਲੈਣ ਦੇ, ਤਾਂ ਜੇ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਰੇਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਖੋਂ ਦੀ ਮਾਜਣਾ ਰਹਾਯਾ ਜਿਹੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖੋਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹਾਨ ਯਾਦੇ ਤਾਰਤਵਰ ਹੋਵੇਗੀ।’

ਸੁਨਿਹਰੀ ਵੱਛਾ

^{੧੫} “ਫੇਰ ਮੈਂ ਖਿੱਛੇ ਮੁੜ ਧਿਆ ਯਾਦੇ ਧਰਬਤ ਤੋਂ ਹੋਰਾ ਯਾ ਗਿਆ। ਧਰਬਤ ਨੂੰ ਯੱਗ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਮੀ ਯਾਦੇ ਇਰਰਾਹਨਾਮੇ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਧੱਬਰ ਮੇਰੇ ਗੁੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ^{੧੬} ਮੈਂ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਯਾਦੇ ਦੇਖਿਆ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਮੈਂ ਉਹ ਵੱਛਾ ਦੇਖਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਧਿਯਲੇ ਹੋਏ ਮੇਨੇ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਮੀ। ਤੁਈਂ ਰਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ! ^{੧੭} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਧੱਬਰ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲਾਵਾਂ ਲਈਆਂ ਯਾਦੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੁਰੜੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਯਾਧਣੇ ਗੁੱਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧਰੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੮} ਫੇਰ ਮੈਂ ੪੦ ਦਿਨ ਯਾਦੇ ੪੦ ਸ਼ਾਤਾ ਯਹੋਵਾਹ

ਯਹੋ ਯਹੁਤੀ ਉੱਤੇ ਖਿਲਾ ਰਿਗ, ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਖਹਿਲਾਂ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਮੈਂ ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ ਬੰਦ ਰਹਿੰਦਾ। ਇਹ ਮੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰੀਤਾ ਰਿਉਰਿ ਤੁਮਾਂ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਤੁਮੀਂ ਉਹ ਰੀਤਾ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬਦ ਮੀ ਯਹੋ ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਨੂੰ ਰਹੋਯਵਾਨ ਰਹਿੰਦਾ।^{੧੯} ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਰਹੋਯ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਮਾਂ। ਉਹ ਇੰਨਾ ਰਹੋਯਵਾਨ ਮੀ ਰਿ ਤੁਗਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਮੰਦਾ ਮੀ। ਯਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇੰਦ ਵਾਹ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।^{੨੦} ਯਹੋਵਾਹ ਗਾਨੂਨ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਮੀ-ਇੰਨਾ ਰਿ ਉਮ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਮੰਦਾ ਮੀ। ਯਹ ਇੰਦ ਵਾਹ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ।^{੨੧} ਮੈਂ ਉਹ ਭਿਯਾਨਕ ਚੀਜ਼, ਫੱਛੇ ਨੂੰ ਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਤੁਮੀਂ ਬਣਾਇਆ ਮੀ-ਯਹੋ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਇਸਦੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਟੁਕੜੇ ਰਹ ਦਿੱਤੇ ਯਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਦ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਸ ਗਰਦ ਨੂੰ ਹੋਠਾ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜੇ ਯਹਬਤ ਤੋਂ ਹੋਰਾਂ ਰੁੜ੍ਹ ਗਈ।

ਮੁਮਾ ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਮੇਂ ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ਭਾਫੀ ਅੰਗਦਾ ਹੈ

^{੨੨} “ਤਬਏਰਾਹ, ਮੱਮਾਹ ਯਹੋ ਰਿਬਰੋਬ-ਤੁੱਠਾਵਾਹ ਵਿਖੇ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਰੀਤਾ।^{੨੩} ਯਹੋ ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਰਾਦੇਮ-ਬਰਨੇਯਾ ਛੱਡ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਮੀ ਤੁਮੀਂ ਉਮਦਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ, ਉੱਤੇ ਜਾਓ ਯਹੋ ਉਮ ਯਹੁਤੀ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਰਹ ਲਵੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਗਾਂ। ਯਹ ਤੁਮੀਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਯਹਮੇਸੁਰ, ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਉੱਤੇ ਯਹੀਨ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਤੁਮੀਂ ਉਮਦਾ ਆਦੇਮ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ।^{੨੪} ਉਹ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਤੁਮੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ।

^{੨੫} “ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ੪੦ ਦਿਨ ਯਹੋ ੪੦ ਰਾਤਾ ਯਹੁਤੀ ਉੱਤੇ ਖਿਲਾ ਰਿਗ ਰਿਉਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਤੁਗਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।^{੨੬} ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਯਹਾਰਬਨਾ ਰੀਤੀ ਯਹੋ ਆਖਿਆ: ‘ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ, ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਾ ਰਹ! ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁਟਾਰਾ ਦਿਵਾਇਆ ਯਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਤਾਰਤ ਯਹੋ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ।^{੨੭} ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਯਹਾਰਾਗਮ, ਇਸਰਾਹ ਯਹੋ ਯਹਾਰੂਬ ਨੂੰ ਯਹਦ ਰਹ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਜਿੰਦੀਯਨ, ਬਦ-ਸਾਹਾਂ ਯਹੋ ਯਾਥਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾ ਯਹਤ।^{੨੮} ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵੋਗੇ ਤਾਂ ਮਿਸਰੀ ਲੋਰ ਰਹਿਣਗੇ, ‘ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਯਹੁਤੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾ ਸੱਕਿਆ ਜਿਸਦਾ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਯਹੋ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਰੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਖੁਰਾਉਣ ਲਈ ਮਾਯੂਬਲ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ।’^{੨੯} ਯਹ ਉਹ ਤਾਂ ਤੁਗਾਡੇ ਬੰਦੇ ਹਨ ਯਹੋਵਾਹ। ਉਹ ਤੁਗਾਡੇ ਹੀ ਹਨ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਸਰਤੀ ਯਹੋ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਏ।’

ਨਵੀਨਾਂ ਸਿਲਾਵਾਂ

^੧ “ਉਮ ਵਰਤ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਤੂੰ **੧੦** ਖਹਿਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਿਲਾਵਾਂ ਰੱਦ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਯਹਬਤ ਉੱਤੇ ਆਵੀਂ। ਇੰਦ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਵੀ ਬਣਾਵੀ।^੨ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਲਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਉਹੀ ਸਬਦ ਲਿਖਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਖਹਿਲੀਆਂ ਸਿਲਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖੇ ਸਨ-ਉਹ ਸਿਲਾਵਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੂੰ ਭੁੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦੇਵੀ।’

^੩ “ਫੇਰ ਮੈਂ ਮਿੱਟੀਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦਾ ਇੰਦ ਮੰਦੂਰ ਬਣਾਇਆ ਯਹੋ ਖਹਿਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਦੇ ਸਿਲਾਵਾ ਤਿਆਰ ਰੀਤੀਆਂ ਫੇਰ ਮੈਂ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਯਹਬਤ ਉੱਤੇ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।^੪ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਲਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਉਹੀ ਸਬਦ ਲਿਖੇ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਉਮ ਨੇ ਖਹਿਲਾਂ ਲਿਖੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਹੀ ਦਮ ਗੁਰਮ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਮ ਨੇ ਅੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਖੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਯਹਬਤ ਕੋਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਮੀ। ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿਲਾਵਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ।^੫ ਮੈਂ ਯਹਬਤ ਉੱਚੋਂ ਹੋਰਾਂ ਉਤਰ ਆਇਆ। ਮੈਂ ਸਿਲਾਵਾਂ ਉਮ ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਬਣਾਇਆ ਮੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਯਹੋ ਇਹ ਸਿਲਾਵਾ ਗਲੇ ਵੀ ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਹਨ।”

^੬ (ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਯਹਾਰਾਨ ਦੇ ਖੁਗਾਂ ਤੋਂ ਮੇਸੋਰਾਹ ਨੂੰ ਚੱਲ ਯਏ। ਉੱਥੇ ਗਾਨੂਨ ਦਾ ਦੋਹਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਯਹੋ ਉਹ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹਲਾਜਾਹ ਨੇ ਗਾਨੂਨ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਰੀਤੀ।^੭ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਸੋਰਾਹ ਤੋਂ ਗੁਦਗੇਦਾਹ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਯਹੋ ਗੁਦਗੇਦਾਹ ਤੋਂ ਨਦੀਆਂ ਦੀ ਯਹੁਤੀ ਯਹਦਬਾਤਾਹ ਚੱਲੇ ਗਏ।^੮ ਉਮ ਸਮੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੇਵੀ ਦੇ ਯਹਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਖਾਮ ਰੰਮ ਲਈ ਹੋਰਨਾਂ ਯਹਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿੰਮੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਰੰਮ ਮੀ। ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਯਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਮੀਮ ਦੇਣਾ ਵੀ ਮੀ। ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਖਾਮ ਰੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।^੯ ਇਹੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਰਿ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਯਹਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਾਂਗ ਯਹੁਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਲੇਵੀਆਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ। ਇਸੇ ਦਾ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਗਾਡੇ ਯਹਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।)

^{੧੦} “ਮੈਂ ਖਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਯਹਬਤ ਉੱਤੇ ੪੦ ਦਿਨ ਯਹੋ ੪੦ ਰਾਤਾ ਠਹਿਰਿਆ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਵੀ ਉਮ ਵੇਲੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ।^{੧੧} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਜਾ ਯਹੋ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਫਰ ਵਿੱਚ ਯਹਾਰਾਈ ਕਰ। ਉਹ ਉਮ ਯਹੁਤੀ

ਉੱਤੇ ਜਾਰੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨਾਲ ਟਿਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ।’

ਅਗੇਵਾਹ ਸੱਚ ਮੁਚ ਰੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ

12 “ਗੁਣ, ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਸੁਣੋ! ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਥੋਂ ਰੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਅਗੇਵਾਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸਤੋਂ ਡਰੋ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲੋ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਏ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਯੁਗੇ ਦਿਲੋਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਯੁਗੀ ਗੁਰ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਰਏ ।” 13 ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ । ਇਹ ਰਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਗੁਰਮ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਭਲੇ ਲਈ ਹਨ ।

14 “ਗੁਰ ਸੈਯਾ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੈ । ਆਰਾਮ, ਉੱਚੇ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਆਰਾਮ ਵੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਹਨ । ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਗਰ ਸੈਯਾ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੈ । 15 ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਧਿਆਰ ਰਦਾ ਮੀ । ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਧਿਆਰ ਰਦਾ ਮੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ । ਉਸ ਨੇ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਰੋਮ ਦੀ ਬਜਾਇ ਤੁਹਾਡੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ । ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਹੋ ।

16 “ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਮੁੰਨਤ ਰਏ, ਅਤੇ ਜਿੱਦੀ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਰਏ । 17 ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ । ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ । ਉਹ ਮਗਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਤਰਝਾ ਅਤੇ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਲੜਾਕੂ ਹੈ । ਉਹ ਖੱਬੇਪਾਤ ਨਹੀਂ ਰਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਵੱਢੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ । 18 ਉਹ ਅਤੀਮਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਰ ਰਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਰੱਖੜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । 19 ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਜਨਬੀ ਹੀ ਮੀ ।

20 “ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦਾ ਅਵੱਸ ਆਦਰ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਉਸ ਨੂੰ ਰਦੇ ਨਾ ਛੱਡੋ । ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਟਿਕਰਾਰ ਰਏ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਤੋਂ ਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । 21 ਅਗੇਵਾਹ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ । ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਗਨ ਅਤੇ ਅਦਬੁਤ ਰਾਰਨਾਮੇ ਰੀਤੇ ਹਨ । ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹੋ । 22 ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਗਏ ਮਨ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ 20 ਬੰਦੇ ਮਨ । ਗੁਣ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਵੱਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ—ਆਰਾਮ ਵਿੱਚਲੇ ਤਾਰਿਆਂ ਜਿੰਨੀ ਗਿਣਤੀ ।

ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਰੱਖੋ

1 “ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਨਾ ਲਈ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਦੇ ਰਾਨੂੰਨਾ, ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਧਾਲਣ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । 2 ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਗਨ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਦ ਰਏ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਰੀਤੀਆਂ । ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਦਿਆਂ ਦੇਖੀਆਂ । ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਆਨੁਭਵ ਰੀਤਾ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਰਿਨਾ ਮਗਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਰਿਨਾ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਇੰਨੀਆਂ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਗੱਲਾਂ ਰਦਾ ਹੈ । 3 ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸਮਏ ਦੇਖੇ । ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ, ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਫਿਰਉਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਨਾਲ ਰੀਤੀਆਂ । 4 ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਿਸਰੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਰੀਤੀਆਂ—ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਬਾਂ ਅਤੇ ਰੱਬਵਾਨਾ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿੱਛਾ ਰਰ ਰਹੇ ਮਨ, ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਲ ਸਾਗਰ ਦੇ ਧਾਈ ਨਾਲ ਵੱਚ ਦਿੱਤਾ । ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੁਗੀ ਤਰਹਾਂ ਤਬਾਹ ਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ । 5 ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਮਨੁਬਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਂ ਧਰੁੱਚਣ ਤੱਕ ਰੀਤੀਆਂ । 6 ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸੁਭਿਦਾਨ ਧਰਿਵਾਹ—ਮਥੁਹ ਦੇ ਆਲੀਆਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਦਾਬਾਨ ਅਤੇ ਅਥੀਰਾਮ ਨਾਲ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਰੀ ਰੀਤਾ । ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਦੇਖ ਰਹੇ ਮਨ ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਮੂੰਹ ਵਾਂਗ ਖੁਲ੍ਹ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਗਈ । ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਮੂਆਂ ਅਤੇ ਨੌਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਿਆ । 7 ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਗਨ ਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇਖੇ ਜਿਹੜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਰੀਤੇ ।

8 “ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗਰ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ । ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮਜਬੂਤ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ । ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਰ ਜਾ ਸੱਰੋਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਧਰਾਧਤ ਰਰ ਸੱਰੋਗੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ । 9 ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਭੋਗੋਗੇ । ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਹ ਧਰਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਟਿਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ । ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਹੈ । 10 ਜਿਹੜੀ ਧਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ ਉਹ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਆਏ ਹੋ । ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਥੀਜ ਥੀਜਦੇ ਮੀ, ਅਤੇ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਧੈਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਰਦੇ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਈ ਰੱਛ

ਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਜਦੇ ਮੀ। ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਣੀ ਲਾਉਂਦੇ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਸਥਾਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਗੀਚੇ ਨੂੰ ਲਾਣੀਦਾ ਹੈ।¹¹ ਖਰ ਜਿਹੜੀ ਯਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਯਹਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਵਾਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਮੀਂਹ ਖਰਾਬ ਤੁੰਦਾ ਹੈ।¹² ਅਯੋਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ! ਅਯੋਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਾਲ ਦੇ ਸੂਝ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ।

¹³ “ਅਯੋਗ ਆਖਦਾ, ‘ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ: ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਯੋਗ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੂਹੇ ਦਿਲੋਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖੂਹੀ ਰੂਹ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ,¹⁴ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਯਰਤੀ ਲਈ ਠੀਕ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਬਾਰਿਸ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਖੰਝੜ ਦੀ ਬਾਰਿਸ ਭੇਜਾਂਗਾ ਅਤੇ ਬਗ਼ ਦੀ ਬਾਰਿਸ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣਾ ਅਨਾਜ, ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਮੈਠ, ਆਪਣਾ ਤੇਲ ਗਮਿਲ ਕਰ ਸਕੋਗੇ।¹⁵ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਅੰਦਰ ਘਾਹ ਉਗਾਵਾਂਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਭੋਜਨ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।’

¹⁶ “ਘਰ ਖਿਆਨ ਕੱਢਣਾ! ਮੁਖ ਨਾ ਬਣਨਾ। ਮੁਖ ਮੋੜ ਕੇ ਹੋਰਨਾ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਉਧਾਮਨਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਣਾ।¹⁷ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਅਯੋਗ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਕਰੋਘਵਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਾਰਿਸ ਨਹੀਂ ਖਵੇਗੀ। ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਾਰੇ ਜਾਵੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਯੋਗ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

¹⁸ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਦ ਸੱਖਣਾ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਰੂਹ ਅੰਦਰ ਸੱਖ ਲੈਣਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਲਵੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੱਥਿਆਂ ਉੱਤੇ ਧਰਿਨ ਲਵੇ, ਫਿਰ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਸੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।¹⁹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਨੂੰਨਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿਉ। ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਦਿਆਂ, ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਚਲ ਦਿਆਂ ਅਤੇ ਲੇਟ ਦਿਆਂ ਉੱਟ ਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ।²⁰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਾਟਰਾਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦਿਆਂ ਦੁਆਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲਿਖ ਲਵੋ।²¹ ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ, ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਭੋਗੋਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਯੋਗ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਮੀ। ਤੁਮੀਂ ਉੱਥੇ ਉਨਾ ਚਿਰ ਰਹੋਗੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਰਾਮ ਹੈ।”

²² “ਹੁਰ ਉਸ ਗੁਰਮ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕਰਨ ਦਾ ਖਿਆਨ ਕੱਢਣਾ ਜਿਸਦੇ ਖਾਲਣ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ: ਅਯੋਗ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਕਰੋ, ਉਸ ਦੇ

ਮਾਰੇ ਰਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲੋ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਕਰੋ।²³ ਫੇਰ, ਅਯੋਗ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਗ਼ ਕੱਢ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਉਹ ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਖਾਸੇਂ ਖੇਤ ਲਵੋਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਕੋਂ ਵਿਮਾਲ ਅਤੇ ਵੱਧੇਰੇ ਤਾਰਤਕਰ ਹਨ।²⁴ ਉਹ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਤੁਮੀਂ ਤੁਰੋਗੇ, ਤੁਹਾਡੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਡੀ ਯਰਤੀ ਕੱਢਣ ਵੱਲ ਮਾਧੁਬਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਬਨਾਨ ਤੱਕ ਫੈਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਖੂਹਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫ਼ਰਾਤ ਨਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੱਧ ਮਾਗਰ ਤੱਕ ਫੈਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।²⁵ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਗਮਣੇ ਟਿਕ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ। ਅਯੋਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਉਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਜਾਵੋਗੇ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਭੈਭੀਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਯੋਗ ਨੇ ਖਹਿਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਮੀ।

ਇਕਰਾਰ ਦੀ ਚੋਣ: ਅਮੀਮਾਂ ਜਾਂ ਮਰਾਥ

²⁶ “ਅੱਜ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਤੁਮੀਂ ਅਮੀਮਾਂ ਚੁਣ ਲਵੋ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਮਰਾਥ।²⁷ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮੀਮਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਅਯੋਗ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋਗੇ ਅਤੇ ਮੰਨੋਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦੱਸ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।²⁸ ਖਰ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਅਯੋਗ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੋਗੇ, ਤੁਮੀਂ ਮਰਾਥੇ ਜਾਵੋਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣਾ ਨਾ ਛੱਡੋ, ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਜ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨਾ ਲੱਗੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ।

²⁹ “ਅਯੋਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੀ ਉਸ ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਤੁਮੀਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉੱਥੇ ਜਾਵੋਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਗਮਿਲ ਕਰ ਲਵੋਗੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੁਮੀਂ ਗੋਰੱਜੀਮ ਯਰਬਤ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਜਰੂਰ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਮੀਮਾਂ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਨਾ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਏਬਲ ਯਰਬਤ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਜਰੂਰ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਰਾਥਾਂ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਨਾ।³⁰ ਇਹ ਯਰਬਤ ਅਕਦਨ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਰਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਕਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਖਾਸੇ ਹਨ। ਇਹ ਯਰਬਤ ਖੱਛਮ ਵੱਲ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਗਿਲਗਲ ਰਸਬੇ ਨੇੜੇ ਮੋਰ ਦੇ ਓਰ ਦੇ ਮੁੱਥਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।³¹ ਤੁਮੀਂ ਅਕਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਖਾਸ ਜਾਵੋਗੇ। ਤੁਮੀਂ ਉਹ ਯਰਤੀ ਗਮਿਲ ਕਰੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਅਯੋਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਰਤੀ ਤੁਹਾਡੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ,³² ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਮਾਰੇ ਰਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਮੰਨਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਦਾ ਸਥਾਨ

12 “ਇਹ ਉਹ ਰਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਖਾਲਣਾ ਵਰਤੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਖਰਚੇਮੁਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੨ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਧਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੁਣ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਥਾਵਾਂ ਉੱਚੇ ਧਰਾਤੀ ਉੱਤੇ, ਧਰਾਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੁੱਬਾਂ ਹੋਣਾਂ ਹਨ। ੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਗਦੇਵੀਆਂ ਅਤੇ ਆਦਮੀ ਖੱਬਰਾਂ ਨੂੰ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਰਾਹ ਦੇ ਖੱਬਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਭੰਨ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਮਿਟਾ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

੪ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਖਰਚੇਮੁਰ, ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੫ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਚੇਮੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹਾਂ ਵਰਮਿਯਾਨ ਇੰਦਰ ਖਾਮ ਥਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਹ ਉਸਦਾ ਖਾਮ ਮਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਉਸਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੬ ਉੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਆਪਣੀਆਂ ਬਲੀਆਂ, ਆਪਣੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਮੂਆਂ ਦਾ ਕਮਵੰਧ, ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਮ ਮਥਾਨਾਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤੀ ਹੋਈ ਕੋਈ ਮਥਾਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਮ ਮਥਾਨ ਜਿਹੜੀ ਤੁਮੀਂ ਕੋਈ ਚਾਹੋਂ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੰਗਾਂ ਅਤੇ ਇੰਜੜਾਂ ਦੇ ਖਰਿਲੋਠੇ ਧਮੂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੭ ਤੁਮੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਿਵਾਰ ਉਸ ਥਾਂ ਮਾਝਾ ਭੋਜਨ ਕਰੋਗੇ, ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਚੇਮੁਰ, ਉੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਥਾਂ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਝਿਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਵੱਖ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਤੁਮੀਂ ਆਦ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਚੇਮੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦਿੱਤੀ ਮੀ ਅਤੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਮਨ।

੮ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਵੇਂ ਅਮੀ ਕਰਦੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਗੁਣ ਤੌਰ, ਮਾਝੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰ ਆਪਣੀ ਮਨ ਮਰਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। ੯ ਕਿਉਂਕਿ ਗਲੇ ਤੌਰ ਅਮੀ ਉਸ ਮਾਤਮਈ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਚੇਮੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੧੦ ਧਰ ਤੁਮੀਂ ਅਕਦ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਰ ਜਾਵੋਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹੋਗੇ। ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ ਆਰਾਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਮੀਂ ਮੁਰਖਿਅਤ ਹੋਵੋਗੇ। ੧੧ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਮਥਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਰਮ ਦਿੱਤਾ, ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੀਆਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਆਪਣੀਆਂ ਬਲੀਆਂ, ਆਪਣੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਕਮਵੰਧ, ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਮ ਮਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮਥਾਨ ਤੁਮੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ, ਲਿਆਉ। ੧੨ ਉਸ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਮਥੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਉਣਾ-ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਨੌਕਰਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਮਥੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕੀਆਂ ਨਾਲ। (ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕੀਆਂ ਕੋਲ ਧਰਤੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।) ਇੱਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਖਰਚੇਮੁਰ, ਨਾਲ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣਾ। ੧੩ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਉ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਨਹੀਂ ਕੋਈਆਂ। ੧੪ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਮਥਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਆਪਣੀਆਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਉੱਥੇ ਕੋਈਆਂ ਅਤੇ ਦੁਸਮਣੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਉਸੇ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਵਰਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

੧੫ “ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਰਹੋ, ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਕੇ ਖਾ ਕੱਢੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਗਿਰਨ ਜਾਂ ਗਜ਼ੇਲ ਹੋਵੇ। ਤੁਮੀਂ ਜਿੰਨਾ ਚਾਹੋ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਚੇਮੁਰ, ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਅਮੀਮ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਮਥਾ ਖਾ ਕੱਢੇਗੇ, ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਖਰਿਵਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਧਰਤੀ ਹਨ ਉਸ ਮਥਾ ਨੂੰ ਖਾ ਕੱਢੇਗੇ। ੧੬ ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੂਨ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੂਨ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੋਢ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੭ “ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਖਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ: ਤੁਹਾਡੀ ਫਮਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਨਵੀਂ ਮੈਯਾਂ ਅਤੇ ਤੇਲ, ਤੁਹਾਡੇ ਵੰਗ ਜਾਂ ਇੰਜੜ ਦਾ ਖਰਿਲੋਠਾ ਜੇ ਖਰਚੇਮੁਰ ਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਖਰਚੇਮੁਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਕਮਥ ਖਾਯੀ ਹੋਵੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਖਰਚੇਮੁਰ ਨੂੰ ਮਨ ਮਰਚੀ ਦੀਆਂ ਮਥਾਨਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਖਰਚੇਮੁਰ ਨੂੰ ਖਾਮ ਮਥਾਨ। ੧੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਭੇਟਾ ਸਿਰਫ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਚਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਚੇਮੁਰ, ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਧੀਆਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਨੌਕਰਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕੀਆਂ ਮਥੇ ਤੋਂ ਭੋਜਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇਮੁਰ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਆਨੰਦ ਮਾਣੇ। ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤੇ ਤੁਮੀਂ ਖਾਲਣਾ ਰੀਤੀ ਹੈ। ੧੯ ਧਰ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਭੋਜਨ ਹੋਮੇ ਲੋਕੀਆਂ ਨਾਲ ਮਾਝਾ ਕਰਨਾ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹੋ ਇਹ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ।

੨੦-੨੧ “ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਚੇਮੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਨੂੰ ਵੱਡੇਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹ

*੧੨:੧੧ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ... ਕਮਵੰਧ ਜਾਂ, “ਕਮਵੰਧ” ਬਿਵਸਥਾ ਮਾਰ ੧੪:੨੨-੨੯

ਜਿਹੜਾ ਰੋਗਾ, ਜੋ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਦੇ ਖਾਮ ਮਥਾਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਉਹ ਥਾਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਮ ਦੀ ਭੁੱਖ ਹੋਵੇ ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਰੋਟੀ ਵੀ ਖਾਮ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਜੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਰੇਲ ਹੋਵੇ। ਤੁਮੀਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਇੰਜੜ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੱਰਦੇ ਜੋ। ਜਿਹੜਾ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਨਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਤੁਮੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤੁਮੀਂ ਉੱਥੇ ਜਿਮ ਵੇਲੇ ਚਾਹੋਂ ਇਹ ਖਾਮ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਜੋ।²² ਇਸ ਖਾਮ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਜੋ ਜਿਵੇਂ ਤੁਮੀਂ ਹਿਰਨ ਜਾਂ ਗਜ਼ੇਲ ਦੇ ਖਾਮ ਨੂੰ ਖਾਦੇ ਹੋ। ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਖਾਰ ਜਾਂ ਨਾਧਾਰ ਹਨ ਇਸ ਖਾਮ ਨੂੰ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਹਨ।²³ ਖਰ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਰਿ ਖੂਨ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ। ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂਰਿ ਜੀਵਨ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨਾ ਚਿਰ ਖਾਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਹੈ।²⁴ ਖੂਨ ਨਾ ਖਾਉ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਖੂਨ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਵਾਂਗ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿਉ।²⁵ ਇਸ ਲਈ, ਖੂਨ ਨਾ ਖਾਣਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਠੀਕ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਾਰਨਗੀਆਂ।
²⁶ “ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖਾਮ ਚੀਜ਼ ਯਰਥਨ ਰਹਨ ਦਾ ਨਿਕਾਂ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਖਾਮ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਚੋਣ, ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਰਹੇਗਾ। ਜਾਂ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਖਾਮ ਮੁਖਣਾ ਮੁਖੋਂ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਖਾਮ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਜਾਰੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਹ ਮੁਗਾਤ ਯਰਥਨ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।²⁷ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਉਮੇ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਯਰਥਨ ਰਹਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਖਾਮ ਜਾਂ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਆਖਣੀਆਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਅਹੋਵਾਹ, ਆਖਣੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਜਾਰੇ ਚੜ੍ਹਾਉ। ਆਖਣੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਖਲੀਆਂ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ, ਆਖਣੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਖੂਨ ਜਰੂਰ ਛਿੜਕਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਖਾਮ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਜੋ।²⁸ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਆਦੇਸ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ। ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਨੋਰ ਜਾਂ ਮਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹੋਗੇ-ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਰਮੰਨ ਰਦੀਆਂ ਹਨ-ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।
²⁹ “ਤੁਮੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਰੇਲੋਂ ਖਰਤੀ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਮਤੇ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਖਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਘੱਰ ਦਿਉਗੇ ਜਾਂ ਤੁਮੀਂ ਉੱਥੇ ਰਹੋਗੇ।³⁰ ਜਦੋਂ ਜਿਹੜਾ ਵਾਧਰੇ, ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ! ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਉਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਨ ਦੇ ਮਿਰਜੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਫਸਣਾ। ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਤਿਆਂ ਰੇਲ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਨਾ ਜਾਣਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ, ਉਹ ਲੋਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਵੀ ਉਢੋਂ ਹੀ ਰਹਾਂਗਾ।³¹ ਅਹੋਵਾਹ, ਆਖਣੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਨਾਲ ਜਿਹੜਾ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਧਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹਨੀ! ਰਿਉਂਰਿ ਉਹ ਲੋਰ ਬਹੁਤ ਮਾਹੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਆਖਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾੜੇ ਆਖਣੇ ਦੋਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖਲੀ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

³² “ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਰਹਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦੇਸ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਖਾਟਾ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ।

ਝੂਠੇ ਨਬੀ

13 ¹ “ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਰੋਟੀ ਜਿਹੜਾ ਨਬੀ ਜਾਂ ਬੰਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਰੇਲ ਆਵੇ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਧਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਰਹੇ। ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਆਖੇ ਰਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਟੀ ਮੰਦੇ ਤਾਂ ਚਮਤਕਾਰ ਦਿਖਾਵੇਗਾ।
² ਜਾਂ ਉਹ ਮੰਦੇ ਤਾਂ ਚਮਤਕਾਰ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਮ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਉਹ ਮਹੀ ਵੀ ਨਿਰਲ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਲਈ ਵੀ ਆਖ ਮੱਰਦਾ ਹੈ (ਉਹ ਦੋਵਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ) ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਆਖ ਮੱਰਦਾ ਹੈ, ‘ਆਉ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹੀਏ!’³ ਉਮ ਬੰਦੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੁਨਟੀ। ਰਿਉਂਰਿ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਹੋਵਾਹ ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਜੀ ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਨੂੰ ਤਨੇ-ਮਨੇ ਧਿਆਨ ਰਹਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।⁴ ਤੁਮੀਂ ਅਹੋਵਾਹ, ਆਖਣੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗੋ ਜਾਂ ਉਮਦੀ ਇੰਜੜ ਰਹੇ। ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨੋ, ਜਾਂ ਉਹ ਮਭ ਰਹੇ ਜੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਹਨ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹੇ, ਜਾਂ ਉਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ!⁵ ਇਹ ਵੀ ਰਿ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਨਬੀ ਜਾਂ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੁਧਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਰਿਉਂਰਿ ਉਮ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਜਾਂ ਇਹ ਅਹੋਵਾਹ ਹੀ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਮਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਮੀ, ਜਿੱਥੇ ਤੁਮੀਂ ਗੁਲਾਮ ਮੀ। ਉਮ ਬੰਦੇ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰੀਤੀ ਮੀ ਜਿਸਦਾ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਆਖਣੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਮ ਖਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਰਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
⁶ “ਤੁਹਾਡਾ ਰੋਟੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਫੀਆਂ ਤੋਰ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਆਖਣਾ ਖੁੱਤਰ, ਭਰਾ, ਧੀ, ਖਤਨੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਧਿਆਨ ਰਹਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਰੋਟੀ ਚੰਗਾ ਦੋਮਤ ਵੀ ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਖ ਮੱਰਦਾ ਹੈ, ‘ਆ, ਆਖਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹੀਏ।’ (ਇਹ ਦੋਵਤੇ ਉਹੀ

ਗਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਘਾਬੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਮੀ।) ੧ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਗੋਰਨਾਂ ਯਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਨੇੜੇ, ਕੁਝ ਦੂਰ। ੨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਵਿਆਰਤੀ ਨਾਲ ਰਦੇ ਵੀ ਮਗਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਸੁਣੋ। ਉਸ ਲਈ ਯਥੇਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਨਾ ਛੱਡੋ। ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਸੱਖਿਆ ਨਾ ਕਰੋ। ੩-੧੦ ਨਹੀਂ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਵਿਆਰਤੀ ਨੂੰ ਯਥੇਸ਼ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੱਬਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਿੱਚ ਧਿਲ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਖੱਬਰ ਸੁੱਟਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਥੇਸ਼, ਆਪਣੇ ਯਥੇਸ਼, ਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਰਹਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਆਤੇ ਇਹ ਯਥੇਸ਼ ਗੀ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਮੀ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਗੁਲਾਮ ਮੀ। ੧੧ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਥੂਹ ਲੋਕ ਸੁਨਣਗੇ ਆਤੇ ਭੈਭੀ ਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਆਜਿਹੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ।

੧੨ “ਯਥੇਸ਼, ਤੁਹਾਡੇ ਯਥੇਸ਼ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਗਿਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜੇ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਦੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਗਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਘਾਬੇ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਖਬਰ ਸੁਣੋ। ੧੩ ਜੇ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੁਣੋ ਕਿ, ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਕੋਮ ਦੇ ਕੁਝ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਮਗਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਉਕਸਾ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਜੇ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਗਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣ, ‘ਆਉ ਜਾਰੇ ਗੋਰਨਾ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ।’ (ਇਹ ਦੇਵਤੇ ਉਹ ਦੇਵਤੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਘਾਬੇ ਤੁਸੀਂ ਧਿਲਾਂ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।) ੧੪ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਖਬਰ ਸੁਣੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਨਣ ਦੀ ਹਰ ਮੰਭਵ ਰੋਮਿਸ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀ ਇਹ ਮੱਚ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਮੱਚ ਹੈ-ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਥਤ ਕਰ ਮੱਕੇ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲ ਮੱਚਮੁੱਚ ਵਾਪਰੀ ਹੈ। ੧੫ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮਗਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਰੂਰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੬ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰਹਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਗਿਰ ਦੇ ਕੱਚ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਮਮੇਤ ਮਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਥੇਸ਼, ਤੁਹਾਡੇ ਯਥੇਸ਼, ਲਈ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮਗਿਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਖੰਡਰ ਬਣ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਗਿਰ ਦੀ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ੧੭ ਉਸ ਮਗਿਰ ਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤਬਾਹ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਲਈ ਯਥੇਸ਼ ਦੇ ਯਥੇਸ਼ ਕਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਆਦਮ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਯਥੇਸ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ

ਕਰੇਯਵਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਥੇਸ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮਿਸਰਬਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਯਥੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਮ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਫੁਲਣ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਮੀ। ੧੮ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯਥੇਸ਼, ਆਪਣੇ ਯਥੇਸ਼, ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋਗੇ ਤਾਂ ਆਜਿਹਾ ਗੀ ਵਾਪਰੇਗਾ-ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆੱਜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹੀ ਕੋਮ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਥੇਸ਼, ਤੁਹਾਡਾ ਯਥੇਸ਼ ਮਗੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।

ਇਸਰਾਏਲ, ਯਥੇਸ਼ ਦੇ ਖਾਮ ਲੋਕ

੧੪ “ਤੁਸੀਂ ਯਥੇਸ਼, ਆਪਣੇ ਯਥੇਸ਼, ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਰ ਜਾਵੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮੱਟ ਮਾਰਕੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਮਿਰ ਮੁਨਾਰੇ ਯਥੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੨ ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਗੋਰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਯਥੇਸ਼ ਦੇ ਖਾਮ ਬੰਦੇ ਹੋ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਥੇਸ਼, ਤੁਹਾਡੇ ਯਥੇਸ਼, ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਬੰਦੇ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਕੁਇਆ ਮੀ।

ਜਿਹੜੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ

੩ “ਕੋਈ ਵੀ ਆਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨਾ ਖਾਉ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਥੇਸ਼ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੪ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਖਾ ਮੱਕਦੇ ਹੋ: ਗਾਵਾਂ, ਭੇਡਾਂ, ਕੱਕਰੀਆਂ, ੫ ਗਿਰਨ, ਗਜ਼ੇਲ, ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਮਿੰਗੇ, ਜੰਗਲੀ ਭੇਡਾਂ, ਜੰਗਲੀ ਕੱਕਰੀਆਂ, ਕੋਟੀਲੇਯ ਆਤੇ ਯਗਾੜੀ ਭੇਡਾਂ। ੬ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਆਜਿਹਾ ਜਾਨਵਰ ਖਾ ਮੱਕਦੇ ਹੋ ਜਿਸਦੇ ਯੈਰ ਦੇ ਹਿਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਟੇ ਹੋਣ ਆਤੇ ਜੇ ਜੁਗਾਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੭ ਯਰ ਉਠਾਂ, ਖਰਗੋਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਯਗਾੜੀ ਬਿਥੂਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਣਾ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਜੁਗਾਲੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੈਰ ਨਹੀਂ ਖਾਟੇ ਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਾਧਾਰ ਹਨ। ੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੂਰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਖਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੈਰ ਤਾਂ ਖਾਟੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਯਰ ਉਹ ਜੁਗਾਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਸੂਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਨਾਧਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਰਿਮੇ ਵੀ ਸੂਰ ਦਾ ਮਾਮ ਨਾ ਖਾਉ ਆਤੇ ਸੂਰ ਦੀ ਲਾਸ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾ ਛੂਹੋ।

੯ “ਘਾਣੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਯਥੇਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਤੁਸੀਂ ਰਿਮੇ ਵੀ ਯਥੇਸ਼ੀਆਂ ਵਾਲੇ ਯਥੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾ ਮੱਕਦੇ ਹੋ। ੧੦ ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਥੇਸ਼ ਆਤੇ ਕਾਨੇ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਯਥੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਾਧਾਰ ਹਨ।

੧੧ “ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਧਾਰ ਖੰਛੀ ਖਾ ਮੱਕਦੇ ਹੋ। ੧੨ ਯਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਖੰਛੀ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ: ਬਾਜ, ਗਿਰਝ, ਗੱਡ ਖੇਰ, ੧੩ ਨਾਲ ਟਿੱਲ, ਮਮੁੰਦਰੀ ਬਾਜ, ਰਿਮੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟਿੱਲ, ੧੪ ਰਿਮੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾ, ੧੫ ਮਿੰਗਾ ਵਾਲੇ ਉੱਲੂ, ਮਾਗੀਗੀਰ, ਰਿਮੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾਜ, ੧੬ ਛੋਟਾ ਉੱਲੂ, ਵੱਡਾ ਉੱਲੂ, ਮਫੇਰ ਉੱਲੂ, ੧੭ ਮਾਯੂਬਲ ਦੇ ਉੱਲੂ, ਉਸ ਯਥੇਸ਼,

ਰੋਹਮੇਰੋਟ, ੧੯ ਬਗਲੇ ਆਉ ਰਿਮੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੰਮ ਢੀਂਗ, ਉਥੇ ਜਾਂ ਚਮਗਿੱਦੜ,

੧੯ “ਧਰਾਂ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਰੀੜੇ ਨਾਧਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਨਹੀਂ ਖਾਣੇ।” ੨੦ ਧਰ ਤੁਮੀਂ ਰੋਈ ਵੀ ਧਾਰ ਖੰਛੀ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਹੋ।

੨੧ “ਰਿਮੇ ਵੀ ਆਥੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ। ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਮੁਰਦਾ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਰਿਮੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੇ ਮੱਰਦੇ ਹੋ, ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਮੁਰਦਾ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਰਿਉਰਿ ਤੁਮੀਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਰ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਖਾਮ ਲੋਰ ਹੋ।

“ਰਿਮੇ ਵੀ ਛੋਟੀ ਬੱਰਸੀ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਨਾ ਉਬਾਲੋ।

ਦਸਵੰਧ ਦੇਣਾ

੨੨ “ਹਰ ਮਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੩ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ, ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਹੋਣ ਲਈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਦਾ ਦਸਵੰਧ, ਨਵੀਂ ਮੈਯ, ਤੇਲ ਆਪਣੇ ਇੱਜੜ ਆਉ ਵੱਗਾਂ ਦੇ ਧਲੋਠਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੁਮੀਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਇੱਜਤ ਰਹਿਣੀ ਸਿੱਖ ਜਾਵੋਗੇ। ੨੪ ਧਰ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਮਥਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲੰਮੀ ਮੁਸਾਫਰੀ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ। ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਚੁੱਕ ਰੇ ਨਾ ਲੈ ਜਾ ਮੱਰੇ ਜਿਸਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਅਮੀਮ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਰੇ, ਤਾਂ ੨੫ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦੇਵੋ। ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਹ ਧੋਸਾ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਖਾਮ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਜਾਉ ਜਿਸਦੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਚੋਣ ਰੀਤੀ ਹੈ। ੨੬ ਉਸ ਧੋਸੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਖਰੀਦੋ-ਮਾਵਾਂ, ਭੋਤਾਂ, ਮੈਯ ਜਾਂ ਬੀਅਰ ਜਾਂ ਰੋਈ ਹੋਰ ਭੋਜਨ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਉ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਸ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੭ ਧਰ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲਣਾ। ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਰਹਿਣਾ। ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਗ ਧਰਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

੨੮ “ਹਰ ਤਿੰਨ ਮਾਲ ਖਾਦ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮਾਲ ਦੀ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਇੱਕਤਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਮਥਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮਹੁਰਾਂ ਰਹੇ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਲੋਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤ ਮੱਰਦੇ ਹੋਣ। ੨੯ ਇਹ ਭੋਜਨ ਲੋਢੀਆਂ ਲਈ ਹੈ, ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਧਰਤੀ ਦਾ ਰੋਈ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਭੋਜਨ ਤੁਹਾਡੇ ਰਮਥੇ ਦੇ ਹੋਰਨਾ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਭੋਜਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ, ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਆਉ ਯਤੀਆਂ ਲਈ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਅਜਿਹਾ

ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਮੀਮ ਦੇਵੇਗਾ।

ਰਚਾ ਮਾਫੀ ਦਾ ਖਾਮ ਵਰ੍ਹਾ

੧ “ਹਰ ਸੱਤ ਮਾਲਾਂ ਖਾਦ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਚੇ ਖਤਮ ਰਹ ੧੨ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੨ ਇਸਦਾ ਢੰਗ ਇਹ ਹੈ: ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜਿਸਨੇ ਰਿਮੇ ਦੂਸਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨੂੰ ਰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਰਚਾ ਮਾਫ ਰਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ (ਇਸਰਾਏਲੀ) ਨੂੰ ਰਚਾ ਵਾਧਮ ਰਹਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਰਿਉਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਵਰ੍ਹੇ ਦੋਹਾਨ ਰਚੇ ਮਾਫ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਮੀ। ੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਚਾ ਵਾਧਮ ਲੈਣ ਲਈ ਰਿਮੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਧੈ ਮੱਰਦੀ ਹੈ। ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਰਚੇ ਨੂੰ ਮਾਫ ਰਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਲੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਰਿਉਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਸ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਆਉ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਾਨ ਅਮੀਮਾਂ ਦੇਵੇਗਾ। ੫ ਧਰ ਅਜਿਹਾ ਗੁਣ ਹੀ ਵਾਧਰੇਗਾ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨੋਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਉਸ ਗੁਰਮ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਹਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ੬ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮੀਮ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਆਉ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਰਚਾ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਫੀ ਧੰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਕੋਲੋਂ ਰਚਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਧਵੇਗੀ। ਤੁਮੀਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਉੱਤੇ ਗਾਨ ਰਹੋਗੇ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਰੋਮ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਧਰ ਗਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ।

੭ “ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰੋਈ ਗਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋ ਮੱਰਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਦਗਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਗਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਖਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਲੋੜ ਧੁਰੀ ਰਹਨ ਲਈ ਰਚਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੯ “ਰਿਮੇ ਵੀ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਵਾਮਤੇ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰੋ ਰਿ ਸੱਤਵਾਂ ਵਰ੍ਹਾ, ਰਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦਾ ਵਰ੍ਹਾ, ਨੇੜੇ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਮੰਦਾ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਆਉਣ ਦਿਉ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਵੀ ਖੰਦੇ ਖਾਧੇ ਮੰਦਾ ਨਹੀਂ ਮੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਆਉ ਉਸਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹਨ ਤੋਂ ਰਦੇ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਗਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ, ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਸਿਰਾਇਤ ਰਹੇਗਾ ਆਉ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਧ ਦਾ ਦੇਸੀ ਖਾਵੇਗਾ।

੧੦ “ਗਰੀਬ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਰਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਉ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲੱਗਿਆ ਬੁੱਝਾ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾ ਰਹੇ। ਰਿਉਰਿਓ ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਗਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਸ ਨੇਰੀ ਬਦਲੇ ਅਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਗਾਨੂੰ ਤੁਗਾਡੇ ਮਾਰੇ ਰੰਮਾਂ ਅਤੇ ਮਾਰੀਆਂ ਰਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਕਤ ਦੀ ਅਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ। ੧੧ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਮੇਸਾ ਹੀ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਇਸ ਰਿਉਰਿਓ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਗੀ ਇਸਰਾਈਲੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਖਲਾਤਾ ਨਾਲ ਦਿਉ।

ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰਨਾ

੧੨ “ਤੁਮੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਰਿਮੇ ਇਬਰਾਨੀ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੇਵਾ ਰਨ ਲਈ ਰੱਖ ਸੱਦੇ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਛੇ ਸਾਲ ਲਈ ਗੁਲਾਮ ਰੱਖ ਸੱਦੇ ਹੋ। ਧਰ ਮੱਤਵੇਂ ਵਰਗੇ ਵਿੱਚ ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰ ਰੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੩ ਧਰ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰਹੋ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਰੱਖ ਨਾ ਭੇਜੋ। ੧੪ ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੁਝ ਧਸੂ, ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਮੈਲਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਗਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਚੋਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਵੀ ਸਾਡੀ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ੧੫ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ, ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਵੀ ਭਿਸਰ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਗਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

੧੬ “ਤੁਗਾਡੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਜਣਾ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖ ਸੱਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ।’ ਹੇ ਸੱਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਖੇ ਰਿਉ ਰਿ ਉਹ ਤੁਗਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਗਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰਦਾ ਅਤੇ ਰਿਉਰਿਓ ਉਸ ਨੇ ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਇਆ ਹੈ। ੧੭ ਉਸ ਨੌਰ ਨੂੰ ਆਖੇ ਰਿ ਉਹ ਤੁਗਾਡੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਰੰਨ ਲਾਵੇ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਤਿਆ ਆਜ਼ਾਦ ਨੈ ਕੇ ਉਸਦਾ ਰੰਨ ਵਿਨਹ ਦਿਉ। ਇਸਦੇ ਹਮੇਸਾ ਇਸਦਾ ਧਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਰਿ ਉਹ ਤੁਗਾਡਾ ਗੁਲਾਮ ਹੈ। ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਆਪਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਲਾਮ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹੋਣ।

੧੮ “ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਬੁਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾ ਰਹੇ। ਆਦ ਰੱਖੋ! ਉਸ ਨੇ ਛੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਤੁਗਾਡੀ ਭਾੜੇ ਦੇ ਮਜਦੂਰ ਨਾਲੋਂ ਅੱਧੇ ਧੈਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਗਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਗਾਡੇ ਹਰ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਬਰਕਤ ਦੇਵੇਗਾ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਖਾਧੇ ਬਿਧੀਆਂ

੧੯ “ਤੁਗਾਡੇ ਵੱਗ ਅਤੇ ਇੱਜੜ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਰ ਖਾਮ ਹਨ। ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ,

ਲਈ ਅਲੱਗ ਰਰ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਨਮੇ ਬਲਦ ਤੋਂ ਰੰਮ ਨਾ ਲਵੇ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਨਮੀ ਭੇਡ ਦੀ ਉੱਨ ਨਾ ਲਾਏ। ੨੦ ਹਰ ਸਾਲ, ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਿਸਦੀ ਚੋਣ ਅਗੇਵਾਗ ਰਹੇਗਾ। ਉੱਥੇ, ਤੁਮੀਂ ਅਤੇ ਤੁਗਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਗਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਵੇਗੇ।

੨੧ “ਧਰ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਜਾਨਵਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਰਮ ਹੈ-ਜੇ ਇਹ ਲੱਗੜਾ ਜਾਂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਖਰਾਬੀ ਹੈ, ਤੁਗਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਅੱਗੇ ਇਸ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਬਲੀ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ੨੨ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਧਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਮਾਮ ਖਾ ਸੱਦੇ ਹੋ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾ ਸੱਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਧਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾਧਾਰ। ਇਸ ਮਾਮ ਨੂੰ ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਵੀ ਉਹੀ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਹਿਰਨ ਦੇ ਮਾਮ ਅਤੇ ਗਜ਼ਲ ਦੇ ਮਾਮ ਲਈ ਹਨ। ੨੩ ਧਰ ਤੁਗਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਖੂਨ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਹ ਖੂਨ ਖਾਣੀ ਵਾਂਗ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡੋਲ੍ਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਧਮਗ

੧੬ “ਆਖੀਬ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਰੱਖੋ। ਉਸ ਮਹੀਨੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਆਦਰ ਵਿੱਚ ਧਮਗ ਦਾ ਜਮਨ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਉਰਿਓ ਉਸ ਮਹੀਨੇ ਅੰਦਰ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਗਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਗਾਨੂੰ ਗਤ ਵੇਲੇ ਭਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਇਆ ਸੀ। ੨ ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਸ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੁਣੇਗਾ। ਉੱਥੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਮਗ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਗ ਜਾਂ ਇੱਜੜ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩ ਇਸ ਬਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਕੋਈ ਨਾ ਖਾਉ ਜਿਹੜੀ ਖਮੀਰੀ ਕੋਈ ਹੋਵੇ। ਤੁਗਾਨੂੰ ਮੱਤ ਦਿਨ ਤੱਕ ਧਤੀਰੀ ਕੋਈ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੋਈ ਨੂੰ ਖਮੀਰੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਮੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਰਹੇਗੀ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਮੀਂ ਭਿਸਰ ਵਿੱਚ ਝੱਲੀਆਂ ਸਨ। ਆਦ ਰਹੇ ਰਿਨੀ ਰਾਗਲੀ ਵਿੱਚ ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਹ ਦੇਸ ਛੱਡਣ ਧਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਹ ਦਿਨ ਆਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੪ ਮਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਿਮੇ ਵੀ ਧਰ ਅੰਦਰ ਮੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਖਮੀਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਰਿ ਉਹ ਮਾਰਾ ਮਾਮ ਜਿਹੜਾ ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਿਨ ਦੀ ਮਾਮ ਨੂੰ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹੋ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਖਾਧਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੫ “ਤੁਗਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਧਮਗ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਬਲੀ ਰਿਮੇ ਵੀ ਉਸ ਸਮਥੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਦਿਉ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਗਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਗਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ੬ ਤੁਗਾਨੂੰ ਧਮਗ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਚੋਣ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਗਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ,

ਯਾਪਣੇ ਨਾਮ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਰਹੇ। ਉੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਖਮਰ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਬਲੀ ਸੁਰਜ ਛੁਪਣ ਤੋਂ ਧਿਰਲਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵੋਗੇ। ਇਹ ਖਰਬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਦਿਨ ਦੀ ਆਦ ਰਹਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਖਰਬੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ ਸੀ।^੭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਮਰ ਦਾ ਮਾਮ ਉਮ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਰਿੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਚੋਣ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਬੇਸੁਰ ਰਹੇਗਾ। ਫੇਰ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਵਾਖਮ ਖਰ ਜਾ ਸੱਚਦੇ ਹੋ।^੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਬਿਨਾ ਖਮੀਰ ਵਾਲੀ ਰੋਟੀ ਜ਼ਰੂਰ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਟੀ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਦਿਨ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਹ, ਯਾਪਣੇ ਖਰਬੇਸੁਰ ਦੇ ਆਦਰ ਵਿੱਚ ਖਾਮ ਮਭਾ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਗੇ।

ਗਫਤਿਆਂ ਦਾ ਖਰਬ (ਖੁੰਤੋਰੁਮਤ)

^੯ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਨਾਜ ਦੀ ਵਾਢੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸੱਤ ਗਫਤੇ ਗਿਣਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।^{੧੦} ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ, ਯਾਪਣੇ ਖਰਬੇਸੁਰ ਲਈ ਗਫਤਿਆਂ ਦਾ ਖਰਬ ਮਨਾਉ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਯਾਪਣੀ ਮਨ ਮਰਜੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਖਾਮ ਸੁਗਾਤ ਲੈ ਕੇ ਆਉ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਇਹ ਮੋਚਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਰਹੇ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਬੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਖ ਬਰਤ ਦਿੱਤੀ।^{੧੧} ਉਮ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਜਾਉ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਯਾਪਣੇ ਨਾਮ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇਗਾ। ਤੈਨੂੰ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਅਗੇਵਾਹ ਯਾਪਣੇ ਖਰਬੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਯਾਪਣੇ ਨਾਲ, ਯਾਪਣੇ ਖੁੰਤੋਰਾਂ, ਧੀਆਂ, ਯਾਪਣੇ ਮਾਰੇ ਨੌਕਰਾਂ, ਲੋਢੀਆਂ, ਵਿਦੇਸੀਆਂ, ਅਤੀਮਾਂ ਆਤੇ ਵਿਯਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਉ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।^{੧੨} ਆਦ ਸੱਖੇ, ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਗੁਲਾਮ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਨੂੰਨਾ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮੰਨੋ।

ਡੋਰਿਆ ਦਾ ਖਰਬ

^{੧੩} “ਖਲਵਾੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਤੇ ਵਾਈਨ ਖਰੈਸ ਵਿੱਚੋਂ ਯਾਪਣੀ ਫਸਲ ਇਕੱਠੀ ਰਨ ਦੇ ਸੱਤ ਦਿਨ ਬਾਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡੋਰਿਆਂ ਦਾ ਖਰਬ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੧੪} ਮਾਰੇ ਮਿਲਕੇ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ-ਤੁਸੀਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੰਤੋਰ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਨੌਕਰ ਆਤੇ ਲੋਢੀ, ਵਿਦੇਸੀ, ਅਤੀਮ ਆਤੇ ਵਿਯਵਾਵਾਂ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਰਸਬੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।^{੧੫} ਅਗੇਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਖਰਬ ਮਨਾਉ। ਅਜਿਹਾ ਰਹੇ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਬੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^{੧੬} “ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ, ਯਾਪਣੇ ਖਰਬੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਸਤੇ ਉਮ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖਾਮ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਖਰਬ ਆਤੇ ਗਫਤਿਆਂ ਦੇ ਖਰਬ ਉੱਤੇ ਆਤੇ ਡੋਰਿਆਂ ਦੇ ਖਰਬ ਉੱਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਰੋਟੀ ਸੁਗਾਤ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ।^{੧੭} ਹਰ ਬੰਦਾ ਯਾਪਣੀ ਸਮਰਥਾ ਆਨੁਮਾਰ ਦਾਨ ਰਹੇ। ਉਮ ਨੂੰ ਇਹ ਮੋਚਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਦਾਨ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਰੁਝ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਯਾਪਣੀ

^{੧੮} “ਹਰ ਉਮ ਨਗਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਹੜਾ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਬੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ, ਰੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਪਣੇ ਖਰਬੇਸੁਰ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਯਾਪਣੀਆਂ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ। ਹਰ ਖਰਬੇਸੁਰ-ਮਸੂਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜੋ ਨਿਯਮ ਰਨ, ਨਿਰਧੱਖ ਹੋਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।^{੧੯} ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਰਧੱਖ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਢੀ ਲੈ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਧੈਮਾ ਮਿਯਾਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਖਾਂ ਆਨੁਮੀਆਂ ਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਚੰਗੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।^{੨੦} ਨੋਕੀ ਆਤੇ ਨਿਰਧੱਖਤਾ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨੋਕ ਆਤੇ ਨਿਰਧੱਖ ਹੋਣ ਲਈ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਮ ਖਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹੋਗੇ, ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਬੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਖਰਬੇਸੁਰ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦਾ ਹੈ

^{੨੧} “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਯਾਪਣੇ ਖਰਬੇਸੁਰ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਉਸਾਰੋ, ਇਸਦੇ ਨੇੜੇ ਆਮੇਰਾਹ *ਦੇ ਬੰਮ ਵਜੋਂ ਰੋਟੀ ਵੀ ਰੁੱਖ ਨਾ ਲਾਵੋ।^{੨੨} ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਲਈ ਖਾਮ ਧੱਬਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਥਾਪਿਤ ਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਬੇਸੁਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦਾ ਹੈ।

ਬਲੀਆਂ ਲਈ ਮਿਰਫ ਚੰਗੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਵਰਤੋ

^੧ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ, ਯਾਪਣੇ ਖਰਬੇਸੁਰ ਆੱਗੇ ਰਿਸੇ ਉਮ ਗਾਂ ਜਾਂ ਭੇਡ ਦੀ ਬਲੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਨੁਰਮ ਹੈ। ਰਿਉਰਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਬੇਸੁਰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦਾ ਹੈ!

*੧੬:੨੧ ਆਮੇਰਾਹ ਇੱਕ ਦੇਵੀ ਜਿਸਦੀ ਆਸੂਰੀ ਆਤੇ ਰਨਾਨੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਦੇ ਮਨ। ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਮਨ ਰਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਧੈਦਾ ਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਰ ਮੰਗੀ।

ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਨ ਦੀ ਮਜ਼ਾ

੨ “ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਉਨਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਇੰਰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਹੜਾ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਰਿਮੇ ਮੰਦੀ ਗੱਲ ਵਾਧਰਨ ਥਾਰੇ ਸੁਣੇ। ਮਾਇਦ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਸੁਣੇ ਰਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮਥੁਹ ਦੇ ਰਿਮੇ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਐਰਤ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਥਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਮਾਇਦ ਤੁਮੀਂ ਸੁਣੇ ਰਿ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਇਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਹੈ; ੩ ਜਾਂ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਸੂਰਜ, ਚੰਨ ਜਾਂ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਉਮ ਗੁਰਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੪ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਇਮ ਤਹਰਾਂ ਦੀ ਰੋਈ ਖਾੜੀ ਖਬਰ ਸੁਣੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਮਦੀ ਚੰਗੀ ਤਹਰਾਂ ਖੜਤਾਲ ਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਮ ਗੱਲ ਥਾਰੇ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਰੀ ਇਹ ਮੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲ ਮੱਚਮੁੱਚ ਇਮਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਮਾਥਤ ਰਹ ਲਿਉ ਰਿ ਇਹ ਮੱਚ ਹੈ, ੫ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਮਨੇ ਅਜਿਹੀ ਮੰਦੀ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਐਰਤ ਨੂੰ ਮਹਿਰ ਦੇ ਧਰਵੇਸ਼ ਰੋਲ ਲਿਜਾਰੇ ਉਮ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੬ ਧਰ ਰਿਮੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮੇਤ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੇ ਸਿਰਫ ਇੰਰ ਗਵਾਹ ਹੀ ਆਖਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਮ ਥੰਦੇ ਨੇ ਬੁਰਾ ਰੰਮ ਰੀਤਾ। ਧਰ ਜੇ ਦੇ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਗਵਾਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਰਿ ਰਿ ਇਹ ਮੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਉਮ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੭ ਗਵਾਹ, ਉਮ ਥੰਦੇ ਉੱਤੇ ਖੱਬਰ ਸੁੱਟਦੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਧਹਿਲੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਥਾਰੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖੱਬਰ ਸੁੱਟਦੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੰਝ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਥਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਛ ਲਿਉਗੇ।

ਰਚਿਹਰੀ ਦੇ ਮੁਮਰਿਲ ਫੈਮਲੇ

੮ “ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਰਿਮੇ ਮਮੱਸਿਆ ਦਾ ਰਚਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਮਰਿਲ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਰਤਲ, ਰੋਈ ਲੜਾਈ ਵੀ ਜੇ ਮੌਰਦੀ ਹੈ ਜਿਮ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਇਹ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਦਲੀਲਥਾਜੀ ਵੀ ਜੇ ਮੌਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਿਆਂਰਾਰ, ਨਿਆਂ ਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤ ਮਹਿਸੂਮ ਰਨ ਰਿ ਰੀ ਠੀਰ ਹੈ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਜਗਹਾ ਉੱਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੯ ਜਾਜਰ ਲੋਈ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਹ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਰਾਰ ਰੋਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇ ਉਮ ਵੇਲੇ ਡਿਉਟੀ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਫੈਮਲਾ ਰਨਗੇ ਰਿ ਇਮ ਮਮੱਸਿਆ ਥਾਰੇ ਰੀ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। 10 ਉੱਥੇ, ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਾਮ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਨਿਆਂ ਦੱਸਣਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹੀ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਵੀ ਉਹ ਆਖਣ। ਉਹ ਮਾਰੀਂ ਗੱਲਾਂ ਰਨ ਲਈ ਦਿਰੜ ਹੋਵੇ ਜਿਨਹਾਂ ਥਾਰੇ ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ। 11 ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨਹਾਂ

ਦਾ ਫੈਮਲਾ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਿਦਾਇਤਾਂ ਉੱਤੇ ਯੁਰੀ ਤਹਰਾਂ ਅਮਲ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਨ ਲਈ ਆਖਣ-ਰਿਮੇ ਤਹਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾ ਰਹੇ!

12 “ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਮ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਨਿਆਂਰਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਦਾ ਜੇ ਉਮ ਵੇਲੇ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਮ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਧਵੇਗਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਥਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਛ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 13 ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਇਮ ਮਜ਼ਾ ਥਾਰੇ ਸੁਣਨਗੇ ਅਤੇ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਜਿੱਦੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ।

ਰਾਜੇ ਦੀ ਚੋਣ ਰਿਵੇਂ ਰਨੀ ਹੈ

14 “ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਵੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਮੀਂ ਉਹ ਧਰਤੀ ਗਾਮਿਲ ਰਹ ਲਵੋਗੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰਹੋਗੇ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਆਖੋਗੇ, ‘ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਉੱਧਰ ਇੰਰ ਰਾਜਾ ਥਾਧਾਧੇ, ਜਿਵੇਂ ਮਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਰੰਮਾਂ ਰਦੀਆਂ ਹਨ।’

15 ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਰੇ, ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਰਾਜੇ ਦੀ ਚੋਣ ਰਨੀ ਜਿਮ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮਾਮਨ ਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇ। ਉਹ ਰਾਜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਅਜਨਥੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। 16 ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰ ਤੋਂ ਵੱਧੇ ਖੋੜੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਮਰ ਵਿੱਚ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਖੋੜੇ ਲੈਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਰਿਉਰਿ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ‘ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਉਮ ਰਾਹ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।’ 17 ਇਹ ਵੀ ਰਿ, ਰਾਜੇ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਧਤਨੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਗੱਲ ਉਮ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਰੋਲੋਂ ਦੂਰ ਭਜਾਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮੇਨੇ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

18 “ਜਦੋਂ ਰਾਜਾ ਰਾਜ ਰਨ ਲੱਗੇ, ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਇੰਰ ਨਰਲ ਲਿਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਉਮ ਨਰਲ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਖੋਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਣਾਵੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਲੋਈ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। 19 ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਉਹ ਰਿਤਾਥ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਮ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਉਮਰ ਉਮ ਰਿਤਾਥ ਨੂੰ ਧੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਉਰਿ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦਾ ਆਦਰ ਰਨਾ ਅਵੱਸ ਮਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਹਰ ਉਮ ਗੱਲ ਦੀ ਯੁਰੀ ਤਹਰਾਂ ਧਾਲਣਾ ਰਨੀ ਮਿੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇ ਰਾਨੂੰਨ ਗੁਰਮ ਰਦਾ ਹੈ। 20 ਫੇਰ ਰਾਜਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੋਚੇਗਾ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਉਹ ਬਿਧੀ ਤੋਂ ਭੱਜੇਗਾ ਨਹੀਂ, ਮਰੇਂ ਇਮਦੀ ਯੁਰੀ ਤਹਰਾਂ ਧਾਲਣਾ ਰੇਗਾ। ਫੇਰ

ਉਹ ਗਾਜਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਲੰਮੇ ਮਥੇ ਤੀਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਉੱਤੇ ਗਾਜ਼ ਰਹਨਗੇ।

ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮਰਾ ਦੇਣਾ

੧੮ “ਲੋਵੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚ ਯਰਤੀ ਦਾ ਰੋਟੀ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਹ ਲੋਕ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੋਵਾ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਨਿਰਬਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਲੀਆਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਗਾਹੀਂ ਰਹਨਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਗਨ ਉੱਤੇ ਖਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਭੋਟ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਵੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ੨ ਉਹ ਲੋਵੀ ਹੋਰਨਾ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਾਂਗ ਯਰਤੀ ਦਾ ਰੋਟੀ ਹਿੱਸਾ ਖਰਾਧਤ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ। ਲੋਵੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਖੁਦ ਅਹੋਵਾਹ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ।

੩ “ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਰਿਮੇ ਗਾਂ ਜਾਂ ਭੇਡ ਦੀ ਬਲੀ ਦਿਉ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹਿੱਸੇ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ: ਮੋਛਾ, ਦੋਵੇਂ ਗੱਲ੍ਹਾਂ, ਅਤੇ ਢਿੱਡ। ੪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਲ ਦਾ ਧਰਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਆਰਥਨ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਨਾਜ, ਆਪਣੀ ਮੈਯ, ਆਪਣੇ ਤੇਲ ਦਾ ਧਰਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਤੋਂ ਲਾਹੀ ਉੱਨ ਦਾ ਧਰਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੫ ਰਿਉਰਿ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮੂਹ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਮੋਵਾ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਚੁਣ ਲਿਆ।

੬ “ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚ ਰਿਤੇ ਵੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰੋਟੀ ਵੀ ਲੋਵੀ, ਆਪਣਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਾਮ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਆ ਸੱਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਚਾਹੇ ਰਸ ਸੱਰਦਾ ਹੈ। ੭ ਅਤੇ ਇਹ ਲੋਵੀ ਅਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਮੋਵਾ ਰਸ ਸੱਰਦਾ ਹੈ, ਰਿਉ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਵੀ ਭਰਾ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਮੋਵਾ ਉੱਤੇ ਹਨ। ੮ ਉਸ ਲੋਵੀ ਨੂੰ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਮ-ਤੋਰ ਤੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ।

ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾ ਰੋਮਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

੯ “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਵੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਖਣਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉੱਥੇ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਰਹਦੇ ਹਨ। ੧੦ ਆਪਣੇ ਯੁੱਤਰਾਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮਾੜੇ ਬਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ। ਰਿਮੇ ਜੋਤਮੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਰਿਮੇ ਭੂਤ-ਮਿਰਤ ਜਾਂ ਸਿਆਣੇ ਨੂੰ ਖੁੱਛਰੇ ਇਹ ਜਾਨਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਨਾ ਰਹਨਾ ਰਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ੧੧ ਰਿਮੇ ਵੀ ਵਿਆਰਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾ ਉੱਤੇ ਜਾਦੂ ਨਾ ਰਹਨ ਦਿਉ। ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਦਦ ਲਈ ਭੂਤਾਂ ਜਾਂ ਆਤਮਿਆਂ ਦੀ ਮਲਾਹ ਨਾ ਲੈਣ ਦਿਉ ਜਾਂ

ਮੁਰਦਾ ਵਿਆਰਤੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਨਾ ਰਹਨ ਦਿਉ। ੧੨ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਜਿਉਣ ਦੇ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਵੰਗ ਰਾਹਤ ਹੀ ਹੋਰਨਾ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੧੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਰਤੀ ਵਫਾਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਖਾਮ ਨਥੀ

੧੪ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰਨਾ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਜਾਦੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਗਲ ਦੱਸਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਨ ਦੇਵੇਗਾ। ੧੫ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਇੱਕ ਨਥੀ ਭੇਜੇਗਾ। ਇਹ ਨਥੀ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨਥੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੧੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਨਥੀ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਭੇਜੇਗਾ ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰੇ ਧਰਬਤ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣੇ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਅੱਗ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਦੇਖੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਮਾਨੂੰ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾ ਸੁਣਨ ਦੇਵੇ। ਮਾਨੂੰ ਉਹ ਮਗਨ ਅੱਗ ਨਾ ਦੇਖਣ ਦਿਉ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗੇ।’

੧੭ “ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਜੇ ਚੀਜ਼ ਇਹ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਉਹ ਚੰਗੀ ਹੈ। ੧੮ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਇੱਕ ਨਥੀ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ੧੯ ਇਹ ਨਥੀ ਮੇਰੀ ਬਾਵੇਂ ਗੱਲ ਰੇਗੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਰੋਟੀ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੇਗੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੋਲੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਧਵੇਗਾ।’

ਭੂਟੇ ਨਥੀਆਂ ਦੀ ਧਛਾਣ

੨੦ “ਧਰ ਰੋਟੀ ਨਥੀ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਵੀ ਆਖ ਸੱਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਆਖ ਸੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਰੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨਥੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਰਿ, ਰੋਟੀ ਨਥੀ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਆਵੇ ਜਿਹੜਾ ਹੋਰਨਾ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲੇ। ਉਸ ਨਥੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਮੁਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੧ ਸਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚ ਰਹੇ ਹੋਵੋ, ‘ਆਮੀਂ ਇਹ ਰਿਵੇਂ ਜਾਣ ਸੱਰਦੇ ਹਾਂ ਰਿ ਰੋਟੀ ਨਥੀ ਕੁਝ ਆਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ?’ ੨੨ ਜੇ ਰੋਟੀ ਨਥੀ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਧਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਵਾਧਰਦੀ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਰਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਤਾ ਚੱਲ

ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਨਬੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਹਿਰ

੧੯ “ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਿਰਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਹੋਰਨਾ ਕੋਮਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਥਾਂ ਰਹੋਗੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਮਰਾਨਾ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਵੋਗੇ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵਾਪਰੇ, ੨੦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਹਿਰ ਬਣਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰਿਸੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਲਈ ਸੜਕਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਖੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਰਿਸੇ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਭੱਜ ਜਾਵੇ।

੨੧ “ਉਸ ਖੰਦੇ ਲਈ, ਜਿਹੜਾ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਕੇ ਚੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਸੂਲ ਹੈ: ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਖੰਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਕਾਰਣ ਰਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ੨੨ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਹੈ: ਕੋਈ ਖੰਦਾ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਲਈ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਖੰਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਖੰਦਾ ਕੁੱਝ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਦਾ ਵਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਤੁਹਾਡੀ ਦਾ ਫਲ ਹੁੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਦਾ ਫਲ ਦੂਸਰੇ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਵੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਖੰਦਾ ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਉਗਰਾਹੀ ਸੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਕੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ੨੩ ਧਰ ਜੇ ਸਹਿਰ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭੱਜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਖੰਦੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਿਮਤੋਦਾਰ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਭੱਜ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੜ ਲਵੇ। ਮਾਇਦ ਉਹ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਿਮਤੋਦਾਰ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇ। ਧਰ ਉਹ ਖੰਦਾ ਖੇਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਜਿਹੜਾ ਖੰਦਾ ਮਰਿਆ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ੨੪ ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਿੰਨ ਖਾਸ ਸਹਿਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

੨੫ “ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡ ਕੇ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ੨੬ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰੋਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ—ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਖਿਯਾਰ

ਕਰੋਗੇ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਵੋਗੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ, ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡ ਕੇ ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਹਿਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੭ ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ, ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ।

੨੮ “ਧਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਖੰਦਾ ਰਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਮਾਇਦ ਉਹ ਖੰਦਾ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਫੁੱਧਰੇ ਉਤੀਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਇਦ ਉਹ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਕੇ ਵਝ ਜਾਵੇ। ੨੯ ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਵਾਪਰੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਖੰਦੇ ਦੇ ਜੱਦੀ ਕਮਰੇ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖੰਦਾ ਭੇਜ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਖੰਦਾ ਰਿਸੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਿਮਤੋਦਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਤਲ ਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਮਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩੦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਲਈ ਅਫਸੋਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਰਿਸੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੋਸ ਨੂੰ ਇਸਕਾਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਉ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਡਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮਾਲਕੀ ਦੀਆਂ ਹੱਦ ਖੰਦੀਆਂ

੩੧ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਵਲਗਣ ਦੇ ਖੱਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਖੱਬਰ ਖਾਣੇ ਸਨ। ਇਹ ਖੱਬਰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਗਵਾਹ

੩੨ “ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਰਿਸੇ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਖਾਧ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਗਵਾਹ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

੩੩ “ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੂਸਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਦੁੱਖ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ੩੪ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਵਾਪਰੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਉੱਥੇ ਡਿਊਟੀ ਕਰ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਅਤੇ ਜਾਜਨਾਂ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਖਰਾਬ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩੫ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਨੂੰ ਖਿਯਾਨ ਨਾਲ ਮਵਾਲ ਖੁੱਛਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਗਵਾਹ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੋਵੇ, ੩੬ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨਾਲ ਉਹੀ ਮਲੂਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਉਹ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਰਨਾ

ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਉਗੇ।^{੨੦} ਹੋਰ ਲੋਕੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਨਗੇ ਅਤੇ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

^{੨੧} “ਜਸਾ ਜੁਰਮ ਜਿੰਨੀ ਸੀ ਮਖਤ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਆਰਤੀ ਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇਣ ਲੱਗਿਆ ਬੁਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਸਨੇ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਜਾਨ ਲੈਂਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੂਲ ਇਹ ਹੈ: ਅੱਖ ਬਦਲੇ ਅੱਖ, ਦੰਦ ਬਦਲੇ ਦੰਦ, ਹੱਥ ਬਦਲੇ ਹੱਥ ਅਤੇ ਧੈਰ ਬਦਲੇ ਧੈਰ।

ਜੰਗ ਅਤੇ ਅਸੂਲ

੨੦ ^੧ “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਵੋ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਆਦਮੀਆਂ, ਖੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਸੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਡਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਰਿਉਰਿ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ-ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ।

^੨ “ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^੩ ਜਾਜਰ ਆਖੇਗਾ, ‘ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ! ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਆਪਣਾ ਹੱਸਲਾ ਨਹੀਂ ਗਰਨਾ। ਆਤੰਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ! ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਨਹੀਂ!’^੪ ਰਿਉਰਿ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗ-ਮੰਗ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਸਮਣ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ। ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।’

^੫ “ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣਗੇ, ‘ਕੀ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਨਵਾਂ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇ ਯਹ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲੇ ਤੌਰ ਮਮਰਥਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ? ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਫੇਰ ਤੇ ਮੌਰਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਮਮਰਥਿਤ ਕਰੇਗਾ।’^੬ ਕੀ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਲਾਇਆ ਹੋਵੇ ਯਹ ਗਲੇ ਤੌਰ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਨਾ ਲਾਈ ਹੋਵੇ? ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਘਰ ਚੱਲੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਉਸ ਦੇ ਖੇਤ ਦੇ ਫਲਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੇਗਾ।’^੭ ਕੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮੰਗਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਯਹ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਉਸਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਲਵੇਗਾ।’

^੮ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ‘ਕੀ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹੱਸਲਾ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਡਰ ਗਿਆ ਹੈ? ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਚੱਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਹੋਰਨਾ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ।’^੯ ਫੇਰ, ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ

ਫੌਜ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਗੁਟਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਕਠਿਨ ਚੁਣਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

^{੧੦} “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਜਾਵੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮਨ ਦੀ ਖੋਸ਼ਕਸ਼ੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੧੧} ਜੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਖੋਸ਼ਕਸ਼ੀ ਨੂੰ ਖਰਵਾਨ ਕਰ ਲੈਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਗੇ।^{੧੨} ਯਹ ਜੇ ਉਹ ਮਹਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਾਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਧਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੧੩} ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਣ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਮਾਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।^{੧੪} ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਯੋਰਤਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ, ਗਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿਰ ਦੀ ਹੋਰ ਹਰ ਸੈਠਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਆਵੋਗੇ। ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।^{੧੫} ਇਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਮਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹਨ-ਉਹ ਮਹਿਰ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹੋਗੇ।

^{੧੬} “ਧਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਹਿਰਾਂ ਉੱਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰੋ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੧੭} ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ-ਹਿੰਦੀਆਂ, ਅਮੋਰੀਆਂ, ਕਨਾਨੀਆਂ, ਯਰਿਸ਼ੀਆਂ, ਹਿੱਵੀਆਂ ਅਤੇ ਯਬੂਸੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।^{੧੮} ਰਿਉਰਿ ਫੇਰ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗੁਨਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਉਕਸਾ ਕੇ ਰੱਖੇਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਕੇ ਰੱਖੇਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ।

^{੧੯} “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਤੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੌਰ ਉਸ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਧਾਉਣਾ ਪਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਿਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਫਲਦਾਰ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੱਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਫਲ ਖਾ ਕੇ ਮੌਰਦੇ ਹੋ ਯਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਰੁੱਖ ਦੁਸਮਣ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਨਾ ਕਰੋ!^{੨੦} ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਮੌਰਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਲਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਗਠਿਆਰ ਬਣਾ ਕੇ, ਕਰ ਕੇ ਮੌਰਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੌਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਮੌਰਦੇ ਹੋ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੌਰ ਕਿ ਉਹ ਮਹਿਰ ਜਿੱਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਤਲ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਨਜਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ

੨੧ 'ਉਮ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ, ਜਿਹੜੀ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਤਲ ਹੋਇਆ ਮਿਲ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਮ ਨੂੰ ਰਿਮਨੇ ਰਤਲ ਰੀਤਾ ਹੈ।^੧ ਤਦ ਤੁਹਾਡੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਆਰੇ ਲਾਮ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ ਆਪਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^੨ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਚੱਲ ਜਾਵੇ ਕਿ ਰਿਹੜਾ ਮਹਿਰ ਮੁਰਦਾ ਬੰਦੇ ਦੇ ਮਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਮ ਮਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਗਾਂ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਗਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਰਦੇ ਸੁਈ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਇਸ ਗਾਂ ਨੂੰ ਰੰਮ ਲਈ ਵੀ ਰਦੇ ਵਰਤਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।^੩ ਉਮ ਨਗਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗਾਂ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਵਾਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਰਦੇ ਵਾਹੀ ਨਾ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬੀਜਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਫੇਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਉਮ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਗਾਂ ਦੀ ਗਰਦਨ ਤੋੜ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^੪ ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਥੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੋਵਾ ਵਾਮਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦੇਣ ਵਾਮਤੇ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਜਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਨਗੇ ਕਿ, ਹਰ ਉਮ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਜਖਮੀ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਰਿਹੜਾ ਮਹੀ ਹੈ।)^੫ ਲਾਮ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਨਗਰਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਉਮ ਗਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਧੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਦੀ ਗਰਦਨ ਉਮ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਤੋੜੀ ਗਈ ਸੀ।^੬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਵੱਸ ਆਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 'ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ।'^੭ ਅਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਇਸਰਾਇਲੀ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਧਰਮਚਿਤ ਰਰ। ਤੂੰ, ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਸੀ। ਮਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਵਿਆਰਤੀ ਦੇ ਰਤਲ ਦਾ ਵੇਸੀ ਨਾ ਠਹਿਰਾ।^੮ ਇਉਂ ਉਹ ਲੋਰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਵਿਆਰਤੀ ਦੇ ਰਤਲ ਲਈ ਖੁਆਫ ਰਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।^੯ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਦਿਸਮਟੀ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮਹੀ ਗੱਲ ਰਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਟੋਲੇ ਤੋਂ ਉਹ ਵੇਸ ਮਿਟਾ ਦਿਉਗੇ।

ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਗਿਰਫਤਾਰ ਔਰਤਾਂ

੧੦ 'ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਲੜੇ ਅਤੇ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰਰਦੇ ਲੈ ਆਵੋ।^੧ ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਤੁਸੀਂ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰੀਤੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਖੁਬਸੂਰਤ ਔਰਤ ਦੇਖੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਖਤਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਵੋ।^੨ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮਦਾ ਸਿਰ ਮੁੰਨ ਦਿਉ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਨਹੁ ਰੱਟ ਦਿਉ।

੧੩ ਉਮ ਨੂੰ ਉਹ ਵੱਧੜੇ ਉਤਾਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਮ ਨੇ ਧਹਿਨੇ ਹੋਏ ਮਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੁਸਮਾਉਂਦੇ ਮਨ ਕਿ ਉਮ ਨੂੰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਮ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਮਹੀਨੇ ਭਰ ਲਈ ਮੇਗ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਵੇਲ ਜਾ ਮੱਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਖਤੀ ਬਣ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਖਤਨੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।^{੧੪} ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਵੇਲੋ ਯਰਮੰਨ ਨਾ ਹੋਵੋ ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਨੂੰ ਤਲਾਰ ਦੇ ਦਿਉ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰਰ ਦਿਉਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਨੂੰ ਵੇਚਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਉਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਵਰਗਾ ਮਲੂਰ ਨਹੀਂ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਮਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਰੀਤਾ ਹੈ।

ਵੱਡਾ ਖੁੱਤਰ

੧੪ 'ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿਮੇ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਖਤਨੀਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਖਿਆਰ ਰਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਦੋਹਾਂ ਖਤਨੀਆਂ ਦੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਵੀ ਹੋਣ। ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਧਹਿਲਾਂ ਬੱਚਾ ਉਸ ਖਤਨੀ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਖਿਆਰ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ।^{੧੫} ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇਗਾ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਖਿਆਰ ਰਰਦਾ, ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਮੱਰਦਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਮਦੀ ਦੁਸਰੀ ਖਤਨੀ ਦੇ ਧਹਿਲੇਠੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਖਿਆਰ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ।^{੧੬} ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਦੇ ਧਹਿਲੇਠੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਖਿਆਰ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਦੂਹਰਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਮਦਾ ਧਹਿਲੇਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਹਿਲੇਠੇ ਦੇ ਹੱਰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਇੱਕਲੇ ਦੇ ਹਨ।

ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਗੁਰਮ ਨਾ ਮੰਨਣ

੧੫ 'ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿਮੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਖੁੱਤਰ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਦੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਰੇ। ਇਹ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਖਾਲਣ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਖਰ ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ।^{੧੬} ਉਮ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮ ਨੂੰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਮਾਗਮਣੇ ਰਮਬੇ ਦੀ ਮਭਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲੈ ਜਾਣ।^{੧੭} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ: 'ਮਾਡਾ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਜਿੱਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਡਾ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ। ਅਸੀਂ ਉਮ ਨੂੰ ਜੇ ਵੀ ਰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਾਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਖਾਂਦਾ ਅਤੇ ਘੀਂਦਾ ਹੈ।'^{੧੮} ਤਾਂ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਖੱਬਰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਰਰਦੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚਰਾਠੋਂ ਬਦੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰਰ ਦੇਵੋਗੇ। ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਨਗੇ ਅਤੇ ਭੈੜੀ ਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਮਾਰੇ ਹੋਏ ਆਤੇ ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਟੰਗੇ ਮੁਚਰਮ

੨੨ “ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਰਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸੀ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮਜ਼ਾ ਖੋਤ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਟੰਗ ਮੱਰਦੇ ਹਨ।

੨੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਲਾਸ਼ ਮਾਰੀ ਗ਼ਾਤ ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਟੰਗੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਦਫਨਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਲਟਕਾਇਆ ਗਿਆ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਮਰਾਧਿਆ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਲੀਤ ਨਹੀਂ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਹੜੀ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਹੋਰ ਰਾਨੂਨ

੨੨ “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀ ਗਾਂ ਜਾਂ ਭੇਡ ਖੁਲ੍ਹ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਣਡਿਠ ਨਹੀਂ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਰ ਰੋਲ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇ। ੨ ਜੇ ਮਾਲਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮਾਲਰ ਕੌਣ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਗਾਂ ਜਾਂ ਭੇਡ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਰ ਰੁੱਖ ਮੱਰਦੇ ਹੋ ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਰੁੱਖ ਮੱਰਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮਾਲਰ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਦਾ ਹੋਇਆ ਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਵਾਪਸ ਰਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਖੇਤੇ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਰੋਟੀ ਗੁੰਮ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਵੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

੪ “ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦਾ ਖੇਤਾ ਜਾਂ ਗਾਂ ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਯਵੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਣਡਿਠ ਨਹੀਂ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹਾਇਤਾ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

੫ “ਰਿਸੇ ਐਰਤ ਨੂੰ ਆਦਮੀਆਂ ਵਾਲੇ ਰੱਖੜੇ ਨਹੀਂ ਯਹਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਆਤੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਐਰਤਾਂ ਵਾਲੇ ਰੱਖੜੇ ਨਹੀਂ ਯਹਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਖੜੀ ਖਿਰਣਾਯੋਗ ਹੈ।

੬ “ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਗਾਹ ਉੱਤੇ ਤੁਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਸੇ ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਰਿਸੇ ਖੰਫੀ ਦਾ ਆਲ੍ਹਣਾ ਮਿਲੇ। ਜੇ ਮਾਦਾ ਖੰਫੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਆਂਡਿਆਂ ਉੱਤੇ ਬੈਠੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਦਾ ਖੰਫੀ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਮਮੇਤ ਨਹੀਂ ਚੁੱਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੭ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਚੁੱਰ ਮੱਰਦੇ ਹੋ ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮਾਦਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਨੂਨਾ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਭਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਭੋਗੋਗੇ।

੮ “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਨਵਾਂ ਅਰ ਬਣਾਵੋ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਛੱਤ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਨੀਵੀਂ ਰੰਧ ਬਣਾਵੋ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਵਿਠਾਰਤੀ ਦੇ ਖੇਤ ਦੇ ਦੋਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ, ਜੇਰ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਛੱਤ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਯੋਵੇਗਾ।

ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਰੱਠੀਆਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ

੯ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਆਨਾਜ ਨਹੀਂ ਬੀਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬੇਰਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਤਾਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਰ ਮੱਰਗੇ ਆਤੇ ਨਾ ਉਸ ਆਨਾਜ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੀਜੇ ਹੋਏ ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਉੱਗੇਗਾ।

੧੦ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਾਂ ਆਤੇ ਖੇਤੇ ਨਾਲ ਇਰੱਠੀਆਂ ਗੱਲ ਨਾ ਵਾਹੋ।

੧੧ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਨਣ ਆਤੇ ਉੱਠ ਤੋਂ ਇਰੱਠੇ ਬਣੇ ਰੱਖੜੇ ਨਹੀਂ ਯਹਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

੧੨ “ਯਾਗਿਆਂ ਦੇ ਤੁੜ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਰੱਠੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹੋ। ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੁਮੁਟਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯਹਿਨਣ ਵਾਲੇ ਚੋਲੇ ਦੀਆਂ ਚੋਗਾਂ ਨੁਰਰਾਂ ਉੱਤੇ ਬੰਨ੍ਹੋ।

ਵਿਆਹ ਦੇ ਰਾਨੂਨ

੧੩ “ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਰਿਸੇ ਰੁੜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਰ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਰਾਇਮ ਰਰ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਫੇਰ ਉਹ ਇਹ ਨਿਆਂ ਰਰੇ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਯਮੰਦ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ। ੧੪ ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਝੂਠ ਬੋਲੇ ਆਤੇ ਆਖੇ, ‘ਮੈਂ ਇੱਕ ਐਰਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰੀਤਾ ਮੀ ਯਰ ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਰਾਇਮ ਰੀਤੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਯਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰੁਠਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮੀ।’ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਆਖਣ ਨਾਲ ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸ ਬਾਰੇ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੋਚਣ।

੧੫ ਜੇ ਇਉਂ ਵਾਧਰੇ ਤਾਂ ਰੁੜੀ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਰਸਬੇ ਦੇ ਬਜ਼ਰਗਾਂ ਅੱਗੇ ਮਭਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਮਥੂਤ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁੜੀ ਰੁਠਾਰੀ ਮੀ। ੧੬ ਰੁੜੀ ਦੇ ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਯੀ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵਿਠਾਰੀ ਮੀ ਯਰ ਗੁਣ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ।’ ੧੭ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੇਰੀ ਯੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ, ‘ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮਥੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਯੀ ਰੁਠਾਰੀ ਹੈ।’ ਯਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਹ ਮਥੂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਯੀ ਰੁਠਾਰੀ ਮੀ।’ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਸਬੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖੜਾ ਦਿਖਾਉਣ।

੧੮ ਫੇਰ ਉਸ ਰਸਬੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਣ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ। ੧੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਤੇ ੪੦ ਉਮ ਚਾਂਦੀ ਜੁਰਮਾਨਾ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਆਤੇ ਇਹ ਯੈਮਾ ਰੁੜੀ ਦੇ ਧਿਉ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਰੁਠਾਰੀ ਰੁੜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਖਰਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਯਤਨੀ ਬਣੀ ਰਹੇ ਆਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਉਮਰ ਤਲਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਮੱਰੇਗਾ।

੨੦ “ਘਰ ਹੋ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਖਤੀ ਨੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣੀ ਖਤੀ ਥਾਰੇ ਆਖੀਆਂ ਹੋਣ ਉਹ ਸੱਚ ਹੋਣ। ਖਤੀ ਦੇ ਆਖਿਆਂ ਰੋਲ ਅਜਿਹਾ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਰਿ ਉਹ ਰੁਠਾਈ ਮੀ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਵਾਖਰੇ, ੨੧ ਤਾਂ ਰਸਬੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਸ ਰੁੜੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਖਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਲੈ ਆਉਣ। ਫੇਰ ਰਸਬੇ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਖੱਬਰ ਖਾਰਰੇ ਖਾਰ ਦੇਣ। ਰਿਉਂਰਿ ਉਸ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਸਰਮਮਾਰੀ ਵਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਇੱਕ ਵੇਸਵਾ ਵਾਲਾ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਆਖਣੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਬਦੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰਰ ਦੇਵੇ।

ਜਿਨਮੀ ਖਾਥ

੨੨ “ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦੀ ਖਤੀ ਨਾਲ ਜਿਮ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਹਾਂ ਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਉਸ ਯੋਰਤ ਅਤੇ ਉਸ ਮਰਦ ਨੂੰ ਜਿਮਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਇਸ ਬਦੀ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਰ ਰਰ ਦਿਉ।

੨੩ “ਹੋ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਰੋਈ ਆਦਮੀ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਮੰਗੀ ਹੋਈ ਰੁਠਾਈ ਰੁੜੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਰਾਇਮ ਰਹੇ। ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਾਖਰੇ, ੨੪ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੇੜੇ ਜਨਤਰ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲੈ ਆਉ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਖਾਰ ਦਿਉ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਖਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿਉਂਰਿ ਉਸ ਨੇ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦੀ ਖਤੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਖਾਥ ਰੀਤਾ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਰੁੜੀ ਨੂੰ ਖਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿਉਂਰਿ ਉਸ ਨੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਿਆ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਖੁਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਬਦੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੨੪ “ਘਰ ਜੇ ਰੋਈ ਆਦਮੀ ਰਿਮੇ ਮੰਗੀ ਹੋਈ ਰੁੜੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜਬਰਦਸਤੀ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਰਾਇਮ ਰਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਹੀ ਖਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੁੜੀ ਨੂੰ ਰੁੜ ਨਹੀਂ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਰਿਉਂ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਰੁੜ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਿਮ ਨਾਲ ਉਹ ਮੋਤ ਦੀ ਅਧਿਰਾਰਨ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਆਖਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਰਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਨ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ। ੨੬ ਰਿਉਂਰਿ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੰਗੀ ਰੋਈ ਰੁੜੀ ਉੱਤੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ। ਹੋ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਆਵਾਜਾ ਮਾਰੀਆਂ ਹੋਣ ਖਰ ਉੱਥੇ ਉਮਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਰਨ ਵਾਲਾ ਰੋਈ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

੨੫ “ਹੋ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਰੋਈ ਰੁਠਾਈ ਰੁੜੀ ਟੱਰਰੇ ਜਿਹੜੀ ਮੰਗੀ ਹੋਈ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਜਬਰਦਸਤੀ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਰਾਇਮ ਰਹੇ। ਜੇ ਹੋਰ ਲੋਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਖਰਦਿਆਂ ਦੇਖ ਲੈਣ, ੨੬ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁੜੀ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਵੀਹ ਉਮ ਚਾਂਦੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ

ਉਮਦੀ ਖਤੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਰਿਉਂਰਿ ਉਸ ਨੇ ਉਮਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਰੀਤਾ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਮਾਰੀ ਉਮਰ ਤਲਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਮੌਰਦਾ।

੩੦ “ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਖਤੀ ਨਾਲ ਜਿਮਨੀ ਸੰਬੰਧ ਰਾਇਮ ਰਰਰੇ ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ ਲਈ ਸਰਮਮਾਰੀ ਦਾ ਰਾਰਣ ਨਹੀਂ ਬਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਉਥਾਮਨਾ ਵਿੱਚ ਜੁੜ ਮੌਰਦੇ ਹਨ

੨੩ ੧ “ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਮਦਾ ਅੰਤਰੇਮ ਚਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਮਦਾ ਜਿਨਮੀ ਅੰਗ ਰਟ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਮੌਰਦਾ। ੨ ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਵਿਠਾਰਤੀ ਆਣਵਿਆਹੇ ਆਖਿਆਂ ਦਾ ਬੱਚਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਵੀ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਮੌਰਦਾ। ਉਮਦੀ ੧੦ਵੀਂ ਖੀੜੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀ ਵੀ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਮੌਰਦੇ।

੩ “ਰੋਈ ਵੀ ਅੰਮੇਨੀ ਜਾਂ ਮੇਠਾਬੀ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਮੌਰਦਾ। ਉਨਹਾਂ ਦੀ ੧੦ਵੀ ਖੀੜੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀ ਜਾਂ ਉਮਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਵੀ ਰਦੇ ਵੀ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਮੌਰਦੇ। ੪ ਰਿਉਂਰਿ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਅਤੇ ਮੇਠਾਬੀਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮ ਖਾਤਰਾ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਆਏ ਸੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਈ ਖਾਣੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਰਾਰ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਬਿਲਆਮ ਨੂੰ ਖੈਮੇ ਦੇਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗਾਥ ਦੇਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰੀਤੀ ਸੀ। (ਬਿਲਆਮ ਮਮੇਥੋਤਾਮੀਆਂ ਦੇ ਫਤੋਰ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਠੋਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।) ੫ ਘਰ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਬਿਲਆਮ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਮਗਾਥ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਅਮੀਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਰਿਉਂਰਿ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਰਦਾ ਹੈ। ੬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਰਦੇ ਵੀ ਅੰਮੇਨੀ ਅਤੇ ਮੇਠਾਬੀ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਤੀ ਸਥਾਧਿਤ ਰਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਨਾ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ ਉਨਹਾਂ ਨਾਲ ਦੇਸਤੀ ਨਾ ਰਹੇ।

ਉਹ ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਜਰੂਰ ਖਰਵਾਨ ਰਰਨ

੭ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਰਿਮਤੇਦਾਰ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਮਿਸਰੀ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਰਿਉਂਰਿ ਤੁਸੀਂ ਉਮਦੀ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਜਨਬੀ ਸੀ। ੮ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਦੀ ਤੀਸਰੀ ਖੀੜੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋ ਮੌਰਦੇ ਹਨ।

ਫੈਜੀ ਤੋਰੇ ਨੂੰ ਸਾਫ ਰੱਖਣਾ

੯ “ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਫੈਜ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾ ਨਾਲ ਲੜਨ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਰ ਉਸ ਚੀਜ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਵਿੱਤਰ ਰਰਦੀ ਹੋਵੇ। ੧੦ ਜੇ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਆਖਣੀ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਸੁਖਨਦੇਸ ਰਾਰਣ ਖਲੀਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਤੋਰੇ ਤੋਂ

ਬਾਹਰ ਜਾਰੇ, ਸਾਮ ਝੀਰ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 11 ਤਾਂ, ਸਾਮ ਹੋਣ ਤੇ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੁਰਜ ਛੁਥ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਆ ਮੱਕਦਾ ਹੈ।

12 “ਤੁਹਾਡੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਗਾਜ਼ਤ ਰਫ਼ਾ ਕਰ ਸੱਕੋ। 13 ਆਪਣੇ ਗਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਖੋਦਣ ਲਈ ਇੱਕ ਡੰਡਾ ਵੀ ਰੱਖੋ। ਫੇਰ ਗਾਜ਼ਤ ਰਫ਼ਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਲਈ ਟੇਫਾ ਖੁੱਟੋ। 14 ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾ ਨੂੰ ਗੁਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਡੇਰੇ ਨੂੰ ਧਵੰਤਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਿਰਟਿਤ ਮੈਥਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ

14 “ਜੇ ਕੋਈ ਗੁਲਾਮ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਕੋਲੋਂ ਭੱਜਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੁਠਾਮੀ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। 15 ਇਹ ਗੁਲਾਮ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਚਾਹੇ ਰਹਿ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਿਸੇ ਵੀ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਮਟ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

16 “ਇਸਰਾਇਲੀ ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਮੰਦਰ ਦੀ ਵੇਸਵਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। 17 ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਵੇਸਵਾ ਦੇ ਕਮਾਏ ਹੋਏ ਧੰਨ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਾਮ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਉਸ ਧੰਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਸੱਕਦਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧ ਲਈ ਆਪਣੇ ਜਿਸਮਾ ਦਾ ਵਧਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

18 “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਦੁਸਰੇ ਇਸਰਾਇਲੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਉਧਾਰ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਮੁਦ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਧੰਮੇ ਉੱਤੇ ਭੋਜਨ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਮੁਦ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮੁਦ ਲਿਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੋਵੇ, 19 ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਵਿਦੇਸੀ ਧਾਮੇਂ ਮੁਦ ਲੈ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਧਰ ਰਿਸੇ ਦੁਸਰੇ ਇਸਰਾਇਲੀ ਕੋਲੋਂ ਮੁਦ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਧੀਆਂ ਦਾ ਧਾਲਨ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਰਕਤ ਦੇਵੇਗਾ।

20 “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨਾਲ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਨਾ ਲਾਉ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦਾ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਵੋਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਧਾਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ। 21 ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ

ਇਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਧਾਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। 22 ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਰੋਗੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਖਾਮ ਕਮਮ ਖਾਧੀ ਹੈ, ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਕਮਮ ਖਾਧੀ ਸੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਕਮਮ ਖਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

23 “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਦੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨੇ ਚਾਹੋ ਅੰਗੂਰ ਖਾ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਗੂਰ ਆਪਣੀ ਟੋਕਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਰੇ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾ ਸੱਕਦੇ। 24 ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਠਾਰਤੀ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘੋ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਥੱਲੀਆਂ ਤੋੜਕੇ ਜਿੰਨੀਆਂ ਚਾਹੋ ਖਾ ਸੱਕਦੇ ਹੋ, ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦਾ ਆਨਾਜ ਵੱਢਣ ਲਈ ਦਾਤਰੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ।

25 “ਜੇ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਸੇ ਔਰਤ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਰਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਗੁਧਤ ਗੱਲ ਦਾ ਖਤਾ ਲੱਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਧਮੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਧਰਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਰਾਗਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 26 ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸਦਾ ਅਰ ਛੱਡ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਜਾਰੇ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਧਤਰੀ ਬਣ ਸੱਕਦੀ ਹੈ। 27 ਧਰ ਫਰਜ਼ ਕਰੇ, ਅਗਲਾ ਧਤਰੀ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਰਾਗਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਰੋਂ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 28 ਜੇ ਉਹ ਆਦਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਦਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਧਰਿਲਾ ਧਤਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਧਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰੇ। ਜਾਂ ਜੇ ਨਵਾਂ ਧਤਰੀ ਮਰ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਿਲਾ ਧਤਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚਾਰਾ ਆਪਣੀ ਧਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰੇ। ਉਹ ਧਲੀਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਫੇਰ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਧਾਧ ਦੀ ਦੋਸੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

29 “ਜਦੋਂ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਨਵਾਂ-ਨਵਾਂ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਖਾਮ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇੱਕ ਮਾਲ ਤੌਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਅਰ ਰਹਿਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਵਿਆਹੀ ਧਤਰੀ ਨੂੰ ਧਰਮੰਦ ਕਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

30 “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿਉ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਆਦੇ ਦੀ ਚੌਕੀ ਦੇ ਰਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਧਾਮੇਂ ਭੋਜਨ ਖੋਹਣ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ।

੧੦ “ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਦੁਸਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਨੂੰ ਆਗਵਾ ਰਹ ਲਵੇ-ਆਪਣੇ ਹੀ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਆਤੇ ਉਹ ਆਗਵਾਰਾਹ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੇਚ ਦੇਵੇ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਆਗਵਾਰਾਹ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਜ਼ਹੂਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਬੰਦੀ ਦੂਰ ਰਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

੧੧ “ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਈ ਭਿਆਨਕ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੋਗ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗੁਸਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਢੀ ਜਾਜਰ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਉਹੀ ਰੋਹੇ ਜਿਮਦਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੧੨ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਿਰਅਮ ਨਾਲ ਰੀ ਮਲੂਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਮੀ।

੧੩ “ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਰੁਝ ਉਧਾਰ ਦੇਵੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਰੁਝ ਲੈਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੧੪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਹਰ ਖਲੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਮ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਮਾਨਤ ਲੈ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ੧੫ ਜੇ ਉਹ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਹੀ ਦੇ ਦੇਵੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਘਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਜਮਾਨਤ ਨੂੰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ। ੧੬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਜਮਾਨਤ, ਮਾਮ ਵੇਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਰਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਸ ਰੋਲ ਧਰਿਨਣ ਲਈ ਰੱਖੜੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਰਹੇਗਾ ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਆਮਲ ਮਮੜੇਗਾ।

੧੭ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਗਰੀਬ ਆਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਨੌਰਹ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਭਾੜਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਰੋਈ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰੋਈ ਵਿਦੇਸੀ। ੧੮ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮੁਜ਼ਜ ਫੁਧਣ ਵੇਲੇ ਉਸਦੀ ਤਨਬਾਹ ਦਿਉ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗਰੀਬ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸ ਧੈਮੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧੈਮੇ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਆਂਗੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਰਾਇਤ ਰਹੇਗਾ। ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਗੁਨਾਹ ਦੇ ਭਾਗੀ ਹੋਵੋਗੇ।

੧੯ “ਆਧਿਆ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੀਤੀ ਰਿਮੇ ਗਲਤੀ ਕਾਰਣ ਮਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਆਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਿਆ ਦੁਆਰਾ ਰੀਤੀ ਰਿਮੇ ਗਲਤੀ ਕਾਰਣ ਮਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸਦੀ ਮੰਦੀ ਕਰਨੀ ਕਾਰਣ ਹੀ ਮੈਂਦ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

੨੦ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸੀਆਂ ਆਤੇ ਅਤੀਮਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਧੰਬ ਮਲੂਰ ਹੋਵੇ। ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਵਿਧਵਾ ਰੋਲੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਰੱਖੜਿਆਂ ਦੀ ਜਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ੨੧ ਆਦ ਰੱਖੋ, ਤੁਮੀਂ ਵੀ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਗੁਲਾਮ ਮੀ। ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦ ਰੀਤਾ

ਮੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਮਲੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹਾਂ।

੨੨ “ਹੁ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਦੀ ਫਸਲ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਭੁੱਲ ਭੁਲੇਖੇ ਉੱਥੇ ਰੁਝ ਆਨਾਜ ਛੱਡ ਆਵੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਵਿਦੇਸੀਆਂ, ਅਤੀਮਾਂ ਆਤੇ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰੁਝ ਆਨਾਜ ਛੱਡ ਦਿਉਗੇ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਹਰ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦੇਵੇਗਾ। ੨੩ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਝਾੜੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਹਿਣੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਜੈਤੂਨ ਤੁਮੀਂ ਛੱਡ ਆਵੋਗੇ ਉਹ ਵਿਦੇਸੀਆਂ, ਅਤੀਮਾਂ ਆਤੇ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੪ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਤੋਂ ਅੰਗੂਰ ਇਕੱਠੇ ਕਰੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੇਲਾਂ ਉੱਤੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਅੰਗੂਰ ਲੈਣ ਲਈ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਅੰਗੂਰ ਵਿਦੇਸੀਆਂ, ਅਤੀਮਾਂ ਆਤੇ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਨ। ੨੫ ਆਦ ਰੱਖੋ, ਤੁਮੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮ ਮੀ। ਇਸੇ ਲਈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਮਲੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹਾਂ।

੨੬ “ਜੇਕਰ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਚਿਗਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਕਾਰ ਫੈਮਲਾ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਕੋਈ ਮਗੀ ਹੈ ਆਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤ ਹੈ। ੨੭ ਜੇ ਰੋਈ ਜੱਚ ਇਹ ਨਿਕਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਖੁੱਠਾ ਲਿਟਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰੋਈ ਜਣਾ ਮੁਜਰਿਮ ਨੂੰ ਜੱਚ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਮਾਗਮਣੇ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਹੈ ਇਸਦਾ ਨਿਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਜੁਰਮ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹੇਗਾ। ੨੮ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਲੂਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਝੇ ਨਹੀਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਚਾਲੂਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਝੇ ਮਾਰਦੇ ਹੋ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਰੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ।

੨੯ “ਜਦੋਂ ਰਿਮੇ ਬਲਦ ਨੂੰ ਆਨਾਜ ਗਰੁਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਨਾਜ ਖਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

੩੦ “ਜੇ ਕੋ ਭਰਾ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਣ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਣਾ ਬੇਯੋਲਾਦਾ ਮਰ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਭਰਾ ਦੀ ਧਤਨੀ ਧਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਿਮੇ ਅਜਨਬੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਿਆਹੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਸ ਦੇ ਧਤੀ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਮਾਦੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਬਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਸਦੀ ਉਸ ਵੱਲ ਇੱਕ ਦਿਉਰ ਦੀ ਜੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੩੧ ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰਿਲੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ, ਉਹ ਬੱਚਾ ਮਰੇ ਹੋਏ ਆਦਮੀ ਦਾ ਨਾਮ ਉਚੇਰਾ ਰਹੇਗਾ। ਫੇਰ ਮਰੇ ਹੋਏ ਭਰਾ ਦਾ ਨਾਮ ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ੩੨ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨਾਲ ਮਾਦੀ ਨਾ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਭਰਾ ਦੀ ਧਤਨੀ ਨੂੰ ਰਮਬੇ ਦੀ ਮਝਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਆਗੂਆਂ ਰੋਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਜੈ। ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 'ਮੇਰੇ ਖਤੀ ਦਾ ਭਰਾ ਇਮਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦਾ ਨਾਮ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਖਤੀ ਆਪਣੇ ਖਤੀ ਦੇ ਭਰਾ ਵਾਲੇ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।' ੧੩ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ। ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ,' ੧੪ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੈਰੋਂ ਜੁੱਤੀ ਲਾਗ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਬੁੱਕ ਦੇਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 'ਇਹ ਮਲੂਕ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।' ੧੫ ਫੇਰ ਉਸ ਭਰਾ ਦਾ ਖਰਿਵਾਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਖਰਿਵਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ 'ਜਿਸ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਉਤਰ ਗਈ ਸੀ।'

੧੬ "ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇ ਬੰਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਲੜ-ਝਗੜ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਸਾਇਦ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਖਤਨੀ ਆਪਣੇ ਖਤੀ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆ ਜਾਵੇ। ਖਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਗੁਪਤ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਗੱਥ ਨਹੀਂ ਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੧੭ ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਗੱਥ ਕੱਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਲਈ ਅਫਸੋਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

੧੮ "ਅਜਿਹੇ ਵੱਟੇ ਨਾ ਰੱਖੋ ਜਿਹੜੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤੇ ਗਲਕੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬਹੁਤੇ ਭਾਰੇ ਹੋਣ। ੧੯ ਆਪਣੇ ਖਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵੱਟੇ ਵੀ ਨਾ ਰੱਖੋ ਜਿਹੜੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤੇ ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬਹੁਤੇ ਛੋਟੇ ਹੋਣ। ੨੦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹੀ ਨਾਖ-ਤੋਲ ਇਮਤੋਮਾਲ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹਨ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾ ਜੀਵੰਗੇ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੨੧ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਨਾਖ-ਤੋਲ ਵਿੱਚ ਯੋਧਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਂ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅਮਾਲੇਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਜਰੂਰੀ ਹੈ

੨੨ "ਉਸ ਮਲੂਕ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਸੱਖੇ ਜਿਹੜਾ ਅਮਾਲੇਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਰੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਸੀ। ੨੩ ਅਮਾਲੇਰੀ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਉਦੋਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਰਮਜੋਰ ਅਤੇ ਬੱਕੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਥੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਸੁਮਤ ਮਨ ਅਤੇ ਸਭ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਤੁਰ ਰਹੇ ਸਨ। ੨੪ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਅਮਾਲੇਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮੋ-ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਟਾ ਦੇਵੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਖਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ

ਅਮਾਲੇ-ਦੁਅਮਾਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਖਰ ਅਮਾਲੇਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਕਰਨਾ ਨਾ ਭੁੱਲਿਉ।

ਯਹਿਲੀ ਫਮਲ

੨੬ "ਤੁਸੀਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸ ਖਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰੋਗੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰਹੋਗੇ। ੨ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਫਮਲਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰੋਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਹਿਲੀ ਫਮਲ ਨੂੰ ਟੋਕਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਲਵੋ। ਫੇਰ ਆਪਣੀ ਫਮਲ ਦਾ ਯਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਥਾਂ ਲੈ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ੩ ਉਸ ਜਾਜਰ ਕੋਲ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੋਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੋ, 'ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਾਡੇ ਖਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਤੁਹਾ ਖਰਤੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ!'

੪ "ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਮੇ ਟੋਕਰੀ ਲੈ ਲਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਸੱਖ ਦੇਵੇਗਾ। ੫ ਫੇਰ ਉੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਇਹ ਆਖੋਗੇ: 'ਮੇਰਾ ਖਰਖਾ ਇੱਕ ਖਾਣਾਬੰਦੇਮ ਅਗਾਮੀ ਸੀ। ਉਹ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਖਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਖਰਿਵਾਰ ਛੋਟਾ ਸੀ। ਖਰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੱਕ ਮਗਨ ਕੋਮ ਬਣ ਗਿਆ-ਬਹੁਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਾਰਤਵਰ ਕੋਮ ੬ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਬਹੁਤੇ ਮੁਸੱਕਰ ਕਰਵਾਈ। ੭ ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਮਾਡੇ ਖਰਖਿਆਂ ਦੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਅੱਗੇ ਖੁਰਾਹ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ, ਮਾਡੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਮਾਡੀ ਮਖਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਮਾਡੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਵੇਖ ਲਈਆਂ। ੮ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਸਕਤੀ ਅਤੇ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲਿਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਵੱਡੇ ਕਰਿਸਮੇ ਦਿਖਾਏ। ਉਸ ਨੇ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ੯ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲੈ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਖਰਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ-ਬਹੁਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਯਮਤਾ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਖਰਤੀ। ੧੦ ਗੁਣ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਖਰਤੀ ਦੀ ਯਹਿਲੀ ਫਮਲ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ।'

"ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹਿਲੇ ਫਮਲਾਂ ਦੀ ਟੋਕਰੀ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਅੱਗੇ ਸੱਖ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖੁਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੧ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੋੜੀਆਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਮਾਂਝੀਆਂ ਰਹਿਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

੧੨ “ਹਰ ਤੀਸਰਾ ਵਰਗਾ ਦਮਵੰਧ ਦਾ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਗੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਦਾ ਦਮਵੰਧ ਲੋੜੀਆਂ, ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ, ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਾਫੀ ਭੋਜਨ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਫਮਲ ਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਹਿੱਸਾ ਵੱਢ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਲੋੜੀਆਂ ਨੂੰ, ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ, ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਿਆ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ੧੪ ਮੈਂ ਇਹ ਭੋਜਨ ਮੇਰੇ ਮਮੋਂ ਨਹੀਂ ਖਾਯਾ। *ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਇੱਕਤਰ ਕੀਤਾ ਮੀ, ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਖਾਯਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਭੋਜਨ ਦਾ ਵੇਦੀ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ੧੫ ਆਪਣੇ ਧਵਿੱਤਰ ਅਰ, ਆਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਣਾਂ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦਿਉ ਆਪਣੇ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਵੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਨਾਲ, ਮਾਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਮੀ।’

ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਨ ਕਰੋ

੧੬ “ਜੱਜ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਹ-ਦਿਲੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਮੰਨਣਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ। ੧੭ ਜੱਜ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਰਜ਼ਾ ਆਨੁਸਾਰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਚੱਲਣ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਮੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਉਸ ਗੱਲ ਵੱਲੋਂ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹੈ। ੧੮ ਇਸ ਲਈ ਜੱਜ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਮੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੧੯ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ

ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਜ਼ੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਥੁਹ ਕੇਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਥੁਹ ਤੋਂ ਮਗਨ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਖਤ, ਸੁਹਰਤ ਅਤੇ ਮਗਨਤਾ ਬਖਸ਼ੇਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕ ਹੋਵੋਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਮੀ।”

ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ਗੀ ਧੱਬਰ

੨੭ ੧ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਜੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ੨ ਤੁਸੀਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨਦੀ ਧਰ ਕਰੋ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾਵੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਧੱਬਰ ਮਥਾਧਿਤ ਕਰੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੱਬਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੱਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਬਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਥਦ ਲਿਖ ਦੇਣਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਉਦੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਿਲ ਹੋਵੋ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਮੀ।

੪ “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨਦੀ ਧਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਜੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਏਥਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਧੱਬਰ ਟਿਕਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧੱਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਲਈ ਧੱਬਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਉਮਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੱਬਰ ਤਰਾਸਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ। ੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉਮਾਰਨ ਲਈ ਤਰਾਸੇ ਹੋਏ ਧੱਬਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ। ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਲਈ ਇਸ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵੋ। ੭ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਦਾ ਭੋਜਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਸੰਗ ਮਿਲਜੁਲ ਕੇ ਆਨੰਦ ਖਾਏ। ੮ ਇਸ ਮਾਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਮਥਾਧਿਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਧੱਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਲਿਖੋ।”

ਲੋਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕਰਦੇ ਮਨ

੯ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਲੋਕੀ ਜਾਜਕਾ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਥੁਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਸਾਂਤ ਹੋ ਜਾਵੋ ਅਤੇ ਮੁਠੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਓ! ਜੱਜ, ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਲੋਕੀ ਬਣ ਗਏ ਹੋ। ੧੦ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ,

*੨੬:੧੪ ਮੈਂ ਇਹ ... ਖਾਯਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਭੋਜਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਖਾਯਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਮਮੋਂ ਵੈਰਾਨ ਇਹ ਭੋਜਨ ਵੱਲੋਂ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ।

ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

੧੧ ਉਸੇ ਦਿਨ ਮੁਸਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ,

੧੨ “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਧਾਰ ਕਰ ਜਾਓ, ਇਹ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਰ ਗਰਿੰਜੀਮ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਖਲੋ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਮਾ ਧੜਕਰੇ ਸੁਣਾਉਣਗੇ: ਸਿਮਿਓਨ, ਲੋਵੀ, ਯੂਡਾ, ਜਿੱਸਾਰਾਹ, ਯੂਸੁਫ ਅਤੇ ਬਿਨਆਮੀਨ। ੧੩ ਅਤੇ ਇਹ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਰ ਟੇਬਾਲ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਖਲੋਕੇ ਮਰਾਥ ਧੜਕਣਗੇ: ਰਊਬੇਨ, ਗਾਦ, ਆਮੇਰ, ਜਬਲੂਨ, ਦਾਨ ਅਤੇ ਨਫਤਾਲੀ।

੧੪ “ਲੋਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਥੂਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ ਵਿੱਚ ਆਖਣਗੇ:

੧੫ “ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਜੇ ਝੁਟਾ ਦੇਵਤਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਮਰਾਥਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਝੁਠੇ ਦੇਵਤੇ ਕਾਰੀਗਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਿਰਫ ਮੁਰਤੀਆਂ ਹੀ ਹਨ। ਅਯੋਵਾਹ ਦਿਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ!”

“ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, ‘ਆਮੀਨ!’

੧੬ “ਲੋਵੀ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮਰਾਥਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਮਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਖਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਇਜੱਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।’

“ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, ‘ਆਮੀਨ!’

੧੭ “ਲੋਵੀ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮਰਾਥਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਲਗਣ ਦੇ ਖੱਬਰ ਹਟਾਉਂਦਾ ਹੈ!’

“ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, ‘ਆਮੀਨ!’

੧੮ “ਲੋਵੀ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮਰਾਥਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਅੰਨ੍ਹੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਰਾਹ ਤੋਂ ਭਟਕਾਉਂਦਾ!’

“ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, ‘ਆਮੀਨ!’

੧੯ “ਲੋਵੀ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮਰਾਥਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਵਿਦੇਸੀਆਂ, ਅਤੀਮਾ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ!’

“ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, ‘ਆਮੀਨ!’

੨੦ “ਲੋਵੀ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮਰਾਥਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਹੋ ਕੁਝ ਲਿਆ ਜੋ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸੀ!’

“ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, ‘ਆਮੀਨ!’

੨੧ “ਲੋਵੀ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮਰਾਥਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।’

“ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, ‘ਆਮੀਨ!’

੨੨ “ਲੋਵੀ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮਰਾਥਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਮੱਦੀ ਜਾਂ ਮਤੁਰੇਈ ਭੈਣ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।’

“ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, ‘ਆਮੀਨ!’

੨੩ “ਲੋਵੀ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮਰਾਥਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਮੱਸ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ!’

“ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, ‘ਆਮੀਨ!’

੨੪ “ਲੋਵੀ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮਰਾਥਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਫੜਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ!’

“ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, ‘ਆਮੀਨ!’

੨੫ “ਲੋਵੀ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮਰਾਥਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਐਸੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ!’

“ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, ‘ਆਮੀਨ!’

੨੬ “ਲੋਵੀ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮਰਾਥਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਰਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਅਟੱਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਧਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ ਮਰਾਥਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ।’

“ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, ‘ਆਮੀਨ!’

ਰਾਨੂੰਨ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮੀਮਾਂ

੨੨ “ਗੁਣ, ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਅਯੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਰੱਖੋਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰੋਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਯੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਿਰਮੇਰ ਬਣਾਵੇਗਾ। ੨ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਯੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਸੁਣੋ, ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਅਮੀਮਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

੩ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਅਮੀਮ ਮਿਲੇਗੀ।

੪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮੀਮ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਤੁਹਾਡੇ ਖੱਚੇ ਹੋਣਗੇ।

ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਅਮੀਮਮਈ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇਵੇਗੀ

ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਨਵਰ ਘਰ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਤਾਨਾ ਨਾਲ ਅਮੀਮਮਈ ਹੋਣਗੇ।

ਤੁਹਾਡੇ ਧਮੁ ਵੱਢਿਆਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇੱਜੜ ਲੋਲਿਆਂ ਨਾਲ ਅਮੀਮਮਈ ਹੋਣਗੇ।

੫ ਅਯੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਟੋਰਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦੇਵੇਗਾ

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਭਰ ਦੇਵੇਗਾ।

੬ ਤੁਸੀਂ ਆਮੀਸਮਣੀ ਹੋਵੋਗੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਜੰਗ ਲਈ ਜਾਵੋਗੇ

ਯਾ ਤੇ ਜੇਤੂ ਬਣਕੇ ਵਾਪਸ ਯਰਤੋਂਗੇ।

੭ “ਅਗੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸਮਣਾ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਆਉਣਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਇੱਕ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਆਉਣਗੇ, ਯਰ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਸੱਤ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰਸਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਭੱਜ ਜਾਣਗੇ!

੮ “ਅਗੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ ਯਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਭੰਡਾਰੇ ਭਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵੀਤੇ ਹਰ ਵੰਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਗੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਆਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੯ ਅਗੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਲੋਕ ਬਣਾਵੇਗਾ, ਜਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਰਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਅਗੋਵਾਹ ਅਜਿਹਾ ਰਹੇਗਾ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਧਾਲਣ ਰਹੋਗੇ ਯਾ ਤੇ ਉਹੀ ਰਹੇ ਜੇ ਉਹ ਰਨ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ੧੦ ਫੇਰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉਤਲੇ ਲੋਕ ਦੇਖਣਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਹੋ ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਮੇਂ ਡਰਨਗੇ।

੧੧ “ਯਾ ਤੇ ਅਗੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਨਿਯਮਤਾ ਬਖਸ਼ੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਬੱਚੇ ਬਖਸ਼ੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਵੱਛੇ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਫਮਲ ਬਖਸ਼ੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਇਰਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ। ੧੨ ਅਗੋਵਾਹ ਆਰਾਮ, ਆਪਣੀਆਂ ਆਮੀਸਾਂ ਦੇ ਦਾਲਨ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ ਯਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਯਰਤੀ ਲਈ ਠੀਕ ਮਥੇ ਬਾਸਿਸ ਖੱਲੇਗਾ। ਅਗੋਵਾਹ ਹਰ ਵੰਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਵੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਚਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਯੰਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਯਾ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਮੇਂ ਰਚਜਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਯਵੇਗੀ। ੧੩ ਅਗੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰ ਵਰਗਾ ਬਣਾਵੇਗਾ ਯੁਫ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਮਥ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹੋਵੋਗੇ, ਥੱਲੇ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਵਾਧੇਗਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਗੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਯਿਆਨ ਨਾਲ ਧਾਲਣਾ ਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੧੪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਵੀ ਬਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਬਦਲਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਸੱਜੇ ਯਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖੱਬੇ ਖੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾ ਵੇਦਤਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਧਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਰਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦੇ ਮਰਾਧ

੧੫ “ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ-ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਯਾ ਤੇ ਨੇਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ-ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ:

੧੬ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ

ਯਾ ਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰਾਧ ਮਿਲੇਗਾ।

੧੭ ਤੁਹਾਡੇ ਟੋਰਰਿਆਂ ਯਾ ਤੇ ਭਾਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮਰਾਧ ਮਿਲੇਗਾ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਦੀ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੮ ਤੁਸੀਂ ਮਰਾਧੇ ਜਾਵੋਗੇ

ਯਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਹੁਤ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਤੁਹਾਡੀ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਮਰਾਧ ਮਿਲੇਗਾ

ਯਾ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਫਮਲ ਯਰਾਧਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਤੁਹਾਡੇ ਧਸੂਆਂ ਨੂੰ ਮਰਾਧ ਮਿਲੇਗਾ

ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਵੱਛਿਆਂ

ਯਾ ਤੇ ਲੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਰਾਧ ਮਿਲੇਗਾ।

੧੯ ਤੁਸੀਂ ਮਰਾਧੇ ਜਾਵੋਗੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਜੰਗ ਲਈ ਜਾਵੋਗੇ ਯਾ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਗਰੇ ਹੋਣੇ ਵਾਧਮ ਯਰਤੋਂਗੇ।

੨੦ “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰੁੜ ਵੀ ਬੁਰਾ ਰਦੇ ਹੋ ਯਾ ਤੇ ਅਗੋਵਾਹ ਤੋਂ ਮੁਖ ਮੇੜ ਲੈਂਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਆਫਤਾਂ ਲਿਆਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੀਤੇ ਹਰ ਵੰਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਯਾ ਤੇ ਮੁਸਿਰਲਾਂ ਦਾ ਮਾਹਮਣਾ ਰਹੇਗੇ। ਉਹ, ਅਜਿਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੱਕ ਰਦਾ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬਦ ਰਨੀਆਂ ਰਾਹਣ ਉਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ੨੧ ਅਗੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਰਰ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ-ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਗਮਿਲ ਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ੨੨ ਅਗੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀ, ਬੁਖਾਰ ਯਾ ਤੇ ਮਹਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਜਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਗੋਵਾਹ ਭਿਆਨਕ ਗਰਮੀ ਯਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਭੋਜੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਫਮਲਾ ਗਰਮੀ ਯਾ ਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਰਾਹਣ ਮਰ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਮਥ ਰੁੜ ਤੁਹਾਡੇ ਉਬਾਹ ਹੋਣ ਤੀਕ ਵਾਧਰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ੨੩ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਧਰ ਆਰਾਮ ਧਾਲਿਸ ਵੀਤੇ ਖਿੱਤਲ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਯਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਰਾਂ ਹੋਠਾਂ ਦੀ ਜਮੀਨ ਲੋਹੇ ਜਿੰਨੀ ਮਖਤ ਹੋਵੇਗੀ। ੨੪ ਅਗੋਵਾਹ ਬਾਸਿਸ ਨਹੀਂ ਭੋਜੇਗਾ-ਆਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਰੇਤ ਯਾ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਹੀ ਚਿਰੇਗੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਡਿੰਗਦੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।

੨੫ “ਅਗੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਜਾਵੋਗੇ, ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੱਤ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰਸਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਭੱਜ ਜਾਵੋਗੇ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ, ਯਰਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗਜਾ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਰਰ ਦੇਣਗੀਆਂ। ੨੬ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਨਾਮਾ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾ ਯਾ ਤੇ ਖੰਡੀਆਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਬਣਨਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਨਾਮਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵੇਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

੨੭ “ਅਗੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੋੜਿਆ ਨਾਲ ਮਜਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮੀ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਮੇਲੀਆਂ, ਰਿਸਣ ਵਾਲੇ ਜਖਮਾਂ ਯਾ ਤੇ ਲਾਇਲਾਜ ਖੁਜਲੀ ਨਾਲ ਮਜਾ ਦੇਵੇਗਾ। ੨੮ ਅਗੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਗਲਧਨ ਦੀ ਮਜਾ

ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਨੰਦ ਆਤੇ ਬੇਮਮਝ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ।
^{੨੯} ਦਿਨ ਵੇਲੇ, ਤੁਸੀਂ ਜੇਕਰੇ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਆਦਮੀ ਵਾਂਗ
 ਰਮਤਾ ਲੱਭੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਹਰ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਸਫਲ
 ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ। ਬਾਰ-ਬਾਰ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣਗੇ ਆਤੇ
 ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁਗਾਉਣਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ
 ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

^{੩੦} “ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਆਰਤ ਨਾਲ ਮੰਗੋ ਹੋਏ ਹੋਵੋਗੇ ਯਰ
 ਰੋਟੀ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਮਰਾਨ ਬਨਾਵੋਗੇ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਰਹੋਗੇ ਨਹੀਂ।
 ਤੁਸੀਂ ਆਗੂਰਾ ਦਾ ਬਾਗ ਲਾਵੋਗੇ ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਤੋਂ ਰੁਝ
 ਵੀ ਯਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।” ^{੩1} ਲੋਕੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਾਵਾ ਨੂੰ
 ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਆਖਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਜਿਬਾਹ ਰਰਨਗੇ। ਯਰ ਤੁਸੀਂ
 ਰੋਟੀ ਮਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੋਗੇ। ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤੇ ਲੈ ਜਾਣਗੇ
 ਆਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਖਮ ਨਹੀਂ ਮੋੜਨਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ
 ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਲੈ ਜਾਣਗੇ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ
 ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

^{੩2} “ਹੋਰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਧੀਆਂ-ਧੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ
 ਦੀ ਟਿਜਾਜਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ
 ਦੀ ਤਲਾਮ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਰਾ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਲਾਮ
 ਰਹੋਗੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਆਖਾਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਨਹੀਂ ਹੋ
 ਜਾਂਦੀਆਂ, ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਝੋਗੇ।

^{੩3} “ਉਹ ਰੋਮ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਡੀ
 ਮਾਰੀ ਰਮਾਈ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਗੁੱਝ ਰਰ ਲਵੇਗੀ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਬਦਮਲੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਆਤੇ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾ ਮਿਲਣਗੀਆਂ।” ^{੩4} ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁਸੀਂ
 ਦੇਖੋਗੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਗਲ ਬਣਾ ਦੇਣਗੀਆਂ। ^{੩5} ਆਗੇਵਾਹ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਾਇਲਾਜ ਰਿਸਦੇ ਫੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਮਜਾ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਇਹ ਫੋੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੋਡਿਆਂ ਆਤੇ ਲੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਫੋੜੇ
 ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਸਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹਿਸਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹੋਣਗੇ-ਤੁਹਾਡੇ ਧੋਰਾਂ
 ਦੀਆਂ ਤਲੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਦੀ ਟਿਮੀ ਤੱਕ।

^{੩6} “ਆਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ
 ਚੁਣੇ ਕਿਸੇ ਆਜਿਹੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ
 ਜਾਣਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ
 ਦੇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਲੱਕੜ ਆਤੇ ਖੱਬਰ
 ਤੋਂ ਬਣੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹੋਗੇ।” ^{੩7} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸਾਂ
 ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਆਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ, ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ
 ਡਿੰਗਦੀਆਂ ਆਫਤਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰਨਾ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ
 ਹੱਸਣਗੇ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਮੰਦਾ ਬੋਲਣਗੇ।

ਆਮਫਲਤਾ ਦਾ ਮਰਾਥ

^{੩੮} “ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿੰਨੇ ਹੀ ਬੀਜ ਬੀਜੋਗੇ,
 ਯਰ ਤੁਹਾਡੀ ਫਮਲ ਬਹੁਤ ਖੋੜੀ ਜਿਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ
 ਰੀੜੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਣਗੇ।” ^{੩੯} ਤੁਸੀਂ ਆਗੂਰਾ
 ਦੇ ਖੇਤ ਉਗਾਉਂਦੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਮਖਤ ਮਿਗਨਤ ਰਹੋਗੇ,
 ਯਰ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਆਗੂਰਾ ਜਾਂ ਮੈਯ ਗਮਿਲ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਝੋਗੇ।
 ਕਿਉਂਕਿ ਆਗੂਰਾ ਨੂੰ ਰੀੜੇ ਖਾ ਜਾਣਗੇ। ^{੪੦} ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ

ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਰ ਥਾਂ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖ ਹੋਣਗੇ, ਯਰ
 ਤੁਸੀਂ ਤੇਲ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਝੋਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਤੂਨ
 ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੰਗਾ ਕੇ ਮੜ ਜਾਣਗੇ। ^{੪1} ਤੁਹਾਡੇ ਧੀਆਂ-ਧੁੱਤਰ
 ਹੋਣਗੇ। ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖ ਨਹੀਂ ਮੱਝੋਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ
 ਫੜ ਲਈ ਜਾਣਗੇ ਆਤੇ ਦੂਰ ਲਿਜਾਣੇ ਜਾਣਗੇ। ^{੪2} ਟਿੱਡੇ
 ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਫਮਲਾ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਰੁੱਖਾਂ
 ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦੇਣਗੇ। ^{੪3-੪੪} ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦੇ
 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੋਰ ਤਾਰਤ ਗਮਿਲ ਰਰਦੇ ਜਾਣਗੇ ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ
 ਆਪਣੀ ਮਰਤੀ ਗੁਆ ਲਵੋਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਧਾਰ
 ਦੇਣ ਲਈ ਧੰਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਧਾਰ
 ਦੇਣ ਲਈ ਧੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਟਿੱਡ, ਗਜ
 ਰਰਨਗੇ ਜਿਵੇਂ ਸਿਰ ਜਿਸਮ ਉੱਤੇ ਮਾਮਨ ਰਰਦਾ। ਤੁਸੀਂ
 ਧੂਫ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੋਗੇ।

^{੪੫} “ਇਹ ਮਾਰੇ ਮਰਾਥ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਆਉਣਗੇ। ਇਹ
 ਤੁਹਾਡਾ ਖਿੱਛਾ ਰਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੜਦੇ ਰਹਿਣਗੇ
 ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਆਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਮਨ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਆਤੇ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਨਹੀਂ
 ਰੀਤੀ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਮਨ।” ^{੪6} ਇਹ ਮਰਾਥ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੁਸਮਾਉਣਗੇ ਕਿ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ
 ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਟਿੱਕਾਂ
 ਰੀਤਾ। ਲੋਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਖਰੀਆਂ ਟਿੱਕਾਂ ਭਿਆਨਕ
 ਘਟਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਰਨਾ ਹੋਣਗੇ।

^{੪7} “ਆਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਨੇਰਾਂ
 ਆਮੀਸਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਆਨੇਰ ਆਤੇ ਖੁਸਦਿਲੀ
 ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਮੇਵਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ।” ^{੪੮} ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ
 ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹੋਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਗੇਵਾਹ
 ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਭੇਜੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਰੁੱਖ, ਧਿਆਮੇ, ਨੰਗੇ ਆਤੇ
 ਗਰੀਬ ਹੋਵੋਗੇ। ਆਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣ ਤੀਰ
 ਤੁਹਾਡੀ ਗਰਦਨ ਉੱਤੇ ਲੋਹੇ ਦਾ ਜੁਲਾ ਧਾਵੇਗਾ।

ਦੁਸਮਣ ਰੋਮ ਦਾ ਮਰਾਥ

^{੪੯} “ਆਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਦੂਰ
 ਦੁਰਾਡਿਉਂ ਇੱਕ ਰੋਮ ਲਿਆਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਲੀ
 ਨਹੀਂ ਮਮਝੋਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਬਾਜ ਵਾਂਗ ਵਾਰ
 ਰਰਨਗੇ। ^{੫0} ਉਹ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਜਾਲਮ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਬਿਰਥ
 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਰਰਨਗੇ ਆਤੇ ਉਹ ਜਵਾਨ ਲੋਕਾਂ
 ਲਈ ਮਿਹਰਬਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ^{੫1} ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧੰਮੂ ਆਤੇ
 ਤੁਹਾਡਾ ਉਹ ਭੇਜਨ ਲੈ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਉਗਾਉਂਦੇ ਹੋ।
 ਉਹ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਖੋਹ ਲੈਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ
 ਨਹੀਂ ਰਰ ਦਿੰਦੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰੋਟੀ ਆਨਾਜ, ਮੈਯ,
 ਤੇਲ, ਗਾਵਾ, ਭੇਡਾ ਜਾਂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਗੇ। ਉਹ ਹਰ
 ਚੀਜ਼ ਖੋਹ ਲੈਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰਰ
 ਦਿੰਦੇ।

੫੨ “ਉਹ ਰੋਮ ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰਾਂ ਦੁਆਲੇ ਘੇਰਾ ਧਾ ਲਵੇਗੀ
 ਅਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰਾਂ
 ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੋਕਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ
 ਕਰਨਗੀਆਂ। ਪਰ ਉਹ ਰੋਕਾਂ ਢਿੱਲੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।
 ਦੁਸ਼ਮਣ ਉਸ ਯੁਵਤੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰਾ ਮਮੇਤ,
 ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ,
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੫੩ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਭੋਗੋਗੇ। ਦੁਸ਼ਮਣ
 ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰਾ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲੈਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਭੋਜਨ
 ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਭੁੱਖੇ ਹੀ ਮਰ ਜਾਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੇ
 ਭੁੱਖੇ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਧੀਆਂ-ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾ
 ਲਵੋਗੇ-ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਖਾਵੋਗੇ ਜਿਹੜੇ
 ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

੫੪ “ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਿਹਰਬਾਨ ਅਤੇ ਸਿਆਣਾ
 ਬੰਦਾ ਵੀ ਜ਼ਾਲਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਮਤੋਦਾਰਾਂ,
 ਆਪਣੀ ਖਤਰੀ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਖਿਆਲ ਕਰਦਾ ਅਤੇ
 ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਜੋ ਹਾਲੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ, ਖੁਦਗਰਜ
 ਹੋਵੇਗਾ। ੫੫ ਉੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ,
 ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰਨਗੇ ਅਤੇ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਮਟ ਕੇ ਲਈ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ
 ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ
 ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

੫੬ “ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਿਹਰਬਾਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਔਰਤ
 ਵੀ ਜ਼ਾਲਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨੀ
 ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ
 ਯੁਵਤੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਧੌਰ ਵੀ ਨਾ ਧਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਉਹ
 ਇੰਨੀ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਤਰੇ ਨਾਲ
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਅਤੇ ਧੀ ਨਾਲ
 ਖਿਆਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਭੋਜਨ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ੫੭ ਉਹ
 ਆਪਣੇ ਧੌਰਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਜੁਲਾਹ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜੁਲਾਹ ਨਾਲ
 ਨਿਕਲੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਖਦਾਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ
 ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ
 ਜਦੋਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਧਾਉਣ ਜਾ ਜਾਵੇਗਾ
 ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਵੇਗਾ।

੫੮ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
 ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕਿਰਤ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ
 ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ,
 ਦੇ ਸਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਭੈਭੀਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਮ ਦਾ ਆਦਰ
 ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨੋਗੇ, ਤਾਂ ੫੯ ਅਗੇਵਾਹ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ
 ਸਾਰੀਆਂ ਭੁਮੀਬਤਾਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭੁਮੀਬਤਾਂ ਅਤੇ
 ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਹੋਣਗੀਆਂ। ੬੦ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ
 ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਭੁਮੀਬਤਾਂ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਮਨ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਹ
 ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਲਿਆਵੇਗਾ।
 ੬੧ ਅਗੇਵਾਹ ਤਾਂ ਉਹ ਭੁਮੀਬਤਾਂ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵੀ
 ਲਿਆਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਫੀ ਵਿੱਚ ਜਿਕਰ

ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ
 ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਯੂਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਵੋ। ੬੨ ਭਾਵੇਂ
 ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਇੰਨੇ ਹੋਣ ਜਿੰਨੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਹਨ।
 ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਸਰ ਕੁਝ ਹੀ ਬਚਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ
 ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਵੱਲ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

੬੩ “ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਨੇੜੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ
 ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗੇਵਾਹ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਅਤੇ ਬਰਬਾਦ ਕਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਯੁਵਤੀ ਆਪਣੀ ਬਣਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਪਰ ਲੋਕ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਯੁਵਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦੇਣਗੇ। ੬੪ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਰਯੋਗ ਖਿੰਡਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਤੱਕ ਖਿੰਡਾ
 ਦੇਵੇਗਾ। ਉੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਲੱਕੜ ਅਤੇ ਖੱਬਰ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਰਨਾ
 ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ
 ਯੁਵਤਿਆਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

੬੫ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਂਝੀ ਨਹੀਂ
 ਮਿਲੇਗੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ
 ਹੋਵੇਗੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਨੂੰ ਫਿਰਕਾ ਨਾਲ ਭਰ
 ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ
 ਬਹੁਤ ਬੇਚੈਨ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ। ੬੬ ਤੁਸੀਂ ਖਤਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵੋਗੇ
 ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭੈਭੀਤ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਂਤ-ਚਿੰਤ ਭੈਭੀਤ
 ਰਹੋਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ
 ਲੱਗੇਗਾ। ੬੭ ਸਦੇਹ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ, ‘ਸ਼ਾਂਤ ਕਿ ਇਹ
 ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਵੇਗੀ।’ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ, ‘ਸ਼ਾਂਤ ਕਿ
 ਇਹ ਸਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ।’ ਉਸ ਡਰ ਕਾਰਨ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ
 ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਾਰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ। ੬੮ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਗਜ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ
 ਵਾਪਸ ਭੇਜੇਗਾ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ
 ਉਸ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਪਰ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ
 ਭੇਜੇਗਾ। ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ
 ਅੱਗੇ ਗੁਲਾਮੀ ਵਾਂਗ ਵੇਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋਗੇ। ਪਰ ਕੋਈ
 ਵੀ ਬੰਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੇਗਾ।”

ਮੋਠਾਬ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ

੨੯ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ
 ਖਰਬਤ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦਮ
 ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੋਠਾਬ ਵਿਖੇ ਮਨ। ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ
 ਇਹ ਹੈ।

੨ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ
 ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ
 ਵੇਖਿਆ ਜੋ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯੁਵਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਿਆ। ਤੁਸੀਂ
 ਉਹ ਸਭ ਵੇਖਿਆ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਫਿਰਉਨ, ਫਿਰਉਨ ਦੇ
 ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ।
 ੩ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ

ਯਾਦੁਤਾ ਅਤੇ ਜੇ ਮਗਨ ਰਹਿਮਏ ਰੀਤੇ, ਵੇਖੋ। ੪ ਯਰ ਅੱਜ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਉੱਥੇ ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ। ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਨੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਕੁਝ ਸਮਝਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਣਿਆ। ੫ ਚਾਲੀ ਮਾਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨੁਬਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਯਾਦਵਾਈ ਰੀਤੀ। ਇਸ ਮਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਧੜੇ ਅਤੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਘਸੀਆਂ। ੬ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਮੈਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਰ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝ ਸਕੋ ਕਿ ਉਹ ਅਗੋਂ ਵਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਹੈ।

੭ “ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਆ ਗਏ, ਹਸਬੇਨ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮੀਹੇਨ ਅਤੇ ਬਾਸ਼ਾਨ ਦਾ ਰਾਜਾ ਓਗ, ਮਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਆਏ, ਯਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ੮ ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੁਊਬੇਨ ਅਤੇ ਗਾਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਅੱਧੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ੯ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਸਰਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਸਿਯਾਣੇ ਹੋਵੋਗੇ।

੧੦ “ਅੱਜ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਅਗੋਂ ਵਾਗ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਖਲੋਤੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਆਗੂ, ਯਰਿਵਾਰੀ, ਬਚੁਰਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਇੱਥੇ ਹਨ। ੧੧ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਯਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਇੱਥੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ-ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲੱਕੜੀਆਂ ਕੱਟਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਈ ਭਰਦੇ ਹਨ। ੧੨ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਇੱਥੇ ਅਗੋਂ ਵਾਗ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋ। ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਇਹ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੧੩ ਇਸ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਬੰਦੇ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਖਿਆਂ-ਯਾਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਹਾਰ ਅਤੇ ਆਰੂਬ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ। ੧੪ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਇਹ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ, ਆਪਣੇ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ, ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ੧੫ ਉਹ ਇਹ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਮਾਡੇ ਮਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ ਅਗੋਂ ਵਾਗ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ। ਯਰ ਇਹ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਮਾਡੇ ਉੱਤਰਾਯਿਰਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ੧੬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਂ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਦ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਇੱਥੇ ਆਏ ਹਾਂ। ੧੭ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘਿਰਣਾਯੋਗ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖੀਆਂ-ਉਹ ਬੁੱਤ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੱਕੜ, ਖੰਥਰ, ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਤੋਂ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ੧੮ ਇਹ ਗੱਲ ਅਜੀਬੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਦਮੀ, ਯੋਰਤ, ਯਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਅਗੋਂ ਵਾਗ,

ਮਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਯਰਤ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਰਨਾ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਹੋਰਨਾ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਹਿਰੀਲੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜੋ ਕੋਈ ਫਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

੧੯ “ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਰਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਇਹ ਆਖਦੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਉਮੱਲੀ ਦੇਵੇ, ‘ਮੈਂ ਉਹੋ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਸੁਗੰਗਾ ਜੋ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਮਾਡਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੇਗਾ।’ ਉਹ ਬੰਦਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹੋਰਨਾ ਨੇਕ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਈ ਵੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੦-੨੧ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਯਰਮਾਨ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

੨੨ “ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਯਿਰਾਰੀ ਅਤੇ ਕੁਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਖਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਯਰਤੀ ਕਿਵੇਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਨੇ ਇੱਥੇ ਭੇਜੀਆਂ ਸਨ। ੨੩ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਬੇਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ-ਲੁਣ ਲਗੀ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਗੰਧਕ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਹੋਈ ਯਰਤੀ। ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉੱਗੇਗਾ-ਘਾਗ ਫੂਮ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਯਰਤੀ ਸਦੂਬ, ਅਮੁਰਾਗ, ਆਦਮਾਗ ਅਤੇ ਸਬੋਈਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਨੇ ਕਹਿਰਵਾਨ ਹੋਰੇ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੨੪ “ਹੋਰ ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾ ਖੁੱਛਣਗੀਆਂ, ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਨੇ ਇਸ ਯਰਤੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ? ਉਹ ਇੰਨਾ ਕਹਿਰਵਾਨ ਕਿਉਂ ਸੀ?” ੨੫ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ: ‘ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਇਸ ਲਈ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਦਾ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਖਿਆਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਉੱਪਰ ਚੱਲਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ ਸੀ। ੨੬ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ-ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਾ ਕਰਨ।

੨੭ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਇਸ ਯਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਕਹਿਰਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹ ਮਾਰੇ ਮਰਾਧ ਲਿਆਏ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ੨੮ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਯਰਮਾਨ ਹੋ

ਗਿਆ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆੱਜ ਤੀਰ ਹਨ।

੨੯ “ਤੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਮਿਰਫ ਉਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆਵਾ ਮਾਡੇ ਲਈ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਹਨ! ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਇਸਮਾਏਲੀ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਧਿਮ ਧਰਤਨਗੇ

੩੦ “ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਹਨ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਆਮੀਸਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਰਾਪਤ ਰਹੋਗੇ ਅਤੇ ਸਰਾਧਾ ਤੋਂ ਮੰਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ। ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੂਰ ਹੋਰਨਾ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇਗਾ ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੋਮ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੋਗੇ।^੧ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਅਗੇਵਾਗ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਵੱਲ ਧਰਤ ਆਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਤਨੇ-ਮਨੇ ਅਤੇ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਰਹੋਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਆੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।^੨ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫੇਰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਿਡਾਇਆ ਮੀ।^੩ ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਗਿਮਿਆਂ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਮੀ, ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵੇਗਾ।^੪ ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲਿਆਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮਿਆਂ ਰੋਲ ਮੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਤੀ ਤੁਹਾਡੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮੀਸਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੀ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਧਰਮਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਰਿਤੇ ਵੱਧ ਲੋਰ ਹੋਣਗੇ।^੫ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾ ਦੀ ਸੁੰਤਨ ਰਹੇਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਤੇ ਦਿਲੋਂ ਧਿਆਰ ਰਹੋਗੇ ਅਤੇ ਜੀਵੇਗੇ!

^੬ “ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੀ ਰਜਾ ਨਾਲ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਲੋਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।^੭ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਖਾਲਣ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਗੁਰਮਾ ਨੂੰ ਮੰਨੋਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਆੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।^੮ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਹਰ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਮਯਾਬੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਆਲਾਦ ਦੀ ਆਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਵੱਢੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ

ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਡਾ ਭਲਾ ਰਹੇਗਾ। ਅਗੇਵਾਗ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਤੁਹਾਡਾ ਭਲਾ ਰਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮਿਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦਾ ਮੀ।^੯ ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਰਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਰਨ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮੂਲਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲੋ ਜਿਹੜੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਇਸ ਖੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦਾ ਗੁਰਮ ਯੂਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਇਹ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ।

ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਮੋਤ

੧੧ “ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆੱਜ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਵੇਈ ਬਹੁਤਾ ਆਖਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।^{੧੨} ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਆਖ ਮੱਰੋ, ‘ਮਾਡੇ ਲਈ ਰਿਹੜਾ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਆਮੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਮੱਰੀਏ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਰਹ ਮੱਰੀਏ।’^{੧੩} ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਮਮੁੱਦਰ ਦੇ ਧਰਲੇ ਧਾਮੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੇ ਆਮੀਂ ਆਖ ਮੱਰੀਏ, ‘ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਤੱਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਰਿਹੜਾ ਮਮੁੱਦਰ ਧਾਰ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਆਮੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਮੱਰੀਏ ਅਤੇ ਅਮਲ ਰਹ ਮੱਰੀਏ।’^{੧੪} ਨਹੀਂ, ਇਹ ਗੁਰਮ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਮੱਰਦੇ ਹੋ।

੧੫ “ਆੱਜ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮੋਤ ਵਿੱਚਰਾਰ ਅਤੇ ਨੇਰੀ ਅਤੇ ਬਦੀ ਵਿੱਚਰਾਰ ਚੋਣ ਰਰਨ ਦਾ ਮੋਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।^{੧੬} ਆੱਜ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ, ਨਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਜੀਵੇਗੇ ਅਤੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਜਾਵੋਗੇ। ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਆਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬਨਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ।^{੧੭} ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਵੋਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਚਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹੋਗੇ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਨਾ ਦੇਵਿਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਲਈ ਉਤਸਾਹਿਤ ਰੀਤੇ ਜਾਦੇ ਹੋ,^{੧੮} ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਤਬਾਹ ਰੀਤੇ ਜਾਵੋਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੋੜੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਰ ਦੀ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਜਿਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ।

੧੯ “ਆੱਜ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਰਰਨ ਦਾ ਮੋਰਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਚੋਣ ਦੇ ਗਵਾਹ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ

ਜਾਂ ਤਾਂ ਜੀਵਨ ਆਤੇ ਜਾਂ ਮੌਤ ਚੁਣ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਪਹਿਲੀ ਚੋਣ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਮੀਸ ਤੇ ਦੁਸਰੀ ਚੋਣ ਸਰਾਪ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੀਵਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ! ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਜਿਉਣਗੇ।²⁰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰੋ ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨੋ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਛੱਡੋ! ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਜੀਵਨ ਹੈ। ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮਿਆਂ-ਯਾਦਗਾਰਾਂ, ਇਸਗਾਰ ਆਤੇ ਆਰਾਧਨਾ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।”

ਅਗੇਸੁਯਾ ਨਵਾਂ ਆਗੂ ਹੋਵੇਗਾ

31 ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਗਿਆ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਬਦ ਆਖੇ।¹ ਭੂਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਗੁਣ 120 ਸਾਲ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਗੁਣ ਹੋਰ ਤੁਹਾਡੀ ਆਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ: ‘ਤੂੰ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਂਗਾ’² ਧਰ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਆਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ! ਅਗੇਵਾਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮੋਂ ਖੋਗ ਲਵੋਗੇ। ਧਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਗੇਸੁਯਾ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

³ “ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੀਹੇਨ ਆਤੇ ਓਗ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮੋਰੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਹੀ ਗੱਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਰੇਗਾ! ਧਰ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਰ ਉਹੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖੀ ਸੀ।⁴ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਤੇ ਬਹਾਦਰ ਬਣੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੋ! ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।”

⁵ ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਅਗੇਸੁਯਾ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਭੂਮਾ ਨੇ ਅਗੇਸੁਯਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਡਾ ਆਤੇ ਬਹਾਦਰ ਬਣੋ। ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਆਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।⁶ ਅਗੇਵਾਹ ਤੇਰੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਖੁਦ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਫਿਰਕਾ ਨਾ ਕਰੀ। ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੀ।”

ਭੂਮਾ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਲਿਖਦਾ ਹੈ

⁷ ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਿਖਕੇ ਲੇਵੀ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਰ ਦੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਇਰਾਦਾਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣਾ ਸੀ। ਭੂਮਾ ਨੇ ਇਹ ਬਿਵਸਥਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।⁸ ਫੇਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ

ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਰ ਸੱਤ ਸਾਲਾ ਬਾਦ, ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ, ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮ ਉੱਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ।⁹ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਥੂਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਖਾਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ, ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਬਿਵਸਥਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਸੁਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਆਂ ਹਨ।¹⁰ ਮਥੂਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰੋ-ਆਦਮੀਆਂ, ਆਰਤਾ, ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਵਿਦੇਸੀਆਂ ਨੂੰ। ਉਹ ਬਿਵਸਥਾ ਸੁਣਨਗੇ ਆਤੇ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਣਗੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।¹¹ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਗੇ ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਰ ਜਾਵੇਂਗੇ ਆਤੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਣਾ ਲਵੋਂਗੇ।”

ਅਗੇਵਾਹ ਭੂਮਾ ਆਤੇ ਅਗੇਸੁਯਾ ਨੂੰ ਸੱਦਦਾ ਹੈ

¹² ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਦੇਹਾਂਤ ਦਾ ਸਮਾ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਅਗੇਸੁਯਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਤੇ ਮੰਡਲੀ ਵਲੋਂ ਤੰਬੂ ਕੇਲ ਆ ਜਾ। ਮੈਂ ਅਗੇਸੁਯਾ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਭੂਮਾ ਆਤੇ ਅਗੇਸੁਯਾ ਮੰਡਲੀ ਵਲੋਂ ਤੰਬੂ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ।

¹³ ਅਗੇਵਾਹ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਿਆ ਹੋਇਆ, ਇੱਕ ਲੰਮੇ ਕੱਲਦੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਧਰਮਗਟ ਹੋਇਆ।¹⁴ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਰ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮਿਆਂ ਕੇਲ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵੇਂਗਾ ਇਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਧਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਹ ਉਸ ਇਰਾਦਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਦੇਹੇ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਣਗੇ ਆਤੇ ਹੋਰਨਾ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਗੇ-ਉਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਡੂਟੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।¹⁵ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤ ਕਹਿਰਵਾਨ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਆਤੇ ਇਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਫੇਰ ਇਹ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਲਈ ਵਾਪਰੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।’¹⁶ ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਆਤੇ ਹੋਰਨਾ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

¹⁷ “ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਗੀਤ ਲਿਖ ਲੈ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾ। ਇਹ ਗੀਤ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਆਲ ਮੇਰਾ ਗਵਾਹ ਹੋਵੇਗਾ।¹⁸ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨੈ ਜਾਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੀਤਾ ਮੀ-ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਨਿਯਮਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਯਰਤੀ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਮੀਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਰ ਫੇਰ ਉਹ ਹੋਰਨਾ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਇਰਾਦਾ ਨਾਮਾ ਤੋੜ ਦੇਣਗੇ।
 ੨੧ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਗਲੇ ਵੀ ਇਹ ਗੀਤ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਗਲਤ ਹਨ। ਮੈਂ ਗਲੇ ਤੌਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਨੈ ਰੇ ਗਿਆ। ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਯਰ ਮੈਨੂੰ ਖਹਿਲਾ ਹੀ ਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਰੀ ਰੁੜ ਰਹਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ।”

੨੨ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਿਨ, ਮੁਸਾ ਨੇ ਗੀਤ ਲਿਖ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਇਹ ਗੀਤ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾ ਦਿੱਤਾ।

੨੩ ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਹੋਮੁਲਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਰਤਾ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਬਣ। ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਗਵਾਈ ਰਹੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਰਾਦਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

ਮੁਸਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

੨੪ ਮੁਸਾ ਨੇ ਮਾਰੀਆਂ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਰਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਰਿਤਾਬ ਮੁਰਾਈ,
 ੨੫ ਉਸ ਨੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। (ਇਹ ਆਦਮੀ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਇਰਾਦਾ ਨਾਮੇ ਵਾਲਾ ਸੰਦੂਰ ਚੁੱਕਦੇ ਸਨ।) ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, ੨੬ “ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਇਹ ਖੋਬੀ ਲਵੋ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਾਮੇ ਵਾਲਾ ਸੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿਉ। ਫੇਰ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਹੋਵੇਗੀ। ੨੭ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਜਿੱਦੀ ਹੋ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਚਾਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਦੇਖੋ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵੀ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹੋਗੇ। ੨੮ ਆਪਣੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਰੋ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਯਰਤੀ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਸੱਦਾਂਗਾ। ੨੯ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਦ ਤੁਸੀਂ ਬੁਰੇ ਬਣ ਜਾਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਵੋਗੇ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮੇਰਿਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ

ਰਹਨੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਮੰਦਾ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਰਾਹਿਯਾ ਰਾਹਣ ਰਹਿਰਵਾਨ ਰਹ ਲਵੋਗੇ।”

ਮੁਸਾ ਦਾ ਗੀਤ

੩੦ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਗੀਤ ਸੁਰ ਤੋਂ ਨੈ ਰੇ ਅਖੀਰ ਤੀਰ ਗਾਇਆ।

੩੧ “ਯਾਰਮੇ, ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਮੈਂ ਬੋਲਾਂਗਾ,
 ੩੨ ਯਰਤੀਏ, ਸੁਣ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ।

੩ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਵਸਥਾ ਬਰੁੱਖਾ ਵਾਂਗ ਉਤਰਨਗੀਆਂ,
 ਜਿਵੇਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਯੁੰਦ ਡਿੱਗਦੀ ਹੈ,
 ਜਿਵੇਂ ਰੋਮਲ ਆਹ ਉੱਤੇ ਮੀਂਹ ਪੈਂਦਾ ਹੈ,
 ਜਿਵੇਂ ਹਰੇ ਖੋਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮੀਂਹ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

੪ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹੇ,
 ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਰਹਦਾ ਹਾਂ।

੫ “ਉਹ ਚੱਟਾਨ ਹੈ
 ਉਸਦਾ ਰਾਜ ਸੰਯੁਕਤ ਹੈ।
 ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਯਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਹ ਯਰਮੀ ਹਨ
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੈ।
 ਉਹ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ।

੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੋਬਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਾਖਾ ਰਾਹਣ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।
 ਉਹ ਖੋਬੇਬਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਝੁਠਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਗਠੜੀ ਹਨ।

੭ ਸੀ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਿਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਹੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ।
 ਨਹੀਂ! ਤੁਸੀਂ ਮੰਦ ਖੁੱਬੀ ਅਤੇ ਬੇਵਕੂਫ ਲੋਕ ਹੋ।
 ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਹੈ।
 ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਜਿਆ।

ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗਾਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੮ “ਚੇਤੇ ਰਹੇ, ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਖਹਿਲਾਂ ਰੀ ਵਾਪਰਿਆ ਮੀ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਚੇ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਹੁਤ ਵਰੁਏ ਖਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਸਨ।
 ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਰੋਲੋਂ ਖੁੱਛੇ; ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ।

ਆਪਣੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛੇ; ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ।
 ੯ ਸਰਬ ਉੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਰੀਤਾ ਮੀ
 ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਮ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਯਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਮੀ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਰਹੱਦਾਂ ਬਾਧੀਆਂ ਸਨ।

ਉਸ ਨੇ ਉਨੀਆਂ ਹੀ ਰੋਮਾਂ ਸਾਜੀਆਂ ਸਨ ਜਿੰਨੇ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੂਰ ਹਨ।
 ੧੦ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ;
 ਯਾਰੂਥ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਹੈ।

੧੦ “ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਾਬੂਬ (ਇਮਰਾਏਲ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੂਬਲ
 ਯੋਗੇਸ਼,
 ਇੱਕ ਮੱਥਣੀ ਗਵਾਦਾਰ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੱਭਿਆ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਾਬੂਬ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਰਚਨ ਲਈ ਉਸ
 ਨੂੰ ਘੋਰ ਲਿਆ ਉਸ ਨੇ ਉਸਦੀ ਸੱਖਿਆ ਯਾਥਣੀ
 ਯੱਥ ਦੀ ਯੁਤਲੀ ਵਾਂਗ ਰੀਤੀ ਸੀ।

੧੧ ਯਹੋਵਾਹ ਇਮਰਾਏਲ ਲਈ, ਖਾਜ ਵਾਂਗ ਸੀ। ਖਾਜ
 ਯਾਥਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਡਣਾ ਸਿੱਖਾਉਣ ਲਈ
 ਯਾਲਗੁਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਯਾਥਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਉੱਡਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਰਚਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਡਿੱਗਦੇ ਹਨ
 ਯਾਥਣੇ ਖੰਭ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਲੈ ਜਾਣ ਖਾਤਰ
 ਯਾਥਣੇ ਖੰਭਾ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ
 ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ।

੧੨ ਇੱਕਲੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਾਬੂਬ ਦੀ ਯਾਗਵਾਈ ਰੀਤੀ।
 ਰਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦੇਸੀ ਦੇਵਤੇ ਨੇ ਯਾਬੂਬ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
 ਬਚਾਇਆ।

੧੩ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਾਬੂਬ ਦੀ ਯਹਾੜੀ ਯਰਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ
 ਰਬਜਾ ਰਚਨ ਲਈ ਯਾਗਵਾਈ ਰੀਤੀ।
 ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।
 ਉਸ ਨੇ ਚੱਟਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਹਿਦ,
 ਮਖਤ ਚੱਟਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਜੈਤੂ ਦੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਉਸਦਾ
 ਯਾਲਣ-ਯੋਸਣ ਰੀਤਾ।

੧੪ ਵੱਗ ਤੋਂ ਮਖਣ ਨਾਲ, ਇੱਜੜ ਤੋਂ ਦੁੱਧ ਨਾਲ,
 ਲੋਲਿਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਰੀਆਂ ਤੋਂ ਚਰਬੀ ਨਾਲ,
 ਖਾਸਾਨ ਦੇ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਭੇਡੂਆਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਮਭ ਤੋਂ
 ਵੱਧੀਆਂ ਰਣਰ ਨਾਲ।
 ਤੁਸੀਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਸ ਤੋਂ ਮੈਂਯ ਧੀਤੀ।

੧੫ “ਹਰ ਅਸੁਰੂਨ ਮੇਟਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਝੋਟੇ ਵਾਂਗ
 ਛੜਾਂ ਖਾਰਦਾ ਸੀ।
 (ਹਾਂ, ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁਸ਼ਰ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਤੂੰ
 ਮੇਟਾ ਅਤੇ ਭਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।)
 ਯਹ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਨੇ ਉਸ
 ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ
 ਅਤੇ ਉਸ ਚੱਟਾਨ ਰੋਲੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ
 ਬਚਾਇਆ ਸੀ।

੧੬ ਹੋਰਨਾ ਦੇਵਿਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਚਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ
 ਨੂੰ ਈਰਖਾਲੂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੈੜੇ ਦੇਵਿਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ
 ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਰ
 ਦਿੱਤਾ।

੧੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੂਤਾ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜੋ ਦੇਵਤੇ
 ਨਹੀਂ ਮਨ।
 ਉਹ ਨਵੇਂ ਦੇਵਤੇ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਨਹੀਂ
 ਮਨ,
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਮਨ।

੧੮ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਚੱਟਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਨੇ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ
 ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ;
 ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਜਿਸਨੇ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ
 ਜਿੰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

੧੯ “ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਮਭ ਰੁਝ ਦੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ
 ਹੋ ਗਿਆ।
 ਉਸ ਦੇ ਯੀਆਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਯੇਵਾਨ ਰ
 ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੨੦ ਇਸੇ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਾਥਿਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਲੋਰਾਂ ਰੋਲੋਂ ਯਰਤ ਜਾਵਾਂਗਾ
 ਅਤੇ ਦੇਖਾਂਗਾ ਫੇਰ ਰੀ ਵਾਧਰਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਨ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਦਰਗੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ
 ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾ ਮੱਦਦਾ!

੨੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ (ਭੂਤਾ ਨਾਲ) ਜਿਹੜੇ ਦੇਵਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ,
 ਈਰਖਾਲੂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਰ
 ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਰੇ ਈਰਖਾਲੂ
 ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮੱਚੀ ਰੋਮ ਨਹੀਂ ਹਨ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਰ
 ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮੁਰਖ ਰੋਮ ਹਨ।

੨੨ ਮੇਰਾ ਰਹਿਰ ਯੱਗ ਵਾਂਗ ਬਲ ਉੱਠੇਗਾ
 ਜਿਹੜੀ ਤੂੰਘੀ ਤੋਂ ਤੂੰਘੀ ਰਬਰ *ਤੀਰ,
 ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮਾਰੀ ਯੋਦਾਵਾਰ
 ਨੂੰ ਮਾੜਦੀ ਹੋਈ ਯਰਬਤਾ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਤੀਰ ਬਲਦੀ ਹੈ!

੨੩ “ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਉੱਧਰ ਮੁਮੀਬਤਾਂ
 ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਯਾਥਣੇ ਮਾਰੇ ਤੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਚੱਲਾ ਦਿਆਂਗਾ।

੨੪ ਉਹ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਰਮਚੋਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰ
 ਦੇਣਗੀਆਂ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਭੋਜ ਦਿਆਂਗਾ
 ਅਤੇ ਜਹਿਰੀਲੇ ਮੱਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੱਸਣਗੇ।

੨੫ ਮੜਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸਿਧਾਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰਚਨਗੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘੋਰਾਂ ਅੰਦਰ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾਵਾਂ
 ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ।
 ਸਿਧਾਗੀ ਗੱਥਰੂਆਂ ਅਤੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ।
 ਉਹ ਜੁਆਰਾ ਅਤੇ ਬੁਢਿਆਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ।

*੩੨:੨੨ ਰਬਰ ਜਾਂ, “ਸਿਓਲ,” ਮੈਂ ਤੇ ਦਾ ਮਥਾਨ।”

੨੬ “ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਮੋਚਿਆ
ਮੀ
ਤਾਂ ਜੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਯੁਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਣ!
੨੭ ਯਰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਕੀ
ਆਖਣਗੇ,
ਉਹ ਸਮਝਣਗੇ ਨਹੀਂ
ਜਾਂ ਤੇ ਜੈਰੜ ਨਾਲ ਆਖਣਗੇ,
“ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ!
ਜ਼ਮੀਂ ਆਖਣੀ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਗਏ!”
੨੮ “ਉਹ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਕੌਮ ਹਨ।
ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਨਹੀਂ।
੨੯ ਜੇ ਉਹ ਸਿਆਣੇ ਹੁੰਦੇ,
ਉਹ ਸਮਝ ਜਾਂਦੇ।
ਉਹ ਜਾਣ ਜਾਂਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਧਰੇਗਾ।
੩੦ ਕੀ ਇੱਕਲਾ ਬੰਦਾ ੧,੦੦੦ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਸੱਕਦਾ
ਹੈ?
ਕੀ ਦੋ ਬੰਦੇ ੧੦,੦੦੦ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਸੱਕਦੇ ਹਨ?
ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਾਧਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ
ਨੂੰ ਮੌਯ ਦੇਵੇਗਾ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਾਧਰੇਗਾ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਚੱਟਾਨ (ਯਰਮੇਸੁਰ)
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮਾ ਵਾਂਗ ਵੇਚ ਦੇਵੇਗੀ!
੩੧ ਮਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਚੱਟਾਨ ਮਾਡੀ ਚੱਟਾਨ ਵਾਂਗ
ਤਰਝੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਇਹ ਮਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ!
੩੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤ,
ਸਦੂਖ ਅਤੇ ਅਮੂਰਾਹ ਵਾਂਗ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਗੂਰ ਜ਼ਹਿਰ ਜਿੰਨੇ ਕੇਂਦੇ ਹਨ।
੩੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਯ ਮੌਯ ਦੀ ਜ਼ਹਿਰ ਵਰਗੀ ਹੈ।
੩੪ “ਮੈਂ ਉਸ ਮਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਚਾਰੇ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ!
ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖਜਾਨੇ ਅੰਦਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਹੈ।
੩੫ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਕਾਰਿਆਂ ਲਈ ਮਜ਼ਾ
ਦੇਵੇਗਾ।
ਯਰ ਮੈਂ ਉਸ ਮਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਚਾਰੇ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਫਿਸਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਮੰਦਾ ਨਹੀਂ
ਕਰਦੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਸਮਾ ਨੇੜੇ ਹੈ।
ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ।”
੩੬ “ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ, ਉਹ ਉਸ
ਦੇ ਨੌਕਰ ਹਨ;
ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਦਿਆਲੂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਉਹ ਦੇਖੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰਤ ਮੁੱਕ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।
ਉਹ ਦੇਖੇਗਾ ਕਿ ਗੁਲਾਮ
ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਲੋਕ ਦੋਵੇਂ ਬੇਮਗਾਰ ਹਨ।

੩੭ ਤਦ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖੇਗਾ, “ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਦੇਵਤੇ?
ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਉਹ “ਚੱਟਾਨ”, ਜਿਸ ਵੱਲ ਉਹ ਆਮਰੇ ਲਈ
ਧਰਤੇ ਮਨ?
੩੮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਦੀ ਚਰਬੀ
ਖਾਧੀ,
ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾ ਦੀ ਮੈਯ
ਖੀਤੀ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਠਣ ਦਿਉ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ
ਕਰਨ ਦਿਉ!
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਿਉ।
੩੯ “ਗੁਣ, ਦੋਖੇ ਕਿ ਮੈਂ ਖੁਦ ਉਹ ਹਾਂ!
ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ।
ਮੈਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ
ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ
ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
ਕੋਈ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸੱਖੋਂ, ਨਹੀਂ ਛੁਡਾ
ਸੱਕਦਾ!
੪੦ ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਹੱਥ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਚੁੱਕਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ
ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
ਅਤੇ ਆਖਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮੌਯ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ।
੪੧ ਮੈਂ ਆਖਣੀ
ਤਲਵਾਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਾਂਗਾ
ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਆਖਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ
ਖਿਲਾਫ ਵਰਤਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਹਨ।
੪੨ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਕੋਈ ਬਣਾ
ਲਈ ਜਾਣਗੇ,
ਮੇਰੇ ਤੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਢੱਕੇ ਹੋਣਗੇ।
ਮੇਰੀ ਸਮਸੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਕਲਮ
ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।”
੪੩ “ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਖੁਸ਼
ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!
ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ
ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਉਹ ਆਖਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਉਹ
ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ।
ਉਹ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਆਖਣੀ ਧਰਤੀ ਲਈ
ਯਰਮਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

ਮੁਸਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਸੀ ਤੇ ਸਿੱਖਾਉਂਦਾ ਹੈ
੪੪ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਸੁਯਾ ਆਏ ਅਤੇ
ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਣਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਸੀ ਤੇ
ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਬਦ ਗਾਏ। ੪੫ ਜਦੋਂ ਮੁਸਾ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ

ਨੂੰ ਇਹ ਬਿਵਸਥਾ ਦੱਸ ਗਈ, “ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਖੈਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਰਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚਲੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਲਨ ਰਹਨ।”^{੯੯} ਇਹ ਨਾ ਮੇਥੇ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ! ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹਨ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਮਦਦਾ ਤੁਸੀਂ ਅਰਦਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਧਾਰ ਦੀ ਉਮ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਭੋਗੋਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।”

ਨਵੇਂ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਖੁਸ਼ਾ

^{੯੯} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਖੁਸ਼ਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਕੀਨੀ ਧਰਬਤ ਵੱਲ ਜਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਸਹਿਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੇਠਾਥ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਵੇਂ ਧਰਾੜ ਉੱਤੇ ਜਾ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਰਨਾਨ ਦੀ ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇਖ ਸੱਰੋਗਾ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”^{੧੦} ਤੇਰਾ ਦੇਹਾਂਤ ਉਸ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਜਾਰੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮਿਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਤੇਰਾ ਭਰਾ ਗਰੂਨ ਹੋਰ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਮਰਿਆ ਮੀ।^{੧੧} ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਦੇਹਾ ਨੇ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਤੁਸੀਂ ਰਾਦੇਸ਼ ਨੇੜੇ ਮਰੀਥਾਹ ਦੇ ਧਾਣੀਆਂ ਰੰਢੇ ਮੀ। ਇਹ ਥਾਂ ਮੀਨਈ ਦੇ ਮਾਧੂਥਲ ਅੰਦਰ ਮੀ। ਉੱਥੇ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਮਾਗਮਣੇ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੀ ਦਰਮਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਧਵਿੱਤਰ ਹਾਂ।^{੧੨} ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਜੋ ਤੂੰ ਚਾਹੇ, ਤੂੰ ਉਹ ਧਰਤੀ, ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਝੜ ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਦੇਖ ਸੱਰਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਤੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸੱਰਦਾ।”

ਖੁਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਸ

੩੩ ^੧ ਇਹ ਉਹ ਅਮੀਸ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਥੰਦੇ, ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ, ਆਪਣੀ ਮੰਤ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ।^੨ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਹ ਮੀਨਈ ਧਰਬਤ ਤੋਂ ਆਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮੇਟੀਰ ਤੋਂ ਸਵੇਰ ਦੀ ਚਮਰਦੀ ਰੋਸਨੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਧਾਰਾਨ ਧਰਬਤ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਰੋਸਨੀ ਵਾਂਗ ਚਮਰਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਭਖਦੀ ਗੋਈ ਰੋਸਨੀ ਨਾਲ ਦਮ ਗਜ਼ਾਰਾ ਧਵਿੱਤਰ ਹਮਤੀਆਂ ਰੇਲੋਂ ਆਇਆ।”^{*}
^੩ ਗਾਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰਦਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਵਿੱਤਰ ਆਦਮੀ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਹ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਿਵਸਥਾ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ।
^੪ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਬਿਵਸਥਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਮਾਖੀਆਂ ਯਾਰੂਥ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹਨ।
^੫ ਇਸ ਮਥੇਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪੂ ਇਰੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਅਸੁਰੂਨ (ਇਸਰਾਏਲ) ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ।

ਰੁਉਬੇਨ ਦੀ ਅਮੀਸ

^੬ “ਰੁਉਬੇਨ ਜੀਵੇ, ਉਹ ਨਾ ਮਰੇ! ਧਰ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ ਬੋੜੇ ਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹੋਣ!”
ਅਗੁਦਾਹ ਦੀ ਅਮੀਸ
^੭ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਅਗੁਦਾਹ ਬਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ, “ਹੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਆਪੂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਧਰਾਰ ਰਦਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਤਰੜਾ ਰਹ ਅਤੇ ਆਪਣਿਆ ਦੁਸਮਣਾ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹ।”

ਲੇਵੀ ਦੀ ਅਮੀਸ

^੮ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਲੇਵੀ ਬਾਰੇ ਆਖੀਆਂ, “ਲੇਵੀ ਤੇਰਾ ਸੱਚਾ ਅਨੁਆਈ ਹੈ। ਉਹ ਉਰੀਮ ਅਤੇ ਤੁੰਮੀਮ ਸੱਖਦਾ ਹੈ। ਮੱਸਾਹ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਲੇਵੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰੱਖਿਆ ਮੀ। ਮਰੀਥਾਹ ਦੇ ਧਾਣੀਆਂ ਵਿਖੇ ਤੂੰ ਮਾਥਤ ਰੀਤਾ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਤੇਰੇ ਹਨ।
^੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰਾ, ਅਗੇਵਾਹ, ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਿਆਨ ਸੱਖਿਆ, ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲੇ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਧਿਆ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਅਤੇ ਖੁਦ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਧਛਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਗੁਰਮਾ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸੱਖਿਆ ਮੀ।
^{੧੦} ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਯਾਰੂਥ ਨੂੰ ਬਿਧੀਆਂ ਸਿੱਖਾਉਣਗੇ।

^{*੩੩:੨} “ਅਗੇਵਾਹ ... ਰੇਲੋਂ ਆਇਆ ਜਾਂ, “ਅਗੇਵਾਹ ੧੦,੦੦੦ ਧਵਿੱਤਰ ਦੂਤਾ ਰੇਲੋਂ ਆਇਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਮੈਨਿਰ ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਮਨ।
^੧੩੩:੨ ਮੱਸਾਹ ... ਮਰੀਥਾਹ ਰਹਾਈ ਲਈ ਗਿਣਤੀ ੨੦:੧-੧੩

ਉਹ ਇਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਬਿਧੀ ਸਿੱਖਾਉਣਗੇ।
ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਗਮਣੇ ਯੁਫ਼ ਯੁਖਾਉਣਗੇ।
ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਜਗਵੇਂਦੀ ਉੱਤੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ
ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ।

11 “ਘੋਰੇ ਅਹੋਵਾਹ, ਲੋਢੀ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਯਮੀਮ ਦੇ।
ਉਸ ਦੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਹ।
ਉਸ ਉੱਥਰ ਹਮਲਾ ਰਹਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇ!
ਉਸ ਦੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ
ਹਮਲਾ ਨਾ ਰਹਨ।”

ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਯਮੀਮ

12 ਭੂਮਾ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਬਾਰੇ ਇਹ ਆਖਿਆ,
“ਅਹੋਵਾਹ, ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਹਦਾ ਹੈ।
ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਰੇ ਰਹੇਗਾ
ਅਹੋਵਾਹ ਹਰ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਸੁੱਖਿਆ ਰਹਦਾ ਹੈ।
ਅਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਉਸਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹੇਗਾ।” *

ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਯਮੀਮ

13 ਭੂਮਾ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਬਾਰੇ ਇਹ ਆਖਿਆ,
“ਸਾਲਾ ਅਹੋਵਾਹ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਯਮੀਮ ਦੇਵੇ।
ਅਹੋਵਾਹ, ਉੱਥਰੋਂ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀਂਹ
ਅਤੇ ਹੋਠਾ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਣੀ ਭੇਜੇ।
14 ਸੂਰਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਫਲ ਦੇਵੇ।
ਹਰ ਮਹੀਨਾ ਆਖਣਾ ਉੱਤਮ ਫਲ ਲਿਆਵੇ।
15 ਧਰਾਚੀਨ ਧਰਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਧਰਾਣੇ ਧਰਬਤ ਆਖਣੇ
ਸਭ ਤੋਂ
ਵੱਧੀਆ ਫਲ ਧੈਂਦਾ ਰਹਨ।
16 ਧਰਤੀ ਆਖਣਾ ਸਰਬੋਤਮ ਫਲ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗੀ।
ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਆਖਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਸਾਮਨ ਰੀਤਾ।
ਇਸ ਲਈ ਝਾੜੀ ਦਾ ਅਹੋਵਾਹ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਸਰਬੋਤਮ
ਫਲ ਦੇਵੇ।

17 ਯਮੀਮ ਦੀ ਯਮੀਮ ਅਤੇ ਮਨੱਸਹ ਖਲਿਲੋਠੇ
ਬਲਦ ਵਾਂਗ ਤੇਜਸਵੀ ਹਨ।
ਉਹ ਹੋਰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਨਗੇ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੀਰ ਧੱਕ ਦੇਣਗੇ!
ਹਾਂ, ਮਨੱਸਹ ਰੋਲ ਹਜ਼ਾਰਾ ਲੋਕ ਹਨ,
ਅਤੇ ਯਮੀਮ ਦੀ ਯਮੀਮ 10,000 ਹਨ।”

ਜਬੁਲੂਨ ਅਤੇ ਜਿੱਮਾਰਾ ਦੀ ਯਮੀਮ

18 ਭੂਮਾ ਨੇ ਜਬੁਲੂਨ ਬਾਰੇ ਇਹ ਆਖਿਆ,
“ਜਬੁਲੂਨ, ਖੁਸ਼ ਹੋ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਵੇਂ।
ਜਿੱਮਾਰਾ, ਆਖਣੇ ਤੰਬੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਹੋ।
19 ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਸੱਦਣਗੇ।

ਉਹ ਮਹੀ ਬਲੀਆਂ ਭੇਟ ਰਹਨਗੇ
ਅਤੇ ਮਸੁੱਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਯਮੀਮੀਆਂ
ਅਤੇ ਰੋਢਿਆਂ ਤੋਂ ਖਜਾਨੇ ਰੱਖਣਗੇ।”

ਗਾਦ ਦੀ ਯਮੀਮ

20 ਭੂਮਾ ਨੇ ਗਾਦ ਬਾਰੇ ਇਹ ਆਖਿਆ,
“ਉਸਤਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ, ਜਿਸਨੇ ਗਾਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਰ
ਧਰਤੀ!

ਬੱਬਰ ਸੋਰ ਵਰਗਾ ਹੈ ਗਾਦ।

ਲੋਢੀਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਅਤੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਰਹਦਾ ਹੈ।
ਫੇਰ ਹਮਲਾ ਰਹਦਾ ਹੈ ਉਹ ਅਤੇ ਚੀਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਫੀਤੀ-ਫੀਤੀ।

21 ਚੁਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਰਬੋਤਮ ਹਿੱਸਾ ਆਖਣੇ ਲਈ
ਸੁੱਖਦਾ

ਹੈ ਉਹ ਰਮਾਡਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ।

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਆਉਂਦੇ ਨੇ ਰੋਲ ਉਸਦੇ।

ਰਹਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਹੀ ਜੋ ਨੇਰ ਹੈ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ
ਵਿੱਚ।

ਰਹਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਹੀ ਜੋ ਠੀਰ ਹੈ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
ਲਈ।”

ਦਾਨ ਦੀ ਯਮੀਮ

22 ਭੂਮਾ ਨੇ ਦਾਨ ਬਾਰੇ ਇਹ ਆਖਿਆ:
“ਦਾਨ ਸੋਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਹੈ
ਜਿਹੜਾ ਬਾਸਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਝਪਟਦਾ ਹੈ।”

ਨਫਤਾਲੀ ਦੀ ਯਮੀਮ

23 ਭੂਮਾ ਨੇ ਨਫਤਾਲੀ ਬਾਰੇ ਇਹ ਆਖਿਆ:
“ਨਫਤਾਲੀ, ਤੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਮਿਲ ਰਹੇਗਾ।
ਅਹੋਵਾਹ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਤੈਨੂੰ ਯਮੀਮ ਦੇਵੇਗਾ।
ਤੂੰ ਗਲੀਲੀ ਝੀਲ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਵੇਢੇ ਤੀਰ ਧਰਤੀ
ਗਮਿਲ ਰਹੇਗਾ।”

ਯਮੇਰ ਦੀ ਯਮੀਮ

24 ਭੂਮਾ ਨੇ ਯਮੇਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਆਖਿਆ,
“ਯਮੇਰ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ।
ਉਹ ਆਖਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਰ ਹੋਵੇ,
ਅਤੇ ਉਹ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਆਖਣੇ ਧੈਰ ਧੈਰੇ।
25 ਤੇਰੇ ਦਰਾ ਉੱਤੇ ਲੋਹੇ ਅਤੇ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਜਿੰਦਰੇ ਹੋਣਗੇ।
ਤੂੰ ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਤਰੜਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਭੂਮਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹਦਾ ਹੈ

26 “ਰੋਈ ਯਸੂਬੂਨ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ!

*33:12 ਅਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਉਸਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹੇਗਾ ਮੁਲਯਾਰਥ, “ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਸੇਗਾ।” ਸੰਭਵਤਾ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦਰ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੂੰ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਮੀਮਾ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਹ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਰੇ ਤੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹਨ ਲਈ
 ਬੱਦਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਯਰਾਮ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਰੀ ਰਹਦਾ ਹੈ।
 27 ਮਲੀਵ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਤੇਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੈ।
 ਉਸ ਦੀ ਮਲੀਵ ਮਰਤੀ
 ਤੇਰਾ ਬਚਾਉ ਰਹੀ ਹੈ,
 ਉਹ ਤੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਤੇਰੀ ਧਰਤੀ
 ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਢ ਦੇਵੇਗਾ, 'ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ!'
 28 ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇਗਾ,
 ਯਾਰੂਬ ਦਾ ਖੂਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।
 ਉਹ ਧਰਤੀ, ਆਨਾਜ ਅਤੇ ਮੈਯਾ ਵਾਲੀ ਹਾਮਿਲ
 ਰਹਨਗੇ।
 ਅਤੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਾਫੀ ਬਰੱਖਾ ਹੋਵੇਗੀ।
 29 ਇਸਰਾਏਲ, ਤੂੰ ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ।
 ਰੋਈ ਹੋਰ ਦੇਸ ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੇਰਾ ਬਚਾਉ ਰੀਤਾ ਮੀ।
 ਉਹ ਉਸ ਮਜਬੂਤ ਢਾਲ ਵਰਗਾ ਜੇ ਤੇਰਾ ਬਚਾਉ
 ਰਹੀ ਹੈ।
 ਉਹ ਤਲਵਾਰ ਜਿਹਾ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਹੈ।
 ਤੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਤੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ
 ਅਤੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਲਿਤਾੜ
 ਦੇਵੇਗਾ।"

ਭੂਮਾ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ

36 ¹ਭੂਮਾ ਨਥੇ ਧਰਬਤ ਉੱਧਰ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਭੂਮਾ
 ਮੋਯਾਬ ਦੀ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਧਿਸਗਾਹ
 ਧਰਬਤ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਥਾਂ ਅਰੀਹੋ
 ਤੋਂ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਰ ਮੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ
 ਗਿਲਾਯਦ ਤੋਂ ਦਾਨ ਤੱਕ ਦੀ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਦਿਖਾਈ।
² ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਤਾਲੀ, ਆਫਰਾਈਮ ਅਤੇ
 ਮਨੱਸਰ ਦੀ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਦਿਖਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਭੱਯ
 ਮਾਗਰ ਤੱਕ ਦੀ ਅਗੂਦਾਹ ਦੀ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਦਿਖਾਈ।
³ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਨੇਗੇਵ ਅਤੇ ਉਹ ਵਾਦੀ ਦਿਖਾਈ
 ਜਿਹੜੀ ਮੋਯਾਰ ਤੋਂ ਅਰੀਹੋ ਨੂੰ, ਧਾਮ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਵਾਲੇ

ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ⁴ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 "ਇਹੀ ਉਹ ਧਰਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਆਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਹਾਰ
 ਅਤੇ ਯਾਰੂਬ ਨਾਲ ਇਰਾਰਾਹ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਆਖਿਆ ਮੀ, 'ਮੈਂ ਇਹ ਧਰਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ
 ਨੂੰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਧਰਤੀ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਧਰ
 ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ।'"
⁵ ਫੇਰ ਭੂਮਾ, ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਸੇਵਕ, ਉੱਥੇ ਮੋਯਾਬ ਦੀ
 ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਰ ਗਿਆ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਮੀ
 ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਵਾਧਰੇਗੀ। ⁶ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਮੋਯਾਬ
 ਵਿੱਚ ਦਫਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਥਾਂ ਬੈਤ-ਯਓਦ ਦੇ ਮਾਹਮਏ
 ਦੀ ਵਾਦੀ ਅੰਦਰ ਮੀ। ਧਰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਇਹ
 ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਭੂਮਾ ਦੀ ਕਬਰ ਠੀਕ ਕਿਹੜੇ ਥਾਵੇਂ ਹੈ।
⁷ ਭੂਮਾ ਜਦੋਂ ਮਰਿਆ, ਉਹ 120 ਵਰਿਹਾ ਦਾ ਮੀ। ਉਹ
 ਧਰਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਤਰੜਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ
 ਦਿਸ਼ਮਟੀ ਚੰਗੀ ਮੀ। ⁸ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 30 ਦਿਨ
 ਤੱਕ ਭੂਮਾ ਦਾ ਸੋਗ ਮਨਾਇਆ। ਉਹ ਸੋਗ ਦਾ ਸਮਾ ਖਤਮ
 ਹੋਣ ਤੱਕ ਮੋਯਾਬ ਵਿੱਚ ਅਰਦਨ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੇ।

ਅਗੇਸੁਆ ਨਵਾਂ ਆਗੂ ਬਣਦਾ ਹੈ

⁹ ਭੂਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਅਗੇਸੁਆ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ। ਫੇਰ
 ਅਗੇਸੁਆ ਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਿਆਣਥ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ।
 ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਸੁਆ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ
 ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਬਾਰੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।
¹⁰ ਇਸਰਾਏਲ, ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਹੋਰ ਰੋਈ ਵੀ ਭੂਮਾ
 ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਮੀ: ਅਗੇਵਾਹ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਮਨਮੁਖੀ ਜਾਣਦਾ
 ਮੀ। ¹¹ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ
 ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਚਮਤਕਾਰ ਰਹਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਮੀ।
 ਫਿਰਉਨ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ
 ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਚਮਤਕਾਰ ਦੇਖੇ। ¹² ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਬੀ
 ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਮਗਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਨਕੁਨ ਗੱਲਾਂ
 ਨਹੀਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਭੂਮਾ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ। ਇਸਰਾਏਲ
 ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜੇ ਭੂਮਾ ਨੇ
 ਰੀਤੀਆਂ।

ਯਹੇਸੂਆ

ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਯਗਵਾਈ
ਰਹਨ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਚੁਨਣਾ

ਯਹੇਸੂਆ ਯਹੇਸੂਰ ਦਾ ਮੇਵਰ ਸੀ। ਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
ਯਹੇਸੂਆ ਭੂਮਾ ਦਾ ਮਹਾਇਰ ਸੀ। ਭੂਮਾ ਦੀ ਮੋਤ ਤੋਂ
ਬਾਦ ਯਹੇਸੂਰ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਯਹੇਸੂਰ
ਨੇ ਆਖਿਆ, ^੧ “ਭੇਰਾ ਮੇਵਰ ਭੂਮਾ ਗੁਜਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਣ
ਤੈਨੂੰ ਆਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਖਾਰ ਜਰੂਰ
ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ, ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ
ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ
ਹਾਂ। ^੨ ਮੈਂ ਭੂਮਾ ਨਾਲ ਇਰਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਇਹ ਯਰਤੀ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਵੋਗੇ
ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਯਰਤੀ ਦੇਵਾਂਗਾ। ^੩ ਜਿੱਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ
ਯਰਤੀ, ਮਾਰੂਥਲ ਆਤੇ ਲਥਾਨੇਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਨਦੀ
(ਯਰਥਾਤ ਫਰਾਤ ਨਦੀ) ਤੱਕ, ਤੁਹਾਡੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਥੋਂ ਲੈ ਕੇ
ਯੱਛਮ ਵਿੱਚ ਭੂਮੱਧ ਮਾਗਰ ਤੱਕ (ਯਰਥਾਤ ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ
ਸੂਰਜ ਫੁੱਕਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਸਾਰੀ ਯਰਤੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ
ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ^੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵਾਂਗਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ
ਭੂਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂ। ਜਿੰਦਗੀ ਭਰ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਕ
ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗਾ।

^੫ “ਯਹੇਸੂਆ, ਤੈਨੂੰ ਤਾਰਤਵਰ ਆਤੇ ਬਹਾਦਰ ਹੋਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ਤੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਕਰਨੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਆਖਣੀ ਯਰਤੀ ਲੈ ਸਕੇ। ਮੈਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਵਕਿਆਂ ਨਾਲ ਇਰਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਰਤੀ ਦੇਵਾਂਗਾ। ^੬ ਯਰ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ
ਬਾਰੇ ਵੀ ਤਾਰਤਵਰ ਆਤੇ ਬਹਾਦਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ
ਇਹ ਯੱਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ
ਪਾਲਣ ਕਰੇ ਜਿਹੜੇ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।
ਜੇ ਤੂੰ ਯੁਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਬਿਵਸਥਾ ਉੱਤੇ ਆਮਲ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ
ਤੂੰ ਆਖਣੀ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ^੭ ਯਹੇਸੂਆ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ
ਯੋਥੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਯੁਸਤਰ ਦਾ
ਯਯਿਐਨ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਕਰਨਾ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ
ਮੰਨਣ ਬਾਰੇ ਯਕੀਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉੱਥੇ
ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਤੂੰ ਆਜਿਹਾ ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਤੂੰ
ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸਿਫਾਇਯ ਆਤੇ ਸਫਲਤਾ
ਗਮਿਲ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ^੮ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਖੀ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤਾਰਤਵਰ
ਆਤੇ ਬਹਾਦਰ ਬਣਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ
ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤੂੰ ਜਾਵੇਗਾ ਯਹੇਸੂਰ ਤੇਰਾ
ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਯਹੇਸੂਆ ਗੁਰਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ

^{੧੦} ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ
ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ^{੧੧} “ਭੈਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਉ ਆਤੇ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖੋ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ, ‘ਕੁਝ
ਭੇਜਨ ਦਾ ਯਰਬੰਧ ਕਰੋ। ਗੁਣ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਾਦ ਆਮੀਂ
ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਖਾਰ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਆਮੀਂ ਜਾਵਾਂਗੇ ਆਤੇ ਉਹ
ਯਰਤੀ ਲੈ ਲਵਾਂਗੇ ਜਿਹੜੀ ਯਹੇਸੂਰ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੂਰ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

^{੧੨} ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਰਊਬੇਨ, ਗਾਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ
ਆਤੇ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਆੱਧੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।
ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਖਿਆ, ^{੧੩} “ਆਦ ਕਰੋ ਯਹੇਸੂਰ ਦੇ ਮੇਵਰ
ਭੂਮਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ
ਕਿ ਯਹੇਸੂਰ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ
ਲਈ ਇੱਕ ਥਾਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਯਹੇਸੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਯਰਤੀ
ਦੇਵੇਗਾ। ^{੧੪} ਆਮਲ ਵਿੱਚ, ਯਹੇਸੂਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਯਰਤੀ
ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਥ ਵੱਲ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ
ਯਤਨੀਆਂ ਆਤੇ ਬੱਚੇ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯਸੂਆਂ
ਸਮੇਤ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲੜਾਕੂ ਬੰਦੇ ਯਰਦਨ
ਨਦੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਜਰੂਰ ਖਾਰ ਕਰਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ
ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਯਰਤੀ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
^{੧੫} ਯਹੇਸੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਥਾਂ ਦੇਵੇਗਾ
ਆਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਥਾਨ ਦੇਵੇਗਾ। ਯਰ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ
ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਗਮਿਲ ਕਰ ਲੈਣ ਜਿਹੜੀ
ਯਹੇਸੂਰ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫੇਰ
ਤੁਸੀਂ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਥ ਵਾਲੇ ਯਾਮੇ, ਆਖਣੀ ਯਰਤੀ
ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਆ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀ ਭੂਮਾ, ਯਹੇਸੂਰ ਦੇ
ਮੇਵਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।”

^{੧੬} ਫੇਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਆਮੀਂ
ਉਹੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ ਜਿਸਦਾ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ! ਆਮੀਂ
ਉੱਥੇ ਹੀ ਜਾਵਾਂਗੇ ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖੇਗਾ।
^{੧੭} ਤੂੰ ਜੇ ਵੀ ਆਖੇਗਾ ਆਮੀਂ ਮੰਨਾਂਗੇ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਆਮੀਂ
ਭੂਮਾ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਸੀ। ਆਮੀਂ ਯਹੇਸੂਰ ਯਾਮੇ ਸਿਰਫ
ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਹੇਸੂਰ ਤੇਰਾ
ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਭੂਮਾ ਦੇ
ਨਾਲ ਸੀ। ^{੧੮} ਫੇਰ, ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਤੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ
ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇਗਾ,
ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਸ ਤਾਰਤਵਰ ਆਤੇ
ਬਹਾਦਰ ਬਣ!”

ਅਗੇ ਵਿੱਚ ਜਾਸੂਮ

^੧ ਯਹੇਸੂਆ, ਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ੀਆਂ
ਨੇ ਆਰਾਮੀਆ ਵਿਖੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।
ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਦੋ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਸੂਮਾਂ ਵਜੋਂ ਉਸ ਯਰਤੀ

ਉਂਤੇ ਘੱਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਯਹੂਤੀ ਦੀ, ਖਾਮੌਰਯ ਅਗੀਰੇ ਮਹਿਰ ਦੀ ਜਮੂਮੀ ਰਹਨੀ ਮੀ।

ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਬੰਦੇ ਰਾਗਾਬ ਨਾਮ ਦੀ ਵੇਸਵਾ ਦੇ ਘਰੇ ਠਹਿਰੇ।

੨ ਰਿਮੇ ਨੇ ਅਗੀਰੇ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਘਿੱਛਲੀ ਰਾਤ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਕੁਝ ਆਦਮੀ ਮਾਡੇ ਦੇਸ ਦੀਆਂ ਰਮਜ਼ੇਰੀਆਂ ਦੇਖਣ ਆਏ।”

੩ ਇਸ ਲਈ ਅਗੀਰੇ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਰਾਗਾਬ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ ਭੇਜਿਆ: “ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਛੁਪਾ ਜਿਹੜੇ ਆਏ ਮਨ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਘਰ ਠਹਿਰੇ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆ। ਉਹ ਮਾਡੇ ਦੇਸ ਦੀ ਜਮੂਮੀ ਰਹਨ ਆਏ ਹਨ।”

੪ ਰਾਗਾਬ ਨੇ ਦੋ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਘਰ ਰਾਗਾਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਦੋ ਆਦਮੀ ਇੱਥੇ ਆਏ ਜ਼ਰੂਰ ਮਨ, ਘਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਆਏ ਮਨ।

੫ ਮਾਮ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਮਹਿਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਰਹਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਮੀ, ਉਹ ਆਦਮੀ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਉਹ ਰਿਯਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਘਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਛੇਤੀ ਜਾਉ, ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਸੱਕੋ।” ੬ (ਰਾਗਾਬ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ, ਘਰ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਔਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਉਂਤੇ ਲੈ ਗਈ ਮੀ, ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਉੱਥਰ ਇਰੱਠੇ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਘਾਹ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਮੀ।)

੭ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜੇ ਦੇ ਬੰਦੇ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚੱਲੇ ਗਏ, ਆਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਰਹ ਦਿੱਤੇ। ਰਾਜੇ ਦੇ ਆਦਮੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਉਹ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਉਂਤੇ ਗਏ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਲੋਰ ਨਦੀ ਘਾਹ ਰਹਦੇ ਹਨ।

੮ ਦੋਵੇਂ ਬੰਦੇ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਮੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਮਨ। ਘਰ ਰਾਗਾਬ ਛੱਡ ਉਂਤੇ ਗਈ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ੯ ਰਾਗਾਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਯਹੂਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਰਹਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹਨ।” ੧੦ ਆਮੀ ਇਸ ਲਈ ਭੈਭੀਤ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਢੰਗਾ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਅਦਦ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਆਮੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਾਲ ਸਾਗਰ ਦੇ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਸੁਰਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਮਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਏ ਮੀ। ਆਮੀ ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਮੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਮੇਰੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਰਾਜਿਆਂ ਮੀਹੇਨ ਆਤੇ ਉਗ ਨਾਲ ਰੀ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਆਮੀ ਸੁਣਿਆ ਮੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਸਹਿਣ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰੀਤਾ ਮੀ। ੧੧ ਆਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਮੀ ਆਤੇ ਆਮੀ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਗਏ ਸਾਂ। ਆਤੇ ਗੁਣ ਮਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਇੰਨਾ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜ ਸੱਕੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਘਰਮੇਸੁਰ, ਉੱਥਰ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਹੋਰਾਂ ਯਹੂਤੀ ਉਂਤੇ ਗਰੁਮਤ ਰਹਦਾ ਹੈ!

੧੨ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ, ਅਗੇਵਾਹ ਆੱਗੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਰਾਰ ਰਹੇ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗੀ ਮੀ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੀ

ਮਹਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਘਰਿਵਾਰ ਲਈ ਚੰਗੇ ਹੋਵੋਗੇ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਅਰੀਨ ਕਰਵਾਉ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਜਿਹਾ ਹੀ ਰਹੋਗੇ। ੧੩ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਘਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਉਗੇ-ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ, ਮਾਤਾ, ਭਰਾਵਾਂ, ਭੈਣਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ। ਇਰਾਰ ਰਹੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਵੋਗੇ।”

੧੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰੀਨ ਦਿਵਾਇਆ, “ਆਮੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਖਾਤਰ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੇ ਦੋਵਾਂਗੇ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸੋ ਕਿ ਆਮੀ ਰੀ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਫੇਰ, ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਮਾਡੀ ਯਹੂਤੀ ਦੇਵੇਗਾ, ਆਮੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਉਂਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸੱਕਦੀ ਹੈ।”

੧੫ ਰਾਗਾਬ ਦਾ ਘਰ ਮਹਿਰ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਇਹ ਦੀਵਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਗਾਬ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰਮੇ ਸਾਰੀਂ ਖਿੜਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰਾ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ। ੧੬ ਫੇਰ ਰਾਗਾਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਘੱਛਮ ਵੱਲ ਖਗਾਤਾ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਜਾਉ ਤਾਂ ਜੇ ਭੁੱਲ-ਭੁਲੇਖੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਬੰਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਭ ਨਾ ਲੈਣ। ਉੱਥੇ ਤਿਨ ਦਿਨਾ ਤੱਕ ਛੁੱਧੇ ਰਹੋ। ਜਦੋਂ ਰਾਜੇ ਦੇ ਆਦਮੀ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਣ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਹ ਜਾ ਸੱਕੋਗੇ।”

੧੭ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਮੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਘਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਮੀ ਆਪਣੇ ਇਰਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗੇ। ੧੮ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਾਲ ਸੱਮਾ ਮਾਡੇ ਬਚ ਨਿਰਲਣ ਵਿੱਚ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹਨ ਲਈ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹੋ। ਆਮੀ ਇਸ ਯਹੂਤੀ ਉਂਤੇ ਵਾਪਸ ਆਵਾਂਗੇ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਾਲ ਸੱਮਾ ਆਪਣੀ ਖਿੜਰੀ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਣਾ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ, ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ, ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਨਾਲ ਲੈ ਆਉਣਾ। ੧੯ ਆਮੀ ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਸਾਰਾਂਗੇ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਫੇਰ ਆਮੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਘਰ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਆਮੀ ਉਸ ਬੰਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਹੀ ਰਸੂਰ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੦ ਆਮੀ ਇਹ ਇਰਾਰਨਾਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਘਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਦਿਉਗੇ ਕਿ ਆਮੀ ਰੀ ਰਹ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਮੀ ਇਸ ਇਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵਾਂਗੇ।”

੨੧ ਰਾਗਾਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਥੋਂ ਹੀ ਸਾਰਾਂਗੀ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਹੈ।” ਰਾਗਾਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਆਦਮੀ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਫੇਰ ਰਾਗਾਬ ਨੇ ਖਿੜਰੀ ਵਿੱਚ ਨਾਲ ਸੱਮਾ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ।

੨੨ ਆਦਮੀ ਉਸ ਦੇ ਘਰੇ ਚੱਲੇ ਗਏ ਆਤੇ ਖਗਾਤਾ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਤਿਨ ਦਿਨ ਠਹਿਰੇ। ਰਾਜੇ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਾਹ ਉਂਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ। ਤਿਨ ਦਿਨ

ਮਗਰੋਂ, ਰਾਜੇ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਤਲਾਸ਼ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮਗਿਰ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਗਏ।^{੨੩} ਫੇਰ ਦੋਵੇਂ ਆਦਮੀ ਅਗੇਸੁਆ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਆਦਮੀ ਧਰਾਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਨਦੀ ਨੂੰ ਖਾਰ ਕਰ ਗਏ। ਉਹ ਨੂੰਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਸੁਆ ਵੱਲ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਜਾਣਿਆਂ ਮੀ ਅਗੇਸੁਆ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ।^{੨੪} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਸੁਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਹੀ ਮਾਡੀ ਧਰਤੀ ਮਾਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ ਮਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਭੈਠੀਤ ਹਨ।”

ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਵਿਖੇ ਚਮਤਕਾਰ

੩ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਸਵੇਰੇ, ਅਗੇਸੁਆ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ। ਉਹ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਵੱਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾ ਉੱਥੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ।^੨ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ, ਆਗੂ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਗਏ।^੩ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇਰਾਗਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਲਿਜਾਇਆ ਦੇਖੋਗੇ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੪ ਖਰ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ੧,੦੦੦ ਗਜ ਖਿੱਛੇ ਰਹਿਣਾ। ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਧਰਿਲਾ ਕਰੋ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਖਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਰਿਕਯ ਜਾਣਾ ਹੈ।”

^੫ ਫੇਰ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਲਵੋ। ਕੱਲ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇੱਕ ਮਗਨ ਕਰਿਮਭਾ ਕਰੋਗਾ।”

^੬ ਫੇਰ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਰਾਗਰਨਾਮੇ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕ ਲਵੋ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਨਦੀ ਦੇ ਖਾਰ ਜਾਵੋ।” ਇਸ ਲਈ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਲੈ ਗਏ।

^੭ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਅਗੇਸੁਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯੱਜ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਕੰਦਾ ਬਨਾਉਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਫੇਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਚੱਲ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਉਥੋਂ ਹੀ ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਮੁਸਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।^੮ ਜਾਜਰ ਇਰਾਗਰਨਾਮੇ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਲੈ ਜਾਣਗੇ, ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖ, ‘ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਤੁਰ ਕੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਖੈਰ ਖਾਉਣ ਤੋਂ ਰਤਾ ਕੁ ਧਰਿਲਾ ਠਹਿਰ ਜਾਣ।’”

^੯ ਫੇਰ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਉ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਖਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਸਬਦਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ।^{੧੦} ਇਹ ਇੱਕ ਮਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿਉਂਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾ ਨੂੰ ਗਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਮਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਕਨਾਨੀਆਂ, ਹਿੱਤੀਆਂ, ਹਿੱਠੀਆਂ, ਫਰਿੱਜੀਆਂ, ਗਿਰਗਾਮੀਆਂ, ਅਮੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਬੂਮੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾ

ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਛੱਡ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।^{੧੧} ਇਹੀ ਇੱਕ ਮਬੂਤ ਹੈ। ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਇਰਾਗਰਨਾਮੇ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਨੂੰ ਖਾਰ ਕਰੋਗੇ।^{੧੨} ਗੁਣ ਬਾਰਾਂ ਆਦਮੀ ਚੁਣੋ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਧਰਿਵਾਹ ਮਬੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਚੁਣੋ।^{੧੩} ਜਾਜਰ, ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਗੇ ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਗਮਣੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਗੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦਾ ਖਾਣੀ ਵਗਣੇ ਹਟ ਜਾਵੇਗਾ ਖਾਣੀ ਠਹਿਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਮਥਾਨ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਬੰਨ੍ਹ ਵਾਂਗ ਕਰ ਜਾਵੇਗਾ।”

^{੧੪} ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਇਰਾਗਰਨਾਮੇ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਡੇਰੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਲੋਕ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਖਾਰ ਜਾਣੇ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਏ।^{੧੫} ਫਲ ਲਈ ਵਾਢੀ ਵੇਲੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਤੀਰ ਵਗੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਨਦੀ ਧਰੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਹ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਆ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਖੈਰ ਖਾ ਦਿੱਤੇ।^{੧੬} ਅਤੇ ਫੇਰਨ ਹੀ, ਖਾਣੀ ਵਗਣੇ ਸੁਰ ਗਿਆ। ਖਾਣੀ ਉਸ ਥਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਬੰਨ੍ਹ ਵਾਂਗ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਖਾਣੀ ਨਦੀ ਦੇ ਉੱਧਰ ਵੱਲ ਦੂਰ ਤੀਰ ਉੱਚਾ ਉੱਠਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ-(ਮਾਗਥਾਨ ਦੇ ਸਮਥੇ) ਆਦਮ ਤੀਰ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਗੇ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਰ ਨਦੀ ਖਾਰ ਕੀਤੀ।^{੧੭} ਉਸ ਥਾਂ ਜਮੀਨ ਖੁਸਰ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਜਾਜਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਇਰਾਗਰਨਾਮੇ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਨਦੀ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚਕਾਰ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਸੁਰ ਗਏ। ਜਾਜਰ ਉੱਥੇ ਖਲੇ ਕੇ ਉਡੀਕਣ ਲੱਗੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੀ ਖੁਸਰ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕੇ ਖਾਰ ਹੋ ਗਏ।

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ

੪ ਜਦੋਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਨਦੀ ਖਾਰ ਕਰ ਗਏ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਅਗੇਸੁਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,^੨ “ਬਾਰਾਂ ਆਦਮੀ ਚੁਣੋ। ਹਰ ਧਰਿਵਾਹ-ਮਬੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਚੁਣੋ।^੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਥਾਂ ਦੇਖਣ ਜਿੱਥੇ ਜਾਜਰ ਖਲੇਤੇ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਬਾਰਾਂ ਖੱਬਰ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰਾਂ ਖੱਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣਾ। ਬਾਰਾਂ ਖੱਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਕੱਢ ਦਿੱਤੇ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਗਤ ਕੱਟੋ।”

^੪ ਇਸ ਲਈ, ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਹਰ ਧਰਿਵਾਹ-ਮਬੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕੰਦਾ ਚੁਣਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਬਾਰਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖਿਆ।^੫ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਜਾਵੋ ਜਿੱਥੇ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਖੱਬਰ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਧਰਿਵਾਹ-ਮਬੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਖੱਬਰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਖੱਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਮੋਢਿਆਂ

ਉਂਤੇ ਚੁੱਕੇ। ੬ ਇਹ ਖੱਬਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੋਣਗੇ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁੰਛਣਗੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਸੀ ਯਹੇਸੂਆ? ੭ ਤੁਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋਗੇ ਕਿ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਵਗਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇਬਰਾਹਿਮਾਮੇ ਵਾਲਾ ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਾਣੀ ਵਗਣੇ ਹਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਖੱਬਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਦਿ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨਗੇ। ੮

੯ ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ। ਉਹ ਯਹਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੱਥੇ ਵਿੱਚਰਾਹੇ ਥਾਹਾਂ ਖੱਬਰ ਚੁੱਕ ਲਿਆਏ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹਰ ਥਾਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗਾਂ ਲਈ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਖੱਬਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹਿਜ਼ਾ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੱਬਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਲਏ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਖੱਬਰ ਉੱਥੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ੯ (ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੱਥੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਵੀ ਥਾਹਾਂ ਖੱਬਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਜਾਜ਼ਰ ਉਦੋਂ ਖਲੋਤੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦਾ ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਖੱਬਰ ਯੱਥੇ ਹੀ ਉਸੇ ਥਾਂ ਹਨ।)

੧੦ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਭੂਮਾ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਜਾਜ਼ਰ ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ, ਲਈ ਖਲੋਤੇ ਸਨ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਨਦੀ ਦੇ ਯੱਥੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਖਲੋਤੇ ਸਗੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਲੋਕ ਰਾਹੀਂ ਨਾਲ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਰ ਹੋ ਗਏ। ੧੧ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰ ਲਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਜਾਜ਼ਰ, ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਲੈ ਆਏ।

੧੨ ਰੁਊਥੇਨ, ਗਾਦ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗਾਂ ਅਤੇ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਯੱਥੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗਾਂ ਨੇ ਭੂਮਾ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ੀ ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਥਾਹੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਹਤੀ ਨੂੰ ਗਮਿਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਹੜੀ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੧੩ ਤਰੀਬਨ ੪੦,੦੦੦ ਸਿਪਾਹੀ, ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਏ, ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਮਾਗਮਣਿਊ ਲੰਘੇ। ਉਹ ਅਰੀਹੇ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵੱਲ ਰੁਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

੧੪ ਉਸ ਦਿਨ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ, ਮਗਨ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਮਥੋਂ ਤੋਂ ਬਾਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦਾ ਆਦਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦਾ ਉਸਦੀ ਮਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਦਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੂਮਾ ਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

੧੫ ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੇ ਜਾਜ਼ਰ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖਲੋਤੇ ਸਨ, ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੧੬ “ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਉ।”

੧੭ ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹਦਨ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਵੇ।”

੧੮ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖੋਟੀ ਚੁੱਕ ਲਈ ਅਤੇ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਖੈਰ ਨਦੀ ਦੇ ਦੂਰੇ ਵੱਢੇ ਯਹਤੀ ਨੂੰ ਛੂਹੇ, ਨਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਵਗਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਪਾਣੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਢਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਗਣ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਗਦਾ ਸੀ।

੧੯ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹਦਨ ਨਦੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਮਗੀਤੇ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਦਿਨ ਪਾਰ ਕੀਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਰੀਹੇ ਦੇ ਪੁਰਬ ਵੱਲ ਗਿਲਗਲ ਵਿਖੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ। ੨੦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਥਾਹਾਂ ਖੱਬਰ ਨਾਲ ਲਿਆਏ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹਦਨ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੱਬਰਾਂ ਨੂੰ ਗਿਲਗਲ ਵਿਖੇ ਮਥਾਧਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ੨੧ ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਧਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁੰਛਣਗੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਸੀ ਯਹੇਸੂਆ? ੨੨ ਤੁਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋਗੇ, ‘ਇਹ ਖੱਬਰ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹਦਨ ਨਦੀ ਨੂੰ ਮੁੱਕੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

੨੩ ਯਹੇਸੂਆ ਤੁਹਾਡੇ ਯਹਮੇਸੂਰ ਨੇ ਯਹਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਵਗਣੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੱਕੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਕਰ ਸਕੋ-ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਯਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੱਕੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਕਰ ਸਕੀਏ।’ ੨੪ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹਿਜ਼ਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਯਹਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਯਹੇਸੂਆ ਬਹੁਤ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰੋ।”

੨੫ ਜਦੋਂ ਯਹਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਖੱਛਮੀ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਭੂਯੰਧ ਮਾਗਰ ਦੇ ਵੱਢੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਰਾਨੀ ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਥਾਹੇ ਸੁਣਿਆ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਗਏ। ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਇੰਨੇ ਬਾਹਰ ਨਾ ਰਹੇ।

ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤੀ ਗਈ

੨੬ ਉਸ ਵੇਲੇ, ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਲੋਕੇ ਦੇ ਖੱਬਰਾਂ ਤੋਂ ਛੁਰੀਆਂ ਬਣਾਉ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕਰੋ।”

੨੭ ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਲੋਕੇ ਦੇ ਖੱਬਰਾਂ ਤੋਂ ਛੁਰੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਗਿਬੀਬ ਗਰਲੇਥ ਵਿਖੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤੀ।

੪-੨ ਯਹੇਸੂਆ ਦਾ ਆਦਮੀਆ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਰਹਨ ਦਾ ਰਾਹਣ ਇਹ ਮੀ: ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਛੱਡਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ, ਜਿਹੜੇ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਮਨ, ਸੁੰਨਤ ਰੀਤੀ ਗਈ ਮੀ। ਮਾਯੂਬਲ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇਸਰਾਹ ਰੀਤਾ ਰਿ ਉਹ ਬੰਦੇ “ਉਸ ਯਹਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਫਸਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ” ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਇਸਰਾਹ ਰੀਤਾ ਰਿ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਉਹ ਯਹਤੀ ਦੇਵੇਗਾ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਰਾਹਣ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ੪੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ ਮਾਯੂਬਲ ਅੰਦਰ ਭਟਕਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ-ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਮਰਨਗੇ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੜਾਕੂ ਮਰ ਗਏ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁੰਡਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਰੀਤੇ ਸਫਰ ਵੇਲੇ ਮਾਯੂਬਲ ਅੰਦਰ ਜਨਮੇ ਮਨ, ਰਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਸੁੰਨਤ ਨਹੀਂ ਮੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਰੀਤੀ।

੫ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਦਾ ਰੰਮ ਮੁਰਾ ਲਿਆ। ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਡੇਰਾ ਲਾਈ ਰੱਖਿਆ।

ਰਨਾਨ ਵਿੱਚ ਧਰਿਲਾ ਧਮਾਹ

੬ ਉਸ ਵੇਲੇ, ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮ ਮੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਮਮਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਮੀ। ਯਰ ਅੱਜ ਮੈਂ ਉਸ ਸਰਮਮਾਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਗਿਲਗਾਲ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਗਿਲਗਾਲ ਹੀ ਹੈ।

੭ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਮਾਹ ਦਾ ਜਸਨ ਉਦੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਹੀਰੇ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਗਿਲਗਾਲ ਵਿਖੇ ਡੇਰਾ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਮਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੧੪ਵੇਂ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਮੀ। ੧੧ ਧਮਾਹ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਭੋਜਨ ਖਾਯਾ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਉੱਗਿਆ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾ ਖਮੀਰ ਵਾਲੀ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਭੁੱਜਿਆ ਅਨਾਜ ਖਾਯਾ। ੧੨ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ, ਯਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਖਾਮ ਮੰਨਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਵਾਧਰੀ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਉਗਾਇਆ ਭੋਜਨ ਖਾਯਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਦ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਾਮ ਦਾ ਖਾਮ ਮੰਨਾ ਯੁਰਾਧਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਰਮਾਂਡਰ

੧੩ ਜਦੋਂ ਯਹੇਸੂਆ ਯਹੀਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉੱਧਰ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਮਾਹਮਏ ਇੰਦਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਖਲੋਤਿਆ ਵੇਖਿਆ। ਆਦਮੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰ ਮੀ। ਯਹੇਸੂਆ ਉਸ ਆਦਮੀ ਵੇਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖੁੰਡਿਆ, “ਰੀ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ?”

੧੪ ਆਦਮੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਰਮਾਂਡਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਗੁਣੇ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਆਇਆ ਹਾਂ।”

ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹਤੀ ਵੱਲ ਝੁਰ ਕੇ ਯਰਣਾਮ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਆਦਰ ਯਰਗਟ ਰਹਨ ਲਈ ਰੀਤਾ ਉਸ ਨੇ ਖੁੰਡਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮੇਵਰ ਹਾਂ। ਰੀ ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੋਈ ਆਦਮ ਹੈ?”

੧੫ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਰਮਾਂਡਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਆਖਣੀਆਂ ਸੁੱਤੀਆਂ ਉਤਾਰ ਲਵੋ। ਜਿਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਤੁਮੀਂ ਗੁਣ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ ਹੋ, ਉਹ ਯਵਿੱਤਰ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਸਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ।

੧੬ ਯਹੀਰੇ ਸਹਿਰ ਬੰਦ ਮੀ। ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕ ਭੈਭੀਤ ਮਨ ਰਿਉਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਨੇੜੇ ਮਨ। ਰੋਈ ਵੀ ਸਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਮੀ।

੧੭ ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੀਰੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੁਮੀਂ ਸਹਿਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਲੜਾਕੂਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੋਗੇ।

੧੮ ਹਰ ਰੋਜ ਇੰਦਰ ਵਾਰੀ ਸਹਿਰ ਦੇ ਅਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਆਖਣੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਮਾਰਚ ਰਹੇ। ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਇਥੇ ਹੀ ਰਹੇ।

੧੯ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਆਖੇ ਜਾਜਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤ ਜਣਿਆ ਨੂੰ ਭੇਡੂਆਂ ਦੇ ਸਿੰਗਾ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਤੁਰਹੀਆਂ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਖੇ ਅਤੇ ਉਹ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਮਾਹਮਏ ਮਾਰਚ ਰਹਨ। ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਸਹਿਰ ਦੇ ਗਿਰਦ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਮਾਰਚ ਰਹੇ। ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੁਰਹੀਆਂ ਵਜਾਉਣ ਲਈ ਆਖੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਰਚ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋਣ। ੨੦ ਜਾਜਰ ਤੁਰਹੀਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਸੇਰ ਧੈਦਾ ਰਹਨਗੇ। ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਉਹ ਸੇਰ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਰ ਮਚਾਉਣਾ ਸੁਰੂ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖੇ। ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਇਥੇ ਰਹੋਗੇ, ਤਾਂ ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਵੰਧਾਂ ਢਹਿ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਿਧੇ ਹੀ ਯਰਵੇਮ ਰਹਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।”

ਯਹੀਰੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ

੨੧ ਇਸ ਲਈ ਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਇਰੱਠਿਆ ਰੀਤਾ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੇਸੂਆ ਦਾ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕੋ। ਅਤੇ ਸੱਤ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰਹੀਆਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅਤੇ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮਾਰਚ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖੇ।”

੨੨ ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ, “ਗੁਣ, ਜਾਓ! ਸਹਿਰ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਮਾਰਚ ਰਹੋ। ਗਥਿਆਰ ਬੰਦ ਸਿਧਾਗੀ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮਾਰਚ ਰਹਨਗੇ।”

੨੩ ਜਦੋਂ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਭ ਤੁਝ ਦੱਸਿਆ, ਸੱਤ ਜਾਜਰ ਭੇਡੂ ਦੇ ਸਿੰਗਾ ਵਜਾਉਦੇ ਹੋਏ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮਾਰਚ ਰਹਨ ਲੱਗ ਯਥੇ। ਯਹੇਸੂਆ ਦਾ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੇ ਜਾਜਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੰਡੇ ਗਏ। ੨੪ ਗਥਿਆਰ ਬੰਦ ਸਿਧਾਗੀ ਜਿਹੜੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ

ਮਾਰਚ ਵਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਵਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਆਦਮੀ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਤੁਰ ਖਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਮਾਰਚ ਵਰਦੇ ਅਤੇ ਭੇਡੂ ਦੇ ਸਿੰਗ ਵਜਾਉਦੇ ਹੋਏ ਮਗਿਰ ਦੇ ਗਿਰਦ ਖੁੰਮੇ।^{੧੦} ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਨਾ ਮਾਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੋਰ ਨਾ ਮਚਾਉ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇੰਗ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਨਹੀਂ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਸੋਰ ਮਚਾ ਮੱਰੋਗੇ!”

^{੧੧} ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਵੇਲੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਇੰਗ ਵਾਰੀ ਮਗਿਰ ਦੇ ਗਿਰਦ ਖੁੰਮਾਇਆ ਫੇਰ ਉਸ ਤੋਰੇ ਤੇ ਵਾਧਮ ਚੱਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਗਾਤ ਉੱਥੇ ਹੀ ਬਿਤਾਈ।

^{੧੨} ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ, ਸੁਵਖਤੇ ਹੀ ਅਗੇਸੁਆ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਫੇਰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ।^{੧੩} ਅਤੇ ਸੱਤ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਸੱਤ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਚੁੱਕ ਲਈਆਂ। ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮਾਰਚ ਵਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਵਜਾਉਦੇ ਹੋਏ ਤੁਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਗਥਿਆਰ ਬੰਦ ਸਿਖਾਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮਾਰਚ ਵਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਾਰੀ ਦੇ ਲੋਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਮਾਰਚ ਵਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਮਾਰਚ ਵਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਵਜਾਉਦੇ ਹੋਏ ਮਗਿਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਗਏ।^{੧੪} ਇਸ ਲਈ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇੰਗ ਵਾਰੀ ਮਗਿਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮਾਰਚ ਰੀਤੀ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਤੋਰੇ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਗਰ ਰੋਜ਼ ਟਿਗੀ ਕੁਝ ਵਰਨਾ ਜਾਗੀ ਰੱਖਿਆ।

^{੧੫} ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਉਹ ਸਰਖੀ ਵੇਲੇ ਉੱਠ ਖਲੋਤੇ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਗਿਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਮਾਰਚ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰਚ ਰੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਧਰ ਉਸ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਗਿਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਮਾਰਚ ਰੀਤੀ।^{੧੬} ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਗਿਰ ਦਾ ਸੱਤਵਾਂ ਚੱਕਰ ਕੱਢਿਆ ਤਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਆਖਣੀਆਂ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ: “ਗੁਣ, ਸੋਰ ਮਚਾਉ! ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਗ ਮਗਿਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ!” ਇੰਗ ਮਗਿਰ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਹੈ। “ਸਿਰਫ ਵੇਸਵਾ ਗਾਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਜਿਉਂਦੇ ਬਚਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਗਾਗਾ ਨੇ ਦੋ ਜਸੂਮਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਸੀ।^{੧੭} ਅਤੇ ਇੰਗ ਵੀ ਆਦ ਰੱਖੇ ਮਾਨੂੰ ਹੋਰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਜਰੂਰ ਤਬਾਹ ਵਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣੀਆਂ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁੱਕ ਲਵੋਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਵੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਥੂਗ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਮੁਮੀਬਤ ਦਾ ਵਰਦਣ

ਬਣੋਗੇ।^{੧੮} ਮਾਗੀਆਂ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਖਿੱਤਲ ਅਤੇ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਵੇਸ਼ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਤੋਮੇਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

^{੨੦} ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਸੋਰ ਮਚਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਵੰਧਾਂ ਢਹਿ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਲੋਰ ਸਿਧੇ ਮਗਿਰ ਵੱਲ ਦੌੜੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ।^{੨੧} ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਗਿਰ ਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਵਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਹਰ ਜਾਨਦਾਰ ਸੈਯਾ ਤਬਾਹ ਵਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਬੁੱਢਿਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਨ ਯੌਰਤਾ ਅਤੇ ਬੁੱਢੀਆਂ ਯੌਰਤਾਂ ਨੂੰ, ਜਾਨਵਰਾ, ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਗਥਿਆ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਰਾਇਆ।

^{੨੨} ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਜਸੂਮਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਵੇਸਵਾ ਦੇ ਘਰ ਜਾਉ। ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆਉ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਆਉ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਟਿਰਗਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ।”

^{੨੩} ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਗਏ ਅਤੇ ਗਾਗਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ, ਮਾਤਾ, ਭਰਾਵਾ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ, ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਤੋਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ।

^{੨੪} ਫੇਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਾਰਾ ਮਗਿਰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਂਦੀ, ਸੋਨੇ, ਖਿੱਤਲ ਅਤੇ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਹਰ ਸੈਯਾ ਮਾੜ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਗ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਤੋਮੇਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ।^{੨੫} ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਵੇਸਵਾ ਗਾਗਾ ਨੂੰ, ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਗਾਗਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਸੂਮਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਅਗੇਵੇ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਗਾਗਾ ਅੱਜ ਵੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

^{੨੬} ਉਸ ਵੇਲੇ, ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਇੰਗ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਟਿਰਗਾਰ ਰੀਤਾ,

“ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਗਾਯੋਗਾ ਜੋ ਅਗੇਵੇ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਮਾਰੋਗਾ। ਉਹ ਜੋ ਉਸ ਮਗਿਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਰੱਖੇਗਾ ਆਖਣਾ ਮਥ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖੁੱਤਰ ਗਵਾ ਲਵੇਗਾ। ਜੇ ਵੀ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਫਾਟਰ ਖੜ੍ਹਾ ਰੋਗਾ

*੬:੧੭ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਹੈ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇੰਗ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਰ ਲੋਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾ ਵਰ ਸਕਣ।

ਯਾਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗਵਾ ਲਵੇਗਾ।” *

੨੭ ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਵਾਹ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਯਾਤੇ ਯਹੇਸੂਆ ਮਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਧਰਮਿੱਯ ਹੋ ਗਿਆ।

ਯਾਰਾਨ ਦਾ ਧਾਥ

੧ ਧਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਉੱਥੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਯਾਦਮੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਸੀ ਯਾਰਾਨ ਵਲਦ ਰਮੀ ਜਿਹੜਾ ਜਬਦੀ ਦਾ ਖੋਤਾ ਸੀ। ਯਾਰਾਨ ਨੇ ਕੁਝ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰੱਖ ਲਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਰੋਯਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ।

੨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੀਰੇ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਕੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦੀ ਵਖੋ ਭੇਜਿਆ। ਯਾਦੀ ਬੈਤਦੇਲ ਦੇ ਧੁਰਬ ਵੱਲ ਬੈਤ-ਯਾਵਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਖਿਆ, “ਯਾਦੀ ਵਲ ਜਾਉ ਯਾਤੇ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਰਮਜ਼ੇਰੀਆਂ ਦਾ ਧਤਾ ਲਾਉ।” ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਯਾਦਮੀ ਉਸ ਧਰਤੀ ਦੀ ਜਸੂਸੀ ਰਰਨ ਲਈ ਗਏ।

੩ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਯਾਦਮੀ ਯਹੇਸੂਆ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਯਾ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, “ਯਾਦੀ ਇੱਕ ਰਮਜ਼ੇਰ ਇਲਾਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਯਾਪਣੇ ਮਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਧਵੇਗੀ। ਦੇ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਬੰਦੇ ਉੱਥੇ ਲੜਨ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿਉ। ਮਾਰੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਵਰਤਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਉੱਥੇ ਮਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਹੀ ਯਾਦਮੀ ਹਨ।”

੪ ਇਸ ਲਈ ਤਰਰੀਬਨ ੩,੦੦੦ ਯਾਦਮੀ ਯਾਦੀ ਨੂੰ ਗਏ। ਧਰ ਯਾਦੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਤਰਰੀਬਨ ੩੬ ਯਾਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਭੱਜ ਗਏ ਯਾਤੇ ਯਾਦੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖਦਾਨਾ ਤੀਰ ਭਜਾਇਆ। ਯਾਦੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਢਲਾਣ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਭੈੜੀ ਤ ਹੋ ਗਏ ਯਾਤੇ ਯਾਪਣਾ ਹੱਸਲਾ ਗੁਯਾ ਬੈਠੇ। ੬ ਜਦੋਂ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਯਾਪਣਾ ਗਮ ਧਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਕੱਧੜੇ ਯਾੜ ਲਏ। ਉਹ ਧਵਿੱਤਰ ਸੰਦੂਰ ਅੱਗੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਝੁਰ ਗਿਆ। ਯਹੇਸੂਆ ਸਾਮ ਤੀਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਗੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟਾ ਧਾ ਲਿਆ। ਯਾਪਣਾ ਗਮ ਧਰਗਟ ਰਰਨ ਲਈ।

੭ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, “ਯਹੇਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਭੂ! ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਰ ਲਿਆਂਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਇੰਨੀ ਦੂਰ ਤੀਰ ਰਿਉ ਲਿਆਂਦਾ ਯਾਤੇ ਫੇਰ ਯਮੋਰੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਰਿ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਉਥਾਹ ਰਰ ਸੱਕਣ? ਮਾਨੂੰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਕੰਢੇ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਸੰਤੁਮਟ

ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ੮ ਮੈਂ ਯਾਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਰਮਮ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਯਹੇਵਾਹ! ਇੱਥੇ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਯਾਪਣ ਲਈ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਦੁਸਮਣ ਅੱਗੇ ਯਾਤਮ ਮਮਰਧਣ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੯ ਰਨਾਨੀ ਲੋਰ ਯਾਤੇ ਇਸ ਦੇਸ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਸੁਣਨਗੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਰ ਦੇਣਗੇ ਯਾਤੇ ਮਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ! ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮਹਾਨ ਨਾਮ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਰਰਨ ਲਈ ਰੀ ਕਰੋਗੇ?”

੧੦ ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਯਾਖਿਆ, “ਤੂੰ ਯਾਪਣਾ ਮੂੰਹ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਸੁੱਟ ਕੇ ਉਦਾਮ ਰਿਉ ਹੋ? ਉੱਠ ਖਲੋ! ੧੧ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁਨਾਹ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਉਹ ਇਰਾਰਨਾਮਾ ਤੋੜਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਮੈਂ ਯਾਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁੱਕੇ ਰੱਖ ਲਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਉਥਾਹ ਰਰਨ ਦਾ ਯਾਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਚੋਰੀ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਯਾਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖ ਲਈਆਂ ਹਨ। ੧੨ ਇਹੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਯਾਪਣੀ ਧਿੱਠ ਦਿਖਾਰੇ ਭੱਜ ਗਈ। ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥਾਹ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਂ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਤੁਗਡੇ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਥਾਹ ਨਹੀਂ ਰਰ ਦਿੰਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਥਾਹ ਰਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

੧੩ “ਗੁਣ ਜਾਉ ਯਾਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉ। ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਖੋ, ‘ਯਾਪਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉ। ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰੋ। ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਹੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਾਖਦਾ ਹੈ ਰਿ ਕੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰੱਖ ਲਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥਾਹ ਰਰਨ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਯਾਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਯਾਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾ ਨੂੰ ਹਰਾ ਨਹੀਂ ਸੱਕੋਗੇ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।

੧੪ “ਕੱਲ੍ਹ ਸਵੇਰੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਪਣੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਯਾਨੁਸਾਰ ਯਹੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਖਲੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਯਹੇਵਾਹ ਤੁਗਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਕੱਢੇਗਾ। ਯਹੇਵਾਹ ਦੁਯਾਰਾ ਕੱਢੇ ਹੋਏ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਵੰਸ ਦਰ ਵੰਸ ਅੱਗੇ ਯਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਿਸ ਵੰਸ ਨੂੰ ਯਹੇਵਾਹ ਕੱਢੇਗਾ, ਧਰਿਵਾਰ ਦਰ ਧਰਿਵਾਰ ਅੱਗੇ ਯਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਯਹੇਵਾਹ ਕੱਢੇਗਾ ਯਾਦਮੀ ਦਰ ਯਾਦਮੀ ਅੱਗੇ ਯਾਵੇਗਾ। ੧੫ ਜਿਹੜਾ ਯਾਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਫੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾੜ੍ਹੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਯਾਤੇ ਉਸਦੀ ਹਰ ਸੈਯ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਥਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੇਵਾਹ ਦੇ ਇਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਸੀ ਯਾਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ!”

*੬:੨੬ ਜੋ ਵੀ ... ਲਵੇਗਾ ੧ ਰਾਜਿਆਂ ੧੬:੩੪

16 ਆਗਲੀ ਸਵੇਰ ਸੁਵਖਤੇ ਹੀ, ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਹੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ। ਮਾਰੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਮੁਹ ਯਹੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਲੇ ਗਏ। ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਮੁਹ ਦੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ।
 17 ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਵੰਸ ਯਹੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਲੇ ਗਏ ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਜਰਾਹ ਵੰਸ ਦੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ। ਫੇਰ ਜਰਾਹ ਵੰਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਮੁਹ ਯਹੇਵਾਹ ਦੇ ਯੱਗੇ ਖਲੇ ਗਏ। ਜਬਦੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ ਗਈ।
 18 ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਰਹਮੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਆਰਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ। ਰਹਮੀ ਜਬਦੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਤੇ ਜਬਦੀ ਜਰਾਹ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਸੀ।

19 ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਰਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯੁੱਤਰ, ਆਪਣੀ ਯਰਾਹਯਨਾ ਰਹ ਲੈ ਤੈਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੇਵਾਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਆਦਰ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਆਪਣੇ ਯਾਥਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਤੂੰ ਕੀ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰ।”

20 ਆਰਾਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ! ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੇਵਾਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਰੀਤਾ ਸੀ: 21 ਆਮੀਂ ਯਹੀਗੇ ਦੇ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਰਹ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਮੈਂ ਬੇਬੀਲੋਨ ਦਾ ਇੱਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਰੋਟ ਤਰੀਬਨ 14 ਖੱਡ ਚਾਂਦੀ, ਅਤੇ ਮੋਨੇ ਦਾ ਇੱਕ ਖੱਡ ਦੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਚੁੱਕ ਲਈਆਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੇਰੇ ਤੰਬੂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗੇਠਾਂ ਦੱਬੀਆਂ ਗੋਈਆਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਚਾਂਦੀ ਰੋਟ ਦੇ ਗੇਠਾਂ ਹੈ।”

22 ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਤੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਬੂ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ। ਉਹ ਤੰਬੂ ਵੱਲ ਦੌੜ ਗਏ ਅਤੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਛੁਪੀਆਂ ਗੋਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ। ਚਾਂਦੀ ਰੋਟ ਦੇ ਗੇਠਾਂ ਸੀ। 23 ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਈਆਂ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਯਹੇਸੂਆ ਅਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਲੈ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।

24 ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਅਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਆਰਾਨ ਵਲਦ ਜਰਾਹ ਨੂੰ ਆਰੇਰ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਂਦੀ, ਰੋਟ, ਮੋਨਾ, ਆਰਾਨ ਦੇ ਯੀਆਂ, ਯੁੱਤਰਾਂ ਉਸ ਦੇ ਯਸੂਆਂ ਉਸ ਦੇ ਗਯਿਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਉਸ ਦੇ ਤੰਬੂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਹਰ ਸੈਆ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਹ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਰਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਰੇਰ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ। 25 ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮੁਮੀਬਤ ਯੈਦਾ ਰੀਤੀ! ਯਰ ਗੁਣ ਯਹੇਵਾਹ ਤੈਨੂੰ ਮੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਖਾਣਗਾ!” ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਆਰਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਉੱਤੇ ਖੱਬਰ ਸੁੱਟੇ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਉਹ ਮਰ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਫੇਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਹਰ ਸੈਆ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ। 26 ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੇ ਆਰਾਨ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਖੱਬਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਖੱਬਰ ਆੱਜ ਤੱਕ ਉੱਥੇ ਹੀ ਗਠ। ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਰਾਨ ਲਈ ਮੁਮੀਬਤ ਲਿਖਾਂਦੀ। ਇਹੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਆਰੇਰ ਦੀ ਵਾਦੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਯਹੇਵਾਹ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਕਰੋਯਵਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਆਈ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ

1 ਫੇਰ ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ। ਹੁੱਸਲਾ ਨਾ ਛੱਡ। ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਲੜਾਕੂਆਂ ਨੂੰ ਆਈ ਵਿਖੇ ਲੈ ਜਾ। ਮੈਂ ਆਈ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰ, ਉਸਦਾ ਸਹਿਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਜਿਹਾ ਹਾਂ। 2 ਤੁਸੀਂ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਉਹੀ ਮਲੂਰ ਕਰੋਗੇ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਯਹੀਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਵਾਹੀ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੀ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਯਸੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸੁੱਖ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿਉਗੇ। ਗੁਣ, ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਸਿਯਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਛੁਪ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖੋ।”

3 ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਫੌਜ ਆਈ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਲੜਾਕੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 3,000 ਦੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। 4 ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ: “ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਮੁਠੇ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਯਾਮੇ ਵੱਲ ਛੁਪ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਮਲੇ ਦੇ ਵਕਤ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰੋ। ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤਾ ਦੂਰ ਨਾ ਜਾਣਾ। ਨਿਗਰਾਨੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ। 5 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਦਮੀ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਕਰਾਂਗਾ। ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆਉਣਗੇ। ਆਮੀਂ ਮੁੜ ਯਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਭੱਜ ਯਵਾਂਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਆਮੀਂ ਯਹਿਲਾਂ ਰੀਤਾ ਸੀ। 6 ਉਹ ਆਦਮੀ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਤੱਕ ਮਾਡਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਮੋਚਣਗੇ ਕਿ ਆਮੀਂ ਯਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਭੱਜ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਦੂਰ ਭੱਜ ਜਾਵਾਂਗੇ। 7 ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਛੁਪਣਗਾਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯਹੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦੇਵੇਗਾ।

8 “ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਯਹੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਫੇਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦੇਣਾ।”

9 ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛੁਪਣਗਾਹ ਵੱਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਉਹ ਬੈਤਏਲ ਅਤੇ ਆਈ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਇਹ ਆਈ ਦੇ ਖੱਛੇ ਵੱਲ ਸੀ। ਅਤੇ ਯਹੇਸੂਆ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਰਾਤ ਭਰ ਠਹਿਰਿਆ।

¹⁰ ਆਗਲੀ ਸਵੇਰ ਸੁਵਖਤੇ ਹੀ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਫੇਰ ਅਗੇਸੁਆ ਆਉਂਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਆਗੂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਈ ਵੱਲ ਲੈ ਗਏ। ¹¹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਅਗੇਸੁਆ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ, ਆਈ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਸਗਿਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਜਾਰੇ ਕੁਰ ਗਏ। ਫੇਜ਼ ਨੇ ਸਗਿਰ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ। ਫੇਜ਼ ਆਉਂਦੇ ਆਈ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਇੱਕ ਵਾਦੀ ਸੀ।

¹² ਫੇਰ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਤਰਹੀਬਨ 4,000 ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ। ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਗਿਰ ਦੇ ਖੱਡਮ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਬੈਤਏਲ ਆਉਂਦੇ ਆਈ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਜਾਰੇ ਫੁਧ ਜਾਣ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ¹³ ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਖ ਡੇਰਾ ਸਗਿਰ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਸੀ। ਦੂਸਰੇ ਆਦਮੀ ਖੱਡਮ ਵੱਲ ਛੁੱਧੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਸ਼ਾਤ ਅਗੇਸੁਆ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਗਿਆ।

¹⁴ ਬਾਦ ਵਿੱਚ, ਆਈ ਦੇ ਸਾਜੇ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਫੇਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਸਾਜਾ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਫੇਜ਼ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਰਾਗਲੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਆਏ। ਆਈ ਦਾ ਸਾਜਾ ਸਗਿਰ ਦੇ ਖੁਰਬ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਅਰਦਨ ਵਾਦੀ ਵੱਲ ਗਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਸਗਿਰ ਦੇ ਖਿੱਡੇ ਛੁੱਧੇ ਹੋਏ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ।

¹⁵ ਅਗੇਸੁਆ ਆਉਂਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਈ ਦੀ ਫੇਜ਼ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਡਾ ਗੱਲ ਵੱਲ ਘੱਰਣ ਦਿੱਤਾ। ਅਗੇਸੁਆ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਖੁਰਬ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਮਾਧੂਬਲ ਵੱਲ ਭੱਜਣ ਲੱਗੇ। ¹⁶ ਸਗਿਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸੋਰ ਮਚਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਆਉਂਦੇ ਅਗੇਸੁਆ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਖਿੱਡਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸਗਿਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ¹⁷ ਆਈ ਆਉਂਦੇ ਬੈਤਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਫੇਜ਼ ਦਾ ਖਿੱਡਾ ਕੀਤਾ। ਸਗਿਰ ਖੁਲ੍ਹਾ ਰਹਿ ਗਿਆ-ਰੋਈ ਵੀ ਸਗਿਰ ਦੀ ਸਾਖੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਿਆ।

¹⁸ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਅਗੇਸੁਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਬਰਛੇ ਨੂੰ ਆਈ ਦੇ ਸਗਿਰ ਵੱਲ ਮੋਧ ਲੈ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਸਗਿਰ ਦੇ ਵੇਵਾਂਗਾ।” ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਰਛਾ ਆਈ ਸਗਿਰ ਵੱਲ ਮੋਧਿਆ। ¹⁹ ਜਿਹੜੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਆਦਮੀ ਛੁੱਧੇ ਹੋਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲਿਆ। ਉਹ ਰਾਗਲੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਫੁਧਣਗਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਏ ਆਉਂਦੇ ਸਗਿਰ ਵੱਲ ਭੱਜੇ। ਉਹ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ ਆਉਂਦੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਆ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਸਗਿਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਕੇ ਸਾੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

²⁰ ਆਈ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਖਿੱਡੇ ਮੁੜਕੇ ਦੇਖਿਆ ਆਉਂਦੇ ਸਗਿਰ ਨੂੰ ਸੜਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਰਾਮ ਤੌਰ ਯੁੱਧ ਉੱਠਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਤੀ ਆਉਂਦੇ ਹੱਮਲਾ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਖਿੱਡਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਆਦਮੀ ਭੱਜਣ ਤੋਂ ਕੁਰ ਗਏ। ਉਹ ਮੁੜ ਘੱਰੇ ਆਉਂਦੇ ਆਈ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਗਏ। ਆਈ ਦੇ

ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਭੱਜਣ ਦੀ ਰੋਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ²¹ ਅਗੇਸੁਆ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਫੇਜ਼ ਨੇ ਸਗਿਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਯੁੱਧ ਉੱਠਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਇਹ ਉਹੀ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੱਜਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਆਉਂਦੇ ਮੁੜ ਘੱਰੇ ਸਨ ਆਉਂਦੇ ਆਈ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਕੌਰ ਘੱਰੇ ਸਨ। ²² ਫੇਰ ਜਿਹੜੇ ਆਦਮੀ ਫੁਧ ਗਏ ਸਨ ਸਗਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆ ਗਏ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਫੇਜ਼ ਆਈ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵੇਹੀ ਖਾਮੀ ਸੀ-ਆਈ ਦੇ ਬੰਦੇ ਫਸ ਗਏ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਲੜਕੇ ਸੋ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਆਈ ਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ-ਦੁਸਮਣ ਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸੱਕਿਆ। ²³ ਖਰ ਆਈ ਦਾ ਸਾਜਾ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਅਗੇਸੁਆ ਦੇ ਆਦਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗੇਸੁਆ ਕੋਲ ਲੈ ਗਏ।

ਲੜਾਈ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

²⁴ ਲੜਾਈ ਸਮੇਂ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਫੇਜ਼ ਨੇ ਆਈ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਖੇਤਾਂ ਆਉਂਦੇ ਮਾਧੂਬਲ ਵਿੱਚ ਖਿੱਡਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਫੇਜ਼ ਨੇ ਆਈ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਆਉਂਦੇ ਮਾਧੂਬਲ ਅੰਦਰ ਮਾਰ ਮੁਰਾਇਆ। ਫੇਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਆਦਮੀ ਆਈ ਵਾਧਮ ਖਰਤ ਆਏ ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਗਲੇ ਵੀ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ। ²⁵ ਆਈ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਉਸ ਦਿਨ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਉੱਥੇ 12,000 ਆਦਮੀ ਆਉਂਦੇ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ²⁶ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਰਛਾ ਆਈ ਵੱਲ ਮੋਧਿਆ। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਗਿਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਸੀ। ਆਉਂਦੇ ਅਗੇਸੁਆ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਕੁਰਿਆ ਜਦੋਂ ਤੌਰ ਕਿ ਆਈ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਏ। ²⁷ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸਗਿਰ ਦੇ ਖਮੂਆਂ ਆਉਂਦੇ ਹਰੇਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਉਹੀ ਗੱਲ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਸੁਆ ਨੂੰ ਆਦਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

²⁸ ਫਿਰ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਆਈ ਦੇ ਸਗਿਰ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਸਗਿਰ ਮਲਬੇ ਦਾ ਢੇਰ ਬਣ ਗਿਆ ਇਹ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ²⁹ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਆਈ ਦੇ ਸਾਜੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਮ ਤੌਰ ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਲਟਕੇ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਰਜ ਫੁਧਣ ਵੇਲੇ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਜੇ ਦੀ ਲੋਥ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਤੋਂ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਲੋਥ ਸਗਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਮੁੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਥ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਅੱਜ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੈ।

ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਸਰਾਧਾ ਨੂੰ ਧੜਗਾ

^{੩੦} ਫਿਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਉਮਾਰੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਏਥਾਲ ਧਰਾੜੀ ਉੱਤੇ ਉਮਾਰੀ। ^{੩੧} ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੇਵਰ ਖੁਮਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਰਿਵੇਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉਮੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖੁਮਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਥੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਗਵੇਦੀ ਅਨਘੜ ਖੱਬਰਾਂ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੱਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਦੇ ਵੀ ਰਿਸੇ ਐਜ਼ਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ।

^{੩੨} ਉਮੇਂ ਬਾਂ, ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਖੁਮਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਖੱਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਰੀਤਾ ਜਦ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ^{੩੩} ਬਚੁਰਗ, ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੱਜ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਈ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਇਰਸਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲਾ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕ ਰੇ ਲਿਆਏ ਸਨ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਆਂਧੇ ਲੋਕ ਏਥਾਲ ਧਰਾੜ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਆਂਧੇ ਲੋਕ ਗਰਿਜ਼ੀਮ ਧਰਾੜ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੇਵਰ ਖੁਮਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਖੁਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਉਹ ਜ਼ਮੀਮ ਲੈਣ ਲਈ ਰਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ।

^{੩੪} ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਬਦ ਧੜ੍ਹੇ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਸਰਾਧਾ ਬਾਰੇ ਧੜ੍ਹਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਗੱਲ ਉਮੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੜ੍ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਥੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ^{੩੫} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਇਰੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸੀ, ਐਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਉੱਥੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਹ ਹਰ ਆਦੇਸ ਧੜ੍ਹਿਆ ਜਿਹੜਾ ਖੁਮਾ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਗਿਬਉਨੀਆਂ ਦੀ ਯਹੇਸੂਆ ਨਾਲ ਚਲਾਰੀ

^੧ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਖੱਛਮ ਵੱਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਜਿਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ। ਸਾਜੇ ਜਿੱਤੀ ਲੋਕਾਂ, ਆਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ, ਰਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ, ਫਰਿੱਸੀਆਂ ਲੋਕਾਂ, ਜਿੱਦੀ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਅਬੂਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਧਰਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਭੂਮੱਧ ਸਾਗਰ ਦੇ ਰੰਢੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਥਾਨੇਨ ਤੱਕ ਸਹਿੰਦੇ ਸਨ। ^੨ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਾਜੇ ਇਰੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਈਆਂ।

^੩ ਗਿਬਉਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਕਿ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਅਰੀਹੇ ਅਤੇ ਆਈ ਨੂੰ ਰਿਵੇਂ ਹਰਾਇਆ ਸੀ। ^੪ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਚਲਾਰੀ ਖੇਡਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਇਹ ਸੀ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਂਯਾ ਦੀਆਂ ਧੁਰਾਣੀਆਂ ਮਸਰਾ ਇਰੱਠੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਫਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਸੂਆਂ ਦੀਆਂ ਖਿੱਠਾਂ ਉੱਤੇ ਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਸੂਆਂ ਉੱਤੇ ਧੁਰਾਣੀਆਂ ਧਾਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੇਰੀਆਂ ਵੀ ਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਮਫਰ ਰੀਤਾ ਹੈ। ^੫ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਧੁਰਾਣੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਧਾ ਲਈਆਂ। ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਧੁਰਾਣੇ ਰੱਖਝੇ ਧਾ ਲਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਝੜ ਬੇਰੀ ਮੋਟੀ ਲੱਭੀ ਜਿਹੜੀ ਸੁੱਰੀ ਅਤੇ ਉੱਲੀ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਇਉਂ ਜਾਪਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰੋਂ ਮਫਰ ਰਰੇ ਆਏ ਸਨ। ^੬ ਫਿਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਡੇਰਾ ਗਿਲਗਾਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ।

ਆਦਮੀ ਯਹੇਸੂਆ ਰੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜ਼ਮੀਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੇਖੋਂ ਮਫਰ ਰਰੇ ਆਏ ਹਾਂ, ਜ਼ਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਇਰਸਾਰਨਾਮਾ ਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।”

^੭ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ (ਗਿਬਉਨ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ) ਜਿੱਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚਲਾਰੀ ਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਸਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨੇੜੇ ਸਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਜ਼ਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਇਰਸਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਰਗਾਂਗੇ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਂ ਇਹ ਨਾ ਜਾਣ ਲਈਏ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਿੱਥੋਂ ਆਏ।”

^੮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਿੱਦੀ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜ਼ਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੇਵਰ ਹਾਂ”

ਧਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਰੋਣ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਰਿੱਥੋਂ ਆਏ ਹੋ?”

^੯ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜ਼ਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੇਵਰ ਹਾਂ। ਜ਼ਮੀਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੇਸ ਤੋਂ ਆਏ ਹਾਂ। ਜ਼ਮੀਂ ਇਸ ਲਈ ਆਏ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੀ ਮਗਨ ਮਰਤੀ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਰੀਤੀ ਹਰ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ।

^{੧੦} ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧੁਰਬ ਵੱਲ ਆਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਤਾਧੇਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਸਬੇਨ ਦਾ ਸਾਜਾ ਮੀਹੇਨ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਸਾਨ ਦਾ ਸਾਜਾ ਓਗ ਸੀ।

^{੧੧} ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਆਪਣੇ ਮਫਰ ਲਈ ਸਾਡੀ ਭੇਜਨ ਲੈ ਲਉ। ਜਾਓ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੋ।’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੇ, ‘ਜ਼ਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੇਵਰ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਇਰਸਾਰਨਾਮਾ ਰਰ ਲਏ।’

^{੧੨} “ਸਾਡੀ ਮੋਟੀ ਵੱਲ ਦੇਖੋ! ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਂ ਘਰੋਂ ਚੱਲੇ ਸਾਂ ਇਹ ਗਰਮ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ੀ ਸੀ। ਧਰ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਮੱਦੇ

ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਢੀ ਆਉਂਦੇ ਹੋਗੇ।¹³ ਮਾਡੀਆਂ ਮੈਂਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਮਰਾ ਦੇਖੋ! ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਘੋਰੇ ਚੱਲੇ ਸਾਂ ਇਹ ਨਵੀਆਂ ਮਨ ਆਉਂਦੇ ਮੈਂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ। ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਦੇਖ ਮੱਠਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਫਟੀਆਂ ਖੁਰਾਣੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮਾਡੇ ਰੱਖੜਿਆਂ ਆਉਂਦੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਵੱਲ ਦੇਖੋ। ਤੁਮੀਂ ਦੇਖ ਮੱਠਦੇ ਹੋ ਕਿ ਲੰਮੇ ਮਠਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਹਿਨਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕੀਬਨ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

¹⁴ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਆਦਮੀ ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਲੋਕ ਮੱਠ ਆਖ ਰਹੇ ਮਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਟੀ ਦਾ ਮਵਾਦ ਚੱਖਿਆ-ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੁੰਢਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

¹⁵ ਯਹੇਸੂਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਾਂਤੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮੰਨ ਗਿਆ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਇਸ ਇਕਰਾਰ ਨਾਲ ਮਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ।

¹⁶ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ।¹⁷ ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਥਾਂ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ। ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਗਿਬਓਨ, ਰਫੀਰਾਹ, ਬਏਰੇਬ ਆਉਂਦੇ ਕਿਰਖਬ-ਯਾਰੀਮ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਏ।¹⁸ ਘਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਾਂਤੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਿਰਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।¹⁹ ਘਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਆਮੀਂ ਆਖਣਾ ਇਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੁਣ ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਲੜ ਸੱਕਦੇ।²⁰ ਮਾਨੂੰ ਗੁਣ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਖਰਚਾ ਸੱਕਦੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਇਕਰਾਰ ਤੋੜਿਆ।²¹ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿਉ। ਘਰ ਉਹ ਮਾਡੇ ਮੋਵਰ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਮਾਡੇ ਲਈ ਲੱਕੜੀਆਂ ਕੱਟਣਗੇ ਆਉਂਦੇ ਮਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਾਣੀ ਢੇਣਗੇ।” ਇਸ ਲਈ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਮਾਂਤੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤੋੜਿਆ।

²² ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਗਿਬਓਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਝੂਠ ਕਿਉਂ ਬੋਲਿਆ? ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਡੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ। ਘਰ ਤੁਮੀਂ ਮਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਕਿਸੇ ਦੂਰ ਦੇਸ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋ।²³ ਗੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਦਾ ਮਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਖਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ

ਗੁਲਾਮ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰ ਲਈ ਲੱਕੜਾਂ ਕੱਟਣੀਆਂ ਖੈਣਗੀਆਂ ਆਉਂਦੇ ਖਾਣੀ ਭਰਨਾ ਖਵੇਗਾ।”

²⁴ ਗਿਬਓਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਲਈ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀਂ ਡਰਦੇ ਸਾਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਮਾਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਉਂਗੇ। ਆਮੀਂ ਮੁਟਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਣੇ ਮੋਵਰ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਆਉਂਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਲਈ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਝੂਠ ਆਖਿਆ।²⁵ ਗੁਣ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੋਵਰ ਹਾਂ। ਤੁਮੀਂ ਜੇ ਠੀਕ ਮਮਝੇ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹੋ।”

²⁶ ਇਸ ਲਈ ਗਿਬਓਨ ਦੇ ਲੋਕ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਗਏ। ਘਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿੱਤਾ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।²⁷ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਗਿਬਓਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਲਈ ਲੱਕੜਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਆਉਂਦੇ ਖਾਣੀ ਭਰਿਆ-ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਲੋਕ ਅੱਜ ਵੀ ਗੁਲਾਮ ਹਨ।

ਉਹ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਸੂਰਜ ਠਹਿਰ ਗਿਆ

੧੦ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਦੇਨੀ ਮਦਰ ਯਹੂਸਲਮ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਇਸ ਰਾਜੇ ਨੇ ਮੁਟਿਆ ਕਿ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਈ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਆਉਂਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਮੁਟਿਆ ਕਿ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਈ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਖਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਗਿਬਓਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਾਂਤੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਲੋਕ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ।² ਇਸ ਲਈ ਆਦੇਨੀ ਮਦਰ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਗਏ। ਗਿਬਓਨ ਆਈ ਵਾਂਗ ਛੋਟਾ ਕਮਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗਿਬਓਨ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਹਿਰ ਸੀ-ਇਹ ਰਾਜਧਾਨੀ ਜਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਸੀ। ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਚੰਗੇ ਲੜਾਕੂ ਮਨ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜਾ ਭੈਭੀਤ ਸੀ।³ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਆਦੇਨੀ ਮਦਰ ਨੇ ਹਥਰੋਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਹੋਰਾਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਰਮੁਖ ਦੇ ਰਾਜੇ ਫਿਰਾਮ, ਨਾਰੀਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਆਫੀਆ ਆਉਂਦੇ ਅਗਲੋਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦਬੀਰ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, “ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਉ ਆਉਂਦੇ ਗਿਬਓਨ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ। ਗਿਬਓਨ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਆਉਂਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਾਂਤੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

⁴ ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧੰਜ ਅਮੋਰੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਫੌਜਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ। (ਧੰਜ ਰਾਜੇ ਮਨ, ਯਹੂਸਲਮ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਹਥਰੋਨ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਯਰਮੁਖ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਨਾਰੀਮ

ਦਾ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਅਗਲੇਨ ਦਾ ਰਾਜਾ 1) ਉਹ ਫੌਜਾਂ ਗਿਬਰਨ ਵੱਲ ਗਈਆਂ। ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਗਿਬਰਨ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲੱਗੀਆਂ।

੬ ਗਿਬਰਨ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਅਰੇਮੁਆ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗਿਲਗਾਲ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿਖੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ। ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਸੀ: “ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਵਕ ਹਾਂ। ਮਾਨੂੰ ਇਕੱਲਿਆਂ ਨਾ ਛੱਡੋ। ਆਉ ਅਤੇ ਮਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹੋ! ਛੇਤੀ ਰਹੋ! ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਉ! ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਮੋਰੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਫੌਜਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਲੈ ਆਈਆਂ ਹਨ।”

੭ ਇਸ ਲਈ ਅਰੇਮੁਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯੂਰੀ ਫੌਜ ਸਮੇਤ ਗਿਲਗਾਲ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਰੇਮੁਆ ਦੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਜੰਗੀਆਂ ਆਦਮੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ੮ ਅਰੇਮੁਆ ਨੇ ਅਰੇਮੁਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਣਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਰਾ ਸਕੇਗੀ।”

੯ ਅਰੇਮੁਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਗਿਬਰਨ ਵੱਲ ਨੂੰ ਖੌਲੀ ਕੀਤੀ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਰੇਮੁਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੌਲੀ ਹੋ ਗਏ।

੧੦ ਅਰੇਮੁਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਗਿਬਰਨ ਤੋਂ ਬੈਠ ਹੋਰਨ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਅਜੇਰਾਹ ਅਤੇ ਮੱਕੇਦਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਮੇਤ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ। ੧੧ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਬੈਠ ਹੋਰਨ ਤੋਂ ਅਜੇਰਾਹ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਸੜਕ ਵੱਲ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਰੇਮੁਆ ਨੇ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਗੜ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਖੰਭਾ ਵਰਗਾਇਆ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਗੜ੍ਹਿਆਂ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਗੜ੍ਹਿਆਂ ਨਾਲ ਵੱਧੇਰੇ ਆਦਮੀ ਮਰੇ।

੧੨ ਉਸ ਦਿਨ ਅਰੇਮੁਆ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਅਮੋਰੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਅਰੇਮੁਆ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਖਲੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਰੇਮੁਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ:

“ਸੂਰਜ, ਕੁਰ ਜਾ ਗਿਬਰਨ ਉੱਤੇ।

ਚੰਦਰਮਾ ਖਲੇ ਜਾ ਕੁੱਝ ਕਰਕੇ ਅੱਗਲੇਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਉੱਤੇ।”

੧੩ ਇਸ ਲਈ ਸੂਰਜ ਗਿਲਗਾਲ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਚੰਦਰਮਾ ਉੱਤੇ ਦੋਰ ਤੌਰ ਸੁਰਿਆ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਹਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਆਮਰ ਦੀ ਯੁਮਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੂਰਜ ਆਰਾਮ ਦੇ ਅੱਧ

ਵਿੱਚ ਰਾਹ ਖਲੇ ਗਿਆ। ਇਹ ਯੂਰੇ ਦਿਨ ਭਰ ਨਹੀਂ ਗਿਲਗਾਲ। ੧੪ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਾਪਰਿਆ। ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੇਗਾ! ਇਹੀ ਉਹ ਗੱਲ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਰੇਮੁਆ ਨੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ। ਅਰੇਮੁਆ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਸੀ।

੧੫ ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਅਰੇਮੁਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਗਿਲਗਾਲ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਗਏ। ੧੬ ਪਰ ਲੜਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਖੰਜ ਰਾਜੇ ਭੱਜ ਗਏ। ਉਹ ਮੱਕੇਦਾਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਛੁਪ ਗਏ। ੧੭ ਪਰ ਰਿਸੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਛੁੱਢੇ ਹੋਇਆ ਲੱਭ ਲਿਆ। ਅਰੇਮੁਆ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ। ੧੮ ਅਰੇਮੁਆ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਫਾ ਦੇ ਪੁਰਵੇਸ਼ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਖਬਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਉ। ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਪਹਿਰੇ ਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿਉ। ੧੯ ਪਰ ਖੁਦ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਨਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਖਿੱਛਿਓ ਦੀ ਵਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਨਾ ਆਉਣ ਦਿਉ। ਅਰੇਮੁਆ ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਜਿੱਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।”

੨੦ ਇਸ ਲਈ ਅਰੇਮੁਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ। ਪਰ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਛੁਪ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕੰਧਾਂ ਸਨ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਮਰੇ। ੨੧ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਅਰੇਮੁਆ ਦੇ ਬੰਦੇ ਉਸ ਕੋਲ ਮੱਕੇਦਾਹ ਵਿਖੇ ਆਏ। ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇੰਨਾ ਬਹਾਦਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਆਖ ਸਕੇ।

੨੨ ਅਰੇਮੁਆ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੰਭਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿਉ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਫਾ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੰਭਰਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲਿਆਉ।”

੨੩ ਇਸ ਲਈ ਅਰੇਮੁਆ ਨੇ ਆਦਮੀ ਖੰਭਰਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਏ। ਉਹ ਅਰੁਮਲਮ, ਹਬਰੇਨ, ਅਰਮੁਥ, ਲਾਸੀਮ ਅਤੇ ਅਗਲੇਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਸਨ। ੨੪ ਉਹ ਖੰਭਰਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਰੇਮੁਆ ਕੋਲ ਲੈ ਆਏ। ਅਰੇਮੁਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਬੁਲਾਇਆ। ਅਰੇਮੁਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਥੇ ਆਉ! ਆਪਣੇ ਧੈਰ ਦਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਗਰਦਨਾ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿਉ।” ਇਸ ਲਈ ਅਰੇਮੁਆ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਆ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧੈਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਰਦਨਾ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

੨੫ ਫੇਰ ਅਰੇਮੁਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਡੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਬਣੋ! ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦਾ ਰਿ ਅਰੇਮੁਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਲੜੋਗੇ।”

੨੬ ਫੇਰ ਅਰੇਮੁਆ ਨੇ ਖੰਭਰਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਨੂੰ ਖੰਭਰਾਂ ਕੁੱਝਾਂ ਉੱਤੇ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਰੇਮੁਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਤੌਰ ਰੱਖਾਂ

ਉੱਤੇ ਲਟਕੇ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ।²⁹ ਸੂਰਜ ਫੁੱਫ ਫੇਲੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਥਾਂ ਖੁੱਧਾਂ ਉੱਤੇ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਥਾਂ ਉਮੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਥੇ ਰਾਜੇ ਛੁੱਧੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਗੁਫਾ ਦੇ ਪਰਵੇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਲੋਥਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਉਮੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਹਨ।

³⁰ ਉਸ ਦਿਨ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਮੱਝੇਦਾਗ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਮੱਝੇਦਾਗ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਵੀ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ ਯਰੀਹੋ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਦੱਖਣੀ ਸਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ

³¹ ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਮੱਝੇਦਾਗ ਤੋਂ ਤੁਰ ਪਏ। ਉਹ ਲਿਬਨਾਹ ਵੱਲ ਗਏ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।³² ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਹਿਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਵੀ ਉਹੀ ਮਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰੀਹੋ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।

³³ ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਲਿਬਨਾਹ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਲਾਰੀਸ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਯਹੇਸੂਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।³⁴ ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਰੀਸ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਬਨਾਹ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ।³⁵ ਗਜ਼ਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੋਰਾਮ ਲਾਰੀਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆਇਆ ਪਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ।

³⁶ ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਲਾਰੀਸ ਤੋਂ ਸਫਰ ਕਰਕੇ ਅਗਲੇਨ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਗਲੇਮ ਦੇ ਸਿਰਦ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।³⁷ ਉਸ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਰੀਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ।

³⁸ ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਅਗਲੇਨ ਤੋਂ ਸਫਰ ਕਰਕੇ ਗਬਰੇਨ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਬਰੇਨ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।³⁹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਬਰੇਨ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਛੋਟੇ ਨਗਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਇੱਕਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗਲੇਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਉਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

⁴⁰ ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਦਬਿਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।⁴¹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਇਸਦੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਦਬਿਰ ਨੇੜੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਛੋਟੇ ਰਸਬਿਆਂ ਨੂੰ ਰਬਜੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦਬਿਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਵੀ ਉਹੀ ਮਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਬਰੇਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।

⁴² ਇੰਝ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਨੋਗੇਵ ਦੇ ਪਹਾੜੀ ਦੇਸ, ਯੂਰਬੀ ਅਤੇ ਖੱਡਮੀ ਪਹਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੇਵਾਹ ਪਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ।

⁴³ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਰਾਦੇਮ ਬਰਨੇਆ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜਾਹ ਤੀਰ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ (ਮਿਸਰ ਦੀ) ਗੋਮਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਿਬਓਨ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ।⁴⁴ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਝੇ ਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਰਬਜੇ ਹੋਠ ਲੈ ਲਿਆ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਹੇਵਾਹ ਪਰਮੇਸੂਰ ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਸੀ।⁴⁵ ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਡੇਰੇ ਗਿਲਗਲ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ।

ਉੱਤਰੀ ਸਹਿਰਾਂ ਦੀ ਗਰ

?? ਹਾਮੇਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਬੀਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਬਾਰੇ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸੁਣਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਠਿਕਾਣਾ ਕੀਤਾ। ਅਬੀਨ ਨੇ ਮਾਦੇਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਯੋਬਾਬ, ਸਿਮਰੋਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਆਰਸਾਫ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ² ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਮਾਰੂਥਲ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ ਭੇਜਿਆ। ਅਬੀਨ ਨੇ ਪੱਛਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਾਫੇਥ ਦੋਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਦੇਮ ਭੇਜਿਆ। ਅਬੀਨ ਨੇ ਬਿਨਰੋਥ, ਨੋਗੇਵ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਤਰਾਈ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ ਭੇਜਿਆ।³ ਅਬੀਨ ਨੇ ਯੂਰਬ ਅਤੇ ਖੱਡਮ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨੀ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ ਭੇਜਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਮੋਰੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ, ਹਿੱਤੀ ਲੋਰਾਂ, ਫਰਿਜੀ ਲੋਰਾਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਬੂਮੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ ਭੇਜਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਫਾਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹਰਮੇਨ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਿੱਠੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਦੇਮ ਭੇਜਿਆ।⁴ ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੜਾਕੂ ਯੋਧੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੇੜੇ ਅਤੇ ਸੱਥ ਸਨ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਸੀ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਇਸ

ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਖੰਦੇ ਹੋਣ ਜਿੰਨੇ ਮਰੁੱਦਗੀ ਰੰਢੇ ਉੱਤੇ ਰੋਤ ਦੇ ਰਿਣਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

੧੯ ਇਹ ਮਾਰੇ ਗਾਜੇ ਮੇਰੇਮ ਦੀ ਛੋਟੀ ਨਦੀ ਰੰਢੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਰੇ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰਰ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ।

੨੦ ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਉਸ ਫੌਜ ਰੇਲੋਂ ਭੇਡੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ । ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਆਂਗਾ । ਰੱਲ੍ਹ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋਵੋਗੇ । ਤੁਸੀਂ ਖੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਵੱਢ ਦਿਉਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰੱਬਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿਉਗੇ ।"

੨੧ ਯਹੇਸੂਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਯੂਰੀ ਫੌਜ ਨੇ ਦੁਸਮਣ ਉੱਤੇ ਅਚਾਨਕ ਹੱਲਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਸਮਣ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇਮ ਨਦੀ ਰੰਢੇ ਹਮਲਾ ਰਰ ਦਿੱਤਾ । ੨੨ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਰਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦੇਵੇ । ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਤੋਰੇ ਮੀਦੈਨ, ਮਿਸਰਫੇਬ ਮਇਮ ਅਤੇ ਯੂਰਬ ਵਿੱਚ ਮਿਸਫਾਹ ਦੀ ਵਾਦੀ ਅੰਦਰ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ । ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਫੌਜ ਉਨਾ ਚਿਰ ਲੜਦੀ ਰਹੀ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਦੁਸਮਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਆਦਮੀ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ । ੨੩ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਹੀ ਝੜ ਰੀਤਾ ਜੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਖਿਆ ਮੀ-ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਵੱਢ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰੱਬ ਮਾੜ ਦਿੱਤੇ ।

੨੪ ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਵਾਧਮ ਧਰਤਿਆਂ ਅਤੇ ਗਾਮੇਰ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਰਰ ਲਿਆ । (ਗਾਮੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਗਾਜਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਮੀ ਜਿਹੜੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇ ਮਨ ।)

੨੫ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਹਰ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰਰ ਦਿੱਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਖੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ । ਉੱਥੇ ਰੇਈ ਵੀ ਜੀਵਿਤ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ । ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ ।

੨੬ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਮਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਰਰ ਲਿਆ । ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ । ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤੀ । ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਉਢੇ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਮੇਵਰ ਖੁਮਾ ਨੇ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ । ੨੭ ਧਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਧਗਾੜਾ ਉੱਤੇ ਵਮੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾੜਿਆ । ਧਗਾੜੀ ਉੱਤੇ ਵਮੇ ਹੋਏ ਜਿਸ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਮਾੜਿਆ ਗਿਆ ਮੀ ਉਹ ਗਾਮੇਰ ਮੀ । ਇਹੀ ਮਹਿਰ ਮੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਮਾੜਿਆ ਮੀ । ੨੮ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰੱਖ ਲਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲੀਆਂ । ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ । ੨੯ ਬਹੁਤ ਧਹਿਲਾਂ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਖੁਮਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਰਰਨ ਦਾ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ । ਫੇਰ ਖੁਮਾ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਰਰਨ ਦਾ

ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ । ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ । ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਹ ਗਰ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਜਿਸਦਾ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਖੁਮਾ ਨੂੰ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ।

੩੦ ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਸ ਯੂਰੇ ਦੇਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ । ਉਸਦਾ ਧਗਾੜੀ ਧਰਦੇਮ ਨੇਗੇਵ, ਗੋਸਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਇਲਾਰੇ, ਖੰਛਮੀ ਤਗਾਈ ਦੇ ਇਲਾਰੇ, ਯਰਦਨ ਵਾਦੀ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਗਾੜਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਧਗਾੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਮੀ । ੩੧ ਯਹੇਸੂਆ ਦਾ ਮੇਈਰ ਦੇ ਨਜਦੀਰ ਗਲਾਰ ਧਰਬਤ ਦੀ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਰਮੇਨ ਧਰਬਤ ਹੋਣਾਂ ਲਘਾਨੇਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਦੀ ਵਿੱਚਲੇ ਬਯਾਲ ਗਾਦ ਤੀਰ ਅਧਿਰਾਰੀ ਮੀ । ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ । ੩੨ ਯਹੇਸੂਆ ਬਹੁਤ ਵਹਿਰਿਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਲੜਿਆ । ੩੩ ਇਸ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਿਰਫ ਇੱਕ ਮਹਿਰ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨਾਲ ਮਾਂਤੀ ਦਾ ਇਰਰਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਮੀ । ਇਹ ਮੀ ਹਿੰਦੀ ਮਹਿਰ ਸਿਭਓਨ । ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਮਹਿਰ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਗਰ ਗਏ । ੩੪ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਰਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਦੀ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਦਾ ਨਿਮਚਾ ਰਰਵਾਇਆ । ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਰਨਾਨੀ ਬਿਨਾ ਤਰਮ ਯੂਰਨ ਤੋਰ ਤੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਖੁਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ।

੩੫ ਅਨਾਰੀ ਲੋਰ ਗਬਰੇਨ, ਦਬਿਰ, ਅਨਾਥ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਇਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਧਗਾੜੀ ਧਰਦੇਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ । ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਮਬਿਆਂ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ । ੩੬ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਨਾਰੀ ਲੋਰ ਜਿਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਬਚੇ । ਮਿਰਫ ਉਹੀ ਅਨਾਰੀ ਲੋਰ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੇ ਜਿਹੜੇ ਅੱਜਹ, ਗਬ ਅਤੇ ਅਮਦੇਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ । ੩੭ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਬਜਾ ਰਰ ਲਿਆ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਬਹੁਤ ਧਹਿਲਾਂ ਖੁਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ । ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਹ ਧਰਤੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਉਢੇ ਹੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਇਰਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ । ਅਤੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਖੂਗਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ । ਆਖਰਰਾਰ ਲੜਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਾਂਤੀ ਸਥਾਧਿਤ ਹੋ ਗਈ ।

ਇਮਰਾਟੇਲ ਵੱਲੋਂ ਗਰਾਏ ਗਏ ਗਾਜੇ

੧੨ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਰਰ ਲਿਆ ਮੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੇਲ ਅਰਨੇਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਤੋਂ ਹਰਮੇਨ ਧਰਬਤ ਤੋਂ ਅਤੇ ਯਰਦਨ ਵਾਦੀ ਦੇ ਯੂਰਬੀ ਧਾਮੇ ਦੀ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਮੀ । ਉਹ ਮਾਰੇ ਗਾਜੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ, ਇਹ ਧਰਤੀ ਗਾਮਿਲ ਰਰਨ ਲਈ ਗਰਾਇਆ ਮੀ :

੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਸਬੇਨ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਮੇਰੀ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਗਾਜੇ ਮੀਹੇਨ, ਨੂੰ ਗਰਾਇਆ । ਉਹ ਅਰਨੇਨ ਘਾਟੀ

ਵਿੱਚ ਆਰੋਏਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਯਬੋਰ ਨਦੀ ਤੱਕ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ
 ਗੁਰੂਮਤ ਰਹਦਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾਣੀ ਦੇ ਐਨ
 ਵਿੱਚਾਰੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਅੰਮੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਸੀ। ਮੀਰੋਨ ਦੀ ਗਿਲਯਾਦ ਦੀ ਅੱਧੀ
 ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂਮਤ ਸੀ।³ ਉਹ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੂਰਬੀ
 ਯਾਮੋ ਵੱਲ ਗਲੀਲੀ ਝੀਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖਾਰੇ ਮਾਗਰ ਤੱਕ ਵੀ
 ਗੁਰੂਮਤ ਰਹਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਹ ਬੈਤ ਯਸਿਮੋਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ
 ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਖਿਸਗਾਹ ਦੀਆਂ ਧਰਾੜੀਆਂ ਤੱਕ ਗੁਰੂਮਤ
 ਰਹਦਾ ਸੀ।

⁴ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਸਾਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਉਗ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾਇਆ।
 ਉਗ ਸੁਫਾਈ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਗੁਰੂਮਤ ਅਸਤਾਰੇਬ
 ਅਤੇ ਅੰਦਰਈ ਵਿੱਚ ਸੀ।⁴ ਉਗ ਹਰਮੋਨ ਖਰਬਤ,
 ਮਾਲਰਾਹ ਅਤੇ ਬਾਸਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂਮਤ
 ਰਹਦਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਯਰਤੀ ਦੀ ਗੱਦ ਓਥੋਂ ਤੀਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ
 ਗਸੂਰ ਅਤੇ ਮਾਯਾਰਾਤ ਦੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਗ ਗਿਲਯਾਦ
 ਦੀ ਅੱਧੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵੀ ਗੁਰੂਮਤ ਰਹਦਾ ਸੀ। ਇਸ
 ਯਰਤੀ ਦੀ ਗੱਦ ਹਮਬੋਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮੀਰੋਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ
 ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸੀ।

⁵ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੇਵਕ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
 ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਮੁਸਾ
 ਨੇ ਇਹ ਯਰਤੀ ਰਊਬੇਨ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ, ਗਾਦ ਦੇ
 ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਅੱਧੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ
 ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਰਤੀ ਆਖਣੀ
 ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

² ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੇ ਰਾਜਿਆਂ
 ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੀ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੀ ਖੱਡਮ ਵੱਲ
 ਸੀ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ
 ਕੀਤੀ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਇਹ ਯਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ
 ਇਸ ਨੂੰ 12 ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ
 ਉਹੀ ਯਰਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨਾਲ ਇਰਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਯਰਤੀ ਲਬਾਨੋਨ ਦੀ
 ਵਾਦੀ ਵਿੱਚਲੇ ਬਾਲਾਨ ਗਾਦ ਅਤੇ ਸੇਈਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ
 ਗਲਾਰ ਖਰਬਤ ਵਿੱਚਰਾਰ ਸੀ।⁶ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਰਾੜੀ
 ਖਰਦੇਸ, ਖੱਡਮੀ ਤਰਾਈ, ਯਰਦਨ ਵਾਦੀ, ਯੂਰਬੀ
 ਖਰਬਤ, ਮਾਰੂਬਲ ਅਤੇ ਨੇਗੇਵ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ। ਇਹੀ
 ਯਰਤੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ, ਹਿੱਤੀ ਲੋਕ, ਅਮੋਨੀ ਲੋਕ, ਰਨਾਨੀ ਲੋਕ,
 ਫਰਿੱਜੀ ਲੋਕ, ਹਿੱਵੀ ਲੋਕ ਅਤੇ ਯਬੂਸੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।
 ਇਸਰਾਏਲ ਵੱਲੋਂ ਹਰਾਏ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਹ ਹੈ:

- ⁶ ਯਹੀਰੇ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਬੈਤਏਲ ਨੇੜੇ ਆਈ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ⁷ ਯਰੂਮਲਮ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਗਬਰੋਨ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ⁸ ਯਰਮੂਥ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਲਾਰੀਸ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ⁹ ਆਗਲੋਨ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਗਜ਼ਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ?

- ¹³ ਦਬਿਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਗਦਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ¹⁴ ਗਰਮਾਹ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਆਗਦ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ¹⁴ ਲਿਬਨਾਹ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਅਦੁੱਲਾਮ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ¹⁶ ਮੰਦੇਲਾਹ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਬੈਤਏਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ¹⁷ ਤੰਧੂਯਾਹ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਹੋਫਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ¹⁸ ਅਫੇਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਲੱਮਾਰੋਨ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ¹⁹ ਮਾਦੋਨ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਗਾਮੇਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ²⁰ ਸਿਮਰੋਨ ਮਰੋਨ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਅਰਸਾਫ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ²¹ ਤਿਯਾਨਾਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਮਗਿੱਦੋ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ²² ਰਦਮ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਰਬਮਲ ਵਿੱਚਲੇ ਯਾਰਨਯਾਮ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ²³ ਦੋਰ ਖਰਬਤ ਉੱਤੇ ਦੋਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਗਿਲਗਾਲ ਵਿਖੇ ਗੋਯਿਮ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ²⁴ ਤਿਰਮਾਹ ਦਾ ਰਾਜਾ ?
- ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 31

ਉਹ ਯਰਤੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਗਲੇ ਰਬਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ

13 ਜਦੋਂ ਯਹੇਸੂਆ ਬਹੁਤ ਬਿਰਯ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੇਸੂਆ ਤੂੰ ਬਿਰਯ ਹੋ
 ਗਿਆ ਹੈ ਯਹ ਗਲੇ ਵੀ ਰਾਫੀ ਅਜਿਹੀ ਯਰਤੀ ਹੈ ਜਿਸ
 ਉੱਤੇ ਤੂੰ ਰਬਜਾ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।² ਤੂੰ ਗਲੇ ਤੀਰ ਗਸੂਰ
 ਜਾਂ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਗਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।³ ਤੂੰ
 ਗਲੇ ਤੱਕ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚਲੀ ਸੀਰੋਰ ਨਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਰੋਨ
 ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਹੋਰ ਆਗਲੋਰੀ ਯਰਤੀ ਨੂੰ
 ਖਰਾਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਯਰਤੀ ਗਲੇ ਵੀ ਰਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ
 ਦੀ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਗਲੇ ਰਾਜਾ, ਅਸਦੇਦ, ਅਸਰਲੋਨ, ਸਿੱਤੀ
 ਅਤੇ ਆਰੋਨ ਦੇ ਖੰਜਾ ਫਲਿਸਤੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਹਰਾਵੇ।⁴ ਰਨਾਨੀਆਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਦੱਖਣ ਅਤੇ
 ਅਫੇਰਾਹ ਤੋਂ ਸਿਦੋਨੀਆਂ ਦੀ ਗੁਫਾ ਤੋਂ ਅਮੋਨੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ
 ਤਾਈਂ।⁵ ਤੂੰ ਆਜੇ ਤੱਕ ਗਿਬਲੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ
 ਹਰਾਇਆ। ਅਤੇ ਹਰਮੋਨ ਖਰਬਤ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬਾਲਾਨ ਗਾਦ
 ਦੇ ਯੂਰਬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਲੋਥੇ ਗਮਥ ਤੱਕ ਲਬਾਨੋਨ ਦਾ ਇਲਾਕਾ
 ਵੀ ਹੈ।

⁶ “ਮੀਦੋਨ ਦੇ ਲੋਕ ਲਬਾਨੋਨ ਦੇ ਧਰਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਲੈ
 ਕੇ ਮਿਸਰਫੇਥ ਮਖਿਮ ਤੱਕ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਯਹ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ
 ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ

ਉਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਯਰਤੀ ਵੰਡੋ ਤਾਂ ਇਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਖ਼ਾਦ ਰੱਖਣਾ। ਇਥੋਂ ਹੀ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ।¹⁷ ਗੁਣ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਨੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਅਤੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਅੱਧੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚਰਾਰ ਵੰਡੋ।”

ਯਰਤੀ ਦੀ ਵੰਡ

¹⁸ਉਧਿਥੇਨ, ਗਾਦ ਅਤੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਅੱਧੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਯਹਿਲਾ ਗੀ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਯਹੇਵਾਹ ਦੇ ਮੇਵਰ ਖ਼ੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਥ ਵੱਲ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।¹⁹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਯਰਨੇਨ ਖ਼ਾਟੀ ਦੇ ਰੋਲ ਅਰੇਏਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਖ਼ਾਟੀ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚਾਲੇ ਸਹਿਰ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੇਦਥਾ ਤੋਂ ਦੀਥੇਨ ਤੱਕ ਦਾ ਮਾਰਾ ਮੈਦਾਨ ਸਾਮਿਲ ਸੀ।²⁰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਰਸਥੇ ਜਿੱਥੇ ਅਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਸੀਹੇਨ, ਗੁਰੁਮਤ ਰਹਦਾ ਸੀ, ਉਸੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸਨ। ਉਹ ਰਾਜਾ ਹਸਬੇਨ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਰਹਦਾ ਸੀ। ਯਰਤੀ ਉੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਤੱਕ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਮੇਰੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।²¹ ਗਿਲਆਦ ਸਹਿਰ ਵੀ ਉਸੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਹ ਇਲਾਕਾ ਜਿੱਥੇ ਗਮੂਰ ਅਤੇ ਮਾਕਾਰਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਵੀ ਉਸੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਹਰਮੇਨ ਯਰਥਤ ਮਾਰਾ ਅਤੇ ਮਲਰਾਹ ਤੱਕ ਦਾ ਮਾਰਾ ਬਾਸਾਨ ਉਸੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੀ।²² ਰਾਜੇ ਓਗ ਦੀ ਮਾਰੀ ਰਿਯਾਮਤ ਉਸੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਰਾਜਾ ਓਗ ਬਾਸਾਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਰਹਦਾ ਸੀ। ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਮਤਾਰੇਥ ਅਤੇ ਅੰਦਰਈ ਵਿਖੇ ਰਾਜ ਰਹਦਾ ਸੀ। ਓਗ ਰੁਫਾਈ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਅਤੀਤ ਰਾਲ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਲੈ ਲਈ ਸੀ।²³ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗਮੂਰ ਅਤੇ ਮਾਕਾਰਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਬਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਹ ਲੋਕ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

²⁴ ਇੱਕ ਲੇਵੀ ਦਾ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਈ ਜਮੀਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਇਸਦੀ ਬਜਾਇ ਲੇਵੀ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਗਮਿਲ ਰਵਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੇਵਾਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਹੋਮ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਵਜੋਂ ਖੋਸ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ।

²⁵ ਖ਼ੁਸਾ ਨੇ ਗੁਧਿਥੇਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਯਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਰੁਝ ਜਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਯਰਤੀ ਗਮਿਲ ਰੀਤੀ ਸੀ:²⁶ ਇਹ ਯਰਨੇਨ ਖ਼ਾਟੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਅਰੇਏਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੇਦਥਾ ਦੇ ਰਸਥੇ ਤੱਕ ਦੀ ਯਰਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਟੀ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚਾਲੇ ਮਾਰਾ ਮੈਦਾਨ ਅਤੇ ਰਸਥਾ ਸਾਮਿਲ ਸੀ।²⁷ ਯਰਤੀ ਹਸਬੇਨ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮੈਦਾਨੀ ਰਸਥੇ ਸਾਮਿਲ ਸਨ। ਉਹ ਰਸਥੇ ਸਨ: ਦੀਥੇਨ, ਬਾਮੇਥ, ਬਾਲਾਨ, ਬੈਤ ਬਾਲਾਨ ਮਓਨ,²⁸ ਯਹਮਾਹ ਰਦੇਮੇਥ, ਮੇਫਲਾਥ,²⁹ ਰਿਰਯਾਥਿਮ,

ਸਿਬਮਾਹ, ਸਰਥ ਸਹਿਰ ਜਿਹੜੇ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਯਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਸਨ।³⁰ ਬੈਤ ਯਓਰ, ਯਿਸਗਾਹ ਦੀਆਂ ਯਹਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਯਸਿਮੇਥ।³¹ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮੈਦਾਨੀ ਰਸਥੇ ਸਾਮਿਲ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਅਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀਹੇਨ ਰਾਜ ਰਹਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਰਾਜਾ ਹਸਬੇਨ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਹਦਾ ਸੀ। ਯਰ ਖ਼ੁਸਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮਿਦਯਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਗੂ ਸਨ: ਅੱਵੀ, ਹਰਮ, ਸੂਰ, ਗੁਰ ਅਤੇ ਰਥਾ। (ਇਹ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਸੀਹੇਨ ਨਾਲ ਰੁਲਕੇ ਲੜੇ ਸਨ।) ਇਹ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।³² ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਓਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਿਲਆਮ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। (ਬਿਲਆਮ ਭਵਿੱਖ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਦੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਸੀ।) ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।³³ ਜਿਹੜੀ ਯਰਤੀ ਗੁਧਿਥੇਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਵੱਖੇ ਜਾਰੇ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਯਰਤੀ ਗੁਧਿਥੇਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਰੇ ਰਸਥੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ੇਤ ਸਾਮਿਲ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਨ।

³⁴ ਇਹ ਯਰਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਖ਼ੁਸਾ ਨੇ ਗਾਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਖ਼ੁਸਾ ਨੇ ਇਹ ਯਰਤੀ ਹਰ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ:

³⁵ ਅਜ਼ੇਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਅਤੇ ਗਿਲਆਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਸਥਿਆਂ ਦੀ ਯਰਤੀ। ਖ਼ੁਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬਾਹ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਅਰੇਏਰ ਤੱਕ ਦੀ ਅਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅੱਧੀ ਯਰਤੀ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।³⁶ ਉਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਸਬੇਨ ਤੋਂ ਗਮਥ ਮਿਸਥਾਹ ਅਤੇ ਬਟੇਨੀਮ ਤੱਕ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਸਾਮਿਲ ਸੀ। ਉਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮਹਨਇਮ ਤੋਂ ਦਬਿਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੱਕ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਸਾਮਿਲ ਸੀ।³⁷ ਉਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਬੈਤ-ਗਾਰਾਮ, ਬੈਤ ਨਿਮਰਾਹ, ਸੁੰਦੇਥ ਅਤੇ ਮਾਫੇਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵੀ ਸਾਮਿਲ ਸੀ। ਹੋਰ ਸਾਰੀ ਉਹ ਯਰਤੀ ਜਿੱਥੇ ਹਸਬੇਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਸੀਹੇਨ ਦੀ ਗੁਰੁਮਤ ਸੀ ਇਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਸੀ। ਇਹ ਯਰਤੀ ਉਹ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਥ ਵਾਲੇ ਖ਼ਾਸੇ ਹੈ। ਯਰਤੀ ਗਲੀਲੀ ਝੀਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੀਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

³⁸ ਇਹ ਸਾਰੀ ਯਰਤੀ ਉਹ ਯਰਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਖ਼ੁਸਾ ਨੇ ਗਾਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਰਸਥੇ ਸਾਮਿਲ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਨ। ਖ਼ੁਸਾ ਨੇ ਉਹ ਯਰਤੀ ਹਰ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ।

³⁹ ਇਹੀ ਉਹ ਯਰਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਖ਼ੁਸਾ ਨੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਅੱਧੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧੇ ਯਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਰਤੀ ਮਿਲੀ:

⁴⁰ ਇਹ ਯਰਤੀ ਮਹਨਇਮ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਰਾ ਬਾਸਾਨ, ਬਾਸਾਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਓਗ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ, ਬਾਸਾਨ ਵਿੱਚ ਯਾਟੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਸਥੇ ਸਾਮਿਲ ਸਨ। (ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ਸੱਤ ਸਹਿਰ

ਮਨ 1) ³¹ ਇਸ ਯਹੂਜੀ ਵਿੱਚ ਗਿਲਯਾਦ, ਯਮਤਾਰੋਥ ਅਤੇ ਯਰਦਈ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ। (ਗਿਲਯਾਦ, ਯਮਤਾਰੋਥ ਅਤੇ ਯਰਦਈ ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਮਨ ਜਿੱਥੇ ਗਾਜ਼ਾ ਉਗ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।) ਇਹ ਸਾਰੀ ਯਹੂਜੀ ਮਨੱਸ਼ਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਾਰੀਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਯਹੂਜੀ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ।

³² ਮੂਸਾ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੀ ਯਹੂਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਮੂਸਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਡੇਰਾ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਇਹ ਯਹੂਜੀ ਦੇ ਯੁਰਬ ਵੱਲ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਰ ਸੀ। ³³ ਮੂਸਾ ਨੇ ਲੋਢੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਕੋਈ ਯਹੂਜੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੇਸੂਆ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਲੋਢੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਲਈ ਇੱਕ ਮੈਂਗਾਤ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੪ ¹ ਜਜ਼ਾਰ ਯਲਯਾਜ਼ਾਰ, ਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੇਸੂਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਯਾਗੂਆਂ ਨੇ ਨਿਯਮ ਕੀਤਾ। ਕਿ ਰਿਹੜੀ ਯਹੂਜੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਹੈ। ² ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਯਹਿਲਾ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਯਾਥਈ ਯਹੂਜੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ। ਸਾਢੇ ਨੌਂ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਠਰਦਾਂ ਸੁੱਟ ਕੇ ਨਿਯਮ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਯਹੂਜੀ ਕਿ ਰਿਹੜੀ ਯਹੂਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ³ ਮੂਸਾ ਨੇ ਯਹਿਲਾ ਹੀ ਢਾਈ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਹੂਜੀ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਬ ਵੱਲ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਯਰ ਲੋਢੀ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਕੋਈ ਯਹੂਜੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ⁴ ਘਾਹਾਂ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਥੇ-ਯਾਥਈ ਯਹੂਜੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਯੁਸੁਫ਼ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਗਏ ਮਨ-ਮਨੱਸ਼ਰ ਅਤੇ ਯਫ਼ਰਾਈਮ। ਅਤੇ ਹਰ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਕੁਝ ਯਹੂਜੀ ਮਿਲੀ। ਯਰ ਲੋਢੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਯਹੂਜੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਰਸਬੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅਤੇ ਇਹ ਰਸਬੇ ਹੋਰ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਯਹੂਜੀ ਉੱਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਥਏ ਯਸੂਆਂ ਲਈ ਖੋਤ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ⁵ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਯਹੂਜੀ ਕਿਵੇਂ ਵੰਡਣੀ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੂਜੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡਿਆ ਜਿਵੇਂ ਯਹੇਸੂਆ ਦਾ ਯਾਦੋਸ ਸੀ।

ਕਾਲੇਬ ਨੂੰ ਯਾਥਈ ਯਹੂਜੀ ਮਿਲੀ

⁶ ਇੱਕ ਦਿਨ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਗਿਲਗਲ ਵਿਖੇ ਯਹੇਸੂਆ ਕੋਲ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਲੀਫ਼ੀ ਯਫ਼ਰਾਯਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਕਾਲੇਬ ਸੀ। ਕਾਲੇਬ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਯਾਦ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਕਾਲੇਬ ਯਰਮੇਸੂਆ ਵਿਖੇ ਯਾਥੀਆਂ।

ਯਹੇਸੂਆ ਯਾਥਏ ਸੇਵਕ ਮੂਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਯਹੇਸੂਆ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਘਾਹੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

⁷ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਸੇਵਕ ਮੂਸਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਯਹੂਜੀ ਦੇਖਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਿੱਥੇ ਯਾਥੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ੪੦ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਸਾਂ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਯਾਥਿਆ ਮੈਂ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਯਹੂਜੀ ਘਾਹੇ ਉਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜੇ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਦਾ ਸਾਂ। ⁸ ਹੋਰਨਾਂ ਯਾਦੋਸੀਆਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗਏ ਸਨ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਡੀਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਯਰ ਮੈਂ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਹੇਸੂਆ ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਯਹੂਜੀ ਨੂੰ ਯਾਥਏ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਵੇਵੇਗਾ। ⁹ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਿਨ ਮੂਸਾ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਸਰਾਹ ਕੀਤਾ ਉਸ ਨੇ ਯਾਥਿਆ, ਉਹ ਯਹੂਜੀ, ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਗਿਆ ਸੀ, ਤੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਤੇਰੇ ਖੱਚੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਯਹੂਜੀ ਮੈਂ, ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਵੇਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਯਹੇਸੂਆ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਯਕੀਨ ਕੀਤਾ।

¹⁰ “ਗੁਣ, ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ੪੫ ਵਰ੍ਹੇ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ-ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਰਨ ਲਈ ਯਾਥਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੋਰਾਨ ਯਾਥੀ ਸਾਰੇ ਮਾਯੂਬਲ ਯਰਦਨ ਭਟਕਦੇ ਰਹੇ। ਗੁਣ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ, ੨੫ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ। ¹¹ ਮੈਂ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨਾ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਾਂ ਜਿੰਨਾ ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਂ ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਮੂਸਾ ਨੇ ਘਾਹੁ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਵੀ ਲੜਨ ਲਈ ਉਨਾ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਜਿੰਨਾ ਉਦੋਂ ਸਾਂ। ¹² ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਯਹੂਜੀ ਇਲਾਕਾ ਦੇ ਵੇਵੇ ਜਿਸ ਘਾਹੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਖ਼ੁਦ ਯਹਿਲਾ ਮੈਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਸਰਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉੱਥੇ ਤਾਰਤਵਰ ਯਾਥੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਖ਼ੁਦ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਖ਼ੁਦ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਨ। ਯਰ ਗੁਣ, ਸਾਇਦ ਯਹੇਸੂਆ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਯਹੂਜੀ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲਵਾਂ ਜਿਹਾ ਕਿ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਾਥਿਆ ਸੀ।”

¹³ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਫ਼ਰਾਯਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਕਾਲੇਬ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ਼ਬਰੇਨ ਦਾ ਸਹਿਰ ਯਾਥਏ ਲਈ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ¹⁴ ਅਤੇ ਉਹ ਸਹਿਰ ਅੱਜ ਵੀ ਕਲੀਫ਼ੀ ਯਫ਼ਰਾਯਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਕਾਲੇਬ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ। ਉਹ ਸਹਿਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ¹⁵ ਅਤੇ ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਕਿਰਯਬ ਯਰਥਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਹਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਯਾਥੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਯਾਦੋਸੀ-ਯਰਥਾ ਨਾਮ ਦੇ ਯਾਦੋਸੀ-ਦੇ ਨਾਲ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਯਹੂਜੀ ਉੱਤੇ ਸਾਂਤੀ ਹੋ ਗਈ।

ਯਹੂਦਾ ਲਈ ਯਹੂਜੀ

੧੫ ¹ ਜਿਹੜੀ ਯਹੂਜੀ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ

*14:6 ਯਾਥਏ ਸੇਵਕ ਮੂਲ ਯਰਥਾ, “ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ।”

ਵੰਡੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਯਹੂਜੀ ਦੀ ਹੁੰਦ ਆਦੇਮ ਆਤੇ ਦੱਖਣ ਦੀ ਮਰਹੱਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਮੀਨ ਦੇ ਖਾਹੁਥਲ ਵੱਲ ਟੇਮਾਨ ਦੇ ਰੰਢੇ ਤੀਰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।² ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਯਹੂਜੀ ਦੀ ਦੱਖਣੀ ਮਰਹੱਦ ਖਾਹੇ ਮਾਗਰ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਰੰਢੇ ਤੋਂ ਸੁਫੁ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।³ ਇਹ ਮਰਹੱਦ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਖਿੱਛੂ ਧਾਮ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਆਤੇ ਮੀਨ ਤੱਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਆਦੇਮ ਬਰਨੇਆ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਮਰਹੱਦ ਹਸਰੇਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਆਂਗੇ ਆਦਾਰ ਤੀਰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਆਦਾਰ ਤੋਂ ਆਂਗੇ ਮਰਹੱਦ ਖੁੜ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਆਤੇ ਬਰਾ ਤੱਰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।⁴ ਮਰਹੱਦ ਮਿਸਰ ਦੇ ਝਰਨੇ ਆਮਥੇਨ ਤੱਰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਆਤੇ ਫੇਰ ਮੱਧ ਮਾਗਰ ਵੱਲ। ਇਹ ਸਾਹੀ ਯਹੂਜੀ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਦੱਖਣੀ ਮਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਸੀ।

⁵ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਖੂਹਬੀ ਮਰਹੱਦ ਖਾਹੇ ਮਾਗਰ ਦੇ ਰੰਢੇ ਤੋਂ ਉਸ ਟਿਲਾਰੇ ਤੱਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਆਦਨ ਨਦੀ ਮਾਗਰ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਦੀ ਸੀ।

ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਉੱਤਰੀ ਮਰਹੱਦ ਉਸ ਟਿਲਾਰੇ ਤੋਂ ਸੁਫੁ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਆਦਨ ਨਦੀ ਖਾਹੇ ਮਾਗਰ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਦੀ ਸੀ।⁶ ਫੇਰ ਉੱਤਰੀ ਮਰਹੱਦ ਬੈਤ ਹਗਲਾਹ ਤੱਰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਆਤੇ ਬੈਤ ਆਰਬਾਹ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਰਹੱਦ ਬੋਹਨ ਦੀ ਸਿਲਾ ਤੱਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। (ਬੋਹਨ ਰਊਬੇਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।)⁷ ਫੇਰ ਉੱਤਰੀ ਮਰਹੱਦ ਆਰੇਰ ਦੀ ਵਾਦੀ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਦਬਿਰ ਤੱਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਥੋਂ ਮਰਹੱਦ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਖੁੜ ਗਈ ਸੀ ਆਤੇ ਗਿਲਗਲ ਤੱਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਗਿਲਗਲ ਉਸ ਮੜਰ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਆਦੇਮੀਥ ਦੇ ਯਹਬਤ ਤੋਂ ਹੋਰੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਝਰਨੇ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਧਾਮੇ ਵੱਲ ਹੈ। ਮਰਹੱਦ ਏਨਸਮਮ ਦੀ ਧਾਹਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਰਹੱਦ ਏਨ ਰੋਗਲ ਉੱਤੇ ਜਾਰੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।⁸ ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਆਬੂਮੀ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਧਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਨ ਹਿਨੇਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਲੰਘਦੀ ਹੈ। (ਉਸ ਆਬੂਮੀ ਸਹਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਆਬੂਮਲਮ ਸੀ।) ਉਸ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਮਰਹੱਦ ਹਿਨੇਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਦੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਧਹਾੜ ਦੀ ਚੇਟੀ ਤੱਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਫਾਈਥ ਵਾਦੀ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਸਿਰੇ ਉੱਤੇ ਸੀ।⁹ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਥਾਦ ਮਰਹੱਦ ਨਫਤੋਆ ਦੇ ਝਰਨੇ ਦੇ ਧਾਈ ਤੱਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਆਫਰੇਨ ਯਹਬਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਮਰਹੱਦ ਖੁੜ ਗਈ ਸੀ ਆਤੇ ਬਯਾਲਾਹ ਨੂੰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। (ਬਯਾਲਾਹ ਦਾ ਨਾਮ ਰਿਰਯਬ ਆਰੀਥ ਵੀ ਹੈ।)¹⁰ ਬਯਾਲਾਹ ਉੱਤੇ ਆਰੇ ਮਰਹੱਦ ਪੱਛਮ ਨੂੰ ਖੁੜ ਰੇ ਮੇਈਰ ਦੇ ਧਹਾੜੀ ਧਰਦੇਮ ਵੱਲ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਰਹੱਦ ਆਰੀਥ ਯਹਬਤ (ਰਮਾਲੇਨ) ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਧਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਆਤੇ ਹੇਠਾਂ ਬੈਤ ਸਮਮ ਤੱਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਥੋਂ ਮਰਹੱਦ ਤਿਮਨਾਹ ਤੋਂ ਆਂਗੇ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ।¹¹ ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਆਰੇਨ ਦੀ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਧਹਾੜੀ ਤੱਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਮਰਹੱਦ ਮਿਰਰੇਨ ਨੂੰ ਖੁੜ ਗਈ ਸੀ ਆਤੇ ਬਯਾਲਾਹ

ਯਹਬਤ ਦੇ ਧਾਹ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਰਹੱਦ ਆਬਰੇਨ ਤੱਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ ਆਤੇ ਮੱਧ ਮਾਗਰ ਉੱਤੇ ਆਰੇ ਮੁੱਰਦੀ ਸੀ।¹² ਮੱਧ ਮਾਗਰ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਯਹੂਜੀ ਦੀ ਪੱਛਮੀ ਮਰਹੱਦ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਯਹੂਜੀ ਟਿਨਹਾਂ ਚਾਹ ਮਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਸੀ। ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਇਸ ਟਿਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

¹³ ਆਹੇਵਾਹ ਨੇ ਆਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਯਹੂਜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਆਫੁਨਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਾਲੇਬ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਹੇਸੂਆ ਨੇ ਰਾਲੇਬ ਨੂੰ ਉਹ ਯਹੂਜੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਆਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਰਯਬ ਆਰਬਾ (ਹਬਰੇਨ) ਦਾ ਰਮਥਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। (ਆਰਬਾ ਆਨੋਰ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ)¹⁴ ਰਾਲੇਬ ਨੇ ਹਬਰੇਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਆਨਾਰੀ ਧਰਿਵਾਹਾਂ ਦਾ, ਵਿਨਾਮ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਧਰਿਵਾਹ ਸਨ ਸੇਮੈ, ਆਹੀਮਾਨ ਆਤੇ ਤਲਮੈ। ਉਹ ਆਨੋਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ।¹⁵ ਫੇਰ ਰਾਲੇਬ ਨੇ ਦਬਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਲੜੀ। (ਆਤੀਤ ਰਾਲ ਵਿੱਚ ਦਬਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਰਿਰਯਬ ਮੇਫਰ ਵੀ ਸੀ।)¹⁶ ਰਾਲੇਬ ਨੇ ਆਧਿਆ, “ਮੈਂ ਰਿਰਯਬ ਮੇਫਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਧਈ ਧੀ ਆਰਮਾਹ ਦਾ ਡੋਲਾ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦਿਲਾੰਗਾ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਆਧਈ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਰਰ ਦਿਲਾੰਗਾ।”

¹⁷ ਆਧਨੀਟਲ ਰਾਲੇਬ ਦੇ ਡਰਾ ਰਨਜ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਆਧਨੀਟਲ ਨੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਲਈ ਰਾਲੇਬ ਨੇ ਆਧਈ ਧੀ ਆਰਮਾਹ ਦਾ ਵਿਆਹ ਆਧਨੀਟਲ ਨਾਲ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।¹⁸ ਆਰਮਾਹ ਆਧਨੀਟਲ ਦੇ ਆਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚਲੀ ਗਈ। ਆਧਨੀਟਲ ਨੇ ਆਰਮਾਹ ਨੂੰ ਆਧਿਆ ਰਿ ਉਹ ਆਧਣੇ ਧਿਤਾ ਰਾਲੇਬ ਤੋਂ ਰੁੜ ਹੋਰ ਯਹੂਜੀ ਮੰਗੇ। ਆਰਮਾਹ ਆਧਣੇ ਧਿਤਾ ਰੇਲ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਧਣੇ ਗਏ ਤੋਂ ਉੱਤਰੀ ਤਾਂ ਰਾਲੇਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਫਿਆ, “ਤੂੰ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ?”

¹⁹ ਆਰਮਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਨੂੰ ਆਧਈਆਂ ਆਮੀਸਾਂ ਦੇ। ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨੇਗੇਵ ਵਿੱਚ ਮੁੱਰੀ ਖਾਹੁ ਯਹੂਜੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮਿਹਰਥਾਨੀ ਰਰੇ ਮੈਨੂੰ ਧਾਈ ਵਾਲੀ ਵੀ ਰੁੜ ਯਹੂਜੀ ਦੇ ਦੇ।” ਇਸ ਲਈ ਰਾਲੇਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹੇ ਰੁੜ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਧਰਲੀ ਆਤੇ ਹੇਠਲੀ ਜਮੀਨ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਸਨ।

²⁰ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਨੇ ਉਹ ਯਹੂਜੀ ਲੈ ਲਈ ਜਿਸ ਥਾਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨਾਲ ਇਰਰਾਹ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਹਰ ਧਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਯਹੂਜੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ।²¹ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਨੇਗੇਵ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰਮਥੇ ਮਿਲ ਗਏ। ਇਹ ਰਮਥੇ ਆਦੇਮ ਦੀ ਮਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਨ। ਟਿਨਹਾਂ ਰਮਥਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਹ ਹੈ:

*14:19 ਮੈਨੂੰ ਆਧਈਆਂ ਆਮੀਸਾਂ ਦੇ ਜਾਂ, “ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ ਮੇਰਾ ਮਵਾਹਤ ਰਰ।” ਜਾਂ, “ਮੈਨੂੰ ਧਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਚਮਥਾ ਦੇ।”

ਰਬਮਟੇਲ, ਏਦਰ, ਯਾਗੂਰ, ^{੨੨} ਰੀਨਾਗ, ਦੀਮੇਨਾਗ, ਯਾਦਾਦਾਗ, ^{੨੩} ਰਦਮ, ਗਾਮੇਰ, ਯਿਥਨਾਨ, ^{੨੪} ਜੀਫ, ਤਲਮ, ਬਾਲੇਯ, ^{੨੫} ਗਾਮੇਰ, ਗੱਦਾਗ, ਰੀਯੇਥ ਗਮਰੇਨ (ਗਾਮੇਰ), ^{੨੬} ਯਾਮਾਮ, ਮਮਾ, ਮੇਲਾਦਾਗ, ^{੨੭} ਗਮਰ ਗੱਦਾਗ, ਗਮਰੇਨ, ਬੈਤ ਯਾਲਟ, ^{੨੮} ਗਮਰ ਸੁਯਾਲ, ਬਟੇਰ-ਮਥਾ, ਬਿਜਯੇਥਯਾਗ, ^{੨੯} ਬਯਾਲਾਗ, ਟਿਯੀਮ, ਯਾਮਮ, ^{੩੦} ਯਾਲਤੋਲਦ, ਰਮੀਲ, ਗਾਰਮਾਗ, ^{੩੧} ਮਿਰਲਾਗ, ਮਦਮੰਨਾਗ, ਮਨਮੰਨਾਗ, ^{੩੨} ਲਥਾਓਥ, ਮਿਲਗਿਮ, ਯਾਯਿਨ ਯਾਤੇ ਰਿਮੇਨ। ^{੩੩} ਭੁੱਲਾ ਮਿਲਾ ਰੇ ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖੇਤਾਂ ਮਮੇਤ ੨੯ ਰਮਥੇ ਮਨ।

^{੩੩} ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਗ-ਮਥੂਗ ਨੂੰ ਯੱਛਮੀ ਤਰਾਈ ਵਿੱਚਲੇ ਰਮਥੇ ਵੀ ਮਿਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਮਥਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਹ ਹੈ: ਯਮਤਾਓਲ, ਮਾਰਾਗ, ਯਮਨਾਗ, ^{੩੪} ਜਾਨੇਯਾਗ, ਏਨ ਗੱਨੀਮ, ਤੰਥੂਯਾਗ, ਏਨਾਮ, ^{੩੫} ਯਰਥੂਥ, ਯੱਦੁਲਾਮ, ਮੇਰੇਗ, ਯਾਜੇਰਾਗ, ^{੩੬} ਮਯਾਗਯਿਮ, ਯਾਦੀਯਾਯਿਮ ਯਾਤੇ ਗਦੇਰਾਗ ਗਦੇਰੇਥਯਿਮ ਭੁੱਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਉਥੇ 1੪ ਰਮਥੇ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਮਨ।

^{੩੭} ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਗ-ਮਥੂਗ ਨੂੰ ਇਹ ਰਮਥੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ: ਮਨਾਨ, ਗਾਦਮਾਗ, ਮਿਗਦਲ ਗਾਦ, ^{੩੮} ਦਿਲਾਨ, ਮਿਮਥਗ, ਯਾਰਥਟੇਲ, ^{੩੯} ਨਾਰੀਮ, ਬਾਮਰਥਯ, ਯਾਗਲੇਨ, ^{੪੦} ਰੱਬੇਨ, ਲਗਮਾਮ, ਰਿਥਲੀਮ, ^{੪੧} ਗਦੇਰੇਥ, ਬੈਤ ਦਾਗੇਨ, ਨਯਾਮਾਗ ਯਾਤੇ ਮੱਦੇਰਾਗ। ਭੁੱਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਇਹ 1੬ ਰਮਥੇ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਯਾਲੇ ਖੇਤ ਮਨ।

^{੪੨} ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਰਮਥੇ ਵੀ ਗਮਿਲ ਰੀਤੇ: ਲਿਥਨਾਗ, ਯਥਰ, ਯਾਮਾਨ, ^{੪੩} ਯਿਫਤਾਗ, ਯਮਨਾਗ, ਨਮੀਥ, ^{੪੪} ਰਈਲਾਗ, ਯਾਰਜੀਥ ਯਾਤੇ ਮਾਰੇਮਾਗ। ਭੁੱਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਇਹ ਨੌਂ ਰਮਥੇ ਮਨ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਿਰਦ-ਗਿਰਦ ਖੇਤ ਮਨ। ^{੪੫} ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਰੇਨ ਦਾ ਰਮਥਾ ਯਾਤੇ ਉਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਛੋਟੇ ਰਮਥੇ ਯਾਤੇ ਖੇਤ ਵੀ ਮਿਲੇ। ^{੪੬} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਰੇਨ ਦੇ ਯੱਛਮ ਵੱਲ ਦਾ ਟਿਲਾਰਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਯਾਤੇ ਯਮਦੇਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖੇਤ ਯਾਤੇ ਰਮਥੇ ਵੀ। ^{੪੭} ਯਮਦੇਦ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦਾ ਮਾਰਾ ਟਿਲਾਰਾ ਯਾਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਰਮਥੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਨ। ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਜਾਗ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦਾ ਟਿਲਾਰਾ ਉਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਖੇਤ ਯਾਤੇ ਰਮਥੇ ਵੀ ਮਿਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਮਿਮਰ ਦੀ ਨਦੀ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਮੱਧ ਮਾਗਰ ਦੇ ਰੰਢੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੀ।

^{੪੮} ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਹਾਝੀ ਯਰਦੇਮ ਦੇ ਰਮਥੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਮਥਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਹ ਹੈ: ਮਾਮੀਰ, ਯੰਤੀਰ, ਮੇਰੇਗ, ^{੪੯} ਦੰਨਾਗ, ਰਿਰਯਥ ਮੰਨਾਗ (ਦਥਿਰ), ^{੫੦} ਯਾਨਾਥ, ਯਮਤਮੇਗ, ਯਾਨੀਮ,

^{੫੧} ਗੇਮਨ, ਗੋਲੇਨ ਯਾਤੇ ਗਿਲੇਨ। ਭੁੱਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਇਹ 11 ਰਮਥੇ ਮਨ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਮਾਰੇ ਖੇਤ ਮਨ।

^{੫੨} ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਮਥੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ: ਯਾਰਾਥ, ਦੁਮਾਗ, ਯਮਾਨ, ^{੫੩} ਯਾਨੀਮ, ਬੈਤ ਤੰਥੂਯਾਗ, ਯਫੇਰਾਗ ^{੫੪} ਗੁਮਤਾਗ, ਰਿਰਯਥ ਯਰਥਾ (ਯਥਰੇਨ) ਯਾਤੇ ਮੀਓਰ। ਇਹ ੯ ਰਮਥੇ ਮਨ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦੇ ਖੇਤ ਮਨ।

^{੫੫} ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਮਥੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ: ਮਾਓਨ, ਰਰਮਲ, ਜੀਫ, ਯੂਟਾਗ ^{੫੬} ਯਿਜਰਟੇਲ, ਯਾਰਦਾਮ, ਜਾਨੇਯਾਗ, ^{੫੭} ਰਯਿਨ, ਗਿਥਾਗ, ਯਾਤੇ ਤਿਮਨਾਗ। ਭੁੱਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਇਹ 1੦ ਰਮਥੇ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦੇ ਖੇਤ ਮਨ।

^{੫੮} ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਮਥੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ: ਗਲਗੁਲ ਬੈਤ ਸੂਰ, ਗਦੇਰ, ^{੫੯} ਮਯਾਰਾਥ, ਬੈਤ ਯਾਨੇਥ ਯਾਤੇ ਯਾਲਤਰੇਨ। ਭੁੱਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਇਹ ੬ ਰਮਥੇ ਮਨ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਖੇਤ ਮਨ।

^{੬੦} ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬਾਗ ਯਾਤੇ ਰਿਰਯਥ ਬਯਾਲ (ਰਿਰਯਥ ਯਾਨੀਮ) ਦੇ ਦੋ ਮਹਿਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

^{੬੧} ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਥੂਥਲ ਦੇ ਰਮਥੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਮਥਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਹ ਹੈ: ਬੈਤ ਯਾਰਾਥਾਗ, ਮਿੱਦੀਨ, ਮੱਦਾਰਾਗ, ^{੬੨} ਨਿਥਮਾਨ, ਮਾਲਟ ਮਿਟੀ ਯਾਤੇ ਏਨ ਗੱਦੀ। ਭੁੱਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਇਹ ੬ ਰਮਥੇ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਮਨ।

^{੬੩} ਯਹੂਦਾਗ ਦੀ ਫੌਜ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਯਥੂਮੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਗਰ ਨਹੀਂ ਰੰਢ ਮੱਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਾਨ ਤੱਕ ਵੀ ਉਥੇ, ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ, ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਯਥੂਮੀ ਲੋਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਮਨ।

ਯਫਰਾਈਮ ਯਾਤੇ ਮਨੱਮਗ ਲਈ ਯਰਤੀ

੧੬ ਇਹ ਉਹ ਯਰਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਯਹੂਸੁਫ ਦੇ ਯਰਿਵਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਇਹ ਯਰਤੀ ਯਰੀਗੇ ਨੇੜੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਤੋਂ ਸੁਥੂ ਗੁੰਦੀ ਸੀ ਯਾਤੇ ਯਰੀਗੇ ਦੇ ਧਾਣੀਯਾ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। (ਇਹ ਯਰੀਗੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਯੁਰਥ ਵੱਲ ਸੀ।) ਮਰਹੱਦ ਯਰੀਗੇ ਤੋਂ ਬੈਤਦੇਲ ਦੇ ਯਹਾਝੀ ਯਰਦੇਮ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ^੨ ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਬੈਤਦੇਲ (ਲੁਜ) ਤੋਂ ਸੁਥੂ ਗੋਰੇ ਯਫਰੇਥ ਵਿਖੇ ਯਾਰੀ ਦੀ ਮਰਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ^੩ ਮਰਹੱਦ ਗੇਠਲੇ ਬੈਤ ਗੋਰੇਨ ਤੱਕ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਗਜਰ ਤੱਕ ਗਈ ਸੀ। ਯਾਤੇ ਮੱਧ ਮਾਗਰ ਤੱਕ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ।

^੪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੱਮਗ ਯਾਤੇ ਯਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਯਾਥਈ ਯਰਤੀ ਯਹਾਥਤ ਰੀਤੀ। (ਮਨੱਮਗ ਯਾਤੇ ਯਫਰਾਈਮ ਯਹੂਸੁਫ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ।)

^੫ ਯਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਯਰਤੀ ਇਹ ਸੀ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੁਰਥੀ ਮਰਹੱਦ ਉੱਥਰ ਬੈਤ ਗੋਰੇਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਯਫਰੇਥ ਯਾਦਾਗ ਤੋਂ ਸੁਥੂ ਗੁੰਦੀ ਸੀ। ^੬ ਯਾਤੇ ਯੱਛਮੀ ਮਰਹੱਦ ਮਿਰਥਥਾਥ ਤੋਂ ਸੁਥੂ ਗੁੰਦੀ ਸੀ। ਮਰਹੱਦ ਯੁਰਥ

ਵੱਲ ਤਯਨਥ ਮੀਲੋਗ ਨੂੰ ਖੁੜ ਜਾਂਦੀ ਮੀ ਯਤੇ ਯਾਨੋਗਗ ਦੇ ਯੁਰਥ ਤੱਰ ਜਾਂਦੀ ਮੀ । ^੧ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਯਾਨੋਗਗ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਹੋਠਾਂ ਯਟਰੇਥ ਯਤੇ ਨਯਾਗਾਥ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਮੀ । ਮਰਹੱਦ ਉੱਥੋਂ ਤੱਰ ਜਾਂਦੀ ਮੀ ਜਿੱਥੇ ਇਗ ਯਰੀਹੋ ਨੂੰ ਛੁੰਗਦੀ ਮੀ ਯਤੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਜਾਰੇ ਖੁਰਦੀ ਮੀ । ^੨ਮਰਹੱਦ ਖੱਡਮੀ ਤੱਯੁਯਾਗ ਤੋਂ ਰਾਨਾਗ ਘਾਟੀ ਤੱਰ ਜਾਂਦੀ ਮੀ ਯਤੇ ਮਰੁੱਦਰ ਉੱਤੇ ਖੁੱਰਦੀ ਮੀ । ਇਹੀ ਉਗ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਮੀ ਜਿਗੜੀ ਯਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੀ । ਉਮ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗ ਦੇ ਹਰ ਯਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਮ ਯਰਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ ਮੀ । ^੩ਯਫਰਾਈਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਮਰਹੱਦੀ ਰਮਥੇ ਯਮਲ ਵਿੱਚ ਮਨੱਮਗ ਦੀਆਂ ਮਰਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨ, ਯਰ ਯਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਗ ਰਮਥੇ ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦੇ ਖੇਤ ਮਿਲੇ ਮਨ । ^੪ਯਰ ਯਫਰਾਈਮ ਲੋਰ ਰਨਾਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗਜਰ ਦਾ ਰਮਥਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਚਥੁਰ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਰੇ । ਇਮ ਲਈ ਰਨਾਨੀ ਲੋਰ ਯੱਜ ਤੱਰ ਵੀ ਯਫਰਾਈਮ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਗਨ । ਯਰ ਰਨਾਨੀ ਲੋਰ ਯਫਰਾਈਮ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਗਏ ।

੧੭ ਫੇਰ ਮਨੱਮਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ । ਮਨੱਮਗ ਯੁਸੁਫ ਦਾ ਵੱਡਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ । ਮਨੱਮਗ ਦਾ ਵੱਡਾ ਖੁੱਤਰ ਖਾਰੀਰ ਮੀ ਜਿਗੜਾ ਗਿਲਯਾਦ ਦਾ ਖਿਤਾ ^੧ਖਾਰੀਰ ਮਹਾਨ ਸਿਯਾਹੀ ਮੀ ਇਮ ਲਈ ਗਿਲਯਾਦ ਯਤੇ ਬਾਮਾਨ ਦੇ ਇਲਾਰੇ ਮਰਾਰ ਯਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ । ^੨ਮਨੱਮਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਯਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ । ਉਗ ਯਰਿਵਾਰ ਮਨ ਯਥੀਯਜ਼ਰ, ਹੋਲਰ, ਯਮਰੀਏਲ, ਮਰਥ, ਹੋਫਰ ਯਤੇ ਸਮੀਦਾ । ਇਗ ਮਾਰੇ ਯਾਦਮੀ ਯੁਸੁਫ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨੱਮਗ ਦੇ ਹੋਰ ਖੁੱਤਰ ਮਨ । ਇਨਹਾਂ ਯਾਦਮੀਆਂ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਰਤੀ ਦਾ ਯਾਥਣਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ ।

^੩ਮਲਾਫਹਾਦ ਹੋਫਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ । ਹੋਫਰ ਗਿਲਯਾਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ! ਗਿਲਯਾਦ ਖਾਰੀਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਯਤੇ ਖਾਰੀਰ ਮਨੱਮਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ । ਮਲਾਫਹਾਦ ਦਾ ਰੋਈ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਯਰ ਉਮ ਦੀਆਂ ਖੰਜ ਧੀਆਂ ਮਨ । ਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮਹਲਾਗ, ਨੋਯਾਗ, ਹਾਗਲਾਗ, ਮਿਲਰਾਗ ਯਤੇ ਤਿਰਮਾਗ । ^੪ਧੀਆਂ ਜਾਜਰ ਯਲਯਾਜ਼ਾਰ, ਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੇਸੂਆ ਯਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਯਾਗੂਆਂ ਰੋਲ ਗਈਆਂ । ਧੀਆਂ ਨੇ ਯਾਥਿਆ, “ਯਹੇਵਾਗ ਨੇ ਮੁਥਾ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ ਮੀ ਰਿ ਉਗ ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਮਾਰੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਯਰਤੀ ਦੇਵੇ ।” ਇਮ ਲਈ ਉਮ ਨੇ ਯਹੇਵਾਗ ਦੀ ਯਾਗਿਆ ਮੰਨੀ ਯਤੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁੜ ਯਰਤੀ ਦਿੱਤੀ । ਇਮ ਲਈ ਇਨਹਾਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਥਣੇ ਚਾਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਯਰਤੀ ਮਿਲੀ ।

^੫ਇਮ ਲਈ ਮਨੱਮਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗ ਨੂੰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਖੱਡਮ ਵੱਲ ਯਰਤੀ ਦੇ ਸਮ ਇਲਾਰੇ ਯਤੇ ਯਰਤੀ ਦੇ ਦੇ ਹੋਰ ਇਲਾਰੇ, ਗਿਲਯਾਦ ਯਤੇ ਬਾਮਾਨ, ਜਿਗੜੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਦੂਮਰੇ ਧਾਮੇ ਮਨ, ਮਿਲੇ । ^੬ਇਮ ਲਈ ਮਨੱਮਗ

ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗ ਦੀਆਂ ਇਨਹਾਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਰਦਾ ਵਾਂਗ ਹੀ ਯਰਤੀ ਮਿਲੀ । ਗਿਲਯਾਦ ਦੀ ਯਰਤੀ ਮਨੱਮਗ ਦੇ ਖਾਰੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ।

^੭ਮਨੱਮਗ ਦੀਆਂ ਜਮੀਨਾ ਯਾਮੇਰ ਯਤੇ ਮਿਰਥੱਥਾਥ ਦੇ ਇਲਾਰੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਮਨ । ਇਗ ਮਰਥ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ । ਮਰਹੱਦ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਏਨ ਤੱਯੁਯਾਗ ਇਲਾਰੇ ਵੱਲ ਚਲੀ ਗਈ ਮੀ । ^੮ਤੱਯੁਯਾਗ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਦੀ ਯਰਤੀ ਮਨੱਮਗ ਦੀ ਮੀ ਯਰ ਖੁਦ ਰਮਥਾ ਉਮਦਾ ਨਹੀਂ ਮੀ । ਤੱਯੁਯਾਗ ਦਾ ਰਮਥਾ ਮਨੱਮਗ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ਉੱਤੇ ਮੀ ਯਤੇ ਇਗ ਯਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਮੀ । ^੯ਮਨੱਮਗ ਦੀ ਮਰਹੱਦ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਰਾਨਾਗ ਘਾਟੀ ਤੱਰ ਚਲੀ ਗਈ ਮੀ । ਇਗ ਇਲਾਰਾ ਮਨੱਮਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗ ਦਾ ਮੀ ਯਰ ਮਹਿਰ ਯਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਨ । ਮਨੱਮਗ ਦੀ ਮਰਹੱਦ ਨਦੀ ਦੇ ਉਤਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਮੀ ਯਤੇ ਇਗ ਖੱਡਮ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਮਾਗਰ ਤੱਰ ਜਾਂਦੀ ਮੀ । ^{੧੦}ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਦੀ ਯਰਤੀ ਯਫਰਾਈਮ ਦੀ ਮੀ । ਯਤੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਦੀ ਯਰਤੀ ਮਨੱਮਗ ਦੀ ਮੀ । ਮੱਧ ਮਾਗਰ ਖੱਡਮੀ ਮਰਹੱਦ ਮੀ । ਮਰਹੱਦ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਯਾਮੇਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਛੁੰਗਦੀ ਮੀ ਯਤੇ ਯੁਰਥ ਵੱਲ ਯਿੱਮਾਰਾਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ।

^{੧੧}ਮਨੱਮਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਰੋਲ ਯਿੱਮਾਰਾਰ ਯਤੇ ਯਾਮੇਰ ਦੇ ਇਲਾਰੇ ਯੰਦਰ ਰਮਥੇ ਵੀ ਮਨ । ਬੈਤ-ਮਾਨ ਯਿਬਲਯਾਮ ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਦੁਯਾਲੇ ਦੇ ਛੋਟੇ ਰਮਥੇ ਮਨੱਮਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਨ । ਮਨੱਮਗ ਦੇ ਲੋਰ ਦੋਰ, ਏਨਦੋਰ, ਤਯਨਾਰ, ਮਹਿੱਦੇ ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਦੇ ਦੁਯਾਲੇ ਦੇ ਛੋਟੇ ਰਮਥਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ । ਉਗ ਨਾਫੇਥ ਦੇ ਤਿੰਨ ਰਮਥਿਆਂ ਯੰਦਰ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ । ^{੧੨}ਮਨੱਮਗ ਦੇ ਲੋਰ ਉਨਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਨਹੀਂ ਮੱਰੇ ਮਨ । ਇਮ ਲਈ ਰਨਾਨੀ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਉੱਥੇ ਜਾਰੀ ਰਿਗਾ ^{੧੩}ਯਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਮਚਥੁਰ ਬਣ ਗਏ ਜਦੋਂ ਇਗ ਗੱਲ ਵਾਧਰੀ ਤਾਂ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਰਨਾਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਥਣੇ ਲਈ ਰੰਥ ਰਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮਚਥੁਰ ਰਰ ਦਿੱਤਾ । ਯਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਰਨਾਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੱਢਿਆ ।

^{੧੪}ਯੁਸੁਫ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਯਤੇ ਯਾਥਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਮਾਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਇਲਾਰਾ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਯਰ ਯਮੀਂ ਬਹੁਤ ਲੋਰ ਹਾਂ । ਤੁਮੀਂ ਮਾਨੂੰ ਉਮ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਿਗੜੀ ਯਹੇਵਾਗ ਨੇ ਯਾਥਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮੀ?”

^{੧੫}ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਬਹੁਤੇ ਬੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਯਹਾੜੀ ਯਰਦੇਮ ਵਿੱਚਲੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਇਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਜਾਓ ਯਤੇ ਉਮ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਸਾਫ ਰਰਦੇ ਵਾਹੀ ਯੋਗ ਬਣਾ ਲਵੋ । ਉਗ ਯਰਤੀ ਗੁਣ ਫਰਿੱਜੀ ਲੋਰਾਂ ਯਤੇ ਰਫਾਈ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਹੈ । ਯਰ ਜੇ ਯਫਰਾਈਮ ਦਾ ਯਹਾੜੀ ਯਰਦੇਮ ਤੁਗਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਰੇ ਉਗ ਯਰਤੀ ਲੈ ਲਵੋ ।”

*17:1 ਗਿਲਯਾਦ ਦਾ ਖਿਤਾ ਜਾਂ, “ਗਿਲਯਾਦ ਇਲਾਰੇ ਦਾ ਯਾਗੂ ।”

ਮਰਹੱਦ ਰਫ਼ਾਈਮ ਵਾਦੀ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ, ਬਨ ਹਿੰਨੇਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਯਹਾੜੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਤੱਕ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਰਹੱਦ ਅਬੂਮੀ ਮਹਿਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਹਿੰਨੇਮ ਵਾਦੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਤੱਕ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਏਨ ਰੋਗੇਲ ਨੂੰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ।^{੧੭} ਉੱਥੇ, ਮਰਹੱਦ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਖੁੜਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਏਨ ਮੁਮਮ ਨੂੰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਰਹੱਦ ਗਲੀਲੇਥ ਤੱਕ ਜਾਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। (ਗਲੀਲੇਥ ਯਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਂਦੂਮੀਮ ਦੱਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ।) ਮਰਹੱਦ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਵੱਡੇ ਖੱਬਰ ਤੱਕ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਰਉਬੇਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬੇਹਨ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।^{੧੮} ਮਰਹੱਦ ਬੈਤ ਯਰਾਬਾਗ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਧਾਮੇ ਤੱਕ ਜਾਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਹੇਠਾਂ ਯਰਦਨ ਵਾਦੀ ਵੱਲ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ।^{੧੯} ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਬੈਤ ਗਗਲਾਗ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਧਾਮੇ ਤੱਕ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਡੈਡ ਸੀ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਵੱਲ ਉੱਤੇ ਖੁਤਮ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਖਣੀ ਮਰਹੱਦ ਸੀ।

^{੨੦} ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਯੂਰਬੀ ਮਰਹੱਦ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਯਰਤੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਬੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਧਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਰਹੱਦਾਂ ਇਹ ਹਨ: ^{੨੧} ਗਰ ਯਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਬਿਲੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹਿਰ ਇਹ ਹਨ: ^{੨੨} ਬੈਤ ਯਰਾਬਾਗ, ਮਮਾਰਯਿਮ, ਬੈਤਏਲ, ^{੨੩} ਆਂਦੀਮ, ਯਾਰਾਗ, ਯਫ਼ਰਾਗ, ^{੨੪} ਰਫ਼ਰ-ਯੰਮੇਨੀ, ਯਾਫ਼ਨੀ ਅਤੇ ਗਾਬਾ। ਉੱਥੇ ੧੨ ਮਹਿਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖੇਤ ਮਨ।

^{੨੫} ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਬੂਹ ਨੂੰ ਸਿਬਓਨ, ਗਾਬਾਗ, ਬਏਰੇਬ, ^{੨੬} ਮਿਸਯਾਗ, ਰਫ਼ੀਰਾਗ, ਮੇਸਾਗ, ^{੨੭} ਰਰਮ, ਯਿਰਥਏਲ, ਤਰਲਾਗ, ^{੨੮} ਮੇਲਾ, ਯਲਫ, ਅਬੂਮੀ ਮਹਿਰ (ਅਰੂਮਲਮ) ਸਿਬਥ ਅਤੇ ਰਿਰਯਥ ਵੀ ਬਿਲੇ। ਉੱਥੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਮਮੇਤ ੧੪ ਮਹਿਰ ਮਨ। ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਬੂਹ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਬਿਲੇ ਮਨ।

ਸਿਮਓਨ ਲਈ ਯਰਤੀ

੧੯ ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਸਿਮਓਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਬੂਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਹੜੀ ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲੀ ਉਹ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਅਰੂਦਾਗ ਦਾ ਸੀ।^੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤੁੜ ਬਿਲਿਆ: ਬਏਰਮਬਾ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਬਾ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ), ਮੇਲਾਦਾਗ, ^੨ ਗਮਰ ਸੂਯਾਲ, ਬਾਲਾਗ, ਯਾਮਮ, ^੩ ਯਲਤੋਲਦ, ਬਬੂਲ, ਗਰਮਾਗ, ^੪ ਸਿਰਲਾਗ, ਬੈਤ ਮਾਰਰਾਬੇਥ, ਗਮਰ ਮੁਸਾਗ, ^੫ ਬੈਤ ਲਥਾਓਥ ਅਤੇ ਮਾਰੂਗਨ। ਉੱਥੇ ੧੩ ਰਮਬੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤ ਮਨ।

^੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਨ, ਰਿੰਮੇਨ, ਯਬਰ ਅਤੇ ਯਾਸਾਨ ਦੇ ਰਮਬੇ ਵੀ ਬਿਲੇ। ਉੱਥੇ ਚਾਰ ਰਮਬੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤ ਮਨ।^੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਯਾਲਾਥ-ਬਏਰ

(ਨੇਗੇਵ ਵਿੱਚਲੇ ਗਾਮਬ) ਤੱਕ ਦੇ ਮਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤ ਵੀ ਬਿਲੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਸਿਮਓਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਬੂਹ ਨੂੰ ਬਿਲਿਆ ਸੀ। ਹਰ ਯਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਬਿਲੀ।^੮ ਸਿਮਓਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਅਰੂਦਾਗ ਨੂੰ ਬਿਲਿਆ ਸੀ। ਅਰੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਯਰਤੀ ਬਿਲੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਿਮਓਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਿਲਿਆ ਸੀ।

ਜਬੂਲਨ ਲਈ ਯਰਤੀ

^੯ ਯਗਲਾ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਬੂਹ, ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਗਾਮਿਲ ਰੀਤੀ, ਜਬੂਲਨ ਸੀ। ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਹਰ ਯਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਹ ਯਰਤੀ ਬਿਲੀ ਜਿਸਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਰਰਾਰ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਬੂਲਨ ਦੀ ਮਰਹੱਦ ਸਰੀਦ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।^{੧੦} ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਖੱਫ਼ਮ ਵੱਲ ਮਗਲਾਗ ਤੱਕ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਦੱਬਾਮਥ ਨੂੰ ਫੁੰਗਦੀ ਸੀ। ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਯਾਰਨੁਯਾਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਖਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ।^{੧੧} ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਖੁੜਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ਰਿਮਲੇਥ ਤਾਬੇਰ ਤੱਕ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਆਂਗੋ ਦਾਬਰਥ ਅਤੇ ਯਾਫ਼ੀਯਾ ਤੱਕ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ।^{੧੨} ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਗਿੱਤਾ ਗੇਰ ਅਤੇ ਇੰਤਾਰਾਮੀਨ ਤੱਕ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਮਰਹੱਦ ਰਿੰਮੇਨ ਤੇ ਖੁਤਮ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਫੇਰ ਮਰਹੱਦ ਖੁੜ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨੇਯਾਗ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।^{੧੩} ਨੇਯਾਗ ਉੱਤੇ ਮਰਹੱਦ ਫੇਰ ਖੁੜ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਗਨਾਬੇਨ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਯਿੰਫ਼ਤਰ ਏਲ ਦੀ ਵਾਦੀ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ।^{੧੪} ਇਸ ਮਰਹੱਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੱਟਾਥ, ਨਗਲਾਲ, ਸਿਮਰੇਨ, ਯਿਦਲਾਗ ਅਤੇ ਬੈਤਲਗਮ ਦੇ ਮਹਿਰ ਆ ਜਾਂਦੇ ਮਨ। ਕੁੱਲ ਬਿਲਾ ਕੇ, ਇੱਥੇ ਚਾਰਾਂ ਮਹਿਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤ ਮਨ।

^{੧੫} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮਹਿਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਜਬੂਲਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਨ। ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਹਰ ਯਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦਾ ਆਪਣੇ-ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਬਿਲਿਆ।

ਯਿੰਮਾਰਾਰ ਲਈ ਯਰਤੀ

^{੧੬} ਯਰਤੀ ਦਾ ਚੌਥਾ ਹਿੱਸਾ ਯਿੰਮਾਰਾਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਬੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਬੂਹ ਦੇ ਹਰ ਯਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦਾ ਆਪਣੇ-ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਬਿਲਿਆ।^{੧੭} ਜਿਹੜੀ ਯਰਤੀ ਇਸ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਬੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਹ ਇਹ ਸੀ: ਯਿਜਰਾਏਲ, ਰਮੂਲੇਥ, ਮੂਨੇਮ, ^{੧੮} ਰਫ਼ਰਾਈਮ, ਸੀਓਨ, ਯਨਾਗਰਾਥ, ^{੧੯} ਰੰਬੀਥ, ਰਿਸਯੇਨ, ਯਾਬਮ, ^{੨੦} ਰਮਬ, ਏਨ ਗਨੀਮ, ਏਨ ਗੱਦਦ ਅਤੇ ਬੈਤ ਯੰਮੇਮ।

^{੨੧} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਸੀ ਮਰਹੱਦ, ਤਾਬੇਰ, ਮਾਗਮੀਮਾਗ ਅਤੇ ਬੈਤ ਮਮਮ ਨੂੰ ਫੁੰਗਦੀ ਸੀ। ਮਰਹੱਦ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਮੁੱਰਦੀ ਸੀ। ਕੁੱਲ ਬਿਲਾ ਕੇ ਇੱਥੇ ੧੬ ਰਮਬੇ ਅਤੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖੋਤ ਮਨ। ^{੨੩} ਇਹ ਸਹਿਰ ਆਤੇ ਰਮਬੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਨ ਜਿਹੜੀ ਯਿੱਸ਼ਾਰਾਹ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ! ਯਹ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦਾ ਆਖੇ-ਆਖਣਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

ਆਮੋਰ ਲਈ ਯਰਤੀ

^{੨੪} ਯਰਤੀ ਦਾ ਖੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਆਮੋਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਰ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਆਖਣਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ। ^{੨੫} ਉਸ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਯਰਤੀ ਇਹ ਸੀ: ਗਲਰਬ, ਗਲੀ, ਬਟਨ, ਆਰਸਾਫ, ^{੨੬} ਆਲੀਮਲਰ, ਆਮਾਦ ਆਤੇ ਮਿਸਾਲ।

ਯੱਛਮੀ ਸਰਹੱਦ ਰਮਭਲ ਯਰਬਤ ਆਤੇ ਸੀਹੋਰ ਲਿਬਨਾਥ ਤੱਕ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ^{੨੭} ਫੇਰ ਸਰਹੱਦ ਯੁਰਬ ਵੱਲ ਖੁੜ ਗਈ ਸੀ। ਸਰਹੱਦ ਬੈਤ ਦਾਗੋਨ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਸਰਹੱਦ ਜ਼ਬੂਲਨ ਆਤੇ ਯਿੱਫਤਾਏਲ ਦੀ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦੀ ਸੀ। ਫੇਰ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਬੈਤ ਏਮਰ ਨਈਏਲ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸਰਹੱਦ ਰਬੂਲ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਲੰਘਦੀ ਸੀ। ^{੨੮} ਫੇਰ ਸਰਹੱਦ ਆਬਰੋਨ, ਰੋਬ, ਹੰਮੇਨ ਆਤੇ ਰਾਨਾਹ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸਰਹੱਦ ਵੜੇਰੇ ਸੀਦੇਨ ਇਲਾਹੇ ਵੱਲ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ^{੨੯} ਫੇਰ ਸਰਹੱਦ ਵਾਧਮ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਰਾਮਾਹ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸਰਹੱਦ ਟਾਹੇ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਹਿਰ ਤੱਕ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੇਰ ਸਰਹੱਦ ਖੁੜ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਆਤੇ ਹੋਮਾਹ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸਰਹੱਦ ਆਰਜੀਬ, ^{੩੦} ਉੱਮਾਹ, ਆਫੇਰ ਆਤੇ ਰੋਬ ਨੇੜੇ ਮਸੁਦਰ ਰੰਢੇ ਜਾਰੇ ਖੁਰਦੀ ਸੀ।

ਤੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੱਥੇ ੨੨ ਰਮਬੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੋਤ ਮਨ। ^{੩੧} ਇਹ ਸਹਿਰ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੋਤ ਆਮੋਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਰ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦਾ ਆਖੇ-ਆਖਣਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

ਨਫਤਾਲੀ ਲਈ ਯਰਤੀ

^{੩੨} ਯਰਤੀ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਰ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ। ^{੩੩} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਸਫਾਨੰਨੀਮ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਰੁੱਖ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਗਲਫ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਫੇਰ ਸਰਹੱਦ ਆਦਮੀ ਨਰਬ ਆਤੇ ਅਬਨਟੇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੀ ਸੀ। ਸਰਹੱਦ ਲੱਡੂਮ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਆਤੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਤੇ ਆਰੇ ਖੁਰਦੀ ਸੀ। ^{੩੪} ਫੇਰ ਸਰਹੱਦ ਆਜਨੋਬ ਤਾਬੋਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਯੱਛਮ ਵੱਲ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਰਹੱਦ ਹੁੱਬੇਰ ਉੱਤੇ ਆਰੇ ਰੁਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਦੱਖਣੀ ਸਰਹੱਦ ਜ਼ਬੂਲਨ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦੀ ਸੀ ਆਤੇ ਯੱਛਮੀ ਸਰਹੱਦ ਆਮੋਰ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦੀ ਸੀ। ਸਰਹੱਦ ਯੁਰਬ ਵੱਲ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਰੰਢੇ ਅਰੁਦਾਹ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ^{੩੫} ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਆੰਦਰ ਰੁੜ੍ਹ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਹਿਰ ਮਨ। ਉਹ ਸਹਿਰ ਮਨ ਸਿੱਦੀਮ,

ਮੋਰ, ਹੰਮਬ, ਰਬੱਬ, ਰਿਨਾਰਬ, ^{੩੬} ਆਦਮਾਹ, ਰਾਮਾਹ, ਗਾਮੋਰ ^{੩੭} ਰਦਮ, ਆੰਦਰਈ, ਏਨ ਗਾਮੋਰ, ^{੩੮} ਯਿਰੋਨ, ਮਿਗਦਲਟੇਲ, ਗਾਰੋਮ, ਬੈਤ ਆਨਾਥ ਆਤੇ ਬੈਤ ਸਮਮ। ਤੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ੧੯ ਰਮਬੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੋਤ ਮਨ।

^{੩੯} ਇਹ ਸਹਿਰ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੋਤ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਰ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦਾ ਆਖੇ-ਆਖਣਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ।

ਦਾਨ ਲਈ ਯਰਤੀ

^{੪੦} ਫੇਰ ਯਰਤੀ ਦਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਰ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ। ^{੪੧} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਯਰਤੀ ਇਹ ਸੀ: ਮਾਰਾਹ, ਆਸਤਾਓਲ, ਇਰਸਮਮ, ^{੪੨} ਸਫਾਲੱਬੀਨ, ਆਯਾਲੋਨ, ਯਿਬਲਾਹ, ^{੪੩} ਏਲੋਨ, ਤਿਮਨਾਥਾਹ, ਆਰੋਨ, ^{੪੪} ਆਲਤਰੇਹ, ਗਿਬਬੋਨ, ਬਫਾਲਾਥ, ^{੪੫} ਯਿਹੂਦ, ਬਨੋ-ਬਰਰ, ਗਾਥ ਸਿੰਮੇਨ, ^{੪੬} ਮੋ ਅਰਰੋਨ, ਆਤੇ ਆਫੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦਾ ਇਲਾਰਾ।

^{੪੭} ਯਹ ਦਾਨ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਦੱਸਾਂ ਨੇ ਆਖਣੀ ਯਰਤੀ ਗੁਆ ਲਈ। ਉੱਥੇ ਤਾਰਤਵਰ ਦੁਸਮਨ ਮਨ ਆਤੇ ਦਾਨ ਦੇ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮਾਨੀ ਨਾਲ ਹਰਾ ਨਹੀਂ ਮੱਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਗਏ ਆਤੇ ਲਾਈਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਈਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦਾ ਨਾਮ ਸੀ। ^{੪੮} ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੋਤ ਦਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਹਰ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਆਖਣਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ।

ਯਹੇਸੂਆ ਲਈ ਯਰਤੀ

^{੪੯} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪੁਆਂ ਨੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਰੰਮ ਖੁਰਾ ਲਿਆ। ਸਾਰਾ ਰੰਮ ਖੁਰਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਵੀ ਯਰਤੀ ਦਾ ਰੁੜ੍ਹ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਯੰਮਤ ਰੀਤਾ। ਇਹ ਉਹ ਯਰਤੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਇਰਰਾਹ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ^{੫੦} ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਯਰਤੀ ਮਿਲੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਫਰਾਈਮ ਦੇ ਯਹਾੜੀ ਯਰਦੇਮ ਵਿੱਚ ਤਿਮਨਾਥਾਹ ਸਰਹ ਦਾ ਰਮਬਾ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਉਹੀ ਰਮਬਾ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਰਮਬੇ ਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਇਆ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ। ^{੫੧} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਯਰਤੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਜਾਜਰ ਯਹੇਸੂਆ, ਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੇਸੂਆ ਯਹੇਸੂਆ ਹਰੇਰ ਯਹਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਹੇਸੂਆ ਯਹੇਸੂਆ ਲਈ ਸੀਲੇਂਗ ਵਿਖੇ ਇੱਕੋ ਹੋਣੇ। ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੋਬੂ ਦੇ ਯਹੇਸੂਆ ਉੱਤੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਇੱਕੋ ਹੋਣੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਵੰਡਣ ਦਾ ਰੋਮ ਮੁਰਾਇਆ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਹਿਰ

1 ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ:

੨੦ ੨ “ਆਖਣੇ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਹਿਰ ਚੁਣੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਥਾਰੇ ਮੈਂ ਮੁਸਾ ਰਾਹੀਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਸੀ। ੩ ਜੇ ਕੋਈ ਥੰਦਾ ਰਿਸੇ ਦੁਸਰੇ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਯਹ ਇਹ ਇੱਕ ਦੁਸਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੈ, ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਛੁਪਣ ਲਈ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸੱਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

੪ “ਉਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਆਵੱਸ ਰਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਭੱਜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਯਹੇਸੂਆ ਉੱਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਖਲੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ ਵਾਧਿਆ ਸੀ। ਫੇਰ ਆਪੂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸੱਰਦੇ ਗਨ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇਣਗੇ। ੫ ਯਹ ਜੇਰਰ ਬਦਲੇ ਦੀ ਝਾਰ ਸੱਥਣ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਸਹਿਰ ਆਂਦਰ ਉਸਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਯਰਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੇ ਦੁਸਰੇ ਨਾਲ ਵਸ ਯਹੇਸੂਆ ਰਿਸੇ ਬੁਰੇ ਮੰਤਵ ਤੋਂ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ੬ ਉਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਰ ਕਿ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੀ ਰਚਿਹੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਥਾਰੇ ਨਿਯਾਂ ਨਾ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਉਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਰ ਕਿ ਯਹੇਸੂਆ ਜਾਜਰ ਮਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਆਖਮ ਆਖਣੇ ਯਹ ਆਖਣੇ ਉਸ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸੱਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਭੱਜ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ।”

੭ ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਸਹਿਰ ਦੀ “ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਹਿਰਾਂ” ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਸਹਿਰ ਸਨ: ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਯਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਰਸਮ; ਆਫਰਾਈਮ ਦੇ ਯਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚਲਾ ਸੁਰਮ; ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਯਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚਲਾ ਰਿਰਯਥ ਯਹਥਾ (ਗਥਰੇਨ)।

੮ ਰੁਥੇਨ ਦੀ ਯਹੇਸੂਆ ਉੱਤੇ ਮਾਰੂਬਲ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਯਹੀਗੇ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਯਹਰਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਥ ਵਾਲੇ ਯਹਮੇ ਦਾ, ਥਮਰ; ਗਾਦ ਦੀ ਯਹੇਸੂਆ ਉੱਤੇ, ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚਲਾ ਰਾਮੇਥ; ਮਨੱਸਰ ਦੀ ਯਹੇਸੂਆ ਉੱਤੇ, ਥਾਮਾਨ ਵਿੱਚਲਾ ਗੇਲਨ।

੯ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਉਹ ਵਿਦੇਸੀ ਜਿਸਨੇ ਦੁਸਰੇ ਨਾਲ ਵਸ ਰਿਸੇ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਇੱਕ ਵੱਲ ਭੱਜ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਥੰਦਾ ਉੱਥੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਹਿਰ ਦੇ ਸੱਰਦਾ ਸੀ ਯਹੇਸੂਆ ਰਿਸੇ ਥੰਦੇ ਵੱਲੋਂ ਮਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਰਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਉਸਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ! ਉਸ ਥੰਦੇ ਥਾਰੇ ਸਹਿਰ ਦੀ ਰਚਿਹੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਾਂ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਲੋਈਆਂ ਯਹੇਸੂਆ ਲਈ ਸਹਿਰ

੨੧ 1 ਲੋਈ ਯਹਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਾਮਰ, ਜਾਜਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾ ਯਹਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵੇਲ ਗੱਲ ਰਹਨ ਲਈ ਗਏ। ੨ ਇਹ ਗੱਲ ਰਹਾਨ ਦੀ ਯਹੇਸੂਆ ਉੱਤੇ ਸੀਲੇਂਗ ਰਸਥੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੀ। ਲੋਈ ਗਰਮਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਰਸਥੇ ਦੇਵੋਗੇ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਵਾਸਤੇ ਖੇਤ ਦੇਵੋਗੇ।” ੩ ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਇਸ ਆਦਮ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਸਥੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤ ਦਿੱਤੇ:

੪ ਰਹਾਥ ਯਹਿਵਾਰ ਵਾਲੇ ਲੋਈ ਦੇ ਯਹਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਜਰ ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਰਹਾਥ ਯਹਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ 1੩ ਰਸਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦਾ, ਸਿਮਓਨ ਯਹੇਸੂਆ ਥਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਰੀ ਹੋਣਾਂ ਸਨ।

੫ ਹੋਰਨਾ ਰਹਾਥ ਯਹਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਸ ਰਸਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਆਂਦਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਿਹੜੇ ਆਫਰਾਈਮ, ਦਾਨ ਯਹੇਸੂਆ ਮਨੱਸਰ ਦੀ ਮਾਲਰੀ ਹੋਣਾਂ ਸਨ।

੬ ਗੇਰਮੇਨ ਯਹਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 1੩ ਰਸਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਰਸਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਯਿੱਸਾਸਰ, ਯਾਮੇਰ, ਨਫਤਾਲੀ ਯਹੇਸੂਆ ਥਾਮਾਨ ਵਿੱਚਲੇ ਯਹੇਸੂਆ ਮਨੱਸਰ ਦੀ ਮਾਲਰੀ ਹੋਣਾਂ ਸਨ।

੭ ਮਾਰੀ ਯਹਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਥਾਰਾਂ ਰਸਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਥਾਰਾਂ ਰਸਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਰੁਥੇਨ, ਗਾਦ ਯਹੇਸੂਆ ਜ਼ਬੂਲਨ ਦੀ ਮਾਲਰੀ ਹੋਣਾਂ ਸਨ।

੮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲੋਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਰਸਥੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤ ਦੇ ਦਿੱਤੇ।

੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਸਥਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦਾ ਯਹੇਸੂਆ ਸਿਮਓਨ ਦੀ ਮਾਲਰੀ ਹੋਣੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਇਹ ਸਨ। 1੦ ਰਸਥਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਰਹਨ ਦਾ ਯਹਿਲਾ ਹੱਰ ਰਹਾਥ ਯਹਿਯਾਰ ਦੇ ਲੋਈਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 11 ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਯਬ ਯਰਥਾ ਦਿੱਤਾ (ਇਹੁ ਗਥਰੇਨ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਯਰਥਾ ਨਾਮ ਦੇ ਆਦਮੀ ਉੱਤੇ ਸੁੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਰਥਾ ਯਨੇਰ ਦਾ ਪਿਉ ਸੀ।) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਰਮਬੇ ਦੇ ਨਚਦੀਰ ਕੁਝ ਯਰਤੀ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।^{੧੨} ਪਰ ਕਿਰਯਬ ਯਰਥਾ ਸਹਿਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਛੋਟੇ ਰਮਬੇ ਯਤੇ ਖੇਤ ਯਫੁਨਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਾਲੇਬ ਦੀ ਖਾਲਰੀ ਹੇਠਾਂ ਸਨ।^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਾਰੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਯਿਰਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗਥਰੇਨ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। (ਗਥਰੇਨ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਸਹਿਰ ਸੀ।) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਾਰੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਯਿਰਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਥਾਨੇਨ,^{੧੪} ਯੱਤਿਰ, ਯਮਤਯੇਯਾ,^{੧੫} ਗੋਲੇਨ, ਦਬਿਰ, ਗੋਲੇਨ, ਦਬਿਰ,^{੧੬} ਆਇਨ, ਯੁੱਤਾਹ ਯਤੇ ਬੈਤ ਸਥਮ ਦੇ ਰਮਬੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਮਬਿਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭੂਹਾਂ ਨੂੰ ਨੌਂ ਰਮਬੇ ਦਿੱਤੇ।

^{੧੭} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਾਰੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਯਿਰਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਹਿਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਭੂਹ ਦੀ ਖਾਲਰੀ ਹੇਠਾਂ ਸਨ ਇਹ ਸਹਿਰ ਸਨ ਗਿਬਓਨ, ਗਥਾ,^{੧੮} ਯਾਨਾਬੇਬ ਯਤੇ ਯਲਯੇਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚਾਰ ਰਮਬੇ ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਮਬਿਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ ਦਿੱਤੀ।^{੧੯} ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ੧੩ ਰਮਬੇ ਦਿੱਤੇ। (ਸਾਰੇ ਜਾਜਰ ਗਾਰੂਨ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਸਨ।) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰੇਰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ।

^{੨੦} ਕਰਾਘ ਯਰਿਵਾਹ ਦੇ ਗੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਰਮਬੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਿਹੜੇ ਯਫੁਰਾਈਮ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਭੂਹ ਦੀ ਖਾਲਰੀ ਹੇਠਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਮਬੇ ਮਿਲੇ: ^{੨੧} ਯਫੁਰਾਈਮ ਦੇ ਯਗਾੜੀ ਯਰਦੇਸ ਦਾ ਸਹਿਰ ਸਰਮ। (ਸਰਮ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਸਹਿਰ ਸੀ।) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਜਰ, ^{੨੨} ਕਿਬਸੇਮ ਯਤੇ ਬੈਤ ਗੋਰੇਨ ਵੀ ਮਿਲੇ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਯਫੁਰਾਈਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਰਮਬੇ, ਗਰੇਰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ।

^{੨੩} ਦਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਭੂਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਲਤਰੇਹ ਗਿਬਥੇਨ, ^{੨੪} ਯੱਯਾਲੇਨ ਯਤੇ ਗਥ ਰਿਥੇਨ ਦਿੱਤੇ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਰਮਬੇ ਯਤੇ ਗਰੇਰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਯਰਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ।

^{੨੫} ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਯੱਯੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਭੂਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਨਾਰ ਯਤੇ ਗਥ ਰਿਥੇਨ ਦਿੱਤੇ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਸ ਯੱਯੇ ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਰਮਬੇ ਯਤੇ ਗਰੇਰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ।

^{੨੬} ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਕਰਾਘ ਯਰਿਵਾਹ ਦੇ ਗਹਿੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਮ ਰਮਬੇ ਯਤੇ ਗਰੇਰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਮਿਲੀ। ^{੨੭} ਗੋਰਸੇਨ

ਯਰਿਵਾਹ ਵੀ ਲੋਵੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਮਬੇ ਮਿਲੇ:

ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਯੱਯੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਭੂਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥਾਮਾਨ ਵਿੱਚਲਾ ਗੋਲਨ ਦਿੱਤਾ। (ਗੋਲਨ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਸਹਿਰ ਸੀ।) ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਯਮਤਗਾਹ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਸ ਯੱਯੇ ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਰਮਬੇ ਯਤੇ ਗਰੇਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ।

^{੨੮} ਯਿੱਸਾਰਾਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਭੂਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਯੇਨ, ਦਾਥਰਬ, ^{੨੯} ਯਰਭੂਬ ਯਤੇ ਏਨ ਗੱਨੀਮ ਦਿੱਤੇ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਯਿੱਸਾਰਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਰਮਬੇ ਯਤੇ ਗਰੇਰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ।

^{੩੦} ਯਾਸੇਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਭੂਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਮਾਲ, ਯਾਬਦੇਨ, ^{੩੧} ਗਲਰਾਬ ਯਤੇ ਗਰੇਬ ਦਿੱਤੇ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਯਾਸੇਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਰਮਬੇ ਯਤੇ ਗਰੇਰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ।

^{੩੨} ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਭੂਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚਲਾ ਰਦਮ ਦਿੱਤਾ। (ਰਦਮ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਸਹਿਰ ਸੀ।) ਨਫਤਾਲੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੱਥੇਬ ਦੋਹ ਯਤੇ ਕਰਤਾਨ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਨਫਤਾਲੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਰਮਬੇ ਯਤੇ ਗਰੇਰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ।

^{੩੩} ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਗੋਰਸੇਨ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ੧੩ ਰਮਬੇ ਯਤੇ ਗਰੇਰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਮਿਲੀ।

^{੩੪} ਦੂਸਰਾ ਲੋਵੀ-ਸਭੂਹ ਮਰਾਰੀ ਯਰਿਵਾਹ ਸੀ। ਮਰਾਰੀ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਰਮਬੇ ਮਿਲੇ: ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਭੂਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਰਨਾਮ, ਯਾਰਤਾਹ, ^{੩੫} ਦਿਮਨਾਹ ਯਤੇ ਨਗਲਾਲ ਦਿੱਤੇ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਜਬੂਲਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਰਮਬੇ ਯਤੇ ਗਰੇਰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ। ^{੩੬} ਰਊਬੇਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਭੂਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਸਰ, ਯਾਹਮਾਹ, ^{੩੭} ਕੇਦੇਬੇਬ ਯਤੇ ਮੇਯਯਾਬ ਦਿੱਤੇ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਰਊਬੇਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਰਮਬੇ ਯਤੇ ਗਰੇਰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ। ^{੩੮} ਗਾਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਭੂਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚਲਾ ਗਾਥੇਬ ਦਿੱਤਾ। (ਗਾਥੇਬ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਸਹਿਰ ਸੀ।) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਨਇਮ, ^{੩੯} ਗਸਬੇਨ ਯਤੇ ਯਯਾਜੇਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਗਾਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਰਮਬੇ ਯਤੇ ਗਰੇਰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ।

^{੪੦} ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਲੋਵੀ ਦੇ ਯਾਥਰੀ ਯਰਿਵਾਹ ਮਰਾਰੀ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ੧੨ ਰਮਬੇ ਮਿਲੇ।

੧੧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁੱਲ ੪੮ ਰਮਬੇ ਆਤੇ ਗ਼ੇਰ ਰਮਬੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਕੁਝ ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਮਿਲੀ। ਇਹ ਮਾਰੇ ਰਮਬੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਗ਼ੇਰਨਾ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗਾਂ ਦੀ ਖਾਲੀ ਹੋਣਾਂ ਮਨ। ੧੨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗ਼ੇਰ ਰਮਬੇ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਯਰਤੀ ਮੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਗ਼ੇਰ ਰਮਬੇ ਬਾਰੇ ਮਹੀ ਮੀ।

੧੩ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਇਰਾਰਾ ਨੂੰ ਨਿਭਾਇਆ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਇਰਾਰਾ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਰਤੀ ਯੁਰਾਧਤ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਸ ਗਏ। ੧੪ ਆਤੇ ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ, ਜਿਹਾ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਇਰਾਰਾ ਰੀਤਾ ਮੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਤੀ ਦੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਸਾਂਤੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਦੁਸਮਣ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਰਾਇਆ। ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ੧੫ ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਉਹ ਹਰ ਇਰਾਰਾ ਨਿਭਾਇਆ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਰਾਰਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ ਨਿਭਾਇਆ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਹਰ ਇਰਾਰਾ ਮੱਚਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ।

ਤਿੰਨ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗਾਂ ਦੀ ਘਰ ਵਾਧਮੀ

੨੨ ^੧ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਰੁਊਬੇਨ, ਗਾਦ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਆਤੇ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਆਂਧੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕਤਰਤਾ ਬੁਲਾਈ। ^੨ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਭੂਮਾ ਯਹੇਵਾਹ ਦਾ ਸੇਵਕ ਮੀ, ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਭੂਮਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖੀਆਂ ਸਨ। ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਆਦੇਸਾਂ ਦੀ ਵੀ ਧਾਲਣਾ ਰੀਤੀ। ^੩ ਆਤੇ ਇਸ ਮਾਰੇ ਮਖੋਂ ਵੈਰਾਨ ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗ਼ੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦੇਸਾਂ ਦੀ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਧਾਲਣਾ ਰੀਤੀ ਜਿਹੜੇ ਯਹੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ। ^੪ ਯਹੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਰਾ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ, ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਰਾ ਨੂੰ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ। ਆਤੇ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਜਾ ਮੱਕਦੇ ਹੋ। ਯਹੇਵਾਹ ਦੇ ਸੇਵਕ ਭੂਮਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਬ ਵੱਲ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾ ਮੱਕਦੇ ਹੋ। ^੫ ਘਰ ਉਸ ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕਰਨਾ ਗਮੇਸਾ ਆਦੇ ਰੱਖਣਾ ਜਿਹੜੀ ਭੂਮਾ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਸਹਿਣਾ ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕਰਦੇ ਸਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਤੇਰੇ ਦਿਲੋਂ ਆਤੇ ਕੂਹ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

^੬ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਲਵਿਦਾ ਆਖੀ ਆਤੇ ਉਹ ਚੱਲੇ ਗਏ ਉਹ ਘਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ^੭ਭੂਮਾ ਨੇ ਬਾਸਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਆਂਧੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮੀ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਖੱਡਮ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਦੀ ਯਰਤੀ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਦੁਸਰੇ ਆਂਧੇ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦਿੱਤੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ^੮ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮੇਨਾ ਆਤੇ ਚਾਂਦੀ ਆਤੇ ਰੀਮਤੀ ਗਹਿਣੇ ਗਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਘਰੁਤ ਮਾਰੇ ਮੁੰਦਰ ਕੱਢੋ ਗਨ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਧਾਮੇ ਘਰੁਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਮਿਲ ਰੀਤੀਆਂ ਗਨ। ਘਰ ਜਾਉ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲਵੋ।”

^੯ ਇਸ ਲਈ ਰੁਊਬੇਨ, ਗਾਦ ਆਤੇ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗ਼ੇਰਨਾ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ। ਉਹ ਕਰਾਨ ਵਿੱਚ ਮੀਲੋਗ ਵਿਖੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਆਤੇ ਗਿਲਆਦ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਚੱਲੇ ਗਏ-ਜਿਹੜੀ ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੂਮਾ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਮੀ। ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਭੂਮਾ ਨੂੰ ਇਹ ਯਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।

^{੧੦} ਰੁਊਬੇਨ, ਗਾਦ ਦੇ ਲੋਕ ਆਤੇ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਆਂਧੇ ਲੋਕ ਗੋਲੀਲੋਥ ਨਾਮ ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਇਹ ਕਰਾਨ ਵਿੱਚ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੀ। ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁੰਦਰ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਈ। ^{੧੧} ਘਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗ਼ੇਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਗਲੇ ਤੱਕ ਮੀਲੋਗ ਵਿਖੇ ਹੀ ਸਨ, ਇਸ ਜਗਵੇਦੀ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਜਿਹੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗਾਂ ਨੇ ਉਸਾਰੀ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਰਿ ਜਗਵੇਦੀ ਕਰਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਗੋਲੀਲੋਥ ਨਾਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਮੀ। ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੀ। ^{੧੨} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗਾਂ ਨਾਲ ਘਰੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਏ। ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਦਾ ਨਿਯੰਨ ਰੀਤਾ।

^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰੁਊਬੇਨ, ਗਾਦ ਆਤੇ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਆਗੂ ਜਾਜ਼ਰ ਆਲਆਜ਼ਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਫੀਨਗਮ ਮੀ। ^{੧੪} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗਾਂ ਦੇ ਦੁਸ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜਿਆ। ਉੱਥੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗ਼ੇਰ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਹੜੇ ਮੀਲੋਗ ਵਿਖੇ ਸਨ, ਇੱਕ-ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਮੀ।

^{੧੫} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ੧੧ ਬੰਦੇ ਗਿਲਆਦ ਨੂੰ ਗਏ। ਉਹ ਰੁਊਬੇਨ, ਗਾਦ ਆਤੇ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗਏ। ^{੧੬} ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^{੧੬} “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁੱਛਦੇ ਗਨ: ‘ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹਾ ਕਰਿਉ ਰੀਤਾ? ਤੁਸੀਂ ਯਹੇਵਾਹ ਦੇ ਖਿਆਲ ਕਰਿਉ ਹੋ ਗਏ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ

ਖਾਤਿਰ ਜਗਵੇਦੀ ਰਿਉਂ ਬਣਾਈ? ਤੁਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਦਰੋਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ! 17 ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਯਿਹ ਵਿਖੇ ਕੀ ਵਾਧਰਿਆ ਮੀ? ਯਹੀਂ ਗਲੇ ਤੀਰ ਉਸ ਧਾਥ ਦੀ ਮਜਾ ਭੋਗ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਵੱਡੇ ਧਾਥ ਕਾਰਣ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰੋਗੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਯਤੇ ਯਹੀਂ ਗਲੇ ਵੀ ਯੱਜ ਤੱਰ ਉਸ ਰੋਗ ਤੋਂ ਧੀੜਤ ਹਾਂ। 18 ਯਤੇ ਗੁਣ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਉਗੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ! ਤੁਮੀਂ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ! ਕੀ ਤੁਮੀਂ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੋਗੇ? ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਉਗ ਗੱਲ ਕਰਨੇ ਨਹੀਂ ਗੱਟੋਗੇ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਯਹੇਸੂਆ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

19 “ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਨਾਧਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਡੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਯਾ ਜਾਓ। ਯਹੇਸੂਆ ਦਾ ਤੰਬੂ ਮਾਡੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਨੈ ਰੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਧਰ ਯਹੇਸੂਆ ਜਾਂ ਮਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਦਰੋਹ ਨਾ ਕਰੋ। ਯਹੇਸੂਆ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਧਾਮੇ ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਗਵੇਦੀ ਨਾ ਬਣਾਉ।

20 “ਜਰਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਨ ਨਾਮ ਦੇ ਯਾਦਮੀ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹੇ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਯਾਦਮੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਦੱਸ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਮੀ। ਉਸ ਇੱਕਲੇ ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ। ਧਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜਾ ਮਿਲੀ। ਯਾਰਾਨ ਯਾਥੇ ਧਾਥ ਕਰਕੇ ਮਰਿਆ। ਧਰ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਬੰਦੇ ਮਾਰੇ ਗਏ।”

21 ਰਊਬੇਨ, ਗਾਦ ਯਤੇ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 19 ਯਾਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਥਿਆ, 22 “ਯਹੇਸੂਆ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ! ਯਹੀਂ ਫੇਰ ਯਾਥਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਹੇਸੂਆ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ! ਯਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਹੀਂ ਇੱਛ ਰਿਉਂ ਕੀਤਾ। ਯਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਵੀ ਜਾਣ ਲਵੋ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਨਿਯਾਂ ਕਰ ਸੱਕੋ ਕਿ ਯਹੀਂ ਕੀ ਕੀਤਾ। ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਯਹੀਂ ਕੁਝ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤੁਮੀਂ ਮਾਨੂੰ ਗੁਣੇ ਮਾਰ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। 23 ਜੇ ਯਹੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ, ਤਾਂ ਯਹੀਂ ਖੁਦ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਯਾਥਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇਵੇ, 24 ਕੀ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਯਹੀਂ ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ, ਯਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਜਾਂ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਲਈ ਬਣਾਈ ਹੈ? ਨਹੀਂ! ਯਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਉਸਾਰਿਆ। ਯਹੀਂ ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਰਿਉਂ ਉਸਾਰੀ? ਯਹੀਂ ਡਰਦੇ ਮਾਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਮਾਨੂੰ ਯਾਥਈ ਕੰਮ ਦਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਧਰਵਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਯਾਥਦੇ ਕਿ ਯਹੀਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਹੇਸੂਆ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ।

25 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਧਾਮੇ ਧਰਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸਦਾ ਯਰਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਕੋਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਯਹੀਂ ਡਰਦੇ ਮਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਜਵਾਨ ਹੋਣਗੇ ਯਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ

ਗੁਰਮਤ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਕਿ ਯਹੀਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਮਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਨੂੰ ਯਾਥਈ ਮੀ, ‘ਤੁਮੀਂ ਰਊਬੇਨ ਯਤੇ ਗਾਦ ਦੇ ਲੋਕ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ!’ ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਮਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦੇਣਾ ਮੀ।

26 “ਇਸ ਲਈ ਯਹੀਂ ਇਸ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਕੀਤਾ। ਧਰ ਯਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਯਤੇ ਬਲੀਆਂ ਲਈ ਵਰਤਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ। 27 ਮਾਡਾ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਇਹ ਵਰਮਾਉਣਾ ਮੀ ਕਿ ਯਹੀਂ ਵੀ ਉਮੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸਦੀ ਤੁਮੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਯਤੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਯਤੇ ਮਾਡੇ ਮਾਰੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਥੂਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਯਹੀਂ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਯਹੀਂ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਯਾਥਈਆਂ ਬਲੀਆਂ, ਯਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਯਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਯਰਥ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਯਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਵੱਡੇ ਹੋਕੇ ਇਹ ਜਾਨਣ ਕਿ ਯਹੀਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਗ ਹੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਹਾਂ। 28 ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਯਜਿਹਾ ਵਾਧਰੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਇਹ ਯਾਥਈ ਕਿ ਯਹੀਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮਾਡੇ ਬੱਚੇ ਯਾਥ ਸੱਕਦੇ ਹਨ, ‘ਦੇਖੋ! ਮਾਡੇ ਧਰਮਿਆਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਮਾਡੇ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਈ ਮੀ। ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਵਰਗੀ ਹੈ (ਜਿਹੜੀ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿਖੇ ਹੈ) ਯਹੀਂ ਇਸ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਲੀਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ-ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਥੂਹ ਹੈ ਕਿ ਯਹੀਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਯੋਗ ਹਾਂ।’

29 “ਸੱਚਮੁੱਚ, ਯਹੀਂ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਯਹੀਂ ਗੁਣ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਗੁਟਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਯਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੱਚੀ ਜਗਵੇਦੀ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਮਾਰਮਣੇ ਹੈ। ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਯਹੇਸੂਆ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੈ।”

30 ਜਾਜਰ ਫੀਨਗਾਮ ਯਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਯਾਗੂਆਂ ਨੇ ਰਊਬੇਨ, ਗਾਦ ਯਤੇ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਥੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ। ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਸੱਚ ਯਾਥ ਰਹੇ ਸਨ। 31 ਇਸ ਲਈ ਫੀਨਗਾਮ ਜਾਜਰ ਨੇ ਯਾਥਿਆ, “ਗੁਣ ਯਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਹੇਸੂਆ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਯਤੇ ਯਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਯਹੀਂ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਹੇਸੂਆ ਵੱਲੋਂ ਮਜਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ।”

32 ਫੇਰ ਫੀਨਗਾਮ ਯਤੇ ਯਾਗੂ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਗਏ ਯਤੇ ਘਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਊਬੇਨ ਯਤੇ ਗਾਦ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਿਲਯਾਦ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਯਤੇ ਵਾਧਮ ਕਰਨਾ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਚੱਲੇ ਗਏ ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਕੁਝ ਵਾਧਰਿਆ ਮੀ, ਉਹ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ। 33 ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤਮੱਲੀ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੁਊਬੇਨ, ਗਾਦ ਅਤੇ ਮਨਸ਼ੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੇ ਨਾ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨਾ ਲੜਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

^{੩੪} ਰੁਊਬੇਨ ਅਤੇ ਗਾਦ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਾਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ, “ਬਬੂਤ ਕਿ ਅਮੀ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਹੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।”

ਯਹੇਸੂਆ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

੨੩ ^੧ ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਧਰਤੀ ਰੀਤੀ। ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਇਆ। ਬਹੁਤ ਵਰ੍ਹੇ ਗੁਜ਼ਰ ਗਏ, ਅਤੇ ਯਹੇਸੂਆ ਬਹੁਤ ਬਿਰਧ ਹੋ ਗਿਆ। ^੨ ਇਸ ਵੇਲੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਮਾਰੇ ਯੁਗਟੇ ਆਗੂਆਂ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ, ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਮੱਦੀ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਬਿਰਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ। ^੩ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਮਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਮਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੀਤਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡਾ ਯਹੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲੜਿਆ। ^੪ ਯਾਦ ਕਰੋ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਨਦੀ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਮਾਗਰ ਵਿੱਚਲੀ ਯਰਤੀ ਲੈ ਕੇ ਮੌਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਯਰਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ^੫ ਧਰ ਯਹੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਬਾਂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਯਰਤੀ ਗਮਿਲ ਕਰ ਲਵੋਗੇ। ਯਹੇਵਾਹ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਯਹੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ।

^੬ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇ ਮੁਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਬਿਧੀ ਤੋਂ ਮੌਜੇ ਜਾਂ ਖੱਬੇ ਨਾ ਮੁੜੋ। ^੭ ਗਲੇ ਵੀ ਮਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਨਾ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਉਧਾਮਨਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਨਾ ਉਚਾਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਨਾ ਝੁਕੋ। ^੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿੱਡੇ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਰੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰਦੇ ਰਹੋ।

^੯ “ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਸੀ, ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਸੀ,

ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰਾ ਨਹੀਂ ਮੌਰੀ। ¹⁰ ਯਹੇਵਾਹ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ 1,000 ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਮੌਰਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲੜਦਾ ਹੈ। ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ¹¹ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਹੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਰਹੋ।

¹² “ਯਹੇਵਾਹ ਦੇ ਖਿੱਡੇ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਨਾ ਹਟੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿੱਤਰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਅੱਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਾਉ। ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਬਣੋਗੇ। ¹³ ਤਾਂ ਯਹੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਵਰਗੇ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਦੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਨਗੇ-ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਧੂਆਂ ਅਤੇ ਖੱਟਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਚੰਗੀ ਯਰਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਯਹੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਯਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਆਦਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗਵਾ ਮੌਰਦੇ ਹੋ।

¹⁴ “ਮੋਰੀ ਮੋਤ ਦਾ ਮਮਾਂ ਗੁਣ ਕਰੀਬ-ਕਰੀਬ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੌਚਮੁੱਚ ਅਕਸਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਧੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਉਹ ਹਰ ਇਕਰਾਰ ਧੂਰਾ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਹੈ। ¹⁵ ਹਰ ਨੌਰ ਇਕਰਾਰ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਯਹੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਮੌਚਾ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਧਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਧੂਰਾ ਕਰਦੇ ਦਿਖਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ, ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਚੰਗੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ¹⁶ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਾਪਰੇਗਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯਹੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਧੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਉਗੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਰੇ ਹੋਰਨਾ ਦੋਸਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਯਰਤੀ ਗਵਾ ਬੈਠੇਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾ ਦੋਸਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਯਹੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੋਟੀ ਹੀ ਇਹ ਚੰਗੀ ਯਰਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।”

ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਯਮਨਵਿਦਾ

੨੪ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਰਾਂ ਦੀ ਸਰਮ ਵਿਖੇ ਟਿਰੱਤੁਰਤਾ ਬੁਲਾਈ। ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਬਚੁਰਗ ਯਾਗੁਆਂ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ, ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਯਿਰਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਗਾਰਮਾਂ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਯਾਦਮੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਖਲੇ ਗਏ।

੨ ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਯਾਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹੋ ਝੁਝ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਯਹੇਵਾਹ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਖਦਾ ਹੈ: ‘ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇ ਤੋਰਹ, ਯਾਬਰਾਹਾਮ ਅਤੇ ਨਾਹੋਰ ਦੇ ਖਿਤਾ ਸਮੇਤ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਦੇ ਧਰਲੇ ਵੇਖੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕੀਤੀ। ੩ ਧਰਮੇ, ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇ ਯਾਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਨਦੀ ਦੇ ਧਰਲੇ ਵੇਖੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਵੱਛਿਆ। ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਰਨਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਯਾਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਲਾਦ ਦਾ ਵਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਯਾਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਇਮਰਾਹ ਦਿੱਤਾ। ੪ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਮਰਾਹ ਨੂੰ ਯਾਬੂਬ ਅਤੇ ਏਮਾਓ ਨਾਮ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਦਿੱਤੇ। ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਮੋਈਰ ਦੇ ਧਰਥਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਯਾਬੂਬ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਉਹ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚੱਲੇ ਗਏ।

੫ “ਫੇਰ ਮੈਂ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਭੇਜਿਆ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਯਾਉਣ। ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਯਾਫਤਾਂ ਭੇਜੀਆਂ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਯਾਇਆ। ੬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ। ਉਹ ਨਾਲ ਸਾਗਰ ਵੱਲ ਯਾ ਗਏ, ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਰੱਬ ਅਤੇ ਖੋੜ ਸਵਾਹ ਸਨ। ੭ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ, ਯਹੇਵਾਹ ਨੂੰ, ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਪੁਰਾਰਿਆ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਥਰ ਬਹੁਤ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਭੇਜੀਆਂ। ਮੈਂ, ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ, ਸਮੁੱਦਰ ਦੇ ਧਾਈ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਚ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਕੀ ਝੁਝ ਕੀਤਾ।

“ਉਸਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ੮ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੈ ਯਾਂਦਾ। ਇਹ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਸੀ। ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਲਾਫ ਲੜੇ, ਧਰਮੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਉ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਨ ਦੀ ਤਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਥਜਾ ਰਹ ਲਿਆ।

੯ “ਫੇਰ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਸਾਜੇ, ਸਿਫੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਥਾਲਾਰ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ। ਸਾਜੇ ਨੇ ਬਰਿਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਬਿਲਯਾਮ, ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਬਿਲਯਾਮ ਨੂੰ ਯਾਖਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹਾਯ ਦੇਵੇ। ੧੦ ਧਰ

ਮੈਂ, ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ, ਬਿਲਯਾਮ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਬਿਲਯਾਮ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਮੀਸ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਅਤੇ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਛਿਆ।

੧੧ “ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਯਰੀਹੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ ਯਰੀਹੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ। ਯਮੇਰੀ, ਫਰਿੱਚੀ, ਰਨਾਨੀ, ਸਿੱਤੀ, ਸਿਰਗਾਮੀ, ਹਿਵੀ ਅਤੇ ਯਬੂਮੀ ਲੋਕ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜੇ। ਧਰਮੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਉ। ੧੨ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਫੌਜ ਯੱਗੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੱਗੇ-ਯੱਗੇ ਗਰਨੇਟ (ਭਿਰੰਡਾਂ) ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਭਿਰੰਡਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਯਾਧਈਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਤੀਰ ਰਥਾਨਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਜੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਥਜਾ ਕਰ ਲਿਆ।

੧੩ “ਮੈਂ, ਯਹੇਵਾਹ ਨੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਧਰਤੀ ਦਿੱਤੀ! ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਲਈ ਮਿਗਨਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ-ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ! ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਸਾਰਿਆ-ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਯੱਗੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਅਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਹਨ, ਧਰਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਗਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗਾਇਆ।”

੧੪ ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਖਿਆ, “ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਯਹੇਵਾਹ ਦੇ ਸਬਦ ਸੁਣ ਲਈ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੇਵਾਹ ਦਾ ਯਾਦਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੱਚੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦਿਉ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮਿਆਂ ਨੇ ਉਧਾਮਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਅਜਿਹੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਦੇ ਧਰਲੇ ਵੇਖੇ ਵਾਧਰੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਰਫ ਯਹੇਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

੧੫ “ਧਰਮੇ ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਰਫ ਯਹੇਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਸਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਯਹੇਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੱਜ ਯਾਧਣੇ ਲਈ ਯਾਦਮ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਧਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋਗੇ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮਿਆਂ ਨੇ ਉਧਾਮਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਦੇ ਧਰਲੇ ਧਾਮੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ? ਜਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਯਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋਗੇ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਚੋਣ ਖੁਦ ਕਰਨੀ ਧਵੇਗੀ। ਧਰਮੇ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਮੇਰਾ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਯਮੀਂ ਤਾਂ ਯਹੇਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋਗੇ!”

੧੬ ਫੇਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਯਮੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਯਹੇਵਾਹ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾਂਗੇ। ਯਮੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ੧੭ ਯਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਯਹੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਸਾਡੇ

ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਯਹੇਸੂਆ ਉਸ ਯਹੂਦੀ ਉੱਤੇ ਗੁਲਾਮ ਸਾਂ। ਘਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਉੱਥੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਮਗਨ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ। ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਯਹੂਦੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਇਆ ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਹੋਰਨਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਸਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੀ ਸੱਖਿਆ ਰੀਤੀ।^{੧੮} ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਯਹੂਦੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਯਹੇਸੂਆ ਗਏ ਸਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੇਸੂਆ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਮਾਡਾ ਯਹੇਸੂਆ ਹੈ।”

^{੧੯} ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ। ਯਹੇਸੂਆ ਯਹੇਸੂਆ ਖੜਿੱਤਰ ਹੈ ਆਤੇ ਯਹੇਸੂਆ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਦਿਆਂ ਦੇਖਦੇ ਨਫਰਤ ਰਦਾ ਹੈ। ਯਹੇਸੂਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਦੇ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ।^{੨੦} ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਉਗੇ ਆਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹੋਗੇ। ਆਤੇ ਯਹੇਸੂਆ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਭਿਆਨਕ ਆਫਤਾਂ ਭੇਜੇਗਾ। ਯਹੇਸੂਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਦੇਵੇਗਾ। ਯਹੇਸੂਆ ਯਹੇਸੂਆ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੰਗਿਆਈ ਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਘਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਦੇਵੇਗਾ।”

^{੨੧} ਘਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ! ਯਹੇਸੂਆ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹਾਂਗੇ।”

^{੨੨} ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਆਤੇ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖੋ। ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਆਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਗਵਾਹ ਹੋ?”

ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਹਾਂ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਯਹੇਸੂਆ ਮਾਰੇ ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਰਿ ਯਹੇਸੂਆ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ ਹੈ।

^{੨੩} ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰਾਭ ਸੁੱਟ ਦਿਉ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਹਨ। ਯਹੇਸੂਆ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਖਿਲਾਫ ਰਹੋ।”

^{੨੪} ਫੇਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੇਸੂਆ ਯਹੇਸੂਆ ਆਪਣੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹਾਂਗੇ। ਯਹੇਸੂਆ ਉਸਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਾਂਗੇ।”

^{੨੫} ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਿਨ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨੇਮ ਰੀਤਾ। ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇਹ ਨੇਮ ਸਰਮ ਨਾਮ ਦੇ ਰਸਬੇ ਵਿਖੇ ਰੀਤਾ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰਾਨੂੰਨ ਬਣ ਗਿਆ।

^{੨੬} ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ

ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਖੱਬਰ ਲੱਭਿਆ। ਇਹ ਖੱਬਰ ਇਸ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਖੜਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਰ ਦੇ ਸੁੱਧ ਹੋਠਾਂ ਸੁੱਧ ਦਿੱਤਾ।

^{੨੭} ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਖੱਬਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਨ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੇਸੂਆ ਯਹੇਸੂਆ ਆਖੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਯਹੇਸੂਆ ਯਹੇਸੂਆ ਮਾਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਦ ਰਿਹਾ ਸੀ ਇਹ ਖੱਬਰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਖੱਬਰ ਯਹੇਸੂਆ ਮੈਂ ਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਆਦ ਰਨ ਵਿੱਚ ਮਗਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਰਿ ਯਹੇਸੂਆ ਰੀ ਵਾਖਰਿਆ। ਇਹ ਖੱਬਰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਯਹੇਸੂਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੇਸੂਆ ਤੁਹਾਡੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗਾ।”

^{੨੮} ਫੇਰ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਰੋਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਪਣੀ ਯਹੂਦੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਮੇਤ

^{੨੯} ਉਸਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੇਸੂਆ ਮਰ ਗਿਆ। ਯਹੇਸੂਆ ੧੧੦ ਵਰ੍ਹੇ ਦਾ ਸੀ।^{੩੦} ਯਹੇਸੂਆ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਯਹੂਦੀ ਉੱਤੇ ਤਿਮਨਥ ਸਰਗ ਵਿਖੇ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਗਲਾਮ ਘਰਬਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਆਫਰਾਈਮ ਦਾ ਘਰਾਭੀ ਘਰਦੇਸ ਸੀ।

^{੩੧} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਮਥੇ ਦੋਹਾਨ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਯਹੇਸੂਆ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ। ਆਤੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦੇ ਦੋਹਾਨ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਲੋਰ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਉਹ ਆਗੂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੇਸੂਆ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ਰੀਤੀਆਂ ਸਨ।

ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਘਰ ਵਾਖਰੀ

^{੩੨} ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਛੱਡਿਆ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀਆਂ ਆਮਬੀਆਂ ਲੈ ਆਏ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀਆਂ ਆਮਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਮ ਵਿਖੇ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮਬੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਜਿਹੜੀ ਆਰੂਥ ਨੇ ਹੋਮਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਘਰੋਂ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਸਰਮ ਨਾਮ ਦੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਇਹ ਘਰ ਤੀ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ੧੦੦ ਸਿੱਕਿਆਂ ਬਦਲੇ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਘਰ ਤੀ ਯਹੇਸੂਆ ਦੀ ਮੰਤਾਨ ਦੀ ਮਾਲਰੀ ਹੋਠਾਂ ਸੀ।

^{੩੩} ਗਾਠੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਆਲਯਾਜ਼ਾਰ ਮਰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਫਰਾਈਮ ਦੇ ਘਰਾਭੀ ਘਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਗਿਬੀਹ ਵਿਖੇ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਗਿਬੀਹ ਆਲਯਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਫੀਨਗਾਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਿਯੰਤਰਣਾਂ ਦੀ ਖੋਜੀ

ਅਗੂਦਾ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ

੧ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੂਦਾ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਮਾਡੇ ਰਿਹੋਏ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਹ ਧਰਿਲਾਂ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਡੇ ਲਈ ਲੜਨਗੇ?”

੨ ਅਗੂਦਾ ਨੇ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਗੂਦਾ ਦਾ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਹ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਜਿੱਤਣ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

੩ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਸਿਮਰਿਠ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਧਾਮੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗੀ। ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਭਰਾਵੇ, ਅਗੂਦਾ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰੁਝ ਧਰਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੀਤਾ ਮੀ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੀ ਧਰਤੀ ਲਈ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਆਰੇ ਲੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾਰੇ ਲੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ।” ਤਾਂ ਸਿਮਰਿਠ ਦੇ ਬੰਦੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨ ਗਏ।

੪ ਅਗੂਦਾ ਨੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫਰਿੰਚੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ। ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ੧੦,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਬਜਰ ਮਗਿਰ ਵਿਖੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ੫ ਬਜਰ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਬਜਰ ਦੇ ਗਾਰਮ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਰੀਤੀ। ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫਰਿੰਚੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ।

੬ ਬਜਰ ਦੇ ਗਾਰਮ *ਨੇ ਬਚ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰੀਤੀ ਧਰ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਖਿੰਫਾ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਧੈਰਾਂ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਵੱਢ ਦਿੱਤੇ। ੭ ਤਾਂ ਬਜਰ ਦੇ ਗਾਰਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ੭੦ ਗਾਜਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਅਤੇ ਧੈਰਾਂ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਵੱਢ ਦਿੱਤੇ ਮਨ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਾਣੇ ਦੀ ਮੇਜ ਤੋਂ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਖਾਣੇ ਧੈਰੇ ਮਨ। ਗੁਣ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਮਲੂਰ ਦੀ ਮਜਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।” ਉਹ ਬਜਰ ਦੇ ਗਾਰਮ ਨੂੰ ਅਰੁਮਲਮ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਥੇ ਮਰ ਗਿਆ।

੮ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ। ੯ ਫੇਰ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਗਏ ਜਿਹੜੇ ਨੇਜੇਵ ਵਿੱਚ,

ਧਰਾੜੀ ਧਰਮੇਸ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮਭੁੰਦਰੀ ਤੱਟ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ।

੧੦ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਬੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਣਨੀਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਗਏ ਜਿਹੜੇ ਗਬਰੇਨ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ। (ਗਬਰੇਨ ਦਾ ਨਾਮ ਕਿਰਯਬ ਅਰਥਾ ਮੀ।) ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਮੇਮਈ, ਅਗੀਮਾਨ ਅਤੇ ਤਲਮਈ ਨਾਮ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾਇਆ।

ਰਾਲੇਬ ਅਤੇ ਉਮਦੀ ਯੀ

੧੧ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਉੱਥੋਂ ਤੁਰ ਕੇ ਦਬੀਰ ਦੇ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਖਿੰਫਲੇ ਮਭੋ ਵਿੱਚ ਦਬੀਰ ਕਿਰਯਬ ਮੇਫਰ ਕਗਉਦਾ ਮੀ। ੧੨ ਇਸ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਕਿ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਬੰਦੇ ਲੜਾਈ ਸੁਰੂ ਕਰਦੇ, ਰਾਲੇਬ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ। ਰਾਲੇਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਕਿਰਯਬ ਮੇਫਰ ਉੱਤੇ ਗਮਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਯੀ ਅਰਮਾਗ ਦਾ ਮਾਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਮਗਿਰ ਉੱਤੇ ਗਮਲਾ ਕਰੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਯੀ ਨੂੰ ਦਿਆਂਗਾ ਦਿਆਂਗਾ।”

੧੩ ਰਾਲੇਬ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਕਰਜ ਮੀ। ਕਰਜ ਦਾ ਇੱਕ ਲੜਾਕਾ ਮੀ ਅਥੀਟੇਲ। ਅਥੀਟੇਲ ਨੇ ਕਿਰਯਬ ਮਗਿਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਲੇਬ ਨੇ ਅਥੀਟੇਲ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਯੀ ਅਰਮਾਗ ਦਾ ਦਿਆਂਗਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

੧੪ ਅਰਮਾਗ ਅਥੀਟੇਲ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚਲੀ ਗਈ। ਅਥੀਟੇਲ ਨੇ ਅਰਮਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਧਾਮੋਂ ਰੁਝ ਜਮੀਨ ਮੰਗਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅਰਮਾਗ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤੋਂ ਤੋਂ ਉੱਤਰੀ, ਤਾਂ ਰਾਲੇਬ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਕੀ ਹੋਇਆ?”

੧੫ ਅਰਮਾਗ ਨੇ ਰਾਲੇਬ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦੇਹ। ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨੇਜੇਵ ਵਿੱਚ ਮਾਰੂ ਜਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਿਰਯਬ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਰੁਝ ਜਮੀਨ ਦੇਹ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਾਣੀ ਹੋਵੇ।” ਇਸ ਲਈ ਰਾਲੇਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਖਾਣੀ ਦੇ ਉੱਧਰ ਅਤੇ ਹੋਠਲੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

੧੬ ਕੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖਚੁਰਾਂ ਦਾ ਮਗਿਰ (ਅਰੀਗੇ) ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਹ ਲੋਕ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਮਾਰੂਬਲ ਅੰਦਰ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਇਹ ਨੇਜੇਵ ਅੰਦਰ ਅਰਾਦ ਮਗਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੀ। (ਕੋਨੀ ਲੋਕ ਖੁਮਾ ਦੇ ਮੇਰੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ।)

੧੭ ਕੁਝ ਰਣਨੀਤੀ ਲੋਕ ਮਫਾਬ ਮਗਿਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਮਰਿਠ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਣਨੀਤੀ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਗਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਧੂਰੀ

*1:੬ ਬਜਰ ਦਾ ਗਾਰਮ ਜਾਂ, “ਅਦੋਨੀ ਬਜਰ।”

ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਗਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਗੁਰਮਾਹ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

^{1੯} ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਯੱਜਾਗ ਦਾ ਮਗਿਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦੇ ਛੋਟੇ ਰਮਥਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਮਰਲੇਨ ਅਤੇ ਯਾਰੇਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਛੋਟੇ ਰਮਥਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ।

^{2੦} ਜਦੋਂ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਆਦਮੀ ਲੜੇ ਮਨ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹਾੜੀ ਯਰਦੇਸ ਦੀ ਯਰਤੀ ਗਾਮਿਲ ਕਰ ਲਈ। ਯਰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਆਦਮੀ ਵਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚਲੀ ਯਰਤੀ ਗਾਮਿਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਮਰਲ ਨਹੀਂ, ਰਿਉਰਿ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਲੋਹੇ ਦੇ ਰਬ ਮਨ।

^{੨੧} ਮੁਸਾ ਨੇ ਗਬਰੇਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਯਰਤੀ ਰਾਲੇਬ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਯਰਤੀ ਰਾਲੇਬ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਰਾਲੇਬ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਯਨਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

^{੨2} ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦਾ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਯਹੂਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਮਲਮ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਯੱਜ ਵੀ ਯਹੂਸੀ ਲੋਕ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਬੰਦੇ ਬੈਝੇਲ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ

^{੨੨-੨3} ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਦੇ ਬੰਦੇ ਬੈਝੇਲ ਦੇ ਮਗਿਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਗਏ। ਖਿੱਛਲੇ ਮਥੇ ਵਿੱਚ ਬੈਝੇਲ ਦਾ ਨਾਮ ਲੂਜ਼ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵੱਲ ਸੀ। ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਬੈਝੇਲ ਦੇ ਮਗਿਰ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਜਾਮੂਸਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਇਹ ਲੋਕ ਬੈਝੇਲ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਢੰਗ ਲੱਭਣ ਲੱਗੇ। ^{੨੪} ਜਦੋਂ ਜਾਮੂਸ ਬੈਝੇਲ ਦੇ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਜਾਮੂਸਾਂ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਗੁਪਤ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਓ। ਅਸੀਂ ਮਗਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਾਂਗੇ। ਯਰ ਜੇ ਤੂੰ ਮਾੜੀ ਮਗਟਿਆ ਕਰੇਂਗਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਯਹੁੰਚਾਵਾਂਗੇ।”

^{੨5} ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਜਾਮੂਸਾਂ ਨੂੰ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਗੁਪਤ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ। ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਬੈਝੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਹਨ ਲਈ ਆਖਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਯਹੁੰਚਾਇਆ ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਯਹੁੰਚਾਇਆ। ਉਸ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ^{੨੬} ਉਹ ਆਦਮੀ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਹਿੱਤੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਮਗਿਰ ਉਸਾਰਿਆ। ਉਸ ਨੇ

ਮਗਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਲੂਜ਼ ਰੱਖਿਆ। ਅਤੇ ਉਸ ਮਗਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਯੱਜ ਵੀ ਲੂਜ਼ ਹੀ ਹੈ।

ਦੂਸਰੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਰਨਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਹਨ

^{੨7} ਬੈਤਸਾਨ, ਤਾਨਾਰ, ਦੇਰ, ਯਿਬਲਾਮ, ਮਗਿੰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਗਿਰਾਂ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦੇ ਰਮਥਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਨਾਨੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਮਨੱਸਹ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਰਮਥੇ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਰਨਾਨੀ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਘਰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ^{੨੮} ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲੀ ਵੱਧੇਰੇ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਲਈ ਜਬਰਦਸਤੀ ਮਜਬੂਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਯਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਯਰਤੀ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।

^{੨੯} ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹੋ ਗੱਲ ਵਾਪਰੀ। ਗਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਰਨਾਨੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਰਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਯਰਤੀ ਛੱਡ ਕੇ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਰਨਾਨੀ ਲੋਕ ਗਜ਼ਰ ਅੰਦਰ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਰਹੇ।

^{੩੦} ਇਹੀ ਗੱਲ ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਨਾਲ ਵੀ ਵਾਪਰੀ। ਕੁਝ ਰਨਾਨੀ ਕਟਰੇਨ ਅਤੇ ਨਹਲੈਨ ਮਗਿਰਾਂ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਯਰਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਰਨਾਨੀ ਉੱਥੇ ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਰਹੇ। ਯਰ ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜਬਰਦਸਤੀ ਮਜਬੂਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਵਾਇਆ।

^{੩1} ਇਹੀ ਗੱਲ ਆਮੇਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਾਪਰੀ। ਆਮੇਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਂਕੇ, ਮੀਦੇਨ, ਆਗਲਾਥ, ਆਰਜੀਥ, ਗਲਬਾਹ, ਆਂਦੀਰ ਅਤੇ ਰਹੇਬ ਮਗਿਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

^{੩2} ਆਮੇਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਯਰਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਇਸ ਲਈ ਰਨਾਨੀ ਲੋਕ ਆਮੇਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਰਹੇ।

^{੩3} ਇਹੀ ਗੱਲ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਨਾਲ ਵੀ ਵਾਪਰੀ। ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੈਤ-ਸਮਥ ਅਤੇ ਬੈਤ-ਯਨਾਥ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਮਗਿਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਨਫਤਾਲੀ ਦਾ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਗਿਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਅਤੇ ਰਨਾਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਬਰਦਸਤੀ ਮਜਬੂਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ।

^{੩੪} ਆਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਹਾੜੀ ਯਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹਾੜਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਧਿਆ ਰਿਉਰਿ ਆਮੇਰੀ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਆਕੇ ਵਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ^{੩5} ਆਮੇਰੀਆਂ ਨੇ ਹਰਮ ਯਹਾੜ, ਯਯਾਲੇਨ

ਜਾਂਦੇ ਮਾਲਬੀਮ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਨਿਕਾ ਰੀਤਾ। ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਸਤੁਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵੱਧੇਰੇ ਤਾਰਤਵਰ ਹੋ ਗਿਆ ਜਾਂਦੇ ਜ਼ਮੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਬਰਦਮਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਣਾ ਲਿਆ।^{੩੬} ਜ਼ਮੇਰੀਆਂ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਬਿੰਦੂ ਧਾਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੇਲਾ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਮੇਲਾ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਪਹੁੰਚੀ ਪੁਰਦੇਸ਼ ਤੀਰ ਸੀ।

ਬੇਰੀਮ ਵਿਖੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ

੨ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਗਿਲਗਲ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬੇਰੀਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਗਿਆ। ਦੂਤ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਮੁਣਾਇਆ। ਸੰਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ: “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਉਮ ਧਰਤੀ ਤੱਕ ਰੀਤੀ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਇਰਾਦਾ ਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਤੇਰਾਂਗਾ।^੨ ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ!”

੩ “ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ‘ਮੈਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਧਰਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਾਹੀ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੋਸਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਾਹੁਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਲ ਹੋਣਗੇ।”

੪ ਜਦੋਂ ਦੂਤ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਲੋਕ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਣ ਲੱਗੇ। ੫ ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਬਾ ਦਾ ਨਾਮ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰੋਣ ਮਨ ਬੇਰੀਮ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਬੇਰੀਮ ਵਿਖੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ।

ਗੁਰਮ ਅਦੂਲੀ ਜਾਂਦੇ ਗੁਰ

੬ ਜਦੋਂ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਜਮੀਨ ਗਮਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਚ ਮਿਲੇ ਨਿਵਾਸ ਮਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ੭ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਰੀਤੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਗੇਸੁਆ ਜੀਵਿਤ ਸੀ। ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਚੁਰਗਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਜਿਹੜੇ ਅਗੇਸੁਆ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਦ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚੁਰਗ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਮਗਨ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੀਤੀਆਂ ਮਨ। ੮ ਨੂਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਗੇਸੁਆ, ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਸੇਵਕ, ੧੧੦ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੁਗਵਾਮ ਹੋਇਆ। ੯ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਸੁਆ ਨੂੰ ਦਫਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਸੁਆ ਨੂੰ ਉਸੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਦਫਨ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਸੀ। ਇਹ ਗਾਮ ਧਰਬਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ, ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਪਹੁੰਚੀ ਪੁਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਿਮਨਾਥ ਗਰਮ ਵਿਖੇ ਸੀ।

੧੦ ਉਸ ਪੁਰੀ ਪੀੜੀ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਅਗਲੀ ਪੀੜੀ ਜਵਾਨ ਹੋਈ। ਇਹ ਨਵੀਂ ਪੀੜੀ ਅਗੇਵਾਹ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ਰੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਸੀ। ੧੧ ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਕਰਨੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਬਦ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਮਨ ਜਾਂਦੇ ਬਾਲਾਨ ਵਰਗੇ ਝੂਠੇ ਦੋਸਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰੀਤੀ। ੧੨ ਅਗੇਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਜਾਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੋਸਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਸਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਕਹਿਰਵਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ੧੩ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦੇ ਬਾਲਾਨ ਦੋਸਤਿਆਂ ਜਾਂਦੇ ਅਸਤਾਰੇਥ ਕੋਈਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਪਏ।

੧੪ ਅਗੇਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਾਮਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਦਿੱਤਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਕੋਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾਇਆ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨਾ ਬਚਾ ਸਕੇ। ੧੫ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਲੜਾਈ ਲਈ ਗਏ, ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਾਰੇ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਹਾਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਹਾਰ ਜਾਣਗੇ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਭੋਗਿਆ।

੧੬ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕਾਰਾ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸਮਣਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਸੀ। ੧੭ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਕਾਰਾ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮਨ, ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਦੋਸਤਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗੇ। ਜਾਂਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮੰਨੇ ਮਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਇਸਰਾਏਲੀ ਬਦਲ ਗਏ ਮਨ ਜਾਂਦੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਮੰਨਣੇ ਹਟ ਗਏ ਮਨ।

੧੮ ਜਦੋਂ ਵਾਰੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਮਲੂਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਪੁਕਾਰਦੇ। ਜਾਂਦੇ ਹਰ ਵਾਰੀ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਹਰ ਵਾਰੀ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਿਕਾਰਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਅਗੇਵਾਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਕਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਵਾਰੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ

ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਵੇਲੇਂ ਬਚ ਗਏ।^{੧੫} ਯਹ ਜਦੋਂ ਹਰੇਰ ਨਿਯੰਤਰਣਾਂ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋਇਆ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਫੇਰ ਖਾਧ ਰਹਨ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਹਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿੰਦੀ ਮਨ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚੀ ਵਾਲੇ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਦੁਸ਼ਟ ਮਨ।

^{੨੦} ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਵੇਲੇ ਨੇ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ।”^{੨੧} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਗੁਣ ਫੇਰ ਵੇਖਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਰਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਾਹ ਖੱਯਰਾ ਨਹੀਂ ਰਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਵੇਖਾਂ ਗਲੇ ਵੀ ਇਸ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਮਨ ਜਦੋਂ ਅਹੋਮੁਆ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਟਿਰੇ ਰਹਿਣ ਦਿਲਾਂਗਾ।^{੨੨} ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਾਂ ਦੀ ਵਹੁੱਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਰਖ ਰਹਨ ਲਈ ਰਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਵੇਖਾਂਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਵਾਂਗ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕਰ ਮੱਦੇ ਹਨ।”^{੨੩} ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਾਂ ਨੂੰ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ-ਛੇਤੀ ਯਹਤੀ ਛੱਡ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਹੋਮੁਆ ਦੀ ਫੌਜ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

੩ ^{੧-੨} ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਵੇਖਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਯਹਤੀ ਛੱਡ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਹੋਵਾਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਰੱਖ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਰਹਨ ਵਾਲੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਵੇਖਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ। (ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਲੜਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਲੜੀਆਂ ਮਨ।) ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵੇਖਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਹ ਹਨ: ^੩ ਫਲਿਸਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖੰਜ ਗਾਰਮ, ਸਾਰੇ ਹੀ ਰਨਾਨੀ ਲੋਕ, ਮੀਦਨ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਉਹ ਹਿੰਦੀ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਯਰਬਤ ਬਾਲਾਨ ਹਰਮੇਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਮਾਥ ਤੱਕ ਲਘਾਨੇਨ ਦੀਆਂ ਯਹਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ^੪ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਰੱਖ ਲਈ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁਸਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

^੫ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਨਾਨੀਆਂ, ਹਿੰਦੀਆਂ, ਅਮੋਰੀਆਂ, ਫਰਿਜੀਆਂ, ਹਿੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅਬੂਮੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ^੬ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਯੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਦੀਆਂ ਰਹਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ

ਯੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਰਹਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਹਨ ਲੱਗੇ।

ਯਹਿਨਾ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਅਥੀਟੇਲ

^੭ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਬਚੀ ਰਹਦੇ ਸਨ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਅਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਾਮ ਭੁੱਲ ਗਏ ਅਤੇ ਬਾਲਾਨ ਅਤੇ ਅਮੇਰਾਹ ਵਰਗੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹਨ ਲੱਗੇ। ^੮ ਅਹੋਵਾਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਮੇਥੋਤਾਮੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਕੂਸਨ ਸਿਮਾਤੈਮ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਰੁਮਤ ਕਰੇ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਰਾਜੇ ਦੀ ਹਰੁਮਤ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਸਾਲ ਰਹੇ। ^੯ ਫੇਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਮਦਦ ਲਈ ਖੁਰਾਰ ਕੀਤੀ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਹਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਭੇਜਿਆ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਨਾਮ ਅਥੀਟੇਲ ਸੀ। ਉਹ ਰਨਜ, ਰਾਲੇਬ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਥੀਟੇਲ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ। ^{੧੦} ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਅਥੀਟੇਲ ਵੇਲੇਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬਣ ਗਿਆ। ਅਥੀਟੇਲ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਅਰਾਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਕੂਸਨ ਸਿਮਾਤੈਮ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਥੀਟੇਲ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ^{੧੧} ਇਸ ਲਈ ਰਨਜ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਥੀਟੇਲ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਤੱਕ, ੪੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੀਕ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਅਮਨ ਰਿਹਾ।

ਨਿਯੰਤਰਣ ਟੇਗੂਦ

^{੧੨} ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚੀ ਕਰਵਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਗਲੇਨ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਤਾਰਤ ਦਿੱਤੀ। ^{੧੩} ਅਗਲੇਨ ਨੇ ਅੰਮੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਅਮਾਲੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੇਂ ਮਦਦ ਲਈ। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਗਲੇਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਬੂਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰ (ਅਰੀਹੋ) ਤੋਂ ਨਿਰਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੪} ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਗਲੇਨ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ੧੮ ਵਰ੍ਹੇ ਤੱਕ ਰਾਜ ਕੀਤਾ।

^{੧੫} ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਖੁਰਾਰ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਭੇਜਿਆ। ਇਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਨਾਮ ਟੇਗੂਦ ਸੀ। ਉਹ ਬਿਨਆਮੀਨ ਦੇ ਯਹਿਵਾਹ-ਮਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਟੇਗੂਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਗਾਤ ਦੇਰੇ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਗਲੇਨ ਦੇ ਵੇਲੇਂ ਭੇਜਿਆ। ^{੧੬} ਟੇਗੂਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਤਲਵਾਰ ਬਣਾਈ। ਉਸ ਤਲਵਾਰ ਦੀਆਂ ਦੋ

ਤਿਖੀਆਂ ਧਾਰਾਂ ਮਨ ਆਤੇ ਇਹ ਤਰੀਬਨ ੧੮ ਇੰਚ ਲੰਮੀ ਮੀ। ਏਹੂਦ ਨੇ ਇਹ ਤਲਵਾਰ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਖੱਟ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਲਈ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਰਦੀ ਗੋਠਾਂ ਛੁਪਾ ਲਿਆ।

੧੭ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਏਹੂਦ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਸਾਜੇ ਆਗਲੇਨ ਲਈ ਸੁਗਾਤ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਆਗਲੇਨ ਬਹੁਤ ਮੋਟਾ ਬੰਦਾ ਸੀ। ੧੮ ਸੁਗਾਤ ਭੇਟ ਵਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਸਾਜੇ ਆਗਲੇਨ ਲਈ ਸੁਗਾਤ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਉਹ ਸਾਜੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਚੱਲੇ ਗਏ। ੧੯ ਜਦੋਂ ਏਹੂਦ ਗਿਲਗਾਲ ਨੇੜੇ ਮੁਰਤੀਆਂ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀਆਂ, ਉਹ ਸਾਜੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਇਆ। ਏਹੂਦ ਨੇ ਸਾਜੇ ਆਗਲੇਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਾਤਮਾਗ, ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੰਚ ਗੁਪਤ ਮੰਦੇਮ ਹੈ।”

ਸਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੋ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਆਤੇ ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਨੌਰਸਾਂ ਨੂੰ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ੨੦ ਏਹੂਦ ਸਾਜੇ ਆਗਲੇਨ ਵੇਲੇ ਗਿਆ। ਸਾਜਾ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਇੰਚਲਾ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਫੇਰ ਏਹੂਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮੰਦੇਮ ਹੈ।” ਸਾਜਾ ਆਪਣੇ ਤਖਤ ਤੋਂ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਏਹੂਦ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਸੀ। ੨੧ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸਾਜਾ ਆਪਣੇ ਤਖਤ ਤੋਂ ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਏਹੂਦ ਆਪਣਾ ਖੱਬਾ ਹੱਥ ਵੱਧਾਇਆ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਖੱਟ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਤਲਵਾਰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਈ। ਫੇਰ ਏਹੂਦ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਸਾਜੇ ਦੇ ਖੇਟ ਵਿੱਚ ਖੋਭ ਦਿੱਤੀ। ੨੨ ਤਲਵਾਰ ਸਾਜੇ ਦੇ ਖੇਟ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਡੂੰਘੀ ਚਲੀ ਗਈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਵੀ ਆਂਦਰ ਯਮ ਗਿਆ ਆਤੇ ਚਰਬੀ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਂਤੜੀਆਂ ਆਤੇ ਟੱਟੀ ਬਾਹਰ ਆ ਗਈ। ਏਹੂਦ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਆਗਲੇਨ ਦੇ ਸਰੀਰ ਆਂਦਰ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀ।

੨੩ ਏਹੂਦ ਉਸ ਨਿਜੀ ਰਮਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ ਉਸ ਨੇ ਉੱਪਰਲੇ ਰਮਰੇ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਸਾਜੇ ਨੂੰ ਆਂਦਰ ਬੰਦ ਰਖ ਦਿੱਤਾ। ੨੪ ਫੇਰ ਏਹੂਦ ਮੁੱਖ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਆਤੇ ਨੌਰ ਵਾਪਸ ਆਂਦਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਪਰਲੇ ਰਮਰੇ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲੱਗਿਆ ਵੇਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਸਾਜਾ ਜ਼ਰੂਰ ਆਪਣੀ ਆਰਾਮਗਾਹ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।” ੨੫ ਇਸ ਲਈ ਨੌਰਸਾਂ ਨੇ ਰਾਫੀ ਦੇਰ ਤੌਰ ਇੰਤਜਾਰ ਰੀਤਾ। ਸਾਜੇ ਨੇ ਉੱਪਰਲੇ ਰਮਰੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਆਖਿਰਕਾਰ ਨੌਰ ਫਿਰਕਮੰਦ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਬੀ ਲਿਆਂਦੀ ਆਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਜਦੋਂ ਨੌਰ ਆਂਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਜੇ ਨੂੰ ਫਰਸ ਉੱਤੇ ਮੁਰਦਾ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਵੇਖਿਆ।

੨੬ ਜਦੋਂ ਨੌਰ ਸਾਜੇ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਵਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਏਹੂਦ ਵੇਲੇ ਬਚਕੇ ਨਿਰਲ ਜਾਣ ਦਾ ਮਮਾਂ ਸੀ। ਏਹੂਦ ਬੁੱਤਾਂ ਵੇਲੇ ਲੱਖਿਆ ਆਤੇ ਮਈਗਾਹ ਨਾਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵੱਲ ਚੱਲਾ

ਗਿਆ। ੨੭ ਜਦੋਂ ਏਹੂਦ ਮਈਗਾਹ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਪਗੜੀ ਪੁਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਤੁਰ੍ਹੀ ਵਜਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਰ੍ਹੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਆਤੇ ਉਹ ਏਹੂਦ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਪਗੜੀਆਂ ਤੋਂ ਗੋਠਾਂ ਆ ਗਏ। ੨੮ ਏਹੂਦ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਆਉ! ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ, ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਹੈ।”

ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਏਹੂਦ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਤੁਰ ਪਏ। ਉਹ ਏਹੂਦ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਰਖਜਾ ਵਰਨ ਲਈ ਗੋਠਾਂ ਚੱਲੇ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਆਮਾਨੀ ਨਾਲ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਵਰਕੇ ਮੇਯਾਬ ਦੀ ਯਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾ ਮੱਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਵਰਨ ਦਿੱਤਾ। ੨੯ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਤਰੀਬਨ ੧੦,੦੦੦ ਤਾਰਤਵਰ ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਵੇਈ ਇੰਚ ਮੇਯਾਬੀ ਬੰਦਾ ਵੀ ਬਚ ਕੇ ਨਹੀਂ ਨਿਰਲ ਮੱਦਿਆ। ੩੦ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਯਾਬੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸਾਜ ਵਰਨ ਲੱਗੇ ਉੱਥੇ (ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ) ਯਤੀ ਉੱਤੇ ੮੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੀਰ ਸਾਂਤੀ ਰਹੀ।

ਨਿਯੰਤਰਣ, ਸਮਗਰ

੩੧ ਏਹੂਦ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਇੰਚ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ। ਉਸ ਆਦਮੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸਮਗਰ ਸੀ ਉਹ ਆਨਾਥ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਸਮਗਰ ਨੇ ੬੦੦ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਆਰ *ਤੋਂ ਵੱਖ ਲਿਆ।

ਐਰਤ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਦਬੋਰਾ

੩੨ ਏਹੂਦ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਫੇਰ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਵਰਨੀਆਂ ਸੁਰੂ ਵਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਬਦ ਸਮਝੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ੩ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਵਰਨ ਦੇ ਸਾਜੇ ਆਖੀਨ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਆਖੀਨ ਹਮੇਰ ਨਾਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਾਜ ਵਰਦਾ ਸੀ। ਸੀਮਰਾ ਨਾਮ ਦਾ ਇੰਚ ਆਦਮੀ ਸਾਜੇ ਆਖੀਨ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਵਰਮੰਤਰ ਸੀ। ਸੀਮਰਾ ਹਮੇਰਬ ਪਾਗੋਖਿਮ ਨਾਮ ਦੇ ਵਰਬੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਦਾ ਸੀ। ੩ ਸੀਮਰਾ ਵੇਲੇ ੯੦੦ ਲੋਕ ਦੇ ਵੱਧ ਸਨ, ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ੨੦ ਮਾਲਾਂ ਤੌਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਤਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆੱਗੇ ਪੁਰਾਰ ਰੀਤੀ।

੪ ਉੱਥੇ ਇੰਚ ਐਰਤ ਨਾਮੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਦਬੋਰਾ ਸੀ। ਉਹ ਲੱਖੀਦੇਬ ਨਾਮ ਦੇ ਇੰਚ ਆਦਮੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੀ।

੫ ਦਬੋਰਾ ਇੰਚ ਵੱਧ ਗੋਠਾਂ ਬੈਠੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜੋ, “ਦਬੋਰਾ ਦਾ ਖਚੁਰ ਦਾ ਵੱਧ” ਵਰਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ

*੩:੩੧ ਆਰ ਪਸੁਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸਾ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇੰਚ ਤਿਖੀ ਮੋਟੀ।

ਉਸ ਰੋਲ ਨਿਆਂ *ਲਈ ਆਏ। ਦਬੋਰਾਹ ਦਾ ਖਜੂਰ ਦਾ ਰੁੱਖ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਯਹਾੜੀ ਯਰਦੇਮ ਵਿੱਚ ਰਾਮਾਹ ਆਉਂਦੇ ਬੈਂਤਲ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਮੀ।^੬ ਦਬੋਰਾਹ ਨੇ ਬਾਰੁਰ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ। ਉਸ ਨੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਰੇ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਖਿਆ, ਬਾਰੁਰ, ਆਬੀਨੋਯਾਮ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਬਾਰੁਰ ਰਦਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ, ਜਿਹੜਾ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਆਂਦਰ ਹੈ। ਦਬੋਰਾਹ ਨੇ ਬਾਰੁਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਆਦੇਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: ‘ਜਾ ਆਉ ਜਾਰੇ ਨਫਤਾਲੀ ਆਉ ਜਬੁਲਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੁਹਾਂ ਵਿੱਚ ੧੦,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਇਕੱਠੇ ਰਹ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਤਬੋਰ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਆਗਵਾਈ ਰਹ।’^੭ ਭੈਰਾਜੇ ਆਬੀਨੋਯਾਮ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਰਮਾਡਰ ਮੀਮਰਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਆਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਭੈ ਮੀਮਰਾ, ਉਸ ਦੇ ਰੱਬਾਂ ਆਉ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਰੀਸੇਨ ਨਦੀ ਵੱਲ ਆਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਭੈ ਉੱਥੇ ਮੀਮਰਾ ਨੂੰ ਗਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਰਹੇਗਾ।”

^੮ ਤਾਂ ਬਾਰੁਰ ਨੇ ਦਬੋਰਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਭੈ ਜਾਵਾਂਗਾ ਆਉ ਇਹੋ ਤੁਝ ਰਹਾਂਗਾ ਯਰ ਜੇ ਤੂੰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇਂ। ਯਰ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਂਗੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

^੯ “ਬੇਸਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲਾਂਗੀ” ਦਬੋਰਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। “ਯਰ ਆਪਣੇ ਵਤੀਰੇ ਰਾਹਣ ਜਦੋਂ ਮੀਮਰਾ ਗਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਇੱਕ ਆਉ ਤੂੰ ਮੀਮਰਾ ਨੂੰ ਗਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਇਸ ਲਈ ਦਬੋਰਾਹ ਬਾਰੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਰਦਮ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਗਈ।^{੧੦} ਰਦਮ ਸਹਿਰ ਵਿਖੇ, ਬਾਰੁਰ ਨੇ ਜਬੁਲਨ ਆਉ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੁਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ। ਬਾਰੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੁਹਾਂ ਦੇ ੧੦,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿੱਛੇ ਆਉਣ ਲਈ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ। ਦਬੋਰਾਹ ਵੀ ਬਾਰੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਗਈ।

^{੧੧} ਉੱਥੇ ਰੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਬਰ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਮੀ। ਗਬਰ ਨੇ ਗੇਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਰੇਨੀ ਲੋਰ ਗੇਬਾਬ ਯਰਿਵਾਹ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਗੇਬਾਬ ਮੁਸਾ ਦਾ ਸੋਹਰਾ ਮੀ। ਗਬਰ ਨੇ ਸਯਨਈਮ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਬੇਹੜ ਦੇ ਰੁੱਖ ਦੇ ਲਾਗੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਮੀ, ਰਦਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਇੱਕ ਸਹਿਰ।

^{੧੨} ਰਿਸੇ ਨੇ ਮੀਮਰਾ ਨੂੰ ਜਾ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਬੀਨੋਯਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਾਰੁਰ ਤਾਬੋਰ ਯਰਬਤ ਵਿਖੇ ਮੀ।^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਮੀਮਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ੬੦੦ ਲੋਹੇ ਦੇ ਰੁੱਖ ਇਕੱਠੇ ਰਹ ਲਏ। ਮੀਮਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਬੰਦੇ ਵੀ ਇਕੱਠੇ ਰਹ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੇਰਮਬ ਗੇਗੇਯਿਮ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਰੀਸੇਨ ਨਦੀ ਵੱਲ ਰੁਚ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੪} ਤਾਂ ਦਬੋਰਾਹ ਨੇ ਬਾਰੁਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੀ ਮੀਮਰਾ ਨੂੰ ਗਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਰਹੇਗਾ। ਆਦੇਸ ਹੀ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੇਰੇ

ਲਈ ਰਸਤਾ ਮਾਫ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਬਾਰੁਰ ਨੇ ੧੦,੦੦੦ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਤਾਬੋਰ ਯਰਬਤ ਤੋਂ ਆਗਵਾਈ ਰੀਤੀ।^{੧੫} ਬਾਰੁਰ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਮੀਮਰਾ ਉੱਤੇ ਗਮਲਾ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਲੜਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੀਮਰਾ ਆਉ ਫੌਜ ਆਉ ਰੁੱਬਾਂ ਨੂੰ ਭੇਡਲ-ਭੁਸੇ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਤਾ ਨਹੀਂ ਮੀ ਕਿ ਰੀ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਬਾਰੁਰ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਮੀਮਰਾ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਯਰ ਮੀਮਰਾ ਆਪਣਾ ਰੁੱਖ ਛੱਡ ਕੇ ਧੈਦਲ ਦੇੜ ਗਿਆ।^{੧੬} ਬਾਰੁਰ ਨੇ ਮੀਮਰਾ ਦੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਬਾਰੁਰ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਮੀਮਰਾ ਦੇ ਰੁੱਬਾਂ ਆਉ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਗੇਰਮਬ ਗੇਗੇਯਿਮ ਤੱਕ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ। ਬਾਰੁਰ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੀਮਰਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੀਮਰਾ ਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ।

^{੧੭} ਯਰ ਮੀਮਰਾ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਉਹ ਇੱਕ ਤੰਬੂ ਰੋਲ ਆਇਆ ਜਿੱਥੇ ਆਏਲ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਆਉ ਰਹਿੰਦੀ ਮੀ। ਆਏਲ ਗਬਰ ਨਾਮ ਦੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਧਤਨੀ ਮੀ। ਉਹ ਰੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ। ਗਬਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦਾ ਗਮੋਰ ਦੇ ਗਾਜੇ ਆਬੀਨੋਯਾਮ ਨਾਲ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੀਮਰਾ ਆਏਲ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵੱਲ ਭੱਜਿਆ।^{੧੮} ਆਏਲ ਨੇ ਮੀਮਰਾ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬਾਰੁਰ ਆਉ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਈ। ਆਏਲ ਨੇ ਮੀਮਰਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਤੀ ਮਾਨ ਜੀ, ਮੇਰੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਉ। ਆ ਜਾਉ ਤੇਰੇ ਨਾ।” ਇਸ ਲਈ ਮੀਮਰਾ ਆਏਲ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਆਉ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਰੀ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੯} ਮੀਮਰਾ ਨੇ ਆਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਯਿਯਾਮ ਲੱਗੀ ਹੈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਖੀਣ ਲਈ ਝੋੜਾ ਧਾਣੀ ਦੇ।” ਆਏਲ ਰੋਲ ਧਾਣੀ ਦੀ ਇੱਕ ਮਸਰ ਮੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਦੁੱਧ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੀਮਰਾ ਨੂੰ ਖੀਣ ਲਈ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਝੋੜਾ ਜਿਹਾ ਦੁੱਧ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮੀਮਰਾ ਨੂੰ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ।

^{੨੦} ਤਾਂ ਮੀਮਰਾ ਨੇ ਆਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾ ਜਾਰੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਯਰਵੇਸ ਉੱਤੇ ਖੜੀ ਹੋ ਜਾ। ਜੇ ਰੋਈ ਆਵੇ ਆਉ ਤੈਨੂੰ ਖੁੱਛੇ, ‘ਆਦਰ ਰੋਈ ਹੈ?’ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੀਂ, ‘ਨਹੀਂ ਰੋਈ ਨਹੀਂ।’”

^{੨੧} ਯਰ ਆਏਲ ਨੇ ਤੰਬੂ ਦੀ ਚਿੱਲੀ ਆਉ ਗਝੜਾ ਲਿਆ। ਆਉ ਚੁੱਧਚਾਧ ਮੀਮਰਾ ਰੋਲ ਗਈ। ਮੀਮਰਾ ਬਹੁਤ ਬੱਚਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੈਂ ਗਿਆ ਮੀ ਆਏਲ ਨੇ ਮੀਮਰਾ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਤੰਬੂ ਦੀ ਚਿੱਲੀ ਰੱਖੀ ਆਉ ਗਝੜੇ ਨਾਲ ਠੇਕ ਦਿੱਤੀ। ਚਿੱਲੀ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ ਆਉ ਮੀਮਰਾ ਮਰ ਗਿਆ।

*੪:੫ ਨਿਆਂ ਇਹ ਇੱਕ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਸਰਾਏਲੀ ਉਸ ਰੋਲ ਮੀਮਰਾ ਬਾਰੁਰ ਖੁੱਛਣ ਲਈ ਆਏ।

੨੦ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਬਾਹਾਰ ਮੀਮਰਾ ਨੂੰ ਲੱਭਦਾ ਹੋਇਆ ਆਇਲ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵੱਲ ਆਇਆ। ਆਇਲ ਬਾਹਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਬਾਹਰ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਾਂਦਾ ਲੰਘ ਆਉ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਦਿਖਾਵਾਂਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹੋ।” ਇਸ ਲਈ ਬਾਹਾਰ ਆਇਲ ਦੇ ਨਾਲ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਬਾਹਾਰ ਨੇ ਮੀਮਰਾ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਗਿਯਾ ਧਿਆ ਦੇਖਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਧਾਮੇ ਤੰਬੂ ਵਾਲੀ ਚਿੱਲੀ ਧਰੀ ਹੋਈ ਸੀ।

੨੧ ਉਸ ਦਿਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਨਾਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਆਬੀਨ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ। ੨੨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ-ਹੋਰ ਤਾਰਤਵਰ ਹੁੰਦੇ ਗਏ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਨਾਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਆਬੀਨ ਨੂੰ ਹਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਰਦਾਰ ਰਨਾਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਆਬੀਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਦਬੋਰਾ ਦਾ ਗੀਤ

੧ ਉਸ ਦਿਨ, ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੀਮਰਾ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ, ਦਬੋਰਾ ਅਤੇ ਅਬੀਨੋਯਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਹਾਰ ਨੇ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਇਆ:

੨ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਖੁੱਧ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖੁੱਧ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤ ਤਿ ਰੋ!

੩ “ਰਾਜਿਓ ਮੁਣੇ। ਹਾਰਮੇ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ, ਮੈਂ ਗਾਵਾਂਗੀ।

ਮੈਂ ਖੁਦ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਗੀਤ ਗਾਵਾਂਗੀ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ, ਸੰਗੀਤ ਛੇੜਾਂਗੀ।

੪ “ਹੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਮੈਦੀਰ ਤੋਂ ਆਵੇਂ, ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਅਦੇਮ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਰੁਥ ਰੀਤਾ ਧਰਤੀ ਹਿੱਲ ਗਈ।

ਅਰਾਮ ਵਰਿਆ ਅਤੇ, ਬੱਦਲਾਂ ਨੇ ਧਾਈ ਸੁੱਟਿਆ।

੫ ਅਗੇਵਾਹ ਮੀਨਈ ਧਰਬਤ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਰਬਤ ਹਿੱਲੇ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ।

੬ “ਆਨਾਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਮਗਰ *ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਆਇਲ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ, ਮੁਖ ਮੜਕਾਂ ਮਨ ਮੱਥਣੀਆਂ।

ਰਾਹਵਾਨ ਅਤੇ ਮੁਸਾਫਰ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਮਨ ਖਿੱਛਲੀਆਂ ਮੜਕਾਂ ਉੱਤੇ।

੭ “ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਖੋਯੇ ਨਹੀਂ ਮਨ। ਦਬੋਰਾ ਤੋਂ ਆਉਣ ਤੀਰ,

ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿਧਾਹੀ ਨਹੀਂ ਮਨ। ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਮਾਂ ਬਣਦੇ ਨਹੀਂ ਖਲੋਤੀ ਸੀ।

੮ “ਚੁਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨਵੇਂ ਆਗੂ ਲੜਨ ਲਈ ਸਗਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ।

ਮਿਲਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਢਾਲ ਜਾਂ ਨੇਜਾ ਕੋਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ੪੦,੦੦੦ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਵਿੱਚ।

੯ “ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਮਾਂਡਰਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਰਜਾ ਨਾਲ ਜੰਗ ਨੂੰ ਗਏ ਮਨ! ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦੇਵੇ!

੧੦ “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਜੋ ਚਿੱਟੇ ਖੇਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਈਆਂ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੋ!

੧੧ ਧਾਈ ਦੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਅਮੀਂ ਖੜਤਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ। ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਬਾਰੇ

ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਸਗਿਰ ਦਿਆਂ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲੜੇ ਮਨ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਗਏ ਮਨ।

੧੨ “ਉੱਠ, ਉੱਠ ਦਬੋਰਾ! ਉੱਠ, ਉੱਠ ਅਤੇ ਗੀਤ ਗਾ!

ਉੱਠ ਬਾਹਾਰ! ਜਜ਼ਬੇ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈ ਅਬੀਨੋਯਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ!

੧੩ “ਫੇਰ ਬਚੇ ਹੋਏ ਤਰੜਿਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਚੱਲੇ ਗਏ।

ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖੋਧਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਗਏ।

੧੪ “ਇਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਕ ਅਮਾਲੇਕ ਦੇ ਧਰਾੜੀ ਧਰਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਏ।

ਹੇ ਬਿਨਆਮੀਨ, ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ।

ਅਤੇ ਰਮਾਂਡਰ ਮਨ ਉੱਥੇ ਮਾਰੀਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ। ਜਬੂਲੁਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਡਾਂਗਾਂ ਨਾਲ ਆਏ।

੧੫ ਜਿੱਸਾਰਾ ਦੇ ਆਗੂ ਦਬੋਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ। ਜਿੱਸਾਰਾ ਦਾ ਧਰਿਵਾਰ ਬਾਹਾਰ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਸੀ।

*੫:੬ ਆਨਾਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਮਗਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯੰਤਰਣ। ਨਿਯੰਤਰਣ ੩:੩੧

†੫:੧੪ ਅਮਾਲੇਕ ਦਾ ਧਰਾੜੀ ਧਰਦੇਸ ਅਫਰਾਈਮ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਵਸਾਇਆ ਗਿਆ ਇਲਾਕਾ। ਦੇਖੋ ਨਿਯੰਤਰਣਾਂ ੧੨:੧੫

ਉਹ ਉਮਰੀ ਰਮਾਨ ਬੱਲੇ ਵਾਲੀ ਯੰਦਰ ਭੇਜੇ ਗਏ
 ਮਨ ।
 “ਰੁਊਬੇਨ ਨੇ ਫੌਜੀ ਮਮੂਗਾਂ ਦਰਮਿਆਨ, ਮਹਾਨ
 ਹਮਤੀਆਂ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਰਰ ਰਹੀਆਂ ਮਨ ਰਿ ਰੀ
 ਰਹੀਏ ।
 ੧੬ ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਰਿਉ ਉੱਥੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਵਾੜੇ
 ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਰੋਲ ਬੈਠਾ ਮੀ ।
 ਰੁਊਬੇਨ ਦਿਆਂ ਬਹਾਦਰ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਨੇ ਜੰਗ ਬਾਰੇ
 ਬਹੁਤ ਮੋਚਿਆ ।
 ਖਰ ਉਹ, ਆਪਣੀ ਭੇਡਾਂ ਲਈ ਵਜਾਏ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ
 ਸੁਣਦਿਆਂ, ਖਰਾਂ ਯੰਦਰ ਰੂਰੇ ਰਹੇ ।
 ੧੭ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣਿਆਂ ਡੋਰਿਆਂ ਅਤੇ ਘਰਦਨ
 ਨਦੀ ਦੇ ਖਰਲੇ ਖਾਸੇ ਰੂਰੇ ਰਹੇ ਮਨ ।
 ਤੁਸੀਂ, ਦਾਨ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਰਿਉ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ
 ਰੋਲ ਰੂਰੇ ਰਹੇ?
 ਆਸੇਰ ਦੇ ਲੋਕ ਸਮੁੰਦਰ ਲਾਗੇ ਆਪਣਿਆਂ
 ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਡੋਰਾ ਲਾਈ ਰੂਰੇ ਰਹੇ ।
 ੧੮ “ਘਰ ਜਬੂਲੁਨ ਅਤੇ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਖਗੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਜੰਗ ਰਰਦਿਆਂ
 ਆਪਣੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਖਤਰੇ’ਚ ਖਾਈਆਂ ।
 ੧੯ ਰਨਾਨ ਦੇ ਗਜ਼ੇ ਲੜਨ ਲਈ ਆਏ,
 ਖਰ ਉਹ ਰੋਈ ਖਜ਼ਾਨੇ ਲੈ ਰੇ ਨਹੀਂ ਗਏ!
 ਉਹ ਮਗਿੱਦੇ ਦੇ ਝਰਨਿਆਂ ਨੇੜੇ
 ਤਯਾਨਾਰ ਸਹਿਰ ਵਿਖੇ ਲੜੇ ।
 ੨੦ ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਤਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜੇ,
 ਉਹ ਯਾਰਾਮ ਤੋਂ ਖਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ
 ਮੀਸਰਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜੇ ।
 ੨੧ ਰੀਸੇਨ ਨਦੀ, ਉਹ ਬੁੱਢੀ ਨਦੀ,
 ਮੀਸਰਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋੜ੍ਹ ਰੇ ਲੈ ਗਈ । ਹੇ ਮੇਰੀ
 ਜਾਨ,
 ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਯਗਾਂਹ ਵੱਧ!
 ੨੨ ਖੋੜਿਆਂ ਦੇ ਸੁੰਮ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵੱਜੇ ਮੀਸਰਾ
 ਦੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਖੋੜੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਗਏ ਵੱਡੇ ਗਏ ।
 ੨੩ “ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੇਰੇਚ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ
 ਸਰਾਥ ਦੇਵੇ ।
 ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਥ ਦੇਵੇ!
 ਉਹ ਤਾਰਤਵਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ
 ਮਦਦ ਰਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਏ ।’
 ੨੪ ਆਏਲ ਰੋਨੀ ਹਬਰ ਦੀ ਖਤਨੀ ਮੀ ।
 ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵੱਧੇਰੇ ਖੰਠ ਹੋਵੇਗੀ ।
 ੨੫ ਮੀਸਰਾ ਨੇ ਖਾਣੀ ਮੰਗਿਆ
 ਆਏਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਦਿੱਤਾ ।
 ਉਹ ਗਜ਼ੇ ਦੇ ਯੋਗ ਖਿਆਲੇ
 ਯੰਦਰ ਰਹੀਮ ਲੈ ਆਈ ਮੀ ।

੨੬ ਫੇਰ ਆਏਲ ਨੇ ਹੱਥ ਵੱਧਾਇਆ ਅਤੇ ਤੰਬੂ ਦੀ ਚਿੱਲੀ
 ਫੜ ਲਈ ।
 ਉਸਦਾ ਮੱਜਾ ਹੱਥ ਹਥੋੜੇ ਤੀਰ ਜਾ ਖਹੁੰਚਿਆ ਜਿਸ
 ਨੂੰ ਰਾਮੇ ਵਰਤਦੇ ਨੇ ।
 ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਹਥੋੜਾ ਮੀਸਰਾ ਉੱਤੇ ਵਰਤਿਆ! ਉਸ ਨੇ
 ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਸੱਟ ਮਾਰੀ
 ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਖੁੜ੍ਹਖੁੜੀ ਯੰਦਰ ਸੁਰਾਖ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ।
 ੨੭ ਉਹ ਆਏਲ ਦੇ ਯੋਰਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਡਿੱਗ ਖਿਆ ।
 ਉਹ ਡਿੱਗਿਆ । ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਖਿਆ ਰਿਗਾ ।
 ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਯੋਰਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਡਿੱਗ ਖਿਆ
 ਜਿੱਥੇ ਮੀਸਰਾ ਡੁੱਬਿਆ,
 ਉਹ ਉੱਥੇ ਡਿੱਗਿਆ,
 ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ।
 ੨੮ “ਦੇਖੋ, ਉਹ ਮੀਸਰਾ ਦੀ ਮਾਂ ਖੜੀ, ਬਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਖ
 ਰਹੀ ਹੈ,
 ਖਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਖ ਰਹੀ ਅਤੇ ਰੋ ਰਹੀ ਹੈ ।
 ‘ਮੀਸਰਾ ਦੇ ਰੱਥ ਨੇ ਫਿੰਨੀ ਦੇਰ ਰਿਉ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ?
 ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਰੱਥਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਿਉ ਸੁਣਦੀ ਨਹੀਂ?’
 ੨੯ “ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਝਵਾਨ ਯੋਰਤ *ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ,
 ਗਾਂ ਉਹ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ।
 ੩੦ ‘ਮੈਨੂੰ ਯਰੀਨ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਜੰਗ ਜਿੱਤ ਗਏ ਹਨ
 ਅਤੇ ਹਰਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੋਹ
 ਰਹੇ ਹਨ ।
 ਉਹ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੁੱਟ ਦਾ ਮਾਲ ਵੰਡ ਰਹੇ ਹਨ ।
 ਹਰ ਸਿਧਾਹੀ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਰੁੜੀਆਂ ਲਿਜਾ ਰਿਗਾ ਹੈ ।
 ਮੀਸਰਾ ਨੂੰ ਰੰਗਦਾਰ ਰੱਥੋਂ ਲੱਭ ਗਏ ਹੋਣਗੇ । ਗਾਂ,
 ਮੀਸਰਾ ਨੂੰ ਰੰਗਦਾਰ ਜੇਤੂ ਦੀ ਗਰਦਨ ਲਈ ਰੱਛਾਈ
 ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਰੰਗਦਾਰ ਸਰਾਫ ਲੱਭ
 ਗਏ-
 ਜਾਂ ਸਾਇਦ ਦੋ-ਵਿਜੇਈ ਮੀਸਰਾ ਦੇ ਖਹਿਨਣ
 ਵਾਸਤੇ ।’
 ੩੧ “ਰਥ ਰਹੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਮਰਨ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਡੇ, ਯਹੋਵਾਹ
 ਜੀ!
 ਅਤੇ ਰਾਮ ਉਹ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਖਿਆਰ ਰਰਨ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋ ਜਾਵਣ ਤਰੜੇ ਚਢਦੇ ਸੁਰਜ
 ਵਾਗਰਾਂ!”
 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਥੇ ੪੦ ਮਾਲਾਂ ਤੀਰ ਮਾਂਤੀ ਰਹੀ ।

ਮਿਦਯਾਨੀਆਂ ਦੀ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਲੜਾਈ
 ਏ ! ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਰਨ
 ਲੱਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੰਦਾ ਆਖਿਆ ਮੀ ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੱਤਾਂ ਮਾਲਾਂ ਤੌਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਿਦਯਾਨ ਦੇ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ
 ਦਿੱਤੀ ।

*੫:੨੯ ਯੋਰਤ ਸੰਭਵਤਾ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਯੋਰਤ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸੰਗ ਰਹਿੰਦੀ ਮੀ ।

੨ ਮਿਦਯਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤੁਵਰ ਆਉਂਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਾਲਮ ਮਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਗੜਾਂ ਦੀਆਂ ਤੋੜਾਂ, ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਫੁਧਣਗਾਹਾਂ ਅਤੇ ਗੜ੍ਹੀਆਂ ਬਣਾ ਲਈਆਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਥੇ ਲੁਕ ਗਏ।^੩ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਦਯਾਨੀ, ਅਮਾਲੇਰੀ ਅਤੇ ਯੁਰਬ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਲੋਕ ਆਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।^੪ ਉਹ ਲੋਕ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡੇਰੇ ਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਥੀਜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਗਾਜ਼ਾ ਜਿੰਨੀ ਦੂਰ ਤਾਈਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖਾਣ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਅਨਾਜ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਭੋਡਾਂ, ਬਲਦ ਜਾਂ ਖੇਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਸਨ।^੫ ਮਿਦਯਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡੇਰਾ ਲਾਉਂਦੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲਿਆਉਂਦੇ। ਉਹ ਟਿੰਡੀ ਦਲ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਉਠ ਇੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੇ ਕਿ ਗਿਣਨੇ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦੇ। ਇਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ।^੬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿਦਯਾਨ ਲੋਕਾਂ ਕਾਰਣ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜੇਹਾ ਅੱਗੇ ਮਦਦ ਲਈ ਖੁਰਾਕ ਰੀਤੀ।

੩ ਮਿਦਯਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜੇਹਾ ਅੱਗੇ ਮਦਦ ਲਈ ਖੁਰਾਕ ਰੀਤੀ।^੭ ਇਸ ਲਈ ਅਜੇਹਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਇੱਕ ਨਬੀ ਭੇਜਿਆ। ਨਬੀ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਅਜੇਹਾ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਗੁਲਾਮ ਸੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਇਆ।^੮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਤਾਰਤੁਵਰ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ। ਫੇਰ ਰਨਾਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੇਰ ਬਚਾਇਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।^੯ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਅਜੇਹਾ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਅਮੋਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਚੌਗੇ, ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ’ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮੋਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ।”

ਅਜੇਹਾ ਦੇ ਦੂਤ ਦਾ ਗਿਦਾਉਣ ਕੋਲ ਫੇਰਾ

੧੦ ਉਸ ਮੌਕੇ, ਗਿਦਾਉਣ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਕੋਲ ਅਜੇਹਾ ਦਾ ਦੂਤ ਆਇਆ। ਅਜੇਹਾ ਦਾ ਦੂਤ ਆਕੇ ਆਫਰਾਹ ਵਿੱਚ ਬੋਹੜ ਦੇ ਕੁੱਝ ਹੋਠਾਂ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਇਹ ਕੁੱਝ

ਅਬੀਅਜਰੀ ਘਰਾਣੇ ਤੋਂ ਯੋਯਾਕ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦਾ ਸੀ। ਯੋਯਾਕ ਗਿਦਾਉਣ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ। ਗਿਦਾਉਣ ਮਿਦਯਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਲਕੋਣ ਲਈ ਵਾਈਨ ਖਰੀਦ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਖੀਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।^{੧੧} ਅਜੇਹਾ ਦਾ ਦੂਤ ਗਿਦਾਉਣ ਦੇ ਮਾਗਭਣੇ ਪਰਗਟ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਹਾਨ ਸਿਧਾਗੀ, ਅਜੇਹਾ ਤੇਰੇ ਅੰਗ-ਮੰਗ ਹੋਵੇ!”

੧੨ ਫੇਰ ਗਿਦਾਉਣ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਮੌਂਗ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਅਜੇਹਾ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇੰਨੀਆਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਪਏ ਹੋਏ ਹਾਂ? ਅਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਅਦਬੁਤ ਕਰਿਮਭੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਜੇਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਇਆ ਸੀ। ਧਰ ਅਜੇਹਾ ਮਾਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮਿਦਯਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।”

੧੩ ਅਜੇਹਾ ਗਿਦਾਉਣ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੀ ਤਾਰਤੁ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਜਦੋਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਦਯਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਓ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

੧੪ ਧਰ ਗਿਦਾਉਣ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨਾ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ? ਮੇਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਤਾਂ ਮਨਮੱਗ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਜ਼ੂਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਭ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹਾਂ।”

੧੫ ਅਜੇਹਾ ਨੇ ਗਿਦਾਉਣ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ! ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਮਿਦਯਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ। ਇਉਂ ਲੱਗੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।”

੧੬ ਤਾਂ ਗਿਦਾਉਣ ਨੇ ਅਜੇਹਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਧਰਮੰਨ ਹੈਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਮਜ਼ੂਰ ਦੇ।

੧੭ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇੱਥੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਮੁੜਕੇ ਨਾ ਆ ਜਾਵਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭੇਟ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਭੇਟਾ ਕਰਨ ਦੇ।”

ਅਤੇ ਅਜੇਹਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਉਣ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਾਂਗਾ।”

੧੮ ਇਸ ਲਈ ਗਿਦਾਉਣ ਅੰਦਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥਲਦੇ ਧਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਕਰੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਤਕਰੀਬਨ ੨੦ ਧਾਉਂਡ ਆਟਾ ਵੀ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੇਖਮੀਰੀ ਰੋਟੀ ਬਣਾਈ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮਾਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੋਕਰੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥਲੇ ਹੋਏ ਮਾਮ ਦੇ ਧਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਾਡੇ ਵਿੱਚ ਧਾਇਆ। ਉਹ ਮਾਮ, ਧਾਈ ਅਤੇ ਬੇਖਮੀਰੀ ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਲਿਆਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਰ ਦੇ ਕੁੱਝ ਬੱਲੇ ਅਜੇਹਾ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

*੬:੧੩ ਮੌਂਗ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਉਹ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੌਂਗ ਖਾਂਦਾ।

੨੦ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਗਿਦਾਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਾਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਉਮ ਚੱਟਾਨ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦੇ। ਫੇਰ ਤਰੀ ਡੋਲਾਹ।” ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰੀਤਾ।

੨੧ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਰੋਲ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤੁਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਮੋਟੀ ਸੀ। ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਮਾਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਮੋਟੀ ਦੀ ਨੇੜੇ ਨਾਲ ਛੁਗਿਆ। ਤਾਂ ਚੱਟਾਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਦਾ ਭਬੁਰਾ ਨਿਕਲਿਆ! ਮਾਮ ਅਤੇ ਰੋਟੀ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੜ ਗਏ! ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਿਆ।

੨੨ ਤਾਂ ਗਿਦਾਉਨ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨਾਲ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਗਏ, ਅਹੋਵਾਹ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ! ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਆਮਹੁਣੇ-ਸਾਹਮਣੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।”

੨੩ ਯਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗਿਦਾਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਾਂਤ ਹੋ ਜਾ! ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ! ਤੂੰ ਮਰੇਂਗਾ ਨਹੀਂ!”

੨੪ ਇਸ ਲਈ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਉਸਾਰੀ। ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਦਾ ਨਾਮ ਰੱਖਿਆ, “ਅਹੋਵਾਹ ਸਾਂਤੀ ਹੈ।” ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਗਲੇ ਵੀ ਆਫਰਾਹ ਸਹਿਰ ਵਿਖੇ ਹੈ। ਆਫਰਾਹ ਉੱਥੇ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜ਼ਰ ਦਾ ਧਰਿਵਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਗਿਦਾਉਨ ਬਾਲਾਨ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

੨੫ ਉਸੇ ਗਤ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗਿਦਾਉਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਯੂਰਾ ਖਲਿਆ ਹੋਇਆ ਵਹਿੜਰਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਜੇ ਮੱਤ ਮਾਲ ਦਾ ਹੈ ਨੈ। ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਰੋਲ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ, ਬਾਲਾਨ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇਵੀ ਅਮੋਰਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੱਕੜ ਦਾ ਇੱਕ ਬੰਮ ਵੀ ਹੈ। ਵਹਿੜਰੇ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਬਾਲਾਨ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦੇ ਅਤੇ ਅਮੋਰਾਹ ਦੇ ਬੰਮ ਨੂੰ ਚੀਰ ਦੇ।” ੨੬ ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉਸਾਰ। ਇਸ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਇਸ ਉੱਚੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸਾਰ। ਫੇਰ ਉਸ ਵਹਿੜਰੇ ਨੂੰ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਕੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਹੇਮ ਕਰ। ਅਮੋਰਾਹ ਦੇ ਬੰਮ ਦੀ ਲੱਕੜ ਰੋਲੋਂ ਆਪਣੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਨੂੰ ਹੇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਨੈ।”

੨੭ ਇਸ ਲਈ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਮ ਸੇਵਕ ਲਏ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਯਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅਤੇ ਨਗਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਸਮੇਂ ਗਤ ਵੇਲੇ ਰੀਤਾ।

੨੮ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਜਾਗੇ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬਾਲਾਨ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਤਬਾਹ ਹੋਈ ਧਈ ਹੈ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਮੋਰਾਹ ਦਾ ਬੰਮ ਵੀ ਚੀਰਿਆ ਖਿਆ ਹੈ। ਅਮੋਰਾਹ ਦਾ ਬੰਮ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਵੀ ਦੇਖੀ ਜਿਹੜੀ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਉਸਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਵਹਿੜਰਾ ਵੀ ਵੇਖਿਆ।

੨੯ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਇਹ ਸਭ ਕਿਸਨੇ ਰੀਤਾ?”

ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁੱਛ-ਤਾਛ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਧਤਾ ਲੱਗਿਆ, “ਯੇਯਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਰੀਤਾ ਹੈ।”

੩੦ ਇਸ ਲਈ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕ ਯੇਯਾਮ ਦੇ ਰੋਲ ਆਏ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੇਯਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢੋ ਉਸ ਨੇ ਬਾਲਾਨ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਮੋਰਾਹ ਦਾ ਬੰਮ, ਜਿਹੜਾ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਰੋਲ ਸੀ, ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਧਵੇਗਾ।”

੩੧ ਤਾਂ ਯੇਯਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਜੁੜੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਬਾਲਾਨ ਦਾ ਖੱਬ ਯੂਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ? ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਬਾਲਾਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ? ਜੇ ਰੋਟੀ ਬਾਲਾਨ ਦਾ ਖੱਬ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਬਾਲਾਨ ਮੱਚਮੁੱਚ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਰੋਟੀ ਉਸਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਢਾਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੱਖਿਆ ਖੁਦ ਕਰਨ ਦਿਉ।”

੩੨ ਯੇਯਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਬਾਲਾਨ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਢਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਲਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਬਹਿਮ ਕਰਨ ਦਿਉ।” ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਿਨ ਯੇਯਾਮ ਨੇ ਗਿਦਾਉਨ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰੁੱਬਬਾਲਾਨ ਆਖਿਆ।

ਗਿਦਾਉਨ ਮਿਦਖਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ

੩੩ ਮਿਦਖਾਨ, ਅਮਾਲੋਕ ਅਤੇ ਯੂਰਬ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਦੀ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਅਜ਼ਰਏਲ ਵਾਰੀ ਅੰਦਰ ਡੋਰਾ ਲਾ ਲਿਆ। ੩੪ ਗਿਦਾਉਨ ਰੋਲ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸਰਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਬੀਅਜ਼ਰ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿੱਛੇ ਆਉਣ ਲਈ ਤੁਰ੍ਹੀ ਵਜਾਈ। ੩੫ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਮਨੱਸਹ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਭੇਜੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗਥਿਆਰ ਲੈ ਕੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਣ। ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਅਮੋਰ, ਜਬੂਲਨ ਅਤੇ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਵੱਲ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰਾਂ ਗ੍ਰਾਹੀ ਵੀ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਭੇਜਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵੀ ਗਿਦਾਉਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਏ।

੩੬ ਤਾਂ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋਗੇ। ਮੈਂਨੂੰ ਯਰਮਾਠ ਦੇਵੇ! ੩੭ ਮੈਂ ਅਨਾਜ ਛੱਟਣ ਵਾਲੇ ਫਰਮ ਉੱਤੇ ਭੇਡ ਦੀ ਖੱਲ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਜੇ ਸਿਰਫ ਖੱਲ ਉੱਤੇ ਹੀ ਤੁਰੇਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਸਾਰੀ ਥਾਂ ਮੁੱਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਾਣ ਲਵਾਂਗਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋਗੇ।”

੩੮ ਅਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਗਿਦਾਉਨ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰੇ ਜਲਦੀ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਖੱਲ ਨੂੰ ਨਚੋੜਿਆ। ਉਸ

ਨੇ ਭੇਡ ਦੀ ਖੱਲ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਖਿਜਾਲਾ ਭਰ ਖਾਣੀ ਨਿਚੋੜ ਦਿੱਤਾ।

^{੩੯} ਫੇਰ ਗਿਦਾਉਣ ਨੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾਮਾਜ਼ ਨਾ ਹੋਣਾ। ਮੈਂਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਖੁੱਛਣ ਦਿਉ। ਮੈਂਨੂੰ ਬਸ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਹੋਰ ਭੇਡ ਦੀ ਖੱਲ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰੱਖ ਰਹਿਣ ਦਿਉ। ਇਸ ਵਾਰੀ ਇਹ ਖੱਲ ਮੁੰਸੀ ਰਹੇ ਜਦ ਕਿ ਇਸਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਥਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਲ ਭਿੰਜੀ ਹੋਵੇ।”

^{੪੦} ਉਸ ਰਾਤ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹੋ ਹੀ ਰੀਤ। ਬਸ ਭੇਡ ਦੀ ਖੱਲ ਮੁੰਸੀ ਮੀ ਜਦ ਕਿ ਇਸਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਮਾਰੇ ਥਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਲ ਗਿੱਲੀ ਮੀ।

^{੪੧} ਯਾਗਲੀ ਸਵੇਰ ਸੁਵਖਤੇ, ਅਰੁੱਬਾਨਾਲ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਾਖੀਆਂ ਨੇ ਹਰੇਦ ਦੇ ਝਰਨੇ ਲਾਗੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ। ਮਿਦਖਾਨੀਆਂ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਵਾਲੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀਹ ਨਾਮ ਦੀ ਖਰਾੜੀ ਰੋਲ ਗਿਦਾਉਣ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਮੀ।

^{੪੨} ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਗਿਦਾਉਣ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਮਿਦਖਾਨ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਹਿਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਖਰ ਇਸ ਰੰਮ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਦਮੀ ਹਨ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਮੈਂਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣ ਆਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਫੜ੍ਹ ਖਾਰਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਦ ਬਚਾਇਆ ਹੈ। ^{੪੩} ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ, ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਮਾਗਮਣੇ ਇੱਕ ਯੈਲਾਨ ਰਹ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖ, ‘ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਭੈੜੀ ਤੇ ਉਹ ਗਿਲਾਦ ਖਰਬਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੇਮਰ ਘਰ ਚੱਲਾ ਜਾਵੇ।’”

ਉਸੇ ਮਸੇ ੨੨,੦੦੦ ਬੰਦੇ ਗਿਦਾਉਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ ਆਤੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਖਰ ੧੦,੦੦੦ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉੱਥੇ ਰੁਕੇ ਰਹੇ।

^{੪੪} ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਗਿਦਾਉਣ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹਾਲੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਦਮੀ ਹਨ। ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਰੋਲ ਲੈ ਜਾ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੇਰੇ ਲਈ ਧਰੱਖ ਰਹਾਂਗਾ। ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਾਂ, ‘ਇਹ ਬੰਦਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜਾਵੇਗਾ’, ਉਹ ਜਾਵੇਗਾ। ਖਰ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਾਂ, ‘ਇਹ ਬੰਦਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ’, ਤਾਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।”

^{੪੫} ਇਸ ਲਈ ਗਿਦਾਉਣ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਖਾਣੀ ਰੋਲ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਗਿਦਾਉਣ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਤੁੱਤੇ ਵਾਂਗ ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹੇ ਖਾਣੀ ਖੀਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੋਲੇ ਵਿੱਚ ਖਾਵੀਂ। ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਝੁਰ ਕੇ ਖਾਣੀ ਖੀਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਮਰੇ ਟੋਲੇ ਵਿੱਚ ਖਾ ਦੇਵੀਂ।”

^{੪੬} ਉੱਥੇ ੩੦੦ ਬੰਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁੱਬਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਣੀ ਭਰ ਕੇ ਜੀਭ ਨਾਲ ਖੀਤਾ। ਆਤੇ ਬਾਰੀਆਂ ਨੇ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਝੁਰ ਕੇ ਖਾਣੀ ਖੀਤਾ। ^{੪੭} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਗਿਦਾਉਣ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ੩੦੦ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁੱਤੇ ਵਾਂਗ ਜੀਭ ਨਾਲ ਖਾਣੀ ਖੀਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਰਹਾਂਗਾ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ

ਤੁਸੀਂ ਮਿਦਖਾਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਮੱਰੋ। ਬਾਰੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰੇ ਘਰੀ ਜਾਣ ਦਿਉ।”

^{੪੮} ਇਸ ਲਈ ਗਿਦਾਉਣ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਾਰੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਗਿਦਾਉਣ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ੩੦੦ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਘਰ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਸਾਮਨ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤੁਰਹੀਆਂ ਰੱਖ ਲਈਆਂ।

ਮਿਦਖਾਨ ਲੋਰ ਗਿਦਾਉਣ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਮਨ। ^{੪੯} ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਗਿਦਾਉਣ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉੱਠ ਖਲੋ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਿਦਖਾਨ ਦੀ ਫੈਜ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ ਜਾ। ^{੫੦} ਜੇ ਤੂੰ ਇੱਕਲਿਆਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਫੂਰਾਹ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾ। ^{੫੧} ਮਿਦਖਾਨ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾ। ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰੇਗਾ।”

ਇਸ ਲਈ ਗਿਦਾਉਣ ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਸੇਵਕ ਫੂਰਾਹ ਹੇਠਾਂ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਰਿਨਾਮੇ ਤੱਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ^{੫੨} ਮਿਦਖਾਨ ਲੋਰ, ਆਮਾਲੋਰ ਲੋਰ ਆਤੇ ਖੁਰਬ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਉਸ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਮਨ। ਉੱਥੇ ਇੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੰਦੇ ਮਨ ਕਿ ਉਹ ਟਿੱਡੀਆਂ ਦੇ ਦਲ ਵਾਂਗ ਜਾਪਦੇ ਮਨ। ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਰੋਲ ਇੰਨੇ ਉਠ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਮਰੁੱਦਰ ਰੰਢੇ ਰੋਤ ਦੇ ਰਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

^{੫੩} ਗਿਦਾਉਣ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਡੇਰੇ ਰੋਲ ਆਇਆ, ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਗੱਲ ਰਹਿਣੀਆਂ ਸੁਣਿਆ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਦੇਸਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿਸੇ ਸੁਖਨੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਮੈਂਨੂੰ ਸੁਖਨਾ ਆਇਆ ਕਿ ਗੋਲ ਰੋਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਮਿਦਖਾਨ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵੱਲ ਰੁੜ੍ਹਦਾ ਹੋਇਆ ਆਇਆ। ਉਹ ਰੋਟੀ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਤੇਬੂ ਨਾਲ ਇੰਨੀ ਜੋਰ ਦੀ ਵੱਜਿਆ ਕਿ ਤੇਬੂ ਟੇਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਆਤੇ ਚੋਫਾਨ ਢਰਿ ਖਿਆ।”

^{੫੪} ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਦੇਸਤ ਸੁਖਨੇ ਦਾ ਆਰਥ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੇ ਸੁਖਨੇ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਨੇ ਹੀ ਆਰਥ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਤੇਰਾ ਸੁਖਨਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਯੇਯਾਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਿਦਾਉਣ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਆਰਥ ਇਹ ਹੈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਗਿਦਾਉਣ ਰੋਲੇ ਮਿਦਖਾਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਫੈਜ਼ ਹਰਾਵੇਗਾ।”

^{੫੫} ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਖਨੇ ਬਾਰੇ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਰਥ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਰਹਿਣੀਆਂ ਸੁਣਿਆ, ਗਿਦਾਉਣ ਨੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆੱਗੇ ਝੁਰ ਕੇ ਸਿਜਦਾ ਰੀਤਾ। ਫੇਰ ਗਿਦਾਉਣ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਾਪਸ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਗਿਦਾਉਣ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ, “ਉੱਠੋ, ਅਗੇਵਾਹ ਮਿਦਖਾਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਾੜੀ ਮਦਦ ਰਹੇਗਾ।” ^{੫੬} ਫੇਰ ਗਿਦਾਉਣ ਨੇ ੩੦੦ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਗਿਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ। ਗਿਦਾਉਣ ਨੇ ਹਰੇਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੁਰਹੀ ਆਤੇ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਜੱਗ ਦਿੱਤਾ। ਹਰੇਰ ਜੱਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਗਦੀ ਹੋਈ ਮਮਾਲ ਸੀ।

੧੧ ਫੇਰ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਣਾ ਅਤੇ ਉਹੀ ਕਰਨਾ ਜੇ ਮੈਂ ਕਰਾਂ। ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਦੁਸਮਣ ਦੀ ਛਾਉਣੀ ਦੇ ਰੰਢੇ ਤੱਕ ਆ ਜਾਓ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਛਾਉਣੀ ਦੇ ਰੰਢੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂ ਤਾਂ ਠੀਕ ਉਹੀ ਕਰਨਾ ਜੇ ਮੈਂ ਕਰਾਂ।” ੧੨ ਤੁਸੀਂ ਆਦਮੀ ਦੁਸਮਣ ਦੀ ਛਾਉਣੀ ਨੂੰ ਘੋਰਾ ਪਾ ਲਵੋ। ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਡੀ ਵਜਾਵਾਂਗੇ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵਜਾਈਏ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵਜਾਈਏ। ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਨਾਉਣਾ: ‘ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਅਤੇ ਗਿਦਾਉਨ ਲਈ!’”

੧੩ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਦਾਉਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ੧੦੦ ਆਦਮੀ ਦੁਸਮਣ ਦੀ ਛਾਉਣੀ ਦੇ ਰੰਢੇ ਤੀਕ ਗਏ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਉਦੋਂ ਆਏ ਜਦੋਂ ਦੁਸਮਣ ਨੇ ਹਾਲੇ ਪਹਿਰਾ ਬਦਲਿਆ ਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਯੱਧੀ ਰਾਤ ਦਾ ਪਹਿਰਾ ਸੀ। ਗਿਦਾਉਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੱਗ ਭੰਨ ਦਿੱਤੇ। ੨੦ ਫੇਰ ਗਿਦਾਉਨ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਹੀ ਸਮੂਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਸਾਲਾਂ ਆਪਣੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬਿਗਲ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਅਰਾ ਨਾਉਣਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਤਲਵਾਰ ਅਤੇ ਗਿਦਾਉਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤਲਵਾਰ!”

੨੧ ਗਿਦਾਉਨ ਦੇ ਬੰਦੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਠਹਿਰ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਨ। ਪਰ ਡੇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਮਿਦਯਾਨੀ ਸੋਰ ਮਚਾਉਣ ਅਤੇ ਅਤੇ ਭੱਜਣ ਲੱਗੇ। ੨੨ ਜਦੋਂ ਗਿਦਾਉਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ੩੦੦ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ, ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਿਦਯਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰਨ ਦਿੱਤਾ। ਦੁਸਮਣ ਫੌਜ ਬੈਤ ਸਿੰਟਾਹ ਵੱਲ ਭੱਜ ਗਈ ਜਿਹੜਾ ਸਰੋਰਹ ਵੱਲ ਸੀ। ਉਹ ਅਬੇਲ ਮਹੇਲਾਹ ਸਹਿਰ ਦੀ ਸਰਹੱਦ, ਟੱਬਾਬ ਸਹਿਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਤੱਕ ਭੱਜਦੇ ਗਏ।

੨੩ ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਨਫਤਾਲੀ, ਆਮੋਰ ਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਦਯਾਨੀਆਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ੨੪ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਹਾੜੀ ਪੁਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ। “ਹੇਠਾਂ ਆਏ ਮਿਦਯਾਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿਉ। ਬੈਤ ਬਾਰਾਹ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਤ੍ਹੇ ਤਾਂ ਉੱਤੇ ਰਬਾਬਾ ਕਰ ਲਵੋ। ਮਿਦਯਾਨੀਆਂ ਦੇ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਲਵੋ।”

ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਫਰਾਈਮ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ। ਅਤੇ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਅਤੇ ਬੈਤ ਬਾਰਾਹ ਦਰਿਆ ਤੀਕ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਤ੍ਹੇ ਤਾਂ ਉੱਤੇ ਰਬਾਬਾ ਕਰ ਲਿਆ। ੨੫ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਰੇਬ ਅਤੇ ਜਦੇਬ ਨਾਮੀ ਦੋ ਮਿਦਯਾਨੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਰੇਬ ਨੂੰ ਉਰੇਬ ਚੱਟਾਨ ਨਾਮੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਜਦੇਬ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆ ਦੀ ਕੋਲੋਹ ਰਹਿਲਾਉਦੇ

ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਕ ਮਿਦਯਾਨੀਆਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਉਰੇਬ ਅਤੇ ਜਦੇਬ ਦੇ ਸਿਰ ਕੰਟਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਦਾਉਨ ਦੇ ਕੋਲ ਲੈ ਆਏ, ਜੋ ਕਿ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਸੀ।

੧ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਕ ਗਿਦਾਉਨ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਸਨ। ੨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਿਦਾਉਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਇਹ ਸਲੂਕ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ? ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੱਦਿਆ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਮਿਦਯਾਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ?”

੩ ਪਰ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਥੋੜਾ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ, ਆਖੀਆਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਫਸਲ ਪਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵਾਢੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਵੇਲਾਂ ਉੱਤੇ ਵੱਧੇਰੇ ਅੰਗੂਰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਜਿੰਨੇ ਕਿ ਮਾੜੀ ਵਾਢੀ ਕੰਮ ਮੇਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਕਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ? ੪ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੁਹਾਡੀ ਫਸਲ ਹੁਣ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਪਰ ਮੇਸੂਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਦਯਾਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਉਰੇਬ ਅਤੇ ਜਦੇਬ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਰਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਉਸ ਨਾਲ, ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ?” ਜਦੋਂ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗਿਦਾਉਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨੇ ਨਾਅਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਰਹੇ।

ਗਿਦਾਉਨ ਦੇ ਮਿਦਯਾਨ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਫੜਦਾ ਹੈ

੬ ਫੇਰ ਗਿਦਾਉਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ੩੦੦ ਆਦਮੀ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਰੰਢੇ ਆਏ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਪਰ ਉਹ ਬੰਦੇ ਹੋਏ ਸਨ ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ੭ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਮੁੱਰੇਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਦਿਉ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਬੰਦੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਮਿਦਯਾਨ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਜਬਾਹ ਅਤੇ ਮਲਮੁੰਨਾ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।”

੮ ਪਰ ਮੁੱਰੇਬ ਸਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਗਿਦਾਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਕਿਉਂ ਦੇਈਏ? ਤੁਸੀਂ ਹਾਲੇ ਤੀਕ ਜਬਾਹ ਅਤੇ ਮਲਮੁੰਨਾ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

੯ ਤਾਂ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਜਬਾਹ ਅਤੇ ਮਲਮੁੰਨਾ ਨੂੰ ਫੜਨ ਵਿੱਚ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹੇਗਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਵਾਪਸ ਆਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਚਮੜੀ ਮਾਮੂਬਲ ਦੀਆਂ ਕੰਢਿਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਉਧੋੜਾਂਗਾ।”

੧੦ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਮੁੱਰੇਬ ਸਹਿਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਨੂਟੇਲ ਸਹਿਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਪਨੂਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਭੋਜਨ ਮੰਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੁੱਰੇਬ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਪਨੂਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਗਿਦਾਉਨ ਨੂੰ

ਉਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਮੁੱਕੇਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੯ ਇਸ ਲਈ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਯਹੂਦੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਜਿੱਤ ਗਮਿਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਵਾਪਸ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਫੇਰ ਇਸ ਮੁਨਾਰੇ ਨੂੰ ਢਾਗ ਦਿੱਤਾਗਾ।”

੧੦ ਜਬਾਹ ਅਤੇ ਮਲਮੁੰਨਾ ਅਤੇ ਕਰੀਬਨ ੧੫,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਕਰਕੇਰ ਮਹਿਰ ਵਿਖੇ ਸਨ। ਯੂਰਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਵੀ ਇੰਨੇ ਹੀ ਸਿਧਾਗੀ ਬਚੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ੧,੨੦,੦੦੦ ਤਾਰਤਵਰ ਸਿਧਾਗੀ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ੧੧ ਗਿਦਾਉਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਨਬੇਹ ਅਤੇ ਯਾਗਬਗਰ ਦੇ ਮਹਿਰਾਂ ਦੇ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮੜਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਗਿਦਾਉਨ ਕਰਕੇਰ ਮਹਿਰ ਵਿਖੇ ਆਕੇ ਦੁਸਮਣ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦ ਕਿ ਉਹ ਹਮਲਾ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ੧੨ ਮਿਦਯਾਨੀ ਰਾਜੇ, ਜਬਾਹ ਅਤੇ ਮਲਮੁੰਨਾ ਨੱਸ ਗਏ। ਯਰ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਵਸਿਤ ਲਿਆਂਦੀ।

੧੩ ਫੇਰ ਯੋਯਾਮ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਗਿਦਾਉਨ ਜੰਗ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਇਆ। ਗਿਦਾਉਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਇੱਕ ਯਹੜੀ ਦੌਰੇ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਹਰਮ ਕਰਾ ਮੀ, ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਮੁੜੇ। ੧੪ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਮੁੱਕੇਬ ਮਹਿਰ ਦੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਉਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ। ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਗਿਦਾਉਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾਮ ਲਿਖੇ। ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਮੁੱਕੇਬ ਮਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਲਿਖੇ। ਉਸ ਨੇ ੭੭ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਦਿੱਤੇ।

੧੫ ਫੇਰ ਗਿਦਾਉਨ ਮੁੱਕੇਬ ਮਹਿਰ ਵਿਖੇ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਹਨ ਜਬਾਹ ਅਤੇ ਮਲਮੁੰਨਾ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ, ‘ਤੇਰੇ ਬੰਦੇ ਹੋਣੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਲਈ ਭੋਜਨ ਕਿਉਂ ਦੇਈਏ? ਤੂੰ ਗਲੇ ਤੌਰ ਜਬਾਹ ਅਤੇ ਮਲਮੁੰਨਾ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਨਹੀਂ।” ੧੬ ਗਿਦਾਉਨ ਦੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮਾਯੂਬਲ ਦੀਆਂ ਕੰਡੇਦਾਰ ਝਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਕੁੱਟਿਆ। ੧੭ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਯਹੂਦੇਲ ਮਹਿਰ ਦਾ ਮੁਨਾਰਾ ਵੀ ਢਾਗ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

੧੮ ਫੇਰ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਜਬਾਹ ਮਲਮੁੰਨਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਤਬੇਹ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਬੰਦੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਸਨ?”

ਜਬਾਹ ਅਤੇ ਮਲਮੁੰਨਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਹੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਜਾਧਦਾ ਸੀ।”

੧੯ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਬੰਦੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਸਨ! ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਯੁੱਤਰ! ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਥੀ ਹੈ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਮੈਂ ਕੁਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਮਾਰਨਾ।”

੨੦ ਫੇਰ ਗਿਦਾਉਨ ਯਬਰ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ। ਯਬਰ ਗਿਦਾਉਨ ਦਾ ਯਹਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦੇ।” ਯਰ ਯਬਰ ਗਲੇ ਬੱਚਾ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਡਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਕੱਢਦਾ।

੨੧ ਫੇਰ ਜਬਾਹ ਅਤੇ ਮਲਮੁੰਨਾ ਨੇ ਗਿਦਾਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆ, ਮਾਨੂੰ ਖੁਦ ਮਾਰ ਦੇ। ਤੂੰ ਆਦਮੀ ਹੈਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਤਾਰਤ ਕੱਢਦਾ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਗਿਦਾਉਨ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਜਬਾਹ ਅਤੇ ਮਲਮੁੰਨਾ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਠਾ ਦੀਆਂ ਗਰਦਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੰਨ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਾਵਟਾਂ ਲਾਗ ਲਈਆਂ।

ਗਿਦਾਉਨ ਇੱਕ ਏਫੇਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ

੨੨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗਿਦਾਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਮਿਦਯਾਨ ਲੋਕਾਂ ਧਾਮੋਂ ਬਚਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਮਾਡੇ ਉੱਧਰ ਹੁਕੁਮਤ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ, ਤੁਹਾਡਾ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਖੋਤਰਾ ਮਾਡੇ ਉੱਧਰ ਰਾਜ ਕਰਨ।”

੨੩ ਯਰ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਹਾਰਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਧਰ ਹੁਕੁਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਧਰ ਹੁਕੁਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।”

੨੪ ਕੁਝ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਰਾਇਆ ਸੀ, ਇਸਰਾਏਲੀ ਸਨ। ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਬੰਦੇ ਮੇਨੇ ਦੀ ਵਾਲੀ ਧਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬੰਸ ਇਹ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਜਾਣਾ, ਆਪਣੀਆਂ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਗਮਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਮੇਨੇ ਦੀ ਵਾਲੀ ਦੇਵੇ।”

੨੫ ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗਿਦਾਉਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਵੀ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇਵਾਂਗੇ।” ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਕੋਟ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਰੇਕ ਬੰਦੇ ਨੇ ਕੋਟ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਲੀ ਕੋਟ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ। ੨੬ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕੋਟਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ੯੩ ਖੰਡ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੋਰ ਸੁਗਾਤਾਂ ਮਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗਿਦਾਉਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਨ ਦੀ ਸਕਲ ਵਾਲੇ ਗਹਿਣੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਆੱਖ ਦੇ ਹੰਝੂਆਂ ਵਰਗੇ ਗਹਿਣੇ ਵੀ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਂਗਣੀ ਚੋਗੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਿਦਯਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਯਹਿਨੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਦਯਾਨ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਉਠਾ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ।

੨੭ ਗਿਦਾਉਨ ਨੇ ਮੇਨੇ ਦਾ ਇੱਕ ਏਫੇਦ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ ਨਗਰ, ਆਫਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਫ਼ੇਦ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀਤੀ। ਏਫ਼ੇਦ ਇੱਕ ਸਿਰਜਾ ਬਣ ਗਿਆ ਜਿਸਨੇ ਗਿਦਾਉਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਖਾਧ ਵਾਲੇ ਖਾਸੇ ਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਗਿਦਾਉਨ ਦੀ ਖੋਜ

੨੯ ਮਿਦਯਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਹਰੁਮਤ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਿਦਯਾਨੀਆਂ ਨੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਮੁਸਰਿਲ ਖੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਗਿਦਾਉਨ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ, ਉੱਥੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ੪੦ ਸਾਲਾਂ ਤੀਕ ਸਾਂਝੀ ਰਹੀ।

੨੯ ਯੋਥਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਰੁੱਬਯਾਲ (ਗਿਦਾਉਨ) ਅਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ੩੦ ਗਿਦਾਉਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ੭੦ ਖੁੱਤਰ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਿਯਾਦਾ ਖੁੱਤਰ ਇਸ ਲਈ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਸਨ। ੩੧ ਗਿਦਾਉਨ ਦੀ ਇੱਕ ਅਰ ਵਾਲੀ ਮੀ ਜੋ ਕਿ ਸਰਮ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਅਬੀਮਲਰ ਸੀ।

੩੨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਥਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਿਦਾਉਨ ਬੁੱਢਾਧੇ ਦੀ ਚੰਗੀ ਧਰਤੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮਰਿਆ। ਗਿਦਾਉਨ ਨੂੰ ਉਸ ਮਰਥਰੇ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ, ਯੋਥਾਮ ਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਮਰਥਰਾ ਆਫਰਾਹ ਮਹਿਰ ਵਿਖੇ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਬੀਅਜਰ ਪਰਿਵਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ੩੩ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਗਿਦਾਉਨ ਮਰਿਆ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇ-ਉਹ ਬਾਲਾ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਲਾ ਬਰੀਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੇਵਤਾ ਬਣਾ ਲਿਆ। ੩੪ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚੋਤੇ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਗਲਾਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ੂਰ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ੩੫ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਅਰੁੱਬਯਾਲ (ਗਿਦਾਉਨ) ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਨੇਰਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।

ਅਬੀਮਲਰ ਰਾਜਾ ਬਣਦਾ ਹੈ

੧ ਅਬੀਮਲਰ ਅਰੁੱਬਯਾਲ (ਗਿਦਾਉਨ) ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਬੀਮਲਰ ਆਪਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਚਿਆਂ ਵੋਲ ਗਿਆ ਜਿਹੜੇ ਸਰਮ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਾਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਸਰਮ ਮਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛੇ, ‘ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਰੁੱਬਯਾਲ ਦੇ ੭੦ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਹਰੁਮਤ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਹਰੁਮਤ? ਚੋਤੇ ਰੁੱਖੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਿਸਤੇਦਾਰ ਹਾਂ।”

੩ ਅਬੀਮਲਰ ਦੇ ਚਾਚਿਆਂ ਨੇ ਸਰਮ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛਿਆ। ਸਰਮ

ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਅਬੀਮਲਰ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਤਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਆਖਰਕਾਰ ਉਹ ਸਾਡਾ ਭਰਾ ਹੈ।” ੪ ਇਸ ਲਈ ਸਰਮ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਅਬੀਮਲਰ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ੭੦ ਸਿੱਕੇ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਚਾਂਦੀ ਬਾਲਾ ਬਰੀਤ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸੀ। ਅਬੀਮਲਰ ਨੇ ਉਸ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਰੀਦਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਬੇਰਾਹ ਅਤੇ ਨਾਪਰਵਾਹ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਅਬੀਮਲਰ ਜਾਂਦਾ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦੇ।

੫ ਅਬੀਮਲਰ ਆਫਰਾਹ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਅਰ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ, ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਅਰੁੱਬਯਾਲ (ਗਿਦਾਉਨ) ਦੇ ੭੦ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਰਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਅਰੁੱਬਯਾਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਥਾਮ ਅਬੀਮਲਰ ਤੋਂ ਫੁੱਧ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਚ ਨਿਕਲਿਆ।

੬ ਫੇਰ ਸਰਮ ਅਤੇ ਮਿੱਲੇ ਦੇ ਅਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਆਏ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਰਮ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਰੁੱਖ ਵਾਲੇ ਬੰਮ ਨਾਗੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਬੀਮਲਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਾਜਾ ਬਣਾ ਲਿਆ।

ਯੋਥਾਮ ਦੀ ਰਗਾਈ

੭ ਯੋਥਾਮ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਸਰਮ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਅਬੀਮਲਰ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਰੇ ਗਰਿੱਜੀਮ ਧਗਾੜੀ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਯੋਥਾਮ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਗਾਈ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਈ:

“ਸਰਮ ਮਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਦਿਉ।

੮ “ਇੱਕ ਦਿਨ ਰੁੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਚੁਣਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਤਦ ਰੁੱਖਾਂ ਨੇ ਜੇਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਰਾਜਾ ਬਣ ਜਾ।’

੯ “ਪਰ ਜੇਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਦੇਵਤੇ ਮੇਰੇ ਤੋਲ ਲਈ ਮੇਰੀ ਉਸਤਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਮੈਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਤੋਲ ਬਨਾਉਣੇ ਹਟ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਉੱਪਰ ਹਰੁਮਤ ਕਰ ਸੱਕਾਂ!’

੧੦ “ਤਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਨੇ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਆ ਸਾਡਾ ਰਾਜਾ ਬਣ ਜਾ।’

੧੧ “ਪਰ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਕੀ ਮੈਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਮਿਠਾ ਫਲ ਖੈਦਾ ਕਰਨੇ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਹਰੁਮਤ ਕਰ ਸੱਕਾਂ।’

੧੨ “ਫੇਰ ਰੁੱਖਾਂ ਨੇ ਅੰਗੂਰ ਦੀ ਵੋਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਆ ਸਾਡਾ ਰਾਜਾ ਬਣ ਜਾ।’

੧੩ “ਪਰ ਅੰਗੂਰੀ ਵੋਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੇਰੀ ਮੈਂ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਮੈਂ

ਮਿਰਫ ਹੋਰਨਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮੈਠਾ ਬਨਾਉਣੀ ਛੱਡ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

¹⁴ “ਆਖੀਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੇ ਕੰਡਿਆਲੀ ਝਾੜੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਯਾ ਮਾਡਾ ਰਾਜਾ ਬਣ ਜਾ।’

¹⁵ “ਯਹ ਕੰਡਿਆਲੀ ਝਾੜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਾਜਾ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਉ ਮੇਰੀ ਛਾਂਗੋਟਾਂ ਟਿਕਾਣਾ ਬਣਾ ਲਵੋ। ਯਹ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਕੰਡਿਆਲੀ ਝਾੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਯੱਗ ਨਿਕਲਣ ਦਿਉ। ਉਸ ਯੱਗ ਵਿੱਚ ਲਖਾਨੇਨ ਦੇ ਦਿਲਾਹ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੜਨ ਦਿਉ।’

¹⁶ “ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ, ਜੇਹਰ ਤੁਸੀਂ ਯੁਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਬੀਮਲਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਜੇ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਯਰਮੰਨ ਰਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯਰੁੱਬਯਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨਾਲ ਬੇਲਾਗ ਰਹੋ ਤਾਂ ਜੇਹਰ ਤੁਸੀਂ ਯਰੁੱਬਯਾਹ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਹੀ ਹੈ। ¹⁷ ਯਹ ਸੋਚੋ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲੜਿਆ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਖਾਈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਦਯਾਨ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਸੀ। ¹⁸ ਯਹ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ੭੦ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਯੱਬਰ ਉੱਤੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਆਬੀਮਲਰ, ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਦਾਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਰਮ ਮਹਿਰ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰਾਜਾ ਬਣ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਹੈ। ¹⁹ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯੱਜ ਯਰੁੱਬਯਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨਾਲ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੋ ਹੋ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਬੀਮਲਰ ਨਾਲ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਾਜੇ ਵਜੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ। ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਯਰਮੰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ²⁰ ਯਹ ਸਰਮ ਅਤੇ ਮਿੱਲੋ ਯਰਿਵਾਹ ਦੇ ਆਗੂ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਵਿਗਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਬੀਮਲਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਬੀਮਲਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੋਗੇ।”

²¹ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਯੋਬਾਬ ਦੌੜ ਗਿਆ। ਉਹ ਬਟੋਰ ਨਾਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਕੇ ਜਾ ਵੜਿਆ। ਉਹ ਉਸੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਆਬੀਮਲਰ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ।

ਆਬੀਮਲਰ ਸਰਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦਾ ਹੈ

²² ਆਬੀਮਲਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਤਿੰਨ ਮਾਲ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ²³⁻²⁴ ਆਬੀਮਲਰ ਨੇ ਯਰੁੱਬਯਾਹ ਦੇ ੭੦ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਬੀਮਲਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਮਨ! ਸਰਮ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੈਸੂਰ ਨੇ ਆਬੀਮਲਰ ਅਤੇ ਸਰਮ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚਰਾਹ ਇੱਕ ਦੁਸਤ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਬੀਮਲਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਦਰੋਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ²⁵ ਸਰਮ ਦੇ ਆਗੂ ਗੁਣ ਹੋਰ

ਵੱਧੇਰੇ ਆਬੀਮਲਰ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹਾੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਘਾਤ ਲਾਕੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਾਰੇ ਘਾਤਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਮੱਕਣ। ਆਬੀਮਲਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਖਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ।

²⁶ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਗਯਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਆਬਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਮਮੇਤ ਸਰਮ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆ ਵਸਿਆ। ਸਰਮ ਮਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਗਯਾਲ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਕਰ ਲਿਆ।

²⁷ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸਰਮ ਦੇ ਲੋਕ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਗੂ ਤੋੜਨ ਗਏ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮੈਠਾ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਨਿਚੋੜਿਆ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿਖੇ ਦਾਵਤ ਕੀਤੀ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਖਾਧਾ-ਪੀਤਾ ਅਤੇ ਆਬੀਮਲਰ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਆਖਿਆ।

²⁸ ਫੇਰ ਆਬਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਯਾਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਸੀਂ ਸਰਮ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਾਂ। ਯਸੀਂ ਆਬੀਮਲਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਕਿਉਂ ਮੰਨੀਏ? ਉਹ ਕੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ? ਆਬੀਮਲਰ ਯਰੁੱਬਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਠੀਕ? ਅਤੇ ਆਬੀਮਲਰ ਨੇ ਜਬੂਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਯਿਰਾਈ ਬਣਾਇਆ, ਠੀਕ? ਮਾਨੂੰ ਆਬੀਮਲਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ! ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਗਮੇਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ। (ਗਮੇਰ ਸਰਮ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ।) ²⁹ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਰਮਾਂਡਰ ਬਣਾ ਦਿਉ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਬੀਮਲਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਾਂਗਾ, ‘ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਤਿਆਰ ਕਰ ਅਤੇ ਜੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆ।’”

³⁰ ਜਬੂਲ ਸਰਮ ਮਹਿਰ ਦਾ ਗਵਰਨਰ ਸੀ। ਜਬੂਲ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਆਬਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਯਾਲ ਨੇ ਆਖੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਬੂਤ ਬਹੁਤ ਗੁਮੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ।

³¹ ਜਬੂਲ ਨੇ ਅਰੁਮਾਹ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਬੀਮਲਰ ਵੱਲ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਭੇਜੇ। ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਇਹ ਹੈ:

“ਆਬਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਯਾਲ ਅਤੇ ਗਯਾਲ ਦੇ ਭਰਾ ਸਰਮ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਘੋਸਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗਯਾਲ ਮਾਰੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੜਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ³² ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਯੱਜ ਰਾਤ ਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਖੇਤਾਂ ਅੰਦਰ ਛੁਪ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ³³ ਫੇਰ, ਜਦੋਂ ਸਵੇਰੇ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹੇ, ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦੇਣਾ। ਗਯਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਆਉਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਲੜਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਤਾਂ ਜੇ ਕੁਝ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਰ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨਾ।”

³⁴ ਇਸ ਲਈ ਆਬੀਮਲਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਿਧਾਗੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਉੱਠ ਖਲੋਤੇ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਗਏ। ਉਹ ਸਿਧਾਗੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਉਹ ਸਰਮ ਮਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ

ਫੁੱਧ ਗਏ।^{੩੫} ਯਾਦ ਦਾ ਖੁੰਤਰ ਗਲਾਲ ਬਾਗਰ ਨਿਰਲਿਕਾ ਯਾਦੇ ਸਰਮ ਮਗਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਾ ਮੀ। ਜਦੋਂ ਗਲਾਲ ਉੱਥੇ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਮੀ, ਯਾਦੀਮਲਰ ਯਾਦੇ ਉਮ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀ ਯਾਦੀਆਂ ਫੁੱਧਣਗਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਗਰ ਨਿਰਲ ਯਾਦੇ।

^{੩੬} ਗਲਾਲ ਨੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਗਲਾਲ ਨੇ ਜਬੂਲ ਨੂੰ ਯਾਦਿਆ, “ਦੇਖ ਇੱਥੇ ਲੋਰਾ ਧਗਾੜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰਾਂ ਯਾ ਰੁਹੇ ਹਨ।”

ਧਰ ਜਬੂਲ ਨੇ ਯਾਦਿਆ, “ਤੂੰ ਸਿਰਫ ਧਗਾੜਾਂ ਦੇ ਧਰਫਾਵੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈਂ। ਬਸ ਧਰਫਾਵੇ ਲੋਰਾਂ ਵਰਗੇ ਜਾਧਦੇ ਹਨ।”

^{੩੭} ਧਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਗਲਾਲ ਨੇ ਯਾਦਿਆ, “ਲੋਰ ਧਰਤੀ ਦੀ ਉੱਚੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰਾਂ ਯਾ ਰੁਹੇ ਹਨ। ਯਾਦੇ ਉੱਥੇ! ਮੈਂ ਇੱਕ ਟੋਲੇ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖਵਰਤਾ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।”^{੩੮} ਜਬੂਲ ਨੇ ਗਲਾਲ ਨੂੰ ਯਾਦਿਆ, “ਤੂੰ ਗੁਣ ਫੜਾਂ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਾਗ ਰਿਹਾ? ਤੂੰ ਯਾਦਿਆ ਮੀ, ‘ਯਾਦੀਮਲਰ ਕੋਣ ਹੈ? ਯਾਦੀਮ ਉਮਦਾ ਗੁਰਮ ਰਿਉਂ ਮੰਨੀਏ?’ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਰਮੱਰਾਗਿਆ ਮੀ। ਗੁਣ ਬਾਗਰ ਜਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜ।”

^{੩੯} ਇਮ ਲਈ ਗਲਾਲ ਨੇ ਸਰਮ ਦੇ ਯਾਗੂਆਂ ਦੀ ਯਾਦੀਮਲਰ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਿੱਚ ਯਾਗਵਾਈ ਰੀਤੀ।

^{੪੦} ਯਾਦੀਮਲਰ ਯਾਦੇ ਉਮ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਗਲਾਲ ਯਾਦੇ ਉਮ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ। ਗਲਾਲ ਦੇ ਬੰਦੇ ਸਰਮ ਮਗਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਭੱਜੇ। ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਗਲਾਲ ਦੇ ਬੰਦੇ, ਇਮਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਰਿ ਉਗ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੱਕ ਵਾਧਮ ਜਾ ਮੱਰਣ, ਮਾਰੇ ਗਏ।

^{੪੧} ਫੇਰ ਯਾਦੀਮਲਰ ਯਾਗੂਆਂ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਯਾਦੇ ਜਬੂਲ ਨੇ ਗਲਾਲ ਯਾਦੇ ਉਮ ਦੇ ਭਗਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮ ਮਗਿਰ ਛੱਡ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਹਿ ਦਿੱਤਾ।

^{੪੨} ਯਾਗਲੇ ਦਿਨ ਸਰਮ ਦੇ ਲੋਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਰਹਨ ਲਈ ਗਏ। ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੂੰ ਇਮਦਾ ਧਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ।

^{੪੩} ਇਮ ਲਈ ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੇ ਯਾਦੇ ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਗ ਸਰਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਯਾਦਾਨਰ ਹਮਲਾ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ। ਇਮ ਲਈ ਉਮ ਨੇ ਯਾਦੇ ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਯਾਦੇ ਫੁੱਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਮ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਗਰ ਯਾਉਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉੱਛਲ ਧਿਆ ਯਾਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।^{੪੪} ਯਾਦੀਮਲਰ ਯਾਦੇ ਉਮਦਾ ਟੋਲਾ ਸਰਮ ਵੱਲ ਜਾਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਭੱਜਰੇ ਗਿਆ। ਦੁਮਰੇ ਦੇ ਟੋਲੇ ਬਾਗਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲ ਭੱਜੇ ਯਾਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਗ ਦਿੱਤਾ।^{੪੫} ਫੇਰ ਯਾਦੀਮਲਰ ਯਾਦੇ ਉਮ ਦੇ ਯਾਦੀਮ ਉਗ ਮਾਗਾ ਦਿਨ ਸਰਮ ਮਗਿਰ ਦੇ ਵਿਧੁੱਧ ਲੜਦੇ ਰੁਹੇ ਯਾਦੀਮਲਰ ਯਾਦੇ ਉਮ ਦੇ ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੇ ਸਰਮ ਮਗਿਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਰਹ ਲਿਆ ਯਾਦੇ ਉਮ ਮਗਿਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਗ ਦਿੱਤਾ ਫੇਰ ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੇ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਫਗਿ-ਫੇਰੀ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਯਾਦੇ ਖੰਡਰਾਂ ਉੱਤੇ ਨਮਰ ਛਿੜਰ ਦਿੱਤਾ।

^{੪੬} ਉੱਥੇ ਸਰਮ ਵਿੱਚਲੇ ਮੁਨਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲੋਰ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਰਿ ਸਰਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਰੀ ਵਾਧਗਿਆ ਮੀ, ਉਗ ਜਾਰੇ ਯਾਦੇ ਦੇਵਤੇ ਟੋਲ ਬੋਰੀਥ, ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਲੁਕ ਗਏ।

^{੪੭} ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਰਿ ਸਰਮ ਮੁਨਾਰੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਾਗੂ ਇਦੋਂ ਹੋਏ ਮਨ।^{੪੮} ਇਮ ਲਈ ਯਾਦੀਮਲਰ ਯਾਦੇ ਉਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਾਦੀਮਲਰ ਮਲਮੇਨ ਧਰਬਤ ਉੱਧਰ ਗਏ। ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੇ ਇੱਕ ਕੁਗਾੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਯਾਦੇ ਕੁਝ ਟਗਿਟੀਆਂ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਗਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦੇ ਮੇਢਿਆ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੇ ਯਾਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੂੰ ਯਾਦਿਆ, “ਛੇਤੀ ਰਹੋ! ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਰੀਤਾ ਹੈ ਤੁਮੀ ਵੀ ਉਛੇ ਹੀ ਰਹੋ।”^{੪੯} ਇਮ ਲਈ ਮਾਰੇ ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੇ ਟਗਿਟੀਆਂ ਕੱਟ ਲਈਆਂ ਯਾਦੇ ਯਾਦੀਮਲਰ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ ਤੁਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਗ ਟਗਿਟੀਆਂ ਦੇਵਤੇ ਟੋਲ ਬੋਰੀਥ ਦੇ ਮਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਰਮਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਫੇਰੀ ਲਾਰੇ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਮਰੇ ਨੂੰ ਯਾਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਇੰਝ ਸਰਮ ਦੇ ਮੁਨਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਤਰੀਬਨ ੧,੦੦੦ ਯੋਰਤਾਂ ਯਾਦੇ ਮਰਦ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਯਾਦੀਮਲਰ ਦੀ ਮੌਤ

^{੫੦} ਫੇਰ ਯਾਦੀਮਲਰ ਯਾਦੇ ਉਮ ਦੇ ਯਾਦੀਮ ਤੋਬੇਸ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਗਏ। ਯਾਦੀਮਲਰ ਯਾਦੇ ਉਮ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਉਮ ਮਗਿਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਰਹ ਲਿਆ। ਧਰ ਉਮ ਮਗਿਰ ਯਾਦੇ ਇੱਕ ਮਜਬੂਤ ਮੁਨਾਰਾ ਮੀ।^{੫੧} ਮਾਰੇ ਯਾਗੂ, ਮਰਦ ਯਾਦੇ ਯੋਰਤਾਂ ਮੁਨਾਰੇ ਵੱਲ ਭੱਜੇ। ਜਦੋਂ ਉਗ ਮੁਨਾਰੇ ਯਾਦੇ ਚੱਲੇ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਦੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਯਾਦੇ ਬੰਦ ਰਹ ਲਿਆ ਯਾਦੇ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਏ।^{੫੨} ਯਾਦੀਮਲਰ ਯਾਦੇ ਉਮ ਦੇ ਯਾਦੀਮ ਮੁਨਾਰੇ ਕੋਲ ਉਮ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਨ ਲਈ ਯਾਦੇ। ਉਗ ਯਾਗ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮੁਨਾਰੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੱਕ ਗਏ।^{੫੩} ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਗ ਮੁਨਾਰੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਾ ਮੀ, ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਨੇ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਚੱਰੀ ਦਾ ਧੁੜ ਉਮ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਮਨੇ ਉਮ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਰਹ ਦਿੱਤੇ।^{੫੪} ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਉਮ ਨੌਰ ਨੂੰ, ਜਿਗੜਾ ਉਮ ਦੇ ਗਥਿਆਰ ਚੁੱਕੀ ਖਲੋਤਾ ਮੀ, ਯਾਦਿਆ, “ਯਾਦੀਮਲਰ ਤਲਵਾਰ ਸੁਤ ਲੈ ਯਾਦੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਦੇ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਮੈਨੂੰ ਮਾਗ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਰ ਮੈਨੂੰ ਇਗ ਨਾ ਯਾਧਣ, ‘ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਨੇ ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੂੰ ਮਾਗ ਦਿੱਤਾ।’” ਇਮ ਲਈ ਨੌਰ ਨੇ ਯਾਦੀਮਲਰ ਉੱਧਰ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਵਾਰ ਰੀਤਾ ਯਾਦੇ ਯਾਦੀਮਲਰ ਮਰ ਗਿਆ।^{੫੫} ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਰਿ ਯਾਦੀਮਲਰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਮ ਲਈ ਉਗ ਮਾਰੇ ਘਰ ਚਏ ਗਏ।

^{੫੬} ਇਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮਾ ਦੀ ਮਜਾ ਦਿੱਤੀ। ਯਾਦੀਮਲਰ ਨੇ ਯਾਦੇ ੭੦ ਭਗਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਯਾਦੇ ਹੀ ਧਿਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਮੀ।^{੫੭} ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਰਮ ਦੇ ਮਗਿਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮਾ ਦੀ ਮਜਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਮ ਲਈ

ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯੇਬਾਮ ਨੇ ਆਖੀਆਂ ਮਨ ਉਹ ਮੱਚ ਮਿੱਧ ਹੋਈਆਂ। (ਯੇਬਾਮ ਅਰੁੱਥਯਾਨ ਦਾ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਅਰੁੱਥਯਾਨ ਗਿਦਾਉਣ ਮੀ।)

ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੇਲਾ

1 ਜਦੋਂ ਆਖੀਮਲਰ ਮਰ ਗਿਆ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਭੇਜਿਆ। ਉਸ ਆਦਮੀ ਦਾ ਨਾਮ ਤੇਲਾ ਮੀ। ਤੇਲਾ ਯੁਯਾਗ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਯੁਯਾਗ ਵੇਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਤੇਲਾ ਜਿੱਸਾਰਾਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ। ਤੇਲਾ ਸਾਮੀਰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ। ਸਾਮੀਰ ਮਹਿਰ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਯਹਾੜੀ ਯਰਦੇਮ ਵਿੱਚ ਮੀ। 2 ਤੇਲਾ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ 23 ਵਰ੍ਹੇ ਤੱਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰਿਹਾ। ਫੇਰ ਤੇਲਾ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਮੀਰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ।

ਨਿਯੰਤਰਣ ਆਈਰ

3 ਜਦੋਂ ਤੇਲਾ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਆਦਮੀ ਦਾ ਨਾਮ ਆਈਰ ਮੀ। ਆਈਰ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ। ਆਈਰ 22 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰਿਹਾ। 4 ਆਈਰ ਦੇ 30 ਖੁੱਤਰ ਮਨ। ਜੇ ਰਿ 30 ਖੇਤਿਆਂ ਦੀ ਮਦਾਰੀ ਰਦੇ ਮਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 30 ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚਲੇ 30 ਨਗਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਮੀ। ਇਹ ਮਹਿਰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਆਈਰ ਦੇ ਨਗਰ ਆਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। 5 ਆਈਰ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਾਮੇਨ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ।

ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦੀ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ

6 ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਫੇਰ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਨ ਲੱਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਗ ਨੇ ਮੰਦਾ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਉਹ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਬਯਾਲ ਅਤੇ ਅਸਤਾਰੇਬ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਨ ਲੱਗ ਖਏ। ਉਹ ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ, ਮੀਦੇਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ, ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ, ਅੰਮੇਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ, ਫਲਿਮਤੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਰਨ ਤੋਂ ਗਏ।

7 ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਹੋਵਾਗ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਨੀ ਲੋਰਾਂ ਅਤੇ ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਣ। 8 ਉਸੇ ਮਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੁਰਬ ਵਾਲੇ ਥਾਮੇ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ। ਇਹ ਉਹੀ ਯਰਤੀ ਮੀ ਜਿੱਥੇ ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਮਨ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ 1੮ ਵਰ੍ਹੇ ਤੱਕ ਦੁੱਖ ਭੋਗਿਆ। 9 ਫੇਰ

ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯਾਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਹ ਅਹੁਦਾਗ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਅਤੇ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਗਏ। ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਰਲੀਫਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

10 ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਗ ਅੱਗੇ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਯੁਰਾਰ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਬਿਲਾਫ ਯਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਖਏ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਬਯਾਲ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ।”

11 ਅਹੋਵਾਗ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਉਦੋਂ ਯੁਰਾਰ ਰੀਤੀ ਮੀ ਜਦੋਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ, ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰਾਂ, ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਅਤੇ ਫਲਿਮਤੀਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਰਮਾਨ ਯਹੁਚਾਇਆ ਮੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਮੀ। 12 ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਯੁਰਾਰ ਰੀਤੀ ਜਦੋਂ ਮੀਦੇਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ, ਅਮਾਲੇਰੀ ਲੋਰਾਂ ਅਤੇ ਮਿਦਯਾਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਾਇਆ। 13 ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਨ ਲੱਗ ਖਏ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਮੈਂ ਦੁਬਾਰਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾਵਾਂਗਾ। 14 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਨੀ ਯਮੰਦ ਰਦੇ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਜਾਓ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਯੁਰਾਰੋ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹੋ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਿਉ।”

15 ਯਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਯਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜੇ ਚਾਹੋ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹੋ। ਯਰ ਅੱਜ ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਉ।” 16 ਫੇਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਯਰ੍ਹਾਂ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰੇ ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਗ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਨ ਲੱਗ ਖਏ। ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਗ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਨਾ ਮਹਾਰ ਮੰਦਿਆ।

ਅਫਤਾਹ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

17 ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰ ਜੰਗ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡੇਰਾ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮੀ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡੇਰਾ ਮਿਸਰਾਹ ਮਹਿਰ ਵਿਖੇ ਮੀ। 18 ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਅੰਮੇਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਮਲਾ ਰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਡੀ ਯਾਗਵਾਈ ਰਹੇਗਾ ਉਹ ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।”

19 ਅਫਤਾਹ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ। ਉਹ ਤਾਰਤਵਰ ਮਿਯਾਗੀ ਮੀ। ਯਰ ਅਫਤਾਹ ਵਿੱਚ ਵੇਸਵਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਉਸਦਾ ਧਿਤਾ ਗਿਲਯਾਦ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਮੀ। 2 ਗਿਲਯਾਦ ਦੀ ਯਤਨੀ ਦੇ ਰਈ ਖੁੱਤਰ ਮਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੁੱਤਰ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਹ ਅਫਤਾਹ ਨੂੰ ਯਮੰਦ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ

ਜਿਫਤਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਸਬਾ ਛੱਡ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਮਾਡੇ ਧਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।” ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈਂ।^੧ ਇਸ ਲਈ ਜਿਫਤਾਗ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਦੂਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ। ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਟੋਲਿਆਂ ਨੇ ਜਿਫਤਾਗ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਰਚਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਛਾਏ ਮਾਰਨ ਲਈ ਗਏ।

^੨ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਦ ਅੰਮੋਨੀ ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜ ਪਏ।^੩ ਅੰਮੋਨੀ ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਦੇ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਬਚੁਰਗ ਜਿਫਤਾਗ ਵੱਲ ਗਏ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਜਿਫਤਾਗ ਤੋਥ ਦੀ ਯਰਤੀ ਛੱਡ ਕੇ ਵਾਪਸ ਗਿਲਯਾਦ ਆ ਜਾਵੇ।

^੪ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਜਿਫਤਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਾ ਅਤੇ ਮਾਡਾ ਯਾਗੂ ਬਣ ਜਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਅੰਮੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੰਗ ਕਰ ਸਕੀਏ।”

^੫ ਯਰ ਜਿਫਤਾਗ ਨੇ ਗਿਲਯਾਦ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦੇ ਘਰੋਂ ਕੱਢਿਆ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋ! ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਰਿਉ ਆ ਰਹੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹੋ?”

^੬ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਜਿਫਤਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਆਏ ਹਾਂ। ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਯਾ ਅਤੇ ਅੰਮੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜ। ਤੂੰ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਖਾਭੰਗ ਹੋਵੇਗਾ।”

^੭ ਤਾਂ ਜਿਫਤਾਗ ਨੇ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਆਵਾਂ ਅਤੇ ਅੰਮੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੰਗ ਕਰਾਂ, ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ। ਯਰ ਜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੇਰੀ ਜਿੱਤਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਨਵਾਂ ਯਾਗੂ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

^੮ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਜਿਫਤਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਜੇ ਵੀ ਆਖ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਅਗੇਵਾਗ ਹਰ ਗੱਲ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖੇਗਾ।”

^੯ ਇਸ ਲਈ ਜਿਫਤਾਗ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ (ਯਾਗੂਆਂ) ਨਾਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਫਤਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਯਾਗੂ ਅਤੇ ਰਖਾਭੰਗ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਜਿਫਤਾਗ ਨੇ ਮਿਸਰਾਗ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਸਬਦ ਦੁਹਰਾਏ।

ਜਿਫਤਾਗ ਦਾ ਅੰਮੋਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ

^{੧੦} ਜਿਫਤਾਗ ਨੇ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਵੱਲ ਮੰਦੇਮਵਾਗਰ ਭੇਜੇ। ਮੰਦੇਮਵਾਗਰਾਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਦਿੱਤਾ: “ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕੀ ਝਗੜਾ ਹੈ? ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਲੜਨ ਲਈ ਰਿਉ ਆਇਆ ਹੈ?”

^{੧੧} ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਜਿਫਤਾਗ ਦੇ ਮੰਦੇਮਵਾਗਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮਾਡੀ ਯਰਤੀ ਖੋਹ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਰਨੋਨ ਨਦੀ ਤੋਂ ਅਬੇਰ ਨਦੀ ਤੱਕ ਉੱਥੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਤੱਕ ਦੀ ਮਾਡੀ ਯਰਤੀ ਮੰਨ ਲਈ ਸੀ। ਗੁਣ ਮਾਨੂੰ ਮਾਡੀ ਯਰਤੀ, ਮਾਡੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਦੇ ਵੇਏ।”

^{੧੨} ਇਸ ਲਈ ਜਿਫਤਾਗ ਦੇ ਮੰਦੇਮਵਾਗਰ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਜਿਫਤਾਗ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਫੇਰ ਜਿਫਤਾਗ ਨੇ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਵੱਲ ਮੰਦੇਮਵਾਗਰ ਦੁਬਾਰਾ ਭੇਜੇ।

^{੧੩} ਉਹ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਲੈ ਕੇ ਗਏ:

“ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਜਿਫਤਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਜਾਂ ਅੰਮੋਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ।^{੧੪} ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ, ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਫੇਰ ਉਹ ਕਾਦੇਮ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ।^{੧੫} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਅਦੇਮ ਵੱਲ ਮੰਦੇਮਵਾਗਰ ਭੇਜੇ। ਮੰਦੇਮਵਾਗਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿਕਾਇਤ ਮੰਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਜਾਣ ਦਿਉ।” ਯਰ ਅਦੇਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘਣ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਯਰ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਵੀ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਕਾਦੇਮ ਵਿਖੇ ਠਹਿਰ ਗਏ।

^{੧੬} “ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਦੇਮ ਦੀ ਯਰਤੀ ਅਤੇ ਮੇਯਾਬ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਰਿਨਾਰਿਆਂ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਲੰਘੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਯਾਬ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਮਫਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਰਨੋਨ ਨਦੀ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਥਾਮੇ ਮੇਯਾਬ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਯਾਬ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਧਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

^{੧੭} “ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅੰਮੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ, ਮੀਹੇਨ ਵੱਲ ਮੰਦੇਮਵਾਗਰ ਭੇਜੇ। ਮੀਹੇਨ ਹਮਬੇਨ ਮਹਿਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਮੰਦੇਮਵਾਗਰਾਂ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਜਾਣ ਦਿਉ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।”^{੧੮} ਯਰ ਅੰਮੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮੀਹੇਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਧਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਮੀਹੇਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਬੰਦੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਅਗਮ ਵਿਖੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ। ਤਾਂ ਅੰਮੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੰਗ ਕੀਤੀ।^{੧੯} ਯਰ ਅਗੇਵਾਗ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੂਰ

ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੀਂਹੇ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਅੰਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੈਸਾਦ ਬਣ ਗਈ। ^{੨੨} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਅੰਮੇਰੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਹ ਧਰਤੀ ਅਰਨੋਨ ਨਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਬੇਰ ਨਦੀ ਤੱਕ ਅਤੇ ਮਾਰੂਬਲ ਤੋਂ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

^{੨੩} “ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ, ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਅੰਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰੀਤਾ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਧਰਤੀ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਧਰਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਸੱਦਦੇ ਹੋ? ^{੨੪} ਅਵੱਸ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿ ਸੱਦਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਵਤੇ ਮੁਕਬ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਾਂਗੇ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ^{੨੫} ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਸਿੱਧੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਲਾਰ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋ? ਉਹ ਮੇਲਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਰੀਤਾ ਸੀ? ਸੀ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਸੀ? ^{੨੬} ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਹਮਬੇਨ ਮਹਿਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਰਮਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ੩੦੦ ਮਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਹ ਮਹਿਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਰਮਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ੩੦੦ ਮਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਨਦੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ੩੦੦ ਮਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਥੇ ਦੋਰਾਨ ਖੋਗਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ? ^{੨੭} ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਧਾਥ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਫ਼ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਮਾਡਾ ਅਗੇਵਾਹ, ਸੱਚਾ ਨਿਆਰਾਰ, ਨਿਆਰਾਂ ਕਰੇ ਕਿ ਸੀ ਅਸੀਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ, ਮਹੀ ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਮੇਰੀ ਲੋਕ!”

^{੨੮} ਅੰਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਖਿਫਤਾਹ ਦੇ ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਖਿਫਤਾਹ ਦਾ ਇਕਰਾਰ

^{੨੯} ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਖਿਫਤਾਹ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ਖਿਫਤਾਹ ਗਿਲਯਾਦ ਅਤੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਿਆ। ਉਹ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਮਿਸਫਾਹ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਮਹਿਰ ਮਿਸਫਾਹ ਤੋਂ, ਖਿਫਤਾਹ ਅੰਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਕੇ ਲੰਘਿਆ।

^{੩੦} ਖਿਫਤਾਹ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਅੰਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇਵੋ, ^{੩੧} ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ਧਰਿਲੀ ਚੀਜ਼ ਭੇਟ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਦੋਂ ਮੇਰੇ ਅਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਜਿੱਤ ਗਮਿਲ ਕਰ ਕੇ ਵਾਪਿਸ ਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂਗਾ।”

^{੩੨} ਫੇਰ ਖਿਫਤਾਹ ਅੰਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਖਿਫਤਾਹ ਨੇ ਅੰਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੰਗ ਰੀਤੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ। ^{੩੩} ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਿੰਨੀਬ ਮਹਿਰ ਤੀਰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਖਿਫਤਾਹ ਨੇ ੨੦ ਮਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਉਹ ਅੰਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਅਬੇਲ ਕੋਰਾਮਿਮ ਮਹਿਰ ਤੱਕ ਲੜਿਆ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅੰਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਇਹ ਅੰਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਰਾਰੀ ਹਾਰ ਸੀ।

^{੩੪} ਖਿਫਤਾਹ ਮਿਸਫਾਹ ਵਾਪਿਸ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਖਿਫਤਾਹ ਆਪਣੇ ਅਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਅਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਈ। ਉਹ ਤੰਬੂਰਿਨ ਵਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨੱਚ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਉਸਦੀ ਇੱਕਲੋਤੀ ਧੀ ਸੀ। ਖਿਫਤਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਖਿਫਤਾਹ ਦੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ^{੩੫} ਜਦੋਂ ਖਿਫਤਾਹ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਧੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਧਰਿਲੀ ਚੀਜ਼ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗਮ ਧਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਧਾੜ ਲਏ। ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹੋ। ਮੇਰੀਏ ਧੀਏ! ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ! ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸੱਦਦਾ!”

^{੩੬} ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨੇ ਖਿਫਤਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਿਆ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਕਰਾਰ ਧੁਰਾ ਕਰੋ। ਉਹੀ ਕਰੋ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਆਖਿਰਕਾਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾ, ਅੰਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਰੀਤੀ ਹੈ।”

^{੩੭} ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਿਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਗੱਲ ਧਰਿਲਾਂ ਕਰੋ। ਮੈਨੂੰ ਕੋ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਇੱਕਲਿਯਾਂ ਛੱਡ ਦਿਉ। ਮੈਨੂੰ ਧਰਾੜਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਿਉ। ਮੈਂ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਵਾਂਗੀ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਧੈਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਮਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲ ਕੇ ਰੋਣ ਦਿਉ।”

^{੩੮} ਖਿਫਤਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ, ਇਹੀ ਕਰੋ।” ਖਿਫਤਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਦੂਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਖਿਫਤਾਹ ਦੀ ਧੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਹੇਲੀਆਂ ਧਰਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੀਆਂ। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਆ ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੇ

*१:੨੫ ਸਿੱਧੇਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਾਲਾਰ ਉਸ ਦੀ ਕਰਾਈ ਲਈ। ਦੇਖੋ ਗਿਣਤੀ ੨੨:੨੪

ਨਾ ਵਿਭਾਗ ਰੁਕਵਾਉਣਾ ਸੀ ਯਾ ਤੇ ਨਾ ਬੱਚੇ ਧੌਂਸਾ ਰਹਿਣੇ ਸਨ।

੩੯ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਉੱਤੇ, ਯਿਫਤਾਹ ਦੀ ਧੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਰੋਲ ਵਾਪਸ ਧਰਤੀ ਆਈ। ਯਿਫਤਾਹ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾਂ ਸੀ। ਯਿਫਤਾਹ ਦੀ ਧੀ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਰਿਸੇ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਸਿਵਾਜ਼ ਬਣ ਗਿਆ। “ਹੁਰ ਮਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀਆਂ ਯੋਝਤਾਂ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਯਿਫਤਾਹ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਆਦ ਰਦੀਆਂ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੀਆਂ ਯੋਝਤਾਂ ਹੁਰ ਮਾਲ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਯਿਫਤਾਹ ਦੀ ਧੀ ਲਈ ਰੱਦੀਆਂ।

ਯਿਫਤਾਹ ਅਤੇ ਇਫਰਾਈਮ

੧੨ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾਂ। ਫੇਰ ਉਹ ਨਦੀ ਧਾਰ ਵਰਦੇ ਸਾਧੇਨ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਫਤਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੱਦਿਆ? ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਘਰ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਸਣੇ ਯੋਗ ਲਾ ਦਿਆਂਗੇ?”

੨ ਯਿਫਤਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਭੇਰਾ ਯਾ ਤੇ ਭੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਮਤਭੇਦ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਰੀਤੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਏ। ੩ ਮੈਂ ਦੇਖ ਲਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਧਾਇਆ। ਮੈਂ ਨਦੀ ਧਾਰ ਵਰਦੇ ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਗਿਆ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਰੀਤੀ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਯੋਜ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਕਿਉਂ ਆਏ ਹੋ?”

੪ ਫੇਰ ਯਿਫਤਾਹ ਨੇ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ। ਉਹ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਯਾ ਤੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਤੁਸੀਂ ਗਿਲਯਾਦ, ਇਫਰਾਈਮ ਯਾ ਤੇ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਭਗੌੜੇ ਹੋ।” ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ।

੫ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਰਹ ਲਿਆ ਜਿੱਥੇ ਲੋਰ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਧਾਰ ਵਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਥਾਵਾਂ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਦੇਸ ਵੱਲ ਧੌਂਸੀਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਰਦੇ ਇਫਰਾਈਮ ਦਾ, ਬਚ ਰੇ ਨਿਰਲਿਆ ਬੰਦਾ ਨਦੀ ਰੋਲ ਆਉਂਦਾ ਯਾ ਤੇ ਆਖਦਾ, “ਮੈਨੂੰ ਧਾਰ ਜਾਣ ਦਿਉ”, ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਬੰਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੱਛਦੇ, “ਰੀ ਤੂੰ ਇਫਰਾਈਮ ਤੋਂ ਹੈ?” ਜੇ ਉਹ ਆਖਦਾ, “ਨਹੀਂ,” ੬ ਫੇਰ ਉਹ ਆਖਦੇ, “ਮਿੱਥੋਲਯ” ਸਬਦ ਬੋਲ।” ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਰ ਉਸ ਸਬਦ ਨੂੰ ਮਹੀ ਵੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਚਾਰ ਸੱਕਦੇ ਸਨ। ਉਹ “ਮਿੱਥੋਲਯ” ਬੋਲਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਬੋਲੀ ਬੰਦਾ

ਆਖਦਾ, “ਮਿੱਥੋਲਯ” ਤਾਂ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇਫਰਾਈਮ ਤੋਂ ਸੀ। ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਰ ਲੰਘਣ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਯਾ ਤੇ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ੪੨,੦੦੦ ਲੋਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ।

੭ ਯਿਫਤਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਛੇ ਮਾਲ ਤੱਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰਿਹਾ। ਫੇਰ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਯਿਫਤਾਹ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਬਦੇ ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤਾ।

ਨਿਯੰਤਰਣ ਇਥਮਾਨ

੮ ਯਿਫਤਾਹ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਇਥਮਾਨ ਨਾਮ ਦਾ ਬੰਦਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੀ। ਇਥਮਾਨ ਬੈਤਲਹਮ ਸਹਿਰ ਦਾ ਸੀ। ੯ ਇਥਮਾਨ ਦੇ ੩੦ ਖੁੱਤਰ ਯਾ ਤੇ ੩੦ ਧੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ੩੦ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸਿਮਤੋਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਯਾ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ੩੦ ਝੜੀਆਂ ਲੱਭੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸਦੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਯਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ੩੦ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਹ ਦਿੱਤੀ। ਇਥਮਾਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਸੱਤ ਮਾਲ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰਿਹਾ। ੧੦ ਫੇਰ ਇਥਮਾਨ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਤਲਹਮ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ।

ਨਿਯੰਤਰਣ ਏਲੋਨ

੧੧ ਇਥਮਾਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਏਲੋਨ ਨਾਮ ਦਾ ਆਦਮੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰਿਹਾ। ਏਲੋਨ ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਦਸ ਮਾਲ ਤੱਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰਿਹਾ। ੧੨ ਫੇਰ ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦਾ ਏਲੋਨ ਮਰ ਗਿਆ ਯਾ ਤੇ ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਅੰਯਾਲੇਨ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ।

ਨਿਯੰਤਰਣ ਯਥਦੇਨ

੧੩ ਜਦੋਂ ਏਲੋਨ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਯਥਦੇਨ ਨਾਮ ਦਾ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਜਿਲੋਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰਿਹਾ। ਯਥਦੇਨ ਫਿਰਾਤੋਂ ਸਹਿਰ ਦਾ ਸੀ। ੧੪ ਯਥਦੇਨ ਦੇ ੪੦ ਖੁੱਤਰ ਯਾ ਤੇ ੩੦ ਖੇਤਰੇ ਸਨ। ਉਹ ੭੦ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਵਰਦੇ ਸਨ। ਯਥਦੇਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਯੱਠ ਮਾਲ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰਿਹਾ। ੧੫ ਫੇਰ ਜਿਲੋਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਥਦੇਨ ਮਰ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰਾਤੋਂ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਫਿਰਾਤੋਂ ਇਫਰਾਈਮ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਧਰਾਝੀ ਧਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਮਾਲੇਰੀ ਲੋਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

ਮਥਸੂਠ ਦਾ ਜਨਮ

੧੩ ਫੇਰ ਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਰਹਿਣੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਬਦ ਮੰਨੀਆਂ

ਜਾਂਦੀਆਂ ਮਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ੪੦ ਵਰਿਗਿਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਲਮਤੀਆਂ ਦੇ ਗੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਥ ਦਿੱਤਾ।

੨ ਉੱਥੇ ਮਾਰਾਗ ਸਗਿਰ ਦਾ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਨਾਮ ਮਾਨੇਯਾਗ ਸੀ। ਉਹ ਦਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਮਾਨੇਯਾਗ ਦੀ ਇੱਕ ਖਤਨੀ ਸੀ। ਯਰ ਉਸ ਦੇ ਰੋਈ ਯੋਲਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੩ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਦੂਤ ਮਾਨੇਯਾਗ ਦੀ ਖਤਨੀ ਮਾਗਮਣੇ ਯਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੀ ਗਲੇ ਤੀਰ ਯੋਲਾਦ ਨਹੀਂ। ਯਰ ਤੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ। ੪ ਰੋਈ ਮੈਯਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤੇਜ ਚੀਜ਼ ਨਾ ਖੀਵੀਂ। ਅਜਿਹਾ ਭੋਜਨ ਨਾ ਰਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਨਾਥਾਰ ਹੈ। ੫ ਰਿਉਰਿ ਤੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਹ ਖਾਮ ਢੰਗ ਨਾਲ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਮਰਥਿਤ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉਹ ਨਚੀਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਵਾਲ ਨਾ ਰੱਟੀ। ਉਹ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖਾਮ ਬੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਾਰਤ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ।”

੬ ਫੇਰ ਉਹ ਯੋਰਤ ਆਪਣੇ ਖਤੀ ਰੋਲ ਗਈ ਅਤੇ ਜੇ ਰੁਝ ਵਾਧਰਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਇਆ। ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਫਰਿਮਤਾ ਜਾਥਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਡੀਤ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਖੁੰਛਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰਿੱਥੋਂ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ੭ ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਤੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ। ਰੋਈ ਮੈਯਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤੇਜ ਚੀਜ਼ ਨਾ ਖੀਵੀਂ। ਰੋਈ ਨਾਥਾਰ ਭੋਜਨ ਨਾ ਰਹੀਂ। ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਲੜਕਾ ਖਾਮ ਢੰਗ ਨਾਲ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਮਰਥਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਲੜਕਾ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦੇ ਦਿਨ ਤੀਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖਾਮ ਬੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

੮ ਤਾਂ ਮਾਨੇਯਾਗ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਅੱਗੇ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਗ ਸੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਭੇਜੋ। ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਖਾਵੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਲੜਕੇ ਲਈ ਰੀ ਰੀਏ, ਜਿਹੜਾ ਛੇਤੀ ਹੀ ਖੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।”

੯ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੇਯਾਗ ਦੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣ ਲਈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਦੂਤ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਯੋਰਤ ਰੋਲ ਆਇਆ। ਉਹ ਇੱਕ ਖੇਤ ਯੋਰਤ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਖਤੀ ਮਾਨੇਯਾਗ ਉਸ ਦੇ ਰੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੧੦ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਯੋਰਤ ਆਪਣੇ ਖਤੀ ਨੂੰ ਭੱਜਦੇ ਦੱਸਣ ਗਈ, “ਉਹ ਆਦਮੀ ਵਾਧਮ ਆ ਗਿਆ ਹੈ! ਉਹੀ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਖਿੰਛਲੇ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਇਆ ਸੀ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੈ!”

੧੧ ਮਾਨੇਯਾਗ ਉੱਠ ਖਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਦੇ ਖਿੰਛੇ-ਖਿੰਛੇ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਆਦਮੀ ਰੋਲ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਤੂੰ ਉਹੀ ਆਦਮੀ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਯਹਿਲਾਂ ਮੇਰੀ ਖਤਨੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ?”

ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ।”

੧੨ ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੇਯਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ ਉਹੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਇਹ ਲੜਕਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀਵੇਗਾ? ਉਹ ਕੀ ਕਰੇਗਾ?”

੧੩ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਮਾਨੇਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜਰੂਰ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਮੈਂ ਆਖੀਆਂ ਮਨ। ੧੪ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੋ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲ ਉੱਤੇ ਖੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਯਾ ਜਾਂ ਰੋਈ ਹੋਰ ਨਮੇ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਖੀਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਈ ਵੀ ਨਾਥਾਰ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

੧੫ ਫੇਰ ਮਾਨੇਯਾਗ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰੁਝ ਚਿਰ ਠਹਿਰੋ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਭੋਜਨ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਸਿੰਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।”

੧੬ ਤਦ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਮਾਨੇਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮੇਰੇਗਾ ਵੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਖਾਵਾਂਗਾ। ਯਰ ਜੇ ਤੂੰ ਰੁਝ ਭੇਟ ਕਰਨਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਕਰੋਗਾ।” (ਮਾਨੇਯਾਗ ਨੂੰ ਖਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਦਮੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਦੂਤ ਸੀ।)

੧੭ ਤਾਂ ਮਾਨੇਯਾਗ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੇ ਤੇਰੀਆਂ ਆਖੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਾਧਰ ਜਾਣ, ਅਸੀਂ ਤੇਰਾ ਆਦਰ ਕਰ ਸੱਕੀਏ!”

੧੮ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਰਿਉ ਖੁੰਛਦੇ ਹੋ? ਇਹ ਗੁਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਧਾਰ ਹੈ।”

੧੯ ਤਾਂ ਮਾਨੇਯਾਗ ਨੇ ਇੱਕ ਚੱਟਾਨ ਉੱਤੇ ਬੱਚਰੀ ਦੀ ਬਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਬੱਚਰੀ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਕਰਨੀ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਰੁਝ ਆਦਰੁਤ ਰੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਮਾਨੇਯਾਗ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਖਤਨੀ ਵੱਖ ਰਹੇ ਸਨ।

੨੦ ਮਾਨੇਯਾਗ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਖਤਨੀ ਜੇ ਵਾਧਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਜਗਵੇਦੀ ਤੋਂ ਲਾਟਾਂ ਉੱਠੀਆਂ, ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਦੂਤ ਲਾਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਉਤਾਰਾਂ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ ਮਾਨੇਯਾਗ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਖਤਨੀ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ, ਉਹ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਝੁਕ ਗਏ। ੨੧ ਆਖਰਕਾਰ ਮਾਨੇਯਾਗ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਆਦਮੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਦੂਤ ਹੀ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਦੂਤ ਫੇਰ ਕਦੇ ਮਾਨੇਯਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਯਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ੨੨ ਮਾਨੇਯਾਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ! ਅਸੀਂ ਰਿਮੇ ਕਾਰਣ ਅਦੱਸ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗੇ!”

੨੩ ਯਰ ਉਸਦੀ ਖਤਨੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਗ ਸਾਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਸਾਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਯਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ

ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਦਰਮਾਉਣੀਆਂ ਮਨ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਣੀਆਂ ਮਨ।”

²⁴ ਇਸ ਲਈ ਔਰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਲੜਕਾ ਖੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਮਮਸੂਨ ਰੱਖਿਆ। ਮਮਸੂਨ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਮੀਮ ਦਿੱਤੀ। ²⁵ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਆਤਮੇ ਨੇ ਮਮਸੂਨ ਅੰਦਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਯਾਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਰਾਹ ਅਤੇ ਯਮਤਾਉਲ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਮਹਨੇਹ ਦਾਨ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਮਮਸੂਨ ਦਾ ਵਿਆਹ

18 ¹ ਮਮਸੂਨ ਤਿਮਨਾਯ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਫਲਿਮਤੀ ਔਰਤ ਮਿਲੀ। ² ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਤਾ-ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤਿਮਨਾਯ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਫਲਿਮਤੀ ਔਰਤ ਵੇਖੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਲੈ ਆਓ। ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।”

³ ਉਸ ਦੇ ਭਾਤਾ ਧਿਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਕੁੜੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੂੰ ਵਿਆਹ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ। ਸੀ ਤੇਰੇ ਲਈ ਫਲਿਮਤੀ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ।”

ਯਹ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਲਿਆਓ! ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ!” ⁴ (ਮਮਸੂਨ ਦੇ ਮਾਪੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਾਪਰੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।)

⁵ ਮਮਸੂਨ ਆਪਣੇ ਭਾਤਾ ਧਿਤਾ ਨਾਲ ਤਿਮਨਾਯ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਤੀਰ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਸਨ। ਉਸੇ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਸ਼ੇਰ ਅਚਾਨਕ ਦਗੜਿਆ ਅਤੇ ਮਮਸੂਨ ਉੱਤੇ ਕੁੱਦ ਪਿਆ।

⁶ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਵੱਡੀ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਮਮਸੂਨ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੰਗੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਚੀਰ ਸੁੱਟਿਆ। ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨ ਲੱਗਿਆ। ਇਹ ਫਿੰਨਾ ਹੀ ਆਸਾਨ ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਕਿਸੇ ਬੱਕਰੇ ਨੂੰ ਚੀਰ ਸੁੱਟਣਾ। ਯਹ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਤਾ ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

⁷ ਇਸ ਲਈ ਮਮਸੂਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਲਿਮਤੀ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਧਰਮੰਨ ਸੀ। ⁸ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਮਮਸੂਨ ਫਲਿਮਤੀ ਔਰਤ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੇਰੇ ਹੋਏ ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਯੂ ਮੱਥੀਆਂ ਦਾ ਝੁੰਡ ਵੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਸ਼ਹਿਦ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ।

⁹ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਕੁਝ ਸ਼ਹਿਦ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੱਢ ਲਿਆ। ਉਹ

ਸ਼ਹਿਦ ਖਾਂਦੇ ਹੋਏ ਤੁਰਨ ਲੱਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਹਿਦ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਹ ਖਾ ਲਿਆ। ਯਹ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਹਿਦ ਮੁਰਦਾ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ।

¹⁰ ਮਮਸੂਨ ਦਾ ਧਿਤਾ ਫਲਿਮਤੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਗਿਆ। ਰਿਵਾਜ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦੂਲਹਾ ਦਾਵਤ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਦਾਵਤ ਦਿੱਤੀ। ¹¹ ਜਦੋਂ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦਾਵਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ 30 ਆਦਮੀ ਭੇਜੇ।

¹² ਮਮਸੂਨ ਨੇ 30 ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਸੁਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਦਾਵਤ ਮੱਤ ਦਿਨ ਚੱਲੇਗੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੁਝਾਰਤ ਬੁੱਝ ਲਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ 30 ਮਹੀਨੇ ਕੱਪੜੇ ਦੀਆਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ 30 ਬਦਲਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਦੇਵਾਂਗਾ। ¹³ ਯਹ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬੁਝਾਰਤ ਨਾ ਬੁਝ ਸੱਕੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ 30 ਮਹੀਨੇ ਕੱਪੜੇ ਦੀਆਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ 30 ਬਦਲਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ।” ਇਸ ਲਈ 30 ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੀ ਬੁਝਾਰਤ ਦੱਸੋ ਯਮੀਂ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।”

¹⁴ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਬੁਝਾਰਤ ਖਾਈ: “ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਆਈ। ਤਾਰਤਵਰ ਵਿੱਚ ਆਈ ਮਿੱਠੀ ਜਿਹੀ ਚੀਜ਼।”

³⁰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਤੱਕ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਯਹ ਉਹ ਲੱਭ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇ।

¹⁴ ਚੌਥੇ ਦਿਨ, ਆਦਮੀ ਮਮਸੂਨ ਦੀ ਖਤਰੀ ਕੋਲ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਗਰੀਬ ਬਣਾਉਣਾ ਲਈ ਸੱਦਾ ਭੇਜਿਆ ਸੀ? ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਬੁਝਾਰਤ ਦਾ ਜਵਾਬ ਗਾਮਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖਤਰੀ ਨਾਲ ਫਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਬੁਝਾਰਤ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਕੱਢਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਯਮੀਂ ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਮਾਪੇ ਧਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਮਾੜੇ ਖਾਣ ਦਿਆਂਗੇ।”

¹⁶ ਇਸ ਲਈ ਮਮਸੂਨ ਦੀ ਖਤਰੀ ਉਸ ਕੋਲ ਗਈ ਅਤੇ ਕੋਠ ਲੱਗ ਪਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈਂ, ਤੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ! ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੁਝਾਰਤ ਖਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ।”

ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਵੇਖ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਿਉ ਆਤੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਦੱਸਾਂ?”

¹⁷ ਮਮਸੂਨ ਦੀ ਖਤਰੀ ਦਾਵਤ ਦੇ ਸ਼ਹਿਦੇ ਮੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਰੱਦੀ ਰਹੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਖਰਕਾਰ ਉਸ ਨੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਬੁਝਾਰਤ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਝਾਰਤ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ।

15 ਇਸ ਲਈ ਮੌਤਵੇਂ ਦਿਨ ਸੂਰਜ ਛਿਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਫਲਿਮਤੀ ਆਦਮੀਆਂ ਰੋਲ ਉੱਤਰ ਸੀ। ਉਹ ਮਮਸੂਨ ਰੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਆਖਿਆ,

“ਸ਼ਹਿਦ ਨਾਲੋਂ ਮਿਠਾ ਰੀ ਹੈ? ਮੇਰ ਨਾਲੋਂ ਤਰੜਾ ਰੋਣ ਹੈ?”

ਤਾਂ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਗਾਂ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਾ ਵਾਹਿਆ, ਹੁੰਦਾ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਬੁਝਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੁੱਝ ਸੱਦਦੇ!”

16 ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਆਤਮਾ ਮਮਸੂਨ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਅਸਰਲੇਨ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੇ 30 ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਨਾਸਾਂ ਤੋਂ ਰੱਖੜੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ ਉਤਾਰ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੁਝਾਰਤ ਬੁੱਝੀ ਸੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਅਰ ਗਿਆ। 20 ਤਾਂ ਮਮਸੂਨ ਦੀ ਖਤਨੀ ਉਸ ਦੇ ਵੇਸਤ ਦੀ ਖਤਨੀ ਬਣ ਗਈ, ਜੋ ਉਸਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਆਦਮੀ ਸੀ।

ਮਮਸੂਨ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਚਿਨਾਂ ਖੜੀਆਂ ਰਦਦਾ ਹੈ

੧੫ 1 ਰਣਰ ਦੀ ਵਾਢੀ ਵੇਲੇ ਮਮਸੂਨ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਬੱਚਰਾ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਨਾਲ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਦੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

ਪਰ ਉਸਦਾ ਖਿਤਾ ਮਮਸੂਨ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਨਾ ਆਉਣ ਦੇਵੇ। 2 ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮਮਸੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤਾਂ ਮੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦਦਾ ਹੈਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਤੇਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਹੀ ਰਨ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਮੋਹਣੀ ਹੈ, ਤੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਰ ਸੱਦਦਾ ਹੈਂ।”

3 ਪਰ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਰਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਚੰਗਾ ਰਾਹਣ ਹੈ। ਗੁਣ ਰੋਈ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਰਸੁਰਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਵੇਗਾ।”

4 ਇਸ ਲਈ ਮਮਸੂਨ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਅਤੇ 300 ਲੁੰਮਤੀਆਂ ਫੜ ਲਿਆਇਆ? ਉਸ ਨੇ ਦੋ-ਦੋ ਲੁੰਮਤੀਆਂ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੂਫਾਂ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਜੋੜੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਲੁੰਮਤੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਜੋੜੇ ਦੀਆਂ ਖੂਫਾਂ ਦੇ ਵਿਚਰਾਰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਮਸਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀ। 4 ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਉਹ ਮਸਾਲਾਂ ਬਾਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਲੁੰਮਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੂਫਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਸਨ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਲੁੰਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਰਣਰ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭੱਜਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇੰਝ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਗੇ ਬੂਟਿਆਂ, ਅਤੇ ਰੱਟੇ ਹੋਏ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਛੇਰੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਅਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਬਗੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।

5 ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਇਹ ਰਿਸਨੇ ਰੀਤਾ ਹੈ?”

ਰਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਤਿਮਨਾਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਜਵਾਈ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੋਹਰੇ ਨੇ ਮਮਸੂਨ ਦੀ ਖਤਨੀ ਵਿਆਹ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸਰਬਾਲਹੇ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।” ਇਸ ਲਈ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਮਸੂਨ ਦੀ ਖਤਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਅੰਗ ਨਾਰੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ।

6 ਫੇਰ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਬੁਰਾ ਮਲੂਰ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਮਲੂਰ ਰਰਾਂਗਾ। ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਿਸਾਬ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।”

7 ਤਾਂ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੰਦੇ ਖਾਧ ਦਿੱਤੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ। ਉਹ ਗੁਫਾ ਏਟਾਮ ਦੀ ਚੱਟਾਨ ਨਾਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਸੀ।

8 ਫੇਰ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕ ਅਗੁਦਾ ਦੀ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਗਏ। ਉਹ ਲੋਹੀ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਰੁਕ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਉੱਥੇ ਡੇਰਾ ਨਾ ਲਿਆ (ਅਤੇ ਜੰਗ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਰਨ ਲੱਗੀ।) 9 ਅਗੁਦਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਰਿਉ ਆਏ ਹੋ?”

ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਅਸੀਂ ਮਮਸੂਨ ਨੂੰ ਫੜਨ ਆਏ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰੋਈ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ।”

10 ਫੇਰ ਅਗੁਦਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਹ ਦੇ 3,000 ਆਦਮੀ ਮਮਸੂਨ ਰੋਲ ਗਏ। ਉਹ ਏਟਾਮ ਦੀ ਚੱਟਾਨ ਨੇੜੇ ਦੀ ਗੁਫਾ ਰੋਲ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਹੈ? ਰੀ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਕਿ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਰਮਤ ਰਦਦੇ ਹਨ?”

ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਮਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਹਨ।”

11 ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਮਸੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਆਏ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਰ ਦਿਆਂਗੇ।”

ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਅਗੁਦਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਚਰਾਰ ਰਰੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਮੈਨੂੰ ਰੋਈ ਨੁਰਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਗੇ।”

12 ਫੇਰ ਅਗੁਦਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਨੂੰ ਮਨਚੂਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਸ ਤੈਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਾਂਗੇ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਰ ਦਿਆਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਇਚਰਾਰ ਰਦਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾਂਗੇ।” ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਮਸੂਨ

ਨੂੰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਏ।

^{੧੪} ਜਦੋਂ ਮਮਸੂਨ ਲਗੀ ਤਾਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਅੱਖੜਿਆ, ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਏ। ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਚੀਰਾਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਆਤਮਾ ਵੱਡੀ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਮਮਸੂਨ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਰੱਸੇ ਤੇੜ ਦਿੱਤੇ। ਰੱਸੇ ਸੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਰਸੀਆਂ ਵਰਗੇ ਜਾਪਦੇ ਸਨ। ਰੱਸੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਜੂਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿੱਗ ਪਏ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਖਿਘਲ ਗਏ ਹੋਣ।^{੧੫} ਮਮਸੂਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਰੇ ਹੋਏ ਖੋਤੇ ਦਾ ਜਬੜਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਜਬੜੇ ਦੀ ਹੱਡੀ ਫੜੀ ਆਤੇ ੧,੦੦੦ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੬} ਫੇਰ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਆਖਿਆ,
“ਇੱਕ ਖੋਤੇ ਦੇ ਜਬੜੇ ਦੀ ਹੱਡੀ ਨਾਲ
ਮੈਂ ੧,੦੦੦ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ,
ਇੱਕ ਖੋਤੇ ਦੇ ਜਬੜੇ ਦੀ ਹੱਡੀ ਨਾਲ
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਢੇਰੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।”

^{੧੭} ਜਦੋਂ ਮਮਸੂਨ ਬੋਲ ਗਏ, ਉਸ ਨੇ ਜਬੜੇ ਦੀ ਹੱਡੀ ਹੇਠਾਂ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਰਾਮਬ ਲਗੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

^{੧੮} ਮਮਸੂਨ ਬਹੁਤ ਖਿਆਲਮਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਰਿਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮਹਾਨ ਜਿੱਤ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ। ਮਿਹਰ ਵਰੇ ਹੋਣ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਲਮਾ ਨਾ ਮਰਨ ਦਿਉ। ਮਿਹਰ ਵਰੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਨਾ ਪੈਣ ਦਿਉ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ!”

^{੧੯} ਲਗੀ ਵਿਖੇ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਗਾਖ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਸੁਗਾਖ ਨੂੰ ਖਾੜੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ, ਆਤੇ ਖਾਣੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਇਆ। ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਖਾਣੀ ਖੀਤਾ ਆਤੇ ਬਿਹਤਰ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਫੇਰ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਖਾਣੀ ਦੇ ਉਸ ਚਮਥੇ ਨੂੰ ਏਨ ਹੱਥੇ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਗਲੇ ਵੀ ਲਗੀ ਦੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।

^{੨੦} ਇਸ ਲਈ ਮਮਸੂਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ੨੦ ਸਾਲ ਤੱਕ ਨਿਆਂਰਾਰ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਫਲਿਮਤੀਨ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵੇਲੇ ਦੀ ਹੈ।

ਮਮਸੂਨ ਅੱਜਾਹ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

੧੬ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਮਸੂਨ ਅੱਜਾਹ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਵੇਸਵਾ ਦੇਖੀ। ਉਹ ਰਾਤ ਉਸ ਵੇਲੇ ਠਹਿਰਨ ਲਈ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।^੨ ਤੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਅੱਜਾਹ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਮਮਸੂਨ ਇੱਥੇ ਆਇਆ ਹੈ”, ਉਹ ਮਮਸੂਨ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਘੋਰਾ ਖਾ ਲਿਆ। ਉਹ ਮਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੇੜੇ ਛੁਪ ਗਏ ਆਤੇ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਮਮਸੂਨ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਬਹੁਤ ਖਾਮੋਸ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ

ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਸਵੇਰ ਹੋਵੇਗੀ ਆਸੀਂ ਮਮਸੂਨ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗੇ।”

^੩ ਯਰ ਮਮਸੂਨ ਸਿਰਫ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੱਕ ਹੀ ਵੇਸਵਾ ਵੇਲੇ ਠਹਿਰਿਆ। ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉੱਠ ਕੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਢਾਂਚੇ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਤਾਲਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਛੜ ਮਖੇਤ ਵੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਖਿੱਚ ਲਿਆ। ਮਮਸੂਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਗਥਰੇਨ ਮਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਪਗੜੀ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਲੈ ਗਿਆ।

ਮਮਸੂਨ ਆਤੇ ਦਲੀਲਾਹ

^੪ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮਮਸੂਨ ਇੱਕ ਦਲੀਲਾਹ ਨਾਮ ਦੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਵਰਨ ਲੱਗ ਖਿਆ। ਉਹ ਸੋਰੇਰ ਦੀ ਵਾਦੀ ਤੋਂ ਸੀ।

^੫ ਫਲਿਮਤੀ ਗਰਮਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲਾਹ ਵੇਲੇ ਜਾਰੇ ਆਖਿਆ, “ਆਸੀਂ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਮਸੂਨ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਤਾਰਤ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਫਸਾ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਮਹਾਨ ਮਰਤੀ ਦੇ ਗਾਜ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਆਤੇ ਪਤਾ ਵਰ ਕਿ ਆਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਖਾ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਆਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਬੰਨ੍ਹ ਸੱਕੀਏ। ਜੇ ਤੂੰ ਅਜਿਹਾ ਵਰਗੀ ਤਾਂ ਮਾੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰ ਜਣਾ ਤੈਨੂੰ ੨੨ ਖੱਡ ਚਾਂਦੀ ਦੇਵੇਗਾ।”

^੬ ਇਸ ਲਈ ਦਲੀਲਾਹ ਨੇ ਮਮਸੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਕਿ ਤੂੰ ਇਤਨਾ ਤਾਰਤਵਰ ਰਿਉਂ ਹੈਂ। ਕੋਈ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬੰਨ੍ਹ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਵਰਦਾ ਹੈ?”

^੭ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸੱਤ ਤਾਜ਼ੇ, ਨਵੇਂ ਰਮਾਣ ਦੇ ਯਾਗਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਰਿਮੇ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹਰ ਰਿਮੇ ਵਾਂਗ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

^੮ ਫੇਰ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਗਰਮਾਂ ਨੇ ਸੱਤ ਤਾਜ਼ੇ ਨਵੇਂ ਰਮਾਣ ਦੇ ਯਾਗੇ ਲਿਆ ਕੇ ਦਲੀਲਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ। ਦਲੀਲਾਹ ਨੇ ਮਮਸੂਨ ਨੂੰ ਰਮਾਣ ਦੇ ਯਾਗਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ।

^੯ ਤੁਝ ਲੋਰ ਦੂਸਰੇ ਰਮੇ ਵਿੱਚ ਛੁੱਧੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਦਲੀਲਾਹ ਨੇ ਮਮਸੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਮਸੂਨ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਰ ਤੈਨੂੰ ਫੜਨ ਵਾਲੇ ਹਨ!” ਯਰ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਯਾਗਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਉਸ ਯਾਗੇ ਵਾਂਗ ਟੁੱਟ ਗਏ ਜਿਹੜਾ ਲਾਟ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਮਸੂਨ ਦੀ ਤਾਰਤ ਦਾ ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਖਾਇਆ।

^{੧੦} ਫੇਰ ਦਲੀਲਾਹ ਨੇ ਮਮਸੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ! ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾਇਆ। ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਵਰੇ ਮੈਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਜਣਾ ਕਿਵੇਂ ਬੰਨ੍ਹ ਸੱਕਦਾ ਹੈ?”

^{੧੧} ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਵੇਂ ਰੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਾ

ਵਹੁਤਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਰਿਸੇ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੋਰ ਰਿਸੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

¹² ਇਸ ਲਈ ਦਲੀਲਾਹ ਨੇ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਰੱਸੇ ਲਈ ਅਤੇ ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਦੂਸਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਛੁੱਪੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਤਾਂ ਦਲੀਲਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ, “ਸਮਸੂਨ, ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਫੜਨ ਵਾਲੇ ਹਨ!” ਯਹ ਉਸ ਨੇ ਆਮਾਨੀ ਨਾਲ ਰੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਗਿਆਂ ਵਾਂਗ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ।

¹³ ਫੇਰ ਦਲੀਲਾਹ ਨੇ ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆਂ! ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾਇਆ। ਗੁਣ, ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਕੋਈ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬੰਨ੍ਹ ਸੱਦਾ ਹੈ?”

ਸਮਸੂਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੂੰ ਖੱਡੀ ਉੱਤੇ ਕੱਢੇ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਲਿਟਾਂ ਨੂੰ ਬੁਣੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਈ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਰਿਸੇ ਵੀ ਦੂਸਰੇ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

¹⁴ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸਮਸੂਨ ਸੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਦਲੀਲਾਹ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਲਿਟਾਂ ਨੂੰ ਬੁਣਿਆ। ਫੇਰ ਦਲੀਲਾਹ ਨੇ ਤੇਬੂ ਦੇ ਰਿੱਲੇ ਨੂੰ ਯਹਤੀ ਵਿੱਚ ਗੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਵਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੇ। ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ, “ਸਮਸੂਨ, ਫਲਿਮਤੀ ਬੰਦੇ ਤੈਨੂੰ ਫੜਨ ਵਾਲੇ ਹਨ!” ਸਮਸੂਨ ਆਪਣੀ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਗਿਆ ਅਤੇ ਯਹਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿੱਲੇ ਨੂੰ ਖੱਡੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੀ ਮਮੇਤ ਖੁੱਟ ਲਿਆ।

¹⁵ ਫੇਰ ਦਲੀਲਾਹ ਨੇ ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਆਖ ਸੱਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਧਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ? ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਭੋਤ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੀਜੀ ਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਦਾ ਭੋਤ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ।” ¹⁶ ਉਹ ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤੰਗ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਭੋਤ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਛਣ ਤੋਂ ਇੰਨਾ ਬੱਚ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ¹⁷ ਆਖਰਕਾਰ ਸਮਸੂਨ ਨੇ ਦਲੀਲਾਹ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੱਟੇ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਧਿਲਾਂ ਗੀ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸਾਂ। ਜੇ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਮੁੰਨ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਤਾਰਤ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਰਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਵਰਗਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

¹⁸ ਦਲੀਲਾਹ ਨੇ ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਸਮਸੂਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਭੋਤ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਵਾਧਮ ਆ ਜਾਓ। ਸਮਸੂਨ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਾਰਮ ਦਲੀਲਾਹ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਆ ਗਏ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਹ ਧੈਸਾ ਵੀ ਲੈ ਆਏ ਜਿਸਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

¹⁹ ਦਲੀਲਾਹ ਨੇ ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸਦੀ ਗੋਦੀ ਵਿੱਚ ਲੋਟਿਆ ਸੀ, ਸੁਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਮਸੂਨ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਲਿਟਾਂ ਮੁੰਨਣ ਲਈ ਸੱਦਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਸੂਨ ਦੀ ਤਾਰਤ ਉਸ ਧਾਮੋਂ ਚਲੀ ਗਈ। ²⁰ ਫੇਰ ਦਲੀਲਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਰਾਕਿਆ, “ਸਮਸੂਨ, ਫਲਿਮਤੀ ਬੰਦੇ ਤੈਨੂੰ ਫੜਨ ਵਾਲੇ ਹਨ।” ਉਹ ਜਾਗ ਧਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, “ਮੈਂ ਧਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਛੁਡਾ ਲਵਾਂਗਾ।” ਯਹ ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਧਤਾ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

²¹ ਫਲਿਮਤੀ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਜਾਹ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੰਜੀਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੇ ਭੱਜ ਨਾ ਸੱਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਡੱਕ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਨਾਜ ਧੀਸਣ ਦਾ ਕੰਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ²² ਯਹ ਸਮਸੂਨ ਦੇ ਵਾਲ ਫੇਰ ਉੱਗਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ।

²³ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਾਰਮ ਜਸਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਆ ਗਏ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤੇ ਦਾਗੋਨ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਡੇ ਦੇਵਤੇ ਨੇ ਮਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।” ²⁴ ਜਦੋਂ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ,

“ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ

ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮਾਡੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ

ਯਹ ਮਾਡੇ ਦੇਵਤੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ।”

²⁵ ਲੋਕ ਜਸਨ ਵੇਲੇ ਮੈਂਜ ਮਮਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆਓ। ਆਸੀਂ ਉਸਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।” ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਂਦਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਸੂਨ ਨੂੰ ਦਾਗੋਨ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬੰਮਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ²⁶ ਇੱਕ ਨੌਰ ਨੇ ਸਮਸੂਨ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਮਸੂਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦੇ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਮਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸੱਕਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਝੁਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।”

²⁷ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਜੁੜੀ ਸੀ। ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗਾਰਮ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਨ। ਤਕਰੀਬਨ 3,000 ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਮੰਦਰ ਦੀ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਸਨ। ਉਹ ਗੱਮ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਮਸੂਨ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾ ਰਹੇ ਸਨ। ²⁸ ਫੇਰ ਸਮਸੂਨ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਯਰਾਬਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ,

‘ਜੇ ਮਰਥਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਖਾਦ ਰਹੇ। ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਹ, ਮੈਨੂੰ ਇੰਚ ਵਾਹੀ ਫੇਰ ਮਰਤੀ ਦਿਉ। ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ, ਮੇਰੀਆਂ ਦੇਵੇ ਯੱਥਾਂ ਰੱਛਣ ਲਈ, ਇੰਚ ਵਾਹੀ ਮਜ਼ਾ ਦੇ ਲੈਣ ਦਿਉ!’^{੨੯} ਫੇਰ ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰਲੇ ਦੇ ਬੰਮਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਗਾਂ ਬੰਮਾਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਟਿਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਗਾਂ ਬੰਮਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਰਮ ਲਿਆ। ਇੰਚ ਬੰਮ ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਚ ਉਸ ਦੇ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ।^{੩੦} ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਰਨ ਦਿਉ!” ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੁਰੀ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਘੱਟਾ ਲਾਇਆ। ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਗਾਰਮਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚਲੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਥਰ ਡਿੱਗ ਖਿਯਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਮਮਸੂਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਿਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੱਧੇਰੇ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ।
^{੩੧} ਮਮਸੂਨ ਦੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਉਸਦੀ ਲਾਮ ਲੈਣ ਲਈ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਮਰਥਰੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫਨ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮਰਥਰਾ ਮਾਰਾਹ ਅਤੇ ਅਮਤਾਉਲ ਮਗਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਹੈ। ਮਮਸੂਨ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ੨੦ ਮਾਲ ਤੱਰ ਨਿਯੰਤਰਾਰ ਰਿਗ।

ਮੀਰਾਹ ਦੇ ਬੁੱਤ

1 ਇੰਚ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਸੀ ਮੀਰਾਹ ਜਿਹੜਾ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਗਾੜੀ ਧਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।^੨ ਮੀਰਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਤੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਹੈ ਕਿ ਰਿਮੇ ਨੇ ਤੇਰੀ ੨੮ ਖੱਡ ਚਾਂਦੀ ਚੁਰਾ ਲਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਥਾਰੇ ਤੈਨੂੰ ਇੰਚ ਮਰਾਧ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਅੱਛਾ, ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਉਹ ਚਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਂ ਚੁਰਾਈ ਸੀ।”

ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਹ ਤੇਰਾ ਭਲਾ ਰਹੇ, ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ।”

^੩ ਮੀਰਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ੨੮ ਖੱਡ ਚਾਂਦੀ ਵਾਧਮ ਰਰ ਦਿੱਤੀ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਹ ਚਾਂਦੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਖਾਮ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਭੇਟ ਰਰਾਂਗੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਆਂਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇੰਚ ਬੁੱਤ ਬਣਾ ਸੱਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਢੱਚ ਸੱਰੇ। ਇਸ ਲਈ ਖੁੱਤਰ, ਗੁਣ ਮੈਂ ਇਹ ਚਾਂਦੀ ਤੈਨੂੰ ਵਾਧਮ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ।”

^੪ ਧਰ ਮੀਰਾਹ ਨੇ ਉਹ ਚਾਂਦੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਰਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਤਰਤੀਬਨ ਖ ਖੱਡ ਚਾਂਦੀ ਲੈ ਰੇ ਇੰਚ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇੰਚ ਮੁਰਤੀ ਬਣਾਰੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਢੱਚ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਮੀਰਾਹ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੀਰਾਹ ਦੇ ਅਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।^੫ ਮੀਰਾਹ ਦੇ ਅਰ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਧਮਨਾ ਰਰਨ ਵਾਲਾ ਇੰਚ ਮੰਦਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇੰਚ ਏਫੇਰ ਅਤੇ ਰੁੜ ਅਰੇਗੀ ਬੁੱਤ ਬਣਾਏ। ਫੇਰ ਮੀਰਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਚ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਾਜਰ

ਬਣਾਇਆ।^੬ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਰੋਈ ਗਾਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਗਰ ਬੰਦਾ ਉਹੀ ਰਰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਠੀਰ ਮਮਝਦਾ ਸੀ।)

^੭ ਇੰਚ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਲੇਵੀ ਸੀ। ਉਹ ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਬੈਤਲਹਮ ਮਗਿਰ ਦਾ ਵਾਸੀ ਸੀ। ਉਹ ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਹ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦਾ ਰਿਗ ਸੀ।^੮ ਉਸ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਨੇ ਬੈਤਲਹਮ, ਅਗੁਦਾਹ ਡੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਮਥਾਨ ਦੀ ਤਲਾਮ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਫਰ ਰਰ ਰਿਗ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮੀਰਾਹ ਦੇ ਅਰ ਆਇਆ। ਮੀਰਾਹ ਦਾ ਅਰ ਇਫਰਾਈਮ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਧਗਾੜੀ ਧਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ।^੯ ਮੀਰਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਤੂੰ ਰਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਹੈਂ?”

ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਲੇਵੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਬੈਤਲਹਮ ਮਗਿਰ ਤੋਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਰੋਈ ਥਾਂ ਲੱਭ ਰਿਗ ਹਾਂ।”

^{੧੦} ਫੇਰ ਮੀਰਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਲੈ। ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਜਾਜਰ ਬਣ ਜਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਗਰ ਮਾਲ ੪ ਅੱਮ ਚਾਂਦੀ ਦਿਆਂ ਰਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰੱਥੜੇ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਵੀ ਦਿਆਂਗਾ।”

ਲੇਵੀ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾ ਜੋ ਮੀਰਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ।^{੧੧} ਉਹ ਜਵਾਨ ਲੇਵੀ ਮੀਰਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮੰਨ ਗਿਆ। ਉਹ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਮੀਰਾਹ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਰਗਾ ਬਣ ਗਿਆ।^{੧੨} ਮੀਰਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਾਜਰ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਜਾਜਰ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੀਰਾਹ ਦੇ ਅਰ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ।^{੧੩} ਅਤੇ ਮੀਰਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਰਰੇਗਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਲੇਵੀ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਹ ਦਾ ਇੰਚ ਬੰਦਾ ਮੇਰਾ ਜਾਜਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।”

ਦਾਨ ਦਾ ਨਾਇਮ ਦੇ ਮਗਿਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ

1 ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਰੋਈ ਗਾਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਅਤੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਦਾਨ ਦਾ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਹ ਗਲੇ ਤੱਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ ਲੱਭ ਰਿਗ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਗਲੇ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਹਾਂ ਰੋਲ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਸੀ। ਧਰ ਦਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਗਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੀਤੀ।

^੨ ਇਸ ਲਈ ਦਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਹ ਨੇ ਧੰਜ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁੜ ਧਰਤੀ ਲੱਭਣ ਲਈ ਭੋਜਿਆ। ਉਹ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਰਿਮੇ ਚੰਗੀ ਥਾਂ ਦੀ ਤਲਾਮ ਰਰਨ ਤਿਰਲੇ। ਉਹ ਧੰਜੇ ਆਦਮੀ ਮਾਰਾਹ ਅਤੇ ਅਮਤਾਉਲ ਮਗਿਰਾਂ ਦੇ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, “ਜਾਓ ਰੁੜ ਧਰਤੀ ਤਲਾਮ ਰਰੇ।”

ਯੰਜੇ ਆਦਮੀ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਰਾੜੀ ਧਰੁਦੇਸ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ। ਉਹ ਭੀਰਾਹ ਦੇ ਘਰ ਆਏ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰਾਤ ਬੱਟੀ।³ ਜਦੋਂ ਉਹ ਯੰਜ ਆਦਮੀ ਭੀਰਾਹ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਯੁੱਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਨ ਲੇਵੀ ਬੰਦੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਖਛਾਣ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਭੀਰਾਹ ਦੇ ਘਰ ਰੋਲ ਆਕੇ ਰੁਕ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਥਾਂ ਰੋਣ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ? ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਕੀ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇੱਥੇ ਤੇਰਾ ਕੀ ਕੰਮ ਹੈ?”

⁴ ਉਸ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਭੀਰਾਹ ਨੇ ਉਸ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। “ਭੀਰਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ”, ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਜਾਜਰ ਹਾਂ।”

⁵ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰਿਹਾ ਚਲੋ ਯਹਮੇਸੁਰ ਧਾਮੋਂ ਮਾਡੇ ਲਈ ਰੁਝ ਮੰਗ। ਅਸੀਂ ਰੁਝ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ: ਕੀ ਸਾਡੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਮਫਲ ਹੋਵੇਗੀ?”

⁶ ਜਾਜਰ ਨੇ ਯੰਜਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ, ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਜਾਓ। ਅਯੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੀ ਆਗਵਾਈ ਰਹੇਗਾ।”

⁷ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਯੰਜ ਬੰਦੇ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਲਾਇਸ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਆਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਮੀਦੇਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੈਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸੀ। ਹਰ ਗੱਲ ਅਮਨ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਸਾਂਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਰੋਲ ਰਿਮੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਧਰੁਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਮੀਦੇਨ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਮੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਸੀ।

⁸ ਯੰਜੇ ਆਦਮੀ ਸਾਰਾਹ ਅਤੇ ਅਸਤਾਓਲ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਧਰਾ ਚਲੇ ਆਏ ਹੋ?”

⁹ ਯੰਜਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਅਸੀਂ ਰੁਝ ਧਰਤੀ ਲੱਭੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਹੈ ਕੀ ਤੂੰ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਾਨੂੰ ਇਤਜਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ! ਆਓ ਚੱਲੀਏ ਅਤੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰੀਏ! ¹⁰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਦੱਖੋਗੇ ਕਿ ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਕੋਈ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਵੇਖੋਗੇ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਰਿਮੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਆਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਅਫਸਰ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਧਰਤੀ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।”

¹¹ ਇਸ ਲਈ ਦਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ 600 ਆਦਮੀ ਸਾਰਾਹ ਅਤੇ ਅਸਤਾਓਲ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਰ ਖਏ। ਉਹ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ¹² ਲਾਇਸ ਮਹਿਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਹੋਏ ਰੁਸਤੇ, ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਯੂਦਾਹ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਿਹਾਜ਼ ਆਰੀਮ ਮਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰੁਕ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ ਡੇਰੇ ਲਾ ਲਏ। ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾਜ਼ ਆਰੀਮ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ

ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅੱਜ ਤੀਰ ਵੀ ਮਨੱਸਰ ਦਾਨ ਅਥਵਾਉਦੀ ਹੈ। ¹³ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ 600 ਆਦਮੀ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਰਾੜੀ ਧਰੁਦੇਸ ਵੱਲ ਗਏ। ਫੇਰ ਉਹ ਭੀਰਾਹ ਦੇ ਘਰ ਧਰੁਚ ਗਏ।

¹⁴ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੰਜਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਇਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਏਫੇਦ ਹੈ। ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਅਰੇਗੀ ਦੇਵਤੇ, ਇੱਕ ਘੜੀ ਹੋਈ ਮੂਰਤੀ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਬੁੱਤ ਵੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਕੇ ਹੀ ਹੋ ਕਿ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ-ਜਾਓ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਆਓ।” ¹⁵ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਭੀਰਾਹ ਦੇ ਘਰ ਠਹਿਰ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਜਵਾਨ ਲੇਵੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਦਾ ਹਮਲ-ਚਲ ਖੁੰਛਿਆ ¹⁶ ਦਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ 600 ਆਦਮੀ ਧਰੁਦੇਸ ਦੁਆਰ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਰੋਲ ਗਭਿਆਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ¹⁷⁻¹⁸ ਯੰਜ ਜਾਸੂਸ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਏ। ਧੁਜਾਰੀ ਬਸ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 600 ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਘੜਿਆ ਹੋਇਆ ਬੁੱਤ, ਏਫੇਦ, ਅਰੇਗੀ ਬੁੱਤ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਬੁੱਤ ਚੁੱਕ ਲਿਆ। ਜਵਾਨ ਲੇਵੀ ਜਾਜਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ?”

¹⁹ ਯੰਜਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਸਾਂਤ ਹੋ ਜਾਓ! ਇੱਕ ਲਫਜ਼ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ। ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਆਓ। ਮਾਡੇ ਧਿਤਾ ਅਤੇ ਜਾਜਰ ਬਣੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਹੀ ਖਵੇਗੀ। ਕੀ ਤੇਰੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦਾ ਜਾਜਰ ਬਣਨਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ? ਜਾਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਰੁ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦਾ ਜਾਜਰ ਬਣਨਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ?”

²⁰ ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਲੇਵੀ ਬੰਦੇ ਧਰੁਮੰਨ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਏਫੇਦ, ਅਰੇਗੀ ਬੁੱਤ ਅਤੇ ਬੁੱਤ ਫੜ ਲਏ। ਉਹ ਦਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਤੁਰ ਖਿਆ।

²¹ ਫੇਰ ਦਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ 600 ਬੰਦੇ ਲੇਵੀ ਜਾਜਰ ਨਾਲ ਮੁੜ ਖਏ ਅਤੇ ਭੀਰਾਹ ਦੇ ਘਰੋਂ ਤੁਰ ਖਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ, ਆਪਣੇ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।

²² ਦਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਬੰਦੇ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਦੂਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਧਰ ਭੀਰਾਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿੰਛਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਧਰੁਚ ਗਏ। ²³ ਭੀਰਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਬੰਦੇ ਦਾਨ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਦਾਨ ਦੇ ਆਦਮੀ ਖਿੰਛੇ ਮੁੜੇ। ਅਤੇ ਭੀਰਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਤਰਲੀਫ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਜੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕਤਰ ਰਿਉਂ ਹੋਏ ਹੋ?”

²⁴ ਭੀਰਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਸੀਂ, ਦਾਨ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬੁੱਤ ਚੁੱਕ ਲਈ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਬੁੱਤ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬਣਾਏ ਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਜਾਜਰ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ।

ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਕੀ ਬੱਚਿਆਂ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਆਖ ਮੱਠਦੇ ਹੋ, 'ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਤਰਲੀਫ ਹੈ?'

^{੨੫} ਦਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਨਾ ਕਰਦਾ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਆਦਮੀ ਗਰਮ ਸੁਭਾ ਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਚਿੰਨਾਣੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਸਾਇਦ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦੇਣ। ਤੂੰ ਮੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਉਂਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਿਵਾਰ ਮਾਰੇ ਜਾਣ।"

^{੨੬} ਫੇਰ ਦਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀ ਖਿੱਛੇ ਮੁੜੇ ਆਉਂਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਤੁਰ ਖਏ। ਮੀਰਾਗ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਦਮੀ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਤਾਰਤਕਰ ਮਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵਾਧਮ ਘਰ ਮੁੜ ਆਇਆ।

^{੨੭} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਬੁੱਤ ਚੁੱਕ ਲਏ ਜਿਹੜੇ ਮੀਰਾਗ ਨੇ ਬਣਾਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਜਾਜਰ ਵੀ ਫੜ ਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਮੀਰਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਲਾਇਸ ਵਿਖੇ ਆ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਲੋਕ ਸਾਂਝੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮਲੇ ਦੀ ਆਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ^{੨੮} ਲਾਇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਮੈਦੇਨ ਤੋਂ ਇੰਨੀ ਦੂਰ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਆਉਂਦੇ ਲਾਇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ-ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਿਆ। ਲਾਇਸ ਦਾ ਸਹਿਰ ਉਸ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਬੈਤਸਰੇਬ ਦੇ ਆਖੀਨ ਸੀ। ਦਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਹਿਰ ਉਸਾਰਿਆ। ਆਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਖਏ। ^{੨੯} ਦਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਸਹਿਰ ਲਾਇਸ ਆਖਵਾਉਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਦਾਨ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਆਪਣੇ ਖੁਰਬੇ ਦਾਨ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਿਹੜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ।

^{੩੦} ਦਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੋਰਸੇਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਐਨਾਬਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਜਰ ਬਣਾਇਆ। ਗੋਰਸੇਮ ਮਨੱਸਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਐਨਾਬਾਨ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਜਾਜਰ ਹੋ ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ^{੩੧} ਦਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਉਹੀ ਬੁੱਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਮੀਰਾਗ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਬੁੱਤ ਦਾਨ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਖੁਰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੋਗਾਨ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਘਰ ਸੀਲੋਹ ਵਿਖੇ ਸੀ।

ਇੱਕ ਲੋਕੀ ਆਦਮੀ ਆਉਂਦੇ ਉਸਦੀ ਦਾਮੀ

^੧ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਗਾਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਲੋਕੀ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਦੂਰ ਸਾਥੇ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਖਗਾੜੀ ਖਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨੌਰਗਾਈ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਲਈ ਖਤਰੀ ਵਰਗੀ ਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਦਾਮੀ ਖਗੁਦਾਗ ਦੇਸ ਦੇ ਬੈਤਲਗਮ ਸਹਿਰ ਦੀ ਸੀ। ^੨ ਪਰ ਉਸਦੀ ਦਾਮੀ ਦਾ ਲੋਕੀ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵਾਧਮ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਬੈਤਲਗਮ ਖਗੁਦਾਗ ਚਲੀ ਗਈ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਚਾਹ ਮਹੀਨੇ ਠਹਿਰੀ। ^੩ ਫੇਰ ਉਸਦਾ ਖਤਰੀ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਗਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਨਰਮਾਈ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਆ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੇ ਨੌਰਗ ਆਉਂਦੇ ਖੇਤੋਂ ਲੈ ਗਿਆ। ਲੋਕੀ ਆਦਮੀ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਲੋਕੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕੋਢਿਆ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਘਾਗਰ ਆਇਆ। ਖਿਤਾ ਘਗੁਤ ਖੁਸ ਸੀ। ^੪ ਯੋਰਤ ਦਾ ਖਿਤਾ ਲੋਕੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਂਦਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਲੋਕੀ ਦੇ ਮੋਹਰੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਠਹਿਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਲੋਕੀ ਬੰਦਾ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਠਹਿਰਿਆ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੋਹਰੇ ਦੇ ਘਰ ਹੀ ਖਾਂਦਾ-ਖੀਂਦਾ ਆਉਂਦੇ ਮੈਦਾ ਰਿਹਾ।

^੫ ਚੋਥੇ ਦਿਨ ਉਹ ਸੁਵਖਤ ਉੱਠਿਆ। ਲੋਕੀ ਬੰਦਾ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਜਵਾਨ ਯੋਰਤ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਈ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਘਗਿਲਾਂ ਕੁਝ ਖਾ ਲਵੇ। ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।"

^੬ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕੀ ਬੰਦਾ ਆਉਂਦੇ ਉਸਦਾ ਮੋਹਰਾ ਇਕੱਠੇ ਖਾਣ ਖੀਣ ਲਈ ਬੈਠ ਗਏ। ਉਸਤੋਂ ਬਾਦ ਜਵਾਨ ਯੋਰਤ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਲੋਕੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆੱਜ ਗਾਤ ਠਹਿਰ ਜਾਓ। ਆਰਾਮ ਕਰੋ ਆਉਂਦੇ ਆਨੰਦ ਖਾਣੇ। ਆੱਜ ਸਾਮ ਔਰ ਕੁਰ ਕੇ ਚੱਲੋ ਜਾਣਾ।" ਇਸ ਲਈ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਗਲ ਕੇ ਭੋਜਨ ਕੀਤਾ। ^੭ ਲੋਕੀ ਜਾਣ ਲਈ ਉੱਠ ਖਲੋਤਾ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਮੋਹਰੇ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗਾਤ ਕੁਰਣ ਲਈ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਾਰ ਆਇਆ।

^੮ ਫੇਰ ਖੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਲੋਕੀ ਬੰਦਾ ਸਵੇਰੇ ਜਲਦੀ ਉੱਠ ਖਿਆ। ਉਹ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਪਰ ਯੋਰਤ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਈ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਘਗਿਲਾਂ ਖਾਣਾ ਖਾ ਲਵੇ। ਆਰਾਮ ਕਰੋ ਆਉਂਦੇ ਆੱਜ ਸਾਮ ਔਰ ਕੁਰ ਜਾਓ।" ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਫੇਰ ਗਲ ਕੇ ਭੋਜਨ ਕੀਤਾ।

^੯ ਫੇਰ ਲੋਕੀ ਬੰਦਾ, ਉਸਦੀ ਨੌਰਗਾਈ ਆਉਂਦੇ ਉਸਦਾ ਨੌਰਗ ਜਾਣ ਲਈ ਉੱਠੇ। ਪਰ ਜਵਾਨ ਯੋਰਤ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਗਨੇਗਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਦਿਨ ਛੁਧ ਚੱਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗਾਤ ਠਹਿਰੋ ਆਉਂਦੇ ਆਨੰਦ ਖਾਣੇ। ਕੱਲ ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਚੱਲੋ ਜਾਣਾ।"

^{੧੦} ਪਰ ਲੋਕੀ ਬੰਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗਾਤ ਨਹੀਂ ਕੁਰਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਵੇਂ ਖੇਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਈਆਂ ਖਾਈਆਂ ਆਉਂਦੇ ਆਪਣੀ ਨੌਰਗਾਈ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਆਉਂਦੇ ਖਗੁਦਾਗ ਦੇ ਸਹਿਰ ਔਰ ਦਾ ਸਫਰ ਕੀਤਾ। ਖਗੁਦਾਗ ਖਗੁਦਾਗ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਹੈ। ^{੧੧} ਦਿਨ ਤਕਰੀਬਨ ਛੁਧ ਚੱਲਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਖਗੁਦਾਗ ਸਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਨੌਰਗ ਨੇ ਆਪਣੇ

ਮੁਕਾਮੀ ਲੋਢੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਾਉ ਇਸ ਯਹੂਦੀ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰ ਜਾਈਏ। ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਤ ਰੱਟੀਏ।”

੧੨ ਯਹ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਮੀ, ਲੋਢੀ ਬੰਦੇ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ, ਆਮੀਂ ਇਸ ਬਿਗਾਨੇ ਮਗਿਰ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਇਹ ਲੋਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਮੀਂ ਗਿਬਯਾਹ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾਵਾਂਗੇ।” ੧੩ ਲੋਢੀ ਬੰਦੇ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਚੱਲੋ, ਚੱਲੋ। ਆਮੀਂ ਗਿਬਯਾਹ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਾਹ ਯਹੂਦੀ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਹੀਏ। ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਤ ਰੱਟ ਮੱਰਦੇ ਹਾਂ।”

੧੪ ਇਸ ਲਈ ਲੋਢੀ ਬੰਦਾ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਲੋਰ ਤੁਰਦੇ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਿਬਯਾਹ ਮਗਿਰ ਖੁੱਜੇ ਸੁਰਜ ਛਿਥ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗਿਬਯਾਹ ਉਹ ਇਲਾਕਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਆਯੀਨ ਹੈ। ੧੫ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਗਿਬਯਾਹ ਵਿਖੇ ਸੁਰ ਗਏ। ਯਾਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸ਼ਾਤ ਸੁਜਾਨਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਉਹ ਮਗਿਰ ਦੇ ਚੌਰ ਰੋਲ ਯਾਤੇ ਯਾਤੇ ਉੱਥੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਯਹ ਰਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਘਰ ਸ਼ਾਤ ਰੱਟਣ ਲਈ ਮੱਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

੧੬ ਉਸੇ ਸਾਮ ਇੱਕ ਬਚੁਰਗ ਆਦਮੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਆਇਆ। ਉਸਦਾ ਨਗਰ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਯਹਾੜੀ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਯਹ ਗੁਣ ਉਹ ਗਿਬਯਾਹ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗਿਬਯਾਹ ਦੇ ਬੰਦੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ। ੧੭ ਬਚੁਰਗ ਆਦਮੀ ਨੇ ਲੋਢੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚੌਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਯਾਤੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਰਿੱਥੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਮੀਂ ਰਿੱਥੇ ਯਾਤੇ ਹੋ?”

੧੮ ਲੋਢੀ ਬੰਦੇ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਆਮੀਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਬੈਤਲਹਮ ਮਗਿਰ ਤੋਂ ਯਾਤੇ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਘਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ, ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਯਹਾੜੀ ਯਹਦੇਸ ਤੋਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਹ, ਬੈਤਲਹਮ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਾਤੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਘਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।” ੧੯ ਸਾਡੇ ਰੋਲ ਖੇਤਿਆਂ ਲਈ ਖੱਟਾ-ਦਬਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਆਖਣੇ ਲਈ, ਜਵਾਨ ਯੋਰਤ ਲਈ ਯਾਤੇ ਮੇਰੇ ਨੌਰ ਲਈ ਰੋਟੀ ਯਾਤੇ ਖੈਯ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਰਿਸੇ ਚੀਜ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।”

੨੦ ਬਚੁਰਗ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆਰੇ ਠਹਿਰ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਚੀਜ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਰਿਥਾ ਰਰਦੇ, ਮਗਿਰ ਦੇ ਚੌਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਤ ਨਾ ਸੁਜਾਏ।” ੨੧ ਫੇਰ ਉਹ ਬਚੁਰਗ ਆਦਮੀ ਲੋਢੀ ਬੰਦੇ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖੱਟੇ ਯਾਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਘਰ ਯੇਤੇ ਯਾਤੇ ਫੇਰ ਰੁੜ ਖਾਯਾ-ਯੀਤਾ।

੨੨ ਜਦੋਂ ਲੋਢੀ ਬੰਦਾ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਲੋਰ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਮਨ, ਮਗਿਰ ਦੇ ਰੁੜ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੁਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਘਰ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਯਾ ਲਿਆ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਭੰਨਣਾ ਸੁਭੂ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਯਾਤੇ ਬੁੱਢੇ ਆਦਮੀ, ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਰ ਨੂੰ ਦਬਰਾ ਮਾਰਦੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਢ ਜਿਹੜਾ ਤੇਰੇ ਘਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੰਭੇਗ ਰਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।”

੨੩ ਬਚੁਰਗ ਆਦਮੀ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਯਾਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦਮਾਸਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ, ਮੇਰੇ ਦੇਸ ਤੋਂ, ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬਚੁਰਗ ਨਾ ਰਹੇ! ਉਹ ਬੰਦਾ ਮੇਰੇ ਘਰ ਮਗਿਰ ਮਨ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਭਿਆਨਕ ਘਾਥ ਨਾ ਰਹਿਓ।

੨੪ ਦੇਖੋ, ਇਹ ਮੇਰੀ ਯੀ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਗਲੇ ਤੱਰ ਰਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਤੇ ਇਸਦੀ ਰੁੱਖੇਲ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੇ ਚਾਹੋਂ ਰਰ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ਯਹ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਭਿਆਨਕ ਘਾਥ ਨਾ ਰਹੇ।”

੨੫ ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦਮਾਸਾਂ ਨੇ ਉਸ ਬਚੁਰਗ ਬੰਦੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਢੀ ਬੰਦੇ ਨੇ ਆਖਣੀ ਦਾਮੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦਮਾਸਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦਮਾਸਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸ਼ਾਤ ਉਸ ਨਾਲ ਬਲਾਤਰਾਰ ਕੀਤਾ। ਫੇਰ, ਸਵੇਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ੨੬ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਉਹ ਯੋਰਤ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦਾ ਮੁਕਾਮੀ ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਬਾਹਰਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਯਈ। ਉਹ ਦਿਨ ਚੜਨ ਤੱਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਡਿੱਗੀ ਯਈ ਰਹੀ।

੨੭ ਯਗਲੀ ਸਵੇਰੇ ਲੋਢੀ ਬੰਦਾ ਜਲਦੀ ਉੱਠਿਆ। ਉਹ ਘਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਯਾਤੇ ਉਸਦੀ ਰੁੱਖੇਲ ਉੱਥੇ ਯਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਆਖਣੇ ਗੱਥ ਡਿਉਢੀ ਉੱਤੇ ਰੁੱਖਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ੨੮ ਲੋਢੀ ਬੰਦੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉੱਠ, ਚੱਲੀਏ!” ਯਹ ਉਸ ਨੇ ਰੋਟੀ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ-ਉਹ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਲੋਢੀ ਬੰਦੇ ਨੇ ਆਖਣੀ ਦਾਮੀ ਦੀ ਲੋਥ ਨੂੰ ਖੇਤੇ ਉੱਤੇ ਲਦਿਆ ਯਾਤੇ ਘਰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ੨੯ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਛੁਰੀ ਲੈ ਕੇ ਆਖਣੀ ਦਾਮੀ ਦੀ ਲਾਸ ਦੇ ੧੨ ਟੋਟੇ ਰਰ ਦਿੱਤੇ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ੧੨ ਟੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਰ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ। ੩੦ ਜਿਸ ਰਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਯਹਿਲਾਂ ਰਦੇ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਾਯਰਿਆ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਆਮੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਯਾਤੇ ਹਾਂ ਆਮੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚਾਰ ਰਰੋ ਯਾਤੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸੇ ਰਿ ਕੀ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਯਾਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਵਿੱਚਰਾਰ ਲੜਾਈ

੨੦ ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਇੱਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਮਮਫਾਹ ਮਗਿਰ ਵਿਖੇ ਆਰੇ ਯਹੇਵਾਹ ਦੇ ਮਨਮੁੱਥ ਖਲੇ ਗਏ। ਲੋਰ ਦਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਏਰਸਬਾ (ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਤੋਂ) ਯਾਤੇ। ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਰ ਵੀ ਉੱਥੇ ਮਨ। ੨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਹਾਂ ਦੇ ਆਸੂ ਉੱਥੇ ਯਾਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਆਮ ਮਭਾ ਵਿੱਚੋਂ ਆਥੇ-ਆਖਣੀ ਯਾਂ ਗੁਰਹਿਣ ਰਰ ਲਈ। ਉੱਥੇ ੪,੦੦,੦੦੦ ਤਲਵਾਰਯਾਰੀ

ਸਿਧਾਗੀ ਮਨ।^੩ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੁਣਿਆ ਕਿ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਮਿਸਫਾਹ ਵਿਖੇ ਇਰੱਠੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਹ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲ ਵਾਪਰੀ ਰਿਵੇਂ।”
^੪ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਯੋਰਤ ਦੇ ਖਤੀ ਨੇ, ਜਿਸਦੀ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਵਾਰਤਾ ਮੁਣਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਂਝੇ ਮੋਰੀ ਦਾਮੀ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਗਿਬਯਾਹ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਆਮੀਂ ਉੱਥੇ ਰਾਤ ਰੱਟੀ।^੫ ਯਰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਗਿਬਯਾਹ ਮਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਾ ਧਾ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਭਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਰੀ ਦਾਮੀ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਹ ਮਰ ਗਈ।^੬ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਦਾਮੀ ਨੂੰ ਲੈ ਆਇਆ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਟੁਰੜੇ ਰੀਤੇ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਟੁਰੜਾ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ੧੨ ਟੁਰੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਂ ਗਮਿਲ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਜਿਗਾ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਰਿਉਰਿ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭਿਯਾਨਕ ਰਾਹਾ ਰੀਤਾ ਹੈ।^੭ ਗੁਣ, ਤੁਸੀਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰੇ, ਗੱਲ ਰਹੇ। ਆਖਣਾ ਨਿਆਂ ਦਿਉ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਰੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

^੮ ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਇੱਕੋ ਵਾਰੀ ਉੱਠ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਲਕੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਆਖਣੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਹੀਂ, ਮਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਆਖਣੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।^੯ ਗੁਣ ਆਮੀਂ ਗਿਬਯਾਹ ਮਹਿਰ ਨਾਲ ਇਹ ਮਲੂਕ ਰਹਾਂਗੇ: ਆਮੀਂ ਯਰਤੀਆਂ ਧਾਵਾਂਗੇ ਆਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਨਿਆਂ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਰੀ ਰਹਨਾ ਹੈ।^{੧੦} ਆਮੀਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗਾਂ ਦੇ ੧੦੦ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦਸ ਆਦਮੀ ਚੁਣਾਂਗੇ। ਆਤੇ ਆਮੀਂ ਗੁਰੇ ੧,੦੦੦ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੦੦ ਬੰਦੇ ਚੁਣਾਂਗੇ ਆਮੀਂ ਗੁਰੇ ੧੦,੦੦੦ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧,੦੦੦ ਬੰਦੇ ਚੁਣਾਂਗੇ। ਉਹ ਬੰਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਂ ਚੁਣਾਂਗੇ, ਫੈਜ ਲਈ ਰੁਸਕ ਲਿਆਉਣਗੇ। ਫੇਰ ਫੈਜ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਗਿਬਯਾਹ ਮਹਿਰ ਵਿਖੇ ਜਾਵੇਗੀ। ਫੈਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਆਜਿਗਾ ਤੁਰਰਮ ਰੀਤਾ।”

^{੧੧} ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਗਿਬਯਾਹ ਮਹਿਰ ਵਿਖੇ ਇਰੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਮਹਿਮਤ ਮਨ ਕਿ ਉਹ ਰੀ ਰਹਨ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।^{੧੨-੧੩} ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗਾਂ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਵੇਲੇ ਤੁਝ ਆਦਮੀ ਮੰਦੇਸ ਦੋਣ ਲਈ ਭੇਜੇ। ਮੰਦੇਸ ਮੀ: “ਇਹ ਰਿਹੋਂ ਜਿਹੀ ਬਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਈ ਸੀ? ਗਿਬਯਾਹ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦਮਾਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਗਵਾਲੇ ਰਹ ਦਿਉ। ਤਾਂ ਜੇ ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦੇ ਮੱਝੀਏ। ਆਮੀਂ ਇਸ ਦੁਸਟਾਤਾ ਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨੇ ਖੁੱਟ ਮੁੱਟਾਂਗੇ।”

ਯਰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ, ਜੇ ਕਿ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਗੋਰਨਾਂ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗਾਂ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਸਨ।
^{੧੪} ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗਾਂ ਦੇ ਲੋਰ ਆਖਣੇ ਮਹਿਰ ਛੱਡ ਕੇ ਗਿਬਯਾਹ ਮਹਿਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਹ ਗਿਬਯਾਹ ਵਿਖੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਗੋਰਨਾਂ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਗਏ।^{੧੫} ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ੨੬,੦੦੦ ਸਿਧਾਗੀ ਇਰੱਠੇ ਰਹ ਲਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਸਿਧਾਗਿਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਗਿਬਯਾਹ ਮਹਿਰ ਦੇ ਵੀ ੭੦੦ ਸਿਖਲਾਈ ਯਰਾਖਤ ਸਿਧਾਗੀ ਸਨ।^{੧੬} ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ੭੦੦ ਸਿਧਾਗੀ ਆਜਿਹੇ ਵੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਗੱਥੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਰ ਰੋਈ ਗੁਲੇਲ ਨੂੰ ਬੜੀ ਤੁਸਲਤਾ ਨਾਲ ਵਰਤ ਮੱਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਬਿਨਾ ਚੁਰਿਆਂ ਇੱਕ ਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵੀ ਆਚੁਰ ਨਿਸਾਨਾ ਲਾ ਮੱਰਦੇ ਸਨ।

^{੧੭} ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗਾਂ ਨੇ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ੪,੦੦,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਇਰੱਠੇ ਰਹ ਲਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ੪,੦੦,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਵੇਲੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਮਨ। ਗੁਰੇ ਬੰਦਾ ਸਿਖਲਾਈ ਯਰਾਖਤ ਸਿਧਾਗੀ ਸੀ।^{੧੮} ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਬੈਤਲ ਮਹਿਰ ਤੱਰ ਗਏ। ਬੈਤਲ ਮਹਿਰ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਧਾਮੋਂ ਖੁੱਛਿਆ, “ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਉੱਤੇ ਰਿਹੜਾ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਯਹਿਲਾਂ ਗੁਮਲਾ ਰਹੇਗਾ?”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਯਰਿਵਾਹ ਯਹਿਲ ਰਹੇਗਾ।”

^{੧੯} ਆਗਲੀ ਸਵੇਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਉੱਠੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਿਬਯਾਹ ਮਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ।^{੨੦} ਫੇਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੈਜ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੈਜ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਗਈ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੈਜ ਨੇ ਗਿਬਯਾਹ ਮਹਿਰ ਵਿਖੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੈਜ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਰਹ ਲਈ।^{੨੧} ਫੇਰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੈਜ ਗਿਬਯਾਹ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਈ। ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੈਜ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੈਜ ਦੇ ੨੨,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ।

^{੨੨-੨੩} ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਗਏ। ਉਹ ਮਾਮ ਤੱਰ ਰੱਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਰੀ ਮਾਨੂੰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਫੇਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਲੋਰ ਮਾਡੇ ਮੱਰੇ ਮੰਬੰਧੀ ਹਨ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜਾਓ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਜੰਗ ਰਹੋ।” ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਗੱਲਾ ਮੋਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਯਹਿਲੇ ਦਿਨ ਵਾਂਗ ਦੋਬਾਰਾ ਲੜਨ ਲਈ ਗਏ।

^{੨੪} ਫੇਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੈਜ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੈਜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਯਹੁੱਚ ਗਈ। ਇਹ ਜੰਗ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਦਿਨ ਸੀ।
^{੨੫} ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੈਜ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਵੀ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ

ਫੌਜ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਬਯਾਗ ਮਗਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਈ। ਇਸ ਵਾਗੀ, ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਹੋਰ ੧੮,੦੦੦ ਬੰਦੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਇਹ ਮਾਰੇ ਹੀ ਬੰਦੇ ਸਿਖਲਾਈ ਆਫਤਾ ਮਿਥਾਗੀ ਮਨ।

੨੬ ਫੋਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਬੈਠੇਲ ਮਗਿਰ ਗਏ। ਉਸ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਉਹ ਬੈਠ ਗਏ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਮ ਤੌਰ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਅੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ।^{੨੭} ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ, (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮ ਦਾ ਸੰਦੂਕ ਬੈਠੇਲ ਵਿਖੇ ਸੀ।^{੨੮} ਫੀਨਿਗਮ ਉੱਥੇ ਜਾਜਰ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਫੀਨਿਗਮ ਅਲਯਾਜਾਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਲਯਾਜਾਰ ਗਾਰੂਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।) ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਕ ਮਾਡੇ ਮਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਹਨ। ਸੀ ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੋਰ ਲੜਨ ਲਈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜਾਂ ਸੀ ਮਾਨੂੰ ਲੜਾਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?”

ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜਾਓ। ਕੱਲ੍ਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਾਂਗਾ।”

੨੯ ਫੋਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਰੁਝ ਆਦਮੀ ਗਿਬਯਾਗ ਮਗਿਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਛੁਪਾ ਦਿੱਤੇ।^{੩੦} ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਗਿਬਯਾਗ ਮਗਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿੱਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਸੀ।^{੩੧} ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੌਜ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਗਿਬਯਾਗ ਮਗਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਈ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਮਗਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਣ ਦੀ ਚਾਲ ਖੋੜੀ ਗਈ।

ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਰੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਤਰਕੀਬਤ ੩੦ ਬੰਦੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਬੰਦੇ ਖੋੜੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਅਤੇ ਰੁਝ ਬੰਦੇ ਮੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮਾਰੇ। ਇੱਕ ਮੜਕ ਬੈਠੇਲ ਮਗਿਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਦੂਸਰੀ ਮੜਕ ਗਿਬਯਾਗ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।^{੩੨} ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਜਿੱਤ ਰਹੇ ਹਾਂ!”

ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਬੰਦੇ ਭੱਜ ਰਹੇ ਸਨ, ਧਰ ਇਹ ਚਲਾਰੀ ਸੀ। ਉਹ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਗਿਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਮੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।^{੩੩} ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀਆਂ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਬਾਹਰ ਤਿਆਰ ਨਾਮ ਦੇ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਯੁੱਧ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ਅਤੇ ਇਮਰਾਏਲੀ ਆਦਮੀ ਜੋ ਗੋਬਾ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁੱਧੇ ਹੋਏ ਸਨ ਬਾਹਰ ਆਏ ਅਤੇ ਗਿਬਯਾਗ

ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।^{੩੪} ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ੧੦,੦੦੦ ਮਠ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਯਾਪਤ ਮਿਥਾਗੀਆਂ ਨੇ ਗਿਬਯਾਗ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਲੜਾਈ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਸੀ। ਧਰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀ ਸੀ।

੩੫ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ੨੫,੧੦੦ ਮਿਥਾਗੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਮਿਥਾਗੀਆਂ ਨੇ ਜੰਗ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਯਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ।^{੩੬} ਇਸ ਲਈ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਾਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਮਰਾਏਲੀ ਫੌਜ ਪਿੱਛੇ ਹਟੀ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਝ ਬਾਂ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਬਿਨਯਾਮੀਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਖਾਤ ਨਾਉਣ ਦਾ ਟਿੱਤਜਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।^{੩੭} ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਛੁੱਧੇ ਹੋਏ ਸਨ ਉਹ ਗਿਬਯਾਗ ਮਗਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੱਜ ਗਏ। ਉਹ ਫੈਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।^{੩੮} ਗੁਣ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ, ਜਿਹੜੇ ਛੁੱਧੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਇੱਕ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਛੁੱਧੇ ਹੋਏ ਬੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖਾਮ ਇਮਾਰਾ ਭੋਜਨਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਯੁੱਠੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬੱਦਲ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ।

੩੯-੪੧ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਤਰਕੀਬਤ ੩੦ ਇਮਰਾਏਲੀ ਮਿਥਾਗੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਬੰਦੇ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ, “ਅਸੀਂ ਜਿੱਤ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ।” ਧਰ ਫੋਰ ਮਗਿਰ ਤੋਂ ਯੁੱਠੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬੱਦਲ ਉੱਠਣ ਲੱਗਿਆ। ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਯੁੱਠੇ ਵੱਲ ਦੱਖਿਆ। ਮਾਰੇ ਮਗਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਫੋਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਭੱਜਣ ਤੋਂ ਹਟ ਗਈ। ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਲੜਨ ਲੱਗੇ ਪਏ। ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਬੰਦੇ ਭੇਡੀ ਤ ਹੋ ਗਏ। ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲ ਵਾਪਰ ਗਈ ਹੈ।

੪੨ ਇਸ ਲਈ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੌਜ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਤੋਂ ਦੂਰ ਭੱਜ ਗਈ। ਉਹ ਮਾਰੂਬਲ ਵੱਲ ਭੱਜ ਗਈ। ਧਰ ਉਹ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕੇ। ਅਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਬੰਦੇ ਮਗਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ।^{੪੩} ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘੋਰ ਲਿਯਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਬਯਾਗ ਦੇ ਖੂਰਬ ਵਾਲੇ ਥਾਮੇ ਵੱਲ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ।^{੪੪} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ੧੮,੦੦੦ ਬਹਾਦੁਰ ਅਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਲੜਾਕੇ ਮਾਰੇ ਗਏ।

੪੫ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੌਜ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਪਈ ਅਤੇ ਮਾਰੂਬਲ ਵੱਲ ਭੱਜੀ। ਉਹ ਸਿਮੇਨ ਦੀ ਚੱਟਾਨ ਨਾਮ ਦੇ ਮਥਾਨ ਵੱਲ ਭੱਜੇ। ਧਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਮੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ੫,੦੦੦ ਮਿਥਾਗੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਦੂਰ ਗਿਦੇਮ ਨਾਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੱਕ ਰੀਤਾ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਹੋਰ ੨,੦੦੦ ਬੰਦੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ।

੧੬ ਉਸ ਦਿਨ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ੨੫,੦੦੦ ਬੰਦੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਗਏ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਮੰਗ ਲਏ। ੧੭ ਯਰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ੬੦੦ ਬੰਦੇ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਗਏ। ਉਹ ਸਿੱਮੇਨ ਦੀ ਚੱਟਾਨ ਨਾਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਠਹਿਰੇ ਰਹੇ। ੧੮ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਬੰਦੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਯਹੂਦੀ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਹਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਗਏ, ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਸਹਿਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕਾਂ

੨੧ ਮਿਸਫਾਹ ਵਿਖੇ ਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਰਾਰ ਇਹ ਸੀ: “ਮਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਯੀ ਦਾ ਰਿਸਤਾ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।” ੨ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਬੈਤਲ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਉਹ ਸਾਮ ਤੱਕ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬੈਠ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਚੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਯੁਰਾਰ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਜਾਰੇ-ਜਾਰ ਰੋਏ। ੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਤੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੈਂ। ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾ ਕਿਉਂ ਵਾਪਸੀ? ਇਮਰਾਏਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਅੱਡ ਰਿਉਂ ਹੋਵੇ?”

੪ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਸੁਵਖਤੋਂ ਹੀ, ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਉਸਾਰੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਅੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ੫ ਫੇਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੀ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਰੋਈ ਹੋਰ ਵੀ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਇੱਕਤਰ ਹੋਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ?” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਇਸ ਲਈ ਖੁੱਛਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਬੜਾ ਗੰਭੀਰ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਰੋਈ ਹੋਰਨਾ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਮੰਗ ਮਿਸਫਾਹ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਆਏਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

੬ ਫੇਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ, ਆਪਣੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਆਦਮੇਮ ਮਨਾਇਆ। ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਅੱਜ ਇਮਰਾਏਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵੱਖ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ੭ ਅਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਰਾਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਯੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿਆਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖੱਬੇ ਰਿਵੇਂ ਰਹਾਂਗੇ ਕਿ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਰਨਾਕਾਂ ਮਿਲਣ?”

੮ ਤਾਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜਾ ਯਰਿਵਾਹ ਇੱਥੇ ਮਿਸਫਾਹ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ? ਅਸੀਂ ਮਾਰੇ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਇਰਾਰੇ ਹੋਏ ਆਏ ਹਾਂ। ਅੱੱੱ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਯਰਿਵਾਹ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਸੀ!” ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਯਾਬੇਸ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਇਰਾਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਨਹੀਂ ਗਿਲਯਾਦ ਸੀ। ੯ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਉੱਥੇ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਯਾਬੇਸ ਗਿਲਯਾਦ ਦਾ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੧੦ ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਾਬੇਸ ਗਿਲਯਾਦ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ੧੨,੦੦੦ ਸਿਧਾਹੀ ਭੇਜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਾਬੇਸ ਗਿਲਯਾਦ ਨੂੰ ਜਾਓ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਉ, ਯੋਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ। ੧੧ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਆਦਮੇਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਬੇਸ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਹਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਰੱਖੇ ਹੋਣ। ਯਰ ਰਿਸੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰਨਾ ਜਿਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਰਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਾ ਰੱਖੇ ਹੋਣ।” ਇਸ ਲਈ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਨੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰੀਤਾ। ੧੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ੧੨,੦੦੦ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਬੇਸ ਗਿਲਯਾਦ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ੪੦੦ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਰਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੀਤਾ। ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੀਲੇਂਗ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿਖੇ ਲਿਆਂਦਾ। ਮੀਲੇਂਗ ਕਰਾਨ ਦੀ ਯਹੂਦੀ ਉੱਤੇ ਹੈ।

੧੩ ਫੇਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਘਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਅਮਨ ਦੀ ਯੋਸਰਸ ਰੀਤੀ। ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਆਦਮੀ ਸਿੱਮੇਨ ਦੀ ਚੱਟਾਨ ਦੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਸਨ। ੧੪ ਇਸ ਲਈ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਆਦਮੀ ਇਮਰਾਏਲ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਬੇਸ ਗਿਲਯਾਦ ਦੀਆਂ ਉਹ ਯੋਰਤਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਯੋਰਤਾਂ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸਨ।

੧੫ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਆਦਮੇਮ ਹੋਇਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਖ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

੧੬ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਦੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ, ਜਿਹੜੇ ਗਲੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ, ਯੋਰਤਾਂ ਰਿੱਥੇ ਲਿਆ ਮੱਕਦੇ ਹਾਂ?”

੧੭ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਗਲੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਯਰਿਵਾਹਾਂ ਦੀ ਲੀਹ ਤੋਰਨ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੇਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਇੱਕ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਮਰੇ ਨਾ! ੧੮ ਯਰ

ਜ਼ਮੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੌਂਦਰੇ। ਜ਼ਮੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਖਤਨੀ ਦੇਵੇਗਾ।^{੧੯} ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿੱਚਾਰ ਸੁਝਿਆ ਹੈ! ਮੀਲੋਗ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿਖੇ ਇਹ ਸਮਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਰਬ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖਰਬ ਉੱਥੇ ਹਰ ਮਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।^{੨੦} ਮੀਲੋਗ ਦਾ ਸਹਿਰ ਬੈਤਲ ਸਹਿਰ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਸੜਕ ਦੇ ਖਰਬ ਵੱਲ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਬੈਤਲ ਤੋਂ ਸਰਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਲਬੇਨਾਹ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

^{੨੦} ਇਸ ਲਈ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚਾਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਫੁੱਫ ਜਾਵੋ।

^{੨੧} ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਰੱਬੇ ਜਦੋਂ ਉਤਮਵ ਵੇਲੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨਾਚ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮੀਲੋਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੇਰ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਛੁੱਧੇ ਹੋਏ ਹੋ, ਬਾਹਰ ਭੱਜ ਆਓ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਜਣੇ ਨੂੰ ਮੀਲੋਗ ਦੇ ਸਹਿਰ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁਟਿਆਰ ਫੜ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੈ ਜਾਇਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਓ।^{੨੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੇ ਖਿਤਾ ਜਾਂ ਭਰਾ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਸਿਰਾਇਤ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ। ਖਰ ਜ਼ਮੀਂ ਆਖਾਂਗੇ, ‘ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਉੱਠਾ ਲਈਆਂ ਹਨ ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਉੱਠਾ ਲਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਇਕਰਾਰ ਨਾ ਟੁੱਟੇ। ਤੁਸੀਂ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਮੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਵੋਗੇ-ਤੁਸੀਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਔਰਤਾਂ ਖੋਗੀਆਂ ਹਨ! ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਇਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਿਆ।”

^{੨੩} ਇਸ ਲਈ ਇਹੀ ਗੱਲ ਮੀ ਜਿਹੜੀ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੱਚ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਹਰੇਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰ ਲਈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਖੁੜ ਵਸਾਏ, ਅਤੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ।^{੨੪} ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਖਰਾਂ ਨੂੰ, ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਯਰਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਗਏ।

^{੨੫} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਕੋਈ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਸੀ।

ਬੁਥ

ਯਹੂਦਾ ਵਿੱਚ ਯਾਰਾਲ

੧ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਧਰਿਣਾ, ਨਿਯਾਰਾਗਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਯਹੂਦਾ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਯਾਰਾਲ ਪੈ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਯਹੂਦਾ ਯਹੂਦਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬੈਤਲਹਮ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਯਤਨੀ ਯਤੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਮੇਯਾਬ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਗਿਆ। ੨ ਯਹੂਦਾ ਦਾ ਨਾਮ ਯਲੀਮਲਰ ਮੀ। ਉਸਦੀ ਯਤਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾਓਮੀ ਮੀ ਯਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਮਹਿਲੈਨ ਯਤੇ ਰਿਲਉਨ ਸਨ। ਉਹ ਯਹੂਦਾ ਵਿੱਚ ਬੈਤਲਹਮ ਤੋਂ ਟਿਫਰਾਬੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। ਉਹ ਮੇਯਾਬ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਵੱਸ ਗਏ।

੩ ਘਾਟ ਵਿੱਚ ਨਾਓਮੀ ਦਾ ਯਤੀ ਯਲੀਮਲਰ ਮਰ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਨਾਓਮੀ ਯਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਖਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ। ੪ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਦੇਸ ਦੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਰਰ ਲਈ। ਇੱਕ ਯਤਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਯਾਰਯਾਗ ਮੀ ਯਤੇ ਦੁਸਰੀ ਯਤਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਬੁਥ ਮੀ। ਉਹ ਮੇਯਾਬ ਵਿੱਚ ੧੦ ਵਰ੍ਹੇ ਰਹੇ, ਤਰਰੀਬਨ ੫ ਯਤੇ ਮਹਿਲੈਨ ਯਤੇ ਰਿਲਉਨ ਵੀ ਮਰ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਨਾਓਮੀ ਯਾਧਣੇ ਯਤੀ ਯਤੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਇੱਕਲੀ ਰਹਿ ਗਈ।

ਨਾਓਮੀ ਘਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

੬ ਜਦੋਂ ਨਾਓਮੀ ਮੇਯਾਬ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮੀ, ਉਸ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਾਧਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਮੀ ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾ ਵਿੱਚ ਭੇਜਨ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਨਾਓਮੀ ਨੇ ਮੇਯਾਬ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਯਹੂਦਾ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਦੇ ਘਰ ਵਾਧਮ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ। ੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਯਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਧੈਲ ਵਾਧਮ ਜਾਣਾ ਸੁਰੂ ਰ ਦਿੱਤਾ।

੮ ਫੇਰ ਨਾਓਮੀ ਨੇ ਯਾਧਣੀਆਂ ਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਧਿਆ, “ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਯਾਧਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਾਧਮ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਯਤੇ ਮੇਰੇ ਸਵਰਗਵਾਮੀ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਰੰਗੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਰਰੇਗਾ ਯਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਰਰੇਗਾ। ੯ ਮੈਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਰੰਗੇ ਯਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਯਾਰਾਮ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਰਰੇ।” ਨਾਓਮੀ ਨੇ ਯਾਧਣੀਆਂ ਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ ਯਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ।

੧੦ ਫੇਰ ਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਘਰ ਯਮੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਯਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਾਂ ਯਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਾਂ।”

੧੧ ਘਰ ਨਾਓਮੀ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਨਹੀਂ, ਯੀਓ, ਯਾਧੇ-ਯਾਧਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਜਾਓ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਰਿਉ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੋ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਰਦੀ। ਮੇਰੇ ਯੰਦਰ ਹੋਰ ਰੋਈ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯਤੀ ਬਣ ਮੱਰਣ। ੧੨ ਮੇਰੀਓ ਯੀਓ, ਘਰ ਵਾਧਮ ਚਲੀਆਂ ਜਾਵੇ! ਮੈਂ ਇੰਨੀ ਬੁੱਢੀ ਹਾਂ ਕਿ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਯਤੀ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਰਦੀ। ਜੇ ਮੈਂ ਵੇਥਰਾ ਸਾਰੀ ਰਗਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਮੇਚਾਂ, ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਰੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਰਦੀ। ਜੇ ਮੈਂ ਯੱਜ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੀ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਜਾਵਾਂ ਯਤੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਣਾ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਰੋਈ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ੧੩ ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਤੱਕ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇੰਤਜਾਰ ਰਰੰਗੀਆਂ? ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੰਤਜਾਰ ਵਿੱਚ ਯਾਧਿਆਗੀਆਂ ਰਰੰਗੀਆਂ? ਨਹੀਂ, ਮੇਰੀਓ ਯੀਓ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਉਦਾਸ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਧਰਤ ਗਿਆ ਹੈ।”

੧੪ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਯੋਰਤਾਂ ਫੇਰ ਬਹੁਤ ਰੋਈਆਂ। ਫੇਰ ਯਾਰਯਾਗ ਨੇ ਨਾਓਮੀ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ ਯਤੇ ਚਲੀ ਗਈ। ਘਰ ਬੁਥ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਫੀ ਧਾ ਲਈ ਯਤੇ ਠਹਿਰ ਗਈ।

੧੫ ਨਾਓਮੀ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਦੇਖ ਤੇਰੀ ਜਿਠਾਈ ਯਾਧਣੇ ਲੋਰਾਂ ਯਤੇ ਯਾਧਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੧੬ ਘਰ ਬੁਥ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਰਰ! ਮੈਨੂੰ ਯਾਧਣੇ ਲੋਰਾਂ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਰਰੀ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਧਣੇ ਨਾਲ ਯਾਉਣ ਦੇ। ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਜਾਵੇਗੀ ਮੈਂ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਰਹੇਗੀ ਮੈਂ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹੇਗੀ। ਤੇਰੇ ਲੋਰ ਮੇਰੇ ਲੋਰ ਹੋਣਗੇ ਯਤੇ ਤੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੭ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਮਰੰਗੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੈਂ ਮਰਾਂਗੀ। ਯਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਧਾਮੇਂ ਇਹ ਮੰਗ ਰਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਇਰਾਰਾ ਨੂੰ ਨਾ ਨਿਠਾਵਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵੇ: ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਵੱਖ ਰਰੇਗੀ।” *

ਘਰ ਵਾਧਮੀ

੧੮ ਨਾਓਮੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬੁਥ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਚਾਹੁੰਦੀ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਨਾਓਮੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦਲੀਲਥਾਜੀ ਰਰਨੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ। ੧੯ ਨਾਓਮੀ ਯਤੇ ਬੁਥ ਸਫਰ ਰਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਬੈਤਲਹਮ ਦੇ ਰਸਬੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਦੋਹਾਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨੇ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ ਧਰਵੇਸ਼ ਰੀਤਾ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਬਹੁਤ ਉਤਮੁਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਧਿਆ, “ਇਹ ਤਾਂ ਨਾਓਮੀ ਹੈ?”

*1:12 ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਧਾਮੇਂ ... ਸਾਨੂੰ ਵੱਖ ਰਰੇਗੀ ਮੁਲਯਾਰਥ, “ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਜਿਹਾ ਰਰੇ, ਯਤੇ ਇਸਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੇਰੇ ਸਾਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਰਰ ਦਿੰਦੀ।”

੨੦ ਘਰ ਨਾਉਮੀ ਨੇ ਲੋਚਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਨਾਉਮੀ ਨਾ ਬੁਲਾਉ, ਮੈਨੂੰ ਮਾਤਾ ਬੁਲਾਉ। ਇਸੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।” ੨੧ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਗਈ ਸੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ। ਘਰ ਹੁਣ, ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਖਾਲੀ ਹਬੀ ਘਰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਦਾਸੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ‘ਖੁਸ਼’ ਕਿਉਂ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹੋ? ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।”

੨੨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਉਮੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਨੂੰਹ ਬੁਥ, ਮੋਠਾਥੀ ਐਰਤ, ਮੋਠਾਥੀ ਦੀ ਘਰਤੀ ਤੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਬੈਤਲਹਮ ਨੂੰ ਜੋਠਾਂ ਦੀ ਵਾਢੀ ਦੇ ਸੁਰੂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈਆਂ।

ਬੁਥ ਬੇਅਜ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ

੧ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ੨ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਬੇਅਜ ਸੀ। ਬੇਅਜ ਅਲੀਮਲਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਉਮੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ।

੩ ਇੱਕ ਦਿਨ (ਮੋਠਾਥੀ ਦੀ ਐਰਤ) ਬੁਥ ਨੇ ਨਾਉਮੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਖੇਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਇਦ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇਵੇ।”

ਨਾਉਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਯੀਏ ਜਾ।”

੪ ਇਸ ਲਈ ਬੁਥ ਖੇਤਾਂ ਵੱਲ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਮਿਆਂ ਦਾ ਖਿੱਡਾ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਅਨਾਜ ਕੱਟ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਹੋਇਆ ਅਨਾਜ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਲਿਆ।

੫ ਗੱਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਈ ਕਿ ਉਸ ਖੇਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅਲੀਮਲਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਬੇਅਜ ਦਾ ਸੀ।

੬ ਘਾਟ ਵਿੱਚ ਬੇਅਜ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚੋਂ ਖੇਤ ਵੱਲ ਆਇਆ। ਬੇਅਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਦੁਆ ਮਲਾਮ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਰਹੋ!”

ਅਤੇ ਰਾਮਿਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਤੈਨੂੰ ਅਮੀਰ ਦੇਵੇ।”

੭ ਫੇਰ ਬੇਅਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਸ ਨੌਕਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਿਹੜਾ ਰਾਮਿਆਂ ਦਾ ਨਿਗਰਾਨ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਉਹ ਕਿਸਦੀ ਕੁੜੀ ਹੈ?”

੮ ਨੌਕਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਉਹ ਮੋਠਾਥੀ ਐਰਤ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਨਾਉਮੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੋਠਾਥੀ ਦੀ ਘਰਤੀ ਤੋਂ ਆਈ ਹੈ।” ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਈ ਅਤੇ ਖੁੰਢਿਆ ਕੀ ਉਹ ਰਾਮਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡਿਆ ਹੋਇਆ ਅਨਾਜ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ,

ਉਸ ਨੇ, ਸਰਣ-ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਵੇਰੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤਾਈਂ ਰੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

੯ ਤਾਂ ਬੇਅਜ ਨੇ ਬੁਥ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸੁਣ, ਮੇਰੀਏ ਯੀਏ। ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਨਾਜ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰ ਜਾ। ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਮੇਰੀਆਂ ਰਾਮਿਆਂ ਦੇ ਮਗਰ-ਮਗਰ ਚੱਲਦੀ ਜਾ।” ੧੦ ਇਹ ਕੇਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤ ਵੱਲ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਡੇ ਜਾ। ਮੈਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਤੰਗ ਨਾ ਕਰਨ। ਜਦੋਂ ਤੈਨੂੰ ਖਿਆਲ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਖੇਤ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਣੀ ਧੀ ਲਵੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮੇਰੇ ਆਦਮੀ ਧੀਏ ਹਨ।”

੧੧ ਫੇਰ ਬੁਥ ਨੇ ਝੁਕ ਕੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਬੇਅਜ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਖਿਆਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਅਜਨਬੀ ਹਾਂ ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।”

੧੨ ਬੇਅਜ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਸਾਰੀ ਮਗਰਤਾ ਘਾਟੇ ਖੇਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਨਾਉਮੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸਦੀ ਵੀ ਉਮਰੀ ਮਗਰਤਾ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਤੇਰੇ ਖੇਤ ਦਾ ਦੋਹਾੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਤੂੰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਸੀ ਘਰ ਤੂੰ ਨਾਉਮੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਆ ਗਈ।” ੧੩ ਯਹੋਵਾਹ ਤੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਨੌਕਰ ਰੰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇ ਤੂੰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਤੈਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯੂਰਾ ਇਵਜਾਨਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਸਰਣ ਕਰੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਤੇਰੀ ਸੱਭਿਆ ਕਰੇਗਾ।”

੧੪ ਤਾਂ ਬੁਥ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਰੀਮਾਨ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਦੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਿਹਰ ਭਰੇ ਸਥਾਨ ਆਖੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਹੋਮਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

੧੫ ਦੁਪਹਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਸਮੇਂ ਬੇਅਜ ਨੇ ਬੁਥ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਥੇ ਆ ਜਾ! ਸਾਡੀ ਰੋਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਖਾ ਲੈ। ਇੱਥੇ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਸਾਡੇ ਸਿਰਕੇ ਵਿੱਚ ਡੁਬੋ ਲੈ।”

ਇਸ ਲਈ ਬੁਥ ਰਾਮਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੈਠ ਗਈ। ਬੇਅਜ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਭੁਜਿਆ ਹੋਇਆ ਅਨਾਜ ਦਿੱਤਾ। ਬੁਥ ਨੇ ਖੇਤ ਭਰਕੇ ਖਾਯਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਭੋਜਨ ਬਚ ਗਿਆ।

੧੬ ਫੇਰ ਬੁਥ ਉੱਠ ਖਲੋਤੀ ਅਤੇ ਰੰਮ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਗਈ।

ਫੇਰ ਬੇਅਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਬੁਥ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਢੇਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਗਿਉ ਵੀ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਿਉ। ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਓ ਨਾ।” ੧੭ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਅਨਾਜ ਨਾਲ ਭਰੇ ਸਿੱਟੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਉਸਦਾ ਰੰਮ ਆਮਾਨ ਕਰ ਦਿਉ।

੨:੩ ਇਹ ਬਿਧੀ ਸੀ ਕਿ ਰਿਸਾਨ ਨੂੰ ਵਾਢੀ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਅਨਾਜ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਨਾਜ ਇਸ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਣ ਲਈ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਦੇਖੋ ਲੇਵੀਆਂ ੧੯:੯; ੨੩:੨੨

ਉਮ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਨਾਜ ਇਕੱਠਾ ਰਹ ਲੈਣ ਦਿਉ ਯਾਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਾ ਰਹਿਉ।”

ਨਾਓਮੀ ਬੇਯਾਜ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦੀ ਹੈ

੧੭ ਬੁਥ ਨੇ ਸਾਮ ਤੱਕ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਰੀਤਾ। ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ ਯਾਨਾਜ ਨੂੰ ਤੁਝੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਰੀਤਾ। ਉਮ ਦੇ ਰੋਲ ਲਗਭਗ ੧੦ ਕਿੱਲੋ ਸੌਂ ਸਨ। ੧੮ ਬੁਥ ਉਹ ਯਾਨਾਜ ਚੁੱਕੇ ਸਹਿਰ ਲੈ ਗਈ ਯਾਧਣੀ ਸੌਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਮ ਨੇ ਰੀ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਮ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਕੁਝ ਭੋਜਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਦੁਖਿਹਰ ਦੇ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਸੀ।

੧੯ ਉਮਦੀ ਸੌਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਇਹ ਸਾਰਾ ਯਾਨਾਜ ਤੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ ਹੈ? ਤੂੰ ਕਿੱਥੇ ਰੰਮ ਰੀਤਾ? ਉਮ ਯਾਦਸੀ ਨੂੰ ਯਾਸੀਮ ਦੇ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ।”

ਫੇਰ ਬੁਥ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਮ ਨੇ ਰਿਸਦੇ ਨਾਲ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਉਮ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਯੱਜ ਮੈਂ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਹੈ ਉਮਦਾ ਨਾਮ ਬੇਯਾਜ ਹੈ।”

੨੦ ਨਾਓਮੀ ਨੇ ਯਾਧਣੀ ਨੂੰ ਯਾਧਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਉਮਦਾ ਭਲਾ ਰਹੇ! ਉਮ ਨੇ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਯਾਤੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇਹਾਂ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਰੀਤੀ ਹੈ।” ਫੇਰ ਨਾਓਮੀ ਨੇ ਯਾਧਣੀ ਨੂੰ ਯਾਧਿਆ, “ਬੇਯਾਜ ਸਾਡੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ। ਬੇਯਾਜ ਸਾਡੇ ਰੱਖਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ।”

੨੧ ਫੇਰ ਬੁਥ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਬੇਯਾਜ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਧਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਫੇਰ ਯਾਦਾਂ ਯਾਤੇ ਰੰਮ ਰਹਦੀ ਰਹਾਂ। ਬੇਯਾਜ ਨੇ ਯਾਧਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਫਸਲ ਦੀ ਧੁਰੀ ਵਾਢੀ ਹੋਣ ਤੀਰ ਉਮ ਦੇ ਨੌਰਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜੇ ਰਹਿ ਕੇ ਰੰਮ ਰਹਾਂ।”

੨੨ ਫੇਰ ਨਾਓਮੀ ਨੇ ਯਾਧਣੀ ਨੂੰ ਬੁਥ ਨੂੰ ਯਾਧਿਆ, “ਤੇਰੇ ਲਈ ਉਮ ਦੀਆਂ ਰਾਮੀਆਂ ਨਾਲ ਰੰਮ ਰਹਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜੇ ਤੂੰ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਰਹੇਗੀ ਤਾਂ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਤੈਨੂੰ ਨੁਰਸਾਨ ਵੀ ਧਰੁੱਚਾ ਸੌਂਦਾ ਹੈ।” ੨੩ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੁਥ ਨੇ ਬੇਯਾਜ ਦੀਆਂ ਰਾਮੀਆਂ ਨਾਲ ਨੇੜੇ ਹੋਰੇ ਰੰਮ ਰਹਨਾ ਜਾਗੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਜੇਯਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਵਾਢੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਯਾਨਾਜ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ। ਉਮ ਨੇ ਰਣਰ ਦੀ ਵਾਢੀ ਦੇ ਯਾਤ ਤੱਕ ਵੀ ਉੱਥੇ ਰੰਮ ਰੀਤਾ। ਬੁਥ ਯਾਧਣੀ ਸੌਂ ਨਾਓਮੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਰਹੀ।

ਖਲਵਾੜਾ

੩ ਫੇਰ ਬੁਥ ਦੀ ਸੌਂ ਨਾਓਮੀ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਯਾਧਿਆ, “ਮੇਰੀਏ ਧੀਏ, ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਧਤੀ ਲੱਭਣ ਦੇ ਜੇ ਤੇਰੇ ਲਈ ਧਰਬੰਧ ਰਹੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਯਾਤੇ ਯਾਗਮ ਮਿਲ ਸੌਂਦੇ। ੨ ਜੇ ਸੌਂਦਾ ਬੇਯਾਜ ਦੀ ਚੁਰਵਾਂ ਯਾਦਸੀ ਹੋਵੇ। ਬੇਯਾਜ ਸਾਡਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਹੈ ਯਾਤੇ ਤੂੰ ਉਮ ਦੀਆਂ ਰਾਮੀਆਂ ਨਾਲ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਯੱਜ, ਉਹ ਯਾਧਣੇ

ਖਲਵਾੜੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨੂੰ ਫਟਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ੩ ਜਾ ਯਾਤੇ ਨਗਾ ਕੇ ਯਾਤਰ ਫਿੜਰ ਲੈ ਚੰਗੇ ਵੱਧੜੇ ਧਾ ਯਾਤੇ ਖਲਵਾੜੇ ਵੱਲ ਚਲੀ ਜਾ, ਧਰ ਤੂੰ ਓਨੀ ਦੇਰ ਬੇਯਾਜ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਯਾਵੀਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਗਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਤਮ ਨਾ ਰਹ ਲਵੇ। ੪ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਹ ਯਾਗਮ ਰਹਨ ਲਈ ਲੋਟ ਜਾਵੇਗਾ ਉੱਥੇ ਜਾਵੀਂ ਯਾਤੇ ਉਮ ਦਿਆਂ ਧੈਰਾਂ ਤੋਂ ਵਸਤਰ ਹਟਾ ਦੇਵੀਂ। ਫਿਰ ਬੇਯਾਜ ਨਾਲ ਲੋਟ ਜਾਵੀਂ। ਫੇਰ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਰਹਨਾ ਹੈ।”

੫ ਬੁਥ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯਾਧਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰਹਾਂਗੀ।”

੬ ਇਸ ਲਈ ਬੁਥ ਖਲਵਾੜੇ ਵੱਲ ਗਈ। ਬੁਥ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਰੀਤਾ ਜੇ ਉਮਦੀ ਸੌਂ ਨੇ ਰਹਨ ਲਈ ਯਾਧਿਆ ਸੀ। ੭ ਖਾਣ-ਧੀਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਬੇਯਾਜ ਬਹੁਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ। ਬੇਯਾਜ ਯਾਨਾਜ ਦੇ ਢੇਰ ਨੇੜੇ ਲੋਟ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਬੁਥ ਬਹੁਤ ਚੁੱਥ-ਚਾਧ ਉਮ ਦੇ ਰੋਲ ਗਈ ਯਾਤੇ ਉਮ ਦੇ ਧੈਰਾਂ ਤੋਂ ਵਸਤਰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਬੁਥ ਉਮ ਦੇ ਧੈਰਾਂ ਰੋਲ ਲੋਟ ਗਈ।

੮ ਯੱਧੀ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਬੇਯਾਜ ਨੇ ਧਾਮਾ ਧਰਤਿਆ ਯਾਧਣੀ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਯਾਤੇ ਉੱਠ ਖੜਗਾ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੋਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਮ ਦੇ ਧੈਰਾਂ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਯੌਰਤ ਲੋਟੀ ਹੋਈ ਸੀ। ੯ ਬੇਯਾਜ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈ?”

ਉਮ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨੌਰਗਾਨੀ ਬੁਥ ਗਾਂ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਯਾਧਣੀ ਚਾਦਰ ਧਾ ਦਿਉ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸਾਥੇ ਹੋ।”

੧੦ ਤਾਂ ਬੇਯਾਜ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਮੁਟਿਆਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰਾ ਭਲਾ ਰਹੇ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਰਹੀਂ ਹੈ ਮੇਰੇ ਲਈ ਤੇਰੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਉਮ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਨਾਲੋਂ ਵਡੇਰੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੂੰ ਸੁਨੂ ਵਿੱਚ ਨਾਓਮੀ ਉੱਤੇ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਤੂੰ ਸਾਦੀ ਲਈ ਰਿਸੇ ਯਾਮੀਰ ਜਾਂ ਗਰੀਬ ਜਵਾਨ ਯਾਦਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣ ਸੌਂਦੀ ਸੀ ਧਰ ਤੂੰ ਯਾਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ੧੧ ਗੁਣ, ਮੁਟਿਆਰੇ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ ਜੇ ਤੂੰ ਯਾਧੇਗੀ ਮੈਂ ਉਹੀ ਰਹਾਂਗਾ। ਸਾਡੇ ਰਸਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਯੌਰਤ ਹੈ। ੧੨ ਯਾਤੇ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਹਾਂ। ਧਰ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਯਾਦਸੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਤੇਰਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਹੈ। ੧੩ ਗਾਤ ਇੱਥੇ ਮੁਕ ਜਾ ਸਵੇਰੇ ਯਾਸੀ ਦੇਖਾਂਗੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਰਹੇਗਾ। ਜੇ ਉਹ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਰਹਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਮਦਦ ਰਹਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਗਾਜਰ-ਨਾਜਰ ਸਮਝਦੇ ਇਕਰਾਰ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਰਹ ਲਵਾਂਗਾ ਯਾਤੇ ਤੇਰੇ ਲਈ ਯਾਲੀਮਲਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਾਧਮ ਖਰੀਦ ਦਵਾਂਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਵੇਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇੱਥੇ ਲੋਟੀ ਰਹਿ।”

੧੪ ਇਸ ਲਈ ਬੁਥ ਬੇਯਾਜ ਦੇ ਧੈਰਾਂ ਨੇੜੇ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਲੋਟੀ ਰਹੀ। ਗਲੇ ਹਨੇਰਾ ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉੱਠ ਖਲੋਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ

*੨:੨੦ ਰੱਖਿਆਰ ਜਾਂ, “ਛੁਟਰਾਰਾ ਦੇਣ ਵਲਾ,” ਜਿਸ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੇ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਯਾਤੇ ਰਿਸੇ ਮੇਰੇ ਹੋਏ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹੋਵੇ।” ਜਿਸ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੇ ਗਰੀਬ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਜਾਦ ਰਹਵਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਵਾਧਮ (ਯਾਜਾਦ ਯਾਦਵਾਇਆ) ਲਿਆਂਦਾ।

ਧਰਿਲਾਂ ਰਿ ਇੰਨਾ ਚਾਨਣ ਹੋ ਜਾਵੇ ਰਿ ਲੋਕ ਇੰਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਧਛਾਣ ਲੈਣ।

ਬੇਅਜ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜ਼ਮੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੱਖਾਂਗੇ ਰਿ ਤੂੰ ਖਿੰਡਲੀ ਸ਼ਾਤ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਈ ਸੀ।”
 14 ਫੇਰ ਬੇਅਜ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣਾ ਸੋਲ ਲਿਆ ਯੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ।”

ਇਸ ਲਈ ਬੁਥ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੋਲ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਯੇ ਬੇਅਜ ਨੇ ਜੋਯਾਂ ਦੇ ਛੇ ਤੋਲ ਲਈ ਯੇ ਉਸਦੀ ਸੱਮ ਨਾਉਮੀ ਨੂੰ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਥ ਦੇ ਸੋਲ ਵਿੱਚ ਲਏਟ ਰੇ ਯੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਫੇਰ ਉਹ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਵਧਮ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

15 ਬੁਥ ਆਪਣੀ ਸੱਮ ਨਾਉਮੀ ਦੇ ਘਰ ਚਲੀ ਗਈ। ਨਾਉਮੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਗਈ ਯੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਰੋਣ ਹੈ?”

ਬੁਥ ਘਰ ਚਲੀ ਗਈ। ਨਾਉਮੀ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਜਿਹੜੀ ਬੇਅਜ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਰੀਤੀ ਸੀ। 12 ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਬੇਅਜ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਬੇਅਜ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਰਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੁਗਾਤ ਲਈ ਬਿਨਾ ਘਰ ਨਾ ਜਾਵਾਂ।”

13 ਨਾਉਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯੀਏ ਓਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਹੱਸਲਾ ਰੱਖ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਂ ਝੜ ਵਧਰਨ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ ਬੇਅਜ ਨੂੰ ਓਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਚੈਨ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿ ਉਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਰ ਲੈਂਦਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਂ ਦਿਨ ਮੁੱਕਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣ ਲਵਾਂਗੇ ਰਿ ਰੀ ਵਧਰੇਗਾ।”

ਬੇਅਜ ਯੇ ਦੂਸਰਾ ਰਿਸਤੇਦਾਰ

1 ਬੇਅਜ ਉੱਥੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੇੜੇ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੇਅਜ ਓਨਾ ਚਿਰ ਉੱਥੇ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿ ਉਹ ਨਜ਼ਦੀਰੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਜਿਸਦਾ ਜਿਸਰ ਬੇਅਜ ਨੇ ਰੀਤਾ ਸੀ ਉੱਥੋਂ ਨਹੀਂ ਗੁਜਰਿਆ। ਬੇਅਜ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ, “ਇਧਰ ਆਉ ਦੋਸਤ! ਇੱਥੇ ਬੈਠੇ!”

2 ਬੇਅਜ ਨੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦੋਸ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆ ਰੀਤਾ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਥੇ ਬੈਠੇ!” ਤਾਂ ਉਹ ਹੋਰਾਂ ਬੈਠ ਗਏ।

3 ਫੇਰ ਬੇਅਜ ਨੇ ਨਜ਼ਦੀਰੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਾਉਮੀ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਧਗੜੀ ਧਰਦੇਸ ਤੋਂ ਵਧਮ ਮੁੜ ਆਈ ਹੈ। ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਆਲੀਮਲਰ ਦੀ ਸੀ। 4 ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਯੇ ਆਪਣੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖਰੀਦ ਲੈ। ਜੇ ਤੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਮੈਂ

ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਉਹ ਆਲਾ ਬੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਜ਼ਮੀਨ ਛੁਡਾ ਮੱਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਧਮ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖਰੀਦ ਲਵਾਂਗਾ।”

4 ਫੇਰ ਬੇਅਜ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੂੰ ਨਾਉਮੀ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੇਗਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਸ ਮਵਰਗਵਾਮੀ ਬੰਦੇ ਦੀ ਧਤਨੀ ਮੇਯਾਬੀ ਯੋਰਤ ਬੁਥ ਨੂੰ ਵੀ ਹਮਿਲ ਰਰ ਲਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਬੁਥ ਦੇ ਬੱਚਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਵਰਗਵਾਮੀ ਬੰਦੇ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗੀ।”

5 ਨਜ਼ਦੀਰੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਧਮ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਮੱਕਦਾ। ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮੇਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਧਰ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਮੱਕਦਾ। ਜੇ ਮੈਂ ਆਜਿਹਾ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਗਵਾ ਲਵਾਂਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦ ਮੱਕਦੇ ਹੋ।” 6 ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਧਰਿਲਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦੇ ਜਾਂ ਛੁਡਵਾਉਂਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਇੰਕ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਜੁੱਤੀ ਉਤਾਰਦੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਖਰੀਦਾਰੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। 7 ਇਸ ਲਈ ਨਜ਼ਦੀਰੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦ ਲਵੋ” ਯੇ ਫੇਰ ਨਜ਼ਦੀਰੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੁੱਤੀ ਉਤਾਰੀ ਯੇ ਬੇਅਜ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

8 ਫੇਰ ਬੇਅਜ ਨੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਯੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ ਹੋ ਰਿ ਮੈਂ ਨਾਉਮੀ ਰੋਲੋ ਉਹ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਆਲੀਮਲਰ ਰਿਲਉਨ ਯੇ ਮਹਿਲੋਮ ਦੀ ਸੀ। 9 ਮੈਂ ਬੁਥ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਵਜੋਂ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਆਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਰਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਰਿ ਮਵਰਗਵਾਮੀ ਬੰਦੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਵਰਗਵਾਮੀ ਬੰਦੇ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਯੇ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਗਵਾਹ ਹੋ।”

11 ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਯੇ ਬਚੁਰਗ ਜਿਹੜੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਨੇੜੇ ਮਨ ਗਵਾਹ ਬਣ ਗਏ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਇਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ, ਜਿਹੜੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇਰੇ ਘਰ ਅੰਦਰ, ਸਾਖੋਲ ਯੇ ਲੋਕਾਹ ਵਾਂਗ ਬਣਾਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਘਰ ਉਸਾਰਿਆ ਸੀ। ਇਫਰਾਬਾਹ ਅੰਦਰ ਬਣ ਜਾ ਸਰਤੀਮਾਲੀ। ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ ਮਸੂਹੂਰ ਹੋ ਜਾ। 12 ਤਾਮਾਰ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਫਾਰਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਯੇ ਉਸਦਾ ਧਰਿਵਾਰ ਮਹਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਤੈਨੂੰ, ਬੁਥ ਦੇ ਸਾਰੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦਾਤ ਦੇਵੇ ਯੇ ਰੱਬ ਰਹੇ ਤੇਰਾ ਧਰਿਵਾਰ ਵੀ ਉਸੇ ਜਿਹਾ ਮਹਾਨ ਹੋਵੇ।”

13 ਇਸ ਲਈ ਬੇਅਜ ਨੇ ਬੁਥ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਰਰ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਨਾਲ ਬੁਥ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਯੇ ਉਸ ਨੇ ਇੰਕ ਖੁੱਤਰ ਜਨਮਿਆ। 14 ਨਗਰ ਦੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ

*੪:੩ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਾਉਮੀ ਆਪਣੇ ਨਿਵਾਸ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਧਰਤੀ, ਉਹ ਗਰੀਬੀ ਰਾਹਣ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਨੇ ਨਾਓਮੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਹੋਵੇ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਪਰਮਿਯ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਵੇ।^{੧੫} ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਫੇਰ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਬੁੱਢਾਪੇ ਵੇਲੇ ਤੇਰੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਹੇਗਾ। ਤੇਰੀ ਨੂੰਹ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਬੱਚਾ ਤੇਰੇ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਧਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਸੱਤਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।”

^{੧੬} ਨਾਓਮੀ ਨੇ ਬੱਚਾ ਚੁੱਕਿਆ ਆਪਣੇ ਗੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕੀਤੀ।^{੧੭} ਗੁਆਢੀਆਂ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਮ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਯੋਰਤਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਾਓਮੀ ਕੋਲ ਗੁਣ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਹੈ।” ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਉਬੇਦ ਰੱਖਿਆ। ਉਬੇਦ ਯੱਮੀ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਯੱਮੀ ਰਾਜੇ ਦਾਊਦ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ।

ਰੂਥ ਅਤੇ ਬੋਯਜ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ

^{੧੮} ਫਾਰਮ, ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇਹ ਹੈ:

ਫਾਰਮ, ਹਮਰੋਨ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ।

^{੧੯} ਹਮਰੋਨ, ਰਾਮ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ।

ਰਾਮ, ਅਮਿਨਦਾਬ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ।

^{੨੦} ਅਮਿਨਦਾਬ, ਨਹਿਸ਼ੇਨ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ।

ਨਹਿਸ਼ੇਨ, ਸਲਮੋਨ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ।

^{੨੧} ਸਲਮੋਨ, ਬੋਯਜ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ।

ਬੋਯਜ, ਉਬੇਦ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ।

^{੨੨} ਉਬੇਦ, ਯੱਮੀ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ।

ਯੱਮੀ, ਦਾਊਦ ਦਾ ਧਿਤਾ ਸੀ।

ਮਭੁਟੇਲ ਦੀ ਯਹਿਲੀ ਖੋਬੀ

ਯਲਰਾਨਾਹ ਯਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦਾ
ਮੀਲੇਹ ਵਿੱਚ ਉਥਾਮਨਾ ਰਰਨਾ

੧ ਟਿਫਰਾਈਮ ਦੇ ਯਹਾੜੀ ਇਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰਾਮਾਤੈਮ
੧ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਮੀ ਜਿਮਦਾ ਨਾਮ ਯਲਰਾਨਾਹ ਮੀ।
ਉਹ ਸੂਫ ਯਰਿਵਾਹ ਤੋਂ ਮੀ ਯਤੇ ਯਰੇਗਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।
ਯਰੇਗਾਮ ਯਲੀਗੂ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਯਤੇ ਯਲੀਗੂ ਤੇਗੁ ਦਾ
ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਯਤੇ ਤੇਗੁ ਸੂਫ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਜੇ ਰਿ ਟਿਫਰਾਈਮ
ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ।

੨ ਯਲਰਾਨਾਹ ਦੀਯਾਂ ਦੇ ਬੀਵੀਯਾਂ ਮਨ। ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਮ
ਹੰਨਾਹ ਯਤੇ ਦੂਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਯਨਿਨਾਹ ਮੀ। ਯਨਿਨਾਹ ਦੇ
ਘਰ ਉਲਾਦ ਮੀ ਯਰ ਹੰਨਾਹ ਦੇ ਘਰ ਰੋਈ ਸੰਤਾਨ ਨਹੀਂ
ਮੀ।

੩ ਹਰ ਮਾਲ ਯਲਰਾਨਾਹ ਯਾਥਣਾ ਰਾਮਾਹ ਸਹਿਰ ਛੱਡ
ਰੇ ਮੀਲੇਹ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਮੀ। ਯਲਰਾਨਾਹ ਮੀਲੇਹ
ਵਿੱਚ ਸਰਬਮਰਤੀਮਾਨ ਯਰੇਵਾਹ ਦੀ ਉਥਾਮਨਾ ਰਰਨ
ਯਤੇ ਬਲੀਯਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਜਾਂਦਾ ਮੀ। ਇਹ ਘਾਂ ਮੀਲੇਹ
ਉੱਤੇ ਮੀ ਜਿੱਥੇ ਗਫਨੀ ਯਤੇ ਫੀਨਗਾਮ ਜੇ ਰਿ ਟੇਲੀ ਦੇ
ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਉੱਥੇ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਰਰਦੇ ਮਨ। ੪ ਹਰ
ਵਾਹ ਯਲਰਾਨਾਹ ਜੇ ਵੀ ਬਲੀਯਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ, ਉਸ ਭੋਜਨ
ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਉਹ ਯਾਥਣੀ ਯਤਨੀ ਯਨਿਨਾਹ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ
ਯਤੇ ਰੁੜ੍ਹ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਯਨਿਨਾਹ ਦੇ ਬੱਚਿਯਾਂ ਨੂੰ ਵੀ
ਦਿੰਦਾ। ੫ ਯਲਰਾਨਾਹ ਹੰਨਾਹ ਨੂੰ ਵੀ ਭੋਜਨ ਦਾ ਬਰਾਬਰ
ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦਿੰਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਹੰਨਾਹ ਦੇ ਰੋਈ ਸੰਤਾਨ ਨਹੀਂ ਮੀ
ਯਰ ਉਹ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਹੰਨਾਹ ਨੂੰ
ਦਿੰਦਾ, ਇਹ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਰਰਦਾ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ
ਯਾਥਣੀ ਯਤਨੀ ਹੰਨਾਹ ਨਾਲ ਯਿਯਾਹ ਰਰਦਾ ਮੀ।

ਯਨਿਨਾਹ ਦਾ ਹੰਨਾਹ ਨੂੰ ਬੇਚੈਨ ਰਰਨਾ

੬ ਯਨਿਨਾਹ ਯਾਥਣੀ ਸੈਂਰਣ ਨੂੰ ਸਤਾਉਣ ਲਈ ਉਸ
ਨੂੰ ਬੜਾ ਤੰਗ ਰਰਦੀ ਯਤੇ ਹਮੇਸਾ ਨੀਵਾਂ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ
ਰੇਸਿਮ ਰਰਦੀ ਰਿਉਰਿ ਹੰਨਾਹ ਬੈਯੋਲਾਦੀ ਮੀ। ਹਰ ਮਾਲ
ਇੰਝ ਹੀ ਹੁੰਦਾ। ੭ ਹਰ ਮਾਲ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਿਵਾਹ
ਮੀਲੇਹ ਵਿੱਚ ਯਰੇਵਾਹ ਦੇ ਘਰ ਜਾਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਮੀ, ਯਨਿਨਾਹ,
ਹੰਨਾਹ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਯਿਜਾਉਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਉਦਾਮ ਨਾ
ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਯਲਰਾਨਾਹ ਬਲੀਯਾਂ ਚੜ੍ਹਾ
ਰਿਗਾ ਮੀ, ਹੰਨਾਹ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖੀ ਮੀ ਯਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ
ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਰੁੜ੍ਹ ਵੀ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਨਰਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।
੮ ਉਸ ਦੇ ਯਤੀ ਯਲਰਾਨਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਹੰਨਾਹ, ਤੂੰ

ਰੇ ਰਿਉ ਰਹੀ ਹੈ? ਤੂੰ ਭੋਜਨ ਰਿਉ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ? ਤੂੰ ਉਦਾਮ
ਰਿਉ ਹੈ? ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਯਤੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹਾਂ। ਰੀ ਤੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ
ਸੋਚਦੀ ਰਿ ਮੇਰੇ ਜਿਗਾ ਯਤੀ ਹੋਣਾ ਦਮ ਖੁੱਤਰ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ
ਵੱਧੇਰੇ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।”

ਹੰਨਾਹ ਦੀ ਯਰਾਹਬਨਾ

੯ ਖਾਣ-ਘੀਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਹੰਨਾਹ ਚੁੱਘ ਰਰਦੇ ਉੱਠੀ ਯਤੇ
ਯਰੇਵਾਹ ਯੱਗੇ ਯਰਾਹਬਨਾ ਰਰਨ ਚਲੀ ਗਈ। ਉਸ ਵਰਤ
ਟੇਲੀ ਨਾਮ ਦਾ ਜਾਜਰ ਯਰੇਵਾਹ ਦੀ ਯਵਿੱਤਰ ਇਮਾਹਤ
ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੇਲ ਰੁਰਮੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਮੀ। ੧੦ ਹੰਨਾਹ
ਬੜੀ ਉਦਾਮ ਮੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਰੇਵਾਹ ਯੱਗੇ ਯਰਾਹਬਨਾ
ਰਰ ਰਹੀ ਮੀ ਤਾਂ ਉਹ ਗਟਰੇਰੇ ਭਰ-ਭਰ ਹੋ ਰਹੀ ਮੀ। ੧੧ ਉਸ
ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਾਮ ਬਚਨ ਦਿੱਤਾ ਯਤੇ ਰਿਗਾ, “ਹੇ ਸਰਬ
ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਰੇਵਾਹ! ਵੇਖ ਮੈਂ ਰਿਨੀ ਉਦਾਮ ਹਾਂ? ਮੈਨੂੰ
ਚੇਤੇ ਰੱਖੀਂ! ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਨਾ ਜਾਵੀਂ! ਜੇਰਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਖੁੱਤਰ
ਬਖਸੀਸ ਰਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗਵਾਲੇ ਰਰ ਦੇਵਾਂਗੀ। ਉਹ
ਨਜੀਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਸੈਮਰਮ ਜਾਂ ਤੇਜ ਸਰਾਬ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਘੀਵੇਗਾ ਯਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੋਈ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਮੁੰਨੇਗਾ।” *

੧੨ ਹੰਨਾਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਾਈਂ ਯਰਾਹਬਨਾ ਰਰਦੀ ਰਹੀ।
ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਰਾਹਬਨਾ ਰਰ ਰਹੀ ਮੀ, ਟੇਲੀ ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਵੇਖ
ਰਿਗਾ ਮੀ। ੧੩ ਹੰਨਾਹ ਯਾਥਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਯਰਾਹਬਨਾ ਰਰ
ਰਹੀ ਮੀ। ਉਸ ਦੇ ਬੁਲਲ ਫੜਫੜਾ ਰਹੇ ਮਨ ਯਰ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ
ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਯਾਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਯਾ ਰਹੀ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਟੇਲੀ
ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਰਿ ਉਹ ਸਰਾਬਣ ਮੀ। ੧੪ ਉਸ ਨੇ ਹੰਨਾਹ ਨੂੰ
ਰਿਗਾ, “ਤੈਨੂੰ ਘੀਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜਿਯਾਦੇ ਮਿਲ ਗਈ, ਇਹ
ਮੈਂਯ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ।”

੧੫ ਹੰਨਾਹ ਨੇ ਯਾਥਿਆ, “ਹੇ ਸੁਯਾਮੀ! ਨਾ ਮੈਂ ਰੋਈ ਨਸਾ
ਰੀਤਾ ਹੈ ਨਾ ਮੈਂਯ ਘੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਬੜੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ
ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਯਰੇਵਾਹ ਨੂੰ ਯਾਥਣੀਯਾਂ ਦੁੱਖਾਂ ਤਰਲੀਫਾਂ ਬਾਰੇ
ਦੱਸ ਰਹੀ ਮੀ। ੧੬ ਮੈਨੂੰ ਬੁਰੀ ਯੋਰਤ ਨਾ ਸਮਝ। ਮੈਂ ਇੰਨੀ
ਲੰਬੀ ਯਰਾਹਬਨਾ ਇਸ ਲਈ ਰਰ ਰਹੀ ਸਾਂ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਬੜੀ
ਉਦਾਮ ਹਾਂ ਯਤੇ ਮੇਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਰਗਾਣੀ ਬੜੀ ਲੰਬੀ ਹੈ।”

੧੭ ਟੇਲੀ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਜਾ! ਗੁਣ ਤੂੰ ਸੁੱਖ-ਸਾਤੀ ਨਾਲ ਘਰ
ਜਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੀ ਯਰਜੋਈ ਯੁਰੀ ਰਰੇ
ਜੇ ਤੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਮੰਗੀ ਹੈ।”

੧੮ ਹੰਨਾਹ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਘਰ
ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਨਾਲ ਵੇਖੇਗਾ।” ਫੇਰ ਉਹ ਚੱਲੀ ਗਈ ਯਤੇ
ਰੁੜ੍ਹ ਖਾਯਾ। ਉਹ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਉਦਾਮ ਨਹੀਂ ਮੀ।

੧੯ ਯਗਲੀ ਸਵੇਰ ਯਲਰਾਨਾਹ ਦਾ ਯਰਿਵਾਹ ਉੱਠਿਆ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰੇਵਾਹ ਦੀ ਉਥਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਯਤੇ ਰਾਮਾਹ ਵੱਲ
ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਏ।

*੧:੧੧ ਉਹ ... ਮੁੰਨੇਗਾ ਨਜੀਰੀ ਲੋਰ ਉਹ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖਾਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਰਰਨ ਦਾ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।
ਉਹ ਯਾਥਣੇ ਵਾਲ ਨਹੀਂ ਮੁੰਨਦੇ ਸਨ ਯਤੇ ਯੰਗੂਰ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਮੈਂਯ ਨਹੀਂ ਘੀਦੇ ਸਨ। ਗਿਣਤੀ ੬:੫

ਮਭੂਟੇਲ ਦਾ ਜਨਮ

ਘਰ ਆਰੇ ਆਲਰਾਨਾਗ ਨੇ ਹੰਨਾਗ ਨਾਲ ਸੰਭੋਗ ਰੀਤਾ ਮੇਂ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੀਤਾ।²⁰ ਤਾਂ ਇੰਝ ਹੋਇਆ ਕਿ ਹੰਨਾਗ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਮਾਲ ਉਮ ਦੇ ਘਰ ਇੰਚ ਖੁੱਤਰ ਘੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਹੰਨਾਗ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਮਭੂਟੇਲ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਮਭੂਟੇਲ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਗ ਤੋਂ ਮੰਗਾਰੇ ਲਿਆ ਹੈ।”

²¹ਉਸ ਵਰਗੇ ਜਦੋਂ ਆਲਰਾਨਾਗ ਮਾਲਾਨਾ ਬਲੀਆਂ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਯੁਰਾ ਰਨ ਲਈ ਸੀਲੋਗ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ।²² ਘਰ ਹੰਨਾਗ ਨਾ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਲਰਾਨਾਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਰੁਝ ਖਰਾਬ ਖਾਣ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੀਲੋਗ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੁੱਧ ਖੀਂਦਾ ਬਾਲ ਹੈ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਗ ਨੂੰ ਆਰਥਨ ਰਰ ਦੇਵਾਂਗੀ। ਇਹ ਫਿਰ ਨਜ਼ੀਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੀਲੋਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।”

²³ਹੰਨਾਗ ਦੇ ਖਤੀ ਆਲਰਾਨਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੈਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਠੀਕ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰਰ। ਜਦ ਤੱਕ ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਠੋਮ ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ ਸੁਰੂ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ ਤੂੰ ਘਰੇ ਰਹਿ ਸੱਕਦੀ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਗ ਆਪਣਾ ਬਚਨ ਯੁਰਾ ਰਰੇ।”²⁴ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਓਨੀ ਦੇਰ ਘਰੇ ਹੀ ਰਹੀ ਜਦ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਠੋਮ ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ ਸੁਰੂ ਨਾ ਰੀਤਾ।

ਹੰਨਾਗ ਦਾ ਮਭੂਟੇਲ ਨੂੰ ਏਲੀ ਰੋਲ ਸੀਲੋਗ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ

²⁴ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਠੋਮ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਲਈ ਰਾਫੀ ਵੱਡਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੰਨਾਗ ਉਸ ਨੂੰ ਸੀਲੋਗ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਈ। ਹੰਨਾਗ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਬਲਦ 20 ਯਾਉਡ ਆਟਾ ਅਤੇ ਇੰਚ ਦਾਖ ਦੀ ਬੋਤਲ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਗਈ।

²⁵ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਆੱਗੇ ਗਾਜਰ ਹੋਏ ਤਾਂ ਆਲਰਾਨਾਗ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਆੱਗੇ ਬਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਮਾਲ ਰਰਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਹੰਨਾਗ ਨੇ ਉਸ ਬਾਲਰ ਨੂੰ ਏਲੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰੀਤਾ।²⁶ ਹੰਨਾਗ ਨੇ ਏਲੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਖਿਮਾ ਰਰਨਾ ਸੁਆਮੀ। ਮੈਂ ਉਹੀ ਆਰਤ ਹਾਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਉਸ ਦਿਨ ਯਹੋਵਾਗ ਆੱਗੇ ਖਰਾਬਥਨਾ ਰਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਰਮਮ ਖਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸੱਚ ਆਖ ਰਹੀ ਹਾਂ।”²⁷ ਮੈਂ ਇਸ ਬੱਚੇ ਲਈ ਖਰਾਬਥਨਾ ਰੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਮੇਰੀ ਆਰਜ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਯੂਰੀ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਲਰ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ੀ।²⁸ ਅਤੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਇਹ ਬੱਚਾ ਯਹੋਵਾਗ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਆਈ ਹਾਂ। ਇਹ ਮਾਰੀ ਉਮਰ ਆਪਣੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਰੇਗਾ।”

ਤਦ ਹੰਨਾਗ ਦੇ ਬਾਲਰ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਰਰਨ ਲੱਗੀ।

ਹੰਨਾਗ ਦਾ ਘੰਨਵਾਰ ਦਾ ਗੀਤ

- ¹ਹੰਨਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ:
²“ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਯਹੋਵਾਗ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਧਰਮੰਨ ਹੈ!
 ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤਰਫ਼ਾ ਮਹਿਸੂਸ ਰਰਦੀ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦੀ ਹਾਂ।”
³ਯਹੋਵਾਗ ਵਰਗਾ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਰ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ,
 ਤੇਰੇ ਸਿਵਾਏ ਹੋਰ ਰੋਈ ਦੂਜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ!
 ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਰਗੀ ਰੋਈ ਚੱਟਾਨ ਹੋਰ ਨਹੀਂ।
⁴ਏਡੇ ਹੰਰਾਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਆਖ!
 ਏਡੇ ਆਰਝ ਦੀ ਗੱਲ ਮੂੰਹੋਂ ਨਾ ਰੱਖ!
 ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੋਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਨੀ-ਜਾਨ ਹੈ।
 ਉਹ ਸਭ ਰਰਤਾ ਅਤੇ ਚਾਲਰ ਸਭ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਰਦਾ ਹੈ।
⁵ਤਾਰਤਵਰ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਧਨੁੱਖ ਟੁੱਟ ਗਏ ਹਨ
 ਅਤੇ ਰਮਜ਼ੇਰ ਲੋਰ ਬਲਵਾਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।
⁶ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਰੋਲ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਢੇਰ ਮਾਰਾ ਭੋਜਨ ਸੀ,
 ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਰੰਮ ਰਰਨਾ ਖਵੇਗਾ।
 ਘਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਭੁੱਖ ਰੱਟੀ ਹੈ ਗੁਣ ਯੁਰਨ ਭੋਜਨ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਜਿਹੜੀ ਆਰਤ ਬੱਚੇ ਨਾ ਜਣ ਸੱਕੀ ਗੁਣ ਉਸ ਰੋਲ ਸੱਤ ਬੱਚੇ ਹਨ,
 ਘਰ ਜਿਸ ਆਰਤ ਰੋਲ ਅਨੇਰਾਂ ਬੱਚੇ ਸਨ ਗੁਣ ਉਦਾਮ ਅਤੇ ਦੁੱਖੀ ਹੈ।
⁷ਯਹੋਵਾਗ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਮੇਂਤ ਲਿਆਉਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿੰਦਾ।
 ਯਹੋਵਾਗ ਹੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਭੋਜਦਾ ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਉਭਾਰਦਾ ਹੈ।
⁸ਯਹੋਵਾਗ ਰੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬ ਬਣਾਉਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਰਈਆਂ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਾਉਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਰੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਰਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ।
⁹ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਗ ਜਮੀਨ ਤੋਂ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਆਗ ਦੀ ਢੇਰੀ ਤੋਂ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਜਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇੰਜਤਦਾਰ ਜਗਰਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਉਦਾ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਜਿਆ!
 ਮਾਰੀ ਦੁਨਿਆਂ ਉਸਦੀ ਹੈ।
¹⁰ਯਹੋਵਾਗ ਆਪਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਰਰਦਾ ਹੈ।

*2:1 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦੀ ਹਾਂ ਮੁਲਯਰਬ, “ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਉੱਥਰ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਖੁਲ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।”

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੜਖੜਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ
 ਧਰ ਦੁਸਟ ਆਰੇ ਜਾਣਗੇ ਉਹ ਗੱਰੇ
 ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਤੂ
 ਨਾ ਰਹ ਸੱਰੇਗੀ ।

^{੧੦} ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਵੈਰਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰਚਦਾ ਹੈ,
 ਅੱਤ ਉੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ
 ਗਰਜੇਗਾ ।

ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰੇਗਾ ਉਹ
 ਆਪਣੇ ਧਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਜੇਰ ਦੇਵੇਗਾ

ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਜੇਰ ਦੇਵੇਗਾ
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਖਾਮ ਮਸੀਹ ਦੀ ਤਾਰਤ
 ਉੱਤੇ ਜੇਰ ਨੂੰ ਖਾਮਾ ਉੱਚਾ ਰੇਗਾ ।”

^{੧੧} ਅਲਰਾਨਾਹ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਧਰਿਵਾਹ ਆਪਣੇ ਘਰ
 ਰਾਮਾਹ ਨੂੰ ਧਰਤ ਗਏ । ਉਹ ਬਾਲਰ ਮੀਲੋਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਿਹਾ
 ਅਤੇ ਏਲੀ ਜਾਜਰ ਦੇ ਬੱਲੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਟਹਿਲ ਰਚਦਾ
 ਰਿਹਾ ।

ਏਲੀ ਦੇ ਦੁਸਟ ਖੁੱਤਰ

^{੧੨} ਏਲੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ ਮਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੇ ਲਾਧਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ
 ਬਿਧੀਆਂ ਵੱਲ ਅਨਾਦਰ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਰੀਤਾ । ^{੧੩} ਉਹ ਇਹ
 ਵੀ ਧਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰਚਦੇ ਕਿ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ
 ਰਿਵੇਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਰਚਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਜਦ ਕਿ ਜਾਜਰਾਂ
 ਦੀ ਇਹ ਸੀਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਰਿਵੇਂ ਦਾ ਵਤੀਰਾ
 ਰਚਨ: ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਬਲੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ
 ਜਾਜਰ ਦਾ ਇਹ ਰੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਮ ਨੂੰ ਉੱਚਲਦੇ ਧਾਣੀ
 ਦੀ ਰੇਗ ਵਿੱਚ ਧਾਵੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜਾਜਰ ਦੇ ਟਹਿਲੂਣੇ ਇੱਕ
 ਖਾਮ ਰਿਸਮ ਦਾ ਰਾਂਟਾ, ਤਿਰਸੁਲ ਵਰਗਾ, ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ,
^{੧੪} ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਤਿਰਸੁਲ ਨੁਮਾ ਰਾਂਟੇ ਨਾਲ ਰੁਝ ਮਾਮ
 ਉਸ ਰੇਗ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਢਣ ਅਤੇ ਜਾਜਰ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਮਾਮ
 ਲਵੇ ਜਿਹੜਾ ਟਹਿਲੂਆਂ ਨੇ ਉਸ ਰਾਂਟੇ ਵਿੱਚ ਰੱਢਿਆ ਜਾਂ
 ਲਾਹਿਆ ਹੋਵੇ । ਉਹ ਸੀਲੋਹ ਵਿੱਚ ਮਭਨਾ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ
 ਨਾਲ ਨੇ ਉੱਥੇ ਜਾਂਦੇ ਮਨ ਬਲੀ ਭੇਟ ਰਚਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨਾਲ ਜਾਜਰ ਅਜਿਹਾ ਰਚਦੇ ਮਨ । ^{੧੫} ਧਰ ਏਲੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ
 ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਰੀਤਾ । ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਮੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੀ ਜਗਵੇਰੀ ਉੱਤੇ ਚਰਬੀ ਮਝਨ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਜਾਜਰ ਜਾਂ
 ਸੇਵਰ ਆਉਂਦਾ ਮੀ, ਅਤੇ ਜਿਸਨੇ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਈ ਹੋਵੇ, ਉਸ
 ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਮੀ ਕਿ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਭੁੰਨਣ ਲਈ ਮਾਮ
 ਦੇ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਤੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਰਿੰਝਿਆ ਹੋਇਆ ਮਾਮ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ
 ਰੱਚਾ ਮਾਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ।

^{੧੬} ਅਤੇ ਜੇਰ ਰੋਈ ਆਦਮੀ ਬਲੀ ਭੇਟ ਰਚਨ ਵਾਲਾ
 ਇਹ ਆਖੇ ਕਿ, “ਧਰਿਲਾਂ ਚਰਬੀ ਮਾਝ ਫਿਰ ਤੂੰ ਜੇ ਚਾਹੇ
 ਲੈ ।” ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਦੇ ਸੇਵਰ ਆਖਦੇ, “ਨਹੀਂ! ਧਰਿਲਾਂ ਮਾਨੂੰ

ਮਾਮ ਦੇ । ਜੇਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਖੇਹਰੇ
 ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ ।”

^{੧੭} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਫਨੀ ਅਤੇ ਫਿਨੀਗਮ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ
 ਅੱਗੇ ਆਈ ਭੇਟ ਵਿੱਚ ਆਖਣੀ ਰੋਈ ਰੁਚੀ ਨਾ ਵਿਖਾਈ
 ਨਾ ਮਤਿਰਾਰ ਵਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੋਧ
 ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਧਾਧ ਮੀ ।

^{੧੮} ਧਰ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਯੂਰੀ ਟਹਿਲ ਮੇਵਾ
 ਰੀਤੀ । ਉਹ ਲਿਨਨ ਦਾ ਏਫੇਦ ਧਾਰੇ ਮੇਵਾ ਰਚਦਾ ਹੁੰਦਾ
 ਮੀ । ਹਰ ਮਾਲ ਮਥੁਏਲ ਦੀ ਮਾਂ ਉਸ ਲਈ ਫੋਟਾ ਜਿਹਾ
 ਇੱਕ ਰੇਗਾ ਬਣਾਰੇ ਲਿਆਉਂਦੀ । ^{੧੯} ਹਰ ਮਾਲ ਜਦੋਂ ਉਹ
 ਆਪਣੇ ਧਤੀ ਨਾਲ ਮੀਲੋਹ ਬਲੀ ਦੀ ਭੇਟ ਰਚਨ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ
 ਮਥੁਏਲ ਲਈ ਰੱਖੜੇ ਦਾ ਇੱਕ ਰੇਗਾ ਬਣਾਰੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ।

^{੨੦} ਏਲੀ ਅਲਰਾਨਾਹ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧਤਨੀ ਨੂੰ
 ਆਸੀਰਵਾਦ ਦੇਰੇ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਤੈਨੂੰ ਹੰਨਾਹ ਤੋਂ
 ਜੁਆਰਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮੱਰਿਤ ਰਚੇ । ਇਹ ਬੱਚੇ ਉਸ ਖੁੱਤਰ ਦੀ
 ਜਗ੍ਹਾ ਧਾਉਣ ਜਿਸ ਲਈ ਹੰਨਾਹ ਨੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ ਹੈ
 ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ।”

ਫੇਰ ਅਲਰਾਨਾਹ ਅਤੇ ਹੰਨਾਹ ਵਾਧਮ ਘਰ ਨੂੰ ਖੁੜ
 ਆਉਂਦੇ । ^{੨੧} ਯਹੋਵਾਹ ਹੰਨਾਹ ਉੱਤੇ ਦਿਲਾਲ ਮੀ । ਫਿਰ ਉਸ
 ਦੇ ਘਰ ਤਿਨ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਦੋ ਧੀਆਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਅਤੇ
 ਮਥੁਏਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਰੋਲ ਧਵਿੱਤਰ ਅਮਬਾਨ ਉੱਧਰ ਹੀ
 ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ।

ਏਲੀ ਆਪਣੇ ਬਦ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਨਾ ਧਾ ਸੱਰਿਆ

^{੨੨} ਏਲੀ ਬਹੁਤ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਮੀ ਅਤੇ ਸਿਲੋਹ
 ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਧਾਰੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਦ
 ਰਚਨੀਆਂ ਧਾਰੇ ਮੁਣਦਾ ਰਹਿੰਦਾ । ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਖਬਰ
 ਮਿਲੀ ਕਿ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਉੱਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸੇਂਦੇ ਮਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹ
 ਲਈ ਭੇਟਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕੱਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਮਨ ।

^{੨੩} ਏਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਨੇ ਰੁਝ
 ਰਚਤੁਤਾਂ ਰਚਦੇ ਹੋ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਭਨਾ ਧਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ।
 ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਰੁਚਰਮ ਭਲਾ ਰਿਉਂ ਰਚਦੇ ਹੋ? ^{੨੪} ਖੁੱਤਰੇ!
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰੁਚਰਮ ਨਹੀਂ ਰਚਨੇ ਚਾਹੀਦੇ । ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
 ਭਗਤ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਰੇ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ । ^{੨੫} ਜੇਰ
 ਰੋਈ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਰਚੇ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਭਾਵੇਂ
 ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਰਚ ਦਵੇ ਧਰ ਜੇਰ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਯਹੋਵਾਹ
 ਨਾਲ ਹੀ ਵੈਰ ਰਮਾਏ ਤਾਂ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰੋਣ ਬਚਾਵੇ?”

ਧਰ ਏਲੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਰੁਝ ਨਾ ਮੁਈ, ਨਾ
 ਮੰਨੀ । ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਏਲੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ
 ਦਾ ਨਿਮਚਾ ਰੀਤਾ ।

^{੨੬} ਮਥੁਏਲ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ
 ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਦਿੱਤਰ ਧਰਾਧਤ ਰਚ ਰਿਹਾ ਮੀ ।

*੨:੧੬ ਚਰਬੀ ਮਾਝ ਚਰਬੀ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੀ ਮੀ । ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਖਾਮ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ
 ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਜਗਵੇਰੀ ਉੱਤੇ ਮਾਝਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਮੀ ।

ਏਲੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਲਈ ਭਿਅੰਕਰ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

੨੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਨਬੀ ਨੇ ਏਲੀ ਰੋਲ ਆਰੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਤੇਰੇ ਧਰਮੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮ ਮਨ, ਧਰਮੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ-ਆਖ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਮਨ।’ ੨੮ ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰੁਟੇਬ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਜਾਜਰਾਂ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਬਲੀ ਭੇਟ ਰਨ ਲਈ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਫ ਜਗਾਉਣ ਅਤੇ ਏਫੇਦ ਯਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ। ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮ ਫਰਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ। ੨੯ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਬਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਗਾਤਾਂ ਦਾ ਸੰਮਾਨ ਰਿਉਂ ਨਾ ਰੀਤਾ? ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਮਾਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਮਾਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਹਿੱਸੇ ਖਾਰੇ ਮੋਟਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ।’

੩੦ “ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਹ ਰੀਤਾ ਮੀ ਰਿ ਤੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦਾ ਧਰਿਵਾਰ ਮਦੈਫ ਉਮਦੀ ਮੇਵਾ ਰੇਗਾ। ਧਰਮੇ ਗੁਣ ਯਹੋਵਾਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਇੱਝ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਵਾਧੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸੰਮਾਨ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰਾ ਆਦਰ ਰਦੇ ਹਨ। ਧਰਮੇ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਤਿਰਮੱਰਾਰਦੇ ਹਨ, ਨਿੰਦਿਆ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਣਗੇ। ੩੧ ਮਮਾਂ ਆ ਰਿਗਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮਾਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰਗਾਂਗਾ। ਤੇਰੀ ਰੁੱਲ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਬਚੁਰਗ ਉਮਰ ਨਾ ਭੇਗ ਮੰਰੇਗਾ। ੩੨ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਧਰਮੇ ਤੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੀ ਬੁਰੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੇਖੇਗਾ। ਤੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਬੁੱਢਾ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ੩੩ ਮਿਰਫ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਬਚਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜੋ ਮੇਰੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰੇਗਾ। ਉਹ ਬੜੀ ਉਮਰਾਂ ਭੇਗੇਗਾ। ਉਹ ਤਦ ਤੱਕ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਖੀਣ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਨਿਕਲ ਜਾਣ। ੩੪ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਰਿਲਾਂ ਮੰਰੇਤਾ ਜਾਂ ਨਿਸਾਨ ਦੇਵਾਂਗਾ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਰਿ ਜੋ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਸੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੇਰੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਗਾਫਨੀ ਅਤੇ ਫੀਨਗਮ ਦੋਵੇਂ ਇੰਦੇ ਦਿਨ ਮਰ ਜਾਣਗੇ। ੩੫ ਆਖਣੇ ਲਈ ਮੈਂ ਇੱਕ ਭਰੋਮੇਮੇਦ ਜਾਜਰ ਚੁਣਾਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਚੁਣੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹੀ ਰੇਗੇਗਾ ਜੋ ਮੈਂ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਜਾਜਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤਰਤਾ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਧਾਤਸਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹਮੇਸਾ ਟਹਿਲ ਮੇਵਾ ਰੇਗੇਗਾ। ੩੬ ਫੇਰ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਤੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਆ ਬਚੇ ਰਹਿਣਗੇ ਉਹ ਇਸ ਜਾਜਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮਿਰ ਝੁਰਾਰੇ ਇਸ ਰੋਲੋਂ ਭਿੱਖਿਆ ਮੰਗਣਗੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਰਾਹੀ ਲਈ ਹੱਥ ਅੱਡਰੇ ਆਖਣਗੇ, ‘ਜਾਜਰ ਦਾ ਰੋਈ ਰੰਮ ਰਿਰਧਾ ਰਰਰੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਵੀ ਰੁਝ ਭੋਜਨ ਖਾ ਮੱਰਾਂ।’”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ

੩ ਮਥੁਏਲ ਏਲੀ ਦੇ ਆਧੀਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਰਦਾ ਰਿਗਾ। ਉਨਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਯਹੋਵਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਰਮ ਸਿੰਧਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਦਰਸਨ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

੪ ਏਲੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਇੰਨੀ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਰਿ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰਰੀਬਨ ਦਿਸਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਰਾਤ ਉਹ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਲੰਮਾ ਧਿਆ ਅਤੇ ੫ ਮਥੁਏਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਲੰਮਾ ਧਿਆ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਸੰਦੂਰ ਉਸੇ ਧਵਿੱਤਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੀਵਾ ਅੰਜੇ ਬਲ ਰਿਗਾ ਸੀ। ੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਤਾਂ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ।” ੭ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਰਿ ਉਸ ਨੂੰ ਏਲੀ ਬੁਲਾ ਰਿਗਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਏਲੀ ਵੱਲ ਭੱਜਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਏਲੀ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ। ਰੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ?”

ਧਰਮੇ ਏਲੀ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ। ਤੂੰ ਜਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾ।”

ਮਥੁਏਲ ਆਖਣੇ ਬਿਮਤਰੇ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ੮ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫਿਰ ਬੁਲਾਇਆ “ਮਥੁਏਲ!” ਮਥੁਏਲ ਫਿਰ ਏਲੀ ਵੱਲ ਦੌੜਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ, ਮੈਂ ਗਜ਼ਰ ਹਾਂ।”

ਏਲੀ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ। ਜਾ ਆਖਣੇ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਜਾ।”

੯ ਮਥੁਏਲ ਅੰਜੇ ਤੱਕ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਗਲੇ ਤੱਕ ਸਿੰਧਾ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਸਬਦ ਧਰਾਧਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਸੀ।

੧੦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਬੁਲਾਇਆ। ਮਥੁਏਲ ਫਿਰ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਏਲੀ ਵੱਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਗਜ਼ਰ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ।”

ਤਦ ਏਲੀ ਸਮਝ ਗਿਆ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਇਸ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਰਿਗਾ ਹੈ। ੧੧ ਏਲੀ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਜਾ, ਆਖਣੇ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਜਾ ਜੇਰਰ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਫਿਰ ਬੁਲਾਵੇ ਤਾਂ ਆਖੀ, ‘ਯਹੋਵਾਹ! ਫਰਮਾਉ, ਤੇਰਾ ਦਾਮ ਸੁਣਦਾ ਹੈ।’”

ਤਾਂ ਮਥੁਏਲ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਖੈ ਗਿਆ। ੧੨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਰੋਲ ਆਰੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਧਰਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਫਿਰ ਰਿਗਾ, “ਮਥੁਏਲ, ਮਥੁਏਲ!”

ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਫਰਮਾਉ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦਾਮ ਸੁਣ ਰਿਗਾ ਹਾਂ।”

੧੩ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਰਨ ਵਾਲਾ ਹਾਂ ਜੋ ਰੋਈ ਵੀ ਇਹ ਸੁਣੇਗਾ ਚਰਿਤ ਹੋ ਜਾਣੇਗਾ। ੧੪ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਏਲੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਿਲਾਂ ਰਗਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਧੁਰੀ ਤਰਗਾਂ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਿਆ ਮਭ ਰੁਝ ਧੁਰਾ ਰਗਾਂਗਾ-ਸੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ

ਜਾਂਤ ਤੀਰ ।^{੧੩} ਇਹ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਰਹਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਏਲੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖੁੰਡ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੈਂਦੇ ਰੁਖ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ । ਅਤੇ ਏਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਨਾ ਧਾ ਸੱਕਿਆ ।^{੧੪} ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਮੱਠ ਖਾਧੀ ਕਿ ਬਲੀਆਂ ਅਤੇ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਏਲੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗੁਟਾ ਸੱਕਣਗੀਆਂ ।”

^{੧੫} ਮਵੇਰ ਗੋਣ ਤੀਰ ਮਥੁਏਲ ਬਿਸਤਰ ਉੱਤੇ ਲੇਟਿਆ ਰਿਹਾ । ਉਹ ਮਵੇਰ-ਸਾਰ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲੇ । ਮਥੁਏਲ ਇਸ ਦਰਸਨ ਬਾਰੇ ਏਲੀ ਨੂੰ ਦੱਸਦਿਆਂ ਡਰਦਾ ਸੀ ।

^{੧੬} ਧਰ ਏਲੀ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮਥੁਏਲ, ਮੇਰੇ ਖੁੰਡਰ!”

ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ, ਸੁਭਾਸ਼ੀ!”

^{੧੭} ਏਲੀ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਆਖਿਆ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਾ ਲੁਕੇ । ਜੇ ਤੂੰ ਉਹ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਰੇ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਮੈਥੋਂ ਛੁਪਾਵੇਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਕੜੀ ਸਜਾ ਦੇਵੇ ।”

^{੧੮} ਤਾਂ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਏਲੀ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ।

ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਏਲੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਾ ਲੁਕੇਦਿਆ ।

ਏਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਉਹ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਹੈ, ਉਹ ਜੇ ਚਾਹੇ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ।”

^{੧੯} ਜਦੋਂ ਮਥੁਏਲ ਵੱਡਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ । ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਾਰ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਨਾ ਗੋਣ ਦਿੱਤਾ ।^{੨੦} ਫਿਰ ਦਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬੁਏਰਮਥਾ ਤੀਰ ਸਾਰਾ ਇਸਰਾਏਲ ਜਾਣ ਗਿਆ ਕਿ ਮਥੁਏਲ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਦਾ ਨਬੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ।^{੨੧} ਅਤੇ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਸੀਲੋਹ ਵਿੱਚ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਆਰਮਰ ਧਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ । ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਨੇ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਸੀਲੋਹ ਵਿੱਚ ਮਥੁਏਲ ਉੱਤੇ ਆਖਣੇ ਬਚਨ ਨਾਲ ਧਰਗਟ ਕੀਤਾ ।

^੨ ਮਥੁਏਲ ਦੀ ਖਬਰ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ । ਏਲੀ ਬਹੁਤ ਖੁੰਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੰਡਰ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਦੇ ਸਾਰਮਠੇ ਬਦਮਲੂਰੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ।

ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾਇਆ

ਉਸ ਵਕਤ ਇਸਰਾਏਲ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਨੂੰ ਨਿਰਲ ਖਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਬਨ-ਆਬਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਤੰਬੂ ਲਾਏ । ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਆਫੇਰ ਵਿੱਚ ਤੰਬੂ ਲਾਏ ।^੨ ਤਾਂ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਧਰ ਗਭਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ।

ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਤਰੀਕਨ ੪,੦੦੦ ਸੈਨਿਕ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ।^੩ ਬਾਰੀ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਆਖਣੇ ਡੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਧਰਤ ਗਏ । ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਜੱਜ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਨੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਗਰਾਉਣ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ? ਅਸੀਂ ਸੀਲੋਹ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਦਾ ਸੰਦੂਕ ਲਿਆਵਾਂਗੇ । ਇਉਂ, ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ

ਨਾਲ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ ।”

^੪ ਤਾਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੀਲੋਹ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ, ਉਹ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਸਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਦਾ ਨੇਮ ਦਾ ਸੰਦੂਕ ਲੈ ਆਏ । ਸੰਦੂਕ ਉੱਤੇ ਕੁਬੀ ਫਰਿਸਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਤਖਤ ਵਾਂਗ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਬੈਠਦਾ । ਏਲੀ ਦੇ ਖੁੰਡਰ ਗਫਨੀ ਅਤੇ ਫੀਨਗਮ ਸੰਦੂਕ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ।

^੫ ਜਦੋਂ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਦਾ ਸੰਦੂਕ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਜੈਰਾਗਾ ਲਾਇਆ, ਜਿਸਨੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ।^੬ ਜਦੋਂ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁੰਜਦਾ ਜੈਰਾਗਾ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਭਈ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜੈਰਾਗੇ ਦੀ ਕੈਸੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ?”

ਤਦ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾ ਧਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਦਾ ਧਵਿੰਤਰ ਸੰਦੂਕ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ।^੭ ਤਾਂ ਫਲਿਸਤੀ ਡਰ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਗਏ । ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹਾਂ । ਅਜਿਹਾ ਧਰਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ।^੮ ਸਾਨੂੰ ਫਿਰ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਣ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਰਤੀਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕੋਣ ਬਚਾਵੇਗਾ? ਇਹ ਉਹੀ ਕਦੇ ਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਦੁੱਖ ਰੋਗ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ।^੯ ਹੇ ਫਲਿਸਤੀਓ! ਤੁਸੀਂ ਤਕੜੇ ਹੋ ਜਾਵੋ । ਬਹਾਦੁਰਾਂ ਵਾਂਗ ਲੜੋ! ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਇਬਰਾਨੀ ਸਾਡੇ ਗੁਲਾਮ ਰਹੇ ਗਏ ਇਸ ਲਈ ਮਰਦਾਂ ਵਾਂਗ ਲੜੋ, ਕਿਤੇ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਜਾਵੋ ।”

^{੧੦} ਮੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਡਟਰੇ ਮੁਰਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦਿੱਤੀ । ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਫੰਜੀ ਆਖਣੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਨੱਸ ਗਿਆ । ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੜੀ ਸਖਤ ਗਰ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ੩੦,੦੦੦ ਸਿਧਾਗੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ।^{੧੧} ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਵਿੰਤਰ ਸੰਦੂਕ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਏਲੀ ਦੇ ਦੋਨਾਂ ਖੁੰਡਰਾਂ ਗਫਨੀ ਅਤੇ ਫੀਨਗਮ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ।

^{੧੨} ਉਸ ਦਿਨ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਫੈਜ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨੱਠਿਆ ਅਤੇ ਕੱਢੇ ਧਾੜਰੇ ਅਤੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਧਾਰੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸੀਲੋਹ ਵਿੱਚ ਧਰੁੱਚਿਆ । ਇਹ ਗਲ ਸਭ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣਾ ਸੋਰ ਧਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ।^{੧੩} ਸਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਕੋਲ ਕੁਰਮੀ ਉੱਧਰ ਏਲੀ ਬੈਠਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਦਮੀ ਸੀਲੋਹ ਵਿੱਚ ਆਇਆ । ਏਲੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਵਿੰਤਰ ਸੰਦੂਕ ਬਾਰੇ ਫਿਰਮੰਦ ਮੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬਾਹਰ ਬੈਠਾ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਡੀਕ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਦ ਹੀ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਸੀਲੋਹ ਵਿੱਚ ਆਕੇ ਇਹ ਭੈੜੀ ਖਬਰ ਦੱਸੀ । ਤਾਂ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।^{੧੪-੧੫} ਏਲੀ ੯੮ ਵਰਿਗਿਆਂ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ । ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਤਾਂ ਨਾ ਨਜ਼ਰ

ਯਾਦਿਯਾ ਰਿ ਰੀ ਹੇ ਰਿਗਾ ਹੈ ਘਰ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਣ-ਘਿੱਟਣ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਕੇ ਏਲੀ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਲੋਰ ਇੰਨਾ ਮੋਲਾ ਰਿਉ ਧਾ ਰੋਹੇ ਗਨ?”

^{੧੬} ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦਾ ਯਾਦਮੀ ਦੋੜਕੇ ਏਲੀ ਰੋਲ ਯਾਦਿਯਾ ਅਤੇ ਯਾਰੇ ਮਾਰੀ ਵਾਰਦਾਤ ਦੱਸੀ ਅਤੇ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਗੁਣੇ-ਗੁਣੇ ਉਸ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਜ ਹੀ ਭੱਜਕੇ ਇੱਥੇ ਯਾਦਿਯਾ ਹਾਂ।”

ਏਲੀ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਖੁੱਤਰ, ਰੀ ਹੋਇਯਾ ਹੈ ਉੱਥੇ?”

^{੧੭} ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਅੱਗੇ ਗਰ ਖਾਧੀ ਅਤੇ ਯਾਦਿਯਾ ਬਹੁਤੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸਿਧਾਯੀ ਰਤਲ ਹੋ ਗਏ। ਤੇਰੇ ਦੋਨੇ ਖੁੱਤਰ ਵੀ ਮਰ ਗਏ ਗਨ। ਅਤੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਵੀ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਹੈ।”

^{੧੮} ਜਦੋਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਗਲਰਾਰੇ ਨੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਬਾਰੇ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਏਲੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਰੋਲ ਜਿਸ ਤਰਸੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਯਾ ਸੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਉਸਦੀ ਘੋਣ ਲੜਕ ਗਈ। ਏਲੀ ਖੁੱਛਾ ਅਤੇ ਮੋਟਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਚਿੱਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਏਲੀ ੪੦ ਵਰ੍ਹੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਰਰਦਾ ਰਿਗਾ ਸੀ।

ਘਰਤਾਘ ਖਤਮ ਹੋਇਯਾ

^{੧੯} ਏਲੀ ਦੀ ਨੂਹ ਅਤੇ ਫੀਨਗਮ ਦੀ ਤੀਵੀਂ ਗਰਭਵਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਲਦ ਹੀ ਬੱਚਾ ਜੰਮਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘਤਾ ਲੱਗਾ ਰਿ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮੋਗਰਾ, ਏਲੀ ਅਤੇ ਘਤੀ ਫੀਨਗਮ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਗਨ, ਜਦ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਖਬਰਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰਮੁਤੀ ਘੀੜਾਂ ਉੱਠੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬੱਚਾ ਜੰਮਣਾ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ। ^{੨੦} ਉਹ ਮਰਨ ਹੀ ਵਾਲੀ ਸੀ ਰਿ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਨੇ ਜਿਸਨੇ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਰੀਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਫਿਰਰ ਨਾ ਰਰ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਘਰ ਖੁੱਤਰ ਘੋਦਾ ਹੋਇਯਾ ਹੈ।”

ਘਰ ਏਲੀ ਦੀ ਨੂਹ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲ ਰੋਈ ਘਿਯਾਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਚੁੱਕ ਰਹੀ। ^{੨੧} ਏਲੀ ਦੀ ਨੂਹ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਮ ਏਰਾਬਦ ਰੱਖਿਆ। ਜਿਸਤੋਂ ਉਸਦਾ ਭਾਵ ਸੀ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਘਰਤਾਘ ਜਾਂਦਾ ਰਿਗਾ।” ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਰਿਗਾ ਰਿਉਰਿ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਜੋ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮੋਗਰਾ ਅਤੇ ਘਤੀ ਦੋਵੇਂ ਮਰ ਗਏ ਸਨ। ^{੨੨} ਉਸ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਘਰਤਾਘ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ” ਰਿਉਰਿ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਹੈ।

ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਰਟ 'ਚ ਘਾਉਦਾ

੫ ^੧ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਯਾਬਨ-ਯਜ਼ਰ ਤੋਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਦਾ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਚੁਰਵਾ ਕੇ ਯਾਦਮੇਦ ਵਿੱਚ ਘਰੁੱਚਾ ਦਿੱਤਾ। ^੨ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਦਾਗੋਨ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ ਦਾਗੋਨ ਰੋਲ ਰੱਖਿਆ। ^੩ ਯਾਗਲੀ

ਮਵੇਰ ਨੂੰ ਜਦ ਯਾਦਮੇਦੀ ਉੱਠੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਦਾਗੋਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਅੱਗੇ ਮੂੰਹ ਘਰਨੇ ਘਰਤੀ ਉੱਘਰ ਡਿੱਗਿਆ ਹੋਇਯਾ ਹੈ।

ਤਾਂ ਯਾਦਮੇਦ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦਾਗੋਨ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵਾਘਮ ਉਸਦੀ ਬਾਵੋ ਖੜ੍ਹਾ ਰੀਤਾ। ^੪ ਘਰ ਯਾਗਲੀ ਮਵੇਰ ਜਦ ਯਾਦਮੇਦੀ ਉੱਠੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਗੋਨ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਘਰਨੇ ਡਿੱਗਿਆ ਘਾਇਆ। ਦਾਗੋਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਅੱਗੇ ਡਿੱਗਿਆ ਘਿਯਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਦਾਗੋਨ ਦੇ ਹੱਥ ਸਿਰ ਡਿੱਗਕੇ ਟੁੱਟਕੇ ਘੜੇ ਉੱਤੇ ਖਿੱਲਰੇ ਘਟੇ ਸਨ। ਸਿਰਫ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਮਘੁਤਾ ਸੀ। ^੫ ਇਸੇ ਲਈ, ਯਾਦਮੇਦੀ ਵੀ ਦਾਗੋਨ ਦੇ ਜਾਜਰ ਜਾਂ ਰੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਵੀ ਯਾਦਮੇਦ ਵਿੱਚ ਦਾਗੋਨ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਘਰਵੇਸ ਰਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਘੜੇ ਉੱਤੇ ਘੈਰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਰਦਾ ਹੈ।

^੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਾਦਮੇਦ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਯਾਂਝੀਆਂ ਦਾ ਜਿਉਣਾ ਯੋਖਾ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦਮੇਦ ਖੁਸੀਘਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਤਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਮੋਲੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਚੂਹੇ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਜਗਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਏ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਈ ਡਰਿਆ ਹੋਇਯਾ ਸੀ। ^੭ ਯਾਦਮੇਦੀਆਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਰੀ ਭਾਣਾ ਵਰਤ ਰਿਗਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਗਾ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਟਿਰ ਮੱਕਦਾ। ਤਾਂ ਹੀ ਘਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਦੋਵੇਂ ਦਾਗੋਨ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇ ਰਿਗਾ ਹੈ।”

^੮ ਯਾਦਮੇਦ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਾਗੁਆਂ ਨੂੰ ਇਰੱਠਿਆ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨਾਲ ਰੀ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

ਸਾਮਰਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਗਥ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਉ।” ਤਾਂ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ।

^੯ ਘਰ ਜਦੋਂ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਗਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ, ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਰ ਘਗੁਤ ਡਰ ਗਏ। ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਰ, ਰੀ ਵੱਡੇ, ਰੀ ਬੁੱਢੇ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਸਭਨਾ ਉੱਤੇ ਘੜਾ ਰਹਿਰ ਲਿਆਂਦਾ। ਗਥ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਵੇਸੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਖਤਰਨਾਕ ਬਿਘਾਰੀਆਂ ਲੱਗ ਗਈਆਂ। ^{੧੦} ਇਸ ਮਭ ਤੋਂ ਡਰਕੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਗਥ ਤੋਂ ਯਾਰੋਨ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਘਰ ਜਦੋਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਯਾਰੋਨ ਵਿੱਚ ਘਰੁੱਚਿਆ ਤਾਂ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਰਿਗਾ, “ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਭਲਾ ਮਾਡੇ ਸਹਿਰ ਯਾਰੋਨ ਵਿੱਚ ਰਿਉ ਲਿਆਏ ਹੋ? ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਗੁਣ ਮਾਨੂੰ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?” ^{੧੧} ਯਾਰੋਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਮਰਾਂ ਨੂੰ ਇਰੱਤਰ ਰਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਖੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਧਿਆ, “ਇਸ

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਇਸ ਤੋਂ ਧਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰੋਧੀ ਲਿਆਵੇ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੇ, ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਜਿੱਥੇ ਲਿਆਏ ਮੀ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਛੱਡ ਆਵੇ।”

ਅਰੇਨ ਦੇ ਲੋਰੀ ਬਹੁਤ ਖਬਰਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉੱਥੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਜਿਉਣਾ ਹਰਾਮ ਰਖ ਦਿੱਤਾ।
 ੧੨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਮਰ ਗਏ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਉੱਥੇ ਬਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਵੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਆਰਾਮ ਤੌਰ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਦੁਹਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੇ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ
 ਵਾਧਮ ਆਪਣੀ ਥਾਵੇਂ ਭੋਜਨੀਆਂ ਗਿਆ

੬ ੧ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਉਸ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ। ੨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਜੋਤਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਸਾਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਦਾ ਰੀ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਸਾਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਸ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵਾਧਮ ਉੱਥੇ ਕਿਵੇਂ ਧਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਵੇ?”

੩ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰੁ ਤੁਮੀਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਵਾਧਮ ਉੱਥੇ ਹੀ ਭੋਜਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਫੇਰ ਖਾਲੀ ਨਾ ਭੋਜੋ। ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤੋਹਫੇ ਅਤੇ ਭੋਟਾਂ ਜਰੂਰ ਧਾਵੋ ਤਾਂ ਜੋ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਧ ਬਖਸ਼ ਦੇਵੇ। ਫਿਰ ਤੁਮੀਂ ਧਾਰ ਅਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਝ ਹੀ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰਹਿਮ ਰਖੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰਹਿਮ ਬੰਦ ਰਖੇ।”

੪ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਖੁੰਫਿਆ, “ਅਮੀਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਤੋਹਫੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੋਜੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਾਡੇ ਧਾਧ ਬਖਸ਼ ਦੇਵੇ?”

ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇੱਥੇ ਧੰਜ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਭਨਾ ਦੀਆਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਹਨ। ੫ ਮੇ ਤੁਮੀਂ ਫਲਿਸਤੀ ਸਾਮਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਧੰਜ ਸੁਨਿਹਰੀ ਮਵੇਮੀਆਂ ਅਤੇ ਧੰਜ ਸੁਨਿਹਰੀ ਚੁਗੀਆਂ ਬਣਵਾਉ ਇਸ ਲਈ ਮਵੇਮੀਆਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਅਤੇ ਚੁਗੀਆਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਬਣਵਾਉ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਹਰਮ ਵਜੋਂ ਇਹ ਮੁਹਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਦਾ ਰਖੋ ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਸਾਇਦ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਜਮੀਨ ਅਤੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਉੱਧਰ ਆਪਣੀ ਰੋਧੀ ਤੋਂ ਮੁਕ ਜਾਵੇ। ੬ ਮਿਸਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰਊਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਰਖਣਾ ਨਾ ਰਖੋ। ਧਰਮੇਸੁਰ

ਨੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ ਇਸੇ ਲਈ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

੭ “ਹੁਣ ਤੁਮੀਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ ਬਣਾਉ ਅਤੇ ਦੋ ਲਵੇਰੀਆਂ ਗਊਆਂ ਲਵੋ ਜੋ ਜੂਲੇ ਹੋਣ ਨਾ ਆਈਆਂ ਹੋਣ ਭਾਵ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਾ ਰੀਤਾ ਹੋਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਊਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਧੰਜ ਮੰਦੂਰ। ਅਤੇ ਵਛੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਵਾਧਮ ਗਊਸਾਲਾ 'ਚ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਵੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਊਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨਾ ਜਾਣ ਦੇਵੋ। ੮ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਇੱਕ ਬੰਦ ਗੱਡੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੇਨੇ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਝੋਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰੇ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਰੋਲ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੁੱਤ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਧ ਬਖਸ਼ਣ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸੁਗਾਤਾਂ ਹਨ। ਫੇਰ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਇਸਦੇ ਰਾਹ ਵੱਲ ਭੇਜ ਦਿਉ। ੯ ਅਤੇ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਵੇਖੋ ਕਿ ਜੇਰੁ ਇਹ ਸਿੱਧਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਖੈਤਲਗਮ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖ ਤਰਲੀਫ ਸਾਡੇ ਉੱਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ ਧਰ ਜੇਰੁ ਗਊਆਂ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਖੈਤਲਗਮ ਵੱਲ ਨਾ ਲੈ ਜਾਰੇ ਦੂਜੇ ਧਾਮ ਨੂੰ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਰੋਧੀ ਅਤੇ ਦੰਡ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸਗੋਂ ਅਮੀਂ ਫਿਰ ਇਹ ਮਮਝਾਗੇ ਕਿ ਇਹ ਦੁੱਖ ਤਰਲੀਫਾਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਵਾਧਰੀਆਂ ਸਨ।”

੧੦ ਮੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲਵੇਰੀਆਂ ਗਊਆਂ ਮਿਲ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਊਆਂ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਅੱਗੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਵਛੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਗਊਸਾਲਾ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਿਆ। ੧੧ ਤਦ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਫਰੜਾ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨਾਲ ਸੇਨੇ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਮਵੇਮੀਆਂ ਅਤੇ ਸੇਨੇ ਦੀਆਂ ਚੁਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁਹਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ੧੨ ਗਊਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਖੈਤਲਗਮ ਨੂੰ ਗਈਆਂ। ਉਹ ਸੜਕ ਤੇ ਤੁਰਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਰਾਹ 'ਚ ਅੜਾਉਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਖੱਬੇ ਜਾਂ ਸੱਜੇ ਨਾ ਮੁੜੀਆਂ। ਫਲਿਸਤੀਨੀ ਸਾਮਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਖੈਤਲਗਮ ਦੀ ਹੱਦ ਤੌਰ ਗਏ।

੧੩ ਖੈਤਲਗਮ ਦੇ ਲੋਰ ਉਸ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਰਣਰ ਦੀਆਂ ਵਾਢੀਆਂ ਰਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਆਉਦਾ ਵੇਖਿਆ। ਤਦ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਆਧਮ ਆਉਦਾ ਵੇਖਕੇ ਉਹ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਉਸ ਵੱਲ ਦੌੜੇ। ੧੪ ਖੈਤਲਗਮ ਦੇ ਉਸ ਖੇਤ ਵੱਲ ਫਰੜਾ ਗੱਡੀ ਵੱਧੀ ਜੋ ਯਹੋਮੁਆ ਦਾ ਸੀ।

ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸਾਰੇ ਧੰਧਰ ਰੋਲ ਆਰੇ ਇਹ ਫਰੜਾ ਗੱਡੀ ਖੜੀ ਹੋ ਗਈ। ਤਾਂ ਉੱਥੋਂ ਦੋ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਗੱਡੀ ਦੀਆਂ

*੬:੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ... ਦੇਵੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜੇਰੁ ਗਊਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਛੜਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਰਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਰਬੂਲ ਰਰ ਲਈਆਂ ਸਨ।

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੀਰਿਆਂ ਅਤੇ ਗਊਆਂ ਨੂੰ ਅਗੋਵਾਹ ਲਈ ਬਲੀ ਰਹਨ ਲਈ ਮਾਹ ਦਿੱਤਾ।

੭੬ ਲੋਕੀਆਂ ਨੇ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਉਮ ਮੰਦੂਰ ਦੀ ਸਮੇਤ ਜੋ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੇਨੇ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਸਨ ਹੋਰਾਂ ਉਤਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਵੱਡੇ ਖੱਬਰ ਉੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬੈਤਮਮਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਮੇ ਦਿਨ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਲਈ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਲੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ।

੭੭ ਦੂਰ ਇਹ ਖੰਜ ਫਲਿਮਤੀਨ ਦੇ ਸਾਮਰ ਬੈਤਮਮਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਸਤੋਂ ਬਾਦ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆਰੋਨ ਨੂੰ ਖਰਤ ਗਏ।

੭੮ ਇਹ ਸੇਨੇ ਦੀਆਂ ਮਵੇਸੀਆਂ ਜੋ ਫਲਿਮਤੀਨਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਦੀ ਭੋਟ ਲਈ ਅਗੋਵਾਹ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਉਹ ਫਲਿਮਤੀਨਾਂ ਦੇ ਖੰਜ ਨਗਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਸਦੇ ਵੱਲੋਂ ਸੀ, ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਹ ਦੀ, ਇੱਕ ਆਸਰਲੇਨ, ਗਥ ਦੀ ਅਤੇ ਆਰੋਨ ਦੀ ਸੀ। ੭੯ ਫਲਿਮਤੀਨਾਂ ਨੇ ਖੰਜ ਸੇਨੇ ਦੀਆਂ ਚੂਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁਹਤਾਂ ਵੀ ਭੇਜੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਖੰਜ ਮੁਹਤਾਂ ਵੀ ਫਲਿਮਤੀਨ ਦੇ ਖੰਜ ਨਗਰਾਂ ਜਿਹੜੇ ਖੰਜਾਂ ਸਾਮਰਾਂ ਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖੱਰੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਸਨ, ਹਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉਮ ਦੇ ਆਮ-ਖਾਮ ਖਿੰਡ ਸਨ।

ਬੈਤਮਮਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਉਮ ਵੱਡੇ ਖੱਬਰ ਉੱਥਰ ਰੱਖਿਆ। ਉਹ ਖੱਬਰ ਅੱਜ ਤੀਰ ਵੀ ਬੈਤਮਮਮ ਵਿੱਚ ਅਗੋਮੁਆ ਦੀ ਖੈਲੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ੮੦ ਖਰ ਬੈਤ-ਮਮਮ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਝਾਰ ਲਿਆ ਰਿਉ ਜੋ ਉੱਥੇ ਜਾਜਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬੈਤ-ਮਮਮ ਵਿਖੇ ੭੦ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਹ ਦਿੱਤਾ ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਤੱਰਿਆ ਸੀ। ਬੈਤਮਮਮ ਦੇ ਲੋਕ ਬੜੇ ਰੋਏ ਰਿਉਰਿ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

੮੧ ਤਾਂ ਬੈਤਮਮਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਭਲਾ ਰਿਮੇ ਦੀ ਕੀ ਮਜ਼ਾਲ ਹੈ ਕੋਈ ਇਸ ਖਵਿੱਤਰ ਅਗੋਵਾਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਮੱਰੇਗਾ, ਕੋਣ ਜਾਜਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਸੱਰੇ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਮੰਦੂਰ ਰਿਮ ਕੋਲ ਜਾਵੇ?”

੮੨ ਰਿਰਯਥ-ਆਰੀਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਜਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਬੈਤਮਮਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਿਰਯਥ-ਆਰੀਮ ਵੱਲ ਗਲਰਾਰੇ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲਰਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਫਲਿਮਤੀ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਮੇੜ ਲਿਆਏ ਹਨ, ਸੇ ਤੁਸੀਂ ਆਓ ਅਤੇ ਉਮ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਵੇ।”

੮੩ ਤਦ ਰਿਰਯਥ-ਆਰੀਮ ਦੇ ਲੋਕ ਆਏ ਅਤੇ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਅਥੀਨਾਦਾਥ ਦੇ ਘਰ ਜੋ ਰਿ ਖਗੜੀ ਉੱਥਰ ਸੀ ਉੱਥੇ ਛੱਡ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਥੀਨਾਦਾਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਲਆਜ਼ਾਹ ਨੂੰ ਖਾਮ ਰਮਮ ਨਾਲ ਖਵਿੱਤਰ

ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਦੀ ਸਾਖੀ ਕਰ ਸੱਰੇ। ੮੪ ਰਿਰਯਥ-ਆਰੀਮ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੰਦੂਰ ਤਕਰੀਬਨ ੨੦ ਵਰ੍ਹੇ ਖਿਆ ਰਿਗਾ।

ਅਗੋਵਾਹ ਦਾ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਅਗੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ੮੫ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਅਗੋਵਾਹ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਖਰਤੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦੇਵੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਸਤਾਰੇਥ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁੱਟਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੁਰਨ ਕੁਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਨ ਅਗੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣਾ-ਆਪ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਾਂ ਹੀ ਅਗੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਲਿਮਤੀਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ।”

੮੬ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਲੀਮੀਮ ਅਤੇ ਆਸਤਾਰੇਥ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਅਗੋਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ।

੮੭ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮਿਸਫਾਹ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਗੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ।”

੮੮ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਿਸਫਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕਤਰ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਣੀ ਭਰਕੇ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੋੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਵਰਤ ਰੱਖਿਆ ਉਸ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਖਾਧਾ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਾਧਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਅਸੀਂ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਯਰੋਹ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਖਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।” ਅਤੇ ਮਿਸਫਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਨਿਯਾਉ ਕੀਤਾ।

੮੯ ਜਦੋਂ ਫਲਿਮਤੀਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਿਸਫਾਹ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਮਰਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਉੱਥਰ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਫਲਿਮਤੀਨਾਂ ਬਾਰੇ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਡਰ ਗਏ। ੯੦ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਬੁੱਧ ਨਾ ਰਹੋ? ਮਾਡੇ ਅਗੋਵਾਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਜਾਵੇ? ਅਗੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਫਲਿਮਤੀਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾਵੇ।”

੯੧ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਲੇਲਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੋਟ ਵਜੋਂ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਾਸਤੇ ਅਗੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਖਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ। ੯੨ ਜਦੋਂ ਮਥੁਏਲ ਹੋਮ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾ ਰਿਗਾ ਸੀ ਉਸ ਵਕਤ ਫਲਿਮਤੀ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਥਰ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ ਕਿ ਅਗੋਵਾਹ ਫਲਿਮਤੀਨਾਂ ਉੱਥਰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਰਜਨ ਦੇ ਨਾਲ ਗਰਜਿਆ। ਫਲਿਮਤੀ ਇਸ ਨਾਲ ਖਬਰਾ ਗਏ। ਗਰਜਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਬੜੇ ਖਰੇਮਾਨ

*੬:੧੬ ੭੦ ਆਦਮੀਆਂ ਇਹ ਕੁਝ ਗਿਬਰੂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਖੜ੍ਹਤ ਹੈ। ਗਰੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਿਬਰੂ ਲਿਖਤਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਅਨੁਵਾਦ “ਸੱਤਰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ੫੦,੦੦੦ ਆਦਮੀ” ਖੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇੱਝ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ੫੦,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੭੦ ਉੱਥੇ ਜਾਜਰ ਸਨ।

ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਇਉਂ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ।¹¹ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਮਿਮਫਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲਯੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ, ਅਤੇ ਬੈਤ-ਰਸ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਚੱਲੇ ਗਏ।

ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਬਹਾਲ

¹² ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਇੱਕ ਖਾਮ ਖੱਬਰ ਲੈ ਕੇ ਮਿਮਫਾਗ ਅਤੇ ਸੇਨ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਖੜ੍ਹਾ ਰੀਤਾ। ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਨੇ ਆਥਨ-ਆਜਰ ਮਦਦ ਦਾ ਖੱਬਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਮਭੂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਾਜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ। ਅਤੇ ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇੱਥੋਂ ਤੀਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਹੈ।”

¹³ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੀ ਹਰ ਹੋਈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਰਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਨਾ ਵੜੇ। ਮਭੂਟੇਲ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਤੱਕ ਯਹੋਵਾਹ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਰਿਹਾ।¹⁴ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਆਰੋਨ ਅਤੇ ਗਯ ਵਿੱਚਲੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਨਗਰ ਲੈ ਲਈ ਮਨ। ਖਰ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਮੇਤ ਵਾਖਮ ਜਿੱਤ ਲਿਆ।

ਇਮਰਾਟੇਲ ਅਤੇ ਅਮੋਰੀਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਅਮਨ ਹੋ ਗਿਆ।

¹⁴ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਮਭੂਟੇਲ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਨਿਆਉਂ ਰਦਾ ਰਿਹਾ।¹⁵ ਉਹ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਰਦਾ। ਅਤੇ ਬੈਤਲ, ਗਿਲਗਾਲ ਅਤੇ ਮਿਮਫਾਗ ਵਿੱਚ ਫੇਰੀ ਰਦਾ। ਇੰਝ ਉਸ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਗੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਉੱਧਰ ਨਿਆਉਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਰੀਤਾ।¹⁶ ਖਰ ਮਭੂਟੇਲ ਦਾ ਖਰ ਰਾਮਾਗ ਵਿੱਚ ਮੀ ਇਸ ਲਈ ਅਖੀਰ ਉਹ ਰਾਮਾਗ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਖਰਤਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਭੂਟੇਲ ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਅਤੇ ਨਿਆਉਂ ਰਦਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰਾਮਾਗ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਜਗਵੇ ਦੀ ਬਣਾਈ।

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਖਾਤਮਾਗ ਲਈ ਮੰਗ

¹ ਜਦੋਂ ਮਭੂਟੇਲ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਉੱਧਰ ਨਿਆਉਂ ਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਇਆ।² ਮਭੂਟੇਲ ਦੇ ਜੇਠੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਯੋਟੇਲ ਮੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਖਿਆਗ। ਯੋਟੇਲ ਅਤੇ ਆਖਿਆਗ ਬਏਰਮਬਾ ਵਿੱਚ ਨਿਆਉਂ ਰਦੇ ਮਨ।³ ਖਰ ਮਭੂਟੇਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਉਸ ਦੇ ਵਾਂਗ ਨਾ ਰਹੇ। ਯੋਟੇਲ ਅਤੇ ਆਖਿਆਗ ਨੇ ਰਿਸਵਤਾਂ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਆਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂ ਬਦਲ ਦਿੰਦੇ ਮਨ। ਉਹ ਆਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖੋਬਾ ਰਦੇ ਮਨ।⁴ ਤਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ

ਮਾਰੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ ਮਭਾ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮਭੂਟੇਲ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਰਾਮਾਗ ਵਿੱਚ ਗਏ।⁵ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਮਭੂਟੇਲ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਗੁਣ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਮਗੀ ਮਾਰਗ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੇ, ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਰਮੇ ਰਦਮਾਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੇ ਮੇ ਮਾਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਬਾਦਮਾਗ ਦੇ ਜੋ ਬਾਕੀ ਰੋਮਾਂ ਵਾਂਗ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਹ ਸੱਕੇ।”

⁶ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਜੋ ਇਹ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਜੋ ਮਾਡਾ ਨਿਆਉਂ ਰਹੇ ਤਾਂ ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿੱਚਾਰ ਮਮਝਿਆ ਤਾਂ ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਖਰਾਰਬਨਾ ਰੀਤੀ।⁷ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਭੂਟੇਲ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਉਹੀ ਰਹ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਲੋਕੀ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਮਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰੱਦ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ।⁸ ਉਹ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਮੇਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਮੋਵਾ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ। ਗੁਣ ਉਹ ਉਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ।⁹ ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣ ਅਤੇ ਉਹੀ ਰਹ ਜੋ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਖਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਰਹ ਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਖਾਤਮਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਰਾਜ ਰਹੇਗਾ ਉਸੀ ਡੋਲ-ਚਾਲ ਰਿਹੇ ਜਿਹੀ ਹੋਵੇਗੀ!”

¹⁰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮੰਗ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਮਭੂਟੇਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਭੂ ਰੁਝ ਰਿਹਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ।¹¹ ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਧਰ ਜੋ ਹੋਰ ਖਾਤਮਾਗ ਆਵੇਗਾ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਧਰ ਇੰਝ ਰਾਜ ਰਹੇਗਾ: ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਤਰ ਖੋਹ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੋਵਾ ਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਧਾਗੀ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਬਾਂ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਝ-ਸਵਾਰ ਬਣਾਰੇ ਲੜਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਹੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਤਰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸੱਬ ਦੇ ਅੱਗੇ ਉਸ ਦੇ ਸੱਬਵਾਲੇ ਬਣਕੇ ਉਸਦੀ ਰਾਖੀ ਰਦੇ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਭੱਜਣਗੇ।

¹² “ਖਾਤਮਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਧਾਗੀ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ 1,000 ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਉੱਧਰ ਆਫਸਰ ਲੱਗਣਗੇ ਅਤੇ ਰੁਝ 40 ਦੇ ਉੱਧਰ।

“ਤੁਹਾਡੇ ਰੁਝ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਗੱਲ ਚਲਵਾਏਗਾ ਅਤੇ ਵਾਢੀ ਰਦਵਾਏਗਾ। ਰੁਝ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਆਜ਼ਾਰ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਸਤਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੱਬ ਲਈ ਕੋਈ ਰੁਝ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਹੇਗਾ।

¹³ “ਖਾਤਮਾਗ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਾਗੀਆਂ ਧੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਲੈ ਲਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰੁਝ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ

* ੨:੩ ਉਹ ਆਦਾਲਤ ... ਮਨ ਵਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਹੈ “ਫਾਇਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਮੇ ਹੋ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਰਨ ਲਈ ਰਿਸਵਤ ਲੈਣੇ।”

ਇਤਰ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰੁਝ ਨੂੰ ਮੋਵਰਾਂ ਦਾਮੀਆਂ ਵਾਲੇ ਰੰਮ ਰੋਟੀ ਬਨਾਉਣ ਤੇ ਦੇਖ-ਖੋਖ ਰਰਨ ਦੇ ਰੰਮ ਰਰਨ ਨੂੰ ਮਚਬੁਰ ਰਰੇਗਾ।

¹⁴ “ਘਾਤਮਾਗ ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਖੈਲੀਆਂ, ਦਾਖਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਅਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਬੇਲੇ ਨੂੰ ਤੁਗਾਡੇ ਰੇਲੇ ਲੈ ਲਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਗਾਡੇ ਰੇਲੇ ਇਹ ਮਭ ਰੁਝ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਫਮਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ। ¹⁵ ਉਹ ਤੁਗਾਡੇ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਆਂਗੂਰਾਂ ਦਾ ਸਮਵੰਧ ਤੁਗਾਡੇ ਰੇਲੇ ਲੈ ਲਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਇਹ ਵਸਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੋਵਰਾਂ ਅਤੇ ਆਫਮਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦੇਵੇਗਾ।

¹⁶ “ਇਹ ਘਾਤਮਾਗ ਤੁਗਾਡੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਗਾਡੇ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਨਮਲ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਖੋਤੇ ਤੁਗਾਡੇ ਰੇਲੇ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆਵੇਗਾ। ¹⁷ ਉਹ ਤੁਗਾਡੇ ਇੰਜੜਾਂ ਦੇ ਸਮਵੰਧ ਲੈ ਲਵੇਗਾ।

“ਫਰ ਤੁਮੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਘਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਜਾਵੋਗੇ। ¹⁸ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਰਤ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਦੁਗਾਈ ਦੇ ਦੋਰੇ ਰੋਵੋਗੇ ਕਿ ਅਮੀਂ ਰਿਮ ਨੂੰ ਘਾਤਮਾਗ ਚੁਣਿਆ ਧਰ ਉਸ ਵਰਤ ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਗਾਡੀ ਇੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇਗਾ।”

¹⁹ ਧਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਥੁਟੇਲ ਦੀ ਇੰ ਨਾ ਸੁਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਗ, “ਨਹੀਂ! ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਵਾਂ ਮਾਮਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਰ ਮੌਰੇ। ²⁰ ਫਿਰ ਅਮੀਂ ਵੀ ਮਾਰੀਆਂ ਰੰਮਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਮਾਡਾ ਘਾਤਮਾਗ ਮਾਡੇ ਆਂਗੋ-ਆਂਗੋ ਤੁਰੇ, ਜੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਲੜ ਮੌਰੇ।”

²¹ ਮਥੁਟੇਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਅਗੇਵਾਗ ਆਂਗੇ ਦੁਗਾਏ।

²² ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਮੰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਘਾਤਮਾਗ ਦੇ।”

ਤਦ ਮਥੁਟੇਲ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਠੀਰ ਤੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਨਵਾਂ ਘਾਤਮਾਗ ਮਿਲੇਗਾ ਗੁਣ, ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਆਖੇ-ਆਪਣੇ ਖਰੀ ਜਾਵੇ।”

ਮਾਊਲ ਦਾ ਆਪਣੇ ਖਿਉ ਦੇ ਖੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ

¹ ਰੀਸ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਗੋਤ ਦਾ ਇੰ ਮਹੱਤਵਧੁਰਟ ਮਨੁੱਖ ਸੀ। ਰੀਸ ਆਥੀਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਆਥੀਏਲ ਸਰੂਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਤੇ ਬਰੇਰਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਰੂਰ ਸੀ। ਬਰੇਰਥ ਆਫਿਆਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਤੋਂ ਸੀ। ² ਰੀਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਮਾਊਲ ਜੋ ਕਿ ਬੜਾ ਸੁੰਦਰ ਨੌਜਵਾਨ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਮਾਊਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੋਟੀ ਵੀ ਖੁਬ ਸਰੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਰ ਵੱਢ ਸੀ।

³ ਇੰ ਦਿਨ ਰੀਸ ਦੇ ਖੋਤੇ ਗੁਆਚ ਗਏ ਤਾਂ ਰੀਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੰ ਮੋਵਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਖੋਤਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਰਰ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਗੁਆਚੇ ਗਨ?” ⁴ ਮਾਊਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਸੇ ਉਹ ਆਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਗੜ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਲੰਘਿਆ ਉਸਤੋਂ ਬਾਦ ਉਹ ਸਲੀਮਾਗ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ

ਲੰਘਿਆ ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੋਵਰ ਨੂੰ ਖੋਤੇ ਉੱਥੇ ਵੀ ਨਾ ਲੱਭੇ, ਤਦ ਉਹ ਸਲੀਮਾਗ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਗਏ ਰੀਸ ਦੇ ਖੋਤੇ ਉੱਥੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਨ। ਫਿਰ ਉਹ ਬਿਨਯਾਮੀਨੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਵੀ ਲੰਘੇ ਧਰ ਉਹ ਰੀਸ ਦੇ ਖੋਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਵੀ ਨਾ ਮਿਲੇ।

⁵ ਆਖੀਰ ਵਿੱਚ ਮਾਊਲ ਅਤੇ ਮੋਵਰ ਸੂਫ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਵਰ ਨੂੰ ਰਿਗ, “ਚੱਲ ਵਾਖਮ ਚੱਲੀਏ। ਰਿਤੇ ਯੋਮਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਰਿ ਮੇਰਾ ਖਿਉ ਖੋਤਿਆਂ ਦਾ ਫਿਰ ਫੱਡ ਕੇ ਮਾਡਾ ਹੀ ਫਿਰ ਰਰਨ ਲੱਗ ਪਵੇ।”

⁶ ਧਰ ਨੋਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਵੇਖ, ਇਸ ਸਗਿਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈ। ਲੋਰ ਉਸਦੀ ਬੜੀ ਇੰਜਤ ਰਦੇ ਗਨ। ਉਹ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਆਖੇ ਮੱਚ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚੱਲੋ ਸਗਿਰ ਨੂੰ ਚੱਲੀਏ। ਮਾਇਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਮਾਨੂੰ ਰੋਟੀ ਰਾਗ ਦੱਸ ਦੇਵੇ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਹੀ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

⁷ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਵਰ ਨੂੰ ਰਿਗ, “ਠੀਰ ਹੈ, ਅਮੀਂ ਸਗਿਰ ਨੂੰ ਚੱਲੋ ਜਾਈਏ ਧਰ ਅਮੀਂ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਲੈ ਹੀ ਜਾਈਏ? ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਰਨ ਲਈ ਰੋਟੀ ਤੋਗਫਾ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਗੁਣ ਤਾਂ ਮਾਡੇ ਬੋਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਵੀ ਮੁੱਰ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਅਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂਗੇ”

⁸ ਮੋਵਰ ਨੇ ਫਿਰ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ! ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਖੋੜਾ ਜਿਗਾ ਧੰਨ ਹੈ। ਚੱਲੋ ਅਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਹੀ ਭੇਟ ਰਰ ਦਿਆਂਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਹੀ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

⁹⁻¹¹ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਵਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ “ਇਹ ਇੰ ਰੰਗਾ ਵਿੱਚਾਰ ਹੈ। ਚੱਲ ਚੱਲੀਏ!” ਉਹ ਉਸ ਬਾਵੇਂ ਗਏ ਜਿਸ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਦਮੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

ਮਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਨੋਰ ਉਤਾਗ ਧਗਾਡੀ ਉੱਤੇ ਨਗਰ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਾਗ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਰੁਝ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਿਗਾਡੀਆਂ ਖਾਣੀ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਬਾਗਰ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਨੋਰ ਨੇ ਆਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਹੀ ਖੈਗੰਬਰ ਇੱਥੇ ਹੈ?” (ਧਰਮੀਆਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਲੋਰ ਨਥੀ ਨੂੰ “ਖੈਗੰਬਰ” ਆਖਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਰੁਝ ਖੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਆਖਦੇ ਸਨ, ਆਖਾਂ ਚੱਲ ਕੇ ਖੈਗੰਬਰ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ।)

¹² ਆਰਤਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ, ਖੈਗੰਬਰ ਇੱਥੇ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਮੜਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆੱਜ ਹੀ ਸਗਿਰ ਨੂੰ ਧਰਤਿਆ। ਰੁਝ ਲੋਰ ਆੱਜ ਉਖਾਮਨਾ ਦੇ ਸਬਾਨ ਤੇ ਮੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇਰੱਠੇ ਹੋ ਰਹੇ ਗਨ। ¹³ ਇਸ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲੋ ਜਾਵੋ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਵੋਗੇ। ਜੇਰ ਤੁਮੀਂ ਜਲਦੀ ਚੱਲੋ ਜਾਵੋ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸੱਰੋਗੇ ਰਿਤੇ ਅਜਿਗਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਦੇਰ ਰਰ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਉਹ ਉਖਾਮਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਭੋਜਨ ਰਰਨ ਚੱਲਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਬਨੀ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦ ਤੱਰ ਉਹ ਨਾ ਧਰੁੱਚੇ ਲੋਰ ਖਾਂਦੇ

ਨਹੀਂ ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਜਲਦੀ ਚੱਲੇ ਜਾਵੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਯੈਂਗਰ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕੋਗੇ।”

੧੪ ਮਾਊਲ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਮੇਵਰ ਨੇ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਧਰਾੜੀ ਚੜ੍ਹਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਜਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਯੈਰ ਧਾਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਵੇਖਿਆ। ਮਥੁਏਲ ਉੱਚੇ ਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਉੱਥੋਂ ਥਾਹਰ ਨਿਰਲਿਆ।

੧੫ ਇੱਕ ਦਿਨ ਧਰਿਨਾਂ ਹੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ, ੧੬ “ਇਸੇ ਵੇਲੇ ਕੱਲ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਲ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਮਗ ਰਹੀਂ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਆਉਂਦਾ ਧਰਯਾਨ ਬਣੇ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਲਿਸਤੀਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਮਟ ਸਹਿਰਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੀਖ ਧਰਾਰ ਵੀ ਸੁਣੀ ਹੈ।”

੧੭ ਜਦੋਂ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਹੀ ਹੈ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਇਹੀ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ।”

੧੮ ਮਾਊਲ ਸਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਥੁਏਲ ਵੱਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਖੁੰਛਿਆ, “ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਯੈਂਗਰ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ?”

੧੯ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਹੀ ਯੈਂਗਰ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਉਸ ਉੱਚੇ ਥਾਂ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਜਾਓ ਜਿੱਥੇ ਉਪਾਮਨਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਤੂੰ ਆਉਂਦੇ ਮੇਵਰ ਅੱਜ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭੇਜਨ ਕਰਨਾ। ਕੱਲ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਰ ਵੱਲ ਵਿਦਾ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਧਰਿਨਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵੀ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ੨੦ ਆਉਂਦੇ ਖੇਤਿਆਂ ਦੀ ਚਿਤਾ ਨਾ ਕਰੀਂ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਧਰਿਨਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਗੁਆਚ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਲੱਭ ਗਏ ਹਨ। ਗੁਣ ਮਾਰਾ ਇਸਰਾਏਲ ਜਿਸਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਜੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਿਨਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।”

੨੧ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਗੋਤ ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀਆਂ ਗੋਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਥ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਧਰਿਵਾਹ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਧਰਿਵਾਹ ਤਾਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਥ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਅਤੇ ਨਿਮਾਣਾ ਹੈ। ਤੂੰ ਇੰਝ ਕਿਉਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮੈਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ?”

੨੨ ਤਦ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੇਵਰ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲੈ ਆਂਦਾ। ਉੱਥੇ ਤੀਹ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਖਾਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਲੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਵੰਡਣ ਲਈ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੇਵਰ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਮੇਜ਼ ਦੀ ਮਥ ਤੋਂ ਆਗੂ ਦੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਇਆ। ੨੩ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਲਾਂਗਰੀ ਨੂੰ

ਕਿਹਾ, “ਉਹ ਮਾਮ ਦਾ ਟੁਕੜਾ, ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕੁੱਝ ਛੱਡੀ, ਉਹ ਲੈ ਆ।”

੨੪ ਲਾਂਗਰੀ ਖੱਟ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਲਿਆਇਆ ਅਤੇ ਮੇਜ਼ ਉੱਪਰ ਮਾਊਲ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਕੁੱਝ ਦਿੱਤਾ। ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਮਾਮ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਗਮਣੇ ਧਰਿਆ ਹੈ ਉਹ ਖਾਓ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਟੁਕੜਾ ਮਾਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਈ ਬਚਾਰੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।” ਤਾਂ ਮਾਊਲ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਮਥੁਏਲ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਖਾਯਾ।

੨੫ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਣਾ ਖਾ ਗਏ, ਉਹ ਧਰਿਵਾਹ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਏ ਅਤੇ ਵਾਧਮ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਧਰਤ ਗਏ। ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮਾਊਲ ਲਈ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਬਿਸਤਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਾਊਲ ਸੌਣ ਲਈ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

੨੬ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹੀ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਉੱਪਰ ਜੇਰ ਦੀ ਧਰਾਰਿਆ, “ਉੱਠੋ! ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ।” ਮਾਊਲ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਮਥੁਏਲ ਦੇ ਨਾਲ ਘਰ ਤੋਂ ਥਾਹਰ ਨੂੰ ਤੁਰ ਧਿਆ।

੨੭ ਮਾਊਲ, ਉਸਦਾ ਮੇਵਰ ਅਤੇ ਮਥੁਏਲ ਤਿੰਨੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਜਾਂਦੇ ਧਏ ਸਨ ਤਾਂ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਮਾਡੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਹੋਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੇਸ ਦੋਣਾ ਹੈ।” ਤਾਂ ਮੇਵਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੋ ਤੁਰਿਆ।

ਮਥੁਏਲ ਦਾ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਮਮਗ ਕਰਨਾ

੧ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮਾਮ ਤੇਲ ਦਾ ਇੱਕ ਕੁੱਝੀ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਊਲ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਧਾਇਆ। ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਮਮਗ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਬਣੇ। ਤੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਕੰਨ ਕਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਵੇਰੀ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੋਮ ਉੱਪਰ ਮਮਗ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੱਚ ਮਾਧਿਤ ਕਰੇਗਾ। ੨ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਗਾਬੇਲ ਦੀ ਸਥਾਧ ਦੇ ਕੋਲ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਗੱਦ ਵਿੱਚ ਮਲਮਗ ਦੇ ਕੋਲ ਦੇ ਆਦਮੀ ਮਿਲਣਗੇ। ਉਹ ਦੇ ਆਦਮੀ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣਗੇ, ‘ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਲੱਭਣ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਖੇਤ ਲੱਭ ਧਏ ਹਨ। ਗੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਿਨਾਂ ਖੇਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚਿਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲੱਭਾਂ?’”

੩ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤਦ ਤੂੰ ਉੱਥੋਂ ਲੰਘੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਬਲੂਤ ਹੇਠਾਂ ਆਵੇਗਾ।” ਉੱਥੇ ਤੈਨੂੰ ਤਿੰਨ ਆਦਮੀ ਮਿਲਣਗੇ। ਉਹ ਤਿੰਨ ਆਦਮੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬੈਠੇਲ ਵਿੱਚ ਉਪਾਮਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੇ

*੯:੨੪ ਖੱਟ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਇਹ ਮੰਭਵ ਤੋਰ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਖੱਟ ਦਾ ਮਾਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮਾਮ ਮਹਿਮਾਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਮੇਜ਼ੇ ਖੱਟ ਦਾ ਜਾਜਰ ਕੋਲ ਜੋ ਕਿ ਬਲੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।

ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਧਠੇਰੇ ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਰੋਟੀਆਂ ਆਤੇ ਤੀਜੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਵਾਧ ਰਮ ਦੀ ਬੋਤਲ ਹੋਵੇਗੀ। ੪ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਆਦਮੀ ਤੈਨੂੰ ਮੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਖੁੱਛਣਗੇ ਆਤੇ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਦੋ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇਣਗੇ, ਮੇ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਲੈ ਲਵੀਂ। ੫ ਫਿਰ ਤੂੰ ਗਿਬਯਾਹ ਆਬੇਹੀਮ ਵੱਲ ਜਾਵੇਗਾ ਉੱਥੇ ਉਮ ਜਗਹਾ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਗੌਰਜੀਨ (ਸੈਨਾ-ਮੁੱਖਿਯਰ) ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਧਰੁੱਚੇਗਾ, ਆਨੇਰਾਂ ਨਬੀ ਉਧਮਨਾ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਹੋਣਾ ਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਆਗੰਮੀ ਵਾਰ ਰਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ ਰਬਾਬ, ਖੰਜਰੀਆਂ, ਖੰਮਰੀਆਂ ਆਤੇ ਸਿਤਾਰਾਂ ਵਜਾ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ੬ ਫੇਰ ਉਮੇ ਧਲ ਆਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਤਰੀਰੇ ਨਾਲ ਆਵੇਗਾ ਆਤੇ ਤੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮਨੁੱਖ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਧਾਰੀ ਨਬੀਆਂ ਵਾਂਗ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਰਰਨ ਲੱਗ ਧਵੇਂਗਾ। ੭ ਇਹ ਵਾਧਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਧਾਦ, ਤੂੰ ਜੇ ਵੀ ਰੰਮ ਰਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇ, ਰਰ ਮੱਦਦਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਉਮ ਵਰਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਹੋਵੇਗਾ।

੮ “ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਤੂੰ ਗਿਲਗਲ ਵੱਲ ਜਾ। ਉੱਥੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਆਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾ ਆਤੇ ਮੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂਗਾ। ਧਰ ਤੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਮੱਤ ਦਿਨ ਇੰਤਜਾਰ ਰਰਨਾ ਧਵੇਂਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਰਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਨਾ ਧਰੁੱਚ ਜਾਵਾਂ ਤਦ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਆਰੇ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਰਿ ਤੈਨੂੰ ਰੀ ਰਰਨਾ ਫੇਵੇਂਗਾ।”

ਮਾਉਲ ਨਬੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੋ ਗਿਯਾ

੯ ਜਿਉਂ ਹੀ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਮਾਉਲ ਨੇ ਮਭੂਟੇਲ ਵੱਲ ਖਿੱਠ ਭੁਯਾਈ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਰੁੱਖ ਹੀ ਖੋੜ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਹ ਮਭ ਨਿਸਾਨੀਆਂ ਉਮੇ ਦਿਨ ਹੋ ਗਈਆਂ। ੧੦ ਮਾਉਲ ਆਤੇ ਉਮਦਾ ਮੇਵਰ ਗਿਬਯਾਹ ਧਰਬਤ ਵੱਲ ਮੁੜੇ। ਉੱਥੇ ਮਾਉਲ ਇੱਕ ਨਬੀਆਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤਮੇ ਨੇ ਮਾਉਲ ਆਂਦਰ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਧਰਵੰਸ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਮਾਉਲ ਨੇ ਵੀ ਨਬੀਆਂ ਵਾਂਗ ਆਗੰਮੀ ਵਾਰ ਬੋਲਣੇ ਸੁਰੂ ਰਰ ਦਿੱਤੇ। ੧੧ ਜਿਨਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਨਬੀਆਂ ਨਾਲ ਆਗੰਮੀ ਵਾਰ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਵੇਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਆਤੇ ਜਾਣਦੇ ਮਨ ਜਦ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਨਬੀਆਂ ਨਾਲ ਆਗੰਮੀ ਵਾਰ ਬੋਲਦੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਰੀਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਰੀ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਰੀ ਮਾਉਲ ਵੀ ਨਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ?”

੧੨ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਗਿਬਯਾਹ ਦਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸੀ ਉਮ ਨੇ ਰਿਗ, “ਹਾਂ! ਆਤੇ ਇਉਂ ਜਾਧਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਉਨਹਾਂ ਦਾ ਆਸੂ ਹੈ।” ਤਾਂ ਹੀ ਇਹ ਰਹਾਵਤ ਮਸੂਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਰਿ “ਰੀ ਭਲਾ ਮਾਉਲ ਵੀ ਨਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ?”

ਮਾਉਲ ਦਾ ਧਰ ਨੂੰ ਧਰਤਨਾ

੧੩ ਫਲਮਵਰੂਧ ਉਮ ਨੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਰਰਨੀ ਖੰਦ ਰਰ ਦਿੱਤੀ ਆਤੇ ਉਧਾਮਨਾ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

੧੪ ਮਾਉਲ ਦੇ ਚਾਚੇ ਨੇਉਮ ਨੂੰ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਮੇਵਰ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਰਿੱਬੇ ਸੀ?”

ਮਾਉਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਸੀਂ ਖੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਹੇ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਨਾ ਲੱਭੇ ਤਾਂ ਆਸੀਂ ਮਭੂਟੇਲ ਰੋਲ ਚੱਲੇ ਗਏ।”

੧੫ ਮਾਉਲ ਦੇ ਚਾਚੇ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਰਿਗ, “ਰਿਰਧਾ ਰਰਰੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿ ਤੈਨੂੰ ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਰੀ ਰਿਗਾ ਹੈ?”

੧੬ ਮਾਉਲ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਰਿ ਖੋਤੇ ਤਾਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੱਭ ਗਏ ਹਨ।” ਮਾਉਲ ਨੇ ਆਖਣੇ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਮਭ ਝੜ ਨਾ ਦੱਸਿਆ। ਮਾਉਲ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਨਾ ਦੱਸੀਆਂ ਜੋ ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਰਾਜ ਧਾਰੇ ਰਰੀਆਂ ਮਨ।

ਮਭੂਟੇਲ ਦਾ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਧਾਤਮਾਗ ਖੋਸਿਤ ਰਰਨਾ

੧੭ ਇਸਤੋਂ ਖਿੱਛੋਂ ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਮਿਸਫਾਹ ਵਿੱਚ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦਰੇ ਆਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਟਿਰੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ।

੧੮ ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਆਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਢ ਲਿਆਇਆ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰੀਆਂ ਰੋਲੋਂ ਬਚਾਇਆ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਮਭ ਰਾਜਾਂ-ਰਜਵਾੜਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਮਟ ਦਿੰਦੇ ਮਨ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਜੁਲਮ ਰਰਦੇ ਮਨ।’ ੧੯ ਧਰ ਆੱਜ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਾਤੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਆਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਛੁਟਾਰਾਗਾ ਰੀਤਾ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਰਿਗ, ‘ਮਾਡੇ ਲਈ ਨਵਾਂ ਧਾਤਮਾਗ ਠਹਿਰਾਵੇ ਜੋ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਹੇ।’ ਹੁਣ ਆਓ, ਆਖਣੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਆਤੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗਾਂ ਵਿੱਚ ਆਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਲੋਵੋ।”

੨੦ ਤਾਂ ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਤਰ ਰੀਤਾ। ਤਦ ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਨਵਾਂ ਧਾਤਮਾਗ ਬੁਨਟਾ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ। ਧਹਿਲਾਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦਾ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਮਭ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਬੁਣਿਆ ਗਿਆ। ੨੧ ਤਾਂ ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਆਨੁਮਾਰ ਨੇੜੇ ਸੱਦਿਆ ਤਾਂ ਮਟਰੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਨਿਰਲਿਆ। ਫਿਰ ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਮਾਰੇ ਮਟਰੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ, ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੀਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਾਉਲ ਦਾ ਨਾਉਂ ਨਿਰਲਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਬੁਣਿਆ ਗਿਆ।

ਧਰ ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਰਿਤੇ ਵੀ ਨਾ ਲੱਭਿਆ। ੨੨ ਤਾਂ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਆਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਰੀ ਮਾਉਲ ਆਜੇ ਤੀ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ?”

ਆਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਉਲ ਮਾਮਗਰੀ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੁਰ ਰਿਗਾ ਹੈ?”

੨੩ ਲੋਰੀਂ ਗਏ ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਭੱਜਰੇ ਉੱਥੋਂ ਲੈ ਆਏ ਆਤੇ ਜਦ ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਖਲੋਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਰ ਰੱਢਦਾ ਸੀ।

੨੪ ਮਥੁਟੇਲ ਨੇ ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਵੇਖੋ! ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਊਲ ਵਰਗਾ ਰੋਈ ਹੋਰ ਦੂਜਾ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ।” ਉਹ ਮਭਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜੈਰਾਗ ਬੁਲਾਰੇ ਆਖਿਆ, “ਯਾਤਮਾਗ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇ।”
 ੨੫ ਫੇਰ ਮਥੁਟੇਲ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਤੋਰ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸੇ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਨੇਮ ਇੱਕ ਖੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਖੋਬੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਮਥੁਟੇਲ ਨੇ ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਰਿਹਾ।

੨੬ ਮਾਊਲ ਵੀ ਗਿਬਨਾਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਧਰਤਿਆਂ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਟੋਲੀ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਰਮਾਇਆ ਮੀ ਉਹ ਮਾਊਲ ਦੇ ਖਿੱਡੇ ਹੋ ਤੁਰੇ। ੨੭ ਧਰ ਰੁਝ ਫਸਾਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਆਦਮੀ ਮਾਨੂੰ ਰਿਵੇਂ ਬਚਾ ਮੱਦਰਾ?” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਊਲ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੋਹਫੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਟਿਨਰਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਧਰ ਮਾਊਲ ਨੇ ਰੁਝ ਨਾ ਰਿਹਾ।

ਨਾਗਮ, ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ

ਅੰਮੇਨ ਦਾ ਰਾਜਾ ਨਾਗਮ, ਗਾਦ ਅਤੇ ਰੁਊਬੇਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗਾਂ ਲਈ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਖੜੀਆਂ ਰਹ ਰਿਹਾ ਮੀ। ਨਾਗਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗ ਦੇ ਹਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸੱਜੀ ਅੱਖ ਬਾਹਰ ਰੱਛ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੁਰਬ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸੱਜੀ ਅੱਖ ਬਾਹਰ ਰੱਛ ਦਿੱਤੀ। ਧਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ੭,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਰੋਲੇਂ ਬਚ ਗਏ ਅਤੇ ਆਬੇਮ ਗਿਲਗਾਦ ਨੂੰ ਆ ਗਏ।*

੧? ੧? ਤਰੀਬਨ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਦ, ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦਾ ਨਾਗਮ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੈਨਾ ਨੇ ਆਬੇਮ-ਗਿਲਗਾਦ ਨੂੰ ਘੋਰ ਲਿਆ। ਆਬੇਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਾਗਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜੇਰ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਮਮਝੋਤਾ ਰਹ ਲਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੇਰੀ ਟਹਿਲ ਰਹਾਂਗੇ।”

੨ ਧਰ ਅੰਮੇਨੀ ਨਾਗਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਮਝੋਤਾ ਰਹਾਂਗਾ ਜੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਭ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੱਜੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਰੱਛ ਸੁੱਟਾ ਅਤੇ ਇੱਝ ਮੈਂ ਇਹ ਬੇਧਤੀ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਉੱਤੇ ਠਹਿਰਾਵਾਂਗਾ।”

੩ ਆਬੇਮ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਨਾਗਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਮੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮੁਹਲਤ ਦੇ। ਅਸੀਂ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚ ਹਲਰਾਰੇ ਭੇਜਾਂਗੇ। ਜੇਰ ਰੋਈ ਵੀ ਮਾਡੀ ਮਦਦ ਲਈ ਨਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣਾ-ਆਪ ਮਮਰਧਣ ਰਹ ਦੇਵਾਂਗੇ।”

ਮਾਊਲ ਦਾ ਆਬੇਮ-ਗਿਲਗਾਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ

੪ ਤਦ ਗਿਬਨਾਗ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮਾਊਲ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ ਹਲਰਾਰੇ ਆਏ ਉੱਥੇ ਆਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਲੋਕ ਜੋਰ-ਜੋਰ ਦੀ ਚੀਰਣ ਲੱਗੇ। ੫ ਮਾਊਲ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਗਊਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ, ਜਦ ਉਹ ਖੈਲੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਘਰ ਨੂੰ ਮੁੜਿਆ ਤਾਂ ਮਾਗ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਂਦਿਆਂ ਸੁਰਲਾਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੀ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਰਿਉਂ ਰੇ ਰਹੇ ਹੋ?”

ਤਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਬੇਮ ਤੋਂ ਹਲਰਾਰੇ ਰੀ ਖਬਰ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ੬ ਮਾਊਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ। ਤਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤਮੇ ਨੇ ਬੜੇ ਜੋਰ ਨਾਲ ਮਾਊਲ ਵਿੱਚ ਧਰਵੇਸ਼ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਮਾਊਲ ਬੜੇ ਰੋਧੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ੭ ਮਾਊਲ ਨੇ ਗਊਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜੋਤਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਰਹ ਦਿੱਤੇ। ਫਿਰ ਉਹ ਟੋਟੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਲਰਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਟੋਟੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਤੀਰ ਲੈ ਜਾਰੇ ਵੰਡ ਦੇਵੇ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਿ ਜਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਨੇਗਾ ਦੇਵੇ ਕਿ, “ਜੇ ਰੋਈ ਮਾਊਲ ਅਤੇ ਮਥੁਟੇਲ ਦੇ ਮਗਰ ਨਾ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਊਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਆਇਗਾ ਮਲੁਰ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਤਦ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਭੈਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਇਰੱਠੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਸ ਰੋਲ ਆਏ। ੮ ਮਾਊਲ ਨੇ ਮਾਰਿਆਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਰੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ। ਉੱਥੇ ੩,੦੦,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਤੋਂ ਅਤੇ ੩੦,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਯਹੂਦਾਗ ਤੋਂ ਮਨ।

੯ ਮਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੈਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਲਰਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਆਬੇਮ ਤੋਂ ਆਏ ਮਨ, “ਤੁਸੀਂ ਆਬੇਮ-ਗਿਲਗਾਦ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਆਖ ਦਿਉ ਕਿ ਰੱਲਹ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਖੁੱਧ ਤੇਜ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਰਤ ਤੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੁਟਰਾਰਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਹਲਰਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਬੇਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਮਾਊਲ ਦਾ ਸੁਨੇਗਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਬੜੇ ਖੁਸ ਹੋਏ। ੧੦ ਤਾਂ ਆਬੇਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਗਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਰੱਲਹ ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਆਵਾਂਗੇ ਤੂੰ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੋ ਮਾਡਾ ਜੇ ਰਹਨਾ ਚਾਹੋ ਰਹ ਲਵੀਂ।”

੧੧ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ। ਸਵੇਰ ਦੇ ਧਰਿਲੇ ਧਰਿਰ ਹੀ ਮਾਊਲ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਆ ਵੜਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਉਸ ਵਰਤ ਆਏ ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਉਸ ਸਵੇਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਰਬਾਨ ਬਦਲ ਰਹੇ ਮਨ। ਦੁਧਿਰ ਤੋਂ ਧਰਿਲੇ-ਧਰਿਲੇ ਮਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਅੰਮੇਨੀ

*੧੦:੨੭ ਅੰਮੇਨ ... ਨੂੰ ਆ ਗਏ ਇਹ ਭਾਗ ਆਧੁਨਿਕ ਗਿਬਰੂ ਖਾਠ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਧਰ ਰਈ ਖਰਾਚੀਨ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਰੁਮਰਾਨ ਦੀਆਂ ਗਿਬਰੂ ਖੱਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਸਿਧਾਗੀ ਸਾਰੇ ਇੰਧਰ-ਉੰਧਰ ਭੱਜ ਖਲੋਤੇ। ਮਭ ਇੰਦਰ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਖਿੰਡਰ ਗਏ, ਰੋਟੀ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਨਾ ਰਹੇ।

12 ਉਦ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਭੂਟੇਲ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਉੰਗ ਲੋਰ ਕਿੱਥੇ ਗਠ ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ ਇੰਗ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮਾਊਲ ਮਾਡਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ? ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲਿਠਾਵੇ, ਆਮੀਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਮੁੰਟਾਂਗੇ।”

13 ਖਰ ਮਾਊਲ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਨਹੀਂ! ਆੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾਨੇ ਨਾ ਮਾਰੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਆੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹੈ।”

14 ਉਦ ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਯਾਓ, ਯਾਧਾਂ ਗਿਲਗਾਲ ਨੂੰ ਚੱਲੀਏ। ਆਮੀਂ ਗਿਲਗਾਲ ਵਿਖੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਤਮਦੀਰ ਰਹਾਂਗੇ।”

15 ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਗਿਲਗਾਲ ਨੂੰ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਏ, ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਆੱਗੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਮਾਊਲ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਇਮਰਾਏਲੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ।

ਮਭੂਟੇਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਾਰੇ ਬੋਲਣਾ

12 ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਉੰਗ ਮਭ ਰੁਝ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਚਾਹਿਆ। ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਉੱਧਰ ਖਾਤਮਾਗ ਵੀ ਠਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 1 ਗੁਣ ਤੁਗਾਨੂੰ ਤੁਗਾਡੇ ਆੱਗੇ-ਆੱਗੇ ਤੁਰਨ ਲਈ ਖਾਤਮਾਗ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਗੁਣ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਾਲ ਚਿੱਟੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਖਰ ਮੇਰੇ ਖੁੰਤਰ ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਹਨ। ਜਦ ਤੋਂ ਮੈਂ ਆਜੇ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਬਾਲਕ ਮੀ ਤਦ ਤੋਂ ਮੈਂ ਤੁਗਾਡਾ ਆਗੂ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। 2 ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਗਜ਼ਰ ਹਾਂ। ਜੇਰ ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਗਲਤੀ ਰੀਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਉੰਗ ਜਰੂਰ ਅਗੇਵਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੁਟੇ ਹੋਏ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਦੱਸਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰੀ ਮੈਂ ਰਿਸੇ ਦੀ ਗਠੀ ਚੁਰਾਈ ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਦਾ ਖੇਤਾ ਚੁਰਾਇਆ? ਰੀ ਮੈਂ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਯੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਦਾ ਰੁਝ ਚੁਰਾਇਆ? ਰੀ ਮੈਂ ਆਖਣੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਆੱਨਹੀਆਂ ਰਹਨ ਲਈ ਰਣੇ ਦੀ ਵੱਢੀ ਲਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੇ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਰੀਤੇ ਆਖਰਾਧ ਨੂੰ ਆਣਦੇਖਿਆਂ ਰਹਾਂ। ਜੇਰ ਮੈਂ ਇਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਵੀ ਰੀਤਾ ਹੋਵੇ ਮੈਂ ਗਾਨੀ-ਯੁਰਤੀ ਰਹਾਂਗਾ।”

3 ਤਾਂ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ! ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਦੇ ਵੀ ਬਦਮਲੂਰੀ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਨਾ ਹੀ ਰਦੇ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਯੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੋਟੀ ਰਦੇ ਵੱਢੀ ਲਿੱਤੀ ਹੈ।”

4 ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਗਾਡੇ ਉੱਤੇ ਗਵਾਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਅਮਗ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਆੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਗਵਾਗ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ।” ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਗਵਾਗ ਹੈ।”

5 ਉਦ ਮਭੂਟੇਲ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮਭ ਆੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਹੈ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਵਾਖਰਿਆ ਹੈ। ਇੰਗ ਅਗੇਵਾਗ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੁਮਾ ਅਤੇ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਇੰਗ

ਵੀ ਅਗੇਵਾਗ ਹੀ ਹੈ ਜੇ ਤੁਗਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਢ ਕੇ ਲਿਆਇਆ। 2 ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਚੁੱਧ ਰਰਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਓ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਉੰਗ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਦੱਸ ਮੱਰਾਂ ਜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਤੁਗਾਡੇ ਲਈ ਅਤੇ ਤੁਗਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਲਈ ਰੀਤੀਆਂ।

3 “ਆਰੁਥ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਜਿਉਣਾ ਮੁਮਰਿਲ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਆੱਗੇ ਮਦਦ ਲਈ ਯੁਰਾਗ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੁਮਾ ਅਤੇ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਤੁਗਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਗਰ ਵੱਢਣ ਲਈ ਆਗਵਾਈ ਰਹਨ ਲਈ ਭੋਜਿਆ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ।

4 “ਖਰ ਤੁਗਾਡੇ ਯੁਰਖੇ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਣੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਹਨੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮੀਸਰਾ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਗਮਰ ਦੇਸ ਦੀ ਸੈਨਾ ਦਾ ਮੀਸਰਾ ਸੈਨਾਧਤੀ ਮੀ। ਫਿਰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਫਲਿਸਤੀਆ ਦੇ ਹੱਥ ਅਤੇ ਮੋਯਾਬ ਦੇ ਹੱਥ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਉੰਗ ਮਭ ਤੁਗਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜੇ। 10 ਫਿਰ ਤੁਗਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਆੱਗੇ ਯੁਰਾਗ ਰੀਤੀ। ਉਨਹਾਂ ਰਿਗਾ, “ਆਮੀਂ ਖਾਧੀ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਲੀਮ ਅਤੇ ਅਮਤਾਰੇਥ ਵਰਗੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਯੁਜਦੇ ਰਹੇ। ਖਰ ਜੇ ਤੂੰ ਗੁਣ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਛੁਡਾਵੇ ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਗੁਣ ਤੇਰੀ ਹੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਾਂਗੇ।”

11 “ਫਿਰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਅਰੁੱਬਯਾਲ, ਬਦਾਨ ਅਫਫਤਾਗ ਅਤੇ ਮਭੂਟੇਲ ਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਅਤੇ ਤੁਗਾਡੇ ਚਾਗੇ ਤਰਫ ਜਿਹੜੇ ਤੁਗਾਡੇ ਦੁਮਬਣ ਮਨ ਉਨਹਾਂ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਦਿਵਾਈ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਮੀਂ ਸੁੱਖ ਨਾਲ ਵਸ ਗਏ। 12 ਖਰ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਆੱਮੋਨੀਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨਾਗਾਮ ਤੁਗਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਰਿਗਾ, “ਨਹੀਂ! ਸਾਨੂੰ ਇੰਦਰ ਖਾਤਮਾਗ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਹੇ। ਤੁਮੀਂ ਇੰਗ ਰਿਗਾ ਜਦ ਕਿ ਤੁਗਾਡੇ ਉੱਧਰ ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਗਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਖਾਤਮਾਗ ਮੀ! 13 ਗੁਣ ਵੇਖੋ! ਇੰਗ ਹੈ ਤੁਗਾਡਾ ਖਾਤਮਾਗ ਜੇ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਚੁਣਿਆ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਸ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਤੁਗਾਡੇ ਉੱਧਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। 14 ਤੁਗਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਇਸਦਾ ਰਹਿਣਾ ਮੰਨੋ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਆਦਰ ਰਹੇ। ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਟਹਿਲ ਸੇਵਾ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਮ ਦਾ ਖਾਲਣ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਮੀਂ ਅਤੇ ਤੁਗਾਡੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਜੇ ਤੁਗਾਡੇ ਉੱਧਰ ਰਾਜ ਰਹੇ ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਗਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਗਮੇਸਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਰਹਿਣਾ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 15 ਖਰ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਆਦਰ ਨਾ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਉੰਗ ਤੁਗਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਗਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਗਾਡੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਮ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।

16 “ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਚੁੱਧ-ਚਾਧ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਓ ਅਤੇ ਵੇਖੋ ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਮਾਗਮਏ ਅਗੇਵਾਗ ਰੀ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। 17 ਇੰਗ ਰਣਕ ਵੱਢਣ ਦਾ ਮਮਾਂ ਹੈ। ਮੈਂ

ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਰਜਣ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਖਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਰਰਾਂਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਰੋਲੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਮੰਗਣ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਰੀਤੀ ਹੈ।”

¹⁵ ਇਸ ਉਧਰੰਤ ਮਭੁਟੇਲ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧੁਰਾਰਿਯਾ।

ਉਸੇ ਦਿਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗਰਜ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਖਾ ਦਿੱਤਾ।

ਤਦ ਲੋਰ ਯਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਮਭੁਟੇਲ ਰੋਲੋਂ ਬੜਾ ਡਰ ਗਏ।

¹⁶ ਮਭ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਭੁਟੇਲ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਯਾਯਣੇ ਦਾਸਾਂ ਦੇ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਯਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਰਰ ਰਿ ਮਾਨੂੰ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇ। ਯਾਮੀਂ ਬੜੇ ਖਾਧ ਰੀਤੇ ਗਨ ਅਤੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਰੀਤੇ ਗਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਯਾਮੀਂ ਗੁਣ ਨਵੇਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮੰਗ ਰੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਜਾਫਾ ਰੀਤਾ ਹੈ।”

²⁰ ਤਦ ਮਭੁਟੇਲ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਯਿਯਾ, “ਯਬਰਾਉ ਨਾ! ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾੜੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਨਾ ਛੱਡੋ। ਤੁਸੀਂ ਧੁਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਰੇ। ²¹ ਬੁੱਤ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਖੱਬਰ ਗਨ ਦੇਵਤੇ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਸੁਯਾਰ ਸੱਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਵਿਯਾਰਥ ਹੈ। ਬੁੱਤ ਨਾ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਰਰ ਸੱਦੇ ਗਨ ਨਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾ ਸੱਦੇ ਗਨ। ਉਹ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਨ।

²² “ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਯਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡੋਗਾ ਨਹੀਂ। ਸਗੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਯਣੀ ਧਰਜਾ ਬਣਾਰੇ ਖੁਸ਼ ਹੈ ਸੇ ਉਹ ਯਾਯਣੇ ਵੱਡੇ ਨਾਮ ਰਾਰਣ ਯਾਯਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਤਿਯਾਗ ਨਹੀਂ ਰਰੇਗਾ। ²³ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਤੱਰ ਮੇਰਾ ਤਾਲੁਰ ਹੈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਰਨੀ ਨਾ ਛੱਡਾਂਗਾ। ਜੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਰਰਨੀ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਰਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਧ ਰਰ ਰਿਗਾ ਗਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸਾ ਚੰਗਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੀ ਸੇਧ ਦਿੰਦਾ ਰਰਾਂਗਾ।

²⁴ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਾਨ ਜਰੁਰ ਦੇਣਾ। ਤੁਸੀਂ ਯਾਯਣੇ ਧੁਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਭਗਤੀ ਰਰੇ। ਹਮੇਸਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀਤੀਯਾ ਉਸ ਦੀਯਾ ਨੇਰਨਾਮੀਯਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ²⁵ ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਢੀਠ ਬਣੇ ਰਗੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਫਿਰ ਖਾਧ ਰੀਤੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਬਾਗਰ ਰੱਬ ਸੁੱਟੇਗਾ ਉਵੇਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਝਾੜੂ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ-ਘੱਟੇ ਨੂੰ।”

ਸਾਉਲ ਦੀ ਧਰਿਲੀ ਗਲਤੀ

13 ਉਸ ਵਰਤ ਸਾਉਲ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਰ ਖਾਤਮਾਗ ਰਿਗਾ। ਜਦੋਂ ਸਾਉਲ ਦੇ ਵਰੁਹੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਗਜ਼ ਰਰ ਬੁੱਰਾ। ² ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ 30,000 ਯਾਦਸੀ ਬੁਣੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2,000 ਯਾਦਸੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਮਿਰਮਾਮ ਅਤੇ ਬੈਤਲ ਦੇ ਖਗੜੀ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਗੇ ਅਤੇ 1,000 ਯਾਦਸੀ ਯੇਨਾਥਨ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਗਿਬਯਾਹ ਵਿੱਚ ਰਗੇ।

³ ਯੇਨਾਥਾਨ ਨੇ ਫਲਿਸਤੀਯਾ ਨੂੰ ਜੇ ਗਿਬਯਾਹ ਵਿੱਚ ਮਨ ਨੂੰ ਗਰਾਇਯਾ। ਜਦੋਂ ਫਲਿਸਤੀਯਾ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਗਾ, “ਇਬਰਾਨੀਯਾ ਨੇ ਧਰੇਗ ਰੀਤਾ ਹੈ।”

ਸਾਉਲ ਨੇ ਯਾਯਿਯਾ, “ਸਾਰੇ ਇਬਰਾਨੀ ਸੁਣ ਲੈਣ ਰਿ ਰੀ ਵਾਧਰਿਯਾ ਹੈ।” ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਉਲ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਤੁਰੁਹੀ ਫੁੰਰਵਾਈ। ⁴ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਯਾ ਨੇ ਇਹ ਖਬਰ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਗਾ, “ਸਾਉਲ ਨੇ ਫਲਿਸਤੀਯਾ ਨੇ ਗੋਰੀਜਨ ਨੂੰ ਗਰਾਇਯਾ ਸੀ। ਗੁਣ ਫਲਿਸਤੀ ਮੱਚਖੁੱਚ ਹੀ ਇਸਰਾਏਲੀਯਾ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਰਰਨਗੇ।”

ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਯਾ ਨੂੰ ਸਾਉਲ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਈ ਗਿਲਗਾਲ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਯਾ ਗਿਯਾ ਸੀ। ⁵ ਫਲਿਸਤੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਇੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ 3,000 ਰੱਬ ਅਤੇ 6,000 ਖੁੜ-ਸਿਧਾਗੀ ਮਨ। ਉਹ ਫਲਿਸਤੀ ਸਿਧਾਗੀ ਇੰਨੇ ਜਿਯਾਦਾ ਮਨ ਜਿਵੇਂ ਮਰੁੱਦਰ ਰਿਨਾਰੇ ਰੇਤ ਦੇ ਰਣ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਰਮਾਮ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਲਾਇਯਾ। (ਮਿਰਮਾਮ ਬੈਤਯਾਵਨ ਦੇ ਧੁਰਬ ਵੱਲ ਹੈ।)

⁶ ਇਸਰਾਏਲੀਯਾ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਰਿ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀਬਤ ਵਿੱਚ ਗਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਯਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਫਰੇ ਹੋਣੇ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤਾ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਖੁੰਦਰਾਂ, ਝਾੜੀਯਾ ਅਤੇ ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਗੜਾ ਦੇ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਯਾਗੁਲਿਯਾ ਵਿੱਚ ਯਾਯਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲੁਰਣ ਲੱਗੇ। ਸਗੋਂ ਉਹ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਵੀ ਉਸਤੋਂ ਬੱਲੇ ਗੜ੍ਹਗਾ ਚ ਖੁਗਾਂ ਵਿੱਚ ਟੋਇਯਾ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਲੁਰ ਗਏ। ⁷ ਰਈ ਇਬਰਾਨੀ ਯਰਦਨ ਦਰਿਯਾ ਤੋਂ ਖਾਰ ਗਾਦ ਅਤੇ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇਸ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਸਾਉਲ ਅਜੇ ਵੀ ਗਿਲਗਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਾਦਸੀ ਡਰ ਨਾਲ ਰੱਬ ਰਗੇ ਮਨ।

⁸ ਮਭੁਟੇਲ ਨੇ ਰਿਗਾ ਸੀ ਰਿ ਉਹ ਸਾਉਲ ਨੂੰ ਗਿਲਗਾਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇਗਾ। ਸਾਉਲ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੱਰ ਉਡੀਕਦਾ ਰਿਗਾ ਧਰ ਮਭੁਟੇਲ ਅਜੇ ਤੀਰ ਗਿਲਗਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਧਰੁੱਚਿਯਾ ਅਤੇ ਸਿਧਾਗੀ ਸਾਉਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਰੇ ਭੱਜਣੇ ਸੁਰੁ ਹੋ ਗਏ।

⁹ ਤਾਂ ਸਾਉਲ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਹੇਮ ਦੀਯਾ ਭੋਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਯਾ ਭੋਟਾਂ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਲੈ ਰੇ ਯਾਵੇ।” ਤਾਂ ਸਾਉਲ ਨੇ ਹੇਮ ਦੀਯਾ ਭੋਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਯਾ। ¹⁰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸਾਉਲ ਨੇ ਹੇਮ ਦੀ ਭੋਟ ਚੜ੍ਹਾਈ ਤਾਂ ਮਭੁਟੇਲ ਵੀ ਯਾ ਗਿਯਾ ਤਾਂ ਸਾਉਲ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਉਸਦੀ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਖੁੱਫਣ ਲਈ ਉੱਠਿਯਾ।

¹¹ ਮਭੁਟੇਲ ਨੇ ਯਾਯਿਯਾ, “ਇਹ ਤੂੰ ਰੀ ਰੀਤਾ?”

ਸਾਉਲ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਵੇਖਿਯਾ ਰਿ ਸਿਧਾਗੀ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਰੇ ਭੱਜ ਗਏ ਗਨ, ਤੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਧਰੁੱਚਿਯਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਫਲਿਸਤੀ ਮਿਰਮਾਮ ਵਿੱਚ ਇੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਗਨ ਤਾਂ ¹² ਮੈਂ ਯਾਯਣੇ-ਯਾਧ ਚ ਸੋਚਿਯਾ ਰਿ, ‘ਫਲਿਸਤੀ ਇੱਥੇ ਗਿਲਗਾਲ ਵਿੱਚ ਯਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਹਮਲਾ ਰਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਜੇ ਤੀਰ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਰਿਰਥਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਰੇ ਹੇਮ ਦੀ ਭੋਟ ਚੜ੍ਹਾਈ।’” *

*13:12 ਫਲਿਸਤੀ ... ਚੜ੍ਹਾਈ ਸਾਉਲ ਲਈ ਮਭੁਟੇਲ ਜੇ ਰਿ ਜਾਜਰ ਸੀ ਦੀ ਬਜਾਇ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਠੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

੧੩ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਥੜੀ ਮੁਰੱਖਤਾਈ ਵੀ ਤੀ ਹੈ । ਤੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ । ਜੇਰ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਤੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਗੁਮੇਸਾ ਲਈ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਪਰ ਗਾਜ ਬਖਸ਼ ਦੇਣਾ ਸੀ । ੧੪ ਧਰ ਗੁਣ ਤੇਰਾ ਗਾਜ ਨਾ ਠਹਿਰੇਗਾ । ਯਹੋਵਾਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ ਭਾਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਉਮਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ । ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ । ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਦਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਇਸ ਲਈ ਉਮ ਨੇ ਨਵਾਂ ਆਗੂ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ ।” ੧੫ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮਥੁਏਲ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਗਿਲਗਾਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ।

ਮਿਰਮਾਮ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ

ਮਾਊਲ ਅਤੇ ਉਮਦੀ ਬਾਰੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਗਿਲਗਾਲ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਸਹਿਰ ਸਿਬਲਾਹ ਨੂੰ ਚੱਲ ਖਿਆ । ਮਾਊਲ ਜਿੰਨੀ ਉਮ ਰੋਲ ਫੌਜ ਬਚੀ ਸੀ ਉਮਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਰ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਗੁਣ ਉਮ ਰੋਲ ਰੇਵਲ ੬੦੦ ਆਦਰੀ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ । ੧੬ ਮਾਊਲ, ਉਮਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸਿਬਲਾਹ ਨੂੰ ਮੁੜੇ ।

ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਮਿਰਮਾਮ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ੧੭ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਉਮ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਸਚਾ ਵਰ ਲਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਰ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਤੁਰ ਖਏ ਅਤੇ ਉਹ ਤਿੰਨਾਂ ਸਮਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਗਏ । ਇੱਕ ਸਮਤਾ ਸੁਲਾਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਫਰਾਹ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਰਾਹ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ । ੧੮ ਦੂਜੀ ਟੇਲੀ ਬੈ-ਹੋਰੇਨ ਦੇ ਸਮਤੇ ਆਈ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਟੇਲੀ ਉਮ ਰਾਹ ਦੇ ਕੰਢੇ ਵੱਲ ਗਈ ਜੋ ਧੁਰਬੀ ਦਿਸਾ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਸਬੋਈਮ ਦੀ ਖੰਡ ਉੱਪਰ ਉਜਾੜ ਦੇ ਧਾਮੇ ਸੀ ।

੧੯ ਉਮ ਵੇਲੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਬੰਦਾ ਲੁਗਰ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਬਰਾਨੀ ਲੋਕ ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਖਰਛੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਣ । ੨੦ ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਰੋਲ ਆਪਣੇ ਗੱਲ, ਫਾਲ, ਕਰੀ ਅਤੇ ਤੁਗਾੜਾ ਅਤੇ ਦਾਤੀ ਆਦਿ ਤਿੱਖੇ ਵਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ।

੨੧ ਅਤੇ ਫਲਿਮਤੀ ਲੁਗਰ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਦੇ ਗੱਲ ਅਤੇ ਫਾਉੜਾ ਤਿੱਖੇ ਵਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਮੇਂ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ੧/੩ ਔਂਸ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੰਧਾਲੀ, ਧਰਾਇਣ, ਆਗਾ ਆਦਿ ਤਿੱਖਾ ਵਰਨ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ੧/੩ ਸੈਕਲ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ।

੨੨ ਇੰਝ ਹੋਇਆ ਕਿ ਲੜਾਈ ਦੇ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਮਾਊਲ ਅਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਤਲਵਾਰ ਜਾਂ ਖਰਛੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਿਰਫ ਇਹ ਔਚਾਰ ਮਾਊਲ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਰੋਲ ਸਨ ।

੨੩ ਫਲਿਮਤੀ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦਾ ਸਮਤਾ ਮਿਰਮਾਮ ਦੇ ਧਰਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਉੱਤੇ ਚੌਕਰਮ ਸੀ ।

ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾ ਹਮਲਾ

੧ ਉਮ ਦਿਨ ਮਾਊਲ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਉਮ ਨੌਜੁਆਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਉਮ ਦੇ ਸਮਤਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋਏ ਸਨ । ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਚੱਲ ਵਾਦੀ ਦੇ ਧਰਲੇ ਧਾਮੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵੱਲ ਚੱਲੀਏ ।” ਧਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਊ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਿਆ ।

੨ ਮਾਊਲ ਧਰਾੜੀ ਰਿਨਾਯੇ ਮਿਗਰੇਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਨਾਰ ਦੇ ਬਿਰਛ ਹੇਠ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਵਰ ਵਰ ਛਟਟ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਊਲ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਰਤ ਰੋਈ ਛੇ ਮੈਂ ਸਿਧਾਗੀ ਸਨ । ੩ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਆਗੀਯਾਹ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਲੋਹ ਵਿੱਚ ਟੇਲੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਜਾਜਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਣ ਉੱਥੇ ਆਗੀਯਾਹ ਜਾਜਰ ਸੀ । ਅਤੇ ਟੇਫੇਰ ਗੁਣ ਉਹ ਖਾਉਂਦਾ ਸੀ । ਆਗੀਯਾਹ ਆਗਿਦੁਬ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਟੀਰਾਬੋਦ ਦਾ ਡਰਾ ਸੀ । ਟੀਰਾਬੋਦ ਫੀਨਗਮ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਫੀਨਗਮ ਟੇਲੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਸੀ ।

ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਤਾ ਕਿ ਯੋਨਾਥਾਨ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਹੈ । ੪ ਉਮ ਰਾਹ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਧਾਮੇ ਵੱਡੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਸਨ । ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਉਮ ਰਾਹ ਵੱਲੋਂ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਉੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੋਚੀ । ਉਮ ਰਾਹ ਦੀ ਇੱਕ ਧਰਾੜੀ ਚੱਟਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਬੋਮੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਸਨਹ ਸੀ । ੫ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੱਟਾਨੀ ਧਰਾੜੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮਿਰਮਾਮ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵੱਡੀ ਚੱਟਾਨ ਦਾ ਮੂੰਹ ਗਾਬਾ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਸੀ ।

੬ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਜੁਆਨ ਮਦਦਗਾਰ ਨੇ ਜਿਸਨੇ ਉਮ ਦੇ ਸਮਤਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋਏ ਸਨ ਰਿਹਾ, “ਚੱਲ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸੁੰਤੀਆਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵੱਲ ਚੱਲੀਏ । ਸੀ ਖਤਾ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇ । ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਖੋਰ ਮੱਕਦਾ । ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਬੋੜੇ ਸਿਧਾਗੀ ਗਨ ਜਾਂ ਬਹੁਤੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਜੋ ਚਾਹੇ ਵਰ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ।”

੭ ਉਮ ਨੌਜੁਆਨ ਨੇ ਜਿਸਨੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਸਮਤਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋਏ ਸਨ ਉਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੈਨੂੰ ਜੋ ਟੀਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਵਰ, ਮੈਂ ਹਰ ਮੋੜ ਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ ।”

੮ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਚੱਲ ਚੱਲੀਏ! ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਾਦੀ ਧਾਰ ਵਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਲਿਮਤੀ ਵਰਥਾਨਾ ਵੱਲ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਵੇਖ ਲੈਣ । ੯ ਜੇਰ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਆਖਣ, ‘ਜਦ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਨਾ ਆਈਏ’, ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਸੋਚੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਹੋਵਾਂਗੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਕੁਝ ਜਾਵਾਂਗੇ । ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਨਾ ਜਾਵਾਂਗੇ । ੧੦ ਜੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਲਿਮਤੀ ਆਦਰੀਆਂ ਨੇ ਰਿਹਾ, ‘ਤੁਸੀਂ ਚੜ੍ਹ ਆਉ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵਰ ਦੇਵਾਂਗੇ । ਕਿਉਂਕਿ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੋਵੇਗਾ । ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ

ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।”

੧੧ ਤਾਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹਾਇਰ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਧਰਗਟ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਦਰਬਾਨਾ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਵੇਖੋ, ਇਬਰਾਨੀ ਉਨਹਾਂ ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਸਨ।” ੧੨ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹਾਇਰ ਨੂੰ ਲਲਰਾਰਿਆ, “ਮਾਡੇ ਵੱਲ ਆਉ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਬਰ ਦੇਵਾਂਗੇ।”

ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਹਾਇਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਧਰਾੜੀ ਵੱਲ ਭੇਰੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਤੁਰਿਆ ਆ ਰਿਉਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਵੱਸ ਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

੧੩-੧੪ ਤਾਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਅਤੇ ਧੈਰਾਂ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਧਰਾੜ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮਹਾਇਰ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਤੁਰਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨਹਾਂ ਦੋਨਾ ਨੇ ਜਾ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਅੱਧੀ ਬੀਘਾ ਪੈਲੀ ਵਿੱਚ ਧਰਿਲੇ ਹੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ੨੦੨ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁੱਟਿਆ। ਜਿਨਹਾਂ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਉਸ ਵੱਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਮਹਾਇਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਉਸ ਨੇ ਜਖਮੀ ਕੀਤੇ ਸਨ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਮੁੱਟਿਆ।

੧੫ ਮਾਰੇ ਫਲਿਮਤੀ ਸਿਧਾਗੀ ਖਬਰਾ ਗਏ। ਸੀ ਪੈਲੀ ਵਿੱਚ ਖਲੋਤੇ ਸਿਧਾਗੀ ਅਤੇ ਸੀ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਰਿਲਹੇ ਵਿੱਚ ਤਣੇ ਸਿਧਾਗੀ ਮਾਰੇ ਹੀ ਡਰ ਗਏ। ਇਉਂ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਰੰਬਣੀ ਆ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਜ਼ਾਰੇ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀ ਸਿਧਾਗਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਡਰਾਰੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

੧੬ ਮਾਊਲ ਦੇ ਦਰਬਾਨਾ ਨੇ ਜੋ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਗਿਬਯਾਹ ਵਿੱਚ ਸਨ ਫਲਿਮਤੀ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਧਰ-ਉੱਧਰ ਭੱਜਦੇ ਵੇਖਿਆ। ੧੭ ਤਾਂ ਮਾਊਲ ਨੇ ਜੋ ਸੈਨਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਗਿਣਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਮਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੌਣ ਭੱਜਿਆ ਹੈ?”

ਉਨਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮਹਾਇਰ ਨਾ ਲੱਭੇ।

੧੮ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਗੀਯਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਇੱਥੇ ਲੈ ਆਉ” (ਉਸ ਵਰਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਰੋਲ ਸੀ।) ੧੯ ਮਾਊਲ ਆਗੀਯਾਹ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮਾਊਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਧਰ ਫਲਿਮਤੀ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਖੱਥ ਅਤੇ ਰੋਲਾ ਵੱਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਾਊਲ ਬੇਮਬਰਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਖੀਰ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਗੀਯਾਹ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਬੱਸ ਕਰ! ਬਹੁਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ। ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਬੱਲੇ ਕਰ ਅਤੇ ਧਰਮਾਥਨਾ ਕਰਨੀ ਬੰਦ ਕਰ।”

੨੦ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੈਨਾ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਉਤਰ ਗਿਆ। ਫਲਿਮਤੀ ਸਿਧਾਗੀ ਇੱਕ ਦਮ

ਖਬਰਾ ਗਏ ਅਤੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਏ। ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜਿਆਂ ਉੱਧਰ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਤਲਵਾਰਾਂ ਚਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ। ੨੧ ਉਹ ਇਬਰਾਨੀ ਜੋ ਧਰਿਲਾ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਚਾਰੋਂ ਧਾਮਿਉਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ ਸੇ ਮੁੜਕੇ ਉਨਹਾਂ ਹੀ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮਾਊਲ ਅਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਉਨਹਾਂ ਨਾਲ ਕਲ ਗਏ। ੨੨ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਉਹ ਇਮਰਾਏਲੀ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਅਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਰਾੜ ਵਿੱਚ ਲੁਕ ਗਏ ਸਨ, ਜਦ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਫਲਿਮਤੀ ਭੱਜ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਉਨਹਾਂ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ।

੨੩ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ। ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਬੈਤ-ਆਵਨ ਦੇ ਧਰਲੇ ਧਾਮੇ ਤੀਰ ਧਰੁੱਚ ਗਈ। ਮਾਰੀ ਸੈਨਾ ਮਾਊਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ ੧੦,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਸਨ। ਇਹ ਲੜਾਈ ਅਫਰਾਈਮ ਦੇਸ ਦੀ ਧਰਾੜੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਰਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ।

ਮਾਊਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭੁੱਲ ਕਰਨਾ

੨੪ ਧਰ ਮਾਊਲ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਮਰਾਏਲੀ ਉਸ ਦਿਨ ਬੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਭੁੱਥੇ-ਭਾਣੇ ਸਨ ਉਹ ਬੜੇ ਆਖੇ ਹੋਏ ਰਿਉਰਿ ਮਾਊਲ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੱਧ ਚੁਰਾ ਕੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ, “ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਅੱਜ ਮਾਮ ਤੀਰ ਭੋਜਨ ਖਾਵੇ, ਜਦ ਤੱਕ ਰਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਨਾ ਦੇਵਾਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ।” ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਰਾਏਲੀ ਸਿਧਾਗੀ ਨੇ ਭੋਜਨ ਨਾ ਕੀਤਾ।

੨੫-੨੬ ਲੜਾਈ ਦੇ ਕਾਰਣ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਲੁਕ ਗਏ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਸਹਿਦ ਰਿਉਰਿ ਹੋਇਆ ਵੇਖਿਆ। ਇਮਰਾਏਲੀ ਸਹਿਦ ਤੀਰ ਧਰੁੱਚੋਂ ਧਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਮੂੰਹ ਤੱਕ ਨਾ ਲਾਇਆ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਮੱਧ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ।

੨੭ ਧਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਮੱਧ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਤਾ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੱਧ ਚੁਰਾਈ ਸੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੁਣਿਆ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਜਿਹੜੀ ਸੇਟੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਹੇਠਾਂ ਦਾ ਸਿਰਾ ਸਹਿਦ ਨੂੰ ਛੁਗਾਇਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਹਿਦ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰੇ ਨਾਲ ਲੱਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮੂੰਹ 'ਚ ਧਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਚੰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੌਸ ਆ ਗਈ।

੨੮ ਉਨਹਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੱਧ ਚੁਰਾਰੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਭੋਜਨ ਕਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਾਧ ਲੱਗੇਗਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਅਜੇ ਤੀਰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ, ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਇੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।”

੨੯ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਭੇਰੇ ਖਿਉ ਨੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਬੋਝਾ ਕੁ ਸਹਿਦ ਚੱਥ ਕੇ ਕਿੱਨਾ ਚੰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਖਿਆ ਹਾਂ। ੩੦ ਇਹ ਬਹੁਤ

ਵੱਧੀਆਂ ਗੋਟਾ ਮੀ ਜੇਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਭੇਜਨ ਖਾ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਸਮਣਾ ਤੋਂ ਲੁੱਟਿਆ ਮੀ। ਆਮੀਂ ਜੇਰ ਘਰੁਤ ਮਾਰੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗੋਟਾ ਮੀ।”

੩੧ ਉਮ ਦਿਨ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਮ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਰਮਾਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਲੇਨ ਤੀਰ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਿਆ, ਮੇ ਲੋਰ ਥੜੇ ਬੰਦੇ ਹੋਣੇ ਮਨ ਆਤੇ ਭੁੱਖ ਵੀ ਥੜੀ ਲਗੀ ਹੋਈ ਮੀ। ੩੨ ਲੋਰੀਂ ਜਿਹੜਾ ਮਮਾਨ ਲੁੱਟ ਵਿੱਚ ਭੇਡਾਂ ਆਤੇ ਬਲਦਾਂ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਲਿਆਏ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵੱਢ ਭਾਰਕ, ਵਗਦੇ ਹੋਏ ਖੂਨ ਮਨੇ ਜੀ ਖਾ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥੜੀ ਭੁੱਖ ਲਗੀ ਹੋਈ ਮੀ।

੩੩ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਵੇਖ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਧ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਜਿਹਾ ਖਾਮ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਆਜੇ ਵੀ ਲਗੂ ਚੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਮਾਊਲ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਤੁਮੀਂ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਮੇ ਭੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਖੱਬਰ ਰੋੜ੍ਹ ਲਿਆਵੇ।” ੩੪ ਫਿਰ ਮਾਊਲ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਜਾਉ ਆਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਰਹੇ ਰਿ ਮਭ ਆਦਮੀ ਆਧੇ-ਆਧਈ ਭੇਡ ਜਾਂ ਬਲਦ ਭੇਰੇ ਰੇਲ ਲਿਆਉਣ ਆਤੇ ਉਹ ਇੱਥੇ ਆਰੇ ਆਧੇ-ਆਧਈ ਭੇਡ ਜਾਂ ਬਲਦ ਭਾਰਨ। ਭੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਇੱਥੇ ਆਰੇ ਖਾਵੇ ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਆਜਿਹਾ ਧਾਧ ਨਾ ਰਹਨ। ਆਤੇ ਉਹ ਚੋਂਦੇ ਲਗੂ ਵਾਲਾ ਖਾਮ ਨਾ ਖਾਣ।”

ਉਮ ਗੁਤ ਮਭ ਲੋਰੀਂ ਆਧਈ ਭੇਡ-ਬਲਦ ਲਿਆਏ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਆਰੇ ਜੀ ਵੱਢਿਆ। ੩੫ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਾਊਲ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਜਗਵੇਲੀ ਬਣਾਈ। ਇਹ ਜਗਵੇਲੀ ਉਮ ਨੇ ਖੁਦ ਆਧਣੇ ਹੱਥੀਂ ਬਨਾਉਣੀ ਸੁਗੂ ਰੀਤੀ।

੩੬ ਮਾਊਲ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਅੱਜ ਗੁਤ ਆਮੀਂ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਗਾਂਗੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਭ ਰੁੜ ਚੁੱਕ ਲਿਆਵਾਂਗੇ। ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰ ਦੇਵਾਂਗੇ।”

ਮੈਨਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੇਨੂੰ ਜੇ ਠੀਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਮੇ ਰਹ।”

ਧਰ ਜਾਜਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਧਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਖੁੱਛੀਏ।”

੩੭ ਤਾਂ ਮਾਊਲ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਖੁੱਛਿਆ, “ਸੀ ਮੈਂ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਾਂ? ਰੀ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾਉਣ ਦਾ ਬਲ ਦੇਵੇਗਾ?” ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਦਿਨ ਮਾਊਲ ਦੀ ਰਿਮੇ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ।

੩੮ ਤਾਂ ਮਾਊਲ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਭੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਰਹੇ। ਧਤਾ ਲੱਗੇ ਰਿ ਰਿਮ ਰੇਲੋਂ ਧਾਧ ਹੋਇਆ ਹੈ! ੩੯ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮੈਂਗ ਖਾਂਦਾ ਗਾਂ ਜਿਮਨੇ ਰਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹੈ ਰਿ ਜੇਰ ਭੇਰੇ ਆਧਣੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹ ਧਾਧ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਬਖਸਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਮ ਨੂੰ ਵੀ ਭਰਨਾ ਯਵੇਗਾ।” ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਇੱਕ ਮਥਦ ਵੀ ਨਾ ਬੋਲਿਆ।

੪੦ ਤਾਂ ਮਾਊਲ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਇਮ ਧਾਮੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਮੈਂ ਆਤੇ ਭੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਇਮ ਧਾਮੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ।”

ਮਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਭਾਲਿਰ, ਜਿਵੇਂ ਤੇਰਾ ਗੁਰਮ।”

੪੧ ਤਦ ਮਾਊਲ ਨੇ ਧਰਮਾਬਨਾ ਰੀਤੀ, “ਹੋ ਯਹੋਵਾਹ! ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ! ਤੂੰ ਅੱਜ ਆਧਣੇ ਮੋਵਰ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ? ਜੇਰ ਮੈਂ ਜਾਂ ਭੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਰੋਈ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਤੀਮ ਧਾ ਜੇਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁੰਮੀਮ ਧਾ।”

ਤਦ ਮਾਊਲ ਆਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਫੜੇ ਗਏ ਆਤੇ ਲੋਰ ਬਚ ਗਏ। ੪੨ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰੋਣ ਦੇਮੀ ਹੈ ਜਾਨਣ ਵਾਮਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸੁੱਟੋ-ਮੈਂ ਜਾਂ ਭੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਥਾਨ।” ਯੋਨਾਥਾਨ ਰੁਟਿਆ ਗਿਆ ਮੀ।

੪੩ ਮਾਊਲ ਨੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿ ਤੂੰ ਰੀ ਰੀਤਾ।”

ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਮੈਂ ਆਧਈ ਮੋਟੀ ਦੇ ਰਿਨਾਏ ਤੋਂ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਸਗਿਦ ਚੱਟਿਆ ਮੀ। ਮੈਂ ਇਮ ਆਮਲ ਲਈ ਭਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਗਾਂ।”

੪੪ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਮੈਂਗ ਚੁੱਕੀ ਮੀ ਰਿ ਜੇਰ ਮੈਂ ਆਧਈ ਮੈਂਗ ਯੂਰੀ ਨਾ ਰਗਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦੰਡ ਮਿਲੇ, ਇਮ ਰਹੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਤੈਨੂੰ ਭਰਨਾ ਜੀ ਯਵੇਗਾ।”

੪੫ ਧਰ ਮਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲਈ ਅੱਜ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਧਰਮਾਧਤ ਰੀਤੀ ਹੈ, ਰੀ ਉਮ ਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ ਭਰਨਾ ਯਵੇਗਾ? ਇੰਝ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ! ਆਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੈਂਗ ਚੁੱਕਦੇ ਗਾਂ ਰਿ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੂੰ ਰੋਈ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਆਮੀਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾ ਵਾਲ ਵੀ ਵਿੰਗਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਾ ਡਿੱਗਣ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਦੀ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਮਥਦ ਰੀਤੀ ਹੈ।” ਤਾਂ ਇੰਝ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੂੰ ਭਰਨੇ ਬਚਾ ਲਿਆ, ਉਮ ਨੂੰ ਭਰਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

੪੬ ਫਿਰ ਮਾਊਲ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਨਾ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਹ ਆਧਈ ਥਾਵੇਂ ਵਾਧਮ ਚੱਲੇ ਗਏ।

ਮਾਊਲ ਦਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨਾ

੪੭ ਮਾਊਲ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਗੁਜ ਦਾ ਧੁਰਾ ਆਧਿਰਾਹ ਨੈ ਲਿਆ। ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦੇ ਦੁਸਮਣ ਮਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜਿਆ। ਮਾਊਲ ਮੇਠਾਥ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਿਆ, ਆਤੇ ਅੰਮੋਨੀਆਂ, ਆਦਮ ਆਤੇ ਮੋਬਾਹ ਦੇ ਗਜਿਆਂ ਆਤੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਮ ਨੇ ਲੜਾਈ ਰੀਤੀ। ਜਿਮ-ਜਿਮ ਧਾਮੇ ਉਹ ਮੂੰਗ ਰਦਾ ਮੀ ਉਮੇ ਧਾਮੇ ਆਧਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦਾ ਆਤੇ ਗਰ ਦਿੰਦਾ ਮੀ। ੪੮ ਮਾਊਲ ਬੜਾ ਬਗਦੁਰ ਮੀ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਆਮਲੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾਇਆ। ਉਮ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ ਮੀ।

੧੯ ਯੋਨਾਥਾਨ, ਯਿਸਵੀ ਯਾਤੇ ਮਾਨਰਿਸੁਆ ਮਾਉਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਮਨ ਯਾਤੇ ਉਸਦੀ ਵੱਡੀ ਧੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮੋਰਬ ਯਾਤੇ ਛੋਟੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮੀਰਲ ਮੀ। ੧੦ ਮਾਉਲ ਦੀ ਖਤਨੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਯਾਹੀਨੇਯਾਮ ਮੀ ਜੇ ਰਿ ਯਹੀਮਯਾਮ ਦੀ ਧੀ ਮੀ।

ਉਸ ਦੇ ਮੋਨਾਥੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਯਾਬੀਨੇਰ ਮੀ ਜੇ ਰਿ ਨੇਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਨੇਰ ਮਾਉਲ ਦਾ ਚਾਚਾ ਮੀ। ੧੧ ਮਾਉਲ ਦਾ ਧਿਤਾ ਰੀਸ ਯਾਤੇ ਯਾਬੀਨੇਰ ਦਾ ਧਿਤਾ ਨੇਰ ਦੋਨੋਂ ਯਾਬੀਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।

੧੨ ਮਾਉਲ ਨੇ ਮਾਰਾ ਜੀਵਨ ਬਹਾਦੁਰੀ ਵਿੱਚ ਗੁਜਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਫਲਿਸਤੀਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੜੀ ਸਖਤ ਲੜਾਈ ਲੜੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਦੋਂ ਰਦੇ ਵੀ ਰੋਈ ਬਹਾਦੁਰ ਜਾਂ ਤਾਰਤਵਰ ਮਨੁੱਖ ਵੇਖਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਥਈ ਮੋਨਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਰਹ ਲਿਆ ਯਾਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਯਾਥਣੇ ਰੋਲ ਰੱਖਦਾ ਜੇ ਉਸਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਰਦਾ।

ਮਾਉਲ ਦਾ ਯਾਮਾਲੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਰਹਨਾ

੧੫ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਯਾਖਿਆ, “ਮੈਂਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਰਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਮਗ ਰਹਾਂ, ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਰਿ ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣੇ। ਮੇਂ ਗੁਣ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਬਚਨ ਸੁਣ। ੨ ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਥਦਾ ਹੈ: ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲ ਯਾਏ ਤਾਂ ਯਾਮਾਲੇਰੀਆਂ ਨੇ ਰਿਵੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਨਾਨ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਧਾਈ। ਮੈਂਨੂੰ ਚੇਤਾ ਹੈ ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਰਿ ਰਿਵੋਂ ਯਾਮਾਲੇਰੀਆਂ ਨੇ ਮਲੂਰ ਰੀਤਾ। ੩ ਗੁਣ, ਤੂੰ ਜਾ ਯਾਤੇ ਯਾਮਾਲੇਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ। ਤੂੰ ਜੇ ਰੁੜ ਵੀ ਯਾਮਾਲੇਰੀਆਂ ਦਾ ਹੈ ਮਣੇ ਯਾਮਾਲੇਰ ਦੇ ਮਭ ਰੁੜ ਤਬਾਗ ਰਹ ਦੇ। ਰੁੜ ਵੀ ਨਾ ਬਚੇ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਰਦ-ਯੋਰਤਾਂ, ਬੱਚੇ ਯਾਤੇ ਨਵਜਾਤ ਬੱਚੇ ਮਭ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਖਤਮ ਰਹ ਦੇ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਗਊਆਂ, ਭੇਡਾਂ, ਉਠ ਯਾਤੇ ਖੇਤੇ ਮਭ ਵੱਢ ਸੁਣ।”

੪ ਮਾਉਲ ਨੇ ਤਲਾਇਮ ਵਿੱਚ ਯਾਥਈ ਮੈਨਾ ਇਕੱਠੀ ਰੀਤੀ। ਉੱਥੇ ੨,੦੦,੦੦੦ ਧੈਦਲ ਸਿਧਾਗੀ ਯਾਤੇ ੧੦,੦੦੦ ਹੋਰ ਯਾਦਮੀ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਯਹੂਦਾਗ ਤੋਂ ਵੀ ਯਾਦਮੀ ਮਨ। ੫ ਤਦ ਮਾਉਲ ਯਾਮਾਲੇਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸਹਿਰ ਧਰੁੱਚਰੇ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਉਤੀਰ ਰਹਨ ਲੱਗਾ। ੬ ਮਾਉਲ ਨੇ ਰੋਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਯਾਮਾਲੇਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਰੇ ਇੱਥੋਂ ਭੱਜ ਜਾਵੇ। ਤਦ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਮਾਲੇਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਸਟ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲਰੇ ਯਾਏ ਮਨ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਥਰ ਰਿਰਧਾ ਵਿਖਾਈ ਮੀ।” ਇਸ ਲਈ ਰੋਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰ ਯਾਮਾਲੇਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਰੇ ਚੱਲੇ ਗਏ।

੭ ਮਾਉਲ ਨੇ ਯਾਮਾਲੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਹਵੀਲਾਗ ਤੋਂ ਲੈ ਰੇ ਸੂਰ ਦੇ ਲਾਂਘੇ ਤੀਰ ਜੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਯੱਗੇ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ।

੮ ਯਾਮਾਲੇਰੀਆਂ ਦਾ ਹਾਜਾ ਯਾਗਾ ਮੀ। ਮਾਉਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਫੜ ਲਿਆ। ਮਾਉਲ ਨੇ ਯਾਗਾ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮੈਨਾ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਿਧਾਗੀ

ਮਾਰ ਸੁੱਟੇ। ੯ ਯਰ ਮਾਉਲ ਯਾਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਾਗਾ ਨੂੰ ਯਾਤੇ ਹੋਰ ਚੰਗੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਰਹਨਾ ਚੰਗਾ ਨਾ ਮਮਝਿਆ, ਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਗਾ ਨੂੰ ਯਾਤੇ ਮੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਗਊਆਂ ਵੱਧੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਯਾਤੇ ਮੋਮੋਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਖ ਲਿਆ ਰਿਉਂਦਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਖਤਮ ਰਹਨ ਯੋਗ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਖਤਮ ਰੀਤਾ।

ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਧਾਥ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ

੧੦ ਤਦ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਬਚਨ ਸੁਣ ਦਾ ਹੁਰਮ ਹੋਇਆ। ੧੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਮਾਉਲ ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ ਰਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਉਹ ਯਾਥਈ ਮਨ-ਮਰਚੀ ਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਦਾ ਜੇ ਮੈਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ।” ਮਥੁਏਲ ਗੁੱਸੇ ਹੋਇਆ ਯਾਤੇ ਮਾਰੀ ਗਤ ਯਹੋਵਾਹ ਯੱਗੇ ਰੋਂਦਾ ਤਲੇ ਲੈਂਦਾ ਰਿਗਾ।

੧੨ ਮਥੁਏਲ ਯਾਗਲੀ ਸਵੇਰ ਜਲਦੀ-ਜਲਦੀ ਉੱਠਿਆ ਯਾਤੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਆ। ਯਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਰਹਿ ਦਿੱਤਾ ਰਿ, “ਮਾਉਲ ਰਹਮਲ ਨੂੰ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮਾਉਲ ਯਾਥਣੇ ਮਨਮਾਨ ਲਈ ਉੱਥੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਖੱਬਰ ਰੱਖਵਾਉਣ ਲਈ ਗਿਆ। ਉਹ ਰਈ ਜਗੁਗਾ ਉੱਤੇ ਖੁੰਮਦਾ ਗਿਆ ਯਾਤੇ ਯਾਖੀਰ ਵਿੱਚ ਗਿਲਗਲ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।”

ਤਾਂ ਮਥੁਏਲ ਯਾਖੀਰ ਉੱਥੇ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਮਾਉਲ ਉਸ ਵਰਤ ਮੀ। ਮਾਉਲ ਨੇ ਯਾਮਾਲੇਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇ ਰੁੜ ਲਿਆਂਦਾ ਮੀ ਉਸਦਾ ਯਾਜੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਚੁੱਕ ਰੇ ਭੋਟ ਰੀਤਾ ਮੀ, ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਯੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੋਟ ਚੜ੍ਹਾ ਰਿਗਾ ਮੀ ਰਿ, ੧੩ ਮਥੁਏਲ ਮਾਉਲ ਰੋਲ ਧਰੁੱਚ ਗਿਆ ਯਾਤੇ ਮਾਉਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਖੁੰਛੀ। ਮਾਉਲ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰਿਰਧਾ ਰਹੇ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਹੁਰਮ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਰੀਤੀ ਹੈ।”

੧੪ ਯਰ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਯਾਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਰੀ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ? ਤਾਂ ਫਿਰ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਮੈਂ-ਮੈਂ ਯਾਤੇ ਧਸੂਆਂ ਦਾ ਯਾਝਾਉਣਾ ਰੀ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਸੁਣ ਰਿਗਾ ਹਾਂ?”

੧੫ ਮਾਉਲ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਸਿਧਾਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਮਾਲੇਰ ਤੋਂ ਫੜਰੇ ਲਿਆਏ ਮਨ। ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਚੰਗੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਯਾਤੇ ਧਸੂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਲਏ ਰੱਖ ਲਈ ਤਾਂ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੋਟ ਰਹ ਮੱਕਣ। ਯਰ ਯਾਮੀਂ ਧਾਰੀ ਮਭ ਰੁੜ ਨਸਟ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।”

੧੬ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਯਾਖਿਆ, “ਬੁਰ ਜਾ! ਗੁਣ ਮੈਂਨੂੰ ਯਾਥ ਲੈਣ ਦੇ ਰਿ ਮੈਂਨੂੰ ਰੱਲਗ ਹਾਤ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰੀ ਯਾਖਿਆ ਹੈ।” ਮਾਉਲ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਠੀਕ ਹੈ! ਧਰਿਲਾਂ ਦੱਸ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਰੀ ਰਿਗਾ।”

੧੭ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਧਰਿਲਾਂ ਤੂੰ ਯਾਥਈ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਤੁੱਛ ਮੀ, ਉਸ ਵਰਤ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗੋਤ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਥਰ ਯਾਗੂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਯਹੋਵਾਹ

ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਤੈਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਠਹਿਰਾਇਆ।
 15 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਖਾਮ ਰੰਮ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਆ ਤੇ ਰਿਗਾ,
 'ਜਾ ਆ ਤੇ ਜਾਰੇ ਆਮਾਲੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਸਭ
 ਖਾਧੀ ਜੀਵ ਗਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦੇ। ਜਦ
 ਤੱਕ ਉਹ ਯੂਰੇ ਨਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦਾ
 ਰਹਿ।' 16 ਤੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ? ਤੂੰ ਲੁੱਟ
 ਲੈਣ ਦੀ ਜਲਦੀ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਖਰਮੇਸੁਰ
 ਬਦੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।"

20 ਮਾਊਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਘਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਗੁਰਮ
 ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਉੱਥੇ-ਉੱਥੇ ਗਿਆ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ
 ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਆਮਾਲੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ
 ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਆਗਾਗ ਜੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ
 ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਜਿਉਂਦਾ ਲਿਆਇਆ ਹਾਂ।" 21 ਸਿਧਾਗੀ
 ਲੁੱਟ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭੇਡਾਂ ਆ ਤੇ ਚੰਗੇ ਖਸੂ ਜੇ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਏ ਗਨ ਆ ਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਤੋਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ
 ਗਿਲਗਾਲ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਲਿਆਏ ਗਨ।"

22 ਖਰ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਭਲਾ ਇਹ ਦੱਸ ਕਿ
 ਅਗੇਵਾਗ ਹੋਮ ਕੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਕੀਆਂ ਬਲਿਆਂ ਨਾਲ ਖਰਮੰਨ
 ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਪਰ ਕਿ ਉਸਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ
 ਜਾਵੇ? ਵੇਖ! ਮੰਨਣਾ ਭੇਟਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਆ ਤੇ ਸਰੋਤਾ
 ਬਣਨਾ ਭੇਡੇ ਦੀ ਚਰਬੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਚੰਗਾ
 ਹੈ।" 23 ਗੁਰਮ ਨਾ ਮੰਨਣਾ ਮਾਂਦਰੀ ਦੇ ਖਾਧ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਬੁਰਾ
 ਹੈ। ਢੀਠ ਹੋਣਾ ਆ ਤੇ ਮਨ-ਮਰਜੀ ਕਰਨਾ ਬੁੱਤ ਉਧਾਮਨਾ
 ਕਰਨ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਬੁਰਾ ਹੈ। ਤੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ
 ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ
 ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

24 ਤਦ ਮਾਊਲ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਖਾਧੀ ਗਾਂ
 ਕਿਉਂ ਜੇ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਆ ਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
 ਨੂੰ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਡਰਦੇ ਉਹ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ।" 25 ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਂਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ,
 ਮਿੰਨਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਖਾਧ ਲਈ ਖਿਆ ਕਰ। ਤੂੰ
 ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੁੜ ਚੱਲ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ
 ਕਰਾਂ।"

26 ਖਰ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੇਰੇ
 ਨਾਲ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਤੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦੀ
 ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਆ ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗੁਣ ਅਗੇਵਾਗ ਤੈਨੂੰ
 ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੈ।"

27 ਜਦੋਂ ਮਥੁਏਲ ਜਾਣ ਲਈ ਵਾਧਮ ਮੁੜਿਆ, ਮਾਊਲ
 ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਦਾ ਚੋਗਾ ਫੜ ਲਿਆ। ਆ ਤੇ ਉਹ ਖਾਟ ਗਿਆ।
 28 ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਚੋਲਾ ਖਾੜ
 ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਇੰਝ ਹੀ, ਆਂਜ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ
 ਰਾਜ ਤੈਥੋਂ ਖਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਰਾਜ ਤੇਰੇ ਦੋਸਤਾਂ
 ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੈਥੋਂ ਜਿਯਾਦੇ ਬਿਹਤਰ
 ਹੈ।" 29 ਅਗੇਵਾਗ ਹੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਉਹ
 ਸਦੀਖਰ ਹੈ। ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਰੋਜ ਆਖਣਾ ਮਨ ਬਦਲਦਾ
 ਹੈ ਨਾ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਾਂਗ ਰੋਜ ਆਖਣੀ

ਜੁਬਾਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਫਿਰਦਾ ਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਨ ਬਦਲਦਾ
 ਫਿਰਦਾ ਹੈ।"

30 ਮਾਊਲ ਨੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਕਿਹਾ, "ਟੀਰ ਹੈ! ਮੈਂ ਖਾਧ
 ਕੀਤੇ! ਖਰ ਕਿਰਧਾ ਕਰਦੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਖਰਤ ਆ ਆ ਤੇ ਮੇਰੇ
 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਆ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਂਗੇ ਮੇਰਾ ਆਦਰ
 ਕਰ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੁੜ ਚੱਲ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਤੋਂ ਖਰਮੇਸੁਰ
 ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਾਂ।" 31 ਮਥੁਏਲ ਮਾਊਲ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰ
 ਖਿਆ ਆ ਤੇ ਮਾਊਲ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕੀਤੀ।

32 ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਆਮਾਲੇਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ
 ਆਗਾਗ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲੈ ਆਉ।"

ਆਗਾਗ ਮਥੁਏਲ ਕੋਲ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਜੰਜੀਰਾਂ ਨਾਲ
 ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਗਇਆ ਸੀ। ਆਗਾਗ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, "ਗੁਣ ਤੱਕ
 ਜ਼ਰੂਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਕੁਝ ਲੰਘ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ।"

33 ਖਰ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਆਗਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਤੇਰੀ
 ਤਲਵਾਰ ਨੇ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੋਹ ਲਏ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ
 ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਆਲਾਦ ਨਾ ਹੋਵੇਗੀ।" ਮਥੁਏਲ ਨੇ
 ਗਿਲਗਾਲ ਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਆਂਗੇ ਆਗਾਗ ਦੇ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ
 ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ।

34 ਤਦ ਮਥੁਏਲ ਉੱਥੋਂ ਰਾਮਗ ਵੱਲ ਗਿਆ ਆ ਤੇ ਮਾਊਲ
 ਆਖਣੇ ਖਰ ਗਿਬਯਾਗ ਵੱਲ ਮੁੜ ਗਿਆ। 35 ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ
 ਮਥੁਏਲ ਆਖਣੀ ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਹੀਂ
 ਮਿਲਿਆ। ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਮਾਊਲ ਲਈ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਸੀ ਆ ਤੇ
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਬੜਾ ਆਫਸੋਸ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ
 ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਠਹਿਰਾਇਆ।

ਮਥੁਏਲ ਦਾ ਬੈਤਲਹਮ ਨੂੰ ਜਾਣਾ

14 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਤੂੰ ਮਾਊਲ
 ਲਈ ਭਲਾ ਇੰਨੀ ਦੋਰ ਦੁੱਖ ਮਨਾਵੇਂਗਾ? ਤੂੰ ਆਜੇ
 ਤੀਰ ਉਸ ਲਈ ਉਦਾਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
 ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਹੋਣ
 ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਹੈ। ਤੂੰ ਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਤੋਲ ਭਰ ਆ ਤੇ ਬੈਤਲਹਮ
 ਨੂੰ ਜਾ। ਉੱਥੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਂਮੀ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ
 ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ
 ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।"

2 ਖਰ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਜਾਵਾਂ? ਜੇਕਰ ਮੈਂ
 ਜਾਵਾਂਗਾ ਆ ਤੇ ਕਦੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਖਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ
 ਮਾਰ ਸੁੱਟੇਗਾ।"

ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜਦ ਤੂੰ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਂ ਇੱਕ
 ਵਫ਼ੜਾ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਲੈਂਦਾ ਜਾ ਆ ਤੇ ਆਖੀਂ 'ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ
 ਆਂਗੇ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਆਇਆ ਹਾਂ।' 3 ਬਲੀ ਲਈ ਆਂਮੀ
 ਨੂੰ ਨਿਉਂਤਾ ਦੇ ਦੋਵੀਂ। ਫਿਰ ਆਗਾਂਗ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ
 ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ਆ ਤੇ
 ਰਿਖਾਵਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਮਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੀਂ।"

4 ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ
 ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮਥੁਏਲ ਬੈਤਲਹਮ ਨੂੰ ਗਿਆ।

ਬੈਤਲਹਮ ਦੇ ਬਚੁਰਗ ਡਰ ਨਾਲ ਰੱਬਣ ਲੱਗੇ। ਉਹ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਖੁੰਛਣ ਲੱਗੇ, “ਰੀ ਤੂੰ ਸਾਂਤੀ ‘ਚ ਆਇਆ ਹੈਂ?”

⁴ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ‘ਚ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੋ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਲੀ ਲਈ ਚੱਲੋ।” ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਆਖੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਉਤਾ ਦਿੱਤਾ।

⁵ ਜਦੋਂ ਆਖੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੰਤਰ ਆਏ ਤਾਂ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਉੱਥੇ ਯਹੀਆਥ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, “ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹੀ ਮਨੁੱਖ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਚੁਣਿਆ।”

⁶ ਯਹ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੀਆਥ ਮੋਹਣਾ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਹੈ, ਲੰਬਾ ਹੈ। ਯਹ ਤੂੰ ਇਵੇਂ ਨਾ ਸੋਚ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈਂ। ਯਹ ਮੇਸੂਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਉਵੇਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਲੋਕੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਹਰੀ ਰੂਪ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਦੇ ਕਿ ਉਹ ਬਾਹਰੋਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਯਹ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਝਾਤ ਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਯਹੀਆਥ ਸਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

⁷ ਤਦ ਆਖੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਖੁੰਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਿਸਦਾ ਨਾਉਂ ਯਹੀਆਥਾਥ। ਫਿਰ ਯਹੀਆਥਾਥ ਨੂੰ ਆਖੀ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਨਹੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ।”

⁸ ਤਦ ਆਖੀ ਨੇ ਸੰਭਾਗ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੀਤਾ ਯਹ ਮਥੁਏਲ ਬੋਲਿਆ, “ਨਹੀਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ।”

⁹ ਆਖੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੱਤ ਖੁੰਤਰ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਵਿਖਾਏ ਯਹ ਉਸ ਨੇ ਆਖੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ।”

¹⁰ ਤਦ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਆਖੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਰੀ ਇਹੀ ਤੇਰੇ ਖੁੰਤਰ ਸਨ?”

ਆਖੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ! ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੁੰਤਰ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ, ਯਹ ਉਹ ਇਸ ਵਖਤ ਇੰਜੜ ਨੂੰ ਆਜੇ ਚਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।”

ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲੈ ਕੇ ਆ। ਆਖੀ ਉਸ ਵਰਤ ਤੱਕ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਫਰਾਗੇ ਜਦ ਤੀਰ ਉਹ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।”

¹¹ ਆਖੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਖੁੰਤਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਇਹ ਉਸਦਾ ਖੁੰਤਰ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਮੋਹਣਾ ਲਾਲ ਰੰਗ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਦਿਖਣ ਵਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਸੀ।

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਉੱਠ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਮਰ ਰ। ਇਹੀ ਹੈ ਉਹ।”

¹² ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਉਹ ਸਿੰਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਆਖੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਖੁੰਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਉਹ

ਤੇਲ ਰੋੜ੍ਹਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਮਰ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਸਦਾ ਬੜੀ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਦਾਉਦ ਉੱਪਰ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮਥੁਏਲ ਸੰਭਾਗ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਹੋਇਆ।

ਇੱਕ ਬੁਰਾ ਆਤਮਾ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਸਤਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ

¹³ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਆਤਮੇ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਬੁਰਾ ਆਤਮਾ ਮਾਊਲ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕਮਟ ਦਿੱਤੇ। ¹⁴ ਮਾਊਲ ਦੇ ਨੌਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਯਹ ਮੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਭੈੜਾ ਆਤਮਾ ਤੈਨੂੰ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ¹⁵ ਮਾਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕਿ ਆਖੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ ਲੱਭਕੇ ਲਿਆਈਏ ਜਿਹੜਾ ਬਰਬਤ ਵਜਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗੁਮਿਆਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਵਰਤ ਯਹ ਮੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦੁਸਟ ਆਤਮਾ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਉਹ ਬਰਬਤ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਨਾਲ ਵਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਚੰਗਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

¹⁶ ਤਾਂ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਲੱਭੋ ਜਿਹੜਾ ਯੁਨ ਵਜਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗੁਮਿਆਰ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵੋ।”

¹⁷ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੇਵਕ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਾਉਂ ਆਖੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਖੁੰਤਰ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਬਰਬਤ ਵਜਾਉਣੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਬਹਾਦਰ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਵੀਰ ਯੋਯਾ ਵੀ ਹੈ। ਉਹ ਮੋਹਣਾ ਅਤੇ ਸੁਨੱਖਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਵੱਲ ਹੈ।”

¹⁸ ਤਾਂ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਖੀ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਗਲਕਾਰੇ ਭੇਜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੇਰਾ ਦਾਉਦ ਨਾਮ ਦਾ ਜੇ ਖੁੰਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਇੰਜੜ ਚਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭੇਜ।”

¹⁹ ਉਪਰੰਤ ਆਖੀ ਨੇ ਇੱਕ ਖੋਤਾ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਰੋਟੀਆਂ ਲੱਦੀਆਂ ਸਨ, ਇੱਕ ਖੋਲ ਦੀ ਬੋਤਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧਰੋਗਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਖੁੰਤਰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਗੱਥੀਂ ਮਾਊਲ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ।

²⁰ ਇੰਝ ਦਾਉਦ ਮਾਊਲ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਮਾਊਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਰੀਤਾ। ਦਾਉਦ ਉਸਦਾ ਸਗਾਇਰ ਬਣਿਆ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸਮਤਰ ਚੁੱਕਦਾ ਸੀ। ²¹ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਖੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਨੱਖਾ ਭੇਜਿਆ, “ਤੂੰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਛੱਡਦੇ। ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗਾ ਹੈ।”

²² ਤਾਂ ਇਉਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਦੁਸਟ ਆਤਮਾ ਯਹ ਮੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਊਲ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਦਾ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਬਰਬਤ ਮਾਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਨਾਲ ਵਜਾਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫੇਰ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਗੀ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਠੀਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੁਸਟ ਆਤਮਾ ਉਸ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਗੋਲਿਆਥ ਦਾ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਨਾ

²³ ਗੁਣ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ

ਦੇ ਸਾਹਿਰ ਮੇਰੇਗ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇਗ ਆਤੇ ਆਚੇਰਾਗ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਗ ਆਫਮਦੰਮੀਮ ਵਿੱਚ ਡੇਰੇ ਲਾਏ ।

² ਮਾਉਲ ਆਤੇ ਇਮਰਾਏਲੀ ਮੈਨਾ ਵੀ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਗਈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡੇਰਾ ਏਲਾਗ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ । ਮਾਉਲ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਹੁੰਧ ਧਾਲਾਂ ਬੰਨਹਰੇ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਮਨ । ³ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਦੇ ਧਗੜ ਉੱਤੇ ਫਲਿਮਤੀ ਖਲੋਤੇ ਮਨ ਆਤੇ ਦੂਜੇ ਧਾਮੇ ਇਮਰਾਏਲੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਗ ਖਛੀ ਸੀ, ਇਹ ਵਾਦੀ ।

⁴ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਰੇਲ ਇੱਕ ਸੁਰਮਾ ਸਿਧਾਗੀ ਸੀ ਜਿਮਦਾ ਨਾਉ ਗੋਲਿਆਥ ਸੀ, ਜੇ ਰਿ ਗਾਥੀ ਸੀ । ਗੋਲੀਆਥ ਰਗੀਬ ੬ ਫੁੱਟ ਲੰਬਾ ਸੀ । ਗੋਲਿਆਥ ਫਲਿਮਤੀ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਰਲਿਆ । ⁵ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਪਿੱਤਲ ਦਾ ਟੋਧ ਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਉਮ ਨੇ ਇੱਕ ਆਜਿਗ ਰਵਚ ਆਪਣੇ ਉੱਧਰ ਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮੱਛੀ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਚੁੰਡਿਆਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ । ਇਹ ਰਵਚ ਭਾਰ ਵਿੱਚ 124 ਖੱਡ ਪਿੱਤਲ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ⁶ ਗੋਲਿਆਥ ਨੇ ਦੋਨਾਂ ਲੱਤਾਂ ਉੱਧਰ ਵੀ ਪਿੱਤਲ ਦੇ ਰਵਚ ਧਾਏ ਹੋਏ ਮਨ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਦੋਨਾਂ ਮੋਢਿਆਂ ਵਿੱਚਰਾਗ ਪਿੱਤਲ ਦੀ ਬਰਛੀ ਸੀ । ⁷ ਉਮ ਦੇ ਬਰਛੇ ਦਾ ਡੰਡਾ ਜੁਲਾਹੇ ਦੀ ਤੁਰ ਵਰਗਾ ਸੀ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਬਰਛੇ ਦਾ ਫਲ 14 ਖੱਡ ਲੋਹੇ ਦਾ ਸੀ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਆਂਗੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਢਾਲ ਚੁੱਕੇ ਰੇ ਤੁਰਦਾ ਸੀ ।

⁸ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗੋਲਿਆਥ ਬਾਹਰ ਨਿਰਲਦਾ ਆਤੇ ਇਮਰਾਏਲੀ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਲਲਚਾਰਦਾ ਆਤੇ ਆਖਦਾ, “ਤੁਸੀਂ ਲੜਾਈ ਲਈ ਰਿਮ ਲਈ ਧਾਲ ਬੰਨਹੀ ਹੋਈ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਮਾਉਲ ਦੇ ਮੇਵਰ ਹੋ । ਮੈਂ ਵੀ ਫਲਿਮਤੀ ਹਾਂ । ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਚੁਣੋ ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਲੜਨ ਲਈ ਭੇਜੋ ।” ⁹ ਜੇਰਮ ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਆਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਆਸੀਂ ਫਲਿਮਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਮੇਵਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ । ਧਰ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਆਦਮੀ ਆਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜੇਤੂ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਗੁਲਾਮ । ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਡੀ ਟਹਿਲ ਮੇਵਾ ਰਰਨੀ ਯਵੇਗੀ ।”

¹⁰ ਫੇਰ ਫਲਿਮਤੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਰਿਗਾ, “ਯੱਜ ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਿਦਾ ਰਦਦਾ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਇਹ ਆਖਣ ਦੀ ਜੁਰਰ ਆਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਭੇਜੋ ਜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਰਹੇ ।”

¹¹ ਮਾਉਲ ਆਤੇ ਇਮਰਾਏਲੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਸੁਣਿਆ ਜੇ ਗੋਲਿਆਥ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬੜੇ ਡਰ ਗਏ ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਉੱਤਰਨਾ

¹² ਦਾਉਦ ਯੱਸੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਆਤੇ ਯੱਸੀ ਬੈਤਲਹਮ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਆਫਗਾਥੀ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਸੀ । ਯੱਸੀ ਦੇ ੮ ਖੁੱਤਰ ਮਨ । ਯੱਸੀ ਮਾਉਲ ਦੇ ਜਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਆਪ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ । ¹³ ਯੱਸੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਖੁੱਤਰ ਮਾਉਲ

ਨਾਲ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਗਏ । ਉਮਦਾ ਧਰਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਆਲੀਆਥ ਦੂਜਾ ਆਥੀਨਾਦਾਥ ਆਤੇ ਤੀਜਾ ਮੰਮਾਗ ਸੀ । ¹⁴ ਦਾਉਦ ਯੱਸੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਆੱਠਵਾਂ ਖੁੱਤਰ ਸੀ । ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਖੁੱਤਰ ਮਾਉਲ ਦੀ ਮੈਨਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਮਨ । ¹⁵ ਧਰ ਦਾਉਦ ਮਾਉਲ ਰੇਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਰੇ ਮਮੋਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਧਿਉ ਦੇ ਇੱਜੜ ਨੂੰ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ ਚਰਾਉਣ ਲਈ ਗਿਆ ।

¹⁶ ਉਹ ਫਲਿਮਤੀ (ਗੋਲਿਆਥ) ਰੋਜ਼ ਮਵੇਰੇ-ਮਾਮ ਇਮਰਾਏਲੀ ਮੈਨਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ । ਇਉਂ ਉਹ ੬੦ ਦਿਨ ਤੱਕ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਰੋਜ਼ ਮਖੱਲ ਉਡਾਉਦਾ ਰਿਗਾ ।

¹⁷ ਇੱਕ ਦਿਨ ਯੱਸੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਇਹ ਭੁੱਜੇ ਹੋਏ ਦਾਣਿਆਂ ਦਾ ਟੋਰਾ ਆਤੇ ਦਮ ਰੋਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਡੇਰੇ ਉੱਤੇ ਲੈ ਜਾ ।” ¹⁸ ਆਤੇ ਇਹ 10 ਚੱਰੀਆਂ ਧਨੀਰ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਮਾਂਡਰਾ ਲਈ ਲੈ ਜਾ, ਜੇ ਤੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ 1,000 ਮਨੁੱਖਾਂ ਉੱਧਰ ਗੁਰਮ ਰਦਦਾ ਹੈ । ਆਤੇ ਇਹ ਵੀ ਵੇਖ ਰਿ ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਉੱਥੇ ਰਿਵੇਂ ਗਨ, ਰੀ ਰਰ ਹਰੇ ਗਨ, ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਝੁਝ ਨਿਮਾਨੀ ਲੈ ਆ । ¹⁹ ਉਮ ਵਰਤ ਮਾਉਲ ਆਤੇ ਉਹ ਆਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਸਭ ਲੋਰ ਏਲਾਗ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਧਏ ਮਨ ।”

²⁰ ਮਵੇਰੇ-ਮਾਮ ਹੀ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉੱਠ ਰੇ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਗਾਥੇ ਦੇ ਰੇਲ ਛੱਡਿਆ ਆਤੇ ਜਿਵੇਂ ਯੱਸੀ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਉਹ ਵਸਤਾਂ ਲੈ ਰੇ ਤੁਰ ਧਿਆ । ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਹ ਫਰੜਾ ਗੱਡੀ ਡੇਰੇ ਆਂਗੇ ਲਾਈ । ਉਮ ਵਰਤ ਸਿਧਾਗੀ ਆਪਣੀਆਂ ਧਾਲਾਂ ਬਨਾਉਣ ਦੇ ਆਹਰ ਵਿੱਚ ਰੁਝੇ ਮਨ ਆਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਲਲਚਾਰਾਂ ਆਰ ਹਰੇ ਮਨ, ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਉੱਥੇ ਧਰੁੰਚਿਆ । ²¹ ਦੋਨਾਂ ਧਾਮੇ ਇਮਰਾਏਲੀ ਆਤੇ ਫਲਿਮਤੀ ਧਾਲਾਂ ਬੰਨਹਰੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਮਨ ।

²² ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮੱਧੀਆਂ ਜੇ ਖਾਣ-ਧੀਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦਾ ਧਾਗੂ ਸੀ ਆਤੇ ਆਪ ਉਹ ਉੱਥੇ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਇਮਰਾਏਲੀ ਸਿਧਾਗੀ ਤੈਨਾਤ ਮਨ । ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਖੁੰਢਿਆ । ²³ ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਰਰਨੀ ਸੁਨੂ ਰੀਤੀ । ਆਜੇ ਉਹ ਗਲ-ਚਾਲ ਹੀ ਖੁੰਢ ਰਿਗਾ ਸੀ ਤਦ ਗੋਲਿਆਥ ਉਹ ਬਲਵਾਨ ਫਲਿਮਤੀ ਗਾਥੀ ਧਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲਿਆ ਆਤੇ ਉਮ ਰੋਜ਼ ਵਾਂਗ ਫੇਰ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਆਤੇ ਲਲਚਾਰਿਆ ਜੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ।

²⁴ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਗੋਲਿਆਥ ਰੇਲੋਂ ਡਰਰੇ ਭੱਜ ਗਏ । ²⁵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਮਰਾਏਲੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਜੇ ਗੁਣ ਨਿਰਲਿਆ ਹੈ । ਉਮ ਵੱਲ ਵੇਖੋ ਜਰਾ । ਮੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਤਾਂ ਇਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਸਰਮਿਦਾ ਰਰਨ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ ਆਤੇ ਇਉਂ ਹੋਵੇਗਾ ਰਿ ਜਿਹੜਾ ਉਮ ਨੂੰ ਆਰੇਗਾ ਤਾਂ ਮਾਉਲ ਧਾਤਮਾਗ ਉਮ ਨੂੰ ਮਾਲ ਨਾਲ ਧਨਵਾਨ ਰਰੇਗਾ । ਆਤੇ ਮਾਉਲ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਉਮ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਰਰੇਗਾ ਜੇ

ਇਸ ਗੋਲਿਆਬ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਉ ਦੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰੇਗਾ।” *

੨੬ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਖਲੋਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਉਸਨੇ ਕੀ ਆਖਿਆ? ਇਸ ਫਲਿਮਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਇਹ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਕੀ ਟਿੱਕਾ ਹੈ? ਆਖਿਓ ਇਹ ਗੋਲਿਆਬ ਹੈ ਕੌਣ? ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਫਲਿਮਤੀ ਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਕਿਉਂ ਮੋਚਦਾ ਕਿ ਉਹ ਯਰਮੋਸੁਰ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਲਲਾਚ ਮੱਚਦਾ ਹੈ।”

੨੭ ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਫਲਿਮਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟਿੱਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ੨੮ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਅਲੀਆਬ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਸੈਨਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਸੁਣ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਉੱਤੇ ਬੜਾ ਕਰੋਧ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਕਿਉਂ ਆਇਆ ਹੈ? ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਇੱਜੜ ਨੂੰ ਭਲਾ ਕਿਸਦੇ ਮਗਰੋਂ ਛੱਡ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ? ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਕਿਸ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਤੈਨੂੰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਤੂੰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਮਥੁਟੇਲ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਤੋਂ ਜੀਆ ਚੁਰਾਉਂਦਾ ਇੱਥੇ ਲੜਾਈ ਵੇਖਣ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

੨੯ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤਾਂ ਹੁਣ ਕੌਣ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ? ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ? ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੋਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।” ੩੦ ਦਾਉਦ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਖੁੰਢਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਿਨੀ ਵਰਗਾ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

੩੧ ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਸਾਉਲ ਕੋਲ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਕੀ ਆਖਦਾ ਸੀ। ੩੨ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਉਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਗੋਲਿਆਬ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਥਰਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਹਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਫਲਿਮਤੀ ਨਾਲ ਲੜਾਂਗਾ।”

੩੩ ਸਾਉਲ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਰੇ ਇਸ ਫਲਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੜ ਸੱਕਦਾ, ਤੂੰ ਤਾਂ ਸਿਧਾਹੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਹ ਗੋਲਿਆਬ ਤਾਂ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੩੪ ਯਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਉਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ, ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਆਪਣੇ ਖਿਉ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਚੁਰਾਉਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸੋਰ ਅਤੇ ਸਿੱਛ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇੱਜੜ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭੇਡ ਲੈ ਗਿਆ।

੩੫ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਭੇਡ ਕੱਢ ਲਿਆਇਆ। ਤਾਂ ਉਹ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਟੁੱਟ ਪਿਆ ਯਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਹੇਠਾਂ ਬਰਾਛਾਂ ਤੋਂ ਫੜਕੇ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਧਾੜ ਸੁੱਟਿਆ। ੩੬ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸੋਰ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਸਿੱਛ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਅਸੁੰਨਤੀ ਫਲਿਮਤੀ ਗੋਲਿਆਬ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮਾਰ ਮਾਰਾਵਾਂਗਾ। ਗੋਲਿਆਬ ਜ਼ਰੂਰ ਮਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਿਉਂਦੇ ਯਰਮੋਸੁਰ ਦੀ ਸੈਨਾ ਦਾ ਮਖੋਲ ਉਡਾਇਆ ਹੈ। ੩੭ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੀ ਸੋਰ ਅਤੇ ਸਿੱਛ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੀ ਇਸ ਫਲਿਮਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ।”

ਸਾਉਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜਾ ਫੇਰ, ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ।” ੩੮ ਤਾਂ ਸਾਉਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਸਤਰ-ਸਮਤਰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਧਰਿਨਾਏ। ਸਾਉਲ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਖਿੰਤਲ ਦਾ ਟੋਪ ਧਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਜਰਾ-ਬਖਤਰ ਧਰਾਇਆ। ੩੯ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਜਰਾ ਬਖਤਰ ਉੱਪਰ ਬੰਨ੍ਹੀ ਅਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਉਦਮ ਕੀਤਾ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਉਲ ਦੇ ਵਸਤਰ-ਸਮਤਰ ਮਜਾਏ ਯਰ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਾਣ ਦਾ ਆਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਉਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਤੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਦੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।” ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ। ੪੦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਾਂਗ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਦੀ ਕੋਲੋਂ ਖੰਜ ਚੀਰਨੇ ਖੱਬਰ ਚੁੱਕ ਲਏ। ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਖੰਜ ਮੁਲਾਇਮ ਜਿਹੇ ਖੱਬਰ ਆਪਣੇ ਅਯਾਲੀ ਦੇ ਝੋਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾ ਲਏ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗੁਲੇਲ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਫਲਿਮਤੀ ਗੋਲਿਆਬ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਗੋਲਿਆਬ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣਾ

੪੧ ਉਹ ਫਲਿਮਤੀ ਗੋਲਿਆਬ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਚੱਲਦਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਗੋਲਿਆਬ ਦਾ ਮਗਰ ਇੱਕ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਢਾਲ ਚੁੱਕੀ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਚੱਲਦਾ ਆਉਂਦਾ ਸੀ।

੪੨ ਗੋਲਿਆਬ ਨੇ ਦਾਉਦ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਗੱਮਿਆ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਵਾਲਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡਾ ਹੈ। ੪੩ ਗੋਲਿਆਬ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਇਹ ਡਾਂਗ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਹੈ? ਕੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਇੱਕ ਕੁੱਤੇ ਵਾਂਗ ਭਜਾਉਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਖਿੰਡ ਆਇਆ ਹੈ?” ਫੇਰ ਗੋਲਿਆਬ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਲਿਮਤੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ। ੪੪ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਥਰ ਆ ਜਰਾ, ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ ਧਰਿਦਿਆਂ-ਦਰਿਦਿਆਂ ਨੂੰ ਧਾਵਾਂ।”

੪੫ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਫਲਿਮਤੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਤਾਂ ਤਲਵਾਰ, ਢਾਲ ਅਤੇ ਬਰਛਾ ਲੈ ਕੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈਂ। ਯਰ ਮੈਂ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਯਰਮੋਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਤੂੰ ਮੈਂਦਾ ਬੋਲਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਤੂੰ ਇੰਨਾ ਮੈਂਦਾ ਆਖਿਆ ਹੈ। ੪੬ ਅਤੇ ਅੱਜ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਾਂਗਾ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਟੋਟੇ

*12:24 ਆਜ਼ਾਦ ਕਰੇਗਾ ਸੰਭਵਤਾ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਕਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਗਾਜੇ ਲਈ ਮਖਤਰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਹੋ ਸੱਕਦਾ।

ਰਹੇ ਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਧਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸਿਰ ਵੱਢ ਮੁੱਟਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਿਦਿਆਂ-ਦਰਿਦਿਆਂ ਅੱਗੇ ਮੁੱਟਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਅੱਜ ਹੀ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਦਲਾਂ ਦੀਆਂ ਲੇਖਾਂ ਖੋਟਾਂ ਦੇ ਖੰਡੀਆਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦਰਿਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਜਾਣ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਿਰਾਇਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।^{੪੦} ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਗਾਜ਼ਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਖਬਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਯੁੱਧ ਦਾ ਮੁਕਾਮੀ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤਲਵਾਰ ਅਤੇ ਬਰਛੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਯੁੱਧ ਦਾ ਮੁਕਾਮੀ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਹੀ ਤੇਨੂੰ ਅਤੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਹੁੰਦੇ ਵੇਦੇਗਾ।”

^{੪੧} ਗੋਲਿਆਬ ਫਲਿਮਤੀ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਕੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਲੜਨ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਫਲਿਮਤੀ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ।

^{੪੨} ਦਾਉਦ ਨੇ ਝੱਟ ਆਪਣੇ ਝੋਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਖੱਬਰ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੁਲੇਲ ਵਿੱਚ ਖੱਬਰ ਗੁਲੇਲ ਚੱਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਲੇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਖੱਬਰ ਨਿਰਲਿਆ ਅਤੇ ਟੇਨ ਗੋਲਿਆਬ ਦੀਆਂ ਦੋਨਾਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਜਾਰੇ ਵੱਜਿਆ ਅਤੇ ਜਾ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਖੁੱਭ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੋਲਿਆਬ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੂੰਹ ਧਰਨੇ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ।

^{੪੩} ਇਉਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਇੱਕ ਗੁਲੇਲ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਖੱਬਰ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀ ਨੂੰ ਗੁਲੇਲ ਨਾਲ ਰੋੜਾ ਮਾਰ ਕੇ ਹੀ ਮਾਰ ਮੁੱਟਿਆ। ਦਾਉਦ ਰੋਲ ਕੇਟੀ ਤਲਵਾਰ ਨਹੀਂ ਮੀ।^{੪੪} ਇਸ ਲਈ ਦਾਉਦ ਭੱਜ ਕੇ ਫਲਿਮਤੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਖਲੋਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਲਵਾਰ ਫੜ ਕੇ ਮਿਲਾਨੇ ਖਿੱਚ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨੇ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ। ਇਉਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀ ਨੂੰ ਜਾਨੇ ਮਾਰਿਆ।

ਜਦੋਂ ਬਾਰੀ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਇਕ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਭੱਜ ਗਏ।^{੪੫} ਤਾਂ ਇਸਰਾਇਲ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਵਾਦੀ ਤੱਕ ਅਤੇ ਆਰੇਨ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਤੀਰ ਵੰਗਾਰ ਕੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਮਗਰ ਖਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਰਹੇ ਹੋਏ ਇਹ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨੈਮ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਗੱਥ ਅਤੇ ਆਰੇਨ ਤੀਰ ਮਾਰ ਕੇ ਵੱਢ ਕੇ ਗਏ।^{੪੬} ਤਦ ਇਸਰਾਇਲੀ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਹਟ ਗਏ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਲਿਆ।

^{੪੭} ਦਾਉਦ ਉਸ ਫਲਿਮਤੀ ਦਾ ਸਿਰ ਲੈ ਕੇ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਧਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ।

ਮਾਊਲ ਦਾ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਭੈ ਆ ਦੇਣਾ

^{੪੮} ਮਾਊਲ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਗੋਲਿਆਬ ਨਾਲ ਲੜ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ। ਮਾਊਲ ਨੇ ਤਦ ਮੈਨਾਧਤੀ ਆਬਨੇਰ ਕੋਲੋਂ ਖੁੱਛਿਆ, “ਆਬਨੇਰ, ਇਹ ਮੁੰਡਾ ਕਿਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ?”

ਆਬਨੇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੁਕਾਮੀ, ਤੇਰੀ ਮੌਂਗ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ?”

^{੪੯} ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਮਾਊਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜਾ, ਜਾਰੇ ਧਤਾ ਰਹ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਖਿਉ ਕੌਣ ਹੈ?”

^{੫੦} ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਗੋਲਿਆਬ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਆਬਨੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਊਲ ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਵਰਤ ਦਾਉਦ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫਲਿਮਤੀ ਦਾ ਸਿਰ ਮੀ।

^{੫੧} ਮਾਊਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਹੋ ਨੌਂਜੁਆਨ! ਤੇਰਾ ਖਿਉ ਕੌਣ ਹੈ?”

ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਮ ਅੱਮੀ ਜੋ ਬੈਤਲਹਮ ਦਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹਾਂ।”

ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਗੁੜ੍ਹੇ ਮਿੱਤਰ

^੧ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਮਾਊਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਗਇਆ ਤਾਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾਉਦ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੋ ਗਿਆ। ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਓਨਾ ਹੀ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਮੀ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ।^੨ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮਾਊਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮੁੜ ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਉ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਨਾ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ।

^੩ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਮੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ। ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਚੋਲਾ ਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਮੀ ਉਹ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।^੪ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਰਦੀ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ, ਧਨੁਸ ਅਤੇ ਖੋਟੀ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

ਮਾਊਲ ਉਸਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਾਚਦਾ ਰਿਹਾ

^੫ ਮਾਊਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਲੜਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਰਾਮਯਾਬ ਵੀ ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਮਾਊਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਨਾ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਮਭ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਾਊਲ ਦੇ ਆਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਲੱਗੀ।^੬ ਦਾਉਦ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਜਦ ਉਹ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਦ ਖਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਧਰਤਦਾ ਤਾਂ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਹਰ ਸਥਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਯੋਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਖਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਰਲਦੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸੱਕਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਲੋਕ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਨੌਂਚਦੇ, ਗਾਉਂਦੇ ਢੋਲ ਵਜਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਬਰਬਤ ਵਰਗਾ ਇੱਕ ਮਾਜ਼ ਵੀ ਵਜਾਉਂਦੇ। ਇਹ ਮਭ ਕੁਝ ਉਹ ਲੋਕ ਮਾਊਲ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਕਰਦੇ।^੭ ਯੋਰਤਾਂ ਇਹ ਹੀ ਤ ਗਾਉਂਦੀਆਂ:

“ਮਾਊਲ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ

ਧਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ।”

^੮ ਯੋਰਤਾਂ ਦੇ ਇਸ ਗੀਤ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਬੇਚੈਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੜਾ ਕਰੋਧ ਆਇਆ। ਮਾਊਲ ਨੇ ਮੋਚਿਆ, “ਯੋਰਤਾਂ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਹਜ਼ਾਰਾਂ

ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ।” ੯ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮਾਉਲ ਦਾਉਦ ਉੱਘਰ ਰੜੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਲੱਗਾ।

ਮਾਉਲ ਦਾ ਦਾਉਦ ਤੋਂ ਭੈਣ ਖਾਣਾ

੧੦ ਆਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇੰਦ ਦੁਸਟ ਆਤਮੇ ਨੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਉਲ ਉੱਘਰ ਵੱਸ ਰਹ ਲਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਿਲਕੁਲ ਜੰਗਲੀ ਖਾਗਲਾਂ ਵਾਂਗ ਵਤੀਰਾ ਰਹਨ ਲੱਗਾ। ਦਾਉਦ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰਹਨ ਲਈ ਬਰਬਤ ਵਜਾਉਂਦਾ ਸੀ ਉਹ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰਹਨ ਲੱਗਾ। ੧੧ ਘਰ ਮਾਉਲ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੰਦ ਮਾਂਗ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੋਚਿਆ, “ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰੰਧ ਵਿੱਚ ਫਿੰਨਹ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ਮਾਉਲ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਮਾਂਗ ਉਸ ਵੱਲ ਮੁੱਟੀ ਘਰ ਦਾਉਦ ਦੇਨੋਂ ਵਾਗੀ ਬਚ ਨਿਕਲਿਆ।

੧੨ ਆਗੇਵਾਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਆਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਮਾਉਲ ਦਾਉਦ ਵੇਲੋਂ ਭੈਣ ਖਾਣਾ ਸੀ। ੧੩ ਮਾਉਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੁਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ੧,੦੦੦ ਸਿਧਾਹਟੀਆਂ ਉੱਘਰ ਰਮਾਂਡਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਹੁੰਦਾ। ੧੪ ਆਗੇਵਾਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜਿਸ ਰੰਧ ਨੂੰ ਵੀ ਹੱਥ ਧਾਉਂਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਫਲਤਾ ਮਿਲਦੀ। ੧੫ ਮਾਉਲ ਨੇ ਜਦ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਬੜੀ ਰਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾਉਦ ਤੋਂ ਡਰਨ ਲੱਗਾ। ੧੬ ਘਰ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਆਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰੀਤਾ ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਰੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਲੜਿਆ ਸੀ।

ਮਾਉਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਦਾ ਵਿਆਹ ਰਹਨਾ ਚਾਹਿਆ

੧੭ ਘਰ ਮਾਉਲ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਚਾਲ ਖੋਡਣ ਦੀ ਇੰਦ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਮਾਉਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਮੇਰੀ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਧੀ ਮੇਰਬ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਤੂੰ ਇੰਦ ਤਰੜਾ ਸਿਧਾਹੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਸਮਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਤੂੰ ਜਾਰੇ ਆਗੇਵਾਹ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਵੀ ਲੜਿਆ ਰਵੇਗਾ।” ਘਰ ਇਹ ਮਾਉਲ ਦੀ ਚਾਲ ਸੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਮਾਉਲ ਮੋਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ, “ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਖਵੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪੇ ਹੀ ਉਹ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਮਰੇਗਾ।”

੧੮ ਘਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਰਿਸੇ ਵੱਡੇ ਧਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਖਾਨਦਾਨ ਇੰਨਾ ਉੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖਾਤਮਾਹ ਦੀ ਰੜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਹਾਂ।”

੧੯ ਘਰ ਆਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵੇਲਾ ਆਇਆ ਕਿ ਮਾਉਲ ਦੀ ਧੀ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮਹੇਲਾਈ ਅੰਦਰੀਏਲ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਗਈ।

੨੦ ਮਾਉਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਰੜੀ ਮੀਰਲ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹਦੀ ਸੀ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੀਰਲ ਦਾਉਦ

ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਣਕੇ ਬੜਾ ਖੁਸ ਹੋਇਆ। ੨੧ ਮਾਉਲ ਨੇ ਮੋਚਿਆ, “ਹੁਣ ਮੈਂ ਮੀਰਲ ਤੋਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜਾਨ ਵਿੱਚ ਫਮਾਉਣ ਦਾ ਰੰਧ ਲਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਮੀਰਲ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਹਨ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਫਲਿਸਤੀ ਆਪੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਮੁੱਟਣਗੇ।” ਇਸ ਲਈ ਮਾਉਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਮੇਰੀ ਰੜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਹ ਮੰਦਰ ਹੈ।”

੨੨ ਮਾਉਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਇੰਦਲਿਆ ਗੱਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹੇ, “ਵੇਖ, ਖਾਤਮਾਹ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਖਿਆਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਉਸਦੀ ਰੜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਹਵਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੨੩ ਮਾਉਲ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਉਘਰੇਤ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਇਹ ਮਾਰੀ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਰੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਖਾਤਮਾਹ ਦਾ ਜਵਾਈ ਬਨਣਾ ਇੰਨਾ ਮੋਖਾ ਖਿਆ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਵੇਲ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਣ ਜੋਗੇ ਧੈਸੇ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਰੰਗਾਲ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇੰਦ ਬੜਾ ਮਾਧਾਹਣ ਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ ਹਾਂ, ਮੇਰੀ ਹਸਤੀ ਹੀ ਰੀ ਹੈ?”

੨੪ ਮਾਉਲ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਜੇ ਰੜ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਆਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਿ ਦਿੱਤਾ। ੨੫ ਮਾਉਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪੇ, ਦਾਉਦ, ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸਦੀ ਧੀ ਖਾਤਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਦੀ ਦੋਜ ਦੇਵੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਾਸਤੇ ੧੦੦ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੱਲਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।” ਇਹ ਮਾਉਲ ਦੀ ਇੰਦ ਗੁਧਤ ਵਿਉਂਤ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਫਲਿਸਤੀ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ।

੨੬ ਮਾਉਲ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਜਾਰੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਹੀਆਂ। ਦਾਉਦ ਖੁਸ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਹ ਦਾ ਜੁਆਈ ਬਣਨ ਦਾ ਮੋਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਝਟਟ ਮੰਨ ਗਿਆ। ੨੭ ਮਭ ਰੜ ਇੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰੜ ਸਿਧਾਹੀ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਰਹਨ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ੨੦੦ ਫਲਿਸਤੀ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁੱਟਿਆ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚਮੜੀਆਂ ਲਿਆਰੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਹ ਮਭ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਕਿਉਰਿ ਉਹ ਖਾਤਮਾਹ ਦਾ ਜੁਆਈ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਤਾਂ ਮਾਉਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਮੀਰਲ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦਿੱਤੀ। ੨੮ ਮਾਉਲ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਆਗੇਵਾਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਮੀਰਲ ਵੀ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹਦੀ ਹੈ। ੨੯ ਤਾਂ ਮਾਉਲ ਦਾਉਦ ਵੇਲੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਭੈਣ ਖਾਣ ਲੱਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਖਿਲਾਫ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ।

੩੦ ਤਦ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਘਰ ਹਰ ਵਾਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਦਾਉਦ ਮਾਉਲ ਦਾ ਮਭ

ਉਂ ਵੱਧੀਆਂ ਆਤੇ ਬਹਾਦਰ ਆਫਸਰ ਮੀ ਆਤੇ ਉਹ ਸਭਨਾ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਮਸਹੂਰ ਹੋਇਆ।

ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾ ਦਾਉਦ ਦੀ ਮਦਦ ਰਹਨਾ

੧੯ ਮਾਉਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਆਤੇ ਆਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਰਾਉਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਘਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਬੜਾ ਧਿਆਨ ਰਹਦਾ ਮੀ। ੨-੩ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਰੀਤਾ ਰਿ, “ਸਤਰ ਰਹੀ! ਮਾਉਲ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਰਾਉਣ ਦਾ ਮੇਰਾ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੂੰ ਸਵੇਰੇ ਜਾਰੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁਕ ਜਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਨਾਲ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਖਲੋਵਾਂਗੇ ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਫਿਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਰਹਾਂਗਾ ਆਤੇ ਜੇ ਰੁਝ ਮੈਂ ਵੇਖਾਂਗਾ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ।”

੪ ਮੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਆਤੇ ਦਾਉਦ ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤੇਰਾ ਰੁਝ ਫਿਰਾਫਿਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਨਾ ਰਹ।” ਦਾਉਦ ਨੇ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਖੱਤਰੇ ਵਿੱਚ ਖਾਰੇ ਉਸ ਫਲਿਸਤੀ (ਗੋਲਿਆਥ) ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਿਆ ਮੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਦਿੱਤੀ ਮੀ। ਤੂੰ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਵੇਖਕੇ ਖੁਸ਼ ਵੀ ਹੋਇਆ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਰਿਉਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਮਾਸੁਮ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵਜਰ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।”

੫ ਮਾਉਲ ਨੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਆਤੇ ਮੌਹ ਖਾਰੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਉਂਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮੌਹ, ਦਾਉਦ ਮਾਰਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

੬ ਤਾਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਰੁਝ ਜੇ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਮਾਉਲ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸਭ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਬੁਲਾਰੇ ਦੱਸੀ। ਫੇਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਾਉਲ ਰੋਲ ਲਿਆਇਆ ਆਤੇ ਇਹ ਮੁੜ ਤੋਂ ਧਰਿਨਾਂ ਵਾਂਗ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ।

ਮਾਉਲ ਦੀ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮੁੜ ਮਾਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ

੭ ਜੰਗ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਰੂ ਹੋਈ ਆਤੇ ਦਾਉਦ ਫੇਰ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਗਿਆ। ਫਲਿਸਤੀ ਉਸ ਰੋਲੋਂ ਹਾਰਕੇ ਭੱਜ ਗਏ। ੮ ਘਰ ਇੱਕ ਦੁਸਟ ਆਤਮਾ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮਾਉਲ ਰੋਲ ਆਇਆ। ਮਾਉਲ ਆਪਣੇ ਘਰੀਂ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਮੀ, ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਗ ਫੜੀ ਹੋਈ ਮੀ ਆਤੇ ਦਾਉਦ ਬਰਬਤ ਵਜਾ ਰਿਹਾ ਮੀ। ੯ ਮਾਉਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਂਗ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਖੇਡਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਧ ਵਿੱਚ ਖੇਡਣਾ ਚਾਹਿਆ ਘਰ ਦਾਉਦ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਨੂੰ ਰੁੱਦ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਾਂਗ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਵੱਜਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਰੋਧ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵੱਜੀ। ਉਸੇ ਸਾਂਗ ਦਾਉਦ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ।

੧੦ ਮਾਉਲ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਜਰ ਰੱਖਣ ਆਤੇ ਸਵੇਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁੱਟਣ ਲਈ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰ ਗਲਰਾਰੇ ਭੇਜੇ ਆਤੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਧਤਨੀ ਮੀਰਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ

ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਇੱਥੋਂ ਭੱਜ ਜਾ! ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਨੱਸ ਜਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੋਲ ਤੱਕ ਤੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।” ੧੧ ਤਾਂ ਮੀਰਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਬਾਰੀ ਵਾਲੇ ਧਾਮਿਉਂ ਬੰਨੇ ਰੱਢਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਬਚਕੇ ਉੱਥੇ ਨੱਸ ਗਿਆ। ੧੨ ਤਦ ਮੀਰਲ ਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਧਿਆ ਇੱਕ ਬੁੱਤ ਲੈ ਕੇ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਲੰਮਾ ਧਾ ਛੱਡਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰਗਠੇ ਬੱਚਕੇ ਦੇ ਵਾਲ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ।

੧੩ ਮਾਉਲ ਨੇ ਗਲਰਾਰੇ ਭੇਜੇ ਰਿ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾਰੇ ਲੈ ਆਉ। ਘਰ ਮੀਰਲ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਦਾਉਦ ਬਿਮਾਰ ਹੈ।”

੧੪ ਆਦਮੀ ਗਏ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਰੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਰਿਹਾ ਘਰ ਉਸ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪ ਵੇਖਕੇ ਆਉਣ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਲੈ ਆਉ। ਜੇਰ ਘਰ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਪਠੇ ਨੂੰ ਹੀ ਲੈ ਆਉ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਹੀ ਛੱਡਾਂਗਾ।”

੧੫ ਗਲਰਾਰੇ ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰ ਗਏ। ਉਹ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਗਏ ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਰੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਉੱਥੇ ਉਸਦੀ ਬਾਵੇਂ ਇੱਕ ਬੁੱਤ ਧਿਆ ਹੈ ਆਤੇ ਇਹ ਵਾਲ ਉਸ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਿਰਗਠੇ ਬੱਚਕੇ ਦੇ ਵਾਲ ਹਨ।

੧੬ ਮਾਉਲ ਨੇ ਮੀਰਲ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਇਉਂ ਮੈਨੂੰ ਖੋਖਾ ਰਿਉਂ ਦਿੱਤਾ? ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਹੱਥੋਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਦਾਉਦ ਭੱਜ ਗਿਆ?”

ਮੀਰਲ ਨੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਜਵਾਬ 'ਚ ਰਿਹਾ, “ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਿਹਾ ਰਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇਵੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁੱਟੇਗਾ।”

ਦਾਉਦ ਦਾ ਸਾਮਾਜ ਵਿੱਚ ਡੇਰੇ ਨੂੰ ਜਾਣਾ

੧੭ ਦਾਉਦ ਭੱਜਕੇ, ਬਚਕੇ ਸਾਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਮੁਦੇਲ ਰੋਲ ਧਰੁੱਚ ਗਿਆ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਭ ਰੁਝ ਜੇ ਮਾਉਲ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸਭ ਸਮੁਦੇਲ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਸੁਣਾਇਆ। ਤਦ ਸਮੁਦੇਲ ਆਤੇ ਦਾਉਦ ਡੇਰੇ ਵੱਲ ਮੁੜੇ। ਜਿੱਥੇ ਰਿ ਨਥੀਆਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਠਹਿਰੀ ਮੀ ਦਾਉਦ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਠਹਿਰਿਆ ਮੀ।

੧੮ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗਾ ਰਿ ਦਾਉਦ ਸਾਮਾਜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਿਤੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ੧੯ ਉਸ ਨੇ ਰੁਝ ਗਲਰਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਭੇਜੇ। ਘਰ ਜਿਸ ਵਰਤ ਉਹ ਆਦਮੀ ਡੇਰੇ ਨੂੰ ਆਣੇ ਉੱਥੇ ਰੁਝ ਨਥੀ ਆਗੰਮੀ ਵਾਰ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ ਆਤੇ ਸਮੁਦੇਲ ਉਸ ਟੋਲੇ ਦਾ ਆਗੂ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹਾ ਮੀ। ਤਦ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਮਾਉਲ ਦੇ ਗਲਰਾਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਧਰਗਟ ਹੋਇਆ ਆਤੇ ਉਹ ਵੀ ਆਗੰਮੀ ਵਾਰ ਬੋਲਣ ਲੱਗ ਧਿਆ।

੨੦ ਮਾਉਲ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਗਲਰਾਰੇ ਭੇਜੇ। ਘਰ ਉਹ ਵੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਰਹਨ ਲੱਗ ਪਠੇ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਉਲ ਨੇ ਤੀਸਰੀ ਵਾਰ ਗਲਰਾਰੇ ਭੇਜੇ। ਆਤੇ ਉਹ ਵੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਰਹਨ ਲੱਗ ਪਠੇ। ੨੧ ਆਖੀਰ ਮਾਉਲ ਆਪ ਸਾਮਾਜ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਆਤੇ ਉਹ ਵੱਡੇ ਖੁਹ ਮੋੜ

ਵਿੱਚ ਹੈ ਰੋਲ ਧਰੁੱਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਮਸੂਦੇਲ ਆਤੇ ਦਾਉਦ ਕਿੱਥੇ ਹਨ?”

ਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਰਾਮਾਹ ਦੇ ਲੋਰ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ।”

²³ ਉਦ ਮਾਉਲ ਰਾਮਾਹ ਦੇ ਰੋਲ ਡੇਰੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਗਿਆ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਮਾਉਲ ਰੋਲ ਆਇਆ ਆਤੇ ਮਾਉਲ ਨੇ ਵੀ ਆਗੰਮੀ ਵਾਰ ਬੋਲਣੇ ਸੁਰੂ ਕੀਤੇ। ਆਤੇ ਉਹ ਤੁਰਦਾ-ਤੁਰਦਾ ਰਾਮਾਹ ਤੋਂ ਆਗੰਮੀ ਵਾਰ ਆਖੀ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਮਾਉਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਧੇ ਵੀ ਲਾਹ ਸੁੱਟੇ। ²⁴ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਮਸੂਦੇਲ ਦੇ ਆਗੰਮੀ ਵਾਰ ਆਖਦਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਆਤੇ ਰਾਤ ਉੱਥੇ ਨੰਗਾ ਧਿਆ ਰਿਹਾ।

ਤਾਂ ਹੀ ਲੋਰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ, “ਕਿ ਮਾਉਲ ਵੀ ਨਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ?”

ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ

¹ ਉਦ ਦਾਉਦ ਰਾਮਾਹ ਦੇ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਡੱਬਰੇ ਯੋਨਾਥਾਨ

20 ਰੋਲ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਮੈਂ ਕੀ ਗੁਨਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਮੇਰਾ ਕੀ ਜੁਰਮ ਹੈ? ਤੇਰਾ ਖਿਉ ਰਿਉ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਧਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ?”

² ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੱਦਰਾ।

ਮੇਰਾ ਖਿਉ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਯਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਖੁੱਛੇ ਬਗੈਰ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਗੱਲ ਛੋਟੀ ਸੀ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਧਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੇ ਬਗੈਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਉਹ ਯਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ਮੱਦਰਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸੇ। ਨਹੀਂ! ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

³ ਧਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰਾ ਖਿਉ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਂ ਗੂੜੇ ਮਿੱਤਰ ਹਾਂ। ਤੇਰੇ ਖਿਉ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਧਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰ ਲੱਗ ਗਿਆ ਉਹ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਵੇਗਾ।’ ਧਰ ਜਿਉਂਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਦੀ ਸੌਂਗ ਕਿ ਮੇਰੇ ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੇ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਗੁਣ ਇੱਕ ਹੀ ਕਦਮ ਦੀ ਵਿੱਖ ਹੈ।”

⁴ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਜੇ ਚਾਹੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।”

⁵ ਉਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖ, ਕੱਲ੍ਹ ਨਵੇਂ ਚੰਨ ਦੀ ਦਾਵਤ ਹੈ, ਆਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਧਾਤਮਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਧਵੇਗਾ, ਧਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸਾਮ ਤੱਕ ਖੇਤਾਂ ‘ਚ ਲੁਕੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ। ⁶ ਜੇਕਰ ਤੇਰਾ ਖਿਉ ਵੇਖੇ ਕਿ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੀਂ, ‘ਦਾਉਦ ਬੈਤਲਹਮ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣਾ ਸੀ, ਮਗੀ ਨੇ ਦੀ ਬਨੀ ਦੀ ਦਾਵਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਰ ਰੋਲ ਜਾਰੇ ਇਹ ਦਾਵਤ ਧਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ।’ ⁷ ਜੇਕਰ ਤੇਰਾ ਖਿਉ ਕਹੇ, ‘ਠੀਕ ਹੈ।’ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਮੈਂ ਬਚ ਗਿਆ। ਧਰ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਖਿਉ ਨੂੰ ਕਹੇ ਆ ਜਾਵੇ

ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਜਾਣ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ⁸ ਇਸ ਲਈ ਯੋਨਾਥਾਨ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰਹਿਮ ਕਰ। ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮੇਵਰ ਹਾਂ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਆਗੰਮੀ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਦੋਸੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਖੁਦ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਦੇ ਧਰ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਉ ਕੋਲ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੀਂ।”

⁹ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਨਹੀਂ ਇੰਝ ਕਦੇ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਮੈਨੂੰ ਧਰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਖਿਉ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜੁਰੂ ਖਬਰ ਕਰਾਂਗਾ।”

¹⁰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਨੂੰ ਕੌਣ ਖਬਰ ਦੇਵੇਗਾ? ਕੀ ਧਰ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਤੇਰਾ ਖਿਉ, ਤੇਰੇ ਕੰਨ ਭਰ ਦੇਵੇ, ਮਾੜਾ ਕਹੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ?”

¹¹ ਉਦ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਚੱਲ, ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲੀਏ।” ਤਾਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਆਤੇ ਦਾਉਦ ਖੇਤਾਂ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ।

¹² ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਗੰਮੀ ਇਹ ਸੌਂਗ ਚੁੱਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਖਬਰ ਰੱਖਾਂਗਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਖਿਉ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੇਖਾਂ ਕਿ ਉਹ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਚੰਗੇ ਵਿੱਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾੜੇ। ਫਿਰ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤੈਨੂੰ ਸੁਣੇਗਾ ਭੇਜਾਂਗਾ। ¹³ ਜੇਕਰ ਮੇਰਾ ਖਿਉ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਬਰ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਤੈਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਸੁੱਖੀ-ਸੁੱਖੀ ਭਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਜੇ ਮੈਂ ਇੰਝ ਨਾ ਕਰ ਸੱਕਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਕਹੇ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਖਿਉ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹੇ। ¹⁴ ਜੇਕਰ ਗਲੇ ਵੀ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸੱਚਾ ਖਿਆਲ ਦਰਸਾ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਮਰਾਂ। ¹⁵ ਮੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੌਂਗੇ ਕਰਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਂ। ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦਾ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਨਾਸ ਕਰੇ। ¹⁶ ਫੇਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾ ਉੱਤੇ ਸਜ਼ਾ ਲਿਆਈ।”

¹⁷ ਉਦ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲ ਦੀ ਸੌਂਗ ਨੂੰ ਧਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਹਰਾਉਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਸਮਝ, ਖਿਆਲ ਕਰਦਾ ਸੀ।

¹⁸ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਕੱਲ੍ਹ ਨਵੇਂ ਚੰਨ ਦੀ ਦਾਵਤ ਦੀ ਗੁਣ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੇਰੀ ਥਾਂ ਖਾਲੀ ਰੁਗੇਗਾ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਖਿਉ ਵੇਖੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ¹⁹ ਮੈਂ ਗੁਣ ਤੂੰ ਜਾਹ ਆਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਤੱਕ ਉੱਥੇ ਢੁਧਿਆ ਰਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਉਸ ਨੇਮ ਦੇ ਦਿਨ ਲੁਕਿਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਤੇ ਇਸ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਖੜੀ ਦੀ ਉਸ ਧਰਾੜੀ ਓਹਲੇ ਉਡੀਕ ਕਰੀਂ। ²⁰ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਉਸ ਧਰਾੜੀ ਵੱਲ ਜਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਇੰਝ ਨਾਟਕ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਨਿਸਾਨਾ ਸੋਧ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾ। ਮੈਂ ਕੁਝ ਤੀਰ ਛੱਡਾਂਗਾ।

²¹ ਉਦ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਉਹ ਤੀਰ ਲੱਭ ਕੇ ਲਿਆਉਣ ਨੂੰ ਆਖਾਂਗਾ। ਜੇ ਮੈਂ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਆਖਾਂ, ਵੇਖ ਤੀਰ ਤੇਰੇ ਇਸ ਧਾਮੇ ਹਨ ਲੱਭ ਕੇ ਲਿਆ ਤਾਂ ਤੂੰ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਵੀਂ ਕਿਉਂ ਜੇ

ਫੇਰ ਤੇਰੇ ਲਈ ਸਮਝੀਂ ਸਭ ਠੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿਚੋਂ ਖੋਬੀ ਮੁਸਕਿਲ ਨਹੀਂ।^{੨੨} ਯਹ ਜੇ ਮੈਂ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਾਂ ਕਿ, 'ਵੇਖ ਤੀਰ ਤੇਰੇ ਵੇਲੇਂ ਦੂਰ ਹਨ ਤਾਂ ਤੂੰ ਭੱਜ ਜਾਵੀਂ।' ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਫਿਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਨੱਸ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੈ।^{੨੩} ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜੇ ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੀਂ। ਯਹੋਵਾਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡਾ ਸਾਖੀ ਹੈ।"

^{੨੪} ਤਦ ਦਾਉਦ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਨੁਕ ਗਿਆ।

ਸਾਉਲ ਦਾ ਦਾਵਤ ਵਿੱਚ ਵਤੀਰਾ

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਨਵੇਂ ਚੰਨ ਦੀ ਦਾਵਤ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧਾਤਸਾਹ ਖਾਣ ਲਈ ਬੈਠ ਗਿਆ।

^{੨੫} ਧਾਤਸਾਹ ਰੰਧ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ, ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੈਠਦਾ ਸੀ, ਬੈਠ ਗਿਆ। ਯੋਨਾਥਾਨ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਥਨੇਰ ਸਾਉਲ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਯਹ ਦਾਉਦ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਸੀ।^{੨੬} ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਉਲ ਨੇ ਕੁਝ ਨਾ ਆਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, "ਹੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਅਧਵਿੱਤਰ ਹੋਣਾ ਹੈ।"

^{੨੭} ਯਹ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਜੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦਿਨ ਸੀ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਫੇਰ ਖਾਲੀ ਸੀ। ਤਦ ਸਾਉਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ ਯੱਸੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਵੇਂ ਚੰਨ ਦੀ ਦਾਵਤ ਉੱਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ?"

^{੨੮} ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਦਾਉਦ ਨੇ ਬੈਤਲਹਮ ਜਾਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇਂ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ ਸੀ।^{੨੯} ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਮੈਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇ ਮੇਰਾ ਧਰਿਵਾਹ ਉੱਥੇ ਬਲੀ ਦੀ ਸਮਝ ਰਹਿ ਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਧਰੁੱਚਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਵੇਖ ਗੁਣ ਜੇਰਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮਿੱਤਰ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਣ ਦੇ। ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਦਾਉਦ ਧਾਤਸਾਹ ਦੀ ਖਾਣੇ ਦੀ ਮੇਜ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਿਆ।"

^{੩੦} ਸਾਉਲ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨਾਲ ਬੜਾ ਖਫਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਹੇ ਅਵੱਗਿਆਰਾਜੀ ਗੁਲਾਮ ਅੌਰਤ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਤੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈਂ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਦਾਉਦ ਦਾ ਪੱਖ ਧੁਰਦਾ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਦਾਗ ਹੈਂ।^{੩੧} ਜਦ ਤੱਕ ਇਹ ਯੱਸੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਤੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਧਾਤਸਾਹ ਨਾ ਬਣ ਸੱਕੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਰਾਜ ਤੈਨੂੰ ਕਦੇ ਮਿਲੇਗਾ। ਜਾ, ਗੁਣੇ ਜਾਰੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮਾਰਿਆ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ।"

^{੩੨} ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਉ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਗੁਨਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ?"

^{੩੩} ਯਹ ਸਾਉਲ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲ ਆਪਣੀ ਸਾਂਗ ਸੁੱਟਕੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਵੱਸ ਹੀ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।^{੩੪} ਯੋਨਾਥਾਨ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਕੇ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਉੱਠ ਖਲੋਤਾ। ਯੋਨਾਥਾਨ ਆਪਣੇ ਖਿਉ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਤੋਂ ਇੰਨਾ ਬੇਚੈਨ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਦਾਵਤ ਉੱਤੇ ਖਾਣਾ-ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਯੋਨਾਥਾਨ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਗੁੱਸੇ ਸੀ ਇੱਕ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਉ ਨੇ ਉਸਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਹ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾ ਅਲਵਿਦਾ ਰਹਿਣਾ

^{੩੫} ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਖੇਤਾਂ-ਪੈਲੀਆਂ ਵੱਲ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਮੁੰਡਾ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ।^{੩੬} ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਦੇੜ। ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਤੀਰ ਮੈਂ ਛੱਡੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਕੇ ਲਿਆ।" ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਦੌੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਪਰੋਂ ਦੀ ਤੀਰ ਛੱਡਿਆ।

^{੩੭} ਮੁੰਡਾ ਉਸ ਬਾਵੇਂ ਧਰੁੱਚਿਆ ਜਿੱਥੇ ਤੀਰ ਡਿੱਗੇ ਸਨ। ਯਹ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਤੀਰ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਧਰੇ ਡਿੱਗੇ ਹਨ।"^{੩੮} ਫਿਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਗਰਜਿਆ, "ਜਲਦੀ ਕਰ! ਕਰ ਨਾ ਕਰ! ਜਲਦੀ ਫੜਕੇ ਲਿਆ! ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹਾ ਨਾ ਰਹਿ!" ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਤੀਰ ਚੁੱਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਲੈ ਆਇਆ।^{੩੯} ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਵਿੱਚਲੀ ਕਹਾਣੀ ਬਾਬਤ ਕੁਝ ਧਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਯੋਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਹੀ ਜਾਣਕੇ ਸਨ।^{੪੦} ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਨੁਸ ਅਤੇ ਤੀਰ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਜਾ ਗੁਣ ਤੂੰ ਸਹਿਰ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਜਾ।"

^{੪੧} ਮੁੰਡਾ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਆਪਣੇ ਨੁਕਣ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਜੋ ਕਿ ਧਗੜ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਧਾਮੇ ਤੇ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਹੇਠਾ ਝੁਕਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਚੁੰਮਕੇ ਹੋ ਖਏ, ਯਹ ਦਾਉਦ ਵੱਧੇਰੇ ਹੋਇਆ।

^{੪੨} ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਸੁੱਖੀਮਾਂਦੀ ਜਾ। ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕਾਰਣ ਜੇ ਅਸੀਂ ਦੋਨਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦੀ ਸੋਚ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੇਰੇ-ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਤੇਰੇ-ਮੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਖੀ ਨਾਲ ਰਹੇ, ਮੈਂ ਤੂੰ ਗੁਣ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਜਾ।"

*੨੦:੨੫ ਯੋਨਾਥਾਨ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਯੋਨਾਥਾਨ ਸਾਉਲ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੇ ਅਥਨੇਰ ਉੱਥੇ ਬੈਠ ਸੱਕੇ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਅਹੀਮਲਰ ਜਾਜਰ ਵੱਲ ਜਾਣਾ

੨੧ ! ਤਦ ਦਾਉਦ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਵਾਧਮ ਸਹਿਰ 'ਚ ਖਰਤ ਆਇਆ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਖ ਨਾਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਅਹੀਮਲਰ ਨਾਮ ਦੇ ਜਾਜਰ ਵੱਲ ਗਿਆ।

ਅਹੀਮਲਰ ਵੀ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਿਰਲਿਆ ਖਰ ਉਹ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬ ਰਿਹਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਡਰਦਿਆਂ ਦਾਉਦ ਵੇਲੇ ਖੁੰਛਿਆ, “ਤੂੰ ਇੱਕਲਾ ਰਿਉਂ ਹੈਂ? ਸੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ?”

੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਹੀਮਲਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖਾਮ ਗੁਰਮ ਦੇਰੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਰੰਬ ਬਾਰੇ ਜੋ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰਵਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ, ਖਤਾ ਨਾ ਲੱਗੇ। ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬਾ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ੩ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਵੇਲੇ ਖਾਣ ਨੂੰ ਸੀ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਖੰਭ ਰੋਟੀਆਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਤੇਰੇ ਵੇਲੇ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਦੇ।”

੪ ਜਾਜਰ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਆਮ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਰ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਖਵਿੱਤਰ ਰੋਟੀਆਂ ਹਨ। ਤੇਰੇ ਬੰਦੇ ਇਹ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾ ਮੱਦੇ ਹਨ ਜੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸੇ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਮੰਭੇਗ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।”

੫ ਦਾਉਦ ਨੇ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਇਮਤਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਮੀਂ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਲਈ ਜਾਈਏ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਰਿਸੇ ਆਮ ਰੰਬ ਲਈ ਖਰ ਮੇਰੇ ਆਦਮੀ ਹਰ ਵਾਰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਸਰੀਰ ਖਵਿੱਤਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਲਈ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਮਾਡਾ ਕਾਰਜ ਹੀ ਬੜਾ ਵਿਸੇਸ ਹੈ।”

੬ ਉੱਥੇ ਖਵਿੱਤਰ ਰੋਟੀਆਂ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਜਾਜਰ ਨੇ ਉਹ ਰੋਟੀਆਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਉਹ ਰੋਟੀ ਮੀ ਜਿਹੜੀ ਜਾਜਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਅੱਗੇ ਭੇਗ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਹ ਖੁਰਾਣੀ ਰੋਟੀ ਉੱਥੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਨਵੀਂ ਤਾਜੀ ਰੋਟੀ ਉੱਥੇ ਮੇਜ ਉੱਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਅੱਗੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

੭ ਉਸ ਦਿਨ ਮਾਊਲ ਦੇ ਸਿਧਾਗਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੀ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਅਦੇਮੀ ਦੋਏਗ ਮੀ। ਦੋਏਗ ਮਾਊਲ ਦੇ ਅਯਾਲੀਆਂ ਦਾ ਆਗੂ ਮੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਮੀ।

੮ ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਹੀਮਲਰ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਸੀ ਤੇਰੇ ਵੇਲੇ ਇੱਥੇ ਨੇਜਾ ਜਾਂ ਤਲਵਾਰ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਜਲਦੀ ਵਿੱਚ ਤੁਰਨਾ ਖਿਆ ਰਿਉਰਿ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਰੰਬ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਦਾ ਮੀ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਗਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ।”

੯ ਜਾਜਰ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਇੱਥੇ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਫਲਿਸਤੀ ਗੋਲਿਆਬ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਖਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਲੈ ਕੇ ਏਲਾਗ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਿਆ ਮੀ। ਇਹ ਤਲਵਾਰ ਕੱਢ ਕੇ ਵਿੱਚ ਲਖੇਟੀ

ਏਫੇਦ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਖਈ ਹੈ। ਜੇਰ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਲੈ ਜਾ ਮੱਦੇ ਹੈ।”

ਦਾਉਦ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿਉ। ਗੋਲਿਆਬ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਜਿਹੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਤਲਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

ਦਾਉਦ ਦਾ ਗਥ ਵਿੱਚ ਵੈਰੀ ਵੱਲ ਭੱਜਣਾ

੧੦ ਉਸ ਦਿਨ ਦਾਉਦ ਮਾਊਲ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਥ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਆਰੀਸ ਵੇਲੇ ਗਿਆ। ੧੧ ਆਰੀਸ ਦੇ ਅਫਮਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੰਗਾ ਨਾ ਲੱਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਦਾਉਦ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ, ਇਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਇਸਰਾਏਲੀ ਖਰਮੰਮਾ 'ਚ ਗੁਨਗਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹ, ਇਸਦੇ ਲਈ ਨੱਚਦੇ ਅਤੇ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ:

“ਮਾਊਲ ਨੇ ਗਜ਼ਾਰਾਂ ਵੈਰੀ ਮਾਰੇ

ਖਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਵੈਰੀ ਮਾਰ ਮੁਰਾਏ।”

੧੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਖਾਮ ਧਿਆਨ ਦੇਰੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਦ ਉਹ ਗਥ ਦੇ ਗਜੇ ਆਰੀਸ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਡਰਿਆ। ੧੩ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਆਰੀਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਫਮਰਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਝੱਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਬੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਬੁੱਕ ਆਪਣੀ ਦਾੜੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਣ ਦਿੱਤਾ।

੧੪ ਆਰੀਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਫਮਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਇਸ ਆਦਮੀ ਵੱਲ ਵੇਖੋ। ਇਹ ਖਾਗਲ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਭਲਾ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਰਿਉ ਲਿਆਏ ਹੋ? ੧੫ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਅੱਗੇ ਹੀ ਕਮਲੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਕਮਲੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਰ ਮਾਗਮਣੇ ਲਿਆਵੋ ਜੇ ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਕਮਲਿਆਂ ਵਰਗੇ ਕਰਤਬ ਕਰੋ। ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਰ ਨਾ ਵੜਨ ਦੇਣਾ।”

ਦਾਉਦ ਦਾ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਘਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਣਾ

੨੨ ! ਦਾਉਦ ਗਥ ਤੋਂ ਵੀ ਨਿਰਲ ਕੇ ਅਦੁੱਲਾਮ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਦਾਉਦ ਅਦੁੱਲਾਮ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਉੱਥੇ ਆਏ। ੨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਗਰ ਹੋ ਖਏ। ਉੱਥੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਮਨ, ਕੁਝ ਕਰਜਾਈ ਰਿਸਮ ਦੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕ, ਦੁੱਖੀ ਲੋਕ ਅਤੇ ਕੁਝ ਜਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਉਧਰਾਮ ਹੋਏ ਲੋਕ ਮਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਗੂ ਮੰਨਿਆ। ਗੁਣ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰੀਬ ੪੦੦ ਮਨੁੱਖ ਮਨ।

੩ ਦਾਉਦ ਅਦੁੱਲਾਮ ਤੋਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੇਯਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਸਫੇਗ ਨੂੰ ਆਇਆ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਖਾਤਮਾਗ ਮੈਨੂੰ ਖਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਜੇ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਖਿਉ ਉੱਥੋਂ ਨਿਰਲ ਕੇ ਤੁਰਾਡੇ ਵੇਲੇ ਰਹਿਣ, ਜਦ ਤੱਕ ਮੈਂ ਇਹ ਨਾ ਜਾਣ ਲਵਾ ਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੀ ਕਰੇਗਾ।” ੪ ਇੰਝ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਧਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਵੇਲੇ ਛੱਡਿਆ। ਜਦ ਤੀਰ ਦਾਉਦ ਰਿਲੇ ਵਿੱਚ ਮੀ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਾਧੇ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਵੇਲੇ ਹੀ ਠਹਿਰੇ।

੧੫ ਖਰ ਗਾਦ ਨਬੀ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰਿਲਹੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹੀਂ। ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਜਾਗ।” ਤਾਂ ਫੇਰ ਦਾਉਦ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਤੁਰਕੇ ਗਰਬ ਦੇ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਮਾਊਲ ਦਾ ਯਹੀਮਲਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਰਨਨਾ

੬੮ ਦਾ ਮਾਊਲ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਖਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਉਸ ਵਕਤ ਮਾਊਲ ਗਰਮਾਹ ਦੇ ਗਿਬਯਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਝਾਉ ਦੇ ਬਿਰੱਖ ਹੇਠਾਂ ਆਪਣੀ ਬਰਫੀ ਗੱਬ ‘ਚ ਫੜੀ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮਰ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖੜੇ ਸਨ। ੧ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਖੜੇ ਆਦਮਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਹੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨਿਓ ਸੁਣੋ! ਤੁਸੀਂ ਸੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਯੱਸੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ (ਦਾਉਦ) ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਧੈਲੀ ਅਤੇ ਦਾਖਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਦੇਵੇਗਾ? ਤੁਸੀਂ ਸੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ੧੦੦ ਅਤੇ ੧,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਉੱਥਰ ਆਦਮਰ ਬਣਾਵੇਗਾ। ੨ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਿਲਕੇ ਮੇਰੇ ਬਿਲਾਫ ਹੋਣ ਦਾ ਟੇਰਾ ਰੀਤਾ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਮਿਲਕੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁਪਤ ਵਿਉਂਤਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਬਾਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਯੱਸੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਚੁੱਥ ਰਹਕੇ ਹੀ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੀ ਖਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਬਾਨ ਨੇ ਹੀ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਉਰਸਾਇਆ ਜਦ ਕਿ ਯੋਨਾਬਾਨ ਨੇ ਮੇਰੇ ਹੀ ਸੇਵਕ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਲੁਕਣ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਨਨ ਦੀ ਸੇਹ ਦਿੱਤੀ। ਤਾਂ ਹੀ ਗੁਣ ਉਹ ਇਹ ਰੁਝ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੬੯ ਦਾ ਦੇਵੇਗਾ ਆਦਮੀ ਨੇ ਜੋ ਮਾਊਲ ਦੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਰੋਲ ਖੜਾ ਸੀ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਐਂ ਯੱਸੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਨੋਬ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਯਹੀਟੂਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੀਮਲਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਇਆ ਸੀ। ੧੦ ਯਹੀਮਲਰ ਨੇ ਦਾਉਦ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਖਰਾਰਬਨਾ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਭੋਜਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਲਿਸਤੀ ਗੋਲਿਯਾਬ ਦੀ ਤਲਵਾਹ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।”

੧੧ ਦਾ ਮਾਊਲ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਰੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਫੜਕੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਊਲ ਨੇ ਯਹੀਟੂਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੀਮਲਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਬ ਤੋਂ ਫੜਕੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਸਾਰੇ ਖਾਤਮਾਹ ਸਾਹਮਣੇ ਖੋਸ ਰੀਤੇ ਗਏ। ੧੨ ਮਾਊਲ ਨੇ ਯਹੀਮਲਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਯਹੀਟੂਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਜਰਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ!”

ਯਹੀਮਲਰ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਜੀ, ਮਾਲਿਰ!”

੧੩ ਮਾਊਲ ਨੇ ਯਹੀਮਲਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਅਤੇ ਯੱਸੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੱਦਾ ਰਿਉਂ ਸੁੰਦੀਆਂ? ਤੂੰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਤਲਵਾਹ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਤੂੰ ਉਸ ਲਈ ਖਰਮੇਸੁਰ

ਅੱਗੇ ਖਰਾਰਬਨਾ ਵੀ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਗੁਣ ਉਹ ਦਾਉਦ ਠੀਕ ਮੇਰੇ ਉੱਥਰ ਹਮਲਾ ਰਨਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੧੪ ਯਹੀਮਲਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਦਾਉਦ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਆਦਮਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਟੀ ਇੰਨਾ ਭਰੋਮੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਦਾਉਦ। ਉਹ ਤੇਰਾ ਆਪਣਾ ਜੁਯਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਰਖਤਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਧਰਿਵਾਰ ਵੀ ਉਸਦੀ ਬੜੀ ਇੱਜਤ ਰਕਦਾ ਹੈ। ੧੫ ਇਹ ਰੋਟੀ ਧਰਿਲੀ ਵਾਰ ਮੈਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਦਾਉਦ ਲਈ ਖਰਾਰਬਨਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਉੱਤੇ ਤੁਹਮਤ ਨਾ ਲਗਾ। ਯਹੀਮੀ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਕਿ ਯਮਲ ਵਿੱਚ ਰੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

੧੬ ਖਰ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਯਹੀਮਲਰ! ਤੇਰੀ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਆਵੱਸ ਹੈ।” ੧੭ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਖੜੇ ਦਰਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜਾਉ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰਿਉ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਵੀ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੱਬ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਦਾਉਦ ਬਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਖਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ।”

ਖਰ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਆਦਮਰਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ੧੮ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਦੇਵੇਗ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਆਖਿਆ, ਮਾਊਲ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਦੇਵੇਗ! ਤੂੰ ਜਾ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟ।” ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਦੇਵੇਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਮਮੇਤ ੨੫ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ। ੧੯ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨੋਬ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ਦੇਵੇਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਹ ਰੱਢੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ, ਯਹੂਤਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਧੀਦੇ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਮਮੇਤ ਸਭ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਗਊਆਂ, ਖੋਤਿਆ, ਭੇਡਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ।

੨੦ ਖਰ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਉਂ ਯਬਯਾਬਾਰ ਸੀ ਬਚ ਗਿਆ। ਯਬਯਾਬਾਰ ਯਹੀਟੂਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਜੋ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜਕੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ੨੧ ਯਬਯਾਬਾਰ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖਬਰ ਰੀਤੀ ਕਿ ਮਾਊਲ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਮਰਵਾ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ। ੨੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਬਯਾਬਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸਮਝ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਦਮੀ ਦੇਵੇਗ ਜੋ ਉੱਥੇ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਖਬਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੇਰੇ ਧਿਉ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵੀ ਮੈਂ ਦਾ ਰਾਹਣ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ। ੨੩ ਮਾਊਲ ਜੋ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਰਹਿ। ਡਰ ਨਾ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਸੁਰੱਖਿਯਾਤ ਰਹੇਗਾ।”

ਰਈਲਾਹ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ

੨੩ ੧ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਵੇਖ! ਫਲਿਸਤੀ ਰਈਲਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਖਲਵਾੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫਸਲਾਂ ਚੋਰੀ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ।”

੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਅਗੇਵਾਹ! ਕੀ ਮੈਂ ਜਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਂ?”

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜਾ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਕੇ ਰਈਲਾਹ ਨੂੰ ਬਚਾਯਾ।”

੩ ਯਰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਵੇਖ ਇਸ ਵਰਤ ਆਮੀਂ ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਮੀਂ ਡਰੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵੇਖ ਕਿ ਆਮੀਂ ਜੇਰ ਉੱਥੇ ਜਾਵਾਂਗੇ ਜਿੱਥੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੀ ਸੈਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਿਨਾ ਡਰ ਲੱਗੇਗਾ।”

੪ ਦਾਉਦ ਨੇ ਫਿਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੂੰ ਰਈਲਾਹ ਵਿੱਚ ਜਾ। ਮੈਂ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗਾ।” ੫ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਰਈਲਾਹ ਵਿੱਚ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਨ ਲੁੱਟ ਲਿਆਏ। ਇਉਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਰਈਲਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ। ੬ (ਜਦੋਂ ਆਬਯਾਬਾਹ ਭੱਜਕੇ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏਫੇਦ ਵੀ ਸੀ।)

੭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਇਸ ਵਰਤ ਰਈਲਾਹ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਤਾਂ ਮਾਊਲ ਬੋਲਿਆ, “ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਏ ਹੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਨ ਵਿੱਚ ਫਸਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦੇ ਬੂਏ ਅਤੇ ਮਲਾਖਾਂ ਹਨ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।” ੮ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਫੌਜ ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਰਈਲਾਹ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਤੂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ।

੯ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮਾਊਲ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਬਯਾਬਾਹ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਉਹ ਏਫੇਦ ਲੈ ਆ।”

੧੦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਕੀਤੀ, “ਹੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਅਗੇਵਾਹ ਯਰਮੇਸੂਰ। ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਊਲ ਮੇਰੇ ਕਾਰਣ ਰਈਲਾਹ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਨ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੧੧ ਕੀ ਮਾਊਲ ਰਈਲਾਹ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ? ਕੀ ਰਈਲਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਮਾਊਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਣਗੇ? ਹੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਅਗੇਵਾਹ ਯਰਮੇਸੂਰ! ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?”

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮਾਊਲ ਜ਼ਰੂਰ ਆਵੇਗਾ।”

੧੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਫਿਰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਕੀ ਰਈਲਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਊਲ ਦੇ ਸਖ਼ਰਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ?”

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਹਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਗੇ।”

੧੩ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਰਈਲਾਹ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਏ। ਕੋਈ ੬੦੦ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਦਮੀ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ। ਇਉਂ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਥਾਂ ਭੱਜਦੇ ਰਹੇ। ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਦਾਉਦ ਰਈਲਾਹ ਤੋਂ ਬਚਕੇ ਭੱਜ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਫਿਰ ਉਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਗਿਆ।

ਮਾਊਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ

੧੪ ਦਾਉਦ ਉਜਾੜ ਵੱਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਧਰਿਆ ਕਿਲਿਹਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਰਿਹਾ। ਦਾਉਦ ਉਜਾੜ ਦੇ ਧਰਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਜੀਫ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਰੇ ਰਿਹਾ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮਾਊਲ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਲਦਾ ਯਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਾਊਲ ਦੇ ਹੱਥ ਨਾ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤਾ।

੧੫ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਦ ਦਾਉਦ ਜੀਫ ਦੀ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਹੋਰੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਡਰ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਊਲ ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਦੇ ਮਗਰ ਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ੧੬ ਯਰ ਮਾਊਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਬਾਨ ਹੋਰੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਯੋਨਾਬਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਵਿੱਚ ਖੱਰਾ ਨਿਸਚਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ੧੭ ਯੋਨਾਬਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਡਰ ਨਾ, ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਮਾਊਲ ਤੇਰਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸੱਕਦਾ। ਤੂੰ ਹੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਦੂਜੇ ਕਰਜੇ ਉੱਤੇ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੇਰਾ ਖਿਠੀ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।”

੧੮ ਯੋਨਾਬਾਨ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਯੋਨਾਬਾਨ ਘਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਹੋਰੇਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਿਹਾ।

ਜੀਫ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਬਾਰੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ

੧੯ ਤਦ ਜੀਫ ਦੇ ਲੋਕ ਗਿਬਯਾਹ ਵਿੱਚ ਮਾਊਲ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਆਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਦਾਉਦ ਸਾਡੇ ਹੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਲੁਕਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਤ ਉਹ ਹੋਰੇਸ ਦੀਆਂ ਖੱਰੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਧਰਾੜ ਉੱਪਰ ਜੇ ਅਮੀਮੇਨ ਦੀ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ੨੦ ਮੇਂ ਹੇ ਖਾਤਮਾਹ, ਤੂੰ ਜਦ ਚਾਹੇ ਉੱਧਰ ਆ ਜਾਵੀਂ, ਇਹ ਸਾਡਾ ਫਰਜ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਜਦ ਆਵੇ ਆਮੀਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰੀਏ।”

੨੧ ਮਾਊਲ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਰਖਾ ਕਰੋ। ੨੨ ਜਾਓ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਖਬਰ ਲਿਆਵੋ। ਵੇਖੋ, ਖਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਠਹਿਰਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਖਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ ਉੱਥੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ? ਮਾਊਲ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, ਉਹ ਬੜਾ ਚੁਸਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮੁਰੱਖ ਹੀ ਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ। ੨੩ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੁਕਣ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਬਾਰੇ ਖਤਾ ਲਗਾਕੇ ਲਿਆਵੋ। ਫਿਰ ਆਕੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਖਬਰ ਕਰਨਾ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲਾਂਗਾ ਜੇਰ ਦਾਉਦ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਵਾਂਗਾ। ਫਿਰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਲੱਭ ਲਵਾਂਗਾ।”

੨੪ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਉੱਥੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਜੀਫ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਗਏ।

ਮਾਊਲ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉੱਠ ਗਿਆ।

ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਗੁਣ ਭਾਉਣ ਦੀ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਇਸ ਵਰਤ ਉਹ ਅਮੀਮੇਨ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਇੱਕ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਸਨ। ੨੫ ਮਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਦਾਉਦ

ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਨਿਰਲੇ ਧਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਤਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਾਉਲ ਤੈਨੂੰ ਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਦ ਦਾਉਦ ਖਾਉਣ ਦੀ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ “ਇੱਕ ਚੱਟਾਨ” ਵੱਲ ਉਤਰ ਗਿਆ। ਜਦ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਧਰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਦਾਉਦ ਖਾਉਣ ਦੀ ਉਜਾੜ ਵੱਲ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਉਸੇ ਥਾਂ ਵੱਲ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਦਾਉਦ ਸੀ।

੨੬ ਮਾਉਲ ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਆਦਮੀ ਧਰਾੜ ਦੇ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਵੱਲ ਮਨ ਨੇ ਉਸੇ ਧਰਾੜੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਧਾਮੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਮਾਥੀ ਖੜ੍ਹੇ ਮਨ। ਦਾਉਦ ਉੱਥੋਂ ਮਾਉਲ ਰੋਲੋਂ ਦੂਰ ਭੱਜਣ ਦੀ ਰਾਹਲ ਰਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਉਲ ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀ ਧਰਾੜੀ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਮਾਥੀ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਧਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਵਿੱਚ ਮਨ।

੨੭ ਤਦ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ਦਾਹਰ ਮਾਉਲ ਰੋਲ ਆਇਆ ਨੇ ਉਹ ਰਿਹਾ, “ਜਲਦੀ ਰਹ! ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਧਰਿਲਾਂ ਗੀ ਮਾਡੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

੨੮ ਤਦ ਮਾਉਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹਨਾ ਛੱਡ ਕੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਇਸ ਚੱਟਾਨ ਨੂੰ “ਤਿਲਕਵੀਂ ਚੱਟਾਨ” ਆਖਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਕਿ “ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਚੱਟਾਨ।” ੨੯ ਦਾਉਦ ਉੱਥੋਂ ਨਿਰਲਰੇ ਏਨ-ਸਦੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਧੱਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਾ ਰਹਨਾ

੨੪ ਜਦੋਂ ਮਾਉਲ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹਰੇ ਮੁੜ ਖਿਆ ਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਦਾਉਦ ਗੁਣ ਏਨ-ਸਦੀ ਦੀ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਹੈ।”

੩੦ ਤਾਂ ਮਾਉਲ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ੩,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਮਾਥੀ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਸੁਰੂ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਖੱਰੀਆਂ ਦੀ ਚੱਟਾਨ ਵੱਲ ਲੱਭਿਆ। ੩ ਮਾਉਲ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਲੱਭਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਰਾਹ ਦੇ ਧਾਮੇ ਤੇ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਵਾੜੇ ਰੋਲ ਧਰੁੱਚ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਰੋਲ ਹੀ ਇੱਕ ਗੁਫਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਰਾਮ ਰਹਨ ਲਈ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਉਸੇ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਮਾਥੀ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਮਨ। ੪ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਾਥੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅੱਜ ਹੀ ਉਹ ਦਿਨ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਥਾਰੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਦੇਵੇਆਂਗਾ ਫਿਰ ਤੂੰ ਜੇ ਚਾਹੇ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਨਾਲ ਰਹੀਂ।”

ਤਦ ਦਾਉਦ ਸੀਂਗਦਾ-ਸੀਂਗਦਾ ਮਾਉਲ ਦੇ ਘਰੁਤ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ। ਤਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮਾਉਲ ਦੇ ਚੋਗੇ ਦੀ ਨੁੱਕਰ ਧਾੜੀ। ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਇਆ। ੫ ਘਾਦ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਾਉਲ ਦੇ ਚੋਗੇ ਦੀ ਨੁੱਕਰ ਵੱਟਣ ਦਾ ਆਫਮੇਸ ਲੱਗਾ। ੬ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮੌਂਗ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਫਿਰ ਅਜਿਹਾ ਆਪਣੇ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ

ਉਮ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ।” ੭ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਣ ਲਈ ਰਹੀਆਂ। ਦਾਉਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਮ ਦੇ ਆਦਮੀ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਮਾਰਨ।

ਮਾਉਲ ਗੁਫਾ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ੮ ਦਾਉਦ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਥਾਹਰ ਨਿਰਲਿਆ ਨੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰਿਆ, “ਹੋ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਧਾਤਮਾਹ!”

ਮਾਉਲ ਵੇਖਣ ਲਈ ਖਿੱਛੇ ਮੁੜਿਆ। ਦਾਉਦ ਉਮ ਨੂੰ ਇੱਜਤ ਦੇਣ ਲਈ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਝੁਕ ਗਿਆ। ੯ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਕਿਉਂ ਸੁਣਦਾ ਹੈਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ, ‘ਦਾਉਦ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਰਦਾ ਖਿਆ ਹੈ?’” ੧੦ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ! ਇਹ ਤੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਖੁਦ ਦੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।

ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੇਰਾ ਦਿੱਤਾ, ਧਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਤਰਸ ਆਇਆ। ਮੈਂ ਰਿਹਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੁਆਮੀ ਉੱਤੇ ਖਾਤ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਮਾਉਲ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਧਾਤਮਾਹ ਹੈ। ੧੧ ਇਹ ਵੇਖ ਜੇ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਚੋਗੇ ਦੀ ਰੰਡ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰ ਸੱਕਦਾ ਸੀ, ਧਰ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਰੀਤਾ।

ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਈ ਚਾਲ ਚੱਲਣ ਦਾ ਵਿੱਚਾਰ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰੋਈ ਵੀ ਗਲਤ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਤੈਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਧਰੁੱਚਾਇਆ। ਧਰ ਤੂੰ ਸਿਰਾਹੀਆਂ ਵਾਂਗ ਮੇਰਾ ਸਿਰਾਰ ਰਹਰੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਉੱਤੇ ਤੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ੧੨ ਚੱਲ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਨਿਆਂ ਰਹਨ ਦੇ। ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਾੜਾ ਰੀਤਾ ਅਹੋਵਾਹ ਤੈਨੂੰ ਉਸਦਾ ਦੰਡ ਦੇਵੇ ਧਰ ਮੈਂ ਖੁਦ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੜਾਂਗਾ। ੧੩ ਇੱਕ ਧੁਰਾਨੀ ਰਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ,

‘ਬੁਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬੁਰਾਈ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।’
‘ਮੈਂ ਦੁੜ ਵੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ, ਮੈਂ ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।’

੧੪ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਾਤਮਾਹ ਰਿਸ ਦੇ ਮਹਾਰ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਰਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਸੀ ਤੂੰ ਭਲਾ ਇੱਕ ਮੋਏ ਹੋਏ ਰੁੱਤੇ ਜਾਂ ਖਿੰਮੂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ? ੧੫ ਇਸ ਦਾ ਨਿਆਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਹੀ ਰਹਨ ਦੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਫੈਸਲਾ ਰਹਨ ਦੇ। ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਰਹੇਗਾ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਠੀਕ ਹਾਂ। ਅਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ।”

੧੬ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਬੋਲ ਗਇਆ ਤਾਂ ਮਾਉਲ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਦਾਉਦ! ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ! ਸੀ ਇਹ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ‘ਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ?” ਤਦ ਮਾਉਲ ਨੇ ਰੋਣਾ ਸੁਰੂ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

੧੭ ਉਹ ਘਰੁਤ ਹੋਇਆ ਨੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਹਾਂ ਤੂੰ ਸਹੀ ਸੀ ਨੇ ਮੈਂ ਗਲਤ। ਤੂੰ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭਲਾਈ ਰੀਤੀ ਹੈ ਧਰ ਮੈਂ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

੧੮ ਅੱਜ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜੇ ਨੇਰਨਾਮੀਆਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੀਤੀਆਂ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਹਮਣੇ ਰਹਰੇ ਮੈਨੂੰ

ਤੇਰੇ ਹਵਾਲੇ ਰੀਤਾ, ਧਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਖਾਹਿਯਾ।^{੧੯} ਇੱਥੋਂ ਧਤਾ ਚੱਲਿਆ ਰਿ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਵੈਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੋਟੀ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਫੜਦੇ ਛੱਡਦਾ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਨਾਲ ਭਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੈਂ ਆਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜੇਵੇਂ ਤੇਰੀ ਆੱਜ ਦੀ ਇਮ ਭਲਾਈ ਦਾ ਤੈਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਇਨਾਮ ਦੇਵੇਗਾ।^{੨੦} ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਤੂੰ ਨਵਾਂ ਧਾਤਮਾਭ ਬਣ ਕੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਉੱਤੇ ਹਾਕਮ ਕਰੇਗਾ।^{੨੧} ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੈਂਗ ਚੁੱਕੇ। ਅਜੇਵੇਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦੀ ਮੈਂਗ ਚੁੱਕੇ ਰਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿਊ ਦੀ ਅੱਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।”

^{੨੨} ਉਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਵਚਨ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਂਗ ਚੁੱਕੀ ਰਿ ਉਹ ਮਾਉਲ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਉਦ ਮਾਉਲ ਅਰ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਧਰਤ ਗਿਆ। ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਰਿਲ ਨੂੰ ਧਰਤ ਗਏ।

ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਮੁਰਖ ਨਾਬਾਲ

੨੫ ਮਸੂਦੇਲ ਮਰ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕਤਰ ਹੋ ਕੇ ਮਸੂਦੇਲ ਦੀ ਮੋਤ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਧਰਗਟ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੀ ਅਰ ਹਾਮਾਭ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫਨਾਇਆ।

ਉਦ ਦਾਉਦ ਧਾਗਨ ਦੀ ਉਜਾੜ ਵੱਲ ਆ ਗਿਆ।^੨ ਮਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੜਾ ਹੀ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ੩,੦੦੦ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ੧,੦੦੦ ਬੱਕਰੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਕਰਮਲ ਵਿੱਚ ਰਿਮੇ ਕਾਰੇਬਾਰ ਦੇ ਮਿਲਮਿਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ।^੩ ਇਮ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਨਾਉਂ ਨਾਬਾਲ ਸੀ। ਨਾਬਾਲ ਕਾਲੇਬ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਧਤਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਆਬੀਗੈਲ ਸੀ, ਉਹ ਬੜੀ ਖੁਬਸੂਰਤ ਅਤੇ ਬੁਧੀਮਾਨ ਔਰਤ ਸੀ ਧਰ ਨਾਬਾਲ ਬੜਾ ਨਿਰਦਲੀ ਕਰੋਰ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਿਮ ਆਦਮੀ ਸੀ।

^੪ ਉਦ ਦਾਉਦ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਧਤਾ ਲੱਗਾ ਰਿ ਨਾਬਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਉੱਨ ਕਰਤ ਰਿਗਾ ਹੈ।^੫ ਦਾਉਦ ਨੇ ਨਾਬਾਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਸ ਜੁਆਨ ਭੇਜੇ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਤੁਸੀਂ ਕਰਮਲ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਨਾਬਾਲ ਨੂੰ ਲੱਭਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਖੁੱਛੋ।”^੬ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਨਾਬਾਲ ਲਈ ਸੁਨੇਹਾ ਘੱਲਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਰਿ ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਖਰਿਵਾਰ ਹਾਜੀ-ਖੁਸੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੇਰਾ ਅਰ-ਧਰਿਵਾਰ ਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ ਸਭ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਹੋਵੇਗਾ।”^੭ ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਰਿ ਤੂੰ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਉੱਨ ਕਰਤ ਰਿਗਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਦੋਰ ਲਈ ਅਯਾਲੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗਲਤ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਤੇਰੇ ਅਯਾਲੀ ਕਰਮਲ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਖੋਗਿਆ।^੮ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛ ਅਤੇ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ ਰਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਕਰਿਯਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਜੁਆਨਾ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰਹਿਮ ਕਰੀਂ। ਇਹ ਇਸ ਖੁਸੀ ਦੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਏ ਹਨ। ਕਰਿਯਾ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੁਆਨਾ

ਨੂੰ ਤੂੰ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ ਦੇ। ਕਰਿਯਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਖਾਤਿਰ ਉਹ ਉਧਕਾਰ ਕਰ। ਤੇਰਾ ਮਿੱਤਰ, ਦਾਉਦ।”

^੯ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨਾਬਾਲ ਕੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸਦਾ (ਦਾਉਦ) ਸੁਨੇਹਾ ਜਾਰੇ ਨਾਬਾਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ।^{੧੦} ਧਰ ਨਾਬਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਮੀਨਗੀ ਨਾਲ ਧੋਸ ਆਇਆ ਅਤੇ ਰਿਗਾ, “ਦਾਉਦ ਹੈ ਕੋਣ? ਕੋਣ ਅੱਸੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ? ਅੱਜ ਕੱਲ ਅਜਿਹੇ ਬੜੇ ਸੇਵਕ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨੱਸ ਗਏ ਹਨ! ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਧਾਣੀ ਅਤੇ ਕੋਟੀ ਹੈ।”^{੧੧} ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਖਾਣ ਲਈ ਮਾਮ ਹੈ ਕਰਿਉਰਿ ਉਹ ਮੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਉੱਨ ਕਰਤਦੇ ਹਨ ਧਰ ਇਹ ਸਭ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦੇ ਦੇਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ।”

^{੧੨} ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਵਾਧਮ ਧਰਤਕੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਰੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ।^{੧੩} ਉਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਸਭ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਬੰਨ੍ਹੋ।” ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ। ੪੦੦ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਨੁੱਖ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ ਅਤੇ ੨੦੦ ਆਦਮੀ ਰਸਦ ਲਈ ਖਿੱਛੇ ਠਹਿਰੇ।

ਆਬੀਗੈਲ ਮੁਸੀਬਤ ਨੂੰ ਕੋਰਦੀ ਹੈ

^{੧੪} ਨਾਬਾਲ ਦੇ ਨੋਕਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਉਸਦੀ ਬੀਵੀ ਆਬੀਗੈਲ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ, ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਜਾੜ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਖੁੱਛਣ ਲਈ ਕੁਝ ਗਲਕਾਰੇ ਭੇਜੇ ਸਨ ਧਰ ਨਾਬਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੜਾ ਮਾੜਾ ਧੋਸ ਆਇਆ।^{੧੫} ਇਹ ਆਦਮੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਸਲੂਕ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਅਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਵਿੱਚ ਭੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਯਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹੇ, ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਬੜੀ ਭਲਾਈ ਕੀਤੀ, ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਕੋਈ ਆੱਖ ਨਾ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ।^{੧੬} ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਸਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਲਈ ਨਿਕਲੇ ਸਾਂ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ, ਚਾਰ ਦਿਵਾਰੀ ਵਾਂਗ, ਹਰ ਮੁਸੀਬਤ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਹਿਫਾਜਤ ਕੀਤੀ।^{੧੭} ਗੁਣ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਗ ਸੇਚੇ ਅਤੇ ਵਿੱਚਾਰੇ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ? ਨਾਬਾਲ ਇੰਨਾ ਦੁਸਟ ਸੀ, ਰਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਮਨ ਬਦਲਣ ਲਈ ਖਰੋਰਣਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਉੱਧਰ ਲਈ ਭਾਰੀ ਕਰੋਧੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।”

^{੧੮} ਆਬੀਗੈਲ ਨੇ ਬੜੀ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਉੱਠ ਕੇ ੨੦੦ ਕੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਈਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਮੈਲਾ ਕੀਆਂ, ਜਿੰਨੀਆਂ ਕੋਟੀਆਂ ਧੰਜ ਭੇਡਾਂ, ਧੰਜ ਟੋਕਰੇ ਭੁੱਜੇ ਹੋਏ ਦਾਇਆਂ ਦੇ, ੧੦੦ ਗੁਛਾ ਮੈਂਗੀ ਦਾ, ਅਤੇ ੨੦੦ ਖਿੰਨੀਆਂ ਅੰਜੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਖੋਤਿਆਂ ਉੱਧਰ ਲੱਦ ਲਿਆ।^{੧੯} ਉਦ ਆਬੀਗੈਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਤੁਰੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ

ਨਾਲ ਚੱਲਦੀ ਹਾਂ।” ਯਰ ਇਹ ਸਭ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਤੀ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਿਆ।

^{੨੦} ਆਬੀਗੈਲ ਆਪਣੇ ਖੋਤੇ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹੀ ਆਤੇ ਧਰਾੜੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਧਾਮੇ ਧਰੁੱਚ ਗਈ। ਹ ਦੂਜੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੇ ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ।

^{੨੧} ਦਾਉਦ ਆਜੇ ਜਦੋਂ ਆਬੀਗੈਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਮੈਂ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਗੱਠਿਆਂ ਵੀ ਹੀ। ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਇੱਕ ਵੀ ਭੇਡ ਨਾ ਗੁਆਚਣ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਉਸਦੀ ਇੰਨੀ ਗਾਥੀ ਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਭਲਾਈ ਰਦਾ ਰਿਹਾ ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੁਰਿਆਈ ਵੀ ਕੀਤੀ।” ^{੨੨} ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਸਜਾ ਦੇਵੇ ਜਿੰਨੀ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੇਰ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਵੀ ਸਦੱਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਤ ਲਈ ਵੀ ਜਿਉਣ ਦੇਵਾਂ।”

^{੨੩} ਉਸੇ ਵਰਤ ਉੱਥੇ ਆਬੀਗੈਲ ਧਰੁੱਚ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਆਬੀਗੈਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਉਹ ਝਟਕ ਆਪਣੇ ਖੋਤੇ ਉੱਤੇ ਡਰੀ ਆਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਝੁਰਾ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ।

^{੨੪} ਆਤੇ ਆਖਣ ਲਗੀ, “ਹੇ ਸੁਆਮੀ! ਰਿਠਠਾ ਰਰੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ। ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਇਹ ਸਭ ਦੇਸ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਦਾਮੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ।” ^{੨੫} ਆਦਮੀ ਤੁਸੀਂ ਭੇਜੋ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਹੇ ਸੁਆਮੀ, ਉਸੇ ਬੁਰੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈ। ਜੇਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੀ ‘ਮੁਰੱਖ’ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਰਖ ਹੀ ਹੈ। ^{੨੬} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਮਾਸੁਮ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਾਥੀ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ ਜੇ ਮਾਸੁਮ ਹਨ। ਮੇ ਗੁਣ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ, ਜਿਉਂਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮੱਗ ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਜਿੰਦ ਦੀ ਮੱਗ ਰਿ ਗੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਵੈਰੀ ਆਤੇ ਉਹ ਲੋਰ ਜੇ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਬੁਰਿਆਈ ਰਨ ਉਹ ਨਾਬਾਲ ਵਰਗੇ ਹੇ ਜਾਣ। ^{੨੭} ਗੁਣ ਮੈਂ ਇਹ ਤੁਛ ਭੇਟਾ ਤੁਹਾਡੇ ਆਂਗੇ ਗਾਜਿਰ ਰਦੀ ਹਾਂ, ਰਿਠਠਾ ਰਰੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ। ^{੨੮} ਰਿਠਠਾ ਰਰੇ ਮੈਨੂੰ ਗਲਤੀ ਲਈ ਖਿਮਾ ਰੇ! ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ-ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਰੜਾ ਰੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਖਾਤਸਾਧ ਧੈਦਾ ਹੋਣਗੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਲਈ ਰੇਗਾ ਰਿਉਂ ਜੇ ਤੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲਈ ਲੜਾਈ ਲੜਦਾ ਹੈਂ। ਜਦ ਤੱਕ ਤੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਬੁਰਾਈ ਨਹੀਂ ਲੱਭੇਗੀ।

^{੨੯} ਜੇਰ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਤੇਰਾ ਖਿੱਛਾ ਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ। ਯਰ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜੇ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀ ਹਨ ਇਵੇਂ ਲੈ ਲਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਗੁਲੇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋੜਾ। ^{੩੦} ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਆਖੇ ਆਨੁਸਾਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸਭ ਭਲਾਈਆਂ ਰੇਗਾ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਵੱਲ ਨਿਭਾਵੇਗਾ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਸਾਧ ਠਹਿਰਾਵੇਗਾ। ^{੩੧} ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਗੱਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਮੀਬਤ ਦਾ ਰਾਹਣ ਨਾ ਹੋਵੇਗੀ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਰਲੇਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਰਿ ਮੈਂ ਏਵੇਂ ਹੀ ਫਿਜੂਲ

ਖੂਨ ਵਗਾਇਆ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਦਲਾ ਲਿਆ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰਿਠਠਾ ਰਰੇ ਤਦ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਦਾਮੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਆਦ ਰਨਾ।”

^{੩੨} ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਬੀਗੈਲ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ‘ਚ ਰਿਹਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹ। ਉਸਤਤਿ ਰਹ ਉਸ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ।

^{੩੩} ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੀ ਚੰਗੀ ਅੱਤ ਰਾਹਣ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਰੇ। ਤੂੰ ਆੱਜ ਮੈਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੇ ਲਗੂ ਵਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ।

^{੩੪} ਰਿਉਂ ਜੇ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਜਿਉਂਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੱਗ, ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ, ਜੇਰ ਤੂੰ ਰਿਤੇ ਛੋਟੀ ਨਾ ਰਦੀ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਮਿਲਣ ਨੂੰ ਨਾ ਆਉਂਦੀ ਤਾਂ ਵੱਲ ਮਵੇਰ ਤੱਕ ਨਾਬਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੈਂ ਨਾ ਛੱਡਦਾ।”

^{੩੫} ਤਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਬੀਗੈਲ ਦੀ ਭੇਟਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜਾਂ ਤੂੰ ਸੁੱਧ-ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਘਰ ਜਾ! ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਲਈ ਹੈ ਆਤੇ ਜੇ ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ ਧੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਨਾਬਾਲ ਦੀ ਮੋਤ

^{੩੬} ਆਬੀਗੈਲ ਵਾਧਮ ਨਾਬਾਲ ਵੇਲ ਗਈ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਗਾਜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੇਜ-ਮਸਤੀ ਨਾਲ ਖਾ ਧੀ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਗਲੀ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਆਬੀਗੈਲ ਨੇ ਨਾਬਾਲ ਨੂੰ ਰੁਝ ਵੀ ਨਾ ਦੱਸਿਆ। ^{੩੭} ਆਗਲੀ ਸਵੇਰ ਜਦ ਉਸਦਾ ਨਮਾ ਉੱਤਰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਠੀਕ ਆਪਣੇ ਹੋਮ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਧਤਨੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਰੁਝ ਦੱਸਿਆ। ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਦੋਹਾ ਧਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਰਾਫ ਵਾਂਗ ਆਰੜ ਗਿਆ। ^{੩੮} ਦਮਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨਾਬਾਲ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਆਤੇ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ।

^{੩੯} ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਧਤਾ ਚੱਲਿਆ ਰਿ ਨਾਬਾਲ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ ਆਤੇ ਰਿਹਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਹੋਵੇ। ਨਾਬਾਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੰਦਾ ਵਿਗਰ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਧਾਮੇ ਵੱਲ ਖਲੋਇਆ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਧਾਧ ਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ। ਆਤੇ ਨਾਬਾਲ ਦੇ ਭੈੜੇ ਰੰਮਾਂ ਰਾਹਣ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਖੁਰਾਇਆ।”

ਤਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਬੀਗੈਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਬਨਾਉਣ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਖੁੱਛਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ।

^{੪੦} ਦਾਉਦ ਦੇ ਸੇਵਕ ਰਮਲ ਵਿੱਚ ਗਏ ਆਤੇ ਜਾਰੇ ਆਬੀਗੈਲ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਦਾਉਦ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਗੱਠ ਸੁਨੇਗਾ ਖੱਲਿਆ ਹੈ ਰਿ ਤੈਨੂੰ ਲੈ ਆਈਏ।”

^{੪੧} ਆਬੀਗੈਲ ਨੇ ਧਤਨੀ ਉੱਤੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਆਤੇ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਦਾਮੀ ਹਾਂ ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਗਾਜਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ (ਦਾਉਦ) ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਧੈਰ ਧੋਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।”

੧੨ ਯਾਬੀਗੈਲ ਫਟਾਫਟ ਦਾਉਦ ਦੇ ਗਲਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਖੇਤੇ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਚਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਯੰਜ ਨੌਰਗਾਣੀਆਂ ਵੀ ਲੈ ਗਈ। ਉਹ ਦਾਉਦ ਦੀ ਧਤਨੀ ਬਣ ਗਈ। ੧੩ ਦਾਉਦ ਦੀ ਜਿਜ਼ਰਟੇਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਧਤਨੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਅਹੀਨੇਅਮ ਸੀ। ਗੁਣ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧਤਨੀਆਂ ਬਣ ਗਈਆਂ। ੧੪ ਦਾਉਦ ਦਾ ਮਾਉਲ ਦੀ ਯੀ ਆਰਲ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਸੀ ਯਰ ਮਾਉਲ ਨੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀ ਯੀ ਵਾਧਮ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗੱਲੀਮੀ ਫਲਟੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਯਾਬੀਸਈ ਮਾਉਲ ਦੇ ਡੇਰੇ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ

੨੬ ਜਿਠੀ ਦੇ ਲੋਕ ਗਿਬਆਗ ਵੱਲ ਮਾਉਲ ਵੇਲੇ ਆ ਕੇ ਬੋਲੇ, “ਦਾਉਦ ਹਰੀਲਾਹ ਦੇ ਧਗੜ ਵਿੱਚ ਜੇ ਅਮੀਮੇਨ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਹੈ ਉੱਥੇ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।”

੨ ਮੇ ਮਾਉਲ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਜੀਫ ਦੇ ਉਜਾੜ ਵੱਲ ਗਿਆ।

ਉਸ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇ ੩,੦੦੦ ਸਿਧਾਹੀ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਮਾਉਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਇਸ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਗਏ।

੩ ਮਾਉਲ ਨੇ ਹਰੀਲਾਹ ਦੇ ਧਗੜ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ ਜੇ ਅਮੀਮੇਨ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਧਗ ਉੱਥਰ ਹੀ ਸੀ।

ਦਾਉਦ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਿਆ ਸੀ ਯਰ ਉਸ ਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਉਲ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਤੁਰਦਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ੪ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁਫੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਧਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮਾਉਲ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੫ ਤਦ ਦਾਉਦ ਉੱਠ ਕੇ ਮਾਉਲ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵੇਲੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਮਾਉਲ ਲੰਮਾ ਧਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਥਨੇਰ ਨੂੰ ਵੀ ਜੇ ਉਸਦਾ ਮੇਨਾਧਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਸਨ। ਮਾਉਲ ਡੇਰੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿੱਚਰਾਰ ਸੁੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਰੇ ਧਾਮੇ ਸਿਧਾਹੀ ਸਨ।

੬ ਦਾਉਦ ਨੇ ਤਦ ਹਿੱਤੀ ਅਹੀਮਲਕ ਅਤੇ ਸਰੂਆਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਬੀਸਈ ਨੂੰ ਜੇ ਕਿ ਯੋਆਬ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ, ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਉਲ ਦੇ ਡੇਰੇ ਆ ਵੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੈਣ ਚੱਲੇਗਾ?”

ਯਾਬੀਸਈ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲਾਂਗਾ।”

੭ ਜਦੋਂ ਗਾਤ ਧਈ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਯਾਬੀਸਈ ਮਾਉਲ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਮਾਉਲ ਡੇਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਸੁੱਤਾ ਧਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਬਰਛੀ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰਗਾਨੇ ਜਮੀਨ ਉੱਥਰ ਗੱਡੀ ਧਈ ਸੀ। ਯਾਬੀਸਈ ਅਤੇ ਸਿਧਾਹੀ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਸਨ। ੮ ਤਦ ਯਾਬੀਸਈ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੇ ਵੈਰੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਗੁਣ ਆਗਿਆ ਕਰੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਛੀ ਦਾ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਖਾਰ ਕੇ ਧਤਨੀ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

੯ ਧਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਾਬੀਸਈ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਰ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਮਗ ਹੋਏ ਉੱਥਰ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਜੇ ਹੱਥ ਚੁੱਕ ਕੇ ਖੁਦ ਬੇਦੇਸਾ ਠਹਿਰੇ? ੧੦ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮੌਗ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸ ਦਿਨ, ਜਿਸਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ ਮਾਉਲ ਮੁਭਾਵਿਕ ਮੇਤ ਜਾਂ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ੧੧ ਧਰ ਮੈਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਮਗ ਹੋਏ ਉੱਥਰ ਰਿਤੇ ਮੈਂ ਹੱਥ ਨਾ ਚਲਾਵਾਂ। ਮੇ ਗੁਣ ਮਾਉਲ ਦੇ ਸਿਰਗਾਣਿਓ ਧਾਣੀ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਅਤੇ ਬਰਛੀ ਚੁਰੀਏ ਅਤੇ ਚੱਲ ਇੱਥੋਂ ਵਾਧਮ ਚੱਲੀਏ।”

੧੨ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰਗਾਣਿਓ ਧਾਣੀ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਅਤੇ ਬਰਛੀ ਚੁਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਏ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧਤਾ ਨਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਵੀ ਨਾ। ਮਾਉਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਿਧਾਹੀ ਗੁੜ੍ਹੀ ਨੀਂਦ ਸੁੱਤੇ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਗੁੜ੍ਹੀ ਨੀਂਦਰ ਮਵਾਇਆ ਸੀ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਸਰਮਮਾਰ ਕਰਨਾ

੧੩ ਦਾਉਦ ਵਾਦੀਓ ਧਾਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਉਲ ਦੇ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਵਾਦੀ ਦੇ ਧਾਰ ਦੀ ਧਗੜੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਮਾਉਲ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦੁਰ-ਦੁਰ ਸਨ ਤਾਂ ੧੪ ਦਾਉਦ ਨੇ ਜੇਰ ਦੀ ਲਲਕਾਰ ਕੇ ਨੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਬੀਸਈ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਯਾਬੀਸਈ! ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇ, ਤੂੰ ਜਵਾਬ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ?”

ਤਦ ਯਾਬੀਸਈ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਕੋਣ ਹੈਂ, ਜੇ ਧਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

੧੫ ਤਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਾਬੀਸਈ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਭਲਾ ਤੂੰ ਮਰਦ ਸੁਰਮਾ ਨਹੀਂ? ਅਤੇ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਮਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮਨੁੱਖ ਹੈਂ, ਰੀ ਇਹ ਕੁਠ ਹੈ? ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਧਾਤਮਾਹ ਦੀ ਸੱਖਵਾਲੀ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਰੀ ਇੱਕ ਮਾਧਾਮਣ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਡੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਮਾਲਕ ਧਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਮਾਮਨ ਲਈ ਵੜ ਆਇਆ। ੧੬ ਤੂੰ ਵੱਡੀ ਭੁੱਲ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਜਦ ਤੱਕ ਅਗੇਵਾਹ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧਾਤਮਾਹ ਦੀ ਵੀ ਸਾਖੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕੋ, ਆਪਣੇ ਸੁਆਮੀ ਦੀ ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਕੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਧਾਤਮਾਹ ਹੈ। ਵੇਖ ਅਤੇ ਵੇਖ ਕੇ ਦੱਸ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਧਾਣੀ ਵਾਲਾ ਭਾਂਡਾ ਅਤੇ ਬਰਛੀ ਮਾਉਲ ਦੇ ਸਿਰਗਾਨੇ ਵੱਲ ਸੀ, ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?”

੧੭ ਮਾਉਲ ਦਾਉਦ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਧੁਛਾਣਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮਾਉਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਦਾਉਦ, ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ! ਰੀ ਇਹ ਤੂੰ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹਾਂ ਮਾਲਕ ਮੇਰੇ ਧਾਤਮਾਹ! ਇਹ ਮੇਰੀ ਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ। ੧੮ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, ਜੇ ਸੁਆਮੀ! ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਕਿਉਂ ਧਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਮੈਂ ਰੀ ਗੁਨਾਹ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਰਿਮ ਗੱਲੋਂ ਦੇਸੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ? ੧੯ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਅਤੇ ਧਾਤਮਾਹ! ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ। ਜੇਕਰ ਅਗੇਵਾਹ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਉਕਸਾਇਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਟ ਮੰਨ ਲਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਆਦਮ

ਜਾਣਿਆ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਰੀਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਰਾਥ ਲੱਗੇ। ਜਿਹੜੀ ਜਗਹਾ ਮੈਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਜਾ, ਜਾਰੇ ਦੂਜੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਯੁਜ।' ^{੨੦} ਮੈਂ ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਗਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੇ ਨਾ ਮਾਰ। ਗੁਣ ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੇਰਾ ਲਗੂ ਯਹੜੀ ਉੱਪਰ ਨਾ ਵਹੋ ਕਿਉਂ ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਇੱਕ ਖਿੰਸੂ ਲੱਭਣ ਨੂੰ ਨਿਰਲਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਰੋਟੀ ਯਹਾੜਾਂ ਉੱਪਰ ਤਿਤਤਰ ਦਾ ਮਿਰਾਰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਨਿਰਲਦਾ ਹੈ।"

^{੨੧} ਉਦ ਮਾਉਲ ਨੇ ਰਿਹਾ, "ਮੈਂ ਖੋ ਖਾਧ ਹੋ ਗਿਆ, ਦਾਉਦ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਆ ਜਾ। ਅੱਜ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦਮਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦ ਤੇਰੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਦੁਰਲੱਭ ਹੈ। ਮੈਂ ਗੁਣ ਹੋਰ ਤੈਨੂੰ ਦੱਖ ਨਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮੁਰੱਖਤਾਈ ਆਤੇ ਭੁੱਲ ਰੀਤੀ ਹੈ।"

^{੨੨} ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਇਹ ਰਹੀ ਬਾਦਮਾਗ ਦੀ ਬਰਛੀ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਕਿ ਉਹ ਇੱਥੋਂ ਆਰੇ ਲੈ ਜਾਵੇ।" ^{੨੩} ਯਹੋਵਾਹ ਮਭ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਨੀਤ ਆਤੇ ਭਲਮਾਣਮੀ ਦਾ ਫਲ ਦੇਵੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਅੱਜ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਗੱਥ ਮੱਥ ਦਿੱਤਾ ਖਰ ਮੈਂ ਨਾ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਮਗ ਹੋਏ ਉੱਪਰ ਗੱਥ ਚਲਾਵਾਂ। ^{੨੪} ਵੇਖ! ਜਿਵੇਂ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਅੱਜ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੁਰਲੱਭ ਦਿਮੀ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਦੁਰਲੱਭ ਹੋਵੇ ਆਤੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੁਟਾਰਾਗ ਦੇਵੇ।"

^{੨੫} ਉਦ ਮਾਉਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਘਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦੇਵੇ, ਦਾਉਦ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ। ਤੂੰ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਰੰਮ ਰੋਗਾ ਆਤੇ ਤੂੰ ਰਿਮਮਤ ਵਾਲਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਆਪਣੇ ਰਾਗ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖਿਆ ਆਤੇ ਮਾਉਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ

੨੧ ਯਹ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮੋਚਿਆ, "ਮਾਉਲ ਮੈਨੂੰ ਰਿਮੇ ਦਿਨ ਫੜੇਗਾ ਜ਼ਰੂਰ। ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਤਾਂ ਟਿਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਫਲਿਮਤੀ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੀ ਬਚਰੇ ਨਿਰਲ ਜਾਵਾਂ। ਉਦ ਮਾਉਲ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਭਾਲ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਉਂ ਮੈਂ ਮਾਉਲ ਦੇ ਗੱਥ ਬੱਚ ਜਾਵਾਂਗਾ।"

^੨ ਇਉਂ ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ੬੦੦ ਮਾਥੀ ਇਸਰਾਏਲ ਛੱਡ ਗਏ। ਉਹ ਗਥ ਦੇ ਗਜਾ ਮਾਓਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਰੀਮ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ^੩ ਦਾਉਦ, ਉਸ ਦੇ ਮਾਥੀ, ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੱਬਰ ਗਥ ਵਿੱਚ ਆਰੀਮ ਨਾਲ ਰਹੇ। ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਬੀਟੀਆਂ ਆਹੀਨੇ ਆਮ ਜੇ ਖਿਜਰਾਏਲ ਤੋਂ ਮੀ ਆਤੇ ਜੇ ਰਰਮਲ ਦੇ ਨਾਥਾਲ ਦੀ ਖਤਨੀ ਮੀ ਆਹੀਗੈਲ, ਦੋਨੋਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਆਰੀਮ ਵੱਲ ਰਹੀਆਂ। ^੪ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਗਥ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਉਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਬੰਦ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।

^੫ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਰੀਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, "ਜੇਰਰ ਤੇਰੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਦਯਾਯੋਗ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦੇਮ ਦੇ ਰਿਮੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਮਣ ਲਈ ਖੋੜਾ ਥਾਂ ਦੇ। ਮੈਂ ਮਿਰਫ ਤੇਰਾ ਮੇਵਰ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਮ ਵੱਡੀ ਗਜਯਾਨੀ ਵਿੱਚ।"

^੬ ਉਸ ਦਿਨ ਆਰੀਮ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਿਰਲਗ ਮਹਿਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਤੀਰ ਮਿਰਲਗ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦਾ ਹੈ। ^੭ ਦਾਉਦ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਆਤੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਰਿਹਾ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਆਰੀਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਨਾਉਣਾ

^੮ ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਥੀਆਂ ਨੇ ਗਸੂਰੀਆਂ ਆਤੇ ਗਜਰੀਆਂ ਆਤੇ ਆਮਾਲੋਰੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਗਮਲਾ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਹ ਸੂਰ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਿਮਰ ਦੇ ਰੇਛੇ ਤੀਰ ਉਸ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਧਰਿਲੇ ਤੋਂ ਵੱਸਦੇ ਮਨ, ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਦੇਮ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ^੯ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਦੇਮ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਆਤੇ ਰਿਮੇ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਆਰਤ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਜਿਉਂਦਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਜੜ, ਵੱਗ, ਖੋਤੇ, ਉਠ ਆਤੇ ਰੱਥੜੇ ਆਦਿ ਮਭ ਲੁੱਟ ਲਈ।

^{੧੦} ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਵੇਂ ਰਈ ਵਾਰ ਰੀਤਾ। ਆਤੇ ਆਰੀਮ ਰੋਲ ਖਰਤ ਗਿਆ। ਆਰੀਮ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, "ਅੱਜ ਤੂੰ ਛਾਧਾ ਮਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਕਿੱਥੇ ਗਿਆ ਮੀ?" ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ, ਯਰਾਗ ਮਿਟੋਲੀਆਂ ਆਤੇ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ।" ^{੧੧} ਦਾਉਦ ਇੱਕ ਵੀ ਜਿਉਂਦੇ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਆਰਤ ਨੂੰ ਗਥ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਇਆ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੋਚਿਆ, "ਜੇਰਰ ਅਮੀਂ ਇੱਕ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਜੀਯ ਗਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਏ ਤਾਂ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਰੀਮ ਨੂੰ ਮਾਡੀ ਅਮਲੀ ਆਤੇ ਦੱਸ ਦੇਵੇ।"

ਦਾਉਦ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਫਲਿਮਤੀ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਿਹਾ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰਰਦਾ ਰਿਹਾ। ^{੧੨} ਆਰੀਮ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਉੱਤੇ ਇਤਬਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਰੀਮ ਨੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮੋਚਿਆ, "ਗੁਣ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲੋਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਰਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਾਰੇ ਹੀ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਬੜੀ ਖਿਰਣਾ ਰਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਗੁਣ ਤਾਂ ਇਹ ਉਮਰ ਭਰ ਮੇਰੀ ਹੀ ਟਹਿਲ ਮੇਵਾ ਰੋਗਾ।"

ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੀ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰੀ

੨੨ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਰਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਫੇਜਾਂ ਇਰੱਠੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ। ਉਦ ਆਰੀਮ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, "ਰੀ ਤੂੰ ਇਮ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਮਝ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਮਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਰਰਨ ਲਈ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।"

^੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਹਾਂ, ਬਿਲਕੁਲ! ਉਦ ਤੂੰ ਆਪੋ ਹੀ ਵੇਖ ਲਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਰਗਾਂਗਾ।"

ਆਰੀਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, "ਠੀਰ ਹੈ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗਾਧਾ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਤੂੰ ਗਮੇਮਾ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ।"

ਮਾਊਲ ਆਤੇ ਏਨਦੋਰ ਦੀ ਇੱਕ ਯੋਰਤ

੩ ਮਥੁਏਲ ਮਰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਮਠ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮੇਤ ਉੱਤੇ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਧਰਗਟ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਰਾਮਗ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ।

ਧਰਮੀਆਂ ਮਾਊਲ ਨੇ ਭੂਤ ਮਿਰਤਾਂ ਆਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੱਸਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਢਿਆ ਮੀ।

੪ ਮੇ ਫਲਿਮਤੀ ਇਦੱਠੇ ਹੋਰੇ ਆਏ ਆਤੇ ਸੂਨੇਮ ਵਿੱਚ ਆਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਰੇ ਲਾਏ ਆਤੇ ਮਾਊਲ ਨੇ ਵੀ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਦੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਗਿਲਬੇਆ ਵਿੱਚ ਤੋਰੇ ਲਾ ਲਾਏ।

੫ ਮਾਊਲ ਨੇ ਜਦੋਂ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੀ ਫੈਜ ਵੇਖੀ ਤਾਂ ਉਹ ਡਰ ਨਾਲ ਰੋਣ ਲੱਗਾ। ੬ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਰੇਵਾਹ ਯੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ, ਧਰ ਆਰੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨਾਲ ਸੁਧਨੇ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਨਾ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਨਾ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਉਸੀਮ ਜਾਂ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਨ ਲਈ ਵਤਰਿਆ। ੭ ਆਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਫਮਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਲੱਭੋ ਜੋ ਭੂਤ ਮਿਰਤ ਹੋਵੇ ਤਦ ਮੈਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਖੁੱਛਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਰੀ ਹੋਵੇਗਾ?”

ਉਸ ਦੇ ਆਫਮਰਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਯਜ਼ਿਗੀ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਏਨਦੋਰ ਵਿੱਚ ਹੈ!”

੮ ਮੇ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਪਣਾ ਭੇਮ ਵਟਾਰੇ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਧਾ ਲਾਏ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਗਿਆ। ਦੋ ਜਨੇ ਹੋਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ ਆਤੇ ਉਹ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਸ ਯੋਰਤ ਵੇਲੇ ਧਰੁੱਚਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਰਿਰਥਾ ਵਰਦੇ ਆਪਣੇ ਭੂਤ ਮਿਰਤ ਵੇਲੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਲਾਹ ਖੁੱਛ ਆਤੇ ਜਿਮਦਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬੁਲਾ ਲਿਆਈ।”

੯ ਧਰ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਤੈਨੂੰ ਧਤਾ ਹੈ ਰਿਮ ਮਾਊਲ ਨੇ ਰੀ ਰੀਤਾ! ਉਸ ਨੇ ਮਾਰੇ ਭੂਤ ਮਿਰਤਾਂ ਆਤੇ ਜੇਤਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਆਰਿਆ। ਫਿਰ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਰਿਮ ਲਈ ਫਸਾਉਦਾ ਹੈ? ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਮਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?”

੧੦ ਤਦ ਮਾਊਲ ਨੇ ਆਰੇਵਾਹ ਦੀ ਸੰਗ ਚੁੱਕੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਆਰੇਵਾਹ ਦੀ ਸੰਗ ਰਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤੈਨੂੰ ਰੋਈ ਸਜਾ ਨਾ ਮਿਲੇਗੀ।”

੧੧ ਯੋਰਤ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰਿਮਨੂੰ ਮੰਗਾਵਾਂ?”

ਮਾਊਲ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਬੁਲਾ।”

੧੨ ਆਤੇ ਇੰਝ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਿਮ ਵੇਲੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਮਥੁਏਲ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਜੋਰ ਦੀ ਚੀਰ ਆਰੀ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯੋਥਾ ਰਿਉਂ ਰੀਤਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਮਾਊਲ ਤਾਂ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ।”

੧੩ ਤਾਂ ਮਾਊਲ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਡਰ ਨਾ! ਤੂੰ ਦੱਸ ਰਿ ਤੂੰ ਵੇਖਿਆ?”

ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਉੱਧਰ ਉੱਠਦਾ ਵੇਖਿਆ।”

੧੪ ਮਾਊਲ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਉਹ ਰਿਵੇਂ ਦੀ ਲੱਗਦੀ ਮੀ?”

ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਜਵਾਬ ‘ਚ ਰਿਗਾ, “ਉਹ ਇੱਕ ਬੁੱਢਾ ਆਦਮੀ ਖਾਮ ਰਿਮਮ ਦਾ ਚੋਲਾ ਧਾਇਆ ਲੱਗਦਾ ਮੀ।”

ਤਦ ਮਾਊਲ ਜਾਣ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮਥੁਏਲ ਹੀ ਮੀ। ਮਾਊਲ ਨੇ ਝਰ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ। ੧੫ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਮਾਊਲ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਰਿਉਂ ਤੰਗ ਵਰਦਾ ਹੈ, ਰਿਉਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਧਰ ਸੱਦਿਆ ਹੈ?”

ਮਾਊਲ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਮੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਫਲਿਮਤੀ ਮੇਰੇ ਫਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਆਏ ਗਨ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਗੁਣ ਮੇਰੀ ਰਿਮੇ ਗੱਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਗੁਣ ਉਹ ਨਥੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੱਲਦਾ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਸੁਧਨਿਆਂ ‘ਚ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਵਰਦਾ। ਇਮੇ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੱਸ ਗੁਣ ਮੈਂ ਰੀ ਵਰਾਂ?”

੧੬ ਮਥੁਏਲ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਆਰੇਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਤੇਰਾ ਦੁਸਮਣ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇ ਫਿਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਰਿਉਂ ਤੰਗ ਵਰਦਾ ਹੈ? ੧੭ ਆਰੇਵਾਹ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵੇਲੇ ਉਸੀ ਰੀਤਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਾਹੀਂ ਆਖਿਆ ਮੀ ਕਿ ਆਰੇਵਾਹ ਨੇ ਤੇਰੇ ਗੱਥੇ ਰਾਜ ਖੋਗ ਲਿਆ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਧਰੁੱਧੀ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ੧੮ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਰਿ ਤੂੰ ਆਰੇਵਾਹ ਦਾ ਬਚਨ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਆਤੇ ਤੂੰ ਆਮਾਲੇਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਵਰੇਧ ਦੀ ਯੱਗ ਮੁਤਾਬਕ ਬਦਲਾ ਨਾ ਲਿਆ, ਵੇਮ ਨਾ ਰੀਤਾ। ਇਮੇ ਵਰਦੇ ਯੱਜ ਆਰੇਵਾਹ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਯਜ਼ਿਗਾ ਰੀਤਾ। ੧੯ ਆਰੇਵਾਹ ਤੇਰੇ ਸਮੇਤ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਵਰ ਦੇਵੇਗਾ ਆਤੇ ਵੱਲ ਤੂੰ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ ਇਮਰਾਏਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਵੀ ਆਰੇਵਾਹ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਵਰ ਦੇਵੇਗਾ।”

੨੦ ਤਦ ਮਾਊਲ ਉਮੇ ਵੇਲੇ ਧਰਤੀ ਉੱਧਰ ਲੰਮਾ ਹੋਰੇ ਡਿੱਗ ਧਿਆ ਆਤੇ ਮਥੁਏਲ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਬੜਾ ਡਰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਾਹ ਸੱਤ ਨਾ ਬੱਚਿਆਂ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਮਾਰਾ ਦਿਨ ਆਤੇ ਰਾਤ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਖਾਧੀ ਮੀ।

੨੧ ਤਦ ਉਹ ਯੋਰਤ ਮਾਊਲ ਵੇਲੇ ਆਈ। ਉਸ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਮਾਊਲ ਤਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਹੁਤ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਵੇਖ! ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਵਰ ਦਾਮੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰੇ ਜੇ ਤੂੰ ਰਿਗਾ ਮੈਂ ਰੀਤਾ। ੨੨ ਗੁਣ ਰਿਰਥਾ ਵਰਦੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ, ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਰੋਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਤੂੰ ਖਾ ਲੈ, ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਤਾਰਤ ਆ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਧੈ ਜਾਵੀਂ।”

੨੩ ਧਰ ਮਾਊਲ ਨੇ ਕੁਝ ਖਾਣ ਤੋਂ ਦਿਨਰਾਰ ਵਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮਾਊਲ ਦੇ ਆਫਮਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਰੀਤੀ। ਆਖੀਰ ਮਾਊਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਗਾ ਮੰਨ ਲਿਆ। ਉਹ ਭੁੰਜਿਓਂ ਉੱਠ ਕੇ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ੨੪ ਉਸ ਯੋਰਤ ਵੇਲੇ ਆਰੇਵਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੋਟਾ ਵੱਡਾ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਫਟਾਫਟ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਢਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਆਟਾ ਲੈ ਕੇ ਗੁੰਨਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਬਾਰੇ ਬਿਨਾ ਖਮੀਰ ਦੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਧਰਾਰੇ ਬਣਾਈਆਂ।

੨੫ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਮਾਊਲ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਫਮਰਾਂ ਯੱਗੇ

ਖਾਣਾ ਧਰੋਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੇ ਭੋਜਨ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਉਹ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲੇ ਗਏ।

“ਦਾਉਦ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਕਦਾ”

੨੬ ^੧ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੇ ਸਿਧਾਹੀ ਅਫੇਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਰੀਤੇ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਝਰਨੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾ ਡੇਰੇ ਲਾਏ।

^੨ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ੧੦੦ ਅਤੇ ੧,੦੦੦ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਯਰ ਦਾਉਦ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਿੰਡੇ-ਖਿੰਡੇ ਆਰੀਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਸੀ।

^੩ਫਲਿਮਤੀ ਰਥਤਾਨ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦਾ ਇੱਥੇ ਰੀ ਰੰਮ?”

ਆਰੀਸ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀ ਰਥਤਾਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਦਾਉਦ ਹੈ। ਦਾਉਦ ਸਾਊਲ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਣ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦਾ ਇਹ ਸਾਊਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਧਾਇਆ।”

^੪ਯਰ ਫਲਿਮਤੀ ਰਥਤਾਨ ਆਰੀਸ ਨਾਲ ਬੜੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾ, “ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜੋ। ਜਿਹੜਾ ਸਹਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਇਸ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਉੱਥੇ ਜਾਵੇ, ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਇੱਥੇ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਧਨਾਗ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਖਾਤਮਾਗ (ਸਾਊਲ) ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਡੇ ਹੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੇਗਾ।” ਦਾਉਦ ਤਾਂ ਉਹੀ ਬੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸਦੇ ਬਾਧੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਨੌਚਦੇ ਹਨ ਕਿ:

‘ਸਾਊਲ ਨੇ ਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵੈਰੀ ਮਾਰੇ

ਯਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਲਖਾਂ ਵੈਰੀ ਮਾਰ ਖੁਰਾਏ।”

^੬ਤਦ ਆਰੀਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਬੁਲਾਰੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸੰਗ ਖਾਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਹੈਂ। ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰੋਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੈੜ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆਇਆ ਹੈ। ਫਲਿਮਤੀ ਸਾਮਰ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਮਨੁੱਖ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।” ^੭ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਜਾ ਅਤੇ ਫਲਿਮਤੀ ਸਾਮਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰੀਂ।”

^੮ਦਾਉਦ ਨੇ ਖੁੰਛਿਆ, “ਮੈਂ ਰੀ ਗਲਤੀ ਰੀਤੀ ਹੈ? ਰੀ ਜਦੋਂ ਦਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਆਇਆ ਹਾਂ, ਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੈੜ ਵੇਖਿਆ ਹੈ? ਨਹੀਂ ਨਾ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਗੇਵਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ?”

^੯ਆਰੀਸ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਲਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਭੋਜੇ ਇੱਕ ਦੂਤ

ਵਰਗਾ ਹੈਂ ਯਰ ਫਲਿਮਤੀ ਰਥਤਾਨ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹਨ ਕਿ, ‘ਦਾਉਦ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦਾ।’” ^{੧੦}ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਹੀ ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥੀ ਉਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਰਥਤਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਤੂੰ ਰਿਮੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦਾ ਬੁਰਾ ਨਾ ਮਨਾਈ। ਤੂੰ ਇੱਕ ਭਲਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈਂ ਜੋ ਸੁਰਜ ਚੜਦੇ ਹੀ ਤੂੰ ਇੱਥੋਂ ਚੱਲਾ ਜਾਵੀਂ।”

^{੧੧}ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸਵੇਰੇ ਜਲਦੀ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਫਲਿਮਤੀ ਦੇ ਦੋਸ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਗਏ ਅਤੇ ਫਲਿਮਤੀ ਯਿਜ਼ਰਾਏਲ ਵੱਲ ਚੜੇ।

ਅਮਾਲੇਰੀਆਂ ਦਾ ਮਿਰਲਗ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਬੋਲਣਾ

੩੦ ^੧ਤੀਜੇ ਦਿਨ, ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਮਿਰਲਗ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਅਮਾਲੇਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲੋਂ ਮਿਰਲਗ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਰੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯਾਵਾ ਬੋਲਦੇ ਸਾਥੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਸੁੱਟਿਆ ਸੀ। ^੨ਉਹ ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉੱਥੇ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਉਹ ਸਭ ਬੁੱਢੇ-ਜਵਾਨ ਬੱਚੇ ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਨੋਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰਿਆ, ਮਿਰਲਗ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਏ।

^੩ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਮਿਰਲਗ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਬਲਦਾ ਧਾਇਆ। ਉੱਥੋਂ ਸਭ ਯੋਰਤਾਂ, ਮਰਦ, ਬੱਚੇ, ਧੀਆਂ-ਧੁੱਤਰ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਅਮਾਲੇਰੀ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। “ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਅਜਿਹੀ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰੋਏ ਅਤੇ ਰੋਂਦੇ ਰਹੇ। ਜਦ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਜੋਰ ਖਤਮ ਨਾ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਂਦੇ ਰਹੇ ਖਿੰਟਦੇ ਰਹੇ।” ^੪ਅਮਾਲੇਰੀ ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਦੋਨੋਂ ਬੀਵੀਆਂ ਯਿਜ਼ਰਾਏਲੀ ਅਹੀਨੇਅਮ ਅਤੇ ਅਬੀਗੈਲ ਨੂੰ ਵੀ ਜੋ ਕਰਮਲੀ ਨਾਬਾਲ ਦੀ ਬੀਵੀ ਸੀ ਉੱਠਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ।

^੬ਫੌਜ ਦੇ ਸਾਥੇ ਹੀ ਆਦਮੀ ਬੜੇ ਉਦਾਸ ਅਤੇ ਦੁੱਖੀ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਧੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕੈਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਮੁਰਾਉਣ ਦੀ ਸੋਚੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਬੜਾ ਧਰੋਸਾਨ ਹੋਇਆ, ਯਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਤਾਰਤ ਧਾਈ। ^੭ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਹੀਮਲਰ ਦੇ ਧੁੱਤਰ ਅਬਖਾਬਾਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾ ਇੱਥੇ ਟੋਫੇ ਕੇ ਲੈ ਆ।”

^੮ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਅੱਗੇ ਧਰਾਬਨਾ ਰੀਤੀ, “ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਮਾਡੇ ਯਿਜ਼ਰਾਏਲ ਨੂੰ ਚੁੱਕੇ ਲੈ ਗਏ ਹਨ, ਰੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਕਰਾਂ? ਰੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਸੱਕਾਂਗਾ?” ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਕਰ! ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਵੇਂਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਯਿਜ਼ਰਾਏਲ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇਂਗਾ।”

*੨੬:੬ ਮੈਂ ... ਹਨ ਯਰ ਫਲਿਮਤੀ ਅਫਸਰ ਵੀ ਤੇਰੀ ਮੰਚੁਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਦਾਉਦ ਨਾਤੇ ਉਮ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ
ਨੂੰ ਮਿਸਰੀ ਗੁਲਾਮ ਦਾ ਮਿਲਣਾ

੯-੧੦ ਦਾਉਦ ਨੇ ੬੦੦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆ
ਯਾਤੇ ਬਮੋਰ ਦੀ ਖੱਡ ਤੱਕ ਆਏ ਯਾਤੇ ੨੦੦ ਦੇ ਰੀਬ ਬੰਦੇ
ਘਿੱਛੇ ਹੀ ਰਹੇ। ਉਹ ਘਿੱਛੇ ਇਸ ਲਈ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ
ਬਹੁਤ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਇੰਨੇ ਖੱਬੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਚੱਲਣੇ
ਯਾਮਰਬ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਦਾਉਦ ਯਾਤੇ ੪੦੦ ਆਦਮੀਆਂ
ਨੂੰ ਆਮਲੋਰੀਆਂ ਦਾ ਘਿੱਛਾ ਕੀਤਾ।

੧੧ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਧੈਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਸਰ
ਦਾ ਆਦਮੀ ਮਿਲਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਲੈ ਆਏ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਖਾਣਾ ਯਾਤੇ
ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ। ੧੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਮਿਸਰੀ ਨੂੰ
ਇੱਕ ਅੰਜੀਰ ਦੀ ਖਿੰਨੀ ਯਾਤੇ ਕੁਝ ਮੈਂਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ
ਨੂੰ ਖਾਰੇ ਬੋਝੀ ਹੋਸ ਆਈ। ਉਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਯਾਤੇ ਤਿੰਨ
ਰਾਤਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਾਯਾ।

੧੩ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਮਿਸਰੀ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤੇਰਾ ਮਾਲਰ
ਕੌਣ ਹੈ? ਤੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਹੈ?”

ਉਸ ਮਿਸਰੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਿਸਰੀ ਹਾਂ
ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਆਮਲੋਰੀ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹਾਂ। ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਧਰਮੀਆਂ
ਮੈਂ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਮਾਲਿਰ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ।

੧੪ ਆਮੀਂ ਕੋਰਤੀਆਂ ਦੇ ਦੱਖਣ ਯਾਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਦੇਸ ਉੱਤੇ
ਯਾਤੇ ਕਾਲੇਬ ਦੇ ਦੱਖਣ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲੁੱਟ ਮਾਰ ਕੀਤੀ ਯਾਤੇ
ਮਿਰਲਗ ਨੂੰ ਆਮੀਂ ਯਾਤੇ ਲਾਰੇ ਮਾੜ ਸੁੱਟਿਆ।”

੧੫ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮਿਸਰੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਭਲਾ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉਹ
ਗੁਰ ਦੱਸ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਜਿਯਰ ਉਹ ਮਾੜੇ ਟੱਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ
ਗਿਆ ਹੈ?”

ਮਿਸਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੈਂਗ ਚੁੱਕ
ਕਿ ਫਿਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਲਰ ਦੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਮੱਧੇਗਾ ਯਾਤੇ ਨਾ
ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਧਰੁੱਚਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਦਾਉਦ ਦਾ ਆਮਲੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ

੧੬ ਉਹ ਮਿਸਰ ਦਾ ਬੰਦਾ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਮਲੋਰੀਆਂ ਤੱਕ
ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਖਾ-ਪੀ ਰਹੇ ਸਨ ਯਾਤੇ
ਮੈਂਜ ਮਮਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਜੇ ਕੁਝ ਫਲਿਮਤੀ ਯਾਤੇ
ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲਿਆਏ ਸਨ, ਉਸਦਾ ਜਸਮ
ਮਨਾ ਰਹੇ ਸਨ। ੧੭ ਦਾਉਦ ਨੇ ਨਹਾਂ ਉੱਧਰ ਜਾਰੇ ਹਮਲਾ
ਕੀਲਿਆ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ। ਉਹ ਸਵੇਰ ਦੇ
ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਯਾਗਲੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸਾਮ ਤੱਕ ਲੜਦੇ
ਰਹੇ। ਇੱਕ ਵੀ ਆਮਲੋਰੀ ਬਚ ਨਾ ਸਕਿਆ ਸਿਰਫ ੪੦੦
ਜੁਲਾਨ ਉਠਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬੱਚ ਨਿਕਲੇ।

੧੮ ਦਾਉਦ ਮਭ ਕੁਝ ਵਾਧਮ ਲੈ ਆਇਆ ਜੇ
ਕੁਝ ਆਮਲੋਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲਿਆਏ ਸਨ ਮਮੇਤ
ਆਪਣੀਆਂ ਦੋਨੋਂ ਬੀਵੀਆਂ ਦੇ। ੧੯ ਕੁਝ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਮਮਾਨ ਨਾ ਗੁਲਾਮਿਯਾ ਨਾ ਖਟਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ
ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ-ਬੁੱਛੇ, ਖੁੱਤਰ ਯਾਤੇ ਧੀਆਂ ਲੱਭ ਲਏ ਯਾਤੇ

ਆਪਣੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਆਮਲੋਰੀਆਂ ਨੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੁੱਟਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਮਭ ਵਾਧਮ ਲੈ ਆਏ। ਦਾਉਦ
ਮਭ ਕੁਝ ਵਾਧਮ ਲੈ ਆਇਆ। ੨੦ ਦਾਉਦ ਸਾਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ
ਯਾਤੇ ਧਮੂ ਵੀ ਵਾਧਮ ਲੈ ਆਇਆ। ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ
ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯੱਗੇ-ਯੱਗੇ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ।
ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਮਭ ਦਾਉਦ ਦਾ
ਇਨਾਮ ਹੈ।”

ਮਭ ਆਦਮੀਆਂ 'ਚ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਵੰਡ

੨੧ ਦਾਉਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ੨੦੦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਜੇ ਕਰਾਵਟ
ਕਰ ਕੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਮੋਰ ਦੀ ਖੱਡ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ
ਮੁੜ ਆਏ ਤਾਂ ਉਹ ਕੋਲ ਦਾਉਦ ਯਾਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ
ਮਿਲਣ ਲਈ ਨਿਕਲੇ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਇਆ
ਤਾਂ ਸਨੇ ਕੋਲਾਂ ਦੀ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਖੁੱਛੀ। ੨੨ ਉਸ ਟੋਲੀ ਵਿੱਚ
ਕੁਝ ਬਰੇ ਆਦਮੀ ਵੀ ਸਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾ ਵਿੱਚ ਫਸਾਦ
ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਗਏ
ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਆਮੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ੨੦੦ ਮਨੁੱਖ
ਮਾੜੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਮੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ
ਉੱਥੋਂ ਵਾਧਮ ਲਿਆਏ ਹਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ
ਦੇਵਾਂਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
ਬੀਵੀਆਂ ਯਾਤੇ ਬੱਚੇ ਹੀ ਵਾਧਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।”

੨੩ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਨਹੀਂ, ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ। ਇੰਝ ਨਾ ਕਰੋ।
ਜਰਾ ਮੇਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਜੇ
ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸ ਲੁੱਟ ਨਾਲ ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ
ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਯਾਤੇ
ਜਿਸਨੇ ਸਾਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹਨੇ ਮਾੜੇ ਹੱਥ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ। ੨੪ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇਗਾ।
ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਵੇਂ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ
ਘਿੱਛੇ ਤੋਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ। ਦੋਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ
ਵੰਡ ਹੋਵੇਗੀ।” ੨੫ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ
ਕੋਲਾਂ ਲਈ ਇਹ ਨੇਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਆੱਜ ਤੀਰ ਠੀਰ ਉੱਥੇ
ਇਵੇਂ ਹੀ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।

੨੬ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਮਿਰਲਗ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਲੁੱਟ
ਵਿੱਚ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਯਾਤੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਲਈ
ਕੁਝ ਭੇਜਿਆ ਯਾਤੇ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਵੈਰੀਆਂ
ਦੇ ਮਾਲ ਦੀ ਲੁੱਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਗਾਤ ਹੈ।”

੨੭ ਕੁਝ ਆਮਲੋਰੀਆਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਦਾ ਮਮਾਨ ਦਾਉਦ ਨੇ
ਬੈਠੇਲ ਦੇ ਆਮੂਆਂ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕੋਲ ਜੇ ਦੱਖਣੀ ਹਮੇਬ, ਯਤੀਰ ਯਾਤੇ ੨੮ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ
ਸਨ। ਕੁਝ ਮਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜੇ ਸਿਫ ਮੇਬ,
ਇਸਤਮੇਯਾ ਵਿੱਚ ਸਨ। ੨੯ ਕੁਝ ਮਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ
ਭੇਜਿਆ ਜੇ ਹਾਰਲ, ਯਰਹਮਿਏਲੀਆਂ ਯਾਤੇ ਕੋਈਆਂ ਦੇ
ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ੩੦ ਕੁਝ ਮਮਾਨ ਹਰਮਾਹ ਵਿੱਚ ਜੇ ਸਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜੇ ਕੋਰਮਾਨ ਵਿੱਚ

ਜਦੋਂ ਆਉਣ ਵਿੱਚ, ^{੩੧} ਅਤੇ ਹਥਰੋਨ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਭਨਾ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ-ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਭੇਜਿਆ ਜਿੱਥੇ-ਜਿੱਥੇ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਰਹੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਸਾਊਲ ਦੀ ਖੋਬੀ

੩੧ ਫਲਿਸਤੀ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇ ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀ ਫਲਿਸਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜ ਗਏ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਗਿਲਬੇਆ ਦੇ ਪਹਾੜ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੋਏ। ^੨ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਸਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੜੀ ਸਖਤ ਅਤੇ ਔਖੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ। ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਸਾਊਲ ਦੇ ਆਠਾਥਾਨ, ਆਠੀਨਾਦਾਥ ਅਤੇ ਮਲਰਿਸੂਆ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰ ਸੁੱਟਿਆ।

^੩ ਸਾਊਲ ਦੇ ਉੱਪਰ ਇਹ ਲੜਾਈ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਪਈ। ਤੀਰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਸਾਊਲ ਉੱਪਰ ਤੀਰ ਉੱਤੇ ਤੀਰ ਛੱਡੇ। ਤਾਂ ਉਹ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਫਿਨਹਰੇ ਘਾਇਲ ਹੋ ਗਿਆ। ^੪ ਸਾਊਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਤਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋਏ ਸਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਰੱਢ ਮੈਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟ। ਫਿਰ ਉਹ ਅਸੁੰਨਤੀਏ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਰੇ ਮੇਰਾ ਮਖੋਲ ਨਾ ਉੜਾਉਣਗੇ।” ਪਰ ਸਾਊਲ ਦਾ ਸਹਾਇਕ ਇਸ ਵੇਲੇ ਡਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਊਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਖੁਦ ਰੱਢੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ।

^੫ ਸਹਾਇਕ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਸਾਊਲ ਮੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਰੱਢ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ਉਹ ਸਾਊਲ ਦੇ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ। ^੬ ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਊਲ ਉਸਦਾ ਸਹਾਇਕ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਸਾਊਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਹੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ।

ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਸਾਊਲ ਦੀ ਖੋਬੀ ਦਾ ਜਸਨ ਮਨਾਇਆ

^੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਜੋ ਉਸ ਵਾਦੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਆਰਨ ਨਦੀ ਤੋਂ ਪਾਰ ਸਨ

ਜਦ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਨੱਸ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਰੇ ਪਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ ਅਤੇ ਫਲਿਸਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਆਕੇ ਵੱਸ ਗਏ।

^੮ ਆਗਲੇ ਦਿਨ, ਜਦ ਫਲਿਸਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਲਾਗੂਣ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰ ਗਿਲਬੇਆ ਪਹਾੜ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗੇ ਪਏ ਲੱਭੇ। ^੯ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਤਰ ਲਾਗੂਣੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਦਿੱਤੇ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਵੰਡੇਰਾ ਫੇਰਨ। ^{੧੦} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਤਾਰੇਥ ਵੇਦੀ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਸਾਊਲ ਦੀ ਲੋਥ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੈਤ-ਸਾਨ ਦੀ ਰੰਧ ਉੱਪਰ ਟੰਗ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੧} ਜਦ ਆਬੇਮ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਸਾਊਲ ਨਾਲ ਇਵੇਂ ਕੀਤਾ। ^{੧੨} ਤਾਂ ਆਬੇਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਹੀ ਬੈਤ-ਸਾਨ ਨੂੰ ਗਏ। ਉਹ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਤੁਰਦੇ ਗਏ। ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਊਲ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬੈਤ-ਸਾਨ ਦੀ ਰੰਧ ਤੋਂ ਉਤਾਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਊਲ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੀਵਾਰ ਤੋਂ ਉਤਾਰਿਆ। ਫੇਰ ਉਹ ਲੋਥਾਂ ਆਬੇਮ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਆਬੇਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੩} ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਆਬੇਮ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬਲੂਤ ਦੇ ਬਿਰਛ ਹੇਠਾਂ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ। ਉਦ ਆਬੇਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਤੀ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੱਤ ਦਿਨ ਤੱਕ ਵਰਤ ਰੱਖਿਆ।

ਮਭੂਟੇਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਖੋਬੀ

ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਸਾਉਲ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਖਤਾ ਲੱਗਣਾ

¹ ਦਾਉਦ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਲਗ ਨੂੰ ਮੁੜਿਆ। ਇਹ ਸਭ ਸਾਉਲ ਦੇ ਇੰਦਰਮ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹੋਇਆ। ਉਦ ਦਾਉਦ ਉੱਥੇ ਦੇ ਦਿਨ ਰਿਹਾ। ² ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਇੰਦਰ ਨੇ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀਆਂ ਸਿਰਲਗ ਨੂੰ ਆਇਆ। ਇਹ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀ ਸਾਉਲ ਦੇ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਲੀਰੇ-ਲੀਰ ਮਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਖੋਗ ਖਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦਾਉਦ ਰੋਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਰਰੇ ਉਸ ਅੱਗੇ ਝੁਰਗਿਆ।

³ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤੂੰ ਰਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਹੈਂ?”

ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਗੁਣੇ-ਗੁਣੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ।”

⁴ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਰਿਹਾ ਰਰੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ?”

ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜ ਗਏ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਾਂ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਸਾਉਲ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਠਾਥਾਨ ਵੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ।”

⁵ ਦਾਉਦ ਨੇ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀ ਸਿਰਲਗ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੈਨੂੰ ਰਿਵੋਂ ਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਉਲ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਠਾਥਾਨ ਵੀ ਮਰ ਗਏ ਹਨ।”

⁶ ਨੇਜ਼ਵਾਨ ਸਿਰਲਗ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਗਿਲਬੇਲਾ ਧਰਬਤ ਦੇ ਉੱਧਰ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਮੈਂ ਸਾਉਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇਜੇ ਉੱਧਰ ਝੁਰੇ ਹੋਣ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਰੱਬ ਅਤੇ ਘੁੜਮਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਉਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ⁷ ਉਸ ਵਰਤ ਸਾਉਲ ਨੇ ਮੁੜ ਕੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਲਾਬ ਦਿੱਤਾ। ⁸ ਸਾਉਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਖੁੱਛਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਕੌਣ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀ ਹਾਂ। ⁹ ਉਦ ਸਾਉਲ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਰਿਹਾ ਰਰੇ ਮੈਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟ ਰਿਉਂ ਜੇ ਮੈਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਖਮੀ ਹਾਂ ਧਰ ਅਜੇ ਤੀਰ ਮੇਰੇ ਧਰਾਣ ਮੈਨੂੰ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਰਹੇ।” ¹⁰ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਰੁਕ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਇੰਨੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਖਮੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ। ਮੇਰੇ ਮਗਰਾਜ, ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਤਾਜ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਬਾਂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੰਗਣ ਉਤਾਰਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਵਸਤਾਂ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਲੈ ਆਇਆ।”

¹¹ ਉਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿ ਉਹ ਵੀ ਬੜਾ ਦੁੱਖੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਫਾੜੇ ਅਤੇ ਲੀਰੇ-ਲੀਰ ਰੀਤੇ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਜਿੱਠੇ ਵੀ ਹੋਰ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀ ਮਨ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਉਂ ਹੀ ਰੀਤਾ। ¹² ਉਹ ਸਭ ਬੜੇ ਉਦਮ ਹੋਏ, ਹੋਏ-ਘਿੱਟੇ ਅਤੇ ਸਾਮ ਤੀਰ ਕੁਝ ਨਾ ਖਾਧਾ। ਉਹ ਸਾਉਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਠਾਥਾਨ ਦਾ ਮੋਗ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ-ਘਿੱਟੇ ਰਹੇ। ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਰੋਏ ਰਹੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਰਿੱਠੇ ਹੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਰੋਏ ਰਹੇ। ਉਹ ਸਾਉਲ, ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਲਈ ਰੋਏ ਅਤੇ ਦੁੱਖੀ ਹੋਏ ਰਹੇ।

ਦਾਉਦ ਨੇ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਰਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ

¹³ ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਨੇਜ਼ਵਾਨ ਸਿਰਲਗ ਜਿਹੜਾ ਸਾਉਲ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖਬਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਭਲਾ ਤੂੰ ਰਿੱਥੋਂ ਦਾ ਹੈਂ?”

ਨੇਜ਼ਵਾਨ ਸਿਰਲਗ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਧਰਦੇਸੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀ ਹਾਂ।”

¹⁴ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਜਦੋਂ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਉੱਠੇ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਖੋਫ ਨਾ ਆਇਆ?”

¹⁵⁻¹⁶ ਉਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦਾ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬੁਣੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਜਾਨੋ ਮਾਰਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਤੇਰੇ ਆਪਣੇ ਰੋਗ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸਦਾ ਰਾਤਲ ਹੈਂ।” ਉਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੰਦਰ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਜ਼ਮਾਲੇਰੀ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਸਾਉਲ ਅਤੇ ਯੋਠਾਥਾਨ ਲਈ ਮੋਰ ਗੀਤ

¹⁷ ਉਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਉਲ ਅਤੇ ਯੋਠਾਥਾਨ ਲਈ ਇੰਦਰ ਮੋਰ ਗੀਤ ਗਾਇਆ। ¹⁸ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਹ ਗੀਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਮੋਰ ਗੀਤ ਨੂੰ ਰਮਾਣ ਦਾ ਗੀਤ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੀਤ ਯਾਮਰ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

¹⁹ “ਉ ਇਮਰਾਟੇਲ, ਤੇਰਾ ਸੁਰੱਖਣ ਤੇਰਿਆਂ ਧਰਬਤਾਂ ਤੇ ਨਸਟ ਹੋ ਗਿਆ।

ਗਾਏ! ਉਹ ਸੁਰਮੇ ਰਿਵੋਂ ਡਿੱਗੇ!

²⁰ ਗਥ ਵਿੱਚ ਖਬਰ ਨਾ ਦੱਸੇ!

ਆਮਰਲੋਨ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਡਿੱਗੀ ਨਾ ਘਿੱਟੇ।

ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਲਿਮਤੀ ਮਹਿਰ ਖੁਸ ਹੋਣਗੇ

ਅਸੁੰਤੀ ਜਮਨ ਮਨਾਉਣਗੇ!

²¹ “ਉ ਗਿਲਬੇਲਾ ਦੇ ਧਰਬਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਨਾ ਤੁਰੇਲ ਧਵੇ ਨਾ ਬਾਰਿਸ।

*1:2 ਖੋਗ ਸਿਰ ਤੇ ਖੋਗ ਖਾਣ ਤੇ ਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਡਾਢਾ ਉਦਮ ਹੈ।

*1:18 ਯਾਮਰ ਦੀ ਖੋਬੀ ਇੰਦਰ ਖੁਰਾਣੀ ਖੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਦਾ ਜਿਰਰ ਹੈ।

ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਾਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਚ ਆਵੇ।

ਰਿਉ ਜੋ ਉੱਥੇ ਸੁਰਮਿਆਂ ਦੀ ਢਾਲ ਧਲੀਤ ਹੋ ਗਈ।
 ਅਤੇ ਸਾਉਲ ਦੀ ਢਾਲ ਤੇਲ ਨਾਲ ਮਸਮ ਹੋ ਗਈ।

੨੨ ਵੱਡਿਆਂ ਹੋਣਿਆਂ ਦੇ ਲਗੂ ਤੋਂ

ਅਤੇ ਸੁਰਮਿਆਂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਤੋਂ ਨਾ ਹੀ
 ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੀ ਰਮਾਣ ਭੋਈ ਗਈ ਨਾ ਹੀ
 ਸਾਉਲ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਸੱਖਣੀ ਮੁੜੀ।

੨੩ “ਸਾਉਲ ਅਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ
 ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਖਿਆਰਦੇ ਰਹੇ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਰਹੇ,
 ਅਤੇ ਵੇਖੋ! ਮੈਂ ਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੁਦਾ ਨਾ ਕਰ ਸੱਕੀ
 ਉਹ ਉਰਾਬਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ

ਅਤੇ ਬੱਬਰ ਸੇਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਤਰੜੇ ਸਨ।

੨੪ ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਯੀਓ, ਸਾਉਲ ਲਈ ਰੋਵੇ
 ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਹਮਚੀ ਵਸਤਰ ਸੇਨੇ ਦੇ ਜੜੇ
 ਗਹਿਣੇ ਦਿੱਤੇ।

੨੫ “ਹੁਣ ਉਹ ਸੁਰਮੇ ਰਿਵੇਂ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਏ?
 ਜੇ ਯੋਨਾਥਾਨ! ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਚੇ ਧਰਬਤਾਂ ਵਿੱਚ
 ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।

੨੬ ਜੇ ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਯੋਨਾਥਾਨ, ਮੈਂ ਤੈਥੋਂ ਬਿਨਾ ਬੜਾ ਦੁੱਖੀ
 ਹਾਂ

ਮੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਮਾਥ ਅਤਿ ਖਿਆਰ ਮੀ ਤੇਰਾ
 ਮੇਰੇ ਲਈ ਖਿਆਰ ਰਿਮੀ ਔਰਤ ਦੇ ਖਿਆਰ
 ਤੋਂ ਵੀ ਰਿਤੇ ਵੱਧੀਰ ਮੀ।

੨੭ ਰਿਵੇਂ ਤਾਰਤਵਰ ਆਦਮੀ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਏ ਹਨ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਮਤਰ ਚੱਲੇ ਗਏ
 ਹਨ।”

ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਹਥਰੋਨ ਨੂੰ ਜਾਣਾ

੨ ਉੱਪਰੋਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ
 ਅਤੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਨਗਰ
 ਤਾਈਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ?”

ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਚਲਾ ਜਾ।”

ਦਾਉਦ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਮੈਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵਾਂ?”

ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਥਰੋਨ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆਂ ਜਾ।”

੩ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋਨੋਂ ਬੀਵੀਆਂ ਨਾਲ ਹਥਰੋਨ
 ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਸਨ ਅਿਜ਼ਰੇਲ ਤੋਂ ਆਗੀਨੇਅਮ ਅਤੇ
 ਕਰਮਲ ਤੋਂ ਨਾਬਾਲ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਆਬੀਗੈਲ। ੪ ਦਾਉਦ
 ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ
 ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਰ ਹਥਰੋਨ ਦੇ
 ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਾ ਲਏ।

੫ ਤਦ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਹਥਰੋਨ ਨੂੰ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਪਾਤਸਾਹ ਵਜੋਂ ਮਸਮ ਕੀਤਾ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਆਬੇਮ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
 ਨੇ ਸਾਉਲ ਨੂੰ ਦੱਬਿਆ।”

੬ ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਬੇਮ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ
 ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਭੇਜੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰਾਂ ਨੇ ਆਬੇਮ
 ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਆਮੀਸ ਦੇਵੇ ਰਿਉ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸਾਉਲ
 ਉੱਪਰ ਇੰਨੀ ਦਯਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ *ਨੂੰ
 ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ। ੭ ਹੁਣ ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ
 ਨੇਰੀ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਦਯਾਲੂ ਹੋਵਾਂਗਾ ਰਿਉ ਕਿ ਤੁਸੀਂ
 ਸਾਉਲ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦੱਬ ਦਿੱਤੀਆਂ। ੮ ਹੁਣ ਤਰੜੇ ਹੋਵੋ
 ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਬਣੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਮਹਾਰਾਜ ਸਾਉਲ ਮਰ ਗਿਆ
 ਹੈ। ਧਰ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਸਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਸਮ ਕੀਤਾ
 ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਤਸਾਹ ਬਣਾਂ।”

ਈਸਬੇਸਥ ਪਾਤਸਾਹ ਬਣਿਆ

੯ ਧਰ ਨੇਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਬਨੇਰ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਾਉਲ
 ਦਾ ਸੈਨਾਪਤੀ ਮੀ ਉਸ ਨੇ ਸਾਉਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਈਸਬੇਸਥ
 ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਹਨਾਇਮ ਵਿੱਚ ਧਰੁੱਚਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ
 ਨੂੰ ਗਿਲਯਾਦ, ਅਮੂਰੀਆਂ, ਅਿਜ਼ਰਾਏਲ, ਅਫਰਾਈਮ,
 ਬਿਨਯਾਮਿਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਪਾਤਸਾਹ ਬਣਾ
 ਦਿੱਤਾ।

੧੦ ਈਸਬੇਸਥ ਸਾਉਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਤੇ ਜਦ ਉਹ
 ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਤਦ ਉਸਦੀ ਉਮਰ
 ੪੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਮਾਲਾਂ ਤੀਰ ਰਾਜ ਕੀਤਾ,
 ਧਰ ਉਹ ਜੋ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਮਸਮ ਤੋਂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੇ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਕੀਤਾ। ੧੧ ਹਥਰੋਨ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਨੇ
 ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਅਰਾਣੇ ਉੱਪਰ ਸੱਤ ਮਾਲ ਅਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ
 ਰਾਜ ਕੀਤਾ।

ਭਿਅੰਕਰ ਮੁਰਾਬਲਾ

੧੨ ਨੇਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਬਨੇਰ ਅਤੇ ਸਾਉਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ
 ਈਸਬੇਸਥ ਦੇ ਸੇਵਕ ਮਹਨਾਇਮ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਰਕੇ ਗਿਬਉਨ
 ਵਿੱਚ ਆਏ। ੧੩ ਸਰੂਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਬਾਬ ਅਤੇ ਦਾਉਦ
 ਦੇ ਸੇਵਕ ਨਿਰਲੇ ਅਤੇ ਗਿਬਉਨ ਦੇ ਤਲਾਬ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਉੱਥੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਇੱਕ ਟੋਲੀ ਤਲਾਬ ਦੇ
 ਉਤਲੇ ਥੰਨੇ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਤਲਾਬ ਦੇ ਦੂਜੇ ਥੰਨੇ ਜਾਰੇ ਬੈਠ
 ਗਈ।

੧੪ ਆਬਨੇਰ ਨੇ ਆਬਾਬ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੁਆਨਾਂ
 ਨੂੰ ਆਖੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਮੁਰਾਬਲਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ
 ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਉਣ।”

ਆਬਾਬ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਾਬਲਾ
 ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੧੫ ਤਦ ਆਦਮੀ ਉੱਠੇ। ਦੋਨਾਂ ਟੋਲਿਆਂ ਨੇ ਮੁਰਾਬਲੇ
 ਲਈ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਥੰਨੇ ਗਿਠੇ। ਦਾਉਦ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚੋਂ

*੨:੫ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਸਾਉਲ ਅਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੧ ਸਮੁਏਲ ੩:੧੨-੨

੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ੧੨ ਆਦਮੀ ਸਾਉਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਈਸਾਈਆਂ ਲਈ ਲੜਨ ਖਾਤਰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ।^{੧੬} ਹਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾ ਸਿਰ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਧਰਮਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖੀ ਤੇ ਜਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਡਿੱਗ ਪਏ। ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਸਿਬਉਨ ਵਿੱਚਲੀ ਇਹ ਥਾਂ “ਤਿੱਖੀ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਖੇਤ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ।”^{੧੭} ਉਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਇੱਕ ਭਿਯੰਕਰ ਲੜਾਈ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਅਥਨੋਰ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ।

ਅਥਨੋਰ ਦਾ ਅਸਾਹੇਲ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ

^{੧੮}ਉੱਥੇ ਸਰੂਯਾਹ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਥ, ਅਬੀਸਈ ਅਤੇ ਅਸਾਹੇਲ ਵੀ ਸਨ। ਅਸਾਹੇਲ ਬਹੁਤ ਵੱਧੀਆ ਜੰਗਲੀ ਹਿਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਦੌੜਾਰ ਸੀ।^{੧੯} ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਧਾ ਬਿਨਾ ਖੱਬੇ-ਸੱਜੇ ਤੌਰਿਆਂ ਅਥਨੋਰ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ।^{੨੦} ਉਦੇ ਅਥਨੋਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਗਰ ਵੇਖਕੇ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਹੀ ਅਸਾਹੇਲ ਹੈਂ?”

ਅਸਾਹੇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹਾਂ, ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ।”

^{੨੧} ਅਥਨੋਰ ਅਸਾਹੇਲ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ ਧਰੁੱਚਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਅਸਾਹੇਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰਾ ਖਿੱਛਾ ਛੱਡਦੇ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਜੁਆਨ ਸਿਧਾਗੀ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਭੱਜੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੇਥੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਮਤਰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਖੋਹ ਮੌਕਦਾ ਹੈ।” ਯਰ ਅਸਾਹੇਲ ਨੇ ਅਥਨੋਰ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ।

^{੨੨} ਅਥਨੋਰ ਨੇ ਮੁੜ ਅਸਾਹੇਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵੱਢ ਮੁੱਟਾਂਗਾ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਵੀ ਮੂੰਹ ਵਿਖਾਵਾਂਗਾ?”

^{੨੩} ਯਰ ਅਸਾਹੇਲ ਉਦੇ ਵੀ ਨਾ ਮੰਨਿਆ। ਉਦੇ ਅਥਨੋਰ ਨੇ ਬਰਛੀ ਦੇ ਖੁੱਟੇ ਸਿਰੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਖੰਜਵੀਂ ਖੰਮਲੀ ਹੇਠਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮਾਰਿਆ ਜੋ ਬਰਛੀ ਉਸ ਦੀ ਖਿੱਠ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਖਾਰ ਨਿਕਲ ਗਈ। ਮੇ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਸੇ ਥਾਂ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ।

ਯੋਯਾਥ ਅਤੇ ਅਬੀਸਈ ਨੇ ਅਥਨੋਰ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ

ਅਸਾਹੇਲ ਦੀ ਲੋਥ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਪਈ ਰਹੀ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੌੜਦਾ ਉੱਥੇ ਧਰੁੱਚਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਅਸਾਹੇਲ ਨੂੰ ਮੋਇਆ ਖਿਆ ਵੇਖ ਕਿ ਉੱਥੇ ਕੂਰ ਜਾਂਦਾ।^{੨੪} ਯਰ ਯੋਯਾਥ ਅਤੇ ਅਬੀਸਈ ਨਿਰੰਤਰ ਅਥਨੋਰ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਭੱਜਦੇ ਰਹੇ। ਸੂਰਜ ਉਸ ਵਕਤ ਡੁੱਬਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੋਨੋਂ ਅੰਮਾਹ ਦੀ ਪਹਾੜੀ ਤੀਰ ਧਰੁੱਚੇ (ਅੰਮਾਹ ਦਾ ਪਹਾੜ ਗਿਬਉਨ ਦੀ ਉਜਾੜ ਦੇ ਗਹ ਵਿੱਚ ਗਿਯਰ ਦੇ ਮਾਹਮਏ ਹੈ।)^{੨੫} ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਦਮੀ ਅਥਨੋਰ ਦੇ ਮਗਰ ਹੋਕੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟੋਲੀ ਬਣਾਕੇ ਪਹਾੜ ਦੀ ਟੀਸੀ ਉੱਪਰ ਖਲੇ ਗਏ।

^{੨੬} ਅਥਨੋਰ ਨੇ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਕੀ ਮਾਨੂੰ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ-ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਤੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਇਸਦਾ ਅੰਤ ਦੁੱਖਦਾਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਾ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਖੜਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰਨ।”

^{੨੭} ਉਦੇ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜੇ ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜਿਉਂਦੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਮੌਗ, ਜੇ ਕਦੀ ਤੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਨਾ ਆਖਦਾ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਛੱਡ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਮੁੜ ਜਾਂਦੇ।”^{੨੮} ਮੇ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਤਰ੍ਹੀ ਵਜਾਈ ਅਤੇ ਸਭ ਲੋਕ ਖਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਗਰ ਨਾ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੜਾਈ ਵੀ ਨਾ ਕੀਤੀ।

^{੨੯} ਅਥਨੋਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਘਰਦਨ ਖਾਟੀ ਦੇ ਖਾਰ ਪੈਦਲ ਤੁਰਦੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਦਨ ਦਰਿਆ ਖਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਹਨਾਇਮ ਧਰੁੱਚਣ ਤੀਰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਪੈਦਲ ਤੁਰਦੇ ਆਏ।

^{੩੦} ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਅਥਨੋਰ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੯ ਅਫਸਰ ਗਾਇਬ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸਾਹੇਲ ਵੀ ਇੱਕ ਸੀ।

^{੩੧} ਯਰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਅਥਨੋਰ ਦੇ ੩੬੦ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁੱਟਿਆ।^{੩੨} ਦਾਉਦ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਅਸਾਹੇਲ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਉ ਦੀ ਸਮਾਧ ਵਿੱਚ ਜੇ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਯੋਯਾਥ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਤੁਰਦੇ ਤੜਕਸਾਰ ਧਰੁ ਫੁੱਟਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ।

ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚਕਾਰ ਜੰਗ

੩ ^੧ ਸਾਉਲ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਰਮਿਆਨ ਕਾਫੀ ਲੰਬਾ ਅਰਸਾ ਜੰਗ ਚਲਦੀ ਰਹੀ। ਦਾਉਦ ਦਿਨ ਭਰ ਦਿਨ ਤਾਰਤਵਰ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਉਲ ਦਾ ਘਰਾਣਾ ਦਿਨ ਭਰ ਦਿਨ ਕਮਜ਼ੋਰ।

ਹਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਦੇ ਛੇ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ

^੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਫਿਰ ਹਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਖੁੱਤਰ ਜਨਮੇ: ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧਹਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਅਮਨੋਨ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਅਜ਼ਬੇਲੇਣ ਅਹੀਨੋਅਮ ਸੀ।

^੩ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਖੁੱਤਰ ਕਰਮਲੀ ਨਾਥਾਨ ਦੀ ਬੇਵਾ ਬੀਬੀ ਅਬੀਗੈਲ ਦੇ ਚੁੱਥੇ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਉਂ ਰਿਲਯਾਥ ਸੀ।

ਤੀਜੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਅਬਮਾਲੇਮ ਸੀ। ਅਬਮਾਲੇਮ ਦੀ ਮਾਂ ਗਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਤਲਮਈ ਦੀ ਧੀ ਮਲਕਾਰਾਹ ਦੇ ਚੁੱਥੇ ਸੀ।

੪ ਦਾਉਦ ਦੇ ਚੌਥੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਜਾਵੇਨਿੱਯਾਹ ਮੀ ਯਾਤੇ ਉਹ ਗੱਗੀਯ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।

ਉਸ ਦੇ ਖੰਜਵੇਂ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮੀ ਸਫਟਯਾਹ ਜੇ ਰਿ ਯਾਬੀਟਾਲ ਦੇ ਕੁੱਝੋਂ ਮੀ।

੫ ਛੇਵੇਂ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮੀ ਯਿਬਰਯਾਮ। ਯਿਬਰਯਾਮ ਯਗਲਾਹ ਦੇ ਕੁੱਝੋਂ ਮੀ ਜੇ ਰਿ ਦਾਉਦ ਦੀ ਧਤਨੀ ਮੀ। ਦਾਉਦ ਦੇ ਇਹ ਛੇ ਖੁੱਤਰ ਹਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਜੰਮੇ।

ਯਾਬਨੇਰ ਦਾਉਦ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

੬ ਸਾਉਲ ਦੀ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਯਾਬਨੇਰ ਦਿਨੇ-ਦਿਨ ਤਾਰਤਵਰ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਜਦ ਰਿ ਸਾਉਲ ਯਾਤੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਯਾਥਮ ਵਿੱਚ ਲੜਦੇ ਰਹੇ। ੭ ਸਾਉਲ ਦੀ ਇੱਕ ਦਾਮੀ ਮੀ ਰਿਜਯਾਹ ਜੇ ਰਿ ਯਾਯਾਹ ਦੀ ਧੀ ਮੀ। ਈਸਬੋਸਥ ਨੇ ਯਾਬਨੇਰ ਨੂੰ ਯਾਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਿਉ ਦੀ ਨੌਕਰਾਣੀ ਨਾਲ ਸੰਭੋਗ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ?”

੮ ਯਾਬਨੇਰ ਨੇ ਈਸਬੋਸਥ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਯਾਥੇ ਯਾਖਿਆ, “ਮੈਂ ਸਾਉਲ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਹ ਨਈਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਕੋਈ ਗੱਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਧਰ ਗੁਣ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੱਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਰਿ ਯਾਜਿਹੀ ਮੰਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।

੯-੧੦ ਧਰਮੇਸੂਰ ਯਾਬਨੇਰ ਨਾਲ ਯਾਜਿਹੀ ਹੀ ਕਰੇ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੀਰ ਕਰੇ ਜੇ ਮੈਂ ਜਿਕਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਮੱਧ ਖਾਧੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਾਂ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਾਉਲ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰ ਦੇਵਾਂ ਯਾਤੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਗੱਦੀ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਯਾਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਉੱਤੇ ਦਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਏਰਸਥਾ *ਤੀਰ ਟਿਕਾ ਦੇਵਾਂ।” ੧੧ ਫਿਰ ਈਸਬੋਸਥ ਉਹਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਉੱਤਰ ਨਾ ਦੇ ਸੱਕਿਆ, ਯਾਤੇ ਉਸਤੋਂ ਬਹੁਤ ਭੈ ਖਾਣ ਲੱਗਾ।

੧੨ ਯਾਬਨੇਰ ਨੇ ਦਾਉਦ ਵੱਲ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਰ ਭੇਜੇ ਯਾਤੇ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਕੀ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ ਰਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਉੱਪਰ ਰਿਸਨੂੰ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਾਥਣਾ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਸਾਮਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗਾ।”

੧੩ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, “ਸੱਤ ਬਚਨ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਾਂਗਾ ਧਰ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਜਦ ਤੱਕ ਤੂੰ ਸਾਉਲ ਦੀ ਧੀ ਮੀਕਲ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨਾ ਲੈ ਯਾਵੇਂ ਯਾਥਣਾ ਮੂੰਹ ਨਾ ਵਿਖਾਵੀਂ।”

੧੪ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਉਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਈਸਬੋਸਥ ਵੱਲ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਰ ਭੇਜੇ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੇਰੀ ਧਤਨੀ ਮੀਕਲ ਨੂੰ, ਜੇ ਮੈਂ ਫਲਿਸਤੀਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇ ਵਿਯਾਹੀ ਮੀ, ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਮੱਧ ਦੇ।”

੧੫ ਤਦ ਈਸਬੋਸਥ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਰਿ ਜਾਵੇ ਯਾਤੇ ਲਾਵਿਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਫਲਟੀਏਲ ਜੇ ਮੀਕਲ ਦਾ ਧਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਖੋਹ ਲਿਆਵੇ। ੧੬ ਮੀਕਲ ਦਾ ਧਤੀ ਫਲਟੀਏਲ ਉਸ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗਿਆ। ਉਹ ਮੀਕਲ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਰੀਮ ਤੀਰ ਕੋਲਾ ਗੋਇਆ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤੁਰਿਆ। ਧਰ ਯਾਬਨੇਰ ਨੇ ਫਲਟੀਏਲ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜਾ, ਗੁਣ ਤੂੰ ਵਾਥਮ ਧਰਤ ਜਾ।” ਤਾਂ ਉਹ ਵਾਥਮ ਘਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਿਆ।

੧੭ ਯਾਬਨੇਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਹੂਆਂ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ ਯਾਤੇ ਰਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਯਾਥਣਾ ਧਾਤਮਾਹ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ। ੧੮ ਗੁਣ ਇਹ ਕਰ ਲਵੋ। ਯਹੋਵਾਹ ਦਾਉਦ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਯਾਖਿਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਫਲਿਸਤੀਨੀਆਂ ਯਾਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਯਾਜਿਹਾ ਯਾਥਣੇ ਸੇਵਕ, ਮੁਸਾ ਰਾਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।”

੧੯ ਯਾਬਨੇਰ ਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਯਾਤੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜੇ ਰਿ ਹਥਰੇਨ ਵਿਖੇ ਸੀ। ਯਾਬਨੇਰ ਨੇ ਜੇ ਵੀ ਗੱਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ।

੨੦ ਤਦ ਯਾਬਨੇਰ ਹਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਯਾਥਿਆ ਯਾਤੇ ਯਾਥਣੇ ਨਾਲ ੨੦ ਯਾਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਯਾਥਿਆ। ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਾਬਨੇਰ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਯਾਥੇ ਬਾਰੀ ਯਾਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਯਾਵਤ ਦਿੱਤੀ।

੨੧ ਯਾਬਨੇਰ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਤੇ ਧਾਤਮਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਗੁਣ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦੇ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਯਾਵਾਂ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਧਰਾ ਕਰਨ ਯਾਤੇ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਉੱਪਰ ਰਾਜ ਕਰੇਂ।”

ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਾਬਨੇਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਯਾਤੇ ਉਹ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਉੱਥੋਂ ਧਰਤ ਯਾਥਿਆ।

ਯਾਬਨੇਰ ਦੀ ਮੌਤ

੨੨ ਉਸ ਵਕਤ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸੇਵਕ ਯਾਤੇ ਯੋਯਾਥ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਵਾਥਮ ਮੁੜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਧਰਤੀ ਧਰਤੀ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਉਹ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲਿਆਏ ਸਨ। ਯਾਬਨੇਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਕਤ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨਈਂ ਉਦੋਂ ਹਥਰੇਨ ਵਿੱਚ, ਦਾਉਦ ਕੋਲ, ਯਾਬਨੇਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੨੩ ਯੋਯਾਥ ਯਾਤੇ ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਸੈਨਾ ਉਸ ਵਕਤ ਹਥਰੇਨ ਧਰੁੰਚੀ। ਸੈਨਾ ਨੇ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਨੇਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਬਨੇਰ ਧਾਤਮਾਹ ਕੋਲ ਯਾਥਿਆ ਸੀ ਯਾਤੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਵਾਥਮ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

੨੪ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਧਾਤਮਾਹ ਕੋਲ ਯਾਥੇ ਯਾਖਿਆ, “ਇਹ ਤੂੰ ਕੀ ਕੀਤਾ? ਯਾਬਨੇਰ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਯਾਥਿਆ ਯਾਤੇ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਕਮਟ ਧਰੁੰਚਾਏ ਵਾਥਮ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ? ਭਲਾ

*੩:੯-੧੦ ਦਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਏਰਸਥਾ ਇਸ ਦਾ ਯਾਥ ਹੈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਧੁੰਦੀ ਕੰਮ, ਉਤੁਰ ਯਾਤੇ ਦੱਖਣ। ਦਾਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉਤੁਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਯਾਤੇ ਬਏਰਸਥਾ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਰਿਉ? ੨੫ ਤੂੰ ਨੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਬਨੇਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ, ਜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਖੋਬਾ ਰਹਨ ਆਤੇ ਤੂੰ ਕੀ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈਂ, ਇਸ ਸਭ ਦੀ ਸੁਹ ਲੈਣ ਲਈ, ਉਹ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਮੀ?”

੨੬ ਫਿਰ ਜਦ ਯੋਯਾਥ ਦਾਉਦ ਕੋਲੋਂ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਬਨੇਰ ਦੇ ਮਗਰ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਰ ਭੇਜੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਾਹ ਦੇ ਖੂਹ ਕੋਲ ਧਰਕ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉੱਥੋਂ ਖੋੜ ਲਿਆਏ। ਘਰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਨਾਵਾਰਿਫ਼ ਸੀ। ੨੭ ਜਦੋਂ ਆਬਨੇਰ ਗਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਆਇਆ ਤਾਂ ਯੋਯਾਥ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਲੀ ਜਿਹੀ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਉੜੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨੁਕਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਉਸਦੀ ਖੰਜਵੀਂ ਧਮਲੀ ਦੇ ਹੇਠ, ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਆਮਾਹੇਲ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਆਜਿਹਾ ਮਾਰਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ। ਇਉਂ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਆਬਨੇਰ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਆਬਨੇਰ ਲਈ ਰੋਣਾ

੨੮ ਘਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖਬਰ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਰਿਹਾ, “ਮੇਰਾ ਰਾਜ ਆਤੇ ਮੈਂ, ਨੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਬਨੇਰ ਦੀ ਮੌਤ ਘਾਰੇ ਆਣਜਾਣ ਆਤੇ ਮਾਮੂਮ ਹਾਂ, ਇਹ ਗੱਲ ਯਹੋਵਾਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ੨੯ ਇਸ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਣ ਤੇ ਦੇਸੀ ਯੋਯਾਥ ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਧਰਿਵਾਹ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਣ ਯੋਯਾਥ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਦੇ ਸਿਰ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਘਰਾਣੇ ਉੱਧਰ ਬੀਮਾਰੀ ਆਤੇ ਕੋਈ ਆਜਿਹਾ ਲਗੂ ਵਗੋਗਾ ਤੇ ਕੋੜ੍ਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕੋਈ ਮੋਟੀ ਫੜਕੇ ਤੁਰੇਗਾ ਆਤੇ ਕੋਈ ਤਲਵਾਹ ਨਾਲ ਵੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੇ ਕੋਈ ਭੁੱਖ ਮਰੀ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਦੇ ਆਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ।”

੩੦ ਮੇ ਯੋਯਾਥ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਆਬੀਸਈ ਨੇ ਆਬਨੇਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁੱਟਿਆ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਆਮਾਹੇਲ ਨੂੰ ਸਿਥਉਣ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ ਸੀ।

੩੧-੩੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯੋਯਾਥ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਆਪਣੇ ਵਸਤਰ ਫਾੜ ਮੁੱਟੇ ਆਤੇ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਵਸਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰੋ। ਆਬਨੇਰ ਲਈ ਮੋਰ ਧਰਗਟ ਕਰੋ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਬਨੇਰ ਨੂੰ ਗਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ। ਖਾਤਮਾਹ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਬਨੇਰ ਦੀ ਕਥਰ ਉੱਧਰ ਰੋਇਆ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਵੀ ਰੋਏ।

੩੩ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਆਬਨੇਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਮੋਰ ਗੀਤ ਨਾਲ ਉਸ ਲਈ ਆਲਹਾਗੁਈ ਗਾਈ ਆਤੇ ਆਖਿਆ:

“ਗਏ ਆਬਨੇਰ! ਕੀ ਤੂੰ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਦੇਸੀ ਦੀ ਮੌਤ ਮਰਿਓ?”

੩੪ ਆਬਨੇਰ! ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਮਨ ਨਾ ਹੀ ਤੇਰੇ ਧੈਰੀਂ ਥੋੜੀਆਂ ਮਨ ਮਗੋਂ ਤੂੰ ਤਾਂ

ਇਉਂ ਮਰਿਆ ਕਿ ਦੁਸਟਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ।”

ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਬਨੇਰ ਲਈ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਰੋਏ।

੩੫ ਮਾਰਾ ਦਿਨ ਲੋਕ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖੁਆਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੱਸਲਾ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੱਧ ਖਾਰੇ

ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਕਦੇ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਭੁੱਥਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਰੋਟੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਮੂੰਹ ਲਗਾਵਾਂ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੂਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਆਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰੇ, ਮਗੋਂ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੀਰ ਕਰੋ।” ੩੬ ਮਭਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਲਗੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਖਾਤਮਾਹ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਸਭ ਲੋਕ ਉਸ ਉੱਧਰ ਰਾਜੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ੩੭ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਠੀਕ ਜਾਣ ਲਿਆ ਕਿ ਨੇਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਬਨੇਰ ਖਾਤਮਾਹ ਦੀ ਮਰਜੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਰਿਆ।

੩੮ ਖਾਤਮਾਹ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆੱਜ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਗਨ ਆਗੂ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ। ੩੯ ਆਤੇ ਆੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹਾਂ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਖਾਤਮਾਹ ਹੀ ਹਾਂ ਆਤੇ ਇਹ ਲੋਕ ਸਰੁਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਥਰਦਮਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਘਰ ਯਹੋਵਾਹ ਬੁਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁਰਿਆਈ ਦੀ ਧੂਰੀ ਸਜਾ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਮਾਊਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਤੇ ਮੁਮੀਬਤਾਂ

੧ ਜਦੋਂ ਮਾਊਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਈਸਬੋਸਥ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਆਬਨੇਰ ਗਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਈਸਬੋਸਥ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਥੀ ਬਹੁਤ ਘਬਰਾ ਗਏ। ੨ ਕੇ ਆਦਮੀ ਮਾਊਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਈਸਬੋਸਥ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਆਏ। ਇਹ ਦੋਨੇ ਆਦਮੀ ਮੈਨਾ ਵਿੱਚ ਕਥਤਾਨ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਬਯਾਨਾਹ ਆਤੇ ਕੋਰਾਥ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਨੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਵੰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਥੋਰੇਬੀ ਰਿਮੇਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ। (ਕਿਉਂ ਕਿ ਥੋਰੇਬੀ ਦਾ ਨਗਰ ਵੀ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਧਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ੩ ਘਰ ਮਾਰੇ ਥੋਰੇਬੀ ਲੋਕ ਸਿੱਤਾਯਮ ਨੂੰ ਭੱਜ ਗਏ ਸਨ। ਆਤੇ ਉਹ ਆੱਜ ਤੀਰ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਧਰਦੇਸੀ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।)

੪ ਮਾਊਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਮਫੀਬੋਸਥ ਸੀ। ਮਫੀਬੋਸਥ ਉਦੋਂ ਖੰਜਾਂ ਵਰਿਹਾ ਦਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਯਿਜਰਾਏਲ ਤੋਂ ਇਹ ਖਬਰ ਆਈ ਕਿ ਮਾਊਲ ਆਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਯੋਰਤ ਜੋ ਮਫੀਬੋਸਥ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੀ ਸੀ ਉਹ ਇੰਨੀ ਡਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਰਿਤੇ ਦੁਸਮਣ ਇੱਥੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹ ਆਉਣ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਫੀਬੋਸਥ ਨੂੰ ਕੁੱਛੜ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਉੱਥੋਂ ਨੱਸ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਨੱਸ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਡਿੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਨਾਂ ਲੱਤਾਂ ਤੋਂ ਲੰਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ।

੫ ਰਿਮੇਨ, ਥੋਰੇਬੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਕੋਰਾਥ ਆਤੇ ਬਯਾਨਾਹ ਦੁਧਿਹਰ ਵੇਲੇ ਈਸਬੋਸਥ ਦੇ ਘਰ ਵੜੇ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਗਰਮੀ ਬਹੁਤ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਈਸਬੋਸਥ ਆਰਾਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

੬-੭ ਕੋਰਾਥ ਆਤੇ ਬਯਾਨਾਹ ਉਸ ਵਕਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੰਝ ਵੜੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਣਕ ਕੱਢਣ ਆਏ ਹੋਣ। ਉਸ ਵਕਤ ਈਸਬੋਸਥ ਆਪਣੇ ਮੋਣ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਲੋਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਵੱਢਿਆ ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਵੱਢਕੇ ਆਪਣੇ

ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ। ਅਤੇ ਮਾਰੀ ਗਤ ਅਰਦਨ ਘਾਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦੀ ਸਫਰ ਤੈਅ ਰੀਤਾ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਗਥਰੇਨ ਯਹੂਚੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਆਰੇ ਈਸਬੇਸਥ ਦਾ ਸਿਰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਂਗੇ ਸੁੱਖਿਆ।

ਰੇਰਾਬ ਅਤੇ ਬਯਾਨਾਹ ਨੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਵੈਰੀ ਮਾਊਲ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਭਾਲਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਈਸਬੇਸਥ ਦਾ ਸਿਰ ਹੈ। ਜੱਜ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਾਡੇ ਖਾਤਮਾਹ ਦਾ ਬਦਲਾ ਮਾਊਲ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਆਂਸ ਤੋਂ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ।”

੯ ਯਹ ਦਾਉਦ ਨੇ ਰੇਰਾਬ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਬਯਾਨਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿਉਦੇ ਜੀਅ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਸੱਠ, ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਾਰਾ ਦਿੱਤਾ। 10 ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਵੇਖ, ਮਾਊਲ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਖਬਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਸਿਰਲਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ਇਹੋ ਇਨਾਮ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਇਸ ਖਬਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦਿੱਤਾ। 11 ਇੰਝ ਹੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਨਾਮ ਰਹਾਂਗਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਭਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅਰ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਵੀ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੀ ਬਿਸਤਰ ਤੇ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਤਲ ਰੀਤਾ ਹੈ।”

12 ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਰੇਰਾਬ ਅਤੇ ਬਯਾਨਾਹ ਨੂੰ ਵੱਢ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੇਰਾਬ ਅਤੇ ਬਯਾਨਾਹ ਦੇ ਗੱਥ-ਧੈਰ ਵੱਢਕੇ ਗਥਰੇਨ ਦੇ ਤਲਾਬ ਉੱਤੇ ਲਮਬਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਈਸਬੇਸਥ ਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਥਰੇਨ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਅਬਨੇਰ ਦੀ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸਰਾਏਲੀ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ

੯ ਫਿਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਗਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਵੇਖੋ! ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਹੀ ਯਰਿਵਾਹ, ਇੱਕ ਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਹਾਂ! ੨ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਾਊਲ ਵੀ ਸਾਡਾ ਖਾਤਮਾਹ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਮਾਡੇ ਆਗੂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਂਦਾ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਆਖਾਲੀ ਹੋਵੇਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਹੀ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਸ਼ਾਸਕ ਹੋਵੇਂਗਾ।”

੩ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਗਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਖਾਤਮਾਹ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਏ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਇਸਰਾਹਨਾਮਾ ਰੀਤਾ।

ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਯਰਿਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਮਮੂਹ ਰੀਤਾ।

੪ ਦਾਉਦ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਸਕ ਬਰਨਾ ਸੂਰੂ ਰੀਤਾ ਉਦੋਂ ਉਹ ੩੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ੪੦ ਵਰ੍ਹੇ ਸ਼ਾਸਕ ਰੀਤਾ। ੫ ਉਸ ਨੇ ਸੱਤ ਵਰ੍ਹੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਉੱਤੇ ਗਥਰੇਨ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਅਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ੩੩ ਵਰ੍ਹੇ ਸ਼ਾਸਕ ਰੀਤਾ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਅਰੂਸਲਮ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣਾ

੬ ਫਿਰ ਖਾਤਮਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਅਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਅਬੂਸੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਏ। ਅਬੂਸੀਆਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਖਰਵੇਸ਼ ਨਾ ਕਰ ਸੱਕੇਂਗਾ। ਮਾਡੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਤੇ ਲੰਗੜੇ ਲੋਕ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸੱਕਦੇ ਹਨ।” (ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਆਖਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੜਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਖਾ ਸੀ ਕਿ ਦਾਉਦ ਵੀ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕੇਂਗਾ। ੭ ਯਹ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸੀਐਨ ਦਾ ਕਿਲਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਲਾ ਦਾਉਦ ਦਾ ਨਗਰ ਬਣ ਗਿਆ।)

੮ ਉਸ ਦਿਨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਬੂਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਸ ਖਰਨਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਅਤੇ ਲੰਗੜੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੀਰ ਯਹੂਚੇ। ਇਸੇ ਲਈ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਅਤੇ ਲੰਗੜਿਆਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਹ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੜੇਂਗਾ।”

੯ ਦਾਉਦ ਉਸ ਕਿਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ “ਦਾਉਦ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ” ਆਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮਿਲੇ 3 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਵੀ ਘਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਰੀਤਾ। 10 ਦਾਉਦ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਤਾਰਤਵਰ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਰਬਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।

11 ਤਦ ਮੌਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਗੀਰਾਮ ਨੇ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਰ, ਦਿਲਾਹ ਦੀ ਲੱਕੜ ਅਤੇ ਤਰੱਖਾਣ ਅਤੇ ਖੱਬਰ ਘੜਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਲਈ ਮਹਿਲ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ। 12 ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਜਾਣ ਗਿਆ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਜਾਣ ਗਿਆ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੀ ਵੱਧਾਇਆ ਸੀ।

13 ਦਾਉਦ ਗਥਰੇਨ ਤੋਂ ਅਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਅਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੋਲ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਦਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਖਤਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਆਲਾਦ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਇਉਂ ਦਾਉਦ ਦਾ ਵੱਡਾ

*੪:੧ ਇੱਕ ਹੀ ਯਰਿਵਾਹ ਮੁਲਾਹਰਾਬ, “ਤੇਰੀ ਚਮੜੀ ਅਤੇ ਖੂਨ।”

*੪:੬ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਖਰਵੇਸ਼ ਨਾ ਕਰ ਸੱਕੇਂਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਰੂਸਲਮ ਉਚੁਚੀ ਧਰਾੜੀ ਤੇ ਵਸਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਚਾਰੀ ਖਾਸੀ ਉਚੁਚੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਸਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਬੜਾ ਆਖਾ ਸੀ।

*੪:੯ ਮਿਲੇ ਸੀਐਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਖਰਾਈ ਤੇ ਮਚਬੂਤ ਇਮਾਰਤ ਜੋ ਦਾਉਦ ਨੇ ਬਣਵਾਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

ਪਰਿਵਾਰ ਹੋਇਆ।^{੧੪} ਅਨੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਯੁੱਤਰ ਧੈਰਾ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉ ਮਨ: ਮਮੁਲਾਗ, ਸੇਬਾਬ, ਨਾਬਾਨ ਅਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ।^{੧੫} ਅਿਬਗਾਰ, ਅਲੀਸੂਆ, ਨਫਗ ਅਤੇ ਆਫੀਆ,^{੧੬} ਅਲੀਸਾਮਾ, ਅਲਅਾਦਾ ਅਤੇ ਅਲੀਫਾਲਟ।

ਦਾਉਦ ਦੀ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ

^{੧੭} ਜਦੋਂ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਮਰ ਰਰੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਉਦ ਮਾਰੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਲੱਭਣ ਲਈ ਚੜ੍ਹਾਈ ਸੀਤੀ ਤਾਂ ਜੇ ਉਮ ਨੂੰ ਜਾਨੇਂ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣ ਧਰ ਜਦ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖਬਰ ਲਗੀ ਤਾਂ ਉਹ ਅਨੁਸਲਮ ਦੇ ਰਿਲੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।^{੧੮} ਅਤੇ ਫਲਿਮਤੀ ਆਏ ਅਤੇ ਰਫਾਈਆਂ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਡੇਰੇ ਲਾ ਲਏ।

^{੧੯} ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਟਿਹ ਆਖਦੇ ਹੋਏ ਖੁੰਫਿਆ, “ਸੀ ਮੈਂ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਰਗ?” ਸੀ ਅਹੋਵਾਹ ਤੂੰ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ‘ਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਰਹੇਗਾ?”

ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਗਾਂ, ਮੈਂ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਰਹਾਂਗਾ।”

^{੨੦} ਤਦ ਦਾਉਦ ਬਾਲਾਨ ਧਰਾਮੀਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਉੱਥੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਝ ਨਾਮ ਸੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਬੰਧ ਟੁੱਟਣ ਨਾਲ ਖਾਣੀ ਸਭ ਰੁਝ ਵਗਆ ਦੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।” ਇਸੇ ਲਈ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਜਗਹ ਦਾ ਨਾਂ “ਬਾਲਾਨ ਧਰਾਮੀਮ” ਰੱਖਿਆ।^{੨੧} ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲਾਨ ਧਰਾਮੀਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਛੱਡਿਆ ਤਤੇ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲੇ ਗਏ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਚੁੱਕ ਲਿਆ।

^{੨੨} ਫਲਿਮਤੀ ਫਿਰ ਆਏ ਅਤੇ ਰਫਾਈਆਂ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਤੰਬੂ ਲਾਏ।

^{੨੩} ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਸੀਤੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਉੱਥੇ ਇਸ ਵਾਰ ਨਾ ਜਾਵੀਂ। ਧਰ ਖਿੱਛੇ ਹੋਰੇ ਖਿੱਛੇ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਧਾ ਅਤੇ ਤੁਤਾਂ ਦੇ ਬਿਰੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਗ।^{੨੪} ਅਤੇ ਇੰਝ ਹੋਵੇ ਰਿ ਜਿਸ ਵਰਤ ਤੂੰ ਤੁਤਾਂ ਦੇ ਬਿਰੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਧਰਲੀਆਂ ਟਾਹਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰਨ ਦਾ ਖੜਕਾ ਸੁਣੋ ਤਾਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਰਿਉ ਰਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਤੁਰਦੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਦਲ ਨੂੰ ਮਾਰੇਗਾ।”

^{੨੫} ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਥੋਂ ਹੀ ਸੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਹੋਇਆ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਸੀਤਾ ਅਤੇ ਗੱਬਾਗ

ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਰ ਤੱਕ ਧਰੁੱਚਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ-ਵੱਢ ਕੇ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ।

ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ
ਅਨੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ

੬ ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆ ਚੁਣੇ ਹੋਏ 30,000 ਸਿਧਾਗੀ ਇਕੱਠੇ ਸੀਤੇ।^੨ ਤਦ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ, ਅਨੁਦਾਗ ਵਿੱਚ ਬਾਲਾਨ ਨੂੰ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਅਨੁਸਲਮ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ। ਲੋਰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਰਨ ਲਈ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਵੱਲ ਆਏ। ਉਹ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਿੱਖਾਮਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਉਸੇ ਉੱਧਰ ਰਬੂਥੀ ਫਰਿਮਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁਰਤਾਂ ਉਰਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੂਤਾਂ ਉੱਤੇ, ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਦੇ ਬੈਠਾ ਹੈ।^੩ ਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਥੀਨਾਦਾਬ ਦੇ ਘੇਰੇ ਜੇ ਰਿ ਇੱਕ ਧਰਾੜੀ ਉੱਤੇ ਸੀ, ਲਿਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਥੀਨਾਦਾਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਉਜਾਗ ਅਤੇ ਅਹੋਵੇ ਉਸ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਰਹੇ ਸਨ।

^੪ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਥੀਨਾਦਾਬ ਦੇ ਅਰ ਤੋਂ ਜੇ ਗਿਬਯਾਗ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਚੁੱਕ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗਏ ਅਤੇ ਅਹੋਵੇ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਤੁਰਿਆ।^੫ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਮਾਰਾ ਅਰਾਣਾ ਚੀਲ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੇ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਜ਼ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਬੀਨ, ਮੱਧਮ, ਅੰਜਰੀਆਂ, ਚਿਮਟਾ ਅਤੇ ਛੈਣੇ ਲੈ ਕੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਵਜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਤੁਰੇ।^੬ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨਾਰੇਨ ਦੇ ਧਿੜ ਰੋਲ ਧਰੁੱਚੇ ਤਾਂ ਉਜਾਗ ਨੇ ਹੱਥ ਲੰਮਾ ਰਰਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਮੰਭਾਲਿਆ ਰਿਉ ਰਿ ਗਊਆਂ ਠੋਰ ਖਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।^੭ ਧਰ ਅਹੋਵਾਹ ਉਜਾਗ ਤੇ ਰਬੇਧ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ।^੮ ਉਜਾਗ ਨੇ ਜਦੋਂ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਛੁਹਿਆ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੰਮਾਨ ਨਾ ਦਰਸਾਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਰੋਲ ਹੀ ਡਿੱਗ ਖਿਆ ਅਤੇ ਮਰ ਗਿਆ।^੯ ਦਾਉਦ ਉਦਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਰਿਉ ਰਿ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਜਾਗ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਂ “ਧਰਮ-ਉਜਾਗ” ਰੱਖਿਆ।

^{੧੦} ਦਾਉਦ ਉਸ ਦਿਨ ਅਹੋਵਾਹ ਕੋਲੋਂ ਡਰਿਆ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਰਿਵੇਂ ਲਿਆ ਮੱਕਦਾ ਗਾਂ?”^{੧੧} ਸੇ ਦਾਉਦ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲੈਜਾਰੇ ਆਖਣੇ ਰੋਲ ਨਾ ਰੱਖ ਮੱਕਦਾ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਉਬੇਦ-ਯਦੇਮ ਗਿੱਤੀ ਦੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ।^{੧੨} ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਉਬੇਦ-ਯਦੇਮ ਗਿੱਤੀ ਦੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ

*੬:੭ ਧਰ ਅਹੋਵਾਹ ... ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਢੀ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਜਾਂ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਹੋਰ ਫਰਨੀਚਰ ਚੁੱਕ ਮੱਕਦੇ ਸਨ। ਉੱਜਾਗ ਇੱਕ ਲੋਢੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗਿਣਤੀ ੧:੫੦.

ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਥੇ-ਯਦੇਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦਿੱਤੀ।

^{੧੨} ਉਧਰੰਤ, ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਉਥੇ-ਯਦੇਮ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਵਾਰਣ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬਰਕਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।”
 ਤਦ ਦਾਉਦ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਉਥੇ-ਯਦੇਮ ਦੇ ਘਰੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਨਿਗਲ ਹੋ ਕੇ ਚੜ੍ਹਾ ਲਿਆਇਆ।^{੧੩} ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੇ ਛੇ ਰਦਮ ਹੀ ਤੁਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬਲਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੇਟੇ ਵੱਡੇ ਦੀ ਬਲੀ ਦਿੱਤੀ।^{੧੪} ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਜੇਰ ਨਾਲ ਨੱਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਲਿਨਨ ਦਾ ਟੋਢੇ ਧਾਇਆ ਗੋਇਆ ਸੀ।

^{੧੫} ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਸਾਰਾ ਘਰਾਣਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਜੈਰਾਹਾ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾਉਂਦੇ ਚੁੱਕੇ ਰੋ ਲੈ ਆਏ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਏ।^{੧੬} ਉਸ ਵਰਤ ਸਾਉਲ ਦੀ ਯੀ ਭੀਰਲ ਬਾਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਯਾਤਮਾਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਨੱਚਦਾ-ਟੱਪਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦਾਉਦ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਹਰਕਤ ਤੇ ਬੜੀ ਦੁੱਖੀ ਹੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਪਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਮਜ਼ਾਰ ਆਪ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

^{੧੭} ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਲਈ ਤੰਬੂ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਉਸ ਤੰਬੂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਜਾ ਟਿਕਾਇਆ। ਉਧਰੰਤ ਦਾਉਦ ਨੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ।

^{੧੮} ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਉ ਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦਿੱਤੀ।
^{੧੯} ਦਾਉਦ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮਾਦ ਵਜੋਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮਰਦ ਸਨ ਭਾਵੇਂ ਔਰਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ, ਮੈਂਗੀ ਵਾਲਾ ਰੋਕ ਅਤੇ ਖਜੂਰੀ ਰੋਟੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਧਰੰਤ ਸਭ ਇਸਰਾਏਲੀ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤ ਗਏ।

ਭੀਰਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਫਟਰਾਗਿਆ

^{੨੦} ਤਦ ਦਾਉਦ ਆਪਣੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੜਿਆ ਤਾਂ ਧਰ ਸਾਉਲ ਦੀ ਯੀ ਭੀਰਲ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਨਿਕਲੀ ਅਤੇ ਬੋਲੀ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਹ ਨੇ ਅੱਜ ਆਪਣਾ ਮਨਮਾਨ ਗਵਾ ਲਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਨੌਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਬੇਸਰਮ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨੰਗਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

^{੨੧} ਤਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਭੀਰਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਖਿਊ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਆਗੂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇੰਝ ਹੀ ਨੱਚਾਂਗਾ

ਅਤੇ ਜਸਨ ਮਨਾਵਾਂਗਾ।^{੨੨} ਮਗੋਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇ ਸਰਮਨਾਰ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਤੂੰ ਭਾਵੇਂ ਮੇਰੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾ ਕਰ ਧਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਬਾਰੇ ਤੂੰ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਮਾਨ ਹੈ।”

^{੨੩} ਸਾਉਲ ਦੀ ਯੀ ਭੀਰਲ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਨਾ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਬੋਠੋਲਾਦ ਹੀ ਮਰ ਗਈ।

ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਣਾ ਚਾਹਿਆ

^੧ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਯਾਤਮਾਹ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਧਾਮਿਓ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਬਗਲ ਕੀਤਾ।^੨ ਯਾਤਮਾਹ ਦਾਉਦ ਨੇ ਨਾਥਾਨ ਨਬੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖ, ਮੈਂ ਨੇ ਦਿਆਰ ਦੀ ਲੱਕੜ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਵੱਧੀਆਂ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਜੇ ਧਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਲਈ ਵੱਧੀਆਂ ਇਮਾਰਤ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

^੩ ਨਾਥਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਯਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੇ ਕੁਝ ਤੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤੂੰ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ।”

^੪ ਧਰ ਉਸੇ ਸ਼ਾਂਤ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬਚਨ ਨਾਥਾਨ ਨੂੰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ,

^੫ “ਜਾ, ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਮੇਰੇ ਦਾਮ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਖ, ‘ਯਹੋਵਾਹ ਇੰਝ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਭਲਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇੱਕ ਭਵਨ ਬਣਾਵੇਂਗਾ?’^੬ ਜਦੋਂ ਦਾ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲਿਆਇਆ ਹਾਂ ਤਦ ਦਾ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਮਗੋਂ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਾਂ ਮਫਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣਾ ਡੋਰਾ ਅਤੇ ਘਰ ਠਹਿਰਾਈਆਂ ਹੈ।

^੭ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਸੂਹ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਦਿਆਰ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦਾ ਵੱਧੀਆਂ ਮਹਿਲ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ।

^੮ “ਤੂੰ ਇਹ ਮੇਰੇ ਦਾਮ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਆਖ ਦੇਵੀ ਕਿ ‘ਸਰਬਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਇੰਝ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚਰਾਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਭੇਡਾਂ ਚਰਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕੱਢ ਕੇ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਧਰਯਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।^੯ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਨੂੰ ਗਿਆ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਜਗਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਧਰਮਿੱਧ ਮਨੁੱਖ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨਾਮਵਰ ਮਨੁੱਖ ਤੈਨੂੰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।^{੧੦-੧੧} ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਥਾਂ ਠਹਿਰਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਵਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਠੀਕ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਵਸਣ। ਧਰਿਲਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਆਰਾਹ ਭੇਜੇ ਧਰ ਦੁਸਟ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੇ

ਦੁੱਖ ਦਿੱਤੇ। ਗੁਣ ਮੈਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਇੰਝ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਮਾਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਬਚਨ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਧਾਤਮਾਗੀ ਘਰਾਣਾ ਤੇਰੇ ਲਈ ਘਰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।

੧੨ “ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਮਰੇਗਾ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਦ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਇੰਚ ਨੂੰ ਗਾਜਾ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਗਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਰਵਾਂਗਾ। ੧੩ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਦਾ ਇੰਚ ਘਰ (ਮੰਦਰ) ਬਣਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਗਾਜ ਨੂੰ ਖੱਲਾ ਰਵਾਂਗਾ। ੧੪ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਧਿਤਾ ਹੋਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਉਹ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੇ ਜੇ ਰਦੇ ਉਹ ਧਾਧ ਰੇਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਵਾਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਬੈਂਤ ਹੋਣਗੇ। ੧੫ ਧਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਧਿਆਰ ਰਹਨੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਉੱਧਰ ਦਖਾਲੂ ਆਤੇ ਵਫਾਦਾਰ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਧਿਆਰ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਾਉਲ ਤੋਂ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਸਾਉਲ ਨੂੰ (ਤਖਤ ਤੋਂ) ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਧਰ ਇੰਝ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਵਾਂਗਾ। ੧੬ ਤੇਰਾ ਧਰਿਵਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਗੀ ਖਾਨਦਾਨ ਵਾਂਗ ਸਥਾਪਿਤ ਰਹੇਗਾ। ਤੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗਾਜ ਰਦੇ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਤੇਰਾ ਸਿੰਘਾਸਣ ਸਦੀਵ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।”

੧੭ ਮੇ ਨਾਬਾਨ ਨੇ ਇਹ ਸਾਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਤੇ ਇੰਚ ਦਰਸਨ ਬਾਰੇ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਫਰਮਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਸਭ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਜਾ ਆਖਿਆ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨਾ

੧੮ ਤਦ ਦਾਉਦ ਧਾਤਮਾਗ ਆੰਦਰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਜਾਰੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ,

“ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਭੂ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਇੰਨਾ ਮਿਹਰਬਾਨ ਰਿਉਂ ਹੈਂ? ਆਤੇ ਮੇਰਾ ਧਰਿਵਾਰ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇੰਨਾ ਆਗਮ ਰਿਉਂ ਹੈ? ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਇੰਨੀ ਰਿਰਥਾ ਰਿਉਂ ਰਦਾ ਹੈਂ? ੧੯ ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਸਿਵਾਏ ਤੇਰੇ ਇੰਚ ਦਾਮ ਤੋਂ। ਧਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਇੰਨਾ ਦਖਾਲੂ ਹੈਂ। ਧਰ ਤੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੀ ਖਬਰ ਆਗੇਤਰੀ ਹੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਭੂ, ਰੀ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਧਿਕਾਰ ਹੈ! ਤੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਇਵੇਂ ਤਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ। ੨੦ ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਰੀ ਮਜਾਲ ਹੈ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਆਖਾਂ? ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਭੂ ਤੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਖਾਲੀ ਤੇਰਾ ਮੇਵਰ ਹੀ ਹਾਂ। ੨੧ ਆਪਣੇ ਬਚਨ ਦੇ ਲਈ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਮਾਰੇ ਵੱਡੇ ਰੰਮ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਨੂੰ ਜਤਾਉਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਰੀਤੇ। ੨੨ ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਧਰਭੂ, ਇਸੇ ਰਾਹਣ ਤੂੰ ਇੰਨਾ ਮਗਨ ਹੈਂ। ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੇਵੇ

ਨਹੀਂ। ਆਮੀਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਆਮੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਕੰਨੀ ਸੁਣਿਆਂ, ਜੇ ਤੂੰ ਰੀਤਾ ਹੈ।

੨੩ “ਇਸਰਾਏਲ ਵਰਗੇ ਲੋਕੀਂ ਸਾਗੀ ਰਾਇਨਾਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਹ ਖਾਮ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਖੁਦ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਰਵਾਉਣ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਗਨ ਆਤੇ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਰਵਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੰਚ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ। ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਖਾਤਰ ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਰਵਾਇਆ ਸੀ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਮਾਗਮਣੇ ਭੈ-ਦਾਇਰ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ। ੨੪ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਆਤੇ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਣ ਗਿਆ।

੨੫ “ਗੁਣ, ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਲਈ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਲਈ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ਸਦੇਵ ਲਈ ਆਟਲ ਰਹ ਆਤੇ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਰਹ। ੨੬ ਆਤੇ ਇਹ ਆਖ ਕਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਧਰ ਗੁਰੂਮਤ ਰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਦਾਮ ਦਾਉਦ ਦਾ ਘਰਾਣਾ ਤੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਆਟਲ ਰਹੇ।

੨੭ “ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬਸਰਤੀਮਾਨ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਆਨੇਰਾਂ ਗੱਲਾਂ ਧਰਗਟ ਰੀਤੀਆਂ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਗਨ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ਇਸੇ ਰਾਹਣ, ਤੇਰੇ ਮੇਵਰ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਆੱਗੇ ਇਹ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨ ਦਾ ਹੱਮਲਾ ਹੋਇਆ। ੨੮ ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਭੂ, ਤੂੰ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ! ਆਤੇ ਜੇ ਤੂੰ ਆਖੇ ਮੈਂ ਉਸ ਤੇ ਭਰੇਸ਼ਾ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਆਤੇ ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬਰਕਤ ਤੇਰੇ ਦਾਮ ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ। ੨੯ ਗੁਣ, ਰਿਰਥਾ ਰਵਰੇ, ਮੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵਰਦਾਨ ਦੇ। ਗੁਣ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦੇਣੀ ਮੰਨ ਲੈ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੇਰੇ ਆੱਗੇ ਸਦੀਵ ਆਟਲ ਰਹੇ, ਰਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਹੀ ਹੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਭੂ ਇਹ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਹੀ ਰਿਰਥਾ ਆਮੀਸ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਮੇਵਰ ਦਾ ਘਰਾਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਮੁਬਾਰਕ ਹੋਵੇ।”

ਦਾਉਦ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਗੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਜਿੱਤਣਾ

੧ ਬਾਯਦ ਵਿੱਚ, ਧਿੱਛੋਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਉਸ ਨੇ ਮੇਥੇਗ-ਗਾ ਆੱਮਾਗ ਤੇ ਰਬਜਾ ਰਹ ਲਿਆ। ੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੇਥਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਬਰਦਸਤੀ ਲੰਮੇ ਧਾ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ, ਫਿਰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਆਲੱਗ ਆਲੱਗ ਧੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਰਹਨ ਲਈ ਰੱਮੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇ ਧੰਗਤਾਂ ਸਾਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਨ ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤੀਜੀ ਧੰਗਤ

ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ। ਇੰਝ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਦਾਉਦ ਦੇ ਦਾਮ ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰਾਨਾ ਲਿਆਏ।

^੩ਗਦਦਾਜ਼ਰ ਜੋ ਕਿ ਮੋਬਾਗ ਦੇ ਰਾਜਾ ਮੁਹੰਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਗਦਦਾਜ਼ਰ ਉਹ ਦਰਿਆ ਫਰਾਤ ਦੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਵਰਗੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਨਿਰਨਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਗਦਦਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾਇਆ।
^੪ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ੧,੭੦੦ ਖੁੱਤਰ ਸਵਾਰ ਸਿਪਾਹੀ ਅਤੇ ੨੦,੦੦੦ ਖੋਲ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਬਜ਼ੇ 'ਚ ਵਰ ਲਿਆ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਸੱਥਾਂ ਦੇ ਸਭਨਾਂ ਖੋਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੜ੍ਹਾਂ ਵੱਢ ਸੁੱਟੀਆਂ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੦੦ ਸੱਥਾਂ ਲਈ ਖੋਲੇ ਸੱਥ ਲਏ।

^੫ਅਰਾਮੀ ਲੋਕ ਦੰਮਿਸਰ ਤੋਂ ਮੋਬਾਗ ਦੇ ਰਾਜਾ ਗਦਦਾਜ਼ਰ ਦੀ ਮਦਦ ਵਰਨ ਲਈ ਆਏ ਯਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ੨੨,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ।^੬ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਰਾਮ ਦੇ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚਰਾਹ ਚੋਰੀਆਂ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਰਾਮੀ ਦਾਉਦ ਦੇ ਦਾਮ ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰਾਨਾ ਲਿਆਏ। ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੇ ਵੀ ਦਾਉਦ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਗੇਵਾਗ ਉਸ ਨੂੰ ਫਤਹਿ ਬਖਸ਼ਦਾ ਸੀ।

^੭ਦਾਉਦ ਨੇ ਗਦਦਾਜ਼ਰ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੈਨੇ ਦੀਆਂ ਛਾਲਾਂ ਵੀ ਖੋਲ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛਾਲਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਇਆ।^੮ ਦਾਉਦ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਬੇਰੋਝੀ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੈ ਆਇਆ ਜੋ ਕਿ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

^੯ਜਦੋਂ ਗਮਾਥ ਦੇ ਰਾਜਾ ਤੋਈ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਗਦਦਾਜ਼ਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।^{੧੦} ਤਾਂ ਤੋਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਰਾਮ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਵੇਲੇ ਭੇਜਿਆ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦਾਉਦ ਦੀ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਖੁੱਛੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਧਾਈ ਦੇਵੇ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗਦਦਾਜ਼ਰ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਵਰਗੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਵੀ (ਕਿਉਂ ਕਿ ਗਦਦਾਜ਼ਰ ਤੋਈ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਵਰਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।) ਯੋਰਾਮ ਦਾਉਦ ਲਈ ਚਾਂਦੀ, ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ।^{੧੧} ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਹੋਰ ਸਭਨਾਂ ਜਿੰਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਚਾਂਦੀ, ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਗੇਵਾਗ ਲਈ ਖਵਿੱਤਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ।^{੧੨} ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਰਾਮੀਆਂ, ਮੋਯਾਬੀਆਂ, ਅੰਮੋਨੀਆਂ, ਫਲਿਸਤੀਆਂ, ਅਮਾਲੇਕੀਆਂ ਅਤੇ ਮੋਬਾਗ ਦੇ ਰਾਜਾ ਮੁਹੰਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਦਦਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।^{੧੩} ਦਾਉਦ ੧੨,੦੦੦ ਅਰਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੁਠ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦ ਵਾਖਮ ਘੋਰ ਨੂੰ ਮੁੜਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਘਰਸਿੱਧ ਹੋ ਗਿਆ।^{੧੪} ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਦੇਮ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਰੀਆਂ ਬਿਠਾਈਆਂ। ਅਤੇ ਅਦੇਮ

ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਦਾਉਦ ਦੇ ਦਾਮ ਹੋ ਗਏ। ਦਾਉਦ ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੇ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ, ਅਗੇਵਾਗ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਉਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਵਰਵਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਰਾਜ

^{੧੫}ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਇਲ ਉੱਥਰ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਯੁਰਵਰ ਸਨ।^{੧੬} ਸਰੂਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਬ ਉਸਦੀ ਸੈਨਾ ਦਾ ਵਧਤਾਨ ਬਣਿਆ। ਅਤੇ ਅਗੀਲੂਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਮਾਫਾਟ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸੀ।^{੧੭} ਅਗੀਲੂਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਾਦੋਕ ਅਤੇ ਅਬਯਾਬਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗੀਮਲਰ ਜਾਜਰ ਬਣੇ। ਸਰੂਯਾਗ, ਸਰੋਤਰ ਸੀ ਅਤੇ।^{੧੮} ਅਗੇਮਾਫਾਟ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਯਾਗ, ਵਰੋਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫਲੇਤੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਾਜਰ *ਸਨ।

ਸਾਉਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਉੱਥਰ ਦਾਉਦ ਦੀ ਦਯਾ

^੧ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਸੀ ਸਾਉਲ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜੇ ਰੋਈ ਬੱਚਿਆਂ ਹੈ? ਜੇ ਰੋਈ ਬੱਚਿਆਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਉੱਥਰ ਆਪਣੀ ਦਯਾ ਦਰਸਾਵਾਂਗਾ।”

^੨ਸਾਉਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਬਾ ਨਾਉਂ ਦਾ ਸੇਵਕ ਸੀ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਸੀਬਾ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਵੇਲੇ ਮੱਦਿਆ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸੀਬਾ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਸੀ ਤੂੰ ਸੀਬਾ ਹੈ?”

ਸੀਬਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹਾਂ ਜੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਸੀਬਾ ਹਾਂ।”^੩ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸੀ ਸਾਉਲ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਜੀਯ ਅਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ? ਮੈਂ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਉੱਥਰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਿਖਾਲਤਾ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।”

ਸੀਬਾ ਨੇ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਅਜੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਦੋਨੇ ਘੇਰੇ ਲੰਗੜਾ ਹੈ।”

^੪ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸੀਬਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਖੁੱਤਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?”

ਸੀਬਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਇਸ ਵਰਤ ਅੰਮੀਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਾਰੀਰ ਦੇ ਘਰ ਲੋਦਬਾਹ ਵਿੱਚ ਹੈ।”

^੫ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਕੁਝ ਆਦਮੀ ਲੋਦਬਾਹ ਭੇਜਕੇ ਅੰਮੀਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਾਰੀਰ ਦੇ ਘਰੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਲੰਗੜੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾ ਲਿਆ।^੬ ਉਦ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਫੀਬੋਸਥ ਦਾਉਦ ਵੇਲੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਮੂੰਗ ਘਰਨੇ ਡਿੱਗ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ।

ਉਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮਫੀਬੋਸਥ!”

ਮਫੀਬੋਸਥ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ ਮਾਲਿਕ! ਮੈਂ ਹੀ, ਮਫੀਬੋਸਥ, ਤੁਹਾਡਾ ਦਾਮ ਹਾਂ।”

* ੨:੧੨ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਾਜਰ ਮੁਲਅਰਥ: “ਯੁਜਾਰੀ” ਘਰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਾਜੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਖੀਏ ਸਨ।

੧ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਤੇ ਰਿਹਾ ਰਹਾਂਗਾ। ਇਹ ਭਲਿਆਈ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਯੋਨਾਬਾਨ ਦੇ ਰਾਹਣ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਦੇ ਮਾਊਲ ਦੀ ਮਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੈਨੂੰ ਵਾਧਮ ਰਹ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੂੰ ਮਦਾ ਮੇਰੇ ਮੇਜ਼ ਉੱਪਰ ਦੇ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।”

੨ ਮਫੀਬੋਸਥ ਨੇ ਫੇਰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਗੋਏ ਕੁੱਤੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਯਰ ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ, ਰਿਹਾ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ।”

੩ ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਾਊਲ ਦੇ ਮੇਵਰ ਮੀਥਾ ਨੂੰ ਸੌਂਦਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਸਭ ਰੁਝ, ਜੇ ਮਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਮੀ, ਮੇ ਤੇਰੇ ਮਾਲਰ ਦੇ ਖੋਤਰੇ (ਮਫੀਬੋਸਥ) ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੧੦ ਮੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਮੇਵਰਾਂ ਮਮੋਤ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਹ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਖੈਦਵਾਰ ਨਿਯਾਇਆ ਰਹ ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਮਾਲਰ ਦੇ ਖੋਤਰੇ ਮਫੀਬੋਸਥ ਦੇ ਖਾਣ ਲਈ ਫੇਰ ਮਾਰਾ ਅੰਨ ਹੋਵੇ ਯਰ ਮਫੀਬੋਸਥ ਮਦਾ ਮੇਰੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਲੰਗਰ ਚੈ ਰੋਟੀ ਖਾਵੇਗਾ।”

ਮੀਥਾ ਰੋਲ ੧੫ ਖੁਤਰ ਅਤੇ ੨੦ ਮੇਵਰ ਮਨ। ੧੧ ਮੀਥਾ ਨੇ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦਾਮ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹੀ ਰੁਝ ਰਹਾਂਗਾ ਜੇ ਮੇਰਾ ਮਹਾਰਾਜ ਖਾਤਮਾਗ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰਮ ਰੇਗੇਗਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਰਮ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹਾਂ।”

ਇਉਂ ਮਫੀਬੋਸਥ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਹੀ ਭੋਜਨ ਫਰਦਾ ਮੀ। ੧੨ ਮਫੀਬੋਸਥ ਦਾ ਮੀਰਾ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਖੁੱਤਰ ਵੀ ਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਮੀਥਾ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ, ਉਹ ਸਭ ਮਫੀਬੋਸਥ ਦੇ ਮੇਵਰ ਮਨ। ੧੩ ਮਫੀਬੋਸਥ ਦੋਨਾਂ ਖੈਰਾਂ ਤੋਂ ਲੰਗੜਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਯਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮਫੀਬੋਸਥ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮੇਜ਼ ਤੋਂ ਭੋਜਨ ਰਦਾ ਮੀ।

ਗਾਨੂਨ ਵੱਲੋਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਗੀ

੧ ਉਪਰੰਤ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਨਾਗਮ ਮਰ ਗਿਆ ੧੦ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਾਨੂਨ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਨਾਗਮ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭਲਾਈ ਕੀਤੀ ਮੀ ਮੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਨਾਲ ਭਲਾਈ ਰਹਾਂਗਾ।” ਇਸੇ ਲਈ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਮੋਤ ਤੇ ਦਿਲਾਮਾ ਦੇਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ।

ਇਉਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਗਏ। ੩ ਯਰ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਮੇਰੇ ਦੇ ਭਲਾ ਦਾਉਦ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਮੋਤ ਦੇ ਮੇਗ ਵਜੋਂ ਮੁਰਾਣੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਭੇਜੇ ਹਨ? ਨਹੀਂ! ਮਗੋਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਇਸ ਦੇਸ ਦਾ ਗੁਲ ਜਾਣ ਕੇ ਭੇਤ ਲੈਣ ਲਈ ਭੇਜੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਯੁਗ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।”

੪ ਤਾਂ ਗਾਨੂਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਅੱਧੀ-ਅੱਧੀ ਦਾੜੀ ਮੁਨਵਾ ਸੁੱਟੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚਕਾਰੇ ਲੈ ਕੇ ਲੱਕ ਤੀਕ ਰਤਰ ਸੁੱਟੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

੫ ਜਦੋਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਰ ਭੇਜੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਰਮਿੰਦੇ ਮਨ ਮੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਤੋਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਦਾੜੀਆਂ ਨਾ ਵੱਧ ਜਾਣ ਤੁਸੀਂ ਯਰੀਹੋ ਵਿੱਚ ਰਹੋ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਯਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣਾ।”

ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ

੬ ਜਦੋਂ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਗੁਣ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵੈਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਬੈਤ-ਰੋਹਬ ਦੇ ਯਰਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਮੇਥਾ ਦੇ ਯਰਾਮੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ੨੦,੦੦੦ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਨੇ ਮਯਾਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਾ ਤੋਂ ੧,੦੦੦ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਟੋਬ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ੧੨,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਖਰੀਦੇ।

੭ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਹ ਖਬਰ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯੋਯਾਥ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸੁਰਮੇ ਉੱਥੇ ਭੇਜੇ। ੮ ਤਾਂ ਅੰਮੇਨੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਸਹਿਰ ਦੇ ਯਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਖੜੇ ਗਏ। ਮੇਥਾ ਅਤੇ ਰੋਹਬ ਦੇ ਯਰਾਮੀ ਅਤੇ ਟੋਬ ਅਤੇ ਮਯਾਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦੇ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਆਏ।

੯ ਜਦੋਂ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਲੜਾਈ 'ਚ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਮਾਗਮਣਾ ਵੇਦੋਂ ਧਾਮੀਂ ਅੱਗੋਂ ਅਤੇ ਖਿੱਛੋਂ ਦੀ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਚੰਗੇ ਸੁਰਮੇ ਚੁਣ ਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਾਮੀਆਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਧਾਲ ਬੰਨਹੀ। ੧੦ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਧਾਲ ਬੰਨਹਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਅਬੀਸਈ ਦੇ ਗਵਾਲੇ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ੧੧ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰਰ ਯਰਾਮੀ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਗਾਵੀ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੀਂ ਅਤੇ ਜੇਰਰ ਅੰਮੇਨੀ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਗਾਵੀ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਰੇ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗਾ। ੧੨ ਬਹਾਦੁਰ ਬਣੋ! ਗੁਣ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਲਈ ਬਹਾਦੁਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯਰੇਵਾਹ ਜੇ ਠੀਕ ਸਮਝੇਗਾ ਉਹੀ ਰੁਝ ਰੇਗੇਗਾ।”

੧੩ ਤਦ ਯੋਯਾਥ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ, ਯਰਾਮੀਆਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਅੱਗੇ ਵੱਧੇ ਤਾਂ ਯਰਾਮੀ ਯੋਯਾਥ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੋਂ ਦੀ ਨੱਸ ਗਏ। ੧੪ ਜਦੋਂ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਯਰਾਮੀ ਭੱਜ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਅਬੀਸਈ ਦੇ ਅੱਗੋਂ ਨੱਸ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਗਏ।

ਤਦ ਯੋਯਾਥ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਕੇ ਯਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ।

ਯਹਾਮੀਆਂ ਨੇ ਮੁੜ ਲੜਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ

੧੫ ਜਦੋਂ ਯਹਾਮੀਆਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗਰ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।
 ੧੬ ਹਦਰਾਜ਼ਰ ਨੇ ਲੋਕ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਜੇ ਯਹਾਮੀ ਦਰਿਆਓਂ ਧਾਰ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੋਲਾਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਮੋਬਰ ਜੇ ਹਦਰਾਜ਼ਰ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਤੁਰਿਆ।
 ੧੭ ਦਾਉਦ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਖਬਰ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਰਦਨ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਧਾਰ ਲੰਘ ਕੇ ਹੋਲਾਮ ਤੀਰ ਆਇਆ।
 ਉੱਥੇ ਯਹਾਮੀਆਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਲੜੇ। ੧੮ ਘਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਹਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਯਹਾਮੀ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜ ਗਏ। ਦਾਉਦ ਨੇ ੭੦੦ ਸੱਬ ਸਵਾਰ ਅਤੇ ੪੦,੦੦੦ ਖੁੜ ਸਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਹਾਮੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਰਖਤਾਨ ਮੋਬਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਖੁਰਾਇਆ।
 ੧੯ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਨੇ ਜੇ ਹਦਰਾਜ਼ਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗਰ ਗਏ ਮਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟਹਿਲ ਮੋਵਾ ਕੀਤੀ। ਗੁਣ ਯਹਾਮੀ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਮਦਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਮਨ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਬਥ-ਸਥਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ

੧ ਖਮੌਤ ਦੀ ਸੁੱਤੇ ਜਦੋਂ ਗਾਜ਼ੇ ਲੋਕ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਦਾਉਦ ਨੇ ਯੋਯਾਥ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਕਰ ਮੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਸੱਬਾਗ ਨੂੰ ਘੋਰਾ ਧਾ ਲਿਆ, ਘਰ ਦਾਉਦ ਅਨੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਿਹਾ।
 ੨ ਸਾਮ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਆਪਣੇ ਬਿਮਤਰ ਤੋਂ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਸਾਹੀ ਮਹਿਲ ਦੀ ਛੱਤ ਉੱਪਰ ਫਿਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇਸਨਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਔਰਤ ਘਰੁਤ ਹੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸੀ। ੩ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਜਾਰੇ ਧਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਔਰਤ ਕੌਣ ਹੈ? ਇੱਕ ਅਫਸਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਉਸ ਔਰਤ ਦਾ ਨਾਉਂ ਬਥ-ਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਯਹੀਆਮ ਦੀ ਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੱਤੀ ਦੇ ਉਰਿੰਯਾਗ ਦੀ ਧਤਨੀ ਹੈ।”
 ੪ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਆਈ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਔਰਤ ਨਾਲ ਸੰਭੋਗ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਸੁੰਧਾ ਨੂੰ ਧੋਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਰ ਵਾਧਿਮ ਚਲੀ ਗਈ।
 ੫ ਘਰ ਬਥ-ਸਥਾ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਤੋਂ ਬੱਚਾ ਠਹਿਰ ਗਿਆ ਤਾਂ

ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਭੇਜੀ ਕਿ ਉਹ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਦਾਉਦ ਆਪਣੇ ਧਾਧ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ
 ੬ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ, “ਹਿੱਤੀ ਉਰਿੰਯਾਗ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਭੇਜ।”
 ਤਾਂ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਉਰਿੰਯਾਗ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ।
 ੭ ਉਰਿੰਯਾਗ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਯੋਯਾਥ, ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ। ੮ ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਰਿੰਯਾਗ ਨੂੰ ਅਰ ਵਾਧਿਮ ਜਾਰੇ ਯਹਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।
 ਉਰਿੰਯਾਗ ਨੇ, ਗਾਜ਼ੇ ਵੱਲੋਂ ਉਰਿੰਯਾਗ ਲਈ ਸੁਗਾਤ ਚੁੱਕੀ ਹੋਏ ਯਹਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸਮੇਤ ਮਹਿਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ੯ ਘਰ ਉਰਿੰਯਾਗ ਅਰ ਨਾ ਗਿਆ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਅਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬਾਹਰ ਹੀ ਮੈਂ ਗਿਆ। ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਬਾਰੀ ਸੇਵਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉੱਥੇ ਮੈਂ ਗਿਆ। ੧੦ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, “ਉਰਿੰਯਾਗ ਗਾਤ ਅਰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।”
 ਤਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਰਿੰਯਾਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਇੰਨੇ ਲੰਬੇ ਸਫਰ ਤੋਂ ਮੁੜਿਆ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਅਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਗਿਆ?”
 ੧੧ ਉਰਿੰਯਾਗ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਯਦਿੰਤਰ ਸੰਦਰ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਮੈਨਿਰ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੋਰਾ ਮਗਰਾਜ ਯੋਯਾਥ ਅਤੇ ਮੋਰੇ ਮਗਰਾਜ (ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ) ਦੇ ਸੇਵਕ ਖੁੱਲੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਖਏ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਰ ਜਾਰੇ ਕਿਵੇਂ ਖਾ ਧੀ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬੀਣੀ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ?”
 ੧੨ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਰਿੰਯਾਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਅੱਜ ਫਿਰ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਰਹਿ ਅਤੇ ਕੱਲ ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਲੜਾਈ ਲਈ ਵਿਦਿਆ ਕਰਾਂਗਾ।”
 ਉਰਿੰਯਾਗ ਉਸ ਦਿਨ ਅਨੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਯਹਾਮੀ ਸੇਵਕ ਤੀਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਿਹਾ ਤਦ ੧੩ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਰੇ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਤਦ ਉਰਿੰਯਾਗ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਉਸ ਦਿਨ ਖਾਧਾ-ਪੀਤਾ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਰਿੰਯਾਗ ਨੂੰ ਸਰਾਬ ਨਾਲ ਖੋਰੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਘਰ ਉਹ ਤਦ ਵੀ ਅਰ ਨੂੰ ਨਾ ਗਿਆ ਉਸ ਗਾਤ ਵੀ ਉਰਿੰਯਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁੱਤਾ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਬਾਹਰ।

ਦਾਉਦ ਦੀ ਉਰਿੰਯਾਗ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ

੧੪ ਯਹਾਮੀ ਸੇਵਕ, ਦਾਉਦ ਨੇ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਤ ਲਿਖਿਆ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਹ ਖਤ ਉਰਿੰਯਾਗ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ੧੫ ਖਤ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਉਰਿੰਯਾਗ ਨੂੰ ਸਖਤ ਲੜਾਈ ਵੇਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕਰੋ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕਲਾ

*੧੧:੪ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ...ਅਰ ਵਾਧਿਮ ਚਲੀ ਗਈ “ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਾਧਾਰਤਾ ਤੋਂ ਸੁੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ” ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਨਗਾਈ ਉਸ ਦੇ ਮਗਵਾਰੀ ਦਾ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਸੀ।

ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਵੇਲੇਂ ਮੁੜ ਆਵੇ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਵੱਢਿਆ ਜਾਵੇ ਆਤੇ ਮਰ ਜਾਵੇ।”

੧੬ ਤਾਂ ਯੋਯਾਥ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਆ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਬਹਾਦਰ ਅੰਮੋਨੀ ਕਿੱਥੇ ਹਨ? ਉਸ ਨੇ ਉਰਿੰਯਾਹ ਲਈ ਉਹ ਬਾਂ ਚੁਣੀ। ੧੭ ਤਾਂ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕ ਨਿਕਲੇ ਆਤੇ ਯੋਯਾਥ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜੇ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਡਿੰਗ ਖਏ ਆਤੇ ਹਿੰਤੀ ਉਰਿੰਯਾਹ ਵੀ ਉੱਥੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।

੧੮ ਉਦ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀ-ਕੀ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਦੇ ਹੱਥ ਖਬਰ ਭੇਜੀ। ੧੯ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਆਖੇ ਕਿ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀ-ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ। ੨੦ “ਹੁ ਮੱਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਤਮਾਹ ਕਰੇਯ ਕਰੇ ਜਾਂ ਬਚੈਨ ਹੋਵੇ। ਹੁ ਮੱਦਾ ਖਾਤਮਾਹ ਇਹ ਆਖੇ, ‘ਯੋਯਾਥ ਦੀ ਸੈਨਾ ਸਹਿਰ ਦੇ ਇੰਨੀ ਨੇੜੇ ਲੜਨ ਲਈ ਕਿਉਂ ਗਈ? ਕੀ ਭਲਾ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੰਧ ਉੱਪਰ ਤੀਰ ਮਾਰਨਗੇ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦਮੀਆਂ ਤੇ ਉੱਥੋਂ ਤੀਰ ਚਲਾਉਣਗੇ?’ ੨੧ ਯੁਥਸਥ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਆਬੀਮਲਕ ਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਮਾਰਿਆ? ਕੀ ਭਲਾ ਇੱਕ ਔਰਤ ਤੇ ਉੱਪਰੋਂ ਚੱਕੀ ਦਾ ਖੁੜ ਉਸ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੱਢ ਮਾਰਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਤੋਖੇਸ ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ? ਸੇ ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਰ ਦੀ ਕੰਧ ਹੇਠਾਂ ਕਿਸ ਲਈ ਗਏ?’ ਜੇਕਰ ਖਾਤਮਾਹ ਦਾਉਦ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਖੁੱਛੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਜ਼ਰੂਰ ਦੋਣਾ ਕਿ ‘ਤੇਰਾ ਅਫਸਰ ਹਿੰਤੀ ਉਰਿੰਯਾਹ ਵੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

੨੨ ਸੇ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਉੱਥੋਂ ਤੁਰ ਖਿਆ ਆਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਉਹ ਜਾਰੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ੨੩ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਅੰਮੋਨ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਤੇ ਮੰਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਮਲਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜੇ ਆਤੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਗਰ ਲੱਗੇ ਰਹੇ। ੨੪ ਉਦ ਕੰਧ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅਫਸਰਾਂ ਉੱਪਰ ਤੀਰ ਚਲਾਏ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਕੁਝ ਸੇਵਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਹਿੰਤੀ ਉਰਿੰਯਾਹ ਵੀ ਵੱਢਿਆ ਗਿਆ।”

੨੫ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਗੱਲ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਆਖ, ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾ ਖਰੋਸਾਨ ਨਾ ਹੋ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਤਲਵਾਰ ਜਿਹਾ ਇੱਕ ਨੂੰ ਵੱਢਦੀ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵੱਢਦੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਡੀ ਲੜਾਈ ਕਰ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦੇ। ਸੇ ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜਾਰੇ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਘੋਰਜ ਦਵੀਂ।”

ਦਾਉਦ ਦਾ ਬਥ-ਸਬਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ

੨੬ ਜਦੋਂ ਬਥ-ਸਬਾ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਖਤੀ ਉਰਿੰਯਾਹ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਮੋਗ ਵਿੱਚ ਰੋਣ ਲਗੀ। ੨੭ ਜਦੋਂ ਮੋਗ ਦੇ ਦਿਨ ਲੰਘ ਗਏ, ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਵੇਲੇਂ ਆਖਣੇ ਘਰ ਮੱਦ ਲਿਆਉਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਉਦ ਉਹ ਦਾਉਦ ਦੀ ਖਤੀ ਬਣੀ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ

ਦਾਉਦ ਲਈ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਖਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦਾ ਇਹ ਕੰਮ ਬਰਾ ਲੱਗਾ।

ਨਾਥਾਨ ਦਾ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਝਿੜਕਣਾ

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨਾਥਾਨ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ। ੨ ਨਾਥਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਆਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਨੁੱਖ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਸੀ ਆਤੇ ਦੂਜਾ ਗਰੀਬ। ੩ ਅਮੀਰ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਇੱਜੜ ਆਤੇ ਵੱਧ ਮਨ। ੪ ਘਰ ਗਰੀਬ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਿਵਾਏ ਇੱਕ ਭੋਤਾਂ ਦੀ ਲੋਲੀ ਦੇ। ਗਰੀਬ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਇੱਕ ਲੋਲੀ ਦੀ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਆਖਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਆਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਹੋਈ। ਉਹ ਗਰੀਬ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਖਾਂਦੀ ਆਤੇ ਉਸੇ ਕਟੋਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਣੀ ਖੀਂਦੀ ਆਤੇ ਗਰੀਬ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਛਾਤੀ ਉੱਪਰ ਮੱਦ ਜਾਂਦੀ। ਉਹ ਲੋਲੀ ਉਸ ਗਰੀਬ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਖੀਆਂ ਵਾਂਗ ਖਲੀ।

੫ “ਫਿਰ ਇੱਕ ਮੁਸਾਫਿਰ ਉਸ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਕੋਲ ਆਇਆ। ਉਹ ਯਨਾਢ ਮੁਸਾਫਿਰ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਖੁਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਖਰ ਉਹ ਯਨਾਢ ਆਖਣੇ ਇੱਜੜ ਆਤੇ ਵੱਧ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖੁਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਦੀ ਲੋਲੀ ਖੋਹ ਲਈ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਢ ਕੇ ਉਸ ਮੁਸਾਫਿਰ ਲਈ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਇਆ।”

੬ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਉਸ ਯਨਾਢ ਤੇ ਬੜਾ ਕਰੋਯ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਨਾਥਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿਉਂਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮੌਗ, ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੇ ਵੱਢਣ ਯੋਗ ਹੈ। ੭ ਸੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਗੁਣ ਉਸ ਲੋਲੀ ਤੋਂ ਚੋਗੁਣੀ ਕੀਮਤ ਦੇਵੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਭਿਅੰਕਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਉਸ ਉਤੇ ਦਯਾ ਨਾ ਕੀਤੀ।”

ਨਾਥਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਾਥ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ

੮ ਉਦ ਨਾਥਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਉਹ ਯਨਾਢ ਤੂੰ ਹੀ ਤਾਂ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਮਗ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਗਾਜ ਕਰੇਂ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਾਉਲ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਛੁਡਾਇਆ। ੯ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਖਰਿਵਾਰ ਆਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਖਤੀਆਂ ਵੀ ਲੈਣ ਦਿੱਤੀਆ ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦਾ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਾਇਆ। ਆਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਾਫੀ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਦਿੰਦਾ। ੧੦ ਖਰ ਤੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਣਗੋਲਿਆ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ? ਤੂੰ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਗਲਤ ਆਖ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ? ਤੂੰ ਹਿੰਤੀ ਉਰਿੰਯਾਹ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵਢਾਇਆ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਖਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਖਣੀ ਬਣਾਇਆ? ਇਉਂ ਤੂੰ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਉਰਿੰਯਾਹ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਰਵਾਇਆ। ੧੧ ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸਰ ਮੰਤ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਤੇਰੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰੇਗੀ। ਤੂੰ ਉਰਿੰਯਾਹ ਹਿੰਤੀ ਦੀ ਖਤੀ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਖਤੀ ਬਣਾਉਣ

ਲਈ ਲੈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਤਿਰਮਕਾਰਦਾ ਹੈਂ।

੧੧ “ਅਗੋਵਾਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ, ‘ਮੈਂ ਇੱਕ ਬਦੀ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਆਪਣੇ ਅਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਪਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ਬੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤੇਰੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੇਰੇ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੰਭੇਗਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਦਿਨ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਾਂਗ ਇਹ ਗੱਲ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗੀ।” ੧੨ ਤੂੰ ਬਖਸ਼-ਸਥਾ ਨਾਲ ਚੋਰੀ ਮੰਭੇਗਾ ਰੀਤਾ ਪਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਦੰਡ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਇਲੀ ਜਾਣ ਲੈਣ।”

੧੩ ਤਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਨਾਬਾਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖਾਧ ਰੀਤਾ।”

ਨਾਬਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਵੀ ਤੇਰਾ ਖਾਧ ਬਖਸ਼ਿਆ ਤੂੰ ਮਰੇਗਾ ਨਹੀਂ।” ੧੪ ਤੂੰ ਅਜਿਹਾ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ ਕਿ, ਗੁਣ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਇੱਜਤ ਗੁਲਾਉਣ ਦਾ ਮੌਜਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਖਾਧ ਕਾਰਣ ਇਹ ਤੇਰਾ ਨਵਾਂ ਜੰਮਿਆ ਮੁੰਡਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਬਖਸ਼-ਸਥਾ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ

੧੫ ਤਦ ਨਾਬਾਨ ਵਾਪਸ ਘਰ ਆ ਗਿਆ। ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਜੋ ਉੱਚਿਆਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਦਾਉਦ ਲਈ ਜੰਮਿਆ ਸੀ ਅਜਿਹਾ ਮਾਰਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ੧੬ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵਰਤ ਵੀ ਸੌਂਪਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਆਪਣੇ ਅਰ ਜਾ ਕੇ ਜੰਮੀਨ ਤੇ ਧੌ ਕੇ ਰੱਖੀ।

੧੭ ਦਾਉਦ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਜਿਓ ਉੱਠਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉੱਠਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ੧੮ ਸੌਂਦਰੇ ਦਿਨ ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਮਰ ਗਿਆ। ਦਾਉਦ ਦੇ ਸੇਵਕ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਬਖ਼ਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਘਬਰਾ ਕੇ ਮਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖ! ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਅਜੇ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਨਾ ਮੰਨੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੀਏ ਕਿ ਮੁੰਡਾ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਰਸਟ ਦੇਵੇ।”

੧੯ ਪਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼-ਫੁਸ਼ਰ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁੰਡਾ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਮੁੰਡਾ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ?”

ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹਾਂ, ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ।”

੨੦ ਤਦ ਦਾਉਦ ਭੁੱਜਿਓ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਨਗਾ ਕੇ ਆਪਣਾ-ਆਪ ਖਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ, ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਬਦਲੇ

ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਘਰ ਆਇਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਜਦੋਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਮੁੜਿਆ ਤਾਂ ਕੁਝ ਖਾਣ ਲਈ ਮੰਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਭੋਜਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਭੋਜਨ ਛਕਿਆ।

੨੧ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਅਜੇ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਤਦ ਹੀ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ? ਤੁਸੀਂ ਕੌਂਦੇ ਵੀ ਰਹੇ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਗੁਣ ਬੱਚਾ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜੰਮੀਨ ਤੋਂ ਉੱਠ ਵੀ ਖਲੋਤੇ ਹੋ ਤੇ ਖਾਣਾ ਵੀ ਖਾ ਲਿਆ ਹੈ?”

੨੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵਰਤ ਸੌਂਪਿਆ ਅਤੇ ਕੌਂਦਾ ਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਤਾ ਅਗੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਉਹ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇਵੇ।” ੨੩ ਪਰ ਗੁਣ ਮੁੰਡਾ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਿਉਂ ਕਰਾਂ? ਕੀ ਭਲਾ ਮੈਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜੀਵਨ ਪਰਾਣ ਦੇ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ? ਨਹੀਂ! ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਉਸ ਕੋਲ ਚੱਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਗਿਆ ਹੈ ਉੱਥੇ ਉਹ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਕਦਾ।”

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਜਨਮ

੨੪ ਤਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਬਖਸ਼-ਸਥਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਸੌਂਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਫਿਰ ਮੰਭੇਗਾ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਅਰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਲੜਕੇ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਸੌਂਪਿਆ। ਉਹ ਅਗੋਵਾਹ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰਾ ਸੀ। ੨੫ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਨਾਬਾਨ ਨਬੀ ਦੇ ਹੱਥ ਸੁਨੇਗਾ ਭੋਜਿਆ ਅਤੇ ਨਾਬਾਨ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ ਅਦੀਦਯਾਹ ਸੌਂਪਿਆ ਇਉਂ ਨਾਬਾਨ ਨੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅਗੋਵਾਹ ਲਈ ਰੀਤਾ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਸੱਬਾਗ ਤੇ ਰਬਜਾ

੨੬ ਸੱਬਾਗ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਜਯਾਨੀ ਸੀ। ਯੋਯਾਬ ਸੱਬਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਿਆ ਅਤੇ ਉਸਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ। ੨੭ ਫਿਰ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਸੰਦੇਸ਼ਦਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਸੁਨੇਗਾ ਭੋਜਿਆ, “ਮੈਂ ਸੱਬਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਪਾਈਆਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਉੱਪਰ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।” ੨੮ ਸੋ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਰੇ ਵਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਓ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਉਂ ਤੋਂ ਸੌਂਦਿਆ ਜਾਵੇ ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੱਬਾਗ ਸਹਿਰ ਜਿੱਤ ਲਵੋ।”

੨੯ ਤਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੱਬਾਗ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸੱਬਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਅਤੇ ਉਸਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ। ੩੦ ਉਸ

*੧੨:੧੧ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਮੁਲਾਅਰਬ, “ਸੂਰਜ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ।”

†੧੨:੨੫ ਅਦੀਦਯਾਹ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਗੋਵਾਹ ਦਾ ਪਿਆਰਾ।

ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਰ *ਦਾ ਮੁਰਟ ਉਮ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਹ ਮੁਰਟ ਮੇਨੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਮੀ ਜਿਸਦਾ ਵਜ਼ਨ 24 ਪੌਂਡ ਮੀ ਆਤੇ ਉੱਪਰ ਸੀਮਤੀ ਹੁਤ ਜੜੇ ਹੋਏ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਮੁਰਟ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਮਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਖੜਾ ਸੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਲੁੱਟਿਆ।

31 ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਹੱਥਾਗ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਮਨ ਖਾਹਰ ਵੱਢ ਰੇ ਆਰਿਆਂ, ਲੋਹੇ ਦੇ ਸੁਹਾਗਿਆਂ ਆਤੇ ਲੋਹੇ ਦੇ ਕੁਲਹਾਝਿਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਿੱਟਾਂ ਨਾਲ ਇਮਾਰਤਾਂ ਬਨਾਉਣ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਰਨ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਸੀਤਾ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਅੰਮੇਨੀ ਮਹਿਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸੀਤਾ। ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਸੈਨਾ ਯਰੂਸਲਮ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਗਈ।

ਅਮਨੋਨ ਆਤੇ ਤਾਮਾਰ

13 ਅਥਮਾਲੋਮ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਟਿੱਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਨਾਂ ਤਾਮਾਰ ਸੀ। ਤਾਮਾਰ ਖੜੀ ਹੀ ਸੋਹਣੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਮਨੋਨ *ਨੇ ਤਾਮਾਰ ਦੀ ਨਾਲਮਾ ਸੀਤੀ। 2 ਅਮਨੋਨ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਤਾਮਾਰ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਦਾ ਸੀ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਨਾਲਮਾ ਰਰੇ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਮਨ। ਉਹ ਤਾਮਾਰ ਬਾਰੇ ਇੰਨਾ ਜਿਯਾਦਾ ਮੋਚਦਾ ਸੀ, ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਢੋਂਗ ਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ।

3 ਦਾਉਦ ਦੇ ਭਰਾ ਸਿਮਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਦਾਬ ਅਮਨੋਨ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਸੀ। ਯੋਨਾਦਾਬ ਖੜਾ ਚਤੁਰ ਮਨੁੱਖ ਸੀ। 4 ਯੋਨਾਦਾਬ ਨੇ ਅਮਨੋਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈਂ, ਘਰ ਸੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਦਿਨ ਬਰ ਦਿਨ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀ ਕੋਈ ਖਾਣ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਮੈਨੂੰ ਇਸਦੀ ਵਜ਼ਾਹ ਦੱਸ।”

ਅਮਨੋਨ ਨੇ ਯੋਨਾਦਾਬ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤਾਮਾਰ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਦਾ ਹਾਂ ਘਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਮੋਤਲੇ ਭਰਾ ਅਥਮਾਲੋਮ ਦੀ ਸੱਚੀ ਭੈਣ ਹੈ।”

5 ਯੋਨਾਦਾਬ ਨੇ ਅਮਨੋਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਮੰਜੇ ਤੇ ਜਾਰੇ ਲੰਮਾ ਧੈਰੇ ਇੰਝ ਵਿਖਾਵਾ ਰਰ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਖੜਾ ਬਿਮਾਰ ਹੈਂ। ਫਿਰ ਤੇਰਾ ਖਿਤਾ ਤੇਰੀ ਖਬਰ ਲੈਣ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਿ ਦੇਵੀਂ, ਕਿਰਪਾ ਰਰੇ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਤਾਮਾਰ ਨੂੰ ਘਰਵਾਨਗੀ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਹ ਆਵੇ ਆਤੇ ਆਰੇ ਮੈਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖੁਆਵੇ ਆਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਸਾਗਮਣੇ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਰਰੇ, ਜੇ ਮੈਂ ਵੇਖਾਂ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੀ ਹੱਥੋਂ ਖਾਵਾਂ।”

6 ਤਦ ਅਮਨੋਨ ਮੰਜੇ ਤੇ ਲੰਮਾ ਧੈਰੇ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਢੋਂਗ ਰਨ ਲੱਗਾ। ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਅਮਨੋਨ ਦੀ ਖਬਰ ਲੈਣ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਅਮਨੋਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਕਿਰਪਾ ਰਰੇ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਤਾਮਾਰ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦੇਵੇ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਗਮਣੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਦੇ ਰੋਟੀਆਂ ਬਨਾਉਣ ਦੇਵੇ। ਤਦ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਦਿਆਂ ਵੇਖਾਂਗਾ, ਖਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

7 ਦਾਉਦ ਨੇ ਤਾਮਾਰ ਦੇ ਘਰ ਸੰਦਸ਼ਵਾਗ ਭੇਜੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਮਾਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜਾਇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਅਮਨੋਨ ਦੇ ਘਰ ਜਾਰੇ ਉਸ ਲਈ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਰਰੇ।”

8 ਤਾਂ ਤਾਮਾਰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਅਮਨੋਨ ਦੇ ਘਰ ਗਈ। ਅਮਨੋਨ ਬਿਮਤਰ ਤੇ ਖਿਆ ਮੀ। ਤਾਮਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਆਟਾ ਲਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਖੋੜੇ ਬਣਾਏ ਆਤੇ ਫਿਰ ਉਸਦੀ ਰੋਟੀ ਬਣਾਈ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਅਮਨੋਨ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਸੀਤਾ। 9 ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਤਦੋਂ ਰੋਟੀ ਲਾਗ ਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਲੋਟ ਵਿੱਚ ਘਾਰੇ ਅਮਨੋਨ ਅੱਗੇ ਲਿਆਈ ਘਰ ਅਮਨੋਨ ਨੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਸੀਤਾ। ਅਮਨੋਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਰਿਹਾ, “ਇੱਥੋਂ ਬਾਹਰ ਚੱਲੇ ਜਾਵੇ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇੰਦਰਲਿਆਂ ਰਹਿਣ ਦੇਵੇ।” ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੇਵਕ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ।

ਅਮਨੋਨ ਦੁਆਰਾ ਤਾਮਾਰ ਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ

10 ਤਦ ਅਮਨੋਨ ਨੇ ਤਾਮਾਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਭੋਜਨ ਮੇਰੇ ਮੋਣ ਵਾਲੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਰੇ ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਆਰੇ ਖੁਆ।”

ਤਾਂ ਤਾਮਾਰ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਭੋਜਨ ਭਰਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੇ ਮੋਣ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਈ। 11 ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਅਮਨੋਨ ਨੂੰ ਖੁਆਣਾ ਸੁਰੂ ਸੀਤਾ ਘਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਘਰੜ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਭੈਣ! ਇੱਥੇ ਆਰੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੱ।”

12 ਤਾਮਾਰ ਨੇ ਅਮਨੋਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਨਹੀਂ ਮੇਰੇ ਭਰਾ! ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਾ ਰਰ। ਨਹੀਂ ਮੇਰੇ ਭਾਈ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਬਰਦਸਤੀ ਇਹ ਗੁਨਾਹ ਨਾ ਰਰ। ਅਜਿਹਾ ਸਰਮਨਾਕ ਰੰਮ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

13 ਇਉਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਅਜਿਹਾ ਕਲੰਕ ਕਿੱਥੇ ਲਾਗਵਾਂਗੀ ਆਤੇ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਪੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਰਪਾ ਰਰੇ ਤੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਵਿਆਹ ਰਰ ਦੇਵੇ।”

14 ਘਰ ਅਮਨੋਨ ਨੇ ਤਾਮਾਰ ਦੀ ਇੰਦਰ ਨਾ ਸੁਣੀ। ਉਹ ਤਾਮਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਾਰਤਵਰ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਤਾਮਾਰ ਨੂੰ ਸੰਭੋਗ ਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਸੀਤਾ। 15 ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੇ ਤਾਮਾਰ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਰਨੀ ਸੁਰੂ ਰਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਿੰਨਾ

*12:30 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਰ ਜਾਂ, “ਮਿਲਕੋਮ ਦਾ ਸਿਰ।” ਮਿਲਕੋਮ ਇੰਦਰ ਝੂਠਾ ਦੇਵਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਅਮੋਰੀ ਲੋਰ ਉਪਾਸਨਾ ਰਰਦੇ ਮਨ।

†12:30 ਮੁਰਟ ਮਿਲਕੋਮ ਦਾ ਸਿਰ: ਮਿਲਕੋਮ ਝੂਠਾ ਦੇਵਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰ ਖੁਜਦੇ ਮਨ।

‡13:1 ਅਮਨੋਨ ਅਮਨੋਨ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਘਰ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਤੇ ਤਾਮਾਰ ਦੀ ਮਾਂ ਅਲਗ ਅਲਗ ਮਨ।

ਯਹਿਲਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਮਰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਉਸ ਨੇ ਤਾਮਾਰ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਆਮਨੇਨ ਨੇ ਤਾਮਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਇੱਥੋਂ ਉੱਠ ਆਏ ਇੱਥੋਂ ਚਲੀ ਜਾ।”

¹⁶ ਤਾਮਾਰ ਨੇ ਆਮਨੇਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਨਹੀਂ! ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਇੰਝ ਨਾ ਟੁਕਰਾ। ਇੰਝ ਤਾਂ ਜੇ ਕੁਝ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਹਿਲਾਂ ਰੀਤਾ ਹੈ ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਯਹ ਆਮਨੇਨ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਨਾ ਸੁਣੀ। ¹⁷ ਆਮਨੇਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਢੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਇਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਗੁਣੇ ਇਸ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਆਏ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਕਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਮਾਰਦੇ।”

¹⁸ ਮੈਂ ਆਮਨੇਨ ਦੇ ਨੌਕਰ ਨੇ ਤਾਮਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਕਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਜਿੰਦਗਾ ਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਤਾਮਾਰ ਨੇ ਲੰਬਾ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗਾ ਯਾਰੀਦਾਰ ਚੋਲਾ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਖਾਤਮਾਗ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਯਾਰੀਦਾਰਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਅਜਿਹਾ ਲਿਬਾਸ ਹੀ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ¹⁹ ਤਾਮਾਰ ਨੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਰੰਗੀਨ ਯਹਿਰਾਵਾ ਫਾੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸੁਫਲਾ ਪਾ ਲਈ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਘੁੰਟ ਕੇ ਖਿੱਟਣ ਲੱਗ ਪਈ।

²⁰ ਉਦ ਤਾਮਾਰ ਦੇ ਸਗੇ ਭਰਾ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਆਮਨੇਨ ਨਾਲ ਖੋਹ ਖਾਧੀ ਹੈ? ਕੀ ਉਸ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਖੋਖਾ ਰੀਤਾ ਹੈ? ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਗੁਣ ਤੂੰ ਭੈਣ ਸਾਂਤ ਹੋ ਜਾ! ਆਮਨੇਨ ਤੇਰਾ ਭਰਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਗੁਣ ਤੂੰ ਮਨ ਵਿੱਚ ਫਿਰਰ ਨਾ ਰੱਖਾਂ। ਤੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਹੁਤੀ ਦੁੱਖੀ ਨਾ ਹੋ।” ਉਦ ਤਾਮਾਰ ਅੱਗੋਂ ਚੁੱਪ ਰਹੀ ਅਤੇ ਚੁੱਧ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੇ ਅੱਧ ਚਲੀ ਗਈ।

²¹ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਕੰਧ ਬੜਾ ਜਾਗਿਆ।

²² ਅਬਸਾਲੋਮ ਵੀ ਆਮਨੇਨ ਨੂੰ ਬੜੀ ਨਫਰਤ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਆਮਨੇਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਚੰਗਾ-ਮੰਦਾ ਨਾ ਕਿਹਾ ਯਹ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਆਮਨੇਨ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਖਿਰਾਣਾ ਰੀਤੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਤਾਮਾਰ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਰੀਤਾ।

ਅਬਸਾਲੋਮ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ

²³ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੇ ਉੱਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਲਾਨ-ਗਮੋਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਫਿਰਾਈਮ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਨ। ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸਭਨਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਇਹ ਵਾਕਫ਼।

²⁴ ਅਬਸਾਲੋਮ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖ! ਤੇਰੇ ਮੋਢੇ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਉੱਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਗੁਣ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੋਢੇ ਉੱਥੇ ਚੱਲਣ।”

²⁵ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਨਹੀਂ ਖੁੱਤਰ। ਆਮੀਂ ਮਾਰੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਤੇ ਐਸਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੇਰੇ ਤੇ ਭਾਧੂ ਹੋ ਜਾਈਏ।”

ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਦੀ ਬੜੀ ਮਿੰਤ ਕੀਤੀ ਯਹ ਦਾਉਦ ਨਾ ਗਿਆ ਯਹ ਉਸ ਨੇ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਆਮੀਨ ਦਿੱਤੀ, ਆਪਣੀ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਦਿੱਤੀ।

²⁶ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਆਮਨੇਨ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭੇਜ ਦੇਵੋ।”

ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਭਲਾ, ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਜਾਵੇ?”

²⁷ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਮਿੰਤਕਾਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਾਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ।

ਆਮਨੇਨ ਦਾ ਕਤਲ

²⁸ ਉਦ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਢੇ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ, “ਆਮਨੇਨ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੋ! ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੂਬ ਸਰਾਬ ਥੀ ਲਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਾਬ ਦਾ ਨਸਾ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ। ਕਿਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਮਿਲੇ ਇਸ ਭਰ ਤੋਂ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਆਖਿਰ ਕਰ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਹੀ ਮੰਨ ਰਹੇ ਹੋ ਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਬਹਾਦਰ ਬਣੋ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਜਾਵੋ।”

²⁹ ਇਉਂ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੇ ਜਵਾਨ ਮੋਢੇ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਗੁਰਮ ਰੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਮਨੇਨ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਯਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਬਾਰੀ ਮਾਰੇ ਖੁੱਤਰ ਬਚ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ। ਦਾਉਦ ਦੇ ਬਾਰੀ ਮਾਰੇ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਚਰਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ।

ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਮਨੇਨ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਖਬਰ ਲੱਗਣਾ

³⁰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਜੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਨ ਯਹ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਖਬਰ ਮਿਲੀ, “ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਮਾਰੇ ਰਾਜ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਖੁੱਤਰ ਬਾਰੀ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ।”

³¹ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਧੇ ਖਾੜ ਸੁੱਟੇ ਅਤੇ ਭੁੱ ਉੱਤੇ ਲੰਮਾ ਧੈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮੋਢੇ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਵਸਤਰ ਖਾੜ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖਲੇ ਗਏ।

³² ਯਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਭਰਾ ਸਿਮਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਐਨਾਦਾਬ ਇਉਂ ਆਖ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, “ਇਹ ਨਾ ਮੋਚੋ, ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੀ ਰਾਜ ਖੁੱਤਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਸਿਰਫ ਆਮਨੇਨ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਬਸਾਲੋਮ ਆਮਨੇਨ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਉਂਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਤਾਮਾਰ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਰੀਤਾ। ³³ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਹਾਰਾਜ ਖਾਤਮਾਗ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਾ ਸਮਝੇ ਕਿ ਮਾਰੇ ਰਾਜ-ਖੁੱਤਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਆਮਨੇਨ ਹੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

³⁴ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੱਠ ਗਿਆ।

ਸਹਿਰ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆਰ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਾੜ ਦੀ ਧਰਲੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ੩੫ ਤਾਂ ਯੋਨਾਦਾਬ ਨੇ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਵੇਖ! ਮੈਂ ਠੀਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਿ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰਾਜ-ਖੁੱਤਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।”

੩੬ ਜਦੋਂ ਯੋਨਾਦਾਬ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਰਾਜ ਖੁੱਤਰ ਉੱਥੇ ਆਣ ਧਰੁੱਚੇ। ਉਹ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਫਸਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਰੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਬੜਾ ਰੋਣੇ-ਖਿੱਟੇ। ੩੭ ਦਾਉਦ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰ ਅਮਨੇਨ ਲਈ ਬੜਾ ਰੋਂਦਾ ਰਿਹਾ।

ਅਬਸਾਲੋਮ ਦਾ ਗਸੂਰ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਜਾਣਾ

ਅਬਸਾਲੋਮ ਗਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਮੀਰੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਤਲਮੀ *ਰੋਲ ਭੱਜ ਗਿਆ। ੩੮ ਜਦੋਂ ਅਬਸਾਲੋਮ ਗਸੂਰ ਵਿੱਚ ਭੱਜਕੇ ਛੁਪ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਰਿਹਾ। ੩੯ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੀ ਕਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਵੇਖਣ ਦੀ ਤਾਂਘ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਮਨੇਨ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਯੀਰਜ ਧਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਯੋਯਾਬ ਵੱਲੋਂ ਦਾਉਦ ਰੋਲ ਇੱਕ ਸਿਆਣੀ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ

੧੪ ਮਥੁਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਬ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ੨ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਤਰੇਯਾਗ ਵਿੱਚ ਮੰਦੇਸਵਾਗਰ ਭੇਜਕੇ ਉੱਥੋਂ ਇੱਕ ਸਿਆਣੀ ਯੋਰਤ ਬੁਲਵਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਧਰਿਹਾਵਾ ਖਾਰੇ ਮੇਰਾ ਦਾ ਸਾਂਗ ਰਚਾਅ ਅਤੇ ਇਉਂ ਸਾਂਗ ਕਰ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਰਿਮੇ ਦੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਲਈ ਰਿਨੇ ਦਿਨ ਵੈਣ ਖਾਉਂਦੀ ਤੇ ਰੋਂਦੀ-ਖਿੱਟਦੀ ਹੈ। ੩ ਤੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਜਾ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਮਝਾਵਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਜਾਰੇ ਆਖ।” ਤਦ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਉਸ ਸਿਆਣੀ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਜਾਰੇ ਕੀ ਆਖਣਾ ਹੈ।

੪ ਤਦ ਤਰੇਯਾਗ ਦੀ ਉਹ ਯੋਰਤ ਨੇ ਜਾਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਰੇ ਆਖਣਾ ਸਿਰ ਝੁਰਾਅ ਰੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਅਤੇ ਆਖਣ ਲਗੀ, “ਹੇ ਖਾਤਮਾਗ! ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰ!”

੫ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਦੁੱਖ ਹੈ?”

ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਵਿੱਧਵਾ ਯੋਰਤ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਧਰੀ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ। ੬ ਮੇਰੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਸਨ, ਉਹ ਦੋਨੋ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਆਖਸ ਵਿੱਚ ਲੜ ਖਏ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ੭ ਯੁਠ ਸਾਰਾ ਧਰਿਵਾਰ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਜਿਸਨੇ ਆਖਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਗੱਥ ਮੱਥ ਦੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ

ਮਾਰੇ ਹੋਏ ਭਰਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ।” ਮੇਰਾ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਹੋਇਆ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਬ ਦੀ ਅਖੀਰੀ ਰਿਹਾਈ ਵਰਗਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਯੋਯਾਬ ਵੀ ਬਲਦੀ ਬੁਝ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਖੁੱਤਰ ਬੱਚਿਆਂ ਹੈ ਜੋ ਆਖਣੇ ਧਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਧਰੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦੇ ਨਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

੮ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਖਰ ਜਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਆਗਿਆ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

੯ ਤਾਂ ਉਸ ਤਰੇਯਾਗ ਦੀ ਯੋਰਤ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ, ਖਾਤਮਾਗ! ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਦੋਸ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਰਹਿਣ ਦੇਵੋ। ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਰਾਜ ਬੇਦੇਸਾ ਹੋਵੇ।”

੧੦ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਬਰਾ-ਭਲਾ ਕਰੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਲੈ ਆ, ਕੀ ਮਜ਼ਾਲ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖਾਰਾ ਕੁਝ ਆਖ ਸਕੇ।”

੧੧ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹਾਂ, ਹੇ ਖਾਤਮਾਗ! ਅਗੇਵਾਗ, ਆਖਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਰੇ ਕਤਲ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਵੋ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਭਰਾ ਦੇ ਕਤਲ ਕਾਰਣ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਚਨ ਦਿਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇਵੋਗੇ।”

ਦਾਉਦ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਮੌਗ! ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਧਰਤੀ ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਲ ਵੀ ਨਾ ਡਿੱਗੇਗਾ।”

੧੨ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ! ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਆਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ।” ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਬੇਲ!”

੧੩ ਤਾਂ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਰਿਸ ਲਈ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਹਾਂ! ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਆਖਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਉਂ ਜਾਧਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੇਸੀ ਹੋ! ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਜਬਰਦਸਤੀ ਖਏ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਖਸ ਨਹੀਂ ਸੱਦਿਆ। ੧੪ ਅਸੀਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਰਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਖਾਈ ਵਰਗੇ ਹਾਂ ਜੋ ਧਰਤੀ ਤੇ ਡੇਲਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਫਿਰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਡੁਲ੍ਹੇ ਖਾਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁੜ ਟਿਕੋਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਿਮੇ ਦੀ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਸਗੋਂ ਜਿਹੜੇ ਖਏ ਜਬਰਦਸਤੀ ਕੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ-ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੁਰਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ੧੫ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖਣ ਇਸ ਲਈ ਆਈ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਡਰਾਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਖਾਤਮਾਗ ਯੋਯਾਬ ਫਰਿਆਦ ਕਰਾਂਗੀ, ਹੇ ਮੱਦਦ ਖਾਤਮਾਗ ਮੇਰੀ ਫਰਿਆਦ ਸੁਣੋ ਤੇ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋ।” ੧੬ ਖਾਤਮਾਗ

*੧੩:੩੭ ਗਸੂਰ ਦੇ ... ਤਲਮੀ ਤਲਮੀ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦਾ ਦਾਦਾ ਸੀ। ੨ ਮਥੁਟੇਲ ੩:੩

ਮੇਰੀ ਸੁਣੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਦਾਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖ ਕੇ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਖਾਤਮਾਗ ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ।¹⁷ ਮੈਨੂੰ ਧਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸਬਦ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਤੀ ਦੇਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੂਤ ਵਰਗਾ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਚੰਗੇ ਬੁਰੇ ਦੀ ਖਛਾਣ ਰੱਖਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਤੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ।¹⁸

¹⁵ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਸ ਯੌਰਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਖੁੱਛਾਂ ਤੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵੀ।”

ਯੌਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ! ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛੋ।”

¹⁶ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਾਇਆ?”

ਯੌਰਤ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੈਰੀ ਜਾਨ ਦੀ ਸੌਂਗ! ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ! ਤੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਅਫਸਰ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਹੀ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮੈਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ।²⁰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਕੰਮ ਦਾ ਰੰਗ ਬਦਲ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਧਰਤੀ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਜਾਨਣ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਮਹਾਰਾਜ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੂਤ ਦੀ ਬੁੱਧ ਅਨੁਸਾਰ ਬੁੱਧਵਾਨ ਹੈ।”

ਅਬਸਾਲੋਮ ਦਾ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਧਰਤਨਾ

²¹ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯੋਯਾਬ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ! ਜੇ ਮੈਂ ਵਾਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਯੁਗ ਰਗਾਂਗ। ਗੁਣ ਤੂੰ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਜੁਗਾਨ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਸੱਦ ਲਿਆ।”

²² ਤਦ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਨਿਮਰਤਾ ਮਹਿਤ ਮੂੰਹ ਧਰਨੇ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਝੁਕ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਧੰਨ ਕਿਹਾ। ਤਾਂ ਯੋਯਾਬ ਬੋਲਿਆ, “ਅੱਜ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਜੇ ਅਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਧਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ।”

²³ ਤਦ ਯੋਯਾਬ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਗਸੂਰ ਵੱਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆਣ ਲਈ ਗਿਆ।²⁴ ਧਰ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਬਸਾਲੋਮ ਆਪਣੇ ਅਰ ਵਾਧਮ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਉਹ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਕਦਾ!”

²⁴ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੁਰੱਖਿਤ ਵਿੱਚ ਉਸਤਤ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਧੌਰਾਂ ਤੀਰ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਣ ਨਹੀਂ ਸੀ।²⁶ ਮਾਲ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਅਬਸਾਲੋਮ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਮੁੰਨਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋਲਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਨੇ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਕੋਈ ਧੰਨ ਖੱਡ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।²⁷ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੇ ਅਰ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧੀ ਧੈਦਾ

ਹੋਈ। ਇਸ ਕੁੜੀ ਦਾ ਨਾਂ ਉਸ ਤਾਮਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਕਿ ਬੜੀ ਮੋਹਣੀ ਯੌਰਤ ਸੀ।

ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਯੋਯਾਬ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੇ ਮਿਲਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ

²⁵ ਅਬਸਾਲੋਮ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਯੁਰੇ ਦੇ ਵਰਗੇ ਰਿਹਾ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਿਗਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ।²⁶ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਯੋਯਾਬ ਵੱਲ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਰ ਭੇਜੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਰਾਂ ਨੇ ਯੋਯਾਬ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਕਿ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਦੇ। ਧਰ ਯੋਯਾਬ ਅਬਸਾਲੋਮ ਕੋਲ ਨਾ ਆਇਆ। ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ। ਧਰ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਫੇਰ ਵੀ ਆਉਣ ਤੇ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ।

³⁰ ਤਦ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖੋ! ਯੋਯਾਬ ਦੀ ਧੈਲੀ ਮੇਰੀ ਧੈਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਧੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਰਾ ਉਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਵੋ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧੈਲੀ 'ਚ ਅੱਗ ਲਾ ਦੇਵੋ।”

ਤਾਂ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਯੋਯਾਬ ਦੀ ਧੈਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ।³¹ ਯੋਯਾਬ ਉੱਠਿਆ ਤਾਂ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੇ ਅਰ ਵੱਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਕੇ ਉਸ ਨੇ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੇਰੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਧੈਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਕਿਉਂ ਲਗਾਈ?”

³² ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਯੋਯਾਬ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਭੇਜਕੇ ਇਹ ਖੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਸੂਰ ਤੋਂ ਅਰ ਵਾਧਮ ਕਿਉਂ ਸੱਦਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਗਸੂਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈ ਕੇ ਦੇ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਧਾਧ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟੇ।”

ਅਬਸਾਲੋਮ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ

³³ ਤਦ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਜਾਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੀ ਕਹੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ। ਅਬਸਾਲੋਮ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਆਇਆ। ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਝੁਕ ਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ।

ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੀ ਮਿੱਤਰਤਾ

14 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰੱਖ ਕੇ ਖੋੜੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅੱਗੇ ਦੌੜਨ ਵਾਲੇ 40 ਆਦਮੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ।² ਅਬਸਾਲੋਮ ਸਵੇਰ-ਸਾਰ

ਉੱਠਿਆ ਰਹਾ ਤੇ ਮਗਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ *ਦੇ ਰੋਲ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਜਾਰੇ ਖਲੇ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਜੇਰ ਰੋਟੀ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਰੋਲ ਰਿਮੇ ਮਸੱਮਿਆ ਦੇ ਨਿਆਉ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਤਾਂ ਉਹ ਉਮ ਵਿਠਾਰਤੀ ਨੂੰ ਖੁੱਛ ਮੰਦੇ, “ਤੂੰ ਰਿਮ ਮਗਿਰ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ?” ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਅੱਗੋਂ ਆਖਦਾ, “ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਂ।”³ ਤਦ ਆਬਮਾਲੇਮ ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਖਦਾ, “ਵੇਖ, ਜੇ ਤੂੰ ਰਹਿਣਾ ਮਗੀ ਹੈ, ਧਰ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਿਯੁਰਤ ਰੀਤੇ ਨਿਆਂਰਾਗ ਤੇਰੇ ਮੁਦੱਦੇਮੇ ਦੀ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਰਰਨਗੇ।”

⁴ ਆਬਮਾਲੇਮ ਇਹ ਵੀ ਆਖਦਾ, “ਮੈਂ ਆਮ ਰਰਦਾਂ ਰਿ ਰੋਟੀ ਇਮ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਨਿਆਂਰਾਗ ਬਣਾਵੇ, ਫੇਰ ਮੈਂ ਹਰ ਉਮ ਵਿਠਾਰਤੀ ਦੀ ਮਦਦ ਰਰ ਮੱਰਾਂਗਾ ਜਿਮ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਮਸੱਮਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮਦੀ ਮਸੱਮਿਆ ਦਾ ਮਗੀ ਉਧਚਾਰ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਰਰਾਂਗਾ।”

⁵ ਆਤੇ ਜੇਰ ਰੋਟੀ ਮਨੁੱਖ ਆਬਮਾਲੇਮ ਰੋਲ ਮੱਥਾ ਟੇਰਣ ਲਈ ਆਉਦਾ, ਤਾਂ ਆਬਮਾਲੇਮ ਉਮ ਨੂੰ ਮਗੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਮਿਲਦਾ, ਉਮ ਨੂੰ ਨੂੰ ਚਾਹ ਰੇ ਮਿਲਦਾ ਆਤੇ ਖੁੱਟਰੇ ਗਲਵਰਤੀ ਖਾਉਦਾ ਆਤੇ ਚੁੰਮਦਾ।⁶ ਮੇ ਆਬਮਾਲੇਮ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਜੇ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਧੁਰਾਰ ਰਰਨ ਆਉਦੇ ਮਨ, ਇਮੇ ਤਰੁਗੀ ਹੀ ਰੀਤਾ। ਇਵੇਂ ਆਬਮਾਲੇਮ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਨ ਮੋਹ ਲਏ।

ਆਬਮਾਲੇਮ ਦੀ ਦਾਉਦ ਦਾ ਰਾਜ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ

⁷ ਚਾਰ ਵਰਿਗਾਂ ਬਾਯਦ ਆਬਮਾਲੇਮ ਨੇ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰਿਰਥਾ ਰਰਦੇ, ਮੈਨੂੰ ਧਰਵਾਨਗੀ ਦੇਵੇ ਰਿ ਮੈਂ ਜਾਵਾਂ ਆਤੇ ਆਧਟੀ ਮੁੱਖਣਾ ਜੇ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੁੱਖੀ ਹੈ ਗਬਰੇਨ ਵਿੱਚ ਧੁਰੀ ਰਰਾਂ।⁸ ਇਹ ਮੁੱਖਣਾ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਮੁੱਖੀ ਮੀ ਜਿਮ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਅਰਾਮੀ ਗਸੂਰ ਵਿੱਚ ਮੀ। ਤਦ ਮੈਂ ਇਹ ਮੁੱਖਣਾ ਮੁੱਖੀ ਮੀ ਰਿ ਜੇ ਰਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਮੈਨੂੰ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਮੇੜ ਨਿਆਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਰਾਂਗਾ।”

⁹ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਜਾ!”

ਆਬਮਾਲੇਮ ਗਬਰੇਨ ਨੂੰ ਗਿਆ।¹⁰ ਧਰ ਆਬਮਾਲੇਮ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਸੂਮ ਇਹ ਰਹਿ ਰੇ ਭੇਜੇ ਰਿ ਜਿਮ ਵੇਲੇ ਤੁਮੀਂ ਤਰੁਗੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਆਖਣਾ, “ਆਬਮਾਲੇਮ ਗਬਰੇਨ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਹੈ।”

¹¹ ਆਬਮਾਲੇਮ ਦੇ ਨਾਲ ਅਰੁਮਲਮ ਤੋਂ 200 ਆਦਮੀ ਤੁਰੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਨੇ ਸੱਦਿਆ ਮੀ, ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੀ ਖਤਾ ਰਿ ਉਮਦਾ ਵਿੱਚਾਰ ਰੀ ਹੈ। ਇਮ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਮੀ।¹² ਅਗੀਬੋਫਲ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਲਾਗਰਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੀ ਜੇ ਰਿ ਗਿਲੋਗ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚੋਂ

ਮੀ। ਜਦੋਂ ਆਬਮਾਲੇਮ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਮੀ, ਉਮ ਵਰਤ ਉਮ ਨੇ ਅਗੀਬੋਫਲ ਨੂੰ ਗਿਲੋਗ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਲਾਵਾ ਭੇਜਿਆ। ਆਬਮਾਲੇਮ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬੜੀਆਂ ਮਗੀ ਰਾਰਜ ਰਰਦੀਆਂ ਮਨ ਜਿਮ ਨਾਲ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਰ ਉਮਦਾ ਮਾਥ ਦੇਣ ਲੱਗ ਖਏ।

ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਬਮਾਲੇਮ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਾਰੇ ਖਬਰ ਹੋਣਾ

¹³ ਤਦ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਰੇ ਦੱਸਿਆ, “ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨ ਆਬਮਾਲੇਮ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।”

¹⁴ ਤਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਆਫਮਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਮਨ, “ਮਾਨੂੰ ਤੁਝ ਬਚਾਯਾ ਦਾ ਉਧਾਯਾ ਜਰੁਰ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ਜੇਰ ਅਮੀਂ ਟੇਸਾ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਆਬਮਾਲੇਮ ਮਾਨੂੰ ਫੜ ਲਵੇਗਾ ਤੇ ਅਮੀਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਮੱਰਾਂਗੇ। ਮਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਇੱਥੋਂ ਭੱਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਰਿ ਆਬਮਾਲੇਮ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਨੂੰ ਧਰੜ ਲਵੇ। ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਮਭਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ ਆਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਢ ਸੁੱਟੇਗਾ।”

¹⁵ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਆਫਮਰਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਅਮੀਂ ਉਹੀ ਰਰਾਂਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਮੀਂ ਮਾਨੂੰ ਗੁਰਮ ਰਰੋਗੇ।”

ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਬਚ ਜਾਣਾ

¹⁶ ਤਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨਿਰਲਿਆ ਆਤੇ ਉਮਦਾ ਮਾਰਾ ਧਰਿਵਾਰ ਉਮ ਦੇ ਮਗਰ ਹੋ ਤੁਰਿਆ। ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿੱਛੇ ਆਧਟੀਆਂ ਦਮ ਧਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਰ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਲਈ ਛੱਡ ਗਿਆ।¹⁷ ਆਤੇ ਉਹ ਬਾਰੀ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਗਰ ਲੈ ਰੇ ਉੱਥੋਂ ਤੁਰ ਧਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਆਖਰੀ ਇੱਕ ਅਰ ਚ ਜਾ ਠਹਿਰੇ।¹⁸ ਉਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਫਮਰ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰ ਲੰਘਦੇ ਜਾਂਦੇ ਮਨ ਆਤੇ ਮਭ ਰੇਤੀ ਆਤੇ ਫਲੋਤੀ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਗਿੱਤੀ (੬੦੦ ਜੁਆਨ ਜੇ ਗਬ ਤੋਂ) ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਮਨ, ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਧਾਰ ਲੰਘ ਗਏ।

¹⁹ ਤਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗਿੱਤੀ ਇੱਤਈ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਿਉ ਆਇਆ ਹੈ? ਤੂੰ ਮੁੜ ਜਾ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਆਬਮਾਲੇਮ ਨਾਲ ਜਾ ਰੇ ਰਹਿ। ਤੂੰ ਉਧਾਰਾ ਬੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸੋਂ ਰੱਢਿਆ ਹੋਇਆ ਵੀ। ਇਮ ਲਈ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਮੁੜ ਜਾ।²⁰ ਅਜੇ ਕੱਲ੍ਹ ਹੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਇਆ ਹੈ ਆਤੇ ਭਲਾ ਅੱਜ ਹੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇੱਧਰ-ਉਧਰ ਘੁਮਾਵਾਂ? ਨਹੀਂ! ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਰੇ ਇੱਥੋਂ ਮੁੜ ਜਾ ਆਤੇ ਦਯਾ ਆਤੇ ਮੱਚਾਈ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਗੇ।”

²¹ ਧਰ ਇੱਤਈ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜਿਉਂਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਮਗਰਾਜ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮੌਗ, ਮੈਂ

*14:2 ਮਗਿਰ ਦਾ ਫਾਟਰ ਇਹ ਉਹ ਫਾਟਰ ਮੀ ਜਿਮ ਰੋਲ ਮਾਰੇ ਵਿਉਧਾਰੀ ਵਣਜ ਰਰਨ ਲਈ ਆਉਦੇ ਆਤੇ ਰਚਿਰਗੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਅਧੀਲ ਰਾਰਜ ਇੱਥੇ ਆਉਦੇ ਮਨ।

†14:7 ਚਾਰ ਵਰਿਗਾਂ ਤੁਝ ਧਰਾਚੀਨ ਲਿਖਤਾਂ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ “੪੦ ਮਾਲ।”

ਤੇਰੇ ਮੰਗ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਾਂ ਮੌਤ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਮੰਗ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

੨੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਤਈ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਚੱਲ ਫਿਰ ਇੱਥੋਂ ਧਾਰ ਲੰਘ।”

ਤਾਂ ਇਤਈ ਗਿੱਤੀ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਉਂਦੇ ਸਭ ਬੱਚੇ ਨੀਗਰ ਜੋ ਉਸ ਨਾਲ ਸਨ, ਧਾਰ ਲੰਘ ਗਏ। ੨੩ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਭੁੱਬਾਂ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਹੋਏ। ਧਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਦਿਰੌਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਰ ਗਿਆ ਆਉਂਦੇ ਖਾਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਧਾਰ ਲੰਘਕੇ ਉਜਾੜ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਏ। ੨੪ ਸਾਰੇ ਆਉਂਦੇ ਲੋਕੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮ ਦਾ ਸੰਦੂਰ ਚੁੱਕੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਸੰਦੂਰ ਨੂੰ ਹੋਟਾਂ ਮੁੱਠਿਆ ਆਉਂਦੇ ਆਖਿਆਥਾਗ ਨੇ ਤਦ ਤੀਰ ਧਰਮੇਸੁਰਾ ਰੀਤੀ ਜਦ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਯਰੂਸਲਮ ਤੋਂ ਨਾ ਗਏ।

੨੫ ਤਦ ਧਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਰੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਸੰਦੂਰ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਮੋੜ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਜੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੇ ਤੇ ਰਿਖਯਾ ਦਰਿਸਈ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਯਰੂਸਲਮ 'ਚ ਮੋੜ ਲਿਆਵੇਗਾ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਆਉਂਦੇ ਸੰਦੂਰ ਦੇ ਦਰਸਨ ਮੈਨੂੰ ਮੁੜ ਰਹਾਵੇਗਾ। ੨੬ ਧਰ ਜੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰਿਗ ਰਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਤੇ ਧਰਸਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜੋ ਚਾਹੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਲੁਕ ਰਹ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।”

੨੭ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸਾਰੇ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਫੇਰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਤਾਂ ਧੈਰੀਘਰ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਰ ਵਾਪਿਸ ਮੁੜ। ਆਉਂਦੇ ਦੋਵੇਂ ਖੁੱਤਰ ਆਗੀਮਯਮ ਜੋ ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ ਆਉਂਦੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਜੋ ਆਖਿਆਥਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਜਾ। ੨੮ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਗਹਾਵਾਂ ਦੇ ਰੀਥ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਮਾਯੂਬਲ ਆਉਂਦੇ ਜਾਣ ਲਈ ਦਰਿਆ ਧਾਰ ਵਰਦੇ ਗਨ ਜਦ ਤੀਰ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਵੇਦੀ ਖਬਰ ਨਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ।”

੨੯ ਸੇ ਸਾਰੇ ਆਉਂਦੇ ਆਖਿਆਥਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਸੰਦੂਰ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਮੋੜ ਲਿਆਵੇ ਆਉਂਦੇ ਉਥੇ ਹੀ ਰਹੇ।

ਆਗੀਥੋਫਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਉਦ ਦੀ ਧਰਮੇਸੁਰਾ

੩੦ ਦਾਉਦ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਧਗੜ ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ। ਉਹ ਰੇ ਰਿਗਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਰ ਢੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਆਉਂਦੇ ਧੈਰੇ ਨੰਗਾ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਂਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਢੱਕ ਲੇ ਆਉਂਦੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਏ ਹੋਏ ਗਏ।

੩੧ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਆਗੀਥੋਫਲ ਵੀ ਦੁਸਮਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਲਕੇ ਆਖਿਆਥਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ।” ਤਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆੱਗੇ ਥੋਨਤੀ ਵਰਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ਆਗੀਥੋਫਲ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਮੁੱਠਤਈ ਨਾਲ ਉਲਟਾਯਾ ਦੇ।” ੩੨ ਦਾਉਦ ਧਗੜ ਦੀ ਚੋਟੀ ਤੇ ਆਇਆ। ਇਹ ਉਹ ਜਗਹਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਰਸਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਵਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਵਰਤ ਗੁਸਈ ਆਰੀ ਆਪਣੇ ਵੱਧੇ ਧਾੜੇ ਹੋਏ ਆਉਂਦੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਧਾਈ ਹੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਇਆ।

੩੩ ਦਾਉਦ ਨੇ ਗੁਸਈ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇਗਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਭਾਰ ਧਵੇਗਾ।

੩੪ ਧਰ ਜੋ ਤੂੰ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਵੇਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਗੀਥੋਫਲ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਫਿਜੂਲ ਸਿੰਧ ਰਹ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਤੂੰ ਜਾਕੇ ਆਖਿਆਥਾਗ ਨੂੰ ਆਖੇਂ, ‘ਯਹੋਵਾਹ! ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹਾਂ। ਧਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ, ਧਿਤਾ ਦੀ ਟਹਿਲ ਰੀਤੀ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸੇਵਕ ਵਰਾਂਗਾ।’ ੩੫ ਸਾਰੇ ਆਉਂਦੇ ਆਖਿਆਥਾਗ ਜਾਜਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗਨ। ਮੇ ਆਜਿਗ ਹੋਵੇ ਰਿ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਤੂੰ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇ ਸੇ ਸਾਰੇ ਆਉਂਦੇ ਆਖਿਆਥਾਗ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਵੀਂ। ੩੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਆਗੀਮਯਮ ਸਾਰੇ ਦਾ ਆਉਂਦੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਆਖਿਆਥਾਗ ਦਾ ਵੀ ਗਨ। ਫਿਰ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣੇ ਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਾਹੀ ਮੈਨੂੰ ਆਖਵਾ ਭੇਜਣਾ।”

੩੭ ਇਉਂ ਗੁਸਈ ਦਾਉਦ ਦਾ ਦੋਸਤ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਆਇਆ ਆਉਂਦੇ ਆਖਿਆਥਾਗ ਵੀ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ।

ਸੀਥਾ ਦਾ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ

੧ ਦਾਉਦ ਧਗੜ ਦੀ ਚੋਟੀ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਧਗੜ ਤੋਂ ੧੬ ਆਗਾਂ ਵੱਧਿਆ ਤਾਂ ਮਫੀਥੋਸਥ ਦਾ ਨੇਰ ਸੀਥਾ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਖੇਤੋ ਰੱਸੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ੨੦੦ ਰੋਟੀਆਂ, ੧੦੦ ਗੁੱਛਾ ਦਾਖਾਂ ਦਾ, ੧੦੦ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਮੱਸਮੀ ਫਲ ਆਉਂਦੇ ਇੱਕ ਮਸਰ ਮੈਂਯਾ ਦੀ ਸੀ। ੨ ਦਾਉਦ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸੀਥਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਸਭ ਵਸਤਾਂ ਰਿਸ ਲਈ ਗਨ?”

ਸੀਥਾ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਇਹ ਖੇਤੋ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਗਨ ਆਉਂਦੇ ਇਹ ਰੋਟੀਆਂ ਆਉਂਦੇ ਫਲ ਉਸ ਦੇ ਆਫਸਰਾਂ ਦੇ ਖਾਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਜਾਇਆਂ ਵੇਦੀ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਗਾਹ ਵਿੱਚ ਰਮਜੇਰੀ ਮਹਿਮੁਸ ਵਰੇ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਮੈਂਯਾ ਦੀ ਮਸਰ ਹੈ।”

੩ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਮਫੀਥੋਸਥ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?”

ਸੀਥਾ ਨੇ ਧਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮਫੀਥੋਸਥ ਤਾਂ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਆੱਜ ਹੀ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦਾ ਗਾਜ ਮੈਨੂੰ ਮੋੜ ਦੇਣਗੇ।”

੪ ਤਦ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸੀਥਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਪਿਸ ਵਰਦਾ ਗਾਂ ਜੋ ਮਫੀਥੋਸਥ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ।”

ਸੀਥਾ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆੱਗੇ ਸਿਰ ਨਿਵਾਉਂਦਾ ਗਾਂ ਆਉਂਦੇ ਆਮ ਸੱਥਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਾਤਮਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਹੋਟਾਂ ਰਿਖਯਾ ਯੋਗ ਹੋਵਾਂ।”

ਸਿਮਈ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਸਰਾਧਦਾ

੫ ਦਾਉਦ ਧਾਤਮਾਗ ਤਦ ਘਰੁਮੀਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਉੱਥੇ ਸਾਉਲ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਿੱਚੋਂ ਗੋਰਾ ਨਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਿਮਈ ਨਿਰਲਿਆ। ਉਹ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਥੋਲ ਥੋਲਦਾ ਘਾਗਰ ਨਿਰਲਿਆ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਇੰਝ ਘਾਗ-ਘਾਗ ਆਖਦਾ ਗਿਆ।

੬ ਸਿਮਈ ਨੇ ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਉੱਪਰ ਖਥਰਾਵ ਰਰਨਾ ਸੁਰੂ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਖਰ ਉਸ ਵਰਤ ਸੁਰਮੇ ਆਤੇ ਲੋਰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇਰੱਠੇ ਹੋ ਗਏ।
੭ ਸਿਮਈ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਸਰਾਥ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਨਿਰਲ ਆ, ਨਿਰਲ ਆ, ਤੂੰ ਖੁਨੀ ਮਨੁੱਖ! ਹੋ ਸਤਾਨ ਦੀ ਆਲਾਦ।”
੮ ਯਹੋਵਾਹ ਤੈਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਸਾਉਲ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਖੁਨ ਰੀਤਾ, ਤੂੰ ਸਾਉਲ ਦੀ ਥਾਂ ਚੁਰਾਰੇ ਖੁਦ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣ ਬੈਠਾ, ਖਰ ਉਹੀ ਸਭ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਾਧਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਣ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੇਰਾ ਗਾਜ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਆਬਮਾਲੇਮ ਦੇ ਹੱਥ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਖੁਨੀ ਮਨੁੱਖ ਹੈਂ।”

੯ ਤਦ ਸਰੂਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਬੀਸਈ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੋਇਆ ਹੋਇਆ ਰਤਾ ਭਲਾ ਰਾਗਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਸਰਾਥ ਦੇਵੇ? ਜੇਰ ਮੈਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਜਾਰੇ ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਉਤਾ ਦੇਵਾਂ।”

੧੦ ਖਰ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਸਰੂਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੈਂ ਰੀ ਰਰ ਮੌਰਦਾ ਗਾਂ? ਆਵੱਸ ਹੀ, ਸਿਮਈ ਮੈਨੂੰ ਸਰਾਥ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸਰਾਥਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਹੈ।”
੧੧ ਦਾਉਦ ਨੇ ਵੀ ਆਬੀਸਈ ਆਤੇ ਆਖਣੇ ਮਾਰੇ ਮੋਵਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ! ਮੇਰਾ ਆਖਣਾ ਖੁੱਤਰ (ਆਬਮਾਲੇਮ) ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਚੋ ਇਸ ਮਨੁੱਖ (ਸਿਮਈ) ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਰਾਥ ਦੇਣ ਦਾ ਵੱਧੇਰੇ ਆਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਉ ਆਤੇ ਸਰਾਥ ਦੇਣ ਦੇਵੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਜਿਹਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”
੧੨ ਹੋ ਮੌਰਦਾ ਜੋ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਾਧਰ ਰਹੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੇ। ਫੇਰ ਹੋ ਮੌਰਦਾ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਸਿਮਈ ਦੁਆਰਾ ਆਜ ਆਖੀ ਹਰ ਮੰਦੀ ਗੱਲ ਲਈ ਰੁਝ ਰੰਗਾ ਦੇਵੇ।

੧੩ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਆਖਣੇ ਰਾਗ ਤੁਰੇ ਜਾਦੇ ਸਨ ਖਰ ਸਿਮਈ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਸਿਮਈ ਖਗਾੜੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਤਰਫ ਸੜਰ ਦੇਰ ਦੂਜੇ ਰਿਨਾਰੇ ਤੁਰਦਾ ਰਿਹਾ ਆਤੇ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਬੋਲ ਬੋਲਦਾ ਰਿਹਾ ਆਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਯੁੜ-ਮਿੱਟੀ ਖਾਉਦਾ ਆਤੇ ਵੱਟੇ ਮਾਰਦਾ ਰਿਹਾ।

੧੪ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਤੇ ਖੁੱਜੇ ਤੇ ਉਸ ਵਰਤ ਉਹ ਬੜੇ ਬੱਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉੱਥੇ ਨੂਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੋੜੀ ਦੇਰ ਆਰਾਮ ਰਰੇ ਬੋੜਾ ਮਾਗ ਲਿਆ।

੧੫ ਆਬਮਾਲੇਮ ਆਗੀਬੋਫਲ ਆਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਏ।
੧੬ ਦਾਉਦ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਗੁਸਈ ਆਰਰੀ ਆਬਮਾਲੇਮ ਰੋਲ ਆਇਆ ਆਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਖਾਤਮਾਗ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇ! ਖਾਤਮਾਗ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇ!”

੧੭ ਆਬਮਾਲੇਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਭਲਾ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਮਿੱਤਰ ਦਾਉਦ ਉੱਤੇ ਰਿਰਥਾਲੂ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਭਲਾ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਮਾਰੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਯਰੂਸਲਮ ਛੱਡ ਕੇ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ ਗਿਆ?”

੧੮ ਗੁਸਈ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲ ਗਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਚੁਣਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਚੁਣਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਾਂਗਾ।
੧੯ ਇਸ ਤੋਂ ਖਗਿਲਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਮੋਵਾ ਰੀਤੀ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਗੁਣ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਟਹਿਲ ਰਹਾਂਗਾ, ਤੇਰੀ ਮੋਵਾ ਰਹਾਂਗਾ।”

ਆਬਮਾਲੇਮ ਨੇ ਆਗੀਬੋਫਲ ਤੋਂ ਮਲਾਗ ਮੰਗੀ

੨੦ ਆਬਮਾਲੇਮ ਨੇ ਆਗੀਬੋਫਲ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਰਿਰਥਾ ਰਰਕੇ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸੇ ਰਿ ਗੁਣ ਮਾਨੂੰ ਰੀ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

੨੧ ਆਗੀਬੋਫਲ ਨੇ ਆਬਮਾਲੇਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਆਖਣੀਆਂ ਰੁਝ ਖਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਖਿੱਛੇ ਖਰ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਲਈ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ ਮੇ ਤੂੰ ਜਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਰੇ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਰਰ। ਤਦ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੁਨਣਗੇ ਰਿ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬੜੀ ਨਫਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਤਰੜੇ ਹੋਣਗੇ।”

੨੨ ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਰ ਦੀ ਛੱਤ ਉੱਪਰ ਆਬਮਾਲੇਮ ਲਈ ਤੰਬੂ ਲਗਾਇਆ ਆਤੇ ਆਬਮਾਲੇਮ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵੇਖਦਿਆਂ ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ ਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੀਤਾ।
੨੩ ਉਸ ਵਰਤ ਆਗੀਬੋਫਲ ਦੀ ਮਲਾਗ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਆਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜੋ ਇਉਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਗਾਹੀ ਇਹ ਖਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਆਬਮਾਲੇਮ ਦੋਨਾਂ ਲਈ ਉਸਦੀ ਬਾਣੀ ਬੜੀ ਮਹੱਤਵਯੋਗ ਸੀ।

ਆਗੀਬੋਫਲ ਦੀ ਦਾਉਦ ਵਾਸਤੇ ਮਲਾਗ

੧ ਆਗੀਬੋਫਲ ਨੇ ਆਬਮਾਲੇਮ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਰਿਹਾ, “ਮੈਨੂੰ ਖਰਵਾਨਗੀ ਦੇਵੇ ਜੋ ਮੈਂ ਗੁਣ 1੨,੦੦੦ ਮਨੁੱਖ ਚੁਣ ਲਵਾਂ ਆਤੇ ਆਜ ਹੀ ਗਾਤ ਉੱਠ ਕੇ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਰਾਂ।
੨ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਰਤ ਫੜਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਰਿ ਉਹ ਬੱਚਿਆ-ਗਰਿਆ ਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਭੱਜ ਜਾਣਗੇ। ਖਰ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਰਾਂਗਾ।
੩ ਫਿਰ ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਲੈ ਆਵਾਂਗਾ। ਜੇਰ ਦਾਉਦ ਮਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਾਰੇ ਲੋਰੀ ਸਾਂਤੀ ਚ ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਆਉਣਗੇ।”

੪ ਮੇ ਇਹ ਗੱਲ ਆਬਮਾਲੇਮ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਲਗੀ।
੫ ਖਰ ਆਬਮਾਲੇਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਗੁਸਈ ਆਰਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮੱਦ ਲਵੇ! ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਵੀ ਰੁਝ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।”

ਗੁਸਈ ਦਾ ਆਗੀਬੋਫਲ ਦੀ ਮਲਾਗ ਨੂੰ ਗਰਰ ਰਰਨਾ

੬ ਗੁਸਈ ਆਬਮਾਲੇਮ ਰੋਲ ਆਇਆ ਆਤੇ ਆਬਮਾਲੇਮ ਨੇ ਗੁਸਈ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਹੈ ਆਗੀਬੋਫਲ ਦੀ ਮਲਾਗ, ਰੀ ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਆਮਲ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜੇਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸੇ?”

‘ਗੁਸਈ ਨੇ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਅਗੀਬੋਫਲ ਨੇ ਜੋ ਇਹ ਮਲਾਹ ਇਸ ਵਰਤ ਦੱਸੀ ਹੈ ਉਹ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ।” ੯ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਸਈ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਮੁਰਮੇ ਹਨ। ਉਹ ਇੰਨੇ ਖਤਰਨਾਕ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਕਿ ਜੰਗਲੀ ਰਿੰਫ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਖੁਸ ਜਾਣ ਤਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਇੱਕ ਯੋਧਾ ਵੀਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੀ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰੇਗਾ। ੧੦ ਗੁਣ ਵੀ ਮਾਇਦ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖੁੱਡ ਜਾਂ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਲੁਕਿਆ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਧਰਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਹਮਲਾ ਬੋਲੇ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖਬਰ ਫੈਲ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮੋਚਣਗੇ, “ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੇ ਆਦਮੀ ਗਰ ਮਰੇ ਹਨ!” ੧੧ ਤਾਂ ਫਿਰ ਭਾਵੇਂ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰ ਵਰਗੇ ਬਹਾਦਰ ਮੁਰਮੇ ਵੀ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਡਰ ਜਾਣਗੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਯੋਧਾ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਵੀ ਬੜੇ ਬਹਾਦਰ ਮੁਰਮੇ ਹਨ।

੧੨ “ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹੀ ਮੁੜਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਟੇਰਸਥਾ ਤੀਰ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਰੱਖੋ। ਉਦ ਉੱਥੇ ਇੰਨੇ ਲੋਕ ਹੋਣ ਜਿਵੇਂ ਮਰੁੰਦਰ ਰੰਢੇ ਹੋਣ। ਉਦ ਤੁਸੀਂ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਉੱਤਰੋ। ੧੩ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਲੁਕਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਫੜ ਲਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਸਿਖਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਤੇ ਹਮਲਾ ਬੋਲਾਂਗੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਰਤ ਘਾਹ ਤੇ ਧਈ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀ ਤਰੇਲ ਵਾਂਗ ਹੋਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਰਾਵਾਂਗੇ। ਉਸਦਾ ਰੋਟੀ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ। ੧੪ ਜੇਕਰ ਦਾਉਦ ਕਿਸੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੜ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਉਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰੱਸੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਭੰਨ ਸੁੱਟਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੱਡ ਜਾਂ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸੁੱਟਾਂਗੇ ਕਿ ਉਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵੇਰ ਵੀ ਨਾ ਲੱਭੇਗਾ।”

੧੫ ਅਬਸਾਲੋਮ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਗੁਸਈ ਅਰਜੀ ਦੀ ਮਲਾਹ ਅਗੀਬੋਫਲ ਦੀ ਮਲਾਹ ਰੋਲੋ ਚੰਗੀ ਹੈ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਆਖਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਅਗੀਬੋਫਲ ਦੀ ਮਲਾਹ ਨੂੰ ਨਰਾਰਾ ਸਿੱਧ ਰਨ ਦੀ ਮਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਅਗੀਬੋਫਲ ਦੀ ਚੰਗੀ ਮਲਾਹ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਖਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਹੀ ਠਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਅਬਸਾਲੋਮ ਉੱਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਯਾਵੇ।

ਗੁਸਈ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਅਬਰਦਾਰ ਰੀਤਾ

੧੬ ਉਦ ਗੁਸਈ ਨੇ ਮਾਦੇਰ ਅਤੇ ਅਬਸਾਲੋਮ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਗੀਬੋਫਲ ਨੇ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਉਂ ਮਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਉਂ ਇਹ-ਇਹ ਮਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਦ ਗੁਸਈ ਨੇ ਕਿਹਾ, ੧੭ “ਜਲਦੀ ਹੀ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਨੇਗਾ ਭੋਜੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੋ

ਕਿ ਅੱਜ ਗੁਸਈ ਉਸ ਜਗਹਾ ਦੇ ਰਹੀਬ ਨਾ ਮਰੇ ਜਿਥੋਂ ਦੀ ਲੋਕ ਮਾਰੂਬਲ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਬਜਾਇ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੀਮਤ ਤੇ ਧਾਰ ਲੰਘ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।”

੧੮ ਉਸ ਵੇਲੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਅਗੀਮਯਮ ਏਨ-ਰੋਗੇਲ ਵਿੱਚ ਜਾਜਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਮਹਿੰਦੇ ਮਨ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਨੌਰਾਨੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਮਾਰੀ ਅਬਰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਅਗੀਮਯਮ ਉੱਥੋਂ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਰੀ ਅਬਰ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਜਾ ਦੱਸੀ।

੧੯ ਧਰ ਇੱਕ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਅਗੀਮਯਮ ਨੂੰ ਜਾਦਿਆਂ ਵੇਖ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਅਬਰ ਦੱਸ ਲਈ ਦੌੜਿਆ। ਯੋਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਅਬਸਾਲੋਮ ਉੱਥੋਂ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭੱਜੇ ਅਤੇ ਬਹੁਰੀਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੇ ਘਰ ਆਣ ਵੜੇ। ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੂਹ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਤਰ ਗਏ। ੨੦ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਧਤਨੀ ਨੇ ਖੂਹ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਚਾਦਰ ਫਿਛਾਅ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਅਨਾਜ ਖਲਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਖੂਹ ਰਣਰ ਦੀ ਖੋਹੀ ਜਿਹੀ ਲੱਗਣ ਲੱਗਾ। ਇਉਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਧਤਾ ਨਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਇੱਥੇ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ੨੧ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨੌਰਰ ਉਸ ਯੋਰਤ ਦੇ ਘਰ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁੰਫਿਆ, “ਅਗੀਮਯਮ ਅਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਕਿੱਥੇ ਹਨ?”

ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਉਹ ਤਾਂ ਗੁਣ ਤੀਰ ਨਦੀਓ ਵੀ ਧਾਰ ਲੰਘ ਗਏ ਹੋਣਗੇ।” ਉਦ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥਰ ਉੱਪਰ ਲੱਭਿਆ, ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨਾ ਲੱਭੇ ਤਾਂ ਉਹ ਅਰੁਸਲਮ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਗਏ।

੨੨ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਨੌਰਰ ਵਾਧਮ ਚੱਲੇ ਗਏ ਤਾਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਅਗੀਮਯਮ ਖੂਹ ਦੇ ਬਾਹਰ ਨਿਰਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਰੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਜਲਦੀ ਰਹ! ਜਲਦੀ ਦਰਿਆ ਧਾਰ ਰਹ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੀਬੋਫਲ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਮਲਾਹ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੨੩ ਉਦ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਅਰਦਨ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਧਾਰ ਲੰਘ ਗਏ। ਸਵੇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਉਹ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਦਰਿਆ ਧਾਰ ਰਹ ਚੁੱਕੇ ਮਨ।

ਅਗੀਬੋਫਲ ਦਾ ਖੁਦਰੁਸੀ ਰਨਾ

੨੪ ਜਦੋਂ ਅਗੀਬੋਫਲ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮਲਾਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਰਮਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤੇ ਤੇ ਰਾਈ ਧਾਰੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਫਾਗਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਅਗੀਬੋਫਲ ਮਰ ਗਿਆ ਤਾਂ

ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਧਿਤਾ ਦੀ ਮਭਾਯ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ।

ਯਥਾਮਾਲੇਮ ਦਾ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਲੰਘਣਾ

੨੪ ਫੇਰ ਦਾਉਦ ਮਹਨਟਿਮ ਨੂੰ ਲੰਘ ਗਿਆ ਯਰ ਯਥਮਾਲੇਮ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਧਾਰ ਰੀਤਾ।^{੨੪} ਯਥਮਾਲੇਮ ਨੇ ਯੋਯਾਥ ਦੀ ਥਾਂ ਯਥਮਾ ਨੂੰ ਮੈਨਾ ਦਾ ਰਧਤਾਨ ਬਣਾਇਆ।
 *ਯਥਮਾ ਇੱਕ ਯਿਥਰਾ ਨਾਂ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਉਮ ਨੇ ਨਾਹਮ ਦੀ ਧੀ, ਯੋਯਾਥ ਦੀ ਮਾਂ ਮਥੁਯਾਹ ਦੀ ਭੈਣ ਯਥੀਗੈਲ ਨਾਲ ਮੰਭੇਗ ਰੀਤਾ ਮੀ।
 ੨੬ ਇਉਂ ਯਥਮਾਲੇਮ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਡੇਰੇ ਨਾ ਲਏ।

ਸੋਥੀ, ਮਾਰੀਰ ਅਤੇ ਬਰਜਿੱਲਈ

੨੭ ਉਦ ਦਾਉਦ ਮਹਨਟਿਮ ਵਿੱਚ ਧਰੁੱਚਿਆ। ਸੋਥੀ, ਮਾਰੀਰ ਅਤੇ ਬਰਜਿੱਲਈ ਵੀ ਉਮੇ ਜਗਗਾ ਮਨ। (ਸੋਥੀ ਨਾਹਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਯਥੇਨੀਆਂ ਦੇ ਰੱਬਾਹ ਤੋਂ ਮੀ। ਮਾਰੀਰ ਜੋ ਰਿ ਯਥੀਟੇਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਲੇ-ਦਬਾਰ ਤੋਂ ਮੀ ਅਤੇ ਬਰਜਿੱਲਈ ਗਿਲਯਾਦੀ ਰੋਗਲੀਮ ਤੋਂ ਮੀ।)^{੨੮-੨੯} ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਲੋਰ ਭੁੱਖੇ, ਧਿਯਾਮੇ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਹੋਏ ਹਨ।” ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦਾਉਦ ਲਈ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੰਨੇ ਯਾਦਮੀ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਰਾ ਮਭਾਨ ਲਿਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਵਾਮਤੇ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਲਈ ਬਿਮਤਰੇ ਭਾਂਡੇ ਤੇ ਰਟੇਰੇ ਰਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰਤਨ ਲਿਆਂਦੇ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਰਣਰ, ਜੌਂ, ਯਾਟਾ, ਭੁੱਨੇ ਹੋਏ ਯਨਾਜ, ਰਵਾਹ ਦੀਆਂ ਫਲੀਆਂ, ਮਮਰ, ਭੁੱਨੇ ਹੋਏ ਫੇਲੇ, ਮਹਿਦ, ਮੱਖਣ, ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਧਨੀਰ ਯਾਦ ਵਸਤਾਂ ਲਿਆਏ।

ਦਾਉਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰੀ

੧੮ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਾਧਣੇ ਯਾਦਮੀ ਗਿਣੇ। ਉਮ ਨੇ ਜਗਗਾ ਲੋਰਾਂ ਉੱਥਰ ਰਧਤਾਨ ਅਤੇ ਮੈਨਾ ਉੱਥਰ ਰਧਤਾਨ ਬਾਧ ਦਿੱਤੇ।^੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਨ ਹਿਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਯਾਗੂ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਦਮਤੇ ਦਾ ਯਾਗੂ ਯੋਯਾਥ ਦੇ ਭਰਾ ਮਥੁਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਥੀਸਈ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਦਮਤੇ ਨੂੰ ਗਿੱਤੀ ਇੱਤਈ ਦੇ ਹੱਥ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਘੱਲ ਦਿੱਤਾ।
 ਯਾਤਮਾਹ ਦਾਉਦ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਧਿਆ, “ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲਾਂਗਾ।”

੩ ਯਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਨਹੀਂ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਜੇਰ ਮਾਨੂੰ ਨੱਮਣਾ ਯਥੇ ਤਾਂ ਯਥਮਾਲੇਮ ਨੂੰ ਮਾਡੀ ਰਈ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਰ ਯਥੀ ਰਦੇ ਯੱਥੇ ਵੀ ਮਾਰੇ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਵੀ ਯਥਮਾਲੇਮ ਦੇ ਯਾਦਮੀ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਰਰਨਗੇ। ਯਰ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੇ ੧੦,੦੦੦ ਵਰਗੇ ਹੋ। ਇਸਤੋਂ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਰ ਤੁਮੀਂ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਠਹਿਰੋ। ਉਦ ਜੇਰ ਮਾਨੂੰ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੀ ਮਦਦ ਰਰ ਮੱਦਰੇ ਹੋ।”

੪ ਯਾਤਮਾਹ ਨੇ ਯਾਧਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਉਹੀ ਰਰਾਂਗਾ ਜਿਸ ਰੰਮ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਠੀਰ ਮਭੜੇ।”
 ਉਦ ਯਾਤਮਾਹ ਮਹਿਰ ਦੇ ਲਾਘੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰੋਲ ਖਲੋਤਾ ਅਤੇ ਮਾਰੀ ਫੈਜ ਚਲੀ ਗਈ। ਇਹ ਮਾਰੀ ਫੈਜ ੧੦੦ ਅਤੇ ੧,੦੦੦ ਦੀਆਂ ਟੁਰੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਈ।

੫ ਯਾਤਮਾਹ ਨੇ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਯਥੀਸਈ ਅਤੇ ਇੱਤਈ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿਗਾ, “ਮੇਰੀ ਖਾਤਿਰ ਉਮ ਜੁਯਾਨ ਯਥਮਾਲੇਮ ਨਾਲ ਨਰਮ ਵਰਤਾਉ ਰਰਨਾ।”
 ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਯਾਤਮਾਹ ਨੇ ਮਭਨਾਂ ਰਧਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਯਥਮਾਲੇਮ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਯਾਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸੁਈ।

ਦਾਉਦ ਦੀ ਫੈਜ ਨੇ ਯਥਮਾਲੇਮ ਦੀ ਫੈਜ ਨੂੰ ਗੁਰਾਇਆ
 ੬ ਦਾਉਦ ਦੀ ਫੈਜ ਯਥਮਾਲੇਮ ਦੀ ਇਸਰਾਏਲੀ ਫੈਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਰੜੇ ਵਿੱਚ ਉਤਰ ਗਈ ਅਤੇ ਯਥਮਾਲੇਮ ਦੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਲੜੀ।^੭ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਯਾਦਮੀਆਂ ਦੇ ਯੱਗੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਮ ਦਿਨ ੨੦,੦੦੦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਰਤਲ ਹੋਇਆ।^੮ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਮ ਦਿਨ ਲੜਾਈ ਮਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਛਿੜ ਗਈ ਯਰ ਉਮ ਦਿਨ ਜਿਹੜੇ ਤਲਵਾਹ ਨਾਲ ਬੰਦੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਉਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ।

੯ ਉਮ ਵੇਲੇ ਯਥਮਾਲੇਮ ਦਾਉਦ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਟੱਰਰ ਗਿਆ। ਯਥਮਾਲੇਮ ਬਚਣ ਲਈ ਯਾਧਣੇ ਖੋਤੇ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ, ਯਰ ਉਹ ਖੋਤਾ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਥੋਹੜ ਦੇ ਰੁੱਖ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਹੋਠੇ ਦੀ ਲੰਘਿਆ। ਟਹਿਣੀਆਂ ਬਹੁਤ ਮੰਘਣੀਆਂ ਮਨ ਅਤੇ ਯਥਮਾਲੇਮ ਦਾ ਸਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਯਾੜ ਗਿਆ। ਯਥਮਾਲੇਮ ਦਾ ਖੋਤਾ ਉਮ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਤੇ ਲਟਕਦਿਆਂ ਛੱਡ ਕੇ ਉਮ ਦੇ ਹੋਠੇ ਨਿਰਲ ਗਿਆ।

੧੦ ਇੱਕ ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਯਥਮਾਲੇਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਥੋਹੜ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨਾਲ ਲਟਕਦੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।”

੧੧ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਉਮ ਯਾਦਮੀ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਤੂੰ ਜੋ ਉਮ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਯਰਤੀ ਉੱਥਰ ਰਿਉਂ ਨਾ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ? ਜੇ ਤੂੰ ਇੰਝ ਰਰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਮ ਚਾਦੀ ਦੇ ਟੁਰੜੇ ਤੇ ਇੱਕ ਘੋਟੀ ਬਧਮ ਦਿੰਦਾ।”

*੧੭:੨੪ ਯੋਯਾਥ ਦੀ ਥਾਂ ਯਥਮਾ ਨੂੰ ਮੈਨਾ ਦਾ ਰਧਤਾਨ ਬਣਾਇਆ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਗਲੇ ਵੀ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖੱਥ ਲਿਆ। ਯੋਯਾਥ ਦਾਉਦ ਦੀ ਮੈਨਾ ਵਿੱਚ ਤਿਨਾ ਰਧਤਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੀ। ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਯਥਮਾਲੇਮ ਰੋਲੇ ਭਜ ਰਿਗਾ ਮੀ। ੨ ਮਥੁਟੇਲ ੧੮:੨

1੨ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਯੋਯਾਬ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਹਜ਼ਾਰ ਟੁਕੜੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਤਦ ਵੀ ਮੈਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਹਦਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਾਡੇ ਲੋਰਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਤੈਨੂੰ ਯਥੀਮਈ ਆਤੇ ਇੰਤਈ ਨੂੰ ਤਰੀਦ ਨਾਲ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ, ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਣਾ ਰਿ ‘ਜੁਯਾਨ ਯਥਮਾਲੇਮ ਨੂੰ ਰੋਈ ਨਾ ਛੁਡੇ।’ 13 ਜੇਰਮ ਮੈਂ ਇਉਂ ਯਥਮਾਲੇਮ ਨੂੰ ਖਾਹ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੰਗ ਜਾਣਾ ਮੀ ਆਤੇ ਤੂੰ ਖੁਦ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਮੀ।”

14 ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਗੁਣ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਆਖਣਾ ਮਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।”

ਯਥਮਾਲੇਮ ਆਜੇ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਮੀ ਆਤੇ ਬਲੂਤ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨਾਲ ਨਟਰਿਆ ਗੋਇਆ ਮੀ। ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਤਿੰਨ ਤੀਰ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜੇ ਆਤੇ ਯਥਮਾਲੇਮ ਉੱਪਰ ਰਮੇ ਜੇ ਰਿ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਫਿੰਨਹ ਗਏ। 15 ਯੋਯਾਬ ਰੋਲ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਦਮ ਜਵਾਨ ਸਿਧਾਗੀ ਮਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਦਮ ਮਨੁੱਖ ਯਥਮਾਲੇਮ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਹ ਸੁੱਟਿਆ।

16 ਤਦ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਤੁਰਗੀ ਵਜਾਈ ਆਤੇ ਲੋਰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹਨ ਤੋਂ ਮੁੜੇ ਕਿਉਂ ਰਿ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਰ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। 17 ਤਦ ਯੋਯਾਬ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਯਥਮਾਲੇਮ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਟੋਟੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਸ ਟੋਟੇ ਨੂੰ ਉੱਪਰੋਂ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਖੁਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜੇ ਯਥਮਾਲੇਮ ਦੇ ਮਗਰ ਉਸ ਨਾਲ ਆਏ ਮਨ ਉਹ ਭੱਜਦੇ ਘਰੇ-ਘਰੀ ਚੱਲੇ ਗਏ।

1੮ ਜਦੋਂ ਯਥਮਾਲੇਮ ਆਜੇ ਜਿਉਂਦਾ ਮੀ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਧਰਤੀ ਲੈ ਕੇ, ਆਖਣੇ ਲਈ ਖਾਤਮਾਗੀ, ਖੱਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੰਮ ਬਣਾਇਆ ਮੀ ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਰਿ, “ਮੇਰੇ ਰੋਈ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਦੀ ਖਾਦ ਰਹੇ।” ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣਾ ਉਸ ਬੰਮ ਦਾ ਨਾਮ ਆਖਣੇ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਮੀ। ਆੱਜ ਤੀਰ ਉਹ ਬੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ “ਯਥਮਾਲੇਮ ਦੀ ਮੜ੍ਹੀ” ਆਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਖਬਰ ਭੇਜੀ

1੯ ਤਦ ਸਾਦੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੀਮਯਾਮ ਨੇ ਯੋਯਾਬ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਨੂੰ ਗੁਣ ਨੱਸਣ ਦੇ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਜਾਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਦੱਸਾ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਬਦਲਾ ਲਿਆ।”

20 ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਯਹੀਮਯਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ! ਤੂੰ ਆੱਜ ਜਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਨਾ ਦੱਸ। ਫਿਰ ਰਿਸੇ ਦਿਨ ਤੂੰ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਦੱਸ ਦੇਵੀਂ, ਧਰ ਆੱਜ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂ ਰਿ ਆੱਜ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਰਿਆ ਹੈ।”

21 ਤਦ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਰੂਮੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਜਾ, ਆਤੇ ਜੇ ਰੁੜ ਤੂੰ ਆੱਖੀ ਡਿੱਠਾ ਹੈ, ਜਾਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਦੱਸ।”

ਤਦ ਰੂਮੀ ਨੇ ਯੋਯਾਬ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਆਤੇ ਦਾਊਦ ਵੱਲ ਦੌੜ ਧਿਆ।

22 ਫਿਰ ਸਾਦੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੀਮਯਾਮ ਨੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਯੋਯਾਬ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਹਾ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਧਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਰਿ ਮੈਂ ਵੀ ਰੂਮੀ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਭੱਜ ਜਾਵਾਂ। ਇਸ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਰੋਈ ਧਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਰਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਖੁੱਤਰ! ਤੈਨੂੰ ਭੱਜ ਕੇ ਖਬਰ ਦੇਣ ਦੀ ਰੀ ਲੋੜ ਪਈ ਹੈ? ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਦੇ ਕੇ ਰੋਈ ਇਨਾਮ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ।”

23 ਯਹੀਮਯਾਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੈਨੂੰ ਰੋਈ ਧਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਰਿ ਰੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਧਰ ਮੈਂ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਨੱਸ ਕੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।”

ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਯਹੀਮਯਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ! ਫਿਰ ਤੂੰ ਦਾਊਦ ਵੱਲ ਭੱਜ ਜਾ।”

ਤਦ ਯਹੀਮਯਾਮ ਯਰਦਨ ਵਾਦੀ ਦੇ ਗਹ ਵੱਲੋਂ ਗਿਆ ਆਤੇ ਰੂਮੀ ਤੋਂ ਆੱਗੇ ਧਰੁੱਚ ਗਿਆ।

ਦਾਊਦ ਨੇ ਖਬਰ ਸੁਣੀ

24 ਦਾਊਦ ਸਗਿਰ ਦੇ ਦੋ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚਰਾਹ ਬੈਠਾ ਗੋਇਆ ਮੀ ਆਤੇ ਦਰਬਾਨ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਛੱਤ ਦੇ ਬੰਨੇ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਗੋਇਆ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਇੱਕਲਾ ਨੱਸਦਾ ਗੋਇਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। 25 ਉਹ ਦਰਬਾਨ ਦਾਊਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਚੀਰਿਆ।

ਦਾਊਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰਮ ਉਹ ਆਦਮੀ ਇੱਕਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਰੋਈ ਖਬਰ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਉਹ ਆਦਮੀ ਸਗਿਰ ਦੇ ਹੋਰ ਨਜ਼ਦੀਕ ਧਰੁੱਚਦਾ ਗਿਆ।

26 ਦਰਬਾਨ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭੱਜਦੇ ਆਉਂਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਦਰਬਾਨ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਚੋਰੀਦਾਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਵੇਖ! ਇੱਕ ਹੋਰ ਇੱਕਲਾ ਮਨੁੱਖ ਦੌੜਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਉਹ ਵੀ ਖਬਰ ਲੈ ਕੇ ਰੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

27 ਤਾਂ ਦਰਬਾਨ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਧਰਿਲਾ ਆਦਮੀ ਨੱਸਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਸਾਦੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੀਮਯਾਮ ਵਰਗਾ ਜਾਖਦਾ ਹੈ।”

ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਯਹੀਮਯਾਮ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਰੋਈ ਚੰਗੀ ਹੀ ਖਬਰ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੋਣਾ ਹੈ।”

2੮ ਯਹੀਮਯਾਮ ਨੇ ਖੁਰਾਹ ਕੇ ਗਾਰ ਖਾਹ ਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਭ ਠੀਕ-ਠੀਕ ਹੈ।” ਯਹੀਮਯਾਮ ਨੇ ਆਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਆਤੇ ਰਿਹਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਧਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਮਤ ਤਰੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਗਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਗਰਾਜ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਤੁਹਾਡੀ ਜਿੱਤ ਹੋਈ ਹੈ।”

2੯ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਰੀ ਜਵਾਨ ਯਥਮਾਲੇਮ ਠੀਕ-ਠੀਕ ਹੈ।”

ਅਹੀਮਾਨਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜਦੋਂ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਮੀ ਉਮ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਇੰਨੇ ਅਜਬ ਭੀੜ ਵੇਖੀ ਯਰ ਮੈਨੂੰ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਹੋਇਆ।”

^{੩੦} ਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਅੰਦਰ ਜਾਰੇ ਜਗਾ ਰੁ ਰੁਰ ਅਤੇ ਇੰਨਜਾਰ ਰਰ।” ਤਾਂ ਅਹੀਮਾਨਮ ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਰੁਰਿਆ ਅਤੇ ਉਡੀਕਣ ਲੱਗਾ।

^{੩੧} ਉਦ ਰੂਮੀ ਉੱਥੇ ਯੁਜਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ! ਮੈਂ ਚੰਗੀ ਖਬਰ ਲਿਆਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਤੋਂ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੋਧ ਲਈ ਉੱਠੇ ਮਨ ਤੁਹਾਡਾ ਬਦਲਾ ਲਿਆ ਹੈ।”

^{੩੨} ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰੂਮੀ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ ਕਿ ਅਬਸਾਲੋਮ ਜਵਾਨ ਵੀ ਸੁੱਖ ਨਾਲ ਹੈ?

ਤਾਂ ਰੂਮੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਦੁਸਮਣ ਅਤੇ ਉਹ ਸਭ ਲੋਕ ਜੋ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਹ ਸਭ ਉਸੇ ਜਵਾਨ (ਅਬਸਾਲੋਮ) ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਾਣ।”

^{੩੩} ਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਜਾਣ ਗਿਆ ਕਿ ਅਬਸਾਲੋਮ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬੜਾ ਬੇਚੈਨ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਰੰਬ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਬੁਢਾਏ ਵਿੱਚ ਜੇ ਡਿਉਡੀ ਦੇ ਉੱਥਰ ਮੀ ਉਮ ਉੱਥਰ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੁਲਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਇਹ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਹਾਏ, ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਅਬਸਾਲੋਮ! ਓ ਮੇਰੇ ਅਬਸਾਲੋਮ! ਰਾਮ ਤੇਰੀ ਜਗਹਾ ਮੈਂ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ, ਮੈਨੂੰ ਮੇੜ ਆ ਜਾਂਦੀ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ! ਅਬਸਾਲੋਮ! ਹਾਏ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ!”

ਯੋਯਾਥ ਦਾ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮੰਦਾ ਆਖਣਾ

੧੯ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਖਬਰ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖ, ਖਾਤਮਾਗ ਅਬਸਾਲੋਮ ਲਈ ਰੁਲਾਯਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੜਾ ਉਦਾਸ ਹੈ।” ^੨ ਉਸ ਦਿਨ ਦਾਉਦ ਦੀ ਫੌਜ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੋਈ, ਯਰ ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਇਹ ਖਬਰ ਮਭਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦੁੱਖ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਬਣੀ। ਇਹ ਮਭਨਾਂ ਲਈ ਸੋਚ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ, “ਖਾਤਮਾਗ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਲਈ ਬੜਾ ਦੁੱਖੀ ਹੈ।”

^੩ ਲੋਕ ਚੁੱਧ-ਚੁਧੀਤਾ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆ ਵੜੇ। ਉਹ ਇੰਝ ਯਰਵੇਸ ਵੀ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਰ ਖਾਰੇ ਸਰਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ^੪ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਢੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੁਲਾਯਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਹਾਏ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਅਬਸਾਲੋਮ, ਹਾਏ ਅਬਸਾਲੋਮ, ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ, ਹਾਏ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ।”

^੫ ਯੋਯਾਥ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਾ ਰਰ ਰਹੇ ਹੋ! ਵੇਖੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਟਿਲਾਵਾ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ

ਧਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਦਾਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾਇਆ ਹੈ। ^੬ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਮਗੋਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨਾਲ ਯਰੀਤ ਰਰ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰੀਤ ਰਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖਿਰਣਾ ਰਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਖੁੱਲ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਸਾਫ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਬਸਾਲੋਮ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਜਗਹਾ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਯੁਰੇ ਖੁਸ ਹੋਣਾ ਸੀ। ^੭ ਮੇ ਗੁਣ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਉੱਠੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਯੀਰਜ ਦੇਵੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮੱਗ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਰਲੋਗੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਤ ਤੀਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇੰਨੇ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜੇ ਜੁਆਨੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੀਰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਥਰ ਆਈਆਂ, ਤੋਂ ਵੱਧੀਰ ਬੁਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।”

^੮ ਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦੁਆਰ ਤੀਰ ਗਿਆ ਤੇ ਇਹ ਖਬਰ ਝਟ ਫੈਲ ਗਈ ਕਿ ਖਾਤਮਾਗ ਦੁਆਰ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਏ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਸੀ ਆਪਣੇ ਘਰੇ-ਘਰੀ ਭੱਜ ਗਏ ਸਨ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਮੁੜ ਖਾਤਮਾਗ ਠਹਿਰਨਾ

^੯ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੁਗਾਂ ਦੇ ਮਭ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਝਗੜਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਨ ਕਿ, “ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਾਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਗੁੱਥੇ ਮਾਨੂੰ ਖੋਜਿਆ ਅਤੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਤੋਂ ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਣ ਉਹ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੇ ਗੁੱਥੇ ਦੇਸੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ ਹੈ। ^{੧੦} ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ। ਯਰ ਗੁਣ ਅਬਸਾਲੋਮ ਵੀ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖਾਤਮਾਗ ਬਾਪਦੇ ਹਾਂ।”

^{੧੧} ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਾਰੇ ਅਤੇ ਅਬਸਾਲੋਮ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਆਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਹਿਲ ਵੱਲ ਮੇੜ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਮਭਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਖਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹੋ?” ^{੧੨} ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਭਾਈ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਯਰਿਵਾਹ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮੇੜ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਖਿੱਛੇ ਕਿਉਂ ਰਹਿ ਗਏ। ^{੧੩} ਅਮਾਮਾ ਨੂੰ ਆਖੋ, “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਹੀ ਯਰਿਵਾਹ ਦਾ ਅੰਗ ਹੈਂ। ਮੇ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਯੋਯਾਥ ਦੀ ਜਗਹਾ ਆਪਣੇ ਅੱਗੇ ਮੇਨਾਧਤੀ ਨਾ ਬਣਾਵਾਂ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਜਿਗਾ ਹੀ ਰਹੇ, ਮਗੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧੀਰ ਰਹੇ।”

^{੧੪} ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਚ ਘਰ ਰਰ ਲਿਆ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮਾਰੇ ਇੰਨੇ ਰਾਇ ਹੋ ਗਏ। ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ ਕਿ, “ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਅਫਸਰਾਂ ਮਮੇਤ ਤੁਸੀਂ ਮੁੜ ਆਵੋ।”

੧੫ ਉਦੇ ਦਾਉਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਵੇਢੇ ਆਇਆ। ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਦਨ ਦੇ ਖਾਹ ਲਿਆਉਣ ਨੂੰ ਗਿਲਗਾਲ ਤੀਰ ਆਏ।

ਸਿਮਈ ਨੇ ਦਾਉਦੇ ਤੋਂ ਖਿਆ ਮੰਗੀ

੧੬ ਗੋਰਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਿਮਈ ਬਿਨਯਾਮੀਨੀ ਬਹੁਰੀਮ ਤੋਂ ਰਾਹਲੀ ਨਾਲ ਤੁਰਿਆ ਆਉਂਦੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਦਾਉਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਇਆ।
੧੭ ਤਰੀਬਨ ੧,੦੦੦ ਦੇ ਰੀਬ ਲੋਕ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਤੋਂ ਸਿਮਈ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰੇ। ਦਾਉਦੇ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਗ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀਬਾ ਨਾਂ ਦਾ ਮੇਵਰ ਵੀ ਆਇਆ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ੧੫ ਖੁੱਤਰ ਆਉਂਦੇ ੨੦ ਨੌਰ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਬੜੀ ਰਾਹਲੀ ਨਾਲ ਯਰਦਨ ਵਰਿਆ ਰੇਲ ਦਾਉਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਏ।

੧੮ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਰਦਨ ਵਰਿਆ ਖਾਹ ਰੀਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾ ਜੋ ਗਾਜਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਗਾਜਾ ਵਰਿਆ ਖਾਹ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਗੋਰਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਿਮਈ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਆਇਆ। ਸਿਮਈ ਦਾ ਅਭਿਵਾਦਨ ਰਹਨ ਲਈ ਯਰਤੀ ਤੇ ਝੁਕ ਗਿਆ। ੧੯ ਸਿਮਈ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮੇਰੇ ਮਗਰਾਜ, ਮੇਰੀਆਂ ਗਲਤ ਰਹਨੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਨਾ ਰਹੋ! ਮੇਰੇ ਮਗਰਾਜ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾ ਜੋ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਰੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਯਹੂਮਲਮ ਛੱਡਿਆ ਸੀ। ੨੦ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ ਇਸੇ ਲਈ ਵੇਖੋ! ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਗਰਾਜ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਰਾਣੇ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਨਿਰਲਿਆ ਗਾਂ।”

੨੧ ਫਿਰ ਲੋਕਿਨ ਮਥੁਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਬੀਸਈ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਸਿਮਈ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮੇਂਤ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਸਹ ਰੀਤੇ ਨੂੰ ਸਰਾਧ ਦਿੱਤਾ।”

੨੨ ਦਾਉਦੇ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਮਥੁਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰੇ! ਭਲਾ ਮੈਂਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀ ਵੇਖੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਮੇਰੇ ਫਿਰੇਯੀ ਬਣ ਜਾਵੋ? ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਵੱਢਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ! ਭਲਾ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ ਗਾਂ?”

੨੩ ਉਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸਿਮਈ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ!” ਆਉਂਦੇ ਫਿਰਗਾ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਗੁਆਵੇਗਾ। *

ਮਫੀਬੋਸਥ ਦਾਉਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਗਿਆ

੨੪ ਮਾਉਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਫੀਬੋਸਥ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨਿਰਲਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੀਰ ਜਦ ਤੀਰ ਕਿ ਉਹ ਸੁੱਖ ਨਾਲ

ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਮੁੜ ਆਇਆ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਧੈਰ ਧੋਤੇ ਸਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੀ ਦਾਹੜੀ ਸੁਆਰੀ ਸੀ ਆਉਂਦੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਵਸਤਰ ਧੁਆਏ ਸਨ। ੨੫ ਆਉਂਦੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨੂੰ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਫੀਬੋਸਥ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਯਹੂਮਲਮ ਤੋਂ ਭਜਿਆ ਸੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਨਾ ਭਜਿਆ?”

੨੬ ਮਫੀਬੋਸਥ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਮਗਰਾਜ ਖਾਤਮਾਗ! ਮੇਰੇ ਨੌਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚਾਲ ਖੋਡੀ। ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਲੰਗਾ ਗਾਂ ਮੈਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਮੀਬਾ ਨੂੰ ਰਿਗਾ ਕਿ ਜਾ ਤੇ ਖੋਤੇ ਤੇ ਰਾਈ ਚੜ੍ਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਇਸ ਤੇ ਮੇਵਰ ਹੋਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨਾਲ ਜਾਵਾਂ।” ੨੭ ਧਰ ਮੇਰੇ ਨੌਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਫਲ ਰੀਤਾ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਰੇਲ ਆਇਆ ਆਉਂਦੇ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਤੁਹਾਡੇ ਰੇਨ ਭਰ ਦਿੱਤੇ। ਧਰ ਮੇਰੇ ਮਗਰਾਜ ਆਉਂਦੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਤੂੰ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਭੋਜੇ ਦੂਤ ਜਿਹਾ ਹੈਂ। ਮੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਮੁਨਾਸਿਬ ਲੱਗੇ ਉਹੀ ਰਹੇ। ੨੮ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਧਰਿਵਾਰ ਮੇਰੇ ਮਗਰਾਜ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਰਗਾ ਸੀ, ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਿਠਾਇਆ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਖਾਦੇ ਸਨ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਦੁਗਈ ਰਹਨ ਨੂੰ ਭਲਾ ਮੇਰਾ ਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ?”

੨੯ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਫੀਬੋਸਥ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਐਰੜਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾਂ ਨਾ ਆਖੀ ਜਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਫੈਸਲਾ ਰਹ ਚੁੱਕਿਆ ਗਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਆਉਂਦੇ ਮੀਬਾ ਇਸ ਖੈਲੀ ਨੂੰ ਵੰਡ ਲਵੇ।”

੩੦ ਮਫੀਬੋਸਥ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਗਰਾਜ ਆਉਂਦੇ ਖਾਤਮਾਗ। ਮਾਡੇ ਲਈ ਇਹੀ ਰਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਵਾਧਮ ਆਏ ਹੋ ਮਗੋਂ ਉਹ ਖੈਲੀ ਭਾਵੇਂ ਮਾਰੀ ਮੀਬਾ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇ ਦੇਵੇ।”

ਦਾਉਦੇ ਦਾ ਬਰਜਿੱਲਈ ਨੂੰ ਨਾਲ ਆਉਣ ਲਈ ਰਹਿਣਾ

੩੧ ਬਰਜਿੱਲਈ ਗਿਲਗਾਲੀ ਰੇਗਲੀਮ ਤੋਂ ਆਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਦਨੋਂ ਖਾਹ ਧਰੁਚਾਉਣ ਲਈ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਯਰਦਨੋਂ ਖਾਹ ਗਿਆ। ੩੨ ਬਰਜਿੱਲਈ ਬੜਾ ਬੁੱਢਾ, ੯੦ ਵਰਿਹਾਂ ਦਾ ਬਚਰਗ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਗਨਇਮ ਵਿੱਚ ਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਰਸਤ-ਖਾਈ ਧਰੁਚਾਇਆ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਬੜਾ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਸੀ। ੩੩ ਦਾਉਦੇ ਨੇ ਬਰਜਿੱਲਈ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਚੱਲ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਰਦਨ ਦੇ ਖਾਹ ਚੱਲ। ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਖਿਲਾਨ ਰੱਖਾਂਗਾ ਜੇਰਹ ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹੋਗਾ।”

੩੪ ਧਰ ਬਰਜਿੱਲਈ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਇਸ ਵਰਤ ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਹੈ? ਤੂੰ ਰੀ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਉਮਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਯਹੂਮਲਮ

*੧੯:੨੩ ਖਾਤਮਾਗ ... ਗੁਆਵੇਗਾ ਦਾਉਦੇ ਨੇ ਸਿਮਈ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਧਰ ਰਈ ਸਾਲਾ ਬਾਯਦ ਦਾਉਦੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਸਿਮਈ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਜਾ ਮੱਝਦਾ ਗਾਂ? ੩੫ ਮੈਂ ੨੦ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਬੁੱਢਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਚੰਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਭਾੜਾ। ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਵਾਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਜਾਂ ਕੀ ਪੀਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਯੋਰਤਾਂ ਦੇ ਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਥਾਵੇਂ ਫਿਰਕ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ? ੩੬ ਜੇ ਤੁਝ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬਖਸ਼ਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ ਦਰਅਸਲ ਮੈਨੂੰ ਤੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਰਦਨ ਧਾਰ ਤੱਕ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜਾਵਾਂਗਾ। ੩੭ ਯਰ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਘਰ ਨੂੰ ਘਰ ਤੱਕ ਦੇਵੀਂ। ਤਦ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਮਰ ਸਕਾਂਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਕਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਯਰ ਇੱਥੇ ਕਿਸੇ ਯਹੂਦੀ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਖਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਝ ਜਿਵੇਂ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ ਤੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਰਹੀਂ।”

੩੮ ਖਾਤਮਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਕਿਸੇ ਯਹੂਦੀ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਖਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤੁਝ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ ਮੈਂ ਉਹੀ ਉਸ ਨਾਲ ਰਹਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਝ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗੇ ਮੈਂ ਉਹੀ ਤੈਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਦਾਉਦ ਦਾ ਘਰ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨਾ

੩੯ ਖਾਤਮਾ ਨੇ ਫੇਰ ਬਰਜਿਲਈ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ ਅਤੇ ਆਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਰਜਿਲਈ ਘਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਆਇਆ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਦਰਿਆ ਧਾਰ ਕਰ ਗਏ।

੪੦ ਤਦ ਖਾਤਮਾ ਗਿਲਗਲ ਵੱਲ ਤੁਰਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਯਹੂਦੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ। ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਲੋਕ ਖਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ।

ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬਹਿਸ

੪੧ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਖਾਤਮਾ ਕੋਲ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਸਾਡੇ ਹੀ ਭਰਾ, ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸ ਲਈ ਚੜ੍ਹਾ ਲਿਆਏ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਖਾਤਮਾ ਨੂੰ, ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ, ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਰਦਨ ਧਾਰ ਲੈ ਆਏ?”

੪੨ ਤਦ ਯਹੂਦੀ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਖਾਤਮਾ ਸਾਡੇ ਨੇੜੇ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰ ਨੂੰ ਆਖੋ ਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਕੀ ਭਲਾ ਆਮੀ ਖਾਤਮਾ ਦਾ ਤੁਝ ਖਾ ਲਿਆ ਹੈ? ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਕੋਈ ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ?”

੪੩ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਖਾਤਮਾ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀਆਂ ਦਸ ਵੰਡਾਂ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਦਾਉਦ ਉੱਥਰ ਸਾਡਾ ਹੱਕ ਵੱਧੇਰੇ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਤੁੱਛ ਮਖੜਦੇ ਹੋ? ਆਮੀ ਹੀ ਸਾਰ ਖਾਤਮਾ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਮੇਰੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਮਲਾਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।”

ਯਰ ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਥੜਾ ਭਾੜਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਤੱਤਾ ਅਤੇ ਮੰਦਾ ਸੀ।

ਸਥਾ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

੨੦ ਉਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਬਿਰੀ ਨਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਥਾ ਸੀ। ਉਹ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਾਹਿਯਾਤ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਰੀ ਵਜ਼ਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ,

“ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਨਾ ਹੀ ਸਾਡੀ ਵੰਡ ਆਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਇਸਰਾਏਲ! ਚਲੋ ਸਭ ਆਖੋ-ਆਪਣੇ ਤੰਬੂਆਂ ਨੂੰ ਚੱਲੀਏ!”

੨੧ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਿਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਥਾ ਨਾਲ ਤੁਰ ਪਏ। ਯਰ ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਲੋਕ ਅਰਦਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਯਹੂਦੀ ਮੱਧ ਖਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹੇ।

੨੨ ਦਾਉਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਘਰ ਤਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਘਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਦਸ ਖਾਤਮੀਆਂ ਛੱਡ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸ ਸੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ, ਫੜਕੇ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਮਤ ਠਹਿਰਾ ਦਿੱਤੀ ਯਰ ਫਿਰ ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਭੋਗ ਨਾ ਕੀਤਾ, ਸੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਸੰਭੋਧੇ ਜਿਹੀ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੀਆਂ।

੨੩ ਖਾਤਮਾ ਨੇ ਆਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਕਿ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ, ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੨੪ ਤਦ ਆਮੀਆਂ ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਗਿਆ ਯਰ ਖਾਤਮਾ ਦੇ ਠਹਿਰਾਏ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਗਿਆ।

ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾ ਨੂੰ ਵੱਢਣ ਲਈ ਆਖਿਆ

੨੫ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਬਿਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਥਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਆਮੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਆਮੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਇਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰੋ। ਜਲਦੀ ਕਰੋ, ਕਿਤੇ ਆਮੀਆਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂ ਗੜਗੜ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੜਕੇ ਸਾਡੇ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਵੇ।”

੨੬ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਆਮੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਕੋਈ, ਫਲੇਤੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੂਰਮੇ ਨਿਕਲੇ ਅਤੇ ਬਿਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਥਾ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ।

ਯੋਯਾਥ ਦਾ ਆਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ

੨੭ ਜਦੋਂ ਆਮੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਗਿਭਉਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖੱਬਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਆਮੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ। ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਰੀ ਖਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਖੋਟੀ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਯਾਨ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰ ਵੀ ਰਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਕਤ

ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਆਮਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਯੱਥੇ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਤਲਵਾਰ ਮਿਲਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਡਿੱਗ ਪਈ। ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਜਿਓਂ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ^੯ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਆਮਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਹੁੰ ਮੇਰੇ ਭਾਈ! ਤੂੰ ਮੁੱਖ-ਮਾਦੇ ਨਾਲ ਹੈਂ?” ਤਾਂ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਆਮਾ ਦੀ ਚਾਹੜੀ ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਫੜ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਉਠਾਏ। ^{੧੦} ਯਰ ਆਮਾ ਨੇ ਉਸ ਤਲਵਾਰ ਵੱਲ ਜੋ ਯੋਯਾਥ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕੁਝ ਧਿਆਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਸੇ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਖੰਜਵੀਂ ਖੱਸਲੀ ਵਿੱਚ ਆਜਿਹਾ ਆਜਿਹਾ ਜੋ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਦਰਾਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾ ਡਿੱਗੀਆਂ। ਫਿਰ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਉਸਤੇ ਵਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਧਿਆ ਕਰਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਧਰਿਨਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀ ਸਥਾ ਦੀ ਭਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ

ਤਦ ਯੋਯਾਥ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਆਬੀਸਈ ਫੇਰ ਸਥਾ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ^{੧੧} ਤਦ ਯੋਯਾਥ ਦੇ ਜੁਆਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਆਮਾ ਦੇ ਕੋਲ ਖਲੋਤਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਜੁਆਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜੇ ਕੋਈ ਯੋਯਾਥ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਵੱਲ ਹੈ, ਉਹ ਯੋਯਾਥ ਨਾਲ ਤੁਰੇ।”

^{੧੨} ਆਮਾ ਮੜਰ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥਖੱਥ ਧਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਜੁਆਨ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਰਾਹਗੀਰ ਉਸ ਲੋਥ ਵੇਖਕੇ ਖਲੋਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਲੋਥ ਨੂੰ ਮੜਰ ਤੋਂ ਰੋੜ ਕੇ ਖੋਲੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਲੋਥ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੩} ਜਦੋਂ ਆਮਾ ਦੀ ਲੋਥ ਉੱਥੋਂ ਚੁੱਕੀ ਗਈ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਯੋਯਾਥ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਥਾ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ।

ਸਥਾ ਦਾ ਆਬੇਲ ਬੈਤ-ਮਯਾਰਾ ਵੱਲ ਬਚ ਨਿਰਲਣਾ

^{੧੪} ਬਿਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਥਾ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਕੇ ਆਬੇਲ ਅਤੇ ਬੈਤ-ਮਯਾਰਾ ਤੀਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਬੇਰੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੰਡੇ ਤੁਰ ਪਏ।

^{੧੫} ਯੋਯਾਥ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਆਬੇਲ, ਬੈਤ-ਮਯਾਰਾ ਤੀਰ ਧਰੁੱਚੇ। ਯੋਯਾਥ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਨਗਰ ਨੂੰ ਖੋਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੀਵਾਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਢੇਰ ਬਣਾਇਆ। ਅਤੇ ਸਭ ਲੋਕ ਜੋ ਯੋਯਾਥ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਉਹ ਕੰਧ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰਨ ਲੱਗੇ।

^{੧੬} ਯਰ ਉਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੜੀ ਸਿਫਾਈ ਯੋਰਤ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਕਹਿਣ ਲਾਗੀ, “ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ! ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਆਥੇ ਕਿ ਇੱਥੇ ਆਵੋ ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ।”

^{੧੭} ਯੋਯਾਥ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਆ। ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਫਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਯੋਯਾਥ ਹੈਂ?”

ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹਾਂ, ਮੈਂ ਯੋਯਾਥ ਹਾਂ।”

ਤਾਂ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ।”

ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

^{੧੮} ਤਾਂ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਖਿੰਡਲੇ ਮਮੋਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਇਹ ਕਹਾਵਤ ਆਖਦੇ ਸਨ, ‘ਆਬੇਲ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਲਈ ਖੁੰਫੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਮੰਗੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।’ ^{੧੯} ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਸਾਂਤ ਅਤੇ ਭਲੇ ਮਾਣਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਹਿਰ ਉਜਾੜਨ ਲਈ ਆਏ ਹੋ। ਭਲਾ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਚੀਜ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਕੇ ਕੀ ਕਰੋਗੇ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਹੈ?”

^{੨੦} ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਕਿਹਾ, “ਸੁਣ! ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ^{੨੧} ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਰਾੜ ਦਾ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਕਿ ਬਿਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਥਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਆਣ ਲੁਕਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਧਾਤਸਾਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਦਰੋਹ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਹਿਰ ਇੰਝ ਹੀ ਢੱਕ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਠੀਕ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਕੰਧ ਉੱਥੋਂ ਤੋਰੋ ਕੋਲ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

^{੨੨} ਤਦ ਉਹ ਯੋਰਤ ਆਪਣੀ ਸਿਫਾਈ ਨਾਲ ਸਭਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਾਗੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਥਾ ਦਾ ਸਿਰ ਵੱਢਕੇ ਯੋਯਾਥ ਵੱਲ ਧਾਰਨ ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।

ਤਦ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਤੁਰਹੀ ਵਜਾਈ ਅਤੇ ਫੌਜ ਉਸ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਮੁੜ ਪਈ। ਸੁਰਮੇ ਆਪਣੇ ਖਰਾਂ ਵੱਲ ਧਰਤ ਗਏ ਅਤੇ ਯੋਯਾਥ ਵਾਪਸ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਧਾਤਸਾਹ ਕੋਲ ਧਰਤ ਗਿਆ।

ਦਾਉਦ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ

^{੨੩} ਯੋਯਾਥ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਸੈਨਾ ਦਾ ਕਥਤਾਨ ਬਣਿਆ। ਯੋਨਾਦਾਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਯਾਹ ਕਰੋਤੀਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਫਲੇਤੀਆਂ ਦਾ ਆਗੂ ਬਣਿਆ। ^{੨੪} ਆਦੇਰਾਮ ਬੇਗਾਨੀਆਂ ਉੱਧਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਹੀਲਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਸਫਾਟ ਟਿਤਗਾਮੱਕਾਰ ਸੀ। ^{੨੫} ਸਿਫਾ ਮਕੱਰਤ ਸੀ। ਸਾਦੇਰ ਅਤੇ ਅਬਿਯਾਬਰ ਜਾਜਕ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ। ^{੨੬} ਅਤੇ ਟੀਰਾ ਵੀ ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸੇਵਕ ਸੀ।

ਸਾਉਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਜਾ

^੧ ਜਦ ਦਾਉਦ ਧਾਤਸਾਹ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ **੨੧** ਸਾਲ ਭੁੱਖਮਰੀ ਪਈ ਰਹੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਰਾਲ ਤਿੰਨ ਵਰ੍ਹੇ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯੋਗੇ ਧਰਾਹਬਨਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਉਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਤਿਆਰੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਕਾਰਣ ਇਹ ਰਾਲ ਧਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਿਥਓਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ।” ^੨ ਇਹ ਸਿਥਓਨੀ

*੨੦:੨੬ ਮੁੱਖ ਸੇਵਕ ਮੂਲਕਾਰਥ “ਜਾਜਕ”

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਮੰਤਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਮਨ ਮਗੋਂ ਇਹ ਆਮੋਰੀਆਂ ਦਾ ਟੋਲਾ ਮੀ ਆਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਚਨ ਰੀਤਾ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਗਿਬਓਨੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਟ ਨਹੀਂ ਧਰੁੰਚਾਣਗੇ। ਧਰ ਮਾਉਲ ਨੇ ਗਿਬਓਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਧਰੁੰਚਾਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰੀਤੀ। ਮਾਉਲ ਨੇ ਇਉਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਆਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਗਹਿਰੀ ਭਾਵਨਾ ਰਰੇ ਰੀਤਾ।

ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਾਰੇ ਗਿਬਓਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਬੁਲਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਰੀਤੀ।^੩ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਐਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰੀ ਰਰ ਮੱਦਦਾ?” ਆਤੇ ਰਿਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਐਂ ਖਰਾਮਚਿਤ ਰਰਾਂ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦੇਵੋਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਣ।”

“ਗਿਬਓਨੀਆਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਿਗ, “ਮਾਨੂੰ ਮਾਉਲ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਖਰਾਣੇ ਤੋਂ ਬਦਲੇ ‘ਚ ਚਾਂਦੀ ਮੋਨੇ ਦੀ ਤਾਂ ਰੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਆਤੇ ਨਾ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਲਈ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਰਿਮੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਾਰੇ-ਇਮ ਦਾ ਮਾਨੂੰ ਰੋਈ ਗੁੱਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਠੀਕ ਹੈ, ਦੱਸੋ ਐਂ ਤੁਹਾਡੀ ਰੀ ਮੇਵਾ ਰਰਾਂ?”

“ਗਿਬਓਨੀਆਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਰਿਗ, “ਮਾਉਲ ਨੇ ਮਾਡੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਉਮ ਨੇ ਮਾਡੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਰਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰੀਤੀ।^੪ ਮਾਉਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਖਾਤਮਾਗ ਮੀ। ਇਮ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਾਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਮੱਤ ਆਦਮੀ ਦੇ ਦੇਵੇ। ਫੇਰ ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਉਲ ਦੇ ਖਰਬਤ, ਗਿਬਯਾਹ ਤੇ ਫਾਂਮੀ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗੇ।”

ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਐਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਹਵਾਲੇ ਰਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।”^੫ ਧਰ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬਚਾਯਾ ਲਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਮਫੀਬੋਸਥ ਮੀ। ਯੋਨਾਥਾਨ ਮਾਉਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਧਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਆਂਗੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਰੇ ਮੱਗ ਖਾਧੀ ਮੀ, ਇਮ ਲਈ ਖਾਤਮਾਗ ਉਮ ਨੂੰ ਚੋਟ ਧਰੁੰਚਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ।^੬ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆੱਯਾਹ ਦੀ ਧੀ ਰਿਮਫਾਹ ਦੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜੋ ਰਿ ਰਿਮਫਾਹ ਆਤੇ ਮਾਉਲ ਤੋਂ ਮੀ, ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਆਰਮੇਨੀ ਆਤੇ ਮਫੀਬੋਸਥ ਮੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਮਾਉਲ ਦੀ ਇੱਕ ਧੀ ਵੀ ਮੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਮੀਰਲ ਮੀ। ਉਹ ਬਰਜਿੱਲਈ ਮਹੇਲਾਥੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਂਦਰੀਟੇਲ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਮੀ, ਇਉਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੀਰਲ ਆਤੇ ਆਂਦਰੀਟੇਲ ਦੇ ਵੀ ਧੰਜ ਖੁੱਤਰ ਲੈ ਲਏ।^੭ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਉਂ ਇਹ ਮੱਤ ਖੁੱਤਰ ਗਿਬਓਨੀਆਂ ਦੇ ਗੱਥ ਮੱਥ ਦਿੱਤੇ ਆਤੇ ਗਿਬਓਨੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੱਤਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਗਿਬਯਾਹ ਦੇ ਟਿੱਬੇ ਉੱਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਫਾਗਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਮੱਤਾਂ ਖੁੱਤਰ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਰਮ ਤੋੜ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਢੀ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਤ ਦੇ ਖਾਟ ਉਤਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਐਮਮ ਜੋਂ ਦੀ ਵਾਢੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ, ਬਸੰਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਸੁਰੂ ਦਾ, ਮੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੱਤਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮੇਤ ਹੋਈ।

ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਰਿਮਫਾਹ

^{੧੦} ਤਦ ਆੱਯਾਹ ਦੀ ਧੀ ਰਿਮਫਾਹ ਨੇ ਉਦਾਮੀ ਦਾ ਤੱਥੜ ਲੈ ਰੇ ਉਮ ਖੱਬਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਹ ਤੱਥੜ ਉਮ ਖੱਬਰ ਉੱਧਰ ਵਾਢੀਆਂ ਦੇ ਐਮਮ ਤੋਂ ਲੈ ਰੇ ਬਾਰਸਾਂ ਦੇ ਐਮਮ ਤੱਰ ਵਿਛਿਆ ਰਿਗ। ਰਿਮਫਾਹ ਦਿਨ ਗਾਤ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਬਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀ ਰਹੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਖਵਾਲੀ ਰਰਦੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਜੋ ਰਿਤੇ ਦਿਨ ਦੇ ਵੇਲੇ ਰੋਈ ਜੰਗਲੀ ਧਰਿੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਬ ਨੂੰ ਨਾ ਧੈ ਜਾਵੇ ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਿਤੇ ਗਾਤ ਵਰਤ ਰੋਈ ਦਰਿੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਬ ਨੂੰ ਚੁੱਰ ਲੈ ਜਾਵੇ।

^{੧੧} ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਜਾਰੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਰਿ ਮਾਉਲ ਦੀ ਦਾਮੀ ਆੱਯਾਹ ਦੀ ਧੀ ਰਿਮਫਾਹ ਉੱਥੇ ਰੀ ਰਰ ਰਹੀ ਹੈ।^{੧੨} ਤਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮਾਉਲ ਆਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਆਬੋਮ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਲਈਆਂ ਆਬੋਮ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਡੀਆਂ ਬੈਤ-ਮਾਨ ਵਿਖੇ ਖੁਲ੍ਹੇ-ਆਮ ਬੁਰਾ ਲਈਆਂ ਮਨ। ਇਹ ਉਹੀ ਜਗਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਮਾਉਲ ਨੂੰ ਗਿਲਬੇਯਾ ਖਰਬਤ ਤੇ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਯਦ, ਇਹ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰ ਟੰਗ ਦਿੱਤੇ ਮਨ।

^{੧੩} ਮੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮਾਉਲ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਲੈ ਆਂਦਾ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਟੰਗੇ ਗਏ ਮਨ ਇੱਕ ਥਾਵੇਂ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ।^{੧੪} ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਉਲ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਆਮੀਨ ਦੇਮ ਦੇ ਮੇਲਾ ਵਿੱਚ ਉਮ ਦੇ ਖਿਤਾ ਰੀਸ ਦੀ ਮਥਾਧ ਵਿੱਚ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਜੋ ਰੁਝ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ, ਉਹ ਮਭ ਰੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਆਤੇ ਉਮ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਉਮ ਦੇਮ ਵਾਮਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਸੁਣ ਲਈਆਂ।

ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ

^{੧੫} ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯੁੱਧ ਸੁਰੂ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਗਏ, ਧਰ ਉਹ ਬੱਰਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਤੇ ਰਮਜੇਰ ਹੋ ਗਿਆ ਮੀ।^{੧੬} ਇਸਬੀ-ਬਨੇਥ ਦੈੱਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੀ। ਉਮ ਦੇ ਬਰਫੇ ਦਾ ਤੌਲ ਮਾਢੇ ਮੱਤ ਖੱਡ ਮੀ ਆਤੇ ਉਮ ਰੋਲ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤਲਵਾਰ ਮੀ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਮੀ।^{੧੭} ਧਰ ਸਰੂਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਥੀਸਈ ਨੇ ਉਮ ਫਲਿਮਤੀ ਨੂੰ ਵੱਢ ਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਯਾ ਲਈ।

ਤਦ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸੇਮ ਵਚਨ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਮੱਦਦੇ, ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇਉਂ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਗੱਥੋਂ ਇੱਕ ਮਗਨ ਆਗੂ ਗੁਆ ਬੈਟਣਗੇ।”

^{੧੮} ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਗੋਬ ਵਿੱਚ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫੇਰ ਜੰਗ ਹੋਈ। ਸਿਬਰੀ ਗੁਮਾਤੀ ਨੇ ਮਢ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜੋ ਰਿ ਦੈੱਤਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੀ।

੧੬ ਯੇਹ ਫੇਰ ਗਏ ਵਿੱਚ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ
ਇੱਕ ਹੋਰ ਜੰਗ ਹੋਈ ਬੈਤਲਹਮ ਤੋਂ ਯਯਾਕੋ ਉਰਗੀਮ ਦੇ
ਪੁੱਤਰ ਯਲਗਨਾਨ ਨੇ ਗੋਲਿਆਬ ਗਿੱਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।
ਗੋਲਿਆਬ ਦਾ ਬਰਛਾ ਜੁਲਾਹੇ ਦੀ ਛੜ ਜਿੰਨਾ ਲੰਬਾ ਸੀ।
੨੦ ਫਿਰ ਗਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲੜਾਈ ਹੋਈ, ਉੱਥੇ ਇੱਕ
ਵੱਡਾ ਲੰਮਾ ਮਾਰਾ ਮਨੁੱਖ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਯੇਹ ਪੈਰਾਂ
ਵਿੱਚ ਛੇ-ਛੇ ਉਗਲੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ ਚੌਢੀ ਉਗਲਾਂ
ਸਨ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਦੌੜਾਂ ਦੀ ਵੰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ੨੧ ਇਸ
ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਵੰਗਾਇਆ ਤੇ ਉਸਦਾ ਮਖੋਲ
ਉਡਾਇਆ ਪਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਇਸ ਯਾਦਮੀ ਨੂੰ ਵੱਢ
ਸੁੱਟਿਆ। (ਇਹ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾਉਦ ਦੇ ਭਰਾ ਸਿਮਈ ਦਾ
ਪੁੱਤਰ ਸੀ।)
੨੨ ਇਹ ਚਾਹੇ ਯਾਦਮੀ ਗਏ ਵਿੱਚ ਦੌੜਾਂ ਦੀ ਵੰਸ ਵਿੱਚੋਂ
ਸਨ ਯੇਹ ਦੌੜ ਗੀ ਸਨ ਜੇ ਰਿ ਦਾਉਦ ਯੇਹ ਉਸ ਦੇ
ਯਾਦਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਦਾਉਦ ਵੱਲੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤ ਵਿੱਚ ਗੀਤ

੨੨ ੧ ਜਿਸ ਦਿਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਸਾਉਲ ਯੇਹ
ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਉਸ ਨੇ ਇਹ
ਗੀਤ ਲਿਖਿਆ:

੨ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਚੱਟਾਨ, ਮੇਰਾ ਰਿਲਾਹ, ਮੇਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ
ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੈ।

੩ ਉਹ ਮੇਰਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ,
ਉਹ ਮੇਰਾ ਟਿੱਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਰਨੀਂ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹਾਂ।
ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੀ ਢਾਲ, ਮੇਰੇ ਬਚਾਉ ਦਾ ਸਿੰਗ,
ਮੇਰਾ ਉੱਚਾ ਗੜ੍ਹ, ਮੇਰੀ ਓਟ ਹੈ।
ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਦਾ ਹੈ।

੪ ਉਹ ਮੇਰਾ ਮਖੋਲ ਉਡਾਉਂਦੇ
ਪਰ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਪੁਰਾਰਦਾ ਤੇ
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦਾ।

੫ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ, ਮੈਨੂੰ ਵੱਢਣ ਦੀ ਰੇਸਿਮ ਰੀਤੀ ਮੈਂ
ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ ਬੇਧਰਮੀ ਹੜਾਂ
ਚ

ਮੈਂ ਘਿਰਿਆ ਜਿਨਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮੈਂ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਨਾ
ਚਾਹਿਆ।

੬ ਧਾਤਾਲ ਦੀਆਂ ਤੋਰੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ,
ਮੈਂ ਦੇ ਫੰਧੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ,

੭ ਉਨਹਾਂ 'ਚ ਘਿਰਿਆ, ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ
ਪੁਰਾਰਿਆ,
ਜਾਂ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪੁਰਾਰਿਆ।

ਪਰਮੇਸੁਰ, ਆਪਣੇ ਮੰਦਰ 'ਚ ਵਿਰਾਜਮਾਨ, ਨੇ ਮੇਰੀ
ਪੁਰਾਰ ਸੁਣੀ

ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੁਰਲਾਉਂਦੇ ਦੀ ਚੀਖ ਸੁਣੀ।

੮ ਤਦ ਪਰਤੀ ਰੰਬੀ ਤੇ ਬਰਬਰਾਈ ਯਾਰਾਮ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ
ਜਿੱਲੀਆਂ।
ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਕਰੋਧ ਚੜ੍ਹਿਆ।

੯ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਂ 'ਚੋਂ ਯੁੱਧਾਂ ਨਿਰਲਿਆ ਮੁੰਗ 'ਚੇ
ਯੋਗ ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਚੱਲੀਆਂ

ਉਸਦੀ ਦੇਹ 'ਚੇ ਯੋਗ ਦੇ ਚਿੰਗਾੜੇ ਉੱਤੇ।

੧੦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਮਮਾਨੀ ਨੂੰ ਨਿਵਾਇਆ ਯੇਹ ਹੇਠਾਂ
ਉਤਰਿਆ

ਯਹੋਵਾਹ ਭਾਰੇ ਘਣੇ ਰਾਲੇ ਬੱਦਲ 'ਚ ਖੜੇ ਤਾ।

੧੧ ਉਹ ਉੱਡ ਰਿਹਾ ਸੀ ਯਹੋਵਾਹ ਕੁਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ
ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਰੇ

ਉਡਿਆ ਉਸਨੂੰ ਪੈਣ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਤੇ ਸਵਾਰ ਵੇਖਿਆ
ਗਿਆ।

੧੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰਾਲੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਤੰਬੂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ
ਦੁਆਲੇ ਲਪੇਟ ਲਿਆ।

ਉਸ ਨੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ, ਭਾਰੇ ਘਣੇ ਬੱਦਲ ਦਾ ਰੂਧ ਦੇਣ
ਲਈ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ।

੧੩ ਉਸ ਦੇ ਯੋਗੇ ਦੀ ਦਮਰ
ਤੋਂ ਯੋਗਿਆਰ ਦਗ-ਦਗ ਕਰਨ ਲੱਗੇ।

੧੪ ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਰਾਮ ਤੋਂ ਗਰਜਿਆ ਯੇਹ
ਉੱਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਾਈ ਸੁਣਾਈ।

੧੫ ਫਿਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੀਰ ਚਲਾਏ
ਯੇਹ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਨਹ ਦਿੱਤਾ ਬਿਜਲੀਆਂ
ਦੀ ਦਮਰ ਨਾਲ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ ਦਿੱਤਾ।

੧੬ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਘੁਰਕਣੇ ਕਾਰਣ
ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਂ ਦੇ ਸਾਹ ਦੇ

ਝੇਰੇ ਕਾਰਣ ਮਰਮੁਦ ਦੀਆਂ ਨਿਚਲੀਆਂ ਦਿਸ ਪਈਆਂ
ਯੇਹ ਜਗਤ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਖੁਲ੍ਹ ਗਈਆਂ।

੧੭ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਢੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਰੀਤੀ।
ਯਹੋਵਾਹ ਯਮਮੱਫਰਮੇ ਉੱਤਰਿਆ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ
ਜਰੜਿਆ ਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੇ ਮਰਮੁਦਾਂ 'ਚੋਂ ਮੈਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ।

੧੮ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀ ਮੈਥੋਂ ਵੱਧ ਬਲਵਾਨ ਸਨ ਉਨਹਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ
ਬੜੀ ਨਫਰਤ ਰੀਤੀ

ਮੇਰੇ ਵੈਰੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤਵਰ ਗਨ ਪਰ
ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।

੧੯ ਮੇਰੀ ਬਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਹਮਲਾ
ਰੀਤਾ

ਪਰ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਟੋਰ ਸੀ।

੨੦ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਧਿਆਨਾ ਸੀ ਮੇ ਉਸ ਮੈਨੂੰ
ਬਚਾਇਆ

ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਯਮਮਾਨੀ ਕੱਢ ਲਿਆਇਆ।

੨੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰਮ ਯਨੁਸਾਰ ਮੈਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ
ਮੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਸੁੱਚਮਤਾ ਯਨੁਸਾਰ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਾਯਾ
ਦਿੱਤਾ।

੨੨ ਰਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ!
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਪ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।

੨੩ ਮੈਂ ਗਮੇਸਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਫੈਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਦਾ।
ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਕਰਨਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

- ੨੪ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੈਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਧਾਰ ਤੇ ਖਾਮੁਖ
ਰੱਖਿਆ।
- ੨੫ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨਿਗਾਹ ਰੁਕੇ ਮੇਰੇ ਧਰਮ ਯਾਨੁਸਾਰ
ਤੇ
ਸੁੱਚਮਤਾ ਰਾਹਨ ਮੈਨੂੰ ਨਜ਼ਰਾਨਾ ਦਿੱਤਾ।
- ੨੬ ਖਿਯਾਰੇ ਲਈ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਖਿਯਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈਂ
ਮੱਚੇ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮੱਚ ਧਰਮਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈਂ।
- ੨੭ ਸੁੱਖ ਲਈ ਤੂੰ ਆਪੇ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਵਿਖਾਵੇਗਾ।
ਗਠੇ ਲਈ ਆਪਾ ਗਠਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।
- ੨੮ ਤੂੰ ਦੁੱਖੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਿਹਰ ਹੈਂ
ਗੁੰਦਾਸੀਆਂ ਲਈ ਰਹਿਰ ਹੈਂ।
- ੨੯ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਦੀਵਾ ਹੈਂ ਯਹੋਵਾਹ!
ਜਿਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਗੁਨੇਗਿਆਂ ਨੂੰ ਉਜਿਆਲਾ ਰੀਤਾ।
- ੩੦ ਤੇਰੀ ਮਿਹਰ ਮਦਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਂ ਸੁਰਮਿਆਂ ਨਾਲ
ਭੱਜਿਆ
ਤੇ ਤੇਰੀ ਰਿਹਾਇਆ ਨਾਲ ਮੈਂ ਵੈਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ
ਟੱਪੀਆਂ।
- ੩੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗਾਹ ਯੂਰਾ ਹੈ
ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਬਚਨ ਖਰਤਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਰਯਾਲੂਆਂ ਦਾ ਰੱਖਵਾਲਾ ਹੈ।
- ੩੨ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੌਣ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ?
ਯਾ ਤੇ ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀ ਚੱਟਾਨ ਹੈ?
- ੩੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰਾ ਖੱਰਾ ਗੜ੍ਹ ਹੈ
ਉਹ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਾਹ ਤੇ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- ੩੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਦਦਾ ਮੈਂ ਹਿਰਨੀਆਂ ਵਾਂਗ ਚੁੰਗੀਆਂ
ਭਰਦਾਂ
ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਚਿਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਉਹ ਖੜ੍ਹਾ ਰਦਦਾ
ਹੈ।
- ੩੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਗੱਥਾਂ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਰਨਾ ਸਿੱਖਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਜਿਸ ਮਦਦਾ ਮੇਰੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਖਿੱਤਲ ਦਾ ਧਨੁੱਖ ਵੀ
ਝੁਰਾਕਾ ਮੱਚਦੀਆਂ ਹਨ।
- ੩੬ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਛਾਲ ਮੈਨੂੰ
ਬਖਸ਼ੀ ਹੈਂ ਅਤੇ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਹੈ।
ਗਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਹੈ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ ਜਿੱਤਣ
ਵਿੱਚ।
- ੩੭ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਗੋਠਾਂ ਮੇਰੇ ਰਦਮਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧਾਇਆ ਹੈ
ਤੇ ਮੇਰੇ ਧੈਰ ਤਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਿਲਕੇ, ਨਾ ਹੀ ਬਿੜਕੇ।
- ੩੮ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ ਖਿੱਛਾ ਰਾ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰੀਤਾ ਤਦ
ਤੀਰ ਨਾ ਵਾਧਮ ਮੁੜਿਆ ਜਦ ਤੀਰ ਉਹ ਬਰਬਾਦ
ਨਾ ਹੋਏ।
- ੩੯ ਮੈਂ ਵੈਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰੀਤਾ
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆਂ
ਉਹ ਮੇਰੇ ਧੈਰੀ ਧਏ ਮੁੜੇ
ਯਾ ਤੇ ਰਦੇ ਨਾ ਉੱਠ ਮੱਚੇ।

- ੪੦ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਯੁੱਧ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬਲ ਨਾਲ ਮੇਰੀ
ਰਮਰ ਕੱਸੀ
ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਗੋਠ ਝੁਰਾਕਾ ਦਿੱਤਾ।
- ੪੧ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੀ ਖਿੱਠ ਮੈਨੂੰ ਵਿਖਾਈ ਤੇ
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਫਰਤ ਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਰਬਨਾਮ
ਰੀਤਾ।
- ੪੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕੋਈ ਬਚਾਉਣ
ਵਾਲਾ ਨਾ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਵੇਖਿਆ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵੀ
ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਕੋਈ ਨਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।
- ੪੩ ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੀ ਯੂਲ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਸੁਰਮਾ ਰੀਤਾ
ਰਮਤੇ ਦੇ ਚਿਰੱਝ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਧਿਆ ਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਲਾਹ ਦਿੱਤਾ।
- ੪੪ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਛੁਡਾਇਆ,
ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਰੋਮਾ ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਬਣਾਇਆ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀ
ਯਾਨ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਰੀਤੀ।
- ੪੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ, ਜਦ ਵੀ ਰਦੇ
ਮੈਂ ਫੁਰਮਾਨ ਰੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝਟ ਗੁਰਮ ਧਰਵਾਨ
ਰੀਤਾ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਖਬਰਾਏ।
- ੪੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਡਰ ਨਾਲ ਕੁਮਲਾਕਾ ਗਏ
ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬਦੇ
ਨਿਰਲੇ।
- ੪੭ ਯਹੋਵਾਹ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਮੇਰੀ ਚੱਟਾਨ ਹੈ।
ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਰਦਦਾ ਹਾਂ।
ਉਹ ਚੱਟਾਨ ਹੈ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ।
- ੪੮ ਉਸ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਖਾਤਿਰ ਸਜਾ
ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮ ਗੋਠ ਰੱਖਿਆ।
- ੪੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ,
ਗਾਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਉੱਚਾ ਰੀਤਾ
ਮੈਨੂੰ ਜਾਲਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।
- ੫੦ ਮੇਂ ਰਾਹਣ ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ
ਰਗਾਂਗਾ
ਯਾ ਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਦਾ ਜੱਸ ਗਾਵਾਂਗਾ।
- ੫੧ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਖਾਤਸਾਹ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ
ਬਰਜ ਹੈ
ਯਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਬਮਰ ਰੀਤੇ ਗੋਏ ਉੱਧਰ ਭਾਫ
ਦਾਉਦ ਯਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਉੱਧਰ
ਗੁਮੇਸਾ ਦਯਾ ਰਦਦਾ ਹੈ।

ਦਾਉਦ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਬਚਨ

੨੩

੧ ਦਾਉਦ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਬਚਦ:

“ਇਹ ਗੀਤ ਯੱਸੀ ਦੇ ਖੁੰਡਰ ਦਾਉਦ ਦਾ ਸੀ।
ਇਹ ਗੀਤ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਹੈ

ਜੇ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਬੁਥ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਦਾ ਮਸਹ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ।

ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰੱਖਿਆਰ ਦਾ ਮਨਧਰਮ ਸੀ । *

^੨ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬੋਲਿਆ
 ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਬਚਨ ਮੇਰੀ ਜਥਾਨ ਉੱਤੇ ਸੀ ।

^੩ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ,
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਚੱਟਾਨ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਉੱਧਰ ਧਰਮ ਨਾਲ ਗਾਜ਼ਰਦਾ ਹੈ
 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਭੈ ਨਾਲ ਗਾਜ਼ਰਦਾ ਹੈ ।

^੪ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਸਵੇਰ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸੂਰਜ
 ਨਿਰਲਦਾ ਹੀ ਹੈ,
 ਅਜਿਹੀ ਸਵੇਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੱਦਲ ਨਾ ਹੋਣ
 ਅਤੇ ਬਰਖਾ ਬਾਯਦ ਉਸ ਚਮਰਦੀ ਯੁੱਧ ਵਰਗਾ ਤੇ ਉਸ
 ਘਾਹ ਵਰਗਾ,
 ਜੇ ਮੀਂਹ ਤੋਂ ਖਿੱਛੋਂ ਯੁੱਧ ਦੇ ਰਾਹਣ ਧਰਤੀ ਉੱਧਰ
 ਉੱਗਦਾ ਹੈ ।

^੫ “ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਰਿਵਾਹ ਬਲਵਾਨ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ
 ਰੀਤਾ

ਉਸ ਨੇ ਮਦਾ ਲਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਰਾਹਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ
 ਜੇ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਅਤੇ ਖੱਬਾ ਹੋ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੇਤੂ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ
 ਪੂਰੀਆਂ ਕਰੇਗਾ!

^੬ “ਧਰ ਬੇਧਰਮੀ ਸਾਰੇ ਰੰਡਿਆਂ ਵਾਂਗ ਲਾਂਭੇ ਮੁੱਟੇ ਜਾਣਗੇ
 ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਗੱਬਾਂ ਨਾਲ ਫੜੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ।

^੭ ਜੇਰੁ ਰੋਟੀ ਮਨੁੱਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੂਹ ਲਵੇ ਤਾਂ
 ਉਹ ਛਿਲਤਰ ਜਾਂ ਸੂਟੀ ਵਾਂਗ ਰਿੱਲ ਵਾਂਗ ਚੁੱਭਦੇ ਹਨ ।
 ਹਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਰੰਡਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ
 ਉਹ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਝੋਰੇ ਜਾਣਗੇ
 ਅਤੇ ਪੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ ।”

ਤਿੰਨ ਨਾਇਰ

^੮ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸੂਰਮੇ ਇਹ ਹਨ:

ਤਾਹਰਮੇਨੀ ਯੋਸੇਬ-ਬੱਸਬਬ ਉਹ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਇਰਾਂ ਉੱਤੇ
 ਰਖਤਾਨ ਸੀ । ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਰਫੇ
 ਨਾਲ ੧੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।

^੯ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਦੂਜਾ ਦੇਸੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਲਯਾਜ਼ਰ
 ਅਹੋਗੀ ਸੀ । ਆਲਯਾਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਨਾਇਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ
 ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵੰਗਾਰ ਵੇਲੇ
 ਨਾਲ ਚੜ੍ਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ
 ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਧਰ ਉਸ ਵਰਤ ਇਸਰਾਏਲੀ ਸੈਨਿਕ
 ਭੱਜ ਖੜੋਤੇ ਸਨ । ^{੧੦} ਆਲਯਾਜ਼ਰ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨਾਲ ਉਸ
 ਵਰਤ ਤੌਰ ਲੜਦਾ ਰਿਹਾ ਜਦ ਤੀਰ ਉਹ ਧਰ ਨਾ ਗਿਆ ।
 ਧਰ ਉਹ ਤਦ ਵੀ ਤਲਵਾਹ ਨੂੰ ਰੱਮ ਕੇ ਫੜੀ ਲਗਾਤਾਰ
 ਲੜਦਾ ਰਿਹਾ । ਉਸ ਦਿਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਭਾਰੀ

ਜਿੱਤ ਲੈ ਦਿੱਤੀ । ਜਦੋਂ ਆਲਯਾਜ਼ਰ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਤਾਂ ਲੋਕ
 ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਆ ਗਏ ਧਰ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਸਿਰਫ
 ਲੁੱਟ ਮਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੜ ਆਏ ।

^{੧੧} ਉਸ ਤੋਂ ਖਿੱਛੋਂ ਹਰਾਮੀ ਆਗੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੰਮਾਹ ਸੀ ।
 ਫਲਿਮਤੀ ਲੜਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ ਮਸਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤ
 ਵਿੱਚ ਆਏ ਤਾਂ ਸਭ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਭੱਜ ਗਏ । ^{੧੨} ਧਰ
 ਮੰਮਾਹ ਉਸ ਖੋਲੀ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਖਲੋਤਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ
 ਬਚਾਇਆ । ਉਸ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ । ਉਸ
 ਦਿਨ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਦਿੱਤੀ ।

^{੧੩} ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੀਹਾਂ ਮੁਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਨਿਰਲ
 ਗਏ ਅਤੇ ਆਦੁਲਮਾ ਦੀ ਗੁਫਾ ਨੂੰ ਵਾਛੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤ
 ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਆਏ, ਅਤੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਦਲ ਨੇ ਰਫਾਈਮ
 ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਤੰਬੂ ਲਾਏ ਹੋਏ ਸਨ ।

^{੧੪} ਇੰਝ ਹੀ ਇੱਕ ਵਾਰ, ਦਾਉਦ ਇੱਕ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਸੀ
 ਅਤੇ ਕੁਝ ਫਲਿਮਤੀ ਸਿਧਾਗੀ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ ਸਨ ।

^{੧੫} ਦਾਉਦ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਦਾ ਧਾਣੀ ਖੀਣ ਲਈ ਬਹੁਤ
 ਉਤਮਰ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇੱਛਾ
 ਕਰਦਾ ਕਿ ਰਾਮ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਬੈਤਲਹਮ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਵਾਲੇ ਖੂਹ
 ਤੋਂ ਧਾਣੀ ਲਿਆ ਕੇ ਦੇਵੇ ।” ^{੧੬} ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਇਰਾਂ
 ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਡੋਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਕੇ ਬੈਤਲਹਮ ਦੇ
 ਖੂਹ ਤੋਂ ਧਾਣੀ ਭਰਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਉਸੇ ਫਾਟਰ ਉੱਧਰ
 ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਣੀ ਭਰ ਕੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਲਿਆ ਕੇ ਦਿੱਤਾ । ਧਰ
 ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਹ ਧਾਣੀ ਨਾ ਖੀਤਾ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਟ ਵਜੋਂ
 ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਡੋਲਾਉ ਦਿੱਤਾ । ^{੧੭} ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ,
 “ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ! ਮੈਂ ਇਹ ਧਾਣੀ ਨਹੀਂ ਖੀ ਮੱਕਦਾ, ਇਹ ਧਾਣੀ
 ਖੀਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀਰ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਖੀਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ
 ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਲਗਾ ਕੇ
 ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਧਾਣੀ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ।” ਇਸੇ ਰਾਹਣ ਦਾਉਦ
 ਨੇ ਧਾਣੀ ਖੀਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ । ਇੰਝ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ
 ਨਾਇਰਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਭੜੇ ਸੂਰਮਗਤੀ ਦੇ ਰਾਹਜ ਕੀਤੇ ।

ਹੋਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿਧਾਗੀ

^{੧੮} ਸਰੂਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਥ ਦਾ ਭਰਾ ਅਬੀਸਈ
 ਵੀ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਖੀਆਂ ਸੀ । ਅਬੀਸਈ ਨੇ ਇੱਕ ਵੇਲੇ
 ੩੦੦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਬਰਫੀ ਚਲਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ
 ਮੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਤਿੰਨਾਂ ਵਾਂਗ ਬੜਾ ਨਾਮੀ ਬਣਿਆ ।
^{੧੯} ਅਬੀਸਈ ਦੀ ਪੁਰਸਿੱਧੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਇਰਾਂ
 ਵਾਂਗ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਬਣਿਆ ਭਾਵੇਂ ਉਹ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾ ਸੀ
 ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਬਣਿਆ ।

^{੨੦} ਫੇਰ ਯਹੋਯਾਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਯਾਹ, ਰਬਮਏਲ ਤੋਂ
 ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸੂਰਮੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੇਤਰਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਈ ਵੱਡੇ
 ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਸਨ । ਉਸ ਨੇ ਮੋਯਾਬ ਦੇ ਦੋ ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ
 ਮੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਬਰਫ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ

*੨੩:੧ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰੱਖਿਆਰ ਦਾ ਮਨਧਰਮ ਸੀ ਜਾਂ ਧਰਧਰਾ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਿੱਠਾ ਗਾਇਕ ।”

ਸੋਚ ਨੂੰ ਭਾਰ ਸੁੱਟਿਆ। ਬਨਾਯਾਗ ਨੇ ਬੜੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ।^{੨੧} ਇਉਂ ਹੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਮਿਸਰੀ ਸਿਧਾਹੀ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ਉਸ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਿਧਾਹੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਰਛੀ ਮੀ ਯਰ ਉਹ ਸੋਟੀ ਲੈਂਦੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਆਣ ਖਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਮਿਸਰੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਨੇ ਬਰਛੀ ਖੋਹ ਲਈ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਹੀ ਬਰਛੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰ ਸੁੱਟਿਆ।^{੨੨} ਯਹੋਯਾਦਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਯਾਗ ਨੇ ਇੱਝ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਈ ਰੰਮ ਰੀਤੇ। ਬਨਾਯਾਗ ਵੀ ਤਿਨਾਂ ਨਾਇੰਦਰਾਂ ਵਾਂਗ ਬੜਾ ਭਮਗੂਰ ਹੋਇਆ।^{੨੩} ਬਨਾਯਾਗ ਸਮੇਂ ੩੦ ਸੂਰਮਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਯਰਮਿੱਯ ਹੋਇਆ। ਯਰ ਉਹ ਤਿੰਨ ਨਾਇੰਦਰਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਦਾ ਸਦੱਮ ਨਾ ਬਣਿਆ ਸਮੇਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਗ ਸੁੱਖਿਆਰਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਠਹਿਰਾਇਆ।

ਤੀਹ ਨਾਇੰਦਰ

^{੨੪} ਆਸਾਹੇਲ ਨੇ ਯੋਯਾਥ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ੩੦ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ੩੦ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੇ ਸੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਬਾਰੀ ਦੇ ਸੂਰਮੇ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਲਗਾਨਾਨ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਬੈਤਲਹਮ ਤੋਂ ਵੇਦੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।
^{੨੫} ਸੰਭਾਗ ਹਰੇਦੀ ਆਤੇ ਯਲੀਰਾ ਹਰੇਦੀ ਸੀ।
^{੨੬} ਗਲਮ ਯਲਟੀ ਆਤੇ ਇੱਕ ਇੰਦਮ ਤਰੇਦੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਟੀਰਾ ਸੀ।
^{੨੭} ਯਾਬੀ ਯਜ਼ਰ ਅੰਨਥੋਬੀ ਮਬੁੰਨਟੀ ਗੁਸਾਬੀ।
^{੨੮} ਮਲਮੇਨ ਯਹੋਗੀ ਆਤੇ ਮਹਰਈ ਨਟੇਫਾਬੀ।
^{੨੯} ਬਯਾਨਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੇਲਬ, ਇੱਕ ਨਟੇਫਾਬੀ ਆਤੇ ਤੀਬਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਇੰਤਈ ਜੋ ਬਿਨਯਾਮੀਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਿਬਯਾਗ ਤੋਂ ਸੀ।
^{੩੦} ਬਨਾਯਾਗ ਖਿਰਾਬੇਨੀ ਆਤੇ ਗਯਾਮ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਹਿੰਦਈ।
^{੩੧} ਯਾਬੀ-ਯਲਬੇਨ ਯਰਬਾਬੀ, ਯਜ਼ਭਾਵਬ ਬਰਹੂਮੀ।
^{੩੨} ਯਲਯਗਬਾ ਸਯਲਬੇਨੀ ਆਤੇ ਯਾਮੇਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਯੋਨਾਥਾਨ।
^{੩੩} ਸੰਭਾਗ ਹਰਾਰੀ ਆਤੇ ਸਾਗਰ ਯਾਰਾਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੀਯਾਮ।
^{੩੪} ਉਸ ਮਯਾਰਾਬੀ ਤਾਂ ਯਗਮਬਈ ਮਯਾਰਾਬੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਲੀਫਲਟ ਆਤੇ ਯਹੀਬੇਫਲ ਗਿਲੇਨੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਲੀਯਾਮ।
^{੩੫} ਗਮਰਈ ਰਮਲੀ ਆਤੇ ਯਯਰਈ ਯਰਬੀ।
^{੩੬} ਸੋਬਾਗ ਤੋਂ ਨਾਥਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਿਗਾਲ ਆਤੇ ਬਾਨੀ ਗਾਰੀ।

^{੩੭} ਮਲਕ ਅੰਮੇਨੀ ਆਤੇ ਨਹਰਈ ਬਟੇਰੋਬੀ ਜੋ ਸਰੂਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਥ ਦੇ ਸਮਤਰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੇ ਸਨ।
^{੩੮} ਟੀਰਾ ਯਿਬਰੀ ਆਤੇ ਗਾਰੇਬ ਯਿਬਬ।
^{੩੯} ਉਰਿੰਯਾਗ ਹਿੰਤੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ੩੭ ਸਨ।

ਦਾਉਦ ਨੇ ਸੈਨਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ

੨੪ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤ ਕ੍ਰੋਧਿਤ ਸੀ ਆਤੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਜਾ ਆਤੇ ਜਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰ।”

^੨ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਸੈਨਾਧਤੀ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਕਿਹਾ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਰਿਵਾਹ ਮਥੁਗਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਟੇਰਮਬਾ ਤੀਰ ਲੰਘ ਜਾ ਆਤੇ ਜਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਯਤਾ ਚੱਲੇ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?”

^੩ ਯਰ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਜਿੰਨੇ ਉਹ ਹਨ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਗੁਣਾ ਵੀ ਵੱਧ ਕਰ ਦੇਵਾਂ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਵੇਖਣ, ਯਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਮਨ ਕਿਸ ਲਈ ਖੁਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਝ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?”

^੪ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਬੜੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਯੋਯਾਥ ਆਤੇ ਸੈਨਾ ਦੇ ਹੋਰ ਕਥਯਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਯੋਯਾਥ ਆਤੇ ਸੈਨਾ ਦੇ ਹੋਰ ਕਥਯਾਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਨਿਕਲ ਪਏ।^੫ ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਰਦਨੋਂ ਯਾਰ ਲੰਘੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਜ਼ੇਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਤੋਬੂ ਲਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡੇਰਾ ਸਹਿਰ ਦੇ ਸੰਜੇ ਧਾਮੇ ਵੱਲ ਸੀ ਆਤੇ ਸਹਿਰ ਗਾਦ ਵਾਰੀ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਯਾਜ਼ੇਰ ਵੱਲ ਸੀ।

^੬ ਉੱਥੋਂ ਉਹ ਗਿਲਯਾਦ ਆਤੇ ਤਗਤੀਮ ਗਾਦਸੀ ਦੇ ਦੋਸ ਨੂੰ ਆਏ ਆਤੇ ਫੇਰ ਦਾਨ ਯਾਨ ਵੱਲ ਨੂੰ ਆਏ ਆਤੇ ਭੈਂਰੇ ਸੀਦੇਨ ਤੀਰ ਖੁੱਜੇ।^੭ ਉੱਥੋਂ ਫਿਰ ਸੋਰ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਤੀਰ ਆਏ ਆਤੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ਆਤੇ ਕਨਾਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਤੀਰ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਦੱਬਣ ਨੂੰ ਬਟੇਰਮਬਾ ਤੀਰ ਨਿਕਲ ਗਏ।^੮ ਇਉਂ ਸਾਰੇ ਦੋਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਨੇ ਮਹੀਨੇ ਆਤੇ ਵੀਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਖਿੱਛੋਂ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਏ।

^੯ ਤਾਂ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਸੂਚੀ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ੮,੦੦,੦੦੦ ਸੂਰਮੇ ਤਲਵਾਰ ਧਾਰੀ ਆਤੇ ੫,੦੦,੦੦੦ ਸੂਰਮੇ ਤਲਵਾਰਧਾਰੀ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਸਨ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣਾ

^{੧੦} ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਗਿਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਹਿਮਾਮ ਹੋਇਆ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਕੰਮ ਜੇ ਮੈਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਧਾਥ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੇਂ ਗੁਣ ਹੋ ਯਹੋਵਾਹ, ਰਿਹਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਦੇ ਧਾਥ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੋ, ਮੈਂ ਵੱਡੀ ਮੁਰਖਤਾਈ ਕਰ ਬੈਠਾ ਹਾਂ।”

^{੧੧} ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਨਬੀ ਗਾਦ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਲਿਆ। ^{੧੨} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗਾਦ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾ, ਜਾ ਤੇ ਜਾਰੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਖ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ ਹੈ: ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਤਿੰਨ ਵਸਤਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਂ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚੁਣ ਲੈ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਧਾਵਾਂ।”

^{੧੩} ਗਾਦ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਚੁਣ ਲੈ: (੧) ਇੱਕ ਤਾਂ ਕੀ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ ਰਿ ਤੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਅੰਨ ਦਾ ਕਾਲ ਖਵੇ। (੨) ਜਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੀਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਭੱਜਦਾ ਫਿਰੋ ਤੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਮਗਰ ਖਵੇ ਰਹਿਣ। (੩) ਜਾਂ ਤੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਮਗਾਮਾਗੀ ਖਵੇ। ਗੁਣ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੋਚ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਚੁਣ ਲੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਤੇਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸੇ ਵਾਸਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।”

^{੧੪} ਦਾਉਦ ਨੇ ਗਾਦ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਬੜਾ ਦਿਆਲੂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਦੇ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਰਿ ਮੈਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੰਡਿਤ ਹੋਣਾ ਖਵੇ ਮੇਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਰਿ ਇਸ ਕੋਲੋਂ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਹੀ ਦੰਡਿਤ ਹੋਵਾਂ।”

^{੧੫} ਤਾਂ ਫਿਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮਗਾਮਾਗੀ ਭੇਜੀ ਜੇ ਉਸ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਠਹਿਰਾਏ ਹੋਏ ਵਰਤ ਤੱਕ ਖਈ ਰਹੀ ਅਤੇ ਦਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਣੇਰਸਬਾ ਤੀਰ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੭੦,੦੦੦ ਮਨੁੱਖ ਮਰ ਗਏ। ^{੧੬} ਜਦੋਂ ਦੂਤ ਨੇ ਅਰੁਸਲਮ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਹੱਥ ਧਸਾਰਿਆ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਬੁਰਿਆਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਣ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦੂਤ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਸਠ ਕੀਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਬਸ ਕਰ, ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਆਖਣਾ ਹੱਥ ਨੀਵੇਂ ਕਰ ਲੈ।” ਉਸ ਵੇਲੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਅਬੂਸੀ ਅਰਵਨਾਹ ਦੇ ਖਲਵਾੜੇ *ਕੋਲ ਖੜੇ ਤਾ ਸੀ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਅਰਵਨਾਹ ਦਾ ਖਿੜ ਖਰੀਦ ਲੈਣਾ

^{੧੭} ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਧਾਥੀ, ਮੈਂ ਭੁੱਲ

ਕੀਤੀ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਮਿਰਫ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਤਾਂ ਇੰਜੜਾਂ ਵਾਂਗ ਮਿਰਫ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗੇ, ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਆਖਾ ਮੰਨਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਰਿਹਾ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਜੇ ਵੀ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਹੈ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮੂਮ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਗੋਂ ਮੈਨੂੰ ਦੇਵੋ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ।”

^{੧੮} ਉਸ ਦਿਨ ਗਾਦ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜਾ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਅਬੂਸੀ ਅਰਵਨਾਹ ਦੇ ਖਿੜ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਉਸਾਰ।”

^{੧੯} ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਠੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਗਾਦ ਨੇ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਅਰਵਨਾਹ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਗਿਆ। ^{੨੦} ਅਰਵਨਾਹ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਫਸਰ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਅਰਵਨਾਹ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖਰਤੀ ਉੱਪਰ ਮੂੰਹ ਖਰਨੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ। ^{੨੧} ਅਰਵਨਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਗੱਲ ਮੇਰੇ ਮਾਗਾਗਾਜ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅੱਜ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਤਸਰੀਫ ਲਿਆਏ ਹਨ?”

ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਖਿੜ ਖਰੀਦਣ ਆਇਆ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੇ ਇੱਥੇ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾ ਸੱਕਾਂ। ਤਦ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਮਗਾਮਾਗੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।”

^{੨੨} ਅਰਵਨਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਗਾਗਾਜ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਤੁਸੀਂ ਲੈ ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਵੇਖੋ! ਇੱਥੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਕੁਝ ਗਊਆਂ ਵੀ ਹਨ, ਬਲਦਾਂ ਦੇ ਵਲੋਂ ਵੇ ਮਣੇ ਇਹ ਮਭ ਲੱਕੜ ਦੇ ਲਈ ਹੈ।” ^{੨੩} ਹੇ ਖਾਤਮਾਗ! ਮੈਂ ਇਹ ਮਭ ਕੁਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ!” ਅਰਵਨਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਰਿਹਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਧਰਮੀਨ ਹੋਵੇ।”

^{੨੪} ਧਰ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਰਵਨਾਹ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਨਹੀਂ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਜਮੀਨ ਦਾ ਮੁੱਲ ਚੁਕਾਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਮੇਰਾ ਕੁਝ ਮੁੱਲ ਨਾ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ।”

ਮੇਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਹ ਖਿੜ ਅਤੇ ਉਹ ਬਲਦ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ੫੦ ਸੈਕਲ ਦੇ ਕੇ ਮੁੱਲ ਲੈ ਲਿਆ। ^{੨੫} ਤਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਵਾਸਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਈ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਉੱਥੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁੱਧ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਮੰਨ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਮਾਰੀ ਗੁਣ ਗਈ।

*੨੪:੧੬ ਖਲਵਾੜਾ ਜਿੱਥੇ ਦਾਣੇ ਅਨਾਜ ਵਗੈਰਾ ਛੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਗਜਿਯਾ ਦੀ ਧਰਮੀ ਖੋਬੀ

ਜਦੋਂ ਗਜਿਯਾ ਗਜਾ ਬਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ

੧ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਬੁੱਢਾ ਮੀ, ਉਸ ਦੇ ਨੌਰ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਦਰਾਂ ਨਾਲ ਢੱਕ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿੱਘਾ ਨਾ ਮਹਿਮੁਸ ਹੁੰਦਾ। ੨ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੌਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੀਮੀ ਗਜੇ ਦੀ ਮੋਵਾ ਰਨ ਲਈ ਜਾਤੇ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਠਾਈ ਮੁਟਿਆਰ ਲੱਭਾਓ। ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਨਿੱਘਾ ਰਨ ਲਈ ਤੇਰੇ ਧਾਮੇ ਤੇ ਮੈਂ ਸੱਕੇਗੀ।” ੩ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਖੁਬਸੂਰਤ ਰੁੜੀ ਲੱਭਣੀ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਤੇ ਸੁਨੀਮੀ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਅਬੀਮਾਗ ਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਰੁੜੀ ਲੱਭੀ। ਉਹ ਉਸ ਰੁੜੀ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਲਿਆਏ। ੪ ਉਹ ਰੁੜੀ ਬੜੀ ਖੁਬਸੂਰਤ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਦੀ ਖੁਬ ਮੋਵਾ ਜਾਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਧਰ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਉਸ ਨਾਲ ਵੈਦੀ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਨਾ ਜੋੜੇ।

੫-੬ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਦੋਂ ਗਜਿਯਾ ਉਸਦੀ ਧਰਮੀ ਗੁਰੀਯ ਤੋਂ ਮੀ, ਉਹ ਮੋਖੀ ਮਾਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਗਜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਪਣ ਲਈ ਰੱਖ, ਖੋੜੇ ਜਾਤੇ ਜਾਪਣ ਰੱਖ ਦੇ ਅੱਗੇ ਭੱਜਣ ਲਈ ੫੦ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਧਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਣੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਯਾਗਿਆ, “ਤੂੰ ਜਾਜਿਗਾ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈ?” ਉਹ ਅਬਮਾਲੇਮ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਜਨਮਿਆ ਮੀ, ਜਾਤੇ ਉਹ ਉਸ ਵਾਂਗੇ ਹੀ ਮੋਗਣਾ ਮੀ।

੭ ਜਦੋਂ ਗਜਿਯਾ ਨੇ ਸੁਰੂਆਤ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸੁਰੂਆਤ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਜਾਬ ਜਾਤੇ ਅਬਮਾਲੇਮ ਜਾਜਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਬਾਪਣ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ੮ ਧਰ ਮਾਦੇਰ ਜਾਜਰ, ਅਗੇਆਦਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਆਗ, ਨਾਬਾਨ ਨਬੀ, ਸਿਮਈ, ਰੋਈ ਜਾਤੇ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਖਾਮ ਧਰਿਰੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਗਜਿਯਾ ਦਾ ਖੱਖ ਨਾ ਲਿਆ।

੯ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜੋਗਲਯ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਜੇ ਜੈਨ-ਰੋਗੇਲ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਗਜਿਯਾ ਨੇ ਕੁਝ ਭੋਡਾਂ, ਗਊਆਂ ਜਾਤੇ ਮੈਟੇ-ਮੈਟੇ ਧਮੂ ਵੱਢੇ ਜਾਤੇ ਜਾਪਣੇ ਮਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਭਾਵ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਾਤੇ ਅਗੁਰੂ ਦੇ ਸਭ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ। ੧੦ ਧਰ ਜਦੋਂ ਗਜਿਯਾ ਨੇ ਨਾਬਾਨ ਨਬੀ, ਬਨਾਆਗ, ਜਾਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦੇ ਖਾਮ ਧਰਿਰੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਜਾਪਣੇ ਭਰਾ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ।

ਨਾਬਾਨ ਜਾਤੇ ਬਬਸਥਾ ਸੁਲੇਮਾਨ ਲਈ ਖੋਲੇ

੧੧ ਧਰ ਨਾਬਾਨ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਮਾਤਾ ਬਬਸਥਾ ਕੋਲ ਗਿਆ ਜਾਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਕੇ ਕਿਹਾ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਗੁਰੀਯ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਕੀ ਕੁਝ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਉਹ ਖੁਦ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਬਾਪ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਤੇ ਮਾਤਾ ਮਾਲਰ, ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਇਸ ਮਾਰੇ ਰਾਮੇ ਤੋਂ ਜਨਮਾਨ ਹੈ। ੧੨ ਮੈਂ ਸੱਦਾ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਜਾਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜਾਤੇ ਜਾਪਣੇ

ਖੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਵੀ ਜਿੰਦਗੀ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੧੩ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਕੋਲ ਜਾਕੇ ਜਾਪਣ, ਜੇ ਮੇਰੇ ਮਗਰਾਜ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਮੀ ਕਿ ਤੈਥੋਂ ਬਾਜ਼ਦ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਬਣੇਗਾ ਜਾਤੇ ਤੇਰੇ ਸਿੱਖਾਮਣ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇਗਾ? ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਗਜਿਯਾ ਗਜਾ ਕਿਉਂ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ?” ੧੪ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਜਾਜੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਮੈਂ ਜਾਦਰ ਜਾ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਤੇਰੇ ਉਥੋਂ ਕੋਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ਦ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਭਦਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।”

੧੫ ਫੇਰ ਬਬਸਥਾ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਉਸ ਦੇ ਮੈਂਟ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਲਈ ਗਈ। ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਬੁੱਢਾ ਮੀ ਜਾਤੇ ਸੁਨੀਮੀ ਤੋਂ ਅਬੀਮਾਗ ਨਾਂ ਦੀ ਕੁੜੀ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਮੀ। ੧੬ ਬਬਸਥਾ ਨੇ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ। ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤੂੰ ਕੀ ਮੰਗਦੀ ਹੈ?”

੧੭ ਬਬਸਥਾ ਨੇ ਜਾਪਿਆ, “ਮੇਰੇ ਮਗਰਾਜ, ਤੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਜਾਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕਰ ਕੇ ਜਾਪਿਆ ਮੀ, ‘ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ, ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਬਣੇਗਾ ਜਾਤੇ ਮੇਰੇ ਸਿੱਖਾਮਣ ਉੱਪਰ ਬੈਠੇਗਾ।’ ੧੮ ਗੁਣ, ਜਦੋਂ ਗਜਿਯਾ ਗਜਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਤੇ ਤੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਚੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। ੧੯ ਜਦੋਂ ਗਜਿਯਾ ਨੇ ਕੁਰੂ ਮਾਰੀਆਂ ਗਾਵਾਂ, ਮੈਟੇ ਵੱਢੇ ਜਾਤੇ ਭੋਡਾਂ ਜਿਬਾਗ ਕੀਤੀਆਂ ਗਨ ਜਾਤੇ ਤੇਰੇ ਮਾਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਜਰ ਅਬਮਾਲੇਮ ਜਾਤੇ ਤੇਰੇ ਸੈਨਾਧੀ ਯੋਜਾਬ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਹੈ। ੨੦ ਮੇ ਗੁਣ, ਮੇਰੇ ਮਗਰਾਜ ਜਾਤੇ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਤੁਰ ਰਹੇ ਗਨ ਜਾਤੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਜਾਪਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਗਨ ਕਿ ਤੈਥੋਂ ਬਾਜ਼ਦ ਗਜਾ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੧ ਜੇ ਤੂੰ ਜਾਜਿਗਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਧਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਦਫਨਾਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ਦ, ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਜਾਤੇ ਮੈਂ ਗਦਾਰ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਵਾਂਗੇ।”

੨੨ ਜਦੋਂ ਬਬਸਥਾ ਜਾਜੇ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਕਰ ਰਹੀ ਮੀ, ਨਾਬਾਨ ਨਬੀ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਵੇਖਣ ਜਾਇਆ। ੨੩ ਮੇਵਰਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਕਿਹਾ, “ਨਾਬਾਨ ਨਬੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਇਆ ਹੈ।” ਨਾਬਾਨ ਜਾਦਰ ਜਾਇਆ ਜਾਤੇ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਗਿਆ ਜਾਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ੨੪ “ਮੇਰੇ ਮਗਰਾਜ ਜਾਤੇ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ! ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਖੋਸਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਜ਼ਦ ਜਦੋਂ ਗਜਿਯਾ ਅਗਲਾ ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਣ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਜਦੋਂ ਗਜਿਯਾ ਗਜ ਕਰੇਗਾ? ੨੫ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਾਜ ਉਹ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਤੇ ਮੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਜੋਂ ਢੇਰ ਮਾਰੀਆਂ ਗਊਆਂ, ਮੈਟੇ-ਵੱਢੇ ਜਾਤੇ ਭੋਡਾਂ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਗਨ ਜਾਤੇ ਤੇਰੇ ਬਾਰੀ ਮਾਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਸੈਨਾਂ ਦੇ ਸੈਨਾਧੀਆਂ, ਜਾਤੇ ਅਬਮਾਲੇਮ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਗੁਣ ਉਸ ਨਾਲ ਖਾ-ਧੀ ਰਹੇ ਗਨ ਜਾਤੇ ਜਾਪਣੇ ਰਹੇ ਗਨ, ‘ਖਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਜਦੋਂ ਗਜਿਯਾ ਤੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇਂ।’ ੨੬ ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ, ਮਾਦੇਰ ਜਾਜਰ, ਅਗੇਆਦਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਆਗ,

ਜਾਂ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਮੱਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।²⁹ ਜੇ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਰੀ ਤੁਮੀਂ ਮਾਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਦੱਸੇ ਇਹ ਰਾਜਨ ਰਹ ਲਿਯਾ ਹੈ? ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਨਦ ਅਗਲਾ ਖਾਤਮਾਗ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ?"

²⁹ ਉਦ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਬਥਮਬਾ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿ ਅੰਦਰ ਆਏ।" ਤਾਂ ਬਥਮਬਾ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਹੋਈ।

³⁰ ਫੇਰ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਅਗੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਧਰੁੱਖਰਿ ਅਗੋਵਾਹ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।"³⁰ ਅੱਜ ਮੈਂ ਉਹੀ ਰਵਾਂਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਹ ਇਕਰਾਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਅਗੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਰੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂਥੋਂ ਮਗਰੋਂ ਅਗਲਾ ਰਾਜਾ ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂਥੋਂ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਸਿੰਘਾਮਣ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇਗਾ।"

³¹ ਉਦ ਬਥਮਬਾ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, "ਜੇ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ, ਤੇਰੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਹੋਣ!"

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ

³² ਉਦ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਮਾਦੇਰ ਜਾਜਰ, ਨਾਬਾਨ ਨਬੀ ਨੇ ਅਗੋਯਾਦਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਯਾਗ ਨੂੰ ਮੱਦਾ।" ਤਾਂ ਉਹ ਤਿੰਨੇ ਆਦਮੀ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਆਏ।³³ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਮੇਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਵੋ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਅੱਚਰ ਉੱਧਰ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਗਿਹੇਨ ਦੇ ਝਰਨੇ ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਵੋ।"³⁴ ਉੱਥੇ ਮਾਦੇਰ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਨਾਬਾਨ ਨਬੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਵਜੋਂ ਮਮਗ ਕਰਨਗੇ। ਫੇਰ ਤੁਰਹੀ ਵਜਾਰੇ ਕੋਲਾ ਖਾਇਓ! 'ਖਾਤਮਾਗ ਮੁਲੇਮਾਨ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇ।'³⁵ ਫਿਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਓ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਸਿੰਘਾਮਣ ਉੱਧਰ ਬਿਰਾਜੇਗਾ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਬਾਵੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਮਾਮਰ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।"

³⁶ ਤਾਂ ਅਗੋਯਾਦਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਯਾਗ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਆਮੀਨ! ਅਗੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੇਰੇ ਮਥਦਾਂ ਦੀ ਤਮਦੀਰ ਕਰੇਗਾ।"³⁷ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਅਗੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਅੰਗ-ਮੰਗ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਅੰਗ-ਮੰਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਰਾਜ ਤੈਥੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਹੋਵੇਗਾ।"

³⁸ ਉਦ ਮਾਦੇਰ ਜਾਜਰ, ਨਾਬਾਨ ਨਬੀ ਨੇ ਅਗੋਯਾਦਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਯਾਗ, ਕਰੋਤੀ ਨੇ ਧਲੋਤੀ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ

ਅੱਚਰ ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗਿਹੇਨ ਚਮਮੇ ਵੱਲ ਗਏ।³⁹ ਮਾਦੇਰ ਜਾਜਰ ਨੇ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਮਮਗ ਰੀਤਾ, ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਰਹੀਆਂ ਵਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਥ ਨੇ ਕੋਲਾ ਖਾਇਆ, "ਤੇਰੀ ਉਮਰ ਵੱਡੀ ਹੋਵੇ ਖਾਤਮਾਗ ਮੁਲੇਮਾਨ!"⁴⁰ ਉਦ ਮਥ ਨੇ ਮਹਿਰ ਤਾਈ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਰੀਤਾ। ਉਹ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਮਾਗਿਤ ਮਨ। ਉਹ ਬੰਸਰੀਆਂ ਵਜਾਰੇ ਮਥ ਨੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਖਾਣ ਗਈ।

⁴¹ ਉਦ ਅਦੇਨੀਯਾਗ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਰਾਗੁਣੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਖਾਰੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਰਹੀ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਇਹ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਕੌਸੀਆਂ ਹਨ? ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ?"

⁴² ਜਦੋਂ ਯੋਯਾਥ ਅਜੇ ਥੋਲ ਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਾਜਰ ਅਥਯਾਬਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਬਾਨ ਉੱਥੇ ਆਇਆ ਅਦੇਨੀਯਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਇੱਥੇ ਆ ਜਾ! ਤੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਆਦਮੀ ਹੈਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਖਬਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।"

⁴³ ਧਰ ਯੋਨਾਬਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਨਹੀਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ। ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਾਧਿਆ ਹੈ।"⁴⁴ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਾਦੇਰ ਜਾਜਰ, ਨਾਬਾਨ ਨਬੀ, ਅਗੋਯਾਦਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਯਾਗ ਨੇ ਮਾਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਅਫਮਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਅੱਚਰ ਉੱਧਰ ਚੜ੍ਹਾਇਆ।⁴⁵ ਉਦ ਮਾਦੇਰ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਨਾਬਾਨ ਨਬੀ ਨੇ ਗਿਹੇਨ ਝਰਨੇ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਵਜੋਂ ਮਮਗ ਰੀਤਾ। ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਚੱਲੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਹਿਰ ਇਸ ਨਾਲ ਗੁੰਜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਹੋ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹੋ।⁴⁶⁻⁴⁷ ਮੁਲੇਮਾਨ, ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸਿੰਘਾਮਣ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦੇ ਕੇ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ, 'ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ, ਤੂੰ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਰਾਜਾ ਹੈਂ! ਗੁਣ ਅਮੀਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਤੈਥੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਧਰਮਿੱਯ ਕਰੇ! ਉਸਦਾ ਰਾਜ ਤੇਰੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਹੋਵੇ।' ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੰਜੇ ਤੋਂ ਹੀ ਹੇਠਾਂ ਝੁਕ ਗਿਆ।⁴⁸ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, 'ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਅਗੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤ ਕਰੋ, ਜਿਸਨੇ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਿੰਘਾਮਣ ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮਥ ਤੁਝ ਵੇਖਣ ਲਈ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਿਆ।"

⁴⁹ ਉਦ ਅਦੇਨੀਯਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਹਿਮਾਨ ਡਰ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਰਾਗ ਤੁਰ ਖਏ।⁵⁰ ਅਦੇਨੀਯਾਗ ਵੀ ਮੁਲੇਮਾਨ ਤੋਂ ਡਰ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉੱਠ ਕੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਜਾ ਫੜਿਆ

*ਰਿ ਉਗ ਉਮਤੇ ਰਹਿਮ ਰਹੇ। 41 ਉਦ ਰਿਮੇ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਜਦੋਨੀਆਗ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਡਰ ਰਿਗਾ ਹੈ। ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ! ਜਦੋਨੀਆਗ ਇਮ ਵਰਤ ਧਵਿੱਤਰ ਤੋਂ ਬੁ ਵਿੱਚ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਰਿਨਾਰਿਲਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਖਲੋਤਾ, ਰਹਿਮ ਦੀ ਭੀਖ ਮੰਗਦਾ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਜਾੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਰਾਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਖਾਤਮਾਗ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਜਾਕੇ ਆਖੋ ਕਿ ਉਗ ਇਰਾਰ ਰਹੇ ਕਿ ਉਗ ਮੈਨੂੰ ਜਾਨੈਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰੇਗਾ।’”

42 ਉਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰ ਜਦੋਨੀਆਗ ਇੱਕ ਰੰਗਾ ਵਿਯਰਤੀ ਬਣ ਜਾਵੇ, ਉਮਦਾ ਇੱਕ ਵਾਲ ਵੀ ਧਰਤੀ ਉੱਥਰ ਨਾ ਡਿੱਗੇਗਾ ਧਰ ਜੇਰ ਉਗ ਕੁਝ ਗਲਤ ਕਰੇਗਾ, ਉਗ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ।” 43 ਫੇਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਦੋਨੀਆਗ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ, ਇਮ ਲਈ ਉਗ ਉਮ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਕੋਲ ਲੈ ਗਏ। ਜਦੋਨੀਆਗ ਸੁਲੇਮਾਨ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਝੁਰ ਗਿਆ। ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਘਰ ਚੱਲਾ ਜਾ।”

ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਦੀ ਮੌਤ

੨ ਦਾਉਦ ਦਾ ਅੰਤ ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਕੋਲ ਬੁਲਾ ਕੇ ਰਿਗਾ, ੧ “ਹੁਰ ਇਨਮਾਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਵੀ ਮਰਨ ਹੀ ਵਾਲਾ ਹਾਂ। ਧਰ ਤੂੰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਰਿਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦਮੀ ਬਣ ਰਿਗਾ ਹੈ। ੨ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮੰਨ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਰਹੇ ਅਨੁਮਾਰ ਕਰ। ਉਮ ਦੀਆਂ ਸਭ ਬਿਧੀਆਂ, ਗੁਰਮਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਾਖੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਗ ਖੁਮਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੇਰ ਤੂੰ ਇਉਂ ਕਰੇਗਾ, ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੂੰ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤੂੰ ਜਾਵੇਗਾ, ਤੂੰ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗਾ। ੩ ਜੇਰ ਤੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ, ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਮੇਰੇ ਧਾਰੇ ਰੀਤੇ ਇਮ ਇਰਾਰ ਨੂੰ ਨਿਭਾਵੇਗਾ: ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਜੇਰ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਦਿਲੋਂ ਮੰਨਣਗੇ, ਤੇਰੇ ਅਗੇਵਾਗੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਗਮੇਸਾ ਇਮਰਾਏਲ ਉੱਥਰ ਗਾਜ ਕਰੇਗਾ।’”

੪ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਰਿਗਾ, “ਤੂੰ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਸਰੂਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੀ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਸੈਨਾਧਰੀਆਂ, ਨੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਥਨੇਰ ਅਤੇ ਅਥਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਮਾਸਾ ਨਾਲ ਰੀ ਰੀਤਾ ਮੀ ਆਦ ਕਰ, ਉਮ ਨੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਂਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਯੱਥੇ ਉਮਦੀ ਤਲਵਾਰ, ਉਮਦੀ ਖੇਟੀ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਬੂਟਾਂ ਉੱਤੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਉਮ ਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ੫ ਧਰ ਗੁਣ, ਤੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਹੈਂ, ਇਮ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਉਮ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਹੀ ਮਜਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਠੀਕ ਮਮਝੇਂ। ਧਰ ਤੈਨੂੰ ਧਰਯੋਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ

ਉਗ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਬੁੱਢਾਧੇ ਵਿੱਚ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਨਾ ਮਰਨ ਦੇਵੀਂ।

੭ “ਗਿਲਗਾਦ ਦੇ ਬਰਜਿੱਲਈ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਥਰ ਦਯਾਲੂ ਰਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਮਿੱਤਰ ਬਣਨ ਦੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਮੇਜ ਤੇ ਖਾਣ ਦੇਵੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਉਮ ਵਰਤ ਮਦਦ ਰੀਤੀ ਮੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਅਥਮਾਲੇਮ ਤੋਂ ਬਚ ਰਿਗਾ ਮੀ।

੮ “ਇਹ ਆਦ ਰੱਖੀਂ ਕਿ ਗੇਰਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਿਮਈ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਥੇ ਆਮੇ-ਧਾਮੇ ਹੀ ਹੈ। ਉਗ ਬਹੁਰੀਮ ਅਤੇ ਬਿਨਆਮੀਨ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਗ ਤੋਂ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਖਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਜਿਮ ਦਿਨ ਮੈਂ ਮਰਨਇਮ ਤੋਂ ਭਜਿਆ ਮੀ, ਉਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਫਿਰ ਉਗ ਮੈਨੂੰ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਤੇ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਇਆ ਮੀ। ਧਰ ਮੈਂ ਉਮ ਨਾਲ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਕਿ ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਮਾਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ। ੯ ਧਰ ਗੁਣ ਉਮ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਮਜਾ ਦਿੱਤੇ ਨਾ ਜਾਣ ਦੇਵੀਂ। ਤੂੰ ਇੱਕ ਸਿਆਣਾ ਆਦਮੀ ਹੈਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਮ ਨਾਲ ਰੀ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਧਰ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਬੁੱਢਾਧੇ ਵਿੱਚ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਨਾ ਮਰਨ ਦੇਵੀਂ।”

੧੦ ਉਮ ਬਾਦ ਦਾਉਦ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਨਾ ਗਿਆ। 11 ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ੪੦ ਵਰ੍ਹੇ ਗਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਮ ਨੇ ਗਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਵਰ੍ਹੇ ਅਤੇ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ੩੩ ਵਰ੍ਹੇ ਗਾਜ ਰੀਤਾ।

ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਖਣਾ ਗਾਜ ਸੰਭਾਲਿਆ

੧੨ ਗੁਣ ਸੁਲੇਮਾਨ ਗਾਜਾ ਬਣਿਆ ਤਾਂ ਉਗ ਆਖਣੇ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਿੰਘਾਮਨ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਅਤੇ ਦਿਰਢਤਾ ਨਾਲ ਆਖਣਾ ਗਾਜ ਸਥਾਧਿਤ ਰੀਤਾ।

੧੩ ਉਦ ਗੁਰੀਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਦੋਨੀਆਗ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਮਾਂ ਬਥਸਥਾ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਸੁੱਖ ਤਾਂ ਹੈ?”

ਜਦੋਨੀਆਗ ਨੇ ਜਵਾਬ ’ਚ ਰਿਗਾ, “ਹਾਂ, ਇਮ ਵਰਤ ਮੈਂ ਸੁੱਖ ਨਾਲ ਹੀ ਆਇਆ ਹਾਂ। 14 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।”

ਬਥਸਥਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਬੇਲ, ਤੂੰ ਰੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ?”

15 ਜਦੋਨੀਆਗ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਤੈਨੂੰ ਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਇਹ ਗਾਜ ਮੇਰਾ ਮੀ, ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਏਲੀ ਮੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਹਾਂ, ਧਰ ਸਭ ਕੁਝ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਣ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਗਾਜ ਅਨੁਮਾਰ ਗਾਜ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। 16 ਇਮ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਖੁੰਢਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਰਥਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਇਨਰਾਰ ਨਾ ਕਰੀ।”

ਬਥਸਥਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਰੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ?”

17 ਜਦੋਨੀਆਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਥਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਨੰਮੀ ਦੀ ਅਥੀਮਗ ਨਾਲ ਵਿਆਗ ਕਰ ਲੈਣ ਲਈ

*1:੫੦ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢ ਕੇ ਜਾ ਫੜਿਆ ਇਹ ਦਰਮਾਉਦਾ ਮੀ ਕਿ ਉਗ ਰਹਿਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਗਾ ਮੀ। ਬਿਵਸਥਾ ਆਖਦੀ ਮੀ ਕਿ ਜੇਰ ਕੋਈ ਵਿਯਰਤੀ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਵੜ ਕੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਮਜਾ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਆਖੇ, 'ਰਿਉਂ ਰਿ ਜੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਮੰਗੋਗੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।'

¹⁸ 'ਤੁਹਾਡੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਆਖਿਆ, "ਠੀਕ ਹੈ! ਮੈਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਲਈ ਆਖਾਂਗੀ।"

¹⁹ 'ਤਾਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਖਾਤਮਾਗ ਮੁਲੇਮਾਨ ਕੋਲ ਜਾਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, 'ਜਦੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਉਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਮਣ ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿੰਘਾਮਣ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਖਾਮੇ ਬੈਠ ਗਈ।

²⁰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਅਹਿਮਾਨ ਮੰਗਣ ਲਈ ਆਈ ਹਾਂ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰੀਂ!"

ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਮਾਤਾ, ਤੂੰ ਜੇ ਚਾਹੇ ਮੈਂਥੋਂ ਮੰਗ ਸੱਕਦੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ?"

²¹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਜਾਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, 'ਮੁਨੀਮੀ ਦੀ ਮੁਟਿਆਰ ਅਧੀਮਗ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦੇ।"

²² ਖਾਤਮਾਗ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ 'ਚ ਕਿਹਾ, "ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਅਧੀਮਗ ਨੂੰ ਜਾਕੇ ਕਹਿਣ ਲਈ ਰਿਉਂ ਖੁੱਛ ਰਹੀ ਹੈ? ਤੂੰ ਉਸ ਲਈ ਰਾਜ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ ਖੁੱਛ ਰਹੀ! ਆਖਿਰਕਾਰ ਉਹ ਮੇਰਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਹੈ। ਅਥਵਾ ਖਾਤਮਾਗ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਯੋਯਾਥ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਖੱਬੇ ਲੈਣਗੇ।"

²³ 'ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਅਥਵਾ ਦੀ ਮੰਗ ਖਾਧੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਮੰਗ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਕੇ ਕਹਿਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮੰਗ ਦੀ ਜਾਕੇ ਕਹਿਣੀ ਕਰਨੀ ਖਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਹੋਵੇਗੀ।" ²⁴ ਅਥਵਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸਰਾਇਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਸਿੰਘਾਮਣ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਧਰਿਣਾਂ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਮੀ। ਅਥਵਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਚਨ ਨਿਭਾਇਆ ਤੇ ਉਹ ਰਾਜ ਮੈਨੂੰ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ, ਮੈਂ ਅਥਵਾ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਜਾਕੇ ਕਹਿਣੀ ਕਰੇਗਾ।"

²⁵ 'ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਜੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਅਥਵਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਇਆ ਨੂੰ ਜਾਕੇ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਬਨਾਇਆ ਨੇ ਜਾਕੇ ਕਹਿਣ ਲਈ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

²⁶ 'ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਥਵਾ ਖਾਤਮਾਗ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਇਸੇ ਦੇ ਰਾਖਿਲ ਹੈ, ਖਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਖਰ ਅਨਾਥੇ ਖ ਨੂੰ ਮੁੜਨ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਗੁਣ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਾਂਗਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਦਾਉਦ, ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਥਵਾ ਦਾ ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕਦਾ ਹੁੰਦਾ ਮੀ, ਅਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬੁਰੇ ਮਖਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਂਡਾ ਕੀਤਾ।" ²⁷ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਅਥਵਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਣ ਉਹ ਅਥਵਾ ਦੇ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਾ ਕਰ ਸੱਕੇਗਾ। ਇਹ ਮਥ ਕੁਝ ਉਥੋਂ ਹੀ ਵਾਧਿਆ ਜਿਵੇਂ ਖਰ ਮੇਸੂਰ ਨੇ ਜਾਜਰ ਏਲੀ ਅਤੇ ਮੀਲੋਗ ਵਿਖੇ ਉਸ ਦੇ

ਧਰਿਵਾਰ ਖਾਰੇ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਅਥਵਾ ਖਾਤਮਾਗ ਵੀ ਏਲੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਮੀ।

²⁸ 'ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਇਹ ਮਥ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਡਰ ਗਿਆ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਜਾਕੇ ਕਹਿਣ ਲਈ ਦਾ ਖੱਬੇ ਲਿਆ ਮੀ, ਖਰ ਅਥਵਾ ਦੇ ਉੱਥੁ ਵੱਲ ਭੱਜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਕੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ।

²⁹ 'ਰਿਸੇ ਨੇ ਜਾਕੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਯੋਯਾਥ ਅਥਵਾ ਦੇ ਉੱਥੁ ਵਿੱਚ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਜਰੜ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਬਨਾਇਆ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਜਾਕੇ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੇ।

³⁰ 'ਬਨਾਇਆ ਅਥਵਾ ਦੇ ਉੱਥੁ ਵਿੱਚ ਖੁੱਚਿਆ ਅਤੇ ਜਾਕੇ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਗੁਰਮ ਹੈ ਕਿ 'ਘਾਹਰ ਨਿਰਲ!"

ਖਰ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਆਖਿਆ, "ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਮਰਾਂਗਾ।"

ਤਾਂ ਬਨਾਇਆ ਵਾਧਿਸ ਮੁੜ ਜਾਇਆ ਤੇ ਜਾਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।

³¹ 'ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਬਨਾਇਆ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ, "ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਉਥੋਂ ਹੀ ਕਰ! ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਾਰ ਕੇ ਦੱਬ ਦੇ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਯੋਯਾਥ ਦੁਆਰਾ ਘਗਠੇ ਬੋਰਸੂਰਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਤੋਂ ਮੁੜ ਹੋਵਾਂਗੇ।" ³² ਅਥਵਾ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਵੇਗਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਦਾ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜੇ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਚੰਗੇ ਮਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਜਾਨਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਨੇਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਥਵਾ ਅਤੇ ਖਥਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਮਾਮਾ ਮਨ। ਅਥਵਾ ਇਸਰਾਇਲ ਦੀ ਫੇਜ ਦਾ ਸੈਨਾਪਤੀ ਮੀ ਅਤੇ ਅਮਾਮਾ ਅਥਵਾ ਦੀ ਫੇਜ ਦਾ ਸੈਨਾਪਤੀ ਮੀ। ³³ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਦੋਸੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਧਰਿਵਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਦੋਸੀ ਰਹੇਗਾ। ਖਰ ਖਰ ਮੇਸੂਰ ਦਾਉਦ, ਉਸ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿੰਘਾਮਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਂਡੀ ਲਿਆਵੇਗਾ।"

³⁴ 'ਤੁਹਾਡੇ ਅਥਵਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਇਆ ਨੇ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਰ ਕੋਲ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ³⁵ 'ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਥਵਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਇਆ ਨੂੰ ਯੋਯਾਥ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਸੈਨਾਪਤੀ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਅਥਵਾ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਮਾਦੇਰ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜਾਜਰ ਬਣਾਇਆ। ³⁶ ਇਸ ਉਧਰੋਂ, ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸਿਮਈ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਅਥਵਾ ਮੁਲਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਖਰ ਉਸਾਰ ਕੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿ। ਉਹ ਸਹਿਰ ਛੱਡ ਕੇ ਰਿਤੇ ਨਾ ਜਾਈ।" ³⁷ 'ਨੇਰ ਤੂੰ ਘਾਹਰ ਨਿਰਲ ਕੇ ਰਿਦੇਰੇ ਦੀ ਵਾਦੀ ਦੇ ਖਰ ਲੰਘੇਗਾ, ਤੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਲਈ ਤੂੰ ਖੁਦ ਇੱਕਲਾ ਹੀ ਜਿੰਦੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।"

³⁸ 'ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਮਈ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਠੀਕ ਹੈ ਖਾਤਮਾਗ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਰਮ ਮੈਨਾਂਗਾ।" ਇਉਂ ਸਿਮਈ ਅਥਵਾ ਮੁਲਮ ਵਿੱਚ ਘਰੁਤ ਲੰਮੇ ਮਥੋਂ ਤੱਕ ਰਿਹਾ। ³⁹ ਖਰ ਤਿਨ ਵਰੇ

ਬਾਨਾਦ ਸਿਮਈ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਭੱਜ ਗਏ। ਉਹ ਗਯ ਦੇ ਰਾਜਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਰੀਸ ਦੇ ਰੋਲ ਨੱਠ ਗਏ।
 ੯੦ ਤਾਂ ਸਿਮਈ ਉੱਠਿਆ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੋਤੇ ਉੱਥਰ ਰਾਈ ਧਾਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਗਯ ਵੱਲ ਆਰੀਸ ਰੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਲੱਭ ਕੇ ਵਾਪਸ ਮੋੜ ਲਿਆਇਆ।

੯੧ ਧਰ ਰਿਮੇ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਿਮਈ ਅਨੁਮਲਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਯ ਨੂੰ ਗਿਆ ਮੀ ਅਤੇ ਗੁਣ ਉਹ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਇਆ ਮੀ। ੯੨ ਤਾਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਸਿਮਈ ਨੂੰ ਬੁਲਾਰੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਮੱਧ ਚੁੱਕ ਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਟਿਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਰਿਤੇ ਬਾਹਰ ਜਾਵੇਂਗਾ, ਆਪਣੀ ਮੋਤ ਲਈ ਤੂੰ ਖੁਦ ਟਿਕਰਾ ਗੀ ਜਿਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖਬਰਦਾਰ ਵੀ ਰੀਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨੇਂਗਾ। ੯੩ ਫਿਰ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਟਿਕਰਾਰ ਕਿਉਂ ਤੋੜਿਆ? ਅਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ?” ੯੪ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੇਕਾਂ ਗਲਤ ਕੰਮ ਰੀਤੇ ਮਨ ਅਤੇ ਗੁਣ ਅਗੇਵਾਹ ਤੇਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਂਗਾ। ੯੫ ਧਰ ਅਗੇਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕ ਹੋਵੇਂਗਾ ਉਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੇਂਗਾ।”

੯੬ ਫਿਰ ਰਾਜੇ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਯਾਹ ਨੂੰ ਸਿਮਈ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੰਝ ਹੀ ਰੀਤਾ। ਗੁਣ, ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਉੱਥਰ ਖੁਰਾ ਨਿਅੰਤਰਣ ਮੀ।

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਸਿਫਾਣਯ ਲਈ ਮੰਗ

੩ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਫਿਰਉਨ, ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਯੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਟਿਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਇਆ। ਉਸਦਾ ਮਹਿਲ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦਰ ਉਸ ਵਰਤ ਗਲੇ ਬਣ ਰਹੇ ਮਨ। ਉਹ ਅਨੁਮਲਮ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਕੰਧ ਵੀ ਉਸਾਰ ਸਿਰਾ ਮੀ। ੨ ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਜੇ ਖੁਰਾ ਨਹੀਂ ਮੀ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਥਰ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਉੱਥਰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਮਨ। ੩ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਿਆਰ ਰਦਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਖਾਲਨ ਕਰਕੇ ਦਰਸਾਇਆ। ਧਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਝੜ ਉਹ ਵੀ ਰੀਤਾ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਕਿਹਾ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਅਜੇ ਵੀ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਥਰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਮੀ ਅਤੇ ਯੁਧ ਯੁਧਾਉਂਦਾ ਮੀ।

੪ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਹ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਗਿਬਰਨ ਨੂੰ ਗਿਆ, ਉੱਥੇ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਗਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਉੱਚੀ ਥਾਂ ਮੀ, ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਥਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ੧,੦੦੦ ਭੋਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ੫ ਜਦੋਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਅਜੇ ਗਿਬਰਨ ਵਿੱਚ ਹੀ

ਮੀ, ਰਾਤ ਦੇ ਵਰਤ ਅਗੇਵਾਹ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਖਨੇ ਵਿੱਚ ਖੁਰਗਟ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੂੰ ਚਾਹੇਂ ਮੰਗ ਲੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

੬ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੂੰ, ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਤੇ ਬਹੁਤ ਦਯਾਲੂ ਮੀ, ਜੇ ਕਿ ਤੇਰਾ ਮੇਵਰ ਮੀ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ ਦਿਲ ਨਾਲ ਤੇਰਾ ਅਨੁਮਰਣ ਰੀਤਾ। ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਿਖਾਮਣ ਉੱਤੇ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੋਤ ਤੋਂ ਬਾਨਾਦ ਗੁਰੂਮਤ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ। ੭ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਸਿਖਾਮਣ ਗੱਦੀ ਉੱਥਰ ਬੈਠਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਧਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਬੱਚਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਲਈ ਅਨੁਭਵ ਦਾ ਕੱਚਾ ਹਾਂ। ੮ ਇੱਥੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮੇਵਰ, ਤੇਰੇ ਚੁਠੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਖੜ੍ਹਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਇੰਨੇ ਗਨ ਕਿ ਗਿਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਮਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਅਨੇਕਾਂ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ੯ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਥੋਂ ਸਿਫਾਣਯ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸੱਕਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਧਰੱਖ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਮਹਾਨ ਸਿਫਾਣਯ ਤੋਂ ਬਿਨਾ, ਇੰਨੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲੋਕਾਂ ਉੱਥਰ ਸਾਮਰ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।”

੧੦ ਅਗੇਵਾਹ ਬਹੁਤ ਧਰਮੰਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਸਿਫਾਣਯ ਦੀ ਮੰਗ ਰੀਤੀ ਮੀ। ੧੧ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਨਾ ਹੀ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਅਮੀਰੀ ਅਤੇ ਧੰਨ-ਦੌਲਤ ਮੰਗੇ। ਨਾ ਹੀ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਲਈ ਮੋਤ ਮੰਗੀ ਸਗੋਂ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬੁੱਧ ਮੰਗੀ ਹੈ। ੧੨ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕਰਾਂਗਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਸਿਫਾਣਯ ਬਖਸ਼ਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੰਨੀ ਬੁੱਧ ਬਖਸ਼ਾਂਗਾ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਧਰਮਿਅ ਰਿਮੇ ਕੋਲ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਸਾਠੀ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੩ ਇਸ ਦੇ ਟਿਲਾਵਾ ਤੈਨੂੰ ਉਹ ਵਸਤਾਂ ਦਿਨਾਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜੇ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ। ਤੈਨੂੰ ਤਮਾਮ ਜਿੰਦਗੀ ਅਮੀਰੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਮਾਨ ਸੰਮਾਨ ਖੁਰਾਧਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖਾਤਮਾਹ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੪ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਚੱਲੇਂਗਾ ਅਤੇ, ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕਰੇਂਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨੇ ਰੀਤਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਲੰਬਾ ਜੀਵਨ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

੧੫ ਮੁਲੇਮਾਨ ਜਾਗ ਖਿਆ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਮੀ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੁਖਨੇ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਟਿਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸੰਦਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖਲੇ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂਮਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਮੀ, ਦਾਅਵਤ ਦਿੱਤੀ।

ਸੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਸਿਲਾਣਾ

੧੬ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੇ ਯੋਰਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਿ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਮਨ, ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਆ ਖਲੋਤੀਆਂ। ੧੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਨੇ ਰਿਗ, “ਮਹਾਰਾਜ! ਇਹ ਯੋਰਤ ਆਉਂਦੇ ਮੈਂ ਇੱਕੇ ਹੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਦੋਨੇ ਹੀ ਗਰਭਵਤੀਆਂ ਮੀ ਆਉਂਦੇ ਬੱਚੇ ਜਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਵਰਤ ਇਹ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਹੀ ਮੀ। ੧੮ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੇਰੀ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਮੀ, ਸਿਰਫ ਆਮੀਂ ਦੋਨੇ ਹੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਾਂ। ੧੯ ਇੱਕ ਗਾਤ, ਉਸ ਯੋਰਤ ਦਾ ਬੱਚਾ ਮਰ ਗਿਆ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਧੈ ਗਈ ਮੀ। ੨੦ ਇਸ ਲਈ ਗਾਤ ਦੇ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੁੱਤੀ ਹੋਈ ਮੀ, ਇਸਨੇ ਮੇਰੇ ਬਿਸਤਰ ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਆਉ ਉਹ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਬੱਚਾ ਮੇਰੇ ਬਿਸਤਰੇ ਤੇ ਧਾ ਦਿੱਤਾ। ੨੧ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਦੁੱਧ ਖਿਲਾਉਣ ਲਈ ਉੱਠੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਬੱਚਾ ਤਾਂ ਮਰਿਆ ਧਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਜ਼ਦੀਕ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਾਣਿਆ ਰਿ ਇਹ ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

੨੨ ਘਰ ਦੂਜੀ ਯੋਰਤ ਨੇ ਰਿਗ, “ਨਹੀਂ! ਇਹ ਜਿਉਂਦਾ ਬੱਚਾ ਮੇਰਾ ਹੈ ਆਉ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਤੇਰਾ ਹੈ।” ਘਰ ਧਰਮੀ ਯੋਰਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ, ਤੂੰ ਗਲਤ ਹੈਂ। ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਬੱਚਾ ਤੇਰਾ ਹੈ ਤੇ ਜਿਉਂਦਾ ਮੇਰਾ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਦਲੀਲ ਬਾਜੀ ਰੀਤੀ।

੨੩ ਫਿਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰਿਗ, “ਤੁਸੀਂ ਦੋਨੇ ਹੀ ਇਹ ਆਖ ਰਹੀਆਂ ਹੋ ਰਿ ਜਿਉਂਦਾ ਬੱਚਾ ਤੁਹਾਡਾ ਹੈ ਆਉ ਮੇਰਿਆ ਬੱਚਾ ਤੁਹਾਡਾ ਦੋਨਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।” ੨੪ ਤਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਸ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ੨੫ ਆਉ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਢ ਸੁੱਟੇ ਆਉ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ।”

੨੬ ਦੂਜੀ ਯੋਰਤ ਨੇ ਰਿਗ, “ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ, ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੋ ਟੁਕੜੇ ਰਹ ਦੇਵੇ ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਚਾ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।” ਘਰ ਧਰਮੀ ਯੋਰਤ, ਜਿਹੜੀ ਰਿ ਅਮਲੀ ਮਾਂ ਮੀ, ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਲਈ ਰਹਿਮ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਨੇ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਰਿਗ, “ਮਾਲਰ ਰਿਖਾ ਰਹੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇ ਦੇਵੇ।”

੨੭ ਤਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰਿਗ, “ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰੇ। ਇਹ ਬੱਚਾ ਧਰਮੀ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ, ਇਹੀ ਉਸਦੀ ਅਮਲੀ ਮਾਂ ਹੈ।”

੨੮ ਇਸਗਾਇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਫੈਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਆਉ ਉਸਦੀ ਬੜੀ ਇੱਜਤ ਆਉ ਮਤਿਰਾਰ ਰੀਤਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਸਿਲਾਣਾ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਉਸ ਰੋਲ ਮਹੀ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸੱਚੀ ਸਿਲਾਣਾ ਮੀ।

ਸੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਗਾਜ

੧ ਇਉਂ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਸਗਾਇਲ ਉੱਧਰ ਗਾਜ ਰੀਤਾ। ੨ ਉਸ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਇਹ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਰੀਤੀ।

ਮਾਦੇਰ ਜਾਜਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਜ਼ਰਯਾਗ।

੩ ਮੀਸਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀ ਹੋਰਫ ਆਉ ਅਹੀਯਾਗ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੋਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਲੇਖਾ ਜੇਖਾ ਰਹਨਾ ਮੀ। ਇਹ ਲਿਖਾਰੀ ਦਾ ਰਾਜ ਸੰਭਾਲਦੇ ਸਨ।

ਅਹੀਲੂਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਹੋਮਾਫਾਟ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਦਾ ਮੀ।

੪ ਅਹੋਯਾਦਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਯਾਗ ਸੈਨਾਧਤੀ ਮੀ। ਮਾਦੇਰ ਆਉ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਜਾਜਰ ਸਨ।

੫ ਨਾਥਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਗਾਜਥਾਲਾਂ ਉੱਤੇ ਇੰਚਾਰਜ ਮੀ।

ਨਾਥਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਾਬੂਦ ਜਾਜਰ ਆਉ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਮੀ।

੬ ਅਹੀਸਾਰ ਮਹਿਲ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਮੀ।

ਅਬਦਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਦੋਨੀਰਾਮ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਮੀ।

੭ ਇਸਗਾਇਲ ਨੂੰ ੧੨ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ੧੨ ਹਿਸਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੀ। ਆਉ ਹਰ ਜਿਲੇ ਉੱਧਰ ਸਾਮਨ ਰਹਨ ਲਈ ਸੁਲੇਮਾਨ ਇੱਕ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਚੋਣ ਰਹਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹਿਦਾਇਤ ਮੀ ਰਿ ਇਹ ਖਾਤਮਾਗ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਲਈ ਰਸਤ ਲਿਆਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਦੇ ੧੨ ਗਵਰਨਰ ਮਾਲ ਦੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਸਤ ਖੁੱਜਦਾ ਰਹਦੇ ਸਨ।

੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ੧੨ ਗਵਰਨਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਇਸ ਧਰਾਰਹਨ: ਬਨਗੂਰ ਅਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਰਾੜੀ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਮੀ

੯ ਬਨ-ਦਰਰ, ਮਾਰਸ ਮਾਲਬੀਮ, ਬੈਤ ਸਮਮ ਆਉ ਟੋਲੇਨ-ਬੈਤ-ਗਨਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੀ।

੧੦ ਬਨ-ਗਸਦ ਅਰੁਬੇਬ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਲਈ ਸੋਰੇਗ ਆਉ ਹੋਫਰ ਦਾ ਮਾਰਾ ਦੇਸ ਮੀ।

੧੧ ਬਨ ਅਬੀਨਾਦਾਬ ਨਥੇਬ ਦੇਰ ਦਾ ਗਵਰਨਰ ਮੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਧਤਨੀ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਧੀ ਟਾਫਬ ਮੀ।

੧੨ ਅਹੀਲੂਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਯਾਨਾ ਤਾਨਾਰ, ਮਹੀਦੇ ਆਉ ਮਾਰੇ ਬੈਤ ਮਾਨ ਦਾ ਗਾਜਥਾਲ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਮਾਰਥਨਾਗ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ। ਇਹ ਬੈਤ-ਮਾਨ ਤੋਂ ਮਹੋਲਾਗ ਤੀਰ ਅਜ਼ਰਯਾਇਲ ਤੋਂ ਹੋਠਾਂ ਅਰਮਯਾਮ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਧਾਮੇ ਤੀਰ ਮੀ।

੧੩ ਬਨ-ਗਬਰ ਗਾਮੇਬ ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਗਾਜਥਾਲ ਮੀ ਆਉ ਉਹ ਮਾਰੇ ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਆਉ ਮਨੱਮਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਈਰ ਦੇ ਖਿੰਡ ਜੇ ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸਨ ਉਸ ਦੇ ਸਨ ਆਉ ਅਰਗੋਬ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਜੇ ਰਿ ਬਾਸਾਨ

ਵਿੱਚ ਮੀ। ਭਾਵ ੬੦ ਵੱਡੇ ਆਤੇ ਫਲੀਮ ਵਾਲੇ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਆਰਨਾਂ ਵਾਲੇ ਮਹਿਰ ਉਮ ਦੇ ਮਨ।

੧੪ ਇੰਦੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਗੀਨਾਦਾਬ ਮਹਨਇਮ ਵਿੱਚ ਮੀ।

੧੫ ਆਗੀਮਯਾਮ ਨਫਤਾਲੀ ਵਿੱਚ ਮੀ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਖੀ ਬਾਮਬਖ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ।

੧੬ ਗੁਮਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਯਾਨਾ ਆਮੇਰ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਆਲੈਬ ਵਿੱਚ ਮੀ।

੧੭ ਯਾਹੂਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਗੇਸਾਫਟ ਆਮਾਰਾਹ ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਰ ਮੀ।

੧੮ ਏਲਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਿਮਈ ਬਿਨਆਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮੀ।

੧੯ ਉਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਬਰ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇ ਆਮੇਰੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮੀਹੇਰ ਆਤੇ ਬਾਮਾਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਉਗ ਦਾ ਦੇਸ ਮੀ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇਸ ਦਾ ਉਗ ਇੰਦਰਲਾ ਗਵਰਨਰ ਮੀ।

੨੦ ਆਗੂਦਾਹ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਆਨੇਰਾਂ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਮੁੰਦਰ ਰਿਨਾਰੇ ਰੋਤਾਂ ਦੇ ਕਣਾਂ ਵਾਂਗ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਆ-ਘੀ ਕੇ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਆਤੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਸਨ।

੨੧ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਫਲਿਮਤੀ ਇਲਾਕੇ ਤੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤਾ। ਸਿਮਰ ਦੀ ਗੁੱਦ ਤੀਰ ਉਮਦਾ ਰਾਜ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸਾਂ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਾਨੇ ਆਂਲੇ ਉਮ ਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਯ ਉਮ ਦੇ ਆਦੇਸਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕੀਤਾ।

੨੨-੨੩ ਇੰਨਾ ਆਨ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਧਰਤਿ ਦਿਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ ਆਯਏ ਤੇ ਆਯਏ ਸਾਖੀਆਂ ਲਈ ਜੇ ਉਮਦੀ ਰੁਮੇਈ 'ਚ ਖਾਂਦੇ ਸਨ: ੨੨੫ ਮਣ ਮੈਂਦਾ, ੪੫੦ ਮਣ ਆਟਾ, ੧੦ ਮੇਟੇ ਥਲਦ ਆਤੇ ਚਰਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ੨੦ ਗਾਵਾਂ, ੧੦੦ ਭੇਡਾਂ ਆਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਹਿਰਨ, ਧਾਹੜੇ ਆਤੇ ਮੇਟੇ ਤੁੰਦਰ ਆਦਿ।

੨੪ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੰਡਮੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸਾਂ ਉੱਪਰ ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਫਸਾਹ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆੱਜਾਹ ਤੀਰ ਸੀ ਆਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਧਾਮੇ ਸਾਂਤੀ ਸੀ। ੨੫ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਆਗੂਦਾਹ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਆਯਏ ਆਗੂਰ ਆਤੇ ਹੰਜੀਰ ਹੋਟ, ਦਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਟੋਰਸਬਾ ਤੀਰ ਸਾਂਤੀ ਆਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

੨੬ ਮੁਲੇਮਾਨ ਕੋਲ ੪,੦੦੦ ਰੱਬਾਂ ਦੇ ਆਉਂਦੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਬੇਲੇ ਸਨ, ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ੧੨,੦੦੦ ਆਉਂਦੇ ਸਵਾਰ ਸੈਨਾ ਦੇ ਆਦਮੀ ਸਨ। ੨੭ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਇਹ ਸਜਵਾੜੇ ਗਵਰਨਰ ਆਯਏ ਵਾਹੀ ਆਉਣ ਤੇ ਇੰਦਰ ਮਹੀਨਾ ਭਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਹ ਲਈ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਜੇ ਉਮ ਦੇ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਂਦੇ ਸਨ, ਰਸਤ ਆਯਏ ਉਦੇ ਸਨ, ਆਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਿਰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦੇ।

੨੮ ਸ਼ਾਸਨਯਾਲਾਂ ਨੇ ਸਵਾਹੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲਈ ਆਤੇ ਰੱਬਾਂ ਦੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲਈ ਚਾਰਾ ਆਤੇ ਜੌਂ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਹਰ ਸ਼ਾਸਨਯਾਲ

ਨੇ, ਆਯਏ ਵਾਹੀ ਵੇਲੇ, ਇਸ ਚਾਰੇ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਧਰੁੰਚਾਇਆ।

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਸਿਯਾਣਯ

੨੯ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੱਧੇਰੇ ਹੀ ਸਿਯਾਣਯ ਆਤੇ ਸੁਝ ਦਿੱਤੀ, ਆਤੇ ਗਿਯਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜੇ ਸਮੁੰਦਰ ਰਿਨਾਰੇ ਦੀ ਰੋਤੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਯਾਣਯ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਸੀ।

੩੦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਕੋਲ ਯੂਰਬ ਵਿੱਚਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਸਿਯਾਣਯ ਸੀ। ਉਹ ਸਿਮਰ ਵਿੱਚਲੇ ਸਾਰੇ ਸਿਯਾਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਸਿਯਾਣਾ ਸੀ। ੩੧ ਉਹ ਯਰਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਸਿਯਾਣਾ ਸੀ, ਉਹ ਏਯਾਨ ਆਜਰਾਹੀ ਆਤੇ ਹੋਮਾਨ ਆਤੇ ਮਾਹੋਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਕਲਕੋਲ ਆਤੇ ਦਰਦਾ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਖੁੱਧੀਮਾਨ ਸੀ ਆਤੇ ਉਮਦਾ ਨਾਉਂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਤੇ ਆਗੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਹਾਨ ਸੀ ਆਤੇ ਧਰਮਿੰਯ ਸੀ। ੩੨ ਆਯਏ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ੩,੦੦੦ ਕਹਾਉਤਾਂ ਰਚੀਆਂ ਆਤੇ ੧,੦੦੫ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ।

੩੩ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਧਰੁੰਚਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਬੜਾ ਗਿਯਾਨ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਦਿਆਂ ਆਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਬਾਰੇ, ਲਬਾਲੇਨ ਦੇ ਦਿਆਹ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਉਗਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਤਾਈਂ ਸਮਝਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਨਵਰਾਂ, ਖੰਡੀਆਂ, ਸੀਂਗਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਂ ਆਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ। ੩੪ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਸਿਯਾਣਯ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਆਤੇ ਉਸਤੋਂ ਗਿਯਾਨ ਲੈਣ ਆਉਂਦੇ। ਸਭ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਆਯਏ ਸਿਯਾਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਹ ਦੀ ਸਿਯਾਣਯ ਤੇ ਗਿਯਾਨ ਭਰਖੁਰ ਧਰੁੰਚਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਭੇਜਦੇ।

ਮੁਲੇਮਾਨ, ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਉਸਾਰਦਾ

੧ ਮੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੀਰਾਮ ਸੀ, ਆਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਾਉਦ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਉਮਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਯਏ ਮੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ। ੨ ਤਾਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਹੀਰਾਮ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਇਉਂ ਆਖਿਆ:

੩ “ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ ਆਗੇਵਾਹ ਆਯਏ ਧਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਲਈ ਇੰਦਰ ਭਵਨ ਨਾ ਬਣਾ ਸੱਕਿਆ, ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਆਯਏ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲੜਾਈਆਂ 'ਚ ਖਿਯਿਆ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਉਨੀਂ ਦੋਰ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜਦਾ ਰਿਹਾ ਜਦ ਤੀਰ ਕਿ ਆਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੈਰਾਂ ਹੋਟ ਨਾ ਕੀਤਾ। ੪ ਧਰੁੰਚਣ ਆਗੇਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੁਫੇਰਿਓ ਆਗਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੇ ਗੁਣ ਨਾ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੁਣ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਹੈ।

੫ “ਆਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕਰਕੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉਧਰਤ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਹ ਠਹਿਰਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰਨ

ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਰਹੇਗਾ।^੧ ਗੁਣ, ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਤਿਕਾਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਸ ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਰਹਿਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਹੈ।^੨ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਲਘਾਨੇਨ ਭੇਜ ਉੱਥੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਦਿਲਾਸ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵੱਢਣ। ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਤੇਰੇ ਮੇਵਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੰਮ ਰਹਿਣਗੇ। ਜੇ ਮਜਦੂਰੀ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ ਲਈ ਠਹਿਰਾਵੇਗਾ ਮੈਂ ਆਦਾ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਤਰਖਾਣ ਸਿਦੇਨ ਦੇ ਤਰਖਾਣਾਂ ਜਿੰਨੇ ਕੁਸਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।^੩

^੪ ਜਦੋਂ ਗੀਰਾਮ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਆਖਿਆ ਸੁਣਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਸੀ। ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਜੱਜ, ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ, ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਇਸ ਮਹਾਨ ਰੰਮ ਉੱਤੇ ਮਾਮਨ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਸਿਆਣਾ ਖੁੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।”^੫ ਤਦ ਗੀਰਾਮ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ,

“ਜੇ ਤੂੰ ਮੈਥੋਂ ਮੰਗਿਆ ਮੈਂ ਸੁਣ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਿਲਾਸ ਅਤੇ ਚੀਲ ਦੀਆਂ ਸਤੀਰਾਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।^੬ ਮੇਰੇ ਨੌਕਰ ਲਘਾਨੇਨ ਤੋਂ ਮਮੁੰਦਰ ਤੀਰ ਲੱਕੜ ਲਿਆਉਣਗੇ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹਵਾ ਕੇ ਜਿਸ ਥਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਯਹੁੱਚਦਾ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਥੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਉਹ ਦਰੱਖਤ ਯਗਾਧਤ ਕਰ ਸੱਚੇ। ਬਦਲੇ 'ਚ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਹਿਲ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਯੂਰਤੀ ਰਹੇਗਾ।”

^੭ ਗੀਰਾਮ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸ ਅਤੇ ਚੀਲ ਕੇ ਰੁੱਖ ਉਸਦੀ ਜਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ।

^੮ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ੧੨,੦੦੦ ਬੁਸਲ *ਕਣਕ ਅਤੇ ੧੨,੦੦੦ ਗੈਲਣ ਯੰਧੂ ਚੌਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਗੀਰਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਭੇਜਦਾ ਰੁੰਦਾ ਸੀ।

^੯ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਬੁੱਧੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਉਂ ਗੀਰਾਮ ਅਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਯਾਤਮਾਗਾਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚਕਾਰ ਸੰਧੀ ਰੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ।

^{੧੦} ਤਾਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਇਲ ਵਿੱਚੋਂ ੩੦,੦੦੦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ।^{੧੧} ਮੁਲੇਮਾਨ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆ ਅਦੋਨੀਰਾਮ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ੩੦,੦੦੦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨਾਂ ਟੁਕੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ। ਹਰ ਯੜੇ ਵਿੱਚ ੧੦,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਰੱਖੇ। ਹਰ ਯੜਾ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਲਘਾਨੇਨ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਘਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ।^{੧੨} ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ੨੦,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਲਾਇਆ ਜਿਹੜੇ

ਕਿ ਯਹਾੜੀ ਚੱਟਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦਾ ਰੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ੨੦,੦੦੦ ਉਹ ਰਾਮੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਉਸ ਯੱਥਰ ਨੂੰ ਢੱਕਦੇ ਸਨ।^{੧੩} ੩,੩੦੦ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ।^{੧੪} ਮੁਲੇਮਾਨ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਵੱਧੀਆ ਰਿਸਮ ਦੇ ਯੱਥਰ ਕੱਟਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਯੱਥਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕੱਟੇ ਗਏ ਸਨ।^{੧੫} ਤਾਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਅਤੇ ਗੀਰਾਮ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਗਥਿਲੀਆਂ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਯੱਥਰ ਨੂੰ ਤਰਾਸਿਆ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਯੱਥਰ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਸਤੀਰਾਂ ਅਤੇ ਤਿਲਾਕ ਕਰ ਲਏ।

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਣਾ

^੧ ਇਉਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

^੨ ਇਹ ਇਸਰਾਇਲੀਆਂ ਦੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ੪੨੦ ਵਰ੍ਹੇ ਬਾਦ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਇਸਰਾਇਲ ਉੱਤੇ ਚੌਥੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਜਿਵ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ, ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿੱਚ ਸੀ।^੩ ਇਹ ਮੰਦਰ ਸਾਢੇ ੬੦ ਗੁੱਥ ਲੰਬਾ, ਸਾਢੇ ੨੦ ਗੁੱਥ ਚੌੜਾ ਅਤੇ ੩੦ ਗੁੱਥ ਉੱਚਾ ਸੀ।

^੪ ਇਸ ਮੰਦਰ ਦਾ ਦਾਲਾਨ ਸਾਢੇ ੨੦ ਗੁੱਥ ਲੰਬਾ ਅਤੇ ਸਵਾ ੧੦ ਗੁੱਥ ਚੌੜਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਲਾਨ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਮਾਗਮਣੇ ਯਾਮੇ ਨਿਕਲਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਲੰਬਾਈ ਮੰਦਰ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ।^੫ ਇਸਦੀਆਂ ਖਿੜੀਆਂ ਬਾਗਰਲੇ ਯਾਮੇ ਨੂੰ ਤੰਗ ਅਤੇ ਅੰਦਰਲੇ ਯਾਮੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵੜੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਜਾਨੀਦਾਰ ਸਨ।

^੬ ਫਿਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੁਫੇਰੇ ਕੋਠੜੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਕੋਠੜੀਆਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਤਿੰਨ ਮੰਜਿਲਾਂ ਬਣਵਾਈਆਂ।^੭ ਕਮਰੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਕੰਧ ਨੂੰ ਢੰਗਦੇ ਸਨ, ਯਹ ਕੰਧ ਵਿੱਚ ਸਤੀਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਧਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮੰਦਰ ਦੀ ਕੰਧ ਟੀਮੀ ਤੋਂ ਖਤਲੀ ਹੋ ਗਈ, ਤਾਂ ਕਮਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਯਾਮੇ ਦੀ ਕੰਧ ਇਸਦੀ ਗੋਠਲੀ ਕੰਧ ਤੋਂ ਖਤਲੀ ਹੋ ਗਈ। ਗੋਠਲੀ ਮੰਜਿਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ੪ ਗੁੱਥ ਚੌੜੇ, ਧਰਮੀ ਮੰਜਿਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ੬ ਗੁੱਥ ਚੌੜੇ ਅਤੇ ਉਤਤਲੀ ਮੰਜਿਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ਸਾਢੇ ੭ ਗੁੱਥ ਚੌੜੇ ਸਨ।^੮ ਕਮਰਿਆਂ ਨੇ ਕੰਧਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਯੱਥਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ, ਯੱਥਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਕੱਟੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗੁੱਥੜੇ, ਕੁਰਾੜੀ ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਲੋਹੇ ਦੇ ਯੋਜਾਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

^੯ ਗੋਠਲੀ ਮੰਜਿਲ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਦਾ ਯਹੁਵੇਸ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਯਾਮਿਓ ਖੌੜੀਆਂ ਦੂਜੀ ਮੰਜਿਲ ਨੂੰ ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੀਜੀ ਮੰਜਿਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ।

^{੧੦} ਮੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਇਉਂ ਮੁਕੰਮਲ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸ ਦੇ ਫਟਾਂ ਅਤੇ ਸਤੀਰਾਂ ਨਾਲ

*੫:੧੧ ੧੨੦,੦੦੦ ਬੁਸਲ ਇਬਰ, ੨੦,੦੦੦ ਕੋਰ।
 †੫:੧੧ ੧੨੦,੦੦੦ ਗੈਲਣ ਵੀਹ ਕੋਰ।

ਰੱਜਿਆ। ^{੧੦} ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵੀ ਰਮਰੇ ਬਣਾਏ। ਹਰ ਮੰਜਿਲ ੫ ਗੱਥ ਉੱਚੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਸਤੀਰੀਆਂ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਛੰਗਦੀਆਂ ਸਨ।

^{੧੧} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^{੧੨} “ਜੇਰਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨੇ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਰਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਯੂਰਿਆਂ ਰਗਾਂਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ। ^{੧੩} ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਾਰਣ ਜੇ ਤੂੰ ਉਸਾਰ ਜਿਹਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਰਗਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗਾ।”

^{੧੪} ਮੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਮੰਦਰ ਬਣਵਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰੀਤਾ। ^{੧੫} ਉਸ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਰੰਧਾਂ, ਛੱਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਫਰਸ਼ ਤਾਈਂ ਦਿਆਹ ਦੀ ਲੱਕੜ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਫਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਬੂ ਦੀ ਲੱਕੜ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੬} ਉਸ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖਿੱਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ੨੦ ਗੱਥ ਦਾ ਇੱਕ ਰਮਰਾ ਬਣਵਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਰਮਰੇ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ, ਛੱਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਫਰਸ਼ ਤਾਈਂ ਦਿਆਹ ਦੀ ਲੱਕੜ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਰਮਰੇ ਨੂੰ ਅੱਤ ਯਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਹੋਣ ਲਈ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ^{੧੭} ਇਸ ਅੱਤ ਯਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਸੀ। ਇਹ ਰਮਰਾ ੪੦ ਗੱਥ ਲੰਬਾ ਸੀ। ^{੧੮} ਇਸ ਰਮਰੇ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਆਹ ਦੇ ਫਟਾਂ ਨਾਲ ਰੱਜਿਆ ਗਿਆ-ਇਸ ਨਾਲ ਦੀਵਾਰ ਤੇ ਲੱਗੇ ਯੱਥਰ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਆਹ ਦੇ ਫਟਾਂ ਉੱਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੁੱਲ ਵੇਲ-ਬੂਟਿਆਂ ਦੀ ਨਰਾਮੀ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਨਰਾਮੀ ਤੇ ਵੇਲ ਤੇ ਲੱਗੇ ਫੁੱਲ ਜਾਹ ਦੀ ਸਰਲ ਦੇ ਬਣਦੇ ਸੁੱਚੇ ਹੋਏ ਸਖਤ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਯਰਭਾਵ ਆਉਂਦੇ ਸਨ।

^{੧੯} ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰਲੇ ਯਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੋਟੜੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੇ ਉੱਥੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਦਾ ਸੰਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸੱਚੇ। ^{੨੦} ਇਹ ਰਮਰਾ ਸਾਢੇ ੨੦ ਗੱਥ ਲੰਬਾ ਤੇ ਸਾਢੇ ੨੦ ਗੱਥ ਹੀ ਚੌੜਾ ਅਤੇ ੨੦ ਗੱਥ ਉੱਚਾ ਸੀ। ^{੨੧} ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਸ ਰਮਰੇ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਮੋਨੇ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਰਮਰੇ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਵਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੋਨੇ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਦੁਆਲੇ ਮੋਨੇ ਦੇ ਸੰਗਲ ਯੁਠਾਏ। ਇਸ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ, ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮੂਰਤਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੋਨੇ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ^{੨੨} ਇਉਂ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਮੰਦਰ ਹੀ ਮੋਨੇ ਨਾਲ ਰੱਜਿਆ ਗਿਆ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅੱਤ ਯਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮੋਨੇ ਨਾਲ ਰੱਜਿਆ ਗਿਆ।

^{੨੩} ਰਾਮਿਆਂ ਨੇ ਵਿੱਚਲੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਖੰਭਾ ਵਾਲੇ ਦੋ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਜੈਤੂਨ ਦੀ ਲੱਕੜ ਤੋਂ ਬਣਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੰਭ ਵੀ ਲਾਏ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤ ਯਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਹਰ ਦੂਤ ਸਵਾ ੫ ਗੱਥ ਲੰਬਾ ਸੀ। ^{੨੪-੨੬} ਦੋਵੇਂ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਇੱਕੋ ਨਾਥ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਢੰਗ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਹਰੇਰ ਦੇ ੫ ਗੱਥ ਲੰਬੇ ਦੋ ਖੰਭ ਸਨ। ਇੱਕ ਖੰਭ ਦੇ ਦੋਨੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਤਾਈਂ ਦਾ ਫਾਸਲਾ ੧੦ ਗੱਥ ਸੀ।

ਦੋਵੇਂ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ੧੦ ਗੱਥ ਉੱਚੇ ਸਨ। ^{੨੭} ਉਸ ਨੇ ਦੋਨਾਂ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵੱਲ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੰਭ ਖਿਲਾਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇੱਕ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦਾ ਖੰਭ ਇੱਕ ਰੰਧ ਨਾਲ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦਾ ਖੰਭ ਦੂਜੀ ਰੰਧ ਨਾਲ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੰਭ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸਨ। ^{੨੮} ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨੇ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਮੋਨਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

^{੨੯} ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਉੱਪਰ ਰਬੂਬੀਆਂ, ਅਚੂਰਾਂ, ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਰਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਾਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਵਾਰ ਬਣਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ^{੩੦} ਅਤੇ ਦੋਨੇ ਰਮਰਿਆਂ ਦੇ ਫਰਸ਼ਾਂ ਉੱਪਰ ਵੀ ਮੋਨਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

^{੩੧} ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਦੋ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਜੈਤੂਨ ਦੀ ਲੱਕੜ ਤੋਂ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤ ਯਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦੇ ਯਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਤੇ ਲਗਾਇਆ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਫਰੇਮ ਦੇ ਖੰਜ ਯਾਮੇ ਸਨ। ^{੩੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦੋ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਜੈਤੂਨ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੇ ਬਣਾਏ ਉਸ ਉੱਪਰ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦੀਆਂ, ਅਚੂਰ ਦੇ ਬਿਰਛ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਮੋਨਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ।

^{੩੩} ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਖ ਰਮਰੇ ਦੇ ਯਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਲਈ ਵੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੈਤੂਨ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਚੁਗਾਠ ਬਣਾਈ। ^{੩੪} ਉਸ ਦੇ ਦੋਨੇ ਬੂਹੇ ਚੀਲ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੇ ਸਨ। ^{੩੫} ਉੱਥੇ ਦੋ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਹਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਆਧਮ ਵਿੱਚ ਭੀੜੇ (ਢੋਢੇ) ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ, ਅਚੂਰ ਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਸਨ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਮੋਨੇ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ।

^{੩੬} ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਦਰਲਾ ਵਿਹੜਾ ਬਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਆਮ-ਯਾਮ ਦੀਵਾਰ ਬਣਾਈ। ਹਰ ਦੀਵਾਰ ਤਿੰਨ ਰਦੇ ਖੜੇ ਹੋਏ ਖੱਬਰ ਦੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਦਾ ਦਿਆਹ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦਾ ਬਣਾਇਆ।

^{੩੭} ਚੌਥੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ, ਜਿਵ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ, ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ^{੩੮} ਮੰਦਰ ਸਾਲ ਦੇ ਅੱਠਵੇਂ ਮਹੀਨੇ, ਬੂਲ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਸਾਮਨ ਦੇ ਗਿਆਹੁਹਵੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮੰਦਰ ਨਰਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਮਹਿਲ

^੧ ਮੁਲੇਮਾਨ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਮਹਿਲ ਬਣਵਾਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਯੂਰੇ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਲੱਗੇ। ^੨ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਬਣਵਾਈ ਜਿਸ ਨੂੰ “ਲਥਾਨੇਨ ਜੰਗਲ ਦਾ ਮਹਿਲ” ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਮਾਰਤ ੧੦੦ ਗੱਥ ਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਅਤੇ ੫੦ ਗੱਥ ਮੀਟਰ ਚੌੜੀ ਅਤੇ ੩੦ ਗੱਥ ਮੀਟਰ ਉਚਾਈ ਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੇ ਦਿਆਹ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਬਣੇ

ਬੰਬਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਖਾਲਾਂ ਮਨ। ਹਰ ਬੰਬ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਖਾਮੇ ਇੱਕ ਦਿਲਾਹ ਦਾ ਤਾਜ ਸੀ।^੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਪਰਲੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿਲਾਹ ਨਾਲ ਰੱਜਿਆ ਗਿਆ ਜਿਹੜੇ ਖਤਲੀਆਂ ਬੰਬਾਂ ਉੱਪਰ ਮਨ ਆਉਂਦੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਖੰਦਰੁਹਾਂ-ਖੰਦਰੁਹਾਂ ਮਨ। ਇਉਂ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ੪੫ ਮਨ।^੪ ਤਿੰਨ ਖਾਲਾਂ ਚੁਗਾਟਾਂ ਦੀਆਂ ਮਨ ਆਉਂਦੇ ਖਿੜਰੀਆਂ ਆਗਮੇ-ਮਾਗਮਣੇ ਤਿੰਨ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨ।^੫ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਮਨ ਆਉਂਦੇ ਮਾਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਆਉਂਦੇ ਚੁਗਾਟਾਂ ਚੌਰਸ ਮਨ।

^੬ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ “ਬੰਬਾਂ ਦਾ ਵਿਹੜਾ” ਵੀ ਬਣਵਾਇਆ। ਇਹ ੫੦ ਗੁੱਬ ਮੀਟਰ ਲੰਬਾ ਆਉਂਦੇ ੩੦ ਗੁੱਬ ਮੀਟਰ ਚੌੜਾ ਸੀ ਆਉਂਦੇ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਬੰਬਾਂ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਛੱਤ ਸੀ।

^੭ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਖਾਮਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰਮਰਾ ਬਣਵਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕਾ ਦਿੱਤਾ ਆਉਂਦੇ ਇਸ ਨੂੰ “ਨਿਕਾ ਦਾ ਰਮਰਾ” ਮੰਦਿਆ। ਇਹ ਰਮਰਾ ਬੱਲਿਓਂ ਲੈ ਕੇ ਛੱਤ ਤੀਰ ਦਿਲਾਹ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

^੮ ਜਿਸ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਮੁਲੇਮਾਨ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਨਿਕਾ ਦੇ ਰਮਰੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੂਸਰੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਾਂਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਮਹਿਲ ਆਖਣੀ ਖਤਲੀ, ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਘੋੜੀ ਲਈ ਵੀ ਬਣਵਾਇਆ।

^੯ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਅੰਦਰੋਂ ਆਉਂਦੇ ਘਾਹਰੇ ਮਮਤਲ ਰਰਰੇ, ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਰਿਸਮ ਦੇ ਖੱਬਰ ਤੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਮਨ। ਇਹ ਖੱਬਰ ਅੰਦਰੋਂ ਆਉਂਦੇ ਘਾਹਰੇ ਆਗਾ ਵਰਤ ਕੇ ਮਗੀ ਆਖ ਅਨੁਮਾਹ ਚੀਰੇ ਗਏ ਮਨ ਇਹ ਨੀਹਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰੇਘਾਂ ਦੀ ਟੀਮੀ ਤੀਰ ਇਸਤਮਾਲ ਰੀਤੇ ਗਏ ਮਨ। ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਰੇਘ ਵੀ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਰਿਸਮ ਦੇ ਖੱਬਰ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ।^{੧੦} ਭਵਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਤੇ ਨੀਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਆਉਂਦੇ ਰੀਮਤੀ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਮਵਾ ੧੦ ਗੁੱਬ ਲੰਬੇ ਤੇ ਕੁਝ ੨ ਗੁੱਬ ਲੰਬੇ ਮਨ।^{੧੧} ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੱਬਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਮਗੀ ਆਖ ਦੇ ਚੀਰੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਰਿਸਮ ਦੇ ਖੱਬਰ ਆਉਂਦੇ ਦਿਲਾਹ ਦੀਆਂ ਮਤੀਰੀਆਂ ਵੀ ਮਨ।^{੧੨} ਉੱਥੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਦੁਆਲੇ, ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਆਉਂਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖਰਵੇਸ ਵਾਲੇ ਰਮਰੇ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਰੇਘਾਂ ਮਨ। ਇਹ ਰੇਘਾਂ ਖੱਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਰਤਾਰਾਂ ਆਉਂਦੇ ਦਿਲਾਹ ਦੀ ਲੱਕੜ ਤੋਂ ਬਣੀ ਇੱਕ ਰਤਾਰ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ।

^{੧੩} ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਸੂਰ ਦੇ ਹੀਰਾਮ ਨਾਮੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਭੋਜਿਆ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਂਦਾ।^{੧੪} ਉਹ ਨਫਤਾਲੀ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿਯਵਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ, ਆਉਂਦੇ ਉਸਦਾ ਖਿਤਾ ਸੂਰ ਤੋਂ, ਇੱਕ ਠਟਿਯਾਰ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਘਰੁਤ ਚੰਗਾ ਰਾਹੀਗਰ ਸੀ ਜੋ ਰਾਮੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਖਾਤਮਾਹ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਦਾ ਦਿੱਤਾ ਆਉਂਦੇ ਹੀਰਾਮ ਨੇ ਮੰਦਾ ਰਬੂਲ ਲਿਆ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਮੇ ਦਾ ਰੰਮ ਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਇੱਚਾਰਜ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੫} ਹੀਰਾਮ ਨੇ ਰਾਮੇ ਦੇ ਦੋ ਬੰਬ ਬਣਾਏ। ਦੋਨੋ ਬੰਬ ੧੮ ਗੁੱਬ ਉੱਚੇ ਆਉਂਦੇ ਖੋਰ ਵਿੱਚ ੧੨ ਗੁੱਬ ਮਨ। ਬੰਬ ਖੋਖਲੇ ਮਨ ਆਉਂਦੇ ਖਾਤ ਦੀ ਮੋਟਾਈ ੩ ਇੰਚ ਸੀ।^{੧੬} ਹੀਰਾਮ ਨੇ ਬੰਬਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਖਾਉਣ ਲਈ ਦੋ ਰਾਮੇ ਦੇ ਗੁੱਬ ਬਣਾਏ। ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਉੱਚਾਈ ੫ ਗੁੱਬ ਸੀ।^{੧੭} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਬੰਬਾਂ ਉੱਪਰ ਗੁੱਬਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਰਣ ਲਈ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਜਾਲ ਬਣਾਏ। ਉੱਥੇ ਹਰ ਇੱਕ ਗੁੱਬਦ ਲਈ ਮੱਤ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਮਨ।^{੧੮} ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮਜਾਵਟ ਦੀਆਂ ਦੋ ਰਤਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਨਾਰਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਦਿਖਦੀਆਂ ਮਨ। ਉਸ ਨੇ ਰਾਮੇ ਦੇ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਆਨਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਬਾਂ ਉੱਪਰ ਗੁੱਬਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਰਦੀਆਂ, ਜਾਲੀਆਂ ਉੱਤੇ ਖਾ ਦਿੱਤਾ।^{੧੯} ਖੰਜ ਗੁੱਬ ਉੱਚੇ ਬੰਬਾਂ ਉੱਪਰ ਖਾਏ ਗੁੱਬਦ, ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਆਰਾਹ ਦੇ ਮਨ।^{੨੦} ਬੰਬਾਂ ਦੇ ਗੁੱਬਦ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਉਭਾਰ ਤਾਈਂ ਵੱਧਾਏ ਗਏ ਮਨ ਜੋ ਰਿ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਲੀ ਦੇ ਖਾਮੇ ਤੇ ਸੀ। ਦੋ ਗੁੱਬਦਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਰਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ੨੦੦ ਆਨਾਰ ਮਨ।^{੨੧} ਹੀਰਾਮ ਨੇ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਬੰਬਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਰਾਡੇ ਕੋਲ ਟਿਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਬੰਬ ਮੰਦਰੇ ਖਾਮੇ ਟਿਕਾਇਆ ਆਉਂਦੇ ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ ਆਰੀਨ ਸੱਖਿਆ ਆਉਂਦੇ ਦੂਜਾ ਬੰਬ ਖੱਬੇ ਖਾਮੇ ਟਿਕਾਇਆ ਆਉਂਦੇ ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ ਬੇਯਾਜ ਸੱਖਿਆ।^{੨੨} ਉਸਨੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਆਰਾਹ ਦੇ ਗੁੱਬਦ ਬੰਬਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਖਾ ਦਿੱਤੇ। ਇਉਂ, ਦੋ ਬੰਬਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਮੰਧੂਰਨ ਹੋਇਆ।

^{੨੩} ਫੇਰ ਹੀਰਾਮ ਨੇ ਰਾਮੇ ਦਾ ਇੱਕ ਗੋਲ ਹੋਰ ਬਣਾਇਆ ਜੋ “ਮਾਗਰ” ਰਗਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਹੋਰ ਖੋਰੇ ਵਿੱਚ ੩੦ ਗੁੱਬ, ਵਿਆਮ ਵਿੱਚ ੧੦ ਗੁੱਬ ਆਉਂਦੇ ੫ ਗੁੱਬ ਡੂੰਘਾ ਸੀ।^{੨੪} ਹੋਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ, ਇਸਦੇ ਰਿਮ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਮੇ ਦੇ ਗੋਲੇ ਮਨ। ਗੋਲੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਬਣਾਏ ਹੋਰ ਦੇ ਆਲੇ- ਦੁਆਲੇ ਵਿਛਾਏ ਹੋਏ ਮਨ ਆਉਂਦੇ ਦੋ ਰਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨ।^{੨੫} ਹੋਰ ਰਾਮੇ ਦੇ ੧੨ ਘਲਦਾਂ ਉੱਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਘਲਦਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਖੁਬ ਵੱਲ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਖੱਬਲ ਵੱਲ ਮਨ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੱਕ ਅੰਦਰਲੇ ਖਾਮੇ ਨੂੰ ਮੁੜੇ ਹੋਏ ਮਨ।^{੨੬} ਹੋਰ ਦੀ ਚਾਦਰ ਦੀ ਮੋਟਾਈ ੩ ਇੰਚ ਸੀ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਕੰਢੇ ਕੰਢੇ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਵਰਗੇ ਜਾਂ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਖੱਤੀਆਂ ਦੇ ਆਰਾਹ ਦੇ ਖੜੇ ਹੋਏ ਮਨ ਆਉਂਦੇ ਇਸ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ੧੧,੦੦੦ ਗੋਲਣ ਖਾਈ ਮਭਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

^{੨੭} ਫੇਰ ਹੀਰਾਮ ਨੇ ੧੦ ਰਾਮੇ ਦੇ ਗੱਡੇ ਬਣਾਏ। ਹਰ ਗੱਡਾ ੪ ਗੁੱਬ ਲੰਬਾ, ੪ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ ਆਉਂਦੇ ੩ ਗੁੱਬ ਉੱਚਾ ਸੀ।^{੨੮} ਇਹ ਗੱਡੇ ਫਰੇਮਾਂ 'ਚ ਜੜੇ ਫੱਟਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹੋਏ ਮਨ।^{੨੯} ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਫਰੇਮਾਂ ਉੱਪਰ ਮੋਰ, ਘਲਦ ਆਉਂਦੇ ਕੁਝੀ ਫਰਿਸਤੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਮਨ। ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਮੋਰਾਂ ਤੇ ਘਲਦਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਤੇ ਬੱਲੇ, ਰਾਮੇ ਦੇ ਫੁੱਲ ਠੋਰ ਕੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਮਨ।^{੩੦} ਹਰ ਗੱਡੇ ਦੇ ਰਾਮੇ ਦੇ ਖੁਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਮੇ ਦੇ ੪ ਖਗੋਏ ਮਨ ਰਿਨਾਰਿਆਂ ਤੇ ਕੰਢੇ ਲਈ ਮਗਰੇ ਮਨ। ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਉੱਪਰ ਫੁੱਲ ਰਾਮੇ ਵਿੱਚ ਠੋਰੇ ਹੋਏ ਮਨ।^{੩੧} ਕੰਢੇ ਲਈ, ਇੱਕ ਫਰੇਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕੰਢੇ ਉੱਤੇ ੧ ਗੁੱਬ ਤਾਈਂ ਸੀ। ਕੰਢੇ ਦਾ ਖਰਵੇਸ ਗੋਲ ਸੀ, ਆਉਂਦੇ ਇਸਦਾ ਵਿਆਮ ਤੇਛ ਗੁੱਬ ਸੀ ਆਉਂਦੇ ਫਰੇਮ

ਉੱਥਰ ਰਾਮੇ ਦੇ ਫੁੱਲ ਉਚਰੇ ਹੋਏ ਮਨ । ਇਹ ਫਰੇਮ ਗੇਲ ਨਾ ਹੋਰੇ ਚੇਰਮ ਮੀ ।^{੩੨} ਫਰੇਮ ਦੇ ਬੱਲੇ ਚਾਰ ਧਰਮੀ ਮਨ । ਇਹ ਧਰਮੀ ਵਿੱਚ ਡੇਢ ਹੱਥ ਮਨ । ਧਰਮੀ ਦੇ ਧਰਮੀ ਦੇ ਧਰਮੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਮਨ ।^{੩੩} ਧਰਮੀ ਦੇ ਧਰਮੀ ਦੇ ਧਰਮੀ ਮਨ । ਧਰਮੀ ਦੇ ਧਰਮੀ ਦੇ ਧਰਮੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮੀ, ਧਰਮੀ, ਚੱਚੇ ਆਤੇ ਧਰਮੀ ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਮਨ ।

^{੩੪} ਧਰਮੀ ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਮਨ ਜੇ ਰਿ ਗੱਡੇ ਨਾਲ ਇੱਕੇ ਹੀ ਟੁਕੜੇ ਵਿੱਚ ਧਰਮੀ ਹੋਏ ਮਨ ।^{੩੫} ਧਰਮੀ ਗੱਡੇ ਦੇ ਉੱਥਰਲੇ ਧਰਮੀ ਇੱਕ ਰਾਮੇ ਦੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਮੀ ।^{੩੬} ਗੱਡੇ ਦੀ ਧਰਮੀ ਆਤੇ ਫਰੇਮ ਤੇ ਰੁਧੀ ਫਰਮਿਤ, ਮੇਰ ਆਤੇ ਖਜਰ ਦੇ ਧਰਮੀ ਰਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਚਰੇ ਹੋਏ ਮਨ । ਇਹ ਮੀਨਾਰਮੀ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਗੱਡੇ ਤੇ ਜਗਰਾ ਮੀ ਰੀਤੀ ਗਈ ਮੀ ਆਤੇ ਗੱਡੇ ਦੇ ਧਰਮੀ ਫੁੱਲ ਉਚਰੇ ਹੋਏ ਮਨ ।^{੩੭} ਧਰਮੀ ਮਨ ਤੇ ਧਰਮੀ ਗੱਡੇ ਬਣਾਏ, ਉਹ ਮਾਰੇ ਰਾਮੇ ਵਿੱਚ ਢਾਲੇ ਗਏ ਮਨ । ਇਹ ਧਰਮੀ ਗੱਡੇ ਇੱਕੇ ਆਰਾਮ ਆਤੇ ਨਾਧ ਦੇ ਮਨ ।

^{੩੮} ਧਰਮੀ ਮਨ ਤੇ ਰਾਮੇ ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਮਨ ਜੇ ਰਿ ਗੱਡੇ ਨਾਲ ਇੱਕੇ ੪ ਹੱਥ ਮੀ ਆਤੇ ੨੩੦ ਗੇਲਿਨਾਂ ਦੀ ਮਮਰੱਥਾ ਮੀ ।^{੩੯} ਧਰਮੀ ਮਨ ਤੇ ਧਰਮੀ ਗੱਡੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਆਤੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਗੱਡੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉੱਤਰ ਦਿਸਾ ਢਾਲ । ਉਮ ਨੇ ਢੱਡਾ ਤਲਾਫ ਮੰਦਰ ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਮਨ ।^{੪੦-੪੧} ਇਮ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਧਰਮੀ ਮਨ ਤੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਆਤੇ ਰੜਛੇ ਬਣਾਏ ਆਤੇ ਧਰਮੀ ਮਨ ਤੇ ਉਹ ਮਾਰਾ ਧਰਮੀ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਉਮ ਨੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਭਵਨ ਉੱਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਮੀ ਮੰਧੁਰਨ ਰੀਤਾ ।

ਧਰਮੀ ਦੇ ਉੱਥਰ ਧਰਮੀ ਲਈ
 ਰੇਲਿਨਾਂ ਦੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਧਰਮੀ ਆਤੇ ਧਰਮੀ,
 ਧਰਮੀ ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਲਈ ਦੇ ਜਾਨੀ ਧਰਮੀ ।
 ਦੇ ਜਾਨੀ ਧਰਮੀ ਲਈ ੪੦੦ ਆਰਾਮ ।
 ਧਰਮੀ ਦੇ ਉੱਥਰ ਧਰਮੀ ਲਈ ਦੇ ਰੇਲਿਨਾਂ ਨੂੰ ਢੱਚਣ ਲਈ
 ਉੱਥੇ ਆਰਾਮ ਦੀ ਧਰਮੀ ਦੇ ਧਰਮੀ ਮਨ ।
 ਧਰਮੀ ਗੱਡੇ ਆਤੇ ਧਰਮੀ ਗੱਡੇ ਦੇ ਉੱਥਰ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਮਨ ।
 ਇੱਕ ਢੱਡਾ ਤਲਾਫ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਧਰਮੀ ੧੨ ਧਰਮੀ ।
 ਭਾਡੇ, ਛੋਟੇ ਰੜਛੇ, ਛੋਟੇ ਰੇਲੇ ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਮੰਦਰ
 ਲਈ ਧਰਮੀ ਮਾਰੇ ਭਾਡੇ ।
 ਇਹ ਮਾਰੇ ਧਰਮੀ ਹੋਏ ਰਾਮੇ ਤੋਂ ਧਰਮੀ ਮਨ ।

^{੪੨-੪੩} ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਧਰਮੀ ਗਏ ਰਾਮੇ ਦਾ ਵਜਨ ਨਾ ਰੀਤਾ ਰਿਉ ਰਿ ਇਹ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਖਾਤਮਾ ਵਿੱਚ ਮੀ ਰਿ ਇਮਦਾ ਵਜਨ ਵਰਨਾ ਆਮੰਭਵ ਮੀ । ਇਮ ਲਈ ਇਹ ਵਰੇ ਨਾ ਧਰਮੀ ਲੱਗ ਮੌਰਿਫਾ ਰਿ ਰਿਨਾਂ ਰਾਮਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ ਗਿਫਾ ਮੀ । ਧਰਮੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮੀ ਨੂੰ ਰਿਤੇ ਮੌਰਿਫਾ ਆਤੇ ਮਾਰਥਾਨ ਦੇ ਧਰਮੀ ਵਿੱਚ ਆਰਦਨ ਦਰਿਫਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ । ਇਹ ਮਾਰੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਰਾਮੇ ਨੂੰ ਢਾਲ ਰੇ ਮਿੰਟੀ ਦੇ ਮਾਰਿਫਾ ਵਿੱਚ ਧਰਮੀ ਬਣਾਈ ਧਰਮੀ ਗਈ ਧਰਮੀ ਮਨ ।

^{੪੪-੪੫} ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਵੀ ਧਰਮੀ ਮਾਰੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਮਨ ਤੇ ਤੋਂ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ । ਉਹ ਮਨ:

ਮੁਨਿਹਰੀ ਜਗਵੇਦੀ,
 ਮੁਨਿਹਰੀ ਮੇਜ, (ਇਮ ਮੇਜ ਉੱਥਰ ਧਰਮੇਮੁਰ ਨੂੰ ਭੇਟ
 ਰੀਤੀ ਰੇਟੀ ਮੱਥੀ ਜਾਦੀ ਮੀ ।)
 ਮੁੱਧ ਮੇਨੇ ਦੇ ਮਮਾਰਾਨ (ਇਹ ਮਮਾਰਾਨ ਆਤੇ ਧਰਮੀ
 ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਧਰਮੀ ਗਏ, ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਆਤੇ
 ਧਰਮੀ ਉੱਤਰੀ ਧਰਮੀ ਢਾਲ ।)
 ਮੁਨਿਹਰੀ ਫੁੱਲ, ਦੀਵੇ ਆਤੇ ਚਿਮਟੇ, ਭਾਡੇ,
 ਮੁੱਧ ਮੇਨੇ ਦੇ ਵਟੇਰੇ, ਗੁਲ ਤਰਾਮ, ਛੋਟੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ,
 ਰੜਛਾਧੀ ਧਰਮੀ,
 ਆਤੇ ਰੇਲੇ ਚੁੱਚਣ ਲਈ ਭਾਡੇ, ਆਦਰਲੇ ਧਰਮੀ (ਆਤੇ
 ਧਰਮੀ ਮਥਾਨ) ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ
 ਆਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਢੱਡੇ ਧਰਮੀ ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਲਈ ਧਰਮੀ ।
^{੪੬} ਇਉਂ ਆਰਾਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਮਾਰਾ ਧਰਮੀ ਜਿਹੜਾ
 ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਬਣਵਾਇਆ ਮੁਰੰਮਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ
 ਮੁਲੇਮਾਨ ਆਪਣੇ ਧਰਮੀ ਦਾਊਦ ਦੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ
 ਆਦਰ ਲਿਫਾਇਆ ਜਿਹੜੀ ਧਰਮੀ ਰਿ ਉਮ ਨੇ ਇੱਕ ਧਰਮੀ ਮੰਦਰ
 ਲਈ ਇੱਕ ਧਰਮੀ ਰੀਤੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਮੀ । ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਆਰਾਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਵਿੱਚ ਧਰਮੀ ਦਿੱਤਾ ।

ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਨੇਮ ਦਾ ਮੰਦਰ

^੧ ਉਦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ
 ਨੂੰ, ਧਰਮੀ-ਮਮੁਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮੁਖੀ ਧਰਮੀ ਨੂੰ ਜੇ
 ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਧਰਮੀ ਦੇ ਧਰਮੀ ਮਨ, ਆਪਣੇ
 ਰੇਲ ਆਰਮਲਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕੇ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਆਰਾਮ
 ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਦਾਊਦ ਦੇ ਮਗਿਰ ਤੋਂ ਜਿਹੜਾ ਮੀਯੇਨ
 ਜੇ ਉੱਥੇ ਇੱਥੇ ਲੈ ਆਉਣ ।^੨ ਤਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ
 ਡੇਰਿਫਾ ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰੇਲ ਆਦੇ
 ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਧਰਮੀ ਮਨ ਤੇ ਮਗੀਨੇ, (ਮਾਲ ਦੇ ਮੰਦਰ ਮਗੀਨੇ)
 ਵਿੱਚ ਮਨ ।

^੩ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਰਮੀ ਆਦੇ ਉਦ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ
 ਧਰਮੀ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਚੁੱਚਿਆ ।^੪ ਉਮ ਧਰਮੀ ਮੰਦਰ ਦੇ
 ਨਾਲ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਤੰਬੂ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਨੂੰ
 ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁੱਚ ਰੇ ਨਾਲ
 ਲਿਫਾਏ । ਇਉਂ ਲੋਢੀ ਧਰਮੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮੀ ਨੂੰ ਚੁੱਚਿਆ
 ਵਿੱਚ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀ ਮੰਦਰ ਰੀਤੀ ।^੫ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ
 ਆਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ, ਜੇ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਆਦੇ ਮਨ,
 ਧਰਮੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਰੇ ਧਰਮੀ ਗਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਨੀ ਧਰਮੀ
 ਭੇਡਾਂ ਤੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਨਾ ਮੰਭਵ
 ਨਹੀਂ ਮੀ ।^੬ ਫੇਰ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਧਰਮੀ
 ਵਾਲੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਇਮਦੀ ਆਦੇ, ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਤੇ ਧਰਮੀ
 ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਧਰਮੀ ਦਿੱਤਾ । ਇਹ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ
 ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਗਿਫਾ ਮੀ ।^੭ ਰੁਧੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ
 ਦੇ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਉੱਥਰ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਮਨ । ਤਾਂ ਜੇ
 ਉਹ ਧਰਮੀ ਮੰਦਰ ਆਤੇ ਇਮ ਨੂੰ ਚੁੱਚਣ ਲਈ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ
 ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਧਰਮੀ ਧਰਮੀ ਨੂੰ ਢੱਚ ਲੈਣ ।^੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੀ ਨੂੰ
 ਆਰਾਮ ਲੰਮਾ ਰੀਤਾ ਰਿ ਧਰਮੀ ਦੇ ਮਿਰੇ ਵਿੱਚਲੀ ਰੇਟੀ ਧਰਮੀ

ਯਵਿੰਤਰ ਯਮਥਾਨ ਤੋਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਯਰ ਥਾਗਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਦਿੱਸਦੇ ਆਤੇ ਉਹ ਅੱਜ ਦਿਨ ਤੀਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹਨ। ^੯ਯਵਿੰਤਰ ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਨਾਂ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਖੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਖੂਸਾ ਨੇ ਹੋਰੇਥ ਵਿੱਚ ਯਵਿੰਤਰ ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਧਾਈਆਂ ਸਨ। ਹੋਰੇਥ ਉਹੀ ਜਗਹਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਯਗੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਸਨ।

^{੧੦} ਜਦੋਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਯਵਿੰਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਆਂਤ ਯਵਿੰਤਰ ਸਥਾਨ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਆਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਥਾਗਰ ਆਏ ਬੱਦਲ ^{*}ਨੇ ਯਗੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੧} ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰੱਖ ਠੇਰਣਾ ਧਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੰਦਰ ਇੱਕਥ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਰਤਾਥ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ। ^{੧੨} ਤਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ:

“ਯਗੋਵਾਹ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁੱਧ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸੇਗਾ।”

ਆਤੇ ਯਗੋਵਾਹ ਯਮਥਾਨ ਤੇ ਸੁਰਜ ਨੂੰ ਚਮਰਾਵੇਗਾ।

^{੧੩} ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਅਦਬੁਤ ਮੰਦਰ ਬਣਾਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਰਹਿ ਸੱਰੇ।”

^{੧੪} ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਖੁੜਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦਿੱਤੀ। ^{੧੫} ਫਿਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਇਹ ਲੰਬੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ:

“ਯਗੋਵਾਹ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਸਤਤ।

ਜੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਯੁਗਾ ਰੀਤਾ। ਯਗੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, ^{੧੬} ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਥਾਗਰ ਲਿਆਇਆ। ਯਰ ਗੁਣ ਤੀਰ ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਰਿਸੇ ਵੀ ਯਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਸਹਿਰ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੋਣ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਲਈ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰੇਗਾ। ਯਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਅਰੁਸਲਮ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰਾ ਆਦਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਤੇ ਸਾਮਨ ਰਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।”

^{੧੭} “ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਗੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਣਾਵਾਂ। ^{੧੮} ਯਰ ਯਗੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮੰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਇਹੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਆਜਿਹੀ ਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈਂ। ^{੧੯} ਯਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਸਗੋਂ ਉਹ ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮੰਦਰ ਬਣਾਵੇਗਾ।”

^{੨੦} “ਮੇਂ ਯਗੋਵਾਹ ਨੇ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਨਿਭਾਇਆ। ਗੁਣ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਿਆ ਹਾਂ। ਗੁਣ ਮੈਂ ਯਗੋਵਾਹ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਮਰਾਟੇਲ ਉੱਥਰ ਗੁਰੁਮਤ ਰਰ ਰਿਗਾ ਹਾਂ ਆਤੇ ਮੈਂ ਯਗੋਵਾਹ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਿਆ ਹੈ। ^{੨੧} ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਯਵਿੰਤਰ ਮੰਦੂਰ ਵਾਸਤੇ, ਇੱਕ ਖਾਮ ਥਾਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸ ਯਵਿੰਤਰ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹ ਨੇਮ ਧਿਆ ਹੈ ਜੇ ਯਗੋਵਾਹ ਨੇ ਸਾਡੇ ਯਰਥਿਆਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਨੇਮ ਯਗੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਵਰਤ ਰੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਡੇ ਯਰਥਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ।”

^{੨੨} ਫਿਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਯਗੋਵਾਹ ਦੀ ਜਗਵੇਈ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਆਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ^{੨੩} ਫੈਲਾ ਕੇ ਆਖਿਆ,

“ਹੇ ਯਗੋਵਾਹ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਉੱਥਰ ਆਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਹੋਟਾਂ ਯਰਤੀ ਤੇ ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਰੋਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਖਦਾ ਆਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਆਪਣੇ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਤੇਰਾ ਆਨੁਸਰਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ^{੨੪} ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ, ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ, ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਤੂੰ ਇਸ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਯੁਗਾ ਰੀਤਾ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਆਤੇ ਅੱਜ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਯੁਗਾ ਰੀਤਾ। ^{੨੫} ਮੇ ਗੁਣ, ਹੇ ਯਗੋਵਾਹ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ, ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਥਾਰੀ ਇਕਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯੁਰਿਆਂ ਕਰ। ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਦਾਉਦ, ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਰੀਤਾ ਹੈਂ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਵੇਂ ਕਰਨਗੇ, ਫੇਰ ਤੇਰੇ ਯਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਰੋਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਸਾਮਨ ਕਰੇਗਾ।’ ^{੨੬} ਆਤੇ ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ, ਯਗੋਵਾਹ ਹੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਯਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿਥਯਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਇਕਰਾਰ ਨਿਭਾਂਦਾ ਰਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ।

^{੨੭} “ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਰੀ ਤੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਸ ਯਰਤੀ ਤੇ ਰਹੇਗਾ? ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰਾਮ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਆਂ ਆਂਤ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਾ ਸੱਕਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਆਵੱਸ ਹੀ ਇਹ ਮੰਦਰ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਬਣਾਇਆ, ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਾ ਸੱਕਦਾ। ^{੨੮} ਯਰ ਰਿਥਯਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਆਰਜੋਈ ਸੁਣ! ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹਾਂ ਆਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਯਗੋਵਾਹ, ਮੇਰਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ। ਮੈਂ ਮੈਂ

* ੨:੧੦ ਬੱਦਲ ਇੱਕ ਖਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਜਿਹਦਾ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਸੀ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੈ।

† ੨:੧੨ ਯਗੋਵਾਹ ... ਵਿੱਚ ਵੱਸੇਗਾ ਇਹ ਰਿਸੇ ਯਰਾਚੀਨ ਆਨੁਵਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ। ਹਿਥਕੂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਹੈ, “ਯਗੋਵਾਹ ਨੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ।”

ਜੱਜ ਯਾਰਜੇਟੀ ਰਹ ਰਿਹਾ ਗਾਂ ਮੇਰੀ ਇਸ ਧਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣ ਆਤੇ ਰਬੁਲ ਰਹ। ^{੨੯} ਧਰਿਣੀ ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ, 'ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਵਾਂਗਾ', ਇਸ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਤੇਰੀਆਂ ਆਖਾਂ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਰਹਿਣ। ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ ਮੇਰੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣ ਜੇ ਮੈਂ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰਹ ਰਿਹਾ ਗਾਂ। ^{੩੦} ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਸੁਲੇਮਾਨ, ਤੇਰਾ ਮੇਵਰ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਲੋਕ, ਇਸਰਾਏਲੀ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਆਰੇ ਆਤੇ ਇੱਥੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਗਾਂਗੇ। ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ ਮਾਡੀਆਂ ਧਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੀ। ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਗਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਆਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈਂ। ਆਮੀਂ ਤੈਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰਦੇ ਗਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਉਥੋਂ ਮਾਡੀਆਂ ਧਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਸੁਣੇ, ਆਤੇ ਮਾਨੂੰ ਖਿਆ ਰਹ ਦੇਵੇਂ।

^{੩੧} "ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਰਿਮੇ ਦੂਜੇ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਗਲਤ ਰੰਮ ਰਹੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਥਰ ਲਿਆਇਆ ਜਾਵੇ। ਜੇਰਰ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਬੇਰਸੂਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਥੇ ਇਰਰਾਰ ਰਹੇ ਰਿ ਉਹ ਬੇਰਸੂਰ ਹੈ। ^{੩੨} ਉਸ ਵਰਤ, ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਆਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇਰਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਰੁਝ ਗਲਤ ਰੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਰਹਨੀਆਂ ਆਨੁਮਾਰ ਮਜਾ ਦੇਵੀਂ ਆਤੇ ਜੇਰਰ ਉਹ ਬੇਰਸੂਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਰਹਨੀਆਂ ਆਨੁਮਾਰ ਇਨਾਮ ਦੇਵੀਂ।

^{੩੩} "ਰਈ ਵਾਰੀ ਤੇਰੇ ਲੋਕ, ਇਸਰਾਏਲ, ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਥ ਰਹ ਮੱਰਦੇ ਗਨ ਆਤੇ ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦੇਣ। ਫੇਰ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਆ ਰੇ ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਰਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਆਂਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨ। ^{੩੪} ਤੂੰ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸੁਣਰੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਾਥਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦੇਵੀਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੁਰਖਿਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਮੋੜ ਲਿਆਵੀਂ।

^{੩੫} "ਰਈ ਵਾਰੀ ਜੇ ਮੱਰਦਾ ਉਹ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਥ ਰਹਨ ਆਤੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮੀਂਗ ਨਾ ਖੈਣ ਦੇਵੇਂ। ਫੇਰ ਉਹ ਇਸ ਜਗਰਾ ਵੱਲ ਧਰਤਨ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਸਤਤ ਰਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਾਥਾਂ ਦਾ ਧਰਾਮਚਿਤ ਰਹਨਗੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਥਾਂ ਲਈ ਤਮੀਹੇ ਦਿੱਤੇ। ^{੩੬} ਇਸ ਲਈ ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਸੁਣੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਥਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆ ਰਹ ਦੇਵੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਮਗੀ ਵੰਗ ਸਿੱਖਾ। ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮੀਂਗ ਧਾਵੀ, ਜਿਹੜੀ ਧਰਤੀ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰਮੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਮੀ।

^{੩੭} "ਜੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਜਾਂ ਮੋਰਾ ਖੈ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂ ਬਵਾ ਖੈ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਆੜ-ਸੁੰਡੀ ਖੈ ਜਾਵੇ ਤੇ ਮਾਰਾ ਆਨ ਨਮਟ ਜੇ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਦੁਸਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਜਾਂ ਫਾਟਰਾਂ ਨੂੰ ਘੋਰ ਲੈਣ ਜਾਂ ਰੋਈ ਰਸਟ, ਰੋਗ ਜਾਂ ਮੁਮੀਬਤ ਆ ਖਵੇ। ^{੩੮} ਤਾਂ ਜੇ ਬੇਨਤੀ, ਧਰਾਰਥਨਾ ਤੇਰੀ ਮਾਰੀ ਧਰਜਾ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਿਮੇ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਨ ਦੀ ਵਿਥਿਆ ਜਾਣੇ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਫੇਲਾਵੇ ^{੩੯} ਤਾਂ ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ ਆਰਾਮ 'ਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਸਦੀਆਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਰਹ ਦੇਵੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੀ ਹੈ। ^{੪੦} ਏਹ ਰਹੀਂ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਜਿੰਨੇ ਦਿਨ ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿਣ ਜੇ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮੀ, ਤੈਥੋਂ ਡਰਨ।

^{੪੧-੪੨} "ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਜਗਰਾ ਤੋਂ ਲੋਕ ਤੇਰਾ ਜੱਮ ਸੁਣਰੇ ਆਉਣ ਤੇਰੀ ਸਰਤੀ ਤੇ ਮਹਿਮਾ ਵੇਖਰੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਤੇ ਆਰੇ ਤੇਰਾ ਜੱਮ ਗਾਣ। ^{੪੩} ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਸੁਣ ਆਤੇ ਉਹ ਰਹ ਜੇ ਉਹ ਤੈਥੋਂ ਮੰਗਣ। ਫੇਰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਇੱਜਤ ਰਹਨਗੇ ਜਿਵੇਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਰਰੇ ਗਨ। ਫੇਰ ਉਹ ਲੋਕ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਰਿ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਦਰ ਤੇਰੇ ਆਦਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

^{੪੪} "ਰਿਮੇ ਵਰਤ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਦੇਵੀਂ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਤਦ ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਮਹਿਰ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਤੂੰ ਚੁਣਿਆ ਆਤੇ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਦਰ ਬਣਵਾਇਆ। ਆਤੇ ਜਦ ਉਹ ਤੇਰੇ ਆਂਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨ। ^{੪੫} ਫੇਰ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਸੁਣੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਹੀਂ।

^{੪੬} "ਜੇਰਰ ਉਹ ਧਾਥ ਰਹਨ ਰਿਉਂ ਰਿ ਰੋਈ ਆਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਜੇ ਧਾਥ ਨਾ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਹੇਧ ਰਹੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਹੱਥੋਂ ਗਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾਰੇ ਰਿਮੀ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਉਜਾੜ 'ਚ ਲੈ ਜਾਣ। ^{੪੭} ਉਸ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀ ਥਾਵੇਂ ਜਾਰੇ ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਹੋਸ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਤੇ ਧਛਤਾਉਣ ਤੇ ਤੇਰੇ ਆਂਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨ ਆਤੇ ਆਖਣ, 'ਆਮੀਂ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਗਲਤ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਹੈ', ^{੪੮} ਇਉਂ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾਇਆ ਉਹ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਮਨ ਤੇ ਜਾਨ ਨਾਲ ਮੁੜਨ ਆਤੇ ਆਂਗੋ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਮੁੜਨ ਲਈ ਆਰਜੇਟੀ ਰਹਨ ਜਿਹੜਾ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੁਰਖਿਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ, ਆਤੇ ਇਸ ਮਹਿਰ ਵੱਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿ ਤੂੰ ਆਪ ਚੁਣਿਆ ਆਤੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਉਂ ਲਈ ਬਣਾਇਆ, ^{੪੯} ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਰਗੀ ਭਵਨ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਜੇਟੀ ਸੁਣ ਲਈ"

ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁੱਚ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰਹੀਂ।^{੪੦} ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਾਥਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇਰੀ ਉਲੰਘਣਾ ਰੀਤੀ ਮਾਫ਼ ਰਹ ਦੇਵੀਂ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਦਯਾ ਪਰਾਪਤ ਰਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਰਹਿਮ ਰਹਨ।^{੪੧} ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਤੇਰੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕ ਹਨ, ਜਾਂ ਤੇਰਾ ਵਿਰਸਾ ਹੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ, ਲੋਹੇ ਦੀ ਭਟਠੀ ਵਿੱਚ ਰਾਹੇ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਲਿਆਇਆ ਸੀ।

^{੪੨} “ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਰਿਰਧਾ ਰਰੇ ਮੇਰੀਆਂ ਪਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ, ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਸੁਣ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੀਂ।^{੪੩} ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਲੋਕਾਂ ਵਜੋਂ ਵੱਖ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੂੰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਖੁਸਾ ਦੇ ਗਹੀਂ ਮਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਸਭ ਰਹਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਢਿਆ ਸੀ।”

^{੪੪} ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਪਰਾਰਥਨਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗੋਡਿਆਂ ਭਰਨੇ ਸੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਉਤਾਰ ਫੈਲਾਯਾ ਜੇ ਪਰਾਰਥਨਾ ਰਹ ਰਿਗਾ ਸੀ। ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਰਾਰਥਨਾ ਪੂਰੀ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਖੜੇ ਗਿਆ।^{੪੫} ਫੇਰ, ਉਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦਿੱਤੀ।

^{੪੬} “ਅਗੇਵਾਹ ਮੁਬਾਰਕ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਇਰਾਦਾ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਮਾਰੇ ਚੰਗੇ ਵਚਨ ਤੋਂ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਖੁਸਾ ਦੇ ਗਹੀਂ ਰੀਤਾ, ਉਸਦੀ ਇੱਕ ਵੀ ਗੱਲ ਖਾਲੀ ਨਾ ਗਈ।^{੪੭} ਮੈਂ ਪਰਾਰਥਨਾ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ, ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਛੱਡੇ।^{੪੮} ਉਹ ਮਾਡੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਮੋੜੇ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਮਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਦੱਸੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲੀਏ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮ, ਵਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨੀਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।^{੪੯} ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੀ ਇਹ ਪਰਾਰਥਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੇ ਜਾਂ ਉਹ ਮੇਰੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਰਹੇ। ਪਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਇਹ ਸਥਵ ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਰਾਤ ਰਹਿਣ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਣਾ ਨਿਯਮ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ, ਪਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੱਥ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਦੇ ਖੱਥ ਵਿੱਚ ਦੇ ਸੱਚੇ।^{੫੦} ਜੇਕਰ ਅਗੇਵਾਹ ਅਜਿਹਾ ਰਹੇ, ਤਾਂ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਜਾਣ ਲੈਣਗੀਆਂ ਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਹੀ ਇੱਕੋ ਸੱਚਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।^{੫੧} ਤੁਹਾਡਾ ਮਨ ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਵੇ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਉੱਪਰ ਚੱਲੋਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇੰਝ ਹੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਹੇ।”

^{੫੨} ਤਾਂ ਪਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਨਾਲ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ।^{੫੩} ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ੨੨,੦੦੦ ਗਜ਼ਾਰ ਧਮੁ ਜਾਂ ੧,੨੦,੦੦੦ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਜਿਬਾਹ ਰੀਤਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਉਂ, ਮੁਲੇਮਾਨ ਜਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਮਸਰਪਿਠ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

^{੫੪} ਉਸ ਦਿਨ, ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਮੱਧ ਨੂੰ ਮਸਰਪਿਠ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਜਾਂ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਰਿਉਂ ਰਿ ਰਾਮੀ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਜਿਹੜੀ ਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਮਾ ਸੱਦ ਲਈ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

^{੫੫} ਇਉਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਸ ਵਰਤ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਮਮੇਤ ਜੋ ਰਿ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮਭਾ ਸੀ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹਮਾਥ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ ਦੀ ਨਦੀ ਤੀਰ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਉਸ ਪੁਰਬ *ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਇੱਕਤਰ ਹੋਈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਦਿਨ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕੱਠਿਆਂ ਖੁਬ ਖਾਯਾ, ਪੀਤਾ ਤੇ ਰੱਜ ਰੇ ਮੱਝ ਮਨਾਈ। ਫਿਰ ਉਹ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਉੱਥੇ ਹੋਰ ਠਹਿਰੇ। ਇਉਂ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ੧੪ ਦਿਨ ਉਤਮਵ ਮਨਾਇਆ।^{੫੬} ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਮਭ ਨੂੰ ਖਰੀਂ ਪਰਤਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਾਤਮਾਗ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ ਜਾਂ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤ ਗਏ। ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਰੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਰਾਹਨ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਨਾਲ ਰੀਤੀ ਸੀ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਮਨ ਦੀ ਅਨੰਦਤਾ ਨਾਲ ਚੱਲੇ ਗਏ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਕੋਲ ਦੁਬਾਰਾ ਆਉਣਾ

^੧ ਇਉਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦਰ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਸਾਗੀ ਮਹਿਲ ਬਣਾਕੇ ਮੁਰੰਮਤ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਮਭ ਕੁਝ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

^੨ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਮੁਲੇਮਾਨ ਅੱਗੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਪਰਗਟਿਆ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਗਿਬਿਠਨ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ ਸੀ।^੩ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਗਾ,

“ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਪਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਮਭ ਕੁਝ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਪਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ ਜਾਂ ਰਹਨ ਲਈ ਰਿਗਾ। ਤੂੰ ਇਹ ਮੰਦਰ

*੨:੬੫ ਪੁਰਬ ਸੰਭਵਤਾ ਇਹ ਪਸਰ ਸੀ।

ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਜਮਬਾਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਗਮੇਸਾ ਮਤਿਕਾਰਿਯਾ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਗਮੇਸਾ ਨਿਗਾਹ ਰੱਖਾਂਗਾ। ੬ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਉਮੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਨਿਕਾਈ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਤੈਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦੇਵਾਂ। ੭ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਆਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੇਂ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗਮੇਸਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਉੱਧਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗੁਜੇ ਵਜੋਂ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇਮਰਾਟੇਲ ਉੱਧਰ ਗਮੇਸਾ ਗੁਜ ਕਰੇਗਾ।

੬-੭ "ਧਰ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਜਾਂ ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਗੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਖੋਹ ਲਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਦਰਮਿਆਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਮੇਰਾ ਮਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇਗੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੮ ਇਹ ਮੰਦਰ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਹਰ ਲੰਘਣ ਵਾਲਾ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਗੋਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਣਗੇ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਤੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ? ੯ ਤਾਂ ਬਾਰੀ ਆਖਣਗੇ, 'ਇਉਂ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਸੀ, ਧਰ ਉਹ ਗੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਪਏ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸੇ ਕਾਰਣ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਮੰਦਰਾਂ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰਨ ਦਿੱਤੀਆਂ।'"

੧੦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਮਹਿਲ ਬਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ੨੦ ਵਰ੍ਹੇ ਲੱਗੇ। ੧੧ ਅਤੇ ੨੦ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗੀਰਾਮ ਨੂੰ ਗਲੀਲ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ੨੦ ਨਗਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜਾ ਗੀਰਾਮ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਦਿਲਾਹ ਦੇ ਕੁੱਝ, ਚੀਲ ਦੇ ਕੁੱਝ ਅਤੇ ਸੋਨਾ ਜਿੰਨਾ ਉਹਨੂੰ ਲੈਣੀ ਦਾ ਸੀ, ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੧੨ ਤਦ ਗੀਰਾਮ ਸੂਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਵੇਖਣ ਲਈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਨਾ ਲੱਗੇ, ੧੩ ਤਾਂ ਗੀਰਾਮ ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ! ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਨਗਰ ਹਨ ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ?" ਮੈਂ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਗੀਰਾਮ ਨੇ ਕਾਬੂਲ ਆਖਿਆ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸ ਇਲਾਕੇ

ਨੂੰ ਕਾਬੂਲ ਹੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੧੪ ਗੀਰਾਮ ਨੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ੪,੦੦੦ ਰਿਲੇ ਸੋਨਾ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।

੧੫ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਹ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਮਹਿਲ ਦਾਮਾਂ ਉੱਧਰ ਜ਼ੋਰ-ਜ਼ਬਰ ਕਰਕੇ ਬਣਵਾਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਮਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰਵਾਏ, ਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਣਵਾਇਆ ਉਸ ਨੇ ਮਿੱਲੇ ਬਣਵਾਇਆ ਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਸਫੀਲ ਦੇ ਗਮੇਰ ਤੇ ਮਹਿਰਿੰਦੇ ਅਤੇ ਗਜਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਣਵਾਏ।

੧੬ ਖਿੱਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਫਿਰਉਨ ਚੜ੍ਹਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਗਜਰ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਾਲ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਨ, ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਕੁੜੀ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਜ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ੧੭ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰਨਾ ਬੈਤ ਹੋਰਨ ਵੀ ਬਣਾਇਆ।

੧੮ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਬਯਾਲਾਬ ਅਤੇ ਤਦਮੋਰ ਜੋ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਸਨ ਵੀ ਬਣਾਏ। ੧੯ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਨਗਰ ਵੀ ਬਣਾਏ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਦਾਣੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰੱਬਾਂ ਅਤੇ ਖੋੜਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਖਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਅਤੇ ਲਬਾਨੋਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਿੱਥੇ-ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ, ਬਣਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

੨੦ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਅਮੋਰੀਆਂ, ਹਿੱਤੀਆਂ, ਫਰਿਜੀਆਂ, ਹਿੱਵੀਆਂ ਅਤੇ ਯਬੂਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ।

੨੧ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਧਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਾਜ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ੋਰ ਜ਼ਬਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਲਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਅੱਜ ਦਿਨ ਤੱਕ ਵੀ ਗੁਲਾਮ ਬਣਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ੨੨ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਸਗੋਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ, ਸਿਧਾਗੀਆਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ, ਕਥਤਾਨਾਂ, ਚਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਰੱਬ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਧਰ ਸਨ। ੨੩ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਉੱਧਰ ੪੫੦ ਮੁਖੀਏ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਉੱਧਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ।

੨੪ ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਧੀ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ, ਉਸ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਆਈ ਜਿਹੜਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਸ ਲਈ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ, ਫੇਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਮਿੱਲੇ ਬਣਵਾਇਆ।

੨੫ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਮੁਲੇਮਾਨ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁੱਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਬਣਾਈ, ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੀ, ਯੁਧ ਯੁਧਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ।

੨੬ ਗਾਜ਼ੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਮਿਉਨ ਗਬਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਗਜ਼ ਬਣਵਾਏ। ਇਹ ਨਗਰ ਆਦਮ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਏਲੇਥ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਦੇ ਵੇਚੇ ਤੇ ਮੀ। ੨੭ ਆਤੇ ਗੀਰਾਮ ਨੇ ਬੋੜੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਿਫਾਣੇ ਬੰਦੇ ਜੇ ਮਰੁੰਦਰ ਦੇ ਸਿਫਾਣੇ ਮੱਲਾਗ ਮਨ, ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਭੇਜੇ। ੨੮ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਜਗਜ਼ ਉਠੀਰ ਵੱਲ ਗਏ ਆਤੇ ਉੱਥੋਂ ੧੪,੨੦੦ ਰਿਲੇ ਮੋਨਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਲਈ ਲਿਆਏ।

ਮਥਾ ਦੀ ਗਾਣੀ ਦਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਰੋਲ ਫੇਰਾ

੧ ਜਦੋਂ ਮਥਾ ਦੀ ਗਾਣੀ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਰੀਰਤੀ
੧੦ ਬਾਰੇ ਮੁਣਿਆ, ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ
ਧਰਖਣ ਲਈ ਆਈ। ੨ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਮੇਵਰਾਂ, ਬਹੁਤ
ਮਾਰੇ ਮਮਾਲਿਆਂ, ਮੋਨੇ ਆਤੇ ਰੀਮਤੀ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ
ਲੱਦੇ ਹੋਏ ਉਠਾਂ ਨਾਲ ਯਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਆਈ। ਜਦ ਉਹ
ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚਲੇ ਮਾਰੇ
ਸਵਾਲ ਉਮ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ। ੩ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਮਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ
ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਉਮ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਤੋਂ ਰੋਈ
ਵੀ ਗੱਲ ਗੁੱਝੀ ਨਹੀਂ ਮੀ ਜਿਮ ਦਾ ਉਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਨਾ
ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ੪ ਮਥਾ ਦੀ ਗਾਣੀ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਮੁਲੇਮਾਨ
ਖਾਤਮਾਗ ਬਹੁਤ ਸਿਫਾਣਾ ਮੀ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਉਮ ਮਹਿਲ
ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਉਮ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਮੀ ਵੇਖਿਆ। ੫ ਉਮ ਨੇ
ਉਮ ਦੇ ਮੇਜ ਤੇ ਧਰੋਸਿਆ ਭੋਜਨ, ਉਮ ਦੇ ਆਫਮਰਾਂ ਦੀ
ਮਥਾ, ਮਹਿਲ ਦੇ ਨੌਰਾਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਖੜਿਆਂ, ਮੰਦਰ
ਵਿੱਚ ਉਮਦੀਆਂ ਭੇਟ ਰੀਤੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਆਤੇ ਉਮ ਦੀਆਂ
ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਾਯਵਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। “ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਥਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਹੋਮ ਉਡਾ ਦਿੱਤੇ।”

੬ ਆਤੇ ਗਾਣੀ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ
ਰਹੀਆਂ ਬਾਰੇ ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਸਿਫਾਣਾ ਬਾਰੇ ਮੁਣਿਆ
ਮੀ ਮੱਚ ਹੈ। ੭ ਜਿੰਨਾ ਜਿਰ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਆਦੇ ਇਹ ਸਭ ਝੁਝ
ਆਪਣੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਲਿਆ, ਮੈਂ ਇਸ ਸਭ
ਰਾਮੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਆੱਖੀ ਵੇਖਿਆ
ਉਹ ਉਮ ਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਹੈ ਜੇ ਮੁਣਿਆ ਮੀ ਤੇਰੀ ਸਗੁਰਤ ਆਤੇ
ਸਿਫਾਣਾ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਰਿਤੇ ਮਹਾਨ ਹੈ। ੮ ਤੇਰੀਆਂ
ਧਤਨੀਆਂ ਆਤੇ ਆਧਿਰਾਰੀ ਰਿਨੇ ਸੁਭਾਗੇ ਹਨ ਜੇ ਹਮੇਸਾ
ਤੇਰੇ ਸਾਗਮਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਸਿਫਾਣਾ ਨੂੰ ਸੁਣ
ਮੱਚਦੇ ਹਨ! ੯ ਆਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦੀ ਉਸਤਤ
ਹੋਵੇ ਜਿਹੜਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਧਰਮੰਨ ਹੈ ਆਤੇ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ
ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਸਿੱਖਾਮਣ ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਹੈ! ਆਗੇਵਾਹ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਮੇਸਾ ਇਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਹਦਾ, ਇਸ
ਲਈ ਉਮ ਨੇ ਮਹੀ ਨਿਆਂ ਆਤੇ ਇਨਸਾਫ ਨੂੰ ਰਾਇਮ ਰੱਖਣ
ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਾਇਆ।”

੧੦ ਤਾਂ ਮਥਾ ਦੀ ਗਾਣੀ ਨੇ ੪,੦੦੦ ਰਿਲੇ ਮੋਨਾ ਆਤੇ ਢੇਰ
ਮਾਰੇ ਮਮਾਲੇ ਆਤੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਖੱਬਰ ਦਿੱਤੇ। ਜਿੰਨੀ ਤਦਾਦ
ਵਿੱਚ ਮਮਾਲੇ ਮਥਾ ਦੀ ਗਾਣੀ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ

ਦਿੱਤੇ, ਕਿ ਉਹ ਰਿਮੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਯਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਮਰਾਏਲ
ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਨ।

੧੧ ਗੀਰਾਮ ਦੇ ਜਗਜ਼ ਉਠੀਰ ਤੋਂ ਮੋਨਾ ਆਤੇ ਖਾਮ ਲੱਰੜ
* ਆਤੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਖੱਬਰ ਵੀ ਲਿਆਏ। ੧੨ ਗਾਜ਼ੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ
ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬੰਮਾਂ ਲਈ ਆਤੇ ਮਹਿਲ ਲਈ ਇਹ ਖਾਮ ਲੱਰੜ
ਇਮਤੇਮਾਨ ਰੀਤੀ। ਉਮ ਨੇ ਇਹ ਲੱਰੜ ਗਾਜ਼ੀਆਂ ਲਈ
ਬਰਬਤਾਂ ਆਤੇ ਸਿਤਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਇਮਤੇਮਾਨ
ਰੀਤੀ। ਰਿਮੇ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਇਹ ਖਾਮ ਲੱਰੜੀ ਇੰਨੀ ਜਿਆਦੇ
ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਮੀ ਆਤੇ ਇਹ ਵੇਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ ਗਈ।

੧੩ ਉਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਥਾ ਦੀ
ਗਾਣੀ ਨੂੰ ਉਮਦੀ ਇੱਛਾ ਮੁਤਾਬਕ ਨੇ ਉਮ ਨੇ ਮੰਗਿਆ
ਮੇ ਦਿੱਤਾ ਉਮ ਤੋਂ ਇਨਾਵਾ ਜੇ ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਦੁਸਰੇ ਦੇਸ ਦੇ
ਮਾਮਰ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ। ਫੇਰ ਗਾਣੀ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਮੇਵਰ ਉਮ ਦੇ
ਦੇਸ ਨੂੰ ਧਰਤ ਗਏ।

Solomon's Great Wealth

੧੪ ਹਰ ਸਾਲ ੨੨,੬੪੪ ਰਿਲੇ ਮੋਨਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ
ਮਿਲਿਆ। ੧੫ ਇਸ ਸਭ ਰਾਮੇ ਤੋਂ ਇਨਾਵਾ, ਉਮ ਨੂੰ
ਵਿਉਧਾਰੀਆਂ, ਮੋਦਾਗਰਾਂ, ਆਰਬ ਦੇ ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਆਤੇ ਦੇਸ ਦੇ
ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਵੇਲੋ ਵੀ ਮੋਨਾ ਮਿਲਿਆ।

੧੬ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਤੁੱਟੇ ਹੋਏ ਮੋਨੇ ਤੋਂ ੨੦੦ ਵੱਡੀਆਂ
ਢਾਲਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਆਤੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਢਾਲ ਨੂੰ ੬.੯ ਰਿਲੇ
ਮੋਨਾ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਮੀ। ੧੭ ਉਮ ਨੇ ਤੁੱਟੇ ਹੋਏ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ
੩੦੦ ਛੋਟੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਬਣਾਈਆਂ, ਆਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਢਾਲ ਨੂੰ
੧.੮ ਰਿਲੇ ਮੋਨਾ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
“ਲਬਾਨੇਨ ਦਾ ਜੰਗਲ” ਰਹਿਲਾਉਂਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ।

੧੮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗਾਬੀ ਦੰਦ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਾਜ਼ ਗੱਦੀ
ਬਣਵਾਈ ਆਤੇ ਉਮ ਉੱਧਰ ਚੁੰਦਨ ਮੋਨਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ। ੧੯ ਉਮ ਗਾਜ਼ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਛੇ ਰਦਮਾਂ ਦੀ ਖੋੜੀ
ਮੀ ਆਤੇ ਖਿੰਡਲੇ ਆਮਿਉ ਉਮ ਸਿੱਖਾਮਣ ਦੀ ਚੋਟੀ ਗੋਲ
ਆਰਾਰ ਦੀ ਮੀ ਆਤੇ ਉਮ ਗਾਜ਼ ਚੁਰਮੀ ਦੇ ਦੋਨੇ ਖਾਮੇ
ਬਾਗੀਆਂ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਬੈਠਣ ਵਾਸਤੇ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ
ਮਨ ਆਤੇ ਉਮ ਗਾਜ਼ ਚੁਰਮੀ ਦੀਆਂ ਬਾਗੀਆਂ ਦੇ ਬੱਲੇ ਦੇ
ਮੇਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਮਨ। ੨੦ ਆਤੇ ਛੇ ਖੋੜੀਆਂ ਉੱਤੇ
ਬਾਰਾਂ ਮੇਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਮਨ, ਹਰ ਖਾਮੇ ਛੇ। ਹੋਰ ਰਿਮੇ ਗਾਜ਼
ਰੋਲ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸਿੱਖਾਮਣ ਨਹੀਂ ਮੀ।

੨੧ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗਲਾਮ ਆਤੇ ਧਿਆਲੇ ਮੋਨੇ
ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਮਨ “ਲਬਾਨੇਨ ਦਾ ਜੰਗਲ” ਰਹਾਉਂਦੇ ਮਹਿਲ
ਦੇ ਮਾਰੇ ਭਾਡੇ ਮੁੱਢ ਮੋਨੇ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਮਨ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ
ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਚਾਂਦੀ ਇੰਨੀ ਰੀਮਤੀ ਨਹੀਂ ਮੀ।

੨੨ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਰੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਗਜ਼ ਮਨ
ਜਿਹੜੇ ਗੀਰਾਮ ਦੇ ਜਗਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚਲਦੇ ਮਨ। ਹਰ
ਤਿੰਨੀ ਮਾਲੀਂ ਇਹ ਜਗਜ਼ ਮੋਨਾ, ਚਾਂਦੀ, ਗਾਬੀ ਦੰਦ ਆਤੇ
ਜਾਨਵਰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਮਨ।

*੧੦:੧੧ ਖਾਮ ਲੱਰੜ ਇਹ ਆਲਮਗਾ ਦੀ ਲੱਰੜ ਹੈ ਆਤੇ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਇਹ ਰਿਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੱਰੜ ਹੈ।

^{੨੩} ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਯਰਤੀ ਤੇ ਸਾਹਿਯਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਯੰਨ ਆਤੇ ਬੁੱਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੀ। ^{੨੪} ਸਾਹੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਮੂੰਗ ਵੱਲ ਵੇਖਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਿਹੀ ਬੁੱਧ ਆਤੇ ਸਿਲਾਣਥ ਬਖਸੀ ਹੋਈ ਸੀ। ^{੨੫} ਆਤੇ ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਤਰਹਾਂ-ਤਰਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਰੱਖੜੇ, ਹਥਿਆਰ, ਮਮਾਲੇ ਖੋੜੇ ਆਤੇ ਅੱਚਰਾਂ ਆਦਿ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਹਰ ਸਾਲ ਉਹ ਆਜਿਹੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਉਸ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ-ਵੇਖਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ।

^{੨੬} ਇਉਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੋੜੇ ਆਤੇ ਰੱਬ ਸਨ। ਉਸ ਰੋਲ ੧,੬੦੦ ਰੱਬ ਆਤੇ ੧੨,੦੦੦ ਖੋੜੇ ਸਨ। ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖਾਮ ਸਹਿਰ ਬਣਵਾਏ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੱਬਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਰੱਝ ਰੱਬ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਯਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੱਖੇ। ^{੨੭} ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਬੜਾ ਆਮੀਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਯਰੁਮਲਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ, ਚਾਂਦੀ ਖੱਬਰਾਂ ਵਾਂਗ ਆਮ ਗੁਲਦੀ, ਆਤੇ ਦਿਲਾਹ ਦੇ ਬਿਰਛਾਂ ਦੀ ਇੰਨੀ ਭਰਮਾਰ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਖਗੜੀ ਇਲਾਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਗੇ ਆਂਜੀਰ ਦੇ ਬਿਰਛ। ^{੨੮} ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਮਿਸਰ ਆਤੇ ਰਿਉ ਤੋਂ ਖੋੜੇ ਮੰਗਵਾਏ। ਉਸ ਦੇ ਵਿਉਧਾਹੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਉ ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ। ^{੨੯} ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਹਰੇਕ ਰੱਬ ੬.੯ ਰਿਲੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਆਤੇ ਇੱਕ ਖੋੜਾ ੧.੭੫ ਰਿਲੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਕੇ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਤੀਆਂ ਆਤੇ ਆਰਾਮੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ।

ਮੁਲੇਮਾਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਨੇਰਾਂ ਖਤਨੀਆਂ

੧੧ ^੧ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਖਿਆਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਹੀਆਂ ਵਿਦੇਸੀ ਆਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਧੀ, ਮੇਲਾਬ ਦੀਆਂ ਆਰਤਾਂ, ਆਂਮੇਨ, ਆਦੇਮ, ਸਿਦੇਨ ਆਤੇ ਹਿੰਤੀ ਆਰਤਾਂ ਸਾਮਿਲ ਸਨ। ^੨ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਤੋਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ। “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਜਿਹਾ ਰਹੋਗੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਰੋਮਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਖਰਬਾਵ ਖਾਉਣਗੀਆਂ।” ਖਰ ਰਾਜਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਵਦਾ ਸੀ। ^੩ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀਆਂ ੭੦੦ ਸੌ ਖਤਨੀਆਂ ਸਨ। (ਇਹ ਸਾਹੀਆਂ ਦੂਸਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਸਨ।) ਉਸ ਦੀਆਂ ੩੦੦ ਰਬੈਲਾਂ ਸਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ (ਉਸ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ) ਫੇਰਨ ਲਈ ਖਰਬਾਵ ਖਾਇਆ। ^੪ ਜਦੋਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਬੁੱਢਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਖਰਬਾਵ ਖਾਇਆ। ਉਹ ਧੂਰੀ ਤਰਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਸਰਯਾਵਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਸੀ। ^੫ ਮੁਲੇਮਾਨ ਸੀਦੇਨੀਆਂ ਦੀ ਦੇਵੀ ਆਸਤਾਰੇਬ ਆਤੇ ਆਂਮੇਨੀਆਂ ਦੇ ਬਿਨਾਉਣੇ ਬੁੱਤ ਮਿਲਕੇਮ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੰਗ ਤੁਰਿਆ। ^੬ ਇਉਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ

ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬਦੀ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਧੂਰੀ ਤਰਹਾਂ ਨਾ ਚੱਲਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨੇ ਰੀਤਾ।

^੭ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇੱਕ ਖਗੜੀ ਉੱਤੇ, ਮੇਲਾਬੀਆਂ ਦੇ ਖਿਰਣਾਯੋਗ ਦੇਵਤੇ, ਰਮੇਸ ਲਈ ਆਤੇ ਆਂਮੇਨੀਆਂ ਦੇ ਖਿਰਣਾਯੋਗ ਬੁੱਤ, ਮੇਲਕ ਲਈ ਇੱਕ ਉਖਾਮਨਾ ਦਾ ਸਬਾਨ ਬਣਵਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਯਰੁਮਲਮ ਤੋਂ ਆਗਾਂ ਸੀ। ^੮ ਇਸੇ ਤਰਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਹੀਆਂ ਉਧਰੀਆਂ ਆਰਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਆਥੇ-ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਲਈ ਧੂਧ ਧੁਖਾਉਂਦੀਆਂ ਆਤੇ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ।

^੯ ਤਦ ਯਹੋਵਾਹ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨਾਲ ਰਹੇਯਵਾਨ ਹੋਇਆ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸਦਾ ਮਨ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਫਿਰ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੱਲ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ^{੧੦} ਕਿ ਉਹ ਦੂਜੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨਾ ਚੱਲੇ, ਖਰ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਨਾ ਮੰਨਿਆ। ^{੧੧} ਤਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਰੀਤਾ ਨੇਮ ਤੋੜਿਆ ਹੈ ਆਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਰਵਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਖੋਗ ਲਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਰਿਸੇ ਟਹਿਲੂਣੇ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ^{੧੨} ਖਰ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਰਾਹਣ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਵ ਇਹ ਰਾਜ ਤੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗਾ ਖਰ ਮੈਂ ਇਹ ਰਾਜ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਤੋਂ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ। ^{੧੩} ਫਿਰ ਵੀ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਰੋਲੋਂ ਸਾਰਾ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਹ ਉੱਤੇ ਗੁਰਮਤ ਰਵਨ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਆਜਿਹਾ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦਾਉਦ ਮਦਦਾ ਰਵਾਂਗਾ-ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰਾ ਚੰਗਾ ਸੇਵਕ ਸੀ ਆਤੇ ਇਹ ਸਭ ਰੁਝ ਮੈਂ ਯਰੁਮਲਮ ਲਈ ਰਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਰ ਮੈਂ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।”

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਵੈਰੀ

^{੧੪} ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਰਵ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਉਂ ਹਦਦ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਆਦੇਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ^{੧੫} ਇਉਂ ਹੋਇਆ: ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਆਦੇਮ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਯੇਲਾਬ ਸੈਨਾਪਤੀ ਵੱਢਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦੇ ਦੱਬਣ ਲਈ ਉਧਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਆਦੇਮ ਦੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜੋ ਜੀਉਂਦਾ ਸੀ ਯੇਲਾਬ ਨੇ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ^{੧੬} ਯੇਲਾਬ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਸਮੇਤ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਆਦੇਮ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਆਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਦੇਮ ਵਿੱਚਲੇ ਸਾਰੇ ਆਦੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੭} ਖਰ ਉਸ ਵਰਤ ਹਦਦ ਆਜੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਬਾਲ ਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਹਦਦ ਭੱਜ ਕੇ ਮਿਸਰ ਚ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਖਿਉ ਦੇ ਰੁਝ ਸੇਵਕ ਵੀ ਚੱਲੇ ਗਏ ਸਨ। ^{੧੮} ਉਹ ਮਿਦਿਆਨ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਖਾਗਨ ਨੂੰ ਆਏ ਆਤੇ ਖਾਗਨ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੁਲ ਗਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਦਲ ਮਿਸਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਉਹ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜਾ ਫਿਰਉਨ ਕੋਲ ਗਏ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਸ ਲਈ ਖਾਣ ਦਾ ਖਰਬੰਧ ਰਵਾਇਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।

੧੯ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਦਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਰਮੰਦ ਰਚਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਤਨੀ ਦਿੰਦੀ। ਇਹ ਯੋਰਤ ਉਸ ਦੀ ਖਤਨੀ ਦੀ ਭੈਣ ਸੀ। (ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਤਨੀ ਗਾਣੀ ਤੁਰਨੇ ਸੀ।) ੨੦ ਇਉਂ ਤੁਰਨੇ ਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਵਿਆਹ ਗਦਦ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਗਨੂਬਥ ਨਾਂ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਤੁਰਨੇ ਨੇ ਗਨੂਬਥ ਨੂੰ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਖਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

੨੧ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ, ਜਦ ਗਦਦ ਨੇ ਮੁਣਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੁਣਿਆ ਕਿ ਯੋਯਾਥ ਮੈਨਾ ਦਾ ਰਮਾਡਰ ਵੀ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਗਦਦ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਗੁਣ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ!”

੨੨ ਧਰ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇੱਥੇ ਤੈਨੂੰ ਰਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਰਮੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧਿਮ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਣਾ ਚਹੁੰਦਾ ਹੈ?”

ਗਦਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਝ ਨਹੀਂ, ਧਰ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਾਧਿਮ ਜਾਣ ਦੇ।”

੨੩ ਫੇਰ ਧਰ ਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਰੀਤਾ। ਇਹ ਵਿਯਾਦੀ ਰਜੇਨ, ਆਲਯਾਦਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸੁਯਾਮੀ ਮੋਬਾਗ ਦੇ ਗਾਜਾ ਗਦਦ ਅਜ਼ਰ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ੨੪ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੋਬਾਗ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਸੀ, ਰਜੇਨ ਨੇ ਤੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਰਦਾਨ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਹ ਦੰਮਿਸਰ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਵਸ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ। ੨੫ ਰਜੇਨ ਨੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਗਾਜਾ ਰੀਤਾ। ਰਜੇਨ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਚਦਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਰਜੇਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਵੈਰੀ ਰਿਹਾ। ਰਜੇਨ ਅਤੇ ਗਦਦ ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਰਾਹਣ ਬਣੇ ਰਹੇ।

੨੬ ਨਾਥਾਟ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਨੌਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਗ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨ ਨਗਰ ਤੋਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮਰੂਯਾਮ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਯਵਾ ਸੀ। ਉਹ ਗਾਜੇ ਦਾ ਵੈਰੀ ਬਣ ਗਿਆ।

੨੭ ਇਹੀ ਰਹਾਣੀ ਸੀ ਕਿ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ, ਗਾਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦਾ ਰਾਹਣ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਮਿਲੇ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਹਿਰ ਦੀਆਂ ਤਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਰੀਤੀ। ੨੮ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਇੱਕ ਤਰੇਜ਼ਾ ਆਦਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਜਵਾਨ ਮਿਹਨਤੀ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਗ ਵਿੱਚਲੇ ਮਾਰੇ ਰਾਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਗਰਾਨ ਠਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ। ੨੯ ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਉਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਖਾਹਿਰ ਨਿਰਲਿਆ ਤਦ ਅਗੀਯਾਹ ਨਥੀ ਮੀਲੇਨੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਸਤੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਖਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਚਾਦਰ ਲਈ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਨੋ ਉੱਥੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਇੱਕਲੇ ਸਨ।

੩੦ ਤਾਂ ਅਗੀਯਾਹ ਨੇ ਉਸਦੀ ਨਵੀਂ ਚਾਦਰ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਲਈ ਹੋਈ ਸੀ ਫੜ ਕੇ ੧੨ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ

ਫਾੜ ਮੁੱਟਿਆ। ੩੧ ਤਦ ਅਗੀਯਾਹ ਨੇ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਲਗਾਏ ਦੇ ਦਸ ਟੁਕੜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰੱਖ ਲੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯੋਰਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੂਰ ਇਉਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਵੇਲੋਂ ਗਾਜਾ ਖੋਗ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ੧੦ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਗ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।’ ੩੨ ਧਰ ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਰਾਹਣ ਜਿਸ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਗ ਉਸ ਦਾ ਰਹੇਗਾ। ੩੩ ਮੈਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਤੋਂ ਗਾਜਾ ਇਸ ਲਈ ਖੋਗ ਲਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੀਦੇਨ ਦੀ ਦੇਵੀ ਅਮਤਾਰੇਥ ਅਤੇ ਮੋਯਾਥ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਰਮੇਸ ਤੇ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਮਿਲਰੇਥ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਮੇਰੇ ਗਾਜਾ ਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਨੂਨਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਵਾਂਗ ਮਰੀ ਆਚਰਣ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ੩੪ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਮਾਰਾ ਗਾਜਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਤੋਂ ਲਵਾਂਗਾ ਧਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਬਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਮਰ ਰਹਿਣ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਸਭ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਾਸ ਦਾਉਦ ਰਾਹਣ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਨੇਮਾਂ ਤੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ੩੫ ਧਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਇਹ ਗਾਜਾ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਵੇਲੋਂ ਖੋਗ ਲਵਾਂਗਾ। ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਸ ਘਰਾਣਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਾਮਨ ਰਚਣ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੩੬ ਮੈਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯਰਿਵਾਹ ਮਥੂਗ ਉੱਪਰ ਗਾਜਾ ਰਚਣ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰਹਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹਮੇਸਾ ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਗਾਜਾ ਰਚੇ, ਜਿਸ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ੩੭ ਧਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਗਾਜਾ ਰਚ। ਤੂੰ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਗਾਜਾ ਰਹੇਗਾ। ੩੮ ਇਹ ਸਭ ਚੁਝ ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੀ ਰਹਾਂਗਾ ਜੇਰਰ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਧਰਮੀ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ। ਜੇਰਰ ਤੂੰ ਦਾਉਦ ਵਾਂਗ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਅਤੇ ਰਨੂਨਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਹੇਗਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਹੋਵਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਰਦੇ ਨਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਖਾਨਦਾਨ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਲਈ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਤੈਨੂੰ ਮੌਥ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੩੯ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀਆਂ ਰਚਨੀਆਂ ਰਾਹਣ, ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਧਰ ਮੈਂ ਹਮੇਸਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਮੇਤ

੪੦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹਿਆ, ਧਰ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਮਿਸਰ ਦੇ ਗਾਜੇ ਸੀਮਰ ਵੇਲੇ ਭੱਜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਮੇਤ ਤੀਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਿਹਾ।

੪੧ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਾਜਾ ਰਾਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਬੁੱਧ ਮਾਨ ਰਾਜ ਰੀਤੇ ਇਹ ਮਾਰੀ ਮਹਾਨਤਾ ਉਸਦੀ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਇਤਹਾਸ ਨਾਮਰ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ।

੨੨ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਉੱਥਰ ੨੦ ਵਰ੍ਹੇ ਗਜ਼ ਰੀਤਾ। ੨੩ ਫਿਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਮੋਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ, ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਹਬੁਲਾਮ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ।

ਗਜ਼ਮੀ ਫੁੱਟ

੧੨ ਨਾਬਾਟ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬੁਲਾਮ ਅਜੇ ਵੀ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦਾ ਉਹ ਮੁਲੇਮਾਨ ਰੋਲੋਂ ਭੱਜਦੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਮੋਤ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ, ਉਹ ਫਿਰਗਾਮ ਦੀਆਂ ਧਰਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਯਹਰਦਾਹ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਮੁੜਿਆ। ਖਾਤਮਾਹ ਮੁਲੇਮਾਨ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਖਾਸੇ ਤੇ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਹਬੁਲਾਮ ਨਵਾਂ ਰਾਜਾ ਬਣਿਆ।

੨ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਸਰਮ ਨੂੰ ਗਏ, ਉੱਥੇ ਉਹ ਰਹਬੁਲਾਮ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਗਏ ਅਤੇ ਰਹਬੁਲਾਮ ਖੁਦ ਵੀ ਉੱਥੇ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਨ ਲਈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਹਬੁਲਾਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੇਰੇ ਖਿਉ ਨੇ ਮਾਡੇ ਤੋਂ ਬੜਾ ਮਖਤ ਰੰਮ ਲਿਆ ਗੁਣ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਲਈ ਮੋਖਾ ਰਹ। ਜਿਹੜਾ ਤੇਰਾ ਖਿਤਾ ਮਾਡੇ ਤੋਂ ਮਖਤ ਰੰਮ ਲੈਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਭਾਰੇ ਰੰਮਾਂ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰਹਦਾ ਸੀ ਗੁਣ ਤੂੰ ਉਹ ਬੰਦ ਰਹ। ਤਦ ਅਸੀਂ ਤੇਰੀ ਮੋਵਾ ਰਹਾਂਗੇ।”

੩ ਰਹਬੁਲਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਤਿਨ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਆਉਣਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ਇਸ ਲਈ ਲੋਰ ਉੱਥੇ ਵਾਪਸ ਖਰਤ ਗਏ।

੪ ਉੱਥੇ ਬੜਾ ਬਜ਼ੁਰਗਾ ਮਨ ਜਿਨਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲੇਮਾਨ ਜਦੋਂ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਦਦਗਾਰ ਮਨ ਤਾਂ ਰਹਬੁਲਾਮ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨਾਲ ਮਲਾਹ ਰੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਣ ਰਿਵੇਂ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਰਿਵੇਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

੫ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰਰ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੂੰ ਇਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਮੋਵਰ ਬਣੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਮੋਵਾ ਰਹੇਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਠੇ ਬੋਲਾਂ ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਦੇਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੇਰੀ ਮੋਵਾ ਰਨਾਂਗੇ।”

੬ ਖਰ ਰਹਬੁਲਾਮ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਮਲਾਹ ਨਾ ਮੰਨੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਜੁਆਨ ਮਿੱਤਰ ਮਨ ਉਨਹਾਂ ਰੋਲੋਂ ਮਲਾਹ ਲਿਤੀ। ੭ ਰਹਬੁਲਾਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਲੋਰ ਮੈਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ, ‘ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਖਾਇਆ ਹੋਇਆ ਬੋਝ ਮਾਡੇ ਤੋਂ ਹੋਲਾ ਰਹ।’ ਤੁਸੀਂ ਸੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

੮ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਜਵਾਨ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਤੈਨੂੰ ਇਉਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮਾਡੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਰਾਜ ਲਿਆ ਤੇ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਉੱਥਰ ਉਸ ਰੰਮ ਨੂੰ ਹੋਲਾ ਰਹ ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਇਉਂ ਆਖ ਕਿ ਮੇਰੀ ਛੋਟੀ

ਉੰਗਲ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲੋਂ ਬਲਵਾਨ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਾਰਾ ਰੰਮ ਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰੀਤਾ ਖਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਖਤ ਰੰਮ ਲਵਾਂਗਾ। ੯ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਟਲਿਆਂ ਨਾਲ ਫੰਡਿਆ ਸੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਛੁਆਂ ਵਾਲੇ ਰੋਟਲਿਆਂ ਨਾਲ ਫੰਡਾਂਗਾ।”

੧੦ ਮੇ ਯਾਰਾਬੁਲਾਮ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਰਹਬੁਲਾਮ ਰੋਲ ਆਏ ਜਿਵੇਂ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਉਣਾ। ੧੧ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇੜਾ ਜਿਹਾ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਮਲਾਹ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਉਨਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਨਾ ਮੰਨਿਆ। ੧੨ ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮਲਾਹ ਨਾਲ ਉਹ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਭਾਰਾ ਰੰਮ ਲਿਆ ਖਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਹੋਰ ਭਾਰੀ ਰੰਮ ਲਵਾਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਟਲਿਆਂ ਨਾਲ ਫੰਡਿਆ ਖਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਛੁਆਂ ਵਾਲੇ ਰੋਟਲਿਆਂ ਨਾਲ ਫੰਡਾਂਗਾ। ੧੩ ਇਉਂ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਨਾਂ ਸੁਣੀ ਕਿਉਂ ਜੇ ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਉਸ ਬਚਨ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸੀਲੇਨੀ ਜਾਜਰ ਅਹੀਯਾਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਨਾਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬੁਲਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਧੂਰਾ ਰਹੇ।

੧੪ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਰਿਹਾ,

“ਅਸੀਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ!
ਮਾਡੀ ਯੰਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਵੰਡ ਨਹੀਂ!
ਜੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਓ, ਆਪਣੇ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਜਾਓ।

ਜੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਖਰ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੋ!”

੧੫ ਖਰ ਰਹਬੁਲਾਮ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਤੇ ਸ਼ਾਮਨ ਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

੧੬ ਫਿਰ ਰਹਬੁਲਾਮ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਅਦੋਰਾਮ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਹੜਾ ਬੋਗਾਰੀਆਂ ਉੱਥਰ ਸੀ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਉੱਥਰ ਖਬਰਾਓ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਰਹਬੁਲਾਮ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਛੇਤੀ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਰੱਬ ਉੱਥਰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਨੱਸ ਗਿਆ। ੧੭ ਇਉਂ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ ਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿਦਰੋਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਅੱਜ ਤੀਰ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ।

੧੮ ਜਦੋਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਯਾਰਾਬੁਲਾਮ ਮੁੜ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਰੋਲ ਮੰਦੇਮ ਭਜਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਭਾ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੋਰ ਰੋਟੀ ਵੀ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਮਗਰ ਨਾ ਲੱਗਾ।

੧੯ ਜਦ ਰਹਬੁਲਾਮ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਮੁੜਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਹ ਅਤੇ

ਬਿਨਿਆਮੀਨ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਸਮੇਤ ਸਭ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ। ਇਹ 1,50,000 ਗਜ਼ਲਾਂ ਖੁੱਧ ਦੇ ਚੁਣਵੇਂ ਸੂਰਮੇ ਸਨ। ਸ਼ਹਬਾਨਾਮ ਇਸਰਾਇਲੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖੁੱਧ ਰੁਕੇ ਆਖਣਾ ਸ਼ਾਜ ਵਾਧਿਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।²² ਘਰ ਘਰੇਵਾਗ ਨੇ ਘਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਮਾਯਾਗ ਸੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,²³ “ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸ਼ਹਬਾਨਾਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਬਿਨਿਆਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ²⁴ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ, ਘਰੇਵਾਗ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੇ ਇਸਰਾਇਲੀ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਤ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਧਿਰਨ ਦਿੱਤਾ!” ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰੇਵਾਗ ਦਾ ਗੁਰਮ ਸੁਣਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਿਮ ਚੱਲੇ ਗਏ।

²⁴ ਯਹੂਦਾਗ ਨੇ ਆਦਮੀ ਮ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚ ਸਰਮ ਨੂੰ ਬੜਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਹਿਰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਆਖ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਸਿਆ। ਘਾਫ ਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖਨੁਦੇਲ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਵਸਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬੜਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਇਆ।

²⁵⁻²⁷ ਤਾਂ ਯਹੂਦਾਗ ਨੇ ਆਖਣੇ ਆਖ ‘ਚ ਮੋਚਿਆ, ‘ਗੁਣੇ ਹੋ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸ਼ਾਜ ਵਾਧਿਮ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰਿਵਾਰ ਵੱਲ ਖੁਝ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਲੋਕ ਲਗਾਤਾਰ ਯਹੂਦਾਮ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਘਰੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਜਾ ਕੇ ਸੁਭੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਹਬਾਨਾਮ, ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਵੱਲ ਖੁਝ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣਗੇ।”²⁶ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਣੇ ਸਲਾਹਾਰਾਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਲਾਹ ਲਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਵਿਚਾਰ ਘਰਗਟ ਰੀਤੇ। ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮੈਨੇ ਦੇ ਕੇ ਵੱਡੇ ਬਣਾਏ। ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੂਦਾਗ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੂਦਾਮ ਵਿੱਚ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਿਣ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਵੇਖੋ, ਜੇ ਇਸਰਾਇਲ, ਆਖਣੇ ਦੇਵਤੇ ਜਿਹੜੇ ਤੈਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਤੋਂ ਵੱਢ ਲਿਆਏ!”²⁷ ਯਹੂਦਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇੱਕ ਮੈਨੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਬੈਤਦੇਲ ਵਿੱਚ ਟਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਦਾਨ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਟਿਰਾਇਆ ਦਿੱਤਾ।²⁸ ਘਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਖਾਧ ਮੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਦਾਨ ਅਤੇ ਬੈਤਦੇਲ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਨੂੰ ਗਏ।

²⁹ ਯਹੂਦਾਗ ਨੇ ਹੋਰ ਉੱਚੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਵੀ ਮੰਦਰ ਬਣਵਾਏ ਅਤੇ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਘਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਆਲਗ-ਆਲਗ ਘਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਜਰ ਚੁਣੇ। (ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇ ਵੀ ਲੋਕੀ ਦੇ ਘਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਾਜਰ ਬਣਾਏ ਗਏ।³⁰ ਯਹੂਦਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਛੁੱਟੀ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਛੁੱਟੀ ਯਹੂਦਾਗ

ਵਿੱਚਲੇ ਘਰਾਗ ਵਾਂਗ ਸੀ। ਘਰ ਇਹ ਛੁੱਟੀ ਆੱਠਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਖੰਦਰੁਹਵੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸੀ। ਉਸ ਮਸੇ ਦੋਰਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਬੈਤਦੇਲ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਵੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਯਹੂਦਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਣੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਮੰਦਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਾਜਰ ਵੀ ਚੁਣੇ।³¹ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਾਜ ਯਹੂਦਾਗ ਨੇ ਇਸਰਾਇਲੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਘਰਬ ਦੀ ਤਰੀਕ ਨਿਸਚਿਤ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਆੱਠਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਖੰਦਰਵਾਂ ਦਿਨ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਦਿਨ ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਵੇਲ ਸਿਲਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਬੈਤਦੇਲ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਖੁਧ ਖੁਧਾਈ।

ਘਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਬੈਤਦੇਲ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਣਾ

੧੩ ਫੇਰ ਘਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਇੱਕ ਬੰਦਾ, ਘਰੇਵਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨੂੰ ਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਖਹੁੰਚਿਆ, ਯਹੂਦਾਗ ਖੁਧ ਖੁਧਾਉਣ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਆੱਗੇ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।² ਘਰੇਵਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨਾਲ, ਉਹ ਆਦਮੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ,

“ਜੇ ਜਗਵੇਦੀ! ਘਰੇਵਾਗ ਇਉਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ‘ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਖੋਮੀਯਾਗ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮੰਡਾ ਜਨਮੇਗਾ ਗੁਣ ਜਾਜਰ ਉੱਚੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰ ਸੁਭੇ ਗਨ। ਘਰ ਜੇ ਜਗਵੇਦੀ, ਖੋਮੀਯਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਉੱਧਰ ਖਾਰੇ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਉੱਧਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਵੀ ਮਾੜੇਗਾ। ਫਿਰ ਤੇਰੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ।”

³ ਘਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸਾਨੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਧਿਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹੀ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਘਰੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਧਰਲੀ ਸੁਲਾਹ ਜਮੀਨ ਉੱਧਰ ਖਿੰਡ ਜਾਵੇਗੀ।”

⁴ ਜਦੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਘਰੇਵਾਗ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮੰਦੇਸ ਸੁਣਿਆ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਬੈਤਦੇਲ ਵਿੱਚ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਯਹੂਦਾਗ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਤੋਂ ਆਖਣੀ ਬਾਂਗ ਲੰਮੀ ਕਰਕੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਫੜ ਲਵੋ!” ਘਰ ਜਦੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਬਾਂਗ ਸੁੱਕ ਗਈ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਲਾ ਨਾ ਸਕਿਆ।⁵ ਜੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਵੀ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਸੁਲਾਹ ਘਰਤੀ ਉੱਧਰ ਬਿਖਰ ਗਈ। ਇਹ ਨਿਸਾਨੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਘਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਘਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਸੀ।⁶ ਤਦ ਸ਼ਾਜੇ ਯਹੂਦਾਗ ਨੇ ਘਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਘਰੇਵਾਗ ਆਖਣੇ ਘਰਮੇਸੂਰ ਆੱਗੇ ਘਰਾਧਨਾ ਕਰ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਬਾਂਗ ਗਿਲਾਉਣ ਖੋਗ ਹੋ ਸਕਾਂ।”

¹12:25 ਜੇ ਇਸਰਾਇਲ ... ਵੱਢ ਲਿਆਏ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੋ ਗਾਨੂਨ ਨੇ ਉਦੇ ਆਖੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਸੂਚ 32:4

ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਯਹਰਾਬਨਾ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਰਾਜਾ ਆਧਣੀ ਥਾਂ ਗਿਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਮੀ। ਇਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਥੋਂ ਦੀ ਗੋ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਦੀ ਇਹ ਧਰਮੀ ਮੀ।¹⁷ ਤਦ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਚੱਲ ਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਰਰ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਹਫਾ ਦਿਆਂਗਾ।”

¹⁸ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਘਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣਾ ਆਂਗਾ ਰਾਜ ਵੀ ਦੇ ਦੇਵੇਂ ਤਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਥਾਂ ਦਾ ਆਨਜਲ ਨਹੀਂ ਛਰਾਂਗਾ।¹⁹ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਇਹ ਗੁਰਮ ਮੀ ਰਿ ਇੱਥੇ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਰਿ ਜਿਸ ਰਾਹ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਧਰੁੰਚੇ ਉਸ ਰਾਹ ਤੋਂ ਵਾਧਿਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ।”²⁰ ਤਾਂ ਉਹ ਫਿਰ ਵੱਖਰੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਮਫਰ ਨੂੰ ਵਾਧਿਮ ਮੁਝਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਵਾਧਿਮ ਨਾ ਮੁਝਿਆ ਜਿਸ ਰਾਹ ਤੋਂ ਉਹ ਬੈਤਲੇਮ ਲਈ ਆਇਆ।

²¹ ਉੱਥੇ ਬੈਤਲੇਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੁੱਢਾ ਨਬੀ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ। ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਬੈਤਲੇਮ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀਆਂ ਮਨ, ਆਤੇ ਉਹ ਵੀ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ।²² ਬੁੱਢੇ ਨਬੀ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਥੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰਿਹੜਾ ਰਾਹ ਫੜਿਆ?” ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਰਾਹ ਵਿਖਾਇਆ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਤੋਂ ਫੜਿਆ ਮੀ।²³ ਬੁੱਢੇ ਨਬੀ ਨੇ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੇ ਤੇ ਰਾਠੀ ਧਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਤੇ ਤੇ ਰਾਠੀ ਧਾ ਦਿੱਤੀ, ਆਤੇ ਨਬੀ ਸਵਾਹ ਹੋ ਕੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

²⁴ ਬੁੱਢਾ ਨਬੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਖਿੰਢੇ ਚੱਲ ਧਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਲੂਤ ਦੇ ਰੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਬੈਠਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਫੇਰ ਬੁੱਢੇ ਨਬੀ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਰੀ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬੰਦਾ ਹੈਂ ਜੇ ਯਹੂਦਾਹ ਤੋਂ ਆਇਆ?”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ, ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ।”

²⁵ ਤਾਂ ਬੁੱਢੇ ਨਬੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਰਰੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਚਲ ਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਰਰੇ।”

²⁶ ਧਰ ਉਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਘਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸੱਰਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਥਾਵੇਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜਲਧਾਨ ਰਰ ਸੱਰਦਾ ਹਾਂ।²⁷ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ, ‘ਰਿ ਤੂੰ ਉਸ ਥਾਵੇਂ ਰੁਝ ਵੀ ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਰਾਹ ਤੋਂ ਵਾਧਿਮ ਮੁਝਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹ ਤੋਂ ਤੂੰ ਗਿਆ ਮੀ।’”

²⁸ ਤਦ ਬੁੱਢੇ ਨਬੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਵਾਂਗ ਨਬੀ ਹੀ ਹਾਂ।” ਤਦ ਬੁੱਢੇ ਨਬੀ ਨੇ ਰੁਝ ਬੋਲਿਆ ਤੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦੂਤ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਮੀ ਤੇ ਉਸ ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਿਹਾ ਰਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਘਰ ਲੈ ਜਾ ਕੇ ਆਨ-ਪਾਣੀ ਛਰਾਏ।”

²⁹ ਤਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਬੁੱਢੇ ਨਬੀ ਦੇ ਘਰ ਉਸ ਨਾਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਆਤੇ ਜਾ ਕੇ ਖਾਧਾ-ਪੀਣਾ ਵੀ।

³⁰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੋਜ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਮਨ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬੁੱਢੇ ਨਬੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ, ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧਿਮ ਲਿਆਇਆ ਮੀ।³¹ ਤਾਂ ਬੁੱਢੇ ਨਬੀ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਜੇ ਰਿ ਯਹੂਦਾਹ ਤੋਂ ਆਇਆ ਮੀ, “ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਰਿ ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਚਨ ਨੂੰ ਕਲੰਕਤ ਰੀਤਾ ਹੈ ਆਤੇ ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦਾ ਖਾਲਣ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।³² ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਰਿ ਇਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ ਧਰ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਵਾਧਿਮ ਆ ਕੇ ਖਾਧਾ-ਪੀਣਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਤੇਰੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਘਰਾਣੇ ਦੀ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

³³ ਜਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਖਾ-ਪੀ ਗਇਆ, ਤਾਂ ਬੁੱਢੇ ਨਬੀ ਨੇ ਉਸ ਲਈ ਖੇਤੇ ਤੇ ਰਾਠੀ ਧਾਈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।³⁴ ਘਰ ਵੱਲ ਧਰ ਤਦ ਹੋਏ ਮਫਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੋਰ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਉੱਧਰ ਵਾਹ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨੇ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ। ਨਬੀ ਦੀ ਲੋਥ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਪਈ ਹੋਈ ਮੀ ਆਤੇ ਖੇਤਾ ਆਤੇ ਮੋਰ ਲੋਥ ਦੇ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਮਨ।³⁵ ਮੜ੍ਹ ਤੇ ਮਫਰ ਰਰ ਰਹੇ ਰੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਪਈ ਲੋਥ ਆਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਮੋਰ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਨਗਰ ਨੂੰ ਆਏ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬੁੱਢਾ ਨਬੀ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ, ਆਤੇ ਮਭ ਰਾਮੇ ਦਾ ਵਰਣਨ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।

³⁶ ਉਸ ਬੁੱਢੇ ਨਬੀ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵਾਧਿਮ ਲਿਆਇਆ ਮੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੁੱਟਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਮੀ ਜਿਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮੋਰ ਖਲਿਆ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਆਜਿਹਾ ਰਰ ਸੱਰਦਾ।”³⁷ ਤਦ ਉਸ ਨਬੀ ਨੇ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਖੇਤੇ ਤੇ ਰਾਠੀ ਚੜ੍ਹਾਓ।” ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖੇਤੇ ਤੇ ਰਾਠੀ ਚੜ੍ਹਾਈ।³⁸ ਫੇਰ ਉਹ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਗਿਆ ਤੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਪਈ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਖੇਤਾ ਤੇ ਮੋਰ ਉਸ ਲਾਸ਼ ਦੇ ਧਾਮੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਮਨ। ਮੋਰ ਨੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ ਮੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਧਰੁੰਚਾਇਆ ਮੀ।

³⁹ ਬੁੱਢੇ ਨਬੀ ਨੇ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖੇਤੇ ਉੱਧਰ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਉਹ ਉਸਦੀ ਲੋਥ ਵਾਧਿਮ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਤਾਂ ਰਿ ਉਸ ਲਈ ਮੋਇਆ-ਪਿਟਿਆ ਜਾਵੇ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਵੇ।⁴⁰ ਬੁੱਢੇ ਨਬੀ ਨੇ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਘਰਾਣੇ ਦੀ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਆਤੇ ਰਿਹਾ, “ਗਾਏ ਓ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵਾ! ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਮਰਨ ਦਾ ਬੜਾ ਆਦਮੇਸ ਹੋਇਆ।”⁴¹ ਇਉਂ ਬੁੱਢੇ ਨਬੀ ਨੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਰਾਂ, ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾ ਦਿਓ ਆਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਤੋਂ ਆਂਗੇ ਧਾ ਦਿਓ।⁴² ਜਿਹੜੇ ਬਚਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਬੁਲਵਾਏ ਮਨ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਸੱਚ ਆਤੇ ਧੁਰੇ ਹੋਣਗੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ

ਜਗਵੇਦੀ ਜੇ ਬੈਟੇਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੁਲਵਾਇਆ
 ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਹੀ ਮੂੰਹੋਂ ਸਾਮਰਿਯਾ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਜੋ
 ਦੂਜਿਆਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੁਲਵਾਇਆ।”
 33 ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਆਪਣੇ ਬੁਰੇ
 ਰਾਹ ਤੋਂ ਨਾ ਟਲਿਆ। ਉਹ ਯਲਗ-ਯਲਗ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ
 ਵਿੱਚੋਂ ਸਗੋਂ ਇੰਝ ਹੀ ਜਾਜਰ ਚੁਣਦਾ ਰਿਹਾ। ਤੇ ਉਹ ਜਾਜਰ
 ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ। ਜੋ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ
 ਵੀ ਜਾਜਰ ਬਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬਣਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ
 ਦਿੰਦੀ ਜਾਂਦੀ। 34 ਇਹ ਯਮਲ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ
 ਦਾ ਧਾਧ ਮੀ ਆਉ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਆਉ ਯਰਤੀ ਤੋਂ
 ਉਸ ਦੇ ਯਲੇਖ ਹੋਣ ਦਾ ਸਾਹਣ ਬਣਿਆ।

ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ

1 ਉਸ ਵੇਲੇ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਬੀਯਾਹ
 ਬਹੁਤ ਬਿਮਾਰ ਯੈ ਗਿਆ। 2 ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੇ
 ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਮੀਲੋਹ ਨੂੰ ਜਾ। ਆਉ
 ਵੇਖ ਉੱਥੇ ਯਹੀਯਾਹ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਬੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ
 ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਾਤਮਾਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੇ
 ਤੂੰ ਇੰਝ ਆਪਣਾ ਭੇਮ ਬਦਲ ਕੇ ਜਾਵੀਂ ਤਾਂ ਜੋ ਰੋਈ ਇਹ
 ਨਾ ਧਛਾਣੇ ਰਿ ਤੂੰ ਧਾਤਮਾਹ ਦੀ ਸਾਈ ਹੋਂ। 3 ਜਾਰੇ ਨਬੀ
 ਨੂੰ ਦਮ ਰੋਈਆਂ, ਰੁਝ ਕੇਰ ਤੇ ਸਹਿਦ ਦਾ ਇੱਕ ਮਰਤਬਾਨ
 ਭੇਟ ਕਰੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਆਪਣੇ ਮੁੰਡੇ ਬਾਰੇ ਖੁੰਛੀ ਤਾਂ ਉਹ
 ਦੱਸੇਗਾ ਰਿ ਇਸਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ!”

4 ਉੱਥੇ ਧਾਤਮਾਹ ਦੀ ਸਾਈ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ
 ਨੇ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਮੀਲੋਹ ਨੂੰ ਗਈ। ਉੱਥੇ ਯਹੀਯਾਹ ਨਬੀ ਦੇ
 ਘਰ ਗਈ। ਯਹੀਯਾਹ ਬਹੁਤ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਮੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ
 ਦਿਖਾਈ ਵੀ ਗੁਣ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਮੀ ਦਿੰਦਾ। 5 ਘਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ
 ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦੀ ਸਾਈ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ
 ਮੁੰਡੇ ਬਾਰੇ ਖੁੰਛਣ ਲਈ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਰਿ ਬੜਾ ਬੀਮਾਰ
 ਹੈ।” ਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਆਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਹ
 ਵੀ ਯਹੀਯਾਹ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।

ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦੀ ਸਾਈ ਯਹੀਯਾਹ ਦੇ ਘਰ ਧਰੁਚੀ।
 ਉਸ ਨੇ ਯੁਰੀ ਰੋਸਿਸ ਕੀਤੀ ਰਿ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਧਤਾ ਨਾ ਲੱਗੇ
 ਰਿ ਉਹ ਕੋਟ ਹੈ। 6 ਯਹੀਯਾਹ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧੈਰਾਂ
 ਦਾ ਖੜਕਾਰ ਸੁਣਿਆ ਆਉ ਆਖਿਆ, “ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ
 ਦੀ ਧਤਨੀ, ਯੰਦਰ ਲੰਘ ਆ! ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਭੇਮ ਰਿਉਂ
 ਵਟਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕਰੋਰ
 ਸੰਦੇਸ ਹੈ।” ਜਾ ਵਾਧਮ ਜਾਰੇ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੂੰ ਰਹਿ ਦੇ ਰਿ
 ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਹੈ,
 ‘ਜੇ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ, ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
 ਚੁਣਿਆ, ਆਉ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ
 ਸਾਮਰ ਬਣਾਇਆ। 7 ਇਸ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਦਾਉਦ ਦਾ ਘਰਾਣਾ
 ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਧਰ ਸਾਜ ਕਰਦਾ ਮੀ ਧਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ
 ਸਾਜ ਖੋਹ ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਮੀ ਧਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ ਦਾਉਦ
 ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਉਸ ਨੇ ਹਮੇਸਾ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮ ਦੀ
 ਧਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਯੁਰੇ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਮੇਰੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨੀ

ਤੇ ਹਮੇਸਾ ਉਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਸਵੀਕਰੀਤੀ
 ਦਿੱਤੀ। 8 ਧਰ ਤੂੰ ਯੰਦਰਾਂ ਭਿਆਨਕ ਧਾਧ ਕੀਤੇ ਹਨ ਆਉ
 ਧਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਾੜਾ ਵਿਗਾਰ ਕੀਤਾ
 ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਤੈਥੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਮਨ। ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਕਹਿਣਾ ਮੰਨਣਾ ਛੱਡ
 ਦਿੱਤਾ। ਆਉ ਮੈਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਖਾਤਿਰ ਹੋਰ
 ਦੇਵਤੇ ਆਉ ਬੁੱਤ ਬਣਾਉਣੇ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। 9 ਇਸ ਲਈ,
 ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਯਰਿਵਾਹ ਉੱਤੇ ਸੰਕਟ ਲਿਆਵੇਗਾ
 ਆਉ ਤੇਰੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਰਾ ਯਰਿਵਾਹ ਨਸਟ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ
 ਯੰਗ ਵਿੱਚ ਗੋਰਾ ਮੜਦਾ ਹੈ। 10 ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ
 ਕੋਈ ਵੀ ਸਦੱਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਮਰੇਗਾ ਤੂੰ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ
 ਖਾਣਗੇ। ਆਉ ਜੋ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੋਤਾ ਵਿੱਚ ਮਰੇਗਾ
 ਆਰਾਮ ਦੇ ਖੰਛੀ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖਾਣਗੇ। ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ
 ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ।”

12 ਫਿਰ ਯਹੀਯਾਹ ਨਬੀ ਲਗਾਤਾਰ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦੀ
 ਸਾਈ ਨੂੰ ਇੰਝ ਬੋਲਦਾ ਗਿਆ ਆਉ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਘਰ
 ਚਲੀ ਜਾ। ਜਦ ਹੀ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ‘ਚ ਧਰਵੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ,
 ਤੇਰਾ ਯੁੱਤਰ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। 13 ਸਾਰਾ ਇਸਰਾਏਲ ਉਸ ਦੀ
 ਮੌਤ ਤੇ ਵਿਰਲਾਧ ਕਰੇਗਾ ਆਉ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤੇਰਾ ਯੁੱਤਰ ਹੀ ਹੈ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਰਿਉਂ
 ਰਿ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਇੱਕ
 ਮੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੂਰ,
 ਰੁਝ ਚੰਗਾ ਲੱਭ ਸੱਕਦਾ ਮੀ। 14 ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ
 ਉੱਧਰ ਨਵਾਂ ਧਾਤਮਾਹ ਬਾਧੇਗਾ ਆਉ ਉਹ ਨਵਾਂ ਧਾਤਮਾਹ
 ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ
 ਸਭ ਰੁਝ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਵਾਧਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। 15 ਯਹੋਵਾਹ
 ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਾਰੇਗਾ ਆਉ ਇਹ ਧਾਈ ਵਿੱਚ ਝੂਲਦੀ
 ਲੰਬੀ ਘਾਹ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਚੰਗੀ
 ਜਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਉਖਾੜ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਧਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮੀ। ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ
 ਦੇ ਧਾਰ ਬਿਖੇਰ ਦੇਵੇਗਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਮੇਰਾਹ
 ਲਈ ਬੰਧਰ ਬਣਾਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
 16 ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਧਾਧ ਕੀਤੇ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ
 ਧਾਧਾਂ ਦੇ ਸਾਹਣ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਧਾਧੀ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ
 ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗਰ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ।”

17 ਤਦ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦੀ ਧਤਨੀ ਉੱਠੀ ਆਉ ਤਿਰਜਾਹ
 ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਚਲੀ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਹੀ ਘਰ ਯੰਦਰ ਦਾਧਲ ਹੋਈ
 ਉਸਦਾ ਯੁੱਤਰ ਮਰ ਗਿਆ। 18 ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਉਸ ਲਈ
 ਕਰਲਾਏ ਆਉ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਕਰ ਆਏ। ਇਹ ਸਭ ਰੁਝ ਉਦੋਂ
 ਹੀ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਮੀ। ਯਹੋਵਾਹ
 ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਨਬੀ ਯਹੀਯਾਹ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਹ ਬਚਨ
 ਬੁਲਵਾਏ ਮਨ।

19 ਸਾਰਾ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਯਜਿਹਾ ਬਹੁਤ ਰੁਝ
 ਕੀਤਾ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਜੰਗਾਂ ਲੜੀਆਂ ਆਉ ਲਗਾਤਾਰ ਲੋਰਾਂ
 ਤੇ ਸਾਜ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਰਨਾਮੇ ਇਸਰਾਏਲੀ
 ਧਾਤਮਾਹਾਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਧੁਮਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ

ਗੁਣ। ੨੦ ਯਾਗਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਤੋਰ ਤੇ ੨੨ ਵਰ੍ਹੇ ਗੁਣ ਰੀਤਾ ਉਮ ਤੋਂ ਉਧਰੰਤ ਉਮਦੀ ਮੇਤੁ ਗੇ ਗਈ ਆਤੇ ਉਗ ਆਪਣੇ ਯੁਰਥਿਕਾਂ ਰੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਮਤੋਂ ਬਾਯਦ ਉਮਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਾਦਾਬ ਗੁਣਾ ਬਣਿਆ।

ਯਗੁਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ, ਰਗਬੁਯਾਮ

੨੧ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਗਬੁਯਾਮ ਯਗੁਦਾਗ ਵਿੱਚ ਖਾਤਮਾਗ ਮੀ। ਜਦੋਂ ਉਗ ੪੧ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਉਮ ਨੇ ਗੁਣ ਰਗਨਾ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ੧੭ ਮਾਲ ਯਗੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਗੁਣ ਰੀਤਾ, ਜਿਸ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਮੀ। ਉਮਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਨਾਯਾਮਾਗ ਮੀ ਜੋ ਅੰਮੇਨਾਟ ਮੀ।

੨੨ ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਗ ਰੁਝ ਰੀਤਾ ਜੋ ਯਗੇਵਾਗ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਬਰਾ ਮੀ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਰੀਤੇ। ਇਹ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਯੁਰਥਿਕਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਭੈੜੇ ਸਨ। ੨੩ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਉੱਚਿਆਂ ਬਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਆਤੇ ਹਰ ਉੱਚੇ ਖਗੜ ਉੱਤੇ ਹਰ ਬਿਰਛ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਉੱਚੇ ਬਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬੁੱਤ ਆਤੇ ਝੂਠੇ ਯੁਜਨੀਰ ਬੰਮ ਖੜ੍ਹੇ ਰੀਤੇ। ੨੪ ਉੱਥੇ ਰੁਝ ਆਜਿਗੇ ਆਦਮੀ ਵੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਗੀਰ ਰਾਮ ਵਾਸਨਾ ਲਈ ਵੇਚ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰੀਤੀ। ਸੇ ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਨੇਰਾਂ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਰੀਤੇ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਧਰਮੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਜਿਗੇ ਹੀ ਕੁਰਕਮ ਰੀਤੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਮੀਨ ਖੋਹ ਕੇ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

੨੫ ਰਗਬੁਯਾਮ ਦੇ ਗੁਣ ਦੇ ਖੰਜ ਮਾਲ ਮਿਸਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਮੀਸਰ ਨੇ ਯਗੁਮਲਮ ਉੱਧਰ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ੨੬ ਉਮ ਨੇ ਯਗੇਵਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਗਿਲ ਦਾ ਖਜਾਨਾ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀਆਂ ਬਣਵਾਈਆਂ ਸੇਨੇ ਦੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਵੀ ਲੈ ਲਈਆਂ। ੨੭ ਤਾਂ ਰਗਬੁਯਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਮ ਬਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਨਵੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਬਣਵਾ ਕੇ ਰੱਖੀਆਂ ਧਰ ਗੁਣ ਇਹ ਢਾਲਾਂ ਤਾਂਬੇ ਦੀਆਂ ਬਣਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ। ਉਮ ਨੇ ਇਹ ਢਾਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਮਗਿਲ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸੱਥਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ੨੮ ਜਦ ਵੀ ਖਾਤਮਾਗ ਯਗੇਵਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਦਰਬਾਨ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਢਾਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਤੇ ਜਦੋਂ ਵਾਧਮ ਧਰਤਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਢਾਲਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਨਿਗਾਹਬਾਨਾਂ ਦੀ ਰੋਟੜੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

੨੯ ਇਹ ਸਭ ਕਾਰਨਾਮੇ ਜੋ ਰਗਬੁਯਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰੀਤੇ। ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਸਾਜਿਕਾਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਖੋਜੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਗੁਣ। ੩੦ ਰਗਬੁਯਾਮ ਆਤੇ ਯਾਗਾਬੁਯਾਮ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਲੜਦੇ ਰਹੇ।

੩੧ ਰਗਬੁਯਾਮ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਯੁਰਥਿਕਾਂ ਕੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ

ਯੁਰਥਿਕਾਂ ਦੇ ਮਗਿਰ “ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਗਿਰ” ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। (ਉਮਦੀ ਮਾਂ ਨਾਯਾਮਾਗ ਮੀ ਜੋ ਕਿ ਅੰਮੇਨਾਟ ਮੀ) ਰਗਬੁਯਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਥੀਯਾਮ ਉਮ ਦੇ ਉਧਰੰਤ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

ਯਗੁਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ, ਅਥੀਯਾਮ

੧ ਅਥੀਯਾਮ ਯਾਗਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਥਾਟ ੧੫ ਦੇ ਇਮਰਾਏਲ ਉਧਰ ਮਾਮਨ ਦੇ ਆਠਠਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੋਰਾਨ ਯਗੁਦਾਗ ਦਾ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ੨ ਉਮ ਨੇ ਯਗੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਾਲ ਗੁਣ ਰੀਤਾ। ਉਮਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮਯਾਕਾਗ ਮੀ ਜੋ ਕਿ ਅਥਮਾਲੇਮ ਦੀ ਧੀ ਮੀ।

੩ ਅਥੀਯਾਮ ਨੇ ਉਗ ਸਭ ਖਾਧ ਰੀਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਮਤੋਂ ਧਰਮੀਆਂ ਉਮ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਰੀਤੇ ਸਨ। ਉਗ ਯਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮੀ। ਇੰਝ ਉਗ ਆਪਣੇ ਦਾਦੇ ਦਾਉਦ ਵਰਗਾ ਨਾ ਨਿਕਲਿਆ। ੪ ਯਗੇਵਾਗ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਮੀ ਇਸ ਲਈ ਉਮ ਦੇ ਕਾਰਣ ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਯਗੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਅਥੀਯਾਮ ਨੂੰ ਗੁਣ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਯਗੁਮਲਮ 'ਚ ਚਰਾਗ ਜਗਦਾ ਰਹੇ ਆਤੇ ਇਹ ਮਗਿਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇ। ਇਹ ਸਭ ਉਮ ਨੇ ਦਾਉਦ ਲਈ ਰੀਤਾ। ੫ ਦਾਉਦ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਹੀ ਰੁਝ ਰੀਤਾ ਜੋ ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਚਾਹਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਗੇਵਾਗ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ ਮਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਵਾਰ ਮੀ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਗੇਵਾਗ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਉਹੀਯਾਗ ਹਿੱਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਮੀ।

੬ ਰਗਬੁਯਾਮ ਆਤੇ ਯਾਗਾਬੁਯਾਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ-ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਲੜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ੭ ਹੋਰ ਵੀ ਜੋ ਰੁਝ ਅਥੀਯਾਮ ਨੇ ਰੀਤਾ ਸਭ ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਸਾਜਿਕਾਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਖੋਜੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ।

ਅਥੀਯਾਮ ਆਤੇ ਯਾਗਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਹਰ ਸਮੇਂ ਲੜਾਈ ਬਣੀ ਰਹੀ ਜਦ ਤੱਕ ਅਥੀਯਾਮ ਨੇ ਗੁਣ ਰੀਤਾ। ੮ ਜਦੋਂ ਅਥੀਯਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਥੀਯਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਮਾ ਉਮਤੋਂ ਬਾਯਦ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

ਯਗੁਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ, ਆਮਾ

੯ ਯਾਗਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਇਮਰਾਏਲ ਉੱਧਰ ਗੁਣ ਰਗਨ ਦੇ ੨੦ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ, ਆਮਾ ਯਗੁਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

੧੦ ਆਮਾ ਨੇ ਯਗੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ੪੧ ਵਰ੍ਹੇ ਗੁਣ ਰੀਤਾ। ਉਮਦੀ ਦਾਦੀ ਦਾ ਨਾਂ ਮਯਾਕਾਗ ਮੀ ਜੋ ਕਿ ਅਥਮਾਲੇਮ ਦੀ ਧੀ ਮੀ।

੧੧-੧੨ ਆਮਾ ਨੇ ਉਗ ਰੁਝ ਰੀਤਾ ਜੋ ਯਗੇਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਮੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਉਮ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਵਾਸਨਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਗੀਰ ਵੇਚ ਕੇ ਸਨ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਉਮ ਦੇ

ਯੁਧਿਯਾਂ ਨੇ ਬਣਾਏ ਮਨ।¹³ ਯਾਮਾ ਨੇ ਯਾਧਣੀ ਦਾਦੀ ਮਯਾਰਾਗ ਨੂੰ ਵੀ ਗਾਣੀ ਦੇ ਰੂਤਬੇ ਤੋਂ ਗਟਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਯਾਰਾਗ ਨੇ ਵੀ ਦੇਵੀ ਯਮੇਰਾਗ ਦੇ ਭਿਯਾਨਕ ਬਿੰਬ ਨੂੰ ਘੜਿਆ ਸੀ। ਯਾਮਾ ਨੇ ਉਸ ਖੁਰਤ ਨੂੰ ਢਗਿ-ਢੇਰੀ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਨੇ ਉਸਦੀ ਖੁਰਤ ਨੂੰ ਰਿਦਰੇਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ।¹⁴ ਯਾਮਾ ਨੇ ਉੱਚਿਯਾਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਮਟ ਨਾ ਰੀਤਾ ਧਰ ਉਹ ਯਗੇਵਾਗ ਨਾਲ ਗਮੇਸਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਿਗ।¹⁵ ਯਾਮਾ ਯਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧਿਤਾ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯੱਗੇ ਰੁੜ ਚੀਜ਼ਾਂ ਯਯਧਣ ਰੀਤੀਯਾਂ ਜਿਮ ਵਿੱਚ ਮੇਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਯਤੇ ਗੇਰ ਵਮਤਾਂ ਵੀ ਮਨ। ਯਾਮਾ ਨੇ ਉਹ ਮਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਯਾਂ।

¹⁶ ਯਾਮਾ ਯਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਥਯਾਮਾ ਵਿੱਚ ਜਦ ਤੱਕ ਯਾਮਾ ਯਗੁਦਾਗ ਦਾ ਗਾਜਾ ਰਿਗਾ, ਲੜਾਈ ਢਿੜੀ ਰਗੀ।¹⁷ ਥਯਾਮਾ ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਥਯਾਮਾ ਯਾਮਾ ਦੇ ਯਗੁਦਾਗ ਦੇਮ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਣ-ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਇਮ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਗਮਾਗ ਦੇਮ ਨੂੰ ਥੜਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਰ ਲਿਆ।¹⁸ ਇਮ ਲਈ ਯਾਮਾ ਨੇ ਯਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰਾ ਮੋਨਾ-ਚਾਂਦੀ ਯਤੇ ਖਜਾਨਾ ਰੱਢ ਲਿਆ ਯਤੇ ਇੰਝ ਹੀ ਮਾਰਾ ਖਜਾਨਾ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਢ ਲਿਆਂਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਮੋਨਾ-ਚਾਂਦੀ ਯਾਧਣੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਯਗਮ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਥਨ-ਗਦਦ ਰੋਲ ਜੇ ਗਜਯੇਨ ਦਾ ਧੇਤਾ ਯਤੇ ਟਥਰਿਮੇਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਯਤੇ ਦੰਮਿਮਰ ਵਿੱਚ ਵੰਮਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।¹⁹ ਯਾਮਾ ਨੇ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਭੇਜਿਆ, “ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਯਤੇ ਤੇਰੇ ਧਿਤਾ ਵਿੱਚਰਾਰ ਇੰਚ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਇਰਗਰਨਾਮਾ ਸੀ। ਗੁਣ ਯਾਧਾਂ ਯਾਧਣੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਇਰਗਰਨਾਮਾ ਬਣਾਈਏ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮੇਨੇ ਚਾਂਦੀ ਤੇ ਤੇਗਫੇ ਭੇਜ ਰਿਗਾ ਗਾਂ, ਇਮ ਲਈ ਯਾਧਣਾ ਇਰਗਰਨਾਮਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਥਯਾਮਾ ਨਾਲ ਤੋੜ ਲੈ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਦੇਮ ਰੋਲੋ ਦੂਰ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਯਤੇ ਮਾਨੂੰ ਇਰੰਲਿਆ ਢੱਡ ਦੇਵੇ।”

²⁰ ਤਦ ਥਨ-ਗਦਦ ਨੇ ਯਾਮਾ ਯਾਤਮਾਗ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਸੁਣਿਆ ਤੇ ਯਾਧਣਿਆਂ ਫੈਸੀ ਯਫਮਰਾਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਈਯੇਨ, ਦਾਨ, ਯਾਥੇਲ-ਥੈਤ, ਮਯਾਰਾਗ ਯਤੇ ਗਲੀਲ ਝੀਲ ਦੇ ਯਾਮੇ-ਯਾਮੇ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਲਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ।²¹ ਥਯਾਮਾ ਨੂੰ ਇਨਹਾਂ ਗਮਲਿਆਂ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਉਹ ਗਮਾਗ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਥਨਾਉਣ ਤੋਂ ਰੁਕ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਸਹਿਰ ਢੱਡ ਦਿੱਤਾ ਯਤੇ ਤਿਰਮਾਗ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵਸਿਆ।²² ਢਿਰ ਯਾਮਾ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸਾਰੇ ਯਗੁਦਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਮਭ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਰੋਈ ਥਾਰੀ ਨਾ ਰਿਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਗਮਾਗ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਖੱਬਰ ਤੇ ਲੱਕੜਾਂ ਲੈ ਰੇ ਤੁਰ ਧਣੇ ਜਿਮ ਨਾਲ ਥਯਾਮਾ ਉਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਰਿਗਾ ਸੀ। ਉਹ ਮਾਰਾ ਮਮਾਨ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਵਿੱਚ ਗਥਾ ਯਤੇ ਮਿਮਫਾਗ ਵਿੱਚ ਲੈ ਯਾਏ। ਤਦ ਯਾਮਾ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਇਆ।

²³ ਯਾਮਾ ਦੀਯਾਂ ਗੇਰ ਰਰਨੀਯਾਂ, ਉਸ ਦੀਯਾਂ ਮਫਲਤਾਵਾਂ, ਯਤੇ ਜੇ ਨਗਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸਾਰੇ ਇਹ ਮਭ ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਯਾਮਾ ਥੁੱਢਾ ਗੋ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਧੈਰ ਤੇ ਰੋਈ ਗੇਗ ਗੋ ਗਿਆ।²⁴ ਯਾਮਾ ਦੀ ਮੋਤ ਗੋ ਗਈ ਯਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਯੁਧਿਯਾਂ ਰੋਲ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਯਾਮਾ ਤੋਂ ਥਾਦ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਗੇਸਾਫਾਟ ਨਵਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ, ਨਾਦਾਥ

²⁵ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਾਦਾਥ ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਮਾ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮਾਲ ਇਮਰਾਟੇਲ ਉੱਧਰ ਗਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ਯਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੇ ਮਾਲ ਇਮਰਾਟੇਲ ਉੱਧਰ ਗਾਜ ਰੀਤਾ।²⁶ ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਰਰਨੀਯਾਂ ਰੀਤੀਯਾਂ ਜੇ ਯਗੇਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਮਨ। ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਯਾਧਣੇ ਧਿਤਾ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਵਾਂਗ ਹੀ ਯਾਧ ਰੀਤੇ ਯਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਯਾਧ ਰਰਵਾਏ।

²⁷ ਥਯਾਮਾ ਯਗੀਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਇਹ ਯਿੱਸਾਰਾਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਥਯਾਮਾ ਨੇ ਨਾਦਾਥ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਵੱਢਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ਇਹ ਉਹ ਮਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਨਾਦਾਥ ਯਤੇ ਸਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਗਿਥਥੇਨ ਸਹਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਰਗੇ ਮਨ। ਇਹ ਫਲਿਮਤੀ ਸਹਿਰ ਸੀ। ਇਸ ਥਾਵੇਂ ਥਯਾਮਾ ਨੇ ਨਾਦਾਥ ਯਾਤਮਾਗ ਦੀ ਗਤਿਆ ਰੀਤੀ।²⁸ ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਗਾਜੇ ਯਾਮਾ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ਤੀਜੇ ਵਰਗੇ ਥਯਾਮਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਯਤੇ ਉਸਦੀ ਥਾਵੇਂ ਗਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗ ਧਿਆ।

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ, ਥਯਾਮਾ

²⁹ ਜਦੋਂ ਥਯਾਮਾ ਨਵਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ ਯਤੇ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦਾ ਇੰਚ ਵੀ ਜੀਯਾ ਜਿਉਂਦਾ ਨਾ ਢੱਡਿਆ। ਇਹ ਮਭ ਰੁੜ ਉਢੇਂ ਹੀ ਗੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਯਗੇਵਾਗ ਦਾ ਗੁਰਮ ਸੀ ਯਗੇਵਾਗ ਯਾਧਣੇ ਮੇਵਰ ਯਗੀਯਾਗ ਜੇ ਸੀਲੋਨੀ ਤੋਂ ਸੀ ਥੋਲਿਆ ਸੀ।³⁰ ਇਹ ਮਭ ਰੁੜ ਇਮ ਲਈ ਵਾਧਰਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਯਾਨੇਰਾਂ ਯਾਧ ਰੀਤੇ ਮਨ ਯਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਯਾਧ ਰਰਵਾਏ। ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਯਗੇਵਾਗ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਥਗੁਤ ਰਗੇਧਿਤ ਰੀਤਾ ਸੀ!

³¹ ਗੇਰ ਜੇ ਰੇਮ ਨਾਦਾਥ ਨੇ ਰੀਤੇ ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗੋਏ ਗਨ।³² ਮਾਰਾ ਮਮਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਉੱਧਰ ਜਦ ਤੱਕ ਥਯਾਮਾ ਨੇ ਗਾਜ ਰੀਤਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰਾ ਮਮਾਂ, ਉਹ ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਮਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦਾ ਰਿਗਾ।

³³ ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਮਾ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮਾਲ ਯਗੀਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਥਯਾਮਾ ਤਿਰਮਾਗ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਉੱਧਰ ਗਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ਯਤੇ ਉਸ ਨੇ 28

ਵਰ੍ਹੇ ਗਾਜ਼ ਰੀਤਾ। 34 ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਯੱਗੇ ਬੁਰੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਅਤੇ ਆਗਾਬੁਯਾਮ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਬੁਰੇ ਗਾਗਾਂ ਤੇ ਜੀ ਚੱਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਾਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਖਾਧੀ ਬਣਾਇਆ, ਬਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀ ਲੱਗਾ ਰਿਹਾ।

1੬ 1 ਉਦ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਬਚਨ ਗਨਾਨੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੇਹੂ ਰੇਲ ਆਇਆ। ਇਹ ਬਚਨ ਬਲਾਮਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੀ ਰਿ, 2 "ਮੈਂ ਤੇਨੂੰ ਹੋਠੇਂ ਯੁੜ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਤੇਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ, ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਉੱਪਰ ਮਾਮਰ ਬਣਾਇਆ, ਖਰ ਤੂੰ ਆਗਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਨਰਮੇ ਕਦਮ ਤੇ ਤੁਰਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਤੋਂ ਖਾਧ ਰਵਾਇਆ। ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਹੇਯਿਤ ਰੀਤਾ। 3 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਗੁਣ ਬਲਾਮਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਰਾਣੇ ਨੂੰ ਨਾਮ ਰਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਅਰਾਣੇ ਨੂੰ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਗਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਅਰਾਣੇ ਵਾਂਗ ਨਾਮ ਰਰ ਦਿਆਂਗਾ। 4 ਤੇਰੇ ਖਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ, ਜੇਰਰ ਕੋਈ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਮਰ ਜਾਵੇ, ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਕੁਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਧਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਰਰ ਕੋਈ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰੇ, ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਖੰਡੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਧਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

5 ਬਲਾਮਾ ਦੇ ਰੀਤੇ ਹੋਰ ਮਗਨ ਰਾਰਜ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਫਲਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। 6 ਬਲਾਮਾ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਤਿਰਮਾਗ ਵਿੱਚ ਦਬਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਦ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਏਲਾਗ ਗਾਜ਼ ਰਰਨ ਲੱਗਾ।

7 ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਯੇਹੂ ਨਬੀ ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਮੰਦੇਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਬਲਾਮਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਰਾਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੀ। ਬਲਾਮਾ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਹੁਤ ਬਦੀ ਰੀਤੀ ਮੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਗੇਵਾਗ ਬਹੁਤ ਰਹੇਯਿਤ ਮੀ। ਬਲਾਮਾ ਨੇ ਵੀ ਉਹੀ ਕੁਝ ਰੀਤਾ ਜੇ ਕੁਝ ਉਸ ਤੋਂ ਧਰਿਣਾਂ ਆਗਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਅਰਾਣੇ ਨੇ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਅਗੇਵਾਗ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਰਹੇਯਿਤ ਮੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਬਲਾਮਾ ਨੇ ਆਗਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ਮੀ।

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ, ਏਲਾਗ

8 ਆਮਾ ਦੇ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ 2੬ ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ, ਏਲਾਗ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਏਲਾਗ ਬਲਾਮਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤਿਰਮਾਗ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਾਲ ਮਾਮਨ ਰੀਤਾ।

9 ਜਿਮਰੀ ਏਲਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੀ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਯੱਥੇ ਰੱਬਾਂ ਉੱਪਰ ਕੁਰਮ ਕਰਦਾ ਮੀ, ਖਰ ਜਿਮਰੀ ਨੇ ਏਲਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਉਂਤ ਬਨਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀਤੀ। ਏਲਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਤਿਰਮਾਗ ਵਿਖੇ ਅਰਮਾ ਦੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਮੀ, ਖੀਰੇ ਮਗਾਬੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਮੀ ਤੇ ਅਰਮਾ ਤਿਰਮਾਗ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਮੀ। 10 ਜਿਮਰੀ ਉਸ ਅਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਏਲਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਗਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਆਮਾ ਦੇ 2੭ ਵੇਂ

ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਉਂ ਏਲਾਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਮਰੀ ਗਾਜ਼ ਕਰਨ ਲੱਗ ਖਿਆ।

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ, ਜਿਮਰੀ

11 ਜਦੋਂ ਜਿਮਰੀ ਗਾਜ਼ ਕਰਨ ਲੱਗ ਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬਲਾਮਾ ਦੇ ਮਾਰੇ ਅਰਾਣੇ ਦੀ ਗਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਲਾਮਾ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ। ਜਿਮਰੀ ਨੇ ਬਲਾਮਾ ਦੇ ਦੋਮਤਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। 12 ਇਉਂ ਜਿਮਰੀ ਨੇ ਬਲਾਮਾ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮਭ ਕੁਝ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਾਖਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਯੇਹੂ ਨਬੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ, ਜੇ ਬਲਾਮਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਿਆ ਮੀ। 13 ਇਹ ਮਭ ਕੁਝ ਬਲਾਮਾ ਅਤੇ ਏਲਾਗ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਕਾਰਣ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਜੀ ਖਾਧ ਨਹੀਂ ਰੀਤੇ ਮਗੋਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਤੋਂ ਵੀ ਖਾਧ ਕਰਵਾਏ। ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਕਾਰਣ ਰਹੇਯਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।

14 ਹੋਰ ਜੇ ਰੰਮ ਏਲਾਗ ਨੇ ਰੀਤੇ ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ ਗਨ।

15 ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਆਮਾ ਦੇ 2੭ ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਜਿਮਰੀ ਨੇ ਤਿਰਮਾਗ ਵਿੱਚ ਮੱਤ ਦਿਨ ਗਾਜ਼ ਰੀਤਾ ਤੇ ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਕੁਝ ਵਾਖਰਿਆ: ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਮਹਿਰ ਗਿਬਬੇਨ ਵਿਰੁੱਧ ਤੇਰੇ ਲਾਏ ਹੋਏ ਮਨ। ਉਹ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਮਨ। 16 ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਕਿ ਜਿਮਰੀ ਨੇ ਗਾਜ਼ੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਜਿਮ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੇ ਫੌਜ ਦੇ ਸਿਧਮਾਲਾਗ ਆਮਾਗੀ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਗਾਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਚੁਣ ਲਿਆ। 17 ਕਦ ਆਮਾਗੀ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਮਮੇਤ ਗਿਬਬੇਨ ਤੋਂ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਤਿਰਮਾਗ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। 18 ਜਦ ਜਿਮਰੀ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਮਹਿਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਰਿਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ, ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਯੱਗ ਨਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਰ ਲਿਆ। 19 ਇਹ ਮਭ ਜਿਮਰੀ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਕਾਰਣ ਹੋਇਆ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਰੀਤੇ। ਜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਕੁਰਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਨੇ ਖਾਧ ਰੀਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਬਦੀ ਰੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਆਗਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਅਤੇ ਆਗਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਖਾਧ ਕਰਵਾਏ।

20 ਜਿਮਰੀ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀ ਗੱਲਾਂ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਗੁਧਤ ਵਿਉਂਤਾਂ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ ਗਨ। ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਮਰੀ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਏਲਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਉਂਤ ਅਤੇ ਜੇ ਉਸ ਮਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਵਾਖਰਿਆ, ਇਸਦਾ ਵੀ ਵਿਵਰਣ ਹੈ।

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ, ਆਮਾਗੀ

21 ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰੀ ਦੇ ਗਿਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਯੱਥੇ ਲੋਰ ਗੀਨਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਤਿਬਨੀ ਦੇ ਮਗਰ ਮਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ। ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਯੱਥੇ ਲੋਰ ਆਮਾਗੀ ਦੇ ਮਗਰ ਮਨ। 22 ਖਰ ਆਮਾਗੀ ਦਾ ਯੜਾ ਤਿਬਨੀ, ਗੀਨਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਕੋਲੋਂ ਵੱਧ ਤਾਰਤਵਰ

ਮੀ ਇਸ ਲਈ ਤਿਬਨੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਮਰੀ ਯਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

²³ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਆਮਾ ਦੇ ੪1ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਆਮਰੀ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਰਾਜ ਰਹਿਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ 12 ਮਾਲ ਰਾਜ ਰਚਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ੬ ਵਰ੍ਹੇ ਉਸ ਨੇ ਤਿਸਮਾਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ²⁴ ਉਸ ਨੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਯਹਾੜ ਨੂੰ ਸਮਰ ਕੇਲੋਂ ੬੮ ਕਿਲੋ ਚਾਂਦੀ ਦੇਰੇ ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਯਹਾੜ ਉੱਪਰ ਇੰਰ ਮਹਿਰ ਬਣਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮਾਮਰਿਯਾ, ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਰ “ਸਮਰ” ਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਰੱਖਿਆ।

²⁵ ਯਰ ਨੇ ਰੇਮ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਮਾੜੇ ਰਹੇ ਆਮਰੀ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤੇ ਅਤੇ ਆਮਰੀ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਣੇ ਮਾਰੇ ਯਾਤਮਾਗਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਲਤ ਨਿਰਲਿਆ। ²⁶ ਉਸ ਨੇ ਨਥਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਵਾਂਗ ਮਾਰੇ ਧਾਧ ਰੀਤੇ, ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਧਾਧ ਰਵਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੇਰਾਰ ਬੁੱਤਾਂ ਰਾਹਣ ਗੁੱਮੇ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

²⁷ ਆਮਰੀ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਜੋ ਮਹਾਨ ਰਾਜ ਉਸ ਨੇ ਰੀਤੇ ਮਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ²⁸ ਆਮਰੀ ਦੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗਾਥ ਉੱਥੇ ਰਾਜ ਰਹਿਨ ਲੱਗਾ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ, ਅਗਾਥ

²⁹ ਆਮਾ ਦੇ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ 3੮ ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ, ਦੋਗਨ ਆਮਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗਾਥ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਅਗਾਥ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਤੋਂ ੨੨ ਮਾਲ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ³⁰ ਆਮਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਗਾਥ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਆਪਣੇ ਧਹਿਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਬਦੀ ਰੀਤੀ। ³¹ ਅਗਾਥ ਲਈ ਉਹੀ ਧਾਧ ਰਹਿਨੇ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਨਾਥਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਰੀਤੇ ਮਨ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਸਿਦੇਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਏਬਬਾਲ ਦੀ ਧੀ, ਏਬਬਲ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਾਅਲ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰੀਤੀ। ³² ਅਤੇ ਅਗਾਥ ਨੇ ਬਾਅਲ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਹਿਨ ਲਈ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਇੰਰ ਉਪਾਸਨਾ ਅਸਥਾਨ ਬਣਵਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਇੰਰ ਜਗਵੇਦੀ ਰੱਖੀ। ³³ ਅਤੇ ਅਗਾਥ ਨੇ ਇੰਰ ਬੰਧ ਬਣਵਾਇਆ। ਇਉਂ ਅਗਾਥ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ ਇਸਰਾਏਲੀ ਗਜਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜੋ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਧਹਿਲੇ ਮਨ ਵੱਧੀਰ ਰਹੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ।

³⁴ ਅਗਾਥ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੀਏਲ ਬੈਤਏਲੀ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਤੋਂ ਯਰੀਹੇ ਮਹਿਰ ਬਣਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਹੀਏਲ ਨੇ ਉਸ ਮਹਿਰ ਤੇ ਰੇਮ ਰਹਿਨਾ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ, ਉਸਦਾ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖੁੱਤਰ ਅਬੀਰਾਮ ਮਰ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਬਨਾਉਣ ਮਥੋਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਚੇ ਖੁੱਤਰ ਮਗੂਬ ਦੀ ਮੇਤ ਹੋ ਗਈ।

ਇਹ ਮਭ ਰੁੜ ਉਸ ਬਚਨ ਮੁਤਾਬਰ ਹੋਇਆ ਜੋ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਸੁਯਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ।

ਏਲੀਯਾਗ ਅਤੇ ਮੋਰਾ

੧ ਏਲੀਯਾਗ ਗਿਲਾਦ ਵਿੱਚ ਤਿਸਬੀ ਮਹਿਰ ਦਾ ਨਬੀ ਸੀ। ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਅਗਾਥ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੋਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੇਵਰ ਹਾਂ। ਉਸਦੀ ਸੁਰਤੀ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਇਰਾਰ ਰਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਰੁੜ ਮਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਮੀਂਹ ਧਵੇਗਾ ਨਾ ਤਰੇਲ। ਮੀਂਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਧਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਗੁਰਮ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

² ਉਦ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਏਲੀਯਾਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ³ “ਇੱਥੋਂ ਚੱਲੋ ਜਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਮੁਹਾਣਾ ਧੁਰਬ ਵੱਲ ਰਹ ਲੈ। ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਰਹੀਬ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਰੇਲ ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਧੁਰਬ ਵੱਲ ਹੋ ਲੁਰਾ ਲੈ। ⁴ ਤੂੰ ਉਸ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਣੀ ਧੀ ਮੱਦਦਾ ਹੈਂ। ਮੈਂ ਯਹਾੜੀ ਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਤੈਨੂੰ ਭੋਜਨ ਖੁੱਜਦਾ ਰਹਿਨ।” ⁵ ਮੈਂ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਉਹੀ ਰੁੜ ਰੀਤਾ ਜੋ ਰੁੜ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਿਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਉਦ ਉਹ ਰਹੀਬ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਜੋ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਧੁਰਬ ਵੱਲ ਸੀ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ। ⁶ ਯਹਾੜੀ ਰਾ ਗਰ ਰੋਜ ਮਵੇਰੇ, ਮਾਮ ਉਸ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਖੁੱਜਦਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਏਲੀਯਾਗ ਉਸ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਣੀ ਧੀ ਲੈਂਦਾ।

⁷ ਰੁੜ ਮਥੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਲਾ ਸੁੱਰ ਗਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰੋਟੀ ਮੀਂਹ ਨਾ ਧਿਆ। ⁸ ਉਦ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਏਲੀਯਾਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ⁹ “ਉੱਠ ਅਤੇ ਮੀਦੇਨ ਦੇ ਮਾਰਫਥ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਜਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਟਿਰ ਜਾ। ਉੱਥੇ ਇੰਰ ਯੋਰਤ ਉਸ ਜਗਹ ਦੇ ਰਹੀਬ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਰਿ ਧਤੀ ਮਰ ਚੁੱਰਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਰੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇਵੇਗੀ।”

¹⁰ ਤਾਂ ਏਲੀਯਾਗ ਮਾਰਫਥ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਰੇਲ ਧੁਜਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇੰਰ ਯੋਰਤ ਵੇਖੀ। ਉਸਦਾ ਧਤੀ ਮਰ ਚੁੱਰਾ ਸੀ। ਉਹ ਯੋਰਤ ਜੰਗਲ ਚੋਂ ਅੱਗ ਬਾਲਣ ਲਈ ਲੱਕੜ ਇਕੱਠੀ ਰਹ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਰੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਧਿਆਲੇ ਚ ਰੁੜ ਧਾਣੀ ਦੇ ਮੱਦਦੀ ਹੈਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਧਿਆਮ ਮਿਟਾ ਲਵਾਂ?” ¹¹ ਜਦੋਂ ਯੋਰਤ ਉਸ ਲਈ ਧਾਣੀ ਲੈਣ ਗਈ ਤਾਂ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਰਿਧਾ ਰਹੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੰਰ ਰੋਟੀ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਵੀ ਲੈ ਆਵੀ!”

¹² ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਗ ਤੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਸੋਂ ਖਾਰੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਰੇਲ ਤੈਨੂੰ, ਖਾਣ ਵਾਸਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਮਰਤਬਾਨ ਵਿੱਚ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਆਟਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਤਲ ਵਿੱਚ ਰੁੜ ਰਿ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਅੱਗ ਬਾਲਣ ਲਈ ਲੱਕੜਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰਹਿਨ ਲਈ ਆਈ ਸਾਂ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਖਰ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਲਈ ਆਖੀਰੀ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਰਹਾਂਗੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਭੁੱਖ ਰਾਹਣ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗੇ।”

¹³ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਫਿਰ ਨਾ ਰਹ! ਜਿਦੋਂ ਤੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਇੰਝ ਹੀ ਖਰ ਜਾਰੇ ਆਪਣਾ

ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰ। ਖਰ ਧਰਿਲਾਂ ਤੂੰ ਇੰਚ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਰੋਟੀ ਖਰਾ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲਿਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਵਾਸਤੇ ਖਰਾਵੀਂ।^{੧੪} ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਟੇ ਵਾਲਾ ਮਹਤਬਾਨ ਕਦੇ ਵੀ ਖਾਲੀ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਤੇਰੀ ਬੋਤਲ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੇਲ ਭਰਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਤਦ ਤੱਕ ਮਿਲਮਿਲਾ ਚੱਲਦਾ ਰਹੇਗਾ, ਜਦ ਤੀਰ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸ ਖਰਤੀ ਤੇ ਮੀਂਹ ਨਹੀਂ ਧਾਉਂਦਾ।^{੧੫}

^{੧੫} ਤਾਂ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਖਰ ਨੂੰ ਖਰਤੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਢੇ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਇਉਂ ਏਲੀਯਾਹ, ਯਹੋਵਾਹ ਤੇ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਾਫੀ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦੇ ਰਹੇ।^{੧੬} ਆਟੇ ਵਾਲਾ ਆਤੇ ਤੇਲ ਵਾਲਾ ਭਾਂਡਾ ਕਦੇ ਵੀ ਖਾਲੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਢੇ ਹੀ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਹੋਇਆ ਸੀ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਬਚਨ ਏਲੀਯਾਹ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਕਹੇ ਸਨ।

^{੧੭} ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬੀਮਾਰ ਧੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਦਿਨੋ ਦਿਨੀ ਵੱਧੇਰੇ ਬੀਮਾਰ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਆਤੇ ਆਖੀਰੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮਾਹ ਵੀ ਨਾ ਰਹੇ।^{੧੮} ਤਾਂ ਉਸ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈਂ, ਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰ ਮੌਰਦਾ ਹੈਂ? ਜਾਂ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਾਖਾਂ ਦਾ ਚੇਤਾ ਹੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈਂ? ਜਾਂ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਮੈਂਦ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈਂ?”

^{੧੯} ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਆਪਣਾ ਖੁੱਤਰ ਮੈਨੂੰ ਦੇ!” ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੋੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਉੱਧਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਬਿਸਤਰ ਤੇ ਲੰਮਾ ਧਾ ਦਿੱਤਾ।^{੨੦} ਫਿਰ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਖਰਮੇਸੁਰਾ ਰੀਤੀ, “ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਖਰਮੇਸੁਰ! ਇਹ ਵਿਧਵਾ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰ ਵਿੱਚ ਖਨਾਹ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਤੇ ਰੀ ਤੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਆਜਿਹੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਕਰੇਗਾ? ਰੀ ਤੂੰ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਰੇ?”^{੨੧} ਫਿਰ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁੰਡੇ ਉੱਧਰ ਖਮਾਰਿਆ ਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰਾ ਰੀਤੀ, “ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਖਰਮੇਸੁਰ! ਇਸ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਜੀਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ।”

^{੨੨} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਦੀ ਖਰਮੇਸੁਰਾ ਸੁਣੀ। ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਮਾਹ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਜਿਉ ਖਿਆ।

^{੨੩} ਏਲੀਯਾਹ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਲੈ ਆਇਆ। ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਮੁੰਡਾ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਗਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖ ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ।”

^{੨੪} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਗੁਣ ਮੈਂ ਜਾਣ ਗਈ ਕਿ ਤੂੰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬੰਦਾ ਹੈਂ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਤੇਰੇ ਗਾਹੀਂ ਕੋਲਦਾ ਹੈ।”

ਏਲੀਯਾਹ ਆਤੇ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਨਬੀ

੧ ਜਦੋਂ ਤੀਜੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਮੀਂਹ ਨਾ ਖਿਆ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜਾ ਆਤੇ

ਜਾਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲ। ਮੈਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਮੀਂਹ ਵਰਮਾਵਾਂਗਾ।”^੨ ਤਾਂ ਏਲੀਯਾਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਿਆ।

ਉਸ ਵੇਲੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।^੩ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਬਦਿਆਗ ਨੂੰ ਜੇ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦਾ ਕੀਵਾਨ ਸੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਉਬਦਿਆਗ ਵੇਮੇ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੱਚਾ ਭਗਤ ਸੀ।^੪ ਇੰਚ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਏਲੀਯਾਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਢਦੀ ਖਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਬਦਿਆਗ ਨੇ ੧੦੦ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਖੰਜਾਹ-ਖੰਜਾਹ ਕਰਕੇ ਦੇ ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁਕਾਯਾ ਦਿੱਤਾ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਨ ਖਾਣੀ ਦਿੱਤਾ।^੫ ਯਹੋਵਾਹ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਬਦਿਆਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਆਸੀਂ ਜਾਵਾਂਗੇ ਆਤੇ ਦੇਮ ਵਿੱਚਲੇ ਖਾਣੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਝਰਨਿਆਂ ਆਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਾਂਗੇ। ਹੇ ਮੌਰਦਾ ਆਸੀਂ ਖੋੜਿਆਂ ਆਤੇ ਖੱਚਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਦਿਆਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੁਝ ਖਾਹ ਲੱਭ ਲਈਏ। ਤਦ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਨਵਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਣੇ ਖੈਣਗੇ।”^੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਣੀ ਦੀ ਛਾਣ ਬੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਮ ਦੇ ਹਿਸਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਵੰਡ ਲਿਆ। ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਮਾਰੇ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਖੋਏ। ਖਾਣੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਇੰਚ ਦਿਸਾ ਵੱਲ ਹੋ ਤੁਰਿਆ ਤੇ ਉਬਦਿਆਗ ਦੂਜੇ ਖਾਮੇ ਨੂੰ ਨਿਕਲ ਖਿਆ।^੭ ਆਪਣੇ ਮਫਰ ਦੋਰਾਨ ਉਬਦਿਆਗ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਬਦਿਆਗ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਖਛਾਣ ਲਿਆ, ਆਤੇ ਉਸ ਆਂਗੇ ਝਰ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਏਲੀਯਾਹ! ਸੁਆਮੀ, ਰੀ ਇਹ ਮੱਚਮੁੱਚ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ?”

^੮ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ, ਇਹ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ। ਜਾ ਆਤੇ ਜਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸੁਆਮੀ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ।”

^੯ ਤਦ ਉਬਦਿਆਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜੇਰ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜਿਆ ਤੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ? ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮੌਂਗ ਖਾਂਦਾ ਕਿ ਆਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕੋਮ ਜਾਂ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਨਾ ਲੱਭਿਆ ਹੋਵੇ। ਜਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੋਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਂਗ ਕੁਰਾਈ ਕਿ ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਸੀ।”^{੧੦} ਤੇ ਗੁਣ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਰੇ ਇਹ ਆਖਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਹੈਂ? ਜੇਰ ਮੈਂ ਜਾਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਹੇ ਮੌਰਦਾ ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ ਤੈਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਥਾਂ ਲੈ ਜਾਵੇ ਤੇ ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਖਾਤਮਾਗ ਤੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਵੇਖਣ ਲਈ ਆਵੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਗਾਇਬ ਹੋਵੇ। ਤਦ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟੇਗਾ। ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਬਾਲਕ ਹੀ ਸੀ ਤਦ ਤੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਆਇਆ ਹਾਂ।^{੧੧} ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜੇ ਮੈਂ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਏਲੀਯਾਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਰਹੀ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੦੦ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ, ਦੇ ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖੰਜਾਹ-ਖੰਜਾਹ ਕਰਕੇ ਲੁਕਾਯਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰੋਟੀ ਆਤੇ ਖਾਣੀ ਵੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।^{੧੨} ਤੇ ਗੁਣ ਤੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਜਾ

ਯਾਪਣੇ ਮਾਲਿਕ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਿ ਵੇਖੋ ਏਲੀਯਾਗ ਯਾਦਿਯਾ ਹੈ ।
ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟੇਗਾ ।”

¹⁴ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਯਾਦਿਯਾ, “ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ
ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮੌਂਗ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ,
ਜਿਸਦੀ ਮੈਂ ਮੰਵਾ ਰਦਾ ਹਾਂ । ਯੱਜ ਮੈਂ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ
ਯਹਮਣ ਹੋਵਾਂਗਾ ।”

¹⁵ ਤਾਂ ਉਥਦਿਯਾਗ ਯਾਦਿਯਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਯਾ ਤੇ
ਉਸ ਨੂੰ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਯਾਦਿਯਾ ਏਲੀਯਾਗ ਦੇ
ਮਿਲਣ ਲਈ ਯਾਦਿਯਾ ।

¹⁶ ਜਦੋਂ ਯਾਦਿਯਾ ਨੇ ਏਲੀਯਾਗ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਰਿਗਾ,
“ਕੀ ਇਹ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ? ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆ!”

¹⁷ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਦੁੱਖ
ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਯਹ ਇਹ ਤੂੰ ਯਾਦੇ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਯਰਿਵਾਹ
ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਯਜਿਗਾ ਰੀਤਾ । ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ
ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਯਾਦੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ
ਮਗਰ ਲੱਗਣਾ ਸੁਰੂ ਰਹਿ ਦਿੱਤਾ ਫੇਰ ਇਹ ਮੁਸੀਬਤ ਯਾਈ ।
¹⁸ ਗੁਣ ਮਗੋਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰਹਮਲ
ਯਰਥਤ ਰੋਲ ਇਰੱਠੇ ਰਹ ਯਾਦੇ ਬਯਾਲ ਦੇ ੪੫੦ ਨਥੀ ਯਾਦੇ
ਯਮੇਗਰ ਦੇਵੀ ਦੇ ੪੦੦ ਨਥੀ ਜਿਹੜੇ ਏੀਜਬਲ ਦੇ ਲੰਗਰ
ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਂਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾ ।”

¹⁹ ਤਾਂ ਯਾਦਿਯਾ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਹਮਲ ਯਰਥਤ ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ । ²⁰ ਏਲੀਯਾਗ
ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਬੋਯਿਤ ਰੀਤਾ ਯਾਦੇ ਯਾਦਿਯਾ, “ਤੁਸੀਂ
ਰਦੋਂ ਤੀਰ ਦੁਚਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹੋਗੇ? ਜੇਰਯ ਯਹੋਵਾਹ ਮੱਚਾ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗੋ । ਜੇਰਯ ਬਯਾਲ ਮੱਚਾ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗੋ!”

ਯਹ ਲੋਕ ਇੰਰ ਸਬਦ ਵੀ ਨਾ ਬੋਲੇ । ²¹ ਤਾਂ ਏਲੀਯਾਗ
ਮੁੜ ਬੋਲਿਆ, “ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇੰਰਲਾ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਨਥੀ
ਯਾਦਿਯਾ ਹਾਂ ਜਦ ਰਿ ਇੱਥੇ ਬਯਾਲ ਦੇ ੪੫੦ ਨਥੀ ਹਨ ।
²² ਦੇ ਬਲਦ ਲਿਯਾਓ ਯਾਦੇ ਬਾਲ ਦੇ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਰ
ਬਲਦ ਰੱਖਣ ਦਿਓ । ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਇਸਦੇ ਟੁਕੜੇ ਰਹ
ਲੈਣ, ਯਾਦੇ ਲੱਕੜਾਂ ਉੱਤੇ ਯਾ ਦੇਣ, ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੱਗ ਨਾ
ਬਾਲਣ ਦਿਓ । ਇਵੇਂ ਹੀ ਮੈਂ ਦੂਜੇ ਬਲਦ ਨਾਲ ਰਗਾਂਗਾ ਤੇ ਮੈਂ
ਵੀ ਯੱਗ ਨਹੀਂ ਬਾਲਾਂਗਾ । ²³ ਤੁਸੀਂ ਬਯਾਲ ਦੇ ਨਥੀਓ,
ਯਾਪਣੇ ਦੇਵਤੇ ਯੱਗੇ ਯਰਾਹਥਨਾ ਰਹੋ ਯਾਦੇ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ
ਯੱਗੇ ਯਰਾਹਥਨਾ ਰਗਾਂਗਾ । ਜਿਹੜਾ ਦੇਵਤਾ ਉੱਤਰ ਦੇਵੇ
ਯਾਦੇ ਯੱਗ ਬਾਲ ਦੇਵੇ ਉਹੀ ਮੱਚਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵੇਗਾ ।”

ਮਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਬਹੁਤ ਵੱਧੀਯਾ ।”

²⁴ ਤਦ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਬਯਾਲ ਦੇ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ,
“ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਯਾਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੋ ਮੇ ਤੁਸੀਂ ਧਰਿਲੇ ਜਾਵੇ ਤੇ
ਯਾਪਣਾ ਬਲਦ ਚੁਣਕੇ ਤਿਯਾਰ ਰਹੋ, ਯਹ ਯੱਗ ਨਾ
ਬਾਲਣਾ ।”

²⁵ ਇਉਂ ਨਥੀਆਂ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਬਲਦ ਮਿਲਿਆ ਉਸ ਨੂੰ
ਲਿਆ, ਇਸ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਰੀਤੇ ਤੇ ਫਿਰ ਦੁਯਹਿਰ ਤੀਰ ਬਯਾਲ
ਯੱਗੇ ਯਰਾਹਥਨਾ ਰਹਦੇ ਰਹੇ ਰਿ, “ਹੇ ਬਯਾਲ, ਰਿਰਥਾ ਰਹਦੇ
ਮਾਨੂੰ ਜੁਯਾਬ ਦੇ!” ਯਹ ਕੋਈ ਗੁੰਗਾਰਾ ਨਾ ਯਾਦਿਯਾ ਨਾ

ਕੋਈ ਯਾਦਿਯਾ । ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਜਗਵੇਦੀ ਤਿਯਾਰ
ਰੀਤੀ ਮੀ ਉਸ ਯੱਗੇ ਨੱਚਦੇ ਰਹੇ ਯਹ ਯੱਗ ਨਾ ਬਲੀ ।

²⁶ ਦੁਯਹਿਰ ਵੇਲੇ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਖੈਲ
ਉਡਾਉਣਾ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ ਯਾਦੇ ਰਿਗਾ, “ਜੇਰਯ ਬਯਾਲ ਮੱਚਮੁੱਚ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਯਾਦਿਯਾ ਵਿੱਚ
ਬੁਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ਕੀ ਯਤਾ ਉਹ ਕੁਝ ਮੇਚ ਰਿਗਾ ਹੋਵੇ
ਜਾਂ ਰਿਮੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਕੁਝਿਯਾ ਹੋਵੇ? ਜਾਂ ਉਹ ਰਿਤੇ ਮਫਰ ਰਹ
ਰਿਗਾ ਹੋਵੇ! ਹੇ ਮੱਚਦਾ ਹੇ ਉਹ ਮੈਂ ਰਿਗਾ ਹੋਵੇ । ਇਸ ਲਈ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਚੀ ਯਾਦਿਯਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!” ²⁷ ਇਸ ਲਈ ਨਥੀਆਂ ਨੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ
ਯਰਾਹਥਨਾ ਰਹਨੀ ਸੁਰੂ ਰਹ ਦਿੱਤੀ, ਯਾਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੀਤ
ਯਾਦਿਯਾ ਯਾਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਯਾਦੇ ਨੋਜਿਆਂ ਨਾਲ
ਯਾਪਣੇ-ਯਾਪਣ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਲੱਗ ਯਏ, ਜਿੰਨਾ ਰਿਰ ਖੁਨ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਉੱਥਰੋਂ ਵੀ ਵਗਣ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਯਿਯਾ । ²⁸ ਜਦੋਂ ਦੁਯਹਿਰ
ਲੰਘਾ ਗਈ, ਉਹ ਮੰਧਿਯਾ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਘੜੀ
ਤਾਈਂ ਰੋਲਾ ਯਾਉਂਦੇ ਰਹੇ, ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਯਾਦਿਯਾ ਨਹੀਂ ਮੀ,
ਰਿਮੇ ਨੇ ਵੀ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਯਿਯਾਨ ਨਹੀਂ
ਦਿੱਤਾ ।

²⁹ ਤਦ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਗੁਣ, ਮੇਰੇ ਰੋਲ
ਯਾਓ ।” ਤਦ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾ ਏਲੀਯਾਗ ਦੇ ਦੁਕਾਲੇ ਇਰੱਠੇ
ਹੋ ਗਏ । ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਜਗਵੇਦੀ
ਨੂੰ ਤਿਯਾਰ ਰੀਤਾ । ³⁰ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ੧੨ ਯੱਬਰ ਲੇ ਗਰ
ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਰ ਲਈ ਇੰਰ ਯੱਬਰ ਲਿਆ ਗਿਯਾ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਯਾਰੂਥ ਦੇ ੧੨ ਯੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਰੱਖੇ
ਗਏ । ਯਾਰੂਥ ਹੀ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਮੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ
ਇਸਰਾਏਲ ਯਾਦਿਯਾ ਮੀ । ³¹ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੱਬਰ
ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਉਂ ਉੱਥਰ ਇੰਰ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਈ
ਯਾਦੇ ਇਸਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਇੰਰ ਖਾਈ ਬਣਾਈ । ਇਹ ਇੰਨੀ ਡੂੰਘੀ
ਤੇ ਚੌੜੀ ਮੀ ਰਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੱਤ ਗੈਲਨ ਯਾਈ ਸਮਯਾਯ
ਮੱਚੇ । ³² ਤਦ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਲੱਕੜਾਂ ਰੱਖੀਆਂ
ਉਸ ਨੇ ਬਲਦ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਰੀਤੇ ਯਾਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟੁਕੜਿਆਂ
ਨੂੰ ਲੱਕੜ ਤੇ ਰੱਖਿਆ । ³³ ਤਦ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਰਿਗਾ, “੪
ਮਹਤਬਾਨ ਯਾਈ ਦੇ ਭਰੇ । ਉਸ ਯਾਈ ਨੂੰ ਹੋਮ ਵੀ ਬਲੀ
ਯਾਦੇ ਬਾਲਣ ਉੱਥਰ ਡੋਹਲ ਦਿਓ ।” ਤਦ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ
ਰਿਗਾ, “ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਰਹੇ ।” ਫਿਰ ਉਸ ਰਿਗਾ, “ਇਸ
ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਫਿਰ ਰਹੇ ।” ³⁴ ਇਉਂ ਯਾਈ ਜਗਵੇਦੀ ਵਿੱਚੋਂ
ਵਗਦਾ ਹੋਇਆ ਖਾਈ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲੱਗਾ ।

³⁵ ਤਾਂ ਤੁਰਾਲਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਵੇਲੇ ਏਲੀਯਾਗ
ਨਥੀ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਯਾਦੇ ਯਰਾਹਥਨਾ ਰੀਤੀ, “ਹੇ
ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਦਿਯਾਗਮ, ਇਸਗਰ ਤੇ ਯਾਰੂਥ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ।
ਮੈਂ ਯਰਾਹਥਨਾ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਯੱਜ ਮਭ ਨੂੰ ਯਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ
ਰਿ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਯਾਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਮ ਹਾਂ
ਯਾਦੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਬਚਨ ਨਾਲ ਰੀਤਾ
ਹੈ । ³⁶ ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ! ਮੇਰੀ ਯਰਾਹਥਨਾ ਦਾ
ਉਤਰ ਦੋਹ ਤਾਂ ਜੇ ਇਹ ਲੋਕ ਜਾਨਣ ਰਿ ਤੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ

ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ ਆਤੇ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਜੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈਂ।”

੩੦ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਯੱਗ ਭੇਜੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਲੀ, ਲੱਕੜਾਂ, ਪੱਥਰ ਆਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ, ਆਤੇ ਇਸ ਨੇ ਟੋਏ ਵਿੱਚਲਾ ਮਾਰਾ ਧਾਈ ਸੁਰਾਯਾ ਦਿੱਤਾ। ੩੧ ਇਹ ਮਭ ਰੁੜ ਲੋਰਾਂ ਮਾਗਮਏ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿਣਾ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ! ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ!”

੩੨ ਉਦ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਬਯਾਲ ਦੇ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਵੋ, ਕੋਈ ਵੀ ਬਚ ਕੇ ਨੱਸੇ ਨਾ!” ਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀਮੇਨ ਦੇ ਨਾਲੇ ਹੇਠਾਂ ਲੈ ਜਾਰੇ ਉੱਥੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ।

ਮੀਂਗ ਦੁਬਾਰਾ ਪੈਣਾ

੩੩ ਉਦ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਯਹਾਬ ਧਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਜਾ ਆਤੇ ਜਾਰੇ ਖਾ-ਧੀ ਰਿਉ ਜੇ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।” ੩੪ ਤਾਂ ਯਹਾਬ ਧਾਤਮਾਹ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਲਈ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਏਲੀਯਾਹ ਕਰਮਲ ਧਗੜ ਦੀ ਟੀਸੀ ਉੱਧਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਬਲੇ ਝੁਰਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਗੋਡਿਆਂ ’ਚ ਨਿਵਾਇਆ। ੩੫ ਉਦ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਵਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉੱਧਰ ਜਾ ਆਤੇ ਮਮੁੰਦਰ ਵੱਲ ਤੁਰ।”

ਮੋਵਰ ਉਸ ਜਗਹਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਮਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸੱਕੇ। ਉਦ ਉਸ ਨੇ ਵਾਧਮ ਆਰੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂਨੂੰ ਰੁੜ ਨਹੀਂ ਦਿਸਿਆ।” ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਰੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਇਉ ਉਸ ਨੇ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਕੀਤਾ। “ਸੱਤਵੀ ਵਾਰੀ, ਮੋਵਰ ਵਾਧਮ ਆਇਆ ਆਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਇੱਕ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਬੱਦਲ ਆਦਮੀ ਦੇ ਹੱਥ ਦੀ ਕਲਾਈ ਵਰਗਾ ਮੈਂ ਮਮੁੰਦਰੇ ਉੱਠਦਾ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।”

ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਮੋਵਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜਾ! ਆਤੇ ਯਹਾਬ ਧਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਆਖ ਕਿ ਰਬ ਜੇੜੇ ਘਰ ਨੂੰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੇ ਗਾਹ ਵਿੱਚ ਮੀਂਗ ਸੁਰਾਵਣ ਨਾ ਖਾਵੇ।”

੩੬ ਥੋੜੇ ਹੀ ਸਮੇਂ ਬਾਯਦ ਯਹਾਬ ਘੱਦਲਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰ ਗਿਆ। ਉਸੇ ਗਵਾ ਵਗਣ ਲਗੀ ਤੇ ਫੇਰ ਮੁਸਲਾਧਾਹ ਮੀਂਗ ਪੈਣ ਲੱਗਾ। ਤਾਂ ਯਹਾਬ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਯਿਜ਼ਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮੁੜਿਆ। ੩੭ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮਿਹਰ ਏਲੀਯਾਹ ਉੱਧਰ ਸੀ ਮੇ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਢੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਲੇ ਕਮ ਲਟੇ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਨੱਸ ਸੱਕੇ ਤੇ ਯਹਾਬ ਦੇ ਯੱਗੇ ਯਿਜ਼ਰਾਏਲ ਦੇ ਗਾਹ ਤੀਰ ਭਜਿਆ ਗਿਆ।

ਮੀਨਈ ਧਰਬਤ ਵਿਖੇ ਏਲੀਯਾਹ

੧ ਯਹਾਬ ਧਾਤਮਾਹ ਨੇ ਉਹ ਮਭ ਰੁੜ ਜੇ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕੇ ਏੀਜ਼ਬਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਯਹਾਬ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਉਲਵਾਹ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਢਿਆ। ੨ ਤਾਂ ਏੀਜ਼ਬਲ ਨੇ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਦੇ ਗਾਹੀ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ,

“ਜੇਕਰ ਕੱਲ ਤਾਈਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਰਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਿਆ, ਤਾਂ ਦੇਵਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦੇਣ।”

੩ ਜਦੋਂ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਡਰ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉੱਥੇ ਭੱਜ ਨਿਕਲਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਮੋਵਰ ਵੀ ਸੀ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਬਏਰਮਬਾ ਨੂੰ ਗਏ, ਜੇ ਯਹੁਦਾਹ ਦਾ ਹੈ। ਏਲੀਯਾਹ ਆਪਣੇ ਮੋਵਰ ਨੂੰ ਬਏਰਮਬਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਛੱਡ ਗਿਆ। ੪ ਫਿਰ ਉਹ ਮਾਰਾ ਦਿਨ ਏਲੀਯਾਹ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਚਲਦਾ ਸਿਹਾ। ਕੰਕ ਕੇ ਉਹ ਇੱਕ ਝਾੜੀ ਹੇਠ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਬੈਠ ਕੇ ਮੋਤ ਮੰਗੀ ਤੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ! ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸੀਕ ਲਿਆ। ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਮੋਤ ਦੇ ਦੋਹ ਰਿਉ ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।”

੫ ਉਦ ਏਲੀਯਾਹ ਬਿਰਫ ਹੇਠਾਂ ਲੰਮਾਂ ਪੈ ਗਿਆ ਆਤੇ ਮੈਂ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਦੂਤ ਏਲੀਯਾਹ ਕੋਲ ਆਇਆ ਆਤੇ ਆਰੇ ਉਸ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਫੇਹਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਉੱਠ! ਆਤੇ ਖਾ-ਧੀ!” ੬ ਏਲੀਯਾਹ ਉੱਠਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਕੋਲਿਆਂ ਤੇ ਪੱਕਿਆ ਇੱਕ ਕੋਰ ਆਤੇ ਧਾਈ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਖਾਧਾ ਆਤੇ ਪੀਤਾ ਆਤੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਗਿਆ।

੭ ਰੁੜ ਕੋਰ ਬਾਯਦ, ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਫਿਰ ਉਸ ਕੋਲ ਆਇਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੁਹ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਉੱਠ! ਰੁੜ ਖਾ-ਧੀ ਲੈ! ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਰੁੜ ਨਹੀਂ ਖਾਵੇ-ਪੀਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਯਾਤਰਾ ਤੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ!” ੮ ਤਾਂ ਏਲੀਯਾਹ ਉੱਠਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖਾਧਾ-ਪੀਤਾ। ਭੋਜਨ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਤਾਰਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ੪੦ ਦਿਨ ਆਤੇ ੪੦ ਗਾਤਾਂ ਚੱਲ ਸੱਕਿਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰੇਬ ਵਿਖੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਰਬਤ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ੯ ਉੱਥੇ ਏਲੀਯਾਹ ਇੱਕ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀ ਗਾਤ ਟਿਰਿਆ।

ਉਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਏਲੀਯਾਹ, ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈਂ?”

੧੦ ਯੱਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਰਬ-ਸੱਕਤੀਮਾਨ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਉਤਸਾਹਿਤ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਧਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਟਿਰਾਰਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਾ ਨਿਭਾਇਆ, ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਕੀਤਾ, ਤੇਰੇ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਰਫ ਇੱਕਲਾ ਮੈਂ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਹਾਂ ਤੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।”

੧੧ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾ, ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਏ ਉਸ ਧਰਬਤ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਦੀ ਲੰਘਾਗਾ।” ਫੇਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜੋਰਦਾਰ ਗਵਾ ਵਗੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਧਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਚੀਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਚੱਟਾਨਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਏ ਚੀਰ ਦਿੱਤਾ। ਧਰ ਉਹ ਗਵਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ! ਉਸ ਗਵਾ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਉੱਥੇ ਭੂਚਾਲ ਆਇਆ। ਧਰ ਉਹ ਭੂਚਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੧੨ ਭੂਚਾਲ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਯੱਗ ਆਈ। ਧਰ ਯੱਗ ਯਹੋਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯੱਗ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਕੁੱਝ ਸੀ, ਇੱਕ ਕੋਮਲ ਆਵਾਜ਼।

੧੩ ਜਦੋਂ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਚਿਹਰਾ ਢੱਕਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਚੋਲੇ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੁਫਾ ਦੇ ਪੁਰਵੇਸ਼ ਤੇ ਖਲੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਇੰਦਰ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਏਲੀਯਾਹ, ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਕਿਉਂ ਹੈਂ?”

੧੪ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਉਤਸਾਹਿਤ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਢਾਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ। ਮੈਂ ਹੀ ਇੰਦਰ ਨਬੀ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਹਾਲੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।”

੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਾ ਅਤੇ ਉਜਾੜ ਦੇ ਰਾਹ ਦੰਮਿਸਰ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਜਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਗਜ਼ਾਏਲ ਨੂੰ ਮਸ਼ਰੂਰ ਕਰ ਕੇ ਆਰਾਮ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਣਾ।” ੧੬ ਅਤੇ ਨਿਮਸ਼ੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਯੇਰੂ ਨੂੰ ਮਸ਼ਰੂਰ ਕਰ ਕੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫਾਟ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਏਲੀਸਾ ਨੂੰ ਜੋ ਆਬੇਲ ਮਹੋਲਾਹ ਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਸ਼ਰੂਰ ਕਰ, ਕਿ ਉਹ ਤੇਰੀ ਥਾਂ ਨਬੀ ਹੋਵੇ। ੧੭ ਗਜ਼ਾਏਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਤਿਆਰੀ ਕਰੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਗਜ਼ਾਏਲ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਯੇਰੂ ਮਾਰ ਮਾਰਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਯੇਰੂ ਦੇ ਵਾਰ ਤੋਂ ਬਚ ਨਿਰਲੋਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਏਲੀਸਾ ਮਾਰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ੧੮ ਏਲੀਯਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰ ਤੂੰ ਹੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਆਦਮੀ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਗੇ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ੭,੦੦੦ ਲੋਕ ਬਚੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਕਦੇ ਵੀ ਬਾਲਾਮ ਦੇ ਯੱਗੇ ਨਹੀਂ ਝੁਕੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ੭,੦੦੦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਰਹਿਣ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦੇ ਬਾਲਾਮ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁੰਮਿਆ।”

ਏਲੀਸਾ ਦਾ ਨਬੀ ਬਣਨਾ

੧੯ ਤਾਂ ਏਲੀਯਾਹ ਉੱਥੋਂ ਤੁਰ ਪਿਆ ਅਤੇ ਸਾਫਾਟ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਏਲੀਸਾ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਵਰਤ, ਏਲੀਸਾ ਖੇਤ ਦੀ ਵਾਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਬਲਦਾਂ ਦੀਆਂ ੧੨ ਜੋੜੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਰਸ਼ਵੀ ਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਏਲੀਯਾਹ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਉਹ ਏਲੀਸਾ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਚੋਲਾ ਉਸ ਉੱਪਰ ਧਾ ਦਿੱਤਾ। ੨੦ ਏਲੀਸਾ ਨੇ ਉਸੇ ਵਰਤ ਆਪਣੇ ਡੰਗਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਏਲੀਯਾਹ ਦੇ ਮਗਰ ਭੱਜ ਪਿਆ ਅਤੇ ਏਲੀਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਨੂੰ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਆਵਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

ਤਾਂ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਠੀਕ ਹੈ! ਤੂੰ ਜਾ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ।”

੨੧ ਤਦ ਏਲੀਸਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਖਾਮ ਭੋਜਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਲਦ ਮਾਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਨੀ ਨੂੰ ਯੱਗ ਬਾਲਣ ਲਈ ਲੱਕੜਾਂ ਵਜੋਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਕੇ ਖਾਮ ਬਿੰਨਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਬਿੰਨੇ ਹੋਏ

ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਏਲੀਯਾਹ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ।

ਬਨ-ਗਦਦ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਜੰਗ ਤੇ ਜਾਣਾ

੨੦ ਬਨ-ਗਦਦ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਦੀ ਮਾਰੀ ਮੈਨਾ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨਾਲ ੩੨ ਰਾਜੇ ਉਸ ਸੰਗ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਖੋੜੇ ਅਤੇ ਗੱਥ ਵੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਰਿਖਾ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇ। ੨੧ ਰਾਜੇ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਯਹੋਵਾਹ ਕੋਲ ਮਹਿਰ ਅੰਦਰ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹ ਕਰ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਮੰਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ, “ਬਨ-ਗਦਦ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਚਾਂਦੀ-ਮੈਨਾ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇ ਅਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਦੇ।’”

੨੨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ! ਮੇਰੇ ਸੁਭਾਮੀ। ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਹੈ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਹੀ ਹੈ।”

੨੩ ਮੰਦੇਸ਼ਵਾਹ ਯਹੋਵਾਹ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਬਨ-ਗਦਦ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਮਾਰੀ ਚਾਂਦੀ, ਮੈਨਾ, ਪਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ੨੪ ਪਰ ਹੁਣ ਮੈਂ ਕੱਲ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਭੇਜਾਂਗਾ ਤੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਮਹਿਲ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਮੋਦਰਾਂ ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੇਰੀ ਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਧੀਆਂ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲੈ ਆਉਣਗੇ।”

੨੫ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਭਾ ਬੁਲਾਈ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ, ਬਨ-ਗਦਦ ਮਾਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹ ਰਿਹਾ ਹੈ! ਉਸ ਨੇ ਮੈਂਥੇ ਮੇਰੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ, ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਤੇ ਮੇਰਾ ਮੈਨਾ-ਚਾਂਦੀ ਮੰਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਉਹ ਮੇਰੀ ਹਰ ਵਸਤੂ ਗ੍ਰਫਤਾਰੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।”

੨੬ ਪਰ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਰੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਦੀ ਨਾ ਸੁਣੋ! ਉਸਦਾ ਕਹਿਣਾ ਨਾ ਮੰਨੋ।”

੨੭ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬਨ-ਗਦਦ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ, “ਤੂੰ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਹਾ ਸੀ ਮੈਂ ਉਹੀ ਰਾਜਾ, ਪਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ।”

ਬਨ-ਗਦਦ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ੨੮ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਬਨ-ਗਦਦ ਤੋਂ ਇਹ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੰਦਰ ਮੁਨੇਹਾ ਨੈਂ ਕਾਏ, “ਮੈਂ ਮਾਮਰਿਖਾ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਰਾਕੁਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ! ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਦਰ ਨਿਮਾਨੀ ਵਜੋਂ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਵੀ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ।”

੨੯ ਜਦਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮਿਧਾਗੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀ ਮਾਰ ਕੇ ਗਏ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ।”

੧੨ ਜਦੋਂ ਬਨ-ਹਦਦ ਖਾਤਮਾਗ ਦੂਜੇ ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਮੈਂਯਾ ਖੀ ਰਿਹਾ ਮੀ, ਤਾਂ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਨੇ ਆਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਆਗਾਬ ਦਾ ਮੰਦੇਸ ਦਿੱਤਾ। ਬਨ-ਹਦਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਮਹਿਰ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਲੱਗੇ।

੧੩ ਉਮੀ ਵਰਤ ਇੱਕ ਨਬੀ ਆਗਾਬ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਹੇ ਆਗਾਬ ਖਾਤਮਾਗ! ਯਹੋਵਾਹ ਇਉਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਸੀ ਤੂੰ ਇਹ ਵੱਡਾ ਮਾਰਾ ਕਲ ਵੇਖਿਆ ਹੈ? ਵੇਖ! ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੂੰ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਦੇਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਜਾਣ ਜਾਵੇਂਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।”

੧੪ ਆਗਾਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕਿਸ ਦੇ ਗਹੀਂ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਵੇਂਗਾ?”

ਨਬੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਇਉਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨ ਮਹਾਇਰਾਂ ਗਹੀਂ।”

ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਕੋਣ ਮੁੱਖ ਮੈਨਾ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖੁੱਧ ਰਹੇਗਾ?”

ਨਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਂਗਾ!”

੧੫ ਤਾਂ ਆਗਾਬ ਨੇ ਜਵਾਨ ਮਦਦਗਾਰ ਜਿਹੜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ੨੩੨ ਨੌਜਵਾਨ ਮਨ। ਫਿਰ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਮਾਰੀ ਮੈਨਾ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਕੁਲ ਮੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ੭,੦੦੦ ਸੀ।

੧੬ ਦੁਖਿਹਰ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਬਨ-ਹਦਦ ਅਤੇ ੩੨ ਹੋਰ ਗਾਜ਼ੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਮਨ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਾਬੀ ਹੋਏ ਖਏ ਮਨ, ਆਗਾਬ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹਮਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ੧੭ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਧਰਮੀ ਹਮਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਨ-ਹਦਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਮਾਮਰਿਯਾ ਤੋਂ ਨਿਕਲੇ ਹਨ। ੧੮ ਤਾਂ ਬਨ-ਹਦਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੁਲਾਹ ਲਈ ਨਿਕਲੇ ਹੋਣ ਭਾਵੇਂ ਲੜਾਈ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਫੜ ਲਵੋ।”

੧੯ ਆਗਾਬ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਰਦਾਰ ਇਸ ਜੰਗ ਦੇ ਆਗੂ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਮਗਰ ਮਨ। ੨੦ ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਖੰਦੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਗਾਬੀ ਲੋਕ ਭੱਜ ਨਿਕਲੇ। ਇਸਰਾਏਲੀ ਮੈਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਆਗਾਬ ਦਾ ਗਾਜ਼ਾ ਬਨ-ਹਦਦ ਇੱਕ ਖੋੜੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਖੋੜ-ਸਵਾਰ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਬਚ ਨਿਕਲਿਆ। ੨੧ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਗਾਜ਼ਾ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਖੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਰੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਜ਼ੇ ਆਗਾਬ ਨੇ ਆਗਾਬੀ ਮੈਨਾ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ।

੨੨ ਤਾਂ ਫੇਰ ਨਬੀ ਆਗਾਬ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਆਗਾਬ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਨ-ਹਦਦ ਆਗਾਬੀ ਬਾਹਰ

ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਉੱਥਰ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਵੇਗਾ ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਗੁਣ ਵਾਧਮ ਖਰਤ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮੈਨਾ ਹੋਰ ਤਕੜੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀਆਂ ਸਤਰ ਕਵਿਉਤਾ ਬਨਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।”

ਬਨ-ਹਦਦ ਦਾ ਮੁੜ ਹਮਲਾ

੨੩ ਆਗਾਬ ਦੇ ਗਾਜ਼ੇ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਵਤਾ, ਖਰਬਤਾਂ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਤਕੜੇ ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਖਰਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਜਿੱਤ ਗਏ। ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੱਧਰੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਜਿੱਤ ਅਵੱਸ ਮਾੜੀ ਹੋਵੇਗੀ।” ੨੪ ਖਰ ਇੱਕ ਕੰਮ ਇਹ ਕਰੋ ਕਿ ੩੨ ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਬਜਾਇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਸੁਬੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨਾ ਦਾ ਨੇਤਰਿਤਵ ਕਰਨ ਦੇਵੋ। ੨੫ ਖਰਾਹ ਹੋਈ ਮੈਨਾ ਵਰਗੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੈਨਾ ਇਕੱਠੀ ਕਰੋ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਖੋੜੇ ਤੇ ਰੱਖ ਇੱਕੱਠਾ ਕਰੋ ਤੇ ਫਿਰ ਖੱਧਰੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਜੇਤੂ ਹੋਵਾਂਗੇ।” ਬਨ-ਹਦਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕੀਤਾ।

੨੬ ਫੇਰ, ਆਗਾਬੀ ਬਸੰਤ ਵਿੱਚ ਬਨ-ਹਦਦ ਨੇ ਆਗਾਬ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਸਫੇਰ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਚੱਲੇ ਗਏ।

੨੭ ਇਸਰਾਏਲੀ ਵੀ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਏ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਗਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮਾਗਮਣਾ ਕਰਨ ਨਿਕਲੇ ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਡੇਰੇ ਲਾ ਲਏ। ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਇਉਂ ਜਾਪਦੇ ਮਨ ਜਿਵੇਂ ਖਟੋਰਿਆਂ ਦੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਇੱਜੜ ਹੋਣ ਜਦ ਕਿ ਆਗਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਸ ਭਰ ਗਿਆ ਸੀ।

੨੮ ਤਾਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਆਗਾਬੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਖਰਬਤਾਂ ਦਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ ਖਰ ਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਵੱਡੀ ਮੈਨਾ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਹੱਥੋਂ ਹਰਾਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।”

੨੯ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਡੇਰੇ ਲਾਏ। ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਆਗਾਬ ਦੇ ੧੦,੦੦੦ ਖੈਦਲ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ੩੦ ਬਾਰੀ ਬਚੇ ਖੁੱਬੇ ਆਦਮੀ ਅਫੇਰ ਦੇ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਭੱਜ ਗਏ ਅਤੇ ੨੭,੦੦੦ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਉੱਥਰ ਮਹਿਰ ਦੀ ਕੰਧ ਡਿੱਗ ਪਈ। ਬਨ-ਹਦਦ ਵੀ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਭੱਜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਦਰਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਲੁਕ ਗਿਆ। ੩੧ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖੋ! ਅਸੀਂ ਮੁਟਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗਾਜ਼ੇ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਉੱਥਰ ਤੰਬੂ ਖਾਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਥਰ ਰੱਖੀਆਂ ਲਏਣ ਕੇ- ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ

ਰੋਲ ਜਾਣੀਏ, ਤਾਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਖਿਮਾ ਰਹ ਦੇਵੇ ਆਤੇ ਮਾਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦੇਵੇ।”

^{੩੦} ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਪਰ ਹਸੀਆਂ ਲਪੇਟ ਲਈਆਂ ਆਤੇ ਤੱਥ ਧਾ ਲਏ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਆਏ ਆਤੇ ਰਿਹਾ, “ਤੋਰਾ ਸੇਵਕ, ਬਨ-ਹਦਦ ਅਰਜ਼ ਰਦਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾ ਰਹੇ ਮਾਡੀ ਜਾਨ ਬਖਸ਼।” ਆਗਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਉਹ ਆਜੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਭਾਈ ਹੈ!”

^{੩੧} ਬਨ-ਹਦਦ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਗਬ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁੜ੍ਹ ਸੁਰਾਗ ਸੁਣਕੇ ਇਹ ਖੁਰਖੱਰ ਰਹਨ ਦੀ ਆਮ ਰੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਬਨ-ਹਦਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਆਗਬ ਨੇ ਬਨ-ਹਦਦ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਭਰਾ ਆਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝਟ ਰਿਹਾ, “ਹਾਂ! ਬਨ-ਹਦਦ ਤੋਰਾ ਭਰਾ ਹੈ।”

ਆਗਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਲੈ ਆਉ।” ਤਾਂ ਬਨ-ਹਦਦ ਉਸ ਰੋਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਆਗਬ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੱਖ ਉੱਤੇ ਥਿਟਾ ਲਿਆ।

^{੩੨} ਬਨ-ਹਦਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਆਗਬ, ਜਿਹੜੇ ਸਗਿਰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਤੋਂ ਖੋਹੇ ਸਨ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵਾਪਸ ਰਹ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਦੰਮਿਕ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ਾਰ ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ ਸੀ।”

ਤਦ ਆਗਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਇਰਾਰ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਰਹ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜੇਕਰ ਜੇ ਚੁੜ੍ਹ ਵੀ ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।” ਮੇ ਦੋਨਾਂ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਡੀ ਦਾ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਹੋਇਆ ਆਤੇ ਆਗਬ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਬਨ-ਹਦਦ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

ਇੱਕ ਨਬੀ ਦਾ ਆਗਬ ਦੇ ਦਿਵੁੱਧ ਬੋਲਣਾ

^{੩੩} ਨਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਬੀ ਨੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਨੂੰ ਯੱਕਾ ਦੇ!” ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਰੀਤਾ ਸੀ ਖਰ ਦੂਜੇ ਨਬੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯੱਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ। ^{੩੪} ਤਾਂ ਧਰਮੀ ਨਬੀ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਦੇਸ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਇੱਥੋਂ ਜਾਵੇਂਗਾ, ਇੱਕ ਸੇਰ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਦੂਸਰਾ ਨਬੀ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰ ਖਿਆ ਆਤੇ ਇੱਕ ਸੇਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।”

^{੩੫} ਧਰਮੀ ਨਬੀ ਦੂਜੇ ਆਦਮੀ ਰੋਲ ਗਿਆ ਆਤੇ ਜਾਰੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਮੈਨੂੰ ਯੱਕਾ ਦੇ।”

ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਨਬੀ ਨੂੰ ਯੱਕਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਇਲ ਰੀਤਾ। ^{੩੬} ਤਾਂ ਨਬੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਰੱਖਕੇ ਨਾਲ ਲਪੇਟਿਆ। ਇਉਂ ਰੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਖਛਾਣ ਨਾ ਸੱਕਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰੋਣ ਹੈ? ਤਾਂ ਉਹ ਨਬੀ ਇਉਂ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਆਤੇ ਮੜਕ ਰੰਢੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਰਹਨ ਲੱਗਾ। ^{੩੭} ਜਦੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਉੱਥੇ ਆਇਆ, ਨਬੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਲੜਨ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਮਾਡੇ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਣਾ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਲਿਆਇਆ

ਆਤੇ ਆਖਿਆ, ‘ਇਸਦੀ ਰੱਖਿਆ ਰਹ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਭੱਜ ਗਿਆ, ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਬਦਲੇ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਇਸ ਬਦਲੇ ਗੁਰਜਾਨੇ ਵਜੋਂ ਤੈਨੂੰ ੩੪ ਰਿਲੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ।’” ^{੩੮} ਖਰ ਮੈਂ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਚੁੜ੍ਹ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਭੱਜ ਗਿਆ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੇ ਭੱਜਣ ਵਾਸਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: ਤੇਰੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਬਦ ਤੇਰੀ ਗਾਇ ਖੁਰਗਟ ਰਹਦੇ ਹਨ।”

^{੩੯} ਤਾਂ ਨਬੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਰੱਖਕੇ ਨੂੰ ਉਤਾਰਿਆ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਤਦ ਉਹ ਜਾਣ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਨਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ^{੪੦} ਤਾਂ ਨਬੀ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਹੋਵਾਹ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰਹ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਬਦਲੇ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਜਾਵੇਗੀ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਤੇਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।”

^{੪੧} ਤਦ ਖਾਤਮਾਗ ਬੜਾ ਖਰੇਸਾਨ ਆਤੇ ਦੁੱਖੀ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਖਰਤ ਗਿਆ।

ਨਾਬੇਬ ਦਾ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ

੨੧ ਆਗਬ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਮਹਿਲ ਸਾਮਰਿਆ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸ ਮਹਿਲ ਦੇ ਰੋਲ ਹੀ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਗ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾਬੇਬ ਖਿਜਰੇਲ ਨੇ ਖਰੀਦਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ^੨ ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਗਬ ਨੇ ਨਾਬੇਬ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣਾ ਬਾਗ ਮੈਨੂੰ ਦੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬਜੀਆਂ ਦਾ ਬਾਗ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੋਰਾ ਇਹ ਬਾਗ ਮੇਰੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਰੋਲ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਬਜਾਇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਜਗਹਾ ਤੇ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸਦੀ ਰੀਮਤ ਜਿੰਨਾ ਖੰਨਾ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।”

^੩ ਨਾਬੇਬ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਕਦਾ ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਤੋਂ ਦਿਸਮੇ ਵਿੱਚ ਖਰਾਖਤ ਰੀਤਾ ਹੈ।”

^੪ ਤਾਂ ਆਗਬ ਖਰ ਨੂੰ ਖਰਤ ਆਇਆ ਖਰ ਉਹ ਨਾਬੇਬ ਉੱਤੇ ਰਹੋਧਿਤ ਵੀ ਸੀ ਆਤੇ ਖਰੇਸਾਨ ਵੀ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਖਿਜਰੇਲੀ ਨਾਬੇਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਜੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਮੀਰਾਮ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ਆਗਬ ਆਪਣੇ ਬਿਸਤਰ ਤੇ ਮੁਧਕੇ ਮੂੰਹ ਲੰਮਾ ਪੈ ਗਿਆ ਆਤੇ ਰੋਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ।

^੫ ਤਾਂ ਆਗਬ ਦੀ ਗਾਈ ਵੀ ਬਿਬਲ ਉਸ ਦੇ ਰੋਲ ਆਈ ਆਤੇ ਰਹਿਣ ਲਗੀ, “ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਖਰੇਸਾਨ ਹੈ? ਤੂੰ ਰੋਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਿਉਂ ਰੀਤਾ ਹੈ?”

^੬ ਆਗਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਖਿਜਰੇਲੀ ਦੇ ਨਾਬੇਬ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਅੰਗੂਰਾਂ ਬਾਗ ਮੈਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਆਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਬਾਵੇਂ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅੰਗੂਰੀ ਬਾਗ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।”

੧੭ ਤਾਂ ਗਣੀ ਈਜਬਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਤੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ? ਆਪਣੇ ਧਨੰਗ ਤੋਂ ਉੱਠ, ਕੁਝ ਖਾ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਖੋੜੀ ਗਹੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਾਬੋਬ ਦਾ ਬਾਗ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਲੈ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ।”

੧੮ ਉਹ ਈਜਬਲ ਨੇ ਕੁਝ ਖਤ ਲਿਖੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਦਮਤਖਤ ਰੀਤੇ ਆਤੇ ਖਤਾਂ ਤੇ ਮੇਹਰ ਨਾਉਣ ਲਈ ਅਗਾਥ ਦੀ ਮੇਹਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾਂ ਨੂੰ ਬਚੁਰਗਾਂ ਆਤੇ ਸੱਜਣਾ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਿਹੜੇ ਨਬੋਬ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। “ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ:

“ਵਰਤ ਦੇ ਇੰਦਰ ਦਿਨ ਦਾ ਯੋਲਾਨ ਵਰਵਾਉ।

ਨਬੋਬ ਨੂੰ ਸਭਾ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਬਿਠਾਓ। ਉਸ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਨਾਬੋਬ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ।” ੧੯ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਬੁਠੇ ਜੋ ਨਾਬੋਬ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਫਵਾਗਾਂ ਫੈਲਾਉਣ ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ। ਉਹ ਇਹ ਕਹਿਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਬੋਬ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਤੇ ਫਿਰ ਨਾਬੋਬ ਨੂੰ ਮਹਿਰੇ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਕੇ ਉਸਤੇ ਖਬਰਾਵ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣ।”

੨੦ ਫੇਰ ਈਜਬਲ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਆਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾ ਜੋ ਕਰਨ ਲਈ ਈਜਬਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੨੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਰਤ ਦੇ ਇੰਦਰ ਦਿਨ ਦਾ ਯੋਲਾਨ ਵਰਵਾਇਆ ਆਤੇ ਨਾਬੋਬ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਭਾ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਬਿਠਾਇਆ। ੨੨ ਉਹ ਦੇ ਸੈਤਾਨ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਆਏ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੈਤਾਨ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਨਾਬੋਬ ਉੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਾਬੋਬ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਦੁਰਵਚਨ ਕਰੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਿਰੇ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਏ, ਆਤੇ ਉਸਤੇ ਖਬਰਾਉ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ। ੨੩ ਉਹ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਈਜਬਲ ਨੂੰ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ ਕਿ, “ਨਾਬੋਬ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

੨੪ ਜਦੋਂ ਈਜਬਲ ਨੇ ਇਹ ਖਬਰ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਗਾਥ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਨਾਬੋਬ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਣ ਤੂੰ ਜਿਹੜਾ ਬਾਗ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਲੈ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।” ੨੫ ਫੇਰ ਅਗਾਥ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਆਤੇ ਇਸ ਤੇ ਕਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ।

੨੬ ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਵਚਨ ਏਲੀਯਾਗ ਤਿਸਬੀ ਨੂੰ ਆਇਆ। ਏਲੀਯਾਗ ਤਿਸਬੀ ਦਾ ਨਬੀ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ, ੨੭ “ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਅਗਾਥ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਜਾ, ਉਹ ਨਾਬੋਬ ਦੇ ਅੰਗੂਰੀ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਰਤ ਉਹ ਇਸ ਬਾਗ ਨੂੰ ਗਥਿਆਉਣ ਦੇ ਚਕਰ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੮ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੀਂ ਕਿ ਮੈਂ, ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ, ‘ਅਗਾਥ! ਤੂੰ ਨਾਬੋਬ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਤੇ ਗੁਣ ਤੂੰ ਉਸਦੀ ਜਮੀਨ ਗਥਿਆ ਸਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ

ਦੱਸ ਦੇਵਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਜਗਹ ਨਾਬੋਬ ਦੀ ਮੋਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਠੀਕ ਉਸੇ ਥਾਵੇਂ ਤੇਰੀ ਵੀ ਮੋਤ ਹੋਵੇਗੀ।”

੨੯ ਤਾਂ ਏਲੀਯਾਗ ਅਗਾਥ ਕੋਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਗਾਥ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ! ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਲੱਭ ਲਿਆ!”

ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਜਵਾਬ ‘ਚ ਕਿਹਾ, “ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਲੱਭ ਲਿਆ। ਤੂੰ ਗੁਮੇਸਾ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ। ੩੦ ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਾਂਗਾ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹਰ ਮਰਦ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਾਂਗਾ। ੩੧ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਨਾਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਘਰਾਬੁਆਮ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਾਂਗ ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਅਮਾ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਾਂਗ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਸਭ ਮੈਂ ਉਸ ਚਿੜ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਰੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਖਾਧ ਕਰਵਾਇਆ।” ੩੨ ਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਹੈ, “ਈਜਬਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਏਲੀਯਾਗ ਦੀ ਸਫੀਲ ਕੋਲ ਕੁੱਤੇ ਖਾਣਗੇ। ੩੩ ਤੇਰੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਜੀਅ ਜੋ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਮਰੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਤੇ ਖਾਣਗੇ ਆਤੇ ਜਿਹੜਾ ਖੇਤਾਂ ‘ਚ ਮਰੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰਿੰਦੇ ਖਾਣਗੇ।”

੩੪ ਅਗਾਥ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਿਸਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬੁਰਿਆਈ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਹੋਵੇ ਆਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗਣੀ ਈਜਬਲ ਨੇ ਖਰੋਲਿਆ। ੩੫ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਗਾਥ ਨੇ ਖਾਧ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਫੇਰ ਤੋਂ ਅਮੋਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਬੁੱਤ ਯੁਜਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਅਮੋਰੀਆਂ ਦੀ ਜਮੀਨ ਲੈ ਕੇ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

੩੬ ਜਦੋਂ ਏਲੀਯਾਗ ਕੋਲ ਗਇਆ ਤਾਂ ਅਗਾਥ ਬੜਾ ਉਦਾਸ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਖਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਬੜਾ ਦੁੱਖੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਫਾੜ ਲੈ। ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਖਾਮ ਉਦਾਸੀ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਖਾ ਲਏ ਤੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁੱਤਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਬੜਾ ਉਦਾਸ ਆਤੇ ਖਰੇਸਾਨ ਸੀ।

੩੭ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਏਲੀਯਾਗ ਨਬੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੩੮ “ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗਾਥ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਬੜਾ ਨਿਮਾਣਾ ਕਰਮਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਉੱਪਰ ਇਹ ਮੁਸੀਬਤ ਨਾ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਬਨਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਉਹ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਉੱਪਰ ਇਹ ਬੁਰਿਆਈ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।”

ਮੀਰਾਯਾਗ ਦਾ ਅਗਾਥ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣਾ

੨੨ ਅਗਲੇ ਦੇ ਸਾਲ ਇਮਰਾਏਲ ਆਤੇ ਅਗਾਥ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਸਿਹਾ। ੨ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੀਜੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗੇਮਾਫਾਟ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗਾਥ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਇਆ।

੩ ਇਸੇ ਵਰਤ ਯੁੱਧ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਆਦ ਰਹੇ ਕਿ ਗੁਮੇਬ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਾਡੇ ਤੋਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਮੀ! ਭਲਾ ਯੁੱਧ ਰੁਝੇ ਕਿਉਂ ਬੈਠੀਏ? ਕਿਉਂ ਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਵੇਲੇ ਵਾਪਸ ਲਈਏ। ਇਹ ਮਾਡਾ ਹੀ ਨਗਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ੪ ਤਾਂ ਯੁੱਧ ਨੇ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੁਮੇਬ ਗਿਲਯਾਦ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਲਈ ਚੱਲੇਗਾ?”

ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ! ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸਾਥ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਸਿਧਾਗੀ ਯੁੱਧ ਮੇਰੇ ਘੋੜੇ ਤੇਰੀ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਮਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।” ੫ ਯੁੱਧ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਉਂ ਮਲਣ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?”

੬ ਤਾਂ ਯੁੱਧ ਨੇ ਨਬੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬੈਠਕ ਬੁਲਾਈ। ਉਸ ਵਰਤ ਉੱਥੇ ਵੇਰੀ ੪੦੦ ਦੇ ਵਰੀਬ ਨਬੀ ਮਨ। ਯੁੱਧ ਨੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਰੀ ਮੈਨੂੰ ਗੁਮੇਬ ਵਿੱਚ ਯੁੱਧਮਰਾ ਦੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਵਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਜਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵੇਲੇ ਲਈ ਉਤੀਰ ਰਹਾਂ?”

ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੈਨੂੰ ਹੁਣੇ ਹੀ ਜਾਰੇ ਯੁੱਧ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਯੁੱਧਮਰਾ ਤੈਨੂੰ ਜਿੱਤ ਬਖਸ਼ੇਗਾ।”

੭ ਯੁੱਧ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਥੇ ਯੁੱਧਮਰਾ ਦਾ ਵੇਰੀ ਹੋਰ ਨਬੀ ਵੀ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਵੇਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੁੱਧਮਰਾ ਦਾ ਰੀ ਨਿਰਣਾ ਹੈ।”

੮ ਯੁੱਧ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਇੱਕ ਨਬੀ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਯੁੱਧਮਰਾ ਦਾ ਯੁੱਧਮਰਾ ਯੁੱਧਮਰਾ ਹੈ। ਯੁੱਧ ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਖਿਠਣਾ ਵਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਜਦ ਵੀ ਯੁੱਧਮਰਾ ਲਈ ਖੋਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਰਦੇ ਮੇਰੇ ਭਲੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਵਰਦੇ ਉਹ ਗੁਮੇਬ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਖੋਲਦੇ ਹਨ।”

ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਯੁੱਧ ਯੁੱਧਮਰਾ, ਤੈਨੂੰ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

੯ ਤਾਂ ਯੁੱਧ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੁੱਧਮਰਾ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ।

੧੦ ਉਸ ਵਰਤ ਵੇਰੀ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਗੀ ਵਸਤਰ ਧਰਨੇ ਹੋਏ ਮਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਮੇਬ ਸਿੱਖਾਮਣ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਮਨ। ਇਹ ਨਿਯਾਂ ਯੁੱਧ ਸਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਵੇਲੇ ਹੀ ਮੀ ਯੁੱਧ ਮਾਰੇ ਨਬੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਉਹ ਯੁੱਧਮਰਾ ਵਾਚ ਰਹੇ ਮਨ। ੧੧ ਨਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਰਨਾਗ ਦਾ ਯੁੱਧ ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਮੀ। ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਲੋਹੇ ਦੇ ਸਿੰਗ ਬਣਾਏ ਯੁੱਧ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯੁੱਧਮਰਾ ਫੁਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ‘ਯੁੱਧਮਰਾ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਰਦਾ ਰਹੀਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮਾਰੇ ਮਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੋਗੇ ਯੁੱਧ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਦੇਗੇ।’” ੧੨ ਯੁੱਧ ਮਾਰੇ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਜਿਹੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਵੀ ਵੀ ਮੀ। ਨਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਹਾਡੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਹੁਣੇ ਹੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੁੱਧਮਰਾ

ਦੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗੁਮੇਬ ਵਿੱਚ ਯੁੱਧ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯੁੱਧ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜੰਗ ਜਿੱਤੋਗੇ ਯੁੱਧਮਰਾ ਤੈਨੂੰ ਜਿੱਤ ਵਰਦੇਗਾ।”

੧੩ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਭ ਰੁਝ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਮੀ, ਯੁੱਧਮਰਾ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਗਿਆ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਉਸ ਨਬੀ ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਯੁੱਧ ਮਾਰੇ ਨਬੀਆਂ ਦਾ ਵਰਦੇਗਾ ਹੈ ਕਿ ਯੁੱਧਮਰਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੋਵੇਗੀ ਇਸ ਲਈ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦੀ ਸਾਖੀ ਹੀ ਭਰੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ।”

੧੪ ਯੁੱਧ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਉਂਦੇ ਯੁੱਧਮਰਾ ਦੀ ਮੌਤ, ਜੇ ਰੁਝ ਯੁੱਧਮਰਾ ਮੈਨੂੰ ਫੁਰਮਾਏਗਾ, ਉਹੇ ਹੀ ਖੋਲੇਗਾ।”

੧੫ ਤਦ ਉਹ ਯੁੱਧਮਰਾ ਵੇਲੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯੁੱਧ ਯੁੱਧਮਰਾ ਰੀ ਮੈਂ ਯੁੱਧ ਯੁੱਧਮਰਾ ਗੁਮੇਬ ਗਿਲਯਾਦ ਉੱਧਰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵਰਨਾ ਜਾਈਏ ਜਾਂ ਰੁਝੇ ਰਹੀਏ?”

ਯੁੱਧਮਰਾ ਖੋਲਿਆ, “ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਓ ਯੁੱਧਮਰਾ ਜਿੱਤ ਯੁੱਧਮਰਾ ਵਰੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯੁੱਧਮਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਯੁੱਧਮਰਾ ਦੇ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਦੇ ਵੇਰੇਗਾ।”

੧੬ ਯੁੱਧ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਬਚਨ ਤੂੰ ਯੁੱਧਮਰਾ ਦੀ ਮਰਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖੋਲ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਇਹ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਬਚਨੀ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਮੱਥ ਦੱਸ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਮਭਝਾਵਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ ਯੁੱਧਮਰਾ ਦੇ ਯੁੱਧਮਰਾ ਵਾਰ ਮੁਣਾ ਕਿ ਉਹ ਰੀ ਆਖਦਾ ਹੈ?”

੧੭ ਤਾਂ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਵੇਖ ਮੱਥ ਦਾ ਕਿ ਰੀ ਵਾਖੇਗਾ। ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਯੁੱਧਮਰਾ ਤੇ ਬਿਨਾ ਯੁੱਧਮਰਾ ਦੀਆਂ ਭੇਦਾਂ ਵਾਂਗ ਖਿੱਡਿਆ ਹੋਇਆ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਯੁੱਧਮਰਾ ਇਹੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੇਰੀ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੜਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੂੰ ਯੁੱਧਮਰਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੧੮ ਤਦ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਮੀ ਨਾ! ਇਸ ਨਬੀ ਨੇ ਵਰਦੇ ਮੇਰੇ ਭਲੇ ਦੀ ਵੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਵੀ। ਇਹ ਗੁਮੇਬ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਵਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਯੁੱਧਮਰਾ ਵੀ ਯੁੱਧਮਰਾ ਹੋਣ।”

੧੯ ਯੁੱਧ ਯੁੱਧਮਰਾ ਯੁੱਧਮਰਾ ਵਲੋਂ ਖੋਲਦਾ ਰਿਹਾ ਯੁੱਧਮਰਾ ਆਖਿਆ, “ਮੁਣੇ! ਇਹ ਵਾਰ ਹਨ ਜੋ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਵਰੇ। ਮੈਂ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੂੰ ਯੁੱਧਮਰਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਾਮਣ ਤੇ ਬੈਠਿਆ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਵਰਦੇ ਤੁਸੀਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀ ਖੜ੍ਹੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ੨੦ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਵੇਖ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੂੰ ਭਰਮਾਏਗਾ? ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਗੁਮੇਬ ਵਿਖੇ ਯੁੱਧਮਰਾ ਦੀ ਸੈਨਾ ਤੇ ਗੁਮੇਬ ਵਰੇ ਯੁੱਧਮਰਾ ਉਹ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।’ ਤਾਂ ਵਰਦੇ ਨਿਰਣਾ ਨਾ ਵਰ ਮੱਥੇ ਕਿ ਉਹ ਰੀ ਵਰਨਾ। ੨੧ ਤਦ ਇੱਕ ਵਰਦੇ ਤੇ ਯੁੱਧਮਰਾ ਵੇਲੇ ਜਾਰੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰਮਾਵਾਂਗਾ!’ ੨੨ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ, ‘ਭਲਾ, ਤੂੰ ਯੁੱਧਮਰਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਭਰਮਾਵੇਗਾ?’ ਵਰਦੇ ਤੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਜਾਵਾਂਗਾ ਯੁੱਧਮਰਾ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਮੁੰਗੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਰਦੇ ਖੋਲਦਾ ਯੁੱਧਮਰਾ

ਹੋਵਾਂਗਾ।' ਤਾਂ ਅਜੇਹਾਗ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ, 'ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਾ ਯਾਦੇ ਜਾਰੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਭਰਮਾ, ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਮਯਾਥ ਹੋਵੇਂਗਾ।"

^{੨੩} ਭੀਰਾਯਾਗ ਨੇ ਆਖਣੀ ਰਾਈ ਖਤਮ ਰੀਤੀ। ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਰਿਗਾ, "ਗੁਣ ਵੇਖੋ! ਅਜੇਹਾਗ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਖੁੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਵਾਰ ਯਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਯਰ ਅਜੇਹਾਗ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬੁਰਿਆਈ ਹੀ ਬੋਲਿਆ ਹੈ।"

^{੨੪} ਤਦ ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਨਬੀ ਭੀਰਾਯਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਭੀਰਾਯਾਗ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਬਖਝ ਮਾਰਿਆ ਯਾਦੇ ਰਿਗਾ, "ਸੀ ਤੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਅਜੇਹਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਯਾ ਤੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਰਰ ਰਿਗਾ ਹੈ?"

^{੨੫} ਭੀਰਾਯਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਗੁਣੇ ਜਦੋਂ ਬਿਖਤਾ ਆਵੇਗੀ, ਉਸ ਵਰਤ ਤੂੰ ਆਖਣਾ ਆਖ ਇੱਕ ਰੋਟੜੀ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾਉਂਦਾ ਫਿਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਤੂੰ ਜਾਣ ਜਾਵੇਂਗਾ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਰਿਗਾ ਉਗ ਸੱਚ ਮੀ।"

^{੨੬} ਤਦ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਣੇ ਇੱਕ ਯਾਦਮਰ ਨੂੰ ਭੀਰਾਯਾਗ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਯਾਦੇ ਰਿਗਾ, "ਭੀਰਾਯਾਗ ਨੂੰ ਫੜਦੇ ਸਗਿਰ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਆਮੇਨ ਰੋਲ ਯਾਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੰਗ ਯੇਯਾਮ ਰੋਲ ਮੋੜ ਲੈ ਜਾਗ।

^{੨੭} ਯਾਦੇ ਰਿਗਿ ਰਿ ਯਾਤਮਾਗ ਇਗ ਫੁਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਨਾਲ ਆਉਣ ਤੀਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ ਯਾਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਰੋਟੀ ਤੇ ਖਾਈ ਹੀ ਦੇਵੇ।"

^{੨੮} ਭੀਰਾਯਾਗ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ 'ਚ ਬੋਲਿਆ, "ਹੇ ਲੋਰੇ! ਤੁਮੀਂ ਸਾਰੇ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖ ਰਿਗਾ ਗਾਂ ਸੁਣ ਲਵੋ! ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਤਮਾਗ! ਜੇਰਰ ਤੂੰ ਉਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਉਂਦਾ ਮੁੜ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮਮਝੀ ਅਜੇਹਾਗ ਦੀ ਯਾਤਮਾ ਮੇਰੇ ਖੁੰਗੇ ਨਹੀਂ ਮੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਮੈਂ ਝੂਠ ਆਖਿਆ ਮੀ।"

ਗਾਮੇਥ ਗਿਲਯਾਦ ਚ ਲੜਾਈ

^{੨੯} ਤਦ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਦੇ ਅਜੇਹਾਫਾਟ ਗਾਮੇਥ ਵਿੱਚ ਯਾਤਮਾ ਦੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਗਏ। ਇਗ ਥਾਂ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮੀ। ^{੩੦} ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਜੇਹਾਫਾਟ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, "ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਭੇਮ ਵਟਾਯਾ ਰੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਯਰ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਵਸਤਰ ਖਾਈ ਰੱਖ। ਮੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਭੇਮ ਵਟਾਯਾ ਰੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਗਿਆ।"

^{੩੧} ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗਾਜ਼ਿਆ ਨੇ ਆਖਣੇ ਰੱਬਾਂ ਦੇ ੩੨ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਗਰ ਰਿਸੇ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਨਾਲ ਨਾ ਲੜਨਾ। ਸਿਰਫ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਨੇ ਮਾਰ ਮੁਰਾਉਣਾ ਹੈ। ^{੩੨} ਤਾਂ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਅਜੇਹਾਫਾਟ ਗਾਜ਼ਿਆ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਗ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਦੇੜੇ ਤਾਂ ਅਜੇਹਾਫਾਟ ਨੇ ਦੁਗਈ ਦਿੱਤੀ। ^{੩੩} ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਗ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਤਮਾਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰਿਆ।

^{੩੪} ਯਰ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਬਿਨਾ ਰਿਸੇ ਤੇ ਨਿਸਾਨਾ ਲਾਇਆ ਗੁਣਾ ਵਿੱਚ ਤੀਰ ਛੱਡਿਆ, ਯਰ ਉਸਦਾ ਤੀਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਉਸ ਜਗਾ ਤੇ ਜਾ ਲੱਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਵਦਚ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਤਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਣੇ ਮਾਰਬੀ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, "ਮੈਨੂੰ ਤੀਰ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਥੋਂ ਬਾਗਰ ਲੈ ਚੱਲ, ਮਾਨੂੰ ਇਥੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

^{੩੫} ਉਸ ਦਿਨ ਲੜਾਈ ਵੱਧ ਗਈ ਯਾਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਤਮਾਗੀਆਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੰਬਿਆ ਰਿਗਾ ਯਾਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੀ ਸੈਨਾ ਵੱਲ ਵੇਖਦਾ ਰਿਗਾ, ਉਸਦਾ ਲਗੂ ਵਗ-ਵਗ ਰੇ ਰੱਬ ਦਾ ਤੱਲਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਭਰ ਗਿਆ ਯਾਦੇ ਮਾਮ ਹੋਣ ਤੱਰ ਯਾਤਮਾਗ ਮਰ ਗਿਆ। ^{੩੬} ਮਾਮ ਦੇ ਵੇਲੇ ਦਲ ਵਿੱਚ ਇਗ ਹੋਰਾ ਫਿਰ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਗਰ ਮਨੁੱਖ ਆਖੋ-ਆਖਣੇ ਸਗਿਰ ਯਾਦੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਤੁਰ ਜਾਵੇ।

^{੩੭} ਇਉਂ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮੋਤ ਹੋਈ ਤੇ ਰੁੜ ਲੋਰ ਉਸਦੀ ਲਾਮ ਸਾਮਰਿਯਾ ਨੂੰ ਲੈ ਆਏ ਯਾਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ^{੩੮} ਯਾਦਮੀਆਂ ਨੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਸਾਮਰਿਯਾ 'ਚ ਇੱਕ ਖਾਈ ਦੇ ਤਲਾਯਾ 'ਚ ਯੋਤਾ। ਜਿੱਥੇ ਵੇਸਵਾਦਾਂ ਯਾਦੇ ਨਗਉਦੀ ਗੁੰਦੀਆਂ ਮਨ ਯਾਦੇ ਉਸ ਰੱਬ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਤਿਆਂ ਨੇ ਯਾਦੇ ਉਸਦਾ ਲਗੂ ਚੱਟਿਆ। ਯਾਦੇ ਇਗ ਮਭ ਰੁੜ ਅਜੇਹਾਗ ਦੇ ਫੁਰਮਾਣ ਯਾਤਮਾਗ ਹੀ ਵਾਖਰਿਆ।

^{੩੯} ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗਾਜ਼ਿਆ ਦੀ ਯੇਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਗਨ। ਯਾਦੇ ਉਗ ਰਿਤਾਥ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗਾਬੀ ਦੰਦ ਦੇ ਖਰ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਬਣਵਾਇਆ ਮੀ, ਯਾਦੇ ਉਗ ਸਗਿਰ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸਾਰੇ ਮਨ ਮਭ ਰੁੜ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ^{੪੦} ਯਾਤਮਾਗ ਆਖਣੀ ਮੋਤ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਆਖਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ।

ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ, ਅਜੇਹਾਫਾਟ

^{੪੧} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰੱਬੇ ਮਾਲ ਵਿੱਚ, ਯਾਤਮਾਗ ਦਾ ਖੁੰਗਰ ਅਜੇਹਾਫਾਟ ਅਗੂਦਾਗ ਉੱਤੇ ਗਾਜ਼ਿਆ ਰਰਨ ਲੱਗਾ। ^{੪੨} ਉਗ ਉਦੋਂ ੩੫ ਵਰਿਗਿਆਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਗ ਯਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਅਜੇਹਾਫਾਟ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ੨੫ ਵਰਿਗੇ ਗਾਜ਼ਿਆ ਰੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਮੀ ਜਾਬੂਬਾਗ, ਜੇ ਰਿ ਸਿਲਹੀ ਦੀ ਯੀ ਮੀ। ^{੪੩} ਅਜੇਹਾਫਾਟ ਨੇਰ ਇਨਸਾਨ ਮੀ। ਉਗ ਅਜੇਹਾਗ ਦੀ ਇੱਛਾ ਯਾਤਮਾਗ ਰੰਮ ਰਰਦਾ ਰਿਗਾ ਯਾਦੇ ਆਖਣੇ ਤੋਂ ਧਰਿਣੀਆਂ ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਗਾਗ ਚੱਲਦਾ ਰਿਗਾ। ਯਰ ਅਜੇਹਾਫਾਟ ਨੇ ਉੱਚਿਆਂ ਬਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਮਟ ਨਾ ਰੀਤਾ। ਮਗੋਂ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਚਿਆਂ ਬਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਯਾਦੇ ਯੁਥ ਯੁਥਾਉਂਦੇ ਮਨ।

^{੪੪} ਅਜੇਹਾਫਾਟ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨਾਲ ਮਾਂਤੀ ਦਾ ਇਰਗਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ। ^{੪੫} ਉਗ ਬੜਾ ਬਗਦਰ ਮੀ ਯਾਦੇ ਉਸ ਨੇ ਰਈ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜੀਆਂ। ਉਸ ਦੇ ਰਾਗਨਾਮੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਗਾਜ਼ਿਆ ਦੇ ਇਤਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਮਿਲਦੇ ਗਨ।

੪੬ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸੰਭੋਗੀ ਸੌਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਆਮਾ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਰੀ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ ਸੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਦੇਸ਼ੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ।

੪੭ ਇਸ ਵਕਤ ਦੌਰਾਨ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਗਵਰਨਰ ਰਾਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

੪੮ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਨੇ ਕੁਝ ਤਰਸੀਮੀ ਜਹਾਜ਼ ਬਣਾਏ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੌਨੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉੱਠੀ ਨੂੰ ਜਾਣ, ਪਰ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਜਾ ਪਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਹਾਜ਼ ਅਸਯੋਨ ਗਬਰ ਕੋਲ ਹੀ ਟੁੱਟ ਕੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ। ੪੯ ਉਦ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਜਹਾਜ਼ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਜਹਾਜ਼ ਚਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਭੇਜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ।

੫੦ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਕੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ

ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਉਸਦੀ ਬਾਵੇਂ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ, ਯਹੂਦਾ

੫੧ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੇ ੧੭ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਵੀ ੨ ਸਾਲ ਰਾਜ ਕੀਤਾ।

੫੨ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖਾਥ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਰਾਗ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਖਾਥ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਵਾਂਗ ਹੀ ਕੀਤਾ।

੫੩ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਵਾਂਗ ਬਾਲਾ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਅਤੇ ਇਉਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਨੂੰ ਖਿੜਾਇਆ। ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਉਥੇ ਕੋਈ ਗੋਟਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਖੋਬੀ

ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਲਈ ਸੁਨੇਹਾ

੧ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਮੇਯਾਥਾ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋ ਗਿਆ।

੨ ਇੱਕ ਦਿਨ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ (ਬੁਥਾਰੇ) ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬੁਥਾਰੇ ਦੀ ਲੌਰੜੀ ਦੀ ਜਾਲੀਦਾਰ ਤਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਥੜੀ ਡੂੰਘੀ ਸੱਟ ਲਗੀ। ਉਸ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਦੇ ਦੋਹੜੇ ਬਾਲ-ਜਬੂਥ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਇਹ ਖੁੱਛੇ ਰਿ ਰੀ ਮੈਂ ਇਸ ਸੱਟ ਤੋਂ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ?”

੩ ਯਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਤਿਸਬੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਯਾਤਮਾਹ ਨੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸੰਦੇਸ਼ਦਾਰ ਭੇਜੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਤੂੰ ਜਾ, ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਆਖ, ‘ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਭਲਾ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਦੇ ਦੋਹੜੇ ਬਾਲ-ਜਬੂਥ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛਣ ਕਿਉਂ ਚੱਲੇ ਹੋ?’ ੪ ਜਾ ਅਤੇ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਯਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਬਾਲ-ਜਬੂਥ ਤੋਂ ਯਹਮਨ ਖੁੱਛਣ ਲਈ ਸੰਦੇਸ਼ਦਾਰ ਭੇਜੇ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਜਿਸ ਧਨੰਥ ਉੱਧਰ ਤੂੰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਉਤਰੇਗਾ ਮਗੋਂ ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਰੇਗਾ!” ਤਾਂ ਏਲੀਯਾਹ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਬਦ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ।

੫ ਉਸ ਸੰਦੇਸ਼ਦਾਰ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਮੁੜੇ ਅਤੇ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੀ ਜਲਦੀ ਵਾਧਮ ਕਿਉਂ ਆ ਗਏ ਹੋ?”

੬ ਸੰਦੇਸ਼ਦਾਰਾਂ ਨੇ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਕ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਮਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਗਾਜ਼ੇ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਿਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਜਦ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਦੇ ਦੋਹੜੇ ਬਾਲ-ਜਬੂਥ ਰੋਲ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਭੇਜਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਲਈ ਜਿਸ ਧਨੰਥ ਉੱਧਰ ਤੂੰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਉਤਰੇਗਾ, ਮਗੋਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਰੇਗਾ?’”

੭ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਨੇ ਸੰਦੇਸ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਇਆ, ਉਹ ਭਲਾ ਕਿਵੇਂ ਦਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ?”

੮ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜੱਤ ਵਾਲਾ ਰੋਟ ਪਾਇਆ ਗੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਮਰ ਤੇ ਚਮੜੇ ਦੀ ਖੋਟੀ ਬੰਨ੍ਹੀ ਗੋਈ ਸੀ।” ਉਸ ਯਾਤਮਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ “ਉਹ ਤਾਂ ਏਲੀਯਾਹ ਤਿਸਬੀ ਸੀ”।

ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਯਹਜ਼ਯਾਹਾਂ ਦਾ ਯੱਗ 'ਚ ਮੜਨਾ

੯ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਰਧਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ੫੦ ਸਿਧਾਗੀ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਭੇਜੇ। ਰਧਤਾਨ, ਏਲੀਯਾਹ ਰੋਲ ਗਿਆ, ਉਸ ਵਰਤ ਏਲੀਯਾਹ ਧਗੜ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਧਰ ਬੈਠਾ ਗੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਰਧਤਾਨ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ, ਯਾਤਮਾਹ ਤੈਨੂੰ ਗੋਟਾਂ ਉਤਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”

੧੦ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਧੰਜਾਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਹਾਂ ਤਾਂ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਤੇ ਤੇ ੫੦ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਭਮਮ ਰਰ ਦੇਵੇ।”

ਉਸ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਤੋਂ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰਧਤਾਨ ਅਤੇ ੫੦ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਭਮਮ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।

੧੧ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਨੇ ਰਧਤਾਨ ਅਤੇ ਗੋਰ ੫੦ ਸਿਧਾਗੀ ਏਲੀਯਾਹ ਵੱਲ ਭੇਜੇ। ਰਧਤਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ, ਯਾਤਮਾਹ ਤੈਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਗੋਟਾਂ ਉਤਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”

੧੨ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਉਸ ਰਧਤਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ੫੦ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੇਰ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬੰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਰਰੇ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਮਮ ਰਰ ਦੇਵੇ।”

ਉਸ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਗੋਟਾਂ ਯਹਜ਼ਯਾਹ, ਰਧਤਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ੫੦ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਭਮਮ ਰਰ ਗਈ।

੧੩ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਨੇ ਤੀਜੇ, ਵਾਰ ਇੱਕ ਗੋਰ ਰਧਤਾਨ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ੫੦ ਸਿਧਾਗੀ ਭੇਜੇ। ਤੀਜਾ ਰਧਤਾਨ, ਏਲੀਯਾਹ ਰੋਲ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਉਸ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਅਤੇ ਏਲੀਯਾਹ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਮਿੰਨਤ ਕੀਤੀ, “ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ, ਕਿਰਧਾ ਰਰੇ ਮੇਰੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਧੰਜਾਹ ਯਹਜ਼ਯਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਖਸ਼ ਦੇ।” ੧੪ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਤੋਂ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਅਤੇ ਉਹ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਦੇ ਰਧਤਾਨਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ੫੦-੫੦ ਯਹਜ਼ਯਾਹਾਂ ਨੂੰ ਭਮਮ ਰਰ ਗਈ, ਯਹ ਗੁਣ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਿਰਧਾ ਰਰ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਬਖਸ਼।”

੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਰਧਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਾ ਜਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਡਰ ਨਾ।”

ਤਾਂ ਏਲੀਯਾਹ ਉਸ ਰਧਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਯਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਆ।

੧੬ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਇਉਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ‘ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁੰਦਿਆਂ ਗੋਇਆਂ ਤੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਦੇ ਦੋਹੜੇ, ਬਾਲ-ਜਬੂਥ ਰੋਲ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਭੇਜਿਆ? ਇਸ ਲਈ ਜਿਸ ਧਨੰਥ ਉੱਧਰ ਤੂੰ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਨਾ ਉਤਰੇਗਾ, ਯਹਮਲ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਹੀ ਮਰੇਗਾ।”

ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਦੀ ਜਗਹਾ ਯਹੋਰਾਮ

¹² ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਦੀ ਮੋਤ ਉਵੇਂ ਹੀ ਹੋਈ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਦੇ ਗਾਹੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਦੇ ਰੋਟੀ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਯਹੋਰਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਯਹੋਰਾਮਾਫਾਟ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਰਾਮ, ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਵਰ੍ਹੇ ਉਸਦੀ ਥਾਂ ਗਾਜ਼ ਰਹੇ ਨਲੱਗਾ।

¹⁵ ਯਹਜ਼ਯਾਹ ਦੇ ਬਾਰੀ ਰੰਮ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗਜ਼ਿਆ ਦੇ ਇਤਗਾਮ' ਨਾਂ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਉੱਠਾਉਣ ਦੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਵਿਉਂਤ

¹ ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਵਰੇਲੇ ਵਿੱਚ **੨** ਯਾਰਾਮ ਵੱਲ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਏਲੀਯਾਹ, ਆਤੇ ਯਾਲੀਸਾ ਗਿਲਗਾਲ ਤੋਂ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

² ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਯਾਲੀਸਾ ਨੂੰ ਰਿਗ, "ਬਿਰਥਾ ਰੁਰੇ ਇੱਥੇ ਰੁਰ ਜਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੈਤਏਲ ਤੀਰ ਜਾਣ ਲਈਂ ਰਿਗਾ ਹੈ।"

ਯਰ ਯਾਲੀਸਾ ਨੇ ਰਿਗ, "ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮੌਂਗ ਖਾਂਦਾ ਗਾਂ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਰੇ ਨਾ ਜਾਵਾਂਗਾ।" ਤਦ ਇਹ ਦੋਨੋ ਮਨੁੱਖ ਬੈਤਏਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਖਏ।

³ ਨਬੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਥੂਹ, ਜੋ ਰਿ ਬੈਤਏਲ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਯਾਲੀਸਾ ਰੋਲ ਆਇਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ, "ਬੀ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਆੱਜ ਤੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਨੂੰ, ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਆਲੰਗ ਰੁਰ ਦੇਵੇਗਾ?"

ਯਾਲੀਸਾ ਨੇ ਰਿਗ, "ਮੈਨੂੰ ਖਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਨਾ ਰੁਰੇ।"

⁴ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਯਾਲੀਸਾ ਨੂੰ ਰਿਗ, "ਯਾਲੀਸਾ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਠਹਿਰ ਜਾਵੀਂ ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਰੀਹੇ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।"

ਯਰ ਯਾਲੀਸਾ ਨੇ ਰਿਗ, "ਮੈਂ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਰਿ ਜਦ ਤੱਰ ਯਹੋਵਾਹ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ ਤੇ ਜਦ ਤੀਰ ਤੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ।" ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦੋਨੋ ਫੇਰ ਯਰੀਹੇ ਨੂੰ ਤੁਰ ਖਏ।

⁴ ਯਰੀਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਬੀਆਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਯਾਲੀਸਾ ਰੋਲ ਆਈ ਆਤੇ ਆਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਗੀ, "ਬੀ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਰਿ ਆੱਜ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਜੁਦਾਯਾ ਰੁਰ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ?"

ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਹਾਂ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਯਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਰੋਟੀ ਗੱਲ ਨਾ ਰੁਰੇ।"

⁶ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਯਾਲੀਸਾ ਨੂੰ ਰਿਗ, "ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਰੁਰ ਜਾਵੀਂ ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਰੰਢੇ ਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਰਿਗਾ ਹੈ।"

ਯਾਲੀਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮੌਂਗ ਖਾਂਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ਜਦ ਤੁਰ ਯਹੋਵਾਹ ਆਤੇ ਤੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈਂ, ਮੈਂ ਛੱਡ ਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ।" ਇਸ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਚੱਲੇ ਗਏ।

⁷ ਉੱਥੇ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਟੋਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਟੀ 40 ਦੇ ਰਹੀਬ ਮਨੁੱਖ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ। ਏਲੀਯਾਹ ਆਤੇ ਯਾਲੀਸਾ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਰੋਲ ਠਹਿਰ ਗਏ ਆਤੇ ਉਹ 40 ਮਨੁੱਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰਾਫੀ ਦੂਰ ਜਾਰੇ ਠਹਿਰ ਗਏ।

⁵ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਆਖਣਾ ਰੋਟ ਲਾਹ ਰੇ ਵਲੋਟਿਆ ਆਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਖਾਣੀ ਖੱਬੇ ਆਤੇ ਮੱਜੇ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਏਲੀਯਾਹ ਆਤੇ ਯਾਲੀਸਾ ਮੁੱਰੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਦੀ ਤੁਰ ਰੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਖਾਮੇ ਚੱਲੇ ਗਏ।

⁶ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਿਆ ਖਾਹ ਰੁਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਯਾਲੀਸਾ ਨੂੰ ਰਿਗ, "ਇਸ ਤੋਂ ਖਗਿਲਾਂ ਰਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਜੁਦਾਯਾ ਰੁਰ ਦੇਵੇ, ਦੱਸ ਤੂੰ ਰਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੀ ਰਗਾਂ?"

ਯਾਲੀਸਾ ਨੇ ਰਿਗ, "ਤੇਰੇ ਆਤਮੇ ਦਾ ਵੇਰਾ ਹਿੱਸਾ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇ।"

¹⁰ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਰਿਗ, "ਤੂੰ ਤੁਝ ਆਜਿਗ ਮੰਗਿਆ ਜੋ ਰਿ ਬਹੁਤ ਮੁਸਰਿਲ ਹੈ! ਜੇਰੁ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੇਖੋਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੈਥੋਂ ਦੂਰ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਉਵੇਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਯਰ ਜੋ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖੇਂਗਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਵਾਖਰੇਗਾ।"

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਸੁਰਗਾਂ 'ਚ ਲੈ ਜਾਣਾ

¹¹ ਏਲੀਯਾਹ ਆਤੇ ਯਾਲੀਸਾ ਦੋਨੋ ਇਰੱਠੇ ਚੱਲਦੇ ਗੱਲਾਂ ਰੁਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਆਚਾਨਕ ਰੁਝ ਖੋੜੇ ਆਤੇ ਰੱਬ ਆਏ ਆਤੇ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਯਾਲੀਸਾ ਤੋਂ ਆਲੰਗ ਰੁਰ ਗਏ। ਉਹ ਖੋੜੇ ਆਤੇ ਰੱਬ ਆੱਗ ਵਾਂਗ ਸਨ। ਤਦ ਏਲੀਯਾਹ ਇਸ ਵਾਵਰੇਲੇ ਵਿੱਚ ਯਾਰਾਮ ਨੂੰ ਉੱਠਾਇਆ ਗਿਆ।

¹² ਯਾਲੀਸਾ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਚਿਲਾਇਆ, "ਹੇ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ! ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ! ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੋੜੇ ਤੇ ਰੱਬ!"

ਜਦੋਂ ਯਾਲੀਸਾ ਨੂੰ ਏਲੀਯਾਹ ਹੋਰ ਨਾ ਦਿਖਿਆ, ਯਾਲੀਸਾ ਨੇ ਰਸੱਰੇ ਆਖਣੇ ਰੱਖੜਿਆਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਆਤੇ ਆਖਣੀ ਉਦਾਸੀ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਟੁਰੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾੜ ਦਿੱਤਾ। ¹³ ਏਲੀਯਾਹ ਦਾ ਰੋਟ ਜਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗ ਖਿਆ, ਤਾਂ ਯਾਲੀਸਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਰਿਆ ਆਤੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਰਿਨਾਰੇ ਆ ਗਿਆ ਯਾਲੀਸਾ ਨੇ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, "ਯਹੋਵਾਹ, ਏਲੀਯਾਹ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਰਿੱਬੇ ਹੈ?" ¹⁴ ਜਦ ਯਾਲੀਸਾ ਨੇ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਤਾਂ ਖਾਣੀ ਖੱਬੇ-ਮੱਜੇ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਆਤੇ ਯਾਲੀਸਾ ਦਰਿਆ ਖਾਹ ਰੁਰ ਗਿਆ।

ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਬਾਰੇ ਖੁੱਛਿਆ

¹⁴ ਜਦੋਂ ਯਰੀਹੇ ਵਿੱਚ ਨਬੀਆਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਨੇ ਯਾਲੀਸਾ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਗ, "ਏਲੀਯਾਹ ਦੀ ਆਤਮਾ ਗੁਣ ਯਾਲੀਸਾ ਵਿੱਚ ਹੈ।" ਤਾਂ ਉਹ ਯਾਲੀਸਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਲੀਸਾ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਮਿਰ ਝੁਰਾਇਆ ਆਤੇ

ਉਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, ¹⁶ “ਵੇਖ ਮਾਝੇ ਕੋਲ 40 ਤਰਝੇ ਆਦਮੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੇ। ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਰਿਮੇ ਧਗਾੜੀ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰਿਮੇ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਲਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।”

ਧਰ ਅਲੀਸਾ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਨਹੀਂ! ਤੁਸੀਂ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭੇਜੋ।”

¹⁷ ਧਰ ਜਦ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਇੰਨਾ ਗੁਣ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਭੇਜ ਦੇਵੇ।”

ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 40 ਮਨੁੱਖ ਭੇਜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਉਮ ਦੀ ਖੋਜ ਰੀਤੀ ਧਰ ਉਹ ਕਿਤੇ ਨਾ ਲੱਭਾ। ¹⁸ ਤਦ ਆਦਮੀ ਅਗੇਰੇ ਵੱਲ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਰਿ ਅਲੀਸਾ ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਲੀਯਾਹ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ। ਅਲੀਸਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ?”

ਅਲੀਸਾ ਦਾ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਵੱਧੀਆ ਬਨਾਉਣਾ

¹⁹ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਲੀਸਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਸੁਲਾਮੀ! ਤੁਸੀਂ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਰਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬੜਾ ਵੱਧੀਆ ਸਹਿਰ ਹੈ, ਧਰ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਖਾਣੀ ਬੜਾ ਖਰਾਬ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਫਲ ਨਹੀਂ ਖੈਦਾ ਹੁੰਦਾ।”

²⁰ ਅਲੀਸਾ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਟੋਰਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਉਮ ਵਿੱਚ ਲੁਣ ਖਾਵੇ।”

ਲੋਰੀ ਉਮ ਲਈ ਭਾਂਡਾ ਲੈ ਆਏ। ²¹ ਤਾਂ ਅਲੀਸਾ ਉਮ ਥਾਵੇਂ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਰਿ ਖਾਣੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲਦਾ ਸੀ। ਉਮ ਥਾਵੇਂ, ਅਲੀਸਾ ਨੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੁਣ ਡੋਲਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਮਾਝ ਰਹਿ ਗਾ ਹਾਂ ਗੁਣ ਤੋਂ ਇਸ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਖੀਰੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਫਲ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਖਾਵੇਗਾ।”

²² ਖਾਣੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮਾਝ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਖਾਣੀ ਅੱਜ ਤੀਰ ਮਾਝ ਹੈ। ਇਹ ਮਝ ਰੁਝ ਉਵੇਂ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਅਲੀਸਾ ਨੇ ਰਿਹਾ।

ਰੁਝ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਲੀਸਾ ਨੂੰ ਮਖੌਲ ਕਰਨਾ

²³ ਅਲੀਸਾ ਉਮ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬੈਤਏਲ ਨੂੰ ਆਇਆ। ਅਲੀਸਾ ਬੈਤਏਲ ਵੱਲ ਧਗਾੜੀਆਂ ਉੱਪਰ ਤੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ, ਰੁਝ ਮੁੰਡੇ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਲੀਸਾ ਦਾ ਮਖੌਲ ਉਡਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਚੜ੍ਹਦਾ ਜਾ ਗੰਜਿਆ, ਚੜ੍ਹਦਾ ਜਾ ਗੰਜਿਆ।”

²⁴ ਅਲੀਸਾ ਨੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਧ ਦਿੱਤਾ ਫੇਰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਰਿੱਛ ਨਿਕਲੇ, ਅਤੇ ੪੨ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾੜ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

²⁵ ਅਲੀਸਾ ਬੈਤਏਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਰਮਲ ਦੇ ਧਗਾੜ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਉਮ ਜਗਾ ਤੋਂ ਅਲੀਸਾ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵੱਲ ਨੂੰ ਗਿਆ।

ਅਗੇਰਾਮ ਦਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੋਣਾ

3 ¹ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ, ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਅਗਾਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਰਾਮ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਉਮ ਨੇ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ, ਅਗੇਮਾਫਾਟ ਦੇ 1੨ਵੇਂ ਵਰਗੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ 1੨ ਵਰਗੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ² ਅਗੇਰਾਮ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਭੈੜੀਆਂ ਸਨ ਧਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਮ ਨੇ ਉਮ ਬੰਮ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਵਾ ਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਉਮ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਬਕਾਲ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ³ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਰਾਬੁਆਮ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਉਮ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਕਰਵਾਏ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਰਿਹਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਜ ਨਾ ਆਇਆ।

ਮੇਯਾਥ ਦਾ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਣਾ

⁴ ਮੇਯਾਥ ਦਾ ਖਾਤਮਾਹ ਮੇਸਾ ਸੀ। ਉਹ ਭੋਡਾਂ ਖਾਲਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ 1,00,000 ਲੋਲਿਆਂ ਅਤੇ 1,00,000 ਭੋਡੂਆਂ ਦੀ ਉਨ ਦਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ⁵ ਧਰ ਜਦੋਂ ਅਗਾਥ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਮੇਯਾਥ ਦਾ ਰਾਜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਤੋਂ ਆਰੀ ਹੋ ਗਿਆ।

⁶ ਉਸ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਅਗੇਰਾਮ ਮਾਮਰਿਯਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ। ⁷ ਉਮ ਨੇ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਅਗੇਮਾਫਾਟ ਤੋਂ ਖੁੱਛਣਾ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਰਿਹਾ, “ਮੇਯਾਥ ਦਾ ਖਾਤਮਾਹ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਆਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਰੀ ਤੂੰ ਮੇਯਾਥ ਦੇ ਦਿਰੁੱਧ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਚੱਲੇਗਾ?”

ਅਗੇਮਾਫਾਟ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਸੈਨਾ ਵਾਂਗ ਇਕੱਠੇ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਮੇਰੀ ਸੈਨਾ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸੈਨਾ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਖੇੜੇ ਵੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਖੇੜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ।”

ਤਿੰਨਾਂ ਖਾਤਮਾਹਾਂ ਨੇ ਅਲੀਸਾ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ

⁸ ਅਗੇਮਾਫਾਟ ਨੇ ਅਗੇਰਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਰਿਹੜੇ ਧਾਮਿਓ ਚੜ੍ਹੀਏ?”

ਅਗੇਰਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਨੂੰ ਆਦਮ ਦੀ ਉਜਾੜ ਵੱਲੋਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

⁹ ਤਦ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਹ ਅਗੂਦਾਹ ਦਾ ਖਾਤਮਾਹ ਅਤੇ ਆਦਮ ਦਾ ਰਾਜਾ ਇਕੱਠੇ ਨਿਰਲ ਖਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਦਿਨ ਮਫਰ ਕੀਤਾ। ਉਮ ਮਫਰ ਦੋਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਖਾਣੀ ਵੀ ਖੱਟ ਸੀ। ¹⁰ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਅਗੇਰਾਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਗਾਏ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ! ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ

ਯਾਤਮਾਗਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਢਾਬ ਦੇ ਗੱਬੀਂ ਫੜਵਾਉਣ ਲਈ ਘਲਿਆ ਹੈ।”

੧੧ ਯਰ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਬੋਲਿਆ, “ਅਰੀਨਨ, ਇੱਥੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਰੋਈ ਨਬੀ ਗੇਵੇਗਾ ਜ਼ਮੀਂ ਉਮ ਤੋਂ ਖੁੱਛਦੇ ਗਾਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਸੀ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਮਾਨੂੰ ਸੀ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਗਜੇ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਫਾਤ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਏਲੀਅਾਗ ਇੱਥੇ ਹੈ ਉਗ ਏਲੀਅਾਗ ਦਾ ਮੇਵਰ ਸੀ।”

੧੨ ਉਦ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਬਚਨ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ।”

ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ, ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਦਾ ਗਜਾ ਉਮ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਏ। ੧੩ ਤਾਂ ਅਲੀਸਾ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਰਿਉਂ ਆਇਆ ਹੈ? ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਰੋਲ ਜਾ।”

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਲੀਸਾ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਨਹੀਂ! ਅਮੀਂ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਏ ਗਾਂ, ਰਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਯਾਤਮਾਗਾਂ ਨੂੰ ਮੋਢਾਬ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦੇ ਗੱਬੀਂ ਫੜਵਾਉਣ ਲਈ ਇਰੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ਹੈ।”

੧੪ ਉਦ ਅਲੀਸਾ ਬੋਲਿਆ, “ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਮਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮੋਂਗ ਖਾਂਦਾ ਗਾਂ, ਜਿਸਦੀ ਮੈਂ ਮੇਵਾ ਰਦਦਾ ਗਾਂ, ਜੇਰ ਮੈਨੂੰ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਦੀ ਗਜੂਰੀ ਦਾ ਲਿਗਜ਼ ਨਾ ਗੁੰਦਾ, ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂ ਤੌਰਿਆ ਨਾ ਗੁੰਦਾ। ੧੫ ਗੁਣ ਰਿਮੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਲਿਯਾਉ ਜੇ ਰਬਾਬ ਵਜਾ ਮੱਰਦਾ ਗੇਵੇ।”

ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਰਬਾਬ ਵਜਾਇਆ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਸਰਤੀ ਅਲੀਸਾ ਦੇ ਉੱਪਰ ਆਈ। ੧੬ ਉਦ ਅਲੀਸਾ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਇਸ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੋਏ ਹੀ ਟੋਏ ਖੁੱਟ ਦੇਵੇ। ੧੭ ਅਗੇਵਾਗ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਗਾਨੂੰ ਗਨੇਰੀ ਅਤੇ ਬਾਸਿਮ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਯਰ ਵਾਦੀ ਮਾਰੀ ਯਾਈ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਦ ਤੁਮੀਂ ਅਤੇ ਤੁਗਾਡੇ ਜਾਨਵਰ ਜੀ ਭਰ ਰੇ ਯਾਈ ਧੀ ਮੱਰਣਗੇ। ੧੮ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਇਗ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਰੰਮ ਹੈ। ਉਗ ਮੋਢਾਬ ਨੂੰ ਗਰ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਗਾਡੇ ਗੱਬ ਵਿੱਚ ਦੇਵੇਗਾ। ੧੯ ਤੁਮੀਂ ਗਰ ਸਫੀਲ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਵੱਧੀਆ ਸਹਿਰ ਢਾਗ ਛੱਡੋਗੇ ਅਤੇ ਗਰ ਚੰਗੇ ਬਿਰਛ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟੋਗੇ ਅਤੇ ਯਾਈ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਯੁਰ ਦੇਵੋਗੇ ਅਤੇ ਗਰ ਚੰਗੇ ਖੇਤ ਨੂੰ ਖੱਬਰ ਸੁੱਟ-ਸੁੱਟ ਰੇ ਬਰਬਾਦ ਰਰ ਦੇਵੋਗੇ।”

੨੦ ਮੇਵਰ ਵਰਤ ਜਦੋਂ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਦਾ ਯਾਸਿਉ ਯਾਈ ਆਉਣਾ ਸੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਗ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਯਾਈ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈ। ੨੧ ਜਦੋਂ ਮੋਢਾਬੀਆਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਯਾਤਮਾਗ ਲੜਨ ਲਈ ਆਏ ਸਨ, ਉਗ ਸਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਲੜਨ ਦੇ ਰਾਬਿਲ ਸਨ, ਇਰੱਠੇ ਰੀਤੇ ਗਏ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮੀਮਾ ਤੇ ਤੈਨਾਤ ਰ

ਲਿਆ। ੨੨ ਉਮ ਮੇਵਰ ਮੋਢਾਬ ਦੇ ਲੋਰ ਮੇਵਰੇ ਜਲਦੀ ਉੱਠੇ। ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਦਾ ਸੁਰਜ ਯਾਈ ਉੱਪਰ ਆਪਣੇ ਲਿਸਰਾਏ ਮਾਰ ਗਿਗਾ ਸੀ ਜੇ ਕਿ ਮੋਢਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਲਗੂ ਵਾਂਗ ਦਿਸ ਗਿਗਾ ਸੀ। ੨੩ ਮੋਢਾਬ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਉਮ ਲਗੂ ਵੱਲ ਵੇਖੋ! ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਲੜਦੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗੇਵੇ ਚਲੇ ਆਪਾਂ ਚੱਲ ਦੇ ਲਾਮਾਂ ਤੋਂ ਰੀਮਤੀ ਮਾਮਾਨ ਲਾਗ ਲਈਏ।”

੨੪ ਜਦੋਂ ਮੋਢਾਬੀ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਏ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਗਮਲਾ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਗ ਭੱਜ ਗਏ। ਯਰ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਮੋਢਾਬ ਤੱਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ। ੨੫ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਢਾਗ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਮੋਢਾਬ ਦੇ ਗੇਰੇਰ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਖਬਰਾਵ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਯਾਈ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਯੁਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਚੰਗੇ ਬਿਰਛਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਰੀਰ-ਗਰਾਮਬ ਤੀਰ ਲੜਦੇ ਰਗੇ! ਸਿਯਾਹੀਆਂ ਨੇ ਰੀਰ-ਗਰਾਮਬ ਨੂੰ ਘੇਰ ਰੇ ਉੱਥੇ ਵੀ ਗਮਲਾ ਰੀਤਾ।

੨੬ ਮੋਢਾਬ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਹਿਸੂਮ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਗ ਇਗ ਲੜਾਈ ਗਰ ਗਿਗਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ੭੦੦ ਸਿਯਾਹੀ ਲੋ ਜੇ ਕਿ ਗਹੀਂ ਫੈਜ ਲੰਬਰੇ ਜਦੋਂ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਰਨ ਲਈ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਰਰ ਮੱਰਦੇ ਸਨ। ਯਰ ਉਗ ਇਉਂ ਰਨ ਵਿੱਚ ਨਾਰਾਮਖਾਗ ਰਗੇ। ੨੭ ਉਦ ਮੋਢਾਬ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯਹਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਿਗੜਾ ਕਿ ਉਮਦੀ ਯਾਵੇਂ ਗਜ਼ ਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਉਮ ਨੂੰ ਨਗਰ ਦੀ ਰੰਯ ਉੱਤੇ ਗੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਇਆ। ਇਗ ਵੇਖਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰ ਬੜੇ ਯਰੇਮਾਨ ਗੇਵੇ, ਅਤੇ ਮੋਢਾਬ ਦੇ ਗਜੇ ਉੱਤੇ ਗਮਲਾ ਰਰਨੇ ਗਟ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਯਰਤ ਗਏ।

ਇੱਕ ਨਬੀ ਦੀ ਵਿਯਵਾ ਵੱਲੋਂ ਅਲੀਸਾ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਣਾ

੧ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਟੋਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਬੀ ਦੀ ਬੀਵੀ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਯਤੀ ਦੀ ਮੇਂਤ ਹੇ ਗਈ। ਉਸਦੀ ਯਤਨੀ ਅਲੀਸਾ ਅੱਗੇ ਜਾਰੇ ਖਿੱਟੀ, “ਮੇਰਾ ਯਤੀ ਤੇਰੇ ਮੇਵਰਾਂ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਗੁਣ ਉਸਦੀ ਮੇਂਤ ਹੇ ਗਈ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਯਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਗ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਭੈ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਉਮ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਉਯਾਰ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਗੁਣ ਲੈਣਦਾਰ ਮੇਰੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਲੈਣ ਆ ਗਿਗਾ ਹੈ।”

੨ ਅਲੀਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਕਿਵੇਂ ਰਰ ਮੱਰਦਾ ਗਾਂ? ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਤੇਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਸੀ ਹੈ?” ਉਮ ਯੋਰਤ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੁੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਸਿਰਫ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਦਾ ਇੱਕ ਮਰਤਬਾਨ ਹੈ।”

੩ ਉਦ ਅਲੀਸਾ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਤੂੰ ਜਾਗ ਤੇ ਜਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗੁਲਾਮੀਆਂ ਰੋਲੋਂ ਖਾਲੀ ਭਾਡੇ ਮੰਗ ਲਿਆ। ਉਗ ਵੀ ਖਾਲੀ ਹੀ ਗੇਟ। ਤੂੰ ਰਾਫੀ ਸਾਰੇ ਭਾਡੇ ਇਰੱਠੇ ਰਰ ਲੈ। ੪ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਰੇ ਆਪਣਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਅੰਦਰੋਂ ਬੰਦ ਰਰ ਲਵੀਂ। ਸਿਰਫ ਤੂੰ ਤੇ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਹੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੇ ਫਿਰ ਉਗ ਤੇਲ ਸਾਰੇ ਭਾਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯਾ ਦੇਵੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਡਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਨਾਲ ਭਰਦੇ ਇੱਕ ਯਾਮੇ ਰੱਖ ਦੇਵੀਂ।”

੧੩ ਤਾਂ ਉਹ ਯੋਰਤ ਯਾਲੀਮਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਗਈ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਜਾਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਭਾਡੇ ਲਿਆਂਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਭਰਿਆ। ੧੪ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਡੇ ਭਰ ਲਏ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਭਾਡਾ ਲਿਆਰੇ ਦੇ।”

ਧਰ ਸਾਰੇ ਭਾਡੇ ਭਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹੋਰ ਭਾਡੇ ਨਹੀਂ ਹੋਗੇ।” ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਰਤ ਮਹਤਬਾਨ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ।

੧੫ ਤਦ ਉਹ ਯੋਰਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਯਾਈ ਅਤੇ ਆਕੇ ਉਸ ਨੂੰ (ਯਾਲੀਮਾ) ਸਾਰਾ ਗਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੀ ਵਾਕਿਆ ਹੋ ਗਿਆ। ਤਾਂ ਯਾਲੀਮਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜਾ, ਗੁਣ ਜਾਰੇ ਟਿਗ ਤੇਲ ਵੇਚ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਉਧਾਰ ਉਤਾਰ। ਟਿਗ ਤੇਲ ਵਿਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇਰਾ ਉਧਾਰ ਵੀ ਲੱਖ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਬਾਰੀ ਜੋ ਧੈਸੇ ਬਚਣਗੇ ਉਸ ਨਾਲ ਤੇਰਾ ਤੇ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਸੁਨੇਮ ਦੀ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਦਾ ਯਾਲੀਮਾ ਨੂੰ ਕਮਰਾ ਦੇਣਾ

੧੬ ਇੱਕ ਦਿਨ ਯਾਲੀਮਾ ਸੁਨੇਮ ਵੱਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘਿਆ। ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਯੋਰਤ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਯਾਲੀਮਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਤ ਉੱਥੇ ਠਹਿਰਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਭੇਜਣ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਯਾਲੀਮਾ ਉਸ ਸ਼ਾਤ ਤੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦਾ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਘਰੇ ਕੂਰ ਜਾਂਦਾ।

੧੭ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਤੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖੋ! ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਯਾਲੀਮਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਕਸਰ ਇਸ ਸ਼ਾਤ ਤੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦਾ ਹੈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕੋਈ ਧਵਿੱਤਰ ਮਨੁੱਖ ਹੈ।

੧੮ ਆਖਾਂ ਛੱਤ ਉੱਧਰ ਉਸ ਲਈ ਇੱਕ ਕਮਰਾ ਧਾ ਕੋਈਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਜਾ, ਇੱਕ ਮੰਜ ਤੇ ਕੁਰਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਾਲਟੇਨ ਰੱਖ ਕੋਈਏ। ਇਉਂ ਫਿਰ ਉਹ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਾਤ ਤੋਂ ਦੀ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਹ ਇਸ ਕਮਰੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।”

੧੯ ਇੱਕ ਦਿਨ ਯਾਲੀਮਾ ਉਸ ਯੋਰਤ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਦੋਰ ਕੂਰ ਦੇ ਉਸ ਨੇ ਯਾਰਾਮ ਕੀਤਾ।

੨੦ ਤਦ ਯਾਲੀਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਗੋਗਾਜੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਸੁਨੇਮੀ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਲਿਆ।”

ਸੇਵਕ ਨੇ ਉਸ ਸੁਨੇਮੀ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਯਾਲੀਮਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਕੇ ਖੜੇ ਗਈ। ੨੧ ਯਾਲੀਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਇਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ, ‘ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੀ ਖੂਰੀ ਆਉ-ਭਗਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਮੈਂ ਦੱਸ ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤੀਏ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨਾਲ ਜਾਂ ਸੈਨਾਧਤੀ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਲਈ ਗੱਲ ਕੀਤੀਏ?’”

ਉਹ ਯੋਰਤ ਬੋਲੀ, “ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਸੱਮਦੀ ਵੱਸਦੀ ਹਾਂ।”

੨੨ ਤਾਂ ਯਾਲੀਮਾ ਨੇ ਗੋਗਾਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ?”

ਗੋਗਾਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਯੋਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਇਸਦਾ ਧਤੀ ਕਾਫੀ ਬਿਰਧ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।”

੨੩ ਤਦ ਯਾਲੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਬੁਲਾ।”

ਤਾਂ ਗੋਗਾਜੀ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਆਕੇ ਉਸ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੋਲ ਖੜੇ ਗਈ। ੨੪ ਯਾਲੀਮਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਇਸੇ ਕੁੱਤਰ ਬਸੰਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਤੇਰੀ ਆਪਣੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਖੁੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੂੰ ਕਲੋਲ ਕਰੇਗੀ।”

ਉਹ ਬੋਲੀ, “ਨਹੀਂ ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਟਹਿਲਣ ਨਾਲ ਕੂਠ ਨਾ ਕੋਲ।”

ਸੁਨੇਮ ਦੀ ਯੋਰਤ ਕੋਲ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਹੋਣਾ

੨੫ ਧਰ ਉਹ ਯੋਰਤ ਸਰਭਵਤੀ ਹੋਈ ਤੇ ਉਸੇ ਬਸੰਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਾਲੀਮਾ ਦਾ ਵਾਰ ਸੀ।

੨੬ ਕੁਝ ਦੋਰ ਬਾਅਦ ਬੱਚਾ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹ ਬਾਲਕ ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਨੂੰ ਤੇ ਵਾਢਿਆ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ੨੭ ਉਸ ਬਾਲਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਗਾਏ! ਮੇਰਾ ਸਿਰ! ਗਾਏ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਕੁੱਝਦਾ ਹੈ।”

ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟਹਿਲੂਏ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਮਾਂ ਕੋਲ ਛੱਡ ਆ।”

੨੮ ਸੇਵਕ ਉਸ ਬਾਲ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਕੋਲ ਛੱਡ ਆਇਆ। ਦੁਪਿਹਰ ਤੱਕ ਬਾਲਕ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲੋਟਿਆ ਰਿਹਾ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ।

ਯੋਰਤ ਦਾ ਯਾਲੀਮਾ ਕੋਲ ਜਾਣਾ

੨੯ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਮੇਏ ਹੋਏ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਯਾਲੀਮਾ ਦੇ ਮੰਜੇ ਉੱਧਰ ਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਆਪ ਬਾਹਰ ਚਲੀ ਗਈ। ੩੦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਤੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਕਿਹਯਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਸੇਵਕ ਤੇ ਇੱਕ ਗਯਾ ਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਛੋਟੀ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਜਾਵਾਂ ਤੇ ਮੁੜ ਜਲਦੀ ਹੀ ਧਰਤ ਆਵਾਂ।”

੩੧ ਉਸ ਯੋਰਤ ਦੇ ਧਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਕਿਉਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈਂ? ਨਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਨਵਾਂ ਚੰਦ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਬਤ ਦਾ ਦਿਨ?”

ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਫਿਰ ਨਾ ਕਰ, ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

੩੨ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਗਯੇ ਉੱਧਰ ਕਾਠੀ ਧਾਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਲਦੀ ਕਰ, ਤੇ ਚੱਲੀਏ। ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਾ ਆਖਾਂ ਧਸੂ ਨੂੰ ਹੋਲੀ ਨਾ ਕਰੀਂ।”

੩੩ ਤਦ ਉਹ ਯੋਰਤ ਕਮਰੇ ਦੇ ਧਰਬਤ ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ (ਯਾਲੀਮਾ) ਕੋਲ ਗਈ।

ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਕੂਰੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਗੋਗਾਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖ! ਉਹ ਸੁਨੇਮੀ ਯੋਰਤ ਹੈ।” ੩੪ ਤੂੰ ਗੁਣ ਭੱਜ ਕੇ ਉਸ

ਨੂੰ ਮਿਲ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਛ ਰਿ ਕੀ ਉਹ ਠੀਕ ਗਾਜ਼ੀ-ਖੁਸੀ ਤਾਂ ਹੈ? ਕੀ ਉਸਦਾ ਧੜੀ ਠੀਕ ਹੈ? ਕੀ ਉਸਦਾ ਬੱਚਾ ਗਾਜ਼ੀ ਹੈ?" ਗੋਗਾਜ਼ੀ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਜਾਰੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਰਹੀਆਂ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਰਿਗਾ, "ਸਭ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਹੈ।"

^{੨੭} ਘਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਰੋਲ ਘਰਬਤ ਉੱਤੇ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਘੋਰ ਫੜ ਲਏ ਅਤੇ ਗੋਗਾਜ਼ੀ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰੇ ਗਟਾਉਣ ਲਈ ਨੇੜੇ ਆਇਆ, ਘਰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦੇ, ਮਨੁੱਖ ਨਾ ਰਹ ਰਿਉਂ ਜੇ ਉਸਦਾ ਮਨ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰੇਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਇਹ ਖਬਰ ਛੁਪਾਈ ਹੈ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਨਹੀਂ।"

^{੨੮} ਤਦ ਸੁਨੰਭੀ ਯੋਰਤ ਨੇ ਰਿਗਾ, "ਹੇ ਸੁਆਮੀ! ਮੈਂ ਤਾਂ ਰਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਵਰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮੀ ਮੇਗਿਆ। ਮੈਂ ਘਰਿਲਾਂ ਵੀ ਆਖਿਆ ਮੀ, 'ਮੈਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਨਾ ਰੇ।'"

^{੨੯} ਤਦ ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਗੋਗਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, "ਤਿਆਰ ਹੋ, ਮੇਰੀ ਲਾਈ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜ ਰੇ ਜਾਹ। ਗਾਹ 'ਚ ਰਿਮੇ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਨ ਲਈ ਨਾ ਰੁਕੀ ਜੇਰਰ ਗਾਹ 'ਚ ਰੋਈ ਸੁਭਰਾਮਨਵਾਂ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਭਰਾਮਨਵਾਂ ਨਾ ਦੇਵੀਂ। ਫੇਰ ਮੇਰੀ ਮੋਟੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਘਾ ਦੇਵੀ ਜੇਰਰ ਗਾਹ ਵਿੱਚ ਤੈਨੂੰ ਰੋਈ ਰੁਝ ਖੁੰਛ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਨਾ ਦੇਵੀਂ।"

^{੩੦} ਘਰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਜਿਉਂਦੇ ਘਰੇਵਾਹ ਦੀ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਮੌਂਗ ਰਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗੀ।"

ਤਾਂ ਆਲੀਸਾ ਉੱਥੋਂ ਉੱਠ ਰੇ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਤੁਰ ਘਿਆ।

^{੩੧} ਗੋਗਾਜ਼ੀ ਆਲੀਸਾ ਤੋਂ ਘਰਿਲਾਂ ਘਰੁੱਚ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਮੋਟੀ ਰੁਖੀ ਘਰ ਨਾ ਰੋਈ ਆਵਾਜ਼ ਮੀ ਨਾ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰੋਈ ਸੁਰਤ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਲੀਸਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਵਾਧਮ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, "ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਜਾਗਿਆ।"

ਸੁਨੰਭੀ ਯੋਰਤ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਘਰਾਣ ਵਾਧਮ ਆਉਣੇ

^{੩੨} ਜਦ ਆਲੀਸਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਮੋਟੀਆ ਹੋਇਆ ਬਾਲਰ ਉਸ ਦੇ ਮੰਜੇ ਤੇ ਘਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ^{੩੩} ਆਲੀਸਾ ਰਮਰੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਰਹ ਲਿਆ। ਗੁਣ ਉਹ ਬਾਲਰ ਤੇ ਆਲੀਸਾ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕਲੇ ਮਨ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਘਰੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਘਰਾਰਬਨਾ ਰੀਤੀ। ^{੩੪} ਤਦ ਉਹ ਮੰਜੇ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਰੇ ਬਾਲਰ ਉੱਪਰ ਲੇਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਬਾਲਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉੱਪਰ, ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਉਸ ਦੇ ਗੱਥਾਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖੇ ਤੇ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉੱਪਰ ਧੱਸਰ ਰੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨਿੱਘਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਸਰੀਰ ਨਿੱਘਾ ਹੋ ਗਿਆ।

^{੩੫} ਫੇਰ ਆਲੀਸਾ ਉੱਥੋਂ ਗਟ ਰੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਥਰ ਉੱਪਰ ਟਹਿਲਣ ਲੱਗਾ ਫਿਰ ਉਹ ਵਾਧਮ ਜਾਰੇ ਬਾਲਰ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉੱਪਰ ਲੇਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਬੱਚੇ ਨੇ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਫਿਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ।

^{੩੬} ਤਦ ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਗੋਗਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਰਿਗਾ, "ਜਾ, ਉਸ ਸੁਨੰਭੀ ਨੂੰ ਮੱਦ ਰੇ ਲਿਆ।"

ਗੋਗਾਜ਼ੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਦ ਲਿਆਇਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਲੀਸਾ ਰੋਲ ਆਈ। ਫੇਰ ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, "ਗੁਣ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੇਦ ਵਿੱਚ ਲੈ ਮੱਦਰੀ ਹੈ।"

^{੩੭} ਤਦ ਸੁਨੰਭੀ ਯੋਰਤ ਅੰਦਰ ਰਮਰੇ 'ਚ ਆਈ ਅਤੇ ਆਰੇ ਉਸ ਘਰਿਲਾਂ ਆਲੀਸਾ ਦੇ ਚਰਣ ਛੂਹੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਕੁੰਛੜ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਘਾਹਰ ਆ ਗਈ।

ਆਲੀਸਾ ਅਤੇ ਜਹੀਲਾ ਮੋਰਥਾ

^{੩੮} ਫਿਰ ਆਲੀਸਾ ਗਿਲਗਾਲ ਨੂੰ ਮੁੜਿਆ, ਉਸ ਵਰਤ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਰਾਲ ਘਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਉੱਥੇ ਨਬੀ ਅਤੇ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਟੋਲਾ ਉਸ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਬੈਠਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, "ਭੱਠੀ ਉੱਪਰ ਵੱਡੀ ਦੇਗ ਚੜ੍ਹਾ ਅਤੇ ਟਿਨਹਾਂ ਮਾਰੇ ਨਬੀਆਂ ਲਈ ਮੋਰਥਾ ਤਿਆਰ ਰਹ।"

^{੩੯} ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਮੋਰਥੇ ਲਈ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਲੈਣ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਵੇਲ ਲੱਭੀ ਉਸ ਤੋਂ ਉਹ ਫਲ ਤੋੜ ਲਿਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਫਲ ਤੋੜੇ ਆਪਣੇ ਝੋਲੇ ਵਿੱਚ ਭਰ ਲਏ ਤੇ ਵਾਧਮ ਆਰੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਾੜੀਆਂ ਰਰੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਘਲਦੀ ਦੇਗ ਵਿੱਚ ਮੋਰਥੇ ਲਈ ਘਾ ਦਿੱਤਾ। ਘਰ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਉਸ ਟੋਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੀ ਘਤਾ ਰਿ ਇਹ ਰਿਮ ਰਿਮਮ ਦੇ ਫਲ ਹਨ।

^{੪੦} ਫਿਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਖਾਣ ਲਈ ਮੋਰਥਾ ਸਭ ਦੇ ਅੱਗੇ ਘਰੇਮਿਆ ਘਰ ਜਦੋਂ ਹੀ ਉਹ ਮੋਰਥੇ ਨੂੰ ਚਖਣ ਲੱਗੇ ਤੇ ਚਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਚੀਰ ਉੱਠੇ ਰਿ ਹੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਇਹ ਦੇਗ ਵਿੱਚ ਮੋਰਥਾ ਨਹੀਂ ਮੇਤ ਹੈ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਸਦਾ ਸੁਆਦ ਬਿਲਕੁਲ ਜਹਿਰ ਵਰਗਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੋਰਥਾ ਖਾ ਨਾ ਮੱਦੇ।

^{੪੧} ਘਰ ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਰਿਗਾ, "ਰੁਝ ਆਟਾ ਲਿਆਉ।" ਤਾਂ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਰੁਝ ਆਟਾ ਲਿਆਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਆਟਾ ਉਸ ਮੋਰਥੇ ਦੀ ਦੇਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਤਦ ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਗ ਮੁੜ ਤੋਂ ਘਰੇਮੇ। ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਘੇਟ ਭਰ ਮੱਦਣ।"

ਅਤੇ ਗੁਣ ਉਸ ਮੋਰਥੇ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਰਮਰ ਨਾ ਰਹੀ।

ਆਲੀਸਾ ਦਾ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਟੋਲੇ ਨੂੰ ਭੇਜ ਰਹਾਉਣਾ

^{੪੨} ਬਾਲ ਸਲੀਮਾਹ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਦੀ ਘਰਿਲੀ ਫਸਲ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋਆਂ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ ੨੦ ਟੁਕੜੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਝੋਲੇ ਵਿੱਚ ਆਲੀਸਾ ਲਈ ਤਾਜ਼ਾ ਆਨਾਜ ਲਿਆਇਆ। ਤਦ ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਰਿਗਾ, "ਇਹ ਭੇਜਨ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੇ, ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਖਾ ਮੱਦਣ।"

^{੪੩} ਘਰ ਉਸ ਦੇ ਮੇਵਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਭਲਾ ਮੈਂ ੧੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਰਿਵੇ ਘਰੇਮ ਮੱਦਦਾ ਹਾਂ।"

ਘਰ ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਰਿਗਾ, "ਤੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਖਾਣ। ਘਰੇਵਾਹ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਰਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਣਗੇ ਤਾਂ ਘਾਰੀ ਹੀ ਛੱਡਣਗੇ ਰੋਟੀਆਂ ਘੁੜਣਗੀਆਂ ਨਹੀਂ।"

^{੪੪} ਤਦ ਆਲੀਸਾ ਦੇ ਮੇਵਰ ਨੇ ਉਹ ਭੇਜਨ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਟੋਲੇ ਅੱਗੇ ਘਰੇਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਜੀਆ ਭਰਰੇ ਖਾਘਾ।

ਉਦ ਵੀ ਰਿੰਨਾ ਭੋਜਨ ਬਚ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਰਹੇ ਮੁਤਾਬਕ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੋਇਆ।

ਨਯਮਾਨ ਦਾ ਰਸਟ

੧ ਨਯਮਾਨ ਯਰਾਮ ਦੇ ਗਾਜ਼ ਦੀ ਸੈਨਾ ਦਾ ਸੈਨਾਪਤੀ **੫** ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਾਜ਼ ਦਾ ਬੜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਦਮੀ ਮੀ ਉਮਦਾ ਆਦਰ-ਮਾਨ ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਮੀ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਮ ਦੇ ਗਾਜ਼ੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਯਰਾਮ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਦਿੱਤੀ ਮੀ। ਉਹ ਬੜਾ ਵੀਰ-ਯੋਧਾ ਮਨੁੱਖ ਮੀ ਯਰ ਉਹ ਰੋੜ੍ਹ ਦੇ ਰੋਗ ਤੋਂ ਬੜਾ ਦੁੱਖੀ ਮੀ।

੨ ਯਰਾਮੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਲੜਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟੋਲੇ ਭੇਜੇ। ਤੇ ਉਹ ਸਿਧਾਗੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ। ਇੰਨੇ ਵਾਰੀ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਇੰਨੇ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਕੁੜੀ ਚੁੱਕ ਲਿਆਏ ਜੇ ਰਿ ਨਯਮਾਨ ਦੀ ਵਹੁਟੀ ਦੀ ਗੋਲੀ ਬਣ ਗਈ। **੩** ਇਸ ਕੁੜੀ ਨੇ ਨਯਮਾਨ ਦੀ ਯਤਨੀ ਨੂੰ ਆ ਕੇ ਰਿਗਾ, “ਰਾਮ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ (ਨਯਮਾਨ) ਉਮ ਨਥੀ ਦੇ ਰੋਲ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਸਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ (ਯਾਲੀਸਾ) ਹੈ। ਉਹ ਨਥੀ ਉਮ ਦੇ ਰੋੜ੍ਹ ਤੋਂ ਉਮ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।”

੪ ਨਯਮਾਨ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ (ਯਰਾਮ ਦੇ ਗਾਜ਼) ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉਹ ਦੱਸਿਆ ਜੇ ਉਮ ਇਸਰਾਏਲੀ ਕੁੜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ।

੫ ਉਦ ਯਰਾਮ ਦੇ ਗਾਜ਼ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣੇ ਜਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਚਿੱਠੀ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ।”

ਉਦ ਨਯਮਾਨ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸੁਗਾਤਾਂ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਮ ਨੇ ੩੪੦ ਕਿੱਲੋ ਚਾਲੀ, ੬,੦੦੦ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਅਤੇ ਦਸ ਜੇੜੇ ਕੱਪੜੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਲਏ। **੬** ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਉਹ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖਾਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਗੁਣ ਜਦੋਂ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਤੇਰੇ ਤੀਰ ਧਰੁੱਚੇ ਤਾਂ ਵੇਖ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੰਦੇ ਨਯਮਾਨ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਉਮ ਦੇ ਰੋੜ੍ਹ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਂ ਕਰ ਦੇਵੇਂ।

੭ ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਹ ਚਿੱਠੀ ਪੜ੍ਹੀ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਫਾੜ ਕੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਰਿ ਉਹ ਉਦਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਯਰੇਮਾਨ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ? ਨਹੀਂ! ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਭਲਾ ਮੈਂ ਇਸ ਕੋੜੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਰੋੜ੍ਹ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਮ ਨੇ ਭਲਾ ਇਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਰਿਉਂ ਭੇਜਿਆ ਹੈ? ਜਹਾ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਸੇਚੇ ਤਾਂ ਖਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਰਿ ਇਹ ਉਮਦੀ ਚਾਲ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਯਰਾਮ ਦਾ ਗਾਜ਼ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਕਰ ਰਿਗਾ ਹੈ।”

੮ ਜਦੋਂ ਯਾਲੀਸਾ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਫਾੜੇ ਗਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਦਾਮ ਅਤੇ ਯਰੇਮਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਯਾਲੀਸਾ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ, “ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਵਸਤਰ ਰਿਉਂ ਫਾੜਦਾ ਹੈ? ਤੂੰ

ਉਮ ਨਯਮਾਨ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਭੇਜਦੇ ਤਾਂ ਜੇ ਉਮ ਨੂੰ ਖਤਾ ਚੱਲੇ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਨਥੀ ਹੈ।”

੯ ਤਾਂ ਨਯਮਾਨ ਆਪਣੇ ਘੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਸੱਬਾਂ ਸਮੇਤ ਆਇਆ ਅਤੇ ਯਾਲੀਸਾ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੋਲ ਖੜੇ ਗਿਆ। **੧੦** ਯਾਲੀਸਾ ਨੇ ਇੰਨੇ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਮ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਰਿ ਜਾਗ ਅਤੇ ਜਾ ਕੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਚੁੰਬੀਆਂ ਮਾਰ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਰੋੜ੍ਹ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਧਾਰ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੧੧ ਨਯਮਾਨ ਬੜੇ ਕਰੋਧ ਵਿੱਚ ਉੱਥੋਂ ਮੁੜ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਵੇਖੋ! ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੋਚਦਾ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਬਾਗਰ ਆ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਲੈ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋੜ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਆਪਣਾ ਗੱਥ ਫੇਰੇਗਾ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋੜ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰੇਗਾ। **੧੨** ਅਥਨਾਹ ਅਤੇ ਫਰਥਰ ਜੇ ਰਿ ਦੰਮਿਕਰ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਗਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਚੰਗੀਆਂ ਗਨ। ਸੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਗਰੇ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ?” ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣ ਲਈ ਮੁੜਿਆ।

੧੩ ਯਰ ਉਦ ਨਯਮਾਨ ਦੇ ਸੇਵਕ ਉਮ ਕੋਲ ਆਏ ਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਹੇ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ! ਸੀ ਜੇ ਨਥੀ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਨਾ ਕਰਦਾ? ਤੇ ਫਿਰ ਜੇਕਰ ਉਮ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਆਖਿਆ ਹੈ ਰਿ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਨਗਾ ਲੈ ਤੇ ਮੁੱਧ ਹੋ ਜਾ, ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਉਮਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

੧੪ ਉਦ ਨਯਮਾਨ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ (ਯਾਲੀਸਾ) ਦੇ ਕਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ। ਉਮ ਨੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਚੁੰਬੀ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਉਮ ਦਾ ਰੋੜ੍ਹ ਠੀਕ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹ ਸੁੱਧ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਮਦੀ ਚਮੜੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਵਰਗੀ ਨਰਮ ਤੇ ਨਰੋਈ ਹੋ ਗਈ।

੧੫ ਫਿਰ ਨਯਮਾਨ ਤੇ ਉਮਦੀ ਸਾਰੀ ਟੋਲੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਫਿਰ ਮੁੜ ਆਏ ਤੇ ਉਮ ਨੇ ਯਾਲੀਸਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖਲੇ ਕੇ ਰਿਗਾ, “ਵੇਖ! ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਯਤਨੀ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਹੋਰ ਸਾਰੀ ਯਤਨੀ ਤੇ ਰਿਤੇ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਇਹ ਭੇਟ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ।”

੧੬ ਯਰ ਯਾਲੀਸਾ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਸੇਵਕ ਹਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਸੌਂਗ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸਦੇ ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਖਲੇਤਾ ਹਾਂ ਰਿ ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।”

ਨਯਮਾਨ ਨੇ ਯਾਲੀਸਾ ਨੂੰ ਉਹ ਸੁਗਾਤ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜਿਦ ਕੀਤੀ ਯਰ ਯਾਲੀਸਾ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। **੧੭** ਉਦ ਨਯਮਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਕਰ ਤੂੰ। ਇਹ ਭੇਟ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਖੱਚਰਾਂ ਲੱਦ ਕੇ ਆਪਣੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਇੱਥੋਂ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਂਗੇ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਰਿਉਂ ਰਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਗੁਣ ਕਰਦੇ ਵੀ ਅਗੇਵਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਾਂ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। **੧੮** ਅਤੇ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਖਿਮਾ ਕਰੇ ਰਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਮੇਰਾ ਮਾਲਕ ਯਰਾਮ ਦਾ ਗਾਜ਼ ਜਦੋਂ ਉਧਾਮਨਾ

ਰਹਨ ਲਈ ਰਿੰਮੇਨ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵੜੇ, ਉਹ ਮਗਰੇ ਲਈ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਢਾਮਣਾ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਰਿੰਮੇਨ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਝੁਰਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਇੰਝ ਵਾਪਰੇ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਖਿਮਾ ਰਹੇ।”

^{੧੬} ਤਦ ਯਹੀਸਾ ਨੇ ਨਯਮਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਹ ਅਤੇ ਮੁਖੀ ਰਹੁ।”

ਤਦ ਨਯਮਾਨ ਉਸ ਤੋਂ ਖੋੜੀ ਦੂਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ^{੧੭} ਘਰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ, ਯਹੀਸਾ ਦੇ ਸੇਵਕ ਗੋਗਾਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ, ਮੇਰੇ ਮੁਲਾਮੀ ਨੇ ਨਯਮਾਨ ਯਹਾਮੀ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਜੇ ਰੁੜ ਉਹ ਲਿਆਇਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਜ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਤੋਹਫੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਜਿਉਂਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸੌਂਘ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨੱਸਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਰੁੜ ਲੈ ਆਵਾਂਗਾ।” ^{੧੮} ਤਾਂ ਗੋਗਾਜੀ ਨਯਮਾਨ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨੱਸਿਆ।

ਨਯਮਾਨ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਵੇਦੀ ਭੱਜਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੱਬ ਰੋਕ ਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬੱਲੇ ਉਤਰ ਕੇ ਗੋਗਾਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਨਯਮਾਨ ਨੇ ਖੁੰਛਿਆ, “ਕੀ ਸਭ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਤਾਂ ਹੈ?”

^{੧੯} ਗੋਗਾਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ, ਸਭ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮੁਲਾਮੀ ਯਹੀਸਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਨਥੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਰਾੜੀ ਦੇਸ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ੩੪ ਕਿੱਲੋ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਦੋ ਜੇੜੇ ਖਮਤਰ ਦੇਹ।”

^{੨੦} ਨਯਮਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ੬੮ ਕਿੱਲੋ ਲੈ।” ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਧੈ ਗਿਆ ਜਿਦ ਨਾਲ ਦੋ ਬੈਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ੬੮ ਕਿੱਲੋ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਅਤੇ ਦੋ ਜੇੜੇ ਖਮਤਰਾਂ ਦੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੋ ਸੇਵਕਾਂ ਉੱਪਰ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸੇਵਕ ਉਹ ਤੋਹਫੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਤੁਰ ਪਏ। ^{੨੧} ਜਦ ਗੋਗਾਜੀ ਧਰਾੜੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵਸਤਾਂ ਨੌਕਰਾਂ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਹ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਗਏ। ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਗੋਗਾਜੀ ਨੇ ਉਹ ਵਸਤਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਢੁਕਾ ਲਈਆਂ।

^{੨੨} ਜਦੋਂ ਗੋਗਾਜੀ ਅੰਦਰ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਮੀ ਯਹੀਸਾ ਅੱਗੇ ਖਲੋਤਾ ਤਾਂ ਯਹੀਸਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਗੋਗਾਜੀ! ਤੂੰ ਇੰਨੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਕਿੱਥੇ ਸੀ?”

ਗੋਗਾਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ ਇੱਥੇ ਹੀ ਸੀ!”

^{੨੩} ਯਹੀਸਾ ਨੇ ਗੋਗਾਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈਂ। ਜਦੋਂ ਨਯਮਾਨ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਰੱਬ ਤੋਂ ਉਤਰਿਆ ਉਸ ਵਕਤ ਕੀ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਭਲਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਚਾਂਦੀ ਲੈਣ ਅਤੇ ਵਸਤਰ, ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰੀ ਬਾਗਾਂ, ਇੰਜੜਾਂ ਦੇ ਵੱਗਾਂ, ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਦਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਇਹ ਵਕਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ^{੨੪} ਗੁਣ ਇਸੇ ਸਾਰਣ ਨਯਮਾਨ ਦਾ ਕੇੜ ਤੈਨੂੰ ਤੇ ਤੇਰੀ ਅੰਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੀਰ ਲੱਗਾ ਰਹੇਗਾ।”

ਜਦੋਂ ਗੋਗਾਜੀ ਯਹੀਸਾ ਵੇਲੇ ਬਾਹਰ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੇੜ ਤੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਚਮੜੀ ਬਰਫ ਜਿੰਨੀ ਸਫੇਦ ਸੀ।

ਯਹੀਸਾ ਦੀਆਂ ਕਹਾਮਾਤਾਂ

੬ ਨਥੀਆਂ ਦੇ ਟੋਲੇ ਨੇ ਯਹੀਸਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖ! ਇਹ ਏ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਬੜੀ ਤੰਗ ਹੈ।” ^੨ ਚੱਲ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਵੱਲ ਚੱਲੀਏ ਤੇ ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਲੱਕੜ ਵੱਢ ਲਿਆਈਏ। ਅਸੀਂ ਸਭ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਸਤੀਰ ਚੁੱਕ ਲਿਆਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਜੋਗੀ ਥਾਂ ਬਣਾ ਲਵਾਂਗੇ।”

ਯਹੀਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਠੀਕ ਹੈ, ਚਲੋ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ।”

^੩ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲ।”

ਯਹੀਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਠੀਕ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਹਾਂ।”

^੪ ਤਦ ਯਹੀਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਦੇ ਟੋਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਕੜ ਵੱਢਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਕੁਝ ਵੱਢੇ। ^੫ ਘਰ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਕੁਝ ਵੱਢ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਕੁਹਾੜੀ ਦਾ ਫਲ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਤਾਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਚੀਖਿਆ, “ਓ ਮੁਲਾਮੀ! ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਹਾੜਾ ਮੰਗਵਾਂ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ।”

^੬ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ (ਯਹੀਸਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਡਿੱਗਿਆ ਹੈ?”

ਉਸ ਨੇ ਯਹੀਸਾ ਨੂੰ ਉਹ ਥਾਂ ਵਿਖਾਈ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦਾ ਕੁਹਾੜਾ ਡਿੱਗਿਆ ਸੀ। ਤਦ ਯਹੀਸਾ ਨੇ ਇੱਕ ਟਾਹਣੀ ਤੋੜੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ, ਟਾਹਣੀ ਨੇ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕੁਹਾੜੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਤੈਰਨ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ^੭ ਯਹੀਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲੈ।” ਤਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਪਾਣੀ ਕੋਲ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਕੁਹਾੜੇ ਦੇ ਫਲ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਚੁੱਕ ਲਿਆ।

ਯਹਾਮ ਦੀ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ

^੮ ਯਹਾਮ ਦਾ ਪਾਤਮਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨਾਲ ਸਭਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਬਾਵੇਂ ਨੁਕ ਜਾਵੇ! ਜਦੋਂ ਹੀ ਇਸਰਾਏਲੀ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਲੰਘਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿਓ।”

^੯ ਘਰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਯਹੀਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਖਬਰ ਭੇਜੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਸਤਰ ਰਹੋ। ਉਸ ਬਾਵੇਂ ਨਾ ਜਾਣਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉੱਥੇ ਯਹਾਮੀ ਸੈਨਾ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ।”

^{੧੦} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਾਤਮਾਹ ਨੇ ਉਸ ਬਾਵੇਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਲਈ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ (ਯਹੀਸਾ) ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਮਿਆਰ-ਖਬਰਦਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਉਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰਈ ਯਾਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਯ ਲਿਆ।

੧੧ ਇਸ ਗੱਲੇ ਯਰਾਮ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬੜਾ ਬੇਚੈਨ ਹੋਇਆ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਾਧਣੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਯਫ਼ਮਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਯਾਧਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਲਈ ਭਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਸੂਮੀ ਰੋਣ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

੧੨ ਯਰਾਮ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਯਫ਼ਮਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਸੁਯਾਮੀ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਮਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸਗੋਂ ਯਲੀਸਾ ਨਬੀ ਜੋ ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤੇਰੀਆਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਯਾਧਣੇ ਮੈਂਟ ਵਾਲੇ ਰਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।”

੧੩ ਯਰਾਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜਾਰੇ ਵੇਖੋ ਕਿ ਯਲੀਸਾ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਜਾਵੇ।”

ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਰਾਂ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਦੋਬਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ।”

੧੪ ਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਦੋਬਾਨ ਵਿੱਚ ਘੋੜੇ, ਰੱਬ ਤੇ ਯਾਧਣੀ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਭੇਜੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਜਾਰੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ੧੫ ਉਸ ਸੇਵਰ ਯਲੀਸਾ ਦੇ ਸੇਵਰ ਤੜਕਮਾਹ ਉੱਠੇ। ਇੱਕ ਸੇਵਰ ਜਦੋਂ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਘੋੜੇ ਰੱਬਾਂ ਤੇ ਫੌਜ ਨਾਲ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਘਿਰਿਆ ਵੇਖਿਆ।

ਯਲੀਸਾ ਦੇ ਸੇਵਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਉ ਮੇਰੇ ਸੁਯਾਮੀ! ਗੁਣ ਯਮੀਂ ਰੀ ਰਹੀਏ?”

੧੬ ਯਲੀਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਘਬਰਾਉ ਨਹੀਂ! ਜੋ ਫੌਜ ਮਾਡੇ ਲਈ ਲੜੇਗੀ ਉਹ ਯਰਾਮ ਦੀ ਫੌਜ ਤੋਂ ਰਿਤੇ ਵੱਧੇਰੇ ਹੈ।”

੧੭ ਉਦ ਯਲੀਸਾ ਨੇ ਖਰਾਰਬਨਾ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਯਾਧਿਆ, “ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ! ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੇਵਰ ਦੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵੇਖ ਸੱਕੇ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੇਜੁਯਾਨ ਦੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਤਾਂ ਸੇਵਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਯਲੀਸਾ ਦੇ ਇਰਦ ਸਿਰਦ ਤਾਂ ਖਰਾੜ ਯੱਗ ਦੇ ਘੋੜਿਆ ਤੇ ਰਬਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

੧੮ ਜਦੋਂ ਯਰਾਮੀ ਹੋਣਾਂ ਯਲੀਸਾ ਵੱਲ ਯਾਏ, ਯਲੀਸਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯੱਗੇ ਖਰਾਰਬਨਾ ਰੀਤੀ, “ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸ ਯਰਾਮੀ ਫੌਜਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਮ ਯੰਨ੍ਹੀ ਰਰ ਦੇਹ।”

ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੰਨ੍ਹਿਆਂ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਲੀਸਾ ਨੇ ਖਰਾਰਬਨਾ ਰੀਤੀ ਸੀ। ੧੯ ਯਲੀਸਾ ਨੇ ਯਰਾਮੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਯਾਧਿਆ, “ਇਹ ਸਹੀ ਸੜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਸਹਿਰ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਯਾਏ ਹੋ। ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਯਾਓ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਰੋਲ ਲੈ ਚੱਲਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਲ ਰਹੇ ਹੋ!” ਤਾਂ ਯਲੀਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ।

੨੦ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਮਰਿਯਾ ਖਹੁੰਚ ਗਏ ਤਾਂ ਯਲੀਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਹ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵੇਖ ਸੱਕਣ।”

ਉਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਯਰਾਮੀ ਫੌਜ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ੨੧ ਜਦ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਲੀਸਾ ਨੂੰ ਯਾਧਿਆ, “ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ! ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਰੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਾਂ? ਰੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਰਾਵਾਂ?”

੨੨ ਯਲੀਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਨਹੀਂ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ “ਨਹੀਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਯਾਧਣੀ ਤਲਵਾਰ ਅਤੇ ਯਣੁਖ ਨਾਲ ਯਾਧਣੇ ਬੰਧੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਰੀ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੇਗਾ? ਯਰਾਮੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਸਗੋਂ ਬੜਾ ਯੰਨ-ਯਾਣੀ ਦੇਹ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁੜ ਖਾਣ-ਧੀਣ ਦੇ ਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਧਣੇ ਮਾਲਿਕ ਦੇ ਘਰ ਵਾਧਮ ਖਰਤਣ ਦੇਹ।”

੨੩ ਤਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਰਾਮੀ ਸੈਨਾ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹਾ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਰਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੱਜ ਰੇ ਖਾਯਾ ਅਤੇ ਧੀਤਾ। ਫੇਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਯਾਧਣੇ ਗਾਹ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ। ਤੇ ਉਹ ਸੈਨਾ ਯਰਾਮ 'ਚ ਯਾਧਣੇ ਮਾਲਰਾਂ ਰੋਲ ਖਰਤ ਗਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਯਦ, ਰਦੇ ਵੀ ਯਰਾਮੀ ਸਿਧਾਗੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਛਾਧੇ ਮਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਯਾਏ।

ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਭਿਯਾਨਕ ਰਾਲ

੨੪ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਯਰਾਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਬਨ-ਹਦਦ ਨੇ ਯਾਧਣੀ ਮਾਰੀ ਫੌਜ ਇਰੱਠੀ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ੨੫ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਲ ਧੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੌਜ ਨੇ ਯੰਨ ਸਹਿਰ ਦੇ ਯੰਦਰ ਨਾ ਯਾਣ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਲਈ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਲ ਧੈ ਗਿਆ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗਲਤ ਬੁਰੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਇੱਕ ਖੇਤੇ ਦਾ ਸਿਰ ਵੀ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਯਮੀਂ ਸਿਰਿਆਂ ਦੇ ਤੁੰਨ ਵਿਰਦਾ ਅਤੇ ਰਬੂਤਰ (ਘੁੰਗੀ) ਦੀ ਵਿੱਠ ਦਾ ਯੱਥਾ ਸੇਰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਧੰਜ ਸਿਰਿਆਂ ਦੀ ਵਿਰਦੀ।

੨੬ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਦ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਸਹਿਰ ਦੀ ਰੰਧ ਉੱਧਰ ਤੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਯੌਰਤ ਨੇ ਇਹ ਰਹਿ ਰੇ ਉਸ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਖਾਤਮਾਗ! ਕਿਰਧਾ ਰਰਰੇ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਰਰ।

੨੭ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਤੈਨੂੰ ਨਾ ਬਚਾਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰਿਵੇਂ ਬਚਾ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ? ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਤੈਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਰੁੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਖਲਵਾੜੇ ਵਿੱਚ ਯਾਨਾਜ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੁਥੱਚੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖ ਹੈ।” ੨੮ ਫਿਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਸ ਯੌਰਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੈਨੂੰ ਰੀ ਦੁੱਖ ਹੈ?”

ਉਹ ਯੌਰਤ ਬੋਲੀ, “ਇਸ ਯੌਰਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਧਿਆ ਕਿ ‘ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਯਾਧਣਾ ਖੁੱਤਰ ਦੇਹ ਤਾਂ ਜੋ ਯੱਜ ਯਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਢੀਏ ਤੇ ਫਿਰ ਖਾ ਲਈਏ ਤੇ ਰੋਲ ਮੈਂ ਯਾਧਣਾ ਖੁੱਤਰ ਵੱਢ ਰੇ ਰੋਲ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾ ਲਵਾਂਗੇ।’ ੨੯ ਇਉਂ ਮੈਂ ਯਾਧਣਾ ਖੁੱਤਰ ਵੱਢਿਆ-ਉਬਾਲਿਆ ਤੇ ਯਮੀਂ ਖਾਯਾ। ਯਗਲੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਯਾਧਿਆ ਗੁਣ ਤੂੰ ਯਾਧਣਾ ਖੁੱਤਰ ਦੇਹ ਤਾਂ ਜੋ ਯਮੀਂ ਉਸ

ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਢੇ ਖਾਈਏ” ਯਰ ਇਸਨੇ ਇਉਂ ਰਹਨ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਖੁੱਤਰ ਰਿਤੇ ਛੁਪਾਯਾ ਲਿਆ ਹੈ।”

^{੩੦} ਜਦੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਸ ਐਰਤ ਦੇ ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੇਚੈਨੀ ਜਾਗਿਰ ਰਹਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਤਨ ਦੇ ਰੱਧੜੇ ਫਾੜ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੀਵਾਰ ਤੋਂ ਲੰਘ ਰਿਗਾ ਮੀ ਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਫਟੇ ਰੱਧੜਿਆਂ ਆਂਦਰ ਤਨ ਤੇ ਟਾਟ ਲਪੇਟਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਣ ਗਏ ਕਿ ਰਾਜਾ ਬੜਾ ਦੁੱਖ 'ਚ ਹੈ ਤੇ ਉਦਾਸ ਬੇਚੈਨ ਹੈ।

^{੩੧} ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਜੇ ਆੱਜ ਸਾਫਾ ਤੇ ਖੁੱਤਰ ਯਲੀਸਾ ਦਾ ਸਿਰ ਉਸ ਦੇ ਤਨ ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੁਰਾ ਹਮਰ ਰੇ।”

^{੩੨} ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਲੀਸਾ ਵੱਲ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਭੇਜਿਆ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਮੀ ਯਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬਚੁਰਗਾ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਦੇ ਧਰੁਚਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯਲੀਸਾ ਨੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ ਉਸ ਖੂਨੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਣੇ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਵੇਖੋ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਆਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਰਹੋ ਉਸ ਨੂੰ ਧੱਕੀ ਖੱਠਾ। ਰਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਉਸ ਦੇ ਸੁਆਮੀ ਦੇ ਧੈਰਾਂ ਦੀ ਬਿੜਰ ਵੀ ਸੁਣ ਰਿਗਾ ਹਾਂ।”

^{੩੩} ਜਦੋਂ ਯਲੀਸਾ ਆਜੇ ਆਯੂ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹ ਹੀ ਰਿਗਾ ਮੀ ਤਾਂ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਉਸ ਰੋਲ ਆਇਆ ਯਤੇ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ! ਇਹ ਮੁਮੀਬਤ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਭਲਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਹੁਰਮ ਦੀ ਹੋਰ ਉਡੀਕ ਰਿਉਂ ਰਹਾਂ?”

^੧ ਯਲੀਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਮੰਦੇਸ ਨੂੰ ਸੁਣੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਬੱਲਗ ਇਸੇ ਵਰਤ ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੇ ਯਤੇ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਆਟੇ ਦੀ ਇੱਕ ਟੋਰੀ ਯਤੇ ਜੋਯਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇ ਬਾਲਟੀਆਂ ਇੱਕ ਸੈਰਲ 'ਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਯਨਾਜ ਦਾ ਇੰਨਾ ਗੜ੍ਹ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਲੋਰ ਇੰਨਾ ਸਮਤਾ ਯਨਾਜ ਮੁੜ ਤੋਂ ਢੇਰ ਸਾਰਾ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।”

^੨ ਤਦ ਉਹ ਯਫਸਰ ਜਿਗੜਾ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਬੜਾ ਰਹੀਬ ਦਾ ਮੀ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ (ਯਲੀਸਾ) ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਜੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਾਸ ਵਿੱਚ ਤਾਰੀਆਂ ਵੀ ਲਗਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਰਦੀ।”

ਯਲੀਸਾ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਤੂੰ ਇਹ ਘਟਨਾ ਆਪਣੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਸਾਗਮਣੇ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਧਰ ਤੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁੜ ਖਾ ਨਾ ਮੱਰੋਗਾ।”

ਰੋੜ੍ਹੀਆਂ ਨੇ ਯਰਾਮੀਆਂ ਦਾ ਤੰਬੂ ਖਾਲੀ ਡਿੱਠਾ

^੩ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰੋਲ ਚਾਰ ਮਨੁੱਖ ਰੋੜ੍ਹ ਨਾਲ ਧੀੜਤ ਸਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ, “ਯਮੀਂ ਭਲਾ ਇੱਥੇ ਬੈਠੇ ਮੈਂਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਿਉਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹਾਂ?”

^੪ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਰਾਲ ਧਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਚੰਗਾ

ਹੋਵੇ ਜੇ ਯਮੀਂ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਮਹੀਏ, ਰਿਉਂ ਕਿ ਮਰਨਾ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਵੀ ਹੈ ਹੀ, ਮੇ ਇਸ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਚਲੇ ਯਰਾਮੀਆਂ ਦੇ ਤੰਬੂ 'ਚ ਚਲੀਏ। ਜੇਰ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਜਿਉਂਦਾ ਛੱਡਣ ਤਾਂ ਯਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਾਂਗੇ ਤੇ ਜੇਰ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣ ਤਾਂ ਮਰਨਾ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਹੈ।”

^੫ ਤਾਂ ਉਸ ਸਾਮ ਉਹ ਚਾਰੇ ਰੋੜ੍ਹੀ ਯਰਾਮੀਆਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਜਾ ਧਰੁੱਚੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਧਰੁੱਚੇ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਮੀ। ^੬ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਰਾਮੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਰੱਬਾਂ ਦੀ ਯਵਾਜ਼ ਤੇ ਖੋੜਿਆਂ ਦੀ ਯਵਾਜ਼ ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਲਮਰ ਦੀ ਯਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਮੀ, ਤਾਂ ਯਰਾਮੀ ਫੌਜ ਆਧਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਵੇਖੋ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੱਤੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਤੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਦੇ ਗਜਿਯਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ।”

^੭ ਤਾਂ ਉਹ ਤਰਾਲੀ ਉੱਠ ਰੇ ਹੀ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜ ਗਏ। ਉਹ ਸਾਰਾ ਰੁੜ ਉਵੇਂ ਹੀ ਖਿੱਛੇ ਛੱਡ ਗਏ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂ, ਖੋੜੇ, ਖੋਤੇ ਸਭ ਰੁੜ ਖਿੱਛੇ ਹੀ ਛੱਡ ਰੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਯਾ ਰੇ ਉੱਥੋਂ ਨੱਸ ਗਏ।

ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ 'ਚ ਰੋੜ੍ਹੀ

^੮ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰੋੜ੍ਹੀ ਡੇਰੇ ਦੀ ਬਾਹਰਲੀ ਹੱਦ ਰੋਲ ਧਰੁੱਚੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਵੜ ਰੇ ਖਾਧਾ-ਧੀਤਾ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਸੇਨਾ-ਚਾਦੀ ਯਤੇ ਰੱਧੜੇ ਆਦਿ ਚੁਰਾਏ ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁਰਾਯਾ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਦੂਜੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਵੜੇ, ਉੱਥੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਸਤਾਂ ਚੁੱਰੀਆਂ ਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਹਰ ਜਾਰੇ ਲੁਰਾਯਾ ਆਏ। ^੯ ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋੜ੍ਹੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਮੀਂ ਚੰਗਾ ਰੋਮ ਨਹੀਂ ਰਹ ਰਹੇ। ਆੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਤਾਂ ਖੁਸਖਬਰੀ ਦਾ ਹੈ ਧਰ ਯਮੀਂ ਚੁੱਧ ਬੈਠੇ ਹਾਂ। ਜੇਰ ਯਮੀਂ ਸਵੇਰ ਦੀ ਧੋਗ ਛੁੱਟਣ ਤਾਰੀਂ ਠਹਿਰੇ ਰਹੀਏ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰੋਈ ਬਲਾ ਆਵੇਗੀ। ਮੇ ਯਾਓ ਗੁਣ ਯਮੀਂ ਜਾਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਖਬਰ ਦੇਈਏ।”

ਰੋੜ੍ਹੀਆਂ ਦਾ ਖੁਸਖਬਰੀ ਸੁਨਾਉਣਾ

^{੧੦} ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋੜ੍ਹੀਆਂ ਨੇ ਜਾਰੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦਰਬਾਨ ਨੂੰ ਯਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, “ਯਮੀਂ ਯਰਾਮੀਆਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਗਏ ਯਤੇ ਉੱਥੇ ਨਾ ਯਦਮੀ ਮੀ ਨਾ ਯਦਮੀ ਦੀ ਯਵਾਜ਼ ਸਿਰਫ ਖੋੜੇ ਯਤੇ ਗਏ ਉੱਥੇ ਬੱਝੇ ਹੋਏ ਸਨ ਯਤੇ ਤੰਬੂ ਉਵੇਂ ਤੇ ਉਵੇਂ ਲੱਗੇ ਧਏ ਸਨ। ਧਰ ਯਦਮੀ ਸਾਰੇ ਗਇਬ ਸਨ।”

^{੧੧} ਤਾਂ ਫਾਟਰ ਦੇ ਦਰਬਾਨਾਂ ਨੇ ਜੋਰ ਦੀ ਯਵਾਜ਼ ਦੇਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਆਂਦਰ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ। ^{੧੨} ਗਤ ਦਾ ਵੇਲਾ ਮੀ ਧਰ ਗਾਜਾ ਬਿਸਤਰੇ 'ਚ ਉੱਠਿਆ ਯਤੇ ਯਾਰੇ ਆਪਣੇ ਯਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਤੁਰਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਾਮੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀ ਰੀਤਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਤਾ ਮੀ ਕਿ ਯਮੀਂ ਭੁੱਥੇ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਡੇਰੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਰੇ ਖੋਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁਰ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਮੇਚ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀ

ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਫੜ ਲੈਣ ਤੇ ਇਉਂ ਫਿਰ ਉਹ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆ ਵੜਣਗੇ।”

¹³ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਆਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਯਾਓ ਆਸੀਂ ਰੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੋਜਾਂ ਖੋਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਭੇਜੀਏ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ, ਜੋ ਕਿ ਸਹਿਰ ਹਾਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਖੋੜੇ ਵੀ ਮਰ ਜਾਣਗੇ। ਆਖਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜੀਏ ਕਿ ਸੀ ਵਾਧਰਿਆ ਹੈ।”

¹⁴ ਤਾਂ ਰੁਝ ਆਦਮੀ ਰੱਬ ਨਾਲ ਖੋੜੇ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਉੱਥੇ ਗਏ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਲਮਕਰ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਭੇਜਿਆ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ ਤੇ ਵੇਖੋ ਕਿ ਸੀ ਵਾਧਰਿਆ ਹੈ?”

¹⁵ ਤਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਆਰਾਮੀ ਫੌਜ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਤੀਰ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰਾ ਰਸਤਾ ਵਸਤਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਡਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮੀਆਂ ਨੇ ਭਾਜੜ ਵਿੱਚ ਰਾਹ 'ਚ ਹੀ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ਵਾਧਮ ਗਏ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਇਹ ਹਾਲ ਸੁਣਾਇਆ।

¹⁶ ਤਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆਰਾਮੀਆਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਉੱਥੇ ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਬੇਸੁਭਾਗ ਸਮਾਨ ਸੀ। ਸੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬਚਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਟੇ ਦੀ ਇੱਕ ਟੋਕਰੀ, ਇੱਕ ਮੋਰਲ ਤੇ ਜੋਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਟੋਕਰੀਆਂ, ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

¹⁷ ਤਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਉਸੇ ਆਫਸਰ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਫਾਟਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਉੱਪਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਘਰ ਲੋਕ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਅੰਨ ਲੁੱਟਣ ਲਈ ਨੱਸੇ ਤੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੋਰਾਂ ਹੇਠ ਹੀ ਲਿਤਾੜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਰ ਗਿਆ। ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਰੁਝ ਉੱਥੇ ਹੀ ਵਾਧਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ (ਆਲੀਸਾ) ਨੇ ਜਦੋਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਆਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਆਖਿਆ ਸੀ। ¹⁸ ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਕੱਲ ਇਸੇ ਵੇਲੇ ਸਾਮਰਿਆ ਸਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੇ ਜੋਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਟੋਕਰੀਆਂ ਤੇ ਆਟੇ ਦੀ ਇੱਕ ਟੋਕਰੀ ਇੱਕ ਮੋਰਲ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ।” ¹⁹ ਧਰ ਆਫਸਰ ਨੇ ਆਲੀਸਾ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਜੇਕਰ ਯਹੋਵਾਹ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਾਰੀਆਂ ਲਗਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ।” ਤਾਂ ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਤੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਆਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵੇਖੋਗਾ ਧਰ ਤੂੰ ਉਸ ਅੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਖਾ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇਗਾ।” ²⁰ ਸੋ ਉਸ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਹ ਫਾਟਰ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧੋਰਾਂ ਹੇਠਾਂ ਮਿੱਧ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।

ਸੂਨੀਮੀ ਯੋਰਤ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ

¹ ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸਦੇ ਚ ਖੁੰਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਜੀਵਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ,

“ਉੱਠ ਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਹ ਸਮੇਤ ਇਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਚਲੀ ਜਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇੱਥੇ ਕਾਲ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ ਉੱਪਰ ਸੱਤ ਮਾਲਾਂ ਲਈ ਰਹੇਗਾ।”

² ਤਾਂ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਤਾਂ ਉਹ ਸੱਤ ਮਾਲਾਂ ਲਈ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ। ³ ਜਦ ਸੱਤ ਮਾਲ ਥੀਤ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ, ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਈ ਮੁੜ ਆਈ।

ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਆਕੇ ਉਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੋਲ ਦੁਹਾਈ ਦੇਣ ਗਈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਘਰ ਤੇ ਜਮੀਨ ਵਾਧਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

⁴ ਤਦ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜਵਾਨ ਗੋਹਾਜੀ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਕੰਮ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਜੋ ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।”

⁵ ਜਦ ਗੋਹਾਜੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਇੱਕ ਮਰੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜੀਵਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਜਿਸ ਯੋਰਤ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਜੀਵਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਧਰੁੱਕ ਗਈ, ਉਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਖੁੰਮ ਚੁੱਕਾ ਘਰ ਤੇ ਜਮੀਨ ਵਾਧਮ ਲੈਣ ਲਈ ਮਦਦ ਮੰਗਣ ਗਈ ਸੀ। ਗੋਹਾਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਇਹੀ ਉਹ ਯੋਰਤ ਹੈ ਤੇ ਇਹੀ ਉਹ ਬੱਚਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਲੀਸਾ ਨੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।”

⁶ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਤਾਂ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਦੱਸਿਆ।

ਤਦ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਆਫਸਰ ਨੂੰ ਉਸ ਯੋਰਤ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸਾਰੀ ਜਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਜੋ ਇਸਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇਹ ਜਮੀਨ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਥੋਂ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੀਰ ਦੀ ਫਸਲ ਜੋ ਇਸਦਾ ਹੱਕ ਬਣਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।”

ਬਨ-ਹਦਦ ਦਾ ਆਲੀਸਾ ਕੋਲ ਹਜ਼ਾਇਲ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ

⁷ ਤਾਂ ਆਲੀਸਾ ਦੰਮਿਕਰ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਆਰਾਮ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਨ-ਹਦਦ ਤਦ ਥੀਮਾਰ ਸੀ। ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਬਨ-ਹਦਦ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਇੱਥੇ ਆਇਆ ਹੈ।

⁸ ਤਦ ਬਨ-ਹਦਦ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਇਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ ਤੇ ਤੇਹਫਾ ਲੈ ਕੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਜਾਵੋ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਖੁੰਛੇ ਕਿ ਸੀ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ?”

⁹ ਤਦ ਹਜ਼ਾਇਲ ਆਲੀਸਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤੇਹਫੇ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੰਮਿਕਰ ਦੀਆਂ ਸਭ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਸਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਭ ਤੇਹਫੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਲੀ ਉਠ ਕਰਨੇ ਪਏ ਤੇ

ਫਿਰ ਗਜ਼ਾਏਲ ਜ਼ਾਲੀਮਾ ਵੱਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੇ ਚੇਲੇ ਅਰਾਮ ਦੇ ਗਜ਼ੇ ਬਨ-ਹਦਦ ਨੇ ਇਹ ਆਖਰੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖੁੱਛਾਂ ਕਿ ਵੀ ਮੈਂ ਇਸ ਰੋਗ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ?”

^{੧੦} ਤਦ ਜ਼ਾਲੀਮਾ ਨੇ ਗਜ਼ਾਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਹ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਬਨ-ਹਦਦ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਆਂਡਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਧਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉਪਰ ਧਰਗਟ ਰੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਜ਼ਾਲੀਮਾ ਦੀ ਗਜ਼ਾਏਲ ਬਾਰੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

^{੧੧} ਜ਼ਾਲੀਮਾ ਗਜ਼ਾਏਲ ਵੱਲ ਟਿਰ-ਟਿਰੀ ਲਗਾ ਕੇ ਉੱਠੀ ਦੋਰ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ ਜਦ ਤੀਰ ਉਹ ਸਰਮਸਾਰ ਨਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਰੋਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੨} ਗਜ਼ਾਏਲ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਸੁਯਾਮੀ, ਤੂੰ ਕੇ ਰਿਉਂ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

ਜ਼ਾਲੀਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ “ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਕੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਬਦੀ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢ ਸੁੱਟੇਗਾ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਸਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਮੁਕਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੀਰ ਸੁੱਟੇਗਾ।”

^{੧੩} ਗਜ਼ਾਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਤਾਰਤਵਰ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਜੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰਜ ਕਰ ਸੱਕਾਂ।”

ਜ਼ਾਲੀਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਅਰਾਮ ਉੱਤੇ ਗਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

^{੧੪} ਤਦ ਗਜ਼ਾਏਲ ਉੱਥੋਂ ਮੁੜਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਗਿਆ। ਬਨ-ਹਦਦ ਨੇ ਗਜ਼ਾਏਲ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਜ਼ਾਲੀਮਾ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਆਖਿਆ ਹੈ?”

ਗਜ਼ਾਏਲ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜ਼ਾਲੀਮਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।”

ਗਜ਼ਾਏਲ ਵੱਲੋਂ ਬਨ-ਹਦਦ ਦਾ ਕਤਲ

^{੧੫} ਧਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਗਜ਼ਾਏਲ ਨੇ ਇੱਕ ਮੋਟਾ ਕੱਪੜਾ ਲਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਠਾਣੀ ਨਾਲ ਭਿਉਂ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਬਨ-ਹਦਦ ਮਰ ਗਿਆ ਤੇ ਗਜ਼ਾਏਲ ਨਵਾਂ ਗਜ਼ਾ ਬਣ ਗਿਆ।

ਯੇਰੋਬਾਮ ਨੇ ਆਖਣਾ ਗਜ਼ਾ ਚਲਾਇਆ

^{੧੬} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਅਗਾਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੇਰੋਬਾਮ ਦੇ ਧੰਜਵੇਂ ਮਾਲ ਜਦੋਂ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੇਰੋਬਾਮ ਗਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ^{੧੭} ਯੇਰੋਬਾਮ ਜਦੋਂ ਗਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ੩੨ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਗੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਆਂਠ ਮਾਲ ਗਜ਼ਾ ਕੀਤਾ। ^{੧੮} ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਅਗਾਥ ਦੇ ਅਗਾਥੇ ਵਾਂਗ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਹੀ ਫੜਿਆ ਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਖੜਦਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗਾਥ ਦੀ ਧੀ ਉਸਦੀ ਸਾਥੀ ਹੋ

ਗਈ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ। ^{੧੯} ਫਿਰ ਵੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਣੇ ਇਕਰਾਰ ਕਾਰਣ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਸਟ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਆਂਠ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਗਜ਼ਾ ਕਰੇਗਾ।

^{੨੦} ਯੇਰੋਬਾਮ ਦੇ ਗਜ਼ਾ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦੇਮ ਅਗੂਦਾਗ ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਨੂੰ ਆਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਦੇਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਅਲੱਗ ਗਜ਼ਾ ਚੁਣਿਆ।

^{੨੧} ਤਦ ਯੇਰੋਬਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਕੱਢ ਮਈਰ ਨੂੰ ਗਏ ਤੇ ਅਦੇਮੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਯੇਰੋਬਾਮ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਬਚਕੇ ਨਿਕਲ ਗਏ ਅਤੇ ਯੇਰੋਬਾਮ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੈਨਾ ਭੱਜ ਗਈ ਅਤੇ ਅਗਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤ ਗਈ। ^{੨੨} ਮੇ ਅਦੇਮੀ ਅਗੂਦਾਗ ਤੋਂ ਆਰੀ ਹੋ ਗਏ ਜੋ ਕਿ ਆਂਠ ਤੀਰ ਆਰੀ ਹਨ।

ਧਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲਿਬਨਾਹ ਵੀ ਅਗੂਦਾਗ ਤੋਂ ਆਰੀ ਹੋ ਗਿਆ।

^{੨੩} ਯੇਰੋਬਾਮ ਦੀ ਬਾਰੀ ਵਾਰਤਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕਾਰਜ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੇ ਉਹ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਗਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਹਨ।

^{੨੪} ਯੇਰੋਬਾਮ ਮਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਉਸ ਦੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗਜ਼ਾਯਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

ਅਗਜ਼ਾਯਾਗ ਨੇ ਆਖਣਾ ਗਜ਼ਾ ਚਲਾਇਆ

^{੨੫} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੇਰੋਬਾਮ ਦੇ ਬਾਰਗਵੇਂ ਮਾਲ ਤੋਂ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯੇਰੋਬਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗਜ਼ਾਯਾਗ ਗਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ^{੨੬} ਉਸ ਵਕਤ ਅਗਜ਼ਾਯਾਗ ੨੨ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਅਗੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਸੀ ਅਬਲਯਾਗ ਜੋ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗਜ਼ੇ ਆਮਰੀ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ^{੨੭} ਅਗਜ਼ਾਯਾਗ ਵੀ ਅਗਾਥ ਦੇ ਅਗਾਥੇ ਦੇ ਗੁਰੇ ਹੀ ਤੁਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਅਗਾਥ ਦੇ ਅਗਾਥੇ ਵਾਂਗ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬਦੀ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਅਗਾਥ ਦੇ ਅਗਾਥੇ ਦਾ ਹੀ ਜੁਆਈ ਸੀ।

ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ਾਏਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ
ਲੜਦਿਆਂ ਯੇਰੋਬਾਮ ਦਾ ਫੱਟੜ ਹੋਣਾ

^{੨੮} ਯੇਰੋਬਾਮ ਅਗਾਥ ਦੇ ਅਗਾਥੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਅਗਜ਼ਾਯਾਗ ਗਾਮੇਥ ਗਿਲਗਾਦ ਵਿੱਚ ਯੇਰੋਬਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਅਰਾਮ ਦੇ ਗਜ਼ਾ ਗਜ਼ਾਏਲ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਰਾਮੀਆਂ ਨੇ ਯੇਰੋਬਾਮ ਨੂੰ ਫੱਟੜ ਕੀਤਾ। ^{੨੯} ਯੇਰੋਬਾਮ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਆਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਥਮਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਸੱਕੇ। ਯੇਰੋਬਾਮ ਅਗਜ਼ਾਏਲ ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਗਿਆ। ਯੇਰੋਬਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗਜ਼ਾਯਾਗ ਉਸ ਵਕਤ ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ

ਯਾਤਮਾਗ ਮੀ ਤਾਂ ਅਗਜਯਾਗ ਯੋਰਾਮ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ
 ਖਿਜਰਟੇਲ ਵੱਲ ਗਿਆ।

ਅਲੀਸਾ ਦਾ ਨੌਜੁਆਨ ਨਬੀ ਨੂੰ
 ਯੇਹੂ ਨੂੰ ਮਸਗ ਰਨ ਲਈ ਰਹਿਣਾ

੧ ਅਲੀਸਾ ਨਬੀ ਨੇ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਟੇਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ
 ਨੂੰ ਮੱਦ ਦੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੱਸ
 ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਇੱਕ ਕੁੰਘੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਅਤੇ
 ਰਾਮੇਥ-ਗਿਲਆਦ ਵਿੱਚ ਜਾਗ। ੨ ਜਦ ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਜਾਵੇਂ ਤਾਂ
 ਨਿਮਮੀ ਦੇ ਖੇਤਰੇ, ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੇਹੂ ਨੂੰ ਲੱਭੀ।
 ਫਿਰ ਤੂੰ ਅੰਦਰ ਜਾਕੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠਾਰੇ
 ਅੰਦਰਲੀ ਰੋੜੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਵੀਂ। ੩ ਫਿਰ ਤੇਲ ਦੀ ਕੁੰਘੀ ਲੈ
 ਕੇ ਉਮ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰੋੜ ਵੇਖੀ ਅਤੇ ਆਖੀ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਇਵੇਂ
 ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਹੋਣ
 ਲਈ ਮਸਗ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੂੰ ਬੁਗਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਨੱਸ ਆਵੀ,
 ਉੱਥੇ ਰੁਰੀ ਨਾ।”

੪ ਮੈਂ ਇਹ ਜੁਆਨ ਨਬੀ ਰਾਮੇਥ-ਗਿਲਆਦ ਨੂੰ ਗਿਆ।
 ੫ ਜਦੋਂ ਨੌਜੁਆਨ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਉੱਥੇ ਸੈਨਾ ਦੇ
 ਰਧਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਵੇਖਿਆ। ਤਾਂ ਉਮ ਨੌਜੁਆਨ ਨੇ
 ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਰਧਤਾਨ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ
 ਆਇਆ ਹਾਂ।”

ਯੇਹੂ ਬੋਲਿਆ “ਜਾਮੀਂ ਮਾਰੇ ਹੀ ਇੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹਾਂ, ਮਾਡੇ
 ਮਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਲਈ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ ਤੂੰ ਆਇਆ ਹੈ?”

ਉਮ ਨੌਜੁਆਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੰਦੇਮ ਹੇ ਰਧਤਾਨ! ਤੇਰੇ ਲਈ
 ਹੀ ਹੈ।”

੬ ਤਦ ਯੇਹੂ ਉੱਠ ਕੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਗਿਆ ਤਦ ਨੌਜੁਆਨ
 ਨਬੀ ਨੇ ਯੇਹੂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਤੇਲ ਡੋਲ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ
 ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਗ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਇਉਂ
 ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਇਸਰਾਏਲ
 ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਹੋਣ ਲਈ ਮਸਗ ਰੀਤਾ ਹੈ। ੭ ਤੂੰ ਆਪਣੇ
 ਸੁਆਮੀ ਅਗਾਥ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੀ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ
 ਮੈਂ ਈਜ਼ਬਲ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ, ਨਬੀਆਂ ਦੀ
 ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਜੋ ਰਤਲ ਹੋਏ ਬਦਲਾ
 ਲਵਾਂਗਾ। ੮ ਇਉਂ ਅਗਾਥ ਦੇ ਮਾਰੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਨਾਮ
 ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਮ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ‘ਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ
 ਨਾ ਛੱਡਾਂਗਾ। ੯ ਮੈਂ ਅਗਾਥ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ,
 ਯਾਰਾਬੁਆਮ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਅਗੀਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਮਾਮ
 ਦੇ ਘਰ ਵਾਂਗ ਰਸ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੧੦ ਈਜ਼ਬਲ ਨੂੰ ਦਫਨਾਇਆ
 ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਸਗੋਂ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਖਿਜਰਟੇਲ ਵਿੱਚ ਕੁੱਤੇ
 ਖਾਣਗੇ।”

ਫੇਰ ਉਹ ਨੌਜੁਆਨ ਨਬੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਭੱਜ
 ਗਿਆ।

ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਯੇਹੂ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਠਹਿਰਾਇਆ

੧੧ ਫਿਰ ਯੇਹੂ ਆਪਣੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਕੋਲ
 ਵਾਪਿਸ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਯੇਹੂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ,

“ਕੀ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ-ਠੀਕ ਹੈ? ਇਹ ਰਮਲਾ ਆਦਮੀ ਤੇਰੇ
 ਕੋਲ ਕਿਉਂ ਆਇਆ ਮੀ?”

ਯੇਹੂ ਨੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ
 ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਨਕੀ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਦੇ
 ਹੋ।”

੧੨ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਨਹੀਂ! ਮਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸ ਕਿ
 ਉਮ ਨੇ ਕੀ ਆਖਿਆ ਹੈ?” ਤਾਂ ਯੇਹੂ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਜੋ
 ਨੌਜੁਆਨ ਨਬੀ ਨੇ ਕਹੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ
 ਦੱਸੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਮੀ ਕਿ
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਹੋਣ ਲਈ ਮਸਗ ਰੀਤਾ
 ਹੈ।”

੧੩ ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਛੇਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ
 ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਲੈ ਕੇ ਉਮ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਖੋੜੀਆਂ
 ਉੱਪਰ ਢਿਛਾਏ ਅਤੇ ਤੁਰ੍ਹੀ ਵਜਾਰੇ ਇਹ ਜੋਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ
 ਯੇਹੂ ਯਾਤਮਾਗ ਹੈ।

ਯੇਹੂ ਦਾ ਖਿਜਰਟੇਲ ਜਾਣਾ

੧੪ ਇਉਂ ਨਿਮਮੀ ਦੇ ਖੇਤਰੇ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੇਹੂ
 ਨੇ ਯੋਰਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ।

ਉਮ ਵਰਤ ਅਗਾਥ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਗਜ਼ਾਏਲ ਦੇ ਰਾਹਣ
 ਯੋਰਾਮ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਮਥੇਤ ਰਾਮੇਥ-ਗਿਲਆਦ ਦੀ
 ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦਾ ਮੀ। ੧੫ ਯੋਰਾਮ ਯਾਤਮਾਗ, ਅਗਾਥ ਦੇ
 ਯਾਤਮਾਗ ਗਜ਼ਾਏਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਿਆ। ਪਰ ਅਗਾਥੀਆਂ
 ਨੇ ਯੋਰਾਮ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਫੱਟੜ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਥਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਹਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤੇ ਠੀਕ ਹੋਣ ਲਈ
 ਖਿਜਰਟੇਲ ਮੁੜ ਗਿਆ ਮੀ।

ਇਸ ਲਈ ਯੇਹੂ ਨੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ
 ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਨਵਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ
 ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਕੇ ਖਿਜਰਟੇਲ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਨਾ
 ਦੇਣ ਦਿਓ।”

੧੬ ਯੋਰਾਮ ਖਿਜਰਟੇਲ ਵਿੱਚ ਅਗਾਥ ਕਰ ਰਿਹਾ ਮੀ, ਤਾਂ
 ਯੇਹੂ ਹੱਥ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਖਿਜਰਟੇਲ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਅਗੂਦਾਗ
 ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਅਗਜਯਾਗ ਵੀ ਯੋਰਾਮ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ
 ਉੱਥੇ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਮੀ।

੧੭ ਖਿਜਰਟੇਲ ਵਿੱਚ ਬੁਰਜ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਦਰਬਾਨ ਪਹਿਰੇ
 ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਮੀ ਉਮ ਨੇ ਯੇਹੂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਟੋਲਾ
 ਆਉਂਦਾ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ
 ਟੋਲਾ ਆਉਂਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਯੋਰਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖੇੜੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ
 ਲਈ ਅਤੇ ਖੁੰਢਣ ਲਈ ਭੇਜ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਮਾਂਤੀ ਲਈ
 ਆਏ ਹਨ?”

੧੮ ਮੈਂ ਇੱਕ ਘੁੜਸਵਾਰ ਉਮ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਆ।
 ਮੰਦੇਮਵਾਹਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਯੋਰਾਮ ਯਾਤਮਾਗ ਖੁੰਢਦਾ ਹੈ ਸਭ
 ਮੁੱਖ ਤਾਂ ਹੈ?”

ਯੇਹੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੈਨੂੰ ਮਾਂਤੀ ਨਾਲ ਕੀ? ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ
 ਚੱਲਦਾ ਆ।”

ਦਰਬਾਨ ਨੇ ਯੋਗਾਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਉਸ ਜੱਥੇ
ਰੋਲ ਤਾਂ ਗਿਯਾ ਮੀ ਖਰ ਜਾਜੇ ਤੀਰ ਮੁੜਿਯਾ ਨਹੀਂ।”

^{1੯} ਉਦ ਯੋਗਾਮ ਨੇ ਦੂਜੇ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਨੂੰ ਖੋੜੇ ਤੇ ਭੋਜਿਯਾ
ਯਾਤੇ ਇਹ ਆਦਮੀ ਯੇਹੂ ਦੇ ਜੱਥੇ ਰੋਲ ਧਰੁੱਚਿਯਾ ਯਾਤੇ
ਯਾਖਣ ਲੱਗਾ, “ਘਾਤਮਾਹ ਯੋਗਾਮ ਖੁੰਡਿਯਾ ਹੈ ਜਿ ਸਾਤੀ
ਤਾਂ ਹੈ?”

ਯੇਹੂ ਨੇ ਯਾਖਿਯਾ, “ਤੈਨੂੰ ਸਾਤੀ ਨਾਲ ਰੀ, ਚੱਲ ਮੇਰੇ
ਧਿੱਛੇ ਚੱਲ ਯੈ।”

^{੨੦} ਦਰਬਾਨ ਨੇ ਯੋਗਾਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਦੂਜਾ ਆਦਮੀ ਵੀ
ਉਸ ਜੱਥੇ ਵੱਲ ਗਿਯਾ ਮੀ, ਖਰ ਜਾਜੇ ਤੀਰ ਮੁੜਿਯਾ ਨਹੀਂ।
ਇੰਰ ਆਦਮੀ ਰਮਲਿਯਾ ਵਾਂਗ ਰੱਥ ਚਲਾਉਂਦਾ ਯਾ ਰਿਹਾ
ਹੈ ਯਾਤੇ ਉਹ ਨਿਮਸੀ ਦੇ ਖੁੰਤਰ ਯੇਹੂ ਵਾਂਗ ਚਲਾਉਂਦਾ ਨਜਰ
ਯਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

^{੨੧} ਯੋਗਾਮ ਨੇ ਯਾਖਿਯਾ, “ਮੇਰਾ ਰੱਥ ਤਿਆਰ ਰਹ!”

ਤਾਂ ਮੇਵਰ ਨੇ ਉਸਦਾ ਰੱਥ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ। ਉਦ
ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਘਾਤਮਾਹ ਯੋਗਾਮ ਯਾਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ
ਘਾਤਮਾਹ ਯਹੂਦਾਹ ਯਾਖਣੇ-ਯਾਖਣੇ ਰੱਥ ਉੱਧਰ ਨਿਰਲੇ
ਯਾਤੇ ਯੇਹੂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਏ। ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਯੇਹੂ ਨੂੰ
ਯਿਜਰਟੇਲੀ ਨਬੇਥ ਦੀ ਜਮੀਨ ਉੱਧਰ ਲੱਭ ਲਿਯਾ।

^{੨੨} ਯੋਗਾਮ ਨੇ ਯੇਹੂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਯਾ ਤਾਂ ਖੁੰਡਿਯਾ, “ਯੇਹੂ, ਰੀ
ਤੂੰ ਮੁੱਖ-ਸਾਤੀ ਵਿੱਚ ਯਾਇਯਾ ਹੈ?”

ਯੇਹੂ ਨੇ ਯਾਖਿਯਾ, “ਜਦੋਂ ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਈਜਬਲ ਦੀਯਾਂ
ਵੇਸਵਾਗਿਰੀ ਯਾਤੇ ਜਾਦੂਗਰੀਯਾਂ ਇੰਨੀਯਾਂ ਵਧੀਯਾਂ ਹੋਣ
ਤਾਂ ਸਾਤੀ ਰੈਮੀ?”

^{੨੩} ਉਦ ਯੋਗਾਮ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜਣ ਲਈ ਯਾਖਣੇ ਖੋੜੇ
ਦੀਯਾਂ ਵਾਂਗ ਮੋੜੀਯਾਂ ਯਾਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਯਾਖਿਯਾ,
“ਯਹੂਦਾਹ! ਵਿਸਵਾਮ ਘਾਤ ਹੈ।”

^{੨੪} ਖਰ ਯੇਹੂ ਨੇ ਯਾਖਣੇ ਯਨੁੱਖ ਜੇਰ ਨਾਲ ਖਿਚਿਯਾ ਯਾਤੇ
ਯੋਗਾਮ ਦੇ ਮੋਢਿਯਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਮਾਰਿਯਾ। ਤੀਰ ਯੋਗਾਮ ਦੇ
ਦਿਲ ਨੂੰ ਵਿੰਨਹੁ ਰੇ ਨਿਰਲਿਯਾ ਯਾਤੇ ਯੋਗਾਮ ਯਾਖਣੇ ਰੱਥ ਤੇ
ਹੀ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੇ ਗਿਯਾ।

^{੨੫} ਯੇਹੂ ਨੇ ਯਾਖਣੇ ਇੰਰ ਰੱਥ ਚਾਲਰ ਬਿਦਰਰ ਨੂੰ
ਯਾਖਿਯਾ, “ਯੋਗਾਮ ਦੀ ਲੋਥ ਨੂੰ ਚੁਰ ਰੇ ਨਬੇਥ ਯਿਜਰਟੇਲੀ
ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇ। ਯਾਦ ਰਰ, ਜਦੋਂ ਯਾਥਾਂ ਦੇਵੋ ਉਸ ਦੇ
ਧਿਤਾ ਯਾਗਥ ਦੇ ਧਿੱਛੇ ਸਵਾਰ ਹੋਏ ਸਾਂ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ
ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸੇ ਨਿਯਾਂ ਦਾ ਗੁਰਮ ਲਗਾਇਯਾ ਮੀ।

^{੨੬} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਾਖਿਯਾ, “ਵੱਲ ਹੀ ਮੈਂ ਨਬੇਥ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੇ
ਖੁੰਤਰ ਦਾ ਲਹੂ ਵੇਖਿਯਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਯਾਗਥ ਨੂੰ ਇਸੇ
ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਦੰਡ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬਚਨ ਮਨ।
ਇਸ ਲਈ, ਯੋਗਾਮ ਦੀ ਲਾਮ ਚੁੱਰ ਯਾਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਰਹੇ
ਯਨੁਮਾਹ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇ।”

^{੨੭} ਜਦ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਘਾਤਮਾਹ ਯਹੂਦਾਹ ਨੇ ਇਹ
ਵੇਖਿਯਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬਰਾਂਦਰੀ ਦੇ ਰਮਤੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਰੈਸਿਮ

ਰੀਤੀ ਖਰ ਯੇਹੂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਧਿੱਛਾ ਰੀਤਾ ਯਾਤੇ ਰਿਹਾ,
“ਯਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਸੁੱਟੇ।”

ਯਹੂਦਾਹ ਵੀ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਿਯਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੁਰ ਦੇ
ਰਮਤੇ ਜੇ ਯਿਯਲਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੈ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵੇਖਿਯਾ ਮੀ।
ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਮਗਿੰਦੇ ਵੱਲ ਭਜਿਯਾ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਰ
ਗਿਯਾ। ^{੨੮} ਤਾਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ
ਲਾਮ ਨੂੰ ਰੱਥ ਵਿੱਚ ਘਾ ਰੇ ਯਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਲਿਯਾਂਦਾ ਯਾਤੇ
ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਰਥਿਯਾਂ ਦੀ ਰਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਦੇ
ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਫਨਾਇਯਾ।

^{੨੯} ਯਹੂਦਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਘਾਤਮਾਹ ਯੋਗਾਮ ਦੇ
ਗਿਯਾਹੁਵ ਵਰਹੇ ਦੈਰਾਨ ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਘਾਤਮਾਹ ਬਣ
ਗਿਯਾ।

ਈਜਬਲ ਦੀ ਭਿਯਾਨਰ ਮੌਤ

^{੩੦} ਜਦੋਂ ਯੇਹੂ ਯਿਜਰਟੇਲ ਵਿੱਚ ਗਿਯਾ ਤਾਂ ਈਜਬਲ
ਨੇ ਜਦ ਉਸ ਦੇ ਯਾਉਣ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ
ਯਾਧਟੀਯਾਂ ਯੱਥਾਂ ਰਜਲ ਘਾਇਯਾ ਯਾਤੇ ਯਾਖਣੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ
ਸੁਯਾਰ ਰੇ ਬਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਝਾਰਣ ਲਗੀ। ^{੩੧} ਜਦੋਂ ਯੇਹੂ ਸਹਿਰ
ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਯਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਾਖਿਯਾ, “ਜਿਮਰੀ *ਤੂੰ,
ਜਿਮਰੇ ਯਾਖਣੇ ਹੀ ਸੁਯਾਮੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਰੀ ਤੂੰ ਯਮਨ
ਲਈ ਯਾਇਯਾ ਹੈ।”

^{੩੨} ਯੇਹੂ ਨੇ ਬਾਰੀ ਵੱਲ ਤੌਰਿਯਾ ਯਾਤੇ ਯਾਖਿਯਾ, “ਰੇਣ ਹੈ
ਮੇਰੇ ਵੱਲ? ਰੇਣ ਹੈ?”

ਉਦ ਯੇਹੂ ਵੱਲ ਬਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਤਿਨ ਖੋਜਿਯਾਂ ਨੇ
ਝਾਰਿਯਾ। ^{੩੩} ਯੇਹੂ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਖਿਯਾ, “ਈਜਬਲ ਨੂੰ
ਹੋਠਾਂ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇ।”

ਉਦ ਖੋਜਿਯਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਠਾਂ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੇ
ਖੂਨ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਰੰਧਾਂ ਯਾਤੇ ਖੋੜਿਯਾਂ ਉੱਧਰ ਯੈ ਗਏ। ਫੇਰ ਉਸ
ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖੋੜਿਯਾਂ ਨੇ ਲਿਤਾੜ ਸੁਟਿਯਾ। ^{੩੪} ਉਦ ਯੇਹੂ
ਘਰ ਯੰਦਰ ਧਰਵੇਸ ਰੀਤਾ ਤੇ ਯੰਦਰ ਜਾਰੇ ਖਯਾ-ਧੀਤਾ।
ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਵੇਖੋ ਇਸ ਮਰਾਥੀ ਯੌਰਤ ਵੱਲ ਯਾਤੇ
ਇਸ ਨੂੰ ਦੱਥ ਦੇਵੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਹ ਘਾਤਮਾਹ ਦੀ ਧੀ ਹੈ।”

^{੩੫} ਫਿਰ ਕੁਝ ਆਦਮੀ ਈਜਬਲ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣ ਗਏ ਖਰ
ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਲਾਮ ਹੀ ਨਾ ਲੱਭੀ। ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ
ਉਸਦੀ ਖੋਧੜੀ, ਧੈਰ ਤੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀਯਾਂ ਤਲੀਯਾਂ ਹੀ ਲੱਭੀਯਾਂ।

^{੩੬} ਉਦ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਵਾਧਮ ਯਾਰੇ ਯੇਹੂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਯਾ ਤਾਂ ਯੇਹੂ
ਨੇ ਯਾਖਿਯਾ, “ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਉਹੀ ਬਚਨ ਹਨ ਜਿਹੜੇ
ਉਸ ਨੇ ਯਾਖਣੇ ਮੇਵਰ ਟੇਲੀਯਾਹ ਤਿਥਮੀ ਦੇ ਸਾਹੀਂ ਯਾਥੇ
ਮਨ ਰਿ ਯਿਜਰਟੇਲ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਤੇ ਈਜਬਲ ਦਾ
ਸਰੀਰ ਖਾਣਗੇ। ^{੩੭} ਈਜਬਲ ਦੀ ਲਾਮ ਯਿਜਰਟੇਲ ਦੇ
ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧਈ ਇੰਝ ਖਾਦ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਰਿ ਰੈਈ ਵੀ
ਇਹ ਨਾ ਧਛਾਣ ਸੱਰੇਗਾ ਰਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਲੋਥ ਹੈ।”

*੯:੩੧ ਜਿਮਰੀ ਜਿਮਰੀ ਹੀ ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੀ ਜਿਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਲ ਧਰਿਲਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਟੇਲਾਹ ਯਾਤੇ ਬਯਾਮਾ ਦੇ
ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰਿਯਾ ਮੀ। ੧ ਗਜਿਯਾਂ ੧੬:੮-੧੨

ਯੇਹੂ ਦਾ ਸਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣਾ

੧ ਸਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ੭੦ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ।
੧੦ ਯੇਹੂ ਨੇ ਸਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਯਿਜ਼ਰਏਲ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜ ਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ । ਅਤੇ ਜੇ ਲੋਕ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲ ਦੇ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯੇਹੂ ਨੇ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ, ੨-੩ “ਜਦੋਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਖੱਤਰ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੁਲਾਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਇਕ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਗੱਦੀ ਉੱਪਰ ਬਿਠਾਵੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਰੱਬ ਹਨ, ਖੋੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਹਿਰ ਦੇ ਰਿਲੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਾਮਣ ਤੇ ਬਿਠਾਵੋ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਲਈ ਜੰਗ ਰੋ।”

੪ ਧਰ ਯਿਜ਼ਰਏਲ ਦੇ ਸਾਮਰ ਅਤੇ ਆਗੂ ਖੜੇ ਡਰੇ ਹੋਏ ਮਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾ, “ਜੇਕਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ (ਯੋਰਾਮ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾ) ਯੇਹੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸੱਕੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਭਲਾ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਵੇਂ ਰੋਕ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ?”

੫ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜਾ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸੀ, ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਦਾ ਹਾਰਮ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਲਿਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੇਹੂ ਨੂੰ ਸੁਨੇਗਾ ਭੋਜਿਆ ਰਿ, “ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੁਝ ਵੀ ਤੂੰ ਰੋਗੋਗ ਅਸੀਂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵਾਂਗੇ। ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਠੀਕ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤੂੰ ਉਹੀ ਕਰ।”

ਸਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ
 ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ

੬ ਤਦ ਯੇਹੂ ਨੇ ਦੂਜੀ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲਿਖਿਆ, “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਸਾਥ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੁਲਾਮੀ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਵੱਢ ਸੁੱਟੋ। ਅਤੇ ਕੱਲ ਇਸੇ ਕੁ ਵੇਲੇ ਯਿਜ਼ਰਏਲ ਵਿੱਚ ਵੱਢ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲੈ ਆਵੋ।”

ਯਹੂਦਾ ਦੇ ੭੦ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਸਹਿਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ । ੭ ਜਦੋਂ ਸਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਮਿਲੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ੭੦ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਕੇ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਨੂੰ ਟੋਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਰੇ ਯਿਜ਼ਰਏਲ ਵਿੱਚ ਯੇਹੂ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ । ੮ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ਯੇਹੂ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਵੱਢ ਲਿਆਏ ਹਨ।”

ਤਦ ਯੇਹੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਲ ਸਵੇਰ ਤੀਕ ਸਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਕ ਤੇ ਢੇਰ ਲਗਾ ਕੇ ਰੱਖ ਛੱਡੋ।”

੯ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਯੇਹੂ ਘਾਹਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਕੇ ਉਸ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਮਾਸੂਮ ਹੋ। ਵੇਖੋ! ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੁਲਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਧਰਾਇਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ਧਰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਮਾਰਿਆ? ੧੦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਗੱਲ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਘਾਰੇ ਕਰੀ ਉਹ ਯਹੂਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਏਲੀਯਾਹ ਰਾਹੀਂ ਆਖਵਾਇਆ ਸੀ।”

੧੧ ਤਦ ਯੇਹੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜੇ ਯਿਜ਼ਰਏਲ ਵਿੱਚ ਜੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚ ਘਾਰੀ ਰਹਿ ਗਏ ਮਨ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਹਾਂ-ਯੁਰਖਾਂ, ਨਿਕਟੀ ਮਿੱਤਰਾਂ, ਸੰਬੰਧੀਆਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਜਿਉਂਦਾ ਨਾ ਰਿਹਾ।

ਯੇਹੂ ਦਾ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਢਣਾ

੧੨ ਯੇਹੂ ਯਿਜ਼ਰਏਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਾਮਰਿਯਾ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਰਾਹ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਉਸ ਜਗਹਾ ਰੁਕਿਆ ਜੇ ਯਹੂਦਾਈਆਂ ਦਾ ਡੇਰਾ ਰਹਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਯਹੂਦਾਈ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਮੁਨਾਈ ਕਰਦੇ ਸਨ। ੧੩ ਉੱਥੇ ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੋ?”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾ, “ਅਸੀਂ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਗਾਈ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਖੁੱਛਣ ਚੱਲੇ ਹਾਂ।”

੧੪ ਤਦ ਯੇਹੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਫੜ ਲਵੋ।”

ਯੇਹੂ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਹ ੪੨ ਲੋਕ ਮਨ ਅਤੇ ਯੇਹੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥੋਖ-ਇੱਕਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖੂਹ ਦੇ ਕੋਲ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਜਿਉਂਦਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ।

ਯੇਹੂ ਦਾ ਯਹੋਨਾਦਾਥ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ

੧੫ ਜਦੋਂ ਯੇਹੂ ਉੱਥੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਰੋਰਾਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਨਾਦਾਥ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਯਹੋਨਾਦਾਥ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਹ 'ਚ ਮਿਲ ਖਿਆ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਵੀ ਯੇਹੂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਦ ਯੇਹੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਉਵੇਂ ਹੀ ਸੱਕਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ?”

ਯਹੋਨਾਦਾਥ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਇੱਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਦੋਸਤ ਹਾਂ।”

ਯੇਹੂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸੂਝਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਹੱਥ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੱਧਾਏ।”

ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਉਸ ਵੱਲ ਵੱਧਿਆ ਤਾਂ ਯੇਹੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਤੇ ਬਿਠਾਕ ਲਿਆ।

੧੬ ਯੇਹੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਮੇਰੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ।”

ੁਦ ਯਹੋਨਾਦਾਬ ਯੇਹੂ ਦੇ ਮੁੱਢ ਉੱਪਰ ਬੈਠ ਗਿਆ।

^{੧੭} ਯੇਹੂ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵੱਲ ਆਇਆ ਯੇਹੂ ਨੇ ਲੋਕ ਯਹਾਬ ਦੇ ਮੰਬੰਧੀ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਬਚ ਗਏ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ। ਯੇਹੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਯੇਹੂ ਨੇ ਉਹ ਰੰਮ ਵੀ ਰੀਤੇ ਨੇ ਬਚਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਮਨ।

ਯੇਹੂ ਨੇ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਉਪਾਮਰਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦਿਆ

^{੧੮} ਉਦ ਯੇਹੂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਤਰ ਰੀਤਾ ਯੇਹੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹਾਬ ਨੇ ਬਾਲਾਨ ਦੀ ਬੇੜੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਯਰ ਯੇਹੂ ਉਮਦੀ ਬਹੁਤੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਗੇਗਾ। ^{੧੯} ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਜਰਾਂ ਯੇਹੂ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠਾ ਰਏ ਯੇਹੂ ਮਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠਾ ਰਏ ਨੇ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਉਪਾਮਰ ਗਨ। ਰੋਈ ਵੀ ਬਾਲਾਨ ਦਾ ਉਪਾਮਰ ਇਮ ਮਭਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰਗਜਿਰ ਨਾ ਰਏ। ਮੈਂ ਬਾਲਾਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਹੈ ਯੇਹੂ ਨੇ ਇਮ ਮਭਾ ਵਿੱਚ ਉਮਦਾ ਉਪਾਮਰ ਗੈਰਗਜਿਰ ਹੋਇਆ ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁੱਟਾਂਗਾ।”

ਯਰ ਯੇਹੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਚਾਲ ਖੇਡ ਰਿਗਾ ਮੀ ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਮਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਉਪਾਮਰਾਂ ਨੂੰ ਨਮਟ ਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ। ^{੨੦} ਯੇਹੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਬਾਲਾਨ ਲਈ ਯਵਿੰਤ ਮਭਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਰਏ।” ਤਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਮਭਾ ਦਾ ਯੈਲਾਨ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ^{੨੧} ਉਦ ਯੇਹੂ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਉੱਪਰ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਉਪਾਮਰ ਇੱਕਤਰ ਹੋਏ। ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਮਦਾ ਉਪਾਮਰ ਗੈਰਗਜਿਰ ਨਾ ਰਿਗਾ ਯੇਹੂ ਮਾਰੇ ਉਪਾਮਰ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕਤਰ ਹੋਏ। ਤੇ ਬਾਲਾਨ ਦਾ ਮੰਦਰ ਖਚਾ-ਖਚ ਭੀੜ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ।

^{੨੨} ਉਦ ਯੇਹੂ ਨੇ ਤੇਮੋਯਾਨੇ ਦੇ ਮੁਖਤਿਆਰ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਉਪਾਮਰਾਂ ਲਈ ਵਮਤਰ ਵੱਢ ਲਿਆ।” ਤਾਂ ਉਹ ਯਾਦਮੀ ਮਭਨਾਂ ਲਈ ਉੱਥੋਂ ਵਮਤਰ ਵੱਢ ਲਿਆਇਆ।

^{੨੩} ਉਦ ਯੇਹੂ ਯੇਹੂ ਰੇਰਾਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਨਾਦਾਬ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਗਏ ਯੇਹੂ ਨੇ ਉਮ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਉਪਾਮਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਤੁਸੀਂ ਯਿਆਨ ਨਾਲ ਚਾਰੇ ਤਰਫ ਵੇਖ ਲਵੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਰੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਉਪਾਮਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਿਰਫ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਉਪਾਮਰ ਹੀ ਹੋਣ।” ^{੨੪} ਤਾਂ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਉਪਾਮਰ ਬਲੀਆਂ ਯੇਹੂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਮੰਦਰ ਯੰਦਰ ਗਏ।

ਯਰ ਬਾਹਰ ਯੇਹੂ ਦੇ ੮੦ ਯਾਦਮੀ ਇੰਤਜਾਰ ਰਰ ਰਏ ਮਨ। ਯੇਹੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ, “ਜੇ ਰੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਚਰੇ ਜਾਣ ਦੇਵੇਗਾ ਯਾਧਈ ਖੁਦ ਦੀ ਜਾਨ ਗੁਆ ਲਵੇਗਾ।”

^{੨੫} ਜਿਉਂ ਹੀ ਯੇਹੂ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾ ਗਏ ਉਦੋਂ ਹੀ ਯੇਹੂ ਨੇ ਯਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਯੇਹੂ ਰਯਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯੰਦਰ ਜਾਓ ਯੇਹੂ ਜਾਰੇ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁੱਟੋ। ਮੰਦਰ ਚੇ ਰੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਜਿਉਦਾ ਬਾਹਰ ਨਾ ਨਿਰਲੇ।”

ਤਾਂ ਰਯਤਾਨਾਂ ਨੇ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਹ ਦੀ ਯਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ। ਯੇਹੂ ਯਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਯੇਹੂ ਰਯਤਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਸਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਮੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਉਦ ਉਹ ਮੰਦਰ ਦੇ ਯੰਦਰ ਵਾਲੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਯਰਵੇਮ ਰੀਤੇ। ^{੨੬} ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਯੰਬਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ। ^{੨੭} ਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਯੰਬਰ ਨੂੰ ਚੁਰਾ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਯੇਹੂ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਵੀ ਫੁਰੀ-ਫੁਰੀ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਯੇਹੂ ਮੰਦਰ ਦੀ ਯਾਵੇਂ ਉਮ ਨੂੰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਲੋਕ ਯੰਦਰ ਵੀ ਉਮ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਹੀ ਇਮਤਮਾਲ ਰਰਦੇ ਗਨ।

^{੨੮} ਇਉਂ ਯੇਹੂ ਨੇ ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਇਮਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਮੇ-ਨਿਮਾਨ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ। ^{੨੯} ਯਰ ਫਿਰ ਵੀ ਯੇਹੂ ਨਬਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਗਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਯਾਧਾਂ ਤੋਂ, ਜਿਮਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਤੋਂ ਯਾਧ ਰਰਵਾਏ ਮਨ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੂੰਗ ਨਾ ਮੋੜਿਆ। ਉਹ ਸੁਨਿਹਰੀ ਵੱਢੇ ਜਿਹੜੇ ਬੈਤਏਲ ਯੇਹੂ ਦਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੇਹੂ ਨੇ ਤਬਾਹ ਨਾ ਰੀਤਾ।

ਇਮਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਯੇਹੂ ਦਾ ਗਾਜ

^{੩੦} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯੇਹੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਚੰਗਾ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਹੈ! ਜੇ ਰੰਮ ਮੈਂ ਚੰਗੇ ਯਾਧੇ, ਤੂੰ ਉਹ ਰੀਤੇ ਗਨ। ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਯਹਾਬ ਦੀ ਤੁਲ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਤੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰੀਤਾ। ਇਮ ਲਈ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਚੋਬੀ ਯੀੜੀ ਤੀਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਗੱਦੀ ਉੱਪਰ ਬੈਠਣਗੇ।”

^{੩੧} ਯਰ ਯੇਹੂ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਮਬਾ ਉੱਪਰ ਚੱਲਣ ਲਈ ਨਾਯਰਵਾਹੀ ਵਰਤੀ ਯੇਹੂ ਉਮ ਨੇ ਯਾਗਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਯਾਧਾਂ ਤੋਂ ਮੂੰਗ ਨਾ ਮੋੜਿਆ। ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਉਮ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਤੋਂ ਯਾਧ ਰਰਵਾਏ ਮਨ।

ਗਜਾਏਲ ਦਾ ਇਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਗਰ ਦੇਣਾ

^{੩੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਭਾਗ-ਖੰਡ ਰਰ ਖਟਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਯਾਗਾਬ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਗਜਾਏਲ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਗਰ ਹੱਦ ਤੋਂ ਗਰਾਉਣ ਲੱਗਾ। ^{੩੩} ਯਰਦਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਗਦੀਆਂ ਤੇ ਰੁਊਬੇਨੀਆਂ ਤੇ ਮਨਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯਰੋਏਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜੇ ਯਰਨੋਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਰੇਲ ਹੈ ਯੇਹੂ ਗਿਲਯਾਦ ਯੇਹੂ ਬਾਸਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਮਰ ਰਰ ਲਿਆ।

ਯੇਹੂ ਦੀ ਮੋਤ

^{੩੪} ਯੇਹੂ ਨੇ ਹੋਰ ਜੇ ਮਗਾਨ ਰਾਰਜ ਰੀਤੇ ਉਹ ਮਭ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਮਾਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਗਨ। ^{੩੫} ਯੇਹੂ ਨੂੰ ਉਮਦੀ ਮੋਤ ਉਧਰੰਤ ਉਮ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਰੇਲ ਹੀ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯੇਹੂ ਨੂੰ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਦਫਿਆ ਯੇਹੂ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਉਮਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਯਾਗਜ ਨਵਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ^{੩੬} ਯੇਹੂ ਨੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਇਮਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ੨੮ ਵਰ੍ਹੇ ਗਾਜ ਰੀਤਾ।

ਯੁਗਦਾਗ 'ਚ ਆਬਲਯਾਗ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਗੱਤਿਆ

੧੧ ਆਬਲਯਾਗ, ਯੋਗਜਯਾਗ ਦੀ ਖਾਤਾ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਠੀ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਮਾਰੀ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

੨ ਯਰ ਯੋਗਮ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਯੀ ਯੋਗਮਥਾ ਨੇ ਜੋ ਯੋਗਜਯਾਗ ਦੀ ਭੈਣ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਯੋਗਜਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਗਮ ਨੂੰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇ ਵੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਚੁਰਾ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਯੋਗਮ ਦੀ ਦਾਈ ਮਮੇਤ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਂਣ ਵਾਲੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਆਬਲਯਾਗ ਦੇ ਯੋਗੋ ਯੋਗਿਗ ਛੁਪਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਚ ਗਿਆ।

੩ ਯੋਗਮ ਅਤੇ ਯੋਗਮਥਾ ਯੋਗਦਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਛੇ ਸਾਲ ਤੀਰ ਛੁੱਥੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਆਬਲਯਾਗ ਦੇ ਉੱਥਰ ਰਾਜ ਰਹੀ ਰਹੀ।

੪ ਮੱਤਵੇਂ ਸਾਲ ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਯੋਗਯਾਦਾ ਨੇ ਰਹੇਥੀਆਂ ਤੇ ਯਹਿਰੇਦਾਗਾਂ ਤੇ ਸਰਦਾਗਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦਾ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸਦਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਰਗਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਖੁਯਾਈ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਯੋਗਮ ਦਿਖਾਇਆ।

੫ ਤਦ ਯੋਗਯਾਦਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਰੰਮ ਗਨ ਜੋ ਜਰੂਰੀ ਰਹਨੇ ਗਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਆਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਉੱਥਰ ਯਹਿਗਾ ਦੇਣਗੇ। ੬ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ, ਸੁਰ ਨਾਮੀ ਫਾਟਰ ਉੱਥਰ ਯਹਿਗਾ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਯਹਿਰੇਦਾਗਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛਵਾੜੇ ਦੇ ਫਾਟਰ ਉੱਥਰ ਯਹਿਗਾ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਮੀਂ ਯੋਗਮ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਯਹਿਰੇਦਾਗੀ ਰਹਦੇ ਇੱਕ ਦੀਵਾਰ ਵਾਂਗੂ ਰਾਜ ਰਹੋਗੇ। ੭ ਗੁਰ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇ ਜੱਥੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿ ਰੇ ਯੋਗਦਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੱਥਵਾਲੀ ਰਹਨਗੇ। ੮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਗੁਥਿਆਰ ਗੁੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰਿਉ ਖੋਰੀ ਮੱਥਣਾ ਅਤੇ ਜੇ ਰੋਈ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਜਦੀਰ ਆਵੇ ਉਹ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਸੇ ਤੁਮੀਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿਣਾ।”

੯ ਤਾਂ ਰਯਤਾਨਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯੋਗਯਾਦਾ ਜਾਜਰ ਨੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰ ਰਯਤਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀ ਲਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੱਥੇ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਸੁਨੀਵਾਰ ਦੇ ਦਿਨ ਮੱਥਵਾਲੀ ਰਹਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਜੱਥਿਆਂ ਨੇ ਗਫਤੇ ਦੇ ਬਾਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮੱਥਵਾਲੀ ਰਹਨੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਯੋਗਯਾਦਾ ਜਾਜਰ ਰੋਲ ਆਏ।

੧੦ ਜਾਜਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ (ਸਰਦਾਰਾਂ) ਰਯਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਛੇ ਤੇ ਢਾਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

੧੧ ਅਤੇ ਇਹ ਯਹਿਰੇਦਾਗ ਆਪਣੇ ਗੁਥਿਆਰਾਂ ਮਮੇਤ ਮੰਦਰ

ਦੇ ਸੱਜੇ ਰੋਨੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖੱਬੀ ਨੁਰਰ ਤੱਰ ਤੈਨਾਤ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤੈਨਾਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਦ ਖਾਤਮਾਗ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦਾ ਉਸ ਦੇ ਟਿਰਦ-ਗਿਰਦ ਹੁੰਦੇ। ੧੨ ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆਰੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਥਰ ਮੁਰਦ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਰਗਰਨਾਮਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਮਗ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਖਾਤਮਾਗ ਜਿਉਦਾ ਰਹੇ।”

੧੩ ਰਾਈ ਆਬਲਯਾਗ ਨੇ ਜਦੋਂ ਯਹਿਰੇਦਾਗਾਂ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਰੋਲਾ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਰੋਲ ਯੋਗਦਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਈ। ੧੪ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਖਾਤਮਾਗ ਉਸ ਬੰਮ ਰੋਲ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਯਾਰਮਰ ਖਾਤਮਾਗ ਖਲੋਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਲਈ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਵਜਾਉਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਖੁਸੀ ਦਾ ਜਸਨ ਮਨਾ ਰਹੇ ਗਨ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਵੱਜਣ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਆਬਲਯਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੱਥੜੇ ਫਾੜੇ ਤੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਯਰੇਮਾਨ ਹੈ, “ਗਦਰ ਹੈ! ਗਦਰ ਹੈ!”

੧੫ ਤਦ ਯੋਗਯਾਦਾ ਜਾਜਰ ਨੇ ਸੈਨਾ ਦੇ ਰਯਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਬਲਯਾਗ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਮਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਰੋਈ ਹਿਮਾਇਤੀ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਆਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੋ। ਯਰ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵੱਢਿਆ ਜਾਵੇ।”

੧੬ ਤਾਂ ਸਿਯਾਗੀਆਂ ਨੇ ਆਬਲਯਾਗ ਨੂੰ ਖੋਰ ਲਿਆ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਹ ਉਸ ਗੁਰੇ ਗਈ ਜਿਸ ਥਾਵੇਂ ਖੋੜੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਗਨ ਤਾਂ ਸਿਯਾਗੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ਤੇਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਾਰੀ ਗਈ।

੧੭ ਯੋਗਯਾਦਾ ਨੇ ਯੋਗਦਾਗ, ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਇੱਕ ਨੇਮ ਬਨਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਯੋਗਦਾਗ ਦੀ ਯਰਜਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਵੀ ਨੇਮ ਬਨਿਹਾ। ਇਸ ਨੇਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜਾ ਯਰਜਾ ਲਈ ਰੀ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਯਰਜਾ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨੇਗੀ।

੧੮ ਤਦ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਬਯਾਲ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵੜ ਗਏ, ਅਤੇ ਬਯਾਲ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਵੀ ਟੁਰੜੇ-ਟੁਰੜੇ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਯਾਲ ਦੇ ਜਾਜਰ ਮੱਤਾਨ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਦੇ ਯੋਗੋ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ।

ਤਦ ਯੋਗਯਾਦਾ ਜਾਜਰ ਨੇ ਯੋਗਦਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਰਹਨ ਲਈ, ਇੰਚਾਰਜ ਹੋਣ ਲਈ, ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ। ੧੯ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਸਭ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਵਾਈ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਭ ਯੋਗਦਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਭਵਨ ਵੱਲ ਗਏ। ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖਾਮ ਯਹਿਰੇਦਾਗ ਤੇ ਰਯਤਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਮਾਰੀ ਭੀੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਯਰਵੇਸ ਦੁਆਰ

ਤੇ ਧਰੁੱਚੇ ਆਤੇ ਧਾਤਮਾਗ ਯੋਯਾਮ ਸਿੰਘਾਮਣ ਤੇ ਬੈਠਾ ।
 ੨੦ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਮਨ । ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਆਮਨ-ਆਮਾਨ
 ਮੀ । ਆਤੇ ਮਗਰਾਣੀ ਆਬਲਯਾਗ ਨੂੰ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ
 ਦੇ ਰੋਲ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਉਗਨਾਂ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ ।
 ੨੧ ਜਦ ਯੋਯਾਮ ਗਾਜ ਰਾਜ ਰਾਜ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਗ ਸਿਰਫ਼ ਸੱਤ
 ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ।

ਯੋਯਾਮ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗਾਜ ਚਲਾਇਆ

੧੨ ਯੋਯੂ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਵਰਗੇ ਯੋਯਾਮ ਗਾਜ ਰਾਜ ਲੱਗਾ
 ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਨੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਚਾਲੀ ਮਾਲ ਗਾਜ
 ਰੀਤਾ । ਯੋਯਾਮ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਸਿਬਯਾਗ ਮੀ ਜੋ ਰਿ
 ਬਟੇਰਸਬਾ ਦੀ ਮੀ । ੧ ਯੋਯਾਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ,
 ਉਗ ਗਲਾ ਰੀਤੀਆਂ ਜੋ ਰਿ ਯੋਯਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਨੇਰ
 ਮਨ, ਬਿਲਕੁਲ ਜਿਵੇਂ ਜਾਜਰ ਯੋਯਾਦਾ ਨੇ ਸਿੱਖਾਇਆਂ
 ਮਨ । ੨ ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨਸਟ ਨਹੀਂ
 ਰੀਤੀਆਂ । ਗਲੇ ਵੀ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਬਲੀਆ
 ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਆਤੇ ਯੁਫ਼ ਯੁਥਾਉਂਦੇ ਮਨ ।

ਯੋਯਾਮ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ

੧੪ ਯੋਯਾਮ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯੋਯਾਗ ਦੇ
 ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬੇਯੰਤ ਖਜਾਨਾ ਹੈ । ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਵਧੀ
 ਵਸਤਾਂ ਭੇਟ ਰੀਤੀਆਂ ਗਨ, ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਗਿਣਤੀ ਹੋਈ ਲੋਕਾਂ
 ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਮੰਦਰ ਲਈ ਟੈਰਮ ਦਿੱਤਾ, ਤੇ ਕੁਝ ਯੰਨ ਲੋਕਾਂ
 ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਆਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ । ਜਾਜਰ ਲੋਕ ਉਸ ਯੰਨ
 ਨਾਲ ਯੋਯਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾ ਲੈਣ । ਗਰ
 ਜਾਜਰ ਉਸ ਯੋਯੇ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ
 ਧਰਾਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਗ ਮੰਦਰ ਲਈ ਲਗਾਉਣ । ਜਾਜਰਾਂ, ਨੂੰ
 ਉਗ ਯੋਯਾ ਯੋਯਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਜੋ ਨੁਰਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ
 ਉਸਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।”

੧੫ ਯਰ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਮੁਰੰਮਤ ਨਾ ਕਰਵਾਈ । ਗਾਜੇ
 ਯੋਯਾਮ ਦੇ ੨੩ ਵੇਂ ਵਰਗੇ ਦੇ ਗਾਜ ਤੀਰ ਵੀ, ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ
 ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਨਾ ਕਰਵਾਈ । ੨ ਤਾਂ ਯੋਯਾਮ ਧਾਤਮਾਗ
 ਨੇ ਯੋਯਾਦਾ ਜਾਜਰ ਆਤੇ ਦੂਸਰੇ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਸੱਦਰੇ
 ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੰਦਰ ਦੀ ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਰਿਉਂ
 ਨਹੀਂ ਕਰਾਉਂਦੇ? ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ
 ਲਈ ਯੋਯਾ ਲੈਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੋ ਆਤੇ ਉਸ ਯੰਨ ਨੂੰ ਵਰਤਣਾ
 ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੋ । ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਗ ਯੋਯਾ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ
 ਲਈ ਹੀ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।”

੧ ਜਾਜਰ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੋਂ ਯੋਯੇ ਨਾ ਲੈਣ ਲਈ ਗਾਜੀ ਹੋ ਗਏ
 ਧਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ
 ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਲਿਆ । ੨ ਤਦ ਯੋਯਾਦਾ ਜਾਜਰ ਨੇ
 ਇੱਕ ਮੰਦੂਰ ਲੈ ਕੇ ਇਸਦੇ ਢੱਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੋਰੀ ਰੀਤੀ ਆਤੇ
 ਉਸ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਧਰਵੇਸ
 ਰੋਲ ਧਰ ਦਿੱਤਾ ਭਈ ਯੋਯਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ
 ਦੇ ਸਜੇ ਗਏ ਰਹੇ । ਜਿਹੜੇ ਜਾਜਰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ

ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਕਰਦੇ ਮਨ, ਉਗ ਸਾਰਾ ਯੋਯਾ ਜੋ ਯੋਯਾਗ
 ਲਈ ਲਿਯਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਮੀ ਉਸ ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੰਦੇ
 ਮਨ ।

੧੦ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੋਕ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਉਗ ਯੋਯੇ
 ਉਗ ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਧਾਂਦੇ, ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਰੱਤਰ
 ਆਤੇ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਇਗ ਵੇਖਦੇ ਰਿ ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ
 ਯੰਨ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਗ ਆਕੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਯੰਨ ਕੱਢ
 ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ । ਫਿਰ ਉਗ ਬੋਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯੰਨ ਭਰਕੇ ਉਸਦੀ
 ਗਿਣਤੀ ਕਰਦੇ । ੧੧ ਫਿਰ ਜਿਹੜੇ ਰਾਮਿਆਂ ਨੇ ਯੋਯਾਗ ਦੇ
 ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਯੰਨ
 ਵਿੱਚੋਂ ਮਜਦੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ । ਫਿਰ ਉਸ ਯੋਯੇ ਵਿੱਚੋਂ ਯੋਯਾਗ
 ਦੇ ਮੰਦਰ ਉੱਧਰ ਕਾਜਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਰਖਾਣ, ਆਤੇ ਹੋਰ
 ਮਜਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਯੋਯੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ । ੧੨ ਉਸ ਯੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਜਾਂ,
 ਆਤੇ ਖੱਬਰ ਕੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਯੋਯਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ
 ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਆਤੇ ਉਸ ਸਭ ਕੁਝ ਲਈ ਜੋ
 ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਮੀ, ਮਜਦੂਰੀ ਦਿੱਤੀ
 ਜਾਂਦੀ ।

੧੩-੧੪ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯੋਯਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਯੰਨ ਦੀ ਭੇਟਾ
 ਰੀਤੀ ਲੇਰਿਨ ਜਾਜਰ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਯੋਯਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ
 ਜਾਂਦੀ ਦੇ ਧਿਆਲੇ ਜਾਂ ਗੁਲਤਰਾਮ, ਬਾਟੇ ਜਾਂ ਤੁਰਗੀਆਂ ਜਾਂ
 ਸੋਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਨਾ ਬਣਾ ਸੱਕਦੇ । ਉਗ ਯੋਯਾ ਸਿਰਫ਼
 ਮਜਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮਜਦੂਰੀ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਜੋ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ
 ਕਰਦੇ । ੧੫ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਉਗ ਰਾਮਿਆਂ
 ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਯੇ ਦਿੰਦੇ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੋਂ ਗਿਸਾਥ ਨਹੀਂ ਮੀ
 ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਗ ਆਦਮੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ
 ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਮਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਮੀ ।

੧੬ ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਯੋਯਾ ਲੋਕ ਦੋਸ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਜਾਂ ਧਾਧ
 ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਮਨ, ਉਗ ਯੋਯਾ ਯੋਯਾਗ ਦੇ
 ਮੰਦਰ ਲਈ ਜਾਂ ਮਜਦੂਰੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੀ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ
 ਸਗੋਂ ਉਗ ਯੋਯਾ ਜਾਜਰਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਮੀ ।

ਯੋਯਾਮ ਦਾ ਯਨੂਸਲਮ ਨੂੰ ਗਜਾਏਲ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ

੧੭ ਯਰਾਮ ਦੇ ਗਾਜੇ ਗਜਾਏਲ ਨੇ ਗਥ ਸਗਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
 ਲੜਾਈ ਕਰਕੇ ਉਸ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ । ਉਸਤੋਂ ਬਾਯਦ
 ਉਸ ਨੇ ਯਨੂਸਲਮ ਦੇ ਉੱਧਰ ਗਯਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਚੀ ।

੧੮ ਯਗੂਦਾਗ ਦੇ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਯੋਯਾਦਾਫਟ, ਯੋਯਾਮ
 ਆਤੇ ਯਗਜਯਾਗ ਮਨ । ਉਗ ਯੋਯਾਮ ਦੇ ਧਰਥੇ ਮਨ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਫੀ ਵਸਤਾਂ ਯੋਯਾਗ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰੀਤੀਆਂ
 ਮਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਿ ਧਵਿੱਤਰ ਕਰਕੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ
 ਗਈਆਂ ਮਨ । ਯੋਯਾਮ ਨੇ ਵੀ ਕਾਫੀ ਵਸਤਾਂ ਯੋਯਾਗ
 ਨੂੰ ਭੇਟ ਰੀਤੀਆਂ ਮਨ । ਜਿੰਨਾ ਸੋਨਾ ਆਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਯੋਯਾਗ
 ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆਂ, ਉਸ
 ਨੇ ਉਗ ਸਭ ਇੱਕਤਰ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਯਰਾਮ ਦੇ ਗਾਜੇ ਗਜਾਏਲ
 ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ । ਤਾਂ ਇੰਝ ਗਜਾਏਲ ਨੇ ਯਨੂਸਲਮ ਤੇ ਗਯਾ
 ਨਾ ਕੀਤਾ ।

ਯਹੋਯਾਮ ਦੀ ਖੋਬੀ

੧੯ ਜੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮਹਾਨ ਰਾਜ ਯੋਯਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰੀਤੇ ਉਹ ਮਭ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ।

੨੦ ਫਿਰ ਯੋਯਾਮ ਦੇ ਯਹੂਦਾਗਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਧਰਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜੇ ਸਿੰਨਾ ਦੀ ਢਾਲ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ। ੨੧ ਸਿਮਾਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਜਾਰਾਗ ਅਤੇ ਸੋਮੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਜਾਥਾਦ ਜੇ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਯਹੂਦਾਗ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲੇ ਯੋਯਾਮ ਦੀ ਗੱਤਿਆ ਰੀਤੀ।

ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯੋਯਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਰੋਲ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ। ਯੋਯਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂਦਾਗ ਨਵਾਂ ਗਜਾ ਬਣਿਆ।

ਯਹੋਯਾਗਜ ਨੇ ਯਾਧਣਾ ਗਜ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ

੧੩

੧ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਮ ਦੇ ੨੩ ਵਰ੍ਹੇ ਤੋਂ ਯਹੂ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਯਾਗਜ ਸਾਮਰਿਆ ਉੱਧਰ ਗਜ ਰਹਨ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਨੇ ੧੭ ਸਾਲ ਗਜ ਰੀਤਾ।

੨ ਯਹੋਯਾਗਜ ਨੇ ਉਹ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਮਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂਦਾਗਜ ਯਾਮ ਨੇ ਯਾਧਾਂ ਦੇ ਯਹੂਦਾਗ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਰਹਵਾਏ ਮਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੰਮਾਂ ਤੋਂ ਟਲਿਆ ਨਾ। ੩ ਉਦ ਯਹੋਵਾਗ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਬੜਾ ਰੋਧਿਤ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਗਜਾਏਲ ਅਤੇ ਗਜਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਨ-ਹਦਦ ਨੂੰ ਇਹ ਸੱਤਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੇ ਦਯਾ

੪ ਉਦ ਯਹੋਯਾਗਜ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਅੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ ਤੇ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਲਿਆ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸਟ ਦੇ ਰਿਗਾ ਸੀ ਵੇਖ ਲਿਆ ਸੀ।

੫ ਉਦ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਭੇਜਿਆ। ਉਦ ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਗੱਥੇ ਬਚ ਨਿਰਲੇ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਖੁੜ ਅੱਗੇ ਵਾਗ ਯਾਧਣੇ ਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ।

੬ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗਜ ਯਾਮ ਦੇ ਘਰਾਏ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਰਹਵਾਏ ਮਨ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਚੱਲਦੇ ਰਹੇ, ਬਾਜ ਨਾ ਯਾਏ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਟੁੰਡ ਵੀ ਨਾ ਢਾਏ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਉੱਥੇ ਥੰਮਾਂ ਵਾਗ ਖੜ੍ਹੇ ਮਨ।

੭ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਹੋਯਾਗਜ ਦੇ ਘਰਾਏ ਨੂੰ ਗਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ੫੦ ਯੁੜਮਵਾਰ, ੧੦ ਰੱਬ ਅਤੇ ੧੦,੦੦੦ ਧੈਲ ਮਿਧਾਗੀ ਹੀ ਛੱਡੇ। ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਹੋਯਾਗਜ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਇੰਝ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਗਾਹੁਣ ਵੇਲੇ ਤੂੜੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਡਦੀ ਹੋਵੇ।

੮ ਯਹੋਯਾਗਜ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਮਹਾਨ ਰਾਜ ਰੀਤੇ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ। ੯ ਯਹੋਯਾਗਜ ਮਰਨ ਉਧਰੰਤ ਯਾਧਣੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਦੇ ਰੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ। ਉਸ ਉਧਰੰਤ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਮ ਗਜ ਰਹਨ ਲੱਗਾ।

ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਧਰ ਯਹੋਯਾਮ ਦਾ ਗਜ

੧੦ ਯਹੋਯਾਗਜ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਯਾਮ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਧਰ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯੋਯਾਮ ਦੇ ਗਜ ਦੇ ੩੭ ਵਰ੍ਹੇ 'ਚ ਹੋਇਆ। ਯਹੋਯਾਮ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਧਰ ੧੬ ਵਰ੍ਹੇ ਗਜ ਰੀਤਾ। ੧੧ ਇਸਨੇ ਉਹੀ ਰੁਝ ਰੀਤਾ ਜੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਭੜਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂਦਾਗਜ ਯਾਮ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਧਾਧਾਂ ਤੋਂ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਰਹਵਾਏ ਮਨ, ਮੂੰਗ ਨਾ ਮੋੜਿਆ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਚੱਲਦਾ ਰਿਗ। ੧੨ ਯੋਯਾਮ ਦੀ ਬਾਰੀ ਵਾਰਤਾ ਅਤੇ ਜੇ ਰੁਝ ਬਾਰੀ ਉਸ ਨੇ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਜੇ ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਿਆ ਉਹ ਮਭ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ੧੩ ਯੋਯਾਮ ਯਾਧਣੇ ਮਰਨ ਬਾਅਦ ਯਾਧਣੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਦੇ ਰੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਉਧਰੰਤ ਯਹੂਦਾਗਜ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਤੇ ਬੈਠਾ। ਯੋਯਾਮ ਨੂੰ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ।

ਯੋਯਾਮ ਦਾ ਯਹੂਦਾਗ ਰੋਲ ਫੇਰਾ

੧੪ ਫਿਰ ਯਹੂਦਾਗ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਉਹ ਮਰ ਵੀ ਸੱਰਦਾ ਸੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਯੋਯਾਮ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਆ। ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਲਈ ਰੋਇਆ ਅਤੇ ਯਾਧਣ ਲੱਗਾ, “ਹੇ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ! ਰੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰੱਬ ਤੇ ਇਸਦੇ ਘੋੜਿਆਂ ਦਾ ਇਹੀ ਵੇਲਾ ਹੈ?” *

੧੫ ਯਹੂਦਾਗ ਨੇ ਯੋਯਾਮ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਰੁਝ ਤੀਰ ਤੇ ਰਮਾਨ ਨੈ।”

ਯੋਯਾਮ ਨੇ ਰਮਾਨ ਤੇ ਰੁਝ ਤੀਰ ਚੁੱਰ ਲਏ। ੧੬ ਉਦ ਯਹੂਦਾਗ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਯਾਧਿਆ,

* ੧੩:੧੪ ਰੀ ... ਵੇਲਾ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਯਹੂਦਾਗ, “ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਾਉਣ ਦਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ੧ ਗਜਿਯਾਂ ੨:੧੨.

“ਰਮਾਨ ਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਧਰ।” ਮੈਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਉਸ ਉੱਪਰ ਧਰਿਆ ਫੇਰ ਯੀਸੂਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖੇ।¹⁷ ਯੀਸੂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਯੂਰਥ ਵੱਲ ਦੀ ਖਿੜੀ ਖੋਲ੍ਹ।” ਯੋਯਾਸ ਨੇ ਯੂਰਥੀ ਖਿੜੀ ਖੋਲ੍ਹੀ। ਉਦ ਯੀਸੂਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਿਸਾਨਾ ਰਾਗ।”

ਉਦ ਯੋਯਾਸ ਨੇ ਤੀਰ ਮਾਰਿਆ। ਉਦ ਯੀਸੂਸ ਬੋਲਿਆ, “ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਫਤਹ ਦਾ ਬਾਣ ਹੈ। ਜੇ ਰਿ ਯਰਾਮ ਉੱਪਰ ਫਤਹ ਦਾ ਬਾਣ ਹੈ। ਤੂੰ ਯਰਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯਫੇਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਕਰੇਗਾ।”

¹⁸ ਯੀਸੂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੀਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲੈ।” ਮੈਂ ਉਸ ਨੇ ਤੀਰ ਚੁੱਕ ਲਏ। ਉਦ ਯੀਸੂਸ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜਮੀਨ ਤੇ ਮਾਰ।”

ਮੈਂ ਉਸ ਨੇ ਯਰਤੀ ਉੱਪਰ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਮਾਰਿਆ ਫਿਰ ਹੁਰ ਗਿਆ।¹⁹ ਫਿਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ (ਯੀਸੂਸ) ਉਸ ਉੱਪਰ ਰੋਧਵਾਨ ਹੋਰੇ ਬੋਲਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਧੰਜ ਜਾਂ ਛੇ ਵਾਰੀ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਦ ਤੂੰ ਯਰਾਮ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਮਾਰਦਾ ਰਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਯਰ ਗੁਣ ਤੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਹੀ ਯਰਾਮ ਨੂੰ ਮਾਰੇਗਾ।”

ਯੀਸੂਸ ਦੀ ਰਬਰ ਤੇ ਯਦੁਤ ਘਟਨਾ

²⁰ ਫਿਰ ਯੀਸੂਸ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤਾ।

ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਬਰਮਤ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਮੋਯਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀ ਇਮਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਆ ਵੜੇ। ਉਹ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਆਏ ਸਨ।²¹ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਮਰਾਏਲੀ ਇੰਚ ਲਾਮ ਨੂੰ ਦਫਨਾਵਾਂ ਹਰੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਚ ਜੱਥਾ ਵੇਖਿਆ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਲ ਦੀ 'ਚ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਯੀਸੂਸ ਦੀ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਯੀਸੂਸ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਛੋਹਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਜਿਉਂ ਪਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧੋਰਾਂ ਉੱਪਰ ਖੜ ਗਿਆ।

ਯੋਯਾਸ ਵੱਲੋਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁੜ ਜਿਤੁਣਾ

²² ਯੋਯਾਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਯਰਾਮ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹਜ਼ਾਇਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸਤਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ।²³ ਯਰ ਯਹੋਵਾਹ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਉੱਪਰ ਮਿਹਰਬਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਤਰਸ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਦਿਨ ਤੀਰ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯਥਾਗਾਮ, ਇਮਰਾਹ, ਅਤੇ ਯਾਰੂਥ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਕਾਰਣ ਨਾ ਤਾਂ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੀ ਗਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਫਨਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ।

²⁴ ਯਰਾਮ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹਜ਼ਾਇਲ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਬਨ-ਹਦਦ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।²⁵ ਆਪਣੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਜ਼ਾਇਲ ਨੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਯੋਯਾਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਯਹੋਯਾਸ ਤੋਂ ਕਈ ਸਹਿਰ ਖੋਹ ਲਏ ਸਨ ਯਰ ਗੁਣ ਯੋਯਾਸ ਨੇ ਹਜ਼ਾਇਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਨ-ਹਦਦ ਤੋਂ ਇਹ ਸਹਿਰ

ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਸਨ। ਯੋਯਾਸ ਨੇ ਬਨ-ਹਦਦ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ।

ਯਮਮਯਾਹ ਦਾ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ

¹ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ **੧੪** ਯੋਯਾਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮਾਲ, ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਖਾਤਮਾਗ ਯੋਯਾਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਮਮਯਾਹ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ।² ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹ 25 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਯਮਮਯਾਹ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ 29 ਮਾਲ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਯਹੋਯੱਦੀਨ ਸੀ, ਜੋ ਯਹੂਸਲਮ ਤੋਂ ਸੀ।³ ਯਮਮਯਾਹ ਨੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਸਨ ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੁਰਥੇ ਦਾਊਦ ਵਾਂਗ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੰਨਿਆ।⁴ ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਢਾਹਿਆ। ਅਜੇ ਤੀਰ ਲੋਰ ਉੱਚੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਯੂਧ ਯੁਧਾਉਂਦੇ ਸਨ।

⁵ ਜਦੋਂ ਯਮਮਯਾਹ ਦੇ ਹੱਥ ਰਾਜ ਖੱਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਯਫੇਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਛੱਡਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ।⁶ ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਯਾਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਰਿਉਂ ਜੋ ਮੁਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਇਹ ਲਿਖਿਆ, “ਜੇਰ ਕੋਈ ਖੁੱਤਰ ਖਾਧ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮਾਰੇ ਨਾ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਾਰਿਆਂ ਦੇ ਖਾਧ ਕਰਨ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਆਪ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸਦਾ ਦੰਡ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

⁷ ਯਮਮਯਾਹ ਨੇ ਲੂਣ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ 10,000 ਯਦੇਮੀ ਮਾਰੇ ਅਤੇ ਮਲਾ ਨੂੰ ਜੰਗ ਕਰਕੇ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਂ “ਯਾਰਤੋਲ” ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੀਰ ਵੀ “ਯਾਰਤੋਲ” ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਯਮਮਯਾਹ ਦੀ ਯਹੋਯਾਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਦੀ ਖਾਗਿਸ

⁸ ਉਦ ਯਮਮਯਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਦੇ ਕੋਲ ਜੋ ਰਿ ਯਹੋਯਾਸ, ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੂ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਕੋਲ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਭੇਜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇਸਾ ਦਿੱਤਾ, “ਯਾਰ, ਯਮੀਂ ਇੰਚ ਦੂਜੇ ਦੇ ਯਮਮਯਾਹ-ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਰੇ ਲੜੀਏ।”

⁹ ਉਦ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਮਮਯਾਹ ਨੂੰ ਸਵਾਧ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਲਥਾਨੇਨ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕੰਡਿਆਲੀ ਝਾੜੀ ਨੇ ਲਥਾਨੇਨ ਦੇ ਵਿਸਾਲ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ: ‘ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ।’ ਯਰ ਇੰਚ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਜੋ ਲਥਾਨੇਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਛੋਟੀ ਕੰਡਿਆਲੀ ਝਾੜੀ ਤੋਂ ਦੀ ਲੰਘਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿੱਧ ਮੁੱਟਿਆ।¹⁰ ਇਹ ਮੱਧ ਹੈ ਤੂੰ ਯਦੇਮ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਹੈ ਯਰ ਤੂੰ ਯਦੇਮ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੁਮੇਡੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਣ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਯਰ ਵਿੱਚ

ਰਹਿ ਜਾਤੇ ਉੱਥੇ ਆਪਣਾ ਸਤਿਕਾਰ ਮਾਣ। ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਮਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਨਾ ਧਾ। ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਇਉਂ ਕਰੇਗਾ ਤੂੰ ਡਿੱਗੇਗਾ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਡਿੱਗੇਗਾ।”

11 ਧਰ ਅਮਸਯਾਗ ਨੇ ਯਹੋਯਾਸ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵੱਲ ਵੇਈ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਤਦ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਅਮਸਯਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਜੇ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਬੈਤ-ਸਮਸ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ। 12 ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਨੂੰ ਗ਼ਰ ਦਿੱਤੀ। ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਗ਼ਰ ਆਦਮੀ ਉੱਥੋਂ ਘਰ ਨੂੰ ਭੱਜ ਗਿਆ। 13 ਫਿਰ ਬੈਤ-ਸਮਸ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਗ਼ਰੇ ਅਮਸਯਾਗ ਨੂੰ ਘੋਰ ਲਿਆ ਜੇ ਅਗ਼ਜ਼ਬਾਗ ਦਾ ਖੋਤਾ ਤੇ ਯਹੋਯਾਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਯਹੋਯਾਸ ਅਮਸਯਾਗ ਨੂੰ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਰੋਧ ਟਿਫਰਾਈਮ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਰ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਤੀਰ ੬੦੦ ਫੁੱਟ ਢਾਗ ਦਿੱਤੀ। 14 ਤਦ ਯਹੋਯਾਸ ਨੇ ਸਾਰਾ ਸੋਨਾ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਬਰਤਨ ਜੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮਨ, ਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਮਨ ਲੈ ਲਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਾਮਰਿਆ ਨੂੰ ਮੁੜਿਆ।

15 ਯਹੋਯਾਸ ਨੇ ਜੇ ਵੀ ਰਾਜਜ ਰੀਤੇ, ਇਹ ਵੀ ਰਿ ਰਿਵੇਂ ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਮਸਯਾਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨੜਿਆ ਇਹ ਮਭ ਕੁਝ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਟਿਤਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। 16 ਯਹੋਯਾਸ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਰੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

ਅਮਸਯਾਗ ਦੀ ਮੌਤ

17 ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਮਸਯਾਗ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਯਾਸ ਦੇ ਮਰਨ ਪਿੱਛੋਂ 14 ਵਰ੍ਹੇ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। 18 ਅਮਸਯਾਗ ਨੇ ਜੇ ਵੀ ਮਗਨ ਰਾਜਜ ਰੀਤੇ ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਟਿਤਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। 19 ਜਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਧਰਾਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਨਰੀਮ ਵੱਲ ਭਜਿਆ ਧਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਰੀਮ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਆਦਮੀ ਭੇਜੇ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ। 20 ਲੋਕੀ ਉਸਦੀ ਲੋਧ ਖੋੜਿਆਂ ਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵਾਧਮ ਲਿਆਏ ਤੇ ਅਮਸਯਾਗ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਉਸ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਰੋਲ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ।

ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਉੱਧਰ ਆਪਣਾ ਗਾਜ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ

21 ਤਦ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾਇਆ। ਉਸ ਵਰਤ ਉਹ ਤੁੱਲ 1੬ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ। 22 ਇਉਂ ਜਦ ਖਾਤਮਾਗ ਅਮਸਯਾਗ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਰੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਨੇ ਏਲਯ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ

ਉਸਾਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਖੁਨਰ-ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਦੂਜੇ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਧਰ ਆਪਣਾ ਗਾਜ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ

23 ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਮਸਯਾਗ ਦੇ 14 ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਗਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ 41 ਵਰ੍ਹੇ ਗਾਜ ਕੀਤਾ। 24 ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਭੇੜੇ ਮਨ। ਉਸ ਨੇ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਧਾਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਮੂੰਗ ਨਾ ਮੜਿਆ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਕਰਵਾਏ ਮਨ। 25 ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਉਸ ਬਚਨ ਮੁਤਾਬਕ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਅਖਿੱਤਈ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਯੂਨਾਗ ਨਬੀ ਦੇ ਗਾਹੀਂ ਜੇ ਗਥ ਹੇਫਰ ਦਾ ਮੀ, ਆਖਿਆ ਮੀ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਹੀ ਗੱਦ ਨੂੰ ਹਮਾਧ ਦੇ ਨਾਧੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਗਾਬਾਗ ਦੇ ਸਮੁੱਦਰ ਤੀਰ ਫਿਰ ਖਰੁੱਚਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। 26 ਤਦ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਮੱਚਮੁੱਚ ਇਸਰਾਏਲੀ ਚੜ੍ਹੇ ਕਮਟ ਵਿੱਚ ਮਨ, ਦੋਵੇਂ, ਨੌਕਰ ਅਤੇ ਅਜਾਦ ਆਦਮੀ, ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਵੇਈ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਮੀ ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸੱਕਦਾ। 27 ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਮੈਂ ਅਰਾਮ ਦੇ ਹੇਠੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਨਾਉਂ ਹੀ ਮਿਟਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਯਾਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦੀ ਸਰਤੀ ਗਾਹੀਂ ਫੁਟਾਰਾਗ ਦਵਾਇਆ।

28 ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਜੇ ਵੀ ਮਗਨ ਰਾਜਜ ਰੀਤੇ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲੀ ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਟਿਤਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਜਦ ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ਦੰਮਿਕਰ ਅਤੇ ਹਮਾਧ ਨੂੰ ਜੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਮਨ ਜਿੱਤ ਲਿਆਂਦਾ ਇਹ ਕਹਾਈ ਵੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹੈ। 29 ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਜਦ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਰੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ, ਜੇ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਮਨ। ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਰਯਾਗ ਉਸਦੀ ਥਾਵੇਂ ਗਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ।

ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਦਾ ਯਹੂਦਾਗ ਤੇ ਗਾਜ

1 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦੇ 17 ਵਰ੍ਹੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਮਸਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਗਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। 2 ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਨੇ ਜਦੋਂ ਗਾਜ ਮੰਭਾਲਿਆ ਤਦ ਉਹ 1੬ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ 42 ਵਰ੍ਹੇ ਗਾਜ ਕੀਤਾ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਯਰਾਨਯਾਗ ਮੀ ਜੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਮੀ। 3 ਜੇ ਕੁਝ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਮੀ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਨੇ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਮਸਯਾਗ ਨੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਮੀ। ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਮਸਯਾਗ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਕਦਮ ਤੇ ਚੱਲਿਆ। 4 ਧਰ ਇਸ ਨੇ ਵੀ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ

ਨਾ ਢਾਗਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਯੁਧ ਯੁਧਾਉਂਦੇ ਸਨ।

⁴ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਅਜਰਯਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮਾਰਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਤੀਰ ਵੇੜੀ ਗਿਆ। ਉਹ ਇੱਕ ਅਲੱਗ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖੋਬਾਮ ਘਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮਿਤ ਰਹਦਾ ਸੀ।

⁵ ਅਜਰਯਾਗ ਨੇ ਵੀ ਜੇ ਮਹਾਨ ਰਾਜ ਰੀਤੇ ਉਹ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਗਾਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ। ⁶ ਜਦੋਂ ਅਜਰਯਾਗ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਆਪਣੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਰੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖੋਬਾਮ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਜਰਯਾਗ ਦਾ ਬੋਝੀ ਦੋਰ ਰਾਜ ਰਹਿੰਦਾ

⁷ ਯਾਰਾਬਾਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਰਯਾਗ ਨੇ ਮਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਰਯਾਗ ਦੇ ਅਗੁਦਾਗ ਵਿੱਚ 35 ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਰਹਿੰਦਾ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ। ⁸ ਜਰਯਾਗ ਨੇ ਉਹ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਵਾਂਗ ਗਲਤ ਰੰਮ ਰੀਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬਾਬ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਧਾਂ ਤੋਂ ਮੂੰਗ ਨਾ ਮੋੜਿਆ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਰਵਾਇਤ ਸਨ।

⁹ ਉਦ ਯਾਬੇਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸੱਲੁਮ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਖਰਾਇਆ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਘੱਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਲੇਆਮ ਮਾਰੇ ਉਸਦੀ ਥਾਵੇਂ ਖੁਦ ਰਾਜ ਰਹਿੰਦਾ ਲੱਗ ਪਿਆ। ¹⁰ ਜਰਯਾਗ ਨੇ ਹੋਰ ਜੇ ਵੀ ਰਾਜ ਰੀਤੇ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗਾਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ¹¹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਬਚਨ ਸੱਚ ਹੋਏ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਯੇਹੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀਆਂ ਚਾਰ ਧੀੜੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਰਾਜ ਸੱਦੀ ਉੱਪਰ ਬੈਠਣਗੀਆਂ।

ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਸੱਲੁਮ ਦਾ ਬੋਝੀ ਦੋਰ ਰਾਜ ਰਹਿੰਦਾ

¹² ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਉਜੀਯਾਗ ਦੇ 35 ਵਰ੍ਹੇ ਯਾਬੇਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੱਲੁਮ ਰਾਜ ਰਹਿੰਦਾ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਰਾਜ ਰੀਤਾ।

¹³ ਉਦ ਗਾਦੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਨਹੇਮ ਤਿਰਮਾਗ ਤੋਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਮਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵੜ ਗਿਆ। ਮਨਹੇਮ ਨੇ ਯਾਬੇਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸੱਲੁਮ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣ ਗਿਆ।

¹⁴ ਸੱਲੁਮ ਦੀ ਬਾਰੀ ਮਾਰੀ ਵਾਰਤਾ ਅਤੇ ਜੇ ਮਤਾ ਉਸ ਨੇ ਜਰਯਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਾਇਆ ਉਹ ਮਭ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗਾਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ।

ਮਨਹੇਮ ਦਾ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਰਾਜ

¹⁵ ਸੱਲੁਮ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਨਹੇਮ ਨੇ ਤਿਰਮਾਗ, ਜੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਖਾਤਰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੇ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤਿਰਮਾਗ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਚੀਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।

¹⁶ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਜਰਯਾਗ ਦੇ 35 ਵਰ੍ਹੇ ਗਾਦੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਨਹੇਮ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਰਾਜ ਰਹਿੰਦਾ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ 10 ਵਰ੍ਹੇ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ¹⁷ ਮਨਹੇਮ ਨੇ ਉਹ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬਾਬ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਧਾਂ ਤੋਂ ਮਾਰੀ ਉਮਰ ਭਰ ਮੂੰਗ ਨਾ ਮੋੜਿਆ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਰਵਾਇਤ ਸਨ।

¹⁸ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਯੂਲ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਮਨਹੇਮ ਨੇ ਯੂਲ ਨੂੰ 34,000 ਕਿਲੋ ਚਾਂਦੀ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇ ਅਤੇ ਮਨਹੇਮ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਖਰੜ ਮਜਬੂਤ ਕਰ ਦੇਵੇ। ¹⁹ ਮਨਹੇਮ ਨੇ ਉਹ ਚਾਂਦੀ ਮਾਰੇ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀਆਂ ਵੇਲੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਲਈ ਹਰ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਵੇਲੋਂ, ਉਸ ਨੇ 40 ਮੈਰਲ ਚਾਂਦੀ ਲਈ। ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਧੰਨਾ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਦੇ ਸੱਦੇ। ਫੇਰ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਵਾਧਮ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਗਿਆ।

²⁰ ਮਨਹੇਮ ਨੇ ਜੇ ਵੀ ਮਹਾਨ ਰਾਜ ਰੀਤੇ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ। ²¹ ਮਨਹੇਮ ਮਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖਰਯਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

ਖਰਯਾਗ ਦਾ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਰਾਜ

²² ਅਗੁਦਾਗ ਉੱਪਰ ਖਾਤਮਾਗ ਅਜਰਯਾਗ ਦੇ 40 ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮਨਹੇਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖਰਯਾਗ ਮਾਮਰਿਆ ਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਰਾਜ ਰਹਿੰਦਾ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਮਾਲ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ²³ ਖਰਯਾਗ ਨੇ ਵੀ ਉਹੀ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬੁਰੇ ਸਨ। ਖਰਯਾਗ ਵੀ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬਾਬ ਵਾਂਗ ਜਿਸਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਖਾਧ ਰਵਾਇਤ, ਵਾਂਗ ਖਾਧ ਰਹਿੰਦਾ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਨਾ ਆਇਆ।

²⁴ ਹਮਲਾਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਖਰਯ ਨੇ ਜੇ ਉਸਦੀ ਮੈਨਾ ਦਾ ਰਮਾਂਡਰ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਖਰਾਇਆ ਅਤੇ ਮਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਗੋਬ ਅਤੇ ਅਰਯੋਗ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਗਿਲਗਾਦ ਦੇ 40 ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਖੁਦ ਰਾਜ ਰਹਿੰਦਾ ਲੱਗ ਪਿਆ।

੨੬ ਖਰਗਯਾਗ ਦੇ ਬਾਰੀ ਮਗਨ ਰਾਜ ਜਿਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਟਿਤਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਖਰਗ ਦਾ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਉੱਪਰ ਰਾਜ

੨੭ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਜਰਯਾਗ ਦੇ ੫੨ ਮਾਲ ਰੁਮਲਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖਰਗ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਉੱਪਰ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ੨੦ ਮਾਲ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ੨੮ ਖਰਗ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਜੇ ਰੇਖ ਬਰਾ ਮੀ ਉਗੀ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਖਾਂ ਤੋਂ ਮੂੰਗ ਨਾ ਮੋੜਿਆ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਤੋਂ ਰਵਾਏ ਮਨ।

੨੯ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਖਰਗ ਦੇ ਮਖੋਂ ਵਿੱਚ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਤਿਗਲਥ ਖਿਲਮਰ ਨੇ ਆਰੇ ਈਯੋਨ ਅਤੇ ਆਬੇਲ-ਬੈਤ-ਮਯਾਰਾਗ ਅਤੇ ਯਾਨੇਯਾਗ, ਰਦਮ, ਗਾਮੇਰ, ਗਿਲਯਾਦ, ਗਾਲੀਲ ਅਤੇ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ। ਖਾਤਮਾਗ ਤਿਗਲਥ ਖਿਲਮਰ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਦੀ ਬਣਾਰੇ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ।

੩੦ ਏਲਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਹੋਮੇਯਾ ਨੇ ਰੁਮਲਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਖਰਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਖਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਥਾਵੇਂ ਆਪ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਇਹ ਉਜੀਯਾਗ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਬਾਮ ਦੇ ੨੦ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਿਆ।

੩੧ ਖਰਗ ਨੇ ਜੇ ਮਗਨ ਰਾਜ ਕੀਤੇ ਉਹ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਟਿਤਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਯੋਬਾਮ ਦਾ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਰਾਜ

੩੨ ਰੁਮਲਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖਰਗ ਨੇ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਮੀ, ਉਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਰ੍ਹੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਉਜੀਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਬਾਮ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗ ਖਿਆ।

੩੩ ਯੋਬਾਮ ੨੫ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ੧੬ਮਾਲ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਮਾਦੇਰ ਦੀ ਧੀ ਯਹੂਸਾ ਮੀ।

੩੪ ਯੋਬਾਮ ਨੇ ਮਭ ਕੁਝ ਉਗੀ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਉਜੀਯਾਗ ਨੇ ਕੀਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਜੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਮੀ। ੩੫ ਖਰ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਢਾਹਿਆ। ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਯੁਧ ਯੁਧਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਯੋਬਾਮ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਉੱਪਰਲਾ ਫਾਟਰ ਬਣਵਾਇਆ।

੩੬ ਯੋਬਾਮ ਨੇ ਜੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਰਾਜਨਾਮੇ ਕੀਤੇ ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਗਜਿਯਾਂ ਦੇ ਟਿਤਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ।

੩੭ ਉਸ ਵਕਤ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਰਾਜਾ ਰੁਮੀਨ ਅਤੇ ਰੁਮਲਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਖਰਗ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੇਜਿਆ।

੩੮ ਇਉਂ ਯੋਬਾਮ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਕੋਲ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਹਿਰ ਆਪਣੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਰਨ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਮ ਉਸਦੀ ਥਾਵੇਂ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ।

ਯਾਰਾਮ ਦਾ ਯਹੂਦਾਗ ਉੱਪਰ ਰਾਜ

੧੬ ੧ ਰੁਮਲਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਖਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ੧੭ਵੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ, ਯੋਬਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਮ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਿਆ। ੨ ਉਸ ਨੇ ਉਦੋਂ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ੨੦ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਉੱਤੇ ੧੬ ਮਾਲਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੁਰਖੇ ਦਾਉਦ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਮੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਮਭ ਕੁਝ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਮੀ। ੩ ਯਾਰਾਮ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਗਜਿਯਾਂ ਵਾਂਗ ਜੀਵਿਆ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਬਲੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ੪ ਉਸ ਨੇ ਉਗੀ ਭਿਯਾਨਰ ਖਾਖ ਕੀਤੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆਂ ਮੀ। ੫ ਯਾਰਾਮ ਨੇ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਖਰਾਬੀਆਂ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਹਰੇ-ਹਰੇ ਖੁੱਬਾਂ ਹੇਠਾਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਯੁਧ ਯੁਧਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ।

੬ ਉਦ ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਰੁਮਲਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖਰਗ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਆਏ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਰਾਮ ਨੂੰ ਖੋਰ ਲਿਆ ਖਰ ਉਸ ਨੂੰ ਗਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਮਫਲ ਰਹੇ। ੭ ਉਸ ਵਕਤ ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਰੁਮੀਨ ਨੇ ਏਲਥ ਨੂੰ ਯਾਰਾਮ ਲਈ ਫੇਰ ਵਾਖਮ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਫੇਰ ਯਾਰਾਮੀ ਏਲਥ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ।

੮ ਉਦ ਯਾਰਾਮ ਨੇ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਤਿਗਲਥ ਖਿਲਮਰ ਕੋਲ ਮੰਦੇਸਵਾਗਰ ਭੇਜੇ ਤੇ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਭੇਜਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮੰਦਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੇਰਿਆਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹਾਂ ਮੈਂ ਆਰੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਰਾਮ ਅਤੇ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਤੋਂ ਬਚਾਯਾ ਕੇ ਮੇਰੀ ਸੱਭਿਆ ਕਰ। ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਆਏ ਹਨ।” ੯ ਯਾਰਾਮ ਨੇ ਉਹ ਮਾਰਾ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸੋਨਾ ਜੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚ ਮੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ੧੦ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਾਰਾਮ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੰਮਿਸਰ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦਿਯਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦੀ ਬਣਾਰੇ ਕੀਰ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰੁਮੀਨ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁੱਟਿਆ।

੧੧ ਉਦ ਯਾਰਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਤਿਗਲਥ ਖਿਲਮਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਵੇਖੀ ਜੇ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਮੀ। ਯਾਰਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ

*੧੬:੩ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਬਲੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਮੂਲਯਾਗ, “ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਾਇਆ।”

ਨਮੂਨਾ ਉਮਦੀ ਮਾਗੀ ਰਾਗੀਗਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਉਗੀਯਾਗ ਜਾਜਰ ਰੋਲ ਭੋਜਿਯਾ।¹¹ ਤਦ ਉਗੀਯਾਗ ਜਾਜਰ ਨੇ ਆਗਾਜ ਖਾਤਮਾਗ ਦੁਆਰਾ ਦੰਮਿਮਰ ਤੋਂ ਭੋਜੇ ਗਏ ਨਮੂਨੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇੰਚ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਆਗਾਜ ਦੇ ਦੰਮਿਮਰ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਆਉਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਇਮ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਰਹਵਾ ਲਿਆ।

¹² ਜਦੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦੰਮਿਮਰ ਤੋਂ ਮੁੜਿਆ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਵੇਖੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਬਲੀ ਭੇਟ ਰੀਤੀ।¹³ ਉਮ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ, ਆਗਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਮਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਪਰ ਛਿੜਕਿਆ।

¹⁴ ਆਗਾਜ ਨੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਉਮ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਾਮੇ ਵੱਲ ਸੀ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮਾਮਹੁਣਿਓ ਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਏ ਗਟਾਅ ਰੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।¹⁵ ਆਗਾਜ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਗੀਯਾਗ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਸਵੇਰ ਦੀ ਭੇਟ ਬਲੀ ਅਤੇ ਮਾਮ ਦੀ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਗੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਉਮਦੀ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ, ਦੇਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਗੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਮੁਗਾਤਾਂ ਅਤੇ ਬਲੀਆਂ ਦਾ ਮਾਗਾ ਖੂਨ ਉਮ ਉੱਪਰ ਛਿੜਕਿਆ ਰ। ਯਰ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ, ਮੈਂ ਹੀ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਸੁਆਲ ਖੁੰਛਣ ਲਈ ਵਰਤਾਂਗਾ।”

¹⁶ ਉਗੀਯਾਗ ਜਾਜਰ ਨੇ ਮਭ ਰੁੜ ਆਗਾਜ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਰੀਤਾ।

¹⁷ ਆਗਾਜ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਛਰੜਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਫੱਟੀਆਂ ਮਨ ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਗੁੱਬ ਧੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਗੋਦਾਂ ਨੂੰ ਗਟਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਮ ਨੇ ਉਹ ਵੱਡਾ ਗੋਦ ਵੀ ਉੱਤਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਖਿੱਤਲ ਦਿਆਂ ਬਲਦਾਂ ਉੱਪਰ ਮਥਿਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੱਬਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

¹⁸ ਆਗਾਜ ਨੇ ਉਹ ਗਾਗ ਗਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਅਥਤ ਦੀਆਂ ਮਭਾਵਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਯਰਵੇਮ ਦੁਆਰਾ ਤੋਂ ਬਾਗਰ ਖਾਤਮਾਗ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ ਛਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਜਿਗਾ ਉਮ ਨੇ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰਾਹਣ ਰੀਤਾ।

¹⁹ ਆਗਾਜ ਨੇ ਜੇ ਵੀ ਮਗਨ ਰਾਗਨਾਮੇ ਰੀਤੇ ਉਹ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਟਿਤਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ।²⁰ ਜਦੋਂ ਆਗਾਜ ਦੀ ਮੰਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ, ਉਮ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਰੋਲ, ਦਠਨਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਮਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਿਜਰੀਯਾਗ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

ਗੋਮੇਆ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਆਪਣਾ ਗਾਜ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ

੨ ਏਲਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗੋਮੇਆ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਆਗਾਜ ਦੇ ਅਗੁਦਾਗ ਉੱਪਰ 12ਵੇਂ ਵਰਗੇ ਦੋਗਨ ਮਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇਮਰਾਏਲ ਤੇ ਗਾਜ ਰਹਨਾ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ ਉਮਨੇ ਨੇ ਵਰਗੇ ਗਾਜ ਰੀਤਾ।² ਗੋਮੇਆ ਨੇ ਉਹ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਜੋ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਭੌੜਾ ਸੀ। ਯਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਇਮਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਗਾਜ ਰਹਨ ਵਾਲੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਵਰਗਾ ਟਿੰਨਾ ਭੌੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

³ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਸਲਮਨਮਰ ਨੇ ਉਮ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਗੋਮੇਆ ਉਮਦਾ ਦਾਮ ਗੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਸਲਮਨਮਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਭੇਟ ਦਿੱਤੀ।

⁴ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਮ ਨੇ ਮਿਮਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਮਦਦ ਲਈ ਮੰਦੇਮਵਾਗਰ ਭੋਜੇ ਉਮ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਨਾਂ ਮੈਂ ਸੀ। ਉਮ ਵਰਗੇ ਗੋਮੇਆ ਨੇ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਭੋਜੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਮਾਲ ਭੋਜਦਾ ਗੁਦਾ ਸੀ। ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਅਥਰ ਹੋਈ ਕਿ ਗੋਮੇਆ ਉਮ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਉਂਤਾ ਘੜ ਰਿਗਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਗੋਮੇਆ ਨੂੰ ਯਰੜ ਰੇ ਵੈਦ ਰਰ ਲਿਆ।

⁵ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਗਾਜਾ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਮਾਗੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਹਮਲੇ ਰੀਤੇ। ਫਿਰ ਉਹ ਮਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਮਾਮਰਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਹ ਤਿੰਨ ਵਰਗੇ ਲੜਿਆ।⁶ ਗੋਮੇਆ ਦੇ ਨੇਵੇਂ ਵਰਗੇ ਵਿੱਚ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਾਮਰਿਆ ਤੇ ਰਬਜਾ ਰਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਤੇ ਗਾਜ ਰਹਨ ਲੱਗ ਧਿਆ। ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਵੈਦੀ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਰੇ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਲੈ ਆਇਆ। ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੇਲਾਗ ਵਿੱਚ ਗਬੇਰ, ਗੋਜਾਨ ਦੀ ਇੰਚ ਨਦੀ ਦੇ ਵੇਛੇ ਅਤੇ ਮਾਦੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਸਾ ਦਿੱਤਾ।

⁷ ਇਹ ਮਭ ਇਮ ਲਈ ਵਾਧਰਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਮਰ ਤੋਂ ਬਾਗਰ ਵੱਢ ਲਿਆਇਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਮਿਮਰ ਦੇ ਗਾਜੇ ਫਿਰਉਨ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੋਰਾਂ ਦੇ ਵਦਤਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ।⁸ ਉਹ ਗੋਰਨਾ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਨ ਰਰਾਉਣ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ, ਨਾ ਕਿ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੁਆਰਾ।⁹ ਅਤੇ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਛੁੱਧੇ-ਲੁਰੇ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਹ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜੋ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਹਿਰੇਦਾਗਾਂ ਦੇ ਗੁੰਮਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੜ੍ਹ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰ ਤੀਰ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀਆਂ

¹16:14 ਯਰ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ... ਵਰਤਾਂਗਾ ਮੁਲਾਜਰਬ: ਯਰ ਮੈਂ ਮਰੇਂ ਤੋਂ ਮਰੇਂ ਲਈ ਰਾਂਮੀ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਵਰਤਾਂਗਾ। ਮੰਭਵਤਾ ਉਮਦਾ ਭਾਵ ਗੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸਵੇ-ਇਛਿਤ ਬਲੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵਰਤਾਂਗਾ।

ਬਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ।^{੧੦} ਜਾਂ ਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਹਰ ਧਰਾੜੀ ਉੱਤੇ ਹਰੇਰ ਰੁੱਖ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਯਾਦਗਾਰੀ ਯੱਥਰ ਤੇ ਥੰਮ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹ ਲੇ।^{੧੧} ਉੱਥੇ ਮਾਰੇ ਉੱਚੇ ਬਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਵਾਂਗ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਗਮਟਿਉ ਰੱਢ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਯੁਫ਼ ਯੁਖਾਈ ਜਾਂ ਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਰੋਯ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਰੋਮ ਰੀਤੇ ਜੇ ਮਾੜੇ ਮਨ।^{੧੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੁੱਤਧਰਮਤੀ ਰੀਤੀ ਜਿਮ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰੋਰਿਆ ਮੀ ਰਿ, “ਤੁਸੀਂ ਬੁੱਤ ਉਧਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਰਨਾ।”

^{੧੩} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਰੇ ਨਥੀਆਂ ਤੇ ਧੈਰੀਬਰਾਂ ਦੇ ਗਾਹੀਂ ਇਹ ਆਖ ਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਰਿਗਾ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭੈੜੇ ਗਾਹਾਂ ਤੋਂ ਮੁੜੋ। ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਜਾਂ ਤੇ ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ ਖਾਲਣ ਰੋ। ਉਮ ਮਾਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ ਜਾਨਮਰਣ ਰੋ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ, ਨਥੀਆਂ ਗਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।

^{੧੪} ਤਾਂ ਵੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਮਦੀ ਟਿੱਕ ਨਾ ਸੁਣੀ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਵਰਗੇ ਢੀਠ ਤੇ ਜਾੜੀਯਾਲ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਵਜਾਂ ਨੇ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਟਿੱਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਮੀ।^{੧੫} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਜੇ ਨੇਮ ਜਾਂ ਤੇ ਵਿਧੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਰਾਰੇ ਹੋਏ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਨੀ ਸੁਯੁ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪ ਵੀ ਨਰਾਰੇ ਗਏ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਭੈੜੇ ਰੋਮ ਰੀਤੇ ਜਦ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਭੈੜੇ ਰੋਮ ਰਨਣ ਤੋਂ ਖਬਰਦਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।

^{੧੬} ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇ ਵੱਛੇ ਮੇਨੇ ਦੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂ ਤੇ ਜਿਮ ਜਮੀਰਾ ਦੀ ਮੁਰਤੀ ਦੀ ਰਨਾਨੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਰਦੇ ਮਨ ਉਮਦਾ ਬੁੱਤ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ ਜਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਰਾਮ ਦੀ ਮਾਰੀ ਮੈਨਾ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਜਾਂ ਤੇ ਬਕਾਲ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਨਣ ਲੱਗ ਯਏ।^{੧੭} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੱਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਵਾਸਤੇ ਜਾਦੂਗਰੀ ਤੇ ਰਾਲੇ ਇਲਮ ਸਿਖੇ ਜਾਂ ਤੇ ਹਰ ਉਹ ਰੋਮ ਰੀਤਾ ਜਿਮ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾੜਾ ਆਖਿਆ। ਇਹ ਮਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਰੋਯ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਰੀਤਾ।^{੧੮} ਇਮ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਉੱਪਰ ਬੜਾ ਰੋਯ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਜਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੀਤਾ। ਗੁਣ ਉੱਥੇ ਸਿਵਾਏ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਇੱਕ ਵੀ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਨਾ ਰਹਿ ਗਿਆ।

ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਰ ਵੀ ਰਮੁਰਵਾਰ ਮਨ

^{੧੯} ਧਰ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਿਆ। ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਰ ਵੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਰਹੇ।

^{੨੦} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੇ ਰਮਟ ਦਿੱਤੇ। ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਰ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਤੇ ਬਾਗਰ ਰੱਢ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।^{੨੧} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਤੋਂ ਜਾਲੰਗ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾ ਲਿਆ ਜਾਂ ਤੇ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਰੋਰ ਰੇ ਮਨ੍ਹਾ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਤੇ ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੱਡਾ ਧਾਥ ਰਹਵਾਇਆ।^{੨੨} ਜਾਂ ਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ ਧਾਥਾਂ ਨੂੰ ਰਰਦੇ ਰਹੇ ਜੇ ਜੇ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਰੀਤੇ ਮਨ। ਉਹ ਜਜਿਗਾ ਰਰਦੇ ਰਹੇ, ਰੁਰੇ ਨਾ।^{੨੩} ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਬਾਗਰ ਸੁੱਟਣ ਤੀਰ। ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ ਮੀ ਰਿ ਇਹ ਵਾਧਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਮ ਲਈ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਜਾਂ ਤੇ ਉਹ ਜੱਸੂਰ ਧਰੁੱਚੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਗੁਣ ਤਾਈਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੂਯਾਤ

^{੨੪} ਜੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਬਾਬਲ, ਰੂਯਾਗ, ਜੱਵਾ ਜਾਂ ਤੇ ਹਮਾਥ ਜਾਂ ਤੇ ਮਫਰਵਇਮ ਦਿਆਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਰੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਦੀ ਜਗਗ ਵਸਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਨੂੰ ਮੱਲ ਲਿਆ ਜਾਂ ਤੇ ਉਮ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਣ ਲੱਗ ਯਏ।^{੨੫} ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਸੁਰੂ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਇੱਜਤ ਮਾਨ ਨਾ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਰਨਣ ਲਈ ਮੇਰ ਭੇਜੇ ਜਾਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰਾਂ ਨੇ ਰੁੜ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ।^{੨੬} ਰੁੜ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਜੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਲੈ ਜਾਰੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਵਸਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਉਮ ਦੇਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਤੀਤ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀਆਂ ਇਮ ਲਈ ਦੇਵਤੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੇਰ ਭੇਜੇ ਹਨ ਜਾਂ ਤੇ ਵੇਖੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾੜ ਰਹੇ ਹਨ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਲੋਰ ਉਮ ਦੇਮ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਤੀਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।”

^{੨੭} ਤਦ ਜੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਹ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ, “ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਰੈਦ ਰਰ ਦੇ ਲੈ ਆਏ ਮੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਲੈ ਜਾਉ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਵਸੇ ਜਾਂ ਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇਮ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਤੀਤ ਬਾਰੇ ਮਮਝਾਵੇ।”

^{੨੮} ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਖੰਦੀ ਬਣਾਰੇ ਲਿਆਇਆ ਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਜਰ ਬੈਤਦੇਲ ਵਿੱਚ ਆਰੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ ਜਾਂ ਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਣ ਲੱਗ ਖਿਯਾ ਕਿ ਰਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਭੈਯਾ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^{੨੯} ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਦੇਵਤੇ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਵਸੇ ਮਨ ਹਰ ਰੋਮ ਨੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ^{੩੦} ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁੱਕੇਬ ਬਨੇਬ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਰੂਥ ਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨੇਰਗਾਲ (ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਾ) ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਹਮਾਥ ਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਮੀਮਾਂ ਨੂੰ (ਨਰਲੀ ਦੇਵਤਾ) ਬਣਾਇਆ। ^{੩੧} ਅੰਦੀਆਂ ਨੇ ਨਿਬਹਜ ਅਤੇ ਤਰਤਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਝੂਠਾ ਦੇਵਤਾ ਬਣਾਇਆ। ਮਫ਼ਰਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਮਤਿਰਾਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ 'ਚ ਮਾੜਿਆਂ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਫ਼ਰਵੀਆਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅੱਦਰਮਲਰ ਅਤੇ ਅਨਮਲਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰਰਨ ਲਈ ਰੀਤਾ।

^{੩੨} ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਵੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਉਚਿਯਾਂ ਥਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਜਰ ਚੁਣੇ। ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਉਧਾਮਨਾ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਲੀਆਂ ਵੀ ਤੇ ਭੋਟਾ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ। ^{੩੩} ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਨਮਾਨ ਵੀ ਰਰਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਵੀ ਰਰਦੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਲੋਕ ਰੱਢ ਰੇ ਲਿਆਏ ਗਏ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੀਤ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਵੀ ਰਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਮਨ।

^{੩੪} ਅੱਜ ਦਿਨ ਤੀਰ ਉਹ ਲੋਕ ਧਹਿਲੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਰ ਹੀ ਰਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਰਰਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਯੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮ ਮੁਤਾਬਰ ਜਿਸ ਦਾ ਗੁਰਮ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਰੂਥ ਦੀ ਐਲਾਣ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਉਂ ਉਸ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਮਨ। ^{੩੫} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਰਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, “ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਦੂਜੇ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ, ਨਾ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਰਨੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੇਵਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਧਾਲਨ ਰਰਨਾ ਹੈ।

^{੩੬} ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਿਸਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਢ ਰੇ ਲਿਆਇਆ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸੱਤਾ ਵਰਤੀ ਗੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸੇ ਅੱਗੇ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ^{੩੭} ਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਿਯੀਆਂ, ਬਿਵਸਥਾ, ਆਗਿਆਵਾਂ, ਗੁਰਮ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲਿਖੇ ਹਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ^{੩੮} ਜਿਹੜਾ ਇਰਾਰਨਾਮਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ

ਰੀਤਾ ਸੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਾਏ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਭੈਯਾ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੩੯} ਨਹੀਂ! ਜੇਰੁ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਭੈਯਾ ਮੰਨੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ।”

^{੪੦} ਯਹ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਾ ਸੁਣੀ। ਉਹ ਧਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਲਟ ਰਸਤੇ ਚੱਲਦੇ ਰਹੇ। ^{੪੧} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਰੀ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਭੈਯਾ ਵੀ ਮੰਨਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਜੇ ਹੋਏ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਵੀ ਰਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇ ਭੋਟਾ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਮਨ ਅੱਜ ਤੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰ-ਖੁੱਤਰੇ ਵੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰਰਦੇ ਹਨ।

ਹਿਜਰੀਯਾਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਉੱਧਰ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀਤਾ

^੧ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਧਾਤਮਾਹ ਆਗਾਜ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
੧੮ ਹਿਜਰੀਯਾਹ ਨਵਾਂ ਧਾਤਮਾਹ ਹੋਇਆ।
 ਹਿਜਰੀਯਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਧਾਤਮਾਹ ਏਲਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਹੋਮੇਯਾ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ। ^੨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ਉਹ ੨੫ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ੨੬ਵਰਿਹੇ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਅਬੀ ਸੀ ਜੋ ਜਿਜਰੀਯਾਹ ਦੀ ਧੀ ਸੀ।

^੩ ਹਿਜਰੀਯਾਹ ਨੇ ਸਭ ਰੁੜ੍ਹ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਧਰਮੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਰੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹੀ ਰੋਮ ਰੀਤੇ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਮਨ।

^੪ ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਦਗਾਰੀ ਖੱਬਰ ਅਤੇ ਅਮੀਰਾ ਦੇ ਬੰਬ ਨੂੰ ਵੀ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਰਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਮੱਧ ਨੂੰ ਜੋ ਮੁਸਾ ਨੇ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਚਰਨਾ ਚੁਰ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਮਰਾਏਲ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਯੂਫ਼ ਯੁਥਾਉਂਦੇ ਮਨ ਸੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਂ “ਨਹੂਸਤਾਨ” ਰੱਖਿਆ।

^੫ ਹਿਜਰੀਯਾਹ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਹਿਜਰੀਯਾਹ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਰੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਧਾਤਮਾਹ ਨਹੀਂ ਧੈਦਾ ਹੋਇਆ। ^੬ ਹਿਜਰੀਯਾਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਬੜਾ ਧਰਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਮੰਨੀ। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲਣੇ ਨਾ ਗੁਟਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਸਿਹਾ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਮਨ। ^੭ ਯਹੋਵਾਹ ਹਿਜਰੀਯਾਹ ਦੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਸਿਹਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਾਮਯਾਥ ਸਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।

ਹਿਜਰੀਯਾਹ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਧਾਤਮਾਹ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋ ਗਿਆ ਉਸ ਨੇ ਧਾਤਮਾਹ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜ ਲਈ। ^੮ ਉਸ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਜਾਹ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਗੱਦਾਂ ਤੀਰ ਧਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਬਰਜ ਤੋਂ ਗੜ੍ਹ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਤੀਰ ਹਰਾਇਆ।

ਔਸੂਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਮਰਿਆ ਤੇ ਰਬਚਾ

੯ ਔਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਮਲਮਨਮਰ ਨੇ ਸਾਮਰਿਆ ਦੇ ਵਿਊਯ ਲੜਾਈ ਵੀਤੀ। ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਚੌਥੇ ਵਰ੍ਹੇ ਜਦ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਏਲਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਹੋਮੇਲਾ ਦਾ ਮੱਤਵਾਂ ਵਰ੍ਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਵਰਤ ਵਾਧਰੀ।^{੧੦} ਕਿਲਗਾ ਖੰਦੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮਲਮਨਮਰ ਨੇ ਸਾਮਰਿਆ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਦੇ ਅਗੂਦਾਗ ਉੱਧਰ ਛੇਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵੈਰਾਨ ਜਿੱਤ ਲਿਆਇਗ ਹੋਮੇਲਾ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉੱਧਰ ਰਾਜ ਦੇ ਨੌਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ।^{੧੧} ਮੇ ਔਸੂਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਵੈਦੀ ਬਣਾਰੇ ਔਸੂਰ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਲਗ ਵਿੱਚ, ਗਾਬੇਰ, ਗੋਜਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਨਦੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਮਾਦੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਾ ਦਿੱਤਾ।^{੧੨} ਇਉਂ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਆਧਣੇ ਧਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾ ਸੁਣੀ ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਲੰਘਣਾ ਵੀਤੀ।

ਔਸੂਰ ਅਗੂਦਾਗ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ

^{੧੩} ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਦੇ ੧੪ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਔਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਮਨਹੇਰੀਬ ਨੇ ਔਸੂਰ ਉੱਧਰ ਗਮਲਾ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ।^{੧੪} ਤਦ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੇ ਔਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਲਾਰੀਸ ਵਿੱਚ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਵੇਲ ਭੁੱਲ ਹੋ ਗਈ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵੇਲੋਂ ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਜਾ। ਜੇ ਕੁਝ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਚਾਹੇ ਮੈਂ ਭਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।”

ਤਦ ਔਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ੧੦,੨੦੦ ਕਿੱਲੋ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ੧੦,੨੦ ਕਿੱਲੋ ਸੋਨਾ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।^{੧੫} ਤਦ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਖੰਮਾਂ ਉੱਧਰ ਜੋ ਸੋਨਾ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਹ ਸਾਰਾ ਉਤਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਔਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।^{੧੬} ਇਸ ਵਾਜ, ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੇ ਸੋਨੇ ਨੂੰ ਵੱਟ ਕੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ, ਅਤੇ ਡਿਓਛੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਚ ਦਿੱਤਾ। ਖਾਤਮਾਗ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੇ ਇਹ ਸੋਨਾ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਡਿਓਛੀਆਂ ਉੱਤੇ ਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੇ ਇਹ ਸੋਨਾ ਔਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਔਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਅਰੁਮਲਮ
ਵਿੱਚ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ

^{੧੭} ਤਦ ਔਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਧਣੇ ਤਿੰਨ ਖਾਮ ਰਮਾਂਡਰਾਂ ਤਰਤਾਨ, ਰਬਸਾਰੀਸ ਅਤੇ ਰਬਸਾਰੇਗ ਨੂੰ ਲਾਰੀਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ। ਉਹ ਵੱਡੇ ਰਧਤਾਨ ਲਾਰੀਸ ਤੋਂ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਗਏ ਤੇ ਉਹ ਵੱਡੇ ਤਲਾਥ ਦੀ ਧਾਈ ਦੀ ਟੈਰੀ ਵੇਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ਜੇ ਕਿ ਖੋਬੀਆਂ ਦੇ ਮਦਾਨ ਦੇ ਗਹ ਵਿੱਚ ਹੈ।^{੧੮} ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ

ਬੁਲਵਾਇਆ ਤੇ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਲਯਾਰੀਮ (ਜੋ ਮਹਿਲ ਦਾ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸੀ) ਅਤੇ ਸਬਨਾਗ (ਸਰੱਤਰ) ਅਤੇ ਆਸਾਫ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖੋਲਾਗ (ਮੁੰਮੀ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆਏ।

^{੧੯} ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਮਾਂਡਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੂੰ ਆਖੋ, ਔਸੂਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਇਵੇਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ:

‘ਤੂੰ ਕਿਹੜੀ ਸਰਯਾ ਉੱਧਰ ਭਰੇਮਾ ਵੀਤਾ ਹੈ?’

^{੨੦} ਤੇਰੀ ਜਬਾਨ ਦੀ ਵੈਦੀ ਵੀਮਤ ਨਹੀਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮੂੰਗ ਰੱਖਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਤੂੰ ਆਖਿਆ, “ਘੁੱਯ ਲਈ ਮੇਰੇ ਵੇਲ ਖੁੱਯੀ ਅਤੇ ਬਲ ਹੈ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਵਰਨ ਲਈ।” ਧਰ ਜਦੋਂ ਦਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਵੇਣ ਤੇਰੇ ਤੇ ਭਰੇਮਾ ਕਰੇ? ^{੨੧} ਗੁਣ ਤੂੰ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਸੋਟੀ ਦੇ ਸਗਰੇ ਚੱਲ ਸਿਗਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਣ ਤੈਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਗਰੇ ਦਾ ਭਰੇਮਾ ਹੈ। ਤੇ ਜੇਕਰ ਵੈਦੀ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਛੜ ਨਾਲ ਢਾਮਣਾ ਲਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਗੱਯ ਵਿੱਚ ਖੁੱਭ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾੜ ਸੁੱਟੇਗੀ। ਮਿਸਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਫਿਰਉਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਤੇ ਭਰੇਮਾ ਵਰਦੇ ਹਨ, ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ। ^{੨੨} ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕਿ, “ਜ਼ਮੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਆਧਣੇ ਧਰਮੇਸੂਰ ਤੇ ਭਰੇਮਾ ਵਰਦੇ ਹਾਂ।” ਧਰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਤੇ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੁਟਾਯਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਵਰਦੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਅਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਸ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਕਰੋ।”

^{੨੩} ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ, ਔਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਵਰ ਕਿ ਮੈਂ ਵਚਨ ਵਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ੨,੦੦੦ ਘੋੜੇ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਆਧਣੇ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਰ ਸਿਥਾ ਸੱਕੇ। ^{੨੪} ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਦੇ ਤੁੱਛ ਤੋਂ ਤੁੱਛ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਰਾ ਸੱਕਦਾ। ਤੂੰ ਮਿਸਰ ਉੱਧਰ ਭਰੇਮਾ ਵੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਰੱਖ ਘੋੜੇ ਤੇ ਸਵਾਰ ਸਿਧਾਗੀ ਦੇਵੇਗਾ।

^{੨੫} ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਇਸ ਜਗਾ ਤੇ ਗਮਲਾ ਵਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਖੁਦ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਇਸ ਦੇਸ ਉੱਧਰ ਗਮਲਾ ਵਰਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਥਾਗ ਵਰ ਦੇ।”

^{੨੬} ਤਦ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਲਯਾਰੀਮ, ਸਬਨਾਗ ਅਤੇ ਖੋਲਾਗ ਨੇ ਰਮਾਂਡਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਕਿਰਧਾ ਵਰਦੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਰਾਮੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰੋ, ਜ਼ਮੀਂ ਉਹ ਭਾਸ਼ਾ ਮਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜੇ ਕੋਯ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਅਗੂਦਾਗ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰੋ।”

^{੨੭} ਧਰ ਰਬਸਾਰੇਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਸਿਰਫ

ਸੁਨਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੋਜਿਯਾ ਮਗੋਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਉਹ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣਾ ਬਿਸਤਾ ਖਾਣ ਅਤੇ ਮੁਤ ਘੀਣ।”

੨੮.੨੮ ਰਮਾਂਡਰ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ ਵਿੱਚ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ,

ਤੁਮੀਂ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਇਹ ਖਬਰ ਮੰਦੇਸ਼ ਮੁਣ ਲਵੋ! ੨੯ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ‘ਗਿਜਰੀਆਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਰਖ ਨਾ ਬਣਾਵੇ! ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀ ਤਾਰਤ ਤੋਂ ਛੁਡਾਯੋ ਨਹੀਂ ਸੱਚਦਾ।’

੩੦ ਨਾ ਹੀ ਗਿਜਰੀਆਗ ਇਹ ਆਖਦੇ ਅਗੇਵਾਹ ਉੱਥਰ ਤੁਹਾਡਾ ਭਰੇਮਾ ਰਹਾਵੇ ਕਿ “ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਯੋ ਲਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਇਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਖਾਵੇਗਾ!”

੩੧ ਖਰ ਤੁਮੀਂ ਗਿਜਰੀਆਗ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਉਣਾ। ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਹ ਰਹੋ ਅਤੇ ਅਮਨ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆ ਜਾਓ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਵੇਈ ਆਪਣੀ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਵੇਲ ਤੋਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਹੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਤੋਂ ਖਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਖੂਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਵੇਗਾ। ੩੨ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਮੈਂ ਆਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲੈ ਜਾਵਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਂਗ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸਰਾਬ ਦਾ ਦੇਸ਼, ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰੀ ਬਾਗਾਂ ਦੀ ਭੂਮੀ ਜੈਤੂਨ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੋਵੇ ਤਦ ਤੀਰ ਤੁਮੀਂ ਇਵੇਂ ਰਹ ਸੱਚਦੇ ਹੋ, ਫਿਰ ਤੁਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੋਗੇ ਮੇਰੇਗੇ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਖਰ ਤੁਮੀਂ ਗਿਜਰੀਆਗ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਉਣਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ਼ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਅਗੇਵਾਹ ਸਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਰਹੇਗਾ।” ੩੩ ਸੀ ਰੇਮਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਰਚੀ ਛੁਡਾਇਆ ਹੈ? ਨਹੀਂ! ੩੪ ਕਿੱਥੇ ਨੇ ਉਹ ਗੁਮਾਬ ਅਤੇ ਅਰਪਾਦ ਦੇ ਦੇਵਤੇ? ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਉਹ ਸਫਰਵਟਿਮ, ਹੇਨਾ ਅਤੇ ਇੱਵਾਹ ਦੇ ਦੇਵਤੇ? ਸੀ ਉਹ ਸਾਮਰਿਆ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਹੱਥੋਂ ਬਚਾਯੋ ਸੱਚਦੇ? ਨਹੀਂ! ੩੫ ਸੀ ਹੇਨਾਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਹੱਥੋਂ ਬਚਾਯੋ ਸੱਚਦੇ? ਨਹੀਂ! ਤੇ ਸੀ ਫਿਰ ਅਗੇਵਾਹ ਅਸੂਮਲਮ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਹੱਥੋਂ ਬਚਾਯੋ ਸੱਚਦੇ? ਨਹੀਂ!

੩੬ ਖਰ ਲੋਕ ਚੁੱਥ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਮਾਂਡਰ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਸਬਦ ਵੀ ਨਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਗਿਜਰੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਬਦ ਵੀ ਨਾ ਆਖਣਾ।”

੩੭ ਤਦ ਗਿਜਰੀਆਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲਕਾਰੀਮ (ਜੋ ਮਹਿਲ ਦਾ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸੀ।) ਸਬਨਾ (ਸਰੱਤਰ) ਅਤੇ ਆਮਾਫ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਹ (ਮੁੰਮੀ) ਮਾਰੇ ਗਿਜਰੀਆਗ ਰੋਲ ਆਏ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਧੜੇ ਫਟੇ ਹੋਏ ਮਨ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਬੜੇ ਖਰੇਮਾਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਰੇ ਗਿਜਰੀਆਗ ਨੂੰ ਮਾਰਾ ਗਲ ਮੁਣਾਇਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਿ ਅੱਸੂਰੀ ਰਮਾਂਡਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਮਨ।

ਗਿਜਰੀਆਗ ਦਾ ਅਮਾਕਾਗ ਨਥੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਨਾ

੧ ਜਦੋਂ ਗਿਜਰੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਹ ਮਤ ਮੁਣਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੰਧੜੇ ਖਾੜੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਅੱਚਰ ਜਿਹਾ ਰੰਧੜਾ ਲਖੇਟ ਲਿਆ। (ਜੋ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਖਾਤਮਾਗ ਬੜਾ ਉਦਮ ਅਤੇ ਖਰੇਮਾਨ ਹੈ।) ਫਿਰ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ।

੨ ਗਿਜਰੀਆਗ ਨੇ ਅਲਕਾਰੀਮ ਨੂੰ (ਜੋ ਮਹਿਲ ਦਾ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸੀ,) ਸਬਨਾ (ਸਰੱਤਰ), ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਰੰਧੜਾ ਖੁਆ ਰੇ (ਜੋ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬੜੇ ਖਰੇਮਾਨ ਅਤੇ ਦੁੱਖੀ ਹਨ) ਆਮੇਸ਼ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਮਾਕਾਗ ਨਥੀ ਦੇ ਰੋਲ ਭੋਜਿਆ। ੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਰੇ ਅਮਾਕਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗਿਜਰੀਆਗ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, ‘ਇਹ ਦੁੱਖ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਨ ਉਹ ਦਰਮਾਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗਲਤ ਹਾਂ। ਇਹ ਮਮਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜਨਣ ਦਾ ਹੈ ਖਰ ਵੇਖੋ ਜੰਮਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।’ ੪ ਸੀ ਖਤਾ ਤੇਰਾ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਸਬਮਾਰੇਗ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੁਣੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸੁਆਮੀ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਭੋਜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਉਂਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬੋਲੀਆਂ-ਤਾਨੇ ਮਾਰੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੇਰੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੁਣੀਆਂ ਹਨ, ਸਾਇਦ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਝਿੜੇ। ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਲੋਕ ਜਿਉਂਦੇ ਬਚ ਗਏ ਹਨ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖਰਮਬਨਾ ਰਹ।”

੫ ਗਿਜਰੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸੇਵਕ ਅਮਾਕਾਗ ਦੇ ਰੋਲ ਗਏ। ੬ ਅਮਾਕਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਸੁਆਮੀ ਗਿਜਰੀਆਗ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੇਣਾ: ਅਗੇਵਾਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ: ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰਮਾਂਡਰਾਂ ਨੇ ਆਖੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਮੇਰੇ ਤੇ ਰੁਫਰ ਬੋਲਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਖਬਰਾਵੀਂ। ੭ ਮੈਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਰੂਹ ਫੂਰਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਮੁਣੇਗਾ ਤੇ ਮੁਣਰੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭੱਜ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢਣ ਦਾ ਰਾਹਣ ਖੈਦਾ ਰਹ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਗਿਜਰੀਆਗ ਨੂੰ ਫੇਰ ਖਬਰਦਾਰ ਰਹਨਾ

੮ ਤਦ ਰਮਾਂਡਰ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨਾਰੀਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਲਿਬਨਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੁੱਧ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੯ ਜਦੋਂ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰੁਸ਼ ਦੇ ਸਾਜੇ ਤਿਰਗਾਰਾਹ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਮੁਣੀ ਜਿਸ ‘ਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, “ਤਿਰਗਾਰਾਹ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ।”

ਤਾਂ ਆਂਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਰੋਲ ਦੁਬਾਰਾ ਮੰਦੇਮਵਾਗਰ ਭੇਜੇ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕੁਝ ਆਖਿਆ: ^{੧੦} ਆਂਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੋ:

“ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਯੱਥਾ ਨਾ ਖਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਭਰੇਮਾ ਰਹਦਾ ਹੈਂ। ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਆਂਸੂਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਆਂਸੂਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗਰਾਵੇਗਾ। ^{੧੧} ਵੇਖ! ਤੂੰ ਆਪ ਮੁਟਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਂਸੂਰ ਦਿਆਂ ਗਜਿਯਾਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆਂ ਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਰਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੀ ਰੀਤਾ! ਤਾਂ ਰੀ ਤੂੰ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ? ਨਹੀਂ! ^{੧੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਬਚਾਯਾ ਸੱਚੇ। ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਨੇ ਮਭ ਦਾ ਨਾਮ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੋਚਾਨ ਆਤੇ ਗਰਾਨ, ਰਸਫ ਆਤੇ ਆਦਨ ਦਿਆਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਤੱਲਮਾਗ ਵਿੱਚ ਮਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇਰਿਆਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੀਤਾ ਮੀ, ਫੁਡਾਇਆ ਮੀ? ^{੧੩} ਰਿੱਝੇ ਹੈ ਗੁਮਾਥ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ? ਤੇ ਰਿੱਝੇ ਹੈ ਆਰਥਾਦ ਦਾ ਗਜਾ ਆਤੇ ਮਫਰਵਇਮ ਮਗਿਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ? ਹੇਨਾ ਆਤੇ ਇੱਵਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਰਿੱਝੇ ਗਏ? ਉਹ ਮਭ ਨਸਟ ਹੋ ਗਏ ਮਨ।”

ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਦਾ ਆਗੇਵਾਗ ਆਂਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਰਨਾ

^{੧੪} ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮਵਾਗਰਾਂ ਰੋਲੋਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਆਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਆਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਆਗੇਵਾਗ ਦੇ ਆਂਗੇ ਧਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ^{੧੫} ਫਿਰ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਆਗੇਵਾਗ ਦੇ ਆਂਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾਂ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਆਗੇਵਾਗ, ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਰਗੁਬੀ ਫਰਿਮਤਿਆਂ ਉਧਰ ਬਿਰਾਜਨ ਵਾਲੇ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਖਾਤਮਗੀਆਂ ਦਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਇੰਦਰਲਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਰਾਮਾਂ ਆਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਜਿਆਂ। ^{੧੬} ਹੇ ਆਗੇਵਾਗ! ਕਿਰਥਾ ਰਰੇ ਮੇਰੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਮੁਣ। ਹੇ ਆਗੇਵਾਗ! ਆਪਣੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਖੋਲ ਵੇਖ ਆਤੇ ਇਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਖੜ੍ਹਾ ਤੂੰ ਮਨਗੇਰੀਥ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁਣ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਜਿਉਂਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬੋਲੀਆਂ ਮਾਰਨ ਲਈ ਆਖ ਭੇਜੀਆਂ ਗਨ। ^{੧੭} ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਆਂਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਨੇ ਰੇਮਾਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਰੀਤਾ ਹੈ। ^{੧੮} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਜ ਦਿਆਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਂਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਧਰ ਉਹ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਮਨ, ਉਹ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਰਚਿਤ ਲੱਕੜ ਆਤੇ ਖੱਬਰ ਦੇ ਬੁੱਤ ਮਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਆਂਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਵਿੱਚ ਮਫਲ ਰਹੇ। ^{੧੯} ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਆਗੇਵਾਗ ਮਾੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਗੁਣ ਮਾਨੂੰ ਆਂਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਤੋਂ ਬਚਾਯਾ, ਮਾੜੀ ਸੱਖਿਆ ਰਰ। ਫਿਰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗਜ ਇਹ ਜਾਣ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਤੂੰ ਆਗੇਵਾਗ ਹੀ ਸਿਰਫ ਇੰਦਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।”

^{੨੦} ਤਦ ਆਮੇਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਮਾਯਾਗ ਨੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਆਖਵਾ ਭੇਜਿਆ, “ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਆਗੇਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਜੋ ਧਰਾਰਥਨਾ ਆਂਸੂਰ ਦੇ

ਖਾਤਮਾਗ ਮਨਗੇਰੀਥ ਦੇ ਬਾਬਤ ਮੇਰੇ ਆਂਗੇ ਰੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਮੈਂ ਮੁਣ ਲਈ ਹੈ।

^{੨੧} “ਮਨਗੇਰੀਥ ਲਈ ਆਗੇਵਾਗ ਦੇ ਜੋ ਬਚਨ ਗਨ ਉਹ ਇਵੇਂ ਗਨ:

‘ਮੀਯੋਨ ਦੀ ਰੰਨਿਆ ਰੁਯਾਰੀ

ਤੈਨੂੰ ਤੁੱਛ ਜਾਣਦੀ,

ਤੈਨੂੰ ਮਖੋਲ ਰਰਦੀ ਆਂਸੂਰਮਲਮ ਦੀ ਧੀ

ਤੇਰੀ ਖਿੱਠੇ ਖਿੱਠੇ ਸਿਰ ਗਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ।

^{੨੨} ਤੂੰ ਰਿਮਨੂੰ ਤਾਯਨੇ ਮਾਰੇ ਆਤੇ ਰਿਮਨੂੰ ਰੁਫਰ ਬੋਲਿਆ?

ਰਿਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਉੱਚੀ ਰੀਤੀ?

ਤੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿਰੁੱਧ

ਆਪਣੇ-ਆਪਣੀ ਉੱਚਾ ਰਰਨਾ ਚਾਗਿਆ।

^{੨੩} ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੰਦੇਮਵਾਗਰਾਂ ਗਾਹੀ ਆਗੇਵਾਗ ਦਾ

ਆਧਮਾਨ ਰਰਨਾ ਚਾਗਿਆ ਤੂੰ ਆਖਿਆ,

“ਮੈਂ ਧਰਾੜਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮੀਆਂ ਉੱਧਰ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤੇ

ਰੱਝਾਂ ਮੰਗ ਆਇਆ

ਮੈਂ ਲਘਾਨੇਨ ਦੇ ਧਰ ਆਂਦਰ ਤੀਰ ਆਇਆ ਲਘਾਨੇਨ ਦੇ

ਉੱਚੇ ਦਿਆਗ ਤੇ ਮਰੂਆਂ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਇਆ

ਉਮਰੀ ਟੀਮੀ ਦੇ ਟਿਰਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ

ਬਨਵਾੜੀ ਵਿੱਚ ਜਾ ਆਇਆ।

^{੨੪} ਨਿੱਤ ਨਵੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਤੇ, ਖੁੱਟ ਰੇ ਖੁਗ, ਧਾਣੀ ਧੀਤਾ।

ਮਿਮਰ ਦੇ ਮੈਂ ਦਰਿਆ ਮੁਰਾਏ

ਤੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਚਲਿਆ।”

^{੨੫} ਆਤੇ ਇਹ ਵੀ ਤੂੰ ਆਖਿਆ: ਰੀ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਮੁਟਿਆ

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰੀ ਰਿਗ ਮੀ?

“ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਤੋਂ ਮੈਂ (ਧਰਮੇਸੁਰ) ਇਹ ਠਾਨ ਲਈ ਮੀ,

ਧਰਾਰਥੀਨ ਮਮੇਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿੱਚਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।

ਤੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਾ ਰੀਤਾ ਕਿ ਤੂੰ ਮਜਬੂਤ ਮਗਿਰਾਂ ਨੂੰ

ਖੋਗ ਰਰ ਛੱਡੋ।

ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਚਟਾਵਾਂ ਦੀ ਢੇਰੀ ਰਰ ਛੱਡੋ।

^{੨੬} ਉਸ ਮਗਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਰੋਲ ਨਹੀਂ ਮੀ

ਤਾਰਤ ਉਹ ਮਨ ਭੈਭੀਤ ਤੇ ਵਿੱਚ ਆਬਗਰਟ।

ਉਹ ਹੋ ਗਏ ਵਾਂਗ, ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਆਗ

ਆਤੇ ਆਂਗੂਰੀ ਖੇਦੇ ਛੱਤ ਉੱਧਰ ਆਗ ਤੇ ਆਂਨ ਵਾਂਗੂ ਦੇ

ਹੋ ਗਏ ਜੇ ਸੁੱਚ ਜਾਵਣ,

ਉਗਏ ਖਗਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਰ ਜਾਵਣ।

^{੨੭} ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਤੇਰਾ ਬੈਠਣਾ,

ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਤੇਰਾ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ

ਤੇ ਜਾਣਾ ਫਿਰ ਤੇਰਾ ਆਰ ਵਾਧਮ ਆਉਣਾ।

ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਤੇਰਾ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਚਿੜ ਜਾਣਾ।

^{੨੮} ਗਾਂ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਗੁੱਸੇ ਮੀ।

ਤੇਰੀਆਂ ਗੰਗਰੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀਆਂ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਧਰੁੱਚੀਆਂ,

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਨੱਥ ਤੇਰੇ ਨੱਚ ਵਿੱਚ

ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਲਗਾਮ ਤੇਰੇ ਮੂੰਗ ਵਿੱਚ ਆਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਤੁਰਾਨੂੰ ਉਸੇ ਗਾਗ ਤੇ ਵਾਧਮ ਭੇਜਾਂਗਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੁਮੀਂ

ਆਣੇ ਮੀ।”

ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਸ

੨੯ “ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਮਾਧਿਤ ਰਹਨ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹਾਂਗਾ: ਇਸ ਮਾਲ ਤੂੰ ਉਹ ਯੰਨ ਖਾਵੇਂਗਾ ਜੋ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਖੋਦਾ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੇ ਵਰ੍ਹੇ ਜੇ ਰਿਹੇ ਹੋਣੇ ਬੀਜ ਤੋਂ ਉੱਘੇ ਉਹ ਯੰਨ ਖਾਵੇਂਗਾ। ਖਰ ਤੀਜੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬੀਜ ਤੋਂ ਖੋਦੇ ਤੂੰ ਉਗਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੇ ਦਾਨੇ ਇੱਕਤਰ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਲਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਯੰਗੂਰੀ ਦੇ ਬਾਗ ਲਗਾਵੇਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯੰਗੂਰੀ ਹੀ ਖਾਵੇਂਗਾ।
੩੦ ਤਦ ਉਹ ਬਚੇ ਖੁਚੇ, ਜੋ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚ ਗਏ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੱਧਣੇ ਸੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।^{੩੧} ਕਿਉਂ ਕਿ ਰੁਝ ਲੋਰ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਜੇਸ ਰਾਰਣ ਯਹੂਮਲਮ ਤੋਂ ਅਤੇ ਖਰਬਤ ਮੀਯੇਨ ਤੋਂ ਬਚਣਗੇ।

੩੨ “ਯੰਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਬਾਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

ਉਹ ਇਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ

ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਤੀਰ ਚਲਾਵੇਗਾ।

ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਢਾਲ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ।

ਉਹ ਇਸ ਮਹਿਰ ਦੀਆਂ ਰੰਘਾਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਰਹਨ ਲਈ ਰਿਲਗੁਬੰਦੀ ਰਹੇ ਯੁੱਲਗੁਝ ਯੁੱਲਗੁ ਨਹੀਂ ਮਚਾਵੇਗਾ।

੩੩ ਉਹ ਉਸੇ ਰਾਹ ਵਾਧਮ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਵੀ ਉਹ ਆਇਆ ਸੀ।

ਉਹ ਇਸ ਮਹਿਰ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ।

ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

੩੪ ਮੈਂ ਇਸ ਮਹਿਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਰਹਾਂਗਾ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ, ਇਹ

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰਹਾਂਗਾ ਇਹ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਦਾਉਦ ਲਈ, ਰਹਾਂਗਾ।”

ਯੰਸੂਰ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਤਬਾਹ ਹੋਣਾ

੩੫ ਉਸੇ ਰਾਤ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਨਿਰਲ ਰੇ ਯੰਸੂਰੀਆਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ੧,੮੫,੦੦੦ ਮਨੁੱਖ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੇਰੇ ਨੂੰ ਲੋਥਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਵੇਖਿਆ।

੩੬ ਤਾਂ ਯੰਸੂਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਮਨਹੇਰੀਥ ਉੱਥੋਂ ਤੁਰ ਖਿਆ ਅਤੇ ਖੁੜ ਨੀਨਵਾਹ ਵਿੱਚ ਜਾ ਟਿਰਿਆ।^{੩੭} ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤੇ ਨਿਸਰੋਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਖੁੱਚਿਆ ਤੇ ਉੱਥੇ ਉਪਾਸਨਾ ਰਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਯੰਦਰਮਲਰ ਅਤੇ ਸਰਸਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਯਾਰਾਤ ਦੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਭੱਜ ਗਏ। ਫਿਰ ਮਨਹੇਰੀਥ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਰਹਦੇਨ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣਾ

੨੦ ਉਸੇ ਮਥੇਂ ਦੋਰਾਨ, ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਬਹੁਤ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਰਨ ਰਿਨਾਰੇ ਸੀ। ਫੇਰ ਯੰਮੇਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਬੀ ਯਮਾਯਾਗ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਸੀਯਤ ਲਿਖ ਦੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮਰ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚੇਂਗਾ।”

੨ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਰੰਘ ਵੱਲ ਫੇਰੇ ਖਰਾਰਬਨਾ ਸੀਤੀ ਅਤੇ ਰਿਹਾ,^੩ “ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਯੰਗੇ ਬੇਨਤੀ ਰਦਾ ਗਾਂ! ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਮੈਂ ਰਿਵੇ ਖੁਰੀ ਵਫਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਸੀਤੀ ਤੇ ਜੇ ਰੰਮ ਤੈਨੂੰ ਠੀਰ ਲੱਗੇ ਮੈਂ ਉਹੀ ਸੀਤੀ।” ਉਸ ਬਾਅਦ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਬੜੀ ਜੋਰ-ਜੋਰ ਦੀ ਮੋਟਿਆ।

੪ ਯਮਾਯਾਗ ਅਜੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖੁੱਚਿਆ ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਬਚਨ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਇਆ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਵਾਧਮ ਖੁੜ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖ ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਖਰਯਾਨ ਹੈ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖਰਮੇਸੂਰ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤੇਰੀ ਖਰਾਰਬਨਾ ਸੁਣ ਲਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੰਝੁ ਵੇਖ ਲਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਾਜੀ ਰਹਾਂਗਾ। ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਤੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਂਗਾ।^੬ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ੧੫ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਰ ਵੱਧਾਕ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਯੰਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੱਥੇ ਛੁਡਾਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਇਸ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਮਿੱਤ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਮੈਂ ਜੇ ਇਰਾਰ ਸੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਰਾਰਣ ਇਸ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ।”

੭ ਤਦ ਯਮਾਯਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਗੰਜੀਰਾਂ ਦੀ ਲੇਧ ਬਣਾਰੇ ਦੁੱਖਦੇ ਭਾਗ ਉੱਤੇ ਲਗਾਵੇ।”

ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੰਜੀਰਾਂ ਦੀ ਲੇਧ ਬਣਾਰੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਦੇ ਦੁੱਖਦੇ ਰੋਗੀ ਯੰਗਾਂ ਉੱਧਰ ਲਗਾਇਆ ਤੇ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਰ ਹੋ ਗਿਆ।

੮ ਫੇਰ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਯਮਾਯਾਗ ਤੋਂ ਖੁੱਛਿਆ, “ਸੀ ਚਿਨਹ ਹੈ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦੇ ਮੰਦਰ ਜਾਵਾਂਗਾ?”

੯ ਯਮਾਯਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਦੱਸ ਰਿ ਇਸ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਜੋਂ ਖਰਛਾਵਾਂ ਦਸ ਰਦਮ ਤੇਰੇ ਯੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਾਵੇ ਰਿ ਖਰਛਾਵਾਂ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਦਸ ਰਦਮ ਖਿੱਛਾਂਗੇ ਨੂੰ ਜਾਵੇ”
*ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਜੇ ਰੰਮ ਰਹਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹੇਂਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ।”

*੨੦:੯ ਖਰਛਾਵਾਂ ... ਖਿੱਛਾਂਗੇ ਨੂੰ ਜਾਵੇ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਰਿਸੇ ਖਾਮ ਇਮਾਰਤ ਦੀਆਂ ਖੋੜੀਆਂ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀਆ। ਜਦੋਂ ਖੁਧ ਖੋੜੀਆਂ ਉੱਧਰ ਚਮਰਦੀ, ਤਾਂ ਖਰਛਾਵਾਂ ਦਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਸ ਦਿਨ ਦਾ ਇਹ ਸੀ ਸਮਾਂ ਸੀ।

੧੦ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਘਰਛਾਵੇਂ ਦਾ ਦਮ ਦਰਦਮ ਯਗਾਂਗ ਜਾਣਾ ਤਾਂ ਮੋਖਾ ਜਿਗਾ ਰੰਮ ਹੈ। ਨਹੀਂ! ਘਰਛਾਵੇਂ ਨੂੰ ਦਮ ਦਰਦਮ ਖਿੰਡਾਂਗ ਨੂੰ ਰਹੇ ਮੁੜੇ।”

੧੧ ਫਿਰ ਯਮਾਯਾਗ ਨਥੀ ਨੇ ਯਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਖੁਰਾਰਿਯਾ ਤਾਂ ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਮ ਘਰਛਾਵੇਂ ਨੂੰ ਦਮ ਦਰਦਮ ਖਿੰਡਾਂਗ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਯਾਨੀ ਰਿ ਜਿਨਾਂ ਉਗ ਫੱਲ ਚੁੱਕਿਆ ਮੀ ਉਨਾ ਹੀ ਖਿੰਡਾਂਗ ਨੂੰ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ।

ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਯਾਤੇ ਥਾਘਲ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ

੧੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀ ਥਾਘਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਥਲਦਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਥਰਦੇਰ-ਥਲਦਾਨ ਨੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਤੋਗਫਾ ਯਾਤੇ ਚਿੱਠੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਮ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਮੀ ਰਿ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਥੀਮਾਰ ਹੇ ਗਿਆ ਮੀ। ੧੩ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਥਾਘਲ ਤੋਂ ਯਾਏ ਯਾਦਮੀਆਂ ਦਾ ਸੁਯਾਗਤ ਰੀਤਾ ਯਾਤੇ ਯਾਥਣੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਰੀਮਤੀ ਵਸਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈਆਂ। ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਥਣਾ ਸਾਰਾ ਤੋਮਾ-ਯਾਨਾ, ਉਮ ਵਿੱਚ ਯਠਿਆ ਮੈਨਾ, ਚਾਂਦੀ, ਮਸਾਲੇ, ਖਾਲਮ ਤੇਲ, ਯਾਥਣਾ ਸਮਤਰ ਯਾਨਾ ਯਾਤੇ ਉਗ ਸਭ ਰੁੜ ਜੇ ਉਮ ਦੇ ਯਜਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੀ, ਦਿਖਾਇਆ।

੧੪ ਜਦੋਂ ਯਮਾਯਾਗ ਨਥੀ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਯਾਤਮਾਗ ਰੇਲ ਯਾਇਆ ਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ, “ਇਹ ਯਾਦਮੀ ਇਹ ਰਿੱਥੇ ਯਾਏ ਗਨ ਯਾਤੇ ਰੀ ਯਾਥਦੇ ਗਨ?”

ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਇਹ ਦੂਰ ਦੇ ਦੇਮ ਥਾਘਲ ਵਿੱਚੋਂ ਯਾਏ ਗਨ।”

੧੫ ਯਮਾਯਾਗ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਤੋਮੇ-ਯਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰੀ ਵੇਖਿਆ?”

ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਯਾਥਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੋਮੇ-ਯਾਨੇ ਦਾ ਸਭ ਰੁੜ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਯਜਿਗਾ ਰੁੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੁੰਦੇ।”

੧੬ ਤਦ ਯਮਾਯਾਗ ਨੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ, “ਯਗੇਵਾਗ ਦਾ ਥਚਨ ਤੇ ਮੰਦੇਮ ਸੁਣ! ੧੭ ਉਗ ਸਮਾਂ ਯਾਵੇਗਾ ਰਿ ਸਭ ਰੁੜ ਜੇ ਤੇਰੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਯਾਤੇ ਜੇ ਰੁੜ ਤੇਰੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੇ ਯੱਜ ਤੀਰ ਇਰੰਠਾ ਰੀਤਾ ਉਗ ਥਾਘਲ ਨੂੰ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੁੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਥਚੇਗਾ। ਯਗੇਵਾਗ ਇਹ ਯਾਥਦਾ ਹੈ, ੧੮ ਥਾਘਲ ਦੇ ਲੋਰ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁੱਕ ਲੈ ਜਾਣਗੇ ਯਾਤੇ ਥਾਘਲ ਦੇ ਮਹਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋਜੇ ਥਣਾ ਦੇਣਗੇ।”

੧੯ ਤਦ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਯਮਾਯਾਗ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਜੇ ਯਗੇਵਾਗ ਦਾ ਥਚਨ ਤੂੰ ਥੋਲਿਆ ਹੈ ਉਗ ਚੰਗਾ ਹੈ।” (ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਯਾਥਿਆ, “ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜੇਰਰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਮੇਰੇ ਜੀਣ ਮਮੋਂ ਤੀਰ ਵਾਸਤਵਿਰ ਸਾਂਤੀ ਹੁੰਦੇ।”)

੨੦ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਦੀ ਥਾਰੀ ਜੀਵਨ ਰਥਾ ਤੇ ਉਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਰਾਜਜ ਜੇ ਉਮ ਨੇ ਯਾਥਣੇ ਜੀਵਨ-ਰਾਲ ਵਿੱਚ ਰੀਤੇ, ਮਮੇਤ ਉਮ ਦੇ ਜਿਗੜਾ ਉਮ ਨੇ ਤਲਾਥ ਤੋਂ ਨਾਲੀ ਥਣਾ ਰੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਯਾਈ ਲਿਆਂਦਾ, ਉਗ ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ੨੧ ਜਦੋਂ

ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਦੀ ਮੇਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਰੇਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਯਾਤੇ ਉਮ ਤੋਂ ਥਾਯਦ ਉਮਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਨੱਮਗ ਨਵਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਥਣਿਆ।

ਮਨੱਮਗ ਦਾ ਯਗੁਦਾਗ ਉੱਧਰ ਭੈੜਾ ਗਾਜ ਰਗਨਾ

੨੧ ਮਨੱਮਗ ੧੨ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦ ਉਮ ਨੇ ਗਾਜ ਰਗਨਾ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ। ਉਮ ਨੇ ਯਗੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਖਥਵਰੇ ਗਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਮਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਗਫਮੀਥਾਗ ਮੀ।

੨ ਮਨੱਮਗ ਨੇ ਵੀ ਉਗੀ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜੇ ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਯਾਥਿਆ ਰਿ ਗਲਤ ਮਨ। ਉਮ ਨੇ ਵੀ ਥਾਰੀ ਰੋਮਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਭੈੜੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜਦੋਂ ਇਮਰਾਏਲੀ ਯਾਏ ਤੇ ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਥਾਗਰ ਰੱਢ ਦਿੱਤਾ। ੩ ਮਨੱਮਗ ਨੇ ਫਿਰ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਥਣਾਇਆ। ਜਿਗੜੀਆਂ ਰਿ ਉਮ ਦੇ ਥਿਤਾ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਨਮਟ ਰਰਵਾਈਆਂ ਮਨ। ਉਮ ਨੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ, ਥਯਾਲ ਦਵਤੇ ਲਈ ਥਣਵਾਈਆਂ ਯਾਤੇ ਯਮੀਗਾਗ ਦੇ ਟੁੰਡ (ਖੰਭ) ਥਣਵਾਏ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਗਥ ਨੇ ਥਣਵਾਏ ਮਨ। ਮਨੱਮਗ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੁਗੀ ਲਮਰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਤੇ ਉਗਨਾਂ ਉਥਾਮਨਾ ਰੀਤੀ। ੪ ਮਨੱਮਗ ਨੇ ਯਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਝੂਠੇ ਦਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਥਣਵਾਈਆਂ। ਇਹ ਉਗੀ ਜਗਗਾ ਹੈ ਜਿਮ ਥਾਰੇ ਯਗੇਵਾਗ ਗੱਲ ਰਰ ਰਿਗਾ ਮੀ, ਜਦੋਂ ਉਮ ਨੇ ਇਹ ਯਾਥਿਆ ਮੀ, “ਮੈਂ ਯਗੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਯਾਥਣਾ ਨਾਂ ਰੱਖਾਂਗਾ।” ੫ ਮਨੱਮਗ ਨੇ ਯਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦੋਨੇ ਵਿਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲਮਰਗਾਂ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਥਣਾਈਆਂ। ੬ ਉਮ ਨੇ ਯਾਥਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਯੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਾਇਆ। ਯਾਤੇ ਉਮ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖੇ-ਵੱਖੇ ਤਰੀਕੇ ਯਾਥਣਾਏ। ਉਮ ਨੇ ਟੂਣੇ-ਟੋਟਰੇ ਰਗਨ ਵਾਲੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਸਤਾ ਰੱਖਿਆ।

ਉਮ ਨੇ ਯਾਨੇਰਾਂ ਥਦ-ਗੱਲਾਂ ਰਰਰੇ ਯਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਗੁੰਮੇ ਰੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਗੇਵਾਗ ਗਲਤ ਮੰਨਦਾ ਮੀ। ੭ ਉਮ ਨੇ ਯਾਥਣੀ ਘੜੀ ਹੋਈ ਯਮੇਗਾਗ ਦੀ ਮੁਰਤ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਯਰ ਦਿੱਤਾ। ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਦਾਉਦ ਯਾਤੇ ਉਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਇਮ ਮੰਦਰ ਥਾਰੇ ਯਾਥਿਆ ਮੀ ਰਿ, “ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਗੁਮਲਮ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਯਗੁਮਲਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸਾ ਲਈ ਯਾਥਣਾ ਨਾਂ ਰੱਖਾਂਗਾ। ੮ ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਜਮੀਨ ਤੋਂ ਥਾਗਰ ਨਹੀਂ ਭਟਰਣ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ, ਜੇਰਰ ਉਗ ਮੇਰੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਗੁਰਮਾਂ ਯਾਤੇ ਯਾਗਿਯਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਥਰ ਜਿਮ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਮੁਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਯੁਗਾ ਰਰਰੇ ਉਮਦਾ ਥਾਲਨ ਰਗਨ।” ੯ ਘਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਸੁਣੀ। ਮਨੱਮਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਭੈੜੇ ਰੰਮ ਰਰਵਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਥਾਤਰ ਤਥਾਗ ਰੀਤਾ ਮੀ।

੧੦ ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਯਾਥਣੇ ਮੇਵਰਾਂ, ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਥਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ: ੧੧ “ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਮਨੱਮਗ

ਨੇ ਇਹ ਬੁਰੇ ਖਿਰਣਾ ਯੋਗ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮੋਰੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਮਨ ਉਨਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧਰੇ ਉਸ ਨੇ ਭੈੜੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਹਨ। ਇੰਨਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਤੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਬੁੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਥ ਰਹਵਾਇਆ ਹੈ।^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਇਲ ਦਾ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਵੇਖੋ! ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾ ਲਈ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਵੇਈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣੇਗਾ ਹੋਰਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਹੋਰਨਾ ਹੋਰਨਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ।^{੧੪} ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਉੱਪਰ ਉਹ ਆਖਰ ਲਰੀਰ ਖਿੱਚਾਗਾਂ ਜੋ ਸਾਮਰਿਆ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਹਲ ਜੋ ਮੈਂ ਆਗਾਥ ਦੇ ਅਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਧਲਟ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਵੇਈ ਵਿਆਰਤੀ ਭਾਂਡਾ ਖੁੰਝ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਧਾ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।^{੧੫} ਉੱਥੋਂ ਫਿਰ ਭੀ ਮੇਰੇ ਰੁਝ ਲੋਰ ਬਚੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਧਰ ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਵਾਂਗਾ। ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣਗੇ ਤੇ ਉਹ ਉਨਹਾਂ ਲਈ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤੀਆਂ ਰੀਮਤੀ ਵਸਤਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ।^{੧੬} ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਵਰਜਿਆ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਰਵਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਨਰਾਜ਼ ਰੀਤਾ ਜਦ ਤੋਂ ਕਿ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਧੁਰਖੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲੇ।^{੧੭} ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਬੜੇ ਮਾਮੁਮ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਰਤਲ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਟਿੱਰ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਤੀਰ ਸਾਰੀ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਖੁਨ ਨਾਲ ਲਬਰੇਜ਼ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਧਾਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਤੋਂ ਉਹ ਧਾਥ ਰਹਵਾਏ ਕਿ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬੁਰੇ ਲੱਗਣ।”

^{੧੮} ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਧਾਥ ਰੀਤੇ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਧਾਥ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਰੀਤੇ ਸਭ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਧਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਟਿਤਹਮਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ।^{੧੯} ਮਨੱਸਹ ਜਦੋਂ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਰੋਲ ਹੀ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਨੱਸਹ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਰਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ “ਉੱਚਾ ਦਾ ਬਾਗ” ਰਹਾਉਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਮੋਨ ਰਾਜ ਰਹਨ ਲੱਗਾ।

ਆਮੋਨ ਦਾ ਬੋੜੀ ਦੇਰ ਰਾਜ ਰਹਨਾ

^{੨੦} ਆਮੋਨ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਰਹਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ੨੨ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਾਲ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਮਸੁਲਮਬ ਸੀ ਜੋ ਆਟਬਾਗੀ ਦੀ ਗਾਮੁਸ ਦੀ ਧੀ ਸੀ।

^{੨੧} ਆਮੋਨ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਵਾਂਗ ਉਹ ਗਲਤ ਰੰਮ ਰੀਤੇ। ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਭੈੜੇ ਸਨ।^{੨੨} ਆਮੋਨ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਧਿਉ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਨਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਅਤੇ ਮੇਵਾ ਰੀਤੀ।^{੨੩} ਉਸ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਜਿਵੇਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।

^{੨੪} ਆਮੋਨ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਧਰਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅਰ ਵਿੱਚ।^{੨੫} ਧਰ ਉਸ ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਛੱਡਿਆ ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ ਆਮੋਨ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਮੋਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਮੀਆਗ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਧਾਤਮਾਗ ਬਣਾਇਆ।

^{੨੬} ਆਮੋਨ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਹੋਰ ਬਾਰੀ ਦੇ ਰੰਮ ਯਹੂਦਾਗ ਧਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਟਿਤਹਮਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ।^{੨੭} ਆਮੋਨ ਧਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਮੀਆਗ ਨਵਾਂ ਧਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

ਯੋਮੀਆਗ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀਤਾ

੨੨ ਯੋਮੀਆਗ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਰਹਨ ਲੱਗਾ ਉਹ ਸਿਰਫ ਅੱਠਾਂ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ੩੧ ਵਰਿਹੇ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਅਲੀਦਾਗ ਸੀ ਜੋ ਬਾਮਰਬੀ ਤੋਂ ਆਦਾਗਾ ਦੀ ਧੀ ਸੀ।^੧ ਯੋਮੀਆਗ ਨੇ ਉਹ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਠੀਰ ਸਨ। ਯੋਮੀਆਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧੁਰਖੇ ਦਾਉਦ ਵਾਂਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਤੇ ਅਮਲ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਰਜੀ ਦੇ ਰੰਮ ਹੀ ਰੀਤੇ।

ਯੋਮੀਆਗ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਮਤ ਰਹਵਾਈ

^੨ ਯੋਮੀਆਗ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ੧੮ ਵਰਿਹੇ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਸੁਲਾਮ ਦੇ ਖੋਤਰੇ ਤੇ ਅਮਲਕਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਾਫਨਾ ਜੋ ਸਰੱਤਰ ਸੀ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਰ ਭੇਜਿਆ, “ਧਰਧਾਨ ਜਾਜਰ ਗਿਲਰੀਆਗ ਰੋਲ ਜਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਧੰਨ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਾਟਰ ਦੇ ਧਰਿਰੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਰੋਲੋਂ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਣੇ।^੩ ਤੇ ਉਹ ਧੈਸਾ ਉਨਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਗੱਬ ਦੇ ਦੇਣ ਜਿਹੜੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਮਤ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਤੇ ਰੰਮ ਰਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਤੇ ਹਨ।^੪ ਉਸ ਧੈਸੇ ਨੂੰ ਤਰਖਾਣਾਂ, ਧੱਬਰ ਦੀ ਰਟਾਈ ਤੇ ਰੁਟਾਈ ਰਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਣ। ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਲੱਕੜ ਤੇ ਧੱਬਰ ਹੋਰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਧੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ।^੫ ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਧੈਸਾ ਉਨਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਸਦਾ ਲੇਖਾ ਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਭਰੋਮੇ ਯੋਗ ਮਨੁੱਖ ਹਨ।”

ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਦਾ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣਾ

^੬ ਤਦ ਗਿਲਰੀਆਗ ਧਰਧਾਨ ਜਾਜਰ ਨੇ ਸਾਫਨਾ ਜੋ ਸਰੱਤਰ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਵੇਖੋ! ਮੈਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਧਰਾਧਤ ਹੋਈ ਹੈ।”

ਗਿਲਰੀਯਾਗ ਨੇ ਇਹ ਖੋਬੀ ਮਾਫਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਤਦ ਮਾਫਾਨ ਨੇ ਉਸ ਖੋਬੀ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਿਆ।

^੯ ਤਦ ਮਾਫਾਨ ਮਰੱਤਰ ਖਾਤਮਾਗ ਯੇਮੀਯਾਗ ਰੋਲ ਆਇਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਘਟਨਾ ਥਾਰੇ ਮੁਣਾਇਆ। ਮਾਫਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੇ ਮੋਦਰਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਖਜਾਨਾ ਮੀ ਉਹ ਇੱਕਤਰ ਰਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਖੇਮਾ ਜਿਹੜੇ ਰਾਮਿਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰਰਦੇ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।” ^{੧੦} ਤਦ ਮਾਫਾਨ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਅਤੇ ਗਿਲਰੀਯਾਗ ਜਾਜਰ ਨੇ ਇੱਕ ਖੋਬੀ ਮੈਨੂੰ ਫੜਾਈ ਹੈ।” ਤਦ ਮਾਫਾਨ ਨੇ ਇਹ ਖੋਬੀ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹ ਰੇ ਮੁਣਾਈ।

^{੧੧} ਜਦੋਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਦੇ ਬਚਨ ਮੁਣੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਰਿ ਉਹ ਬੜਾ ਦੁੱਖੀ ਅਤੇ ਘਰੇਮਾਨ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਖਾੜ ਸੁੱਟੇ। ^{੧੨} ਤਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗਿਲਰੀਯਾਗ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਮਾਫਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਗੀਰਾਮ ਅਤੇ ਮੀਰਾਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਰਬੋਰ, ਮਾਫਾਨ ਮਰੱਤਰ, ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮੋਦਰ ਅਮਾਯਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਆਖਿਆ, ^{੧੩} “ਜਾਓ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਖੁੱਛੇ ਰਿ ਮਾਨੂੰ ਰੀ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਅਗੇਵਾਗ ਰੋਲੋਂ ਮੇਰੇ ਲਈ, ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਅਗੁਦਾਗ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਛੇ ਰਿ ਗੁਣ ਰੀ ਰਹੀਏ? ਉਸ ਰੋਲੋਂ ਇਸ ਖੋਬੀ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਥਾਰੇ ਜੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰਾਘਤ ਹੋਈ ਹੈ ਥਾਰੇ ਖੁੱਛੇ। ਅਗੇਵਾਗ ਮਾਡੇ ਤੇ ਨਾਮਾਜ ਹੈ। ਰਿਉ ਰਿ ਮਾਡੇ ਖੁਰਥਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਖੋਬੀ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਗੁਰਮ, ਮਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਜੇ ਨੇਮ ਇਸ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭ ਤੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।”

ਯੇਮੀਯਾਗ ਅਤੇ ਗੁਲਦਾਗ ਨਥੀਆਂ

^{੧੪} ਤਦ ਗਿਲਰੀਯਾਗ ਜਾਜਰ, ਅਗੀਰਾਮ, ਅਰਬੋਰ, ਮਾਫਾਨ ਅਤੇ ਅਮਾਯਾਗ ਗੁਲਦਾਗ ਨਥੀਆਂ ਰੋਲ ਗਏ ਉਹ ਤਿਰਵਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਗਰਗਮ ਦੇ ਖੇਤਰੇ ਮੰਨੁਮ ਦੀ ਖਤਨੀ ਮੀ। ਮੰਨੁਮ ਦੇ ਰੱਖੜਿਆਂ ਦੀ ਮਾਭ-ਮੰਭਾਲ ਰਰਦਾ ਗੁਦਾ ਮੀ। ਗੁਲਦਾਗ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਨਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਰੋਲ ਜਾਰੇ ਗੱਲ ਰੀਤੀ।

^{੧੫} ਤਦ ਗੁਲਦਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਅਗੇਵਾਗ ਖਰਮੇਸੁਰ ਇਵੇਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਰਹਿਣਾ: ^{੧੬} ‘ਅਗੇਵਾਗ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਵੇਖੋ! ਮੈਂ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਇੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ, ਮਾਰੇ ਰਸਟ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਅਗੁਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਖੜ੍ਹੇ ਮਨ। ਜੇ ਇਸ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ।” ^{੧੭} ਰਿਉ ਰਿ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਗੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅੱਗੇ ਯੁਥ ਯੁਥਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰੁਏਘਿਤ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਬੁੱਤ ਬਣਾਏ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਥਾਵੇਂ ਆਪਣੀ ਰੁਏਥ ਦਰਮਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਅੱਗ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਬੁਝਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇਗੀ।”

^{੧੮-੧੯} ‘ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਰੋਲੋਂ ਖੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਰਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਇਹ ਆਖਣਾ: ‘ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੁਣੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਮੁਣੀਆਂ ਜੋ ਮੈਂ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਥਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਥਾਰੇ ਮੁਣੀਆਂ। ਇਹ ਮੁਣਰੇ ਤੇਰਾ ਦਿਲ ਖਮੀਜਿਆ ਗਿਆ। ਤੂੰ ਦੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਨਿਮਾਣਾ ਬਣਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰਿਹਾ ਅਰੁਮਲਮ ਉੱਤੇ ਅਨੇਰਾਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਉਦਾਮੀ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜੇ ਖਾੜ ਲਏ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਰੇਟ ਲੱਗ ਖਏ, ਇਸੇ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਖਰਾਰਥਨਾ ਮੁਣੀ।’ ਅਗੇਵਾਗ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ^{੨੦} ‘ਇਸ ਲਈ ਵੇਖੋ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਖੁਰਥਿਆਂ ਨਾਲ ਰਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ। ਤੂੰ ਮਰੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰੁੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਰੀ ਭੇਜੜ ਜੇ ਮੈਂ ਇਸ ਥਾਵੇਂ (ਅਰੁਮਲਮ) ਉੱਤੇ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣੀ ਖਏਗੀ।”

ਤਦ ਗਿਲਰੀਯਾਗ ਜਾਜਰ, ਅਗੀਰਾਮ, ਅਰਬੋਰ, ਮਾਫਾਨ ਅਤੇ ਅਮਾਯਾਗ ਨੇ ਇਹ ਸੁਨੇਗਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ।

ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਨੇਮ ਸੁਣਿਆ

੨੩ ^੧ ਯੇਮੀਯਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਗੁਦਾਗ ਅਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਪੁਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ^੨ ਤਦ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਉਹ ਲੋਰ ਜੋ ਅਗੁਦਾਗ ਅਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ। ਮਾਰੇ ਜਾਜਰ, ਨਥੀ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਵੰਡੇ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਨਾਮਣੇ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ। ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਿਆ। ਇਹ ਉਹ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਮੀ ਜੋ ਰਿ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰਾਘਤ ਹੋਈ ਮੀ। ਯੇਮੀਯਾਗ ਨੇ ਉੱਚੀ ਜਗ੍ਹਾ ਇਸ ਖੋਬੀ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਜੇ ਮਾਰੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਸੱਕਣ।

^੩ ਫੇਰ ਖਾਤਮਾਗ ਬੰਮ ਤੋਂ ਅਗਾਂਗ ਖਲੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ, ਗੁਰਮਾਂ, ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਅਤੇ ਉਮਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਦਿਲੋਂ ਮੰਨਣ ਦਾ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਰੀਤਾ। ਉਹ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚਲੇ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਤੇਰੇ ਦਿਲੋਂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰਬੁਲਿਆ।

^੪ ਤਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗਿਲਰੀਯਾਗ ਜਾਜਰ ਨੂੰ, ਦੂਜੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਦਰਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਰਿ ਉਹ ਮਾਰੇ ਭਾਡੇ ਜੋ ਬਕਾਲ ਅਤੇ ਅਮੇਰਾਗ ਦੇਵੀ, ਅਰਾਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲਮਰਰ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਨ, ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਗਰ ਵੱਛ ਲਿਆਉਣ। ਤਦ ਯੇਮੀਯਾਗ ਨੇ ਅਰੁਮਲਮ ਤੋਂ ਬਾਗਰ ਰਿਦਰੇਨ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਆਗ ਨੂੰ ਬੈਤਦੇਲ ਲੈ ਗਿਆ।

^੧ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਧਾਤਮਾਗਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਆਮ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਆਰੋਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਝੂਠੇ ਜਾਜਰ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਮਾਰਿਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਆਮ ਧਾਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂਫ ਯੁਥਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਬਾਯਲ, ਸੂਰਜ, ਚੰਦ, ਤਾਰਾ ਮੰਡਲ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਤਾਰਿਆਂ ਲਈ ਯੂਫ ਯੁਥਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਧਰ ਯੋਮੀਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ।

^੨ ਯੋਮੀਯਾਗ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਮੇਰਾਗ ਦਾ ਥੰਮ ਵੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਦਰੋਨ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਬਾਗਰ ਵੱਢ ਰੇ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਿੱਧ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਯੂੜ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਖਿਲਾਰ ਦਿੱਤਾ।

^੩ ਫੇਰ ਯੋਮੀਯਾਗ ਨੇ ਖੁਸਰਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਢਾਗ ਦਿੱਤੇ ਜੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਯੋਰਤਾਂ ਵੀ ਦੇਵੀ ਆਮੇਰਾਗ ਦਾ ਆਦਰ ਰਨ ਲਈ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਉਣ ਲਈ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਮਰਾਈਨ ਦੇ ਰੱਜਣ ਬੁਣੀਆਂ ਗੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।

^੪ ਉਸ ਵਰਤ ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਇਆ ਅਤੇ ਗਥਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਦੇਰਮਥਾ ਤੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਯੂਫ ਯੁਥਾਈ ਸੀ, ਭਰਿਸਟ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਦੇ ਉੱਚੇ ਮਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਮੁਆ ਮਹਿਰ ਦੇ ਆਪੂ ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਖੁਲ੍ਹਣ ਤੇ ਸਨ, ਜੇ ਰਿ ਰਿਮੇ ਥੰਦੇ ਦੇ ਵੜਦਿਆਂ ਹੀ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਸੀ। ਉਦ ਵੀ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਜਰ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਰੋਲ ਨਾ ਆਏ, ਧਰ ਉਹ ਆਪਥੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਖਾ ਲੈਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

^੫ ਜਿੰਨੇ ਮੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਵਾਧੀ ਵਿੱਚ ਤੋਫਥ ਅਜਿਹੀ ਜਗਾ ਹੋ ਜਿੱਥੇ ਲੋਰ ਆਪਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਧਰ ਮਾੜਨ ਲਈ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਮੇਲਰ ਨੂੰ ਇਉਂ ਖੁਸ ਰਹ ਮੱਰਣ। ਯੋਮੀਯਾਗ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਨਮਟ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੇ ਲੋਰ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਰਿਝਾਉਣ ਲਈ ਆਪਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਨਾ ਮਾੜਨ। ^੬ ਧਹਿਲਾਂ, ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਧਾਤਮਾਗਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦਵਾਰ ਦੇ ਰੋਲ ਰੱਬ ਅਤੇ ਘੋੜੇ ਥੰਨੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਨਾਥਾਨ-ਮਲਰ ਜੇ ਦਫਤਰੀ ਖਾਮ ਥੰਦਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਰਮਰੇ ਦੇ ਰੋਲ ਥੰਨੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਰੱਬ ਅਤੇ ਘੋੜੇ ਸੂਰਜ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਮਨਮਾਨ ਲਈ ਸਨ। ਯੋਮੀਯਾਗ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਘੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਯਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰੱਬਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ।

^੭ ਇਸ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਗਜ ਦੇ ਭਵਨ ਦੀ ਛੱਤ ਉੱਧਰ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਸਨ। ਮਨੱਮਗ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਵੀ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਬਣਵਾਈਆਂ ਧਰ ਯੋਮੀਯਾਗ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਢਾਗ ਮੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟੁਰੜਿਆਂ ਤੇ ਮੁਲਣਾਂ ਨੂੰ ਰਿਦਰੋਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਮੁਟਵਾ ਦਿੱਤਾ।

^੮ ਧਹਿਲਾਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਵੀ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਬਣਵਾਈਆਂ ਸਨ ਉਹ ਉਸ ਧਗਾੜੀ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਸਨ। ਇਹ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਦੋਨ ਦੀ ਭਿਆਨਰ ਦੇਵੀ ਆਮਤਾਰੇਥ, ਅਤੇ ਮੇਯਾਥ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਰਮੇਸ ਅਤੇ ਆਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਮਿਲਰੇਮ ਦੇ ਮਤਿਰਾਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਤੇ ਮਨਮਾਨ ਰਹ ਮੱਰਣ। ਧਰ ਯੋਮੀਯਾਗ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਉਧਾਮਨਾ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਮਟ ਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ^੯ ਯੋਮੀਯਾਗ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਾਰੇ ਆਦਗਾੜੀ ਥੰਮਾਂ ਨੂੰ ਟੁਰੜੇ-ਟੁਰੜੇ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਮੇਰਾ ਦੇ ਥੰਮ ਨੂੰ ਵੀ ਢਾਗ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਖਿਲਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।

^{੧੦} ਯੋਮੀਯਾਗ ਨੇ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਉੱਚੀ ਥਾਂ ਜੇ ਬੈਤਏਲ ਵਿੱਚ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਢਾਗ ਮੁੱਟੀ। ਇਹ ਥਾਂ ਨਥਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬੁਆਮ ਨੇ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਤੋਂ ਧਾਧ ਰਵਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਯੋਮੀਯਾਗ ਨੇ ਉਹ ਦੇਵੇਂ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਉੱਚਾ ਥਾਂ ਢਾਗ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਖੱਬਰ ਦੇ ਟੁਰੜੇ-ਟੁਰੜੇ ਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚੂਰਾ ਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਮੇਰਾਗ ਦਾ ਥੰਮ ਵੀ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੧} ਯੋਮੀਯਾਗ ਨੇ ਚਾਰੇ ਧਾਮੇ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਧਰਬਤਾਂ ਉੱਧਰ ਦੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਵੱਲ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੱਡੀਆਂ ਰੱਢੀਆਂ ਅਤੇ ਯੋਮੀਯਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਧਰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਮੀਯਾਗ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦੇਸ ਮੁਤਾਬਰ ਭਰਮਟ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਯੋਲਾਨ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਯੋਲਾਨ ਉਸ ਵਰਤ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਯਰਾਬੁਆਮ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਧਾਮੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ।

ਉਦ ਯੋਮੀਯਾਗ ਨੇ ਚਾਰੇ ਧਾਮੇ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ (ਨਥੀ) ਦੀ ਰਬਰ ਵੇਖੀ।

^{੧੨} ਯੋਮੀਯਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਆਦਗਾੜੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਜੇ ਮੈਂ ਵੇਖ ਰਿਗਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਸੀ ਹੈ?”

ਮਹਿਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਇਹ ਯਹੂਦਾਗ ਤੋਂ ਆਏ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ (ਨਥੀ) ਦੀ ਰਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਤੋਂ ਆਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੰਮਾਂ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਜੇ ਨੂੰ ਬੈਤਏਲ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਵਿਹੁੱਧ ਰੀਤੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਬਹੁਤ ਮਥਾਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ।”

^{੧੩} ਯੋਮੀਯਾਗ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਇਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇੱਕਲਾ ਛੱਡ ਦਿਉ। ਇਸਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਇੱਥੋਂ ਨਾ ਚੁੱਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸਰਾਮ ਰਨ ਦਿਉ।” ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਉਸ ਨਥੀ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਜੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚੋਂ ਆਇਆ ਸੀ, ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀਆਂ।

੧੯ ਐਮੀਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜੋ ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਸਗਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਢਾਗ ਦਿੱਤਾ। ਆਉ ਉਹ ਮਭ ਰੁਝ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਬੋਤੋਲੇ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਰੀਤਾ।

੨੦ ਐਮੀਯਾਗ ਨੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੀ ਉਚਿਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਜਾਜਰ ਮਨ, ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁੱਟਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀਆਂ 'ਚ ਮਾੜਿਆ। ਇਉਂ ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਾਮਨਾ ਆਮਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰੀਤਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਿਆ।

ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਮਗ ਮਨਾਇਆ

੨੧ ਤਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ਯਮਗ ਮਨਾਓ। ਇਹ ਉਥੋਂ ਹੀ ਮਨਾਓ ਜਿਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।”

੨੨ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਨਿਯਾਂਰਾਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਸੀ, ਆਜਿਗ ਯਮਾਗ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਮਨਾਇਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਗੁਣ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਰਿਮੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਆਉ ਨਾਹੀ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਰਿਮੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਜਿਗ ਯਮਗ ਦਾ ਵੱਡਾ ਜਮਨ ਰਦੇ ਮਨਾਇਆ ਸੀ।

੨੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਮੀਯਾਗ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ੧੮ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਇਹ ਯਮਗ ਮਨਾਇਆ।

੨੪ ਐਮੀਯਾਗ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਉਮਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਰੂਗਾਂ, ਜਾਦੂਗਰਾਂ, ਘੋਰੇਲੂ ਦੇਵਤਿਆਂ, ਬੁੱਤਾਂ ਆਉ ਹੋਰ ਆਜਿਗੀਆਂ ਮਭ ਭਿਆਨਕ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਰ ਯਹੂਦਾਗ ਆਉ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਉਪਾਮਨਾ ਰਦੇ ਮਨ, ਨਸਟ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਜਿਗ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਰੀਤਾ। ਜਿਹੜੀ ਗਿਲਰੀਯਾਗ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਭੀ ਸੀ।

੨੫ ਐਮੀਯਾਗ ਵਰਗਾ ਰੋਟੀ ਹੋਰ ਖਾਤਮਾਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਯੁਰੇ ਦਿਲੋਂ, ਆਪਣੀ ਯੁਰੀ ਰੂਗ ਆਉ ਆਪਣੇ ਯੁਰੀ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਯਰਤਿਆ ਆਉ ਮੁਸਾ ਦੇ ਬਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਇੰਝ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਰਦੇ ਵੀ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਗਾਜੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਤਾਈ ਐਮੀਯਾਗ ਵਰਗਾ ਰੋਟੀ ਖਾਤਮਾਗ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

੨੬ ਯਰ ਤਦ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਨਾਮਾਜਗੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਆਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਰਹੋਯਿਤ ਸੀ ਰਿਉਂ ਰਿ ਮਨੱਮਗ ਦੇ ਭੈੜੇ ਰੰਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹੋਯਿਤ ਰੀਤਾ ਸੀ। ੨੭ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਛੱਡਣ ਤੇ ਮਚਚੂਰ ਰੀਤਾ ਤੇ ਇਥੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਗ ਨਾਲ ਰਗਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਗ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਵੀ ਮਵੀਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਗਾਂਗਾ। ਗਾਂ, ਇਹ ਠੀਰ

ਹੈ ਰਿ ਮੈਂ ਉਹ ਸਗਿਰ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਆਖਿਆ ਸੀ ਰਿ ਇੱਥੇ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਬਾਰੇ ਹੀ ਗੱਲ ਰਰ ਰਿਗਾ ਸੀ” ਯਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਗੁਣੇ ਉਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਤਬਾਗ ਰਗਾਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਗੁਣ ਉਸ ਥਾਵੇਂ ਹੈ।”

੨੮ ਐਮੀਯਾਗ ਨੇ ਹੋਰ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਰਾਜਰ ਰੀਤੇ ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਹਾਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਗਨ।

ਐਮੀਯਾਗ ਦੀ ਮੌਤ

੨੯ ਐਮੀਯਾਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਮਿਸਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਫਿਰਉਨ ਨਰੇਗ, ਆੱਸੂਰ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਵੱਲ ਗਿਆ। ਐਮੀਯਾਗ ਉੱਥੇ ਨਰੇਗ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਮਗਿੰਦੇ ਗਿਆ। ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਐਮੀਯਾਗ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ। ੩੦ ਐਮੀਯਾਗ ਦੇ ਆਫਮਰਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਲੋਥ ਨੂੰ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਯਾਇਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਗਿੰਦੇ ਤੋਂ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਮੀਯਾਗ ਦੀ ਆਪਣੀ ਰਬਰ ਬਣਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫਨਾਇਆ।

ਤਦ ਆਮ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਐਮੀਯਾਗ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਯਹੋਯਾਗਜ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਮਗ ਰੀਤਾ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਜਗਹਾ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾਇਆ।

ਯਹੋਯਾਗਜ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣ ਗਿਆ

੩੧ ਯਹੋਯਾਗਜ ੨੩ ਵਰਿਗਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਗਿੰਦੇ ਗਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਗਮੂਟਲ ਸੀ, ਜੋ ਲਿਬਨਾਗ ਦੇ ਯਿਰਮਯਾਗ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ੩੨ ਯਹੋਯਾਗਜ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਰਹੇ ਮੁਤਾਬਰ ਰੰਮ ਨਾ ਰੀਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਭੈੜੇ ਮਨ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਵਾਂਗ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਉਲਟ ਰੰਮ ਰਦਾ ਰਿਗਾ।

੩੩ ਫਿਰ ਫਿਰਉਨ ਨਰੇਗ ਨੇ ਯਹੋਯਾਗਜ ਨੂੰ ਰਿਬਲਾਗ ਵਿੱਚ ਜੋ ਗਮਾਥ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕੈਦ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਗਾਜ ਨਾ ਰਰ ਸੱਕੇ ਆਉ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ ਉੱਧਰ ੩,੪੦੦ ਕਿੱਲੋ ਚਾਂਦੀ ਆਉ ੩੪ ਤੋੜੇ ਮੋਨਾ ਮਜਾ ਵਜੋਂ ਦੰਡ ਲਾ ਦਿੱਤਾ।

੩੪ ਫਿਰਉਨ ਨਰੇਗ ਨੇ ਐਮੀਯਾਗ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਆਲਯਾਰੀਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਠਗਿਰਾਇਆ। ਫਿਰਉਨ ਨਰੇਗ ਨੇ ਆਲਯਾਰੀਮ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਯਰ ਦਿੱਤਾ ਯਰ ਉਹ ਯਹੋਯਾਗਜ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਯਹੋਯਾਗਜ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਗਿੰਦਾ। ੩੫ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਤੇ ਮੋਨਾ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ ਉੱਧਰ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮੁਤਾਬਰ ਰਰ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ ਦੇ ਗਰ ਆਮ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਰਰ ਮੁਤਾਬਰ ਚਾਂਦੀ-ਮੋਨਾ ਲਿਆ ਆਉ ਫਿਰ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਨੇ ਇਹ ਯੈਸਾ ਫਿਰਉਨ ਨਰੇਗ ਨੂੰ ਮੱਖਿਆ।

੩੬ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ੨੫ ਵਰਿਗਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ੧੧ ਵਰ੍ਹੇ ਗਾਜ

ਰੀਤਾ। ਉਮਦੀ ਭਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਜਬੂਦਾਗ ਮੀ ਜੋ ਜੂਮਾਗ ਤੋਂ ਖਦਾਯਾਗ ਦੀ ਧੀ ਮੀ।^{੩੭} ਇਸਨੇ ਵੀ ਉਗੀ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜੋ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਗ ਵਿੱਚ ਭੈੜੇ ਮਨ ਆਏ ਆਪਣੇ ਯੁਰਥਿਯਾ ਵਾਂਗ ਹੀ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਨੇ ਵੀ ਭਾੜੇ ਰੰਮ ਹੀ ਰੀਤੇ।

ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਯਹੂਦਾਗ 'ਚ ਆਉਣਾ

੨੪ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਠੇ ਵਿੱਚ ਬਾਬਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਤਿੰਨ ਵਰ੍ਹੇ ਉਮਦਾ ਦਾਮ ਬਣਿਆ ਫਿਰ ਉਮਤੋਂ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਬਾਗੀ ਹੋ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਉਮ ਨੇ ਤੋੜੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਗਿਆ।^{੩੮} ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਰਮਦੀਯਾ ਦੇ ਟੋਲੇ, ਯਰਾਮ ਦੇ, ਮੇਯਾਥ ਆਤੇ ਅੰਮੋਨੀਯਾ ਦੇ ਜੱਥੇ ਭੇਜੇ। ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਯਹੂਦਾਗ ਨੂੰ ਨਮਟ ਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਇਹ ਮਭ ਰੁੜ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਬਚਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹੋਇਆ ਜੋ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ, ਨਬੀਯਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਸੀ।

^{੩੯} ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਮਭ ਰੁੜ ਵਾਪਰੇ ਇਹ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਉਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਮਭ ਰੁੜ ਉਮ ਨੇ ਮਨੱਮਰ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਰਾਹਤ ਰੀਤਾ।^{੪੦} ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਇਮ ਲਈ ਵੀ ਮਭ ਰਵਾਇਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਨੱਮਰ ਨੇ ਬੜੇ ਮਾਮੂਮ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਰਵਾਇਆ ਸੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਯਹੂਮਲਮ ਨੂੰ ਲਬਥਥ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਤਾਂ ਹੀ ਯਹੋਵਾਗ ਉਮ ਨੂੰ ਖਿਮਾ ਨਹੀਂ ਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

^{੪੧} ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਰਨੀਆਂ ਯਹੂਦਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਟਿਤਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮਿਲ ਹਨ।^{੪੨} ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਮਰਨ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਯੁਰਥਿਯਾ ਰੋਲ ਹੀ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਮਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਮਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

^{੪੩} ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੀ ਨਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਫਰਾਤ ਦੇ ਦਰਿਆ ਤੀਰ ਮਭ ਰੁੜ ਜੋ ਮਿਸਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਸੀ, ਗਥਿਆ ਲਿਆ ਤੇ ਉਮਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੇਰ ਕਦੇ ਮਿਸਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਨਿਰਲ ਮੱਰਿਆ।

ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦਾ ਯਹੂਮਲਮ ਤੇ ਰਬਜਾ

^{੪੪} ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਰਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ੧੮ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਉਮ ਨੇ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਮਦੀ ਭਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੂਮਤਾ ਸੀ ਜੋ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਅਲਨਾਥਾਨ ਦੀ ਧੀ ਸੀ।^{੪੫} ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਾਧ ਵਾਂਗ ਉਗੀ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜੋ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਗ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਮਨ।

^{੪੬} ਉਮ ਵਰਤ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ, ਜੋ ਕਿ ਬਾਬਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਸੀ, ਦੇ ਅਫਮਰਾਂ ਨੇ ਯਹੂਮਲਮ ਉੱਪਰ ਘੋਰਾ ਧਾ ਲਿਆ।^{੪੭} ਤਦ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ, ਬਾਬਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ, ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਤਾਂ^{੪੮} ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ

ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਉਮ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਿਰਲਿਆ। ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਦੀ ਭਾਂ, ਉਮ ਦੇ ਅਫਮਰ, ਨੇਤਾ ਆਗੂ ਆਤੇ ਦਰਬਾਰੀ ਵੀ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ ਤਦ ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਦੇ ਰਾਜ ਕਾਲ ਦੇ ੧੮ ਵਰ੍ਹੇ 'ਚ ਹੋਈ।

^{੪੯} ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਯਹੂਮਲਮ ਚੋ ਮਾਰਾ ਖਜਾਨਾ ਵੱਢ ਲਿਆ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਮਾਰਾ ਖਜਾਨਾ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਮੇਨੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਭਾੜੇ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਸਨ, ਉਮ ਨੇ ਕੱਟ ਕੇ ਤੋੜ ਕੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਕਰੇ ਆਨਮਾਰ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

^{੫੦} ਉਮ ਨੇ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ ਨਿਰਲਾ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯਨਾਢ ਲੋਰ ਆਤੇ ਆਗੂ ਵੀ ਮਾਮਿਲ ਸਨ। ਉਮ ਨੇ ੧੦,੦੦੦ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਕੈਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਮਾਰੇ ਰਾਹੀਗਰਾਂ ਆਤੇ ਲੋਗਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜ ਲਿਆ ਆਤੇ ਮਯਾਰਨ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਵਾਇ ਦੇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ।^{੫੧} ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਉਮ ਦੀ ਭਾਂ, ਉਮਦੀਆਂ ਬੀਵੀਆਂ, ਅਫਮਰਾਂ ਆਤੇ ਆਗੂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਆਤੇ ਕਹਿੰਦੇ-ਕਹਿੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਕੈਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਆਇਆ।^{੫੨} ਉਮ ਵਿੱਚ ੨,੦੦੦ ਮਿਥਾਹੀ ਸਨ। ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਮਾਰੇ ਮਿਥਾਹੀਆਂ ਆਤੇ ੧,੦੦੦ ਰਾਹੀਗਰਾਂ ਤੇ ਰਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਆਇਆ। ਇਹ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਜੰਗ ਦੀ ਮਿਖਲਾਈ ਲਏ ਹੋਏ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਮਿਥਾਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਇਆ।

ਮਿਦਰੀਯਾਗ ਖਾਤਮਾਗ

^{੫੩} ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਦੇ ਚਾਚੇ, ਮਤੰਨਯਾਗ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾਇਆ, ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮਿਦਰੀਯਾਗ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ।^{੫੪} ਮਿਦਰੀਯਾਗ ੨੧ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ੧੧ ਵਰ੍ਹੇ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਮਦੀ ਭਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਮੁਟਲ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਯਿਰਮਯਾਗ ਦੀ ਧੀ ਸੀ ਆਤੇ ਉਹ ਲਿਬਨਾਗ ਤੋਂ ਸੀ।^{੫੫} ਮਿਦਰੀਯਾਗ ਨੇ ਵੀ ਉਗੀ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜੋ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਗ ਵਿੱਚ ਭੈੜੇ ਮਨ। ਮਿਦਰੀਯਾਗ ਨੇ ਵੀ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਵਾਂਗ ਮਭ ਭਾੜੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ।^{੫੬} ਤਦ ਯਹੋਵਾਗ ਯਹੂਮਲਮ ਤੋਂ ਯਹੂਦਾਗ ਤੇ ਇੰਨਾ ਕਠੋਧ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਨਜਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਮਿਦਰੀਯਾਗ ਦਾ ਰਾਜ ਖਤਮ ਰੀਤਾ ਮਿਦਰੀਯਾਗ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਗੀ ਹੋ ਗਿਆ।

੨੫ ^੧ਗੁਣ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਜੋ ਰਿ ਬਾਬਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਲੜਨ ਲਈ ਆਇਆ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਰੁਹੇ ਦੇ ਦਮਵੇਂ ਭਗੀਨੇ ਦੇ ਦਮਵੇਂ ਦਿਨ ਵਾਪਰੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫੈਜ ਦਾ ਯਰੂਸਲਮ ਉੱਪਰ ਘੇਰਾ ਧਾਲਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਆਂਦਰ ਜਾ ਮਗਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਆ ਸਕਣ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮਗਿਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰਿਲਗਾਬੰਦੀ ਦੀ ਰੰਧ ਬਣਾਈ। ^੨ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦੀ ਫੈਜ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੇ ਯਰੂਦਾਗ ਦੇ ਗਾਜ ਰਹਨ ਦੇ ੧੧ ਵਰੁਹੇ ਤੀਰ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਘੇਰੀ ਰਹੀ। ^੩ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਆਕਾਲ ਨੇ ਬੁਰੀ ਗਲਤ ਰਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਭਗੀਨੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦਿਨ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਆਖ ਲੋਕਾਈ ਰੋਲ ਖਾਣ ਨੂੰ ਆਨ ਦਾ ਦਾਣਾ ਨਾ ਰਿਗਾ।

^੪ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦੀ ਫੈਜ ਨੇ ਆਖੀਰ ਮਗਿਰ ਦੀ ਉਗ ਦੀਵਾਰ ਢਾਗ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਗਾਤ ਮਿਦਰੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਰਦਾਗ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜ ਨਿਰਲੇ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਭੱਜਣ ਲਈ ਵੁਗੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਜੋ ਗੁਪਤ ਫਾਟਰ ਮੀ ਉਮਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਗਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਮੀ। ਦੁਮਬਣ ਫੈਜ ਨੇ ਮਾਰੇ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਧਾਲਿਆ ਗੋਟਿਆ ਮੀ ਧਰ ਮਿਦਰੀਆਗ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਰਦਾਗ ਉਜਾੜ ਦੇ ਗਾਗ ਤੋਂ ਭੱਜ ਰੇ ਬਚ ਨਿਰਲੇ। ^੫ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੈਜ ਨੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰੀਗੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਫੜ ਲਿਆ। ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਿਥਾਗੀ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਰੇ ਭੱਜ ਗਏ।

^੬ ਦਰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਮਿਥਾਗੀ ਮਿਦਰੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਫੜ ਰੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਰਿਬਲਾਗ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿੱਚਾਰ ਰੀਤਾ। ^੭ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵੱਢਿਆ। ਫਿਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੀਆਂ ਆਂਧਾਂ ਰੱਛੀਆਂ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜੰਜੀਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਏ।

ਯਰੂਸਲਮ ਦਾ ਨਾਮ

^੮ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ੫ ਭਗੀਨੇ ਦੇ ਮੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਜੋ ਉਮਦੀ ਖਾਤਮਾਗੀ ਦਾ ੧੯ ਵਰੁਹਾ ਮੀ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦੀ ਵੱਧੀਆ ਫੈਜ ਦਾ ਰਖਤਾਨ ਮੀ। ^੯ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਯਰੋਵਾਗ ਦਾ ਭੰਦਰ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਭਗਿਲ ਮਾੜ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਘੇਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ! ਉਸ ਨੇ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਟਿਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੦} ਰਮਦੀਆਂ ਦੀ ਮਾਗੀ ਫੈਜ ਨੇ ਜੋ ਜਲਦਾਂ ਦੇ ਮਰਦਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਨੂੰ ਢਾਗ ਸੁੱਟਿਆ। ^{੧੧} ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਬਾਰੀ ਦੇ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਰੈਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਉਸ ਰੋਲ ਮਭਰਪਣ ਗੋਣ ਲਈ ਤਰਲੇ ਲੈਣ ਆਏ। ^{੧੨} ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਰੈਦੀ ਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਉਸ

ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਂਗੂਰ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਫਮਲਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਹ ਸਕਣ।

^{੧੩} ਬਾਬਲ ਦੀ ਮੈਨਾ ਨੇ ਰਾਮੇ ਦੇ ਉਨਹਾਂ ਮਾਰੇ ਬੰਧਾਂ, ਰੁਰਮੀਆਂ, ਰਾਮੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਟੱਬਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਯਰੋਵਾਗ ਦੇ ਭੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮਨ ਅਤੇ ਮਾਰਾ ਰਾਮਾ ਬਾਬਲ ਦੇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ। ^{੧੪} ਤਮਲੇ, ਰੜਫੇ, ਗੁਲਤਰਾਮ, ਰਟੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਭਾਡੇ, ਜਿਨਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਵਾ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਮੀ ਉਹ ਲੈ ਗਏ। ^{੧੫} ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਮਾਗੀਆਂ ਆਂਗੀਠੀਆਂ ਬਾਟੇ ਤੇ ਜੋ ਰੁਝ ਮੈਨੇ ਦਾ ਮੀ ਅਤੇ ਚਾਦੀ ਦਾ ਉਹ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ। ^{੧੬-੧੭} ਜੋ ਰੁਝ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਲੈ ਗਿਆ ਮੀ: ਦੇ ਬੰਧ (ਗਰ ਬੰਧ ੨੭ ਫੁੱਟ ਉੱਚਾ ਮੀ ਇਸ ਉੱਤਲੇ ਤਾਜ ਮਾਢੇ ਚਾਰ ਫੁੱਟ ਦੇ ਮਨ। ਉਨਹਾਂ ਤਾਜਾਂ ਉੱਤੇ, ਇੱਕ ਜਾਲ ਅਤੇ ਆਨਾਗਾਂ ਦਾ ਤੀਜਾਈਨ ਮੀ। ਦੋਵੇਂ ਬੰਧ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਮਨ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤੀਜਾਈਨ ਦੇ ਮਨ। ਇੱਕ ਰਾਮੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਟੱਬ, ਅਤੇ ਗੱਡੇ ਜੋ ਮੁਲੇਭਾਨ ਨੇ ਯਰੋਵਾਗ ਲਈ ਬਣਵਾਏ ਮਨ। ਇਨਹਾਂ ਮਭ ਰਾਮੇ ਉੱਤੇ ਟਿੱਨਾ ਰਾਮਾ ਮੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੋਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਮੀ।

ਯਰੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕ ਬੰਦੀਵਾਨ

^{੧੮} ਭੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਲੈ ਗਿਆ ਜਲਦਾਂ ਦੇ ਮਰਦਾਗ ਧਰਧਾਨ ਜਾਜਰ ਮਰਾਯਾਗ, ਮਫਨਯਾਗ ਦੂਜਾ ਜਾਜਰ ਤੇ ਤਿੰਨ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਦੇ ਰਹਬਾਰੀ।

^{੧੯} ਅਤੇ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ: ਇੱਕ ਆਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜੋ ਰਿ ਮੈਨਾ ਦਾ ਮਰਦਾਗ ਮੀ। ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ੫ ਮਲਾਗਾਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਰਿ ਗਲੇ ਵੀ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਮੈਨਾ ਦੇ ਰਖਤਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਰੱਤਰ ਨੂੰ ਜੋ ਰਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਹਣ ਦਾ ਟਿੱਚਾਰਜ ਮੀ ਅਤੇ ਰਈਆਂ ਨੂੰ ਫੈਜ ਲਈ ਭਰਤੀ ਰਹਦਾ ਗੰਦਾ ਮੀ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਗੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਰਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਗਿਰ ਆਂਦਰ ਲੱਭੇ।

^{੨੦-੨੧} ਫਿਰ ਇਨਹਾਂ ਮਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦਾਂ ਦਾ ਮਰਦਾਗ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਫੜਕੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਰਿਬਲਾਗ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਾਬ ਦੇਸ ਦੇ ਰਿਬਲਾਗ ਵਿੱਚ ਭਾਰੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਗਤਿਆ ਰੀਤੀ ਇਉਂ ਯਰੂਦਾਗ ਆਪਣੀ ਹੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਆਮੀਰ ਹੋ ਗਏ।

ਯਰੂਦਾਗ ਦਾ ਗਾਜਧਾਲ ਗਦਲਯਾਗ

^{੨੨} ਲੋਕਿਨ ਜੋ ਲੋਕ ਯਰੂਦਾਗ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿ ਗਏ, ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਉਨਹਾਂ ਉੱਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਗੀਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਮਾਫਾਨ ਦੇ ਖੇਤਰੇ ਗਦਲਯਾਗ ਨੂੰ ਠਗਿਰਾਇਆ।

^{੨੩} ਜਦੋਂ ਮਾਰੇ ਮੈਨਾਧਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਮਿਥਾਗੀਆਂ ਨੇ ਸੁਟਿਆ ਰਿ ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗਦਲਯਾਗ ਨੂੰ ਆਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਿਮਥਗ ਵਿੱਚ ਗਦਲਯਾਗ ਰੋਲ ਆਏ। ਨਬਠਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਟਿਮਮਾਏਲ ਅਤੇ ਰਾਰੇਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਗਾਨਨ, ਨਟੋਫਥੀ ਤਨਗੁਮਬ ਦਾ

ਯੁੱਤਰ ਮਰਾਯਾਗ ਅਤੇ ਮਯਾਰਾਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਯਜਨਯਾਗ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਗਦਲਯਾਗ ਕੋਲ ਆਏ।^{੨੪} ਗਦਲਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕਰਕੇ ਆਖਿਆ, “ਬਾਬਲ ਦੇ ਯਯਮਰਾਂ ਤੋਂ ਡਰੋ ਨਾ। ਇਸੇ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ। ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

^{੨੫} ਨਬਨਯਾਗ ਦਾ ਯੁੱਤਰ, ਯਾਲੀਸਾਮਾ ਦਾ ਯੋਤਰਾ ਇਸਮਾਏਲ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ।^{੨੬} ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ, ਇਸਮਾਏਲ ਆਪਣੇ ਦਸਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਗਦਲਯਾਗ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਯਗੂਦਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਸਥਾਗ ਵਿੱਚ ਸਨ।^{੨੭} ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਸੈਨਾ ਯਯਿਰਾਰੀ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਲੋਕ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਭੱਜ ਗਏ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਤੁੱਛ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਹਾਨ ਤਾਈਂ ਭੱਜ ਗਏ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਬੇਬੀਲੋਨੀਆਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ।

^{੨੮} ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਯਵੀਲ ਮਰੋਦਕ ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਯਗੂਦਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਰੀਨ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆ। ਇਹ ਯਹੋਯਾਰੀਨ ਦੇ ਬੰਦੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ੩੭ ਵਰ੍ਹੇ 'ਚ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ। ਇਉਂ ਯਵੀਲ ਮਰੋਦਕ ਦੇ ਰਾਜ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ੧੨ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੨੭ ਦਿਨ ਵਾਧਿਆ।^{੨੯} ਯਵੀਲ ਮਰੋਦਕ ਯਹੋਯਾਰੀਨ ਤੇ ਦਯਾਲੂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਯਾਤਮਾਗਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਸਨ।^{੩੦} ਯਵੀਲ-ਮਰੋਦਕ ਨੇ ਯਹੋਯਾਰੀਨ ਨੂੰ ਕੈਦੀਆਂ ਵਾਲੇ ਫਸਤਰ ਯਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਯਹੋਯਾਰੀਨ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਬੈਠਿਆ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਜਿਉਂਦਿਆ ਉੱਥੇ ਹੀ ਖਾਯਾ।^{੩੧} ਇਉਂ ਯਵੀਲ ਮਰੋਦਕ ਨੇ ਰਹਿੰਦੀ ਉਮਰ ਯਹੋਯਾਰੀਨ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਰਾਸ਼ਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਦਿੱਤਾ।

ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਧਹਿਲੀ ਖੋਬੀ

ਆਦਮ ਤੋਂ ਨੂਹ ਤੀਰ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਇਤਹਾਸ

¹⁻³ ਆਦਮ ਉਧਰੰਤ ਉਸਦੀ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਆਗਲੇ
 ? ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀ ਮਨ ਮੋਘ, ਆਨੇਸ, ਰੇਨਾਨ, ਮਹਲਨੈਲੇ,
 ਯਰਦ, ਗਨੋਰ, ਮਬੂਸਲਗ, ਲਾਮਰ, ਨੂਹ! *
 * ਮੋਮ, ਗਾਮ ਤੇ ਆਫਥ ਨੂਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ।

ਆਫਥ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀ

^੧ ਗੋਮਰ, ਮਾਗੋਗ, ਮਾਦਈ, ਆਵਾਨ, ਤੁਬਲ, ਮਮਰ
 ਆਤੇ ਤੀਰਾਮ ਆਗੋਂ ਆਫਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ।
^੬ ਆਤੇ ਗੋਮਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਆਮਰਨਜ, ਤੀਫਥ ਆਤੇ
 ਤੋਗਰਮਾਹ । ^੭ ਆਵਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਲੀਮਾਹ,
 ਤਰਸੀਸ, ਰਿੱਤੀਮ ਆਤੇ ਵੇਦਾਨੀਮ ਮਨ ।

ਗਾਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀ

^੯ ਗਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਰੂਸ, ਮਿਸਰਜਿਮ, ਖੁਟ ਆਤੇ
 ਰਨਾਨ ।
^੯ ਆਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਥਾ, ਹਵੀਲਾਹ, ਮਥਤਾ,
 ਰਯਮਾਹ, ਆਤੇ ਮਥਤਰਾ ਮਨ ।
 ਆਤੇ ਰਯਮਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਥਾ ਆਤੇ ਦਦਾਨ ਮਨ ।
¹⁰ ਆਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀਆਂ ਚੇ ਨਿਮਰੋਦ ਜੰਮਿਆ
 ਜੇ ਰਿ ਧਰਤੀ ਦਾ ਮਭ ਤੋਂ ਤਾਰਤਵਰ ਤੇ ਬਹਾਦੁਰ
 ਸਿਧਾਹੀ ਹੋਇਆ ।
¹¹ ਮਿਸਰਜਿਮ (ਮਿਸਰੀ) ਲੂਦੀਮ, ਆਨਾਮ, ਲਗਾਬੀਮ
 ਆਤੇ ਨਫਤੁਹੀਮ ਦਾ । ¹² ਧਤਰੁਮੀਮ, ਰਮਲੁਹੀਮ
 ਆਤੇ ਰਫਤੋਰੀਮ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ । (ਫਲਿਸਤੀ
 ਰਮਲੁਹੀਮ ਚੇ ਧੈਦਾ ਹੋਏ)
¹³ ਮੀਦੇਨ ਦਾ ਧਿਤਾ ਰਨਾਨ ਮੀ । ਉਹ ਰਨਾਨ ਦਾ
 ਧਹਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ । ਰਨਾਨ ਹੋਬੀਆਂ ਦਾ ਵੀ
 ਧਿਤਾ ਮੀ । ¹⁴ ਆਤੇ ਯਬੂਸੀ, ਆਮੋਰੀ ਗਿਰਗਾਮੀ
 ਲੋਰ, ¹⁵ ਹਿੰਦੀ ਆਤੇ ਆਰੀ ਆਤੇ ਮੀਨੀ ਲੋਰ ¹⁶ ਆਤੇ
 ਆਰਵਾਦੀ, ਮਮਾਰੀ ਆਤੇ ਹਮਾਬੀ ।

ਮੋਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀ

¹⁷ ਮੋਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਏਲਾਮ, ਆਸੂਰ, ਆਰਧਰਮਦ,
 ਲੂਦ ਆਰਾਮ । ਆਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਉਸ, ਗੂਲ, ਗਬਰ
 ਆਤੇ ਮਮਰ ਮਨ ।
^{1੮} ਆਰਧਰਮਦ ਮਾਲਹ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ ਆਤੇ ਮਾਲਹ ਦਾ
 ਖੁੱਤਰ ਏਬਰ ਮੀ ।
^{1੯} ਏਬਰ ਦੇ ਵੇ ਖੁੱਤਰ ਜਨਮੇ, ਇੱਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਧਲਗ
 ਮੀ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਸ ਦੇ ਮਮੋਂ ਵਿੱਚ, ਧਰਤੀ ਉਤਲੇ ਲੋਰ

ਆੱਡ-ਆੱਡ ਭਾਮਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਗਏ ਮਨ । ਧਲਗ
 ਦਾ ਭਰਾ ਆਰਟਾਨ ਮੀ । ²⁰ ਆਤੇ ਆਰਟਾਨ
 ਆਲਮੋਦਾਦ, ਮਾਲਫ, ਹਮਰਮਾਫਥ ਆਤੇ ਆਰਹ ਦਾ
 ਧਿਤਾ ਮੀ । ²¹ ਆਤੇ ਹਦੋਰਾਮ, ਉਜ਼ਾਲ ਦੇ ਦਿਰਲਾਹ,
²² ਏਬਾਲ, ਆਬੀਮਾਏਲ, ਮਥਾ, ²³ ਉਫੀਰ,
 ਹਵੀਲਾਹ ਆਤੇ ਯੋਬਾਥ ਇਹ ਮਾਰੇ ਆਰਟਾਨ ਦੇ
 ਖੁੱਤਰ ਮਨ ।)

^{2੪} ਮੋਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀ ਇਉਂ ਮਨ: ਆਧਰਮਦ,
 ਮਾਲਹ, ²⁵ ਏਬਰ, ਧਲਗ, ਰਉ, ^{2੬} ਮਰੂਗ,
 ਨਾਹੋਰ, ਤਾਰਹ, ²⁷ ਆਤੇ ਆਬਰਾਮ । (ਆਬਰਾਮ ਨੂੰ
 ਆਬਰਾਹਾਮ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।)

ਆਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਘਰਾਣਾ

^{2੮} ਆਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਇਸਹਾਰ ਆਤੇ
 ਇਸਮਾਏਲ । ^{2੯} ਇਹ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀ
 ਮਨ:
 ਇਸਮਾਏਲ ਦਾ ਧਹਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਨਬਾਯੋਥ ਮੀ ਆਤੇ
 ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੀ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਰੋਦਾਹ, ਆਦਬੇਲ,
 ਮਿਥਮਾਮ, ³⁰ ਮਿਸਮਾ, ਦੂਮਾਹ, ਮੱਮਾ, ਹਦਦ,
 ਤੋਮਾ, ³¹ ਆਟੂਹ, ਨਾਫੀਸ ਆਤੇ ਰਾਦਮਾਹ । ਇਹ ਮਭ
 ਇਸਮਾਏਲ ਦੀ ਆਲਾਦ ਮੀ ।
³² ਰਤੂਹ ਆਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਦਾਮੀ ਮੀ । ਉਸ ਨੇ
 ਜਿਮਰਾਨ, ਆਰਮਾਨ, ਮਦਾਨ ਮਿਦਯਾਨ,
 ਯਿਸਬਾਰ ਤੇ ਸੁਯਾਹ ਨੂੰ ਜੰਮਿਆ ।
 ਆਤੇ ਆਰਮਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਥਾ ਆਤੇ ਦਦਾਨ ਮਨ ।
³³ ਮਿਦਯਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਏਫਾਹ, ਏਫਰ, ਗਨੋਰ,
 ਆਬੀਦਾ ਆਤੇ ਆਲਦਾਯਾਹ । ਇਹ ਮਭ ਰਤੂਹ ਦੇ
 ਉਤਰਧਿਰਾਰੀ ਮਨ ।

ਮਾਰਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ

^{3੪} ਆਬਰਾਹਾਮ ਇਸਹਾਰ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ ਆਤੇ ਇਸਹਾਰ
 ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਏਮਾਓ ਆਤੇ ਇਸਮਾਏਲ ਮਨ ।
³⁵ ਏਮਾਓ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਆਲੀਫਾਜ, ਰਉਲ, ਯਊਸ,
 ਯਯਲਾਮ ਆਤੇ ਰੋਹਹ ।
³⁶ ਆਲੀਫਾਜ ਦੇ ਖੁੱਤਰ-ਤੋਮਾਨ, ਉਮਾਰ, ਮਫੀ,
 ਗਯਾਤਾਮ, ਰਨਜ ਤਿਮਨਾ ਆਤੇ ਆਮਾਲੋਰ ਮਨ ।
³⁷ ਰਉਲ ਦੇ ਨਹਥ, ਜਰਹ, ਮੱਮਾਹ ਆਤੇ ਮਿੱਜਾਹ ਖੁੱਤਰ
 ਮਨ ।

ਮੇਟੀਰ ਤੋਂ ਆਦਮੀ

^{3੮} ਮੇਟੀਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਲੋਟਾਨ, ਮੋਬਾਲ, ਮਿਥਓਨ, ਆਨਾਹ,
 ਰੀਮੇਨ, ਏਮਰ ਆਤੇ ਰੀਮਾਨ ਮਨ ।
^{3੯} ਲੋਟਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ-ਹੋਰੀ ਆਤੇ ਹੋਮਾਮ ਮਨ । ਲੋਟਾਨ
 ਦੀ ਇੱਰ ਭੈਣ ਵੀ ਮੀ ਜਿਮ ਦਾ ਨਾਉਂ ਤਿਮਨਾ ਮੀ ।

*1:1-3 ਆਦਮ ... ਨੂਹ! ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸੂਚੀ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀਆਂ ਆਨੁਮਾਰ, ਇੱਰ ਆਦਮੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ।

੯੦ ਸੋਬਾਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਜਲਯਾਨ, ਮਾਨਹਥ,
 ਏਬਾਲ, ਸਫੀ ਤੇ ਓਨਾਮ।
 ਸਿਬਰਿਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਖਯਾਗ ਆਤੇ ਆਨਾਗ ਮਨ।
 ੯੧ ਆਨਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਦੀਸੇਨ ਮੀ ਆਤੇ ਦੀਸੇਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ
 ਮਨ:
 ਹਮਰਾਨ, ਆਸਥਾਨ, ਯਿਬਰਾਨ ਆਤੇ ਰਰਾਨ।
 ੯੨ ਏਸਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਿਲਗਾਨ, ਜਯਵਾਨ ਆਤੇ ਯਯਾਰਾਨ
 ਮਨ।
 ਦੀਸਾਨ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਉਸ ਆਤੇ ਆਰਾਨ।

ਆਦੇਮ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ

੯੩ ਉਨ੍ਹਨਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲੀ
 ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਥੇ ਰਾਜ ਰਹਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ
 ਧਰਿਨਾਂ ਆਦੇਮ ਤੇ ਰਾਜ ਰਹਦੇ ਮਨ:
 ਧਰਿਨਾਂ ਰਾਜਾ ਬਲਾ ਜੇ ਰਿ ਬਰਿ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਆਤੇ
 ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਰ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿਨਹਾਬਾਗ ਮੀ।
 ੯੪ ਜਦੋਂ ਬਲਾ ਦੀ ਖੋਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਜਰਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੇਬਾਬ
 ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਯੇਬਾਬ ਬਸਰਾਗ ਸਹਿਰ
 ਤੋਂ ਮੀ।
 ੯੫ ਜਦੋਂ ਯੇਬਾਬ ਮਰਿਆ ਤਦ ਗੁਸਾਮ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ
 ਬਣਿਆ। ਗੁਸਾਮ ਤੇਮਾਨੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ।
 ੯੬ ਜਦੋਂ ਗੁਸਾਮ ਦੀ ਖੋਤ ਹੋਈ, ਬਦਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹਦਦ
 ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਹਦਦ ਨੇ ਮਿਦਯਾਨ ਨੂੰ
 ਖੋਲਾਬ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਦਦ ਦੇ ਸਹਿਰ
 ਦਾ ਨਾਂ ਆਵਿਥ ਮੀ।
 ੯੭ ਜਦ ਹਦਦ ਮਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਮਲਾਗ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ
 ਬਣਿਆ ਜੋ ਰਿ ਮਸਰੇਰਾਗ ਤੋਂ ਮੀ।
 ੯੮ ਜਦੋਂ ਸਮਲਾਗ ਦੀ ਖੋਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸਾਊਲ ਨਵਾਂ
 ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ ਜੋ ਰਿ ਸਰੋਬੇਬ ਸਹਿਰ ਯੁਫਰਾਤ
 ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੋਲ ਰਾਜ ਰਹਦਾ ਮੀ।
 ੯੯ ਜਦੋਂ ਸਾਊਲ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਆਰਬੇਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
 ਬਯਾਲ-ਗਾਨਾਨ ਉਸਦੀ ਬਾਢੋਂ ਰਾਜ ਰਹਨ ਲੱਗਾ।
 ੧੦ ਜਦੋਂ ਬਯਾਲ-ਗਾਨਾਨ ਦੀ ਖੋਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਹਦਦ ਨਵਾਂ
 ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮੀ
 ਯਈ। ਹਦਦ ਦੀ ਯਤਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਮੀ ਮਹੇਟਬੇਲ ਜੋ
 ਰਿ ਮਟਰੇਦ ਦੀ ਯੀ ਮੀ ਤੇ ਮਟਰੇਦ ਮੇਜਾਗਾਬ ਦੀ
 ਯੀ ਮੀ। ੧੧ ਫਿਰ ਹਦਦ ਦੀ ਖੋਤ ਹੋ ਗਈ।
 ਆਦੇਮ ਦੇ ਆਗੂ ਤਿਮਨਾ, ਆਲਯਾਗ, ਯਤੋਤ
 ੧੨ ਆਗਲੀਬਾਮਾਗ, ਏਲਾਗ, ਧੀਨੋਨ, ੧੩ ਰਨਜ,
 ਤੇਮਾਨ, ਮਿਬਮਾਗ, ੧੪ ਮਗਦੀਏਲ ਆਤੇ ਸਰਦਾਰ
 ਏਰਾਮ ਮਨ। ਇਹ ਆਦੇਮੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਮੀ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ

੧ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ-ਰਉਬੇਨ, ਸਿਮਰਿਨ, ਲੇਵੀ,
 ਯਹੂਦਾਗ, ਯਿਸਾਚਾਰ, ਜਬੂਲੂਨ, ੨ ਦਾਨ, ਯੂਸੁਫ,
 ਬਿਨਯਾਮੀਨ, ਨਫਤਾਲੀ, ਗਾਦ ਆਤੇ ਆਸਰ।

ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ

੩ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਏਰ, ਓਨਾਨ ਆਤੇ ਸੇਲਾਗ।
 ਬਬਸੂਆ ਉਨ੍ਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਮੀ ਜੋ ਰਿ ਰਨਾਨਣ ਮੀ।
 ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਧਰਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਏਰ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ
 ਨਿਗਾਗ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ
 ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ। ੪ ਯਹੂਦਾਗ ਦੀ ਨੂੰਹ ਤਾਮਾਰ
 ਨੇ ਧਰਮ ਆਤੇ ਜਰਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜੰਮੇ। ਇਉਂ ਯਹੂਦਾਗ
 ਦੇ ਧੰਜ ਖੁੱਤਰ ਮਨ।
 ੫ ਧਰਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਹਮਰੇਨ ਆਤੇ ਗਾਮੂਲ ਮਨ।
 ੬ ਜਰਗ ਦੇ ਧੰਜ ਖੁੱਤਰ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਮਨ:
 ਜਿਮਰੀ, ਏਬਾਨ, ਹੇਮਾਨ, ਕਲਕੋਲ ਆਤੇ ਦਾਰਾ।
 ੭ ਜਿਮਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਰਮੀ ਆਤੇ ਰਰਮੀ ਮੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
 ਆਰਾਨ ਮੀ। ਆਰਾਨ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਮੀ ਜਿਸਨੇ ਯੁੱਧ
 ਦੌਰਾਨ ਲੁੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੁਦ ਲਈ
 ਰੱਖ ਕੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ
 ਲਿਆਂਦੀਆਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ
 ਸੌਂਪਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਮਨ।
 ੮ ਆਜਰਯਾਗ ਏਬਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।
 ੯ ਹਮਰੇਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਯਰਗਮੇਲ, ਰਾਮ ਆਤੇ
 ਕਲੂਬਾਈ।

ਰਾਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

੧੦ ਰਾਮ ਆਮੀਨਾਦਾਬ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ ਆਤੇ
 ਆਮੀਨਾਦਾਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਨਹਸੇਨ। ਨਹਸੇਨ
 ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਮੀ। ੧੧ ਨਹਸੇਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
 ਸਲਮਾ ਮੀ ਆਤੇ ਸਲਮਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਬੇਯਾਜ।
 ੧੨ ਬੇਯਾਜ ਓਬੇਦ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ ਆਤੇ ਓਬੇਦ ਯੱਸੀ
 ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ। ੧੩ ਯੱਸੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਲੀਆਬ
 ਮੀ ਜੋ ਰਿ ਧਰਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਆਤੇ ਯੱਸੀ ਦਾ
 ਦੂਜਾ ਖੁੱਤਰ ਆਬੀਨਾਦਾਬ ਆਤੇ ਤੀਜਾ ਸਿਮਯਾ
 ਮੀ। ੧੪ ਨਬਨੇਲ ਯੱਸੀ ਦਾ ਚੌਥਾ ਖੁੱਤਰ ਆਤੇ
 ਧੰਜਵਾਂ ਸੁੱਦਈ ਮੀ। ੧੫ ਓਸਮ ਛੇਵਾਂ ਆਤੇ ਦਾਊਦ
 ਉਸਦਾ ਸੱਤਵਾਂ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ੧੬ ਇਨ੍ਹਨਾਂ ਦੀਆਂ
 ਭੈਣਾਂ ਸਰੂਯਾਗ ਆਤੇ ਆਬੀਗੈਲ ਮਨ। ਸਰੂਯਾਗ ਦੇ
 ਆਬਸਈ, ਯੇਯਾਬ ਆਤੇ ਆਮਾਗੇਲ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰ
 ਮਨ। ੧੭ ਆਮਾਮਾ ਦੀ ਮਾਂ ਆਬੀਗੈਲ ਮੀ ਆਤੇ ਧਿਉ
 ਯਬਰ ਜੋ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮੀ।

ਕਾਲੇਬ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

੧੮ ਕਾਲੇਬ ਹਮਰੇਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਕਾਲੇਬ ਨੇ ਆਧਈ
 ਯਤਨੀ ਆਚੂਬਾਗ ਜੋ ਰਿ ਯਰੀਓਬ ਦੀ ਯੀ ਮੀ ਤੋਂ
 ਖੁੱਤਰ ਜਣੇ। ਆਚੂਬਾਗ ਨੇ ਯੇਸਰ, ਸੋਬਾਬ ਆਤੇ
 ਆਰਿਦੇਨ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰ ਜੰਮੇ। ੧੯ ਜਦੋਂ ਆਚੂਬਾਗ ਮਰ
 ਗਈ ਤਾਂ ਕਾਲੇਬ ਨੇ ਆਫਰਾਬ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ
 ਲਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਜੰਮਿਆ, ਜਿਸ

ਦਾ ਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੂਰ ਰੱਖਿਆ। ੨੦ ਜੂਰ ਤੋਂ ਉਹੀ ਜੰਮਿਆ ਜਾਂ ਉਹੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਬਸਲੇ।

੨੧ ਉਪਰੰਤ ਜਦੋਂ ਗਮਰੇਨ ੬੦ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਗੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰੀਰ ਦੀ ਧੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਭਾਰੀਰ ਗਿਲਗਦ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ। ਗਮਰੇਨ ਨੇ ਭਾਰੀਰ ਦੀ ਧੀ ਨਾਲ ਮੰਡੇਗ ਰੀਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਮਗੂਬ ਧੈਦਾ ਗੋਇਆ। ੨੨ ਮਗੂਬ, ਆਈਰ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ। ਆਈਰ ਕੋਲ ਗਿਲਗਦ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ੨੩ ਸਹਿਰ ਮਨ। ੨੩ ਘਰ ਗਸੂਰ ਜਾਂ ਭਰਾਮ ਨੇ ਆਈਰ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਰਨਾਥ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦੇ ਛੋਟੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਗਏ ਲਿਆ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ੬੦ ਸਹਿਰ ਮਨ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰੀਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਮਨ, ਜੋ ਕਿ ਗਿਲਗਦ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ।

੨੪ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਮਰੇਨ ਰਾਲੇਬ ਫਫਰਾਬਾਗ ਵਿੱਚ ਭਰ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਰ ਗਿਆ ਉਸ ਦੇ ਭਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸਦੀ ਖਤਰੀ ਅੱਥਿਆਗ ਨੇ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜੰਮਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਅਮਗੂਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਅਮਗੂਰ ਤਰੇਆ ਦਾ ਪਿਤਾ ਬਣਿਆ।

ਅਰਗਮੇਲ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

੨੫ ਗਮਰੇਨ ਦਾ ਧਰਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਅਰਗਮੇਲ ਸੀ ਜਾਂਦੇ ਅਰਗਮੇਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਰਾਮ, ਬੂਨਾਗ, ਉਰਨ, ਉਮਮ ਜਾਂਦੇ ਅੱਥਿਆਗ। ਰਾਮ ਉਸਦਾ ਧਰਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ੨੬ ਅਰਗਮੇਲ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖਤਰੀ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਉਂ ਮੀ ਅਟਾਰਾਗ। ਉਹ ਉਨਾਮ ਦੀ ਭਾਤਾ ਸੀ।

੨੭ ਅਰਗਮੇਲ ਦੇ ਧਰਿਲੇਠੇ ਖੁੱਤਰ ਰਾਮ ਦੇ ਮਾਮ, ਆਮੀਨ ਤੇ ਏਰ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰ ਮਨ।

੨੮ ਉਨਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਸੰਮਈ ਤੇ ਆਦਾ ਜਾਂਦੇ ਸੰਮਈ ਦੇ ਨਾਦਾਬ ਜਾਂ ਅਥੀਸੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ।

੨੯ ਅਥੀਸੂਰ ਦੀ ਖਤਰੀ ਸੀ ਅਥੀਗੇਲ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਥੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਧੈਦਾ ਗੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮੀ ਅਗਬਾਨ ਜਾਂ ਮੇਲੀਦ।

੩੦ ਨਾਦਾਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਮਲਦ ਜਾਂ ਅੱਥਿਆਗ। ਮਲਦ ਬਿਨ ਆਦਾ ਗੀ ਭਰ ਗਿਆ।

੩੧ ਅੱਥਿਆਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਿਸਈ ਜਾਂ ਅਿਸਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੇਮਾਨ ਜਾਂ ਸੇਮਾਨ ਦੇ ਘਰ ਧੈਦਾ ਗੋਇਆ ਅਗਲਈ।

੩੨ ਆਦਾ ਸੰਮਈ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ ਜਾਂਦੇ ਆਦਾ ਦੇ ਅਥਰ ਜਾਂ ਅੋਨਾਬਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ। ਅਥਰ ਵੀ ਬੇਠੋਲਾਦਾ ਗੀ ਭਰ ਗਿਆ।

੩੩ ਅੋਨਾਬਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਖਲਬ ਜਾਂ ਜਾਜਾ ਇਹ ਅਰਗਮੇਲ ਦੀ ਕੁਲਖੱਤਰੀ ਸੀ।

੩੪ ਸੇਮਾਨ ਦੇ ਘਰ ਖੁੱਤਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਘਰ ਧੀਆਂ ਮਨ। ਸੇਮਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਿਸਰੀ ਸੇਵਰ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਉਂ ਮੀ ਅਰਗ। ੩੫ ਸੇਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਅਰਗ

ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਧੈਦਾ ਗੋਇਆ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਅੱਤਈ ਸੀ।

੩੬ ਅੱਤਈ ਨਾਬਾਨ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ ਜਾਂਦੇ ਨਾਬਾਨ ਜਾਬਾਦ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ। ੩੭ ਜਾਬਾਦ ਫਫਰਲਾਲ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ ਜਾਂਦੇ ਫਫਰਲਾਲ ਉਬੇਦ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ। ੩੮ ਉਬੇਦ ਯੇਗੂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਜਾਂਦੇ ਯੇਗੂ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅੱਜਰਯਾਗ ਸੀ। ੩੯ ਅੱਜਰਯਾਗ ਗਲਮ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ ਜਾਂਦੇ ਗਲਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲਾਮਾਗ ਸੀ। ੪੦ ਅਲਾਮਾਗ ਮਿਮਭਾਈ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ ਜਾਂਦੇ ਮਿਮਭਾਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੱਲੂਮ ਸੀ। ੪੧ ਸੱਲੂਮ ਅਰਭਯਾਗ ਦਾ ਜਾਂਦੇ ਅਰਭਯਾਗ ਅਲੀਸਾਮਾ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ।

ਰਾਲੇਬ ਦਾ ਧਰਿਵਾਰ

੪੨ ਰਾਲੇਬ ਅਰਗਮੇਲ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਰਾਲੇਬ ਦੇ ਕੁਝ ਖੁੱਤਰ ਮਨ। ਉਸਦਾ ਧਰਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਮੇਸਾ ਸੀ। ਮੇਸਾ ਜੀਫ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ। ਰਾਲੇਬ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੀ ਖੁੱਤਰ ਮਾਰੇਸਾਗ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਗਬਰੇਨ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ।

੪੩ ਗਬਰੇਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਕੋਰਗ, ਤੱਥੁਯਾਗ, ਰਰਮ ਜਾਂਦੇ ਸਮਾ। ੪੪ ਸਮਾ ਰਗਮ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ। ਰਗਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਾਰਕਾਮ ਸੀ। ਰਰਮ ਸੰਮਈ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ। ੪੫ ਸੰਮਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਮਾਰਿਨ ਜਾਂ ਮਾਰਿਨ ਬੈਤ-ਸੂਰ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ।

੪੬ ਰਾਲੇਬ ਦੀ ਦਾਮੀ ਏਫਾਗ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਗਰਾਨ, ਮੇਸਾ ਜਾਂ ਗਾਜੇਜ ਦੀ ਮਾਂ ਬਣੀ। ਗਾਜੇਜ ਦਾ ਪਿਤਾ ਗਰਾਨ ਸੀ।

੪੭ ਆਗਦੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਗਮ, ਯੇਬਾਮ, ਗੇਮਾਨ, ਖਲਟ, ਏਫਾਗ ਜਾਂ ਸਾਫਫ ਮਨ।

੪੮ ਮਾਰਾਗ ਰਾਲੇਬ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਾਮੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸਬਰ ਜਾਂ ਤਿਰਗਨਾਗ ਦੀ ਮਾਂ ਬਣੀ। ੪੯ ਮਾਰਾਗ ਸਾਫਫ ਜਾਂ ਸਵਾ ਦੀ ਵੀ ਮਾਂ ਬਣੀ। ਸਾਫਫ ਮਦਮਨਾਗ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ ਜਾਂਦੇ ਸਵਾ ਮਰਬੋਨਾ ਜਾਂ ਗਿਬਾ ਦਾ ਪਿਤਾ ਬਣਿਆ। ਰਾਲੇਬ ਦੀ ਧੀ ਦਾ ਨਾਂ ਅਰਮਾਗ ਸੀ।

੫੦ ਇਹ ਰਾਲੇਬ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਖੱਤਰੀ ਹੈ। ਜੂਰ ਉਸਦਾ ਧਰਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਫਫਰਾਬਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਜਾਂਦੇ ਅੱਥੇ ਜੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਸੇਬਾਲ ਜੋ ਕਿ ਰਿਰਯਬ-ਅਥੀਰੀਮ ਦਾ ਸੰਮਥਾਥਰ ਸੀ।

੫੧ ਮਲਮਾ ਬੈਤਲਗਮ ਦਾ ਸੰਮਥਾਥਰ ਸੀ ਜਾਂਦੇ ਗਰੇਫ ਬੈਤਗਾਰੇ ਦਾ ਸੰਮਥਾਥਰ ਸੀ।

੫੨ ਰਿਰਯਬ-ਅਥੀਰੀਮ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੇਠਾਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ, ਗਾਰੇਯਾਗ, ਮਨੁਗੇਬ ਦੇ ਅੱਥੇ ਲੋਰ,

੫੩ ਰਿਰਯਬ-ਅਥੀਰੀਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਮਗੂਬ: ਅਿਬਰੀ, ਯੂਬੀ, ਸੁਮਾਥੀ ਜਾਂ ਮਿਸਰਾਈ। ਮਾਰਾਥੀ ਜਾਂ ਅਮਤਾਉਲੀ ਮਿਸਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਜਾਂਦੇ।

^{੧੪} ਮਾਲਮਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ: ਬੈਤਲਹਮ, ਨਟੂਫਾਥ ਅਤੇ ਅਟਰੋਥ ਬੈਤ ਯੇਯਾਥ ਦੇ ਲੋਰ, ਮਨਹਾਥੀ ਦੇ ਅੱਧੇ ਲੋਰ ਅਤੇ ਮਗਾਈ ਲੋਰ, ^{੧੫} ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਜਿਹੜੇ ਯਯਾਥੇਨ, ਤੀਰਯਾਥ, ਸਿਮਯਾਥ ਅਤੇ ਸੁਰਾਥ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਲਿਖਾਰੀ ਉਹ ਰੀਠੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਹੰਮਾਥ, ਬੇਤ-ਜੇਰਾਥ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ।

ਦਾਊਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ

੨ ^੧ ਦਾਊਦ ਦੇ ਕੁਝ ਖੁੱਤਰ ਹਥਰੇਨ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਉਂ ਹੈ: ਦਾਊਦ ਦਾ ਧਰਿਲਾ ਖੁੱਤਰ ਅਮਨੋਨ ਮੀ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਅਹੀਨੋਅਮ ਮੀ ਜੋ ਕਿ ਯਿਜ਼ਰੇਲ ਤੋਂ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਦੂਜਾ ਖੁੱਤਰ ਦਾਨਿਏਲ ਮੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਅਬੀਗੈਲ ਮੀ ਜੋ ਕਿ ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਰਹਮਲ ਤੋਂ ਸੀ। ^੨ ਉਸ ਦੇ ਤੀਜੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੀ ਅਬਮਾਲੇਮ। ਉਹ ਮਯਾਰਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਇਹ ਗਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜਾ ਤਲਮਈ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ਦਾਊਦ ਦਾ ਚੌਥਾ ਖੁੱਤਰ ਅਦੋਨੀਯਾਹ ਮੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਗੰਗੀਥ ਸੀ। ^੩ ਉਸ ਦਾ ਚੰਜਵਾਂ ਖੁੱਤਰ ਸਫਟਯਾਹ ਮੀ, ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਅਬੀਟਾਲ ਮੀ। ਉਸ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਖੁੱਤਰ ਯਿਥਰਯਾਮ ਮੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਅਗਲਾਹ ਮੀ। ^੪ ਦਾਊਦ ਦੇ ਇਹ ਛੇ ਖੁੱਤਰ ਹਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਹਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਮਾਲ ਸਾਮਨ ਰੀਤਾ। ^੫ ਫਿਰ ਦਾਊਦ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ੩੩ ਵਰ੍ਹੇ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਦਾਊਦ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਖੁੱਤਰ ਖੈਦਾ ਹੋਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ: (ਦਾਊਦ) ਦੀ ਪਤਨੀ ਬਬਸੂਯਾ, ਅੰਮੀਏਲ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ਬਬਸੂਯਾ ਨੇ ਚਾਰ ਖੁੱਤਰ ਸਿਮਯਾ, ਸੇਬਾਥ, ਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਜੰਮੇ। ^{੬-੮} ਦਾਊਦ ਦੇ ੯ ਹੋਰ ਪੁਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸਨ: ਯਿਥਗਰ, ਅਲੀਸਾਮਾ, ਅਲੀਫਾਲਟ, ਨੇਗਹ, ਨਫਗ, ਯਾਫੀਯਾ, ਅਲੀਸਾਮਾ, ਅਲਯਾਦ ਅਤੇ ਅਲੀਫਲਟ। ^੯ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦਾਊਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਦੇ ਦਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਖੁੱਤਰ ਸਨ। ਅਤੇ ਤਾਮਾਰ ਨਾਂ ਦੀ ਦਾਊਦ ਦੀ ਇੱਕ ਧੀ ਸੀ। ਦਾਊਦ ਦੇ ਸੱਚੇ ਉਪਰੰਤ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ^{੧੦} ਸੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਹਬਯਾਮ ਮੀ। ਅਤੇ ਰਹਬਯਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਬੀਯਾਹ। ਅਬੀਯਾਹ ਦਾ

ਖੁੱਤਰ ਯਾਮਾ ਮੀ ਅਤੇ ਯਾਮਾ ਦਾ ਯਹੋਸਾਫਾਟ। ^{੧੧} ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਰਾਮ ਅਤੇ ਯੋਰਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਹਜਯਾਹ ਮੀ। ਅਤੇ ਅਹਜਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਯੋਯਾਮ। ^{੧੨} ਯੋਯਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਮਸਯਾਹ ਅਤੇ ਅਮਸਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਜ਼ਰਯਾਹ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਯੋਥਾਮ। ^{੧੩} ਯੋਥਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਯਾਹਾਜ਼ ਅਤੇ ਯਾਹਾਜ਼ ਦਾ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਅਤੇ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਮਨੱਸਹ। ^{੧੪} ਮਨੱਸਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਮੇਨ ਅਤੇ ਯਾਮੇਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਸੀਯਾਹ ਮੀ। ^{੧੫} ਅਤੇ ਯੋਸੀਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਵੇਂ ਹੈ: ਉਸਦਾ ਧਰਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਹਾਨਾਨ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਯਹੋਯਰੀਮ ਮੀ। ਤੀਜੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮੀ ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਤੇ ਚੌਥੇ ਦਾ ਸੱਲੂਮ। ^{੧੬} ਯਹੋਯਰੀਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ: ਯਰਾਨਯਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ। * ਬਾਬਲ ਦੀ ਹਿਰਾਮਤ ਉਪਰੰਤ ਦਾਊਦ ਦਾ ਘਰਾਣਾ ^{੧੭} ਇਹ ਖੁੱਤਰੀ ਹੈ ਯਰਾਨਯਾਹ ਦੀ ਯੋਲਾਦ ਦੀ ਜਦੋਂ ਯਰਾਨਯਾਹ ਬੇਬੀਲੋਨ ਦਾ ਬੰਦੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਉਸਦੀ ਯੋਲਾਦ ਇਵੇਂ ਹੈ: ਸਲਲਤੀਏਲ, ^{੧੮} ਮਲਰੀਰਾਮ, ਫਦਾਯਾਹ ਸਨੱਸਰ, ਯਰਮਯਾਹ, ਹੋਸਾਮਾ ਅਤੇ ਨਦਬਯਾਹ। ^{੧੯} ਫਦਾਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਰੁੱਬਾਬਲ ਅਤੇ ਸਿਮਈ ਸਨ। ਜਰੁੱਬਾਬਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ ਮਸੱਲਾਮ ਅਤੇ ਹਨਨਯਾਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੈਣ ਮੀ ਸਲੇਥੀਥ। ^{੨੦} ਜਰੁੱਬਾਬਲ ਦੇ ਚੰਜ ਹੋਰ ਵੀ ਖੁੱਤਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਸਨ: ਗਸੂਬਾਹ, ਓਲ, ਬਰਯਾਹ, ਹਮਦਯਾਹ ਅਤੇ ਯੁਸੁਬ-ਹਮਦ। ^{੨੧} ਹਨਨਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਖਲਟਯਾਹ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਯਿਮਯਾਹ ਅਤੇ ਯਿਮਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੀ ਰਫਾਯਾਹ। ਤੇ ਰਫਾਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਰਨਾਨ, ਅਰਨਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਓਬਦਯਾਹ ਤੇ ਓਬਦਯਾਹ ਦਾ ਸਰਨਯਾਹ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ^{੨੨} ਸਰਨਯਾਹ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਉਂ ਹੈ: ਸਰਨਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਮਯਾਹ। ਸਮਯਾਹ ਦੇ ੬ ਖੁੱਤਰ ਸਨ: ਸਯਾਮਾਹ, ਹੱਟੂਸ, ਯਿਗਲ, ਬਾਰੀਯਾਹ, ਨਯਰਯਾਹ ਅਤੇ ਸਾਫਾਟ। ^{੨੩} ਨਯਰਯਾਹ ਦੇ ਅੱਗੋਂ ੩ ਖੁੱਤਰ ਸਨ: ਅਲਯੇਏਨਈ, ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਅਤੇ ਅਜ਼ਰੀਰਾਮ।

*੩:੧੬ ਯਹੋਯਰੀਮ ... ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਸੱਚਦਾ: ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਯਹੋਯਰੀਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਤੇ ਯਹੋਏਯਾਚਿਨ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਯਰਨਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਤੇ ਯਹੋਯਰੀਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।

੨੪ ਜਲਜ਼ੋਟੇਨਟੀ ਦੇ ਅੱਗੋਂ ੭ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ: ਹੋਦੈਯਾਗ, ਜਲਜ਼ਾਮੀਬ, ਫਲਾਯਾਗ, ਜ਼ੱਬੁਬ, ਯੋਗਾਨਾਨ, ਦਲਾਯਾਗ ਅਤੇ ਅਨਾਨੀ।

ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਹੋਰ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ

੧ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਖੱਤਰੀ ਇਵੇਂ ਹੈ:

੨ ਖਰਮ, ਹਮਰੋਨ, ਰਰਮੀ, ਗੂਰ ਅਤੇ ਮੋਬਾਲ।

੩ ਮੋਬਾਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੋਇਆ ਰਯਾਯਾਗ ਅਤੇ ਰਯਾਯਾਗ ਯਹਬ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਯਹਬ ਜ਼ਹੂਮਈ ਅਤੇ ਲਹਦ ਦਾ ਖਿਤਾ।

੪ ਏਟਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਯਿਜ਼ਰੇਲ, ਯਿਸਮਾ ਅਤੇ ਯਿਸਬਾਮ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਭੈਣ ਮੀ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਉਂ ਮੀ ਹੱਮਲਨਯੋਨੀ।

੫ ਫਨੂਏਲ ਗਦੋਰ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਏਜ਼ਰ ਹੂਮਾਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।

ਇਹ ਗੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ। ਅਤੇ ਗੂਰ ਅਫਰਾਥਾਗ ਦਾ ਧਰਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਤੇ ਅਫਰਾਥਾਗ ਬੈਤਲਹਮ ਦਾ ਮੰਮਬਾਥਰ ਮੀ।

੬ ਤਰੇਯਾ ਦਾ ਖਿਤਾ ਅਮ੍ਰੂਰ ਮੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ੨ ਬੀਵੀਆਂ ਮਨ। ਅਮ੍ਰੂਰ ਦੀਆਂ ਬੀਵੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਮੀ ਹਲਾਗ ਅਤੇ ਨਯਰਾਗ। ੭ ਨਯਰਾਗ ਦੇ ਘਰ ਅਹੁੱਜਾਮ, ਹੋਫਰ, ਤੇਮਨੀ ਅਤੇ ਗਾਯਗਮਤਾਰੀ ਜੰਮੇ ਜੇ ਨਯਰਾਗ ਤੇ ਅਮ੍ਰੂਰ ਦੇ ਘਰ ਖੈਦਾ ਹੋਏ। ੮ ਹਲਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਮੀ: ਮਰਬ, ਯਿਸਗਰ, ਅਥਨਾਨ ਅਤੇ ਰੋਮ। ੯ ਰੋਮ ਤੋਂ ਆਨੂਬ, ਮੋਬੋਬਾਗ ਖੈਦਾ ਹੋਏ। ਰੋਮ ਅਹਰੇਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਅਹਰੇਲ ਦਾ ਖਿਤਾ ਹਾਮੁਮ ਮੀ।

੧੦ ਯਯਾਬੇਮ ਯਾਥਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮਤਿਰਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਮੀ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਯਯਾਬੇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਮੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਜਨਮ ਦੋਰਾਨ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਦਰਦ ਮਹਾਰਿਆ ਮੀ।” ੧੧ ਯਯਾਬੇਮ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਰਾਮ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਵਰਦਾਨ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧਾਉਂਦਾ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬੁਰਿਆਈ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਰੋਈ ਦੁੱਖ ਨਾ ਦੇਵੇ।” ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਯੂਰੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ।

੧੨ ਰਲੂਬ ਸੂਗਾਗ ਦਾ ਭਰਾ ਮੀ, ਅਤੇ ਰਲੂਬ ਮਹੀਰ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਮਹੀਰ ਅਮਤੋਨ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।

੧੩ ਅਮਤੋਨ ਬੈਤਰਾਫਾ ਦਾ ਖਾਮੋਯਾਗ, ਅਤੇ ਤਹਿਨਾਗ ਦਾ ਖਿਉ ਮੀ। ਤਹਿਨਾਗ, ਈਰ-ਨਾਗਾਮ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਏਗ ਰੇਰਾਗ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਮਨ।

੧੪ ਰਨਜ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਮੀ ਯਾਥਨੀਏਲ ਅਤੇ ਮਰਾਯਾਗ। ਯਾਥਨੀਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਹਬਬ ਅਤੇ ਮਹਿਨੋਬਈ। ੧੫ ਮਹਿਨੋਬਈ ਯਾਫਰਾਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।

ਮਰਾਯਾਗ ਯੋਯਾਬ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਯੋਯਾਬ ਗੋ-ਗਰਾਮੀਮ ਨਗਰ ਦਾ ਮੰਮਬਾਥਰ ਮੀ। ਉਸ ਮਬਾਨ ਦਾ ਇਹ ਨਾਂ ਇਮ ਲਈ ਮੀ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਲੋਰ ਮਾਹਿਰ ਰਾਹੀਗਰ ਮਨ।

੧੫ ਰਾਲੇਬ ਯਫੁਨਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਤੇ ਰਾਲੇਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਈਰੂ, ਏਲਾਗ ਅਤੇ ਨਯਮ। ਏਲਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਨਜ ਮੀ।

੧੬ ਜੀਫ, ਜੀਫਾਗ, ਤੀਰਯਾ ਤੇ ਅਮਰੇਲ ਅਹੱਲਲੇਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ।

੧੭-੧੮ ਅਜਰਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਯਬਰ, ਮਰਦ, ਏਫਰ ਅਤੇ ਯਾਲੋਨ। ਮਰਦ ਮਿਰਯਮ, ਮੰਮਈ ਅਤੇ ਯਿਸਬਾਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਯਿਸਬਾਗ ਅਮਤਮੋਯਾ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਮਰਦ ਦੀ ਖਤਰੀ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਬਰ, ਹਬਰ, ਅਤੇ ਜਨੋਯਗ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਗਦੋਰ ਦਾ ਖਿਤਾ ਯਰਦ ਮੀ। ਅਤੇ ਹਬਰ ਮੋਰੇ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਅਤੇ ਯਬੂਬੀਏਲ ਜਨੋਯਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਇਹ ਸਭ ਬਿਬਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਜੋ ਕਿ ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਧੀ ਮੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਰਦ ਨੇ ਵਿਆਹ ਲਿਆ ਮੀ ਜੋ ਕਿ ਮਿਸਰੀ ਮੀ।

੧੯ ਨਹਮ ਦੀ ਭੈਣ ਮਰਦ ਦੀ ਖਤਰੀ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਤੋਂ ਮੀ। ਮਰਦ ਦੀ ਖਤਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਈਲਾਗ ਅਤੇ ਅਮਤਮੋਯਾ ਦੇ ਖਿਤਾ ਮਨ। ਰਈਲਾਗ ਗਮੀਂ ਚੇ ਮੀ ਅਤੇ ਅਮਤਮੋਯਾ ਮਯਰਾਬੀ ਚੇ ਮੀ। ੨੦ ਅਮਨੋਨ, ਰਿਨਾਗ, ਬਨ-ਗਾਨਾਨ ਅਤੇ ਤੀਲੋਨ ਮੀਮੇਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ।

ਅਤੇ ਯਿਸਈ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜੋਬੇਗ ਅਤੇ ਬਨ-ਜੋਬੇਗ ਮਨ।

੨੧-੨੨ ਸੇਲਾਗ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਤੇ ਸੇਲਾਗ ਰੋਲ ਏਰ, ਲਯਦਾਗ, ਯੇਰੀਮ, ਕੋਜੇਬਾ ਦੇ ਯਾਦਮੀ, ਯੋਯਾਮ ਅਤੇ ਮਾਰਾਫ ਮਨ। ਏਰ ਲੋਰਾਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਲਯਦਾਗ ਮਾਰੇਸਾਗ ਦਾ ਅਤੇ ਬੈਤ-ਅਮਬੇਯਾ ਵਿਖੇ ਲਿਨਨ ਦੇ ਰਾਮਿਆਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਯੋਯਾਮ ਅਤੇ ਮਾਰਾਫ ਨੇ ਮੋਯਾਬੀ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਬੈਤਲਹਮ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਖਰਤ ਗਏ। ਇਸ ਘਰਾਣੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਤਾਂ ਬਹੁਤ ਘੁਰਾਈਆਂ ਹਨ। ੨੩ ਸੇਲਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਖੁਮਿਆਰ ਮਨ। ਉਹ ਨਟਾਈਮ ਅਤੇ ਗਦੋਰਾਗ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਮਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਲਈ ਰੰਮ ਕਰਦੇ ਮਨ।

ਸਿਮਓਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ

੨੪ ਸਿਮਓਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ: ਨਮੂਏਲ, ਯਾਮੀਨ, ਯਰੀਬ, ਜਰਗ ਅਤੇ ਮਾਊਲ ਮਨ। ੨੫ ਮਾਊਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਮੱਲੁਮ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮਿਥਮਾਮ ਤੇ ਮਿਥਮਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਿਸਮਾ।

੨੬ ਮਿਸਮਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੰਮੂਏਲ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜੱਬੂਰ ਤੇ ਜੱਬੂਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਸਿਮਈ। ੨੭ ਸਿਮਈ

ਦੇ ੧੬ ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ੬ ਧੀਆਂ ਮਨ ਘਰ ਸਿਮਈ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਬਹੁਤੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਮਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਲ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਬਾਰੀ ਧਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਾਂਗ ਬਹੁਤੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ।

੨੮ ਸਿਮਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਬਟੋਰਸਬਾ, ਮੇਲਾਦਾਹ, ਹਮਰ-ਸੁਆਲ ੨੯ ਬਿਲਗਾਹ ਵਿੱਚ, ਆਮਮ, ਤੇਲਾਦ, ੩੦ ਬਬੂਟੇਲ, ਹਾਰਮਾਹ, ਸਿਰਲਗ, ੩੧ ਬੈਤ-ਮਰਾਬੇਬ ਵਿੱਚ, ਹਮਰ ਸੁਮੀਮ, ਬੈਤ-ਬਿਰਈ ਅਤੇ ਮਯਰਇਮ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮ ਹੋ ਗਏ। ੩੨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਖੰਜ ਖਿੰਡ ਮਨ: ਏਟਾਮ, ਆਯਿਨ, ਰਿਮੇਨ, ਤੋਰਨ ਅਤੇ ਆਮਾਨ। ੩੩ ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਿੰਡ ਬਯਲਾਨ ਤੀਰ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੱਸਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਖਿਆ।

੩੪-੩੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ, ਇਉਂ ਸੀ: ਮਸੇਬਾਬ, ਅਮਲੋਰ, ਆਮਮਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੇਮਾਹ, ਯੇਟੇਲ ਅਤੇ ਯੋਸਿਬਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੇਗੂ, ਸਿਰਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਸਿਬਯਾਹ, ਆਮੀਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਿਰਾਹ, ਆਲਯੇਟਿਨਈ, ਅਯਰੇਬਾਹ, ਅਮੋਗਯਾਹ, ਆਮਾਯਾਹ, ਆਦੀਏਲ, ਅਮੀਮਿਏਲ, ਬਨਾਯਾਹ, ਅਤੇ ਸਿਫਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜੀਜਾ। ਸਿਫਈ ਆਲੋਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਆਲੋਨ ਅਦਾਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਦਾਯਾਹ ਸਿਮਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਮਈ ਸਮਯਾਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰਾਣੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਬਣ ਗਏ। ੩੯ ਇਹ ਲੋਕ ਗਦੋਰ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵਾਦੀ ਦੇ ਯੂਰਬੀ ਖਾਸੇ ਵੱਲ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਧਸੂਆਂ ਲਈ ਚਰਾਏ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਏ। ੪੦ ਉੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰਯੂਰ ਹਰੇ ਮੈਦਾਨ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਖੂਬ ਚਰਾਏ ਵੀ। ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਇਲਾਕਾ-ਯਰਤੀ ਬੜੀ ਹੀ ਸਾਂਤਮਈ ਤੇ ਅਮਨ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਹਾਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਮੁੱਢੇ ਹੀ ਇੱਥੇ ਵੱਸਦੇ ਸਨ। ੪੧ ਇਹ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਿਆ ਜਦੋਂ ਹਿਜਰੀਯਾਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਗਦੋਰ ਨੂੰ ਆਣੇ ਅਤੇ ਹਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਮੀਆਂ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮਊਨੀਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆੱਜ ਤਾਈਂ, ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਮਊਨੀਮੀ ਨਹੀਂ ਵਸਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਲਈ ਚਰਾਏ ਸਨ।

੪੨ ਸਿਮਈ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ੪੦੦ ਮਨੁੱਖ ਮੋਈਰ ਦੇ ਖਰਾੜੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਅਸਈ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ। ਉਹ ਮਨ: ਯਲਟਯਾਹ, ਨਯਰਯਾਹ, ਮਯਾਯਾਹ ਅਤੇ ਉਜੀਏਲ ਸਨ। ਉਹ ਉੱਥੋਂ

ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇ। ੪੩ ਉੱਥੇ ਸਿਰਫ ਬੇੜੇ ਜਿਹੇ ਆਮਲੋਰੀ ਲੋਕ ਹੀ ਬਾਰੀ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਮਈਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਆੱਜ ਤੀਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੀਰ ਸਿਮਈਆਂ ਲੋਕ ਮੋਈਰ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਹਨ।

ਰਹੂਬੇਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

੧-੩ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਿਣੀਠਾ ਖੁੱਤਰ ਰਹੂਬੇਨ ਸੀ। ਰਹੂਬੇਨ ਨੂੰ ਧਰਿਣੀਠਾ ਖੁੱਤਰ ਹੋਣ ਵਰਗੇ ਵਿਸੇਸ ਆਧਿਕਾਰ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਯਹ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬੀਵੀ ਨਾਲ ਮੰਭੇਗ ਕੀਤਾ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਵਰਗੇ ਉਹ ਹੱਕ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਰਹੂਬੇਨ ਦਾ ਨਾਂ ਇਉਂ ਚਲ ਖੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਧਰਿਣੀਠੇ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਸਿਫਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਯਹੂਦਾਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਰਗੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਲੋਕ ਆਗੂ ਬਣੇ। ਯਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹੱਕ ਖਰਾਧਤ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਖਰਾਧਤ ਮਨ।

ਰਹੂਬੇਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹਨੋਰ, ਫੱਲੂ, ਹਮਰੇਨ ਅਤੇ ਕਰਮੀ ਸਨ।

੪ ਯੇਟੇਲ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਮਯਾਯਾਹ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਗੋਗ ਸਮਯਾਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਗੋਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਿਮਈ ਸੀ। ੫ ਮੀਰਾਹ ਸਿਮਈ ਦਾ ਅਤੇ ਮੀਰਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਯਾਯਾਹ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਯਲਾਨ ਸੀ। ੬ ਬਯਲਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਬਟੋਰਾਹ। ਬਟੋਰਾਹ ਨੂੰ ਆੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਤਿਲਗਬ-ਧਿਲਨਯਾਮਰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਬਬਰਾਹ ਰਹੂਬੇਨੀਆਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ।

੭ ਯੇਟੇਲ ਦੇ ਸਿਸਤੋਦਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਉਥੇ ਹੀ ਵਸ ਗਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਧਰਿਵਾਹ ਦੇ ਇਤਹਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ: ਅਈਏਲ ਧਰਿਣੀਠਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ, ਫੋਰ ਜਰਯਾਹ ਅਤੇ ਬਲਯਾ। ੮ ਬਲਯਾ ਆਜਾਜ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ, ਆਜਾਜ ਸਮਯਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮਯਾ ਯੇਟੇਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਇਹ ਆਰੇਏਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਨਥੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਯਲਾਨ ਮਏਨ ਤੀਰ ਵੱਸਦੇ ਸਨ। ੯ ਬਲਯਾ ਦੇ ਲੋਕ ਮਾਯੂਬਲ ਦੀ ਨੁਕਰ ਤੀਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਤੀਰ ਖਰੂਚਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਵੱਸਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਸੂ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਗਏ ਸਨ। ੧੦ ਜਦੋਂ ਸਾਉਲ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਬਲਯਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਮਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਯੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਹਮਰੀ ਮਫਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜੋ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਹਮਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਨ।

ਗਾਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

੧੧ ਗਾਦ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਲੋਰ ਰਉਬੇਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਵਸੇ। ਇਹ ਗਾਦੀ ਲੋਰ ਬਾਮਾਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਤੇ ਮਲਕਾਹ ਤੀਰ ਵਸੇ। ੧੨ ਯੇਟੇਲ ਬਾਮਾਨ ਦਾ ਧਰਮੀ ਆਗੂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਫਾਨ ਦੂਜਾ ਤੇ ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਅਯਾਨਈ ਆਗੂ ਬਣਿਆ। ੧੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੱਤਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਇਉਂ ਮਨ: ਮੀਰਾਏਲ, ਮਸੁੱਲਾਮ, ਮਬਾ, ਯੇਰਈ, ਅਯਾਨਾਨ, ਜੀਆ ਅਤੇ ਏਬਰ। ੧੪ ਇਹ ਅਥੀਗਯਿਲ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਅਥੀਗਯਿਲ ਗੂਰੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਗੂਰੀ ਆਰੇਯਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਆਰੇਯਾ ਗਿਲਆਦ ਦਾ। ਗਿਲਆਦ ਮੀਰਾਏਲ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਮੀਰਾਏਲ ਅਮੀਸਈ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਮੀਸਈ ਅਰਦੇ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਅਰਦੇ ਬੂਜ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ੧੫ ਅਥੀਏਲ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਥੀਏਲ ਗੂਰੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਤੇ ਅਥੀਏਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਾਣਿਆਂ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ।

੧੬ ਗਾਦ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਬਾਮਾਨ ਦੇ ਗਿਲਆਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਮ-ਥਾਮ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਾਰੇਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮੀਮਾ ਤਾਈਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚਰਾਂਦਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ੧੭ ਯੇਬਾਮ ਅਤੇ ਅਰਾਬੁਆਮ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਦਿਨੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਗਾਦ ਦੇ ਅਰਾਣੇ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ ਪੁੱਤਰੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਯੇਬਾਮ ਉਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀ ਅਗੂਦਾ ਦਾ ਖਾਤਮਾਹ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਾਬੁਆਮ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ।

ਕੁੱਝ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਆਗਰ ਸਿਧਾਗੀ

੧੮ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਅੱਧੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਅਤੇ ਰਉਬੇਨ ਅਤੇ ਗਾਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਕੋਲ ਕੁੱਲ ੪੪,੭੬੦ ਬਹਾਦਰ ਸਿਧਾਗੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਕੋਲ ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਢਾਲਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਤੀਰਾਂ ਅਤੇ ਰਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੁਸਲ ਸਨ। ੧੯ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਰੀਆਂ, ਅਟੂਰ, ਨਾਫੀਸ ਤੇ ਨੋਦਾਥ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਰੀਤੀ। ੨੦ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਮਨੱਸਹ, ਰਉਬੇਨ ਅਤੇ ਗਾਦ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗਾਂ ਤੋਂ ਸਨ ਨੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਯਰਾਬਥਾਨਾ ਰੀਤੀ ਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਖੁਰਾਹ ਰੀਤੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਵਿੱਚ ਭਰੇਸਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਭਰੇਸਾ ਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਰੀਤੀ। ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਰੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਗਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾਇਆ। ੨੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਰੀਆਂ ਦੇ ਧਮੂ ਵੀ ਲੈ ਲਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

੪੦,੦੦੦ ਉਠ ੨,੪੦,੦੦੦ ਭੇਡਾਂ, ੨,੦੦੦ ਗਏ ਅਤੇ ੧,੦੦,੦੦੦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਭਾਵ ਲੈ ਗਏ। ੨੨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗਰੀ ਆਰੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਕੁੱਝ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਰਉਬੇਨ ਦੇ ਪੱਥ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਫਿਰ ਮਨੱਸਹ, ਰਉਬੇਨ ਅਤੇ ਗਾਦ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਗਰੀਆਂ ਦੀ ਜਮੀਨ ਤੇ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਲੋਰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਜਲਾਵਤੀ ਕਰਕੇ ਕੈਦੀਆਂ ਵਜੋਂ ਬੇਬੀਲੋਨ ਨੂੰ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣ ਤੀਰ ਇੱਥੇ ਰਹੇ।

੨੩ ਮਨੱਸਹ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਅੱਧੇ ਮਨੁੱਖ ਬਾਮਾਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਬਾਮਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ-ਹਰਮੇਨ, ਮਨੀਰ ਅਤੇ ਹਰਮੇਨ ਯਰਬਤ ਤੀਰ ਵੱਧਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਵਲ ਬਣ ਗਏ।

੨੪ ਮਨੱਸਹ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਦੇ ਅੱਧੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਅਰਾਣੇ ਦੇ ਆਗੂ ਇਸ ਯਰਬਾਹ ਸਨ: ਏਫਰ, ਅਮਈ, ਅਲੀਏਲ, ਅਜਰੀਏਲ, ਅਰਮਿਯਾਹ, ਹੋਦਵਾਹ, ਅਰੀਏਲ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬਹਾਦਰ ਵੀਰ ਅਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਮਨੁੱਖ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਯਰਮਿੱਧ ਮਨੁੱਖ ਸਨ ਅਤੇ ਆਧੇ-ਆਧੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗਾਂ ਦੇ ਆਗੂ। ੨੫ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਧੇ ਯਰਬਿਯਾਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਤੀ ਤੇ ਰਬਜਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਧਰਮੀਆਂ ਤਬਾਹ ਰੀਤਾ ਸੀ।

੨੬ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਯੂਲ ਨੂੰ ਉਰਸਾਰਿਆ ਉਹ ਤਿਲਗਥ ਯਿਲਨਮਰ ਵੀ ਰਹਾਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੰਗ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਧੈਰਾ ਰੀਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਰਉਬੇਨ ਅਤੇ ਗਾਦ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਅਤੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਅੱਧੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਨਾਲ ਲੜਿਆ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਲਕ, ਗਾਬਰ, ਗਾਰਾ, ਅਤੇ ਗੋਜਾਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉਹ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਗ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੀਰ ਵੀ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਲੇਵੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

੬ ਲੇਵੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸਨ: ਗੋਰਮੇਨ, ਰਹਾਥ ਅਤੇ ਮਰਾਹੀ। ੨ ਅਮਰਾਮ, ਅਮਰਾਹ, ਗਬਰੇਨ ਅਤੇ ਉੱਜੀਏਲ ਅੱਗੋਂ ਰਹਾਥ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ। ੩ ਅਮਰਾਮ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਨ ਗਾਰੂਨ, ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਮਿਰਅਮ। ਗਾਰੂਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਦਾਥ, ਅਥੀਗੂ, ਅਲਆਜ਼ਾਹ ਅਤੇ ਈਬਾਮਾਹ ਸਨ। ੪ ਅਲਆਜ਼ਾਹ ਫੀਨਹਾਮ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫੀਨਹਾਮ ਅਥੀਮੂਆ ਦਾ। ੫ ਅਥੀਮੂਆ ਬੁੱਰੀ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੁੱਰੀ ਉਜੀ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ। ੬ ਉਜੀ ਜਰਗਯਾਹ ਦਾ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਮਰਾਯੇਬ ਸੀ। ੭ ਮਰਾਯੇਬ ਅਮਰਾਹ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਮਰਾਹ ਤੋਂ ਅਗੀਟੂਥ ਜੰਮਿਆ। ੮ ਅਗੀਟੂਥ ਮਾਦੇਰ ਦਾ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਗੀਮਾਅਮ

ਮੀ। ^੯ ਅਹੀਮਾਨਸ ਅਚਰਯਾਗ ਦਾ ਖਿਤਾ
 ਅਤੇ ਅਚਰਯਾਗ ਯੋਗਨਾਨ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।
^{੧੦} ਅਚਰਯਾਗ ਯੋਗਨਾਨ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। (ਇਹ ਉਹੀ
 ਅਚਰਯਾਗ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ, ਸੁਲੇਮਾਨ
 ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ
 ਰੱਖੇ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ।) ^{੧੧} ਅਚਰਯਾਗ ਅਮਰਯਾਗ
 ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ ਤੇ ਅਮਰਯਾਗ ਅਹੀਟੂਬ ਦਾ।
^{੧੨} ਅਹੀਟੂਬ ਤੋਂ ਮਾਦੇਰ ਖੋਦਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਮਾਦੇਰ
 ਤੋਂ ਸੱਲੂਮ। ^{੧੩} ਸੱਲੂਮ ਹਿਲਰੀਯਾਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ
 ਤੇ ਹਿਲਰੀਯਾਗ ਅਚਰਯਾਗ ਦਾ। ^{੧੪} ਅਚਰਯਾਗ
 ਮਰਾਯਾਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ ਤੇ ਮਰਾਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
 ਯਹੋਮਾਦਾਰ ਮੀ।

^{੧੫} ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ,
 ਯਹੋਮਾਦਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਘਰ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ,
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰੈਦੀ ਬਣਾ
 ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨਬੂਦਨੱਸਰ ਨੂੰ
 ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾਉਣ
 ਲਈ ਵਰਤਿਆ।

ਲੋਵੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

^{੧੬} ਲੋਵੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗੋਰਮੋਮ, ਰਹਾਬ ਅਤੇ ਮਗਰੀ ਮਨ।
^{੧੭} ਗੋਰਮੋਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਬਨੀ ਅਤੇ ਸਿਮਈ
 ਮੀ।
^{੧੮} ਰੋਹਾਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਮਰਾਮ, ਯਿਸਹਾਰ, ਹਬਰੋਨ ਤੇ
 ਉੱਜੀਏਲ ਮਨ।
^{੧੯} ਮਗਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਮਗਲੀ ਅਤੇ ਮੁਸੀ।
 ਇਹ ਲੋਵੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਤਰਾਂ
 ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਮਨ:
^{੨੦} ਗੋਰਮੋਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ:
 ਲਿਬਨੀ ਗੋਰਮੋਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਤੇ ਲਿਬਨੀ
 ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂਬ ਤੇ ਯਹੂਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੀ
 ਜ਼ਿਮਾਹ। ^{੨੧} ਜ਼ਿਮਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮੀ ਯੋਯਾਹ
 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੀ ਇੱਦੋ। ਇੱਦੋ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
 ਜਰਹ ਤੇ ਜਰਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਯਾਬਰਈ ਮੀ।
^{੨੨} ਰਹਾਬ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਇਉਂ ਮਨ: ਰਹਾਬ ਦੇ
 ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਅੰਮੀਨਾਦਾਬ ਤੇ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰੋਹਗ।
 ਅੱਸੀਰ ਰੋਹਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ^{੨੩} ਅੱਸੀਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
 ਅਲਰਾਨਾਗ ਤੇ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਬਯਾਮਾਫ ਤੇ
 ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਸੀਰ ਮੀ। ^{੨੪} ਅਸੀਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
 ਤਹਯ ਮੀ ਤੇ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਉਰੀਏਲ। ਉਰੀਏਲ ਦੇ
 ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਉਜੀਯਾਗ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ
 ਸਾਊਲ ਮੀ।
^{੨੫} ਅਲਰਾਨਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਮਾਮਈ ਅਤੇ ਅਹੀਮੋਬ
 ਮਨ। ^{੨੬} ਮੋਫਈ ਅਲਰਾਨਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਤੇ ਨਹਯ
 ਮੋਫਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ। ^{੨੭} ਅਲੀਯਾਬ ਨਹਯ ਦਾ ਖੁੱਤਰ

ਤੇ ਯਹੋਗਾਮ ਅਲੀਯਾਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਅਲਰਾਨਾਗ
 ਯਹੋਗਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਮਭੂਏਲ ਅਲਰਾਨਾਗ ਦਾ
 ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ^{੨੮} ਮਭੂਏਲ ਦਾ ਧਰਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਏਲ
 ਅਤੇ ਅਬੀਯਾਗ ਮੀ।
^{੨੯} ਮਗਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਇਵੋਂ ਮਨ: ਮਗਲੀ ਮਗਰੀ ਦਾ
 ਖੁੱਤਰ ਤੇ ਮਗਲੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਲਿਬਨੀ ਤੇ ਉਸਦਾ
 ਖੁੱਤਰ ਸਿਮਈ ਤੇ ਸਿਮਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਉੱਜਾਗ ਮੀ।
^{੩੦} ਉੱਜਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਿਮਯਾ ਤੇ ਗੰਗੀਯਾਗ ਸਿਮਯਾ
 ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਮਾਯਾਗ ਗੰਗੀਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ।

ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੰਗੀਤਰਾਰ

^{੩੧} ਇਹ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ
 ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਮੰਗੀਤਰਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਥਾਪਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ
 ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸੁੱਖ ਅਸਥਾਨ ਉੱਥਰ ਰੱਖਿਆ
 ਗਿਆ ਸੀ। ^{੩੨} ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿਖੇ ਭਜਨ
 ਅਤੇ ਯਾਗਭਿਰ ਗੀਤ ਗਾਏ। ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲਾ
 ਤੰਬੂ ਵੀ ਰਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ, ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ
 ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਨ ਤੀਰ ਮੋਵਾ
 ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਵਾ ਲਈ
 ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਵਾ ਰੀਤੀ।

^{੩੩} ਉਹ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਿਹੜੇ ਮਭਾਵਾਂ
 ਵਿੱਚ ਯਾਗਭਿਰ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਸਨ:

ਰੋਹਾਬ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ: ਗੇਮਾਨ
 ਗੱਵਯਾ। ਗੇਮਾਨ ਯੋਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ, ਅਤੇ ਯੋਏਲ
 ਮਭੂਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ^{੩੪} ਮਭੂਏਲ ਅਲਰਾਨਾਗ ਦਾ
 ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਤੇ ਅਲਰਾਨਾਗ ਯਹੋਗਾਮ ਦਾ। ਯਹੋਗਾਮ
 ਅਲੀਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਤੇ ਅਲੀਏਲ ਤੇਯਾਗ ਦਾ
 ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ^{੩੫} ਤੇਯਾਗ ਸੂਫ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਤੇ ਸੂਫ
 ਅਲਰਾਨਾਗ ਦਾ ਤੇ ਅਲਰਾਨਾਗ ਮਹਯ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
 ਤੇ ਮਹਯ ਅਮਾਮਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ^{੩੬} ਅਲਰਾਨਾਗ
 ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਮਾਮਈ ਅਤੇ ਅਲਰਾਨਾਗ ਯੋਏਲ
 ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਤੇ ਯੋਏਲ ਅਚਰਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਤੇ
 ਅਚਰਯਾਗ ਮਫਨਯਾਗ ਦਾ। ^{੩੭} ਤਹਯ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
 ਮਫਨਯਾਗ ਤੇ ਤਹਯ ਅੱਸੀਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਤੇ
 ਅੱਸੀਰ ਅਬਯਾਮਾਫ ਦਾ ਤੇ ਅਬਯਾਮਾਫ ਰੋਹਗ
 ਦਾ। ^{੩੮} ਰੋਹਗ ਯਿਸਹਾਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਤੇ ਯਿਸਹਾਰ
 ਦਾ ਖਿਤਾ ਰਹਾਬ ਤੇ ਰਹਾਬ ਦਾ ਖਿਤਾ ਲੋਵੀ ਤੇ ਲੋਵੀ
 ਦਾ ਖਿਤਾ ਇਸਰਾਏਲ ਮੀ।

^{੩੯} ਆਮਾਫ ਗੇਮਾਨ ਦਾ ਮੰਬੰਧੀ ਮੀ। ਉਹ ਗੇਮਾਨ
 ਦੇ ਸੱਜੇ ਥਾਮੇ ਮੋਵਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਆਮਾਫ
 ਬਰਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਤੇ ਬਰਯਾਗ ਸਿਮਯਾ
 ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ^{੪੦} ਸਿਮਯਾ ਮੀਰਾਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਤੇ
 ਮੀਰਾਏਲ ਦਾ ਖਿਤਾ ਬਯਾਮੋਯਾਗ ਤੇ ਬਯਾਮੋਯਾਗ ਦਾ
 ਖਿਤਾ ਮਲਰੀਯਾਗ ਮੀ। ^{੪੧} ਮਲਰੀਯਾਗ ਅਬਨੀ
 ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਅਬਨੀ ਜਰਹ ਦਾ ਤੇ ਜਰਹ ਅਦਾਯਾਗ
 ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ^{੪੨} ਅਦਾਯਾਗ ਏਥਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ,

ਏਥਾਨ ਜ਼ਿੰਮਾਗ ਦਾ ਤੇ ਜ਼ਿੰਮਾਗ ਸਮਠੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।^{੪੩} ਸਮਠੀ ਯਹਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਯਹਥ ਗੋਰਮੋਮ ਦਾ ਤੇ ਗੋਰਮੋਮ ਲੇਵੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।

^{੪੪} ਮਰਾਰੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਗੋਮਾਨ ਅਤੇ ਆਮਾਫ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਮਨ ਅਤੇ ਉਹ ਗੋਮਾਨ ਦੇ ਅੱਥੇ ਧਾਮੇ ਗਵੈਯਾਂ ਦੇ ਏਲੇ ਵਜੋਂ ਖੜੋਂਦੇ ਸਨ। ਏਥਾਨ ਰੀਮੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਰੀਮੀ ਅਥਦੀ ਦਾ ਅਤੇ ਅਥਦੀ ਮੱਲੂਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।^{੪੫} ਮੱਲੂਰ ਹਸਬਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਹਸਬਯਾਗ ਅਮਸਯਾਗ ਤੇ ਉਹ ਗਿਲਰਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।

^{੪੬} ਗਿਲਰਯਾਗ ਅਮਮੀ ਦਾ, ਅਮਮੀ ਬਾਨੀ ਦਾ ਤੇ ਬਾਨੀ ਸ਼ਾਮਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।^{੪੭} ਸ਼ਾਮਰ ਮਗਲੀ ਦਾ, ਮਗਲੀ ਮੁਸੀ ਦਾ, ਮੁਸੀ ਮਰਾਰੀ ਦਾ ਤੇ ਮਰਾਰੀ ਲੇਵੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।

^{੪੮} ਗੋਮਾਨ ਅਤੇ ਆਮਾਫ ਦੇ ਭਰਾ ਲੇਵੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ ਤੇ ਉਹ ਲੇਵੀ ਜੀ ਰਹਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਅਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਰਹਦੇ ਸਨ। ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਜੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਭਵਨ ਮੀ।^{੪੯} ਧਰ ਸਿਰਫ ਹਾਨੂਨ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀ ਬਲੀ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਯੂਧ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਯੂਧ ਯੁਥਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅੱਤ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਸਾਰੇ ਰੰਮ ਰਹਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਧਾਧਾਂ ਤੋਂ ਮੁੜ ਰਹਾਉਣ ਖਾਤਰ ਧਰਮਚਿਤ ਰਨ ਲਈ ਭੇਟਾ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਥਿਯੀਆਂ ਅਤੇ ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ ਧਾਲਣ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਸਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੇਵਕ ਨੇ ਹੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।

ਹਾਨੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

^{੫੦} ਹਾਨੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਇਹ ਸਨ: ਅਲਯਾਜ਼ਾਰ ਹਾਨੂਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਤੇ ਫੀਨਹਾਸ ਅਲਯਾਜ਼ਾਰ ਦਾ। ਅਥੀਸੂਆ ਫੀਨਹਾਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।^{੫੧} ਬੁੱਸੀ ਅਥੀਸੂਆ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਉੱਜੀ ਬੁੱਸੀ ਦਾ, ਜਰਹਯਾਗ ਉੱਜੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।^{੫੨} ਮਰਾਯੇਬ ਜਰਹਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਤੇ ਮਰਾਯੇਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਮਰਯਾਗ ਤੇ ਅਮਰਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਹੀਟੂਬ ਮੀ।^{੫੩} ਸਾਦੇਰ ਅਹੀਟੂਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਤੇ ਅਹੀਮਯਾਮ ਸਾਦੇਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।

ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਲਈ ਘਰ

^{੫੪} ਹਾਨੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚਲੇ ਡੋਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੀ ਹੋ। ਰੋਹਯ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਦਾ ਧਰਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੀ।^{੫੫} ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਦੋਸ ਵਿੱਚ ਹਥਰੇਨ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਗਿਰਾਂ ਤੇ ਚਰਾਂਦਾ ਵਾਲੀਆਂ ਜਗਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।^{੫੬} ਧਰ ਸਗਿਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਵਾਲੇ ਖੇਤ ਅਤੇ ਹਥਰੇਨ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਖਿੰਡ ਤੇ ਧੈਲੀਆਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਫੁੰਨਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਾਲੇਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ।^{੫੭} ਹਾਨੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਥਰੇਨ, ਸੁਰੱਥਿਆ ਦਾ ਸਗਿਰ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਰ ਸਗਿਰ ਵੀ ਮਿਲੇ: ਲਿਬਨਾਗ, ਯੱਤਿਰ, ਅਮਤਮੇਆ।^{੫੮} ਜੀਲੇਨ ਅਤੇ ਦੇਬੀਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤ।^{੫੯} ਇਵੇਂ ਹੀ ਆਸਾਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲਾਤਾਂ ਸਮੇਤ, ਤੇ ਬੈਤਮਸਮ ਵੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲਾਤਾਂ ਸਟੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ।^{੬੦} ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਬਿਓਨ, ਗਬਾ, ਅੱਲਮਬ ਅਤੇ ਅਨਾਥੇਬ ਸਗਿਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤ ਮਿਲੇ।

ਰਹਾਥੀ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਲ ੧੩ ਸਗਿਰ ਮਿਲੇ।

^{੬੧} ਰਹਾਥ ਦੇ ਬਾਰੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਰੀ ਸਗਿਰ ਗਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅੱਧੇ ਗੋਤ ਤੋਂ ਭਾਵ ਮਨੱਸਗ ਦੇ ਅੱਧੇ ਗੋਤ ਤੋਂ ਗੁਣਾ ਧਾ ਰੇ ਦਸ ਸਗਿਰ ਮਿਲੇ।

^{੬੨} ਗੋਰਮੋਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ੧੩ ਸਗਿਰ ਮਿਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝਿੰਮਾਰਾਰ, ਆਮੇਰ, ਨਫਤਾਲੀ ਅਤੇ ਮਨੱਸਗ ਦੇ ਗੋਤ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਸ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਤੋਰਾਂ ਸਗਿਰ ਧਰਾਧਤ ਹੋਏ।^{੬੩} ਮਰਾਰੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਊਬੇਨ, ਗਾਦ ਤੇ ਜਬਲੂਨ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਤੋਂ ਗੁਣੇ ਧਾਰੇ ੧੨ ਸਗਿਰ ਮਿਲੇ।

^{੬੪} ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸਗਿਰ ਅਤੇ ਖੇਤ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ।^{੬੫} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਗਿਰ, ਯਹੂਦਾਗ, ਸਿਮਓਨ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਣੇ ਧਾਰੇ ਫੈਮਲਾ ਰੀਤਾ ਰਿਹ ਲੇਵੀ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਰਿਹੜਾ ਸਗਿਰ ਮਿਲੇ।

^{੬੬} ਅਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਨੇ ਚੜ੍ਹ ਰਹਾਥੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹ ਸਗਿਰ ਦਿੱਤੇ।^{੬੭} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮ, ਸੁਰੱਥਿਆ ਦਾ ਸਗਿਰ ਅਤੇ ਗਜ਼ਰ ਦੇ ਸਗਿਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।^{੬੮} ਯਾਰਮਯਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲਾਤਾਂ, ਬੈਤ-ਹੋਰੇਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲਾਤਾਂ,^{੬੯} ਅਯਾਲੇਨ, ਗਬ-ਰਿੰਮੇਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲਾਤਾਂ,^{੭੦} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨੱਸਗ ਦੇ ਅੱਧੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਅਨੇਰ ਅਤੇ ਬਿਲਯਾਮ ਦੇ ਨਗਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਸਮੇਤ ਰੋਹਯ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ।

ਬਾਰੀ ਦੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਅੰਮ ਲਈ ਘਰ

^{੭੧} ਗੋਰਮੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਸ਼ਾਨ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਗੋਲਾਨ ਦੇ ਨਗਰ ਅਤੇ ਮਨੱਸਗ ਦੇ ਅੱਧੇ ਧਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਅਮਤਮੇਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਸਮੇਤ ਮਿਲੇ।

^{੭੨-੭੩} ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗੋਰਮੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਝਿੰਮਾਰਾਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਦਸ, ਦਾਬਰਬ, ਰਮੇਬ ਅਤੇ ਆਨੇਮ ਨਗਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਸਮੇਤ ਮਿਲੇ।

^{੭੪-੭੫} ਗੋਰਮੋਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੇਰ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਮਾਸ਼ਾਨ, ਅਥਦੇਨ, ਹੂਰੇਰ ਅਤੇ ਰਹੋਬ ਨਗਰ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧੈਲੀਆਂ ਵੀ ਮਿਲੀਆਂ।

^{੨੬} ਗੋਰਮੇਮ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਨਫਤਾਲੀ ਗੋਤ ਤੋਂ, ਰਦਮ, ਗਲੀਲਾ ਅਤੇ ਹਿਮੇਨ ਨਗਰ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਮਲਾਤਾਂ ਵੀ ਖਰਾਬ ਹੋਈਆਂ।

^{੨੭} ਬਾਰੀ ਦੇ ਲੇਵੀ ਲੋਰ ਮਰਾਹੀ ਗੋਤ ਤੋਂ ਮਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਬਲੂਨ ਦੇ ਗੋਤ ਤੋਂ ਹਿਮੇਨ ਅਤੇ ਤਾਬੇਰ ਨਗਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਮਲਾਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ।

^{੨੮-੨੯} ਮਰਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਰਊਬੇਨ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਹ ਤੋਂ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਬਰਮ, ਯਗਮਾਹ, ਰਦੇਮੇਬ, ਅਤੇ ਮਫੇਯਾ ਨਗਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਸਮੇਤ ਮਿਲੇ। ਰਊਬੇਨ ਦਾ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਹ ਯਹੀਹੋ ਸਹਿਰ ਦੇ ਯੂਰਬ ਵੱਲ, ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੂਰਬੀ ਖਾਸੇ ਤੇ ਸਥਿਤ ਸੀ।

^{੩੦-੩੧} ਮਰਾਹੀ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਗਾਦ ਦੇ ਗੋਤ ਤੋਂ ਰਾਮੇਬ ਗਿਲਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਮਲਾਤਾਂ ਸਮੇਤ ਮਹਨਯਿਮ ਅਤੇ ਹਸਬੇਨ ਨਗਰ ਅਤੇ ਯਾਜ਼ੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਮ-ਯਾਮ ਦੀਆਂ ਧੈਲੀਆਂ ਸਮੇਤ ਖਰਾਬ ਹੋਏ।

ਜਿੱਸਾਰਾਹ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

- ੧ ਜਿੱਸਾਰਾਹ ਦੇ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰ ਤੇਲਾ, ਫੂਯਾਹ, ਯਾਮੂਬ ਅਤੇ ਸਿਮਰੇਨ ਸਨ।
- ੨ ਤੇਲਾ ਦੇ ਯੱਗੋਂ ਉਜੀ, ਸਫਾਯਾਹ, ਯਹੀਏਲ, ਯਹਮਈ, ਯਿਬਸਾਮ ਅਤੇ ਸਮੂਏਲ ੬ ਪੁੱਤਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਖੇ-ਆਖਣੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਸਿਯਾਹੀ ਸਨ। ਦਾਉਦ ਜਦੋਂ ਖਾਤਮਾਹ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੀਰ ਯੋਧਿਆਂ (ਜੋ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਸਨ) ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੨੨,੬੦੦ ਸੀ।
- ੩ ਉਜੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਯਿਜਰਹਯਾਹ ਸੀ ਅਤੇ ਯਿਜਰਹਯਾਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮੀਰਾਏਲ, ਉਬਦਯਾਹ, ਯੇਏਲ ਅਤੇ ਜਿੱਸਿਯਾਹ ਸਨ। ਇਹ ਧੰਜੇ ਆਦਮੀ ਆਖੇ-ਆਖਣੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਮੁਖੀਏ ਸਨ। ^੪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨੀ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਖਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਜੰਗੀ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਸਿਯਾਹੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੩੬,੦੦੦ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਰਾਣਾ ਬੜਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕ ਧੀਵੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਸਨ।
- ੪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਖਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਸਾਰਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਭੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ੮੭,੦੦੦ ਸੂਰਮੇ ਸਨ।

ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

- ੬ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਬਲਾ, ਬਰਮ ਅਤੇ ਯਿਦੀਯੇਲ ੩ ਪੁੱਤਰ ਸਨ।
- ੭ ਬਲਾ ਦੇ ਯੱਗੋਂ ੪ ਪੁੱਤਰ ਯਮਬੇਨ, ਉਜੀ, ਉਜੀਏਲ, ਯਿਰਮੇਬ ਅਤੇ ਈਰੀ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਆਖੇ ਆਖਣੇ

ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਮੁਖੀਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕੁਲ ਪੁੱਤਰੀ ਤੋਂ ਖਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ੨੨,੦੩੪ ਸੂਰਮੇ ਸਨ।

- ੮ ਬਰਮ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ: ਜਮੀਰਾਹ, ਯੋਯਾਮ, ਅਲੀਯਾਹ, ਅਲਯੇਏਨਈ, ਯਾਮਰੀ, ਯਿਰੇਮੇਬ, ਅਬੀਯਾਹ, ਅਨਾਬੇਬ ਅਤੇ ਯਾਲਾਮਾਬ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਬਰਮ ਦੇ ੯ ਪੁੱਤਰ ਸਨ। ^੯ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਪੁੱਤਰੀ ਤੋਂ ਖਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹੜੇ-ਰਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਏ ਜਾਂ ਆਗੂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਵੀਰ ਸੂਰਮੇ ੨੦,੨੦੦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ।
- ੧੦ ਯਦੀਯੇਲ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਬਿਲਗਾਨ ਅਤੇ ਬਿਲਗਾਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਯਉਸ, ਬਿਨਯਾਮੀਨ, ਏਗੂਦ, ਰਨਯਾਹ, ਜੇਯਾਨ, ਤਰਮੀਸ ਅਤੇ ਯਹੀਮਾਹ ਸਨ।
- ੧੧ ਯਿਦੀਯੇਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੁੱਤਰ ਆਖਣੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ੧੭,੨੦੦ ਵੀਰ ਬਹਾਦਰ ਸਨ।
- ੧੨ ਅਤੇ ਸੁੱਧੀਮ ਅਤੇ ਗੁੱਧੀਮ ਈਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਗੁਮੀਮ ਯਹੇਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।

ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

- ੧੩ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ ਯਹਮੀਏਲ, ਗੂਨੀ, ਯਮਰ ਤੇ ਸੱਲੂਮ।
- ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਬਿਲਗਾਹ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ।

ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

- ੧੪ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਇਉਂ ਹਨ: ਮਨੱਸਹ ਦੀ ਯਹਮੀ ਦਾਮੀ ਨੇ ਪੁੱਤਰ ਜਟਿਆ ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਯਮਰੀਏਲ ਸੀ-ਉਹ ਗਿਲਾਦ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮਾਰੀਰ ਜਣੀ। ^{੧੫} ਮਾਰੀਰ ਨੇ ਗੁੱਧੀਮ ਤੇ ਸੁੱਧੀਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਨਾਂ ਮਯਰਾਹ ਸੀ। ਦੂਸਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ ਮਲਾਫਹਾਦ ਸੀ। ਮਲਾਫਹਾਦ ਰੋਲ ਸਿਰਫ ਯੀਆਂ ਹੀ ਸਨ। ^{੧੬} ਮਾਰੀਰ ਦੀ ਖਤਨੀ ਮਯਰਾਹ ਦੇ ਘਰ ਮੁੰਡਾ ਧੈਸਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਮਯਰਾਹ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਯਰਸ ਰੱਖਿਆ। ਯਰਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦਾ ਨਾਂ ਮਰਸ ਸੀ ਅਤੇ ਉਲਾਮ ਅਤੇ ਗਾਰਮ ਮਰਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ।
- ੧੭ ਉਲਾਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਬਾਦਾਨ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਗਿਲਾਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਗਿਲਾਦ ਮਾਰੀਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਰੀਰ ਮਨੱਸਹ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ^{੧੮} ਮਾਰੀਰ ਦੀ ਭੈਣ ਹਿਮੇਲਰਬ ਨੇ ਈਸਹੋਦ, ਅਬੀਯਾਹ ਅਤੇ ਮਹਲਾਹ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।
- ੧੯ ਤੇ ਸਿਮੀਦਾ ਦੇ ਯਹਯਾਨ, ਮਰਮ, ਲਿਰਹੀ ਅਤੇ ਅਨੀਯਾਮ ਪੁੱਤਰ ਸਨ।

ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

੨੦ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਇਸ ਧਰਮ ਮਨ: ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਮੁਖਾਲਗ ਯਥੇ ਉਸਦਾ ਯੁੱਤਰ ਘਰਦ ਤੇ ਘਰਦ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਮੀ। ੨੧ ਤਹਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ ਤੇ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੨੨ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੨੩ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੨੪ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੨੫ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੨੬ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੨੭ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੨੮ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੨੯ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੩੦ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੩੧ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੩੨ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੩੩ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੩੪ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੩੫ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੩੬ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੩੭ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੩੮ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੩੯ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ। ੪੦ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ ਤੇ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਜਥਾਰਥ ਤੇ ਜਥਾਰਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਖਾਲਗ ਮੀ।

੨੧ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਉਸਦਾ ਯੁੱਤਰ ਰਫਥ ਮੀ ਰਫਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਰਫਥ ਤੇ ਰਫਥ ਦਾ ਤਲਗ ਯੁੱਤਰ ਮੀ ਤੇ ਤਲਗ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਤਹਥ। ੨੨ ਤਹਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਲਯਥਾਰਥ ਤੇ ਲਯਥਾਰਥ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ਤੇ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੨੩ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੨੪ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੨੫ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੨੬ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੨੭ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੨੮ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੨੯ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੩੦ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੩੧ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੩੨ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੩੩ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੩੪ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੩੫ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੩੬ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੩੭ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੩੮ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੩੯ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ। ੪੦ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਮੀ।

੨੨ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮੀਆਂ ਤੇ ਨਗਰਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਫਸੇ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ: ਥੈਲ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਖਿੰਡ, ਨਯਥਾਰਥ ਦਾ ਧਰਮੀ ਹਿੰਮ, ਗਯਥਾਰਥ ਯਥੇ ਇਸਦੇ ਖੰਡਮ ਵੱਲ ਲਗਦੇ ਖਿੰਡ ਯਥੇ ਸਰਮ ਯਥੇ ਉਸ ਦੇ ਯਥਾਰਥ-ਯਥਾਰਥ ਦੇ ਖਿੰਡ ਯਥਾਰਥ ਤੀਰ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਖਿੰਡ ਵੀ, ੨੩ ਯਥੇ ਮਨਮੀਯਾ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵੇਲ ਥੈਲ-ਸਿਯਥਾਰਥ ਉਸ ਦੇ ਖਿੰਡਾਂ ਮਥੇ, ਤਯਥਾਰਥ ਯਥੇ ਉਸ ਦੇ ਲਗਲੇ ਖਿੰਡ, ਮਥਿੰਦੇ ਯਥੇ ਉਸ ਦੇ ਯਥਾਰਥ-ਯਥਾਰਥ ਦੇ ਖਿੰਡ ਯਥੇ ਵੇਰ ਨਗਰ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੰਡ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਯੁੱਤਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਵੱਸਦੇ ਸਨ। ਯੁੱਤਰ ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਮੀ।

ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ

੩੦ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ, ਯਥਾਰਥੀ, ਯਥਾਰਥੀ ਤੇ ਯਥਾਰਥੀ ਮਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਭੈਣ ਮੀ ਸਰਗ।

੩੧ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਮਨ ਗਥਰ ਯਥੇ ਮਲਰੀਏਲ। ਮਲਰੀਏਲ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯਥਾਰਥੀ ਮੀ। ੩੨ ਗਥਰ-ਯਥਾਰਥੀ, ਮੋਮਰ ਤੇ ਯਥਾਰਥੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੈਣ ਮੁਯਾ ਦਾ ਯਥਾਰਥੀ ਮੀ। ੩੩ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਮਨ ਯਥਾਰਥੀ, ਯਥਾਰਥੀ ਤੇ ਯਥਾਰਥੀ। ੩੪ ਯਥੇ ਮਮਰ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ, ਯਥਾਰਥੀ ਯਥੇ ਯਥਾਰਥੀ ਮਨ। ੩੫ ਮਮਰ ਦੇ ਭਰਾ ਦਾ ਨਾਉਂ ਯਥਾਰਥੀ ਮੀ ਯਥੇ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਮੋਫਥ, ਯਥਾਰਥੀ, ਮੋਲਮ ਯਥੇ ਯਥਾਰਥੀ ਮਨ। ੩੬ ਮੋਫਥ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਮੁਯਾ, ਗਰਥਾਰਥੀ, ਮੁਯਾ, ਯਥਾਰਥੀ ਯਥੇ ਯਥਾਰਥੀ, ੩੭ ਯਥਾਰਥੀ, ਗੋਰ, ਮੰਮਾ, ਸਿਲਮਥੀ, ਯਥਾਰਥੀ ਤੇ ਯਥਾਰਥੀ ਮਨ। ੩੮ ਯਥਾਰਥੀ ਯਥਾਰਥੀ ਯਥੇ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਨਾਂ ਮਨ। ੩੯ ਉੱਲਾ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ, ਗੰਥੀਏਲ ਯਥੇ ਯਥਾਰਥੀ ਮਨ। ੪੦ ਇਹ ਮਾਰੇ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਉਹ ਯਥਾਰਥੀ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਮੁਥੀਏ ਮਨ, ਯਥੇ ਮਥ ਤੇ ਯਥਾਰਥੀ ਯਥਾਰਥੀ ਮਨ। ਇਹ ਮਾਰੇ ਮਗਰ ਯਥਾਰਥੀ ਯਥੇ ਯਥਾਰਥੀ ਮਨ। ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਥਾਰਥੀ ਇਤਹਾਸ ਤੋਂ ਯਥਾਰਥੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਯਾਰ ਯਥਾਰਥੀ ਮਨ। ੨੬੦੦੦ ਯਥਾਰਥੀ ਮਨ।

ਮਾਯਿਲ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਇਤਹਾਸ
੧ ਯਥਾਰਥੀ ਮਨ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯਥਾਰਥੀ ਮੀ ਯਥੇ ਯਥਾਰਥੀ
੨ ਉਸਦਾ ਯਥਾਰਥੀ ਯੁੱਤਰ ਮੀ। ਉਸਦਾ ਯਥਾਰਥੀ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ, ਤੀਜਾ ਯਥਾਰਥੀ ਮੀ। ੩ ਨੇਗਰ ਯਥਾਰਥੀ ਮਨ ਦਾ ਯਥਾਰਥੀ ਯੁੱਤਰ, ਯਥਾਰਥੀ ਯੁੱਤਰ ਯਥਾਰਥੀ ਮੀ। ੪-੫ ਯਥਾਰਥੀ, ਗੋਰਾ, ਯਥਾਰਥੀ, ਯਥਾਰਥੀ, ਨਯਥਾਰਥੀ, ਯਥਾਰਥੀ, ਗੋਰਾ, ਮਥਾਰਥੀ ਯਥੇ ਗੁਰਮ ਇਹ ਮਥ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਮਨ। ੬-੭ ਇਹ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਉਹ ਯਥਾਰਥੀ ਵਿੱਚ ਯਥਾਰਥੀ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਯਥਾਰਥੀ ਮਨ, ਯਥੇ ਉਹ ਵੈਦੀਆਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਯਥਾਰਥੀ ਨੂੰ ਲਿਜਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਥਾਰਥੀ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਜਾਣਾ ਯਥਾਰਥੀ। ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜੋ: ਨਯਥਾਰਥੀ, ਯਥਾਰਥੀ ਯਥਾਰਥੀ ਯਥੇ ਗੋਰਾ। ਗੋਰਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਥਾਰਥੀ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਗੋਰਾ ਉਜਾ ਯਥੇ ਯਥਾਰਥੀ ਦਾ ਯਥਾਰਥੀ ਮੀ। ੮ ਮਗਰਯਥਾਰਥੀ ਨੇ ਮੋਯਥਾਰਥੀ ਯਥਾਰਥੀ ਯਥਾਰਥੀ ਗੁਥੀਮ ਯਥੇ ਯਥਾਰਥੀ ਨੂੰ ਤਲਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਉਧਰੰਤ ਗੋਰ ਯਥਾਰਥੀ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਯਥਾਰਥੀ ਵੱਢ ਜੰਮੇ। ੯-੧੦ ਮਗਰਯਥਾਰਥੀ ਨੇ ਯਥਾਰਥੀ ਗੋਰ ਯਥਾਰਥੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਗੋਰਮ ਮੀ ਤੋਂ ਯਥਾਰਥੀ, ਯਥਾਰਥੀ, ਮੋਮਾ, ਮਲਰਮ, ਯਥਾਰਥੀ, ਮਾਰਥਾਰਥੀ ਯਥੇ ਮਿਰਮਥਾਰਥੀ ਯਥਾਰਥੀ ਤੇ। ਯਥੇ ਇਹ ਯਥਾਰਥੀ ਯਥਾਰਥੀ ਦੇ ਮੁਥੀਏ ਯਥੇ।

੧੧ ਮਹਰਾਜਿਮ ਨੇ ਗੁਮੀਮ ਤੋਂ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਧੈਰਾ ਰੀਤੇ, ਜਿਨਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਆਬੀਟੂਥ ਤੇ ਆਲਯਾਯਲ ਮਨ।
 ੧੨-੧੩ ਆਲਯਾਯਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਏਬਰ, ਸਿਮਾਮ, ਸਾਮਰ, ਬਰੀਯਾਗ ਅਤੇ ਸਮਾ ਮਨ। ਸਾਮਰ ਨੇ ਉਨੇ ਅਤੇ ਲੋਦ ਨਗਰ ਵਸਾਏ ਅਤੇ ਲੋਦ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਛੋਟੇ ਖਿੰਡ ਵੀ ਬਣਾਏ। ਬਰੀਯਾਗ ਅਤੇ ਸਮਾ ਅੱਯਲੋਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਮਨ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਗਥ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ।
 ੧੪ ਬਰੀਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਾਮਰ ਅਤੇ ਯਿਰੋਮੋਥ,
 ੧੫ ਜਬਦਯਾਗ, ਅਰਾਦ ਅਤੇ ਆਦਰ, ੧੬ ਮੀਰਾਏਲ, ਯਿਸਯਾਗ ਅਤੇ ਯੋਗ ਮਨ। ੧੭ ਆਲਯਾਯਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਜਬਦਯਾਗ, ਮਸੁੱਲਾਮ, ਹਿਜਰੀ, ਹਬਰ, ੧੮ ਯਿਸਮਰੇ, ਯਿਜਲੀਯਾਗ ਅਤੇ ਯੋਬਾਥ ਮਨ।
 ੧੯ ਸਿੰਮਈ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰੀਮ, ਜਿਰੀ, ਜਬਦੀ ਅਤੇ ੨੦ ਆਲੀਏਨਈ, ਸਿੱਲਥਈ, ਆਲੀਏਲ, ੨੧ ਆਦਾਯਾਗ, ਬਰਾਯਾਗ ਅਤੇ ਸਿਮਰਾਥ ਮਨ।
 ੨੨ ਸਾਮਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਿਸਯਾਨ, ਏਬਰ ਆਲੀਏਲ, ੨੩ ਅਬਦੋਨ, ਜਿਰੀ ਤੇ ਗਾਨਾਨ, ੨੪ ਗਨਨਯਾਗ, ਏਲਾਮ ਅਤੇ ਅਨਬੋਥੀਯਾਗ, ੨੫ ਯਿਫਦਯਾਗ ਅਤੇ ਫਨੂਏਲ ਮਨ।
 ੨੬ ਯਰੋਗਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਮਮਰਈ, ਮਹਰਯਾਗ, ਅਬਲਯਾਗ, ੨੭ ਅਯਰਮਯਾਗ, ਏਲੀਯਾਗ ਅਤੇ ਜਿਰੀ ਮਨ।
 ੨੮ ਇਹ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਅਰਾਣਿਕਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਏ ਮਨ। ਇਹ ਆਪਣੀਆਂ ਰੁਲ ਖੱਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਗੂਆਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ।
 ੨੯ ਸਿਬਓਨ ਦਾ ਖਿਤਾ ਯਈਲ ਮੀ ਉਹ ਸਿਬਓਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧਤਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਮਯਰਾਗ ਮੀ। ੩੦ ਯਈਲ ਦਾ ਯਹਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਅਬਦੋਨ ਮੀ। ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੀ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸੂਰ, ਰੀਸ, ਬਯਲ ਤੇ ਨਾਦਾਥ ਮਨ, ੩੧ ਅਤੇ ਗਦੋਰ, ਅਹਯੋ ਅਤੇ ਜਾਰਰ ਮਿਲਰੋਥ ਮਨ। ੩੨ ਮਿਲਰੋਥ ਸਿਮਯਾਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਵੀ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ-ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨਾਲ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਰੋਲ ਹੀ ਵੱਸਦੇ ਮਨ।
 ੩੩ ਨੇਰ ਰੀਸ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰੀਸ ਸਾਊਲ ਦਾ ਖਿਤਾ ਤੇ ਸਾਊਲ ਯੋਨਾਥਾਨ, ਮਲਰੀ-ਸੂਯਾ, ਅਥੀਨਾਦਾਥ ਅਤੇ ਅਸਬਯਲ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ।
 ੩੪ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਰੀਬ-ਬਯਲ ਮੀ ਤੇ ਉਹ ਮੀਰਾਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ। ੩੫ ਮੀਰਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ: ਯੀਬੋਨ, ਮਲਰ, ਤਯਰੇਯਾ ਅਤੇ ਆਗਾਜ ਮਨ।
 ੩੬ ਆਗਾਜ ਯਰੋਯਾਦਾਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ ਤੇ ਯਰੋਯਾਦਾਗ ਆਲਮਥ, ਅਜਮਾਵਥ ਅਤੇ ਜਿਮਰੀ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ ਤੇ ਜਿਮਰੀ ਤੋਂ ਮੇਮਾ ਜੀਮਿਯਾ। ੩੭ ਮੇਮਾ ਬਿਨਯਾ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ ਤੇ ਗਾਫਾਗ ਬਿਨਯਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।

ਆਲਮਾਗ ਗਾਫਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਤੇ ਆਲਮਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਮੇਲ।
 ੩੮ ਆਮੇਲ ਦੇ ਅੱਗੋਂ ੬ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ। ਜਿਨਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਅਜਰੀਰਾਥ, ਬੋਰਕੂ, ਇਸਮਾਏਲ, ਮਯਰਯਾਗ, ਉਬਦਯਾਗ ਅਤੇ ਗਾਨਾਨ ਮਨ।
 ੩੯ ਏਮਰ ਆਮੇਲ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਏਮਰ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਮਨ: ਊਲਾਮ ਏਮਰ ਦਾ ਯਹਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ, ਅਊਸ ਉਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਖੁੱਤਰ, ਤੇ ਆਲੀਫਲਟ ਉਸਦਾ ਤੀਜਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ੪੦ ਊਲਾਮ ਤੇ ਖੁੱਤਰ ਵੀਰ ਯੋਥਾ ਮਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬੜੇ ਤੀਰਯਾਦਾਜ ਮਨ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਬੜੇ ਸਾਰੇ ਖੁੱਤਰ-ਖੇਤਰੇ ਮਨ ਜੋ ਰੁਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ੧੫੦ ਦੇ ਰੀਬ ਮਨ।
 ਇਹ ਸਾਰੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਮਨ।
 ੪੧ ਏਮਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ੯ ਰੁਲ ਖੱਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਅਰਾਣਿਕਾਂ ਦਾ ਟਿਤਗਮ ਏਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਟਿਤਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ।

ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚਲੇ ਲੋਰ

ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੈਦੀ ਬਣਾ ਰੇ ਜਬਰਦਮਤੀ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਦਾ ਰਾਜ ਏਹ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਤੇ ਸੱਚੇ ਨਹੀਂ ਮਨ ਰਹੇ।
 ੨ ਯਹਿਲੋ ਵਾਮੀ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਮਲਰੀਯਾਗ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਮਨ ਉਹ ਏਮਰਾਏਲੀ, ਜਾਜਰ, ਲੋਵੀ ਅਤੇ ਮੇਦਰ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਹਨ ਵਾਲੇ ਮੇਵਰ ਮਨ।
 ੩ ਏਹ ਲੋਰ ਯਹੂਦਾਗ, ਬਿਨਯਾਮੀਨ, ਆਫਰਾਈਮ ਵਿੱਚੋਂ, ਮਨਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ ਜੋ ਰਿ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਮਨ।
 ੪ ਉਥਈ ਅੰਮੀਗੂਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਤੇ ਅੰਮੀਗੂਦ ਆਮਰੀ ਦਾ। ਆਮਰੀ ਅੱਗੋਂ ਏਮਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਤੇ ਏਮਰੀ ਬਾਨੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਨੀ ਫਰਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਚੇ ਸੀ ਅਤੇ ਫਰਮ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।
 ੫ ਮੀਲੋਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਮਨ-ਆਮਾਯਾਗ ਯਹਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਤੇ ਆਮਾਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅੱਗੋਂ ਮਨ।
 ੬ ਜਰਗ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ: ਅਊਏਲ ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਰੁਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਉੱਥੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ੬੯੦ ਮਨ।
 ੭ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਸੂ ਮਸੁੱਲਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੋਦਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਤੇ ਉਹ ਗਮਨੁਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ੮ ਯਿਬਨਯਾਗ ਯਰੋਗਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਏਲਾਗ ਉੱਜੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਤੇ ਉੱਜੀ ਮਿਰਰੀ ਦਾ। ਅਤੇ ਮਸੁੱਲਾਮ ਮਫਟਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਮਫਟਯਾਗ ਰਊਏਲ ਦਾ ਤੇ ਰਊਏਲ ਯਿਬਨੀਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ। ੯ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਰੁਲ ਖੱਤਰੀ ਤੇ ਇਹ ਧਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

੯੫੬ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਨ ਤੇ ਇਹ ਮਨੁੱਖ
 ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨ।
 ੧੦ ਜਾਜਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਵੱਸਦੇ ਸਨ
 ਉਹ ਇਵੇਂ ਸਨ: ਯਦੁਬਾਯਾ, ਯਹੋਯਾਜ਼ੀਬ, ਯਾਜ਼ੀਬ
 ਅਤੇ ਯਾਜ਼ੀਬ। ੧੧ ਯਾਜ਼ੀਬ ਗਿਲਰੀਯਾਗ
 ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਗਿਲਰੀਯਾਗ ਮਸੁੱਲਾਮ ਦਾ
 ਖੁੱਤਰ। ਮਸੁੱਲਾਮ ਮਾਦੇਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਤੇ ਮਾਦੇਰ
 ਮਹਾਯੋਬ ਦਾ ਤੇ ਮਹਾਯੋਬ ਯਹੀਦੁਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।
 ਯਹੀਦੁਬ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ
 ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਫਸਰ ਸੀ। ੧੨ ਤੇ ਯਹੋਰਾਮ ਦਾ
 ਖੁੱਤਰ ਯਦੁਬਾਯਾ ਦੀ ਸੀ। ਯਹੋਰਾਮ ਯਸੂਰ ਦਾ
 ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਯਸੂਰ ਮਲਰੀਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।
 ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਯਦੁਬਾਯਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਹਾਮਈ ਦੀ ਸੀ।
 ਯਦੁਬਾਯਾ ਯਹੋਰਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਯਹੋਰਾਮ
 ਮਸੁੱਲਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਤੇ ਮਸੁੱਲਾਮ ਮਸਿੱਲੋਮਿਥ ਦਾ
 ਖੁੱਤਰ ਤੇ ਮਸਿੱਲੋਮਿਥ ਇੱਮੇਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।
 ੧੩ ਉੱਥੇ ੧,੨੬੦ ਜਾਜਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ
 ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
 ਮੰਦਰ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ।
 ੧੪ ਇਹ ਲੋਕੀ ਯਹਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਉਹ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਹੜੇ
 ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਨ: ਗਸੂਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
 ਸਮਯਾਯਾਗ ਸੀ। ਗਸੂਬ ਯਜ਼ੀਰਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
 ਸੀ। ਯਜ਼ੀਰਾਮ ਗਸਬਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।
 ਗਸਬਯਾਗ ਮਹਾਰੀ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। ੧੫ ਗੋਰ
 ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਠਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਬਰ,
 ਗਰਮ, ਗਾਲਲ ਅਤੇ ਮੱਤਨਯਾਗ ਸਨ। ਮੱਤਨਯਾਗ
 ਮੀਰਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਤੇ ਮੀਰਾ ਜਿਰੀ ਦਾ ਤੇ ਜਿਰੀ
 ਯਾਮਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ। ੧੬ ਉਬਦਯਾਗ ਸਮਯਾਯਾਗ ਦਾ
 ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਸਮਯਾਯਾਗ ਗਾਲਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।
 ਗਾਲਲ ਯਦੁਬੁਠ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਬਰਬਰਯਾਗ ਯਾਮਾ
 ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਯਾਮਾ ਯਲਰਾਨਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।
 ਬਰਬਰਯਾਗ ਨਟੋਫਾਬੀ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਛੋਟੇ ਨਗਰਾਂ
 ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।
 ੧੭ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਦਰਬਾਨ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੇ ਨਾਂ ਇਵੇਂ ਸਨ: ਸੱਲੂਮ, ਅੱਬੂਬ, ਟਲਮੇਨ ਅਤੇ
 ਯਹੀਮਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਮਤੋਦਾਰ। ਸੱਲੂਮ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸੀ। ੧੮ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਯਾਤਰਾ
 ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਯੁਰਬੀ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ
 ਲੋਕੀ ਆਪਣੇ ਯਹਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚਲੇ ਦਰਬਾਨ ਸਨ।
 ੧੯ ਸੱਲੂਮ ਰੋਰੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਰੋਰੇ ਯਬਯਾਮਾਦ
 ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਯਬਯਾਮਾਦ ਰੋਰਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।
 ਸੱਲੂਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਰੋਰਗ ਦੇ ਯਹਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ
 ਵਿੱਚੋਂ ਦਰਬਾਨ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੋਮ ਆਪਣੇ
 ਯੁਰਬੀਆਂ ਵਾਂਗ ਯਹਿਵਾਰ ਉੱਥੇ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰਖੀ
 ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਬੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਨ ਵੀ
 ਯਹਿਵਾਰ ਉੱਥੇ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਦਾ ਰਾਜਨ

ਸੀ। ੨੦ ਯਹਿਲੋ ਮਥੋਂ ਵਿੱਚ ਫੀਨਗਮ ਇਨ੍ਹਾਂ
 ਦਰਬਾਨਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸੀ ਫੀਨਗਮ ਯਲਯਾਜ਼ਾ
 ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਤੇ ਯਹੋਵਾਗ ਫੀਨਗਮ ਵੱਲ ਸੀ।
 ੨੧ ਮਸਲਮਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਰਬਯਾਗ ਯਹਿਵਾਰ ਉੱਥੇ
 ਦੇ ਯਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਬਾਨ ਸੀ।
 ੨੨ ਕੁੱਲ, ਯਹਿਵਾਰ ਉੱਥੇ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਲਈ
 ੨੧੨ ਯਦੁਬੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਛੋਟੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਹਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਟਿਤਗਮ
 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਯਦੁਬਾਯਾ ਤੇ ਮਸੁੱਲੇਲ ਨਥੀ
 ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ ਸਨ।
 ੨੩ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਰਬਾਨਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ
 ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਯਹਿਵਾਰ ਉੱਥੇ ਦੇ
 ਫਾਟਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ੨੪ ਉਸ ਦੇ ਚਾਰੇ-ਧਾਰੇ
 ਫਾਟਰ ਸਨ: ਯੁਰਬੀ, ਯੱਛਮੀ, ਉੱਤਰੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਚਾਰੇ
 ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵੱਲ। ੨੫ ਦਰਬਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਛੋਟੇ
 ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰਦੇ-ਰਦੇ ਦਰਬਾਨਾਂ
 ਦੀ ਮਦਦ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਯਦੁਬਾਯਾ ਅਤੇ ਉਹ ਜਦ ਵੀ
 ਯਦੁਬਾਯਾ ਤੇ ਦਰਬਾਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ੭ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਮਦਦ
 ਰਹਿੰਦੀ।
 ੨੬ ਚਾਰ ਦਰਬਾਨ ਯਜ਼ੀਰੇ ਸਨ ਜੋ ਚਾਰੀ ਦਰਬਾਨਾਂ ਦੇ
 ਆਗੂ ਸਨ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਲੋਕੀ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜਨ
 ਰਮਿਥਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ
 ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ੨੭ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀ
 ਸੁਰਖੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸਨ। ਅਤੇ
 ਸੁਰਖੀ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦਿਵਾਰ ਖੋਲਣ ਦੀ
 ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ।
 ੨੮ ਕੁਝ ਦਰਬਾਨਾਂ ਦਾ ਰੋਮ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋ
 ਭਾਡਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਰਤਨ ਮੰਦਰ
 ਲਿਆਏ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਠੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਤੇ
 ਚਾਹਰ ਵੱਢਣ ਲੱਗਿਆਂ ਮੁੜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਠੀ ਰਹਿੰਦੇ।
 ੨੯ ਚਾਰੀ ਦਰਬਾਨਾਂ ਦਾ ਰੋਮ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮਜ਼ਾਫਟੀ ਸਮਾਨ
 ਅਤੇ ਖਾਮ ਭਾਡਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ
 ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਆਟੇ, ਮੈਂਯਾ, ਤੇਲ, ਯੂਫ, ਅਤੇ ਖਾਮ ਤੇਲ ਦੀ
 ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ੩੦ ਯਰ ਖਾਮ ਤੇਲ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ
 ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿਰਫ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀ ਸੀ।
 ੩੧ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਮਤਿਬਯਾਗ ਨਾਂ ਦਾ ਲੋਕੀ ਯਦੁਬੀ
 ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਰੋਮ ਭੇਟਾ ਦੀ ਰੋਟੀ ਤੋਦੁਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।
 ਮਤਿਬਯਾਗ ਸੱਲੂਮ ਦਾ ਯਹਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸੱਲੂਮ
 ਰਗ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ੩੨ ਅਤੇ ਰਗਬੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ
 ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦਰਬਾਨਾਂ ਦਾ ਰਾਜਨ ਚੜ੍ਹਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਸੁਰ
 ਮਥਤ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।
 ੩੩ ਉਹ ਲੋਕੀ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਗਵੈਯੇ ਸਨ ਅਤੇ
 ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨ ਉਹ ਮੰਦਰ
 ਵਿੱਚ ਰਮੇਰੇ ਜਿਹੜੇ ਘਰੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੋਰ ਰੋਟੀ ਰੋਮ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਜਿੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚਲੇ ਕੰਮਾਂ 'ਚ ਰੁਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

³⁴ ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋਢੀ ਆਪਣੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਏ ਸਨ। ਇਹ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਘੀੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਖੀਏ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੱਸਦੇ ਸਨ।

ਸਾਊਲ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਇਤਹਾਸ

³⁵ ਯਈਏਲ ਗਿਬਓਨ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਗਿਬਓਨ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੱਸਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧੀਵੀ ਦਾ ਨਾਂ ਮਜ਼ਰਾਹ ਸੀ। ³⁶ ਯਈਏਲ ਦਾ ਧਰਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਆਬਦੇਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੀ ਖੁੱਤਰ ਸੂਰ, ਰੀਸ, ਬਜ਼ਾਲ, ਗੋਰ, ਨਾਦਾਬ, ³⁷ ਗਦੇਰ, ਯਹਯੇ, ਜ਼ਰਾਰਯਾਹ ਅਤੇ ਮਿਰਲੇਬ ਸਨ। ³⁸ ਮਿਰਲੇਬ ਸਿਮਯਾਮ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਯਈਏਲ ਦਾ ਧਰਿਵਾਹ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੀ ਵੱਸਦਾ ਸੀ।

³⁹ ਰੀਸ ਦਾ ਖਿਤਾ ਨੇਰ ਸੀ ਤੇ ਰੀਸ ਸਾਊਲ ਦਾ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਸਾਊਲ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾ, ਮਾਲਰੀ-ਸੂਯਾ, ਆਬੀਨਾਦਾਬ ਅਤੇ ਅਸਬਲਾਲ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ।

⁴⁰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਰੀਬ-ਬਜ਼ਾਲ ਸੀ ਤੇ ਮਰੀਬ-ਬਜ਼ਾਲ ਮੀਰਾਹ ਦਾ ਖਿਤਾ।

⁴¹ ਮੀਰਾਹ ਦੇ ਖੀਬੇਨ, ਮਲਰ ਤਹੇਰੇਆ ਅਤੇ ਯਾਹਜ ਖੁੱਤਰ ਸਨ। ⁴² ਯਾਹਜ ਯਹਰ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਯਹਰ ਯਹਰਾਹ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ। ਯਹਰਾਹ ਯਾਲਮਬ, ਯਜ਼ਮਾਦਬ ਤੇ ਜ਼ਿਮਰੀ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ ਤੇ ਜ਼ਿਮਰੀ ਮੇਮਾ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ। ⁴³ ਮੇਮਾ ਬਿਨਯਾ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ। ਰਫ਼ਾਯਾਹ ਬਿਨਯਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਯਾਲਮਮਾਹ ਰਫ਼ਾਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਯਾਮੇਲ ਯਾਲਮਮਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।

⁴⁴ ਯਾਮੇਲ ਦੇ ਯਾਹਾਹ ਖੁੱਤਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਯਜ਼ਰੀਰਾਮ, ਬੇਰੁ, ਇਸਮਾਏਲ, ਸਯਰਯਾਹ, ਉਬਦਯਾਹ ਅਤੇ ਗਾਨਨ ਸਨ। ਇਹ ਸਭ ਯਾਮੇਲ ਦੀ ਯੋਲਾਦ ਸੀ।

ਸਾਊਲ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮੇਤ

10 ¹ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਯਹੋਭਾਨ ਗਏ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਗਿਲਬੇਆ ਦੇ ਖਗੜ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ। ² ਫਲਿਸਤੀਨੀ ਲੋਕ ਨਗਾਤਾਹ ਸਾਊਲ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਆਖੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਖਰੜ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਨਾਥਾਨ, ਆਬੀਨਾਦਾਬ ਅਤੇ ਮਲਰੀਸੂਯਾ ਸਨ। ³ ਸਾਊਲ ਦੇ ਚੇਗਿਰਦ ਲੜਾਈ ਭਾਰੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਤੀਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਊਲ ਨੂੰ ਖਾਇਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

⁴ ਉਦ ਸਾਊਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਤਰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਹ ਕੱਢ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇ ਤਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਮੁੰਨਤੀ ਲੋਕ ਆਉਣ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸੱਟ ਨਾ ਮਾਰ ਸੱਕਣ ਤੇ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਨਾ ਉਡਾ ਸੱਕਣ।”

ਯਹ ਸਾਊਲ ਦਾ ਸਮਤਰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਾ ਡਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਊਲ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਸਾਊਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਤਲਵਾਹ ਦੀ ਨੁਕਰ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਕੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਲਿਆ। ⁴ ਜਦ ਉਸ ਦੇ ਸਮਤਰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਸਾਊਲ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਹ ਤੇ ਡਿੱਗ ਕੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਲਿਆ। ⁵ ਇਉਂ ਸਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ 3 ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਘਰਾਣਾ ਇਰੋਠਿਆਂ ਹੀ ਮਰਿਆ।

⁶ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੈਨਾ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜ ਖੜੋਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਰੇ ਪਏ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਗਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨੱਠ ਗਏ। ਫਲਿਸਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਨੂੰ ਆਏ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ।

⁷ ਯਹਲੇ ਦਿਨ ਫਲਿਸਤੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਸਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਵੇਖੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਗਿਲਬੇਆ ਦੇ ਖਗੜ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਸਨ। ⁸ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਸਾਊਲ ਦੀ ਲੋਥ ਤੋਂ ਵਸਤਾਂ ਉਤਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਮਤਰ-ਵਸਤਰ ਉਤਾਰ ਕੇ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਲੈ ਕੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਯਾਮ-ਯਾਮ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਗਲਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਝੂਠੇ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਖੋਸਣਾ ਕਰਨ। ⁹ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਸਾਊਲ ਦੇ ਸਮਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਊਲ ਦਾ ਸਿਰ ਦਾਗੋਨ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ।

¹⁰ ਸਾਰੇ ਯਾਬੇਸ-ਗਿਲਯਾਦ ਨਗਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਉਂ ਇਹ ਸਾਰੀ ਵਾਰਦਾਤ ਸੁਣੀ ਜੋ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਸਾਊਲ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ¹¹ ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਵੀਰ ਬਹਾਦਰ ਯਾਬੇਸ-ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਰ ਸਰੀਰ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਕਲੇ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਯਾਬੇਸ-ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਏ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਾਬੇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਸਾਊਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਉਂ 7 ਦਿਨ ਤੀਰ ਵਰਤ ਰੱਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੋਗ ਖਰਗਟਾਇਆ।

¹² ਸਾਊਲ ਦੀ ਮੇਤ ਇਉਂ ਇਸ ਲਈ ਹੋਈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਭੂਤ-ਮਿਰਤ ਨਾਲ ਮਲਾਹ ਮਸਵਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ¹³ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਖੁੱਛਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੇ ਭੂਤਨੀ ਤੋਂ ਮਲਾਹ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਾਊਲ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਯਿੱਸੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਥਰ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ

1 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਗਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਰੋਲ
 2 ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਅਸੀਂ
 ਤੁਹਾਡਾ ਹੀ ਲਗੂ-ਮਾਮ ਹਾਂ।” 3 ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ
 ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ ਉਦੋਂ ਵੀ ਜਦੋਂ ਸਾਉਲ ਰਾਜਾ ਸੀ।
 ਅਗੇਵਾਜ਼ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਦਾਉਦ, ਤੂੰ ਖੋਰੇ ਲੋਕਾਂ
 ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਅਯਾਲੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖੋਰੇ ਲੋਕਾਂ,
 ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਆਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।”

4 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਗਥਰੇਨ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ
 ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਆਏ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਗੇਵਾਜ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਣਾਇਆ।
 ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਸਹ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ
 ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਥਾਪਿਆ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ
 ਵਾਧਿਆ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਜ਼ ਨੇ ਸਮੁਏਲ ਰਾਹੀਂ ਇਕਰਾਰ
 ਰੀਤਾ ਸੀ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਅਰੁਸਲਮ ਤੇ ਰਬਜਾ

5 ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅਰੁਸਲਮ
 ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਧਰੁੱਚੇ। ਉਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀ ਅਰੁਸਲਮ ਨੂੰ ਅਬੂਮ
 ਨਾਉਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਅਬੂਮੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ
 6 ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ
 ਹੋ ਸੱਦਾ।” 7 ਯਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਉਸ
 ਨੇ ਮੀਯੇਨ ਦਾ ਚਿਲਾ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਜੇ ਉਥਰਤ ਦਾਉਦ ਦਾ
 ਮਹਿਰ ਰਹਾਇਆ।

8 ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਰੋਈ ਵੀ ਅਬੂਮੀਆਂ
 ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ, ਉਹੀ ਖੋਰੀ ਸੈਨਾ ਦਾ
 ਧਰਯਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।” 9 ਤਾਂ ਸਰੁਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਥ ਨੇ
 ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ ਤੇ ਉਹ ਸੈਨਾ ਦਾ ਧਰਯਾਨ ਬਣਿਆ।

10 ਦਾਉਦ ਨੇ ਫਿਰ ਉੱਥੇ ਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ
 ਬਣਾਇਆ। ਇਸੇ ਸਾਰਣ ਉਹ ਦਾਉਦ ਦਾ ਨਗਰ
 ਅਥਵਾਇਆ। 11 ਦਾਉਦ ਨੇ ਖਿਲੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ
 ਦੀ ਰੰਧ ਤੀਰ ਰਿਲੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੇਆਲੇ ਮਹਿਰ ਨਿਰਮਾਣ
 ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿਸਿਆਂ ਦੀ ਖੁਰੰਮਤ
 ਰੀਤੀ। 12 ਦਾਉਦ ਦਿਨ ਬਰ ਦਿਨ ਹੋਰ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਹੁੰਦਾ
 ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰਬ ਸਰਤੀਸਮਾਨ ਅਗੇਵਾਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ
 ਸੀ।

ਤਿੰਨ ਨਾਇਰ

13 ਦਾਉਦ ਦੇ ਖਾਮ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ
 ਇਹ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਇਰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ
 ਬੜੇ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ
 ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖੱਬੇ ਲਿਠਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜਾ
 ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਭ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਅਨੁਸਾਰ
 ਹੋਇਆ।

11 ਦਾਉਦ ਦੇ ਖਾਮ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਸੀ:

ਗਰਮੇਨੀ ਯਾਮਾਬ ਆਮ ਜੇ ਰਿ ਸਥਵਾਨਾਂ ਦਾ ਖੁਖੀਆ
 ਸੀ ਉਸ ਨੇ 300 ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਰਛਾ ਚਲਾ ਕੇ ਇੰਕੇ ਵਾਰ ਮਾਰ
 ਸੁੱਟਿਆ ਸੀ।

12 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੇਦੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲਯਾਜ਼ਰ ਸੀ,
 ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਅਗੇ ਤੋਂ ਸੀ। ਇਹ ਤਿੰਨ ਨਾਇਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ
 ਸੀ। 13 ਅਲਯਾਜ਼ਰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਫਰਦੰਮੀਮ ਵਿੱਚ
 ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਫਲਿਮਤੀ ਯੁੱਧ ਕਰਨ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ।
 ਉੱਥੇ ਯੈਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਜੋਯਾ ਨਾਲ ਭਰਯੁਰ ਸੀ ਅਤੇ
 ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਆੱਧੋਂ ਭੱਜ ਗਏ।

14 ਯਰ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਨਾਇਰ ਉਸ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਤੇ
 ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਇਉਂ ਅਗੇਵਾਜ਼
 ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਤੀ ਜਿੱਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

15 ਇੱਕ ਵਾਰ ਦਾਉਦ ਅਦੁੱਲਾਮ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ
 ਫਲਿਮਤੀ ਫੌਜ ਹੋਰਾ ਸਫਾਈਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ
 3 ਨਾਇਰ ਜੋ 30 ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ, ਜਮੀਨ ਉੱਥਰ ਸੀਗਦੇ ਹੋਏ
 ਦਾਉਦ ਰੋਲ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਧਰੁੱਚੇ।

16 ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਹੋਰ ਦਾਉਦ ਰਿਲਹੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ
 ਫਲਿਮਤੀ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਤਾ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ
 ਸੀ। 17 ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭੂਮੀ ਦੇ ਧਾਈ ਦੀ ਤਲਬ
 ਹੋਈ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਮ! ਰੋਈ ਬੈਤਲਹਮ
 ਦੇ ਉਸ ਖੂਹ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਫਾਟਰ ਦੇ ਰੋਲ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਧਾਈ
 ਖਿਲਾਵੇ।” (ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਖ ਰਿਹਾ
 ਸੀ, ਵਾਸਤਵ 'ਚ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿਹਾ।) 18 ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਇਰਾਂ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆ ਦੇ ਡੇਰੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਹ
 ਲਈ ਲੜ ਕੇ ਬੈਤਲਹਮ ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਖੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਈ ਭਰਕੇ
 ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਲਿਆ ਕੇ ਦਿੱਤਾ। ਯਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਹ ਧਾਈ ਖੀਣ
 ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਧਾਈ ਨੂੰ ਯਰਤੀ
 ਉੱਤੇ ਡੋਲਹ ਕੇ ਅਗੇਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 19 ਦਾਉਦ ਨੇ
 ਕਿਹਾ, “ਯੇ ਯਰਮੇਸੁਰ! ਇਹ ਧਾਈ ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਖੀ ਮੱਦਦਾ ਹਾਂ?
 ਇਹ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਲਗੂ ਖੀਣ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ
 ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਜੇਖਿਮ ਵਿੱਚ ਧਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ
 ਖੋਰੇ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ।” ਇਸ ਸਾਰਣ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਹ
 ਧਾਈ ਖੀਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ
 ਬਹਾਦਰੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਇਰਾਂ ਨੇ ਵਿਖਾਈਆਂ।

ਹੋਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿਧਾਗੀ

20 ਯੋਯਾਥ ਦਾ ਭਰਾ ਅਬਸਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਇਰਾਂ
 ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। ਉਹ 300 ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਿਆ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਰਛੇ ਨਾਲ ਮਾਰ ਮੁਰਾਇਆ।
 ਅਬਸਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਇਰਾਂ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਯਰਸਿੰਧ
 ਸੀ। 21 ਅਬਸਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੀਹਾਂ ਨਾਇਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ
 ਯਰਸਿੰਧ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੁਖੀਆ ਬਣਿਆ ਹਲਾਕਾਰ
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਇਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ।

੨੨ ਯਹੋਯਾਦਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਯਾਗ ਇੰਦਰ ਰਬਮਿਏਲੀ
 ਸੁਰਮੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ, ਜਿਮਨੇ ਵੱਡੀ ਸੁਰਮਤਾਈ ਰੀਤੀ
 ਮੀ। ਬਨਾਯਾਗ ਨੇ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਦੇ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਗਦੁਰਾਂ
 ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ। ਇੰਦਰ ਵਾਹੀ ਜਦੋਂ ਬਰਫ ਦੀ ਰੁੱਤ ਮੀ ਤਾਂ
 ਬਨਾਯਾਗ ਇੰਦਰ ਸੁਰੰਗ ਜਿਹੀ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਰਿ ਜਮੀਨ
 ਵਿੱਚ ਖੁੱਡ ਵਾਂਗ ਮੀ, ਜਾ ਕੇ ਉੱਥੇ ਇੰਦਰ ਸੇਰ ਨੂੰ ਮਾਰ
 ਆਇਆ। ੨੩ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੰਦਰ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਫੁੱਟ ਲੰਬੇ
 ਮਿਸਰੀ ਸਿਧਾਹੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ। ਉਸ ਮਿਸਰੀ
 ਜੁਯਾਨ ਰੇਲ ਇੰਦਰ ਭਾਰਾ ਲੰਬਾ ਬਰਫਾ ਮੀ ਜੇ ਰਿ ਜੁਲਾਹੇ
 ਦੀ ਤੁਰ ਵਰਗਾ ਵੱਡਾ ਮੀ, ਅਤੇ ਬਨਾਯਾਗ ਰੇਲ ਮਿਸਰਫ
 ਇੰਦਰ ਮੋਟਾ ਮੀ। ਬਨਾਯਾਗ ਨੇ ਉਸ ਮਿਸਰੀ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਉਸਦਾ
 ਬਰਫਾ ਖੋਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਸਰੀ ਸਿਧਾਹੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੀ
 ਬਰਫੇ ਨਾਲ ਮਾਰ ਮੁਰਾਇਆ। ੨੪ ਯਹੋਯਾਦਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ
 ਬਨਾਯਾਗ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਨੇਰਾਂ ਬਗਦੁਰ ਵਰਨੀਆਂ
 ਰੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਿੰਨਾ ਨਾਇੰਦਰਾਂ ਜਿੰਨਾਂ ਹੀ ਮਸਗੂਰ ਹੋ
 ਗਿਆ। ੨੫ ਬਨਾਯਾਗ ੩੦ ਨਾਇੰਦਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧੇ ਯਰੁਸਿੱਯ
 ਹੋਇਆ, ਯਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਇੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਮੀ।
 ਦਾਉਦ ਨੇ ਬਨਾਯਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਖਿਯਾਰਾ ਦਾ ਮੁਖੀਆ
 ਬਾਧਿਆ।

ਤੀਹ ਨਾਇੰਦਰ

੨੬ ਤੀਹ ਨਾਇੰਦਰ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਇਉਂ ਮਨ:

- ਯੇਯਾਬ ਦਾ ਭਰਾ ਅਮਾਹੇਲ,
- ਬੈਤਲਹਮ ਤੋਂ ਦੇਦੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲਹਾਨਾਨ।
- ੨੭ ਹਰੇਰ ਦਾ ਸੰਮੇਥ,
- ਯਲੋਨੀ ਹਲਮ,
- ੨੮ ਤਰੇਯਾ ਤੋਂ ਇੰਦਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਈਰਾ,
- ਅੰਨਬੇਬ ਤੋਂ ਅਬੀਅਜਰ,
- ੨੯ ਹੁਸਾਥ ਤੋਂ ਸਿਬਰਈ,
- ਆਹੇਰ ਤੋਂ ਈਲਈ,
- ੩੦ ਨਟੇਫਾਥ ਮਹਰਈ ਤੋਂ,
- ਨਟੇਫਾਥ ਤੋਂ ਬਅਨਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੇਲਦ,
- ੩੧ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਵਿੱਚ ਗਿਬਯਾਹ ਚੇ ਤੀਬਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
 ਈਬਈ,
- ਯਰਯਾਬੇਨ ਤੋਂ ਬਨਾਯਾਗ,
- ੩੨ ਗਾਅਸ ਖਾਟੀ ਤੋਂ ਗੁਰਈ,
- ਅਬੀਏਲ ਅਰਬਾਥੀ,
- ੩੩ ਬਗੁਰੁਮੀ ਅਜਮਾਦਥ,
- ਸਅਲਬੇਨ ਤੋਂ ਅਲਯਰਬਾ,
- ੩੪ ਗਿਜੇਨੀ ਗਮੇਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ,
- ਗਰਾਹੀ ਮਾਗੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਬਾਨ,
- ੩੫ ਗਰਾਹੀ ਮਾਰਾਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਹੀਆਥ,
- ਉਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਫਾਨ,
- ੩੬ ਮਰੇਰਾਥ ਦਾ ਹੇਫਰ,
- ਯਲੋਨੀ ਅਹੀਯਾਗ,
- ੩੭ ਵਰਮਲੀ ਹਮਰੇ,

- ਅਜਬਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਯਰਈ,
- ੩੮ ਨਾਥਾਨ ਦਾ ਭਰਾ ਯੇਟੇਲ,
- ਗਰਾਹੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਿਬਗਾਰ,
- ੩੯ ਮਲਰ ਅੰਮੇਨੀ,
- ਬੇਰੇਥ ਤੋਂ ਨਹਰਈ ਸਰੁਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੇਯਾਬ ਦਾ
 ਸਮਤੁਰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਾ ਮੀ।
- ੪੦ ਯਿਬਰੀ ਈਰਾ,
- ਯਿਬਰੀ ਗਾਰੇਥ,
- ੪੧ ਹਿਤੀ ਉਰੀਯਾਗ,
- ਅਹਲਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਾਬਾਦ,
- ੪੨ ਰੁਊਬੇਨ ਦੇ ਯਰਵਿਹਾਰ-ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਮੀਜਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
 ਅਦੀਨਾ। (ਅਦੀਨਾ ਰੁਊਬੇਨ ਯਰਵਿਹਾਰ-ਸਮੂਹ ਦਾ
 ਆਗੂ ਮੀ ਅਤੇ ੩੦ ਨਾਇੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦਰ ਮੀ।)
- ੪੩ ਮਯਾਰਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਾਨਾਨ,
- ਯੋਸਾਫਾਟ ਦਾ ਮਿਥਨੀ,
- ੪੪ ਉੱਜੀਯਾਗ ਅਸਤਾਰਾਥੀ,
- ਅਰੋਏਰ ਤੋਂ ਹੋਯਾਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਾਮਾ ਤੇ ਯਈਏਲ,
- ੪੫ ਮਿਸਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਦੀਯੇਲ,
- ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਯੋਗ ਅਤੇ ਤੀਮੀ,
- ੪੬ ਮਹਵੀ ਅਲੀਏਲ,
- ਅਲਨਅਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਿਰੀਬਈ ਅਤੇ ਯੇਸਵਯਾਗ,
 ਅਤੇ ਮੋਯਾਬੀ ਯਿਬਮਾਗ।
- ੪੭ ਅਲੀਏਲ, ਉਬੇਦ, ਯਅਮੀਏਲ ਅਤੇ ਮਮੇਬਾਯਾਥੀ।

ਦਾਉਦ ਦੇ ਬਗਦੁਰ ਸੰਗੀ

੧੨ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੈ ਜੋ ਮਿਸਰਲਗ
 ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਰੇਲ ਯਹੁੱਚੇ। ਇਹ ਉਹ ਮਮਾਂ ਮੀ ਜਦੋਂ
 ਦਾਉਦ ਰੀਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਾਊਲ ਦੇ ਵਾਰਨ ਲੁਰਦਾ ਫਿਰਦਾ
 ਮੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਨਾੜਾਈ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਦੀ
 ਮਦਦ ਰੀਤੀ ਮੀ। ੨ ਇਹ ਆਦਮੀ ਬੜੇ ਤੀਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਮਨ
 ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ-ਖੱਬੇ ਦੋਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਯਨੁਸ ਤੋਂ
 ਤੀਰ ਚਲਾਣ ਤੇ ਖੱਬਰ ਗੁਲੇਲ ਨਾਲ ਸੁੱਟਣ ਵਿੱਚ ਨਿਖੁਣ
 ਮਨ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਯਰਵਿਹਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ
 ਸਾਊਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਮਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਇਉਂ ਮਨ:
 ੩ ਅਹੀਅਜਰ ਜੋ ਆਗੂ ਮੀ, ਯੋਯਾਮ (ਅਹੀਅਜਰ
 ਤੇ ਯੋਯਾਮ ਗਿਬਯਾਥ ਦੇ ਸਮਾਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ
 ਮਨ।) ਯਿਜੀਏਲ ਅਤੇ ਫਲਟ (ਇਹ ਦੋਨੋ
 ਅਜਮਾਦਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ) ਬਗਾਰਾਗ ਅਤੇ ਯੇਹੂ
 ਜੋ ਰਿ ਅਨਬੇਬ ਤੋਂ ਮਨ। ੪ ਗਿਬਓਨ ਸਹਿਰ
 ਤੋਂ ਯਿਸਮਅਯਾਗ (ਉਹ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਇੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
 ਇੰਦਰ ਮੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਇੰਦਰਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਮੀ।)
 ਯਿਰਮਿਯਾਗ, ਯਹਜੀਏਲ, ਯੋਗਨਾਨ ਅਤੇ
 ਗਦੇਰਾਥ ਤੋਂ ਯੋਜਾਬਾਦ। ੫ ਅਲਉਜਈ, ਯਿਰੀਮੇਥ,
 ਬਅਲਯਾਗ, ਮਮਰਯਾਗ ਅਤੇ ਸਫਟਯਾਗ ਗੁਰਫੀ,
 ੬ ਅਲਰਾਨਾਗ ਅਤੇ ਯਿੱਸੀਯਾਗ, ਅਜਰੇਲ,
 ਯੋਯਾਬ ਅਤੇ ਯਾਮਾਬਅਥ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਵੇਰਗ

ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਮਨ: 'ਯੋਟੇਲਾਹ ਤੇ ਜਬਦਯਾਹ ਜੇ ਰਿ ਗਦੇਰ ਤੋਂ ਯਰੋਗਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ।

ਗਾਦੀ

੯ ਗਾਦ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮਾਰੂਥਲ ਨੂੰ ਆਏ, ਅਤੇ ਰਿਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ। ਉਹ ਬਰਛੇ ਅਤੇ ਢਾਲ 'ਚ ਨਿਯੁਕਤ ਮਨ ਅਤੇ ਮੋਰਾਂ ਵਾਂਗ ਭਿਯੋਰ ਮਨ। ਉਹ ਯਰਬਤਾਂ ਉੱਤੇ ਭੱਜਣ ਲਈ ਗਜ਼ੇਲਾਂ ਵਾਂਗ ਤੇਜ਼ ਮਨ।

੧੦ ਗਾਦ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਏਜਰ ਫੈਜ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। ਉਬਦਯਾਹ ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਅਲਯਾਬ ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ ਸੀ। ੧੧ ਮਿਸਮੇਨਾਹ ਚੈਬਾ ਤੇ ਖੰਜਵਾਂ ਯਿਰਮਿਯਾਹ। ੧੨ ਅੱਤੀ ਛੇਵਾਂ ਅਤੇ ਅਲੀਏਲ ਮੱਤਵੋ ਨੰਬਰ ਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ੧੩ ਯੋਗਾਨਾਨ ਅੱਠਵਾਂ ਅਤੇ ਅਲਜਾਬਾਦ ਨੌਵਾਂ। ੧੪ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਦਸਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਅਤੇ ਗਿਯਾਰਵੇਂ ਤੇ ਮਰਬੰਨਟੀ।

੧੫ ਇਹ ਸਾਰੇ ਗਾਦੀ ਫੈਜ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਵੀ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ੧੦੦ ਸਿਯਾਹੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਮੌਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਗਦੁਰ ਸਿਯਾਹੀ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ੧,੦੦੦ ਸਿਯਾਹੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਮੌਰਦਾ ਸੀ। ੧੬ ਗਾਦ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਲੋਕ ਹੀ ਉਹ ਸਿਯਾਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਰਗੇ ਦੇ ਯਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਧਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੜ੍ਹ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਗਹਿਦੇ ਸਭਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰੀ ਦੇ ਯੂਰਬੀ ਧਾਮੇ ਅਤੇ ਖੰਭੀ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ।

ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਿਯਾਹੀ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਰਲੇ

੧੭ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆ ਰਲੇ। ੧੮ ਦਾਉਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, "ਜੇਰਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਂਝੀ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਮਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਹੋ; ਤਾਂ ਜੀ ਆਇਆ ਨੂੰ ਯਰ ਜੇਰਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚਾਲ ਚੱਲ ਕੇ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਗੱਥ ਮੈਨੂੰ ਫੜਾਉਣ ਲਈ ਆਏ ਹੋ ਤਾਂ ਵੀ ਮੇਰੇ ਗੱਥੋਂ ਕੁਝ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਵੇ।"

੧੯ ਅਮਸਈ 3੦ ਨਾਇਰਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ, ਆਤਮਾ ਅਮਸਈ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, "ਹੇ ਦਾਉਦ, ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਹਾਂ, ਹੇ ਅਸੀਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ। ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਾਂਝੀ ਹੋਵੇ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੇਰਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ!" ਇਉਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਆਖਣੇ ਫੈਜੀਆਂ ਦਾ ਆਗੂ ਬਾਧਿਆ।

੨੦ ਮਨੱਸਹ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਲੋਕ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਆ ਕੇ ਰਲ ਗਏ। ਇਹ ਉਸ ਵਕਤ ਰਲੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਮਾਉਲ ਉੱਥਰ ਚੜ੍ਹੇ। ਯਰ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾ ਕੀਤੀ। ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਯਰ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਜੇਰਰ ਦਾਉਦ ਆਖਣੇ ਮੁਲਾਮੀ ਮਾਉਲ ਨਾਲ ਜਾ ਮਿਲੇਗਾ, ਤਾਂ ਮਾਏ ਸਿਰ ਵੱਢੇ ਜਾਣਗੇ।" ੨੧ ਇਹ ਲੋਕ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਮਨ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਮਿਰਲਗ ਨੂੰ ਤੁਰਿਆ ਤੇ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਨਾਲ ਰਲ ਗਏ, ਅਦਨਾਹ, ਯੋਜਾਬਾਦ, ਯਦਿਏਲ, ਮੀਰਾਏਲ, ਯੋਜਾਬਾਦ, ਅਲੀਗੂ ਤੇ ਮਿੱਲਬਈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਨੱਸਹ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਸਨ। ੨੨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਬੁਰੇ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਗਦੁਰ ਸਿਯਾਹੀ ਸਨ ਜੋ ਦਾਉਦ ਦੀ ਫੈਜ ਦੇ ਆ ਕੇ ਆਗੂ ਬਣੇ।

੨੩ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਲੋਕ ਦਾਉਦ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆ ਕੇ ਰਲਦੇ ਰਹੇ ਇਉਂ ਦਾਉਦ ਦੀ ਸੈਨਾ ਬੜੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਹੋ ਗਈ।

ਹੋਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਗਥਰਨ ਵਿੱਚ ਰਲਣਾ

੨੪ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਗਥਰਨ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ, ਜਿਹੜੇ ਯੁੱਧ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਉਹ ਮਾਉਲ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ, ਯਰੋਵਾਹ ਦੇ ਆਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣ ਲਈ, ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮੱਥਣ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਉਂ ਹੈ:

- ੨੫ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ ੬,੯੦੦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਢਾਲਾਂ ਅਤੇ ਬਰਛੇ ਚੁੱਕੇ ਹੋਏ ਸਨ।
- ੨੬ ਸਿਮਓਨੀਆਂ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ੭,੧੦੦ ਮਹਾਨ ਯੋਯੇ ਯੁੱਧ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ।
- ੨੭ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ੪,੬੦੦ ਸਿਯਾਹੀ ਸਨ। ੨੮ ਯਰੋਯਾਦਾ ਉਸੇ ਯੜੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ 3,੭੦੦ ਆਦਮੀ ਸਨ। ੨੯ ਸਾਦੇਰ ਵੀ ਇਸ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤੇ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਬਗਦੁਰ ਸਿਯਾਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਣੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦੇ ੨੨ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਇਆ ਸੀ।

੩੦ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ 3,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਸਨ, ਉਹ ਮਾਉਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਸ ਮਮੋਂ ਤੀਰ ਮਾਉਲ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸਨ।

- 30 ਇਫਰਾਹੀਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 20,000, ਜਿਹੜੇ ਵੱਡੇ ਸੁਰਵੀਰ ਮਨ, ਉਹ ਆਖੇ-ਆਖਣੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯੁਰਮਿਯ ਮਿਥਾਹੀ ਮਨ।
- 31 ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਅੱਧੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ 15,000 ਆਦਮੀ ਮਨ ਜੋ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮਨ ਅਤੇ ਨਾਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਦੇ ਗਏ ਮਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਰੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਾ ਮੌਰਣ।
- 32 ਜਿੰਮਾਰਾਹ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ 200 ਸਿਫਾਣੇ ਆਗੂ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੇਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਮਹੀ ਮਥੇ ਤੇ ਮਹੀ ਰੰਮ ਰਹਨ ਦੀ ਸਿਫਾਣਥ ਮੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਥੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਰੁਮਤ ਹੇਠ ਰਾਹਜ ਰਹਦੇ ਮਨ।
- 33 ਜਬਲੂਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ 40,000 ਰਾਬਿਲ ਮਿਥਾਹੀ ਮਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਤਰ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਮਨ।
- 34 ਨਫਤਾਲੀਆਂ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ 1,000 ਸੈਨਾਥਤੀ ਮਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਹੇਠ 32,000 ਆਦਮੀ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਢਾਲਾਂ ਅਤੇ ਬਰਛੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮਨ।
- 35 ਦਾਨ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ 25,000 ਮਿਥਾਹੀ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਮਨ।
- 36 ਆਸਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ 80,000 ਲੜਾਈ ਲਈ ਹਰ ਥਲ ਤਿਆਰ ਮਿਥਾਹੀ ਮਨ।
- 37 ਅਰਦਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਯੁਰਬੀ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲੋਂ, ਰੁਊਬੇਨ, ਗਾਦ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਅਤੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਅੱਧੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ 1,20,000 ਮਿਥਾਹੀ ਮਨ, ਜਿਹੜੇ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਰਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਸਮਤਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਹ ਮੌਰਦੇ ਮਨ।
- 38 ਇਹ ਸਾਰੇ ਬਹਾਦਰ ਮਿਥਾਹੀ ਮਨ। ਇਹ ਲੜਾਈ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਜਾਣਦੇ ਮਨ, ਤੇ ਉਹ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋਰੇ ਆਏ ਮਨ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਾਸੀ ਲੋਕ ਵੀ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜੀ ਮਨ।
- 39 ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਹਬਰੋਨ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਨਾਲ 3 ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਾਰੇ। ਇਹ ਰੱਜ ਦੇ 3 ਦਿਨ ਤੀਰ ਖਾਂਦੇ ਥੀਦੇ ਰਹੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਰੀਤੇ ਮਨ। 40 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਜੋ ਜਿੰਮਾਰਾਹ ਤੇ ਜਬਲੂਨ ਅਤੇ ਨਫਤਾਲੀ ਤੀਰ ਵੀ ਵੱਸਦੇ ਮਨ ਉਹ ਵੀ ਖੋਤਿਆਂ, ਉਠਾਂ, ਖੱਚਰਾਂ ਅਤੇ ਬਲਦਾਂ ਉੱਪਰ ਲੱਦ-ਲੱਦ ਰੇ ਰੋਟੀਆਂ, ਆਟਾ, ਅੰਜੀਰਾਂ, ਰਿਸਮਿਸ, ਤੇਲ, ਥਸੂ ਅਤੇ ਭੋਡਾਂ ਬਹੁਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਰੇ ਆਏ। ਉਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਮਨ।

ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਉਣਾ

13 ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਧਣੀ ਫੌਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਰੀਤੀ। 2 ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਭਾ 'ਚ ਬੁਲਾ ਰੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗਾ ਵਿੱਚਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਰਰ ਅਜਿਹਾ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ, ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰਾਂ ਅਤੇ ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆ ਰੇ ਜੁੜ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਰਹਿਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੰਦੇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗਲਰਾਹੇ ਭੋਜਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। 3 ਚਲੋ ਅਸੀਂ ਨੇਮ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਲੈ ਰੇ ਆਈਏ। ਜਦੋਂ ਸਾਉਲ ਰਾਜਾ ਮੀ, ਅਸੀਂ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ।” 4 ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਗੱਲ ਦੀ ਗਾਮੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਸਭ ਨੇ ਇਹ ਰੰਮ ਰਹਨਾ ਠੀਕ ਮਥਝਿਆ।

5 ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸੀਹੋਰ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਹਮਾਥ ਦੇ ਲਾਂਘੇ ਤੀਰ ਇਰੱਠਾ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਭ ਇਰੱਠੇ ਹੋ ਰੇ ਰਿਰਯਬ-ਅਸੀਮ ਤੋਂ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲੈ ਰੇ ਆਉਣ। 6 ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਬਯਾਲਹ ਨੂੰ ਗਏ। (ਬਯਾਲਹ ਰਿਰਯਬ-ਅਸੀਮ ਦਾ ਹੀ ਹੋਰ ਨਾਂ ਹੈ।) ਉੱਥੇ ਉਹ ਮੰਦੂਰ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਗਏ। ਨੇਮ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਹੈ। ਉਹ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਮੰਦੂਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

7 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖੀਨਾਦਾਬ ਦੇ ਭਵਨ ਤੋਂ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਜਾ ਅਤੇ ਆਗਯੇ ਚੱਲਾ ਰਹੇ ਮਨ।

8 ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਯੁਰੇ ਜੇਰ ਨਾਲ ਜਸਨ ਮਨਾ ਰਹੇ ਮਨ ਧਵਿੱਤਰ ਗੀਤ ਗਾ ਰਹੇ ਮਨ ਅਤੇ ਸਿਤਾਰ, ਤੰਬੂਰਾ, ਢੋਲਕ, ਛੈਣੇ ਅਤੇ ਤਰ੍ਹੀਆਂ ਵਜਾ ਰਹੇ ਮਨ।

9 ਫਿਰ ਉਹ ਰੀਦੇਨ ਦੇ ਖਿੜ ਵਿੱਚ ਯੁਚੇ ਤਾਂ ਉਜਾ ਨੇ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਬੰਮਣ ਲਈ ਆਧਣਾ ਹੱਥ ਆਗਰਾਂ ਰੀਤਾ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਲਦਾਂ ਨੇ ਟੁੱਡਾ ਖਾਧਾ ਮੀ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਮੰਦੂਰ ਡਿੱਗਣ ਲੱਗਾ ਮੀ। 10 ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਉੱਜਾ ਤੇ ਰਹੇਯ ਆਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਜਾ ਨੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਫੁਹਿਆ ਮੀ ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉੱਜਾ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ। ਤੇ ਉੱਜਾ ਦੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੰਤ ਹੋ ਗਈ। 11 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉੱਜਾ ਤੇ ਆਧਣੀ ਰਹੇਥੀ ਵਿਖਾਈ ਇਸ ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰਹੇਯ ਆਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਤਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਰੇ ਗੁਣ ਤੀਰ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ “ਧਰਮ ਉੱਜਾ” ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

12 ਦਾਉਦ ਉਸ ਦਿਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਰੇਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਮੌਰਦਾ!” 13 ਇਸ ਲਈ ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਉਸ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ

ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਉਬੇਦ-ਯੇਦੇਮ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਬੇਦ-ਯੇਦੇਮ ਗਏ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਮੀ।¹⁴ ਇਉਂ ਨੇਮ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਉਬੇਦ-ਯੇਦੇਮ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਆਉਂਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਬੇਦ-ਯੇਦੇਮ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਮਦਮਿਆਂ ਅਤੇ ਜਿਸ ਰਾਮੇ ਦਾ ਵੀ ਉਹ ਮਾਲਿਕ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦਿੱਤੀ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਵੱਧਦਾ ਰਾਜ

੧੪ 1 ਗੀਰਾਮ ਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਕੋਲ ਗਲਦਾਰੇ ਭੇਜੇ। ਉਸ ਨੇ ਦਿਆਹ ਦੀਆਂ ਸਤੀਰਾਂ, ਮੰਗਤਰਾਮ ਅਤੇ ਤਰਖਾਨ ਵੀ ਭੇਜੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦਾਉਦ ਲਈ ਇੱਕ ਭਵਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸੱਕਣ।² ਉਦ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਵਾਰਣਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬੜਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਸਰਤੀਮਾਨੀ ਬਣਾਇਆ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਸੀ।

³ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵੱਧੇਰੇ ਧੀਆਂ-ਧੁੱਤਰ ਖੈਦਾ ਹੋਏ।⁴ ਯਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਦੇ ਜੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਇਸ ਯਰਕਾਰ ਹਨ: ਮੰਮੂਆ, ਸੋਬਾਬ, ਨਾਬਾਨ, ਮੁਲੇਮਾਨ,⁵ ਅਬਗਰ, ਅਲੀਸੂਆ ਤੇ ਅਲਯਾਲਟ,⁶ ਨੋਗਰ, ਨਫਗ ਤੇ ਯਾਫੀਆ,⁷ ਅਲੀਸਾਮਾ, ਬਾਲਯਾਦਾ ਅਤੇ ਅਲੀਫਾਲਟ।

ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੀ ਦਾਉਦ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਹਾਰ

⁸ ਜਦ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਧਾਤਮਕ ਬਣਨ ਲਈ ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਫਲਿਮਤੀ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਤੁਰ ਆਏ। ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਇਆ।⁹ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਰਫਾਈਮ ਦੀ ਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਲੁੱਟ ਲਈਆਂ।¹⁰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੋਂ ਖੁੱਛਿਆ, “ਕੀ ਮੈਂਨੂੰ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ?”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜਾਹ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗਾ।”

¹¹ ਉਦ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਬਾਲਯਾਮ ਯਰਮੀਮ ਤਾਈਂ ਗਏ। ਉੱਥੇ, ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਬੰਨ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਣੀ ਫਟ ਖੈਦਾ ਹੈ, ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੇਰੇ ਸਾਹੀਂ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੇ ਫਟ ਖਿਆ ਹੈ।” ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਬਾਲਯਾਮ ਯਰਮੀਮ ਰੱਖਿਆ

ਗਿਆ।¹² ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਬਾਲਯਾਮ ਯਰਮੀਮ 'ਚ ਹੀ ਛੱਡ ਗਏ, ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਯੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾੜਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਿੱਤ

¹³ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੇ ਰਫਾਈਮ ਦੀ ਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ।¹⁴ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੁੜ ਯਰਮੇਸੂਰ ਯੱਗੇ ਯਰਮਯਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਯਰਮਯਨਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਦਾਉਦ, ਇਸ ਵਾਰ, ਯਹਾੜੀਆਂ ਤਾਈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਨਾ ਕਰੀਂ, ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਮੈਂਗਦੀ ਦੇ ਦੁੱਖਤਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੁਕ ਜਾਵੀਂ।¹⁵ ਇੱਕ ਦਰਬਾਨ ਨੂੰ ਮੈਂਗਦੀ ਦੇ ਦੁੱਖਤਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਆਖੀਂ। ਜਦੋਂ ਹੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਣੇ, ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਫਲਿਮਤੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।”¹⁶ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ। ਇਉਂ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਨੂੰ ਗਿਭਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਜ਼ਰ ਤੀਰ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ।¹⁷ ਇਉਂ ਦਾਉਦ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਯਰਮਿਯ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਤੇ ਉਸਦਾ ਡਰ ਖਾ ਦਿੱਤਾ।

ਨੇਮ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਯਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ

੧੫ 1 ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਲਈ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਘਰ ਉਸਾਰੇ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਵਾਈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਤੇਬੂ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ।² ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮਿਰਫ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨੇਮ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।”

³ ਉਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਯਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਿਆਂ ਸੱਦਿਆ। ਜਦ ਕਿ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੀਰ ਚੁੱਕਿਆ ਜਿਹੜੀ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਲਈ ਬਣਵਾਈ ਸੀ।⁴ ਦਾਉਦ ਨੇ ਗਾਨੂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ।

⁵ ਕਰਾਬੀਆਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ 120 ਮਨੁੱਖ ਮਨ ਅਤੇ ਉਰੀਏਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ।

⁶ ਮਰਾਹੀ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ 220 ਮਨੁੱਖ ਮਨ ਆਮਾਯਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ।

⁷ ਗੋਰਮੇਮੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ 130 ਮਨੁੱਖ ਮਨ ਅਤੇ ਯੋਏਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ।

⁸ ਅਲੀਸਾਮਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ 'ਚੋਂ 200 ਮਨੁੱਖ ਮਨ ਅਤੇ ਸਮਯਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ।

⁹ ਗਬੇਨ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ 100 ਮਨੁੱਖ ਮਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਅਲੀਏਲ ਸੀ।

10 ਉਜੀਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ 112 ਮਨੁੱਖ ਮਨ
 ਅਤੇ ਅਮੀਨਾਦਾਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ।

ਦਾਊਦ ਦੀ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ

11 ਤਦ ਦਾਊਦ ਨੇ ਸਾਦੇਰ ਅਤੇ ਅਬਯਾਥਾਰ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ
 ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਬੁਲਾਇਆ। ਦਾਊਦ ਨੇ ਉਜੀਏਲ, ਅਮਾਯਾਹ,
 ਯੋਏਲ, ਸਮਯਾਯਾਹ, ਅਲੀਏਲ ਅਤੇ ਅਮੀਨਾਦਾਬ
 ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਸੌਂਪਿਆ। 12 ਦਾਊਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਲੋਢੀ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਗੂ ਹੋ,
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਖਾਰੀ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ
 ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਜਿਹੜੀ ਜਗ੍ਹਾ ਮੈਂ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ
 ਲਈ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉ। 13 ਖਿੱਡਲੀ
 ਵਾਰੀ, ਰਿਉਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ
 ਦੀ ਵਿਧੀ ਨਹੀਂ ਖੁੰਢੀ ਸੀ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ
 ਸੀ।”

14 ਤਦ ਫਿਰ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ
 ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ
 ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਰੀਤਾ। 15 ਤਾਂ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਚੋਬਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ
 ਚੁੱਕਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਸਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਮੁਤਾਬਕ
 ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਆਗਿਆ
 ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ।

ਗਵੈਯੇ

16 ਦਾਊਦ ਨੇ ਲੋਢੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਵੈਯੇ
 ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ
 ਸਿਤਾਰਾਂ, ਤੰਬੂਰੇ ਅਤੇ ਮਜੀਰੇ ਵਜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ
 ਆਨੰਦਮਈ ਗਾਨ ਗਾਉਣ।

17 ਤਦ ਲੋਢੀ ਹੋਮਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਏ
 ਜੋ ਕਿ ਆਸਾਫ ਅਤੇ ਯੋਥਾਨ ਸਨ। ਹੋਮਾਨ ਯੋਏਲ ਦਾ
 ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਆਸਾਫ ਖਰਕਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਤੇ
 ਯੋਥਾਨ ਰੂਸਾਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ
 ਮਰਾਠੀ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। 18 ਉੱਥੇ ਲੋਢੀਆਂ ਦਾ
 ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲ ਵੀ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨ:
 ਜਰਕਯਾਹ, ਬੇਨ, ਯਯਾਜੀਏਲ, ਸਮੀਰਾਂ ਮੋਥ, ਯਹੀਏਲ,
 ਉੱਨੀ, ਅਲੀਆਬ, ਬਨਾਯਾਹ, ਮਯਮੇਯਾਹ, ਮਤਿੰਥਯਾਹ,
 ਅਲੀਫਲੇਯੂ, ਮਿਰਨੇਯਾਹ, ਉਬੇਦ-ਅਦੇਮ ਅਤੇ ਯਈਏਲ।
 ਇਹ ਦੂਜੇ ਦਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਲੋਢੀ ਦਰਬਾਨ ਸਨ।

19 ਹੋਮਾਨ, ਆਸਾਫ ਅਤੇ ਯੋਥਾਨ ਗਵੈਯੇ ਖਿੱਤਲ
 ਦੇ ਛੈਣੇ ਵਜਾਉਂਦੇ ਸਨ। 20 ਜਰਕਯਾਹ, ਅਜੀਏਲ,
 ਸਮੀਰਾਂਮੋਥ, ਯਹੀਏਲ, ਉੱਨੀ, ਅਲੀਆਬ, ਮਯਮੇਯਾਹ
 ਤੇ ਬਨਾਯਾਹ ਅਲਾਮੇਥ ਸੁਰ ਉੱਤੇ ਸਿਤਾਰਾਂ ਵਜਾਉਂਦੇ ਸਨ।

21 ਮਤਿੰਥਯਾਹ, ਅਲੀਫਲੇਯੂ, ਮਿਰਨੇਯਾਹ, ਉਬੇਦ-ਅਦੇਮ,
 ਯਈਏਲ, ਅਤੇ ਅਜਜਯਾਹ ਸਮੀਰਾਥ, ਸਾਰੰਗੀ
 ਵਜਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਗਵੈਯਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਨ।
 22 ਲੋਢੀਆਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਰਨਨਯਾਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵੈਯਾਂ ਦਾ

ਸਰਦਾਰ ਸੀ ਰਨਨਯਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਇਸ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ
 ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਧਰੁਵੀਣ ਸੀ।

23 ਖਰਕਯਾਹ ਅਤੇ ਅਲਰਾਨਾਹ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਦੀ
 ਰੱਖਵਾਲੀ ਲਈ ਦਰਬਾਨ ਸਨ। 24 ਜਾਜਰ ਸਬਨਯਾਹ,
 ਯੋਸਾਫਾਟ, ਨਬਨਏਲ, ਅਮਾਮਈ, ਜਰਕਯਾਹ,
 ਬਨਾਯਾਹ ਤੇ ਅਲੀਅਜਰ ਦਾ ਕੰਮ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ
 ਦੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਚਲਦੇ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਸੀ।
 ਉਬੇਦ-ਅਦੇਮ ਅਤੇ ਯਿਰਯਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਲਈ ਹੋਰ
 ਦਰਬਾਨ ਸਨ।

25 ਦਾਊਦ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਫੌਜ ਦੇ
 ਸਰਦਾਰ ਸਾਰੇ ਉਬੇਦ-ਅਦੇਮ ਦੇ ਅਧੇ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਲੈ
 ਆਏ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਸਨ। 26 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਲੋਢੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੇਮ ਦਾ ਮੰਦੂਰ
 ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤ ਬਲਦ ਅਤੇ ਸੱਤ ਭੇਡੂ
 ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਏ। 27 ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਢੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੇਮ ਦੇ
 ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ
 ਦੇ ਚੋਲੇ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਰਨਨਯਾਹ, ਮੰਗੀਤ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜਾਂ
 ਨੇ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮੰਗੀਤਰਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ
 ਦੇ ਚੋਲੇ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਦਾਊਦ ਨੇ ਇੱਕ ਚੋਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ
 ਮਹੀਨ ਲਿਨਨ ਦਾ ਟੋਫੇਦ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

28 ਇਉਂ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਿਲ ਕੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਲੈ
 ਕੇ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਸਨ ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ ਮਾਜ ਵਜਾਏ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਲਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਭੇਡੂ ਦੇ ਸਿੰਗ, ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ
 ਵਜਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮਜੀਰੇ, ਸਿਤਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੰਗੀਆਂ ਵਰਗੇ
 ਮਾਜ ਵਜਾਏ।

29 ਜਦੋਂ ਨੇਮ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਦਾਊਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਧਰੁੱਚਿਆ,
 ਸਾਊਲ ਦੀ ਧੀ ਮੀਰਲ ਨੇ ਖਿੜਕੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਵੇਖਿਆ।
 ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਨੱਚਦਿਆਂ
 ਵੇਖਿਆ, ਉਸਨੇ ਮੋਚਿਆ ਉਹ ਮੁਰੱਖਾਂ ਵਾਂਗ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰ
 ਰਿਹਾ ਸੀ।

15 ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਲਿਆ ਕੇ ਡੇਰੇ ਦੇ
 ਅੰਦਰ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਦਾਊਦ ਨੇ ਮੰਦੂਰ ਰੱਖਣ
 ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਧਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ
 ਅਤੇ ਸੁੱਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ।
 2 ਜਦੋਂ ਦਾਊਦ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁੱਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ
 ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾ ਚੁੱਕਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਸਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। 3 ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ
 ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਐਰ-ਮਰਦ ਸਭ
 ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਰੋਟੀ, ਖਜੂਰਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸਮਿਸ ਵੰਡੀ।

4 ਫਿਰ ਦਾਊਦ ਨੇ ਲੋਢੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਅੱਗੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦਾ ਕੰਮ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕੰਮ ਵਜਾ
 ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਤਤਾਂ ਗਾਉਣਾ ਸੀ। 5 ਆਸਾਫ
 ਲੋਢੀਆਂ ਦੇ ਧਰਿਣੇ ਦਲ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਟੋਲੀ
 ਦਾ ਕੰਮ ਖੜਤਾਲਾਂ ਵਜਾਉਣਾ ਸੀ। ਜਰਕਯਾਹ ਦੂਜੇ ਦਲ
 ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਲੋਢੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਨਾਉ: ਖਟੀਏਲ, ਮਮੀਰਾਮੇਥ, ਖਿਰੀਏਲ, ਮਤਿੰਥਯਾਗ, ਯੀਸੀਆਥ, ਬਨਾਯਾਗ, ਉਬੇਦ-ਨਾਦੇਮ ਅਤੇ ਖਿਰੀਏਲ ਮਨ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦਿਲਗੁਬਾ ਤੇ ਮਾਰਗੀਆਂ ਵਜਾਉਂਦੇ ਸਨ। ੬ ਬਨਾਯਾਗ ਅਤੇ ਖਿਰੀਏਲ ਜਾਜ਼ਰ ਮਨ ਜੋ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸੰਦੂਰ ਅੱਗੇ ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾਉਂਦੇ ਸਨ। ੭ ਇਹ ਉਮ ਵਰਤ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਮਾਫ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਖਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਦਾ ਗਾਨ ਰਨ ਦਾ ਰਾਜਜ ਸੰਧਿਆ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਦਾ ਗੀਤ

- ੮ ਖਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤ ਰਹੇ ਉਮ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਜੈਰਾਗ ਰਹੇ
ਲੋਰਾਈ ਵਿੱਚ ਉਮ ਦੇ ਰਾਜਜਾਂ ਦਾ ਖਮਗਾਨ ਰਹੇ।
- ੯ ਖਗੇਵਾਗ ਦਾ ਗੁਨਗਾਨ ਰਹੇ ਉਮਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਗਾਨ ਰਹੇ
ਲੋਰਾਈ ਵਿੱਚ ਉਮ ਦੀਆਂ ਰਹਾਮਾਤਾਂ ਦਾ ਖਮਗਾਨ ਰਹੇ।
- 10 ਖਗੇਵਾਗ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਨਾਂ ਤੇ ਫਖਰ ਰਹੇ,
ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਜੋ ਉਮ ਰੋਲ ਆਉਂਦੇ ਹੋ-ਖੁਮ ਹੋਵੇ।
- 11 ਬਲਮਾਲੀ ਖਗੇਵਾਗ ਵੱਲ ਵੇਖੋ,
ਮਦਾ ਮਦਦ ਲਈ ਉਮਦਾ ਦਾਮਨ ਧਰੜੇ।
- 12 ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਮ ਦੇ ਰਮਿਮਭਿਆਂ ਨੂੰ, ਉਮ ਦੇ ਫੈਮਲਿਆਂ
ਅਤੇ ਉਮਦੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ
ਆਦ ਸੱਖੇ।
- 13 ਇਮਗਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਖਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੇਵਰ ਗਨ।
ਆਰੁਥ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਈ ਖਗੇਵਾਗ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ
ਲੋਰ ਗਨ।
- 14 ਖਗੇਵਾਗ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਮਦੀ ਮਰਤੀ ਹਰ ਧਾਮੇ ਹੈ।
- 15 ਉਮ ਦੇ ਇਰਗਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮਦਾ ਚੇਤੇ ਸੱਖੇ,
ਉਮ ਨੇ ਉਹ ਗੁਰਮਨਾਮੇ ਗਜ਼ਾਰਾਂ ਧੀੜੀਆਂ ਲਈ
ਦਿੱਤੇ।
- 16 ਉਮ ਨੇਮ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਸੱਖੇ ਜਿਹੜਾ ਖਗੇਵਾਗ ਨੇ
ਆਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ।
ਚੇਤੇ ਸੱਖੇ ਇਮਗਾਰ ਨਾਲ ਉਮ ਜੋ ਸੌਂ ਖਾਧੀ।
- 17 ਖਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਮ ਨੂੰ ਆਰੁਥ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਗਾ ਬਣਾ
ਦਿੱਤੀ
ਅਤੇ ਇਹ ਇਮਗਾਏਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਰਗਾਰਨਾਮਾ ਹੈ।
ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਜਾਗੀ ਰਹੇਗਾ।
- 18 ਖਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਮਗਾਏਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਰਨਾਨ ਦੀ
ਧਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ,
ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਵੇਗੀ।”
- 19 ਉੱਥੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਖੋੜੇ ਤੁ ਮਨੁੱਖ ਮਨ ਧਰਦੇਮ ਵਿੱਚ
ਸਿਰਫ਼ ਰੁੜ੍ਹ ਅਜਨਬੀ।
- 20 ਉਹ ਇੱਕ ਰੋਮ ਤੋਂ ਦੂਜੀ,
ਇੱਕ ਰਾਜ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਤੀਰ ਗਏ।

- 21 ਖਗੇਵਾਗ ਨੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਨਾ
ਧਰੁਚਾਣ ਦਿੱਤਾ।
ਉਮ ਨੇ ਗਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਨਾ
ਧਰੁਚਾਉਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ।
- 22 ਮਗੋ ਖਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ,
“ਮੇਰੇ ਮਮਗ ਰੀਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਾ ਦੇਵੇ ਨਾ ਹੀ ਮੇਰੇ
ਨਬੀਆਂ ਦਾ ਜੀਆ ਦੁੱਖਾਓ।”
- 23 ਮਾਰੇ ਲੋਰੇ: ਖਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤ ਰਹੇ,
ਖਗੇਵਾਗ ਦੀ ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਖੁਸਬਖਰੀ ਨੂੰ ਹਰ
ਰੋਜ ਦੱਸੋ।
- 24 ਗੇਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਗੇਵਾਗ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਬਾਰੇ
ਦੱਸੋ।
ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਰਮਿਮਭਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
- 25 ਖਗੇਵਾਗ ਮਗਨ ਹੈ, ਉਮਦੀ ਉਮਤਤਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ!
ਖਗੇਵਾਗ ਬਾਰੀ ਮਾਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧੀਰ ਭੈ
ਦਾਇਰ ਹੈ।
- 26 ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਰੀ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਬਾਰੀ ਮਾਰੇ ਦੇਵਤੇ
ਰੇਵਲ ਖੱਬਰ ਦੇ ਬੁੱਤ ਗਨ,
ਧਰ ਖਗੇਵਾਗ ਆਰਾਮਾਂ ਦਾ ਰਹਤਾ ਹੈ।
- 27 ਧਰਤਾਧ ਅਤੇ ਮਾਨ ਉਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗਨ।
ਤਾਰਤ ਤੇ ਧਰਮੰਨਤਾ ਉਮਦੀ ਰਿਗਾਇਮ ਦੀ ਬਾਂ
ਵਿੱਚ ਰਾਇਮ ਗਨ।
- 28 ਧਰਿਵਾਧੇ ਅਤੇ ਲੋਰੇ, ਖਗੇਵਾਗ ਦੇ ਧਰਤਾਧ
ਅਤੇ ਉਮ ਦੀ ਤਾਰਤ ਦੀ ਉਮਤਤ ਰਹੇ।
- 29 ਖਗੇਵਾਗ ਦੇ ਧਰਤਾਧ ਦੀ ਉਮਤਤ ਰਹੇ,
ਉਮ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਆਦਰ ਦਰਮਾਵੇ। ਆਧਣੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ
ਖਗੇਵਾਗ ਰੋਲ ਲਿਆਵੇ
ਅਤੇ ਉਮਦੀ ਧਵਿੱਤਰ ਸੰਦਰਤਾ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹੇ।
- 30 ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਖਗੇਵਾਗ ਦੇ ਅੱਗੇ ਭੋਲ ਨਾਲ
ਬੰਬਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!
ਉਮ ਨੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਦਿਰੜ ਬਣਾਇਆ, ਤਾਂ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ
ਹਿਲੇ ਨਾ।
- 31 ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਖੁਮ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਹਰ
ਜਗਗਾ ਲੋਰ ਇਹ ਆਖਣ,
“ਖਗੇਵਾਗ ਹੀ ਇੱਕਲਾ ਧਾਤਮਾਗ ਹੈ।”
- 32 ਮਰੁੰਦਰ ਅਤੇ ਉਮ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦੀ ਸਿਰਮਦੀ ਗਰਜੇ
ਖੇਤ
ਅਤੇ ਮਾਰੀ ਵਨਮਧਤੀ ਮੈਲਦੀ ਆਧਣੀ ਖੁਮੀ
ਧਰਗਟਾਵੇ।
- 33 ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਮਾਰੇ ਦੁਰੱਖਤ ਖਗੇਵਾਗ ਦੇ ਅੱਗੇ
ਗਉਣਗੇ,
ਕਿਉਂਕਿ ਖਗੇਵਾਗ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨਿਯੰਕ ਰਨ ਲਈ
ਆ ਰਿਗਾ ਹੈ।
- 34 ਖਗੇਵਾਗ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਭਲਾ ਹੈ।
ਉਮਦਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਲਈ ਮਥਿਰ ਹੈ।
- 35 ਖਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਰਹੇ,

‘ਹੋ ਮਾਡੀ ਮੁਰਤੀ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਯਾ ਮਾਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰਹ
ਯਾਤੇ ਮਾਨੂੰ ਦੂਜੀਆਂ ਕੇਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਯਾ ਤਾਂ
ਜੇ ਯਮੀਂ ਤੇਰੇ ਖਾਰ ਨਾਂ ਦਾ ਗੁਨਗਾਨ ਰਹ ਸੱਚੀਏ ਫਿਰ
ਯਮੀਂ ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਗੁਨਗਾਨ ਰਹ ਸੱਚੀਏ।’

³⁶ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤ
ਹਮੇਸਾ ਲਈ ਹੋਵੇ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਮੇਸਾ ਹੀ ਉਮਦੀ ਉਮਤਤ ਹੋਈ ਹੈ।
ਮਭ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਉਮਤਤਾਂ ਗਾਈਆਂ ਯਾਤੇ
ਯਾਥਿਆ, “ਯਾਮੀਨ।”

³⁷ ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਾਮਾਫ ਯਾਤੇ ਉਮ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ
ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਰੋਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ ਉਮ ਦੇ
ਮਾਗਮਏ ਸੇਵਾ ਰਹ ਸੱਚਣ। ³⁸ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਾਮਾਫ ਯਾਤੇ
ਉਮ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ੬੦ ਹੋਰ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ
ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਰਹਨ ਲਈ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਥੇ-ਯਾਦੇਮ
ਯਦੀਯੂਠ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਤੇ ਹੋਮਾਹ ਨੂੰ ਦਰਬਾਨ ਦੇ ਰਾਜ
ਲਈ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ।

³⁹ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਦੇਰ ਜਾਜਰ ਯਾਤੇ ਉਮ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ
ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਗਿਬਉਠ ਦੇ ਉੱਚੇ
ਥਾਂ ਤੇ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਮਾਗਮਏ ਉਮਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹਦੇ
ਮਨ। ⁴⁰ ਹਰ ਸੇਵਰ ਯਾਤੇ ਸਾਮ, ਸਾਦੇਰ ਯਾਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ
ਜਾਜਰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ
ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਮਨ। ਉਹ ਇਹ ਸਭ ਯਗੇਵਾਹ ਦੀਆਂ
ਬਿਧੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਰਹਦੇ ਮਨ ਜੋ ਯਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ
ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਮਨ, ਯਾਤੇ ਜੋ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਜੀ ਵਿੱਚ
ਲਿਖੀਆਂ ਮਨ। ⁴¹ ਹੋਮਾਨ, ਯਦੁਯੂਠ ਯਾਤੇ ਹੋਰ ਦੂਜੇ
ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ
ਮੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਯਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਉਮਤਤਿ ਗਾਉਣ, ਕਿਉਂ ਕਿ
ਉਮਦਾ ਧਿਆਰ ਸਦਾ ਲਈ ਸਥਿਰ ਹੈ। ⁴² ਹੋਮਾਨ ਯਾਤੇ
ਯਦੁਯੂਠ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਮ ਤੁਰੀਆਂ
ਯਾਤੇ ਮਾਰੰਗੀਆਂ ਵਜਾਉਣਾ ਮੀ। ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਹੋਰ
ਵੀ ਸਾਜ ਵਜਾਉਂਦੇ। ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ
ਉਹ ਰਈ ਤੁਰਾਂ ਦੇ ਸੰਗੀਤਰ ਸਾਜ ਵਜਾਉਂਦੇ। ਯਦੁਯੂਠ ਦੇ
ਖੁੱਤਰ ਫਾਟਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਰਹਦੇ।

⁴³ ਇਸ ਜਸਨ ਉਧਰੰਤ ਸਭ ਲੋਰ ਯਾਥੇ-ਯਾਥਏ ਘਰਾਂ
ਨੂੰ ਮੁੜ ਖਏ। ਦਾਉਦ ਵੀ ਯਾਥਏ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਯਮੀਸ
ਦਣ ਲਈ ਘਰ ਨੂੰ ਧਰਤਿਆ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਇਕਰਾਹ

੧੭ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਯਾਥਏ ਘਰ ਨੂੰ ਧਰਤਿਆ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ
ਨਾਥਾਨ ਨਥੀ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ, “ਵੇਖ! ਮੈਂ ਤਾਂ ਦਿਆਰ
ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਬਠੇ ਹੋਏ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਧਰ ਨੇਮ ਦਾ

ਮੰਦੂਰ ਰੋਵਲ ਤੰਬੂ ਹੇਠ ਧਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।”

² ਨਾਥਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਜੇ ਤੇਰੇ ਜੀਯਾ ਯਾਥੇ
ਮੇ ਰਹ ਕਿਉਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਯੰਗ-ਸੰਗ ਹੈ।”

³ ਧਰ ਉਮ ਗਤ ਨਾਥਾਨ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਹੋਈ।
⁴ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਾਥਿਆ,

“ਜਾਗ! ਯਾਤੇ ਜਾ ਕੇ ਮੇਰੇ ਸੇਵਰ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
ਦੱਸ: ਯਗੇਵਾਹ ਯਾਥਦਾ ਹੈ, ‘ਦਾਉਦ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰਹਿਣ
ਲਈ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਯਰਤੀ
ਨਹੀਂ ਹੈਂ।’ ⁵⁻⁶ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਦਾ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ
ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਹਾਂ, ਉਦੋਂ ਦਾ
ਮੈਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਧਰ ਮੈਂ ਇੱਕ
ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਯਾਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖੁੰਬਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕੁਝ
ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਯਾਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਯਾਜਤੀ ਹੋਣ
ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਮੀ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ
ਯਾਗੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਯਾਥਿਆ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਦਿਆਰ ਦਾ
ਭਵਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ?”

⁷ “ਹੁਣ, ਮੇਰੇ ਸੇਵਰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਯਾਥ:
ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਗੇਵਾਹ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਮੈਂ
ਤੈਨੂੰ ਚਰਾਂਦਾ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਭੇਡਾਂ ਚਰਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ
ਮੀ, ਕੱਢ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਯਾਥਦੀ
ਧਰਜਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਧਾਤਮਾਗ ਥਾਧਿਆ।

⁸ ਹਰ ਥਾਵੇਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਯੰਗ-ਸੰਗ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਡੇਰੇ
ਤੋਂ ਯਗਾਂਗ ਜਾ ਕੇ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ। ਹੁਣ ਮੈਂ
ਤੈਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਧਰਮਿੱਯ ਯਾਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ
ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ⁹ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਜਗਹ ਯਾਥਏ
ਲੋਰਾਂ, ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਲਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ
ਉਹ ਇੱਥੇ ਰੁੱਖ ਉਗਾਉਣ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਹੇਠਾਂ
ਸਾਤੀ ਨਾਲ ਬੈਠ ਸੱਚਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੰਗ ਨਹੀਂ
ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਦ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸਟ ਨਹੀਂ
ਦੇਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਮੀ। ¹⁰ ਉਹ
ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰੀਆਂ ਧਰ ਮੈਂ ਯਾਥਏ ਲੋਰਾਂ,
ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਤੇ ਹੋਣ ਲਈ ਯਾਗੂਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ
ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਵਾਂਗਾ।

“ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਗੇਵਾਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ
ਭਵਨ ਬਣਾਵੇਗਾ। ¹¹ ਜਦ ਤੂੰ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ ਯਾਤੇ
ਮਰ ਕੇ ਯਾਥਏ ਧਰਥਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ
ਤਦ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਥਾਯਾਦ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਧਾਤਮਾਗ
ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਧਾਤਮਾਗ ਤੇਰੇ ਯਾਥਏ
ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਉਮਦਾ ਰਾਜ
ਮਜਬੂਤ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ¹² ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਮੇਰੇ ਲਈ
ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਰਹੇਗਾ ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਗੱਦੀ

*17:10 ਮੈਂ... ਬਣਾਵੇਗਾ ਇਸ ਦਾ ਯਾਰਥ ਯਮਲੀ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਯਾਰਥ ਹੋ ਸੱਚਦਾ ਕਿ ਯਗੇਵਾਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ
ਤੋਂ ਯਾਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰਈਆਂ ਸਾਲਾਂ ਤੀਰ ਧਾਤਮਾਗ ਬਣਾਵੇਗਾ।

ਮਦੀਵ ਤੀਰ ਆਚੱਲ ਰੱਖਾਂਗਾ।¹³ ਮੈਂ ਉਮਦਾ ਖਿਤਾ ਹੋਵਾਂਗਾ, ਤੇ ਉਹ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ, ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਮਾਉਲ ਮੀ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਖਿਯਾਰ ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਉਮ ਤੋਂ ਹਟਾਯਾ ਲਈ, ਧਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਦੀਵ ਖਿਯਾਰ ਰਹਾਂਗਾ।

¹⁴ ਉਮ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਗਾਜ ਗਾਜ ਹਮੇਸਾ-ਹਮੇਸਾ ਲਈ ਆਚੱਲ ਰਹੇਗਾ।”

¹⁴ ਨਾਥਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਰੇ ਦਰਸਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਚਨ ਰੀਤੇ ਮਨ।

ਦਾਉਦ ਦੀ ਧਰਾਰਥਨਾ

¹⁶ ਤਦ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਖਵਿੱਤਰ ਤੇ ਖੁੱ ਵੱਲ ਗਿਆ ਆਤੇ ਆਗੇਵਾਗ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਬੈਠ ਕੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ,

“ਹੇ ਆਗੇਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ! ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਘਰਾਣੇ ਤੇ ਆਧਾਰ ਰਹਿਮਤ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਇਸ ਨਾਚੀਜ ਤੇ ਕਿਥਾ ਦਾ ਰਾਹਣ।¹⁷ ਆਤੇ ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਰਾਫੀ ਨਾ ਹੋਣ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਦੱਸਿਆ, ਆਤੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇੰਝ ਦਰਸਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਵਾਂ।¹⁸ ਮੈਂ ਵੇਣ ਗਾਂ ਜੇ ਤੁਝ ਆਖਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂ ਕੀ ਆਖ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ? ਤੂੰ ਤਾਂ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਆਧਾਰ ਦਰਿਸਟੀ ਰੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਤੇਰਾ ਮੇਵਰ ਹਾਂ।¹⁹ ਹੇ ਆਗੇਵਾਗ, ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਆਨੁਸਾਰ ਮੇਰੀ ਖਾਤਿਰ ਇਹ ਆਚਰਜ ਰਾਹਜ ਰੀਤਾ। ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਖਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੀਤੀ।²⁰ ਹੇ ਆਗੇਵਾਗ! ਤੈਥੋਂ ਸਿਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ। ਆਮੀਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਵਤੇ ਬਾਰੇ ਆਜਿਹੇ ਰਹਿਮਭੇ ਦਿਖਾਉਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈਂ।²¹ ਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਜਿਹੀ ਕੋਮ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਤੁਲਨਾਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਨਹੀਂ! ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਜਿਹੀ ਕੋਮ ਸਿਰਫ ਇਸਰਾਏਲ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਤੂੰ ਆਜਿਹੇ ਆਚਰਜ ਰਾਹਜ ਰੀਤੇ ਹਨ। ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਢ ਕੇ ਆਜਾਦ ਰੀਤਾ। ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਉਂ ਜੱਸ ਆਪੇ ਰੀਤਾ। ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਗਵੇਂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮੀ ਹਥਿਆ ਕੇ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ।²² ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਹਮੇਸਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਬਣਾਇਆ। ਆਤੇ ਹੇ ਆਗੇਵਾਗ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋ ਗਿਆ।

²³ “ਹੇ ਆਗੇਵਾਗ! ਜਿਹੜਾ ਵਚਨ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਆਤੇ ਉਮਦੀ ਕੁਲ ਲਈ ਆਖਿਆ ਮੀ, ਉਹ ਹਮੇਸਾ ਲਈ ਸਥਿਰ ਰਹੇ ਆਤੇ ਤੂੰ ਉਮ ਵਚਨ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਆਖਿਆ ਮੀ ਖੁਰਾ ਕਰੇਂ।²⁴ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰਾਂ

ਨੂੰ ਖੁਰਾ ਕਰੀਂ ਤਾਂ ਜੇ ਲੋਕ ਹਮੇਸਾ ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਦੀ ਉਮਤਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ। ਤਦ ਲੋਕ ਰਹਿਣਗੇ, ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਆਗੇਵਾਗ ਹੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।” ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮੇਵਰ ਹਾਂ। ਹੇ ਆਗੇਵਾਗ ਮੇਰੇ ਤੇ ਆਉ ਮੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਤਾਂ ਜੇ ਮਦੀਵ ਤੇਰੀ ਮੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ।

²⁴ “ਹੇ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ, ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਤੂੰ ਇਹ ਸਖੰਸਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਉਧਰੇਤ, ਮੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਮਨ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਕਾਰਣ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਸਲਾ ਕਰ ਸੱਕਿਆ ਹਾਂ।²⁵ ਹੇ ਆਗੇਵਾਗ! ਤੂੰ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ ਆਤੇ ਹੇ ਸੱਚੇ ਆਗੇਵਾਗ! ਤੂੰ ਖੁਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਲਈ ਇਹ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ।

²² ਹੇ ਆਗੇਵਾਗ! ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਣ ਦੀ ਕਿਰਪਾਲਤਾ ਰੀਤੀ, ਆਤੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਆਤੇ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮਦੀਵ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਮੇਵਾ ਕਰ ਸੱਕਣਗੇ। ਹੇ ਆਗੇਵਾਗ! ਤੂੰ ਆਪ ਮੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਹ ਸਦਾ ਤੀਰ ਤੇਰੀ ਆਮੀਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਵਿੱਚ ਰਹੇ।”

ਦਾਉਦ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਉੱਧਰ ਜਿੱਤ

੧੮ ਆਗੇਵਾਗ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਉੱਧਰ ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਗਥ ਸਗਿਰ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦੇ ਹੋਰ ਛੋਟੇ ਸਗਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ।

² ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੇਯਾਥ ਦੇਸ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਆਤੇ ਮੇਯਾਥੀ ਦਾਉਦ ਦੀ ਧਰਜਾ ਬਣ ਗਏ ਆਤੇ ਉਹ ਦਾਉਦ ਲਈ ਨਜ਼ਰਾਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ।

³ ਦਾਉਦ ਮੇਯਾਥ ਦੇ ਗਾਜੇ ਹਦਰਯਾਜਰ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਿਆ। ਉਹ ਹਮਾਥ ਤੀਰ ਲੜਿਆ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਹਦਰਯਾਜਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਾਜ ਨੂੰ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਤੀਰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।⁴ ਦਾਉਦ ਨੇ ਹਦਰ ਯਾਜਰ ਤੋਂ ੧,੦੦੦ ਰੱਥ, ੭,੦੦੦ ਸਾਰਥੀ, ੨੦,੦੦੦ ਸਿਧਾਗੀ ਲੈ ਲਏ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਲੰਗੜਿਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਰੱਥਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਦੇ ਸਨ। ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸੌ ਰੱਥਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਰਾਫੀ ਖੋੜੇ ਰੱਖ ਲਏ।

⁴ ਦੰਮਿਸਰ ਸਗਿਰ ਦੇ ਆਰਾਮੀ ਲੋਕ ਮੇਯਾਥ ਦੇ ਗਾਜਾ ਹਦਰਯਾਜਰ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਆਏ, ਧਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਰਾਮੀਆਂ ਦੀ ਆਈ ਫੌਜ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ੨੨,੦੦੦ ਸੈਨਿਕ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ।⁵ ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਗੜ੍ਹ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ। ਆਰਾਮੀ ਉਮਦੀ ਧਰਜਾ ਬਣ ਗਏ ਆਤੇ ਉਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰਾਨਾ ਲਿਆਏ। ਇਉਂ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਦਾਉਦ ਗਿਆ, ਆਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਦਿੱਤੀ।

^੭ ਦਾਉਦ ਨੇ ਹਦਰਯਾਜਰ ਦੇ ਸੈਨਾਧਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਨੇ ਦੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ ਆਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਲੈ

ਯਾਦਿਆ। ੯ ਦਾਉਦ ਨੇ ਗਦਰਯਾਜ਼ਰ ਦੇ ਨਗਰ ਟਿਬਰਯਾ ਅਤੇ ਕੁਠ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰਾ ਖਿੱਤਲ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਯਦ ਵਿੱਚ ਮੁਲੋਮਾਨ ਨੇ ਇਹੀ ਖਿੱਤਲ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਜੋਜ, ਬੰਬ ਅਤੇ ਭਾਂਡੇ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ।

੧੦ ਗੁਮਾਬ ਦੇ ਰਾਜਾ ਤੇਉ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੋਬਾਗ ਦੇ ਗਾਜੇ, ਗਦਰਯਾਜ਼ਰ ਦੀ ਮਾਰੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੧੦ ਤੇਉ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ, ਗਦੇਰਾਮ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਉਮਦੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਵੰਧਾਈਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਮਤੋਂ ਮਾਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਇਹ ਉਮ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਗਦਰਯਾਜ਼ਰ ਦੇ ਬਿਲਾਫ਼ ਲੜਕੇ ਉਮ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਗਦਰਯਾਜ਼ਰ ਤੇਉ ਨਾਲ ਇੰਦ ਵਾਰੀ ਧਰਿਨੀਆਂ ਲੜਾਈ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਗਦੇਰਾਮ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਹਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਰਾਂਸੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ। ੧੧ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਯਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੋਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਵੀ ਮਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਭਾਵ ਆਦੇਮ, ਮੋਯਾਬ, ਅੰਮੇਨ ਦੀ ਮੰਗਨ, ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਯਮਾਲੇਰ ਤੋਂ ਲਿਆਏ ਸਨ, ਸਭ ਯਗੇਵਾਗ ਦੇ ਅਰਥਣ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।

੧੨ ਅਥਿਸਈ ਜੋ ਸਰੂਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਨੇ ਲੁਣ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ੧੮,੦੦੦ ਆਦੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ। ੧੩ ਅਥਿੱਸਈ ਨੇ ਆਦੇਮ ਵਿੱਚ ਗਰੀਜ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਆਦੇਮੀ ਦਾਉਦ ਦੀ ਧਰਜਾ ਬਣ ਗਏ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਦਾਉਦ ਗਿਆ, ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਦਿੱਤੀ।

ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਧਿਕਾਰੀ

੧੪ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਤੇ ਗਾਜ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਹੀ ਸਭ ਕੀਤਾ ਜੋ ਯਰਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਾਜ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਿਯਾਈ ਸੀ। ੧੫ ਯੋਯਾਬ ਜੋ ਸਰੂਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਉਹ ਦਾਉਦ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਸੈਨਾਪਤੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਯਗੇਸਫ਼ਟ ਜੋ ਅਗੀਲੂਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਇਤਹਾਸ ਲਿਖਿਆ। ੧੬ ਮਾਦੇਰ ਅਗੀਟੂਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਅਥਿਯਾਬਾਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਥੀਮਲਰ ਜਾਜਰ ਸਨ। ਸੰਵਸਾ ਮੁਨਸੀ ਸੀ। ੧੭ ਬਿਨਾਯਾਗ ਜੋ ਯਗੇਯਾਦਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਕਰੇਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫਲੇਤੀਆਂ ਦਾ ਯਾਗੂ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਜ਼ੀਰ ਸਨ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਖਾਮੇ ਸੰਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਦੇਣਾ

੧੯

੧ ਨਾਗਮ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਸੀ। ਨਾਗਮ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਯਦ, ਉਮਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ੨ ਕਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਾਗਮ ਮੇਰੇ ਤੇ ਦਿਆਲੂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਗਾਨੂਨ ਤੇ ਦਿਆਲੂ ਹੋਵਾਂਗਾ।” ਇਸ ਲਈ ਦਾਉਦ ਨੇ ਗਾਨੂਨ ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਮੋਗ ਧਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ

ਗਲਕਾਰੇ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਲਕਾਰੇ ਅੰਮੇਨ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਅਫ਼ਮੋਮ ਧਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਧਰੁੱਚੇ।

੩ ਧਰ ਅੰਮੇਨੀ ਯਾਗੂਆਂ ਨੇ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਕੀ ਤੂੰ ਉਮ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈਂ? ਤੂੰ ਕੀ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਅਫ਼ਮੋਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਤੇਰੇ ਮੁਕਦਾ ਖਿਤਾ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ? ਨਹੀਂ ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੇਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ, ਤੇਰੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਜਮੂਮੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ!” ੪ ਤਾਂ ਗਾਨੂਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸੰਵਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਦ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਾੜੀਆਂ ਮੁਨਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਮਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫਾੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੜੋਂ ਨੰਗਾ ਕਰ ਸੁੱਟਿਆ। ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਲੀਲ ਕਰਕੇ ਵਾਪਿਸ ਭੇਜਿਆ।

੫ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦੇਮੀਆਂ ਨੇ ਅਰ ਧਰੁੱਚਣ ‘ਚ ਬੜੀ ਸਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਮਾਰੀ ਵਾਰਦਾਤ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ। ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ, “ਜਦ ਤੀਰ ਤੁਹਾਡੀ ਦਾੜੀ ਮੁੜ ਵੱਧ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਉਹੀ ਕੋਰ ਤੁਸੀਂ ਯਰੀਗੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਟਿਕੇ ਰਹੋ। ਤੇ ਜਦੋਂ ਦਾੜੀ ਵੱਧ ਜਾਵੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਰੀਂ ਮੁੜ ਆਉਣਾ।”

੬ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਸਮਣ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਦੇ ਖਾਤਰ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਤਾਂ ਗਾਨੂਨ ਅਤੇ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਨੇ ੩੪,੦੦੦ ਬਿਲੋ ਚਾਂਦੀ ਮਮੋਧੋਤਾਮੀਆਂ ਤੋਂ ਰਬਾਂ ਅਤੇ ਅਮਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਯਾਗਮ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰਾਗ ਅਤੇ ਮੋਬਾਗ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਰਬਾਂ ਅਤੇ ਅਮਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਏ। ੭ ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ੩੨,੦੦੦ ਰਬਾਂ ਅਤੇ ਮਾਰਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾੜੇ ਤੇ ਖਰੀਦਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਮਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ। ਮਾਰਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੋਦਬਾ ਮਹਿਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਡੋਰੇ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਅੰਮੇਨੀ ਵੀ ਆਧੇ-ਆਪਣੇ ਨਗਰਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਯੁੱਧ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਏ।

੮ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਕ ਜੰਗ ਲੜਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯੋਯਾਬ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਇਸਰਾਏਲੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ੯ ਅੰਮੇਨੀ ਬਾਗਰ ਨਿਕਲੇ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਯੁਗੇ ਤਤਧਰ ਸਨ। ਉਹ ਨਗਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਕੋਲ ਧਰੁੱਚ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਖਾਤਮਾਗ ਉਮਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਨਾਲ ਆਏ ਸਨ ਉਹ ਮਹਿਰੇ ਦੂਰ ਧੈਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਟਿਕੇ ਰਹੇ।

੧੦ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਲੜਾਈ ਦਾ ਖਿੜ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇ ਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਤਤਧਰ ਹੈ। ਇੰਦ ਦਲ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਵੱਲ ਸੀ। ਤਾਂ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਮ ਮੁਰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਣਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਯਾਗਮ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ੧੧ ਯੋਯਾਬ ਨੇ ਬਾਰੀ ਦੀ ਇਸਰਾਏਲੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਅਥਿਸਈ ਦੀ ਕਮਾਨ ਹੇਠਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸੈਨਾ ਦੇ ਸਿਖਾਹੀ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਪਏ।¹² ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਅਬਮਈ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੇਕਰ ਅਰਾਮ ਦੀ ਸੈਨਾ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਗਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੀਂ ਤੇ ਜੇਕਰ ਅਰਾਮੀ ਸੈਨਾ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਗਵੀ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮਹਾਇਤਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਂਗਾ।¹³ ਯੋਯਾਥ ਤਰਕੇ ਬਣੀਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹਾਦੁਰੀ ਨਾਲ ਮਾਹਮਣਾ ਕਰੀਏ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਹਿਰਾਂ ਲਈ ਲੜ ਰਹੀਏ ਹੋਈਏ! ਅਗੇਵਾਹ ਉੱਚੀ ਕਰੋ ਜੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਰਿ ਮਗੀ ਹੋ!”

¹⁴ ਯੋਯਾਥ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀ ਫੌਜ ਸੀ ਅਰਾਮੀ ਸੈਨਾ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅਰਾਮੀ ਸੈਨਾ ਯੋਯਾਥ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਅੱਗੋਂ ਭੱਜ ਗਈ।¹⁵ ਜਦੋਂ ਅੰਮੋਨੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਅਰਾਮ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨੱਸ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਭੱਜ ਗਏ। ਤਾਂ ਅੰਮੋਨੀ ਫੌਜ ਅਬਮਈ ਦੇ ਅੱਗੋਂ ਭੱਜ ਖੜੇ ਅਤੇ ਉਹ ਭੱਜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਹਿਰ ਜਾ ਵੜੇ ਅਤੇ ਯੋਯਾਥ ਫਿਰ ਵਾਪਿਸ ਅਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਆ ਗਿਆ।

¹⁶ ਜਦੋਂ ਅਰਾਮੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਦੇ ਖੂਹਬੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਅਰਾਮੀ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈਣ ਲਈ ਹਲਕਾਰੇ ਘੋਲੇ। ਹਦਰਅਜ਼ਰ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਆਗੂ ਮੋਫਰ, ਬਾਰੀ ਅਰਾਮੀ ਫੌਜ ਦਾ ਵੀ ਆਗੂ ਸੀ।

¹⁷ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਅਰਾਮ ਦੇ ਲੋਕ ਲੜਾਈ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ। ਦਾਊਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਫੌਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਕੇ ਅਰਦਨ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਰਾਮੀ ਫੌਜ ਦੇ ਅਗਮਣੇ-ਮਾਹਮਣੇ ਆ ਗਿਆ। ਦਾਊਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਅਰਾਮੀਆਂ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।¹⁸ ਤਦ ਅਰਾਮੀ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਅੱਗੋਂ ਭੱਜ ਗਏ। ਦਾਊਦ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੈਨਾ ਨੇ 2,000 ਅਰਾਮੀ ਮਾਰਬੀਆਂ ਅਤੇ 40,000 ਅਰਾਮੀ ਸਿਖਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਖੁਰਾਇਆ। ਦਾਊਦ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਅਰਾਮੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸੈਨਾਪਤੀ ਮੋਫਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ।

¹⁹ ਜਦੋਂ ਹਦਰਅਜ਼ਰ ਦੇ ਸੈਨਾਪਤੀਆਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਊਦ ਨਾਲ ਮੁਲਾਹ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾਊਦ ਦੇ ਦਾਸ ਬਣ ਗਏ। ਇਉਂ ਅਰਾਮੀਆਂ ਨੇ ਮੁੜ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਯੋਯਾਥ ਦਾ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ

੨੦ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਯੋਯਾਥ ਯੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲੀ ਸੈਨਾ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ। ਇਹ ਮਾਲ ਦਾ ਉਹ ਮਸਾਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਰਾਜੇ ਯੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਦਾਊਦ ਅਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਸੈਨਾ ਅੰਮੋਨ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਗਈ ਅਤੇ

ਇਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਰੱਬਾਹ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਗਏ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਆ ਸੱਕੇ। ਯੋਯਾਥ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਸੈਨਾ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਤੀਕ ਲੜਦੇ ਰਹੇ।

^੨ ਦਾਊਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦਾ ਮੁਕਟ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲਾਹ ਲਿਆ। ਉਸ ਸੇਨੇ ਦੇ ਮੁਕਟ ਦਾ ਭਾਰ ਲੱਗਭਗ 24 ਪੌਂਡ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ ਜੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਮੁਕਟ ਦਾਊਦ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਮਜ਼ਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਉਸ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਕੀਮਤੀ ਪਦਾਰਥ ਵੀ ਪਰਾਪਤ ਹੋਏ।^੩ ਦਾਊਦ ਨੇ ਰੱਬਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰੀਆਂ, ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਮਲਾਖਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇੰਝੀ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰੀ ਮਹਿਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੈਨਾ ਅਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਪਰਤ ਆਈ।

ਫਲਿਮਤੀ ਦੌਤਾ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ

^੪ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਹੋਈ। ਤਦ ਗੁੱਸਾਬੀ ਸਿਬਕਾਈ ਨੇ ਸਿੱਧੀ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਰਫਾ ਦੀ ਅੰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਮਾਰ ਮੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰਾ ਗਏ।

^੫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਾਰੀ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਈਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਲਹਨਾਨ ਨੇ ਗਿੱਤੀ ਗੋਲੀਯ ਦੇ ਭਰਾ ਲਹਮੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁੱਟਿਆ। ਲਹਮੀ ਦਾ ਨੇਜਾ ਜੁਲਾਹੇ ਦੇ ਤੁਰ ਜਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਸੀ।

^੬ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੜਾ ਲੰਬਾ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਵੀਹ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਹੱਥਾਂ ਧੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ੨੪ ਉਗਲਾਂ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਹਰ ਹੱਥ ਅਤੇ ਧੋਰ ਦੀਆਂ ਛੇ-ਛੇ ਉਗਲਾਂ ਸਨ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਉਹ ਦਿਉਆਂ (ਰਫਾ) ਦੀ ਕੁਲ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ।^੭ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਮਖੈਲ ਉਡਾਇਆ ਤਾਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ। ਯੋਨਾਥਾਨ ਸਿਮਈ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਮਈ ਦਾਊਦ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ।

^੮ ਉਹ ਫਲਿਮਤੀ ਆਦਮੀ ਗਥ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦੌਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ। ਦਾਊਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੌਤਾ ਨੂੰ ਮਾਰ ਖੁਰਾਇਆ।

ਦਾਊਦ ਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਾਠ

੨੧ ਮਤਾਨ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਦਿਰੁੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਰਮਾਇਆ।^੨ ਤਾਂ ਦਾਊਦ ਨੇ ਯੋਯਾਥ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜਾਓ ਅਤੇ ਬਦੇਰਮਬਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਾਨ ਮਹਿਰ ਤੀਕ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਣ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?”

੩ ਯਰ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਚਾਹੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੀ ਧਰਜਾ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਮੈਂ ਗੁਣਾ ਵੱਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬਣਾ ਦੇਵੇ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਨੌਰ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਤੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ? ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਖਾ ਦੇ ਦੇਂਦੀ ਕਿਉਂ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?”

੪ ਯਰ ਦਾਉਦ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਤੇ ਅੜਿਆ ਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣਾ ਧਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਯੋਯਾਥ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਯੋਯਾਥ ਅਨੁਸਲਮ ਨੂੰ ਵਾਖਿਮ ਆ ਗਿਆ। ੫ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵਾਖਿਮ ਆ ਕੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੱਸੀ। ਉਸ ਵਕਤ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰ ਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੧,੦੦,੦੦੦ ਸੀ। ਅਤੇ ਯਹੂਦਾ ਵਿੱਚ ੪,੭੦,੦੦੦ ਤਲਵਾਰ ਧਾਰੀ ਸਨ। ੬ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਲੋਢੀ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਗਿਣਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦਾ ਇਹ ਗੁਰਮ ਭਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੭ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਦਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੈੜਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣਾ

੮ ਉਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਬੜੀ ਮੁੜੱਖਤਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ। ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਵੱਡਾ ਖਾਖਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਦਾਮ ਜਾਣ ਕੇ ਖਰਮ ਦੇ।”

੯-੧੦ ਗਾਦ ਦਾਉਦ ਦਾ ਸੰਤ ਮੀ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗਾਦ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਹ, ਅਤੇ ਜਾ ਕੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤਿੰਨ ਚੋਣ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਲੈਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਫਿਰ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਉਮ ਚੋਣ ਮੁਤਾਬਕ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

੧੧-੧੨ ਉਦ ਗਾਦ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਦਾਉਦ ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕਰ ਲੈ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਦੰਡ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਅੰਨ ਕਾਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਸਾਹਮਣਿ ਤਿੰਨਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਭੱਜਦਾ ਫਿਰੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਭਜਾਉਣ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਕਰੇਖੀ ਰਹੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਮਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਮਾਰੇ ਦੇਸ ਰਾਹੀਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰੇ।’ ਦਾਉਦ! ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੂੰ ਚੋਣ ਕਰ ਲੈਂ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਜਾ ਕੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂ।”

੧੩ ਦਾਉਦ ਨੇ ਗਾਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤਾਂ ਵੱਡੀ ਦੁਖਿਆ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ

ਉੱਥੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਥੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਬੜਾ ਦਯਾਵਾਨ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੀ ਛੱਡਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੇ ਮੈਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਵੇ।”

੧੪ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਭੇਜੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ੭੦,੦੦੦ ਲੋਕ ਮਰ ਗਏ। ੧੫ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਅਨੁਸਲਮ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਯਰ ਜਦ ਹੀ ਦੂਤ ਨੇ ਅਨੁਸਲਮ ਨੂੰ ਨਾਮ ਕਰਨਾ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸ ਨਾਮ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਖੜਕਿਆ। ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਦੂਤ ਨੂੰ ਜੋ ਨਾਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਆਖਿਆ, “ਕੁਰ ਜਾ! ਬਸ ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਿਆ!” ਉਸ ਵਕਤ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਅਜੇ ਅਬੂਮੀ ਆਰਨਾਨ ਦੇ ਖਿੜ ਕੋਲ ਖੜੋਤਾ ਸੀ।

੧੬ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉੱਪਰ ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਅਮਮਾਨ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਦੂਤ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਅਨੁਸਲਮ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਠਿਕਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਦ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਸਿਰ ਨਿਵਾਂ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ। ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਆਖਣਾ ਦੱਖ ਧਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਮ ਤੱਥ ਖਾਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ੧੭ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਹੀ ਖਾਖੀ ਹਾਂ ਜਿਸਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਹੀ ਇਹ ਬੁਰਾ ਖਾਖਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਤੇ ਮੇਰੇ ਹੋ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਨੂੰ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇ, ਯਰ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਰਧਾਲੂਆਂ ਉੱਪਰ ਇਹ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੂੰ ਕੋਰ ਦੇਵੇ।”

੧੮ ਉਦ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਗਾਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਖੇ ਕਿ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਉਪਾਸਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਏ। ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਅਬੂਮੀ ਆਰਨਾਨ ਦੇ ਖਿੜ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬਣਾਏ। ੧੯ ਗਾਦ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜੋ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਹੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਆਰਨਾਨ ਦੇ ਖਿੜ ਵਿੱਚ ਗਿਆ।

੨੦ ਉਸ ਵਕਤ ਆਰਨਾਨ ਕਣਕ ਦਾ ਗਾਹ ਧਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਮੁੜ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਤ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਆਰਨਾਨ ਦੇ ਚਾਹੇ ਖੁੱਤਰ ਲੁਕਣ ਲਈ ਭੱਜ ਖੜੋਤੇ।

੨੧ ਦਾਉਦ ਆਰਨਾਨ ਕੋਲ ਖਰਾੜੀ ਉੱਪਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਆਰਨਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਖਿੜ ਵਿੱਚ ਆਖਣਾ ਕੰਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਵੱਲ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਖਰੋਚ ਕੇ ਜਮੀਨ ਵੱਲ ਆਖਣਾ ਮੁੰਗ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਦੁਕ ਗਿਆ।

੨੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਰਨਾਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਨੂੰ ਖੁਰੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਆਖਣਾ ਖਿੜ ਵੇਚ ਦੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਥੇ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾ ਸਕਾਂ। ਇਉਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।”

੨੩ ਆਰਨਾਨ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਇਹ ਖਿੜ ਮੰਭਾਲ ਲੈ। ਤੂੰ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ। ਤੈਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤੂੰ ਕਰ ਲੈ। ਵੇਖ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਧਸੂ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਕਣਕ ਵੀ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

੨੪ ਘਰ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਰਨਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ, ਇਸ ਸਭ ਰਾਮੇ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਰੀਮਤ ਚੁਕਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ ਤੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ ਜੇ ਤੇਰੀ ਹੋਵੇ। ਜਿਸ ਵਸਤ ਦੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰੀਮਤ ਆਦਾ ਨਾ ਕਰਨੀ ਯਦੇ ਉਹ ਭੇਟ ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ?”

੨੫ ਇਸ ਲਈ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਰਨਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਲਈ ਮੈਨੇ ਦੇ ੧੫ ਖੰਡ ਦਿੱਤੇ। ੨੬ ਉੱਥੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਉਦ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਉੱਥੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਮੁੱਖ ਮਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਉਦ ਆੱਗੇ ਪਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਉਦ ਨੇ ਆਦਮ ਤੋਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਪਰ ਆੱਗ ਭੇਜੀ। ੨੭ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਉਦ ਨੇ ਉਸ ਦੂਤ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਫਿਰ ਮਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆ ਲਵੇ।

੨੮ ਦਾਉਦ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਆਉਦ ਨੇ ਆਬੁਮੀ ਆਰਨਾਨ ਦੇ ਖਿੜ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਉਦ ਨੂੰ ਖਲੀ ਚੜ੍ਹਾਈ। ੨੯ (ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਆਤੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਗਿਥਓਨ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਸਨ ਉਸ ਵਰਤ ਖੁਮਾ ਨੇ ਇਹ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ੩੦ ਦਾਉਦ ਕਿਉਂ ਕਿ ਆਬੁਮੀ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਰੋਲ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾ ਸੱਕਿਆ। ਦਾਉਦ ਆਉਦ ਦੇ ਦੂਤ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ।)

੩੧ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਆਉਦ ਆਬੁਮੀ ਦਾ ਮੰਦਰ ਆਤੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਖਲੀਆਂ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਜੇ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਬਾਵੇਂ ਹੀ ਬਣੇਗੀ।”

ਦਾਉਦ ਦੀ ਮੰਦਰ ਲਈ ਤਿਆਰੀ

੩ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮਾਰੇ ਵਿਦੇਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਮੰਗ ਤਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਆਬੁਮੀ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਲਈ ਖੱਬਰ ਆੜਨੇ ਸੀ। ੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਰਵੇਸ ਦੇ ਕਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਮੇਖਾਂ ਆਤੇ ਕਥੇ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਰਾ ਲੋਗ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਤੇਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇ ਰਾਮੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ। ੪ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸੀਦੇਨ ਆਤੇ ਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ, ਜਿਹੜੇ ਦਾਉਦ ਰੋਲ ਦਿਆਰ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਲੈ ਕੇ ਆਏ, ਬੋਹਿਮਾਥ ਦਿਆਰ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਲਈ।

੫ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮਾਨੂੰ ਆਉਦ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਆਤੇ ਮਹਾਨ ਮੰਦਰ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਰ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਆਜੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਆਤੇ ਤਜਰਬਾਗੀਣ ਹੈ। ਆਉਦ ਦਾ ਮੰਦਰ ਇਸਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਆਤੇ ਮੁੰਦਰਤਾ ਲਈ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਆਉਦ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਮੈਂ ਆਜਨਾ

ਬਣਾਈ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੇਤ ਤੋਂ ਧਰਮਾਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀਆਂ ਬੜੀਆਂ ਆਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ।

੬ ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਉਦ ਆਬੁਮੀ ਲਈ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੱਦਿਆ। ੭ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ! ਮੈਂ ਆਉਦ ਆਪਣੇ ਆਬੁਮੀ ਦੇ ਨਾਮ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ੮ ਆਰ ਮੇਰੇ ਆਉਦ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਦਾਉਦ ਤੂੰ ਬੜੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜਿਆਂ ਹੋ ਆਤੇ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਲਈ ਮੰਦਰ ਨਹੀਂ ਬਨਵਾ ਸੱਕਦਾ। ੯ ਆਰ ਤੇਰੇ ਆਰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਆਮਨ ਆਮਦ ਹੋਵੇਗਾ ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਚੋਗਿਰਦੇ ‘ਚ ਆਮਰੇ ਉਸ ਦੇ ਵੈਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਸੁਲੇਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਾਂਤੀ ਤੇ ਆਮਨ ਦਾ ਰਾਜ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੧੦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰੇਗਾ। ਸੁਲੇਮਾਨ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਖਿਤਾ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਰਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਰਾਜ ਹਮੇਸ਼ਾ-ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਤੇ ਰਹੇਗਾ।”

੧੧ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ, “ਹੁਣ ਹੋ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ! ਆਬੁਮੀ ਤੇਰੇ ਆੱਗ-ਮੰਗ ਰਹੇ। ਤੈਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੇ ਆਤੇ ਤੂੰ ਆਉਦ ਆਪਣੇ ਆਬੁਮੀ ਲਈ ਮੰਦਰ ਬਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੧੨ ਆਉਦ ਤੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਖਾਤਮਾਗੀ ਦੇਵੇ। ਆਬੁਮੀ ਤੈਨੂੰ ਸਮਝ ਆਤੇ ਸੋਝੀ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਬੁਮੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਆਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਨਦਾ ਹੋਇਆ ਰਹੇ ਆ ਸੱਕੇ। ੧੩ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਆਬੁਮੀ ਦੇ ਆਮਲ ਆਤੇ ਨੇਮ ਮੰਨੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਆਬੁਮੀ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਾਸਤੇ ਖੁਮਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਆਬੁਮੀ ਤੇਰੇ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਹੋ ਕੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਹੋ, ਡਰ ਨਹੀਂ।

੧੪ “ਸੁਲੇਮਾਨ, ਵੇਖ, ਮੈਂ ਆਉਦ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਆਜਨਾ ਬਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਮੈਂ ੩,੭੫੦ ਟੱਨ ਸੋਨਾ, ੩੭,੫੦੦ ਟੱਨ ਚਾਂਦੀ ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰਾਮੀ ਆਤੇ ਲੋਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੇਲੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਲੱਕੜ ਆਤੇ ਖੱਬਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸੁਲੇਮਾਨ, ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਜੋੜ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ੧੫ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਮੰਗ ਤਰਾਮ ਆਤੇ ਤਰਖਾਣ ਹਨ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਕਾਰੀਗਰ ਵੀ ਹਨ। ੧੬ ਜੇ ਕਿ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ, ਖਿੱਤਲ ਆਤੇ ਲੋਹੇ ਆਦਿ ਦੀ ਕਾਰੀਗਰੀ ‘ਚ ਬੜੇ ਨਿਖੁਣ ਹਨ। ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਜਿਹੇ ਕਾਰੀਗਰ ਬੋਹਿਮਾਥ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਤੂੰ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ। ਆਉਦ ਤੇਰੇ ਆੱਗ-ਮੰਗ ਹੋਵੇ।”

੧੭ ਉਦੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਮਦਦ ਵਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ।
 ੧੮ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ । ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ । ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸ ਖਰਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ 'ਚ ਮੇਰੀ ਮਹਾਇਤਾ ਵੀ ਹੈ । ਮੇਂ ਗੁਣ ਯਹੋਵਾਹ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਖਰਤੀ ਤੇ ਰਾਬਿਜ਼ ਹਨ ।” ੧੯ ਇਸ ਲਈ ਆਖਣੇ ਮਨ ਆਤੇ ਦਿਲ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੈਂਘ ਵੇਢੇ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮ ਆਨੁਸਾਰ ਚੱਲੇ । ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਆਮਬਾਨ ਨੂੰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰੇ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਆਤੇ ਹੋਰ ਖਵਿੱਤਰ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਕੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾ ਕੇ ਵੇਢੇ ।”

ਲੋਢੀਆਂ ਲਈ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੋਢਾ ਵਰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ

੨੩ ੧ ਗੁਣ ਦਾਉਦ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਠਹਿਰਾਇਆ । ੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਾਉਣੀ ਵੀ ਆਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਰੇ ਜਾਜਰਾਂ ਆਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ । ੩ ਦਾਉਦ ਨੇ ੩੦ ਮਾਲ ਜਾਂ ੩੦ ਮਾਲ ਤੋਂ ਉੱਥਰ ਦੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ, ਝਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਉੱਥੇ ੩੮,੦੦੦ ਲੋਢੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਣੀ । ੪ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “੨੪,੦੦੦ ਲੋਢੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਵਰਨਗੇ ਆਤੇ ੬,੦੦੦ ਲੋਢੀ ਨਿਯੰਤਰ ਆਤੇ ਝਲਮੀਏ ਹੋਣਗੇ । ੫ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਢੀ ਦਰਬਾਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵਰਣਗੇ ਆਤੇ ੪,੦੦੦ ਲੋਢੀ ਮੰਗੀਤਰਾਹ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਖਾਮ ਮਾਜ਼ ਬਣਵਾਏ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਵਜੰਤਰੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਉਸਤਤਿ ਸਾਨ ਵਰਣਗੇ ।”
 ੬ ਦਾਉਦ ਨੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ੩ ਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ । ਇਹ ਲੋਢੀ ਦੇ ੩ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਮਨ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਗੋਰਮੇਨ, ਰਹਾਬ ਆਤੇ ਮਹਾਰੀ ਮਨ ।

ਗੋਰਮੇਨ ਦਾ ਖਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ

੧ ਗੋਰਮੇਨ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਲਯਾਦਾਨ ਆਤੇ ਸਿਮਈ ਮਨ । ੨ ਲਯਾਦਾਨ ਦੇ ੩ ਖੁੱਤਰ ਮਨ । ਉਸਦਾ ਖਰਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੀਏਲ ਮੀ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ਜੇਬਾਮ ਆਤੇ ਯੇਏਲ । ੩ ਸਿਮਈ ਦੇ ਖੁੱਤਰ-ਸਲੋਮੀਥ, ਹਜੀਏਲ ਆਤੇ ਹਾਰਾਨ ਮਨ । ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਲਯਾਦਾਨ ਦੇ ਖਰਾਣੇ ਦੇ ਮੁਖੀਏ ਮਨ ।
 ੪ ਸਿਮਈ ਦੇ ਚਾਰ ਖੁੱਤਰ-ਯਹਾਬ, ਜੀਨਾ, ਯਿਊਸ ਆਤੇ ਬਰੀਆ ਮੀ । ੫ ਯਹਾਬ ਉਸਦਾ ਖਰਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਆਤੇ ਜੀਜਾਹ ਦੂਜਾ । ਖਰ ਯਿਊਸ ਆਤੇ ਬਰੀਆਹ ਦੇ ਬਹੁਤ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਮਨ ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਦੋਨੋਂ ਇੱਕੋ ਹੀ ਖਰਾਣੇ ਵਿੱਚ ਗਿਣੇ ਗਏ ।

ਰਹਾਬ ਦਾ ਖਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ

੧ ਰਹਾਬ ਦੇ ੪ ਖੁੱਤਰ ਮਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਆਮਰਾਮ, ਯਿਸਹਾਰ, ਹਬਰੋਨ ਤੇ ਉਜੀਏਲ ਮਨ । ੨ ਆਮਰਾਮ ਦੇ ੨ ਖੁੱਤਰ ਹਾਨੂਨ ਆਤੇ ਮੁਸਾ ਮਨ । ਹਾਨੂਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਾਮ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਆਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹਮੇਸਾ ਖਾਮ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮਨ । ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਲਈ ਖਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਵਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮਨ । ਹਾਨੂਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਆਗੇ ਯੁਧ ਯੁਧਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਬਣ ਕੇ ਮੋਢਾ ਵਰਨ ਲਈ ਵੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਵਰਨ ਆਤੇ ਮਦੀਵ ਵਾਲ ਲਈ ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ ਲੈ ਕੇ ਬਰਕਤ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਖਰਾਖਤ ਸੀ ।
 ੩ ਮੁਸਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਸੀ ਆਤੇ ਮੁਸਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਲੋਢੀ ਖਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਗ ਮਨ । ੪ ਗੋਰਮੇਨ ਆਤੇ ਆਲੀ ਆਜ਼ਰ ਮੁਸੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ । ੫ ਗੋਰਮੇਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮਬੁਏਲ ਸੀ । ੬ ਆਲੀ ਆਜ਼ਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਹਰਾਬਯਾਹ ਸੀ ਤੇ ਆਲੀ ਆਜ਼ਰ ਦਾ ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੇਰੀ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਰ ਹਰਾਬਯਾਹ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ ।
 ੭ ਯਿਸਹਾਰ ਦੇ ਖਰਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਸਲੋਮੀਥ ਸੀ ।
 ੮ ਹਬਰੋਨ ਦੇ ਖਰਿਲੋਠੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਯਹੀਯਾਹ ਸੀ ਆਤੇ ਦੂਜੇ ਦਾ ਨਾਂ ਆਮਰਯਾਹ । ਯਹੀਯਾਹ ਉਸਦਾ ਤੀਜਾ ਆਤੇ ਚੌਥਾ ਖੁੱਤਰ ਯਿਸਰਾਏਲ ਸੀ ।
 ੯ ਉਜੀਏਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀਰਾਹ ਆਤੇ ਛੋਟਾ ਯਿੱਸੀਯਾਹ ਸੀ ।

ਮਹਾਰੀ ਖਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ

੧ ਮਹਾਰੀ ਆਤੇ ਮੁਸੀ ਮਹਾਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ । ਮਹਾਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਲਯਾਜ਼ਰ ਆਤੇ ਰੀਸ ਮਨ ।
 ੨ ਆਲਯਾਜ਼ਰ ਦੀ ਜਦੋਂ ਮੋਤ ਹੋਈ ਉਸ ਦੇ ਖਰ ਵੇਰੀ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਿਰਫ ਯੀਆਂ ਮਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜੇ ਰਿ ਰੀਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ । ੩ ਮੁਸੀ ਦੇ ਖਰ ਤਿੰਨ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਮਹਾਰੀ, ਏਦਰ ਆਤੇ ਯਿਰੋਮੇਥ ਸੀ ।

ਲੋਢੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ

੨੪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਢੀਆਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਆਖਣਿਆਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਨਾਂ ਸੂਚੀ 'ਚ ਆਂਤਰਿਤ ਹਨ । ਇਹ ਆਖੋ-ਆਖਣੇ ਖਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੁਖੀ ਮਨ ਤੇ ਹੋਰ ਲੋਢੀ ਦਾ ਨਾਂ ਸੂਚੀ 'ਚ ਦਰਜ ਸੀ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸੂਚੀ

ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਨ ਉਹ ੨੦ ਵਰ੍ਹੇ ਜਾਂ ਉਮਰ ਤੋਂ ਵੱਧੀਰ ਮਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੋੜਾ ਰੀਤੀ।

੨੫ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਰਾਮ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ ਸਾਂਝੀ ਵਰਤਾਈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਦੀਵ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ।
੨੬ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਆਉਂਦੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੋੜਾ ਲਈ ਵਰਤਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣੀਆਂ ਯੋਗੀਆਂ।”

੨੭ ਦਾਉਦ ਦੀ ਅਖੀਰਲੀ ਹਿਦਾਇਤ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਜਿਹੜੀ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਲੇਵੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਆਏ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ। ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ੨੦ ਵਰ੍ਹੇ ਜਾਂ ਉਮਰ ਤੋਂ ਉੱਥਰ ਦੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ।

੨੮ ਲੇਵੀਆਂ ਦਾ ਰੰਮ ਆਰਾਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੋੜਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਯਾਮਿਆਂ ਵਾਲੇ ਕਮਰਿਆਂ ਆਉਂਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦੀ ਵੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਾਰੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਸਾਰੀਆਂ ਯਵਿੱਤਰ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੋੜਾ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਸੀ।
੨੯ ਉਹ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਲਈ ਅਤੇ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਮੈਂਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਬੇਖਮੀਰੀ ਥਣੀ ਰੋਟੀ ਲਈ ਅਤੇ ਮੋਰਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੜਾਹੀਆਂ ਅਤੇ ਰਲੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਲੇਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਣਤੀ ਕਰਦੇ ਸਨ।
੩੦ ਲੇਵੀ ਹਰ ਸਵੇਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਯੰਨਵਾਦ ਤੇ ਉਮਤਤ ਕਰਦੇ। ਇੰਝ ਹੀ ਉਮਦਾ ਉਮਤਤ ਗਾਨ ਉਹ ਸਵੇਰ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਮ ਨੂੰ ਕਰਦੇ।
੩੧ ਲੇਵੀ ਸਭਤਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਅਤੇ ਅਮਸਿਆ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਉਤਮਵਾਂ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਰਾਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੋੜਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਹਰ ਵਾਰੀ ਰਿੰਨੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਰੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਅਮੂਲ ਸਨ।
੩੨ ਇਉਂ, ਲੇਵੀਆਂ ਜਿੰਮੇ ਜੋ-ਜੋ ਕਾਰਜ ਲੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਖੁਥੀ ਰੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਅਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦੀ ਵੇਖਭਾਲ ਰੀਤੀ। ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ (ਜਾਜਰਾਂ) ਨੂੰ ਜੋ ਗਾਰੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰੀਤੀ। ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਆਰਾਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੋੜਾ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਰੂਧ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀ।

ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਟੋਲੇ

੨੪ 1 ਗਾਰੂਨ ਦੇ ਯੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਮਥੂਗ ਇਉਂ ਸਨ: ਗਾਰੂਨ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਨਾਦਾਬ, ਅਥੀਗੂ, ਅਲਯਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਈਥਾਮਾਰ ਸਨ। 2 ਯਰ ਨਾਦਾਬ ਅਤੇ ਅਥੀਗੂ ਬੇਯੋਲਾਦੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਧਰਿਨਾਂ ਹੀ ਮਰ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਅਲਯਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਈਥਾਮਾਰ ਨੇ ਜਾਜਰ ਦੇ ਰੂਧ 'ਚ ਰੰਮ ਰੀਤਾ। 3 ਦਾਉਦ ਨੇ ਅਲਯਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਈਥਾਮਾਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਗ ਨੂੰ ਦੋ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਮਥੂਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋ-ਜੋ ਰੰਮ ਸੌਂਧੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਰੰਮਾਂ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਕਰਨ।

ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਸਾਦਕ ਅਤੇ ਅਹੀਮਲਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਰੀਤਾ। ਸਾਦਕ ਅਲਯਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਹੀਮਲਰ ਈਥਾਮਾਰ ਦੇ। 4 ਅਲਯਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਆਰਾਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਈਥਾਮਾਰ ਦੇ ਆਰਾਮੇ ਦੀ ਬਜਾਇ ਵੱਧੇਰੇ ਸਰਦਾਰ ਆਗੂ ਸਨ। ਅਲਯਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਆਰਾਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੇਲ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਈਥਾਮਾਰ ਦੇ ਆਰਾਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆੱਟ ਆਗੂ ਸਨ। 5 ਗੁਣਾ ਸੁੱਟ ਕੇ ਹਰੇਕ ਆਰਾਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਅਮਥਾਨ ਦਾ ਮੁਖੀ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਦਾ ਕਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ ਗਿਆ। ਯਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਅਲਯਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਈਥਾਮਾਰ ਦੇ ਆਰਾਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ।

6 ਸਮਯਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੱਤਰ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਨਥਨਿਏਲ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਸੀ। ਸਮਯਾਗ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦਾਉਦ ਦੀ ਗਾਜਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਇਹ ਆਗੂ ਸਨ: ਸਾਦਕ ਜਾਜਰ, ਅਹੀਮਲਰ ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਆਰਾਮੇ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ। ਅਹੀਮਲਰ ਅਥਯਾਥਾਰ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਸੀ। ਹਰ ਵਾਰ ਗੁਣਾ ਸੁੱਟ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸਮਯਾਗ ਲਿਖਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਲਿਖ ਦਿੰਦਾ। ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਲਯਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਈਥਾਮਾਰ ਆਰਾਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਰੰਮ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਸਨ।

- ੭ ਧਰਿਨਾ ਮਥੂਗ ਆਰਾਮੀਥ ਦਾ ਸੀ।
- ੮ ਦੂਜਾ ਮਥੂਗ ਅਮਥਯਾਗ ਦਾ।
- ੯ ਤੀਜਾ ਮਥੂਗ ਗਰੀਮ ਦਾ ਚੌਥਾ ਮਥੂਗ ਦਾ।
- ੧੦ ਯੰਨਵਾ ਮਥੂਗ ਮਲਕੀਯਾਗ ਅਤੇ ਛੇਵਾਂ ਮੀਥਾਮੀਨ ਦਾ।
- ੧੧ ਸੁੱਟਵਾਂ ਮਥੂਗ ਹੋਰਮ ਦਾ ਅਤੇ ਆੱਟਵਾਂ ਮਥੂਗ ਅਥੀਯਾਗ ਦਾ।
- ੧੨ ਨੌਵਾਂ ਆਮੂਆ ਦਾ ਮਥੂਗ ਤੇ ਦਸਵਾਂ ਸਰਨਯਾਗ ਦਾ ਮਥੂਗ ਸੀ।
- ੧੩ ਗਿਯਾਰ੍ਹਵਾਂ ਅਲਯਾਮੀਥ ਦਾ ਅਤੇ ਬਾਰ੍ਹਵਾਂ ਮਥੂਗ ਆਰੀਮ ਦਾ ਸੀ।
- ੧੪ ਤੇਰ੍ਹਵਾਂ ਮਥੂਗ ਗੁੱਧਾਗ ਦਾ ਤੇ ਚੌਦਵਾਂ ਮਥੂਗ ਅਮਥਯਾਗ ਦਾ।
- ੧੫ ਚੌਦਵਾਂ ਮਥੂਗ ਬਿਲਗਾਗ ਦਾ ਮੇਲ੍ਹਵਾਂ ਇੰਮੋਰ ਦਾ।
- ੧੬ ਸਤਾਰ੍ਹਵਾਂ ਹੋਜੀਰ ਦਾ ਮਥੂਗ ਅਤੇ ਆੱਟਾਰ੍ਹਵਾਂ ਮਥੂਗ ਹੱਥੀਸੋਮ ਦਾ।
- ੧੭ ਉਨ੍ਹੀਵਾਂ ਮਥੂਗ ਯਥਗਯਾਗ, ੨੦ਵਾਂ ਆਗਜ਼ੇਰੇਲ ਦਾ ਸੀ।
- ੧੮ ਦਿੱਰੀਵਾਂ ਮਥੂਗ ਆਰੀਨ ਦਾ ੨੨ਵਾਂ ਗਾਮੂਲ ਦਾ।
- ੧੯ ਤੋਈਵਾਂ ਕਲਾਯਾਗ ਦਾ ਮਥੂਗ ਅਤੇ ਚੌਦੀਵਾਂ ਮਥੂਗ ਆਰਾਮੀਥ ਦਾ ਮਥੂਗ ਸੀ।

੧੯ ਇਹ ਮਾਰੇ ਮਭੂਗ ਯਗੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੋਵਾ ਮੰਭਾਲ ਰਹਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੋਵਾ ਲਈ ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਯਗੋਵਾਗ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗਾਨੂਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਮਨ।

ਦੂਜੇ ਲੋਵੀ

੨੦ ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰੀ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਇਉਂ ਮਨ:

ਯਮਰਾਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਥਾਏਲ ਯਤੇ ਮੁਥਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਗਦਯਾਗ।

੨੧ ਜਗਦਯਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਯਿੱਸਾਯਾਗ (ਜੇ ਰਿ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।)

੨੨ ਯਿੱਸਾਯਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਲੇਮੇਥ ਯਤੇ ਮਲੇਮੇਥ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਯਗਥ।

੨੩ ਗਥਰੇਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਯਗੀਯਾਗ ਮੀ ਯਤੇ ਯਮਰਯਾਗ ਗਥਰੇਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ, ਯਗਜੀਏਲ ਤੀਜਾ ਯਤੇ ਯਰਮਯਾਮ ਚੌਥਾ ਮੀ।

੨੪ ਉਜੀਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀਰਾਗ ਯਤੇ ਮੀਰਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਾਮੀਰ ਮੀ।

੨੫ ਯਿੱਸੀਯਾਗ ਮੀਰਾਗ ਦਾ ਭਰਾ ਮੀ ਯਤੇ ਯਿੱਸੀਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਰਯਾਗ।

੨੬ ਮਗਰੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀ ਮਗਲੀ ਤੇ ਮੂਮੀ ਯਤੇ ਉਮਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਯਜੀਯਾਗ ਮੀ।

੨੭ ਮਗਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਯਜੀਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੋਗਮ, ਜੱਬੂਰ ਯਤੇ ਇਥਰੀ ਮਨ।

੨੮ ਮਗਲੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਲਯਾਜਾਰ ਮੀ ਧਰ ਯਲਯਾਜਾਰ ਦੇ ਘਰ ਵੇਈ ਖੁੱਤਰ ਨਾ ਜੰਭਿਯਾ।

੨੯ ਰੀਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਯਰਗਮੇਲ ਮੀ।

੩੦ ਮੂਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਗਲੀ, ਏਦਰ ਯਤੇ ਯਿਰੀਮੇਥ ਮਨ।

ਇਹ ਲੋਵੀ ਯਾਗੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦਰਜ ਰੀਤੇ ਗਏ ਮਨ।^੧ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਮੇਸ ਵੰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਧਣੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਵਾਂਗ ਗੁਣੇ ਧਾਏ। ਜਾਜਰ ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਰੀ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਦਾਊਦ, ਮਾਦੇਦ, ਯਗੀਮਲਰ, ਯਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਯਾਗੂਆਂ ਯਤੇ ਲੋਵੀ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਗੁਣੇ ਧਾਏ ਮਨ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋਈ ਮੀ ਤਾਂ ਵੱਡੇ-ਛੋਟੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਧਰਾਧਰ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਮੀ।

ਮੰਗੀਤ ਦੇ ਮਭੂਗ

੨੫^੧ ਦਾਊਦ ਯਤੇ ਫੌਜ ਦੇ ਮੈਨਾਧਤੀਆਂ ਨੇ ਯਾਮਾਫ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਮ ਮੋਵਾ ਲਈ ਵੱਖ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਯਾਮਾਫ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗੋਮਾਨ ਯਤੇ ਯਦੂਯੂਨ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਮ ਵੰਸ਼ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਯਾਗੀਮੀ ਵਾਈ ਨੂੰ, ਉਸ ਦੇ ਮੰਦੇਮਾਂ ਨੂੰ ਧਰਥਤਾਂ, ਦਿਲਰੁਥਾ, ਛੈਣਿਆਂ ਯਾਦਿ ਮਾਜਾਂ ਨਾਲ ਲੋਰਾਂ ਤੀਰ ਧਰੁਚਾਣਾ ਮੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਇਸ

ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੋਵਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

੨ ਯਾਮਾਫ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ: ਜਬੂਰ, ਯੂਮਫ, ਨਥਾਨਯਾਗ ਤੇ ਯਮਰੇਲਾਗ। ਦਾਊਦ ਨੇ ਯਾਮਾਫ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਰਹਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਤੇ ਯਾਮਾਫ ਨੇ ਯਾਧਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਯਾਗਵਾਈ ਰੀਤੀ।

੩ ਯਦੂਯੂਨ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗਦਾਲਯਾਗ, ਮਰੀ, ਯਮਯਾਯਾਗ, ਸਿਮਈ ਗਥਯਾਗ ਯਤੇ ਮਤਿਥਯਾਗ ਮਨ। ਇਹ ਰੁਲ ੬ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਦੂਯੂਨ ਨੇ ਇਹ ਰਾਜ ਮੰਧਿਆ। ਯਦੂਯੂਨ ਧਰਥਤ ਨਾਲ ਯਗੋਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਰੇ ਨਥੁਵਤ ਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਮੀ।

੪ ਗੋਮਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਧੁੱਰੀਯਾਗ ਮਤਨਯਾਗ, ਉਜੀਏਲ, ਮਥੂਏਲ, ਯਰੀਮੇਥ, ਗਨਯਾਗ, ਗਨਾਨੀ, ਯਲੀਯਾਥਾਗ, ਗੱਦਲਤੀ, ਰੋਮਮਤੀ-ਯਜਰ, ਯਾਮਥਰਾਮਾਗ, ਮੱਲੇਥੀ, ਗੇਥੀਰ ਯਤੇ ਮਗਜੀਓਥ ਮਨ।^੨ ਇਹ ਮਭ ਗੋਮਾਨ, ਦਾਊਦ ਦੇ ਨਥੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਨ। ਯਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਗੋਮਾਨ ਦੇ ਥਗੁਤ ਮਾਰੇ ਖੁੱਤਰ ਹੋਏ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗੋਮਾਨ ਨੂੰ ੧੪ ਖੁੱਤਰ ਦਿੱਤੇ, ਯਤੇ ਤਿੰਨ ਯੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

੬ ਗੋਮਾਨ ਨੇ ਯਾਧਣੇ ਮਾਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਯਗੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਰੀਰਤੀ ਗਾਉਣ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਲਾਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਾਨ ਵੇਲੇ ਛੈਣੇ, ਦਿਲਰੁਥਾ ਤੇ ਧਰਥਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਦੇ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੋਵਾ ਰਹਨ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹੀ ਤਰੀਕਾ ਮੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾਊਦ ਨੇ ਰੀਤੀ ਮੀ।^੩ ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਾਦਮੀਆਂ ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਧੇਥੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਿੱਤਰ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਦੀ ਸਿਥਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਮੀ। ਯਗੋਵਾਗ ਦੀ ਮਤੁਤੀ ਗਾਨ ਵਾਲੇ ਧਰਵੀਨ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੨੯੯ ਮੀ।^੪ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਰਿਹੜਾ ਵੰਸ਼ ਯਾਏ, ਤੇ ਉਹ ਰੀ ਰੇ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣਾ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਯਤੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਧਰਾਧਰ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਹੁੰਦਾ। ਵੱਡੇ-ਛੋਟੇ ਨੂੰ ਮਮਾਨ ਦਰਿਸਟੀ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਯਤੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਨਿਗਾਹ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿਸ ਨੂੰ।

੫ ਧਰਿਲੇ 'ਚ ਯਾਮਾਫ (ਯੂਮਫ) ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਯਤੇ ਮੰਧੇਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਯਾਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮਨ। ਦੂਜੇ 'ਚ ਗਦਾਲਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਤੇ ਮੰਧੇਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਯਾਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮਨ।

੬ ਤੀਜੇ 'ਚ ਜਬੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਮੰਧੇਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਯਾਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮਨ।

੭ ਚੌਥੇ 'ਚ ਯਮਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਮੰਧੇਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਯਾਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮਨ।

੮ ਧੰਜਵੇਂ 'ਚ ਨਥਾਨਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਮੰਧੇਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਯਾਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮਨ।

- ੧੩ ਛੇਵੇਂ 'ਚ ਬੁੱਚੀਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੧੪ ਮੱਤਵੇਂ 'ਚ ਯਸਰੇਲਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੧੫ ਠੱਟਵੇਂ 'ਚ ਯਸਯਾਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੧੬ ਨੇਵੇਂ ਵਿੱਚ ਮੱਤਨਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੧੭ ਦਮਵੇਂ ਵਿੱਚ ਸਿਮਈ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੧੮ ਗਿਯਾਰਹਵੇਂ 'ਚ ਅਜ਼ਰੇਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੧੯ ਬਾਰਹਵੇਂ 'ਚ ਹਸਬਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੨੦ ਤੇਰਵੇਂ 'ਚ ਸੂਬਾਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੨੧ ਚੈਦਵੇਂ ਸਮੂਹ 'ਚ ਮਤਿਬਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੨੨ ਧੰਦਰਹਵੇਂ ਸਮੂਹ 'ਚ ਯਰੇਮੇਯ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੨੩ ਮੇਲਹਵੇਂ 'ਚ ਹਨਨਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੨੪ ਮਤਾਰਹਵੇਂ 'ਚ ਯਾਸਬਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੨੫ ਠੱਟਾਰਹਵੇਂ ਸਮੂਹ 'ਚ ਹਨਾਨੀ, ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੨੬ ਉਨਨੀਵੇਂ 'ਚ ਮੱਲੇਥੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੨੭ ਵੀਹਵੇਂ 'ਚ ਯਲੀਯਾਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੨੮ ਟਿੰਦੀਵੇਂ 'ਚ ਹੋਬੀਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੨੯ ਬਾਈਵੇਂ 'ਚ ਗਿੱਦਲਤੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੩੦ ਤੇਈਵੇਂ 'ਚ ਮਹੀਜਓਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।
- ੩੧ ਚੈਵੀਵੇਂ 'ਚ ਰੋਮਮਤੀ-ਯਜ਼ਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ ।

ਦਰਬਾਨ

੨੬ ੧ ਦਰਬਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ: ਜਿਹੜੇ ਦਰਬਾਨ ਰਾਜਾਗੀ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਉਂ ਹੈ ।

ਮਸਲਮਯਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ । (ਮਸਲਮਯਾਗ ਰੋਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਯਾਮਾਫ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ ।) ੨ ਮਸਲਮਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਰਬਯਾਗ ਧਰਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ, ਯਦੀਯੋਲ ਦੂਜਾ, ਜਬਦਯਾਗ ਤੀਜਾ ਅਤੇ ਯਥਨੀਏਲ ਚੌਥਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ । ੩ ਏਲਾਮ ਮਸਲਮਯਾਗ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ, ਯਹੋਗਾਨਾ ਛੇਵਾਂ ਅਤੇ ਯਲਯਹੋਟਨਈ ਸੱਤਵਾਂ ਖੁੱਤਰ ਮੀ । ੪ ਉਬੇਦ-ਯਦੇਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ-ਉਬੇਦ-ਯਦੇਮ ਦੇ ਧਰਿਲੇਠੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਸਮਯਾਯਾਗ ਤੇ ਦੂਜੇ ਦਾ ਯਹੋਜਾਬਾਦ, ਯੋਯਾਗ ਤੀਜਾ ਮਾਰਾਰ ਚੌਥਾ ਅਤੇ ਨਥਾਨੀਏਲ ਪੰਜਵਾਂ ਮੀ । ੫ ਯੀਥੀਏਲ ਉਸਦਾ ਛੇਵਾਂ ਖੁੱਤਰ, ਯਿੰਮਾਰਾਰ ਸੱਤਵਾਂ ਅਤੇ ਧਰਿਲਯਈ ਉਸਦਾ ਠੱਟਵਾਂ ਖੁੱਤਰ ਮੀ । ਉਬੇਦ-ਯਦੇਮ ੬ ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਰਥਾ ਮੀ । ੭ ਸਮਯਾਯਾਗ ਉਬੇਦ-ਯਦੇਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ । ਸਮਯਾਯਾਗ ਦੇ ਵੀ ਖੁੱਤਰ ਸਨ ਜੋ ਰਿ ਯਾਥਏ ਖਿਤਾ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਯਾਗੂ ਸਨ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਵੀਰ ਬਹਾਦਰ ਸਨ । ੮ ਸਮਯਾਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ: ਯਾਥਨੀ, ਰਫਾਏਲ, ਉਬੇਦ, ਯਲਜਾਬਾਦ, ਯਲੀਗੂ ਅਤੇ ਸਮਬਯਾਗ । ਯਲਜਾਬਾਦ ਦੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਨਿਯੁਣ ਰਾਹੀਗਰ ਸਨ । ੯ ਇਹ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਉਬੇਦ-ਯਦੇਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ । ਇਹ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਸਭ ਬੜੇ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਸਨ । ਇਹ ਇੰਦਰ ਚੰਗੇ ਦਰਬਾਨ ਵੀ ਸਨ । ਉਬੇਦ-ਯਦੇਮ ਦੇ ੬੨ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ । ੧੦ ਮਸਲਮਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਬੜੇ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੧੮ ਮੀ । ੧੧ ਮਹਾਨੀ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦਰਬਾਨ ਇਹ ਸਨ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਮਾਗ ਮੀ । ਸਿਮਰੀ ਉਸ ਦਾ ਧਰਿਲਾ ਖੁੱਤਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ । (ਭਾਵੇਂ ਸਿਮਰੀ ਉਸਦਾ ਧਰਿਲੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਯਰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਿਲੇਠਾ ਜੰਮਿਆ ਖੁੱਤਰ ਚੁਣਿਆ ।) ੧੨ ਗਿਲਰੀਯਾਗ ਉਸਦਾ ਦੂਜਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ, ਟਬਲਯਾਗ ਤੀਜਾ ਤੇ ਜਰਬਯਾਗ ਚੌਥਾ । ਰੁਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਹੋਮਾਗ ਦੇ ੧੩ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧੀ ਸਨ । ੧੩ ਇਹ ਦਰਬਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਯਾਗੂ ਸਨ । ਦਰਬਾਨਾਂ ਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇੰਦਰ ਵਿਸੇਸ ਢੰਗ ਹੁੰਦਾ ਮੀ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਉਹ ਸੇਵਾ ਰਹਦੇ ਸਨ । ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਉਹੀ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਰਹਦੇ ਸਨ । ੧੪ ਹਰ ਧਰਿਵਾਰ ਰੋਲ ਰੱਖਿਆ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇੰਦਰ ਫਾਟਰ ਅਤੇ ਫਾਟਰ ਦੀ ਚੋਣ ਗੁਣੇ ਧਾਰੇ ਹੁੰਦੀ ਮੀ । ਬੁੱਢਿਆਂ ਅਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਇੰਦਰ ਜਿਹਾ ਵਰਤਾਵਾ ਹੁੰਦਾ ਮੀ ।

*੨੬:੫ ਉਬੇਦ ਯਦੇਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਬੇਦ ਯਦੇਮ ਨੂੰ ਯਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਨੇਮ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੀ । ੧ ਟਿਤਗਮ ੨੧.

¹⁴ ਮਲਮਯਾਗ ਨੂੰ ਖੁਰਬੀ ਫਾਟਰ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਮਲਮਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜ਼ਰਰਯਾਗ ਲਈ ਗੁਣੇ ਖਾਏ ਗਏ। ਜ਼ਰਰਯਾਗ ਇੱਕ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਮਲਮਯਾਗਰ ਮੀ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਫਾਟਰ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ¹⁵ ਉਬੇਦ-ਆਦੇਮ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਫਾਟਰ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਘੜੀਆਂ ਵੱਡਮੁੱਲੀ ਵਸਤਾਂ ਧਈਆਂ ਸਨ। ¹⁶ ਸੁੱਖੀਮ ਆਤੇ ਗੇਮਾਗ ਲਈ ਖੱਡਮੀ ਫਾਟਰ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਦਾ ਰੰਮ ਆਤੇ ਉੱਧਰਲੀ ਮੜਰ ਦੇ ਸੱਲਰਥ ਫਾਟਰ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਦਾ ਰੰਮ ਮੱਧਿਆ ਗਿਆ।

ਦਰਥਾਨ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਰੇ ਧਰਿਗਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ¹⁷ ਛੇ ਲੇਵੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਖੁਰਬੀ ਫਾਟਰ ਉੱਧਰ, ਚਾਰ ਉੱਤਰੀ ਫਾਟਰ ਵੱਲ, ੪ ਦੱਖਣੀ ਫਾਟਰ ਉੱਧਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਧਰਿਗਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਆਤੇ ਦੋ ਲੇਵੀ ਦਰਥਾਨ ਘਰ ਦੇ ਰੀਮਤੀ ਆਸਥਾਬ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਰਰਦੇ ਸਨ। ¹⁸ ਖੱਡਮੀ ਧਰਥਾਗ ਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ੪ ਧਰਿਗੇਦਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਆਤੇ ੨ ਧਰਿਗੇਦਾਰ ਉਸ ਰਾਗ ਤੇ ਧਰਿਗਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਇਸ ਦਰਥਾਗ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

¹⁹ ਇਹ ਜੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਥਾਨਾਂ ਦੇ ਸਨ ਜੋ ਰਗੀਆਂ ਆਤੇ ਮਰਾਗੀਆਂ ਦੇ ਮਥੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ।

ਖਜਾਨਚੀ ਆਤੇ ਹੋਰ ਰਰਮਚਾਰੀ

²⁰ ਆਗੀਯਾਗ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਰੰਮ ਆਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਆਦਰਲੀਆਂ ਰੀਮਤੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਰਰਨਾ ਸੀ ਆਤੇ ਹੋਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਵਿੱਤਰ ਵਸਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਧਰ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਭਾਲ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਆਗੀਯਾਗ ਦੀ ਹੀ ਸੀ।

²¹ ਲਯਦਾਨ ਗੇਰਸੇਨ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਆਗੀਯੇਲੀ ਲਯਦਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਗ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ।

²² ਆਗੀਯੇਲੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜੋਬਨ ਆਤੇ ਜੋਬਨ ਦੇ ਭਰਾ ਆਏਲ ਸੀ। ਇਹ ਆਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਰੀਮਤੀ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ।

²³ ਥਾਰੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਆਮਰਾਮ, ਆਮਗਾਰ, ਗਥਰੇਨ ਆਤੇ ਉੱਜੀਏਲ ਚੋ ਚੁਣੇ ਗਏ।

²⁴ ਸਥੂਏਲ ਆਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵੱਡਮੁੱਲੀ ਖਜਾਨੇ ਦੀ ਮੰਭਾਲ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਜੋ ਰਿ ਗੇਰਸੇਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਆਤੇ ਗੇਰਸੇਮ ਮੁਸਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ। ²⁵ ਸਥੂਏਲ ਦੇ ਮੰਬੰਧੀ ਇਉਂ ਸਨ: ਆਲੀਆਜ਼ਰ ਤੋਂ ਰਗਥਯਾਗ, ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ। ਆਸਯਾਯਾਗ, ਰਗਥਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ। ਆਗਰਾਮ ਆਸਯਾਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ। ਜਿਰਰੀ, ਆਗਰਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ। ਆਤੇ ਸਲੋਮੇਥ, ਜਿਰਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ।

²⁶ ਸਲੋਮੇਥ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੰਬੰਧੀ ਉਸ ਸਾਰੇ ਸਾਮਾਨ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ ਜਿਹੜਾ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਇਰੱਠਾ ਰੀਤਾ ਸੀ।

ਫੈਜ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਮੰਦਰ ਦੀ ਭੇਟਾ ਲਈ ਆਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ। ²⁷ ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਆਂਧਾਂ ਚੋ ਜਿੱਤ ਰੇ ਲਿਆਏ ਸਨ, ਉਹ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਆਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ²⁸ ਸਲੋਮੇਥ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੰਬੰਧੀਆਂ ਨੇ ਧਵਿੱਤਰ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਦੇਖਭਾਲ ਰੀਤੀ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਸਥੂਏਲ ਆਗੇਮ ਗਿਆਨੀ ਨੇ, ਰੀਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਾਉਲ, ਨੋਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਥਨੋਰ, ਸਥੂਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਥਾਥ ਨੇ ਆਰਥਣ ਰੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਸਲੋਮੇਥ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ-ਭਾਈ ਸਥ ਧਵਿੱਤਰ ਵਸਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਰ ਆਗੇਵਾਗ ਲਈ ਭੇਟ ਰਰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਮੰਭਾਲ ਰਰਦੇ ਸਨ।

²⁹ ਰਨਨਯਾਗ ਆਮਗਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਰਨਨਯਾਗ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਥਾਗਰ ਦਾ ਰੰਮ ਮੰਭਾਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਾਗ ਆਤੇ ਧੁਲਸੀਆਂ ਦਾ ਰੰਮ ਰੀਤਾ। ³⁰ ਗਥਯਾਗ ਗਥਰੇਨ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੰਬੰਧੀ ਧਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਰੰਮ ਆਤੇ ਆਰਦਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੱਡਮੀ ਧਾਮੇ ਵੱਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਉਧਾਰ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ ਉਸ ਦੇ ਮਥੂਗ ਵਿੱਚ ੧,੭੦੦ ਸਰਤੀਮਾਨੀ ਆਦਮੀ ਸਨ। ³¹ ਗਥਰੇਨ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਟਿਤਗਮ ਆਨੁਸਾਰ ਆਗੀਯਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦੇ ੪੦ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਸ ਨੇ ਆਥਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਿਵਾਰਿਕ ਟਿਤਗਮਾਂ ਰਾਗੀਂ ਬਰਾਦੁਰ ਸਿਥਾਗੀਆਂ ਮਾਗਿਰ ਆਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਰ ਆਥਜੇਰ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਗਿਲਯਾਦ ਤੋਂ ਗਥਰੇਨ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਭੇ। ³² ਆਗੀਯਾਗ ਦੇ ੨,੭੦੦ ਮੰਬੰਧੀ ਸਨ ਜੋ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਤੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਊਬੇਨ, ਗਾਦ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਗ ਆਤੇ ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਆਂਧੇ ਧਰਿਵਾਰ ਮਥੂਗ ਦੀ, ਧਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੰਮਾਂ ਆਤੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਰੰਮਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਰਰਨ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਫੈਜੀ ਮਥੂਗ

੨੭ ਇਹ ਸੂਚੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੈਜ ਵਿੱਚ ਧਾਤਮਾਗ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰੀਤੀ। ਹਰ ਮਥੂਗ ਦੀ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਗੀਨਾ ਰੰਮ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਧਾਤਮਾਗ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਸਾਮਰ, ਰਥਯਾਨ, ਸਰਦਾਰ ਆਤੇ ਧੁਲਸੀਏ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਚ ਗਜਿਰ ਸਨ। ਹਰੇਰ ਫੈਜੀ ਮਥੂਗ ਵਿੱਚ ੨੪,੦੦੦ ਮਨੁੱਖ ਸਨ।

^੨ ਆਸਥਾਯਾਥ ਮਾਲ ਦੇ ਧਰਿਲੇ ਮਗੀਨੇ ਲਈ ਧਰਿਲੇ ਮਥੂਗ ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਰਿਗ। ਆਸਥਾਯਾਥ ਜਬਚੀਏਲ

- ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਯਮਾਬਯਾਮ ਦੇ ਮਭੂਗ ਵਿੱਚ ੨੪,੦੦੦ ਸਿਧਾਗੀ ਮਨ।^੩ ਯਮਾਬਯਾਮ ਧਰਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੀ ਆਤੇ ਉਗ ਧਰਮਿਲੇ ਮਗੀਨੇ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਧਲਟਨ ਦੇ ਫੇਜੀ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਆਗੂ ਮੀ।
- ^੪ ਦੂਜੇ ਮਗੀਨੇ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਧਲਟਨ ਦਾ ਆਗੂ ਆਗੇ ਤੋਂ ਵੇਦਈ ਮੀ ਆਤੇ ਉਮ ਦੀ ਧਲਟਨ ਵਿੱਚ ੨੪,੦੦੦ ਮੈਨਿਰ ਵੀ ਮਨ ਮਿਰਲੇਥ ਉਮ ਦੇ ਮਭੂਗ ਦਾ ਮਰਦਾਮ ਮੀ।
- ^੫ ਬਨਾਯਾਗ ਤੀਜੇ ਮਗੀਨੇ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਧਲਟਨ ਦਾ ਧਰਯਾਨ ਮੀ ਬਨਾਯਾਗ ਯਗੇਯਾਦਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਯਗੇਯਾਦਾ ਇੱਕ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਮੀ। ਬਨਾਯਾਗ ਦੀ ਧਲਟਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ੨੪,੦੦੦ ਮੈਨਿਰ ਮਨ।^੬ ਇਹ ਉਗੀ ਬਨਾਯਾਗ ਮੀ ਜਿਮਦਾ ਨਾਂ ੩੦ ਨਾਇਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਗਾਦੁਰ ਸਿਧਾਗੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਨਾਯਾਗ ਮੈਨਾਧਤੀ ਮੀ। ਬਨਾਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਨਾਯਾਗ ਦੇ ਮਭੂਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਮੀ, ਜਿਮਦਾ ਨਾਉਂ ਆੰਮੀ ਜਾਘਾਦ ਮੀ।
- ^੭ ਚੌਥੇ ਮਗੀਨੇ ਵਿੱਚ ਚੌਥਾ ਮੁਖੀਆ ਯੋਯਾਥ ਦਾ ਭਰਾ ਆਮਾਗੇਲ ਮੀ। ਉਮ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਆਮਾਗੇਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਬਦਯਾਗ ਮੈਨਾਧਤੀ ਬਣਿਆ। ਆਮਾਗੇਲ ਦੇ ਮਭੂਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ੨੪,੦੦੦ ਮਨੁੱਖ ਮਨ।
- ^੮ ਪੰਜਵਾਂ ਮਰਦਾਮ ਮਭੂਗ ਇਜਰਾਗੀ ਮੀ, ਜਿਮਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਵੇਂ ਮਗੀਨੇ 'ਚ ਮੀ ਆਤੇ ਇਮਦੇ ਮਭੂਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ੨੪,੦੦੦ ਮੈਨਿਰ ਮਨ।
- ^੯ ਛੇਵੇਂ ਮਗੀਨੇ ਲਈ ਮਰਦਾਮ ਈਰਾ ਮੀ ਜੇ ਰਿ ਤਰੇਆ ਦੇ ਇਰੇਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਆਤੇ ੨੪,੦੦੦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਮਰਦਾਮ ਮੀ।
- ^{੧੦} ਸੱਤਵਾਂ ਮਰਦਾਮ ਗੇਲਮ ਮੀ। ਸੱਤਵੇਂ ਮਗੀਨੇ ਵਿੱਚ ੨੪,੦੦੦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਗੇਲਮ ਰੋਲ ਮੀ। ਇਹ ਇਫਰਾਈਮੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੀਲੋਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ।
- ^{੧੧} ਅੱਠਵੇਂ ਮਗੀਨੇ ਦਾ ੨੪,੦੦੦ ਮੈਨਿਰਾਂ ਦਾ ਅੱਠਵਾਂ ਮਰਦਾਮ ਸਿਬਰਈ ਮੀ ਜੇ ਗੱਮਾਰੀ ਤੋਂ ਜਰਗੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ।
- ^{੧੨} ਨੌਵੇਂ ਮਗੀਨੇ ਦਾ ਨੌਵਾਂ ਧਰਯਾਨ ਬਿਨਯਾਮੀਨੀ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ, ਆਨਬੇਥ ਨਗਰ ਤੋਂ ਆਬੀਯਾਜਰ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਮਭੂਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ੨੪,੦੦੦ ਮੈਨਿਰ ਮਨ।
- ^{੧੩} ਦਸਵੇਂ ਮਗੀਨੇ ਲਈ ੨੪,੦੦੦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਦਸਵਾਂ ਮਰਦਾਮ ਜਰਗੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਰਗਈ ਨਟੋਫਾਥੀ ਮੀ।
- ^{੧੪} ਗਿਯਾਰ੍ਹਵੇਂ ਮਗੀਨੇ ਲਈ ਗਿਯਾਰ੍ਹਵਾਂ ਧਰਯਾਨ ਬਨਾਯਾਗ ਮੀ। ਬਨਾਯਾਗ ਫਿਰਾਥੇਨ ਤੋਂ ਮੀ ਆਤੇ ਉਗ ਇਫਰਾਈਮ ਧਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਮੀ। ਉਮ ਦੀ ਧਲਟਨ ਵਿੱਚ ੨੪,੦੦੦ ਆਦਮੀ ਮਨ।
- ^{੧੫} ਬਾਰ੍ਹਵੇਂ ਮਗੀਨੇ ਲਈ ਬਾਰ੍ਹਵਾਂ ਮਰਦਾਮ ਗਲਦਈ ਮੀ। ਗਲਦਈ ਨਟੋਫਾਥ ਤੋਂ ਆਬੀਨੀਏਲ ਘਰਾਣੇ

ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ ਆਤੇ ਗਲਦਈ ਦੇ ਮਭੂਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ੨੪,੦੦੦ ਮਨੁੱਖ ਮਨ।

ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂ

- ^{੧੬} ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗਾਂ ਦੇ ਧਰਯਾਨ ਇਮ ਧਰਯਾਨ ਮਨ:
- ਰਉਬੇਨ: ਜਿਰਗੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਲੀਯਾਜਰ।
ਸਿਮੇਨ: ਮਯਾਰਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਫਟਯਾਗ।
^{੧੭} ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਰਭੂਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਮਬਯਾਗ, ਗਾਨੂਨ ਤੋਂ ਮਾਦੇਰ।
^{੧੮} ਯਹੂਦਾਗ: ਆਲੀਗੂ (ਆਲੀਗੂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੀ।)
ਯਿੰਮਾਰਾਗ: ਮੀਰਾਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਮਰੀ।
^{੧੯} ਜਬੂਲੂਨ: ਉਬਦਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਿਸਮਯਾਯਾਗ।
ਨਫਤਾਲੀ: ਆਜਰੀਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਰੀਥੇਥ।
^{੨੦} ਆਫਰਾਈਮ: ਆਜਜਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗੇਮੇਆ।
ਯੱਫਮੀ ਮਨੱਸਰ: ਧਦਾਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੇਟੇਲ।
^{੨੧} ਯੂਰਥੀ ਮਨੱਸਰ: ਜਰਰਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਿੱਦੇ।
ਬਿਨਯਾਮੀਨ: ਆਥਨੇਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਯਮੀਏਲ।
^{੨੨} ਦਾਨ: ਯਰੇਗਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਜਰੇਲ।
ਇਹ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਆਗੂ ਮਨ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਗਿਣਨਾ

^{੨੩} ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਰਨ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਰੀਤਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕੀ ਆਣਗਿਣਤ ਮਨ ਰਿਉਂ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਰਾਰਾ ਰੀਤਾ ਮੀ ਰਿ ਉਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚਲੇ ਤਾਰਿਆਂ ਜਿੰਨਾ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਗੀ ਆਦਮੀ ਗਿਣੇ ਜਿਹੜੇ ੨੦ ਵਰ੍ਹੇ ਆਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮਨ।^{੨੪} ਮਰੂਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਨਾ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ ਧਰ ਉਗ ਗਿਣਤੀ ਯੂਗੀ ਨਾ ਰਰ ਮੌਰਿਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰਰੇਧਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਇਸੇ ਰਾਰਫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਜੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਾ ਰੀਤੀ ਗਈ।

ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਾਮਰ

- ^{੨੫} ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੈ ਜੋ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮਿਲਖ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਮਨ:
- ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਭੰਡਾਰੇ ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਆਦੀਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਜਮਾਥਥ ਮੀ। ਉੱਜੀਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਗੇਨਾਥਾਨ ਛੋਟੇ ਨਗਰਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ, ਖੇਤਾਂ ਆਤੇ ਮੁਨਾਰਿਆਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਮੀ।
^{੨੬} ਰਲੂਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਜਰੀ ਰਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਮੀ।
^{੨੭} ਦਾਥ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਉੱਧਰ ਸਿਮਈ ਗਾਮਾਥੀ ਮੀ।

ਜਿਹੜਾ ਦਾਖ ਰਸ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਦੇ ਆਉਂਦਾ
ਮੀ ਉਸ ਮੈਂ ਨੂੰ ਮੰਡਾਲਣ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸਿਫਮ ਦਾ
ਜਬਰੀ ਮੀ।

੨੦ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਅਤੇ ਗੁੱਲਗੁਰ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਉੱਤੇ
ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਖੱਡਮ ਦੀਆਂ ਧਰਾੜੀ ਛਲਾਣਾਂ ਤੇ ਧੈਂਦਾ
ਗੁੰਦੇ ਮਨ ਉਸਦਾ ਮੁਖੀਆ ਬਲਾਲ-ਗੁਨਾਨ ਮੀ ਜੇ
ਗਦਰ ਤੋਂ ਮੀ।

ਯੋਯਾਕ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਮੀ।

੨੧ ਸਿਟਰਈ ਸਾਰੇਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚਲੇ ਧਸੂਆਂ ਦੀ
ਮੰਡਾਲ ਰਰਨ ਉੱਧਰ ਮੀ।

ਯਦਲਾਇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਫਾਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਸੂਆਂ ਉੱਧਰ ਮੀ
ਜੇ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਮਨ।

੨੨ ਉਬੀਲ ਇਸਮਾਏਲੀ ਉਠਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਖੀਆ ਮੀ।

ਅਤੇ ਖੋਤਿਆਂ ਉੱਧਰ ਯਹਦੇਯਾਹ ਮੋਰੇਨੀ ਮੀ।

੨੩ ਯਾਜੀਜ਼ ਗਗਰੀ ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਮੀ।

ਇਹ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਦਾਉਦ ਧਾਤਮਾਹ ਦੀ ਮਿਲਾਖ ਦੀ ਸਾਂਭ
ਮੰਡਾਲ ਰਰਦੇ ਮਨ।

੨੪ ਯੋਨਾਥਾਨ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁਨਸੀ
ਮੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਉਦ ਦਾ ਚਾਚਾ ਮੀ। ਅਗੀਏਲ
ਗਰਮੇਨੀ ਧਾਤਮਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਰਰਦਾ
ਮੀ। ੨੫ ਅਗੀਏਲ ਗਾਜੇ ਦਾ ਸਲਾਹ-ਕਾਰ ਮੀ। ਹੂਸਈ
ਧਾਤਮਾਹ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਮੀ ਜੇ ਕਿ ਅਰੀਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਮੀ। ੨੬ ਅਗੇਯਾਦਾ ਅਤੇ ਅਬਯਾਥਾਹ ਨੇ ਅਗੀਏਲ
ਦੇ ਬਾਅਦ, ਗਾਜੇ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਜਗਹ ਲੈ ਲਈ।
ਅਗੇਯਾਦਾ ਬਨਾਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਯੋਯਾਕ ਮੈਨਾ ਦਾ
ਮੈਨਾਧਤੀ ਮੀ।

ਦਾਉਦ ਦੀ ਮੰਦਰ ਲਈ ਵਿਉਂਤ

੧ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ

੨੨ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਗੂਆਂ
ਨੂੰ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।
ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚਲੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ
ਆਗੂਆਂ, ਮੈਨਾ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਰਖਾਭੰਡਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਗਾਜੇ ਦੀ ਸੇਵਾ
ਰਰਦੇ ਮਨ, ਸਰਦਾਰਾਂ, ਮੁਖੀਆਂ, ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ
ਉਸ ਦੀ ਸੰਘੱਤੀ ਅਤੇ ਧਸੂਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਰਰਨ ਵਾਲੇ
ਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਾਮ ਮੰਤਰੀਆਂ, ਸਰਤੀਸਾਲੀ
ਸੁਰਮਿਆਂ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ
ਕੀਤਾ।

੨ ਦਾਉਦ ਧਾਤਮਾਹ ਨੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਮੇਰੇ
ਭਾਈਓ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕੇ! ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ!
ਮੈਂ ਦਿਲੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਲਈ ਅਮਥਾਨ
ਬਨਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ, ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਅਮਥਾਨ ਬਨਾਉਣਾ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਧੈਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੌਰੀ ਦਾ
ਅਮਥਾਨ ਵੀ ਉੱਥੇ ਬਣਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਯਰਮੇਸੂਰ
ਲਈ ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਰਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ੩ ਯਰ
ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਨਹੀਂ ਦਾਉਦ! ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਉਂ

ਲਈ ਅਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਂਗਾ। ਤੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ
ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਇੱਕ ਸਿਧਾਗੀ ਹੈਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਕਈ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ
ਗਤਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ।’

੪ “ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਅਗੂਦਾਹ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ
ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹਾਂ ਤੇ ਆਗੂ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ, ਅਤੇ
ਅਗੂਦਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ
ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ
ਗਾਜਾ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ। ੫ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ
ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਨਵਾਂ ਧਾਤਮਾਹ
ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਯਰ ਮੱਚਮੱਚ ਹੀ ਇਸਰਾਏਲ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ
ਗਾਜ ਹੈ। ੬ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਦਾਉਦ! ਤੇਰਾ
ਖੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰੇਗਾ
ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦਾ ਖੇਤਰ ਉਸਾਰੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ
ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਖੁੱਤਰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਹੀ
ਉਸਦਾ ਧਿਤਾ ਹਾਂ। ੭ ਹੁਣ ਸੁਲੇਮਾਨ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ
ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਏਗਾ ਨਾਲ ਮੰਨੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ
ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਗਾਜ ਨੂੰ
ਸਦਾ ਲਈ ਤਾਰਤਕਰ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ।”

੮ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹੁਣ, ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਗਜ਼ਰੀ
ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਜਦ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ
ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ
ਕੋਲ ਇਸ ਚੰਗੀ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਫੇਰ ਅਗਾਂਹ ਇਸ
ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਵੇਗਾ।

੯ “ਅਤੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਤੂੰ, ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਆਖਣੇ ਧਿਤਾ
ਦੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਜਾਣ। ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਅਤੇ ਇਛਿੱਤ ਮਨ
ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ
ਹਿਰਦਿਆਂ ਦੀ ਮਨਾਂ ਦੀ ਧਰੀਯਿਆ ਲੈਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਭ
ਦੇ ਮਨਾਂ ਦਾ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਕੋਲੋਂ
ਮਦਦ ਮੰਗੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਵਾਬ ਧਾਵੇਗੇ ਯਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ
ਉਸਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋਵੋਗੇ ਉਹ ਸਦਾ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਿਲਾਂਜਲੀ
ਦੇਵੇਗਾ। ੧੦ ਸੁਲੇਮਾਨ! ਤੂੰ ਇਹ ਆਦ ਰੱਖੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ
ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਯਦਿੱਤਰ
ਅਮਥਾਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਣਾਵੇਂਗੇ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ
ਹੁਣ ਉੱਠ, ਹਿਮਤ ਕਰ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਣਾ।”

੧੧ ਉਧਰੋਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ
ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਨਕਸ਼ੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਦਲਾਨ,
ਇਸ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਰਮਰਿਆਂ, ਇਸਦੇ ਉੱਧਰ
ਰਮਰਿਆਂ, ਅੰਦਰਲੇ ਰਮਰਿਆਂ, ਅੰਦਰਲੇ ਰਮਰਿਆਂ ਅਤੇ
ਦੁਆਰੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਲਈ ਵੀ ਮਨ। ੧੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੰਦਰ
ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਉਹ
ਨਕਸ਼ੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ
ਦੇ ਦਲਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦੇ ਰਮਰਿਆਂ, ਮੰਦਰ
ਦੇ ਗੋਦਾਮਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੋਦਾਮਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ
ਜਿੱਥੇ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਯਦਿੱਤਰ ਵਸਤਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ

ਮਨ। ¹³ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਜਾਜਰਾਂ ਆਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ ਮਭੂਗਾਂ ਥਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚਲੇ ਸੇਵਾ ਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੰਮਾਂ ਥਾਰੇ ਆਤੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਥਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ। ¹⁴ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵਸਤਾਂ ਬਨਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਰਿੰਨੇ ਤੁ ਮੇਨੇ ਆਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਖਯਤ ਹੋਵੇਗੀ। ¹⁵ ਮੁਨਿਹਰੀ ਦੀਵਟ ਆਤੇ ਮੁਨਿਹਰੀ ਦੀਵਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਆਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਆਤੇ ਦੀਵਟਾਂ ਲਈ ਵੀ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀਵੇ ਆਤੇ ਦੀਵਟ ਲਈ ਰਿੰਨਾ-ਰਿੰਨਾ ਮੋਨਾ ਆਤੇ ਚਾਂਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ। ਯਾਲਗ-ਯਾਲਗ ਜਗਹਾ ਉੱਤੇ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਰਿੰਬੇ ਰਿਹਤਾ ਦੀਵਾ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ ਇਸ ਬਾਬਤ ਵੀ ਸਮਝਾਇਆ। ¹⁶ ਦਾਉਦ ਨੇ ਧਵਿੰਤਰ ਰੋਟੀ ਲਈ ਮੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿੰਨਾ ਮੋਨਾ ਖਯਤ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸ ਬਾਬਤ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਆਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਮੇਜ਼ਾਂ ਉੱਥਰ ਰਿੰਨੀ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ। ¹⁷ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਟਿਆਂ, ਰਟੇਰਿਆਂ, ਚਮਚਿਆਂ ਆਤੇ ਰਾਟਿਆਂ ਲਈ ਰਿੰਨਾ ਮੁੱਧ ਮੋਨਾ ਲੱਗੇਗਾ ਆਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਹਰ ਭਾਂਡੇ ਨੂੰ ਰਿੰਨਾ ਮੋਨਾ ਆਤੇ ਚਾਂਦੀ ਲੱਗੇਗੀ। ¹⁸ ਉਸ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਯੂਫ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਲਈ ਰਿੰਨਾ ਮੁੱਧ ਮੋਨਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਬਾਂ ਲਈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸੰਦੂਰ ਤੇ ਰੁਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦੇ ਫੈਲਾਏ ਹੋਏ ਖੰਡਾਂ ਨਾਲ ਢੱਚੇ ਹੋਏ ਦਇਆ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਨਰਮੇ ਥਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ। ਇਹ ਰੁਬੀ ਮੋਨੇ ਦੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ।

¹⁹ ਦਾਉਦ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਇਨਹਾਂ ਸਾਰੇ ਨਰਸਿਆਂ ਨੂੰ ਬਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਯਾਦਵਾਈ ਰੀਤੀ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਨਹਾਂ ਸਾਰੇ ਨਰਸਿਆਂ ਵਿੱਚਲੇ ਸਭ ਰਾਮੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਰੀਤੀ।”

²⁰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਧਣੇ ਖੁੰਤਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਰਿਹਾ, “ਬਹਾਦਰ ਹੋਰੇ ਆਤੇ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਹੋਰੇ ਇਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਧੁਰਾ ਰਹ। ਤੂੰ ਰਿਮੇ ਗੱਲੇ ਖਬਰਾਈ ਨਾ, ਰਿਉਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰਾ ਧਰਭੂ ਤੇਰੇ ਯੰਗ-ਸੰਗ ਹੈ। ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਧੁਰਾ ਮੁਰੰਮਲ ਹੋਣ ਤੀਰ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਰਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡੇਗਾ ਨਹੀਂ ਆਤੇ ਜਦ ਤੀਰ ਉਸਦਾ ਮੰਦਰ ਮੁਰੰਮਲ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਰਹੇਗਾ।” ²¹ ਜਾਜਰਾਂ ਆਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ ਸਭੂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਹਰ ਤੁਸਲ ਵਿਯਰਤੀ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਆਤੇ ਸਾਰੇ ਯਿਯਰਾਹੀ ਆਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਤੈਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।”

ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਸੁਗਾਤਾਂ

੨੯ ¹ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਜੇ ਇਰੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ ਦਾਉਦ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਰੱਠ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਖੁੰਤਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਆਜੇ ਮਭੂਮ ਆਤੇ ਨਾ-ਤਜਰਬੇਰਾਰ ਹੈ ਆਤੇ

ਇਹ ਰੰਮ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਆਤੇ ਉਹ ਸਭ ਰਾਮੇ ਥਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਜਿਸ ਦੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਈ ਯਾਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਖਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਹ ਖਰ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ² ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਸਾਮਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਯਾਧਈ ਧੁਰੀ ਰੋਸਿਮ ਰੀਤੀ ਹੈ ਆਤੇ ਮੇਨੇ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਮੋਨਾ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਆਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਜੇ ਵਸਤਾਂ ਬਨਾਉਣੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਤਾਥੇ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਤਾਥਾ ਆਤੇ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਲੋਹਾ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲੱਕੜ ਦੇ ਸਮਾਨ ਲਈ ਲੱਕੜ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਬਲੋਰੀ ਖੱਬਰ, ਜੜਤ ਤੇ ਖੜਤ ਲਈ ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੇ ਰੰਗੀਲੇ ਖੱਬਰ, ਸਫੇਦ ਸੰਗਮਰਮਰੀ ਖੱਬਰ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਯਜਿਹੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਸਮਗਰੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ³ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਯਾਧਈ ਸਰਯਾ ਰਾਹਣ ਯਾਧਣੇ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੇਨੇ ਆਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸੁਗਾਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਯਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਰਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਧਵਿੰਤਰ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ⁴ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ੧੧੦ ਟੱਨ ਮੋਨਾ ਮੰਗਵਾਇਆ ਆਤੇ ਮੁੱਧ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ੨੬੦ ਟੱਨ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਚਾਂਦੀ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਰੰਯਾਂ ਨੂੰ ਢੱਚਣ ਲਈ ਸੀ। ⁵ ਇਹ ਮੋਨਾ ਚਾਂਦੀ ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੋਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣਤਾ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੋਨਾ ਚਾਂਦੀ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਧਰਵੀਨ ਰਾਹੀਗਰ ਇਸਤੋਂ ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਮੰਦਰ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹ ਸੱਚਣ। ਸੇ ਉਹ ਰਿਹਤੇ ਲੋਰ ਹਨ ਜਿਹਤੇ ਯੱਜ ਮੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਯਾਧਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੇ ਇਛਿੰਤ ਹਨ?”

⁶ ਖਬਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ, ਮੰਤਰੀ, ਮੁਖੀਏ, ਸੈਨਾਧਤੀ ਆਤੇ ਧਰਯਾਨ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰਾਜ-ਰਾਜ ਲਈ ਜੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ ਉਹ ਸਭ ਯਾਧਈਆਂ ਰੀਮਤੀ ਵਸਤਾਂ ਭੇਟਾ ਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ⁷ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਲਈ ਜੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਯਾਧਈਆਂ ਰੀਮਤੀ ਵਸਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਹ ਇਸ ਧਰਦਾਰ ਹਨ: ੧੯੦ ਟੱਨ ਮੋਨਾ, ੩੭੫ ਟੱਨ ਚਾਂਦੀ, ੬੭੫ ਟੱਨ ਰਾਂਸਾ ਆਤੇ ੩,੭੫੦ ਟੱਨ ਲੋਹਾ। ⁸ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨਹਾਂ ਰੋਲ ਰੀਮਤੀ ਖੱਬਰ ਧਣੇ ਸਨ, ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਭੇਟ ਰੀਤੇ। ਇਨਹਾਂ ਵੱਡਮੁੱਲੇ ਖੱਬਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਯਹੀਏਲ ਜੇ ਰਿਹੇਰਮੇਨ ਖਬਰਾਏ ਤੋਂ ਸੀ ਨੇ ਰੀਤੀ। ⁹ ਲੋਰ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ ਮਨ ਰਿਉਂ ਕਿ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਯਾਗੁ ਵੀ ਖੁਸੀ-ਖੁਸੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਆਤੇ ਯਾਗੁ ਵੀ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਦੇ ਰੇ ਖੁਸ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਦਾਉਦ ਯਾਤਮਾਗ ਵੀ ਬੇਯੰਤ ਖੁਸ ਸੀ।

ਦਾਉਦ ਦੀ ਖੁਬਸੂਰਤ ਧਰਾਰਥਨਾ

¹⁰ ਤਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਗਜਿਰ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਵਿੱਚ ਯਾਧਿਆ:

“ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਤੇਰੀ ਮਦਾ ਲਈ ਉਸਤਤ ਹੋਵੇ!
 11 ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮਹਾਨਤਾ, ਸਰਤੀ, ਧਰਤਾਧ,
 ਜਿੱਤ ਆਤੇ ਆਦਰ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹਨ!
 ਰਿਉਂ ਰਿ ਧਰਤੀ ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚਲਾ ਮਭ ਰੁਝ
 ਤੇਰਾ, ਇੱਕਲੇ ਦਾ ਹੀ ਹੈ: ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ!
 ਇਹ ਰਾਜ ਤੇਰਾ ਹੈ
 ਤੂੰ ਹੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਦਾ ਸਰਤਾਜ ਹੈਂ।
 12 ਆਮੀਰੀ ਆਤੇ ਆਦਰ ਤੇਰੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਤੂੰ ਹਰ ਜਗਹਾ ਰਾਜ ਕਰਦਾ।
 ਸਰਤੀ ਆਤੇ ਜੇਰ ਮਭ ਤੇਰੇ ਹੱਥੀਂ ਹੈ।
 ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਵਡਿਆਉਣਾ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹੱਥ
 ਹੈ!
 13 ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਹੋ ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਮੀਂ ਤੇਰਾ
 ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
 ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਧਰਤਾਧੀ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
 14 ਸੱਚਮੁੱਚ, ਇਹ ਮਭ ਸੁਗਾਤਾਂ ਮੇਰੇ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ
 ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।
 ਇਹ ਤਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਮੱਧੀਆਂ ਹਨ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ।
 15 ਆਮੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮਿਕਾਂ ਵਾਂਗ ਧਰਦੇਮੀ ਆਤੇ
 ਆਜਨਬੀ ਇਸ ਧਰਤੀ
 ਤੇ ਆਏ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਧਰਤੀ ਤੇ ਛਾਯਾ ਦੇ
 ਤੁੱਲ ਹੈ।
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮੀਂ ਫੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸੱਕਦੇ।
 16 ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਮੀਂ ਇਹ ਮਭ ਵਸਤਾਂ
 ਤੇਰੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ।
 ਆਮੀਂ ਇਹ ਮਭ ਤੇਰੇ ਧਰਿੱਤਰ ਨਾਮ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ
 ਲਈ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਉਸਾਰਣ ਲਈ ਇੱਕਤਰ ਕੀਤਾ
 ਹੈ।
 ਧਰ ਆਮਲ 'ਚ ਇਹ ਮਭ ਤੇਰਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ
 ਤੇ ਤੂੰ ਹੀ ਦੇਵਣਹਾਰ ਹੈਂ।
 17 ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ
 ਦੀ ਧਰਮਿਕੀਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈਂ
 ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤਾਂ ਤੂੰ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈਂ
 ਮੈਂ ਸੱਚ ਦਿਲੋਂ, ਸੱਚੇ ਮਨੇ ਇਹ ਖਜਾਨਾ ਤੈਨੂੰ ਆਰਧਣ
 ਕਰਦਾ ਹਾਂ
 ਆਤੇ ਮੈਂ ਵੇਖ ਰਿਹਾਂ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਧਰਮੰਨਤਾ
 ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੈਨੂੰ ਆਰਧਣ
 ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਥੇ ਇੱਕਤਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।
 18 ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਧਰਮਿਕਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ,
 ਆਥਰਾਗਮ, ਇਸਹਾਰ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਹੈਂ
 ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਗੱਲਾਂ ਵਿਉਂਤਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰ,
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸੱਚਾ ਸੁੱਚਾ ਹੋਣ ਦਾ ਬਲ
 ਬਖਸ਼।

19 ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ
 ਬਣਾਵੀ,
 ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਤੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਧਿਯੀਆਂ ਆਤੇ ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ
 ਧਾਲਣ ਕਰੇ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸੰਯੁਕਤ ਕਰਨ 'ਚ
 ਆਤੇ ਇਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਮੇਰੇ ਨਕਸੇ
 ਮੁਤਾਬਕ ਉਸਾਰਨ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰੀਂ।”
 20 ਉਧਰੰਤ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ
 ਭੀੜ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰੋ।” ਤਾਂ ਮਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ
 ਧਰਮਿਕਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕੀਤੀ। ਆਤੇ ਆਪਣੇ
 ਸਿਰ ਝੁਕਾਏ ਕੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਤੇ ਧਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣਾ
 ਆਦਰ ਦਰਸਾਇਆ।

ਸੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਧਾਤਮਾਹ ਬਣਨਾ

21 ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਬਲੀਆਂ
 ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ
 ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1,000 ਬਲਦ, 1,000 ਛੱਤਰੇ,
 1,000 ਲੋਲੇ ਚੜ੍ਹਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ
 ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਆਤੇ ਖੀਣ
 ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। 22 ਉਸ ਦਿਨ ਲੋਕ ਬੜੇ ਆਨੰਦ
 ਵਿੱਚ ਸਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੰਗ ਇਕੱਠੀਆਂ
 ਖਾਧਾ-ਖੀਤਾ।
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ, ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦੂਸਰੀ
 ਵਾਰ ਰਾਜਾ ਬਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਵਜੋਂ
 ਮਸਹ ਕੀਤਾ, ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਦਰ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਵਜੋਂ ਮਸਹ
 ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਉਮੇ ਜਗਹਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ
 ਗਾਜਰ ਸੀ।
 23 ਇਸ ਉਧਰੰਤ ਸੁਲੇਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ
 ਤੇ ਬੈਠਾ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਰਾਜਾ
 ਬਣਿਆ। ਸੁਲੇਮਾਨ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਸਫਲ ਸੀ
 ਆਤੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ।
 24 ਸਾਰੇ ਆਗੂ, ਸਿਧਾਗੀ ਆਤੇ ਦਾਉਦ ਧਾਤਮਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ
 ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਧਾਤਮਾਹ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ
 ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ। 25 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ
 ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਧਰਤਾਧ
 ਧਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਿਹਾ ਕਿ ਧਰਿਲਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਰਿਮੇ
 ਵੀ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ
 ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ।
 ਦਾਉਦ ਦੀ ਮੌਤ
 26-27 ਯੱਮੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਦਾਉਦ ੪੦ ਵਰ੍ਹੇ ਇਸਰਾਏਲ
 ਉੱਧਰ ਧਾਤਮਾਹ ਰਿਹਾ। ੭ ਸਾਲ ਦਾਉਦ ਨੇ ਗਥੇਨ ਵਿੱਚ
 ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਉਧਰੰਤ 33 ਸਾਲ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ
 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। 28 ਦਾਉਦ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸ ਵਕਤ ਹੋਈ
 ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਬਿਰਧ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਲੰਮੀ

ਸੁਖੀ ਉਮਰ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰੀ, ਸਾਨ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤ ਹਾਸਿਲ ਹੋਈ। ਦਾਉਦ ਉਖਰੰਤ, ਉਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਿਆ।

੨੯ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸੂਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਖੀਰ ਤੀਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ, ਨਬੀ ਸਮੂਏਲ ਦੀ ਖੋਥੀ ਵਿੱਚ, ਨਾਥਾਨ ਨਬੀ ਦੀ ਖੋਥੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਬੀ ਗਦ ਦੀ ਖੋਥੀ ਵਿੱਚ

ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ੩੦ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਬਾਰੇ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਉਸ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀਆਂ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀਆਂ।

ਟਿਤਗਮ ਦੀ ਦੂਜੀ ਖੋਬੀ

ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਲਈ ਮੰਗ

੧ ਸੁਲੇਮਾਨ ਬੜਾ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ
੧ ਰਿਉਂ ਰਿ ਅਗੇਵਾਗ ਉਮਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀ,
ਜਿਮਨੇ ਰਿ ਉਮ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਮਹਾਨ ਬਣਾਇਆ।

੨-੩ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ, ਰਖਤਾਨਾਂ,
ਮਰਦਾਰਾਂ, ਨਿਯਾਰਾਰਾਂ, ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ
ਦੇ ਮਾਰੇ ਵੱਡੇਰਿਆਂ ਤੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਸੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ।
ਉਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਅਤੇ ਮਾਰੀ ਮਭਾ ਮਿਲਰੇ ਉਮ ਉੱਚੇ ਥਾਂ ਜੇ
ਗਿਬਰਨ ਵਿੱਚ ਮੀ, ਗਏ ਰਿਉਂ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਡਲੀ ਦਾ
ਉੱਚੂ ਉੱਥੇ ਮੀ। ਇਮ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਦਾਮ ਮੁਮਾ ਨੇ ਉਜਾੜ
ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਮੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰ
ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਮਨ। ੪ ਦਾਉਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇਰਾਰਨਾਮੇ
ਦੇ ਮੰਦੁਰ ਨੂੰ ਰਿਰਅਬ-ਅਯਾਰੀਮ ਤੋਂ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਲੈ
ਆਇਆ ਮੀ ਰਿਉਂ ਰਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਮ ਲਈ ਅਰੂਮਲਮ
ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉੱਚੂ ਖੜ੍ਹਾ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਇਮ ਲਈ ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ
ਇਮ ਥਾਂ ਤੇ ਲੈ ਆਇਆ ਮੀ। ੫ ਉਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਮਲਿਟੇਲ
ਨੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਉਹ ਖਿੱਤਲ
ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਗਿਬਰਨ ਵਿੱਚ ਧਵਿੱਤਰ ਉੱਚੂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ
ਮੀ ਇਮ ਲਈ ਸੁਲੇਮਾਨ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਅਗੇਵਾਗ
ਰੋਲ ਮੱਤ ਲੈਣ ਲਈ ਗਿਬਰਨ ਵਿੱਚ ਗਏ। ੬ ਸੁਲੇਮਾਨ ਉਮ
ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵਾਲੀ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਜਿਹੜੀ
ਉੱਚੇ ਥਾਂ ਮੀ ਅਤੇ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਉੱਚੂ ਰੋਲ ਮੀ ਉੱਥੇ ਗਿਆ।
ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉੱਥੇ ੧,੦੦੦ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ।

੭ ਉਮ ਰਾਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤਾ
ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਸੁਲੇਮਾਨ, ਮੰਗ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰੀ ਦੇਵਾਂ।”

੮ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਆਧ
ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਉੱਧਰ ਇੰਨੀ ਦਯਾ ਰੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ
ਖਿਤਾ ਵਾਲੇ ਅਮਬਾਨ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ
ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ੯ ਮੇ ਅਗੇਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ
ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਇਰਾਰ ਖੁਰਾ ਰਰ ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਧਰਤੀ
ਦੀ ਯੁੜ ਜਿੰਨੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਾਇਆ
ਹੈ। ੧੦ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਗੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੱਲਾ ਸੱਰਾਂ। ਰਿਉਂ ਰਿ
ਰੇਦੀ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਰਿਰਥਾ ਬਿਨਾ ਇਮ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
ਚੱਲਾ ਸੱਰਦਾ।”

੧੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਨਿਰਥੱਥ
ਬਿਨ ਮਵਾਰਥ ਦਾ ਫੈਮਲਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਨਾ ਤੂੰ ਦੌਲਤ ਮੰਗੀ,
ਨਾ ਅਮੀਰੀ, ਮਾਨ-ਵਡਿਆਈ ਅਤੇ ਰੁਤਬਾ। ਤੂੰ ਆਥਣੇ
ਵੈਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੂੰ
ਆਥਣੇ ਲਈ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੀ ਮੰਗ ਰੀਤੀ। ਤੂੰ ਇਹ ਮਭ ਰੁੜ੍ਹ
ਮੰਗਣ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਬੁੱਧ-ਵਿਵੇਰ ਦੀ ਮੰਗ ਰੀਤੀ ਇਮ ਲਈ
ਰਿ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਧਰਜਾ ਦਾ ਮਗੀ ਨਿਯਾਂ ਰਰ ਸੱਰੋਂ, ਜਿਮ ਦਾ

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ੧੨ ਇਮ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੇਵਾਂਗਾ ਧਰ ਇਮਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
ਧਨ, ਦੌਲਤ, ਅਮੀਰੀ, ਮਾਨ-ਵਡਿਆਈ ਇਹ ਮਭ ਰੁੜ੍ਹ ਵੀ
ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੰਨਾ ਰਿ ਜੇ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾ ਜਾਂ ਤੇਰੇ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਨਾ
ਰਦੇ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਰਿਮੇ ਨੂੰ
ਇੰਨਾ ਮਿਲੇਗਾ।”

੧੩ ਉਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਗਿਬਰਨ ਵਿੱਚ ਉਧਾਮਨਾ ਵਾਲੇ
ਅਮਬਾਨ ਤੇ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਵਾਲੇ ਉੱਚੂ ਤੋਂ ਮੁੜ
ਰੇ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਇਮਰਾਟੇਲ
ਦੇ ਨਵੇਂ ਖਾਤਮਾਗ ਵਜੋਂ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ।

ਸੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਆਧਟੀ ਫੌਜ ਅਤੇ ਧਨ ਬਨਾਉਣਾ

੧੪ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਧਟੀ ਮੈਨਾ ਲਈ ਖੋੜੇ ਅਤੇ ਰੱਬ
ਇਰੱਠੇ ਰਰਨੇ ਸੁਰੂ ਰੀਤੇ। ਉਮ ਰੋਲ ੧,੪੦੦ ਰੱਬ ਅਤੇ ੧੨,੦੦੦
ਘੜਮਵਾਰ ਮਨ। ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰ
ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਰੱੜ ਨੂੰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ
ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਮਹਿਲ ਮੀ ਉੱਥੇ ਰੱਖਿਆ। ੧੫ ਅਰੂਮਲਮ
ਵਿੱਚ, ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇੰਨਾ ਮੈਨਾ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਇੱਕਰੁਰ ਰੀਤਾ
ਰਿ ਇਹ ਚੱਟਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਆਮ ਮੀ। ਉਮ ਨੇ ਇੰਨਾ ਦਿਆਰ
ਇੱਕਰੁਰ ਰੀਤਾ ਰਿ ਇਹ ਮੋਢਲਾਗ ਦੇ ਗੁਲਰ ਦੇ ਰੱਬਾਂ ਜਿੰਨਾ
ਆਧਿਰ ਮੀ। ੧੬ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖੋੜੇ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਮਿਲੀਮੀਆਂ
ਤੋਂ ਮੰਗਵਾਉਂਦਾ ਮੀ। ੧੭ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਵਿਉਧਾਗੀ ਮਿਸਰ ਤੋਂ
ਇੱਕ ਰੱਬ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ੧੫ ਖੱਡ ਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖੋੜਾ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ੩
੩/੪ ਖੱਡ ਦਾ ਖਰੀਦਦੇ ਮਨ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਖੋੜੇ ਅਤੇ
ਰੱਬ ਹਿੰਤੀ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ
ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ।

ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਮਹਿਲ ਲਈ ਵਿਉਂਤ

੧ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ
੨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਨਵਾਉਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ
ਅਤੇ ਆਧਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹਿਲ ਬਨਵਾਉਣ ਦੀ ਮੇਚੀ।
੩ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ੭੦,੦੦੦ ਮਨੁੱਖ ਭਾਰ ਢੋਣ ਲਈ, ੮੦,੦੦੦
ਮਨੁੱਖ ਖੱਬਰ ਰੱਟਣ ਲਈ ਅਤੇ ੩,੬੦੦ ਮਨੁੱਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਰੱਖੇ।

੪ ਉਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਗੁਰਾਮ ਨੂੰ ਜੇ ਰਿ ਸੁਰ ਦੇਸ ਦਾ ਰਾਜਾ
ਮੀ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ,

“ਮੇਰੀ ਵੀ ਉਵੇਂ ਮਦਦ ਰਰ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ
ਦਾਉਦ ਦੀ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਉਮ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਿਹੜਾ
ਮਹਿਲ ਬਣਿਆ ਉਮ ਲਈ ਤੂੰ ਦਿਆਰ ਦੀ ਲੱਕੜ
ਭੇਜੀ ਮੀ। ੫ ਮੈਂ ਵੀ ਅਗੇਵਾਗ ਆਧਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ
ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਨਾਉਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ। ਉਮ ਦੇ ਮਨਮਾਨ
ਲਈ ਉਮ ਦੇ ਮਾਗਵੇਂ ਉਮ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਮੀਂ ਯੁਧ
ਯੁਧਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਮ ਵਿਸੇਮ ਮੇਜ ਉੱਧਰ ਗੁਮੇਸਾ
ਧਵਿੱਤਰ ਰੇਦੀ ਅਰਥਣ ਰਗਾਂਗੇ। ਹਰ ਮਵੇਰ-ਸਾਮ
ਅਤੇ ਹਰ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਅਤੇ ਅਮੰਮਿਆ ਦੇ ਧਰਥ

ਤੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਧਰਥ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਅਹੋਵਾਹ ਮਾੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਵਾਂਗੇ। ਇਹ ਗੁਰਮ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੰਨਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਹੈ।

੪ "ਮਾੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਮਹਾਨ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਲਈ ਮਹਾਨ ਮੰਦਰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ੬ ਧਰ ਉਸ ਲਈ ਮੰਦਰ ਬਣਵਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਰੋਣ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਕਿ ਯਾਰਾਮ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਯਾਰਾਮ ਵੀ ਉਸ ਲਈ ਰਾਫੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਗਏ, ਤਾਂ ਭਲਾ ਉਸ ਲਈ ਮੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਰੋਣ ਗੁੰਦਾ ਹਾਂ? ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਮਾਨ ਵਿੱਚ ਯੁਫ਼ ਯੁਖਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਹੀ ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ।

੭ "ਮੇ, ਗੁਣ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਅਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ ਭੇਜ ਜੇ ਮੇਨੇ, ਤੇ ਚਾਂਦੀ, ਖਿੱਤਲ ਅਤੇ ਲੋਹੇ ਦਾ ਰੰਮ ਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨੀਲੇ, ਬੈਂਗਣੀ ਅਤੇ ਕਿਰਮਚੀ ਰੱਖੜੇ ਉੱਧਰ ਰੰਮ ਰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਮਾਹਰ ਅਗੁਦਾ ਅਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਹਰਾ ਨਾਲ ਰੰਮ ਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ੮ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿਆਰ, ਸੁਰੂ ਅਤੇ ਯਾਲਗਮ *ਲਥਾਨੇਨ ਵਿੱਚੋਂ ਭੇਜੀਂ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਮੇਵਰ ਲਥਾਨੇਨ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜਾਂ ਨੂੰ ਰੱਟਣ 'ਚ ਉਮਤਾਦ ਗਏ। ਮੇਰੇ ਆਦਮੀ ਤੇਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ। ੯ ਜਿਹੜਾ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਬਣਾਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਹ ਬੜਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ੧੦ ਬਦਲੇ 'ਚ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ੧,੫੦,੦੦੦ ਮਣ ਰਣਰ, ੧,੫੦,੦੦੦ ਮਣ ਜੌਂ, ੧,੧੫,੦੦੦ ਗੈਲਨ ਮੈਯਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ੧,੧੫,੦੦੦ ਗੈਲਨ ਤੇਲ, ਤਨਖਾਹ ਵਜੋਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।"

੧੧ "ਤਦ ਗੁਰਾਮ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ:

"ਸੁਲੇਮਾਨ, ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮ ਹੈ, ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਉਸ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜਾ ਬਾਧਿਆ ਹੈ।" ੧੨ ਗੁਰਾਮ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, "ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਿਸ ਨੇ ਯਾਰਾਮ ਤੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਚਨਾ ਰੀਤੀ, ਮਹਾਨ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਅਤੇ ਸਿਆਣਾ ਖੁੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹਿਲ ਬਣਾ ਸੱਕੇ। ੧੩ ਮੈਂ ਗੁਣ ਇੱਕ ਰੁਮਲ ਰਾਹੀਗਰ ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਗੁਰਾਮ ਆਖੀ ਹੈ ਨੂੰ ਭੇਜਾਂਗਾ। ੧੪ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੁਰ ਦੇ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਸੀ। ਗੁਰਾਮ ਆਖੀ

ਮੇਨੇ, ਚਾਂਦੀ, ਖਿੱਤਲ, ਲੋਹੇ, ਖੱਬਰ ਅਤੇ ਲੱਕੜ ਦਾ ਰੰਮ ਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨੀਲੇ, ਬੈਂਗਣੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਰੱਖੜੇ ਉੱਧਰ ਰੰਮ ਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਹਿਰ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਰੰਮ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਮਾਹਰ ਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੇ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ, ਮੇਰੇ ਸੁਲਾਮੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ, ਰੰਮ ਕਰੇਗਾ।

੧੫ "ਮੇ ਗੁਣ ਰਣਰ ਤੇ ਜੌਂ, ਤੇਲ ਅਤੇ ਦਾਖ ਰੁਸ ਜਿਸਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸੁਰੀ ਮਾਨ ਜੀ ਤੁਮੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ੧੬ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਲੱਕੜ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ, ਆਮੀਂ ਲਥਾਨੇਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਢਾਂਗੇ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਫਾ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਦੇਵਾਂਗੇ ਤੇ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰੁਮਲਮ ਤੀਰ ਲੈ ਜਾਵੀਂ।"

੧੭ "ਤਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਸਾਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ੧,੫੩,੬੦੦ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲੇ। ੧੮ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੭੦,੦੦੦ ਨੂੰ ਭਾਰ ਢੇਣ ਲਈ, ੮੦,੦੦੦ ਨੂੰ ਖਗੜ ਦੇ ਖੱਬਰ ਰੱਟਣ ਲਈ ਅਤੇ ੩,੬੦੦ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਤੇ ਰਾਹੀਗਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਟਹਿਰਾਇਆ।

ਸੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਨਾ

੧੯ "ਤਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀਆਗ ਖਗੜ ਉੱਧਰ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਣਵਾਉਣਾ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਯਾਰਾਮ ਅਬੂਮੀ ਦੇ ਖਿੜ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮਟ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੇ ਜਿਹੜੀ ਬਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉੱਥੇ ਮੰਦਰ ਬਣਵਾਇਆ। ੨ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਰੰਮ ਆਖਣੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਖਾਤਮਗੀ ਦੇ ੧੪ ਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ।

੩ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੱਖੀ ਗਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਰਾਣੀਆਂ ਮਿਣਤੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਲੰਬਾਈ ਵਿੱਚ ੬੦ ਗੱਥ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ੨੦ ਗੱਥ ਸੀ। ੪ ਅਤੇ ਡਿਉੜੀ ਜੇ ਭਵਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬਣਾਈ, ਉਸਦੀ ਲੰਬਾਈ ਮੰਦਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ੨੦ ਗੱਥ ਅਤੇ ਉਚਾਈ ਵਿੱਚ ੨੦ ਗੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਡਿਉੜੀ ਦੇ ਅੰਦਰਵਾਰ ਸਾਰੀ ਰੁੰਦਨ ਮੋਨੇ ਦੀ ਜੜਤ ਰੀਤੀ। ੫ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਵੱਡੇ ਗਲ ਰਮਰੇ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਉੱਧਰ ਚੀਲ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਜੜੀ ਅਤੇ ਉੱਧਰ ਮੋਨੇ ਦੀ ਜੜਤ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਮੜ੍ਹਤ ਵਿੱਚ ਰੁੰਦਨ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖਚੂਰ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਨਰਾਮੀ ਰੀਤੀ। ੬ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੁੰਦਰਤਾ ਵੱਧਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੀਮਤੀ ਖੱਬਰ ਨਾਲ ਮਜਾਇਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਧਰਵਾਇਮ ਦੇ ਮੋਨੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ। ੭ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਸਤੀਰਾਂ, ਉਸਦੀ ਡਿਉੜੀ ਅਤੇ ਦੀਵਾਰਾਂ ਉੱਧਰ ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ

*੨:੮ ਯਾਲਗਮ ਇਹ ਚੰਦਨ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਜੁਲਦੀ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਹੋ ਸੱਕਦੀ ਹੈ।

ਨੂੰ ਮੇਨੇ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹਿਆ ਆਉਂਦੀ ਵਾਰਾਂ ਉੱਥਰ ਰਬੂਥੀ ਫਰਿਮਤਿਆਂ ਦੀ ਨਰਾਮੀ ਰੀਤੀ ।

੯੮ ਉਮ ਨੇ ਆਉਂਦੀ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਨੂੰ ਬਣਵਾਇਆ । ਆਉਂਦੀ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੀ ਚੋੜਾਈ ਮੰਦਰ ਮੁਤਾਬਰ ੨੦ ਗੱਥ ਆਉਂਦੀ ੨੦ ਗੱਥ ਲੰਬੀ ਸੀ, ਜੇ ਰਿ ਮੰਦਰ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਚੋੜਾ ਸੀ ਆਉਂਦੀ ਉਮ ਨੇ ਆਉਂਦੀ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਉੱਥਰ ਚੋੜਾਈ ਮੇਨੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹਤ ਰੀਤੀ ਆਉਂਦੀ ਇਹ ਮੇਨਾ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ੨੦,੪੦੦ ਕਿੱਲੋ ਦੇ ਰੀਠੀ ਸੀ । ੯੯ ਉਮ ਦੀਆਂ ਇਮਤੇਮਾਲ ਰੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੇਨੇ ਦੀਆਂ ਮੇਥਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਲੱਗਭਗ ੧ ੧/੪ ਖੱਡ ਸੀ । ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉੱਥਰਲਿਆਂ ਰਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਨੇ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹਿਆ । ੧੦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਦੋ ਰਬੂਥੀ ਫਰਿਮਤੇ ਬਣਵਾ ਰੇ ਆਉਂਦੀ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਉੱਥਰ ਗੱਥ ਆਉਂਦੀ ਰਾਜੀਗਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਬੂਥੀ ਫਰਿਮਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਨੇ ਨਾਲ ਜੜ੍ਹਿਆ । ੧੧ ਰਬੂਥੀ ਫਰਿਮਤਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਖੰਡ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਖੰਜ ਗੱਥ ਸੀ ਆਉਂਦੀ ਚੁੱਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਖੰਡਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ੨੦ ਗੱਥ ਸੀ । ਖਗਿਲੇ ਰਬੂਥੀ ਫਰਿਮਤੇ ਦਾ ਇੱਕ ਖੰਡ ਰਮਰੇ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਮੇ ਦੀ ਰੇਧ ਨੂੰ ਛੁੰਗਦਾ ਸੀ ਆਉਂਦੀ ਇੱਕ ਖੰਡ ਦੂਜੇ ਰਬੂਥੀ ਫਰਿਮਤੇ ਦੇ ਖੰਡ ਨੂੰ ਛੁੰਗਦਾ ਸੀ । ੧੨ ਆਉਂਦੀ ਦੂਜਾ ਖੰਡ ਦੂਜੇ ਰਬੂਥੀ ਦਾ ਰਮਰੇ ਦੀ ਰੇਧ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਿਸਾ ਨੂੰ ਛੁੰਗਦਾ ਸੀ । ੧੩ ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਬੂਥੀ ਫਰਿਮਤਿਆਂ ਦੇ ਖੰਡਾਂ ਨੇ ਚੁੱਲ ਵੀਹ ਗੱਥ ਰੇਧ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਆਉਂਦੀ ਇਹ ਰਬੂਥੀ ਫਰਿਮਤੇ ਮੁੱਖ ਰਮਰੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਰਰੇ ਆਉਂਦੀ ਖੇਰਾਂ ਤੇ ਖਲੇਤੇ ਹੋਏ ਸਨ ।

੧੪ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਨੀਲੇ, ਬੈਂਗਣੀ ਆਉਂਦੀ ਰਿਰਮਚੀ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਮਹੀਨ ਰੱਖੜਾ ਲੈ ਰੇ ਖਰਦਾ ਬਣਵਾਇਆ ਆਉਂਦੀ ਉਮ ਖਰਦੇ ਉੱਥਰ ਰਬੂਥੀ ਫਰਿਮਤਿਆਂ ਦੀ ਚੋੜਾਈ ਰੀਤੀ ।

੧੫ ਉਮ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ੩੫ ਗੱਥ ਦੇ ੨ ਬੰਮ ਬਣਵਾਏ ਆਉਂਦੀ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਥਰ ਖੰਜ-ਖੰਜ ਗੱਥ ਜਿੱਡਾ ਮੁਰਟ ਸੀ । ੧੬ ਉਮ ਨੇ ਹਰ ਵਰਗੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਬਣਵਾਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਮਾਂ ਦੇ ਸਿਰਿਆਂ ਉੱਥਰ ਲਗਾਇਆ । ਆਉਂਦੀ ੧੦੦ ਆਨਾਰ ਬਣਵਾ ਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ । ੧੭ ਫਿਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਬੰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੱਬੇ ਦੇ ਦੂਜਾ ਮੱਜੇ ਖਾਮੇ ਗੱਥ ਦਿੱਤਾ । ਉਮ ਨੇ ਮੱਜੇ ਖਾਮੇ ਵਾਲੇ ਬੰਮ ਦਾ ਨਾਂ “ਯਾਰੀਨ” ਆਉਂਦੀ ਖੱਬੇ ਖਾਮੇ ਵਾਲੇ ਬੰਮ ਦਾ ਨਾਂ “ਬੋਯਜ” ਰੱਖਿਆ ।

ਮੰਦਰ ਲਈ ਮਥਾਨ

੧ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਇੱਕ ਜਗਵੇਰੀ ਬਣਾਈ । ੨ ਉਮ ਜਗਵੇਰੀ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ੨੦ ਗੱਥ ਆਉਂਦੀ ਚੋੜਾਈ ਵੀ ੨੦ ਗੱਥ ਸੀ ਤੇ ਉਮ ਦੀ ਉੱਚਾਈ ੧੦ ਗੱਥ ਸੀ । ੩ ਫਿਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਮਾਲ ਗੋਦ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਢਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਖਿੱਤਲ ਵਰਤਿਆ ਆਉਂਦੀ ਉਮ ਤਲਾਯ ਦਾ ਜੇ ਰਿ ਗੋਲ ਸੀ ਉਮਦਾ ਘੇਰਾ ੧੦ ਗੱਥ ਸੀ । ਉਮਦੀ ਉਚਾਈ ੫ ਗੱਥ ਆਉਂਦੀ ਘੇਰੇ ਦੀ ਮਿਣਤੀ ੩੦ ਗੱਥ ਸੀ । ੪ ਰਾਮੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਗੋਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਹੋਟਾਂ ਬਲਦਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਤੁਤਾਂ ਘੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਰਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਆਉਂਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੋਦ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਲਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਮੇ ਘਾਵੇਂ ਘੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਗੋਦ ਨੂੰ ਆਰਾਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ੫ ਇਹ ਵੱਡਾ ਗੋਦ ੧੨ ਬਲਦਾਂ ਜੇ ਰਿ ਆਰਾਹ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੩ ਬਲਦਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤਰ ਦਿਸਾ ਵੱਲ, ਆਉਂਦੀ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਖੱਡਮ ਵੱਲ ਸਨ । ਤਿਨ ਬਲਦਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦੱਖਣ ਦਿਸਾ ਵੱਲ ਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਤਿਨ ਬਲਦਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਯੁਰਥ ਵੱਲ ਨੂੰ ਸਨ । ਤੇ ਇਹ ਵੱਡਾ ਮਾਤਾ ਖਿੱਤਲ ਦਾ ਗੋਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਲਦਾਂ ਦੇ ਉੱਥਰ ਟਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਤੇ ਬਲਦਾਂ ਦੇ ਖਿੱਤਲੇ ਆਗ ਆਉਂਦੀ ਹਿੱਸੇ ਆਉਂਦੀ ਖਾਮੇ ਸਨ । ੬ ਵੱਡੇ ਗੋਦ ਦੀ ਮੋਟਾਈ ਤਿਨ ਇੱਕ ਸੀ ਆਉਂਦੀ ਉਮਦਾ ਰੰਢਾ ਖਿੱਤਲੇ ਦੇ ਰੰਢੇ ਵਰਗਾ ਸੀ, ਜੇ ਰੁਮਚਿਨੀ ਵਰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ । ਇਸ ਵਿੱਚ ੧੨,੪੦੦ ਗੋਲਨ ਖਾਈ ਖਾਇਆ ਜਾ ਸੱਰਦਾ ਸੀ ।

੭ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ੧੦ ਗੋਦੀਆਂ ਬਣਵਾਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਿ ਖੰਜ-ਖੰਜ ਵੱਡੇ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਗੋਦ ਦੇ ਖੱਬੇ ਆਉਂਦੀ ਮੱਜੇ ਖਾਮੇ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ । ਇਹ ੧੦ ਗੋਦੀਆਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਘੋਟ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ । ਖਰ ਵੱਡਾ ਖਿੱਤਲ ਦਾ ਤਲਾਯਨੁਮਾ ਗੋਦ ਬਲੀ ਭੋਟ ਤੋਂ ਖਗਿਲਾਂ ਆਮਨਾਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ।

੮ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਆਨੁਮਾਰ ਦਸ ਮਥਾਦਾਨ ਬਣਵਾਏ ਆਉਂਦੀ ਉਮ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਥਾਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਵਾ ਦਿੱਤਾ । ਖੰਜ ਮਥਾਦਾਨ ਖੱਬੇ ਖਾਮੇ ਆਉਂਦੀ ਬਾਰੀ ਦੇ ਖੰਜ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੱਜੇ ਖਾਮੇ ਗੱਥੇ ਸਨ । ੯ ਉਮ ਨੇ ੧੦ ਮੇਜ਼ਾਂ ਬਣਵਾ ਰੇ ਵੀ ਮੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਰੱਖੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਿ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੱਜੇ-ਖੱਬੇ ਖੰਜ-ਖੰਜ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਉਂਦੀ ੧੦੦ ਗੋਦੀਆਂ ਬਣਵਾਉਣ ਲਈ ਉਮ ਨੇ ਮੋਨਾ ਵਰਤਿਆ । ੧੦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਲਈ ਵਲਗਣ ਆਉਂਦੀ ਵਿਹੜੇ ਬਣਵਾਏ ਆਉਂਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਮੇ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ । ੧੧ ਫਿਰ ਉਮ ਨੇ ਵੱਡੇ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਗੋਦ ਨੂੰ ਯੁਰਥ ਵੱਲ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੱਜੇ ਖਾਮੇ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਖੁਮਾ ਰੇ ਰੱਖਿਆ ।

੧੨ ਗੁਰਾਮ ਨੇ ਭਾਡੇ, ਬੇਲਚੇ ਆਉਂਦੀ ਗੋਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ । ਫਿਰ ਗੁਰਾਮ ਨੇ ਉਹ ਰੰਮ ਖਤਮ ਰੀਤਾ ਜੇ ਉਹ ਮੁਲੇਮਾਨ ਲਈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਰਵਦਾ ਸੀ ।

੧੩ ਗੁਰਾਮ ਨੇ ਦੋ ਬੰਮ ਆਉਂਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਮਾਂ ਦੇ ਉੱਥਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਮੁਰਟਨੁਮਾ ਰਟੇਰੇ ਬਣਾਏ ਸਨ । ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਮ ਨੇ ਦੋ ਮਜਾਵਟੀ ਜਾਲੀਆਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਮਾਂ ਦੇ ਮੁਰਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਜਦੀਆਂ ਸਨ, ਵੀ ਬਣਾਈਆਂ । ੧੪ ਗੁਰਾਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਜਾਵਟੀ ਜਾਲੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ੪੦੦ ਆਨਾਰ ਬਣਵਾਏ । ਹਰ ਜਾਲੀ ਲਈ ਦੋ ਰਤਾਰਾਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਨਾਰ ਜੜੇ ਗਏ ਸਨ ਆਉਂਦੀ ਇਹ ਜਾਲੀਆਂ ਖੰਡਿਆਂ ਦੇ ਉੱਥਰਲੇ ਮੁਰਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਜਦੀਆਂ ਸਨ । ੧੫ ਗੁਰਾਮ ਨੇ ਬੜੇ ਆਉਂਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਥਰ ਟਿਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰਟੇਰੇ ਵੀ ਬਣਾਏ । ੧੬ ਗੁਰਾਮ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਖਿੱਤਲ ਦਾ

ਹੋਦ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਲੇ ਟਿਰਾਜ ਲਈ ੧੨ ਬਲਦ ਵੀ ਬਣਾਏ।^{੧੬} ਉਸ ਨੇ ਭਾਂਡੇ, ਬੇਲਚੇ, ਚਮਚੇ ਜਾਤੇ ਹੋਰ ਰਈ ਜਾਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਜ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ।

ਇਹ ਮਭ ਵਸਤਾਂ ਚਮਚਦੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।^{੧੭} ਯਹਿਲਾਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਜ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਚੀਰਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਮਾਰਚਿਆਂ 'ਚ ਘਾਇਆ। ਇਹ ਮਾਰਚੇ ਯਰਦਨ ਦੀ ਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਰੀਤੇ ਗਏ ਜੋ ਕਿ ਮੁਰੇਬ ਜਾਤੇ ਮਰੇਦਾਬਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਰਰੇ ਹੈ।^{੧੮} ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਜ ਨੇ ਇੰਨੀ ਤਾਦਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਭ ਰੁੜ ਬਣਵਾਇਆ ਕਿ ਰੇਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਖਿੱਤਲ ਨੂੰ ਤੇਲ ਨਹੀਂ ਮੀ ਮੱਦਦਾ।

^{੧੯} ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਵੀ ਬੜਾ ਰੁੜ ਬਣਵਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੋਨੇ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਵਾਈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੇਜਾਂ ਉੱਧਰ ਹੁਬੁਰੀ ਰੋਈ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਬਣਵਾਈਆਂ।^{੨੦} ਉਸ ਨੇ ਸੁੱਧ ਮੋਨੇ ਦੇ ਸਮਾਦਾਨ ਜਾਤੇ ਦੀਵੇ ਵੀ ਬਣਵਾਏ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਹੀਤ ਮੁਤਾਬਕ ਯਵਿੱਤਰ ਅਮਬਾਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬਲਦੇ ਰਹਿਣ।^{੨੧} ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਫੁੱਲ, ਦੀਵੇ ਜਾਤੇ ਚਿਮਟੇ ਆਦਿ ਬਨਵਾਉਣ ਲਈ ਸੁੱਧ ਮੋਨਾ ਵਰਤਿਆ।^{੨੨} ਉਸ ਨੇ ਗੁਲਤਰਾਮ *ਜਾਤੇ ਯਰਾਤਾਂ, ਰਟੋਰੀਆਂ ਜਾਤੇ ਯੂਫਦਾਨ ਮਭ ਸੁੱਧ ਮੋਨੇ ਦੇ ਬਣਵਾਏ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਧਰ, ਅੱਤ ਯਵਿੱਤਰ ਮਬਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਧਰ ਜਾਤੇ ਮੁੱਖ ਵੰਡੇ ਰਮਰੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਧਰ ਵੀ ਮੋਨਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ।

੫ ਇਉਂ ਉਹ ਮਾਰਾ ਰੰਮ ਜੋ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ ਸੀ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਯਵਿੱਤਰ ਰੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਯਾਨੀ ਕਿ ਮੋਨਾਂ, ਚਾਂਦੀ ਜਾਤੇ ਮਾਰੇ ਭਾਂਡੇ, ਇਹ ਮਭ ਰੁੜ ਅੰਦਰ ਲੈ ਆਇਆ ਜਾਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਯਜਾਨੇ ਵਿੱਚ ਯਰ ਦਿੱਤਾ।

ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੁਰ ਮੰਦਰ 'ਚ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ

^੨ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਜਾਤੇ ਮਾਰੀਆਂ ਗੋਤਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ, ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਮੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। (ਇਹ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਸਨ।) ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਸੀਯੋਨ ਹੈ ਉੱਥੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੁਰ ਨੂੰ ਲੈ ਆਉਣ।^੩ ਤਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਯਰਬ ਲਈ ਜੋ ਕਿ ਮੱਤਵੋਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇੱਠੇ ਹੋਏ।

^੪ ਜਦੋਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬਚੁਰਗ ਯਹੁੰਚ ਗਏ ਤਾਂ ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੁਰ ਨੂੰ ਚੁੱਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

^੫ ਤਦ ਜਾਜਰਾਂ ਜਾਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੁਰ ਨੂੰ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮੰਡਲੀ

ਦਾ ਤੰਬੂ ਜਾਤੇ ਜੋ ਵੀ ਯਵਿੱਤਰ ਵਸਤਾਂ ਉੱਥੇ ਸਨ, ਉਹ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਏ।^੬ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਜ ਜਾਤੇ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਦੇ ਮੰਦੁਰ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਮਿਲੇ ਜਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੇ ਭੋਡਾਂ ਜਾਤੇ ਬਲਦਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਭੋਡਾਂ ਜਾਤੇ ਬਲਦਾਂ ਇੰਨੀ ਤਾਦਾਤ ਵਿੱਚ ਸਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਹਨੀ ਅਮੰਭਵ ਸੀ।^੭ ਤਦ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਦੇ ਮੰਦੁਰ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਵੇਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਿਹੜੀ ਜਗਹਾ ਉਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਜਗਹਾ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅੱਤ ਯਵਿੱਤਰ ਮਬਾਨ ਸੀ। ਜਾਤੇ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਦੇ ਮੰਦੁਰ ਨੂੰ ਰਹੂਬੀ ਫਰਿਸਮਤਿਆਂ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਹੋਡਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।^੮ ਜਿੱਥੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੁਰ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਉੱਥੇ ਰਹੂਬੀ ਆਪਣੇ ਖੰਭ ਯਮਾਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਇਵੇਂ ਰਹੂਬੀ ਫਰਿਸਮਤਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਮੰਦੁਰ ਦੀਆਂ ਚੋਬਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤੋਂ ਦੀ ਢੱਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।^੯ ਇਹ ਚੋਬਾਂ ਇੰਨੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰੇ ਅੱਤ ਯਵਿੱਤਰ ਅਮਬਾਨ ਦੇ ਮਾਹਮਣਿਓ ਵੀ ਨਚਰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਯਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੇਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੇਖ ਸੱਦਦਾ। ਇਹ ਚੋਬਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਉੱਥੇ ਬਰਰਰਾਹ ਹਨ।^{੧੦} ਉਸ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਦੇ ਮੰਦੁਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਯੱਬਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਖਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਤਖਤੀਆਂ ਮੂਮਾ ਨੇ ਹੋਰਬ ਵਿੱਚ ਉਸ ਥਾਵੇਂ ਮੰਦੁਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਵਰਤ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਰਲੇ ਸਨ।

^{੧੧} ਮਾਰੇ ਜਾਜਰ ਜੋ ਉੱਥੇ ਮੰਦੁਰ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਰਹਨ ਲਈ ਇਹ ਰਸਮ ਰੀਤੀ। ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਹੀ ਜਾਜਰ ਯਵਿੱਤਰ ਅਮਬਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਰਲੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੱਖੇ-ਵੱਖ ਦਲ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਮਾਰੇ ਇੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ।^{੧੨} ਲੋਵੀ ਗਵਈਏ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਯੁਰਬੀ ਯਾਮੇ ਵੱਲ ਖਲੇ ਗਏ। ਗਵਈਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਮੁਹ, ਆਮਾਫ, ਹੀਮਾਨ, ਜਾਤੇ ਯਦੂਬੂਨ ਅਨਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਜਾਤੇ ਭਰਾ ਇੱਰਤੁਰ ਹੋਏ। ਮਾਰੇ ਲੋਵੀ ਗਵਈਆਂ ਨੇ ਚਿੱਟੇ ਸੂਤੀ ਚੋਲੇ ਘਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰੰਗੀਆਂ, ਚਿਮਟੇ ਜਾਤੇ ਸਿਤਾਰਾਂ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਲੋਵੀ ਗਵਈਆਂ ਮਮੇਤ ਰੁੱਲ ੧੨੦ ਜਾਜਰ ਸਨ। ਇਹ ਮਾਰੇ ੧੨੦ ਜਾਜਰ ਤੁਰੁਰੀਆਂ ਵਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜਾਤੇ ਗਵਈਏ ਇੰਰੇ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਗਾ ਰਹੇ ਸਨ।^{੧੩} ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤ ਗਈ ਜਾਤੇ ਉਸਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭ ਨੇ ਇੰਰੇ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਰੀਤੀ ਜਾਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੰਗੀਤਰ ਮਾਜ਼ ਵਜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੰਰੇ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਗਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤ ਵਿੱਚ ਗੀਤ ਗਾ ਰਹੇ ਸਨ,

“ਉਸਦੇ ਰਿਹਯਾਲਤਾ ਜਾਤੇ

ਉਸ ਦੇ ਅਨੰਤ ਖਿਆਰ ਬਾਰੇ ਗਾ ਰਹੇ ਸਨ।”

ਤਦ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦਰ ਬੱਦਲ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ।

^{੧੪} ਇਸ ਬੱਦਲ ਰਾਹਣ ਜਾਜਰ ਮੋਵਾ ਜਾਰੀ ਨਾ ਰੱਖ ਸੱਦੇ

*੪:੨੨ ਗੁਲਤਰਾਮ ਇਸ ਭਾਂਡੇ ਨੂੰ ਮੇਮਬੱਤੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ ਜਾ ਮੱਦਦਾ ਹੈ।

ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦਰ ਉਸ ਦੇ ਯਰਤਾਥ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ ਸੀ।

੬ ^੧ਤਦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਘੱਟਲ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸੇਗਾ।” ^੨ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਹੋ ਯਹੋਵਾਹ ਇੱਕ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਵਸੇਂ। ਇਹ ਉੱਚਾ ਘਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਸਦੀਵ ਰਹੇਂ।”

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਰਬਾਨ

^੩ਯਾਤਮਾਗ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਖੁੰਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆੱਗੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦਿੱਤੀ। “ਉਸ ਨੇ ਰਿਹਾ,

“ਯਹੋਵਾਹ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯੰਨਵਾਦ, ਜੇ ਇਰਰਾਹ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹੋਂ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ। ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ: ^੪ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਧਰਿਲਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਲਿਆਇਆ, ਤੇ ਉਸ ਮਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਰਿਵਾਹ-ਸਮੁਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾ ਤਾਂ ਰਿਮੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੰਦਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਰਹੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਿਮੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਜੋ ਰਿ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਯਰਯਾਨ ਬਣੇ। ^੫ਯਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਲਈ ਯਰੁਮਲਮ ਮਥਾਨ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੀ ਯਰਜਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਆਗੂ ਹੋਵੇ।”

^੬“ਮੇਰਾ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਉਂ ਲਈ ਮੰਦਰ ਬਨਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ^੭ਯਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, ‘ਦਾਉਦ, ਜੋ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਉਂ ਉੱਧਰ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਨਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ।’ ^੮ਲੋਕਿਨ ਤੂੰ ਮੰਦਰ ਨਹੀਂ ਬਣਵਾ ਸੱਕਦਾ ਸਗੋਂ ਤੇਰਾ ਆਪਣਾ ਯੁੱਤਰ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਉੱਧਰ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਨਵਾਏਗਾ।’ ^੯ਗੁਣ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਹ ਬਚਨ ਯੁਰਾ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਗੁਣ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਨਵਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਦਾਉਦ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਸਨ ਤੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹੀ ਬਚਨ ਰੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਗੁਣ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵਰਵਾਇਆ ਹੈ। ^{੧੦}ਮੈਂ ਇਰਰਾਹਨਾਮੇ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮੰਦਰ ਆੰਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਇਰਰਾਹਨਾਮਾ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।”

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਯਰਾਰਥਨਾ

^{੧੧}ਮੁਲੇਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਖਲੋਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਇੱਕਤਰ ਹੋਏ ਸਨ, ਖੜੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਅਤੇ ਬਾਹਵਾਂ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਫੈਲਾਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਗੱਥ ਉੱਚਾ ਖਿੱਤਲ ਦਾ ਇੱਕ ਬੜਾ ਬਣਵਾਰੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਵਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਧਰ ਉਹ ਖੜੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਮੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਗੋਡੇ ਟੇਰੇ ਦੇ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਫੈਲਾਏ। ^{੧੨}ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ:

“ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਨਾ ਆਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਯਰਤੀ ਉੱਧਰ ਵੇਦੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਰਿਰਥਾ ਅਤੇ ਮਿਹਰ ਦਾ ਗੱਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਰਹੇ। ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਦਿਲੋਂ ਤੇਰਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਤੇ ਠੀਕ ਰਾਹੋ ਚਲਦੇ ਹਨ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਇਰਰਾਹ ਯੁਰਾ ਵਰਦਾ ਹੈਂ। ^{੧੩}ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਵੀ ਆਪਣਾ ਵੱਲ ਨਿਭਾਇਆ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਮੇਰਾ ਧਿਤਾ ਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਬਚਨ ਰੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆੱਜ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਗੱਥੀ ਯੁਰਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ^{੧੪}ਗੁਣ, ਜੋ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਆਪਣੇ ਦਾਮ, ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਉਸ ਇਰਰਾਹ ਨੂੰ ਵੀ ਯੁਰਾ ਵਰ: ‘ਤੇਰੇ ਵਾਰਿਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਖਾਮਣ ਉੱਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੈਠੇਗਾ ਯਰ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਰ ਤੇਰੇ ਯੁੱਤਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਰਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਥਿਥੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮੇਰਾ ਧਾਲਣ ਵਰਨਗੇ। ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਤੂੰ ਧਾਲਣ ਰੀਤਾ ਹੈ’ ^{੧੫}ਮੇ ਗੁਣ, ਜੋ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਆਪਣੇ ਇਰਰਾਹ ਨੂੰ ਸੱਚ ਵਰ ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਰੀਤਾ ਸੀ।

^{੧੬}“ਯਰ ਹੋ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਯਰਤੀ ਉੱਧਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭੋਤਿਰ ਰੂਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਆਰਾਮਾਂ ਦੇ ਆਰਾਮ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਾ ਸੱਕਦੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਬਣਵਾਇਆ ਉਹ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਾ ਸੱਕਦਾ! ^{੧੭}ਯਰ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆੱਗੇ ਵਜਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਵਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇ ਜੋ ਰਿਰਥਾਨੁ ਮੇਰੀ ਯਰਾਰ ਮੁਣ ਮੇਰੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਮੁਣੇ। ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਦੀ ਆਰਜੇਦੀ ਨੂੰ ਸੁਣ। ^{੧੮}ਮੇਰੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਮੁਣ ਤਾਂ ਜੋ ਤੇਰੀਆਂ ਆੱਥੀਆਂ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਜਿਸਦੇ ਬਾਰੇ ਤੂੰ ਫੁਰਮਾਇਆ ਸੀ ਰਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਉੱਥੇ ਰੱਖਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਮੇਰੀਆਂ ਆੱਥਾਂ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਰਿ ਤੂੰ ਉਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜੋ ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਇਸ

ਜਮਬਾਨ ਉੱਪਰ ਰਹੇ।^{੨੧} ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਦੀ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਥਾਂ ਉੱਪਰ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨ ਤਾਂ ਮੁਣ ਲਵੀਂ। ਆਮੀਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਵੇਖਰੇ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰਹੀਏ ਤਾਂ ਤੂੰ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਸੁਰਗਾਂ 'ਚ ਹੋਵੇਂ ਮਾਡੀ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰਬੂਲ ਰਹੀਂ ਤੇ ਮਾਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਰਹ ਦੇਵੀਂ।

^{੨੨} “ਜੇਰ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹੀ ਨਾਲ ਰੋਈ ਗਲਤ ਰੰਮ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜੇ ਉਸ ਤੋਂ ਮੌਂਗ ਖੁਆਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆ ਰੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਮੌਂਗ ਖਾਵੇ ਰਿ ਉਹ ਮਾਸੂਮ ਹੈ।^{੨੩} ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਪੁਰਾਰ ਮੁਈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੀਂ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਦੇਵੀਂ। ਆਤੇ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੀਂ ਆਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਦੀ ਲਿਆਵੀਂ, ਰਿਉਂ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਸਟ ਦਿੱਤੇ ਆਤੇ ਮਾਬਤ ਰਹੀਂ ਰਿ ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਚੰਗਾ ਰੀਤਾ ਬੇਗੁਨਾਹ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨੇਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਰਰਮਾਰਿਰਤ ਰਹੀਂ।

^{੨੪} “ਜੇਰ ਤੇਰੇ ਲੋਕ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਆਪਣੇ ਧਾਧ ਰਾਹਣ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ ਹਾਰ ਜਾਣ, ਤੇ ਜੇਰ ਉਹ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਪਰਤ ਆਵਣ ਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਉਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਰੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਮਾਹਮਣੇ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨ,^{੨੫} ਤੂੰ ਸੁਰਗ ਉੱਤੇ ਮੁਣ ਰੇ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਤੋਂ ਖਿਮਾਂ ਰਹੀਂ ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਜਮੀਨ ਜਿਹੜੀ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਮੋੜ ਦੇਵੀਂ।

^{੨੬} “ਜੇਰ ਪਰਤੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਧੈ ਜਾਵੇ ਆਤੇ ਬਾਰਿਸ ਨਾ ਹੋਵੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇਰ ਉਹ ਇਸ ਥਾਵੇਂ ਆਰੇ ਤੇਰੇ ਆਂਗੇ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨ ਰੇ ਧਾਧ ਰਹਨੇ ਗੁਣ ਜਾਣ ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ।^{੨੭} ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਰਾਮਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਦਾਮਾਂ ਤੇ ਪਰਜਾ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਖਿਮਾਂ ਰਹੀਂ। ਫਿਰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਿੱਖਾਵੀਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਜਮੀਨ ਤੇ ਬਾਰਿਸ ਭੇਜੀਂ, ਉਸ ਜਮੀਨ ਤੇ ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

^{੨੮} “ਜੇਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਲ ਜਾਂ ਭਿਯਾਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਧੈ ਜਾਵੇ, ਜੇਰ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਰੀੜਾ ਧੈ ਜਾਵੇ। ਜਾਂ ਰੋਈ ਦੁਸਮਣ ਫੌਜ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਵੇ ਜਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲ 'ਚ ਰੋਈ ਭਿਯਾਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਆ ਜਾਵੇ,^{੨੯} ਤਦ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਪਰਜਾ ਚੇ ਰੋਈ ਵੀ ਤੇਰੇ ਆਂਗੇ ਬੇਨਤੀ ਰਹੇ, ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰਹੇ ਜਾਂ ਰੋਈ ਵੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਮਾਰੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਈ ਆਪਣੀ ਦੁੱਖ-ਤਰਲੀਫ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੋਇਆ ਤੇਰੇ ਆਂਗੇ ਹੱਥ ਫੈਲਾਏ, ਇਸ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਵੇਖਦਾ ਹੱਥ ਫੈਲਾਏ।^{੩੦} ਤਾਂ ਆਰਾਮ ਉੱਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਫਰਿਆਦ

ਮੁਈ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਰਗੀ ਭਵਨ 'ਚ ਬੈਠਾ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿਮਾਂ ਰਹੀਂ। ਜੇ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਤੇਰੇ ਵੇਲੇ ਮੰਗ ਮੰਗੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਰਹੀਂ ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਘਟ ਘਟ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ ਹੈਂ।^{੩੧} ਤਾਂ ਰਿ ਉਹ ਬਾਰੀ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣਾ ਵਰਤ ਇਸ ਜਮੀਨ ਤੇ ਬਿਤਾਉਣ ਜਿਹੜੀ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਤੇਰੇ ਮਾਰਗ ਉੱਪਰ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਡਰ ਰੇ ਚੱਲਣ।

^{੩੨} “ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਪਰਜਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜਾ ਹੋਰ ਵੀ ਰੋਈ ਪਰਦੇਸੀ ਜਦੋਂ ਤੇਰੀ ਵੱਡੀ ਉਪਮਾ, ਨਾਉਂ ਤੇ ਮਰਤੀ ਮੁਣ ਦੂਰੇ ਦੇਸੋਂ-ਪਰਦੇਸੋਂ ਆਵੇ ਆਤੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਆ ਰੇ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰਹੇ।^{੩੩} ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਰਾਮੀ ਭਵਨ 'ਚ ਬੈਠਾ ਮੁਣਰੇ ਉਸ ਪਰਦੇਸੀ ਦੀ ਫਰਿਆਦ ਮੁਣ ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਚਿਰਥਾ ਰਹੀਂ ਤਾਂ ਜੇ ਪਰਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਨਾਉਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਪਰਜਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਾਂਗ ਤੇਰਾ ਡਰ ਮੰਨਣ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਇਹ ਜਾਣ ਲੈਣ ਰਿ ਇਹ ਮੰਦਰ ਜੇ ਮੈਂ ਬਣਵਾਇਆ ਹੈ ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਉਂ ਦਾ ਹੀ ਨਾਮਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।

^{੩੪} “ਜੇਰ ਤੇਰੀ ਪਰਜਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਬੁਣਿਆ ਹੈ, ਤੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਉਂ ਲਈ ਬਣਵਾਇਆ ਹੈ ਲਈ ਤੇਰੇ ਆਂਗੇ ਬੇਨਤੀ ਰਹਨ।^{੩੫} ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਰਾਮ ਉੱਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਮੁਣਰੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਹੀਂ।

^{੩੬} “ਅਜਿਹਾ ਰੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸਨੇ ਰਦੇ ਰੋਈ ਧਾਧ ਨਾ ਰੀਤਾ ਹੋਵੇ-ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਤੇਰਾ ਧਾਧ ਰਹਨ ਤੇ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਤੇ ਨਰਾਜ ਹੋਰੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਗਵਾਲੇ ਰਹ ਦੇਵੇ ਤੇ ਉਹ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖੰਦੀ ਬਣਾਰੇ ਦੂਰ ਜਾਂ ਨੇੜੇ ਰਿਮੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣ।^{੩੭} ਜਦ ਰਿ ਗਲੇ ਉਹ ਉਸ ਪਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਹੋਣ, ਜੇਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਨ ਬਦਲ ਲੈਣ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਆਂਗੇ ਇਹ ਆਖਰੇ ਬੇਨਤੀ ਰਹਨ, ‘ਆਮੀਂ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਬਦ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਗੁਣ ਆਤੇ ਦੁਸਟਤਾ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਰੀਤਾ ਹੈ।’^{੩੮} ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੂਰੇ ਤਨ-ਮਨ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਖੁੜਨ ਜਿੱਥੇ ਰਿ ਉਹ ਰੋਈ ਗਨ, ਤੇ ਜਿਹੜੀ ਜਮੀਨ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਚਿੱਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਰੇ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਸਹਿਰ ਤੂੰ ਬੁਣਿਆ ਸੀ, ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਮੰਦਰ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਲਈ ਬਣਵਾਇਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਰੇ, ਤੇਰੇ ਆਂਗੇ ਬੇਨਤੀ ਰਹਨ

^{੩੯} ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਝ ਵਾਪਰੇ ਤਾਂ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਫਰਿਆਦ ਮੁਈ ਰਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਤੇਰਾ ਭਵਨ ਹੈ ਮੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਦਦ ਲਈ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਮੁਈ ਤੇ ਚਿਰਥਾ ਰਹੀਂ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨਹਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦੇਵੀਂ।^{੪੦} ਹੁਣ, ਜੇ ਮੇਰੇ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਗੁਣ ਇਸ ਥਾਂ ਤੇ ਜੇ ਆਮੀਂ ਬੇਨਤੀ ਰਹ ਰਹੇ ਗਾਂ ਉਸ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ

ਜੱਖਾਂ, ਰੰਨ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਸੁਣ ਆਤੇ ਮਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ
 ਧਰਵਾਨਾ ਰਹ।
 ੧੧ “ਗੁਣ, ਅਗੋਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਠ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਥਾਂ ਤੇ
 ਆ ਇਰਗਾਰਨਾਮਾ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਤੇਰੀ ਸਰਤੀ
 ਦਰਮਾਉਦਾ ਹੈ।
 ਤੇਰੇ ਜਾਜਰ ਮੁਰਤੀ ਨਾਲ ਸੁਖੇਭਿਤ ਹੋਣ।
 ਤੇਰੇ ਮੱਚੇ ਭਗਤ ਤੇਰੀ ਚੰਗਿਆਈ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦਿਤ
 ਹੋਣ।
 ੧੨ ਜੇ ਅਗੋਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮਮਗ ਰੀਤੇ
 ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਰਹ
 ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਦਾਉਦ ਉੱਧਰ ਆਪਣੀ ਦਯਾ ਆਦ
 ਰੱਖੀ।”

ਮੰਦਰ ਅਗੋਵਾਗ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

੧ ਜਦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਧਰਮਰਥਨਾ ਰਹ ਚੁੱਕਿਆ ਤਾਂ ਆਰਾਮ
 ਉੱਧਰੋਂ ਆਂਗ ਉੱਤਰੀ ਆਤੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਆਤੇ ਬਲੀਆਂ
 ਸਭ ਨੂੰ ਭਸਮ ਰਹ ਗਈ ਤੇ ਮਾਰਾ ਮੰਦਰ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ
 ਧਰਤਾਥ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ। ੨ ਜਾਜਰ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ
 ਆਦਰ ਨਾ ਜਾ ਮੱਚੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਮੰਦਰ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ ਧਰਤਾਥ
 ਨਾਲ ਭਰਧੁਰ ਮੀ। ੩ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਰਾਮ
 ਤੋਂ ਆਂਗ ਹੋਟਾਂ ਉਤਰਦੀ ਵੇਖੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਤੇ
 ਅਗੋਵਾਗ ਦਾ ਧਰਤਾਥ ਵੀ ਵੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਤੀ
 ਉੱਧਰ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਤੇ ਅਗੋਵਾਗ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰੀਤੀ
 ਤੇ ਉਮਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਵੀ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਭਜਨ
 ਗਾਇਆ ਰਿ

“ਅਗੋਵਾਗ ਮਹਾਨ ਹੈ

ਤੇ ਉਮਦੀ ਰਹਿਮਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਉਂ ਹੀ ਵਰਤਦੀ ਰਹੇ।”

੪ ਤਦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ
 ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ।
 ੫ ਤਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ੨੨,੦੦੦ ਬਲਦ ਆਤੇ ੧,੨੦,੦੦੦ ਭੇਡਾਂ
 ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਇਉਂ, ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ
 ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਰੀਤਾ ਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ
 ਸਿਰਫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਹਨ ਲਈ ਹੀ ਰੀਤੀ
 ਜਾਂਦੀ ਮੀ। ੬ ਜਾਜਰ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਲਈ ਤੱਤਧਰ ਹੋ
 ਗਏ ਤੇ ਲੋਵੀ ਵੀ ਅਗੋਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤ ਲਈ ਸਾਜ ਚੁੱਕ
 ਰੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਸਾਜ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯੰਨਵਾਦ
 ਵਜੋਂ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਬਣਵਾਏ ਸਨ। ਜਾਜਰ ਆਤੇ
 ਲੋਵੀ ਗਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਗੋਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜੋ
 ਉਮਦੀ ਰਿਰਥਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਰਹੁਦੀ ਰਵੇ। ਜਾਜਰ ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ
 ਧਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾਉਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਮਾਰੇ
 ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੇ।

੭ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਵਿੱਚਲੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਜੋ ਰਿ ਅਗੋਵਾਗ
 ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੀ ਧਵਿੱਤਰ ਰੀਤਾ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ
 ਮੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੇ ਮੁੱਖ-ਸਾਂਦ
 ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਚੜ੍ਹਾਈ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ
 ਵਿੱਚਲੀ ਜਗਹ ਇਸ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਚ ਲਿਆਂਦੀ ਰਿਉਂ ਰਿ

ਜਿਹੜੀ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉਸ ਨੇ ਬਣਾਈ ਮੀ ਉਸ
 ਵਿੱਚ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ, ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ, ਤੇ ਚਰਬੀ ਦੀ ਭੇਟ
 ਲਈ ਥਾਂ ਘੱਟ ਮੀ ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਤ ਵੱਧੇਰੇ
 ਮੀ।

੮ ਮੁਲੇਮਾਨ ਆਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਇਹ
 ਧਰਬ ਸੱਤ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ। ਇਹੱਠੇ ਹੋਏ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਮਧੂਰ
 ਇੰਨਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਗੁਮਾਬਥ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਿਸਰ ਦੇ
 ਨਾਲੇ ਤੀਰ ਫੈਲ ਗਏ। ੯ ਆੱਠਵੇਂ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ
 ਧਾਰਮਿਕ ਸਭਾ ਹੋਈ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤ ਦਿਨ ਲਈ
 ਧਰਬ ਮਨਾਇਆ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ
 ਰੀਤਾ ਜੋ ਰਿ ਸਿਰਫ ਅਗੋਵਾਗ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਲਈ ਵਰਤੋਂ
 ਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤ ਦਿਨ ਉਤਮਵ
 ਮਨਾਇਆ। ੧੦ ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਤੇਈਵੇਂ ਦਿਨ ਮੁਲੇਮਾਨ
 ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਲੋਰ ਬੜੇ ਖੁਸ਼
 ਸਨ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਝੁੰਮ ਰਹੇ ਸਨ ਰਿਉਂ
 ਰਿ ਅਗੋਵਾਗ ਦਾਉਦ ਉੱਧਰ, ਮੁਲੇਮਾਨ ਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ
 ਧਰਜਾ ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਮੀ।

ਅਗੋਵਾਗ ਦਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਰੋਲ ਆਉਣਾ

੧੧ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਅਗੋਵਾਗ ਦਾ ਮੰਦਰ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ
 ਮਹਿਲ ਸੰਧੂਰਨ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਲ ਆਤੇ ਮੰਦਰ
 ਜਿਵੇਂ ਬਨਵਾਉਣ ਦਾ ਮੋਚਿਆ ਮੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਫਲ
 ਹੋਇਆ ੧੨ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਅਗੋਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ
 ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,

“ਮੁਲੇਮਾਨ! ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਧਰਮਰਥਨਾ ਸੁਣ ਲਈ ਹੈ,

ਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਜਗਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ, ਬਲੀ ਵਾਸਤੇ
 ਘਰ ਵਾਂਗ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ। ੧੩ ਜੇ ਮੈਂ ਵਦੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ
 ਬੰਦ ਰਹ ਦੇਵਾਂ ਰਿ ਬਾਰਸ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮੈਂ ਟਿੱਡੀ ਦਲ
 ਨੂੰ ਆਖਾਂ ਰਿ ਧਰਤੀ ਦੀ ਫਸਲ ਨਸਟ ਰਹ ਦੇਵੇ ਜਾਂ
 ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਫੈਲਾਵਾਂ। ੧੪ ਜੇਰ ਮੇਰੇ ਲੋਰ
 ਜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦੁਆਰਾ ਸਦਵਾਉਦੇ ਹਨ, ਨਿਮਰ ਬਣ
 ਜਾਣ ਆਤੇ ਧਰਮਰਥਨਾ ਰਹਨ ਆਤੇ ਮੇਰਾ ਇੰਤਜਾਰ
 ਰਹਨ ਆਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਰਹਨੀਆਂ ਤੋਂ ਹਟ
 ਜਾਣ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਂਗਾ ਆਤੇ
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਥ ਮੁਆਫ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ ਆਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ੧੫ ਤੇ ਗੁਣ
 ਜਿਹੜੀ ਧਰਮਰਥਨਾ ਇਸ ਥਾਂ ਤੇ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
 ਉਸ ਲਈ ਮੇਰੀਆਂ ਜੱਖਾਂ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ
 ਆਤੇ ਰੰਨ ਉਸ ਵੱਲ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਗੇ। ੧੬ ਰਿਉਂ ਰਿ ਗੁਣ
 ਮੈਂ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਰੀਤਾ ਹੈ
 ਤਾਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਇੱਥੇ ਰਹੇਗਾ। ਗਾਂ,
 ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਆਤੇ ਜੱਖਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਲੱਗੇ
 ਰਹਿਣਗੇ। ੧੭ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ, ਮੁਲੇਮਾਨ ਜੇਰ ਚੁੰ
 ਵੀ ਮੇਰੇ ਆਂਗੇ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਤੇਰੇ ਧਿਤਾ
 ਦਾਉਦ ਚਲਦਾ ਜਿਗ, ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ
 ਖਾਲਣਾ ਰਹੇ ਆਤੇ ਜੇਰ ਚੁੰ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਆਤੇ

ਮੇਰੇ ਨਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨੋ ^{੧੮} ਤਦ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਰਾਜ ਮਹਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹੀ ਨੇਮ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਵੀ ਰੀਤਾ ਮੀ ਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ, 'ਦਾਉਦ, ਤੇਰੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਅਜਿਹਾ ਰਹੇਗਾ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਹੋਵੇਗਾ।'

^{੧੯} "ਯਹ ਜੇਰਰ ਤੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇਵੇ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਨ ਤੇ ਜੇਰਰ ਝੂਠੇ ਦਵਤਿਆਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਅਤੇ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਝੁਰੇਗਾ, ^{੨੦} ਫਿਰ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਭੂਮੀ ਤੇ ਜੋ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜੜ ਤੋਂ ਖੁੱਟ ਸੁੱਟਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਲਈ ਖਵਿੱਤਰ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਛੱਡ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਤੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰੂਖ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿ ਲੋਕ ਇਸ ਬਾਬਤ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਜਿਹਾ ਆਖਣਗੇ। ^{੨੧} ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਇਸ ਮੰਦਰ ਅੱਗੋਂ ਗੁਜਰੇਗਾ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਕੇ ਆਖੇਗਾ ਕਿ 'ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਿਉਂ ਰੀਤਾ?' ^{੨੨} ਤਦ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਗੇ, 'ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਰਖੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲਿਆਇਆ ਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਵਤਿਆਂ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗ ਗਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਅਰਚਨਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਉੱਪਰ ਇਹ ਭਾਣਾ ਵਰਤਾਇਆ ਹੈ।"^{੨੩}

ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਸਹਿਰ ਉਸਾਰੇ

^੧ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਮਹਿਲ ਉਸਾਰਣ ਵਿੱਚ ਵੀਹ ਵਰ੍ਹੇ ਲੱਗੇ। ^੨ ਜਿਹੜੇ ਸਹਿਰ ਗੁਰਾਮ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਮੁਲੇਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਨਾਉਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਵੱਸਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ^੩ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਹਮਾਥ-ਮੇਬਾਹ ਨੂੰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ^੪ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਦਮੇਰ ਸਹਿਰ ਉਸਾਰਿਆ ਅਤੇ ਹਮਾਥ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਭੰਡਾਰ ਦੇ ਸਹਿਰ ਬਣਵਾਏ। ^੫ ਉਸ ਨੇ ਉਤਲੇ ਬੈਤ-ਜੋਰੇਨ ਅਤੇ ਨੀਵੇਂ ਬੈਤ-ਜੋਰੇਨ ਨੂੰ ਬਣਵਾਇਆ। ਇਹ ਸਹਿਰ ਮਜਬੂਤ ਦੀਵਾਰਾਂ, ਫਾਟਰ ਅਤੇ ਫਾਟਰਾਂ ਤੇ ਅਰਲ ਲਗਾ ਕੇ ਖੰਭੇ ਰੀਤੇ ਗਏ। ^੬ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਬਕਾਲਾਥ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰ ਦੇ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਵਾਏ। ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਜਿੱਥੇ ਰੱਖ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਘੁੜਮਵਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਉਹ ਵੀ ਬਣਵਾਏ। ਜੋ ਕੁਝ ਮੁਲੇਮਾਨ ਯਰੂਸਲਮ, ਲਬਾਨੋਨ

ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਉਹ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਬਣਵਾਇਆ।

^੭- ਜਿੱਥੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸੀ ਬਾਰੀ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਹਿੰਤੀ, ਅਮੋਰੀ, ਫਰਿੱਜੀ, ਹਿੱਵੀ ਅਤੇ ਯਬੂਸੀ ਸਨ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਵਾਲੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਮੀ। ਇਹ ਅੱਜ ਤੀਕ ਇੰਝ ਹੀ ਜਾਗੀ ਹੈ। ^੮ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਗਾਰੀ ਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਐਥੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਅਫਸਰ ਸਨ। ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਸੱਥਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਅਤੇ ਸੱਥੀ ਸਨ। ^੯ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਖਾਮ ਵਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਨੇਤਾ ੨੫੦ ਸਨ।

^{੧੦} ਮੁਲੇਮਾਨ ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਇਆ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਲਈ ਬਣਵਾਇਆ ਮੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ, "ਮੇਰੀ ਖਤਨੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਅਸਥਾਨ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

^{੧੧} ਤਦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਬਣਵਾਈ ਮੀ।

^{੧੨} ਮੁਲੇਮਾਨ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਸਾ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਕਿ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ, ਅਮਸਿਆ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮੁਕੱਰਰ ਖਰਬਾਂ ਉੱਤੇ ਭਾਵ ਖਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਖਰਬ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਖਰਬ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਡੋਰਿਆਂ ਦੇ ਖਰਬ ਉੱਪਰ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਮੀ। ^{੧੩} ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੁਣੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਸਤਤ ਅਤੇ ਮੇਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਰਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹਰ ਫਾਟਰ ਉੱਪਰ ਸੱਖਵਾਲੀ ਲਈ ਲਾਇਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾਉਦ ਨੇ ਹਿਦਾਇਤ ਰੀਤੀ ਮੀ। ^{੧੪} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਟੀ ਗੁਰਮ ਦੇ ਬਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਜ ਨਾ ਰੀਤਾ। ਜੋ ਗੁਰਮ ਉਸ ਨੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਾਨਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਬਾਹਰੇ ਨਾ ਹੋਏ।

^{੧੫} ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਤਿਆਗ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸੁਚੱਜੀ ਵਿਉਂਤ

ਨਾਲ ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਇਆ ਤੇ ਗੁਣ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਮੰਦਰ ਤਿਆਰ ਸੀ।

¹² ਫਿਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਅਮਜੇਨ-ਗਬਰ ਆਏ ਏਲੇਬ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਹਿਰ ਆਦੇਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਸਨ। ¹³ ਗੁਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਗੱਥ ਜਗਾਜ ਆਏ ਉਹ ਮੱਲਾਗ ਜੇ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਵਾਰਫ ਸਨ ਉਸ ਰੋਲ ਭੇਜੇ ਆਏ ਉਹ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਨੌਰਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਫੀਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਆਏ ਉੱਥੇ 14,300 ਕਿੱਲੋ ਮੋਨਾ ਲੈ ਕੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਆਏ।

ਸਥਾ ਦੀ ਗਾਣੀ ਦਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ

¹ ਸਥਾ ਦੀ ਗਾਣੀ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਰੀਰਤੀ ਥਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਨਾਲ ਖਰੌਖਣ ਲਈ ਆਈ। ਸਥਾ ਦੀ ਗਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਮੂਹ ਵੀ ਸੀ। ਉਹ ਉਠਾਂ ਉੱਪਰ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਮਮਾਲੇ, ਥੜੀ ਤਾਦਾਤ ਵਿੱਚ ਮੋਨਾ ਆਏ ਹੋਰ ਰੀਮਤੀ ਖੱਬਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਆਕੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨਾਲ ਉਸ ਸਭ ਰਾਮੇ ਥਾਰੇ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਤੇ ਸਨ। ² ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਲਈ ਰਿਮੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ 'ਚ ਆਖ ਨਾ ਆਈ। ³ ਜਦੋਂ ਸਥਾ ਦੀ ਗਾਣੀ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਆਏ ਉਸ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ⁴ ਉਸ ਨੇ ਮੇਜ ਤੇ ਮਜੇ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹਜ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਆਉ-ਭਗਤ ਹੁੰਦੀ ਵੇਖੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨੌਰਰ ਕਿਵੇਂ ਦੀ ਖੋਸਾਰ ਖਾਦੇ ਆਏ ਕਿਹੇ ਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਸਾਰੀ ਆਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਸਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਿਆ। ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਜਲੂਮ ਵੇਖਿਆ ਉਹ ਹੋਰਾਨ ਰਹਿ ਗਈ।

⁴ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਥੁੱਧੀ ਆਏ ਤੇਰੇ ਮਹਾਨ ਕੰਮਾਂ ਥਾਰੇ ਸੁਣੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਸੱਚ ਨਿਕਲੀਆਂ। ⁵ ਜਦ ਤੀਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆੱਥੀ ਨਹੀਂ ਡਿੱਠਾ ਮੈਨੂੰ ਅਕੀਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਆਏ ਵੇਖ! ਜਿਨੀ ਤੇਰੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਥਾਬਤ ਆੱਧਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਹਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਤੂੰ ਕਿਤੇ ਉੱਚਾ ਹੈਂ। ⁶ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀ ਆਏ ਸੇਵਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਰਿਸਮਤ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਹ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ 'ਚ ਆਏ ਤੇਰੀਆਂ ਸਿਆਣਪ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ 'ਚ ਥੜੇ ਰਿਸਮਤ ਵਾਲੇ ਹਨ। ⁷ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰ, ਜੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਖਰਮੰਨ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਾਮਣ ਉੱਪਰ ਬਿਠਾਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਨਿਕੁਰਤ ਰੀਤਾ ਖਾਤਮਾਗ ਹੋਵੇਂ। ਤੇਰਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਇਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਆਏ ਹਮੇਸਾ ਇਸ ਦਾ ਖੱਬ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਠਹਿਰਾਇਆ।”

⁸ ਤਦ ਸਥਾ ਦੀ ਗਾਣੀ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ੪,੦੦੦ ਕਿੱਲੋ ਮੋਨਾ, ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਮਮਾਲੇ ਆਏ ਰੀਮਤੀ ਖੱਬਰ ਦਿੱਤੇ। ਆਜਿਹੇ ਮਮਾਲੇ ਇਮਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੇ ਸਥਾ ਦੀ ਗਾਣੀ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

⁹ ਗੁਰਾਮ ਆਏ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਸੇਵਰ ਉਫੀਰ ਤੋਂ ਮੋਨਾ ਲੈ ਆਏ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਚੰਦਨ ਦੀ ਲੱਕੜ ਆਏ ਰੀਮਤੀ ਨਗਾਂ ਦੇ ਖੱਬਰ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ¹⁰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੀਆਂ ਖੋੜੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੰਦਨ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਜ ਬਰਬਤਾਂ ਆਏ ਰੁਥਾਥਾਂ ਲਈ ਵੀ ਚੰਦਨ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਚੰਦਨ ਦੀ ਲੱਕੜ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਆਜਿਹਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸਮਾਨ ਰਿਮੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੇਖਿਆ।

¹¹ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸਥਾ ਦੀ ਗਾਣੀ ਨੇ ਜਿਸ ਵਸਤ ਤੇ ਗੱਥ ਖਹਿਲਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੂੰਗ ਮੰਗੀ ਸੈਯਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਥਾ ਦੀ ਗਾਣੀ ਜੇ ਮੰਗੀਆਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆਈ ਸੀ ਉਸ ਤੋਂ ਰਿਤੇ ਵੱਧ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰੀਤੀਆਂ ਤਦ ਗਾਣੀ ਆਏ ਉਸਦਾ ਸਵਾਲ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਗਏ।

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਖਜਾਨਾ

¹² ਜਿੰਨਾ ਮੋਨਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਰੋਲ ਇੱਕ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਭਾਰ ੨੨,੬੪੪ ਕਿੱਲੋ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ¹³ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਧਾਰੀ ਆਏ ਮੋਦਾਗਰ ਵੀ ਮੁਲੇਮਾਨ ਲਈ ਮੋਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਆਰਥ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗਾਜੇ ਆਏ ਉਸ ਗਾਜ ਦੇ ਸਮਾਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਰੋਲ ਮੋਨਾ-ਚਾਦੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਸਨ।

¹⁴ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਕੁੱਟੇ ਹੋਏ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮੈਂ ਵੱਡੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਬਣਵਾਈਆਂ। ਹਰ ਢਾਲ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਖੱਡ ਮੋਨੇ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ। ¹⁵ ਉਸ ਨੇ ਕੁੱਟੇ ਹੋਏ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਮੈਂ ਛੋਟੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਵੀ ਬਣਵਾਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੇ ਹਰ ਇੱਕ ਢਾਲ ਨੂੰ ਖੋਟੇ ਚਾਰ ਖੱਡ ਮੋਨਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਢਾਲਾਂ ਨੂੰ “ਲਥਾਨੇਨ ਦੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਮਹਿਲ” ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ।

¹⁶ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗਾਥੀ ਦੇ ਦੇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਿੱਖਾਮਣ ਬਣਵਾਇਆ ਆਏ ਉਸ ਉੱਪਰ ਕੁੰਦਨੀ ਮੋਨਾ ਮੜ੍ਹਵਾਇਆ। ¹⁷ ਸਿੱਖਾਮਣ ਦੀਆਂ ਛੇ ਖੋੜੀਆਂ ਸਨ ਆਏ ਇੱਕ ਮੋਨੇ ਦਾ ਖਾਇਦਾਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਮਣ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਿੱਖਾਮਣ ਤੇ ਬੈਠਣ ਦੇ ਦੋਨੇ ਖਾਸਿਆਂ ਵੱਲ ਢਾਲਣੇ ਸਨ ਆਏ ਢਾਲਣਿਆਂ ਦੇ ਰੋਲ ਦੇ ਬੱਬਰ ਮੋਰਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਬਣੇ ਸਨ। ¹⁸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੇ ਖੋੜੀਆਂ ਦੇ ਮੱਜੇ ਖੱਬੇ ਖਾਸੇ ਕੁੱਲ ਥਾਰਾਂ ਬੱਬਰ ਮੋਰ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਰਿਮੇ ਵੀ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਰਿਮੇ ਵੀ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਆਜਿਹਾ ਸਿੱਖਾਮਣ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣਿਆ।

¹⁹ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੀਣ ਵਾਲੇ ਖਿਆਲੇ ਮੋਨੇ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਲਥਾਨੇਨ ਦੇ ਜੰਗਲ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਖਰ ਦੀਆਂ

ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਵਸਤਾਂ ਮਨ ਮਭ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਗਜ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਇੰਨਾ ਭਰਪੂਰ ਸੀ ਕਿ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਡਮੁੱਲੀ ਯਾਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ।

^{੨1} ਕਿਉਂ ਕਿ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਜਗਜ ਸਨ ਜੋ ਗੁਰਮ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨਾਲ ਤਰਸੀਸ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਤਰਸੀਸ ਦੇ ਇਹ ਜਗਜ ਤਿੰਨ ਮਾਲਾਂ ਬਾਕਦ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੋਨਾ, ਚਾਂਦੀ, ਗਾਥੀ ਦੰਦ, ਬਾਂਦਰ ਅਤੇ ਮੋਰ ਉੱਥੋਂ ਲੈਂਦੇ ਕੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

^{੨੨} ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਯਤੀ ਉੱਧਰ ਸਾਰੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਨਾਲੋਂ ਯਠ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਸੀ। ^{੨੩} ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਤਮਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋ ਕੇ ਮਿਲਣ ਆਉਂਦੇ। ਜਿਹੜੀ ਬੁੱਧੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੀ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਮਤ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਮੁਲੇਮਾਨ ਰੋਲ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ^{੨੪} ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਖਾਤਮਾਗ ਮੁਲੇਮਾਨ ਲਈ ਮੋਗਾਤਾਂ ਲਿਆਉਂਦੇ। ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਮੋਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਵਸਤਰ-ਸਮਤਰ, ਗਰਮ ਮਸਾਲੇ ਖੋੜੇ ਤੇ ਖੱਚਰਾਂ ਆਦਿ ਲਿਆਉਂਦੇ।

^{੨੫} ਮੁਲੇਮਾਨ ਰੋਲ ਆਪਣੇ ਖੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਰੱਬਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ੪,੦੦੦ ਤਬੋਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਰੋਲ 12,੦੦੦ ਰੱਬਵਾਨ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਬਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇੱਕਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਰੱਖਿਆ। ^{੨੬} ਮੁਲੇਮਾਨ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਾਰਾ ਗੁਹ ਜਿਹੜਾ ਫਲਿਸਤੀਨ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਤੀਰ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੀ ਗੱਦ ਤੀਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਉੱਥੋਂ ਤੀਰ ਮਭ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਸੀ। ^{੨੭} ਉਸ ਰੋਲ ਇੰਨੀ ਚਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਚੱਟਾਨਾਂ ਜਿੰਨੀ ਹੀ ਆਮ ਸੀ। ਉਸ ਰੋਲ ਇੰਨੀ ਦਿਲਾਸ ਦੀ ਲੱਕੜ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਯਹੜੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚਲੇ ਗੁੱਲਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਜਿੰਨੀ ਵੱਧੇ ਹੋਏ। ^{੨੮} ਲੋਕ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਲਈ ਖੋੜੇ ਲਿਆਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਖੋਜ

^{੨੯} ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਖਾਰੀ ਰੰਮ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਰੀਤੇ ਸਨ ਉਹ ਨਾਥਾਨ ਨਥੀ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੀਲੇਨੀ ਅਗੀਯਾਗ ਦੇ ਅਗੰਮ ਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੰਦੇ ਨਥੀ ਦੇ ਦਰਸਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਇੰਦੇ ਉਹ ਨਥੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਨਥਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਖਾਰਾਬੁਆਮ ਬਾਰੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਣੀ ਰੀਤੀ ਸੀ। ^{੩੦} ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਧਰ ੪੦ ਵਰ੍ਹੇ ਗਜ ਰੀਤਾ। ^{੩1} ਉੱਧਰ ਤ ਮੁਲੇਮਾਨ ਆਪਣੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਰੋਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ। ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ। ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਬਾਵੋਂ ਗੁਣ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਗਬੁਆਮ ਗਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ।

ਰਗਬੁਆਮ ਦੀ ਨਾਮਝੜੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮੇ

^੧ ਰਗਬੁਆਮ ਮਰਮ ਦੇਸ ਨੂੰ ਗਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਾਰਾ **੧੦** ਇਸਰਾਏਲ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਮਰਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ^੨ ਨਥਾਟ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖਾਰਾਬੁਆਮ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਮੁਲੇਮਾਨ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਮੁਲੇਮਾਨ ਮਰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਗਬੁਆਮ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਗਜੇ ਦਾ ਤਾਜ ਧਰਿਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਖੁੜ ਆਇਆ।

^੩ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖਾਰਾਬੁਆਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਤਦ ਖਾਰਾਬੁਆਮ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਰਗਬੁਆਮ ਰੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਰਗਬੁਆਮ, ‘ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਸਾਡਾ ਜਿਉਣਾ ਮੁਸਕਿਲ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਜਿੰਦਗੀ ਬੋਝਾ ਵੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਧਰਿਲਾਂ ਸਾਡਾ ਭਾਰ ਹੋਲਾ ਕਰ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਤੇਰੀ ਮੋਵਾ ਕਰਾਂਗੇ।”

^੪ ਰਗਬੁਆਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਾਕਦ ਆਉਣਾ।” ਤਾਂ ਲੋਕ ਵਾਧਮ ਚੱਲੇ ਗਏ।

^੬ ਤਦ ਰਗਬੁਆਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚੁਰਗ ਮਨੁੱਖਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਮੋਵਾ ਰੀਤੀ ਸੀ ਉਸ ਨਾਲ ਮਲਾਗ ਰੀਤੀ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਗਾਇ ਦਿੰਦੇ ਹੋ? ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਗਾਇ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂ?”

^੭ ਬਚੁਰਗ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਰਗਬੁਆਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗਿੱਤ ਕਰੇਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰੇਂਗਾ ਤਦ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੇਰੀ ਚਾਰਕੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।”

^੮ ਧਰ ਰਗਬੁਆਮ ਨੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਦੀ ਮਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਰੀਤਾ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਜੁਆਨਾਂ ਨਾਲ ਮਸਵਰਾ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਚਾਰਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ^੯ ਰਗਬੁਆਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਫਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਗਾਇ ਦਿੰਦੇ ਹੋ? ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬੋਝ ਗਲਰਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਰੰਮ ਦਾ ਭਾਰ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਉੱਧਰ ਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਧਰਿਲਾਂ ਤੂੰ ਉਹ ਭਾਰ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਗਲਰਾ ਕਰ।”

¹⁰ ਤਾਂ ਉਹ ਜੁਆਨ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਹਮਜੇਲੀ ਸਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਸਾਡਾ ਰੰਮ ਦਾ ਬੋਝ ਵੱਧਾਇਆ ਧਰ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਰਾ ਕਰ ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕਿ ਮੇਰੀ ਉੰਗਲ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਕਮਰ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਤਕੜੀ ਹੈ। ¹¹ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤਾਂ ਭਾਰਾ ਬੋਝ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਧਾਇਆ ਸੀ, ਧਰ ਮੈਂ ਉਸ ਭਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੀ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤਾਂ ਮਿਰਫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਟਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਹੇ ਦੇ ਸਿਰੇ ਵਾਲੇ ਕੋਟਲਿਆਂ ਨਾਲ ਫੰਡਾਂਗਾ।

12 ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਉਧਰੰਤ, ਯਾਗਾਬੁਲਾਮ ਆਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਰਹਬੁਲਾਮ ਰੋਲ ਆਏ, ਬਿਲਕੁਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਮੀ। “ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਆ ਜਾਵੇ।” 13 ਤਦ ਰਹਬੁਲਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੜੇ ਰਮੀਨੇਯਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਉਮ ਨੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਨਾ ਮੰਨਿਆ। 14 ਮਗੋਂ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਮਜੇਲੀ ਨੇਜੁਲਾਨਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਲੰਗੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਉਮੇ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਇਆ ਮੀ। ਉਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਬੇਝ ਵੱਧਾਇਆ ਮੀ ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬੇਝ ਉਮਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧੀਰ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਟਲਿਆਂ ਨਾਲ ਫੰਡਿਆ ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਤ ਜੜੀਆਂ ਸਿਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਰੋਟਲਿਆਂ ਨਾਲ ਫੰਡਾਂਗਾ।” 14 ਮੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਨਾ ਸੁਣੀ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਟਿਗ ਫੇਰ-ਬਦਲ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਮੀ। ਟਿਗ ਵਾਧਰਿਆ ਤਾਂ ਜੇ ਯਗੇਵਾਹ ਮੀਲੋਨੀ ਯਗੀਯਾਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਨਥਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਗਾਬੁਲਾਮ ਬਾਰੇ ਬੋਲਿਆ ਮੀ, ਮੱਚ ਹੋ ਮੱਚੇ।

15 ਜਦ ਮਾਰੇ ਟਿਮਰਾਏਲ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ,

“ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਡਾ ਰੀ ਸਿਮਤਾ ਆਤੇ ਯੱਸੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਲ ਮਾਡੀ ਰੋਈ ਵੰਡ-ਵਿਗਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੇ ਟਿਮਰਾਏਲ, ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਤੇਬੁਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲੋ! ਗੁਣੇ ਦਾਉਦ! ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ।”

ਤਦ ਟਿਮਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤ ਗਏ। 17 ਯਰ ਉੱਥੇ ਰੁਝ ਟਿਮਰਾਏਲੀ ਯਜਿਹੇ ਮਨ ਨੇ ਯਗੁਦਾਹ ਦੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸੇ ਹੋਏ ਮਨ ਆਤੇ ਰਹਬੁਲਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਮੀ।

18 ਫੇਰ ਰਹਬੁਲਾਮ ਨੇ ਹਦੇਰਾਮ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਮਜਬੂਰ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦਾ ਟਿਚਾਰਜ ਮੀ, ਟਿਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਰੋਲ ਭੇਜਿਆ, ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਉੱਥਰ ਖਬਰਾਵ ਰਰੇ ਉਮ ਨੂੰ ਭਾਰ ਸੁੱਟਿਆ। 19 ਉੱਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੀਰ ਟਿਮਰਾਏਲੀ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ।

11 ਜਦ ਰਹਬੁਲਾਮ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਟਿਮਰਾਏਲ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਯਗੁਦਾਹ ਆਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਸਮੁਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 1,00,000 ਸਿਧਾਹੀ ਟਿਰੱਠੇ ਰੀਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰਹਬੁਲਾਮ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਰਾਜ ਖੇੜ ਲਿਆਉਣ। 2 ਯਰ ਯਗੇਵਾਹ ਤੋਂ ਸਮਝਾਯਾਗ ਨੂੰ ਬਚਨ ਹੋਇਆ। ਸਮਝਾਯਾਗ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਮੀ ਤੇ ਯਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, 3 ਸਮਝਾਯਾਗ, ਰਹਬੁਲਾਮ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਤੇ ਯਗੁਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਟਿਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਯਗੁਦਾਹ ਆਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਆਖ: “ਯਗੇਵਾਹ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਨਾ ਰਹਨਾ। ਤੁਸੀਂ ਮਭ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਵੋ।

ਰਿਉਂ ਰਿ ਟਿਗ ਗੱਲ ਮੇਰੇ ਹੀ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।” ਤਦ ਰਹਬੁਲਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਉਮਦੀ ਫੇਜ ਨੇ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਗਾਬੁਲਾਮ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਨਾ ਰੀਤੀ ਮਗੋਂ ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਗਏ।

ਰਹਬੁਲਾਮ ਦਾ ਯਗੁਦਾਹ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਰਹਨਾ

1 ਰਹਬੁਲਾਮ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਖਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਯਗੁਦਾਹ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਰੀਤਾ। 2 ਉਮ ਨੇ ਬੈਤਲਹਮ, ਏਟਾਮ, ਤਰੇਆ, 3 ਬੈਤਸੂਰ, ਮੇਰੇ, ਆਦੁਲਾਮ, 4 ਗਬ, ਖਾਰੇਮਾਹ, ਚੀਫ, 5 ਆਦੋਰਏਮ, ਲਰੀਮ, ਯਜੇਰਾਹ, 6 ਮਾਰਾਹਾਹ, ਆੱਯਾਲੇਨ ਆਤੇ ਹਬਰੋਨ ਨੂੰ ਜੋ ਯਗੁਦਾਹ ਆਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਮਹਿਰ ਬਣਾਇਆ। 7 ਜਦੋਂ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਖੱਰਾ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਦਾਰ ਮੁਰੱਰਮ ਰੀਤੇ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਹਮਦ, ਤੇਲ ਆਤੇ ਸਰਾਬ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਰੱਖੇ। 8 ਆਤੇ ਰਹਬੁਲਾਮ ਨੇ ਹਰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਢਾਲਾਂ ਆਤੇ ਭਾਲੇ ਵੀ ਰੱਖਵਾ ਕੇ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਖੱਰਿਆਂ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਯਗੁਦਾਹ ਆਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ।

9 ਮਾਰੇ ਟਿਮਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਜਰ ਆਤੇ ਲੋਵੀ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਰਹਬੁਲਾਮ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਏ। 10 ਲੋਵੀ ਆਪਣੀ ਜਮੀਨ ਆਤੇ ਖੇਤ ਮਲਰੀਆਂ ਤਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਯਗੁਦਾਹ ਆਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ। ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਇੰਝ ਟਿਮ ਲਈ ਰੀਤਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਾਗਾਬੁਲਾਮ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਜਾਜਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ ਮੀ।

11 ਯਾਗਾਬੁਲਾਮ ਨੇ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਚੇ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਵੰਡਿਆਂ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਥਾਪਿਆ। 12 ਜਦੋਂ ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਟਿਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਟਿਮਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਜਿਹੇ ਲੋਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਿਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਗੇਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਜੀਵ-ਜਾਨ ਲਗਾਇਆ ਮੀ, ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਯਗੇਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆੱਗੇ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣ। 13 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਗੁਦਾਹ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਹਬੁਲਾਮ ਦੀ ਤਿੰਨ ਵਰਗੇ ਤੀਰ ਹਿਮਾਇਤ ਰੀਤੀ। ਇੰਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਿਮ ਲਈ ਰੀਤਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਮ ਵੇਲੇ ਤੀਰ ਉਹ ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵੰਗ ਮੁਤਾਬਕ ਚਲਦੇ ਰਹੇ।

ਰਹਬੁਲਾਮ ਦਾ ਯਰਿਵਾਹ

14 ਰਹਬੁਲਾਮ ਨੇ ਮਹਲਯ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਯਹਲਯ ਦੇ ਖਿਤਾ ਯਗੀਮੇਯ ਆਤੇ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਯਬੀਹਟਿਲ ਮੀ। ਯਗੀਮੇਯ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਆਤੇ ਯਬੀਹਟਿਲ ਯਲੀਯਾਬ ਦੀ ਧੀ ਮੀ ਆਤੇ ਯਲੀਯਾਬ ਯੱਸੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ

ਮੀ।^{੧੯} ਮਹਲਾਬ ਨੇ ਤਿੰਨ ਖੁੰਤਰ ਜੰਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਅਉਸ, ਸਮਰਯਾਗ ਆਤੇ ਜਾਗਮ ਮਨ।^{੨੦} ਉਸਤੋਂ ਬਾਯਦ ਰਗਬੁਲਾਮ ਨੇ ਆਬਮਾਲੇਮ ਦੀ ਧੀ ਮਯਾਰਾਗ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਦੇ ਆਬੀਯਾਗ, ਆੱਤਈ, ਚੀਜਾ ਆਤੇ ਸਲੇਮੀਬ ਖੈਦਾ ਹੋਏ।^{੨੧} ਰਗਬੁਲਾਮ ਆਬਮਾਲੇਮ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਮਯਾਰਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰਾਣੀਆਂ ਆਤੇ ਦਾਮੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤਾ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਰਗਬੁਲਾਮ ਦੀਆਂ ੧੮ ਖਤਨੀਆਂ ਆਤੇ ੬੦ ਦਾਮੀਆਂ ਮਨ ਆਤੇ ਉਹ ੨੮ ਖੁੰਤਰਾਂ ਆਤੇ ੬੦ ਧੀਆਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੀ।

^{੨੨} ਰਗਬੁਲਾਮ ਨੇ ਆਮਰਾਗ ਦੇ ਖੁੰਤਰ ਆਬੀਯਾਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਖੀਆ ਚੁਣਿਆ। ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਆਬੀਯਾਗ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।^{੨੩} ਰਗਬੁਲਾਮ ਨੇ ਬੜੀ ਬੁੱਧੀਮਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਖੁੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾਗ ਆਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਹਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਯਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਇਉਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਖੱਲਿਆਂ ਰੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਖੁੰਤਰਾਂ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਰਸਦ ਦਿੱਤੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਗੂਟੀਆਂ ਵੀ ਵੇਖੀਆਂ।

ਮੀਸਰ ਰਾਜੇ ਦੀ ਅਗੂਦਾਗ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ

੧੨ ਇਉਂ ਰਗਬੁਲਾਮ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਰਾਜਾ ਬਣਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵੀ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਬਣਾਇਆ। ਫਿਰ ਰਗਬੁਲਾਮ ਆਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

^੨ ਫਿਰ ਰਗਬੁਲਾਮ ਦੇ ਸਾਮਨ ਦੇ ਖੰਜਵੇਂ ਵਰਗੇ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮੀਸਰ ਨੇ ਅਨੂਸਲਮ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਖਰਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਰਗਬੁਲਾਮ ਆਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਗ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।^੩ ਮੀਸਰ ਦੇ ਨਾਲ ੧੨,੦੦੦ ਸੱਬ ਆਤੇ ੬੦,੦੦੦ ਆਮਵਾਰ ਮਨ ਆਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਆਏ ਲੂਥੀ, ਮੂਰੀ ਆਤੇ ਕੂਮੀ ਆਣਗਿਣਤ ਲੋਕ ਸਨ।^੪ ਮੀਸਰ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਮਜਬੂਤ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਰੇ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਅਨੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਇਆ।

^੫ ਤਦ ਸਮਯਾਗ ਨਬੀ ਰਗਬੁਲਾਮ ਆਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਜਿਹੜੇ ਮੀਸਰ ਦੇ ਆੱਗੋਂ ਅਨੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਆਇਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਇਵੇਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ: “ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੀਸਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

^੬ ਤਦ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਆਤੇ ਰਗਬੁਲਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਆਗਿਸਾਮ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ ਬਣਾਰੇ ਤੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਗ ਧਰਮੀ ਹੈ।”

^੭ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਆਗਿਸਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ

ਤਦ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸਮਯਾਗ ਨੂੰ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੋੜੀ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਬਚਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਅਨੂਸਲਮ ਉੱਥਰ ਆਪਣਾ ਕਰੇਯ ਵਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮੀਸਰ ਦਾ ਖਰਕੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।^੮ ਖਰ ਅਨੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕ ਮੀਸਰ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਮੋੜੀ ਮੋਵਾ ਆਤੇ ਕੋਸ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਮੋਵਾ ਦਾ ਫਰਕ ਜਾਣ ਲੈਣ।”

^੯ ਮੇ ਮੀਸਰ ਨੇ ਅਨੂਸਲਮ ਉੱਥਰ ਹਮਲਾ ਬੋਲਿਆ ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਜਾਨਾ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਮੀਸਰ ਮਿਸਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦਾ ਵੀ ਸਾਰਾ ਖਜਾਨਾ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਜੇ ਮੇਨੇ ਦੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਬਣਵਾਈਆਂ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਲੈ ਲਈਆਂ।^{੧੦} ਤਦ ਰਗਬੁਲਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮੇਨੇ ਦੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਕਰਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜੋ ਖਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਦੀ ਸਾਖੀ ਕਰਦੇ ਸਨ।^{੧੧} ਜਦੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਕਰਬਾਨ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਕੋਟੜੀ ਕੇ ਬਾਗਰ ਕੱਢ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਫਿਰ ਵਾਖਮੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਢਾਲਾਂ ਨੂੰ ਕੋਟੜੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਆਉਂਦੇ।

^{੧੨} ਜਦੋਂ ਰਗਬੁਲਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ ਬਣਾਇਆ, ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਕਰੇਯ ਉਸਤੋਂ ਟਲ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ।

^{੧੩} ਰਗਬੁਲਾਮ ਨੇ ਅਨੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਾਮਨ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਬਣਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ ਉਹ ੪੧ ਵਰਗਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਆਤੇ ਅਨੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ੧੭ ਵਰਗੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਅਨੂਸਲਮ ਨੂੰ ਹੀ ਚੁਣਿਆ। ਰਗਬੁਲਾਮ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਨਯਮਾਗ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਆਮੋਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ।^{੧੪} ਰਗਬੁਲਾਮ ਨੇ ਬੁਰਿਆਈ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧੂਰੇ ਦਿਲੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਆ।

^{੧੫} ਰਗਬੁਲਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਮਨ ਦੇ ਸੂਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਖੀਰ ਤੀਰ ਕੀਤੇ ਉਹ ਸਮਯਾਗ ਨਬੀ ਆਤੇ ਇੰਦੇ ਨਬੀ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਰਾਣਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਿਆ। ਜਿੰਨੀ ਕੋਰ ਰਗਬੁਲਾਮ ਆਤੇ ਯਾਰਾਬੁਲਾਮ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਉਹ ਇੰਦਰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦੇ ਰਹੇ।^{੧੬} ਆਖੀਰ ਰਗਬੁਲਾਮ ਖਿਉ-ਦਾਇਆਂ ਕੋਲ ਆਰਾਨ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕਢਨਾਇਆ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਉੱਥਰੋਂ ਉਸਦਾ ਖੁੰਤਰ ਆਬੀਯਾਗ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਦਾਨ ਉੱਥਰ ਰਾਜ

13 ਜਦੋਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਉੱਥਰ ਰਾਜ ਦਾ 1 ਵਰਗ ਮੀ ਤਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਨੁਦਾਨ ਦਾ ਨਵਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਬਣਿਆ।² ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ 3 ਵਰਗ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਮੀਰਾਯਾਯਾ ਮੀ ਜੇ ਉੱਤਰੀਏਲ ਦੀ ਯੀ ਮੀ ਆਤੇ ਉੱਤਰੀਏਲ ਗਬਈ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ਮੀ ਆਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਆਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਵੀ ਜੰਗ ਚਲਦੀ ਰਹੀ।³ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ 4,00,000 ਬਗਦਾਦ ਸਿਧਾਗੀ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਰਿਆ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ 1,00,000 ਬਗਦਾਦ ਸਿਧਾਗੀ ਮਨ ਤੇ ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ।

⁴ ਉਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਸਮਾਜੀ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਜੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਯਹੂਦੀ ਉੱਥਰ ਹੈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਆਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ ਕਿ, 'ਹੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ! ਮੇਰੀ ਮੁਠੇ!'⁵ 'ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਉੱਥਰ ਰਾਜ ਦਾ ਉਦ ਨੂੰ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਨੂੰ ਨੁਕ ਦੇ ਟਿਕਾਰਨਾਮਾ 'ਨਾਲ ਮਦੀਵ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?'⁶ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਯੁੱਧ ਯਹੂਦੀਆਂ ਜੇ ਦਾ ਉਦ ਦੇ ਯੁੱਧ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਮੇਵਾਦਰ ਮੀ ਉੱਠ ਕੇ ਆਖਣੇ ਮਾਲਰ ਤੋਂ ਆਰੀ ਹੋ ਗਿਆ।⁷ ਫੇਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਬੇਰਾਯ ਆਤੇ ਲਫੰਗਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ। ਬਾਨਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਦ ਲੋਕ ਰਗਬੁਆ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਛੋਟਾ ਆਤੇ ਬੇਤਜਰਬਾਰਾ ਮੀ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਰਾਬੂ ਨਾ ਯਾ ਮੱਕਿਆ।

⁸ 'ਗੁਣ, ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਗੁਰਾਉਣ ਦਾ ਨਿਮਚਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਦਾ ਉਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਯਿਰਾਗੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਮਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਹਨ ਆਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਤੇਰੇ ਦੇਵਤੇ ਹੋਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਮੇਨੇ ਦੇ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਬੰਦ ਵੀ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹਨ।⁹ ਤੁਸੀਂ ਗਰੂਨ ਦੇ ਯੁੱਧਾਂ ਆਤੇ ਲੋਕੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਜਾਜਰ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਗਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਯਾਵੋ ਆਖਣੇ ਜਾਜਰ ਕੱਢੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਤੇ ਗੁਣ ਇਹ ਮੁਕੱਰਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਬਛੜਾ ਆਤੇ ਸੱਤ ਭੇਡੇ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਤਿਆਂ ਦਾ ਜੋ ਕਿ ਝੂਠੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਜਰ ਬਣ ਮੱਕਿਆ ਹੈ।

¹⁰ 'ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਹੀ ਮਾਡਾ ਯਹੂਦੀਆਂ ਹੈ ਆਤੇ ਆਮੀਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ। ਜਿਹੜੇ ਜਾਜਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਗਰੂਨ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ ਆਤੇ ਲੋਕੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ

ਕਰਦੇ ਹਨ।¹¹ ਉਹ ਹਰ ਮਦੇਰ-ਸਾਮ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਯੁਠ ਯੁਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਮੇਜ ਉੱਥਰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਦੀਆਂ ਹੋਟੀਆਂ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਹਰ ਸਾਮ ਮੁਨਿਹਰੇ ਸਮਾਦਾਨ ਉੱਥਰ ਦੀਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਆਮੀਂ ਬੜੇ ਖਿਲਾਨ ਨਾਲ ਯਹੂਦੀਆਂ ਆਖਣੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।¹² ਯਹੂਦੀਆਂ ਆਖ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ! ਉਹੀ ਮਾਡਾ ਸਾਮਰ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਾਜਰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਹਨ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਜਾਜਰ ਆਖਣੇ ਆਉਣ ਦੀ ਸੁਚਨਾ ਦਿੰਦੇ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਜੇਰ ਦੀ ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਖਦੇ ਹਨ! ਹੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਓ, ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਯੁਠਿਆਂ ਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾ ਲੜੋ! ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮਫਲ ਨਾ ਹੋ ਯਾਵੋਗੇ।¹³

¹³ ਯਹੂਦੀਆਂ ਆਖਣੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਖਿੱਡੇ ਚੋਰੀ-ਛੁੱਧੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਟੋਲਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਮੀ ਆਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਛੁੱਧੇ ਹੋਏ ਮੈਨਿਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਖਿੱਡੇ ਮਨ।¹⁴ ਜਦੋਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਆਖਣੇ ਆਮੇ ਯਮੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਅੱਗੋਂ ਤੇ ਖਿੱਡੇ ਦੇ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਖੁਰਾਕਿਆ ਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ।¹⁵ ਉਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਲਲਕਾਰਿਆ। ਜਦੋਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਲਲਕਾਰਿਆ ਤਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਗਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਆਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ।¹⁶ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਮੈਨਾ ਤੋਂ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਫੌਜ ਭੱਜ ਖਲੋਤੀ ਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਮੈਨਾ ਨੂੰ ਗੁਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਾਥ ਦਿੱਤਾ।¹⁷ ਇਸ ਗਰ ਵਿੱਚ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ 4,00,000 ਮੈਨਿਰ ਬੰਦ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।¹⁸ ਉਸ ਵਰਤ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਦੀ ਜਿੱਤ ਆਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਗਰ ਹੋਈ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਇਸ ਲਈ ਹੋਈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਆਖਣੇ ਯੁਠਿਆਂ ਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੇ ਆਖੀਨ ਹੋ ਕੇ ਲੜਾਈ ਰੀਤੀ।

¹⁹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਖਿੱਡਾ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਬੈਤਏਲ ਦੇ ਯਸਾਨਾਤ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਰ, ਯਹੂਦੀਆਂ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਖੋਗ ਲਿਆ।²⁰ ਜਦ ਤੀਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜ ਰਿਹਾ ਯਹੂਦੀਆਂ ਮੁੜ ਤਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਇਆ। ਫੇਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਆਤੇ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ।²¹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ 14 ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ 22 ਯੁੱਧ ਆਤੇ 15 ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ।

*13:3 ਨੁਕ ਦਾ ਟਿਕਾਰਨਾਮਾ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਦੀਆਂ ਨੁਕ ਖਾਧਾ, ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਮੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਟਿਕਾਰਨਾਮਾ ਕਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਮੀ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਦਾ ਉਦ ਨਾਲ ਇੱਕ ਟਿਕਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਮੀ ਜੋ ਕਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

੨੨ ਜਾਬੀਆਹ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਮੇ ਇੰਦੇ ਨਬੀ ਦੀ ਖੋਜੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ।

੧੪ ਜਾਬੀਆਹ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਯੁਵਕਿਆਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਸਦੀ ਥਾਵੇਂ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਮਾ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਮਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦੋਸ ਵਿੱਚ ੧੦ ਸਾਲ ਤੀਰ ਸਾਂਤੀ ਰਹੀ।

ਅਗੂਦਾਹ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਆਮਾ

੧ ਆਮਾ ਖਾਤਮਾ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾਂ ਜੋ ਅਗੂਦਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਰੰਗਾ ਸੀ। ੨ ਉਸ ਨੇ ਉਧਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਆਮਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਦਾਸ਼ੀ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਭੰਨ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਆਦਾਸ਼ੀ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਚੁਰ-ਚੁਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ੩ ਖਾਤਮਾ ਨੇ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਯੁਵਕਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਰੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਆਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਅਤੇ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ੪ ਆਮਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਅਗੂਦਾਹ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ, ਯੁਧਾਂ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦੋਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰੇ ਖਾਮੇ ਸਾਂਤੀ ਰਹੀ। ੫ ਆਮਾ ਨੇ ਅਗੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਰੀਤੀ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮਾ ਨੇ ਕੋਈ ਲੜਾਈ ਨਾ ਰੀਤੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੂਦਾਹ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਖਰਾਖਤ ਹੋਈ ਸੀ।

੬ ਆਮਾ ਨੇ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਉ ਆਮੀਂ ਇਹ ਸਹਿਰ ਬਣਾਈਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੰਧਾਂ ਅਤੇ ਬੁਰਜ ਬਣਾਈਏ ਅਤੇ ਫਾਟਰ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਆਰਲ ਲਗਾਈਏ, ਜਦ ਤੱਕ ਇਹ ਦੋਸ ਸਾਡੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ ਸਾਡੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਆਮੀਂ ਅਗੂਦਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਿਆਇਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਚਾਰੇ-ਖਾਮੇ ਸਾਂਤੀ ਵਰਤਾਈ ਹੈ।” ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸਫਲਤਾ ਖਰਾਖਤ ਰੀਤੀ।

੭ ਆਮਾ ਖਾਤਮਾਹ ਕੋਲ ਅਗੂਦਾਹ ਖਰਾਣੇ ਵਿੱਚ ੩,੦੦,੦੦੦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਵਿੱਚ ੨,੦੦,੦੦੦ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਢਾਲਾਂ ਅਤੇ ਬਰਛੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਤੀਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਤਰਫ਼ ਵੀਰ ਯੋਧੇ ਸਨ।

੮ ਦ ਜਰਹ ਜੋ ਰੂਮੀ ਤੋਂ ਸੀ ਆਮਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਠਿਆ। ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੋਲ ੧੦,੦੦,੦੦੦ ਸੈਨਿਕ ਅਤੇ ੩੦੦ ਹੱਥ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਦੂਰ ਤੱਕ ਖਾਮੇਸਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰ ਤੀਰ ਗਈ। ੯ ਆਮਾ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਿਆ ਅਤੇ ਆਮਾ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਖਾਮੇਸਾਹ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾਹ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ।

੧੦ ਆਮਾ ਨੇ ਅਗੂਦਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖੁਦਾਇਆ, “ਹੇ ਅਗੂਦਾਹ, ਸਿਰਫ ਤੂੰ ਹੀ ਬਲਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਨਿਰਬਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਮੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਹੇ ਅਗੂਦਾਹ, ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਮੀਂ ਤੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ। ਆਮੀਂ ਤੇਰਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਇੰਨੀ ਬਲਵਾਨ ਫੌਜ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਾਂ। ਹੇ ਅਗੂਦਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਦੀ ਨਾਜ ਖੱਬੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾ ਉੱਠਣ ਦੇਵੀਂ।”

੧੧ ਤਦ ਅਗੂਦਾਹ ਨੇ ਆਮਾ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੂਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਰੂਮੀ ਗਰ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ। ੧੨ ਆਮਾ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਰੂਮੀਆਂ ਦਾ ਗਰਾਹ ਤੀਰ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ। ਕਿੰਨੇ ਸਾਰੇ ਰੂਮੀ ਖਾਮੇ ਗਏ ਤੇ ਉਹ ਮੁੜ ਫੌਜ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਲੜਨ ਦਾ ਹੱਸਲਾ ਨਾ ਕਰ ਸੱਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾਹ ਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਭੰਨ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਆਮਾ ਖਾਤਮਾਹ ਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਨਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ੧੩ ਆਮਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਗਰਾਹ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਵਾਸੀ ਅਗੂਦਾਹ ਤੋਂ ਭੈਣ ਖਾਣ ਲੱਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਵੱਡੇ ਮੁੱਲਾ ਸਮਾਨ ਸੀ ਤੇ ਆਮਾ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਲੈ ਆਏ। ੧੪ ਆਮਾ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡੇਰਿਆ ਤੇ ਵੀ ਹੁਮਲਾ ਬੋਲਿਆ ਜਿੱਥੇ ਆਜ਼ੀ ਸਨ ਤੇ ਉੱਥੋਂ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਉਠ ਅਤੇ ਭੇਡਾਂ ਅਗੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਏ।

ਆਮਾ ਦੇ ਬਦਲਾਵ

੧੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਉਦੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਜਰਯਾਹ ਉੱਧਰ ਆਇਆ। ੧ ਅਜਰਯਾਹ ਆਮਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਇਆ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਹੇ ਆਮਾ! ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਗੂਦਾਹ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਕੇ ਮੇਰੀ ਸੁਣੋ! ਜਦ ਤੀਰ ਤੁਸੀਂ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੇਗਾ ਧਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਵੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ। ੨ ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਤੀਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਬਿਨਾਂ ਸੱਚੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਜੀਵੇ ਹਨ। ੩ ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਖੜੀ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਅਗੂਦਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਮੁੜੇ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾ ਲਿਆ। ੪ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਐਖੀ ਖੜੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੁਰਦਰ ਸਫਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸੱਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਮੁਸੀਬਤ ਖਈ ਹੋਈ ਸੀ। ੫ ਹਰ ਕੋਮ ਦੂਸਰੀ ਕੋਮ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਰ ਨਗਰ ਦੂਸਰੇ ਨਗਰਾਂ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਯੁੱਧ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਲਈ ਵਾਖਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਮਟ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ੬ ਧਰ ਹੇ ਆਮਾ, ਅਗੂਦਾਹ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਕੇ! ਤੁਸੀਂ ਤਰਫ਼ ਹੋਵੋ। ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਗਾਰੋ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਾ ਖਏ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਨੇਰੀ ਦਾ ਫਲ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੇਗਾ।”

੯ ਜਦੋਂ ਆਮਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਆਉਂਦੇ ਨਬੀ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਤਮਾਗ ਮਿਲਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਆਉਂਦੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਇਲਾਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਰਾਝੀ ਇਲਾਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਰਬਜਾ ਰੀਤਾ ਮੀ, ਮਾਰੇ ਖਿਰਾਣਾ ਯੋਗ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਟਾਇਆ ਉਸ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਫੇਰ ਤੋਂ ਮੁਰੰਮਤ ਰੀਤੀ, ਜੋ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਵਰਾਡੇ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੀ।

੧੦ ਉਸ ਆਮਾ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਆਉਂਦੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਰੈਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਨੇ ਆਫਰਾਈਮ ਆਉਂਦੇ ਮਨੱਸਰ ਆਉਂਦੇ ਸਿਮਰਿਠ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਰੈਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਅਗੂਦਾਗ ਉਸਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ।

੧੧ ਆਮਾ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਲੋਰ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਆਮਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ 14 ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇਰੈਠੇ ਗਏ। ੧੨ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 200 ਬਲਦ ਆਉਂਦੇ 2,000 ਭੇਡਾਂ-ਬੱਕਰੀਆਂ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਆਂਗੇ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਆਮਾ ਆਉਂਦੇ ਉਸਦੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਉਹ ਮਾਰੀ ਚੜ੍ਹਤ ਤੇ ਹੋਰ ਰੀਮਤੀ ਸਾਮਾਨ ਆਪਣਾ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਲਈਆਂ। ੧੩ ਉਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਿਲੇ-ਜਾਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਰਨ ਦੀ ਮੱਗ ਖਾਧੀ। ਉਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੁਰਥਿਆਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਰੀਤੀ ਮੀ। ੧੪ ਜਿਹੜਾ ਵੇਦੀ ਵੀ ਅਗੂਦਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਇਨਰਾਰੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਖਾਮ ਆਦਮੀ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਆਮ, ਭਾਵੇਂ ਮਰਦ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਆਰਤ। ੧੫ ਉਸ ਆਮਾ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਆਂਗੇ ਮੱਗ ਚੁੱਰੀ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਜੋਰ ਦੀ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਰਸਿੰਗਿਆਂ ਆਉਂਦੇ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਨਾਲ ਲਲਰਾਏ। ੧੬ ਮਾਰੇ ਅਗੂਦੀ ਇਸ ਮੱਗ ਚੁੱਰਣ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਮਨ ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਹ ਮੱਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲੋਂ ਖਾਧੀ ਮੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਮੰਨਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਸੀਝ ਰੀਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇਉਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਤੀ ਵਰਤਾਈ।

੧੭ ਆਮਾ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਮਯਾਰਾਗ ਨੂੰ ਗਈ ਦੀ ਖਦਵੀ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਟਾਯ ਦਿੱਤਾ ਰਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਮੇਰਾਗ ਵੇਦੀ ਦੀ ਇੰਰ ਖਿਨਾਉਣੀ ਮੁਰਤ ਬਣਾਈ ਮੀ। ਆਮਾ ਨੇ ਉਸ ਖਿਨਾਉਣੀ ਮੁਰਤ ਦੇ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਰਰੇ ਚਰਨਾਬੂਰ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਦਰੇਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ। ੧੮ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਉਚਿਆਂ ਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ, ਨਾ ਗੁਟਾਇਆ ਗਿਆ ਧਰ ਆਮਾ ਮਾਰੀ ਉਮਰ ਅਗੂਦਾਗ ਵੱਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਿਗਾ।

੧੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਧਵਿੱਤਰ ਠਗਿਰਾਈਆਂ ਮਨ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਵਸਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਧਵਿੱਤਰ ਠਗਿਰਾਈਆਂ ਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਂਦਰ ਲਿਆਇਆ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਵਸਤਾਂ ਸੇਨੇ ਆਉਂਦੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ

ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ। ੨੦ ਇਉਂ ਆਮਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ 34 ਮਾਲ ਤੀਰ ਵੇਦੀ ਲੜਾਈ ਨਾ ਹੋਈ।

ਆਮਾ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਵਰ੍ਹੇ

੧੯ ਆਮਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ 3੬ ਵਰ੍ਹੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਉਂਦੇ ਆਮਾ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਰੀਤੀ ਆਉਂਦੇ ਰਾਮਾਗ ਨੂੰ ਰਿਲਾ ਬਣਾਇਆ। ਬਯਾਮਾ ਨੇ ਰਾਮਾਗ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਰਿਲਾ ਇਸ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਰ ਅਗੂਦਾਗ ਆਉਂਦੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਮੀ ਰੋਲ ਨਾ ਆ ਜਾ ਸੱਰਣ। ੨ ਆਮਾ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਮਾਰੀ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਜਾਨਿਆਂ ਚੋ ਚਾਂਦੀ ਆਉਂਦੇ ਸੇਨਾ ਵੱਢ ਰੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਬਾਦਸਾਹ ਬਨ-ਗਦਦ ਰੋਲ ਜੋ ਰਿ ਦੰਮਿਮਰ ਵਿੱਚ ਮੀ ਇਹ ਆਖ ਰੇ ਭੋਜਿਆ: ੩ “ਉਹ ਨੇਮ ਜੋ ਤੇਰੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਦਰਮਿਆਨ ਹੈ ਆਉਂਦੇ ਮੇਰੇ ਆਉਂਦੇ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਮੀ, ਵੇਖ, ਉਸ ਆਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਚਾਂਦੀ ਆਉਂਦੇ ਸੇਨਾ ਭੋਜ ਰਿਗਾ ਗਾਂ। ਗੁਣ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਉਂਦੇ ਬਯਾਮਾ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨੇਮ ਤੋੜ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਤੰਗ ਰਨਾ ਛੱਡੇ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇੰਰਲਿਆਂ ਜਿਉਣ ਵੇਦੇ।”

੪ ਬਨ-ਗਦਦ ਨੇ ਆਮਾ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੇਜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਈਯੋਨ, ਦਾਨ, ਆਬੇਲ-ਆਇਮ ਆਉਂਦੇ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਮਾਰੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਜਿੱਥੇ ਖਜਾਨੇ ਇੰਰਤਰ ਹੁੰਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ੫ ਜਦੋਂ ਬਯਾਮਾ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਉੱਧਰ ਗਮਲੇ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰਾਮਾਗ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾ ਬਨਾਉਣਾ ਛੱਡ ਰੇ ਆਪਣਾ ਰੰਮ ਉੱਥੇ ਹੀ ਬੰਦ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ੬ ਉਸ ਆਮਾ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰੇ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਰਾਮਾਗ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗਏ ਤੇ ਬਯਾਮਾ ਉੱਥੇ ਰਿਲਾ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਲੱਕੜ ਆਉਂਦੇ ਖੱਬਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਰ ਰਿਗਾ ਮੀ, ਉਹ ਸਭ ਚੁੱਰ ਲਿਆਏ। ਆਮਾ ਆਉਂਦੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਲੱਕੜ ਆਉਂਦੇ ਖੱਬਰ ਨਾਲ ਗਥਾ ਆਉਂਦੇ ਮਿਸਫਾਹ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਖੰਰਿਆ ਰੀਤਾ।

੭ ਉਸ ਵਰਤ ਗਨਾਨੀ ਨਬੀ ਆਮਾ ਰੋਲ ਆਇਆ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਮਾ, ਤੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇ ਆਉਂਦੇ ਅਗੂਦਾਗ ਉੱਧਰ ਨਿਰਭਰ ਹੋਇਆ ਤੇ ਤੂੰ ਅਗੂਦਾਗ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਇਸੇ ਰਾਹਣ ਆਰਾਮ ਦੀ ਸੈਨਾ ਤੇਰੇ ਗੱਥੇ ਬਚ ਰੇ ਨਿਰਲ ਗਈ ਹੈ। ੮ ਰੂਮੀਆਂ ਆਉਂਦੇ ਲੁਬੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਬੜੀ ਤੜਕੀ ਫੌਜ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਰਈ ਗੱਥ ਆਉਂਦੇ ਗਥਵਾਨ ਮਨ। ਧਰ ਆਮਾ, ਤੂੰ ਅਗੂਦਾਗ ਉੱਧਰ ਭਰੇਮਾ ਰੱਖਿਆ ਰਿ ਉਹ ਭਾਰੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਗਰ ਵੇਦੇ ਮੇ ਅਗੂਦਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਗੱਥ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ੯ ਅਗੂਦਾਗ ਦੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਤਾਂ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵੇਖਦੀਆਂ ਗਨ ਤਾਂ ਰਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਉਸ ਉੱਧਰ ਧੁਰਾ ਨਿਗਚਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਆਮਾ, ਤੂੰ ਮੁਰਖਤਾਈ ਰੀਤੀ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਆਂਗੇਰੇ ਜੀਵਨ ਚ ਲੜਾਈ ਹੀ ਲੜਾਈ ਹੈ।”

¹⁰ ਆਮਾ ਨੂੰ ਹਨਾਨੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚਨਾ ਤੇ ਕਰੋਧ ਆਇਆ। ਉਹ ਇੰਨਾ ਕਰੋਧ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹਨਾਨੀ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਇਉਂ ਆਮਾ ਨੇ ਕਈਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੇਲੇ ਬੜਾ ਖੁੱਬਾ ਵਿਵਹਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ।

¹¹ ਆਮਾ ਦੇ ਸੂਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤ ਤੀਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਅਗੂਦਾਗ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਖੋਜੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ¹² ਆਮਾ ਦੀ ਖਾਤਮਾਗੀ ਦੇ 3੯ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੈਰ ਤੇ ਇੰਕ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਗ ਗਈ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਵੈਦਾਂ ਤੋਂ ਖੁਦ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲ ਨਾ ਧਰਤਿਆ। ¹³ ਆਮਾ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ੪੧ ਵਰ੍ਹੇ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਮਿਲਿਆ, ¹⁴ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਮਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਣਾਏ ਮਰਖਰੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫਨਾਅ ਦਿੱਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੂਮਬੂਦਾਰ ਮਸਾਲਿਆਂ ਤੇ ਇਤਰ ਭਰੀ ਸੇਜਾਂ ਤੇ ਲਿਟਾਅ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫਨਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਅੱਗ ਬਾਲੀ।

ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗੇਸਾਫਾਟ

੧੭ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਆਮਾ ਦੀ ਯਾਦ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਨੂੰ ਖੱਕਿਆਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਤਗੜਾ ਹੋ ਕੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸਕੇ। ^੨ ਉਸ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੌਜਾਂ ਰੱਖੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਫਰਾਈਮ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਆਮਾ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਕੀਤੇ ਸਨ ਉੱਥੇ ਗੜ੍ਹ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ।

^੩ ਅਗੇਵਾਗ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੁਆਨੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ 'ਚ ਜਿਵੇਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਸਨ ਇਸਨੇ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਨੇ ਬਾਲਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਾ ਕੀਤੀ। ^੪ ਸਗੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਪਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਸਰਯਾਲੂ ਬਣਿਆ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਉੱਪਰ ਚਲਦਾ ਸਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਰਗੇ ਕੰਮ ਨਾ ਕੀਤੇ। ^੫ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਸਰਤੀਵਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾਇਆ। ਸਾਰੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਲਈ ਤੋਹਫੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਇਉਂ ਉਸਦੀ ਵੈਲਤ ਤੇ ਇਜ਼ਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਾਧਾ ਹੋ ਗਿਆ। ^੬ ਉਹ ਪੁਰਸੰਨਤਾ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗਰਵ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਉਚਿਆਂ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸੇਰਾਗ ਦੇ ਬੰਮਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ।

^੭ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਇਉਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਤੀਜੇ ਵਰ੍ਹੇ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਆਗੂ ਬਨਹਿਲ, ਉਬਦਯਾਗ, ਜ਼ਰਯਾਗ, ਨਥਾਨੇਲ ਅਤੇ ਮੀਰਾਯਾਗ ਸਨ। ^੮ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਨੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਜਿਹੜੇ ਮਮਯਾਯਾਗ, ਨਥਨਯਾਗ, ਜਬਦਯਾਗ,

ਅਮਾਗੇਲ, ਮਮੀਰਮੇਥ, ਅਗੇਨਾਥਾਨ, ਅਦੇਨੀਯਾਗ, ਟੇਬੀਯਾਗ ਅਤੇ ਟੇਬ-ਅਦੇਨੀਯਾਗ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਅਨੀਸਾਮਾ ਅਤੇ ਅਗੇਰਾਮ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜਿਆ। ^੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ, ਲੋਢੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਪਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਖੋਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਤੇ ਇਉਂ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਨਗਰ-ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ।

¹⁰ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਡਰ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਛਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਭੈਅ ਨਾਲ ਉਹ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਨਾਲ ਜੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਡਰਦੇ। ¹¹ ਕੁਝ ਫਲਿਸਤੀ ਲੋਕ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਲਈ ਤੋਹਫੇ ਲਿਆਏ ਤੇ ਉਸਦੀ ਤਾਰਤ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਸਗੋਂ ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤੋਹਫੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਅਰਬ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਕੋਲ ਨਜ਼ਰਾਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਜ਼ਤ ਲਿਆਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ੭,੭੦੦ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ੭,੭੦੦ ਬੱਕਰੀਆਂ ਸਨ।

¹² ਇਉਂ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਸਰਤੀਵਾਲੀ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਗੋਦਾਮ ਬਣਵਾਏ। ¹³ ਅਤੇ ਗੁਦਾਮਾਂ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਭੰਡਾਰ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਸੂਰਮੇ ਭੇਜੇ ਰੱਖੇ। ¹⁴ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਿਹੜੇ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਗ ਮੁਤਾਬਕ ਇਉਂ ਸੀ: ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਸਰਦਾਰ ਸਨ, ਇਉਂ ਸਨ: ਅਦਨਾਗ ੩,੦੦,੦੦੦ ਸੂਰਬੀਰ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ।

¹⁵ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਤੇ ਅਗੇਨਾਥਾਨ ੨,੮੦,੦੦੦ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ।

¹⁶ ਅਮਮਯਾਗ ਜੋ ਕਿ ਜਿਕਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ, ਉਸ ਹੇਠ ੨,੦੦,੦੦੦ ਸਿਧਾਗੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਅਰਪਿਤ ਕਰਕੇ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਸੀ।

¹⁷ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਆਗੂ ਸਰਦਾਰ ਸਨ: ਅਲਯਾਦਾ ਕੋਲ ੨,੦੦,੦੦੦ ਸਿਧਾਗੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਯਨੁੱਖ, ਤੀਰ, ਅਤੇ ਫਾਲਾਂ ਵਰਤਦੇ ਸਨ। ਅਲਯਾਦਾ ਖੁਦ ਵੀ ਇੰਕ ਬਾਦੁਰ ਸਿਧਾਗੀ ਸੀ।

¹⁸ ਅਗੇਜਾਬਾਦ ਕੋਲ ੧,੮੦,੦੦੦ ਸਿਧਾਗੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਹਮੇਸਾ ਖੁੱਧ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

¹⁹ ਇਹ ਸਾਰੇ ਭੇਜੇ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਹੋਰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਗੜ੍ਹ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਮੀਰਾਯਾਗ ਦੀ ਅਗਾਥ ਨੂੰ ਚੋਣਾਵਨੀ

੧੮ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਕੋਲ ਯਠਾ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤ ਬਹੁਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਉਂ ਅਗਾਥ ਨਾਲ ਸਿਮਤਾ ਗੀਠਿਆ। ^੨ ਕੁਝ ਮਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਅਗਾਥ ਕੋਲ ਮਾਮਰਿਯਾ ਨੂੰ ਗਿਆ ਤੇ ਅਗਾਥ ਨੇ ਉਸ ਲਈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ

ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਗਊਆਂ ਦੀ ਬਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਗਾਥ ਨੇ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮੇਬ ਗਿਲਾਥਾਦ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ਼ ਰੀਤੀ।³ ਅਗਾਥ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮੇਬ-ਗਿਲਾਥਾਦ ਤੇ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਚੱਲੇਗਾ?” ਅਗਾਥ ਉਸ ਵਕਤ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਮੀ ਅਤੇ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ। ਤਾਂ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਨੇ ਅਗਾਥ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਵੀ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਹੀ ਵਰਗਾ ਹਾਂ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਦੇ ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਹਨ ਉਥੇ ਦੇ ਮੇਰੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਅਸੀਂ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਵਾਂਗੇ।”

⁴ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਨੇ ਅਗਾਥ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ, “ਯਹਿਲਾਂ, ਮਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਖਾਮੋਂ ਬਚਨੇ ਖਰਾਖਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋ।”

⁵ ਤਾਂ ਅਗਾਥ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ। ੪੦੦ ਨਬੀ ਇੱਕਤਰ ਹੋਏ ਤਾਂ ਅਗਾਥ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮਾਨੂੰ ਸ਼ਾਮੇਬ-ਗਿਲਾਥਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੁੱਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ?”

ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਅਗਾਥ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜਾਓ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿੱਤ ਦੇਵੇਗਾ।”

⁶ ਯਹ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਇੱਥੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਕੋਈ ਨਬੀ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਖਾਮੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਬੀ ਦੁਆਰਾ ਖੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।”

⁷ ਤਦ ਅਗਾਥ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲੋਂ ਅਸੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਤੋਂ ਖੁੱਛੀਏ, ਯਹ ਮੈਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਬੁਰਿਆਈ ਦਾ ਅਗੇਮ ਵਾਚਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਮੀਰਾਕਾਗ। ਉਹ ਅਿਮਲਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ।”

ਯਹ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਗਾਥ, ਇੰਝ ਨਾ ਕਰੋ!”

⁸ ਤਦ ਅਗਾਥ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਣੇ ਇੱਕ ਖੁਸਰੇ (ਕਰਮਚਾਰੀ) ਨੂੰ ਮੱਦ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਛੇਤੀ ਕਰ ਅਤੇ ਅਿਮਲਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੀਰਾਕਾਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆ।”

⁹ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗਾਥ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਆਖੇ-ਆਖਣੀਆਂ ਰਾਜ-ਗੱਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਖਾਤਮਾਗੀ ਖੇਮਾਰ ਖਾ ਕੇ ਇੱਕ ਖਿੜ ਵਿੱਚ ਜੇ ਸਾਮਰਿਆ ਦੇ ਫਾਟਰ ਅੱਗੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਅਤੇ ੪੦੦ ਨਬੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਗੇਮ ਵਾਚ ਕਰਦੇ ਸਨ।¹⁰ ਕਰਨਾਨਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੇ ਆਖਣੇ ਲਈ ਲੋਹੇ ਦੇ ਸਿੰਗ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਹੇ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਗਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੇ ਖਾਟ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਵਰਤ ਮੱਦ ਕੇ ਹੋ।’”¹¹ ਸਾਰੇ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਇੰਦੇ ਜਿਹੀ ਹੀ ਗੱਲ ਆਖੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਸ਼ਾਮੇਬ-ਗਿਲਾਥਾਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਜਿੱਤ ਖਰਾਖਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਅਗਾਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।”

¹² ਉਹ ਗਲਕਾਰਾ ਜਿਹੜਾ ਮੀਰਾਕਾਗ ਨੂੰ ਮੱਦਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੋਲਿਆ, “ਮੀਰਾਕਾਗ, ਸੁਣ, ਸਾਰੇ ਨਬੀ ਇੱਕ

ਮੂੰਹ ਹੋ ਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਲਈ ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਖ ਕਰੇ ਹਨ ਕਿ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਖਰਾਖਤ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕਰੀਂ। ਤੂੰ ਵੀ ਭਲਾਈ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕਰੀਂ।”

¹³ ਯਹ ਮੀਰਾਕਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਉਂਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਮੌਤ, ਜੇ ਕੁਝ ਮੇਰਾ ਯਹਮੇਸੁਰ ਫਰਮਾਏਗਾ ਮੈਂ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕੇਲਾਂਗਾ।”

¹⁴ ਤਦ ਮੀਰਾਕਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਆਇਆ। ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੀਰਾਕਾਗ ਮਾਨੂੰ ਸ਼ਾਮੇਬ-ਗਿਲਾਥਾਦ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?”

ਮੀਰਾਕਾਗ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜਾਓ ਅਤੇ ਜਾ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਤੋਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਰ ਖਰਾਖਤ ਹੋਵੇਗੀ।”

¹⁵ ਅਗਾਥ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮੀਰਾਕਾਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਮੌਤ ਚੁਕਾਈ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ ਦੱਸੀਂ।”

¹⁶ ਤਦ ਮੀਰਾਕਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਸਾਰੇ ਖਰਾਝਾਂ ਉੱਤੇ ਖਿੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਵੇਖਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਯਾਲੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਲਿਕ ਨਹੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਸਾਡੀ ਨਾਲ ਖਰਾਝ ਜਾਵੇ।’”

¹⁷ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗਾਥ ਨੇ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੀਰਾਕਾਗ ਮੇਰੀ ਭਲਾਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬੁਰਾਈ ਦਾ ਹੀ ਮੰਦੇਮ ਦੇਵੇਗਾ।”

¹⁸ ਮੀਰਾਕਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਬਚਨ ਸੁਣੋ: ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਮਣ ਤੇ ਬੈਠਾ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰਗ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੈਨਾ ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ-ਖੱਬੇ ਖਲੋਈ ਸੀ।

¹⁹ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਕੋਈ ਅਗਾਥ ਨੂੰ ਭਰਮਾਏਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਸ਼ਾਮੇਬ-ਗਿਲਾਥਾਦ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਰ ਜਾਵੇ?’ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਖਲੋਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਮਤੀਆਂ ਨੇ ਕਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਸਵਰੇ ਦਿੱਤੇ।²⁰ ਤਦ ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਨਿਕਲ ਕੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖਲੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਅਗਾਥ ਨੂੰ ਭਰਮਾਵਾਂਗਾ।’ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਆਤਮੇ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, ‘ਕਿਵੇਂ?’²¹ ਤਾਂ ਉਸ ਆਤਮੇ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਇੱਕ ਝੂਠ ਕੇਲਦਾ ਆਤਮਾ ਬਣਕੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸ ਜਾਵਾਂਗਾ।’ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਤੂੰ ਅਗਾਥ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਮਯਾਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਜਾਗ ਅਤੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰਜ ਕਰ।’

²² ‘ਗੁਣ ਵੇਖ ਅਗਾਥ, ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਤੇਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਆਤਮਾ ਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਬਿਖਤਾ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆਵੇਗੀ।’

²³ ਤਦ ਮਿਦਰੀਆਗ ਮੀਰਾਕਾਗ ਦੇ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਮਾਰਿਆ। ਮਿਦਰੀਆਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਕਰਨਾਨਾਗ ਸੀ। ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ

ਯਾਤਮਾ ਰਿਸ ਰਸਤੇ ਮੀਰਾਯਾਗ, ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰੇ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਆਇਆ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਬੋਲਿਆ?"

24 ਮੀਰਾਯਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਉਸ ਦਿਨ, ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਆਂਦਰਲੇ ਰਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲੁਕਣ ਲਈ ਵੜੇਗਾ ਤਦ ਤੂੰ ਜਾਣ ਜਾਵੇਗਾ।"

25 ਤਦ ਯਾਤਮਾ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੀਰਾਯਾਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਗਿਰ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਆਮੇਨ ਰੋਲ ਆਤੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੰਤਰ ਯੋਯਾਮ ਰੋਲ ਭੇਜ ਦੇ।" 26 ਆਮੇਨ ਆਤੇ ਯੋਯਾਮ ਨੂੰ ਰਹਿਣਾ, "ਰਿ ਯਾਤਮਾਗ ਇਉਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਰਿ ਮੀਰਾਯਾਗ ਨੂੰ ਰੋਦ ਰਰ ਲਵੇ ਆਤੇ ਜਦ ਤੀਰ ਮੈਂ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਮੁੜ ਨਾ ਆਵਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਟੀ-ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਖਾਣ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਣਾ।"

27 ਮੀਰਾਯਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਯਾਤਮਾ, ਜੇਰਰ ਤੂੰ। ਰਦੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਨਾਲ ਮੁੜ ਆਵੇ ਤਾਂ ਜਾਣੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ। ਤੂੰ ਤੇ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ ਲਵੇ ਤੇ ਆਦ ਰੱਖਣਾ।"

ਯਾਤਮਾ ਦਾ ਰਾਮੇਥ-ਗਿਲਯਾਦ ਵਿਖੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ

28 ਤਦ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਰਾਮੇਥ-ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਾਈ ਰਰ ਦਿੱਤੀ। 29 ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਭੋਮ ਬਦਲ ਲਵਾਂਗਾ, ਪਰ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਯੋਯਾਗ ਪਾਈ ਰੱਖ।" ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣਾ ਭੋਮ ਵਟਾਯਾ ਲਿਆ ਆਤੇ ਦੋਨੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਚੱਲੇ ਗਏ।

30 ਪਰ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰਬਾ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ, "ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ, ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਰਿਮੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੜਨਾ।"

31 ਜਦੋਂ ਰਬਾ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਚਿਆ, ਇਹ ਹੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਤਮਾਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਾਂ ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲ ਲੜਨ ਲਈ ਮੁੜੇ ਪਰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਪੁਰਾਇਆ ਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਯਾ ਲਿਆ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰੱਬਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਮੁਗਾਣਾ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ। 32 ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਅਗੇਵਾਗ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਪਿੱਛਾ ਰਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

33 ਇੰਝ ਵਾਪਰਿਆ ਰਿ ਇੱਕ ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਰਿਮੇ ਨਿਸਾਨੇ ਤੋਂ ਤੀਰ ਚੱਲਾ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਹ ਤੀਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰਵਚ ਦੀ ਰਮੇਥ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਵਜਿਆ। ਤਦ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਢ ਕੇ ਲੈ ਜਾ, ਮੈਂ ਜਖਮੀ ਹਾਂ।"

34 ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹੋਰ ਖੰਫਨਾਰ ਹੋ ਗਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਮ ਤੀਰ ਯਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਰੱਬ ਉੱਪਰ ਖੰਫੀ ਰੱਖਿਆ ਆਤੇ ਸੁਰਜ ਆਮਤ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਤੀਰ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ।

1 ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਅਗੇਵਾਗ ਮਗੀ 1 ਮਲਾਮਤ ਅਨੁਮਲਮ ਆਪਣੇ ਮਗਿਲ ਤੀਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। 2 ਤਦ ਗੁਨਾਨੀ ਗੋਬਦਾਨ ਦਾ ਖੁੰਤਰ ਯੋਯਾਮ ਉਸ ਦੇ ਮਿਲਣ ਲਈ ਨਿਰਲਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਤੂੰ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਿਉਂ ਰਰਦਾ ਹੈਂ? ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਗ ਨਾਲ ਘਿਰਣਾ ਰਰਦੇ ਗਨ, ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰਿਉਂ ਰਰਦਾ ਹੈਂ? ਇਹੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਰਿ ਅਗੇਵਾਗ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਰਹੇਯਿਤ ਹੈ। 3 ਪਰ ਤਦ ਵੀ, ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਚੰਗੇ ਗੁਣ ਗਨ। ਤੂੰ ਦੇਮ ਵਿੱਚੋਂ ਅਮੇਰਾਗ ਖੰਫਾਂ ਨੂੰ ਗੁਟਾਇਆ ਆਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਗ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਰੀਤਾ।"

ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਨਿਯਾਂਰਾਰ ਚੁਣੇ

4 ਅਗੇਵਾਗ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਮਗਿਦਾ ਸੀ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਬਦੇਰਮਬਾ ਤੇ ਆਫਰਾਈਮ ਦੇ ਪਗਾੜਾਂ ਤੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫਿਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮੋੜਿਆ। 5 ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਵਿੱਚ ਨਿਯਾਂਰਾਰ ਚੁਣੇ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਮਗਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਾਂਰਾਰ ਮੁਰੱਰਰ ਰੀਤੇ। 6 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਾਂਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਮੀਂ ਰਰ ਰਹੇ ਹੋ ਉਸ ਵੱਲ ਮਤਰਰ ਰਹੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਮਗੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯਾਂ ਰਰਦੇ ਹੋ ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨਿਯਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ। 7 ਗੁਣ ਤੁਗਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਭੈਣ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਮੀਂ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਰਰਦੇ ਹੋ, ਸਾਵਯਾਨ ਹੋ ਕੇ ਰਹੋ ਰਿਉਂ ਰਿ ਅਗੇਵਾਗ ਸਾਡਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਿਯਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਗ ਰਿਮੇ ਨਾਲ ਭਿੰਨ-ਭੇਦ ਜਾਂ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਦਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿਯਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਰਿਮੇ ਰੋਲੋਂ ਰਿਸਵਤ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।"

8 ਆਤੇ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਲੇਵੀਆਂ ਆਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁੰਤਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਨਿਯਾਂ ਆਤੇ ਝਗੜਿਆਂ ਲਈ ਮੁਰੱਰਰ ਰੀਤਾ। ਤਦ ਉਹ ਅਨੁਮਲਮ ਨੂੰ ਮੁੜੇ। 9 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਕਿਹਾ, "ਤੁਗਾਨੂੰ ਮੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਵਫਾਦਾਰ ਹੋ ਕੇ ਮੇਵਾ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਭੈਣ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 10 ਜੇਰਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਤੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ, ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਕੋਈ ਮੁਰੱਦਮਾ ਲਿਆਵੇ ਜੇ ਰਿ ਖੂਨ-ਖਰਾਬ, ਬਿਧੀ, ਗੁਰਮ, ਨਿਯਾਂ ਜਾਂ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਬਿਧੀ ਬਾਰੇ ਹੋਵੇ, ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀਆਂ ਗਿਦਾਇਤਾਂ ਮੰਨਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਗਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਗੇ ਦੇਸੀ ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ, ਤੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਆਵੇਗੀ। ਪਰ ਜੇਰਰ ਤੂੰ ਆਜਿਗਾ ਰਹੇਗਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਦੇਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

!! “ਜ਼ਮਰਾਹੀ ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਅਗੇਵਾਹ ਬਾਬਤ ਰਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਆਗੂ ਹੈ। ਇਸਮਾਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਬਦਯਾਹ, ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹ ਦਾ ਆਗੂ ਖਾਤਮਾਹ ਬਾਬਤ ਰਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਆਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੇਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲਿਖਾਰੀ ਹੋਣਗੇ। ਆਪਣੀ ਰਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਮਲਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੋ। ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਜੇ ਨੇਰ ਹਨ।”

ਅਗੇਵਾਹ ਲੜਾਈ ਦਾ ਮਾਹਮਣਾ ਰਹਦਾ ਹੋਇਆ

20 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੋਯਾਬੀ, ਅਮੋਨੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਈ ਹੋਰ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਹ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਆਏ। 2 ਚੜ੍ਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਆ ਰੇ ਰਿਹਾ, “ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਭਾਰੀ ਸੈਨਾ ਮਸੁਦਰ ਦੇ ਖਾਹ ਅਦੇਮ ਵੱਲੋਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਟਾਰੇ ਲਈ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਵੇਖ ਉਹ ਹਸਮੇਨ-ਤਾਮਾਰ ਵਿੱਚ ਹਨ।” (ਹਸਮੇਨ-ਤਾਮਾਰ ਏਨ-ਗਦੀ ਵੀ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।) 3 ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਭੈਣ ਖਾ ਰੇ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਗੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਂ ਵਰਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਡੂੰਡੀ ਖਿਟਵਾਈ। 4 ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕਤਰ ਹੋ ਰੇ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਆਏ। ਉਹ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਹਿਰਾਂ ਚੇ ਇਰੱਠੇ ਹੋ ਰੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਆਏ। 5 “ਤਦ ਅਗੇਵਾਹ ਅਗੂਦਾਹ ਅਤੇ ਅਰੂਮਲਮ ਦੀ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। 6 ਉਸ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਅਗੇਵਾਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੇ

ਅਰਮਾਂ ਦੇ ਅਗੇਵਾਹ। ਤੂੰ ਮਾਰੀ ਸਿਰਮਟੀ ਦਾ ਖਾਤਮਾਹ! ਤੂੰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਹੈਂ। ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਤੇਰਾ ਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਮਮਰੱਥ ਹੈ। 7 ਤੂੰ ਮਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਚੜ੍ਹ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਖਰਜਾ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਖਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। 8 ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਖਰਤੀ ਤੇ ਰਹੇ ਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਮੰਦਰ ਬਾਧਿਆ। 9 ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾ, ‘ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਸਰਿਲ ਜਾਂ ਬਦੀ ਮਾਡੇ ਤੇ ਆਵੇ ਜਿਵੇਂ ਤਲਵਾਰ ਜਾਂ ਨਿਯਾਂ, ਬੀਮਾਰੀ ਜਾਂ ਰਾਲ ਤਾਂ ਜੇਰਰ ਅਮੀਂ ਇਸ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਤੇਰੇ ਮਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਈਏ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੇਰਾ ਨਾਉਂ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਬਿਧਤਾ ਵੇਲੇ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਖਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮਾਡੀ ਫਰਿਆਦ ਸੁਣ ਕੇ ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਯਾ ਲਵੇਗਾ।’

10 “ਖਰ ਗੁਣ ਤੂੰ ਵੇਖ ਰਿ ਅੰਮੋਨੀ, ਮੋਯਾਬੀ ਅਤੇ ਮੇਈਰ ਖਰਾੜ ਦੇ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਜਦ ਉਹ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਸੀ ਹੱਲਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ, ਮਗੋਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁੜ ਗਏ ਤੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। 11 ਖਰ ਵੇਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਨੂੰ ਰਿਹੋ ਜਿਹਾ ਬਦਲੇ ‘ਚ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਰਿ ਜਿਹੜਾ ਦੇਮ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਮਿਲਖ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। 12 ਹੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਕੀ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ? ਉਹ ਜੇ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਮਾਡੇ ਵਿਰੋਧ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਮੀਂ ਉਸਦਾ ਮਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹਾਂ! ਅਮੀਂ ਲਾਚਾਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਰਿ ਕੀ ਕਰੀਏ? ਇਸੇ ਲਈ, ਅਮੀਂ ਤੈਥੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਾਂ!”

13 ਮਾਰੇ ਅਗੂਦੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ, ਖਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਲਾਂ ਮੰਗ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। 14 ਤਦ ਸਭਾ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗੂਦੀਏਲ ਉੱਤੇ ਜੇ ਰਿ ਲੇਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਮਫ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ, ਉਹ ਜਰਰਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਬਨਾਯਾਹ ਦਾ ਖੇਤਾ ਸੀ। ਬਨਾਯਾਹ ਅੀਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅੀਏਲ ਮਤਨਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਇਉਂ ਅਗੂਦੀਏਲ ਉੱਥਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਖਰਗਟ ਹੋਇਆ। 15 ਅਗੂਦੀਏਲ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਹੇ ਖਾਤਮਾਹ ਅਗੇਵਾਹ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਹ ਅਤੇ ਅਰੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕੇ ਸੁਣੋ। ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਰਿ: ‘ਇਸ ਵੱਡੀ ਭਾਰੀ ਫੌਜ ਦੀ ਨਾ ਚਿੰਤਾ ਕਰੋ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਬਰਾਓ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਹ ਲੜਾਈ ਤੁਹਾਡੀ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਮਗੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਹੈ। 16 ਮਗੋਂ ਕੱਲ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰਾਂ ਉਤਰਨਾ। ਉਹ ਲੋਕ ਸੀਮ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੂਦੇਲ ਦੀ ਉਜਾੜ ਮਾਹਮਣੇ ਵਾਦੀ ਦੇ ਸਿਰੇ ਉੱਥਰ ਖਾਵੇਂਗੇ। 17 ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਲੜਨਾ ਨਹੀਂ ਖਵੇਗਾ ਬਸ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੇ ਡਟੇ ਰਹੋ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋਗੇ ਰਿ ਰਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੇ ਅਗੂਦਾਹ ਤੇ ਅਰੂਮਲਮ ਤੁਸੀਂ ਅਬਰਾਓ ਨਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰੋ। ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗ-ਮੰਗ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੱਲ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਾਰੇ ਲਈ ਤੁਰ ਖੈਣਾ।”

18 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇਆ ਤੇ ਉਸਨੇ ਸੀਮ ਖਰਤੀ ਤੇ ਨਿਵਾਇਆ। ਮਾਰੇ ਅਗੂਦਾਹ ਅਤੇ ਅਰੂਮਲਮ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਝੁਕ ਕੇ ਖਰਣਾਮ ਕੀਤਾ। 19 ਕਰਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਰਾਹੀਆਂ ਦੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਗੇਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕੀਤੀ।

20 ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਫੌਜ ਸਵੇਰੇ ਤੜ੍ਹੇ ਉੱਠ ਕੇ ਤੜ੍ਹੇ ਦੀ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖਲੋਕਾ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਅਗੂਦਾਹ ਤੇ ਅਰੂਮਲਮ ਦੇ ਵਸਨੀਕੇ, ਸੁਣੋ! ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਉੱਥਰ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਾਇਮ ਰਹੋਗੇ। ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਉੱਥਰ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲੇਗੀ।”

21 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿਕਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਮਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ ਗੱਦਯਾਂ ਨੂੰ

ਚੁਣਿਆ। ਉਹ ਫੌਜ ਦੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਚੱਲਦੇ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੀ ਉਮਤ 'ਚ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਆਉਂਦੇ ਆਖਦੇ,

“ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਉਮਤਾਂ ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ

ਰਿ ਉਸਦਾ ਜ਼ੱਲ ਖਿਯਾਹੁ ਗੁਮੇਸਾ ਲਈ ਸਥਿਰ ਹੈ!”

੨੨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਉਮਤਾਂ ਗਾਉਣ ਲੱਗੇ, ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਂਮੇਨੀਆਂ, ਮੋਆਬੀਆਂ ਅਤੇ ਮਈਰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦਾਹ ਤੇ ਗੁਮਲਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆ ਰਹੇ ਸਨ, ਖਾਤ ਲਗਾ ਲਈ, ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਰੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਗੁਰ ਗਈਆਂ। ੨੩ ਰਿਉਂ ਰਿ ਆਂਮੇਨੀ ਤੇ ਮੋਆਬੀ ਮਈਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਵਿੱਚ ਖਲੋ ਗਏ ਤਾਂ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰਕਰੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣ। ਜਦ ਉਹ ਮਈਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵੱਢਣ ਲੱਗ ਪਏ।

੨੪ ਜਦੋਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਜਾੜ ਦੇ ਬਰਜ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਥਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਈਆਂ, ਜੋ ਰਿ ਯਹੂਦੀ ਉੱਪਰ ਢੇਰੀ ਹੋਈਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾ ਬਚਿਆ। ੨੫ ਜਦੋਂ ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਲ ਲੁੱਟਣ ਲਈ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਥਾਂ ਉੱਪਰ ਇੰਨਾ ਮਾਲ ਖਜ਼ਾਨਾ ਅਤੇ ਬਹੁਮੀਮਤੀ ਵਸਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਜਾਈਆਂ ਨਾ ਜਾ ਸਕੀਆਂ। ਲੁੱਟ ਦਾ ਮਾਲ ਇੰਨਾ ਸੀ ਰਿ ਉਹ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਲੁੱਟਦੇ ਰਹੇ। ੨੬ ਚੋਥੇ ਦਿਨ ਬਰਾਕਾਹ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਸ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤ ਰੀਤੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ “ਬਰਾਕਾਹ ਦੀ ਵਾਦੀ” ਆਖਦੇ ਹਨ।

੨੭ ਉਦ ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਦੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤੇ। ਯਹੂਸਲਮ ਵੱਲ ਨੂੰ ਪਰਤਦਿਆਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰ ਦੇਣ ਕਾਰਣ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਸਨ ਮਨਾਇਆ।

੨੮ ਇਉਂ ਉਹ ਜਸਨ ਮਨਾਉਂਦੇ ਰਬਾਬ, ਬਰਬਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰਹੀਆਂ ਵਜਾਉਂਦੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਏ।

੨੯ ਉਦ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਡਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਉੱਪਰ ਪੈ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੜਾਈ ਰੀਤੀ ਹੈ। ੩੦ ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਚੈਨ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਅਮਨ ਸਾਂਤੀ ਬਹਾਲ ਰੀਤੀ।

ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਅੰਤ

੩੧ ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਉੱਪਰ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਉਦ ਉਹ ੩੫ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ੨੫ ਵਰ੍ਹੇ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਅਚੂਬਾਹ ਸੀ, ਜੋ ਰਿ ਮਿਲਗੀ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ੩੨ ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਆਮਾ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲਿਆ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਡੋਲਿਆ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਹੀ ਕੰਮ ਰੀਤੇ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਨ। ੩੩ ਯਹ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੁਟਾਇਆ ਨਾ ਗਿਆ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਅਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਸੀ।

੩੪ ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਨੇ ਹੋਰ ਜਿਹੜੇ ਕਾਰਜ ਰੀਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਿ ਤੋਂ ਅੰਤ ਤੀਰ ਦੇ ਕੰਮ ਗੁਨਾਹੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹਨ ਜੋ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ।

੩੫ ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਅਹਜਯਾਹ ਨਾਲ ਮੇਲ ਰੀਤਾ। ਅਹਜਯਾਹ ਨੇ ਬਹੁਤ ਬੁਰਿਆਈ ਰੀਤੀ। ੩੬ ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਨੇ ਅਹਜਯਾਹ ਨਾਲ ਮੇਲ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਰਿ ਤਰਸੀਮ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਜਗਾਚ ਬਣਾਏ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਯੋਨ-ਗਬਰ ਵਿੱਚ ਜਗਾਚ ਬਣਾਏ। ੩੭ ਉਦ ਖਾਤਮਾਹ ਤੋਂ ਦੋਦਾਵਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਲੀਅਜਰ ਨੇ, ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਹਮ ਵਾਰ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਅਹਜਯਾਹ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਬਣਾਏ ਸਭ ਕਾਮੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।” ਜਗਾਚ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਅਤੇ ਅਹਜਯਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰਸੀਮ ਨੂੰ ਨਾ ਭੇਜ ਸਕੇ।

੩੮ ਉਦ ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ੨੧ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸਦੀ ਥਾਵੋਂ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਰਾਮ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ੩੯ ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਜਰਯਾਹ, ਅਗਿਏਲ, ਜਰਬਯਾਹ, ਅਜਰਯਾਹ, ਮੀਰਾਏਲ ਅਤੇ ਸਫਟਯਾਹ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਯਹੋਰਾਮ ਦੇ ਭਰਾ ਸਨ। ੪੦ ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੋਨਾ-ਚਾਦੀ, ਬਹੁ-ਮੁੱਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰ ਦਿੱਤੇ ਯਹ ਰਾਜ ਯਹੋਰਾਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੋਰਾਮ ਉਸਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।

ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਖਾਤਮਾਹ ਯਹੋਰਾਮ

੪੧ ਯਹੋਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਰਾਜ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਰੀਤਾ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ੪੨ ਜਦੋਂ ਯਹੋਰਾਮ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਉਹ ੩੨ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਸਾਲ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ੪੩ ਯਹੋਰਾਮ ਅਗਾਥ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਾਂਗ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਉੱਪਰ ਹੀ ਤੁਰਿਆ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਅਗਾਥ ਦੀ ਧੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹੀ ਕੁੜੀ ਰੀਤਾ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬਦ ਸੀ। ੪੪ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਸ ਨੇ

ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਮੀ ਰਿ ਗੁਮੇਸਾ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣੇਗਾ।

^੮ ਅਗੇਰਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਦਮੀ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਆਰੀ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖਾਤਮਾਗ ਆਪੇ ਠਹਿਰਾ ਲਿਆ। ^੯ ਤਦ ਅਗੇਰਾਮ ਆਪਣੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਰਬਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਾਤ ਨੂੰ ਉੱਠ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਰਬਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੋਰ ਲਿਆ ਮੀ, ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੦} ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗੁਣ ਤੀਰ, ਆਦਮ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਵਿਦਰੋਹੀ ਹੋ ਗਏ। ਲਿਬਨਾਗ ਨਗਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅਗੇਰਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗਾਵਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਪਰਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ^{੧੧} ਅਗੇਰਾਮ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਉੱਪਰ ਉੱਚੇ ਅਸਥਾਨ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਅਨੂਸਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਭਚਾਰੀ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਗੁਮਰਾਗ ਰੀਤਾ।

^{੧੨} ਅਗੇਰਾਮ ਨੂੰ ਟੇਲੀਅਾਗ ਨਬੀ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਆਇਆ ਕਿ,

“ਅਗੇਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਇਉਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ: ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਖੁਰਖੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੰਨਿਆ, ਤਾਂ ਅਗੇਰਾਮ ਨਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਸ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਮੀ ਤੂੰ ਅਮਲ ਰੀਤਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਆਮਾ ਦੇ ਸ਼ਾਹ ਉੱਪਰ ਤੁਰਿਆ। ^{੧੩} ਮਗੋਂ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸ਼ਾਹ ਉੱਪਰ ਤੁਰਿਆ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਅਤੇ ਅਨੂਸਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਭਚਾਰੀ ਬਣਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਗਾਥ ਦੇ ਅਗਾਠੇ ਨੇ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਚੰਗੇ ਮਨ ਤੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਮੁੱਟਿਆ। ^{੧੪} ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਅਗੇਵਾਗ ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ। ਮੇ ਵੇਖ, ਅਗੇਵਾਗ ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਸ਼ਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਾਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਸੰਧਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕਰੇਗਾ। ^{੧੫} ਤੂੰ ਆਂਤੜੀਆਂ ਦੇ ਰੋਗ ਨਾਲ ਮਖਤ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਤੇਰੀਆਂ ਆਂਤੜੀਆਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਬੀਮਾਰੀ ਕਾਰਣ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ 'ਚ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।”

^{੧੬} ਅਗੇਰਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਬੀਆਂ ਦੇ ਜੋ ਦੂਮੀਆਂ ਦੇ ਵੱਲ ਸਹਿੰਦੇ ਮਨ ਕਰੇਯਿਤ ਰੀਤਾ। ^{੧੭} ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਉੱਪਰ ਗਮਲਾ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰਾ ਅਗੇਰਾਮ ਦਾ ਖਜਾਨਾ, ਧਨ ਦੌਲਤ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਉਹ ਅਗੇਰਾਮ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦਾ ਸਾਰਾ ਮਾਲ, ਧਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਮਭ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਸਿਰਫ ਅਗੇਰਾਮ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਲੜਕਾ ਬਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਅਗੇਯਾਗਜ਼ ਸੀ।

^{੧੮} ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਅਗੇਰਾਮ ਨੂੰ ਆਂਤੜੀਆਂ ਦੇ ਰੋਗ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਖੀੜਤ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁੜ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼ਾਜੀ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ^{੧੯} ਇਉਂ ੨ ਮਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਂਦਰਾਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਬੜਾ ਕਰਾਹ-ਕਰਾਹ ਕੇ ਮਰਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮਰਨ ਤੇ ਆਂਗ ਨਾ ਬਾਨੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਮਰਨ ਤੇ ਬਾਲਦੇ ਮਨ। ^{੨੦} ਅਗੇਰਾਮ ਜਦੋਂ ਸਿੰਘਾਸਣ ਤੇ ਬੈਠਾ ਤਾਂ ਉਹ ੩੨ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ੮ ਵਰ੍ਹੇ ਖਾਤਮਾਗੀ ਰੀਤੀ ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੁੱਖੀ ਜਾਂ ਉਦਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ 'ਚ ਦਫਨਾਇਆ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੈਸੀਆਂ ਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਦਫਨਾਇਆ ਜੈਸੀਆਂ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗਜ਼ਯਾਗ

੨੨ ^੧ ਅਨੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਰਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਚੁਣਿਆ। ਉਹ ਅਗੇਰਾਮ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਅਰਬੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਅਗੇਰਾਮ ਦੀ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਗਮਲਾ ਕਰਨ ਆਏ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਰਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਮੁੱਟਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਬੱਚਿਆਂ ਮੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ^੨ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਨੇ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀਤਾ ਉਹ ੨੨ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਨੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਰ੍ਹਾ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਉਂ ਅਥਲਯਾਗ ਸੀ ਜੋ ਆਮਰੀ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ^੩ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਵੀ ਅਗਾਥ ਦੇ ਅਗਾਠੇ ਦੇ ਸ਼ਾਹਾਂ ਤੇ ਹੀ ਤੁਰਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਸੈਂਗ ਤੇ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਹਾਂ ਤੇ ਤੁਰਿਆ। ^੪ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਨੇ ਉਹ ਕੰਮ ਰੀਤੇ ਜੋ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਭੇੜੇ ਮਨ। ਜਿਵੇਂ ਅਗਾਥ ਦੇ ਅਗਾਠੇ ਨੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮ ਰੀਤੇ ਉਥੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਰੀਤੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਅਗਾਥ ਦੇ ਅਗਾਠੇ ਨੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਲਾਗ ਮਸ਼ਵਰਾਂ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਮਲਾਗ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੈਂਤ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣੀ। ^੫ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਅਗਾਥ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਲਾਗ ਉੱਪਰ ਚੱਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗਾਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਰਾਮ ਸਮੇਤ ਅਗਾਥ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਗਜ਼ਾਏਲ ਨਾਲ ਰਾਮੇਬ-ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਲੜਨ ਲਈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਗਾਥੀਆਂ ਨੇ ਅਗਾਥ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਜਖਮੀ ਰੀਤਾ। ^੬ ਅਗਾਥ ਆਪਣੇ ਟਿਲਾਜ ਲਈ ਅਜ਼ਰਾਏਲ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਮਾਗ ਵਿੱਚ ਅਗਾਥ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਗਜ਼ਾਏਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦੇ ਸਮੇਂ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗੇਰਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਗਜ਼ਯਾਗ, ਅਗਾਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਰਾਮ ਨੂੰ ਅਜ਼ਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਲਈ ਗਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਜਖਮੀ ਸੀ। ^੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਗੇਰਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ

ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਆਇਆ, ਉਹ ਯੋਗਾਮ ਨਾਲ ਨਿਮਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਗੁ ਰੋਲ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਗਾਥ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।^੯ ਜਦੋਂ ਯੋਗੁ ਅਗਾਥ ਦੇ ਅਗਾਠੇ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇ ਰਿਗਾ ਮੀ ਤਾਂ ਯੋਗੁ ਨੇ ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਮਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਦੀ ਮੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਯੋਗੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਮੁੱਟਿਆ।^{੧੦} ਉਦ ਉਹ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਮਰਿਆ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਯੋਗੁ ਰੋਲ ਲੈ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਨੂੰ ਵੱਢ ਕੇ ਤੇ ਦਫਨਾਯਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਅਗੇਸਫਾਟ ਖੁਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਚਾਹਵੰਦ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਰੋਲ ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਸਕਤੀ ਨਾ ਰਹੀ।

ਅਥਲਯਾਗ ਰਾਣੀ

^{੧੧} ਅਥਲਯਾਗ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਦੀ ਮਾਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਰਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਗੁਦਾਗ ਅਗਾਠੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਵੰਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।^{੧੨} ਧਰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਧੀ ਅਗੇਸਥਥ, ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਗਾਮ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਮਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਚੋਸੀ ਲੈ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯੋਗਾਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਦਾਈ ਨੂੰ ਮੇਂਟ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੋ ਅਗੇਸਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਧੀ ਅਗੇਸਾਦਾ ਜਾਜਰ ਦੀ ਔਰਤ ਅਗੇਸਥਥ ਨੇ ਜੋ ਅਗਜ਼ਯਾਗ ਦੀ ਭੈਣ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਥਲਯਾਗ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਲੁਕਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਤਲ ਨਾ ਕਰ ਸੱਕੀ।^{੧੩} ਯੋਗਾਮ ਜਾਜਰਾਂ ਰੋਲ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ੬ ਮਾਲਾਂ ਮਮਾਂ ਤੀਰ ਲੁਕਿਆ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਵਕਤ ਤੀਰ ਉੱਥੇ ਅਥਲਯਾਗ ਦੇਸ ਉੱਧਰ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਅਗੇਸਾਦਾ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਯੋਗਾਮ ਖਾਤਮਾਗ

੨੩ ਮੱਤਵੋ ਮਾਲ ਵਿੱਚ, ਅਗੇਸਾਦਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਵਿਖਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਕਥਤਾਨਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਕਥਤਾਨ ਸਨ! ਅਗੇਸਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਜ਼ਰਯਾਗ, ਅਗੇਗਾਨਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਇਸਮਾਏਲ, ਉਬੇਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਤੇ ਅਦਾਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਯਾਮੇਯਾਗ ਅਤੇ ਜਿਕਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਮਾਫਾਟ।^੨ ਉਹ ਮਾਰੇ ਯਗੁਦਾਗ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਫਿਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਅਗਾਠਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕਤਰ ਕੀਤਾ। ਉਦ ਉਹ ਮਾਰੇ ਯਗੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਆਏ।^੩ ਮਾਰੇ ਇੱਕਤਰ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਖਾਤਮਾਗ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ।

ਉਦ ਅਗੇਸਾਦਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇਹੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵੰਸ ਰਾਜ ਕਰਨਗੇ।^੪ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਕੰਮ

ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨਾ ਹੈ: ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਮਥਤ ਨੂੰ ਆ ਕੇ ਫਾਟਰਾਂ ਦੇ ਦਰਬਾਨ ਬਣ ਜਾਣ।^੫ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਮਾਗੀ ਮਹਿਲ ਉੱਧਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਨੀਂਹ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਉੱਧਰ ਜਿਹੜਾ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਧਰ ਬਾਰੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣ।^੬ ਕੰਮੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਖਰਵੇਸ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇਣ। ਮਿਰਫ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਲੋਢੀ ਜਿਹੜੇ ਮੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਖਰਵੇਸ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਹਨ ਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਉਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਿਹੜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਹਨ।^੭ ਲੋਢੀ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਜ਼ਰੂਰ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਰੋਲ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ ਵੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਖਾਤਮਾਗ ਜਾਵੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੋ।”

^੮ ਮਾਰੇ ਲੋਢੀਆਂ ਅਤੇ ਯਗੁਦੀਆਂ ਨੇ ਅਗੇਸਾਦਾ ਜਾਜਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਸੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖੇ-ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਮਥਤ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਮਥਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਲਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਸਾਦਾ ਜਾਜਰ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਲਈ ਵਾਗੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤਾ।^੯ ਅਗੇਸਾਦਾ ਜਾਜਰ ਨੇ ਉਹ ਬਰਛੀਆਂ, ਫਰੀਆਂ ਅਤੇ ਛਾਲਾਂ ਜੋ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀਆਂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਮਾਰੇ ਗਥਿਆਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ।^{੧੦} ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਬੇ-ਕੰਬੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਕੰਮਿਆ। ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਸਮਤਰ ਵਿਰਾਜਮਾਨ ਸੀ। ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਖੂੰਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖੱਬੇ ਖੂੰਜੇ ਤੀਰ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਮੇ-ਧਾਮੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਇਕਦ ਗਿਰਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।^{੧੧} ਉਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਤਾਜ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਨਕਲ ਦਿੱਤੀ। ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੋਗਾਮ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਅਗੇਸਾਦਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਮਗ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਖਾਤਮਾਗ ਮਲਾਮਤ ਰਹੇ।”

^{੧੨} ਜਦੋਂ ਅਥਲਯਾਗ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੋਰ ਸੁਣਿਆ ਜੋ ਦੌੜ-ਦੌੜ ਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕਾਂ ਰੋਲ ਆਈ।^{੧੩} ਉਸ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ। ਖਾਤਮਾਗ ਆਪਣੇ ਬੰਬ ਦੇ ਫਾਟਰ ਰੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਜੋ ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮਰਦਾਰ ਸਨ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਦੇਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸਤਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਦ ਅਥਲਯਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਬੇ ਫਾੜੇ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ “ਗਾਦਰ ਗਾਦਰ।”

੧੪ ਉਦ ਯਹੋਯਾਦਾ ਜਾਜਰ ਨੇ ਮੈਂ-ਮੈਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਫੌਜ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮਨ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ (ਧਾਤਮਾਗ) ਰਤਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਜੇਰੁ ਰੋਈ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਦ ਜਾਜਰ ਨੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ, “ਯਥਲਯਾਗ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵੱਢਿਆ ਜਾਵੇ।” ੧੫ ਉਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਯਥਲਯਾਗ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਰੋਲ ਖੋੜਿਆਂ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਰੋਲ ਧਰੁੰਚੀ ਤਾਂ ਘੋਰ ਕੇ ਧਰੜ ਲਿਆ ਆਉ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਥਾਂ ਤੇ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ।

੧੬ ਉਦ ਯਹੋਯਾਦਾ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਉ ਧਾਤਮਾਗ ਨਾਲ ਟਿਰਾਰਾਗਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੌਂ ਖਾਧੀ ਕਿ ਉਹ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ। ੧੭ ਫਿਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕੀਂ ਬਯਾਲ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗਏ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਢਾਗ ਦਿੱਤਾ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਆਉ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਟੁਰੜੇ-ਟੁਰੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਉ ਬਯਾਲ ਦੇ ਜਾਜਰ ਮੱਤਾਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਦੇ ਯੱਗੇ ਮਾਰ ਛੱਡਿਆ।

੧੮ ਯਹੋਯਾਦਾ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਲੋਢੀ ਮਨ ਆਉ ਜੋ ਦਾਉਦ ਦੁਆਰਾ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਯਨੁਸਾਰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਵਿਵਸਥਿਤ ਰੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਦਾਉਦ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਸਥਿਤ ਰੀਤੇ ਯਨੁਸਾਰ ਯਹੋਵਾਗ ਲਈ ਬਹੁਤ ਯਾਨੰਦਿਤ ਸਨ ਆਉ ਗਾ ਰਹੇ ਸਨ। ੧੯ ਯਹੋਯਾਦਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਫਾਟਰ ਉੱਤੇ ਦਰਬਾਨ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਕਿ ਰੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਯਥਵਿੱਤਰ ਹੋਵੇ ਯੰਦਰ ਧਰੁਵੇਸ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।

੨੦ ਫਿਰ ਯਹੋਯਾਦਾ ਨੇ ਮੈਂ-ਮੈਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਮਰਾਂ ਆਉ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰਾਂ ਤੇ ਦੇਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਆਉ ਧਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਲਿਆਏ ਆਉ ਉੱਚੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਸਮਤੇ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਆਏ ਆਉ ਫਿਰ ਧਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਗਾਜ ਸਿੰਘਾਮਣ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਰੀਤਾ। ੨੧ ਉਦ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਬੜੇ ਧਰਮੰਨ ਹੋਏ ਆਉ ਮਾਰੇ ਯਨੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਾਂਤੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਥਲਯਾਗ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਯੋਯਾਮ ਦਾ ਮੁੜ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਨਾ

੨੪ ਜਦੋਂ ਯੋਯਾਮ ਧਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ ਉਹ ਸੱਤ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਆਉ ਉਸ ਨੇ ੪੦ ਸਾਲ ਯਨੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਗਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਸੀਬਯਾਗ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਬਟੋਰਮਥਾ ਸਹਿਰ ਦੀ ਸੀ। ੨ ਜਦ ਤੀਰ ਯਹੋਯਾਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਯੋਯਾਮ ਯਹੋਵਾਗ ਯੱਗੇ ਸਹੀ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ੩ ਯਹੋਯਾਦਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਯੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦਿੱਤਾ। ਯੋਯਾਮ ਦੇ ਘੋਰ ਖੁੱਤਰ ਆਉ ਧੀਆਂ ਹੋਏ।

੪ ਫਿਰ ਬਾਯਦ ਵਿੱਚ, ਯੋਯਾਮ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਮੁੜ ਤੋਂ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸਚਾ ਰੀਤਾ। ੫ ਯੋਯਾਮ ਨੇ

ਜਾਜਰਾਂ ਆਉ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਟਿਕੋਟਿਆਂ ਬੁਲਵਾਇਆ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਮਾਰੇ ਟਿਮਰਾਏਲ ਕੋਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਯਥਏ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਧਨ ਕੱਲਤ ਟਿਕੋਟੀ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਜਾਓ ਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਟਿਉਂ ਕਰੋ।” ਧਰ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਰੋਈ ਜਲਦੀ ਨਾ ਰੀਤੀ।

੬ ਉਦ ਯੋਯਾਮ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਹੋਯਾਦਾ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਯਹੂਦਾਗ ਆਉ ਯਨੁਸਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਕਰ ਟਿਕੋਟਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਢੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਕਿ ਖੁਸ਼ਾ, ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੇਵਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਖੁਸ਼ਾ ਆਉ ਟਿਮਰਾਏਲੀ ਕਰ ਦੇ ਉਸ ਧਨ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਸਨ।”

੭ ਟਿਮ ਤੋਂ ਧਰਿਆਂ ਯਥਲਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਸੀ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਬਯਾਲਾਂ ਲਈ ਵਰਤ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਯਥਲਯਾਗ ਟਿਕੋਟਾ ਹੀ ਦੁਸਟ ਗਈ ਸੀ।

੮ ਯੋਯਾਮ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਿਕੋਟਾ ਮੰਦਰ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬਾਗਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ੯ ਉਦ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਆਉ ਯਨੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਟਿਕੋਟਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯਹੋਵਾਗ ਲਈ ਉਹ ਕਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੇਵਰ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਟਿਮਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ੧੦ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਾਗ ਆਉ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ ਸਨ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਧਨ ਕੱਲਤ ਲਿਆਏ ਆਉ ਉਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਧਾਇਆ ਤੇ ਜਦ ਤੀਰ ਉਹ ਮੰਦਰ ਭਰ ਨਾ ਗਿਆ ਉਹ ਧੰਮੇ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ। ੧੧ ਜਦ ਮੰਦਰ ਲੋਢੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਿੰਦਿਆਂ ਦੇ ਗੱਥ ਧੁਜਿਆ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਟਿਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਰਮ ਹੋ ਤਾਂ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮੁਨਮੀ (ਲਿਖਾਰੀ) ਆਉ ਧਰਧਾਨ ਜਾਜਰ ਦੇ ਯਥਮਰ ਨੇ ਆ ਕੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਰੀਤਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਉਸੇ ਹੀ ਜਗਹਾ ਤੇ ਰੱਖਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੋਂ ਕਿ ਉਹ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਟਿਉਂ ਹਰ ਰੋਜ ਯਥਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਮਾਲ ਟਿਕੋਟਾ ਕਰ ਲਿਆ। ੧੨ ਫੇਰ ਯੋਯਾਮ ਧਾਤਮਾਗ ਆਉ ਯਹੋਯਾਦਾ ਨੇ ਉਹ ਧਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਗਾਜਾਂ ਤੇ ਤਰਖਾਣਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਆਉ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਲੋਗਾਰਾਂ ਆਉ ਠਠੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ੂਰੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

੧੩ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਰਾਮਿਆਂ ਵਜੋਂ ਨਿਕੁਰਤ ਰੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਬੜੇ ਵਫਾਦਾਰ ਸਨ ਟਿਉਂ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕਾਰਜ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਿਆ। ਯਹੋਵਾਗ ਦਾ ਮੰਦਰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟਿਹ ਧਰਿਆਂ ਸੀ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਿਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਇਆ।

੧੪ ਜਦੋਂ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਧੁਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਜਿਹੜਾ ਧੰਨ ਬਚ ਗਿਆ ਉਹ ਧਾਤਮਾਗ ਆਉ ਯਹੋਯਾਦਾ ਕੋਲ

ਵਾਧਮ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਯੰਨ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਤੇ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵਸਤਾਂ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਯੰਨ ਨਾਲ ਸੇਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਕਟੋਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਣ ਵੀ ਬਣਾਏ। ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹਾ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ।

¹⁴ ਯਹੋਵਾਹਾ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਉਹ ਰਾਫੀ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜੀਵਿਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਰਿਆ ਉਹ ੧੩੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ¹⁵ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਜਿੱਥੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਨੂੰ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦਫਨਾਇਆ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਇਸ ਲਈ ਦਫਨਾਇਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਖੜੇ ਚੰਗੇ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ।

¹⁷ ਯਹੋਵਾਹਾ ਦੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਆਗੂ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੋਫਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣੀ। ¹⁸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬੁੱਤਾਂ ਅਤੇ ਕਸੇਰਾਗ ਦੇ ਬੰਬਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਕਾਰਣ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਸੀ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਉੱਪਰ ਕਮਟ ਆਣ ਪਏ। ¹⁹ ਤਦ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਖੋਲ੍ਹ ਲਿਆਉਣ। ਨਬੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ, ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਤੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਿਆ।

²⁰ ਤਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਜ਼ਰਖਾਗ, ਯਹੋਵਾਹਾ ਜਾਜਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਉੱਤੇ ਆਇਆ। ਉਹ ਉੱਚੇ ਥਾਂ ਤੇ ਖਲੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਕਿ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ, ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮਨਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਤੋੜਦੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਤਰਸੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਆਪਣੀਆਂ ਖਿੱਠਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਲਈਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆਪਣੀ ਖਿੱਠ ਖੋਲ੍ਹ ਲਵੇਗਾ।

²¹ ਧਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਜ਼ਰਖਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਉਂਤਾ ਘੜ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ। ²² ਯੋਫਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਯਹੋਵਾਹਾ ਦੇ ਧਰਉਪਕਾਰ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਯੋਫਾਮ ਉੱਪਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਚੇਤੇ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ਰਖਾਗ ਨੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੀ ਕਰਨੀ ਵੇਖੋ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਕੀਤੇ ਦਾ ਦੰਡ ਦੇਵੇ।”

²³ ਉਸ ਮਾਲ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਯੋਫਾਮ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਕੇ ਉਮੰਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਮਾਲ ਲੁੱਟ

ਕੇ ਦੰਮਿਕਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ²⁴ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਫੌਜ ਦੀ ਅਜੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਦਲ ਹੀ ਆਇਆ ਸੀ, ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਦਲ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਯਹੂਦਾਗ ਦੀ ਇੰਨੀ ਭਾਰੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਗਰ ਦਿੱਤੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਉਂ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਯੋਫਾਮ ਨੂੰ ਇਹ ਦੰਡ ਮਿਲਿਆ। ²⁵ ਜਦੋਂ ਯਹੂਸਲਮ ਨੇ ਯੋਫਾਮ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ, ਉਹ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਸੀ। ਯੋਫਾਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਯੋਫਾਮ ਦੇ ਵੈਰੀ ਇਸ ਲਈ ਹੋਏ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹਾ ਜਾਜਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜ਼ਰਖਾਗ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਯੋਫਾਮ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਿਮਤਰ ਤੇ ਹੀ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ਜਦੋਂ ਯੋਫਾਮ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ 'ਚ ਦਫਨਾਇਆ, ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਹੀ ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ।

²⁶ ਜਿਹੜੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਯੋਫਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਘੜਿਆ ਉਹ ਸਨ: ਅੰਮੋਨਠ ਸਿਮਯਾਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਾਬਾਦ, ਮੋਯਾਬਠ ਸਿਮਰੀਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਜਾਬਾਦ। ²⁷ ਯੋਫਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਗਨ ਯਹੂਸਲਮ ਵਾਕ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦਰ ਕਿਵੇਂ ਖੁੜ ਉਸਾਰਿਆ, ਇਹ ਸਭ ਕਾਰਜ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਅਮਸਯਾਗ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਅਮਸਯਾਗ ਯੋਫਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।

ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਅਮਸਯਾਗ

੨੫ ¹ ਅਮਸਯਾਗ ੨੫ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ੨੯ ਵਰ੍ਹੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਯਹੋਕੰਦਾਨ ਸੀ। ² ਅਮਸਯਾਗ ਨੇ ਉਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਸਨ। ਧਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ। ³ ਜਦੋਂ ਅਮਸਯਾਗ ਮਰਤੀਵਰ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਖਾਤਮਾਗ ਯੋਫਾਮ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ, ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ⁴ ਧਰ ਅਮਸਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰਿਆ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਭੂਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, “ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਖਿਉ ਨਾ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖਿਉਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਭੈੜੀ ਕਰਨੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਕਾਰਣ ਹੀ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ।”

⁵ ਅਮਸਯਾਗ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ਾਰ-ਗਜ਼ਾਰ ਤੇ ਮੈ-ਮੈ ਦੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਿਆ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀ ਜਿਹੜੇ ਸਿਧਾਗੀ ਚੁਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ੨੦ ਸਾਲ ਜਾਂ ੨੦

ਮਾਲ ਤੋਂ ਉੱਥਰ ਸੀ। ਲੜਾਈ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਤਿਆਰ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਰਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਬਰਛੀ ਤੇ ਢਾਲ ਫੜ ਮੱਚਣ ਆਜਿਹੇ ਉੱਥੇ ੩,੦੦,੦੦੦ ਮਿਥਾਹੀ ਮਨ।
 ੬ ਯਮਮਯਾਗ ਨੇ ੧,੦੦,੦੦੦ ਮਿਥਾਹੀ ਇਮਰਾਏਲ ਰੇਲੇਂ ਲਏ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ੩,੪੦੦ ਕਿੱਲੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਰੇ ਭਾੜੇ ਤੇ ਖਰੀਦਿਆ।^੭ ਯਰ ਇੰਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਯਮਮਯਾਗ ਰੇਲ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇਮਰਾਏਲੀ ਫੈਜ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਇਫਰਾਈਮ ਵੰਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।^੮ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜਾਵੋ ਯਾ ਤੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਰੜੇ ਹੋਵੋ, ਯਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਯੱਗੇ ਹਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਰੇਲ ਹਰਾਉਣ ਯਾ ਤੇ ਜਿਤਾਉਣ ਦੀ ਤਾਰਤ ਹੈ।”^੯ ਯਮਮਯਾਗ ਨੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਯਰ ਮੈਂ ਜਿਹੜਾ ਯਨ ਇਮਰਾਏਲੀ ਫੈਜ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕੀ ਕਰਾਂ?” ਤਾਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਘਰ ਵੈਦੀ ਰਮੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਉਸਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।”
 ੧੦ ਤਦ ਯਮਮਯਾਗ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਇਫਰਾਈਮ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਆਦਮੀ ਖਾਤਮਾਗ ਯਾ ਤੇ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਥਰ ਥੜੇ ਰਹੇਯਿਤ ਹੋਏ ਯਾ ਤੇ ਥੜੇ ਰਹੇਯ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਖੜੇ।
 ੧੧ ਤਦ ਯਮਮਯਾਗ ਨੇ ਹੱਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੁਣ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ ਯਾ ਤੇ ਮੋਟੀਰ ਵੰਸ ਵਿੱਚੋਂ ੧੦,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।
 ੧੨ ਹੋਰ ੧੦,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਜੋ ਮੋਟੀਰ ਦੇ ਮਨ ਅਗੁਦੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਫੜ ਕੇ ਇੰਰ ਚੱਟਾਨ ਦੀ ਚੋਟੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਯਾ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਚੋਟੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਖੱਲੇ ਸੁੱਟਿਆ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਹੋ ਗਏ।
 ੧੩ ਯਰ ਉਸ ਫੈਜ ਦੇ ਜੁਗਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਵਾਧਮ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਮਰਾਏਲੀ ਫੈਜ ਨੇ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਰੁੜ ਸਗਿਰਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਥੈਤ-ਹੋਰੇਨ ਤੋਂ ਸਾਮਰਿਯਾ ਤੀਰ ਦੇ ਸਗਿਰਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਖੋਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ੩,੦੦੦ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਉਹ ਲੋਕ ਇਸ ਲਈ ਭੜਕੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਮਮਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਧਮ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ੧੪ ਜਦੋਂ ਯਮਮਯਾਗ ਯਾਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਖੜਿਆ ਤਾਂ ਮੋਟੀਰੀਆਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਉਖਾਮਨਾ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੱਗੇ ਸਿਰ ਝੁਰਾਉਂਦਾ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੱਗੇ ਯੁਥ ਯਾਗਰਥਤੀ ਜਗਾਉਂਦਾ।^{੧੫} ਅਗੇਵਾਗ ਯਮਮਯਾਗ ਤੇ ਥੜਾ ਰਹੇਯਿਤ ਹੋਇਆ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਰੇਲ ਨਥੀ ਭੇਜਿਆ। ਨਥੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਕਰਨੀ ਕਿਉਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਦ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੈਥੋਂ ਬਚਾਯ ਨਹੀਂ ਸਕੇ?”

੧੬ ਜਦੋਂ ਨਥੀ ਨੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਯਮਮਯਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਯਮੀਂ ਤੈਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਮਲਾਗਰਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਚੁੱਧ ਰਹਿ! ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਚੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।” ਨਥੀ ਚੁੱਧ ਕਰ ਗਿਆ, ਯਰ ਫਿਰ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਮ ਕਰਨਾ ਠਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ ਯਾ ਤੇ ਮੇਰੀ ਮਲਾਗ ਨੂੰ ਨਰਾਇਆ ਹੈ।”
 ੧੭ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਮਮਯਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਲਾਗਰਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਲਾਗ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਯੇਯਾਮ ਨੂੰ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ ਜੋ ਕਿ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਆਮਣੇ-ਸਾਗਮਣੇ ਮਿਲ। ਅਗੇਯਾਮ ਅਗੁਦਾਗ ਦਾ ਖੇਤਾ ਯਾ ਤੇ ਅਗੇਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।
 ੧੮ ਤਦ ਅਗੇਯਾਮ ਨੇ ਯਮਮਯਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ। ਅਗੇਯਾਮ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਯਾ ਤੇ ਯਮਮਯਾਗ ਅਗੁਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਸੀ। ਤਾਂ ਅਗੇਯਾਮ ਨੇ ਇਹ ਕਥਾ ਕਹੀ: “ਲਥਾਨੇਨ ਦੀ ਝਾੜੀ ਨੇ ਲਥਾਨੇਨ ਦੇ ਵਿਗਾਰ ਨੂੰ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਥੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਲ ਵਿਗਾਰ ਦੇ। ਯਰ ਇੰਨੇ ਚ ਇੰਰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਆਇਆ ਉਸ ਝਾੜੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲਿਆ ਤੇ ਉਸ ਝਾੜੀ ਨੂੰ ਮਿੱਧ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।^{੧੯} ਤੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਯਥਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਯਾਦਮ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਤੂੰ ਘੁਮੰਡੀ ਹੈਂ ਇਸੇ ਲਈ ਤੀਗਾ ਮਾਰਦਾ ਹੈਂ। ਯਰ ਤੈਨੂੰ ਅਰੇ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੈਨੂੰ ਮੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਖੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਲਾਇਆ ਤਾਂ ਤੂੰ ਯਾ ਤੇ ਅਗੁਦਾਗ ਮਭ ਨਮਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗੇ।”
 ੨੦ ਯਰ ਯਮਮਯਾਗ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਾ ਸੁਣੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਰਣ ਦੇਵੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੁਦੀਆਂ ਨੇ ਯਾਦਮ ਦੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਯੁਜਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਗਰ ਲੱਗਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।^{੨੧} ਤਾਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗੇਯਾਮ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਮਮਯਾਗ ਨੂੰ ਥੈਤ-ਸਮਮ ਵਿੱਚ ਯਾਗਮੇ-ਸਾਗਮਣੇ ਮਿਲੇ। ਥੈਤ-ਸਮਮ ਅਗੁਦਾਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ।^{੨੨} ਇਮਰਾਏਲ ਨੇ ਅਗੁਦਾਗ ਨੂੰ ਆਜਿਹੀ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਹਰ ਇੰਰ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਤੰਬੂ ਚ ਨੱਸ ਗਿਆ।^{੨੩} ਅਗੇਯਾਮ ਨੇ ਯਮਮਯਾਗ ਨੂੰ ਥੈਤ-ਸਮਮ ਵਿੱਚ ਫੜ ਲਿਆ ਯਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗੁਦਮਲਮ ਲੈ ਗਿਆ। (ਯਮਮਯਾਗ ਜੋ ਯਾਗਯਾਗ ਦਾ ਖੇਤਾ ਯਾ ਤੇ ਯੇਯਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।) ਅਗੇਯਾਮ ਨੇ ਅਗੁਦਮਲਮ ਦੀ ਕੀਵਾਰ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖੁੰਜੇ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਤੀਰ ੪੦੦ ਹੱਥ ਢਾਗ ਦਿੱਤੀ।^{੨੪} ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੋਨਾ-ਚਾਂਦੀ ਯਾ ਤੇ ਯਾਗੇਰ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਮਭ ਉਬੇਦ-ਯਾਦਮ ਰੇਲ ਸੀ ਯਰ ਅਗੇਯਾਮ ਨੇ ਉਹ ਮਭ ਲੁੱਟ ਕੇ ਯਾ ਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦਾ ਸਾਗਾ ਖਚਾਨਾ ਲੁੱਟ ਯਾ ਤੇ ਰੁੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਥੰਦੀ ਬਣਾਕੇ ਸਾਮਰਿਯਾ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਖੜਿਆ।
 ੨੫ ਯਮਮਯਾਗ ਯੇਯਾਮ, ਅਗੇਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਰਨ ਉਧਰੰਤ ਵੀ ੧੫

ਵਹੁੜੇ ਜਿਉਂਦਿਯਾ। ਉਸ ਦਾ ਖਿਤਾ ਯੋਯਾਸ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਮੀ। ^{੨੬} ਯਮਮਯਾਗ ਦੇ ਸੁਹੂ ਤੋਂ ਆਂਤ ਤੀਰ ਜੇ ਰਾਰਜ ਰੀਤੇ ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਆਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ^{੨੭} ਜਦੋਂ ਯਮਮਯਾਗ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਮਮਯਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਜਿਸਾਂ ਘੜੀਆਂ। ਤਾਂ ਉਹ ਲਾਰੀਸ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਭੱਜ ਗਿਆ ਯਹ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਕੁਲ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਰੀਸ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ^{੨੮} ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਮਮਯਾਗ ਦੀ ਲੋਥ ਘੋੜਿਆਂ ਤੇ ਲੱਦੀ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਧਰਖਿਆਂ ਦੀ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਕਢਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਉਜੀਯਾਗ

੨੬ ^੧ਤਦ ਯਮਮਯਾਗ ਦੀ ਜਗਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਜੀਯਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਚੁਣਿਆ। ਉਜੀਯਾਗ ਯਮਮਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਭ ਵਾਖਰਿਆ ਉਹ ਸਿਰਫ ਮੋਲ੍ਹਾਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ। ^੨ਉਜੀਯਾਗ ਨੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਏਲੋਥ ਮਹਿਰ ਉਸਾਰਿਆ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਨੂੰ ਖੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਉਸ ਨੇ ਯਮਮਯਾਗ ਦੇ ਕਢਨਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ।

^੩ਉਜੀਯਾਗ ਜਦੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ ਉਹ ਮੋਲ੍ਹਾਂ ਵਰਿਹਆਂ ਦਾ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ੫੨ ਵਹੁੜੇ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਭਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਯਰਾਮਯਾਗ ਮੀ, ਜੋ ਕਿ ਯਹੂਮਲਮ ਦੀ ਮੀ। ^੪ਉਸ ਨੇ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਮੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਯਮਮਯਾਗ ਨੇ ਕੀਤਾ ਮੀ। ^੫ਉਸ ਨੇ ਜਰਰਯਾਗ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਗ ਫੜਿਆ ਆਤੇ ਜਰਰਯਾਗ ਨੇ ਉਜੀਯਾਗ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣਾ ਤੇ ਇੱਜਤ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਾਇਆ। ਜਦ ਤੀਰ ਉਜੀਯਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਤਾਲਿਬ ਰਿਹਾ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਬ ਮਢਲਤਾ ਦਿੱਤੀ।

^੬ਉਜੀਯਾਗ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ ਆਤੇ ਗਥ, ਯਬਨਹ ਆਤੇ ਯਮਦੇਦ ਮਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਢਾਹ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਯਮਦੇਦ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਮਹਿਰ ਬਣਾਏ। ^੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਰਬੀਆਂ ਦੇ ਜੇ ਗੁਰ ਬਯਾਲ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਮਨ ਆਤੇ ਮਉਨੀਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਜੀਯਾਗ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ^੮ ਯਮੇਨੀਆਂ ਨੇ ਉਜੀਯਾਗ ਨੂੰ ਨਜਰਾਨੇ ਦਿੱਤੇ ਆਤੇ ਉਜੀਯਾਗ ਦਾ ਨਾਉਂ ਮਿਸਰ ਦੀ ਮੀਮਾਂ ਤੀਰ ਧਰਮਿੱਯ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਤੀ ਮਦਦਾ ਬਹੁਤ ਮਮਗੂਰ ਹੋ ਗਿਆ।

^੯ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਨੁਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੇ, ਵਾਦੀ ਦੇ ਫਾਟਰ ਆਤੇ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਖੋੜ ਉੱਧਰ ਬੁਰਜ ਬਣਵਾਏ। ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਬੁਰਜ ਬੜੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਵਾਏ। ^{੧੦}ਉਸ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੁਰਜ ਬਣਵਾਏ। ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਖੁਹ ਯੁਟਵਾਏ ਕਿਉਂ ਕਿ ਧਰਾੜੀਆਂ ਆਤੇ ਉਯਜਾਊ ਜਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ

ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਮਾਲਰ ਮੀ। ਯੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਦਾ ਯਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਰਾਮੇ ਮਨ ਆਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਖੋੜੀ-ਬਾੜੀ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਮੀ।

^{੧੧}ਉਜੀਯਾਗ ਕੋਲ ਜੋਯਿਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਮੀ ਜੋ ਯੁੱਧ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਨ, ਉਹ ਇੱਕ ਕਲ ਵਜੋਂ ਗਿਣੇ ਗਏ ਮਨ, ਆਤੇ ਹਨਨਯਾਗ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਹੋਰਾਂ ਮਨ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜੇ ਦੇ ਯਯਿਰਾਯੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੀ। ਇਹ ਕੋਲ ਮਕੱਤਰ ਯਈਲ ਆਤੇ ਮਯਮੇਯਾਗ ਦੁਆਰਾ ਗਿਣੇ ਗਏ ਮਨ। ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਨ। ^{੧੨} ਮੁਰਵੀਰ ਸਿਯਾਹੀਆਂ ਦੇ ਯਾਗੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੨,੬੦੦ ਮੀ। ^{੧੩} ਉਹ ਖਿਤਰੀ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਯਾਗੂ ੩,੦੭,੫੦੦ ਯਾਦਮੀਆਂ ਜਿਹੜੇ ਬੜੀ ਮੁਰਬੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੜੇ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆ ਮਨ। ਇਹ ਸਿਯਾਹੀ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਮਨ। ^{੧੪} ਉਜੀਯਾਗ ਨੇ ਮਾਰੀ ਮੈਨਾ ਲਈ ਬਰਛੇ, ਢਾਲਾਂ, ਟੋਧ, ਕਦਚ, ਯਨੁੱਖ, ਤੀਰ ਆਤੇ ਗੁਲੇਲਾਂ ਲਈ ਖੱਬਰ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਏ। ^{੧੫} ਉਸ ਨੇ ਮਾਗਰ ਯਾਦਮੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਮਮੀਨਾਂ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਲਗਵਾਈਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਨੁਰਾਂ ਉੱਤੇ ਆਤੇ ਖੰਭਾਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਮਮੀਨਾਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਖੱਬਰ ਆਤੇ ਤੀਰ ਸੁੱਟਣ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਮਨ। ਉਜੀਯਾਗ ਬਹੁਤ ਮਮਗੂਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੀਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਯੁੱਧਾਂ ਖੋ ਗਈਆਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸਦੀ ਬਹੁਤ ਮਹਾਇਤਾ ਹੋਈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤਕਰ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣ ਗਿਆ।

^{੧੬} ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤਾਰਤਮਾਲੀ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਯੁਮੰਡ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਗਿਆ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਫਿਰ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਨਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਕੇ ਯੁਧ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਧਰ ਯੁਧ ਯੁਧਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ^{੧੭} ਤਦ ਯਜਰਯਾਗ ਜਾਜਰ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ੨੦ ਹੋਰ ਬਹਾਦਰ ਜਾਜਰ ਮਨ। ^{੧੮} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਜੀਯਾਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਗਲਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਉਜੀਯਾਗ, ਯਹੋਵਾਹ ਯੱਗੇ ਯੁਧ ਯੁਧਾਉਣਾ ਤੇਰਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਉਂ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਜਾਜਰ ਆਤੇ ਗਰਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਯਿਰਾਸੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਕੰਮ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਯੱਗੇ ਯੁਧ ਯੁਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਮੇਵਾ ਲਈ ਯੁਧ ਯੁਧਾਉਣ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਵਫਾਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਮਭ ਤੋਂ ਧਵਿੱਤਰ ਯਮਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਗਰ ਨਿਕਲ ਜਾਗ। ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਣ ਲਈ ਬਖਸ਼ੇਗਾ ਨਹੀਂ।”

^{੧੯} ਧਰ ਉਜੀਯਾਗ ਨੂੰ ਕਠੋਯ ਯਾ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਵਰਤ ਉਸ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਯੁਧ ਯੁਧਾਉਣ ਲਈ ਯੁਧਯਾਨ ਮੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਜਰਾਂ ਤੇ ਕਠੋਯ ਕਰ ਰਿਹਾ ਮੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਕੋੜ੍ਹ ਛੁੱਟ ਪਿਆ। ਇਹ ਮਭ ਕੁਝ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਏ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਕੋਲ ਜਿੱਥੇ ਯੁਧ ਯੁਧਾਉਂਦੇ ਮਨ, ਵਾਖਰਿਆ। ^{੨੦} ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਯਜਰਯਾਗ ਆਤੇ ਬਾਰੀ

ਦੇ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲ ਤੌਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਕੋੜ੍ਹ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਚੀਆਹ ਨੂੰ ਝਟ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਉਚੀਆਹ ਖੁਦ ਵੀ ਉੱਥੋਂ ਭਜਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।^{੨੧} ਉਚੀਆਹ ਖਾਤਮਾਗ ਮਾਰੀ ਬਾਰੀ ਦੀ ਉਮਰ ਕੋੜ੍ਹੀ ਰਿਹਾ ਉਹ ਬਾਰੀ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਯਾਲੰਗ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਧਰਵੇਸ਼ ਨਾ ਰਹ ਸੱਕਿਆ। ਉਚੀਆਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਐਥਾਮ ਨੇ ਰਾਜ ਮਹਿਲ ਤੇ ਸਾਮਨ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਉੱਠੀ ਹੈ।

^{੨੨} ਸੂਰੂ ਤੋਂ ਅਖੀਰ ਤੀਰ ਉਚੀਆਹ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਉਹ ਆਮੇਸ਼ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਸਾਯਾਹ ਨਥੀ ਨੇ ਲਿਖੇ।^{੨੩} ਜਦੋਂ ਉਚੀਆਹ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਦੇ ਰੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਹੀ ਰਬਰ ਉਸ ਦੇ ਪਿਉ ਦੀ ਰਬਰ ਵਾਲੇ ਖੇਤ ਦੇ ਰੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਉਚੀਆਹ ਕੋੜ੍ਹੀ ਹੈ।” ਫਿਰ ਉਚੀਆਹ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਐਥਾਮ ਰਾਜ ਰਹਨ ਲੱਗਾ।

ਐਥਾਮ ਦਾ ਰਾਜ

੨੨ ^੧ਐਥਾਮ ੨੫ ਵਰਿਹਾਗਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ੧੬ ਵਰ੍ਹੇ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਅਰੂਮਾਗ ਮੀ ਜੇ ਸਾਦੇਰ ਦੀ ਧੀ ਸੀ।^੨ ਐਥਾਮ ਨੇ ਉਹ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਮਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਉਚੀਆਹ ਵਾਂਗ ਹੀ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਵਾਂਗ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਯੁਫ਼ ਯੁਥਾਉਣ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਾ ਰੀਤੀ। ਧਰ ਲੋਰੀਂ ਬਦੀ ਰਹਦੇ ਰਹੇ।^੩ ਐਥਾਮ ਨੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਉਤਲਾ ਫਾਟਰ ਬਣਵਾਇਆ ਅਤੇ ਉਫਲ ਦੀ ਰੰਧ ਉੱਪਰ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਣਵਾਇਆ।^੪ ਐਥਾਮ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਧਰਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਰ ਵੀ ਬਣਵਾਏ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਰਿਲੇ ਅਤੇ ਬੁਰਜ ਵੀ ਬਣਵਾਏ।^੫ ਐਥਾਮ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨਾਲ ਵੀ ਲੜਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਿਆ ਵੀ ਤੇ ਫਿਰ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਅੰਮੇਨੀਆਂ ਨੇ ੩,੪੦੦ ਰਿੱਲੇ ਚਾਂਦੀ, ੨੫,੦੦੦ ਮਣ ਰਣਰ ਅਤੇ ੨੫,੦੦੦ ਮਣ ਜੌਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ।

^੬ ਐਥਾਮ ਬਹੁਤ ਬਲਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਵਫਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ।^੭ ਜੇ ਹੋਰ ਰੰਮ ਐਥਾਮ ਨੇ ਰੀਤੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜੀਆਂ ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਖੋਥੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ।^੮ ਐਥਾਮ ਨੇ ੨੫ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ੧੬ਵਰ੍ਹੇ ਤੀਰ ਰਾਜ ਰੀਤਾ।^੯ ਜਦੋਂ ਐਥਾਮ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਰੋਲ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ। ਉਸਦੀ ਬਾਵੇਂ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਗਾਜ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣ ਕੇ ਰਾਜ ਰਹਨ ਲੱਗਾ।

ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਆਗਾਜ

੨੨ ^੧ ਆਗਾਜ ੨੦ ਵਰਿਹਾਗਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ੧੬ ਸਾਲ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਆਗਾਜ ਨੇ ਧਰ ਉਹ ਨਾ ਰੀਤਾ ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਠੀਰ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਦੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਰੀਤਾ।^੨ ਮਗੋਂ ਆਗਾਜ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾੜੇ ਰਾਹ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦਾ ਆਨੁਮਰਣ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਲਾ ਦਵਤਿਆਂ ਦੇ ਵਾਲੇ ਹੋਏ ਬੁੱਤ ਵੀ ਬਣਵਾਏ।^੩ ਆਗਾਜ ਨੇ ਬਿਨ ਹੀਨੇਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਯੂਥਾਂ ਯੁਥਾਈਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹੀ ਘਿਨਾਉਣੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜੇ ਉਹ ਲੋਰ ਰਹਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਧਰਵੇਸ਼ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।^੪ ਆਗਾਜ ਨੇ ਉਚਿਆਂ ਬਾਵਾਂ, ਟਿਲਿਆਂ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਹਰੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਯੂਥਾਂ ਯੁਥਾਈਆਂ।

^{੫-੬} ਆਗਾਜ ਨੇ ਬੁਰੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਇਮ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਦੇ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਤੋਂ ਆਗਾਜ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਆਰਾਮ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਆਗਾਜ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਇਆ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਫਰਹ ਖਾਤਮਾਗ ਤੋਂ ਵੀ ਆਗਾਜ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਫਰਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਰਮਲਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਫਰਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਟਿੰਦੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਅਗੂਦਾਗ ਦੀ ੧,੨੦,੦੦੦ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਰਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਰਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਇਮ ਲਈ ਰਤਲ ਰੀਤਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੂਰ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਤੋਂ ਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।^੭ ਜਿਰਰੀ ਆਫਰਾਈਮ ਦਾ ਬਹਾਦੁਰ ਸਿਧਾਹੀ ਸੀ। ਜਿਰਰੀ ਨੇ ਮਹਾਮੀਆਹ ਰਾਜਰੁਮਾਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਗਾਰਮ ਆਜਰੀਰਾਮ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਵਜੀਰ ਆਲਰਾਨਾਹ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁੱਟਿਆ।

^੮ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਆਪਣੇ ਸਿਮਤੋਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੨,੦੦,੦੦੦ ਮੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਧਰੜ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਉਹ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਆੌਰਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਲੁੱਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਏ।^੯ ਧਰ ਉੱਥੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਟਿੰਦ ਨਥੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਉਂ ਉਦੇਦ ਸੀ। ਉਦੇਦ ਉਸ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਜੇ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ, ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੂਰ ਅਗੂਦਾਗ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਗੱਥ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਬੁਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਆਰਾਮ ਤਾਈਂ ਧਰੁੰਦੀ ਹੈ ਮੇ ਧਰਮੇਸੂਰ

ਗੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਾਹਾਜ਼ ਹੈ। ¹⁰ ਤੁਸੀਂ ਯਹੂਦਾਗ ਯਾਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਮਤਾ ਪਰਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਪ ਰੀਤੇ ਹਨ। ¹¹ ਗੁਣ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ। ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਭੈਣਾਂ-ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਫੜਕੇ ਲਿਆਏ ਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦੇਵੋ। ਇਉਂ ਇਸ ਲਈ ਰਹਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਰੋਏਯਿਤ ਹੈ।”

¹² ਉਦੇ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਕੁਝ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਇਸਰਾਏਲੀ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਖਬਰਦਾਰ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਜ਼ਰਯਾਹ, ਮਸੀਲੇਮੇਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਰਕਯਾਹ ਯਾਤੇ ਮਲੂਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਜ਼ਰੀਯਾਹ ਯਾਤੇ ਹਦਲੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਮਾਮਾ ਸੀ। ¹³ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਯਹੂਦਾਗ ਤੋਂ ਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਫੜ ਕੇ ਨਾ ਲਿਆਵੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਯਾਜ਼ਰ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਯਾਮੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਯੱਥੇ ਧਾਪੀ ਹੋਵਾਂਗੇ ਯਾਤੇ ਮਾਡੀਆਂ ਭੁੱਲਾਂ ਯਾਤੇ ਧਾਪ ਵੱਧ ਜਾਣਗੇ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਾਡੀ ਵੱਡੀ ਭੁੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਯਾਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਪਰ ਵੱਡਾ ਰਹਿਰ ਢਾਵੇਗਾ।”

¹⁴ ਉਦੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਉਹ ਰੀਮਤੀ ਸਾਮਾਨ ਯਾਤੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ¹⁵ ਉਦੇ ਆਗੂਆਂ (ਯਾਜ਼ਰਯਾਹ, ਬਰਕਯਾਹ, ਯਾਜ਼ਰੀਯਾਹ ਯਾਤੇ ਯਾਮਾਮਾ) ਨੇ ਉੱਠ ਕੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਹ ਕੱਢਕੇ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਆਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋਰੀ ਧਾਣ ਲਈ ਜੁੱਤੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਯਾਤੇ ਯਹੂਦੀ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਰੋਟੀ ਯਾਤੇ ਖੀਣ ਲਈ ਧਾਣੀ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋ ਜ਼ਖਮੀ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਮਾਲਿਸ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋਤਿਆਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਕੇ ਖਜੂਰਾਂ ਦੇ ਬਿਰਫਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਯਾਤੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਚਾਰੇ ਆਗੂ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਏ।

¹⁶⁻¹⁷ ਉਦੇ ਵਰਤ ਯਾਦੇਮੀਆਂ ਨੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਉਸ ਵਰਤ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਕੋਲੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗੀ। ¹⁸ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਨਗਰਾਂ ਯਾਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਦੱਬਣੀ ਸਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਬੈਤ-ਸਮਸ, ਯਾਯਾਲੋਨ, ਗਦੋਬ, ਮੋਰੇ, ਤਿਮਨਾਹ, ਗਿਮਜ਼ੇ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਖਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਸਹਿਣਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ¹⁹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਉੱਪਰ ਰਹਿਰ ਰੀਤਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਪ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰੋਰਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾਈ

ਰੀਤੀ। ²⁰ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਤਿਗਲਥ-ਧਿਲਨਾਮਰ ਉਸ ਕੋਲ ਆਇਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਯਾਦੋਂ ਮਨੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਗ ਰੀਤਾ। ²¹ ਭਾਵੇਂ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਯਾਤੇ ਸ਼ਾਜ਼ੁਮਾਹ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਰੀਮਤੀ ਵਸਤਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾ ਰੀਤੀ।

²² ਆਪਣੀ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਬੁਰਾ ਯਾਤੇ ਬੇਵਫਾ ਹੋ ਗਿਆ। ²³ ਉਸ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਵੰਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਵੰਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮੋਚਿਆ, “ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰੀਤੀ ਮੈ ਮੈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੀ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਨ।” ਪਰ ਉਹ ਯਾਤਮਾਗ ਦੀ ਯਾਤੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣੇ।

²⁴ ਉਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸੁੱਟਿਆ ਯਾਤੇ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਯਾਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਬਣਵਾ ਕੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਹਰ ਗਲੀ ਦੇ ਨੁਕਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ। ²⁵ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਹਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਬਣਵਾਈਆਂ ਤਾਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਯਾਤੇ ਯੁਧ ਯੁਧਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿਸ ਯਹੋਵਾਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਯੁਧੇ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰੋਏਯਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

²⁶ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਯਾਤਮਾਗ ਤੀਰ ਜੋ ਕਾਰਨਾਮੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰੀਤੇ ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਯਾਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਜੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ²⁷ ਜਦੋਂ ਯਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਯੁਧਕਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਨਾ ਦਫਨਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਾਕੀ ਯਾਤਮਾਗਾਂ ਨੂੰ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਾਤਮਾਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨਵਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ।

ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ

੨੮ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਜਦੋਂ ੨੫ਵੇਂ ਸਹਿਰਾਂ ਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਯਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ ਯਾਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ੨੬ਵੇਂ ਸਹਿਰਾਂ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਸੀ ਜੋ ਜ਼ਰਕਯਾਹ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ² ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਆਪਣੇ ਯੁਧੇ ਵਾਂਗ, ਉਹੀ ਕੰਮ ਰੀਤੇ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਨ।

³ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਈ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਵਾ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਇਹ ਕਾਰਜ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਜ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਯਾਤਮਾਗ

ਰਹ ਦਿੰਦਾ। ੪-੫ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਚ ਮਭਾ 'ਚ ਬੁਲਾਯਾ ਕੇ ਇੰਚਰਤ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੰਚ ਗੋਮਟੀ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਮਿਲਣੀ ਉਮ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮਦਾਨ ਵਿੱਚ ਯੁਰਬੀ ਹਿੰਮੇ ਵੱਲ ਰੀਤੀ। ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਲੋਵੀਓ! ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਮੁਣੇ! ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਯਵਿੰਤਰ ਮੇਵਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਵੇ। ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਯੁਰਬੀਆਂ ਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇਮ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਵੀ ਯਵਿੰਤਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਮ ਯਵਿੰਤਰ ਆਮਥਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਮੇਲ ਨੂੰ ਕੰਢ ਕੇ ਘਾਗਰ ਲੈ ਜਾਵੇ। ੬ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਡੇ ਯੁਰਬੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਵਫਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬਦੀ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਏ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਵਲ ਆਪਣੀਆਂ ਖਿੱਟਾ ਕਰ ਲਈਆਂ। ੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲਾਨ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਦੀਵੇ ਬੁਝਾ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੁਥ ਵੀ ਨਾ ਯੁਥਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯਵਿੰਤਰ ਆਮਥਾਨ ਤੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵੀ ਨਾ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ।

੮ ਇਮ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਅਗੁਦਾਗ ਅਤੇ ਅਨੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਥਰ ਬੜਾ ਕ੍ਰੋਧਿਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ। ਜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਅਗੁਦਾਗ ਅਤੇ ਅਨੁਮਲਮ ਉੱਥਰ ਕ੍ਰੋਧੀ ਵਿਖਾਈ ਤਾਂ ਇਹ ਮਭ ਕੁਝ ਵੇਖਕੇ ਖਾਰੀ ਲੋਕ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਦੁੱਖੀ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਰਮ ਅਤੇ ਨਫਰਤ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਏ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਮਭ ਮੱਚ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਮੱਚ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ੯ ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਮਾਡੇ ਯੁਰਬੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਨ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਖੁੰਤਰ, ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਧਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੧੦ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ, ਮੈਂ, ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣਾ ਭਿਆਨਕ ਗੁੱਸਾ ਮਾਡੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਲਵੇਗਾ। ੧੧ ਮੇ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਬਚਿਓ! ਗੁਣ ਆਲਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਖਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਕਤ ਜਾਣਿਆ ਕਰਨ ਦਾ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਵਾ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਮੇਵਾ ਲਈ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਯੁਥ ਯੁਥਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। 12-14

12-14 ਇਹ ਲੋਵੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਠੇ:

- ੧ ਰਾਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਮਾਮਈ ਦਾ ਖੁੰਤਰ ਮਰਥ ਅਤੇ ਆਜ਼ਰਯਾਗ ਦਾ ਖੁੰਤਰ ਐਟੇਲ,
- ੨ ਮਰਾਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਬਦੀ ਦਾ ਖੁੰਤਰ ਰੀਮ, ਅਗਲਲੇਲ ਦਾ ਖੁੰਤਰ ਆਜ਼ਰਯਾਗ ਅਤੇ ਗੋਮਸੋਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਮਾਂ ਦਾ ਖੁੰਤਰ ਐਯਾਗ ਅਤੇ ਉਮਦਾ ਖੁੰਤਰ ਏਕਨ।
- ੩ ਆਲੀਮਾਫਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਮਰੀ, ਐਟੇਲ ਅਤੇ ਆਮਾਫੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਰਕਯਾਗ ਅਤੇ ਮਤਨਯਾਗ ਮਨ।

੪ ਮੇਮਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗੀਟੇਲ, ਮਮੀ ਅਤੇ ਅਦੁਯੂਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਮਯਾਗ ਅਤੇ ਆਜੀਟੇਲ ਮਨ।

15 ਤਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਯਵਿੰਤਰ ਮੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸੱਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰ ਧਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ। 16 ਜਾਜ਼ਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਹਿੰਮੇ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਅੰਦਰ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਸਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ, ਜੇ ਵੀ ਗੰਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਲੱਭੀਆਂ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦਲਾਨ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਏ। ਫਿਰ ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੰਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸੇਨ ਦੀ ਵਾਸੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। 17 ਧਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਯਵਿੰਤਰ ਬਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੱਠਵੇਂ ਦਿਨ, ਉਹ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦਲਾਨ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਯਵਿੰਤਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਅੱਠ ਦਿਨ ਲਏ। ਧਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਮੇਲਕੁਵੇਂ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਾਰਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

18 ਤਦ ਉਹ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਕੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਜੇ ਧਾਤਮਾਗ, ਆਮੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਮਦੀਆਂ ਹੋਮ ਮਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਉਮਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 19 ਆਗਜ਼ ਦੇ ਸਮਿਆਂ 'ਚ ਜਦ ਉਹ ਧਾਤਮਾਗ ਸੀ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਘਾਗਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਧਰ ਆਮੀਂ ਉਸ ਮਾਰੇ ਮਾਮਾਨ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਕੇ ਖਾਮ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਾਰਾ ਕੁਝ ਗੁਣ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਿਆ ਹੈ।"

20 ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਧਾਤਮਾਗ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਆਗਲੀ ਸਵੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਧਰੁੱਚਿਆਂ। 21 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤ ਬਲਦ, ਸੱਤ ਭੇਡੂ, ਸੱਤ ਲੇਲੇ, ਅਤੇ ਸੱਤ ਖੱਕਰੇ ਲਿਆਏ। ਇਹ ਮਭ ਕੁਝ ਯਵਿੰਤਰ ਆਮਥਾਨ ਦੇ ਲਈ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਲਈ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਮਨ। ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗੁਰੂਨ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਥਰ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਓ। 22 ਤਦ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਬਲਦਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਥਰ ਛਿੜਕਿਆ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਢਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਵੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਥਰ ਛਿੜਕਿਆ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੇਡਾਂ ਲੈ ਕੇ ਕੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਵੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਥਰ ਛਿੜਕਿਆ। 23-24 ਫਿਰ ਜਾਜ਼ਰ ਖੱਕਰਿਆਂ ਨੂੰ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਖੱਕਰੇ ਧਾਥ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਮਨ। ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ

ਹੱਥ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ।
 ਉਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ
 ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਪਰ ਛਿੜ੍ਹਿਆ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਬਖਸ਼ਮਵਾਉਣ ਲਈ ਰੀਤਾ।
 ਰਿਉਰਿ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਰਿ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਆਤੇ
 ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵੱਲੋਂ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਵੇ।

੨੫ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ
 ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਗੀਤਰ ਮਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ
 ਦਾਉਦ, ਤਾਜੇ ਦੇ ਨਬੀ ਗਾਦ ਆਤੇ ਨਾਥਾਨ ਨਬੀ ਨੇ ਆਦੇਸ
 ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਇਹ ਗੁਰਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਨਬੀਆਂ ਦੁਆਰਾ
 ਆਇਆ ਮੀ। ੨੬ ਇਉਂ ਲੇਵੀ ਦਾਉਦ ਦੇ ਵਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ
 ਆਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਮਨ ਆਤੇ ਜਾਜਰ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਵਜਾਉਂਦੇ ਖੜ੍ਹੇ
 ਮਨ। ੨੭ ਉਸ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਪਰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ
 ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ
 ਭੇਟਾਂ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਗੀਤ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ
 ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਦੇ ਵਾਜਿਆਂ ਨਾਲ
 ਸੁਰੂ ਹੋਇਆ। ੨੮ ਮਾਰੀ ਮਭਾ ਨੇ ਸਿਰ ਝੁਰਾਇਆ ਆਤੇ ਜਦ
 ਤੀਰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਜਲਨਾ ਖੂਰਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਉਸ ਤੀਰ
 ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗਉਂਦੇ ਰਹੇ ਆਤੇ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਵਾਲੇ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ
 ਵਜਾਉਂਦੇ ਰਹੇ।

੨੯ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾ ਚੁੱਕੇ ਉਸ ਖਾਤਮਾਗ
 ਆਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਿਰ ਝੁਰਾਇਆ ਆਤੇ
 ਉਖਾਮਨਾ ਰੀਤੀ। ੩੦ ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਮਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਲੇਵੀਆਂ
 ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਸਤਤ ਗਾਨ ਰਨ ਨਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ,
 ਉਹ ਗੀਤ ਜਿਹੜੇ ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਆਮਾਫ ਮੰਤ ਦੇ ਲਿਖੇ
 ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਜਮ ਗਾਇਆ ਆਤੇ ਆਨੰਦ
 ਮਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ
 ਰੀਤੀ। ੩੧ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਅਗੂਦਾਗ
 ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਧਣੇ-ਆਧ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਨਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਮੇ
 ਹੁਣ ਨੇੜੇ ਆਕੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬਲੀਆਂ ਆਤੇ
 ਧੰਨਵਾਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵੋ।" ਉਸ ਮਭਾ ਬਲੀਆਂ ਆਤੇ
 ਧੰਨਵਾਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਿਆਈ ਆਤੇ ਜਿਸ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ,
 ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਭੇਟਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ।

੩੨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲੋਕੀਂ ਲਿਆਏ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਵੇਂ ਮੀ: ਮੱਤਰ ਬਲਦ, ਇੱਕ ਮੈਂ ਭੇਡ, ਦੋ ਮੈ
 ਲੇਲੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਆੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀ
 ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ। ੩੩ ਅਗੇਵਾਗ ਲਈ ਧਵਿੱਤਰ
 ਭੇਟਾ ਵਿੱਚ ੬੦੦ ਬਲਦ, ੩,੦੦੦ ਭੇਡਾਂ ਆਤੇ ਬੱਚਰੀਆਂ ਮਨ।

੩੪ ਧਰ ਇੰਨੇ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਖੱਲ ਲਾਗਣ ਲਈ ਜਾਜਰ
 ਘੱਟ ਮਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਵੇ। ਤਾਂ ਫਿਰ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੇਵੀ ਮੰਬੰਧੀਆਂ ਨੇ ਮਦਦ ਰੀਤੀ।
 ਜਦ ਤੀਰ ਦੂਜੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਆਧਣੇ-ਆਧ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ
 ਮੇਵਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਾ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਮਾਰਾ ਰੰਮ ਨੇਧਰੇ
 ਨਾ ਚੜ੍ਹਾਯਾ, ਲੇਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਮਗੋਂ
 ਲੇਵੀ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਮੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ
 ਜਾਜਰਾਂ ਵੇਲੇ ਵੱਧੇਰੇ ਗੰਭੀਰ ਹੋਕੇ ਰੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਮਨ। ੩੫ ਹੋਮ

ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਮਨ। ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ
 ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਆਤੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ
 ਭੇਟਾਂ ਮਮੇਤ ਇਹ ਮਭ ਕੁਝ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ
 ਹੋਇਆ। ਉਸ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਤੋਂ ਮੇਵਾ ਸੁਰੂ
 ਹੋਈ। ੩੬ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਉੱਪਰ ਜੇ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਖੜ੍ਹੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ
 ਆਤੇ ਇਸ ਗੱਲੇ ਵੱਧੇਰੇ ਖੁਸ਼ ਮਨ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਮਭ
 ਕੁਝ ਖੜ੍ਹੀ ਜਲਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਧਮਗ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ

੩੦ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ
 ਆਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਮੱਦਾ ਭੇਜਿਆ। ਉਸ ਨੇ
 ਆਫਰਾਈਮ ਆਤੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤ ਭੇਜੇ।
 ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ
 ਅਗੇਵਾਗ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਧਮਗ ਮਨਾਉਣ
 ਲਈ ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦਾ ਭੇਜਿਆ। ੧ ਖਾਤਮਾਗ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ
 ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਮਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਤੇ ਅਰੂਮਲਮ ਦੀ ਮਾਰੀ ਮਭਾ
 ਨੇ ਦੂਜੇ ਮਗੀਨੇ ਵਿੱਚ ਧਮਗ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਰੀਤੀ
 ਮੀ। ੨ ਉਹ ਧਮਗ ਦਾ ਧਰਬ ਠੀਰ ਮਮੋਂ ਮੁਤਾਬਰ ਨਾ ਮਨਾ
 ਮੱਦੇ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਇੱਕ ਤਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ
 ਮੇਵਾ ਲਈ ਆਧਣੇ-ਆਧ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਨਾ ਰੀਤਾ ਦੂਜਾ
 ਕਾਰਣ ਰਿ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਲੋਕੀਂ ਕਾਫੀ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਮੀ
 ਹੋਏ। ੩ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਮਾਰੀ ਮਭਾ ਨੂੰ ਠੀਰ
 ਲਗੀ। ੪ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਖਬਰ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ,
 ਬਣੇਰਮਬਾ ਤੋਂ ਦਾਨ ਤੀਰ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਖੋਸਣਾ
 ਰੀਤੀ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਧਮਗ
 ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣ।
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਮਗ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ
 ਮੀ ਮਨਾਇਆ। ਜਿਵੇਂ ਮੁਸਾ ਦੇ ਨੇਮ ਮੁਤਾਬਰ ਧਮਗ
 ਮਨਾਉਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਤੋਂ
 ਨਹੀਂ ਮੀ ਮਨਾਈ। ੬ ਤਾਂ ਫਿਰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੁਲਕਾਰਿਆਂ
 ਨੇ ਇਹ ਮੱਦੇ-ਧੱਤਰ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਆਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ
 ਵੰਡੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ:

"ਹੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਵੱਲ ਨੂੰ ਧਰਤ ਆਵੋ, ਜਿਹੜਾ ਆਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਰਾਹ
 ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਜਿਹੜੇ ਅੰਮੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ
 ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬਚ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ
 ਵੱਲ ਮੁੜੇਗਾ। ੧ ਤੁਸੀਂ ਆਧਣੇ ਧਰਮਿਆਂ ਆਤੇ
 ਭਗਵਾਂ ਵਰਗੇ ਨਾ ਬਣੋ। ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੀ, ਧਰ ਉਹ ਉਸਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਗਏ। ਤੁਸੀਂ
 ਆਧਣੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਮੱਚਾਈ ਨੂੰ ਵੇਖ
 ਰਹੇ ਹੋ ਰਿ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਧਤਾ 'ਚ ਖਾ
 ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ-ਮੰਦਾ ਆਧਕੇ ਹਨ।
 ੨ ਤੁਸੀਂ ਆਧਣੇ ਧਰਮਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹੱਠੀ ਨਾ ਬਣੋ ਮਗੋਂ
 ਦਿਲੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਤੇ ਧਵਿੱਤਰ

ਜਮਬਾਨ ਤੇ ਆਉ ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਦਾ ਲਈ ਯਵਿੱਤਰ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਮੇ ਤੁਮੀਂ ਇੱਥੇ ਆ ਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਇਵੇਂ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਰਹੋਖੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗੀ।^੯ ਜੇਰਰ ਤੁਮੀਂ ਯਰਤ ਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਮੁੜ ਆਵੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁੱਤਰਾਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ, ਆਤੇ ਮੰਬੰਧੀਆਂ ਨਾਲ ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖੰਦੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਆਤੇ ਉਹ ਇਸ ਯਰਤੀ ਤੇ ਵਾਧਮ ਆ ਜਾਣਗੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਿਆਲੂ ਆਤੇ ਬਿਰਧਾਲੂ ਹੈ। ਜੇਰਰ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਵੱਲ ਯਰਤ ਆਵੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਮੋੜੇਗਾ।^{੧੦}

^{੧੧} ਗਲਰਾਹੇ ਯਫਰਈਮ ਆਤੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਹਰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਉਹ ਸਾਰਾ ਖੁੰਮਦੇ-ਖੁੰਮਾਉਦੇ ਜਬੂਲਨ ਤੀਰ ਯਹੁੱਚੇ। ਯਰ ਉੱਥੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਗਲਰਾਹਿਆਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਠਿੱਠ ਰੀਤੇ।^{੧੨} ਯਰ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਂਸੂਰ, ਮਨੱਸਹ ਆਤੇ ਜਬੂਲਨ ਇਲਾਰਿਆਂ ਦੇ ਰੁੜ ਲੋਰ ਨਿਮਰਤਾ ਯੁਰਵਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਗਏ।^{੧੩} ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਰਤੀ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਰੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਯਾਤਮਾਹ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ। ਇਉਂ ਇਸ ਵਿਧੀ ਉਨਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ।

^{੧੪} ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਯਤੀਰੀ ਮੋਟੀ ਦਾ ਯਰਬ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਇਰੱਠੇ ਹੋਏ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮਭਾ ਇਰੱਤਰ ਹੋਈ।^{੧੫} ਉਹ ਲੋਰ ਉੱਠੇ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਜਗਵੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਝੁਠੇ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਮਨ, ਆਤੇ ਯੁਧ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਗਵੇਰੀਆਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਆਤੇ ਰਿਦਰੋਨ ਦੀ ਵਾਰੀ 'ਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।^{੧੬} ਫਿਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ੧੪ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਯਮਹ ਦੇ ਲੇਲੇ ਨੂੰ ਕਟਿਆ। ਤਾਂ ਲੇਵੀਆਂ ਆਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਮਰਮਿੰਦਿਆਂ ਹੋ ਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲੈ ਰੇ ਆਏ।^{੧੭} ਫਿਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ, ਮੁਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਗਿਦਾਇਤ ਮੀ ਉਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਥਾਂ ਨੂੰ ਯਰਾਧਤ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਲਹੂ ਲੈ ਰੇ ਜਗਵੇਰੀ ਉੱਧਰ ਛਿੜਕਿਆ।^{੧੮} ਮਥੂਹ ਵਿੱਚ ਆਜੇ ਵੀ ਰਾਫੀ ਲੋਰ ਅਜਿਹੇ ਮਨ, ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰੋਮ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਜੁੰਮੇ ਲੱਗਾ ਰਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਪਵਿੱਤਰ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਯਮਹ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਵੱਢਣ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਯਵਿੱਤਰ ਹੋ ਮੌਰਣ।

^{੧੯-੨੦} ਯਫਰਈਮ, ਮਨੱਸਹ, ਯਿਸਾਰਾਹ ਆਤੇ ਜਬੂਲਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਅਜਿਹੇ ਮਨ, ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ ਯਮਹ ਦੇ ਯਰਬ ਲਈ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਹੀ ਤਰੀਰੇ ਨਾਲ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰੀਤਾ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਯਮਹ ਦੇ ਲੇਲੇ ਨੂੰ ਮਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਮੁਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ। ਯਰ

ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਯਾਤਮਾਹ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਲਈ ਯਰਾਰਬਨਾ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਯਰਾਰਬਨਾ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ, “ਹੋ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ! ਤੂੰ ਨੇਰ ਹੈਂ! ਇਹ ਲੋਰ ਨੇਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਵੇਂ ਗਿਦਾਇਤ ਹੈ, ਉਸੇ ਮਹੀ ਤਰੀਰੇ ਨਾਲ ਤੇਰੀ ਮੇਵਾ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ, ਯਰ ਇਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਮਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰ ਮੰਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਬਿਰਧਾ ਕਰ ਰੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਖਿਮਾ ਰਹੀਂ। ਤੂੰ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਰੇ ਨਾਲ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰ ਮੰਨਿਆ ਜਿਵੇਂ ਆਂਤ ਯਵਿੱਤਰ ਅਮਬਾਨ ਦਾ ਨਿਅਮ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਿਮਾ ਰਹੀਂ।”^{੨੧} ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਯਾਤਮਾਹ ਦੀ ਯਰਾਰਬਨਾ ਸੁਣ ਲਈ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਿਮਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।^{੨੨} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਾਲਰ ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਮੰਜੂਦ ਮਨ, ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮੱਤ ਦਿਨ ਯਤੀਰੀ ਮੋਟੀ ਦਾ ਯਰਬ ਮਨਾਇਆ। ਲੇਵੀ ਆਤੇ ਜਾਜਰ ਉੱਚੇ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਵਾਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦਰਬਾਹ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗਾ-ਗਾ ਰੇ ਉਸਦੀ ਉਮਤਤ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।^{੨੩} ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਯਾਤਮਾਹ ਨੇ ਸਾਰੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਉਤਮਾਹ ਦਿੱਤਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮੇਵਾ ਕਰਨੀ ਖੁਬ ਜਾਣਦੇ ਮਨ ਰਿ ਰਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੱਤ ਦਿਨ ਇਹ ਯਰਬ ਮਨਾਇਆ ਆਤੇ ਮੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

^{੨੪} ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਮੱਤ ਦਿਨ ਹੋਰ ਉੱਚੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ਮੱਤ ਦਿਨ ਹੋਰ ਯਮਹ ਦਾ ਯਰਬ ਮਣਾਰੇ ਉਨਹਾਂ ਖੁਬ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।^{੨੫} ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਯਾਤਮਾਹ ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਨੇ ੧,੦੦੦ ਬਲਦ, ਤੇ ੨,੦੦੦ ਭੇਡਾਂ ਮਭਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੇ ਖਾਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਆਤੇ ਮਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ੧,੦੦੦ ਬਲਦ ਆਤੇ ੧੦,੦੦੦ ਭੇਡਾਂ ਮਭਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜਾਜਰ ਵੀ ਯਵਿੱਤਰ ਮੇਵਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ।^{੨੬} ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮਭਾ, ਜਾਜਰ, ਲੇਵੀ ਆਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀ ਮਭਾ ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਆਏ ਆਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਯਾਤਮੀ ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਆਏ ਆਤੇ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦਾਹ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਰ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਮਨ।^{੨੭} ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਛਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਤਮਾਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਨਾਈ ਗਈ ਸੀ।^{੨੮} ਜਾਜਰ ਆਤੇ ਲੇਵੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦੇਣ ਲਈ ਗੁਰਮ ਲਿਆ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣੀ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਯਰਾਰਬਨਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਗੁਰਹਿ ਵਿੱਚ ਸੁਰਗਾਂ ਤੀਰ ਸੁਣੀ ਗਈ।

ਯਾਤਮਾਹ ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

੩੧ ਜਦੋਂ ਯਮਹ ਦਾ ਯਰਬ ਮਮਾਧਤ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜੇ ਗਾਜਰ ਮਨ, ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਗਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਸਗਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਯੰਬਰ ਦੇ

ਬੁੱਤ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੁਗਾ-ਚੁਗਾ ਰਹ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਮੀਰਾਂ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਢਾਗ ਮੁੱਟਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਚਿਆਂ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਢਾਗ ਮੁੱਟਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਫਰਈਮ ਅਤੇ ਮਨੱਸ਼ੇਹ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਲੋਕ ਇਹ ਢਾਗ-ਢੁਗਾਈ ਤਦ ਤੀਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਜਦ ਤੀਰ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਦੇ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੰਤ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤ ਗਏ।

੨ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਰ ਦਲ ਦਾ ਆਪਣੇ-ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੱਧਿਆ ਗਿਆ। ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਸੁਰੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਤਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚਲੀ ਸੇਵਾ, ਗਾਉਣ-ਵਜਾਉਣ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਜਮ ਦਾ ਗਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਤੋਂ ਫਾਟਰਾਂ ਤੀਰ ਦਾ ਰਾਜ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ। ੩ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਸਵੇਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੀਆਂ ਹੋਮ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ, ਅਮਸਿਆ ਦੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਾਮ ਧਰਮਾਂ ਤੇ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

੪ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਣਾ ਧੱਕਾ ਮੀ। ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਦਾ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਣ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਲੇਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰਾ ਦਿਨ ਉਸ ਬਿਵਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰੰਗ ਕਰਦੇ ਸਨ। ੫ ਮਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੁਰਮ ਦੀ ਖਬਰ ਫੈਲ ਗਈ। ਤਦ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਧਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ, ਅੰਗੂ, ਤੇਲ, ਸਹਿਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧੈਰਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਦੇਣਾ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ।

੬ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਧੰਮੂਆਂ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਵਿੱਤਰ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਧਵਿੱਤਰ ਕੀਤੀ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਉਹ ਵੀ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ।

੭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਸਤਾਂ ਤੀਜੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਵਸਤਾਂ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ੮ ਜਦੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਅਤੇ ਮਰਦਾਗ ਆਏ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਸਤਾਂ

ਦੇ ਅੰਬਾਰ ਲੱਗੇ ਦੇਖੇ। ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਉਮਤਤ ਕੀਤੀ।

੯ ਤਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਢੇਰਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ। ੧੦ ਤਾਂ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਜੋ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਜੋ ਸਾਦੇਰ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਮੀ, ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਤਦ ਤੋਂ ਅਮੀਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਖਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਢੇਰ ਮਾਰਾ ਬਚ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਇੰਨਾ ਢੇਰ ਬਚਿਆ ਧਿਆ ਹੈ।”

੧੧ ਤਦ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗੋਦਾਮ ਤਿਆਗ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ੧੨ ਉਹ ਚੁੱਕਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਦਸਵੰਧ ਅਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਿਆਣਧ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਗੋਦਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਚੜ੍ਹਤ ਦਾ ਕਾਰਨਯਾਗ ਲੇਵੀ ਗਰਮ ਮੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਸਮਥੀ ਮੀ ਜੋ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਗਰਮ ਮੀ। ਸਮਥੀ ਕਾਰਨਯਾਗ ਦਾ ਭਰਾ ਮੀ। ੧੩ ਕਾਰਨਯਾਗ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਸਮਥੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਗਰਮ ਮਨ: ਅਹੀਟੇਲ, ਅਜ਼ਰਯਾਗ, ਨਹਬ, ਅਮਾਹੇਲ, ਅਰੀਭੇਥ, ਯੋਜਾਬਾਦ, ਏਲੀਟੇਲ, ਅਿਸਮਬਰਯਾਗ, ਮਹਬ ਅਤੇ ਬਨਾਯਾਗ। ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ।

੧੪ ਅਿਸਮਬਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕੋਰੇ ਲੇਵੀ ਦੇ ਧੁਰਥੀ ਫਾਟਰ ਉੱਪਰ ਦਰਬਾਨ ਮੀ। ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਖੁਸੀ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਵੰਡਵਾਈ, ਦਾਨ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਧਵਿੱਤਰ ਸੁਗਾਤਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ। ੧੫ ਕਾਰਨ, ਮਿਨਯਾਮੀਨ, ਯੇਸੂਆ, ਸਮਯਾਯਾਗ, ਅਮਰਯਾਗ ਅਤੇ ਮਕਨਯਾਗ ਕੋਰੇ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜਾਜਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਬੜੀ ਵਫਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਹਰ ਦਲ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਉਹ ਵੱਡਾ ਮੀ ਜਾਂ ਛੋਟਾ ਸਭ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਵਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਵਫਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

੧੬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਮਾਲਾਂ ਦੇ ਜਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮਾਲਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਜੋ ਆਦਮੀ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੇਵੀ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਵਿੱਚ ਨਾਂ ਦਰਜ ਮੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਸਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਮੀ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੱਧੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਮੀ। ਹਰ ਲੇਵੀ ਦਲ ਦੀ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੀ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਮੀ।

੧੭ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਰਾਬਰ ਮਿਲਦਾ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਜਾਜਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ

ਨੂੰ ਵੀ ਜੇ ਵੀਹਾਂ ਮਾਲਾਂ ਦੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਥਰ ਦੇ ਮਨ
 ਆਉਣੀ ਵਾਰੀ ਉੱਤੇ ਮੇਵਾ ਰਹਦੇ ਸਨ।¹⁵ ਲੋਵੀਆਂ
 ਦੇ ਬਾਲਾਂ, ਤੀਵੀਆਂ, ਖੁੱਤਰਾਂ ਆਤੇ ਯੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਢੇਰ
 ਵਿੱਚੋਂ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਵੀਆਂ
 ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਵਿੱਚ
 ਆਂਰਿਤ ਸੀ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਲੋਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ
 ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਰੱਖਦੇ ਸਨ
 ਆਤੇ ਉਸ ਲਈ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਰੱਖਦੇ ਸਨ।

¹⁶ ਕੁਝ ਗ਼ਰੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ
 ਮਹਿਰਾਂ ਰੋਲ ਖੇਤ ਮਨ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਲੋਵੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਆਤੇ
 ਕੁਝ ਗ਼ਰੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ
 ਸਨ। ਰਈਆਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦਸ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿ
 ਉਸ ਹਰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗ਼ਰੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ
 ਇਸ ਢੇਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇ। ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ
 ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਵਿੱਚ ਨਾਂ ਆਂਰਿਤ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਢੇਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ
 ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਹੋਇਆ।

²⁰ ਇਉਂ ਗਿਜ਼ਰੀਆਹ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚੋਂ
 ਆਜਿਹੇ ਨੇਰ ਰੱਖ ਰੀਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਜੇ ਰੱਖ ਨੇਰ ਆਤੇ ਠੀਰ ਸੀ
 ਉਹੀ ਰੀਤੇ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆੱਗੇ ਹਮੇਸ਼ਾ
 ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਿਹਾ।²¹ ਉਸ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਰੱਖ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀਤਾ,
 ਉਸ ਨੂੰ ਮਫਲਤਾ ਮਿਲੀ। ਭਾਵ ਮੇਵਾ, ਬਿਵਸਥਾ, ਗੁਰਮ
 ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਭਾਲ ਇਹ ਮਾਰੇ ਰਾਜ ਉਸ ਨੇ ਦਿਲੋਂ
 ਰੀਤੇ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਫਲਤਾ ਮਿਲੀ।

ਆੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਗਿਜ਼ਰੀਆਹ ਨੂੰ ਤੰਗ ਰਹਨਾ

੩੨ ਇਹ ਮਾਰੇ ਰੱਖ ਜਦੋਂ ਗਿਜ਼ਰੀਆਹ ਨੇ ਸਰਥਾ ਨਾਲ
 ਮੁਰੰਮਤ ਰੀਤੇ, ਤਾਂ ਆੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਮਨਹੋਰੀਬ
 ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਗਮਲਾ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਮਨਹੋਰੀਬ ਆਤੇ
 ਉਸਦੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਦਿਲੋਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਡੇਰੇ ਲਾ ਲਏ। ਇਹ ਵਿਉਂਤ
 ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਈ। ਕਿਉਂ ਜੇ
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਜਿੱਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।
² ਗਿਜ਼ਰੀਆਹ ਜਾਣ ਗਿਆ ਕਿ ਮਨਹੋਰੀਬ ਯਹੂਦਾਗ
 ਉੱਥਰ ਗਮਲਾ ਰਹਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ।³ ਤਦ ਖਾਤਮਾਗ
 ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਆਤੇ ਸੈਨਾਧੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਖਾਣੀ ਦੇ ਝਰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ
 ਰਹਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਜੋ ਕਿ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ।
 ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਦਾਰਾਂ ਆਤੇ ਸੈਨਾ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ
 ਮਦਦ ਰੀਤੀ।⁴ ਰਾਫੀ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਆਏ ਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਲਕੇ ਮਾਰੇ ਝਰਨੇ ਆਤੇ ਨਹਿਰਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚਲਿਉਂ ਵਗਦੀਆਂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ
 ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾ, “ਜਦੋਂ ਆੱਸੂਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ
 ਇੱਥੇ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਥੇ ਖਾਣੀ ਦੀ ਰਿੱਲਤ ਮਹਿਸੂਸ
 ਰੇਗਾ।”⁵ ਗਿਜ਼ਰੀਆਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੀਤਾ।
 ਯਹੂਦਾਗ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਹਨ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕੁਝ ਰੀਤਾ:
 ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਵਾਰ ਟੁੱਟ ਗਈ ਸੀ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਟੁੱਟੀ

ਦੀ ਵਾਰ ਨੂੰ ਬਣਵਾਇਆ। ਵੀ ਵਾਰਾਂ ਉੱਥਰ ਬੁਰਜ ਬਣਵਾਏ
 ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵਾਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੀ ਵਾਰ ਬਣਵਾਈ।
 ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਹਿਰ ਮਿੱਲੇ ਨੂੰ ਖੱਰਿਆਂ ਰਹਵਾਇਆ
 ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਸਮਤਰ ਆਤੇ ਢਾਲਾਂ ਬਣਵਾਈਆਂ।
⁶ ਉਸ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਥਰ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਮੁਰੰਮਤ ਰੀਤੇ
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ
 ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ। ਗਿਜ਼ਰੀਆਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਸਲਾ-ਉਤਮਾਗ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਰਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ
 ਤਰਫ਼ੇ ਆਤੇ ਬਹਾਦਰ ਬਣੋ! ਆੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਬਾਰੇ ਨਾ
 ਚਿੰਤਤ ਹੋਵੋ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਡਰੋ, ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੀ ਵੱਡੀ
 ਫੌਜ ਵੇਖਕੇ ਭੈ ਆਣਾ। ਆੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਸਰਤੀ ਤੋਂ
 ਵੱਡੀ ਤਾਰਤ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ।” ਆੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਤਾਂ
 ਸਿਰਫ ਫੌਜ ਹੈ ਥਰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਹੈ। ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਰੇਗਾ। ਮਾਡੀ ਜੰਗ
 ਉਹ ਆਪ ਲਫ਼ੇਗਾ।” ਇਉਂ ਗਿਜ਼ਰੀਆਹ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਸਲਾ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੱਰਿਆਂ ਰੀਤਾ।

⁷ ਆੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਮਨਹੋਰੀਬ ਨੇ ਜੇ ਆਪਣੀ ਫੌਜ
 ਮਖੇਤ ਸੀ, ਲਸੀਮ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਡੇਰੇ ਲਾ ਲਏ ਤਾਂ ਜੇ
 ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਾ ਮੱਰਣ। ਫਿਰ ਮਨਹੋਰੀਬ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ
 ਖਾਤਮਾਗ ਗਿਜ਼ਰੀਆਹ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਜੋ
 ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਗਲਰਾਹੇ ਭੇਜੇ। ਉਸ ਦੇ
 ਗਲਰਾਹਿਆਂ ਕੋਲ ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ
 ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਮੰਦੇਸਾ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਲੈ ਕੇ ਆਏ।

¹⁰ ਤਾਂ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰਾਂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਆੱਸੂਰ ਦਾ

ਖਾਤਮਾਗ ਮਨਹੋਰੀਬ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ
 ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਹਦੇ ਹੋ, ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ
 ਗਮਲੇ ਹੋਰਾਂ ਬੈਠੇ ਹੋ? ਜੇ ਗਿਜ਼ਰੀਆਹ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਗੁਮਰਾਹ ਨਹੀਂ ਰਹ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਲ
 ਜਾਂ ਧਿਆਮ ਨਾਲ ਮਰਨ ਦੇਵੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਖਦਾ,
 “ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਆੱਸੂਰ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ
 ਹੱਥੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ।”¹² ਗਿਜ਼ਰੀਆਹ ਨੇ ਖੁਦ ਯਹੋਵਾਹ
 ਦੇ ਉੱਚੇ ਅਸਥਾਨਾਂ ਆਤੇ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹਿਆ
 ਸੀ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੂਦਾਗ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ
 ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕੋ ਹੀ ਜਗਵੇਦੀ ਆੱਗੇ
 ਮੱਥਾ ਟੇਰੇ ਆਤੇ ਯੁਧ ਯੁਧ।¹³ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ
 ਕਿ ਮੈਂ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਧਰਮਿਆਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆਂ ਲੋਰਾਂ ਆਤੇ
 ਦੇਸਾਂ ਲਈ ਸੀ-ਸੀ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਦੂਜੇ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤੇ
 ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਾਏ ਮੌਰੇ ਆਤੇ ਨਾ
 ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਹਨ ਤੋਂ ਰੋਕ
 ਮੌਰੇ।¹⁴ ਮੇਰੇ ਧਰਮਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ
 ਰੀਤਾ ਤੇ ਆਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦੇਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜੋ ਮੈਨੂੰ
 ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਹਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਮੌਰੇ। ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੀ
 ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸੀ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ¹⁵ ਮੇਰੇ ਤੋਂ
 ਬਚਾਏ ਲਵੇਗਾ? ਤੁਸੀਂ ਗਿਜ਼ਰੀਆਹ ਦੇ ਆਖੇ ਲੱਗ
 ਕੇ ਮੁਰਖ ਨਾ ਬਣੋ। ਉਸ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂ ਕਿ
 ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ ਜਾਂ ਗਾਜ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆੱਜ ਤੀਰ ਮੇਰੇ

ਉਂ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇਗਿਠਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸੱਕਿਆ। ਮੈਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਹਿਮ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਗੱਥੇ ਰਹਨ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਯਾ ਲਵੇਗਾ।”

੧੬ ਆਂਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਏ ਉਸ ਦੇ ਮੇਵਰ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ੧੭ ਆਂਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਰਹਨ ਲਈ ਚਿੰਟੀਆਂ ਵੀ ਭੇਜੀਆਂ, “ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਗੱਥੇ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸੱਕੇ ਤਿਵੇਂ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਗੱਥੇ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸੱਕੇਗਾ।” ੧੮ ਉਦ ਆਂਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮੇਵਰ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਮਨ, ਜੋਰ-ਜੋਰ ਦੀ ਬੇਲਰੇ ਸੁਨਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਰਹਨ ਲਈ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ ਕੇ ਅਨੂਮਲਮ ਉੱਧਰ ਰਬਜਾ ਕਰ ਸੱਕਣ। ੧੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਗੱਥਾਂ ਦੀ ਬਣਤ ਮਨ।

੨੦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸੱਮਿਆਵਾਂ ਰਾਹਣ, ਖਾਤਮਾਗ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਆਏ ਆਮੇਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਅਮਾਜਾਗ ਨਬੀ ਨੇ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਤੌਰ ਕੇ ਧਰਾਗਬਨਾ ਰੀਤੀ। ੨੧ ਉਦ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਂਸੂਰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਉਸ ਦੂਤ ਨੇ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚਲੇ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ, ਆਗੂਆਂ ਆਏ ਉਸ ਦੇ ਸੈਨਾਧਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ਉਦ ਆਂਸੂਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਖੁੜ ਗਿਆ ਫਿਰ ਉਹ ਧਰਤ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ੨੨ ਇਉਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਆਏ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਂਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਮਨਹੋਰੀਬ ਆਏ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ, ਆਏ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁੱਖਵਾਲੀ ਰੀਤੀ। ੨੩ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਗ ਲਈ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਲਿਆਏ ਆਏ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਲਈ ਖੁੱਲਵਾਨ ਤੋਹਫੇ ਲਿਆਏ। ਇਉਂ ਉਸ ਮਸੱਮੇ ਤੋਂ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਉੱਚਾ ਹੋ ਗਿਆ।

੨੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਇੰਨਾ ਬੀਮਾਰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਮਰਨ ਰਿਨਾਏ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਆਂਗੇ ਧਰਾਗਬਨਾ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਆਖਿਆ ਆਏ ਨਿਸਾਨ ਦਿੱਤਾ। ੨੫ ਧਰ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੇ ਉਸ ਰਹਿਮ ਖੁਤਾਬਰ ਜੋ ਉਸ ਉੱਧਰ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਰੰਮ ਨਾ ਰੀਤਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੰਗਰ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੀ ਰਾਹਣ ਉਸ ਉੱਧਰ, ਅਗੂਦਾਗ ਆਏ ਅਨੂਮਲਮ ਉੱਧਰ ਰਹਿਰ ਭੜਕਿਆ ਸੀ। ੨੬ ਧਰ

ਫਿਰ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਆਏ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਿਮਰਤਾ ਇਖਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੰਗਰ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਹਲੀਮੀ ਦਾ ਰਾਗ ਫੜਿਆ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਰੋਖੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਨਾ ਵਿਖਾਈ।

੨੭ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਿਉਂਦੇ-ਜੀਯਾ ਬਹੁਤ ਮਾਨ-ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ। ਉਸ ਨੇ ਚਾਂਦੀ, ਸੋਨੇ, ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਖੰਬਰ ਆਏ ਮਸਾਲੇ ਆਏ ਢਾਲਾਂ ਆਏ ਹਰ ਧਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਬਾਵਾ ਬਣਾਈਆਂ। ੨੮ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੇ ਆਨਾਜ ਲਈ, ਨਵੀਂ ਸਰਾਬ ਆਏ ਤੇਲ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਗੋਦਾਮ ਬਣਵਾਏ। ਧਸੂਆਂ ਆਏ ਭੇਡਾਂ ਲਈ ਵਾੜੇ ਬਣਵਾਏ। ੨੯ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਗਿਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਰੋਲ ਧਸੂਆਂ ਆਏ ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਇੰਜੜ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਲਰੀਆਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ੩੦ ਇਹ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਗੀਹੇਨ ਦੇ ਖਾਈ ਦੇ ਉੱਧਰ ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਗਿਰ ਦੇ ਖੱਛਮੀ ਇਲਾਕੇ ਵੱਲ ਸਿੰਧਾ ਧਰੁੰਗਾ ਦਿੱਤਾ ਆਏ ਖਾਤਮਾਗ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਮਫਲ ਵੀ ਹੋਇਆ।

੩੧ ਇੱਕ ਵਾਰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਰੋਲ ਹਲਕਾਰੇ ਭੇਜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਲਕਾਰਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਆਜਬ ਨਿਸਾਨ ਬਾਰੇ ਖੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਰੀਤੀ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਾਧਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਏ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੂੰ ਧਰਤਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕਲਿਆਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਧਤਾ ਕਰੇ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੀ ਹੋ?

੩੨ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਦੇ ਰਾਹਨਾਮੇ ਆਏ ਚੰਗੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਆਮੇਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਮਾਜਾਗ ਨਬੀ ਦੇ ਦਰਸਣਾ ਆਏ ਅਗੂਦਾਗ ਆਏ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਜੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ੩੩ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਦੀ ਜਦੋਂ ਮੌਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਧਰਮਿਆਂ ਦੇ ਰੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਧਰਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਬਾਂ ਉੱਧਰ ਦੱਬਿਆ ਆਏ ਸਾਰੇ ਅਗੂਦਾਗ ਆਏ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਉੱਧਰ ਉਸਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਰੀਤਾ ਆਏ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਨੱਸਗ ਉਸਦੀ ਬਾਂ ਰਾਜ ਰਹਨ ਲੱਗਾ।

ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਮਨੱਸਗ

੩੩ ਮਨੱਸਗ ਜਦੋਂ ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ੧੨ਵੇਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦਾ ਸੀ ਆਏ ਉਸ ਨੇ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਖਯ ਵਰੁਹੇ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ੧ ਮਨੱਸਗ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬਦੀ ਰੀਤੀ ਆਏ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਖਿਨਾਉਣੇ ਰੋਮਾਂ ਵਾਂਗ ਮਾੜੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹਣ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਦੇ ਆਗਿਓਂ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੨ ਮਨੱਸਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਚਿਆਂ ਬਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁੜ ਤੋਂ ਬਣਵਾਇਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੇ ਢਾਗ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਨੱਸਗ ਨੇ ਬਨਾਲਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਲਈ

ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਅਤੇ ਟੁੰਡ ਦੇਵੀਆਂ ਬਣਵਾਈਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਰੇ ਸੁਰਗੀ ਲਮਕਰਾਂ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀਤੀ। ^{੧੪} ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਬਣਵਾਈਆਂ। ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਸੀ, “ਮੇਰਾ ਨਾਉਂ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਮਦਾ ਤੀਰ ਰਹੇਗਾ।” ^{੧੫} ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦੋ ਵਿਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲਮਕਰਾਂ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਬਣਵਾਈਆਂ। ^{੧੬} ਉਸ ਨੇ ਬਨ-ਜਿੱਠੇਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਬਲੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਂਗ ਵਿੱਚ ਮਾੜਿਆਂ। ਉਹ ਰਾਲਾ ਜਾਦੂ (ਭਵਿੱਖ ਬਾਣੀ) ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਾਥਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਭੂਤ-ਮਿਤ੍ਰ, ਜਾਦੂਗਰ ਅਤੇ ਜੋਤਸ਼ੀ ਸਨ। ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਮੁਤਾਬਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਗੇਵਾਹ ਮਨੱਸਹ ਤੇ ਬੜਾ ਕ੍ਰੋਧਵਾਨ ਸੀ। ^{੧੭} ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਰਤ ਅੜਵਾ ਕੇ ਉਸਦਾ ਬੁੱਤ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਵਾਇਆ। ਅਤੇ ਰੱਖਵਾਇਆ ਵੀ ਉਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਥਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਗੁਣ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਮਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਆਪਣਾ ਨਾਉਂ ਰੱਖੇਮਾ ਲਈ ਰੱਖਾਂਗਾ। ^{੧੮} ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖੈਰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਗੁਣਵਾਂਗਾ ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾ ਕਰਨ ਦੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ, ਉਸਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨ। ਆਈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਿਵਸਥਾ, ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਮੁਸਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

^{੧੯} ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਜੋ ਲੋਕ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਪੁੱਠਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਦੇ ਆਂਗੇ ਬਰਬਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ।

^{੨੦} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਨੱਸਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੱਲ ਨਾ ਸੁਣੀ।

^{੨੧} ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਂਸੁਰ ਦੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਉਹ ਕਮਾਂਡਰ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਨੱਥਾ ਪਾ ਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਝੱਕੜੀਆਂ ਲਗਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਲੈ ਆਏ।

^{੨੨} ਜਦੋਂ ਮਨੱਸਹ ਤੇ ਇਹ ਬਿਧਤਾ ਆ ਪਈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਕਰੋ। ਇਉਂ ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਗਮਤੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਨਿਮਰਤਾ ਵਿਖਾਈ।

^{੨੩} ਉਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ ਪਰਮੇਸੁਰਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਿੰਨਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਤੇ ਰਹਿਮ ਕਰੇ। ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਨੱਸਹ ਦੀ ਪਰਮੇਸੁਰਾ ਸੁਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਿਮਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੁੜ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਮਲਮ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਉੱਪਰ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ। ਤਦ ਮਨੱਸਹ ਨੂੰ ਮੋੜੀ ਆਈ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਹੀ ਮੱਚਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।

^{੨੪} ਇਸ ਘਟਨਾ ਉਪਰੰਤ ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਬਾਗਰ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕੰਧ ਬਣਵਾਈ। ਇਹ ਦੀਵਾਰ ਸੀਹੇਨ ਦੇ ਖੱਡਮ ਵੱਲ ਰਿਦੇਨ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮੱਛੀ ਫਾਟਰ ਦੇ ਪਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਫਲ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਘੇਰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੀਵਾਰ ਉਸ ਨੇ ਬੜੀ ਉੱਚੀ ਬਣਾਈ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗੜਗ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਫਸਰ ਚੁਣੇ। ^{੨੫} ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਉੱਥੇ ਉਪਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਗਰ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਹੜੇ ਪਹਾੜੀ ਵਾਲੇ ਮੰਦਰ ਉੱਤੇ ਤੇ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ ਉਹ ਵੀ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਗਰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ^{੨੬} ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਸੁੱਖ-ਮਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮਵਾਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਫਿਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਅਗੇਵਾਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੋਢਾ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ^{੨੭} ਤਦ ਵੀ ਲੋਕ ਅਜੇ ਤੀਰ ਉੱਚਿਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਰਹੇ, ਪਰ ਇਹ ਬਲੀ ਕੇਵਲ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ਸੀ।

^{੨੮} ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਹੋਰ ਜਿਹੜੇ ਕਮਾਂਡਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਰਮੇਸੁਰਾ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਅਗੇਵਾਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਉਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਸਭ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਲੇਖਿਆਂ ਦੀ ਖੋਜੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

^{੨੯} ਮਨੱਸਹ ਦੀ ਪਰਮੇਸੁਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸਦੀਆਂ ਪਰਮੇਸੁਰਾਵਾਂ ਕਬੂਲ ਕਰਕੇ ਉਸ ਤੇ ਰਹਿਮਤ ਕੀਤੀ ਇਹ ਸਭ ਨਥੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਪਾਪ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ 'ਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਥਾਵਾਂ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਬਣਵਾਈਆਂ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਅਮੋਰਾਹ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਬੁੱਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਨਥੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ^{੩੦} ਮਨੱਸਹ ਦੀ ਮੌਤ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਕੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਨੱਸਹ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਫਨਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਮੇਨ ਨਵਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਣਿਆ।

ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਮੇਨ

^{੩੧} ਆਮੇਨ ੨੨ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਣਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਾਲ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ^{੩੨} ਆਮੇਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਮਨੱਸਹ ਵਾਂਗ ਹੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬਦੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਮਨੱਸਰ ਨੇ ਬਣਵਾਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰੀਤੀ।^{੨੩} ਜਿਵੇਂ ਮਨੱਸਰ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਧਰਮਚਿਤ ਰਹੇ ਆਪਣੀ ਭੁੱਲ ਬਖਸ਼ਵਾ ਲਈ ਸੀ ਆਮੇਨ ਤੇ ਇਉਂ ਨਾ ਰੀਤਾ ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਵੱਧ ਧਾਧ ਰੀਤੇ।^{੨੪} ਤਾਂ ਆਮੇਨ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਧਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ।^{੨੫} ਧਰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਮੇਨ ਖਾਤਮਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਮਾਜਿਸ ਘੜੀ ਸੀ। ਉਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯੇਮੀਯਾਹ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾ ਚੁਣਿਆ। ਯੇਮੀਯਾਹ ਆਮੇਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।

ਯਹੂਦਾ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਯੇਮੀਯਾਹ

੩੪ ^੧ਯੇਮੀਯਾਹ ਜਦੋਂ ਖਾਤਮਾ ਬਣਿਆ ਉਹ ਚੁੱਲ ਆੱਟ ਵਰਿਹਾ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ੩੧ਵਰ੍ਹੇ ਰਾਜ ਰੀਤਾ।^੨ ਯੇਮੀਯਾਹ ਨੇ ਉਹੀ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਨ। ਉਸ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਉਸ ਦੇ ਧਰਥੇ ਦਾਉਦ ਵਰਗਾ ਹੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਚੰਗੇ ਰੰਮਾਂ ਰਹਨ ਤੋਂ ਖੁੰਗ ਨਾ ਮੋੜਿਆ।^੩ ਜਦੋਂ ਯੇਮੀਯਾਹ ਆਪਣੀ ਖਾਤਮਾ ਦੀ ਆੱਟਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ 'ਚ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਸੁਭ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਧਰਥਿਆਂ 'ਚ ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ੧੨ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦਾ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਉਚਿਆਂ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਟੁੰਡੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਘੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਢਾਲੇ ਹੋਏ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਜਿਸ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਸਫਾਇਆ ਰਹਿੰਦਾ।^੪ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਬਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਢਾਹ-ਢੁਗਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੇਮੀਯਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਰੀਤੀ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਯੂਧ ਦੀਆਂ ਉਹ ਜਗਵੇਰੀਆਂ ਢਾਹ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉੱਧਰ ਉੱਚੀਆਂ ਖਲੋਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਹੋਏ ਬੁੱਤਾਂ ਅਤੇ ਢਾਲੇ ਹੋਏ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਦਾ ਚੂਰਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਯੇਮੀਯਾਹ ਨੇ ਉਸ ਚੂਰੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਤੇ ਢਿੜਕ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਲਾ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਸਨ।^੫ ਯੇਮੀਯਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਗਵੇਰੀ ਉੱਧਰ ਬਾਲਾ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰੀਤੀ। ਇਉਂ ਯੇਮੀਯਾਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਰਤੀ ਉਪਾਸਨਾ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਰੀਤਾ।^੬ ਯੇਮੀਯਾਹ ਨੇ ਮਨੱਸਰ, ਆਫਰਾਈਮ ਅਤੇ ਸਿਮਓਨ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਫਤਾਲੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਲੇ ਦਿਆਂ ਉਜਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਰੀਤਾ।^੭ ਯੇਮੀਯਾਹ ਨੇ ਜਗਵੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਮੋਰਾਹ ਦੇ ਥੰਮਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦਾ ਚੂਰਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਲਾ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਹਨ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ

ਮਾਰੀਆਂ ਯੂਧ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਰੀਆਂ ਢਾਹ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਫੇਰ ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਧਰਤਿਆ।

^੮ ਆਪਣੀ ਖਾਤਮਾ ਦੀ ਆੱਟਾਰ੍ਹਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੇਸ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਸਾਫ ਰਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਮਲਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਾਫਨਾ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਮਾਮੇਯਾਹ ਅਤੇ ਯੇਯਾਹਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੇਯਾਹ ਨਿਖਾਰੀ ਰੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜੋ ਮਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਖੂਰਤ ਰਹਵਾਉਣ।

^੯ ਉਦ ਉਹ ਗਿਲਰੀਯਾਹ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਰੋਲ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਵੈਲਤ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦਰਬਾਨ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਮਨੱਸਰ ਅਤੇ ਆਫਰਾਈਮ ਦੇ ਗੁੱਥੇ ਅਤੇ ਧਾਰੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਰੋਲੋਂ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਾ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਰੋਲੋਂ ਇਕੱਠੀ ਰੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ।^{੧੦} ਉਦ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਹਿਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲ ਅਤੇ ਧੰਨ ਰਾਮੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਦੇਖ-ਭੇਖ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਦੇਖ-ਭੇਖ ਰਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਹਿਦਿਆਂ ਨੂੰ ਧੰਨ-ਰਾਮੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਖੂਰਤ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ।^{੧੧-੧੨} ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਰਥਾਣਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਧੰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਖੱਬਰ ਅਤੇ ਲੱਕੜ ਖਰੀਦ ਮੱਦਣ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਤਰਥ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਗਿਹਲੀ ਰਾਹਣ ਢਗ ਲੈਣ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਲਈ ਮਤੀਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਰਾਹੀ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਯਹੂਦ ਅਤੇ ਉਬਦਯਾਹ ਨੇ ਅਤੇ ਰੋਗਾਥੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਰਯਾਹ ਅਤੇ ਮਸੁੱਲਮ ਨੇ ਲੋਢੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੀਤੀ ਜਿਹੜੇ ਮੰਗੀਤਰ ਮਾਜਾਂ ਦੇ ਮਾਗਰ ਸਨ।^{੧੩} ਲੋਢੀ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਰਾਮਿਆਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖੇ-ਵੱਖ ਰੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਰੀਤੀ। ਰੁੜ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਮੁਨਸੀਆਂ, ਆਫਮਰਾਂ ਅਤੇ ਦਰਬਾਨਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਰਾਜ ਵੀ ਮੰਡਾਲਿਆ।

ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਦਾ ਲੱਭਣਾ

^{੧੪} ਜਦ ਉਹ ਵੈਲਤ ਜੋ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ, ਖਾਗਰ ਵੱਢ ਰਹੇ ਸਨ ਉਦ ਗਿਲਰੀਯਾਹ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਮੁਸਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਲੱਭੀ।^{੧੫} ਉਦ ਗਿਲਰੀਯਾਹ ਨੇ ਸਾਫਨਾ ਮੁਨਸੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਲੱਭੀ ਹੈ!” ਗਿਲਰੀਯਾਹ ਨੇ ਇਹ ਖੋਬੀ ਸਾਫਨਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ।^{੧੬} ਸਾਫਨਾ ਇਹ ਖੋਬੀ ਖਾਤਮਾ ਯੇਮੀਯਾਹ ਰੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਵਕ ਜਿਵੇਂ ਜੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਿਵੇਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ।^{੧੭} ਉਹ ਵੈਲਤ

ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਭਾਲ ਰਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।¹⁸ 'ਤੇ ਉਹ ਮਾਫਾਨ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਰਿਗ, "ਗਿਲਰੀਆਗ ਜਾਜਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੋਜੀ ਮੱਥੀ ਹੈ।" ਤੇ ਉਹ ਮਾਫਾਨ ਨੇ ਉਹ ਖੋਜੀ ਖੋਜੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰੇ ਮੁਣਾਈ।¹⁹ ਜਦੋਂ ਖੋਜੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਬਿਵਸਥਾ ਦੇ ਵਾਰ ਮੁਣੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਸਤਰ ਫਾੜ ਲਏ।²⁰ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗਿਲਰੀਆਗ ਨੂੰ, ਮਾਫਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਗੀਰਾਮ ਮੀਰਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਬਦੇਨ, ਮਾਫਾਨ ਮੁਨਮੀ ਨੂੰ ਆਤੇ ਆਮਾਯਾਗ ਮੇਵਰ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ।²¹ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਜਾਉ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਿਹੜੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਆਤੇ ਅਗੁਦਾਗ ਵਿੱਚ ਬਾਰੀ ਗਨ, ਇਸ ਖੋਜੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ, ਜੇ ਲੱਭੀ ਹੈ, ਅਗੇਵਾਹ ਤੋਂ ਖੁੱਛ ਗਿੱਛ ਰਹੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਭਾਰੀ ਰੋਥੀ ਮਾਡੇ ਉੱਧਰ ਹੋਈ ਹੈ ਰਿਉਂ ਜੇ ਮਾਡੇ ਵੱਡੇਰਿਆਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਦਾ ਖਾਲਨ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਖੋਜੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮ ਮੀ ਰਹਨ ਦਾ ਉਵੇਂ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।"

²² ਤਾਂ ਗਿਲਰੀਆਗ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮੇਵਰ ਗੁਲਦਾਗ ਨਬੀਆਂ ਰੇਲ ਗਏ। ਗੁਲਦਾਗ ਮੱਲੁਮ ਦੀ ਖਤਨੀ ਮੀ ਜੇ ਰਿ ਤਾਰਗਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਤਾਰਗਥ ਗਮਰਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਗਮਰਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਤੇਮੇ ਖਾਨੇ ਦਾ ਰੱਖਵਾਲਾ ਮੀ। ਗੁਲਦਾਗ ਅਗੁਮਲਮ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਮੀ। ਗਿਲਰੀਆਗ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮਾਰੀ ਗੱਲ ਗੁਲਦਾਗ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਮੁਣਾਈ।²³ ਗੁਲਦਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗ, "ਖੋਜੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਰਹਿਣਾ ਰਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ²⁴ 'ਮੈਂ ਇਸ ਥਾਂ ਆਤੇ ਇੱਥੇ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਉੱਧਰ ਰੋਥੀ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਗੱਲਾਂ ਖੜ੍ਹੇ ਮੁਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗਨ, ਜੇ ਇਸ ਖੋਜੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਗਨ, ਇਹ ਮਭ ਕੁਝ ਇੱਥੇ ਵਾਖਰੇਗਾ। ²⁵ ਆਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਝੁਟੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਆਂਗੇ ਯੁਥ ਯੁਥਾਉਣੀ ਸੁਰੂ ਰਹ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਭ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਰਰੇ ਮੈਨੂੰ ਰੋਥੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਥਾਵੇਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਰੋਥੀ ਵਰਮਾਵਾਂਗਾ ਜੇ ਰਿ ਬਲਦੀ ਆਂਗ ਵਾਂਗ ਗੁਣ ਬੁਝਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ।'

²⁶ "ਧਰ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਖੋਜੀਆਗ ਨੂੰ ਜਿਸਨੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਰੇਲੋਂ ਖੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਰਹਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਜਾ ਰੇ 'ਇਉਂ ਆਖਣਾ ਰਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਵੇਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜੇ ਤੂੰ ਮੁਣੀਆਂ ਗਨ: ²⁷ ਖੋਜੀਆਗ ਤੂੰ ਧਰਮਾਚਿਤ ਰਰੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਮਰ ਬਣਾਇਆ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਵਸਤਰ ਵੀ ਖਾੜ ਲਏ ਲਏ ਆਪਣੀ ਸਰਮਮਾਰੀ ਰਾਹਣ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਆਂਗੇ ਮਿੰਨਤ ਆਤੇ ਬੇਨਤੀ ਰੀਤੀ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਆਂਗੇ ਹੋਇਆ ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਣਿਆ ਹੈ, ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ। ²⁸ ਮੈਂ ਤੇਨੂੰ ਤੇਰੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਵਾਂਗਾ ਧਰ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਮਾਂਤੀ ਨਾਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਵੀ ਰੋਥੀ

ਮੈਂ ਇਸ ਥਾਂ ਤੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਧਰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ, ਤੈਨੂੰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣੀ-ਭੇਗਣੀ ਖਵੇਗੀ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਆਪਣੀ ਹੋਇਆ ਹੈ!" ਗਿਲਰੀਆਗ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮੇਵਰ ਇਹ ਮੁਨੇਗਾ ਲੈ ਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਖੋਜੀਆਗ ਰੇਲ ਵਾਖਮ ਆਏ।

²⁹ ਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਗੁਦਾਗ ਆਤੇ ਅਗੁਮਲਮ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਭਾ ਆਪਣੇ ਰੇਲ ਬੁਲਾਈ।³⁰ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਗਿਆ। ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕ, ਅਗੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕ, ਜਾਜਰ ਲੋਕੀ ਆਤੇ ਖਾਮ ਆਤੇ ਆਮ ਲੋਕ ਮਭ ਗਏ। ਖੋਜੀਆਗ ਨੇ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਂਗੇ ਖੜ੍ਹੇ ਮੁਣਾਏ, ਜਿਹੜੀ ਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਭੀ ਮੀ।³¹ ਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਨੇਮ ਰੀਤਾ ਰਿ ਆਮੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਰਹੇ ਆਨਮਾਰ ਤੁਰਾਂਗੇ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮ ਉਸਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਆਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੇ ਤਨ-ਮਨ ਨਾਲ ਖਾਲਨਾ ਰਾਂਗੇ। ਉਸ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਜੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਮੰਨ ਕੇ ਉਸ ਉੱਧਰ ਖੁਰਨੇ ਖਾਵਾਂਗੇ।³² ਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਰੇਲੋਂ ਜਿਹੜੇ ਅਗੁਮਲਮ ਆਤੇ ਬਿਨਿਆਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੇਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਚਨ ਲਿਆ। ਅਗੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਆਨਮਾਰ ਰੰਮ ਰੀਤਾ।³³ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਤੀਆਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁਰਤਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ, ਖੋਜੀਆਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਨਮਣ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਖੋਜੀਆਗ ਜਿੰਦਾ ਰਿਗ, ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਰਹੇ।

ਖੋਜੀਆਗ ਦਾ ਧਮਗ ਦਾ ਮਨਾਉਣਾ

੩੫ ਖੋਜੀਆਗ ਨੇ ਅਗੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਧਮਗ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ੧੪ਤਰੀਰ ਨੂੰ ਧਮਗ ਦਾ ਲੋਲਾ ਵੱਢਿਆ।^੧ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਉੱਧਰ ਖੜ੍ਹਾ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਹ ਰਹੇ ਮਨ, ਉਤਮਾਗਿਤ ਰੀਤਾ।^੨ ਖੋਜੀਆਗ ਨੇ ਲੋਕੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋ ਕੇ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਮਨ ਰਿਗ: "ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਉਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੁਲਮਾਨ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਰੱਖੋਗੇ ਤਾਂ ਆਗਾਂਗ ਨੂੰ ਤੁਗਾਡੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਧਰ ਰੋਥੀ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਥਾਂ ਧਰ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਚੁੱਰਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਤੁਮੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਧਰਮਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹੇ।^੪ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਅਰਾਣਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ

ਮੇਵਾ ਰਹਨ ਲਈ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰੱਖੇ। ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੰਡ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਵਾਵਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਥੀਆਂ ਮਨ, ਉਗੀ ਰਏ।^੧ ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨਾਲ ਖਵਿੱਤਰ ਆਮਥਾਨ ਉੱਧਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਖਵਿੱਤਰ ਆਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਖਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਮੁਤਾਬਕ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਆਤੇ ਆਮ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵੇ। ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸੱਕੋ।^੬ ਖਮਗ ਦੇ ਲੋਲੇ ਵੱਢੇ ਆਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਕਰੋ ਆਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਵੀ ਲੋਲੇ ਤਿਆਰ ਰੱਖੋ। ਜੇ ਕੁਝ ਆਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਗੀ ਕੁਝ ਕਰੋ। ਆਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਗੁਰਮ ਮਾਨੂੰ ਮੁਮਾ ਦੇ ਗਾਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।^{੧੧}

^੭ ਐਸੀਆਗ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖਮਗ ਲਈ ੩੦,੦੦੦ ਭੇਡਾਂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਬਲੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ੩,੦੦੦ ਹੋਰ ਖਮੂ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਐਸੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ।^੮ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਆਫਸਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ, ਆਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਖਮਗ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਮੁਫਤ 'ਚ ਖਮੂ ਦਿੱਤੇ ਆਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਗਿਲਦੀਆਗ, ਜ਼ਰਗਿਆਗ ਆਤੇ ਆਗੇਵੇਲ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮਨ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਖਮਗ ਲਈ ੨,੬੦੦ ਭੇਡਾਂ, ਬੱਕਰੀਆਂ ਆਤੇ ੩੦੦ ਬਲਦ ਦਿੱਤੇ।^੯ ਰਾਨਨਆਗ, ਸਮਠਿਆਗ ਆਤੇ ਨਥਨਏਲ, ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ, ਗਸਬਆਗ, ਆਈਏਲ ਆਤੇ ਐਜ਼ਾਬਾਦ ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ, ਖਮਗ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਲਈ ੫,੦੦੦ ਭੇਡਾਂ ਆਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ ਆਤੇ ੫੦੦ ਬਲਦ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ।

^{੧੦} ਜਦੋਂ ਖਮਗ ਦੀ ਮੇਵਾ ਸੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕਾਰਜ ਖੁਰਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਆਤੇ ਲੋਵੀ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮੁਤਾਬਕ ਖਲੇ ਗਏ।

^{੧੧} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਮਗ ਦੇ ਲੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਟਿਆ। ਫਿਰ ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਖੱਲਾਂ ਲਾਗੀਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਆਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਖੂਨ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਧਰ ਛਿੜਕਿਆ।^{੧੨} ਫਿਰ ਉਹ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ ਆਤੇ ਆਮ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਦੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਮੁਤਾਬਕ ਆਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਮੁਮਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਆਤੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਲਦਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ।^{੧੩} ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਖਮਗ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਮੁਤਾਬਕ ਆੱਗ ਉੱਧਰ ਭੁੰਨਿਆ ਆਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਭੇਟਾਂ ਨੂੰ ਦੇਗਾਂ, ਖਤੀਲਿਆਂ ਆਤੇ ਕੜਾਗਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਬਾਲਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਬਣਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ।^{੧੪} ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਭ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਆਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਲਈ ਆਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਗੁਰਮ ਦੀ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਜਾਜਰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਚਰਬੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰਮ ਤੀਰ ਲੱਗੇ ਸਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ

ਲਈ ਆਤੇ ਗੁਰਮ ਦੀ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਜਾਜਰਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ।^{੧੫} ਫਿਰ ਆਮਾਫ ਦੀ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਗਵਈਏ ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਆਮਾਫ, ਹੋਮਾਨ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੈਬਦਾਨ ਆਦੁਬੂਨ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮੁਤਾਬਕ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਜਗਹਾ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਹਰ ਫਾਟਰ ਉੱਧਰ ਦਰਬਾਨ ਮਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਾਂ ਤੋਂ ਗੁਟਣਾ ਨਾ ਖਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਵੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖਮਗ ਵਾਸਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

^{੧੬} ਇਉਂ ਖਾਤਮਾਗ ਐਸੀਆਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨਾਲ ਉਸ ਦਿਨ ਆਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਖਮਗ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਆਤੇ ਆਗੇਵਾਗ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਧਰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।^{੧੭} ਜਿਹੜੇ ਇਮਰਾਏਲੀ ਲੋਰ ਉੱਥੇ ਸਨ ਉਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਖਮਗ ਨੂੰ ਆਤੇ ਖਤੀਰੀ ਮੋਟੀ ਦੇ ਖਰਬ ਨੂੰ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੀਰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਗੇ।^{੧੮} ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਖਮਗ ਇਮਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਮਸੂਏਲ ਨਥੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਨਾਈ ਗਈ ਆਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਖਮਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਨਾਈ ਜਿਹੋ ਜਿਹੀ ਐਸੀਆਗ ਜਾਜਰਾਂ, ਲੋਵੀਆਂ ਆਤੇ ਸਾਰੇ ਆਦੁਬਾਗ ਆਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਗਾਜਰ ਮਨ ਆਤੇ ਆਦੁਸਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਕਲ ਕੇ ਮਨਾਈ।^{੧੯} ਇਹ ਖਮਗ ਐਸੀਆਗ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ੧੮ਵਰ੍ਹੇ ਮਨਾਈ ਗਈ।

ਐਸੀਆਗ ਦੀ ਮੈਂਤ

^{੨੦} ਐਸੀਆਗ ਨੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਸਾਰੇ ਚੰਗੇ ਉਪਹਾਲੇ ਕੀਤੇ। ਬਾਯਦ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨਕੇ ਨੇ ਕਰਕਮੀਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੇ ਕਿ ਫਗਤ ਦਰਿਆ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਲੜਨ ਲਈ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਐਸੀਆਗ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਬਾਗਰ ਨਿਕਲਿਆ।^{੨੧} ਖਰ ਨਕੇ ਨੇ ਐਸੀਆਗ ਕੋਲ ਗੁਲਕਾਰੇ ਭੇਜੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਹੇ ਆਦੁਬਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਐਸੀਆਗ! ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਤੇਰਾ ਕੀ ਕੰਮ? ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੇਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਆੱਗ ਸੰਗ ਹੈ, ਟਾਰਕਾ ਨਾ ਕਰ ਕਿਤੇ ਆਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੇ।"

^{੨੨} ਖਰ ਐਸੀਆਗ ਨਾ ਮੰਨਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਨਕੇ ਨਾਲ ਭਿੜਨ ਦੀ ਠਾਨ ਲਈ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣਾ ਭੋਮ ਬਦਲ ਕੇ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਰ ਗਿਆ। ਐਸੀਆਗ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜੇ ਨਕੇ ਨੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਬਾਰੇ ਆਖਿਆ। ਇਉਂ ਐਸੀਆਗ ਲੜਾਈ ਲਈ ਮਗਿੱਦੇ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਗਿਆ।^{੨੩} ਜਦੋਂ ਐਸੀਆਗ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਖਮੀ ਹੋਇਆ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਲੈ ਚੱਲੋ।"

੨੪ ਮੇ ਉਮ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਰੁਝ ਤੋਂ ਲਾਗ ਰੇ ਉਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਅਨੂਮਲਮ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਜਾ ਰੇ ਉਮਦੀ ਮੈਂਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਦੀ ਰਬਰ 'ਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਮਾਰੇ ਅਗੂਦਾਗ ਅਤੇ ਅਨੂਮਲਮ ਨੇ ਐਮੀਆਗ ਲਈ ਮੇਗ ਰੀਤਾ। ੨੫ ਅਿਰਮਿਆਗ ਨੇ ਐਮੀਆਗ ਉੱਪਰ ਮੇਗ ਗੀਤ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਗਾਏ। ਅੱਜ ਤੀਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੀਰਨਿਆਂ-ਵੈਣਾਂ ਨੂੰ ਮਰਦ-ਮੌਰਤਾਂ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੇਗ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਰੀਤ ਬਣਾ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੈਣ ਮਾਤਮੀ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ।

੨੬-੨੭ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਮੀ, ਖਾਤਮਾਗ ਐਮੀਆਗ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਰੰਮ ਸੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤ ਤੀਰ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਟਿਤਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਹ ਖੋਬੀ ਮਾਨੂੰ, ਅਗੋਵਾਗ ਯੁਰਤੀ ਉਮਦੀ ਵਫਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਰਿਵੇਂ ਉਮ ਨੇ ਅਗੋਵਾਗ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਮੰਨੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।

ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗੋਯਾਗਜ

੩੬ ੧ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਅਨੂਮਲਮ ਦਾ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗੋਯਾਗਜ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਅਗੋਯਾਗਜ ਐਮੀਆਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ੨ ਅਗੋਯਾਗਜ ਜਦੋਂ ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ ਉਸ ਵਰਤ ਉਹ ੨੩ਵਰਿਗਾਂ ਦਾ ਮੀ। ਉਹ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਰਾਜ ਤੇ ੩ ਮਹੀਨੇ ਰਿਗ। ੩ ਉਸ ਮਿਸਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਨਰੇ ਨੇ ਅਗੋਯਾਗਜ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ੩,੪੦੦ ਰਿਲੇ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ੩੪ ਰਿਲੇ ਮੋਨਾ ਦੰਡ ਲਾਇਆ। ੪ ਨਰੇ ਨੇ ਅਗੋਯਾਗਜ ਦੇ ਭਰਾ ਅਲਯਾਰੀਮ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾਗ ਅਤੇ ਅਨੂਮਲਮ ਦਾ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਅਲਯਾਰੀਮ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਾਂ ਹੇਠ ਅਗੋਯਾਰੀਮ ਰਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਯਰ ਨਰੇ ਅਗੋਯਾਗਜ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ।

ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗੋਯਾਰੀਮ

੧ ਅਗੋਯਾਰੀਮ ੨੫ਵਰਿਗਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ੧੧ਵਰੇ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਅਗੋਯਾਰੀਮ ਨੇ ਅਗੋਵਾਗ ਉਮ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬੁਰਾਈ ਮੀ, ਉਹੀ ਰੰਮ ਰੀਤੇ।

੨ ਉਸਦੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਅਗੋਯਾਰੀਮ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਬਾਬਲ ਲੈ ਗਿਆ। ੩ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਚੁਰਾਕ ਕੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ। ੪ ਗੁਣ ਅਗੋਯਾਰੀਮ ਦੇ ਸਾਮਨਰਾਲ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀ ਦੀਆਂ

ਘਟਨਾਵਾਂ ਜੋ ਬਦਰਹੀਆਂ ਉਮ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਮਭ ਕੁਝ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹਨ ਦਾ ਉਹ ਦੋਮੀ ਮੀ, ਅਗੂਦਾਗ ਅਤੇ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ।

ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗੋਯਾਰੀਨ

੧ ਅਗੋਯਾਰੀਨ ੧੯ਵਰਿਗਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਨੂਮਲਮ ਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਦਸ ਦਿਨ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਅਗੋਵਾਗ ਦੀ ਮਰਜੀ ਮੁਤਾਬਕ ਰੰਮ ਨਾ ਰੀਤੇ ਮਗੋਂ ਅਗੋਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਯਥਾ ਰੀਤੇ। ੨ ਬਗਾਹ ਦੇ ਮੰਮਮ ਵਿੱਚ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਖਾਤਮਾਗ ਅਗੋਯਾਰੀਨ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਕੁਝ ਮੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਅਗੋਯਾਰੀਨ ਅਤੇ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਰੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਾਬਲ ਲੈ ਆਏ। ਫਿਰ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਅਗੋਯਾਰੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਨੂੰ ਉਮਦੀ ਬਾਵੇਂ ਅਗੂਦਾਗ ਅਤੇ ਅਨੂਮਲਮ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਚੁਣਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਮੀ ਮਿਦਰੀਆਗ।

ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਮਿਦਰੀਆਗ

੧ ਮਿਦਰੀਆਗ ੨੧ਵਰਿਗਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ੧੧ਵਰੇ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। ੨ ਉਸ ਨੇ ਅਗੋਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬੁਰਿਆਈ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਿਰਮਿਆਗ ਨਬੀ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਮੁਣਾਏ ਯਰ ਉਸ ਵੀ ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਹਲੀਮੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਅਿਰਮਿਆਗ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ।

ਅਨੂਮਲਮ ਦਾ ਨਾਮ

੧ ਮਿਦਰੀਆਗ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦ ਕਿ ਧਿਲਿਨਾਂ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਕੋਲੋਂ ਉਸਦਾ ਵਫਾਦਾਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵਚਨ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੈਂਗ ਖਾਰੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮੈਂਗ ਖਾਧੀ ਮੀ। ਯਰ ਮਿਦਰੀਆਗ ਬੜਾ ਢੀਠ ਮੀ। ਮੇ ਉਸ ਨੇ ਯਾਰਕੁ ਕੇ ਆਪਣਾ ਰਾਗ ਨਾ ਮੋੜਿਆ ਅਤੇ ਨਾਹੀ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਅਗੋਵਾਗ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ। ੨ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਈਮਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਦੁਜੀਆਂ ਰੰਮਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਉਣੇ ਰੰਮਾਂ ਵਾਂਗ ਕੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਭਰਿਸਟ ਰੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿ ਅਗੋਵਾਗ ਨੇ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਯਵਿੱਤਰ ਰੀਤਾ ਮੀ। ੩ ਅਗੋਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤਨ ਨਾਲ ਭੇਜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਮੰਦੇਮ ਭੇਜਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੰਦਰ ਤੇ ਤਰਮ ਆਉਂਦਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਨਸਟ ਨਹੀਂ ਮੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ੪ ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਕੇ

ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਬੀ ਦਾ ਮਖੋਲ ਉਡਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਜਾਂ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਦ ਤੀਕ ਨਫਰਤ ਕੀਤੀ ਜਦ ਤੀਕ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਖਣੇ ਲੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਗੁੱਸਾ ਇੰਨਾ ਨਾ ਵੱਧ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਉਪਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਗੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਲੋਰਾਂ ਤੇ ਕਰੋਧ ਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਣ ਕੋਈ ਕੋਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਯਾ ਸੰਕਦਾ।¹⁷ ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲੋਂ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਵਾਇਆ। ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਨਾ ਜੁਆਨ ਨਾ ਕੁਯਾਰੀ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਬੁੱਢੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਤੇ ਤਰਸ ਖਾਧਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦੇ ਹੱਥ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।¹⁸ ਖਾਤਮਾਗ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ-ਛੋਟੇ ਭਾਂਡੇ ਤੇ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤਾਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ, ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ।¹⁹ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਰੂਸਲਮ ਦਾ ਕੁਝ ਸਾਮਾਨ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।²⁰ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਬਾਰੀ ਜਿਉਂਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਕੇ ਆਖਣੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਹ ਲੋਕ ਖਾਤਮਾਗ

ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਤਦ ਤੀਕ ਗੁਲਾਮ ਬਣਕੇ ਰਹੇ ਜਦ ਤੀਕ ਕਿ ਫਾਰਸ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਹਰ ਨਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਆਖਣਾ ਰਾਜ ਨਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ।²¹ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਬਚਨ ਜਿਹੜਾ ਯਿਰਮਿਆਹ ਨਬੀ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦ ਉਹ ਵਾਪਰਿਆ, ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਯਿਰਮਿਆਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ: “ਇਹ ਥਾਂ ੭੦ ਵਰ੍ਹੇ ਤੀਕ ਖੰਜਰ ਤੇ ਉਜਾੜ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਕੰਮ ਮਥਤਾ ਦੇ ਆਰਾਮ ਭੰਗਣ ਵਾਸਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਲੋਕ ਮਥਤਾ ਦਾ ਆਰਾਮ ਨਾ ਭੋਗਣ।”

²² ਫਾਰਸ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਰਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਬਚਨ ਜੇ ਯਿਰਮਿਆਹ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫਾਰਸ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪਰੋਕਿਆ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖਬਰ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਗੁਰਮ ਵੀ ਲਿਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਥਾਂ ਗਲਕਾਰੇ ਭੇਜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਪਹੁੰਚਾਇਆ:

²³ ਫਾਰਸ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਰਸ ਆਖਦਾ ਹੈ:

ਆਰਾਮ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਰਤੀ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਾਧਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਮੰਦਰ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਜੁਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋ, ਮਥ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ, ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ।

ਅਜਰਾ

ਰੋਮ ਦੀ ਰੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਘੋਲਣ 'ਚ ਮਦਦ

੧ ਧਹਿਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਰੋਮ ਫਾਰਮ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ
 ੧ ਬਣਿਆ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਰੋਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਕਰਨ
 ਲਈ ਉਤਮਾਗਿਤ ਰੀਤਾ। ਰੋਮ ਨੇ ਇਸ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਲਿਖਤ
 ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਭ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਇਸ
 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਵਾਇਆ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਰਿਆ ਤਾਂ ਜੋ
 ਅਿਰਮਿਯਾਗ ਦੇ ਮੂੰਹੋ ਉਚਰਿਆ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਬਚਨ ਸੱਚ
 ਹੋਵੇ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਇਉਂ ਸੀ:

੨ ਫਾਰਮ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਮ ਇਉਂ ਫੁਰਮਾਉਦਾ
 ਹੈ:

ਅਗੇਵਾਗ ਆਰਾਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ
 ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ
 ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ
 ਮੰਦਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ੩ ਅਗੇਵਾਗ
 ਇਸਰਾਇਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ; ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ, ਜੋ
 ਰਿ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੇਰ ਤੁਗਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੈਦੀ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਜਨ ਹੈ ਜੋ ਤੁਗਡੇ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
 ਮੈਂ ਧਰਮਬਨਾ ਰਗਾਂਗਾ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਗਡੇ ਅੰਗ
 ਮੰਗ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਅਰੂਮਲਮ ਨੂੰ ਜਾਵੇ
 ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ
 ਤਿਰਮਾਣ ਕਰੇ। ੪ ਇਸ ਲਈ ਜੇਰ ਰਿਤੇ ਵੀ ਜਿੱਥੇ
 ਰੈਦੀ ਬੱਚਿਆਂ ਹੋਇਆ ਰਹਿ ਰਿਗਾ ਹੋਵੇ; ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ
 ਦੇ ਆਦਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ, ਮੋਨਾ, ਧਸੂ ਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ
 ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਸਗਾਇਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਗਾਤ ਵੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਉਹ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਜੋ ਰਿ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਹੈ,
 ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

੫ ਫੋਰ ਅਗੂਦਾਗ ਅਤੇ ਬਿਨਆਮੀਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਸਮੂਹਾਂ
 ਦੇ ਆਗੂ, ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਅਰੂਮਲਮ
 ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ਹਰ ਰੈਦੀ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਦੁਆਰਾ ਧਰੇਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਭ ਅਰੂਮਲਮ ਨੂੰ ਜਾਣ
 ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ
 ਨੇ ਉਤਮਾਗਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ
 ਸੁਗਾਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ
 ਤੋਂ ਬਣੇ ਭਾਂਡੇ, ਸਾਮਾਨ, ਧਸੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ
 ਰੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਸੁਗਾਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਗਾਤਾਂ
 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ
 ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ੭ ਰੋਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਵੀ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ
 ਮੰਦਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਵਾਇਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਨਬੂਕਦਨਸਰ ਅਰੂਮਲਮ ਤੋਂ ਲੈ ਆਇਆ ਸੀ ਤੇ ਆਖਣੇ

ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗੁੱਠਿਆਂ ਸੀ। ੮ ਫਾਰਮ
 ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਮ ਨੇ ਬਿਬਰਦਾਬ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ
 ਬਾਹਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਖਜਾਨਚੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਗਿਣ ਕੇ
 ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਆਗੂ ਮੇਸੱਬਮਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ।

੯ ਬਿਬਰਦਾਬ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਚੋ ਜੋ ਵਸਤਾਂ
 ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਉਂ ਸੀ! ੩੦ ਬਾਲੀਆਂ
 ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ, ੧,੦੦੦ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਾਲ, ਅਤੇ ੨੯ ਫੁਰੀਆਂ।
 ੧੦ ਤੀਹ ਮੋਨੇ ਦੇ ਕਟੋਰੇ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਮੋਨੇ ਵਾਂਗ ਦੇ ੪੧੦ ਕਟੋਰੇ
 ਅਤੇ ੧,੦੦੦ ਹੋਰ ਭਾਂਡੇ।

੧੧ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ੪,੪੦੦ ਮੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ
 ਗੋਇਆ ਵਸਤਾਂ ਸਨ। ਮੇਸੱਬਮਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਤਾਂ ਵਸਤਾਂ
 ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਤੋਂ ਅਰੂਮਲਮ ਨੂੰ ਮੁੜਨ ਵਾਲੇ ਰੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਲੈ
 ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ।

ਮੁੜਨ ਵਾਲੇ ਰੈਦੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

੧ ਇਹ ਉਸ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕੈਦ ਤੋਂ ਵਾਧਮ
 ੨ ਧਰਤੇ ਸਨ। ਬਾਬਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨਬੂਕਦਨਸਰ
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੈਦੀਆਂ ਵਜੋਂ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ।
 ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅਰੂਮਲਮ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਧਰਤੇ
 ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਰੈਦੀ ਮੁੜ ਆਖਣੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ
 ਵਾਧਮ ਧਰਤਿਆ। ੩ ਇਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ਰੂਬਾਬਲ ਦੇ ਨਾਲ
 ਧਰਤੇ ਸਨ ਐਸੂਆ, ਨਗਮਯਾਗ, ਸਰਾਯਾਗ, ਰੁਟੇਲਾਯਾਗ,
 ਮਾਰਦਰਈ, ਬਿਲਸਾਨ, ਮਿਸਯਾਗ, ਬਿਗਵਈ, ਰੂਮ ਅਤੇ
 ਬਯਨਾਗ। ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜੋ
 ਵਾਧਮ ਧਰਤੇ, ਇਉਂ ਹੈ:

੩ ਫੋਰਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀਆਂ ੨,੧੨੨

੪ ਸਫਟਯਾਗ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੩੨੨

੫ ਆਰਗ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੭੭੫

੬ ਫਗਬ ਮੇਆਬ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ, ਜੋ ਰਿ ਐਸੂਆ
 ਅਤੇ ਐਯਾਬ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ਹਨ ੨,੮੧੨

੭ ਟੇਲਾਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੧,੨੫੪

੮ ਜੰਤੂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੯੪੫

੯ ਜਰਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੭੬੦

੧੦ ਬਾਨੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੬੪੨

੧੧ ਬੇਬਾਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੬੨੩

੧੨ ਅਜਗਾਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੧,੨੨੨

੧੩ ਆਦੋਨੀਰਾਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੬੬੬

੧੪ ਬਿਗਵਾਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੨,੦੫੬

੧੫ ਆਦੀਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੪੫੪

੧੬ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਲਈ ਆਟੋਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੯੮

੧੭ ਬੇਮਾਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੩੨੩

੧੮ ਐਰਗ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੧੧੨

੧੯ ਗਾਮੂਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੨੨੩

੨੦ ਗਿੱਬਾਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਣੀ ੯੫

*੧:੧ ਧਹਿਲੇ ਹੀ ਵਰ੍ਹੇ ੫੩੮ ਈਸਵੀ ਧੁਰਬ ਧਹਿਲਾ ਵਰ੍ਹਾ।

- ੨1 ਬੈਤਲਹਮ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ 1੨੩
- ੨੨ ਨਟੋਫਾਗ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ 4੬
- ੨੩ ਜਾਨਾਬੇਖ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ 1੨੮
- ੨੪ ਜਾਜ਼ਰਾਵਾਖ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ੪੨
- ੨੫ ਰਿਹਾਜ਼ਾਥ ਜਾਜ਼ਰੀਮ ਰਫੀਰਾਗ ਅਤੇ ਬਟੋਰੇਬ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ੭੪੩
- ੨੬ ਗੁਮਾਗ ਤੇ ਗਾਬਾ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ੬੨1
- ੨੭ ਮਿਰਮਾਮ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ 1੨੨
- ੨੮ ਬੈਬੇਲ ਅਤੇ ਜਾਈ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ੨੨੩
- ੨੯ ਨਬੇ ਮਹਿਰ ਚੇ ੫੨
- ੩੦ ਮਗਾਬੀਮ ਵਿੱਚੋਂ 1੫੬
- ੩1 ਟੋਲਾਮ ਨਾਂ ਦੇ ਟਿੰਰ ਦੂਸਰੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ 1,੨੫੪
- ੩੨ ਗੁਜੀਮ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ਤਿਨ ੩੨੦
- ੩੩ ਗੁਦੀਦ ਅਤੇ ਉਨੋ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ੭੨੫
- ੩੪ ਖੋਰੇਗ ਮਹਿਰ ਚੇ ੩੪੫
- ੩੫ ਮਨਾਜਾਗ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ੩,੬੩੦
- ੩੬ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਮੁਚੀ ਇਮ ਯਰਾਜ ਮੀ:
ਯੇਸੂਆ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਰਾਹੀਂ ਯਦਯਾਯਾਗ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ: ੯੭੩
- ੩7 ਇੰਮੋਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਚੇ 1,੦੫੨
- ੩੮ ਯਸਗੂਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਚੇ 1,੨੪੭
- ੩੯ ਗੁਜੀਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਚੇ 1,੦1੭
- ੪੦ ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਚੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਮਨ:
ਹੋਦਵਾਯਾਗ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਯੇਸੂਆ ਅਤੇ ਰਦਮੀਏਲ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ੭੪
- ੪1 ਗਵਯਾਜਾਂ ਦੀ ਮੁਚੀ ਇਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:
ਜਾਮਾਫ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 1੨੮
- ੪੨ ਮੰਦਰ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਦੇ ਦਰਬਾਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਚੇ ਲੋਰ ਇਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨ:
ਮੌਲੂਮ, ਅੱਟੋਰ, ਟਲਮੇਨ, ਅਰੂਬ, ਗਟੀਟਾ ਅਤੇ ਮੇਬਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ 1੩੯
- ੪੩ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖਾਮ ਮੇਵਰ ਮਨ:
ਮੀਗਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਗਸੂਫਾ ਅਤੇ ਟੱਬਉਬ,
੪੪ ਰੋਰੇਮ, ਮੀਯਾਗ ਯਾਦੋਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
੪੫ ਲਬਾਨਾਗ, ਗਾਬਾਗ ਅੱਰੂਬ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
੪੬ ਗਾਬਾਬ, ਸਮਲਈ ਗਾਨਾਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
੪੭ ਗਿਦਦੇਲ, ਗਾਗਰ ਰਾਯਾਯਾਗ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
੪੮ ਰਮੀਨ, ਨਰੇਦਾ ਗਜ਼ਾਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
੪੯ ਉਜ਼ਾ, ਯਾਮੇਯਾਗ ਬੇਮਾਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
੫੦ ਜਾਮਨਾਗ, ਮਊਨੀਮ ਨਫੁਮੀਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ।
੫1 ਬਰਬੂਰ, ਗਸੂਫਾ ਗਰਗੂਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ।
੫੨ ਬਮਲੂਬ ਮਹੀਦਾ, ਹਰਮਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
੫੩ ਬਰਰੇਮ, ਮੀਮਗਾ, ਬਾਮਗ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ।
੫੪ ਨਮੀਗ ਅਤੇ ਗਟੀਫਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ।
੫੫ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਇਮ ਯਰਾਜ ਮਨ:
ਮੋਟਈ, ਮੇਫਰਬ ਯਰੂਦਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,

- ੫੬ ਯਾਜ਼ਲਾਗ, ਦਰਦੇਨ ਅਤੇ ਗਿਦਦੇਲ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
- ੫੭ ਮਫਟਯਾਗ, ਗਟੀਲ, ਯੋਰਬ-ਜੱਸਬਾਇਮ, ਅਤੇ ਜਾਮੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ
- ੫੮ ਮਾਰੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੩੯੨ ਮੀ ।
- ੫੯ ਰੁਝ ਲੋਰ ਯਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਤੇਲ-ਮੇਹਲ, ਤੇਲ-ਹਰਮਾ, ਰਬੂਬ, ਅਦਾਨ ਅਤੇ ਇੰਮੋਰ ਦੇ ਮਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਮਨ, ਯਰ ਉਗ ਇਗ ਮਾਥਿਤ ਨਾ ਰਰ ਮੌਰੇ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ ।
- ੬੦ ਦਲਾਯਾਗ ਦੀ ਜ਼ਾਮ, ਟੋਬੀਯਾਗ ਦੀ ਅਤੇ ਨਰੇਦਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਚੇ ੬੫੨,
- ੬1 ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਇਉਂ ਮਨ:
ਹੱਬਯਾਗ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਹੋਰੇਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਬਰਜਿਲਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ (ਜੋਰਰ ਰੋਈ ਜਾਦਮੀ ਗਿਲਾਦ ਦੇ ਬਰਜਿਲਈ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹਿਆ ਗਿਆ, ਉਗ ਬਰਜਿਲਈ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ।)
- ੬੨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਟਿਤਿਗਮ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹਿਆ ਯਰ ਉਗ ਖੋਜ ਨਾ ਮੌਰੇ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਫਗਰਿਮਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀ ਮਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਗ ਮਾਥਿਤ ਨਾ ਰਰ ਮੌਰੇ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਥੇ ਜਾਜ਼ਰ ਮਨ, ਇਮ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੇਵਾ ਰਨ ਦੀ ਯਾਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ । ੬੩ ਤਦ ਰਾਜਯਾਲ ਨੇ ਯਾਥਿਆ, “ਜਦ ਤੀਰ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਜਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਉਮੀਮ ਅਤੇ ਬੁੰਮੀਮ ਬਾਰੇ ਜਾਨਾਰੀ ਦੇ ਮੌਰੇ ਤਦ ਤੀਰ ਉਗ ਅੱਤ ਯਵਿੰਤਰ ਵਸਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਨਾ ਖਾਣ ।”
- ੬੪-੬੫ ਰੁਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਉਮ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਵਾਧਮ ਯਾਏ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੪੨,੩੬੦ ਮੀ । ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ੭,੩੩੭ ਦਾਮ ਤੇ ਦਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਗਿਣੇ ਬਿਨਾ ਸੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ੨੦੦ ਗਾਇੰਰ ਤੇ ਗਾਇੰਰਾਵਾਂ ਵੀ ਮਨ ।
- ੬੬-੬੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੇਲ ੭੩੬ ਘੋੜੇ, ੨੪੫ ਖਚਰ, ੪੩੫ ਉਠ ਅਤੇ ੬,੭੨੦ ਖੋਤੇ ਮਨ ।
- ੬੮ ਜਦ ਉਗ ਮਬੂਗ ਯੋਗਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਯਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਯੁਜਿਆ ਤਦ ਯਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਤੋਂਡ ਭੋਟ ਰੀਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਮ ਬਾਵੇਂ ਜਿੱਥੇ ਮੰਦਰ ਨਮਟ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਮ ਬਾਵੇਂ ਉਗ ਨਵਾਂ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰ ਮੌਰਣ । ੬੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਤਤ ਮੁਤਾਬਰ ਭੋਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ । ਜੋ ਭੋਟਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਰੀਤੀ ਉਮ ਵਿੱਚ ਤਰਕੀਬਨ ੫੦੦ ਰਿਲ ਮੋਨਾ, ੩,੦੦੦ ਰਿੱਲੋ ਦੇ ਰਕੀਬ ਚਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਯਗਿਨਣ ਲਈ 1੦੦ ਚੋਗੇ ।
- ੭੦ ਫੋਰ ਜਾਜ਼ਰ, ਲੋਵੀ ਅਤੇ ਰੁਝ ਹੋਰ ਲੋਰ ਯਰੂਮਲਮ ਅਤੇ ਇਮਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਜਾਰੇ ਵਸ ਗਏ । ਇਮ ਟੋਲੇ ਵਿੱਚ ਗਵਯਾਜੇ, ਦਰਬਾਨ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੇਵਰ ਮਾਮਲ ਮਨ । ਬਾਰੀ ਦੇ ਇਮਰਾਏਲੀ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸ ਗਏ ।

ਜਗਵੇਦੀ ਦਾ ਯੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ

੩ ਇਉਂ ਮੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਹੜੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਆਪਣੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸ ਗਏ ਮਨ, ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਗਏ। ੨ ਉਦ ਯੇਸਾਦਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੇਸੂਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਾਲਤੀਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਰੂੱਬਾਬਲ ਮਖੇਤ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉਮਾਰਨੀ ਸੁਰੂ ਰਹ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਉੱਧਰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾ ਮੱਰਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ ਉਢੋਂ ਹੀ ਬਣਾਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਸਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖਾਮ ਮੇਵਰ ਸੀ।

੩ ਉਹ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਰ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਮਨ, ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਸੁਰਾਵਟ ਨਾ ਧਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਾਈ ਨੀਂਹ ਉੱਤੇ ਹੀ ਜਗਵੇਦੀ ਤਿਆਰ ਰੀਤੀ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਇਉਂ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਮਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ੪ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖੇ ਮੁਤਾਬਕ ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਧਰਬ ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ ਹਰ ਦਿਨ ਮਹੀ ਗਿਣਤੀ ਮੁਤਾਬਕ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ੫ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਅਮਿਲਾ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖਵਿੱਤਰ ਧਰਬਾਂ ਲਈ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਵਸਤਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜੋ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ੬ ਮੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ, ਧਰ ਇਹ ਮਭ ਰੁਝ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਮਾਰੀ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ।

ਮੰਦਰ ਦਾ ਯੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ

੨ ਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਗਤਰਮਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਖਾਣਾਂ ਨੂੰ ਧੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਮੀਦੇਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ, ਧੋਯ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਫਾਰਸ ਦੇ ਧਾਤਮਾਹ ਰੋਰਮ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੁਤਾਬਕ ਲਬਨੇਨ ਤੋਂ ਦਿਆਰ ਦੀ ਲੱਕੜ ਮਖੁਦਰ ਰਾਹੀਂ ਯਾਫਾ ਨੂੰ ਲਿਆ ਮੱਰਣ।

੩ ਉਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਧਰੁੱਚਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਦੂਜੇ ਮਾਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਾਲਤੀਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਰੂੱਬਾਬਲ ਅਤੇ ਯੇਸਾਦਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੇਸੂਆਂ ਨੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰੀ ਭਰਾ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਵੈਦ ਤੋਂ ਮੁੜ ਕੇ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਆਏ ਮਨ ਰੰਮ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ। ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ੨੦ ਮਾਲਾਂ ਦੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਯਾਹਵੰਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਰੰਮ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਉੱਧਰ ਲੱਗਾਇਆ। ੪ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਰੰਮ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਰੀਤੀ ਉਹ ਮਨ: ਯੇਸੂਆਂ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਦਮੀਏਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਰਿਮਤੋਦਾਰ (ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ) ਹੋਨਾ ਦਾਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਭਰਾ ਜੋ ਕਿ ਲੇਵੀ ਮਨ, ੧੦ ਇਮਾਰਤਰਾਰਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਦਾ ਰਾਜਜ ਧੁਰਾ ਰੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਾਜਜ ਧੁਰਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਾਜਰਾਂ ਵਾਲੇ ਵਸਤਰ ਧਹਿਨੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤੁਰੀਆਂ ਫੜੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮਾਫ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਲੇ। ਉਹ ਮਭ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੀ ਥਾਂਵੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਮਭ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਹਿਲਾਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਾਤਮਾਹ ਦਾਉਦ ਦਾ ਗੁਰਮ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੋਇਆ। ੧੧ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭ ਨੇ ਉਮਤਤ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਏ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ ਕਿ

“ਉਹ ਬਹੁਤ ਭਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਮਿਹਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਾਸਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੈ।”

ਫਿਰ ਮਭ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤ ਰੀਤੀ, ਇਹ ਮਭ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੰਦਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਦਾ ਰਾਜਜ ਮੰਧੰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

੧੨ ਧਰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਬਚੁਰਗ ਜਾਜਰ, ਲੇਵੀ ਅਤੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਏ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਹਿਲੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਵੇਖੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਜਦ ਕਿ ਧਾਰੀ ਦੇ ਰੁਝ ਲੋਰ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਮਨ ਅਤੇ ਮੋਰ ਮਚਾ ਰਹੇ ਸਨ। ੧੩ ਦੂਰ ਤੀਰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਦਿੱਨਾ ਮੋਰ ਮਚਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਰੋਣ ਤੇ ਹੱਮਣ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਭੇਦ ਰਹਨਾ ਯੋਧਾ ਸੀ।

ਮੰਦਰ ਦੇ ਯੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

੧-੨ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਰ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਲੋਰ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਨਿਰਾਲੇ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਮੁੜੇ ਸਨ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਉਮਾਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਰੋਧੀ ਜਰੂੱਬਾਬਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਰੇਲ ਆਏ ਅਤੇ ਰਿਹਾ, “ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਉਮਾਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਰਹਨ ਦੇਵੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ ਅਸੀਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਗਇਤਾ ਲੋਚਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਧਾਤਮਾਹ, ਟੇਸਰ ਗਦਨ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ, ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲਿਆਇਆ ਸੀ।”

੩ ਧਰ ਜਰੂੱਬਾਬਲ, ਯੇਸੂਆਂ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਨਹੀਂ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਮਾਡੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਰਹ ਮੱਰਦੇ ਮਿਰਫ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਅਸੀਂ ਹੀ ਭਵਨ ਬਣਾ ਮੱਰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਫਾਰਸ ਦੇ ਧਾਤਮਾਹ ਰੋਰਮ ਦਾ ਇਹੀ ਗੁਰਮ ਹੈ।”

੪ ਤਾਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਹੱਮਲਾ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਉਮਾਰੀ ਰਹਨ ਤੋਂ ਡਰਾ ਦਿੱਤਾ। ੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਾਰਸ ਦੇ ਧਾਤਮਾਹ ਰੋਰਮ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਾਰਾ ਦੇ

ਫਾਰਮ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਬਨਣ ਤੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਮਲਾਗਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾੜੇ ਤੇ ਲਿਆ।

੬ ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਫਾਰਮ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖਣ ਦੀ ਹੁੰਦ ਤੀਰ ਵੀ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਅਗਸਵੇਰੇਸ* ਦੇ ਸਾਮਨਕਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਾਮਨਕਾਲ ਦੇ ਸੂਰੂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ।

ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਖੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

੭ ਉਧਰੰਤ ਅਰਤਗਸਮਤਾ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਸਲਾਮ, ਬਿਬਰਦਾਬ, ਟਾਬਟੇਲ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੀ ਸਾਖੀਆਂ ਨੇ ਅਰਤਗਸਮਤਾ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ। ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਅਰਾਮੀ ਲਿਖਾਈ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਾਮੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਰੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ।

੮ ਰਹੂਮ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸਿਮਸਈ ਮੱਕੱਤਰ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ। ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਤਗਸਮਤਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਜੇ ਇਉਂ ਸੀ:

੯ ਕਰਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਹੂਮ ਅਤੇ ਸਿਮਸਈ ਮੱਕੱਤਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੀ ਸਾਖੀਆਂ, ਨਿਕਾਰਾਰਾਂ ਅਤੇ ਟਰਯਲਾਈ, ਫਰਮ, ਅਰਰ, ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੂਮਾ ਦੇ ਏਲਮਾਈ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ।
 ੧੦ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਗਾਨ ਅਤੇ ਸਰੀਫ਼ ਅਮਨਖਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਮਰਿਯਾ ਸਗਿਰ ਦੇ ਖਾਰ ਅਤੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਖਾਮੇ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਬਾਵਾਂ ਤੇ, ਜੇ ਕਿ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੱਡਮ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਤੇ ਹੈ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

੧੧ ਇਹ ਉਸ ਖਤ ਦੀ ਨਕਲ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜੀ।

ਖਾਤਮਾਗ ਅਰਤਗਸਮਤਾ ਨੂੰ, ਤੁਗਾਡੇ ਸੇਵਕਾਂ ਵੱਲੋਂ, ਜੇ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੱਡਮੀ ਖਾਮੇ ਵੱਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

੧੨ ਖਾਤਮਾਗ ਅਰਤਗਸਮਤਾ ਤੁਗਾਨੂੰ ਖਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦੀ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਸਨ, ਇੱਥੇ ਖੁੱਜ ਗਏ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਹ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਗੁਣ ਇਸ ਨਗਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਉਸਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਸਗਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੂਜੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਗਿਰ ਦੇ ਲੋਕ ਬਦ ਹਨ। ਅਤੇ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੀਗਾਂ ਖਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਧਾਂ ਉਸਾਰ ਰਹੇ ਹਨ।

੧੩ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਖਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਗਿਰ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਖੂਰੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਖਣੇ ਕਰ, ਦਾਨ ਅਤੇ

ਫਰਜੀ ਕਰ ਦੇਣੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਇਹ ਸਾਰੀ ਆਮਦਨੀ ਗੁਆ ਲਵੇਗਾ।

੧੪ ਅਸੀਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨਾਲ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਾਂ।

੧੫ ਖਾਤਮਾਗ ਅਰਤਗਸਮਤਾ, ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਮਲਾਗ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਖੋਜ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਵੇਖੇਗਾ ਕਿ ਯਰੂਸਲਮ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੂਜੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਰੀਤਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੂਸਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਮੁਮੀਬਤ ਖਾਈ ਹੈ। ਧਰਾਚੀਨ ਸਭਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਥੇ ਕੰਗੇ ਫਸਾਦ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

੧੬ ਹੁ ਖਾਤਮਾਗ! ਅਸੀਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨਗਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦਰਿਆਓ ਖਾਰ ਦੇ ਖੱਡਮੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਆਖਣਾ ਕਥਜਾ ਤੇ ਗੁਰੂਮਤ ਗੁਆ ਬੈਠੋਗੇ।

੧੭ ਤਦ ਅਰਤਗਸਮਤਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰਹੂਮ, ਕਰਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ,

ਸਿਮਸਈ ਮੱਕੱਤਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੀ ਸਾਖੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ, ਜੋ ਸਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਸਗਿਰ ਅਤੇ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੱਡਮੀ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

ਮਲਾਮ!

੧੮ ਜਿਹੜੀ ਚਿੱਠੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜੀ ਉਸਦਾ ਤਰਜਮਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਸਾਗਮਣੇ ਖੜੀ ਗਈ ਹੈ।

੧੯ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਤੋਂ ਖਹਿਲੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਖੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਲਿਖਤਾਂ ਖਰਖਾਰ ਹੋਈਆਂ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਇੱਕ ਲੰਬਾ ਇਤਹਾਸ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਯਰੂਸਲਮ ਅਜਿਹਾ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਰੋਧ-ਰੋਗ ਤੇ ਫਸਾਦ ਅਕਸਰ ਹੁੰਦੇ ਆਏ ਹਨ। ੨੦ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਕਰਤੀ ਸਾਲੀ ਖਾਤਮਾਗ ਵੀ ਹੋਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੱਡਮੀ ਖਾਮੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦੋਸਾਂ ਉੱਥਰ ਰਾਜ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਨੂੰ ਕਰ, ਦਾਨ ਅਤੇ ਫਰਜੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

੨੧ ਗੁਣ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰਮ ਦੇਵੇ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਕੰਮ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਦ ਤੀਰ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਆਗਿਆ ਨਾ ਮਿਲੇ ਇਹ ਸਗਿਰ ਨਾ ਬਣੇ। ੨੨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ

*੯:੬ ਅਗਸਵੇਰੇਸ ਫਾਰਮ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ੯੨੫-੯੬੫ ਈਸਵੀ ਖੂਰਬ।

ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰੰਮ ਦੀ ਲਾਖਰਵਾਹੀ ਨਾ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਮਤਰਰ ਰਹਿਣਾ। ਤਾਂ ਜੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਰੋਈ ਨੁਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

^{੨੩} ਜਦ ਅਰਤਮਸਤਾ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਦੀ ਨਰਲ ਰਹੂਮ ਅਤੇ ਸਿਮਸਟੀ ਮੌਰੱਤਰ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਮਾਬੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਧੜੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਉਹ ਛੇਤੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਰੋਲ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਗਏ ਅਤੇ ਜਬਰਦਸਤੀ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਰੰਮ ਤੋਂ ਰੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮੰਦਰ ਦੇ ਰੰਮ ਦਾ ਰੁਕਣਾ

^{੨੪} ਤਦ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਜੇ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਰੰਮ ਰੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਾਰਸ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਫਾਰਸ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਰਹੇ ਤੀਰ ਟਿਗ ਰੰਮ ਰੁਕਿਆ ਰਿਹਾ।

ਯ ਉਸ ਵਰਤ, ਗੱਗਈ ਅਤੇ ਟਿੰਦੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਰਰਯਾਗ ਨਬੀ ਟਿਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਰਹਨ ਲੱਗੇ ਜੇ ਰਿ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਉੱਧਰ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਮਾਗਿਤ ਰੀਤਾ ਜੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ^੨ ਤਦ ਸਮਲਤੀਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਬੂਬਾਬਲ ਅਤੇ ਯਮਾਦਾਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੇਸੂਆ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਜੇ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਬਨਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਸਗਰਾ ਦਿੱਤਾ। ^੩ ਉਸ ਵਰਤ, ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੱਛਮੀ ਟਿਲਾਰੇ ਦਾ ਰਾਜਯਾਲ ਤਤਨਈ, ਸਬਰ ਬੋਜਨਈ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਮਾਬੀ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਰੋਲ ਆ ਰੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਰਿਮ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਟਿਮ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਉਮਾਰਨਾ ਅਤੇ ਟਿਮਦੀ ਟਿਮ ਰੰਯ ਨੂੰ ਖਤਮ ਰਹਨਾ ਸੁਬੂ ਰੀਤਾ ਹੈ? ^੪ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਟਿਗ ਵੀ ਖੁੱਛਿਆ, “ਜਿਹੜੇ ਟਿਮ ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਰਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਰੀ ਨਾਂ ਹਨ?”

^੫ ਯਰ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਉਨਹਾਂ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਉੱਧਰ ਸੀ ਅਤੇ ਟਿਮਾਰਤਾਰਾਂ ਨੇ ਟਿਮਾਰਤ ਬਨਾਉਣੀ ਤਦ ਤੀਰ ਨਾ ਛੱਡੀ ਜਦ ਤੀਰ ਟਿਗ ਖਬਰ ਦਾਰਾ ਖਾਤਮਾਗ ਤੀਰ ਨਾ ਧਰੁੰਚੀ। ਉਹ ਤਦ ਤੀਰ ਰੰਮ ਰਰਦੇ ਰਹੇ ਜਦ ਤੀਰ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਣਾ ਜਵਾਬ ਚਿੱਠੀ ਰਾਹੀਂ ਨਾ ਭੇਜਿਆ।

^੬ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੱਛਮੀ ਧਾਮੇ ਦਾ ਗਾਰਮ ਤਤਨਈ, ਸਬਰ ਬੋਜਨਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੇ, ਜੇ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਧਾਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਨਿਰੀਖਰ ਸਨ, ਦਾਰਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਦੀ ਨਰਲ ਭੇਜੀ। ^੭ ਉਸ ਚਿੱਠੀ ਦੀ ਨਰਲ ਟਿਉ ਸੀ: ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਰਾ ਨੂੰ ਸਲਾਮ!

^੮ ਜੇ ਖਾਤਮਾਗ! ਤੈਨੂੰ ਖਤਾ ਹੋਵੇ ਰਿ ਆਮੀਂ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰ ਉਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਖੱਬਰ ਨਾਲ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਰੰਯਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸਤੀਰਾਂ ਧਾ ਲੱਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਰ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਰੰਮ ਰਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਟਿਗ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਖੁਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

^੯ ਜਿਹੜੇ ਰੰਮ ਉਹ ਰਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਸ ਬਾਬਤ ਆਮੀਂ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਰੁੜ ਸਵਾਲ ਰੀਤੇ। ਆਮੀਂ

ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਰਿਮ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਿਗ ਮੰਦਰ ਉਮਾਰਨ ਅਤੇ ਟਿਮਦੀ ਰੰਯ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ?” ^{੧੦} ਆਮੀਂ ਉਨਹਾਂ ਰੋਲੋਂ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਖੁੱਛਿਆ। ਆਮੀਂ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਉ ਵੀ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਰਿ ਉਹ ਰਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਹਨ?

^{੧੧} ਜਿਹੜਾ ਜਵਾਬ ਉਨਹਾਂ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਟਿਮ ਤਰੁਹਾਂ ਹੈ:

“ਆਮੀਂ ਯਰਤੀ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦਾਮ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਉਹ ਮੰਦਰ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਮ ਨੂੰ ਟਿਮਰਾਏਲ ਦੇ ਟਿੱਰ ਮਗਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਬਹੁਤ ਧਹਿਲਾਂ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ^{੧੨} ਯਰ ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਰੋਯਿਤ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਟਿਮ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਮਦੀ ਖਾਤਮਾਗ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਤਦ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਟਿਮ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਨਮਟ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਟਿੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਰੈਦੀ ਬਣਾ ਰੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ। ^{੧੩} ਯਰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਰਮ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਰੋਰਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦਰ ਮੁੜ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੪} ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਰਮ ਨੇ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚਲੇ ਆਪਣੇ ਝੂਠੇ ਦਵਤਿਆਂ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮੋਨਾ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਰੱਛੇ ਜਿਮ ਨੂੰ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਛ ਰੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਇਆ ਸੀ। ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਰਮ ਨੇ ਟਿਨਹਾਂ ਡਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੇਮਬੱਸਰ ਨਾਂ ਦੇ ਟਿੱਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਿਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜਯਾਲ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।”

^{੧੫} ਤਦ ਰੋਰਮ ਨੇ ਸੇਮਬੱਸਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਟਿਨਹਾਂ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਅਤੇ ਜਾਗ ਅਤੇ ਜਾ ਰੇ ਟਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਅਤੇ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।”

^{੧੬} ਫੇਰ ਸੇਮਬੱਸਰ ਨੇ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਯਰੀ। ਉਸ ਵਰਤ ਤੋਂ ਗੁਣ ਤੀਰ ਟਿਗ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੀਰ ਮੁਰੰਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

^{੧੭} ਟਿਮ ਲਈ ਗੁਣ, ਜੇਰਰ ਖਾਤਮਾਗ ਠੀਰ ਸਮਝਣ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਰਿ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਹਨ ਖੜਤਾਲ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇ ਰਿ ਰੋਰਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਟਿਮ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਸਰੀ ਮਾਨ ਰਿਰਧਾ ਰਰੇ ਮਾਨੂੰ ਦੋਸੀ ਰੀ ਤੂੰ ਟਿਮ ਬਾਰੇ ਰੀ ਫੈਮਲਾ ਰੀਤਾ

ਦਾਰਾ ਦਾ ਗੁਰਮ

੬ ਤਾਂ ਫਿਰ ਦਾਰਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਧਹਿਲੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਖੜਤਾਲ ਦਾ ਗੁਰਮ

ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਲਿਖਤਾਂ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਖਜਾਨੇ ਰੋਲ ਹੀ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ।^੧ ਮਾਦਰੀ ਦੇ ਸੁਬੇ ਵਿੱਚ ਅਹਮਬਾ ਦੇ ਰਿਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਖੱਤਰੀ ਧਰਾਧਤ ਹੋਈ। ਅਤੇ ਉਸ ਖੱਤਰੀ ਤੇ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ:

ਨੋਟ: ^੨ ਰੋਮ ਖਾਤਮਾ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਰੋਮ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਬਾਰੇ ਜੋ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਹੈ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਕਿ:

ਮੰਦਰ ਦੀ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਹ ਮੰਦਰ ੯੦ ਫੁੱਟ ਉੱਚਾ ਅਤੇ ੯੦ ਫੁੱਟ ਚੌੜਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।^੩ ਇਸਦੀ ਚੋਗਿਰਦੀ ਦੀਵਾਰ ਦੀਆਂ ਵੱਡੇ ਖੱਬਰ ਵਾਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਰਤਾਰਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਤਾਰ ਵੱਡੀ ਗੋਲੀ ਦੀ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਖਰਚਾ ਖਾਤਮਾ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭੇਟ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ।^੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਉਸ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਜੋ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਵੱਡੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਲੈ ਆਇਆ ਸੀ, ਮੋੜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਥਾਂ ਧਰੁੱਚਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

^੫ ਗੁਣ, ਮੈਂ ਦਾਰਾ, ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੱਬਰੀ ਧਾਮੇ ਦੇ ਰਾਜਥਾਲ,

ਤਤਨਈ, ਸਬਰ ਬੋਜਨਈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ, ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਸੁਬੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਯਹੂਮਲਮ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।^੬ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਫਿਰ ਨਾ ਕਰੋ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਇਸ ਨੇੜੇ ਵੱਖ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜਥਾਲ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਖੱਬੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣ ਦਿਓ।

^੭ ਗੁਣ ਮੈਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਸੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਧੂਰਾ ਧੰਨ ਦਿਓ ਜੋ ਕਿ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੀਤੇ ਕਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵਿੱਚ ਸੁਰਾਵਟ ਨਾ ਖਏ।^੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਦਿਓ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਨ ਬਲਦ, ਭੇਡ ਜਾਂ ਲੋਏ ਆਰਾਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਚਾਹੀਦੇ ਹੋਣ। ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਰਣਕ, ਲੂਣ ਮੈਂਗ ਅਤੇ ਤੇਲ, ਜੋ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚਲੇ ਜਾਜਕ ਮੰਗਣ ਬਿਨ ਬੁਲਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੯ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਹੀ ਬਲੀਆਂ

ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਜੋ ਆਰਾਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰ ਦੇਣ। ਇਹ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਖਾਤਮਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕਰ ਸੱਕਣ।

^{੧੦} ਮੈਂ ਇਹ ਆਗਿਆ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲੇ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਸਤੀਰੀ ਕੱਢੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਖੜੀ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖੋਭਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਆਖੀਰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਕੇ ਖੰਡਰ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ।

^{੧੧} ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜਾ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਇਸ ਆਦਮ ਨੂੰ ਬਦਲੇਗਾ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਹਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚਲੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਢਾਹੇਗਾ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਮੈਂ, ਦਾਰਾ ਨੇ ਇਹ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਇੰਝ ਹੀ ਲਾਗੂ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੰਦਰ ਦਾ ਮੁਰੰਮਤ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਸਮਰਥਿਤ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ

^{੧੨} ਇਉਂ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਰਮ ਤਤਨਈ, ਸਬਰ ਬੋਜਨਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਦਾਰਾ ਖਾਤਮਾ ਦੀ ਭੇਜੀ ਹੋਈ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਵੱਖ ਰੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਧੂਰਾ-ਧੂਰਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਤੇ ਰਾਜ ਮੰਥਨ ਰੀਤਾ।^{੧੩} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਯਹੂਦੀ ਬਚੁਰਾ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਹ ਗੰਗਈ ਨਬੀ ਅਤੇ ਇਦਦੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਰਕਾਹ ਦੇ ਅਗੰਮ ਵਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਉਂ ਉਹ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਿਤ ਰਹੇ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਕੋਰਸ, ਦਾਰਾ ਅਤੇ ਅਰਤਹਸਮਤਾਂ ਦੇ ਆਦਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਫਾਰਸ ਦੇ ਖਾਤਮਾ ਸਨ।^{੧੪} ਮੰਦਰ ਦਾ ਰਾਜ ਮੰਥਨ ਮੰਗੀਏ ਦੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ, ਦਾਰਾ ਖਾਤਮਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ੬ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮੰਥਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

^{੧੫} ਫਿਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਜਾਜਕਾਂ, ਲੋਏਆਂ, ਧਾਰੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜੋ ਦੇਸ ਨਿਰਾਲੇ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਏ ਸਨ, ਖੜੀ ਖੁਸੀ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਚੱਠ ਰੀਤੀ।

^{੧੬} ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਿਤ ਰੀਤਾ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ੧੦੦ ਬਲਦ ੨੦੦ ਭੇਡ ਅਤੇ ੪੦੦ ਲੋਏ ਭੇਟ ਰੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮੁਤਾਬਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਖੱਬਰੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ।^{੧੭} ਜਿਵੇਂ ਮੁਸਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੋਲਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਲੋਏਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੋਲਿਆਂ

*੬:੧੫ ਆਦਮ ਫਰਵਰੀ ਦਾ ਮਹੀਨਾ।

ਮੁਤਾਬਕ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਲਈ
ਚੁਣਿਆ।

ਧਮਗ

^{੧੯} ਧਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ੪ ਦੀ ਚੌਦਾਂ ਤਾਰੀਰ ਨੂੰ ਉਗ ਅਗੂਦੀ
ਜਿਹੜੇ ਵੈਦ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਧਰਤੇ ਮਨ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਧਮਗ
ਦਾ ਧਰਬ ਮਨਾਇਆ। ^{੨੦} ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ
ਆਧਣੇ-ਆਧ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਰੀਤਾ। ਉਨਹਾਂ ਮਭਨਾ ਨੇ ਧਮਗ
ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਆਧਣੇ-ਆਧ ਨੂੰ ਸਾਫ ਰੀਤਾ। ਲੇਵੀਆਂ
ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਬੰਦੀਆਂ ਲਈ ਧਮਗ ਦਾ ਲੋਲਾ ਜਿਬਗ ਰੀਤਾ
ਜੇ ਵਾਧਮ ਧਰਤੇ ਮਨ। ਇਹ ਮਭ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਆਧਣੇ
ਮਗ-ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਆਧਣੇ ਲਈ ਰੀਤਾ। ^{੨੧} ਇੰਝ, ਉਨਹਾਂ
ਸਾਰੇ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਵੈਦ ਤੋਂ ਧਰਤੇ ਮਨ
ਧਮਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾਧਾ। ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਮਭ ਨੇ ਜਿਨਹਾਂ
ਨੇ ਆਧਣੇ-ਆਧ ਨੂੰ ਇਮ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੀਆਂ
ਨਾਧਾਰ ਚੀਜਾਂ ਤੋਂ ਸੁੱਧ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਜੇ ਰਿ ਅਗੇਵਾਗ,
ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਤਲਾਮ ਵਿੱਚ ਮਨ, ਉਨਹਾਂ
ਨੇ ਵੀ ਆਧਮ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾ ਰੀਤਾ। ^{੨੨} ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਆਨੰਦ
ਨਾਲ ਸੱਤ ਦਿਨ ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਧਰਬ ਮਨਾਇਆ ਰਿਉਂ
ਰਿ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਸੂਰ ਦੇ
ਧਾਤਮਾਗ ਦਾ ਮਨ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਮ ਲਈ ਧਾਤਮਾਗ
ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦਰ ਬਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ
ਰੀਤੀ।

ਜਸਰਾ ਦਾ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ

^੧ ਇਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਉਧਰੰਤ ਫਾਰਮ ਦੇ ਧਾਤਮਾਗ
ਅਰਤਗਮਸਤਾ ਦੇ ਗਾਜ ਦੋਰਾਨ ਜਸਰਾ ਸਰਾਯਾਗ ਦਾ
ਧੁੱਤਰ ਬਾਬਲ ਤੋਂ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਸਰਾਯਾਗ
ਅਜਰਯਾਗ ਦਾ ਧੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਜਰਯਾਗ ਗਿਲਰੀਯਾਗ ਦਾ
ਧੁੱਤਰ ਸੀ। ^੨ ਗਿਲਰੀਯਾਗ ਸੱਲੂਮ ਦਾ ਧੁੱਤਰ ਤੇ ਮਲੂਮ
ਸਾਦੇਰ ਦਾ ਧੁੱਤਰ ਸੀ। ਸਾਦੇਰ ਆਗੀਟੂਬ ਦਾ ਧੁੱਤਰ ਸੀ।
^੩ ਆਗੀਟੂਬ ਅਮਰਯਾਗ ਦਾ, ਅਮਰਯਾਗ ਅਜਰਯਾਗ ਦਾ
ਅਤੇ ਅਜਰਯਾਗ ਮਰਾਯੇਬ ਦਾ ਧੁੱਤਰ ਸੀ। ^੪ ਮਰਾਯੇਬ
ਜਰਯਾਗ ਦਾ ਤੇ ਜਰਯਾਗ ਉਜੀ ਦਾ ਤੇ ਉਜੀ ਬੁੱਰੀ ਦਾ
ਧੁੱਤਰ ਸੀ। ^੫ ਬੁੱਰੀ ਅਥੀਸੂਆ ਦਾ ਧੁੱਤਰ ਸੀ ਤੇ ਅਥੀਸੂਆ
ਫੀਨਗਮ ਦਾ ਧੁੱਤਰ ਸੀ ਤੇ ਫੀਨਗਮ ਅਲਆਜਾਗ ਦਾ
ਧੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਲਆਜਾਗ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਗਾਹੂਨ ਦਾ
ਧੁੱਤਰ ਸੀ।

^੬ ਜਸਰਾ ਜੇ ਰਿ ਇੰਰ ਉਮਤਾਦ ਸੀ ਬਾਬਲ ਤੋਂ ਅਰੁਮਲਮ
ਨੂੰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਗ ਮੁਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਭਲੀ-ਭਾਂਤੀ
ਮਮਝਦਾ ਸੀ। ਮੁਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਅਗੇਵਾਗ, ਇਮਰਾਏਲ
ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ
ਗਰ ਵਸਤ ਜੇ ਅਜਰਾ ਨੇ ਚਾਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਰਿਉਂ ਰਿ
ਅਗੇਵਾਗ, ਉਸ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਿਹਰ ਉਸ ਉੱਧਰ ਸੀ।
^੭ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਰੁਝ ਲੋਰ ਅਜਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਜਿਨਹਾਂ
ਵਿੱਚ ਜਾਜਰ, ਲੇਵੀ, ਗਵੱਟੀਯੇ, ਦਰਬਾਨ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ

ਮੇਵਰ ਮਨ। ਇਹ ਇਮਰਾਏਲੀ ਅਰਤਗਮਸਤਾ ਧਾਤਮਾਗ
ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਵਰਗੇ ਵਿੱਚ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਆਏ। ^੮ ਜਸਰਾ
ਅਰਤਗਮਸਤਾ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਵਰਗੇ ਦੇ
ਧੰਜਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਆਇਆ। ^੯ ਜਸਰਾ
ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਧਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਦਿਨ ਬਾਬਲ
ਤੋਂ ਤੁਰੇ ਅਤੇ ਧੰਜਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਦਿਨ ਅਰੁਮਲਮ
ਵਿੱਚ ਧਹੁੰਚ ਗਏ। ਉਸ ਦਾ ਅਗੇਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਦੇ
ਨਾਲ ਸੀ। ^{੧੦} ਜਸਰਾ ਨੇ ਆਧਣਾ ਸਾਰਾ ਮਮਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ
ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ
ਗੀ ਲੱਗਾਇਆ। ਅਤੇ ਉਹ ਇਨਹਾਂ ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਾਂ
ਦਾ ਇਮਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਅਰਤਗਮਸਤਾ ਗਾਜੇ ਦੀ ਅਜਰਾ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ

^{੧੧} ਅਜਰਾ ਜੇ ਰਿ ਇੰਰ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ
ਉਮਤਾਦ ਸੀ। ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ
ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ।
ਧਾਤਮਾਗ ਅਰਤਗਮਸਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
ਚਿੱਠੀ ਦੀ ਨਰਲ ਇਉਂ ਸੀ:

^{੧੨} ਗਾਜਿਆਂ ਦੇ ਗਾਜੇ ਅਰਤਗਮਤਾ ਵੱਲੋਂ,
ਜਾਜਰ ਅਜਰਾ, ਅਰਾਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ
ਦੇ ਲਿਖਾਰੀ ਨੂੰ
ਮਲਾਮ!

^{੧੩} ਮੈਂ ਇਹ ਆਦੇਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਜੇਰਰ ਇਮਰਾਏਲ
ਦਾ ਰੋਟੀ ਵੀ ਮਨੁੱਖ, ਇਮ ਦਾ ਰੋਟੀ ਵੀ ਜਾਜਰ
ਜਾਂ ਲੇਵੀ ਜੇ ਮੇਰੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਗਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਹ
ਅਜਰਾ ਨਾਲ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ
ਜਾ ਸੱਦਦਾ ਹੈ।

^{੧੪} ਅਜਰਾ, ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਸੱਤ ਮਲਾਗਰਾਰ ਤੈਨੂੰ ਭੇਜ
ਰਹੇ ਹਾਂ। ਤੈਨੂੰ ਅਰੁਮਲਮ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਨੂੰ ਜਾਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ। ਜਾ ਅਤੇ ਵੇਖ ਰਿ ਕਿੰਨਾ ਰੁ ਤੇਰੇ ਲੋਰ ਤੇਰੇ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਮੁਤਾਬਕ ਜੇ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ
ਹੈ ਚੱਲਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਗਨ।

^{੧੫} ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮਲਾਗਰਾਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਲਈ ਸੇਨਾ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਭੋਟ ਰਦੇ ਹਾਂ। ਧਰਮੇਸੁਰ
ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਇਹ ਸੇਨਾ
ਚਾਂਦੀ ਜਰੂਰ ਆਧਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੀਂ। ^{੧੬} ਇਨਹਾਂ
ਚੀਜਾਂ ਦੇ ਸਮੇਤ, ਜੇ ਵੀ ਸੇਨਾ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਤੁਸੀਂ
ਬਾਬਲ ਦੇ ਮੂਥਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੋਂ ਵੀ ਇੰਰਤਰ
ਰੀਤੀ ਸੀ ਲਵੋ। ਉਹ ਰੋਟੀ ਵੀ ਸੁਗਾਤ ਲੈ ਲਵੋ ਜੇ
ਲੋਰ ਅਤੇ ਜਾਜਰ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਆਧਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਦੇਣ ਦੇ ਇਛਿੰਤ ਗਨ।

^{੧੭} ਖਾਮੱਰਗ ਉਸ ਧੈਸੇ ਨਾਲ ਬਲਦ, ਭੇਡੂ ਅਤੇ ਲੋਲੇ
ਖਰੀਦੀਣਾ ਅਤੇ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਅਤੇ ਧੀਣ
ਦੀ ਭੋਟਾਂ ਖਰੀਦੀ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ
ਆਧਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਜਗਵਦੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਵੀਂ।
^{੧੮} ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਬਚੇ ਸੇਨੇ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ, ਜੇ ਰੁਝ ਤੈਨੂੰ

ਜਾਤੇ ਤੇ ਮੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ ਰਹੀ।^{੧੬} ਜਿਹੜੇ ਭਾਂਡੇ ਤੈਨੂੰ ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਪਾਸਨਾ ਲਈ ਮੱਧੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦੇਵੀ।^{੧੭} ਜਾਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਰ ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਯੰਨ ਤੂੰ ਮਾਗੀ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵਰਤ ਲਵੀ।

^{੧੮} ਗੁਣ ਮੈਂ, ਅਤਰਗਮਤਾ ਖਾਤਮਾਗ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ: ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਜਾਨੇ ਦੀ ਜੇ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੰਡਮੀ ਖਾਮੇ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਜਰਾ ਨੂੰ ਉਮਦੀਆਂ ਜਰੂਰਤ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਣ। ਅਜਰਾ ਅਰਾਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਮਤਾਦ ਜਾਤੇ ਜਾਜਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੜੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ।^{੧੯} ਅਜਰਾ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ: ੩,੪੦੦ ਕਿਲੋ ਗਾਂਦੀ, ੬੦੦ ਬੁਸਲਾ ਕਟਰ, ੬੦੦ ਗੈਲਨ ਮੈਯਾ ਅਤੇ ੬੦੦ ਗੈਲਨ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਅਤੇ ਉਮਦੀ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿੰਨਾ ਚਾਹੇ ਲੈਣ ਦਿਓ।^{੨੦} ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਅਰਾਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਜਰਾ ਲਈ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਅਰਾਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਰਹੇਯਿਤ ਹੋਵੇ।

^{੨੧} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਜਰਾ, ਲੇਵੀਆਂ, ਗਵੈਯਾਂ, ਦਰਬਾਨਾਂ, ਮੰਦਰ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵੇਲੋਂ ਕਰ ਲੈਣਾ ਬਿਵਸਥਾ ਦੇ ਬਿਲਾਫ਼ ਹੈ।^{੨੨} ਹੋ ਅਜਰਾ! ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਤੈਨੂੰ ਬਖਸ਼ੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਗੁਰਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਖਾਸ ਖੰਡਮੀ ਖਾਮੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯੰਤਰਾਂ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਅਨਜਾਣ ਹਨ।^{੨੩} ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਤੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਜਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਰੂਰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਾਧ ਮੁਤਾਬਕ ਮੈਂਤ ਦੀ ਮਜ਼ਾ, ਦੋਸ ਨਿਕਾਲਾ, ਜਾਇਦਾਦ ਜਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦੰਡ ਜਾਂ ਕੈਦ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਅਜਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

^{੨੪} ਯੰਨ ਹੈ ਅਗੋਵਾਗ ਮਾਤੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਿਸਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਧਾਈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ^{੨੫} ਅਗੋਵਾਗ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਉਸ ਦੇ

ਮੰਤਰੀਆਂ, ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਕਾਰਕੁੰਨ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਯੋਗੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਖਿਆਲ ਅਤੇ ਮਿਹਨ ਕਰਮਾਈ। ਅਗੋਵਾਗ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਰਿਆ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਲ ਧਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕਤਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਅਰੁਮਲਮ ਲਿਜਾਣ ਦੇ ਸਮਝੌਕੇ ਹੋਏ।

ਅਜਰਾ ਨਾਲ ਮੁੜਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

^੧ ਇਹ ਸੂਚੀ ਅਗੋਵਾਗਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਸਤੂਵਾਲੀ ਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤਰਗਮਤਾ ਦੇ ਮਾਮਨ ਦੋਰਾਨ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਾਬਲ ਤੋਂ (ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ) ਆਏ।

^੨ ਫੀਨਗਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੋਰਮੇਬ, ਈਬਾਮਾਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਨੀਏਲ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੱਦਮ।

^੩ ਮਰਨਕਾਗ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ: ਫਰੇਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਜਰਕਕਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ੧੫੦ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਕਰਜ ਰੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

^੪ ਖਗਬ ਮੋਯਾਬ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਰਕਕਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਲਕੋਟੇਟੀ ਅਤੇ ੨੦੦ ਆਦਮੀ।

^੫ ਜੱਤੂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਗੋਵਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਰਨਕਾਗ ਅਤੇ ੩੦੦ ਹੋਰ ਆਦਮੀ।

^੬ ਆਦੀਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਐਨਾਥਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਬਦ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ੫੦ ਆਦਮੀ।

^੭ ਏਲਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਬਲਕਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਸਾਯਾਗ ਅਤੇ ੭੦ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ।

^੮ ਸਫਟਕਾਗ ਦੀ ਮੰਤਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀਕਾਇਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਬਦਕਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ੨੦ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ,

^੯ ਐਯਾਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗੋਵਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਉਬਦਕਾਗ ਅਤੇ ੨੧੨ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ;

^{੧੦} ਬਾਨੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਮਲੇਮੀਬ, ਅਸਿਫਕਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ੧੬੦ ਹੋਰ ਆਦਮੀ।

^{੧੧} ਬੇਬਾਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਬੇਬਾਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਰਕਕਾਗ ਅਤੇ ੨੨ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ;

^{੧੨} ਅਜਗਾਦ ਦੀ ਮੰਤਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਗੋਰਦਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਗਾਨਾਨ ਅਤੇ ੧੧੦ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ;

^{੧੩} ਆਦੋਨੀਰਾਮ ਦੇ ਅਖੀਰਲੀ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ੬੦ ਆਲੀਫਲਟ, ਅਈਏਲ ਅਤੇ ਸਮਯਾਕਾਗ ਅਤੇ ਸੱਟ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ;

^{੧੪} ਬਿਗਵਈ ਦੀ ਵੰਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ ਉਬਈ, ਜੱਬੂਦ ਅਤੇ ੭੦ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ।

ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ

^{੧੫} ਮੈਂ, (ਅਜਰਾ) ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੋਵਾ ਵੱਲ ਵਹਿੰਦੀ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਇੱਕਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ

ਦਿਨ ਯੂਜ਼ੇ ਡੇਰੇ ਲਾਏ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਜਾਣਿਆ ਕਿ ਉਸ ਟੋਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਜਰ ਤਾਂ ਮਨ, ਯਰ ਵੇਈ ਲੇਵੀ ਨਹੀਂ ਮੀ।
 16 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਯਲੀਅਜਰ, ਯਰੀਏਲ, ਮਮਯਮਾਗ, ਯਲਨਾਬਾਨ, ਯਾਰੀਬ, ਜਰਬਯਾਗ ਯਤੇ ਮਯੁੱਲਾਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਯਤੇ ਮੈਂ ਯੇਯਾਰੀਬ ਯਤੇ ਯਲਨਾਬਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਮੱਦਿਆ, ਜੇ ਕਿ ਉਸਤਾਦ ਮਨ। 17 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਦੇ ਰੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜੇ ਕਿ ਰਾਮਿਫਯਾ ਨਾਂ ਦੇ ਇੰਦੇ ਮਹਿਰ ਦਾ ਯਾਗੂ ਮੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾ ਰੇ ਇੰਦੇ ਯਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀ ਯਾਥਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਮਤੋਦਾਗ ਰਾਮਿਫਯਾ ਵਿਖੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੇਵਾਦਾਗ ਮਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਦੇ ਰੋਲ ਇਸ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਸਾਇਦ ਇੰਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਰਨ ਲਈ ਯਾਥਣੇ ਮੇਵਦਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦੇਵੇ। 18 ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡਾ ਖੱਬਾ ਨੈ ਰਿਗਾ ਮੀ ਇਸ ਲਈ ਇੰਦੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ: ਮੇਰੇਬਯਾਗ, ਮਹਲੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਯਿਰਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਵਿਯਾਰਤੀ (ਮਹਲੀ ਲੇਵੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦੇ ਮੀ, ਯਤੇ ਲੇਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦੇ ਮੀ)। ਉਸ ਨੇ ਯਾਥਣੇ ਯੁੱਤਰਾਂ ਯਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ। ਚੁੱਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਉਸ ਯਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਥੇ 1੮ ਯਾਦਮੀ ਮਨ। 19 ਮਮਰੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਯਿਰਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਸਯਾਗ ਯਤੇ ਗਸਬਯਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਥਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਯਤੇ ਯੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜਿਆ। ਉਸ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਗ ਚੁੱਲ ੨੦ ਯਾਦਮੀ ਮਨ। 20 ਨਬੀਨਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਯਿਰਾਰੀਆਂ ਨੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਲਈ ਘਾਥਿਆ ਗਿਆ ਮੀ, ੨੨੦ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੇਵਾਦਾਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜਾ ਗਨ।
 21 ਉੱਥੇ ਯਗਵਾ ਨਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ, ਮੈਂ (ਅਜਰਾ) ਨੇ ਯੈਲਾਨ ਰਰਵਾਇਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਭਨਾ ਨੂੰ ਵਰਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਯਾਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਯਾਥਣੇ-ਯਾਥ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ ਘਣਾਰੇ ਯੇਸੁ ਹੇ ਮੱਦੀਏ, ਯਾਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯਾਥਣੇ ਲਈ, ਯਾਥਣੇ ਥੱਚਿਆਂ ਯਤੇ ਮਾਲ ਯਸਥਾਥ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਸਫਰ ਲਈ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰਹੀਏ। 22 ਮੈਂ ਯਾਤਮਾਗ ਯਰਤਰਸਮਤਾ ਤੋਂ ਸਫਰ 'ਚ ਸਾਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰਰਨ ਲਈ, ਕਿਉਂ ਜੇ ਗਾਗ ਵਿੱਚ ਦੁਸਮਣ ਮਨ ਸਿਯਾਗੀ ਯਤੇ ਯੇੜ-ਸਵਾਰ ਮੰਗਣ 'ਚ ਲੱਜਾ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤੀ। ਮੇਰੀ ਲਾਜ ਦਾ ਰਾਹਣ ਇਹ ਮੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਾਮੀਂ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ ਮੀ "ਸਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੱਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਫਾਦਾਰ ਗਨ ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਘੜਾ ਰਯੇਯ ਰਯਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਥ ਉੱਠਦੇ ਗਨ।" 23 ਇਸ ਲਈ ਯਾਮੀਂ ਵਰਤ ਰੱਖ ਰੇ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਸਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯੱਗੇ ਥੇਨਤੀ ਰੀਤੀ ਯਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਥੇਨਤੀ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ।
 24 ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਗ ਘਾਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰ ਚੁਣੇ ਜਿਗੜੇ ਯਾਗੂ ਮਨ। ਮੈਂ ਮੇਰੇਬਯਾਗ, ਗਸਬਯਾਗ ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣਿਆ। 25 ਮੈਂ ਉਗ ਚਾਂਦੀ, ਮੋਨਾ ਯਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ

ਜੋ ਸਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਨ, ਤੋਲੀਆਂ ਯਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੱਥ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਯਰਤਰਸਮਤਾ ਯਾਤਮਾਗ, ਉਸ ਦੇ ਮਲਾਗਾਰਾਂ ਯਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਾਮ ਸਰਦਾਰਾਂ ਯਤੇ ਘਾਥਲ 'ਚ ਵੱਸਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਭੇਟ ਰੀਤੀਆਂ। 26 ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਤੋਲਿਆ। ਉੱਥੇ ੨੨,1੦੦ ਰਿਲੇ ਚਾਂਦੀ ਯਤੇ ੩,੪੦੦ ਰਿਲੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਘਰਤਨ ਯਤੇ ੩,੪੦੦ ਰਿਲੇ ਮੋਨਾ ਮੀ। 27 ਯਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀਗ ਮੋਨੇ ਦੇ ਵਰੇਰੇ ਦਿੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਜਨ ੮.੫ ਰਿਲੇ ਦੇ ਰਹੀਬ ਮੀ। ਯਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਘੜੇ ਯੁਥਸੁਰਤ ਭਾਡੇ ਜਿਗੜੇ ਕਿ ਵੱਧੀਆ ਚਮਰਦੇ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਘਣੇ ਹੋਏ ਮਨ ਉਗ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਮੋਨੇ ਜਿੰਨੀ ਹੀ ਰੀਮਤ ਦੇ ਵਾਗ ਮੁੱਲਵਾਨ ਮਨ। 28 ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਾਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ: "ਤੁਸੀਂ ਯਗੇਵਾਗ ਲਈ ਯਵਿੱਤਰ ਹੋਵੋ ਯਤੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਸਾਮਾਨ ਵੀ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਚਾਂਦੀ ਯਤੇ ਮੋਨਾ ਯਗੇਵਾਗ ਦੀ ਭੇਟ ਰੀਤਾ ਜਿਗੜੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਥਿਆਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।" 29 ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲ ਰੋ ਜਦ ਤੀਰ ਇਹ ਵਸਤਾਂ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਯਾਗੂਆਂ ਦੇ ਗਵਾਲੇ ਨਾ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਦ ਤੀਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਜਾਜਰਾਂ ਯਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਯਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਯਾਗੂਆਂ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਰਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋਗੇ ਤੇ ਉਗ ਤੋਲ ਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖ ਲਵੋਗੇ।"
 30 ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਯਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ ਉਗ ਚਾਂਦੀ, ਮੋਨਾ ਯਤੇ ਉਗ ਖਾਮ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਗੜੀਆਂ ਯਾਜਰਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋਲ ਰੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਮਨ, ਸਵੀਰਾਰ ਰਰ ਲਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਗ ਵਸਤਾਂ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਯਾਥਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਯਗੇਚਾਉਣ ਲਈ ਯਾਥਿਆ ਗਿਆ ਮੀ।
 31 ਯਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਘਾਰ੍ਹਵੇਂ ਦਿਨ ਯਾਮੀਂ ਯਗਵਾ ਨਦੀ ਤੋਂ ਤੁਰ ਯਏ ਯਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲ ਯਏ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਥਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਮੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਗਾਗ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੇ ਡਾਰੂਆਂ ਤੋਂ ਥਚਾਇਆ। 32 ਤਦ ਯਾਮੀਂ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਯਗੇਚੇ। ਫਿਰ ਉਥੇ ਯਾਮੀਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਯਰਾਮ ਰੀਤਾ। 33 ਚੁੱਥੇ ਦਿਨ, ਯਾਮੀਂ ਯਾਥਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ 'ਚ ਜਾਰੇ ਚਾਂਦੀ, ਮੋਨੇ ਯਤੇ ਹੋਰ ਮੁੱਲਵਾਨ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਤੋਲਿਆ। ਫਿਰ ਯਾਮੀਂ ਉਗ ਵਸਤਾਂ ਉਤੀਯਾਗ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਮਰੇਮੇਥ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਮੱਥ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਫੀਨਗਾਮ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯਲਯਾਜਰ ਮੀ ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਯੇਸੂਆ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਯੋਜਾਥਾਦ ਯਤੇ ਬਿਨੂਈ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਨੋਯਦਯਾਗ ਲੇਵੀ ਵੀ ਮਨ। 34 ਯਾਮੀਂ ਸਭ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ-ਮਿਣਤੀ ਰੀਤੀ ਯਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾ ਦਾ ਚੁੱਲ ਤੋਲ ਲਿਖਿਆ।
 35 ਫਿਰ ਜਲਾਵਤਨੀਆਂ ਨੇ ਜਿਗੜੇ ਵੈਦ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਯਰਤੇ ਮਨ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ 1੨ ਘਲਦ, ੬੬ ਭੇਡੂ, ੭੭ ਲੋਲੇ ਯਤੇ 1੨ ਖੱਰੇ ਯਾਥ ਦੀ ਭੇਟਾਂ

ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਏ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਸੀ।

੩੬ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਹ ਦਾ ਖਤ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੱਛਮੀ ਧਾਮੇ ਵੱਲ ਦੇ ਰਾਜਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾ ਦਿੱਤਾ।

ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ

੧ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਾਰਜ ਕਰ ਚੁੱਕੇ, ਤਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਫੇਰੋ ਰੋਲ ਆਣ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਅਜਰਾ! ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਲੋਢੀ ਮਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਏ। ਸਗੋਂ ਉਹ, ਰਨਾਨੀਆਂ ਜਿੱਤੀਆਂ, ਫਰਿੱਜੀਆਂ, ਯਬੂਸੀਆਂ, ਅੰਮੋਨੀਆਂ, ਮੋਆਬੀਆਂ, ਮਿਸਰੀਆਂ, ਤੇ ਅਮੋਰੀਆਂ ਦੇ ਖਿਨਾਉਣੇ ਰੰਮਾਂ ਦੇ ਧਰਭਾਵ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਆਉਂਦੇ ਹੋ ਗਏ।

੨ ਇਸਰਾਏਲ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲੇ ਜਦ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਖਾਮ ਸਮਝੇ ਗਏ ਸਨ ਯਹ ਗੁਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰਲ-ਮਿਲ ਗਏ ਸਨ। ਇਉਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੰਚ ਬੁਰੀ ਉਦਗਰਣ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਖੋਮ ਰੀਤੀ ਹੈ।” ੩ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਸਤਰ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਚੋਲਾ ਧਾਢ ਸੁੱਟਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਅਤੇ ਦਾੜੀ ਚੇ ਵਾਲ ਖੁੱਟ ਸੁੱਟੇ ਮੈਂ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਭੁੱਜੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ੪ ਫਿਰ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ, ਡਰ ਨਾਲ ਹਿੱਲ ਗਿਆ। ਉਹ ਭੈਭੀਤ ਸਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜਿਹੜੇ ਕੋਈ ਵਾਖਮ ਮੁੜੇ ਸਨ, ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਵਫਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਸਾਮ ਦੀ ਬਲੀ ਤਾਈਂ ਝਟਕੇ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ।

੫ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਸਾਮ ਦੀ ਬਲੀ ਦਾ ਵਰਤ ਹੋਇਆ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੋਗ ਤੋਂ ਉੱਠਿਆ। ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਾਣੇ ਹੋਣੇ ਵੱਖਰਿਆਂ ਅਤੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਝੁਕ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਫੈਲਾਏ। ੬ ਫਿਰ ਮੈਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ:

“ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਤੌਰ ਤੋਂ ਵੀ ਸਰਮਸਾਰ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਾਡੇ ਖਾਧ ਮਾਡੇ ਸਿਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਧਰ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਕਾਸ ਤੀਰ ਧਰੁੱਚ ਗਏ ਸਨ। ੧ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਣ ਤੀਰ ਮਾਡੇ ਰੀਤੇ ਖਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਣ ਮਾਨੂੰ, ਮਾਡੇ ਖਾਤਮਾਹ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਮਿਲਿਆ। ਵਿਦੇਸੀ ਖਾਤਮਾਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਬੇਇੱਜਤ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਡੇ ਤੇ ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ, ਮਾਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ, ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਇੰਝ ਅਜੇ ਤੀਰ ਹੁੰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

੨ “ਧਰ ਗੁਣ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ, ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਡੇ ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਚੇ ਕੁਝ ਇੰਚ ਨੂੰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਖਰਤਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਤੰਬੂ ਗੱਡਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮਾਡੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੩ “ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਗੁਲਾਮ ਸੀ, ਧਰ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਮਾਡੇ ਤੇ ਦਯਾਲੂ ਸੀ ਅਤੇ ਫਾਰਸ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਤੋਂ ਵੀ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਦਰਸਾਈ। ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਮੰਦਰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਉਸਾਰ ਕੇ ਨਵਾਂ ਬਣਾ ਸੱਚੀਏ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੀ ਮੁੱਖਿਆ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਕੰਧ ਦਿੱਤੀ।

੧੦ “ਗੁਣ, ਧਰਮੇਸੁਰ, ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਹੋਰ ਕੀ ਕਹੀਏ? ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ੧੧ ਤੂੰ ਇਹ ਆਦੇਸ ਆਪਣੇ ਦਾਸਾਂ, ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਗਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ਉਹ ਧਰਤੀ ਜਿਸ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਰਬਜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਉਸ ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਧੀ ਰੰਮਾਂ ਕਾਰਣ ਨਾਖਾਰ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਜਮੀਨ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਧਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੧੨ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਕਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾਂਤੀ ਜਾਂ ਵਧਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨੋਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਤਰੜੇ ਰਹੋਗੇ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਖ ਭੋਗੋਗੇ। ਇਉਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਜਮੀਨ ਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਮੰਤਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਸੱਚੋਗੇ।

੧੩ “ਜੇ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਮਾਨੂੰ ਭੋਗਣੀ ਖਈ ਹੈ ਉਹ ਮਾਡੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਕਾਰਣ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਭੈੜੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਦੋਸੀ ਹਾਂ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਰੰਮਾਂ ਲਈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਰੀਤੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਖਰਤਨ ਦਿੱਤਾ। ੧੪ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਤੇਰੀ ਗੁਰਮ ਆਦੁਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੂੰ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਛੱਡਿਆਂ ਮਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

੧੫ “ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੂੰ ਧਰਮਾਤਮਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਤੀਰ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਸਰਮਸਾਰ ਹਾਂ। ਮਾਡੇ ਦੋਸਾ ਕਾਰਣ ਭਲਾਂ ਕੈਦ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸਨਮੁੱਖ ਖਲੋਏ ਸੱਚ।”

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਧ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ

੧੦ ਅਜਰਾ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਖਾਧਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਵੀ। ਉਹ ਕੋ-ਕੋ ਕੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਨਿਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਜਰਾ ਇਉਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇੰਚ ਵੱਡਾ ਸਮੂਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ, ਯੋਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ

ਉਸ ਦੇ ਗਿਰਦ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਯਾਗਾਂ ਮਾਰ ਰੇ ਰੋਣ ਲੱਗੇ।² ਉਦ ਏਲਾਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਯਹੀਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਰਨਯਾਗ ਨੇ ਜਜ਼ਰਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜ਼ਮੀਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯੋਥਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਡੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ਉਮੀਦ ਹੈ।³ ਗੁਣ ਚਲੇ ਜ਼ਮੀਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਕੱਢ ਦੇਈਏ। ਮਾਨੂੰ ਜਜ਼ਰਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਲਾਗ ਮੰਨਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਮੀਂ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਾਂਗੇ।⁴ ਜਜ਼ਰਾ ਉੱਠ ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਹ ਗੱਲ ਤੇਰੇ ਉੱਧਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਹਾਦਰ ਬਣ ਕੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਾਂ!”

⁵ ਤਾਂ ਜਜ਼ਰਾ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਤੋਂ ਇਕਰਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਜ਼ਮੀਂ ਮਾਰੇ ਇਸ ਇਕਰਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ।⁶ ਉਦ ਜਜ਼ਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਲਯਾਮੀਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਗਨਾਠ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਯੋਗਨਾਠ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਗਾਤ ਗੁਜ਼ਾਰੀ। ਉਸ ਨੇ ਨਾ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ ਨਾ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਗਲੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਅਨਾਮਬਾ ਬਾਰੇ ਬੜਾ ਦੁੱਖੀ ਸੀ, ਜੇ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਧਰਤੀ ਮਨ।⁷ ਉਦ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਇਹ ਧੋਗਾਮ ਭੇਜਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਯੋਲਾਨ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਲਈ ਕੈਦ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਧਰਤੀ ਮਨ।⁸ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਧਰੁੰਚਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਦੋਲਤ ਤੋਂ ਭੱਠਾ ਖਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਆਕੁਲੀ ਜਲਾਵਤਨੀਆਂ ਦੀ ਮਭਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

⁹ ਇਸ ਲਈ, ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਧਰੁੰਚ ਗਏ। ਅਤੇ ਨੌਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ 20 ਵੇਂ ਦਿਨ, ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਮਭਾ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕੰਮ ਹੋ ਗਏ।¹⁰ ਉਦ ਜਜ਼ਰਾ ਜਾਜ਼ਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯੋਥਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ, ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।¹¹ ਗੁਣ, ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਕਬੂਲ ਕਰੋ। ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮਿਆਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਔਰਤਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਲਵੋ।”

¹² ਉਦ ਉਹ ਮਾਰਾ ਮਮੂਹ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਜ਼ਰਾ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, “ਜਜ਼ਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਕਿਹਾ ਮਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।¹³ ਲੇਕਿਨ ਢੇਰ ਮਾਰੀ ਧਰਜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਮੌਸਮ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਰਿਉਂ ਰਿ ਜ਼ਮੀਂ ਬਹੁਤ ਮਾੜੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ।¹⁴ ਮਾੜੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਮਭਾ ਦੇ ਧਰਤੀਨਿਯੀ ਹੋਣ ਦਿਉ। ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਹਨ। ਉਹ ਨਿਸਚਿੰਤ ਕੀਤੇ ਮੌਸਮ ਤੋਂ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਨਿਯਾਮਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਜਦ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਂ ਇਹ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਖਟਦਾ ਦੇਈਏ।”

¹⁵ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਇਸ ਵਿਉਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਾਹੇਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਤਿਕਵਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂਜਯਾਗ। ਮੌਸਲਾਮ ਅਤੇ ਮਭਤਈ ਲੋਢੀ ਵੀ ਇਸ ਵਿਉਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਨ।

¹⁶ ਇਉਂ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਮਨੁੱਖ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਧਰਤੀ ਉਹ ਇਸ ਵਿਉਂਤ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਗਏ। ਜਜ਼ਰਾ ਜਾਜ਼ਰ ਨੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨਾਮ ਤੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। 10 ਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਫਿਰ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮਨ ਹੋਰ ਦਾ ਖਾਤਾ ਵਾਚਣ ਲਈ ਬੈਠੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਖੁੱਤਰ ਵਾਚਿਆ ਜਾਵੇ।¹⁷ ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਮਨ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

¹⁸ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਮਨ:

ਯੋਮਾਦਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਸੂਆ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ: ਮਯਮੇਯਾਗ, ਅਲੀਅਜ਼ਰ, ਯਹੀਬ ਅਤੇ ਗਦਲਯਾਗ,¹⁹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੇ ਇੱਜੜ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭੇਡ ਦੋਸ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਇਆ।

²⁰ ਇੰਮੋਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਨਾਨੀ ਅਤੇ ਜਬਦਯਾਗ।

²¹ ਗਰੀਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਮਨ: ਮਯਮੇਯਾਗ, ਏਲੀਯਾਗ, ਮਮਯਾਗ, ਯਹੀਏਲ ਅਤੇ ਉਚੀਯਯਾਗ।

੨੨ ਧਮਜੂਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਲਯੋਟੇਨਈ, ਮਯਮੋਯਾਗ, ਇਮਮਾਏਲ, ਨਥਨੇਲ, ਯੋਜ਼ਾਥਾਦ ਅਤੇ ਯਲਯਾਮਾਗ ।

੨੩ ਲੇਵੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ:
 ਯੋਜ਼ਾਥਾਦ, ਸਿਮਈ ਕੋਲਾਯਾਗ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਲੀਟਾ ਵੀ ਯਾਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਯਥਹਯਾਗ, ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਲੀਯਜ਼ਰ ।

੨੪ ਗਵਯੁਆਂ ਵਿੱਚੋਂ: ਯਲਯਾਮੀਥ ਦਰਬਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ: ਸੱਲੂਮ, ਟਲਮ ਅਤੇ ਉਰੀ ।

੨੫ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ: ਯਰੋਮ ਦੇ ਉਰੁਧਾਧਿਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ:
 ਰੁਮਯਾਗ, ਯਿਜ਼ਯਾਗ, ਮਲਰੀਯਾਗ, ਮੀਯਾਗਮੀਨ, ਯਲਯਾਜ਼ਾਗ, ਮਲਰੀਯਾਗ ਅਤੇ ਬਨਾਯਾਗ ।

੨੬ ਲਾਮ ਦੇ ਉਰੁਧਾਧਿਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ: ਮੱਤਨਯਾਗ, ਜ਼ਰਯਾਗ, ਯਹੀਏਲ, ਯਥਦੀ, ਯਰੋਮੇਥ, ਅਤੇ ਏਲੀਯਾਗ ।

੨੭ ਜੱਤੂ ਦੇ ਉਰੁਧਾਧਿਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਮਨ: ਯਲਯੋਟੇਨਈ, ਯਲਯਾਮੀਥ, ਮੱਤਨਯਾਗ, ਯਰੋਮੇਥ, ਜ਼ਾਥਾਦ ਅਤੇ ਯਾਜ਼ੀਜ਼ਾ ।

੨੮ ਬੇਥਈ ਦੇ ਉਰੁਧਾਧਿਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਹੋਗਾਨਾਨ, ਗਨਨਯਾਗਣ ਜਥਈ ਅਤੇ ਯਥਲਈ ।

੨੯ ਅਤੇ ਬਾਨੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ: ਮੱਸੁਲਾਮ, ਮੱਲੂਰ, ਯਦਾਯਾਗ, ਯਾਮੂਥ, ਮਯਾਲ, ਅਤੇ ਰਾਮੇਥ ।

੩੦ ਯਹਥ ਮੋਯਾਥ ਦੇ ਉਰੁਧਾਧਿਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਦਨਾ, ਕਲਾਲ, ਬਨਾਯਾਗ, ਮਯਮੋਯਾਗ, ਮੱਤਨਯਾਗ, ਥਮਲੇਲ, ਬਿੰਨੂਈ, ਅਤੇ ਮਨਨਮਗ ।

੩੧ ਗਾਸ਼ੀਮ ਦੇ ਉਰੁਧਾਧਿਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਲੀਯਜ਼ਰ, ਅਤੇ ਯਿਮੀਯਾਗ, ਮਲਰੀਯਾਗ, ਮਮਯਾਯਾਗ, ਅਤੇ ਸਿਮਓਨ । ੩੨ ਬਿਨਯਾਮੀਨ, ਮੱਲੂਰ ਅਤੇ ਮਮਰਯਾਗ ।

੩੩ ਗਾਸੂਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਤਨਈ, ਮੱਤਤਾਗ, ਜ਼ਾਥਾਦ, ਯਲੀਫਲਟ, ਯਰੋਮਈ, ਮਨੱਸਗ ਅਤੇ ਸਿਮਈ ।

੩੪ ਬਾਨੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਯਦਈ, ਯਮਰਾਮ, ਉਲ, ੩੫ ਬਨਾਯਾਗ, ਬੇਦਯਾਗ, ਕਲੂਗੀ, ੩੬ ਵਨਯਾਗ, ਮਰੋਮੇਥ, ਯਲਯਾਮੀਥ, ੩੭ ਮੱਤਨਯਾਗ, ਮੱਤਨਈ, ਅਤੇ ਯਯਾਮਾਈ, ੩੮ ਬਿੰਨਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ: ਸਿਮਈ, ੩੯ ਮਲਮਯਾਗ, ਨਾਥਾਨ, ਯਦਯਾਗ, ੪੦ ਮਰਨਦਥਈ, ਮਾਮਈ, ਮਾਰਈ, ੪੧ ਯਚਰੇਲ, ਮਮਰਯਾਗ, ਮਮਲਯਾਗ, ੪੨ ਸੱਲੂਮ, ਯਮਰਯਾਗ ਅਤੇ ਯੂਮਫ ।

੪੩ ਨਥੇ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਯਾਦਮੀ ਮਨ: ਯਈਲ, ਮਤਿਥਯਾਗ, ਜ਼ਾਥਾਦ, ਜਥੀਨਾ, ਯਦਦਈ, ਯੋਏਲ, ਅਤੇ ਬਨਾਯਾਗ ।

੪੪ ਇਹ ਮਾਰੇ ਯਾਦਮੀ ਵਿਦੇਸੀ ਯੌਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਯਾਗੇ ਹੋਏ ਮਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੌਰਤਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਵੀ ਮਨ ।

ਨਗਰਭਯਾਗ

ਨਗਰਭਯਾਗ ਦੀ ਪੁਰਾਰਥਨਾ

੧ ਇਹ ਸਥਵ ਗੁਰਲਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨਗਰਭਯਾਗ ਦੇ ਹਨ। ੧ ਰਿਮਲੇਵ ਦੇ ਮਹੀਨੇ, ਮੈਂ (ਨਗਰਭਯਾਗ) ਸੁਮਨ ਦੇ ਰਿਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਆਰਤਗਮਸਤਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ੨੦ਵੇਂ ਵਰਗੇ 'ਚ ਸੀ। ੨ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੁਮਨ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਨਾਨੀ ਆਤੇ ਯਗੁਦਾਗ ਤੋਂ ਕੁਝ ਆਦਮੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਏ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਯਗੁਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਖੁੰਡਿਆ ਜੇ ਰਿ ਬਚ ਨਿਕਲੇ ਮਨ ਆਤੇ ਦੇਸ ਨਿਰਾਲਾ ਝਲਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਗੁਮਲਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਬਾਰੇ ਵੀ ਖੁੰਡਿਆ।

੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ ਨਿਰਾਲੇ ਨੂੰ ਝਲਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਯਗੁਦਾਗ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਬਣ ਵਿੱਚ ਹਨ ਆਤੇ ਸਰਭਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਗੁਮਲਮ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਢਗਿ ਚੁੱਰੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਫਾਟਰ ਆੱਗ ਨਾਲ ਮਾੜੇ ਗਏ ਹਨ।"

੪ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇੰਝ ਸੁਣਿਆ, ਮੈਂ ਹੋਟਾਂ ਬੈਠ ਗਿਆ ਆਤੇ ਰਈ ਦਿਨਾਂ ਠਾਈਂ ਮੋਗ ਮਨਾਇਆ। ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆੱਗੇ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਵਰਤ ਰੱਖੇ। ੫ ਫਿਰ ਮੈਂ ਇਹ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ:

"ਉ ਯਗੇਵਾਗ, ਆਰਾਮ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮਹਾਨ ਆਤੇ ਭੈਰਾਇੰਰ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਜੇ ਆਖਣਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਆਤੇ ਵਫਾਦਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਧਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੬ "ਉ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੇਰੇ ਰੰਨ ਆਤੇ ਆੱਖਾਂ ਖੁੱਲੇ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਜੇ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਵੱਲ ਜੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਤੇਰੇ ਆੱਗੇ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਵੱਲ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕਾਂ ਭਾਵ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਆਤੇ ਮੈਂ ਕਬੂਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਮੀਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਥ ਵੀ ਰੀਤੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਘਰਾਣੇ ਨੇ ਵੀ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਥ ਰੀਤੇ ਹਨ। ੭ ਆਮਲ 'ਚ ਆਮੀਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮੰਦਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਤੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ, ਬਿਧੀਆਂ ਆਤੇ ਜਿਹੜੇ ਰੰਮ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਸੇਵਕ ਖੁਮਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ।

੮ "ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਆਦ ਕਰ ਜਿਸਦਾ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਦਾਮ ਖੁਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ 'ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬੇਇਮਾਨੀ ਕੋਰਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿੰਡਾਰ ਵੇਵਾਂਗਾ।' ੯ ਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ

ਯਰਤ ਆਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਉਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਰਾਮ ਦੇ ਆੰਤ ਤੀਰ ਵੀ ਖਿੰਡੇ ਹੋਵੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਕਰਤ ਕਰਦੇ ਇਸ ਬਾਵੇਂ ਲਿਆਵਾਂਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਨਾਉਂ ਵਸਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।"

੧੦ "ਇਸਰਾਏਲੀ ਤੇਰੇ ਦਾਮ ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਯਰਜਾ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਵੱਡੇ ਜੋਰ ਆਤੇ ਬਲ ਤੇ ਤਰੜੇ ਹੱਥਾ ਨਾਲ ਛੁਟਾਰਾ ਦਿੱਤਾ।" ੧੧ ਇਸ ਲਈ ਉ ਯਰਭੂ, ਕਿਰਧਾ ਕਰਦੇ ਮੇਰੀ ਬਿਨਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣ। ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਮ ਹਾਂ, ਮੇ ਤੂੰ ਕਿਰਧਾ ਕਰਦੇ ਆਖਣੇ ਸੇਵਕ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਉਂ ਦੀ ਇੰਜਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਦਮੀ ਆੱਗੇ ਮਿਹਰ ਕਰਦੇ ਆਖਣੇ ਸੇਵਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ।" ਮੈਂ ਧਾਤਮਾਗ ਦਾ ਸਾਰੀ ਸੀ।

ਧਾਤਮਾਗ ਦਾ ਨਗਰਭਯਾਗ ਨੂੰ ਯਗੁਮਲਮ 'ਚ ਭੇਜਣਾ

੨ ਆਰਤਗਮਸਤਾ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ੨੦ਵੇਂ, ਵਰਗੇ ਨੀਸਾਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੈਠਾ ਧਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਲਿਆਈ ਗਈ। ਮੈਂ ਮੈਠਾ ਚੁੱਰ ਕੇ ਧਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਧਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਧਾਤਮਾਗ ਮਾਗਮਤੇ ਗੁੰਦਾ ਸੀ ਕਦੇ ਇੰਨਾ ਉਦਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ, ਯਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਬੜਾ ਉਦਾਸ ਸੀ। ੨ ਤਾਂ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁੰਡਿਆ, "ਕੀ ਤੂੰ ਬੀਮਾਰ ਹੈਂ? ਤੂੰ ਉਦਾਸ ਕਿਉਂ ਦਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਤੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਹੈ।"

ਫੇਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਿਆ। ੩ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਬੜਾ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਧਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਧਾਤਮਾਗ, ਜੁਗੋ-ਜੁਗਾ ਜੀਉਂਦਾ ਰਹੇ। ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਇਸ ਲਈ ਉਦਾਸ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿਰ ਜਿੱਥੇ ਮੇਰੇ ਯੁਰਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਹਨ ਉਹ ਬੋਹ ਹੋਇਆ ਧਿਆ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਆੱਗ ਨਾਲ ਝੁਲਮੇ ਫਨਾਗ ਹੋਏ ਖਏ ਹਨ।"

੪ ਤਦ ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ?"

ਮੈਂ ਧਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਕੁਝ ਆਖਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਆਰਾਮ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆੱਗੇ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ। ੫ ਫਿਰ ਮੈਂ ਧਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਜੇ ਧਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ ਆਤੇ ਜੇਕਰ ਤੇਰੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਯਰਮੇਸਾਯੋਗ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਯਗੁਦਾਗ ਦੇ ਸਹਿਰ (ਯਗੁਮਲਮ) ਜਿੱਥੇ ਮੇਰੇ ਯੁਰਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਹਨ, ਭੇਜ ਦੇਵੇ। ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।"

੬ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਵੀ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁੰਡਿਆ, "ਤੁੱਤੋਰਾ ਸਫਰ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਰਹੇਗਾ ਆਤੇ ਕੀ ਤੂੰ ਵਾਪਸ ਯਰਤੋਂਗਾ?"

ਧਾਤਮਾਗ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਯਰਮੰਨ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਠਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ। ੭ ਮੈਂ ਧਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ, "ਜੇਕਰ ਧਾਤਮਾਗ ਧਰਮੰਦ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਆਰਜ ਕਰਾਂ। ਜੇਕਰ ਧਾਤਮਾਗ ਗਮੀ ਭਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੱਛਮੀ ਧਾਮੇ ਦੇ ਰਾਜਧਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ

ਤੇ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੇਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵਿਖਾਰੇ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਹੀਂ ਸਾਂਝੀ ਆਉਂਦੀ ਮੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜਾ ਮੌਰਦਾ ਹਾਂ ਜਦ ਤੀਰ ਰਿ ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਧਰੁੱਚ ਜਾਂਦਾ।^੧ ਆਉ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਆਮਾਫ ਲਈ ਮਿਲੇ ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਜੰਗਲ ਦਾ ਰੱਖਵਾਲਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮੌਰਦ ਦੇ ਰਿਲਹੇ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਲਈ, ਨਗਰ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਲਈ, ਆਉ ਮੇਰੇ ਘਰ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਲੱਕੜ ਲੈਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦੇਵੇ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਰਹਿ ਮੌਰਦਾ ਹੁੰਦਾ।”

ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਮੈਂ ਮੰਗਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਲਈ ਸੀਤਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਰਿਠਯਾਲੂ ਮੀ।

੧੧ ਮੈਂ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੱਡਮੀ ਧਾਮੇ ਦੇ ਗੁਜਧਾਲਾਂ ਰੇਲ ਗਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਤਮਾਗ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਖਤ ਦਿਖਾਏ। ਧਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਫੌਜੀ ਆਧਿਕਾਰੀ ਆਉ ਘੁੜ ਸਵਾਰ ਵੀ ਭੇਜੇ ਸਨ।^{੧੨} ਸਨਬਲਟ ਆਉ ਟੋਬੀਯਾਗ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਰੰਮਾਂ ਘਾਠੇ ਧਾਤ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਘੜੇ ਧਰੇਸਾਨ ਆਉ ਗੁੱਸੇ ਹੋਏ ਰਿ ਰੋਈ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਸਨਬਲਟ ਹੋਰਨ ਤੋਂ ਆਉ ਟੋਬੀਯਾਗ ਆਮੇਨੀ ਆਧਿਕਾਰੀ ਸੀ।

ਨਗਰਮਯਾਗ ਵਲੋਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ

੧੨-੧੩ ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਆਇਆ ਆਉ ਉੱਥੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾ। ਫੇਰ ਗੁਤ ਵੇਲੇ, ਮੈਂ ਰੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਰਲ ਧਿਆ, ਧਰ ਮੈਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ, ਯਹੂਸਲਮ ਘਾਠੇ, ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਧਾਈਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਘਾਠੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਉੱਥੇ ਜਿਸ ਖੋੜੇ ਤੇ ਮੈਂ ਸਵਾਰ ਸੀ ਉਸ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਮੇਰੇ ਰੇਲ ਰੋਈ ਹੋਰ ਖੋੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।^{੧੩} ਗੁਤ ਵੇਲੇ, ਮੈਂ ਵਾਦੀ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੋਂ ਘਾਗਰ ਨਿਰਲ ਰੇ ਆਜਗਰ ਦੇ ਖੂਹ ਨੂੰ ਆਉ ਰੁੜੇ ਦੇ ਫਾਟਰ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਇਉਂ ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਢਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਰੰਧਾਂ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਰਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਾਟਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਆੱਗ ਨਾਲ ਸੜ ਗਏ ਸਨ।^{੧੪} ਉਸਤੋਂ ਘਾਦ ਮੈਂ ਫੁਵਾਠੇ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਆਉ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਤਲਾਬ ਵੱਲ ਨੂੰ ਸਵਾਰ ਹੋਇਆ ਧਰ ਜਦੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਨੇੜੇ ਧਰੁੱਚਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਉੱਥੇ ਮੇਰੇ ਖੋੜੇ ਦੇ ਲੰਘਣ ਜਿੰਨੀ ਥਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।^{੧੫} ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਉਂ ਮੈਂ ਰੰਧਾਂ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਰਰਦਾ ਹੋਇਆ ਗੁਨੇਰੇ 'ਚ ਹੀ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ। ਆਖੀਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਵਾਦੀ ਦੇ ਫਾਟਰ ਸਾਹੀਂ ਮੁੜ ਆਇਆ।^{੧੬} ਆਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਰਿ ਮੈਂ ਰਿੱਥੇ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਧਾਤ ਸੀ ਰਿ ਮੈਂ ਸੀ ਰਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਜੇ ਤੀਰ ਯਹੂਦੀਆਂ, ਜਾਜਰਾਂ, ਮੱਜਣਾ, ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਆਉ ਦੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਮੇਰੇ ਰਰਦੇ ਸਨ, ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

੧੭ ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਰਿ ਆਮੀਂ ਇੱਥੇ ਰਿੰਨੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਯਹੂਸਲਮ ਉੱਜੜ ਰੇ ਖੰਡਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸਦੇ ਫਾਟਰ

ਆੱਗ 'ਚ ਝੁਲਮ ਗਏ ਹਨ। ਚਲੋ ਆਧਾਂ ਮੁੜ ਤੋਂ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਰੰਧ ਉਸਾਰੀਏ, ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਸਰਮਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਧਵੇਗਾ।”

੧੮ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਰਿ ਮੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਦੁਆਲੂ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਤਮਾਗ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਘਾਠੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਸਨ। ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਆਉ, ਗੁਣ ਆਧਾ ਰੰਮ ਸੁਰੂ ਰਹੀਏ!” ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਧਣੇ-ਆਧ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਰੰਮ ਲਈ ਸਮਰਧਿਤ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।^{੧੯} ਧਰ ਜਦੋਂ ਹੋਰਨ ਦੇ ਸਨਬਲਟ ਆਉ ਟੋਬੀਯਾਗ ਆਮੇਨੀ ਆਧਿਕਾਰੀ ਆਉ ਆਰਬੀ ਗਸਮ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਰਿ ਆਮੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਉਸਾਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘੜੀ ਘਦਰਮੀਜੀ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਮਖੋਲ ਉਤਾਇਆ ਆਉ ਰਿਹਾ, “ਤੁਮੀਂ ਸੀ ਰਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਸੀ ਤੁਮੀਂ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਦਰੋਹ ਰਰ ਰਹੇ ਹੋ?”

੨੦ ਧਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਝ ਰਿਹਾ, “ਇਸ ਰਾਮਯਾਬੀ ਲਈ ਆਰਾਮ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਰਰੇਗਾ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦਾਮ ਹਾਂ ਆਉ ਆਮੀਂ ਇਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਉਸਾਰਾਗੇ। ਆਉ ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੌਰਦੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਤੁਹਾਡਾ ਇੱਥੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੋਈ ਗੱਰ ਹੈ ਨਾ ਹਿੰਸਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਰੋਈ ਆਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ।”

ਰੰਧ ਦੇ ਉਸਾਰੀਏ

੨੧ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਦਾ ਨਾਂ ਆਲਯਾਮੀਬ ਸੀ।
੨ ਆਲਯਾਮੀਬ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਜੇ ਰਿ ਜਾਜਰ ਸਨ, ਭੇਡ ਫਾਟਰ ਘਟਾਇਆ ਆਉ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰਧਿਤ ਸੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੇ ਖੂਹੇ ਲਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੈਫਾਂ ਦੇ ਖੁਰਜ ਤੋਂ ਲੈ ਰੇ ਗੁਨੇਲ ਦੇ ਖੰਮ ਤੀਰ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਰੰਧ ਤੇ ਰੰਮ ਸੀਤਾ ਆਉ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰਧਿਤ ਸੀਤਾ।

੩ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਤੋਂ ਆਗਾਂਗ, ਯਰੀਹੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੰਧ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਸੀਤੀ ਆਉ ਯਰੀਹੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਆਗਾਂਗ, ਇਮਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜੱਬੂਰ ਨੇ ਰੰਧ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਸੀਤੀ।

੪ ਉਸਨਾਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਮੱਛੀ ਫਾਟਰ ਘਟਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਸਤੀਰ ਧਾਏ ਆਉ ਇਸਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸੀਤੇ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਚਿਟਰਟੀਆਂ ਆਉ ਸਹੀਏ ਲਗਾਏ।

੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਗਾਂਗ ਗਰੇਸ ਦੇ ਖੋਤਰੇ ਆਉ ਉਰੀਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਰੇਮੇਥ ਨੇ ਮੁਰੰਮਤ ਸੀਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਗਾਂਗ ਘਰਰਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਉ ਮਸੇਜਬੇਲ ਦੇ ਖੋਤਰੇ ਘਰਰਯਾਗ ਨੇ ਮੁਰੰਮਤ ਸੀਤੀ।

ਆਉ ਘਯਾਨਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਾਦੇਰ ਨੇ ਰੰਧ ਦੇ ਆਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਸੀਤੀ।

੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਗਾਂਗ, ਤਰੋਈ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਰੰਧ ਦੇ ਆਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਸੀਤੀ, ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ

ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਆਮੀ *ਲਈ ਰੰਮ ਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

^੬ਯੇਯਾਦਾ ਅਤੇ ਮੱਸੁਲਾਮ ਨੇ ਖੁਰਾਣੇ ਫਾਟਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ਯੇਯਾਦਾ ਧਾਮੇਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਮੱਸੁਲਾਮ ਬਮੇਦਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਤੀਰ ਟਿਕਾਏ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬੁਝੇ ਲਗਾਏ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚਿਟਰਣੀਆਂ ਅਤੇ ਮਰੀਏ ਲਾਏ।

^੭ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ, ਮਲਟਯਾਗ ਗਿਬਓਨੀ ਅਤੇ ਯਾਦੋਨ ਮੇਰੇਨੋਬੀ ਅਤੇ ਗਿਬਓਨੀ ਅਤੇ ਮਿਮਯਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੰਡਮੀ ਧਾਮੇ ਦੇ ਰਾਜਘਾਲਾਂ ਦੇ ਨਿਖੰਤਰਣ ਹੇਠਾਂ ਸਨ, ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਰੰਮ ਕੀਤਾ।

^੮ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਹਰਗਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਉੱਜੀਏਲ ਨੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ਉੱਜੀਏਲ ਇੱਕ ਸੁਨਿਆਰਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਗਨਾਨਯਾਗ ਅਤੇ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਚੌੜੀ ਰੰਧ ਤਾਈਂ ਯਰੂਸਲਮ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ।

^੯ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਹੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਫਾਯਾਗ ਨੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ਰਫਾਯਾਗ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਅੱਧੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ।

^{੧੦}ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਹਰੁਮਫ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਦਾਯਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵਾਲੀ ਰੰਧ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਗਸਬਨਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗੁੱਦਮ ਨੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ^{੧੧}ਹਰੀਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਲਰੀਯਾਗ ਅਤੇ ਯਹਬ ਮੇਯਾਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਹਮੂਬ ਨੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੰਦੂਰ ਬਰਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ।

^{੧੨}ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਹੱਲੋਹੇਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸੱਲੂਮ ਨੇ, ਜੋ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਅੱਧੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ, ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ।

^{੧੩}ਹਨੂਨ ਅਤੇ ਜਾਨੇਯਾਗ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਵਾਦੀ ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸਾਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਲਗਾਏ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਚਿਟਰਣੀਆਂ ਅਤੇ ਮਰੀਏ ਲਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ੫੦੦ ਗਜ਼ ਲੰਬੀ ਰੰਧ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰੂੜੇ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੰਧ ਤੇ ਰੰਮ ਕੀਤਾ।

^{੧੪}ਰੇਰਾਥ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਲਰੀਯਾਗ ਨੇ ਰੂੜੇ ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਬੈਤ ਹੱਰਾਰਮ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸਾਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਲਗਾਏ ਅਤੇ ਫੇਰ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਚਿਟਰਣੀਆਂ ਅਤੇ ਮਰੀਏ ਲਾਏ।

^{੧੫}ਰਾਲਾ ਹੋਜ਼ਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸੱਲੂਨ ਨੇ ਫੁਵਵਾਰੇ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ਸੱਲੂਨ ਮਿਮਯਾਗ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹੇ

ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸਾਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਪਰ ਛੱਤ ਵੀ ਥਾਈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਇਸਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਲਗਾਏ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਚਿਟਰਣੀਆਂ ਅਤੇ ਮਰੀਏ ਲਗਾਏ। ਉਸ ਨੇ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਬਾਗ ਦੇ ਰੋਲ, ਮਿਲੇਅਮ ਤਲਾਅ ਦੀ ਰੰਧ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੌੜੀਆਂ ਤੀਰ ਉਸਾਰੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ।

^{੧੬}ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਅਜ਼ਬੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨਗਮਯਾਗ ਨੇ, ਜਿਹੜਾ ਬੈਤਸੂਰ ਦੇ ਅੱਧੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ, ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੀਰ ਅਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣੇ ਤਲਾਅ ਤੀਰ ਅਤੇ ਨਾਇਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤੀਰ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ।

^{੧੭}ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲੇਵੀ ਬਾਨੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹਰੁਮ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ, ਹਸਬਯਾਗ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲੇਵੀ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ਹਸਬਯਾਗ ਕਈਲਾਗ ਦੇ ਅੱਧੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ।

^{੧੮}ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਰਵਾਂ ਨੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਹੋਰਦਾਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬੱਵਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਈਲਾਗ ਦੇ ਅੱਧੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ।

^{੧੯}ਯੇਸੂਆ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਏਜ਼ਰ ਨੇ, ਜੋ ਕਿ ਮਿਮਯਾਗ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸਮਤਰ ਖਾਨੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰੰਧ ਦੀ ਨੁਕਰ ਤਾਈਂ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ^{੨੦}ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੱਬਈ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਬੂਰ ਨੇ ਰੰਧ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਉਸ ਨੇ ਬੜੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਨੁਕਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜ਼ਰ ਅਲਯਾਮੀਥ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਤੀਰ ਕੀਤੀ।

^{੨੧}ਉਧਰੰਤ ਉਧੀਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਰੇਮੇਥ ਜੋ ਕਿ ਹੱਰੋਜ ਦਾ ਖੇਤਰਾ ਸੀ ਨੇ ਦੀਵਾਰ ਦਾ ਅਗਲਾ ਹਿੱਸਾ ਅਲਯਾਮੀਥ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਆਖੀਰ ਤੀਰ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ^{੨੨}ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ।

^{੨੩}ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਅਤੇ ਹਮੂਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਨਨਯਾਗ ਦੇ ਖੇਤਰੇ ਅਤੇ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਯਾਮੇਯਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦੀ ਰੰਧ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ।

^{੨੪}ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਹੋਰਦਾਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਿਨੂਈ ਨੇ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰੰਧ ਦੇ ਮੋੜ ਤੀਰ ਅਤੇ ਫੇਰ ਨੁਕਰ ਤੀਰ, ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ।

^{੨੫}ਉਜ਼ਈ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਲਾਲ ਨੇ ਉਸ ਮੋੜ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਤੋਂ ਅਤੇ ਬਰਜ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਤੋਂ ਦਰਬਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਤੀਰ ਜੋ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਉਧਰਲੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲਦਾ ਸੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ। ਯਲਾਲ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ, ਧਰੋਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਧਦਾਯਾਗ ਨੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ।

*੩:੫ ਸੁਆਮੀ ਜਾਂ, "ਅਹੋਵਾਹ।"

੨੬ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨੌਰਰ ਉਫਲ ਖਗਾੜੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ ।
 ਉਂਨਗਾਂ ਨੇ ਜਲ ਫਾਟਰ ਦੇ ਯੁਰਬੀ ਧਾਮੇ ਦੀ ਰੰਧ ਤਾਈ
 ਆਤੇ ਇਸਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਰੀਤੀ ।
 ੨੭ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਯਦ, ਤਰੇਈਆਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵੱਡੇ
 ਬੁਰਜ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਫਲ ਦੀ ਰੰਧ ਤੀਰ ਰੰਧ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ
 ਮੁਰੰਮਤ ਰੀਤੀ ।
 ੨੮ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਖੋੜੇ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਉੱਧਰ ਮੁਰੰਮਤ
 ਰੀਤੀ । ਹਰ ਜਾਜਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਮਾਮਗੁਟੀ ਰੰਧ ਦੀ
 ਮੁਰੰਮਤ ਰੀਤੀ । ੨੯ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਯਦ, ਇੰਮੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ
 ਮਾਦੇਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਦੀ ਰੰਧ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ
 ਰੀਤੀ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਆਗਲੀ ਮੁਰੰਮਤ, ਯੁਰਬੀ ਫਾਟਰ ਦੇ
 ਦਰਬਾਨ ਮੌਰਨਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਮਯਾਯਾਗ ਨੇ ਰੀਤੀ ।
 ੩੦ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਯਦ, ਮਲਮਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਨਨਯਾਗ
 ਆਤੇ ਗਾਨੂਨ, ਮਾਲਾਫ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਖੁੱਤਰਾ ਨੇ, ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ
 ਮੁਰੰਮਤ ਰੀਤੀ ।

ਉਸਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਬਰਰਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੱਸੁਲਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ
 ਰਮਰੇ ਦੇ ਆਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਰੀਤੀ । ੩੧ ਉਸ ਤੋਂ
 ਬਾਯਦ, ਮਲਰੀਯਾਗ, ਸੁਨਿਯਾਗਿਯਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਰ ਨੇ, ਮੰਦਰ
 ਦੇ ਨੌਰਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਆਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਫਾਟਰ ਦੇ ਆੱਗੇ
 ਵਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਆਤੇ ਨੁਰਰ ਦੇ ਉੱਧਰ ਰਮਰੇ ਦੀ
 ਮੁਰੰਮਤ ਰੀਤੀ । ੩੨ ਸੁਨਿਯਾਗਾਂ ਆਤੇ ਵਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨੁਰਰ
 ਦੇ ਉੱਧਰ ਰਮਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰੇ ਭੇਡ ਫਾਟਰ ਤੀਰ ਮੁਰੰਮਤ
 ਰੀਤੀ ।

ਮਨਬੱਲਟ ਆਤੇ ਟੋਬੀਯਾਗ

੧ ਜਦੋਂ ਮਨਬੱਲਟ ਨੂੰ ਇਹ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਆਮੀਂ
 ਯਰੂਸਲਮ ਦੀ ਰੰਧ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਰਰ ਰਹੇ ਗਾਂ ਤਾਂ ਉਹ
 ਬੜਾ ਧਰਮਾਨ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੜਾ ਗੁੱਸਾ ਆ ਗਿਆ ।
 ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਮਖੈਲ ਉਡਾਉਣਾ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ ।
 ੨ ਮਨਬੱਲਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਆਤੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੀ ਸੈਨਾ
 ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਰੀਤੀ । ਉਸ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਇਹ ਰਮਚੇਰ
 ਜਿਹੇ ਯਹੂਦੀ ਇੱਥੇ ਰੀ ਰਰ ਰਹੇ ਗਨ? ਰੀ ਉਹ ਇਹ ਮੋਚ
 ਰਹੇ ਗਨ ਕਿ ਆਮੀਂ ਉਨਗਾਂ ਨੂੰ ਇੰਰਲੇ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗੇ? ਰੀ ਉਹ
 ਮੋਚਦੇ ਗਨ ਕਿ ਉਹ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ? ਸਾਇਦ ਉਹ
 ਇਹ ਮੋਚਦੇ ਗਨ ਕਿ ਉਹ ਇੰਰੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਉਸਾਰੀ
 ਰਰ ਲੈਣਗੇ । ਉਹ ਇਸ ਸੁਯਾਗ ਤੇ ਰੂੜੇ ਦੇ ਢੇਰ ਵਿੱਚੋਂ ਖੱਬਰ
 ਚ ਮੁੜ ਨਵੀਂ ਉਸਾਰੀ ਚ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਧਾ ਸੱਰਦੇ । ਕਿਉਂ ਕਿ
 ਇਹ ਤਾਂ ਗਾਥ ਦੀ ਢੇਰੀ ਹੈ ।”
 ੩ ਟੋਬੀਯਾਗ ਆੱਮੇਨੀ ਵੀ ਮਨਬੱਲਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ।
 ਟੋਬੀਯਾਗ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰੀ ਉਸਾਰ ਰਹੇ
 ਗਨ । ਜੇਰਰ ਇੰਰ ਨੂੰ ਬੜੀ ਵੀ ਇਸ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਈ, ਤਾਂ
 ਉਹ ਉਨਗਾਂ ਦੀ ਖੱਬਰ ਦੀ ਇਸ ਰੰਧ ਨੂੰ ਢਾਗ ਦੇਵੇਗੀ ।”
 ੪ ਨਗਮਯਾਗ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ ਤੇ
 ਰਿਗਾ, “ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਸਾਡੀ ਆਰਜੇਈ ਸੁਣ । ਉਹ ਸਾਨੂੰ
 ਨਫਰਤ ਰਰਦੇ ਗਨ । ਮਨਬੱਲਟ ਆਤੇ ਟੋਬੀਯਾਗ ਸਾਡੀ
 ਤੇਗੀਨ ਰਰਦੇ ਗਨ । ਧਰਮੇਸੁਰ, ਇਨਗਾਂ ਬੇਇੱਚਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਮੁੜ ਉਨਗਾਂ ਉੱਤੇ ਧਾ ਦੇ । ਉਨਗਾਂ ਨੂੰ ਉਨਗਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ
 ਦੁਆਰਾ ਫੜਵਾ ਕੇ ਕੈਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਦੁਸਰੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਲੈ ਜਾ ।
 ੫ ਉਨਗਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨਾ ਲੁਕਾ ਆਤੇ ਉਨਗਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਮੁਯਾਫ
 ਨਾ ਕਰੀਂ ਜੇ ਉਨਗਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਰੀਤੇ ਗਨ । ਕਿਉਂ ਕਿ
 ਉਨਗਾਂ ਨੇ ਉਸਰਈਆਂ ਦਾ ਗੱਮਲਾ ਢਾਹਿਆ ਹੈ ਆਤੇ ਉਨਗਾਂ
 ਦੀ ਬੇਇੱਚਤੀ ਰੀਤੀ ਹੈ ।”

੬ ਮੇ ਆਮੀਂ ਯਰੂਸਲਮ ਦੀ ਰੰਧ ਬਣਾਈ । ਆਤੇ ਸਾਰੀ
 ਰੰਧ ਇਸਦੀ ਸਾਰੀ ਉਚਾਈ ਦੇ ਆੱਧ ਤੌਰ ਜੋੜੀ ਆਤੇ
 ਉਸਾਰੀ ਗਈ ਸੀ । ਆਮੀਂ ਇਥੇ ਤੀਰ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰ ਸੱਰੇ ਕਿਉਂ
 ਕਿ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਦਿਲੋਂ ਕੰਮ ਰੀਤਾ ਸੀ ।

੭ ਧਰ ਮਨਬੱਲਟ, ਟੋਬੀਯਾਗ, ਆਰਬੀਆਂ, ਆੱਮੇਨੀਆਂ
 ਆਤੇ ਆਸਦੇਦੀਆਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਯਰੂਸਲਮ
 ਦੀ ਰੰਧ ਦੀ ਬਗਲੀ ਵੰਧ ਰਹੀ ਹੈ ਆਤੇ ਉਹ ਬਾਵਾਂ ਜਿੱਥੇ
 ਰੰਧ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਦੁਸਮਣ ਸਰਿਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ
 ਸੱਰਦੇ ਮਨ ਬੰਦ ਰੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ । ਤਾਂ ਉਨਗਾਂ
 ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕਰੋਧ ਆਇਆ । ੮ ਤਾਂ ਉਨਗਾਂ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ
 ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਕਿ ਉਨਗਾਂ
 ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਦੁੱਖ ਆਤੇ ਉਲਝਨ ਧੈਰਾ ਕਰਕੇ ਯਰੂਸਲਮ
 ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ੯ ਧਰ ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਆੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ ਤੇ ਆਮੀਂ ਦਿਨ-ਗਤ
 ਦੀਵਾਰ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਲਈ ਦਰਬਾਨ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ
 ਕਿ ਆਮੀਂ ਉਨਗਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਮਾਗਮਣਾ ਕਰ ਸੱਰੀਏ ।

੧੦ ਆਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਵਕਤ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ,
 “ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਬਲ ਗੁਣ ਘਟਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਰੱ ਗਏ
 ਗਨ, ਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਲਬਾ ਤੇ ਗਰਦ ਹੈ ਤੇ ਆਮੀਂ ਰੰਧ
 ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ।” ੧੧ ਆਤੇ ਸਾਡੇ ਵੈਰੀ
 ਆਖ ਰਹੇ ਗਨ, “ਇਸ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਸਾਨੂੰ ਵੇਖ
 ਲੈਣ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਲੈਣ, ਆਮੀਂ ਉਨਗਾਂ ਉੱਧਰ ਚੜ੍ਹ
 ਆਵਾਂਗੇ ਆਤੇ ਉਨਗਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵਾਂਗੇ । ਇੰਝ ਆਮੀਂ ਕੰਮ ਨੂੰ
 ਤੇਰ ਦੇਵਾਂਗੇ ।”

੧੨ ਇਉਂ ਸਾਡੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ
 ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਦਸ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਰਿਗਾ, “ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਧਾਮੇ
 ਦੁਸਮਣਾਂ ਦਾ ਖੋਰਾ ਹੈ, ਜਿੰਧਰ ਵੀ ਮੂੰਹ ਫੇਰੇ ਉੱਧਰ ਹੀ ਸਾਡੇ
 ਵੈਰੀ ਖੜ੍ਹੇ ਗਨ ।”

੧੩ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਨੀਵਿਆਂ ਬਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਰ ਦੇ
 ਖਿੱਛੇ ਖੁਲਿਆ ਬਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨਗਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ
 ਆਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਆਤੇ ਬਰਛੀਆਂ ਆਤੇ
 ਕਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਰੀਤਾ । ੧੪ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ
 ਧਰੱਖਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਸੱਜਣਾਂ, ਗਾਰਮਾਂ ਆਤੇ
 ਬਾਰੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਬ ਹੋਕੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਡੇ ਵੈਰੀਆਂ
 ਤੋਂ ਡਰੋ ਨਾ । ਹਮੇਸਾ ਆਪਣੇ ਧਰਬੂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ! ਯਗੇਵਾਹ
 ਸੁਯਾਮੀ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਆਤੇ ਮਗਨ ਹੈ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ
 ਭਗਵਾਂ, ਖੁੱਤਰਾਂ ਆਤੇ ਧੀਆਂ ਖਾਤਿਰ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਆਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਆਰਤਾਂ ਲਈ
 ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।”

੧੫ ਉਦੇ ਮਾਡੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਖਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਮੁੜ ਤੋਂ ਵੀਹਾਰ ਉਮਾਰਣ ਦੇ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਗਏ। ਇਉਂ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਆਖੇ-ਆਖਣੇ ਰੰਮ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੇ ਜੁੱਮੇ ਲੱਗਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਹਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਗਿਆ। ੧੬ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਮੇਰੇ ਅੱਧੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਰੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਯਮਤ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਬਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਰਛਿਆਂ, ਢਾਲਾਂ, ਧਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਕਵਚਾਂ ਨਾਲ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਗੁਠਿਆਰ ਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਫੈਜੀ ਸਰਦਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਰੰਧ ਉਮਾਰਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ੧੭ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਰੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਦਦਗਾਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਜੱਥ ਵਿੱਚ ਆਖਣਾ ਰੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਸਮਤਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ੧੮ ਅਤੇ ਰੰਧ ਉਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਆਖਣੇ ਕਮਰ ਰਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਖਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਰੱਖ ਕੇ ਰੰਧ ਉਮਾਰਦੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਤੁਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੀ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ੧੯ ਫਿਰ ਮੈਂ ਸੱਜਣਾਂ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਾਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੰਧ ਉੱਥਰ ਖਿੱਲਰੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ੨੦ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਤੁਰੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੋ, ਉਸੇ ਵਕਤ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਵੋ। ਆਮੀਂ ਮਾਰੇ ਉਸੇ ਬਾਢੇ ਇੱਕਤਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਲਈ ਲੜੇਗਾ।”

੨੧ ਇਉਂ ਆਮੀਂ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਰੰਧ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਰੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਮਨੁੱਖ ਬਰਛੀਆਂ ਬੰਮੀ ਰੱਖਦੇ ਤੇ ਇਉਂ ਆਮੀਂ ਖਰਭਾਤ ਦੀ ਖਹਿਲੀ ਕਰਣ ਤੋਂ ਨੈ ਕੇ ਤਾਰੇ ਨਿਕਲਣ ਤੀਰ ਰੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ।

੨੨ ਉਸ ਵਕਤ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ: “ਹਰ ਰੰਧ ਉਮਾਰਣ ਵਾਲਾ ਵਿਯਕਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ਼ਾਤ ਨੂੰ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੇ। ਇਉਂ ਉਹ ਸ਼ਾਤ ਨੂੰ ਖਹਿਰਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਰੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਖੁਰਾ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ।”

੨੩ ਇਉਂ ਮਾਡੇ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਖਣੇ ਰੰਧੜੇ ਨਹੀਂ ਉਤਾਰਦਾ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਭਰਾ, ਮਦਦਗਾਰ ਜਾਂ ਮੇਰਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖਹਿਰੇਦਾਰ ਇਉਂ ਹਰ ਵਕਤ ਆਮੀਂ ਆਖਣੇ ਸਮਤਰਾਂ ਸਹਿਤ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ ਇੱਥੇ ਤੀਰ ਕਿ ਜਦੋਂ ਘਾਈ ਵੀ ਲੈਣ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਸਮਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਤੈਨਾਤ ਹੁੰਦੇ ਸੀ।

ਨਗਮਯਾਗ ਦਾ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ

੧ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਨੇ ਜੋਰ-ਸੋਰ ਖ ਨਾਲ ਆਖਣੇ ਯਹੂਦੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਾਇਤ ਕੀਤੀ। ੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇ ਕੋਈਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਮੀਂ, ਮਾਡੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਮਾਡੀਆਂ ਘੀਆਂ ਕਾਫੀ ਹਨ, ਸੇ ਮਾਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਅਤੇ ਨਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੁਝ ਆਨਾਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।”

੩ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਕਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਮਾਨੂੰ ਆਖਣੀ ਜਮੀਨ, ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਅਤੇ ਘਰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਨੂੰ ਆਨਾਜ ਮਿਲ ਸਕੇ।”

੪ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕ ਇਹ ਵੀ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ, “ਮਾਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖੇਤਾਂ ਤੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਤੋਂ ਖਾਤਸਾਗ ਦਾ ਕਰ ਵੀ ਚੁਕਾਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕਿ ਆਮੀਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਅਮਮਰੱਥ ਹਾਂ, ਸੇ ਇਸ ਕਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਮਾਨੂੰ ਖੋਸਾ ਉਧਾਰ ਚੁੱਕਣਾ ਪਵੇਗਾ। ੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਗੂਰਾਗਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖੋ ਆਮੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਭਲੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਖੁੱਤਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਭਲੇ ਹਨ ਖਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮਾਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਘੀਆਂ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਵੇਚਣੇ ਖੈਣਗੇ। ਮਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਆਖਣੀਆਂ ਘੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਵੇਚ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਵੰਮ ਹਾਂ ਅਤੇ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਖਣੇ ਖੇਤ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਗੁਲਾ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ।”

੬ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਰਾਇਤਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬੜਾ ਕਰੋਧ ਚੜ੍ਹਿਆ। ੭ ਖਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਤੇ ਕਾਬੂ ਠਾਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਸੱਜਣਾ ਅਤੇ ਗਾਰਬਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜਾ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਯਾਜ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।” ਫਿਰ ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਸਭਾ ਲਈ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ। ੮ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਾਡੇ ਯਹੂਦੀ ਭਰਾ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਜੋਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਖਮ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ, ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਆਮੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਗੁਣ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਜੋਂ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਵਾਖਮ ਖਰੀਦਣਾ ਪਵੇ।”

ਉਹ ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਚੁੱਧ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਸੁਝਿਆ। ੯ ਇਉਂ ਮੈਂ ਕੋਲਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸੰਭਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਜੋ ਮਾਡੇ ਦਸਮਣਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਤੋਂ ਬੋਢਿੱਜਤੀ ਲਿਆਉਣ। ੧੦ ਮੇਰੇ ਭਰਾ, ਮੇਰੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੈਸੇ ਅਤੇ ਆਨਾਜ ਉਧਾਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਖੈਸੇ ਤੇ ਵਿਯਾਜ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਭੁੱਲ ਜਾਓ। ੧੧ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤ, ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ, ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਬਾਗ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਾਖਮ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਇੱਕ ਖਰਤਿਸਤ ਵਿਯਾਜ ਤੁਸੀਂ ਖੈਸੇ, ਆਨਾਜ, ਨਵੀਂ ਮੈਯਾ ਅਤੇ ਤਾਜੇ ਤੇਲ ਤੇ ਦਸੂਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਵਾਖਮ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੧੨ ਉਦੇ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਨਗਮਯਾਗ, ਆਮੀਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਖਮ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਰ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਮੰਗਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਰਾਂਗੇ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਕਰੇਗਾ।”

ਫੇਰ ਮੈਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ। ਮੈਂ ਮੱਜਣਾਂ ਯਾਤੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੌਂਗ ਚੁਕਾਈ ਰਿ ਉਗ ਆਪਣੇ ਇਰਗਾਰਾਂ ਤੇ ਖੁਰੇ ਉਤਰਣਗੇ।^{੧੩} ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜਿਆਂ ਉੱਥੇ ਪੁਰਲੀਆਂ ਤਰੀਜਾਂ ਰੱਢੀਆਂ ਯਾਤੇ ਆਖਿਆ, “ਬਿਲਕੁਲ ਇੰਝ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਹਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰੇ ਯਾਤੇ ਆਪਣੀ ਰਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਗਿਲਾ ਦੇਵੇ, ਜੇ ਇਸ ਇਰਗਾਰ ਨੂੰ ਖੁਰਿਆਂ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ। ਯਾਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਇੰਝ ਹੀ, ਉਗ ਗਿਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਯਾਤੇ ਖਾਲੀ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ।”

ਮੈਂ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਖੁਰੀ ਰੀਤੀ ਯਾਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਯਾਤੇ ਮਿਲ ਕੇ ਰਿਗਾ, “ਯਾਮੀਨ!” ਯਾਤੇ ਯਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਉਸਤਤਾਂ ਗਾਈਆਂ ਯਾਤੇ ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਰਗਾਰ ਨੂੰ ਖੁਰਿਆਂ ਰੀਤਾ।

^{੧੪} ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਯਗੁਦਾਗ ਦੀ ਘਰਤੀ ਤੇ ਗਾਜਯਾਲ ਨਿਯੁਰਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਂ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਯਾਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਗਾਜਯਾਲ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਖਾਧਾ। ਤੇ ਮੈਂ ਯਾਤਰਸਮਤਾ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ੨੦ ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ੩੨ ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਤੀਰ ਯਗੁਦਾਗ ਵਿੱਚ ੧੨ਵਰ੍ਹੇ ਗਾਜਯਾਲ ਰਿਗਾ।

^{੧੫} ਧਰ ਉਗ ਗਾਜਯਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਉੱਥੇ ਗੁਰਮ ਚਲਾਇਆ, ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਿਉਣ ਦੁਭਰ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਧੁੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਭੋਜਨ ਯਾਤੇ ਮੈਯਾ ਵੀ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਉਣਾ ਦੁਭਰ ਰੀਤਾ ਗੋਇਆ ਸੀ। ਧਰ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਾਨ ਰੀਤਾ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਭੈ ਖਾਂਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਨਾ ਰੀਤਾ।^{੧੬} ਮੈਂ ਇਸ ਕੰਮ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਜਮੀਨ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੀ, ਯਾਤੇ ਉੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਇੱਕੋ ਇੱਕਤਰ ਗੋਏ ਸਨ।

^{੧੭} ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ੧੫੦ ਯਗੁਦੀ ਲੋਕ ਯਾਤੇ ਯਾਧਿਰਾਈ ਯਾਤੇ ਹੋਰ ਸਾਡੇ ਯਾਮੇ-ਯਾਮੇ ਦੀਆਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਯਾਏ ਲੋਕ, ਮੇਰੀ ਮੇਜ ਤੇ ਭੋਜਨ ਕਰਦੇ ਸਨ।^{੧੮} ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੇਜ ਤੇ ਲਗਰ ਛੱਡਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਭੋਜਨ ਦਾ ਮੈਂ ਟੁਕੜੇ ਰੀਤਾ ਗੋਇਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਗਾਂ, ਛੇ ਵੱਧੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਯਾਤੇ ਵਨ-ਸੁਵਨੇ ਖੰਛੀ। ਯਾਤੇ ਹਰ ੧੦ਵੇਂ ਦਿਨ ਮੇਰੀ ਮੇਜ ਤੇ ਹਰ ਰਿਸਮ ਦੀ ਮੈਯਾ ਧਰੇਸੀ ਜਾਂਦੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਂ ਕਦੇ ਉਸ ਖਾਨੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਰੀਤੀ ਜਿਹੜਾ ਗੁਰਮਾਂ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਯਾਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰ ਲੈਣ ਲਈ ਜੇਹ ਜਬਰਦਸਤੀ ਰੀਤੀ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਰਿ ਉਗ ਲੋਕ ਘੜੀ ਮਖਤ ਬਿਗਨਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਯੋਧਾ ਸਮਾਂ ਗੁਜਰ ਰਹੇ ਹਨ।^{੧੯} ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੀਤੀਆਂ ਮੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖ।

ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

੬ ^੧ ਤਾਂ ਸਨਬੱਲਟ, ਟੋਬੀਯਾਗ, ਗਸਮ ਯਾਰਬੀ ਯਾਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਰਿ ਮੈਂ ਕੰਮ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਰੀਤੀ ਸੀ ਯਾਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿੱਥ ਖਾਰੀ

ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸੀ, ਧਰ ਯਾਮੀਂ ਯਾਜੇ ਫਾਟਰਾਂ ਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਸਨ।^੨ ਤਾਂ ਸਨਬੱਲਟ ਯਾਤੇ ਗਸਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਨੇਗਾ ਭੋਜਿਆ, “ਉ ਨਗਮਯਾਗ! ਯਾ ਯਾਧਾਂ ਇੱਕੋ ਥੈਰੀਏ ਯਾਤੇ ਉਨੇ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਕਧਰੀਯਾਗ ਦੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ-ਮਸਵਰਾ ਕਰੀਏ।” ਧਰ ਯਾਮਲ ਵਿੱਚ ਉਗ ਮੈਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਧਰੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ।

^੩ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਜਵਾਬ ਨਾਲ ਸੁਨੇਗਾ ਭੋਜਿਆ, “ਮੈਂ ਯਾਨੇਕਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਗਾ ਗਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਗੋਟਾਂ ਨਹੀਂ ਯਾ ਕੰਕਦਾ। ਤੈਨੂੰ ਯਾਕੇ ਸਿਲਣ ਲਈ ਮੇਰੀ ਖਾਤਿਰ, ਕੰਮ ਰਿਉਂ ਕੁਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

^੪ ਸਨਬੱਲਟ ਯਾਤੇ ਗਸਮ ਨੇ ਚਾਹ ਵਾਹੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸੁਨੇਗਾ ਭੋਜਿਆ ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਜਵਾਬ ਦੁਗਰਾਇਆ।^੫ ਤਾਂ ਧੰਜਵੀ ਵਾਰ ਸਨਬੱਲਟ ਨੇ ਉਹੀ ਸੁਨੇਗਾ ਆਪਣੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਗਾਹੀ ਭੋਜਿਆ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਮੇਹਰ ਲੱਗੇ ਇੱਕ ਖੁੱਲੀ ਚਿੱਠੀ ਵੀ ਸੀ।^੬ ਉਸ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਲਿਖਿਆ ਗੋਇਆ ਸੀ:

“ਸਾਰੇ ਯਾਮੇ ਇਹ ਯਫਵਾਗ ਫੈਲੀ ਗੋਈ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕੀ ਇਸ ਘਾਰੇ ਯਾਧ ਰਹੇ ਹਨ ਯਾਤੇ ਗਸਮ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਯਾਧਦਾ ਹੈ ਰਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਲੋਕ ਇਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਰਿ ਤੂੰ ਯਾਤੇ ਯਗੁਦੀ ਮਿਲ ਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਜਿਸ਼ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ ਯਾਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਤੁਸੀਂ ਯਗੁਦਮਲ ਦੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਉਸਾਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਲੋਕ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਯਾਧ ਰਹੇ ਹਨ ਰਿ ਯਗੁਦੀਆਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਵੀ ਤੂੰ ਹੀ ਗੋਵੇਗਾ।^੭ ਯਾਤੇ ਇਹ ਵੀ ਯਫਵਾਗ ਫੈਲੀ ਗੋਈ ਹੈ ਰਿ ਤੂੰ ਨਕੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਧਰਚਾਰ ਕਰਨ, ਯਗੁਦਾਗ ਵਿੱਚ ਖਾਤਮਾਗ ਹੈ।”

“ਮੇ ਗੁਣ ਨਗਮਯਾਗ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਕਰਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ਇਸ ਸਭ ਕਾਮੇ ਘਾਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਾਤਰਸਮਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਗੁਣ ਯਾ ਯਾਤੇ ਯਾਧਾਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਘਾਰੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਬੈਠ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ”

^੮ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਨਬੱਲਟ ਨੂੰ ਇਹ ਵਾਖਸੀ ਜਵਾਬ ਭੋਜਿਆ, “ਜੇ ਤੂੰ ਯਾਧ ਰਿਗਾਂ ਉਗ ਨਹੀਂ ਜੇ ਵਾਖਰ ਰਿਗਾ। ਤੂੰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ।”

^੯ ਉਗ ਸਾਰੇ ਸਿਰਫ ਸਾਨੂੰ ਕਰਾਉਣਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਗ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਸੋਚਦੇ ਸਨ, “ਯਗੁਦੀਆਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾ ਕੇ ਜਦੋਂ ਯਾਮੀਂ ਇਉਂ ਕਰਗੇ ਤਾਂ ਉਗ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੋਕ ਡਰ ਕੇ ਕੰਮ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ ਤੇ ਇਉਂ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਨਹੀਂ ਗੋਵੇਗੀ।” ਧਰ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲੱਗੇ ਖਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ, “ਹੇ ਯਗੇਵਾਗ, ਮੈਨੂੰ ਬਲ ਕਥਮ।”

^{੧੦} ਇੱਕ ਦਿਨ, ਮੈਂ ਮੁਹੋਯਟਕੋਲ ਦੇ ਖੇਤਰੇ ਯਾਤੇ ਦਲਾਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਮਯਾਯਾਗ ਦੇ ਘਰੇ ਗਿਆ। ਉਗ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤਾਈਂ ਸੀਮਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰਿਗਾ,

“ਨਗਮਯਾਗ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲ। ਚੱਲ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦੇ ਯਾਦਰ ਚੱਲੀਏ ਯਾਤੇ ਬੁਗੇ ਭੇੜ

ਲਈਏ। ਰੁਝ ਆਦਮੀ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।
ਯੱਜ ਰਾਤ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਵੱਢ ਮੁੱਟਣਗੇ।”

੧੨ ਯਹ ਮੈਂ ਮਮਯਾਯਾਗ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਸੀ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਮਨੁੱਖ
ਲਈ ਭੱਜ ਜਾਣਾ ਠੀਕ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਦਮੀ
ਧਵਿੱਤਰ ਮਯਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਜਿਉਂ ਸੱਕਦਾ? ਮੈਂ
ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

੧੩ ਫੇਰ ਮੈਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੀ ਮਥਿਤੀ ਸੀ। ਯਹਮੇਸੁਰ
ਨੇ ਮਮਯਾਯਾਗ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ
ਖਿਲਾਫ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਨਬਲਟ ਅਤੇ
ਟੋਬੀਆਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ
ਸੀ। ੧੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਮਯਾਯਾਗ ਨੂੰ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਜੇ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਰਿਹਾ
ਮੈਂ ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਧਾਧ ਕਰਾਂ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬੁਰਾ ਨਾਂ ਦੇ ਸੱਕੇ ਤਾਂ ਜੇ
ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸੱਕਣ।

੧੪ ਮੇਰੇ ਯਹਮੇਸੁਰ, ਟੋਬੀਆਗ ਅਤੇ ਮਨਬਲਟ ਨੂੰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਮੁਤਾਬਕ ਅਤੇ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨਥੀ
ਯੋਰਤ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਡਰਾਉਣਾ
ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਚੋੜੇ ਰੱਖੋ!

ਕੰਮ ਦਾ ਮੰਧੁਰਣ ਹੋਣਾ

੧੫ ਇਉਂ ਆਲੂ ਮਗੀਨੇ ਦੇ ੨੫ਵੇਂ ਦਿਨ, ਕੰਮ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ
ਮੰਧੁਰਣ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਯੁਰਾ
ਕਰਦਿਆਂ ੨੨ ਦਿਨ ਲੱਗੇ। ੧੬ ਤਾਂ ਮਾਡੇ ਮਾਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਇਹ ਖਬਰ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਦਾ ਕੰਮ ਯੁਰਾ ਕਰ ਲਿਆ
ਸੀ ਤੇ ਮਾਡੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਕੰਮਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ
ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਯੁਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਮਲੇ
ਢਹਿ ਗਏ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਮਮਝ ਆ ਗਈ
ਕਿ ਮਾਡਾ ਇਹ ਕੰਮ ਯਹਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਾਡੇ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਤੇ
ਮਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਇਆ ਹੈ।

੧੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੰਮ ਦਾ ਕੰਮ ਯੁਰਾ
ਹੋਇਆ ਸੀ, ਯਹਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਜਣ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ
ਟੋਬੀਆਗ ਨੂੰ ਭੇਜ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਟੋਬੀਆਗ ਬਹੁਤ
ਮਾਰੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ੧੮ ਕਿਉਂ ਕਿ
ਯਹਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ
ਦਾ ਟਿਲਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਟੋਬੀਆਗ ਮਰਨਯਾਗ ਦਾ
ਜਵਾਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ
ਖੁੱਤਰ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੱਸੁਲਾਮ ਦੀ
ਯੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ੧੯ ਉਹ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਉਸ
ਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਦੱਸਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਟੋਬੀਆਗ ਨੂੰ ਮੇਰੇ
ਬਾਰੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਖਬਰ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਉਂ
ਟੋਬੀਆਗ ਮੈਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਭੇਜਦਾ
ਰਿਹਾ।

੨ ਜਦੋਂ ਕੰਮ ਬਣ ਗਈ ਸੀ, ਮੈਂ ਫਾਟਰ ਤੇ ਕਰਵਾਜ਼ੇ
ਲਾਏ। ਫੇਰ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਫਾਟਰਾਂ ਦੀ ਸੁੱਖਵਾਲੀ ਕਰ
ਸੱਕਦੇ ਸਨ, ਯਹਮੇਸੁਰ ਗਵਈਏ, ਅਤੇ ਲੋਕੀ ਨਿਖਰਤ
ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ੩ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਬਰਾ

ਗਨਾਨੀ ਨੂੰ ਯਹਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗਾਰਮ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਅਤੇ
ਇੱਕ ਹੋਰ ਗਨਨਯਾਗ ਨਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕਿਲੇ ਦਾ ਮਰਦਾਨ
ਬਣਾਇਆ। ਗਨਾਨੀ ਨੂੰ ਮੈਂ ਗਾਰਮ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ
ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਬੜਾ ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਯਹਮੇਸੁਰ ਦਾ ਭੈਯੋ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਸੀ। ੩ ਤਾਂ ਮੈਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਦ ਤੀਰ ਤਿੱਖੀ ਯੁੱਧ ਨਾ ਚੜ੍ਹ
ਯਾਵੇ, ਯਹਮੇਸੁਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹਿਓ ਅਤੇ ਮੁਰਜ ਢਲਣ
ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਯਹਮੇਸੁਰ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਜੰਦਰੇ
ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਯਹਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਧਰਿਰੇਦਾਨ ਨਿਖਰਤ ਕਰੋ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਆਖਣੇ ਟਿਕਾਇਆਂ ਤੇ ਧਰਿਰੇਦਾਨੀ ਲਈ ਰੱਖੋ। ਤੇ ਕੁਝ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਖਣੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਹੀ ਧਰਿਰਾ
ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਖਰਤ ਕਰ ਦੇਵੋ।”

ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੀ ਵਾਧਮ ਆਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

੪ ਗੁਣ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਿਮਾਥ ਨਾਲੋਂ ਸਹਿਰ ਵੱਧੇ ਖੁੱਲਾ ਅਤੇ
ਚੌੜਾ ਸੀ। ਸਗੋਂ ਗੁਣ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੋੜੇ ਜਿਹੇ ਲੋਕ ਸਨ ਅਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵੀ ਅਜੇ ਤੀਰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਣੇ ਸਨ। ੫ ਤਾਂ
ਮੇਰੇ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਖਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਭਾ ਬੁਲਾਵਾਂ। ਤਾਂ ਮੈਂ ਸੱਜਣਾਂ,
ਯਹਿਰਾਗੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ। ਇਹ ਕੰਮ
ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ।
ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਟਿਕਾਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਮਿਲੀ,
ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਧਰਿਲਾਂ ਦੇਸ ਨਿਕਾਲੇ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ
ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਮਿਲਿਆ:

੬ ਇਹ ਉਸ ਸੂਚੇ ਦੇ ਲੋਕ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਮਗਨ ਦੇਸ
ਨਿਕਾਲੇ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਮੁੜੇ ਸਨ। ਧਰਿਲੇ ਮਮੋਂ ਵਿੱਚ ਬਾਬਲ
ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨਿਖਰਦਨੰਮਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਣਾ ਕੇ
ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਹ ਲੋਕ ਯਹਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਯਹਮੇਸੁਰ
ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਆਏ ਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਆਖੇ-ਆਖਣੇ
ਨਗਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤ ਗਿਆ। ੭ ਇਹ ਲੋਕ ਜਰੁੱਬਾਬਲ ਨਾਲ
ਧਰਤੇ: ਯੇਸੂਆ, ਨਗਮਯਾਗ, ਅਜਰਯਾਗ, ਰਮਮਯਾਗ,
ਅਤੇ ਨਗਮਾਨੀ ਮਾਰਦਰਈ, ਬਿਲਮਾਨ, ਮਿਮਧਰਬ,
ਬਿਗਵਈ, ਨਗੁਮ ਅਤੇ ਬਯਨਾਗ। ਇਸਰਾਏਲੀ
ਮਿਮਧਰਬ, ਬਿਗਵਈ ਨਗੁਮ ਅਤੇ ਬਯਨਾਗ ਇਸਰਾਏਲ
ਤੋਂ ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਧਰਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਨਾਂਓ
ਇਸ ਧਰਤੀ ਹਨ।

੧ ਧਰੋਮੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇ ਗਜਾਰ ੨, ੧੭੨

੨ ਸਫਟਯਾਗ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੩੭੨

੩ ਆਰਗ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੬੫੨

੪ ਧਰਬ-ਮੋਯਾਥ ਤੋਂ ਕਿ ਯੇਸੂਆ ਅਤੇ ਯੇਯਾਥ ਘਰਾਣੇ
ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
ਸੀ ੨,੨੧੨

੫ ਏਲਾਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧,੨੫੪

੬ ਜੱਤੂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੮੪੫

੭ ਜੱਦਰਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੭੬੦

- ੧੫ ਬਿੰਨੂਟੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੬੪੮
 ੧੬ ਬੇਬਾਈ ਦੀ ਚੁੱਲ ਵਿੱਚੋਂ ੬੨੮
 ੧੭ ਆਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ੨,੩੨੨
 ੧੮ ਆਦੇਨੀਰਾਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੬੬੭
 ੧੯ ਬਿਗਵਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੨,੦੬੭
 ੨੦ ਆਦੀਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੬੫੫
 ੨੧ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਟੋਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਮਨ ੬੮
 ੨੨ ਗਮੁਖ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੩੨੮
 ੨੩ ਬੇਮਾਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੩੨੪
 ੨੪ ਗਾਮੀਫ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੧੨
 ੨੫ ਗਿਬਉਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੬੫
 ੨੬ ਬੈਤਲਗਮ ਤੇ ਨਟੇਫਾਗ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਤੋਂ ੧੮੮
 ੨੭ ਆਨਾਬੇਬ ਨਗਰ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨੮
 ੨੮ ਬੈਤ ਆਜ਼ਮਾਵਖ ਨਗਰ ਵਿੱਚੋਂ ੪੨
 ੨੯ ਰਿਰਯਬ ਆਯੀਮ, ਰਫੀਰਾਗ ਅਤੇ ਬੇਰੇਯ, ਨਗਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੭੪੩
 ੩੦ ਗਾਮਾਗ ਅਤੇ ਗਥਾ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ੬੨੧
 ੩੧ ਮਿਰਮਾਮ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ੧੨੨
 ੩੨ ਬੈਤ-ਟੇਲ ਅਤੇ ਆਈ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨੩
 ੩੩ ਨਬੇ ਦੇ ਦੂਮਰੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ੫੨
 ੩੪ ਟੇਲਾਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ੧,੨੫੪
 ੩੫ ਗਾਮੀਮ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ੩੨੦,
 ੩੬ ਆਰੀਗੇ ਦੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ੩੪੫
 ੩੭ ਲੋਦ, ਗਾਦੀਦ ਅਤੇ ਓਨੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ੭੨੧
 ੩੮ ਮਨਾਗ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੩,੬੩੦
 ੩੯ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਵੇਂ ਮੀ: ਯੇਸੂਆ ਦੇ ਘਰੇ ਆਦਮਾਗ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੬੭੩
 ੪੦ ਈਮੋਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧,੦੫੨
 ੪੧ ਯਮੂਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧,੨੪੭
 ੪੨ ਗਾਮੀਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧,੦੧੭
 ੪੩ ਲੋਵੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਗਾਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੀ: ਯੇਸੂਆ ਤੋਂ ਰਦਮੀਏਲ ਰਾਹੀਂ ਹੋਦਵਾਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਰਾਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਮਨ ੭੪
 ੪੪ ਗਵਈਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ: ਆਮਾਫ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੪੮
 ੪੫ ਦਰਬਾਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਵੇਂ ਮੀ: ਮੌਲਮ, ਆਟੋਰ ਟਲਮੇਨ, ਆਰੂਬ, ਗਟੀਟਾ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ੧੩੮
 ੪੬ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖਾਮ ਮੇਵਰ ਮਨ: ਮੀਗਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਗਮੁਫਾ ਅਤੇ ਟੱਬਾਓਬ,

- ੪੭ ਰੋਰੇਮ, ਮੀਆ ਅਤੇ ਧਾਦੇਨ ਦੀ ਵੰਮ,
 ੪੮ ਲਥਾਨਾਗ, ਗਾਥਾ ਅਤੇ ਮਲਮਾਈ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ
 ੪੯ ਗਨਾਨ, ਗਿਦੇਲ ਅਤੇ ਗਾਗਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
 ੫੦ ਰਯਾਯਾਗ, ਰਮੀਨ ਅਤੇ ਨਰੇਦਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
 ੫੧ ਗੱਜਮ, ਉਜਾ, ਧਾਮੇਗ,
 ੫੨ ਬੇਮਈ, ਮਉਨੀਮ ਅਤੇ ਨਫੀਮਮੀਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
 ੫੩ ਬਰਬੂਰ, ਗਰੁਫਾ ਅਤੇ ਗਰਗੂਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
 ੫੪ ਬਮਲੀਬ, ਮਗੀਦਾ ਅਤੇ ਗਰਮਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
 ੫੫ ਬਰੇਮ, ਮੀਮਰਾ ਅਤੇ ਬਾਮਗ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
 ੫੬ ਨਮੀਯਾਗ ਅਤੇ ਗਟੀਫਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ।
 ੫੭ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ: ਮੋਟਈ, ਮੋਡਰਬ ਅਤੇ ਧਰੀਦਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
 ੫੮ ਆਲਾਗ, ਦਰੇਨ ਅਤੇ ਗਿਦੇਲ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
 ੫੯ ਮਫਟਯਾਗ, ਗਟੀਲ, ਫੋਰਬਥ ਮਥਾਈਮ ਅਤੇ ਆਮੇਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ,
 ੬੦ ਮਾਰੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੇਵਰ ਅਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮੀ ੩੯੨.
 ੬੧ ਯਮੂਲਮ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਲੋਰ ਤੇਲਮਲਗ, ਤੇਲ ਗਰਮਾ, ਰਬੂਬ ਅਦੇਨ ਅਤੇ ਇੰਮੋਰ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਟੇ ਮਨ । ਧਰ ਇਗ ਲੋਰ ਇਗ ਮਾਬਿਤ ਨਾ ਰਰ ਮੱਰੇ ਰਿ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਰ ਇਮਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਗਨ ।
 ੬੨ ਦਲਾਯਾਗ ਟੋਬੀਯਾਗ ਅਤੇ ਨਰੇਦਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁੱਖ ਮਨ ੬੪੨
 ੬੩ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ: ਗਾਥਾਯਾਗ, ਹੱਰੇਜ ਦੇ ਅਤੇ ਬਰਜ਼ਿਲਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਮਨ, (ਜੇਰਬ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਬਰਜ਼ਿਲਈ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਇੰਰ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਲੈਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਰਜ਼ਿਲਈ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਖਵਾਉਂਦਾ ਮੀ ।)
 ੬੪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਵੰਮਾਵਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਰੀਤੀ, ਧਰ ਉਹ ਆਮਫਲ ਰਹੇ । ਉਹ ਇਹ ਮਾਬਿਤ ਨਾ ਰਰ ਮੱਰੇ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਥੇ ਜਾਜਰ ਮਨ, ਇਮੋ ਲਈ ਉਹ ਜਾਜਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੇਵਾ ਰਹਨ ਆਯੋਗ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਮਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਰੀਤੇ ਗਏ ਮਨ । ੬੫ ਤਾਂ ਗਾਜਯਾਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਰਿ ਉਹ ਅੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾ ਖਾਣ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਰੀਮ ਅਤੇ ਬੁੰਮੀਮ ਵਾਲਾ ਜਾਜਰ ਧਰਮੇਸੂਰ ਤੋਂ ਖੁੱਛ ਨਾ ਲਵੇ ਰਿ ਰੀ ਰਹਨ ।
 ੬੬-੬੭ ਰੁਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਜਿਹੜੇ ਮਾਗੀ ਮਭਾ 'ਚ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੪੨,੩੬੦ ਮੀ । ੭,੩੩੭ ਦਾਮ ਦਾਮੀਆਂ ਇਮ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਨ ਜੇ ਸੂਚੀ ਚਿਚੁ

*੭:੬੫ ਉਰੀਮ ਅਤੇ ਬੁੰਮੀਮ ਜਾਜਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਬੈਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਖਾਮ ਖੱਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਰਮੇਸੂਰ ਤੋਂ ਰੁਝ ਖੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਮੀ ।

ਸਾਮਿਲ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ੨੪੫ ਗਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਗਾਇਕਾਵਾਂ ਵੀ ਮਨ। ੬੮-੬੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ੭੩੬ ਘੋੜੇ, ੨੪੫ ਖੱਚਰਾਂ, ੪੩੫ ਉਠ ਅਤੇ ੬,੭੨੦ ਗਯੇ ਮਨ।

੨੦ ਕੁਝ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੇ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਧੰਮੇ ਨਾਲ ਮਦਦ ਰੀਤੀ। ਰਾਜਧਾਨੀ ਨੇ ੧,੦੦੦ ਦਰਮ ਮੈਨਾ ਖਜਾਨੇ ਲਈ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਨੇ ੫੦ ਘਾਟੇ ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ੫੩੦ ਰਮੀਜਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ੨੧ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਰੰਮ ਦੀ ਰੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਜਾਨੇ ਲਈ ੨੦,੦੦੦ ਦਰਮ ਮੈਨਾ ਅਤੇ ੨,੨੦੦ ਮਾਨੇਗ ਚਾਦੀ ਦਿੱਤੀ। ੨੨ ਅਤੇ ਚਾਰੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ੨੦,੦੦੦ ਦਰਮ ਮੈਨਾ, ੨,੦੦੦ ਮਾਨੇਗ ਚਾਦੀ ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਲਈ ੬੭ ਰਮੀਜਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

੨੩ ਇਉਂ ਜਾਜਰ, ਲੋਢੀ, ਦਰਬਾਨ, ਗਵਈਏ ਅਤੇ ਰਈ ਹੋਰ ਲੋਕ, ਮੰਦਰ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਰਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਆਖੇ-ਆਖਣੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਏ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਦਾ ਸੱਤਵਾਂ ਮਹੀਨਾ ਆਇਆ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਖੇ-ਆਖਣੇ ਸਗਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸ ਗਏ ਮਨ।

ਅਜਰਾ ਨੇ ਬਿਵਸਥਾ ਧੜੀ

੧ ਇਉਂ ਮਾਲ ਦੇ ਅੱਠਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਸਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਜਲ ਫਾਟਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਰਾ ਲਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਭੂਮਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਥੀ ਲਿਖਾਉਣ ਲਈ ਰਿਗ ਜਿਗੜਾ ਰਿ ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ੨ ਤਾਂ ਅਜਰਾ ਜਾਜਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਉਗ ਬਿਵਸਥਾ ਖੋਸ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਧਰਿਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ, ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਈ, ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜਿਗੜੇ ਰਿ ਸੁਣ ਅਤੇ ਸਮਝ ਸੱਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਮਨ। ੩ ਅਜਰਾ ਨੇ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਬਗ ਤੋਂ ਦੁਖਿਗਰ ਤਾਈ ਧੜੀਆ, ਅਜਰਾ ਦਾ ਖੁੰਗ ਜਲ ਫਾਟਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮੀ, ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਗੜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸੱਕਦੇ ਮਨ, ਧੜੀਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਥੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ।

੪ ਫੇਰ ਅਜਰਾ ਲਿਖਾਰੀ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਉੱਚੇ ਤਖਤਧੇਸ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜੋ ਰਿ ਇਸ ਖਾਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਮੱਤੀਬਯਾਗ, ਸਮਯਾ, ਅਨਾਯਾਗ, ਉਸ਼ੀਯਾਗ, ਗਿਲਰੀਯਾਗ ਅਤੇ ਮਯਾਮੇਯਾਗ ਮਨ। ਉਸ ਦੇ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਧਰਾਯਾਗ, ਮੀਸਾਟੇਲ, ਮਲਰੀਯਾਗ, ਗਾਮੁਮ, ਹਸਥਦਰਾਨਾਗ, ਜਰਗਯਾਗ ਅਤੇ ਮੱਸੁਲਾਮ ਮਨ।

੫ ਤਾਂ ਅਜਰਾ ਲਿਖਾਰੀ ਨੇ ਖੋਥੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਰਾ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਗ ਮੀ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਗ ਉੱਚੇ ਤਖਤਧੇਸ ਉੱਪਰ ਖੜ੍ਹਾ ਮੀ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਅਜਰਾ ਨੇ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਥੀ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ੬ ਅਜਰਾ ਨੇ ਯਗੇਵਾਗ, ਮਹਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ

ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਉਮਤਤ ਰੀਤੀ। ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਹੋਏ ਉਤਾਗ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਰਿਗ “ਆਮੀਨ! ਆਮੀਨ!” ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਯਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰੀਤੀ।

੭ ਯੇਸੂਆ, ਬਾਨੀ, ਸੋਰੋਬਯਾਗ, ਯਾਮੀਨ, ਅੱਕੁਬ, ਸਥਥਈ, ਹੋਰੀਯਾਗ, ਮਯਾਮੇਯਾਗ, ਕਲੀਟਾ, ਅਜਰਯਾਗ, ਯੇਜਾਥਾਦ, ਗਨਾਨ ਅਤੇ ਧਲਾਯਾਗ ਲੋਢੀ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਰੀਤੀ ਜਦੋਂ ਰਿ ਉਗ ਆਖਣੇ ਘਾਈਂ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ ਮਨ। ੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਥੀ ਨੂੰ ਧੜੀਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਮਰਲ ਤਰੀਕੇ 'ਚ ਉਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਗ ਸਮਝ ਸੱਕਣ। ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਰਿ ਜੋ ਕੁਝ ਉਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਝੀ ਧੈ ਜਾਵੇ।

੯ ਤਦ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨਗਮਯਾਗ, ਅਜਰਾ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਲਿਖਾਰੀ, ਅਤੇ ਲੋਢੀ ਜਿਗੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਂਦੇ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਗ, “ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਯਗੇਵਾਗ, ਤੁਗਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਖਾਸ ਅਤੇ ਧਰਿੱਤਰ ਦਿਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਹੋਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਦਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਆਖਿਆ ਕਿਉਂ ਰਿ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਬਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਥਵ ਸੁਣ ਕੇ ਹੋ ਰਹੇ ਮਨ।

੧੦ ਨਗਮਯਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਵੱਧੀਆ ਭੋਜਨ ਖਾਓ ਅਤੇ ਮਿੱਠੀ ਮੈਲਾ ਖੀਓ। ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਭੋਜਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਸਾਡੇ ਯਗੇਵਾਗ ਦਾ ਖਾਸ ਦਿਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਦਾਸ ਨਾ ਹੋਵੋ ਕਿਉਂ ਰਿ ਯਗੇਵਾਗ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤੁਗਾਡੀ ਤਾਰਤ ਹੋਵੇਗੀ।”

੧੧ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਤ ਰਗਾਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਕੁੱਝ ਹੋ ਜਾਓ ਅਤੇ ਸਾਤ ਰਹੋ। ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਵਿਸੇਸ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਦਾਸ ਨਾ ਹੋਵੋ।”

੧੨ ਤਦ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਖਾਣ ਅਤੇ ਖੀਣ ਲਈ ਚੱਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕੁਝ ਭੋਜਨ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਨੰਦ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧਰਮਨਤਾਮਈ ਧਰਥ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਭੋਜਿਆ। ਅਖੀਰ ਜਿਗੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈਆਂ।

੧੩ ਫਿਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ, ਸਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂ, ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਲੋਢੀ ਅਜਰਾ ਦੇ ਗਿਰਦ ਬਿਵਸਥਾ ਦੇ ਬਚਨ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕਤਰ ਹੋ ਗਏ।

੧੪-੧੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਲੱਭਿਆ: ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਭੂਮਾ ਸਾਹੀਂ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਰਿ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਧਰਥ ਲਈ ਆਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਸਗਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਸਾਰੇ ਨਗਰਾਂ ਅਤੇ ਯਕੂਮਲਮ ਸਾਹੀਂ ਜਾਰੇ ਇਹ ਆਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ: “ਧਰਾਡੀ ਦੇਸ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ, ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ, ਮਹਿਦੇ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ, ਖਜੂਰ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਅਤੇ ਮੰਘਣੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਨੂੰ

ਰੇ ਆਉਣੀਆਂ। ਆਤੇ ਆਮਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਤੋਂ ਬਣਾਏ ਜਾਣ। ਜਿਵੇਂ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ।”

੧੬ ਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਡੇਰੇ ਬਣਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਛੱਤਾਂ ਆਤੇ ਵਿਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਲਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਗੜੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੇਰੇ ਲਾਏ। ਇਹ ਡੇਰੇ ਜਲ ਫਾਟਰ ਆਤੇ ਆਫਰਾਈਮ ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਖੁਲੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ੧੭ ਜਲਾਵਤਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭਾ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਵੈਦ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਏ ਸਨ, ਆਪਣੇ ਆਮਰੇ ਬਣਾਏ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੇ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਨੂਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਗੇਸੂਆ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦਿਨ ਤੀਰ ਰਦੇ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਇੰਝ ਜਸਨ ਨਹੀਂ ਮਨਾਇਆ ਸੀ। ਹਰ ਰੋਈ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ।

੧੮ ਧਰਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਖੀਰਲੇ ਦਿਨ ਤੀਰ, ਅਜਰਾ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਨੂੰ, ਹਰ ਹੋਜ ਧੜ੍ਹਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਬ ਨੂੰ ਬਿਵਸਥਾ ਮੁਤਾਬਕ ਸੱਤ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਆਤੇ ਆੱਠਵੇਂ ਦਿਨ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਭਾ ਹੋਈ।

ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਦਾ ਇਰਸਾਰ ਰੀਤਾ

੧ ਫਿਰ ਉਸੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੨੪ਵੇਂ ਦਿਨ, ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਵਰਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕਸਾਥ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਆਪਣਾ ਮੋਗ ਧਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਗ ਵਾਲੇ ਰੱਖੜੇ ਧਾਏ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਾਂ ਤੇ ਯੁੜ ਧਾ ਲਈ। ੨ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਮੱਚੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਆੱਡ ਰਰ ਲਿਆ। ਉਹ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਸਟਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਬੂਲ ਰੀਤਾ। ੩ ਉੱਥੇ ਤਰੀਬਨ ਉਹ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੇ ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਨੂੰ ਧੜ੍ਹਿਆ। ਫਿਰ ਹੋਰ ਤਿੰਨਾਂ ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਧਾਧਾਂ ਦਾ ਇਰਸਾਰ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆੱਗੇ ਝੁਰ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰੀਤੀ।

੪ ਫੇਰ ਅੇਸੂਆ, ਬਾਨਈ, ਰਦਮੀਏਲ, ਸਬਨਯਾਹ, ਬੁਨੀ, ਸੇਰੇਬਯਾਹ, ਬਾਨੀ, ਆਤੇ ਰਨਾਨੀ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੋਬੀਆਂ ਤੇ ਖਲੇ ਗਏ। ਇਹ ਮਾਰੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆੱਗੇ ਹੋਏ। ੫ ਫੇਰ ਲੇਵੀਆਂ, ਅੇਸੂਆ, ਰਦਮੀਏਲ, ਬਾਨੀ, ਹਸਬਨਯਾਹ, ਸੇਰੇਬਯਾਹ, ਹੋਦੀਯਾਹ, ਸਬਨਯਾਹ ਆਤੇ ਧਬਰਯਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਉੱਠੋ ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਸੀਸ ਦਿਓ! ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਮੇਸਾ ਰਿਹਾ ਆਤੇ ਹਮੇਸਾ ਲਈ ਰਹੇਗਾ।

“ਤੇਰੇ ਧਰਤਾਧਮਈ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤ ਹੋਵੇ।

ਤੇਰਾ ਨਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਆਸੀਸਾਂ ਆਤੇ ਮਾਰੀਆਂ ਉਮਤਤਾਂ ਤੋਂ ਉਚੇਰਾ ਹੋਵੇ।

੬ ਸਿਰਫ ਤੂੰ ਹੀ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ!

ਇੱਕ ਤੂੰ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ।

ਤੂੰ ਹੀ ਆਰਾਸਾਂ, ਉੱਚੇ ਆਰਾਸਾਂ

ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਸਭ ਵਸਤਾਂ ਮਾਜੀਆਂ ਹਨ।

ਤੂੰ ਹੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਸ ਉਤੁਲੀਆਂ

ਜੀਵਿਤ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਜੀਆ ਤੂੰ ਹੀ ਮਮੁੰਦਰਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਹੈਂ।

ਤੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈਂ ਆਤੇ

ਆਰਾਮ ਵਿੱਚਲਾ ਸਭ ਝੁੜ ਝੁਰ ਕੇ ਤੇਰੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਰਦਾ ਹੈਂ।

੭ ਤੂੰ ਹੀ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ

ਜਿਸ ਨੇ ਅਬਰਾਮ ਨੂੰ ਬੁਣਿਆ,

ਤੂੰ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰਸਦੀਆਂ ਦੇ ਉਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦਾ ਨਾਉ ਅਬਰਾਹਾਮ ਰੱਖਿਆ।

੮ ਤੂੰ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਸੀ

ਆਤੇ ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਇਰਸਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ

ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਰਨਾਨੀਆਂ ਹਿੱਤੀਆਂ ਆਤੇ

ਆਂਮੇਰੀਆਂ ਫਰਿਜ਼ੀਆਂ ਅਯਬੂਸੀਆਂ ਆਤੇ

ਗਿਰਗਾਸੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਸਾਰ ਰੀਤਾ।

ਤੂੰ ਉਹ ਧਰਤੀ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ

ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਸਾਰ ਰੀਤਾ

ਤੇ ਉਸ ਇਰਸਾਰ ਨੂੰ ਨਿਭਾਇਆ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਧਰਮੀ ਹੈਂ।

੯ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਧਰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖੀ ਵੇਖਿਆ

ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਲ ਮਾਗਰ ਤੋਂ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਲਈ ਧੁਰਾਰ ਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ।

੧੦ ਤੂੰ ਫਿਰਉਨ ਨਾਲ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਨੌਰਾਂ

ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਆਜੂਬੇ ਆਤੇ ਰਿਸਮੇ ਰੀਤੇ।

ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਮਾਡੇ

ਧਰਮਿਆਂ ਵੱਲ ਬਦਤਮੀਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਰੀਤਾ।

ਧਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਧਰਤਿਸਠਾ

ਬਣਾਈ ਜੇ ਆੱਜ ਤਾਈਂ ਜਾਹੀ ਹੈ।

੧੧ ਤੂੰ ਲਾਲ ਮਾਗਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਵੇ ਗਿਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ

ਆਤੇ ਉਹ ਮਾਗਰ ਵਿੱਚਲੀ ਸੁੱਰੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਗਏ।

ਤੂੰ ਮਿਸਰੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਫਾ ਰੀਤਾ

ਸੀ ਤੂੰ ਖਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਫਸਾ ਦਿੱਤਾ,

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਯੇਯਵਾਨ ਮਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧੱਬਰ ਹੋਵੇ।

੧੨ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਤੂੰ ਬੱਦਲ ਦੇ ਬੰਬ ਦੁਆਰਾ ਆਤੇ

ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਆੱਗ ਦੇ ਬੰਬ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਆਗਵਾਈ ਰੀਤੀ

ਤੇ ਉਸ ਗਾਹ ਤੇ ਹੋਸਨੀ ਚਮਰੀ ਜਿੱਥੇ ਦੀ ਉਹ ਗਏ।

੧੩ ਫੇਰ ਤੂੰ ਮੀਨਈ ਧਗਾੜੀ ਤੇ ਉੱਤਰਿਆ।

ਤੂੰ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ

ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਨਿਆਉਂ ਆਤੇ ਮੱਚੀਆਂ ਬਿਵਸਥਾਂ

ਆਤੇ ਚੰਗੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਆਤੇ ਹੁਰਮ ਦਿੱਤੇ।

੧੪ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਵਿਸੇਸ਼ ਦਿਨ ਤੋਂ
ਜਾਣੂ ਰਹਵਾਇਆ।
ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ, ਬਿਧੀਆਂ
ਯੇ ਬਿਵਸਥਾਂ ਮੁਸਾ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਗਾਹਿੰ
ਦਿੱਤੀਆਂ।

੧੫ ਉਹ ਭੁੱਖੇ ਮਨ,
ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਭੇਜਨ ਦਿੱਤਾ।
ਉਹ ਖਿਆਲੇ ਮਨ
ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੱਟਾਨ ਤੋਂ ਖਾਣੀ ਦਿੱਤਾ
ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਆਖਿਆ,
'ਆਉ ਤੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਬਜਾ ਰਹ ਲਵੇ!'
ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਮੀਨ ਦੇਣ ਦੀ ਮੱਗ ਖਾਧੀ ਸੀ।

੧੬ ਧਰ ਉਹ ਲੋਰ, ਮਾਡੇ ਧਰਖੇ ਗੁਰਾਏ ਗਏ ਮਨ।
ਉਹ ਜਿੱਦੀ ਬਣ ਗਏ ਯੇ ਤੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ
ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੧੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਗੈਰਾਨਕੁਨ ਰਾਜ ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਜੇ ਤੂੰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰੀਤੇ ਮਨ।
ਉਹ ਜਿੱਦੀ ਬਣ ਗਏ
ਯੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਠਾਨ ਲਈ।
'ਧਰ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ ਜੇ ਮੁਆਫ਼ ਰਹਦਾ,
ਜੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਯੇ ਦਯਾਲੂ ਹੈ,
ਜੇ ਗੁੱਸੇ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲਾ ਯੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਭਰਪੂਰ
ਹੈਂ,
ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਧਰਤਿਆ।

੧੮ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਿਘਲੀ ਹੋਈ ਧਾਤ ਤੋਂ ਵੱਡਾ
ਬਣਾਇਆ ਯੇ ਆਖਿਆ,
'ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ
ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ
ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਬੇਅਦਬੀ ਰੀਤੀ।'

੧੯ ਤੂੰ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਨਾਮੰਜੂਰ ਨਾ ਰੀਤਾ ਕਿਉਂ ਜੇ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਦਯਾਲੂ ਹੈਂ।
ਇਹੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨੁਬਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਛੱਡਿਆ।

੨੦ ਬਦਲ ਦਾ ਬੰਮ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਯਾਗਵਾਈ ਰਹਨ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਯੱਭ ਨਹੀਂ
ਹੋਇਆ।
ਯੱਗ ਦਾ ਬੰਮ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਉਸ ਗਾਹ
ਤੇ ਰੇਸ਼ਨੀ ਰਹਨੇ ਨਾ ਗੁਟਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਜਾ ਰਹੇ ਮਨ।

੨੧ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਣੇ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖਣਾ ਨੇਰ
ਯਾਤਮਾ ਦਿੱਤਾ।
ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਤੋਂ ਮੰਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ,
ਯੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਿਆਲ ਲਈ ਖਾਣੀ
ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੨੨ ਚਾਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਤੂੰ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਦੇਖ
ਰੀਤੀ।

ਜੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਇਆ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਧੜੇ ਨਾ ਖਸੇ ਯੇ
ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੋਰ ਮੁੱਜੇ।

੨੩ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਜ ਯੇ ਲੋਰ ਦਿੱਤੇ,
ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ
ਜਿੱਥੇ ਬੇੜੇ ਜਿਹੇ ਲੋਰ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਸਬੋਨ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਮੀਹੇਨ ਦੀ ਜਮੀਨ
ਉੱਤੇ ਯੇ
ਬਾਮਾਨ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਉਗ ਦੀ ਜਮੀਨ ਤੇ ਰਬਜਾ
ਰਹ ਲਿਆ।

੨੪ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਆਰਾਮ ਵਿੱਚਲੇ ਤਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਵੱਧਾਇਆ
ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਜਮੀਨ ਤੇ ਲਿਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਯੇ
ਰਬਜਾ ਰਹਨ ਲਈ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ
ਸੀ।

੨੫ ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਯੇ ਉਸ ਦੇਸ਼
ਉੱਧਰ ਰਬਜਾ ਰਹ ਲਿਆ।
ਤੂੰ ਰਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਾਇਆ,
ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਾਜਿਆਂ ਯੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ
ਜੇ ਉਹ ਜੇ ਚਾਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਹ ਮੱਰਣ।

੨੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਧਾਂ ਵਾਲੇ ਮਹਿਰਾਂ ਯੇ
ਉਖਿਆਉ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਬਜਾ ਰੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਭਰੇ-ਭਰਾਏ
ਯੇ ਮਜੇ-ਮਜਾਏ ਖਰ ਮਿਲ ਗਏ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਟੇ ਹੋਏ ਤਿਆਰ ਕੁੰਡ ਮਿਲ ਗਏ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ,
ਜੇਤੂਨ ਦੇ ਫਲਾਂ ਨਾਲ ਲਦਦੇ ਹੋਏ ਕੁੰਢ ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ
ਫਲਦਾਰ ਕੁੰਢ ਮਿਲ ਗਏ।
ਬਹੁਤਾ ਖਾਣ ਰਾਹਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਢਿੱਡ ਯਾਫ਼ਰ ਗਏ
ਯੇ ਉਹ ਮੇਟੇ ਹੋਏ ਗਏ ਮਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਚੰਗਿਆਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ
ਯਾਨੰਦਿਤ ਰੀਤਾ।

੨੭ ਯੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਵਗਿਆ ਰੀਤੀ
ਯੇ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਿਦਰੋਹ ਰੀਤਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਖਿੱਠਾ ਖਿੱਛੇ ਤੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ
ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੀਆਂ ਸਿੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਣਦੇਖਿਆਂ ਰੀਤਾ
ਯੇ
ਤੇਰੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਢਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਲੋਰਾਂ
ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਮੋੜਨ ਦਾ
ਯਤਨ ਰੀਤਾ
ਧਰ ਮਾਡੇ ਧਰਖਿਆਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੜੇ ਭਿਆਨਕ
ਰਾਹਜ ਰੀਤੇ।

੨੦ ਮੈਂ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾ ਦੇ ਹੱਥੀ ਯਾ ਦਿੱਤਾ।
 ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਤਾਇਆ
 ਜਦੋਂ ਬਿਧਤਾ ਪਈ ਤਾਂ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ
 ਖੁਰਾਇਆ
 ਤੇ ਤੂੰ ਯਾਰਾਮ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਰਾਹ ਸੁਟੀ।
 ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਦਿਆਲੂ ਹੈਂ
 ਆਪਣੀ ਦਿਆਲਤਾ ਰਾਹਣ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਮਦਦ ਲਈ ਭੇਜਿਆ।
 ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ
 ਦੀ ਸਰਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।
 ੨੧ ਫਿਰ ਜਦ ਵੀ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਚੈਨ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ
 ਉਹ ਬਦਲ ਗਏ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਬਦੀ ਰੀਤੀ।
 ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੀ
 ਫੜ ਦਿੱਤਾ,
 ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੇ ਹਰਾਉਣ
 ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਿਰ ਤੈਨੂੰ ਖੁਰਾਇਆ ਤੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਖੁਰਾਹ ਯਾਰਾਮ
 ਤੇ ਸੁਟੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰੀਤਾ।
 ਤੇ ਇਉਂ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਦਿਆਲਤਾ
 ਰਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਰੀਤੀ।
 ੨੨ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਬਰਦਾਰ ਰੀਤਾ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨ
 ਲਈ ਆਖਿਆ,
 ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੰਗਾਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਾ
 ਮੰਨਿਆ।
 ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਤੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਅਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਾ, ਉਹ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।
 ਪਰ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ
 ਧਾਪ ਰੀਤਾ।
 ਉਹ ਜਿੱਦੀ ਅੜੀਅਲ ਮਨ
 ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਖਿੱਠ ਰਹ ਲਈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾ ਸੁਣੀ।
 ੨੩ “ਪਰ ਤੂੰ ਰਈ ਮਾਲਾਂ ਤੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧੀਰਜਵਾਨ
 ਰਿਹਾ।
 ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਤਮੇ ਦੁਆਰਾ ਨਬੀਆਂ ਰਾਹੀਂ
 ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ।
 ਪਰ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਇੰਨ ਨਾ ਸੁਣੀ।
 ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
 ਹੱਥੀਂ ਮੌਖ ਦਿੱਤਾ।
 ੨੪ “ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਤੂੰ ਇੰਨਾ ਬਿਰਧਾਲੂ ਹੈਂ
 ਕਿ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੜੋਂ ਅਤਮ ਨਾ ਰੀਤਾ
 ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਨਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਹੈਂ
 ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਬਿਰਧਾਲੂ ਅਤੇ ਦਿਆਲੂ ਹੈ।
 ੨੫ ਹੇ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਮਹਾਨਤਮ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ!
 ਤੂੰ ਭੈਦਾਇਕ ਤੇ ਬਲਮਾਲੀ ਹੈਂ!

ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਖਦੇਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ
 ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੈਂ!
 ਮਾਡੇ ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਆਈਆਂ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾ ਕਰ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਮਾਡੇ ਪਾਤਸ਼ਹਾਂ,
 ਆਗੂਆਂ, ਜਾਜਰਾਂ, ਨਬੀਆਂ, ਖੁਰਖਿਆਂ
 ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ
 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੀਰ ਆਈਆਂ ਹਨ!
 ੨੩ ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪਰਮੀ ਮੀ ਜੋ ਤੂੰ
 ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ।
 ਤੂੰ ਪਰਮੀ ਮੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਦੁਸਟਤਾ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ
 ਰੀਤਾ।
 ੨੪ ਮਾਡੇ ਪਾਤਸ਼ਹਾਂ, ਆਗੂਆਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਤੇ ਖੁਰਖਿਆਂ
 ਨੇ ਤੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ ਖਾਲਣ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਅਤੇ
 ਤੇਰੀਆਂ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸੁਣਿਆ ਜੋ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ।
 ੨੫ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਨਾ ਰੀਤੀ ਇੱਥੋਂ ਤੀਰ
 ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਾਜ 'ਚ ਵੱਸਦੇ ਸਨ,
 ਤਦ ਵੀ ਉਹ ਬਦਰਾਹੀਆਂ ਤੋਂ ਨਾ ਟਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇਰੀ
 ਹਰ ਸਹਿਮਤ ਨੂੰ ਭੇਗਿਆ
 ਤੇ ਮਾਣਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਰੱਥੇਜ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ
 ਮਾਣੀਆਂ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਬਾਵਾਂ
 ਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਦਰਾਹੀ ਤੋਂ ਨਾ
 ਟਲੇ।
 ੨੬ ਅਤੇ ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਰਤੀ
 ਤੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਗਏ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ
 ਦਿੱਤੀ ਮੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਫਲਾਂ
 ਅਤੇ ਚੰਗਿਆਈ ਨੂੰ ਮਾਣ ਸੱਕਣ।
 ੨੭ ਇਸ ਪਰਤੀ ਦੀ ਖਿੱਟੀ ਬੜੀ ਉਪਜਾਊ ਹੈ
 ਪਰ ਅਸੀਂ ਧਾਪ ਰੀਤੇ ਹਨ।
 ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਰਾਜੇ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਉੱਪਰ ਨਿਖਰਤ ਰੀਤੇ ਇਹ
 ਫਸਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਲੀ ਗਈ।
 ਉਹੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮਾਡੇ ਸਰੀਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਧਸੂਆਂ ਤੇ
 ਸਾਮਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਨ ਮਰਜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਗੁਣ ਅਸੀਂ
 ਬੜੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹਾਂ।
 ੨੮ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਾਹਣ ਅਸੀਂ ਇੰਨ ਅਬਦਲ
 ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਸੀਂ
 ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਮਾਡੇ ਆਗੂ, ਲੇਵੀ ਦੇ
 ਜਾਜਰ ਹਮਤਾਖਰ ਕਰਦੇ ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ।”
 ? ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਉੱਪਰ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ
 ੧੦ ਦੇ ਨਾਉਂ ਇਹ ਹਨ:
 ਰਾਜਧਾਨ ਨਗਮਯਾਗ ਹਰਲਯਾਗ ਦਾ ਖੁੰਤਰ, ਅਤੇ
 ਸਿਦਰੀਯਾਗ। ੨ ਸਰਾਯਾਗ, ਅਜਰਯਾਗ ਅਤੇ
 ਯਿਰਮਿਯਾਗ, ੩ ਪਸਗੂਰ, ਅਮਰਯਾਗ ਅਤੇ

ਮਲਰੀਕਾਗ, 4 ਗੁੱਟੂਮ, ਮਥਨਕਾਗ ਅਤੇ ਮੱਲੂਰ, 4 ਗਰਿਮ, ਮਰੇਮੇਥ, ਉਬਦਕਾਗ, 6 ਦਾਨੀਏਲ, ਗਿਨਬੇਨ ਅਤੇ ਬਾਨੂਰ, 7 ਮਸੁੱਲਾਮ, ਆਬੀਕਾਗ ਅਤੇ ਮੀਕਾਮੀਨ, 8 ਮਯਜਕਾਗ, ਬਿਲਗਈ ਅਤੇ ਮਮਯਕਾਗ। ਇਹ ਜਾਜਰ ਮਨ।

9 ਅਤੇ ਜਿਨਹਾਂ ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਮੋਹਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਗਮਤਾਖਰ ਰੀਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਇਉਂ ਗੁਣ:

ਯਜਨਕਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੇਸੂਆ ਅਤੇ ਹੇਨਾਦਾਦ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਨੂਈ, ਰਦਮੀਏਲ, 10 ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਮਾਥੀ ਲੇਵੀ: ਮਥਨਕਾਗ, ਹੇਰੀਕਾਗ, ਰਲੀਟਾ, ਖਲਾਕਾਗ, ਗਨਾਨ, 11 ਮੀਰਾ, ਮਰੇਥ ਅਤੇ ਗਮਥਕਾਗ, 12 ਜੱਰੂਰ ਮਰੇਥਕਾਗ ਅਤੇ ਮਥਨਕਾਗ, 13 ਹੇਰੀਕਾਗ, ਬਾਨੀ ਅਤੇ ਬਨੀਨੂ।

14 ਅਤੇ ਜਿਨਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਸ ਮੋਹਰ ਉੱਪਰ ਗਮਤਾਖਰ ਰੀਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਉਂ ਹੈ: ਯਰਓਮ, ਯਰਥਮੇਯਾਥ ਏਲਾਮ, ਜੱਤੂ, ਬਾਨੀ, 15 ਬੁੰਨੀ, ਯਜਗਾਦ, ਬੇਬਾਈ, 16 ਅਦੋਨੀਕਾਗ ਬਿਗਵਈ, ਆਦੀਨ, 17 ਆਟੇਰ, ਗਿਜਰੀਕਾਗ ਅਤੇ ਯਜੂਰਰ, 18 ਹੇਰੀਕਾਗ, ਗਮੁਮ ਅਤੇ ਬੇਮਾਈ, 19 ਗਰੀਫ, ਯਨਾਬੇਥ, ਨੇਬਾਈ, 20 ਮਗਯੀਯਾਮ, ਮੱਸੁਲਾਮ ਅਤੇ ਹੇਜੀਰ, 21 ਮਮੇਜਬੇਲ, ਮਾਦੇਰ, ਯਦਦੂਆ, 22 ਖਲਟਕਾਗ, ਗਨਾਨ ਅਤੇ ਯਨਾਕਾਗ, 23 ਹੇਮੇਯਾ, ਗਨਨਕਾਗ, ਗੱਸੁਥ, 24 ਗੁੱਲੋਮ, ਖਿਲਗ, ਮੇਬੇਰ, 25 ਰੂਮ, ਗਮਥਨਾਗ, ਮਯਮੇਕਾਗ, 26 ਯਗੀਕਾਗ, ਗਨਾਨ ਅਤੇ ਯਨਾਨ, 27 ਮੱਲੂਰ, ਗਰੀਮ ਅਤੇ ਬਯਾਨਾਗ।

28-29 ਇੰਝ ਇਨਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯੱਗੇ ਇਕਰਾਰ ਰਰੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇਰਰ ਉਹ ਗੁਣ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਥਦ ਨਾ ਮੰਨਣ, ਤਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਨਹਾਂ ਉੱਪਰ ਵਾਧਮ ਧੋ ਜਾਣ। ਉਨਹਾਂ ਮਥ ਨੇ ਉਸ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਰਬੂਲਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਜੇ ਮਾਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੇਵਰ ਖੁਮਾ ਰਾਗੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨਹਾਂ ਮਥ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਮਾਰੇ ਗੁਰਮਾਂ, ਬਿਯੀਆਂ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਮਾਥੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ। ਜਿਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਉਹ ਮਨ: ਬਾਰੀ ਦੇ ਲੋਰ, ਜਾਜਰ, ਲੇਵੀ, ਦਰਬਾਨ, ਗਵਈਏ, ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੇਵਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਯਰਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਰਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਲਈ ਵੱਖਰਿਆਂ ਰਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੰਨ ਮੱਰਣ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਮਗੋਂ ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ, ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਯੀਆਂ, ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਜਾਣਦੇ ਮਨ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮਮਝਦੇ ਮਨ, ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਉਨਹਾਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਇਹ ਮੱਗ ਖਾਯੀ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਮਲਾ ਰੀਤਾ ਕਿ ਯਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਮੁਤਾਬਰ ਹੀ ਚੱਲਾਂਗੇ ਜੇ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੇਵਰ

ਖੁਮਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਯਮੀਂ ਯਹੋਵਾਗ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗੁਰਮਾਂ, ਨਿਯਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬਿਯੀਆਂ ਦਾ ਯੁਰੀ ਤਰਹਾਂ ਖਾਲਣ ਰਗਾਂਗੇ।

30 “ਯਮੀਂ ਇਹ ਵੀ ਵਚਨ ਰਰਦੇ ਗਾਂ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਯੀਆਂ ਦਾ ਵਿਯਾਗ ਇਸ ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਗਾਂਗੇ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਵਿਯਾਗ ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੀਆਂ ਨਾਲ ਰਗਾਂਗੇ।

31 “ਜੇਰਰ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਰ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਦਾਨੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਸਤ ਵੇਚਣ ਲਈ ਆਉਣ ਤਾਂ ਯਮੀਂ ਉਨਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਖਾਮ ਦਿਨ ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵਖਾਰ ਨਹੀਂ ਰਗਾਂਗੇ। ਮੱਤਵੋ ਵਰਗੇ ਯਮੀਂ ਜਮੀਨ ਤੇ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਉਗਾਵਾਂਗੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਮੀਨ ਤੇ ਰੰਮ ਰਗਾਂਗੇ। ਯਮੀਂ ਉਸ ਰਰਚੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਰਰ ਦਿਯਾਂਗੇ ਜੇ ਦੂਸਰੇ ਲੋਰ ਮਾਡੇ ਦੇਟਦਾਰ ਗਨ।

32 “ਯਮੀਂ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਿੱਤੀ ਕਿ ਯਮੀਂ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਹਰ ਵਰਗੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਮੈਰਲ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਭੇਟ ਰਗਾਂਗੇ। 33 ਦਿਖਾਵੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਰੋਜਾਨਾ ਦੀਆਂ ਯਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਰੋਜਾਨਾ ਦੀਆਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਮਥਤਾਂ, ਯਮਮਿਯਾ, ਨਿਯਯੁਰਤ ਰੀਤੇ ਯਰਥਾਂ ਅਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਭੇਟਾਂ, ਯਾਥ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਜੋ ਕਿ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਾਮਚਿਤ ਅਤੇ, ਮਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਰੰਮ ਲਈ ਗਨ।

34 “ਯਮੀਂ ਜਾਜਰਾਂ, ਲੇਵੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜ ਦੀ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਗੁਣੇ ਯਾਣੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਰ ਹਰ ਮਾਲ ਦੇ ਮਾਲ, ਠਗਿਰਾਏ ਹੋਣੇ ਮਥੋਂ ਉੱਤੇ, ਯਹੋਵਾਗ ਮਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਜਗਵੇਰੀ ਉੱਪਰ ਬਾਲਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇ। ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਮਥ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਯੇਥੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਮੁਤਾਬਰ ਹੀ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

35 “ਯਮੀਂ ਹਰ ਮਾਲ, ਆਪਣੀ ਜਮੀਨ ਦੀ ਯਗਿਲੀ ਫਮਲ ਤੇ ਹਰ ਰੁੱਖ ਦਾ ਯਗਿਲਾ ਫਲ ਮਾਡੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਮਵੀਰਾਰ ਰਰਦੇ ਗਾਂ।

36 “ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਯਮੀਂ ਇਹ ਮਥ ਰੁਝ ਰਗਾਂਗੇ: ਯਮੀਂ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਯਗਿਲੇਏ ਖੁੱਤਰ, ਗਾਵਾਂ, ਭੇਡਾਂ ਤੇ ਬੱਰਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗੇ। ਯਮੀਂ ਇਹ ਮਾਰੇ ਯਗਿਲੇਏ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਜਰਾਂ ਰੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗੇ ਜਿਹੜੇ ਉੱਥੇ ਮੇਵਾਦਾਰ ਗਨ।

37 “ਯਮੀਂ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਯੰਨ ਦੇ ਗੋਦਮ ਲਈ ਜਾਜਰਾਂ ਰੋਲ ਇਹ ਵਸਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗੇ: ਮਾਡੀ ਤੋਣ ਦਾ ਯਗਿਲਾ ਖੇੜਾ, ਮਾਡੀਆਂ ਯਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੋ ਯਗਿਲਾ, ਮਾਰੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਯਗਿਲੇ ਫਲ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਤੋਲ ਅਤੇ ਮੈਂਯ ਦਾ ਯਗਿਲਾ ਹਿੱਸਾ। ਯਮੀਂ ਮਾਡੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਦਾ ਦਮਵੰਧ ਲੇਵੀਆਂ ਰੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਯਮੀਂ ਰੰਮ ਰਰਦੇ ਗਾਂ, ਉਨਹਾਂ ਮਾਰੇ ਮਗਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੇਵੀ ਇਨਹਾਂ ਦਾ

ਦਮਵੰਧ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ੩੦ ਜਦੋਂ ਲੋਢੀ ਇਹ ਦਮਵੰਧ ਇਕੱਠਾ
 ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗਾਨੂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ
 ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਜਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ
 ਦਮਵੰਧ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਭੰਡਾਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ
 ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩੧ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਲੋਢੀ
 ਆਪਣੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਗੋਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਆਪਣੀਆਂ ਆਨਾਜ, ਨਵੀਂ ਮੈਂਗ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਮੁਗਾਤਾਂ
 ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰੱਖਣ ਜਿੱਥੇ
 ਪਵਿੱਤਰ ਭਾਂਡੇ ਅਤੇ ਮੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਜਰ ਮੇਵਾ ਕਰਦੇ
 ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਗਵਈਏ ਅਤੇ ਦਰਬਾਨ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ
 ਹਨ।

“ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸੋਚ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਾਂਗੇ।”

ਨਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਯਰੂਸਲਮ 'ਚ ਆਉਣਾ

੧੧ ਗੁਣ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ
 ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਏ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਾਰੀ ਦੇ
 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ
 ਹਰ ਦਮਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਣੇ ਖਾਰੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਚੁਣਿਆ।
 ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ੯ ਲੋਕ ਦੂਸਰੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਮੌਰਦੇ ਹਨ।
 ੨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਰਤਰ ਦਿੱਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਮਵੀਰਾ ਕੀਤਾ।
 ੩ ਮੁਢਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਜੋ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਰਹੇ
 (ਇਸਰਾਏਲੀ, ਜਾਜਰ, ਲੋਢੀ, ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੇਵਾ ਅਤੇ
 ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਮੇਵਾ) ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਨਗਰਾਂ
 ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ। ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ
 ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਰਿਹਾ। ੪ ਯਰੂਸਲਮ ਅਤੇ
 ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ
 ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵਸ ਗਏ।
 ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਿਹੜੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ
 ਜਾਰੇ ਵਸੇ, ਉਹ ਸਨ:

ਉਜੀਯਾਯਾਗ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਥਾਯਾਗ, ਉਜੀਯਾਯਾਗ
 ਜਰਕਾਯਾਗ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਜਰਕਾਯਾਗ ਅਮਰਕਾਯਾਗ
 ਦਾ, ਅਮਰਕਾਯਾਗ ਸਫਟਕਾਯਾਗ ਦਾ ਅਤੇ ਸਫਟਕਾਯਾਗ
 ਮਹਲਲੇਲ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਮਹਲਲੇਲ ਖਾਰਮ ਦੇ
 ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ੫ ਅਤੇ ਮਾਮੇਯਾਗ
 ਬਾਰੂਕ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। (ਬਾਰੂਕ ਕਾਲ-ਜੋਜਦ ਦਾ ਪੁੱਤਰ
 ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਗਜਾਯਾਗ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਗਜਾਯਾਗ
 ਅਦਾਯਾਗ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਅਦਾਯਾਗ ਯੋਯਾਕੀਥ
 ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਯੋਯਾਕੀਥ ਜਰਕਾਯਾਗ ਦਾ
 ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸਿਲੋਨੀ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸੀ।)
 ੬ ਖਾਰਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਜਿਹੜੇ ਆਏ ਯਰੂਸਲਮ
 ਵਿੱਚ ਵਸੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ੪੬੮ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ
 ਬਰਾਕੁਰ ਸਿਯਾਹੀ ਸਨ।

੭ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ
 ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਉਂ ਹੈ:

ਸੱਲੂ ਜੋ ਕਿ ਮੱਸੁਲਾਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ (ਮੱਸੁਲਾਮ
 ਯੋਏਦ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਯੋਏਦ ਪਦਾਯਾਗ ਦਾ ਤੇ
 ਪਦਾਯਾਗ ਕੋਲਾਯਾਗ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਲਾਯਾਗ
 ਮਾਮੇਯਾਗ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਮਾਮੇਯਾਗ ਈਬੀਏਲ
 ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਈਬੀਏਲ ਅਮਾਯਾਗ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।)
 ੮ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਾਯਾਗ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕੀਤਾ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਬੀ ਅਤੇ ਸੱਲਾਈ ਸਨ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ
 ਕੇ ਇਹ ੯੨੮ ਮਨੁੱਖ ਸਨ। ੯ ਜਿਰੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ
 ਯੋਏਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਰਦਾਮ ਸੀ ਅਤੇ
 ਯਰੂਸਲਮ ਜੋ ਕਿ ਗਮਨੁਆਗ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਸਹਿਰ ਦੇ
 ਦੂਜੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਮਰਦਾਮ ਸੀ।

੧੦ ਜਿਹੜੇ ਜਾਜਰ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਵਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਗਿਣਤੀ ਇਉਂ ਸੀ:

ਯੋਯਾਕੀਥ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਦਾਯਾਗ, ਯਾਰੀਨ, ੧੧ ਅਤੇ
 ਸਰਾਯਾਗ ਗਿਲਕੀਯਾਗ ਦਾ ਪੁੱਤਰ (ਗਿਲਕੀਯਾਗ
 ਮੱਸੁਲਾਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਮੱਸੁਲਾਮ ਸਦੋਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ
 ਅਤੇ ਸਦੋਰ ਮਰਾਯੋਥ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਉਹ ਅਹੀਟੂਥ ਦਾ
 ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਪਰਯਾਨ
 ਸੀ।) ੧੨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦਾ
 ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ੮੨੨ ਸਨ, ਅਤੇ ਯਰੋਗਮ
 ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਦਾਯਾਗ, (ਯਰੋਗਮ ਪਲਲਕਾਯਾਗ ਦਾ
 ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਪਲਲਕਾਯਾਗ ਅਮਮੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ,
 ਅਮਮੀ ਜਰਕਾਯਾਗ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਜਰਕਾਯਾਗ
 ਪਸਰੂਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਪਸਰੂਰ ਮਲਕੀਯਾਗ ਦਾ
 ਪੁੱਤਰ ਸੀ।) ੧੩ ਮਲਕੀਯਾਗ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ-ਭਾਈਆਂ
 ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੨੪੨ ਸੀ। (ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ
 ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ।) ਅਮਸਮਈ ਅਜਰੇਲ
 ਦਾ ਪੁੱਤਰ (ਅਜਰੇਲ ਅਹਜਈ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਤੇ ਉਹ
 ਮਸਿਲੇਮੇਥ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਮਸਿਲੇਮੇਥ ਇੰਮੇਰ ਦਾ
 ਪੁੱਤਰ ਸੀ), ੧੪ ਅਤੇ ਇੰਮੇਰ ਦੇ ੧੨੮ ਭਰਾ। (ਇਹ
 ਮਾਰੇ ਬਰਾਕੁਰ ਸਿਯਾਹੀ ਸਨ ਅਤੇ ਗਗਾਵੇਲੀਥ ਦਾ
 ਪੁੱਤਰ ਜਬਦੀਏਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਰਦਾਮ ਸੀ।)

੧੫ ਜਿਹੜੇ ਲੋਢੀ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਵਸੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਨਾਉਂ ਇਵੇਂ ਸਨ:

ਸਮਾਯਾਗ ਹੱਸੂਥ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, (ਹੱਸੂਥ ਅਜਰੀਰਾਮ
 ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਉਹ ਗਸਬਯਾਗ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜੋ ਕਿ ਬੁੰਨੀ
 ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।) ੧੬ ਸਬਬਈ ਅਤੇ ਯੋਜਾਥਾਦ (ਇਹ
 ਵੇਵੋ ਲੋਢੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
 ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਾਗਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ।)
 ੧੭ ਮਤਨਕਾਯਾਗ, (ਮਤਨਕਾਯਾਗ ਮੀਰਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ,
 ਮੀਰਾ ਜਬਦੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਜਬਦੀ ਆਮਾਫ ਦਾ
 ਪੁੱਤਰ ਸੀ), ਜੋ ਕਿ ਪਰਾਠਥਨਾ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸੀ।
 ਆਮਾਫ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਉਮਤਤ ਦੇ ਗੀਤ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਨੂੰ ਪਰਾਠਥਨਾਵਾਂ ਗਵਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਬਰਬਰਕਾਯਾਗ,
 (ਬਰਬਰਕਾਯਾਗ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ
 ਤੇ ਸੀ) ਅਤੇ ਸਮੂਆ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਥਦਾ (ਸਮੂਆ

ਗਾਲਾਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਆਤੇ ਗਾਲਾਲ ਯਦੂਬੁਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ।^{੧੮} ਯਵਿੱਤਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਲੇਵੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ੨੮੪ ਮਨ ।

^{੧੯} ਜਿਹੜੇ ਦਰਬਾਨ ਯਦੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਰਹੇ ਉਹ ਮਨ ਆਂਬੁਥ, ਟਲਮੇਨ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਗਰ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਦੀ ਯਹਿਰੇਦਾਰੀ ਰੀਤੀ । ਉਹ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ੧੭੨ ਮਨ ।

^{੨੦} ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਬਾਰੀ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਆਤੇ ਹੋਰ ਜਾਜਰ ਆਤੇ ਲੇਵੀ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸੇ ਆਤੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਭੂਮੀ ਤੇ ਜਾ ਵਸਿਆ ।^{੨੧} ਮੰਦਰ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਉਠਲ ਯਹਾੜ ਤੇ ਵਸੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੈਯਰੀ ਮੀਹਾ ਆਤੇ ਗਿਸਯਾ ਮਨ ।

^{੨੨} ਯਦੂਮਲਮ ਵਿੱਚ, ਲੇਵੀਆਂ ਉੱਥਰ ਉੱਚੀ ਆਯਿਰਾਰੀ ਮੀ । ਉੱਚੀ ਬਾਨੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ । (ਬਾਨੀ ਹਸਬਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ, ਹਸਬਯਾਗ ਮੱਤਨਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਆਤੇ ਮੱਤਨਯਾਗ ਮੀਰਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ।) ਉੱਚੀ ਆਂਮਾਫ ਦਾ ਉੱਤਰਾਯਿਰਾਰੀ ਮੀ ਆਤੇ ਆਮਾਫ ਦੇ ਉੱਤਰਾਯਿਰਾਰੀ ਗਵਈਏ ਮਨ ਜੋ ਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਰਾਜਜ ਮੰਡਾਲਦੇ ਮਨ ।^{੨੩} ਗਾਉਨਵਾਲੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਯਾਤਮਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗਾਉਨਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗਿਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਮਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਹ ਯਾਲਣਾ ਰਚਦੇ ਮਨ ।^{੨੪} ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਦਾ ਗੁਰਮ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਮੀ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੀ ਰੁਝ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ ਯਬਹਯਾਗ ਮੀ । (ਯਬਹਯਾਗ ਮਸੇਜਬੇਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਜੋ ਰਿ ਜਰਹ ਦੇ ਉੱਤਰਾਯਿਰਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੀ । ਜਰਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ।)

^{੨੫} ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਆਤੇ ਖੇਤਾਂ ਬਾਬਤ, ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਰੁਝ ਲੋਕ ਕਿਰਯਬ-ਯਰਬਾ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਦੀਬੇਨ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਰੁਝ ਯਰਬਮੇਲ ਆਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ।

^{੨੬} ਆਤੇ ਯੇਸੂਆ ਵਿੱਚ, ਮੋਨਾਦਾਗ ਆਤੇ ਬੈਤ-ਯਾਲਟ ਵਿੱਚ, ^{੨੭} ਹਸਰ-ਸੂਯਾਲ, ਬੇਰ-ਸਬਾ ਆਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ, ^{੨੮} ਆਤੇ ਮਿਰਲਾਗ ਵਿੱਚ, ਮਰੇਨਾਗ ਆਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ, ^{੨੯} ਨ-ਰਿਮੇਨ, ਮਾਰਯਾਗ ਆਤੇ ਯਰਮੁਥ ਵਿੱਚ, ^{੩੦} ਆਤੇ ਜਾਨੇਯਾਗ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਆਦੁਲਮ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਾਰੀਮ ਆਤੇ ਇਸ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਜੇਰਾਗ ਆਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਉਂ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕ ਬੇਰ-ਸਬਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਿਨੋਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਤੀਰ ਵੱਸਦੇ ਮਨ ।

^{੩੧} ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਲੋਕ ਗਬਾ, ਮਿਰਮਮ, ਯਯਯਾਗ, ਬੈਤਲ ਆਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਮਨ । ^{੩੨} ਯਨਾਬੇਬ, ਨੇਬ ਆਤੇ ਯਨਨਯਾਗ, ^{੩੩} ਗਮੇਰ, ਗਮਾਗ ਆਤੇ ਗਿਤੁਯਯਿਮ, ^{੩੪} ਹਰੀਦ ਸਬੇਈਮ ਆਤੇ ਨੱਬਲਾਟ, ^{੩੫} ਲੋਦ, ਉਨੇ ਆਤੇ ਰਾਹੀਗਰਾਂ ਦੀ ਵਾਦੀ

ਵਿੱਚ, ^{੩੬} ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਤੋਂ ਲੇਵੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਭੂਗ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਚੱਲੇ ਗਏ । ਜਾਜਰ ਆਤੇ ਲੇਵੀ

੧੨ ਇਹ ਉਹ ਜਾਜਰ ਆਤੇ ਲੇਵੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਯਲਤੀਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਰੁੱਬਾਬਲ ਆਤੇ ਯੇਸੂਆ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ:

- ੧ ਮਰਯਾਗ, ਯਿਰਮਿਯਾਗ, ਯਜ਼ਰਾ,
- ੨ ਯਮਰਯਾਗ, ਮੱਲੂਰ, ਹੱਟੂਸ,
- ੩ ਮਰਨਯਾਗ, ਰਹੂਮ, ਮਰੇਮੇਬ,
- ੪ ਇੱਦੇ, ਗਿਨਬੇਈ, ਯਾਬੀਯਾਗ,
- ੫ ਮਿਯਯਾਮੀਨ, ਮਯਾਦਯਾਗ, ਬਿਲਗਾਗ,
- ੬ ਸਮਯਾਯਾਗ ਯੇਯਾਹੀਬ, ਯਦਯਾਯਾਗ,
- ੭ ਮੱਲੂ, ਯਾਮੇਰ, ਗਿਲਰੀਯਾਗ ਆਤੇ ਯਦਯਾਯਾਗ ।

ਇਹ ਲੋਕ ਯੇਸੂਆ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਜਰਾਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਬੰਧੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਮਨ ।

- ੮ ਆਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਮਨ: ਯੇਸੂਆ, ਬਿਨੂਈ, ਰਦਮੀਏਲ, ਮੇਰੇਬਯਾਗ, ਯਹੂਦਾਗ ਆਤੇ ਮੱਤਨਯਾਗ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਮਮੇਤ ਯੰਨਵਾਦ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਮੀ ।
- ੯ ਬਰਬਰਯਾਗ ਆਤੇ ਉਨਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਮੰਬੰਧੀ ਮਨ ਆਤੇ ਇਹ ਦੋਨੇ ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵਾਲੇ ਯਾਮੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਗਨ ।
- ੧੦ ਯੇਸੂਆ ਯੇਯਾਰੀਮ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ, ਆਤੇ ਯੇਯਾਰੀਮ ਯਲਯਾਮੀਬ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ ਆਤੇ ਯਲਯਾਮੀਬ ਯੇਯਾਦਾ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ ।
- ੧੧ ਯੇਯਾਦਾ ਯੋਨਾਬਾਨ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ ਤੇ ਯੋਨਾਬਾਨ ਯਦੁਦਾ ਦਾ ਧਿਤਾ ਮੀ ।

^{੧੨} ਯੇਯਾਰੀਮ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਇਹ ਆਗੂ ਮਨ:

- ੧ ਮਰਯਾਗ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਮਿਰਯਾਗ ਮੀ ।
- ੨ ਯਿਰਮਿਯਾਗ ਵੱਸ ਦਾ ਆਗੂ ਹਨਨਯਾਗ ਮੀ ।
- ੩ ਯਜ਼ਰਾ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਮੱਸੂਲਾਮ ਆਤੇ ਯਮਰਯਾਗ ਦਾ ਯਹੇਗਾਨਾਨ ਮੀ ।
- ੪ ਮਲੂਰੀ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਯੋਨਾਬਾਨ ਮੀ ਆਤੇ ਸਬਨਯਾਗ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਯੁਸੁਫ ਮੀ ।
- ੫ ਹਾਰੀਮ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਯਦਨਾ ਮੀ ਆਤੇ ਮਰਾਯੇਬ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਹਲਰਈ ਮੀ ।
- ੬ ਇੱਦੇ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਜਰਬਯਾਗ ਮੀ ਆਤੇ ਗਿਨਬੇਨ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਮੱਸੂਲਾਮ ਮੀ ।
- ੭ ਯਾਬੀਯਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਜਿਰਰੀ ਮੀ ਆਤੇ ਮਿਨਯਾਮੀਨ ਆਤੇ ਮੋਯਾਦਯਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦਾ ਆਗੂ ਯਿਲਟਾਈ ਮੀ ।
- ੮ ਬਿਲਗਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਮੱਭੂਆ ਮੀ ਆਤੇ ਸਮਯਾਯਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਯਹੇਗਾਨਾਨ ਮੀ ।
- ੯ ਯੇਯਾਹੀਬ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਮਤਨਈ ਮੀ ਆਤੇ ਯਦਯਾਯਾਗ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਉਜੀ ਮੀ ।
- ੧੦ ਮਲਈ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਰਲਈ ਮੀ

ਜਾਂ ਤੇ ਆਮੇਰ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਏਥਰ ਮੀ ।

^{੨੧} ਗਿਲਰੀਯਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਗਮਬਯਾਗ ਮੀ
ਜਾਂ ਤੇ ਯਦਯਾਯਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਨਥਨੇਲ ਮੀ ।

^{੨੨} ਯਲਯਾਮੀਬ, ਯੋਯਾਦਯਾ, ਯੋਗਨਾਨ ਜਾਂ ਤੇ
ਯਦੁਯਾ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲੋਵੀਆਂ ਜਾਂ ਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ
ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਫਾਰਮੀ ਯਾਤਰਯਾਗ ਦਾਗ
ਦੇ ਸਾਮਨਰਾਲ ਦੌਰਾਨ ਲਿਖੇ ਗਏ ਮਨ । ^{੨੩} ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ
ਵੱਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਯਲਯਾਮੀਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਗਨਾਨ ਦੇ
ਦਿਨਾਂ ਤੀਰ ਇਤਿਗਾਮ ਦੀ ਖੋਧੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ । ^{੨੪} ਜਾਂ ਤੇ
ਲੋਵੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਗਮਬਯਾਗ, ਸੇਰੇਬਯਾਗ, ਰਦਮੀਏਲ ਦਾ
ਖੁੱਤਰ ਯੇਸੂਆ ਜਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ
ਦਾਉਦ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮੁਤਾਬਰ, ਉਗ ਉਮਤਤ ਦੇ ਗੀਤ ਸੁਰੂ ਰਨ
ਲਈ ਟਿੱਰ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਆਮੇਰੇ-ਸਾਗਮਣੇ ਖਲੇ ਗਏ, ਟਿੱਰ ਟੋਲਾ
ਦੂਮਰੇ ਟੋਲੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ।

^{੨੫} ਮੱਤਨਯਾਗ, ਬਰਬੁਰਯਾਗ, ਉਬਦਯਾਗ, ਮੱਸੁਲਾਮ,
ਟਲਮੇਨ ਜਾਂ ਤੇ ਯੱਬੁਬ ਫਾਟਰਾਂ ਦੇ ਦਰਬਾਨ ਮਨ ਜਾਂ ਤੇ
ਫਾਟਰਾਂ ਦੇ ਗੋਦਾਮਾਂ ਉੱਪਰ ਯਗਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਮਨ । ^{੨੬} ਇਨ੍ਹਾਂ
ਦਰਬਾਨਾਂ ਨੇ ਯੋਯਾਰੀਮ, ਯੇਸੂਆ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਜੋ ਰਿ
ਯੋਮਾਦਾਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਜਾਂ ਤੇ ਗਜਯਾਲ ਨਗਮਯਾਗ
ਜਾਂ ਤੇ ਯਜਰਾ ਜਾਜਰ ਜਾਂ ਤੇ ਲਿਖਾਰੀ ਦੇ ਮਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੇਵਾ
ਰੀਤੀ ।

ਯਜੁਮਲਮ ਦੀ ਰੰਯ ਦਾ ਮਮਰਯਣ

^{੨੭} ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਜੁਮਲਮ ਦੀ ਰੰਯ ਨੂੰ ਮਮਰਯਿਤ ਰੀਤਾ ।
ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਯਜੁਮਲਮ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਗ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ । ਉਗ ਸਾਰੇ
ਯਜੁਮਲਮ ਦੀ ਰੰਯ ਦੀ ਚੱਠ ਦਾ ਜਸਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ
ਜਾਂ ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤ ਰਨ ਜਾਂ ਤੇ ਯੰਨਵਾਦ ਦੇਣ
ਲਈ ਉੱਥੇ ਆਏ । ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੋਟੇ, ਸਿਤਾਰਾਂ ਜਾਂ ਤੇ
ਬਰਬਤਾਂ ਵਜ਼ਾਰੇ ਇਸ ਖੁਮੀ ਦਾ ਯਰਗਟਾਵਾ ਰੀਤਾ ।

^{੨੮-੨੯} ਉਗ ਸਾਰੇ ਗਵਈਏ ਵਫੀ ਆਏ ਜੋ ਯਜੁਮਲਮ
ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ । ਇਹ
ਨਟੇਫਾਬ ਦੇ ਨਗਰਾਂ, ਬੈਤ-ਗਿਲਗਾਲ, ਗਬਾ ਦੇ ਖੇਤਾਂ
ਜਾਂ ਤੇ ਯਜਮਾਵਬ ਤੋਂ ਇੱਰਤਰ ਹੋਏ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਈਆਂ ਨੇ
ਯਜੁਮਲਮ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਖਿੰਡ ਬਣਾਏ ਹੋਏ
ਮਨ ।

^{੩੦} ਜਾਜਰਾਂ ਜਾਂ ਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸੁੱਧ
ਰੀਤਾ ਜਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਰਾਂ, ਫਾਟਰਾਂ ਜਾਂ ਤੇ ਰੰਯ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁੱਧ
ਰੀਤਾ ।

^{੩੧} ਮੈਂ ਯਜੁਦਾਗ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ ਰਿ ਉਗ ਰੰਯ ਦੇ
ਉਤਾਂਗ ਜਾ ਰੇ ਖਲੇ ਜਾਣ ਤੇ ਮੈਂ ਗਵਈਆਂ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਟੋਲੇ
ਚੁਣੇ ਜੋ ਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯੰਨਵਾਦ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾ ਸੱਰਣ ਜਾਂ ਤੇ
ਜਲੁਮ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਸੱਰਣ । ਇੱਰ ਟੋਲਾ ਰੰਯ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮੱਜੇ
ਹੱਥ ਚੁੜੇ ਦੇ ਫਾਟਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਗਿਆ । ^{੩੨} ਗੇਮਯਾਗ ਜਾਂ ਤੇ
ਯਜੁਦਾਗ ਦੇ ਆੱਥੇ ਆਗੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੰਡੇ ਗਏ । ^{੩੩} ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿੰਡੇ ਯਜਰਯਾਗ, ਯਜਰਾ, ਮੱਸੁਲਾਮ,

^{੩੪} ਯਜੁਦਾਗ, ਬਿਨਯਾਮੀਨ, ਮਮਯਾਯਾਗ, ਯਿਰਮਿਯਾਗ,

^{੩੫} ਜਾਂ ਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਰਹੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਜਰਰਯਾਗ, ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੰਡੇ ਗਿਆ (ਜਰਰਯਾਗ
ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ, ਯੋਨਾਥਾਨ ਮਮਯਾਯਾਗ ਦਾ
ਖੁੱਤਰ ਮੀ, ਮਮਯਾਯਾਗ ਮੱਤਨਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ,
ਮੱਤਨਯਾਗ ਮੀਰਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ, ਮੀਰਯਾਗ ਜਰੂਰ
ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਜਾਂ ਤੇ ਜਰੂਰ ਆਮਾਫ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ।)

^{੩੬} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਜਰਰਯਾਗ ਦੇ ਭਰਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਨਾਲ ਮਨ: ਮਮਯਾਯਾਗ, ਯਜਰੇਲ ਮਿਲਲਈ, ਗਿਲਲਈ,
ਮਾਈ, ਨਥਨੇਲ, ਯਜੁਦਾਗ ਜਾਂ ਤੇ ਗਨਾਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੇਲਾਂ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾਉਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਸਾਜ ਵੀ
ਮਨ । ਯਜਰਾ ਲਿਖਾਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਰੀਤੀ ।
^{੩੭} ਉਗ ਫੁਵਾਰੇ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਰੇਲ ਗਏ । ਉਗ ਦਾਉਦ ਦੇ
ਸਗਿਰ ਦੀਆਂ ਖੋਧੀਆਂ ਉੱਤੇ ਚਢਦੇ ਜਿੱਥੇ ਰੰਯ ਉਤਾਂਗ ਨੂੰ
ਜਾਂਦੀ ਮੀ, ਜਾਂ ਤੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਯਗਾਂਗ ਲੰਘ ਰੇ ਯੁਰਬ
ਵੱਲ ਜਲ ਫਾਟਰ ਨੂੰ ਗਏ ।

^{੩੮} ਗਵਈਯਾਗ ਦਾ ਦੂਜਾ ਜੱਥਾ ਦੂਜੀ ਰਿਸਾ ਖੱਥੇ
ਯਾਮੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਗਿਆ । ਜਦੋਂ ਉਗ ਰੰਯ ਵੱਲ ਉਤਾਂਗ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ
ਮਨ, ਮੈਂ ਜਾਂ ਤੇ ਆੱਥੇ ਲੋਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੰਡੇ ਮਨ । ਤੇ ਉਗ
ਟੋਲਾ ਤੰਦੁਰਾਂ ਦੇ ਬੁਰਜ ਤੋਂ ਯਗਾਂਗ ਚੋੜੀ ਰੰਯ ਤੀਰ ਗਿਆ ।

^{੩੯} ਫੇਰ ਉਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਾਟਰਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਗਏ: ਯਫਰਾਈਮੀ
ਫਾਟਰ ਤੋਂ ਯੁਰਾਣੇ ਫਾਟਰ ਤੱਰ ਤੇ ਫਿਰ ਮੱਛੀ ਫਾਟਰ ਨੂੰ ।
ਫੇਰ ਉੱਥੋਂ ਉਗ ਗਨੇਲ ਦੇ ਬੁਰਜ ਤੀਰ ਜਾਂ ਤੇ ਮੈਰੜੇ ਦੇ ਬੁਰਜ
ਤੀਰ ਗਏ । ਇੰਝ ਉਗ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਫਾਟਰ ਜਿੰਨੀ ਦੂਰ ਗਏ ਜਾਂ ਤੇ
ਦਰਬਾਨ ਫਾਟਰ ਰੇਲ ਆਰੇ ਰੂਰੇ । ^{੪੦} ਫੇਰ ਗਵਈਆਂ ਦੇ ਦੋ
ਟੋਲੇ ਗਏ ਜਾਂ ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ
ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਜਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਜਾਂ ਤੇ ਆੱਥੇ ਯਥਿਰਾਰੀ
ਜੋ ਰਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਨ ਆਪਣੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਖਲੇ ਗਏ ।

^{੪੧} ਫਿਰ ਇਹ ਜਾਜਰ ਜਾਰੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ
ਖਲੇ ਗਏ: ਯਲਯਾਰੀਮ, ਮਯਮੇਯਾਗ, ਮਿਨਯਾਮੀਨ,
ਮੀਰਯਾਗ, ਯਲਯੋਏਨੀ, ਜਰਰਯਾਗ ਜਾਂ ਤੇ ਗਨਨਯਾਗ ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਤੁਰਹੀਆਂ ਮਨ । ^{੪੨} ਜਾਂ ਤੇ
ਫਿਰ ਜਾਜਰ ਮਯਮੇਯਾਗ ਮਮਯਾਯਾਗ, ਯਲਯਾਜਰ,
ਉਜੀ, ਯਯਗੇਗਨਾਨ, ਮਲਰੀਯਾਗ, ਟੋਲਾਮ ਜਾਂ ਤੇ ਯਜਰ
ਵੀ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾ ਖੜ੍ਹੇ ਤੇ ।

ਫਿਰ ਯਜਰਗਯਾਗ ਦੀ ਯਰਯਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ
ਟੋਲਿਆਂ ਨੇ ਗਾਉਣਾ ਜਾਂ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਵਜਾਉਣਾ ਸੁਰੂ ਰਰ
ਦਿੱਤਾ । ^{੪੩} ਇਉਂ ਉਸ ਖਾਮ ਰਿਗਾੜੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀਆਂ
ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਂ ਤੇ ਖੂਬ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਭ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨਤਾ ਬਖਸ਼ੀ । ਇੱਥੋਂ ਤੀਰ ਰਿ
ਯੋਰਤਾਂ ਤੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਖੁਮੀ ਨਾਲ ਉਮਾਗ ਵਿੱਚ ਮਨ । ਦੂਰ
ਦੁਰਾਡੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਜੁਮਲਮ ਤੋਂ ਖੁਮੀ ਦਾ ਗਾਨ ਸੁਣਾਈ
ਦੇ ਰਿਗਾ ਮੀ ।

^{੪੪} ਉਸ ਦਿਨ, ਯਾਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਗੋਦਾਮਾਂ ਦਾ ਖੁਮੀਆ
ਵੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ । ਲੋਰੀਆਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ
ਸੁਗਾਤਾਂ ਮਮੇਤ ਯਗਿਲੇ ਫਲਾਂ ਜਾਂ ਤੇ ਨਗਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ,

ਸਰਗਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਲਈ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਹਿਮਿਨਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਫਮਲਾਂ ਦੇ ਦਮਵੰਧ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਖੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਗੋਦਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲੀ। ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੇ ਰਾਜ ਤੇ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਮਨ। ੧੫ ਜਾਜਰਾਂ ਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਯੂਰੀ ਲਗਨ ਨਾਲ ਰੰਮ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁੰਧਤਾ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਯੂਰਿਆਂ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਗਵਈਆਂ ਅਤੇ ਦਰਬਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਰੀਤਾ। 16 ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੇ ਮਭ ਝੜ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਰੀਤਾ। 17 ਕਿਉਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਮਮਾਂ ਧਹਿਲਾਂ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਆਮਾਫ ਦੇ ਦਿਨੀਂ, ਉੱਥੇ ਗਵਈਆਂ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੀ ਅਤੇ ਉਸਤਤ ਦੇ ਗੀਤ ਮਨ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧੰਨਵਾਦ ਮਨ।

੧੮ ਇਸ ਲਈ ਮਾਰਾ ਇਸਰਾਏਲ ਜਰੁੱਬਾਬਲ ਅਤੇ ਨਗਮਯਾਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਗਵਈਆਂ ਅਤੇ ਦਰਬਾਨਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਵੀਆਂ ਲਈ ਚੰਦੇ ਅੱਡ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੰਦੇ ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਅੱਡ ਰੱਖੇ।

ਨਗਮਯਾਗ ਦਾ ਅਖੀਰੀ ਗੁਰਮ

੧੩ ਉਸ ਦਿਨ, ਮੁਸਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਧੜ੍ਹਕੇ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਿਆ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਮੋਨੀ ਜਾਂ ਮੋਆਬੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਭਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੨ ਇਹ ਬਿਵਸਥਾ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਸਗੋਂ ਬਿਲਕਾਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਪਣ ਲਈ ਰੀਮਤ ਦਿੱਤੀ। ਧਰ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰਾਪ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਲਈ ਅਮੀਸ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ੩ ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਵਿਦੇਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।

੪ ਧਰ ਇਸ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ, ਟੋਬੀਯਾਗ ਦੇ ਨਜਦੀਰੀ ਮਿੱਤਰ ਅਲਯਾਮੀਬ ਜਾਜਰ ਨੇ ਜੇ ਕਿ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਗੋਦਾਮਾਂ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ, ਉਸ ਲਈ ਇੰਚ ਵੱਡਾ ਰਮਰਾ ਬਣਵਾਇਆ। ਇਸ ਰਮਰੇ ਨੂੰ ਭੋਟਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੋਟ, ਯੂਫ, ਭਾਡੇ, ਅਨਾਜ ਦਾ ਦਮਵੰਧ, ਨਵੀਂ ਮੈਠਾ ਅਤੇ ਤੇਲ ਜੋ ਕਿ ਬਿਧੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਲੋਵੀਆਂ, ਗਵਈਆਂ ਅਤੇ ਦਰਬਾਨਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾ ਵੀ ਉਸ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ, ਧਰ ਅਲਯਾਮੀਬ ਨੇ ਉਹ ਰਮਰਾ ਟੋਬੀਯਾਗ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

੬ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਭ ਝੜ ਵਾਧਰਿਆ ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਵਰਤ ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਪਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਪਾਤਮਾਗ ਅਰਤਮਮਤਾ ਦੇ ਬਤੁਤੀਵੇਂ ਵਰੁੇ ਵਿੱਚ ਬਾਬਲ ਰੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ

ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਪਾਤਮਾਗ ਰੋਲੋਂ ਵਾਧਮ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ। ੭ ਇਉਂ ਮੈਂ ਫਿਰ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਧਰਤ ਆਇਆ। ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਕੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਅਲਯਾਮੀਬ ਦੇ ਮਾਡੇ ਰੰਮ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਟੋਬੀਯਾਗ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਰਮਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ੮ ਮੈਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਰੋਧ ਆਇਆ ਤੇ ਮੈਂ ਟੋਬੀਯਾਗ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਰਮਰੇ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ। ੯ ਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਧਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਮਾਫ ਰਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਭਾਡੇ, ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਅਤੇ ਯੂਧ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲੈ ਆਇਆ।

੧੦ ਫਿਰ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਲੋਵੀ ਅਤੇ ਗਵਈਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਰੀਤੀ ਸੀ, ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ ਸਨ। 11 ਫੇਰ ਮੈਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਰੰਮਾਂ ਰਾਣ ਝੜ੍ਹਕਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਿਉਂ ਰੀਤੀ ਗਈ ਹੈ?” ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਇੰਚ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵਾਲੀ ਜਗਹ ਤੇ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। 12 ਤਦ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫਮਲ ਦੇ ਅਨਾਜ ਦਾ ਦਮਵੰਧ, ਨਵੀਂ ਮੈਠਾ ਤੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਤੇਲ ਲਿਆਂਦਾ। ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਗੋਦਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

13 ਮੈਂ ਮਲਮਯਾਗ ਜਾਜਰ, ਮਾਦੇਰ ਲਿਖਾਰੀ ਅਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਦਾਯਾਗ ਨੂੰ ਖਜਾਨਿਆਂ ਉੱਪਰ ਖਜਾਨੀ ਚੀ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਮੱਤਨਯਾਗ ਦੇ ਖੇਤਰੇ, ਜਰੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਾਨਾਨ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਮਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ।

14 ਗੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਰਿਧਪਾ ਵਰਕੇ ਮੇਰੀ ਵਰਨੀ ਵਜੋਂ ਮੈਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜੇ ਵੀ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਵਫਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੀ।

15 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਵੀ ਰੰਮ ਵਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗੂਰਾਂ ਚੇ ਦਾਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਵੀ ਵੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਲਿਕਾਰੇ ਖੇਤਿਆਂ ਉੱਪਰ ਲਦਦਿਆਂ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਠਾ, ਅੰਗੂਰ, ਅੰਜੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਦਿਆਂ ਵੀ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਲੋਰ ਇਹ ਮਭ ਵਸਤਾਂ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਭ ਤੋਂ ਖਬਰਦਾਰ ਰੀਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਵਾਧਰ ਵਰਨੇ ਵਰਜਿਆ।

16 ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਝੜ ਲੋਰ ਸੁਰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਵੀ ਵੱਸਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਰ ਮਥਤ ਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਰੀ ਧਰਦਾਰ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਲਿਆਏ। 17 ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਮੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਝੜ੍ਹਕਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਬਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮਥਤ ਦੀ

ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਕੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਦਿਨ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋਂ।^{੧੮} ਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੇ ਇੰਝ ਹੀ ਵਿਖਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ? ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਹਿਰ ਉੱਧਰ ਤਰਲੀਫਾਂ ਅਤੇ ਕਰੋਧੀ ਲਿਆਂਦੀ ਸੀ। ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸਥਤ ਦਾ ਆਖਮਾਨ ਕਰਕੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧਾ ਰਹੇ ਹੋ।”

^{੧੯} ਇਹ ਕੁਝ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਕੀਤਾ: ਹਰ ਸੁਕਰਵਾਰ ਦੀ ਸਾਮ, ਹਨੇਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਦਰਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਜੰਦਰੇ ਲਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਤੇ ਸਥਤ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੀਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਕੁਝ ਖਾਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਟਰਾਂ ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭਾਰ ਆਂਦਰ ਨਾ ਲਿਆਵੇ।

^{੨੦} ਇੱਕ ਦੇ ਵਾਗੀ ਕੁਝ ਵਧਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਦਾਗਰਾਂ ਨੇ ਗਾਤ ਯਹੂਸਲਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗੁਜ਼ਾਰੀ।^{੨੧} ਕੁਝ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਕੰਧ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਵਾਮ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਜੇਕਰ ਦੁਬਾਰਾ ਤੁਸੀਂ ਇਥੋਂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਤਾਰਤ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਾਂਗਾ।” ਇਉਂ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਕੋਈ ਵੀ ਉਹ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਆਖਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵੇਚਣ ਨਾ ਆਏ।

^{੨੨} ਫਿਰ ਮੈਂ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਫਾਟਰਾਂ ਦੀ ਧਹਿਰੇਦਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਥਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਵਿੱਤਰ ਦਿਨ ਰੱਖਣ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ! ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਕਰਨੀ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖ, ਮੇਰੇ ਤੇ ਦਯਾ ਕਰ ਤੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਆਖਣੀ ਮਹਾਨ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਵਰਸਾ।

^{੨੩} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਅਸਦੇਦੀ, ਆਂਮੇਨੀ ਅਤੇ ਮੇਯਾਬੀ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲੇ ਸਨ।^{੨੪} ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਆਹਾਂ ਚੇ ਧੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਖਿਆਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਆਉਂਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਅਸਦੇਦੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲੀ।^{੨੫} ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੁਟਿਆ ਵਢੀ ਤੇ ਕਈਆਂ ਦੇ ਵਾਲ ਵੀ ਖੁੰਟ ਦਿੱਤੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਸੋਗ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਖਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਨਾ ਦਿਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਆਖਣੇ ਖੁੰਤਰਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਿਓ।^{੨੬} ਸੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਕਾਰਣ ਹੀ ਖਾਥ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ? ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਖਾਤਮਾਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਆਖਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖਿਆਰਾ ਸੀ। ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਧਰ ਖਾਤਮਾਗੀ ਬਖਸ਼ੀ ਸੀ, ਧਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਰਤਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਖਾਥ ਕਰਵਾਇਆ।^{੨੭} ਤੇ ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਹ ਖਾਥ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਸੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹੋ।”

^{੨੮} ਧਰਯਾਨ ਜਾਜ਼ਰ ਆਲਯਾਸੀਬ ਦਾ ਖੁੰਤਰ ਯੋਯਾਦਾ ਸੀ। ਯੋਯਾਦਾ ਦਾ ਖੁੰਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰੇਨੀ ਦੇ ਸਨਬੱਲਟ ਦਾ ਜਵਾਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਭਜਾਯਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ।

^{੨੯} ਹੇ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਜ਼ਰ ਦੇ ਕੁਤਬੇ ਨੂੰ ਭਰਿਸਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਖੇਡ ਹੋਵੇ। ਜਿਹੜਾ ਵਚਨ ਤੂੰ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।^{੩੦} ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਬਣਾਇਆ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਰਜਾਂ ਅਤੇ ਜਿਮੇਦਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ।

^{੩੧} ਅਤੇ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਲੱਕੜ ਚੜ੍ਹਾਵਿਆਂ ਅਤੇ ਧਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਬਾਰੇ ਯਾਦ ਕਰਵਾਇਆ। ਹੇ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਠੇਕੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੀਂ।

ਅਮਤਰ

ਗਾਣੀ ਵਸਤੀ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਗੁਰਮ ਆਦੁਲੀ ਰਰਨਾ

¹ ਇਹੀ ਵਾਖਰਿਯਾ ਜਦੋਂ ਅਹਮਵੇਰੇਸ ਖਾਤਮਾਗ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੁਸ਼ ਤੀਰ, 127 ਖਰਾਂਤਾ ਉਤੁਤੇ ਸਾਮਨ ਰਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ² ਅਹਮਵੇਰੇਸ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸੂਮਨ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਆਖਣੇ ਤਖਤ ਤੋਂ ਗਾਜ਼ ਰੀਤਾ।

³ ਉਸ ਦੇ ਗਾਜ਼ ਦੇ ਤੀਜੇ ਵਰ੍ਹੇ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਗਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਇੰਦਰ ਦਾਯਵਤ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਾਰਸ ਅਤੇ ਮਾਦਾ ਦੇ ਸੇਨਾਪਤੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਆਗੂ ਵੀ ਸਾਮਿਲ ਸਨ। ⁴ ਇਹ ਦਾਯਵਤ ਲਗਾਤਾਰ 1੮੦ ਦਿਨ ਚੱਲੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਹਮਵੇਰੇਸ ਆਖਣੇ ਗਾਜ਼ਮੀ ਠਾਠ ਤੇ ਖਜਾਨਿਆਂ ਦਾ ਢੇਰ ਵਿਖਾਵਾ ਰਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਹਰ ਇੰਦਰ ਨੂੰ ਮਹਿਲ ਦੀ ਸਾਨ-ਸ਼ੇਰਤ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਰਰਦਾ। ⁵ ਤੇ ਜਦੋਂ 1੮੦ ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ, ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇੰਦਰ ਹੋਰ ਦਾਯਵਤ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਹੜੀ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਚੱਲੀ। ਇਹ ਦਾਯਵਤ ਮਹਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਥਾਗ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੂਮਨ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖਾਮ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਾਮਿਲ ਸਨ। ⁶ ਥਾਗ ਅੰਦਰ ਚਿੱਟੇ ਅਤੇ ਜਾਮਨੀ ਰੰਗ ਦੇ ਸੂਤੀ ਖਰਦੇ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਛਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਫੇਦ ਸੂਤੀ ਡੋਰੀਆਂ, ਅਤੇ ਬੈਂਗਨੀ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਡੋਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦੇ ਬੰਬਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸੇਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਚੌੜੀਆਂ ਸੰਗਮਰਮਰ, ਨਾਲ ਸਖਤ ਬਲੈਰੀ ਚੱਟਾਨ, ਸੀਖ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੀਮਤੀ ਖੰਬਰ ਤੋਂ ਬਣੀ ਫਰਸ ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ⁷ ਸੇਨੇ ਦੇ ਜਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਯ ਵਰਤਾਈ ਗਈ। ਹਰ ਜਾਮ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਖਾਤਮਾਗ ਬੜਾ ਦਿਲਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦਾਯਵਤ ਵਿੱਚ ਬੇਹਿਸਾਬ ਮੈਯ ਵਰਤਾਈ ਗਈ। ⁸ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਹਿਮਾਨ ਜਿੰਨੀ ਮੈਯ ਚਾਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਵਰਤਾਈ ਜਾਵੇ। ਤੇ ਮੈਯ ਵਰਤਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ।

⁹ ਗਾਣੀ ਵਸਤੀ ਨੇ ਵੀ ਸਾਹੀ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇੰਦਰ ਦਾਯਵਤ ਦਿੱਤੀ।

¹⁰⁻¹¹ ਦਾਯਵਤ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਖੀਤੀ ਹੋਈ ਮੈਯ ਰਾਹਣ ਮਗਨ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਸੱਤ ਖੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਇਹ ਸੱਤ ਖੁਸਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸਨ ਮਹੂਮਾਨ, ਬਿਜਬਾ, ਹਰਬੇਨਾ, ਬਿਗਬਾ, ਅਬਗਬਾ, ਜੇਬਰ ਅਤੇ ਰਰਰਮ। ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਗਾਣੀ ਵਸਤੀ ਨੂੰ ਸਾਹੀ ਮੁਰਟ ਨਾਲ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਲਿਆਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਗਾਣੀ ਦਾ ਸੁਰੱਖਣ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਵੇ, ਰਿਉਂਦੇ ਉਹ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਮੋਹਣੀ ਸੀ।

¹² ਖਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਾਣੀ ਵਸਤੀ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਗੁਰਮ ਸੁਣਾਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਤਦ ਗਾਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬੜਾ ਰੁੱਝ ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ। ¹³⁻¹⁴ ਇਹ ਸੀਤ ਸੀ ਕਿ ਖਾਤਮਾਗ ਅਨੁਭਵੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਰਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਜਾ ਲਈ ਮਲਾਗ ਲੈਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਹਮਵੇਰੇਸ ਨੇ ਸਿਯਾਣੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਰਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਲਾਗ ਲਈ। ਇਹ ਸਿਯਾਣੇ ਆਦਮੀ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਬੜੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਨ: ਰਰਸਨਾ, ਸੇਬਾਰ, ਅਯਮਾਬਾ, ਤਰਸੀਸ, ਮਰਮ, ਮਰਸਨਾ ਅਤੇ ਮਮੂਰਾਨ। ਉਹ ਫਾਰਸ ਅਤੇ ਮਾਦਾ ਦੇ ਅੱਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਾਮਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਖਾਮ ਸਗੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੇ ਹੱਕ ਸਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਗਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਖਦਾਂ ਦੇ ਸਾਮਰ ਸਨ। ¹⁵ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਬਿਵਵਸਬਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਗਾਣੀ ਵਸਤੀ ਨਾਲ ਰੀ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੜੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਹਮਵੇਰੇਸ ਦਾ ਗੁਰਮ ਗਾਣੀ ਰੋਲ ਲੈ ਕੇ ਗਏ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਗਾਣੀ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ, ਤੇ ਗੁਣ ਉਸ ਨਾਲ ਰਿਵੇਂ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

¹⁶ ਤਦ ਮਮੂਰਾਨ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਸਾਗਮਣੇ ਆਖਿਆ, “ਗਾਣੀ ਵਸਤੀ ਨੇ ਮਾੜਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਰੇਵਲ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਹਮਵੇਰੇਸ ਦੇ ਗਾਜ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਹੈ। ¹⁷ ਮੈਂ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਸਾਹੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਸਤੀ ਦੀ ਰਰਤੁਤ ਬਾਰੇ ਖਤਾ ਚੱਲੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਆਖਣੇ ਖਤੀਆਂ ਦੇ ਆਦਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਰਨਗੀਆਂ। ਉਹ ਆਖਣੇ ਖਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣਗੀਆਂ, ਗਾਣੀ ਵਸਤੀ ਨੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਖਾਤਮਾਗ ਅਹਮਵੇਰੇਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਰੋਲ ਆਉਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਸੀ।”

¹⁸ “ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਫਾਰਸ ਅਤੇ ਮਾਦਾ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗਾਣੀ ਦੀ ਗੱਲ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੀਆਂ ਰਰਤੁਤਾਂ ਤੋਂ ਖਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਵੀ ਆਖਣੇ ਗਾਰਮਾਂ-ਸਰਦਾਰਾਂ ਅੱਗੇ ਇਉਂ ਹੀ ਰਰਨਗੀਆਂ ਤਾਂ ਇਉਂ ਮਹੇਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਦਰ ਅਤੇ ਰੁੱਝ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਖੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

¹⁹ “ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਝਾਵ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਾਹੀ ਗੁਰਮ ਦਾ ਯੋਲਾਨ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਫਾਰਸ ਅਤੇ ਮਾਦਾ ਦੇ ਰਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦਾ। ਤੇ ਸਾਹੀ ਯੋਲਾਨ ਇਹ ਹੋਵੇ ਕਿ ਗਾਣੀ ਵਸਤੀ ਗੁਣ ਰਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਹਮਵੇਰੇਸ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਖਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ ਖਾਤਮਾਗ ਇਹ ਖਦਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ। ²⁰ ਇਉਂ ਜਦੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਗੁਰਮ ਗਾਜ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯੋਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸਾਲ ਗਾਜ਼ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਸਾਹੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਸੁਣਨਗੀਆਂ ਅਤੇ

ਯਾਏ ਖਤੀ ਦੀ ਇੱਜਤ ਰਹਨਗੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰੁਤਬੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਵੇ।”

੨੧ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਯਥਿਰਾਗੀ ਯਜਿਗੀ ਮਲਾਗ ਤੋਂ ਖੜੇ ਖੁਸ ਮਨ ਯਾਤੇ ਯਾਤਮਾਗ ਯਗਮਵੇਰੇਸ ਨੇ ਉਢੇ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਮਯੂਰਾਨ ਨੇ ਸੁਝਾਵ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ੨੨ ਯਾਤਮਾਗ ਯਗਮਵੇਰੇਸ ਨੇ ਯਾਏ ਗਾਜ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗਿਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਿੱਠੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਸਾਰੇ ਸੁਥਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੂਥੇ ਦੀ ਯਾਏ ਖੋਲੀ ਵਿੱਚ ਯਾਤੇ ਹਰ ਰੋਮ ਦੀ ਯਾਏ ਖੋਲੀ ਮੁਤਾਬਰ ਭੇਜੀਆਂ। ਇਉਂ ਉਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਹਰ ਵਿਯਰਤੀ ਦੀ ਖੋਲੀ ਮੁਤਾਬਰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਯਾਏ ਘਰ ਦਾ ਮੁਖੀਯਾ ਹੋਵੇ, ਖਤਾ ਚਲ ਜਾਵੇ।

ਅਮਤਰ ਨੂੰ ਗਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ

੧ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਾਤਮਾਗ ਯਗਮਵੇਰੇਸ ਦਾ ਰੋਯ ਟੰਡਾ ਯੈ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਵਸਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਯਾਏ ਹੁਰਮ ਯਾਤੇ ਜੋ ਰੁਝ ਵਸਤੀ ਤੇ ਰੀਤਾ ਮੀ, ਉਸ ਮਭ ਨੂੰ ਚਿਤਵਿਆ। ੨ ਤਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਝਾਯਾ ਦਿੱਤਾ ਯਾਤੇ ਰਿਗ, “ਯਾਤਮਾਗ ਲਈ ਮੋਹਣੀਆਂ ਯਾਤੇ ਰੁਯਾਗੀਆਂ ਰੁਝੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇ। ੩ ਯਾਤਮਾਗ ਯਾਏ ਹਰ ਯਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਾਯੂਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਯਾਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਯਾਯੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਯਾਤੇ ਯਟਵਿਯਾਗੀਆਂ ਰੁਝੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਮਨ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੁਝੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਜਨਾਨਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਾਤੇ ਉਹ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁਸਰੇ ਗੋਈ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੋਖ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੀਆਂ, ਜੋ ਰਿ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਜਨਾਨਖਾਨੇ ਦਾ ਮਰਯੁਰਮਤ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਲਈ ਵਸਤਾਂ ਦੇਵੇਗਾ। ੪ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਰੱਜਰ ਰੁਯਾਗੀ ਯਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮਨ ਨੂੰ ਭਾਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਸਤੀ ਦੀ ਖਾਵੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮਹਾਗਈ ਘਾਥਿਆਂ ਜਾਵੇ।” ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਮਸਵਰਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗਿਆ ਤਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੰਨ ਲਿਆ।

੫ ਗੁਣ ਬਿਨਯਾਮੀਨੀ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਯਥਿਵਾਰ ਮਯੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰਦਰਈ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਯਗੂਦੀ ਮੀ ਜੋ ਰਿ ਯਾਈਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਯਾਤੇ ਰੀਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਮਾਰਦਰਈ ਸੂਮਨ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਮੀ। ੬ ਮਾਰਦਰਈ ਯਗੂਮਲਮ ਤੋਂ ਨਯੂਰਦਨੱਸਰ ਦੁਯਾਰਾ, ਜੋ ਰਿ ਘਾਬਲ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ ਮੀ, ਖੋਲੀ ਬਣਾਰੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮਾਰਦਰਈ ਯਾਤੇ ਯਗੂਦਾਗ ਦੇ ਗਾਜੇ, ਯੋਗੇਟਿਯਾਚਿਨ ਨੂੰ ਵੈਦੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਯੂਗ ਮਯੋਤ ਖੋਲੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਮੀ। ੭ ਮਾਰਦਰਈ ਦੀ ਇੱਕ ਚਾਚੇ ਦੀ ਰੁਝੀ ਮੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਉ ਗਦੱਮਾਗ ਮੀ। ਉਹ ਯਾਨਾਥ ਮੀ, ਜਿਸ ਰਾਗਣ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਮਾਰਦਰਈ ਰਰਦਾ ਮੀ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਂ ਘਾਥ ਦੀ ਮੋਤ ਤੋਂ ਘਾਯਦ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਏ ਯਰਮ ਦੀ ਯੀ ਬਣਾਇਆ। ਗਦੱਮਾਗ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਉ ਅਮਤਰ ਮੀ। ਅਮਤਰ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੜੀ ਮੋਹਣੀ-ਸੁਨੱਥੀ ਮੀ।

੮ ਜਦੋਂ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਹੁਰਮ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋ ਗਈ, ਤਾਂ ਘਗੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਰੁਝੀਆਂ ਸੂਮਨ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੁਝੀਆਂ ਨੂੰ ਗੋਈ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੋਖ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਅਮਤਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੁਝੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਰੇ ਗੋਈ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੋਖ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਗੋਈ ਨੂੰ ਅਮਤਰ ਯਰਮ ਦੇ ਜਨਾਨਖਾਨੇ ਦਾ ਮਰਯੁਰਮਤ ਮੀ। ੯ ਗੋਈ ਨੂੰ ਅਮਤਰ ਯਰਮ ਯਾਈ ਤੇ ਉਸਦੀ ਚਹੇਤੀ ਬਣੀ ਟਿਮ ਲਈ ਗੋਈ ਨੇ ਉਸਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵੱਧਾਉਣ ਲਈ ਖਾਮ ਉਥਚਾਰ ਰੀਤੇ ਯਾਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਧੀਯਾ ਭੇਜਨ ਖਾਣ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ। ਗੋਈ ਨੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਅਮਤਰ ਲਈ ਮੱਤ ਗੋਲੀਆਂ ਚੁਣੀਆਂ। ਫਿਰ ਗੋਈ ਨੇ ਅਮਤਰ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮੱਤ ਦਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਜਨਾਨਖਾਨੇ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਯਾ ਘਾ ਉੱਤੇ ਠਹਿਰਾਇਆ। ੧੦ ਅਮਤਰ ਨੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਦੱਸਿਆ ਰਿ ਉਹ ਯਗੂਦਣ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਯਾਏ ਖਾਨਦਾਨ ਦੇ ਖਿੱਛੇਰੜ ਘਾਰੇ ਨਾ ਦੱਸਿਆ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਮਰਦਰਈ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਣੇ ਮਨ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਮੀ। ੧੧ ਯਾਤੇ ਮਾਰਦਰਈ ਹਰ ਰੋਚ ਜਨਾਨਖਾਨੇ ਦੇ ਵਿਗੜੇ ਵਿੱਚ ਫਿਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਰਿ ਉਹ ਅਮਤਰ ਦੀ ਸੁੱਖ ਮਾਂਦ ਘਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਰਹੇ।

੧੨ ਗੁਣ ਰਿਮੇ ਵੀ ਰੁਝੀ ਦੇ ਯਾਤਮਾਗ ਯਗਮਵੇਰੇਸ ਦੇ ਰੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਵਾਰੀ ਯਾਉਣ ਤੋਂ ਯਗਿਲਾਂ, ਉਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਾਗੀ ਗੁਜਰਨਾ ਜਗੂਰੀ ਮੀ: ਯਗਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਦੇ ਉਥਚਾਰ ਦੇ ਘਾਗੁਗਾਂ ਮਗੀਨਿਆਂ ਨੂੰ ਯੂਗ ਰਰਨਾ ਯੈਦਾ ਮੀ। ਇਸ ਮਯੋਂ ਦੋਗਨ, ਛੇ ਮਗੀਨੇ ਮੁਰ ਦੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਯਾਤੇ ਯਗਲੇ ਛੇ ਮਗੀਨੇ ਉਸ ਦਾ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਯਾਤਰਾਂ ਯਾਤੇ ਵਟਣਿਆਂ ਯਾਦਿ ਨਾਲ ਉਥਚਾਰ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਮੀ। ੧੩ ਇਉਂ ਇਸ ਮਾਰੀ ਯਰਰਿਗਿਆਂ ਤੋਂ ਘਾਯਦ ਇੱਕ ਰੁਝੀ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਜਾਂਦੀ ਮੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਮਭ ਰੁਝ ਉਸ ਜਨਾਨਖਾਨੇ ਚੇ ਮੁਹਈਯਾ ਰਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਜਿਸਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਮੀ। ੧੪ ਮਾਮ ਵੇਲੇ, ਰੁਝੀ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੀ ਯਾਤੇ ਮਵੇਰ ਹੋਣ ਤੇ ਜਨਾਨਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਯਰਤ ਯਾਉਂਦੀ। ਘਾਯਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਰੁਝੀ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁਸਰੇ ਸੁਯਮਗਜ ਦੇ ਗਵਾਲੇ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰੀਤਾਂ ਦਾ ਗਾਥਾ ਮੀ। ਤਦ ਉਹ ਰੁਝੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁੜ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਨਾ ਜਾਂਦੀ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾ ਰਰਦਾ। ਜੇਰਰ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਯਰਮੰਨ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਉਸਦਾ ਨਾਉ ਨੈਂ ਰੇ ਮੁੜ ਯਾਏ ਮਹਿਲੀਂ ਬੁਲਾਉਂਦਾ।

੧੫ ਜਦੋਂ ਅਮਤਰ ਦੀ ਯਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਵਾਰੀ ਯਾਈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰੋਈ ਮੰਗ ਨਾ ਰੀਤੀ (ਅਮਤਰ ਮਾਰਦਰਈ ਦੇ ਚਾਚੇ ਯਥੀਗਯਿਲ ਦੀ ਯੀ ਮੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲਿਆ ਮੀ।) ਯਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਯਗਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਚੀਜ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਗੋਈ ਦੀ ਮਲਾਗ ਹੀ ਲਈ, ਜੋ ਰਿ ਜਨਾਨੀਆਂ ਦਾ ਮਰਯੁਰਮਤ ਮੀ, ਰਿ ਉਸ ਲਈ ਰੀ ਲੈਣਾ ਠੀਕ

ਰਹੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਅਮਤਰ ਵੱਲ ਵੇਖ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਖਮੰਦ ਰਹਦਾ।¹⁶ ਇਉਂ ਅਮਤਰ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਅਹਮਦਵੋਰੇਮ ਰੋਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਤਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਦਮਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਟੇਬੇਬ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਅਮਤਰ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਲੀਂ ਯਹੁੰਚੀ।

¹⁷ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਾਰੀਆਂ ਰੁੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਮਤਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿਆਰੀ ਲਗੀ ਤੇ ਉਹ ਉਸਦੀ ਮਨਖਮੰਦ ਦੀ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਤਾਜ ਯੁਆਂ ਦੇ ਵਸਤੀ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਬਣਾਇਆ।¹⁸ ਫੇਰ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਮਤਰ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਦਾਅਵਤ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਾਮ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੋਰਾਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਲਈ ਮੀ। ਉਸ ਦਿਨ, ਉਸ ਨੇ ਮਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਖੋਸਿਤ ਰੀਤੀ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਦਿਆਲੂ ਖਾਤਮਾਗ ਮੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤੋਂਡ ਵੇਡੇ।

ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਭੈੜੀ ਵਿਉਂਤ ਦਾ ਖਤਾ ਲੱਗਣਾ

¹⁹ ਜਦ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਰੁਆਰੀਆਂ ਰੁੜੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਮਾਰਦਰਈ ਮਾਗੀ ਫਾਟਰ ਦੇ ਰੋਲ ਹੀ ਬੈਠਾ ਮੀ।²⁰ ਅਮਤਰ ਨੇ ਆਖਣੇ ਯਹੂਦੀ ਹੋਣ ਦਾ ਭੇਤ ਅਜੇ ਤਾਈਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦੇ ਖਿੱਛੋਰੜ ਥਾਰੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੰਨਦੀ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਰਹਦਾ ਹੁੰਦਾ ਮੀ।

²¹ ਉਸ ਵਰਤ ਜਦੋਂ ਮਾਰਦਰਈ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਫਾਟਰ ਰੋਲ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਮੀ, ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਦੋ ਖੁਮਰਿਆਂ ਬਿਗਬਨਾ ਅਤੇ ਤਰਮ ਨੇ, ਜੋ ਕਿ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਯਹਿਰੇਦਾਰੀ ਰਹਦੇ ਸਨ, ਖਾਤਮਾਗ ਅਹਮਦਵੋਰੇਮ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ।²² ਯਰ ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੈੜੀ ਨੀਅਤ ਦਾ ਖਤਾ ਚੱਲ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਖਬਰ ਅਮਤਰ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਤਾਂ ਅਮਤਰ ਰਾਣੀ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਜਾਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਬੁਰੀ ਖਬਰ ਦੀ ਸੂਹ ਦਾ ਖਤਾ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਹੈ।²³ ਫਿਰ ਇਸ ਬਦ ਵਿਉਂਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਖੜਤਾਲ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਹ ਖਬਰ ਸੱਚ ਨਿਕਲੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਯਹਿਰੇਦਾਰ ਇੱਕ ਦਰੱਖਤ ਤੇ ਫਾਂਸੀ ਚੜ੍ਹਾਏ ਗਏ। ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਗਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਵਾਖਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਗਮਾਨ ਦੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ

¹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਉਧਰੰਤ ਖਾਤਮਾਗ ਅਹਮਦਵੋਰੇਮ ਨੇ ਗਮਾਨ, ਅਗਾਗੀ ਹਮਦਾਬਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ

ਮਨਮਾਨਿਤ ਰੀਤਾ। ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲੋਂ ਉਚੇਰਾ ਰੂਤਬਾ ਦਿੱਤਾ।² ਖਾਤਮਾਗੀ ਫਾਟਰ ਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਨੌਰ ਗੁਣ ਗਮਾਨ ਨੂੰ ਝੁਰੋਂ ਰੇ ਮਲਮਮ ਰਹਦੇ ਤੇ ਮਨਮਾਨ ਦਿੰਦੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਯਰ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਝੁਰ ਰੇ ਗਮਾਨ ਨੂੰ ਆਦਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।³ ਤਾਂ ਮਾਗੀ ਫਾਟਰ ਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਥਾਰੀ ਮਾਰੇ ਨੌਰਾਂ ਨੇ ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਤੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਰੇ ਗਮਾਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ ਝੁਰਦਾ?”

⁴ ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਥਾਰੇ ਖੁੰਛਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹਦਾ ਰਿਗ। ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਗਮਾਨ ਨੂੰ ਰਹੀ। ਉਹ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਗੁਣ ਗਮਾਨ ਮਾਰਦਰਈ ਨਾਲ ਰੀ ਮਲੂਰ ਰੇਗਾ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਹੈ।⁵ ਜਦੋਂ ਗਮਾਨ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਉਸ ਅੱਗੇ ਝੁਰ ਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੜਾ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ।⁶ ਗਮਾਨ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਰੇਵਲ ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਰੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਯਰ ਉਹ ਮਾਰਦਰਈ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ, ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਹਮਦਵੋਰੇਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਤਬਾਹ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ।

⁷ ਖਾਤਮਾਗ ਅਹਮਦਵੋਰੇਮ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਥਾਰ੍ਹਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਯਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਨੀਮਾਨ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਵੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਖਾਮ ਦਿਨ ਅਤੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਚੋਣ ਰਹਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਗਮਾਨ ਦੀ ਗਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਗੁਣੇ ਸੁੱਟੇ।

ਥਾਰ੍ਹਵਾਂ ਮਹੀਨਾ, ਅਦਾਰ ਦਾ ਮਹੀਨਾ, ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੀ। (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਗੁਣੇ “ਧੁਰ” ਰਹਿਲਾਉਂਦੇ ਸਨ।)⁸ ਤਦ ਗਮਾਨ ਨੇ ਅਹਮਦਵੋਰੇਮ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਆ ਰੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਹਮਦਵੋਰੇਮ, ਤੇਰੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਉੱਮਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿਲਰੀ ਅਤੇ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਥਾਰੀ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਰ ਰਾਜੇ ਦੇ ਰਨੁੰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਮੇ ਇਹ ਖਾਤਮਾਗ ਲਈ ਲਾਭਵਦ ਨਹੀਂ ਰਿ ਅਜਿਹੇ ਲੋਰ ਤੁਗਡੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਰਹਨ।

⁹ “ਜੇਰ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸੁਝਾਵ ਦੇਵਾਂ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਰਹਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਖਜਾਨੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਮਾਗੀ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚ ਯਾਉਣ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ੧੦,੦੦੦ ਸਿਰੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।” *

¹⁰ ਇਸ ਲਈ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਣੀ ਸਰਾਰੀ ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ ਮੁੰਦਰੀ ਆਖਣੇ ਗੱਥੇ ਲਾਗੀ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਵੈਰੀ, ਅਗਾਗੀ ਹਮਦਾਬਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਮਾਨ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।¹¹ ਤਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗਮਾਨ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਥੇਮੇ ਰੱਖ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਰਹੀਂ।”

*੩:੯ ਯਰ ਸੁਮਨ ... ਵਿੱਚ ਸਨ ਸੁਮਨ ਦੇ ਸਹਿਰੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਾਜੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮਮਝ ਨਾ ਸੱਚ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਝਟਕੇ ਅਤੇ ਉਲਝਨ ਦੀ ਗਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਮੰਝਵ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸੰਬੰਧ ਸਨ।

੧੨ ਤਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮੱਝਤਰ ਧਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤੇਰਹਵੀਂ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਬੁਲਾਣੇ ਗਏ। ਉਨਹੁੰ ਨੇ ਹਰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਗਾਮਾਨ ਦੇ ਆਦੇਮ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ। ਉਨਹੁੰ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਉਨਹੁੰ ਆਦੇਮਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ। ਉਨਹੁੰ ਨੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੋਲਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਖਿਆ। ਉਨਹੁੰ ਨੇ ਇਹ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ ਮੁੰਦਰੀ ਦੀ ਛਾਯ ਲਾ ਦਿੱਤੀ।

੧੩ ਉਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਮਦੇਮਵਾਹਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜੋ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ, ਵਢਢਣ, ਤੇ ਯੂਰਨ ਤੋਰ ਤੇ ਤਬਾਹ ਰਹਨ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਨ ਅਤੇ ਬੁੱਢੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ, ਬੱਚਿਆਂ, ਜੁਆਰਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਇੰਦੇ ਹੀ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਰਹਨ ਦਾ ਆਦੇਮ ਸੀ। ਉਹ ਦਿਨ ਆਦਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ, ਕਿ ਬਾਰਹਵੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਰਹਵੇ ਦਿਨ ਤੇ ਆਇਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਹੋਇਆ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਰੁਝ ਯੰਨ-ਮਾਲ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

੧੪ ਇਸ ਆਦੇਮ ਦੀ ਇੱਕ ਨਕਲ ਰਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਮਾਰੇ ਯਰਾਂਤਾਂ ਲਈ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚਲੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਐਲਾਨ ਰਹਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਉਸ ਦਿਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ। ੧੫ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮੁਤਾਬਕ ਮਦੇਮਵਰ ਨੇ ਬੜੀ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਗੁਰਮ ਸੂਮਨ ਜਿਲਹੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਯਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਗਾਮਾਨ ਖੀਣ ਲਈ ਬੈਠ ਗਏ ਯਰ ਸੂਮਨ ਮਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕ ਉਲਝਨ ਵਿੱਚ ਮਨ। *

ਮਾਰਦਰਈ ਦੀ ਅਮਤਰ ਅੱਗੇ ਫਰਿਆਦ

੧ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਇਨਹੁੰ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁਰਮ ਬਾਰੇ ਯਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਸਤਰ ਧਾੜ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਉਦਾਮੀ ਦੇ ਵਸਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸੁਫਾਹ ਧਾ ਲਈ। ਫਿਰ ਉਹ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਦਾ ਹੋਇਆ ਮਹਿਰ ਅੰਦਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ੨ ਯਰ ਉਹ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੀਰ ਜੀ ਜਾ ਮੱਰਿਆ ਰਿਉਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਉਦਾਮੀ ਦੇ ਕੱਧੜੇ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਫਾਟਰ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸੱਕਦਾ। ੩ ਗੁਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦਾ ਆਦੇਮ ਧਰੁੱਚਿਆ, ਉੱਥੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਰੋਣਾ ਅਤੇ ਉਦਾਮੀ ਸੀ। ਉਹ ਵਰਤ ਕੱਥ ਰਹੇ ਮਨ ਅਤੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਚੀਰ ਰਹੇ ਮਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਮੋਗ ਦੇ ਬਸਤਰ ਧਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਫਾਹ ਧਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਮੀਨ ਤੇ ਲਿਟੇ ਧਏ ਮਨ।

੧ ਅਮਤਰ ਦੀਆਂ ਦਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਖੁਮਰਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਦਰਈ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬੇਚੈਨ ਅਤੇ ਉਦਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਰਦਰਈ ਕੋਲ ਮੋਗ ਵਸਤਰ ਦੀ ਬਜਾਇ ਦੂਜੇ ਕੱਧੜੇ ਭੇਜੇ ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨਹੁੰ ਕੱਧੜਿਆਂ ਨੂੰ ਧਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ੪ ਤਦ ਅਮਤਰ ਨੇ ਗਧਾਰ ਨੂੰ ਮੱਦਿਆ। ਗੁਧਾਰ ਉਨਹੁੰ ਯਾਤਮਾਗੀ ਖੁਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਅਮਤਰ ਨੇ ਗਧਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰਦਰਈ ਦੀ ਉਦਾਮੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਜਾਨਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ੫ ਤਾਂ ਗਧਾਰ ਮਹਿਰ ਦੀ ਉਸ ਬਾਵੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਮਾਗਮਏ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਮਾਰਦਰਈ ਖੁੱਲੀ ਜਗਹਾ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ੬ ਫਿਰ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਗਧਾਰ ਨੂੰ, ਜੋ ਰੁਝ ਵੀ ਵਾਧਰਿਆ ਸੀ ਦੱਸਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਗਧਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਹਾਮਾਨ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮਾਰੀ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰਿੰਨੀ ਚਾਂਦੀ ਧਾਉਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ੭ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਗਧਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਖਤ ਦੀ ਇੱਕ ਨਕਲ ਵੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਆਦੇਮ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੂਮਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਘਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਗਧਾਰ ਅਮਤਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਖਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਮਾਰਾ ਗਲ ਦੱਸੇ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਮਤਰ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਜਾਕੇ, ਮਾਰਦਰਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਤੇ ਤਰਮ ਰਹਨ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਰਹਨ ਦੀ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ।

੮ ਗਧਾਰ ਨੇ ਜਾਕੇ ਸਭ ਰੁਝ ਅਮਤਰ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਕਿਹਾ ਜਿਵੇਂ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ।

੯ ਫਿਰ ਅਮਤਰ ਨੇ ਗਧਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮਾਰਦਰਈ ਲਈ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ, "ਮਾਰਦਰਈ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਭ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਯਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਸਿੰਘਾਮਣ ਦੇ ਕੋਲ ਬਿਨ-ਬੁਲਾਇਆਂ ਜਾਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮਰਦ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਔਰਤ ਉਨਹੁੰ ਲਈ ਇੰਦੇ ਹੀ ਗੁਰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਨੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਯਰ ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਲਈ ਜਿਸ ਖਾਤਰ ਯਾਤਮਾਗ ਆਪਣਾ ਸੁਨਿਹਰੀ ਰਾਜ-ਦੰਡ ਫੈਲਾਵੇ-ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚ ਜਾਵੇਗੀ। ੩੦ ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂਨੂੰ ਅੰਦਰ ਰਾਜੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ"

੧੨-੧੩ ਤਦ ਅਮਤਰ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਖੁੜ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ, "ਅਮਤਰ, ਇਹ ਨਾ ਮੋਚ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਹੈਂ, ਤੂੰ ਹੀ ਇੱਕ ਯਹੂਦਣ ਹੋਵੋਗੀ ਜੋ ਬਚ ਜਾਵੇਗੀ। ੧੪ ਯਰ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਗੁਣ ਚੁੱਧ ਕਰ ਰਹੀ, ਤੇ ਕੋਈ ਯਤਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਹ ਨਾ ਮੋਚ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਮਰਦ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ

*੩:੧੫ ਜੇਕਰ ਯਾਤਮਾਗ ... ਸਿੱਕੇ ਦੇਵਾਗਾ ਗਾਮਾਨ ਨੇ ਯੇਸਿਆਂ ਦੀ ਇੰਡੀ ਵੱਡੀ ਕਰਮ ਉਨਹੁੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲੁਟਣ ਦੇ ਰਾਮਿਲ ਰਹਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਨ।

ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਘਰ ਤੂੰ ਯਾ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਯਕਿੰਨਾਹ ਦਾ ਨਾਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਯਾ ਤੇਰੀ ਖਤਾ ਰਿ ਤੂੰ ਯਾਜਿਹੋ ਵਰਤ ਲਈ ਹੀ ਖਾਤਮਾਗ ਤੀਰ ਧਰੁੰਚੀ ਹੋਵੇਂ?”

੧੫-੧੬ ਤਦ ਅਮਤਰ ਨੇ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ, “ਮਾਰਦਰਈ! ਜਾਰੇ ਮੁਸ਼ਨ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵਰਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰਹਿ। ਯੂਰੇ ਤਿਨਾਂ ਦਿਨ ਯਾ ਤੇ ਤਿਨ ਗਾਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਖਾਣਾ ਖੀਣਾ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਯਾ ਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਦਾਮੀਆਂ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਵਰਤ ਰੱਖਾਂਗੀਆਂ। ਵਰਤ ਯੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਜਾਵਾਂਗੀ। ਗਾਲਾਂ ਰਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ ਰਿ ਬਿਨ ਬੁਲਾਏ ਖਾਤਮਾਗ ਰੋਲ ਜਾਣਾ ਬਿਧੀ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਹੈ, ਘਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਂ ਜਾਵਾਂਗੀ ਤੇ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਮਰ ਵੀ ਗਈ ਤਾਂ ਰੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ।”

੧੭ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਾਰਦਰਈ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਯਾ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਅਮਤਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮੁਤਾਬਕ ਰੀਤਾ।

ਅਮਤਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ

੧ ਤੀਜੇ ਦਿਨ, ਅਮਤਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਹੀ ਧਰਿਗਾਵਾ ਘਾਇਆ ਯਾ ਤੇ ਜਾਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਖੜੀ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਗਾਜੇ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਖਾਨੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ। ਗਾਜਾ ਦੀਵਾਨ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਘਰਵੇਸ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਤਖਤ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ੨ ਤਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗਾਣੀ ਅਮਤਰ ਤੂੰ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਖੜੀ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ ਆਪਣਾ ਸੁਨਿਹਰੀ ਗਾਜ-ਦੰਡ *ਗਾਣੀ ਵੱਲ ਵੱਧਾਇਆ, ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫੇਰ ਗਾਣੀ ਕਮਰੇ 'ਚ ਘਰਵੇਸ ਕਰਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰੋਲ ਚਲੀ ਗਈ ਤੇ ਉਸ ਆਮੇ ਦੀ ਨੋਕ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ।

੩ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਖੁੰਫਿਆ, “ਗਾਣੀ ਅਮਤਰ, ਤੈਨੂੰ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ? ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲਾਂ ਸੀ ਖੁੰਫਿਆ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਤੂੰ ਜੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਮੰਗੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਇਥੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੇਰਾ ਯੱਧਾ ਗਾਜ ਵੀ ਰਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।”

੪ ਅਮਤਰ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਯਾ ਤੇ ਗਮਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦਾਅਵਤ ਰੀਤੀ ਹੈ ਸੀ ਤੂੰ ਯਾ ਤੇ ਗਮਾਨ ਯੱਜ ਉਸ ਦਾਵਤ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਹੋਵੇਗੇ?”

੫ ਫਿਰ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਗਮਾਨ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਬੁਲਾਓ ਤਾਂ ਜੇ ਜਿਵੇਂ ਅਮਤਰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ।”

ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਯਾ ਤੇ ਗਮਾਨ ਅਮਤਰ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਹੋਏ ਜਿਹੜੀ ਰਿ ਅਮਤਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ੬ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੈਯਾ ਖੀ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮੁੜ ਅਮਤਰ ਨੂੰ ਖੁੰਫਿਆ, “ਅਮਤਰ ਗੁਣ ਮੰਗ ਰਿ ਤੂੰ ਸੀ ਮੰਗਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਤੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਮੰਗ ਲੈ ਮੈਂ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ ਸੇ ਉਹ ਸੀ ਹੈ ਜੇ ਤੂੰ ਮੰਗਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈਂ। ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਯੱਧਾ ਗਾਜ ਮੰਗ ਲੈ, ਮੈਂ ਉਹ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਦੇ ਦਵਾਂਗਾ।”

੭ ਅਮਤਰ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਜੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਉਹ ਇਵੇਂ ਹੈ: ੮ ਜੇ ਮੈਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਘਰਵਾਨ ਹਾਂ, ਯਾ ਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਮੰਗਾ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਯੂਰਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਾ ਤੇ ਗਮਾਨ ਕੱਲ ਇੱਥੇ ਆਉਣ। ਕੱਲ ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਾਅਵਤ ਖਾਤਮਾਗ ਯਾ ਤੇ ਗਮਾਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਾਂਗੀ ਯਾ ਤੇ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਵੀ ਘਰਗਟ ਕਰਾਂਗੀ।”

ਮਾਰਦਰਈ ਤੇ ਗਮਾਨ ਦਾ ਕਰੋਘ

੯ ਉਸ ਦਿਨ ਗਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲੋਂ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਘਰਤਿਆ। ਘਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਫਾਟਰ ਕੋਲ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਦਰਈ ਤੇ ਬੜਾ ਕਰੋਘ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਦਰਈ ਤੇ ਖਾਗਲਾਂ ਵਾਂਗ ਕਰੋਘ ਚੜ੍ਹਿਆ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਥੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਮਾਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਰਦਰਈ ਗਮਾਨ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਉਹ ਕਰੋਘ 'ਚ ਖਾਗਲ ਹੋ ਰਿਗਾ ਸੀ। ੧੦ ਘਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਤਦ ਗਮਾਨ ਨੇ ਘਰ ਆਕੇ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਜਰਮ ਯਾ ਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਗ੍ਰਹੀ ਬੁਲਾਇਆ। ੧੧ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਯੱਗੇ ਆਪਣੀ ਅਮੀਰੀ ਯਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਘਾਰੇ ਸੇਖੀ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਖਿਆ ਯਾ ਤੇ ਰਿਵੇਂ ਗਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਸੇਖੀਆਂ ਮਾਰ ਰਿਗਾ ਸੀ ਰਿ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੀ ਖਦਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ੧੨ “ਯਾ ਤੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ”, ਗਮਾਨ ਨੇ ਯੱਗੇਂ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਅਮਤਰ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਦਾਅਵਤ ਵਿੱਚ ਮੱਦਿਆ ਹੈ। ਯਾ ਤੇ ਕੱਲ ਨੂੰ ਫੇਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਾਅਵਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਾ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੧੩ ਘਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਾਰਦਰਈ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ।”

੧੪ ਗਮਾਨ ਦੀ ਖਤਨੀ ਜਰਮ ਯਾ ਤੇ ਗਮਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਝਾਵ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਗਾ, “੨੫ ਫੁੱਟ ਉੱਚੀ ਇੱਕ ਝੂਲਦੀ ਚੌੜੀ ਬਣਵਾਈ ਜਾਵੇ ਤੇ ਕੱਲ ਤੂੰ ਸਵੇਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਕਹੀਂ ਰਿ ਉਹ ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਉਸ ਤੇ ਸੁਲੀ ਚੜ੍ਹਾ ਦੇਵੇ ਫਿਰ ਤੂੰ ਉੱਘਰੰਤ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਖਾਤਮਾਗ ਨਾਲ ਦਾਅਵਤ ਤੇ ਚੱਲਾ ਜਾਵੀਂ।”

ਗਮਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਝਾਵ ਧਰਮਦ ਆਇਆ ਯਾ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਸੁਲੀ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਰਿ

ਮਾਰਦਰਈ ਦਾ ਮੰਮਾਨ

੧ ਉਸ ਸਾਹੀ ਗਾਤ ਖਤਮਾਗ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਦਾਮ ਨੂੰ ਇਤਿਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਲਿਆ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਨਾਉਣ ਨੂੰ ਰਿਗਾ। ਇਤਿਗਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ

*੫:੨ ਗਾਜ ਦੰਡ ਇੱਕ ਖਾਮ ਰਿਸਮ ਦੀ ਛੜ ਜੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਅੰਰਿਤ ਮਨ ।^੨ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮੇਵਾਦਾਰ ਨੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਏਥੀ ਖੜ੍ਹ ਰੇ ਮੁਣਾਈ । ਉਮ ਨੇ ਯਾਤਮਾਗ ਅਗਸਵੇਰੇਮ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਰਉਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਨੂੰ ਵੀ ਖੜ੍ਹਾਯਾ । ਇਹ ਉਮ ਵੇਲੇ ਦੀ ਵਾਰਦਾਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਬਿਗਬਾਨਾ ਅਤੇ ਤਰਮ ਦੀ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ । ਇਹ ਉਹ ਦੋ ਖੁਸਰੇ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਧਰਿਰੇਦਾਰੀ ਰਚਦੇ ਮਨ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਸੀ । ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸੂਹ ਮਿਲ ਗਈ ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਮੁਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ।

^੩ ਤਦ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਇਸ ਰਹਨੀ ਲਈ ਸੀ ਮਤਿਰਾਰ ਅਤੇ ਰੰਗਾ ਖੁਰਮੱਦਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?”

ਤਾਂ ਜਵਾਨ ਮੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮਾਰਦਰਈ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ।”

^੪ ਉਮ ਵੇਲੇ ਗਮਾਨ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਦਾਖਲ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਉਹ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਸੁਲੀ ਉਮ ਨੇ ਤਿਆਰ ਰੀਤੀ ਹੈ ਯਾਤਮਾਗ, ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਟੰਗਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦੇਵੇ । ਰਾਜੇ ਨੇ ਰਦਮਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ । ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਆਇਆ ਹੈ?” ^੫ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਗਮਾਨ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ?”

ਤਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਉਮ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਬੁਲਾਓ ।”

^੬ ਜਦੋਂ ਗਮਾਨ ਅੰਦਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਸੁਆਲ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਰਿਗਾ, “ਗਮਾਨ! ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਮੰਮਾਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਮ ਨੂੰ ਕਿਹੇ ਜਿਹਾ ਮੰਮਾਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

ਗਮਾਨ ਨੇ ਆਖਣ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮੋਚਿਆ, “ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਲਾ ਹੋਰ ਕੌਣ ਹੋ ਸੱਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਮੰਮਾਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ? ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਯਾਤਮਾਗ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਮੰਮਾਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਣਾ ਹੈ! ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਖੱਰਾ ਯਸੀਨ ਹੈ ।”

^੭ ਤਾਂ ਗਮਾਨ ਨੇ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਦੀ ਨਦਰ ਹੋਵੇ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੰਮਾਨ ਲਈ ਯਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਇਉਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।^੮ ਜਿਹੜੀ ਖੇਸਾਰ ਯਾਤਮਾਗ ਧਰਿਨਦਾ ਹੈ ਨੌਰ ਉਹ ਸਾਹੀ ਖੇਸਾਰ ਉਸ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਜਿਸ ਖੇੜੇ ਤੇ ਯਾਤਮਾਗ ਆਖ ਸਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਾਹੀ ਸਵਾਰੀ ਉਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਖੇੜੇ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਥਰ ਸਾਹੀ ਤਾਜ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ ।^੯ ਫਿਰ ਉਹ ਖੇਸਾਰ ਅਤੇ ਉਹ ਖੇੜਾ ਯਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਰਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਖੇਸਾਰ ਧੁਆਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਮੰਮਾਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਫੇਰ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਖੇੜੇ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਚੌਰ ਵਿੱਚ ਫਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ, ‘ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਮਾਨ ਵਡਿਆਈ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ!’”

^{੧੦} “ਜਲਦੀ ਜਾ” ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗਮਾਨ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ । “ਜਾ ਕੇ ਸਾਹੀ ਖੇਸਾਰ ਅਤੇ ਖੇੜਾ ਲਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੂੰ ਗੁਣੇ ਮੁਝਾਯਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮਾਰਦਰਈ ਯਹੂਦੀ ਲਈ ਰਹੇ । ਉਹ ਯਾਤਮਾਗੀ ਫਾਟਰ ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸ ਲਈ ਆਖਣੇ ਮੁਝਾਯਾ ਮੁਤਾਬਕ ਰਹੇ ।”

^{੧੧} ਫੇਰ ਗਮਾਨ ਖੇਸਾਰ ਅਤੇ ਖੇੜਾ ਲਿਆਇਆ । ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਉਹ ਖੁਸਾਰ ਖੁਵਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੇੜੇ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਫੇਰ ਉਹ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਰੀਤਾ, “ਇਹ ਉਸ ਵਿਯਾਦੀ ਲਈ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਾਤਮਾਗ ਮਤਿਰਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ।”

^{੧੨} ਇਸ ਉਧਰੰਤ ਮਾਰਦਰਈ ਮੁੜ ਯਾਤਮਾਗੀ ਫਾਟਰ ਕੋਲ ਖਰਤ ਆਇਆ । ਖਰ ਗਮਾਨ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਖਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣਾ ਸਿਰ ਮੂੰਹ ਢੱਕ ਲਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਸਰਮ ਨਾਲ ਖਾਈ-ਖਾਈ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ।

^{੧੩} ਉਧਰੰਤ ਗਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਸਾਹੀ ਵਾਰਦਾਤ ਜੇ ਉਸ ਨਾਲ ਖਾਈ ਆਖਈ ਖਤਨੀ ਜਰਮ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਣਾਈ । ਗਮਾਨ ਦੀ ਖਤਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਮੁਝਾਯਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਜੇਕਰ ਮਾਰਦਰਈ ਯਹੂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਰਾ ਨਹੀਂ ਸੱਦਾ ਖਰ ਗੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਤੇਰਾ ਖਤਨ ਸੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਖਤਨ ਤੇ ਗੁਰ ਅਵੱਸ ਹੈ ।”

^{੧੪} ਜਦੋਂ ਇਹ ਲੋਰ ਗਮਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਮਨ ਤਾਂ ਯਾਤਮਾਗ ਦਾ ਖੁਸਰਾ ਗਮਾਨ ਦੇ ਖਰ ਖੁਹੱਚਿਆ ਅਤੇ ਗਮਾਨ ਨੂੰ ਦਾਅਵਤ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਅਮਤਰ ਨੇ ਤਿਆਰ ਰੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਲਈ ਲੈ ਗਏ ।

ਗਮਾਨ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ

^੧ ਤਾਂ ਫਿਰ ਯਾਤਮਾਗ ਤੇ ਗਮਾਨ ਅਮਤਰ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਤੇ ਖੁਹੱਚੇ ।^੨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵਤ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਮੈਂਯ ਖੀ ਰਹੇ ਮਨ, ਯਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਮਤਰ ਨੂੰ ਖੁੰਫਿਆ, “ਗੁਰਾਈ ਅਮਤਰ, ਉਹ ਰੀ ਹੈ ਜੇ ਤੂੰ ਮੰਗਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ! ਜੇ ਕੁਝ ਤੂੰ ਮੰਗੇਗੀ ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਤੈਨੂੰ ਰੀ ਚਾਹੀਦਾ? ਤੂੰ ਜੇ ਵੀ ਮੰਗੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੇਰਾ ਰਾਜ ਹੋਵੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਵਾਂਗਾ ।”

^੩ ਗੁਰਾਈ ਅਮਤਰ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਯਾਤਮਾਗ, ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮਦ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਖੁਰਮੰਨ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦੇਵੀਂ । ਤੇ ਮੈਂ ਤੈਥੋਂ ਆਖਣ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਰਹਿਣ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹਾਂ । ਖਮ ਇਹੀ ਮੇਰੀ ਫਰਿਆਦ ਹੈ ।^੪ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲੋਰ ਨਮਟ ਹੋਣ ਲਈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਸਰਬਾਨਾਮ ਰੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਦਾਮ-ਦਾਮੀਆਂ ਵਾਂਗ ਵੇਚੇ ਗਏ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੁੱਝ ਰਹਿੰਦੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਰਾਜੇ ਦੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਮੱਮਮਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਮਨ ।”

੧੩ ਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਅਹਮਦਵੇਰੇਮ ਨੇ ਗਾਈ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਕਿੱਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਹੈ? ਕਿਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਰੀਤੀ।”

੧੪ ਅਮਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜਿਹੜਾ ਵੈਰੀ ਮਾੜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਉਂਤਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਉਹ ਇਹ ਬਦਆਦਮੀ ਗਾਮਾਨ ਹੈ।”

ਫੇਰ ਗਾਮਾਨ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਗਾਈ ਅੱਗੇ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ੧੫ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਬੜਾ ਕਰੋਧ ਆਇਆ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੈਂਛ ਉੱਥੇ ਹੀ ਛੱਡ ਕੇ ਉੱਠ ਖਲੋਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਾਗ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਘਰ ਗਾਮਾਨ ਗਾਈ ਕੋਲ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਖਸ਼ਾਉਣ ਲਈ ਫਰਿਆਦ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਿੱਠਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ੧੬ ਜਦੋਂ ਖਾਤਮਾਗ ਬਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਅਵਤਖਾਨੇ ਵੱਲ ਖੁੜ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਗਾਮਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਚੌਰੀ ਤੇ ਡਿਗਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਜਿੱਥੇ ਅਮਤਰ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਕਰੋਧ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ, “ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੇਰੀ ਗਾਈ ਤੇ ਰਾਮਵਾਸਨਾ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤੇਰੀ ਇੰਨੀ ਜੁਰਅਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ?”

ਜਿਉਂ ਹੀ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਦਾਮਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਤਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਗਾਮਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

੧੭ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਸਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਹਰਬੇਨਾਗ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਕ ੨੫ ਫੁੱਟ ਉੱਚੀ ਝੂਲਦੀ ਚੌਰੀ ਗਾਮਾਨ ਨੇ ਮਰਦਰਈ ਨੂੰ ਸੁਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬਣਾਈ ਹੈ ਮਾਰਦਰਈ ਹੀ ਉਹ ਆਦਮੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ ਸੀ।”

ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਸੇ ਸੁਲੀ ਤੇ ਗਾਮਾਨ ਨੂੰ ਟੰਗ ਦੇਵੇ।”

੧੮ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਸੁਲੀ ਤੇ, ਜੋ ਗਾਮਾਨ ਨੇ ਮਾਰਦਰਈ ਲਈ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਗਾਮਾਨ ਨੂੰ ਟੰਗ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਕਰੋਧ ਢਲ ਗਿਆ।

ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਗੁਰਮ

੧ ਉਸ ਦਿਨ ਖਾਤਮਾਗ ਅਹਮਦਵੇਰੇਮ ਨੇ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੇ ਵੈਰੀ ਗਾਮਾਨ ਦਾ ਮਾਰਾ ਸਮਾਨ ਤੇ ਮਲਰੀਅਤ ਗਾਈ ਅਮਤਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਮਤਰ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਾਰਦਰਈ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਸੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਦ ਮਾਰਦਰਈ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਇਆ। ੨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ ਮੁੰਦਰੀ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਗਾਮਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਅਮਤਰ ਨੇ ਗਾਮਾਨ ਦੀ ਮਾਰੀ ਮਲਰੀਅਤ ਦਾ ਸਰਧਰਮਤ ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

੩ ਅਮਤਰ ਨੇ ਖੁੜ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਧੌਰਾਂ ਤੇ ਡਿੱਗ ਕੇ ਅਤੇ ਰੋ ਪਈ। ਉਸ ਨੇ ਫਰਿਆਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਮੰਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇ ਜੋ ਗਾਮਾਨ ਅਗਾਧੀ ਨੇ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਾਣਾਈ ਸੀ।

੪ ਉਦ ਰਾਜੇ ਨੇ ਅਮਤਰ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਸੁਨਿਹਰੀ ਗਾਜ-ਕੰਡ ਵੱਧਾਇਆ, ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਠ ਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਜਾ ਖਲੋਤੀ। ੫ ਫੇਰ ਅਮਤਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਖਾਤਮਾਗ, ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮਦ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਧਰਮੰਨ ਹੈਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰਾ ਵਿੱਚਾਰ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ ਤੇ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਹੈਂ, ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਗੁਰਮ ਜਾਗੀ ਕਰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਿ ਅਗਾਧੀ ਮਰਦਾਬਾ ਦੇ ਖੱਤਰ ਗਾਮਾਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਉਸ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੬ ਮੈਂ ਖਾਤਮਾਗ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਕਰੋਧੀ ਹੁੰਦੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸੱਕਦੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ, ਮਰਦਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸੱਕਦੀ।”

੭ ਖਾਤਮਾਗ ਅਹਮਦਵੇਰੇਮ ਨੇ ਗਾਈ ਅਮਤਰ ਅਤੇ ਮਾਰਦਰਈ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਉਂਕਿ ਗਾਮਾਨ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਮਤਰ ਨੂੰ ਮੌਖ ਦਿੱਤੀ। ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਲੀ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ੮ ਰਾਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੁਰਮ ਲਿਖੇ। ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਵੀ ਸਮਝੋ ਕਿ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਾ ਦਿਓ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਨਾਉਂ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਉੱਪਰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ।”

੯ ਜਲਦੀ ਹੀ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸੱਕੱਤਰ ਸੱਦੇ ਗਏ। ਇਹ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਤੇਈਵੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਕੱਤਰਾਂ ਨੇ ਮਾਰਦਰਈ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮੁਤਾਬਕ ਅਗੂਦੀਆਂ, ਆਗੂਆਂ, ਰਾਜਧਾਲਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦ ਤੋਂ ਕੁਸ ਤੀਰ ੧੨੭ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ। ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਰ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਨਮਾਲਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ। ੧੦ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਮੋਹਰ ਨਾਲ ਚਿੱਠੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆਂ ਤੇ ਮੰਦੇਮਵਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਤੇਜ ਖੋਲ੍ਹਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮਦਾਰ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਖਰੋਚਾ ਸੱਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਗੁਰਮ ਇਉਂ ਸੀ:

*੨:੯ ਗਾਮਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਮੁਲਅਰਬ, “ਗਾਮਾਨ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ।”

੧੧ ਹਰ ਇੱਕ ਮਹਿਰ ਦੇ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਥਾਂ ਇੱਕੋ ਜੇਠੇ ਗੇਟ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਿਮੇ ਵੀ ਰੋਮ ਦੀ ਫੌਜ ਉਨ੍ਹਾਂ, ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਯੂਰੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ, ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਯੁਗ ਹੱਕ ਹੈ। ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੇਲਤ ਲੈਣ ਦਾ ਵੀ ਯੁਗ ਹੱਕ ਹੈ।

੧੨ ਜਿਹੜਾ ਦਿਨ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੇ ਇਹ ਸਭ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕਰਰ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਆਦਮ ਦੇ ਬਾਗ਼ਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਤੇਰ੍ਹਵਾਂ ਦਿਨ ਸੀ। ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਅਹਮਵੇਰੇਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸੁਥਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਖਤਿਆਰ ਸੀ। ੧੩ ਇਸ ਆਦਮ ਦੀ ਇੱਕ ਨਕਲ ਹਰ ਰੋਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਮਾਰੇ ਗਏ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ ਗਈ। ਇਹ ਹਰ ਸੁਥੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਨੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਅਗੂਦੀ ਉਸ ਖਾਮ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ।

੧੪ ਸੰਦੇਸ਼ਦਾਰਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੋੜਿਆਂ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਛੇਤੀ-ਛੇਤੀ ਖਤਮ ਕੀਤਾ। ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰੋਮ ਫਰਤੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸੂਮਨ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

੧੫ ਮਾਰਕਰਈ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਚੋ ਨਿਕਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਨੀਲੀ ਚਿੱਟੀ ਮਾਗੀ ਖੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੁਕਟ ਅਤੇ ਕਰਾਨੀ ਤੇ ਬੈਂਗਣੀ ਰੰਗ ਦਾ ਚੋਗਾ ਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਸਤੂ ਯਾਰੇ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਤੇ ਸੂਮਨ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਖਾਮ ਜਮਨ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹੇ ਉਮਾਗ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵੀ ਚੜ੍ਹੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ। ੧੬ ਇਹ ਦਿਨ ਅਗੂਦੀਆਂ ਲਈ ਖਾਮ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਭਾਗਾਂ ਭਰਿਆ ਦਿਨ ਸੀ।

੧੭ ਜਿੱਥੇ-ਕਿਤੇ ਵੀ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਆਦਮ ਖਰਚਿਆ, ਮਹਿਰਾਂ ਤੇ ਸੁਥਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ। ਅਗੂਦੀ ਦਾ ਅਵਤਾਂ ਦੇਰੇ ਇਹ ਖਰਬ ਮਨਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮੇਰੇ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਚੋ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਆਮ ਲੋਕ ਵੀ ਅਗੂਦੀ ਬਣੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਅਗੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਡਰਦੇ ਸਨ।

ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ

੧ ਬਾਗ਼ਵੇਂ ਮਹੀਨੇ (ਆਦਮ) ਦੇ ਤੇਰ੍ਹਵੇਂ ਦਿਨ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਨਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਿਨ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤ ਖਾਉਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਉਮੀਦ ਸੀ। ਖਰ ਗੁਣ ਗਲਾਤ ਬਦਲ ਗਏ ਸਨ। ਗੁਣ ਅਗੂਦੀ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਤਰੜੇ ਸਨ।

੨ ਖਾਤਮਾਗ ਅਹਮਵੇਰੇਸ ਦੇ ਗਏ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖਰਾਂ ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਅਗੂਦੀ ਆਪਣੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕਤਰ ਹੋਏ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕੋ ਜੇਠੇ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰ

ਮੱਕਣ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸੋ ਗੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਨਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਅਗੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ। ੩ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਸੁਥਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗਏ ਖਾਮਾਂ ਅਤੇ ਮੰਚਾਲਕਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਗੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਕਰੀਮਾਲੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੇ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰਕਰਈ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ। ੪ ਮਾਰਕਰਈ ਮਾਗੀ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣ ਗਿਆ। ਮਾਗੀਆਂ ਖਰਾਂ ਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਖਰਮਿੱਥੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਖਾਰੇ ਖਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰਕਰਈ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਤਾਰਤਵਰ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ।

੫ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਨ ਮਰਜੀ ਦਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ੬ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਸੂਮਨ ਵਿੱਚ ੪੦੦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ। ੭ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਖਰਮਨਦਾਬਾ, ਦਿਲਫੋਨ ਅਮਧਾਬਾ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਕੀਤਾ। ੮ ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਖੋਰਾਬਾ, ਅਦਲਯਾ, ਅਰੀਦਾਬਾ, ੯ ਖਰਮਮਤਾ, ਅਰੀਸਈ, ਅਰੀਦਈ ਅਤੇ ਵੀਜਾਬਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਢ ਮੁਕਾਇਆ। ੧੦ ਇਹ ਉਥੇਰਤ ਦੱਸੇ ਮਨੁੱਖ ਗਮਾਨ ਦੇ ਦਮ ਖੁੱਤਰ ਸਨ। ਗਮਦਾਬਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਮਾਨ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦਾ ਵੈਰੀ ਸੀ। ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾ ਲਾਇਆ।

੧੧ ਉਸ ਦਿਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸੂਮਨ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਖਾਰੇ ਸੁਣਿਆ। ੧੨ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗਈ ਅਮਤਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਗਮਾਨ ਦੇ ਦਮਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਮਮੋਤ ਸੂਮਨ ਵਿੱਚ ੪੦੦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਖਰਾਂ ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ? ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਰਾ ਕਰਾਂਗਾ।”

੧੩ ਅਮਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜੇਕਰ ਇਹ ਗਏ ਨੂੰ ਖਰਮਨ ਕਰੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਕੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਮਨ ਵਿੱਚ ਇਝੜੀ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਗਮਾਨ ਦੇ ਦਮਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਨੂੰ ਟੰਗਿਆ ਜਾਵੇ।”

੧੪ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਲਈ ਵੀ ਉਹੀ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਸਰਗਾ ਸੂਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਿਨ ਲਈ ਜਾਗੀ ਰਹੀ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਮਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲੀ ਚਾਢਿਆ। ੧੫ ਸੂਮਨ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਆਦਮ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਚੌਦਹਵੇਂ ਦਿਨ ਫਿਰ ਮਾਰੇ ਅਗੂਦੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਸੂਮਨ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ੩੦੦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਮੇ ਵਸਤ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾ ਲਾਇਆ।

੧੬ ਉਸੇ ਵਰਤ ਹੋਰ ਸੁਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸੋਂਦਿਆਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਬਚਾਉ ਲਈ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤਾਰਤਵਰ ਰਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾ ਛੁੜਾਉਣ ਲਈ 24,000 ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ ਪਰ ਪਰ ਲੁੱਟ ਦੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾ ਲਾਇਆ।
 ੧੭ ਇਹ ਵਾਰਦਾਤ ਆਦਮ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਰਹਾਂ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਤੇ ਚੌਦਹਵੇਂ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਰਾਮ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਜਾਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ।

ਯੂਰੀਮ ਦਾ ਪਰਬ

੧੮ ਸੁਸਨ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਆਦਮ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ 1੩ ਵੇਂ ਆਤੇ 1੪ ਵੇਂ ਦਿਨ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਤੇ ਫਿਰ 1੫ ਵੇਂ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਰਾਮ ਰੀਤਾ ਤੇ ਪੰਦਰਹਵੇਂ ਦਿਨ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਜਮਨ ਮਨਾਇਆ। ੧੯ ਇਉਂ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਆਦਮ ਦੇ ਚੌਦਹਵੇਂ ਦਿਨ ਯੂਰੀਮ ਦਾ ਪਰਬ ਮਨਾਇਆ। ਚੌਦਵੇਂ ਦਿਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਤੋਂਗਫੇ ਵੰਡੇ ਆਤੇ ਦਾਯਾਦਤਾਂ ਰੀਤੀਆਂ।

੨੦ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਆਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਪਾਤਸਾਹ ਯਹਸਵੇਰੇਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸੁਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਜਗਹਾ ਦੂਰ-ਨੇੜੇ ਚਿੱਠੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ। ੨1 ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹੇ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਮਾਲ ਆਦਮ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਚੌਦਵੇਂ ਪੰਦਰਵੇਂ ਦਿਨ ਯੂਰੀਮ ਦਾ ਪਰਬ ਮਨਾਉਣ। ੨੨ ਇਹ ਉਹ ਦਿਨ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਆਰਾਮ ਮਿਲਿਆ ਆਤੇ ਇਹ ਮਹੀਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਗਮ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਰੋਣ ਖਿੱਟਣ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਖੋਸ਼ਿਤ ਰਹਨ ਲਈ, ਆਤੇ ਜਮਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਆਤੇ ਦਾਯਾਦਤਾਂ ਰਹਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਤੋਂਗਫੇ ਦੇਣ ਲਈ ਆਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੋਂਗਫੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ।

੨੩ ਤਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਮਾਰਦਰਈ ਤੇ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੁਭੂ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋ ਗਏ।

੨੪ ਯਹੂਦੀਆਂ ਗਮਦਾਬਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਗਮਾਨ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਵੈਰੀ ਸੀ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹਨ ਦੀ ਭੈੜੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਸੀ ਆਤੇ ਗਮਾਨ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹਨ ਵਾਸਤੇ ਦਿਨ ਮੁਕਰਰ ਰਹਨ ਲਈ ਗੁਣੇ ਪਾਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਣੇ ਨੂੰ “ਯੂਰੀਮ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਇਸੇ ਲਈ ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ “ਯੂਰੀਮ” ਆਖਿਆ ਗਿਆ। ੨੫ ਗਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਬੁਰਿਆਈ ਰੀਤੀ ਪਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਪਾਤਸਾਹ ਕੋਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਰਹਨ ਲਈ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਪਾਤਸਾਹ ਨੇ ਨਵਾਂ ਗੁਰਮ ਭੇਜਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਸਿਰਫ ਗਮਾਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਨੂੰ ਹੀ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ

ਰੀਤਾ ਪਰ ਇਹ ਗਮਾਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਈ। ਇਵੇਂ ਗਮਾਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸੁਲੀ ਚਾਢੇ ਗਏ।

੨੬--੨7 ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਗੁਣਿਆਂ ਨੂੰ “ਯੂਰੀਮ” ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਵੀ “ਯੂਰੀਮ” ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਛੁੱਟੀ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਇਹ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ। ੨੮ ਇਹ ਦਿਨ ਖੀੜੀ ਦਰ ਖੀੜੀ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਹਰ ਪੁਰਾਤ ਆਤੇ ਹਰ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਆਦ ਰੀਤੇ ਆਤੇ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਹਨ। ਆਤੇ ਯੂਰੀਮ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵੇਖੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖਤਮ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਿਮਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰਿਆ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ 'ਚ ਇਹ ਦਿਨ ਮਦਦ ਕਰੇ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਿਨ ਆਦਗਾਰੀ ਮੁਕਰਰ ਰੀਤੇ ਗਏ।

੨੯ ਫੇਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਖੀੜੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਆਤੇ ਮਾਰਦਰਈ ਯਹੂਦੀ ਇਸ ਦੂਸਰੇ ਖਤ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆਂ ਰਹਨ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ, ਯੂਰੀਮ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਾਹੀ ਖਤ ਲਿਖਿਆ। ੩੦ ਇਸ ਲਈ ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਪਾਤਸਾਹ ਯਹਸਵੇਰੇਮ ਦੇ 1੨੭ ਸੁਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਲਿਖੇ। ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਛੁੱਟੀ ਆਪਸੀ ਯਿਹਾਯ ਆਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਭਰੋਸੇ ਦਾ ਪੈਗਾਮ ਬਣੇ। ੩1 ਮਾਰਦਰਈ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਤਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਯੂਰੀਮ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸਚਿੰਤ ਮਨੋ ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਯਹੂਦੀ ਮਾਰਦਰਈ ਆਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਸਥਾਪਿਤ ਰਹਨ ਲਈ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਨ ਵੀ ਇੰਝ ਹੀ ਆਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਦੂਸਰੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਰਤ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪੁਰਾਤਬਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ੩੨ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਯੂਰੀਮ ਬਾਰੇ ਇਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਪੱਕੇ ਸਨ ਆਤੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਖੋਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ

ਮਾਰਦਰਈ ਦਾ ਸੰਘਾਤ

੧ ਯਹਸਵੇਰੇਮ ਪਾਤਸਾਹ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਕਰ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੁਖੰਦਰ ਦੇ ਟਾਪੂਆਂ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਣ, ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਵੱਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਵੀ ਪਾਤਸਾਹ ਨੇ ਵਸੂਲ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ੨ ਪਾਤਸਾਹ ਯਹਸਵੇਰੇਮ ਦੀਆਂ ਸਾਹੀਆਂ ਰਹਨੀਆਂ ਪਰਮੀਆਂ ਆਤੇ ਮਾਰਦਰਈ ਦੇ ਗੁਣਿਆਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਖੋਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਆਤੇ ਮਾਰਦਰਈ ਦੀਆਂ ਰਹਨੀਆਂ ਆਤੇ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰੀਕ ਦਿੱਤੀ ਦਾ ਵਿਵਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ। ੩ ਯਹੂਦੀ ਮਾਰਦਰਈ ਯਹਸਵੇਰੇਮ

ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰੁਤਬੇ ਉੱਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ
 ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਸਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯਹੂਦੀ ਸਾਥੀਆਂ
 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦਰ-ਮਾਣ ਦੇ ਵੇ ਰੱਖਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਦੀ

ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਉਸਤਤ ਇਸ ਲਈ ਵਰਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ
 ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੀਤਾਂ ਅਤੇ
 ਜੋ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਸਾਂਝੀ ਲਿਖਾਇਆਂ।

ਐਂਜੂਬ

ਨੇਰ ਇਨਸਾਨ, ਐਂਜੂਬ

1 ਉੱਚ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਐਂਜੂਬ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਐਂਜੂਬ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸੀ। ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੰਦੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। 2 ਐਂਜੂਬ ਦੇ ਸੱਤ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਸਨ। 3 ਐਂਜੂਬ 2,000 ਭੇਡਾਂ, 3,000 ਉੱਠਾਂ, 1,000 ਬਲਦਾਂ ਅਤੇ 400 ਗਯਿਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੌਕਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਰਬ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਰਭਾਵਸਾਲੀ ਆਦਮੀ ਸੀ।

4 ਐਂਜੂਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਵਾਰੀ ਨਾਲ ਦਾਅਵਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਤਿੰਨਾਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੱਦਾ ਦਿੰਦਾ। 4 ਐਂਜੂਬ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਸਵੇਰੇ ਜਲਦੀ ਉੱਠ ਖੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਰ ਬੱਚੇ ਸਦਕਾ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਸੀ, "ਹੋ ਮੱਦਾ ਹੋ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਦਾਅਵਤ ਮਮੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਖਾਧ ਕਰ ਬੈਠੇ ਹੋਣ।" ਐਂਜੂਬ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਵੇਂ ਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਾਧ ਬਖਸ਼ ਸਾਣ।

5 ਫੇਰ ਦੂਤਾਂ ਦਾ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਦਿਨ ਆ ਗਿਆ। ਸਤਾਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨਾਲ ਉਥੇ ਸੀ।

6 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਤੂੰ ਕਿਥੇ ਰਿਹਾ ਹੈ?" ਸਤਾਨ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, "ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਟਿਯਰ-ਉਯਰ ਖੁੰਮਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।"

7 ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਕੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ ਐਂਜੂਬ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ? ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਰਗਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਇੱਕ ਨੇਰ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਹੈ। ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਦੇ ਅਮਲ ਕਰਮਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

8 ਸਤਾਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਠੀਕ! ਧਰ ਐਂਜੂਬ ਕੋਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਿੱਚਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ। 9 ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੋ। ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਮੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੰਨਾ ਅਮੀਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦਿਜ਼ਤ ਤੇ ਝੁੰਡ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। 10 ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਹਰ ਸੈਠਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਾਯੋਗ।"

11 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਠੀਕ ਹੈ। ਐਂਜੂਬ ਦੇ ਧਾਮ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ, ਤੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਜੇ ਚਾਹੇ ਕਰ ਮੱਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਈ।"

ਫੇਰ ਸਤਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਤੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਐਂਜੂਬ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਗੁਆ ਲਿਆ

12 ਇੱਕ ਦਿਨ ਐਂਜੂਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੇ ਅਰ ਖਾਣਾ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਮੈਠਾ ਧੀ ਰਹੇ ਸਨ।

13 ਤਾਂ ਐਂਜੂਬ ਦੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਤੇ ਆਖਿਆ, "ਨੇੜੇ ਹੀ ਬਲਦ ਗੱਲ ਖਿੱਚ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਗੱਏ ਘਾਹ ਚਰ ਰਹੇ ਸਨ। 14 ਸਬੀਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲੋਕ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਤੇਰੇ ਮਾਰੇ ਧਮੁਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਰਫ਼ ਮੈਂ ਹੀ ਬਚ ਕੇ ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਬਰ ਦੇਣ ਆਇਆ ਹਾਂ।"

15 ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੱਲ ਕਰ ਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਐਂਜੂਬ ਕੋਲ ਆਇਆ। ਦੂਸਰੇ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਅਰਾਮ ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਡਿੱਗੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੰਕਲਾ ਮੈਂ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਬਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ।"

16 ਗਲੇ ਉਹ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਗੱਲ ਕਰ ਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੀਸਰੇ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਕਮਦੀਆਂ ਨੇ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਸਤੇ ਭੇਜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਮਾਡੇ ਉੱਠ ਲੈ ਗਏ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਰਫ਼ ਮੈਂ ਹੀ ਬਚ ਸੱਕਿਆ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਬਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ।"

17 ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੀਸਰਾ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਗਲੇ ਗੱਲ ਕਰ ਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਚੌਥੇ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੇ ਅਰ ਖਾਣਾ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਮੈਠਾ ਧੀ ਰਹੇ ਸਨ। 18 ਤਾਂ ਮਾਰੂਬਲ ਵੱਲੋਂ ਅਚਾਨਕ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ ਵਗੀ ਤੇ ਅਰ ਨੂੰ ਉਡਾ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਅਰ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਧੀਆਂ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਧਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਮਰ ਗਏ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਮੈਂ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਬਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ।"

19 ਜਦੋਂ ਐਂਜੂਬ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾੜ ਲੇ ਅਤੇ ਸਿਰ ਖੁਨਾ ਲਿਆ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਉਦਾਸ ਤੇ ਬੇਚੈਨ ਸੀ ਫੇਰ ਐਂਜੂਬ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਧਿਆ ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ।

20 ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ:

"ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੰਮਿਆ ਸਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਨੰਗਾ ਸਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਰਾਗਾ ਤੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਾਂਗਾ,

ਮੈਂ ਨੰਗਾ ਹੋਵਾਂਗਾ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਗੇਵਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,

ਅਗੇਵਾਹ ਹੀ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤ ਤੇ ਕਰੋ!"

੨੨ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਖਰੀਆਂ ਧਰ ਅੱਖੂਬ ਨੇ ਖਾਧ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਅੱਖੂਬ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਕੁਝ ਗਲਤ ਰੀਤਾ ਹੈ।

ਸਤਾਨ ਦਾ ਫੇਰ ਅੱਖੂਬ ਨੂੰ ਖਰੇਸਾਨ ਰਰਨਾ

੧ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦਿਨ ਦੂਤ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਏ।
੨ ਸਤਾਨ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਇਆ।
੩ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਰਿਬੇ ਜਿਹਾ ਹੈ?”
ਸਤਾਨ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਖੁੰਮਦਾ ਜਿਹਾ ਹਾਂ।”
੪ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਅੱਖੂਬ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ? ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਅੱਖੂਬ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਨੇਰ ਤੇ ਟਿਮਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਹੈ। ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮੰਦੇ ਅਮਲ ਰਮਾਉਣ ਤੋਂ ਟਿਨਰਾਰ ਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਗਲੇ ਵੀ ਵਫਾਦਾਰ ਹੈ, ਗਲਾਂ ਰਿ ਤੂੰ ਬੇਵਜ਼ਾਹ ਉਮ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤਬਾਹ ਰਰਨ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਰਮਾਇਆ।”

੫ ਸਤਾਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਰ ਰਾਮੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮੁੱਲ ਹੈ। ਧਰ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮਭ ਕੁਝ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਮਦਾ ਉਹ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ। ੬ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਮ ਦੇ ਮਰੀਰ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਧਰੁੰਚਾਣ ਲਈ ਵਰਤੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਰਾਧੇਗਾ।”
੭ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਠੀਕ ਹੈ, ਅੱਖੂਬ ਤੇਰੇ ਆਧਿਕਾਰ ਹੇਠਾਂ ਹੈ। ਧਰ ਤੈਨੂੰ ਉਮ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਰਾਉਣ ਦੀ ਟਿਜਾਜਤ ਨਹੀਂ।”

੮ ਤਾਂ ਸਤਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਵੇਲੋਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਸਤਾਨ ਨੇ ਅੱਖੂਬ ਨੂੰ ਦਰਦਮਈ ਫੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਫੋੜੇ ਅੱਖੂਬ ਦੇ ਮਰੀਰ ਉੱਤੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਧੈਰਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਸਨ। ੯ ਇਸ ਲਈ ਅੱਖੂਬ ਜੂੜੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਇੱਕ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਬਰਤਨ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਖਮਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ੧੦ ਅੱਖੂਬ ਦੀ ਖਤਰੀ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਤੂੰ ਗਲੋਂ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਫਾਦਾਰ ਹੈ? ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਰਾਧਰੇ ਮਰਦਾ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ।”

੧੧ ਅੱਖੂਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖਤਰੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੂੰ ਤਾਂ ਮੁਰਖ ਯੋਰਤ ਵਾਂਗ ਗੱਲ ਰਰ ਰਹੀਂ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਮੁਮੀਬਤ ਨੂੰ ਵੀ ਧਰਵਾਨ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਸਿਰਾਇਤ ਨਹੀਂ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।” ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਖਰੀਆਂ ਧਰ ਅੱਖੂਬ ਨੇ ਖਾਧ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ।

ਅੱਖੂਬ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦੋਸਤ ਉਮ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ

੧੨ ਅੱਖੂਬ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦੋਸਤ ਮਨ ਤੇਮਾਨੀ ਤੋਂ ਅਲੀਫਜ, ਸੂਹੀ ਤੋਂ ਬਿਲਦਦ, ਅਤੇ ਨਯਮਾਤੀ ਤੋਂ ਮੇਫਰ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਅੱਖੂਬ ਨਾਲ ਵਾਖਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ

ਖਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ। ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਦੋਸਤ ਘਰੇ ਨਿਰਲ ਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ ਰਿ ਅੱਖੂਬ ਵੇਲ ਜਾਰੇ ਉਮ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਜਤਾਉਣ ਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਹੋਮਨਾ ਦੇਣ। ੧੩ ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਅੱਖੂਬ ਨੂੰ ਦੂਰੇ ਦੇਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰੀਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਰਿ ਇਹ ਅੱਖੂਬ ਹੀ ਮੀ, ਉਹ ਟਿਨਾ ਵੱਖਰਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਮੀ! ਉਹ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਣ ਲੱਗ ਧਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਧੜੇ ਧਾੜ ਲੇ ਅਤੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਖਟਣਾ ਧਾਉਣ ਲੱਗ ਧਏ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਰਿ ਉਹ ਦੁੱਖਖੀ ਤੇ ਉਦਾਮ ਸਨ। ੧੪ ਫੇਰ ਤਿੰਨੇ ਦੋਸਤ ਅੱਖੂਬ ਦੇ ਵੇਲ ਮੱਤ ਦਿਨ ਤੇ ਮੱਤ ਰਾਤਾਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬੈਠੇ ਰਹੇ। ਰੋਈ ਵੀ ਅੱਖੂਬ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵੀ ਮਬਦ ਨਾ ਬੋਲਿਆ ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖ ਲਿਆ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਰਿਨਾ ਰਸਟ ਝੱਲ ਜਿਹਾ ਮੀ।

ਅੱਖੂਬ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਮਰਾਧਦਾ

੧ ਫੇਰ ਅੱਖੂਬ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤੇ ਉਮ ਦਿਨ ੨ ਨੂੰ ਮਰਾਧ ਦਿੱਤਾ ਜਿਮ ਦਿਨ ਉਹ ਜੰਮਿਆ ਮੀ। ੩ ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ:

੩ “ਰਾਮ ਰਿ ਉਹ ਦਿਨ, ਜਿਮ ਦਿਨ ਮੈਂ ਜੰਮਿਆ ਮਾਂ ਮਦਾ ਵਾਮਤ ਤੇ ਗੁੰਮ ਜਾਵੇ।

੪ ਰਾਮ ਰਿ ਉਹ ਰਾਤ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਮੁੰਡਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਰਦੇ ਵੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ।

੫ ਰਾਮ ਰਿ ਇਹ ਗਰੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲੁਕਿਆ ਰਹਿੰਦਾ। ਰਾਮ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦੇਵੇ। ਰਾਮ ਰਿ ਉਮ ਦਿਨ ਤੇ ਰੋਮਨੀ ਨਾ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ।

੬ ਰਾਮ ਰਿ ਉਹ ਦਿਨ ਗਰੇਰਾ ਰਹਿੰਦਾ, ਮੇਤ ਵਰਗਾ ਗਰੇਰਾ।

੭ ਰਾਮ ਰਿ ਬੰਦਲ ਉਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਢੱਕ ਲੈਂਦੇ। ਰਾਮ ਰਿ ਰਾਲੇ ਬੰਦਲ ਰੋਮਨੀ ਨੂੰ ਉਮ ਦਿਨ ਵੇਲੋਂ ਭਜਾ ਦਿੰਦੇ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਜੰਮਿਆ ਮਾਂ।

੮ ਉਹ ਰਾਤ ਗਰੇਰੇ ਵਿੱਚ ਛੁਪੀ ਰਹੇ। ਉਮ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅੰਤਰੀ ਤੋਂ ਮਿਟਾ ਦੇਵੇ। ਉਮ ਰਾਤ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਵੀ ਮਗੀਠੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਰੱਖੇ।

੯ ਉਮ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਧੈਦਾ ਨਾ ਰਰਨ ਦਿਉ ਉਮ ਰਾਤ ਨੂੰ ਰੋਈ ਵੀ ਖੁਸੀ ਦੀ ਰਿਲਰਾਰੀ ਨਾ ਸੁਣੇ।

੧੦ ਰਈ ਜਾਦੂਗਰ ਹਮੇਮਾ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਨੂੰ ਜਾਗਾਉਣਾ ਲੋਚਦੇ ਨੇ।

੧੧ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਰਾਧ ਦੇਣ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਉਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਮਰਾਧ ਦੇਣ ਦਿਉ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਜੰਮਿਆ ਮਾਂ।

੧੨ ਉਮ ਦਿਨ ਦੇ ਧਰਭਾਤ ਦੇ ਤਾਰੇ ਨੂੰ ਗਰੇਰਾ ਹੋਣ ਦਿਉ, ਉਮ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮਵੇਰ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਰਨ ਦਿਉ, ਧਰ ਉਹ ਰੋਮਨੀ ਰਦੇ ਨਾ ਆਵੇ।

੧੩ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਰਜ ਦੀਆਂ ਧਗਿਲੀਆਂ ਰਿਰਣਾਂ ਨਾ ਦੇਖਣ ਦੇਵੇ।

10 ਰਿਉਰਿ ਉਮ ਗਾਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਨਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ
ਰੋਰਿਆ।
ਉਮ ਗਾਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ
ਨਹੀਂ ਰੋਰਿਆ।

11 ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰਿਉਂ ਨਾ ਮਰ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਜੰਮਿਆ
ਮਾਂ?

ਮੈਂ ਜਨਮ ਮਮੋਂ ਹੀ ਰਿਉਂ ਨਾ ਮਰਿਆ?

12 ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੋਦੀ ਵਿੱਚ ਰਿਉਂ ਚੁੱਕਿਆ?
ਮਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁੱਧੀਆਂ ਨੇ ਦੁੱਧ ਰਿਉਂ
ਚੁੱਕਿਆ?

13 ਜੇ ਮੈਂ ਮਰ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ,
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਜੰਮਿਆ ਮਾਂ,
ਮੈਂ ਗੁਣ ਸਾਂਤ ਹੁੰਦਾ।
ਰਾਮ ਰਿ ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਸੁੱਤਾ ਖਿਆ ਹੁੰਦਾ।
14 ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਤੇ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ
ਬੀਤੇ ਮਮੋਂ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮਹਿਲ ਬਣਾਏ ਜੋ ਗੁਣ
ਖੰਡਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

14 ਰਾਮ ਰਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਫਨ ਹੁੰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਗਾਰਮਾਂ ਨੇ
ਸੋਨੇ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਭਰੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ।

16 ਮੈਂ ਉਹ ਬੱਚਾ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਾਂ ਜਿਹੜਾ ਜਨਮ ਵੇਲੇ ਮਰ
ਗਿਆ
ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਆਦਰ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ?
ਰਾਮ ਰਿ ਮੈਂ ਉਸ ਬੱਚੇ ਵਰਗਾ ਹੁੰਦਾ
ਜਿਸਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਦਿਨ ਦਾ ਚਾਨਣ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ।

17 ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਖੜੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਣ ਜਾਂਦੇ
ਨੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।
ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਹੜੇ ਬਚੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਕਬਰ ਵਿੱਚ
ਆਰਾਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

18 ਵੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;
ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਾਰਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਚੀਕਦਿਆਂ
ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ।

19 ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ
ਲੋਕ ਵੀ
ਯਾਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਇੰਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ
ਹੁੰਦੇ।
ਗੁਲਾਮ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

20 “ਰਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਇੱਕ ਦੁੱਖੀ ਬੰਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਜਾਵੇ?
ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਰਿਉਂ ਦੋਵੇਂ ਜਿਸਦਾ ਯਾਤਮਾ
ਦੁੱਖੀ ਹੈ?”

21 ਉਹ ਆਦਮੀ ਮਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਧਰ ਮੇਂ ਤ ਨਹੀਂ
ਯਾਉਂਦੀ।
ਉਹ ਉਦਾਸ ਬੰਦਾ ਮੇਂ ਤ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਛੁੱਧੇ ਹੋਏ ਖਜਾਨੇ
ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਕਰਦਾ ਹੈ।

22 ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਕਬਰ ਲੱਭ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਵਣਗੇ।
ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਰਬਰੇ ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਣਗੇ।

23 ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ
ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਖੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਲੇ ਕੰਧ
ਉਸਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

24 ਜਦੋਂ ਭੋਜਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਗਮ ਦੇ ਹੱਥ
ਭਰਦਾ ਹਾਂ, ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਹੀਂ।
ਮੇਰੇ ਸਿਰਫ ਖਾਣੀ ਵਾਂਗਰਾਂ ਫੁੱਟ ਨਿਕਲਦੇ ਨੇ।

24 ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਮਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਿਆਨਕ
ਨਾ ਵਾਪਰ ਜਾਵੇ ਤੇ ਉਹ ਵਾਪਰ ਗਿਆ ਹੈ।
ਮੈਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਡਰਦਾ ਮਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ
ਵਾਪਰ ਗਈਆਂ ਨੇ।

26 ਮੈਂ ਸਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ।
ਮੈਂ ਮਹਿਜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ।
ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ, ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਧਰਾਮ
ਹਾਂ।”

ਅਲੀਫਜ ਬੋਲਦਾ ਹੈ

1 ਤੇਮਾਨ ਦੇ ਅਲੀਫਜ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:
2 “ਮੈਂ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਚੁੱਧ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸੱਕਦਾ।
ਜੇ ਮੈਂ ਬੋਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਸੀ ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਦੁੱਖ
ਧਰੁੰਚਾਵੇਗਾ?”

3 ਅੰਬੂਬ, ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

4 ਤੇਰੇ ਸਬਦਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ
ਜਿਹੜੇ ਡਿੰਗਣ ਹੀ ਵਾਲੇ ਸਨ।
ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

5 ਧਰ ਗੁਣ ਜਦੋਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੁਮੀਬਤ ਆਈ ਹੈ
ਤਾਂ ਤੂੰ ਹੋਸਲਾ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੈਂ।
ਮੁਮੀਬਤ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਯਾਤੇ ਟੁੱਟ ਧਈ ਹੈ
ਤੂੰ ਕਰਕਾਂ 'ਚ ਯੋ ਗਿਆ ਹੈਂ।

6 ਸੀ ਤੈਨੂੰ ਹੋਸਲਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਦਾ,
ਸੀ ਤੈਨੂੰ ਆਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ
ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੇਰਾ ਜੀਵਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ?

7 ਅੰਬੂਬ ਜਰਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚ: ਕੋਈ ਵੀ ਇਮਾਨਦਾਰ
ਬੰਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।
ਨੇਕ ਬੰਦੇ ਕਦੇ ਵੀ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

8 ਟਿਹੀ ਹੀ ਜੇ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ: ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੀ ਵਾਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਯਾਤੇ ਕੁਸਟਤਾ ਬੀਜਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੀ ਵਢਦਣਗੇ।

9 ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਿਰਫ ਸਾਗ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ
ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚਲੀ ਗਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

10 ਮੇਂਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰਾਂ ਵਾਂਗ ਗੱਜਦੇ ਨੇ।

ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਧ ਰਗ ਦਿੰਦਾ
 ਹੈ,
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦੰਦ ਭੰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।
 ੧੧ ਬਿਲਤੁਲ ਸੇਰਾਂ ਵਾਂਗ, ਜਦੋਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਾਰ ਨਹੀਂ
 ਮਿਲਦਾ,
 ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ
 ਖਿੰਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
 ੧੨ "ਮੈਂਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ।
 ਮੈਂਨੂੰ ਇਸਦੀ ਰਨਮੋ ਮਿਲੀ ਹੈ ।
 ੧੩ ਰਾਤ ਦੇ ਭੈੜੇ ਸੁਖਨੇ ਵਾਂਗਰਾਂ ਮੇਰੀ
 ਨੀਂਦ ਗੁਰਾਮ ਰਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ।
 ੧੪ ਮੈਂ ਡਰ ਗਿਆ ਸਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਰੋਥ ਗਿਆ ਸਾਂ ।
 ਡਰ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ।
 ੧੫ ਮੇਰੇ ਸਾਮਹੁਣਿਓ ਇੱਕ ਭੂਤ ਲੰਘ ਗਿਆ ।
 ਮੇਰੇ ਜਿਸਮ ਦੇ ਲੂ-ਰੰਡੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ।
 ੧੬ ਰੂਹ ਚੁੱਧ-ਚਾਧ ਖਲੋਤੀ ਸੀ
 ਯਰ ਮੈਂ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸੱਰਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਸੀ ।
 ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਗਮਣੇ ਇੱਕ ਸਰਲ ਸੀ ਤੇ ਉੱਥੇ ਚੁੱਧ
 ਸੀ ।
 ਫੇਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਂਤ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ:
 ੧੭ "ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋ
 ਸੱਰਦਾ ।
 ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਸਿਰਜਨਗਰੇ ਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਸੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ
 ਸੱਰਦਾ ।
 ੧੮ ਦੇਖੋ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਸੇਵਰਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ
 ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਰਦਾ ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੂਤਾਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਸਮੱਥਿਆਵਾਂ ਵੇਖ
 ਸੱਰਦਾ ਹੈ ।
 ੧੯ ਇਸ ਲਈ ਅਵੱਸ ਹੀ ਲੋਕ ਬਦਤਰ ਹਨ ।
 ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਘਰਾਂ *ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨਹਾਂ
 ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਯੂੜ ਅੰਦਰ ਹਨ ।
 ਉਹ ਭਮਰੰੜ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਰੁਚਲ
 ਰੇ ਮਰਦੇ ਨੇ ।
 ੨੦ ਲੋਕੀਂ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਸਾਮ ਤੱਕ ਮਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਰੋਈ ਇਸ ਵੱਲ
 ਧਿਆਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ।
 ਉਹ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਤੁਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ।
 ੨੧ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਰੱਸੇ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ
 ਤੇ ਇਹ ਲੋਕ ਬਿਨਾ ਸਿਆਣਪ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ।
 ੧ "ਅੱਖੂਬ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਜੇ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ,
 ਯਰ ਰੋਈ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ।
 ਰਿਸੇ ਦੂਤ ਦੀ ਉਟ ਵੀ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸੱਰਦਾ ।
 ੨ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ।

ਇੱਕ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਆਦਮੀ ਦੇ ਮਨੋਭਾਵ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ
 ਦੇਣਗੇ ।
 ੩ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੋਚਦਾ ਸੀ
 ਕਿ ਮੈਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਾਂ ।
 ਯਰ ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ । †
 ੪ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਹਨ ਵਾਲਾ ਰੋਈ
 ਨਹੀਂ ।
 ਉਨਹਾਂ ਦਾ ਬਚਾਉ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ
 ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਤਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । †
 ੫ ਭੁੱਖੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਖਾ
 ਲਈਆਂ ।
 ਇਨਹਾਂ ਭੁੱਖਿਆਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ ਜੇ
 ਰੰਡਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਉੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ।
 ਨਾਲਚੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦਾ ਸਭ ਰੁੜ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ।
 ੬ ਬੁਰੇ ਵਰਤ ਮਿੱਟੀ ਅੱਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ
 ਆਉਂਦੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਉੱਗਦੀਆਂ ।
 ੭ ਯਰ ਆਦਮੀ ਸਿਰਫ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਝੱਲਣ ਲਈ ਹੀ
 ਜਨਮਿਆ ਸੀ ।
 ਇਹ ਇੰਨਾ ਹੀ ਯਰਧੱਕ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਚੰਗਿਆੜੇ
 ਉੱਠਦੇ ਹਨ ।
 ੮ ਯਰ ਅੱਖੂਬ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਥਾਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ
 ਮੁੜ ਘੁੰਦਾ
 ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਥਾਵੇਂ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ।
 ੯ ਲੋਕੀਂ ਮਗਨ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸੱਰਦੇ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਰਹਦਾ ਹੈ ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਹਿਮਿਆਂ ਦਾ ਰੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ।
 ੧੦ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬਾਹਿਸ ਭੇਜਦਾ ਹੈ
 ਉਹ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ।
 ੧੧ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਿਮਾਣੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਉੱਠਾਉਂਦਾ ਹੈ
 ਤੇ ਉਹ ਉਦਾਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਰਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।
 ੧੨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਚਾਲਾਰ ਤੇ ਬਦ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ
 ਰੋਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
 ਇਸ ਲਈ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ।
 ੧੩ ਯਰਮੇਸੁਰ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨਹਾਂ ਦੀ
 ਚਤੁਰਾਈ ਵਿੱਚ ਫਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸਫਲ ਨਹੀਂ
 ਹੁੰਦੀਆਂ ।
 ੧੪ ਉਹ ਚੁਸਤ ਬੰਦੇ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਵੀ ਠੇਡੇ ਖਾਂਦੇ ਨੇ ।
 ਦੁਖਹਿਰ ਵੇਲੇ ਵੀ ਉਹ ਉਸ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗਰ ਹੁੰਦੇ ਨੇ
 ਜਿਹੜਾ ਗਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਾਗ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ।
 ੧੫ ਯਰਮੇਸੁਰ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ।
 ਉਹ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਰ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਸਰਤੀ ਤੋਂ
 ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

*੪:੧੯ ਮਿਟੀ ਦਾ ਘਰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ।

†੫:੩ ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ ਜਾਂ, "ਉਸਦਾ ਘਰ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਸਰਾਥਿਆ ਗਿਆ ।"

ਯ

- ¹⁶ ਇਸ ਲਈ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਆਮ ਰੱਖਦੇ ਨੇ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰਚਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ
 ਬੇਲਾਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- ¹⁷ “ਉਹ ਬੰਦਾ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਨੁਮਾਮਿਤ
 ਰਚਦਾ ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ਾ ਨਾ ਰਹ ਜਦੋਂ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
- ¹⁸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਖਮਾਂ ਉੱਤੇ ਧਟੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹਦਾ
 ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਵੀ ਰਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੰਦਰੁਸਤ
 ਵੀ ਰਚਦਾ ਹੈ।
- ¹⁹ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਛੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ
 ਅਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਰੋਈ ਨੁਰਸਾਨ ਨਹੀਂ
 ਹੋਵੇਗਾ।
- ²⁰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਮੌਤ ਵੇਲੇ ਬਚਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਆਕਾਲ
 ਪਵੇਗਾ,
 ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੌਤ ਵੇਲੇ ਤੇਰੀ ਸੁੱਖਿਆ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ
 ਯੁੱਧ ਛਿੜੇਗਾ।
- ²¹ ਲੋਕੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਲੀਆਂ ਜੀਭਾਂ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ
 ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਚਨ ਲੱਗ ਪਏ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ।
 ਤੈਨੂੰ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਆੜਾ ਸਮਾਂ ਆਵੇ।
- ²² ਤੂੰ ਤੁਰਾਹੀ ਅਤੇ ਆਕਾਲ ਉੱਤੇ ਸੁੱਖਿਆ।
 ਤੈਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਡਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ।
- ²³ ਤੇਰਾ ਇਰਾਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਹੈ
 ਇਸ ਲਈ ਖੋਤ ਵਿੱਚਲੇ ਖੱਬਰ ਦੀ ਵੀ ਤੇਰੇ
 ਇਰਾਦਾ ਨਾਲ ਮਾਝ ਹੈ।
 ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਰੱਖਦੇ ਨੇ।
- ²⁴ ਤੂੰ ਜਾਣੇਗਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਤੇਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਹੈ।
 ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਲੇਖਾ ਰਹੇਗਾ ਤੈਨੂੰ ਰੋਈ
 ਵੀ ਹਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
- ²⁵ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਹੋਣਗੇ।
 ਉਹ ਇੰਨੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖਾਹ
 ਹੈ।
- ²⁶ ਤੂੰ ਉਸ ਵਰਤ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਵਾਢੀਆਂ ਦੇ
 ਵੇਲੇ ਤੀਰ ਉਗਦੀ ਹੈ।
 ਤੂੰ ਇੱਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਚੁਰਗੀ ਉਮਰ ਤੀਰ ਜੀਵੇਗਾ।
- ²⁷ “ਯੂਥ, ਆਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਰੀਤ
 ਅਤੇ ਆਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹਨ।
 ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖ।”

ਯੂਥ ਦਾ ਅਲੀਫ਼ਜ਼ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ

- ੬** ¹ ਫੇਰ ਯੂਥ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:
² “ਜੇ ਮੇਰੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਤੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ
 ਜੇਰ ਮੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਉੱਤੇ
 ਪਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ।

- ³ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕੋਗੇ।
 ਮੇਰੀ ਉਦਾਸੀ ਸਮੁੱਚਰਾਂ ਦੀ ਰੋਤ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਭਾਰੀ
 ਹੋਵੇਗੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਸਬਦ ਖੁਰੱਖਾਂ ਵਰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਨੇ।
- ⁴ ਮੈਨੂੰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਤੀਰ ਚੁਭੇ ਨੇ
 ਮੇਰਾ ਆਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੀਰਾਂ ਦੀ ਜਹਿਰ ਮਹਿਸੂਸ
 ਰਚਦਾ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੇਡਨਾਰ ਗੁਬਿਯਾਰ ਮੇਰੇ ਬਿਨਾਫ਼
 ਰਤਾਰ ਬੰਨ੍ਹੀ ਖਲੋਤੇ ਨੇ।
- ⁵ ਤੇਰੇ ਸਬਦ ਆਖਣ ਵਿੱਚ ਆਮਾਨ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਦੋਂ ਰੁੜ
 ਵੀ ਆੜਾ ਨਾ ਵਾਪਰਿਆ ਹੋਵੇ।
 ਜੰਗਲੀ ਖੋਤਾ ਵੀ ਰੋਈ ਸਿਰਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ ਜੇ
 ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਖਣ ਲਈ ਖਾਹ ਹੋਵੇ।
 ਇੱਕ ਗਾਂ ਰਚੇ ਸਿਰਾਇਤ ਨਹੀਂ ਰਚਦੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ
 ਉਸ ਦਾ ਭੋਜਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ⁶ ਲੂਣ ਬਿਨਾ ਭੋਜਨ ਸਵਾਦ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।
 ਤੇ ਆੜੇ ਦੀ ਸਫੇਦੀ ਦਾ ਰੋਈ ਸਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
- ⁷ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਚਦਾ ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ
 ਰਿਸਮ ਦਾ ਭੋਜਨ ਬਿਮਾਰ ਰਚਦਾ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸਬਦ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹੀ ਹਨ।
- ⁸ “ਰਾਮ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਮੈਂ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੇਰੀ ਇੱਛਾ ਕਿ ਜਿਸਦੀ ਵੀ ਮੈਂ ਇੱਛਾ ਰਹਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ।
- ⁹ ਰਾਮ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਰੁਚਲ ਦਿੰਦਾ
 ਆ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਰਾ।
- ¹⁰ ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦਾ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲੇ ਸੁਖੀ
 ਹੋਵਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਵਾਂਗਾ:
 ਇਸ ਸਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਦਰ ਵਿੱਚ,
 ਮੈਂ ਰਚੇ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਉਸ ਧਵਿੱਤਰ
 ਧੁਰੱਖ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨ ਲਵੇ।
- ¹¹ “ਮੇਰੀ ਤਾਰਤ ਮੁੱਚ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਜਿਉਂਦੇ
 ਰਹਿਣ ਦੀ ਰੋਈ ਆਮ ਨਹੀਂ।
 ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਧੀਰਜਵਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਰੋਈ ਰਾਹਣ
 ਨਹੀਂ।
- ¹² ਮੈਂ ਚੱਟਾਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।
 ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਰਾਮੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ।
- ¹³ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਗੁਣ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਚਨ
 ਲਈ ਤਾਰਤ ਨਹੀਂ।
 ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਮਯਾਬੀ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਖੋਹ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।
- ¹⁴ “ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ
 ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ
 ਖਿਰਿਆ ਹੋਵੇ।
 ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮਿੱਤਰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਵੀ ਫੇਰ ਲਵੇ।

14 ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਵਧਣੀ ਗੁਣ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਧੇ ਵਧਦੀਆਂ ਨੇ ਤੇ ਵਧੇ ਮੁੱਕ
 ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ।
 15 ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਬਰਫ ਜਾਂ ਧਿਯਲਦੀ ਹਿਮ ਨਾਲ ਵਧੇ
 ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 16 ਆਉ ਜਦੋਂ ਮੇਮਮ ਗਰਮ ਤੇ ਖੁਸ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ਯਾਣੀ ਵਗਣ ਤੋਂ ਪੂਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਦੀਆਂ ਆਲੇਖ ਹੋ
 ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ।
 17 ਵਧਾਰੀ ਨਦੀ-ਤਲ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਮਾਯੂਬਲ ਆਦਰ
 ਯਰਵੇਸ ਵਰਦੇ ਹਨ,
 ਆਉ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 18 ਤੇਮਾ ਦੇ ਵਧਾਰੀ ਯਾਣੀ ਦੀ ਤਲਾਮ ਵਰਦੇ ਨੇ
 ਸੇਬਾ ਦੇ ਮੁਸਾਫਰ ਆਮ ਨਾਲ ਤੜਦੇ ਨੇ।
 19 ਉਹ ਰਿਨੇ ਯਰਯੱਕ ਮਨ ਰਿ ਉਹ ਓਥੇ ਯਾਣੀ ਲੱਭ
 ਲੈਣਗੇ,
 ਯਰ ਉਹ ਆਏ ਆਉ ਸਰਮਮਾਰ ਰੀਤੇ ਗਏ।
 20 ਗੁਣ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਦੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹੀ ਤੇ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਤੇ ਭੈਭੀਤ ਹੋ।
 21 ਰੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਥਾਮੋਂ ਮਗਾਇਤਾ ਮੰਗੀ ਸੀ? ਨਹੀਂ!
 ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮਸਵਰਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।
 22 ਰੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ 'ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਵੇਲੋਂ
 ਬਚਾਉ।
 ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਾਲਮ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੋਂ ਬਚਾਉ।'
 23 "ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ, ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉ, ਤੇ ਮੈਂ ਚੁੱਘ ਰਗਾਂਗਾ।
 ਮੈਨੂੰ ਦਰਮਾਉ ਮੈਂ ਰਿਹੜਾ ਰਸੂਰ ਰੀਤਾ ਹੈ।
 24 ਇਮਾਨਦਾਰ ਸਬਦ ਜੋਰਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ,
 ਯਰ ਆਮਲ 'ਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਰੀ ਸਾਬਤ
 ਵਰਦੀਆਂ ਹਨ।
 25 ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਰਿ ਉਦੋਂ ਸਬਦ ਰੀ ਰੁਝ ਸਾਬਤ
 ਵਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ
 ਰਿਮੋ ਦੁੱਖੀ ਆਦਮੀ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਦਾ ਵੇਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ।
 26 ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿੱਚ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ
 ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਵਰੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਤੀਮ ਬੱਚਿਆਂ
 ਵੇਲੇ ਹਨ।
 ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਵੇ ਵੇਵੇਗੇ।
 27 ਯਰ ਗੁਣ, ਰਿਰਥਾ ਵਰੇ ਮੇਰੇ ਰਿਹਰੇ ਵੱਲ ਤੜੇ।
 ਰੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਾਂਗਾ।
 28 ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ, ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਦਲ ਲਵੋ।
 ਨਿਰਯੱਥ ਹੋਵੋ ਦੁਬਾਰਾ ਸੇਚੋ।
 ਮੈਂ ਵੇਈ ਰਸੂਰ ਰੀਤਾ ਨਹੀਂ।
 29 ਮੈਂ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਿਗਾ।
 ਤੇ ਮੈਂ ਠੀਕ ਤੇ ਗਲਤ ਵਿੱਚਲਾ ਫਰਕ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।"
 30 ਯੱਯੂਥ ਨੇ ਆਖਿਆ,
 "ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸਖਤ ਮੰਘਰਸ ਵਰਨਾ ਯੈਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਮਦਾ ਜੀਵਨ ਭਾੜੇ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

2 ਮਨੁੱਖ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਮਗਰੋਂ ਉਸ
 ਗੁਲਾਮ ਵਰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਠੰਢੀ ਛਾਂ ਲੋਚਦਾ
 ਹੈ।
 ਮਨੁੱਖ ਭਾੜੇ ਦੇ ਉਸ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜੋ ਤਨਖਾਹ
 ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦਾ ਹੈ।
 3 ਮਗੀਨੇ ਤੇ ਉਯਰਮਤਾ ਵਾਲੇ ਮੀਹਨੇ ਬੀਤ ਗਏ।
 ਮੈਂ ਰਾਤਾਂ ਮਗਰੋਂ ਰਾਤਾਂ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਨੇ।
 4 ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੋਟਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਮੋਚਦਾ ਹਾਂ,
 ਉੱਠਣ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਦਾ ਰਿਨਾ ਮਮਾਂ ਹੋਰ ਹੈ?"
 ਰਾਤ ਚਮਕਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
 ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਤੀਰ ਮੈਂ ਉਮਲ ਵੱਟੇ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ।
 5 ਸਰੀਰ ਮੇਰੇ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਆਉ ਰੀੜ੍ਹਿਆਂ ਨੇ ਫੜਿਆ ਹੈ
 ਮੇਰੀ ਚਮੜੀ ਫਟੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਰਿਸਦੇ ਜਖਮਾਂ ਨਾਲ
 ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ।
 6 "ਮੇਰੇ ਦਿਨ ਜੁਲਾਹੇ ਦੀ ਫਿਰੀ ਤੋਂ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ
 ਬੀਤਦੇ ਨੇ।
 ਤੇ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਨਾ ਉਮੀਦ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
 7 ਹੋ ਯਰਮੇਸੂਰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਸਿਰ ਇੱਕ
 ਸਾਹ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਫੇਰ ਵਧੇ ਵੀ ਵੇਈ ਚੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾਂਗਾ।
 8 ਆਉ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਫੇਰ ਵਧੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੋਗੇ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭੋਗੇ ਯਰ ਮੈਂ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਵਾਂਗਾ।
 9 ਬਦਲ ਛਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਚੱਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 ਬੰਦਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਵਧ ਵਿੱਚ
 ਦਫਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਉ ਉਹ ਮੁੜਦੇ ਵਧੇ
 ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।
 10 ਉਹ ਆਪਣੇ ਯੁਗਣੇ ਯਰ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਵਧੇ ਨਹੀਂ
 ਆਵੇਗਾ।
 ਉਮਦਾ ਥਾਂ ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਧੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।
 11 "ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਚੁੱਘ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ!
 ਮੈਂ ਬੋਲਾਂਗਾ! ਮੇਰਾ ਆਤਮਾ ਦੁੱਖੀ ਹੈ!
 ਮੈਂ ਸਿਰਵਾ ਵਰਾਂਗਾ ਰਿਉਰਿ ਮੇਰੀ ਸੂਹ ਵਿੱਚ ਰੁੜ੍ਹਤਨ
 ਹੈ।
 12 ਹੋ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਰੀ ਮੈਂ ਮਸੁਦਰ ਹਾਂ ਜਾਂ ਵੇਈ ਮਸੁਦਰੀ
 ਆਜਗਰ,
 ਰਿ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਯਹਿਰੇਦਾਰੀ ਵਰਦਾ ਹੈਂ।
 13 ਮੇਰੇ ਯਲੇਥਾ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ਮੇਰੀ ਚੌਰੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਮੈਨੂੰ ਆਰਾਮ ਆਉ
 ਮਗਰਾ ਦੇਵੋ।
 14 ਯਰ ਹੋ ਯਰਮੇਸੂਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਲੋਟਦਾ ਹਾਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ
 ਸੁਖਿਨਿਆਂ ਨਾਲ ਭੈਭੀਤ ਵਰਦਾ ਹੈ,
 ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦਰਮਨਾਂ ਨਾਲ ਡਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 15 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਗਲ
 ਘੁਟ ਵੇ ਮਰ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।
 16 ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਵਰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਇਸਦਾ
 ਖਹਿੜਾ ਛੱਡਿਆ।

ਮੈਂ ਮਦਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।
 ਮੈਨੂੰ ਇੰਚਲਿਆਂ ਛੱਡ ਦੇਵੋ।
 ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਯਾਰ ਨਹੀਂ।
 1੭ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਦਮੀ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇੰਨਾ
 ਮਗਰੁਤਵਖੁਰਣ ਰਿਉਂ ਹੈ।
 ਤੂੰ ਉਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਵੀ ਰਿਉਂ ਰਦਾ ਹੈਂ!
 1੮ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਸਵੇਰ ਉਸਦੀ ਧਰੀਖਿਆ ਰਿਉਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋ
 ਯਾ ਤੇ ਹਰ ਧਨ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਉਂ ਧਰੋਂਦੇ ਹੋ?
 1੯ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਸੀਂ ਰਦੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਯੱਥੇ ਉਗਲੇ ਨਹੀਂ
 ਰਦੇ।
 ਮੈਨੂੰ ਰਦੇ ਇੰਚ ਧਨ ਇੰਚਲਿਆਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ।
 2੦ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਨਚਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋ।
 ਜੇ ਮੈਂ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਠੀਰ ਹੈ, ਮੈਂ ਵੀ ਰਰ ਮੱਰਦਾ
 ਗਾਂ?
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਨਿਸਾਨੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਰਿਉਂ
 ਰੀਤਾ?
 ਵੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੰਚ ਸਮੱਥਿਆ ਾਂ ਮਾਂ?
 21 ਗਲਤੀਆਂ ਰਰਨ ਬਦਲੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ ਰਿਉਂ
 ਨਹੀਂ ਰਰ ਦਿੰਦੇ?
 ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਾਧ ਲਈ ਬਖਸ਼ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ?
 ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤੇ ਯੂੜ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ
 ਜਾਵਾਂਗਾ।
 ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭੋਗੇ ਧਰ ਮੈਂ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ
 ਹੋਵਾਂਗਾ।”

ਬਿਲਦਦ ਦਾ ਯੱਯੂਬ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਰਨਾ
 1 ਫੇਰ ਸੁਹੀ ਦੇ ਬਿਲਦਦ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ,
 ੨ “ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਤੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਰਦਾ
 ਰਹੇਗਾ?
 ਤੇਰੇ ਬੇਲ ਹਨੇਰੀ ਵਰਗੇ ਨੇ।
 ੩ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਮਣ ਰਦਾ?
 ਵੀ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਹੀ
 ਰਦਾ ਜੇ ਧਰਮੀ ਹੈ?
 4 ਜੇ ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਧ ਰੀਤਾ
 ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਧਣੇ ਖਾਧਾਂ ਦੀ ਰੀਮਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
 5 ਧਰ ਗੁਣ ਯੱਯੂਬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਵੇਖ
 ਤੇ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯੱਥੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਰ।
 6 ਜੇ ਤੂੰ ਸੁੱਧ ਤੇ ਨੇਰ ਹੈਂ,
 ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੇਰੀ ਮਗਰਿਤਾ ਨੂੰ ਯਾਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇ ਹਰੀ
 ਤੇਰੀ ਹੈ।
 7 ਫੇਰ ਤੇਰੇ ਰੇਲ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇ ਹੋਵੇਗਾ
 ਜਿੰਨਾ ਸੁਭੂ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਰੇਲ ਮੀ।
 ੮ “ਬੁੱਢੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਫ।
 ਖਤਾ ਰਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਖਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੀ।

੯ ਰਿਉਂ ਜੇ ਯਾਮੀਂ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਕੱਲ੍ਹ ਤੋਂ ਹੀ ਗਾਂ ਜੇ ਰਿ
 ਲੰਘ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਯਾਮੀਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।
 10 ਸਾਇਦ ਬਚੁਰਗ ਲੋਰ ਤੈਨੂੰ ਸਿੱਖਾ ਮੱਰਣ,
 ਸਾਇਦ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਸਿੱਖਾ ਮੱਰਣ ਜੇ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਸਿੱਖਿਆ।
 11 “ਬਿਲਦਦ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, ਵੀ ਬਾਮ ਦਾ ਕੁੱਝ ਸੁੱਰੀ
 ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੰਮਾ ਵੱਧ ਮੱਰਦਾ ਹੈ?
 ਵੀ ਸਰਕੰਡੇ ਖਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਉੱਗ ਮੱਰਦੇ ਨੇ?
 12 ਨਹੀਂ, ਖਾਣੀ ਸੁੱਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਸੁੱਰ ਜਾਵੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਇੰਨੇ ਛੋਟੇ ਗਹਿ ਜਾਣਗੇ ਰਿ ਵਰਤਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ
 ਹੋਣਗੇ।
 13 ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇ ਨੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਸਰਕੰਡਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।
 ਬਿਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ।
 14 ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਰੋਈ ਮਗਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
 ਉਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਰੱੜੀ ਦੇ ਜਾਲ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 15 ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਮਰੱੜੀ ਦੇ ਜਾਲ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਦਾ,
 ਉਹ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਰਦਾ।
 ਉਹ ਫੜੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ
 ਜਾਲ ਨੂੰ ਧਰ ਉਹ ਉੱਠ ਨਹੀਂ ਸੱਰਦਾ।
 16 ਉਹ ਬੰਦਾ ਉਸ ਖੰਦੇ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਫੀ ਖਾਣੀ
 ਤੇ ਸੁੱਧ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
 ਇਸਦੀਆਂ ਟਾਹਟੀਆਂ ਮਾਰੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀਆ
 ਗੁੰਦੀਆਂ ਨੇ।
 17 ਇਸ ਦੀਆਂ ਜੜਾਂ ਖੱਬਰ ਦੇ ਢੇਰ ਨੂੰ ਵਲ ਲੈਂਦੀਆਂ
 ਹਨ,
 ਖੱਬਰ 'ਚ ਉੱਗਣ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਰਰਦੀਆਂ ਨੇ।
 1੮ ਧਰ ਜੇ ਉਸ ਬੁਟੇ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ
 ਇਹ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ
 ਤੇ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸੱਰੇਗਾ ਰਿ ਉਹ ਰਦੇ ਉੱਥੇ ਮੀ।
 1੯ ਧਰ ਖੰਦਾ ਖੁਸ ਮੀ।
 ਤੇ ਦੁਸਰਾ ਉਸਦੀ ਥਾਵੇਂ ਉੱਗ ਖਵੇਗਾ।
 20 ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਦੇ ਵੀ ਬੇਗੁਹਾਰਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ
 ਰਦਾ
 ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਰਦੇ ਵੀ ਬਦ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰਤਵਰ ਨਹੀਂ
 ਬਣਾਉਂਦਾ।
 21 ਧਰਮੇਸੁਰ ਗਲੇ ਵੀ ਤੇਰਾ ਮੂੰਗ ਗਮਿਆਂ ਨਾਲ
 ਯਾ ਤੇਰੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਨੰਦ ਦੀਆਂ ਰਿਲਾਰੀਆਂ
 ਨਾਲ ਭਰ ਦੇਵੇਗਾ।
 22 ਧਰ ਤੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਸਰਮ ਦੇ ਰੱਥੜੇ ਧਹਿਨਣਗੇ।
 ਯਾ ਤੇ ਬਦਰਾਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।”

ਯੱਯੂਬ ਦਾ ਬਿਲਦਦ ਨੂੰ ਉੱਤਰ
 1 ਤਾਂ ਯੱਯੂਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:
 ੨ “ਗਾਂ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ਜੇ ਤੂੰ ਯਾਧਦਾ ਮੱਚ ਹੈ।

ਯਹ ਰਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ
ਜਿੱਤ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।
੩ ਖੰਦਾ ਰਦੇ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਬਹਿਮ ਨਹੀਂ ਰਹ
ਮੱਰਦਾ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਤਾਂ ਇੱਕ ਗਜ਼ਾਰ ਮਵਾਲ ਖੁੱਛ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਤੇ
ਰੋਈ ਵੀ ਖੰਦਾ ਇੱਕ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ
ਮੱਰਦਾ।
੪ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਹੁਤ ਸਿਲਾਣਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੀ ਸਰਤੀ ਬਹੁਤ
ਮਹਾਨ ਹੈ।
ਰੋਈ ਵੀ ਖੰਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੜ ਮੱਰਦਾ ਤੇ
ਜਖਮ ਖਾਏ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਮੱਰਦਾ।
੫ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਗਿਲਾਉਂਦਾ ਯਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ
ਜਾਣਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ।
ਉਹ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਯਲਟ ਦਿੰਦਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ
ਹੁੰਦਾ।
੬ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਰਤੀ ਗਿਲਾਉਣ ਲਈ ਭੁਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਦਾ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਗਿਲਾ ਦਿੰਦਾ
ਹੈ।
੭ ਯਰਮੇਸੁਰ ਸੁਰਜ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ
ਉਦੈ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੋਰ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਰਹ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ
ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਮਕਦੇ।
੮ ਇੱਕਲੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਹੀ ਯਾਰਾਮਾਂ ਨੂੰ
ਬਣਾਇਆ ਉਹ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਤੁਰਦਾ
ਹੈ।
੯ “ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ, ਬੀਯਾਰ, ਉਰੀਯਾਨ
ਯਤੇ ਯਲੋਦੇਮ *ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ।
ਉਸ ਨੇ ਦੱਖਣ ਦੇ ਰਮਰਿਆਂ †ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ।
੧੦ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਕ
ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਮੱਰਦੇ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਿਸਮਥੇ ਰਿਸੇ ਦੇ ਗਿਣਤੀ ਰੀਤੇ ਜਾਣ
ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਹੋਏ।
੧੧ ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਸਾਮ੍ਹਣਿਉ ਲੰਘਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ
ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਮੱਰਦਾ।
ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲੰਘਦਾ ਹੈ ਮੈਂਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਯਤਾ ਨਹੀਂ
ਲੱਗਦਾ।
੧੨ ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਰਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਈ
ਨਹੀਂ ਤੋਰ ਮੱਰਦਾ।
ਰੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਯਾਖ ਮੱਰਦਾ ‘ਤੁਸੀਂ ਰੀ ਰਹ ਰਹੇ
ਹੋ?’
੧੩ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਾਥਣੇ ਰਹੋਯ ਨੂੰ ਦਬਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ।

ਰੁਹਾਬ ‡ਦੇ ਮਗਾਇਰ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯੱਗੇ ਝੁਕਦੇ ਹਨ।
੧੪ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਬਹਿਮ ਨਹੀਂ ਰਹ
ਮੱਰਦਾ।
ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰੀ ਯਾਖਣਾ।
੧੫ ਭਾਵੇਂ ਜੇਰ ਮੈਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ
ਦੇ ਮੱਰਦਾ।
ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਰਹ ਮੱਰਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਮੁਰੱਦਮੇ
ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਉਸਦੀ ਮਿਹਰ ਲਈ
ਮਿੰਨਤ ਹੀ ਰਹ ਮੱਰਦਾ ਹਾਂ।
੧੬ ਜੇ ਕਿਤੇ ਮੈਂ ਬੁਲਾਇਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵੀ ਦਿੱਤਾ
ਫੇਰ ਵੀ
ਮੈਂ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ ਕਿ ਮੱਚਮੁੱਚ ਉਹ ਮੈਂਨੂੰ
ਸੁਣੇਗਾ।
੧੭ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂਨੂੰ ਰੁਚਲਨ ਲਈ ਤੁਫਾਨ ਭੇਜ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।
ਯਾਰਾਣ ਹੀ ਉਹ ਮੈਂਨੂੰ ਹੋਰ ਜਖਮ ਦੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।
੧੮ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦੇਵੇਗਾ।
ਉਹ ਮੈਂਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਰਮਟ ਦੇਵੇਗਾ।
੧੯ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਰਾ ਮੱਰਦਾ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਹੁਤ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਹੈ।
ਰੋਣ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਰਚਿਹਰੀ
ਯਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰਹੇਗਾ।
੨੦ ਮੈਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਹਾਂ, ਯਰ ਹਾਂ, ਜੇ ਵੀ ਮੈਂ ਯਾਖਦਾ ਹਾਂ ਮੇਰੀ
ਨਿੰਦਿਆ ਰਦਾ ਹੈ।
ਮੈਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਹਾਂ, ਯਰ ਜੇ ਮੈਂ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ
ਮੈਂਨੂੰ ਦੋਸੀ ਸਿੰਧ ਰਦਾ ਹੈ।
੨੧ ਮੈਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਾਂ ਯਰ ਮੈਂਨੂੰ ਯਤਾ ਨਹੀਂ ਰੀ ਸੇਚਾਂ।
ਮੈਂ ਯਾਥਈ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦਾ ਹਾਂ।
੨੨ ਮੈਂ ਯਾਥਣੇ-ਯਾਥ ਨੂੰ ਯਾਖਦਾ ਹਾਂ, ‘ਹਰ ਇੱਕ ਨਾਲ
ਇਹੋ ਗੱਲ ਵਾਧਰਦੀ ਹੈ।
ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕ ਵੀ ਗੁਨਾਹਗਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮਰਦੇ
ਹਨ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨਹਾਂ ਸਭ ਦੀਆਂ ਜਿੰਦਗਾਨੀਆਂ ਖਤਮ
ਰਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।’
੨੩ ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਭਿਯਾਨਰ ਗੱਲ ਵਾਧਰਦੀ ਹੈ ਯਤੇ ਰੋਈ
ਬੇਗੁਨਾਹ ਖੰਦਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਰੀ ਯਰਮੇਸੁਰ
ਸਿਰਫ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦਾ ਹੈ।
੨੪ ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਬਦਰਾਹ ਯਾਦਮੀ ਰਿਸੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ
ਨਿਯੰਤਰਤ ਰਦਾ, ਰੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਾਗੂਆਂ ਨੂੰ
ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਤੋਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੀ ਵਾਧਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?
ਜੇਰ ਇਹ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰੋਣ ਹੈ?
੨੫ “ਮੇਰੇ ਦਿਨ ਦੋੜਾਰ ਨਾਲੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬੀਤ ਰਹੇ ਹਨ।

*੯:੯ ਬੀਯਾਰ, ਉਰੀਯਾਨ, ਯਲੋਦੇਮ ਇਹ ਸ਼ਾਤ ਵੇਲੇ ਯਾਰਾਮ ਵਿੱਚ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਯਰਸਿੰਧ ਸਮੂਹ ਹਨ।
†੯:੯ ਰਮਰਿਆਂ ਮੂਲਯਾਰਬ ‘ਤੇਮਾਨ ਦੇ ਰਮਰੇ’ ਸ਼ਾਮੀ ਚਰੋਰ ਦੇ ਬਾਰੂਹਾਂ ਤਾਰਾ-ਮੰਡਲ ਵਾਂਗ ਰੋਈ ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੋ
ਮੱਰਦਾ। ਇਹ ਯਾਰਾਮ ਦੀਆਂ ਜਗਹਾਵਾਂ ਤੋਂ ਈਰੋਟਰ ਦੇ ਉਤਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵੱਧਦੇ ਸਨ।
‡੯:੧੩ ਰੁਹਾਬ ਰੋਈ ਯਜਗਰ ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਿਰਗਲ ਜੀਵ। ਲੋਕ ਸੇਚਦੇ ਸਨ ਰੁਹਾਬ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਸਾਬੁ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਇਹ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਰਾਮੇ ਲਈ ਵੀ ਜੇ ਬਦ ਹੋ ਇੱਕ ਯਾਮ ਚਿਨ੍ਹ ਹੋ।

ਮੇਰੇ ਦਿਨ ਉਤਰਦੇ ਜਾਦੇ ਨੇ ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

- ੨੬ ਮੇਰੇ ਦਿਨ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਲੰਘ ਰਹੇ ਨੇ।
ਮਰਕਤਿਆਂ ਦੀ ਰਿਸਤੀ ਵਾਂਗ।
ਮੇਰੇ ਦਿਨ ਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਵਾਂਗ ਲੰਘ ਰਹੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ
ਰਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਉੱਤੇ ਝੁਪਟ ਰਹੇ ਹੋਣ।
- ੨੭ "ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਾਂ ਮੈਂ ਮਿਰਾਇਤ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ
ਆਖਣਾ ਦਰਦ ਭੁੱਲ ਜਾਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਭੁੰਗ ਉੱਤੇ ਗਾਮਾ ਚਿਖਰਾ ਲਵਾਂਗਾ।
- ੨੮ ਇਸ ਨਾਲ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ।
ਮੇਰੇ ਤਮੀਹੇ ਗਾਲੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਰਵਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ
ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ, ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੈਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹ
ਖੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ।
- ੨੯ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਧਰਿਨਾਂ ਹੀ ਦੇਸੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਰੋਸਿਸ ਰਿਉਂ ਰਹਦਾ ਹਾਂ?
ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾ।
- ੩੦ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਬਰਫ ਨਾਲ ਵੀ ਸਾਫ ਰਹ
ਲਵਾਂ
ਤੇ ਆਖਣੇ ਹੱਥ ਸਾਬਨ ਨਾਲ ਧੋਕੇ ਵੀ ਸਾਫ ਰਹ
ਲਵਾਂ,
- ੩੧ ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੈਨੂੰ ਚਿਰੜ ਵਾਲੇ ਟੋਟੇ ਵਿੱਚ ਧੱਕ ਦੇਵੇਗਾ।
ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਬਸਤਰ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਨਗੇ।
- ੩੨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਕਦਾ।
ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਰਚਿਹਰੀ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ
ਸੱਕਦੇ।
- ੩੩ ਰਾਮ ਕਿ ਰੋਈ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ।
ਰਾਮ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਆਂ ਰਹਨ
ਵਾਲਾ ਇੱਥੇ ਰੋਈ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ।
- ੩੪ ਰਾਮ ਕਿ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਾਲੀ ਲਾਠੀ ਨੂੰ ਖੋਹ
ਕੇ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਰੋਈ ਹੁੰਦਾ।
ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਭੈਭੀਤ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਕਣਾ
ਸੀ।
- ੩੫ ਫੇਰ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾ ਜੇ ਵੀ
ਆਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਰਹਿ ਸੱਕਦਾ ਸਾਂ।
ਯਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਕਦਾ।
? "ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ ਹਾਂ।
10 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਮਿਰਾਇਤ ਰਹਾਂਗਾ।
ਮੇਰੀ ਬੁਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਰੁਝਤਤਨ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ
ਗੁਣ ਬੋਲਾਂਗਾ।
- ੨ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਆਖਾਂਗਾ, 'ਮੇਰੀ ਨਿੰਦਿਆ ਨਾ ਰਹ!
ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਮੈਂ ਕੀ ਰਸੂਰ ਰੀਤਾ ਹੈ?
ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਮਿਰਾਇਤ ਹੈ?'
੩ ਹੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਮੁੱਖ
ਮਿਲਦਾ ਹੈ?

- ਲੱਗਦਾ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਰੋਈ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨੂੰ
ਤੂੰ ਸਾਜ਼ਿਆ ਹੈ।
- ਜਾਂ ਸਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਉਨਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਹੋ
ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦ ਲੋਕ ਬਣਾਦੇ ਨੇ।
- ੯ ਯਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮਨੁੱਖੀ ਅੱਖਾਂ ਹਨ?
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਮਾਰੇ
ਲੋਕ ਦੇਖਦੇ ਨੇ?
- ੧੧ ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਜੀਵਨ ਵੀ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਬੇਛਾ
ਹੈ?
ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਜੀਵਨ ਵੀ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਜਿੰਨਾ
ਹੀ ਬੇਛਾ ਹੈ?
ਨਹੀਂ! ਇਸ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹੋ
ਜਿਹਾ ਹੈ?
- ੬ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਰਸੂਰ ਲੱਭਦੇ ਹੋ
ਤੇ ਮੇਰਾ ਧਾਥ ਖੋਜਦੇ ਹੋ।
- ੭ ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਮੈਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਹਾਂ
ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਸਰਕੀ ਕੋਲੋਂ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸੱਕਦਾ!
- ੮ ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਮੇਰੇ
ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬੁਧ ਦਿੱਤਾ।
ਯਰ ਗੁਣ ਇਹੀ ਮੈਨੂੰ ਵਲ ਰਹੇ ਨੇ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ
ਰਹੇ ਨੇ!
- ੯ ਯਰਮੇਸੂਰ! ਯਾਦ ਰਹ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਸਾਚੇ ਵਾਂਗ
ਢਾਲਿਆ,
ਕੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਯੁਝ ਬਣਾ ਦੇਵੇਂਗਾ।
- ੧੦ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਧ ਵਾਂਗ ਬਾਹਰ ਡੋਲਦਾ ਦਿੱਤਾ।
ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰੜਦੇ ਹੋ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਚੋੜਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ
ਧਨੀਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- ੧੧ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਤੱਡੀਆਂ ਤੇ ਧਰਿਨਾਂ ਨਾਲ ਇਰੱਠਿਆਂ
ਕੀਤਾ ਹੈ।
ਤੇ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਚਮੜੀ ਤੇ ਮਾਸ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ।
- ੧੨ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਕੀਤੀ।
ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ।
ਤੇ ਮੇਰੇ ਆਤਮੇ ਉੱਤੇ ਧਰਿਰਾ ਦਿੱਤਾ।
- ੧੩ ਯਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰ
ਢਪਾ ਲਿਆ
ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਇਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਭੇਤ ਭਰੇ ਢੰਗ
ਨਾਲ ਆਖਣੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਵਿਉਂਤਿਆ ਹੈ।
ਹਾਂ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਇਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸੀ।
- ੧੪ ਜੇ ਮੈਂ ਧਾਥ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਇਸ
ਲਈ
ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਦੰਡ ਦੇ ਸੱਕਦੇ ਸੀ।
- ੧੫ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਧਾਥ ਰਹਦਾ,
ਮੈਂ ਦੇਸੀ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹੈ।
ਯਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਖਣਾ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸੱਕਦਾ ਜਦ ਕਿ ਮੈਂ
ਬੇਰਸੂਰ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਸਰਮਸਾਰ ਅਤੇ ਉਦਾਸ ਹਾਂ।

- 16 ਜੇ ਮੈਂਨੂੰ ਰੋਈ ਮਫਲਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਭਾਣ ਮਗਿਸੁਮ ਮੱਰਦਾ ਗਾਂ
 ਤੁਮੀਂ ਮੇਰਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ ਮੇਰੇ ਦਾ ਮਿਰਾਰ ਰਹਦਾ ਹੈ।
 ਤੁਮੀਂ ਦੇਬਾਰਾ ਆਖਣੀ ਤਾਰਤ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਮਾਉਦੇ ਹੋ।
- 17 ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਨਵੇਂ ਗਵਾਹ ਲੱਭਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਹਾਡੀ ਰਜਾ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ,
 ਰਈ ਢਾਂਗਾਂ ਨਾਲ ਬਾਰ ਬਾਰ ਗੱਮਾ ਦਰਮਾਉਦੀ ਹੈ,
 ਜਿਵੇਂ ਤੁਮੀਂ ਟਿੱਰ ਫੇਜ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੂਮਰੀ ਫੇਜ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੇਜਦੇ ਹੋ।
- 18 ਇਮ ਲਈ ਹੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਮੀਂ ਮੈਂਨੂੰ ਜਨਮ ਰਿਉ ਲੈਣ ਦਿੱਤਾ?
 ਰਾਮ ਰਿ ਮੈਂ ਰਿਮੇ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਧੈਣ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਮਰ ਗਿਲਾ ਗੁੰਦਾ।
- 19 ਰਾਮ ਰਿ ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਜਿਉਦਾ ਨਾ ਗੁੰਦਾ।
 ਰਾਮ ਰਿ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਗਰਭ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਰਬਰ ਵੱਲ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ।
- 20 ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਤਾਂ ਤਰੀਬਨ ਮੁੱਰ ਗਿਲਾ ਹੈ।
 ਇਮ ਲਈ ਮੈਂਨੂੰ ਟਿੱਰਲਿਆਂ ਛੱਡ ਦਿਉ।
 ਮੈਂਨੂੰ ਉਹ ਬੋੜਾ ਜਿਗਾ ਮਮਾਂ ਮਾਨਣ ਦਿਉ ਜੇ ਰਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਹੈ।
- 21 ਇਮ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਰਿ ਮੈਂ ਉਮ ਬਾਵੇਂ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵਾਂ ਜਿੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੋਤ
 ਆਤੇ ਗਨੇਰੇ ਦੀ ਬਾਂ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਧਰਤਦਾ।
- 22 ਮੈਂਨੂੰ ਉਹ ਬੋੜਾ ਜਿਗਾ ਮਮਾਂ ਮਾਨਣ ਦਿਉ ਜੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਬੱਚਿਆਂ ਹੈ ਇਮ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਰਿ ਮੈਂ ਚੱਲਾ ਜਾਵਾਂ।
 ਮੈਂ ਗਨੇਰੇ, ਯਰਛਾਵਿਆਂ ਆਤੇ ਉਲਝਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵਾਂ।
 ਉੱਥੇ ਚਾਨਣ ਵੀ ਗਨੇਰਾ ਹੈ।”

ਮੇਫਰ ਐਂਜੂਬ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਦਾ ਹੈ

- 1 ਫੇਰ ਨਯਮਾਬੀ ਮੇਫਰ ਨੇ ਐਂਜੂਬ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ
 ਤੇ ਆਖਿਆ,
 2 “ਰੀ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਸਬਦਾਂ ਦੀ ਇਮ ਗਨੇਹਰੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ!
 ਰੀ ਟਿਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹੀਆਂ ਐਂਜੂਬ ਨੂੰ ਠੀਰ ਸਿੱਧ ਰਹੀਆਂ ਨੇ? ਨਹੀਂ!”
- 3 ਐਂਜੂਬ ਤੇਰਾ ਰੀ ਖਿਲਾਲ ਹੈ
 ਰਿ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਤੈਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਰੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ?
 ਤੇਰਾ ਰੀ ਖਿਲਾਲ ਹੈ ਰਿ ਰੋਈ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਝਿੜਕੇਗਾ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈਂ?
- 4 ਐਂਜੂਬ ਤੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ
 ਮੇਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਠੀਰ ਨੇ
 ਤੇ ਤੁਮੀਂ ਦੇਖ ਮੱਰਦੇ ਹੋ ਰਿ ਮੈਂ ਮੁੱਧ ਗਾਂ।
- 5 ਐਂਜੂਬ, ਮੇਰੀ ਟਿੱਛਾ ਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇ

- ਦਿੰਦਾ ਤੇ ਦੱਮ ਦਿੰਦਾ ਰਿ ਤੂੰ ਗਲਤ ਹੈਂ।
- 6 ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਸਿਯਾਣਥ ਦਾ ਮੁੱਰਮ ਦੱਮ ਮੱਰਦਾ।
 ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਦੱਮ ਮੱਰਦਾ ਰਿ ਗਰ ਰਹਾਣੀ ਦੇ ਵੇ ਧਾਮੇ ਗੁੰਦੇ ਨੇ।
- ਐਂਜੂਬ ਸੁਣ ਮੇਰੀ ਗੱਲ,
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਉਨੀ ਮਜਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਗਾ ਜਿੰਨੀ ਉਮ ਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”
- 7 “ਐਂਜੂਬ ਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਮੱਚਮੁੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਮਝਦਾ ਹੈਂ?
 ਤੂੰ ਮਰਬ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਮਝ ਨਹੀਂ ਮੱਰਦਾ?”
- 8 ਤੂੰ ਉਮ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਰਦਾ ਜੇ ਉੱਧਰ ਮਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ!
 ਤੂੰ ਮੇਤ ਦੇ ਸਬਾਨ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।
- 9 ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਰਤੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੇਰਾ ਹੈ
 ਤੇ ਮਮੁੱਦਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੇਰਾ ਹੈ।
- 10 “ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰਰ ਲਵੇ ਤੇ ਰਚਿਹਰੀ ਆਂਦਰ ਲੈ ਆਵੇ
 ਰੋਈ ਵੀ ਉਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਰ ਮੱਰਦਾ।
- 11 ਮੱਚਮੁੱਚ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ, ਰਿ ਰੋਣ ਨਿਰਮਾ ਹੈ।
 ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਦੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਆਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
- 12 ਟਿੱਰ ਜੰਗਲੀ ਗਯਾ ਇਨਮਾਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਮੱਰਦਾ।
 ਤੇ ਮੁਰਖ ਬੰਦਾ ਰਦੇ ਵੀ ਸਿਯਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- 13 ਯਰ ਐਂਜੂਬ, ਜੇਰਰ ਤੂੰ ਆਖਣਾ ਦਿਲ ਤਿਆਰ ਰਰ ਮੱਰਦਾ,
 ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਮ ਆਂਗੇ ਆਖਣੇ ਗੱਥ ਫੈਲਾ ਮੱਰਦਾ ਹੋਣਾ ਮੀ।
- 14 ਤੈਨੂੰ ਉਮ ਧਾਧ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਹੜਾ ਤੇਰੇ ਘਰ ਆਂਦਰ ਹੈ।
 ਬਦੀ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹਿਣ ਦੇਣਾ।
- 15 ਫੇਰ ਤੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਬਿਨਾ ਮਰਮ ਦੇ ਤੱਰ ਮੱਰਦਾ ਹੈਂ।
 ਤੂੰ ਬਿਨਾਂ ਡਰਿਆਂ ਦਿਰੜਤਾ ਨਾਲ ਖਲੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈਂ।
- 16 ਫੇਰ ਤੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਮੱਰਦਾ ਤੇਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਉਮ ਖਾਣੀ ਵਰਗੀਆਂ ਗੁੰਦੀਆਂ ਜਿਹੜਾ ਵਹਿ ਚੁੱਰਿਆ ਹੈ।
- 17 ਫੇਰ ਤੇਰਾ ਜੀਵਨ ਦੁਯਹਿਰ ਦੀ ਯੁੱਧ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਚਮਰੀਲਾ ਗੁੰਦਾ।
 ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਮਭ ਤੋਂ ਗਨੇਰੀਆਂ ਖੜੀਆਂ ਵੀ ਮਵੇਰ ਦੇ ਮੁਰਜ ਵਾਂਗ ਚਮਰੀਲੀਆਂ।
- 18 ਫੇਰ ਤੂੰ ਮੁਸੱਯਿਆਤ ਮਗਿਸੁਮ ਰਹਦਾ ਰਿਉ ਗੁੰਦੀ ਆਮ ਟਿੱਥੇ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰਾ ਖਿਲਾਲ ਰੱਖਦਾ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦਿੰਦਾ।

15 ਤੂੰ ਆਰਾਮ ਰਹਨ ਲਈ ਧੈ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਿਸੇ
ਨੇ ਤੇਰਾ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਹੋਣਾ,
ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਮਿਹਰ ਨੂੰ ਭਾਲਿਆ
ਹੋਵੇਗਾ।
20 ਭਾਵੇਂ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਵੀ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਤੁੱਝ ਦੇ ਹੋਣ
ਧਰ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸਿਰਫ਼ ਖੈਰ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।”

ਅੱਯੁਥ ਦਾ ਸੋਫ਼ਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ

12 1 ਫੇਰ ਅੱਯੁਥ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:
2 “ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਹੋ
ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਸਿਫ਼ਾਈ ਆਦਮੀ ਹੋ।
ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਹੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸਿਫ਼ਾਈ
ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ।
3 ਧਰ ਮੇਰਾ ਦਿਮਾਗ ਵੀ ਤੇਰੇ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੈ।
ਮੈਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਵਾਂਗ ਚਤੁਰ ਹਾਂ।
ਰੋਟੀ ਵੀ ਦੇਖ ਸੱਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ।
4 “ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦੇ ਨੇ।
ਉਹ ਆਖਦੇ ਨੇ ਉਸ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ।
ਇਹੀ ਰਾਹੜ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਬੁਰੀਆਂ
ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਨੇ।
ਮੈਂ ਇੱਕ ਨੇਰ ਬੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਹਾਂ।
ਧਰ ਉਹ ਫੇਰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦੇ ਨੇ।
5 ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਘਿਰੇ ਹੁੰਦੇ ਉਹ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਂਦੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ
ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।
ਉਹ ਲੋਕ ਇੱਕ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਉੱਤੇ ਵਾਰ ਕਰਦੇ ਨੇ।
6 ਧਰ ਡਾਕੂਆਂ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ ਨੂੰ ਗੋਲਿਆਂ ਜਾਂਦਾ।
ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਕਰੋਧਵਾਨ ਕਰਦੇ ਨੇ ਸਾਂਤੀ
ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ,
ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹੀ ਮਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਇੱਕ-ਇੱਕ ਦੇਵਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
7 “ਧਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ
ਦੇਣਗੇ।
ਜਾਂ ਖੁੱਛੇ ਹਵਾ ਦੇ ਖੁੱਛੇਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ।
8 ਜਾਂ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ, ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਵੇਗੀ।
ਜਾਂ ਮਰਮੂਰ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਫ਼ਾਈ
ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦਿਓ।
9 ਧਰ ਰੋਟੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਅਜੇਵੇਂ ਨੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਨੇ।
10 ਧਰ ਜਾਨਵਰ ਜਿਹੜਾ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ
ਮਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਰਤੀ ਦੇ ਆਧੀਨ ਹੈ।
11 ਧਰ ਜਿਵੇਂ ਜੀਭ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਚਖਦੀ ਹੈ

ਤੇ ਰੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਉਹ
ਸੁਣਦੇ ਨੇ।
12 ਜ਼ਮੀਂ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਸਿਫ਼ਾਈ ਬਚੁਰਗ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਲੰਮਾ ਜੀਵਨ ਮਮਝ ਨੂੰ ਧੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
13 ਧਰ ਸਿਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਮਰਤੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੈ।
ਨੇਰ ਮਲਾਹ ਅਤੇ ਮਮਝਦਾਰੀ ਉਸੇ ਦੀ ਹੈ।
14 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਚੀਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਲੋਕ ਉਸ
ਨੂੰ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਉਸਾਰ ਸੱਕਦੇ।
ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕੈਦ ਅੰਦਰ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
ਲੋਕ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਅਜਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ।
15 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਾਰਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਧਰਤੀ ਸੁੱਕ
ਜਾਵੇਗੀ।
ਜੇਹਰ ਉਹ ਬਾਰਿਸ ਨੂੰ ਢਿਲਿਆਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇਹ
ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਭਰ ਦੇਵੇਗੀ।
16 ਧਰਮੇਸੁਰ ਤਾਰਤਵਰ ਹੈ ਤੇ ਮਦਾ ਜਿਤੁਤਦਾ ਹੈ
ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਦੇ ਹਨ।
17 ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਮਝਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਈ ਖੋਹ
ਲੈਂਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਆਪੂਆਂ ਨੂੰ ਮੁਰੱਖਾਂ ਵਾਂਗ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਲਾ
ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
18 ਭਾਵੇਂ ਰਾਜਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਅੰਦਰ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇ
ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਤੀਮਾਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
19 ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਜਰਾਂ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਤੀ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ
ਹੈ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਰਤੀਮਾਨੀ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਖ਼ਾਸਤ
ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ
ਅੰਦਰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਮੁਰੱਖਿਆਤ ਮਮਝਦੇ ਨੇ।
20 ਧਰਮੇਸੁਰ ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ ਮਲਾਹਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਮੋਸ ਕਰ
ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਬਚੁਰਗ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਈ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
21 ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਬਦਨਾਮੀ ਲਿਆਉਂਦਾ
ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਮਰਾਂ ਵੇਲੇ ਮਰਤੀ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ।
22 ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਭ ਦੇ ਗੁਪਤ ਭੇਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਰੋਮਨੀ ਭੋਜਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ
ਖੈਰ ਵਾਂਗਰਾਂ ਗਨੇਰੀਆਂ ਨੇ।
23 ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਮਰਤੀਮਾਨੀ
ਬਣਾਉਂਦਾ
ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਰੋਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
24 ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੂਬਲ ਅੰਦਰ ਭਟਕਣ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

੨੧ ਉਹ ਆਪੂ ਉਸ ਥੰਦੇ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਜੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ
 ਆਪਣਾ ਰਾਗ ਟੱਗਦਾ ਹੈ
 ਉਹ ਉਸ ਸਰਾਬੀ ਥੰਦੇ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਇਹ
 ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੧੩ “ਸੱਯੁਥ ਨੇ ਆਖਿਆ,
 “ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਖਿਆ ਹੋਇਆ।
 ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਗੋਂ ਗੱਲ ਸੁਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਤੁਸੀਂ
 ਆਖਦੇ ਹੋ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ।
 ੨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਚਤੁਰ ਹਾਂ।
 ੩ ਖਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।
 ਮੈਂ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਰਭੇਸੁਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਬਾਰੇ ਯਰਭੇਸੁਰ ਨਾਲ
 ਬਹਿਸ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।
 ੪ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਤਿੰਨੇ ਜਾਣੇ ਆਪਣੀ ਆਗਿਆਤਾ ਨੂੰ ਝੂਠ
 ਨਾਲ ਢੱਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੰਮੇ ਹਰੀਮਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸੇ
 ਦਾ ਵੀ ਟਿਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।
 ੫ ਰਾਮ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਖਾਮੇਸ ਹੋ ਜਾਓ।
 ਇਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਿਆਣਪ ਭਰੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਜਿਹੜੀ
 ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ।
 ੬ “ਗੁਣ ਮੇਰੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣੋ।
 ਜੇ ਵੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਸੁਣੋ।
 ੭ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਲਈ ਝੂਠ ਬੋਲੋ?
 ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ
 ਝੂਠ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਯਰਭੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣਾ
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ੮ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦਾ ਖੱਥ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋ?
 ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਖਾਤਰ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ
 ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਕਰੋਗੇ।
 ੯ ਜੇ ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ
 ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਸਮਾਦੇਗਾ
 ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਹੋ?
 ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੂੰ
 ਮੁਰਖ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।
 ਉਛੋਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।
 10 ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਯਰਭੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੀ ਆਲੋਚਨਾ
 ਕਰੇਗਾ ਜੇ
 ਤੁਸੀਂ ਕਚਿਹਰੀ ਆਂਦਰ ਕਿਸੇ ਥੰਦੇ ਦੇ ਖੱਥ ਦੀ ਚੋਣ,
 ਇਸੇ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ
 ਹੈ।
 11 ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੀ ਮਗਨਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰਦੀ ਹੈ,
 ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹੋ।

12 ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਣੇ ਹੋਏ ਖਾਣ ਸਿਰਫ ਆਰਥੀਕ ਰਹਾਉਤਾਂ
 ਹਨ।
 ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਮਿੱਟੀ ਜਿੰਨੀਆਂ ਬੇਰਾਮ
 ਦਲੀਲਾਂ ਹੀ ਹਨ।
 13 “ਖਾਮੇਸ ਰਹੋ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਿਉ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ
 ਵਾਖਰਦਾ ਹੈ।
 14 ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਵਾਂਗਾ ਤੇ
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ
 ਲਵਾਂਗਾ।
 15 ਮੈਂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਸੁਗੰਗਾ ਭਾਵੇਂ
 ਯਰਭੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਹੀ ਮੁਕਾਵੇ।
 ਯਰ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਮੁਖ ਲਈ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦਾ ਬਚਾਉ
 ਕਰਾਂਗਾ।
 16 ਆ ਤੇ ਜੇ ਯਰਭੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ
 ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਬੋਲਣ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।
 ਕਈ ਵੀ ਬਦ ਆਦਮੀ ਕਦੇ ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਮੋਹ
 ਮਾਗਭਣੇ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
 17 ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਸੁਣ ਜੇ ਵੀ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੇ।
 18 ਮੈਂ ਗੁਣ ਆਪਣਾ ਬਚਾਉ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਹੋਮਿਆਰੀ ਨਾਲ ਖੋਸ
 ਕਰਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਯਰਭੀ ਮਾਥਿਤ ਕੀਤਾ
 ਜਾਵਾਂਗਾ।
 19 ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਥੰਦਾ ਮਾਥਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ
 ਮੈਂ ਗਲਤ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਫੇਰਨ ਚੁੱਕ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ।
 20 “ਹੁੰ ਯਰਭੇਸੁਰ ਬਸ ਦੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਫੇਰ
 ਮੈਂ ਤੈਥੋਂ ਨਹੀਂ ਛੁਪਾਂਗਾ:
 21 ਮੈਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣਾ ਥੰਦ ਕਰ ਦੇ,
 ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਖੈਫਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭੈਭੀਤ ਕਰਨੇ ਸੁਰ ਜਾ।
 22 ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾ ਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਾਂ
 ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇ।
 23 ਮੈਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਪਾਥ ਕੀਤੇ ਨੇ,
 ਮੈਂ ਕੀ ਗਲਤ ਕੀਤਾ ਹੈ,
 ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਾਥ ਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦਿਖਾ।
 24 ਹੁੰ ਯਰਭੇਸੁਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕਿਉਂ ਲਏ ਰੱਖਦਾ ਹੈਂ
 ਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੁਸਮਣਾਂ ਵਰਗਾ ਵਿਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈਂ?
 25 ਸੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ?
 ਮੈਂ ਤਾਂ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਉਡਦਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਖੱਤਾ ਹਾਂ।
 ਤੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਕੇ ਤਿਨਕੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ।
 26 ਹੁੰ ਯਰਭੇਸੁਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ
 ਹੈਂ।
 ਸੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਥਾਂ ਲਈ ਦੁੱਖ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈਂ
 ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਜਵਾਨੀ ਵੇਲੇ ਕੀਤੇ ਸਨ।
 27 ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਧੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲੀਆਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ,

ਤੂੰ ਹਰ ਰਦਮ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈਂ ਜੇ ਮੈਂ ਚੁੱਕਦਾ ਹਾਂ,
 ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਧੋ ਹਰ ਰਦਮ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈਂ।
 ੨੮ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਲੱਕੜ ਦੇ ਉਸ ਟੁਕੜੇ ਵਾਂਗ ਰਮਜ਼ੇਰ
 ਤੋਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੇ ਕੱਢੇ ਦੇ ਉਸ ਟੁਕੜੇ ਵਾਂਗ
 ਗਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੀੜੇ ਖਾ ਰਹੇ ਹੋਣ।”

੧੪

੧ ਐਂਬੂਬ ਨੇ ਆਖਿਆ,
 “ਆਪਾਂ ਮਾਰੇ ਇਨਸਾਨ ਹਾਂ।
 ਮਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ ਛੋਟੀ ਤੇ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ
 ਹੈ।

੨ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਬਹੁਤ
 ਛੇਤੀ ਉੱਗਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 ਆਦਮੀ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਧਰੁਛਾਵੇ ਵਰਗੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ
 ਕੁਝ ਚਿਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫੇਰ ਤੁਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੩ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਧਰ ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਕੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ, ਇੱਕ
 ਇਨਸਾਨ ਵੱਲ ਤੱਕੇਂਗਾ?
 ਤੇ ਕੀ ਤੂੰ ਕਚਿਰੀ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਵੇਂਗਾ ਤੇ ਆਪਾਂ
 ਦੋਵੇਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਖੋਸ ਕਰੀਏ?

੪ “ਕੋਣ ਨਾਪਾਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਚੀਜ਼ ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ? ਕੋਈ
 ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ।

੫ ਆਦਮੀ ਦੇ ਦਿਨ ਧੁਰਵ-ਨਿਮਚਿੱਤ ਹਨ।
 ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੂੰ ਨਿਯਮ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਆਦਮੀ ਕਿੰਨਾ
 ਚਿਰ ਜਿਉਂਦਾ।

ਤੂੰ ਆਦਮੀ ਲਈ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਮਿਥਦਾ ਹੈਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸੱਕਦਾ।

੬ ਇਸ ਲਈ ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਨੂੰ ਤੱਕਣਾ ਬੰਦ ਕਰੋ।
 ਮਾਨੂੰ ਇੰਕਲਿਆਂ ਛੱਡ ਦਿਉ।

ਮਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਖਤ ਜੀਵਨ ਮਾਨਣ ਦਿਉ ਤੇ ਤੱਕ
 ਕਿ ਮਾਡਾ ਮਮਾਂ ਮੁੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

੭ “ਇੱਕ ਕੁੱਖ ਲਈ ਆਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਇਹ ਫੇਰ ਉੱਗ ਸੱਕਦਾ
 ਹੈ।

ਇਹ ਨਵੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਕੱਢਦਾ ਰਹੇਗਾ।

੮ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਜੜਾਂ ਜਮੀਨ ਅੰਦਰ ਧੁਰਾਣੀਆਂ ਹੋ
 ਜਾਣ

ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਢ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਮਰ ਜਾਵੇ।

੯ ਧਰ ਇਹ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਹਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਇਹ ਨਵੇਂ
 ਖੇਦੇ ਵਾਂਗ ਨਵੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਉਗਾਵੇਗੀ।

੧੦ ਧਰ ਜਦੋਂ ਆਦਮੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ,
 ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ!

ਜਦੋਂ ਆਦਮੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ, ਉਹ ਤੁਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੧੧ ਤੁਸੀਂ ਮਰਦਮ ਦੇ ਮੁੱਕ ਜਾਣ ਤੀਰ,
 ਉਸਦਾ ਮਾਰਾ ਪਾਣੀ ਖਿੱਚ ਸੱਕਦੇ ਹੋ, ਧਰ ਆਦਮੀ
 ਮੁਰਦਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।

੧੨ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਮਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਲੋਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 ਤੇ ਉਹ ਮੁੜਕੇ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ।

ਇੱਕ ਮੁਰਦਾ ਆਦਮੀ ਦੇ ਉੱਠਣ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਰੇ ਆਰਾਮ ਆਲੇਖ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਨਹੀਂ, ਲੋਕ ਉਸ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਉੱਠਣਗੇ।

੧੩ “ਰਾਮ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾ ਦੇਵੇਂ।
 ਰਾਮ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਛੁਪਾ ਦਿੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੇਰਾ
 ਗੁੱਸਾ ਠੰਡਾ ਨਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

ਫੇਰ ਮਾਇਦ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਮਮਾਂ ਕੁਣ ਲੈਂਦਾ।

੧੪ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕੀ ਉਹ ਮੁੜਕੇ ਜੀਵੇਗਾ?
 ਮੈਂ ਇੰਜਾਨ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ
 ਨਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਕਿ ਮੈਂ ਆਜ਼ਾਦ ਨਾ
 ਕੀਤਾ ਜਾ ਸੱਕਾਂ।

੧੫ ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦੇ,
 ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ।

ਫੇਰ ਮੈਂ, ਉਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਮਾਜਿਯਾ
 ਤੇਰੇ ਲਈ ਰਿਮੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੋਣਾ ਮੀ।

੧੬ ਤਾਂ ਵੀ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਧੋ ਹਰ ਰਦਮ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦਾ,
 ਧਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਨਾ ਕਰਦਾ।

੧੭ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੋਰੇ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਕੇ,
 ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਧਰੁਗਾਂ ਸੁੱਟ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ।

੧੮ “ਧਰੁਗਾਂ ਡਿੱਗਦੇ ਨੇ ਤੇ ਬਿਖਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,
 ਵੱਡੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਗਿੱਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਤੇ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦੀਆਂ
 ਨੇ।

੧੯ ਪਾਣੀ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਵਗਦਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਮਾ ਦਿੰਦਾ
 ਹੈ।

ਹੜਕ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਮਿੱਟੀ ਰੋਢ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਸੀਂ ਬੰਦੇ ਦੀ ਆਮ ਨੂੰ
 ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।

੨੦ ਤੁਸੀਂ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ
 ਚੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਦਾਮ ਕਰਕੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਦੂਰ ਭੇਜ
 ਦਿੰਦੇ ਹੋ।

੨੧ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸ
 ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਨਹੀਂ।

ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਿਮੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ
 ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ।

੨੨ ਉਹ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ ਦਰਦ
 ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

ਅਲੀਫਜ਼ ਦਾ ਐਂਬੂਬ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

੧੫

੧ ਫੇਰ ਤੇਮਾਨ ਤੋਂ ਅਲੀਫਜ਼ ਨੇ ਐਂਬੂਬ ਨੂੰ ਜਵਾਬ
 ਦਿੱਤਾ:

੨ “ਐਂਬੂਬ, ਜੇ ਤੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਿਆਣਾ ਹੁੰਦਾ,
 ਤੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਰੰਮੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਗੁਣਿਆਂ ਨਾਲ
 ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੰਦਾ!

ਸਿਆਣਾ ਆਦਮੀ ਇੰਨਾ ਗਰਮ ਹਵਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ
 ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

੩ ਰੀ ਤੂੰ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿਆਣਾ ਆਦਮੀ ਨਿਰੰਮੇ
ਸਬਦਾਂ ਨਾਲ

ਯੇ ਬੇਰਾਹ ਰਬਨਾਂ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਰਹੇਗਾ।

੪ ਐਂਜੂਬ ਜੇ ਤੇਰਾ ਵੱਸ ਚਲਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਇੱਜਤ ਨਾ ਰਦਾ ਤੇ ਨਾ ਉਸ ਆਂਗੇ
ਧਰਮਰਬਨਾ ਰਦਾ।

੫ ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ ਸਾਫ ਤੇਰੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ
ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ।

ਐਂਜੂਬ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਧਾਧ ਨੂੰ ਚਲਾਰੀ ਭਰੇ ਸਬਦਾਂ ਦੀ
ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਰ ਰਿਹਾ
ਹੈਂ।

੬ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਰਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੂੰ ਗਲਤ ਹੈਂ
ਕਿਉਂ।

ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਮੂੰਹੋਂ ਆਖਦਾ ਹੈਂ
ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕਿ ਤੂੰ ਗਲਤ ਹੈਂ।

ਤੇਰੇ ਆਖਣੇ ਹੀ ਹੋਠ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਦੇ ਨੇ।

੭ “ਐਂਜੂਬ ਰੀ ਤੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਹੀ ਉਹ ਧਰਮਲਾ
ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਰਦੇ ਜਨਮਿਆ ਸੀ?

ਰੀ ਤੂੰ ਧਰਮਲਾ ਤੋਂ ਧਰਮਲਾ ਜਨਮਿਆ ਸੀ?

੮ ਰੀ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤ ਖੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ
ਸੀ?

ਰੀ ਤੂੰ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਹੀ ਸਿਆਣਾ ਆਦਮੀ ਹੈਂ।

੯ ਐਂਜੂਬ, ਤੂੰ ਰੀ ਜਾਣਦੈਂ ਜੇ ਆਮੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ?

ਕਿੰਨਹਾਂ ਅੰਤਰਦਰਿਸ਼ਟੀਆਂ ਤੇ ਤੂੰ ਰਾਬਜ ਹੈਂ ਜਿੰਨਹਾਂ
ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਰਮੀ ਹੈਂ।

੧੦ ਸਫੇਰ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਯੇ ਬਚੁਰਗ ਸਾਡੇ
ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ।

ਹਾਂ, ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨਾਲੋਂ ਵਢੇਰੇ ਲੋਰ ਸਾਡੇ ਧੱਖ ਵਿੱਚ
ਹਨ।

੧੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਸੱਚ ਦੋਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਦਾ ਹੈ ਧਰ
ਇਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ।

ਆਮੀਂ ਰੋਮਲਤਾ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੰਦੇਸ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

੧੨ ਐਂਜੂਬ ਤੂੰ ਸਮਝਦਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?

ਕਿਉਂ ਤੂੰ ਸੱਚ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸੱਚਦਾ?

੧੩ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈਂ ਜਦੋਂ ਤੂੰ

ਇਹ ਰੋਹ ਭਰੇ ਸਬਦ ਬੋਲਦਾ ਹੈਂ।

੧੪ “ਰੋਈ ਵੀ ਆਦਮੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬੇਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸੱਚਦਾ।

ਯੋਰਤ ਤੋਂ ਜੰਮਿਆ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਧਰਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸੱਚਦਾ।

੧੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਣੇ ਦੂਤਾਂ ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰਦਾ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੁਰਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਵੀ ਧਵਿੱਤਰ
ਨਹੀਂ ਹਨ।

੧੬ ਆਦਮੀ ਬਦਤਰ ਹੈ।

ਉਹ ਨਫਰਤ ਯੋਗ ਯੇ ਭਰਮਟ ਹੈ ਯੇ ਬਦੀ ਨੂੰ
ਧਾਣੀ ਵਾਂਗ ਧੀਂਦਾ ਹੈ।

੧੭ “ਐਂਜੂਬ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ
ਸਮਝਾਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਹ ਦੱਸਾਂਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।

੧੮ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਾਂਗਾ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੇ
ਦੱਸੀਆਂ ਨੇ।

ਸਿਆਣੇ ਬੰਦਿਆਂ, ਧਰਮਿਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
ਦੱਸੀਆਂ ਨੇ।

੧੯ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਆਖਣੇ ਮੁਲਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

ਰੋਈ ਵੀ ਵਿਦੇਸੀ ਉੱਥੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘਦਾ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਰਿਮੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਆਜੀਬ
ਵਿੱਚਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ।

੨੦ ਇਨਹਾਂ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਬੁਰਾ
ਆਦਮੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਦੁੱਖ ਭਰਦਾ ਹੈ।

ਜਾਨਮ ਆਦਮੀ ਆਖਣੇ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਿਹਿਆਂ
ਦੋਗਨ ਦੁੱਖ ਭਰਦਾ ਹੈ।

੨੧ ਹਰ ਸੋਰ ਉਸ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਰਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦਾ ਦੁਸਮਣ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਾਰ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ
ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਮਝੇਗਾ।

੨੨ ਉਸ ਰੋਲ ਹਨੇਰੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਰੋਈ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਰਿਮੇ ਥਾਂ ਤਲਵਾਰ
ਇੰਤਜਾਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

੨੩ ਉਹ ਇੰਧਰ-ਉਧਰ ਭਟਕਦਾ ਹੈ ਧਰ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ
ਗਿਰਝਾਂ ਲਈ ਭੋਜਨ ਬਣੇਗਾ।

ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੈ।

੨੪ ਦਰਦ ਯੇ ਚਿੰਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਰਦੇ ਦੋ ਨੇ।

ਉਹ ਚੀਜਾਂ ਤਬਾਹ ਰਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਾਜੇ ਵਾਂਗ,
ਉਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਦੀਆਂ ਹਨ।

੨੫ ਕਿਉਂ ਕਿ ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ
ਇਨਕਾਰ ਰਦਾ ਹੈ

ਯੇ ਉਹ ਆਖਣਾ ਮੁੱਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਜਿਨਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਯੇ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ
ਰੋਸਿਸ ਰਦਾ ਹੈ।

੨੬ ਉਹ ਆਦਮੀ ਬਹੁਤ ਜਿੱਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਰਿਮੇ ਮੋਟੀ ਤਰਫੀ ਢਾਲ ਨਾਲ
ਹਮਲਾ ਰਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਦਾ ਹੈ।

੨੭ ਭਾਵੇਂ ਜੋਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਮੀਰ ਯੇ
ਮੋਟਾ ਹੋਵੇ।

੨੮ ਉਸ ਦਾ ਸਹਿਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ,
ਉਸਦਾ ਘਰ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ,
ਉਸ ਦਾ ਮਰਾਨ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੯ ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਬਹੁਤ ਦੋਰ ਤੱਕ ਆਮੀਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।
ਉਸਦੀ ਦੋਲਤ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ।
ਉਸ ਦੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਬਹੁਤ ਤਾ ਨਹੀਂ ਉੱਗਣਗੀਆਂ।

- 30 ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਹਨੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸੱਚੇਗਾ
ਉਹ ਉਸ ਰੁੱਖ ਵਾਂਗਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕੁੰਡਲਾਂ
ਇੱਕ ਲਾਟ ਰਾਹਤ ਮਗ ਗਈਆਂ ਹੋਣ
ਯਤੇ ਹਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਉਡਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- 31 ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਮੁਖ ਨਹੀਂ
ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਿਰੰਮੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
ਕਿਉਂ? ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।
- 32 ਇਸਨੂੰ ਖਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ,
ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਬੁਢਾ ਹੋ ਕੇ ਜਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
ਉਹ ਉਸ ਸੁੱਕੀ ਟਾਹਣੀ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਫੇਰ
ਕਦੇ ਵੀ ਹਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।
- 33 ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਉਸ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲੇ ਵਰਗਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ
ਜਿਸਦੇ ਅੰਗੂਰ ਖਰੜੇ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ ਝੜ ਜਾਂਦੇ
ਨੇ।
ਉਹ ਬੰਦਾ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਉਸ ਰੁੱਖ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ
ਫੁੱਲ ਝੜ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
- 34 ਕਿਉਂ ਕਿ ਬਿਨਾ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਵਢੀ ਨੂੰ ਖਿਲਾਰ ਕਰਦੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਘਰ ਅੱਗ ਨਾਲ ਮਾੜੇ ਜਾਣਗੇ।
- 35 ਉਹ ਕਮਟਾਂ ਦੀ ਕਲਥਾ ਕਰਦੇ ਨੇ, ਧਾਥ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ
ਹਨ
ਯਤੇ ਕੁੱਝ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ ਵਿਉਂਤਦੇ ਹਨ।”

ਸੱਚ ਦਾ ਅਲੀਫ਼ਜ਼ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

1੬

- 1 ਫੇਰ ਸੱਚ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ:
2 “ਘਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ।
ਤੁਸੀਂ ਤਿੰਨੇ ਬੰਦੇ ਮੈਨੂੰ ਤਕਲੀਫ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਆਰਾਮ
ਨਹੀਂ।
- 3 ਤੁਹਾਡੇ ਲੰਬੇ ਭਾਸ਼ਣ ਕਦੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।
ਤੁਸੀਂ ਬਹਿਮ ਕਿਉਂ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ।
- 4 ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੁੱਝ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦੇ,
ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹੋ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿ ਸੱਚਦਾ ਮੀ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਆਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਕੇ ਤੁਹਾਡੇ
ਤੇ ਆਖਣਾ ਸਿਰ ਹਿਲਾ ਸੱਚਦਾ ਮੀ।
- 5 ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੱਸਲਾ ਦੇ ਸੱਚਦਾ ਮੀ
ਯਤੇ ਆਖਣੇ ਸਬਦਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਦੇ ਸੱਚਦਾ
ਮੀ।
- 6 “ਧਰ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਦਰ ਨੂੰ ਦੂਰ
ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
ਯਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖਾਮੋਸ਼ ਰਹਿਣਾ ਕੁਝ ਮਗਇਤਾ ਕਰਦਾ
ਹੈ।
- 7 ਜੇ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਸਰਤੀ ਖੋਗ ਲਈ
ਹੈ।
ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
- 8 ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਖਤਲਾ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,

- ਤੇ ਲੋਕ ਇਹੀ ਮੋਚਦੇ ਨੇ ਕਿ ਮੈਂ ਕੇਮੀ ਹਾਂ।
- 9 “ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਵਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕਹਿਰਵਾਨ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਦੇ
ਟੋਟੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੰਦ ਕਰੀਚ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਮੇਰਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਨਫਰਤ ਨਾਲ ਤੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- 10 ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਨੇ।
ਉਹ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ
ਕਥੇੜਾਂ ਮਾਰਦੇ ਨੇ।
- 11 ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਧਾਮੋਂ ਕਥਮੀ ਕਰਵਾਇਆ
ਹੈ।
- 12 ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹਰ ਗੱਲ ਬੜੀ ਠੀਕ ਠੀਕ ਸੀ,
ਧਰ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ।
ਹਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਰਦਨ ਤੋਂ ਫੜ ਲਿਆ
ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਟੋਟ-ਟੋਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਿਸਾਨੇਥਾਕੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ।
- 13 ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਤੀਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਮੇਰੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਨੇ
ਉਹ ਮੇਰੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੀਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਕੋਈ ਮਿਹਰ ਨਹੀਂ ਦਰਮਾਉਂਦਾ।
ਉਹ ਮੇਰੇ ਖਿਤਤ ਨੂੰ ਕਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੋਢ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
- 14 ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚਲੇ ਸਿਧਾਹੀ ਵਾਂਗ ਟੁੱਟ
ਧੈਂਦਾ ਹੈ।
- 15 “ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਉਦਾਮ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਦਾਮੀ ਦੇ ਇਹ
ਬਸਤਰ ਧਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਘੱਟੇ ਯਤੇ ਸੁਲਾਹ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਤੇ ਮੈਂ
ਗੁਰਿਆ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
- 16 ਰੋ-ਰੋ ਕੇ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਲਾਲ ਹੋਇਆ ਖਿਆ ਹੈ।
ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੁਆਲੇ ਕਾਲੇ ਖੋਰੇ ਨੇ।
- 17 ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਲਈ ਜਾਲਮ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਧਰ ਮੇਰੇ
ਨਾਲ ਇਹ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਨੇ।
ਮੇਰੀਆਂ ਧਰਮਕਥਾਵਾਂ ਸੁੱਧ ਤੇ ਧਰਮੀ ਹਨ।
- 18 “ਕਰਤੀਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਫੁਧਾ ਨਾ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀ।
ਕਾਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਧੰਧਤਾ ਲਈ ਮੇਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ
ਨੂੰ ਕੋਰਣ ਨਾ ਦੇਵੀਂ।
- 19 ਗੁਣ ਵੀ ਅਕਾਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ
ਧੰਧ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇਗਾ।
ਉੱਧਰ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਾਖੀ
ਦੇਵੇਗਾ।
- 20 ਮੇਰਾ ਮਿੱਤਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਜਦ ਕਿ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਮਾਗਮਣੇ ਹਿੰਝੂ ਕਰ
ਕਰੀਆਂ ਨੇ।
- 21 ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ,

ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਆਹੁਤੀ *ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਲਈ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੨੨ “ਮਿਰਫ਼ ਖੋੜੇ ਹੀ ਮਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉਸ ਬਣੇ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਘਰੁਤਦਾ।

੧ “ਮੇਰਾ ਆਤਮਾ ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਝ ਛੱਡ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਤਰਕੀਬਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਆਤੇ ਕਬਰ ਮੇਰਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

੨ ਲੋਕੀਂ ਮੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖਲੋਤੇ ਨੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੱਸ ਰਹੇ ਨੇ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਖਿਝਾਉਂਦਿਆਂ ਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦਿਆਂ ਤੌਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

੩ “ਹੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਦਰਸਾਉ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੈਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।

ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੈਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

੪ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਮਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਆਤੇ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਨੇ,

ਕਿਰਥਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਨਾ ਦਿਓ।

੫ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਲੋਕ ਕੀ ਆਖਦੇ ਨੇ, ‘ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਂਬਾਰੇ ਆਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।’

ਯਰ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਗਏ ਨੇ।

੬ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਸਭ ਥਾਮੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਬੁਰਦੇ ਨੇ।

੭ ਮੇਰੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਲੱਗਭਗ ਆਂਨਹੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖੀ ਹਾਂ।

ਮੇਰਾ ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਯਰਛਾਵੇਂ ਵਾਂਗ ਧਤਲਾ ਹੋ ਗਿਆ।

੮ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਦੁੱਖੀ ਨੇ।

ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕਾਰਣ ਉੱਤੇਜਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

੯ ਯਰ ਯਰਮੀ ਲੋਕ ਯਰਮੀ ਰਾਹ ਤੇ ਡੁਟੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕੀਂ ਬਹੁਤ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

੧੦ “ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣੇ ਆਓ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਸਾਰਾ ਕਰਮ ਮੇਰਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਆਣਾ ਨਹੀਂ।

੧੧ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਬੀਤ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੇਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਨੇ।

ਮੇਰੀ ਆਮ ਮੁੱਕ ਗਈ ਹੈ।

੧੨ ਯਰ ਉਹ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦਿਨ ‘ਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਜਨੇਰੇ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ: ਰੋਸ਼ਨੀ ਮਿਰਫ਼ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਹੈ।

੧੩ “ਹੇ ਮੌਕਦਾ ਮੈਂ ਆਮ ਕਰਾਂ ਕਿ ਕਬਰ ਮੇਰਾ ਨਵਾਂ ਘਰ ਹੋਵੇਗੀ,

ਹੇ ਮੌਕਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਜਨੇਰੀ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਿਸਤਰ ਵਿਛਾਉਣ ਦੀ ਆਮ ਕਰਾਂ।

੧੪ ਸਾਇਦ ਮੈਂ ਕਬਰ ਨੂੰ ਕਰਾਂ, ‘ਤੂੰ ਹੋ ਮੇਰਾ ਧਿਤਾ ਹੈ,’ ਆਤੇ ਕੀੜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਾਂ, ‘ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਜਾਂ ਮੇਰੀ ਭੈਣ।’

੧੫ ਯਰ ਜੇ ਮਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਮੇਰੀ ਆਮ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਆਮ ਨਹੀਂ।

ਜੇ ਮਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਮੇਰੀ ਆਮ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਬਿਨਾ ਆਮ ਤੋਂ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ।

੧੬ ਕੀ ਮੇਰੀ ਆਮ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਵੇਗੀ? ਕੀ ਇਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਜਾਵੇਗੀ?

ਕੀ ਆਮੀਂ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਸੁਆਹ ਵਿੱਚ ਸਮਾਵਾਂਗੇ?”

ਬਿਲਦਦ ਦਾ ਸੱਚੁਬ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

੧ ਫੇਰ ਸੂਹੀ ਦੇ ਬਿਲਦਦ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:

੧੮ “ਸੱਚੁਬ, ਤੂੰ ਕਦੋਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੇ ਹਟੇਗਾ?

ਥਾਮੇਸ ਹੋ ਤੇ ਸੁਣ, ਆ ਆਮੀਂ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਦੱਸੀਏ।

੨ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਇਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮੀਂ ਬੇਬੁਧਾਨ ਗਊਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਰਖ ਹਾਂ?

੩ ਸੱਚੁਬ, ਤੇਰਾ ਗੁੱਸਾ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਸੱਟ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਸ ਤੇਰੇ ਲਈ ਯਰਤੀ ਛੱਡ ਜਾਣ?

ਕੀ ਤੂੰ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਧਰਾੜਾਂ ਨੂੰ ਗਿਲਾ ਦੇਵੇਗਾ?

੪ “ਹਾਂ, ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਗੁੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਦੀ ਆਂਗ ਜਲਣੇ ਹਟ ਜਾਵੇਗੀ।

੫ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਜਨੇਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦਾ ਕੀਵਾ ਬੁਝ ਜਾਵੇਗਾ।

੬ ਉਸ ਦੇ ਕਦਮ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਯਰ ਉਹ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤਰੇਗਾ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬੁਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਡੋਗ ਦੇਣਗੀਆਂ।

੭ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਦਮ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਰਜੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣਗੇ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਿਰਜੇ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਵੇਗਾ।

੮ ਕੁੜੀਰੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਂਡੀਆਂ ਫੜ ਲਵੇਗੀ, ਕੁੜੀਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਫੜ ਲਵੇਗੀ।

੯ ਯਰਤੀ ਤੇ ਧਿਆ ਰੱਸਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਮ ਲਵੇਗਾ,

*੧੬:੨੧ ਵਿਆਹੁਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ, “ਆਦਮੀ ਦਾ ਯੁਤਰ।”

- ਕੁੜੀ ਉਮ ਦੇ ਗੁਰ ਅੰਦਰ ਇਤਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।
- ੧੧ ਡਰ ਉਮ ਦਾ ਮਾਰੀ-ਧਾਰੀ ਇਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਰ ਉਮ ਦੇ ਵੱਧੇ ਗੁਰ ਕਦਮ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਨਗੇ।
  - ੧੨ ਬੁਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਉਮ ਲਈ ਭੁੱਖੀਆਂ ਹਨ। ਉਮ ਦੀਆਂ ਬਰਬਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗਦਮੇ ਤਿਆਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਡਿੱਗੇਗਾ।
  - ੧੩ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਉਮ ਦੀ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਖਾ ਲਵੇਗੀ ਇਹ ਉਮ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਬਾਗਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਦੇਵੇਗੀ।
  - ੧੪ ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਅਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਮ ਦੀ ਯਾਗਵਾਈ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
  - ੧੫ ਉਮ ਦੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ? ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਅੱਗ ਉਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਬਿਖੇਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
  - ੧੬ ਹੋਠਾਂ, ਉਮ ਦੀਆਂ ਜਿਹੜਾਂ ਮੁੱਕ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤੇ ਉੱਥਰ, ਉਮ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਮਰ ਜਾਣਗੀਆਂ
  - ੧੭ ਯਰਤੀ ਉਤਲੇ ਲੋਕ ਉਮ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਗੁਣ ਉਮ ਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
  - ੧੮ ਲੋਕ ਉਮ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਧੱਕ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਭਜਾ ਦੇਣਗੇ।
  - ੧੯ ਉਮ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਖੋਤੇ-ਖੋਤਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਉਮ ਦੇ ਯਠਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ।
  - ੨੦ ਖੱਡਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਦਕਾ ਧਰੁੱਚੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁਣਨਗੇ ਕਿ ਉਮ ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਵਾਧਿਕਾ ਯੁਰਥ ਦੇ ਬੰਦੇ ਡਰ ਨਾਲ ਮੁੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
  - ੨੧ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬੁਰੇ ਦੇ ਅਰ ਨਾਲ ਇਹ ਵਾਧੇਗਾ ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਉਮ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਵਾਧੇਗਾ ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਐਂਜੂਬ ਦਾ ਜਵਾਬ

- ੧ ਫਿਰ ਐਂਜੂਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:
- ੨ “ਰਿਤੀ ਦਰ ਹੋਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਵੋ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਖਦਾਂ ਨਾਲ ਹੱਸਲਾ ਦੇਵੋਗੇ।
- ੩ ਗੁਣ ਤਾਈਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦਮ ਵਾਰੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਵਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸਰਮ ਨਹੀਂ।
  - ੪ ਜੇ ਮੈਂ ਧਾਥ ਵੀ ਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੇਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਤਰਲੀਫ ਨਹੀਂ।
  - ੫ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਬਸ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਦਿਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੇਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਮੇਰਾ ਹੀ ਕਮੁਰ ਨੇ।
  - ੬ ਯਰ ਇਹ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰਾ ਬੁਰਾ ਰੀਤਾ ਹੈ

- ਉਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ।
- ੭ ਮੈਂ ਚੀਖਦਾ ਹਾਂ ਉਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ! ਯਰ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਯੁਰਾਜਦਾ ਹਾਂ ਯਰ ਕੋਈ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।
  - ੮ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰਾ ਗੁਰ ਹੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਨਿਕਲ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ। ਉਮ ਨੇ ਮੇਰਾ ਗੁਰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
  - ੯ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਾਣ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਮ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਲਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
  - ੧੦ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰ ਧਾਮਿਓ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤੀਰ ਕਿ ਮੈਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਉਹ ਮੇਰੀ ਆਮ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਰਿਸੇ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹ ਖੁਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
  - ੧੧ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕਰੋਧ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਬਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸੱਦਦਾ ਹੈ
  - ੧੨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਬੁਰਜ ਉਸਾਰ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਤੰਬੂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਧਾ ਲੈਂਦੇ ਨੇ।
  - ੧੩ “ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਕਰਨ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਲਈ ਅਜਨਬੀ ਹਾਂ।
  - ੧੪ ਮੇਰੇ ਸੱਚੇ ਸੰਬੰਧੀ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ ਨੇ। ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਨੇ।
  - ੧੫ ਮੇਰੇ ਅਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਨੌਕਰਾਣੀਆਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਤੌਰਦੀਆਂ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੋਵਾਂ।
  - ੧੬ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਯਰ ਉਹ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜੇ ਮੈਂ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਉਮ ਦੀ ਮਿੱਠਤ ਵੀ ਕਰਾਂ ਮੇਰਾ ਨੌਕਰ ਮੈਨੂੰ ਗੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।
  - ੧੭ ਮੇਰੀ ਖਤਰੀ ਮੇਰੇ ਸਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੀ ਸੰਘ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਨੇ।
  - ੧੮ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮੰਦਾ ਬੋਲਦੇ ਨੇ।
  - ੧੯ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਕਰੀਬੀ ਦੋਸਤ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਨੇ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਖਿਆਰ ਰੀਤਾ।
  - ੨੦ “ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਖਤਲਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੀ ਚਮੜੀ ਹੱਡੀਆਂ ਉੱਤੇ ਚਿਲਰ ਗਈ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਬੋਝਾ ਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਹੈ।
 21 “ਮੇਰੇ ਦੋਸਤੋਂ ਤਰਸ ਰਹੇ, ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਤਰਸ ਰਹੇ।
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਨਾਲ
 ਮਾਰਿਆ।
 22 ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਰਨ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਿਉਂ
 ਭਜਾਉਂਦੇ ਹੋ!
 ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਗਾਲੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਹੋਰ ਚਮੜੀ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਹੋ?
 23 “ਰਾਮ ਕਿ ਕੋਈ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਜੋ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਤੇ
 ਕਿਤਾਬ ਅੰਦਰ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ
 ਰਾਮ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸ਼ਬਦ ਖੱਤਰੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖੇ ਹੁੰਦੇ।
 24 ਰਾਮ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਜੋ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਲੋਹੇ ਦੇ ਐਜਰ
 ਨਾਲ ਸਿੱਕੇ ਉੱਤੇ ਐਰਿਤ ਹੁੰਦੇ
 ਜਾਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਉਰਾਰਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਦਾ
 ਲਈ ਰਹਿਣ।
 25 ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਬਚਾਉ ਵਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ
 ਹੈ।
 ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਜੀਵਨ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੱਥੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖਲੋਵੇਗਾ
 ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਬਚਾਉ ਰੇਗਾ।
 26 ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਚਮੜੀ
 ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ
 ਕਿ ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਤੜਾਂਗਾ।
 27 ਮੈਂ ਖੁਦ ਆਪਣੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ
 ਵੇਖਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਖੁਦ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖੇਗਾ।
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ
 ਕਿੰਨਾ ਉਤੇਜਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 28 “ਸਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋ, ‘ਅਸੀਂ ਅੰਬੂਬ ਨੂੰ ਤੰਗ
 ਕਰਾਂਗੇ।
 ਅਸੀਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਧਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਲੱਭ ਲਵਾਂਗੇ।’
 29 ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਦ ਤਲਵਾਰ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ।
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੋਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਦਾ
 ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੇਗਾ।
 ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਸਮਾਂ
 ਹੈ।”

ਮੋਫਰ ਦਾ ਜਵਾਬ

20 ਫੇਰ ਨਾਮਾਤੀ ਦੇ ਮੋਫਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:
 2 “ਅੰਬੂਬ, ਤੇਰੇ ਵਿੱਚਾਰ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਨੇ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅਵੱਸ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਨੂੰ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 3 ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਧਰ ਮੈਂ ਸਿਆਣਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ
 ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ।
 4 “ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਬਹੁਤ
 ਚਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ।
 ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਦੋਂ
 ਆਦਮ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।
 ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪੁਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
 ਸਿਰਫ ਬੋਝੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
 5 ਹੋ ਸੱਕਦਾ, ਬਦ ਆਦਮੀ ਦਾ ਹਕਾਰ ਅਕਾਸ਼ ਤੱਕ ਜਾ
 ਧਰੁੱਚੇ,
 ਤੇ ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਬਦਲਾ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦਾ ਹੋਵੇ।
 6 ਧਰ ਉਹ, ਆਪਣੇ ਹੀ ਗੋਬਰ ਵਾਂਗ, ਮਦਾ ਲਈ ਚੱਲਾ
 ਜਾਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ‘ਆਖਣਗੇ ਉਹ
 ਕਿੱਥੇ ਹੈ?’
 7 ਸੁਖਨੇ ਵਾਂਗ ਉਹ ਦੂਰ ਉੱਡ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ
 ਨੂੰ ਲੱਭ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇਗਾ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਬੁਰੇ ਸੁਖਨੇ
 ਵਾਂਗ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
 8 ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਬਾਰਾ
 ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਗੇ।
 ਉਸਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇਗਾ।
 9 ਬਦ ਆਦਮੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹੀ ਵਾਧਮ ਦੇਣਗੇ ਜੋ
 ਉਸ ਨੇ ਗਰੀਬਾਂ ਪਾਸੋਂ ਲਿਆ ਸੀ।
 ਬਦ ਆਦਮੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਗੱਥ ਖੁਦ ਉਸਦੀ ਦੌਲਤ
 ਵਾਧਮ ਕਰਨਗੇ।
 10 ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਵਾਨ ਸੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਬਹੁਤ
 ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਨ,
 ਧਰ ਉਸ ਦੇ ਖਾਸੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਾਂਗ, ਉਹ ਯੁੜ ਅੰਦਰ
 ਜਾਣਗੀਆਂ।
 11 “ਬਦੀ ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਅੰਦਰ ਮਿੱਠੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।
 ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸੁੱਖ ਮਾਨਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ
 ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
 12 ਇੰਨੇ ਬਦ ਆਦਮੀ ਬਦੀ ਨੂੰ ਮਾਣਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਇਹ ਇੰਨੇ ਮਿੱਠੀ ਗੋਲੀ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ
 ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਅੰਦਰ ਰੱਖਦਾ।
 13 ਧਰ ਉਹ ਬਦੀ ਉਸ ਦੇ ਮਿਹਦੇ ਅੰਦਰ ਜਹਿਰ ਬਣ
 ਜਾਵੇਗੀ।
 ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਝੇ ਜਹਿਰ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ
 ਸੱਖ ਦਾ ਜਹਿਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 14 ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਅਮੀਰੀ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਿਆ ਹੈ।
 ਧਰ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਉਲਟੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ
 ਕਰੇਗਾ।

16 ਬਦ ਆਦਮੀ ਦਾ ਜਾਮ ਸੱਥ ਦੇ ਜਹਿਰ ਵਰਗਾ
 ਹੋਵੇਗਾ।
 ਸੱਥਾਂ ਦੇ ਜਹਿਰੀਲੇ ਦੰਦ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ।
 17 ਫੇਰ ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਸਹਿਦਾ ਅਤੇ
 ਖਿਉ ਦੇ ਵਗਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਨਹੀਂ
 ਮਾਣੇਗਾ।
 18 ਬਦ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ
 ਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
 ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ
 ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 19 ਕਿਉਂਕਿ ਬਦ ਆਦਮੀ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਦਮਾਲੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਖਰਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਸਨ।
 ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸਾਰੇ ਹੋਏ ਮਕਾਨ ਖੋਹੇ।
 20 “ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਦੌਲਤ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।
 21 ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਬਚਦਾ ਨਹੀਂ।
 ਉਸ ਦੀ ਰਾਮਯਾਬੀ ਸਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ।
 22 ਜਦੋਂ ਆਦਮੀ ਕੋਲ ਬਹੁਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੁਸੀਬਤਾਂ
 ਨਾਲ ਦਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਸ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਆ ਪੈਣਗੀਆਂ।
 23 ਜਦੋਂ ਬਦ ਆਦਮੀ, ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਖਾ ਚੁੱਕੇਗਾ,
 ਖਰਬੇਸ਼ੁਰ ਆਪਣਾ ਬਲਦਾ ਹੋਇਆ ਰਹਿ ਉਸ ਬੰਦੇ
 ਉੱਤੇ ਸੁੱਟੇਗਾ
 ਖਰਬੇਸ਼ੁਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਉੱਤੇ ਦੰ ਦੀ ਬਾਰਸ਼ ਕਰੇਗਾ।
 24 ਸਾਇਦ ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਲੋਹੇ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਤੋਂ ਬਚਦੇ
 ਭੱਜ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਖਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤੀਰ ਲੱਗੇਗਾ।
 25 ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤੀਰ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਹੋ
 ਜਾਵੇਗਾ
 ਤੇ ਖਿੱਠ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇਗਾ।
 ਇਸ ਦਾ ਚਮਕੀਲਾ ਸਿਰਾ ਉਸ ਦੇ ਜਿਗਰ ਨੂੰ ਵਿੰਨ੍ਹ
 ਦੇਵੇਗਾ
 ਅਤੇ ਉਹ ਖੋਫ ਨਾਲ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
 26 ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਇੱਕ ਅੱਗ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।
 ਉਹ ਅੱਗ ਜਿਹੜੀ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ
 ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ।
 ਅੱਗ ਉਸ ਦੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਬਚੀ ਹੋਈ ਹਰ ਸੈਠ ਨੂੰ
 ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।
 27 ਆਰਾਮ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਕੋਈ
 ਹੈ।
 ਖਰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਵਾਹੀ ਦੇਵੇਗੀ।
 28 ਉਸ ਦੇ ਅਰ ਵਿੱਚਲੀ ਹਰ ਸੈਠ ਖਰਬੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਰਹਿਰ ਦੇ
 ਹੜ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਜਾਵੇਗੀ।

25 ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਖਰਬੇਸ਼ੁਰ ਇੱਕ ਬਦ ਆਦਮੀ ਨਾਲ
 ਕਰੇਗਾ।
 ਖਰਬੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਹੀ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
 ਕੀਤਾ ਹੈ।”

ਅੱਖੂਬ ਦਾ ਜਵਾਬ

੨੧

1 ਫੇਰ ਅੱਖੂਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:
 2 “ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਸੁਣੋ।
 ਮੈਨੂੰ ਰਾਗਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਰਾਗ ਰਹਿਣ
 ਦਿਉ।
 3 ਮੇਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਤਾਂ ਧੀਰਜ ਰੱਖੋ।
 ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬੋਲ ਚੁੱਕਿਆ ਭੁਭਾਵੋਂ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾ
 ਲੈਣਾ।
 4 “ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਕ੍ਰਿਮ ਸਿਰਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ,
 ਕੀ ਮੈਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ?
 ਤਾਂ ਮੈਂ ਬੇਮਬਰਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵਾਂ?
 5 ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਤੁੱਕੇ ਤੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਵੋ।
 ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖੋ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ
 ਝਾਕੋ।
 6 ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ
 ਮੈਂ ਡਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਕੰਬਦਾ
 ਹੈ।
 7 ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਲੰਮਾ ਜੀਵਨ ਕਿਉਂ ਜਿਉਂਦੇ ਨੇ?
 ਉਹ ਕਿਉਂ ਬਿਰਧ ਤੇ ਰਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦੇ ਨੇ?
 8 ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ
 ਵੱਧਦਿਆਂ ਫੁਲਦਿਆਂ ਦੇਖਦੇ ਨੇ।
 ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਪੋਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ
 ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ।
 9 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨੇ ਤੇ ਉਹ ਭੈਭੀਤ ਨਹੀਂ
 ਹਨ।
 ਬੁਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਖਰਬੇਸ਼ੁਰ ਕੋਈ
 ਲਾਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਦਾ।
 10 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਲਦ ਕਦੇ ਮੇਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਖੁਝਦੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਦੇ ਵੱਛੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤੇ ਵੱਛੇ ਜਨਮ
 ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਮਰਦੇ।
 11 ਬਦ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਲਿਆਂ ਵਾਂਗ
 ਖੇਡਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਭੇਜਦੇ ਨੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਨੱਚਦੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ।
 12 ਉਹ ਤੰਬੂਰੀਆਂ, ਰਬਾਬਾਂ ਅਤੇ ਸਿਤਾਰਾਂ ਦੀ ਯੁਨ ਉੱਤੇ
 ਨੱਚਦੇ ਗਾਉਂਦੇ ਨੇ।
 13 ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੌਰਾਨ
 ਰਾਮਯਾਬੀ ਮਾਣਦੇ ਨੇ।
 ਫੇਰ ਉਹ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਬਿਨਾ ਦੁੱਖ ਤੋਂ ਆਪਣੀ
 ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
 14 ਖਰ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਖਰਬੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਨੇ, ‘ਮਾਨੂੰ
 ਇੱਕ ਦਿਨ ਛੱਡ ਦਿਉ!’

ਮਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਧਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ
 ਰਿ ਆਮੀਂ ਰਹੀਏ!'
 14 ਤੇ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਆਖਦੇ ਨੇ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਡ ਹੈ?
 ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।
 ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ
 ਹੋਵੇਗਾ!
 16 "ਸੀ ਬਦ ਲੋਕ ਖੁਦ ਹੀ ਰਾਮਯਾਥੀ ਹਾਮਿਲ ਨਹੀਂ
 ਰਦੇ?
 ਧਰ ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਮਸਵਰੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ।
 17 ਧਰ, ਰਿਨੀ ਵਾਰੀ ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੋਸਨੀ ਬੁਝਾਈ
 ਗਈ ਹੈ?
 ਰਿਨੀ ਤੁ ਵਾਰੀ ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਖੁਸੀਬਤ ਆਉਂਦੀ
 ਹੈ।
 ਰਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨਹਾਂ ਉੱਤੇ ਰੋਯਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ
 ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?
 18 ਸੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬੁਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਉਡਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
 ਜਿਵੇਂ ਹਵਾ ਤਿਨਰੇ ਨੂੰ ਉਡਾਉਂਦੀ ਹੈ,
 ਜਿਵੇਂ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ ਆਨਾਜ ਦੀ ਤੂੜੀ ਨੂੰ ਉਡਾਉਂਦੀ ਹੈ।
 19 ਧਰ ਤੁਮੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ 'ਧਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ
 ਧਿਤਾ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ!'
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਦਿਉ
 ਫੇਰ ਉਹ ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਜਾਣ ਲਵੇਗਾ ਰਿ ਉਸ
 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਦਾ ਦੰਡ ਮਿਲ ਰਿਗਾ ਹੈ।
 20 ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਆਪਣੀ ਮਜਾ ਦੇਖਣ ਦਿਉ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰੋਯ
 ਮਹਿਸੂਸ ਰਨ ਦਿਉ।
 21 ਜਦੋਂ ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ
 ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 ਉਹ ਉਸ ਧਰਿਵਾਰ ਦੀ ਧਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਰਦਾ ਜਿਸ
 ਨੂੰ ਉਹ ਖਿੱਛੇ ਛੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 22 "ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਗਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਾ
 ਸੱਰਦਾ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਚੇ ਆਗੁਦਿਆਂ ਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ
 ਧਰੱਖਦਾ ਹੈ।
 23 ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਯੂਰੀ ਆਤੇ ਰਾਮਯਾਥ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮਗਰੋਂ
 ਮਰਦਾ ਹੈ।
 ਉਸ ਨੇ ਯੂਰੀ ਤਰਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਯਾਤ ਆਤੇ ਆਰਾਮਦਾਇੱਕ
 ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਵੀ।
 24 ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭੋਜਨ ਮਿਲਿਆ
 ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਗਲੇ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਨ।
 25 ਧਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਮਖਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮਗਰੋਂ ਰੁੜ੍ਹਤਤਨ
 ਭਰੀ ਰੂਹ ਨਾਲ ਮਰਦਾ ਹੈ।
 ਉਸ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਰੋਈ ਚੰਗੀ ਸੈਯਾ ਨਹੀਂ ਮਾਣੀ।
 26 ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਬੰਦੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਖਾਰ ਅੰਦਰ ਲੇਟ
 ਜਾਣਗੇ।

ਰੀੜੇ ਉਨਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕ ਲੈਣਗੇ।
 27 "ਧਰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਵੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋ,
 ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਧੁਹੰਚਾਉਣਾ
 ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।
 28 ਭਾਵੇਂ ਤੁਮੀਂ ਆਖੋ: 'ਮੈਨੂੰ ਰਿਮੇ ਨੇਰ ਆਦਮੀ ਦਾ ਧਰ
 ਦਿਖਾ।
 ਗੁਣ, ਮੈਨੂੰ ਦਿਖਾ ਜਿੱਥੇ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ।'
 29 "ਯਵੰਸ ਹੀ ਤੂੰ ਰਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰੀਟੀਆਂ
 ਹੋਣੀਆਂ।
 ਯਵੰਸ ਹੀ, ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਰਹਾਣੀਆਂ ਰਬੂਲ ਰਹੇਗਾ।
 30 ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਬਚ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਬਿਧਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।
 ਉਹ ਬਚ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣਾ ਰਹਿਰ
 ਦਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 31 ਰੋਈ ਵੀ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਦੀ, ਉਸ ਦੇ ਮੰਦੇ ਰਾਹਿਯਾਂ
 ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਉਸਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਨਹੀਂ
 ਰਦਾ।
 ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਬਦੀ ਲਈ ਦੰਡ ਨਹੀਂ
 ਦਿੰਦਾ।
 32 ਜਦੋਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਰਬਰ ਵੱਲ ਲਿਜਾਣਿਆ
 ਜਾਵੇਗਾ,
 ਧਹਿਰੇਦਾਰ ਉਸਦੀ ਰਬਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 33 ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਲਈ ਵਾਦੀ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਵੀ
 ਖੁਸਗਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।
 ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਨਾਜੇ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਰੀ ਮਾਮਿਲ
 ਹੋਣਗੇ।
 34 "ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖਾਲੀ ਸਬਦਾਂ ਨਾਲ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ
 ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਧਹੰਚਾ ਸੱਰਦੇ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਦ ਬਿਨਾ ਮਾਜਿਸ ਦੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹਨ।"

ਆਲੀਫਜ ਦਾ ਜਵਾਬ

22 ਫੇਰ ਤੇਮਾਨ ਦੇ ਆਲੀਫਜ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:
 2 "ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਦੀ ਰੀ ਲੋੜ ਹੈ?
 ਨਹੀਂ! ਬਹੁਤ ਮਿਯਾਣਾ ਬੰਦਾ ਵੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਲਈ ਲਾਭਦਾਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਰਦਾ।
 3 ਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਗਾਇਤਾ
 ਮਿਲਦੀ ਹੈ?
 ਸੀ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ
 ਹੈ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਆਨੁਯਾਈ ਬਣੋ? ਨਹੀਂ!
 4 ਅੱਖੂਬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਦੰਡ ਰਿਉਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ
 ਰਸੂਰਵਾਰ ਰਿਉਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ?
 ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਰਿ ਤੂੰ ਉਸਦੀ ਠਿਬਾਦਤ ਰਦਾ ਹੈਂ?
 5 ਨਹੀਂ, ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਧਾਧ
 ਰੀਤੇ ਹਨ।
 ਅੱਖੂਬ ਤੂੰ ਧਾਧ ਰਨੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਟਦਾ!

੬੭ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਰੁਝ ਧੰਮੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ, ਤੇ
 ਰੁਝ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸਿੱਧ
 ਰਹਨ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਖੋੜ ਦੇਵੇਗਾ।
 ੭ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਬੰਦੇ ਦੇ ਕੱਪੜੇ
 ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਹੋਣ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਆਰਾਠ
 ਹੀ ਆਜਿਹਾ ਹੀਤਾ ਹੋਵੇ।
 ੮ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਬੰਦੇ ਹਾਰੇ ਤੇ ਭੁੱਖੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਖਾਣੀ ਆਤੇ ਭੋਜਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।
 ੯ ਅੰਬੂਬ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਵਾਹੀ ਵਾਲੀ ਜਮੀਨ ਬਹੁਤ ਹੈ।
 ਤੇ ਲੋਕੀ ਤੇਰੀ ਇੱਜਤ ਕਰਦੇ ਨੇ।
 ੧੦ ਯਹ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਰੁਝ
 ਦਾਨ ਦਿੱਤੇ ਵਾਧਮ ਖੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।
 ਅੰਬੂਬ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਤੂੰ ਯਤੀਮਾਂ ਨਾਲ ਖੋਖਾ ਹੀਤਾ
 ਹੋਵੇ।
 ੧੧ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਫੰਧੇ ਨੇ
 ਤੇ ਆਚਾਨਕ ਆਉਂਦੀ ਖੁਸ਼ੀਬਤ ਤੈਨੂੰ ਭੈੜੀਤ ਕਰਦੀ
 ਹੈ।
 ੧੨ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨਾ ਘੁੱਠ ਗੁਨੇਰਾ ਹੈ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਰੁਝ
 ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ
 ਤੇ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਖਿਰਿਆ ਹੈਂ।
 ੧੩ “ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਰਾਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਮੰਡਲਾਂ ਵਿੱਚ
 ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਦੇਖ ਤਾਰੇ ਕਿੰਨੇ ਦੂਰ ਨੇ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਚੇ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਤਾਰਿਆਂ ਵੱਲ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ
 ਹੈ।
 ੧੪ ਧਰ ਅੰਬੂਬ ਤੂੰ ਆਖ ਮੌਰਦਾ, ‘ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਜਾਣਦਾ
 ਹੈ?
 ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕਾਲੇ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਖਦੇ ਨਿਯਾਂ ਕਰ
 ਮੌਰਦਾ ਹੈ?
 ੧੫ ਖੋਟੇ ਬੱਦਲ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਛੁਪਾਉਂਦੇ ਨੇ ਇਸ
 ਲਈ
 ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਮੌਰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਆਰਾਮ ਦੇ
 ਰਿੰਗਰੇ ਤੋਂ ਧਰਮਾਂ ਤੁਰਦਾ ਹੈ।’
 ੧੬ “ਅੰਬੂਬ, ਤੂੰ ਉਸੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤਮਤੇ ਉੱਤੇ ਤੁਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ
 ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਧਰਮਾਂ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਚੱਲੇ ਮਨ।
 ੧੭ ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਮਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਧਰਮਾਂ ਹੀ ਤਬਾਹ
 ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਨ।
 ਉਹ ਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਗਏ ਮਨ।
 ੧੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ ‘ਮਾਨੂੰ
 ਇੰਦਲਿਆਂ ਛੱਡ ਦਿਉ।
 ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡਾ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ
 ਮੌਰਦਾ।’
 ੧੯ ਆਤੇ ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਮੀ ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ
 ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਮਨ।
 ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸਵਰੇ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ
 ਮੌਰਦਾ।

੧੯ ਨੇਕ ਬੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਹੁੰਦਿਆਂ ਦੇਖਣਗੇ ਤੇ ਉਹ
 ਨੇਕ ਬੰਦੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਗੇ।
 ਬੇਗੁਨਾਹ ਬੰਦੇ ਬੁਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦੇ ਨੇ।
 ੨੦ ‘ਮੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਮਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਤਬਾਹ ਹੁੰਦੇ ਨੇ,
 ਅੱਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਮਾੜੀ ਹੈ।’
 ੨੧ “ਅੰਬੂਬ, ਗੁਣ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸੱਖ ਦੇ
 ਆਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮਾਤੀ ਕਰ ਲੈ।
 ਇਹੀ ਕਰ ਤੇ ਤੂੰ ਘਰੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਧਰਮਾਂ
 ਕਰੇਗਾ।
 ੨੨ ਇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਧਰਮਾਨ ਕਰ।
 ਉਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਜੇ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ।
 ੨੩ ਅੰਬੂਬ, ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਵਾਧਮ
 ਆ ਜਾ, ਤੇ ਮੁੜ ਤੇਰਾ ਭਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਧਰ ਤੈਨੂੰ ਆਵੱਸ ਹੀ ਬਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰ
 ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ੨੪ ਆਪਣੇ ਸੇਨੇ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਰੁਝ ਵੀ ਵੱਧ ਨਾ ਸਮਝ
 ਆਪਣੇ ਸਭ
 ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਸੇਨੇ ਨੂੰ ਨਦੀ ਦੇ ਪੱਥਰ ਸਮਾਨ ਸਮਝ।
 ੨੫ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ
 ਸੇਨਾ ਬਣ ਜਾਣ ਦੇ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਢੇਰ ਬਣਾ ਲੈ।
 ੨੬ ਫੇਰ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਨੂੰ ਮਾਣੇਗਾ।
 ਫੇਰ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਤੁਰੇਗਾ।
 ੨੭ ਤੂੰ ਉਸ ਅੱਗੇ ਧਰਮਾਨ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਸੁਣੇਗਾ।
 ਤੇ ਤੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਮੌਰਦਾ ਜਿਸਦਾ ਤੂੰ
 ਇਕਰਾਰ ਹੀਤਾ ਮੀ।
 ੨੮ ਜੇ ਤੂੰ ਰੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ ਇਹ ਸਫਲ
 ਹੋਵੇਗਾ।
 ਤੇ ਮੱਚਮੁੱਚ ਤੇਰਾ ਭਵਿੱਖ ਸੁਖ ਹੋਵੇਗਾ।
 ੨੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੰਗਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ
 ਹੈ।
 ੩੦ ਫੇਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਕਰ ਮੌਰਦਾ ਹੈਂ
 ਜਿਹੜੇ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਦੇ ਨੇ।
 ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਧਰਮਾਨ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਇੰਨਾ ਸੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਅੰਬੂਬ ਦਾ ਜਵਾਬ

੨੩

੧ ਫੇਰ ਅੰਬੂਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:
 ੨ “ਅੱਜ ਤਈਂ ਮੈਂ ਸਿਰਾਇਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਗਲੇ ਵੀ ਕਮਟ ਝੁੱਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ੩ ਕਾਮ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਕਿਥੇ ਲੱਭਣਾ ਹੈ।
 ਕਾਮ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਾ
 ਹੈ।
 ੪ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗਲ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ।

ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਇਹ
 ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਰਿ ਮੈਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਹਾਂ।
 ੧ ਮੈਂ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੀਆਂ
 ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਕੀ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ।
 ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।
 ੬ ਕੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ
 ਵਰਤਦਾ?
 ਨਹੀਂ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਦਾ।
 ੭ ਫੇਰ ਇੰਦਰ ਇਮਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ
 ਉਮ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖਦਾ
 ਫੇਰ ਮੇਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਮੈਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਖੋਸ਼ਿਤ ਰਹੇਗਾ
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਸਕਾਂਗਾ।
 ੮ “ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੂੰ ਖੋਸ਼ ਰਹਿ ਜਾਵੇਂ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ਜੇ ਮੈਂ ਖੱਛਮ ਵੱਲ ਜਾਵਾਂ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਵੀ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।
 ੯ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਮੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ
 ਉਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ।
 ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਫੇਰ ਵੀ ਮੈਨੂੰ
 ਉਹ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।
 ੧੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਮੇਰੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇਖ ਲਵੇਗਾ
 ਕਿ ਮੈਂ ਮੋਨੇ ਵਾਂਗ ਸੁੱਧ ਹਾਂ।
 ੧੧ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਿਆ
 ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ
 ਹਟਿਆ ਹਾਂ।
 ੧੨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ
 ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹਿ ਨਾ ਲੈਂਦੀ ਵੱਧੀਰ
 ਖਿਆਰ ਰਦਾ ਹਾਂ।
 ੧੩ “ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ,
 ਰੋਈ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖਲੋ ਨਹੀਂ ਸੱਰਦਾ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਜੇ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਰਦਦਾ ਹੈ।
 ੧੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਹੀ ਰਹੇਗਾ, ਜੇ ਵੀ ਉਮ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ
 ਮੋਚਿਆ ਹੈ।
 ਤੇ ਉਮ ਦੀਆਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰਈ ਹੋਰ ਵੀ ਔਜਨਾਵਾਂ
 ਹਨ।
 ੧੫ ਇਹੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਰਿ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੇਲੋਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ।
 ਇਸੇ ਰਾਹਣ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੇਲੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹਾਂ।
 ੧੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਰਮਜ਼ੇਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤੇ
 ਮੇਰਾ ਹੱਸਣਾ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਰਦਦਾ
 ਹੈ।

੧੭ ਉਹ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀਆਂ ਮੇਰੇ
 ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਰਾਲੇ ਬੱਦਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹਨ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਹਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖਾਮੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ।
 ੨੪ “ਇਹ ਆਜਿਹਾ ਰਿਉਂ ਹੈ ਰਿ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਰਿ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਰਦੋਂ ਬੁਰੀਆਂ
 ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸੱਰਦੇ ਰਿ
 ਉਹ ਰਦੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਰਨਾ ਵਾਲਾ ਹੈ।”
 ੨ “ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹੀ ਦੀ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਹੁੜ੍ਹਾਣ ਲਈ
 ਜੈਦਾਦ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਿਸਕਾ ਦਿੰਦੇ ਨੇ।
 ਲੋਰ ਇੰਜੜਾਂ ਨੂੰ ਚੁਰਾ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਚਰਾਂ ਵੱਲ
 ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
 ੩ ਉਹ ਯਤੀਮਾਂ ਦੇ ਗਯਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇੰਦਰ
 ਵਿਧਵਾ ਦੇ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਰਨ ਤੀਰ ਉਮ ਦੀ ਗਊ
 ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 ੪ ਬਦ ਲੋਰ ਦੁੱਖ ਚੁੰਘਦੇ ਆਨਾਬਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
 ਮਾਵਾਂ ਵੇਲੋਂ ਖੋਹ ਲੈਂਦੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਗਰੀਬ ਬੰਦੇ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰਜ਼ੇ ਦੀ ਜਮਾਨਤ ਵਜੋਂ
 ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਨੇ।
 ੫ ਉਹ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਘਰ ਹੋਰੇ ਦਰ-ਦਰ ਭਟਕਣ
 ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਦੇ ਨੇ।
 ਮਾਰੇ ਗਰੀਬ ਲੋਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਦ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਲੁਕਣ ਲਈ
 ਮਜਬੂਰ ਹੀਏ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
 ੬ “ਗਰੀਬ ਲੋਰ ਮਾਧੁਬਲ ਵਿੱਚ ਭਟਕਦੇ, ਭੋਜਨ ਦੀ
 ਤਲਾਸ਼ ਰਦੇ ਹੋਏ ਜੰਗਲੀ ਗਯਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦੇ
 ਨੇ।
 ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਵੇਰੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਉੱਠ ਖਲੋਂਦੇ
 ਨੇ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬੰਜਰ
 ਜਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਲਦੇ ਹਨ।
 ੭ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਘਾਹ ਚਾਰਦਿਆਂ ਦੇਰ
 ਗਾਤ ਤੀਰ ਖੋਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਮ ਰਨਾ ਧੈਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗੂਰ ਤੋੜਦਿਆਂ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੋਮ ਰਨਾ ਧੈਂਦਾ ਹੈ।
 ੮ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗਾਤ ਭਰ ਬਿਨਾ ਰਖਿੜਿਆਂ ਤੋਂ ਮੋੜਾ
 ਧੈਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲ ਸਰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਰੋਬਲ ਨਹੀਂ
 ਹਨ।
 ੯ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਬਾਹਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਿੰਜੇ ਹੋਏ ਨੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲ ਰੋਈ ਸਰਣ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਚੱਟਾਨ
 ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਮੇਟ ਲੈਂਦੇ
 ਹਨ।
 ੧੦ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਵੇਲ ਰੋਈ ਰੱਥੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ
 ਉਹ ਨੰਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੋਮ ਰਦੇ ਨੇ।

ਉਹ ਬੁਝੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੰਨ ਦੇ ਢੇਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,
 ਘਰ ਢੇਰ ਵੀ ਉਹ ਭੁੱਖੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
 ੧੧ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਨਥੀੜਦੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਨਥੀੜਨ ਵਾਲੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਉੱਤੇ ਤੁਰਦੇ ਨੇ ਘਰ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੀਣ ਲਈ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।
 ੧੨ ਸਰਿਹ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮਰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਮ
 ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣ ਮੌਰਦੇ ਹੋ।
 ਮੱਟ ਖਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕ ਮਗਾਇਤਾ ਵਾਸਤੇ ਚੀਖਦੇ ਨੇ,
 ਘਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਨਹੀਂ
 ਸੁਣਦਾ।
 ੧੩ “ਰੁਝ ਲੋਕ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਦਰੋਹ ਕਰਦੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਜਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।
 ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਜਾ ਆਨੁਮਾਰ ਨਹੀਂ ਜਿਉਂਦੇ।
 ੧੪ ਰਾਤਲ ਸੁਬਹ-ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਖੌਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਨਿਯਮਰੇ
 ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਗਾਤ ਵੇਲੇ, ਉਹ ਚੋਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 ੧੫ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਵਿਭਚਾਰ ਕਰਦਾ ਉਹ ਗਾਤ ਧੈਣ ਦਾ
 ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦਾ।
 ਉਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇਗਾ।’
 ਘਰ ਢੇਰ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣਾ ਚਿਹਰਾ ਢੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
 ੧੬ ਗਾਤ ਵੇਲੇ, ਜਦੋਂ ਗਨੇਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬਦ ਲੋਕ ਬਾਹਰ ਆ
 ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਵੜ ਜਾਂਦੇ ਨੇ
 ਘਰ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਬੰਦ ਹੋ
 ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕਰਦੇ ਨੇ।
 ੧੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁਝੇ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਗਨੇਰੀ ਗਾਤ ਸਵੇਰ
 ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 ਗਾਂ, ਉਹ ਉਸ ਮਾਨੂ ਗਨੇਰੇ ਦੀ ਭਿਆਨਕਤਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਨੇ।
 ੧੮ “ਧਰ ਬੁਝੇ ਬੰਦੇ ਰੁਝ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਗੜ੍ਹ ਅੰਦਰ ਚੀਜ਼ਾਂ
 ਰੁਝ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਾਥੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਗੂਰ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ
 ਕਰ ਸਕਦੇ।
 ੧੯ ਗਰਮ ਖੁਸਰ ਮੋਸਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਾਣੀ ਖੇਤ ਲੈਂਦਾ ਹੈ
 ਜਿਹੜਾ ਬਰਫ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ।
 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਕਬਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
 ਜਿਹੜੇ ਖਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ੨੦ ਬੁਰਾ ਬੰਦਾ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ
 ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਗੀ।
 ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਰੀੜਾ ਉਸਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਹੋਵੇਗਾ।
 ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।
 ਉਹ ਬੰਦਾ ਗਲੀ ਹੋਈ ਲਠਕ ਵਾਂਗ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੧ ਬੁਝੇ ਬੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਬਾਂਝ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ।
 ਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੋਰਤਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ
 ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤੀ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ
 ਨੇ।
 ੨੨ ਬਦ ਲੋਕ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ
 ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਨੇ।
 ਭਾਵੇਂ ਬਦ ਲੋਕ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਬਣ ਜਾਣ ਧਰ ਉਹ
 ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਜੀਵਨ ਲਈ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।
 ੨੩ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਤੇ ਬਚਾਉ ਕੇ
 ਦੇਵੇ।
 ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰੇ।
 ੨੪ ਭਾਵੇਂ ਬੁਝੇ ਬੰਦੇ ਰੁਝ ਮਥੇ ਲਈ ਰਾਮਯਾਥ ਹੋ ਜਾਣ।
 ਘਰ ਢੇਰ ਉਹ ਤੁਰ ਜਾਣਗੇ।
 ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਦੂਸਰਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਫਸਲ ਵਾਂਗ ਕੱਟੇ
 ਜਾਣਗੇ।
 ੨੫ “ਮੈਂ ਕਸਮ ਖਾਕੇ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਠੀਕ
 ਨੇ।
 ਕੋਈ ਮਾਥਤ ਕਰ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਜਿ ਮੈਂ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੈ?
 ਕੋਈ ਦਰਸਾ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਗਲਤ ਹਾਂ?”

ਬਿਲਕੁਲ ਦਾ ਅੰਬੂਬ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

੨੫

੧ ਫੇਰ ਸੂਹੀ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:
 ੨ “ਧਰਮੇਸੁਰ ਗਰਮ ਹੈ।
 ਉਸ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਂਤੀ ਉੱਧਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
 ੩ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗਿਣ ਸਕਦਾ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੁਰਜ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਧਰ ਉੱਗਦਾ ਹੈ।
 ੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨੇਕ ਨਹੀਂ।
 ਯੋਰਤ ਦਾ ਜਾਇਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੱਚਮੁੱਚ ਧਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ
 ਹੋ ਸਕਦਾ।
 ੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਨ ਵੀ ਸੁੱਧ
 ਤੇ ਚਮਕੀਲਾ ਨਹੀਂ, ਤਾਰੇ ਵੀ ਸੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ।
 ੬ ਲੋਕ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਘੱਟ ਸੁੱਧ ਨੇ।
 ਲੋਕ ਬੇਕਾਰ ਭਮਕੜਾਂ ਵਰਗੇ, ਰੀੜਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ।”

ਅੰਬੂਬ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

੨੬

੧ ਫੇਰ ਅੰਬੂਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:
 ੨ “ਬਿਲਕੁਲ ਸੇਫਰ ਤੇ ਆਲੀਫਜ ਬਿਨਾ ਸਰਤੀ
 ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਕੀ ਚੰਗੇ ਹੋ?
 ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ
 ਜੋ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਰਬਲ ਹੋਵੇ?”

*੨੫:੩ ਆਪਣੇ ਤਾਰਿਆਂ ਜਾਂ, “ਆਪਣੇ ਫੈਜੀਆਂ।” ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੁਰਗੀ ਫੈਜ। ਇਹ ਮਾਰੇ ਫਰਿਸਤੇ ਜਾਂ ਆਰਾਮ ਵਿਚਲੇ ਮਾਰੇ ਤਾਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

੩ਗਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਖੋਮਮਝ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਸਾਨਦਾਰ ਮਸਵਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਤੁਸੀਂ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਰਿੰਨੇ ਸਿਆਣੇ ਹੋ।
 ੪ ਟਿਗ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣ ਵਿੱਚ ਰਿਸਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ?
 ਰਿਸਦਾ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਗੀਂ ਖੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ੫ "ਮੁਤੁਤੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਧਾਣੀਆਂ ਔਦਰ
 ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬਦੀਆਂ ਨੇ।
 ੬ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੌਤ ਦੇ ਉਸ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਸਾਫ-ਸਾਫ
 ਦੇਖ ਸੱਰਦਾ ਹੈ।
 ਮੌਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੋਲੋਂ ਫੁੱਧੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਜਾੜ ਜਮੀਨ
 ਉੱਤੇ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਰਾਮੇ ਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ
 ਲਟਕਾਇਆ।
 ੮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੋਟੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰਦਾ ਹੈ।
 ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਭਾਰੇ ਭਾਰ ਨਾਲ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ
 ਫਟਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।
 ੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧੁੰਨਿਆਂ ਦੇ ਚੰਨ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਢੱਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਆਖਣੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਫੈਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
 ਉਸ ਨੂੰ ਢੱਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੧੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਿਗਮੰਡਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘੋਰੇ ਵਾਂਗ ਮਮੁੰਦਰ
 ਉੱਤੇ ਵਾਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
 ਜਿੱਥੇ ਰੋਸਨੀ ਅਤੇ ਗਨੇਰਾ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।
 ੧੧ ਉਹ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਚੁੱਰੀ
 ਰੱਖਦੀਆਂ ਨੇ
 ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬਦੀਆਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਧਮਕਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ੧੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਮਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਰਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਨੇ ਰਾਗਥ ਦੇ ਸਗਾਇਰਾਂ ਨੂੰ
 ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।
 ੧੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਾਗ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਸਾਫ ਰਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਦ ਸੱਧ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ
 ਨੇ ਬਚ ਨਿਰਲਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਕੀਤੀ ਸੀ। *
 ੧੪ ਟਿਗ ਸਿਰਫ ਤੁਝ ਆਚਭਿਤ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਰਦਾ ਹੈ।
 ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਿਰਫ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਰਾਨਾਫੂਮੀ
 ਹੀ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ।
 ਕੋਈ ਵੀ ਖੰਦਾ ਮੱਚਮੁੱਚ ਨਹੀਂ ਮਮਝ ਮੱਰਦਾ ਰਿ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਿੰਨਾ ਮਗਨ ਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਹੈ।"

੨ ੧ ਫੇਰ ਐਂਜੂਬ ਨੇ ਆਖਣੀ ਰਬਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ।
 ਐਂਜੂਬ ਨੇ ਆਖਿਆ,
 ੨ "ਮੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ
 ਨੇ ਮੱਚਮੁੱਚ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਅਨਿਆਂ ਕੀਤਾ
 ਹੈ।
 ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ
 ਕੁਝ ਵਾਹਟ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
 ੩ ਧਰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮੇਰੇ ਔਦਰ ਜਿੰਦਗੀ ਹੈ
 ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸਾਗ ਮੇਰੇ ਨੱਰ
 ਵਿੱਚ ਵਗਦਾ ਹੈ।
 ੪ ਉਦੋਂ ਤੱਰ ਮੇਰੇ ਹੋਟ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਖੋਲਣਗੇ
 ਤੇ ਮੇਰੀ ਜਥਾਨ ਰਦੇ ਵੀ ਝੂਟ ਨਹੀਂ ਖੋਲੇਗੀ।
 ੫ ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ
 ਸਹੀ ਹੋ।
 ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਮਰਨ ਦਿਹਾੜੇ ਤੀਰ ਆਖਦਾ ਰਗਾਂਗਾ ਰਿ
 ਮੈਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਹਾਂ।
 ੬ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਨੂੰ ਖੁੱਟ ਕੇ ਫੜੀ ਰੱਖਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਨੇਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਂਗਾ।
 ਮੇਰਾ ਜਮੀਰ ਰਦੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ
 ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ।
 ੭ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਲੋ ਗਏ ਹਨ।
 ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਰਿ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਮਿਲੇਗਾ
 ਜਿਵੇਂ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ੮ ਜੇ ਕੋਈ ਖੰਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਧਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ
 ਉਸ ਖੰਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਰ
 ਜਾਵੇਗਾ।
 ਉਸ ਖੰਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਉਸ ਰੋਲੋਂ ਜੀਵਨ ਖੋਗ ਲਵੇਗਾ।
 ੯ ਉਹ ਬੁਰਾ ਖੰਦਾ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇਗਾ ਅਤੇ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੋਲ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਧੁਰਾਰ ਕਰੇਗਾ।
 ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇਗਾ।
 ੧੦ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਜਾਨਣ
 ਵਿੱਚ ਧਰਮਮਾਮਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।
 ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਹਰ
 ਮਮੋਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਰਦਾ।
 ੧੧ "ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ
 ਦਵੇਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ
 ਨੂੰ ਫੁੱਧਾਵਾਂਗਾ ਨਹੀਂ।
 ੧੨ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਆਖਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ
 ਸਰਤੀ ਦੇਖੀ ਹੈ।"

*੨੬:੧੩ ਬਦ ਸੱਧ ... ਰੋਸਿਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ, "ਬਚ ਨਿਰਲਣ ਵਾਲਾ ਵਿਚਰਾਲ ਜੀਵ।" ਟਿਗ ਰਾਗਥ ਲਈ ਦੁਸਰਾ ਨਾ ਵੀ
 ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਹੈ। ਟਿਮਾਈਆਗ ੨੭:੧.

ਇਸ ਲਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਫਿਜ਼ੂਲ ਗੱਲਾਂ ਰਿਉਂ ਰਹਦੇ
ਹੋ।

- ੧੩ “ਇਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਯੋਜਨਾ ਘਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ
ਲਈ ਬਣਾਈ ਸੀ।
ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਲਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ
ਘਰਮੇਸੂਰ ਧਾਮੋਂ ਮਿਲੇਗਾ।
- ੧੪ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਬੰਦਾ ਬਹੁਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਹੋ ਸੱਕਦਾ
ਹੈ।
ਘਰ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਖੁੱਧ ਅੰਦਰ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ।
ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਯੁਰਾ ਭੋਜਨ
ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- ੧੫ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬੱਚੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ
ਤੇ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਉਦਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
- ੧੬ ਟਿੱਕ ਬਦ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਟਿੱਕਰ ਆਜਿਹਾ ਢੇਰ
ਮਿਲ ਸੱਕਦਾ ਜੋ
ਉਸ ਲਈ ਗੰਦਗੀ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਕੋਲ ਇੰਨੇ ਕੱਪੜੇ
ਹੋ ਸੱਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਢੇਰਾਂ
ਵਾਂਗ ਹੋਣ।
- ੧੭ ਘਰ ਨੇਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਸਤਰ ਮਿਲਣਗੇ।
ਬੇਗੁਨਾਹ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗੱਦੀ ਮਿਲੇਗੀ।
- ੧੮ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਕਿ ਬਦ ਆਦਮੀ ਆਪਣਾ ਮਰਾਨ ਬਣਾ
ਲਵੇ, ਘਰ ਇਹ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।
ਇਹ ਮਰੜੀ ਦੇ ਜਾਲੇ ਵਰਗਾ ਜਾਂ ਚੌੜੀਦਾਰ ਦੇ ਤੰਬੂ
ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- ੧੯ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਦ ਆਦਮੀ ਬਿਸਤਰੇ ਤੇ ਜਾਵੇ
ਉਹ ਅਮੀਰ ਹੋਵੇ,
ਘਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਉਸ ਦੀ ਤਮਾਮ
ਦੌਲਤ ਚਲੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ।
- ੨੦ ਉਹ ਭੈਭੀਤ ਹੋਵੇਗਾ।
ਇਹ ਇੰਝ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਗੜ੍ਹ ਆਇਆ ਹੋਵੇ,
ਜਿਵੇਂ ਤੂਫਾਨ ਆਇਆ ਹੋਵੇ,
ਅਤੇ ਹਰ ਸੈਂਕੜ ਗਈ ਹੋਵੇ।
- ੨੧ ਯੂਰਥ ਦੀ ਹਵਾ ਉਸ ਨੂੰ ਉਡਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਉਹ
ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ।
ਤੂਫਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁੰਝ ਕੇ ਲੈ
ਜਾਵੇਗਾ।
- ੨੨ ਭਾਵੇਂ ਬੁਰਾ ਬੰਦਾ ਤੂਫਾਨ ਦੀ ਮਰਤੀ ਕੋਲੋਂ ਦੌੜਨ ਦੀ
ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ।
ਘਰ ਤੂਫਾਨ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਦਈ ਹੋ ਕੇ ਬਥੇੜੇ ਮਾਰੇਗਾ।
- ੨੩ ਝੱਖੜ ਆਪਣੇ ਗੱਬਾਂ ਨਾਲ ਬਦ ਬੰਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾਲੀ
ਮਾਰੇਗਾ।
ਇਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਮੀਟੀ ਮਾਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਰ
ਭੱਜੇਗਾ।

ਸਿਆਣਪ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ

- ੨੮ “ਅਜਿਹੀਆਂ ਖਾਨਾਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਚਾਂਦੀ
ਯੁਗਾਧਤ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਸੋਨੇ ਨੂੰ ਸੁੱਧ
ਕਰਨ ਲਈ ਖਿਘਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।
- ੨੯ ਲੋਕੀਂ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਗ ਕੱਢਦੇ ਨੇ।
ਖੱਬਰ ਤੋਂ ਤਾਂਬਾ ਖਿਘਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ੩੦ ਰਾਮੇ ਰੋਸਨੀਆਂ ਗੁਫਾਵਾਂ ਅੰਦਰ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
ਉਹ ਡੂੰਘੀਆਂ ਗੁਫਾਵਾਂ ਅੰਦਰ ਖੋਜਦੇ ਨੇ। ਡੂੰਘੇ ਹਨੇਰੇ
ਵਿੱਚ, ਉਹ ਚੱਟਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੋਜਦੇ ਨੇ।
- ੩੧ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕੱਚੀ ਯਾਤ ਦੀਆਂ ਨੜਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲ ਕੇ
ਯਰਤੀ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਤੀਰ ਖੁਦਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਉਹ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ,
ਹੇਠਾਂ ਤੱਕ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਖਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਗਿਆ
ਉਹ ਸੱਮਿਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ ਯਰਤੀ ਦੇ ਹੇਰਾਂ ਲੋਕਾਂ
ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਲਟਕਦੇ ਨੇ।
- ੩੨ ਭੋਜਨ ਯਰਤੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਉਤਾਹ ਵੱਲ ਉੱਗਦਾ ਹੈ।
ਘਰ ਯਰਤੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਜਿਵੇਂ ਅੱਗ ਨਾਲ ਹਰ ਸੈਂਕੜ ਖਿਘਲੀ ਹੋਵੇ।
- ੩੩ ਨੀਲਮ ਯਰਤੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਲੱਭਦੇ ਹਨ
ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਕਣ ਵੀ ਯੁੜ ਵਿੱਚ ਹਨ।
- ੩੪ ਜੰਗਲੀ ਖੰਫੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਰਾਹਾਂ ਦਾ
ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਹੁੰਦਾ।
ਰਿਸੇ ਵੀ ਬਾਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਨੇਰੇ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
ਦੇਖਿਆ।
- ੩੫ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਤੁਰੇ,
ਕਦੇ ਸੋਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਖੁੰਮੇ।
- ੩੬ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮਭ ਤੋਂ ਮਭਤ ਚੱਟਾਨ ਨੂੰ ਖੋਦਦੇ ਨੇ।
ਉਹ ਯਰਥਤਾਂ ਦੇ ਖੱਲੇ ਖੁਦਾਈ ਕਰਦੇ ਨੇ।
- ੩੭ ਮਜ਼ਦੂਰ ਚੱਟਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਸੁਰੰਗਾਂ ਖੋਦਦੇ ਨੇ।
ਉਹ ਚੱਟਾਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖਜਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਤੱਕਦੇ ਨੇ।
- ੩੮ ਰਾਮੇ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬੰਨ੍ਹ ਉਸਾਰਦੇ ਨੇ।
ਉਹ ਢੁਘੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੋਸਨੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਨੇ।
- ੩੯ “ਘਰ ਬੰਦਾ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਭ ਸੱਕਦਾ ਹੈ?
ਅਮੀਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਕੇ ਮਮਝ ਨੂੰ ਲੱਭ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ।
- ੪੦ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ?
ਇਹ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੀ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- ੪੧ ਗਹਿਰਾ ਮਰਮੁੰਦਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇੱਥੇ
ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ ਹੈ।’
ਮਾਗਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇੱਥੇ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ
ਹੈ।’
- ੪੨ ਤੁਸੀਂ ਸਿਆਣਪ ਨੂੰ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਖਰੀਦ ਸੱਕਦੇ।

ਸਿਆਣਥ ਖਰੀਦਣ ਵਾਸਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ ਰਾਫੀ
 ਚਾਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 16 ਤੁਮੀਂ ਸਿਆਣਥ ਨੂੰ ਉਢੀਰ ਦੇ ਸੇਨੇ ਨਾਲ ਜਾਂ
 ਰੀਮਤੀ ਮੁਲੇਮਾਨੀ *ਜਾਂ ਨੀਲਮ ਠੰਨਾਲ ਨਹੀਂ
 ਖਰੀਦ ਮੱਰਦੇ।
 17 ਸਿਆਣਥ ਸੇਨੇ ਜਾਂ ਬਿਲੈਰ ਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮੁੱਲਵਾਨ ਹੈ।
 ਸੇਨੇ ਵਿੱਚ ਜੜੇ ਰੀਮਤੀ ਹੀਰੇ ਸਿਆਣਥ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
 ਖਰੀਦ ਮੱਰਦੇ।
 18 ਸਿਆਣਥ ਮੁੱਗੇ ਜਾਂ ਜੈਸਥਰ ਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਰੀਮਤੀ ਹੈ।
 ਸਿਆਣਥ ਮਨਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਰੀਮਤੀ ਹੈ।
 19 ਇਥੇਪੀਆ ਦੋਸ ਦਾ ਖੁਬਰਾਜ ਵੀ ਇੰਨਾ ਰੀਮਤੀ
 ਨਹੀਂ ਜਿੰਨੀ ਸਿਆਣਥ ਹੈ।
 ਤੁਮੀਂ ਸਿਆਣਥ ਸੁੱਧ ਸੇਨੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ
 ਮੱਰਦੇ।
 20 “ਇਸ ਲਈ ਸਿਆਣਥ ਰਿਥੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ?
 ਅਮੀਂ ਸਮਝ ਨੂੰ ਰਿੱਥੇ ਲੱਭ ਮੱਰਦੇ ਹਾਂ?
 21 ਸਿਆਣਥ ਯਰਤੀ ਦੀ ਹਰ ਜਿਉਂਦੀ ਸੈਯ ਥਾਸੋਂ ਫੁਧੀ
 ਹੋਈ ਹੈ।
 ਅਰਾਮ ਦੇ ਖੰਛੀ ਵੀ ਸਿਆਣਥ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਮੱਰਦੇ।
 22 ਮੋਤ ਅਤੇ ਤਬਾਹੀ ਆਖਦੀ ਹੈ।
 ‘ਅਮੀਂ ਸਿਆਣਥ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ,
 ਅਜੇ ਅਮੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਅਫਵਾਹਾਂ ਹੀ
 ਸੁਣੀਆਂ ਨੇ।’
 23 “ਸਿਰਫ ਯਰਮੇਸੁਰ ਸਿਆਣਥ ਦਾ ਗਾਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।
 ਸਿਰਫ ਯਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਣਥ ਰਿੱਥੇ ਹੈ।
 24 ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਰਤੀ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਅਰਾਮ ਹੋਠਲੀ ਹਰ ਸੈਯ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ।
 25 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗਵਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦਿੱਤੀ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ ਕਿ ਮਖੁੰਦਰ ਰਿੰਨੇ ਵੱਡੇ
 ਬਣਾਏ ਜਾਣ।
 26 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ ਕਿ ਬਾਰਿਸ ਰਿੱਥੇ ਭੇਜੀ
 ਜਾਵੇ,
 ਤੇ ਰੜਦੇ ਤੂਫਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 27 ਉਸ ਵੇਲੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਿਆਣਥ ਦੇਖੀ ਤੇ ਇਸ
 ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਸਿਆਣਥ ਰਿੰਨੀ ਮੁੱਲਵਾਨ
 ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਆਣਥ ਨੂੰ ਮਨਚੂਰੀ ਦਿੱਤੀ।”
 28 ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 “ਡਰੇ ਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਦਰ ਰਹੇ ਇਹੀ ਸਿਆਣਥ
 ਹੈ।
 ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਰਹੇ ਇਹੀ ਸਮਝ ਹੈ।”

ਜੱਬੂਬ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ
 1 ਜੱਬੂਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਗਾਣੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਅਤੇ
 2 ਆਖਿਆ,
 2 “ਰਾਮ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ
 ਧਹਿਲਾਂ ਸੀ।
 ਉਸ ਵੇਲੇ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ
 ਮੇਰੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕੀਤੀ।
 3 ਉਸ ਵੇਲੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੈਮਨੀ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਚਮਕਦੀ
 ਸੀ, ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ਸੱਕਾਂ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਹੀ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਦਰਸਾਇਆ
 ਸੀ।
 4 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਚਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵੱਧੀਆ
 ਗੁਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂ
 ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮਿੱਤਰ ਸੀ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਅਸੀਸ ਮੇਰੇ ਘਰ
 ਉੱਤੇ ਸੀ।
 5 ਮੈਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਲੋਚਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਗੁਲੇ
 ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੀ
 ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਮੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸਨ।
 6 ਜਿੰਦਗੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਵੱਧੀਆ ਸੀ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧੈਰ ਮਲਾਈ ਨਾਲ ਯੱਦਾ ਸੀ
 ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਵੱਧੀਆ ਤੇਲਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਸੀ। †
 7 “ਉਹ ਦਿਨ ਸਨ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ
 ਸਾਂ
 ਤੇ ਆਮ ਮਭਾ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਰ ਦੇ ਵੱਡੇਰਿਆਂ
 ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠਦਾ ਸਾਂ।
 8 ਉੱਥੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਇੱਜਤ ਕਰਦੇ ਸਨ।
 ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਗਾਹ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖਦੇ ਸਨ।
 ਤੇ ਬਚੁਰਗ ਆਦਮੀ ਉੱਠ ਖਲੋਂਦੇ ਸਨ।
 ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਇੱਜਤ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਖਲੇ
 ਜਾਂਦੇ ਸਨ।
 9 ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੇ ਹੁਣ ਜਾਂਦੇ ਸਨ
 ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਧ ਰਹਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹਾਂ
 ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਸਨ।
 10 ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਗੂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼
 ਧੀਮੀ ਰੱਖਦੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਹਾਂ,
 ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਭਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੇ ਤਾਲੂਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਈਆਂ ਹੋਣ।

*੨੨:੧੬ ਰੀਮਤੀ ਮੁਲੇਮਾਨੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨੀਲੀਆਂ ਜਾਂ ਭੂਰੀਆਂ ਧਰਤਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਅੱਧ-ਰੀਮਤੀ ਖੱਬਰ।
 †੨੨:੧੬ ਨੀਲਮ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਾਯਾਬ ਅਤੇ ਮੁੱਲਵਾਨ ਖੱਬਰ।
 ‡੨੨:੧੬ ਵੱਧੀਆ ਤੇਲਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਸੀ ਮੁਲਾਅਰਬ, “ਅਸਹ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਜਟਟਾਨ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਮੇਰੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ
 ਸਨ।

- ੧੧ ਲੋਰੀ ਸੁਣਦੇ ਮਨ ਜੋ ਵੀ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਮਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ
ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਮਨ ।
ਜੋ ਵੀ ਮੈਂ ਕਰਦਾ ਮਾਂ ਲੋਰੀਂ ਤੌਰਦੇ ਮਨ ਤੇ ਮੇਰੀ
ਧਰਮੰਮਾ ਕਰਦੇ ਮਨ ।
- ੧੨ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ
ਪੁਰਾਰ ਕਰਦਾ ਮੀ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ।
ਮੈਂ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਗਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜਾ ਯਤੀਮ
ਮੀ ਤੇ ਜਿਸਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ
ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੀ ।
- ੧੩ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਮੈਂਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦਿੰਦਾ ਮੀ ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋੜਵੰਦ ਮਨ ।
- ੧੪ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਹੀ ਢੰਗ ਮੇਰੇ ਕੰਧੜੀਆਂ ਵਾਂਗ ਮੀ
ਯੇ ਤਿਰਖੰਧਤਾ ਮੇਰੇ ਚੋਲੇ ਤੇ ਧਗੜੀ ਵਾਂਗ ਮੀ ।
- ੧੫ ਮੈਂ ਆਂਗੇ ਲਈ ਆਂਖਾਂ ਮਾਂ ।
ਮੈਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ
ਰੀਤੀ ।
- ਮੈਂ ਲੰਗੜੀਆਂ ਯੇ ਆਧਾਰਿਜਾਂ ਲਈ ਧੈਰ ਮਾਂ ।
ਮੈਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ
ਜਾਂਦਾ ਮਾਂ ।
- ੧੬ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਉ ਵਰਗਾ ਮੀ ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਿੱਤਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ
ਕਰਦਾ ਮਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਮਾਂ ।
- ੧੭ ਮੈਂ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦੀ ਦੁਰ ਵਰਤੋਂ
ਕਰਨੇ ਕੋਰਦਾ ਮਾਂ ਤੇ
ਮੈਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਮਾਂ ।
- ੧੮ “ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੋਚਦਾ ਮਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਵਾਲੇ
ਆਖਣਾ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇਖਦਿਆਂ,
ਬੁੱਢਾਧੇ ਵੱਲ ਵੱਧਦਿਆਂ ਲੰਮਾ ਜੀਵਨ ਜੀਵਾਂਗਾ ।
- ੧੯ ਮੈਂ ਮੋਚਦਾ ਮਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਯੇ ਨਰੇ ਆ ਗੇਵਾਂਗਾ
ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਆਜਿਹਾ ਧੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ
ਜਛਾਂ ਨੂੰ ਚੋਖਾ ਧਾਣੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
ਤੇ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਤੁਰੇਲ ਨਾਲ ਭਿੱਜੀਆਂ
ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ।
- ੨੦ ਮੈਂ ਮੋਚਦਾ ਮਾਂ ਕਿ ਹਰ ਦਿਨ ਨਵੀਆਂ
ਯੇ ਉਤੇਜਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ *ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ
ਹੋਵੇਗਾ ।
- ੨੧ “ਧਿੱਛਲੇ ਮਮੋਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਮੈਂਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਮਨ ।
ਉਹ ਚੁੱਧ ਹੁੰਦੇ ਮਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਮਸਵਰੇ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੇ
ਮਨ ।

- ੨੨ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬੋਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਮਾਂ ਮੈਂਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ
ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਆਖਣ ਲਈ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਮੀ ।
ਮੇਰੇ ਸਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਮਲਤਾ ਨਾਲ
ਧੰਦੇ ਮਨ ।
- ੨੩ ਲੋਰੀ ਮੇਰੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਦੇ ਮਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ
ਬਾਰਿਸ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਦੇ ਨੇ ।
ਲੋਰੀ ਮੇਰੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਧੀਰੇ ਮਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਬਸੰਤ
ਹੁੰਤ ਦੀ ਬਾਰਿਸ ਹੋਵੇ ।
- ੨੪ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੱਸਦਾ ਮਾਂ, ਯੇ ਉਹ ਇਸ ਤੇ
ਵਿਸਵਾਸ ਨਾ ਕਰ ਸੱਕੇ ।
ਉਹ ਮੇਰੇ ਆਤਮੇ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਨਾ ਲਿਆਏ ।
- ੨੫ ਮੇਰੀ ਚੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦੀ ਮੀ, ਭਾਵੇਂ
ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਮਾਂ ।
ਮੈਂ ਉਸ ਰਾਜੇ ਵਰਗਾ ਮਾਂ ਜਿਹੜਾ ਆਧਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ
ਦੀ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਕੂਨ
ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

੩੦

- ੧ “ਯਹ ਗੁਣ, ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਉਮਰ
ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਹਨ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾ ਰਹੇ ਨੇ ।
ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਤਾ ਇੰਨੇ ਨਿਰੰਮੇ ਮਨ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਆਧਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ
ਵਾਲੇ ਕੁਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੱਖ ਸੱਕਦਾ ।
- ੨ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਤਾਰਤ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੱਥ ਮੇਰੇ ਰਿਸੇ ਰੰਮ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ।
- ੩ ਉਹ ਮੁਰਦਾ ਬੰਦਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ-ਉਹ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰ
ਰਹੇ ਹਨ ।
ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮਾਨੁਬਲ ਦੀ ਖੁਸਰ ਰੋਤ ਖਾਂਦੇ ਨੇ ।
- ੪ ਉਹ ਨਮਕੀਨ ਧੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨੁਬਲ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁਟਦੇ ਨੇ ।
ਉਹ ਰਾਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਛਾਂ ਖਾਂਦੇ ਨੇ ।
- ੫ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਭਜਾਂ ਗਏ ਮਨ ।
ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚੀਕਦੇ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਚੋਰ ਹੋਣ ।
- ੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਤਲ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ, ਧਗੜੀ ਦੇ
ਧਾਸਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਿੱਚ
ਯੇ ਧਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਖੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।
- ੭ ਉਹ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣਕਦੇ (ਖੇਤੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼) ਨੇ,
ਤੇ ਕੰਡਿਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਆਂਦਰ ਇਕੱਠੇ ਮਿਸਟਕੇ
ਬੈਠਦੇ ਨੇ ।
- ੮ ਉਹ ਨਿਰੰਮੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਟੋਲਾ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਨਾਮ
ਨਹੀਂ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਹੀ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਧਰਿਆ ਗਿਆ
ਮੀ ।

*੨੯:੨੦ ਮੈਂ ਮੋਚਦਾ ਮਾਂ ... ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੂਲਯੋਗ, “ਮੇਰਾ ਧਰਤਾਧ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਹੈ ਯੇ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ
ਧਨੁੱਖ ਨਵਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ । ਦੋਵੇਂ, ‘ਧਰਤਮਧ’ ਯੇ ‘ਧਨੁੱਖ’ ਮਤਰੰਗੀ ਧੀਯ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋ ਸੱਕਦੇ ਹਨ-ਕੁਫਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਚੰਗੇ ਮੇਸਮ ਦਾ ਇਕਰਾਰ । ਜਾਂ ਇਹ ਇੰਝ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ “ਮੇਰੀ ਜੂਹ ਹਰ ਦਿਨ ਨਵਾਂ, ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਇੱਕ ਨਵਾਂ
ਧਨੁੱਖ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਂਠੁਠ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

੯ “ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ
ਉਡਾਉਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਨੇ।
ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬੁਰਾ ਸਬਦ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।
੧੦ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਚਦੇ ਨੇ,
ਉਹ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਦੂਰ ਖਲੋਂਦੇ ਨੇ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਨੇ ਨੇ ਰਿ ਉਹ
ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨੇ।
ਯੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਬੁਰਦੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦੇ।
੧੧ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਮਾਨ ਦੀ ਡੋਰ ਖੋਗ ਲਈ ਹੈ, ਤੇ
ਮੈਨੂੰ ਰਮਜ਼ੇਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਇਹ ਜਵਾਨ ਲੋਕ ਮਾਰਾ ਸਵੈ-ਰਾਬੂ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।
੧੨ ਉਹ ਮੇਰੇ ਸੱਚੇ ਧਾਮੇ ਹਮਲਾ ਰਚਦੇ ਨੇ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਹੋਣੋਂ
ਧੈਰ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਨੇ।
ਮੈਂ ਹਮਲੇ ਹੋਣ ਆਏ ਸਹਿਰ ਵਾਂਗ ਮਹਿਸੂਸ ਰਚਦਾ ਹਾਂ
ਉਹ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਚੇ ਮੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਚਨ
ਲਈ ਮੇਰੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਨਾਲ ਗੰਦੀਆਂ ਧਨਾਹਾਂ
ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।
੧੩ ਉਹ ਸੜਕ ਦੀ ਗਾਖੀ ਰਚਦੇ ਨੇ ਤਾਂ ਰਿ ਮੈਂ ਬਚ ਰੇ ਨਾ
ਠਿਰਲ ਮੱਚਾਂ।
ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਚਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਲੋੜੀ ਦੀ।
੧੪ ਉਹ ਰੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਨਹ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ।
ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜਦੇ ਹੋਏ ਠਿਰਲ ਆਉਂਦੇ ਨੇ ਤੇ
ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਟੁੱਟਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਡਿੱਗ
ਧੈਂਦੀਆਂ ਹੈ।
੧੫ ਮੈਂ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਧ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
ਉਹ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਮੇਰੀ ਇੱਜਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭਜਾਉਂਦੇ
ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਵਗਦੀ ਹੋਈ ਗਵਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਡਾਉਂਦੀ
ਹੈ।
ਮੇਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਥੱਲ ਵਾਂਗ ਆਲੇਖ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
੧੬ “ਗੁਣ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਛੇਤੀ
ਹੀ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗਾ।
ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਰੜ ਲਿਆ ਹੈ।
੧੭ ਗਾਤ ਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦੁੱਖਦੀਆਂ ਨੇ।
ਦਰਦ ਰਚੇ ਵੀ ਮੇਰਾ ਖਹਿੜਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ।
੧੮ ਆਖਰ ਤਾਰਤ ਨਾਲ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਰੱਖਝੇ ਖੋਗ
ਲੈਂਦਾ।
ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਚੋਲੇ ਦਾ ਸਾਲਰ ਫੜ ਰੇ ਜਰੜ ਦਿੰਦਾ।
੧੯ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਾਰੇ ਅੰਦਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
ਤੇ ਮੈਂ ਯੁੜ ਆਤੇ ਸਾਖ ਵਰਗਾ ਬਣ ਗਿਆ।
੨੦ “ਯੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਖੁਰਾਰ
ਰਚਦਾ ਹਾਂ, ਯਰ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ।
ਮੈਂ ਖਲੋ ਰੇ ਖੁਰਾਰਥਨਾ ਰਚਦਾ ਹਾਂ, ਯਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ
ਰੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।
੨੧ ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਮੀਨੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਚਦਾ
ਹੈਂ।

ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸੁੱਟ ਮਾਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਵਰਤਦਾ
ਹੈਂ।
੨੨ ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉਡਾਉਣ ਲਈ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ
ਵਗਾਉਂਦਾ ਹੈਂ।
ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਤੁਫਾਨ ਅੰਦਰ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈਂ।
੨੩ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਮੈਂਤ ਵੱਲ ਭੇਜੋਗੇ,
ਹਰ ਜਿਉਂਦਾ ਬੰਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮਰਦਾ ਹੈ।
੨੪ “ਯਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਰੋਈ ਵੀ ਸੁੱਟ ਨਹੀਂ
ਮਾਰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਰਬਾਦ ਹੈ
ਤੇ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਚੀਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
੨੫ ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਰਿ ਮੈਂ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ
ਘੋਟੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੋਇਆ ਹਾਂ।
ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਰਿ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ
ਉਦਾਸ ਸੀ।
੨੬ ਯਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਸ ਰਚਦਾ ਹਾਂ,
ਬੁਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਲਈ ਤੌਰਿਆ, ਹਨੇਰਾ ਆ ਗਿਆ।
੨੭ ਮੈਂ ਅੰਦਰੋਂ ਆਇਆ ਹਾਂ।
ਦੁੱਖ ਰਚੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦਾ ਤੇ ਦੁੱਖ ਤੇ ਗਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ
ਹੋਇਆ ਹੈ।
੨੮ ਮੈਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਬਿਨਾ ਯਾਰਾਮ ਤੋਂ ਉਦਾਸ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਿਆ
ਹੋਇਆ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਸਭਾ ਅੰਦਰ ਖਲੋਂਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ
ਖੁਰਾਰਦਾ ਹਾਂ।
੨੯ ਮੈਂ ਇੱਕਲਾ ਆਵਾਰਾ ਤੁਤਿਆਂ ਵਰਗਾ
ਤੇ ਮਾਰੂਥਲ ਦੇ ਸਤਰ ਮੁਰਗਾਂ ਵਾਂਗ ਹਾਂ।
੩੦ ਮੇਰੀ ਚਮੜੀ ਸੜ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਲਹਿ ਗਈ ਹੈ।
ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਬੁਖਾਰ ਨਾਲ ਜਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।
੩੧ ਮੇਰੀ ਬਰਬਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਦਾਸ ਗੀਤਾਂ ਲਈ ਹੀ ਸੁਰ
ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਮੇਰੀ ਵੰਝਲੀ ਵੈਣਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਧੁਨਾਂ ਛੇੜਦੀ ਹੈ।
੩੨ “ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਇਰਗਰਨਾਮਾ
ਰੀਤਾ ਸੀ ਰਿ
ਮੈਂ ਰਿਮੇ ਰੁੜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾਂਗਾ, ਜੇ ਉਸ
ਲਈ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਚਾਹੁਤ ਧੈਂਦਾ ਰਚੇ।
੩ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰੀ ਰਚਦਾ
ਹੈਂ?
ਯਰਮੇਸੁਰ ਰਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਯਾਰਾਮਾਂ
ਵਿੱਚਲੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
੪ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਦਰਾਰ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਸੀਬਤ ਆਤੇ ਤਬਾਹੀ
ਭੇਜਦਾ ਹੈ,
ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਜਿਹੜੀ ਗਲਤ ਰਚਦੇ
ਨੇ।
੫ ਮੈਂ ਜੇ ਵੀ ਰਚਦਾ ਹਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।
ਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਹਰ ਰੰਧ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ।
੬ ਮੈਂ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਹੈ

3 ਉ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ।
 ੬ ਜੇਕਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਗੀ ਤੇਲ *ਵਰਤੇ,
 ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਾਂ ।
 7 ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ ਜੇ ਮੈਂ ਮਗੀ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਭਟਕ
 ਜਾਂਦਾ,
 ਜੇ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਬਦੀ ਵੱਲ ਲੈ
 ਜਾਂਦੀਆਂ,
 ਜਾਂ ਜੇ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਖਾਧ ਨਾਲ ਨਾਧਾਰ ਹੁੰਦੇ ।
 ੮ ਫੇਰ ਇਹ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ
 ਮਗੀ ਹੁੰਦਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਬੀਜੀਆਂ ਸਨ,
 ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੋਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਟਣਾ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਉਗਾਏ
 ਸਨ ।
 ੯ “ਜੇ ਮੈਂ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਚਾਹਿਆ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ
 ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ,
 ਉਸਦੀ ਖਤਨੀ ਨਾਲ ਖਾਧ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇੰਤਜਾਰ
 ਰੀਤਾ ਹੈ ।
 10 ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੇਰੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਸਰੇ ਮਰਦ ਦਾ ਭੋਜਨ
 ਬਣਾਉਣ ਦਿਉ,
 ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੌਣ ਦਿਉ ।
 11 ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨਮੀ ਖਾਧ ਸਰਮਨਾਰ ਹੈ ।
 ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਖਾਧ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਸਜਾ ਮਿਲਣੀ
 ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।
 12 ਜਿਨਮੀ ਖਾਧ ਉਸ ਅੱਗ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਬਲਦੀ
 ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਮਾੜੇ ਸੁਆਗ ਨਹੀਂ ਰਹ
 ਦਿੰਦੀ ।
 ਇਹ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ, ਜੇ ਮੈਂ ਰੀਤੀ ਹੈ ਬਰਬਾਦ ਕਰ
 ਸੱਕਦੀ ਸੀ ।
 13 “ਜੇ ਮੈਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਮਾਂ ਨਾਲ
 ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣ
 ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਮੇਰੀ ਸਿਰਾਇਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
 14 ਤਾਂ ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਸੀ ਕਰਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ
 ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ?
 ਮੈਂ ਸੀ ਆਖਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਖੁੱਛੇਗਾ
 ਕਿ ਮੈਂ ਸੀ ਰੀਤਾ ਹੈ ।
 15 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ
 ਸਾਜਿਆ ।
 ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਗੁਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਜਿਆ ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਵਾਂ
 ਦੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਸਕਲ ਦਿੱਤੀ ।
 16 “ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਮਗਇਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ
 ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ।
 ਮੈਂ ਸਦਾ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ।

17 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਵੀ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਨਹੀਂ
 ਰਿਹਾ ਹਾਂ ।
 ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਤੀਮਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ।
 18 ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਾਗੀ ਉਮਰ ਖਿਉ ਬਾਗਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ
 ਖਿਤਾ ਵਰਗਾ ਬਣਿਆ ਹਾਂ ।
 ਆਪਣੀ ਮਾਗੀ ਉਮਰ, ਮੈਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ
 ਰੱਖਿਆ ਹੈ ।
 19 ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕਸਟ ਝੱਲਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਬਸਤਰ ਨਹੀਂ
 ਸਨ ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਚੋਲੇ ਤੋਂ ।
 20 ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਸਤਰ ਦਿੱਤੇ ਨੇ ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਖੜ ਖਰਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ
 ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਉਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ ।
 ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸੱਚ ਦਿਲੋਂ ਅਮੀਰ ਦਿੱਤੀ ।
 21 ਉਘਰਿਆ ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਵੀ
 ਮੈਂ ਮੁੱਕਾ ਰਿਸੇ ਯਤੀਮ ਉੱਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਮੈਂ ਉਸ
 ਨੂੰ ਦਰ ਉੱਤੇ ਮਗਇਤਾ ਮੰਗਦਿਆਂ ।
 22 ਜੇ ਮੈਂ ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਰੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਬਾਗ ਜੜ੍ਹੋਂ
 ਖੁੱਟੀ ਜਾਵੇ
 ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮੋਢੇ ਉੱਤੇ ਢਹਿ ਪਵੇ ।
 23 ਧਰ ਮੈਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀਆਂ ।
 ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੰਡ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ ।
 ਉਸ ਦਾ ਧਰਤਾਧ ਮੈਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
 24 “ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਦੱਲਤ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ।
 ਮੈਂ ਮਗਇਤਾ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਭਰੋਸਾ
 ਰੀਤਾ ਹੈ ।
 ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸੁੱਧ ਸੇਨੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ, ‘ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੀ
 ਉਮੀਦ ਹੈਂ ।’
 25 ਮੈਂ ਅਮੀਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ।
 ਧਰ ਇਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗੁਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ।
 ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਧਨ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ।
 ਧਰ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ।
 26 ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਚਮਕੀਲੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਜਾਂ
 ਖੂਬਸੂਰਤ ਚੰਨ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ।
 27 ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਮੁਰਖ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਕਿ
 ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸੂਰਜ ਤੇ ਚੰਨ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ।
 28 ਇਹ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਖਾਧ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਸਜਾ ਮਿਲਣੀ
 ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।
 ਜੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਹੁੰਦੀ
 ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ
 ਬੇਵਫਾਈ ਰੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ।
 29 “ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹਾਂ
 ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤਬਾਹ ਹੋਏ ।

*3:੬ ਤੇਲ ਮੂਲਾਹੁਬ, “ਧਰਮੀ ਤੇਲ” ਇਸਦੇ ਦੋਨੋਂ ਭਾਵ ਹੋ ਸੱਕਦੇ ਹਨ “ਮਗੀ ਤੇਲ” ਅਤੇ “ਉਹ ਤੇਲ ਜੋ ਦਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਧਰਮੀ ਹੈ ।

ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਹੱਸਿਆ
ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਬੁਰਾ ਵਰਤ ਆਇਆ।
30 ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਦੇਣ ਦਾ,
ਯਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਰਨ ਦੀ ਲੋਚਾ ਰਹਨ ਦਾ, ਖਾਧ
ਆਪਣੇ ਮੁਖ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰਹਨ ਦਿੱਤਾ।
31 ਮੇਰੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ, ਜਾਣਦੇ ਨੇ ਕਿ
ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
32 ਮੈਂ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅੰਦਰ
ਬੁਲਾਇਆ ਤਾਂ
ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਮੈਣਾ
ਪਏ।
33 ਹੋਰ ਲੋਕੀ ਆਪਣੇ ਖਾਧਾਂ ਨੂੰ ਫੁਧਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ
ਰਦੇ ਨੇ,
ਘਰ ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਫੁਧਾਇਆ।
34 ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲੇ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਡਰਿਆ ਸਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਰੀ
ਆਪਣੇ।
ਉਸ ਡਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਚੁੱਧ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ।
ਇਸ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਣੇ ਨਹੀਂ ਵਰਜਿਆ।
ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਫਰਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ।
34 “ਮੈਂ ਟਿੱਛਾ ਰਦਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਰੋਟੀ ਹੁੰਦਾ,
ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖੱਬ ਸਮਝਾਉਣ ਦਿੰਦਾ।
ਰਾਮ ਕਿ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਘਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ
ਦੇਵੇ।
ਮੈਂ ਟਿੱਛਾ ਰਦਾਂ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਲਿਖੇ ਜੇ ਉਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਮੈਂ ਗਲਤ ਰੀਤਾ।
36 ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਹ ਨਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਗਰਦਨ ਦੁਆਲੇ ਧਰਿਨ
ਲਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਤਾਜ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਰਿਨ
ਲਵਾਂਗਾ।
37 ਜੇਰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਰੀਤਾ, ਤਾਂ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਮੈਂ
ਰੀਤਾ ਉਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਰਹਨ ਦੇ ਖੋਗ ਹੋਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਰੋਲ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਇੱਕ
ਆਗੂ ਵਾਂਗ ਆ ਸੱਰਦਾ ਹਾਂ।
38 “ਮੈਂ ਰਿਸੇ ਰੋਲੋਂ ਆਪਣੀ ਭੇਡ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ।
ਰੋਟੀ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਗਾਉਣ ਦਾ ਟਿਲਜਾਮ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ
ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸੱਰਦਾ।
39 ਮੈਂ ਰਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਭੇਜਨ ਲਈ ਘੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹੜਾ
ਮੈਂ ਉਸ ਜਮੀਨ ਤੋਂ ਖਰਾਧਤ ਰੀਤਾ।
ਯਦੋਂ ਰਦੇ ਵੀ ਮੈਂ ਰਿਸੇ ਦੀ ਮਾਲਰੀ ਵਾਲੀ ਜਮੀਨ
ਉਸ ਰੋਲੋਂ ਖੋਗਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ।
40 ਜੇ ਰਦੇ ਵੀ ਮੈਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਰੋਟੀ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਰੀਤੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ
ਮੇਰੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਦਰ ਯਦੋਂ ਜੈਂ ਦੀ ਥਾਵੋਂ
ਰੋਡਿਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਉਗਣ।”
ਅੰਬੂਬ ਦੇ ਸਬਦ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅਲੀਗੁ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਰਦਾ ਹੈ

32 ਫੇਰ ਅੰਬੂਬ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਅੰਬੂਬ ਨੂੰ
ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਇਹ ਗੱਲ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਰਰੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਬੂਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
ਬੇਗੁਨਾਹ ਹੋਣ ਉੱਪਰ ਆਬਾਹ ਭਰੇਸਾ ਸੀ।² ਘਰ ਉਥੇ ਇੱਕ
ਨੌਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਸੀ ਅਲੀਗੁ ਸਖੁੱਤਰ
ਬਰਰੇਲ। ਬਰਰੇਲ ਬੁਜ ਦਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। ਅਲੀਗੁ
ਰਾਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਅਲੀਗੁ ਅੰਬੂਬ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ
ਰਠੇਧਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਬੂਬ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ
ਉਹ ਸਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਘਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲੋਂ
ਵੀ ਵੱਧ ਘਰਮੀ ਸੀ।³ ਅਲੀਗੁ ਅੰਬੂਬ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸਤਾਂ
ਨਾਲ ਵੀ ਨਾਹਾਜ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਬੂਬ ਦੇ ਤਿੰਨੋਂ ਦੋਸਤ
ਅੰਬੂਬ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਰੇ ਸਨ ਘਰ ਫੇਰ
ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਬੂਬ ਨੂੰ ਨਿੰਦਿਆ।⁴ ਕਿਉਂਕਿ ਅਲੀਗੁ
ਉਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਦੋਂ
ਤੱਕ ਇੰਤਜਾਰ ਰੀਤਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ
ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਰਹ ਲਈ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤਾ ਕਿ
ਉਹ ਗੱਲ ਰਹ ਸੱਰਦਾ ਸੀ।⁵ ਘਰ ਫੇਰ ਅਲੀਗੁ ਨੇ ਵੇਖਿਆ
ਕਿ ਅੰਬੂਬ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਖਾਮ ਹੋਰ ਰੁਝ ਵੀ ਆਪਣੇ
ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਰਠੇਧਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ।⁶ ਇਸ
ਲਈ ਅਲੀਗੁ ਨੇ ਗੱਲ ਰਹਨੀ ਸੁਰੂ ਰੀਤੀ ਯਦੋਂ ਆਖਿਆ:

“ਮੈਂ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਛੋਟਾ ਹਾਂ ਯਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬਚੁਰਗ ਆਦਮੀ
ਹੋ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਆਪਣੇ ਡਰਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਮੈਂ
ਮੋਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

² ਮੈਂ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਮੋਚਿਆ ‘ਬਚੁਰਗ ਨੂੰ ਧਰਿਲਾਂ ਬੋਲਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਰਗੇ ਜੀਵਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਸਿੱਖੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ
ਹਨ।

³ ਘਰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ
ਬਣਾਉਦਾ ਹੈ।

ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਘਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦਾ ‘ਸਾਰੇ’
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਘਰਦਾਨ ਰਦਾ ਹੈ।

⁴ ਬਚੁਰਗ ਲੋਕ ਹੀ ਸਿਆਣੇ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਸਮਝਦੇ ਹਨ
ਕਿ ਸਹੀ ਰੀ ਹੈ।

⁵ “ਇਸ ਲਈ ਰਿਰਧਾ ਰਰੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ।

ਯਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸਾਂਗਾ।

⁶ ਮੈਂ ਘੋਰਜ ਨਾਲ ਇੰਤਜਾਰ ਰੀਤਾ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ
ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਰਹੇ ਸੀ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ
ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਅੰਬੂਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ।

⁷ ਮੈਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੀਆਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ
ਆਖੀਆਂ।

ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਯੱਯੂਬ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਠਿੰਦਿਆ ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ
 ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ।
 13 ਤੁਸੀਂ ਤਿੰਨੇ ਥੰਦੇ ਨਹੀਂ ਆਖ ਮੱਚਦੇ ਰਿ ਤੁਸੀਂ
 ਸਿਆਣਪ ਲੱਭ ਲਈ ਹੈ ।
 ਯਰਭੇਸੁਰ ਯੱਯੂਬ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇ,
 ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ।
 14 ਯੱਯੂਬ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਆਖਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਹੀਂ
 ਰੱਖੀਆਂ ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ
 ਰਗਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਵਰਤੀਆਂ
 ਨੇ ।
 15 “ਯੱਯੂਬ ਇਹ ਥੰਦੇ ਦਲੀਲ ਗੁਰ ਗਏ ਨੇ ।
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਆਖਣ ਲਈ ਹੋਰ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਹੋਰ ਜਵਾਬ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗੁਨ ।
 16 ਯੱਯੂਬ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ
 ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਰੀਤਾ ।
 ਯਰ ਗੁਣ ਇਹ ਖਾਮੋਸ ਨੇ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਰਹੀ ਛੱਡ
 ਦਿੱਤੀ ਹੈ ।
 17 ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ ।
 ਗਾਂ ਮੈਂ ਦੱਸਾਂਗਾ ਤੈਨੂੰ ਰਿ ਮੈਂ ਰੀ ਮੋਚਦਾ ਗਾਂ ।
 18 ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਰੁਝ ਹੈ,
 ਰਿ ਮੈਂ ਫਟਣ ਹੀ ਵਾਲਾ ਗਾਂ ।
 19 ਮੈਂ ਨਵੀਂ ਮੈਯ ਦੀ ਉਸ ਥੋਲ ਵਰਗਾ ਗਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ
 ਯਾਜੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ।
 ਮੈਂ ਨਵੀਂ ਮੈਯ ਦੇ ਉਸ ਢੱਚਣ ਵਰਗਾ ਗਾਂ ਜਿਹੜਾ
 ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਉੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ।
 20 ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਖੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਮੈਨੂੰ
 ਚੈਨ ਮਿਲੇਗਾ ।
 ਮੈਂ ਯਾਦੋਸ ਖੋਲਾਂਗਾ ਤੇ ਯੱਯੂਬ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ
 ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ ।
 21 ਮੈਨੂੰ ਯੱਯੂਬ ਨਾਲ ਰਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਯਾਰਤੀ ਵਰਗਾ
 ਹੀ ਵਿਗਾਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਧੀਆ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਨਹੀਂ
 ਰਗਾਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਉਹੀ ਆਖਾਂਗਾ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 22 ਮੈਂ ਰਿਸੇ ਇੰਚ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਦੁਸਰੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨ
 ਮੱਚਦਾ ।
 ਜੇ ਮੈਂ ਜਿਹਾ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਯਾਮੋਂ ਮੈਨੂੰ ਦੰਡ
 ਮਿਲੇਗਾ ।

੩੩

1 “ਗੁਣ ਯੱਯੂਬ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਮੁਣ ।
 ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਮੁਣ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਆਖਦਾ
 ਗਾਂ ।
 2 ਮੈਂ ਖੋਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਗਾਂ ।

3 ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ
 ਇਮਾਨਦਾਰ ਮਥਦ ਖੋਲਾਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਮੱਚ ਖੋਲਾਂਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਨੂੰ
 ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ।
 4 ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤਮੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਜਿਆ ਹੈ ।
 ਮੈਨੂੰ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਰਭੇਸੁਰ ਤੋਂ
 ਯਰਾਯਤ ਹੋਇਆ ।
 5 ਯੱਯੂਬ ਮੈਨੂੰ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਮੁਣ, ਤੇ ਜੇ ਦੇ ਮੱਚਦਾ ਹੈ
 ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ।
 ਆਖਣੇ ਜਵਾਬ ਤਿਆਰ ਰਹ ਲੈ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ
 ਬਹਿਸ ਰਹ ਮੱਚੋਂ ।
 6 ਮੈਂ ਤੇ ਤੂੰ ਯਰਭੇਸੁਰ ਮਾਗਮਣੇ ਇੰਚੇ ਜਿਹੇ ਗਾਂ ।
 ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੋਗਾਂ ਨੂੰ ਇੰਚੇ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ
 ਮਾਜਿਆ ਹੈ ।
 7 ਯੱਯੂਬ ਮੈਥੋਂ ਡਰ ਨਾ ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਤੇ ਮਥਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ ।
 8 “ਯਰ ਯੱਯੂਬ ਜੇ ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ,
 ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ।
 9 ਤੂੰ ਆਖਿਆ: ‘ਮੈਂ ਸੁੱਧ ਗਾਂ ।
 ਮੈਂ ਬੋਗੁਨਾਗ ਗਾਂ ।
 ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ।
 ਮੈਂ ਦੇਮੀ ਨਹੀਂ ਗਾਂ ।
 10 ਮੈਂ ਰੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਯਰ ਯਰਭੇਸੁਰ ਮੇਰੇ
 ਬਿਲਾਫ ਹੈ ।
 ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੁਸਮਣ ਵਰਗਾ ਵਰਤਾਉ
 ਰੀਤਾ ਹੈ ।’
 11 ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਯੈਰੀਂ ਬੋਝੀਆਂ ਯਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ।
 ਜੇ ਵੀ ਮੈਂ ਰਦਦਾ ਗਾਂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਤੱਚਦਾ ਹੈ ।
 12 “ਯਰ ਯੱਯੂਬ ਤੂੰ ਇੰਚੇ ਗਲਤੀ ਤੇ ਹੀ ।
 ਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਮਾਥਤ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ ਰਿ ਤੂੰ ਗਲਤ ਹੈ ।
 ਰਿਉ ਰਿ ਯਰਭੇਸੁਰ ਰਿਸੇ ਵੀ ਥੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ
 ਜਾਣਦਾ ਹੈ ।
 13 ਯੱਯੂਬ, ਤੂੰ ਯਰਭੇਸੁਰ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ।
 ਤੂੰ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ ਰਿ ਯਰਭੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਲਈ ਹਰ ਗੱਲ ਦੀ
 ਵਿਆਖਿਆ ਰਹੇ ।
 14 ਯਰ ਮਾਇਦ ਯਰਭੇਸੁਰ ਜਰੂਰ ਉਸ ਗੱਲ ਦੀ
 ਵਿਆਖਿਆ ਰਦਦਾ ਹੈ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਉਹ ਰਦਦਾ ਹੈ ।
 ਮਾਇਦ ਯਰਭੇਸੁਰ ਯਜਿਹੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ
 ਗੱਲ ਰਦਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਰ ਨਹੀਂ ਮਥਝਦੇ ।
 15-16 ਜੇ ਮੱਚਦਾ ਯਰਭੇਸੁਰ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੁਤ ਵੋਲੇ
 ਸੁਯਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਦੁਸਮਨ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਰਹੇ,
 ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਹਿਰੀ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਹੋਣ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ
 ਹੋ ਜਾਦੇ ਨੇ ਜਦੋਂ
 ਉਹ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਮੁਣਦੇ ਨੇ ।
 17 ਯਰਭੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਲੋਰ ਮੰਦੇ ਯਮਲ ਰਹਨੇ ਗੁਣ
 ਜਾਣ,

ਤੇ ਗੁਮਾਨ ਰਹਨੇ ਹਟ ਜਾਣ।
 1੯ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਤ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸੱਕੇ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਰਚਦਾ ਹੈ।
 2੦ “ਜਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਲਵੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਿਸਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੰਡ ਦਾ ਦੁੱਖ ਭੋਗ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਰਾਹੀਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਇੰਨਾ ਦਰਦ ਹੰਢਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਵੀ ਦੁੱਖ ਰਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
 2੦ ਫੇਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਭੋਜਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਇੰਨਾ ਦੁੱਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਵੀ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 21 ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖਤਲਾ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦੀਆਂ।
 22 ਉਹ ਬੰਦਾ ਮੋਤ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦਾ ਜੀਵਨ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 23 ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੂਤ ਹਨ। ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੂਤ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦੂਤ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਖੱਬੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ।
 24 ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦੂਤ ਉਸ ਬੰਦੇ ਉੱਤੇ ਦਖ਼ਲਾ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ‘ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖੋ ਇਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮੋਤ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਵੋ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਖਾਥ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ।’
 25 ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸਰੀਰ ਖੁੜਕੇ ਜਵਾਨ ਤੇ ਨਰੋਆ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਉਹ ਜਵਾਨੀ ਵੇਲੇ ਸੀ।
 26 ਉਹ ਬੰਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਖਰਾਬ ਬਣਾ ਕੇਗਾ, ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਸਦੀ ਖਰਾਬ ਬਣਾ ਸੁਣ ਲਵੇਗਾ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਚਾਅਰਾਂ ਮਾਰੇਗਾ ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਇੰਨੇ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਨੇਰੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜੀਵੇਗਾ।
 27 ਫੇਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਇਕਰਾਰ ਕਰੇਗਾ, ‘ਮੈਂ ਖਾਥ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਨੇਰੀ ਨੂੰ ਬਦੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਦੰਡ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਂ।’

2੮ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਆਤਮੇ ਨੂੰ ਕਥਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ।
 ਗੁਣ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ।’
 2੯ “ਯਰਮੇਸੁਰ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਲਈ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।”
 30 ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕੁਝ ਨੂੰ ਮੋਤ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਮਾਣ ਸੱਕੇ।
 31 “ਅੱਖੂਬ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ। ਮੈਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ। ਖਾਮੋਸ ਰਹਿ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ।
 32 ਯਰ ਅੱਖੂਬ ਜੇ ਤੂੰ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੱਸ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮਾਬੂਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤੂੰ ਯਰਮੀ ਹੈਂ।
 33 ਯਰ ਅੱਖੂਬ, ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕੋਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ। ਖਾਮੋਸ ਰਹਿ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਿਲਾਣੁਥ ਸਿੱਖਾਵਾਂਗਾ।”

੩੪ ਆਖਿਆ:

੧ “ਤੁਸੀਂ ਸਿਲਾਣੇ ਲੋਕ, ਜੋ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ। ਤੁਸੀਂ ਚਤੁਰ ਲੋਕ, ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੋ।
 ੨ ਤੁਹਾਡੀ ਜੁਬਾਨ ਉਸ ਭੋਜਨ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚਖਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਛੁਹਦੀ ਹੈ। ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਧਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਸੁਣਦਾ ਹੈ।
 ੩ ਇਸ ਲਈ ਆਉ ਆਪਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਰੱਖੀ, ਤੇ ਖੁਦ ਨਿੱਕੀ ਕੀਟੇ ਕਿ ਕੀ ਠੀਕ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਲ ਕੇ ਸਿੱਖ ਲਵਾਂਗੇ ਕਿ ਚੰਗਾ ਕੀ ਹੈ।
 ੪ ਅੱਖੂਬ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਅੱਖੂਬ ਬੇਗੁਨਾਹ ਹਾਂ ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਯਰਤੀ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 ੫ ਮੈਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਹਾਂ, ਯਰ ਨਿੱਕੀ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਦਾ ਅਤੇ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਝੂਠਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਹਾਂ, ਯਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਖਮੀ ਹੋਇਆ ਹਾਂ।’
 ੬ “ਕੀ ਇੱਥੇ ਅੱਖੂਬ ਵਰਗਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਵੀ ਹੈ? ਅੱਖੂਬ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹੋ।
 ੭ ਅੱਖੂਬ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਬਦਲੋ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੈ। ਉਹ ਬਦਲੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਤਕਰੀਬ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ੮ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਆਖਦਾ, ‘ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।’

10 “ਤੁਮੀਂ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਮਮਝ ਮੱਰਦੇ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਮੁਣੇ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਰਦੇ ਵੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ ਜੋ ਬਦ ਹੈ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਰਬ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਰਦੇ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ।

11 ਯਰਮੇਸੁਰ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਮੋੜਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਰੀਤਾ ਹੈ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਉਣ ਦੇ ਵੰਗ ਯਾਨੁਮਾਰ ਹੀ ਵਾਧਰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

12 ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਰਦੇ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਾਨਿਆਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

13 ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਇਹ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ ਕਿ ਉਹ ਯਰਤੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਕ ਹੋਵੇ।
 ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਹਰ ਸੈਯ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਤੇ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸੰਚਾਲਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।

14 ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਆਖਣੇ ਆਤਮੇ ਨੂੰ, ਯਾ ਤੇ ਜੀਵਨ-ਯਰਾਣ ਨੂੰ ਲੈ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ ਹੁੰਦਾ,
 14 ਤਾਂ ਯਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਰ ਗਏ ਹੁੰਦੇ।
 ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਫੇਰ ਤੋਂ ਯੁੜ ਬਣ ਗਏ ਹੁੰਦੇ।

16 “ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਲੋਕ ਸਿਆਣੇ ਹੋ,
 ਤਾਂ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਤੁਮੀਂ ਮੁਣੋਗੇ।

17 ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਨਿਆਈ ਹੋਣ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ ਹੈ ਸਾਮਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸੱਰਦਾ।
 ਐਂਯੂਬ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਤੇ ਨੇਰ ਹੈ।
 ਤੇਰਾ ਹੀ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਨਾਗਾਰ ਠਹਿਰਾ ਸੱਰਦਾ?

18 ਇਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਤੁਮੀਂ ਲੋਕ ਬੇਰਾਹ ਹੋ।’
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ ‘ਤੁਮੀਂ ਬਦ ਹੋ।’

19 ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਖਿਆਰ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ।
 ਯਾ ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਮੀਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਖਿਆਰ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ।

20 ਲੋਕ ਯਾਚਾਨਕ ਯੱਥੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਮਰ ਸੱਰਦੇ ਨੇ।
 ਲੋਕ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਗੁਜਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
 ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਲੋਕ ਵੀ ਰਿਮੇ ਯਰਤੱਖ ਰਾਹਣ ਦੇ ਬਿਨਾ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

21 “ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰਹਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੀ ਲੋਕ ਰਹਦੇ ਨੇ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਰ ਰਦਮ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੀ ਬੰਦਾ ਖੁੱਟਦਾ ਹੈ।

22 ਇੱਥੇ ਰੋਈ ਥਾਂ ਇੰਨੀ ਗੁਨੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੇਲੋਂ ਫੁਧ ਜਾਣ।

23 ਕਿਉਂ ਕਿ ਆਦਮੀ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੇਲ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਰੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਹਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ।

24 ਜੇ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਲੋਕ ਵੀ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹਦੇ ਨੇ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਯੱਦੀ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਤਾਂ ਬਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਗੂਆਂ ਵਜੋਂ ਚੁਣ ਲਵੇਗਾ।

24 ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਲੋਕ ਹੀ ਰਹਦੇ ਨੇ।
 ਇਸੇ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਦ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਹਰਾਵੇਗਾ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।

26 ਯਰਮੇਸੁਰ ਬੁਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਬਦ ਰਹਨੀਆਂ ਲਈ ਦੰਡ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਦੰਡ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਲੋਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਰਦਿਆਂ ਦੇਖ ਸੱਰਦੇ।

27 ਕਿਉਂ ਕਿ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਰਹਨ ਦੀ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਜੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ।

28 ਉਹ ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖੀ ਰਹਦੇ ਨੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯੱਗੇ ਮਗਇਤਾ ਲਈ ਰੁਯਾਉਂਦੇ ਨੇ,
 ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਗਇਤਾ ਲਈ ਰੀਤੀ ਉਸ ਯੁਰਾਰ ਨੂੰ ਮੁਣਦਾ ਹੈ।

29 ਯਰ ਜੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਗਇਤਾ ਨਾ ਰਹਨ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਹੇ
 ਤਾਂ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਰਸੂਰਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸੱਰਦਾ।
 ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਯਾਮੋਂ ਫੁਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸੱਰਦਾ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਲੋਰਾਂ ਯਾ ਤੇ ਵੇਮਾਂ ਦਾ ਹਾਰਮ ਹੈ।

30 ਯਾ ਤੇ ਜੇ ਰੋਈ ਹਾਰਮ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਯਾਧ ਦਾ ਰਾਹਣ ਬਣਦਾ ਹੈ
 ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦੀ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦੇਵੇਗਾ।

31 “ਇਵੇਂ ਹੀ ਵਾਧਰੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖਦਾ,
 ‘ਮੈਂ ਵੇਮੀ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਹੋਰ ਯਾਧ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ।’

32 ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਜੇਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੀ ਦੇਖ ਸੱਰਦਾ, ਮੈਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਹੀ ਵੰਗ ਸਿੱਖਾ।
 ਜੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਗਲਤ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ।’

33 ਐਂਯੂਬ, ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਵੇ।
 ਯਰ ਤੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹਦਾ ਹੈ।
 ਐਂਯੂਬ, ਇਹ ਤੇਰਾ ਨਿਆਂ ਹੈ ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ,

ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਤੂੰ ਕੀ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ।

੩੪ ਸਿਆਣਾ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣੇਗਾ।

ਸਿਆਣਾ ਆਦਮੀ ਆਖੇਗਾ,

੩੫ “ਅੱਖੂਬ ਮੁਖ ਆਦਮੀ ਵਾਂਗ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਆਰਥ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।”

੩੬ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਹੈ ਮੰਕੇ ਅੱਖੂਬ ਦੀ

ਧਰੀਖਿਆ ਲਿੰਡੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਖੂਬ ਮਾਨੂੰ ਉਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ
ਜੋ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ
ਹੈ।

੩੭ ਅੱਖੂਬ ਆਪਣੇ ਹੋਰਨਾਂ ਧਾਧਾ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰੇਗੇ ਨੂੰ ਵੀ

ਮਾਮਿਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ
ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
ਖਿਆਲ ਅਨੇਕਾਂ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੧ ਅਲੀਗੂ ਨੇ ਗੱਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ:

੨ “ਅੱਖੂਬ, ਕੀ ਤੂੰ ਮੋਚਦਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ

‘ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਯਰਮੀ ਹਾਂ।’

੩ ਅਤੇ ਅੱਖੂਬ ਖੁੱਛਦਾ ਹੈ ਤੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲੋਂ,
‘ਕੀ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜੇ ਉਹ ਰੋਮਿਸ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ?

ਕੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਵਾਪਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਧਾਧਾ
ਨਾ ਕਰਾਂ?’

੪ “ਅੱਖੂਬ, ਮੈਂ (ਅਲੀਗੂ) ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ, ਜੋ
ਇੱਥੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਨ, ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

੫ ਅੱਖੂਬ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਦੇਖ।
ਬਦਲਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖ ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਉਚੇਰੇ ਨੇ।

੬ ਅੱਖੂਬ, ਜੇ ਤੂੰ ਧਾਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈਂ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ।
ਭਾਵੇਂ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਧਾਧਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਣ, ਇਸ ਨਾਲ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ।

੭ ਅਤੇ ਅੱਖੂਬ, ਜੇ ਤੂੰ ਚੰਗਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਯਰਮੇਸੁਰ
ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ,
ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਧਾਧੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

੮ ਅੱਖੂਬ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ
ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਸਿਰਫ ਤੇਰੇ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਅਸਰ
ਧਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਗਾਇਤਾ ਜਾਂ ਦੁੱਖ
ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

੯ “ਜੇਕਰ ਬੁਰੇ ਲੋਕ ਮਤਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਮਗਾਇਤਾ
ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਗੇ,
ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ
ਕਰਦੇ ਹਨ।

੧੦ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਖਦਾ, ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਜਿਸਨੇ
ਮੈਨੂੰ ਮਾਜ਼ਿਆ?

ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਰੀ ਗਤ ਗੀਤ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੧੧ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਖੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲੋਂ
ਸਿਆਣਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ।”

੧੨ “ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲੋਂ ਮਗਾਇਤਾ
ਮੰਗਦੇ ਨੇ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ
ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਬਹੁਤ ਗੁਮਾਨੀ ਨੇ ਉਹ
ਗੱਲ ਵੀ ਮੋਚਦੇ ਨੇ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ
ਹਨ।

੧੩ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਰਾਹ
ਆਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇਗਾ।
ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਖਿਆਲ
ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

੧੪ ਇਸ ਲਈ ਅੱਖੂਬ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇਗਾ
ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਆਖੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ।

ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ
ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮੰਕੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼
ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਹੈਂ।

੧੫ “ਅੱਖੂਬ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ
ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਉਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਧਾਧਾ ਵੱਲ ਕੁਝ ਵੀ
ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

੧੬ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅੱਖੂਬ ਆਪਣੀ ਬੇਰਾਹ ਗੱਲ
ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ।
ਉਹ ਇੰਝ ਵਿਗਾੜ ਕਰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ
ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਅੱਖੂਬ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ
ਹੈ?”

੩੬ ੧ ਅਲੀਗੂ ਨੇ ਗੱਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ:

੨ “ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਬੋਝਾ ਸਮਾਂ ਹੋਰ ਧੀਰਜ ਰੱਖੋ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਅਜੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਬਦ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਮੇਰੇ
ਕੋਲੋਂ ਅਖਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੩ ਮੈਂ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡਿਉ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਜ਼ਿਆ ਤੇ ਮੈਂ ਸਾਬਤ ਕਰਾਂਗਾ
ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਿਕਾਈ ਹੈ।

੪ ਅੱਖੂਬ ਮੈਂ ਸੱਚ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

੫ “ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਹੁਤ ਸਰਤੀਮਾਨੀ ਹੈ ਯਰ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਹੁਤ ਸਰਤੀਮਾਨੀ ਹੈ, ਯਰ ਉਹ ਬਹੁਤ
ਸਿਆਣਾ ਵੀ ਹੈ।

੬ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ
 ਮਹੀ ਵੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਨੇਕ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗ਼ਰਮ ਬਣਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਦਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੫ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਮਿਲਦਾ ਹੈ,
 ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗਲੀਆਂ ਅਤੇ ਰੱਸਿਆਂ ਨਾਲ
 ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਗਲਤ
 ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 ੬ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀ
 ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪ
 ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਗੁਮਾਨੀ ਸਨ।
 ੧੦ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਸੁਣਨ
 ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰੇਗਾ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗਾ।
 ੧੧ ਜੇਕਰ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ
 ਕਰਨ,
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸਫਲ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ
 ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣਗੇ।
 ੧੨ ਯਰ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ
 ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਮੁਠੇਰਾਂ ਵਾਂਗ ਮਰ ਜਾਣਗੇ।
 ੧੩ “ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਾਰੇ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ
 ਕਰਦੇ, ਸਦਾ ਕੌੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
 ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਯਰਾਬਬਾਨ
 ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ੧੪ ਉਹ ਲੋਕ ਮਰ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਗਾਲੇ ਉਹ ਮਰਦ
 ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਜਵਾਨ ਹੀ ਹੋਣਗੇ।
 ੧੫ ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕ ਨਿਮਾਣੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ
 ਜੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਮਰੇ ਨੂੰ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ
 ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਮਮਝਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ
 ਕਰੇਗਾ।
 ੧੬ “ਅੱਖੂਬ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ
 ਹੈ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਲਈ ਜੀਵਨ ਅਸਾਨ ਬਣਾਉਣਾ
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਦਮਤਰ ਖਾਨ ਉੱਤੇ ਚੋਖਾ ਭੋਜਨ
 ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ੧੭ ਯਰ ਗੁਣ, ਅੱਖੂਬ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਟ ਆਦਮੀ
 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਤੇਰਾ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਹੀ
 ਹਨ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।
 ੧੮ ਅੱਖੂਬ ਆਪਣੀ ਅਮੀਰੀ ਕਾਰਣ ਮੁਰਖ ਨਾ ਬਣ।
 ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਨ ਨਾ ਬਦਲਣ ਦੇ।
 ੧੯ ਤੇਰੀ ਦੌਲਤ ਗੁਣ ਤੇਰੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ
 ਸੱਕਦੀ।
 ਅਤੇ ਸਕੀਮਾਈ ਬੰਦੇ ਵੀ ਤੇਰੀ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ
 ਕਰ ਸੱਕਦੇ।
 ੨੦ ਗੁਣ ਖੈਣ ਦੀ ਤਰੀਕਾ ਨਾ ਕਰ।
 ਲੋਕੀ ਗੁਣ ਦੇ ਗੁਣੇ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ
 ਨੇ ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਨੇ ਕਿ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਕੁਝ
 ਸੱਕਦੇ ਨੇ।
 ੨੧ ਅੱਖੂਬ, ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਝਲਿਆ ਹੈ, ਯਰ ਬਦੀ ਨੂੰ ਨਾ
 ਚੁਣ।
 ਗੁਮਿਆਰ ਰਹਿ, ਕੁਝ ਗਲਤ ਨਾ ਕਰੀਂ।
 ੨੨ “ਦੇਖ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਕੀਮਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਗਾਨ
 ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗੁਰੂ ਹੈ।
 ੨੩ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸੱਕਦਾ ਕਿ
 ਉਹ ਕੀ ਕਰੇ।
 ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸੱਕਦਾ, ‘ਹੇ
 ਯਰਮੇਸੁਰ, ਜੇ ਤੂੰ ਕੀਤਾ ਗਲਤ ਹੈ।’
 ੨੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤ ਕਰਨੀ
 ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।
 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਗੀਤ
 ਲਿਖੇ ਹਨ।
 ੨੫ ਹਰ ਬੰਦਾ ਦੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ।
 ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸੱਕਦੇ ਨੇ।
 ੨੬ ਗਾਂ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਗਾਨ ਹੈ।
 ਯਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਮਗਾਨਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਮਝ
 ਸੱਕਦੇ।
 ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਗਾਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਕਿੰਨਾ ਲੰਮਾ
 ਚਿਰ ਜੀਵਿਆ ਹੈ।
 ੨੭ “ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਆਈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ
 ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਖੁੰਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੨੮ ਇਸ ਲਈ ਬੱਦਲ ਆਈ ਨੂੰ ਵਰਗਾਉਂਦੇ ਨੇ
 ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਡਿੱਗਦੀ ਹੈ।
 ੨੯ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਮਮਝ ਸੱਕਦਾ ਕਿਵੇਂ ਯਰਮੇਸੁਰ
 ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ
 ਜਾਂ ਕਿਵੇਂ ਬਿਜਲੀ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਗਰਜਦੀ ਹੈ।
 ੩੦ ਦੇਖੋ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ੀ ਫੈਲਾਈ,
 ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਭਾਗ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ।
 ੩੧ ਯਰਮੇਸੁਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ੀ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਖਾ ਭੋਜਨ ਦੇਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੩੨ ਖਰਮੇਸੁਰ ਬਿਜਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ
 ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਚਾਹੀ ਥਾਂ ਤੇ ਡਿੱਗਣ ਦਾ
 ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੩੩ ਬਿਜਲੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੂਫਾਨ ਆ ਰਿਹਾ
 ਹੈ।
 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਮੁ ਵੀ ਜਾਣ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਕਿ ਇਹ ਆ
 ਰਿਹਾ ਹੈ।

੩੭ ੧ "ਗਰਜ ਤੇ ਚਮਕ ਖੈਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰਦੇ ਨੇ।
 ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਛਾਤੀ ਅੰਦਰ
 ਧੜਕਦਾ ਹੈ।
 ੨ ਗਰ ਰੋਈ ਸੁਣੇ।
 ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਗਰਜ ਵਰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।
 ਗਰਜਦੀ ਹੋਈ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਿਹੜੀ ਖਰਮੇਸੁਰ
 ਦੇ ਮੁਖ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਰਹੀ ਹੈ।
 ੩ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਬਿਜਲੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਆਰਾਮ ਉੱਤੇ
 ਚਮਕਣ ਲਈ ਭੇਜਦਾ ਹੈ।
 ਇਹ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਚਮਕਦੀ ਹੈ।
 ੪ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਚਮਕ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਗਰਜਦੀ
 ਹੋਈ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਜਾ ਸੱਕਦੀ ਹੈ।
 ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਅਦਭੁਤ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਗਰਜਦਾ
 ਹੈ।
 ਜਦੋਂ ਬਿਜਲੀ ਲਿਮਕਦੀ ਹੈ, ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼
 ਗਰਜਦੀ ਹੈ।
 ੫ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਗਰਜਦੀ ਹੋਈ ਆਵਾਜ਼ ਅਦਭੁਤ ਹੁੰਦੀ
 ਹੈ!
 ਉਹ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ
 ਸਮਝ ਸੱਕਦੇ।
 ੬ ਖਰਮੇਸੁਰ ਬਰਫ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 'ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ'
 ਤੇ ਉਹ ਖੀਹ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 'ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਰ੍ਹ'।
 ੭ ਖਰਮੇਸੁਰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ
 ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਜਿਆ,
 ਜਾਣ ਲੈਣ ਕਿ ਉਹ ਸੀ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।
 ਇਹੀ ਉਸਦਾ ਖਰਮਾਣ ਹੈ।
 ੮ ਜਾਨਵਰ ਆਪਣੇ ਭੈਰਿਯਾਂ ਅੰਦਰ ਵੜ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਉੱਥੇ
 ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ।
 ੯ ਦੱਖਣ ਵੱਲੋਂ ਵਾਵਰੇਲੇ ਉੱਠਦੇ ਨੇ।
 ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਠੰਡੀਆਂ ਗਵਾਵਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਨੇ।
 ੧੦ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਾਗ ਬਰਫ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ,
 ਤੇ ਸਾਗ ਨੂੰ ਜਮਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੧੧ ਖਰਮੇਸੁਰ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
 ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੂਫਾਨੀ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੧੨ ਖਰਮੇਸੁਰ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ, ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਗਣ ਲਈ
 ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਬੱਦਲ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਖਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੧੩ ਖਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਗੜ੍ਹ ਲਿਆਉਣ
 ਲਈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ,
 ਧਾਣੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।
 ੧੪ "ਅੱਖੂਬ, ਇੰਕ ਬਿਨਟ ਲਈ ਠਹਿਰ ਤੇ ਸੁਣ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਦਭੁਤ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਖਰਮੇਸੁਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ੧੫ ਅੱਖੂਬ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਕਿਵੇਂ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ
 ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ?
 ਸੀ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੀ
 ਬਿਜਲੀ ਲਿਮਕਾਉਂਦਾ ਹੈ?
 ੧੬ ਸੀ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਦਲ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ
 ਲਟਕਦੇ ਨੇ?
 ਬੱਦਲ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਦਭੁਤ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ
 ਇੰਕ ਮਿਸਾਲ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ
 ਸਾਜਿਆ।
 ਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।
 ੧੭ ਖਰ ਅੱਖੂਬ, ਤੂੰ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।
 ਤੂੰ ਤਾਂ ਇਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਧਰਮੀਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ,
 ਤੇ ਤੈਰੇ ਕੱਢੇ ਤੈਰੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਚਿਖਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਸਭ
 ਕੁਝ ਕਰ ਜਾਂਦਾ
 ਅਤੇ ਸਾਂ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੱਖਣ ਵੱਲੋਂ ਗਰਮੀ ਦੀ
 ਲਹਿਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।
 ੧੮ ਅੱਖੂਬ, ਸੀ ਤੂੰ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ
 ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ,
 ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਲਿਸ਼ ਸੀ ਤੇ ਤਾਂਘੇ ਵਾਂਗ ਚਮਕਦਾਰ
 ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ?
 ੧੯ "ਅੱਖੂਬ, ਸਾਨੂੰ ਦੱਸ ਅਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸੀ
 ਆਖੀਏ?
 ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਕਾਰਣ, ਮੇਰੇ ਨਹੀਂ
 ਸੱਕਦੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੀ ਆਖੀਏ।
 ੨੦ ਖੈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਖੈ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ
 ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।
 ਇਹ ਤਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਂਗ ਹੋਈ
 ਸੀ।
 ੨੧ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਸੂਰਜ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਤੌਰ ਸੱਕਦਾ।
 ਇਹ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਤੇ ਚਮਕੀਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 ਜਦੋਂ ਗਵਾ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਉਡਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
 ੨੨ ਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ।
 ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੁਨਿਹਰੀ ਖਰਤਾਖ ਖਵਿੱਤਰ ਖਰਬਤ
 ਉੱਤੇ ਚਮਕਦਾ ਹੈ।
 ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਲੇ ਚਮਕਦਾਰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 ੨੩ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਖਰਮੇਸੁਰ ਮਹਾਨ ਹੈ।
 ਅਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸੱਕਦੇ।
 ਖਰਮੇਸੁਰ ਬਹੁਤ ਸਰਤੀਮਾਨੀ ਹੈ,

ਯਰ ਉਹ ਮਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗਾ ਯਾ ਤੇ ਨਿਕਾਈ ਵੀ ਹੈ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਮਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।
 ੨੪ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸਦਾ ਯਾਦਰ ਕਰਦੇ ਨੇ।
 ਯਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਯਾਦਰ ਨਹੀਂ
 ਕਰਦਾ ਜਿਹੜੇ ਯਾਥਣੇ-ਯਾਥ ਨੂੰ ਮਿਯਾਣੇ
 ਮਮਝਦੇ ਨੇ।”

ਯਰਮੇਸੂਰ ਅੱਯੂਥ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ

੨੫ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਯੂਥ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਕੇਲੇ ਵਿੱਚੋਂ
 ੨੬ ਬੋਲਿਆ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ:

- ੨ “ਇਹ ਮੁਰਖ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ
 ਉਹ ਯਾਗਿਆਨੀ ਵਿਯਾਕਤੀ ਕੌਣ ਹੈ?”
- ੩ ਅੱਯੂਥ ਸਾਵਯਾਨ ਹੋ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ
 ਦੇਣ ਲਈ
 ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਯਾਮੋਂ ਖੁੱਛਾਂਗਾ।
- ੪ “ਅੱਯੂਥ, ਤੂੰ ਕਿੱਥੇ ਮੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ
 ਮੀ?
 ਜੇ ਤੂੰ ਇੰਨਾ ਹੀ ਚਤੁਰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇ।
- ੫ ਜੇ ਤੂੰ ਇੰਨਾ ਚਤੁਰ ਹੈਂ ਰਿਸਨੇ ਨਿਕਾਈ ਰੀਤਾ ਮੀ ਕਿ ਇਹ
 ਦੁਨੀਆ ਰਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਹੋਵੇਗੀ?
 ਰਿਸਨੇ, ਯਾਥਰ ਫੀਤੇ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਥਿਆ
 ਮੀ?
- ੬ ਰਿਸ ਉੱਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਮੀ ਯਰਤੀ?
 ਰਿਸਨੇ ਇਸਦੇ ਕੋਨੇ ਦੇ ਖੱਬਰ ਯਾਏ?”
- ੭ ਸਵੇਰ ਦੇ ਤਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਗੀਤ ਗਾਇਆ
 ਤੇ ਦੂਤ ਯਾਨੰਦ ਨਾਲ ਚੀਰੇ ਜਦੋਂ ਯਾਜਿਹਾ ਰੀਤਾ
 ਗਿਆ ਮੀ।
- ੮ “ਅੱਯੂਥ, ਰਿਸਨੇ ਸਾਗਰ ਨੂੰ ਕੋਰਣ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ੇ
 ਖੋਲ੍ਹੇ ਰੀਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਯਰਤੀ ਦੀ ਡੂੰਘ ਵਿੱਚੋਂ ਵਗਦਾ
 ਮੀ।
- ੯ ਉਸ ਵੇਲੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖੱਦਲਾਂ ਨਾਲ ਢੱਕ ਲਿਆ
 ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਧਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲਵਹੋਟ ਲਿਆ।
- ੧੦ ਮੈਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨਿਸਚਿਤ ਰੀਤੀਆਂ
 ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਖਿੱਛੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ।
- ੧੧ ਮੈਂ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਇੱਥੋਂ ਤੀਰ ਹੀ ਯਾ
 ਮੱਕਦਾ ਹੈਂ, ਹੋਰ ਯਾਗੇਰੇ ਨਹੀਂ।
 ਤੇਰੀਆਂ ਗੁਮਾਨੀ ਲਹਿਰਾਂ, ਇੱਥੇ ਹੀ ਰੁਕ
 ਜਾਣਗੀਆਂ।”
- ੧੨ “ਅੱਯੂਥ, ਰੀ ਤੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਸਵੇਰੇ ਦੇ ਤਾਰੇ
 ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਣ ਦਾ
 ਜਾਂ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸੁਰੂ ਹੋਣ ਦਾ ਯਾਦਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?”
- ੧੩ ਅੱਯੂਥ, ਰੀ ਤੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਵੇਰ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਨੂੰ
 ਫੜਨ ਲਈ

- ਯਾ ਤੇ ਕਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਛੁਪਣਗਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
 ਕੱਢਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਗਿਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।
- ੧੪ ਸਵੇਰ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਯਗਾੜੀਆਂ
 ਤੇ ਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਯਾਮਾਨ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
 ਜਦੋਂ ਦਿਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਯਾਉਂਦੀ ਹੈ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਕਲਾਂ ਰਿਸੇ ਕੋਟ ਦੀਆਂ
 ਮਿਲਵਟਾਂ ਵਾਂਗ ਉੱਥੜ ਯਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ।
 ਉਹ ਥਾਵਾਂ ਨਰਮ ਮਿੱਟੀ ਵਾਂਗ ਸੁਖ ਯਾਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਛਾਥੇ ਨਾਲ ਦਬਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ੧੫ ਕਦੇ ਲੋਕ ਦਿਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਯਮੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।
 ਜਦੋਂ ਇਹ ਤੇਜ਼ ਚਮਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇ
 ਯਮਲਾਂ ਤੋਂ ਕੋਰਦੀ ਹੈ।
- ੧੬ “ਅੱਯੂਥ, ਰੀ ਤੂੰ ਕਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਡੂੰਘੀ ਥਾਵੇਂ
 ਗਿਆ ਹੈਂ, ਜਿੱਥੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ਰੀ ਤੂੰ ਕਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਤੈਹ ਉੱਤੇ ਤੁਰਿਆ ਹੈਂ?”
- ੧੭ ਅੱਯੂਥ, ਰੀ ਤੂੰ ਕਦੇ ਉਹ ਫਾਟਰ ਦੇਖੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ
 ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵੱਲ ਖੁਲ੍ਹਦੇ ਨੇ?
 ਰੀ ਤੂੰ ਕਦੇ ਉਹ ਫਾਟਰ ਦੇਖੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ
 ਗੇਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ?
- ੧੮ ਅੱਯੂਥ, ਰੀ ਮੱਚਮੱਚ ਤੂੰ ਮਮਝਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਯਰਤੀ ਰਿੰਨੀ
 ਵੱਡੀ ਹੈ?
 ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਜੇ ਤੂੰ ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ?
- ੧੯ “ਅੱਯੂਥ, ਰੋਸ਼ਨੀ ਕਿੱਥੋਂ ਯਾਉਂਦੀ ਹੈ?
 ਗੇਰਾਂ ਕਿੱਥੋਂ ਯਾਉਂਦੀ ਹੈ?”
- ੨੦ ਅੱਯੂਥ, ਰੀ ਤੂੰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਯਾ ਤੇ ਗੇਰੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਉਸੇ ਥਾਂ
 ਲਿਜਾ ਮੱਕਦਾ ਹੈਂ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਯਾਉਂਦੇ ਹਨ?
 ਰੀ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਉਸ ਥਾਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਾ ਹੈ?”
- ੨੧ ਅੱਯੂਥ, ਯਾਦਮ ਹੀ ਤੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਤੂੰ ਖਗੁਤ ਬਚੁਰਗ ਤੇ ਸਿਯਾਣਾ ਹੈਂ।
 ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ, ਤੂੰ ਜੀਵਿਤ ਮੀ। ਰੀ
 ਨਹੀਂ?”
- ੨੨ “ਅੱਯੂਥ, ਰੀ ਤੂੰ ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੋਦਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਹੈਂ,
 ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਕਰਫ ਯਾ ਤੇ ਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।
- ੨੩ ਮੈਂ ਕਰਫ ਯਾ ਤੇ ਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਸਮਿਆਂ
 ਲਈ,
 ਯੁੱਧ ਯਾ ਤੇ ਲੜਾਈ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਲਈ ਕਰਾ ਕੇ ਰੱਖਦਾ
 ਹਾਂ।
- ੨੪ ਰੀ ਤੂੰ ਉਸ ਥਾਵੇਂ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਦਾ,
 ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਉੱਤਰੀ ਗਵਾ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ
 ਵਗਾਉਂਦਾ ਹੈ? *
- ੨੫ ਤਾਰੀ ਕਰਥਾ ਲਈ ਯਾਦਮ ਵਿੱਚ ਖਾਈਆਂ ਰਿਸਨੇ
 ਖੋਦੀਆਂ ਨੇ?
 ਰਿਸ ਨੇ ਤੂਫਾਨ ਲਈ ਰਸਤਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

*੩੧:੨੪ ਯਦ ੨੪ ਜਾਂ, “ਉਹ ਥਾਂ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਯੁੱਦ ਯਾਲੇਧ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਯੂਰਬੀ ਗਵਾ ਇਸ ਨੂੰ ਯੂਰੀ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬਿਖੇਰਦੀ ਹੈ।”

- ੨੬ ਮੀਂਹ ਵੇਣ ਵਰਗਉਂਦਾ ਹੈ ਉਨਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ?
- ੨੭ ਉਹ ਬਰੱਖਾ ਬੰਜਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਚੋਖਾ ਧਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਹ ਉੱਗਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ੨੮ ਵੀ ਬਰੱਖਾ ਦਾ ਵੇਈ ਧਿਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਤੁਹੇਲ ਦੇ ਤੁਧੀਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਣ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ?
- ੨੯ ਵੀ ਬਰਫ਼ ਦੀ ਵੇਈ ਮਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਵੇਣ ਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?
- ੩੦ ਧਾਈ ਮਖਤ ਖੱਬਰ ਵਾਂਗ ਜੰਮ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਗਰ ਵੀ ਉੱਥੋਂ ਜੰਮ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ੩੧ “ਸੱਯੂਥ ਵੀ ਤੂੰ ਰਚਯਚਿਆਂ* ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਮੱਕਦਾ ਹੈ? ਵੀ ਤੂੰ ਮਯਤਿਰਖ ਦੇ ਰੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਮੱਕਦਾ ਹੈ? ਵੀ ਤੂੰ ਮਥੇ ਸਿਰ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਥਾਗਰ ਲਿਯਾ ਮੱਕਦਾ ਹੈ? ਵੀ ਤੂੰ ਰਿੰਛਾਂ ਦੀ ਉਮ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਮੱਕਦਾ ਹੈ?”
- ੩੨ ਵੀ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਨੇ? ਵੀ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਜ਼ੂਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਯਾ ਮੱਕਦਾ ਹੈ?
- ੩੩ “ਸੱਯੂਥ ਵੀ ਤੂੰ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਖੁਰਾਹ ਮੱਕਦਾ ਹੈ? ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਥਾਗਿਸ ਨਾਲ ਭਿਉਂ ਦੇਣ?”
- ੩੪ ਵੀ ਤੂੰ ਬਿਜਲੀ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਕਦਾ ਹੈ? ਵੀ ਇਹ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਆਖੇਗੀ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ।
- ਮਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਖੇਰੇ ਥਾਮੇਂ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਵੀ ਇਹ ਉਥੇ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- ੩੬ “ਸੱਯੂਥ, ਵੇਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਵੇਣ ਉਨਹਾਂ ਅੰਦਰ ਸਿਆਣਪ ਧਾਉਂਦਾ ਹੈ?”
- ੩੭ ਵੇਣ ਇੰਨਾ ਸਿਆਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣ ਮੱਕੇ ਤੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੀਂਹ ਵਰਗਾਉਣ ਲਈ ਉਲਟਾ ਮੱਕੇ?
- ੩੮ ਤਾਂ ਜੇ ਯੁੜ, ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਗੰਦਗੀ ਦੇ ਡਲੇ ਇੰਦਰਮਾਥ ਜੁੜ ਜਾਣ।
- ੩੯ “ਸੱਯੂਥ, ਵੀ ਸੇਰਾਂ ਲਈ ਭੋਜਨ ਤੂੰ ਲੱਭਦਾ ਹੈ? ਵੀ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਭੁੱਖਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਭੋਜਨ ਖੁਵਾਉਂਦਾ ਹੈ?”
- ੪੦ ਉਹ ਸੇਰ ਆਪਣੀਆਂ ਗੁਫ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਟੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਹ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਹ ਵਿੱਚ ਨੀਵਾਂ ਝੁਕਦੇ ਨੇ।

- ੪੧ ਵੇਣ ਯਗੜੀ ਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੋਗਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਖੁਰਾਹ ਕਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਭਟਕਦੇ ਨੇ? ੧ “ਸੱਯੂਥ, ਵੀ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਯਗੜੀ ਬੱਕਰੀਆਂ ਜੰਮਦੀਆਂ ਨੇ? ਵੀ ਤੂੰ ਤੱਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਗਿਰਨੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
- ੨ ਵੀ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿੰਨੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਯਗੜੀ ਬੱਕਰੀ ਤੇ ਗਿਰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? ਵੀ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਾ ਮਹੀ ਮਥਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ?
- ੩ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਲੋਟ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਜਨਮ ਖੀੜਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜੰਮ ਪੈਂਦੇ ਨੇ।
- ੪ ਉਨਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਖਰਤਦੇ।
- ੫ “ਸੱਯੂਥ, ਰਿਸਨੇ ਜੰਗਲੀ ਗਯਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਛੱਡਿਆ? ਰਿਸਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਰੱਸੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ? ੬ ਮੈਂ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਜੰਗਲੀ ਗਯੇ ਨੂੰ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਖਰ ਬਨਾਉਣ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਲੂਣੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਿੰਦੀਆਂ।
- ੭ ਜੰਗਲੀ ਗਯੇ ਸੇਰੀਲੇ ਸਹਿਰਾ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦੇ ਨੇ। ਤੇ ਵੇਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਮੱਕਦਾ।
- ੮ ਜੰਗਲੀ ਗਯੇ ਯਗੜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ। ਇਹੀ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਚਰਾਫ਼ ਹੈ। ਇਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਲੱਭਦੇ ਨੇ।
- ੯ “ਸੱਯੂਥ, ਵੀ ਵੇਈ ਜੰਗਲੀ ਬਲਦ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨੋਗਾ? ਵੀ ਗਤ ਨੂੰ ਉਹ ਤੇਰੇ ਥਾੜੇ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰੇਗਾ?
- ੧੦ ਵੀ ਜੰਗਲੀ ਬਲਦ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਰੱਸੇ ਪੈਣ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਅੰਦਰ ਹੱਲ ਚੱਲਾ ਮੱਕੇ।
- ੧੧ ਜੰਗਲੀ ਬਲਦ ਬਹੁਤ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਵੀ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਰੰਮ ਖਤਮ ਕਰਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਮੱਕਦਾ ਹੈ?
- ੧੨ ਵੀ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ

*੩੮:੩੧ ਰਚਯਚਿਆਂ ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇੰਦਰ ਯਰੁਸਿੰਯ ਮਸੂਹ ਇਹ “ਮਤੁਤਾਂ ਭੈਣਾਂ” ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ।
 †੩੮:੩੨ ਰਿਛ ਠਾਗਿਆਂ ਦਾ ਇੰਦਰ ਯਰੁਸਿੰਯ ਮਸੂਹ ਜੇ ਇੰਦਰ ਰਿਛ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ। ਇਹ “ਵੱਡੀ ਕੜਕੀ” ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਸਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇੰਦਰ ਛੋਟਾ ਮਸੂਹ ਹੈ ਜੋ ਛੋਟੇ ਰਿਛ ਵਾਂਗ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ “ਛੋਟੀ ਕੜਕੀ” ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ।

ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗਹਾਈ ਵਰਨ ਲਈ ਉਸ ਉੱਤੇ
ਭਰੋਸਾ ਵਰ ਮੱਰਦਾ ਹੈ?
੧੩ “ਸਤਰ ਮੁਰਗ ਜੇਸ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ
ਖੰਭ ਫੜਫੜਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਧਰ ਵੇਈ ਸਤਰ ਮੁਰਗ ਉੱਡ ਨਹੀਂ ਮੱਰਦਾ।
ਇਸਦੇ ਖੰਭ ਆਤੇ ਫਰ ਮਾਰਮ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ
ਗਨ।
੧੪ ਸਤਰ ਮੁਰਗੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਡੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਆਤੇ ਉਹ ਰੋਤ ਵਿੱਚ ਨਿੱਥੇ ਗੁੰਦੇ ਨੇ।
੧੫ ਸਤਰ ਮੁਰਗੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ
ਆਡਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰਿਮੇ ਦੇ ਧੈਰ ਧੈ ਜਾਣ
ਜਾਂ ਵੇਈ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦੇਵੇ।
੧੬ ਸਤਰ ਮੁਰਗੀ ਆਪਣੇ ਚੁਚਿਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਉਹ ਉਨਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਛ ਵਰਤਾਉ ਵਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ
ਉਸ ਦੇ ਨਹੀਂ ਗਨ।
ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਗਨ ਤਾਂ ਉਹ ਵੇਈ ਧਰਵਾਹ
ਨਹੀਂ ਵਰਦੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਾਰੀ ਖਾਲਣਾ
ਯਾਰਾਬ ਗਈ।
੧੭ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਤਰ ਮੁਰਗੀ ਨੂੰ ਸਿਆਣਪ
ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।
ਸਤਰ ਮੁਰਗੀ ਮੁਰਖ ਹੈ, ਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਬਣਾਇਆ ਹੈ।
੧੮ ਧਰ ਜਦੋਂ ਸਤਰ ਮੁਰਗੀ ਭੱਜਣ ਲਈ ਉੱਠ ਖਲੋਦੀ ਹੈ,
ਉਹ ਖੋੜੇ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਰ ਉੱਤੇ ਗੱਮਦੀ ਹੈ
ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਿਮੇ ਖੋੜੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਭੱਜ ਮੱਰਦੀ
ਹੈ।
੧੯ “ਸੱਚੁਖ, ਸੀ ਖੋੜੇ ਨੂੰ ਤਾਰਤ ਤੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ?
ਸੀ ਉਸਦੀ ਯੋਣ ਉੱਤੇ ਯਾਨਾਲ *ਤੂੰ ਉਗਾਈ ਸੀ?
੨੦ ਸੀ ਤੂੰ ਖੋੜੇ ਨੂੰ ਟਿੱਡੇ ਵਾਂਗੂ ਟੱਪਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ
ਸੀ।
ਖੋੜਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਂਦਿਆਂ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਫਰਾਟੇ
ਮਾਰਦਾ ਹੈ।
੨੧ ਖੋੜਾ ਖੁਸ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨਾ ਤਾਰਤਵਰ ਹੈ।
ਉਹ ਆਪਣੇ ਧੈਰਾਂ ਨਾਲ ਮੈਦਾਨ ਨੂੰ ਖੁਰਚਦਾ ਆਤੇ
ਖੁੱਧ ਵਿੱਚ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਭੱਜ ਧੈਦਾ ਹੈ।
੨੨ ਖੋੜਾ ਡਰ ਉੱਤੇ ਗੱਮਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਭੈਭੀਤ ਨਹੀਂ ਗੁੰਦਾ ਆਤੇ ਉਹ ਖੁੱਧ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜਦਾ
ਨਹੀਂ।
੨੩ ਫੈਜੀ ਦਾ ਤਰਕਮ ਖੋੜੇ ਦੇ ਧਾਮੇ ਤੇ ਗਿਲਦਾ, ਛਾਲ
ਆਤੇ ਜਿਹੜੇ ਗਥਿਆਰ ਉਸਦਾ ਸਵਾਰ ਚੁੱਰਦਾ, ਯੁੱਥ
ਵਿੱਚ ਲਿਸਰਦੇ ਗਨ।
੨੪ ਖੋੜਾ ਬਹੁਤ ਉੱਤੇਜਿਤ ਗੁੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਮੈਦਾਨ ਉੱਤੇ
ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਭੱਜਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਖੋੜਾ ਤੁਰਗੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਦਾ ਹੈ, ਉਹ
ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਮੱਰਦਾ।
੨੫ ਜਦੋਂ ਤੁਰਗੀ ਵਜਦੀ ਹੈ ਖੋੜਾ ਸੋਰ ਮਚਾਉਂਦਾ ਹੈ,
‘ਗੁਰੇ।’
ਉਹ ਜੰਗ ਨੂੰ ਦੂਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸੁੱਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਰਮਾਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਗੁਰਮ ਸੁਣਾਂਦਿਆਂ ਆਤੇ ਖੁੱਧ
ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਮਾਰੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਦਾ ਹੈ।
੨੬ “ਸੱਚੁਖ, ਸੀ ਤੂੰ ਬਾਜ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਵੇ
ਆਪਣੇ ਖੰਭ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰਨੀ
ਹੈ?
੨੭ ਸੀ ਤੂੰ ਹੀ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬਾਜ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ
ਯਾਰਾਬ ਵਿੱਚ ਉੱਚਾ ਉੱਡੋ।
ਸੀ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਸੀ ਆਪਣਾ ਆਲਾਹੁਣਾ
ਉੱਚੇ ਧਰਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਵੇ?
੨੮ ਬਾਜ ਚੱਟਾਨ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ,
ਚੱਟਾਨ ਉਸਦਾ ਰਿਲਾਹ ਹੈ।
੨੯ ਬਾਜ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਉੱਚੇ ਰਿਲਾਹੇ
ਉੱਪਰੋਂ ਤੱਰਦਾ ਹੈ।
ਬਾਜ ਦੂਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਦੇਖ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।
੩੦ ਬਾਜ ਉੱਥੇ ਇਰੱਟੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਲਾਮਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਖੂਨ ਧੀਣਗੇ।”
! ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸੱਚੁਖ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਸ
ਨੂੰ ਆਖਿਆ:
੨ “ਸੱਚੁਖ, ਤੂੰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ
ਬਹਿਮ ਰੀਤੀ ਹੈ।
ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਗਲਤ ਵਰਨ ਦੇ ਦੇਸੀ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ ਹੈ।
ਸੀ ਗੁਣ ਤੂੰ ਮੰਨੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਗਲਤ ਹੈ? ਸੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ
ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ?”
੩ ਫੇਰ ਸੱਚੁਖ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਤੇ
ਆਖਿਆ:
੪ “ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਨਿਮਾਣਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਰਿਵੇ ਬੋਲਾਂ।
ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸੀ ਆਖ ਮੱਰਦਾ ਹਾਂ?
ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਮੱਰਦਾ,
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਲਵਾਂਗਾ।
੫ ਮੈਂ ਇੰਰ ਵਾਗੀ ਬੋਲਿਆ ਸਾਂ, ਧਰ ਮੈਂ ਫੇਰ ਨਹੀਂ
ਬੋਲਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਦੇ ਵਾਰੀ ਬੋਲਿਆ ਸਾਂ, ਧਰ ਮੈਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਆਖਾਂਗਾ।”
੬ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਫਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਫੇਰ ਸੱਚੁਖ ਨਾਲ
ਬੋਲਿਆ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ:
੭ “ਸੱਚੁਖ, ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰਮ ਲੈ
ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ
ਜੇ ਮੈਂ ਯੁੱਠਾਂਗਾ।
੮ “ਸੱਚੁਖ, ਤੇਰਾ ਸੀ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਬੋਲਾਂਗਾ ਨਹੀਂ?”

*੩੯:੧੯ ਯਾਲ ਖੋੜੇ ਦੀ ਯੋਣ ਦੇ ਵਾਲ।

੧ ਰੀ ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ ਰੀ ਮੈਂ ਗਲਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸੀ
 ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਮਾਥਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ
 ਸੱਕੇਗਾ।
 ੨ ਰੀ ਤੇਰੇ ਬਾਜ਼ੂ ਇੰਨੇ ਤਾਰਤਕਰ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਦਾ ਬਾਜ਼ੂ ਹੈਂ?
 ੩ ਰੀ ਤੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਰਗੀ ਹੈ
 ਜਿਹੜੀ ਗਰਜ ਵਾਂਗ ਉੱਚੀ ਹੈ?
 ੪ ਜੇ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਰਗਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਗੁਮਾਨੀ ਹੋ ਸੱਕਦਾ
 ਹੈਂ।
 ੫ ਜੇ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਰਗਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਖੁਰਤਾਖ ਯਾ ਤੇ ਮਾਨ
 ਨੂੰ ਬਸਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਧਰਿਨ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ।
 ੬ ਜੇ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਰਗਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਕੁਝ
 ਦੁਸਮਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇ
 ਸੱਕਦਾ ਹੈ।
 ੭ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਨਿਮਾਣੇ ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ
 ਹੈਂ।
 ੮ ਹਾਂ, ਅੱਖੂਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖ ਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ ਬਣਾ ਦੇ।
 ੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਖਲੋਤੇ ਨੇ।
 ੧੦ ਮਾਰੇ ਅਮੰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੁਝ ਅੰਦਰ ਦਫਨ ਕਰ ਦੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਲਖੋਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇ।
 ੧੧ ਅੱਖੂਬ, ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ
 ਹੈਂ, ਮੈਂ ਵੀ ਤੇਰੀ ਉਮਤਤ ਕਰਾਂਗਾ
 ਯਾ ਤੇ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ
 ਨਾਲ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ
 ਹੈਂ।
 ੧੨ “ਅੱਖੂਬ ਜਰਾ ਬੇਮੇਥ *ਵੱਲ ਵੇਖ।
 ਮੈਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬੇਮੇਥ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ
 ਤੈਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਸੀ।
 ਬੇਮੇਥ ਗਊ ਵਾਂਗ ਘਾਹ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।
 ੧੩ ਬੇਮੇਥ ਦੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤ ਹੈ।
 ਉਸ ਦੇ ਮਿਹਦੇ ਦੇ ਖੱਠੇ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਨ।
 ੧੪ ਬੇਮੇਥ ਦੀ ਖੂਫ ਦਿਆਰ ਦੇ ਕੁੱਝ ਵਾਂਗਰਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤੀ
 ਨਾਲ ਖਲੋਤੀ ਹੈ।
 ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਦੇ ਖੱਠੇ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਨ।
 ੧੫ ਬੇਮੇਥ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਰਾਂਸੀ ਵਾਂਗ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਨ।
 ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਲਟਠਾਂ ਵਰਗੀਆਂ
 ਹਨ।
 ੧੬ ਬੇਮੇਥ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ
 ਸਾਜਿਆ, ਮਭ ਤੋਂ ਹੋਰਾਨਕੁਨ ਹੈ।
 ਧਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ।
 ੧੭ ਬੇਮੇਥ ਘਾਹ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਧਰਾੜਾਂ ਉੱਤੇ
 ਉੱਗਦਾ ਹੈ,

ਜਿੱਥੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਕਲੋਲਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ।
 ੧੮ ਬੇਮੇਥ ਵੱਲ ਦੇ ਖੋਦਿਆਂ ਹੋਠਾਂ ਲੋਟਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚਲੀ ਕਾਹੀ ਅੰਦਰ ਫੁੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 ੧੯ ਵੱਲ ਦੇ ਖੋਦੇ ਬੇਮੇਥ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਛਾਂ ਹੋਠਾਂ ਫੁੱਧ
 ਲੈਂਦੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਬੈਂਤ ਦੇ ਕੁੱਝਾਂ ਹੋਠਾਂ ਮਹਿਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਨਦੀ ਦੇ
 ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਉੱਗਦੇ।
 ੨੦ ਜੇ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਰਿਆਈ ਖੋੜਾ
 ਨਮਦਾ ਨਹੀਂ ਉਹ ਡਰਦਾ ਨਹੀਂ
 ਜੇ ਘਰਦਨ ਨਦੀ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਉੱਤੇ ਛਿੱਟੇ
 ਮਾਰੇ।
 ੨੧ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਕਰਿਆਈ ਖੋੜੇ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ
 ਅੰਨ੍ਹੀਆਂ ਨਹੀਂ
 ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫੜ ਨਹੀਂ
 ਸੱਕਦਾ।
 ੨੨ “ਅੱਖੂਬ, ਰੀ ਤੂੰ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਨੂੰ ਮੱਛੀ ਵਾਲੇ
 ਵੱਡੇ ਨਾਲ ਫੜ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ?
 ਰੀ ਤੂੰ ਰੱਸੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਜਬਾਨ ਬੰਨ੍ਹ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ?
 ੨੩ ਰੀ ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਕਲੇ ਜਾਂ
 ਉਸ ਦੇ ਜਬਾੜੇ ਅੰਦਰ ਧੁੱਕ ਧਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ।
 ੨੪ ਰੀ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ
 ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦੇਵੇਂ?
 ਰੀ ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੋਮਲ ਮਥਦਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰੇਗਾ?
 ੨੫ ਰੀ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇੱਕਰਾਨਾਮਾ ਕੱਢੇਗਾ
 ਤੇ ਮਦਾ ਲਈ ਤੇਰੀ ਮੋਵਾ ਕਰੇਗਾ?
 ੨੬ ਰੀ ਤੂੰ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਨਾਲ ਖੋੜੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਕਿਸੇ
 ਖੋੜੀ ਨਾਲ ਖੋੜਦਾ ਹੈਂ?
 ਰੀ ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰੱਸਾ ਧਾ ਲਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਤੇਰੀਆਂ
 ਦਾਸੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਖੋੜ ਸੱਕਣ।
 ੨੭ ਰੀ ਮਛੇਰੇ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਨੂੰ ਤੇਥੋਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਕੋਸਿਸ
 ਕਰਨਗੇ?
 ਰੀ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਵਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦੇਣਗੇ।
 ੨੮ ਰੀ ਤੂੰ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਦੀ ਚਮੜੀ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ
 ਸਿਰ ਅੰਦਰ ਨੇਜੇ ਮਾਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ।
 ੨੯ “ਅੱਖੂਬ, ਜੇ ਤੂੰ ਕਦੇ ਆਪਣਾ ਕੁੱਝ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਉੱਤੇ
 ਧਰਿਆ, ਤੂੰ ਡੇਰ ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਖੋਗ ਨਹੀਂ
 ਹੋਵੇਗਾ।
 ਜਰਾ ਉਸ ਜੰਗ ਬਾਰੇ ਮੋਚ, ਜਿਹੜੀ ਹੋਵੇਗੀ।
 ੩੦ ਤੇਰਾ ਰੀ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਨੂੰ ਹਰਾ
 ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ।
 ਛੱਡ, ਇਸ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾ। ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ।
 ਸਿਰਫ ਦੋਖ ਹੋ ਰੀ ਤੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰ ਜਾਵੇਗਾ।

*੪੦:੧੫ ਬੇਮੇਥ ਇਹ ਧਰਧਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੈਂਡਾ ਜਾਂ ਗਾਥੀ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।

10 ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਇੰਨਾ ਬਹਾਦਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਮ ਨੂੰ ਜਗਾ
ਮੌਰੇ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਮੌਰੇ।
ਅੱਛਾ, ਹੀ ਰੋਈ ਵਿਠਾਰੀ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ
ਮੌਰਦਾ ਹੈ!

11 ਮੈਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਕੁਝ ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ।
ਅਰਾਮ ਹੋਣਲੀ ਹਰ ਸੈਠਾ ਮੇਰੀ ਹੈ।

12 “ਅੰਬੂਬ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਬਾਰੇ,
ਜਿਥੇ ਉਮਦੀ ਤਾਰਤ ਅਤੇ ਸੁੱਧਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਾਂਗਾ।

13 ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਮਦੀ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੀਰ ਮੌਰਦਾ।
ਉਮਦੀ ਚਮੜੀ ਰਵਚ ਵਰਗੀ ਹੈ।

14 ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਜੇਹੀ ਉਮ ਦੇ ਜਬਾੜੇ ਨਹੀਂ ਖੁਲ੍ਹਵਾ
ਮੌਰਦਾ।
ਉਮ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚਲੇ ਦੰਦ ਲੋਹਾਂ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਰਹਦੇ ਨੇ।

15 ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਦੀ ਖਿੱਟ ਉੱਤੇ, ਖੰਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ
ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ,
ਛਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਰਤਾਰਾਂ ਹਨ।

16 ਇਹ ਛਾਲਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਇੰਨੀਆਂ ਨੇੜੇ-ਨੇੜੇ ਹਨ
ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲਿਉਂ ਹਵਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੰਘ
ਮੌਰਦੀ।

17 ਛਾਲਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਨ।
ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹਨ ਕਿ
ਖਿੱਚਰੇ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ।

18 ਜਦੋਂ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਛਿੱਕਾਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਬਿਜਲੀ
ਜਿਹੀ ਚਮਰਦੀ ਹੈ।
ਉਮ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮਵੇਰ ਦੀ ਲੋਠਾ ਵਾਂਗ ਚਮਰਦੀਆਂ
ਨੇ।

19 ਉਮ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬਲਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਸਾਲਾਂ
ਨਿਰਲਦੀਆਂ ਨੇ,
ਅੱਗ ਦੇ ਚੰਗਿਆੜੇ ਬਾਹਰ ਨਿਰਲਦੇ ਨੇ।

20 ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚੋਂ ਧੂੰਆਂ ਨਿਰਲਦਾ ਹੈ,
ਜਿਵੇਂ ਉਬਲਦੇ ਪਤੀਲੇ ਹੇਠਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਲ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।

21 ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਦਾ ਮਾਠ ਰੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾੜਾ ਦਿੰਦਾ
ਹੈ
ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਲਾਟਾਂ ਨਿਰਲਦੀਆਂ ਨੇ।

22 ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਦੀ ਗਰਦਨ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤਵਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
ਲੋਕ ਡਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਉਮ ਰੋਲੇਂ ਦੂਰ ਭੱਜਦੇ ਨੇ।

23 ਉਮਦੀ ਚਮੜੀ ਤੇ ਰੋਈ ਵੀ ਨਰਮ ਥਾਂ ਨਹੀਂ।
ਇਹ ਲੋਹੇ ਵਾਂਗ ਮਖਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

24 ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਦਾ ਦਿਲ ਖੰਬਰ ਵਰਗਾ ਹੈ,
ਉਮ ਨੂੰ ਰੋਈ ਭੈ ਨਹੀਂ ਇਹ ਚੱਰੀ ਦੇ ਹੋਣਲੇ ਖੁੜ ਵਰਗਾ
ਮਖਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

25 ਜਦੋਂ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਤਾਰਤਵਰ ਲੋਕ ਵੀ
ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
ਉਹ ਦੂਰ ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਆਪਣੀ
ਯੁਫ਼ ਗਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

26 ਤਲਵਾਰਾਂ, ਨੇਜੇ ਅਤੇ ਤੀਰ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਨੂੰ ਲਗਦੇ
ਨੇ, ਧਰ ਉਹ ਬੁੜਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਇਹ ਗਧਿਆਰ ਉਮ ਨੂੰ ਜਗਾ ਵੀ ਜਖਮੀ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ।

27 ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਤਿਨਰੇ ਜਿੰਨੀ ਅਮਾਨੀ ਨਾਲ
ਤੇੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਰਾਂਮੀ ਨੂੰ ਗਲੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਵਾਂਗ ਤੇੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

28 ਤੀਰ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭਜਾਉਂਦਾ।
ਖੰਬਰ ਉਮ ਉੱਤੇ ਬੁੜਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਤਿਨਰੇ ਹੋਣ।

29 ਜਦੋਂ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਉੱਤੇ ਲੱਕੜ ਦਾ ਗਦਾ ਵੱਜਦਾ ਹੈ,
ਇਹ ਉਮ ਨੂੰ ਤਿਨਰੇ ਵਾਂਗ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਗੱਮਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਉਮ ਉੱਤੇ ਨੇਜੇ ਮੁੱਟਦੇ ਨੇ।

30 ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਦੇ ਫਿੱਡ ਉਤਲੀ ਚਮੜੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ
ਟੁੱਟਿਆਂ ਭਾਡਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੈ।
ਉਹ ਗਾਰੇ ਉੱਤੇ ਛੜਨ ਵਾਲੇ ਫੱਟੇ ਵਾਂਗ ਨਿਸ਼ਾਨ
ਛੱਡਦਾ ਹੈ।

31 ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਉਬਲਦੇ ਭਾਡੇ ਵਾਂਗ ਗਿਲਾ
ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਲਬੁਲੇ ਛੱਡਦੇ, ਉਬਲਦੇ ਤੇਲ ਤੇ ਭਾਡੇ
ਵਾਂਗ ਬਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

32 ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਜਦੋਂ ਤੌਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿੱਛੇ ਸਾਧ
ਛੱਡਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਗਲਚਲ ਮਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਖਿੱਛੇ
ਮਫੇਰ ਝੱਗ ਛੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

33 ਧਰਤੀ ਦਾ ਰੋਈ ਜਾਨਵਰ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਵਰਗਾ
ਨਹੀਂ।
ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਜਾਨਵਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਡਰ ਬਣਾਇਆ
ਗਿਆ।

34 ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਹੇਠਾਂ ਮਾਰੇ ਹੰਗਰੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਉੱਤੇ
ਵੇਖਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਮਾਰੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੈ।”

ਅੰਬੂਬ ਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

੪੨ 1 ਫਿਰ ਅੰਬੂਬ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।
ਅੰਬੂਬ ਨੇ ਅਖਿਆ:
2 “ਅਗੇਵਾਹ ਜੀ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਭ ਕੁਝ ਰਰ
ਮੌਰਦੇ ਹੋ।
ਤੁਸੀਂ ਐਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤੇ ਰੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ
ਐਜਨਾਵਾਂ ਵੇਰ ਜਾਂ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਮੌਰਦਾ।

3 ਅਗੇਵਾਹ, ਤੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛਿਆ: ‘ਇਹ ਮੁਰਖ ਗੱਲਾਂ
ਆਖਦਾ ਹੋਇਆ ਇਹ ਅਗਿਆਨੀ ਆਦਮੀ ਕੌਣ
ਹੈ?’
ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚਿਆ ਜੇ ਮੈਂ
ਮਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਸਾਂ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਬੋਲਿਆ ਜੇ ਮੇਰੇ ਲਈ
ਹੈਰਾਨਕੁਨ ਮਨ ਅਤੇ ਜੇ ਮੇਰੀ ਮਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ
ਮਨ।

੪ “ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਐਂਜੂਬ ਸੁਣ, ਤੇ ਮੈਂ ਬੋਲਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਵਾਲ ਖੁੰਛਾਂਗਾ, ਤੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਂਗਾ।’

੫ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ,

ਧਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਆਖਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਦੀਦਾਰ ਰੀਤਾ ਹੋ।

੬ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਸੁਰਮਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਆਫਸੋਸ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਖੱਟੇ ਅਤੇ ਸੁਆਹ ਵਿੱਚ ਬੈਠਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰਰਦਾ ਹਾਂ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਐਂਜੂਬ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਦੌਲਤ ਵਾਪਸ ਦੇਣਾ

੭ ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਐਂਜੂਬ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਲਈਆਂ ਉਸ ਨੇ ਤੇਮਾਨ ਦੇ ਆਲੀਫਜ਼ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਲੀਫਜ਼ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕ੍ਰੋਧਵਾਨ ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਲੀਫਜ਼ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸਤਾਂ ਉੱਤੇ ਕ੍ਰੋਧਵਾਨ ਹਾਂ। ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮਹੀ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਆਖੀਆਂ। ਧਰ ਐਂਜੂਬ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹੈ, ਐਂਜੂਬ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮਹੀ-ਮਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ੮ ਇਸ ਲਈ ਆਲੀਫਜ਼, ਮੱਤ ਬਲਦ ਅਤੇ ਮੱਤ ਭੇਡੂ ਲੈ ਕੇ ਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ ਐਂਜੂਬ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਬਾਹ ਕਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਲਈ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾ। ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਐਂਜੂਬ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਧਰਮਾਠਠਾ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਧਰਮਾਠਠਾ ਸੁਣਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਜਿਸਦੇ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹੋ ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਮੁਰਖ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮਹੀ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਆਖੀਆਂ। ਧਰ ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ ਐਂਜੂਬ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।”

੯ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਮਾਨੀ ਦੇ ਆਲੀਫਜ਼ ਸੁਗੀ ਦੇ ਬਿਲਦਦ ਅਤੇ ਨਯਮਾਤੀ ਦੇ ਸੇਫਰ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨੀ। ਫਿਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਐਂਜੂਬ ਦੀ ਧਰਮਾਠਠਾ ਸੁਣੀ।

੧੦ ਐਂਜੂਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸਤਾਂ ਲਈ ਧਰਮਾਠਠਾ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਐਂਜੂਬ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਇਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਐਂਜੂਬ ਨੂੰ ਧਰਮਾਠਠਾ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣਾ ਦਤੁਤਾ। ੧੧ ਫਿਰ ਐਂਜੂਬ ਦੇ ਮਾਰੇ ਭਰਾ ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਐਂਜੂਬ ਨੂੰ ਧਰਮਾਠਠਾ ਰੀ ਜਾਣਦੇ ਸਨ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਐਂਜੂਬ ਨਾਲ ਦਾਯਦ ਖਾਧੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਂਜੂਬ ਨੂੰ ਹੱਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਫਸੋਸ ਸੀ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਐਂਜੂਬ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਧਾਇਆ। ਹਰ ਥੰਦੇ ਨੇ ਐਂਜੂਬ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੱਕਾ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਛੱਲਾ ਦਿੱਤਾ।

੧੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਐਂਜੂਬ ਨੂੰ ਧਰਮਾਠਠਾ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਮੀਸ ਦਿੱਤੀ। ਐਂਜੂਬ ਨੂੰ ੧੪,੦੦੦ ਭੇਡਾਂ ੬,੦੦੦ ਉਠ ੨,੦੦੦ ਗਾਵਾਂ ਅਤੇ ੧,੦੦੦ ਗਯੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ।

੧੩ ਐਂਜੂਬ ਦੇ ਮੱਤ ਖੁੰਠ ਤੇ ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ।

੧੪ ਐਂਜੂਬ ਨੇ ਧਰਮਾਠਠਾ ਧੀ ਦਾ ਨਾਮ ਆਮੀਸ ਰੱਖਿਆ।

ਐਂਜੂਬ ਨੇ ਦੂਜੀ ਧੀ ਦਾ ਨਾਮ ਰਮੀਸ ਰੱਖਿਆ। ਅਤੇ ਐਂਜੂਬ ਨੇ ਤੀਜੀ ਧੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕਰਨ-ਖੁੰਠ ਰੱਖਿਆ।

੧੫ ਐਂਜੂਬ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਮਾਰੇ ਦੇਸ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਐਂਜੂਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਧਰਮਾਠਠਾ ਰੀਤਾ।

੧੬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਂਜੂਬ ੧੪੦ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਰ ਜੀਵਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਿਆਂ ਆਪਣੇ ਧੜ-ਖੇਤਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਚੋਖੀ ਖੀੜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ੧੭ ਐਂਜੂਬ ਬਹੁਤ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਫਸੋਸ ਤੱਕ, ਇੱਕ ਆਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਵਾਂਗ ਜੀਵਿਆ ਜਿਸਨੇ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਭੋਗੀ ਹੋਵੇ।

ਜਬੂਰ

ਭਾਗ

(ਜਬੂਰ ੧-੪?)

- ੧ ਉਹ ਵਿਆਰਤੀ ਵਡਭਾਗਾ ਹੈ
ਜਿਹੜਾ ਬੁਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਲਾਹਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ
ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਧਾਖੀਆਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਜਿਉਂਦਾ।
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਲਦਾ ਜਿਹੜੇ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।
- ੨ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਵਿਆਰਤੀ, ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਧਿਆਰ ਰਦਾ,
ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮੋਚ ਵਿੱਚਾਰ ਰਦਾ
ਜੈ।
- ੩ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਉਸ ਰੁੱਖ ਵਾਂਗ ਬਲਵਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ
ਜੈ ਜਿਹੜਾ ਨਦੀ ਦੇ ਰਿਨਾਢੇ ਉੱਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ
ਵੱਧਦਾ ਹੈ।
ਅਤੇ ਉਹ ਰੁੱਖ ਉਪਯੁਕਤ ਮਠੋਂ ਤੇ ਫਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਉਸ ਰੁੱਖ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਖੱਤੇ ਨਹੀਂ ਮੁੱਰਦੇ
ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਫਲਦਾਇਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ
ਜੈ।
- ੪ ਧਰ ਬੁਰੇ ਵਿਆਰਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।
ਬੁਰੇ ਵਿਆਰਤੀ ਉਸ ਤੁਝੀ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਹਵਾ ਦੇ
ਨਾਲ ਉੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- ੫ ਜੇ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਰਿਸੇ ਅਦਾਲਤੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਹਨ
ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਬੁਰੇ ਵਿਆਰਤੀਆਂ
ਨੂੰ ਬੁਰੇ ਅਮਲਾਂ ਵਾਸਤੇ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਇਆ
ਜਾਵੇਗਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਖੀਆਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਬੇਰਮੁਰਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ
ਹੋਵੇਗਾ।
- ੬ ਰਿਉਰਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਚੰਗੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਰਦਾ
ਜੈ,
ਧਰ ਬੁਰੇ ਵਿਆਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਰਦਾ ਹੈ।
- ੧ ਧਰਾਈਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇੰਨੇ ਰੁਝੇਵੇ ਵਿੱਚ ਰਿਉਂ ਹਨ?
੨ ਉਹ ਐਸੀਆਂ ਔਜਨਾਵਾਂ ਰਿਉਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਿਆਰਥ ਹਨ?
- ੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਆਗੂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ
ਉਸ ਰਾਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ
ਇੱਕ ਜੁਟ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ
ਗਿਆ ਹੈ।
- ੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ
ਨਾਲੇ ਉਸ ਰਾਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਦਰੋਹ ਕਰੀਏ ਜੋ
ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਆਉ। ਆਪਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਮੁੱਟੀਏ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਤੋਂ ਆਜਾਦ ਹੋ ਜਾਈਏ।”
- ੪ ਧਰ ਮੇਰਾ ਮਾਲਕ, ਸਵਰਗ ਦਾ ਰਾਜਾ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦਾ ਹੈ।
- ੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਗੁੱਸੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ,
“ਇਹ ਮੈਂ ਹੀ ਮੀ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਹੋਣ
ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਮੀ।
- ੬ ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਬਤ ਮੀਯੇਨ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ।
ਮੀਯੇਨ ਮੇਰਾ ਧਵਿੱਤਰ ਧਰਬਤ ਹੈ।
ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਗੂ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।”
- ੭ ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਰਾਹ ਬਾਰੇ ਦੱਸਾਂਗਾ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ।
“ਅੱਜ ਤੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਧਿਤਾ ਹਾਂ।
ਅਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈਂ।
- ੮ ਤੁਸੀਂ ਮੈਥੋਂ ਜਿਸ ਰਾਮੇ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰੋਗੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ।
ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਆਪਣੇ ਹੋਣਗੇ।
- ੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਔਗ ਹੋਵੇਗਾ,
ਜਿਵੇਂ ਲੋਹੇ ਦਾ ਡੰਡਾ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਗਭਿਲਿਆਂ ਨੂੰ
ਚਰਨਾਬੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਔਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।”
- ੧੦ ਇਸੇ ਲਈ, ਰਾਜਿਉ ਤੁਸੀਂ ਸਿਆਣੇ ਬਣੋ।
ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਆਗੂਓ, ਇਹ ਸਥਰ ਸਿੱਖ ਲਉ।
- ੧੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਸਰਧਾ ਨਾਲ ਮੰਨੋ।
- ੧੨ ਦਰਮਾਉ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ
ਵਫਾਦਾਰ ਹੋ।
ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ, ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।
ਉਹ ਵਡਭਾਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਅਰੀਨ ਸੱਖਦੇ
ਹਨ।
ਧਰ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਸਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ
ਜੈ।

ਇੱਕ ਦਾਉਦ ਦਾ ਗੀਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ
ਖੁੱਤਰ ਐਬਮਾਲੇਨ ਕੋਲੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ ਮੀ।

- ੧ ਹੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਕਈ ਦੁਸਮਣ ਹਨ।
ਬਹੁਤ ਲੋਰੀ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਨੇ।
- ੨ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
ਉਹ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਨੇ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
ਬਚਾਵੇਗਾ।”
- ੩ ਧਰ, ਹੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਢਾਲ ਹੈਂ।
ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਹੈਂ।
ਹੇ ਅਗੇਵਾਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਹੈ।
- ੪ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮਰਥਨਾ ਕਰਾਂਗਾ

ਤੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰ
ਦੇਵੇਗਾ।

੧ ਗੁਣ ਮੈਂ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਧੈਰੇ ਯਾਰਾਮ ਕਰ ਮੱਰਦਾ ਹਾਂ, ਯਾਦ
ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਗ ਪਵਾਂਗਾ।
ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਕੱਜਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ
ਯਾਮਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੬ ਜਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਘੋਰ ਲੈਣ ਦਿਉ
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਾਂਗਾ।

੨ ਅਗੇਵਾਹ, ਉੱਠੋ।

ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਓ!

ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਬਲਵਾਨ ਹੋ!

ਤੁਹਾਡਾ ਇੱਕ ਵੀ ਬਖਤ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੰਦ
ਤੇੜਨ ਲਈ ਰਾਫੀ ਹੈ।

੯ ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਜਿੱਤ ਤੇਰੀ ਹੀ ਹੈ।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਮੀਮ ਦਿਉ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ। ਤਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਜ਼ਾਂ
ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧ ਮੇਰੇ ਚੰਗੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੁਰਾਰਬਨਾ ਕਰਾਂ
ਮੁਣ ਲਵੀਂ!

ਮੇਰੀ ਪੁਰਾਰਬਨਾ ਮੁਣ ਲਵੀਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦਯਾਵਾਨ
ਹੋਈਂ!

ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਭੁਮੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਾਹਤ ਦੇਵੀਂ!

੨ ਜੇ ਯਾਰਮੀਓ, ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮੰਦਾ
ਬੋਲੋਗੇ?

ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲਈ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਝੂਠਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਭਦੇ ਹੋ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਧਿਆਨ ਲਗਦਾ ਹੈ।
ਮਲਹ।

੩ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ
ਚੰਗੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦਾਸ਼ ਨੂੰ ਮੁਣਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਮੁਣਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ
ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਰਾਰਬਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

੪ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰੇਮਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਗੁੱਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਖਾਧ ਨਾ ਕਰੋ।

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਿਸਤਰੇ ਤੇ ਲੇਟਦੇ ਹੋ ਫਿਰਨ੍ਹਾਂ
ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਵਿੱਚਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਫੇਰ
ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਜਾਉ।

੫ ਅਗੇਵਾਹ ਵਿੱਚ ਅਰੀਨ ਰੱਖੋ

ਅਤੇ ਧਰਮੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ।

੬ ਬਹੁਤ ਲੋਕੀਂ ਖੁੰਫਦੇ ਹਨ, “ਮਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ
ਚੰਗਿਆਈ ਕੋਣ ਵਿਖਾਵੇਗਾ?”

ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਯਮੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਰਪਾਲਤਾ ਮਾਣ
ਮੱਰੀਏ।”

੭ ਅਗੇਵਾਹ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ!

ਮੈਂ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਜਦੋਂ
ਯਮੀਂ ਵਾਢੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਉਹ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਯਮੀਂ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਵੱਧੇਰੇ ਯਾਦਾਸ਼ ਤੇ
ਵੱਧੇਰੇ ਦਾਖਰਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੮ ਮੈਂ ਸਾਂਝੀ ਨਾਲ ਮੈਂਦਾ ਹਾਂ।

ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈਂ
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਨੀਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ। ਬੰਸਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਾਉਣ
ਵਾਲਾ। ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧ ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁਣੋ।
ਮਖੜੇ, ਮੈਂ ਕੀ ਆਖਣਾ ਚਾਹੁ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

੨ ਮੇਰੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਜੇ,
ਮੇਰੀ ਪੁਰਾਰਬਨਾ ਨੂੰ ਮੁਣ।

੩ ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅਭਿਰੁਤ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ
ਸੁਗਾਤ ਯਾਰਖਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ
ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਸਗਾਇਤਾ ਲਈ ਤੌਰਦਾ ਹਾਂ।

ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅਭਿਰੁਤ ਵੇਲੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਪੁਰਾਰਬਨਾ ਨੂੰ
ਮੁਣਦਾ ਹੈਂ।

੪ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਪਸੰਦ
ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਉਪਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ।

੫ ਮੁਖ ਤੇਰੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਕਦੇ।

ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਬਦੀ ਕਰਦੇ
ਹਨ।

੬ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ
ਹਨ।

ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੇ
ਦੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ
ਗੁਪਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੭ ਪਰ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੇਰੀ ਵੱਡੀ ਮਿਹਰ ਕਾਠ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ
ਅੰਦਰ ਆਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਡਰ ਅਤੇ ਸਰਧਾ ਨਾਲ
ਆਪਣਾ ਸੀਮ ਝੁਰਾਵਾਂਗਾ। ਅਗੇਵਾਹ।

੮ ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਲੋਕੀਂ ਸਿਰਫ ਮੇਰੀਆਂ ਰਮਚੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ
ਲੱਭਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ
ਸਿੱਖਾ

ਤਾਂ ਕਿ ਉਸਦਾ ਯਾਨੁਸਰਣ ਕਰਨਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੁਖਾਲਾ
ਹੋਵੇ।

੯ ਉਹ ਲੋਕ ਮੱਚ ਨਹੀਂ ਆਖਦੇ।

ਉਹ ਲੋਕ ਝੂਠੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮੱਚ ਨੂੰ ਮਰੇੜਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਖਾਲੀ ਕਥਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ।

ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਠੇ ਸਬਦ ਬੋਲਦੇ ਹਨ,

ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ
 ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀਆਂ ਹੀ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ।
 1੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਉ, ਯਰਭੇਸੂਰ!
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਹੀ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਣ
 ਦਿਉ ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ
 ਦਿਉ ।
 11 ਯਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਯਰਭੇਸੂਰ ਵਿੱਚ ਅਸੀਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਸੰਨ ਹੋਣ ਦਿਉ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਦਾ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋਣ ਦਿਉ ।
 ਹੇ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਉ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲ ਦਿਉ
 ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰਹਦੇ ਹਨ!
 12 ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਰਹਦੇ ਹੋ ।
 ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਢਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਰਹਦੇ
 ਹੋ ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ । ਮੋਮਿਨਿਥ * ਨਾਲ ਵਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ
 ਤਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਮਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ । ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ।

੬ 1 ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਠੀਕ ਨਾ ਰਹੋ ।
 ਗੁੱਸੇ ਨਾ ਹੋਵੋ, ਮੈਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਵੋ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਧੀਰਜ
 ਨਾਲ ਠੀਕ ਰਹੋ ।
 2 ਅਗੇਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਰਹੋ,
 ਮੈਂ ਬਿਮਾਰ ਤੇ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹਾਂ ।
 ਮੈਨੂੰ ਤੇਜ਼ਮਤੀ ਬਖਸ਼ੋ!
 ਮੇਰੀ ਹੱਡੀਆਂ ਬਲਗੀਣ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ।
 3 ਮੇਰਾ ਮਾਰਾ ਸਰੀਰ ਰੰਬ ਰਿਹਾ ਹੈ ।
 ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰਹਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨਾ ਮਖਾਂ
 ਲਵੋਗੇ?
 4 ਅਗੇਵਾਹ ਰਿਹਾ ਰਹੇ ਜਾਉ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸਵਸਥ
 ਬਣਾਉ!
 ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਰਿਹਾਯਾਲੂ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ
 ਰਹੋ ।
 5 ਖੁਰਦੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦ ਨਹੀਂ
 ਰਹਦੇ ।
 ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮਿਰਤੂ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਤੇਰੀ
 ਉਸਤਤ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ ।
 6 ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ
 ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਹੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਬਿਸਤਰਾ ਭਿੰਜ ਗਿਆ
 ਹੈ ।
 ਮੇਰੇ ਹੰਝੂ ਬਿਸਤਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਲ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਰਮਜ਼ੇਰ
 ਹੋ ਗਿਆ ।
 7 ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ।
 ਇਸੇ ਗੱਲੋਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖੀ ਤੇ ਉਦਾਸ ਹਾਂ ।
 ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਵਾਰਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਮੇਰੀਆਂ
 ਅੱਖਾਂ ਯੁੰਦਲੀਆਂ ਤੇ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ।
 8 ਤੁਸੀਂ ਬਦ ਲੋਕ, ਦੂਰ ਚੱਲੋ ਜਾਉ ।
 ਰਿਉਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਚੀਰਾਂ ਸੁਣ ਲਈਆਂ
 ਹਨ ।
 9 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੀ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣ ਲਈ ਹੈ
 ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਸੁਣਕੇ ਮੇਰੀ
 ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰਬੂਲ ਰਹ ਲਈ ਹੈ ।
 10 ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੁੱਖੀ ਤੇ ਨਾਉਂਮੀਦ ਹੋਣਗੇ ।
 ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਅਚਾਨਕ ਤੁਝ ਵਾਪਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ
 ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਕੇ ਮੁੜ ਜਾਣਗੇ ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ, ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ
 ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ । ਇਹ ਗੀਤ ਰੂਮ ਬਾਰੇ ਹੈ ਜੋ ਕਿ
 ਬਿਨਆਮਿਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮਭੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ।
 7 ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸਰਨ
 ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ।
 ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਹਨ ।
 ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ ।
 8 ਜੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾਵੇਗਾ, ਮੈਂ ਮੇਰ ਦੁਆਰਾ ਫੜੇ ਅਤੇ
 ਯੁਠੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ ਵਰਗਾ ਹੋਵਾਂਗਾ ।
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ।
 9 ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਕੋਈ ਮੰਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ
 ਕੀਤਾ ।
 ਮੈਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ
 ਕੀਤਾ ।
 10 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਦਾ ਮੰਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ
 ਕੀਤਾ ।
 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਕੋਈ
 ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ।
 11 ਜੇ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੋ ।
 ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹਨ ਦਿਉ, ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ
 ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਲੈਣ ਦਿਉ ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਯਰਤੀ ਅੰਦਰ ਦੱਬ ਲੈਣ ਦਿਉ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ
 ਮਿਯਣ ਦਿਉ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਗੰਦਗੀ ਅੰਦਰ
 ਧਾ ਲੈਣ ਦਿਉ ।
 12 ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਉੱਠੋ ਤੇ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਦਿਖਾਉ ।

*੬:੧ ਮੋਮਿਨਿਥ ਇਹ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਾਜ਼, ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਾਜ਼ ਨੂੰ ਵਜਾਉਣਾ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਚੂਹ ਵੀ ਹੋ
 ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਬਾਬ ਵਜਾਏ ਸਨ । 1 ਟਿਤੁਸਮ 1੫:੨1
 12:੧ ਇਹ ਗੀਤ ਰੂਮ ਬਾਰੇ ਹੈ ਜਾਂ, "ਇਹ ਗੀਤ ਮਾਊਲ, ਰੂਮ ਦੇ ਪੁਤਰ ਬਾਰੇ ਹੈ ।"

ਮੇਰਾ ਵੈਰੀ ਗੁੱਮੇ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਉੱਠੋ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੋ।

ਜੇ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਉੱਠੋ ਤੇ ਨਿਯਾਂ ਦੀ ਖੋਸਣਾ ਰਹੋ।

^੨ ਯਹੋਵਾਹ, ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਰਹੋ।

ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਇਰੈਂਠੀਆਂ ਤੁਗਾਡਾ ਮਾਹਮਣਾ ਰਹਨ ਦਿਉ।

^੪ ਯਹੋਵਾਹ, ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਰਹੋ।

ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰਾ ਨਿਯਾਂ ਰਹੋ।

ਸਿੰਧ ਰਹੇ ਰਿ ਮੈਂ ਖੋਰਮੂਰ ਗਾਂ।

^੬ ਮੈਂਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਉ,

ਯਹੋਵਾਹ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਹਾਇਰ ਬਣੇ।

ਜੇ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਹੋ,

ਤੁਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਧਨ ਨੂੰ ਵੇਖ ਮੌਰਦੇ ਹੋ।

^{੧੦} ਯਰਭੇਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਵਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਰੋਲ ਨਿਮਰਧਟ ਹਿਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਯਰਭੇਸੂਰ ਮੇਰੀ ਸੁੱਖਿਆ ਰਹੇਗਾ।

^{੧੧} ਯਰਭੇਸੂਰ ਮਹੀ ਨਿਯਾਂਰਾਹ ਹੈ।

ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੁਸਟ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।

^{੧੨-੧੩} ਯਰਭੇਸੂਰ ਇੱਕ ਫੈਮਲਾ ਰਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,

ਉਹ ਆਪਣਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ।

ਯਰਭੇਸੂਰ ਮੈਂਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਮਦਾ ਤਿਆਰ ਹੈ।

^{੧੪} ਕੁਝ ਲੋਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਖੜੀਆਂ ਰਹਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਗੁਪਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਯਹੋਵਾਹ ਬੋਲਦੇ ਹਨ

^{੧੫} ਉਹ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਫਮਾਉਣ ਯਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਯਰ ਉਹ ਖੁਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਮ ਜਾਵਣਗੇ।

^{੧੬} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਆਯਿਰਾਹੀ ਹਨ।

ਉਹ ਹੋਰਾਂ ਲਈ ਜਾਲਮ ਮਨ।

ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਰਾਹਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ।

^{੧੭} ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਾਂਗਾ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਭਲਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਯਹੋ ਉੱਚੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਾਂਗਾ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਰ ਲਈ: ਗਿੱਟੀਥ ਦੇ ਮਾਜ਼ ਨਾਲ *। ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

^੧ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡੇ ਮਾਲਰ, ਮਾਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਤੇਰਾ ਨਾਂ ਵੱਧੇਰੇ ਆਦੁਤ ਹੈ।

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮਦਰਗ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਉਮਤਤਿ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

^੨ ਬੱਚੇ ਤੇ ਨਿਯਾਣੇ ਤੇਰੀਆਂ ਉਮਤਤਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੀਤ ਆਪਣੇ ਮਾਹੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਰਹਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

^੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਉਸ ਮਦਰਗ ਵੱਲ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਗੁੱਬੀਂ ਮਾਜ਼ਿਆ ਹੈ।

ਜਦ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮਾਜ਼ੇ ਚੰਨ ਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਆਚੰਭਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ;

^੪ “ਲੋਰੀਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇੰਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰਿਉਂਦੇ ਹਨ? ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦ ਚੇਤੇ ਰਿਉਂਦੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋ?”

ਲੋਰੀਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇੰਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰਿਉਂਦੇ ਹਨ?

ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਯਿਆਨ ਰਿਉਂਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋ?”

^੫ ਯਰ ਲੋਰੀਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ।

ਤੁਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਤੋਂ ਬੱਸ ਬੋਝਾ ਜਿਹਾ ਹੀ ਘੱਟ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਯਹੋ ਮਤਿਰਾਹ ਦਾ ਤਾਜ ਯੁਯਾਇਆ ਹੈ।

^੬ ਤੁਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਜ਼ੀਆਂ ਮਾਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਆਯਿਰਾਹ ਦੇ ਦਿੱਤੇ।

ਤੁਸੀਂ ਮਭ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਆਯੀਨ ਯਾ ਦਿੱਤੇ।

^੭ ਲੋਰੀਂ ਭੇਡਾਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਯਹੋ ਜੰਗਲ ਦੇ ਮਾਹੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਉੱਧਰ ਗੁਰਮਤ ਰਹਦੇ ਹਨ।

^੮ ਉਹ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚਲੇ ਖੰਡੀਆਂ ਉੱਤੇ

ਯਹੋ ਮਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਤੈਰਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਉੱਤੇ ਗਾਜ ਰਹਦੇ ਹਨ।

^੯ ਜੇ ਯਰਭੇਸੂਰ ਮਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮਾਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਧਰ ਤੇਰਾ ਨਾਂ ਵੱਧੇਰੇ ਆਦੁਤ ਹੈ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਰ ਲਈ: ਮਥਲਬੇਨ ਦੀ ਮਰਗਮ ਵਿੱਚ ਗਾਉਣ ਲਈ। ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

^੧ ਮੈਂ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਵਦਾ ਹਾਂ।

^੨ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਮੂਹ ਆਚੰਭਿਆਂ ਬਾਹੇ ਦੱਸਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਮਾਜ਼ਿਆ ਹੈ।

^੩ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇੰਨਾ ਯਰਮੰਨ ਰਹਦੇ ਹੋ।

ਜੇ ਮਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਾਂ।

^੪ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਤੈਥੋਂ ਡਰਦੇ ਨੱਸ ਗਏ ਹਨ। ਯਹੋ ਉਹ ਡਿੰਗ ਖਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਹੋ ਗਿਆ।

*੯:੧ ਗਿੱਟੀਥ ਦੇ ਮਾਜ਼ ਨਾਲ ਜਾਂ, “ਗਿੱਟੀਥ ਉੱਤੇ ਇਹ ਮਾਇਦ ਇੱਕ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਾਜ਼, ਇੱਕ ਯੁਨ, ਜਾਂ ਗਾਥ ਤੋਂ ਉਥੇ ਆਦਮ ਜਿਹਾ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮਭਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਲਾਰਾਹ। ੧ ਟਿਤਗਾਮ ੧੫:੨੧, ੧੬:੮-੯

੧੯:੧ ਮਰਗਮ ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਨੌਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਰਦਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਗਾਉਣ ਲਈ।

੧ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਧਰਮੀ ਨਿਆਰਾਹ ਵਾਂਗ ਬੈਠੇ ਸੀ।
 ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੀ।
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਨਿਆਰਾਹ ਮੁੜਾ ਦਿੱਤਾ।
 ੨ ਤੁਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਰੀਤੀ,
 ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਤੁਸਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਗਦੇ ਹਨ।
 ੩ ਦੁਸਮਣ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
 ਗੁਣ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਦਾ ਮਲਵਾ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਹੈ।
 ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਜਿਹੜਾ ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਚੋੜਾ ਕਰਾ ਸੱਕਾਂ।
 ੪ ਧਰ ਅਗੇਵਾਹ ਮਦਾ ਲਈ ਸਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੁਰਤੀਸਾਲੀ ਬਣਾਇਆ।
 ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਰਾਹ ਧਰਮਲ ਹੋ ਸੱਕੇ।
 ੫ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸਭ ਨਾਲ ਸੱਚਾ ਨਿਆਰਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਨਿਆਰਾਹੀ ਹੈ।
 ੬ ਅਗੇਵਾਹ ਸਤਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਤਰਲੀਫਾਂ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਨ।
 ੭ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਸਚੇਤ ਹਨ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਰੀਨ ਸੱਖਣਾ ਧਰੇਗਾ।
 ਅਗੇਵਾਹ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆਉਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨ ਮਦਦ ਤੋਂ ਨਾ ਛੱਡੀਂ।
 ੮ ਜੇ ਮੀਯੋਨ ਧਰਬਤ ਦੇ ਵਾਸੀਓ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਵੇ।
 ਧਰਾਈਆਂ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੇ।
 ੯ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੋਤੇ ਸੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਵੱਲ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਚੱਲਦੇ ਹਨ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਨਿਮਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦਾ।
 ੧੦ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ ਧਰਮਥਾਨਾ ਰੀਤੀ: "ਹੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਮਿਹਰ ਕਰੋ।
 ਵੇਖੋ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਮੈਨੂੰ ਉਦਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਮੈਨੂੰ 'ਮੇਤ' ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉ।
 ੧੧ ਫੇਰ ਹੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਅਸੁਮਲਮ ਦੇ ਦਰਾਂ ਤੇ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਵਾਂਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਇਆ।"

੧੨ ਧਰਾਈਆਂ ਕੋਮਾਂ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਲੋਕ, ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖਾਈਆਂ ਖੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ, ਧਰ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਖਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਏ ਹਨ
 ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਏ ਹਨ।
 ੧੩ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਹੈ।
 ਇਸੇ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਬਰ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ੧੪ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ, ਬੁਰੇ ਹਨ।
 ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਮਰਨਗੇ।
 ੧੫ ਕਈ ਵਾਰੀ, ਇੰਝ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁੱਖੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਕਈ ਵਾਰੀ ਇਹ ਵੀ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਮਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ਧਰ ਸੱਚਮੁੱਚ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਦਾ ਲਈ ਨਾ ਭੁੱਲੇ।
 ੧੬ ਅਗੇਵਾਹ, ਉੱਠ ਅਤੇ ਕੋਮਾਂ ਦਾ ਨਿਆਰਾਹ ਕਰ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸੋਚਣ ਦੇ ਰਿ ਉਹ ਤਾਰਤਕਰ ਹਨ।
 ੧੭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਬਰ ਸਿੱਖਾਉ।
 ਤਾਂ ਜੋ, ਉਹ ਜਾਣ ਸੱਕਣ ਕਿ ਉਹ ਉੱਚੇ ਇਨਸਾਨ ਹੀ ਹਨ।
੧੦ ੧ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੇ ਦੂਰ ਕਿਉਂ ਹੋ?
 ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਥਿਰੇ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਵੇਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।
 ੨ ਦੁਸਟ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਅਮੰਤਰੀ ਹਨ ਦੁਸਟ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਨਿਮਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਧਰੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ।
 ੩ ਦੁਸਟ ਲੋਕੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਖੀ ਮਾਰਦੇ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਹ ਇੰਛਾ ਕਰਦੇ ਨੇ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਭੀ ਲੋਕੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਬੁਰੇ ਲੋਕ ਦੁਸਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਵੀ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ੪ ਬੁਰੇ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਨਮਰਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹਨ।
 ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਨੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗਰ ਕਰਦੇ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੌਜੂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
 ੫ ਬੁਰੇ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਿੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਆਣੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੁਸਮਣ ਉਸ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ੬ ਉਹ ਮਹਿਮੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲਾ।

ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਜ਼ਾਮੀਂ ਗੁਮੇਸਾ ਖੁਸ਼ ਹੋਵਾਂਗੇ
 ਤੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਰਦੀ ਵੀ ਵੋਈ ਮਜ਼ਾ ਨਹੀਂ
 ਆਵੇਗੀ।”

੭ ਉਹ ਗੁਮੇਸਾ ਮਰਾਥਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਗੁਮੇਸਾ ਦੂਸਰਿਆਂ
 ਬਾਰੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੇ ਹਨ।
 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀਆਂ
 ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

੮ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੁਕੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਧਰਤੱਖ ਝਾਵਾਂ ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।
 ਉਹ ਬੇਰਮੁੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੜਦੇ ਮਾਰਨ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ
 ਕਰਦੇ ਹਨ।

੯ ਉਹ ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਰਫ਼ੇ ਮੇਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ
 ਜਿਹੜੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਮਿਰਾਹ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ
 ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਮਸੱਰੀਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

੧੦ ਉਹ ਮਸੱਰੀਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਬੁਰੇ ਲੋਕ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਉਦਾਸ ਬਣਾਉਂਦੇ
 ਹਨ।

੧੧ ਇਸੇ ਲਈ, ਬੇਬਸ ਲੋਕ ਮੋਚਣ ਲੱਗੇ ਹਨ, “ਰਿ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਮਦਾ ਲਈ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਹੈ,
 ਉਹ ਮਾਥੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ,
 ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ ਕਿ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀ
 ਵਾਧਰਦਾ ਹੈ।”

੧੨ ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਠੇ, ਕੁਝ ਤਾਂ ਕਰੇ।
 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਵੇ
 ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲੇ।

੧੩ ਬੁਰੇ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰਿਉਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?
 ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ
 ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

੧੪ ਯਹੋਵਾਹ, ਅਵੱਸ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਬਦੀ ਨੂੰ
 ਵੇਖਦੇ ਹੋ
 ਜਿਹੜੀ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਮਲਿਆਂ ਵੱਲ ਤੁਰੋ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕਰੋ।
 ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਨੇਰਾਂ ਬੰਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ
 ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਜਿਹੜਾ ਯਤੀਮਾਂ ਦੀ
 ਮਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ।

੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਕਰ ਦੇਵੇ।

੧੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਲਾਹ ਦਿਉ।

੧੭ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਮੁਟਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਸੱਰੀਨ ਲੋਕ
 ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਰਮਥਨਾ ਮੁਣ ਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਧੂਰੀਆਂ ਕਰੋ।

੧੮ ਯਹੋਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਥੇ
 ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਮਤਾਏ ਹੋਏ ਹਨ।
 ਉਦਾਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ, ਤਾਂ
 ਕਿ ਤਾਰਤਵਰ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ
 ਜਬਰਦਸਤੀ ਕੱਢਣ ਲਈ ਜੁਲਮ ਨਾ ਕਰ
 ਸੱਕਣ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ। ਦਾਉਦ ਦਾ ਟਿੱਕ ਗੀਤ।

੧ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।
 ੧੧ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਰਿਉਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਭੱਜਦੇ ਲੁਕ ਜਾਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਰਿਹਾ ਮੀ, “ਥੰਢੀ ਵਾਂਗ ਉੱਡਦੇ ਆਪਣੇ
 ਧਰਬਤ ਤੇ ਧਰੁੱਚੇ।”

੨ ਮੰਦੇ ਆਦਮੀ ਮਿਰਾਹੀ ਵਾਂਗ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ
 ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਦੀ ਚਾਦਰ ਹੇਠਾਂ ਲੁਕੇ ਲੈਂਦੇ
 ਹਨ

ਅਤੇ ਗੁਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧਮ ਮੁੜਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਆਪਣੀ ਰਮਾਣ ਉੱਤੇ ਝੁਕ ਕੇ ਤੀਰਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ
 ਸਿੱਧਾ ਨੇਰ ਇਨਸਾਨਾਂ, ਅਤੇ ਇਨਸਾਨਾਂ
 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਤੇ ਮਾਧਦੇ ਹਨ।

੩ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਮਭ ਕੁਝ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣ ਜੋ
 ਚੰਗਾ ਹੈ?
 ਤਦ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਕੀ ਕਰਨਗੇ?

੪ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਗਾਜ਼ਰ ਹੈ।
 ਉਹ ਮਵਰਗ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ
 ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਵਾਧਰੇ ਉਹ ਵੇਖਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਤੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
 ਚੰਗੇ ਹਨ ਜਾਂ ਬੁਰੇ।

੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ਦਾ ਹੈ,
 ਧਰ ਜਾਲਮ ਅਤੇ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮੰਜੂਰ ਕਰਦਾ
 ਹੈ।

੬ ਉਹ ਭਖਦੇ ਹੋਏ ਕੋਲਿਆਂ ਅਤੇ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਗੰਧਰ ਦੀ
 ਵਰੱਖਾ ਬਦ ਰੂਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕਰੇਗਾ।
 ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਦ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਤਖਤੀਆਂ
 ਮੜਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਖਾੜੋ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।

੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਚੰਗਾ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਨੇਰ
 ਕਰਨੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਨੇਰ ਰੂਹਾਂ ਗੁਮੇਸਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ
 ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੂੰ
 ਵੇਖਣਗੀਆਂ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਮੋਮਿਠਿਥ ਦੀ ਸੰਗਤ
 ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਦਾ ਟਿੱਕ ਗੀਤ।

੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।
 ੧੨ ਮਾਰੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਚੱਲੇ ਗਏ ਹਨ।

ਯਹਤੀ ਉਤਲੀ ਮਾਨਵਤਾ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਵੀ ਮੱਚਾ
ਯਾਮਥਾਵਾਨ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ।

੨ ਲੋਰੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਢੀਆਂ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ,
ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਢੀਆਂ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ
ਚਾਪਲੂਮੀ ਰਚਦੇ ਹਨ।

੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਪਲੂਮੀ ਭਰੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ
ਅਤੇ ਸੋਥੀ ਮਾਤਰੀਆਂ ਜੀਭਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
ਤੜੀਯਾਰ ਰਚ ਦੇਵੇ।

੪ ਉਹ ਲੋਰ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਅਸੀਂ ਫੁਰਵੇ ਝੂਠ ਬੋਲਾਂਗੇ
ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗੇ।

ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੀ ਆਖਣਾ ਹੈ,
ਇਸ ਲਈ ਰੋਟੀ ਵੀ ਮਾਡਾ ਮਾਲਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”

੫ ਯਹ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ, “ਬੁਰੇ ਵਿਯਾਰਤੀ ਗਰੀਬਤਿਆਂ
ਦੀ ਚੋਰੀ ਰਚ ਰਹੇ ਹਨ,
ਉਹ ਬੇਮਗਰਿਆਂ ਦਾ ਮਾਲ ਲੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ।

ਯਹ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ
ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਹੋਣਿਆਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਖਲੋਵਾਂਗਾ।”

੬ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਬਦ ਮੱਚੇ ਅਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਹਨ,
ਜਿਵੇਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਚਾਂਦੀ ਮੱਤ ਵੇਰਾਂ ਤਪਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ।

੭ ਯਹੋਵਾਹ, ਲਾਚਾਰ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਯਿਆਨ ਰਚ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਣ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੁੱਖਿਆ ਰਚ।

੮ ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਰ ਇੰਝ ਵਿਖਾਵਾ ਰਚਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ
ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ।
ਯਹ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਰਲੀ ਮੇਤੀ ਹਨ।
ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਯਹ ਅਮਲ
ਵਿੱਚ ਰੋੜੀਉਂ ਵੀ ਸਮਤੇ ਹਨ।

ਨਿਰਦੇਸਰ ਲਈ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧੩ ਕਿੰਨਾ ਤੁ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਥੋਂ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਲੁਕੇਵੋਗੇ?
ਤੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਦਾ ਲਈ ਭੁੱਲ ਜਾਵੋਗੇ?

ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨਾ ਤੁ ਚਿਰ ਮੈਨੂੰ ਯਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ?

੨ ਕਿੰਨਾ ਤੁ ਚਿਰ ਮੈਂ ਉਦਾਸੀ ਵਿੱਚ ਸੋਚਾਂਗਾ ਕਿ ਸਾਇਦ
ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ?

ਕਿੰਨਾ ਤੁ ਚਿਰ ਮੈਂ ਇਹ ਉਦਾਸੀ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰ
ਜਰਾਂਗਾ?

ਕਿੰਨੇ ਤੁ ਚਿਰ ਤੱਕ ਮੇਰਾ ਦੁਸਮਣ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤ
ਧਰਾਪਤ ਰਚਦਾ ਰਹੇਗਾ?

੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਤੌਰੇ। ਮੇਰੇ ਧਰਮਨ
ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਵੇ।

ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗਾ।

੪ ਜੇਰਹ ਇਹ ਵਾਧਰੇ ਮੇਰਾ ਵੈਰੀ ਆਖੇਗਾ, “ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ
ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

ਜੇਰਹ ਮੇਰਾ ਦੁਸਮਣ ਮੈਨੂੰ ਗਰਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

੫ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇ ਵਿੱਚ
ਯਾਮਥਾ ਸੁੱਖੀ,

ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਬਖਸ਼ੀ।

੬ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਚਿਆਂ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ
ਗੀਤ ਗਾਵਾਂਗਾ,
ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਨਿਰਦੇਸਰ ਲਈ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧੪ ੧ ਬਦਚਲਣ, ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਖਦੇ ਨੇ, “ਕਿਤੇ
ਵੀ ਰੋਟੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

ਮੁਰਖ ਲੋਰ ਭਰਿਸਟ ਰਚਨੀਆਂ ਰਚਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਟੀ ਵੀ ਚੰਗਿਆਈ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ।

੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ, ਜੇ ਰੁਝ ਮਿਯਾਣੇ ਲੋਰ ਹੋਣ,
ਵੇਖਣ ਲਈ ਤੌਰਿਆ।

ਮਿਯਾਣੇ ਲੋਰੇ, ਮਦਦ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਮੁੜੇ।

੩ ਯਹ ਹਰ ਰਿਮੇ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੇੜਿਆ ਹੋਇਆ
ਹੈ,

ਸਾਰੇ ਹੀ ਦੁਸਟ ਯੁਗਾਂ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

ਇੱਕ ਵੀ ਚੰਗੀਆਂ ਰਚਨੀਆਂ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ।

੪ ਦੁਸਟ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਪਾਹ ਰਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਉਹ ਬੁਰੇ ਲੋਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।

ਬੁਰੇ ਵਿਯਾਰਤੀਆਂ ਰੋਲ ਚੋਖਾ ਭੋਜਨ ਹੈ

ਅਤੇ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਰਚਦੇ।

੫ ਉਹ ਬੁਰੇ ਲੋਰ ਰਿਮੇ ਗਰੀਬ ਧਾਮੋਂ ਚੰਗਿਆਈ ਨਹੀਂ
ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ।

ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ
ਨਿਰਭਰ।

੬ ਯਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਗਤ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ।
ਇਸੇ ਲਈ ਬੁਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇਰਾ ਭੈ ਹੈ।

੭ ਮੀਯੇਨ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਰੋਣ ਹੈ ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ
ਸੁੱਖਿਆ ਰਚ ਮੱਚਦਾ?

ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਬਚਾ ਮੱਚਦਾ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੈਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਯਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵੇਗਾ।

ਫੇਰ ਯਾਰੂਬ (ਇਸਰਾਏਲ) ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧੫ ੧ ਹੋ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੇਰੇ ਯਵਿੱਤਰ ਤੇ ਖੁਭੂ ਵਿੱਚ ਰੋਣ ਠਹਿਰ
ਮੱਚਦਾ ਹੈ?

ਤੇਰੇ ਯਵਿੱਤਰ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਰੋਣ ਠਹਿਰ ਮੱਚਦਾ ਹੈ?

੨ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਸੁੱਧ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦੇ ਅਤੇ
ਮਦਦ ਦਾ ਅਮਲ ਦਰਸਾਵੇ,

ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਦਿਲੋਂ ਅਤੇ ਮਨੋਂ ਮੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

੩ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਰਚੇ ਵੀ ਹੋਰਾਂ ਵਿਯਾਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ
ਮੰਦਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ।

ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਰਚੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਢੀਆਂ ਨੂੰ
ਨੁਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਯਹੁੰਚਾਉਂਦਾ।

ਉਹ ਰਚੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਬੇਮਰਮੀ
 ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ।
 ੪ ਉਹ ਵਿਯਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ
 ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਚਦੇ ਹਨ।
 ਧਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਰਚਦਾ ਹੈ
 ਜਿਹੜੇ ਅਗੋਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਚਦੇ ਹਨ।
 ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਂਢੀ ਨਾਲ ਵਾਜ਼ਦਾ ਰਚਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
 ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਯੁਗਾ ਰਚਦਾ * ਹੈ।
 ੫ ਜੇ ਉਹ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਖੈਸੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
 ਉਹ ਉਸ ਖੈਸੇ ਉੱਤੇ ਸੁਦ ਨਹੀਂ ਵਸੂਲਦਾ।
 ਉਹ ਬੇਗੁਨਾਗਾਂ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਖੈਸੇ ਨਹੀਂ
 ਲੈਂਦਾ।
 ਜੇਰਵ ਇੰਦਰ ਵਿਯਕਤੀ ਇੰਦਰ ਚੰਗੇ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਗੂ ਰਹਿੰਦਾ
 ਹੈ,
 ਫੇਰ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਵੇਗਾ। †

ਦਾਉਦ ਦਾ ਮਿਰਤਾਮ।

੧੬ † ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਰਹੇ, ਧਰਮੇਸੁਰ, ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ
 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਾਂ।

੨ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਗੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 “ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਅਗੋਵਾਹ ਹੈਂ।
 ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਚੰਗਾ ਹੈ ਇਹ ਤੁਸਾਂ ਤੋਂ ਪੁਰਾਪੁਰ
 ਹੋਇਆ ਹੈ।”
 ੩ ਅਗੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਲਈ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਦਭੁਤ
 ਗੱਲਾਂ ਰਚਦਾ ਹੈ।
 ਅਗੋਵਾਹ ਦਰਮਾਉਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੱਚਮੁੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਖਿਆਰ ਰਚਦਾ ਹੈ।
 ੪ ਧਰ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਯੁਜਾ ਰਚਨ ਲਈ
 ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਦਰਦ ਮਹਿਣਗੇ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਹੂ ਭੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਂਝ ਨਹੀਂ
 ਪਾਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ
 ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉੱਚਾਰਾਂਗਾ।
 ੫ ਮੇਰਾ ਭੋਜਨ ਤੇ ਖਿਆਲਾ ਸਿਰਫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਖਾਸੇਂ
 ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰਾ ਵਿਰਸਾ
 ਮੰਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ੬ ਮੇਰੀ ਹਿੰਮੇ ਦੀ ਜਮੀਨ ਬਹੁਤ ਮਨਭਾਵਨੀ ਹੈ,
 ਮੇਰਾ ਵਿਰਸਾ ਬਹੁਤ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹੈ।

੨ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਚਦਾ ਹਾਂ ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੇ
 ਮੈਨੂੰ ਵੱਧੀਆ ਮਮਝਾਇਆ ਹੈ।
 ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਵੀ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
 ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਯੁਰ ਅੰਦਰ ਚੰਗੀਆਂ ਮਾਲਗੁਵਾਂ
 ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
 ੩ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਅਗੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਾਗਮਣੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ,
 ਅਤੇ ਰਚੀ ਵੀ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਤੋਂ ਮੇਰੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ
 ਛੱਡਾਂਗਾ।
 ੪ ਇਸੇ ਲਈ ਮੇਰੀ ਯੁਗ ਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਆਨੰਦ ਮਈ
 ਹੋਵਣਗੇ।
 ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਸੁਰੀਰ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇਗਾ।
 ੫ ਰਿਉਰਿ ਹੋ ਅਗੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਯੁਗ ਨੂੰ ਮਿਰਤ ਲੋਰ ਵਿੱਚ
 ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਂਗਾ।
 ਅਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਇੰਦਰ ਵਫਾਦਾਰ ਨੂੰ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਮੜਨ
 ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਂਗਾ।
 ੬ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤੇਰੇ ਨਜਦੀਰ ਆਰੇ ਜਿਉਣ ਦਾ ਮਹੀ
 ਤਰੀਰਾ ਸਿੱਖਾਵੇਂਗਾ।
 ਅਗੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਯੁਰਨ ਖੁਸੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਾਂਗਾ।
 ਤੇਰੇ ਸੱਜੇ ਖਾਸੇ ਹੋਰੇ ਮੈਂ ਸਚੀਵੀ ਅਮੀਮ ਦਾ ਆਨੰਦ
 ਮਾਣਾਂਗਾ।

ਦਾਉਦ ਦੀ ਪੁਰਾਰਥਨਾ।

੧੭ † ਅਗੋਵਾਹ, ਨਿਆਂ ਲਈ ਮੇਰੀ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣ।
 ਮੈਂ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਾਰਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ,
 ਇਸ ਲਈ ਰਿਰਥਾ ਰਚੇ ਮੇਰੀ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣ।
 ੨ ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮੱਚ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸੱਚਦੇ ਹੋ,
 ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੱਚ ਪੁਰਦਾਨ ਰਹੋਗੇ।
 ੩ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਅੰਦਰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।
 ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀ ਗਾਤ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੀ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਪਰੱਖਿਆ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਬੁਰਾਈ
 ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ
 ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਰੋਈ ਵੀ ਮੰਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਸੀ।
 ੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਜਿੰਨੀ ਮਨੁੱਖੀ ਤੋਰ
 ਤੇ ਮੰਭਵ ਸੀ, ਰੋਸਿਸ ਰੀਤੀ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।
 ੫ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਸਤਿਆਂ ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਹਾਂ।
 ਮੇਰੇ ਧਗ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਰਚੇ
 ਨਹੀਂ ਖਿੜੇ।
 ੬ ਹਰ ਵਾਰੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ, ਧਰਮੇਸੁਰ।

*੧੫:੪ ਜੇ ਉਹ ... ਯੁਗਾ ਰਚਦਾ ਜਾਂ “ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਨੇ ਵਾਜ਼ਦਾ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮੰਦੇ ਰਾਹੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ
 ਵਾਜ਼ਦਾ ਯੁਗਾ ਰੀਤਾ ਹੈ।”

†੧੫:੫ ਉਹ ... ਨੇੜੇ ਹੋਵੇਗਾ ਮੁਲਅਰਥ, “ਉਹ ਵਿਯਕਤੀ ਜਿਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।”

‡੧੬:੫ ਵਿਰਸਾ ਮੁਲਅਰਥ, “ਪਰਚੀਆਂ, ਗੁਣੇ” ਇਹ ਉਸ ਜਮੀਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਗਈ
 ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਗੋਸੁਆ ਨੇ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਆਰਮਣ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਰਚਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਇਥੇ, ਹਮਤੀ
 ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਜਬਤ ਅਰਸ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਮਤੀ ਹੈ।

ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਗੁੰਗਾਰਾ ਭਰਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਰਿਖਯਾ
 ਰਹੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣੋ।
 ੭) ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੋ
 ਜਿਹੜੇ ਤੁਸਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਉਹ ਲੋਕ
 ਆਉਂਦੇ ਹਨ
 ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸੱਜੇ ਖਾਸੇ ਖਲੋਂਦੇ ਹਨ।
 ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਸੁਣੋ, ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ
 ਇੱਕ ਚਲੇ ਵਲੋਂ ਹੈ।
 ੮) ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਆਪਣੀ ਆੱਖ ਦੀ ਗੁਣਲੀ ਵਾਂਗ ਰਹੇ।
 ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੰਥਾਂ ਦੀ ਛੱਤ ਗੋਟਾਂ ਛੁਯਾ ਲਵੋ।
 ੯) ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਖਾਸੇ ਬਚਾਵੇ,
 ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੀ ਬਰਥਾਈ ਲਈ ਰੰਮ ਰਹਦੇ ਹਨ।
 ੧੦) ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੈਨੂੰ ਖੋਰੀ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਰਹੇ,
 ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖੀ ਰਹਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ।
 ੧੧) ਉਹ ਦੁਸਟ ਲੋਕ ਇੰਨੇ ਘੱਟ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਯਰਮੇਸੂਰ
 ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ।
 ਆਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੋਖੀ
 ਮਾਰਦੇ ਹਨ।
 ੧੨) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਚੈਨੀ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਭਾਲ ਰੀਤੀ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੋਰ ਲਿਆ,
 ਆਤੇ ਗੁਣ ਹਮਲਾ ਰਹਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।
 ੧੩) ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਹੋਰਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ
 ਨੂੰ ਮਾਰ ਖਾਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਹਨ।
 ਉਹ ਹਮਲਾ ਰਹਨ ਲਈ ਮੇਰਾਂ ਵਾਂਗ ਲੁਕਦੇ ਹਨ।
 ੧੪) ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਠੋ, ਆਤੇ ਦੁਸਮਣ ਵੱਲ ਜਾਵੋ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਮਮਰਥਣ ਰਹਾਉ।
 ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ
 ਵੇਲੇ ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਰਹੇ।
 ੧੫) ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਵਰਤੋਂ
 ਤੇ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਬਦ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ
 ਰਹੇ।
 ਯਹੋਵਾਹ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ
 ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ
 ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਫੀ ਭੋਜਨ ਦਿਉ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਦਿਉ ਜੋ ਵੀ ਉਹ
 ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।
 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਸਾਰਾ ਭੋਜਨ ਦਿਉ, ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦਾ ਭੋਜਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਬਚ
 ਜਾਵੇ।
 ੧੬) ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਯਰਮੇਸੂਰ
 ਰੀਤੀ ਮੀ।
 ਉਸ ਵਾਸਤੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੇਖਾਂਗਾ।
 ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੇਖਰੇ, ਯੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਯੂਰਨ ਮੰਤੁਸਟ
 ਤੇ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ: ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੇਵਕ ਦਾਉਦ ਦਾ
 ਇੱਕ ਗੀਤ। ਇਹ ਗੀਤ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਵੇਲੇ
 ਲਿਖਿਆ, ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਊਲ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ
 ਹੋਰ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਰੱਖਿਆ ਰੀਤੀ।
 ੧) ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਤਾਰਤ,
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਹਦਾ ਹਾਂ।”
 ੨) ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਚੱਟਾਨ, ਮੇਰਾ ਗੜ੍ਹ, ਆਤੇ ਮੇਰਾ
 ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਥਾਨ ਹੈ।
 ਮੇਰਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੇਰੀ ਚੱਟਾਨ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਸ ਵੱਲ ਨੱਸਦਾ ਹਾਂ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੀ ਮੇਰੀ ਢਾਲ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਸਰਤੀ ਮੈਨੂੰ
 ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ।
 ਉੱਚੇ ਯਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਛੁਯਨਗਾਹ ਹੈ।
 ੩) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ।
 ਯਰ ਮੈਂ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ
 ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਖਾਸੇ ਬਚਾ ਲਿਆ।
 ੪) ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ।
 ਮੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮੇਂ ਤ ਦੇ ਸਿਰਜੇ ਸਨ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਗੜ੍ਹ ਅੰਦਰ ਰੁੜ੍ਹ ਚੱਲਿਆ ਸਾਂ ਜਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ
 ਮਿਰਤੂ ਲੋਕ ਵੱਲ ਲਿਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।
 ੫) ਰਬਰ ਦੇ ਰੱਸੇ ਮੈਨੂੰ ਖੋਰੀ ਹੋਏ ਸਨ,
 ਮੇਂ ਤ ਦੇ ਜਾਲ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਵਿਛੇ ਹੋਏ ਸਨ।
 ੬) ਇੱਥੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਮੈਂ ਖੋਰਿਆ ਗਿਆ ਸਾਂ, ਫੇਰ ਮੈਂ
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਰੀਤੀ।
 ਹਾਂ, ਹਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਚੀਰਿਆ
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਚੀਰ
 ਸੁਣੀ।
 ਉਸ ਨੇ ਮਦਦ ਲਈ ਮੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।
 ੭) ਯਰਤੀ ਹਿਲੀ ਆਤੇ ਰੰਥੀ;
 ਸਵਰਗ ਦੇ ਬਮਲੇ ਵੀ ਹਿਲ ਗਏ।
 ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਗੁੱਸੇ ਸੀ।
 ੮) ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚੋਂ ਯੂਯੂ ਨਿਕਲਿਆ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਬਲਦੀਆਂ ਨਾਟਾਂ
 ਨਿਕਲੀਆਂ,
 ਉਸ ਖਾਸੇ ਬਲਦੇ ਹੋਏ ਚੰਗਿਆੜੇ ਉੱਡੇ।
 ੯) ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਖਾੜ ਸੁੱਟਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਹੋਰ
 ਆਇਆ।
 ਉਹ ਗਹਿਰੇ ਵਾਲੇ ਬੱਦਲ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਾ ਸੀ।
 ੧੦) ਯਹੋਵਾਹ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉੱਡ ਰਿਹਾ ਸੀ।
 ਉਹ ਤੇਜ਼ ਦੇ ਰਯੂਥੀਆਂ ਤੇ ਸਵਾਰ ਉੱਡ ਰਿਹਾ ਸੀ।
 ਉਹ ਉੱਚੀਆਂ ਗਵਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਦੀ ਉੱਡ ਰਿਹਾ ਸੀ।
 ੧੧) ਯਹੋਵਾਹ ਹਨੇਰੇ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁਯਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ,
 ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਬੂਆਂ ਵਾਂਗ ਖੋਰੇ ਹੋਏ ਸਨ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬੱਦਲਾਂ ਅੰਦਰ ਛੁਯਾ ਰਿਹਾ
 ਸੀ।

12 ਫੇਰ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਚਮਕਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ
 ਧਾੜਦੀ ਹੋਈ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲੀ।
 ਇਸਨੇ ਗੜ੍ਹੇਮਾਰ ਰੀਤੀ ਯਾਂਤੇ ਬਿਜਲੀ ਲਮਕਾਈ।
 13 ਯਹੋਵਾਹ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਗਰਜਿਆ।
 ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਥਾਜ
 ਸੁਣਾਈ।
 ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗੜ੍ਹੇਮਾਰ ਹੋਈ ਯਾਂਤੇ ਬਿਜਲੀ ਲਿਸਕ
 ਉੱਠੀ।
 14 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੀਰ ਛੱਡੇ ਯਾਂਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ
 ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਯਾਂਤੇਰਾਂ ਰਿਰਟਾਂ
 ਫੈਲਾਈਆਂ ਯਾਂਤੇ ਲੋਕ ਅਬਰਾਹਮ ਵਿੱਚ ਭੱਜ
 ਗਏ।
 15 ਯਹੋਵਾਹ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉੱਚੀ ਯਥਾਜ ਨਾਲ ਗੁਰਮ
 ਦਿੱਤਾ,
 ਯਾਈ ਖਿੱਛਾਗਾਂ ਘੱਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
 ਯਾਂਸੀ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਤਲਾ ਵੇਖ ਸੱਦੇ ਸਾਂ।
 ਯਾਂਸੀ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਵੀ ਦੇਖ ਸੱਦੇ
 ਸਾਂ।
 16 ਯਹੋਵਾਹ, ਉਚਾਈ 'ਚੋਂ ਹੋਣਾ ਯਾਇਆ ਯਾਂਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ
 ਲਿਆ।
 ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਯਾਂਤੇ ਮੈਨੂੰ ਡੁੱਬੇ ਯਾਈ
 (ਮੁਮੀਬਤ) ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ।
 17 ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਸਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰੀਤੀ।
 ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਸਨ।
 ਇਸੇ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ।
 18 ਮੈਂ ਵੱਡੇ ਸੰਰਟ ਵਿੱਚ ਸਾਂ, ਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੇਰਿਆਂ
 ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।
 ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਲਈ ਯਾਇਆ।
 19 ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਰਦਾ ਹੈ।
 ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਇਆ।
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਲੈ ਗਿਆ।
 20 ਮੈਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਗਾਂ, ਇਸੇ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਇਨਾਮ
 ਦੇਵੇਗਾ।
 ਮੈਂ ਰੋਈ ਵੀ ਬਦੀ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਮੇਰਾ
 ਭਲਾ ਰਰੇਗਾ।
 21 ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਯਾਦੇਮ ਮੰਨੇ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਰੋਈ ਵੀ ਯਥਾਯ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ
 ਧਰਮੇਸੁਰ।
 22 ਮੈਂ ਸਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਦਾ ਗਾਂ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਯਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਗਾਂ ਯਾਂਤੇ ਉਸਦਾ
 ਯਾਚਰਣ ਰਰਦਾ ਗਾਂ।
 23 ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਸੁੱਧ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸਾਂ,
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਰਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ।
 24 ਇਸੇ ਲਈ, ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਵੇਗਾ।

ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਬੇਰਸੂਰ ਗਾਂ।
 ਜਿਵੇਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਰੋਈ ਗਲਤ ਰੰਮ
 ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ,
 ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੇਰਾ ਭਲਾ ਰਰੇਗਾ।
 24 ਯਹੋਵਾਹ, ਜੇ ਰੋਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਰਦਾ ਹੈ,
 ਤਾਂ ਤੂੰ ਵੀ ਉਸ ਉੱਧਰ ਆਪਣਾ ਸੱਚਾ ਖਿਆਰ
 ਛਿੜਰ।
 ਜੇ ਰੋਈ ਤੇਰੇ ਧਰਤਿ ਸੱਚਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਧਰਤਿ
 ਸੱਚਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 25 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਸੁਭ ਤੇ ਧਵਿੱਤਰ
 ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਸੁਭ ਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਗਨ।
 ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਰਮੀਨੇ ਯਾਂਤੇ ਮੀਮਣੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਵੱਧੇ
 ਚਤੁਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।
 26 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਰਦਾ ਹੈਂ
 ਜਿਹੜੇ ਨਿਮਰ ਗਨ।
 ਧਰ ਤੂੰ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵਾਉਦਾ ਹੈਂ।
 27 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਦੀਵਾ ਰੋਸ਼ਨ ਰਰੇ।
 ਮੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੇ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਫੈਲੇ ਯੰਧਰਾਰ ਨੂੰ
 ਰੋਸ਼ਨ ਰਰਦਾ ਹੈ।
 28 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੇਰੀ ਮਗਇਤਾ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਫੈਜੀਆਂ ਮੰਗ
 ਭੱਜ ਸੱਦਦਾ ਗਾਂ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਗਇਤਾ ਨਾਲ ਮੈਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀਆਂ
 ਰੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਸੱਦਦਾ ਗਾਂ।
 29 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਧੁਰਨ ਹੈ,
 ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਧਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਰਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ
 ਵਿੱਚ ਯਾਮਥਾ ਰੱਖਦੇ ਗਨ।
 30 ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਰੋਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਰੋਈ ਚੱਟਾਨ ਨਹੀਂ।
 31 ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਤਾਰਤ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸੁੱਧ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਵਿੱਚ ਮਗਰਾ ਦਿੰਦਾ
 ਹੈ।
 32 ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਿਰਨ ਵਾਂਗ ਤਿਖਾ ਵੇੜਨ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ
 ਮਦਦ ਰਰਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸਥਿਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
 33 ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਜੰਗ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
 ਤਾਂ ਜੋ ਮੇਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਧਨੁਸ ਨੂੰ ਝੁਰਾ
 ਸੱਦਦਾ।
 34 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਤੇ ਮੇਰੀ ਜਿੱਤਣ
 ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਰੀਤੀ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੱਜੀ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਮਗਰਾ ਦਿੱਤਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਗਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਰੀਤੀ।
 35 ਮੇਰੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਯਾਂਤੇ ਗਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ
 ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਟੇਰਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਤੇਜ਼ ਤੁਰ ਸੱਦਦਾ।
 36 ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਰ ਸੱਦਦਾ
 ਯਾਂਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਸੱਦਦਾ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ
 ਮੁੜਾਂਗਾ।
 ੩੮ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਆਂਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ
 ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਉੱਠ ਸੱਕਣਗੇ।
 ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਘੋਰਾਂ ਹੋਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ੩੯ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਸਰਤੀਮਾਲੀ
 ਬਣਾਇਆ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਯੱਗੇ ਡੇਗਿਆ।
 ੪੦ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਗਿੱਚੀ ਤੇ ਵਾਰ ਕਰਨ ਦਾ
 ਇੱਕ ਮੋਰਾ ਦਿੱਤਾ,
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੱਲੇ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ।
 ੪੧ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਮਦਦ ਲਈ ਖੁਰਾਰਿਆ ਸੀ,
 ਧਰ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸੱਕੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਵੀ ਖੁਰਾਰਿਆ ਸੀ,
 ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਸੀ।
 ੪੨ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਟੁਰੜੇ ਕੀਤੇ।
 ਉਹ ਉਸ ਖਾਰ ਵਾਂਗ ਸਨ, ਜਿਹੜੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਡਦੀ
 ਹੈ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ੪੩ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਦਿੱਬਯ
 ਲੜਦੇ ਹਨ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਬਣਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ
 ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ।
 ੪੪ ਉਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸੁਣਨਗੇ ਅਤੇ ਫੈਰਨ ਮੇਰਾ ਹੁਕਮ
 ਮੰਨਣਗੇ।
 ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੇਰੇ ਧਾਮੋਂ ਡਰਨਗੇ।
 ੪੫ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬਣਗੇ।
 ਉਹ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀਆਂ ਫੁਧਣਗਾਹਾਂ
 ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲ ਆਉਣਗੇ।
 ੪੬ ਯਹੋਵਾਹ ਜਿਉਂਦਾ ਜਾਗਦਾ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਉੱਟ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਗਾਨ ਹੈ।
 ੪੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ।
 ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ੪੮ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ
 ਕੀਤੀ,
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਿਹੜੇ
 ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਆ ਖਲੋਏ ਸਨ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਲਮ ਆਦਮੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।
 ੪੯ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ
 ਤੁਹਾਡੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਲਈ,
 ਗੀਤ ਗਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।
 ੫੦ ਯਹੋਵਾਹ ਕਈ ਯੁੱਧ ਜਿੱਤਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਗਾਜੇ ਦੀ
 ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਉਸਦਾ ਮੱਚਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਗਾਜੇ
 ਲਈ ਦਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਦਾਉਦ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਅੰਮ ਲਈ ਮਦਦ
 ਵਾਸਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧੯

੧ ਮਦਰਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ
 ਹਨ।
 ੨ ਆਰਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗਿਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਮਾਜ਼ੀਆਂ
 ਗਈਆਂ ਹਨ।
 ੩ ਹਰ ਦਿਨ ਉਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਕਥਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਹਰ ਰਾਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ
 ਧਰਮਗਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।
 ੪ ਤੁਸੀਂ ਮੱਚਮੱਚ ਕੋਈ ਭਾਸ਼ਣ ਜਾਂ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਸੁਣ
 ਸੱਕਦੇ।
 ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ
 ਸੁਣ ਸੱਕੀਏ।
 ੫ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ “ਅਵਾਜ਼” ਖੁਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਦੀ
 ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ “ਸਬਦ” ਧਰਤੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੀਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 ਆਰਾਮ ਸੁਰਜ ਲਈ ਇੱਕ ਘਰ ਵਾਂਗ ਹੈ।
 ੬ ਸੁਰਜ ਇਉਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਲਾੜਾ ਆਪਣੇ
 ਮੋਣ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਸੁਰਜ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰਾਗ ਇੰਝ ਸੁਰ ਕਰਦਾ
 ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਖਿਡਾਰੀ ਆਪਣੀ ਦੌੜ ਦੌੜਣ
 ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਹੁੰਦਾ।
 ੭ ਸੁਰਜ ਆਰਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸੁਰ ਕਰਦਾ ਹੈ,
 ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਰ ਦੂਸਰੇ ਸਿਰੇ ਤੀਕ ਦੌੜਦਾ ਹੈ।
 ਕੋਈ ਵੀ ਇਸਦੀ ਤਖ਼ਤ ਤੋਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
 ਬਚਾ ਸੱਕਦਾ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ।
 ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਫ਼ਾਣਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮੁਰਖ
 ਹਨ।
 ੮ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਸੁੱਧ ਹਨ।
 ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਤਾਰਤ ਬਖ਼ਸ਼ਦੇ
 ਹਨ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਕਰਮ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਇਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਫ਼ਾਣਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ੯ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਮਹੀ ਹਨ।
 ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਧਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਹੁਕਮ ਚੰਗੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਮਹੀ ਰਾਮਤਾ ਵਿਖਾਉਂਦੇ
 ਹਨ।
 ੧੦ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਧਮਨਾ ਕਰਨੀ ਸੋਮਨੀ ਵਾਂਗ ਹੈ
 ਜਿਹੜੀ ਮਦਦ ਲਈ ਲਿਖਦੀ ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਿਯੋਗਾਂ ਤੇ ਨਿਰਧੱਖ ਗਠ।
 ਉਹ ਮੰਧੁਰਣਤਾ ਮਹੀ ਗਠ।
 ੧੦ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਗਲੇ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਸੇਨੇ ਨਾਲੋਂ
 ਮਹਿੰਗੇ ਗਠ
 ਅਤੇ ਉਹ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖੀਆਂ ਸਹਿਦ ਤੋਂ ਵੀ ਮਿੱਠੇ
 ਗਠ ਜਿਹੜਾ ਸਿੰਘਾ ਸਹਿਦ ਦੀਆਂ ਮੱਖੀਆਂ ਦੇ
 ਛੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁਰਾਪਤ ਰੀਤਾ ਸਿਯਾ ਹੈ।
 ੧੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ
 ਦਿੰਦੇ ਗਠ,
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੇ ਚੰਗਿਆਂ ਪੁਰਾਪਤੀਆਂ
 ਹੁੰਦੀਆਂ ਗਠ।
 ੧੨ ਯਹੋਵਾਹ, ਰੋਈ ਵੀ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ
 ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸੱਕਦਾ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਲੁਕਵੇਂ ਥਾਪ ਨਾ ਰਹਨ ਦੇਵੇ।
 ੧੩ ਮੇਰੇ ਧਾਮੋਂ ਉਹ ਥਾਪ ਨਾ ਰਹਾਉ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰਾ
 ਮਨ ਰਹਨਾ ਲੋਚਦਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਪਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਗਵੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਉ।
 ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸਹਾਈ ਹੋਵੋ ਫੇਰ ਮੈਂ ਥਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ
 ਥਾਪਾਂ ਤੋਂ ਮੁਰਤ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ।
 ੧੪ ਮੇਰੇ ਸਥਦਾਂ ਤੇ ਮੋਚਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਰਸੰਨ ਰਹਨ ਦਿਉ।
 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਓਟ ਹੋ ਇਹ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ
 ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਇਆ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੨੦

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇ,
 ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਗੰਭੀਰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਧਾਰ ਰਹਦੇ ਹੋਏ
 ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਪੁਰਾਰ ਰਹੋ।
 ਯਾਬੂਬ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਰਹੇ।
 ੨ ਰਾਮ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਥਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚੋਂ
 ਮਦਦ ਭੇਜੇ।
 ਉਹ ਸੀਯੋਨ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਹੇ।
 ੩ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੇ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਭੇਟ ਰਹਦੇ ਹੋ
 ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਪੁਰਵਾਨ ਰਹੇ।
 ੪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਰੁਝ ਦੇਵੇ ਜਿਸਦੀ ਸੱਚਮੁੱਚ
 ਤੁਸੀਂ ਇੱਛਾ ਰਹਦੇ ਹੋ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸਫਲ ਬਣਾਵੇ।
 ੫ ਮਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਹਾਈ
 ਹੋਵੇਗਾ।
 ਆਉ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੀਏ।
 ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸਤੋਂ ਮੰਗੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਵੇ।
 ੬ ਗੁਣ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ
 ਗਾਜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਰਹਦਾ ਹੈ।
 ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਥਵਿੱਤਰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਤੇ
 ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਗਾਜੇ ਦੀ ਪੁਰਾਰ
 ਸੁਣੀ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਹਾਂ
 ਸਰਤੀ ਵਰਤੀ।
 ੨ ਰੁਝ ਲੋਚੀ ਆਪਣੇ ਰੱਬਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦੇ ਗਠ।
 ਦੂਜੇ ਲੋਚ ਆਪਣੇ ਫੋਜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਹਦੇ ਗਠ।
 ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਯਹੋਵਾਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯਾਦ
 ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।
 ੩ ਉਹ ਦੂਸਰੇ ਲੋਚ ਗਰ ਗਏ ਮਨ - ਉਹ ਯੁੱਧ ਅੰਦਰ ਮਰ
 ਗਏ।
 ਪਰ ਅਸੀਂ ਜਿੱਤ ਪੁਰਾਪਤ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਜੇਤੂ
 ਹਾਂ।
 ੪ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ।
 ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਗਾਜੇ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ
 ਪੁਰਾਰਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਪੁਰਾਰ
 ਸੁਣੀ ਸੀ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੨੧

੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੇਰੀ ਸਰਤੀ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਪੁਰਸੰਨ ਰਹੀ
 ਹੈ।
 ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਉਹ ਇੰਨਾ ਖੁਸ਼ ਹੈ।
 ੨ ਤੁਸੀਂ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਮਨ ਇੱਛਿਤ ਵਸਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ,
 ਅਤੇ ਜੇ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਮੰਗਿਆ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ।
 ੩ ਯਹੋਵਾਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੁਸਾਂ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਅਸੀਮ ਦਿੱਤੀ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਸੀਮ ਉੱਤੇ ਸੁਨਿਹਰੀ ਤਾਜ ਰੱਖਿਆ।
 ੪ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਗਾਜੇ ਨੇ ਤੁਸਾਂ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਮੰਗਿਆ ਸੀ,
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਰਦਾਨ ਰੀਤਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ
 ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ ਰਾਇਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੫ ਤੁਸਾਂ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਪੁਰਦਾਨ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ
 ਮਹਿਮਾ ਦਿੱਤੀ।
 ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਜਤ ਅਤੇ ਉਸਤਤਿ ਦਿੱਤੀ।
 ੬ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੁਸਾਂ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਅਸੀਮ
 ਦਿੱਤੀ।
 ਜਦ ਵੀ ਗਾਜਾ ਤੁਹਾਡਾ ਮੁੱਖ ਤੱਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ
 ਇਸਤੋਂ ਅਪਾਰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 ੭ ਗਾਜਾ ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
 ਸੱਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਗਾਜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਾਮ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।
 ੮ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਥੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾ
 ਦਿਉਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਰਤੀਮਾਨ ਹੋ।
 ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾਏਗੀ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਨਫਰਤ ਰਹਦੇ ਗਠ।
 ੯ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਗਾਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈਂ ਉਹ ਬਲਦੇ
 ਗਰਮ ਤੰਦੂਰ ਵਰਗਾ ਹੈ,
 ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਸਾਰੀ ਮਸਮਰੀ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
 ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 ਉਸਦਾ ਗੁੱਸਾ ਮੱਚਦੀ ਯੱਗ ਵਰਗਾ ਹੈ

ਜਿਹੜਾ ਮੁੜਮਲ ਤੋਰ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ
ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦਾ ਹੈ।

¹⁰ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ,
ਉਹ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਿਟ ਜਾਣਗੇ।

¹¹ ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ
ਖਿਲਾਫ ਦੁਸ਼ਟ ਗੱਲਾਂ ਵਿਉਂਤੀਆਂ ਹਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਸ਼ਟ ਗੱਲਾਂ ਰਚਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ
ਬਣਾਈਆਂ ਯਰ ਉਹ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ
ਰਹ ਸੱਕੇ।

¹² ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ
ਬਣਾਇਆ।
ਤੁਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜੁੱਟ ਰੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ
ਤੁਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਸੇ ਘਾਏ।

ਤੁਸੀਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇਆ।

¹³ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਤੀ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ
ਉਸਤਤਿ ਰਚਨ ਦਿਉ।
ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਵਾਂਗੇ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: “ਸਵੇਰ ਦਾ ਗਿਰਨ” ਦੀ
ਯੁਨੀ। ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੨੨ ¹ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ। ਤੁਸਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ
ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ?

ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੋਂ।
ਤੁਸੀਂ ਮਦਦ ਲਈ ਮੇਰੀ ਪੁਰਾਰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਬਹੁਤ
ਦੂਰ ਹੋਂ।

² ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ।
ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਗੁਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ।

ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਵੀ ਪੁਰਾਰਦਾ ਰਿਹਾ।

³ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਰਾਜੇ
ਵਾਂਗ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦੀਆਂ ਉਸਤਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਤਖਤ ਹਨ।

⁴ ਮਾਡੇ ਪੁਰਵਜਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਤੇ ਅਸੀਨ ਰੱਖਿਆ।
ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਸਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ, ਯਰਮੇਸੂਰ,
ਅਤੇ ਤੁਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ।

⁵ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮਾਡੇ ਪੁਰਵਜਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਰਾਰ ਰੀਤੀ
ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣਿਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਗਏ
ਮਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਅਸੀਨ ਰੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਰਾਸ਼
ਨਹੀਂ ਮਨ।

⁶ ਇਸ ਲਈ, ਸੀ ਮੈਂ ਨਿਰਾ ਰੀਤਾ ਹੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੰਦਾ
ਨਹੀਂ?

ਲੋਕੀਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਸਰਮਮਾਰ ਹਨ।

ਲੋਕੀਂ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

⁷ ਹਰ ਕੋਈ, ਜੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ
ਉਡਾਉਂਦਾ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਫੇਰਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦੰਦੀਆਂ
ਚਿੜ੍ਹਾਵਨ।

⁸ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ: “ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ
ਬੁਲਾ,
ਸਾਇਦ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾ ਸੱਕੇ।

ਜੇ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਇੰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਆਵੱਸ ਹੀ ਤੇਰਾ
ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰੇਗਾ।”

⁹ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹੋ ਜਿਸ
ਉੱਪਰ ਮੈਂ ਨਿਰਭਰ ਹਾਂ।

ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੈਂ
ਜਨਮਿਆ ਸਾਂ।

ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੱਸਲਾ ਤੇ ਸੁਕੁਨ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ
ਗਲੇ ਦੁੱਖ ਚੁੰਘਦਾ ਬੱਚਾ ਸਾਂ।

¹⁰ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਸ
ਦਿਨ ਤੋਂ ਮੈਂ ਜੰਮਿਆ ਹਾਂ।

ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਮੱਥ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਾਤਾ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ
ਸੀ।

¹¹ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾ ਜਾਵੇ।
ਸੰਕਟ ਨੇੜੇ ਹੈ।

ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

¹² ਲੋਕੀਂ ਮੈਨੂੰ ਘੋਰਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ,
ਉਹ ਤਰਕੇ ਸਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਮੈਨੂੰ ਘੋਰੇ ਹੋਏ ਹਨ।

¹³ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਖੁਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਬੱਧਰ
ਦੁਹਾੜੇ

ਅਤੇ ਰਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਤਾਈਂ ਪਾੜੇ।

¹⁴ ਮੇਰੀ ਤਾਰਤ ਮੁੱਕ ਗਈ ਹੈ,
ਜਿਵੇਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪਾਣੀ ਡੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਆਲੱਗ-ਆਲੱਗ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ
ਗਈਆਂ ਹਨ

ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਹੱਸਲਾ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। *

¹⁵ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਵੀ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਗਮਲੇ ਦੇ ਟੋਟਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸੁੱਕ
ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਜੀਭ ਤਾਲੂ ਨਾਲ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ।

ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ “ਮੇਤ ਦੀ ਮਿੱਟੀ” ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

¹⁶ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੇ,
ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਘੋਰ ਲਿਆ ਹੈ।

*੨੨:੧੪ ਮੇਰਾ ... ਗਿਆ ਹੈ ਮੁਲਾਭਰਥ, “ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ, ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਮੇਮ ਵਾਂਗ ਪਿਘਲ ਗਿਆ ਹੈ।”

†੨੨:੧੫ ਮੂੰਹ ਜਾਂ “ਤਾਰਤ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾਂ ਵਾਂਗ *ਮੇਰੇ ਗੱਥ ਆਤੇ ਧੈਰ ਵਿੰਨ੍ਹ
ਦਿੱਤੇ ਹਨ ।

੧੭ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਮੱਦਦਾ ਹਾਂ ।
ਤੇ ਲੋਰੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਿਟਰ-ਬਿਟਰ ਤਰਦੇ ਹਨ ।
ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਹੀ ਦੇਖੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

੧੮ ਉਹ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਦਰਮਿਆਨ ਮੇਰੇ ਕੱਢੇ ਵੰਡ ਰਹੇ ਹਨ
ਆਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਚੋਲੇ ਲਈ ਗੁਣੇ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

੧੯ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾ ਜਾਵੇ ।
ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਸ਼ਰਤੀ ਹੋ ।
ਛੇਤੀ ਥਹੁੜੇ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋ ।

੨੦ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਜਿੰਦ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਰੋਲੋਂ ਬਚਾ ਲਵੋ ।
ਮੇਰੀ ਸ਼ੀਮਤੀ ਜਿੰਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੁਤਿਆਂ ਰੋਲੋਂ ਬਚਾ ਲਵੋ ।

੨੧ ਮੈਨੂੰ ਬੱਧਰ ਮੇਰਾਂ ਦੇ ਜਥਾੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲਵੋ,
ਮੈਨੂੰ ਮਾਨ੍ਹ ਦੇ ਸਿੰਗਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉ ।

੨੨ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰੇ
ਦੱਸਾਂਗਾ ।
ਮੈਂ ਵੱਡੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਉਸਤਤਿ ਰਵਾਂਗਾ ।

੨੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੋ, ਮਭੂਹ ਲੋਰੇ ਤੁਸੀਂ ਜਿਹੜੇ
ਉਮਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ।
ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀਉ ਔਲਾਦੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ
ਇੱਜਤ ਕਰੋ ।
ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਡਰੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਭੂਹ ਲੋਰੇ
ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਇੱਜਤ ਕਰੋ ।

੨੪ ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਮਦਦ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਹਨ ।
ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਰਮਮਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤੇ ਨਾ ਹੀ
ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
ਜੇ ਲੋਰੀ ਯਹੋਵਾਹ ਵਲੋਂ ਮਦਦ ਲਈ ਖੁਬਾਰ ਕਰਨਗੇ
ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਛੁੱਧੇਗਾ ।

੨੫ ਯਹੋਵਾਹ, ਵੱਡੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਉਸਤਤਿ ਤੁਹਾਡੇ
ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਉਧਾਮੱਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਮੈਂ
ਬਲੀਆਂ ਭੇਟ ਰਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਦੇਣ ਦਾ
ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ।

੨੬ ਗਰੀਬ ਲੋਰੇ, ਆਉ ਭੋਜਨ ਕਰੋ ਤੇ ਸੰਤੁਸਟ ਹੋ ਜਾਵੋ ।
ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ, ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਆਏ ਹੋ
ਉਮਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੋ ।
ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਸਦਾ ਲਈ ਧਰਮੰਨ ਰਹਿਣ ।

੨੭ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਸਭ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਲੋਰ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਚੇਤੇ
ਕਰਨ, ਤੇ ਵਾਧਮ ਉਸ ਕੋਲ ਆ ਜਾਣ ।
ਆਤੇ ਵਿਦੇਸਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰਿਕ ਮਭੂਹ ਉਮਦੀ
ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨ ।

੨੮ ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਰਾਜਾ ਹੈ ।
ਉਹ ਮਭੂਹ ਕੋਮਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

੨੯ ਤਰੜੇ, ਨਿਰੋਗ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਭੋਜਨ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ ਸੀਮ ਨਿਵਾਇਆ ।
ਯਮਲ ਵਿੱਚ, ਮਭੂਹ ਲੋਰ, ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਮਰ ਜਾਣਗੇ
ਆਤੇ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਧਰਮੇਸੁਰ
ਆਂਗੇ ਸੀਮ ਨਿਵਾਉਣਗੇ ।

੩੦ ਆਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਮਾਡੀ ਔਲਾਦ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ
ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗੀ ।
ਲੋਰੀ ਸਦਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਉਸਤਤਾਂ ਕਰਨਗੇ ।

੩੧ ਹੋਰ ਖੀੜੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ
ਗੱਲਾਂ ਘਾਰੇ
ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਸੇਗੀ ।
ਚਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ।

੨੩

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਆਜ਼ੜੀ ਹੈ,
ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਰਿਮੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਤੱਟ ਨਹੀਂ
ਆਵੇਗੀ ।

੨ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਹਰਿਆਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਜਾਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।
ਉਹ ਖਾਣੀ ਦੇ ਸਾਂਤ ਤਲਾਵਾਂ ਦੇ ਧਾਮੀਂ ਮੇਰੀ
ਯਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

੩ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਕੂਹ ਨੂੰ ਤਾਜੀ
ਉਰਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।
ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਮੱਚਮੁੱਚ ਚੰਗਾ ਹੈ
ਉਹ ਚੰਗਿਆਈ ਦੇ ਸਾਗਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਯਗਵਾਈ
ਕਰਦਾ ਹੈ ।

੪ ਜੇ ਕਿਤੇ ਮੈਂ ਰਿਮੇ ਵਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਕਬਰ
ਜਿੰਨੀ ਹਨੇਰੀ ਹੈ
ਮੈਂ ਰਿਮੇ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਾਂਗਾ ।
ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈਂ
ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਮਲਾਥ ਤੇ ਡਾਂਗ ਮੈਨੂੰ ਯਾਰਾਮ ਦਿੰਦੀਆਂ
ਹਨ ।

੫ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਮੇਰਾ ਮੇਜ
ਸਜਾਇਆ ਹੈ ।
ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਤੇਲ ਖਾਇਆ ਹੈ
ਮੇਰਾ ਭਰਿਆ ਖਿਆਲਾ ਫਲਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

੬ ਨੇਰੀ ਤੇ ਮਿਹਰ ਮੇਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਜੀਵਨ ਤੱਕ ਯਗ-ਸੰਗ
ਹੋਵੇਗੀ ।
ਆਤੇ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਲੰਮੇ-ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ
ਲਈ ਬੈਠਾਂਗਾ ।

*੨੨:੧੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ... ਮੇਰਾਂ ਵਾਂਗ ਯੁਨਾਨੀ ਆਨੁਵਾਦ ਆਖਦਾ, "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਗੱਥ ਆਤੇ ਧੈਰ ਵਿੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ।" ਇਥਰਾਨੀ ਵਿੱਚ, "ਮੇਰਾਂ ਵਾਂਗ" ਇਹ ਵੀ ਭਾਵ ਹੈ, "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ।"

੧੨:੧੮ ਗੁਣੇ ਵੰਡੇ, ਧਰਮ ਜਾਂ "ਫੈਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਣੇ ਖਾਣ ਜਾਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ।" ਵੇਖੋ: ਰਾਉਤਾਂ ੧੬:੧੩

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ।

- ੨੪** ^੧ਯਰਤੀ ਆਤੇ ਇਸਦੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮਲਰੀਯਤ ਹੈ ।
^੨ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਇਸਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਹਨ ।
^੩ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਉੱਤੇ ਮਾਜਿਯਾ ।
 ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਰਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਮਾਜਿਯਾ ।
^੪ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਕੋਣ ਚੜ੍ਹ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ।
 ਕੋਣ ਖਲੋ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਮੱਕਦਰ ਵਿੱਚ ਉਖਾਮਨਾ ਕਰ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ?
^੫ਕਿਹੜੇ ਲੋਕ ਗਿਰਜਾਘਰ ਤੱਕ ਜਾ ਮੱਕਦੇ ਹਨ ?
 ਧਵਿੱਤਰ ਹੱਥਾਂ ਆਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਸੁੱਧ ਹਨ ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਸੁੱਧ ਹਨ, ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠੀ ਸੋਭਾ ਖਾਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ
 ਆਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੋਥਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਾਯਾ ਦੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ ।
^੬ਚੰਗੇ ਬੰਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਤਾਈਂ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਣ ਲਈ ਆਖਦੇ ਹਨ ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਆਖਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਆਖਣੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਨੂੰ ਮੁਭ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਦੇ ਹਨ ।
^੭ਉਹ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਆਨੁਮਰਣ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ,
 ਉਹ ਲੋਕ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਕੋਲ ਮਦਦ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
^੮ਦਰਵਾਜ਼ਿਉ ਆਖਣੇ ਮਿਰ ਚੁੱਕੇ ।
 ਯੁਰਾਤਨ ਦਰਵਾਜ਼ਿਉ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਵੇ,
 ਤਾਂ ਜੋ ਮਹਿਮਾਮਈ ਰਾਜਾ ਆਂਦਰ ਆ ਮੱਕੇ ।
^੯ਉਹ ਤੇਜਸਵੀ ਰਾਜਾ ਕੋਣ ਹੈ ?
 ਯਹੋਵਾਹ ਮਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਉਹ ਰਾਜਾ ਹੈ ।
 ਉਹ ਤੇਜਸਵੀ ਰਾਜਾ ਹੈ । ਉਹੀ ਯੁੱਧ ਦਾ ਨਾਇਕ ਹੈ ।
^{੧੦}ਦਰਵਾਜ਼ਿਉ, ਆਖਣੇ ਮਿਰ ਚੁੱਕੇ ।
 ਯੁਰਾਤਨ ਦਰਵਾਜ਼ਿਉ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਵੇ,
 ਮਹਿਮਾਮਈ ਰਾਜਾ ਆਂਦਰ ਆਏਗਾ ।
^{੧੧}ਉਹ ਮਹਾਨ ਰਾਜਾ ਕੋਣ ਹੈ ?
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੀ ਉਹ ਆਂਤ ਮਹਾਨ ਰਾਜਾ ਹੈ ।
 ਉਹ ਮਹਿਮਾਮਈ ਰਾਜਾ ਹੈ ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ।

- ੨੫** ^੧ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣਾ-ਆਖ ਆਰਥਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ।
^੨ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ,
 ਮੈਂ ਆਮ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਦੀ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ ।
 ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਹੱਸਣਗੇ ।

- ^੩ਉਹ ਜੋ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਦੀ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।
 ਯਰ ਗਦਾਰ ਨਾਉਮੀਦ ਹੋਣਗੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ।
^੪ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਗਾਂ ਤੇ ਤੁਰਨਾ ਸਿਖਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋ ।
 ਮੈਨੂੰ ਆਖਣੇ ਤੋਰ ਤਰੀਕੇ ਸਿੱਖਾਉ ।
^੫ਮੇਰੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰੋ ਆਤੇ ਆਖਣੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉ ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਹੋ ।
 ਮੈਂ ਹਰ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ।
^੬ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਣਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ, ਯਹੋਵਾਹ ।
 ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਖਣਾ ਕੋਮਲ ਧਿਆਨ ਦਰਮਾਉ ਜਿਹੜਾ ਮਦਾ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ।
^੭ਮੇਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਨਾਹਾਂ ਤੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਮੈਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਜਵਾਨ ਸਾਂ ।
 ਆਖਣੇ ਮੁਭ ਨਾਮ ਮਦਦਾ, ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਚੇਤੇ ਕਰੋ ।
^੮ਯਹੋਵਾਹ ਮੱਚਮੁੱਚ ਮੁਭ ਹੈ ।
 ਉਹ ਧਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਮਹੀ ਤਰੀਕਾ ਸਿੱਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ।
^੯ਉਹ ਖੁਦ ਨਿਰਥੱਖ ਹੋਕੇ ਨਿਮਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਸਿੱਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ।
^{੧੦}ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦਯਾਵਾਨ ਆਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੈ
 ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਵਾਦਿਆਂ, ਆਤੇ ਕਰਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੁਮਰਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ।
^{੧੧}ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ।
 ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੀ ਚੰਗਿਆਈ ਦਰਮਾਉਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਮਭ ਕੁਝ ਮੁਯਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਮੈਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ।
^{੧੨}ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਯਕਤੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਰਗ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਰੁਮਤਾ ਦਿਖਾਵੇਗਾ ।
^{੧੩}ਉਹ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੇਗਾ
 ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਉਸ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਰਹਿਣਗੇ,
 ਜਿਸਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ।
^{੧੪}ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਭੇਤ ਆਖਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਕਰਾਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।
^{੧੫}ਮੈਂ ਮਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉੱਟ ਤੱਕਦਾ ਹਾਂ ।
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਮਦਾ ਮੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

- 16 ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਦੁੱਖੀ ਤੇ ਇੱਕਲਾ ਹਾਂ।
 ਆਪਣਾ ਮੁੱਖ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਫੇਰੇ ਯਾ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ
 ਮਿਹਰ ਵਿਖਾਉ।
- 17 ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਮੁਰਤ ਰਹੇ।
 ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ
 ਮਦਦ ਰਹੇ।
- 18 ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੇਰੀ ਆਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਯਾ ਤੇ
 ਰਮਣਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖ।
 ਉਹ ਸਾਰੇ ਖਾਧ ਮੁਕਾਫ਼ ਵਰ ਦਿਉ ਜੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲੇਂ ਹੋਣੇ
 ਹਨ।
- 19 ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖ,
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਲਾਦਾ ਨਫ਼ਰਤ ਵਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ
 ਮੈਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- 20 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੇਰੀ ਸੱਖਿਆ ਵਰੇ ਯਾ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ
 ਨਿਰਾਸ਼ ਨਾ ਰਹੇ।
- 21 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੁਭ ਹੋ।
 ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀ ਸੱਖਿਆ
 ਰਹੇ।
- 22 ਅਗੇਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਸੂਹ
 ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਖਾਸੋਂ ਬਚਾਉ।

ਚਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

- ੨੬** 1 ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੇਰਾ ਨਿਆਂ ਰਹੇ। ਸਾਬਤ ਰਹੇ ਕਿ ਮੈਂ
 ਸੁੱਖ ਜੀਵਨ ਜੀਵਿਆ ਹੋ।
 ਮੈਂ ਗੁਮੇਸਾ ਅਗੇਵਾਹ ਵਿੱਚ ਅਸੀਨ ਸੱਖਿਆ ਹੋ।
- 2 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਨੂੰ ਯਰੱਖੇ ਤੇ ਯਰਤਾਵੇ।
 ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਯਾ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੂੰ ਯਰਤਿਆਵੇ।
- 3 ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਰੋਮਲ ਖਿਆਰ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੱਚਾਂ ਦੇ ਯਾਨਸਾਰ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ।
- 4 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਮੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।
- 5 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦੀ ਦੇ ਟੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਵਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਵਰਦੇ ਵੀ ਬਦਚਲਣ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸੂਹਾਂ ਦਾ
 ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਵਰਗਾਂ।
- 6 ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਗੱਥ
 ਯੋਂਦਾ ਹਾਂ
 ਕਿ ਮੈਂ ਯਥਿੱਤਰ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ
 ਯਥਿਰੁਮਾ ਵਰ ਸੱਚਾਂ।
- 7 ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਚਰਜ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਗਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ
 ਸੀਤੀਆਂ ਹਨ।
- 8 ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਵਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਮਾਮਈ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਵਰਦਾ ਹਾਂ।
- 9 ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਧੀਆਂ ਮਮੋਤ ਨਾ ਸਿਣੇ।
 ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਤਲਾਂ ਮੰਗ ਵਰਲ ਨਾ ਰਹੇ।
- 10 ਜੇ ਮੱਦਦ ਉਹ ਲੋਕ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੋਖਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਣ।

- ਜੇ ਮੱਦਦ ਉਹ ਮੰਦੇ ਵਾਰੇ ਵਰਨ ਦੇ ਯੋਮੇ ਲੈਂਦੇ ਹੋਣ।
- 11 ਯਰ ਮੈਂ ਬੋਰਸੂਰ ਹਾਂ।
 ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੇ ਤੇ
 ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਵੇ।
- 12 ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਅਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਯਾਤ ਹਾਂ।
 ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਖਲੋਰੇ
 ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਵਰ ਜਿਹਾ ਹਾਂ, ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਭਾ ਲਈ ਮੱਦਦ ਦੇ ਰਹੇ
 ਹਨ।

ਚਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

- ੨੭** 1 ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਰੋਮਨੀ ਵੀ, ਮੇਰੇ
 ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਵੀ ਹੋ।
 ਮੈਨੂੰ ਰਿਮੋ ਵੋਲੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।
 ਅਗੇਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਰਿਮੋ ਵੋਲੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਡਰਾਂਗਾ।
- 2 ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਤੇ ਗੁਮਾਸ਼ ਵਰ ਮੱਦਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ਼
 ਵਰ ਮੱਦਦੇ ਹਨ।
 ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਗੁਮਾਸ਼ ਵਰਦੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ
 ਰੋਮਿਸ਼ ਵਰ ਮੱਦਦੇ ਹਨ।
 ਯਰ ਉਹ ਯੋਰਝਨਗੇ ਯਾ ਤੇ ਡਿੱਗਣਗੇ।
- 3 ਯਰ ਭਾਵੇਂ ਯੂਰੀ ਫੋਜ ਮੈਨੂੰ ਘੋਰ ਲਵੇ, ਫੋਰ ਵੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ
 ਡਰਾਂਗਾ।
 ਭਾਵੇਂ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਗੁਮਾਸ਼ ਵਰਨ, “ਮੈਨੂੰ
 ਰੋਟੀ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਰਿਉਰਿ ਮੈਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਵਿੱਚ ਅਸੀਨ ਹੈ।”
- 4 ਅਗੇਵਾਹ ਤੋਂ ਮੈਂ ਇੱਕੋ ਚੀਜ਼ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ,
 ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਆਪਣੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦੇ,
 ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵੇਖ ਸੱਚਾਂ।
 ਯਾ ਤੇ ਉਮਦਾ ਮਹਿਲ ਵੇਖ ਸੱਚਾਂ।
- 5 ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰੀ
 ਸੱਖਿਆ ਵਰੇਗਾ।
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾ ਲਵੇਗਾ,
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਉੱਤੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।
- 6 ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਘੋਰ ਲਿਆ ਹੈ।
 ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰੀ ਮਦਦ
 ਵਰੇਗਾ।
 ਫੋਰ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਬਲੀ ਦੇ ਤੋਰ ਤੇ ਜੈ-ਵਾਰੇ
 ਚੜ੍ਹਾਵਾਂਗਾ।
 ਯਾ ਤੇ ਮੈਂ ਗਾਵਾਂਗਾ ਯਾ ਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰਨ
 ਲਈ ਮਾਜ਼ ਵਜਾਵਾਂਗਾ।
- 7 ਅਗੇਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਸੁਣ ਯਾ ਤੇ ਗੁੰਘਾਰਾ ਭਰ।
 ਮੇਰੇ ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਾਨ ਹੋ।
- 8 ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਵਰਨੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ
 ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨਮੁੱਖ
 ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ।
 ੯ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਰੋਲੇਂ ਮੁੱਖ ਨਾ ਮੋੜੋ।
 ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ।
 ਮੈਨੂੰ ਦੂਰ ਨਾ ਧੱਕੋ, ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾ ਜਾਓ।
 ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਹੋ।
 10 ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੀ ਥਾਂ ਫੜੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ
 ਬਣਾਇਆ।
 11 ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਲੋਕ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ
 ਕਰਾਂ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਮਰੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸਿੱਖਾ।
 12 ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਆਤਮ ਫੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ
 ਫਸਣ ਦੇਵੋ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਝੂਠੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਨਾਲ
 ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਿੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ
 ਹਨ।
 13 ਮੈਨੂੰ ਧੱਕਾ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
 ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਰੱਖਿਆਈ ਦੇਖਾਂਗਾ।
 14 ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ।
 ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਬਣੋ,
 ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੰਦਰ ਗੀਤ।

੨੮ 1 ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਚੱਟਾਨ ਹੋ।
 ਮੈਂ ਮਦਦ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਖੁਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਮੇਰੀਆਂ ਧਰਮਰਬਨਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੰਨ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ
 ਕਰੋ।
 ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮਦਦ ਲਈ ਮੇਰੀ ਖੁਦਾ ਨਾ ਮੁਣੀ
 ਤਦ ਲੋਕੀਂ ਮੋਚਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਕਬਰੀ ਖਣੇ ਮੁਰਦਾ ਲੋਕਾਂ
 ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।
 2 ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੁੱਥ ਚੁੱਕਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਭ
 ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵੱਲ ਧਰਮਰਬਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਜਦ ਵੀ ਬੁਲਾਵਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮੁਣੋ।
 ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰੋ।
 3 ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਇਵੇਂ ਨਾ ਸੋਚੋ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ
 ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦਰ ਹੋਵਾਂ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹੀਆਂ ਦਾ ਮਦਾਗਤ
 “ਸਾਲੋਮ” ਸਬਦ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਧਰ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹੀਆਂ ਦੇ
 ਖਿਲਾਫ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਘੜਦੇ
 ਹਨ।
 4 ਯਹੋਵਾਹ, ਉਹ ਲੋਕ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨ
 ਦਿਉ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿਉ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹਨ।
 4 ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਮਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
 ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਵੇ।
 5 ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤ ਕਰੋ।
 ਉਸ ਨੇ ਮਿਹਰ ਲਈ ਧਰਮਰਬਨਾ ਮੁਣ ਲਈ।
 6 ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਮੇਰੀ ਤਾਰਤ ਹੈ।
 ਉਹੀ ਮੇਰੀ ਢਾਲ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ
 ਮਦਦ ਕੀਤੀ।
 ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਧਰਮੰਦ ਹਾਂ,
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਮਤ ਕਰਦੇ ਹੋਰ ਗਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।
 7 ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੋਲ੍ਹੇ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ
 ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਉਸਦੀ ਮਰਤੀ ਹੈ।
 8 ਜੇ ਧਰਮੇਸੂਰ, ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨੀ ਆਮੀਸ ਦਿਉ ਜਿੰਨੀ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਲਰ
 ਹੋ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ
 ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੰਦਰ ਗੀਤ।

੨੯ 1 ਧਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤ ਕਰੋ।
 ਉਸਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕੀ, ਉਸਦੀ ਮਰਤੀ ਕੀ ਉਮਤ ਕਰੋ।
 2 ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ
 ਕਰੋ।
 ਆਪਣੀ ਖਾਮ ਧੁਮਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਕਰੋ।
 3 ਯਹੋਵਾਹ ਮੁਖੰਦਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲਦ
 ਕਰਦਾ ਹੈ,
 ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਮਹਾਨ ਧਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮਹਾਂ
 ਮਾਗਰ ਉੱਤੇ ਗਰਜ ਵਾਂਗ ਫੈਲਦੀ ਹੈ।
 4 ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਕੜਕਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਉਸਦੀ ਮਰਤੀ
 ਅਤੇ ਤੇਜ ਨੂੰ ਦਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 5 ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਿਉਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖਾਂ ਨੂੰ
 ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਲਥਾਨੇਨ ਦੇ ਦਿਉਦਾਰਾਂ ਦੇ
 ਮੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢਦੀ ਹੈ।
 6 ਯਹੋਵਾਹ ਲਥਾਨੇਨ ਨੂੰ ਗਿਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਇਹ ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਦੇ ਨੱਚਣ ਵਰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।
 ਮਿਰਯੋਨ ਗਿਲਦਾ ਹੈ।
 ਇਹ ਖੋਲ੍ਹੇ ਦੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੁੱਦਣ ਵਾਂਗ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

- ੭ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਯਥਾਜ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਲਮਚੇਰ ਨਾਲ ਹਵਾ ਨੂੰ ਚੀਰਦੀ ਹੈ।
 ੮ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਯਥਾਜ ਭਾਯੂਬਲ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਯਥਾਜ ਨਾਲ ਰਾਦੇਮ ਭਾਯੂਬਲ ਰੇਬਦਾ ਹੈ।
 ੯ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਯਥਾਜ ਹਿਰਨ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯਹ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਲ ਅੰਦਰ ਲੋਕੀਂ ਉਸਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ।
 10 ਗੜ੍ਹ ਵੇਲੇ ਯਹੋਵਾਹ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਆਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਦਾ ਲਈ ਰਾਜੇ ਵਾਂਗ ਰਹੇਗਾ।
 11 ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਿਉ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਦੀ ਯਮੀਮ ਦੇਣ ਦੇਵੇ।

ਦਾਉਦ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਗੀਤ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਮਰਪਣ ਲਈ ਸੀ।

30 1 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸੰਰਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਭਾਰਿਆ।

- ਤੁਸਾਂ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਹਰਾਉਣ, ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੱਸਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਦਰ ਦਰਸਾਵਾਂਗਾ।
 2 ਮੇਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ।
 ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਮੈਨੂੰ ਨਿਰੋਗ ਕੀਤਾ।
 3 ਤੁਸਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਬਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠਾ ਲਿਆ ਸੀ।
 ਤੁਸਾਂ ਮੈਨੂੰ ਜੀਣ ਦਿੱਤਾ।
 ਮੈਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਟਣਾ ਨਹੀਂ ਖਿਆ ਜਿਹੜੇ ਮਿਰਤੂ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਪਏ ਹਨ।
 4 ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੇਲੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਉਸਤਤਾਂ ਗਾਵੇ।
 ਉਸ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਨਾਮ ਦੀ ਉਸਤਤਾਂ ਕਰੇ।
 5 ਯਰਮੇਸੁਰ ਗੁੱਸੇ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲਾ “ਮੌਤ” ਸੀ।
 ਯਹ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖਿਆਰ ਦਰਸਾਇਆ, ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ “ਜੀਵਨ ਦੀ ਯਮੀਮ” ਦਿੱਤੀ।
 ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਰੋਂਦਾ ਹੋਇਆ ਲੋਟਿਆ ਸਾਂ।
 ਯਗਲੀ ਸਵੇਰ, ਮੈਂ ਯਰਮੰਨ ਸਾਂ ਤੇ ਗਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ।
 6 ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਸਾਂ,
 ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਖਾਧ ਸੱਕਦਾ।
 7 ਗਾਂ, ਯਹੋਵਾਹ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਸੀ।
 ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਤੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਹਰਾ ਸੱਕਦਾ ਸੀ।
 ਯਹ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਥੋਂ ਮੁੱਖ ਮੋੜਿਆ ਸੀ
 ਮੈਂ ਮਹਿਮਾ ਗਿਆ ਆਤੇ ਡਰ ਨਾਲ ਰੇਬ ਗਿਆ।
 ੮ ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੇਰੇ ਯੱਗੇ ਯਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ।
 ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਦਯਾ ਕਰੇਂ।

- ੯ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਵਾਂ
 ਤੇ ਮੈਂ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਰ ਜਾਵਾਂ?
 ਮਿਰਫ ਮੁਰਦਾ ਲੋਕ ਆਰ ਵਿੱਚ ਲੋਟਦੇ ਹਨ?
 ਉਹ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।
 ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਤਾਈਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੇ ਯਮੀਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕਿੰਨਾ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ।
 10 ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣੇ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੇ।
 ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੇ।”
 11 ਮੈਂ ਯਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਆਤੇ ਤੁਸਾਂ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਟ ਨੂੰ ਨੱਚਣ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਖੋਮਾਰ ਲਾਹ ਲਈ।
 ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ।
 12 ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਮਦਾ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤਾਂ ਕਰਾਂਗਾ ਇਸ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਖਾਮੋਸੀ ਨਹੀਂ ਛਾਏਗੀ
 ਆਤੇ ਇੱਥੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਮਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦਰ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

- 31** 1 ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਾਂ।
 ਮੈਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ।
 ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੋ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੋ।
 2 ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣੇ।
 ਛੇਤੀ ਆਉ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।
 ਮੇਰੀ ਚੱਟਾਨ ਹੋਵੇ, ਮੇਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇ।
 ਮੇਰਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇ ਮੇਰੀ ਸੁੱਖਿਆ ਕਰੋ।
 3 ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਚੱਟਾਨ ਹੋ,
 ਇਸੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਵਾਸਤੇ, ਮੇਰੇ ਯਾਗੂ ਬਣੋ ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਯਾਗਵਾਈ ਕਰੋ।
 4 ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ ਹੈ।
 ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਤੋਂ ਬਚਾਉ।
 ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨ ਹੋ।
 5 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋ ਜਿਸਤੇ ਸਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦ ਸੌਂਪਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।
 6 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਯੁਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਮੈਂ ਮਿਰਫ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।
 7 ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਮਦਦਾ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਯਰਮੰਨ ਹਾਂ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਬਿਧਤਾ ਦੇਖੀ ਹੈ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖਾਧੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।
 ੮ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਫੜਨ ਦੇਵੋਗੇ।

ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰੋਗੇ।
 ੯ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਵੱਡੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿਯਾ ਗਾਂ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੋ।
 ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਧਰਮਾਨ ਗਾਂ, ਮੇਰੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਵੀ,
 ਗਲਾਂ ਅਤੇ ਮਿਹਰਦਾ ਵੀ ਦੁੱਖ ਰਹੇ ਹਨ।
 10 ਮੇਰੀ ਜਿੰਦ ਉਦਾਸੀ ਅੰਦਰ ਬੀਤ ਰਹੀ ਹੈ।
 ਯਾਗਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਮਾਲ ਬੀਤਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਮੇਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਰਮਜ਼ੋਰ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।
 ਮੇਰੀ ਸ਼ਰਤੀ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ।
 11 ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਗੁਆਂਢੀ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਸਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਤੁਰਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਮੇਰੇ ਧਾਮੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਮੈਥੋਂ ਬਚਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ।
 12 ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਸੰਦ ਵਾਂਗ
 ਮੁਰੰਮਲ ਤੌਰ ਤੇ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ।
 13 ਮੈਂ ਟਿਪਣੀਆਂ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ
 ਆਖਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਲੋਕੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ
 ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ।
 14 ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋ।
 15 ਮੇਰੀ ਜਿੰਦ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ।
 ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉ।
 ਕੁਝ ਲੋਕੀਂ ਮੇਰਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ
 ਬਚਾਉ।
 16 ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ
 ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਪੁਰਵਾਨ ਕਰੋ।
 ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।
 17 ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ,
 ਪਰ ਬਰੇ ਲੋਕ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣਗੇ।
 ਉਹ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੋਣਗੇ।
 18 ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਗੁਮਾਨੀ ਹਨ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਸਵੈ-ਪੁਰਮੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।
 ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਬੁਲ੍ਹ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੋ
 ਜਾਣਗੇ।
 19 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਲਈ ਅਨੇਕ
 ਅਦਭੁਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਛੁਪਾਰੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ
 ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।
 20 ਮੰਦੇ ਲੋਕੀਂ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ
 ਹਨ।
 ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕੀਂ ਲੜਾਈ ਛੇੜਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਿਸ ਕਰਦੇ
 ਹਨ।

ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਰਣ ਹੋਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰੋ।

21 ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦਿਉ।

ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸੱਚਾ ਖਿਯਾਰ ਦਰਸਾਇਆ
 ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੇ ਨਿਰਾਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਘੇਰਾ
 ਘਤਿਆ ਸੀ।

22 ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਸਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਉਸ ਬਾਵੇ ਹਾਂ
 ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸੱਕਦਾ।”

ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ, ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ,
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਦਦ ਲਈ ਮੇਰੀ ਉੱਚੀ ਪੁਕਾਰ
 ਸੁਣ ਲਈ।

23 ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੇਲਿਉ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਿਯਾਰ
 ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਦੇ
 ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹਨ।

ਪਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਆਪਣੀ ਹੀ
 ਤਾਰਤ ਬਾਰੇ ਸੋਖੀ ਮਾਰਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਰਵਾਂ ਦੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

24 ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ
 ਇੱਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਬਣੋ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਭੱਗਤੀ ਗੀਤ।

੩੨

1 ਬੰਦਾ ਬਹੁਤ ਪੁਰਮੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,

ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਧਾਧ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੰਦਾ
 ਬਹੁਤ ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ

ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਧਾਧ ਮਿਟਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

2 ਉਹ ਵਿਯਾਰਤੀ ਵਝਭਾਗਾ ਹੈ

ਜਿਹੜਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ
 ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਹ ਆਦਮੀ ਬਹੁਤ ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ
 ਗੁਪਤ ਧਾਧ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੁਪਾਏ।

3 ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਰਾਰਥਨਾ
 ਕੀਤੀ,

ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁਪਤ ਗੁਨਾਹਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ।
 ਮੈਂ ਹਰ ਸਮੇਂ ਰਮਜ਼ੋਰ ਬਣ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ

ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ।

4 ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ,
 ਸਖਤ ਤੋਂ ਸਖਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਗਰਮੀ ਦੀ ਝੁਲਮੀ ਤਪਸ ਵਿੱਚ ਸੁੱਕੀ ਜਮੀਨ
 ਵਰਗਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹਾਂ।

5 ਪਰ ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦਾ ਯਹੋਵਾਹ
 ਮਾਗਮਣੇ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਛੁਪਾਇਆ।

ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਲਈ ਮੁਕਾਫ਼ ਰਹ
ਦਿੱਤਾ।

੬ ਇਸੇ ਵਾਰਣੇ ਹੇਠ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਮੂਹ ਜਾਨੁਆਈਆਂ
ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਪਰਾਰਥਨਾ
ਰਹਨ।

ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਨੁਆਈਆਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਵੀ ਪਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਹੋਣ ਵਾਂਗਰਾਂ
ਭਿਆਨਕ ਹੋਣ।

੭ ਹੇਠ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਸਹਨ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਰਹਦੇ
ਹੋ।

੮ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਘੋਰ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਰਹ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਗਾਉਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ
ਬਚਾਇਆ।

੯ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਵਾਂਗਾ
ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਸਾਹਨੁਆਈ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ
ਤੈਨੂੰ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਸਹਿਨੁਆ ਬਣਾਂਗਾ।

੧੦ ਇਸ ਲਈ ਰਿਸੇ ਖੋੜੇ ਜਾਂ ਖੋਤੇ ਵਾਂਗਰਾਂ ਮੁਰਖ ਨਾ
ਬਣੇ।

ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੇ ਰਾਬੂ ਰਹਨ ਲਈ ਵਾਂਗਰਾਂ
ਅਤੇ ਲਗਾਮਾਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਹਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇੜੇ
ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ।”

੧੧ ਬੁਰੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਰਦਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਰਹਨਗੇ।

ਯਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਸੱਚਾ ਖਿਆਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
ਘੋਰ ਲਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਅਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਅਰੀਨ
ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

੧੨ ਹੇਠ ਸੱਜਨੇ, ਆਨੰਦ ਮਾਣੇ ਅਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ
ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋ।

ਤੁਸੀਂ ਯਵਿੱਤਰ ਹਿਰਦਿਆਂ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹ ਲੋਰੇ, ਖੁਸ਼ੀ
ਮਨਾਉ।

੧੩ ਹੇਠ ਸੱਜਨੇ, ਅਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਣੇ।

੩੩ ਚੰਗੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਉਸਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹਨਾ ਚੰਗਾ ਹੈ।

੧ ਸਾਰੰਗੀ ਵਜਾਉ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹੋ।

ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਦਸ ਤਾਰਾਂ ਵਾਲਾ ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉ।

੨ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਗੀਤ।

ਸੋਹਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਯੁਨ ਵਜਾਉ।

੩ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਸਬਦ ਸੱਚਾ ਹੈ।

ਜੇ ਵੀ ਉਹ ਰਹਦਾ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਸੱਚਦੇ
ਹੋ।

੪ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨਿਕਾਰਾਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹਨ
ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਰਹਦਾ ਹੈ।

ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸੱਚਾ ਖਿਆਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ।

੫ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਜੀ
ਗਈ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੋਂ ਨਿਕਲੇ ਹਰ ਸਾਹ ਨੇ ਯਰਤੀ ਦੀ
ਹਰ ਮੈਠ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਹੈ।

੬ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਸਾਗਰ ਚੋਂ ਧਾਣੀ ਇੱਕ ਬਾਵੇਂ ਇੱਕੱਠਾ
ਰੀਤਾ।

ਉਹ ਸਾਗਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਬਾਂ ਸਿਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

੭ ਯਰਤੀ ਦੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਡਰਨਾ ਅਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ
ਆਦਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸਤੋਂ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ।

੮ ਰਿਉਰਿ ਯਰਮੇਸੂਰ ਸਿਰਫ਼ ਆਦੇਮ ਦਿੱਦਾ ਅਤੇ ਉਹ
ਗੱਲ ਵਾਖਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਤੇ ਜੇਰ ਉਹ ਆਖਦਾ, “ਰੁਰੇ” ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਠ ਠਹਿਰ
ਜਾਵੇਗੀ।

੯ ਉਹ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਸੱਚਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਸੱਚਦਾ
ਹੈ।

੧੦ ਯਰ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਸਵਰਾ ਮਦਾ ਲਈ ਸੁਭ ਹੈ।
ਉਸ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਖੀੜੀ ਦਰ ਖੀੜੀ ਸੁਭ ਹਨ।

੧੧ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੈ ਬਹੁਤ
ਸੁਭਾਗੇ ਹਨ।

ਰਿਉਰਿ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਲੋਕ
ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ।

੧੨ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਹੋਰਾਂ ਤੋਰਿਆ,
ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਮੂਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ।

੧੩ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉੱਚੇ ਤਖ਼ਤ ਤੋਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ
ਸਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲ ਹੋਰਾਂ ਦੇਖਿਆ।

੧੪ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਮਨ ਸਾਜਿਆ।
ਜੇ ਵੀ ਹਰ ਬੰਦਾ ਮੋਚਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

੧੫ ਸਾਜਾ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਵੱਡੇ ਖਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ
ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ।

ਤਾਰਤਵਰ ਯੇਧਾ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਵੱਡੇ ਖਲ
ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ।

੧੬ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਖੋੜੇ ਯੁੱਧ ਅੰਦਰ ਜਿੱਤ ਪਰਾਪਤ ਨਹੀਂ
ਰਹਦੇ।

ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਬਚ ਨਿਰਲਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਖਲ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ।

੧੭ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇਖਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਖਭਾਲ ਰਹਦਾ
ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਉੱਤੇ ਤੁਰਦੇ ਹਨ।

ਉਸਦਾ ਵੱਡਾ ਖਿਆਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਹਦਾ
ਜਿਹੜੇ ਉਸਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਰਹਦੇ ਹਨ।

੧੮ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਖਲ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭੁੱਖੇ
ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

੧੯ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹਾਂਗੇ।
ਉਹ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਰਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਡੀ ਰੱਖਿਆ
ਰਹਦਾ ਹੈ।

੨੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਮਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਧਰਦਾਨ ਰਹਦਾ ਹੈ।
 ਯਮੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਉਸ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ
 ਰਹਦੇ ਹਾਂ।
 ੨੨ ਯਹੋਵਾਹ ਯਮੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਦੇ
 ਹਾਂ।
 ਇਸ ਲਈ ਆਪਣਾ ਵੱਡਾ ਧਿਆਨ ਸਾਡੇ ਲਈ
 ਦਰਸਾਉ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਨੇ
 ਯਥੀਮਲਰ ਯੱਗੋ ਧਾਗਲ ਵਿਯਾਰਤੀ ਹੋਣ ਦਾ
 ਦਿਖਾਵਾ ਕੀਤਾ ਯਹੋ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

੩੪ ੧ ਮੈਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਾਹਰ ਆਖਾਂਗਾ।
 ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਹਰ ਵੇਲੇ ਮੇਰੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੈ।

੨ ਨਿਮਰ ਲੋਕ, ਸੁਣੋ ਯਹੋ ਯਮਨੇਦ ਮਾਣੋ।
 ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਯਹੋਵਾਹ ਬਾਰੇ ਮਾਣ ਰਹਦੀ ਹੈ।
 ੩ ਮੇਰੇ ਮੰਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੋ।
 ਯਾਉ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਯਾਦ ਰਹੀਏ।
 ੪ ਮੈਂ ਮਦਦ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਗਿਆ, ਯਹੋ ਉਸ ਨੇ
 ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ।
 ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਭੈਭੀਤ ਹਾਂ।

੫ ਮਦਦ ਲਈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਤੁਰੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਧਰਵਾਨ ਹੋਵੋਗੇ, ਸਰਮਸਾਰ ਨਾ ਹੋਵੋ।
 ੬ ਇਸ ਗਰੀਬ ਬੰਦੇ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ
 ਪੁਰਾਰਿਆ।

ਯਹੋ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।
 ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।
 ੭ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਸੱਖਵਾਲੀ
 ਰਹਦਾ ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਰਹਦਾ।
 ੮ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਚਖੋ ਯਹੋ ਉਹ ਚਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੈ।
 ਜੇ ਬੰਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦਾ ਮੱਚਮੁੱਚ ਖੁਸ਼
 ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੯ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਉਧਾਮਨਾ
 ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ
 ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ।

੧੦ ਰਮਜ਼ੇਰ ਯਹੋ ਭੁੱਖੇ ਲੋਕ ਤਕੜੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਧਰ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮਦਦ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ
 ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਹਰ ਚੰਗੀ ਵਸਤੂ ਹਾਮਲ ਰਹਨਗੇ।
 ੧੧ ਬੱਚਿਉ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ।

ਯਹੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਰਹਨੀ
 ਸਿੱਖਾਵਾਂਗਾ।
 ੧੨ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰਹਦਾ ਹੈ
 ਯਹੋ ਚੰਗੀ ਯਹੋ ਲੰਮੀ ਜਿੰਦਗੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੧੩ ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ
 ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਆਖੇ
 ਯਹੋ ਉਹ ਬੰਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲੇ।

੧੪ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਰਹਨੇ ਛੱਡੋ। ਨੇਕ ਰੰਮ ਰਹੋ, ਯਮਨ ਵਾਸਤੇ
 ਰੰਮ ਰਹੋ।
 ਸਾਡੀ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਭੱਜੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਫੜ ਨਾ ਲਵੋਂ।

੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇਕ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਰਹਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਰਮਯਨਾ ਸੁਣਦਾ ਹੈ।
 ੧੬ ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਮੰਦੇ
 ਰੰਮ ਰਹਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੧੭ ਯਹੋਵਾਹ ਯੱਗੋ ਧਰਮਯਨਾ ਰਹੋ ਯਹੋ ਉਹ ਸੁਣ
 ਲਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ
 ਬਚਾਵੇਗਾ।

੧੮ ਜਦੋਂ ਤੁਝ ਲੋਕ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ
 ਗੁਮਾਨ ਰਹਨਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਮਾਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ।

੧੯ ਜੇ ਮੱਦਦ ਨੇਕ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਯੋਰੜਾਂ ਯਾਉਣ।
 ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਯੋਰੜ ਤੋਂ
 ਬਚਾਵੇਗਾ।

੨੦ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ
 ਸੱਖਿਆ ਰਹੇਗਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਡੀ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟੇਗੀ।

੨੧ ਧਰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੀਆਂ।
 ਨੇਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦੁਸਮਣ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ੨੨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗਾ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੩੫ ੧ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਲੜੇ।
 ਮੇਰੇ ਯੁੱਧ ਲੜੇ।

੨ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੀ ਢਾਲ ਯਹੋ ਫਰੀ ਚੁੱਕ ਲਵੇ।
 ਉੱਠੋ ਯਹੋ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਰਹੋ।
 ੩ ਆਪਣਾ ਨੇਜਾ ਯਹੋ ਬਰਛਾ ਚੁੱਕ
 ਯਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਲੜੇ ਜੇ ਮੇਰਾ ਖਿੱਛਾ
 ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ।

ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਖੋ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਚਵਾਂਗਾ।”
 ੪ ਉਹ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹਦੇ ਹਨ
 ਨਿਰਾਸ਼ ਯਹੋ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣ।

ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਮੱਟ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਹਦੇ ਹਨ,
 ਹਾਰ ਜਾਣ ਯਹੋ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣ।
 ੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੁਝੀ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦਿਉ।
 ਜਿਹੜੀ ਹਵਾ ਦੁਆਰਾ ਉੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੰਛਾ ਰਹਨ ਦਿਉ ।
 ੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਗਾਂ ਨੂੰ ਹਨੇਰਮਈ ਆਤੇ
 ਤਿਲਕਣਾ ਬਣਾ ਦਿਉ ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੰਛਾ ਰਹਨ ਦਿਉ ।
 ੭ ਮੈਂ ਰੋਈ ਗਲਤ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ।

ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰੀਤੀ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਰਾਹਣ ਹੀ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ
 ਰੀਤੀ ।

੮ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਚਾਲਾਂ
 ਵਿੱਚ ਫਸਣ ਦਿਉ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਜਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਣ ਦਿਉ ।
 ਰੋਈ ਆਣਯਛਾਣਿਆ ਖਤਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਵੇ ।

੯ ਫੇਰ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਣਾਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

੧੦ ਫੇਰ ਮੇਰੀ ਯੂਰੀ ਹਮਤੀ ਆਖੇਗੀ;
 “ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਹਾ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ।
 ਤੁਸੀਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹੋ ਜੇ ਡਾਢੇ
 ਹਨ ।

ਤੁਸੀਂ ਡਾਢਿਆਂ ਰੋਲੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੋਹ ਰੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁਸੀਂ
 ਗਰੀਬ ਆਤੇ ਲਾਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ।”

੧੧ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਟੋਲੀ ਮੈਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਯਹੁੰਚਾਣ ਲਈ
 ਦਿਉ ਤਾਂ ਘੜ ਰਹੀ ਹੈ,

ਉਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਧਾਮੋਂ ਯੋਮੇ ਸਵਾਲ ਖੁੰਛਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਦਾ ਮੈਂ ਰੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ।

੧੨ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਚੰਗੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਹਨ ।

ਯਹ ਉਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਰਹਨਗੇ ।
 ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਸੁਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਉ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ
 ਹੱਦਬੰਦ ਹਾਂ ।

੧੩ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲੋਕ ਬਿਮਾਰ ਮਨ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੁੱਖੀ
 ਸੀ ।

ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਛੱਡ ਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਧਿਆਰ
 ਦਰਸਾਇਆ ।

ਰੀ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰਰੇ ਟਿਹੀ ਸਿਲਾ
 ਮਿਲਿਆ?

੧੪ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਗਮੀ ਦੇ ਬਸਤਰ ਧਹਿਨੇ ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਰਗਾ
 ਵਿਹਾਰ ਰੀਤਾ ।

ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਯਾਹਤੀ ਚੀਰਦਾ ਜਿਸਦੀ
 ਮਾਂ ਮਰ ਗਈ ਹੋਵੇ ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਉਦਾਸੀ ਦਰਸਾਉਣ
 ਲਈ ਰਾਲੇ ਵਸਤਰ ਧਹਿਨੇ ।

ਮੈਂ ਗਮ ਨਾਲ ਨੀਵੀਂ ਧਾਰੇ ਤੁਰਦਾ ।

੧੫ ਯਹ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰੋਈ ਗਲਤੀ ਰੀਤੀ, ਉਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ
 ਹੱਮੇ ।

ਉਹ ਲੋਕ ਮੱਚਮੁੱਚ ਦੋਸਤ ਨਹੀਂ ਮਨ,

ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ।

ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਘੋਰ ਲਿਲਾ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ
 ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ ।

੧੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਮੇਰਾ
 ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੰਦ ਰੀਚਦਿਆਂ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ
 ਉਹ ਰਹੇਯਵਾਨ ਮਨ ।

੧੭ ਮੇਰੇ ਖਾਲਰ ਤੁਸੀਂ ਰਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ
 ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਧਰਨ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਰਹੋਗੇ?

ਉਹ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਰਰ ਰਹੇ ਹਨ ।
 ਹੋ ਯਹਮੇਸੁਰ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦ ਦੀ ਰੁੱਖਿਆ ਰਰੇ ।

ਮੇਰੀ ਆਨਮੇਲ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ
 ਬਚਾਉ ।

ਉਹ ਮੇਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ।

੧੮ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਵੱਡੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤ
 ਰਰਾਂਗਾ ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤ ਰਰਾਂਗਾ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਰਤੀਮਾਲੀ
 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੰਗ ਹੋਵਾਂਗਾ ।

੧੯ ਮੇਰੇ ਝੂਠੇ ਦੁਸਮਣ ਹੱਸਦੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸੱਰਣਗੇ ।
 ਆਵੱਸ ਹੀ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ

ਗੁਧਤ ਦਿਉ ਤਾਂ ਦਾ ਦੰਡ ਮਿਲੇਗਾ ।

੨੦ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਆਮਨ ਦੀਆਂ ਦਿਉ ਤਾਂ
 ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ।

ਉਹ ਖੁਫੀਆਂ ਤੋਰ ਤੇ ਇਸ ਦੋਸ ਦੇ ਆਮਨ ਧਮੰਦ
 ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਦੀ ਰਰਨ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ

ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

੨੧ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਰਹੇ
 ਹਨ ।

ਉਹ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਆਹਾ ਆਮੀਂ
 ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰੀ ਰਰ ਰਹੇ ਹੋ ।”

੨੨ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਲਾਜਮੀ ਤੋਰ ਤੇ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੋ, ਕਿ ਰੀ
 ਹੋ ਜਿਹਾ ।

ਇਸ ਲਈ ਚੁੱਠ ਨਾ ਰਹੋ ।

ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਰੇ ਨਾ ਜਾਉ ।

੨੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਜਾਗੋ । ਉੱਠੋ ।

ਮੇਰੇ ਯਹਮੇਸੁਰ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਲੜੋ,
 ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਟਿਨਸਾਫ ਰਰੇ ।

੨੪ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਹਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ
 ਨਿਰਧੱਧਤਾ ਨਾਲ ਨਿਲਾਂ ਰਰੇ ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੱਸਣ ਨਾ ਦਿਉ ।

੨੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਆਖਣ ਦਿਉ, “ਆਹਾ । ਆਮੀਂ ਜੇ
 ਚਾਹਿਆ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ ਗਿਆ ।”

ਯਹੋਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਆਖਣ ਦਿਉ, “ਆਮੀਂ ਉਸ
 ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ।”

੨੬ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਵੈਰੀ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹੋਣ ਆਤੇ ਯਹੇਮਾਨੀ ਵਿੱਚ
 ਘੈਣ ।

ਉਹ ਲੋੜੀਂ ਖੁਸ਼ ਮਨ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
 ਵਾਖਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰਿਆ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹਨ ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਆਤੇ
 ਆਖਮਾਨ ਨਾਲ ਢੱਕੇ ।
 ੨੭ ਕੁਝ ਲੋੜੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਰਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੰਗਿਆਂ ਗੱਲਾਂ
 ਵਾਖਰਨ ।
 ਮੈਂ ਆਮ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਉਹ ਲੋੜ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਗੇ ।
 ਉਹ ਲੋੜ ਸਦਾ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਯਹੋਵਾਹ ਮਹਾਨ ਹੈ ।
 ਉਹ ਆਖਣੇ ਨੌਰਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ।”
 ੨੮ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੀ ਚੰਗਿਆਈ
 ਖਾਠੇ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ।
 ਮੈਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਮਤਤਿ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਰ ਲਈ: ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੇਵਰ ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ।

੩੬ 1 ਮੰਦਾ ਆਦਮੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੰਦਾ ਰਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ
 ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਆਖਦਾ,
 ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਡਰਾਂਗਾ ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ
 ਰਰਾਂਗਾ ।
 2 ਉਹ ਆਦਮੀ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਝੂਠ ਆਖਦਾ ।
 ਉਹ ਆਖਣੇ ਖਾਖਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ,
 ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਮੁਆਫੀ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦਾ ।
 3 ਉਸ ਦੇ ਸਬਦ ਨਿਰਾਰਬਰ ਝੂਠ ਹਨ ।
 ਉਹ ਸਿਯਾਣਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਜਾਂ ਉਹ ਚੰਗਿਆਈ
 ਰਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ।
 4 ਸਾਤ ਵੇਲੇ, ਉਹ ਫਜ਼ੂਲ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ।
 ਉਹ ਜਾਗਦਾ ਆਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ ।
 ਖਰ ਉਹ ਬਦੀ ਰਰਨ ਤੋਂ ਇਨਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ ।
 5 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਮੱਚਾ ਖਿਆਰ ਆਰਾਮ ਨਾਲੋਂ
 ਉੱਚੇਰਾ ਹੈ ।
 ਤੁਹਾਡੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਬੱਦਲਾਂ ਤੋਂ ਉਚੇਰੀ ਹੈ ।
 6 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੀ ਨੇਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਖਰਬਤ ਨਾਲੋਂ
 ਉਚੇਰੀ ਹੈ ।
 ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਰਘੱਖਤਾ ਸਾਗਰਾਂ ਤੋਂ ਡੂੰਘੀ ਹੈ ।
 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਆਦਮੀ ਆਤੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਸੱਖਿਆ
 ਰਰਦੇ ਹੋ ।
 7 ਤੁਹਾਡੀ ਖਿਆਰ ਭਰੀ ਦਯਾ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਆਨਮੇਲ
 ਨਹੀਂ ।
 ਲੋੜ ਆਤੇ ਦੂਤ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਉਂਦੇ
 ਹਨ ।
 8 ਯਹੋਵਾਹ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਸੁਭ ਚੀਜ਼ਾਂ
 ਖਾਮੋਂ ਨਵੀਂ ਸਰਤੀ ਗਮਲ ਰਰਦੇ ਹਨ ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਆਦਭੁਤ ਨਦੀ ਦਾ ਨੀਰ
 ਖੀਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ।
 9 ਯਹੋਵਾਹ, ਜੀਵਨ ਦਾ ਚਮਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਵੱਗਦਾ ਹੈ ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਆਮੀਂ ਚਾਨਣ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ।

10 ਯਹੋਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹੀ ਜਾਉ ।
 ਜਿਹੜੇ ਮੱਚਮੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ।
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਸੁਭ ਗੱਲਾਂ ਰਠੇ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ
 ਵੱਲ ਮੱਚੇ ਹਨ ।
 11 ਹੋ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂਨੂੰ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਨਾ
 ਫਸਣ ਦਿਉ ।
 ਮੈਂ ਦੁਸਟ ਲੋੜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਫੜਿਆ ਜਾਵਾਂ ।
 12 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਲਿਖੇ:
 “ਬਦਰਾਰ ਲੋੜ ਇੱਥੇ ਡਿੱਗੇ ਸਨ ।
 ਉਹ ਕੁਚਲੇ ਗਏ ।
 ਉਹ ਫੇਰ ਰਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖਲੇ ਮੱਚਣਗੇ ।”

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ।

੩੭ 1 ਦੁਸਟ ਲੋੜਾਂ ਖਾਠੇ ਖਰਮਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ।
 ਬਦਰਾਰਾਂ ਖਾਠੇ ਈਰਖਾਨੂ ਨਾ ਹੋਵੇ ।
 2 ਮੰਦੇ ਲੋੜ ਉਸ ਖਾਹ ਆਤੇ ਹਰ ਖੰਦਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ
 ਜਿਹੜੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੁਰਝਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ
 ਹਨ ।
 3 ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਯਰੀਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋ ਆਤੇ ਚੰਗੇ
 ਰਾਠੇ ਰਰਦੇ ਹੋ,
 ਤੁਸੀਂ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜੀਵੰਗੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਭਿੰਨ
 ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਆਨੰਦਿਤ ਹੋ ਜਾਵੰਗੇ ਜੇ ਉਹ
 ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।
 4 ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਰਦਿਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਆਨੁਭਵ ਰਠੇ,
 ਆਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮੁਰਾਦਾਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਰਰੇਗਾ ।
 5 ਯਹੋਵਾਹ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਵੋ, ਆਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਯਰੀਨ
 ਰੱਖੋ ।
 ਫੇਰ ਜਿਹੜਾ ਲੋੜੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਰਰੇਗਾ ।
 6 ਆਖਣੀ ਨੇਰੀ ਆਤੇ ਨਿਰਘੱਖਤਾ ਨੂੰ ਦੁਖਿਹਰ ਦੀ ਤਿੱਖੀ
 ਯੁੱਧ ਵਾਂਗ ਚਮਰਣ ਦਿਉ ।
 7 ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਭਰੋਮਾ ਰਠੇ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਲਈ
 ਇੰਤਜਾਰ ਰਠੇ ।
 ਜਦੋਂ ਮੰਦੇ ਲੋੜੀਂ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਖਰਮਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ।
 ਜਦੋਂ ਬੁਰੇ ਲੋੜ ਦੁਸਟ ਵਿਉਂਤਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਆਤੇ
 ਉਹ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
 8 ਰਰੋਯ ਨਾ ਰਠੇ ।
 ਖਾਗਲ ਨਾ ਬਣੇ । ਇੰਨਾ ਨਾ ਕੁੜ੍ਹੇ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ
 ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਰਨੀਆਂ ਚਾਹੋਂ ।
 9 ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂਰਿ ਦੁਸਟ ਲੋੜ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ।
 ਖਰ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਮਦਦ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਖਰਾਰਦੇ
 ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਭੁਮੀ ਮਿਲੇਗੀ ਜਿਸਦਾ
 ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵਾਯਦਾ ਰੀਤਾ ਮੀ ।
 10 ਬੋੜੇ ਹੀ ਮਮੋਂ ਬਾਯਦ ਇੱਥੇ ਮੰਦੇ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ।
 ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਰਹੋਗੇ ਖਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ
 ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣਗੇ ।

11 ਨਿਮਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਭੂਮੀ ਮਿਲੇਗੀ ਜਿਸਦਾ ਧਰਮੇਸੂਰ
 ਨੇ ਵਾਜ਼ਾਦਾ ਰੀਤਾ ਮੀ
 ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਲੈਣਗੇ।
 12 ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਰੀਂ ਚੰਗੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਯੋਜਨਾਵਾਂ
 ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਰ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਦੰਦ ਧੀਮੜੇ
 ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।
 13 ਧਰ ਸਾਡਾ ਮਾਲਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦਾ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੀ ਵਾਧਰੇਗਾ।
 14 ਮੰਦੇ ਲੋਰ ਆਪਣੀ ਤੇਗਾਂ ਯੁਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ
 ਆਪਣੀਆਂ ਰਮਾਨਾਂ ਸੰਧ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਗਰੀਬ ਬੇਮਗਰਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਚੰਗੇ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ
 ਹਨ।
 15 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਦ ਦੇ ਦਿਲਾਂ
 ਅੰਦਰ ਹੀ ਧਮਤੀਆਂ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਨੁਸ ਟੁੱਟ ਜਾਣਗੇ।
 16 ਮਾੜੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜੇ ਹੀ ਨੇਰ ਬੰਦੇ
 ਬਿਗਤਰ ਹਨ।
 17 ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਮਾੜੇ ਬੰਦੇ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
 ਧਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
 18 ਅਗੇਵਾਹ, ਸੁੱਧ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰੀ ਉਮਰ ਰੱਖਿਆ ਰਦਦਾ
 ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਨਾਮ ਮਸੀਵੀ ਰਹੇਗਾ।
 19 ਜਦੋਂ ਰਿਤੇ ਵੀ ਸੰਦਰ ਆਉਂਦਾ,
 ਚੰਗੇ ਲੋਰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।
 ਜਦੋਂ ਭੁੱਖ ਦੇ ਦਿਨ ਆਉਣਗੇ
 ਚੰਗੇ ਲੋਰਾਂ ਕੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਚੋਖਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 20 ਧਰ ਮੰਦੇ ਲੋਰੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ,
 ਅਤੇ ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਰ ਤਬਾਹ ਹੋਣਗੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਦੀਆਂ ਮੜ੍ਹ ਸੁੱਚ ਜਾਣਗੀਆਂ।
 ਉਹ ਧੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 21 ਇੱਕ ਮੰਦਾ ਆਦਮੀ ਛੇਤੀ ਉਧਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਦੇ
 ਵਾਧਮ ਰਹਨ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ।
 ਧਰ ਨੇਰ ਆਦਮੀ ਖੁਲ੍ਹ ਦਿਲੀ ਨਾਲ ਦਾਨ ਰਦਦਾ
 ਹੈ।
 22 ਜੇ ਰੇਈ ਨੇਰ ਬੰਦਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ
 ਜਿਸਦਾ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਧਰਤੀ
 ਗਮਲ ਰਹਨਗੇ।
 ਧਰ ਜੇ ਉਹ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਧਰਨ ਦੀ ਮੰਗ
 ਰਦਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 23 ਅਗੇਵਾਹ ਇੱਕ ਸਿਧਾਗੀ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਤੁਰਨ
 ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਰਦਦਾ ਹੈ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿੰਗਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 24 ਜੇ ਉਹ ਆਦਮੀ ਭੱਜਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਉੱਤੇ
 ਵਾਰ ਰਦਦਾ ਹੈ।

ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਸਿਧਾਗੀ ਦਾ ਗੱਧ ਫੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ
 ਉਸ ਨੂੰ ਡਿੰਗਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 25 ਮੈਂ ਜਵਾਨ ਸਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣ ਬੁੱਢਾ ਸਾਂ
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਮਾਧ
 ਛੱਡਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ।
 ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖਿਆਂ
 ਮਰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ।
 26 ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਆਦਮੀ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹ ਦਿਲੀ ਨਾਲ ਦਾਨ
 ਰਦਦਾ ਹੈ
 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਇੱਕ ਅਮੀਸ ਹਨ।
 27 ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਦਦੇ ਹੋ,
 ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਦਦੇ ਹੋ।
 ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਦਾ ਲਈ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੋਗੇ।
 28 ਅਗੇਵਾਹ ਨਿਰਧੰਬਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰਦਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗਾ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਗਮੇਸਾ ਆਪਣੇ ਆਸਥਾਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ
 ਰਹੇਗਾ,
 ਧਰ ਉਹ ਬਦਚਲਣ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।
 29 ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਉਹ ਭੂਮੀ ਗਮਲ ਰਹਨਗੇ ਜਿਸਦਾ
 ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ
 ਉਹ ਮਦਾ ਲਈ ਇਸ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣਗੇ।
 30 ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਬੰਦਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਮਸਵਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਾਸ਼ੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਾਸਤੇ ਬੇਲਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
 31 ਉਸ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਉਧਰੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖ ਲਿਆ ਹੈ,
 ਅਤੇ ਉਹ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮਗੀ ਢੰਗ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ
 ਹੋਵੇਗਾ।
 32 ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਰ ਗਮੇਸਾ ਚੰਗੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਅਵਸਰ
 ਲੱਭਦੇ ਹਨ।
 33 ਧਰਮੇਸੂਰ ਚੰਗੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ
 ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਏ
 ਜਾਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਵੇਗਾ।
 34 ਉਹੀ ਰਦੇ ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੀ
 ਮਗਟਿਆ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਦੇ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੇਤੂ ਬਣਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਇਰਾਰ
 ਰੀਤਾ ਮੀ,
 ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਲ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ
 ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।
 35 ਮੈਂ ਇੱਕ ਦੁਸ਼ਟ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜੇ ਮਰਤੀਮਾਲੀ
 ਮੀ।
 ਉਹ ਇੱਕ ਤਰੜੇ ਰੁੱਖ ਵਰਗਾ ਮੀ।
 36 ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ
 ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਰੀਤੀ ਧਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ
 ਮਿਲਿਆ।
 37 ਧਵਿੰਤਰ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਬਣੇ।

ਜਾਮਨ ਧਮੰਦ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰਸ ਹੋਣਗੇ।

^{੩੮} ਧਰ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਨੇਮ ਤੋੜਦੇ ਹਨ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਜਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐਲਾਦ ਧਰਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ
ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

^{੩੯} ਅਹੋਵਾਹ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਹੋਵਾਹ ਹੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਤੀ ਬਣਦਾ ਹੈ।

^{੪੦} ਅਹੋਵਾਹ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਜਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਅਹੋਵਾਹ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਾਂ ਤੇ ਉਹ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਦਾਉਦ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਦਿਗਿਰੀ ਦੇ ਦਿਨ ਲਈ। *

੩੮

^੧ ਅਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਕਰੇਖ ਵਿੱਚ ਨਾ ਨਿੰਦੇ,

ਮੈਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੰਜਮ ਨਾ ਸਿੱਖਾਉ।

^੨ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ,
ਤੁਹਾਡੇ ਤੀਰ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਡੁੱਬੇ ਯਸ ਗਏ ਹਨ।

^੩ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ, ਮੇਰਾ ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਜਖਮੀ ਹੈ।
ਮੈਂ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਜਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ ਇਸ
ਲਈ ਮੇਰੇ ਗੱਡ ਦੁੱਖ ਰਹੇ ਹਨ।

^੪ ਮੈਂ ਮੰਦੇ ਜਾਮਨਾਂ ਦਾ ਦੋਸੀ ਹਾਂ।
ਜਾਂ ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ ਡਾਢੇ ਭਾਰ ਜਿਹਾ ਹੈ।
ਸਿਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਰਿਮੰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਜਾਂ ਤੇ
ਮੁਖ ਹਾਂ।

^੫ ਮੇਰੇ ਜਖਮਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰ ਧੈ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੇ ਸੜਿਆਂ ਦ
ਜਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮੁਰੱਖਮਈ ਗੱਲ ਰੀਤੀ।

^੬ ਮੇਰੀ ਕਮਰ ਝੁਕ ਗਈ ਹੈ
ਜਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਦਿਨ ਭਰ ਗਮਗੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ।

^੭ ਮੈਨੂੰ ਬਖਾਸ਼ ਹੈ,
ਜਾਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਦੁੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।

^੮ ਮੈਨੂੰ ਇੰਨਾ ਦਰਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ
ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ
ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਚੀਰਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਚੂਰ
ਹੋਇਆ ਹੈ।

^੯ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਦਰਦ ਨਾਲ ਤੁਹਾਹੁਣਾ
ਸੁਣਿਆ ਹੈ।
ਮੇਰੇ ਹੋਰੇ ਤੁਹਾਥੇ ਨੁਰੇ ਹੋਣੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

^{੧੦} ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਚੂਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਮੇਰੀ ਸਰਤੀ ਮੁੱਕ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਜੰਨ੍ਹਾ ਹੋ ਰਿਹਾ
ਹਾਂ।

^{੧੧} ਮੇਰੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਣ,
ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਜਾਂ ਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਜਾਉਂਦੇ।

ਮੇਰਾ ਧਰਿਵਾਰ ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਚੁਕਦਾ।

^{੧੨} ਮੇਰੇ ਵੈਰੀ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਝੂਠ ਜਾਂ ਤੇ ਅਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਹ ਦਿਨ ਭਰ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

^{੧੩} ਧਰ ਮੈਂ ਇਸ ਬੋਲੇ ਬੰਦੇ ਵਰਗਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਸੁਣ ਨਹੀਂ
ਸੱਕਦਾ।

ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੁੱਸੇ ਆਦਮੀ ਵਾਂਗ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਬੋਲ ਨਹੀਂ
ਸੱਕਦਾ।

^{੧੪} ਮੈਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਵਰਗਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੁਣ
ਸੱਕਦਾ ਜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਬਾਰੇ ਆਖਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਬਹਿਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਜਾਂ ਤੇ ਮਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ
ਸੱਕਦਾ, ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਗਲਤ ਹਨ।

^{੧੫} ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ।
ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਥਾਵੇਂ ਬੋਲੋ।

^{੧੬} ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਕੁਝ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, “ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ
ਹੱਸਣਗੇ।

ਉਹ ਵੇਖਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਬਿਮਾਰ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਤੇ ਆਖਣਗੇ ਕਿ
ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਦੰਡ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

^{੧੭} ਮੇਰੇ ਦਰਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਖਟੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਹੱਸਣਾ ਛੱਡਣ ਹੀ ਵਾਲਾ
ਹਾਂ।

^{੧੮} ਅਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੇ ਮੰਦੇ ਜਾਮਨਾਂ ਬਾਰੇ
ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦਾਸ ਹਾਂ।

^{੧੯} ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਤੇ ਉਹ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹਨ।
ਜਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਝੂਠ ਬੋਲੇ ਹਨ।

^{੨੦} ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੁਸਮਣਤਾ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਰੀਤੀਆਂ
ਜਦ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਦਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਵਿਗਾਹ
ਰੀਤਾ।

ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਚੰਗੇ ਮਲੂਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰੀਤੀ
ਧਰ ਫੇਰ ਵੀ ਉਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ।

^{੨੧} ਅਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾ ਜਾਉ।

ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇੜੇ ਰਹੋ।

^{੨੨} ਛੇਤੀ ਜਾਉ ਜਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ।
ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।

ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲਈ, ਅਦੂਸ਼ਟ ਨੂੰ। ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੩੯

^੧ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ
ਰੱਖਾਂਗਾ ਜੋ ਮੈਂ ਆਖਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਜੁਬਾਨ ਨੂੰ, ਮੈਥੋਂ ਧਾਧ ਕਰਾਉਣ ਦਾ
ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਰੱਖਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਦੁਸਮਣ ਲੋਰਾਂ
ਦੁਆਰਾ ਧਿਰਿਆ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

*੩੮:੧ ਧਰਾਚੀਨ ਯੂਨਾਨੀ ਜਾਨਵਾਰ ਧੜਕਦਾ “ਸਬਤ ਲਈ।”

੨ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ।
 ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੇ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਖੀ।
 ਯਰ ਮੈਂ ਹੋਰ ਵੀ ਧਰੇਮਾਨ ਹੋ ਗਿਆ।

੩ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਰੁਝੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਾਂ।
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ,
 ਮੈਂ ਹੋਰ ਰੁਝੇਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਰੁਝ
 ਆਖਿਆ।

੪ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ, ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
 ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ, ਮੈਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਜੀਵਾਂਗਾ?
 ਮੈਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਣ ਦਿਉ, ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਉਮਰ
 ਕਿੰਨੀ ਛੋਟੀ ਹੈ।

੫ ਹੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ
 ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਖਲ ਯਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਰਾਬਲੇ, ਮੇਰੀ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਉਮਰ ਰੁਝ ਵੀ
 ਨਹੀਂ।

੬ ਹਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਿਰਫ ਬੱਦਲ ਵਰਗਾ ਹੈ।
 ਜਿਹੜਾ ਛੋਟੀ ਹੀ ਉੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ
 ਮਦਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਹਿੰਦਾ।

੭ ਮਾਡਾ ਜੀਵਨ, ਮੀਸੇ ਵਿੱਚਲੇ ਇੱਕ ਆਰਮ ਵਰਗਾ ਹੈ।
 ਆਮੀਂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਿੱਛੇ ਭੱਜਦੇ ਹਾਂ
 ਯਰ ਜਾਣਦੇ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਾਡੇ ਮਰਨ ਖਿੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਕੋਣ ਗਮਿਲ ਕਰੇਗਾ।

੮ ਇਸੇ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਆਲਸ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੀ ਆਮ ਹੈ?
 ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਆਮ ਹੋ।

੯ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ
 ਕੀਤੇ ਸਨ।
 ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ ਵਰਗਾ ਮਲੂਕ ਨਾ ਹੋਣ
 ਦਿਉ।

੧੦ ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਖਾਂਗਾ। ਅਗੇਵਾਹ,
 ਤੁਸੀਂ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ।

੧੧ ਯਰ ਹੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੈਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੁਕ ਜਾਵੇ।
 ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਉਗੇ।

੧੨ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਸਹੀ ਰਸਤਾ
 ਸਿੱਖਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਕਾਰਿਆਂ ਦਾ ਦੰਡ
 ਦਿੰਦੇ ਹੋ।
 ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਖਤਰਾ ਕੱਢੇ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ,
 ਤੁਸੀਂ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ
 ਕਰ ਦਿਉ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਖਿਆਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਹਾਂ, ਮਾਡਾ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਨਿੱਕੇ ਬੱਦਲ ਵਰਗਾ ਹੈ
 ਜਿਹੜਾ ਛੋਟੀ ਹੀ ਉੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੧੩ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣੋ।
 ਮੇਰੇ ਵਿਰਲਾਥ ਵੱਲ ਖਿਆਲ ਦਿਉ।
 ਮੇਰੇ ਹੰਝੂਆਂ ਵੱਲ ਵੇਖੋ।

੧੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੁਸਾਫਿਰ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ
 ਜੀਵਨ ਗੁਜਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਖਣੇ ਸਾਰੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਥੋੜੇ
 ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਹਿੰਦਾ ਹਾਂ।

੧੩ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਇੱਕਲਾ ਛੱਡ ਦਿਉ। ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼
 ਹੋਣ ਦਿਉ,
 ਇਸ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਕ ਜਾਵਾਂ।

ਨਿਰਦੇਸਰ ਲਈ : ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧੪ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਯੁਕਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ
 ਯੁਕਾਰ ਸੁਣੀ।
 ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸੁਣੀਆਂ।

੧੫ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਬਰ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ।
 ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚਿੱਕੜ ਵਿੱਚੋਂ ਉਤਾਰਾਂ ਚੁੱਕਿਆ।
 ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਠੋਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸਥਾਪਿਤ
 ਕੀਤਾ
 ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਧੈਰ ਨੂੰ ਤਿਲਕ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।

੧੬ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਗੀਤ
 ਖਾਇਆ।
 ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਦਾ ਗੀਤ।
 ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀ
 ਵਾਖਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ
 ਕਰਨਗੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੭ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਆਕੁਲ ਅਗੇਵਾਹ ਵਿੱਚ ਆਖਣੀ ਆਮਬਾ
 ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਵਿਆਕੁਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਮਦਦ ਲਈ
 ਭੁਤਾਂ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਦੋਸਤਿਆਂ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਤੁਰਦਾ।

੧੮ ਅਗੇਵਾਹ, ਮਾਡੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਆਦਭੁਤ ਗੱਲਾਂ
 ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।
 ਮਾਡੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਆਦਭੁਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਹਨ।
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ
 ਸੱਕਦਾ।
 ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਦੱਸਾਂਗਾ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਿਣਤੀ ਬਾਗ਼ੀਆਂ ਹਨ।

੧੯ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹੀ ਸਮਝਾਇਆ;
 ਆਮਲ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਅਤੇ ਆਂਗੂ ਦੇ
 ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੇ।
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੋਮ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਅਤੇ ਖਾਧ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ
 ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੇ।

੨੦ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ।
 ਮੈਨੂੰ ਲੈ ਜਾਉ। ਮੈਂ ਆ ਰਿਹਾ।
 ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਯੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

੨੧ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ ਉਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ
 ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ ਹਾਂ।”

੨੨ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਤੋਰੀ ਜਿੱਤ ਬਾਰੇ
 ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦੱਸੀ।

ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਉਹ
 ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕਾਂਗਾ।
 10 ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
 ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਛੁਪਾਇਆ।
 ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਚਾਉ
 ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ।
 ਮੈਂ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਸ਼ਠਾ ਅਤੇ
 ਤੁਹਾਡਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਲੁਕਾਇਆ।
 11 ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਧਾਮੋਂ ਆਪਣਾ ਰੁਮ ਨਾ
 ਛੁਪਾਉ।
 ਤੁਹਾਡੀ ਦਯਾ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਸੱਖਿਆ
 ਕਰਨ ਦਿਉ।
 12 ਬੁਰੇ ਲੋਕੀਂ ਮੈਨੂੰ ਘੇਰੀ ਬੈਠੇ ਹਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਹੈ।
 ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਨੇ ਫੜ ਲਿਆ ਹੈ
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸੱਕਦਾ।
 ਉਹ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ
 ਹਨ,
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਹੱਸਲਾ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹਾਂ।
 13 ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨੱਸੌਰੇ ਆਉ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ
 ਲਵੋ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਛੇਤੀ ਆਉ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ।
 14 ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਨ।
 ਯਹੋਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਅਤੇ ਨਾ
 ਉੱਘੀਦ ਕਰੋ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੋ ਕੇ ਭੱਜ ਜਾਣ ਦਿਉ।
 15 ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲਣ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਗਾਉ।
 16 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਮਨਾਉਣ ਦਿਉ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਧੰਮਕੇ ਕਰਦੇ
 ਹਨ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਖਣ ਦਿਉ,
 “ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤੀ ਕਰੋ।”
 17 ਮਾਲਕ, ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰੰਗਾਲ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਬੰਦਾ
 ਹਾਂ।
 ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ।
 ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।
 ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਨਾ ਲਾਵੋ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

1 ਜੇ ਬੰਦਾ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ
 ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਯਕੀਨਾਂ ਪਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਬੰਦੇ
 ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ।
 2 ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ
 ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚਾਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਬੰਦਾ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁਭਾਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਤੱਕੋਂ ਤਬਾਹ
 ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗਾ।
 3 ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਬਿਮਾਰ ਅਤੇ ਲਾਚਾਰ ਹੋਵੇਗਾ,
 ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਰਤ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਬੰਦਾ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਥਿਆ ਹੋ ਸੱਕਦਾ,
 ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰੋਗ ਕਰੇਗਾ।
 4 ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰੋ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁਨਾਹ ਕੀਤੇ, ਮੇਰਾ ਧਾਥਾ ਮੁਆਫ਼
 ਕਰ ਦਿਉ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਿਰੋਗ ਕਰ ਦਿਉ।”
 5 ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮੰਜੇਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ, “ਉਹ ਕਦੋਂ ਮਰੇਗਾ ਅਤੇ
 ਭੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।”
 6 ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਧਰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ
 ਦੱਸਦੇ ਜੇ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੋਚ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਬਸ ਮੇਰੀ ਖਬਰ ਲੈਣ ਖਾਤਿਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।
 ਫੇਰ ਉਹ ਚੱਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।
 7 ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਬੁਰੀ ਖੁਸ਼-ਫੁਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਛੜਕੜਕ ਰੁਚ ਰਹੇ ਹਨ।
 8 ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਗਲਤ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।
 ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਹੈ।
 ਮੈਨੂੰ ਉਘੀਦ ਹੈ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”
 9 ਮੇਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭੇਜਨ ਕੀਤੇ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਧਰ ਗੁਣ ਉਹ ਵੀ ਮੇਰੇ
 ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
 10 ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰੋ।
 ਮੈਨੂੰ ਉੱਠ ਖਲੋਣ ਦਿਉ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜੀ
 ਮੋੜਾਂਗਾ।
 11 ਯਹੋਵਾਹ, ਅਜਿਹਾ ਕਰੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ
 ਨਾ ਦੇ ਸੱਕਣ।
 ਫੇਰ ਮੈਂ ਜਾਣ ਜਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸੱਟ
 ਮਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ।
 12 ਮੈਂ ਬੇਰਸੂਰ ਸਾਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦਿੱਤਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਖਲੋ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਲਈ
 ਮੇਰੀ ਮੇਵਾ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ।
 13 ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤੀ
 ਕਰੋ।
 ਉਹ ਮਦਾ ਮੀ, ਅਤੇ ਮਦਾ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।
 ਆਮੀਨ ਫੇਰ ਆਮੀਨ।

ਦੂਜਾ ਭਾਗ
(ਜਬੂਰ ੪੨-੭੨)

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਰੋਗ ਖਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਭੱਗਤੀ ਗੀਤ।

੧ ਇੱਕ ਹਿਰਨ ਨੂੰ ਵੱਗਦੀ ਯਾਰਾ ਦੇ ਖਾਣੀ ਦੀ
ਧਿਯਾਮ ਲਗਦੀ ਹੈ।
੨ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਜੂਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ
ਧਿਯਾਮੀ ਹੈ।

੩ ਮੇਰੀ ਜੂਹ ਜਿਉਂਦੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਲਈ ਧਿਯਾਮੀ ਹੈ।
ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਰਦੇ ਜਾ ਸੱਚਦਾ ਹਾਂ?

੪ ਮੇਰਾ ਵੈਰੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਤੇਰਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ।
ਸੀ ਗਲੇ ਤੱਕ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ।
ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਉਦਾਸ ਹਾਂ।

ਇਸ ਲਈ ਦਿਨ ਆਤੇ ਰਾਤ ਮੇਰਾ ਭੋਜਨ ਰੋਵਲ ਮੇਰੇ
ਹਿੰਦੂ ਹੀ ਸਨ।

੫ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਦੇਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਦ ਰਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ
ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਜੂਹ ਬਾਹਰ ਡੋਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ।
ਮੈਂ ਭੀੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੋਇਆ ਆਦ ਰਦਾ ਹਾਂ
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ
ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਰਦਾ ਹਾਂ

ਮੈਂ ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੇ ਗੀਤ ਆਦ ਰਦਾ ਹਾਂ
ਭੀੜਾਂ ਨੇ ਉਤਮਵਾਂ ਦੇ ਜਸਨ ਮਨਾਏ।

੬ ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਉਦਾਸ ਰਿਉਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਯਰੇਮਾਨ ਰਿਉਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਰਨਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਗਲੇ ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਨਣ ਦਾ ਮੈਂਦਰ
ਮਿਲੇਗਾ।

ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ।

ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਰਿਨਾ ਉਦਾਸ ਹਾਂ।

ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਆਦਨ ਖਾਣੀ ਤੋਂ,
ਹਰਮੇਨ ਦੇ ਯਰਬਤਾਂ ਤੋਂ ਆਤੇ ਮਿਸਰ ਯਰਬਤ ਤੋਂ
ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖੁਸ਼ਾਰਿਆ।

੭ ਮੈਂ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਟਰਰਾਉਣ ਦੀ ਯਵਾਜ਼
ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ।

ਬਾਰ-ਬਾਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲਹਿਰਾਂ ਆਉਣ
ਵਾਂਗ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਆਈਆਂ ਹਨ।

੮ ਆਗੇਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣਾ ਧਿਯਾਮ ਦਿਨ ਦੇ ਸਮੇਂ
ਦਰਸਾਵੇ,

ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਆਖਣੇ ਜਿਉਂਦੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ
ਯਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਤੋਰ ਤੇ ਗੀਤ ਗਾਵਾਂਗਾ।

੯ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਚੱਟਾਨ ਆਖਦਾ ਹਾਂ,
“ਤੁਸਾਂ ਮੈਨੂੰ ਰਿਉਂ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਇੰਨੇ ਜੁਲਮ ਰਿਉਂ ਝੱਲਾ?”

੧੦ ਮੇਰਾ ਦੁਸਮਣ ਲਗਾਤਾਰ ਮੈਨੂੰ ਜਲੀਲ ਰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ
ਮਾਨੂ ਵਾਰ ਰਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਖਦਾ ਤੇਰਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?

“ਉਹ ਆਜੇ ਤੱਕ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਆਇਆ ਹੈ?”

੧੧ ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਉਦਾਸ ਰਿਉਂ ਹੋਵਾਂ?

ਮੈਨੂੰ ਇੰਨਾ ਯਰੇਮਾਨ ਰਿਉਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਉਡੀਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ।

ਆਜੇ ਮੈਨੂੰ ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਨਣ ਦਾ ਮੈਂਦਰ
ਮਿਲੇਗਾ।

ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ।

੧੨ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡਾ
ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਚੇਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਹ ਰਖਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਉਹ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਤੋਂ ਬਚਾਵੀਂ।

ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਰਹੀਂ ਆਤੇ ਸਾਬਤ ਰਰ ਦੇਵੀਂ ਰਿ ਮੈਂ ਸਹੀ
ਹਾਂ।

੧੩ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਓਟ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਰਿਉਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਆਖਣੇ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਜੁਲਮ ਸਦਰਾ

ਮੈਂ ਇੰਨੀ ਉਦਾਸੀ ਰਿਉਂ ਝੱਲਾਂ?

੧੪ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਆਖਣੇ ਨੂਰ ਆਤੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ
ਚਮਕਣ ਦਿਉ।

ਤੁਹਾਡਾ ਨੂਰ ਆਤੇ ਸੱਚ ਮੈਨੂੰ ਰਾਗ ਦਿਖਾਵੇਗਾ।

ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਯਵਿੱਤਰ ਯਗੜ ਵੱਲ ਮੇਰੀ ਯਗਵਾਈ
ਰਨੇਗੇ।

੧੫ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਧਰ ਆਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਸ ਯਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲ ਆਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ
ਖੁਸ਼ ਰਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਆਗੇਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਂ
ਰਬਾਬ ਨਾਲ ਤੇਰੀ ਉਮਤਤਿ ਰਰਾਂਗਾ।

੧੬ ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਉਦਾਸ ਰਿਉਂ ਹਾਂ?

ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਯਰੇਮਾਨ ਰਿਉਂ ਹਾਂ?

ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਉਡੀਕ ਰਨੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਆਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਨਣ ਦਾ ਮੈਂਦਰ
ਮਿਲੇਗਾ।

ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਰੋਗ ਦਾ ਇੱਕ ਭੱਗਤੀ ਗੀਤ।

੧੭ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ। ਆਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।
ਸਾਡੇ ਖੁਸ਼ਖਿਆਂ ਨੇ ਜੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਜੀਵਨ ਰਾਲ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ

ਯਹਿਲਾਂ ਰੀਤਾ ਸੀ।

- ੨੭ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਇਹ ਯਰਤੀ ਤੁਸਾਂ ਹੋਰਾਂ ਧਾਮੋਂ ਆਪਣੀ
 ਮਗਨ ਸਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਜਿੱਤ ਲਈ ਮੀ।
 ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਮੱਥ ਦਿੱਤੀ ਮੀ।
 ਤੁਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁਚਲ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ
 ਦਿੱਤਾ।
- ੩ ਇਹ ਸਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਮੀ।
 ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾਗੂਬਲ ਨਹੀਂ ਮੀ ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਜੇਤੂ ਬਣਾਇਆ।
 ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਮੀ ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੀ
 ਰੱਖਵਾਲੀ ਰਹ ਰਹੇ ਮੀ।
 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਹਾਡੀ ਮਗਾਂ ਸਰਤੀ ਨੇ ਸਾਡੇ
 ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ।
 ਰਿਉਰਿ? ਰਿਉਰਿ ਤੁਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕ ਰੀਤਾ।
- ੪ ਖੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਖੇਰੇ ਖਾਤਸਾਹ ਹੋ।
 ਆਦੇਸ ਵਿਉ ਅਤੇ ਆਰੂਬ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਵੱਲ
 ਆਗਵਾਈ ਰਹੇ।
- ੫ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ
 ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਛਾਓ ਯੱਕ ਦੇਵਾਂਗੇ।
 ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ
 ਰੁਚਲ ਦਿੱਤਾਓ।
- ੬ ਮੈਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੀਰਾਂ ਅਤੇ ਰਮਾਣ ਉੱਤੇ ਇਤਬਾਰ ਨਹੀਂ
 ਮੇਰੀ ਤਲਵਾਰ ਮੈਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸੱਕਦੀ।
- ੭ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਸਾਂ ਮਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾਇਆ
 ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਮਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।
- ੮ ਅਸੀਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਦਿਨ ਭਰ ਉਸਤਤ ਰੀਤੀ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦੀ ਮਦਦ-ਮਦਦ ਉਸਤਤ
 ਰਹਾਂਗੇ।
- ੯ ਯਰ, ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸਾਂ ਮਾਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ
 ਸਰਮਮਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਸੰਗ ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਏ।
- ੧੦ ਤੁਸਾਂ ਸਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨੂੰ ਖਿੱਛਾਓ ਯੱਕਣ ਦਿੱਤਾ।
 ਸਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਦੌਲਤ ਲੈ ਲਈ।
- ੧੧ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਰੋਟੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਕੋਲੋਂ ਵਿੱਚ ਖਿਲਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ
 ਰੀਤਾ।
- ੧੨ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਮੁੱਲ ਤੋਂ
 ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।
- ੧੩ ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਤੁਸਾਂ ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਰ
 ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।
 ਉਹ ਸਾਡੇ ਉੱਥਰ ਹੱਸਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਮਜ਼ਾਰ
 ਉਤਾਉਂਦੇ ਹਨ।
- ੧੪ ਅਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਟਾਏ ਜਾਂਦੇ ਰਿਮੇ ਚੁਟਕਲੇ ਵਰਗੇ
 ਹਾਂ।

ਬਿਨ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦੇ ਹਨ ਅਤੇ
 ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

- ੧੫ ਮੈਂ ਸਰਮ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਿਆ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਤੱਕਦਾ ਹਾਂ।
- ੧੬ ਮੈਂ ਸਰਮ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਛੁਪਾਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਖੋਲਾਂ
 ਅਤੇ ਚੋਬਾਂ ਤੋਂ ਜੇ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ
 ਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
 ਜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹਿਮਾਥ ਬਰਾਬਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- ੧੭ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲੇ ਹਾਂ
 ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ।
 ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਝੂਠੇ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਇਰਾਰਤਮੇ
 ਉੱਤੇ ਹਮਤਾਖਰ ਰੀਤੇ ਸਨ ਜੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ
 ਰੀਤਾ ਮੀ।
- ੧੮ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿੱਠ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
 ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਆਗਵਾਈ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਹੈ।
- ੧੯ ਯਰ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਵੇਂ ਰੁਚਲ
 ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਗਿੱਦੜ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
 ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਬਾਵੇਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਵਰਗੀ
 ਹਨੇਰੀ ਹੈ।
- ੨੦ ਰੀ ਅਸੀਂ ਸਾਡੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਨਾਮ ਭੁੱਲ ਗਏ ਮੀ।
 ਰੀ ਅਸਾਂ ਵਿਦੇਸੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਯਰਮਬਨਾ ਰੀਤੀ?
 ਨਹੀਂ?
- ੨੧ ਆਵਸ ਹੀ, ਯਰਮੇਸੂਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਸਾਡੇ ਕੁੰਘੇ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।
- ੨੨ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਰਦੇ ਹਾਂ।
 ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ ਵਰਗੇ ਸਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ
 ਵਾਸਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ੨੩ ਉੱਠੋ, ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਕ।
 ਤੁਸੀਂ ਰਿਉ ਮੈਂ ਰਹੇ ਹੋ? ਉੱਠ ਧਵੇ।
 ਮਾਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾ ਜਾਵੇ।
- ੨੪ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਰਿਉ ਲੁਕ ਗਏ ਹੋ?
 ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ
 ਹੋ?
- ੨੫ ਮਾਨੂੰ ਖਾਰ ਅੰਦਰ ਯੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਅਸੀਂ ਮੁਢੇ ਉੱਠ ਖਾਰ ਵਿੱਚ ਧਵੇ ਹਾਂ।
- ੨੬ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉੱਠੋ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ।
 ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਚੇ ਖਿਲਾਰ ਮਦਦਾ ਬਚਾ ਲਵੇ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: "ਸੋਮਨ ਦੀ ਯੁਨ।" ਕੋਰਹ ਯਰਿਵਾਨ ਦਾ
 ਇੱਕ ਭੰਗਤੀ ਗੀਤ। ਇੱਕ ਖਿਲਾਰਾ ਗੀਤ।

੪੫ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੁਹਣੇ ਸਬਦਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੈ
 ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜੇ ਲਈ, ਲਿਖ
 ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਮੇਰੀ ਜੁਬਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸਬਦ ਇਉਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ
 ਜਿਵੇਂ ਸਬਦ ਰਿਮੇ ਤੁਮਲ ਲਿਖਾਰੀ ਦੀ ਕਲਮ ਵਿੱਚੋਂ
 ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ।

- ੨ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ।
ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਵਰਤਾ ਹੋ ।
ਇਸੇ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਦੀਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮੀਸ
ਦੇਵੇਗਾ ।
- ੩ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਧਰਿਨ ਲਵੋ ।
ਆਪਣੀ ਸਾਨਦਾਰ ਵਰਦੀ ਧਾ ਲਵੋ ।
- ੪ ਤੁਸੀਂ ਆਦਰੁਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋ । ਜਾਉ ਨੇਰੀ ਆਤੇ
ਨਿਰਘੋਰਤਾ ਲਈ ਲੜਾਈ ਜਿੱਤੋ ।
ਤੁਹਾਡੇ ਤਾਰਤਵਰ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਸਿੱਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ।
- ੫ ਤੁਹਾਡੇ ਤੀਰ ਤਿੱਖੇ ਹਨ, ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ
ਘੱਟਰ ਡੂੰਘੇ ਉਤਰਦੇ ਹਨ ।
ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੋਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡਿੱਗਣਗੇ ।
- ੬ ਉੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡਾ ਤਖਤ ਸਦੀਵੀ ਹੈ ।
ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਜ ਦਾ ਸਾਹੀ ਨਿਸਾਨ ਹੈ ।
- ੭ ਤੁਸੀਂ ਨੇਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਦੇ ਹੋ ਆਤੇ ਬਦੀ ਨੂੰ ਨਫਰਤ
ਰਦੇ ਹੋ ।
ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਨ ਲਈ
ਚੁਣਿਆ ਸੀ ।
- ੮ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਵਸਤਰ ਮੁਰ, ਆਗਰ ਆਤੇ ਤੱਜ ਨਾਲ
ਸੁਗੰਧਿਤ ਹਨ ।
ਇੱਥੋਂ ਗਾਬੀ ਦੰਦਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਏ ਹੋਏ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਤੁਹਾਡੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧੁਨ
ਉੱਠਦੀ ਹੈ ।
- ੯ ਵਹੂਟੀ ਦੀਆਂ ਮਹੇਲੀਆਂ ਰਾਜਿਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ
ਹਨ ।
ਸੁੱਚੇ ਸੇਨੇ ਦਾ ਤਾਜ ਧਰਿਨੇ ਹੋਏ ਤੁਹਾਡਾ ਲਾੜਾ,
ਤੁਹਾਡੇ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ।
- 10 ਧੀਏ, ਖੇਨੂੰ ਸੁਣ, ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੀ, ਆਤੇ ਤੂੰ
ਮਖੜੀਂ ।
ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ
ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾ ।
- 11 ਰਾਜਾ ਤੇਰੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰਦਾ ਹੈ ।
ਉਹ ਤੇਰਾ ਨਵਾਂ ਧਰਤੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਉਸਦਾ ਆਦਰ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।
- 12 ਸੂਰ ਦੇ ਆਮੀਰ ਲੋਰ ਸੁਗਾਤਾਂ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ
ਆਉਣਗੇ ।
- 13 ਸਹਿਜਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਲਿਬਾਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਹੜਾ ਖਾਲਸ
ਸੇਨੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੈ ।
ਸੇਨੇ ਵਿੱਚ ਮੜ੍ਹੇ ਹੀਰੇ ਵਾਂਗ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ।
- 14 ਲਾੜੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੁੰਦਰ ਧੁਸਾਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜੇ ਰੋਲ
ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ,
ਆਤੇ ਲਾੜੀ ਦੀਆਂ ਮਹੇਲੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ
ਆਈਆਂ ।
- 15 ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ
ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ।

16 ਰਾਜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੰਦਰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿੱਛੇ ਰਾਜ ਰਨਗੇ ।
ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਗਾਰਬ ਬਣਾ
ਦੇਵੇਗੇ ।

17 ਮੈਂ ਸਦਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਸੁੰਦਰ ਰਗਾਂਗਾ ।
ਲੋਰ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਿਤ ਰਨਗੇ ।

ਨਿਰਦੇਸਰ ਲਈ: ਰੋਹ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇੱਕ
ਗੀਤ । ਆਲਾਮੇਬ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ।

੪੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੀ ਤਾਰਤ ਦਾ ਸਰਚਮਭਾ ਹੈ ।
ਹਮੇਸਾ ਮੰਦਰ ਵਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਰੋਲੋਂ, ਆਮੀਂ
ਮਗਇਤਾ ਲੈ ਮੱਦੇ ਹਾਂ ।

੨ ਇਸੇ ਲਈ ਆਮੀਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦੇ ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਹਿਲਦੀ ਹੈ,
ਆਤੇ ਧਰਬਤ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਦੇ ਹਨ ।

੩ ਆਮੀਂ ਡਰਦੇ ਨਹੀਂ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਸਮੁੰਦਰ ਗਰਜਦੇ ਆਤੇ
ਝੰਗ ਰਦੇ ਹਨ,
ਆਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚਲੇ ਧਰਬਤ ਵੰਬਦੇ ਹਨ ।

੪ ਇੱਕ ਦਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
ਸਹਿਰ ਆਦਰ,
ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਵਿੰਤਰ ਸਹਿਰ ਆਦਰ
ਖੁਸ਼ੀ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਰਦੀ
ਵੀ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।
ਸੂਰਜ ਚੱੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਵੀ ਧਰਿਲਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਦਦ ਲਈ
ਉੱਥੇ ਹੁੰਦਾ ।

੬ ਰੋਮਾਂ ਡਰ ਦੇ ਵਾਰਣ ਵੰਬਣਗੀਆਂ; ਜਦੋਂ ਆਗੇਵਾਹ ਰੋਲਾ
ਧਾਉਂਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਰਾਜ ਡਿੱਗ ਧੈਣਗੇ ਆਤੇ ਧਰਤੀ ਮਲੀਆ ਮੋਟ ਹੋ
ਜਾਵੇਗੀ ।

੭ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਆਗੇਵਾਹ ਸਾਡੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਹੈ ।
ਆਰੂਬ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਂ ਹੈ ।

੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਤੋਰੋ ਜੋ ਆਗੇਵਾਹ
ਰਦਾ ਹੈ ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰੀਆਂ ਰਨੀਆਂ ਵੱਲ ਤੋਰੋ ਜੋ ਉਸ
ਨੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ ।

੯ ਆਗੇਵਾਹ ਲੜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਰਿਸੇ ਰੋਨੇ ਉੱਤੇ ਵੀ
ਰੋਰ ਮੱਦਦਾ ਹੈ ।

ਉਹ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਮੱਦਦਾ ਹੈ ।
ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇਜਿਆਂ ਨੂੰ ਟੁਰੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੋੜ
ਮੱਦਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਜੰਗੀ ਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਗ ਨਾਲ
ਸਾੜ ਮੱਦਦਾ ਹੈ ।

10 ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਸਾਂਤ ਰਹੋ ਆਤੇ ਜਾਣੋ ਰਿ ਮੈਂ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ ।

ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਉਮਤਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ।

ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਹਿਮਾਮਈ ਹੋਵਾਂਗਾ ।"

੧੧ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੋਵਾਗ ਹਮੇਮਾ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ।
 ਆਬੁਥ ਦਾ ਅਗੋਵਾਗ ਮਾਡਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਥਾਨ ਹੈ।

ਨਿਰਦੇਸਰ ਲਈ: ਰੋਗ ਧਰਿਵਾਗ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧ ਤੁਸੀਂ ਮਥੁਗ ਲੋਰੇ, ਤਾਝੀ ਮਾਰੇ।

੪੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਾਰੀਆਂ
 ਮਾਰੇ।

੨ ਮਥ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਅਗੋਵਾਗ ਭਰਮ ਭਰਿਆ ਹੈ।

ਉਸੀ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਧਾਤਮਾਗਾਂ ਦਾ ਧਾਤਮਾਗ ਹੈ।

੩ ਉਗ ਮਾਨੂੰ ਗੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਮਗਾਈ ਗੋਇਆ।

ਉਸ ਨੇ ਗੋਰਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਆਧੀਨ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

੪ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਮਾਡੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਚੋਣ
 ਰੀਤੀ।

ਉਸ ਨੇ ਆਬੁਥ ਲਈ ਜਿਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਉਗ ਧਿਆਰ
 ਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਆਦੁਤ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ।

੫ ਅਗੋਵਾਗ ਆਪਣੇ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਬਿਗਲ
 ਆਤੇ ਸਿੰਗੀ ਦੀ ਯੂਨੀ ਨਾਲ ਬਿਗਲਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਉਮਤਤਾਂ ਗਾਵੇ। ਗਾਵੇ ਉਮਤਤਾਂ।
 ਮਾਡੇ ਗਾਜੇ ਦੀਆਂ ਉਮਤਤਾਂ ਗਾਵੇ। ਗਾਵੇ ਉਮਤਤਾਂ।

੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਗਾਜਾ ਹੈ।

ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਵੇ।

੮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਧਵਿੱਤਰ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਬਿਗਲਮਾਨ
 ਹੈ।

ਉਗ ਮਥੁਗ ਰੋਮਾਂ ਉੱਤੇ ਗਾਜ ਰਦਾ ਹੈ।

੯ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਆਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
 ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੀ ਆਗੂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹਨ,
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਉੱਪਰ ਹੈ।

ਰੋਗ ਧਰਿਵਾਗ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ।

੧ ਅਗੋਵਾਗ ਮਗਨ ਹੈ।

੪੩ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਰ
 ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਧਰਥਤ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਮਹਿਰ ਆਜਿਗੀ ਉਚਾਈ
 ਮਥਿਰ ਹੈ।

ਇਗ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਧਰਦਾਨ ਰਦਾ
 ਹੈ।

ਧਰਥਤ ਮੀਯੋਨ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਮਲ ਧਰਥਤ ਹੈ।
 ਇਗ

ਮਹਿਰ ਮਗਨ ਗਾਜੇ ਦਾ ਹੈ।

੩ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ
 ਗੜ੍ਹ ਮਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੪ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਕੁਝ ਗਾਜੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ

ਆਤੇ ਇਸ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਗਮਲਾ ਰਹਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ
 ਬਣਾਈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਆਗਾਂਗਾਂ ਕੂਚ ਰੀਤਾ।

੫ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਜਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵੱਲ ਤੱਕਿਆ, ਉਗ
 ਗੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ।

ਆਤੇ ਉਗ ਦਹਿਮਤ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਉੱਠੇ।

੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਡਰ ਨੇ ਖਿੱਚ ਲਿਆ।

ਉਗ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਥ ਗਏ।

੭ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸਾਂ ਜੋਰਦਾਰ ਗਵਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਜਗਾਜਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

੮ ਗਾਂ, ਆਮੀਂ ਤੇਰੀ ਮਰਤੀ ਦੀਆਂ ਰਗਾਣੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ
 ਧਰ

ਆਮੀਂ ਇਸ ਨੂੰ, ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਹਿਰ ਆਂਦਰ,
 ਅਗੋਵਾਗ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਦੇ ਮਹਿਰ ਆਂਦਰ
 ਦੇਖਿਆ ਵੀ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਮਦਾ ਲਈ ਮਜਬੂਤ ਬਣਾਉਂਦਾ
 ਹੈ।

੯ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਮੀਂ ਤੁਗਾਡੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਤੁਗਾਡੀ
 ਧਿਆਰ ਭਰੀ ਮਿਹਰ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚਾਰ ਰਦੇ ਗਾਂ।

੧੦ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮਿੱਯ ਹੋ।

ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਹਰ ਥਾਂ ਤੁਗਾਡੀ ਉਮਤਤਿ
 ਰਦੇ ਹਨ।

ਹਰ ਰੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਨੇ ਭਿੰਨੇ ਹੋ।

੧੧ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੀਯੋਨ ਧਰਥਤ ਧਰਮੰਨ ਹੈ।

ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਮਹਿਰ ਤੁਗਾਡੇ ਸੁਭ ਨਿਯਾਇਆ ਰਾਹਣ
 ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੧੨ ਮੀਯੋਨ ਧਰਥਤ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਫਿਰੇ।

ਮਹਿਰ ਵੱਲ ਵੇਖੋ। ਬੁਰਜਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣੋ।

੧੩ ਉੱਚੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖੋ,

ਮੀਯੋਨ ਦੇ ਮਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਰਹੋ।

ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਆਗਨੀ ਧੀਝੀ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸੱਕੋਗੇ।

੧੪ ਇਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਹੈ।

ਉਸ ਮਾਡੀ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ ਆਗਵਾਈ ਰਹੇਗਾ।

ਨਿਰਦੇਸਰ ਲਈ: ਰੋਗ ਧਰਿਵਾਗ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧ ਤੁਸੀਂ ਮਥੁਗ ਰੋਮੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣੋ।

੪੪ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਥੁਗ ਲੋਰੇ ਇਸ ਮਥ ਰਾਮੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ
 ਨਾਲ ਸੁਣੋ।

੨ ਆਮੀਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗਰੀਬ ਹਰ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੩ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਕੁਝ ਸਿਆਣੀਆਂ
 ਆਤੇ ਸੁਝਵਾਨ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਾਂਗਾ।

੪ ਮੈਂ ਵੀ ਇਗ ਰਗਾਣੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਮਨ।

ਆਤੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਰਬਾਥ ਨਾਲ ਗਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ
 ਉਗ ਮੰਦੇਮ ਤੁਗਾਡੇ ਲਈ ਉਜਾਗਰ ਰਗਾਂਗਾ।

੫ ਜੇ ਮੁਮੀਥਤ ਆਵੇ ਮੈਂ ਰਿਉਂ ਡਰਾਂ। ਡਰਨ ਦੀ ਰੋਈ ਲੋੜ
 ਨਹੀਂ ਜੇ ਮੰਦੇ ਲੋਰੀ ਮੇਰੇ ਦੁਆਲੇ ਹਨ

ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਵਿੱਚ ਹਨ।

੬ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰਤ
 ਆਤੇ ਯਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖਿਆ ਰਹੇਗੀ ਮੁਰਖ ਹਨ ।
 ੭ ਰੋਈ ਯੈਸਾ ਇਨਸਾਨੀ ਦੋਸਤ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਬਚਾ ਸੱਕੇ ।
 ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਰਿਸਵਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਕਦੇ ।
 ੮ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਇੰਨਾ ਯਨ ਯਰਾਧਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ
 ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖਰੀਦ ਸੱਕੇ ।
 ੯ ਰੋਈ ਵੀ ਇੰਨਾ ਯਨ ਯਰਾਧਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ
 ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਸਦੀਵੀ ਜਿਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਖਰੀਦ
 ਸੱਕੇ ।
 ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਸੜਨ ਤੋਂ ਬਚਾ
 ਲਵੇ ।
 ੧੦ ਦੇਖੋ, ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ ਵੀ ਉਛੋਂ ਮਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਮੁਰਖ
 ਆਤੇ ਉੱਜੜ ਲੋਕ ਮਰਦੇ ਹਨ ।
 ਉਹ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਹੋਰਾਂ ਲਈ
 ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
 ੧੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਹੀ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
 ਨਵਾਂ ਘਰ ਹੋਣਗੀਆਂ ।
 ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਧੌਂਦਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰਿੰਨੀ
 ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ।
 ੧੨ ਲੋਕ ਆਮੀਰ ਹੋ ਸੱਕਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਸਦਾ ਲਈ ਉਹ ਇੱਥੇ
 ਟਿਕ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ ।
 ੧੩ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਂਤ ਹੈ
 ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਤੋਂ ਯਰਮੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।
 ੧੪ ਉਹ ਲੋਕ ਬਸ ਭੇਡਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ।
 ਰਬਰਿਸਤਾਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾੜਾ ਹੋਵੇਗੀ ਖੋਤ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ੜੀ ਹੋਵੇਗੀ,
 ਫੇਰ ਉਸ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਹੀ ਜੇਤੂ ਹੋਣਗੇ ।
 ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਆਪਣੇ
 ਮਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਸੜ
 ਜਾਣਗੇ ।
 ੧੫ ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਖੁੱਲ ਤਾਰੇਗਾ ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ
 ਮੁੱਖਿਆ ਰਹੇਗਾ ।
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਰਬਰ ਦੇ ਜੋਰ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ
 ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ।
 ੧੬ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਡਰੋ ਕਿ ਉਹ ਆਮੀਰ ਹਨ ।
 ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਡਰੋ ਕਿ ਉਹ ਆਲੀਸਾਨ
 ਮਰਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ।
 ੧੭ ਉਹ ਰੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾ
 ਸੱਕਦੇ ।
 ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਰਨਗੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ
 ਖੂਬਮੂਰਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ
 ਜਾਣਗੇ ।
 ੧੮ ਇੱਕ ਆਮੀਰ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਯਰਾਧਤ
 ਕੀਤੀ ਮਾਰੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦੀ
 ਯਰਮੰਸਾ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ।

ਆਤੇ ਹਾਂ, ਹੋਰ ਲੋਕੀਂ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰ ਸੱਕਦੇ
 ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰਿੰਨੀ ਸਫਲਤਾ ਯਰਾਧਤ
 ਕੀਤੀ ਹੈ ।
 ੧੯ ਯਰ ਉਸ ਦੇ ਮਰਨ ਦਾ
 ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ
 ਆਵੇਗਾ ।
 ਆਤੇ ਉਹ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਦਿਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇਗਾ ।
 ੨੦ ਲੋਕੀਂ ਆਮੀਰ ਹੋ ਸੱਕਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਜੋਰਰ ਫੇਰ ਵੀ
 ਉਹ ਨਾ ਸਮਝਣ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਾਂਗ
 ਮਰਨਗੇ ।

ਆਮਾਫ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ।

੫੦

੧ ਯਰਮੇਸੁਰਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਆਹੋਵਾਹ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ।
 ਉਹ ਯਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਸਾਮ ਤੱਕ
 ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ।
 ੨ ਮੀਯੋਨ ਤੋਂ ਚਮਕਦਾ ਹੋਇਆ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਰਮ ਸੁੰਦਰ
 ਹੈ ।
 ੩ ਸਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ।
 ਆਤੇ ਉਹ ਚੁੱਘ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ।
 ਆੱਗ ਉਸ ਦੇ ਆੱਗੋ ਬਲਦੀ ਹੈ ।
 ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਤੂਫਾਨ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੈ ।
 ੪ ਸਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਰਤੀ ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼
 ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ
 ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਆਂ ਕਰੇ ਉਹ ਗਵਾਹ
 ਹੋਣ ।
 ੫ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਫਾਦਾਰ
 ਹੋ, ਮੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਵੋ ।
 ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਰਾਰ ਹੈ ਆਵੇ
 ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕਰੋ ।”
 ੬ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ,
 ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਉਸਦੀ ਨੇਰੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ।
 ੭ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੇਰੇ ਲੋਕੇ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ ।
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਬੂਤ ਤੁਹਾਡੇ
 ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਸਾਵਾਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ।
 ੮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਿਰਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ
 ਰਿਹਾ ।
 ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਲੀ
 ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋ ।
 ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ।
 ੯ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਲਦ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਕਰੇ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗਾ ।
 ੧੦ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ।
 ਮੈਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੰਗਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ
 ਹਾਂ ।

ਮੈਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਰਬਤਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ
 ਦਾ ਖ਼ਾਲਰ ਹਾਂ।
 ੧੧ ਉੱਚੇ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਹਰ ਖੰਛੀ ਨੂੰ ਮੈਂ
 ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।
 ਧਹਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰਕਤ ਕਰਦੀ ਹਰ ਸੈਂਯ ਮੇਰੀ ਹੈ।
 ੧੨ ਮੈਂ ਭੁੱਖਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਧਰ ਜੇ ਮੈਂ ਭੁੱਖਾਂ ਹੋਵਾਂ ਵੀ, ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਮੇਂ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਮੰਗਾਂਗਾ।
 ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਆਤੇ ਇਸਦੀ ਹਰ ਸੈਂਯ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ
 ਮੇਰੀ ਹੈ।
 ੧੩ ਮੈਂ ਬਲਦਾਂ ਦਾ ਖ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਮੈਂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਦਾ
 ਲਹੂ ਨਹੀਂ ਪੀਂਦਾ।”
 ੧੪ ਇਸ ਲਈ ਹੋਰਨਾਂ ਉਪਾਮਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ
 ਮਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਧੰਨਵਾਦ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ
 ਲਿਆਵੇ।
 ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਵੇ।
 ਤੁਮਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਵਾਯਦੇ ਦਿੱਤੇ ਸੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਮੀਂ ਇਕਰਾਰ
 ਰੀਤਾ ਸੀ ਆਰਥਣ ਕਰੋ।
 ੧੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਜਦੋਂ ਵੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀਬਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਘੇਰਨ ਮੈਂਨੂੰ ਬੁਲਾਉ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਾਂਗਾ ਆਤੇ ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰਾ
 ਆਦਰ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹੋ।”
 ੧੬ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਬਦਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 “ਤੁਮੀਂ ਲੋਕੀਂ ਮੇਰੇ ਨੇਮਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਕਰਾਰ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ।
 ੧੭ ਇਸੇ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤੁਮੀਂ
 ਮੈਂਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਿਉ ਕਰਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਣਡਿਠ ਕਰਿਉ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ।
 ੧੮ ਤੁਮੀਂ ਇੱਕ ਚੋੜ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਆਤੇ ਨੱਸਕੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ
 ਰੁਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।
 ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਵਿਭਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਮਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ
 ਹੋ।
 ੧੯ ਤੁਮੀਂ ਲੋਕੀਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਆਤੇ ਝੂਠ
 ਬੋਲਦੇ ਹੋ।
 ੨੦ ਤੁਮੀਂ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ,
 ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੇ ਹੋ।
 ੨੧ ਤੁਮਾਂ ਇਹ ਮੰਦੇ ਕਾਰੇ ਰੀਤੇ ਆਤੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ
 ਆਖਿਆ।
 ਇਸ ਲਈ ਤੁਮਾਂ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਹਾ ਹੀ
 ਹਾਂ।
 ਆਂਛਾ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਖ਼ਾਮੋਸ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ।
 ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਥੰਮਟ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ,
 ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਨਮੁੱਖ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ
 ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਵਾਂਗਾ।
 ੨੨ ਤੁਮੀਂ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ।

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਸਮਝ
 ਲਵੋ,
 ਇਸਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾੜ ਸੁੱਟਾਂ।
 ਜਦੋਂ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾ
 ਸੱਕੇਗਾ।
 ੨੩ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਦਾ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਧਰਦਾ
 ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਦਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ
 ਹੈ।
 ਧਰ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਮਗੀ ਫੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ
 ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਕਤੀ
 ਦਰਸਾਵਾਂਗਾ।”
 ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ। ਇਹ ਗੀਤ ਉਸ
 ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਾਬਾਨ ਨੱਥੀ ਦਾਉਦ ਦੇ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼
 ਨਾਲ ਗੁਨਾਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
੫੧ ੧ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਪਣੀ ਧਿਆਨ ਭਰੀ ਮਿਸਰ ਕਾਰਣ
 ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦਖ਼ਾ ਕਰ।
 ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਦਖ਼ਾ ਕਾਰਣ, ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਧਾਧ
 ਮਿਟਾ ਦੇ।
 ੨ ਹੋ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰਾ ਦੋਸ਼ ਧੋ ਸੁੱਟ।
 ਮੇਰੇ ਗੁਨਾਹ ਧੋ ਸੁੱਟ, ਮੈਂਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਨਿਰਮਲ
 ਬਣਾ ਦੇ।
 ੩ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਗੁਨਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ
 ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ।
 ੪ ਮੈਂ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਗਲਤ
 ਆਖਦੇ ਹੋ।
 ਹੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਮੀਂ ਹੀ ਹੋ ਜਿਸਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੈਂ ਗੁਨਾਹ
 ਕੀਤੇ ਸਨ।
 ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਾਨਣ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰਦਾ
 ਹਾਂ,
 ਕਿ ਮੈਂ ਗਲਤ ਸਾਂ ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਮਗੀ ਸੀ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਨਿਆਂ ਨਿਰਥੰਬ ਹਨ।
 ੫ ਮੈਂ ਗੁਨਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਮਿਆ ਸਾਂ,
 ਆਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਗਰਭ ਅੰਦਰ ਧਾਰਣ
 ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ੬ ਹੋ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਮੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਡਾ
 ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਵਾਂ
 ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸੱਚੀ ਸੁਝ ਮੇਰੇ ਧਰ ਅੰਦਰ ਰੱਖੋ।
 ੭ ਧਵਿੱਤਰ ਧੰਦੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਆਤੇ ਗੁਨਾਹ ਮੈਂਨੂੰ ਸੁੱਧ
 ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਮਝ ਕਰੋ।
 ਮੈਂਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਧੋਵੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਬਰਫ਼ ਵਾਂਗੂ ਚਿੱਟਾ
 ਨਾ ਹੋ ਜਾਵਾਂ।
 ੮ ਮੈਂਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਧਰਦਾ ਕਰੋ।
 ਮੈਂਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੱਸੋ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੋਣ ਕਰਿਉ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਮਾਂ
 ਕੁਚੱਲਿਆ ਸੀ।

੯ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਵੱਲ ਨਾ ਤੁੱਕੇ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿਉ।
੧੦ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਸੁੱਧ ਹਿਰਦੇ ਦੀ ਸਾਜਨਾ
ਰਹੇ।
ਇੰਦਰ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਮੇਰੀ ਸੂਹ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਬਣਾ ਦਿਉ।
੧੧ ਮੈਨੂੰ ਧੱਕੇ ਦੇ ਦੂਰ ਨਾ ਰਹੇ।
ਅਤੇ ਆਖਣਾ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾ
ਖਿੱਚੇ।
੧੨ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਿੰਨੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਫੇਰ ਦਿਉ।
ਮੇਰੀ ਸੂਹ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ
ਲਈ ਤੱਤਖਰ ਬਣਾਉ।
੧੩ ਮੈਂ ਗੁਨਾਹਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਸਿੱਖਾਵਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ
ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ
ਰਿ ਉਹ ਜਿਉਣ ਅਤੇ ਉਹ ਵਾਧਮ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ
ਧਰਤਨਗੇ।
੧੪ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਨੂੰ ਸਜਾਏ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਾਉ,
ਮੇਰੇ ਅਹੋਵਾਹ, ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹੋ ਜੋ ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ
ਰਹਦੇ ਹੋ।
ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਗਾਉਣ ਦਿਉ।
੧੫ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ, ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਾਂਗਾ ਅਤੇ
ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਉਮਤਾਂ ਗਾਵਾਂਗਾ।
੧੬ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ,
ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਰਿਉਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ
ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਵੀ
ਨਹੀਂ।
੧੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਿਹੜੀ ਬਲੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਗੁਮਾਨ
ਨਾਲ ਨਾ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੂਹ ਹੈ।
ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਮੋੜਦੇ
ਜਿਹੜਾ ਲਾਚਾਰ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ
ਰੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
੧੮ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਕਿਰਪਾ ਰਹੇ ਮੀਯੋਨ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਹੋ।
ਅਨੂਮਲਮ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਦੀ ਯੁਨਰ ਉਮਾਰੀ ਰਹੇ।
੧੯ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੀਆਂ ਬਲੀਆਂ
ਅਤੇ ਅਗਨ ਭੇਟਾਂ ਰੀਤੇ ਚੜ੍ਹਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਣੋਗੇ
ਅਤੇ ਫੇਰ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਬਲਦ
ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ਜਦੋਂ ਦੋਵੇਂ
ਯੇਰੋਸ਼ਾਮ ਸਾਊਲ ਰੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ,
“ਦਾਉਦ ਅਗੀਮਲਕ ਦੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।”

੧ ਜੇ ਵੱਡੇ ਆਦਮੀ, ਤੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਦੁਸਟ
ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੇਖੀ ਰਿਉਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈਂ?
ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਇੰਦਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਹੈਂ।
ਜੇ ਮਾਰਾ ਦਿਨ ਦੁਸਟ ਗੱਲਾਂ ਰਹਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ
ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈਂ।

੫੨

੨ ਤੁਸੀਂ ਮੁਰੱਖਤਾ ਭਰੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ
ਤੁਹਾਡੀ ਜੁਬਾਨ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਹ ਉਮਤਰੇ ਵਰਗੀ ਹੈ।
ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹੋ।
ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੋਧਾ ਦੇਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਿਮ ਰਹਦੇ ਹੋ।
੩ ਤੁਸੀਂ ਨੇਰੀ ਨਾਲੋਂ ਬਦੀ ਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਧਿਆਨ ਰਹਦੇ ਹੋ।
ਤੁਸੀਂ ਝੂਠ ਨੂੰ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਧਿਆਨ ਰਹਦੇ
ਹੋ।
੪ ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਝੂਠੀ ਜੁਬਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣਾ
ਧਰਮ ਰਹਦੀ ਹੈ।
੫ ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਦਾ ਲਈ ਬਰਬਾਦ ਰਹ
ਦੇਵੇਗਾ।
ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੜ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਅਰਾਂ
ਵਿੱਚੋਂ ਖਿੱਚ ਲਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਧੰਦੇ ਨੂੰ
ਜੜਾਂ ਸਮੇਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁੱਟਦਾ ਹੈ।
੬ ਨੇਕ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਨਾ
ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਆਦਰ ਰਹਨਾ ਸਿੱਖਣਗੇ।
ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹੱਸਣਗੇ ਅਤੇ ਆਖਣਗੇ,
੭ “ਦੇਖੋ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਰੀ ਵਾਧਰਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਉੱਤੇ ਟੋਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਮੀ।
ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਮੀ ਰਿ ਉਸਦੀ ਦੋਲਤ ਅਤੇ ਉਸ
ਦੇ ਝੂਠ ਉਸਦੀ ਰੱਖਿਆ ਰਹਨਗੇ।”
੮ ਧਰ ਮੈਂ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਇੰਦਰ ਹਰੇ ਰੁੱਖ ਵਾਂਗ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉੱਗਿਆ ਹੈ।
੯ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ
ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੁਸਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਤੁਹਾਡੇ ਧੰਦੇਰਾਰਾਂ ਮਾਹਮਣੇ
ਉਚਾਰਾਂਗਾ ਰਿਉਂਦਿ ਇਹ ਇੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਮਹਾਲਥ ਦੀ ਯੁਨੀ।
ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਭੰਗਤੀ ਗੀਤ।

੧ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੰਦਰ ਦੁਸਟ ਵਿਯਾਰਤੀ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ
ਮੇਚਦਾ ਹੈ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂਜੁਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕੀ ਭਰਮਟ, ਦੁਸਟ ਅਤੇ ਦੇਖੀ ਹੁੰਦੇ
ਹਨ
ਅਤੇ ਉਹ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ।
੨ ਸੱਚਮੁੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਨਜ਼ਰ
ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਹੈ
ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭਾਲ ਰਹੇ ਹਨ।
੩ ਧਰ ਹਰ ਰੋਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਇਆ ਹੈ।
ਹਰ ਬੰਦਾ ਬੁਰਾ ਹੈ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨੇਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ।
ਰੋਈ ਨਹੀਂ, ਇੰਦਰ ਬੰਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ।
੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਅਵੱਸ ਹੀ ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਸੱਚ
ਜਾਣਦੇ ਹਨ।
ਧਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ।

੫੩

ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਭੋਜਨ ਕਰਨ
 ਲੱਗੇ ਹੋਣ।”

੧ ਯਹ ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕੀਂ ਇੰਨੇ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ ਜਿੰਨਾ ਉਹ
 ਯਹਿਲਾਂ ਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ।

ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਣਗੇ,
 ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ
 ਖਿਲਾਰ ਦੇਵੇਗਾ।

੬ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ਸੀਯੋਨ
 ਯਰਬਤ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ।
 ਉਸ ਮਸੱਯੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਤਿਆਲੇ ਤੋਂ
 ਵਾਪਸ ਲਿਆਵੇਗਾ।
 ਯਾਰੂਬ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਵੇਗਾ।
 ਇਸਰਾਏਲ ਬਹੁਤ ਆਨੰਦਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਤਿਰਦੇਸਰ ਲਈ: ਸਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ। ਦਾਉਦ ਦਾ ਮਸੱਰੀਲ, ਉਦੋਂ
 ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਜਿਫੀਆਂ ਮਾਉਲ ਰੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ
 ਆਖਿਆ, “ਸਾਡਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਦਾਉਦ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ
 ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਲੁਕੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੫੪ ੧ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ
 ਬਚਾਵੇ।
 ਆਪਣੀ ਆਸੀਸ ਦੀ ਸ਼ਰਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ
 ਮੁਕਤ ਕਰੋ।

੨ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣੋ,
 ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੋ ਜੋ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ।
 ੩ ਉਹ ਅਜਨਬੀ ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਵੀ
 ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।
 ਉਹ ਤਰੜੇ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ
 ਹਨ।
 ੪ ਦੇਖੋ, ਮੇਰਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।
 ਮੇਰਾ ਮਾਲਕ ਮੈਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ
 ਹੈ।
 ੫ ਮੇਰਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ
 ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਫਾ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

੬ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ
 ਸੁਗਾਤਾਂ ਭੇਟ ਕਰਾਂਗਾ।
 ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚੰਗੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਿ
 ਕਰਾਂਗਾ।

੭ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ
 ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ।

ਤਿਰਦੇਸਰ ਲਈ: ਸਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ
 ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਭੱਗਤੀ ਗੀਤ।

੫੫

੧ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣ।
 ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦਯਾ ਲਈ ਮੇਰੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ
 ਆਡਿਠ ਨਾ ਕਰੋ।
 ੨ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣੋ
 ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿਉ।
 ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਿਉ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਰਾਇਤਾਂ ਦੱਸਣ ਦਿਉ।
 ੩ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੰਦਾ ਆਖਿਆ।
 ਉਹ ਬਦਚਲਣ ਕੰਮ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਚੀਰਿਆ।
 ਮੇਰੇ ਵੈਰੀ ਕਰੋਧ ਵਿੱਚ ਮਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ
 ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੇ ਯਹਾੜ ਲਿਆਂਦੇ।
 ੪ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੜਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਮੌਤ ਵੇਲੇ ਸਹਿਮ ਗਿਆ ਹਾਂ।
 ੫ ਮੈਂ ਸਹਿਮਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੰਧ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਭੈਭੀਤ ਹਾਂ।
 ੬ ਗਾਏ, ਜੋ ਕਿਯੋ ਮੇਰੇ ਕਬੂਤਰੀ ਵਾਂਗ ਖੰਭ ਹੁੰਦੇ।
 ਮੈਂ ਦੂਰ ਉੱਡ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦ ਲਈ ਥਾਂ ਲੱਭ ਲੈਂਦਾ।
 ੭ ਮੈਂ ਦੂਰ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਮਾਰੂਥਲ ਅੰਦਰ ਚੱਲਿਆ
 ਜਾਂਦਾ।
 ੮ ਮੈਂ ਦੌੜ ਜਾਂਦਾ ਮੈਂ ਬਚ ਨਿਕਲਦਾ
 ਮੈਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੇ ਇਸ ਤੁਫਾਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨੱਸ ਜਾਂਦਾ।
 ੯ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੂਠ ਨੂੰ ਰੋਕੇ।
 ਮੈਂ ਇਸ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ ਹਿੰਮਾ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਦੇਖਦਾ
 ਹਾਂ।
 ੧੦ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰ ਟਿਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਰ,
 ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਖਿਆ ਹੈ।
 ੧੧ ਮੁਹੱਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜੁਰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ਲੋਕ ਹਰ ਥਾਂ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖੋਖਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
 ੧੨ ਜੋ ਕੋਈ ਵੈਰੀ ਮੇਰੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ,
 ਮੈਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ।
 ਜੇ ਵੈਰੀ ਮੇਰੇ ਉੱਥਰ ਹਮਲਾਵਰ ਹੁੰਦੇ
 ਮੈਂ ਫੁੱਧ ਸੱਕਦਾ ਸਾਂ।
 ੧੩ ਯਹ ਇਹ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੋ, ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਮੇਰੇ ਸਹਿਯੋਗੀ
 ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ,
 ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਤਕਲੀਫਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ।
 ੧੪ ਆਮੀਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਭੇਤ ਮਾੜੇ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਾਂ,
 ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਭੀੜਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰਦੇ ਇਕੱਠੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
 ਅੰਦਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਸਾਂ।
 ੧੫ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ
 ਦੇਵਾਂ।
 ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਤੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਵੇ ਅਤੇ
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਉਂਦਿਆਂ ਨਿਗਲ ਲਵੇ।

ਰਿਉਰਿ ਉਗ ਇਕੱਠੇ ਜਾਜਿਹੀਆਂ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲਾਂ
 ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ,
 16 ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਬੁਲਾਵਾਂਗਾ,
 ਅਗੇਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਉਂਤਰ ਦੇਵੇਗਾ।
 17 ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲ ਸਾਮ, ਸਵੇਰੇ ਆਤੇ ਦੁਪਿਹਰ ਨੂੰ
 ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਰਲੀਫ਼ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਆਤੇ
 ਉਹ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦਾ ਹੈ।
 18 ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਲੜਿਆ ਹਾਂ।
 ਯਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮਦਾ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹੈ ਆਤੇ
 ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ।
 19 ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦਾ ਹੈ।
 ਸਦੀਵੀ ਰਾਜਾ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।
 ਮੇਰੇ ਵੈਰੀ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਵੰਗ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਗੇ,
 ਉਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਕੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਨਗੇ ਆਤੇ ਨਾ ਆਦਰ
 ਕਰਨਗੇ।
 20 ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੋਸਤਾਂ ਉੱਥਰ ਹਮਲਾ
 ਕੀਤਾ।
 ਉਹ ਉੱਠੇ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹ
 ਮਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
 21 ਮੇਰੇ ਵੈਰੀ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ਮਾਮਦੀ ਗਾਲੜੀ
 ਹਨ, ਉਹ ਸਾਂਝੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ,
 ਯਰ ਅਮਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖੁੱਧ ਲਈ ਵਿਉਂਤਾਂ
 ਘੜਦੇ ਹਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਤੇਲ ਵਰਗੇ ਹਨ ਚਿਕਨੇ ਹਨ
 ਯਰ ਉਹ ਸਬਦ ਚਾਰੂ ਵਾਂਗ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 22 ਆਪਣੇ ਫਿਰਕ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਮੌਧ ਦਿਉ
 ਆਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਯਿਯਾਨ ਰੱਖੇਗਾ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਕਦੀ ਵੀ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਰਨ ਨਹੀਂ
 ਦੇਵੇਗਾ।
 23 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਆਪਣੇ ਕਰਾਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ,
 ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠਿਆਂ ਆਤੇ ਰਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੱਧੀ
 ਜਿੰਦਗੀ ਮੁੱਕਣ ਤੋਂ ਵੀ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਥਰਾਂ ਵਿੱਚ
 ਭੇਜ।
 ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਮੇਰਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ
 ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ।
 ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲਈ: ਯੁਨੀ ਨੂੰ 'ਉੱਕ ਦੇ ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਬੈਠੀ
 ਘੁੱਗੀ।' ਦਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਟਿੱਕ ਭੰਗਤੀ ਗੀਤ, ਜਦੋਂ
 ਫਲਿਮਤਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਯ ਵਿੱਚ ਫੜ ਲਿਆ ਸੀ।
 ੧੬ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ,
 ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਉੱਥਰ ਮਿਹਰ ਕਰੋ।
 ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਮੇਰਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਆਤੇ ਮੇਰੇ
 ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

2 ਮੇਰੇ ਵੈਰੀ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ ਉੱਥਰੋਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ
 ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਹਨ।
 3 ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਭੈਭੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਅਕੀਨ
 ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।
 4 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਭੈ ਹਾਂ ਜੋ ਲੋਕੀ
 ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ।
 ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਕਦੇ ਲਈ
 ਉਮਤਤਿ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 5 ਮੇਰੇ ਵੈਰੀ ਮਦਾ ਮੇਰੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦੇ ਮਰੇੜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ
 ਹਨ।
 ਉਹ ਮਦਾ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਉਂਤਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
 6 ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਛੁਪ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਹਰ ਹਰਤ ਦੀ
 ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ,
 ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ
 ਸੱਕਣ।
 7 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦਿਆਂ ਕਾਰਿਆਂ
 ਕਾਰਣ ਦੂਰ ਭਜਾ ਦਿਉ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸੀ ਕੋਮਾਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਝੱਲਣ ਲਈ ਦੂਰ
 ਭੇਜ ਦਿਉ।
 8 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਧੀੜਾ ਵੇਖੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ,
 ਮੈਂ ਕਿੰਨਾ ਰੋਇਆ ਹਾਂ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਗੋਝੂਆਂ ਦਾ ਹਿਮਾਬ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।
 9 ਇਸੇ ਲਈ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਉ ਜਦੋਂ ਮੈਂ
 ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿਆਂ।
 ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਵੇਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੋ।
 10 ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਵਾਕਦੇ ਲਈ ਉਮਤਤਿ
 ਕਰਾਂਗਾ,
 ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਵਾਕਦੇ ਲਈ
 ਉਮਤਤਿ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 11 ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਵਿੱਚ ਅਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ,
 ਇਸੇ ਲਈ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦਾ ਜੋ ਲੋਕੀ
 ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ।
 12 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਮ ਵਾਕਦੇ ਦਿੱਤੇ।
 ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਹੀ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਵਾਕਦਾ ਕੀਤਾ।
 13 ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾਇਆ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਗਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਈ ਰੱਖਿਆ।
 ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬਾਰੀ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ
 ਤੁਹਾਡੀ ਮੋਵਾ ਕਰ ਸੱਕਾਂ।

੫੬

ਨਿਰਦੇਸਰ ਲਈ: “ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਰਹੇ” ਯੁਨੀ ਨੂੰ। ਦਾਊਦ ਦਾ ਉਮ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਭੱਗਤੀ ਗੀਤ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਉਲ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚ ਨਿਰਲਿਯਾ।

੧੭ 'ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੇ ਉੱਥਰ ਮਿਹਰ ਰਹੇ।
ਦਖਾਵਾਨ ਹੋਵੇ, ਰਿਉਰਿ ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ
ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਲਵਾਂਗਾ
ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮੁੱਰ ਜਾਂਦੀਆਂ।

੨ ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਗਣਿਤਾ ਲਈ
ਯਰਾਰਥਨਾ ਰਦਦਾ ਹਾਂ।

ਯਾਤ ਉੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਯੁਰੀ ਤਰਹਾਂ ਮੇਰਾ ਖਿਯਾਲ
ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

੩ ਉਹ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ, ਮੇਰੀ ਮਗਣਿਤਾ ਰਦਦਾ ਯਾਤੇ ਮੈਨੂੰ
ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾਇਆ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੇ
ਹਨ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣਾ ਸੱਚਾ ਖਿਯਾਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਦਰਮਾਉਂਦਾ
ਹੈ।

੪ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ।

ਉਹ ਆਦਮ ਖੋਰ ਮੇਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੰਦ ਤੀਰਾਂ ਯਾਤੇ ਨੋਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਤਿੱਖੇ
ਹਨ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਭਾਂ ਇੱਕ ਤਲਵਾਰ ਜਿੰਨੀਆਂ
ਤਿੱਖੀਆਂ ਹਨ।

੫ ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਮੀਂ ਯਾਰਾਮ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੇ ਹੋ।

ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਨ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ।

੬ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ ਹੈ

ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤਿੰਗਣ ਲਈ ਤੂੰਘਾ ਟੇਕਾ ਖੁੱਟਿਆ ਹੈ,

ਯਰ ਉਹ ਖੁਦ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਗ ਘਟੇ ਹਨ।

੭ ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਰੇ ਰੱਖੇਗਾ।

ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬਹਾਦਰ ਬਣਾਵੇਗਾ।

ਮੈਂ ਉਮਦੀ ਉਸਤਤਿ ਗਾਵਾਂਗਾ।

੮ ਮੇਰੀ ਯਾਤਮਾ ਜਾਗ ਯੈ।

ਸਾਜੇ ਯਾਤੇ ਸਾਰੰਗੀਉ ਆਪਣਾ ਸੰਗੀਤ ਸੁਰੂ ਰਹੇ।

ਯਾਓ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਜਗਾਈਏ।

੯ ਮੇਰੇ ਖਾਲਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਉਸਤਤਿ

ਰਦਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਹਰ ਇੱਕ ਰੋਮ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਉਸਤਤਿ ਦੇ ਗੀਤ
ਗਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।

੧੦ ਤੁਹਾਡਾ ਸੱਚਾ ਖਿਯਾਲ ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ
ਯਰਥਤ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਉਚੇਰਾ ਹੈ।

੧੧ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਾਰਾਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਉੱਚਾ ਹੈ।

ਉਮਦੀ ਸਾਨ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਰੱਜਦੀ ਹੈ।

ਨਿਰਦੇਸਰ ਲਈ, ਯੁਨੀ “ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਰਹੇ”

ਵਾਲੀ, ਦਾਊਦ ਦਾ ਇੱਕ ਭੱਗਤੀ ਗੀਤ।

੧੭ 'ਜੇ ਨਿਆਂਰਾਹੇ, ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣਿਆਂ ਵਿੱਚ
੫੮ ਨਿਰਘੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋ।

ਤੁਮੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਨਿਰਘੱਥਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
ਰਦਦੇ।

੨ ਨਹੀਂ, ਤੁਮੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਬਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦੇ ਹੋ।

ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮੱਰ ਜੁਰਮ ਰਦਦੇ ਹੋ।

੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦਰਾਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਾਰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ
ਸੁਰੂ ਰਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਝੂਠੇ ਹਨ।

੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੋਯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਖਤਰਨਾਰ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਸੱਧ
ਦਾ ਜਹਿਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਯਾਤੇ ਉਹ ਫਨੀਯਰ ਵਾਂਗਰਾਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਮੱਰਦੇ ਉਹ
ਮੱਚ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਰਾਰ ਰਦਦੇ ਹਨ।

੫ ਫਨੀਯਰ ਸਥੰਗਿਆਂ ਦਾ ਗੀਤ ਜਾਂ ਸੰਗੀਤ ਨਹੀਂ ਸੁਣ
ਮੱਰਦੇ।

ਯਾਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਆਦਮੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹਨ
ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੰਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੬ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਉਹ ਲੋਕ ਬਬਰ ਮੇਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੰਦ ਤੋੜ ਦਿਉ।

੭ ਉਹ ਲੋਕ ਨਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਣੀ ਵਾਂਗ ਯਲੋਯ ਹੋ ਜਾਣ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਘਾਹ ਦੇ ਵਾਂਗ ਰੁਚਲੇ ਜਾਣ ਦਿਉ।

੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿਯਲ ਜਾਣ ਦਿਉ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਉਹ ਖੋਗਿਆਂ
ਵਾਂਗ ਤੁਰਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਬੱਚੇ ਵਾਂਗ ਸੁਰਜ ਦੀ ਰੋਸਨੀ ਨਾ
ਵੇਖਣ ਦਿਉ ਜਿਹੜਾ ਮੁਰਦਾ ਜੰਮਿਆ ਸੀ।

੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋੜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਛੇਤੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣ ਦਿਉ।
ਜਿਹੜੇ ਯੱਗ ਉੱਤੇ ਰੱਖੇ ਭਾਡੇ ਨੂੰ ਗਰਮ ਰਰਨ ਲਈ
ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਮੱਚਦੇ ਹਨ।

੧੦ ਇੱਕ ਰੰਗਾ ਵਿਯਰਤੀ ਉਦੋਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ
ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਸਟ

ਰਰਨੀਆਂ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਰੀਤੀਆਂ, ਦੰਡ ਮਿਲਦਿਆਂ ਦੇਖੇਗਾ।

ਉਹ ਇੱਕ ਸਿਧਾਗੀ ਦੀ ਤਰਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ
ਸਾਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੧੧ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਧਰੇਗਾ, ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, “ਰੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਮੱਚਮੁੱਚ ਟਿਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਮੱਚਮੁੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਰਨ ਵਾਲਾ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂਬੁਦ ਹੈ।”

ਨਿਰਦੇਸਰ ਲਈ: “ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਰਹੇ” ਵਾਲੀ, ਦਾਉਦ ਦਾ ਉਮ ਵੇਲੇ ਦਾ ਟਿੱਕ ਭੱਗਤੀ ਗੀਤ। ਜਦੋਂ ਸਾਉਲ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰਹਨ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।

੫੯ ^੧ਹੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਵੇਲੇਂ ਬਚਾ ਲੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹੇ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਆਏ ਹਨ।
^੨ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਵੇਲੇਂ ਬਚਾਉ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਰਾਹੇ ਰਹਦੇ ਹਨ।

ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਤਲਾਂ ਵੇਲੇਂ ਬਚਾਉ।

^੩ਦੇਖੋ, ਤੁਰੜੇ ਆਦਮੀ ਮੇਰੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਖੁਰਾਉਣ ਲਈ ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਵੈਰੀ ਗੁਨਾਹ ਜਾਂ ਜੁਰਮ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।

^੪ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ, ਯਰ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਨੱਸੇ ਆਏ ਹਨ।

ਯਹੋਵਾਹ ਆਉ, ਖੁਦ ਆਪਣੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖੋ?

^੫ਤੁਸੀਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਹੋਵਾਹ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਹੋ।

ਉੱਠੋ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਵੋ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸਟ ਗੱਦਾਗਾਂ ਉੱਤੇ ਤਰਸ ਨਾ ਰਹੋ।

^੬ਇਹ ਮੇਰੇ ਲੋਰ ਕੁੱਤਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮਾਮ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਆਂਦਰ ਭੇਰਦੇ ਹੋਏ ਆਵਾਗ ਘੁੰਮਦੇ ਆ ਵੜਦੇ ਹਨ।

^੭ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਆਤੇ ਯਮਰੀਆਂ ਸੁਣੋ। ਉਹ ਬੜੀਆਂ ਜੁਲਮੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਇਹ ਵੀ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਠ ਸੁਟਦਾ ਹੈ।

^੮ਯਹੋਵਾਹ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੱਸੋ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉ।

^੯ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਵਾਂਗਾ। ਹੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਉੱਚੇ ਯਰਬਤਾਂ ਆਂਦਰ, ਮੇਰਾ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਟਿਕਾਣਾ ਹੋ।

^{੧੦}ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਉਹ ਮੇਰੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹੇਗਾ।

^{੧੧}ਹੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਮਾਰੋਗੇ ਮਾਇਦ ਮੇਰੇ ਲੋਰ ਭੁੱਲ ਜਾਣ।

ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਮਾਲਰ ਆਤੇ ਸੁੱਖਿਯਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾ ਦਿਉ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਤੀ ਨਾਲ ਹਰਾ ਦਿਉ।

^{੧੨}ਉਹ ਮੇਰੇ ਲੋਰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਵੱਢਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਖੇ ਦਾ ਦੰਡ ਦਿਉ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਨਾਹ ਨੂੰ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੋਰਨ ਦਿਉ।

^{੧੩}ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਹਿਰ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਉ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਬਾਦ ਰਹ ਦਿਉ।

ਫੇਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਇਮਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਗਾਜ ਰਹਦਾ ਹੈ।

^{੧੪}ਉਹ ਮੇਰੇ ਲੋਰ ਮਾਮ ਨੂੰ ਭੇਰਦੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਘੁੰਮਦੇ ਸਹਿਰ ਆਂਦਰ ਆਉਦੇ ਹਨ।

^{੧੫}ਉਹ ਭੋਜਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਰਹਨਗੇ

ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਭੋਜਨ ਮਿਲੇਗਾ ਆਤੇ ਨਾ ਸੌਣ ਲਈ ਵੈਰੀ ਥਾਂ।

^{੧੬}ਯਰ ਸਵੇਰੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੀਤ ਗਾਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿਆਰ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਣਾਂਗਾ।

ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਚੇ ਯਰਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਮਥਾਨ ਹੋ।

ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਸਰਨ ਹੋਂ।

^{੧੭}ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੀਤ ਗਾਵਾਂਗਾ।

ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਚੇ ਯਰਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਮਥਾਨ ਹੋ।

ਨਿਰਦੇਸਰ ਲਈ: “ਰਾਗ ਦੇ ਚਮੇਲੀ ਦਾ ਫੁੱਲ” ਦੀ ਯੂਨੀ। ਦਾਉਦ ਦਾ ਮਿਰਤਾਮ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ। ਇਹ ਉਮ ਵੇਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਆਰਮ ਨਗਰੋਮ ਆਤੇ ਆਰਮ ਸੋਧਾਗ ਨਾਲ ਲੜਿਆ, ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਯੋਯਾਥ ਵਾਧਮ ਯਰਤਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ 12,000 ਆਦਮ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਨਮਰ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਹਰਾਇਆ।

੬੦ ^੧ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਨਾਮੰਜੂਰ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਮਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਰਹਦੇ ਫੇਰ ਤੋਂ ਮਾਡਾ ਯੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਰਹੇ।

^੨ਤੁਸੀਂ ਯਰਤੀ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਆਤੇ ਖੋਲ੍ਹਰੇ ਖਲਾਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਬਿੱਖਰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦਯਾ ਰਹੇ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਥਾਂ ਸਿਰ ਰੱਖੋ।

^੩ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਕਲੀਫਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਆਸੀਂ ਡਿੱਗਦੇ, ਲੜਖੜਾਉਦੇ ਸਰਾਬੀ ਆਦਮੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹਾਂ।

^੪ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਜਦੇ ਹਨ।

ਗੁਣ ਉਹ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਨਿਰਲ ਸੱਰਦੇ ਹਨ।

^੫ਆਪਣੀ ਮਰਾਨ ਮਰਤੀ ਵਰਤੋਂ ਆਤੇ ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਉ। ਮੇਰੀ ਯਰਾਬਥਨਾ ਸੁਣੋ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਖਿਆਰ ਰਹਦੇ ਹੋਂ।

^੬ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ,

ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ।" ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ
 ਆਖਿਆ,
 "ਮੈਂ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਾਂਝੀ ਰਹਾਂਗਾ,
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਚੇਮ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਕੇਬ ਦੀ ਵਾਦੀ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ੭ ਗਿਲਯਾਦ ਤੇ ਮਾਨਾਸੇਹ ਮੇਰੇ ਹੋਣਗੇ।
 ਇਫਰਾਈਮ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਦੀ ਢਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਯਹੂਦਾ ਮੇਰਾ ਮਾਹੀ ਡੰਡਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 ੯ ਮੇਯਾਬ ਮੇਰੇ ਚਰਨ ਯੋਣ ਲਈ ਮੇਰਾ ਭਾਂਡਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਇਡੋਮ ਮੇਰਾ ਦਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੀਆਂ
 ਖੜ੍ਹਾਵਾਂ ਚੁੱਕੇਗਾ।
 ਮੈਂ ਫਿਲਿਸਤੀਨੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਯਾਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ
 ਜਿੱਤ ਖਾਏ ਹੋਲਾ ਯਾਵਾਂਗਾ।"

੯-੧੦ ਯਰ ਜੋ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਗਏ।
 ਇਸ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮੇਰੀ
 ਯਾਗਵਾਈ ਰੋਣ ਰਹੇਗਾ।
 ਇਡੋਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੋਣ
 ਰਹੇਗਾ।
 11 ਜੋ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਾਡੀ
 ਮਗਾਇਤਾ ਰਹੇ।
 ਲੋਕ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ।
 12 ਸਿਰਫ ਯਰਭੇਸੂਰ ਹੀ ਮਾਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।
 ਸਿਰਫ ਯਰਭੇਸੂਰ ਹੀ ਮਾਡੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸੱਕਦਾ
 ਹੈ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ: ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲੇ ਸਾਜ਼ਾਂ
 ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੬੧ 1 ਜੋ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਮੇਰੇ ਯਰਾਰਥਨਾ ਗੀਤ ਨੂੰ ਸੁਣੋ।
 ਮੇਰੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣੋ।
 ੨ ਮੈਂ ਰਿੱਥੇ ਵੀ, ਰਿੰਨਾ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਵਾਂ
 ਮੈਂ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੁਰਾਰਾਂਗਾ।
 ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲੈ ਜਾਵੇ।
 ੩ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨ ਹੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬੁਰਜ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ
 ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ੪ ਮੈਂ ਹੁਮੇਸਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਬਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ
 ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਛੁਪ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਸੁੱਖਿਆ
 ਕਰ ਸੱਕੋ।
 ੫ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੀਤੇ ਵਾਲੇ ਸੁਣੋ ਗਨ।
 ਯਰ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਾਸਕਾਂ ਵੱਲ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ
 ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
 ੬ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਜੀਵਨ ਦਿਉ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਮਦਾ ਲਈ ਜਿਉਣ ਦਿਉ।
 ੭ ਉਸ ਨੂੰ ਮਦਾ ਲਈ ਯਰਭੇਸੂਰ ਮੰਗ ਜਿਉਣ ਦਿਉ।

ਆਪਣੇ ਸੱਚੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਸੁੱਖਿਆ ਰਹੇ।
 ੮ ਅਤੇ ਮੈਂ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ
 ਕਰਾਂਗਾ।
 ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮੈਂ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ
 ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ: ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ। ਦਾਉਦ ਦਾ ਗੀਤ।

੬੨ 1 ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਮੇਰੀ ਯਾਤਰਾ ਮਥਰ ਨਾਲ
 ਯਰਭੇਸੂਰ ਲਈ ਇੰਜਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।
 ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਉਸਤੋਂ
 ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।
 ੨ ਮੇਰੇ ਬਹੁਤ ਵੈਰੀ ਗਨ, ਯਰ ਯਰਭੇਸੂਰ ਮੇਰਾ ਰਿਲਾਹ ਹੈ।
 ਯਰਭੇਸੂਰ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਯਰਭੇਸੂਰ ਉੱਚੇ ਯਰਥਤਾਂ ਉੱਤੇ ਮੇਰਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ
 ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ।
 ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਰਾ ਸੱਕਦੀ।
 ੩ ਤੁਸੀਂ ਰਿੰਨਾ ਤੁ ਚਿਰ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰੋਗੇ?
 ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਝੁਰੀ ਹੋਈ ਕੰਧ ਹਾਂ,
 ਇੱਕ ਵਾੜ, ਜਿਹੜੀ ਡਿੱਗਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।
 ੪ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਰਜੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ
 ਉਹ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਵਿਉਂਤਾ ਬਣਾ ਰਹੇ
 ਗਨ।
 ਇਸਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।
 ਲੋਕਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਚੰਗਾ ਬੋਲਦੇ ਗਨ
 ਯਰ ਕੁਝ ਤੋਰ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਦੇ ਗਨ।
 ੫ ਮੇਰੀ ਯਾਤਰਾ ਯਰਭੇਸੂਰ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ
 ਮਥਰ ਨਾਲ ਇੰਜਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।
 ਯਰਭੇਸੂਰ ਹੀ ਮੇਰੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਉਮੀਦ ਹੈ।
 ੬ ਯਰਭੇਸੂਰ ਮੇਰਾ ਰਿਲਾਹ ਹੈ। ਯਰਭੇਸੂਰ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ
 ਹੈ।
 ਉੱਚੇ ਯਰਥਤਾਂ ਉੱਤੇ ਯਰਭੇਸੂਰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ
 ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ।
 ੭ ਮੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਯਰਭੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।
 ਉਹੀ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਿਲਾਹ ਹੈ। ਯਰਭੇਸੂਰ ਮੇਰਾ
 ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ।
 ੮ ਜੇ ਲੋਕੇ, ਹਰ ਸਮੇਂ ਯਰਭੇਸੂਰ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖੋ।
 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
 ਯਰਭੇਸੂਰ ਹੀ ਮਾਡਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੈ।
 ੯ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ।
 ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ
 ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ।
 ਯਰਭੇਸੂਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਹ ਨਿਗੂਣੇ ਗਨ,
 ਜਿਵੇਂ ਹਵਾ ਦਾ ਗਲਰਾ ਜਿਹਾ ਬੁੱਲਾ ਹੋਵੇ।
 10 ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇਹੇ ਜੇਹੀ ਮੁਕਤੀ ਉੱਤੇ
 ਵਿਸਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ।

ਇਹ ਨਾ ਮੋਚੇ ਕਿ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਚੁਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕੋਈ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ।
ਯੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਮੀਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ,
ਆਮੀਰੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
ਨਾ ਕਰੋ।

੧੧ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ
ਉੱਤੇ ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹੋ ਯੇ ਆਪਣੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ
ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ,

“ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।”

੧੨ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਆਲ ਆਮਲੀ ਹੈ।
ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਬਦਲੇ ਇਨਾਮ
ਦਾ ਦੰਡ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਉਮ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ਜਦੋਂ ਉਹ
ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਸੀ।

੬੩ ੧ ਹੋ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋ।
ਮੈਂ ਬੇਮਬਰੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਇਤਿਜਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ
ਹਾਂ।

ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਯੇ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲੇ ਹਨ,
ਜਿਵੇਂ ਬੰਜਰ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

੨ ਗਾਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।
ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਨ ਯੇ ਸਰਤੀ ਦੇਖੀ ਹੈ।

੩ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਆਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।
ਮੇਰੇ ਬੁਲ੍ਹ ਤੁਹਾਡੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੪ ਗਾਂ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਉਸਤਤਿ
ਕਰਾਂਗਾ।

ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਤੇ ਹੀ, ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਈਂ ਆਪਣੇ
ਹੱਥ ਚੁੱਕਦਾ ਹਾਂ।

੫ ਮੈਂ ਇੱਝ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆ
ਭੋਜਨ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹੋਵੇ।

ਯੇ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਮੁੱਖ ਤੁਹਾਡੀ
ਉਸਤਤਿ ਕਰੇਗਾ।

੬ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਲ੍ਹ ਉੱਤੇ ਲੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦ
ਕਰਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਨ ਵੇਲੇ ਆਦ ਕਰਾਂਗਾ।

੭ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ।

ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

੮ ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੁੱਬੜੀ ਹੈ

ਯੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

੯ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ,

ਯੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚ
ਭੁੱਝੇ ਜਾਣਗੇ।

੧੦ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ।

ਯੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਗੇ।

੧੧ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ ਤੋਂ
ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ
ਕਰਨਗੇ।

ਕਿਉਂਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਝੁਟਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ
ਹੈ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨਈਂ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੬੪ ੧ ਹੋ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ।
ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਮਰਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕੋਲੋਂ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉ।

੨ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਗੁਪਤ ਫੜਯਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵੋ।
ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦਕਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਛੁਪਾ ਲਵੋ।

੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਝੂਠ ਬੋਲੇ ਹਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਭਾਂ ਤੇਜ਼ ਤਲਵਾਰ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਝੇ ਸਥਾ ਤੀਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ।

੪ ਫੇਰ ਆਚਾਨਕ ਉਹ ਨਿਡਰ ਹੋਕੇ ਆਪਣੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ
ਵਿੱਚੋਂ
ਸਿੱਧੇ ਮਾਰੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤੀਰ ਮਾਰਦੇ
ਹਨ।

੫ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ।
ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਛਾਉਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ
ਹਨ।

ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, “ਕੋਈ ਵੀ ਫੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਵੇਖਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੰਦੇ ਛੁਪਾਏ ਹੋਏ ਹਨ,
ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਨੂੰ ਲੰਭ ਰਹੇ ਹਨ।”

ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਚਾਲਬਾਜ਼ ਹੋ ਸੱਕਦੇ ਹਨ,
ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਬਾਰੇ
ਮੋਚ ਰਹੇ ਹਨ।

੭ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਤੀਰ ਚੱਲਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।
ਯੇ ਇਸ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਜਾਨਣ ਉਹ
ਖਾਇਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

੮ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਯਹੁਚਾਉਣ ਲਈ
ਵਿਉਤਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।
ਯੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਉਤਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ
ਸੱਕਦਾ ਹੈ

ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦਿਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ
ਵਾਧਰਨ ਨਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।

ਫੇਰ, ਹਰ ਕੋਈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ, ਆਚੰਭੇ ਵਿੱਚ
ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਗਿਲਾਉਂਦਾ।

੯ ਲੋਕਾਂ ਵੇਖਣਗੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ,
ਉਹ ਉਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਸਣਗੇ

ਫੇਰ ਹਰ ਕੋਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਜਾਣ ਲਵੇਗਾ।
ਉਹ ਡਰਨਾ ਯੇ ਉਸਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ
ਲੈਣਗੇ।

੧੦ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਵਿਆਹੁਣੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਬਹੁਤ
ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।
ਜਿਉਂ ਜਦੋਂ ਚੰਗੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ।

੬੫

੧ ਜੇ ਮੀਯੇਨ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਉਮਤਤਿ
ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਭੇਟ ਕਰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ
ਨਾਲ ਕੋਲ ਰੀਤਾ ਮੀ।
੨ ਜਿਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦਮਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸਾਂ
ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੀਆਂ ਧਰਮਰਥਨਾ ਸੁਣ,
ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਉਮ ਖੰਦੇ ਦੀਆਂ ਧਰਮਰਥਨਾ ਸੁਣਦੇ ਹੋ
ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
੩ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਧਾਥ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਹੋ ਜਾਣ,
ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਥਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦੇਵੀਂ।
੪ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ।
ਤੁਸਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੰਦਰ ਆਉਣ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੀ
ਯੁਜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ।
ਜਿਉਂ ਜਿਸੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ।
ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦਰ,
ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਆਦਿਬੁਤ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਹਨ।
੫ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹੋ।
ਜਦੋਂ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਧਰਮਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਆਤੇ ਹੈਰਾਨਕੁਨ ਕਾਰੇ ਕਰ।
ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ
ਹਨ।
੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਧਰਮਰਥਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ
ਸਾਜਿਆ,
ਜਿਸੀ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਪਣੇ ਚਾਹ-ਚੁਫੇਰੇ ਵੇਖਦੇ
ਹਾਂ।
੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਫਾਨੀ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਕੀਤਾ
ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਧਰਮਰਥ ਉੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ
ਬਣਾਏ।
੮ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਹੈਰਾਨ ਹਨ
ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ।
ਸੂਰਜ ਦਾ ਚਕ੍ਰਹਨਾ ਆਤੇ ਛੁਥਨਾ ਸਾਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਖੁਸ਼ੀ
ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
੯ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮਰਥ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋ,
ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿੰਜਦੇ ਹੋ ਆਤੇ ਇਸ ਉੱਪਰ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਉਗਾਉਂਦੇ ਹੋ।
ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਨਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰਦੇ ਹੋ
ਆਤੇ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਉੱਗਣ ਦੇ ਸਾਥਿਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ।
੧੦ ਤੁਸੀਂ ਵਾਹੇ ਹੋਏ ਖੇਤਾਂ ਤੇ ਵਰੱਖਾ ਕਰਦੇ ਹੋ,

ਤੁਸੀਂ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਮਿੰਜਦੇ ਹੋ,
ਤੁਸੀਂ ਵਰੱਖਾ ਨਾਲ ਧਰਮਰਥ ਨੂੰ ਨਰਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ,
ਆਤੇ ਛੋਟੇ ਖੇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਗਾਉਂਦੇ ਹੋ।
੧੧ ਤੁਸੀਂ ਨਵਾਂ ਮਾਲ ਚੰਗੇ ਫਸਲ ਨਾਲ ਸੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋ,
ਤੁਸੀਂ ਗੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰ
ਦਿੰਦੇ ਹੋ।
੧੨ ਮਾਰੂਬਲ ਆਤੇ ਧਰਮਰਥ ਖਾਹ ਨਾਲ ਢੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ।
੧੩ ਚਰਾਦਾਂ ਭੇਡਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ,
ਵਾਦੀਆਂ ਆਨਾਜ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹਨ,
ਹਰ ਕੋਈ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਆਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੀਆਂ ਕਿਲਕਾਰੀਆਂ
ਮਾਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਉਮਤਤਿ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੬੬

੧ ਧਰਮਰਥ ਉਤਲੀ ਹਰ ਸੈਯਾ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ ਖੁਸ਼ੀ
ਨਾਲ ਕੁਰਦੀ ਹੈ।
੨ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਮਾਮਈ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੋ।
ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੋ।
੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖੋ, “ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਇੰਨੇ ਆਦਿਬੁਤ ਹਨ।
ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਹੈ,
ਤੁਹਾਡੇ ਵੈਰੀ ਝੁਕ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਮੇਂ
ਭੈਭੀਤ ਹਨ।
੪ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰੇ,
ਹਰ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਗਾਵੇ।”
੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ
ਸਾਜੀਆਂ।
ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।
੬ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਤੁਰਕੇ ਦਰਿਆ ਧਾਰ ਕਰ ਗਏ
ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਕੀਤੀ ਮਹਾਨ ਗੱਲ ਬਾਰੇ
ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।
੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ
ਉੱਤੇ ਸਾਮਨ ਕਰਦਾ ਹੈ;
ਉਹ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਕਦਾ ਹੈ।
ਕੋਈ ਆਜਿਹਾ ਖੰਦਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ
ਵਿਦਰੋਹ ਕਰ ਸਕੇ।
੮ ਲੋਕੇ, ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੋ;
ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਵੋ।
੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ,
ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।
੧੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਡੀ ਧਰਮਰਥ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਲੋਕੀ ਚਾਂਦੀ
ਆਂਗ ਨਾਲ ਧਰਮਰਥ ਕਰਦੇ ਹਨ।
੧੧ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਸ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ,
ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਭਾਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।
੧੨ ਸਾਡੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਉੱਪਰੋਂ ਦੀ ਤੋਰਿਆ,
ਤੁਸਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਂਗ ਆਤੇ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦੀ ਯੁਗਿਆ।
ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲੈ
ਆਏ।

੧੩-੧੪ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬਲੀਆਂ ਲੈ
 ਆਵਾਂਗਾ।
 ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਮਗਾਇਤਾ
 ਲਈ ਖੁਰਾਰ ਰੀਤੀ।
 ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਇਰਗਰ ਰੀਤੇ,
 ਮੈਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਭੇਟ ਰਹਿ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਰਗਰ
 ਰੀਤਾ ਸੀ।
 ੧੫ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਲਈ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਭੇਟ ਰਹਿ
 ਗਿਆ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਡੂਆਂ ਨਾਲ ਯੁਧ ਭੇਟ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਨਗ ਅਤੇ ਬੱਚਰੀ ਭੇਟ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹਾਂ।
 ੧੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਹਿ ਵਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ
 ਲੋਕ,
 ਆਉ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਜੇ ਕੁਝ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ
 ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੀਤਾ।
 ੧੭-੧੮ ਮੈਂ ਉਸ ਅੱਗੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੀਤੀ,
 ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਉਮਤਿ ਰੀਤੀ।
 ਮੇਰਾ ਹਿਰਦਾ ਸੁੱਧ ਸੀ,
 ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ।
 ੧੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਿਆ,
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸੁਣੀ।
 ੨੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਿ ਰਹੇ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਸੁਣੀ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ
 ਦਰਮਾਇਆ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ: ਮਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਉਮਤਿ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੬੭ ੧) ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਮਿਹਰ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ
 ਅਮੀਮ ਦਿਉ।
 ਮਿਹਰ ਰਹੇ ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਹੇ।
 ੨) ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹਰ ਬੰਦਾ
 ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ,
 ਹਰ ਰੋਮ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਿਉ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ
 ਬਚਾਉਂਦੇ ਹੋ।
 ੩) ਧਰਮੇਸੁਰ, ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਮਹਿਮਾਮਈ ਰਹਿ।
 ਸਮੂਹ ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਹਿ।
 ੪) ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਆਨੰਦ ਮਨਾਉਣ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਣ।
 ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੇਲਾਗ ਰਹਿਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਉੱਤੇ ਸਾਮਨ ਰਹਿਦੇ ਹੋ।
 ੫) ਧਰਮੇਸੁਰ, ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਉਮਤਿ ਰਹਿ।
 ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਮੁਲਾਉਣ।
 ੬) ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦਿਉ,

ਮਾਡੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਵੱਡੀ ਫਮਲ ਉਗਾਉ।
 ੭) ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦੇਵੇ।
 ਅਤੇ ਮਾਰੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਡਰਨ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ
 ਆਦਰ ਰਹਿ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮਤਿ ਗੀਤ।

੬੮ ੧) ਧਰਮੇਸੁਰ, ਜਾਗੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ
 ਖਿੰਡਾ ਦਿਉ,
 ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਵੈਰੀ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਜਾਣ।
 ੨) ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਝ ਖਿੰਡਿਆ ਦਿਉ,
 ਜਿਵੇਂ ਧੂੰਯਾਂ ਗਫਾ ਦੁਆਰਾ ਉੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 ਤੇਰੇ ਵੈਰੀ ਅੱਗ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨਦੀ
 ਇੱਕ ਮੋਮ ਵਾਂਗ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣ।
 ੩) ਧਰਮੇਸੁਰ ਖੰਦੇ ਖੁਸ਼ ਹਨ, ਨੇਰ ਖੰਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੰਗ
 ਇੱਕੋ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਨ।
 ਨੇਰ ਖੰਦੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼
 ਹਨ।
 ੪) ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਗਾਵੋ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਿ
 ਗਾਵੋ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਗਾਓ, ਉਹ ਮਾਨੁਸ਼ ਵਿੱਚ
 ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਉੱਤੇ ਮਵਾਰੀ ਰਹਿ।
 ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਯਾਗ *ਹੈ,
 ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਿ ਰਹੇ।
 ੫) ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਯਤੀਮਾਂ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਇੱਕ ਧਿਆਨ ਵਾਂਗ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨਦਾ ਹੈ।
 ੬) ਧਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕੋ ਖੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਖੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ
 ਰਹਿ।
 ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਨ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਆਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ
 ਹਨ, ਗਰਮ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਡੱਕੇ ਰਹਿਣਗੇ।
 ੭) ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ
 ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਮਾਰਦਾ ਰੀਤੀ।
 ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੁਸ਼ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਰੁਚ ਰੀਤਾ, ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਰੱਬ ਉੱਤੇ।
 ੮) ਧਰਮੇਸੁਰ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸੀਨਈ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਮਾਰਾਮ ਧਿਆਨ
 ਗਿਆ।
 ੯) ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਬੁੱਢੀ ਬੱਚੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਫੇਰ ਮਜ਼ਬੂਤ
 ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਖਾ ਆਈ।
 ੧੦) ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਨਵਰ ਫੇਰ ਉਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਆ ਗਏ।

*੬੮:੪ ਯਾਗ ਇਹ ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਇੱਕ ਨਾਮ ਹੈ। ਇਹ ਇਬਰਾਨੀ ਨਾਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, "ਅਯੋਵਾਹ" ਅਨੁਵਾਦ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਉੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ
 ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।
 ੧੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦੇਮ ਰੀਤਾਂ
 ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਮੁਢ ਮਮਾਚਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਚੱਲੇ
 ਗਏ।
 ੧੨ “ਤਾਰਤਵਰ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੱਸ ਗਈਆਂ,
 ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਉਗ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੰਡਣਗੀਆਂ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਿਧਾਗੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆਉਣਗੇ।
 ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕ ਗਏ ਮਨ ਲੁੱਟ ਦਾ
 ਬਟਵਾਰਾ ਰਹਨਗੇ।
 ੧੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਢੱਕੇ ਖੁੰਗੀਆਂ ਦੇ ਖੰਬ
 (ਰੀਮਤੀ ਗੀਰੇ) ਮਿਲਣਗੇ।
 ਉਹ ਮੇਨੇ ਨਾਲ ਚਮਰਦੇ ਖੰਭ ਗਮਲ ਰਹਨਗੇ।”
 ੧੪ ਮਲਮੇਨ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ, ਵੈਰੀ ਰਾਜਿਆਂ
 ਨੂੰ ਖਿੰਡਾਂ ਦਿੱਤਾ।
 ਉਹ ਡਿੱਗਦੀ ਹੋਈ ਬਰਫ ਵਾਂਗ ਮਨ।
 ੧੫ ਬਾਮਾਨ ਧਰਬਤ ਰਈ ਸਿਖਰਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮਹਾਨ
 ਧਰਬਤ ਹੈ।
 ੧੬ ਜੇ ਬਾਮਾਨ ਧਰਬਤ, ਤੂੰ ਹੋਣਾਂ ਮੀਯੇਨ ਧਰਬਤ ਵੱਲ
 ਕਿਉਂ ਤੁੱਰਦਾ?
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਧਰਬਤ (ਮੀਯੇਨ) ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਦਦਾ
 ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਦਾ ਲਈ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ
 ਚੁਣਿਆ ਹੈ।
 ੧੭ ਯਹੋਵਾਹ ਯਵਿੱਤਰ ਮੀਯੇਨ ਧਰਬਤ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਉਸ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੱਥ ਹਨ।
 ੧੮ ਉਹ ਉੱਥਰ ਉੱਚੇ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਗਿਆ,
 ਕੋਈਆਂ ਦੇ ਟੋਲੇ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ,
 ਆਦਮੀਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਸਮੇਤ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲੈਣ ਲਈ
 ਗਿਆ
 ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁੜ ਗਏ ਮਨ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਥੇ ਉੱਥਰ ਨਿਵਾਸ ਰਹਨ ਲਈ
 ਗਿਆ।
 ੧੯ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੋ।
 ਹਰ ਰੋਜ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਰਣ ਵਿੱਚ ਮਾਡੀ
 ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ,
 ਜਿਹੜੇ ਮਾਨੂੰ ਚੁੱਰਣੇ ਥੋਂਦੇ ਹਨ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ
 ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ੨੦ ਉਹ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ, ਉਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ
 ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਮੇਤ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ
 ਹੈ।
 ੨੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਰਮਾਏਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ
 ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਉਸ
 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜੇ ਮਨ।

੨੨ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਬਾਮਾਨ ਤੋਂ ਵੈਰੀ
 ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ,
 ਮੈਂ ਵੈਰੀ ਨੂੰ ਖੱਛਮ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
 ੨੩ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਹੂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ਸੱਕੋ,
 ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੁੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਹੂ ਚੱਟ ਸੱਕਣ।”
 ੨੪ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਦੇ ਜਲੂਸ ਦੀ ਆਗਵਾਈ
 ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖੋ।
 ਮੇਰੇ ਯਵਿੱਤਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ, ਫਤਿਹ ਦੇ
 ਜਲੂਸ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖੋ।
 ੨੫ ਗਾਇਰ ਆਂਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰ,
 ਤੰਬੂਰੇ ਵਜਾਉਂਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਚੱਲ ਰਹੇ
 ਹਨ।
 ੨੬ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੋ।
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੋ।
 ੨੭ ਉੱਥੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦਾ ਛੋਟਾ ਵੰਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਆਗਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ
 ਉੱਥੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਯਹਿਵਾਹ ਦੇ ਮਹਾਨ ਆਗੂ ਹਨ।
 ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਜੈਬੂਲਨ ਆਤੇ ਨੇਫਤਾਲੀ ਦੇ ਆਗੂ ਹਨ।
 ੨੮ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਦਰਮਾਉ ਉਹ
 ਸਰਤੀ
 ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ ਮਾਡੇ ਲਈ ਵਰਤੀ ਸੀ।
 ੨੯ ਰਾਜੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦਰ ਵੱਲ,
 ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਲਿਆਉਣਗੇ।
 ੩੦ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ” ਯਾਮੋਂ ਉਹ ਕਰਾਉਣ ਲਈ
 ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਆਪਣੀ ਮੋਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਮਾਂ ਦੇ “ਬਲਦਾਂ” ਆਤੇ “ਗਾਵਾਂ” ਤੋਂ ਆਪਣਾ
 ਆਧਿਕਾਰ ਮਨਵਾਉ।
 ਤੁਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ।
 ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ
 ਮਜਬੂਰ ਕਰੋ।
 ੩੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀਆਂ ਆਮੀਰੀਆਂ ਲਿਆਉਣ ਲਈ
 ਮਨਾਉ।
 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਈਥੋਪੀਆ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
 ਆਮੀਰੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਲਿਆਉਣ ਲਈ
 ਮਨਾਉ।
 ੩੨ ਯਰਤੀ ਦੇ ਰਾਜਿਉ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਗੀਤ ਗਾਉ।
 ਮਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਵੋ।
 ੩੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਗੀਤ ਗਾਵੋ।
 ਉਹ ਯਰਾਚੀਨ ਆਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਚਲਾਉਂਦਾ
 ਹੈ।
 ਉਸਦੀ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣੋ।
 ੩੪ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਧੇਰੇ
 ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਹੈ।
 ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ੩੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਦਭੁਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ
ਯਾ ਤੇ ਸਰਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰੇ।

ਨਿਰਦੇਸਰ ਲਈ: “ਚੰਦੇਲੀ ਦੇ ਫੁੱਲ” ਦਾ ਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੬੯ ੧ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ
ਬਚਾਉ।

ਯਾਣੀ ਮੇਰੇ ਮੂੰਗ ਤੀਰਯ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

੨ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਲਈ ਵੇਈ ਮਗਾਰਾ ਨਹੀਂ।

ਮੈਂ ਚਿੱਕੜ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਿਆਂ ਖੁੱਬ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਡੂੰਘਿਆਂ ਯਾਣੀਆਂ ਆਂਦਰ ਹਾਂ।

ਯਾ ਤੇ ਸਾਰੇ ਧਾਮਿਉ ਯਾਣੀ ਦੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਦੇ ਬਥੇੜੇ
ਸਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਡੁੱਬਣ ਹੀ ਵਾਲਾ ਹਾਂ।

੩ ਮੈਂ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਧੁਰਾਰਦਾ ਰਮਜੇਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ।
ਮੇਰਾ ਗਲਾ ਦੁੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ ਯਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ
ਦੇਰ ਤੱਕ ਤੌਰਿਆ ਹੈ।

ਹੁਣ ਮੇਰੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਦਰਦ ਰਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

੪ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਹਨ,

ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਰਾਣ ਹੀ ਨਫਰਤ ਰਹਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਰੋਸਿਸ ਰਹਦੇ ਹਨ।

ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ,

ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁਗਾਈਆਂ
ਹਨ।

ਯਾ ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਧੈਸੇ ਦੇਣ ਲਈ
ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚੁਗਾਈਆਂ
ਸਨ।

੫ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਕੁਝ ਗਲਤ ਨਹੀਂ
ਰੀਤਾ।

ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੁਪਾ
ਸੱਕਦਾ।

੬ ਮੇਰੇ ਖਾਲਰ, ਸਰਬਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ, ਜਿਨਹਾਂ
ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਆਸ ਹੈ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ
ਸਰਬਸਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਉ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਪਣੇ ਉਧਾਮੱਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ
ਰਾਹਣ ਸਰਬਿੰਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਉ।

੭ ਮੈਂ ਸਰਬ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਿਆਂ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਰਬ ਨੂੰ ਝੱਲਦਾ ਹਾਂ।

੮ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਜਨਬੀ ਵਰਗਾ ਸਲੂਰ
ਰੀਤਾ,

ਮੇਰੀ ਖਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸੀ ਵਰਗਾ ਵਿਹਾਰ
ਰਹਦੇ ਹਨ।

੯ ਮੇਰੀਆਂ ਜੇਰਦਾਰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਂਦਰ ਲਈ ਮੈਨੂੰ
ਬਰਬਾਦ ਰਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਧਾਮੋਂ ਬੇਇੱਜਤੀ ਝੱਲਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ
ਤੁਹਾਡਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੧੦ ਮੈਂ ਰੋਂਦਾ ਹਾਂ ਯਾ ਤੇ ਵਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ,

ਯਾ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੧੧ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਉਦਾਸੀ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਤੱਥੜ ਦੇ
ਬੱਥੇੜੇ ਧਹਿਨਦਾ ਹਾਂ,

ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਲੋਕੀਂ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੧੨ ਉਹ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਆਮ ਗੱਲਾਂ ਰਹਦੇ ਹਨ,

ਯਾ ਤੇ ਸਰਾਬੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗਾਣੇ ਜੋੜਦੇ ਹਨ।

੧੩ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਮੇਰਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਮੇਰੀ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੁਰਾਰਥਨਾ ਹੈ;

ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਹ ਲਵੋ।

ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਧਿਆਰ ਨਾਲ
ਜਵਾਬ ਦੇਵੋ।

ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ
ਭਰੋਸਾ ਰਹ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ।

੧੪ ਮੈਨੂੰ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚ ਲਵੋ,

ਮੈਨੂੰ ਚਿਕੜ ਆਂਦਰ ਡੂੰਘਿਆਂ ਨਾ ਖੁੱਬਣ ਦਿਉ।

ਮੈਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉ ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦੇ
ਹਨ।

ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਡੂੰਘੇ ਯਾਣੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉ।

੧੫ ਗੜ੍ਹ ਦੇ ਯਾਣੀ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਰੋੜ੍ਹਨ ਨਾ ਦਿਉ

ਜਾਂ ਡੂੰਘੇ ਯਾਣੀ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਿਗਲਣ ਨਾ ਦਿਉ

ਜਾਂ ਮੈਨੂੰ ਰਬਰ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੂੰਗ ਬੰਦ ਨਾ ਰਹਨ
ਦਿਉ।

੧੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਰ ਸੁਭ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਧੁਰੇ ਧਿਆਰ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿਉ,

ਆਪਣੀ ਧੁਰੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆਉ ਯਾ ਤੇ
ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹੇ।

੧੭ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾ ਜਾਉ।

ਮੈਂ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਛੇਤੀ ਰਹੇ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ
ਰਹੇ।

੧੮ ਆਉ ਮੇਰੀ ਸੁਗ ਨੂੰ ਬਚਾਉ,

ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਡਾਉ।

੧੯ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਸਰਬ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੇਇੱਜਤ
ਰੀਤਾ।

ਤੁਸੀਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇੱਝ ਵਿਹਾਰ ਰਹਦਿਆਂ
ਵੇਖਿਆ ਹੈ।

੨੦ ਸਰਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖਾਲ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ।

ਮੈਂ ਸਰਬ ਨਾਲ ਮਰਨ ਹੀ ਵਾਲਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਹਮਦਰਦੀ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਰੀਤਾ ਧਰ ਰੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਬਹੁੜਿਆ।

ਮੈਂ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਰੀਤਾ ਕਿ ਰੋਈ ਆਏ ਯਾ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸੱਕੂਨ
ਧਰੁੰਚਾਏ ਧਰ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।

੨੧ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੋਜਨ ਬਦਲੇ ਜਹਿਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦਾਖਰਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮਿਹਰਾ ਦਿੱਤਾ।
 ੨੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੇਜ਼ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਢੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਬਹੁਤ
 ਮਾਰੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸਭਾ ਦਾਜਵਤਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਭੋਜਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।
 ੨੧ ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਉਹ ਆਂਗੂਹੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
 ਛੁਟੀਆਂ ਝੁਰ ਜਾਣਗੀਆਂ।
 ੨੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤੇਰਾ ਰਹਿਰ ਭੋਲਾਹ;
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰਾ ਭੀਮਣ ਗੁੱਸਾ ਆਨੁਭਵ ਕਰਨ ਦੇ।
 ੨੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰ ਸੱਖਣੇ ਕਰ ਦਿਉ,
 ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾ ਰਹੇ।
 ੨੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿਉ, ਅਤੇ ਉਹ ਭੱਜ ਜਾਣਗੇ।
 ਫੇਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਮਟ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਥੋਲਣ
 ਲਈ ਜਖਮ ਹੋਣਗੇ।
 ੨੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿਉ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਚੰਗੇ ਹੋ ਸੱਚੇ ਹੋ।
 ੨੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜੀਵਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਟਾ
 ਦਿਉ,
 ਉਸ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾ ਲਿਖੇ, ਜਿੱਥੇ
 ਨੇਮ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ।
 ੨੭ ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਦਰਦ ਵਿੱਚ ਹਾਂ।
 ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਨੂੰ ਉੱਥਰ ਉੱਠਾਉ। ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।
 ੨੮ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਿ ਗੀਤ ਨਾਲ
 ਕਰਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦ ਦੇ ਗੀਤ ਨਾਲ ਉਮਦੀ ਉਮਤਿ
 ਕਰਾਂਗਾ।
 ੨੯ ਇਸ ਨਾਲ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਰਮੰਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਇੱਕ
 ਬਲਦ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਨਾਲੋਂ
 ਅਤੇ ਯੁਰੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਬਲੀ ਵਾਂਗ ਭੇਟ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ
 ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।
 ੩੦ ਜੇ ਨਿਮਰ ਲੋਕ, ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਰਨਾ ਕਰਨ
 ਆਏ ਹੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਾਣਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋਗੇ।
 ੩੧ ਅਗੇਵਾਹ ਗਰੀਬਾਂ ਬੇਸਹਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦਾ ਹੈ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਗਾਲੇ ਵੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਖਟੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕ
 ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ੩੨ ਜੇ ਯਰਤੀ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਿ ਕਰੇ।
 ਜੇ ਸਮੁੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚਲੇ ਸਭ ਤੁੜ, ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ
 ਉਮਤਿ ਕਰੇ।
 ੩੩ ਅਗੇਵਾਹ ਮੀਐਨ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਦੀ ਯੁਨਰ ਉਮਾਰੀ
 ਕਰੇਗਾ।
 ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਜੰਮ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ
 ਕਰ ਲੈਣਗੇ।
 ੩੪ ਉਸ ਦੇ ਮੋਵਰਾਂ ਦੀ ਆਲਾਦ ਉਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ
 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹੀ
 ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ: ਦਾਊਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ। ਲੋਕਾਂ
 ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦ ਰੱਖੋ।

੨੦

੧ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ!
 ੨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਛੇਤੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ!
 ੩ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰ ਦਿਉ!
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵਾਉ! ਲੋਕੀਂ
 ਮੇਰਾ ਬੁਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।
 ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਡਿੱਗਣਗੇ ਅਤੇ ਸਰਮਸਾਰ
 ਹੋਣਗੇ।
 ੪ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ।
 ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਉਹ ਉਹੀ ਖਾਉਣਗੇ ਜਿਸਦੇ ਉਹ
 ਆਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣਗੇ।
 ੫ ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੀ ਉਧਾਰਨਾ ਕਰਦੇ
 ਹਨ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਗੇ, ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼।
 ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਚਾਹੁੰਦੇ
 ਹਨ, “ਮੇਰਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਮਤਿ ਕਰਨ” ਦੇ ਯੋਗ
 ਹੋਣਗੇ।

੬ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਆਦਮੀ ਹਾਂ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ, ਛੇਤੀ ਕਰੋ। ਆਉ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।
 ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮਿਹਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋ।
 ਬਹੁਤੀ ਦਰ ਨਾ ਕਰੋ।

੨੧

੧ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਕਦੀ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ।
 ੨ ਆਪਣੀ ਚੰਗਿਆਈ ਕਾਰਣ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਵੋਗੇ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੁਸਕਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੋਗੇ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ
 ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।
 ੩ ਮੇਰਾ ਕਿਲਾ ਬਣਾਉ, ਅਤੇ ਉਹ ਅਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ
 ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨੱਸ ਕੇ ਆ ਵੜਾਂ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਉੱਟ ਹੋ ਮੇਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਾਣਾ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੋਵੇ।
 ੪ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਨੂੰ ਬੁਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉ।
 ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਾਲਮ ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉ।
 ੫ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਆਮ ਹੋ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਥਰ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ
 ਗਾਲੇ ਮੈਂ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਂ।
 ੬ ਜਨਮ ਤੋਂ ਧਰਿੰਦਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।
 ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ
 ਨਿਰਭਰ ਸਾਂ।
 ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।
 ੭ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਸ਼ਰਤੀ ਦੇ ਮਾਧਨ ਹੋ।
 ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਹੋਰਾਂ ਲਈ ਮਿਮਾਲ ਬਣਿਆ ਹਾਂ।

੯ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਰੀਤੇ ਆਦਭੁਤ ਰਾਹਿਨਾਂ ਬਾਰੇ
ਗਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
੧੦ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਦੂਰ ਨਾ ਸੁੱਟੋ ਕਿ ਮੈਂ ਬੁੱਢਾ ਹਾਂ।
ਮੈਨੂੰ ਉਦੋਂ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾ ਜਾਉ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਿਹਾ
ਹਾਂ।
੧੧ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਫੜਕਾਂ ਤਰਚੇ ਹਨ।
ਉਹ ਲੋਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ।
੧੨ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਆਖਿਆ, “ਜਾਉ, ਉਸ ਨੂੰ ਫੜੋ
ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਸਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।”
੧੩ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾ ਜਾਉ।
ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਛੇਤੀ ਕਰੇ।
ਆਉ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।
੧੪ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਉ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਉ।
ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਉਹ ਸਰਮ ਅਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਮਹਿਸੂਸ
ਕਰਨਗੇ।
੧੫ ਫੇਰ, ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਅਰੀਨ ਰੱਖਾਂਗਾ
ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੇਰੀ ਉਮਤ ਤਿਰਾਗਾਂ।
੧੬ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਚੰਗੇ ਹੋ।
ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ
ਬਚਾਇਆ।
ਇਹ ਅਣਗਿਣਤ ਵਾਰੀ ਵਾਖਰਿਆ।
੧੭ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਨਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਾਂਗਾ, ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰੇ
ਮਾਲਕ।
ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਤੇਰੀ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਚੰਗਿਆਈ ਬਾਰੇ ਗੱਲ
ਕਰਾਂਗਾ।
੧੮ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਗਲੇ ਜਵਾਨ ਮੁੰਡਾ ਸਾਂ।
ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਵੀ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ
ਆਦਭੁਤ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੋ।
੧੯ ਗੁਣ ਮੈਂ ਬੁੱਢਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਾਲ ਧੌਲੇ ਹਨ।
ਯਰ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ
ਛੱਡੇਗਾ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਮਹਾਨਤਾ ਬਾਰੇ ਹਰ ਨਵੀਂ
ਧੀੜੀ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ।
੨੦ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਨਤਾ ਆਰਾਮਾਂ ਤੱਕ
ਧਰੁੱਚਦੀ ਹੈ।
ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਵਤਾ ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਤੁਸਾਂ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਆਦਭੁਤ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।
੨੧ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਵਰਤ ਵਿਖਾਏ,
ਯਰ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸੱਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ
ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਸੱਖਿਆ।

ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿੰਨਾ
ਬੁੱਢਾ ਬੁੱਢਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ
ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆ।
੨੨ ਤੁਸੀਂ ਧਰੁੱਗਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ
ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ।
ਮੈਨੂੰ ਸੁਕਨ ਧਰੁੱਗਾਉਂਦੇ ਰਹੋ।
੨੩ ਮੈਂ ਮਾਜ਼ ਵਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤ ਤਿ
ਕਰਾਂਗਾ,
ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਗਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ
ਇਤਬਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।
ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਸਾਰੰਗੀ ਨਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰੁੱਗ
ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਗੀਤ ਗਾਵਾਂਗਾ।
੨੪ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ। ਮੇਰੀ ਆਤਮਾ
ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ।
ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਮਤ ਤਿ ਦੇ ਗੀਤ
ਗਾਵਾਂਗਾ।
੨੫ ਮੇਰੀ ਬੁਧਾਨ ਸਦਾ ਤੁਹਾਡੀ ਚੰਗਿਆਈ ਬਾਰੇ
ਗਾਵੇਗੀ
ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਹਰ
ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਹੋਣਗੇ।

ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ।

੨੨

੧ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਰਾਜੇ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ
ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ ਸਿੱਧਾ ਠਿਕਾਣੇ ਨਿਕਾਲੇ ਕਰੇ।
ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ
ਤੁਹਾਡੀ ਚੰਗਿਆਈ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਜਾਵੇ।
੨ ਰਾਜੇ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ
ਨਿਰਧੰਬ ਨਿਕਾਲੇ ਕਰੇ।
ਰਾਜੇ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ
ਬਾਰੇ ਸਿੱਧਾ ਠਿਕਾਣੇ ਨਿਕਾਲੇ ਕਰੇ।
੩ ਇਸ ਯੂਰੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਮਨ ਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਹੋਵੇ।
੪ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧੰਬ ਹੋਣ
ਦਿਉ।
ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਮਗਰਿਆਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦਿਉ
ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਦਿਉ ਜਿਹੜੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜੁਲਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।
੫ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਦਾ ਡਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਦੀ ਇੱਜ਼ਤ
ਕਰਨ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸੂਰਜ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਚੰਨ
ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹੈ।
ਲੋਕ ਡਰਨ ਅਤੇ ਸਦਾ ਉਸਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨ।
੬ ਰਾਜੇ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਵਰੱਖਾ ਵਾਂਗ
ਹੋਵੇ ਜਿਹੜੀ ਖੇਤਾਂ ਉੱਤੇ ਵਰ੍ਹਦੀ ਹੈ,
ਜਿਵੇਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੁਹਾਰ ਖੈਂਦੀ ਹੈ।
੭ ਨੇਰੀ ਨੂੰ ਖਿੜਨ ਦਿਉ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜਾ ਹੈ,
ਅਮਨ ਨੂੰ ਜਾਗੀ ਰਹਿਣ ਦਿਉ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਕਿ ਚੰਨ ਹੈ।
੮ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਾਗਰ ਤੋਂ ਮਾਗਰ,

ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਦੁਰਾਡੀਆਂ
 ਬਾਵਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲਣ ਦਿਉ।
 ੯ ਮਾਰੂਬਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਵਿਰਸੇ ਉਸ ਨੂੰ ਝੁਰਣ।
 ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦੁਸਮਣ ਗੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੂੰਹਾਂ
 ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਡੱਗੇ ਝੁਰਣ।
 10 ਤਾਰਸਿਸ ਦੇ ਗਾਜੇ ਅਤੇ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦੇਸ ਉਸ
 ਲਈ ਸੁਗਾਤਾਂ ਲਿਆਉਣ।
 ਸੇਬਾ ਅਤੇ ਸੇਬਾ ਦੇ ਗਾਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ
 ਸਰਯਾਂਜਲੀ ਲਿਆਉਣ।
 11 ਮਾਡੇ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਗਾਜੇ ਝੁਰਣ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ
 ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ।
 12 ਮਾਡਾ ਗਾਜਾ ਬੇਸਗਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਮਾਡਾ ਗਾਜਾ ਗਰੀਬ ਬੇਸਗਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ
 ਕਰਦਾ ਹੈ।
 13 ਗਰੀਬ ਬੇਸਗਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ,
 ਗਾਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
 14 ਗਾਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਾਲਮ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ,
 ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼
 ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਗਾਜੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਹੁਤ
 ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।
 14 ਗਾਜਾ ਅਮਰ ਰਹੇ।
 ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੀਬਾ ਖਾਸੇਂ ਮੇਨਾ ਪਰਾਪਤ ਹੋਵੇ,
 ਗਾਜੇ ਲਈ ਪਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ,
 ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅਮੀਸ ਦਿਉ।
 16 ਖੇਤ ਵੱਧੇਰੇ ਅਨਾਜ ਪੈਂਦਾ ਕਰਨ।
 ਉਹ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਹਿਲਗਾਉਣ।
 ਖੇਤ ਲਬਾਨੇਨ ਦੇ ਦਿਉਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖਾਂ ਵਾਂਗ ਮੰਘਣੇ ਹੋਣ।
 ਸਹਿਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਣ ਜਿਵੇਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਹ
 ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 17 ਗਾਜਾ ਸਦਾ ਲਈ ਪਰਸਿਧ ਹੋਵੇ।
 ਲੋਕ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਉਨਾ ਚਿਰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ
 ਸੂਰਜ ਚਮਕਦਾ।
 ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਮੀਸ ਵਾਂਗ ਇਸਤਮਾਲ
 ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ।
 ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਸ਼-ਰਿਸਮਤ
 ਸਮਝਣ।
 18 ਯਹੋਵਾਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੋ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ
 ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ।
 ਸਿਰਫ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਭੁਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰ
 ਸੱਕਦਾ ਹੈ।
 19 ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਮਾਮਈ ਨਾਮ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੋ।
 ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਉਸਦੀ ਮਹਿਮਾ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ
 ਅੰਦਰ ਭਰ ਜਾਵੇ।
 ਅਮੀਨ ਫੇਰ ਅਮੀਨ।

੨੦ (ਇਸ ਨਾਲ ਯੱਸੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਪਰਾਰਥਨਾ
 ਖਤਮ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।)

ਤੀਜਾ ਭਾਗ

(ਜਬੂਰ ੭੩-੮੯)

ਅਮਾਫ ਦਾ ਇੱਕ ਉਸਤਤਿ ਗੀਤ।

੭੩

1 ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਹੈ।
 ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਹਿਰਦੇ ਸੁੱਖ ਹਨ।
 2 ਮੈਂ ਬਸ ਤਿਲਕ ਹੀ ਗਿਆ ਸਾਂ
 ਅਤੇ ਖਾਧ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।
 3 ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂਦੇ ਲੋਕ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਟੀਰਖਾ ਕਰਨ
 ਲੱਗਾ।
 4 ਉਹ ਲੋਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ
 ਪੈਂਦਾ।
 5 ਉਹ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਕ ਮਾਡੇ ਵਾਂਗ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਭੋਗਦੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਗੇਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗੀਆਂ
 ਨਹੀਂ।
 6 ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਖਿਰਣਾਯੋਗ ਹਨ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਉਨਾ ਹੀ ਮੋਖਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਜਵਾਹਰਾਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਨੇ ਆਦਰਸ਼
 ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ।
 7 ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ
 ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਕੇ ਗਾਮਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਮਨ ਭਾਉਂਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 8 ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ, ਮੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰੂਰ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੇ
 ਹਨ।
 ਉਹ ਗੁਮਾਨੀ ਤੇ ਜਿੱਦੀ ਹਨ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਸਦਾ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਲਾਹਾ ਖੱਟਣ ਦੀਆਂ
 ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।
 9 ਜਿਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
 ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਵਤੇ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਯਰਤੀ ਦੇ ਗਾਰਬ ਹਨ।
 10 ਇਸ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਉਂਦੇ
 ਹਨ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 11 ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਜੇ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
 ਪਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ।”
 ਸਰਬ ਉੱਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ।”
 12 ਉਹ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਕ ਕਮੀਨੇ ਹਨ,
 ਪਰ ਉਹ ਅਮੀਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ
 ਹਨ।

13 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਹਿਰਦਾ ਮੁੱਢ ਕਿਉਂ ਰਚਾਂ?
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਿਉਂ ਰਚਾਂ?
 14 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਦੁੱਖ ਭੋਗਦਾ ਹਾਂ।
 ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਸਵੇਰ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।
 15 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ
 ਰਚਨੀ ਚਾਹੀ।
 ਧਰ ਜੇਰਰ ਮੈਂ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਮੈਂ ਬਿਲਕੁਲ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਿਹਾ ਹੋਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ।
 16 ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਮਝਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।
 ਧਰ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੀ।
 17 ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।
 ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ, ਆਤੇ ਫੇਰ ਮੈਂ
 ਸਮਝ ਗਿਆ ਸਾਂ।
 18 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਖਤਰਨਾਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਯਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਡਿੱਗ ਪੈਣਾ ਆਤੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਾ ਰਿਨਾ
 ਆਸਾਨ ਹੈ।
 19 ਆਚਾਨਕ ਹੀ ਮੁਸੀਬਤ ਆ ਮੱਰਦੀ ਹੈ।
 ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਕ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰ ਸੱਰਦੀਆਂ ਹਨ
 ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 20 ਯਹੋਵਾਹ, ਉਹ ਲੋਕ ਸੁਖਨੇ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਸੀਂ ਜਾਗਣ ਉੱਤੇ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸੁਖਨਿਆਂ ਦੇ ਦਾਨਵਾਂ
 ਵਾਂਗ ਗਾਇਬ ਰਹ ਦਿਉਗੇ।
 21-22 ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਮੁਰਖ ਸਾਂ,
 ਹਾਂ ਆਮੀਰਾਂ ਆਤੇ ਰਮੀਨੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਆਤੇ
 ਮੈਂ ਧਰੇਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ।
 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਬੇਚੈਨ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਗੁੱਸੇ ਸਾਂ
 ਆਤੇ ਮੈਂ ਮੁਰਖ ਆਗਿਆਨੀ ਜਾਨਵਰ ਵਰਗਾ ਵਿਹਾਰ
 ਕੀਤਾ।
 23 ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੁਹਾਡੇ
 ਨਾਲ ਹਾਂ।
 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਹੈ।
 24 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋ ਆਤੇ
 ਨੇਕ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।
 ਆਤੇ ਬਾਯਦ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਵੱਲ ਲੈ
 ਜਾਵੋਗੇ।
 25 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋ ਆਤੇ
 ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ
 ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਕੀ ਧਰਾਧਤ ਰਚਨ ਦੀ ਆਸ
 ਰੱਖ ਸੱਰਦਾ ਹਾਂ।
 26 ਸਾਇਦ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇ ਸਰੀਰ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਧਰ
 ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਚੱਟਾਨ ਹੈ
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਚਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਹਮੇਸਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ।
 27 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਜੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ
 ਗੁੰਮ ਜਾਣਗੇ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਉਗੇ, ਜਿਹੜੇ
 ਤੁਹਾਡੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।
 28 ਜਿੱਥੇ ਤੀਰ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਆ
 ਗਿਆ ਹਾਂ।
 ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਸੁਭ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਆਲਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੁਰੱਖਿਯਤ
 ਟਿਕਾਣਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ।
 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ
 ਆਇਆ ਹਾਂ ਜੇ ਤੁਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।
 ਆਸਾਫ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਭੱਗਤੀ ਗੀਤ।

1 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਛੱਡ
 ਦਿੱਤਾ ਹੈ?
 ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਗਲੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਕ੍ਰੋਧਵਾਨ ਹੋ?
 2 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ
 ਧਰਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਸੀ।
 ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਇਆ।
 ਆਸੀਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਂ।
 ਮੀਯੇਨ ਧਰਬਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਹੇ, ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ।
 3 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਦੀਮੀ ਖੰਡਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
 ਵੀ ਗੁਜ਼ਰੇ।
 ਉਸ ਧਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਆ ਜਾਉ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੈਰੀਆਂ
 ਨੇ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 4 ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲ ਨਾਹਰੇ ਲਾਏ ਸਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮੰਦਰ ਉੱਤੇ ਝੰਡੇ ਗਡ
 ਦਿੱਤੇ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੰਗ ਜਿੱਤ ਲਈ ਸੀ।
 5 ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਵਰਗੇ ਸਨ
 ਜਿਹੜੇ ਦਾਤਰੀ ਨਾਲ ਖਾਹ-ਫੂਸ ਵੱਢਦੇ ਹਨ।
 6 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਜਿੱਤ ਦਰਾਂ ਨੂੰ
 ਬਰਬਾਦ ਰਚਨ ਲਈ
 ਕੁਲਗਾੜੀਆਂ ਆਤੇ ਰਹੀਆਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ।
 7 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ
 ਸਾੜ ਸੁੱਟਿਆ।
 ਉਹ ਮੰਦਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਆਦਰ ਦੇਣ ਲਈ
 ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।
 ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।
 8 ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਚਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
 ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ ਦਾ ਹਰ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਸਾੜ
 ਦਿੱਤਾ।
 9 ਆਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਾਮਾਤੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾ
 ਵੇਖ ਸੱਰੇ।

ਜੇ ਮਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਵਾਖਰਦੇ ਮਨ । ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਹੋਰ
 ਨਬੀ ਨਹੀਂ ਗਨ ।
 ਵੇਈ ਸੀ ਰਹੇ, ਵੇਈ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਮੀ ।
 1੦ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਬਿਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਵੈਰੀ ਮਾਡਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਾਰ
 ਉਡਾਉਣਗੇ?
 ਸੀ ਤੁਮਾਂ ਮਦਾ ਹੀ ਉਨਹਾਂ ਵੇਲੋਂ ਆਪਣਾ ਨਾਮ
 ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਰਹ ਦੇਵੇਂਗੇ?
 11 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਮਾਂ ਮਾਨੂੰ ਇੰਨਾ ਮਖਤ ਦੰਡ ਰਿਉਂ
 ਦਿੱਤਾ?
 ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੀ ਮਹਾਂ ਸਰਤੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ
 ਆਤੇ ਮਾਨੂੰ ਯੁਰੀ ਤੁਹਾਂ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ।
 12 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੇ ਖਾਤਮਾਹ ਰਹੇ
 ਹੋ ।
 ਇਸ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੀਆਂ ਬਹੁਤ ਲੜਾਈਆਂ
 ਜਿੱਤਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋਏ ਹੋ ।
 13 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਮਾਂ ਨਾਲ ਸਾਗਰ ਨੂੰ ਖਾੜਨ ਲਈ
 ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ ।
 14 ਤੁਮੀਂ ਵੱਡੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਦੈਤਾਂ ਉੱਤੇ ਫਤੇਹ ਗਮਲ ਰੀਤੀ ।
 ਤੁਮਾਂ ਲੇਵੀਬਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਭੰਨ ਸੁੱਟੇ
 ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਨਾਮ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਖਾਣ ਲਈ ਛੱਡ
 ਦਿੱਤੀ ।
 15 ਤੁਮੀਂ ਨਦੀ ਆਤੇ ਚਮਿਆਂ ਨੂੰ ਰਵਾਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ।
 ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਨਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ।
 16 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਮੀਂ ਹਰ ਦਿਨ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਰੱਖਦੇ ਹੋ
 ਆਤੇ ਹਰ ਸ਼ਾਤ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰਾਬੂ ਰੱਖਦੇ ਹੋ । ਤੁਮਾਂ ਸੂਰਜ
 ਆਤੇ ਚੰਨ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ।
 17 ਤੁਮਾਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਰ ਸੈਂਕਾ ਦੀ ਸੀਮਾ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ।
 ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਗਰਮੀ ਤੇ ਸਰਦੀ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ।
 18 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਇਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਦ ਰਹੇ ।
 ਆਦ ਰਹੇ ਰਿ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਬੇਯਰਤੀਤੀ
 ਰੀਤੀ ਮੀ ।
 ਉਹ ਮੁਰਖ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦੇ ਗਨ ।
 19 ਉਨਹਾਂ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁੰਗੀ ਨਾ
 ਫੜਨ ਦਿਉ ।
 ਆਪਣੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਦਾ ਲਈ ਨਾ ਭੁੱਲੋ ।
 20 ਮਾਡੇ ਰਹਾਰ ਨੂੰ ਆਦ ਰੱਖ!
 ਇਸ ਯਰਤੀ ਦੀ ਹਰ ਹਨੇਰੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਹਿੰਸਾ ਹੈ ।
 21 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਰੀ ਰੀਤੀ
 ਗਈ ਮੀ ।
 ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਸੱਟ ਨਾ ਖਾਣ ਦਿਉ ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਗਰੀਬ ਬੇਸਹਾਰੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਦੇ
 ਗਨ ।
 22 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉੱਠੇ ਆਤੇ ਜੰਗ ਰਹੇ ।
 ਆਦ ਰਹੇ ਉਨਹਾਂ ਮੁਰੱਖਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੰਗਾਰਿਆ ਮੀ ।
 23 ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲੋ ।
 ਉਹ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਰਹਦੇ ਗਨ ।

ਨਿਰਦੇਸਰ ਲਈ: “ਤਬਾਹ ਨਾ ਰਹੋ” ਦੀ ਯੁਨੀ
 ਨੂੰ । ਆਮਾਫ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ ।
 ੧ ਅਮੀਂ ਤੇਰੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਦੇ ਗਾਂ, ਯਰਮੇਸੂਰ ।
 2 ਅਮੀਂ ਤੇਰੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਦੇ ਗਾਂ ।
 ਤੁਮੀਂ ਨੇੜੇ ਹੋ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਆਦਭੁਤ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦਮਦੇ
 ਹੋ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਰਹਦੇ ਹੋ ।
 ੨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਚੁਣ
 ਲਿਆ ਹੈ ।
 ਮੈਂ ਬੇਲਾਗ ਨਿਆਂ ਰਹਾਂਗਾ ।
 ੩ ਯਰਤੀ ਤੇ ਇਸ ਉਤਲਾ ਸਭ ਕੁਝ ਰੰਬ ਰਿਗਾ ਹੋਵੇ
 ਆਤੇ ਡਿੱਗਣ ਹੀ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਯਰ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਿਰ
 ਰਹਦਾ ਗਾਂ ।
 ੪ “ਕੁਝ ਲੋਕ ਬੜੇ ਗੁਮਾਨੀ ਗਨ ।
 ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਗਨ ਰਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਆਤੇ
 ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗਨ ।
 ੫ ਯਰ ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਗਾਂ, ‘ਸੇਖੀ ਨਾ ਭਾਰੇ ।’”
 ੬ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵੇਈ ਸਰਤੀ ਨਹੀਂ
 ਜਿਹੜੀ ਰਿਮੇ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾ
 ਸੱਕੇ ।
 ੭ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨਿਆਂਰਾਹ ਹੈ, ਆਤੇ ਉਹੀ ਹੈ ਜੇ ਫੈਸਲਾ
 ਰਹਦਾ ਰਿ ਉਹ ਰਿਮ ਨੂੰ ਨਿਵਾਉਂਦਾ ਆਤੇ ਰਿਮ ਨੂੰ
 ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਦਾ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ
 ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ
 ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।
 ੮ ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ।
 ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗੱਬਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਿਆਲਾ ਫੜਿਆ
 ਹੋਇਆ ਹੈ ।
 ਇਹ ਖਿਆਲਾ ਜਹਿਰੀਲੀ ਮੈਯ ਨਾਲ ਭਰਿਆ
 ਹੋਇਆ ਹੈ ।
 ਉਹ ਇਹ ਮੈਯ (ਸਜ਼ਾ) ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਡੋਲਹੋਗਾ
 ਆਤੇ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਰਤਰੇ ਤੱਕ ਖੀ
 ਜਾਣਗੇ ।
 ੯ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਦਾ ਇਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਾਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਸਾਵਾਂਗਾ ।
 1੦ ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾ ਥਾਮੇਂ ਸਰਤੀ
 ਖੋਹ ਲਵਾਂਗਾ,
 ਆਤੇ ਮੈਂ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਤੀ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ ।”
 ਨਿਰਦੇਸਰ ਲਈ: ਸਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ।
 ਆਮਾਫ ਦਾ ਉਮਤਤਿ ਦਾ ਗੀਤ ।
 ੧ ਅਯੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਗਨ ।
 2 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਆਦਰ
 ਰਹਦੇ ਗਨ ।

- ੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦਰ ਸਾਲੋਮ ਵਿੱਚ ਹੈ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਘਰ ਮੀਯੋਨ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਹੈ।
- ੩ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੀਰ ਰਮਾਨ,
ਚਾਲਾਂ, ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰ ਤੋੜੇ
ਮਨ।
- ੪ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਮਾ ਵਾਲੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਯਹਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹੋ
ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਸੀ।
- ੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਤਾਰਤਵਰ
ਹਨ।
- ਧਰ ਗੁਣ ਉਹ ਖੇਤਾਂ ਅੰਦਰ ਮੁਰਦਾ ਖਏ ਹਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰੀਰ ਉਸ ਸਭ ਰਾਮੇ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਖਏ ਹਨ
ਉਹ ਜੋ ਸਭ ਰੁੜ੍ਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਟੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ
ਨਹੀਂ ਰਰ ਸੱਚਿਆ ਸੀ।
- ੬ ਯਾਕੂਬ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਉੱਤੇ
ਗੱਜਿਆ,
ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀ ਫੌਜ ਆਪਣੇ ਰੱਬਾਂ ਅਤੇ ਖੋੜਿਆਂ
ਨਾਲ ਮੁਰਦਾ ਹੋ ਡਿੱਗੀ।
- ੭ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਭਰਮ ਭਰਿਆ ਹੈਂ।
ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਉਦੋਂ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਖਲੇ ਸੱਚਦਾ ਜਦੋਂ ਤੂੰ
ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈਂ।
- ੮-੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਿਆਂਰਾਰ ਵਾਂਗ ਖਲੋਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ
ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਿਆਂ ਦਿੱਤਾ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਨਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ
ਲਿਆ।
- ਉਸ ਨੇ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਨਿਆਂ ਦਿੱਤਾ।
ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਖਾਮੋਸ ਅਤੇ ਡਰੀ ਹੋਈ ਸੀ।
- ੧੦ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਲੋਕ ਤੁਹਾਡਾ ਆਦਰ ਰਹਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ
ਤੁਸੀਂ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।
ਆਦਮੀ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਵੀ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤਿ ਰਰ ਸੱਚਦਾ ਹੈ।
ਬਚੇ ਹੋਏ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
- ੧੧ ਲੋਕੇ, ਤੁਸਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਵਾਅਦੇ
ਰੀਤੇ ਮਨ।
ਗੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਭੇਟ ਰਹੇ ਜਿਸਦਾ ਤੁਸੀਂ ਟਿਰਰਾਰ
ਰੀਤਾ ਸੀ।
- ਗਰ ਥਾਂ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦਾ
ਆਦਰ ਰਹਦੇ ਹਨ।
ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਰੋਲ ਸੁਗਾਤਾਂ ਨਾਲ ਆਉਣਗੇ।
- ੧੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਡੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ;
ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਰ ਲਈ: ਅਦੂਬੂਨ ਲਈ।
ਆਸਾਫ ਦਾ ਟਿੱਕ ਉਸਤਤਿ ਗੀਤ।

੧੩ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ
ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਰੋਂਦਾ ਹਾਂ।

- ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੀ
ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੋ।
- ੨ ਮੇਰੇ ਮਾਲਰ, ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤੇਰੇ
ਰੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਰਾਤ ਭਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖੁਰਾਰਿਆ।
ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਨੇ ਸੁਖੀ ਹੋਣਾ ਨਾਮੰਚੂਰ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।
- ੩ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦਾ ਹਾਂ,
ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ
ਰੀ ਹਾਲ ਹੈ।
ਧਰ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰਰ ਸੱਚਦਾ।
- ੪ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸੋਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।
ਮੈਂ ਰੁੜ੍ਹ ਆਖਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਵੀ ਰੀਤੀ, ਧਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ
ਧਰੇਸਾਨ ਸਾਂ।
- ੫ ਮੈਂ ਅਤੀਤ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦਾ ਰਿਹਾ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਜਿਹੜੀਆਂ
ਬਹੁਤ ਧਰਿਲਾਂ ਵਾਧਰੀਆਂ ਮਨ।
- ੬ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ
ਰਰਦਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ
ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਰਦਾ ਹਾਂ।
- ੭ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, “ਰੀ ਸਾਡਾ ਅਹੋਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਸਦਾ
ਲਈ ਫੱਡ ਗਿਆ ਹੈ?
ਰੀ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਫੇਰ ਰਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੇਗਾ?”
- ੮ ਰੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖਿਆਰ ਸਦਾ ਲਈ ਮੁੱਚ ਗਿਆ ਹੈ?
ਰੀ ਫੇਰ ਰਦੀ ਵੀ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖੋਲੇਗਾ?”
- ੯ ਰੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਿਹਰ ਰਰਨੀ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਹੈ?
ਰੀ ਉਸਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ?”
- ੧੦ ਮੈਂ ਫੇਰ ਮੋਚਿਆ, “ਜਿਹੜਾ ਮਾਮਲਾ ਮੈਨੂੰ ਸਤਾਉਂਦਾ
ਹੈ ਟਿਹ ਹੈ,
ਰੀ ਸਰਬ ਉੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਖੋਹ
ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ?”
- ੧੧ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰੀ ਰੁੜ੍ਹ ਰੀਤਾ।
ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਅਦਭੁਤ ਗੱਲਾਂ ਚੇਤੇ ਹਨ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸਾਂ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਧਰਿਲਾਂ
ਰੀਤੀਆਂ ਮਨ।
- ੧੨ ਮੈਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੋਚਿਆ ਜੇ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਰੀਤਾ ਹੈ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚਿਆ।
- ੧੩ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹ ਧਵਿੱਤਰ ਹਨ।
ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਹਾ ਰੋਟੀ ਮਹਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ੧੪ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜੇ ਜਿਸਨੇ ਅਦਭੁਤ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ
ਹਨ।
ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਦਰਸਾਈ।
- ੧੫ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ
ਬਚਾਇਆ।
ਤੁਸੀਂ ਯਾਕੂਬ ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ ਦੀ ਯੋਲਾਦਾਂ ਨੂੰ
ਬਚਾਇਆ।

੧੬ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਧਾਣੀ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਡਰ ਗਿਆ।

ਭੁੱਖਾ ਧਾਣੀ ਡਰ ਨਾਲ ਰੋਥ ਉੱਠਿਆ।

੧੭ ਮੋਟੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਾਣੀ ਮੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।

ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉੱਚੇ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਰੜਰ ਮੁਟੀ।

ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਤੀਰ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚਮਕੇ।

੧੮ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਗਰਜ ਹੋਈ।

ਬਿਜਲੀ ਨੇ ਮਾੜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਰੋਸਨ ਰੀਤੀ।

ਰੋਬੀ ਆਤੇ ਹਿੱਲੀ ਯਰਤੀ।

੧੯ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਭੁੱਖੇ ਧਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਚੱਲੋ, ਤੁਸੀਂ ਭੁੱਖਾ ਮਰੁੱਦਰ ਧਾਰ ਰੀਤਾ।

ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਰੋਈ ਵੀ ਯੈਰ ਚਿਹਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ।

੨੦ ਤੁਸੀਂ ਮੁਸਾ ਆਤੇ ਹਾਰੂਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ

ਯਗਵਾਈ ਰਨ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ।

ਯਾਮਾਫ ਦਾ ਇੱਕ ਭੰਗਤੀ ਗੀਤ।

੧ ਜੇ ਮੇਰੇ ਲੋਰੇ, ਮੇਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋ।

੨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਸੁਣੋ।

੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਰਹਾਈ ਸੁਣਾਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਯੁਰਾਤਨ ਰਹਾਈ ਸੁਣਾਵਾਂਗਾ।

੪ ਆਮੀਂ ਰਹਾਈ ਸੁਣੀ ਆਤੇ ਆਮੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ।

ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਰਹਾਈ ਸੁਣਾਈ ਮੀ।

੫ ਆਤੇ ਆਮੀਂ ਇਹ ਰਹਾਈ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਾਂਗੇ।

ਮਾਡੇ ਲੋਰ ਆਖਰੀ ਖੀੜੀ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ।

ਆਮੀਂ ਮਾਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹਾਂਗੇ

ਆਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਆਦਭੁਤ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਾਂਗੇ।

੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਾਰੂਥ ਨਾਲ ਰਹਾਰ ਰੀਤਾ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਸਰਹਾ ਦਿੱਤੀ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤੇ।

ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੇਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ

ਯੋਲਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਣ ਨੂੰ ਰਿਹਾ।

੭ ਨਵੇਂ ਬੱਚੇ ਜੰਮਣਗੇ। ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਜਾਣਗੇ। ਆਤੇ ਉਹ

ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰਹਾਈਆਂ ਸੁਣਾਉਣਗੇ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਰ ਆਖਰੀ ਖੀੜੀ ਤੀਰ ਵੀ ਨੇਮ

ਬਾਰੇ ਜਾਣਣਗੇ।

੮ ਇਸੇ ਲਈ, ਉਹ ਲੋਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਵਿੱਚ ਯਰੀਨ ਰੱਖਣਗੇ।

ਉਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀਆਂ ਰਰਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਗੇ।

ਉਹ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਧਾਲਣਾ

ਰਰਨਗੇ।

੯ ਜੇਰ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਸਿੱਖਾਉਣਗੇ, ਫੇਰ ਉਹ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ

ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਖੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਮਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਹ ਲੋਰ ਜਿੱਦੀ ਮਨ, ਉਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਆਤਮੇ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮਨ।

੧੦ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਰੇਲ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰ ਮਨ ਯਰ ਉਹ ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਨੱਸ ਗਏ ਮਨ।

੧੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਰਹਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।

੧੨ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਗਨ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ ਮਨ।

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਭੁਤ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਈਆਂ ਮਨ।

੧੩ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਜੇਯਾਨ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਮਰਤੀ ਵਿਖਾਈ।

੧੪ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਲਾਲ ਮਾਗਰ ਨੂੰ ਚੀਰ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰ ਲੰਘਣ ਵਿੱਚ ਯਗਵਾਈ ਰੀਤੀ।

ਧਾਣੀ ਰੰਧਾਂ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਹੀਂ ਧਾਮੀਂ ਖਲੋਤਾ ਮੀ।

੧੫ ਹਰ ਦਿਨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਇੱਕ ਬੱਦਲ ਨਾਲ ਰੀਤੀ।

ਆਤੇ ਉਸ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਹਰ ਰਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਯੱਗ ਦੀ ਰੋਸਨੀ ਨਾਲ ਰੀਤੀ।

੧੬ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮਾਰੂਥਲ ਆਦਰ ਮਿਲਾ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਯਰਤੀ ਦੀ ਭੁੱਖਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਣੀ ਦਿੱਤਾ।

੧੭ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮਿਲਾ ਵਿੱਚੋਂ ਵਗਦੀ ਨਦੀ ਵਾਂਗ ਧਾਣੀ ਲਿਆਂਦਾ।

੧੮ ਯਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਧ ਰਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।

੧੯ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਯਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਰਫ ਆਪਣੀ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਮੰਤ੍ਰਮਟ ਰਰਨ ਲਈ ਭੋਜਨ ਮੰਗਿਆ।

੨੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਬਾਰੇ ਮਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਆਖਿਆ ਰਿ,

“ਯਰਮੇਸੂਰ ਮਾਨੂੰ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਦੇ ਮੱਦਦਾ ਹੈ?”

੨੧ ਉਸ ਨੇ ਮਿਲਾ ਨੂੰ ਠੇਰਰ ਮਾਰੀ ਮੀ ਆਤੇ ਧਾਣੀ ਦਾ ਗੁੜ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ।

ਯਵੰਮ ਜੀ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਰੋਈ ਆਤੇ ਮਾਮ ਦੇ ਮੱਦਦਾ ਹੈ।”

੨੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਭ ਮੁਣਿਆ ਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਯਾਰੂਥ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਮੀ।

ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਮੀ।

੨੨ ਰਿਉਰਿ ਇਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਅਰੀਨ
ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ।
ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ
ਬਚਾ ਮੱਰਦਾ।
੨੩-੨੪ ਧਰ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉੱਤਲੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ
ਦਿੱਤਾ
ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਉੱਧਰ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਮੰਨ ਦੀ
ਵਰੱਖਾ ਹੋਈ।
ਇੰਝ ਜਾਧਦਾ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਯਾਰਾਮ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਯਾਰਾਮ
ਵਿੱਚਲੇ ਦਰ ਖੁਲ੍ਹ ਗਏ ਹੋਣ
ਯਤੇ ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਗੇਦਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਯਾਰਾਮ ਹੋਰਾਂ ਵਰ੍ਹ
ਧਿਆ ਹੋਵੇ।
੨੪ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਵਾਲਾ ਭੋਜਨ ਖਾਧਾ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਤੁਮਟ ਰਨ ਲਈ ਚੋਖਾ
ਭੋਜਨ ਭੇਜਿਆ ਮੀ।
੨੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯੂਰੇ ਦੀ ਤੋਚ ਗਵਾ ਭੋਜੀ
ਯਤੇ ਬਟੇਰੇ ਵਰਖਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਮਣ ਲਗੇ।
੨੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੋਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਗਵਾ ਵਗਾਈ
ਯਤੇ ਨੀਲਾ ਯਾਰਾਮ ਰਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਰਿਉਰਿ ਉੱਥੇ
ਧੰਡੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਇਤ ਮੀ।
੨੮ ਧੰਡੀ ਠੀਰ ਖੋਮੇ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ
ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਡਿੱਗੇ।
੨੯ ਉੱਥੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਖਾਣ ਲਈ ਰਾਫੀ ਮੀ ਧਰ ਉਨਹਾਂ ਦੀ
ਖਾਣ ਦੀ ਲਾਲਮਾ ਉਨਹਾਂ ਤੋਂ ਧਾਧ ਰਹਾਉਣ ਦਾ
ਰਾਹਣ ਬਣੀ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨਹਾਂ ਲਈ ਉਹ ਲਿਆਇਆ ਜਿਮਦੀ
ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਇੰਡਾ ਰੀਤੀ ਮੀ।
੩੦ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਯਾਧਈਆਂ ਭੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਾਬੂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ
ਰੱਖਿਆ।
ਇਮ ਲਈ ਉਹ ਧੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗੂ ਵਗ ਜਾਣ ਤੋਂ
ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੇਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਗਏ।
੩੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸਾ ਯਾਇਆ ਯਤੇ
ਉਮ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਈਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰ ਸੁੱਟਿਆ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜਵਾਨ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਰਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ
ਰਾਹਣ ਧੈਦਾ ਰੀਤੇ।
੩੨ ਧਰ ਫੇਰ ਵੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗੁਨਾਹ ਰੀਤੇ।
ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਯਦਬੁਤ ਗੱਲਾਂ
ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।
੩੩ ਇਮ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਯਰਬਹੀਣ
ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ
ਰਿਮੇ ਗਦਮੇ ਗਹੀਂ ਖੁਰਾ ਦਿੱਤਾ।
੩੪ ਜਦੋਂ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਇੱਕਾਂ ਨੂੰ
ਯਾਰਿਆ ਦੂਮਰੇ ਉਮ ਵੱਲ ਖੁਝ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ।
ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਨਮਦੇ ਹੋਏ ਯਾਉਦੇ।
੩੫ ਉਹ ਲੋਰ ਯਦਾ ਰਦੇ ਰਹੇ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨਹਾਂ ਦੀ
ਚੱਟਾਨ ਹੈ।

ਉਨਹਾਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਆ ਰਿ ਸਰਬ ਉੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ
ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ।
੩੬ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਯਾਧਿਆ ਰਿ ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਦੇ
ਮੀ
ਧਰ ਉਹ ਝੂਟ ਬੋਲਦੇ ਸਨ।
੩੭ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਮੱਚਮੁੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
ਸਨ।
ਉਹ ਯਾਧਏ ਰਗਰ ਨੂੰ ਵਫਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।
੩੮ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਯਾਵਾਨ ਮੀ। ਉਮ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ
ਧਾਧ ਬਖਸ ਦਿੱਤੇ।
ਯਤੇ ਉਮ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਾਧਏ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਰੋਰਿਆ।
ਉਮ ਨੇ ਯਾਧਏ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ।
੩੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਦਾ ਰੀਤਾ ਰਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਨਮਾਨ
ਸਨ।
ਲੋਰ ਗਵਾ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਵਗਦੀ ਹੈ ਯਤੇ ਚਲੀ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
੪੦ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਖਾਧੁਬਲ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ
ਰਿਨੇ ਵਾਹੀ ਵਿਦ੍ਰੋਹ ਰੀਤਾ।
ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਉਦਾਮ ਰਦ ਦਿੱਤਾ।
੪੧ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਬਰ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ
ਧਰੱਖਿਆ।
ਮੱਚਮੁੱਚ ਉਹ ਇਮਗਾਣੇਲ ਦੀ ਧਵਿੱਤਰ ਗਮਤੀ ਲਈ
ਦੁੱਖ ਦਾ ਰਾਹਣ ਬਣੇ।
੪੨ ਉਹ ਲੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ।
ਉਹ ਭੁੱਲ ਗਏ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ
ਵਾਹੀ ਵੈਰੀਆਂ ਵੇਲੋਂ ਬਚਾਇਆ ਮੀ।
੪੩ ਉਹ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਿਸਮਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ
ਜਿਹੜੇ ਰਿਸਮਯੇ ਮੇਯਾਨ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੀਤੇ ਗਏ
ਸਨ।
੪੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗੂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ।
ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਰ ਧਾਣੀ ਨਹੀਂ ਧੀ ਮੱਰਦੇ ਸਨ।
੪੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੱਖੀਆਂ ਦੇ ਝੰਡ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ
ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਡੰਗ ਖਾਰੇ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਡੰਡੂਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ
ਮਿਸਰੀਆਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਬਰਬਾਦ ਰਦ ਦਿੱਤੀ।
੪੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਉੱਤੇ ਟਿੱਡੀ ਦਲ
ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ
ਯਤੇ ਹੋਰ ਧੈਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਟਿੱਡੇ ਟਿੱਡੀਆਂ।
੪੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਨ
ਲਈ ਗੜ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ
ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਚੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਨ ਲਈ ਵੇਰੇ ਦੀ
ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ।
੪੮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਗਾਂ ਨਾਲ
ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਧਮੂਆਂ ਨੂੰ ਮਗਮਾਗੀ ਨਾਲ ਖਾਰ
ਦਿੱਤਾ।

੪੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਹਿਰ
ਦਰਸਾਇਆ।
ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਦੇ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਨੂੰ
ਭੇਜਿਆ।

੫੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨਿਮੰਦਰ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਦਰਸਾਇਆ।
ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ
ਛੱਡਿਆ।
ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰਨਾਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਰਨ
ਦਿੱਤਾ।

੫੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਜੰਮੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ
ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।
ਉਸ ਨੇ ਗਾਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਪਹਿਲੇ ਖੁੱਤਰ
ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

੫੨ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਆਜ਼ੀ ਵਾਂਗ ਹੱਕ
ਲਿਆ,
ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਮਾਰੂਥਲ ਅੰਦਰ ਲੈ
ਜਾਇਆ।

੫੩ ਉਸ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
ਰਾਹਨੁਮਾਈ ਕੀਤੀ।
ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।
ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ
ਭੁੱਖੇ ਦਿੱਤਾ।

੫੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਆਪਣੇ
ਮੱਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਬਣਾਏ
ਆਪਣੇ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਮ ਦੇ ਸਿਰੇ ਤੱਕ ਕੀਤੀ।

੫੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਧਰਮੀ ਛੱਡਣ ਲਈ
ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਧਰਮੀ ਵਿੱਚੋਂ
ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮਜ਼ਹੂਰ
ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਖਰ ਦਿੱਤਾ।

੫੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਰਥ ਉੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪਰੱਖਿਆ
ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਦਰੋਹ ਕੀਤਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ
ਦਿੱਤਾ।

੫੭ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋ ਗਏ।
ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੈਬੂਰ ਵਾਂਗ ਦਿਸਾਵਾਂ ਬਦਲ ਲਈਆਂ।

੫੮ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉਸਾਰੀਆਂ
ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਕੀਤਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਦੋਸਤਿਆਂ ਦੇ ਬੁੱਝ ਬਣਾਏ ਅਤੇ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਈਰਖਾਲੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

੫੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ
ਰਹਿਰਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ।

ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਤਿਆਗ
ਦਿੱਤਾ।

੬੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੀਲੋਹ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਮੰਗ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ
ਸੀ।

੬੧ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੁਆਰਾ ਕੈਦ ਕਰਨ
ਦਿੱਤਾ।
ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ “ਸੁੰਦਰ ਹੀਰਾ” ਖੋਹ
ਲਿਆ।

੬੨ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ
ਸੀ।
ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਰ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ।

੬੩ ਜਵਾਨ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਾਲ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੇ,
ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ
ਮਨ, ਸੁਗਾਗ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਏ।

੬੪ ਜਾਜ਼ਰ ਮਾਰੇ ਗਏ,
ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਾ ਪਿਟ ਮੱਕੀਆਂ।

੬੫ ਆਖਰਕਾਰ ਮਾਡਾ ਮਾਲਕ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।
ਜਿਵੇਂ ਸਿਧਾਹੀ ਬਹੁਤ ਮੈਲੀ ਖੀਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਠਦਾ
ਹੈ।

੬੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿੱਛਾਓ ਖੱਚ ਦਿੱਤਾ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ
ਮਦਾ ਲਈ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

੬੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗ
ਦਿੱਤਾ,
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

੬੮ ਨਹੀਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ
ਚੁਣਿਆ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੀਐਨ ਧਰਮ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ
ਉਹ ਖਿਆਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੬੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ
ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਿਆ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਾਂਗ
ਹੀ ਮਦਾ ਲਈ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਸਾਰਿਆ।

੭੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਾਸ ਸੇਵਕ ਹੋਣ
ਲਈ ਚੁਣਿਆ।
ਦਾਊਦ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਵਾੜਿਆਂ ਦਾ ਰੱਖਵਾਲਾ ਸੀ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਕੰਮ ਛੁਡਾ ਦਿੱਤਾ।

੭੧ ਦਾਊਦ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਦਾ ਸੀ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਕੰਮ ਛੁਡਾ ਦਿੱਤਾ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾੜਕ
ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਲਰੀਯਤ ਨੂੰ ਖਾਲਣ ਦਾ ਰੰਮ
ਦਿੱਤਾ।

੨੦ ਯੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਸੁੱਧ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਯਗਵਾਈ ਕੀਤੀ।
ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਿਯਾਣਥ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਗਵਾਈ
ਕੀਤੀ।

ਯਾਮਾਫ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ।

੧੯ ^੧ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਧਰਾਈਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ
ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਆਏ ਸਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਦੂਸਿਤ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਮੁਲਮਮ ਨੂੰ ਖੰਡਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

੨ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਗਿਲਝਾਂ
ਯੱਗੇ ਖਾਣ ਲਈ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ
ਜਾਨਵਰਾਂ ਯੱਗੇ ਖਾਣ ਲਈ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।

੩ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਵੈਰੀ ਨੇ ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖਾਠਿਆ
ਯਾ ਤੇ ਸੁੱਟਿਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਆਈਆਂ ਨਾ
ਵਗ ਤੁਰੀਆਂ।

ਕੋਈ ਵੀ ਖੰਦਾ ਨਾਮਾਂ ਦਫਨਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ
ਬਚਿਆ।

੪ ਮਾਡੇ ਗੁਯਾਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ।
ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦੇ ਲੋਕ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਗੁੱਸੇ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਮਾਡਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ।

੫ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਕੀ ਤੁਮੀਂ ਮਦਾ ਲਈ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ
ਕਹਿਰਵਾਨ ਹੋਵੋਗੇ?
ਕੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਟੋਰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮਾਨੂੰ ਯੱਗ ਵਾਂਗ
ਮਾਡੀ ਜਾਣਗੀਆਂ।

੬ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਯਾਧਣੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਵੱਲ ਖੇੜ
ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।
ਯਾਧਣਾ ਗੁੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਵੱਲ ਖੇੜ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ
ਨਾਮ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੇ ਯਾਬੂਬ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਬੂਬ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

੮ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਖੁਰਯਿਆਂ ਦੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਲਈ
ਦੰਡ ਨਾ ਦਿਉ।

ਛੇਤੀ ਕਰੋ, ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਦਖ਼ਾ ਕਰੋ।

ਮਾਨੂੰ ਤੇਰੀ ਕਿੱਤੀ ਜਬੂਰਤ ਹੈ।

੯ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਾ ਤੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ, ਮਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ
ਕਰੋ।

ਮਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰ। ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਉ।

ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਮਹਿਮਾਮਈ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯਾਧਣੇ ਨਾਮ ਦੇ ਚੰਗੇ ਲਈ ਮਾਡੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ
ਦਿਉ।

੧੦ ਮਾਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਕਹਿਣ ਦਿਉ, “ਤੁਹਾਡਾ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?”

ਕੀ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਮੱਕਦਾ?”
ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿਉ ਤਾਂ ਜੇ ਯਮੀਂ
ਵੇਖ ਮੱਕੀਏ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਧਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦੰਡ ਦਿਉ।

੧੧ ਕਿਰਥਾ ਕਰਕੇ ਕੋਈਆਂ ਦੀ ਕੁਰਲਾਟ ਸੁਣੇ।

ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਯਾਧਣੀ ਮਗਾਨ ਕਰਤੀ ਦਾ

ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੇ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ
ਲਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਹੈ।

੧੨ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਡੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤ
ਵਾਗੀ ਦੰਡ ਦਿਉ

ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਗੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦੰਡ
ਦਿਉ।

੧੩ ਯਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖੰਦੇ ਗਾਂ।

ਯਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇਜ਼ਤ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਗਾਂ।

ਯਮੀਂ ਮਦਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਾਂਗੇ।

ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਯਮੀਂ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ
ਕਰਾਂਗੇ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: “ਕਰਾਮ ਦੀ ਕੁਮਦਿਨੀ” ਦੀ ਯੁਨੀ
ਲਈ ਯਾਮਾਫ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ।

੧ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਯਾਜ਼ੀ, ਕਿਰਥਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ
੮੦ ਸੁਣੋ।

ਤੁਮੀਂ ਯਮੁਫ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ (ਲੋਕਾਂ) ਦੀ ਯਗਵਾਈ
ਕਰਦੇ ਹੋ।

ਤੁਮੀਂ ਤੇਜ ਦੇ ਕੁਬੀ ਉੱਥਰ ਸਾਜੇ ਵਾਂਗ ਬਿਰਾਜਮਾਨ
ਹੋ।

ਮਾਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਿਉ।

੨ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਯਾਜ਼ੀ, ਯਾਧਣੀ ਮਗਾਨਤਾ
ਇਫਰਾਈਮ,

ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਯਾ ਤੇ ਮਨਸ਼ਹ ਲਈ ਦਰਸਾਉ।

੩ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਖਰਵਾਨ ਕਰੋ।

ਮਾਨੂੰ ਖਰਵਾਨ ਕਰੋ, ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਉ।

੪ ਯਰੋਵਾਹ ਮਰਥ ਮੁਕਤੀਮਾਨ, ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੀਆਂ
ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਦੋਂ ਸੁਣੋਗੇ।

ਕੀ ਮਦਾ ਲਈ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਹਿਰਵਾਨ ਹੋਵੋਗੇ।

੫ ਤੁਮੀਂ ਯਾਧਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੰਝੂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਤੁਮੀਂ ਯਾਧਣੇ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ
ਹੋਏ ਖਿਆਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਇਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੀਣ ਲਈ ਖਾਈ ਸੀ।

੬ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਗੁਯਾਂਢੀਆਂ ਲਈ ਝਗੜੇ ਦਾ ਕਰਣ
ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਮਾਡੇ ਵੈਰੀ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਗੁੱਸੇ ਗਏ।

੨ ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ
 ਖਰਵਾਨ ਰਹੇ।
 ਮਾਨੂੰ ਖਰਵਾਨ ਰਹੇ, ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਉ।
 ੯ ਯਾਤੀਤ ਵਿੱਚ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ
 ਬੂਟੇ ਵਰਗਾ ਵਿਗਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।
 ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੀ “ਵੇਲ” ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ
 ਮੀ।
 ਤੁਮੀਂ ਹੋਰਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਰਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ
 ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ।
 ਯਾਤੇ ਆਪਣੀ “ਵੇਲ” ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਬੀਜ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।
 ੯ ਤੁਮੀਂ “ਵੇਲ” ਲਈ ਭੂਇ ਤਿਆਰ ਰੀਤੀ। ਤੁਮੀਂ ਇਸਦੀ
 ਜੜ੍ਹ ਦੀ ਮਜਬੂਤੀ ਲਈ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ।
 ਛੇਤੀ ਹੀ “ਵੇਲ” ਸਾਰੀ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਫੈਲ ਗਈ।
 10 ਇਸਨੇ ਖਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ ਮੀ
 ਇਸਦੇ ਖਤਿਆਂ ਨੇ ਦਿਉਦਾਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਛਾਂ
 ਰਹਿੰਦੀ ਮੀ।
 11 ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਖਾਵਾਂ ਭੂਮੱਧ ਮਾਗਰ ਤੱਕ ਫੈਲ
 ਗਈਆਂ
 ਇਸ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਤੱਕ ਫੈਲ
 ਗਈਆਂ।
 12 ਜੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਮੀਂ ਉਹ ਰੰਧਾਂ ਰਿਉਂ ਢਾਗ ਦਿੱਤੀਆਂ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੀ “ਵੇਲ” ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਰਚੀਆਂ
 ਹਨ।
 ਹੁਣ ਹਰ ਲੰਘਣ ਵਾਲਾ ਇਸਦੇ ਅੰਗੂਰ ਤੋੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
 13 ਜੰਗਲੀ ਸੂਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਯਾਤੇ ਯਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ “ਵੇਲ”
 ਨੂੰ ਲਤਾੜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
 ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਯਾਤੇ ਇਸਦੇ ਖੱਤੇ ਖਾ
 ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 14 ਜੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ
 ਵਾਧਮ ਆਉ
 ਯਾਤੇ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਠਾਂ ਆਪਣੀ “ਵੇਲ” ਵੱਲ ਵੇਖੇ
 ਯਾਤੇ ਇਸਦੀ ਸੱਖਿਆ ਰਹੇ।
 15 ਜੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਆਪਣੀ ਵੇਲ ਵੱਲ ਵੇਖੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ
 ਆਪਣੇ ਗੱਥੀਂ ਬੀਜਿਆ ਮੀ।
 ਉਸ ਜਵਾਨ ਬੂਟੇ ਵੱਲ ਵੇਖੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ
 ਲਈ ਉਗਾਇਆ ਮੀ।
 16 ਤੁਹਾਡੀ ਭਿਆਨਕ ਝਿੜਕ ਦੇ ਸਾਰਣ ਇਹ ਇੱਕ ਸੁੱਕੇ
 ਗੇਹੇ ਵਾਂਗ ਸਾੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
 17 ਜੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਨਾਲ ਉਸ ਆਦਮੀ ਰੋਲ
 ਖਰੁੱਚੇ, ਜਿਹੜਾ ਤੇਰੇ ਸੱਜੇ ਗੱਥ ਖੜੋਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਸ ਰੋਲ ਖਰੁੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਖਾਤਿਰ ਵੱਧਣ
 ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਰੀਤੀ ਮੀ।
 18 ਤਾਂ ਯਾਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਫੇਰ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗੇ।

ਮਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਏ
 ਜਾਈਏ।
 15 ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ, ਮਾਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇ
 ਮਾਨੂੰ ਯਮੀਸ ਦੇ ਯਾਤੇ ਯਮੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾਵਾਂਗੇ।
 ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ: “ਰਗਰ ਦੀ ਰੁਮਦਿਨੀ” ਦੀ ਯੁਨੀ
 ਲਈ ਯਾਸਾਫ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ।
 ੧ ਖੁਸ ਹੋਵੇ ਯਾਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਗੀਤ ਗਾਵੇ ਜਿਹੜਾ
 ਮਾਡੀ ਤਾਰਤ ਹੈ।
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖੁਸੀ ਦੇ ਜੈਰਾਰੇ
 ਗਜਾਉ।
 ੨ ਸੰਗੀਤ ਸੁਰੂ ਰਹੇ, ਤੰਬੂਰੀਆਂ ਵਜਾਉ।
 ਮਨਭਾਉਂਦੇ ਰਬਾਬ ਯਾਤੇ ਸਾਰੰਗੀਆਂ ਵਜਾਉ।
 ੩ ਮਸਿਯਾ ਯਾਤੇ ਯੁੰਨਿਆ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵੇਲੇ ਤੁਹੜੀਆਂ
 ਵਜਾਉ
 ਜਦੋਂ ਮਾਡੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
 ੪ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਇਹੀ ਬਿਧੀ ਹੈ।
 ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹੀ ਯਾਦਮ ਯਾਦੂਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।
 ੫ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਇਰਗਰ ਯੂਸੁਫ ਨਾਲ ਰੀਤਾ,
 ਜਦੋਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ
 ਮੀ।
 ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਯਮੀਂ ਉਹ ਭਾਸ਼ਾ ਸੁਣੀ, ਜਿਹੜੀ ਯਮੀਂ
 ਸਮਝਦੇ ਨਹੀਂ ਸਾਂ।
 ੬ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉਤਲਾ
 ਭਾਰ ਲਾਗ ਲਿਆ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਜਬੂਰੀ ਦੀ ਟੋਕਰੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ।
 ੭ ਤੁਮੀਂ ਲੋਕ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੀ। ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ
 ਲਈ ਚੀਰੇ, ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਰਤ ਰੀਤਾ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤੁਫਾਨੀ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਾ
 ਰਿਹਾ ਮੀ ਯਾਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਰੀਬਾਹ ‘ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰੁੱਖਿਆ।”
 ੮ “ਮੇਰੇ ਲੋਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਸੁਣੋ ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਗਰ
 ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਇਸ ਲਈ, ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ।
 ੯ ਉਨਹਾਂ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਯੂਜਾ ਨਾ ਰਹੇ
 ਜਿਨਹਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਵਿਦੇਸੀ ਲੋਕ ਰਹਦੇ ਹਨ।
 10 ਮੈਂ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡਾ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ।
 ਇਸਰਾਏਲ, ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹ
 ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਭੋਜਨ ਰਹਾਵਾਂਗਾ।
 11 “ਯਹ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ,
 ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ।
 12 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਰਨ
 ਦਿੱਤੀਆਂ,

*੨੧:੭ ਮਰੀਬਾਹ ਦੇਖੋ ਰੂਚ 1੭:੧-1੭

ਇਮਰਾਏਲ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਹਿਆ।
 13 ਜੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ
 ਰਹਿੰਦੇ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਜਿਉਣ।
 14 ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦਾ
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੰਦਾ ਜਿਹੜੇ ਇਮਰਾਏਲ
 ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਲਿਆਉਂਦੇ।
 15 ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਵੈਰੀ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬਣਗੇ।
 ਉਹ ਮਦਾ ਲਈ ਦੰਡ ਜਾਣਗੇ।
 16 ਯਰਮੇਸੂਰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਰਣਕ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਦੇਵੇਗਾ।
 ਚੱਟਾਨ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਹਿਰ ਦੇਵੇ ਜਦੋਂ
 ਤੱਕ ਉਹ ਤਿਰਖਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ।”

ਆਸਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ।

1 ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਖਲੋਂਦਾ।
 ੨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
 ੨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਰਿਨਾ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
 ਨਿਯਮ ਖੱਬਯਾਤ ਨਾਲ ਰਹਦੇ ਰਹੋਗੇ।
 ਰਿਨਾ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ
 ਜਾਣ ਦਿਉਗੇ।”
 3 “ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਯਤੀਮਾਂ ਦੀ ਸੁੱਖਿਆ ਰਹੇ,
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਰਾਂ ਦੀ ਸੁੱਖਿਆ ਰਹੇ।
 4 ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਬੇਮਗਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਧਾਮੋਂ ਬਚਾਉ।
 5 “ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਕੀ ਵਾਧਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ
 ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।”
 6 ਮੈਂ ਆਖਦਾ, “ਤੁਸੀਂ ਦੇਵਤੇ ਤੋਂ।
 ਤੁਸੀਂ ਸਰਬ ਉੱਚ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਤੋਂ।
 7 ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮਰ ਜਾਵੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨਾ
 ਖੁੱਦਾ ਹੈ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਮਰ ਜਾਵੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਮਰਦੇ
 ਹਨ।”
 ੮ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਉੱਠੋ, ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ
 ਸਾਰੀਆਂ ਰੰਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰਹੇ।

ਆਸਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ।

੯ ਯਰਮੇਸੂਰ ਚੁੱਘ ਨਾ ਰਹੇ।
 ੧੦ ਆਪਣੇ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਾ ਰਹੇ।
 ਮਿਹਰ ਰਹੇ ਕੁਝ ਤਾਂ ਆਖੋ ਯਰਮੇਸੂਰ।
 ੧੧ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ
 ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਖੜੀਆਂ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਹਮਲਾ
 ਕਰਨਗੇ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੁਫੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ
 ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੧੨ ਤੁਹਾਡੇ ਵੈਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸਾਂ ਕਰ ਰਹੇ
 ਹਨ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਤੁਸੀਂ ਖਿਲਾਫ ਕਰਦੇ ਹੋ।
 ੧੩ ਵੈਰੀ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ, “ਆਉ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਮਿਟਾ ਦੇਈਏ।
 ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਫੇਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਨਾਮ ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ
 ਕਰੇਗਾ।”
 ੧੪ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਸ
 ਕਰਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ
 ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਮੀ ਲੜਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ
 ਗਏ ਹਨ।
 ੧੫ ਉਹ ਵੈਰੀ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁੱਠ ਹੋ ਗਏ:
 ਉਹ ਆਦਮ ਦੇ ਇਮਰਾਈਲੀ ਲੋਕ ਹਨ।
 ਮੇਯਾਬ ਅਤੇ ਹਗਰੀ ਦੇ ਯੋਲਾਦ ਸਥਾਨ,
 ਅੰਮੋਨ ਅਤੇ ਅਮਾਲੇਕ, ਫਲਿਸਤ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਸੂਰ
 ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਸਮੇਤ।
 ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁੱਠ
 ਹੋ ਗਏ ਸਨ।
 ੧੬ ਆਸੂਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਲ ਗਏ ਸਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੂਤ ਦੀਆਂ ਯੋਲਾਦਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ
 ਸਰਤੀਮਾਨੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।
 ੧੭ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਵੈਰੀ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਹਰਾ ਦਿਉ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ
 ਮਿਦਯਾਨ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਮੀ।
 ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਮੀਸਰਾ ਅਤੇ ਕੋਮੋਨ ਨੂੰ ਨਦੀ ਕੰਢੇ
 ਹਰਾਇਆ ਮੀ।
 ੧੮ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਨ-ਦੋਰ ਵਿਖੇ ਹਰਾਇਆ ਮੀ।
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸਾਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੜੀਆਂ।
 ੧੯ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਵੈਰੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਉ।
 ਉਦੋਂ ਹੀ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਓਰੇਬ ਅਤੇ ਜਦੇਬ ਨਾਲ ਕੀਤਾ
 ਮੀ।
 ਉਹੀ ਰਹੇ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਬਰ ਅਤੇ ਸਲਮੁੰਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ
 ਮੀ।
 ੨੦ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜਮੀਨ ਛੱਡਣ
 ਲਈ
 ਸਾਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ।
 ੨੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੱਕ ਦੀ ਫੰਬੀ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦਿਉ।
 ਜੋ ਹਵਾ ਨਾਲ ਉੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਖਿੰਡਾ ਦਿਉ ਜਿਵੇਂ ਹਵਾ
 ਤਿਨਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
 ੨੨ ਵੈਰੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਉ ਜਿਵੇਂ ਅੱਗ ਜੰਗਲ ਨੂੰ
 ਤਬਾਹ ਕਰਦੀ ਹੈ।
 ਜਿਵੇਂ ਜੰਗਲੀ ਅੱਗ ਧਰਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾੜ ਸੁੱਟਦੀ ਹੈ।
 ੨੩ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਫਾਨ ਦੁਆਰਾ ਉਡਾਈ
 ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਯੁੜ ਵਾਂਗ ਦੂਰ ਕੱਢ ਦਿਉ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰ ਦਿਉ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ
 ਤੂਫਾਨ ਵਾਂਗ ਧਰ੍ਹਾਂ ਉਡਾ ਦਿਉ।
 16 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਬਰ ਸਿੱਖਾਉ ਤਾਂ ਜੇ
 ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਕਮਜ਼ੋਰ
 ਹਨ।
 ਫੇਰ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨੀ
 ਚਾਹੁਣਗੇ।
 17 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਮਦਾ ਲਈ ਸਰਮਸਾਰ ਕਰ ਦਿਉ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ
 ਦਿਉ।
 18 ਫੇਰ ਉਹ ਜਾਨਣਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋ।
 ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ।
 ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਰਬ ਉੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋ,
 ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਸਿੱਤੀਬ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕੋਰਹ
 ਯਰਿਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ।

੨ ਮਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਮੰਦਰ
 ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਖਿਲਾਰਾ ਹੈ।
 ੨ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਹੋਰ
 ਵੱਧੇਰੇ ਇੱਤਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ।
 ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹਾਂ।
 ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਰੋਮ-ਰੋਮ ਜਿਉਂਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੰਗ
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ੩ ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ, ਮੇਰੇ ਸਾਜੇ, ਮੇਰੇ
 ਧਰਮੇਸੁਰ,
 ਖੰਛੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਤੇਰੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਘੁੱਟਾ ਬਣਾ ਲਿਆ
 ਹੈ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਜਗਵੇਦੀ ਨੇੜੇ ਆਪਣੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਬਣਾਉਂਦੇ
 ਹਨ
 ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ੪ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਸੁਭਾਗੋ
 ਹਨ।
 ਉਹ ਗਲੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
 ੫ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਗੀਤ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ
 ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਨ।
 ੬ ਉਹ ਬਾਰਾ ਵਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਹਨ
 ਜਿਹੜੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਚਮਕੇ ਵਾਂਗ ਬਣਾਈ ਹੈ।
 ਯਤਝੜ ਦੀ ਵਰੱਖਾ ਖਾਣੀ ਦੇ ਤਲਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।
 7 ਉਹ ਲੋਕੀਂ ਮੀਯੋਨ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ
 ਸਹਿਰੋਂ-ਸਹਿਰ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਹਨ
 ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ।
 ੮ ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਮੇਰੀ ਯੁਰਥਨਾ ਸੁਣੋ।
 ਯਾਕੁਬ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ।
 ੯ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਸੱਖਿਯਕ ਦੀ ਸੱਖਿਯਾ ਕਰੇ।

ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਾਜੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰੇ।
 10 ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚਲਾ ਇੱਕ ਵੀ ਦਿਨ
 ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਦੇ ਗਜ਼ਾਰਾਂ ਦਿਨਾ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।
 ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ
 ਦੁਸਟ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਘਰੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।
 11 ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਸਾਡਾ ਸੱਖਿਯਕ ਆਤੇ ਸੋਰਵਮਈ ਸਾਜਾ
 ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ ਮਿਹਰ ਆਤੇ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਅਮੀਸ
 ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਚੰਗੀ ਸੈਯਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
 ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤੁਰਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਆਖਾ
 ਮੰਨਦੇ ਹਨ।
 12 ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ
 ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਧਰਮੰਨ ਹਨ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਕੋਰਹ ਯਰਿਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ।

1 ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੋ।

੨੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਲਾਵਤਨੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ
 ਵਾਪਸ ਲਿਆ।
 ੨ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦਿਉ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਨਾਹ ਮਿਟਾ ਦਿਉ।
 ੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਰਹਿਰਵਾਨ ਹੋਣਾ ਛੱਡੋ।
 ਯਾਗਲ ਨਾ ਹੋਵੋ।
 ੪ ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ, ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ
 ਰਹਿਰਵਾਨ ਨਾ ਹੋਵੋ,
 ਆਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਧਰਵਾਨ ਕਰ ਲਵੋ।
 ੫ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮਦਾ ਲਈ ਰਹਿਰਵਾਨ ਰਹੋਗੇ?
 ੬ ਮਿਹਰ ਕਰੋ ਆਤੇ ਸਾਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਿਉਣ ਜੋਗੇ ਬਣਾ
 ਦਿਉ।
 ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰੋ।
 7 ਯਹੋਵਾਹ, ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਉ ਆਤੇ ਸਾਨੂੰ ਦਰਸਾਉ
 ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਖਿਲਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ।
 ੮ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜੇ ਕੁਝ ਆਖਿਆ ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ।
 ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਆਤੇ ਵਫਾਦਾਰ
 ਧੈਰੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਅਮਨ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰੱਖਾਂ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਵੱਲ
 ਨਹੀਂ ਧਰਤ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
 ੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਛੇਤੀ ਆਪਣੇ ਧੈਰੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਏਗਾ।
 ਅਸੀਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ
 ਰੁਹਾਗੇ।
 10 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੱਚਾ ਖਿਲਾਰ ਉਸ ਦੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ
 ਮਿਲੇਗਾ।
 ਚੰਗਿਆਈ ਆਤੇ ਅਮਨ ਚੁੰਮਣ ਨਾਲ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
 ਮਵਾਗਤ ਕਰਨਗੇ।
 11 ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਫਾਦਾਰ ਹੋਣਗੇ

ਯੇ ਮਦਰਗ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰੇਗਾ।

^{੧੨} ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਵੇਗਾ।

ਧਰਤੀ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਫਲਮਾਂ ਉਗਾਏਗੀ।

^{੧੩} ਚੰਗੀਆਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯੱਥੇ ਜਾਵੇਗੀ ਯੇ ਉਮਦਾ ਰਾਹ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ।

ਦਾਉਦ ਦੀ ਇੱਕ ਧਰਾਰਥਨਾ।

੨੬ ^੧ ਮੈਂ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਬੇਮਗਰਾ ਆਦਮੀ ਹਾਂ। ਯਹੋਵਾਹ, ਰਿਠਠਾ ਕਰੋ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣੋ ਯੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਉ।

^੨ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਚੇਲਾ ਹਾਂ।

ਰਿਠਠਾ ਕਰੋ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਨੌਕਰ ਹਾਂ।

ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।

ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ।

^੩ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ, ਮੇਰੇ ਉੱਥਰ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰੋ

ਮੈਂ ਮਾਰਾ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਯੱਥੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

^੪ ਜੇ ਮਾਲਕ, ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੌਧਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿਉ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮੇਵਰ ਹਾਂ।

^੫ ਜੇ ਮਾਲਕ, ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਯੇ ਦਯਾਵਾਨ ਹੋ।

ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗਇਤਾ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੋ।

^੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣੋ।

ਰਹਿਮ ਲਈ ਮੇਰੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣੋ।

^੭ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮੰਦਰ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਵੋਗੇ।

^੮ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

^੯ ਜੇ ਮਾਲਕ, ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਉਣ ਯੇ ਤੁਹਾਡੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ।

ਉਹ ਸਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰਨ।

^{੧੦} ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਮਗਨ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਆਦਭੁਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਯੇ ਸਿਰਫ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋ।

^{੧੧} ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਵੋ,

ਮੈਂ ਜੀਵਾਂਗਾ ਯੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਮੰਨਾਂਗਾ।

ਮੇਰੀ ਮਗਇਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ

ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਚੀਜ਼ ਬਣਾ ਸਕਾਂ।

^{੧੨} ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਯੇ ਯੁਰੇ

ਮਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਿ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਸਦਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਾਂਗਾ।

^{੧੩} ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੰਨਾ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਿਹਰੂ ਲੋਕ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹੋ।

^{੧੪} ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜਾਨਮ ਆਦਿਮਾਂ ਦਾ ਟੋਲਾ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਯੇ ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

^{੧੫} ਜੇ ਮਾਲਕ ਤੁਸੀਂ ਦਯਾ ਯੇ ਕਰਿਆ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਸਚ ਵਾਲੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਵਫਾਦਾਰੀ ਯੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋ।

^{੧੬} ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਦਰਸਾ ਦਿਉ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹੋ, ਯੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਹੋਵੇ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮੇਵਰ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਸਰਤੀ ਦਿਉ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮੇਵਰ ਹਾਂ, ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ।

^{੧੭} ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮੰਦਰ ਦਿਉ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਮਗਇਤਾ ਕਰੋਗੇ।

ਇਸ ਨਾਲ ਯੇ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣ ਲਈ

ਯੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਮਗਇਤਾ ਕਰੋਗੇ।

ਕੋਰ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮਤਿ ਗੀਤ।

੨੭ ^੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਧਵੰਤਰ ਧਰਾੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਮੰਦਰ ਬਣਾਇਆ।

^੨ ਯਹੋਵਾਹ ਸੀਯੋਨ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਹੋਰ ਰਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

^੩ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਹਿਰ, ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਧਾਰੇ ਬਹੁਤ ਆਦਭੁਤ ਗੱਲਾਂ ਕੋਲਦੇ ਹਨ।

^੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਰੱਖਦਾ। “ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਮਿਸਰ ਯੇ ਕੁਝ ਬੇਬੀਲੋਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਫਲਿਸਤੀਨੀਆਂ, ਸੂਰ ਯੇ ਇੱਥੇ ਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਨਮੇ ਸਨ।”

^੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸੀਯੋਨ ਉੱਤੇ ਜੰਮੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਸਰਬ ਉੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ।

^੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਰੱਖਦਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਕਿੱਥੇ ਜੰਮਿਆ ਹੈ।

^੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਾਮ ਬੰਦੇ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਨ।

ਉਹ ਗਾ ਯੇ ਨੱਚ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ,

“ਮਾਰੀਆਂ ਸੁਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਯਹੂਸਲਮ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।”

ਰੋਹ ਧਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸਤਤਿ ਦਾ ਟਿੱਕ ਗੀਤ। ਨਿਰਦੇਸਰ
ਲਈ: ਟਿੱਕ ਦੁੱਖਦਾਈ ਬਿਮਾਰੀ ਬਾਰੇ।
ਹੇਮਨ ਅਜਰਾਹੀ ਦਾ ਟਿੱਕ ਭਗਤੀ ਗੀਤ।

੧ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਹੋ।

੨੨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਰਦਾ
ਰਿਗਾ।

੨ ਰਿਰਥਾ ਰਰਦੇ ਮੇਰੀਆਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ
ਦਿਉ।

ਰਹਿਮ ਲਈ ਮੇਰੀਆਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਮੁਣੇ।

੩ ਮੇਰੀ ਯੂਗ ਨੇ ਇਸ ਦਰਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਝੱਲਿਆ ਹੈ।

ਮੈਂ ਛਤੀ ਹੀ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗਾ।

੪ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਰਦਾ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ।
ਉਸ ਬੰਦੇ ਵਰਗਾ ਜਿਹੜਾ ਰਮਜ਼ੇਰੀ ਰਾਰਣ ਜਿਉਣ ਦੇ
ਰਾਬਲ ਨਹੀਂ ਰਿਗਾ।

੫ ਮੁਰਦਾ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਤਲਾਮ ਰਦੇ,
ਮੈਂ ਰਬਰਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਖਈ ਹੋਈ ਟਿੱਕ ਲਾਮ ਵਾਂਗ
ਗਾਂ।

ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਮਾਂ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟੇ
ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ।

੬ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੀ ਉਸ ਖੱਡ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਗਾਂ,
ਤੁਮੀਂ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਹਨੇਰੀ ਥਾਵੇਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

੭ ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਰਹਿਰਵਾਨ ਸੀ ਅਤੇ
ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੮ ਮੇਰੇ ਖਾਹ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ।
ਟਿੱਕ ਅਛੂਤ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਦੂਰੀ ਰੱਖ
ਲਈ ਹੈ।

ਮੈਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੈਦ ਗਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆ
ਸੱਕਦਾ।

੯ ਮੇਰੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਮੇਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਰੋਂਦੀਆਂ ਦੁੱਖ
ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਨਿਰੰਤਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਰਦਾ
ਗਾਂ।

ਮੈਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆਖਣੇ ਹੱਥ
ਉੱਠਾਉਂਦਾ ਗਾਂ।

੧੦ ਅਹੋਵਾਹ, ਰੀ ਤੁਮੀਂ ਮੁਰਦਾ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਰਹਿਸਮੇ
ਰਰਦੇ ਹੋ?

ਰੀ ਖਰੇਤ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਉਸਤਤਿ ਰਰਦੇ
ਹਨ? ਨਹੀਂ।

੧੧ ਮੁਰਦਾ ਬੰਦੇ, ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਖਏ ਹੋਏ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਰ ਦੀ
ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰਰ ਸੱਕਦੇ।

ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਰਦਾ ਲੋਰ ਤੁਹਾਡੀ
ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਰ ਸੱਕਦੇ।

੧੨ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਖਏ ਹੋਏ ਮੁਰਦਾ ਲੋਰ ਤੁਹਾਡੇ ਚਮਤਕਾਰ
ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸੱਕਦੇ।

ਭੁੱਲੇ ਵਿੱਸਰਿਆਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁਰਦਾ ਲੋਰ ਤੁਹਾਡੀ
ਮੁਭਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਰ ਸੱਕਦੇ।

੧੩ ਅਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਆਖ ਰਿਗਾ
ਗਾਂ।

ਮੈਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮੂੰਹ ਹਨੇਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਰਦਾ
ਗਾਂ।

੧੪ ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਰਿਉਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?
ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਿਉਂ ਰਰਦੇ ਹੋ?

੧੫ ਆਖਣੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਅਤੇ
ਬਿਮਾਰ ਮਾਂ

ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁੱਸਾ ਝੱਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੇਮਗਰਾ
ਗਾਂ।

੧੬ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰਹਿਰਵਾਨ ਸੀ
ਅਤੇ ਦੰਡ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਰਿਗਾ ਹੈ।

੧੭ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਦਾ ਚੀਮਾਂ ਅਤੇ ਦਰਦ ਰਿਗਾ ਹੈ।
ਮੈਂ ਮਹਿਮੂਮ ਰਰਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ਮੈਂ ਆਖਣੀਆਂ ਚੀਮਾਂ

ਅਤੇ ਦਰਦਾਂ ਨਾਲ ਡੁੱਬ ਰਿਗਾ ਗਾਂ।

੧੮ ਅਤੇ ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ
ਧਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।
ਸਿਰਫ ਹਨੇਰਾ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀ ਹੈ।

ਅਜਰਾਹੀ ਦੇ ਟੇਬਾਨ ਦਾ ਭਗਤੀ ਗੀਤ।

੨੨ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਧਿਆਰ ਬਾਰੇ ਗਾਵਾਂਗਾ।
੨੨ ਮੈਂ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਉਸਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ
ਗਾਵਾਂਗਾ।

੨ ਅਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ, “ਤੁਹਾਡਾ
ਧਿਆਰ ਸਦੀਵੀ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਿਰੰਤਰ ਅਰਾਮਾਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿੰਦੀ
ਹੈ।”

੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਜੇ
ਨਾਲ ਰਗਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਸੇਵਕ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਰੀਤਾ ਸੀ।

੪ “ਦਾਉਦ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ
ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ।

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬਣਾ
ਦਿਆਂਗਾ।”

੫ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਮੀਂ ਚਮਤਕਾਰ ਰਰਦੇ ਹੋ।

ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਵਰਗ ਤੁਹਾਡੀ ਉਸਤਤਿ ਰਰਦੇ ਹਨ।

ਲੋਰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ।

ਧਵਿੱਤਰ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ।

੬ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ।
“ਦੇਵਤਿਆਂ” ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੁਰਾਬਲਾ
ਨਹੀਂ ਰਰ ਸੱਕਦਾ।

੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਟਿੱਕ ਸਾਥ ਧਵਿੱਤਰ ਇਕੱਠ ਰਹੇਗਾ।

ਉਹ ਦੂਤ ਉਸ ਦੇ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਹਨ ।
 ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਰਯਾ ਵਿੱਚ ਖੜਦੇ ਹਨ ।
 ੮ ਯਹੋਵਾਹ, ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ
 ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
 ਅਸੀਂ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖ ਸੱਕਦੇ
 ਹਾਂ ।
 ੯ ਤੁਸੀਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ
 ਕਰਦੇ ਹੋ ।
 ਤੁਸੀਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਤੂਫਾਨੀ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਕਰ
 ਦਿੰਦੇ ਹੋ ।
 10 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਸਰਬ ਨੂੰ ਗੁਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।
 ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਦੇ ਸਰਤੀਮਾਨੀ ਬਾਜੂ
 ਨਾਲ ਖਿੰਡਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।
 11 ਸਵਰਗ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਭ ਕੁਝ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ
 ਹੈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ।
 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚਲਾ ਸਭ
 ਕੁਝ ਸਾਜਿਆ ।
 12 ਤੁਸੀਂ ਉੱਤਰ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਸਾਜੀ ।
 ਤਾਬੇਰ ਅਤੇ ਹਰਮੋਨ ਦੇ ਧਰਬਤ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦੀ
 ਉਸਤਤਿ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ।
 13 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸਰਤੀ ਹੈ ।
 ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਤੀ ਮਗਨ ਹੈ ।
 ਤੁਹਾਡੀ ਜਿੱਤ ਹੈ ।
 14 ਤੁਹਾਡਾ ਰਾਜ ਸੱਚ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ ਉੱਤੇ ਸਾਜਿਆ
 ਗਿਆ ਹੈ ।
 ਧਿਆਰ ਅਤੇ ਵਫਾਦਾਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤਖਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
 ਤੁਹਾਡੇ ਨੌਕਰ ਹਨ ।
 15 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਫਾਦਾਰ ਸੇਵਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਖੁਸ਼
 ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ,
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਦਯਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ।
 16 ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਨੇਰੀ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਦੇ ਹਨ ।
 17 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਮਤਕਾਰੀ ਸਰਤੀ ਹੋ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ।
 18 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਰੱਖਿਆਰ ਹੋ,
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਯਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਸਾਡਾ ਰਾਜਾ ਹੈ ।
 19 ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਥੇਲੇ ਅਤੇ
 ਆਖਿਆ,
 “ਮੈਂ ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ, ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ
 ਉਸ ਜਵਾਨ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾਇਆ ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਜਵਾਨ ਨੂੰ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣਾਇਆ ।
 20 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਦਾਉਦ ਲਈ ਤੌਰਿਆ,
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਤੇਲ ਨਾਲ ਮਸਰ
 ਕੀਤਾ ।
 21 ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਦਾ ਮਗਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ।

ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਰਤਵਰ
 ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ।
 22 ਵੈਰੀ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਨਾ ਗੁਰਾ ਸੌਂਕਿਆ ।
 ਕਰੂਰ ਬੰਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗੁਰਾ ਸੌਂਕੇ ਸਨ ।
 23 ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤਾ,
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ
 ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ।
 24 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਸਦਾ ਧਿਆਰ ਕਰਾਂਗਾ
 ਅਤੇ ਆਸਰਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਗੁਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ।
 25 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਮਾਲਕ
 ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
 ਅਤੇ ਉਹ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਧੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ ।
 26 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ, ‘ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਹੋ,
 ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋ, ਮੇਰੀ ਚੱਟਾਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ
 ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਹੋ ।’
 27 ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਯਹਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ।
 ਉਹ ਧਰਤੀ ਦਾ ਕਰਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ।
 28 ਮੇਰਾ ਧਿਆਰ ਸਦਾ ਲਈ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਜੇ ਦੀ ਰੱਖਿਆ
 ਕਰੇਗਾ ।
 ਮੇਰਾ ਇਕਰਾਰ ਉਸ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ
 ਹੋਵੇਗਾ ।
 29 ਉਸਦਾ ਯਹਿਵਾਰ ਸਦਾ ਰਹੇਗਾ,
 ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਰਾਜ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਰਾਮ
 ਹਨ ।
 30 ਜੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਐਲਾਦਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਾ
 ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ ਫਿਰ ਮੈਂ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਵਾਂਗਾ ।
 31 ਜੇ ਮੇਰੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਜੇ ਦੀ ਐਲਾਦ ਮੇਰੇ ਨੇਮ ਤੋੜਨਗੇ
 ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਨਗੇ ।
 32 ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਖਤ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ।
 33 ਧਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਧਿਆਰ ਕਦੀ ਨਹੀਂ
 ਖੋਗਾਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਸਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਫਾਦਾਰ ਰਹਾਂਗਾ ।
 34 ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਤੋੜਾਂਗਾ
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤੋੜਾਂਗਾ ।
 35 ਆਪਣੀ ਯਵਿੱਤਰਤਾ ਉੱਤੇ ਸੌਂਧ ਖਾਧੀ ਅਤੇ ਉਸ
 ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਾਂਗਾ ।
 36 ਦਾਉਦ ਦਾ ਯਹਿਵਾਰ ਸਦਾ ਲਈ ਰਹੇਗਾ ।
 ਉਸਦਾ ਧਿਆਰ ਮੁਰਜ ਰਹਿਣ ਤੱਕ ਰਹੇਗਾ ।
 37 ਇਹ ਚੰਨ ਵਾਂਗ ਗੁਮੇਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ । ਆਰਾਮ
 ਸਾਡੇ ਕਰਾਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹਨ ।
 ਇਸ ਕਰਾਰ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ।”
 38 ਧਰ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਉੱਤੇ ਕਰਿਸ਼ਵਾਨ
 ਹੋ ਗਏ

ਯੇਹੋਸ਼ਾਫਾਤ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਦਰਲਿਆਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।
 ੩੯ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰਾਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਰਾਜੇ ਦੇ ਤਾਜ ਨੂੰ ਖਿੰਟੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।
 ੪੦ ਤੁਸੀਂ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮਹਿਰੀ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਢਾਹ ਦਿੱਤੀਆਂ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰਿਲਹੇ ਉਥਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।
 ੪੧ ਜੇ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦੇ ਹਨ, ਉਸਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਉਸ ਦੇ ਗੁਆਛੀ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦੇ ਹਨ।
 ੪੨ ਤੁਸੀਂ ਰਾਜੇ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਜਿੱਤਣ ਦਿੱਤੀ।
 ੪੩ ਜੇ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕੀਤੀ।
 ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਲੜਾਈ ਜਿੱਤਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।
 ੪੪ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਮਦਾ ਉੱਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਡੇਗ ਦਿੱਤਾ।
 ੪੫ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਭਮਾਰ ਕੀਤਾ।
 ੪੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਹੀ ਹੋਰ ਰਿੰਨਾ ਚਿਰ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ?
 ਕੀ ਮਾਨੂੰ ਮਦਾ ਵਾਸਤੇ ਆਣਗੇਲਿਹ ਨੂੰ ਰੋਗੇ?
 ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਰਹਿਰ ਮਦਾ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਬਲਦਾ ਰਹੇਗਾ?
 ੪੭ ਆਦ ਕਰੋ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਰਿੰਨੀ ਛੋਟੀ ਹੈ:
 ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਬੋਝਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਯੇਹੋ ਫੇਰ ਮਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਾਜ਼ਿਆ ਮੀ।
 ੪੮ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਜੀਵੇਗਾ ਯੇਹੋ ਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ।
 ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਕਬਰ ਖਾਮੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ।
 ੪੯ ਜੇ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਉਹ ਖਿਆਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ ਦਰਮਾਇਆ ਮੀ?
 ਤੁਸੀਂ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਵਾਯਦਾ ਕੀਤਾ ਮੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਹੋਵੋਗੇ।
 ੫੦-੫੧ ਜੇ ਮਾਲਕ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਚੇਤੇ ਕਰੋ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਮੀ।
 ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੈਰੀਆਂ ਖਾਮੋਂ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਭਰੀਆਂ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨੀਆਂ ਖਈਆਂ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇਰੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ।
 ੫੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਦਾ ਯੇਹੋ ਮਦਾ ਲਈ ਅਮੀਮ ਦਿਉ।
 ਅਮੀਨ ਫੇਰ ਅਮੀਨ।

ਚੌਥਾ ਭਾਗ

(ਜਬੂਰ ੨੦-੧੦੬)

ਯਰਭੇਸੂਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਮੁਸਾ ਦੀ ਖਰਾਰਬਨਾ।

੧ ਜੇ ਮਾਲਕ, ਤੁਸੀਂ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ ਮਾਡਾ ਖਰ ਰਹੇ ਹੋ।

੨੦

੨ ਜੇ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਖਰਬਨਾਂ ਦੇ ਖੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਯੇਹੋ ਯਰਤੀ ਯੇਹੋ ਦੁਨੀਆਂ ਮਾਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਯਰਭੇਸੂਰ ਮੀ।
 ਜੇ ਯਰਭੇਸੂਰ ਤੁਸੀਂ ਮਦਾ ਰਹੇ ਹੋ ਯੇਹੋ ਤੁਸੀਂ ਮਦਾ ਰਹੋਗੇ, ਜੇ ਯਰਭੇਸੂਰ।
 ੩ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਮ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋ।
 ਯੇਹੋ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।
 ੪ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰ ਮਾਲ ਕੱਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੇਹੋ ਰਾਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ।
 ੫ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਖਰ੍ਹਾਂ ਗੁੱਝ ਸੁੱਟਦੇ ਹੋ। ਮਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇੰਦਰ ਸੁਖਨੇ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਯੇਹੋ ਮਦੇਰ ਨੂੰ ਅਮੀ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।
 ਅਮੀ ਖਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਂ।
 ੬ ਖਾਰ ਮਦੇਰ ਵੇਲੇ ਉਘਦਾ ਹੈ,
 ਯੇਹੋ ਸਾਮ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਯੇਹੋ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ੭ ਜੇ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਮਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁੱਸਾ ਉਥਾਹ ਕਰ ਮੱਦਦਾ ਹੈ।
 ਮਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਰਹਿਰ ਤੋਂ ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।
 ੮ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਖਾਰੇ ਮਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਮਾਡਾ ਹਰ ਲੁਕਵਾਂ ਗੁਨਾਹ ਵੀ ਵੇਖ ਲੈਂਦੇ ਹੋ।
 ੯ ਤੁਹਾਡਾ ਰਹਿਰ ਮਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਮੱਦਦਾ ਹੈ।
 ਮਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮਰਗੋਮੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
 ੧੦ ਇਹੋ ਹੋ ਮੱਦਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਅਮੀ ੭੦ ਮਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜੀਵੀਏ।
 ਜੇ ਅਮੀ ਗਲੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਮਰ ੨੦ ਮਾਲਾ ਹੋ ਮੱਦਦੀਆਂ ਹਨ।
 ਮਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਮਖਤ ਮਿਹਨਤ ਯੇਹੋ ਵਿਅਰਥ ਖਰਾਖਰੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹਨ।
 ਫਿਰ ਅਚਾਨਕ, ਮਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਯੇਹੋ ਅਮੀ ਦੂਰ ਉੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।
 ੧੧ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਖੁਰੀ ਮਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਮੱਦਦਾ, ਯਰਭੇਸੂਰ।
 ਖਰ ਜੇ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਾਡਾ ਡਰ ਯੇਹੋ ਆਦਰ ਓਨਾ ਹੀ ਵੱਡਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁੱਸਾ।
 ੧੨ ਮਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉ ਕਿ ਮਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਰਿੰਨੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਹਨ
 ਯੇਹੋ ਜੇ ਅਮੀ ਮੱਚਮੁੱਚ ਸਿਆਣੇ ਬਣ ਮੱਦਦੀਏ।
 ੧੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਮਾਡੇ ਵੱਲ ਮਦਾ ਲਈ ਵਾਖਮ ਆ ਜਾਉ।
 ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਉੱਥਰ ਮਿਹਰ ਕਰੋ।
 ੧੪ ਹਰ ਮਦੇਰ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਆਰ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿਉ।
 ਮਾਨੂੰ ਖਰਮੰਨ ਹੋਣ ਦਿਉ ਯੇਹੋ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਮਾਨਣ ਦਿਉ।
 ੧੫ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਖਰ੍ਹਤ ਉਦਾਮੀ ਯੇਹੋ ਮਾਡੇ ਵਿੱਚ ਖਰ੍ਹਤ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਗੁਣ ਮਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦਿਉ।

¹⁶ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਚਮਤਕਾਰ ਵੇਖਣ ਦਿਉ ਜਿਹੜੇ
ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਰਨ ਖੋਗੋ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਿਮਾ ਵੇਖਣ
ਦਿਉ।

¹⁷ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਆਮੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਆਮੀਂ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਧਰਮੰਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੀਏ।
ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮੀਂ ਮਾਧਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ
ਕਰਦਿਆਂ

ਅਤੇ ਮਹਾਰਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਵੇ।

¹⁸ ਤੁਸੀਂ ਸਰਬ ਉੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਨੁਕਲ ਲਈ ਜਾ
ਸੱਕਦੇ ਹੋ।

੯੧

ਤੁਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਕੋਲ ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਹੋ।

² ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਮੇਰਾ ਰਿਲਾਜ ਹੋ।
ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।”

³ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੁੱਧੇ ਖਤਰਿਆਂ ਕੋਲੋਂ
ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ।

⁴ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਹੋ।
ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਖੰਡੀ
ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਖੰਡ ਖਿਲਾ ਕੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕ ਢਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ
ਲਈ ਇੱਕ ਕੰਧ।

⁵ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਅਤੇ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀ ਦੇ ਤੀਰਾਂ ਤੋਂ
ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

⁶ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਯਾਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ, ਜਿਹੜੀਆਂ
ਦੁਖਿਕ ਵੇਲੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

⁷ ਤੁਸੀਂ ਗਜ਼ਰਾਂ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਉਗੇ।
ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ੧੦,੦੦੦
ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਵੇਗਾ।

ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੱਥ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸੱਕਦੇ।

⁸ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸਮਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

⁹ ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ
ਹੋ,

ਤੁਸੀਂ ਸਰਬ ਉੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੁਰੱਖਿਆ
ਟਿਕਾਣਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

¹⁰ ਕੋਈ ਮੰਦੀ ਗੱਲ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੇਗੀ।

ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

¹¹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼
ਰੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਵੋਗੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ
ਹਰ ਥਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨਗੇ।

¹² ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੜ ਲੈਣਗੇ,
ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਧੈਰ ਧੱਕਿਆ ਉੱਤੇ ਨਾ ਵਜੇ।

¹³ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮੌਰਾਂ ਅਤੇ ਜਹਿੀਲੇ ਮੱਧਾਂ ਉੱਧਰ
ਤੁਰਨ ਦੀ ਸਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

¹⁴ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਜੇ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਭਰੋਸਾ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧੈਰੇਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ
ਨਾਮ ਦੀ ਉਧਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

¹⁵ ਮੇਰੇ ਧੈਰੇਕਾਰ ਮੈਨੂੰ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਖੁਸ਼ਕਰਨਗੇ, ਅਤੇ
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਕਰ ਮੁਣਾਂਗਾ।

ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਸੀਬਤ ਆਵੇਗੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਅੰਗ-ਮੰਗ ਹੋਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨ
ਦੇਵਾਂਗਾ।

¹⁶ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧੈਰੇਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇਵਾਂਗਾ।
ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ।”

ਮਥਤ ਲਈ ਉਮਤਤਿ ਦਾ ਗੀਤ।

¹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਨੀ ਚੰਗੀ ਹੈ।

੯੨

ਜੇ ਸਰਬ ਉੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ
ਚੰਗੀ ਹੈ।

² ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਬਾਰੇ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ

ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗਾਉਣਾ ਚੰਗਾ
ਹੈ।

³ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਦਸ ਤਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਜ਼ਾਂ
ਉੱਤੇ,

ਸਾਰੰਗੀਆਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਸਬਾਬਾਂ ਉੱਤੇ ਸੰਗੀਤ
ਬਜਾਉਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ।

⁴ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ
ਖੁਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।

ਆਮੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

⁵ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੀਆਂ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ
ਸਨ।

ਸਾਡੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਸਮਝਣੇ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ
ਹਨ।

⁶ ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਧਮੁਕਾ ਕੇ ਵਰਗੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹਨ।
ਆਮੀਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਰਗੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ
ਸਮਝ ਸੱਕਦੇ।

⁷ ਦੁਸਮਣ ਲੋਕ ਖਾਹ-ਫੁਸ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਉਂਦੇ ਅਤੇ ਮਰ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਿਰਾਸ਼ਰ ਗੱਲਾਂ ਉਹ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

⁸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਮਤਿਕਾਰੇ
ਜਾਵੋਗੇ।

⁹ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਣਗੇ।

ਉਹ ਸਾਰੇ ਖੰਦੇ ਜਿਹੜੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਚਦੇ ਹਨ
ਉਥਾਹੁ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

^{੧੦} ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣਾ ਦਿਉਂਗੇ।

ਮੈਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਇੰਚ ਮਾਨੁਹ ਵਰਗਾ
ਹੋਵਾਂਗਾ।

ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਾਮ ਰਾਜ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।

ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜਗੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਮਲਿਆ
ਸੀ।

^{੧੧} ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ।

ਉਹ ਮੈਂਟੇ ਝੋਟਿਆਂ ਵਰਗੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ
ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਮੈਂ ਉਹ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੇਰੇ ਖਾਥੇ ਆਖ ਰਹੇ
ਹਨ।

^{੧੨} ਚੰਗੇ ਖੰਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਹੋਏ ਲਬੋਠਾਨ
ਦੇ ਸਰੂ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ।

^{੧੩} ਚੰਗੇ ਖੰਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲਾਂ
ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਖਜੂਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ।

^{੧੪} ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੁਸ਼ਾਹੀ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ,

ਉਹ ਜਵਾਨ ਆਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਫਲ
ਦਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

^{੧੫} ਉਹ ਉੱਥੇ ਹਰ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹਨ

ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ਉਹ ਮੇਰੀ ਚੱਟਾਨ ਹੈ

ਆਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

^੧ ਯਹੋਵਾਹ ਸ਼ਾਜਾ ਹੈ।

੨੩

ਉਹ ਮਹਿਮਾ ਆਤੇ ਸਰਤੀ ਨੂੰ ਵਸਤਰਾਂ ਵਾਂਗ
ਪਹਿਨਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ
ਹੈ।

ਇਹ ਨਹੀਂ ਹਿੰਲਣਗੇ ਆਤੇ ਇਹ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ
ਹੋਵੇਗੀ।

^੨ ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡਾ ਸ਼ਾਜ ਸਦੀਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਸਦੀਵੀ ਤੇਰ ਤੇ ਜੀਵਿਤ ਰਹੋ ਹੋ।

^੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਨਦੀਆਂ ਦਾ ਸੋਰ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਹੈ।

ਟਰਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਬਹੁਤ ਸੋਰੀਲੀਆਂ
ਹਨ।

^੪ ਸਾਗਰ ਦੀਆਂ ਟਰਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਬਹੁਤ
ਸੋਰੀਲੀਆਂ ਹਨ।

ਯਰ ਉੱਚਾ ਯਹੋਵਾਹ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਹੈ।

^੫ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮ ਸਦਾ ਲਈ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਤੁਹਾਡਾ ਯਵਿੰਤਰ ਮੰਦਰ ਸਦਾ ਲਈ ਖਲੋਤਾ ਰਹੇਗਾ।

੨੪

^੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋ, ਜਿਹੜਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
ਦੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਲੋਰਾਂ
ਲਈ ਦੰਡ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

^੨ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮੁਨਸਫ ਹੋ।

ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿਉ, ਜਿਸਦੇ ਉਹ
ਯਥਿਕਾਰੀ ਹਨ।

^੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੰਦੇ ਲੋਰ ਰਿਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਣਗੇ?
ਹੋਰ ਰਿਨਾ ਕੁ ਚਿਰ, ਯਹੋਵਾਹ।

^੪ ਉਹ ਦੋਸੀ ਹੋਰ ਰਿਨਾ ਕੁ ਚਿਰ,

ਯਥਾਣੇ ਮੰਦੇ ਰਾਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੜਾਂ ਮਾਰਨਗੇ?

^੫ ਯਹੋਵਾਹ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

^੬ ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਰ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ
ਰਹਿੰਦੇ ਯਰਦੋਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਯਤੀਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਹਨ।

^੭ ਆਤੇ ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ
ਮੰਦੇ ਕਾਰੇ ਕਰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ।

ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ
ਯਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਿ ਕੀ ਵਾਧਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

^੮ ਮੰਦੇ ਲੋਰੇ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਮੁਰਖ ਹੋ,

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਬਰ ਕਦੋਂ ਸਿੱਖੋਗੇ?

ਤੁਸੀਂ, ਮੰਦੇ ਲੋਰੇ ਰਿਨੇ ਬੁੱਧੁ ਹੋ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

^੯ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕੰਨ ਬਣਾਏ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ
ਕੰਨ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਗੇ।

ਉਹ ਸੁਣ ਸੱਕਦਾ ਰਿ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਬਣਾਈਆਂ, ਇਸ ਲਈ
ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਗੀਆਂ,

ਉਹ ਜੋ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਦੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।

^{੧੦} ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਏਗਾ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ
ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^{੧੧} ਯਰਮੇਸੁਰ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਰਿ ਲੋਰ ਕੁਝ ਦੇ ਖੁੱਲੇ ਵਾਂਗੂ
ਹਨ।

^{੧੨} ਜਿਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਆਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਜੀਵਨ ਜਾਂਚ
ਸਿੱਖਾਵੇਗਾ।

^{੧੩} ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਖੰਦੇ ਦੀ ਸਾਂਤ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ
ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋਗੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਮੁਸੀਬਤ
ਆਵੇਗੀ।

ਤੁਸੀਂ ਸਾਂਤ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਮਦਦ
ਕਰੋਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿ ਮੰਦੇ ਲੋਰ ਆਪਣੀਆਂ

ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇ ਜਾਂਦੇ।

^{੧੪} ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗੇਗਾ।

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗਾ।

^{੧੫} ਫੇਰ ਇਨਸਾਫ ਹੋਵੇਗਾ, ਆਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਰਧੰਦਤਾ
ਆਵੇਗੀ,

ਆਤੇ ਫਿਰ ਇੱਥੇ ਚੰਗੇ ਆਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ।

- 16 ਰਿਸੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਨੇ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਵਿੱਚ
ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ।
ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ
ਲਈ ਨਹੀਂ ਖਲੋਤਾ ਜਿਹੜੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਕਰਦੇ
ਹਨ ।
- 17 ਆਤੇ ਜੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਾ ਰੀਤੀ ਹੁੰਦੀ,
ਮੈਨੂੰ ਮੌਤ ਨੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਣਾ ਸੀ ।
- 18 ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲਾ ਸਾਂ,
ਯਹ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘੋਰੇਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਮਗਾਰਾ
ਦਿੱਤਾ ।
- 19 ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਫਿਕਰਮੰਦ ਆਤੇ ਬੇਚੈਨ ਸਾਂ ।
ਯਹ ਹੋ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸੂਚਨ ਧਰੁੰਚਾਇਆ
ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਯਰਮੰਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।
- 20 ਹੋ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਭਿਰਮਟ ਨਿਆਰਾਗਾਂ ਦੀ
ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ।
ਉਹ ਮੰਦੇ ਨਿਆਰਾਗ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਜੀਣਾ ਦੁਬਰ ਕਰਨ
ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ।
- 21 ਉਹ ਨਿਆਰਾਗ ਨੌਕਰ ਬੰਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ
ਹਨ ।
ਉਹ ਮਾਮੂਮ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ।
- 22 ਯਹ ਉੱਚੇ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਮੇਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ
ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੈ ।
ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੀ ਚੱਟਾਨ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ
ਸਥਾਨ ਹੈ ।
- 23 ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਨਿਆਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ
ਕਾਰਿਆਂ ਦਾ ਦੰਡ ਦੇਵੇਗਾ ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਨਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ।
ਅਹੋਵਾਹ, ਮਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਨਿਆਰਾਗਾਂ
ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰੇਗਾ ।

- ੯੫** ਆਉ, ਅਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੀਏ ।
ਆਉ, ਉਸ ਚੱਟਾਨ ਲਈ, ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਜੈਕਾਰੇ
ਗਾਈਏ ।
ਜਿਹੜੀ ਮਾਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ।
- 2 ਆਉ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬੰਨਵਾਦ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਈਏ
ਆਉ ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਯਰਮੰਨ ਗੀਤ ਗਾਈਏ ।
- 3 ਕਿਉਂਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਹੀ ਮਹਾਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ।
ਉਹੀ ਮਹਾਨ ਰਾਜਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ “ਹੋਰਨਾਂ ਮਾਰੇ
ਦੇਵਤਿਆਂ” ਉੱਤੇ ਹੁਕਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
- 4 ਸਭ ਤੋਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਗੁਫਾਵਾਂ ਆਤੇ ਉੱਚੇ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਧਰਾੜ
ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਹਨ ।
- 5 ਮਾਗਰ ਉਸਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਜਿਲਾ ਸੀ ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣਿਆਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਮੁੜੀ ਯਰਤੀ
ਬਣਾਈ ਸੀ ।
- 6 ਆਉ, ਨੀਵੇਂ ਝਰੀਏ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰੀਏ ।

- ਆਉ ਉਸ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੀਏ ਜਿਸਨੇ
ਮਾਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ।
- 2 ਉਹ ਹੀ ਮਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ।
ਆਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਾਂ ।
ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਹਾਂ
ਜੋ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀਏ ।
- 3 ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਜਿੰਦੀ ਨਾ ਬਣੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ
ਮੇਰੀਬਾਹ ਵਿੱਚ ਸੀ,
ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂਬਲ ਅੰਦਰ ਮਾਮਾ ਵਿਖੇ ਸੀ ।
- 4 ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਯਰੱਖ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਰੱਖਿਆ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖ ਲਿਆ, ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਸਾਂ ।
- 5 ਮੈਂ ਚਾਲਹੀਆਂ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬਰ ਨਾਲ
ਰਿਹਾ ।
ਆਤੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ, ਉਹ ਵਫਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ,
ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ
ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਟਿਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।”
- 6 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਗੁੱਸੇ ਸਾਂ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਮੌਯ ਖਾਧੀ ਕਿ,
ਉਹ ਮੇਰੀ ਅਗਾਮ ਦੀ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ
ਹੋਣਗੇ ।”

- ੯੬** ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਗੀਤ
ਗਾਵੋ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ।
ਮਾਗੀ ਦੁਨੀਆਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਗੀਤ ਗਾਵੋ ।
- 2 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਗਾਵੋ । ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦਿਉ ।
ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਦੱਸੋ । ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਸਦੀ ਖੁਰਤੀ ਬਾਰੇ
ਦੱਸੋ ।
- 3 ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਿੰਨਾ ਗੌਰਵਮਈ
ਹੈ ।
ਹਰ ਥਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ
ਦੱਸੋ ।
- 4 ਅਹੋਵਾਹ ਮਹਾਨ ਹੈ ਆਤੇ ਉਮਤਤਿ ਯੋਗ ਹੈ ।
ਉਹ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ “ਦੇਵਤਿਆਂ” ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਭਰਮ
ਭਰਿਆ ਹੈ ।
- 5 ਯਰਾਈਆਂ ਕੋਲਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ “ਦੇਵਤੇ” ਵਿਅਰਥ ਹਨ ।
ਯਹ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਵਰਗ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕੀਤੀ ।
- 6 ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਮਹਿਮਾ ਚਮਕ ਰਹੀ ਹੈ ।
ਤਾਰਤ ਆਤੇ ਸੂਰਜ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦਰਾਂ
ਵਿੱਚ ਹੈ ।
- 7 ਯਰਿਵਾਹੇ ਆਤੇ ਕੋਏ ਉਮਤਤਿ ਦੇ
ਆਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਵੋ ।
- 8 ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੋ
ਆਪਣੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਲੈ ਕੇ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਜਾਵੋ ।
- 9 ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਉਸ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ
ਕਰੋ,
ਯਰਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਵਾਸੀ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰੀਂ ।
- 10 ਕੋਏ ਨੂੰ ਆਨੰਦ ਕਰ ਦਿਉ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਰਾਜਾ ਹੈ ।

ਇਸ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ,
 ਅਗੇਵਾਹ ਬੇਲਾਗ ਹੋਕੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਹੇਗਾ।
 ११ ਜੇ ਆਰਾਮ ਖੁਸ਼ ਹੋ, ਜੇ ਯਰਤੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾ।
 ਜੇ ਮਰੁੱਦਰ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚਲੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਦੀਆਂ
 ਰਿਲਾਕਸੀਆਂ ਮਾਰੇ।
 १२ ਜੇ ਖੇਤੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਗਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਸੈਯਾ,
 ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ।
 ਜੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਰੁੱਖ ਗਾਢੇ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ।
 १३ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ,
 ਅਗੇਵਾਹ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਹਨ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ
 ਹੈ।
 ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇਨਸਾਫ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ
 ਰਾਜ ਰਹੇਗਾ।

੧ ਅਗੇਵਾਹ ਰਾਜ ਰਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਖੁਸ਼ ਹੈ।
 ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼, ਖੁਸ਼ ਹਨ।
 ੨ ਅਨਘੋਰ ਬੱਦਲਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
 ਚੰਗਿਆਈ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ
 ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।
 ੩ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਅੱਗ ਬਲਦੀ ਹੈ
 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਦੀ ਹੈ।
 ੪ ਉਸਦੀ ਬਿਜਲੀ ਚਮਕ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਚਮਕਦੀ ਹੈ
 ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 ੫ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ
 ਯਰਬਤ ਮੋਮ ਵਾਂਗ ਖਿਘਲਦੇ ਹਨ।
 ੬ ਜੇ ਸਵਰਗਾ, ਉਸਦੀ ਚੰਗਿਆਈ ਬਾਰੇ ਦੱਸ।
 ਹਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਵੇਖਣ ਦਿਉ।
 ੭ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ “ਦੇਵਤਿਆਂ” ਬਾਰੇ ਡੀਂਗਾ ਮਾਰਦੇ ਹਨ।
 ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ “ਦੇਵਤੇ” ਝੁਕ ਜਾਵਣਗੇ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ
 ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨਗੇ।
 ੮ ਜੇ ਸੀਐਨ ਗੁਣ ਖੁਸ਼ ਹੋ।
 ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ।
 ਰਿਉਰਿ ਅਗੇਵਾਹ ਸਿਆਣੇ ਨਿਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ੯ ਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਅਗੇਵਾਹ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਯਰਤੀ
 ਦੇ ਹਾਰਮ ਹੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤਿਆਂ “ਦੇਵਤਿਆਂ” ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਹੋ।
 ੧੦ ਜਿਹੜੇ ਖੰਦੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਬਦੀ
 ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ
 ਹੈ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਰੇ ਵਿਯਕਤੀਆਂ ਤੋਂ
 ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ੧੧ ਨੇਕ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਸੋਮਨੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਚਮਕਦੀ ਹੈ।
 ੧੨ ਚੰਗੇ ਲੋਕੇ, ਅਗੇਵਾਹ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ।
 ਉਸ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੋ।

ਉਮਤਤਿ ਦਾ ਟਿੱਕ ਗੀਤ।

੧ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਗੀਤ ਗਾਢੇ
 ੨ ਰਿਉਰਿ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਨਵੇਂ ਚਮਤਕਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ।
 ਉਸਦੀ ਯਵਿੱਤਰ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਨੇ
 ਟਿੱਕ ਵਾਰੇ ਫੇਰ ਜਿੱਤ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਯਰਦਾਨ ਕੀਤੀ
 ਹੈ।
 ੩ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਕੋਈ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ
 ਦਰਮਾਈ ਹੈ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੰਗਿਆਈ
 ਦਰਮਾਈ।
 ੪ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
 ਲਈ ਵਫਾਦਾਰੀ ਨੂੰ ਆਦ ਕੀਤਾ।
 ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਮਾਡੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸੱਖਿਆ
 ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦੇਖੀ।
 ੫ ਜੇ ਯਰਤੀ ਉਤਲੇ ਹਰ ਵਿਯਕਤੀ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ
 ਦੇ ਬਰਬਤ ਗਜਾਉ।
 ਛੇਤੀ ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ।
 ੬ ਜੇ ਰਬਾਬ, ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰ।
 ਰਬਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਸੰਗੀਤ, ਉਸਦੀ
 ਉਮਤਤਿ ਕਰ।
 ੭ ਨਰਸਿੰਘੇ ਅਤੇ ਵੰਝਲੀਆਂ ਵਜਾਉ,
 ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਗਰੇ ਮਾਰੋ।
 ੮ ਯਰਤੀ ਅਤੇ ਮਰੁੱਦਰ, ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚਲੇ
 ਸਭ ਰਾਮੇ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਗਾਉਣ ਦਿਉ।
 ੯ ਜੇ ਨਦੀਉ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾਉ।
 ਸਾਰੇ ਧਰਾੜੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਗੀਤ ਗਾਢੇ।
 ੧੦ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਗਾਢੇ,
 ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਆ
 ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ।
 ਉਹ ਚੰਗਿਆਈ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ।
 ੧ ਅਗੇਵਾਹ ਰਾਜਾ ਹੈ।
 ੨ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਨੂੰ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬਣ ਦਿਉ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੇਜ ਦੇ ਕਰੂਬੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜੇ ਵਾਂਗ ਬੈਠਾ ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬਣ ਦਿਉ।
 ੩ ਅਗੇਵਾਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਸੀਐਨ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਹੈ।
 ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਗਨ ਆਗੂ ਹੈ।
 ੪ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਨ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਨਾਮ ਭਰਮ ਭਰਿਆ ਹੈ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਯਵਿੱਤਰ ਹੈ।
 ੫ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਰਾਜਾ ਇਨਸਾਫ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗਿਆਈ ਬਣਾਈ।
 ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ
 ਲਿਆਂਦੀ।
 ੬ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੋ,

ਜਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਚੌਰੀ *ਉੱਤੇ
ਉਪਾਮਨਾ ਰਹੇ।
੬ ਖੁਸ਼ਾ ਜਾਤੇ ਗਾਨੂਨ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਜਾਜਰ ਮਨ।
ਜਾਤੇ ਸਮੁਏਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੀ ਜਿਸਨੇ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਖੁਸ਼ਾਹਿਯਾ ਮੀ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮਰਥਨਾ ਰੀਤੀ
ਜਾਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ।
੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬੱਦਲ ਦੇ ਬੰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬੋਲਿਆ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮੰਨੇ
ਜਾਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੇਮ ਧਰਦਾਨ ਰੀਤਾ।
੮ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
ਧਰਮਰਥਨਾ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ।
ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਖਸ਼ਣ
ਹਾਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋ।
ਜਾਤੇ ਤੁਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਦੰਡ
ਦਿੰਦੇ ਹੋ।
੯ ਸਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹੇ,
ਉਸ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਧਰਬਤ ਵੱਲ ਸਿਜਦਾ ਰਹੇ ਜਾਤੇ
ਉਸਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਹੇ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਯਵਿੱਤਰ।

ਯੰਨਵਾਦ ਦਾ ਗੀਤ।

੧੦੦ ੧ ਜੇ ਧਰਤੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾ।
੨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹਿਦਿਆਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ।
ਧਰਮੰਨ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਜਾ।
੩ ਜਾਣ ਲਵੇ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।
ਉਸ ਨੇ ਆਸਾਂ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ। ਆਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰ ਹਾਂ,
ਆਸੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਹਾਂ।
੪ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਯੰਨਵਾਦ ਦੇ ਗੀਤ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇ।
ਉਸ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਉਸਤਤਿ ਦੇ ਗੀਤ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇ।
ਉਸਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹੇ ਜਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਆਮੀਸ
ਦੇਵੇ।
੫ ਯਹੋਵਾਹ ਸੁਭ ਹੈ।
ਉਸਦਾ ਧਿਆਰ ਸਦੀਵੀ ਹੈ।
ਆਸੀਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਉਸ ਉੱਤੇ
ਵਿਸਵਾਸ ਰਹ ਸੱਦੇ ਹਾਂ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧੦੧ ੧ ਮੈਂ ਧਿਆਰ ਜਾਤੇ ਨਿਰਧੰਬਤਾ ਦੇ ਗੀਤ
ਗਾਵਾਂਗਾ।
ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੀਤ ਸੁਣਾਵਾਂਗਾ।
੨ ਮੈਂ ਗੁਸਿਆਰੀ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਮੁਬਰਾ ਜੀਵਨ ਜੀਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਜਾਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਯਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਜੀਵਾਂਗਾ।
ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਰਵੇਂ ਜਾਵੇਂਗੇ?

੩ ਮੈਂ ਜਾਪਣੇ ਸਾਗਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਰਤੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੋਧੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦਦਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ।
੪ ਮੈਂ ਇਮਾਨਦਾਰ ਬਣਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਕੋਈ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ।
੫ ਜੇ ਕੋਈ ਖਿੱਠ ਖਿੱਛੇ ਜਾਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਬਾਰੇ ਮੰਦਾ
ਬੋਲਦਾ ਹੈ।
ਮੈਂ ਉਸ ਜਾਦਮੀ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗਾ।
ਮੈਂ ਘਮੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਰਬੂਲ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਦਦਾ
ਜਿਹੜੇ ਸੇਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦੁਸਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ
ਹਨ।
੬ ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਰਰਾਂਗਾ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸੱਦਦਾ ਹੈ,
ਜਾਤੇ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਪਣੀ ਸੇਵਾ
ਰਰਾਵਾਂਗਾ।
ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਯਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦੇ
ਹਨ ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ ਹੋ ਸੱਦਦੇ ਹਨ।
੭ ਮੈਂ ਝੂਠਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਪਣੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ
ਦਿਆਂਗਾ।
ਮੈਂ ਝੂਠਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਪਣੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿਆਂਗਾ।
੮ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ
ਨਾਮ ਰਰਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਹਿਰ ਛੱਡਣ ਤੇ
ਮਜਬੂਰ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ।

ਇੱਕ ਦੁੱਖੀ ਬੰਦੇ ਦੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਧਰਮਰਥਨਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ
ਜਾਪਣੇ-ਜਾਪ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ ਮਮਝਦਾ ਜਾਤੇ
ਯਹੋਵਾਹ ਜਾਂਗੇ ਸਿਰਾਇਤ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੧੦੨ ੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਧਰਮਰਥਨਾ ਸੁਣੋ।
ਸਗਾਇਤਾ ਲਈ ਮੇਰੀ ਧਰਮਰਥਨਾ ਸੁਣੋ।
੨ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮੁੱਖ ਨਾ ਮੇੜੋ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ
ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਆਰ ਗੁੱਠਿਆ ਹਾਂ।
ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਸਗਾਇਤਾ ਲਈ ਧਰਮਰਥ ਰਰਾ ਸੁਣੇ ਜਾਤੇ
ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਸਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਉ।
੩ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਯੁੱਠੇ ਦੇ ਵਾਂਗ ਬੀਤ ਰਹੀ ਹੈ।
ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜਾਂਗ ਵਾਂਗ ਗੋਲੀ-ਗੋਲੀ ਮੱਚ ਰਹੀ ਹੈ।
੪ ਮੇਰੀ ਸਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।
ਮੈਂ ਸੁੱਕੇ ਮਰ ਰਹੇ ਘਾਹ ਵਰਗਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਜਾਪਣਾ ਭੋਜਨ ਰਹਨਾ ਵੀ ਭੁੱਲ ਜਾਦਾਂ ਹਾਂ।
੫ ਮੇਰੀ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੇਰਾ ਭਾਰ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ।
੬ ਮੈਂ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਉੱਲੂ ਵਾਂਗ ਇੱਕਲਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਉਸ ਉੱਲੂ ਵਾਂਗ ਇੱਕਲਾ ਹਾਂ ਜੇ ਖੰਡਰਾਂ ਵਿੱਚ
ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
੭ ਮੈਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਜਾਉਂਦੀ।

*੯੯:੫ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਚੌਰੀ ਇਸਦਾ ਭਾਵ "ਮੰਦਰ" ਹੋ ਸੱਦਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਖੰਛੀ ਵਾਂਗ ਹਾਂ।
 ੯ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰਾ ਨਿਰਾਦਰ ਰਹਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸਰਾਪ
 ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
 ੧੦ ਮੇਰੀ ਮਹਾ ਉਦਾਸੀ ਹੀ ਸਿਰਫ਼ ਮੇਰਾ ਭੋਜਨ ਹੈ।
 ਮੇਰੇ ਹੰਝੂ ਮੇਰੇ ਖਿਯਾਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਦੇ ਹਨ।
 ੧੧ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ।
 ਤੁਸਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਤਾਹਾਂ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੁਸਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦੂਰ
 ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।
 ੧੨ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਆਖਣ ਦੇ ਨੰਮਿਆਂ ਪਰਛਾਵਿਆਂ
 ਵਾਂਗ ਮੁੱਕਣ ਹੀ ਵਾਲੀ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਸੁੱਕੇ ਅਤੇ ਮਰ ਰਹੇ ਖਾਹ ਵਾਂਗ ਹਾਂ।
 ੧੩ ਪਰ ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮਰਾ ਲਈ ਰਹਿੰਦੇ।
 ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਮਰਾ-ਮਰਾ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ।
 ੧੪ ਤੁਸੀਂ ਉੱਠੋਗੇ ਅਤੇ ਮੀਯੇਨ ਨੂੰ ਯਾਰਾਮ ਦਿਉਂਗੇ।
 ਵਰਤ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੀਯੇਨ ਉੱਤੇ
 ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੋਗੇ।
 ੧੫ ਤੁਹਾਡੇ ਮੇਵਰ ਉਮ ਮੀਯੇਨ ਘੱਬਰ ਨੂੰ ਖਿਯਾਰ ਰਹਦੇ
 ਹਨ।
 ਉਹ ਉਮ ਮਹਿਰ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਖਿਯਾਰ ਰਹਦੇ
 ਹਨ।
 ੧੬ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਹਨਗੇ।
 ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਪਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਮਤਿਰਾਹਨਗੇ।
 ੧੭ ਅਗੇਵਾਹ ਫੇਰ ਮੀਯੇਨ ਦੀ ਉਮਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।
 ਲੋਕ ਉਮਾਰੀ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ ਫੇਰ ਵੇਖਣਗੇ।
 ੧੮ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣੇਗਾ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਨੇ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।
 ੧੯ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਖੀੜੀ ਲਈ ਲਿਖੇ।
 ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਹ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ
 ਰਹਨਗੇ।
 ੨੦ ਅਗੇਵਾਹ ਮਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਠਾਂ ਪਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵੇਖੇਗਾ।
 ੨੧ ਅਤੇ ਉਹ ਬੰਦੀਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣੇਗਾ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਤ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਮੈਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੀ ਸੀ।
 ੨੨ ਫੇਰ ਮੀਯੇਨ ਦੇ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਹ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਗੇ।
 ਉਹ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਉਮ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ
 ਰਹਨਗੇ।
 ੨੩ ਰੋਮਾਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਟਿਕੱਟੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ
 ਬਾਦਮਾਰੀਆਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹਨ ਲਈ
 ਆਉਣਗੀਆਂ।
 ੨੪ ਮੇਰੀ ਤਾਰਤ ਹੀਣ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।
 ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਛੋਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
 ੨੫ ਟਿਮ ਲਈ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਾ ਮਰਨ
 ਦਿਉ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਜਵਾਨ ਹਾਂ।
 ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਸੀਂ ਮਰਾ-ਮਰਾ ਲਈ ਰਹਿੰਦੇ।

੨੫ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਮਾਜੀ ਸੀ।
 ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਯਾਰਾਮ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।
 ੨੬ ਦੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਯਾਰਾਮ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਤੁਸੀਂ
 ਮਰਾ ਲਈ ਰਹਿੰਦੇ।
 ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਰੱਖੜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੰਝੂ ਜਾਵਣਗੇ।
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖੜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿਉਂਗੇ।
 ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬਦਲੇ ਜਾਣਗੇ।
 ੨੭ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਬਦਲੋਗੇ।
 ਤੁਸੀਂ ਮਰਾ ਲਈ ਰਹਿੰਦੇ।
 ੨੮ ਜੱਸ ਯਾਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਮੇਵਰ ਹਾਂ।
 ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣਗੇ।
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਲਾਦ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਹਨ
 ਲਈ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।”

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧੦੩

੧ ਮੇਰੀ ਬੂਹ, ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹ।
 ਮੇਰੇ ਜਿਮਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗੇ, ਉਮ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ
 ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
 ੨ ਮੇਰੀ ਆਤਮਾ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹ।
 ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨਾ ਭੁੱਲੀ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਿਹਰਬਾਨ
 ਹੈ।
 ੩ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਮਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਹਦੇ
 ਹਨ
 ਉਮੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਖਾਵਾਨ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਖਿਤਾ ਆਪਣੇ
 ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਦਖਾਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ੪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦ ਨੂੰ ਰਬਰ ਪਾਸੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਿਯਾਰ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ
 ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੫ ਪਰਮੇਸੁਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੇ ਫੇਰ ਬਾਜ ਵਾਂਗ ਜਵਾਨ ਬਣਾ
 ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੬ ਅਗੇਵਾਹ ਬੇਲਾਗਾ ਹੈ।
 ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।
 ੭ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇਮ ਸਿੱਖਾਏ।
 ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਟਿਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ
 ਰਿੰਨੀਆਂ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।
 ੮ ਅਗੇਵਾਹ ਦਖਾਵਾਨ ਅਤੇ ਰਹਿਮ ਰਹਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਘੋਰ ਅਤੇ ਖਿਯਾਰ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ।
 ੯ ਅਗੇਵਾਹ ਮਰਾ ਨੁਰਤਾਚੀਨੀ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ
 ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮਰਾ ਰਹੇਵਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।
 ੧੦ ਯਾਰੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦਿਵੁੱਧ ਗੁਨਾਹ ਰੀਤੇ
 ਪਰ ਉਮ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੰਡ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਦੇ ਯਾਰੀ
 ਆਖਿਆ ਸੀ।
 ੧੧ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਲਈ ਖਿਯਾਰ ਸਾਡੇ
 ਨਾਲੋਂ ਇੰਨਾ ਉੱਚਾ ਹੈ

ਜਿੰਨਾ ਧਰਤੀ ਰੇਲੋਂ ਯਾਰਾਮ ਉੱਚਾ ਹੈ।
 12 ਯੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਗੁਨਾਗ ਇੰਨੇ ਦੂਰ ਮੁੱਟ ਦਿੱਤੇ
 ਹਨ
 ਜਿੰਨਾ ਖੱਛਮ ਧੁਰਬ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੈ।
 13 ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸਦੀ ਉਪਾਸਨਾ
 ਰਦੇ ਹਨ
 ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਆਲੂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਖਿਤਾ ਆਪਣੇ
 ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਦਯਾਲੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 14 ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਸਭ ਭੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੀਸੀ ਖਾਰ ਤੋਂ ਸਾਜੇ ਗਏ
 ਸਾਂ।
 15 ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ
 ਛੋਟੀਆਂ ਹਨ।
 ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਘਾਗ ਵਰਗੀਆਂ
 ਹਨ।
 16 ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੀਸੀ ਇੱਕ ਨਿੱਕੇ ਜੰਗਲੀ
 ਫੁੱਲ ਵਰਗੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਫੁੱਲ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਉੱਗਦਾ ਹੈ।
 ਫੇਰ ਗਰਮ ਹਵਾ ਵੱਗਦੀ ਹੈ ਯੇ ਉਹ ਫੁੱਲ ਮਰ ਜਾਂਦਾ
 ਹੈ।
 ਛੋਟੀ ਹੀ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸੱਕੋਗੇ ਕਿ ਫੁੱਲ
 ਕਿੱਥੇ ਉੱਗਿਆ ਸੀ।
 17 ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਦਾ ਆਪਣੇ ਯਨੁਯਾਈਆਂ ਨੂੰ
 ਖਿਆਰ ਰੀਤਾ ਹੈ।
 ਯੇ ਉਹ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਯਨੁਯਾਈਆਂ
 ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਦਾ ਰਹੇਗਾ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਰਹੇਗਾ।
 18 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ
 ਉਸ ਦੇ ਰਾਗ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ
 ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।
 19 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਤਖਤ ਸਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ।
 ਯੇ ਉਹ ਹਰ ਸੈਯ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਦਾ ਹੈ।
 20 ਹੋ ਦੂਤੋਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹੋ। ਹੋ ਦੂਤੋਂ,
 ਤੁਸੀਂ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਸਿਧਾਗੀ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
 ਗੁਰਮ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।
 ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ਯੇ ਉਸ ਦੇ ਉਪਦੇਸਾਂ
 ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਦੇ ਹੋ।
 21 ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਉ ਸਮੂਹ ਸੈਨਾਉ ਉਸਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਉਗੀ ਰਦੇ ਹੋ
 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 22 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਹਰ ਥਾਂ ਹਰ ਸੈਯ ਬਣਾਈ। ਯਹੋਵਾਹ
 ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਹਰ ਸੈਯ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਦਾ ਹੈ।
 ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਨੀ
 ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
 ਹੋ ਮੇਰੀ ਯਾਤਮਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹ।

108 1 ਹੋ ਮੇਰੀ ਯਾਤਮਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹ।
 ਮੇਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਮਗਨ
 ਹੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਮਗਿਮਾ ਯੇ ਮਾਨ ਨਾਲ ਰੱਜੇ ਹੋਏ ਹੋ।
 2 ਤੁਸੀਂ ਨੂਰ ਨੂੰ ਖਗਿਨਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਚੋਲਾ
 ਖਗਿਨਦਾ ਹੈ।
 ਤੁਸੀਂ ਯਾਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਧਰਦੇ ਵਾਂਗ ਖਿਲਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 3 ਹੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉੱਧਰ
 ਬਣਾਇਆ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੋਟੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਰੱਬ ਵਾਂਗ ਵਰਤੋਂ ਰਦੇ ਹੋ
 ਯੇ ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਯਾਰ-ਧਾਰ ਹਵਾ ਦੇ ਖੰਬਾਂ ਉੱਤੇ
 ਸਵਾਰੀ ਰਦੇ ਹੋ।
 4 ਹੋ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇ ਵਾਂਗ
 ਯੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਯੱਗ ਵਾਂਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।
 5 ਹੋ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ
 ਉੱਤੇ ਉਸਾਰਿਆ।
 ਤਾਂ ਜੇ ਇਹ ਰਦੇ ਵੀ ਤਬਾਹ ਨਾ ਹੋਵੇ।
 6 ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੰਬਲ ਵਾਂਗ ਧਾਈ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਧਾਈ ਨੇ ਧਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕ ਲਿਆ ਸੀ।
 7 ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਯੇ ਧਾਈ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਭੱਜਿਆ।
 ਹੋ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਧਾਈ ਉੱਤੇ ਗਜੇ ਯੇ
 ਧਾਈ ਤੁਗਾਬੋਂ ਦੂਰ ਭੱਜ ਉੱਠਿਆ।
 8 ਧਾਈ ਧਰਬਤਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰਾਂ ਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲ ਵਗਿਆ
 ਯੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਲਈ
 ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ।
 9 ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਲਈ ਹਦ ਨਿਸਚਿਤ ਰਹ ਦਿੱਤੀ
 ਹੈ,
 ਧਾਈ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਰੱਜਣ ਲਈ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ
 ਚੜ੍ਹੇਗਾ।
 10 ਹੋ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਧਾਈ ਨੂੰ ਚਮਭਿਆਂ ਤੋਂ ਨਦੀਆਂ
 ਵੱਲ ਵਗਣ ਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।
 ਇਹ ਧਾਈ ਨਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਗਦਾ ਹੈ।
 11 ਨਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਧਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ
 ਹਨ।
 ਯਾਵਾਰਾ ਖੋਤੇ ਵੀ ਇੱਥੇ ਧਾਈ ਖੀਣ ਲਈ ਯਉਂਦੇ
 ਹਨ।
 12 ਜੰਗਲੀ ਖੰਛੀ ਵੀ ਇੱਥੇ ਤਲਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ
 ਯਉਂਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਨੇੜਲੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਟਹਿਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਉਂਦੇ ਹਨ।
 13 ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਰਾਂ ਧਗੜਾਂ ਉੱਧਰ ਵਰੱਖਾ ਭੇਜਦਾ ਹੈ।
 ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਣਾਈਆਂ ਧਰਤੀ
 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੋੜੀਦੀ ਹਰ ਸੈਯ ਧਰਦਾਨ
 ਰਦੀਆਂ ਹਨ।
 14 ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਸੂਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਨ ਦੇਣ ਲਈ ਘਾਗ
 ਉਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਖੋਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੀਸੀ ਉਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

ਉਹ ਖੋਚੇ ਮਾਨੂੰ ਯਹਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ।
 14 ਯਰਮੇਸੂਰ ਮਾਨੂੰ ਦਾਖਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮਾਨੂੰ
 ਯਰਮੰਨ ਰਹੀ ਹੈ ।
 ਤੇਲ ਜਿਹੜਾ ਮਾਡੀ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਨਰਮ ਬਣਾਉਂਦਾ
 ਅਤੇ ਉਹ ਭੋਜਨ ਜਿਹੜਾ ਮਾਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਬਣਾਉਂਦਾ
 ਹੈ ।
 16 ਲਬਾਨੇਨ ਦੇ ਦੋਵਦਾਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਜ਼ਇਦਾਰ
 ਹਨ ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਹ ਰੁੱਖ ਖੀਜੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਲੋੜ ਲਈ ਧਾਣੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।
 17 ਖੰਡੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਆਲਗ਼ਠੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਵੱਡੇ ਬਗਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ।
 18 ਉੱਚੇ ਯਰਬਤ ਜੰਗਲੀ ਖਰਰਿਆਂ ਦੇ ਅਰ ਹਨ ।
 ਵੱਡੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਂ ਲਈ
 ਚੱਟਾਨਾਂ ਹੀ ਛੁਪਣਗਾਹਾਂ ਹਨ ।
 19 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਰਨ ਲਈ
 ਚੰਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਉਹਾਰ ਵਦੋਂ ਸੁਭੂ ਹੋਵੇਗਾ ।
 ਅਤੇ ਸੁਰਜ ਜਾਣੇਗਾ ਕਿ ਵਦੋਂ ਛੁਪਣਾ ਹੈ ।
 20 ਤੁਸੀਂ ਗਨੇਰੇ ਨੂੰ ਰਾਤ ਬਣਾਇਆ
 ਉਹ ਮਥਾਂ ਜਦੋਂ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਖੁੰਮਣ ਲਈ ਖਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ।
 21 ਮੇਰ ਹਮਲਾ ਰਨ ਵੇਲੇ ਦਗ਼ਾੜਦੇ ਹਨ
 ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਵੇਲੋਂ ਭੋਜਨ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹੋਣ ਜਿਹੜਾ
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।
 22 ਫੇਰ ਸੁਰਜ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ,
 ਅਤੇ ਜਾਨਵਰ ਅਰਾਮ ਰਨ ਲਈ ਵਾਖਮ ਆਪਣੇ
 ਘੋੜਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
 23 ਫੇਰ ਲੋਕ ਵੰਮ ਰਨ ਲਈ ਖਾਹੁੰਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਮ ਤੱਕ ਵੰਮ ਰਦੇ ਹਨ ।
 24 ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਅਨੇਰਾਂ ਚਮਤਰਾਰ ਸੀਤੇ ਹਨ ।
 ਯਹਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਧਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਮਨ ।
 ਅਸੀਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਜੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਵਰਦੇ ਹੋ ਤੁਹਾਡੀ
 ਸਿਆਣਪ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ।
 25 ਮਰੁੰਦਰ ਵੱਲ ਵੇਖੋ ।
 ਇਹ ਰਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੈ ।
 ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਨੇਰਾਂ ਜੀਵ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ
 ਇੱਥੇ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਅਣਗਿਣਤ ਜੀਵ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ।
 26 ਮਰੁੰਦਰ ਉੱਤੇ ਜਗਾਜ਼ ਮਫਰ ਵਰਦੇ ਹਨ ।
 ਲਿਵਯਾਯਾਨ, ਮਰੁੰਦਰੀ ਜੀਵ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ
 ਮਾਜ਼ਿਆ,
 ਮਰੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਖੇਡਦਾ ਹੈ ।
 27 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ
 ਨਿਰਭਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ।
 ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਥੋਂ ਸਿਰ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ।

28 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਮਥੂਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਣ
 ਖੋਗ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ।
 ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਭੋਜਨਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਤੁਹਾਡੇ ਰੁੱਖ ਖੋਲ੍ਹ
 ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਰੱਜ ਜਾਣ ਤੀਕ ਖਾਣ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ।
 29 ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੋਂ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲੈਂਦੇ ਹੋ,
 ਉਹ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
 ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਹ ਵੱਢ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ।
 ਉਹ ਰਮਜੋਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਖਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
 30 ਯਰ, ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਭੋਜਦੇ ਹੋ ।
 ਉਹ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਯਹਤੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਨਰੋਰ
 ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ।
 31 ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਮਦਾ ਲਈ ਚਮਰੇ
 ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ
 ਮਾਜ਼ੀਆਂ ਹਨ ।
 32 ਅਗੇਵਾਹ ਸਿਰਫ ਯਹਤੀ ਵੱਲ ਵੇਖਦਾ ਹੈ
 ਅਤੇ ਇਹ ਵੱਢ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
 ਉਹ ਯਹਾੜਾਂ ਨੂੰ ਛੁੰਦਾ ਹੈ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਯੁੰਗਾਂ ਉੱਠਣ ਲੱਗੇਗਾ ।
 33 ਮੈਂ ਉਮਰ ਭਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਵਾਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਗਾਵਾਂਗਾ ਜਦੋਂ
 ਤੱਕ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ ।
 34 ਮੈਂ ਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਬਦ, ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਆਖੇ ਹਨ
 ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨ ਰਨਗੇ ।
 ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ।
 35 ਧਾਠੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹਤੀ ਤੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਦਿਉ ।
 ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਮਦਾ ਲਈ ਦੂਰ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਦਿਉ ।
 ਜੇ ਮੇਰੀ ਸੂਹ, ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਵਰ ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਵਰ ।

104 ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਯੰਨਵਾਰ ਵਰੇ । ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ
 ਉਪਾਸਨਾ ਵਰੇ ।
 ਵੈਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਚਮਤਰਾਰਾਂ ਖਾਰੇ ਦੱਸੇ ।
 2 ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਗੀਤ ਗਾਵੇ ।
 ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਗਾਵੇ ਉਸ ਦੇ ਚਮਤਰਾਰਾਂ ਖਾਰੇ
 ਦੱਸੇ ।
 3 ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਮਾਣ ਵਰੇ ।
 ਤੁਸੀਂ ਜਿਹੜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਤਲਾਮ ਵਿੱਚ ਆਣੇ ਸੀ
 ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇ ।
 4 ਅਗੇਵਾਹ ਧਾਮੋਂ ਮਰਤੀ ਮੰਗੋ,
 ਹਮੇਸਾ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਉਸ ਵੱਲ ਤੁਰੋ ।
 5 ਉਸ ਦੇ ਵਰਿਸਮਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਆਣੇ ਨਿਆਇਆਂ ਨੂੰ
 ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ।
 6 ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਨੌਰਰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਯੋਲਾਦ ਹੋ ।

ਤੁਮੀਂ ਯਾਰੂਬ ਦੀ ਯੋਲਾਦ ਹੋ, ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।

੨ ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ।
 ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ
 ਧੀਝੀਆਂ ਤੌਰ ਆਦਿ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਹਾਰ ਨੂੰ ਵਾਲਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੧੦ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਯਾਰੂਬ ਲਈ ਨੇਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ
 ਸੀ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜੋ ਕਰਾਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ
 ਮਦਾ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

੧੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਭੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਾਮ ਦੀ
 ਧਰਤੀ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਉਹ ਧਰਤੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੋਵੇਗੀ।”

੧੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਹ ਵਾਲਦਾ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ
 ਆਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਧਰਿਵਾਹ ਛੋਟਾ ਸੀ।
 ਉਹ ਆਜੇ ਮੁਸਾਫਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਵਕਤ ਕੱਟ ਰਹੇ
 ਸਨ।

੧੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਮਾਂ ਤੋਂ ਕੋਮਾਂ,
 ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਦਾ ਮਫਰ ਕੀਤਾ।

੧੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਦਮਲੂਰੀ
 ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ
 ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਬਾਰੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ।

੧੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਮੇਰੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਦੁੱਖ ਨਾ ਦਿਉ।
 ਮੇਰੇ ਨਬੀਆਂ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਬੁਰਾ ਨਾ ਕਰੋ।”

੧੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਆਕਾਲ ਭੇਜਿਆ।
 ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

੧੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨਾਮ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ।
 ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਵਾਂਗ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

੧੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਧੈਰਾ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਰੱਸਾ ਬੰਨ੍ਹ
 ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੋਝੀ ਧਾ ਦਿੱਤੀ
 ਸੀ।

੧੯ ਯੂਸੁਫ ਉਦੋਂ ਤੌਰ ਗੁਲਾਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ
 ਤੌਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਧੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ
 ਹੋਈਆਂ ਸਨ।
 ਮੱਚਮੁੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਸ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ
 ਯੂਸੁਫ ਸਹੀ ਸੀ।

੨੦ ਇਸ ਲਈ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰ
 ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਉਸ ਕੋਮ ਦਾ ਆਗੂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ
 ਗਿਆ।

੨੧ ਉਸ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਰਾਂ ਦਾ ਮੇਹਰੀ ਬਣਾ
 ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੈਯਾ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ
 ਕੀਤੀ।

੨੨ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ
 ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ।

੨੩ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਆਇਆ,
 ਯਾਰੂਬ ਹੋਮ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

੨੪ ਯਾਰੂਬ ਦਾ ਧਰਿਵਾਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੋ ਗਿਆ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਹੋ
 ਗਏ।

੨੫ ਇਸ ਲਈ ਮਿਸਰਿਆਂ ਨੇ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਨੂੰ
 ਨਫਰਤ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਉਂਤ
 ਬਣਾਈਆਂ।

੨੬ ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਮੁਸਾ ਨੂੰ
 ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਜਾਨਰ ਗਾਰੂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ।

੨੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗਾਮ ਦੇ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਮੁਸਾ
 ਅਤੇ ਗਾਰੂ ਕੋਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਿਸਮਭੇ ਕਰਵਾਏ।

੨੮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਹਾ ਅੰਧਰਾ ਭੇਜਿਆ
 ਧਰਮੇਸੁਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

੨੯ ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਧਾਈ ਨੂੰ ਲਗੂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ
 ਦਿੱਤਾ,
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਮਰ
 ਗਈਆਂ।

੩੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਸ ਡੱਡੂਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ।
 ਰਾਜੇ ਦੇ ਮੈਣ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਡੱਡੂ ਹੀ ਡੱਡੂ ਸਨ।

੩੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦੇਸ ਕੀਤਾ,
 ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਮੱਥੀਆਂ ਅਤੇ ਧਿਸੂ ਆ ਗਏ।
 ਉਹ ਹਰ ਥਾਂ ਫੈਲ ਗਏ।

੩੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗੜ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਬਿਜਲੀ ਡਿੱਗੀ।

੩੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਦੇ ਅੰਜੀਰ
 ਨਸਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਦਾ ਹਰ ਰੁੱਖ ਨਸਟ ਕਰ
 ਦਿੱਤਾ।

੩੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦੇਸ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਟਿੱਡੀ ਦਲ ਅਤੇ
 ਘਾਹ ਦੇ ਟਿੱਡੇ ਆਪਣੇ ਉਹ ਬੇਮੁਸਾਹ ਸਨ।

੩੫ ਟਿੱਡੀ ਦਲ ਨੇ ਅਤੇ ਘਾਹ ਦੇ ਟਿੱਡਿਆਂ ਨੇ ਦੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ
 ਖੇਦੇ ਖਾ ਲਏ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਖਾ
 ਲਈਆਂ।

੩੬ ਅਤੇ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਦਾ ਹਰ
 ਪਹਿਲੇਠਾ ਬੱਚਾ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਖੁੱਤਰ ਮਾਰ
ਦਿੱਤੇ।

੩੭ ਫਿਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ
ਲੈ ਲਿਆ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਸੋਨਾ ਚਾਂਦੀ ਲੈ ਗਏ।

ਉਹ ਮਾਰੇ ਜੀ ਤਰਝੇ ਆਦਮੀ ਸਨ।

੩੮ ਮਿਸਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਤੜਕੇ
ਖੁਸ਼ ਸੀ,

ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ।

੩੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੋਬਲ ਬੱਦਲ ਵਾਂਗ ਵਿਛਾ
ਦਿੱਤਾ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਰੋਸਨੀ
ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਗਨੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

੪੦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭੋਜਨ ਮੰਗਿਆ, ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਲਈ ਬਟੋਰੇ ਲਿਆਂਦੇ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ
ਰੋਟੀ ਦਿੱਤੀ।

੪੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਚੱਟਾਨ ਨੂੰ ਚੀਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਬੁਲਬੁਲੇ
ਛੱਡਦਾ ਪਾਣੀ ਬਾਹਰ ਆਇਆ।

ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਦੀ ਵਗਣ ਲੱਗੀ।

੪੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਯਵਿੱਤਰ ਵਾਜ਼ਦਾ ਯਾਦ ਸੀ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਹ ਵਾਜ਼ਦਾ ਯਾਦ ਸੀ ਜੋ
ਉਸ ਨੇ ਸੇਵਕ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।

੪੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ
ਆਇਆ।

ਲੋਕੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ
ਆ ਗਏ।

੪੪ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ
ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਲੋਕੀਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਲਈ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੋਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।

੪੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ?

ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ
ਸੱਕਣ।

ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਮੰਨਣ।

ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਿਤ ਕਰੋ!

੧੦੬ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਿਤ ਕਰੋ
ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੁਭ ਹੈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸਦੀਵੀ ਹੈ।

੨ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ
ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੈ।

੩ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ
ਹਨ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹਨ।

ਉਹ ਲੋਕ ਹਰ ਵੇਲੇ ਨੇਰੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

੪ ਅਹੋਵਾਹ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਉੱਤੇ
ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੋ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ।

ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਬਚਾਉਣਾ ਵੀ।

੫ ਅਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਾਝੀਆਂ ਕਰਨ
ਦਿਉ

ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਚੋਣਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।

ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਰੋਮ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਣ ਦਿਉ।

ਮੈਨੂੰ ਉਸਤਿਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣ
ਦਿਉ।

੬ ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਜੀ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੇ
ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਗਲਤ ਸਾਂ, ਅਸੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਕੀਤੀਆਂ।

੭ ਅਹੋਵਾਹ, ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੇ
ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਿਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਸਿੱਖਾਇਆ।

ਉੱਥੇ, ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਕੰਢੇ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖੇ

ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

੮ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਮਦਦਾ ਮਾਡੇ
ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਕਤੀ
ਦੁਸਮਾਉਣ ਲਈ ਬਚਾ ਲਿਆ।

੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਖੁਸ਼
ਹੋ ਗਿਆ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਡੂੰਘੇ ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਡੇ
ਖੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੇ

ਕੀਤੀ, ਜੋ ਮਾਰੂਬਲ ਵਾਂਗ ਖੁਸ਼ਕ ਸੀ।

੧੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ
ਕੋਲੋਂ ਬਚਾਇਆ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ
ਬਚਾਇਆ।

੧੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਮਾਗਰ ਨਾਲ
ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾ ਬਚ ਸੱਕਿਆ।

੧੨ ਫੇਰ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਉਸਤਿਤ ਗਾਈ।

੧੩ ਧਰ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਜੀ
ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਅਸਵਰਗ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ।

੧੪ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੇ ਲਗੀ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀਆਬਾਨ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ

ਧਰਮ ਕੀਤੀ।

੧੫ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਦਿੱਤੀਆਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਗੀਆਂ ਸਨ।

ਯਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ
 ਵੀ ਦਿੱਤੀ।
 16 ਲੋਕ ਖੁਸ਼ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ।
 ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਜਾਜਰ ਹਾਨੁਨ ਨਾਲ
 ਈਰਖਾਨੂ ਹੋ ਗਏ।
 17 ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਈਰਖਾਨੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ।
 ਯਰਤੀ ਤਿੜਕ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦਾਖਾਨ ਨੂੰ ਨਿਗਲ
 ਲਿਆ।
 ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ, ਯਰਤੀ ਖੁਲ੍ਹੀ ਅਤੇ ਆਬੀਰਾਮ
 ਦੇ ਮਥੂਹ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਿਆ।
 18 ਫੇਰ ਅੱਗ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਮ ਭੀੜ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਸੁੱਟਿਆ।
 ਉਸ ਅੱਗ ਨੇ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਦਿੱਤਾ।
 19 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੋਰੇਬ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਮੇਨੇ ਦਾ
 ਵੱਡਾ ਬਣਾਇਆ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਬੁੱਤ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰੀਤੀ।
 20 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਹਿਮਾਮਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ
 ਘਾਹ ਖਾਣੇ ਬਲਦ ਦੀ ਮੂਰਤ ਬਦਲੇ ਵਟਾ ਦਿੱਤਾ।
 21 ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ।
 ਯਰ ਉਹ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਭੁੱਲ ਗਏ।
 ਉਹ ਉਸ ਯਰਮੇਸੂਰ ਬਾਰੇ ਭੁੱਲ ਗਏ ਜਿਸਨੇ ਮਿਸਰ
 ਵਿੱਚ ਰਹਿਮਏ ਰੀਤੇ ਮਨ।
 22 ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਹੈਮ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਮਏ ਰੀਤੇ ਮਨ,
 ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀਆਂ ਰਹਿਨੀਆਂ
 ਭਰਮ ਭਰੀਆਂ ਮਨ।
 23 ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹਿਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ
 ਸੀ।
 ਯਰ ਉਸ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ, ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ
 ਦਿੱਤਾ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਬਹੁਤ ਰਹਿਰਵਾਨ ਸੀ, ਯਰ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਉਸਦਾ
 ਗਾਹ ਹੋਰ ਲਿਆ।
 ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ
 ਰੀਤਾ।
 24 ਯਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਯਰਤੀ ਅੰਦਰ
 ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ
 ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੂਰ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਾਦਿਤਾ ਰਹੇਗਾ।
 25 ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ
 ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।
 26 ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਵਾਜ਼ਾ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਹ
 ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਮਰਨਗੇ।
 27 ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਵਾਜ਼ਾ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਲਾਦਾ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਵਾਜ਼ਾ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ
 ਨੂੰ ਰੋਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਖਿੰਡਾ ਦੇਵੇਗਾ।

28 ਫੇਰ ਬਾਲ ਖਿਓਰ ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ, ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ
 ਇਕੱਠੇ ਬਾਲ ਦੀ ਯੁਜਾ ਰਹਿਨੀ ਸੁਰੂ ਰੀਤੀ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦਾਜ਼ਾਵਤਾਂ ਦਾ ਯਾਨੰਦ
 ਮਾਣਿਆ ਅਤੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਤਿਕਾਰਨ
 ਵਾਸਤੇ ਬਲੀਆਂ ਖਾਧੀਆਂ।
 29 ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਰਹਿਰਵਾਨ
 ਹੋਇਆ, ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਗੀ ਬਣਾ
 ਦਿੱਤਾ।
 30 ਯਰ ਫੀਨਹਾਮ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਯਰਾਰਬਾਨ ਰੀਤੀ
 ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਿੱਤਾ।
 31 ਯਰਮੇਸੂਰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਫੀਨਹਾਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ
 ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਸੀ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ ਚੋਤੇ ਰੱਖੇਗਾ।
 32 ਮਤੀਬਾਹ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਰੋਧਵਾਨ ਹੋ ਗਏ
 ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ਾ ਯਾਮੋਂ ਰੋਈ ਮਾੜਾ ਰੋਮ
 ਰਹਾਇਆ।
 33 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬੇਚੈਨ ਰਹ ਦਿੱਤਾ
 ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ਾ ਬਿਨ ਮੈਚੇ-ਮਮੜੇ ਬੋਲਿਆ।
 34 ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਨਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਦਿਆ
 ਯਰਾਈਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹਿਨਾ ਲਈ ਰਿਹਾ।
 ਯਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਯਾਦੇਸ਼
 ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ।
 35 ਉਹ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਲ-ਮਿਲ ਗਏ।
 ਅਤੇ ਉਹੀ ਰੁੜ੍ਹ ਰਹਿਨਾ ਲੱਗੇ ਜੋ ਉਹ ਲੋਕ ਰਹਦੇ ਮਨ।
 36 ਉਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਫੰਦਾ ਬਣ ਗਏ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਯੁਜਾ ਰਹਿਨਾ
 ਲੱਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਉਹ ਹੋਰ ਲੋਕ
 ਰਹਦੇ ਮਨ।
 37 ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਤਾਨਾ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।
 38 ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਸੂਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ
 ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾ
 ਦਿੱਤੀ।
 39 ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੁਨਾਹ
 ਨਾਲ ਨਾਧਾਰ ਹੋ ਗਏ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾ ਮਨ।
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਹੋਰ
 ਲੋਕੀਂ ਰਹਦੇ ਮਨ।
 40 ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ,
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ।
 41 ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਯਰਾਈਆਂ ਰੋਮਾਂ
 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ
 ਗਾਜ ਰਹਿਨਾ ਦਿੱਤਾ।

੧੨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਬੂ
 ਰਰ ਲਿਆ
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿਉਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸਰਿਲ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ।
 ੧੩ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਨੇਰਾਂ ਵਾਰੀ
 ਬਚਾਇਆ ।
 ਯਰ ਉਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ, ਆਤੇ ਮਨ
 ਭਾਉਂਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਰਨ ਲੱਗੇ ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ
 ਬਚੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ।
 ੧੪ ਯਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਲੋਰ ਮੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਮਨ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਹਮੇਸਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਂਗੇ
 ਯਰਾਰਬਨਾ ਰੀਤੀ ।
 ਆਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਹਰ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਾਰਬਨਾ
 ਸੁਣ ਲਈ ।
 ੧੫ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਰਾਰ ਹਮੇਸਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਆ ।
 ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹਾਨ ਧਿਆਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰੂਨ
 ਯਹੁੰਚਾਇਆ ।
 ੧੬ ਯਰਾਈਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੈਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ।
 ਯਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ
 ਦਯਾਵਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ।
 ੧੭ ਸਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਰਾਈਆਂ ਰੋਮਾਂ ਤੋਂ
 ਵਾਧਮ ਲਿਆਂਦਾ
 ਤਾਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਨਾਮ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਰ
 ਸੱਰੀਏ ।
 ਤਾਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਉਸਦੀ ਉਸਤਤਿ ਗਾ ਸੱਰੀਏ ।
 ੧੮ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦੇਵੇ ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਸਦਾ ਰਿਗਾ ਆਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਉਹ ਰਹੇਗਾ ।
 ਆਤੇ ਸਮੂਹ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਮੀਨ!”
 ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਰੇ ।

ਧੰਜਵਾਂ ਭਾਗ

(ਜਬੂਰ ੧੦੭-੧੫੦)

੧੦੭

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਉਸਤਤਿ ਰਰੇ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਸੁਭ
 ਹੈ ।

ਉਸਦਾ ਧਿਆਰ ਸਦੀਵੀ ਹੈ ।

੨ ਹਰ ਵਿਆਰਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬਚਾਇਆ ਹੈ
 ਇਹੀ ਗੱਲ ਆਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ
 ਬਚਾਇਆ ।

੩ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ
 ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਰੱਠਿਆ ਰੀਤਾ ।

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੁਰਬ, ਯੱਛਮ, ਉੱਤਰ ਆਤੇ ਦੱਬਣ
 ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆਇਆ ।

੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਈ ਸੁੱਰੇ ਮਾਯੂਬਲ ਵਿੱਚ ਭਟਰਦੇ ਮਨ ।

ਉਹ ਰਹਿਣ ਦਾ ਟਿਰਾਣਾ ਲੱਭ ਰਹੇ ਮਨ ।

ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੈਦੀ ਸਹਿਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ।

੫ ਉਹ ਭੁੱਬੇ ਧਿਆਮੇ ਮਨ

ਆਤੇ ਰਮਜ਼ੇਰ ਵੀ ਹੋ ਰਹੇ ਮਨ ।

੬ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਰੋਲ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਯੁਰਾਰ
 ਰੀਤੀ ।

ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ ।

੭ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਉਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲੈ
 ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਹਿਣਾ ਸੀ ।

੮ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਧਿਆਰ ਲਈ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਚਮਤਰਾਰਾਂ ਲਈ ਯੰਨਵਾਦ ਰਰੇ ।

ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਰਰਦਾ ਹੈ ।

੯ ਯਰਮੇਸੂਰ ਧਿਆਮੀ ਸੂਹ ਨੂੰ ਤਿਰਧਤ ਰਰਦਾ ਹੈ ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਭੁੱਬੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ
 ਭਰਦਾ ਹੈ ।

੧੦ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਰੁਝ ਲੋਰ, ਰੈਦ ਦੀਆਂ ਸਲਾਖਾਂ ਦੇ ਧਿੱਛੇ
 ਹਨੇਰਮਈ ਰੈਦ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਮਨ ।

੧੧ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਲੜੇ ਮਨ ।
 ਜੋ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖੀਆਂ ਮਨ ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭ ਨੇ ਉੱਚੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ
 ਇਨਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ।

੧੨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਮਲਾਂ ਬਦਲੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਿੰਦਗੀ ਬਹੁਤ ਦੁਸਵਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ।
 ਉਹ ਬਿੜਰ ਗਏ ਆਤੇ ਡਿੱਗ ਧਣੇ ।

ਆਤੇ ਉਹ ਉੱਬੇ ਰੈਦੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ
 ਸੀ ।

੧੩ ਉਹ ਲੋਰ ਮੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਮਨ ।

ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਆਂਗੇ
 ਯਰਾਰਬਨਾ ਰੀਤੀ ।

ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ ।

੧੪ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਨੇਰਮਈ ਰੋਠੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਛ
 ਲਿਆਇਆ ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ।

੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਧਿਆਰ ਲਈ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਚਮਤਰਾਰਾਂ ਲਈ ਯੰਨਵਾਦ ਰਰੇ ।

ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਰਰਦਾ ਹੈ ।

੧੬ ਸਾਡਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ
 ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਰਰਦਾ ਹੈ ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋੜ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ।
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੋਲਾਦੀ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ
 ਸਲਾਖਾਂ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਰਰ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ।

੧੭ ਰੁਝ ਲੋਰੀ ਆਪਣੇ ਜਿਉਣ ਦੇ ਧਾਧੀ ਢੰਗਾਂ ਰਾਰਣ
 ਮੁਰਖ ਬਣ ਗਏ ।

੧੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੋਜਨ ਰਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ
 ਆਤੇ ਉਹ ਮਰਨ ਰੰਬੇ ਯਹੁੰਚ ਗਏ ।

੧੯ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀਬਤ ਵਿੱਚ ਮਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ
ਰੀਤੀ ।
ਯੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਬਤ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ ।
੨੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਰੀਤਾ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰੋਗ
ਰੀਤਾ
ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਲੋਕ ਰਬਰ ਵੇਲੇ ਬਚ ਗਏ ।
੨੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਖਿਆਲ ਲਈ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਯੰਨਵਾਦ ਰੇ ।
ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਵਾਦ ਹੈ ।
੨੨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਰੀਤੇ ਮਭੂਹ ਰੇਮਾਂ ਦੇ ਯੰਨਵਾਦ ਵਜੋਂ ਉਸ
ਅੱਗੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ।
ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੱਸੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰੀ ਰੀਤਾ ਹੈ ।
੨੩ ਰੁੜ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਭੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰਿਮਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਫਰ
ਰੀਤਾ ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੇਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਮਾਗਰ ਤੋਂ ਖਾਰ ਲੈ
ਗਿਆ ।
੨੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੇਖ ਲਿਆ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੀ ਰੁੜ
ਰ ਮੱਦਦਾ ਹੈ ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ ਵੇਖੇ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਮਭੁੰਦਰ
ਉੱਤੇ ਰੀਤੇ ਮਨ ।
੨੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਯੇ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ
ਵਗਣ ਲਗੀ ।
ਲਹਿਰਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਚੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ।
੨੬ ਲਹਿਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥਰ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕ
ਦਿੱਤਾ ।
ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੁੱਬੇ ਮਭੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ।
ਤੂਫਾਨ ਇੰਨਾ ਖਤਰਨਾਕ ਮੀ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਸਲੇ ਟੁੱਟ
ਗਏ ।
੨੭ ਉਹ ਸਰਾਬੀਆਂ ਵਾਂਗ ਰੰਬਰੇ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਮਨ ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਗਜੀ ਰਲਾ ਬੇਰਾਰ ਹੋ ਗਈ ਮੀ ।
੨੮ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀਬਤ ਵਿੱਚ ਮਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਧਰਾਰ ਰੀਤੀ ।
ਯੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਬਤ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ ।
੨੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੂਫਾਨ ਰੇਰ ਦਿੱਤਾ,
ਉਸ ਨੇ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਰ ਦਿੱਤਾ ।
੩੦ ਜਗਜੀ ਬਹੁਤ ਧਰਮੰਨ ਮਨ ਕਿ ਮਭੁੰਦਰ ਸਾਂਤ ਮੀ ।
ਯੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਉਸ ਥਾਂ ਤੌਰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਰੀਤੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਜਾਣਾ
ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ ।
੩੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਖਿਆਲ ਲਈ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਯੰਨਵਾਦ ਰੇ ।
ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੀਤੇ ।
੩੨ ਮਹਾ ਮਭਾ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰੇ ।
ਉਦੋਂ ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰੇ ਜਦੋਂ ਬਚੁਰਗ ਆਗੂ ਮਿਲ
ਬੈਠਦੇ ਹਨ ।

੩੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਭੂਬਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲ
ਦਿੱਤਾ ਮੀ ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਚਮਭਿਆਂ ਨੂੰ ਵਗਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ।
੩੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਧਜਾਊ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਮੀ
ਯੇ ਇਹ ਰਲਗੀ ਵਿਰਾਨ ਧਰਤੀ ਹੋ ਗਈ ਮੀ ।
ਕਿਉਂ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਾਰਣ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਥਾਵੇ
ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ ।
੩੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਭੂਬਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ
ਯੇ ਇਹ ਖਾਣੀ ਦੇ ਤਲਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਧਰਤੀ ਬਣ
ਗਈ ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖੁਸਰ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਣੀ ਦੇ ਚਮਭੇ
ਵਗਾ ਦਿੱਤੇ ।
੩੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਭੁੱਖੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਸ ਚੰਗੀ ਧਰਤੀ ਵੱਲ
ਆਗਵਾਈ ਰੀਤੀ
ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਹਿਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ।
੩੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਧਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀਜ ਬੀਜੇ ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗੂਰ ਦੇ ਖੰਦੇ ਲਾਏ ਯੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੰਗੀ ਫਲ ਧਰਾਰਥਤ ਰੀਤੀ ।
੩੮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦਿੱਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵੱਧਣ ਫਲਣ ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਧਸੂ ਮਨ ।
੩੯ ਗਦਮਿਆਂ ਯੇ ਖੁਸ਼ੀਬਤਾਂ ਰਾਰਣ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਛੋਟੇ ਯੇ ਰਮਜ਼ੇਰ ਮਨ ।
੪੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸਰਮਮਾਰ
ਰੀਤਾ ਯੇ ਨਮੋਮੀ ਦਿੱਤੀ ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਭੂਬਲ ਵਿੱਚ ਆਵਾਰਾ
ਭਟਰਣ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਰੇਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਮਨ ।
੪੧ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਢ ਲਿਆ ।
ਯੇ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਇੱਜੜ
ਵਾਂਗ ਹਨ ।
੪੨-੪੩ ਨੇਰ ਆਦਮੀ ਇਹ ਗੱਲ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਯੇ ਉਹ
ਧਰਮੰਨ ਹਨ ।
ਧਰ ਮੰਦੇ ਲੋਕੀ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਕਿ ਉਹ ਰੀ ਆਖਣ ।
ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ ।
੧੭ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਗੀਤ
ਗਾਉਣ ਲਈ
ਦਿਲ ਯੇ ਤੁਹ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ।
੨ ਸਿਤਾਰ ਯੇ ਸਰੰਗੀ ਜਾਗੋ,
ਯੇ ਆਧਾਂ ਧਰਭਾਤ ਨੂੰ ਜਗਾਈਏ ।
੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਅਮੀਂ ਰੇਮਾਂ ਅੰਦਰ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ
ਰਗਾਂਗੇ ।
ਅਮੀਂ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਰਗਾਂਗੇ ।
੪ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਆਲ ਆਰਾਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚਾ ਹੈ ।

ਤੁਹਾਡੀ ਵਫਾ ਉੱਚੇ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਬੱਦਲ ਨਾਲੋਂ ਉਚੇਰੀ ਹੈ।
 ੧ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਸਵਰਗਾਂ ਦੇ ਸਿਖਰਾਂ ਤੜ ਉੱਠੇ
 ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇਖਣ ਦੇਵੇ।
 ੬ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ
 ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।
 ਮੇਰੀ ਧਰਮਰਬਨਾ ਮੰਨ ਲਵੋ, ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ
 ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਹਾ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਤੋਂ।
 ੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ:
 “ਮੈਂ ਯੁੱਧ ਜਿੱਤਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਬਾਰੇ ਧਰਮੰਨ
 ਹੋਵਾਂਗਾ!
 ਮੈਂ ਇਹੀ ਧਰਤੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵੰਡ
 ਦਿਆਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ,
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਕੇ ਦੀ ਵਾਦੀ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ੮ ਗਿਲਗਾਦ ਅਤੇ ਮਨੱਸਰ ਮੇਰੇ ਹੋਣਗੇ।
 ਟਿਫਰਾਈਮ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਦੀ ਢਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਯਹੂਦਾਹ ਮੇਰਾ ਸਾਹੀ ਡੰਡਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 ੯ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮੇਰੇ ਚਰਨ ਖੋਟ ਲਈ ਖਿਠਾਲਾ ਹੋਣਗੇ।
 ਆਦਮ ਮੇਰੀ ਜੁੱਤੀ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਮੈਂ ਫਲਿਸਤ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਦੇ ਨਾਮਕਰੇ
 ਮਾਰਾਂਗਾ।”
 10-11 ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ, ਮੇਰੀ ਆਗਵਾਈ ਰੋਣ
 ਰਹੇਗਾ?
 ਆਦਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਆਗਵਾਈ ਰੋਣ
 ਰਹੇਗਾ?
 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਕਿਰਥਾ ਵਰਕੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ
 ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਹੇ!
 ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਆਸਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ!
 ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਫੌਜ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਗਏ।
 12 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਕਿਰਥਾ ਵਰਕੇ ਦੁਸਮਣ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ
 ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਹੇ!
 ਲੋਕ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ!
 13 ਸਿਰਫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਮਾਨੂੰ ਬਲਵਾਨ ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ
 ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਸਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ!

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੰਦਰ ਉਸਤਤਿ ਗੀਤ।

੧੦੯ 1 ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੀ ਧਰਮਰਬਨਾ ਲਈ ਆਪਣੇ
 ਰੋਣ ਬੰਦ ਨਾ ਕਰੇ।
 ੨ ਬਦਰਾਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੱਚ ਨਹੀਂ
 ਹਨ।
 ੩ ਲੋਕੀ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਨਫਰਤ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਬਿਨਾ ਕਾਰਣ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
 ੪ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿਠਾਲ ਰੀਤਾ ਮੀ।
 ਧਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਧਰਮਰਬਨਾ ਕਰ
 ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ।
 ੫ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨੇਕੀ ਰੀਤੀ ਮੀ,
 ਧਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿਠਾਲ ਰੀਤਾ ਮੀ,
 ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰੀਤੀ।
 ੬ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੰਦੇ ਆਮਲਾਂ ਲਈ ਦੰਡ
 ਦਿਉ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਲੱਭ
 ਲਵੋ।
 ੭ ਮੁਨਸਫ ਨੂੰ ਨਿਠਾਂ ਕਰਨ ਦਿਉ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ
 ਮੰਦਾ ਕੰਮ ਰੀਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋਸੀ ਹਨ।
 ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਦੀ ਕਹੀ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਜੀਵਨ
 ਦੁਸਵਾਰ ਬਨਾਉਣ ਦਿਉ।
 ੮ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਮਰ ਜਾਣ ਦਿਉ।
 ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਮਿਲਣ ਦਿਉ।
 ੯ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੀਮ ਬਣਾ ਦਿਉ।
 ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਵਿਧਵਾ ਬਣਾ ਦਿਉ।
 10 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਰ ਖੁਸ ਜਾਵੇ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਮੰਗਤੇ ਬਣ ਜਾਣ।
 11 ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਉਹ ਸਭ ਲੈ
 ਲੈਣ, ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਕਥੇ ਦਾਰ ਹੈ।
 ਆਜਨਬੀ ਉਸਦੀ ਕਮਾਈ ਹੋਈ ਹਰ ਸੌਫ ਲੈ ਜਾਣ।
 12 ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਉੱਤੇ
 ਮਿਹਰਬਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ
 ਉੱਤੇ ਤਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।
 13 ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਖੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਉ।
 ਆਗਲੀ ਖੀੜੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਹਰ ਸੌਫ ਉੱਤੇ
 ਮਿਟਾ ਲੈਣ ਦਿਉ।
 14 ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਖਿਤਾ
 ਦੇ ਗੁਨਾਹ ਆਦ ਗਨ।
 ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਗੁਨਾਹ ਵੀ
 ਕਰੇ ਨਹੀਂ ਮਿਟੇ।
 15 ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ
 ਲਈ ਆਦ ਰੱਖੇਗਾ।
 ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ
 ਖੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁੱਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇਗਾ।
 16 ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਬਦਰਾਹ ਬੰਦੇ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਈ
 ਸੁਭ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।
 ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖਿਠਾਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।
 ਉਸ ਨੇ ਗਰੀਬ ਨਿਮਾਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੁਸੀਬਤਾਂ
 ਖੜੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ।
 17 ਉਸ ਬਦਰਾਹ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਬੁਰਾ ਮੰਗਣ ਵਿੱਚ
 ਖੁਸੀ ਮਿਲਦੀ ਮੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨਾਲ ਉਹੀ ਮੰਦਾ ਹੋਣ ਦਿਉ।

ਉਸ ਬਦਰਾਗ ਵਿਛਾਰਤੀ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗਾ
 ਨਾ ਵਾਖਰੇ, ਮੰਗਿਆ ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਭਲਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਉ ।
 1੮ ਮਗਾਥ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਹੋਣ ।
 ਜਿਹੜਾ ਖਾਣੀ ਉਹ ਖੀਦਾ ਹੈ ਇੰਨ ਮਗਾਥ ਹੋਵੇ ।
 ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਡੇ ਉਤਲਾ ਤੇਲ
 ਉਸ ਉੱਧਰ ਇੰਨ ਮਗਾਥ ਹੋਵੇ ।
 1੯ ਮਗਾਥ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਹੋਣ ਦਿਉ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਦੁਸਟ
 ਵਿਛਾਰਤੀ ਦੁਆਲੇ ਲਵੇਟਣ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ।
 ਮਗਾਥਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੱਕ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਖੇਟੀ ਹੋਣ
 ਦਿਉ ।
 20 ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਨਾਲ ਇਹ
 ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹੇਗਾ ।
 ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹੋ ਗੱਲਾਂ
 ਰਹੇਗਾ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਭਾਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ਼ ਰਹ ਰਹੇ
 ਹਨ ।
 21 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਾਲਰ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ
 ਅਜਿਹਾ ਵਿਗਰ ਰਹੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦੀ
 ਸੇਭਾ ਹੋਵੇ ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਰਿੰਨਾ ਜਿਛਾਲਾ ਖਿਆਰ ਹੈ, ਇਸ
 ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ ।
 22 ਮੈਂ ਇੰਨ ਗਰੀਬ ਨਿਤਾਣਾ ਆਦਮੀ ਹਾਂ,
 ਮੈਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਉਦਾਮ ਹਾਂ, ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ
 ਹੈ ।
 23 ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਮੁੱਚ ਗਈ ਹੈ,
 ਜਿਵੇਂ ਸਾਮ ਵੇਲੇ ਖਰਛਾਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਖਿੱਸੂ ਵਰਗਾ ਅਹਿਸੂਸ਼ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ
 ਰਿਮੇ ਨੇ ਝਾੜੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ ।
 24 ਮੇਰੇ ਗੋਡੇ ਰਮਜ਼ੋਰ ਹਨ ਰਿਉੱਚਿ ਮੈਂ ਭੁੱਖਾ ਹਾਂ ।
 ਮੇਰਾ ਭਾਰ ਖਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਖਤਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ
 ਹਾਂ ।
 25 ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਮੇਰਾ ਆਖਮਾਨ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ ।
 ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ।
 26 ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹੋ ।
 ਆਖਣਾ ਸੱਚਾ ਖਿਆਰ ਦਰਸਾਉ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ ।
 27 ਉਹ ਲੋਕ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ
 ਰੀਤੀ ਸੀ ।
 ਫੇਰ ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਰਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਸਰਤੀ ਸੀ
 ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਸੀ ।
 2੮ ਉਹ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਮਗਾਥ ਦਿੰਦੇ ਹਨ,
 ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਅਮੀਸ਼ ਦੇ ਮੱਚਦੇ ਹੋ ।
 ਯਹੋਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਅਮਲਾ ਰੀਤਾ ਇਸ
 ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉ ।
 ਫੇਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ, ਖਰਮੰਨ ਹੋਵਾਂਗਾ ।
 2੯ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਨਮੋਸ਼ੀ ਦਿਉ!
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਤੁੜਦੇ ਵਾਂਗ ਖਹਿਣ ਦਿਉ ।

30 ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ।
 ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ।
 31 ਖਰਮੇਸੁਰ ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਮੱਚੇ ਹੱਥ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਖਲੋਦਾ
 ਹੈ ।
 ਉਹ ਨਿਮਚਿਤ ਰਦਦਾ ਹੈ ਰਿ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਨੂੰ
 ਨਿਯਾਂ ਮਿਲੇ ।
 ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੰਨ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ ।
 ੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਖਾਲਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 “ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੇਰੇ ਮੱਚੇ ਖਾਮੇ ਬੈਠੇ, ਜਦੋਂ ਰਿ ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਅਖੀਨ ਰਦਦਾ
 ਹਾਂ ।”
 2 ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਗਾਜ ਨੂੰ ਵੱਧਣ ਫੁੱਲਣ ਵਿੱਚ
 ਮਗਾਇਤਾ ਰਹੇਗਾ । ਸੀਯੋਨ, ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਗਾਜ
 ਸੁਭ ਹੋਵੇਗਾ ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵੱਧੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੋ
 ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਦੋਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਾਜ ਰਹੋਗੇ ।
 3 ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਸੰਗ ਰਨਗੇ
 ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੀ ਸੈਨਾ ਇੰਨ ਸਾਥ ਇਰੱਠੀ ਰਹੋਗੇ ।
 ਉਹ ਖਾਮ ਵਸਤਰ ਖਾਉਣਗੇ
 ਅਤੇ ਅਮਿਰਤ ਵੇਲੇ ਆ ਮਿਲਣਗੇ
 ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਹੋਣਗੇ ।
 ਜਿਵੇਂ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੇਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।
 4 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਰਗਰ ਰੀਤਾ ਸੀ
 ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਣਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗਾ,
 “ਤੁਸੀਂ ਸਦਾ ਲਈ ਜਾਜਰ ਹੋ –
 ਜਿਸ ਤੁਹਾਡੇ ਦਾ ਜਾਜਰ ਅਲਰਿ-ਸਿਦਰ ਸੀ ।”
 5 ਮੇਰਾ ਖਾਲਰ ਤੁਹਾਡੇ ਮੱਚੇ ਖਾਮੇ ਖਲੋਦਾ ਹੈ ।
 ਉਹ ਹੋਰਾਂ ਗਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ
 ਰਹੇਯਵਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ।
 6 ਖਰਮੇਸੁਰ ਰੋਮਾਂ ਖਾਣੇ ਨਿਯਾਂ ਰਹੇਗਾ ।
 ਮੁਰਦਾ ਨਾਮਾਂ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਫਿਛ ਜਾਣਗੀਆਂ ।
 ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ
 ਦੰਡ ਦੇਵੇਗਾ ।
 7 ਗਾਜਾ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਇੰਨ ਨਦੀ ਤੋਂ ਖਾਣੀ ਖੀਵੇਗਾ ।
 ਫੇਰ ਉਹ ਆਖਣਾ ਸਿਰ ਚੁੱਕੇਗਾ ਅਤੇ ਬਲਵਾਨ ਹੋ
 ਜਾਵੇਗਾ ।
 ੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ ।
 ੨ ਮੈਂ ਮੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਉਸ ਸਭਾ ਵਿੱਚ,
 ਯੰਨਵਾਦ ਰਦਦਾ ਹਾਂ
 ਜਿੱਥੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਇਰੱਠਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।
 ੩ ਯਹੋਵਾਹ ਅਮਾਨ ਗੱਲਾਂ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ।
 ਲੋਕੀਂ ਉਹ ਸੁਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਖਰਮੇਸੁਰ ਖਾਮੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ।
 ੪ ਖਰਮੇਸੁਰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਸਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਅਮਾਨ ਗੱਲਾਂ
 ਰਦਦਾ ਹੈ ।

ਉਸ ਦੀ ਨੇਰੀ ਸਦਾ ਲਈ ਜਾਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।
 ੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਤਾਂ ਜੇ ਆਮੀਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖੀਏ ਕਿ ਅਗੋਵਾਹ ਮਿਹਰਬਾਨ
 ਆਤੇ ਦਿਲਾਲੂ ਹੈ।
 ੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਘੋਰੇਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਦਾ ਲਈ ਆਪਣਾ ਕਰਾਗ ਚੇਤੇ ਰੱਖਦਾ
 ਹੈ।
 ੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਗੱਲਾਂ ਨੇ, ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ
 ਸੀਤੀਆਂ ਸਨ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ
 ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।
 ੪ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕਰਦਾ, ਚੰਗਾ ਆਤੇ ਬੇਲਾਗ
 ਹੈ।
 ਉਸ ਦੇ ਹਰ ਗੁਰਮ ਵਿੱਚ ਅਰੀਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ
 ਹੈ।

੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਸਦਾ ਹੀ ਸਖਿਰ ਰਹਿਣਗੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਣ,
 ਇਮਾਨਦਾਰ ਆਤੇ ਸੁੱਧ ਸਨ।
 ੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ
 ਲਈ ਭੇਜਿਆ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ
 ਸਦਾ ਲਈ ਜਾਗੀ ਰਹੇਗਾ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਾਮ ਮਹਾਨ ਆਤੇ ਯਥਿੱਤਰ ਹੈ।
 ੭ ਸਿਆਣਪਤਾ ਅਗੋਵਾਹ ਲਈ ਡਰ ਆਤੇ ਇੱਜਤ ਨਾਲ
 ਸੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਦੇ ਹਨ
 ਬਹੁਤ ਸਿਆਣੇ ਹਨ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਗਾਈ
 ਜਾਵੇਗੀ।

੧੧੨

੧ ਅਗੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੋ!
 ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਡਰਦਾ ਆਤੇ ਅਗੋਵਾਹ ਦਾ
 ਆਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਹੁਤ ਧਰਮੰਨ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਬੰਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ
 ਹੈ।
 ੨ ਉਸਦੀ ਐਲਾਦ ਧਰਤੀ ਆਤੇ ਮਹਾਨ ਹੋਵੇਗੀ।
 ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਐਲਾਦ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੁਭਾਗੀ ਹੋਵੇਗੀ।
 ੩ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਹੋਵੇਗਾ
 ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਚੰਗਿਆਈ ਸਦਾ ਰਹੇਗੀ।
 ੪ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਚਮਕਦੀ ਹੋਈ
 ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਾਂਗ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਸੁਭ, ਮਿਹਰਬਾਨ ਆਤੇ ਦਿਲਾਲੂ ਹੈ।
 ੫ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਲਈ ਮਿਹਰਬਾਨ ਆਤੇ ਫਰਾਬ ਹੋਣਾ ਚੰਗਾ
 ਹੈ।
 ਰਿਮੇ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਬੇਲਾਗ ਹੋਣਾ
 ਚੰਗਾ ਹੈ।
 ੬ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਕਦੀ ਵੀ ਧਤਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਵਿਆਕਰਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਆਦ ਕੀਤਾ
 ਜਾਵੇਗਾ।
 ੨ ਉਹ ਮਾੜੇ ਸਮਾਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਆਦ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।
 ਉਹ ਬੰਦਾ ਦਿਹੜ ਵਿਸਵਾਸੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਗੋਵਾਹ
 ਉੱਤੇ ਅਰੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
 ੩ ਉਹ ਬੰਦਾ ਦਿਹੜ ਵਿਸਵਾਸੀ ਹੈ ਉਹ ਡਰੇਗਾ ਨਹੀਂ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ।
 ੪ ਉਹ ਬੰਦਾ ਖੁਲ੍ਹਦਿਲੀ ਨਾਲ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਦਾਨ ਕਰਦਾ
 ਹੈ।
 ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਨੇਰੀ ਸਦਾ ਰਹੇਗੀ।
 ੫ ਬਦਚਲਣ ਬੰਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਕਰੋਧਵਾਨ
 ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦੰਦ ਕਰੀਚਣਗੇ, ਧਰ ਫੇਰ ਉਹ
 ਆਲੋਚ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਬਦਚਲਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ
 ਜਿਸਦੀ ਇੱਛਾ ਉਹ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੧੧੩

੧ ਅਗੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੋ!
 ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਸੇਵਕ, ਉਸਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੋ!
 ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੋ।
 ੨ ਅਗੋਵਾਹ ਦਾ ਨਾਮ ਹੁਣ ਆਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਸੁਭਾਗ
 ਹੋਵੇਗਾ।
 ੩ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਧੁਰਬ ਵਿੱਚ ਉੱਗਦੇ
 ਸੂਰਜ ਵੱਲੋਂ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੱਕ ਅਮੀਸ ਮਿਲੇ
 ਜਿੱਥੇ ਸੂਰਜ ਜਾ ਛਿੱਧਦਾ ਹੈ।
 ੪ ਅਗੋਵਾਹ ਸਭ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉਚੇਰਾ ਹੈ।
 ਉਸਦੀ ਮਹਿਮਾ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਉੱਠਦੀ ਹੈ।
 ੫ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਅਗੋਵਾਹ ਮਾੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ,
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਚੇ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਬੈਠਦਾ ਹੈ।
 ੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾੜੇ ਕੋਲੋਂ ਇੰਨਾ ਉੱਚਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਤੀ
 ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਵੇਖਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
 ੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਸੱਕੀਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੰਗਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇ ਢੇਰ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ।
 ੮ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾ
 ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਗੂ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ
 ਹੈ।
 ੯ ਭਾਵੇਂ ਰਿਮੇ ਐਰਤ ਦੇ ਐਲਾਦ ਨਾ ਹੋਵੇ।
 ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਦੇ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਧਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।
 ਅਗੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੋ।

੧੧੪

੧ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਮਿਸਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।
 ਆਗੂਭ ਨੇ ਉਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।
 ੨ ਅਗੂਦਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖਾਮ ਬੰਦਾ ਬਣ ਗਿਆ।
 ਇਸਰਾਏਲ ਉਸ ਦੀ ਮਲਤਨਤ ਬਣ ਗਈ।

- ੩ ਲਾਲ ਮਾਗਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਦੌੜ ਗਿਆ।
- ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਮੁੜੀ ਅਤੇ ਨੱਸ ਖਟੀ।
- ੪ ਧਰਬਤ ਭੇਡੂਆਂ ਵਾਂਗ ਨੱਚਣ ਲੱਗ ਪਏ, ਯਹਾੜੀਆਂ ਲੋਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਨੱਚਣ ਲੱਗੀਆਂ।
- ੫ ਜੇ ਲਾਲ ਮਾਗਰ, ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਨੱਸਿਆ ਮੀ?
- ਅਰਦਨ ਨਦੀਏ, ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਮੁੜੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਨੱਸੀ ਮੀ?
- ੬ ਯਹਾੜੇ, ਤੁਸੀਂ ਭੇਡੂਆਂ ਵਾਂਗ ਕਿਉਂ ਨੱਚੇ ਮੀ? ਅਤੇ ਯਹਾੜੀਓ, ਤੁਸੀਂ ਲੋਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਕਿਉਂ ਨੱਚੀਆਂ ਮੀ?
- ੭ ਮਾਲਰ, ਆਰੂਥ ਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਗਮਣੇ ਧਰਤੀ ਹਿੱਲ ਗਈ ਮੀ।
- ੮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਚੱਟਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਖਤ ਚੱਟਾਨ ਤੋਂ ਵਗਦੇ ਹੋਏ ਖਾਣੀ ਦਾ ਫਿੱਚ ਚਮਭਾ ਬਣਾਇਆ।

੧੧੫

- ੧ ਅਗੇਵਾਗ, ਮਾਨੂੰ ਰੋਈ ਇੱਜਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।
- ਇੱਜਤ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਲਰੀਅਤ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਜਤ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਹਤ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹ ਮੱਚਦੇ ਸਾਂ।
- ੨ ਝੇਮਾਂ ਹੈਰਾਨ ਕਿਉਂ ਹੋਣੇ ਕਿ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ।
- ੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਹੀ ਮਭ ਰੁੜ ਰਚਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮੰਦ ਹੈ।
- ੪ ਯਹਾਣੀਆਂ ਝੇਮਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਮੇਨੇ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਿਰਫ ਬੁੱਤ ਹਨ।
- ਉਹ ਇਨਸਾਨੀ ਹੱਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।
- ੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤਾਂ ਹਨ, ਧਰ ਖੋਲ ਨਹੀਂ ਮੱਚਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤਾਂ ਹਨ, ਧਰ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਮੱਚਦੀਆਂ।
- ੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਨ ਤਾਂ ਹਨ, ਧਰ ਮੁਣ ਨਹੀਂ ਮੱਚਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੱਚ ਤਾਂ ਹਨ, ਧਰ ਸੁੱਖ ਨਹੀਂ ਮੱਚਦੇ।
- ੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਤਾਂ ਹਨ, ਧਰ ਮਹਿਮੁਸ ਨਹੀਂ ਰਹ ਮੱਚਦੇ।
- ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਤਾਂ ਹਨ, ਧਰ ਚੱਲ ਨਹੀਂ ਮੱਚਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਮੱਚਦੀ।
- ੮ ਜਿਹੜੇ ਲੋਚ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਚਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
- ੯ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਚੇ, ਅਗੇਵਾਗ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹੋ। ਅਗੇਵਾਗ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਤੀ ਅਤੇ ਢਾਲ ਹੈ।
- ੧੦ ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ, ਅਗੇਵਾਗ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹ। ਅਗੇਵਾਗ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਤੀ ਅਤੇ ਢਾਲ ਹੈ।
- ੧੧ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਚੇਲਿਉ, ਅਗੇਵਾਗ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹੋ।

- ਅਗੇਵਾਗ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਤੀ ਅਤੇ ਢਾਲ ਹੈ।
- ੧੨ ਅਗੇਵਾਗ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਚਦਾ ਹੈ।
- ਅਗੇਵਾਗ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦੇਵੇਗਾ।
- ਅਗੇਵਾਗ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦੇਵੇਗਾ।
- ਅਗੇਵਾਗ ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦੇਵੇਗਾ।
- ੧੩ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਵੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦੇਵੇਗਾ।
- ੧੪ ਮੈਨੂੰ ਅਸ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਦੇਵੇਗਾ।
- ੧੫ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮਵਰਗ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੀ ਆਇਆ ਆਖਦਾ ਹੈ।
- ੧੬ ਮਵਰਗ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਹੈ।
- ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਲੋਚਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦਿੱਤੀ।
- ੧੭ ਮੁਰਦਾ ਲੋਚ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਨਹੀਂ ਰਚਦੇ।
- ਰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਫਨ ਹੋਏ ਲੋਚ, ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਨਹੀਂ ਰਚਦੇ।
- ੧੮ ਧਰ ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।
- ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਦਾ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਅਸੀਸ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੋ!

੧੧੬

- ੧ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਮੰਦ ਰਚਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਮੋਰੀਆਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਮੁਣਦਾ ਹੈ।
- ੨ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਮੰਦ ਰਚਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਉਹ ਮੋਰੀ ਧਰਾਰ ਨੂੰ ਮੁਣਦਾ ਹੈ।
- ੩ ਮੈਂ ਤਾਂ ਮਰ ਹੀ ਚੱਲਿਆ ਸਾਂ।
- ਮੈਂ ਤੇ ਰੱਮੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਲੇ ਤਣ ਗਏ ਮਨ।
- ਰਬਰ ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਮੇਰੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆ ਰਹੀ ਮੀ।
- ਮੈਂ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰਮੰਦ ਸਾਂ।
- ੪ ਫੇਰ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਨਾਮ ਧਰਾਰਿਆ।
- ਮੈਂ ਆਖਿਆ, "ਅਗੇਵਾਗ, ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ!"
- ੫ ਅਗੇਵਾਗ ਮੁਭ ਅਤੇ ਦਯਾਵਾਨ ਹੈ।
- ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੈ।
- ੬ ਅਗੇਵਾਗ ਬੇਮਗਰਿਆਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
- ਮੈਂ ਨਿਯਮਰਾ ਸਾਂ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ।
- ੭ ਜੇ ਮੋਰੀ ਆਤਮਾ, ਸਾਂ ਤੇ ਜਾ!
- ਅਗੇਵਾਗ ਤੇਰਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ੮ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਮੋਰੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੇ ਰੋਲੋਂ ਬਚਾਇਆ।
- ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਅਥਰੂ ਰੋਰੇ।
- ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।
- ੯ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਦੇ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਚਦਾ ਰਹਾਂਗਾ।
- ੧੦ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਚਦਾ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਸੀ,
- "ਮੈਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ!"

११ ਗਾਂ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਂ ਯਾਤੇ
 ਯਾਥਿਆ ਮੀ,
 “ਸਾਰੇ ਬੰਦੇ ਝੂਠੇ ਹਨ!”
 १੨ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਰਹ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ?
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਸੈਯਾ ਜੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੋ ਦਿੱਤੀ
 ਹੈ।
 १੩ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਇਆ,
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਅੱਗੇ ਧਿਆਨ ਭੇਟ ਰਹਾਂਗਾ।
 ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਨਾਮ ਧੁਰਾਰਾਂਗਾ।
 १੪ ਮੈਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗੇਵਾਗ ਨਾਲ
 ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ।
 ਹੁਣ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਸਮੂਹ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
 ਜਾਵਾਂਗਾ।
 १੫ ਅਗੇਵਾਗ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸੇ ਵੀ ਚੇਲੇ ਦੀ ਮੈਂ
 ਅਗੇਵਾਗ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ।
 ਹੇ ਅਗੇਵਾਗ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਵਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਂ।
 १੬ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਹਾਂ,
 ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਕ ਸੇਵਕਾਦਾਰ ਯੋਰਤ ਦਾ ਬੱਚਾ।
 ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਧਰਮ ਗੁਰੂ ਸੀ।
 १੭ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਯੰਨਵਾਦ ਭੇਟ ਰਹਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਨਾਮ ਲਵਾਂਗਾ।
 १੮ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ
 ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ।
 ਹੁਣ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਸਮੂਹ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
 ਜਾਵਾਂਗਾ।
 १੯ ਮੈਂ ਅਨੁਮਲਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਵਾਂਗਾ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੇ।
 ੧ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀਉ ਕੋਠੇ, ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਸਤਤਿ
 ਕਰੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀਉ ਲੋਕੇ, ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੋ।
 ੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਯਾਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸਦਾ ਹੀ ਸੱਚਾ ਰਹੇਗਾ!
 ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੋ।
 ੧ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਮਾਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਹੈ।
 ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਨ ਸਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੨ ਇਸਰਾਏਲ ਯਾਥੇ,
 “ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਨ ਸਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ!”
 ੩ ਜਾਜ਼ਰੇ ਯਾਥੇ,
 “ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਨ ਸਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ!”
 ੪ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਸਮੂਹ ਲੋਕੋਂ
 ਯਾਥੇ,
 “ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਨ ਸਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ!”
 ੫ ਮੈਂ ਮੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਸਾਂ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ
 ਅਗੇਵਾਗ ਅੱਗੇ ਧੁਰਾਰ ਰੀਤੀ।

ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਯਾਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰ
 ਦਿੱਤਾ।
 ੬ ਅਗੇਵਾਗ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਡਰਾਂਗਾ।
 ਲੋਕ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ।
 ੭ ਅਗੇਵਾਗ ਮੇਰਾ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਯਾਥੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਹਾਰਦਿਆਂ ਵੇਖਾਂਗਾ।
 ੮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕੀਨ ਸੁੱਖਣ ਨਾਲੋਂ
 ਅਗੇਵਾਗ ਵਿੱਚ ਅਕੀਨ ਸੁੱਖਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।
 ੯ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਯਾਗੂਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ
 ਅਗੇਵਾਗ ਵਿੱਚ ਅਕੀਨ ਸੁੱਖਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।
 ੧੦ ਯਾਥੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਸੀ।
 ਧਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਮੈਂ ਯਾਥੇ ਦੁਸਮਣਾਂ
 ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ।
 ੧੧ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਧਾਰ-ਧਾਰ ਖੋਰਿਆ,
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ।
 ੧੨ ਮੈਨੂੰ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਮਧੂ ਮੱਖੀਆਂ ਵਾਂਗ ਖੋਰਿਆ।
 ਧਰ ਛੋਟੀ ਹੀ ਲਟ-ਲਟ ਬਲਦੀ ਝਾੜੀ ਵਾਂਗ ਉਹ
 ਭਸਮ ਹੋ ਗਏ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ।
 ੧੩ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਯਾਤੇ ਲਗਭਗ
 ਮੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕੀਤੀ।
 ੧੪ ਅਗੇਵਾਗ ਹੀ ਮੇਰੀ ਸਰਤੀ ਯਾਤੇ ਜਿੱਤ ਦਾ ਗੀਤ ਹੈ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ੧੫ ਤੁਸੀਂ ਨੇਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਫਤਿਹ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਕਰ
 ਸੱਕਦੇ ਹੋ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਯਾਥੇ ਮਗਾਨ ਸਰਤੀ ਫੇਰ ਦਰਸਾਈ
 ਹੈ।
 ੧੬ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਗੱਥ ਜਿੱਤ ਵਿੱਚ ਉੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ,
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਫੇਰ ਯਾਥੇ ਮਗਾਨ ਸਰਤੀ ਦਰਸਾਈ
 ਹੈ।
 ੧੭ ਮੈਂ ਜੀਵਾਂਗਾ, ਮਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ
 ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਕਰਨੀ ਦੱਸਾਂਗਾ।
 ੧੮ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ੧੯ ਸੁਭ ਦਰਵਾਜ਼ੀਉ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਵੇ,
 ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਯਾਵਾਂਗਾ ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ
 ਕਰਾਂਗਾ।
 ੨੦ ਉਹ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਹਨ।
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਸਿਰਫ ਨੇਕ ਬੰਦੇ ਹੀ ਜਾ ਸੱਕਦੇ
 ਹਨ।
 ੨੧ ਹੇ ਅਗੇਵਾਗ, ਮੇਰੀ ਧਰਮਯਨਾ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ
 ਹਾਂ।

੧੧੭

੧੧੮

- ੨੨ ਉਹ ਘੋਰ ਜਿਸਦੀ ਉਮਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ,
ਨੀਂਹ ਦਾ ਘੋਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।
- ੨੩ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਰੀਤਾਂ ਅਤੇ ਆਮੀਂ ਮੋਚਦੇ ਗਾਂ
ਰਿ ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਸਮਾਦ ਭਰੀ ਹੈ।
- ੨੪ ਆਂਜ ਦਾ ਦਿਨ, ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ
ਹੋਇਆ ਦਿਨ ਹੈ।
ਆਉ ਆਂਜ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈਏ ਅਤੇ ਘਰਮੰਨ
ਹੋਈਏ!
- ੨੫ ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ, “ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ!
ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਨੇ ਆਮਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ!
੨੬ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਦਾ
ਸਵਾਗਤ ਰਹੇ।”
- ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਆਮੀਂ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਦੇ ਘਰ
ਅੰਦਰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਗਤ ਰਹਦੇ ਗਾਂ।
- ੨੭ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਹੀ ਘਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।
ਅਤੇ ਉਹ ਆਮਾਂ ਨੂੰ ਘਰਵਾਨ ਰਹਦਾ ਹੈ।
ਬਲੀ ਲਈ ਲੋਲਾ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿਉ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ
ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ਉੱਤੇ ਲੈ ਚੱਲੋ।”
- ੨੮ ਅਗੋਂ ਵਾਗ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਹੋ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ
ਘੰਨਵਾਦ ਰਹਦਾ ਗਾਂ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਦਾ ਗਾਂ।
- ੨੯ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਭਲਾ ਹੈ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅਲਫ

- ੧੧੯ ਮੁੱਘ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ ਹਨ।
ਉਹ ਲੋਕ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ
ਚੱਲਦੇ ਹਨ।
- ੨ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਦੇ ਰਹਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਉਹ ਖੁਸ਼
ਹਨ।
ਉਹ ਮਲਾਹ ਲਈ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੂਰੇ ਦਿਲ
ਨਾਲ ਖੁੰਛਦੇ ਹਨ।
- ੩ ਉਹ ਲੋਕ ਬੁਰੇ ਰੋਮ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ,
ਉਹ ਅਗੋਂ ਵਾਗ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।
- ੪ ਅਗੋਂ ਵਾਗ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।
ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਯੁਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਮੰਨਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ।
- ੫ ਜੇ ਮੈਂ ਮਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਾਗਾ, ਅਗੋਂ ਵਾਗ।
- ੬ ਫੇਰ ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਸਰਮਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਗਾ।
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸਾਂ ਦਾ ਆਯਿਯੋਨ ਰਗਾਂਗਾ।
- ੭ ਫੇਰ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਣ ਰਹ ਮੱਰਗਾਂਗਾ।
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਰਘੋਰਤਾ ਅਤੇ ਨੇਰੀ ਦਾ
ਆਯਿਯੋਨ ਰਗਾਂਗਾ।
- ੮ ਅਗੋਂ ਵਾਗ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ ਮੰਨਾਗਾ।
ਇਸ ਲਈ ਰਿਰਥਾ ਰਹੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾ ਜਾਵੇ।

ਬੇਬ

- ੯ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਬੰਦਾ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ
ਚੱਲਦਿਆਂ,
ਮੁੱਘ ਜੀਵਨ ਰਿਵੇਂ ਜਿਉਂ ਮੱਰਦਾ ਹੈ?
- ੧੦ ਮੈਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੱਚੇ ਦਿਲੇ ਮੋਵਾ ਰਹਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ
ਰਹਦਾ ਗਾਂ।
ਹੇ ਘਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ
ਮਦਦ ਰਹੇ।
- ੧੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਆਯਿਯੋਨ ਬੜੇ
ਯਿਆਨ ਨਾਲ ਰਹਦਾ ਗਾਂ।
ਰਿਉ? ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁਨਾਹ ਨਾ ਰਹ
ਮੱਰਾਂ।
- ੧੨ ਹੇ ਅਗੋਂ ਵਾਗ, ਤੂੰ ਘੰਨ ਹੈਂ,
ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇਮ ਸਿੱਖਾ।
- ੧੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਆਣੇ ਨਿਆਂ ਆ ਘਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਰਗਾਂਗਾ।
- ੧੪ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਰਹਾਰ ਦਾ ਆਯਿਯੋਨ ਰਹਨਾ
ਮਭ ਰਾਮੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।
- ੧੫ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅਮੁਲਾਂ ਘਾਰੇ ਚਰਚਾ ਰਹਦਾ ਗਾਂ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਜੀਵਨ ਜਾਂਚ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਗਾਂ।
- ੧੬ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮ ਘਰਮੰਦ ਹਨ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਾਂਗਾ।

ਗਿਮਲ

- ੧੭ ਆਪਣੇ ਮੋਵਰ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ, ਚੰਗਾ ਰਹਿ।
ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਜਿਉਣ ਦੇ
ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵਾਂ।
- ੧੮ ਅਗੋਂ ਵਾਗ, ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਉ।
ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅੰਦਰ ਝਾੜਣ ਦਿਉ।
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਘਾਰੇ ਘੜ੍ਹਨ ਦਿਉ ਜੇ ਤੁਸੀਂ
ਨੇ ਰੀਤੇ ਸਨ।
- ੧੯ ਮੈਂ ਇਸ ਘਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਜਨਬੀ ਸਾਂ।
ਅਗੋਂ ਵਾਗ, ਮੇਰੇ ਰੋਲੋ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨਾ
ਛੁਡਾਉ।
- ੨੦ ਮੈਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਿਆਂ ਆਖਿਆਂ
ਦਾ ਆਯਿਯੋਨ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਗਾਂ।
- ੨੧ ਅਗੋਂ ਵਾਗ, ਤੁਸੀਂ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਘੜ੍ਹੇਲ ਰਹਦੇ ਹੋ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।
ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਹੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹਦੇ ਹਨ।
- ੨੨ ਮੈਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਾ ਅਤੇ ਨਮੋਸ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਵੇ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਹਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।
- ੨੩ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਘਾਰੇ ਮੰਦਾ ਬੋਲਿਆ।
ਘਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮੋਵਰ ਗਾਂ, ਅਗੋਂ ਵਾਗ।
ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮਾਂ ਦਾ ਆਯਿਯੋਨ ਰਹਦਾ ਗਾਂ।
- ੨੪ ਤੁਹਾਡਾ ਰਹਾਰ ਮੇਰਾ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਦੋਸਤ ਹੈ।
ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਨੇਰ ਮਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਦਾਲਬ

- ੨੫ ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗਾ।
 ਅਗੇਵਾਗ, ਮੈਨੂੰ ਆਦੇਸ ਦਿਉ ਯੇ ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਣ
 ਦਿਉ।
- ੨੬ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।
 ਯੇ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗੁਣ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ
 ਨੇਮ ਸਿੱਖਾਉ।
- ੨੭ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ
 ਕਰੋ।
 ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੀਤੇ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਯਥਿਯੈਨ
 ਕਰਨ ਦਿਉ।
- ੨੮ ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਯੇ ਬਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ,
 ਆਦੇਸ ਦੇਵੇ ਯੇ ਮੈਨੂੰ ਫੇਰ ਬਲਵਾਨ ਬਣਾ ਦਿਉ।
- ੨੯ ਅਗੇਵਾਗ, ਮੈਨੂੰ ਝੂਠ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਿਉਣ ਦੇਵੇ।
 ਆਪਣੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਗਾਹਨੁਮਾਈ
 ਕਰੋ।
- ੩੦ ਅਗੇਵਾਗ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਤਿ
 ਵਫਾਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਆਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ
 ਧਰਤਿਦਾ ਹਾਂ।
- ੩੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹਾਂ, ਅਗੇਵਾਗ।
 ਮੈਨੂੰ ਨਿਰਾਸ ਨਾ ਕਰੋ।
- ੩੨ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ ਮੰਨਾਗਾ।
 ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- ਹੇ
- ੩੩ ਅਗੇਵਾਗ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਵੇ,
 ਯੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਾਂਗਾ।
- ੩੪ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋ,
 ਯੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਮੰਨਾਗਾ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਾਗਾ।
- ੩੫ ਅਗੇਵਾਗ, ਮੇਰੀ ਯਾਗਵਾਈ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ ਦੇ ਗਾਹ
 ਉੱਤੇ ਕਰੋ।
 ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਸ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਨੂੰ ਯਿਯਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
- ੩੬ ਆਪਣੇ ਕਰਾਰ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋ
 ਬਜਾਇ ਇਸਦੇ ਕਿ ਮੈਂ ਯਾਮੀਰ ਰਿਵੇਂ ਹੋਵਾਂ?
- ੩੭ ਅਗੇਵਾਗ, ਮੈਨੂੰ ਨਿਰਾਸਕਾਰ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਯਿਯਾਨ
 ਦੇਣ ਦਿਉ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਗਾਹ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋ।
- ੩੮ ਉਹੀ ਕਰੋ ਜਿਸਦਾ ਵਾਯਦਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ
 ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ
 ਤਾਂ ਜੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡਾ ਆਦਰ ਕਰਨ।
- ੩੯ ਅਗੇਵਾਗ, ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਉ ਜਿਸਤੋਂ ਮੈਂ
 ਡਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਆਣੇ ਨਿਆਂ ਸੁਭ ਹਨ।

੬੦ ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ,
 ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਕਰੋ ਯੇ ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿਉ।

ਵਾਉ

- ੬੧ ਅਗੇਵਾਗ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੱਚਾ ਯਿਯਾਰ ਦਰਸਾਉ।
 ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵਾਯਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।
- ੬੨ ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਜਵਾਬ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਮੈਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ ਜੇ
 ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ, ਅਗੇਵਾਗ।
- ੬੩ ਮੈਨੂੰ ਗੁਮੇਸਾ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ
 ਬੋਲਣ ਦਿਉ।
 ਅਗੇਵਾਗ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਆਣੇ ਨਿਆਂ-ਨਿਆਂ ਉੱਤੇ
 ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
- ੬੪ ਅਗੇਵਾਗ, ਮੈਂ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀਆਂ
 ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਾਂਗਾ।
- ੬੫ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਵਾਂ।
 ਰਿਉ? ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਸਖਤ
 ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
- ੬੬ ਮੈਂ ਗਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਾਰ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ
 ਕਰਾਂਗਾ।
 ਯੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨੇਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
- ੬੭ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸਾਂ ਦਾ ਯਥਿਯੈਨ ਕਰਨਾ ਚੰਗਾ
 ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਅਗੇਵਾਗ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਯਿਯਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
- ੬੮ ਅਗੇਵਾਗ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸਾਂ ਦੀ ਉਮਤਿ ਕਰਦਾ
 ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਯਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਯੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
 ਯਥਿਯੈਨ ਕਰਾਂਗਾ।

ਜਾਇਨ

- ੬੯ ਅਗੇਵਾਗ, ਆਪਣਾ ਵਾਯਦਾ ਯਾਦ ਕਰੋ ਜੇ ਤੁਸਾਂ ਮੇਰੇ
 ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ਉਹ ਵਾਯਦਾ ਮੈਨੂੰ ਯਾਮ ਬੁਨਹਾਉਦਾ ਹੈ।
- ੭੦ ਮੈਂ ਦੁੱਖੀ ਸਾਂ, ਯੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸੁਕੁਨ ਧਰਦਿਆਂ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਸਥਦਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫੇਰ ਜਿਉਣ ਦਿੱਤਾ।
- ੭੧ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਗਤਰ
 ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ
 ਕੀਤਾ।
 ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਯਮਲ ਕਰਨ
 ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕਿਆ।
- ੭੨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਆਣੇ ਨਿਆਂ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਆਣੇ ਨਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਸੁਕੁਨ ਦਿੰਦੇ
 ਹਨ।
- ੭੩ ਮੈਂ ਕੋਯੇਵਾਨ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬੁਰਿਆਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਆਮਲਾ ਰਹਿਣੋਂ ਹਟਦਿਆਂ
ਵੇਖਿਆ।

੧੪ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਗੀਤ ਹਨ।

੧੫ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਯਾਦ ਕਰਦਾ
ਹਾਂ।

ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਾ
ਹਾਂ।

੧੬ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਧਰਦਾ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ
ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ।

ਹੇਥ

੧੭ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਮੀ ਰਿ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ
ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਮੇਰਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ।

੧੮ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਯੂਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਾਂ।
ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੋ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸਾਂ ਵਾਅਦਾ
ਕੀਤਾ ਮੀ।

੧੯ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੋਚਿਆ
ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਹਾਰ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਧਿਆ।

੨੦ ਮੈਂ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਮੁੜਿਆ, ਬਿਨ ਦੇਰ ਕੀਤਿਆਂ ਤੁਹਾਡੇ
ਆਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ।

੨੧ ਮੈਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੰਦਰ ਮਸੂਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਆਖੀਆਂ।

ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਿਆ,
ਯਹੋਵਾਹ।

੨੨ ਯੱਧੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਭ ਨਿਆਵਾਂ
ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹਾਂ।

੨੩ ਮੈਂ ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਮੀਤ ਹਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੀ
ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਮੀਤ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼
ਮੰਨਦਾ ਹੈ।

੨੪ ਯਹੋਵਾਹ, ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਭਰਦਾ
ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇਮ ਸਿੱਖਾਉ।

ਟੇਬ

੨੫ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਵਕ ਲਈ ਸੁਭ
ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਤੁਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਵੇਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਤੁਸਾਂ
ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਮੀ।

੨੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਸਿਆਣੇ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਆਨ
ਧਰਦਾਨ ਕਰੋ।

ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਹੈ।

੨੭ ਦੁੱਖ ਭੋਗਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ
ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।

ਯਰ ਗੁਣ, ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਦਾ
ਹਾਂ।

੨੮ ਹੇ ਧਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਸੁਭ ਹੋ ਯਾਤੇ ਤੁਸੀਂ ਨੇਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋ।
ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇਮ ਸਿੱਖਾਉ।

੨੯ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ
ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ।

ਯਰ ਮੈਂ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਦਾ ਰਿਹਾ,
ਯਹੋਵਾਹ।

੩੦ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਮੁਰਖ ਹਨ।

ਯਰ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਆਧਿਕਾਰ
ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

੩੧ ਮੇਰੇ ਲਈ ਦੁੱਖ ਭੋਗਣਾ ਚੰਗਾ ਮੀ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮ ਸਿੱਖੇ।

੩੨ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੁਭ
ਹਨ।

ਉਹ ਸੋਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ ਸਿੱਕਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ
ਹਨ।

ਯੋਧ

੩੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਯਾਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਹਥਾਂ ਨਾਲ ਆਮਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।

ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਤੇ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ
ਮਦਦ ਕਰੋ।

੩੪ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਆਨੁਆਈ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਯਾਤੇ
ਮੇਰਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹਨ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ
ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

੩੫ ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਤੁਹਾਡੇ ਫੈਸਲੇ
ਨਿਆਈ ਹਨ

ਯਾਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਮੀ।

੩੬ ਗੁਣ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਚੇ ਧਿਆਰ ਨਾਲ ਸੁਕੁਨ ਧਹੁੰਚਾ।
ਮੈਨੂੰ ਸੁਕੁਨ ਧਹੁੰਚਾਉ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ
ਮੀ।

੩੭ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਸੁਕੁਨ ਧਹੁੰਚਾਉ ਯਾਤੇ ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਣ
ਦਿਉ।

ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਉਧਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦਾ
ਹਾਂ।

੩੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ, ਜੋ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ
ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ।

ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਲੋਕ ਸਰਮਮਾਰ ਹਨ। ਯਹੋਵਾਹ,
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮਾਂ ਦਾ ਆਧਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

੩੯ ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਰਿ ਤੁਹਾਡੇ ਆਨੁਆਈ ਵਾਧਮ ਮੇਰੇ ਕੋਲ
ਆਵਣਗੇ,

ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਰਹਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਸੱਕਣ।

੪੦ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਣ
ਦਿਉ।

ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਸਰਮਮਾਰ ਨਾ ਹੋਵਾਂ।

ਰਾਫ

- ੯੧ ਤੁਹਾਡੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਮਰਨ ਰੰਢੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।
 ਯਰ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਚਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯਰੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।
- ੯੨ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਤੌਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਵਾਯਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ਯਰ ਮੇਰੀਆਂ ਯੱਖਾਂ ਬੱਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਰਦੋਂ ਮੁਰੂਨ ਯਹੁਚਾਉਗੇ।
- ੯੩ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਰੂੜੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੀ ਹੋਈ ਅਮੱਰ ਹਾਂ।
- ੯੪ ਮੈਂ ਹੋਰ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਜੀਵਾਂਗਾ?
 ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਦੋਂ ਮਜਾ ਦੇਵੋਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।
- ੯੫ ਕੁਝ ਗੁਮਾਨੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਖਣੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਤੌਰਮਤਾਂ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਰੋਗਿਆ।
 ਯਾਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ।
- ੯੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸੱਚੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹਨ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋ।
- ੯੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕਿਆ।
- ੯੮ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਖਣਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਦਰਸਾਉ ਯਾਤੇ ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿਉ।
 ਮੈਂ ਉਹੀ ਕਰਾਂਗਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ।

ਲਾਮਦ

- ੯੯ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਸਬਦ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਤੁਹਾਡਾ ਸਬਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਦਰਗ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- ੧੦੦ ਤੁਸੀਂ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ ਵਫਾਦਾਰ ਹੋ।
 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਯਾਤੇ ਇਹ ਗਲੇ ਵੀ ਖਲੋਤੀ ਹੈ।
- ੧੦੧ ਇਹ ਗਲੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮਾਂ ਕਾਰਣ ਖਲੋਤੀ ਹੈ।
 ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਵਾਂਗ ਮੰਨਦੀ ਹੈ।
- ੧੦੨ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਦੋਸਤਾਂ ਵਾਂਗ ਨਾ ਹੁੰਦੀਆਂ।
 ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ।
- ੧੦੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਾਂਗਾ
 ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
- ੧੦੪ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ!
 ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਣ ਦੀਆਂ ਮਖਤ ਰੋਮਿਸ਼ਾਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

- ੯੫ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਰੋਮਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ।
 ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।
- ੯੬ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਹਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
 ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮ ਦੀ ਨਹੀਂ।

ਮੀਮ

- ੧੦੫ ਯਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਯਹੋਵਾਹ।
 ਮੈਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
- ੧੦੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਸਿਆਣਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਤੁਹਾਡਾ ਨੇਮ ਮਦਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ।
- ੧੦੭ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸਿਆਣਾ ਹਾਂ।
 ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਮ ਦਾ ਯਧਿਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
- ੧੦੮ ਮੈਂ ਬਚੁਰਗ ਯਾਗੂਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਖਝਦਾ ਹਾਂ।
 ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।
- ੧੦੯ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਚੁੱਕੇ ਹਰ ਕਦਮ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਗਲਤ ਰਾਹ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋ।
 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਇਸੇ ਲਈ, ਮੈਂ ਉਹ ਕਰ ਸੱਚਦਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ।
- ੧੧੦ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਹੋ,
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਾਂਗਾ।
- ੧੧੧ ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਦ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚਲੇ ਸਹਿਦ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮਿੱਠੇ ਹਨ।
- ੧੧੨ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਝੂਠੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਨੂਣ

- ੧੧੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਦ ਮੇਰੇ ਰਾਹ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀਵੇ ਵਾਂਗ ਹਨ।
- ੧੧੪ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮ ਸੁਭ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਵਾਯਾਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਵਾਯਾਦਾ ਨਿਭਾਵਾਂਗਾ।
- ੧੧੫ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦੁੱਖ ਭੋਗਿਆ ਹੈ।
 ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮ ਦਿਉ ਕਿ ਮੈਂ ਫੇਰ ਜਿਉ ਸੱਚਾਂ।
- ੧੧੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਉਮਤ ਤਿ ਯਰਵਾਨ ਕਰੇ।
 ਯਾਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣੇ ਨੇਮ ਸਿੱਖਾਉ।
- ੧੧੭ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਮਦਾ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।
 ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਿਆ ਹਾਂ।
- ੧੧੮ ਬੁਰੇ ਯਾਦਮੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫਾਹੁਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਗੁਰਮ-ਯਾਦੂਲੀ ਨਹੀਂ
ਰੀਤੀ।

- ੧੧੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਗ ਉੱਤੇ ਚੱਲਾਂਗਾ।
ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
੧੧੨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸਖਤ
ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ।

ਸਾਮਰ

- ੧੧੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ
ਜਿਹੜੇ ਖੁਸ਼ੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।
ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ
ਹਾਂ।
੧੧੪ ਮੈਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਲਵੋ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰੋ।
ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਦ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।
੧੧੫ ਯਹੋਵਾਹ, ਬੁਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਨਾ ਆਉਣ
ਦਿਉ।
ਅਤੇ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸ਼ੂਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਾਂਗਾ।
੧੧੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਕਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਨੂੰ ਸਹਾਰਾ
ਦਿਉ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜੀਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ
ਨਿਰਾਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ।
੧੧੭ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋ, ਯਹੋਵਾਹ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਚ ਜਾਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਯਕੀਨ ਰੱਖਾਂਗਾ।
੧੧੮ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ
ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮ ਤੋੜਦਾ ਹੈ।
ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠ ਆਖਿਆ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਤੁਹਾਡਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਂ ਰੀਤੀ ਮੀ।
੧੧੯ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਵਾਂਗ
ਮੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।
ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਗ ਨੂੰ ਧਿਆਨ
ਕਰਾਂਗਾ।
੧੨੦ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮਾਂ ਦਾ ਯਾਦ ਕਰਦਾ
ਹਾਂ।

ਯਾਇਨ

- ੧੨੧ ਮੈਂ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜੋ ਮੇਰੀ ਅਤੇ ਸੁਭ ਹੈ।
ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾ ਕਰੋ
ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ
ਹਨ।
੧੨੨ ਵਾਕਿਆਂ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਚੰਗੇ ਹੋਵੋਗੇ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਹਾਂ।
ਯਹੋਵਾਹ, ਗੁਮਾਸਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ
ਕਰਨ ਦੇਵੋ।
੧੨੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ,

ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਸਬਦ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬੱਚ
ਗਈਆਂ ਹਨ।

- ੧੨੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਹਾਂ।
ਮੇਰੇ ਲਈ ਯਾਦ ਨਾ ਮੱਚਾ ਧਿਆਨ ਕਰਮਾਉ,
ਯਾਦ ਨੇਮ ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉ।
੧੨੫ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਹਾਂ
ਮੇਰੀ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ
ਰਾਗ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਸਕਾਂ।
੧੨੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹੀ ਵੇਲਾ
ਹੈ।
ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
੧੨੭ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਸੁੱਧਤਮ ਸੋਚ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
੧੨੮ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ
ਹਾਂ
ਮੈਂ ਝੂਠੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਯੋ

- ੧੨੯ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਰਾਗ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੈ।
ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹਾਂ।
੧੩੦ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਦ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ
ਹਨ।
ਉਦੋਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਸੋਮਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ
ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਸਿੱਖਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।
ਤੁਹਾਡਾ ਸਬਦ ਸਿੱਧ ਕੰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖਾਣਾ ਬਣਾ
ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
੧੩੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ
ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਉਸੇ ਬੰਦੇ ਵਰਗਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਯੇਸੂ ਮਾਗ ਨੈ ਰਿਹਾ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਚੈਨੀ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
੧੩੨ ਹੋ ਯਰਮੇਸ਼ੂਰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ
ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੋ।
ਉਹੀ ਕਰੋ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੈ।
ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।
੧੩੩ ਹੋ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਗਾਹਨੁਮਾਈ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ
ਵਾਕਿਆਂ ਕੀਤਾ ਮੀ।
ਯਾਦ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਸਾਮਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿਉ।
੧੩੪ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾਉ ਜਿਹੜੇ
ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਮੰਨਾਂਗਾ।
੧੩੫ ਯਹੋਵਾਹ, ਯਾਦ ਨੇਮ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਕਰੋ
ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਨੇਮ ਸਿੱਖਾਉ।
੧੩੬ ਮੈਂ ਅੱਥਰੂਆਂ ਦੇ ਦਰਿਆ ਵਗਾਏ ਹਨ
ਰਿਉਰਿ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
ਮੰਨਦੇ।

ਸਾਦੇ

- ੧੩੭ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਮੀਂ ਸੁਭ ਹੋ।
ਯਤੇ ਤੁਗਾਡੇ ਨੇਮ ਨਿਰਯੰਘ ਗਨ।
- ੧੩੮ ਤੁਮੀਂ ਰਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਭ ਨੇਮ ਦਿੱਤੇ ਗਨ।
ਯਮੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਉਨਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰਹ ਮੱਚਦੇ
ਗਾਂ।
- ੧੩੯ ਮੇਰੀਆਂ ਤੀਬਰ ਭਾਵਨਾਵਾ ਮੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ
ਰਹੀਆਂ ਗਨ।
ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਗਾਂ, ਰਿਉਰਿ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾ ਨੇ
ਤੁਗਾਡੇ ਯਾਦੇਸ਼ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਨ।
- ੧੪੦ ਸਾਡੇ ਰੋਲ ਧਰਮਾਣ ਹੈ ਜਿਯੇ ਯਮੀਂ ਤੁਗਾਡੇ ਸਬਦ ਉੱਤੇ
ਵਿਸਵਾਸ ਰਹ ਮੱਚਦੇ ਗਾਂ, ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ।
ਯਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰਹਦਾ ਗਾਂ।
- ੧੪੧ ਮੈਂ ਟਿੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਗਾਂ, ਯਤੇ ਲੋਕ ਮੇਰਾ ਯਾਦਰ ਨਹੀਂ
ਰਹਦੇ
ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਯਾਦੇਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦਾ।
- ੧੪੨ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਗਾਡੀ ਨੇਰੀ ਮਦਾ ਲਈ ਹੈ।
ਯਤੇ ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉੱਥਰ ਵਿਸਵਾਸ
ਰੀਤਾ ਜਾ ਮੱਚਦਾ ਹੈ।
- ੧੪੩ ਮੈਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਯਤੇ ਯਥੇ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ
ਨਿਰਲਿਆ ਗਾਂ।
ਫੇਰ ਵੀ ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਯਾਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਗਾਂ।
- ੧੪੪ ਤੁਗਾਡਾ ਰਹਾਰ ਮਦਾ ਲਈ ਸੁਭ ਹੈ।
ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋ।
ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਜਿਉ ਮੱਚਾ।
- ਰੋਫ
- ੧੪੫ ਮੈਂ ਯੁਗੇ ਦਿਨ ਨਾਲ ਯੁਰਾਰਦਾ ਗਾਂ, ਯਹੋਵਾਹ।
ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿਉ।
ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਯਾਦੇਸ਼ ਮੰਨਦਾ ਗਾਂ।
- ੧੪੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਯਾਦਾਜ ਦਿੰਦਾ ਗਾਂ ਮੈਨੂੰ
ਬਚਾਉ!
ਯਤੇ ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਰਹਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਾਗਾ।
- ੧੪੭ ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਯੱਗੇ ਸਰਥੀ ਵੇਲੇ ਯੁਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨ
ਲਈ ਉੱਠਿਆ।
ਮੈਨੂੰ ਤੁਗਾਡੇ ਯਾਥੇ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ।
- ੧੪੮ ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਸਬਦ ਦਾ ਯਥਿਯੈਨ ਰਹਨ ਲਈ
ਰਾਤ ਭਰ ਜਾਗਦਾ ਰਿਹਾ।
- ੧੪੯ ਯਾਥਣੇ ਮੱਚੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਯੁਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣੋ,
ਮੈਨੂੰ ਸੁਣੋ।
ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਸਹੀ
ਯਾਥਦੇ ਹੋ, ਯਤੇ ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦੇਵੇ।
- ੧੫੦ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਮੰਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾ ਰਹੇ
ਗਨ।
ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੇ।

੧੪੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਹੋ।

ਯਤੇ ਤੁਗਾਡੇ ਯਾਦੇਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ ਜਾ
ਮੱਚਦਾ ਹੈ।੧੪੨ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਧਹਿਲਾ ਤੁਗਾਡੇ ਰਹਾਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ
ਮੀ

ਰਿ ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਮਦਾ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਰੋਸ

੧੪੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਦੁੱਖ ਤੱਕੇ ਯਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।

ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾ ਨੂੰ ਭੁੱਲਿਆ ਨਹੀਂ ਗਾਂ।

੧੪੪ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਮੇਰੀ ਲੜਾਈ ਲੜੋ, ਯਤੇ ਮੈਨੂੰ
ਬਚਾਉ।ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿਉ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਟਿਕਰਾਰ ਰੀਤਾ
ਮੀ।

੧੪੫ ਬੁਰੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤਣਗੇ

ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਤੁਗਾਡੇ ਨੇਮਾਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੇ।

੧੪੬ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਮੀਂ ਬਹੁਤ ਦਯਾਵਾਨ ਹੋ।

ਤੁਗਾਡਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇ ਰਿ ਮੈਂ ਜਿਉਵਾਂ।

੧੪੭ ਮੇਰੇ ਬਹੁਤ ਦੁਸਮਣ ਗਨ, ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਦੀ
ਕੋਸਿਸ ਰਹ ਰਹੇ ਗਨ।ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਰਹਾਰ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਿਆ
ਗਾਂ।

੧੪੮ ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਗੱਦਗਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਗਾਂ।

ਉਹ ਤੁਗਾਡੇ ਸਬਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਗਨ।

ਯਹੋਵਾਹ, ਯਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ ਗਾਂ।

੧੪੯ ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਯਾਦੇਸ਼ਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਸਖਤ
ਮਿਹਨਤ ਰਹਦਾ ਗਾਂ।ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਯਾਥਣੇ ਸਾਰੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਿਉਣ
ਦਿਉ।੧੫੦ ਸੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ, ਤੁਗਾਡੇ ਸਾਰੇ ਸਬਦ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਹੋ
ਮੱਚਦਾ ਮੀ।

ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਗਾਡਾ ਸੁਭ ਨੇਮ ਮਦਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।

ਸੀਨ

੧੫੧ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਯਾਗੂਆ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਯਾਰਾਹਣ ਹੀ
ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ।ਯਰ ਮੈਂ ਕਰਦਾ ਯਤੇ ਸਿਰਫ ਤੁਗਾਡੇ ਹੀ ਨੇਮ ਦਾ
ਯਾਦਰ ਰਹਦਾ ਗਾਂ।੧੫੨ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਗਾਡਾ ਸਬਦ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ
ਬੰਦੇ ਜਿੰਨਾ ਖੁਸ਼,

ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਣੇ-ਗੁਣ ਵੱਡਾ ਖਜਾਨਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

੧੫੩ ਮੈਂ ਝੂਠ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ ਗਾਂ, ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ
ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਰਹ ਮੱਚਦਾ।ਯਰ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ
ਧਿਆਨ ਰਹਦਾ ਗਾਂ।

੧੫੪ ਮੈਂ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਮੱਤ ਵਾਹੀ ਤੁਗਾਡੇ ਚੰਗੇ ਨੇਮਾਂ ਲਈ

ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਦਾ ਹਾਂ।

- ੧੬੫ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰਹਦੇ ਹਨ ਅਮਲੀ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁਝਾਈ ਨਹੀਂ ਭੇਗ ਮੰਦੇਗਾ।
 ੧੬੬ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨੇ ਸਨ।
 ੧੬੭ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਿਆ ਸਾਂ।
 ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਰਹਦਾ ਹਾਂ।
 ੧੬੮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।
 ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਸਭ ਰੁਝਾਈ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਜੋ ਮੈਂ ਰੀਤਾ ਹੈ।

ਤਾਉ

- ੧੬੯ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੇਰਾ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰਿਆ ਗੀਤ ਸੁਣੋ।
 ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸਿਨਾਇਆ ਟਿਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ।
 ੧੭੦ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣੋ।
 ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਟਿਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ।
 ੧੭੧ ਮੈਂ ਆਚਾਰ ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਲੱਗਦਾ ਹਾਂ,
 ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇਮ ਸਿੱਖਾਏ ਸਨ।
 ੧੭੨ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਦਿਉ।
 ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰਾ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਦਿਉ।
 ਅਗੇਵਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਮਭੂਹ ਨੇਮ ਚੰਗੇ ਹਨ।
 ੧੭੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਦੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ ਸੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋ।
 ੧੭੪ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ।
 ਪਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।
 ੧੭੫ ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿਉ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਨ ਦਿਉ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਿਉ।
 ੧੭੬ ਮੈਂ ਗੁਆਚੀ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਭਟਕਿਆ ਹਾਂ।
 ਮੇਰੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਉ। ਅਗੇਵਾਹ,
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਹਾਂ,
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਿਆ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

ਮੰਦਰ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧੨੦

- ੧ ਮੈਂ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਸਾਂ।
 ਮੈਂ ਮਦਦ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਪੁਰਾਰਿਆ।
 ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਇਆ!
 ੨ ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਉ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਰੁਝਾਈ ਖੋਲਿਆ ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਆਖੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ।
 ੩ ਝੂਠਿਉ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਮਿਲੇਗਾ?

ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ?

- ੪ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੌਜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤਿੱਖਾ ਤੀਰ ਅਤੇ ਗਰਮ ਕੋਲੇ ਮਿਲਣਗੇ।
 ੫ ਕਿੰਨਾ ਭਿਆਨਕ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਰਹਿਣਾ ਮਸ਼ਰੂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਰਗਾ ਹੈ।
 ਇਹ ਕੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਰਗਾ ਹੈ।
 ੬ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ,
 ਜਿਹੜੇ ਅਮਨ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ੭ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਅਮਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਫੇਰ ਵੀ ਉਹ ਖੁੱਧ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧੨੧

- ੧ ਮੈਂ ਮਦਦ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ,
 ਪਰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਦਦ ਕਿੱਥੋਂ ਆਵੇਗੀ।
 ੨ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਦਦ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਪਰਤੀ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਆਵੇਗੀ।
 ੩ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਿੱਗਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਤੁਹਾਡਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਮੰਦੇਗਾ ਨਹੀਂ।
 ੪ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਦੇ ਮੰਦਾ ਨਹੀਂ।
 ੫ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਹੈ।
 ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਕਰਤੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ੬ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਸੁਰਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਕਦਾ।
 ਅਤੇ ਚੰਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਕਦਾ।
 ੭ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਖਤਰੇ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ।
 ੮ ਆਉਣ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਗੁਣ ਅਤੇ ਮਦਦ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਮੰਦਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧੨੨

- ੧ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਾਂ, ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ,
 “ਆਉ ਅਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲੀਏ।”
 ੨ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ, ਅਰੂਸਲਮ ਦੇ ਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ।
 ੩ ਇਹ ਨਵਾਂ ਅਰੂਸਲਮ ਹੈ!
 ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਹਿਰ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
 ੪ ਇੱਥੇ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਭੂਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 ਇੱਥੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਮਭੂਹ ਉਹੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਹਨ।
 ੫ ਉੱਥੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਜੇ ਆਪਣੇ ਤਖਤ ਮਥਾਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉੱਥੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਚਨ ਲਈ ਤਖਤ
ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੬ ਸਾਂਤੀ ਲਈ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ,
“ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਧਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇੱਥੇ ਸਾਂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ।
੭ ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਅੰਦਰ ਸਾਂਤੀ
ਹੋਵੇਗੀ।
ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਲਾਂ ਅੰਦਰ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲੇਗੀ।”

੮ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮੀਆਂ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ,
ਮੈਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਾਂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ।
੯ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਭਲੇ
ਲਈ,
ਮੈਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਭਲਾ
ਹੋਵੇ।

ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

123 1 ਯਹਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਉੱਥਰ ਤੌਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ
ਯਹੋ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਤੁਸੀਂ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਰਾਜੇ ਵਾਂਗ ਬੈਠੋ।

੨ ਗੁਲਾਮ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਾਲਰ ਉੱਤੇ
ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ
ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ,

ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ
ਮਿਹਰ ਰਚਨ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਮਾਡੇ ਉੱਥਰ ਮਿਹਰ ਕਰੋ;
ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀਂ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਤੌਰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਹੋਏ ਹਾਂ।

੪ ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਮਤ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ
ਬੇਇੱਜ਼ਤੀਆਂ
ਅਤੇ ਤੁਹਮਤਾਂ ਮਗਰੀਆਂ ਹਨ।

ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਦਾ ਉਦੁ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

124 1 ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਸੀ ਵਾਧਰਦਾ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡੇ
ਵੱਲ ਨਾ ਹੁੰਦਾ?

ਇਸਰਾਏਲ, ਜਵਾਬ ਦਿਉ।

੨ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਸੀ ਵਾਧਰਦਾ, ਜੇ ਉਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡੇ ਵੱਲ
ਨਾ ਹੁੰਦਾ

ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ?

੩ ਮਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਰੇਯਵਾਨ ਹੁੰਦੇ
ਮਾਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਜਾਂਦੇ।

੪ ਮਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ

ਮਾਨੂੰ ਗੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਰੋੜ੍ਹ ਦਿੰਦੀਆਂ,

ਮਾਨੂੰ ਦਰਿਆ ਵਾਂਗ ਡੇਬ ਦਿੰਦੀਆਂ।

੫ ਉਹ ਲੋਕ ਮਾਡੀ ਖੋਣ ਤੌਰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੇ
ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਡੇਬ ਦਿੰਦੇ।

੬ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੋ!

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾ ਹੱਥੋਂ ਫੜੇ ਜਾਣ
ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਮਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

੭ ਆਮੀਂ ਉਮ ਖੰਢੀ ਵਾਂਗ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ
ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਛੁੱਟ ਗਿਆ।

ਜਾਲ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਮੀਂ ਛੁੱਟ ਗਏ।

੮ ਮਾਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਕੋਲੋਂ ਮਦਦ ਮਿਲੀ।

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਵਰਗ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਜਿਆ।

ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

125 1 ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਉਹ ਮੀਐਨ ਧਰਬਤ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ।

ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਿਲਾਏ ਜਾਣਗੇ,

ਉਹ ਸਦਾ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ।

੨ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਧਰਬਤ ਹਨ।

ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੈ।

ਉਹ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ।

੩ ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸਦਾ
ਵਾਸਤੇ ਰਾਬੂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਗੇ।

ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਵੀ ਮੰਦੇ ਆਮਲ
ਕਰਨੇ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।

੪ ਯਹੋਵਾਹ, ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨੇਰੀ ਕਰੋ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨੇਰੀ ਕਰੋ ਜਿਹੜੇ ਖਵਿੱਤਰ ਦਿਲ
ਦੇ ਹਨ।

੫ ਮੰਦੇ ਆਦਮੀ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਵੇਗਾ

ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਸਾਂਤੀ ਹੋਵੇ।

ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

126 1 ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਮੁਕਤ
ਕਰੇਗਾ

ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਧਨੇ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ।

੨ ਆਮੀਂ ਹੱਸ ਰਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾ ਰਹੇ
ਹੋਵਾਂਗੇ।

ਹੋਰਾਂ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ,

“ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਚਮਤਕਾਰ
ਕੀਤਾ।”

੩ ਹਾਂ, ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਚਮਤਕਾਰ
ਕੀਤਾ ਆਮੀਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਵਾਂਗੇ।

੪ ਯਹੋਵਾਹ, ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਮੁਕਤ ਕਰੋ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੀਜ ਬੀਜਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ
ਜਦੋਂ ਉਹ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟੇਗਾ।

੫ ਕੋਈ ਬੰਦਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੀਜ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਉਦਾਸ ਹੋ
ਮੌਰਦਾ ਹੈ।

ਧਰ ਉਹ ਉਦੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ
ਕੱਟੇਗਾ।

੬ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੇਤਾ ਵੱਲ ਧੀਜ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵਾ ਹੋਵੇ ।

ਘਰ ਉਹ ਉਦੋਂ ਘਰਮੰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਫਮਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ।

ਮੰਦਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ।

੧੨੭ 1 ਜੇ ਘਰ ਉਸਾਰਨ ਵਾਲਾ ਅਗੇਵਾਹ ਨਹੀਂ
ਤਾਂ ਉਸਾਰੀਆਂ ਆਪਣਾ ਵਰਤ ਬਰਬਾਦ ਕਰ
ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਜੇਕਰ ਅਗੇਵਾਹ ਇੱਕ ਸਹਿਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖ
ਰਿਹਾ,

ਤਾਂ ਚੋਰੀਦਾਰ ਆਪਣਾ ਵਰਤ ਜਾਣਿਆ ਕਰ ਰਹੇ
ਮਨ ।

੨ ਇਹ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਣਾ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ੀ ਰੁਮਾਉਣ ਲਈ ਦੋਰ
ਗਾਤ ਤੌਰ ਜਾਗਦੇ ਰਹਿਣਾ
ਵਰਤ ਜਾਣਿਆ ਕਰਨਾ ਹੀ ਹੈ ।

ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਉਹ ਉਦੋਂ ਵੀ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

੩ ਥੱਚੇ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੁਗਾਤ ਹਨ, ਉਹ ਮਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ
ਵੱਲੋਂ ਟਿਨਾਮ ਹਨ ।

੪ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਇੱਕ ਫੌਜੀ ਦੇ ਤਰਸਰ
ਵਿੱਚਲੇ ਤੀਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ।

੫ ਉਹ ਆਦਮੀ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਤਸਰਰ ਨੂੰ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ
ਭਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਉਹ ਬੰਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਾਰੇਗਾ ।

ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਮ ਰਸਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ
ਕੋਲੋਂ ਉਸਦੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰਨਗੇ ।

ਮੰਦਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ।

1 ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਚੇਲੇ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹਨ ।

੧੨੮ ਉਹ ਲੋਕ ਉਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਜਿਵੇਂ ਘਰਮੇਸੂਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਰਹਿਣ ।

੨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਾਣੋਗੇ ।

ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ ।

੩ ਘਰ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਡੀ ਪਤਨੀ ਫਲਦਾਰ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲ
ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ ।

ਤੁਹਾਡੇ ਥੱਚੇ ਜਿਹੜੇ ਮੇਜ਼ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਬਿਠਾਏ ਗਏ
ਹਨ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੋਏ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਵਰਗੇ
ਹੋਣਗੇ ।

੪ ਅਗੇਵਾਹ ਮੱਚਮੁੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਘੋਰੇਰਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਅਮੀਮ ਕੇਵੇਗਾ ।

੫ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੀਐਨ ਉੱਤੇ ਅਮੀਮ ਕੇਵੇ ।

ਮੈਂਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ
ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਅਮੀਮ ਭਾਣੋਗੇ ।

੬ ਅਤੇ ਮੈਂਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖੋਤੇ-ਖੋਤੀਆਂ ਨੂੰ
ਵੇਖਣ ਤੌਰ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੋਗੇ ।

ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਸਾਂਤੀ ਹੋਵੇ ।

ਮੰਦਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ।

੧੨੯ 1 ਮੇਰੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ
ਦੁਸ਼ਮਣ ਮਨ ।

ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ, ਓ ਇਸਰਾਏਲ ।

੨ ਮੇਰੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ
ਮਨ,

ਘਰ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸੱਕਦੇ ।

੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੌਰ ਮਾਰਿਆ ਜਦੋਂ ਤੌਰ ਕਿ ਮੇਰੀ
ਧਿੱਠ ਉੱਤੇ ਗਹਿਰੇ ਜਖਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਏ ।

ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਗਹਿਰੇ ਜਖਮ ਹੋ ਗਏ ਮਨ ।

੪ ਘਰ ਚੰਗੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਫੰਦੇ ਕੱਟ ਦਿੱਤੇ,

ਅਤੇ ਮੈਂਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।

੫ ਉਹ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੀਐਨ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ,
ਗੁਰ ਗਏ ਮਨ ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੜਾਕਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨੱਸ ਗਏ
ਮਨ ।

੬ ਉਹ ਲੋਕ ਛੱਤ ਉਤਲੇ ਖਾਹ ਵਰਗੇ ਮਨ ।

ਇਹ ਖਾਹ ਵੱਧਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

੭ ਕੋਈ ਸਾਰਾ ਉਸ ਖਾਹ ਨੂੰ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸੱਕਦਾ ।
ਇਹ ਇੱਕ ਢੇਰੀ ਲਈ ਵੀ ਸਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

੮ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕੀ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦੇ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਆਖਣਗੇ,
“ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮੀਮ ਕੇਵੇ ।

ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਨਹੀਂ
ਆਖਣਗੇ, ‘ਅਮੀਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ
ਉੱਤੇ ਅਮੀਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।’”

ਮੰਦਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ।

੧੩੦ 1 ਅਗੇਵਾਹ, ਮੈਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਂ,
ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਖੁਰਾਰ ਰਿਹਾ
ਹਾਂ ।

੨ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ, ਮੇਰੀ ਖੁਰਾਰ ਸੁਣੋ ।

ਮੇਰੀ ਖੁਰਾਰ ਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਸੁਣੋ ।

੩ ਅਗੇਵਾਹ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦਾ
ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੱਸ ਦਿੰਦੇ ।

ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚਣਾ ਸੀ ।

੪ ਅਗੇਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦਿਉ ।

ਫੇਰ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ ।

੫ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ।
ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਉਮਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ।

ਮੈਂਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਆਖੇ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ ।

੬ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਰੀਦਾਰਾ ਵਰਗਾ ਹਾਂ। ਜਿਹੜੇ ਸਵੇਰ ਹੋਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਹੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
 ੭ ਇਸਰਾਏਲ, ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ। ਮੱਚਾ ਧਿਆਨ ਮਿਰਫ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਧਾਮੋਂ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਨੂੰ ਖਾਸ-ਖਾਸ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ੮ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਨਾਹ ਮੁਛਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਮੰਦਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਗੁਮਾਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।
੧੩੧ ਮੈਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਣ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੈਂ ਮਗਨ ਰੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਰੇਸ਼ਿਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹਨ।
 ੨ ਮੈਂ ਸਾਂਤ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਯੂਗ ਸਾਂਤ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਯੂਗ ਸਾਂਤ ਅਤੇ ਚੁੱਘ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਮੰਤ੍ਰਮੁਕ ਹੋਵੇ।
 ੩ ਇਸਰਾਏਲ, ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ। ਹੁਣ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਅਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ।

ਮੰਦਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਯਾਦ ਕਰੋ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਦੁੱਖ ਭੋਗਿਆ ਸੀ।
੧੩੨ ੨ ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਾਬੂਬ ਦੇ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲ ਖਾਸ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ੩ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਰ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਿਸਤਰ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਲੇਟਾਂਗਾ।
 ੪ ਮੈਂ ਸੇਵਾਂਗਾ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਯਰਾਮ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ੫ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਅਰ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ। ਯਾਬੂਬ ਦੇ ਧਰਮੇਸੂਰ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਅਰ!”
 ੬ ਆਮੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਯਫ਼ਰਾਥਾਹ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ। ਆਮੀਂ ਕਰਾਰ ਦੇ ਯਫ਼ਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਕਿਰਯਬ-ਯਾਯਰ ਦੇ ਯਹਾੜੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਭ ਲਿਆ।
 ੭ ਯਾਓ ਆਮੀਂ ਯਫ਼ਿੱਤਰ ਤੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਚੱਲੀਏ। ਆਮੀਂ ਉਸ ਚੋਰੀ ਕੋਲ ਉਪਾਮਨਾ ਕਰੀਏ ਜਿੱਥੇ ਧਰਮੇਸੂਰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

੮ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਆਮਣ ਤੋਂ ਉੱਠੋ!
 ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਬਰਸਾ ਉੱਠੋ।
 ੯ ਹੋ ਧਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਜਰ ਚੰਗਿਆਈ ਨਾਲ ਸੱਜੇ ਹੋਏ ਹੋਣ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਚੋਲੇ ਬਹੁਤ ਧਰਮੰਤ ਹਨ।
 ੧੦ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਦਾਉਦ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਨਾ ਕਰੋ।
 ੧੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਾਉਦ ਦੇ ਯਥਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਜੇ ਹੋਣਗੇ।
 ੧੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਦਾਉਦ, ਜੇ ਤੇਰੇ ਬੱਚੇ ਮੇਰੇ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਂ ਮੰਨਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਫੇਰ ਤੇਰੇ ਯਥਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਸਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਹੋਵੇਗਾ।”
 ੧੩ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੀਯੋਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੰਦਰ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ। ਇਹ ਉਹੀ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਰ ਵਾਸਤੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।
 ੧੪ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਮੇਰਾ ਇਹੀ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਮੈਂ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਹੋਵਾਂਗਾ।
 ੧੫ ਮੈਂ ਇਸ ਸਥਿਰ ਨੂੰ ਚੋਖੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਆਮੀਸ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤਾਂ ਜੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਖਾਣ ਲਈ, ਚੋਖਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 ੧੬ ਮੈਂ ਜਾਜਰਾ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਵਸਤਰ ਯਹਿਨਾਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਯਥਿਵਾਰ ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਗੇ।
 ੧੭ ਇਸ ਥਾਂ ਅੰਦਰ, ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਬਲਵਾਨ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੀਪਕ ਧਰਦਾਨ ਕਰਾਂਗਾ।
 ੧੮ ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿਆਂਗਾ। ਧਰ ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਯਥਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੱਧਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਮੰਦਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧ ਯਾਹਾ, ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੰਤਾ ਭਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਭਰਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮਿਲ-ਭੈਟਦੇ ਹਨ।
੧੩੩ ੨ ਇਹ ਗਾਠ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਯਾਏ ਹੋਏ ਮਿੱਠੀ ਸੁਗੰਧ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਦਾਹੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਠਾ ਤਿਲਕਦੇ ਹੋਏ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੇ ਖਾਸ ਵਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਗਦਾ ਹੈ।

੩ ਇਹ ਵਰਖਾ ਵਾਂਗ ਨਰਮ ਹੈ ਜੋ ਹਰਮੇਨ ਖਰਬਤ ਤੋਂ
ਮੀਐਨ ਖਰਬਤ ਉੱਤੇ ਹੋ ਸਹੀ ਹੈ।
ਰਿਉਂਰਿ ਇਹ ਮੀਐਨ ਹੀ ਮੀ ਜਿਮ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ
ਨੇ ਅਮੀਮ ਖਰਦਾਨ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਮਦੀਵੀ
ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਮੀਮ।

ਮੰਦਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

138

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ, ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ
ਮੇਵਰੇ!
ਤੁਹਾਡੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰੀਤੀ
ਮੀ।

੨ ਮੇਵਰੇ, ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਉੱਠਾਉ
ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦੇਵੇ।

੩ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੀਐਨ ਤੋਂ ਅਮੀਮ ਦੇਵੇ
ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਵਰਗ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਾਜਿਆ।

139

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੇਵਰੇ, ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ!

੨ ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ, ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ
ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ,

ਮਾਡੇ ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਰਾਡੇ ਵਿੱਚ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ
ਹੋ।

੩ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਨੇਕ ਹੈ।
ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ, ਰਿਉਂਰਿ ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ
ਭਰਿਆ ਹੈ।

੪ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।
ਇਸਰਾਏਲ ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੈ।

੫ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਮਹਾਨ ਹੈ!
ਮਾਡਾ ਮਾਲਰ ਮਾਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹਾਨ
ਹੈ।

੬ ਯਹੋਵਾਹ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਉਹ ਸਵਰਗ
ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ,
ਮਾਗਰਾਂ ਤੋਂ ਡੂੰਘੇ ਮਖੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੭ ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਮਾਰੀ ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਬਦਲਵਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਬਿਜਲੀ ਚਮਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਯਹੋਵਾਹ ਵਰੱਖਾ
ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ ਹਵਾ ਨੂੰ ਮਾਜਦਾ ਹੈ।

੮ ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਯਹਿਲੋਏ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

੯ ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਚਮਤਕਾਰ
ਯਹੋਵਾਹ ਕਰਿਮਏ ਰੀਤੇ।

ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਫਿਰਉਨ ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ
ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ
ਬਣਾਇਆ।

੧੦ ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ
ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਹਰਾ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ।

੧੧ ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਮੋਰੀਆਂ ਦੇ ਹਰਾ ਕੇ ਮੀਹੇਨ ਨੂੰ ਹਰਾ
ਦਿੱਤਾ,
ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਾਮਾਨ ਦੇ ਹਰਾ ਕੇ ਉਹ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ,
ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਨੇ ਕਨਾਨ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ
ਦਿੱਤਾ।

੧੨ ਯਹੋਵਾਹ ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ
ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

੧੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਮਦਾ ਲਈ ਕੋਮਨ ਰਹੇਗਾ।
ਯਹੋਵਾਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ ਯਾਦ
ਕਰਨਗੇ।

੧੪ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ
ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰਾਂ ਲਈ ਦਯਾਵਾਨ ਮੀ।

੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਿਰਫ ਮੋਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਦੇਵਤੇ
ਹੀ ਮਨ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਸਿਰਫ ਬੁੱਤ
ਮਨ।

੧੬ ਬੁੱਤਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਮਨ ਯਹੋਵਾਹ ਉਹ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੇ ਮਨ,
ਬੁੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇਖ ਨਹੀਂ
ਕੱਢਦੀਆਂ ਮਨ।

੧੭ ਬੁੱਤਾਂ ਦੇ ਕੰਨ ਮਨ ਯਹੋਵਾਹ ਉਹ ਸੁਣ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੇ ਮਨ,
ਬੁੱਤਾਂ ਦੇ ਨੌਕ ਮਨ ਯਹੋਵਾਹ ਮੁੰਥ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੇ ਮਨ।

੧੮ ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੁੱਤ ਬਣਾਏ ਮਨ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਿਹੇ
ਹੀ ਹੋਣਗੇ।

ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਬੁੱਤ ਉੱਤੇ
ਵਿਸਵਾਸ ਕੀਤਾ।

੧੯ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹਿਵਾਹ ਵਾਲਿਉ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ
ਅਮੀਮ ਦੇਵੇ!
ਹਾਨੂਨ ਦੇ ਯਹਿਵਾਹ ਵਾਲਿਉ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਅਮੀਮ
ਦੇਵੇ!

੨੦ ਲੋਕੀ ਦੇ ਯਹਿਵਾਹ ਵਾਲਿਉ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਅਮੀਮ
ਦੇਵੇ!
ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਚੋਲਿਉ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦੇਵੇ।

੨੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮੀਐਨ ਤੋਂ ਅਮੀਮ ਹੈ,
ਉਸ ਦੇ ਘਰ, ਯਹੂਸਲਮ ਤੋਂ
ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।

139

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ, ਰਿਉਂਰਿ ਉਹ ਭਲਾ
ਹੈ।

ਉਸਦਾ ਮੱਚਾ ਧਿਆਨ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

੨ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ
ਉਸਦਾ ਮੱਚਾ ਧਿਆਨ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

੩ ਯਹੂਭੂਆਂ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ,
ਉਸਦਾ ਮੱਚਾ ਧਿਆਨ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

੪ ਯਹੋਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ
ਚਮਤਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਉਸਦਾ ਮੱਚਾ ਧਿਆਨ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

- 4 ਯਰਭੇਸੂਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
ਉਹ ਜਿਸਨੇ ਯਾਰਾਮਾ ਨੂੰ ਮਾਜਣ ਲਈ ਸਿਯਾਣਥ ਵਰਤੀ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 5 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਉੱਤੇ ਯਰਤੀ ਖੁਸਰ ਰੱਖੀ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 6 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਮਹਾਨ ਰੋਸਨੀਆਂ ਸਾਜੀਆਂ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 7 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਸੁਰਜ ਨੂੰ ਦਿਨ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਨ ਲਈ ਸਾਜਿਆ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 8 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਰਾਤ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਨ ਲਈ ਚੰਨ ਯਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 9 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ, ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਧਰਿਲੋਠੇ ਥੰਦੇ ਯਤੇ ਜਾਨਵਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 10 ਯਰਭੇਸੂਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 11 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਯਾਥਟੀ ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਯਤੇ ਤਾਰਤ ਦਰਮਾਈ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 12 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਲਾਲ ਮਾਗਰ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੀਰ ਦਿੱਤਾ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 13 ਫਿਰ ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਰੀਤੀ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 14 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਯਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਲਾਲ ਮਾਗਰ ਵਿੱਚ ਡੋਬ ਦਿੱਤਾ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 15 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਯਾਥਟੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 16 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਬਲਵਾਨ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 17 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਮਜਬੂਰ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 18 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਯਮੇਰੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮੀਰੋਨ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 19 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਬਾਸਾਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਉਗ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 20 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

- 21 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਉਹ ਯਰਤੀ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 22 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ, ਜਦੋਂ ਯਮੀਂ ਗਏ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 23 ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 24 ਯਰਭੇਸੂਰ ਹਰ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- 25 ਸਵਰਗ ਦੇ ਯਰਭੇਸੂਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
ਉਸਦਾ ਸੱਚਾ ਧਿਆਰ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

੧੩੭

- 1 ਯਮੀਂ ਬੇਬੀਲੋਨ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵੱਢੇ ਬੈਠੇ ਸਾਂ
ਯਤੇ ਯਮੀਂ ਮੀਯੇਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਰੇ ਰੋਦੇ ਸਾਂ।
- 2 ਯਮੀਂ ਯਾਥਟੇ ਰਬਾਬ ਨੇੜੇ ਦੇ ਚਿਨਾਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਟੰਗ ਦਿੱਤੇ।
- 3 ਬੇਬੀਲੋਨ ਵਿੱਚ ਜਿਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਫੜਿਆ ਸੀ,
ਮਾਨੂੰ ਗਾਉਣ ਲਈ ਯਾਖਿਆ।
ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਖੁਸੀ ਭਰੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਲਈ ਯਾਖਿਆ।
ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮੀਯੇਨ ਬਾਰੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਲਈ ਯਾਖਿਆ।
- 4 ਯਰ ਯਮੀਂ ਬੇਗਾਨੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਗਾ ਸੱਕਦੇ।
- 5 ਜੇ ਯਰੂਸਲਮ, ਜੇ ਮੈਂ ਰਦੇ ਤੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਵਾਂ।
ਮੈਨੂੰ ਯਾਮ ਹੈ ਰਿ ਫਿਰ ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗੁਯਾਚਾਂਗਾ।
- 6 ਜੇ ਯਰੂਸਲਮ, ਜੇ ਮੈਂ ਰਦੀ ਤੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਵਾਂ,
ਮੈਨੂੰ ਫੇਰ ਰਦੀ ਵੀ ਗੀਤ ਨਾ ਗਾਉਣ ਦੇਵੀ।
- 7 ਮੈਂ ਇਰਰਾਰ ਰਦਾ ਗਾਂ ਯਰੂਸਲਮ ਹੀ ਮਦਾ ਮੇਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖੁਸੀ ਹੋਵੇਗੀ।
- 8 ਬੇਬੀਲੋਨ, ਤੂੰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ,
ਉਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਯਮੀਸ ਦੇ, ਜਿਹੜਾ ਤੈਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
ਜਿਸ ਦਾ ਤੂੰ ਯਧਿਰਾਰੀ ਹੈਂ।
ਉਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਯਮੀਸ ਦੇ ਜਿਹੜਾ ਤੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
9 ਉਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਯਮੀਸ ਦੇ ਜਿਹੜਾ ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਟਾਨ ਉੱਤੇ ਯਟਰਾ ਮਾਰਦਾ ਹੈ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧੩੮

- 1 ਜੇ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਯੂਰੇ ਦਿਨ ਨਾਲ ਤੇਰੀ ਉਮਤਤਿ ਰਦਾ ਗਾਂ।
ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਮਾਗਮਣੇ ਤੇਰੇ ਗੀਤ ਗਾਵਾਂਗਾ।
- 2 ਜੇ ਯਰਭੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਯਵਿੰਤਰ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਰਦਾ ਗਾਂ।

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ, ਤੇਰੇ ਸੱਚੇ ਖਿਆਲ ਦੀ, ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸਬਦ ਦੀ ਸਰਤੀ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗੁਣ ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 3 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਯੁਕਾਰਿਆ।
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ! ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸਰਤੀ ਦਿੱਤੀ।
 4 ਅਹੋਵਾਹ, ਯਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਨਗੇ।
 ਜਦੋਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ ਉਹ ਸੁਣਨਗੇ।
 5 ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਮੇਤ ਬਾਰੇ ਗਾਉਣਗੇ।
 ਰਿਉਰਿ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਹੈ।
 6 ਯਰਮੇਸੂਰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ।
 ਯਰ ਫੇਰ ਵੀ ਉਹ ਨਿਮਾਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਜੇ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।
 ਯਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
 7 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਜੇ ਮੈਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਜਿੰਦਾ ਰੱਖੀ।
 ਜੇ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕ੍ਰੋਧਵਾਨ ਹੋਣ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਬਚਾਈ।
 8 ਅਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਸੱਚਾ ਖਿਆਲ ਮਦਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਸਾਜਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡੋ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ।

13

1 ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਧਰੱਖਿਆ ਸੀ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।
 2 ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਮੈਂ ਕਦੋਂ ਬੈਠਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਉੱਠਦਾ ਹਾਂ।
 ਤੁਸੀਂ ਦੂਰੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚਾਰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।
 3 ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਮੈਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਦੋਂ ਲੇਟਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।
 ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਜੇ ਮੈਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 4 ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖੁੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸਬਦ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਵੀ ਧਰਿਆ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਹੋ।
 5 ਅਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ, ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਹੌਲੀ ਜਿਹਾ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋ।
 6 ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।
 ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ।
 7 ਤੁਹਾਡੀ ਆਤਮਾ ਹਰ ਥਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਮੈਂ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ।
 ਅਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸੱਕਦਾ।

8 ਅਹੋਵਾਹ, ਜੇ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ।
 ਜੇ ਮੈਂ ਹੋਰਾਂ ਮਿਸ਼ਨ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ।
 9 ਅਹੋਵਾਹ, ਜੇ ਮੈਂ ਯੂਰਬ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਸੂਰਜ ਉੱਗਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ।
 ਜੇ ਮੈਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵੱਲ ਯੱਛਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ।
 10 ਉੱਥੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ ਸੱਚਾ ਹੱਥ ਮੈਨੂੰ ਫੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹੱਥ ਰਾਹੀਂ ਮੇਰੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋ।
 11 ਅਹੋਵਾਹ, ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਫੁੱਧਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਆਖਾਂ,
 “ਦਿਨ ਸ਼ਾਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਅਵੱਸ ਹੀ ਹਨੇਰਾ ਮੈਨੂੰ ਫੁੱਧਾ ਲਵੇਗਾ।”
 12 ਯਰ ਹਨੇਰਾ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹਨੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ,
 ਅਹੋਵਾਹ।
 ਸ਼ਾਤ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਦਿਨ ਵਾਂਗ ਹੀ ਚਮਕਦੀ ਹੈ।
 13 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਅੰਗ ਨੂੰ ਇੱਕਸਾਥ ਬੁਟਿਆ ਅਤੇ ਮਾਮ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ
 ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਅਜੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਸਾਂ।
 14 ਅਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਦਾ ਹਾਂ!
 ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਅਜੀਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ।
 ਮੈਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤਾ।
 ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਦਭੁਤ ਹੈ।
 15 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ,
 ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਮੈਂ ਮਾਂ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਫੁੱਧਿਆ ਹੋਇਆ
 ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਸੁਖ ਯਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।
 16 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗ ਨੂੰ ਵੱਧਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਤਾਬ ਅੰਦਰ
 ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਹਰ-ਕੋਸ਼ ਵੇਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ
 ਗੁੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 17 ਮੇਰੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ।
 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਇੰਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹੋ!
 18 ਜੇ ਕਿਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰ ਸੱਕਦਾ।
 ਉਹ ਸਾਰੇ ਰੋਤ ਦੇ ਕਣਾਂ ਨਾਲੇ ਵੀ ਵੱਧੇ ਹੁੰਦੇ।
 19 ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮਾਰਾਉ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਵੇ।
 20 ਉਹ ਬਦ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਮੰਦਾ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਬਾਰੇ ਮੰਦਾ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।
 21 ਅਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ
 ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 22 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੇਰੇ ਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ ।
 ੨੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖੋ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬੁੱਝ ਲਵੋ ।
 ਮੇਰੀ ਧਰੱਖ ਰਹੋ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚਾਰ ਜਾਣ ਲਵੋ ।
 ੨੪ ਵੇਖੋ ਕਿਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚਾਰ ਬੁਰੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ।
 ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਸਾਹਨੁਮਾਈ ਉਸ ਸਾਹ ਉੱਤੇ ਰਹੇ ਜਿਹੜਾ ਮਦੀਵੀ ਹੈ ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਈ: ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ ।

੧੪੦

੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਧਾਮੋਂ ਬਚਾਉ ।
 ਜਾਲਮ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੀ ਸੱਖਿਆ ਰਹੇ ।
 ੨ ਉਹ ਲੋਰ ਮੰਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ।
 ਉਹ ਲੋਰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਲੜਾਈਆਂ ਛੇੜਦੇ ਹਨ ।
 ੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਭਾਂ ਜਹਿਰੀਲੇ ਸੱਖਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹਨ ।
 ਇਵੇਂ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਭ ਹੇਠਾਂ ਸੱਖ ਦਾ ਜਹਿਰ ਛੁਠਿਆ ਹੋਵੇ ।
 ੪ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਬਦ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉ ।
 ਜਾਲਮ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੀ ਸੱਖਿਆ ਰਹੇ ।
 ਉਹ ਲੋਰ ਮੇਰਾ ਖਿੰਡਾ ਰਹਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਿਮ ਰਹਦੇ ਹਨ ।
 ੫ ਉਹ ਸੁਮਾਨੀ ਲੋਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਫੰਦੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ।
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਜਾਲ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ।
 ਉਹ ਮੇਰੇ ਸਾਹ ਵਿੱਚ ਫੰਦਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ।
 ੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋ ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਧਰਮਰਥਨਾ ਸੁਣੋ ।
 ੭ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਮਾਲਰ ਹੋ ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਹੋ ।
 ਤੁਸੀਂ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਰਹ ਰਹੇ ਟੇਥ ਵਾਂਗ ਹੋ ।
 ੮ ਯਹੋਵਾਹ, ਉਹ ਲੋਰ ਬਦ ਹਨ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨਾ ਦਿਉ ਜੇ ਉਹ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਉ ।
 ੯ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਜਿੱਤਣ ਦਿਉ ।
 ਉਹ ਲੋਰ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਧਰ ਝੜ ਆਜਿਹਾ ਰਹੇ ਕਿ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਵਾਧਰਨ ।
 ੧੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਭੱਖਦੇ ਰੋਲੇ ਵਰਮਾਉ ।
 ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਆੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿਉ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਈ (ਰਬਰ) ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿਉ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਦੇ ਵੀ ਨਾ ਨਿਰਲ ਮੌਰਣ ।
 ੧੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੁਠਿਆ ਨੂੰ ਨਾ ਜਿਉਣ ਦਿਉ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨ ਦਿਉ ।
 ੧੨ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨਿਰਧੱਖ ਹੋਰੇ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਆਂ ਰਹੇਗਾ ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਬੇਮਗਰਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਹੇਗਾ ।
 ੨੩ ਨੇਰ ਲੋਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਨਗੇ, ਯਹੋਵਾਹ ।
 ਨੇਰ ਲੋਰ ਤੁਹਾਡੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਨਗੇ ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮਤਤਿ ਗੀਤ ।

੧੪੧

੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਧੁਰਾਰਦਾ ਹਾਂ ।
 ਮੈਨੂੰ ਸੁਣੋ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮਰਥਨਾ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾ ।
 ਛੇਤੀ ਰਹੋ ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਰਹੋ ।
 ੨ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਧਰਮਰਥਨਾ ਮੰਨ ਲਵੋ ।
 ਇਹ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਯੂਫ ਦੀ ਸੁਗਾਤ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇ ।
 ਇਹ ਸਾਮ ਵੇਲੇ ਦੀ ਬਲੀ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇ ।
 ੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਰਹਨ ਲਈ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਰਹੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ।
 ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਾ ਮੇਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਰਹੋ ।
 ੪ ਮੈਨੂੰ ਮੰਦੇ ਅਮਲ ਰਹਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾ ਰਹਨ ਦਿਉ ।
 ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਾਝੀਆਂ ਨਾ ਰਹਨ ਦੇਵੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਰ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ ।
 ੫ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਬੰਦਾ ਮੈਨੂੰ ਮੁਧਾਰ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ।
 ਇਹ ਰਹਨਾ ਉਮਦੀ ਰਿੰਨੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਚੇਲੇ ਮੇਰੀ ਧੜਚੇਲ ਰਹ ਮੌਰਦੇ ਹਨ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹ ਰਹਨ ਵਾਲੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਹ ਲਵਾਂਗਾ ।
 ਧਰ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਧਰਮਰਥਨਾ ਰਹਾਂਗਾ ਜੇ ਦੁਸ਼ਟ ਬਾਰੇ ਰਹਦੇ ਹਨ ।
 ੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਾਰਬ ਦੰਡਿਤ ਹੋਣ ।
 ਫਿਰ ਲੋਰ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਸੱਚ ਬੋਲਿਆ ਸੀ ।
 ੭ ਲੋਰੀ ਖੁਦਾਈ ਰਹਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਗੱਲ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ।
 ਆਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮਿੱਟੀ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ ।
 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਡੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਖਿੰਡ ਜਾਣਗੀਆਂ ।
 ੮ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਮਾਲਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਮਦਦ ਲਈ ਤੌਰਦਾ ਹਾਂ ।
 ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ, ਕਿਰਥਾ ਰਹਰੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਮਰਨ ਦੇਵੇ ।
 ੯ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਫੰਦੇ ਲਾਏ ਹੋਏ ਹਨ !
 ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਫਸਣ ਦਿਉ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਫਮਾਉਣ ਦਿਉ ।
 ੧੦ ਬਦਚਲਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਣੇ ਹੀ ਜਾਲਾਂ ਆਂਦਰ ਫਮਣ ਦਿਉ ।
 ਜਦ ਕਿ ਮੈਂ ਬਿਨਾ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਨਿਰਲ ਜਾਵਾਂ ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਭੱਗਤੀ ਗੀਤ। ਇਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ
ਧਰਾਰਥਨਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਸੀ।

੧੪੨

- ੧ ਮੈਂ ਭਦਰ ਵਾਸਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਾਰਥਾਂਗਾ।
- ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਾਂਗਾ।
- ੨ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਮਠਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ
ਦੱਸਾਂਗਾ।
- ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਬਾਰੇ
ਦੱਸਾਂਗਾ।
- ੩ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਫੰਦਾ ਲਾਇਆ ਹੈ।
ਮੈਂ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।
ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਪਰ
ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ੪ ਮੈਂ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ
ਯੇ ਮੈਨੂੰ ਰੋਈ ਵੀ ਦੋਸਤ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।
ਮੇਰੇ ਲਈ ਭੱਜਣ ਲਈ ਰੋਈ ਵੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ
ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ੫ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਰੋ-ਰੋ ਕੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਭਦਰ ਲਈ
ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
“ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਾਣਾ ਹੋ।
ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸੱਕਦੇ ਹੋ।”
- ੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ।
ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ।
ਮੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਉ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੇ
ਹਨ।
ਉਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਤਾਰਤਕਰ ਹਨ।
- ੭ ਇਸ ਫੰਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਮੇਰੀ ਭਦਰ ਕਰੋ।
ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਾਂ।
ਯੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣਗੇ,
ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਉਸਤਤਿ ਗੀਤ।

੧੪੩

- ੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣੋ।
ਮੇਰੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਨਾ ਕਰੋ ਸੁਣੋ।
ਯੇ ਫੇਰ ਮੇਰੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਮੰਨ ਲਵੋ।
ਮੈਨੂੰ ਦਰਸਾਉ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨੇਰ ਯੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ
ਹੋ।
- ੨ ਮੇਰੇ, ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਬਾਰੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਾ ਕਰੋ।
ਮੇਰੀ ਆਪਣੀ ਮਾੜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਮੇਰਾ
ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੇਗੁਨਾਹ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- ੩ ਧਰ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੇਰਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਰੋਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਗ਼ੱਬੇਰੀ ਕਰਦੇ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਧੱਕ
ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ,
ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਧਰਾਰਥ ਮੰਗਦੇ ਹਨ।

- ੪ ਮੈਂ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਗੁਫਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
- ੫ ਧਰ ਮੈਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਹੁਤ
ਧਰਾਰਥ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਨ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ
ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਗ਼ਾਨ ਕਰਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ
ਹਨ!
- ੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਗੱਬੇਰੀ ਉਤਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਯੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਭਦਰ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
ਜਿਵੇਂ ਖੁਸ਼ੀ ਯਹੀ ਵਰੱਖਾ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- ੭ ਛੇਤੀ ਕਰੋ, ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਵੋ।
ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਗੁਫਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਤਾਂ ਮੁੜੇ।
ਮੈਨੂੰ ਮਰਨ ਨਾ ਦਿਉ ਯੇ ਕਰਮ ਵਿੱਚ ਯੇ ਇੱਕ
ਮੁਕਦੇ ਵਾਂਗ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਉ।
- ੮ ਯੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁੜਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਧਿਆਨ
ਦਰਸਾ।
ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਾਂਗਾ।
- ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦਰਸਾ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਕਰਤੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ
ਹਨ।
ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੁਹਾਡੇ ਗੱਬੇਰੀ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਦਾ ਹਾਂ।
- ੯ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲਈ ਆਇਆ
ਹਾਂ,
ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਉ।
- ੧੦ ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਮੈਨੂੰ
ਦਰਸਾਉ।
ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋ।
- ੧੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿਉ।
ਤਾਂ ਜੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਨ।
ਮੈਨੂੰ ਦਰਸਾਉ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੁਭ ਹੋ
ਯੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਉ।
- ੧੨ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਦਰਸਾਉ।
ਯੇ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਉ,
ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਮਗ਼ਾਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਹਾਂ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧੪੪

- ੧ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਚੱਟਾਨ ਹੈ,
ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਉ।
ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਯੁੱਧ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਯਹੋਵਾਹ ਲੜਾਈ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
- ੨ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਯੇ ਮੇਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ
ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹੁ ਹੀ ਉੱਚੇ ਧਰਾੜਾ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਮੁਰੱਖਿਅਤ
 ਮਥਾਨ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹੁ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹੁ ਮੇਰੀ ਢਾਲ ਹੈ।
 ਮੈਨੂੰ ਉਮ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ।
 ਆਖਣੇ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹੁ ਮੇਰੀ ਮਦਦ
 ਰਹਦਾ ਹੈ।
 ੩ ਯਹੋਵਾਹੁ, ਲੋਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰਿਉਂ ਗਨ?
 ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਵੀ ਰਿਉਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋ?
 ੪ ਇੱਕ ਖੰਦੇ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹਵਾ ਦੇ ਖੁੱਲੇ ਵਰਗਾ ਹੈ।
 ਇੱਕ ਖੰਦੇ ਦਾ ਜੀਵਨ ਲੰਬੇ ਦੇ ਧਰਛਾਵੇਂ ਵਰਗਾ ਹੈ।
 ੫ ਯਹੋਵਾਹੁ, ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਚੀਰ ਸੁੱਟੇ ਅਤੇ ਹੋਠਾ ਆਉ।
 ਧਰਾੜਾਂ ਨੂੰ ਫੁਹ ਲਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧੂੰਆਂ ਉੱਠਣ
 ਲੱਗੇਗਾ।
 ੬ ਯਹੋਵਾਹੁ, ਬਿਜਲੀ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾ ਨੂੰ ਭਜਾ
 ਦਿਉ।
 ਆਖਣੇ “ਤੀਰ” ਛੱਡੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦਿਉ।
 ੭ ਯਹੋਵਾਹੁ, ਮਦਰਗ ‘ਚੋਂ ਹੋਠਾ ਆਵੇ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ
 ਲਵੇ!
 ਮੈਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣਾ ਦੇ ਮਮੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਡੁੱਬਣ ਦੇਵੋ।
 ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਰਦੇਸੀਆਂ ਵੇਲੋਂ ਬਚਾਉ।
 ੮ ਇਹ ਦੁਸ਼ਮਣ ਝੂਠੇ ਗਨ।
 ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੇ ਗਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਗਨ।
 ੯ ਯਹੋਵਾਹੁ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਹਿਮਭਿਯਾ ਥਾਏ ਇੱਕ ਨਵਾ
 ਗੀਤ ਗਾਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਰਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਦਮ ਤਾਰਾਂ ਵਾਲੀ
 ਸਾਰੰਗੀ ਵਜਾਵਾਂਗਾ।
 10 ਯਹੋਵਾਹੁ ਸ਼ਾਜਿਆ ਦੀ ਮਦਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
 ਲੜਾਈਆਂ ਜਿੱਤਣ ਵਿੱਚ ਰਹਦਾ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹੁ ਨੇ ਆਖਣੇ ਮੇਵਰ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ
 ਦੁਸ਼ਮਣਾ ਦੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਵੇਲੋਂ ਬਚਾਇਆ।
 11 ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸੀਆਂ ਵੇਲੋਂ ਬਚਾਉ।
 ਇਹ ਦੁਸ਼ਮਣ ਝੂਠੇ ਗਨ।
 ਉਹ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹਦੇ ਗਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੱਚ ਨਹੀਂ
 ਗਨ।
 12 ਮਾਡੇ ਜਵਾਨ ਖੁੱਤਰ ਮਚਬੂਤ ਰੱਖਾਂ ਵਰਗੇ ਗਨ।
 ਸਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ ਮਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸਜਾਵਟ
 ਵਰਗੀਆਂ ਗਨ।
 13 ਮਾਡੇ ਅਨਾਜ ਦੇ ਰੋਠੇ ਮਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ
 ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਗਨ।
 ਮਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਭੇਡਾਂ ਗਨ।
 14 ਮਾਡੇ ਫੌਜੀ ਮੁਰੱਖਿਅਤ ਗਨ ਰੋਈ ਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ
 ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਨਹੀਂ ਰਹ ਰਿਗ।
 ਅਸੀਂ ਲੜਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ
 ਸਾਡੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਚੀਖ ਰਹੇ ਗਨ।

14 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੇ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼
 ਹੁੰਦੇ ਗਨ
 ਜੇ ਯਹੋਵਾਹੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਹੀ
 ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਗਨ।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ।

੧੪੫

1 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਰਾਜੇ,
 ਮੈਂ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦਿੰਦਾ
 ਹਾਂ।
 2 ਮੈਂ ਹਰ-ਰੋਜ਼ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਦਾ ਹਾਂ,
 ਮੈਂ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ
 ਰਹਦਾ ਹਾਂ।
 3 ਯਹੋਵਾਹੁ ਮਗਨ ਹੈ।
 ਲੋਕ ਉਮਦੀ ਉਮਤਤਿ ਬਹੁਤ ਰਹਦੇ ਗਨ।
 ਅਸੀਂ ਉਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਗਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗਿਣ
 ਸੱਕਦੇ।
 4 ਯਹੋਵਾਹੁ, ਲੋਕ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ
 ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਨਗੇ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਗਨ ਰਾਜਾ ਥਾਏ ਦੱਸਣਗੇ।
 5 ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਨੇ-ਸੋਰਤ ਬਹੁਤ ਅਦਭੁਤ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਥਾਏ ਦੱਸਾਂਗਾ।
 6 ਯਹੋਵਾਹੁ, ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਅਦਭੁਤ ਸਾਹਿਯਾਂ ਥਾਏ
 ਦੱਸਣਗੇ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਗਨ ਰਾਜਾਂ ਥਾਏ ਦੱਸਾਂਗਾ।
 7 ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਭ ਰਾਜਾ ਥਾਏ ਦੱਸਣਗੇ।
 ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੀ ਨੋਰੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣਗੇ।
 8 ਯਹੋਵਾਹੁ ਮਿਹਰਬਾਨ ਅਤੇ ਦਿਆਲੂ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹੁ ਸਹਿਜ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਭਰਿਆ ਹੈ।
 9 ਯਹੋਵਾਹੁ ਹਰ ਇੱਕ ਨਾਲ ਨੋਰੀ ਰਹਦਾ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹੁ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਦਯਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਮ ਨੇ ਬਣਾਇਆ।
 10 ਯਹੋਵਾਹੁ, ਜੇ ਵੀ ਗੱਲਾਂ ਤੁਮੀਂ ਰਹਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਉਮਤਤਿ ਦਵਾਉਂਦੀਆਂ ਗਨ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਅਨੁਘਾਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦਿੰਦੇ ਗਨ।
 11 ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਗਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਸਲਤਨਤ ਰਿਨੀ ਮਗਨ
 ਹੈ।
 ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਗਨ ਤੁਮੀਂ ਰਿਨੇ ਮਗਨ ਹੋ।
 12 ਇਉਂ ਹੋਰ ਲੋਰੀ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਮਗਨ ਰਾਜਨਾਮਿਆ ਥਾਏ
 ਜਾਣ ਲੈਂਦੇ ਗਨ, ਯਹੋਵਾਹੁ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਜਾਣ ਲੈਂਦੇ ਗਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਸਲਤਨਤ ਰਿਨੀ
 ਮਗਨ ਅਤੇ ਅਦਭੁਤ ਹੈ।
 13 ਯਹੋਵਾਹੁ, ਤੁਹਾਡੀ ਸਲਤਨਤ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ
 ਰਹੇਗੀ।
 ਤੁਮੀਂ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ ਰਾਜ ਰਹੋਗੇ।
 14 ਯਹੋਵਾਹੁ ਨੀਵੇਂ ਡਿੱਗਿਆ ਨੂੰ ਉੱਚਿਆਂ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ।

ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ
ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹਨ।

੧੪ ਅਗੇਵਾਗ, ਮਾਠੇ ਜਿਉਂਦੇ ਪੁਰਾਣੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆਪਣੇ
ਭੋਜਨ ਲਈ ਤੁਰਦੇ ਹਨ।

ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।

੧੫ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋ,

ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਜਿਉਂਦੇ ਪੁਰਾਣੀ ਨੂੰ ਜੋ ਵੀ ਉਸ ਦੀ
ਲੋੜ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।

੧੬ ਹਰ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੁਭ ਹੈ।

ਹਰ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੈ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ
ਉਹ ਜਿੰਨਾ ਮਹਾਨ ਹੈ।

੧੭ ਅਗੇਵਾਗ ਹਰ ਉਸ ਖੰਦੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਮਦਦ
ਵਾਸਤੇ ਪੁਰਾਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਹਰ ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ ਜਿਹੜਾ
ਨਿਮਰਘਟਤਾ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਰਾਕਰਨਾ
ਕਰਦਾ ਹੈ।

੧੮ ਅਗੇਵਾਗ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ,

ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਣਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯਕਦਮਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

੨੦ ਅਗੇਵਾਗ ਹਰ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ
ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਅਗੇਵਾਗ ਮੰਦੇ ਖੰਦੇ ਦਾ ਨਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੨੧ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਾਂਗਾ!

ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਖੰਦਾ ਉਸ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਨਾਮ
ਦੀ ਮਦਦ-ਮਦਦ ਲਈ ਉਮਤਤਿ ਕਰ ਸਕੇ।

੧ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੋ।

੧੪੬ ਹੋ ਮੇਰੀ ਆਤਮਾ, ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰ।

੨ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਗੀਤ ਗਾਵਾਂਗਾ।

੩ ਆਪਣੇ ਆਗੂਆਂ ਉੱਤੇ ਮਦਦ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਨਾ ਕਰੋ,
ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ।

ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕਦੇ।

੪ ਲੋਕ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ

ਸਾਰੀਆਂ ਯਕਦਮਾਵਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

੫ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਦਿੱਤਾ ਮੰਗਦੇ ਹਨ
ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਨ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਗੇਵਾਗ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ
ਹਨ।

੬ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਸਵਰਗ ਅਤੇ ਪਰਤੀ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ।

ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚਲੀ ਹਰ ਮੈਯ
ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ, ਅਗੇਵਾਗ ਉਸ ਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ
ਬਚਾਵੇਗਾ।

੭ ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਪਰਮੇਸੁਰ ਭੁੱਖੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਅਗੇਵਾਗ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਖੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੮ ਅਗੇਵਾਗ ਅੰਨ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ
ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਸੀਬਤ
ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਅਗੇਵਾਗ ਨੌਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੯ ਅਗੇਵਾਗ ਮਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਯਕਦਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ
ਹੈ।

ਅਗੇਵਾਗ ਵਿਯਕਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯਤੀਮਾਂ ਦੀ ਮਦਦ
ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਅਗੇਵਾਗ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੧੦ ਅਗੇਵਾਗ ਮਦਦ-ਮਦਦ ਲਈ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਸੀਯੋਨ,
ਤੇਰਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮਦਦ-ਮਦਦ ਲਈ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ।

ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੋ।

੧੪੭ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਭਲਾ
ਹੈ।

ਮਾਡੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਲਈ, ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਵੋ।

ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਨਾ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਸੁਗਨਾ ਹੈ।

੨ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਉਸਾਰਿਆ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦਾ
ਹੈ।

ਜਿਹੜੇ ਕੈਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

੩ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੁੱਟੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਖਮਾਂ ਉੱਤੇ ਮਰਹਮ ਖੰਟੀ ਕਰਦਾ
ਹੈ।

੪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤਾਰਿਆ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਟਿੱਕ ਦਾ ਨਾਮ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

੫ ਮਾਡਾ ਮਾਨਕ ਬੜਾ ਮਹਾਨ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ

ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਦ ਨਹੀਂ।

੬ ਅਗੇਵਾਗ ਨਿਯਮਤਿਆ ਦਾ ਯਾਮਕਾਰ ਹੈ,

ਪਰ ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਮੋਸੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੭ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰੋ ਰੁਬਾਬ ਵਾਸਤੇ

ਮਾਡੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੋ।

੮ ਅਗੇਵਾਗ ਯਾਕਦਮਾ ਨੂੰ ਬੱਦਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਦਾ ਹੈ।

ਅਗੇਵਾਗ ਪਰਤੀ ਲਈ ਵਰਖਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਗੇਵਾਗ ਪਹਾੜਾਂ ਉੱਤੇ ਘਾਗ ਉਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

੯ ਅਗੇਵਾਗ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,

ਅਗੇਵਾਗ ਖੰਡੀਆ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੧੦ ਯੁੱਧ ਦੇ ਘੋੜੇ ਅਤੇ ਬਲਵਾਨ ਯੇਧੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ

ਪੁਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

੧੧ ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪੁਰਸੰਮਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ

ਉਸਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਧਰਮੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਸੱਚੇ ਧਿਆਨ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਖਦੇ ਹਨ।

- ੧੨ ਜੇ ਅਨੂਸਲਮ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ!
- ਜੇ ਮੀਯੇਨ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹ।
- ੧੩ ਜੇ ਅਨੂਸਲਮ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
- ੧੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਆਮਨ ਲਿਆਂਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਮਾਡਾ ਆਨਾਜ ਨਹੀਂ ਲੁੱਟਿਆ
ਯਹੋਵਾਹ ਤੇ ਰੋਲ ਭੋਜਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਆਨਾਜ ਹੈ।
- ੧੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਦੇਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
ਯਹੋਵਾਹ ਡੇਰੀ ਹੀ ਮੰਨ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।
- ੧੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੱਕ ਬਰਫਬਾਰੀ ਰਖਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ, ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ ਵਾਂਗ ਸਫੇਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ,
ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੋਹਰੇ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਘੱਟੇ ਵਾਂਗ ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- ੧੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਰਾਮ ਉੱਤੇ ਖੱਬਰਾ ਵਾਂਗ ਗੜ੍ਹੇਮਾਰ ਰਖਦਾ ਹੈ।
ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਭੋਜੀ ਠੰਡ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਝੱਲ ਸੱਕਦਾ।
- ੧੮ ਫਿਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦੇਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਯਹੋਵਾਹ ਗਰਮ ਹਵਾ ਵਗ ਖੈਂਦੀ ਹੈ।
ਫਿਰ ਬਰਫ ਧਿਘਲਦੀ ਹੈ ਯਹੋਵਾਹ ਘਾਣੀ ਵਗ ਖੈਂਦਾ ਹੈ।
- ੧੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਾਰੂਬ (ਇਸਰਾਏਲ) ਨੂੰ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ,
ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਆਮੁਲ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ।
- ੨੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਵੇਖ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੇਮ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਾਏ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।

੧੪੮ ਉਤਲੇ ਦੂਤੋਂ, ਸਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।

- ੨ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਦੂਤੋਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
ਉਸਦੀ ਮਾਰੀ ਫੌਜ ਵਾਲਿਉ, ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
- ੩ ਮੂਰਜ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਚੰਨ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
ਤਾਰਿਉ ਯਹੋਵਾਹ ਆਰਾਮ ਦੀਉ ਰੋਮਨੀਉ, ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
- ੪ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ,

ਮਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਉਤਲੇ ਧਾਣੀਉ, ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।

- ੫ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
ਰਿਉ? ਰਿਉਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡੇ ਮਾਰਿਆਂ ਦੀ ਮਾਜਨਾ ਹੋਈ।
- ੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਦਾ ਵਾਸਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨੇਮ ਬਣਾਏ ਜਿਹੜੇ ਰਦੀ ਨਹੀਂ ਖੁੱਟਣਗੇ।
- ੭ ਧਰਤੀ ਉਤਲੀ ਹਰ ਸੈਯਾ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
ਮਹਾ ਮਾਗਰ ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਵਿੱਚਲੇ ਜਾਨਵਰੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
- ੮ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਂਗ ਯਹੋਵਾਹ ਗੜ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਫ ਯਹੋਵਾਹ ਯੁੱਟੇ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਰੀਆ ਤੂਫਾਨੀ ਹਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ।
- ੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ, ਧਰਾੜ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਾੜੀਆਂ ਨੂੰ, ਫਲਦਾਰ ਰੁੱਖਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਿਉਦਾਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ।
- ੧੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ, ਧਮੁਆਂ ਯਹੋਵਾਹ ਖੰਫੀਆ, ਸੀਂਗਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਿਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਜਿਆ।
- ੧੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਾਜਿਆਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵੇਖਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਗੂਆਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨਿਯਾਯਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ।
- ੧੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ, ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਯਹੋਵਾਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬੁੱਢੇ ਯਹੋਵਾਹ ਜਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ।
- ੧੩ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
ਮਦਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ!
ਸਵਰਗ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਹਰ ਸੈਯਾ,
ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
- ੧੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਵੇਗਾ।
ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਨੁਯਾਈਆਂ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਨਗੇ।
ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਨਗੇ।
ਉਹੀ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਲੜਦਾ ਹੈ।
- ੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਰੋਈ ਨਵਾਂ ਗੀਤ ਗਾਵੇ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰੀਤੀਆ ਹਨ।
ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਉਸ ਦੇ ਚੋਲਿਆ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਗਾਵੇ।
- ੧੬ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਦਿਉ।
ਮੀਯੇਨ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਣ ਦਿਉ।

- ੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੱਚ ਭੁੱਦਰੇ
ਯੇ ਮਾਰੰਗੀਆ ਵਜਾਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ
ਰਹਨ ਦਿਉ।
- ੪ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਹੈ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਰੰਗੀਨ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ
ਯਦੁਤ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।
ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ।
- ੫ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯੈਰੋਬਾਮੇ, ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ
ਮਨਾਉ।
ਬਿਮਤਰ ਉੱਤੇ ਲੇਟਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵੀ ਯਰਮੰਨ ਹੋਵੇ।
- ੬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਮਾਰਨ
ਦਿਉ।
ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ
ਵਿੱਚ ਲੈ ਲੈਣ ਦਿਉ।
- ੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਦਿਉ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਣ
ਦਿਉ।
- ੮ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ
ਯੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੰਜੀਰਾਂ ਖਾ ਦੇਣਗੇ।
- ੯ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣਗੇ ਜਿਵੇਂ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯੈਰੋਬਾਮ ਉਮਦਾ ਯਾਦਰ ਰਹਨਗੇ।
ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।

- ੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ!
- ੧੫੦ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ!
ਮਦਰਗ ਵਿੱਚ ਉਮਦੀ ਸ਼ਰਤੀ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
- ੨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਰਾਜਿਆਂ ਲਈ ਉਮਤਤਿ
ਰਹੇ!
ਉਮਦੀ ਉਮਤਤਿ ਉਮਦੀ ਮਾਨੀ ਮਹਾਨਤਾ ਲਈ ਰਹੇ।
- ੩ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵਾਜੇ-ਗਾਜੇ ਨਾਲ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
ਵੰਝਲੀਆਂ ਮਾਰੰਗੀਆਂ ਨਾਲ ਉਮਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
- ੪ ਤੰਬੂਰੀਆਂ ਤੇ ਨੱਚਣ ਨਾਲ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ
ਰਹੇ।
ਉਮਦੀ ਉਮਤਤਿ ਤਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਮਾਜ਼ਾਂ ਯੇ ਬੰਸਰੀਆਂ
ਨਾਲ ਰਹੇ।
- ੫ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਛੈਣਿਆਂ ਨਾਲ ਉੱਚੀ ਯਵਾਜ਼
ਨਾਲ ਰਹੇ।
ਛਟਰਦੇ ਛੈਣਿਆਂ ਨਾਲ ਉਮਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ।
- ੬ ਹਰ ਜਾਨਦਾਰ ਯਹਾਣੀ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ!
ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹੇ!

ਰਹਾਉਤਾਂ

ਭੂਮਿਰਾ

੧ ਇਹ ਰਹਾਉਤਾਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ੨ ਇਹ ਸਬਦ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਆਦਮੀ ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਆਨੁਸਾਮਨ ਸਿੱਖ ਮੱਚੇ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਸੱਚੇ। ੩ ਜੇ ਉਹ ਸਹੀ ਮੱਤ ਗਮਿਲ ਰਹ ਲਵੇ ਜਿਵੇਂ — ਉਹ ਰਿਵੇਂ ਰਹੇ ਜੇ ਧਰਮੀ, ਨਿਆਈ ਅਤੇ ਟਿਆਨਦਾਰ ਹੋਵੇ। ੪ ਇਹ ਸਬਦ ਮੁਰਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਆਲਮਦੀ ਸਿੱਖਾਉਣ ਲਈ ਹਨ। ੫ ਸਿਆਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਆਪਣਾ ਗਿਆਨ ਵੱਧਾਉਣ ਦਿਓ ਅਤੇ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏਆਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਗ ਦਾ ਸਹੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਗਮਿਲ ਰਹਨ ਦਿਓ। ੬ ਫੇਰ ਉਹ ਲੋਕ ਰਹਾਉਤਾਂ, ਦਿਰਸੁਟਾਂਤਾਂ, ਸਿਆਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਖੋਗ ਹੋਣਗੇ।

੭ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਹੈ। ਧਰ ਬੁਝੇ ਬੰਦੇ ਆਨੁਸਾਮਨ ਅਤੇ ਸਿਆਣਪ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼

੮ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਧਾਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ। ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਤਿਆਗੋ ਨਾ। ੯ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਤੇ ਗਾਰ ਵਾਂਗ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਗਰਦਨ ਦੀ ਸੇਭਾ ਵੱਧਾਉਣ ਲਈ ਖੁਬਸੂਰਤ ਗਾਰ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੧੦ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, *ਧਾਥੀ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਗਲਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿਓ! ੧੧ ਜੇ ਉਹ ਆਖਣ, “ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਓ! ਆਓ ਆਪਾਂ ਨੁਕ ਜਾਈਏ ਅਤੇ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰੀਏ। ਆਓ ਆਪਾਂ ਬਿਨਾ ਕਾਰਣ ਰਿਸੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਬੰਦੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੀਏ।” ੧੨ ਆਓ, ਆਪਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਬਰ ਵਾਂਗ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਅਤੇ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਗਲ ਜਾਵਾਂਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਟੋਟੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੧੩ ਅਸੀਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਵਾਂਗੇ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੁੱਟ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਭਰ ਲਵਾਂਗੇ। ੧੪ ਇਸ ਲਈ ਆਓ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਵੋ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਮਾਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ, ਅਸੀਂ ਬਰਾਬਰ-ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਲਵਾਂਗੇ।”

੧੫ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਨਾ ਲੱਗੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕਦਮ ਧਰੋ ਰੱਖੋ। ੧੬ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਬਦੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੇਜ-ਤਰਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਤੇਜ ਹਨ।

੧੭ ਲੋਕੀਂ ਖੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਹੁਣ ਲਈ ਜਾਲ ਵਿਛਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਖੰਛੀ ਦੇਖ ਸਹੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਜਾਲ ਵਿਛਾਉਣਾ ਬੇਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੧੮ ਅਤੇ ਇਹ ਲੋਕ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਹੀ ਮੱਤ ਦੇ ਇੰਤਜਾਰ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਖੁਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ੧੯ ਲੋਭੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਮਲ ਹੀ ਤਬਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਨੇਕ ਯੋਰਤ — ਸਿਆਣਪ

੨੦ ਸਿਆਣਪ ਸਾਹਾਂ ਤੇ ਰੋ ਸਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਗਈ ਦੇ ਸਹੀ ਹੈ। ੨੧ ਉਹ ਭੀੜ ਭਰੇ ਚੋਰਾਹਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹੋਰਾ ਦੇ ਸਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਗਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖਲੋਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਆਣਪ ਆਖਦੀ ਹੈ:

੨੨ “ਰਿਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਮੁਰਖ ਲੋਕੇ ਆਪਣੀ ਮੁਰਖਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਰਹੋਗੇ? ਤੁਸੀਂ ਮਖੋਲੀਏ ਰਿਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ ਮਖੋਲ ਉਡਾਉਂਦੇ? ਤੁਸੀਂ ਮੁਰੱਖੇ ਕਦੋਂ ਤੀਰ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰੋਗੇ? ੨੩ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਹਰ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੰਦੀ ਜੋ ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਗਿਆਨ ਦੇ ਦਿੰਦੀ।

੨੪ “ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਵੱਧਾਇਆ—[੨੫] ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਵਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ੨੬ ਤੁਸੀਂ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸਾਂ ਆਣਗੋਲਿਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸਬਦਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ੨੭ ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਬਿਧਤਾ ਉੱਤੇ ਹੱਸਾਂਗੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਵਾਂਗੀ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਡਰ ਆਉਣ ਲੱਗੇਗਾ। ੨੮ ਜਦੋਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਭਿਆਨਕ ਤੂਫਾਨ ਵਾਂਗ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਟੁੱਟ ਪੈਣਗੀਆਂ, ਜਦੋਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਆਉਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਮੁਸੀਬਤ ਅਤੇ ਹਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਬਾ ਲੈਣਗੇ।

੨੯ “ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਮੰਗੋਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰੋਗੇ ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਂਗੀ। ੩੦ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਡਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ੩੧ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮਲਾਹ ਦੀ ਛਿੱਡਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ

*੧:੩੦ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਰਹਾਉਤਾਂ ਦੀ ਖੋਬੀ ਸੰਭਵਤਾ ਰਿਸੇ ਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਲਈ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਬਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਖੋਬੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਵੇਂ ਇੱਕ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਆਦਮੀ ਬਣਿਆ ਜਾ ਸੱਚਦਾ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਕਰਦਾ।

ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਰ ਦਿੱਤਾ, ^{੩੧}ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਾਗਾਂ ਦਾ ਫਲ ਖਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਮੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਣਗੇ!
^{੩੨} “ਜੇਰ ਖੁਰਾਕ ਲੋਕ ਇਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਖਰਤ ਜਾਣਗੇ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਆਤਮ-ਮੰਤ੍ਰਮਈ ਖੁਰਾਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ^{੩੩} ਘਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਜੀਵੇਗਾ। ਉਹ ਖੁਸ਼ੀਬਤ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੱਥੇ ਹੇਰੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ।”

ਸਿਯੋਧ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ

^੧ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣੋਗੇ ਜੋ ਮੈਂ ਆਖਣਾ **੨** ਚਾਹੁੰਦਾ, ਅਤੇ ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋਗੇ। ^੨ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿਯੋਧ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵੱਲ ਲਾਵੋ। ^੩ ਅਮਲ ਵਿੱਚ, ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਅੰਤਰਿਮਈ ਲਈ ਖੁਰਾਕ ਰੋ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਲਈ ਖੁਰਾਕੋ। ^੪ ਅਤੇ ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਸਿਯੋਧ ਨੂੰ ਇੰਝ ਲੱਭੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਰੋਟੀ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਲੱਭਦਾ ਹੈ, ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਇੰਝ ਭਾਲ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕੀਂ ਲੋਕ ਹੋਣੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਭਾਲਦੇ ਹਨ। ^੫ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝੋਗੇ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦਾ ਭਾਵ ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਜਾਵੇ।
^੬ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਸਿਯੋਧ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।
^੭ ਉਹ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਫਲਤਾ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਢਾਲ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ।
^੮ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਵਿੰਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
^੯ ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਸਿਯੋਧ ਨੂੰ ਭਾਲੋਗੇ, ਤਦ ਤੁਸੀਂ ਖਰਮ, ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝੋਗੇ — ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਮਝੋਗੇ। ^{੧੦} ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸਿਯੋਧ ਆ ਵੱਸੇਗੀ, ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰੇਗਾ।
^{੧੧} ਸਮਝਦਾਰੀ (ਸਹੀ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਚੁਣਨਾ) ਤੁਹਾਡੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰੇਗੀ, ਤੁਹਾਡੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਤੁਹਾਡਾ ਬਚਾਉ ਕਰੇਗੀ। ^{੧੨} ਸਿਯੋਧ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਜੇ ਵਿਦਰੋਹ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।
^{੧੩} ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਅੰਧਾਰ ਵਿੱਚਲੇ ਰਾਗਾਂ ਤੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ^{੧੪} ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਦਰੋਹ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਦੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ। ^{੧੫} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੰਗੇ-ਤੜਿੰਗੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮੋਗ ਹਨ।
^{੧੬} ਸਿਯੋਧ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਖਰਾਈ ਆਉਤ, ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗੀ ਜੋ ਇੰਨੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ^{੧੭} ਉਹ ਆਪਣੇ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਉ ਕੇ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ^{੧੮} ਅਤੇ ਗੁਣ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣਾ ਮੌਤ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਰਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ

ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ! ^{੧੯} ਉਹ ਖੁਦ ਵੀ ਕਥਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕੀਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗਵਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ।
^{੨੦} ਸਿਯੋਧ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚਲਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਤੇ ਗਹਿਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ। ^{੨੧} ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕ ਹੀ ਖਰਮੇਸੁਰੀ ਉੱਤੇ ਗਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕ ਹੀ ਇਸ ਉੱਤੇ ਬਚਣਗੇ।
^{੨੨} ਖਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕ ਖਰਮੇਸੁਰੀ ਤੋਂ ਗੁਣਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਖਰਮੇਸੁਰੀ ਯੋਗ ਹਨ ਇਸ ਉੱਤੇ ਉਖਾੜੇ ਜਾਣਗੇ।
 ਖਰਮੇਸੁਰੀ ਜੀਵਨ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗਾ
^੩ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਮੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਭੁੱਲੋਂ ਨਾ, ਖਰਮੇਸੁਰ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਰੱਖੋ। ^੨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਤੇਰੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਦੇਣਗੀਆਂ।
^੩ ਨਮਕਹਲਾਲੀ ਅਤੇ ਮੱਥ ਤੈਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਛੱਡਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਗਰਦਨ ਦੁਆਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਉੱਤੇ ਲਿਖ ਲੈ। ^੪ ਫੇਰ ਤੂੰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਖਰਮੇਸੁਰੀ, ਖਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਮਾਵੇਗਾ।
^੫ ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਮਾ ਕਰੋ, ਆਪਣੀ ਹੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਾ ਕਰੋ। ^੬ ਖਰਮੇਸੁਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਵੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ। ^੭ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚਲਾਕ ਨਾ ਸਮਝੋ, ਖਰਮੇਸੁਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰੋ ਅਤੇ ਬਦੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ।
^੮ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਲਈ ਦੁਆਈ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਲਈ ਖੋਸਣ ਹੋਵੇਗੀ।
^੯ ਆਪਣੀ ਦੋਲਤ ਤੋਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਧਰਿਲੇ ਫਲਾਂ ਤੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੋ। ^{੧੦} ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਵਕ ਅੰਨ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਣਗੇ।
^{੧੧} ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੂੰ ਨਾਮੰਚੁਰ ਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਬੁਰਾ ਨਾ ਮਨਾਓ।
^{੧੨} ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਧਿਤਾ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰੀ ਮਾਹਿਮੂਸ ਕਰਦਾ।
^{੧੩} ਯੰਨ ਤੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਸਿਯੋਧ ਨੂੰ ਭਾਲਦਾ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ^{੧੪} ਸਿਯੋਧ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਨੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਅਮਰਦੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ^{੧੫} ਸਿਯੋਧ ਸੀਮਤੀ ਖਰਮੇਸੁਰੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਸੀਮਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਖਰਮੇਸੁਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
^{੧੬} ਸਿਯੋਧ ਨੇ ਮੱਥੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਉਮਰ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੱਥੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਦੋਲਤ ਅਤੇ ਇੰਜਤ ਫੜੀ ਹੋਈ

ਜੈ। ^{੧੧}ਉਮਦਾ ਰਾਗ ਬੜਾ ਧਰਮਮਾਮਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਗ ਸਾਂਤੀ ਵੱਲ ਆਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ^{੧੨}ਸਿਆਣਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਜੋ ਉਮ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਯੰਨ ਮਮਝੇ ਜਾਣਗੇ।

^{੧੩}ਯਾਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਸਿਆਣਪ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਮਮਝਦਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ। ^{੧੪}ਉਮ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਬੀਲਿਓ ਝਰਨੇ ਫੁੱਟ ਪਏ ਅਤੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨੇ ਤਰੇਲ ਚੋਟੀ।

^{੧੫}ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉਗਲੋ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਵੇ। ਮਗੀ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਮਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਸਾਖੀ ਕਰੋ। ^{੧੬}ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਗਰਦਨ ਨੂੰ ਸੰਦਰਤਾ ਦੇਵੇਗਾ। ^{੧੭}ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਰੇ ਆਪਣੇ ਰਾਗਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਲੜਖੜਾਏ ਚੱਲੋਗੇ। ^{੧੮}ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਲੰਮੇ ਪੱਥਰਾਂ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਧੀਆਂ ਅਤੇ ਚੈਨ ਭਰੀ ਨੀਂਦ ਆਵੇਗੀ। ^{੧੯}ਆਚਾਨਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਬਿਧਤਾ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰੋ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੰਦਰ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਵੋਗੇ ਜੇ ਕਿ ਦੁਸਟਾਂ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ^{੨੦}ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਾਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਧੈਰਾਂ ਦਾ ਫਸਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।

^{੨੧}ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਵੋ ਜੇ ਇਸਦੇ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਦਦ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹੋਵੋ। ^{੨੨}ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਆਂਢੀ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਮੋਂ ਕੁਝ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਦੇਵੇ। ਉਮ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਆਖੋ, “ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਆਵੀਂ” ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੋਵੇ।

^{੨੩}ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਬਿਨਾਫ, ਉਮ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਗੁਪਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾ ਬਣਾਉ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

^{੨੪}ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ ਦੂਸਰੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰੋ, ਜਦ ਕਿ ਉਮ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

^{੨੫}ਸਿੱਕਰ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਉਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਨਕਲ ਨਾ ਕਰੋ। ^{੨੬}ਕਿਉਂਕਿ ਯਾਹੋਵਾਹ ਕਥਾਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਯਹ ਆਪਣੀ ਦੋਸਤੀ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਵੱਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹਨ।

^{੨੭}ਯਾਹੋਵਾਹ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਧਦਾ, ਯਹ ਯਹਮੀ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

^{੨੮}ਯਾਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਯਹ ਨਿਮਾਣੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

^{੨੯}ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਜਤ ਮਿਲੇਗੀ, ਯਹ ਯਹਮੇਸੁਰ ਮੁਰੱਖਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜਤੀ ਕਰੇਗਾ।

ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

੧ ਖੁੱਤਰੇ, ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੀਆਂ ਗਿਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਮਮਝਦਾਰੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਬਿਨਾਨ ਦੇਵੋ! ^੨ਮੈਂ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸਬਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੋਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਵਿਸਾਰੋ।

^੩ਕਿਉਂ ਜੇ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਾਂ, ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ, ^੪ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖਾਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੋਰੀ ਮਲਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕਰੋਗੇ ਤੁਸੀਂ ਜੀਵੋਗੇ!” ^੫ਸਿਆਣਪ ਗਾਮਿਲ ਕਰੋ! ਗਿਆਨ ਗਾਮਿਲ ਕਰੋ! ਮੇਰੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲਣਾ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲ ਨਾ ਜਾਣਾ। ^੬ਸਿਆਣਪ ਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਨਾ ਹੋਣਾ ਤਦ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗੀ। ਉਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੇਗੀ।

^੭“ਸਿਆਣਪ ਨੂੰ ਗਾਮਿਲ ਕਰਨਾ ਸੁਰੂ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਿਆਣਪ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਹੁੰਦੇ ਹਰ ਚੀਜ ਦੀ ਸੀਮਤ ਤੇ ਵੀ ਮਮਝਦਾਰੀ ਨੂੰ ਗਾਮਿਲ ਕਰੋ। ^੮ਕਾਰਨਮੰਦੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਦਿਓ, ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗਨ ਉਚਾਈਆਂ ਤੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਗਲ ਨਾਉ, ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਆਦਰ ਕਰੇਗੀ। ^੯ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਗਰ ਖਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗਿਮਾ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਜ ਦੇਵੇਗੀ।”

^{੧੦}ਬੇਟੇ, ਮੋਰੀ ਗੱਲ ਬਿਨਾਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ। ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ ਜੋ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਭੋਗੋਗੇ। ^{੧੧}ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਰਾਗ ਵਿਖਾਵਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਰਾਗਾਂ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰਾਂਗਾ। ^{੧੨}ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਰਾਗ ਤੇ ਤੁਰੋਗੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਧੈਰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕੁਰਾਵਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਫਸਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਦੋੜ ਸੱਕੋਗੇ ਅਤੇ ਡਿੱਗੋਗੇ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋਗੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੋਗੇ। ^{੧੩}ਅਨੁਮਾਮਨ ਉੱਤੇ ਟਿਕੋ ਰਹੋ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡੋ ਇਸਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ-ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਜੀਵਨ ਹੈ।

^{੧੪}ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਾਗ ਤੇ ਨਾ ਚੱਲੋ, ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਾਗ ਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਨਾ ਕਰੋ। ^{੧੫}ਇਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ ਇਸਤੇ ਸਫਰ ਨਾ ਕਰੋ ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਚੱਲੋ ਜਾਓ। ਆਪਣੇ ਰਾਗ ਤੇ ਚੱਲੋ ਜਾਓ। ^{੧੬}ਕਿਉਂ ਕਿ ਆਜਿਹੇ ਬੁਰੇ ਲੋਕ ਜੁਰਮ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ। ਉਹ ਲੋਕ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੁੱਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ^{੧੭}ਉਹ ਲੋਕ ਮੰਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ।

^{੧੮}ਯਹ ਯਹਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਾਗ ਧਰਭਾਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਯੁਗ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਨ ਤੀਰ ਉਜਵਲ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ^{੧੯}ਯਹ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਾਗ ਕਾਲੇ ਹਨੇਰੇ ਵਰਗਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਉਹ ਕਾਹਲੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਪਏ।

^{੨੦}ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਬਿਨਾਨ ਦਿਓ। ਮੇਰੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਗੋਰ ਨਾਲ ਸੁਣੋ। ^{੨੧}ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦਿਸ਼ਮਟੀ ਤੋਂ ਧਰੁਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਓ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲਵੋ। ^{੨੨}ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਲ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜੀਵਨ ਹਨ। ਇਹ ਯੁਰੇ ਮਰੀਹ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

^{੨੩}ਮਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ

ਮੋਚਾਂ ਬਾਰੇ ਮਾਵੰਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਪਰੇਗਾ।

੨੪ ਬੇਈਮਾਨ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖੋ, ਗੂੰਝਲਦਾਰ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਓ।
 ੨੫ ਮਿਰਫ ਸਿੱਧੇ ਆਗਾਂ ਵੇਖੋ, ਆਪਣੀਆਂ ਛੱਥਾਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਆਪਣੇ ਮਾਗਮਣੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੋ।
 ੨੬ ਆਪਣੇ ਧੈਰਾ ਲਈ ਰਾਗ ਦਾ ਮਰਵੇਖਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਰਾਗ ਦਿਰਝ ਹੋਣ।
 ੨੭ ਸੱਚੇ ਜਾਂ ਖੱਬੇ ਨਾ ਮੁੜੋ। ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਦੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖੋ।

ਵਿਭਚਾਰ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਸਿਫਾਣਯ

੧ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਮੇਰੀ ਸਿਫਾਣਯ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਓ।
 ੨ ਮੇਰੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਤੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ।
 ੩ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕੋ ਅਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਬੋਲ ਸਕੋ।
 ੪ ਇੱਕ ਧਰਾਈ ਯੋਰਤ ਆਪਣੇ ਬੁਲਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਂਦੇ ਸਹਿਦ ਵਾਂਗ ਬਹੁਤ ਖਿੱਟਾ ਬੋਲਦੀ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਤੇਲ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਚਿਰਨਾ ਹੈ।
 ੫ ਖਰ ਆਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦੁੜਤਨ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਹੀ ਖਰਦਾਨ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਕੋਝੀ ਜ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਤਿੱਖੀ ਤਲਵਾਰ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ।
 ੬ ਉਸ ਦੇ ਧੈਰ ਮੇਤ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸਦੀਆਂ ਧੈਰਾ ਕਬਰ ਵੱਲ ਆਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।
 ੭ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨਾ ਲੱਗੋ! ਉਸ ਨੇ ਸਹੀ ਰਾਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ! ਮਾਵੰਧਾਨ ਰਹੋ! ਉਸ ਰਾਗ ਯਵੇ ਜਿਹੜਾ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੮ ਅਤੇ ਗੁਣ ਯੁੱਤਰੇ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ। ਜਿਹੜੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣਾ ਨਹੀਂ।
 ੯ ਉਸ ਰਾਗ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ ਜਿਸ ਤੋਂ ਵੀ ਉਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਨਾ ਆਓ।
 ੧੦ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਤਿਕਾਰ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਰਿਮੇ ਜ਼ੁਲਮੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੋਗੇ।
 ੧੧ ਅਤੇ ਆਜਨਬੀ ਤੁਹਾਡੀ ਵੈਲਤ ਖਰਚਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਫਲ ਰਿਮੇ ਆਜਨਬੀ ਦੇ ਟੱਬਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
 ੧੨ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅੰਤ ਆਵੇਗਾ ਤੁਸੀਂ ਕਰਾਹੋਗੇ, ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਰੀਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
 ੧੩ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ, “ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਆਨੁਸਾਮਿਤ ਹੋਣ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕੀਤੀ: ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਝਿੜਕੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਰਸੱਕਾਰਿਆ 13 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਉਸਤਾਦਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।
 14 ਗੁਣ ਮੈਂ ਲਗਭਗ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੁੰਦਾ।”

15 ਆਪਣੇ ਹੀ ਟੋਟੇ ਦਾ ਖਾਣੀ ਖੀਓ। ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵਗਣ ਦਿਓ।
 16 ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਰਫ ਆਪਣੀ ਹੀ ਖਤੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਿਓ ਨਾ ਬਣੋ।
 17 ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਮਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਹੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਝਾ

ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।
 18 ਤੁਹਾਡੀ ਖਤੀ ਮੁੰਦਰ ਹਿਰਨੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਖਤੀ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਜਦੋਂ ਜਵਾਨ ਸੀ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 19 ਉਹ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹਿਰਨੀ ਤੇ ਇੱਕ ਧਿਆਨੀ ਹਰਨੋਟੀ ਹੋਵੇ। ਉਸਦੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਤੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਦਮਦਤ ਕਰੇ!
 20 ਮੇਰੇ ਯੁੱਤਰ, ਤੁਸੀਂ ਰਿਮੇ ਧਰਾਈ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਭੁੱਲ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਖਵੋ? ਤੁਸੀਂ ਰਿਮੇ ਧਰਾਈ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਗਲ ਕਿਉਂ ਨਾਵੋ?

21 ਯਹੋਵਾਹ ਵਿਯਾਕਤੀ ਦੇ ਹਰ ਕਦਮ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਅਤੇ ਵਿਯਾਕਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਮਲਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲਦਾ ਹੈ।
 22 ਬੂਟੇ ਬੰਦੇ ਦੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫਸਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਾਧਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਸੱਮੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।
 23 ਬਦ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਆਨੁਸਾਮਨੀਤਾ ਕਾਰਣ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਬੇਵਕੂਫੀ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਕਰਜੇ ਦੇ ਖੱਤਰੇ

੧ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾ ਚੁੱਕੋ।
 ੨ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮੋੜਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਇਹ ਵਾਇਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹੱਥ ਗਿਲਾਵੇਂ।
 ੩ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਏ ਹੋ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਟਰ ਗਏ ਹੋ।
 ੪ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਯੁੱਤਰ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆੜ ਗਿਆ ਹੈ: ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਕੁਝ ਕਰ: ਜਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ ਬਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਅੱਗੇ ਆਰਜ਼ੋਈ ਕਰ।
 ੫ ਆਪਣੀਆਂ ਛੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮੋਣ ਨਾ ਦੇਵੋ, ਆਪਣੇ ਝਿਮਣੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਚਣ ਨਾ ਦਿਓ।
 ੬ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਹਿਰਨ ਸਿਕਾਰੀ ਤੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਖੰਛੀ ਫਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸੁਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਖਤਰੇ

੧ ਤੂੰ, ਸੁਮਤ ਬੰਦੇ, ਕੀੜੀ ਵੱਲ ਤੱਕ, ਵੇਖ ਇਹ ਕਿਝ ਵਰਤਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਫਾਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।
 ੨ ਕੀੜੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹਾਰਕਮ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਆਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
 ੩ ਤਾਂ ਵੀ, ਇਹ ਸਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਢੀ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕਤਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

੪ ਸੁਮਤ ਬੰਦਿਆ, ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਲੰਮਾ ਧਿਆਨ ਰਹੇਗਾ? ਕਦੋਂ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਜਾਗੇਗਾ?
 ੫ ਬੇੜੀ ਜਿਹੀ ਨੀਂਦ, ਬੇੜੀ ਜਿਹੀ ਝਖਰੀ, ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬੇੜਾ ਜਿਹਾ ਆਰਾਮ, 6 ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ, ਤੂੰ ਸਰੀਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਡਰੈਂਡੇ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸਭ ਕੁਝ ਚੁਰਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇ।

ਬੁਰਾ ਬੰਦਾ

੧੨ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਯਾਰੇਗੀ, ਇੱਕ ਦੁਸ਼ਟ ਆਦਮੀ ਜਿਸ ਦੀ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਯਾਰੇਗੀ ਹੋਵੇ। ੧੩ ਜੇ ਆਪਣੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਝਮਕ ਰੇ, ਆਪਣੇ ਧੈਰ ਘਮਕ ਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਨਾਲ ਮੰਦਰੇ ਰਰੇ ਗੁਪਤ ਇਸਾਰੇ ਰੇ। ੧੪ ਜੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਦ ਵਿਉਂਤਦਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਆਰਤੀ ਜੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਲਿਆਵੇ। ੧੫ ਧਰ ਇਸਦੇ ਫਲਮਵਰੂਧ ਆਚਾਨਕ ਬਿਧਤਾ ਆ ਪਵੇਗੀ। ਆਂਖ ਦੇ ਫੇਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਮੁੜ ਧਰਤਨ ਦੇ ਰਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾ।

ਸੱਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨਫਰਤ ਰਦਾ ਹੈ
੧੬ ਯਹੋਵਾਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੇਲਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਰਫਤ ਰਦਾ,
ਅਤੇ ਇਹ ਸੱਤ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਲਈ ਖਿਰਾਣਾਯੋਗ
ਗਨ।

੧੭ ਘੁਮੰਡੀ ਆਂਖਾਂ, ਝੂਠੀ ਜੀਭ,
ਯੱਥ ਜਿਹੜੇ ਬੇਰਸੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਗਨ।
੧੮ ਦਿਲ ਜਿਹੜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਉਂਤਦਾ,
ਯੈਰ ਜਿਹੜੇ ਬਦੀ ਰਨ ਲਈ ਦੌੜਦੇ ਗਨ।
੧੯ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਗਵਾਹ ਜਿਹੜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ,
ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਆਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ
ਝਗੜਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਭਚਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੇਤਾਵਨੀ

੨੦ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰ, ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ। ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਵਿਸਾਰਨਾ।
੨੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਧੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਣੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਤੇ ਉਰਰ ਲੈਣੀਆਂ।
੨੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਵੋਗੇ, ਉੱਥੇ ਤੁਹਾਡੀ ਆਗਵਾਈ ਰਨਗੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸੁੱਤੇ ਹੋਵੋਗੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਆਨ ਰੱਖਣਗੀਆਂ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਗੋਗੇ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਖਾਉਣਗੀਆਂ।
੨੩ ਰਿਉਂ ਜੇ, ਗੁਰਮ ਇੱਕ ਦੀਵੇ ਵਾਂਗ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਰੋਸਨੀ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਸੁਧਾਰ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ। ੨੪ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੁਰੀ ਯੋਰਤ ਤੋਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧਰਾਈ ਯੋਰਤ ਦੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੇ ਗਨ। ੨੫ ਉਸਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਨਾ ਰੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਂਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਲੀਆਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੁਭਾਉਣ ਨਾ ਦਿਓ। ੨੬ ਰਿਉਂ ਰਿ ਇੱਕ ਵੇਸਵਾ ਦੀ ਰੀਮਤ ਰੋਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਟੁਕੜੇ ਜਿੰਨੀ ਹੀ ਹੋ ਸੱਰਦੀ ਹੈ, ਧਰ ਦੂਸਰੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੈਥੋਂ ਤੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੀਮਤ ਮਾਂਗੇਗੀ। ੨੭ ਜੇ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਅੰਗਿਆਰ ਸੁੱਟੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਵੀ ਮੜ ਜਾਣਗੇ। ੨੮ ਜੇ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਮਘਦੇ ਰੋਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਧੈਰ ਧਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਧੈਰ ਮੜ ਜਾਣਗੇ। ੨੯ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰੋਟੀ ਵੀ ਵਿਆਰਤੀ ਜੇ

ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਸੱਦਾ, ਰੋਟੀ ਵੀ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੁੰਗਦਾ ਹੈ, ਸਜਾ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ।
੩੦-੩੧ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਭੁੱਖਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਚਿੱਡ ਭਰਨ ਲਈ ਚੋਰੀ ਰੇ, ਲੋਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਰਨਗੇ। ਧਰ ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਫੜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਦੇ ਮਾਲ ਨਾਲੋਂ ਸੱਤ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚਲਾ ਸਭ ਕੁਝ ਗਵਾਉਣਾ ਪਵੇ!
੩੨ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਵਿਭਚਾਰ ਰਦਾ ਹੈ ਮੁਰਖ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ੩੩ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਕੁਟਿਆ ਜਾਣਾ ਇਹ ਉਸਦੀ ਤਰਦੀਰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਦਨਾਮੀ ਰਦੇ ਵੀ ਧੋਣ ਦੇ ਰਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ੩੪ ਰਿਉਂ ਜੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਈਰਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਦਲਾ ਲਵੇਗਾ ਉਹ ਰੋਟੀ ਤਰਮ ਨਹੀਂ ਰੇਗਾ। ੩੫ ਉਹ ਰੋਟੀ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਚੂਰ ਨਹੀਂ ਰੇਗਾ, ਰੋਟੀ ਫਰਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਰੀਮਤ ਭਾਵੇਂ ਰਿੰਨੀ ਵੀ ਵਡੇਰੀ ਹੋਵੇ।

ਸਿਆਣਪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਭਚਾਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖੇਗੀ

੧ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਮੇਰੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਰਦੇ ਨਾ ਭੁੱਲਣਾ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਗਾਂ।
੨ ਜੇਰਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨੋ ਤੁਸੀਂ ਜਿਉਵੋਗੇ। ਮੇਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਂਖ ਦੀ ਪੁਲੀ ਵਾਂਗ ਅਨਮੋਲ ਬਣਾਰੇ ਰੱਖੋ। ੩ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਣਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਉੱਤੇ ਲਿਖ ਲੈਣਾ।
੪ ਸਿਆਣਪ ਨੂੰ ਆਖ, "ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਹੈਂ!" ਅਤੇ ਮਮਝਦਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਦੱਸ ਰਹੋ। ੫ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਯੋਰਤ, ਇੱਕ ਧਰਾਈ ਯੋਰਤ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗੀ ਜੇ ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਦੀ ਹੈ।
੬ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਖਿੜਰੀ ਦੇ ਧਰਦਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨੋਂ ਬਾਹਰ ਝਾਰਿਆ। ੭ ਮੈਂ ਗਭਰੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਮਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੮ ਉਹ ਹੋਠਾਂ ਰਾਹ ਤੇ ਤੁਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਇੱਕ ਮੰਦੀ ਯੋਰਤ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ੯ ਹਨੇਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ-ਸੁਰਜ ਛੁਪ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਾਤ ਧੈਣ ਵਾਲੀ ਸੀ।
੧੦ ਯੋਰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਘਰੇ ਬਾਹਰ ਆਈ। ਉਸ ਨੇ ਵੇਸਵਾ ਵਰਗੇ ਰੱਖੜੇ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸਦੀਆਂ ਨੌਜਵਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਉਂਤਾਂ ਸਨ। ੧੧ ਉਹ ਖਰੂਦੀ ਅਤੇ ਵਿਦਰੇਹੀ ਸੀ, ਉਹ ਘਰ ਠਹਿਰਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ! ੧੨ ਗੁਣ ਉਹ ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਗੁਣ ਉਹ ਚੋਰਾਹੇ ਤੇ ਹੈ, ਉਹ ਹਰ ਨਰਰ ਤੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ੧੩ ਉਸ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਬੋਸਰਮੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
੧੪ "ਮੈਂ ਆਂਖ ਸੁੱਖ ਸਾਂਦ ਦੀ ਬਲੀ ਗਜਰ ਰੀਤੀ। ਅਤੇ ਆਂਖ ਮੈਂ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਇਰਰਾਰ ਨੂੰ ਧੁਰਿਆਂ ਰੀਤਾ। ੧੫ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਬਾਹਰ ਆਈ ਗਾਂ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਬਹੁਤ ਭਾਲ ਰਦੀ ਰਹੀ ਗਾਂ। ਤੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ। ੧੬ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ

ਸਾਫ ਚਾਦਰਾਂ ਵਿਛਾਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਦੀਆਂ
ਬੜੀਆਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਚਾਦਰਾਂ ਹਨ।¹² ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਿਸਤਰੇ
ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਛਿੜਕਿਆਂ ਹੋਂ। ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੀ ਗੰਧਰਮ ਬਹੁਤ
ਰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਹਨ।¹³ ਗੁਣ ਆਉ, ਆਪਾਂ ਖੁਦ ਹੀ ਸਵੇਰ
ਤਰ ਆਨੰਦ ਖਾਣੀਏ, ਆਪਾਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਆਧੀ ਹੋ
ਜਾਈਏ।¹⁴ ਮੇਰਾ ਧਰੀ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹ ਇੰਦਰ ਲੰਮੇ ਸਫਰ
ਤੇ ਬਾਹਰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।¹⁵ ਉਸ ਨੇ ਲੰਮੀ ਆਤਮਾ
ਲਈ ਰਾਫੀ ਧੰਮੇ ਨਾਲ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਦੇ ਹਫਤਿਆਂ ਤੋਂ
ਧਰਿਆਂ ਅਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ।¹⁶

¹⁷ ਐਸਤ ਨੇ ਉਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੰਚਲਤਾ ਨਾਲ
ਭਰਮਾਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੁਲ੍ਹੇ ਸਬਦਾਂ ਨਾਲ
ਬਹਿਰਾਇਆ।¹⁸ ਆਉ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗ ਕੇ
ਜਾਨ ਵਿੱਚ ਫਸਣ ਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਬਲਦ ਵਰਗਾ ਸੀ
ਜਿਸਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਉਹ ਜਾਨ ਵਿੱਚ
ਫਸਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਿਰਣ ਵਰਗਾ ਸੀ,¹⁹ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ
ਵਿੱਚ ਤੀਰ ਨਾਂ ਵੱਜੇ, ਇੰਦਰ ਖੰਛੀ ਵਾਂਗ ਜੇ ਸਿੱਧਾ ਰੁੜ੍ਹੀ
ਵੱਲ ਉੱਡ ਧਿਆ, ਆਉ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਰਲਯਨਾ ਨਹੀਂ ਉਹ
ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਗੁਆਉਣ ਹੀ ਵਾਲਾ ਹੈ।

²⁰ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਖੁੱਤਰੇ, ਸੁਣੋ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਧਿਆਨ
ਨਾਲ। ਜਿਹੜੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ
ਦਿਓ।²¹ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗਾਹਾਂ ਵੱਲ ਭਟਕਣ ਨਾ
ਦਿਓ, ਉਸ ਦੇ ਗਾਹਾਂ ਤੇ ਨਾ ਠਹਿਰੋ।²² ਉਸ ਨੇ ਚਿੰਨੇ ਹੀ
ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਤਬਾਹ
ਕੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ।²³ ਉਸ ਦਾ ਅਰ
ਮੋਤ ਵੱਲ ਆਗਵਾਈ ਕਰਦਾ, ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੋਤ ਦੇ ਕੋਠੜੀਆਂ
ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿਆਣਪ, ਇੰਦਰ ਨੇਰ ਐਸਤ

- 1 ਸੀ ਸਿਆਣਪ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ?
- 2 ਸੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉੱਠਾਉਂਦੀ?
- 3 ਸਿਆਣਪ ਗਾਹ ਦੇ ਧਾਮੇ ਧਰਾੜੀ ਦੀ ਟੀਸੀ ਤੇ ਖਲੋਂਦੀ
ਜੈ
ਜਿੱਥੇ ਰਸਤੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।
- 4 ਮਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਤੇ,
ਖੁਲ੍ਹੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਉਹ ਰੋਂਦੀ ਹੈ।
- 5 ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ,
“ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਇਨਸਾਨੇ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼
ਉੱਠਾਉਂਦੀ ਹਾਂ।
- 6 ਤੁਸੀਂ ਭੋਲੇ, ਲੋਰੇ, ਸਮਝ ਸਿੱਖੋ
ਆਉ ਤੁਸੀਂ ਖੁਰੱਖੋ, ਆਰਲਮੰਦੀ ਸਿੱਖੋ।
- 7 ਸੁਣੋ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾ ਰਹੀ ਹਾਂ
ਉਚਿਤ ਹਨ।
ਆਉ ਜੇ ਮੇਰੇ ਬੁਲ੍ਹ ਖੋਮਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਧਰਮੀ ਹੈ।
- 8 ਮੇਰੇ ਖੁੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਰਫ ਮੱਚ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ
ਚਿਉਂਦੀ ਰਿ ਮੇਰੇ ਬੁਲ੍ਹ ਬਦੀ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- 9 ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਸਹੀ ਨੇ।

ਰੁਤਾ ਨਹੀਂ ਝੂਠ ਜਾਂ ਗਲਤ ਮੇਰੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ।

- 10 ਸਿੱਖੋ ਹੋਏ ਆਦਮੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ
ਚਿ ਉਹ ਧਰਮੀ ਹਨ,
ਆਉ ਜੇ ਗਿਆਨ ਲੱਭ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਸਮਝ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਚਿ ਉਹ ਆਗੀ ਹਨ।
- 11 ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੇਰਾ ਆਨੁਸਾਮਨ ਨਵੇ,
ਮੇਰੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨੂੰ ਚੁਣੋ।
- 12 ਬੁੱਧ ਮੇਰੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਉੱਤਮ ਹੈ।
ਉਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ
ਸੱਕਦੀ।

ਸਿਆਣਪ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ

- 13 “ਮੈਂ ਸਿਆਣਪ ਹਾਂ,
ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹਾਂ
ਆਉ ਮੈਂ ਉਥੋਂ ਲੱਭਦੀ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸੁਝ ਵੱਸਦੀ ਹੈ।
- 14 ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਭਰਨਾ ਬਦੀ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ,
ਮੈਂ ਹੰਦਰ, ਆਕੜ, ਬਦ, ਵਿਗਾਰ,
ਆਉ ਦੁਸਟ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।
- 15 ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮਲਾਹ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਗਿਆਨ,
ਸਮਝਦਾਰੀ ਆਉ ਸੁਕਤੀ ਹੈ।
- 16 ਮੈਥੋਂ ਗਾਜੇ ਸਾਮਨ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਸਾਮਰ ਗੁਰਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੇ ਨਿਆਂਦੀ ਹਨ।
- 17 ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਜਾਦੇ, ਆਉ ਮੱਜਣ
ਆਉ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਦੀ ਵੀ ਨਿਆਂਕਾਰ ਵੀ ਗੁਰਮੁਖ
ਕਰਦੇ ਨੇ।
- 18 ਧਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਧਿਆਨ
ਮੈਂ ਨੂੰ ਕਰਦੇ।
ਤੇ ਜੇ ਲੋਰ ਕਰਨਗੇ ਕਰਨ ਖਾਲਣਾ, ਮੈਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ
ਲੱਭ ਲੱਭਦੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਉਹ।
- 19 ਧਾਮ ਹੈ ਮੇਰੇ ਦੋਲਤ ਆਉ ਦਿੱਚਤ,
ਮੈਂ ਦੋਲਤ ਆਉ ਧਰਮੀਯਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ ਜੇ ਸਦਾ
ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।
- 20 ਮੇਰੇ ਫਲ ਖਾਲਸ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹਨ,
ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਮੈਂ ਧੈਰਾ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਸੁੱਧ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ
ਬਿਹਤਰ ਹੈ।
- 21 ਮੈਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਗਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ
ਧਰਮੀਯਤਾ ਦੇ ਗਾਹਾਂ ਤੇ ਚਲਦੀ ਹਾਂ।
- 22 ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ ਦੋਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਕਰਨ ਧਿਆਨ
ਮੈਂ ਨੂੰ
ਆਉ ਭਰ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ ਗੋਦਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ।
- 23 “ਸਭ ਤੋਂ ਧਰਮੀ ਗੱਲ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਨੇ
ਮੈਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ,
ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਧਰਮੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ
ਧਰਮੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੀ
ਸੁਖੀਆਤ ਵੱਲੋਂ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੀਯਤਾ ਮਮੋਂ ਦੇ ਕੰਮ
ਤੋਂ ਧਰਮੀਆਂ ਮੈਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ।

੨੩ ਮੈਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਧਰਮੀਆਂ,
 ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਮਾਜਣਾ ਤੋਂ ਧਰਮੀਆਂ ਮਾਜੀ ਗਈ ਮੀ ।
 ੨੪ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ ਮੈਨੂੰ ਮਾਗਰਾਂ ਤੋਂ ਧਰਮੀਆਂ,
 ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ ਮੈਨੂੰ ਧਾਣੀ ਤੋਂ ਧਰਮੀਆਂ ।
 ੨੫ ਮੈਂ ਘਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਟਿਨਹਰਾਂ ਦੀ ਜਗਹ ਮਥਾਧਿਤ ਰਹਿਣ
 ਤੋਂ ਧਰਮੀਆਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮਾਂ, ਮੈਂ ਧਰਮੀਆਂ ਦੇ
 ਗੇਣ ਤੋਂ ਧਰਮੀਆਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੀ ।
 ੨੬ ਘਰਬੀ ਦੇ ਮਾਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਧਰਮੀਆਂ,
 ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਖੇਤਾਂ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਰਿਤੇ ਵੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ
 ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਯੁਝ ਮੀ ।
 ੨੭ ਗਜ਼ਰ ਮਾਂ ਮੈਂ,
 ਮਾਜਿਆ ਮੀ ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਗਜ਼ਰ
 ਮਾਂ ਮੈਂ,
 ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ, ਖਿੱਚੀ ਮੀ ਲੀਰ ਘਰਬੀ ਦੁਆਲੇ ਤੇ
 ਹੱਦ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਮੀ ਮਾਗਰ ਦੀ ।
 ੨੮ ਜੰਮੀ ਮਾਂ ਮੈਂ ਧਰਮੀਆਂ,
 ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਤੱਖੇ ਮਨ ਬੱਦਲ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ।
 ਤੇ ਗਜ਼ਰ ਮਾਂ ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਰੱਖਿਆ ਮੀ ਧਾਣੀ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ
 ਮਥੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ।
 ੨੯ ਗਜ਼ਰ ਮਾਂ ਮੈਂ,
 ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਹੱਦਾਂ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਮਨ ਮਥੁੰਦਰਾਂ
 ਦੇ ਧਾਣੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਿ ਉੱਠ ਨਾ ਮੱਚੇ ਧਾਣੀ
 ਉਚੇਰਾ ਉਮਤੋਂ ਉਤੇ ਜਿਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ।
 ਗਜ਼ਰ ਮਾਂ ਮੈਂ ਉਦੋਂ,
 ਜਦੋਂ ਰੱਖੀਆਂ ਮਨ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਨੀਹਾਂ ਘਰਬੀ ਦੀਆਂ ।
 ੩੦ ਮੈਂ ਉਮ ਦੇ ਧਾਮੇ ਤੇ ਰਾਹੀਗਰ ਵਾਂਗ ਮਾਂ ।
 ਮੈਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਮਦਾ ਆਨੰਦ ਮੀ,
 ਮੈਂ ਹਰ ਮਥੇ ਉਮਦੀ ਗੁਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ।
 ੩੧ ਮੈਂ ਉਮ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵੇਖਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਮਾਂ,
 ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਧਰਮੀ ਮਾਂ ।
 ੩੨ “ਗੁਣ, ਬਚਿਓ, ਸੁਣੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ, ਰੋਣ ਘਰਬੇ!
 ਧਰਮੀ ਮੈਂ ਮੱਚਦੇ ਹੋ ਤੁਮੀਂ ਵੀ
 ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਚੱਲੋਗੇ ਮੇਰੇ ਰਾਗਾਂ ਉੱਤੇ!
 ੩੩ ਮੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਬਣ ਜਾਓ,
 ਇਸਦੀ ਲਾਭਦਾਹੀ ਨਾ ਰਹੇ ।
 ੩੪ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਜੇ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧੰਨ ਹੈ ਉਹ ।
 ਨਿਗਰਾਨੀ ਰਹਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਦਰ
 ਉੱਤੇ ।
 ਇੰਤਜਾਰ ਰਹਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਦਰ
 ਉੱਤੇ ।
 ੩੫ ਲੱਭ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੈਨੂੰ, ਲੱਭ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਹ
 ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ,

ਗਾਮਿਲ ਰਹੇਗਾ ਮਿਹਰ ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਧਾਮੇਂ!
 ੩੬ ਘਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਛਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭਣ 'ਚ ਨਾਰਾਮ ਹੋ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
 ਆਖਣੀ ਹੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।
 ਰੋਈ ਵੀ, ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ ਮੇਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ
 ਰਹਦਾ ।”

ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮੁਹੱਬਤ

੧ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਖਣਾ ਅਰ ਉਮਾਰਿਆ । ਉਮ ਨੇ
 ਇਸਦੇ ਸੱਤ ਬੰਮਾਂ *ਨੂੰ ਆਖਿਆ । ੨ ਉਮ ਨੇ ਆਖਣਾ
 ਮਾਮ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ, ਆਖਣੀ ਮੈਂ ਮਿਲਾਈ ਅਤੇ
 ਆਖਣਾ ਮੇਜ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ । ੩ ਉਮ ਨੇ ਆਖਣੇ ਨੌਰਾਂ ਨੂੰ
 ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਹਿਰ ਦੀ ਧਰਮੀ ਤੋਂ ਖਰਾਬਦੀ
 ਹੈ: “ਸਿੱਧੇ-ਸਾਧੇ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਇੱਥੇ ਹੋ ਜਾਣ”, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਵੱਲ ਮੁਖਾਤਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਥੁੰਦਰ ਦੀ ਰਮੀ ਹੈ,
 ੪ “ਆਉ, ਤੇ ਮੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਭੋਜਨ ਛਰੇ । ਤੇ ਉਮ
 ਮੈਂ ਨੂੰ ਵੀ ਛਰੇ ਜੇ ਮੈਂ ਤਿਆਰ ਰੀਤੀ ਹੈ । ੫ ਆਖਣੇ ਮੁਹੱਬ
 ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿਓ, ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਜਿਉਗੇ, ਮਿਹਰਤ
 ਨਾਲ ਮਥੁੰਦਰਦੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲੋ ।”

੨ ਰੋਈ ਵੀ ਜੇ ਉਮ ਵਿਛਾਰੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ
 ਰਹਦਾ ਜੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਟਿੱਚਰ ਰਹਦਾ, ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਇੰਝ
 ਹੀ ਰੋਈ ਵੀ ਵਿਛਾਰੀ ਜਿਹੜਾ ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਝਿੜਦਾ,
 ਉਹ ਸੱਟ ਖਾਂਦਾ ਹੈ । ੩ ਉਮ ਵਿਛਾਰੀ ਨੂੰ ਨਾ ਝਿੜਦੇ ਜੇ
 ਦੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਟਿੱਚਰ ਰਹਦਾ, ਰਿਉ ਜੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫਰਤ
 ਰਹੇਗਾ, ਘਰ ਜੇਰ ਤੁਮੀਂ ਸਿੱਖਣੇ ਵਿਛਾਰੀ ਨੂੰ ਝਿੜਦੇਗੇ,
 ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰਹੇਗਾ । ੪ ਰਿਮੇ ਸਿੱਖਣੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ
 ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਹੋਰ ਸਿੱਖਣਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ । ਜੇ
 ਤੁਮੀਂ ਰਿਮੇ ਸਿੱਖਿਆ ਧਰਮੀ ਤੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਵੋਗੇ,
 ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਣਾ ਗਿਆਨ ਵੰਧਾ ਲਵੇਗਾ ।

੧੦ ਸਿੱਖਿਆ ਵੱਲ ਧਰਮੀਆਂ ਰਦਮ ਅਗੇਵਾਗ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਹੈ,
 ਧਰਮੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਗਾਮਿਲ ਰਹਨਾ ਹੈ ।
 ੧੧ ਮੇਰੇ ਰਾਹਣ, “ਸਿੱਖਿਆ ਆਖਦੀ ਹੈ”, ਤੁਹਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ
 ਦੇ ਦਿਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਵੰਧ ਜਾਣਗੇ । ੧੨ ਜੇਰ ਤੁਮੀਂ ਸਿੱਖਣੇ
 ਹੋ, ਇਹ ਤੁਮੀਂ ਹੀ ਹੋ ਜੇ ਫਾਇਦੇ 'ਚ ਹੋਵੋਗੇ, ਅਤੇ ਜੇਰ ਤੁਮੀਂ
 ਮਜ਼ਾਰੀਏ ਹੋ, ਇਹ ਤੁਮੀਂ ਇੱਕਲੇ ਹੀ ਹੋਵੋਗੇ ਜੇ ਭੁਗਤੋਗੇ ।

ਦੁਸਰੀ ਯੋਰਤ ਦੀ ਮੁਹੱਬਤ

੧੩ ਯੋਰਤ ਦੀ ਮੁਹੱਬਤਾਈ ਮੋਰ-ਮਰਾਬੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ
 ਨਾਵਾਰਫ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ । ੧੪ ਉਹ ਆਖਣੇ ਅਰ
 ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਉਹ ਮਹਿਰ ਦੀ ਧਰਮੀ
 ਉੱਤੇ ਰੁਮੀ ਤੇ ਬੈਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ੧੫ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼
 ਮਾਰਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ੧੬ ਆਮ
 ਲੋਕ, “ਇੱਥੇ ਇੱਥੇ ਹੋ ਜਾਣ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਮੁਖਾਤਬ

*੯:੧ ਸੱਤ ਬੰਮਾਂ ਧਰਮੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਰਮਥੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਤ ਨੂੰ ਮਗਰਾ ਦੇਣ ਲਈ
 ਸੱਤ ਬੰਮ ਹੁੰਦੇ ਸਨ । ਇਹ ਦਰਮਾਉਦਾ ਰਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵੇਲੇ ਟੋਮ ਅਰ ਮੀ ।

ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਮਝ ਦੀ ਰਮੀ ਹੈ।^{੧੭} ਚੁਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਧਾਈ ਮਿੱਠਾ ਹੈ, ਚੁਗਾਈ ਹੋਈ ਹੋਈ ਮਦਾਦਿਸਟ ਹੈ।^{੧੮} ਯਰ ਮੁਰਖ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਸਦਾ ਘਰ ਭੁਤਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਟੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀਆਂ ਰਗਉਤਾਂ

੧ ਇਹ ਰਗਉਤਾਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀਆਂ ਹਨ:

੧੦ ਇੱਕ ਸਿਆਣਾ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗਮਗੀਨ ਰਦਾ ਹੈ।

੨ ਬਦ ਆਮਲਾਂ ਨਾਲ ਰਮਾਈ ਗਈ ਦੋਲਤ ਦੀ ਰੋਈ ਰੀਮਤ ਨਹੀਂ, ਯਰ ਯਰਮੀਯਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸੱਕਦੀ ਹੈ।

੩ ਯਹੋਵਾਹ ਰਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੂੰ ਭੁੱਖਿਆਂ ਨਹੀਂ ਮਰਨ ਦੇਵੇਗਾ, ਯਰ ਬੁਰੇ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਦਾ ਹੈ।

੪ ਇੱਕ ਸੁਮਤ ਬੰਦਾ ਗਰੀਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਰ ਮਿਹਨਤੀ ਬੰਦਾ ਆਮੀਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੫ ਇੱਕ ਸੁਝਵਾਨ ਖੁੱਤਰ ਗਰਮੀ ਵੇਲੇ ਫਲ ਇਕੱਠੀ ਰਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਜਿਹੜਾ ਖੁੱਤਰ ਵਾਢੀ ਦੋਰਾਨ ਮੌਂ ਜਾਂਦਾ, ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

੬ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦੇਣ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰਦੇ ਹਨ। ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸੁਭ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣ, ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਲ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਫੁਆਂਦੇ ਹਨ।

੭ ਇੱਕ ਯਰਮੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਰਮੰਨਤਾ ਨਾਲ ਯਾਦ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਯਰ ਇੱਕ ਦੁਸਟ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜਿਰਰ ਰਨਾ ਸਿਰਫ ਦੁਰਗੰਧ ਹੀ ਛੱਡੇਗਾ।

੮ ਸਿਆਣਾ ਵਿਯਾਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਰ ਲੈਂਦਾ, ਯਰ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਜੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਰਾਬੂ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸੱਕਦਾ ਤਿੰਗ ਖਵੇਗਾ।

੯ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਰਹਿੰਦਾ, ਜਦਕਿ ਯੋਥੇਬਾਜ਼ ਵਿਯਾਰਤੀ ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ।

੧੦ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਸੱਚ ਨੂੰ ਫੁਆਉਂਦਾ, ਖੁਸੀਬਤ ਯੈਦਾ ਰਦਾ ਹੈ ਆਉ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਰਾਬੂ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸੱਕਦਾ ਤਿੰਗ ਖਵੇਗਾ।

੧੧ ਇੱਕ ਯਰਮੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦੀ ਆਖਣੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਯਰ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਹਿੰਮਾ ਲਈ ਢੱਕਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੧੨ ਨਫਰਤ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਵੱਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਖਿਆਰ ਹਰ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਰਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੧੩ ਸਿਆਣਕ ਮਮਝਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਤੇ ਧਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਯਰ ਜਿਸ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੂੰ ਸੁਝ ਦੀ ਰਮੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ।

੧੪ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗਿਆਨ ਗਮਿਲ ਰਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਮੁਰਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਬਰਬਾਦੀ ਨੂੰ ਮੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

੧੫ ਦੋਲਤ ਆਮੀਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਰਰਦੀ ਹੈ। ਆਉ ਗਰੀਬੀ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

੧੬ ਇੱਕ ਯਰਮੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦਾ ਰੰਮ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਜੀਵਨ ਰਮਾਉਣ ਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਇੱਕ ਦੁਸਟ ਵਿਯਾਰਤੀ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਤੋਂ ਮਜ਼ਾ ਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ।

੧੭ ਉਸ ਵਿਯਾਰਤੀ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਆਨੁਮਾਮਨ ਤੇ ਚੱਲਦਾ, ਜੀਵਨ ਦਾ ਰਾਹ ਬਹੁਤ ਮਾਫ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਰਤੀ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਨਾਮੰਜੂਰ ਰਦਾ ਹੈ, ਭਟਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੧੮ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨਫਰਤ ਨੂੰ ਫੁਆਉਂਦਾ ਹੈ ਝੂਠਾ ਹੈ, ਯਰ ਜਿਹੜਾ ਆਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਮੁਰਖ ਹੈ।

੧੯ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਬੋਲਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ, ਬਹੁਤ ਧਾਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਰੱਖਦਾ, ਸਿਆਣਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੦ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸਬਦ ਸੁੱਧ ਚਾਂਦੀ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਯਰ ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਈ ਰੀਮਤ ਨਹੀਂ।

੨੧ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸਬਦ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਰਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਮੁਰਖ ਬੰਦਾ ਸੁਝ ਦੀ ਰਮੀ ਰਾਰਣ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੨੨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਆਮੀਮ, ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਆਮੀਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਆਉ ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਰਮਟ ਨਹੀਂ ਝੱਲਣਾ ਯੈਂਦਾ।

੨੩ ਮੁਰਖ ਬੰਦਾ ਗਲਤ ਰੰਮ ਰਰਦੇ ਖੁਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਮਮਝਦਾਰ ਆਦਮੀ ਸਿਆਣਕ ਤੋਂ ਧਰਮੰਨਤਾ ਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।

੨੪ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦੁਸਟ ਵਿਯਾਰਤੀ ਭੈ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸੇ ਉਤੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਇੱਕ ਯਰਮੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਧੁਰੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

੨੫ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ ਆਚਾਨਕ ਆਲੋਧ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਨੇਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਭਾਏ ਗਏ ਹੋਣ, ਯਰ ਇੱਕ ਯਰਮੀ ਆਦਮੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ।

੨੬ ਰਦੇ ਵੀ ਸੁਮਤ ਬੰਦੇ ਰੋਲੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਮ ਨਾ ਰਰਾਉ, ਰਿਉ ਰਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਸਿਰਰੇ ਵਾਂਗ ਜਾਂ ਆੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਧੂੰਆਂ ਯੈ ਜਾਣ ਵਾਂਗ, ਖਿਝਾਵੇਗਾ।

੨੭ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਇੱਜ਼ਤ ਜੀਵਨ ਵੱਧਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਯਰ ਦੁਸਟ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਰਗੇ ਖਟਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

੨੮ ਯਰਮੀ ਬੰਦੇ ਦੀ ਆਮ ਖੁਸੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਯਰ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਰੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

੨੯ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਲਈ, ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਰਮਤਾ ਸਰਣ ਹੈ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜੋ ਬਦੀ ਰਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਤਬਾਹੀ ਹੈ।

੩੦ ਇੱਕ ਯਰਮੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਉਜਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਯਰ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

੩੧ ਯਰਮੀ ਬੰਦੇ ਦਾ ਖੁੰਗ ਸਿਆਣਪ ਧੈਂਦਾ ਰਹਦਾ ਹੈ ਯਰ ਜਿਹੜੀ ਜੁਬਾਨ, ਬਗਾਵਤ ਲਈ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਵੱਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

੩੨ ਇੱਕ ਯਰਮੀ ਵਿਯਕਤੀ ਦੇ ਬੁਲਗੁ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੀ ਮੰਜੂਰਮੁਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਇੱਕ ਦੁਸਟ ਵਿਯਕਤੀ ਬਗਾਵਤ ਲਈ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ।

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਝੂਠੇ ਤੋਲਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ, ਯਰ ਸੱਚੇ ਤੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯਰਮੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

੨ ਹੋਰਾਹ ਨਾਲ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿਆਣਪ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਨਿਮਰ ਹਨ ।

੩ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਰਹਦੀ ਹੈ, ਯਰ ਯੋਥੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖਿਰਟਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ।

੪ ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਦੌਲਤ ਦਾ ਰੋਟੀ ਖੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਯਰ ਨੇਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੋਤ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ।

੫ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਯਰ ਇੱਕ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ ਦੀ ਦੁਸਟਤਾ ਉਸ ਦੇ ਧਤਨ ਦਾ ਰਾਹ ਬਣਦੀ ਹੈ ।

੬ ਨੇਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ । ਯਰ ਰਘਟੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਦ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਰਾਹਤ ਹੀ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

੭ ਜਦੋਂ ਰੋਟੀ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ ਮਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜੇ ਉਮੀਦਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਨ ਬੇਰਾਹ ਹਨ ।

੮ ਨੇਰ ਬੰਦਾ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਇਸਦੀ ਬਜਾਇ ਰਿਮੇ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ ਤੇ ਆ ਪੈਣਗੀਆਂ ।

੯ ਇੱਕ ਰਘਟੀ ਵਿਯਕਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਗੁਆਛੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਯਰ ਯਰਮੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਚ ਨਿਰਲਦੇ ਹਨ ।

੧੦ ਇੱਕ ਯਰਮੀ ਵਿਯਕਤੀ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਖੁਰੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਯਰ ਉੱਥੇ ਬੇਮੰਤ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਰਿਮੇ ਦੁਸਟ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

੧੧ ਜਦੋਂ ਨੇਰ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਯਮੀਮ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਖੁਰੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਯਰ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਲਾਹ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ।

੧੨ ਸਦ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਰੋਗ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਗਵਾਂਢੀਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਰਹਦਾ ਹੈ । ਯਰ ਸਿਆਣਾ ਆਦਮੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਦੋਂ ਚੁੱਧ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ।

੧੩ ਇੱਕ ਗੱਥੀ ਆਦਮੀ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਭੇਤ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦਾ, ਯਰ ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਭੇਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ।

੧੪ ਜਦੋਂ ਰੋਟੀ ਰਾਗਨੁਮਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਰੋਮ ਦਾ ਧਤਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ । ਯਰ ਯਨੇਰ ਮਲਾਹਰਾਹ ਸਫਲਤਾ ਯਰਯੱਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ।

੧੫ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਰਜਾ ਯਦਾ ਰਹਨ ਦਾ ਇਰਾਹ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਫਮੇਸ ਹੋਵੇਗਾ । ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਇਰਾਹ ਰਹਨ ਤੋਂ ਇਨਰਾਹ ਰਹ ਦਿਉਂਗੇ ਤਾਂ ਬਚੇ ਰਹੋਗੇ ।

੧੬ ਇੱਕ ਦਯਾਵਾਨ ਯੋਰਤ ਇੱਜਤ ਗਮਿਲ ਰਹਦੀ ਹੈ । ਯਰ ਬੇਰਹਿਮ ਆਦਮੀ ਸਿਰਫ ਦੌਲਤ ਹੀ ਗਮਿਲ ਰਹਦੇ ਹਨ ।

੧੭ ਇੱਕ ਦਿਆਨੁ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੰਗਾ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਇੱਕ ਜੁਲਮੀ ਵਿਯਕਤੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਲਈ ਉਦਾਸੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ।

੧੮ ਇੱਕ ਦੁਸਟ ਵਿਯਕਤੀ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਲਈ ਇਨਾਮ ਗਮਿਲ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਯਰਮੀਯਤਾ ਦਾ ਬੀਜ ਬੀਜਦਾ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਇਨਾਮ ਗਮਿਲ ਰਹਦਾ ਹੈ ।

੧੯ ਸੱਚਮੁੱਚ, ਨੇਰੀ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ । ਯਰ ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਬਦੀ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਦੋੜਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ।

੨੦ ਯਹੋਵਾਹ ਬੁਰਾਈ ਰਹਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ, ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਆਪਣੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

੨੧ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਯਫੱਸ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ, ਯਰ ਯਰਮੀ ਲੋਕ ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ।

੨੨ ਇੱਕ ਖੁਬਸੂਰਤ ਯੋਰਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਝ ਦੀ ਰਮੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਸੂਰ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਮੋਨੇ ਦੀ ਨੱਥ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

੨੩ ਇੱਕ ਸੱਜਣ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਚੰਗੀਆਈ 'ਚ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਯਰ ਇੱਕ ਬਦ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ।

੨੪ ਜੇ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਖੁਲ੍ਹ ਦਿਲੀ ਨਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ । ਯਰ ਜੇ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਲੈਦਾ ਜੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਉਸਦਾ ਯੰਤ ਗਰੀਬੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

੨੫ ਇੱਕ ਮਿਹਰਬਾਨ ਆਦਮੀ ਤਰੱਕੀ ਰਹੇਗਾ, ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਹੋਰਨਾਂ ਦੀ ਖਿਆਮ ਬੁਝਾਉਂਦਾ, ਉਸਦੀ ਖੁਦ ਦੀ ਖਿਆਮ ਬੁਝ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

੨੬ ਰੋਮ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਰਾਧਦੀ ਹੈ ਜੇ ਯਨਾਜ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਹੀ ਰੱਖ ਲੈਦਾ, ਯਰ ਯੰਨ ਹੈ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚਦਾ ।

੨੭ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਨੇਰੀ ਰਹਦਾ ਰਹਿੰਦਾ, ਜੇ ਚੰਗਾ ਹੈ ਗਮਿਲ ਰਹੇਗਾ, ਯਤੇ ਜੇ ਰੋਟੀ ਵਿਯਕਤੀ ਬਦੀ ਨੂੰ ਭਾਲਦਾ, ਉਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਯਾਵੇਗੀ ।

੨੮ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਦਾ ਹੈ ਡਿੱਗ ਪਵੇਗਾ । ਯਰ ਯਰਮੀ ਲੋਕ ਨਵੀਂ ਰੁੱਬਲ ਵਾਂਗ ਹੋ ਰਹਿਣਗੇ ।

੨੯ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਯਰਿਵਾਰ ਤੇ ਬੇਇੱਜਤੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਵਿਰਮੇ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਗਮਿਲ ਰਹਦਾ ।
 ਯੇ ਯਕੀਰ ਵਿੱਚ, ਮੁਰਖ ਬੰਦਾ ਸਿਆਣੇ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ।

੩੦ ਯਰਮੀ ਬੰਦੇ ਦੇ ਰੰਮ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਭੁੱਖ ਵਾਂਗ ਹੈ । ਇੱਕ ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਚੂਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਰਹਦਾ ਹੈ ।

੩੧ ਜੇ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਰੰਮਾਂ ਲਈ ਇਨਾਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਿੰਨਾ ਵੱਧੇਰੇ ਦੁਸਟਾਂ ਯੇ ਧਾਖੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਸਦੇ ਰਿ ਉਹ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ।

੧੨ ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸੁਧਰਨਾ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਜੇ ਰੋਈ ਵੀ ਝਿੜਕੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹੇ ਬੇਵਕੂਫ ਹੈ ।

੨ ਇੱਕ ਨੇਰ ਵਿਯਕਰਤੀ ਯਯੋਵਾਹ ਧਾਮੇਂ ਮਿਹਰ ਧਰਾਧਤ ਰਹਦਾ, ਯਰ ਉਹ (ਯਯੋਵਾਹ) ਇੱਕ ਸੱਰੀਮੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਨਿੰਦਦਾ ਹੈ ।

੩ ਇੱਕ ਜਣਾ ਬਦੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਥਾਧਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਰਦਾ, ਯਰ ਯਰਮੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਉਖਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਰਦਾ ।

੪ ਨੇਰ ਧਤਨੀ ਆਪਣੇ ਧਤੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸਾਹੀ ਤਾਜ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਯਰ ਜਿਹੜੀ ਯੋਰਤ ਆਪਣੇ ਧਤੀ ਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਾ ਰਹਦੀ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਂਗ ਹੈ ।

੫ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਨਿਆਈ ਯੇ ਸਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਯਰ ਦੁਸਟ ਦੀ ਸਲਾਹ ਖਿਰਣਾਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

੬ ਦੁਸਟ ਦੇ ਸਬਦ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹਦੇ ਹਨ । ਯਰ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦਾ ਉਧਦੇਸ ਮਮੇਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

੭ ਬੁਰੇ ਲੋਰ ਉਖੜ ਜਾਦੇ ਹਨ ਯੇ ਨਹੀਂ ਬਚਦੇ ਯਰ ਯਰਮੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਰਾਇਮ ਰਹਿਣਗੇ ।

੮ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਉਮਦੀ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਧ ਯਨਮਾਰ ਉਮਤਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਯਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਖੁੱਟੇ ਹਨ ਤਿਰਸੱਰਾਰੇ ਜਾਦੇ ਹਨ ।

੯ ਮਹੱਤਵਹੀਣ ਹੋਰੇ ਇੱਕ ਨੋਰ ਨੂੰ ਸੱਖਣਾ ਮਹੱਤਵਧੂਰਣ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਰਹਰੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਰਮੀ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਹੈ ।

੧੦ ਇੱਕ ਨੇਰ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਵੀ ਰਹਦਾ ਹੈ । ਯਰ ਦੁਸਟ ਹਰ ਮਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਲਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

੧੧ ਉਹ ਰਿਸਾਨ ਜਿਹੜਾ ਖੇਤੀ ਰਹਦਾ ਹੈ ਰਦੇ ਭੁੱਖਾ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ । ਯਰ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਫਜੂਲ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਭੱਜਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਝ ਦੀ ਰਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

੧੨ ਦੁਸਟ ਦੁਸਟ-ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੁੱਟਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰਹਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਯਰਮੀ ਉੱਨਤੀ ਰਹਦਾ ਹੈ ।

੧੩ ਇੱਕ ਦੁਸਟ ਵਿਯਕਰਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਰਖ ਗੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਇੱਕ ਯਰਮੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

੧੪ ਬਿਲਕੁਲ ਜਿਵੇਂ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੋਂ ਰੀਤੇ ਰੰਮ ਲਈ ਇਨਾਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਇੰਝ ਹੀ ਰਿਮੇ ਦੇ ਚੰਗੇ ਬਚਨ, ਉਮ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਮਿਲ ਰਹਾਉਂਦੇ ਹਨ ।

੧੫ ਮੁਰਖ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਰਮਤੇ ਨੂੰ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਸਮਝਦਾ ਹੈ । ਯਰ ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ।

੧੬ ਮੁਰਖ ਬੰਦਾ ਛੇਤੀ ਹੀ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਯਰ ਸਮਝਦਾਰ ਬੰਦਾ, ਬੇਇੱਜਤੀ ਤੇ ਵੀ ਸਾਂਤ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

੧੭ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਗਵਾਹ ਸਹੀ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਗਵਾਹ ਝੂਠ ਆਖਦਾ ਹੈ ।

੧੮ ਬਿਨਾ ਸੱਚੇ ਸਮਝੇ ਬੋਲੇ ਸਬਦ ਤਲਵਾਰ ਵਾਂਗ ਜਖਮੀ ਰਹ ਸੱਰਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਉਧਦੇਸ ਜਖਮਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜੀ ਰਹ ਸੱਰਦੇ ਹਨ ।

੧੯ ਜਿਹੜੇ ਬੁਲ੍ਹ ਸੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਸਦਾ ਰਹਿਣਗੇ, ਯਰ ਜਿਹੜੀ ਜੁਬਾਨ ਝੂਠ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਸਿਰਫ ਬੋੜੇ ਹੀ ਧਲਾਂ ਲਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ।

੨੦ ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਬਦ ਗੱਲਾਂ ਵਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ ਖਿਰਣਾਯੋਗ ਹਨ ਯਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਸਾਂਤੀ ਨੂੰ ਧਰੋਤਮਾਗਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਖੁਸ ਹਨ ।

੨੧ ਇੱਕ ਯਰਮੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਰਿਮੇ ਵੀ ਰਠਿਣਾਈਆਂ ਦਾ ਮਾਗਮਣਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਯਰ ਦੁਸਟ ਲੋਰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਦਾ ਮਾਗਮਣਾ ਰਹਨਗੇ ।

੨੨ ਯਯੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਵੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹਦੇ ਹਨ ।

੨੩ ਸਿਆਣੇ ਲੋਰ ਆਪਣਾ ਸਿਆਨ ਆਪਣੇ ਤਾਂਈ ਸੱਖਦੇ ਹਨ ਯਰ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਆਪਣੀ ਮੁਰੱਖਤਾਈ ਦਰਸਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

੨੪ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਮਿਹਨਤੀ ਹਨ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਰਾਮਿਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ । ਯਰ ਸੁਮਤ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੰਮ ਰਹਨਾ ਧਵੇਗਾ ।

੨੫ ਫਿਰ ਆਦਮੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਯਰ ਚੰਗੇ ਸਬਦ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਸ ਰਹ ਸੱਰਦੇ ਹਨ ।

੨੬ ਯਰਮੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਦੁਸਟ ਦਾ ਰਸਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਰਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

੨੭ ਇੱਕ ਯਾਲਮੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਉਹ ਗਮਿਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਇੱਕ ਮਿਹਨਤੀ ਆਦਮੀ ਯੱਤ ਰੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਵੀ ਰਬਧਾ ਰਹ ਲਵੇਗਾ ।

੨੮ ਜਿੰਦਗੀ ਨੇਰੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਹੈ ਯਰ ਇੱਕ ਯਜਿਹਾ ਰਸਤਾ ਵੀ ਹੈ ਜੇ ਮੇਂਤ ਵੱਲ ਯਗਵਾਈ ਰਹਦਾ ਹੈ ।

੧੩ ਮਿਠਾਣਾ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦੀਆਂ ਆਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਇੱਕ ਮਗਰੂਰ ਵਿਯਕਰਤੀ ਝਿੜਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ।

^੨ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੰਗੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਲਈ ਚੰਗਾ ਟਿੱਪਣੀ ਮਿਲ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਧਰ ਇੱਕ ਰਧਟੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਗੁਮੇਸ਼ਾਂ ਹਿੰਮਾ ਹੀ ਧਰਾਧਤ ਰਦਦਾ ਹੈ।

^੩ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਬੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਵੰਧਾਨ ਹੋਵੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦਾ ਬਚਾਉ ਰਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਬਿਨਾ ਮੋਚੇ ਬੇਲਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

^੪ ਸੁਮਤ ਬੰਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਧਰ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਉਹ ਰਦੇ ਗਮਿਲ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਕਦਾ। ਧਰ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮਿਹਨਤ ਰਦਦੇ ਹਨ ਆਪਣੀ ਮਨ-ਚਾਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਮਿਲ ਰਹ ਲੈਣਗੇ।

^੫ ਇੱਕ ਧਰਮੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਝੂਠ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦਦਾ ਹੈ ਧਰ ਇੱਕ ਦੁਸਟ-ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਉੱਤੇ ਮਿਰਫ ਸਰਮਸਾਰੀ ਯਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

^੬ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦਾ ਨੇਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਜਦ ਰਿ ਬਦ-ਰਹਨੀਆਂ ਇੱਕ ਧਾਧੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

^੭ ਰੁੜ ਲੋਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗਰ ਰਦਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਯਮੀਰ ਹੋਣ ਧਰ ਹੁੰਦੇ ਉਹ ਗਰੀਬ ਹਨ। ਰੁੜ ਲੋਕ ਗਰੀਬਾਂ ਵਰਗਾ ਵਿਗਰ ਰਦਦੇ ਹਨ ਧਰ ਯਮਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਯਮੀਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

^੮ ਇੱਕ ਯਮੀਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਮਦੀ ਦੌਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾੜੀ ਜਾ ਸੱਕਦੀ ਹੈ। ਧਰ ਗਰੀਬ ਬੰਦਾ ਰਦੇ ਵੀ ਯਜੇਹੇ ਖੱਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਰਦਦਾ।

^੯ ਧਰਮੀ ਲੋਕ ਚਮਰਦਾਰ ਰੋਸਨੀ ਵਾਂਗ ਹਨ, ਧਰ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦੀਵਾ ਬੁਝਾਇਆ ਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

^{੧੦} ਅਮੰਡ ਮਿਰਫ ਝਗੜਿਆਂ ਵੱਲ ਹੀ ਯਗਵਾਈ ਰਦਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ, ਮਿਠਾਣਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਹੈ।

^{੧੧} ਯਥੇ ਨਾਲ ਰਮਾਈ ਹੋਈ ਦੌਲਤ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਗੁੱਬ ਭਰਦੇ ਧੈਸੇ ਟਿਕੱਠੇ ਰਦਦਾ ਉਮਦੀ ਦੌਲਤ ਵੱਧਦੀ-ਫੁੱਲਦੀ ਹੈ।

^{੧੨} ਜਦੋਂ ਰਿਸੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਧੁਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਰੋਗੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਧਰ ਇੱਕ ਭਰਧੁਰ ਉਮੀਦ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵਾਂਗ ਹੈ।

^{੧੩} ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਯਦਾਇਗੀ ਰਹਨੀ ਧਵੇਗੀ ਜੇਰਰ ਉਹ ਹਿਦਾਇਤ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਰਦਦਾ, ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਗੁਰਮ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਰਦਦਾ, ਟਿੱਪਣੀ ਧਰਾਧਤ ਰਦਦਾ ਹੈ।

^{੧੪} ਇੱਕ ਮਿਠਾਣੇ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦੀ ਹਿਦਾਇਤ ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਝਰਨੇ ਵਾਂਗ ਹੈ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੇ ਮਿਰਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

^{੧੫} ਚੰਗੀ ਸੂਝ ਵਾਲੇ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਲੋਕ ਧਮੰਦ ਰਦਦੇ ਹਨ, ਧਰ ਉਨਹੁੰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੁਭਰ ਹੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਰਧਟੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

^{੧੬} ਰੋਟੀ ਵੀ ਦੂਰ-ਦੁਰਮੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਮਮਝਦਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਰੰਮ ਰਦਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਆਪਣੀ ਬੇਵਰੂਫੀ ਧਰਮਾਇਤ ਰਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

^{੧੭} ਇੱਕ ਦੁਸਟ ਮੰਦੇਸ਼ਵਾਹਰ ਦਾ ਯੰਤ ਮੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਰਿ ਇੱਕ ਭਰੇਮੇਯੋਗ ਮੰਦੇਸ਼ਵਾਹਰ ਸਾਂਤੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

^{੧੮} ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਹਿਦਾਇਤ ਨੂੰ ਨਾਮੰਚੁਰ ਰਦਦਾ ਹੈ ਮਿਰਫ ਸਰਮਸਾਰੀ ਯਤੇ ਗਰੀਬੀ ਧਾਂਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਝਿੜਕ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਦਦਾ ਹੈ ਇੱਜ਼ਤ ਧਰਾਧਤ ਰਦਦਾ ਹੈ।

^{੧੯} ਜੇ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਰੁੜ ਲੋਚਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਾਧਤ ਰਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਧਰਮੰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਰ ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਮਿਰਫ ਬੁਰਾ ਲੋਚਦੇ ਹਨ ਉਹ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਟਿੱਪਣੀ ਰਦਦੇ ਹਨ।

^{੨੦} ਇੱਕ ਮਿਠਾਣੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਮੰਗ ਮਿਠਾਣਧ ਲਿਆਉਂਦਾ, ਜਦ ਰਿ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਆਦਮੀ ਦਾ ਮੰਗ ਮਿਰਫ ਮੁਮੀਬਤ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

^{੨੧} ਧਾਧੀਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ, ਧਰ ਧਰਮੀ ਚੰਗੇ ਟਿੱਪਣੀ ਧਰਾਧਤ ਰਦਦੇ ਹਨ।

^{੨੨} ਇੱਕ ਨੇਕ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਖੇਤਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਵਿਰਮੇ ਛੱਡ ਜਾਂਦਾ, ਧਰ ਇੱਕ ਧਾਧੀ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਜਮਗਾਂ ਰਦਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਜਿਹੜੀ ਯਥੀਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮੀ ਲੋਕਾਂ ਰੋਲ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ।

^{੨੩} ਗਲਾਂ ਰਿ ਹੇ ਸੱਕਦਾ ਰਿ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਦਾ ਖੇਤ ਰਾਫੀ ਭੋਜਨ ਧੈਦਾ ਰਦੇ, ਇਹ ਖੇਂਗ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਰਰ ਓਥੇ ਨਿਆਂ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ।

^{੨੪} ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਨਹੀਂ ਰਦਦਾ, ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਦਦਾ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰੀਨੀ ਯਨੁਸਾਮਿਤ ਰਗਗਾ।

^{੨੫} ਇੱਕ ਧਰਮੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਜਿੰਨਾ ਚਾਹੇ ਯਾ ਸੱਕਦਾ, ਧਰ ਦੁਸਟ ਦਾ ਚਿੱਡ ਖਾਲੀ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

੧੪ ^੧ ਇੱਕ ਮਿਠਾਣੀ ਯੋਰਤ ਆਪਣਾ ਯਰ ਉਸਾਰਦੀ ਹੈ, ਧਰ ਮੁਰਖ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਗੋਬੀਂ ਢਾਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।

^੨ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਚਲਾਕ ਹੁੰਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿਰਸੱਰਾਰਦਾ ਹੈ।

^੩ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਦਾ ਰਬਨ ਉਸ ਦੇ ਅਮੰਡ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਛੜ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਧਰ ਮਿਠਾਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਨਹੁੰ ਦਾ ਬਚਾਉ ਰਦਦਾ ਹੈ।

੯ ਜਿੱਥੇ ਬਲਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਬਾੜਾ ਖਾਲੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਇੰਚ ਬਲਦ ਦੀ ਤਾਰਤ, ਭਰਪੂਰ ਫਮਲ ਦੀ ਵਾਛੀ ਰਹਨ 'ਚ ਮਰਦ ਰਹੀ ਹੈ।

੧੦ ਇੰਚ ਮੱਚਾ ਗਵਾਹ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ। ਜੇ ਰੋਈ ਵੀ ਝੂਠ ਦੱਸਦਾ ਇੰਚ ਝੂਠਾ ਗਵਾਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੧੧ ਇੰਚ ਮਗਰੂਰ ਵਿਯਕਤੀ ਸਿਯਾਣਥ ਭਾਲਦਾ ਯੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਨਹੀਂ ਮੱਚਦੀ, ਧਰ ਮਮਝਦਾਰੀ ਯਾਮਾਨੀ ਨਾਲ ਉਸ ਬੰਦੇ ਰੋਲ ਯਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇ ਸਿਖਲਾਈ ਧਰਾਧਤ ਹੈ।

੧੨ ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਰਦੇ ਨਾ ਰਹੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਾ ਮੱਚਦਾ।

੧੩ ਦੁਸਤ ਯਾਦਮੀ ਲਈ, ਸਿਯਾਣਥ, ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਉਹ ਰਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਚ-ਵਿੱਚਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਧਰ ਮੁਰੱਖਾਂ ਦੀ ਬੇਵਰੂਫੀ, ਯੇਥਾ ਰਹੀ ਹੈ।

੧੪ ਮੁਰਖ ਯਾਧਣੇ ਦੋਸ ਬਾਰੇ ਹੱਸਦੇ ਹਨ, ਧਰ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਚੰਗੀ ਵਸੀਯਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

੧੫ ਹਰ ਵਿਯਕਤੀ ਯਾਧਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਯੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰੋਈ ਯਜਨਥੀ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦੇ ਯਾਨੰਦ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਚਦਾ।

੧੬ ਦੁਸਟ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਘਰ ਉਥਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਧਰ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਤੰਬੂ ਵੱਧੇ-ਫੁੱਲੇਗਾ।

੧੭ ਇੰਚ ਉਹ ਰਸਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਰ ਮਹੀ ਮਮਝਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਉਹ ਰਸਤਾ ਸਿਰਫ ਮੈਂਦ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੧੮ ਰੋਈ ਜਣਾ ਹਮੱਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਉਦਾਮ ਹੋ ਮੱਚਦਾ ਹੈ ਯੇ ਯੇ ਮੱਚਦਾ ਰਿ ਹਮੇ ਦਾ ਯੰਤ ਉਦਾਮੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ।

੧੯ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਵਿੱਚ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੀ ਰਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਯਾਧਣੇ ਯਮਲਾਂ ਦੇ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਭੋਗਣਗੇ, ਯੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇੰਚ ਚੰਗਾ ਯਾਦਮੀ ਯਾਧਣਾ ਰਰਮਾਂ ਨੂੰ ਭੋਗੇਗਾ।

੨੦ ਯਾਮ ਲੋਰ ਜੇ ਵੀ ਮੁਣਦੇ ਹਨ ਮਭ ਰੁਝ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਸਿਯਾਣਾ ਬੰਦਾ ਰਰਨ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਹਰ ਚੀਜ ਬਾਰੇ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਮੋਚ ਵਿੱਚਾਰ ਰਰਦਾ ਹੈ।

੨੧ ਇੰਚ ਸਿਯਾਣੇ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਡਰ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਯੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁਮੀਬਤ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦੁਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਮੁਰਖ ਬੰਦਾ ਉਹੀ ਰਰਦਾ ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਯੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਮੋਚਦਾ ਰਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਹੈ।

੨੨ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਛੇਤੀ ਹੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਯਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮੁਰੱਖਤਾ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਰਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਸਿਯਾਣਾ ਬੰਦਾ ਯੀਰਜਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੨੩ ਯਾਮ ਯਾਦਮੀ ਦਾ ਵਿਰਸਾ ਬੇਵਰੂਫੀ ਹੈ, ਧਰ ਇੰਚ ਸਿਯਾਣਾ ਯਾਦਮੀ ਸਿਯਾਨ ਨੂੰ ਯਾਧਣੇ ਤਾਜ ਵਜੋਂ ਧਰਾਧਤ ਰਰੇਗਾ।

੨੪ ਬਦ ਯਾਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਯਾਦਮੀਆਂ ਦੇ ਯੰਗੇ ਝੁਰਣਾ ਧਵੇਗਾ ਯੇ ਦੁਸਟ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁਝਿਯਾਂ ਤੇ ਝੁਰਣਾ ਧਵੇਗਾ, ਜੇ ਧਰਮੀ ਹਨ।

੨੫ ਇੰਚ ਗਰੀਬ ਯਾਦਮੀ ਨੂੰ ਯਾਧਣੇ ਗੁਯਾਛੀ ਦੁਯਾਰਾ ਵੀ ਦੁਰੀ ਤੇ ਸੱਖਿਯਾ ਜਾਂਦਾ, ਧਰ ਯਮੀਰ ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਯਾਨੇਰਾਂ ਦੋਸਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

੨੬ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਯਾਧਣੇ ਗੁਯਾਛੀ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਤਿਯਾਗਦਾ, ਧਰ ਜੇ ਰੋਈ ਵੀ ਗਰੀਬ ਲਈ ਦਯਾਲੂ ਹੋਵੇਗਾ ਧੰਨ ਹੈ।

੨੭ ਵੀ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਬਦੀ ਰਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਗੁਯਾਛ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ? ਧਰ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਮੰਗਦੇ ਹਨ, ਨਮਰਹਨਾਲੀ ਯੇ ਭਰੋਸਾ ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੨੮ ਮਭਤ ਮਿਹਨਤ ਹਮੇਸਾ ਯਾਦਇੱਗੀ ਰਹੀ ਹੈ ਧਰ ਉੱਚੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਗਰੀਬੀ ਵੱਲ ਯਾਗਵਾਈ ਰਦੀਯਾ ਹਨ।

੨੯ ਸਿਯਾਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਲਤ ਦੁਯਾਰਾ ਧਰਮੰਚਾਰਿਤ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਧਰ ਮੁਰਖ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਬੇਵਰੂਫੀ ਸਿਰਫ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਬੇਵਰੂਫੀ ਧੈਦਾ ਰਹੀ ਹੈ।

੩੦ ਇੰਚ ਮੱਚਾ ਗਵਾਹ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਬਚਾਉਂਦਾ, ਧਰ ਇੰਚ ਝੂਠਾ ਗਵਾਹ ਘਿਰਣਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੩੧ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਯਗੇਵਾਹ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਰੋਲ ਇੰਚ ਤਰੜਾ ਗੜ੍ਹ ਹੈ ਯੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਣ ਧਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੩੨ ਯਗੇਵਾਹ ਦਾ ਡਰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਮੈਂਦ ਤੇ ਸਿਰੰਜੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

੩੩ ਜੇ ਰੋਈ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਤੇ ਰਾਜ ਰਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਗਨ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਧਰਜਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਰਿਮੇ ਰੰਮ ਦਾ ਨਹੀਂ।

੩੪ ਇੰਚ ਯੀਰਜਵਾਨ ਬੰਦਾ ਵੱਡੀ ਮਮਝਦਾਰੀ ਦਰਮਾਉਂਦਾ ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਛੇਤੀ ਹੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਯਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਯਾਧਣੀ ਹੀ ਬੇਵਰੂਫੀ ਦਰਮਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੩੫ ਸਾਂਤਮਈ ਦਿਮਾਗ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਈਰਥਾ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

੩੬ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਮਤਾਉਂਦਾ, ਯਾਧਣੇ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤਿਰਮੰਚਾਰਦਾ, ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਗਰੀਬ ਲਈ ਦਯਾਲੂ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਇੱਜਤ ਰਰਦਾ ਹੈ।

੩੭ ਇੰਚ ਦੁਸਟ ਯਾਦਮੀ ਭਟਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਮੀਬਤ ਉਸ ਨਾਲ ਵਾਧਰਦੀ ਹੈ, ਧਰ ਇੰਚ ਧਰਮੀ ਯਾਦਮੀ ਉਦੋਂ ਵੀ ਹੱਸਲੇਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਰਦਾ ਹੈ।

੩੮ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਵਿਯਕਤੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸਿਯਾਣਥ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਯੇ ਉਹ ਯਾਧਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ, ਮੁਰੱਖਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਧਰਗਟ ਹੋਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

੩੯ ਨੇਰੀ ਰਿਮੇ ਰੰਮ ਨੂੰ ਮਗਨ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਰ ਧਾਧ ਹਰ ਰੰਮ ਦੇ ਚਰਿਤ ਤੇ ਇੰਚ ਰਲੰਦ ਹੈ।

੪੦ ਇੰਚ ਸਿਯਾਣਾ ਸੇਵਰ ਰਾਜੇ ਲਈ ਖੁਸੀ ਲਿਯਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਸੇਵਰ ਸਰਮਸਾਰੀ ਲਿਯਾਉਂਦਾ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਰਰੋਧਵਾਨ ਰਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੪੧ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਸਿਯਾਣ ਇੰਚ ਜਵਾਬ ਰਰੋਧ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਰੁੱਖੇ ਮਬਦ ਹੁੱਸੇ ਨੂੰ ਵੱਧਾਯ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

੪੨ ਸਿਯਾਣੇ ਵਿਯਕਤੀ ਦਾ ਉਧਦੇਸ ਮਮਝਦਾਰੀ ਨੂੰ ਇਛਿੱਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਧਰ ਮੁਰੱਖਾਂ ਦਾ ਮੂੰਗ ਬੇਵਰੂਫੀ ਯਾਧਦਾ ਹੈ।

੩ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਹਰ ਧਾਮੇ ਹਨ, ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਬਦ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਚੰਗੇ ਹਨ ਵੇਦਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ।

੪ ਸਬਦ ਜਿਹੜੇ ਜਖਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾੜੀ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਯਹ ਖਿਰਣਾਯੋਗ ਸਬਦ ਆਦਮੀ ਦੇ ਆਤਮੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

੫ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਵਿਆਕਰਤੀ ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਦੀਆਂ ਝਿੜਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਯਹ ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਕਰਤੀ ਝਿੜਕ ਨੂੰ ਪੁਰਵਾਨ ਕਰੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿਆਣਾ ਹੈ।

੬ ਇੱਕ ਧਰਮੀ ਵਿਆਕਰਤੀ ਸਭ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਯਹ ਇੱਕ ਬਦ ਆਦਮੀ ਦਾ ਧੰਨ ਉਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਬਤਾਂ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

੭ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਗਿਆਨ ਬਿਖੇਰਦੇ ਹਨ, ਯਹ ਮੁਰੱਖਾਂ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

੮ ਯਹੋਵਾਹ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਯਹ ਉਹ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸੰਮਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ।

੯ ਯਹੋਵਾਹ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੧੦ ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਕਰਤੀ ਸਹੀ ਰਾਹ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਖਤ ਸਬਦ ਸਿੱਖੇਗਾ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜੋ ਸੁਯਾਰ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਰੇਗਾ।

੧੧ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੀ ਜਗਹਾ ਕੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਵੰਗੀ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ।

੧੨ ਇੱਕ ਮਖੌਲੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਲਾਹ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੧੩ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਆਕਰਤੀ ਪੁਰਸੰਮਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਚਿਹਰਾ ਪੁਰਸੰਮਾ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗਾ। ਯਹ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਉਦਾਸ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਆਤਮਾ ਉਸ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਪੁਰਗਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

੧੪ ਇੱਕ ਮੁਝਵਾਨ ਬੰਦਾ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਗਿਆਨ ਗਾਮਿਲ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਸਟਾ ਕਰਦਾ, ਯਹ ਮੁਰਖ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਮੁਰੱਖਤਾ ਨਿਗਲਦੇ ਹਨ।

੧੫ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਲਈ ਹਰ ਦਿਨ ਸੰਖਰਸ ਹੈ, ਯਹ ਇੱਕ ਪੁਰਸੰਮਾਈ ਦਿਮਾਗ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਾਅਵਤ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ।

੧੬ ਬੇੜਾ ਖਾਰੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਡਰਨਾ, ਅਮੀਰ ਹੋਰੇ ਦੰਗਾ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੀਆ ਹੈ।

੧੭ ਸਾਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾਰੇ ਪਿਆਰ ਰੀਤੇ ਜਾਣਾ, ਦਾਅਵਤ ਕਰੇ ਨਫਰਤ ਰੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੀਆ ਹੈ।

੧੮ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਛੇਤੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਧੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਯਹ ਧੀਰਜਵਾਨ ਬੰਦਾ ਸਾਂਝੀ ਧੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੧੯ ਇੱਕ ਸੁਮਤ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸੁਮਤਾ ਕੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਯਹ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸੁਮਤ ਬਣਿਆ ਬਣਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੨੦ ਸਿਆਣਾ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਯਹ ਮੁਰਖ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਰਸੰਕਾਰਦਾ ਹੈ।

੨੧ ਬੇਵਕੂਫੀ ਉਸ ਵਿਆਕਰਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਚੁਟਕਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਝ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਵੇ। ਯਹ ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਉਹੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਵੰਧਾਨੀ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

੨੨ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਮਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਕਿ ਉਥੇਕੁਰਤ ਮਲਾਹ-ਮਸਵਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਯਹ ਉਹ ਰਾਮਯਾਥ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉੱਥੇ ਕਾਫੀ ਸਾਰੇ ਮਲਾਹਕਾਰ ਹੋਣ।

੨੩ ਬੰਦਾ ਉਦੋਂ ਪੁਰਸੰਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਚੰਗਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਬੋਲਿਆ ਸਬਦ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੨੪ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇੱਥੇ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਨੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਰਤੁ ਲੋਕ ਵੱਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ।

੨੫ ਯਹੋਵਾਹ, ਅਮੰਤੀ ਵਿਆਕਰਤੀ ਦੇ ਅਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਯਹ ਯਹੋਵਾਹ ਇੱਕ ਬੇਮਗਰਾ ਵਿਯਵਾ ਦੀ ਜਾਣਿਦਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੨੬ ਯਹੋਵਾਹ ਬਦ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਯਹ ਧਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸੰਮਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੨੭ ਇੱਕ ਲੋਭੀ ਵਿਆਕਰਤੀ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਲਿਆਉਂਦਾ, ਯਹ ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਕਰਤੀ ਸਿਮਵਤ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਉਵੇਗਾ।

੨੮ ਇੱਕ ਮੁਝਵਾਨ ਆਦਮੀ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੋਚਦਾ ਹੈ। ਯਹ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਬਦੀ ਹੀ ਡੁਲਹਦੀ ਹੈ।

੨੯ ਯਹੋਵਾਹ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਯਹ ਉਹ ਧਰਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ।

੩੦ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਮੁਮਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁਰਸੰਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੁਭ ਸਮਾਚਾਰ ਹੱਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਦੁਸਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

੩੧ ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਕਰਤੀ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਝਿੜਕਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲਦਾ ਹੈ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਜਿਉਵੇਗਾ।

੩੨ ਜਿਹੜਾ ਝਿੜਕੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਧਰਮੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਮੁਵੈ-ਇੱਜਤ ਨਹੀਂ ਯਹ ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਕਰਤੀ, ਸੁਯਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਸਮਝਦਾਰੀ ਪੁਰਾਪਥ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੩੩ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਭੈ, ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਹਿਦਾਇਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤ ਤੇ ਰੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਮਾਣੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

*੧੫:੨੪ ਇੱਥੇ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਮੂਲ ਅਰਥ, "ਉੱਧਰ", ਭਾਵ, "ਜਮੀਨ ਦੇ ਉੱਧਰ।"

੧੬ ਆਦਮੀ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮਗੀ ਗੱਲ ਆਖਣਾ — ਇਹ ਅਜੇਵੇਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸੁਗਤ ਹੈ।

^੨ ਬੰਦਾ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹਮਤੇ ਮਗੀ ਹਨ, ਪਰ ਅਜੇਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨੋਰਥਾਂ ਨੂੰ ਪਰੱਖਦਾ ਹੈ।

^੩ ਆਪਣੇ ਹਰ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਅਜੇਵੇਂ ਵੱਲ ਪਰਤੋਂ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

^੪ ਅਜੇਵੇਂ ਹਰੇਰ ਤੋਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿਮਾਥ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਦੁਸਟ ਵਿਯਕਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਭ੍ਰਮੀਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ।

^੫ ਅਜੇਵੇਂ ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਮਾਸਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇਵੇਂ ਅਵੱਸ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ।

^੬ ਨਮਕਰਹਲਾਲੀ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੇਸ਼ ਹਟਾ ਮੱਚਦੇ ਹਨ। ਅਜੇਵੇਂ ਦਾ ਭੈ ਤੁਹਾਡਾ ਬਦ ਕਰਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉ ਕਰਦਾ ਹੈ।

^੭ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਅਜੇਵੇਂ ਨੂੰ ਪਰਮੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ (ਪਰਮੇਸੁਰ) ਉਸ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

^੮ ਮਗੀ ਹੱਚਾਂ ਨਾਲ ਰਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਬੋਝਾ ਵੀ ਯੋਧਾਯੜੀ ਨਾਲ ਗਮਿਲ ਕੀਤੀ ਵੱਧ ਦੌਲਤ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ।

^੯ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਸਾਹ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਮੱਚਦਾ ਪਰ ਇਹ ਅਜੇਵੇਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਕਰਦਾ।

¹⁰ ਸਾਜੇ ਦੇ ਬੁਲ੍ਹ ਪਰੋਸਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਿਯਮ ਕਰਦਾ। ਉਸ ਦਾ ਖੁੰਗ ਯੋਧਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

¹¹ ਇਮਾਨਦਾਰ ਤੋਲ ਅਤੇ ਕੋਝੇ ਅਜੇਵੇਂ ਵੱਲੋਂ ਹਨ, ਉਸ ਨੇ ਸਭ (ਇਮਾਨਦਾਰ) ਤੋਲਾਂ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ।

¹² ਜੇਕਰ ਸਾਜਾ ਦੁਸਟ ਤਾ ਦਾ ਵਿਗਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਤਿਰਮੱਚਪੁਰੁਤ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤਖਤ ਨੇਰੀ ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਫੁਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

¹³ ਸਾਜੇ ਨੂੰ ਉਹ ਸੁਣਨਾ ਪਰਮੰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਮਗੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਜਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

¹⁴ ਜਦੋਂ ਸਾਜਾ ਕਰੋਧਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਵੀ ਮੱਚਦਾ ਹੈ। ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਸਾਜੇ ਨੂੰ ਪਰਮੰਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰੇਗਾ।

¹⁵ ਜਦੋਂ ਸਾਜਾ ਪਰਮੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਜੀਵਨ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਪਰਮੰਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਸੰਤ ਦੀ ਵਰੱਖਾ ਦੇ ਬੱਦਲ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ।

¹⁶ ਮੋਨੇ ਨਾਲੋਂ ਸਿਆਣਪ ਨੂੰ ਗਮਿਲ ਕਰਨਾ ਰਿੰਨਾ ਵੱਧੀਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨੂੰ ਗਮਿਲ ਕਰਨਾ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਚੰਗਾ ਹੈ।

¹⁷ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਤਾ ਬਦੀ ਤੋਂ ਰਿਨਾਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਸਾਵੱਧਾਨ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕੁਝ ਦੀ ਸਾਖੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

¹⁸ ਅਰੰਭ ਤਬਾਹੀ ਵੱਲ ਪਹਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਗਰੂਰ ਵੱਢੀਆਂ ਪਤਨ ਵੱਲ ਪਹਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

¹⁹ ਸਰੀਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਿਮਰ ਹੋਣਾ, ਹੰਦਸੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਲੁੱਟ ਦੇ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮਾ ਖਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੀਆ ਹੈ।

²⁰ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰਗਤੀਮੀਲ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਅਜੇਵੇਂ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੇ ਯੰਨ ਹੋਵੇਗਾ।

²¹ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਸਿਆਣਪਤਾ ਨਾਲ ਮੋਚੇ ਦੂਰਦਰਿਸ਼ਟੀ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਝਵਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਮਨਭਾਉਦਾ ਉਧਦੇਸ਼ ਹੋਰ ਵੀ ਪਰੋਸਣਾਮਈ ਹੈ।

²² ਚੰਗੀ ਸੁਝ ਜੀਵਨ ਦਾ ਝਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਮੁਰਖ ਆਦਮੀ ਦੀ ਬੇਵਕੂਫੀ ਉਸ ਲਈ ਮਜ਼ਾ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ।

²³ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਦਿਲ ਉਸ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ ਤੇ ਰਾਬੂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਰੋਸਣਾਮਈ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

²⁴ ਕੁਰਖਾਲੂ ਸਬਦ ਸਹਿਦ ਵਾਂਗ, ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਲਈ ਮਿੱਠੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਲਈ ਤੰਦੁਰਸਤੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

²⁵ ਇੱਕ ਯੋਸਾ ਸਾਹ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਗੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਹ ਮੋਤ ਵੱਲ ਹੈ।

²⁶ ਸਾਜੇ ਦੀ ਭੁੱਖ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਠੇ ਲਾਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਭੁੱਖ ਉਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦੀ ਸਹਿੰਦੀ ਹੈ।

²⁷ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਯੁੱਗੀ ਆਦਮੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਉਂਤਦਾ, ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਉਧਦੇਸ਼ ਉਸ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਦੀ ਹੈ।

²⁸ ਇੱਕ ਹਿੰਮੰਰ ਆਦਮੀ ਗਲਤ ਫਹਿਮੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਗੱਧ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਦੇਸਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

²⁹ ਇੱਕ ਹਿੰਮੰਰ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਗੁਆਛੀ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਖਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਸ ਸਾਹ ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ³⁰ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਝੁਕਦਾ, ਦੁਸਟ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਖੁੰਗ ਤੇ ਚੁੰਡੀਆਂ ਵੱਢਦਾ ਬਦੀ ਦੀ ਜੁਗਤ ਬਣਾਉਂਦਾ।

³¹ ਯੋਲੇ ਵਾਲ ਇੱਕ ਪਰਤਾਪ ਦਾ ਤਾਜ ਹਨ, ਇਹ ਪਰਮੀ ਜੀਵਨ ਦੁਆਰਾ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

³² ਤਾਰਤਵਰ ਸਿਧਾਹੀ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਧੀਰਜਵਾਨ ਹੋਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਖੁਰੇ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਖਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਖਾਉਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

³³ ਫੈਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕ ਗੁਣੇ ਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਤਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਜੇਵੇਂ ਵਲੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

੧੭ ਮਾਂਤੀ ਨਾਲ ਮੁੱਚੀ ਹੋਈ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਅਰ ਵਿੱਚ ਮਾਗੀ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

੨ ਮੁਝਵਾਨ ਨੇਰਰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਰ ਦੇ ਮੁਰਖ ਖੁੱਤਰ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਹੇਗਾ, ਜੇ ਸਰਮਮਾਰੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਜਿਹਾ ਨੇਰਰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਰ ਦੀ ਦੋਲਤ ਉਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਵਾਂਗ ਵਿਰਾਮਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਵੇਗਾ।

੩ ਮੇਨੇ ਆਤੇ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਰਨ ਲਈ ਆੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਯਰ ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਰਦਾ ਹੈ।

੪ ਬੁਰਾ ਬੰਦਾ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਉਹ ਝੂਠ ਸੁਣਦੇ ਵੀ ਹਨ।

੫ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਗਰੀਬ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦਾ, ਆਪਣੇ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਆਨਾਦਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ, ਆਪਣੇ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਬਿਯਤਾ ਤੇ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ ਮਜ਼ਾ ਯਾਉਣਗੇ।

੬ ਧੁਤ-ਧੋਤਰੇ ਆਪਣੇ ਬੁਢਿਆਂ ਲਈ ਮੁਰਤ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਆਤੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਧਿਆਂ ਦੇ ਤਾਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

੭ ਮੁਰਖ ਆਦਮੀ ਲਈ ਬਹੁਤਾ ਬੋਲਣਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ, ਬਿਲਕੁਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਸੇ ਸਾਮਰ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਨਹੀਂ ਮੋਝਦਾ।

੮ ਰਈ ਲੋਰ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਿਸਵਤ ਇੱਕ ਜਾਦੂ ਦੀ ਛੜੀ ਹੈ- ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇਹ ਰੰਮ ਰਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

੯ ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਵਿਯਰਤੀ ਦੂਸਰੇ ਵਿਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਰਹੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਯਾਫ ਰਰ ਦਿੰਦਾ, ਉਹ ਧਿਆਰ ਰਮਾਵੇਗਾ, ਯਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਇਮ ਨੂੰ ਬਾਹ-ਬਾਹ ਉੱਠਾਉਂਦਾ ਆਪਣਾ ਮਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਦੋਸਤ ਵੀ ਗੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

੧੦ ਇੱਕ ਝਿੱਝਰ ਇੱਕ ਮੁਝਵਾਨ ਆਦਮੀ ਤੇ, ਰਿਸੇ ਮੁਰਖ ਤੇ ਮੇਂ ਮਾਰ ਮਾਰਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਯਰਭਾਵ ਯਾਉਂਦੀ ਹੈ।

੧੧ ਜੇ ਇੱਕ ਬਦ ਆਦਮੀ ਵਿਦਰੋਹ ਰਦਾ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਬੇਰਹਿਮ ਆਧਿਰਾਈ ਉਮ ਨਾਲ ਮਲੁਕਣ ਲਈ ਭੋਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

੧੨ ਇੱਕ ਰਿੱਛਣੀ ਨਾਲ, ਜਿਸਤੋਂ ਉਮ ਦੇ ਬੱਚੇ ਲੈ ਲਏ ਗਏ ਹੋਣ, ਮਿਲਣਾ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਨਾਲ ਉਮਦੀ ਬੇਵਰੁਫੀ ਸਮੇਤ ਮਿਲਣ, ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

੧੩ ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਵਿਯਰਤੀ ਬਦੀ ਨਾਲ ਚੰਗਿਆਈ ਦੀ ਆਦਾਇਗੀ ਰਹੇ, ਮੁਸੀਬਤ ਉਮ ਦੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗੀ।

੧੪ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਬੰਨ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਫਟ ਨਿਰਲੇ ਯਾਈ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਇਮ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਆਉਣ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਇਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ।

੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਵਿਯਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਘੋਸਿਤ ਰਦਾ ਆਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਬੇਗੁਨਾਹ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੋਸੀ ਘੋਸਿਤ ਰਦਾ ਹੈ।

੧੬ ਧੰਨ, ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਲਈ, ਕੀ ਭਲਾ ਰਹੇਗਾ? ਕੀ ਉਹ ਸਿਆਣਧ ਖਰੀਦੇਗਾ? ਯਰ ਉਮ ਨੂੰ ਰੋਈ ਮੁਝ ਨਹੀਂ।

੧੭ ਦੋਸਤ ਹਰ ਮਮੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਭਰਾ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਮਮਿਆਂ ਲਈ ਹੀ ਜਨਮਿਆਂ ਹੈ।

੧੮ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਆਦਮੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਈ ਮੁਝ ਨਹੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਰਹਿਜਿਆਂ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਵੇਗਾ।

੧੯ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਧਿਆਰ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਧ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਉਹ ਵਿਯਰਤੀ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਦਹਿਲੀਜਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਟੁੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

੨੦ ਇੱਕ ਖੁੱਟੇ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲਾ ਵਿਯਰਤੀ ਰਦੇ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਇਦੇ ਖਿਰਣਾਯੋਗ ਜੁਬਾਨ ਵਾਲਾ ਵਿਯਰਤੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਧੈ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੧ ਜਿਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਮੁਰਖ ਹੈ, ਉਦਾਸੀ ਹੈ, ਆਤੇ ਬੇਵਰੁਫ ਆਦਮੀ ਦਾ ਧਿਤਾ ਰਦੇ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

੨੨ ਆਨੰਦਮਈ ਦਿਮਾਗ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਦਵਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਉਦਾਸ ਮਹਿਸੂਸ ਰਹਨਾ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੨੩ ਇੱਕ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ ਨਿਆਂ ਰੋਰਣ ਲਈ ਗੁਧਤ ਤੋਰ ਤੇ ਰਿਸਵਤ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

੨੪ ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਸਿਆਣਧ ਵਾਲੇ ਰੰਮ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਮੁਰਖ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਥਾਵੋਂ ਦੇ ਸੁਧਨੇ ਲੈਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

੨੫ ਮੁਰਖ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਲਈ ਆਫਸੋਸ ਦਾ ਰਾਰਣ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਮੁਰਖ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਸੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੨੬ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਰੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਉਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਆਗੂ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਗਲਤ ਗੱਲ ਹੈ।

੨੭ ਇੱਕ ਮਮਝਦਾਰ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਰਬੀਤੀ ਤੇ ਰਾਬੂ ਰੱਖਦਾ, ਆਤੇ ਜਿਹੜਾ ਮੁਝਵਾਨ ਹੈ ਆਪਣੇ ਰੋਧ ਤੇ ਰਾਬੂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

੨੮ ਮੁਰਖ ਵੀ ਜੇ ਕਿ ਚੁੱਧ ਰਹੇ ਸਿਆਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੀਰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਰੱਖੇ ਮੁਝਵਾਨ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

੧੯ ਇੱਕ ਨਾ ਦੋਸਤਾਨਾ ਵਿਯਰਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹਰ ਮਲਾਹ ਨੂੰ ਖਿਰਣਾ ਰਦਾ ਹੈ।

੨੦ ਮੁਰਖ ਬੰਦਾ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਉਹ ਬੰਦਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚਾਰ ਹੀ ਦੋਸਤਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੨੧ ਦੁਸਟ ਵਿਯਰਤੀ ਨਾਲ ਨਿੰਦਿਆ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਨਿਰਾਦਰ ਬੇਇੱਜਤੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

੨੨ ਆਦਮੀ ਦੇ ਸਬਦ ਡੂੰਘੇ ਯਾਈਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ, ਸਿਆਣਧ ਦਾ ਸਰੇਤ ਬੁਲਬੁਲੇ ਉੱਠਦੀ ਨਹਿਰ ਹੈ।

੨੩ ਦੁਸਟ ਬੰਦੇ ਦਾ ਧੱਖ ਲੈ ਕੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵਾਝਿਆਂ ਰਹਨਾ ਮਗੀ ਨਹੀਂ।

੨੪ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਦਾ ਮੂੰਹ ਜੇ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਧੈ ਜਾਂਦਾ, ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਝੁੱਟ ਦੀ ਮੰਗ ਰਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

੨ ਇੰਰ ਮੁਰਖ ਆਦਮੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਉਮਦੀ ਬਰਬਾਰੀ ਹੈ,
ਉਮ ਦੇ ਬੁਲਭ ਉਮ ਦੇ ਜੀਵਨ ਲਈ ਸਿਰੰਜਾ ਹਨ।
੩ ਲੋਰ ਚੁਗਲੀਆਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਚੰਗੇ ਭੋਜਨ ਵਾਂਗ
ਜੈ ਜੇ ਢਿੱਡ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਤਾਈ ਯਹੂਚਰੀਆਂ ਹਨ।
੪ ਉਮ ਵਿਯਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹ
ਜੈ ਉਮ ਵਿਯਰਤੀ ਵਰਗਾ ਜਿਹੜਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ।
੫ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਨਾਮ ਇੰਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਿਲੇ ਵਾਂਗ ਹੈ।
ਇੰਰ ਚੰਗਾ ਵਿਯਰਤੀ ਭੱਜ ਕੇ ਇਮ ਵਿੱਚ ਵੜ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ
ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।
੬ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮ ਦੀ ਦੌਲਤ ਇੰਰ
ਵਗਲੇ ਹੋਣੇ ਸਹਿਰ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਉਹ ਇਮ ਨੂੰ ਇੰਰ ਨਾ ਆਪੇ
ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰੰਯ ਵਾਂਗ ਵੇਖਦਾ ਹੈ।
੭ ਇੰਰ ਅਮੀਰੀ ਦਿਮਾਗ ਵਿਯਰਤੀ ਦੇ ਖਤਨ ਦੇ ਅੱਗੇ
ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਨਿਮਰਤਾ ਸਤਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ
ਆਉਂਦੀ ਹੈ।
੮ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਬਿਨਾਂ ਸੁਣਿਆਂ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇ,
ਮੁਰਖ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਮਿਦਾ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
੯ ਆਦਮੀ ਦਾ ਦਿਲ ਬੀਮਾਰੀ ਦੋਗਨ ਉਮਦੀ
ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਕੋਠ ਆਦਮੀ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਆਤਮੇ
ਨੂੰ ਉੱਠਾ ਮੌਰਦਾ ਹੈ।
੧੦ ਇੰਰ ਮੁਝਵਾਨ ਆਦਮੀ ਗਿਯਾਨ ਯੁਰਾਧਤ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਸਿਯਾਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਰੰਨ ਗਿਯਾਨ ਲੋਚਦੇ ਹਨ।
੧੧ ਇੰਰ ਸੁਗਾਤ ਆਦਮੀ ਲਈ ਬੁਝੇ ਖੋਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ
ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੇ ਰਾਖਿਲ ਹੋਵੇਗਾ।
੧੨ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਵਿਵਾਦ ਦੋਗਨ ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ
ਯਹਿਲਾਂ ਗਾਜ਼ਰ ਕਰੇ ਸਹੀ ਖੱਖ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ, ਯਰ ਫੋਰ ਉਮ ਦੇ
ਵਿਰੋਧੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਮਦੀ ਯਰੀਖਿਆ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।
੧੩ ਜਦੋਂ ਦੋ ਤਾਰਤਵਰ ਲੋਰ ਝਗੜ ਰਹੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਨਰਦਾਂ
ਸੁੱਟਕੇ ਫੋਮਲਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
੧੪ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਸੰਯੀ ਕਰਨੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ
ਨਾਰਾਜ਼ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਰਿਮੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਾਜ ਤੇ ਜਿੱਤ ਯੁਰਾਧਤ
ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਐਖਾ ਹੈ। ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਰਿਮੇ
ਮਹਿਲ ਤੇ ਸਰੀਣੇ ਲੱਗੇ ਫਾਟਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੈ।
੧੫ ਆਦਮੀ ਦਾ ਢਿੱਡ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਫਲਾਂ ਨਾਲ
ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨਾਲ
ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
੧੬ ਵਿਯਰਤੀ ਦੀ ਜਬਾਨ 'ਚ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ
ਸਰਤੀ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਜੇ ਇਮ ਨੂੰ ਇਮਤੋਮਾਲ ਕਰਨਾ ਯਸੰਦ
ਕਰਦਾ ਇਮਦੇ ਫਲ ਨੂੰ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।
੧੭ ਜੇਰ ਤੋਰੀ ਇੰਰ ਯਤਨੀ ਹੈ, ਤੈਨੂੰ ਇੰਰ ਵੱਧੀਆ ਚੀਜ਼
ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਤੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਤੋਂ ਅਮੀਮ ਯੁਰਾਧਤ ਹੈਂ।
੧੮ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇਗਾ ਯਰ
ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਜਦੋਂ ਉਮਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਕੁਰੱਖਤ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੨੦ ਕੁਝ ਦੋਸਤ ਸਿਰਫ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਧੀ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
ਯਰ ਇੰਰ ਚੰਗਾ ਦੋਸਤ ਇੰਰ ਭਰਾ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਹੋ
ਮੌਰਦਾ ਹੈ।
੨੧ ਜਿਹੜਾ ਗਰੀਬ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੈ ਉਮ ਮੁਰਖ ਨਾਲੋਂ
੨੨ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਜੋ ਦੁਸਟ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
੨੩ ਗਿਯਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਇੱਛਾ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ
ਵਿਯਰਤੀ ਤੇਜੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਦਾ।
੨੪ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੁਰੱਖਤਾ ਹੀ ਉਮ ਨੂੰ ਤਬਾਹ
ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਯਰ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਵੇਗਾ।
੨੫ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਅਮੀਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਮਦੀ ਦੌਲਤ ਉਮ ਦੇ
ਕਈ ਦੋਸਤ ਯੈਦਾ ਕਰੇਗੀ। ਯਰ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਗਰੀਬ ਹੈ
ਤਾਂ ਉਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤ ਉਮਦਾ ਮਾਧ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ।
੨੬ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ
ਉਮ ਨੂੰ ਸਜਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਉਹ
ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।
੨੭ ਅਨੇਰਾਂ ਲੋਰ ਸਮਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਰ
ਕੋਈ ਉਮਦਾ ਦੋਸਤ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਜੋ ਸੁਗਾਤਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
੨੮ ਇੰਰ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ
ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਤਿਰਮੌਰਾਹਿਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਮਦਾ ਉਮ ਦੇ
ਦੋਸਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿੰਨਾ ਯਰਹੇਜ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ, ਯਰ ਉਹ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।
੨੯ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਗਿਯਾਨ ਗਮਿਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ,
ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦਾ ਖਿਯਾਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ
ਸਿਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਨਤੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
੩੦ ਝੂਠੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸਜਾ ਜਰੂਰ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ!
ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
੩੧ ਰਿਮੇ ਮੁਰਖ ਲਈ ਐਮ ਨਾਲ ਜਿਉਣਾ, ਉਯਕੁਰਤ
ਨਹੀਂ, ਇਹ ਰਿੰਨਾ ਬੰਦਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਰ ਕੋਈ ਗੁਲਾਮ
ਸਹਿਜਾਦਿਆਂ ਉੱਧਰ ਰਾਜ ਕਰੇ।
੩੨ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਮੁਝਵਾਨ ਹੈ ਉਹ ਯੀਰਜ ਨੂੰ ਸਿਖਦਾ
ਅਤੇ ਇਹ ਉਮਦੀ ਮਹਿਮਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤਿਰਮੌਰਾਰ ਨੂੰ
ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
੩੩ ਰਾਜੇ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਭਰੇ ਬੋਲ ਬੱਝਰਮੇਰ ਦੀ ਗਰਜ ਵਰਗੇ
ਹਨ। ਯਰ ਉਮਦੀਆਂ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਘਾਹ ਉੱਤੇ ਕੋਮਲਤਾ
ਨਾਲ ਡਿੰਗਦੀ ਫੁਹਾਰ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
੩੪ ਇੰਰ ਮੁਰਖ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਿਧਤਾ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ, ਅਤੇ ਇੰਰ ਝਗੜਾਨੂ ਯਤਨੀ ਛੱਤ ਵਿੱਚਲੇ ਛੇਰ ਵਾਂਗ
ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
੩੫ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਾਧਿਆਂ ਤੋਂ ਯੈਮੇ ਅਤੇ ਅਰ
ਯੁਰਾਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਇੰਰ ਮੁਝਵਾਨ ਯਤਨੀ ਅਗੇਵਾਹ
ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਸੁਗਾਤ ਹੈ।
੩੬ ਸੁਮਤ ਆਦਮੀ ਭਾਵੇਂ ਰਿੰਨਾ ਵੀ ਮੈਂ ਲਵੇ ਯਰ ਉਹ
ਬਹੁਤ ਭੁੱਖਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।
੩੭ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਗੁਰਮ ਨੂੰ ਯੁਰਦਾ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ
ਦਾ ਬਚਾਉ ਕਰੇਗਾ, ਯਰ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ
ਬਾਰੇ ਖਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

੧੭ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਲਿਗਾਜ਼ ਰਹਨਾ ਖਰੇਵਾਗ ਨੂੰ ਧੈਮੇ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਹ ਧਰਧੱਰ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦਾਇਗੀ ਕਰੇਗਾ।

੧੮ ਉਮੀਦ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਨੁਸਾਮਿਤ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਰਹਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਮਦੀ, ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ, ਮਹਾਇਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ।

੧੯ ਛੋਟੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਰੀਮਤ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਣੀ ਧੈਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋਗੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

੨੦ ਮਸਵਰੇ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਸਿਆਣੇ ਬਣ ਜਾਵੋਗੇ।

੨੧ ਆਦਮੀ ਅਨੇਕਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਧਰ ਖਰੇਵਾਗ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਨਿਮਚਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੀ ਵਾਧਕੇਗਾ।

੨੨ ਲੋਕ ਵਫਾਦਾਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਧਮਕ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੋਣਾ ਝੂਠੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

੨੩ ਖਰੇਵਾਗ ਦਾ ਡਰ ਜਿੰਦਗੀ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਸੱਮਿਆ ਤੋਂ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਬੱਚ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਂਤੀ ਧਰਾਧਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੨੪ ਇੱਕ ਆਲਸੀ ਬੰਦਾ ਭਾਡੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਧਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁੰਗ ਤਾਈਂ ਚੁੱਕਣ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸਕਿਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੨੫ ਬੇਅਦਬ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਝੁੱਟੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਇਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਝਵਾਨ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਝਿੜਕੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਸਬਰ ਸਿੱਖ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੬ ਜਿਹੜਾ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭਜਾ ਦੇਵੇ ਘਿਰਣਾਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦਾ ਹੈ।

੨੭ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਛੱਡ ਦਿਓਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁਰੱਖਤਾ ਭਰੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹੋਗੇ।

੨੮ ਵਿਯਕਤੀ ਗਵਾਹ ਇਨਸਾਫ ਤੇ ਹੱਸਦਾ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਦ ਆਦਮੀ ਦਾ ਖੁੰਗ ਬਦੀ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੨੯ ਮਖੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਅਤੇ ਮੁਰਖ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ।

੨੦ ਮੈਂਯ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਬੀਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਗਰੂਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਟਕਾਇਆ ਹੋਇਆ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਆਣਾ ਨਹੀਂ।

੨੧ ਰਾਜੇ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਬਬਰ ਸੋਰ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਕਰ ਲਵੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਵੀ ਗੁਆਉਣੀ ਪੈ ਸੱਕਦੀ ਹੈ।

੨੨ ਇਹ ਆਦਮੀ ਦੇ ਮਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੇ, ਧਰ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਬੰਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

੨੩ ਬੀਜਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸੁਮਤ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਨਹੀਂ ਵਾਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਵਾਢੀ ਵੇਲੇ ਉਹ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

੨੪ ਬੰਦੇ ਦੇ ਖਿਆਲ ਖੁੰਘੇ ਧਾਣੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਧਰ ਮਮਝਦਾਰ ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਬਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

੨੫ ਕੋਈ ਲੋਕ ਮੇਥੀ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ “ਵਫਾਦਾਰ” ਹਨ। ਧਰ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਵਿਯਕਤੀ ਲੱਭਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸਕਿਲ ਹੈ।

੨੬ ਇੱਕ ਧਰਮੀ ਬੰਦਾ ਚੰਗਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਅਸੀਮ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

੨੭ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।

੨੮ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਆਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਦਾ ਆਪਣੀ ਧੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਕੋਈ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਆਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ, “ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਧਾਧ ਨਹੀਂ?” ਨਹੀਂ!

੨੯ ਖਰੇਵਾਗ ਝੂਠੇ ਤੋਲਾਂ ਅਤੇ ਗਲਤ ਧੈਮਾਨਿਆਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੩੦ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਕਰਮਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਜਾਣ ਸੱਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਮਾਨਦਾਰ ਤੇ ਨੇਕ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

੩੧ ਖਰੇਵਾਗ ਨੇ ਸੁਣਨ ਲਈ ਮਾਡੀ ਖਾਤਰ ਦੋਵਾਂ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ!

੩੨ ਨੀਂਦ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਨਾ ਕਰੋ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਗਰੀਬ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ। ਧਰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮਮਾਂ ਬਿਤਾਓ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਮ ਖਾਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੋਵੋਗਾ।

੩੩ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਮੋਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਇਹ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ! ਇਹ ਮਹਿੰਗੀ ਬਹੁਤ ਹੈ!” ਫੇਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਚੱਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਚੰਗਾ ਮੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

੩੪ ਮੈਨਾ ਤੇ ਹੀਰੇ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਾ ਸੱਕਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਮੁੱਲਵਾਨ ਹੈ।

੩੫ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਯਕਤੀ ਕਿਸੇ ਅਣਜਾਣ ਵਿਯਕਤੀ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਂਦਾ, ਉਸਦੀ ਜਮੀਨ ਨੈ ਲਵੇ। ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਧਾਮੋਂ ਕੁਝ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਲਵੋ ਜੇ ਕਿਸੇ ਅਣਜਾਣ ਯੋਰਤ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

੩੬ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯੇਥੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਗਮਿਲ ਕਰ ਲਵੋਗੇ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਵਾਂਗ ਤਾਂ ਜਾਯੇਗੀ। ਧਰ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਅੰਤ ਧੱਬਰ ਨਾਲ ਭਰੇ ਖੁੰਗ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੩੭ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਚੰਗਾ ਮਸਵਰਾ ਗਮਿਲ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਖੁੰਘ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਯਕੀਨੀ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਚੰਗੀ ਮਲਾਹ ਹੈ।

੧੯ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਹੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਗਲੀਆਂ ਰਚਦਾ ਹੈ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸੱਚਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਰਿਸੇ ਵੀ ਬੜਖੇਲੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੋਸਤ ਨਾ ਬਣਾਉ।

੨੦ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਭਾਯਿਆਂ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਵੱਢੇ, ਉਸਦਾ ਦੀਵਾ ਖੁੱਧ ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚਾਲੇ ਬੁੜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੧ ਆਮਾਨੀ ਨਾਲ ਯੁਰਾਧਤ ਰੀਤਾ ਵਿਰੁਧਾ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਅਮੀਸਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਵੇਗਾ।

੨੨ ਜੇ ਰੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੁਝ ਰਚਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ਼ ਨਾ ਰਹੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਗੋਵਾਹ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿਓ, ਉਹ ਨਿਯਮ ਰਹੇਗਾ।

੨੩ ਅਗੋਵਾਹ ਝੂਠੇ ਤੋਲਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਚਦਾ ਹੈ ਨਰਸਾਂ ਵਾਲੇ ਧੈਮਾਨੇ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ।

੨੪ ਅਗੋਵਾਹ ਆਦਮੀ ਦੇ ਦਰਮਾਂ ਦਾ ਨਿਸਚੈ ਰਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਰਿਵੇਂ ਸਮਝ ਸੱਚਦਾ ਹੈ?

੨੫ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਫਸਾ ਲਵੋਗੇ ਜੇਹਰ ਤੁਸੀਂ ਜਲਦੀ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਰਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰ ਲਵੋਂ ਅਤੇ ਮਗਰੋਂ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਦਲ ਲਵੋਂ।

੨੬ ਇੱਕ ਸਿਆਣਾ ਸਾਜ਼ਾ ਦੁਸਟਾਂ ਨੂੰ ਯਰ੍ਹਾਂ ਫਟਰਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਆਪਣਾ ਗਾਹੁਣ ਵਾਲਾ ਧਰੀਆ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੨੭ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਆਤਮਾ ਅਗੋਵਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਦੀਵੇ ਵਰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਗੋਵਾਹ ਬੰਦੇ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਣਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੨੮ ਨਮਰਗਲਾਲੀ ਅਤੇ ਸੱਚ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ੇ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਰਚਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਮਰਗਲਾਲੀ ਰਾਹਣ ਆਪਣਾ ਤਖਤ ਸੱਖੀ ਸੱਖਦਾ ਹੈ।

੨੯ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਤਾਰਤ ਰਾਹਣ ਰੀਰਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਦਮੀ ਦੀ ਇੱਜਤ ਉਸ ਦੇ ਧੌਲਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

੩੦ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਗਲਤ ਰੰਮ ਰਹਨ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਦੁੱਖ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸੱਚਦਾ ਹੈ।

੨੧ ਰਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਜਣ ਲਈ ਛੋਟੇ ਖਾਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਾਲਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਧਾਈ ਦਾ ਸਾਹ ਬਦਲਦੇ ਹਨ। ਅਗੋਵਾਹ ਵੀ ਸਾਜ਼ੇ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹੋ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਗੋਵਾਹ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਾਜ਼ੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਯਰ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣਾ ਚਾਹੇ, ਨੈ ਜਾਦਾ ਹੈ।

੨੨ ਬੰਦਾ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਹੀ ਹੈ। ਧਰ ਅਗੋਵਾਹ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਰੰਮਾਂ ਦੇ ਅਸਲੀ ਰਾਹਣਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੨੩ ਜੇ ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮੀ ਹੈ, ਕਰਨਾ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

੨੪ ਅਮੰਤੀ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਗੁਮਾਨੀ ਦਿਲ ਅਤੇ ਦੁਸਟ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦੀਵੇ ਧਾਥੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

੨੫ ਮਿਹਨਤੀ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਾਭ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਧਰ ਜੇ ਰੋਈ ਵੀ ਰਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਗਰੀਬ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੬ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਮੀਰ ਹੋਣ ਲਈ ਯੋਧਾ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਦੌਲਤ ਛੋਟੀ ਹੀ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਅਮੀਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੌਤ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ।

੨੭ ਦੁਸਟ ਬੰਦੇ ਦੀ ਹਿੰਮਾ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਰਿਉ ਰਿ ਉਹ ਨਿਯਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੨੮ ਇੱਕ ਅਧਰਾਥੀ ਦਾ ਸਾਹ ਖੋਚਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਇੱਕ ਬੇਗੁਨਾਹ ਆਦਮੀ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਜੇ ਧਰਮੀ ਹੁੰਦਾ।

੨੯ ਝਗੜਾਲੂ ਧਤਨੀ ਨਾਲ ਅਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਨੁਕਤ ਤੋਂ ਮੌਤਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

੩੦ ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੋਰ ਬਦੀ ਕਰਨਾ ਲੋਚਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਚ ਆਪਣੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਰਹਿਮ ਨਹੀਂ ਧਰਗਟਾਉਂਦੇ।

੩੧ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਖੌਲੀਏ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਵਿਯਕਤੀ ਸਿਆਣਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਹਿੰਮਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਸਬਰ ਸਿਖਦਾ।

੩੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜੇ ਕਿ ਨਿਯਮੀ ਹੈ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ ਦੇ ਟੱਬਰ ਤੇ ਅੱਖ ਸੱਖਦਾ ਅਤੇ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੩੩ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋੜ ਘੋੜ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵੀ ਰੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

੩੪ ਗੁਪਤ ਤੋਰ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਸੁਗਾਤ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਰਿਸਵਤ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ 'ਚ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸੱਚਦੀ ਹੈ।

੩੫ ਇੱਕ ਧਰਮੀ ਵਿਯਕਤੀ ਜੇ ਸਹੀ ਹੈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੇ ਗਲਤ ਹੈ।

੩੬ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਸਮਤਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤਬਾਹੀ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

੩੭ ਜੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਣਾ ਹੀ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਗਰੀਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਮੈਠਾ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਹੀ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਦੇ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਚਦਾ।

੩੮ ਇੱਕ ਦੁਸਟ ਵਿਯਕਤੀ ਨੇਰ ਆਦਮੀ ਲਈ ਫਿਰੋਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇੰਝ ਹੀ ਕਥਣੀ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੩੯ ਉਸ ਧਤਨੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ, ਜਿਹੜੀ ਗੁਮੈਲੇ ਸੁਭਾ ਦੀ ਅਤੇ ਝਗੜਾਲੂ ਹੈ, ਮਾਧੁਯਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

੨੦ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਘਰ ਯਾਨਾਜ ਯਾ ਤੇਲ ਨਾਲ
ਭਰਖੁਰ ਹੁੰਦਾ, ਘਰ ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਰੋਲ ਜੇ ਵੀ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ
ਖਤਮ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

੨੧ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਨੇਰੀ ਯਾ ਵਫਾਦਾਰੀ ਤੇ ਚੱਲਦਾ
ਹੈ ਜੀਵਨ, ਨੇਰੀ ਯਾ ਤੇ ਇੰਜ ਤਰਾਖਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੨੨ ਇੰਜ ਸਿਆਣਾ ਵਿਯਕਤੀ ਬਹਾਦਰ ਯਾਦਮੀਆਂ
ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਵਾਲੀ ਰੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਹਿਰ ਤੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ
ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਮੱਕਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੨੩ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਯਾਧਣੀ ਕਥਨੀ ਯਾ ਤੇ ਜੁਧਾਨ ਤੇ ਕਾਬੂ
ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਯਾਧਣੇ ਯਾਧ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲੈਂਦਾ
ਹੈ।

੨੪ ਇੰਜ ਵਿਯਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਹੰਕਾਰੀ ਯਾ ਤੇ ਮਗਰੂਰ ਹੈ,
ਯਾਜਿਹਾ ਯਾਦਮੀ ਜੇ ਮਥੇਲੀ ਰਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਯਾਤਿਯਕਿੰਦਰ
ਮਗਰੂਰਤਾ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੨੫ ਯਾਲਮੀ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸਥਨੇ ਉਸਦੀ ਮੋਤ ਹੋਣਗੇ, ਕਿਉਂ ਜੋ
ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਟਿਨਕਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

੨੬ ਯਾਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹਰ ਵਕਤ, ਹੋਰ ਯਾਉਣ ਦੀ
ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਘਰ ਇੰਜ ਕਥਮੀ ਵਿਯਕਤੀ ਖੁਲੇ ਦਿਲ
ਨਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੨੭ ਇੰਜ ਦੁਸਟ ਵਿਯਕਤੀ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਯਾਧਣੇ-ਯਾਧ
'ਚ ਹੀ ਬੁਰੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ
ਉਹ ਟਿਨਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬੁਰੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ।

੨੮ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਉਸ ਝੂਠ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਮੁਣਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵੀ
ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੯ ਇੰਜ ਦੁਸਟ ਵਿਯਕਤੀ ਯਾਧਣਾ ਮੂੰਹ ਫੁਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ,
ਘਰ ਇੰਜ ਇਮਾਨਦਾਰ ਯਾਦਮੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਕਿ
ਉਹ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਜੋ ਮਹੀ ਹੈ।

੩੦ ਕੋਈ ਯਾਜਿਹੀ ਸਿਆਣਪ, ਯਾਤਰ-ਦਿਸਮਟੀ, ਜਾਂ
ਮਲਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕੇ।

੩੧ ਲੋਕ ਲੜਾਈ ਲਈ ਖੋੜਿਆਂ ਮਮੋਤ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤਿਆਰ
ਕਰ ਮੱਕਦੇ ਹਨ। ਘਰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਉਹ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਮੱਕਦੇ।

੧ ਚੰਗਾ ਨਾਮ ਮਹਾਨ ਦੌਲਤ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।
੨੨ ਯਾ ਤੇ ਚੰਗੀ ਯਰਤਿਮਠਾ ਚਾਂਦੀ ਜਾਂ ਸੋਨੇ ਨਾਲੋਂ
ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

੨ ਯਾਮੀਰ ਤੇ ਗਰੀਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ।
ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਹੈ।

੩ ਦੁਸਤ ਵਿਯਕਤੀ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਇਸਤੋਂ ਬਚ ਨਿਰਲ
ਦਾ ਹੈ ਇੰਜ ਯਾਮ ਵਿਯਕਤੀ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਯਾ ਤੇ ਸੱਟ
ਖਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

੪ ਇੰਜ ਨਿਆਣਾ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਕੋਲ
ਦੌਲਤ ਇੰਜ ਤ, ਯਾ ਤੇ ਲੰਬਾ ਜੀਵਨ ਹੋਵੇਗਾ।

੫ ਇੰਜ ਵਲਦਾਰ ਯਾਦਮੀ ਦਾ ਹਮਤਾ ਕੰਡਿਆਂ ਨਾਲ
ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਯਾਧਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ

ਫਸਿਆ ਯਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਯਾਧਣੀ ਜਿੰਦਗੀ
ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੁਮੀਬਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

੬ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਭਾਵ ਯਾਓ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ
ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਇਸਤੋਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭਟਕੇਗਾ
ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੭ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਯਾਮੀਰਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ
ਬੰਦਾ ਉਯਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਯਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਗੁਲਾਮ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੮ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਮੁਮੀਬਤ ਫੈਲਾਵੇਗਾ ਉਹ ਮੁਮੀਬਤ
ਦੀ ਫਸਲ ਹੀ ਵੱਢੇਗਾ। ਯਾ ਤੇ ਯਾਮੀਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬੰਦਾ ਉਸੇ
ਮੁਮੀਬਤ ਤੋਂ ਬੱਝੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ
ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

੯ ਇੰਜ ਮਿਹਰਬਾਨ ਯਾਦਮੀ ਯਾਮੀਮਮਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਯਾਧਣਾ ਭੋਜਨ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਾ
ਹੈ।

੧੦ ਇੰਜ ਮਥੇਲੀ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦਿਓ, ਯਾ ਤੇ ਦੁਸਮਈ ਉਸ ਦੇ
ਨਾਲ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਯਾ ਤੇ
ਬੇਇੰਜ ਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ।

੧੧ ਇੰਜ ਸੁੱਧ ਹਿਰਦੇ ਯਾ ਤੇ ਕ੍ਰਿਯਾਲੂ ਸਬਦ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਵੀ
ਦੋਸਤ ਬਣਾ ਲਵੇਗਾ।

੧੨ ਯਹੋਵਾਹ ਸਿਆਣੀ ਦੀ ਸੱਥਿਆ ਕਰਦਾ, ਯਾ ਤੇ ਉਹ
ਵਿਸਵਾਸ ਘਾਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਮਫਲ
ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

੧੩ ਮੁਸਤ ਯਾਦਮੀ ਯਾਧਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ (ਕੰਮ ਤੇ) ਹੁਣੇ ਨਹੀਂ
ਜਾ ਮੱਕਦਾ ਬਾਹਰ ਬੰਬਰ-ਸੋਰ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਯੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ
ਮਾਰ ਨਾ ਦੇਵੇ।”

੧੪ ਇੰਜ ਯਰਾਈ ਯੋਰਤ ਦਾ ਮੂੰਹ ਡੂੰਘੇ ਟੋਏ ਵਰਗਾ ਹੈ।
ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਗੁੱਸੇ ਹੁੰਦਾ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ
ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

੧੫ ਬੇਵਕੂਫੀ ਇੰਜ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਫਸਦੀ ਹੈ, ਘਰ
ਇੰਜ ਯਨੁਸਾਮਿਤ ਛੜ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਭਜਾ ਦੇਵੇਗੀ।

੧੬ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਯਾਧਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਯਾਮੀਰ
ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਦਬਾਉਂਦਾ ਯਾ ਤੇ ਜਿਹੜਾ
ਵਿਯਕਤੀ ਯਾਮੀਰ ਨੂੰ ਤੋਹਫੇ ਦਿੰਦਾ, ਇਹ ਦੋਨੋ ਹੀ ਗਰੀਬ ਹੋ
ਜਾਣਗੇ।

ਤੀਹ ਸਿਆਣੇ ਰਗਉਤਾਂ

੧ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਯਾਧਦਾ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਲ
ਨਾਲ ਮੁਣੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸਿੱਖਾਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ
ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਾਮੀਰਾਂ ਹਨ। ਟਿਨਕਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਲਵੋ। ੨ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਟਿਨਕਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ
ਯਾਧਣੇ ਯੇਟ ਯੰਦਰ ਸੱਥਿਆ ਕਰੋਗੇ, ਉਹ ਯਾਨਿਦਮਈ
ਹੋਣਗੀਆਂ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਟਿਨਕਾਰੀ ਨੂੰ ਯਾਧਣੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰੱਖੋ।
੩ ਮੈਂ ਤੁਸੀਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ
ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਭਰੋਮਾ ਕਰ ਸਕੋ। ੪ ਕੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ
ਲਈ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਸੁਵਰੇ ਯਾ ਤੇ ਸਿਆਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ

ਲਿਖਿਆ। ੨੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹੀ ਸਿੱਖਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਮੱਚਾ ਆਉਂਦੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹੀ ਜਵਾਬ ਦੇ ਮੱਚੇ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਥੋਂ ਆੜ੍ਹਤ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

-੧-

੨੨ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਮਤਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗਰੀਬ ਹਨ ਅਤੇ ਆਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਾ ਰੱਖੇ। ੨੩ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਲਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ।

-੨-

੨੪ ਉਸ ਥੰਦੇ ਨਾਲ ਮਿੱਤਰਤਾ ਨਾ ਰਹੇ ਜਿਹੜਾ ਛੇਤੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਥੰਦੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਾ ਜਾਓ ਜਿਹੜਾ ਛੇਤੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਧਾਗਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੨੫ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਸੇ ਰਾਹ ਜਾਵੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਜਿੰਦਗੀ ਫਸ ਜਾਵੇਗੀ।

-੩-

੨੬ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਥੰਦੇ ਦੇ ਰਜਿਠਾਂ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਰਹੇ। ੨੭ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਉਮਦਾ ਰਜਿਠ ਆਦਾ ਰਹਨ ਲਈ ਧੈਸਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣਾ ਮਝ ਰੁਝ ਗੁਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਤੇਰਾ ਬਿਮਤਰਾ ਵੀ ਤੇਰੇ ਹੋਣੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਮੱਚਦਾ ਹੈ।

-੪-

੨੮ ਆਖਣੀ ਜਮੀਨ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਗਿਲਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁਰਖੇ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜੀ ਹੋਣੇ ਸਨ।

-੫-

੨੯ ਜੇ ਕੋਈ ਥੰਦਾ ਆਖਣੇ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਆਹਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥੰਦਿਆਂ ਲਈ ਰੰਮ ਰਹਨਾ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ।

-੬-

੨੩ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਸਾਮਰ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਰਹਨ ਲਈ ਬੈਠੋ ਤਾਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਹੋ। ੨ ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਭੁੱਖੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੀ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਰਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩ ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਦਿਸਟ ਭੋਜਨ ਲਈ ਤੀਵਰ ਇੱਛਾ ਨਾ ਰਹੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਭਰਮ ਖੁਰਣ ਭੋਜਨ ਹਨ।

-੭-

੪ ਆਮੀਰ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਵਿੱਚ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਮੱਖਣਾ ਨਾ ਰਹੇ। ਰੁਝ ਮੁਝ ਰੱਖੋ ਕਿ ਰਦੋਂ ਕੁਰਣਾ ਹੈ। ੫ ਧੈਸਾ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਖਰਚ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਸਦੇ ਖੰਭ ਉੱਗੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਹ ਖੰਛੀਆਂ ਵਾਂਗ ਉੱਡ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

-੮-

੬ ਰਿਸੇ ਖੁਦਗਰਜ ਥੰਦੇ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਨਾ ਰਹੇ, ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਦਾਂ ਦੀ ਤੀਵਰ ਇੱਛਾ ਨਾ ਰਹੇ। ੭ ਉਹ ਉਸ ਥੰਦੇ ਵਰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰੀਮਤ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖੇ, “ਖਾਓ, ਖੀਓ।” ਪਰ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੮ ਤੁਸੀਂ ਉਲਟੀ ਰਹ ਕਿਉਂਕੋ, ਜੇ ਵੀ ਖੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਉਮਦਾ ਭੋਜਨ ਤੁਸੀਂ ਖਾਧਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਜਤ ਦੇ ਸਬਦ, ਬੇਰਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

-੯-

੯ ਰਿਸੇ ਮੁਰਖ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਾ ਰਹੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਆਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਨਫਰਤ ਕਰੇਗਾ।

-੧੦-

੧੦ ਰਦੇ ਵੀ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨਾ ਛੋੜੋ। ਅਤੇ ਰਦੇ ਵੀ ਉਸ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਨਾ ਲਵੇ ਜਿਹੜੀ ਅਤੀਮਾਂ ਦੀ ਹੈ। ੧੧ ਕਿਉਂਕਿ ਉਮਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਆਖਣੇ ਲਈ ਅਤੀਮ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਲੜੇਗਾ।

-੧੧-

੧੨ ਆਖਣੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਜੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸੱਚੇ, ਸਿੱਖ ਲਵੋ।

-੧੨-

੧੩ ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਜਾ ਦਿਓ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣ ਨਾਲ ਉਮਦਾ ਨੁਰਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੪ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟੋਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਵੋਗੇ।

-੧੩-

੧੫ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿਆਣੇ ਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵਾਂਗਾ। ੧੬ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਰਬਨੀ ਸੁਣਾਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪੁਰਸੰਨ ਹੋਵਾਂਗਾ।

-੧੪-

੧੭ ਪਾਠੀਆਂ ਨਾਲ ਟੀਰਖਾ ਨਾ ਰਹੇ, ਪਰ ਇਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਗੋਵਾਹ ਤੋਂ ਭਰੇ। ੧੮ ਕਿਉਂ ਜੇ ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਭਵਿੱਖ ਹੋਵੇਗਾ, ਤੁਹਾਡੀ ਆਮ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

-੧੫-

੧੯ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਮੈਨੂੰ ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਸਿਆਣੇ ਬਣੋ ਮਹੀ ਰਾਮਤ ਤੇ ਟਿਕੇ ਰਹੋ। ੨੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਨਾ ਰਹੇ ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਖੀਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦੇ

ਗਨ । ੨੧ ਰਿਉਂ ਰਿ ਸਰਾਬੀ ਆਤੇ ਖਾਉ ਗਰੀਬ ਹੋ ਜਾਦੇ ਗਨ, ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਸੁਮਤੀ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਟਾਰੀਆਂ ਧਰਿਨਾ ਦੇਵੇਗੀ ।

-੧੬-

੨੨ ਉਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ । ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਜਨਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੀ ਹੋਣਾ । ਆਖਣੀ ਆਂ ਦਾ ਆਦਰ ਰਹੇ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਿਰਧ ਹੋ ਜਾਵੇ । ੨੩ ਸੱਚਾਈ, ਨੂੰ ਖਰੀਦੇ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਨਾ ਸਿਫਾਣਥ, ਆਨੁਸਾਮਨ ਆਤੇ ਮਮਝਦਾਰੀ ਨੂੰ ਗਮਿਲ ਰਹੇ । ੨੪ ਧਰਮੀ ਵਿਯਰਤੀ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਖੁਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਇੱਕ ਸਿਫਾਣੇ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਲਿਆਂਦਾ ਆਨੰਦ ਆਣਦਾ । ੨੫ ਤੁਹਾਡੇ ਆਖੇ, ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਖੁਸ ਹੋਣ ।

-੧੭-

੨੬ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਜੇ ਮੈਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ । ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਮਾਲ ਬਣਾਵੋ । ੨੭ ਵੇਸਵਾ ਇੱਕ ਡੰਘਾ ਟੋਕਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਇੱਕ ਧਰਾਈ ਯੋਰਤ ਇੱਕ ਤੰਗ ਖੂਹੀ ਹੈ । ੨੮ ਉਹ ਇੱਕ ਡਰੈਤ ਵਾਂਗ ਇੰਜਾਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗੱਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ।

-੧੮-

੨੯-੩੦ ਰੋਣ ਲੋਰ ਗਨ, ਜੇ ਭੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਗਨ? ਜੇ ਉਦਾਸ ਭਗਿਸੁਮ ਰਹ ਰਹੇ ਗਨ? ਜਿਹੜੇ ਝਗੜਿਆਂ 'ਚ ਖੈਂਦੇ ਗਨ? ਜਿਨਹਾਂ ਰੋਲ ਚਿਤਾਵਾਂ ਗਨ? ਜਿਨਹਾਂ ਦੇ ਝਰੀਟਾਂ ਵੱਜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗਨ? ਜਿਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਲਾਲ ਗਨ? ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤਾ ਮਮਾਂ ਮੈਯ ਦੀ ਬੋਲ ਤੇ ਬਰਬਾਦ ਰਹਦੇ ਗਨ, ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਮਿਲੇ-ਜੁਲੇ ਜਾਮ ਖੀਦੇ ਗਨ ।

੩੧ ਜਦੋਂ ਮੈਯ ਲਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਿਆਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਝਿਲਮਾਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਡੋਲਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਤੀਬਰ ਟਿੱਛਾ ਨਾ ਰਹੇ । ੩੨ ਆਖੀਰ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਖ ਵਾਂਗ ਡੰਗ ਆਰੇਗਾ, ਇੱਕ ਆਜਗਰ ਵਾਂਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਹਿਰ ਚੜ੍ਹਾਵੇਗਾ ।

੩੩ ਤੁਸੀਂ ਆਜੀਬ ਗੱਲਾਂ ਵੇਖੋਗੇ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਗੁਝਲਦਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ । ੩੪ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਲੋਟ ਜਾਵੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਯੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਤੁਫਾਨੀ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਏ ਹੋ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਗਿਸੁਮ ਹੋਵੇਗਾ ਰਿ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਗਾਜ ਉਤੇ ਲੋਟੇ ਹੋ । ੩੫ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ, “ਰਿਸੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਰਿਆ, ਧਰ ਮੈਨੂੰ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲਗੀ । ਉਹ ਵੱਚ ਗਏ, ਧਰ ਮੈਂ ਬਿਯਾਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ । ਮੈਂ ਰਦੋਂ ਜਾਗਾਂਗਾ, ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਾਮ ਖੀ ਮੌਰਾਂ ।”

-੧੯-

੨੪ ^੧ਬਦ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋੜ ਨਾ ਰਹੇ, ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗਤ ਵਿੱਚ ਗਹਿਣ ਦੀ ਲੋਚਾ ਨਾ ਰਹੇ । ^੨ਉਹ ਆਖਣੇ ਦਿਲਾਂ ਆਦਰ ਬਦੀ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਗਨ । ਉਹ

ਮਿਰਫ ਭੁਮੀਬਤਾਂ ਖੜੀਆਂ ਰਰਨ ਬਾਰੇ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਰਦੇ ਗਨ ।

-੨੦-

^੩ਇੱਕ ਘਰ ਸਿਫਾਣਥ ਦੁਆਰਾ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਸੁਝ ਨਾਲ ਮਜਬੂਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ^੪ ਆਤੇ ਗਿਆਨ ਰਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਆਖ ਆਤੇ ਸੁੰਦਰ ਖਜਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

-੨੧-

^੫ਇੱਕ ਸਿਫਾਣੇ ਆਦਮੀ ਰੋਲ ਮਗਨ ਤਾਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਇੱਕ ਗਿਆਨ ਵਾਨ ਆਦਮੀ ਸਰਤੀ ਵੱਧਾਉਂਦਾ ਹੈ । ^੬ ਯੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਰਗ ਦਰਮਨ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਜਿੱਤਣ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਮਲਾਹਕਾਰ ਚਾਹੀਦੇ ਗਨ ।

-੨੨-

^੭ਮੁਰਖ ਲਈ ਸਿਫਾਣਥ ਬਹੁਤ ਖੋਚੀਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਰਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਗਨ, ਉਸ ਰੋਲ ਆਖਣ ਲਈ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।

-੨੩-

^੮ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਨੁਰਮਾਨਦੇਹ ਵਿਉਂਤਾਂ ਵਿਉਂਤੇ, ਇੱਕ ਮਾਜਮੀ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ^੯ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਧਾਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਗਨ ਆਤੇ ਲੋਰੀਂ ਮਖੋਲੀ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਰਦੇ ਗਨ ।

-੨੪-

^{੧੦} ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਭੁਮੀਬਤ ਵੇਲੇ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ।

-੨੫-

^{੧੧} ਜੇਰ ਰੋਈ ਰਿਸੇ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਆਰ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ^{੧੨} ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸੱਚਦੇ, “ਇਹ ਮੇਰਾ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ।” ਯਹੋਵਾਹ ਸਭ ਰੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਰੁਝ ਰਿਉਂ ਰਰਦੇ ਹੋ । ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰਰਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਰਰਨੀਆਂ ਆਨੁਸਾਰ ਟਿਨਾਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

-੨੬-

^{੧੩} ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਸਹਿਦ ਖਾਉ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਤਾਜਾ ਸਹਿਦ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਮਿੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ^{੧੪} ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਗਿਆਨ ਆਤੇ ਸਿਫਾਣਥ ਤੁਹਾਡੀ ਰੂਹ ਲਈ ਮਿੱਠੇ

ਜਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਿਆਣੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਭਵਿੱਖ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਮੀਦ ਹੋਵੇਗੀ।

-੨੭-

^{੧੪} ਰਿਸੇ ਆਖਰਾਧੀ ਵਾਂਗ, ਧਰਮੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹੋ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੰਨ੍ਹੋ ਨਾ ਭਾਰੋ।
^{੧੬} ਰਿਉਰਿ ਇੰਚ ਧਰਮੀ ਵਿਯਕਰਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੱਤ ਵਾਹੀ ਡਿੱਗ ਪਏ, ਆਖਰਾਰਾਹ ਉੱਠ ਖੌਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਦੁਸਟ ਲੋਕ ਲੜਖਹੁਰੇ ਡਿੱਗ ਖੌਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਆਉਦੀਆਂ ਹਨ।

-੨੮-

^{੧੭} ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਦੇਖੋ ਖੁਸ਼ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਡਿੱਗੇ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ ਨਾ ਹੋਵੋ।^{੧੮} ਰਿਉਰਿ ਜੇ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਲਵੋ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਉਹ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਤੋਂ ਹਟਾ ਲਵੇ।

-੨੯-

^{੧੯} ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਰਾਹਣ ਧਰਮਾਨ ਨਾ ਹੋਵੋ, ਦੁਸਟ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਨਾ ਰਹੋ ਆਮ ਰੱਖੋ ਰਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰਨੀ ਪਏ।^{੨੦} ਰਿਉਰਿ ਇੰਚ ਬਦ ਇਨਮਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਭਵਿੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਤੇ ਦੁਸਟ ਦਾ ਦੀਵਾ ਬੁਝਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

-੩੦-

^{੨੧} ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਗਾਜੇ ਤੋਂ ਡਰੋ। ਅਤੇ ਵਿਦਰੋਹੀਆਂ ਦਾ ਮੰਗ ਨਾ ਕਰੋ।^{੨੨} ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਥਾਗੀ ਬਿਨਾ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤਿਆ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੋਠ ਜਾਣਦਾ ਉਹ ਰਿਸ ਬਿਧਤਾ ਨੂੰ ਝੱਲਣਗੇ।

ਹੋਰ ਸਿਆਣੇ ਰਗਉਤਾਂ

^{੨੩} ਇਹ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਸਬਦ ਹਨ:
ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੇਲਾਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਰਕੇ ਖੱਬ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।^{੨੪} ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਆਖਰਾਧੀ ਨੂੰ ਆਖਦਾ, “ਤੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਹੈ।” ਅਜਿਹਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਾਧਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਮਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਨਗੀਆਂ।^{੨੫} ਧਰ ਜੇ ਕੋਈ ਨਿਆਂਕਾਰ ਰਿਸੇ ਦੋਸੀ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧਰਮ ਦਾ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਵੱਧੇਰੇ ਅਸੀਸਾਂ ਪੁਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।
^{੨੬} ਸਿੰਧਾ ਉੱਤਰ ਦੋਣਾ ਰਿਸੇ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਚੁੰਮਣ ਵਾਂਗ ਹੈ।

^{੨੭} ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਬਾਹਰਲਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਖੋਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਲਵੋ, ਤਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰੋ।

^{੨੮} ਬਿਨਾਂ ਰਿਸੇ ਰਾਹਣ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਗਵਾਹੀ ਨਾ ਦਿਉ, ਆਪਣੇ ਹੀ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਛਲ ਨਾ ਕਰੋ।

^{੨੯} ਇਹ ਨਾ ਆਖੋ, “ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰਾਂਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਜੇ ਕੁਝ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

^{੩੦} ਮੈਂ ਇੰਚ ਆਲਮੀ ਬੰਦੇ ਦੇ ਖੋਤ ਰਾਹੀਂ, ਬਿਨਾਂ ਸੁਝ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਗੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਿਆ।^{੩੧} ਉਹ ਖੋਤ ਕੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਆਗ ਫੂਮ ਹੋਏ ਵੱਧ ਉਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਚਾਰ ਦੀਵਾਹੀ ਢੰਡੀ ਹੋਈ ਸੀ।

^{੩੨} ਅਤੇ ਮੈਂ ਜੇ ਵੇਖਿਆ ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੋਚਿਆ ਅਤੇ ਇੰਚ ਸਬਰ ਸਿੱਖਿਆ:^{੩੩} ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਨੀਦ, ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਝਪਰੀ, ਕੰਮ ਤੋਂ ਬੋਝਾ ਜਿਹਾ ਆਰਾਮ,^{੩੪} ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਗਰੀਬ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਰੂਰਤ ਮੰਦ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਰਿਸੇ ਡਰੈਤ ਦੁਆਰਾ ਲੁੱਟ ਲੇ ਗਏ ਹੋਵੋ।

ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਿਆਣੇ ਰਗਉਤਾਂ

^੧ ਇਹ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਰਗਉਤਾਂ ਹਨ, **੨੫** ਹਿਜਰੀਯਾਹ, ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ।

^੨ ਕੁਝ ਖਾਮ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਧਰ ਗਾਜੇ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਛਾਣ-ਬੀਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੈ।

^੩ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਧਤਾ ਲਗਾ ਮੱਰਦਾ ਰਿ ਆਰਾਮ ਬਿਨਾ ਉੱਚਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਧਰਤੀ ਬਿਨੀ ਚੁੰਘੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਗਾਜੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ।

^੪ ਤੁਹਾਡੀ ਚਾਂਦੀ ਚੇ ਅਸੁੰਧਤਾ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਚ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਸ ਨਾਲ ਭਾਡੇ ਬਣਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।^੫ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਗਾਜੇ ਦੀ ਕਚਿਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿਉਗੇ, ਨੇਕੀ ਰਾਹੀਂ ਉਸਦਾ ਤਖਤ ਮਜਬੂਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

^੬ ਗਾਜੇ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਫੜ੍ਹਾਂ ਨਾ ਭਾਰੋ। ਇਹ ਨਾ ਆਖੋ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਪੁਰਸਿੰਧ ਵਿਯਕਰਤੀ ਹੋ।^੭ ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਰਿ ਗਾਜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੁਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਵੇ, ਬਜਾਣੇ ਇਸਦੇ ਰਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਚਿਰੀ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਆਖਮਾਨਿਤ ਕਰੇ।

^੮ ਰਿਸੇ ਨਿਆਂਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕਾਹਲ ਨਾ ਕਰੋ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਦੇਖਿਆ। ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਲਤ ਮਾਬਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਹੋਵੇਗੀ।

^੯ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮਾਮਿਲ ਹੋ, ਤਾਂ ਨਿਸਚਾ ਕਰੋ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ।^{੧੦} ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਮਮਾਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਬਦਨਾਮੀ ਕਰੇ ਵੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

^{੧੧} ਮਹੀ ਸਮੇਂ ਮਹੀ ਗੱਲ ਆਪਣਾ ਚਾਂਦੀ ਵਿੱਚ ਮੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਮੁਨਿਹਰੀ ਮੋਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।^{੧੨} ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਸਿਆਣੇ

ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਝਿੜਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋਗੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਰੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੀਆਂ।

¹³ ਇੱਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਉਨਹਾਂ ਲਈ ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ, ਵਾਢੀ ਦੀ ਹੁੱਤ ਵਿੱਚ ਠੰਡੀ ਵਾਫ਼ੜ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰੁਚਲਿਤ ਕਰਦਾ।

¹⁴ ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਮੰਗਾਤਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਧਰ ਦਿੰਦੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਉਹ ਉਨਹਾਂ ਬਦਲਾਂ ਅਤੇ ਹਵਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਵਰੱਖਾਂ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ।

¹⁵ ਘੋਰਜ ਭਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਦੀ ਮੋਚ ਨੂੰ ਬਦਲ ਮੱਕਰੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਹਾਰਮ ਦੀ ਮੋਚ ਨੂੰ ਵੀ। ਕੇਮਲ ਗੱਲਬਾਤ ਬਹੁਤ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

¹⁶ ਸਹਿਦ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਧਰ ਇਸਦਾ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਨ ਨਾ ਕਰ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ।

¹⁷ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਘਰ ਬਹੁਤਾ ਆਉਣ ਜਾਣ ਨਾ ਕਰੋ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਕ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਵੇਗਾ।

¹⁸ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ, ਉਹ ਹਥੋੜੇ, ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਤਲਵਾਰ ਜਾਂ ਤਿੱਖੇ ਤੀਰ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ¹⁹ ਮੁਮੀਬਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਝੂਠੇ ਬੰਦੇ ਉੱਤੇ ਕਦੇ ਨਿਰਭਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਦੁੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦੰਦ ਜਾਂ ਜਖਮੀ ਹੋਏ ਧੈਰ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

²⁰ ਕਿਸੇ ਉਦਾਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਕੇ ਸੁਣਾਉਣਾ ਠੰਢ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਲਾਗੂਣ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਟ ਉੱਤੇ ਮਿਰਕਾ ਪਾਉਣ ਵਾਂਗ ਹੈ।

²¹ ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਦੁਸਮਣ ਭੁੱਖਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਦਿਓ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਖਿਆਲਾਮਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਖੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਿਓ।

²² ਕਿਉਂ ਜੇ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਮਿਰ ਤੇ ਮਚਦੇ ਕੋਲਿਆਂ ਦਾ ਢੋਰ ਲਾਉਣ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਅਯੋਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਵੇਗਾ।

²³ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹਵਾ ਮੀਂਹ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੰਦਿਆ ਚੁਗਲੀ ਗੁੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

²⁴ ਝਗੜਾਨੂ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਅਰ ਮਾਝਾ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਛੱਤ ਤੇ ਖੁੰਜੇ 'ਚ ਮੈਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

²⁵ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡਿਓ ਆਉਂਦੀ ਚੰਗੀ ਖਬਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਖਤ ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਠੰਡਾ ਪਾਣੀ।

²⁶ ਇੱਕ ਧਰਮੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦਾ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਡਿੱਗਣਾ ਮੈਲੇ ਝਰਨੇ ਜਾਂ ਦੁਸਿਤ ਖੂਹ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ।

²⁷ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹਿਦ ਖਾਣਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਲਈ ਆਦਰ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ।

²⁸ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਖੁਦ ਤੇ ਰਾਬੂ ਨਹੀਂ, ਬਿਨਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੰਧ ਵਾਲੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਸਹਿਰ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਮੁਰੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿਆਣੇ ਰਗਉਤਾਂ

੨੬ ¹ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਫ਼ ਧੈਣੀ ਜਾਂ ਵਾਢੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੀਂਹ ਧੈਣਾ, ਇੰਝ ਹੀ ਮੁਰਖ ਲਈ ਆਦਰ ਅਨਉਚਿਤ ਹੈ।

² ਇੱਕ ਬੇਅਰ ਚਿੱੜੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਉੱਡਦੀ ਆਬਾਬੀਲ ਵਾਂਗ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਣਧਿਕਾਰੀ ਸਰਾਧ ਹੈ — ਇਹ ਅਰਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ।

³ ਕੋੜਾ ਘੋੜੇ ਲਈ ਹੈ, ਲਗਾਮ ਗਯੇ ਲਈ ਅਤੇ ਬੈਂਤ ਮੁਰੱਖਾਂ ਦੀ ਖਿੱਟ ਲਈ ਹੈ।

⁴ ਇਹ ਬੜੀ ਮੁਸਕਿਲ ਸਥਿਤੀ ਹੈ: ਜੇ ਕੋਈ ਮੁਰਖ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਰੱਖਤਾ ਭਰਿਆ ਧਰਮਨ ਖੁੱਛੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਰੱਖਤਾ ਭਰਿਆ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮੁਰਖ ਹੀ ਜਾਯੋਗੇ; ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮੁਰੱਖਤਾ ਭਰਿਆ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਸਮਝੇਗਾ।

⁵ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਰਖ ਦੇ ਹੱਥ ਸੁਨੇਹਾ ਨਾ ਘੋਲੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਧੈਰ ਰਟਾਉਣ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਮੁਮੀਬਤ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ।

⁶ ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚ ਰਗਉਤ ਲੰਗੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਲੰਗ ਲੱਤ ਜਿੰਨੀ ਹੀ, ਬੇਰਾਮ ਹੈ।

⁷ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇੰਜ ਤੇਣੀ ਗੁਲੇਲ ਵਿੱਚ ਪੱਥਰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ।

⁸ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮੁਰਖ ਕੋਈ ਸਿਆਣੀ ਗੱਲ ਆਪਣੇ ਦੀ ਕੋਸਿਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਸਰਾਬੀ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਹਥੇਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਛਿਲਤਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸਿਸ ਕਰੇ।

⁹ ਕਿਸੇ ਮੁਰਖ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿਸਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ।

¹⁰ ਬਿਲਕੁਲ ਜਿਵੇਂ ਕੁੱਤਾ ਆਪਣੀ ਉਲਟੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਾ, ਇੰਝ ਹੀ ਮੁਰਖ ਆਪਣੀ ਮੁਰੱਖਤਾਈ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

¹¹ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਵੇਖਿਆ ਜੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਘੋਸਿਤ ਕਰੇ? ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਲਈ ਵੱਧੇਰੇ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

¹² ਆਲਮੀ ਬੰਦਾ ਆਖਦਾ ਹੈ "ਸੜਕ ਤੇ ਸੋਰ ਹੈ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਸੋਰ ਹੈ।"

¹³ ਆਲਮੀ ਬੰਦਾ ਇੱਕ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਿਸਤਰੇ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਸੇ ਪਰਤਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਆਪਣੀ ਚੁਲ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

¹⁴ ਆਲਮੀ ਬੰਦਾ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਭੋਜਨ ਦੀ ਥਾਲੀ ਤਾਂਟੀ ਲਿਜਾਂਦਾ, ਧਰ ਉਸਦਾ ਆਲਮੀਯਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਵਾਪਸ ਮੂੰਹ ਤਾਈਂ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਣ ਦਿੰਦਾ।

੧੬ ਆਲਮੀ ਬੰਦਾ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਾ ਹੈ । ਉਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਚਤੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਰਾਹਣ ਦੱਸ ਮੌਰਦੇ ਹਨ ।

੧੭ ਜਿਹੜਾ ਵਿਛਾਰੀ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਵੇ ਉਸ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕੁੱਤੇ ਦੇ ਕੰਨ ਖਿੱਚਦਾ ਹੋਵੇ ।

੧੮-੧੯ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਦੂਸਰੇ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਚਲਾਰੀ ਰਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਉਹ ਤਾਂ ਮਜ਼ਾਕ ਰਹ ਰਿਹਾ ਸੀ," ਉਹ ਉਸ ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਆਂਗ ਦੇ ਤੀਰ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

੨੦ ਜੇ ਆਂਗ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜਾਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਆਂਗ ਬੁਝ ਜਾਵੇਗੀ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਗਲੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਝਗੜਾ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

੨੧ ਸੜਿਆ ਰੋਲਾ ਰੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੱਥਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ । ਅਤੇ ਲੱਕੜੀ ਆਂਗ ਨੂੰ ਬਲਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਧੈਰਾ ਰਹਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਲੜਾਈ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ।

੨੨ ਚੁਗਲੀ ਰਹੀ ਸੁਆਦਲੇ ਭੋਜਨ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਇਹ ਆਦਮੀ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਚ ਡੂੰਘੀ ਵਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

੨੩ ਬਦ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸੁਵਰਤਤਾ ਬਿਲਕੁਲ, ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਢੱਕਣ, ਵਾਂਗ ਹੈ । ੨੪ ਇੱਕ ਦੁਸਮਣ ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਬਚੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ਼ ਰਹਦਾ ਹੈ । ਯਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਘਿਰਣਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । ੨੫ ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਚੰਗੀਆਂ ਲੱਗਣ । ਯਰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰੋ । ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਘਿਰਣਿਤ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । ੨੬ ਚਲਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਨਫਰਤ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ਼ ਰਹਦੀ ਹੈ, ਯਰ ਉਸ ਦੀ ਬਚੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਯਹਗਟਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ।

੨੭ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਟੋਭਾ ਖੁਟਦੇ ਹੋ, ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਯਵੇ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਧੱਬਰ ਨੂੰ ਰੋੜ੍ਹਦੇ ਹੋ, ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਇਹ ਮੁੜ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਰੁੜ੍ਹਕ ਜਾਵੇ ।

੨੮ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ ਰਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿਛਾਰੀ ਚਾਪਲੂਸੀ ਕਰੇ ਉਹ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਰਾਹਣ ਬਣਦਾ ਹੈ ।

੨੯ **੨** ਕਲ ਬਾਰੇ ਫੜ੍ਹਾਂ ਨਾ ਖਾਰੇ । ਕੋਣ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਦਿਨ ਕੀ ਲਿਆਵੇਗਾ ।

੩੦ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਉਸਤਤ ਨਾ ਕਰੋ । ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਰਹਨ ਦਿਓ ।

੩੧ ਧੱਬਰ ਭਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਤੇ ਨੂੰ ਚੁੱਰਣਾ ਯੋਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਯਰ ਰਿਸੇ ਗੁਸੈਲੇ ਮੁਰਖ ਵੱਲੋਂ ਧੈਰਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਮੁਸੀਬਤ ਮਹਾਰਨੀ ਹੋਰ ਵੀ ਯੋਧੀ ਹੈ ।

੩੨ ਗੁੱਸਾ ਜਾਲਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰੋਧ ਗੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਟੀਰਥਾ ਆਂਗੇ ਕੋਣ ਖਲੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ।

੩੩ ਲੁਕਵੇਂ ਖਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੇ ਝਿੜਕਿਆ ਜਾਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ।

੬੭ ਮੌਰਦਾ ਦੋਸਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਖੁਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ, ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੋਧਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਹੜਾ ਵਿਛਾਰੀ ਤੁਹਾਡੀ ਚਾਪਲੂਸੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮੌਰਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿਆਰ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ।

੭੮ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਢਿੱਡ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਦ ਖਾਣਾ ਵੀ ਧਰਮਦ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਯਰ ਕੋੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਸੁਆਦੀ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਭੁੱਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ।

੭੯ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਆਪਣਾ ਘਰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਇੰਘਰ-ਉਘਰ ਘੁੰਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ, ਉਹ ਚਿੜੀ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜੇ ਆਪਣਾ ਆਲਗੁਣਾ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ।

੮੦ ਆਤਰ ਅਤੇ ਖੁਸਬੂਦਾਰ ਯੂਫ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਦੋਸਤੀ ਦੀ ਮਿਠਾਸ ਸੱਚੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

੮੧ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਵਿਸਾਰੋ । ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹੋ ਤਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦੂਰ ਵੱਸਦੇ ਭਰਾ ਖਾਸ ਨਾ ਜਾਓ । ਹੱਥ ਜਿੰਨਾ ਦੂਰ ਗੁਆਂਢੀ, ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਭਰਾ ਨਾਲੋਂ, ਬਿਹਤਰ ਹੈ ।

੮੨ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਸਿਆਣੇ ਬਣੋ । ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲੇਗੀ । ਫੇਰ ਮੈਂ ਹਰ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇ ਮੌਰਦਾ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਤਿਰਮੌਰਦਾ ਹੈ । ਮੈਂ ਉਘਘੁਰਤ ਜਵਾਬ ਦੇ ਮੌਰਦਾ ਹਾਂ ।

੮੩ ਇੱਕ ਸਿਆਣਾ ਆਦਮੀ ਮੁਸੀਬਤ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਇਸ ਤੋਂ ਧਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਯਰ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਆਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਸੱਟ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ।

੮੪ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਲਘਾਦਾ ਲੈ ਲਵੋ ਜੇ ਅਨਜਾਣੇ ਵਿਛਾਰੀ ਦੇ ਕਰਜੇ ਦੀ ਜਿੰਮੇਦਾਰੀ ਲੈਂਦਾ, ਯਰ ਧੱਬਰ ਕਰੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿਛਾਰੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਵਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਜੇ ਅਨਜਾਣੀ ਯੋਰਤ ਦੀ ਜਿੰਮੇਦਾਰੀ ਕੁੱਰਦਾ ।

੮੫ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੁਵਖਤ ਹੀ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਦਾ, ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਇੰਝ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਾਧ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ।

੮੬ ਉਹ ਖਤਨੀ ਜਿਹੜੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੜਾਈ ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ ਧਰਮੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਖਾਣੀ ਵਰਗੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਰਮਾਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਟਧਕਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਦਾ । ੮੭ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਉਨਾ ਹੀ ਯੋਧਾ ਜਿੰਨਾ ਗਵਾ ਨੂੰ ਵਗਣੇ ਰੋਕਣਾ ਜਾਂ ਤੇਲ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜ੍ਹਨਾ ।

੮੮ ਲੋਕੀ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਛੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚਾੜ੍ਹ ਤੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਕੋਲੋਂ ਸਿਖਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ।

੮੯ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਏਗਾ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਸੁਆਮੀ ਦੀ ਸਾਮਠਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੰਜ ਤ ਹਾਮਿਲ ਰੇਗਾ ।

੯੦ ਜਿਵੇਂ ਖਾਣੀ ਆਦਮੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਘੁਰਤਿਘੁਰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ, ਇੰਝ ਹੀ ਦਿਲ ਆਦਮੀ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਨੂੰ ਘੁਰਤਿਘੁਰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

੨੦ ਲੋਕ ਤਾਂ ਬਸ ਰਬਰ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਮੇਂਦ ਦਾ ਸਥਾਨ
ਯੇਹੋ ਤੇ ਆਗੀ ਗੁਮੇਮਾ ਇਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਲੋਚਦੇ
ਹਨ।

੨੧ ਲੋਕੀ ਸੇਨੇ ਯੇਹੋ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਰਨ ਲਈ ਯੱਗ ਦੀ
ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੰਦੇ ਦੀ ਧਰੱਖ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ
ਮਿਲੀ ਉਸਤਤ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

੨੨ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਮੁਰਖ ਨੂੰ ਖੀਹ ਮੱਕਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਝ
ਖੀਹ ਮੱਕਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਖੋਟਣੇ ਨਾਲ ਰਣਕ ਨੂੰ ਖੀਹਦੇ ਹੋ,
ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਦੀ ਮੁਰੱਖਤਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ
ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ।

੨੩ ਧਰੁਧਰ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਗਲਤ
ਥਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਯੇਹੋ ਧਰੁਧਰ ਵੱਲ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦਿਓ।

੨੪ ਦੋਲਤ ਗੁਮੇਮਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਤਾਜ
ਇੰਦਰ ਖੀੜੀ ਤੋਂ ਯਾਗੀ ਖੀੜੀ ਤਾਈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ੨੫ ਜਦੋਂ
ਤੁਸੀਂ ਸੁੱਚਾ ਆਗ ਇੰਦਰੁਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਯੇਹੋ ਤਦ ਤਾਜ
ਆਗ ਧਰੁਗਟਦਾ ਹੈ ਯੇਹੋ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਤੋਂ ਧਰੁਗੀਆਂ ਤੋਂ
ਆਗ ਇੰਦਰੁਰ ਕਰਦੇ ਹੋ। ੨੬ ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਲਿਆਂ ਦੀ ਉੱਨ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੱਢੇ ਧਰੁਦਾਨ ਰੋਗੀ ਯੇਹੋ ਤੁਸੀਂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਵੇਚਦੇ
ਜਮੀਨ ਖਰੀਦ ਮੱਕਦੇ ਹੋ। ੨੭ ਤੁਹਾਡੇ ਯੇਹੋ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰੁਦਾਨ
ਲਈ ਖੀਣ ਵਾਸਤੇ ਬੱਕਰੀ ਦਾ ਕਾਫੀ ਦੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ
ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਨੌਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਿਹਤਮੰਦ ਬਣਾਵੇਗਾ।

੨੮ ਦੁਸਟ ਵਿਯਾਕਤੀ ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਧਰ ਧਰਮੀ
ਲੋਕ ਸੇਰ ਵਾਂਗ ਹੋਮਲੇਮੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

੨੯ ਜਦੋਂ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਹੀਣ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਦੇ ਸਾਮਰ
ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਕਤੀ
ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਯੇਹੋ ਮੁਝਵਾਨ ਹੁੰਦਾ, ਇੰਦਰ ਯੱਠੇਲ
ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯਾਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੩੦ ਜਿਹੜਾ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਜੁਲਮ ਕਰਦਾ, ਉਸ ਸਖਤ
ਧਾਰਿਸ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

੩੧ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਧਰੁਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਬਦ
ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਧਰ ਜਿਹੜੇ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ
ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਜੁਲਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੩੨ ਖੁਰੇ ਖੰਦੇ ਨਿਰਧੰਖਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਧਰ ਜਿਹੜੇ
ਖੰਦੇ ਆਗਵਾਹ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ
ਹਨ।

੩੩ ਜਿਹੜਾ ਗਰੀਬ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ
ਯੇਹੋ ਆਮੀਰ ਆਦਮੀ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਯਾਗ ਟੇਢੇ-ਮੇਢੇ
ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

੩੪ ਮੁਝਵਾਨ ਖੁੱਤਰ ਨੇਮ ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਧਰ ਉਹ ਜਿਹੜਾ
ਬੇਰਾਗ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਕਰਦਾ, ਆਪਣੇ ਧਿਉ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜਤ
ਕਰਦਾ ਹੈ।

੩੫ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਯੋਥਾ ਕਰੋ ਯੇਹੋ ਆਮੀਰ ਹੁੰਦੇ
ਹੋ ਯੇਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਮੋਂ ਵਿਯਾਜ ਦੀ ਉੱਚੀ ਦਰ ਵਸੂਲ ਕਰਦੇ
ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਦੋਲਤ ਗੁਆ ਬੈਠੋਗੇ। ਇਹ ਉਸ ਦੁਸਟ

ਖੰਦੇ ਕੋਲ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੩੬ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਕਤੀ ਨੇਮ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਂਦਾ, ਉਸ ਦੀਆਂ
ਧਰੁਗਵਾਨਵਾਂ ਵੀ ਧਰੁਮੇਸੁਰ ਲਈ ਖਿਰਟਿਤ ਹਨ।

੩੭ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਕਤੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ
ਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਹੀ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਰ
ਜਿਸ ਵਿਯਾਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੇਸ ਨਹੀਂ, ਚੰਗਾ ਵਿਰਮਾ
ਧਰੁਧਰ ਕਰੇਗਾ।

੩੮ ਆਮੀਰ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਸਿਯਾਣਾ ਹੋ
ਮੱਕਦਾ, ਧਰ ਗਰੀਬ ਜੇ ਕਿ ਸਿਯਾਣਾ ਹੋਵੇ ਸਿੱਧਾ ਉਸ ਗਰੀਬ
ਵੇਖ ਮੱਕਦਾ ਹੈ।

੩੯ ਜਦੋਂ ਧਰਮੀ ਲੋਕ ਜਿੱਤਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ ਧਰੁਮੰਨ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਹਰ
ਕੋਈ ਛੁਪਣਾਗਾਹ ਵਿੱਚ ਚੱਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੪੦ ਜਿਹੜਾ ਖੰਦਾ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ
ਕਰੇ, ਉੱਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ
ਕਬੂਲਦਾ ਯੇਹੋ ਤਿਆਗਦਾ ਹੈ ਮਿਹਰ ਧਰੁਧਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੪੧ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਕਤੀ ਗੁਮੇਮਾ ਇੰਦਰੁਦਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
ਧੰਨ ਹੈ, ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਕਤੀ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਕੋਰੋ
ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਦਾ ਸਾਗਮਣਾ ਕਰਦਾ।

੪੨ ਇੰਦਰ ਦੁਸਟ ਵਿਯਾਕਤੀ ਦਾ ਗਰੀਬ ਕੰਮ ਤੇ ਸਾਜ
ਕਰਨਾ, ਗਰਜਦੇ ਸੇਰ ਜਾਂ ਗੁਮੇਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿੱਛ ਵਾਂਗ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੪੩ ਜਿਸ ਸਾਮਰ ਕੋਲ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਉਹ
ਯੱਤਿਆਚਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਸਾਮਰ ਦੋਲਤ
ਬਦ-ਕਰਮਾਂ ਗਰੀਬ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ
ਚਿਰ ਸਾਮਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੪੪ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਕਤੀ, ਕਤਲ ਕਰਨ ਕਾਰਣ ਕਸਟ
ਝੱਲਦਾ ਹੈ ਮਰਨ ਤੀਰ ਸਾਂਤੀ ਧਰੁਧਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।
ਯਾਜਿਹੇ ਵਿਯਾਕਤੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾ ਕਰੇ।

੪੫ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਕਤੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਹੈ। ਧਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਯਾਗ ਟੇਢੇ-ਮੇਢੇ
ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਯਾਗਨਰ ਤਿੰਗ ਖੈਣਗੇ।

੪੬ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਕਤੀ ਆਪਣੀ ਜਮੀਨ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇ
ਆਪਣੀ ਮਜਦੂਰੀ ਦਾ ਫਲ ਧਰੁਧਰ ਕਰੇਗਾ, ਧਰ ਜਿਹੜਾ
ਵਿਯਾਕਤੀ ਵਿਯਾਕਤੀ ਮੱਕਦੀ ਖਿੱਛੇ ਭੱਜੇ ਉਹ ਗਰੀਬ ਹੀ
ਕਰੇਗਾ।

੪੭ ਇੰਦਰ ਇਮਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਮੱਚਮੁੱਚ ਧੰਨ ਹੈ, ਧਰ
ਜਿਹੜਾ ਆਮੀਰ ਬਣਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਕਰੇ, ਸਜਾ ਤੋਂ
ਬਚ ਨਹੀਂ ਖਾਵੇਗਾ।

੪੮ ਧੰਧਧਧ ਕਰਨਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਧਰ ਕੋਈ ਦੇ ਇੰਦਰ
ਟੁਕੜੇ ਖਾਤਰ ਆਦਮੀ ਉਹ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਗਲਤ ਹੈ।

੪੯ ਇੰਦਰ ਕਰਮੀ ਗੁਮੇਮਾ ਦੋਲਤ ਮਮੋਟਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ,
ਧਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਗਰੀਬੀ ਉਸਦਾ ਇੰਦਰੁਦਾਰ ਕਰ
ਕਰੀ ਹੈ।

੨੩ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦੁਸਰੇ ਨੂੰ ਝਿੜਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਖਿਆਲ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਲਈ ਉਂਚੀਆਂ ਫੜ੍ਹਾਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈ।

੨੪ ਉਹ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਾਧਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜੁਗਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਆਖਦਾ, “ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ!” ਉਸ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦਾ ਮਾਝੀਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦਾ ਹੈ।

੨੫ ਨਾਲਚੀ ਆਦਮੀ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣਾ, ਉੱਨਤੀ ਕਰੇਗਾ।

੨੬ ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਮੂਰਖ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਸਿਆਣਪਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

੨੭ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ।

੨੮ ਜਦੋਂ ਦੁਸਟ ਲੋਕ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਲੋਕੀਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਢੁਘਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਧਰਮੀ ਲੋਕ ਉੱਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੨੯ ਇੱਕ ਜਿੱਦੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਝਿੜਕ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਦਾ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸੱਕਦਾ।

੩ ਜਦੋਂ ਧਰਮੀ ਲੋਕ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਲੋਕ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਦੋਂ ਹੋਰੇ ਭਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ ਰਾਜਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੩ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਸਿਆਣਪ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਕਰਦਾ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਵੇਸਵਾਦਾਂ ਦਾ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਗੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

੪ ਜਿਹੜਾ ਰਾਜਾ ਨਿਯਮੀ ਹੋਰੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਸਿਮਵਤ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੰਦਾ।

੫ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀ ਚਾਪਲੂਸੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਹੀ ਖੈਰਾਂ ਲਈ ਜਾਲ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

੬ ਇੱਕ ਬਦ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਖਾਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਨੇਕ ਇਨਸਾਨ ਗਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

੭ ਧਰਮੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰੀਬ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰਿਵੋ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ, ਪਰ ਦੁਸਟ ਇਨਸਾਨ ਅਗਿਆਨੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

੮ ਮੁਖੋਲੀ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਦੰਗਾ-ਫਸਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਆਣਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਸਾਂਝੀ ਨੂੰ ਖੁਨਰ ਮਥਾਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੯ ਸਿਆਣਾ ਆਦਮੀ ਮੂਰਖ ਨੂੰ ਕਚਿਹਰੀ 'ਚ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੂਰਖ ਤੈਸ 'ਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਸਿਆਣੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮੰਤ੍ਰਮੁਟੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

੧੦ ਕਾਤਲ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

੧੧ ਇੱਕ ਮੂਰਖ ਬੰਦਾ ਛੇਤੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਖੀਰਜਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਤੇ ਕਾਬੂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

੧੨ ਜੇ ਕੋਈ ਗਾਰਬ ਝੂਠ ਸੁਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬੁਝੇ ਹੋਣਗੇ।

੧੩ ਗਰੀਬ ਵਿਯਕਰਤੀ ਅਤੇ ਮਤਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੱਲ ਮਾਝੀ ਹੈ: ਯਹੋਵਾਹ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੧੪ ਜੇ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਨਿਯਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇਰ ਤੱਕ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ।

੧੫ ਬੈਤ ਅਤੇ ਝਿੜਕ ਸਿਆਣਪ ਖਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਆਪ ਮੁਗਰਾ ਛੱਡਿਆ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਮਸਾਹੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

੧੬ ਜਦੋਂ ਦੁਸਟ ਲੋਕ ਉੱਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਪ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਧਰਮੀ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਤਨ ਹੁੰਦਾ ਵੇਖਣਗੇ।

੧੭ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਨੁਸਮਿਤ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਾਂਝੀ ਲਿਆਵੇਗਾ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖਰਮੰਨਤਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੮ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦਿਸਾ ਦਿਸਦੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਲੋਕ ਜੰਗਲੀਆਂ ਵਾਂਗ ਭੱਜਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਬਿਵਸਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਧੰਨ ਹੋਣਗੇ।

੧੯ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਨੌਕਰ ਕਦੇ ਸਬਰ ਨਹੀਂ ਸਿਖੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮਖੜ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਮੰਨੇਗਾ ਨਹੀਂ।

੨੦ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਨੂੰ, ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਬਿਨਾਂ ਮੋਚਿਆਂ ਖੋਲਦਾ ਹੈ? ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਮੂਰਖ ਲਈ ਵੱਧੇਰੇ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

੨੧ ਨੌਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬਚਧਨ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨਾਡ-ਖਿਆਲ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜਿੱਦੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੨ ਇੱਕ ਜਲਦੀ ਗੁੱਸੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਛੇਤੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਈ ਖਾਧ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

੨੩ ਅਖੰਡ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਲੈ ਆਉਂਦਾ, ਪਰ ਇੱਕ ਨਿਮਾਣਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਇੱਜਤ ਹਾਸਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੨੪ ਦੋ ਚਾਰ ਜਿਹੜੇ ਮਿਲਕੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇੱਕ ਦੁਸਰੇ ਦੇ ਦੁਸਮਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਚੋਰ ਦੂਜੇ ਚੋਰ ਨੂੰ ਧਮਕਾਏਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਚਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਮੱਚ ਖੋਲਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹਿਲਾ ਖੋਲ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇਗਾ।

੨੫ ਤੁਰ ਇਨਮਾਨ ਲਈ ਇੰਚ ਫੰਏ ਵਾਂਗ ਬਣ ਮੱਰਦਾ
ਜੈ। ਖਰ ਜਿਹੜਾ ਇਨਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਭਰੋਮਾ ਰੱਖਦਾ
ਮੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇਗਾ।

੨੬ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਾਮਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਲੋਚਦੇ ਹਨ। ਖਰ
ਯਾਦਮੀ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਹੀ ਨਿਕਲ ਯੁਗਾਧਤ ਰਹ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।

੨੭ ਯਰਮੀ ਲੋਕ ਝੂਠਿਆਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਯਾਦ
ਦੁਸਟ ਇਨਮਾਨ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ
ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਏ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ।

ਯਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਗੂਰ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਟਿਆਂ ਰਗਉਤਾਂ

੩੦ ੧ ਇਹ ਸਬਦ ਯਾਗੂਰ ਯਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਹਨ, ਉਸ
ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼: ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ
ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਰਿ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਮੱਰਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵਾਂ।

੨ ਮੈਂ ਯਾਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਬੇਵਕੂਫ ਹਾਂ, ਯਾਦ ਮੈਨੂੰ
ਕੋਈ ਮਨੁੱਖੀ ਗਿਆਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੩ ਮੈਂ ਸਿਫਾਟਿਯ ਨਹੀਂ
ਸਿੱਖੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਯਾਰਮਿਰ ਗਿਆਨ ਕਿੰਝ ਗਮਿਲ ਕਰ ਮੱਰਦਾ
ਹਾਂ। ੪ ਕੋਈ ਯਾਰਮ ਤਾਈਂ ਜਾਰੇ ਵਾਧਮ ਯਾਦਿਆ? ਰਿਮਨੇ
ਗਵਾ ਨੂੰ ਯਾਧਣੇ ਗੱਬਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਚਤਰ ਰੀਤਾ? ਰਿਮ ਨੇ
ਯਾਧਣੇ ਚੋਲੇ ਨਾਲ ਯਾਦੀ ਨੂੰ ਇੰਚਤਰ ਰੀਤਾ? ਰਿਮਨੇ
ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਦਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਧਿਤ ਰੀਤਾ? ਉਸ
ਦਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ? ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ? ਜੇਕਰ
ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ!

੫ ਹਰ ਸਬਦ ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਚਾਰਦਾ ਹੈ ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ
ਹੈ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਨਹਾਂ ਲਈ ਮੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ
ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੬ ਉਸ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਦੀ
ਕੋਸਿਸ ਨਾ ਕਰੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵੇਗਾ
ਯਾਦ ਤੁਸੀਂ ਝੂਠੇ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਏ ਜਾਵੋਗੇ।

੭ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੇਥੋਂ ਦੇ ਉਧਾਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ
ਹਾਂ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ, ਮੇਰੀ ਖਾਤਰ
ਉਨਹਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰੀਂ। ੮ ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ
ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਯਾਦ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਬਹੁਤਾ ਯਮੀਰ ਬਣਾ ਯਾਦ
ਨਾ ਬਹੁਤਾ ਗਰੀਬ ਸਿਰਫ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜਿਨਹਾਂ ਦੀ
ਮੈਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲੋੜ ਹੈ। ੯ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਜਿਯਾਦਾ ਯਮੀਰ ਹੋਕੇ
ਤੈਨੂੰ ਭੁੱਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਯਾਦ ਇਹ ਖੁੱਛਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ,
ਯਰਮੇਸੂਰ ਕੋਈ ਹੈ? ਨਾਹੀ ਇੰਨਾ ਗਰੀਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ
ਮੈਨੂੰ ਚੋਰੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇ ਯਾਦ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਨਾਮ ਲਈ
ਸਰਮਸਾਰੀ ਲਿਯਾਵਾਂ।

੧੦ ਇੰਚ ਨੋਕਰ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਸੁਯਾਮੀ ਕੋਲ ਯਲੋਚਨਾ ਨਾ
ਕਰੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੁਯਾਮੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਾਧ ਦੇਵੇਗਾ ਯਾਦ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਇਸ ਦੀ ਯਾਦਗਿਰੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

੧੧ ਯਾਜਿਹੋ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਯਾਧਣੇ ਧਿਉ ਨੂੰ ਗਲਹਾਂ ਕੱਢਦੇ
ਹਨ ਯਾਦ ਯਾਧਣੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਧੰਨ ਨਹੀਂ ਯਾਧਦੇ।

੧੨ ਕੁਝ ਲੋਕ ਯਾਜਿਹੋ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਯਾਧਣੇ ਯਾਧ ਨੂੰ
ਧਵਿੰਤਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਯਰ ਜੋ ਯਾਧਣੀ ਹੀ ਗੰਦਗੀ ਤੋਂ ਸਾਫ
ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ।

੧੩ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ
ਉੱਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਯਾਦ ਝਿੱਮਣੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

੧੪ ਕੋਈਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੰਦ ਚਾਰੂ ਵਰਗੇ ਤਿੱਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ,
ਕੋਈਆਂ ਦੇ ਬੁੱਟਾ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰਾਂ ਜੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ
ਜੇ ਉਹ ਯਰਤੀ ਦੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਯਾੜ ਮੱਰਣ ਜਾਂ ਜਰੂਰਤਮੰਦਾਂ
ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਮੱਰਣ।

੧੫ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹਰ ਸੰਭਵ ਚੀਜ਼ ਲੈ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ
ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਯਾਧਦੇ ਹਨ, “ਮੈਨੂੰ ਦਿਓ, ਮੈਨੂੰ ਦਿਓ, ਮੈਨੂੰ
ਦਿਓ।” ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ
ਹੁੰਦੀਆਂ — ਯਮਲ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਦੇ
ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ: ੧੬ ਕਬਰ, ਖਾੜ ਕੁੱਖ, ਯਰਤੀ ਜਿਹੜੀ
ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦੀ ਲਈ ਧਿਯਾਮੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਯਾਦ ਗਰਮ ਯੱਗ
ਜਿਹੜੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਯਾਧਦੀ “ਬਸ।”

੧੭ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਯਾਧਣੇ ਧਿਤਾ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ
ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਯਾਧਣੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਮੰਨਣ ਤੋਂ
ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਸ ਦੇ ਲਈ
ਇਹ ਗੱਲ ਓਨੀ ਹੀ ਬੁਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੰਨੀ ਉਸ ਗਲਤ
ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਗਿਰਝਾਂ ਯਾਦ ਜੰਗਲੀ
ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੇ ਖਾ ਲਈਆਂ ਹੋਣ।

੧੮ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੰਚ ਗੱਲ
ਹਨ। ਯਾਦ ਚੋਖੀ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝ
ਮੱਰਿਆ। ੧੯ ਇੰਚ ਬਾਜ਼ ਦੇ ਉੱਡਣ ਦਾ ਤੀਰਾ, ਇੰਚ ਚੱਟਾਨ
ਉੱਤੇ ਸੱਥ ਦਾ ਖਿਮਰਨਾ, ਜਗਜ਼ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ
ਹੋਣਾ ਯਾਦ ਇੰਚ ਯਾਦਮੀ ਦਾ ਇੰਚ ਜਵਾਨ ਯੌਰਤ ਨਾਲ
ਹੋਣਾ।

੨੦ ਇੰਚ ਬਦਕਾਰ ਯੌਰਤ ਦਾ ਗਾਹ ਇਹ ਹੈ। ਉਹ ਖਾਂਦੀ
ਹੈ ਯਾਦ ਮੂੰਹ ਖੁੰਝਦੇ ਯਾਧਦੀ ਹੈ: “ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ
ਕੀਤਾ!”

੨੧ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਨਹਾਂ ਨਾਲ ਯਰਤੀ ਹਿੰਲ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ ਯਾਦ ਚੋਖੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਗਾਰ ਨਹੀਂ ਮੱਰਦੀ: ੨੨ ਇੰਚ
ਨੋਕਰ ਜੋ ਰਾਜਾ ਬਣੇ, ਯਾਦ ਇੰਚ ਮੁਰਖ ਜਿਸ ਕੋਲ ਖਾਣ
ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇ, ੨੩ ਇੰਚ ਵਿਯਾਗੀ ਹੋਈ ਯੌਰਤ ਜਿਸ ਨੂੰ
ਉਸਦਾ ਧਤੀ ਧਿਯਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਯਾਦ ਇੰਚ ਨੋਕਰਾਈ ਜੋ
ਯਾਧਣੀ ਮਾਲਕਣ ਦੀ ਜਗਹ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।

੨੪ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇਹ ਚਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀਆਂ ਹਨ,
ਗਲੇ ਵੀ ਇਹ ਸਿਫਾਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਫਾਟੀਆਂ ਹਨ:

੨੫ ਕੀੜੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਤਰੜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਯਰ ਫਿਰ
ਵੀ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਦੀਆਂ ਲਈ ਯਾਧਣਾ ਭੋਜਨ
ਇੰਚਤਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

੨੬ ਬਿੰਬੂ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਯਰ ਉਹ ਯਾਧਣੇ ਘਰ
ਚੱਟਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੨੭ ਟਿੱਡੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਯਰ ਫਿਰ ਵੀ
ਉਹ ਮੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਉਡਦੀਆਂ ਹਨ।

੨੮ ਕਿਰਲੀ ਜੋ ਕਿ ਇੰਚੋਂ ਗੱਥ ਨਾਲ ਫੜੀ ਜਾ ਮੱਰਦੀ ਹੈ,
ਯਰ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਸਾਰੀ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ
ਹਨ।

੨੯ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗੁਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਮੁੰਦਰ ਹੈ; ਯਮਲ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਜਿਹੜੀ ਮਾਗੀ ਚਾਲਾ ਚਲਦੀਆਂ ਗੁਣ।

੩੦ ਇੱਕ ਸ਼ੇਰ ਜੋ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਰਤਵਰ ਜਾਨਵਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਡਰਦਾ।

੩੧ ਹੁੰਦਾਰ ਨਾਲ ਤੁਰਦਾ ਤੁਰੜ,

ਇੱਕ ਬੱਚਰਾ,

ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਰਚਦਾ ਹੋਇਆ ਰਾਜਾ।

੩੨ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੁਰਖ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦੀ ਧਰਮੰਸਾ ਰਚਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਵੇਈ ਮੰਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮੂੰਹ ਤੇ ਚਥੇੜ ਮਾਰੋ।

੩੩ ਜਿੜਰਿਆ ਹੋਇਆ ਦੁੱਧ ਮੱਖਣ ਦਿੰਦਾ, ਨੱਕ ਤੇ ਮੁੱਰੀ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਖੂਨ ਵਗਦਾ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਧੈਂਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਜੇ ਨਮੁਣੇਲ ਦੀਆਂ ਸਿਆਣਿਆਂ ਰਹਾਉਤਾਂ

੩੧ ਇਹ ਸਾਜੇ ਨਮੁਣੇਲ ਦਿਆਂ ਸਿਆਣਿਆਂ ਰਹਾਉਤਾਂ ਗੁਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

੨ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਹੋ। ਉਹ ਖੁੱਤਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਖਿਆਰ ਰਚਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਖੁੱਤਰ ਹੋ ਜਿਸ ਦੇ ਜਨਮ ਲਈ ਮੈਂ ਧਰਮਬਨਾ ਰੀਤੀਆਂ ਮਨ। ੩ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਨੂੰ ਯੋਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਖਰਚ ਨਾ ਰਹੋ। ਯੋਰਤਾਂ ਸਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਰਚ ਦਿੰਦੀਆਂ ਗੁਣ, ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਰਹੋ। ੪ ਜੇ ਨਮੁਣੇਲ, ਸਾਜੇ ਲਈ ਮੈਂ ਘੀ ਖੀਣੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਨਾ ਹੀ ਸਾਮਰਾਂ ਲਈ ਬੀਯਾਰ ਖੀਣੀ।

੫ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੇਰ ਸਾਜਾ ਬਹੁਤੀ ਜਿਆਦਾ ਖੀਂਦਾ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਬਿਵਸਥਾ ਸੀ ਆਖਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਚ ਦੇਵੇਗਾ। ੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੀਯਾਰ ਦਿਓ ਜੋ ਨਮਣ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਗਮਗੀਨ ਗੁਣ। ੭ ਤਾਂ ਜੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਖੀਣ ਉਹ ਗਰੀਬੀ ਭੁੱਲ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਹ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਰਚਨਗੇ।

੮ ਜੇ ਵੇਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰਚ ਮੱਦਦਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਚਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਲਈ ਬੋਲੇ ਜਿਹੜਾ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਮੱਦਦਾ! ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਚੋ: ੯ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ, ਉਹੀ ਰਹੋ ਜੋ ਧਰਮੀ ਹੋਵੇ, ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦਾ ਲਈ ਨਿਆਂ ਸੁਰੱਖਿਤ ਰੱਖੋ।

ਸੰਖੁਰਣ ਧਤਨੀ

੧੦ ਵੇਣ ਇੱਕ ਮਦਾਚਾਰੀ ਯੋਰਤ *ਨੂੰ ਲੱਭ ਮੱਦਦਾ?

ਉਹ ਮੋਤੀਆਂ ਖੱਬਰ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਰੀਮਤੀ ਹੈ। †

੧੧ ਉਸ ਦਾ ਖਤੀ ਉਸ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਚ ਮੱਦਦਾ ਹੈ,

ਉਸ ਨੂੰ ਰਚੇ ਵੀ ਸਾਮਗਰੀ ਦੀ ਰਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

੧੨ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ,

ਉਸ ਲਈ ਨੇਰੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਬਚੀ ਨਹੀਂ।

੧੩ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ ਅਤੇ ਫਲੇਰਮ ਜਮਹਾ ਰਚਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

੧੪ ਉਹ ਵਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜਗਾਜ ਵਾਂਗ ਹੈ

ਉਹ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਈ ਭੋਜਨ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ।

੧੫ ਉਹ ਧਰਭਾਤ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਉੱਠਦੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਟੱਬਰ ਲਈ ਭੋਜਨ ਦਾ ਇੰਤਜਾਮ ਰਚਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨੋਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਹਿੱਸਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

੧੬ ਉਹ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਦੇਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਆਪਣੀ ਰਮਾਈ ਦੇ ਧੈਸਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤ ਰੇ ਯੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ।

੧੭ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰਚਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਤਾਰਤਵਰ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਮਾਰਾ ਰੰਮ ਰਚਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

੧੮ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਵਧਾਰ ਰਚਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਾਭ ਖੱਟਦੀ ਹੈ।

ਅਤੇ ਉਹ ਦੋਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਰੰਮ ਰਚਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

੧੯ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸੁਤ ਰਚਦੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਰੱਧੜਾ ਉਣਦੀ ਹੈ।

੨੦ ਉਹ ਖੁਲੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਚਦੀ ਹੈ।

੨੧ ਜਦੋਂ ਮਰਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਟੱਬਰ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ

ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਨਿੱਘੇ ਰੱਧੜੇ ਬਣਾਏ ਹੁੰਦੇ ਗੁਣ।

੨੨ ਉਹ ਚਾਦਰਾਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਨੰਘਾਂ ਤੇ ਵਿਛਾਉਂਦੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਮਲ-ਮਲ ਦੇ ਅਤੇ ਜਾਮਨੀ ਰੱਧੜੇ ਧਹਿਨਦੀ ਹੈ।

੨੩ ਹਰ ਵੇਈ ਉਸ ਦੇ ਖਤੀ ਦੀ ਇੰਜਤ ਰਚਦਾ

ਉਹ ਦੋਸ ਦੇ ਯਾਗੂਆਂ ਵਿੱਚ ਜਗਾ ਧਰਮਾਧਤ ਰਚਦਾ ਹੈ।

੨੪ ਉਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਵਧਾਰਨ ਹੈ। ਉਹ ਰੱਧੜੇ ਅਤੇ

ਸਾਤਰੇ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ

*੩੧:੧੦ ਮਦਾਚਾਰੀ ਯੋਰਤ ਜਾਂ, "ਇੱਕ ਮੱਜਣ ਯੋਰਤ।"

†੩੧:੧੦ ਧਦ ੧੦-੩੧ ਇਬਾਰਾਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਢਿਤਾ ਦਾ ਹੁਰ ਧਦ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ ਯਗਲੇ ਯੱਬਰ ਨਾਲ ਸੁਬੁ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਢਿਤਾ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਖੁਬੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਯਾਤੇ ਵਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਦੀ ਹੈ।

੨੫ ਯਾਤਮ-ਵਿਸਵਾਸ ਯਾਤੇ ਯਰਤਿਮਠਾ ਉਮਦਾ
ਯਹਿਗਵਾ ਗਨ,

ਉਗ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਮੋਚਰੇ ਗੱਮ ਮੱਚਦੀ ਹੈ।

੨੬ ਉਮ ਦਾ ਮੂੰਗ ਸਿਆਣਪ 'ਚ ਖੁਲ੍ਹਦਾ
ਉਮ ਦੀ ਜਬਾਨ ਵਿਸਵਾਸ ਯੋਗ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੰਦੀ
ਹੈ।

੨੭ ਉਗ ਰਦੇ ਵੀ ਯਾਲਮ ਨਹੀਂ ਰਚਦੀ।

ਉਗ ਯਾਧਣੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਦੀ
ਹੈ।

੨੮ ਉਮ ਦੇ ਬੱਚੇ ਉਮ ਦੀ ਇੱਜਤ ਰਚਦੇ ਗਨ ਯਾਤੇ ਉਮ ਨੂੰ
ਯੰਨ ਯਾਖਦੇ ਗਨ

ਉਮ ਦਾ ਧਤੀ ਉਮਦੀ ਯਰਮੰਮਾ ਰਚਦਾ ਹੈ।

੨੯ ਉਮ ਦਾ ਧਤੀ ਯਾਖਦਾ ਹੈ, “ਇੱਥੇ ਰਈ ਸਮਰੱਥ
ਯੋਰਤਾਂ ਗਨ

ਯਰ ਤੂੰ ਮੋਰੀਏ ਧਤਨੀਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਹੈ।”

੩੦ ਯਾਰਸਣ ਛਲੀ ਯਾ ਹੈ, ਯਾਤੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ।

ਯਰ ਜਿਹੜੀ ਯੋਰਤ ਯਹੋਵਾਗ ਤੋਂ ਭੈ ਖਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਮਤਤ
ਯੋਗ ਹੈ।

੩੧ ਉਮ ਨੂੰ ਉਗ ਇਨਾਮ ਦਿਓ ਜਿਸਦੀ ਉਗ ਯਯਿਚਾਰਨ
ਹੈ।

ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਮ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਮ
ਦੀ ਜਣ-ਸਾਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਉਮਤਤ ਰਚੇ।

ਉਪਦੇਸਰ

੧ ਟਿਗ ਸਬਦ ਉਪਦੇਸਰ ਵੱਲੋਂ ਹਨ। ਉਹ ਉਪਦੇਸਰ
 ੧ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦਾਉਦ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।
 ੨ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਰਬਗੀਣ, ਉਪਦੇਸਰ ਨੇ ਆਖਿਆ,
 ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਰਬਗੀਣ, ਸਭ ਕੁਝ ਯਰਬਗੀਣ ਹੈ।
 ੩ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਟਰਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੀ ਲਾਭ ਮਿਲ
 ਸੱਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ
 ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੀਆਂ

੪ ਇੱਕ ਧੀੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਧੀੜੀ ਆ ਜਾਂਦੀ
 ਹੈ, ਪਰ ਯਰਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ੫ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ
 ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਢੁਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਸੂਰਜ ਰਾਹੀਂ ਨਾਲ
 ਦੋਬਾਰਾ ਉਸੇ ਥਾਂ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ।

੬ ਗਵਾ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਵਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾ ਉੱਤਰ ਵੱਲ
 ਵਗਦੀ ਹੈ। ਗਵਾ ਹਰ ਥਾਮੇ ਖੁੰਬਦੀ ਹੋਈ ਵਗਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ
 ਗਵਾ ਮੁੜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਬਾਰਾ ਉਸੇ ਥਾਂ ਵੱਲ ਵਗਦੀ ਹੈ ਜਿਥੋਂ
 ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ।

੭ ਸਾਰੇ ਦਰਿਆ ਬਾਰ ਬਾਰ ਉਸੇ ਥਾਂ ਵੱਲ ਵਗਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਸਾਰੇ ਮੁਖੰਦਰ ਵੱਲ ਵਗਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੁਖੰਦਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ
 ਭਰਦਾ।

੮ ਟਿਗ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਬਰਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ, ਲੋਕ ਕਦੇ ਵੀ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
 ਅੱਖਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਮੰਤ੍ਰਮੁਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਵੇਖਣੇ ਨਹੀਂ
 ਹੁੰਦੀਆਂ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਭਰਦੇ ਅਤੇ ਸੁਣਨੇ
 ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ

੯ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ
 ਉਹ ਆਤਮ ਸਮਝਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
 ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਇਸ
 ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

੧੦ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਖੇ, “ਦੇਖੋ ਟਿਗ ਨਵੀਂ ਚੀਜ਼ ਹੈ!”
 ਪਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਉੱਥੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਟਿਗ ਸਾਡੇ ਜਨਮ
 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇੱਥੇ ਸੀ।

੧੧ ਇੱਥੇ ਯੁਗਾਂ ਧੀੜੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਆਦਗਾਰੀ
 ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧੀੜੀਆਂ ਗਲੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ
 ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਵਿੱਚ ਆਵਣਗੀਆਂ।

ਸੀ ਮਿਲਾਣਯ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ?

੧੨ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸਰ, ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਟਿਮੋਥੇਲ ਦਾ
 ਰਾਜਾ ਸਾਂ। ੧੩ ਮੈਂ ਮਿਲਾਣਯ ਨਾਲ ਨਿਰੰਖ ਕਰਨ ਲਈ
 ਨਿਰਲ ਧਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ
 ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਜਾਣਿਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜਿਹੜਾ
 ਉਦੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਆਮਤ ਰੱਖਣ ਲਈ
 ਦਿੱਤਾ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਵਿਉਂਤਿਆ ਹੈ। ੧੪ ਮੈਂ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ
 ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ
 ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਟਿਗ ਸਭ ਕੁਝ ਯਰਬਗੀਣ ਸੀ। ਟਿਗ ਗਵਾ ਦੇ
 ਪਿੱਛੇ ਭੱਜਣ ਵਾਂਗ ਹੈ। ੧੫ ਜੇ ਵਿੰਗਾ ਹੋਇਆ ਸਿੱਧਾ ਨਹੀਂ
 ਕੀਤਾ ਜਾ ਸੱਦਾ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ
 ਗਿਣਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

੧੬ ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਬੁੱਧੀਮਾਨ
 ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਹਾਂ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਰੂਸਲਮ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ
 ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਨੇ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਮਿਲਾਣਯ ਅਤੇ
 ਗਿਲਾਨ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ!”

੧੭ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਾਣਯ ਅਤੇ
 ਗਿਲਾਨ, ਅਤੇ ਮੁਰੱਖਤਾਈ ਅਤੇ ਬੇਦਕੁਫੀ ਦਾ ਅਨੁਭਵ
 ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਮੈਂ ਜਾਣਿਆ ਕਿ ਮਿਲਾਣਯ ਬਣਨ ਦੀ
 ਰੋਮਿਸ ਗਵਾ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਕਰਨ ਵਾਂਗ ਹੈ। ੧੮ ਕਿਉਂ
 ਕਿ ਬਹੁਤੀ ਮਿਲਾਣਯ ਨਾਲ ਬਹੁਤਾ ਗੁੱਸਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ
 ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਵੱਧੇਰੇ ਗਿਲਾਨ ਪੁਰਾਪੁਰ ਕਰਦਾ, ਵੱਧੇਰੇ ਦਰਦ
 ਪੁਰਾਪੁਰ ਕਰਦਾ।

ਸੀ “ਭੋਜ ਮਸਤੀ” ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸੱਦੀ ਹੈ?

੧੯ ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਪਰਮੰਸਾ ਨੂੰ
 ੨ ਪਰੱਖਣ ਦੇ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਦੇ।”
 ਪਰ ਮੈਂ ਜਾਣ ਲਿਆ ਕਿ ਟਿਗ ਵੀ ਯਰਬਗੀਣ ਹੈ। ੩ ਦਿਲ
 ਪਰਚਾਵੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਆਖਿਆ: “ਟਿਗ ਬੇਦਕੁਫੀ ਹੈ!” ਅਤੇ
 ਪਰਮੰਨਤਾ ਬਾਰੇ: “ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਟਿਗ ਸੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ?”

੪ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ ਪਰੱਖਿਆ ਕਿ ਧੀਣ ਤੋਂ
 ਬਾਕੀ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਸਾਬੁ ਰੱਖਣਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ (ਮੇਰਾ
 ਦਿਮਾਗ, ਕਿਵੇਂ ਵੀ, ਮਿਲਾਣਯ ਦੁਆਰਾ ਨਿਖੰਤਰਤ ਸੀ,
 ਅਤੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵੱਧਿਆ ਸੀ।) ਮੈਂ ਵੇਖਣਾ
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨਸਾਨਾਂ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ
 ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਕੀ ਕਰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ਸੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ?

੫ ਫੇਰ ਮੈਂ ਮਿਹਨਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਘਣਾਇਆ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ

*1:13 ਇਸ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮੁਲਯਕਰ, “ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੋਠਾਂ।”

*1:17 ਗਵਾ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਕਰਨ ਵਾਂਗ ਜਾਂ, “ਟਿਗ ਆਤਮੇ ਨੂੰ ਦੁੱਖੀ ਕਰਨਾ ਹੈ।” “ਦੁੱਖੀ” ਲਈ ਸਬਦ ਦਾ ਯਰਬ
 “ਫਿਠਾ ਕਰਨੀ” ਵੀ ਹੋ ਸੱਦਾ ਹੈ ਅਤੇ “ਆਤਮੇ” ਲਈ ਸਬਦ ਦਾ ਯਰਬ “ਗਵਾ” ਵੀ ਹੋ ਸੱਦਾ ਹੈ।

ਇੰਚ ਖੇਤ ਉਗਾਇਆ। ^੪ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬਗੀਚੇ ਆਤੇ ਬਾਗ ਲਗਾਏ ਆਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਲਦਾਰ ਰੁੱਖ ਉਗਾਏ। ^੬ ਮੈਂ ਤਾਲਫ਼ ਬਣਵਾਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਉਗਾਏ ਹੋਏ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ^੭ ਮੈਂ ਦਾਮ ਤੇ ਦਾਮੀਆਂ ਖਰੀਦੀਆਂ। ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਤੁਝ ਦਾਮ ਧੈਂਦਾ ਵੀ ਹੋਏ। ਮੇਰੀਆਂ ਬਾਰੀ ਮਾਰੀਆਂ ਮਲਰੀਆਂ, ਧਮੂ ਆਤੇ ਭੇਡਾਂ, ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਮਨ, ਉਮ ਰਿਸੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇ ਜੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

^੮ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਆਤੇ ਮੋਨਾ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਰਾਜਿਆਂ ਆਤੇ ਰੋਮਾਂ ਧਾਮੋਂ ਖਜਾਨੇ ਵੀ ਲੁੱਟੇ। ਮੇਰੇ ਧਾਮ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਰਦ ਆਤੇ ਯੋਰਤਾਂ ਆਤੇ ਹਰ ਇਨਸਾਨੀ ਧਰਮੰਨਤਾ ਹੈ।

^੯ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਆਮੀਰ ਤੇ ਧਰਮਿੰਯ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਰਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਮਹਾਨ ਬਣ ਗਿਆ। ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਸਿਆਣਪ ਵੀ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਹੀ ਰਹੀ। ^{੧੦} ਜੇ ਤੁਝ ਵੀ ਮੇਰੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਚਾਹਿਆ ਮੈਂ ਗਮਿਲ ਰਹ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਲਈ ਰਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮੰਨਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਆਮਲ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰੀਤੇ ਹਰ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਧਰਮੰਨਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤੀ, ਆਤੇ ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਰੋਮ ਤੋਂ ਧਰਾਧਤ ਰੀਤਾ।

^{੧੧} ਧਰ ਤਦ ਮੈਂ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆਂ ਜੇ ਮੈਂ ਰੀਤੀਆਂ ਮਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਮਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂ ਮਖਤ ਮਿਗਨਤ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਤੁਝ ਆਰਬਗੀਣ ਸੀ। ਇਹ ਹਵਾ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਵਾਂਗ ਸੀ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਗਮਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਝ ਨਹੀਂ।

ਸਾਇਰ ਸਿਆਣਪ ਹੀ ਉੱਤਰ ਹੈ

^{੧੨} ਤਦ ਮੈਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸਿਆਣਪ, ਆਤੇ ਗਲਤੀ ਆਤੇ ਮੁਰੱਖਤਾਈ ਤੇ ਮੋਚ-ਵਿੱਚਾਰ ਰੀਤਾ। ਰਾਜੇ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਉਸ ਤੋਂ ਇਨਾਫ਼ਾ ਰੀ ਰੋਮ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਜੇ ਦਾ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ^{੧੩} ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਆਰਲਮੰਦੀ ਬੇਵਬੂਫੀ ਉੱਧਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਰੋਸਨੀ ਗੁਨੇਰੇ ਉੱਧਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ^{੧੪} ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆੱਖਾਂ ਵਾਂਗੁ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਧਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਧਰ ਮੁਰਖ ਉਸ ਬੰਦੇ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਗੁਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਧਰ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੁਰਖ ਬੰਦਾ ਆਤੇ ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਆਖੀਰੀ ਇੰਦੇ ਜਿਹੇ ਆਂਤ ਉੱਤੇ ਧਰੁੰਚਦੇ ਹਨ। ^{੧੫} ਮੈਂ ਮੋਚਿਆ, “ਜਿਸ ਆਂਤ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਮਿਲਦਾ, ਮੈਂ ਵੀ ਉਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਾਂਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਿਆਣਾ ਬਣਨ ਲਈ ਕਿਉਂ ਇੰਨੀ ਮਖਤ ਮਿਗਨਤ ਰੀਤੀ?” ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ

ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਵੀ ਆਰਬਗੀਣ ਹੈ।” ^{੧੬} ਕਿਉਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਸਿਆਣੇ ਜਾਂ ਮੁਰਖ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਲਦੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਬਿਨਾ ਮਾੜਾ ਹੈ ਇੰਚ ਸਿਆਣਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਇੰਚ ਮੁਰਖ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮਰਦਾ।

ਰੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸੱਚੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ?

^{੧੭} ਆਤੇ ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰੀਤੀ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਰ ਰਿਹਾ ਇਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਝਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸਭ ਤੁਝ ਆਰਬਗੀਣ ਹੈ, ਹਵਾ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਵਾਂਗ।

^{੧੮} ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਖਤ ਮਿਗਨਤ ਰੀਤੀ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਵਿਯਕਰਤੀ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਭੈਏ ਮਗਰੋਂ ਆਵੇਗਾ। ^{੧੯} ਆਤੇ ਕੋਣ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਰੀ ਉਹ ਸਿਆਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਮੁਰਖ, ਧਰ ਉਹ ਸਭ ਰਾਮੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਮਖਤ ਮਿਗਨਤ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਰਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਆਰਬਗੀਣ ਹੈ।

^{੨੦} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਬਦਲ ਗਿਆ, ਆਤੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਖਤ ਮਿਗਨਤ ਦੀ ਉਧਿਜ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਮਾਰੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਆਮਾਂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ। ^{੨੧} ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਸਿਆਣਪ ਆਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਮਖਤ ਮਿਗਨਤ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਬਾਰੀ ਜਣੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਮਿਲ ਕਰਨਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਰੋਮ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੋਮ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਧਰ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਧਰਾਧਤ ਕਰ ਲੈਣਗੇ। ਇਹ ਵੀ ਆਰਬਗੀਣ ਆਤੇ ਇੰਚ ਮਹਾਨ ਆਨਿਆਂ ਹੈ।

^{੨੨} ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਆਤੇ ਰੋਮ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਰੀ ਗਮਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ?

^{੨੩} ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਦਰਦਮਈ ਹਨ, ਉਸ ਦੀ ਮਰਗਮਰੀ ਉਦਾਮਮਈ ਹੈ, ਆਤੇ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਆਰਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਇਹ ਵੀ ਆਰਬਗੀਣ ਹੈ।

^{੨੪-੨੫} ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਜੇ ਬੰਦਾ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਖਾਣਾ, ਪੀਣਾ ਆਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣਾ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਧਰ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲਈ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਇਆਂ ਬਿਨਾਂ ਤੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ^{੨੬} ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਧਰਮੰਨ ਹੈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਆਣਪ, ਗਿਆਨ ਆਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੰਦਾ। ਧਰ ਉਹ ਧਾਧੀ ਨੂੰ ਧੀੜਾ ਦਿੰਦਾ, ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਆਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਆਗਾਂਗ ਦੇਣ ਲਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਰਮੰਨ ਹੈ। ਧਰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਰੋਮ ਆਰਬਗੀਣ ਹੈ। ਇਹ ਹਵਾ ਨੂੰ ਫੜਨ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਵਰਗਾ ਹੈ।

ਮਰਮਾਂ ਹੈ ...

- ੩ ^੧ ਇੱਥੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਵਰਤ ਹੈ। ਅਤੇ ਹਰ ਗੱਲ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸੁੱਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇਗੀ।
- ^੨ ਇੱਥੇ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਰਨ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਖੋਦਾ ਬੀਜਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁੱਟਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ।
- ^੩ ਇੱਥੇ ਮਾਰਨ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਵਰਨ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਉਯੋੜ ਦੇਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਮਾਰਨ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ।
- ^੪ ਇੱਥੇ ਰੋਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੱਸਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਮੋਗ ਵਰਨ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਨੱਚਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ।
- ^੫ ਇੱਥੇ ਖੱਬਰ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਖੱਬਰ ਟਿੱਕਤਰ ਵਰਨ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਗਲਵਰਤੀ ਖਾਉਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਫ਼ਫੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ। *
- ^੬ ਇੱਥੇ ਭਾਲ ਵਰਨ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨੁਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰਬੂਲਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੁੱਟ ਦੇਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ।
- ^੭ ਇੱਥੇ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਖਾੜਨ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਉਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਖਾਮੇਸ ਰਹਿਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ।
- ^੮ ਇੱਥੇ ਖਿਆਰ ਵਰਨ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਫਰਤ ਵਰਨ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਖੁੱਧ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਹੈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਦਾ ਹੈ

^੯ ਰਾਮੇ ਨੂੰ ਭਲਾ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਵੀ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ? ^{੧੦} ਮੈਂ ਉਸ ਮਾਰੀ ਮਖਤ ਮਿਗਨਤ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਜਿਹੜੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ^{੧੧} ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਭ ਰੁਝ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਵਰਦਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਵੀ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਖਾਇਆ। ਧਰ ਫੇਰ ਵੀ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸੱਦਾ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਸੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਅੰਤ ਤੀਰ ਵੀ ਵਰ ਜਿਹਾ ਹੈ।

^{੧੨} ਮੈਂ ਜਾਣਿਆਂ ਰਿ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਵਰਨ ਵਾਲੀ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਗੱਲ ਇਹੀ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ। ^{੧੩} ਅਤੇ ਜੇਰੁ ਵੇਈ ਵਿਯਾਰਤੀ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਫਲ ਖਾਣ ਅਤੇ ਖੀਣ ਅਤੇ ਮਾਨਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਗਾਤ ਹੈ।

^{੧੪} ਮੈਂ ਮਭੜ ਲਿਆ ਰਿ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਦਾ ਸੁਗਾ। ਲੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਰਿਮੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਵਰ ਸੱਦੇ ਅਤੇ ਲੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰੰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਈ ਚੀਜ਼ ਖਟਾ ਨਹੀਂ ਸੱਦੇ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਜਿਹਾ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਇੱਜਤ ਖਰਾਧਤ ਵਰਨ ਲਈ ਵਰਦਾ ਹੈ। ^{੧੫} ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਿਆ ਗੁਣ ਵਾਧਰ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇਗਾ ਧਰਮੇਸੁਰੀ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵਰਮਵਾਰ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। †

^{੧੬} ਮੈਂ ਇਨਸਾਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਜਗਹ ਤੇ ਅਨਿਆਂ ਵੇਖਿਆ, ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਜਗਹ ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਜਿੱਥੇ ਧਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ^{੧੭} ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਧਰਮੀ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਵਰੇਗਾ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਹਰ ਮਮਲੇ ਲਈ ਮਰਮਾਂ ਗੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਰਾਮੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਤਰਦੀਰ ਹੈ।”

ਜੀ ਲੋਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹਨ?

^{੧੮} ਮੈਂ ਇਨਸਾਨਾਂ ਖਾਸੇ ਮੋਚਿਆ: “ਧਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਲੋਰ ਵੇਖਣ ਰਿ ਉਹ ਉਰੋਂ ਜਾਨਵਰ ਹੀ ਹਨ। ^{੧੯} ਰਿਉਂ ਜੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਨਮੀਬ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਦੂਸਰੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮਰਦਾ ਅਤੇ ਵੇਗੋਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਆਤਮਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਉੱਤੇ ਵੇਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਵੇਵੇ ਅਰਥਹੀਣ ਹਨ। ^{੨੦} ਵੀ ਵੇਵੇ ਇੱਕੋ ਵਾਢੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ? ਵੇਵੇ ਯੁੜ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਯੁੜ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਚੱਲੇ ਜਾਣਗੇ। ^{੨੧} ਵੇਣ ਜਾਣਦਾ? ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਆਤਮਾ ਉਭਰ ਜਾਂਦਾ ਜਦ ਰਿ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਹੋਣਾਂ ਧਰਤੀ ‘ਚ ਲੈਂਦ ਜਾਂਦਾ।”

^{੨੨} ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਜੇ ਬੰਦਾ ਵਰ ਸੱਦਾ ਉਹ ਹੈ ਆਪਣੇ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਮਗਿਸੁਮ ਵਰਨਾ। ਇਹੀ ਮਭ ਰੁਝ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਵੇਲ ਹੈ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਵੇਣ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਲੈ ਜਾ ਸੱਦਾ ਰਿ ਉਸਦੀ ਮੇਂਤ ਬਾਅਦ ਵੀ

ਜੀ ਮਰਨਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ?

^੧ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ, ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਸਤਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੰਝੂ ਵੇਖੇ ਅਤੇ ਮੈਂ

*੩:੫ ਇਥੇ ਖੱਬਰ ... ਮਰਮਾਂ ਹੈ ਮੁਲਅਰਥ, “ਖੱਬਰ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮਰਮਾਂ ਗੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਖੱਬਰ ਟਿੱਕਣ ਵਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਰਮਾਂ ਗੁੰਦਾ ਹੈ।”

†੩:੧੫ ਧਰ ੧੫ ਜਾਂ, “ਜੇ ਗੁਣ ਵਾਧਰਦਾ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰੀਆਂ ਵੀ ਵਾਧਰੀਆਂ ਹਨ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ-ਦੁਬਾਰਾ ਵਾਧਰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”

ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਦੋਣ ਵਾਲਾ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜ਼ਾਲਮ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਸਾਰੀ ਤਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੁਠ ਦੋਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਤਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।^੨ ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਵੱਧੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜੇ ਕਿ ਅਜੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ।^੩ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਉਹ ਹੈ ਜੇ ਗਲੇ ਨਹੀਂ ਜਨਮਿਆ, ਅਤੇ ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖਰੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਰ ਸਹੀਆਂ ਹਨ।

ਇੰਨੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਿਉਂ?

੧ ਫੇਰ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ, “ਲੋਕ ਇੰਨੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਨ?” ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲੋਕ ਸਫਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਈਰਖਾਨੂ ਹਨ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਅਰਥਗੀਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗਵਾ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਵਾਂਗ ਹੈ।

੨ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਹੱਥ ਤੇ ਹੱਥ ਧਰਕੇ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਮੁਰੱਖਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਕੁੱਝ ਮਰੇਗੇ।”^੪ ਸਾਇੰਸ ਇਹ ਠੀਕ ਹੋਵੇ, ਧਰ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਵੱਧੀਆਂ ਹੈ, ਬਜਾਇ ਦੋਹਾਂ ਭਰਿਆਂ ਹੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ। ਇਹ ਗਵਾ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਵਾਂਗ ਹੈ।

੩ ਫੇਰ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਥਗੀਣ ਚੀਜ਼ ਵੇਖੀ: “ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਰਿਸੇ ਖੰਦੇ ਦਾ ਧਰਿਵਾਰ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਰੋਈ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਭਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਧਰ ਉਹ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ। ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਮੰਤ੍ਰਮਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਧਾਮ ਹੈ। ਅਤੇ ਇੰਨੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਕੁਰਦਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖੁੰਫਦਾ ਨਹੀਂ, “ਕਿਸ ਖਾਤਰ ਮੈਂ ਇੰਨੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ?” ਇਹ ਵੀ ਅਰਥਗੀਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਦ ਗੱਲ ਹੈ।

ਮਿੱਤਰ ਅਤੇ ਧਰਿਵਾਰ ਤਾਰਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ

੪ ਇੱਕ ਖੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਦੋ ਬਿਹਤਰ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਦੋ ਖੰਦੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵੱਧੇ ਲਾਭ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੫ ਜੇ ਇੱਕ ਖੰਦਾ ਡਿਗਦਾ, ਦੂਸਰਾ ਖੰਦਾ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਮੌਰਦਾ, ਧਰ ਇੱਕ ਇੱਕਲੇ ਖੰਦੇ ਲਈ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਭੈੜਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦਾ, ਕਿਉਂ ਜੇ ਉੱਥੇ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

੬ ਜਦੋਂ ਦੋ ਖੰਦੇ ਇੱਕੱਠੇ ਮੈਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਨਿੱਘੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਧਰ ਜੇਕਰ ਖੰਦਾ ਇੱਕਲਾ ਮੈਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਨਿੱਘਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੭ ਜੇਕਰ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੁੰਦਾ, ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੱਠੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦਾ ਬਚਾਉ ਕਰਨਗੇ। ਅਤੇ ਤੀਸਰਾ ਤਾਂ ਜੇ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਦਾ।

ਲੋਕ, ਸਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਧਰਮਿੰਯੀ

੮ ਇੱਕ ਸਹੀਬ ਧਰ ਮਿਲਾਣਾ ਮੁੰਡਾ, ਬੁੱਢੇ ਮੁਰਖ ਸਾਜੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਜੇ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਬੂਲ ਮੌਰਦਾ।^੯ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਜਾ ਬਣਨ ਲਈ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹੀਬ ਆਦਮੀ ਵਜੋਂ ਜਨਮਿਆ ਸੀ।^{੧੦} ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਜੇ ਸਾਜੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।^{੧੧} ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕੀਤਾ, ਧਰ ਫਿਰ ਉਹ ਜੇ ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਆਉਣਗੇ ਉਸ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਵੀ ਅਰਥਗੀਣ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹੋਸਿਆਰ ਸਹੇ

੧ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਵੋ ਤਾਂ ਯ ਹੋਸਿਆਰ ਸਹੇ। ਮੁਰੱਖਾਂ ਵਾਂਗ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਦੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਧਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਮੂਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।
੨ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਕੁੱਝੇ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਕੁੱਝਾ ਨਾ ਬੋਲਣ ਦੇਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੋ। ਇਸੇ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਵੇ।

੩ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਹੁਰੀ ਚਿਤਾ ਬੁਰੇ ਸੁਧਨੇ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਰਖ,

ਅਨੇਕ ਸਬਦ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ।

੪ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਰੋਈ ਇਕਰਾਰ ਕਰੋ। ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਨਾ ਲਾਉ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੁਰੱਖਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮੰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਹੀ ਦਿਓ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋਣ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

੫ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਦੋਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।^੬ ਇਸ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਸਬਦਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਦੋਸੀ ਨਾ ਬਣਾਓ। ਜਾਜਕਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਆਖੋ, “ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ!” ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਕਿਉਂ ਆਵੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਦਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰ ਦੇਵੇ ਜਿਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ।^੭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਸੁਧਨੇ ਵੇਖਕੇ ਅਤੇ ਜਿਲਦੀ ਬੋਲਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਤਰੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਬਲਕਿ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਿੱਖਤ ਕਰੋ!

ਹਰ ਹਾਰਮ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਹਾਰਮ ਹੈ

੯ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਗਰੀਬ ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਗੁੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਗੁੰਦਿਆਂ ਵੇਖੋ, ਅਚੰਭਿਤ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਹਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉੱਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਗਾਂਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। ੧੦ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਰੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਨਫਾ ਪ੍ਰਸਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਾ ਖੇਤਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦੌਲਤ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸੱਕਦੀ

੧੧ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਧੈਮੇ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਵੀ ਧੈਮੇ ਨਾਲ ਮੰਤ੍ਰਮੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਧਾਮ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਕਰਦਾ, ਕਦੇ ਵੀ ਫਸਲ ਨਾਲ ਮੰਤ੍ਰਮੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਅਰਥਹੀਣ ਹੈ।

੧੨ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਦੌਲਤ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਤਨੇ ਹੀ ਬਹੁਤੇ ਉਸ ਦੇ “ਦੋਸਤ” ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਚਣ ਵਿੱਚ ਮਗਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਸਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।

੧੩ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਮਾਗਾ ਦਿਨ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਘਰ ਆ ਕੇ ਮਾਂਤੀ ਨਾਲ ਸੌਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾ ਚਿੰਤਾ ਕੀਤਿਆਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤਾ ਖਾਧਾ ਜਾਂ ਬੋਝਾ। ਪਰ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਯੰਨ ਦਾ ਫਿਕਰ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ।

੧੪ ਇੱਕ ਖਿਨਾਉਣੀ ਬਚੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਦੌਲਤ ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦੀ ਹੈ। ੧੫ ਅਤੇ ਫੇਰ ਰੁਝ ਬੁਰਾ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਗੁਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ।

੧੬ ਬਿਲਕੁਲ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚੋਂ ਨੰਗਾ ਬਾਹਰ ਆਇਆ, ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਨੰਗਾ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਵੇਗਾ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਰੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।

੧੭ ਇਹ ਖਿਨਾਉਣੀ ਬਚੀ ਹੈ। ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਆਇਆ ਸੀ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ, “ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹਵਾ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।” ੧੮ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਦਾਸੀ ਅਤੇ ਗਮ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਦਿਨ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਰਾਮੀ ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਗੁੱਸਾ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰੰਮ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ

੧੯ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਰੰਮ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਪੀਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰੰਮ ਦੇ ਫਲ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣਾ, ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ

ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

੨੦ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਯੰਨ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੋਗਣ, ਦੀ ਸਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਤ ਹੈ। ੨੧ ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਲਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤ ਕਰਦਾ। ਖਦਾ।

ਦੌਲਤ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੀ

੨੨ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਚੀ ਵੇਖੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਜਬਰਦਸਤ ਭਾਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ੨੩ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਲਾਦਾ ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਕਦੇ ਉਹ ਇੱਛਾ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਫੇਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ ਕੋਈ ਅਜਨਬੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਣੇਗਾ। ਇਹ ਅਰਥਹੀਣ ਅਤੇ ਖਿਨਾਉਣੀ ਬਚੀ ਹੈ।

੨੪ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਜਿਉਂਦਾ, ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ੧੦੦ ਬੱਚੇ ਹੋ ਸੱਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮੰਤ੍ਰਮੁਖ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਅੰਤਿਮ-ਸਮੱਕਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਮਰਿਆ ਪੈਂਦਾ ਹੋਇਆ ਜੁਆਰ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ੨੫ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਜੁਆਰ ਸੁੱਕੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ, ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ੨੬ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਕਦੇ ਸੁਰਜ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵੀ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਆਰਾਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਣਿਆ। ੨੭ ਉਹ ਬੰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਦੋ ਵਾਰੀ ਇੱਕ ੨,੦੦੦ ਵਰ੍ਹੇ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇ, ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸੁੱਖ ਨਹੀਂ ਮਾਣਦਾ, ਤਾਂ ਕੀ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

੨੮ ਬੰਦਾ ਆਪਣਾ-ਆਪ ਭਰਨ ਲਈ ਰੰਮ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਖਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ (ਭੁੱਖ) ਕਦੇ ਮੰਤ੍ਰਮੁਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ੨੯ ਇੱਕ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਤੋਂ ਕੀ ਲਾਭ ਹੈ? ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਾਹਮਣਾ ਕਰਕੇ ਕਿਵੇਂ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਉਸ ਲਈ ਕੀ ਚੰਗਾ ਕਰੇਗਾ। ੩੦ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੋਰ-ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਨਾਲਮਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪਰਮੰਨ ਰਹਿਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਧ-ਵੱਧ ਦੀ ਨਾਲਮਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਵੀ ਅਰਥਹੀਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਵਾ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਵਾਂਗ ਹੈ।

੩੧-੩੨ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਕਿ ਲੋਕੀਂ ਕੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਨੂੰ ਲਮਿਆਂ ਪਾਉਣਾ

ਇਸਦੀ ਯਰਬਗੀਣਤਾ ਨੂੰ ਵੱਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਯਕਤੀ ਲਈ ਇਸਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ਹੈ?

੧੨ ਵੱਡੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਥੋੜੇ ਚਿਰੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਹੈ? ਉਸਦਾ ਜੀਵਨ ਧਰਛਾਵੇਂ ਵਾਂਗ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸ ਮੌਰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਾਵ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਧਰ

ਸਿਯਾਣੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੰਗਰਹਿ

- ੧ ਚੰਗੀ ਧਰਤਿਸਠਾ ਵੱਧੀਆ ਯਤਰ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਵੋਈ ਬੰਦਾ ਮਰਦਾ ਉਸ ਦਿਨ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਨਮਿਆ ਸੀ।
- ੨ ਦਾਯਵਤ ਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲੋਂ ਮਈਯਤ ਉੱਤੇ ਜਾਣਾ ਵੱਧੇਰੇ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।
ਕਿਉਂ ਕਿ ਇੰਝ ਹੀ ਹਰ ਵਿਯਕਤੀ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ, ਯਏ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚਾਰ ਰਹਨ।
- ੩ ਹੋਰ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਸੇਗ ਹਾਮੇ ਨਾਲੋਂ।
ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਚਿਹਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਦਾਸ ਸਾਡਾ ਤਾਂ ਦਿਲ ਸਾਡਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨੇਰ।
- ੪ ਇੱਕ ਸਿਯਾਣਾ ਬੰਦਾ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਮੁਰਖ ਸਿਹਫ ਮੈਂਜ ਮਮਤੀ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੋਚਦਾ।
- ੫ ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਉਸਤਤ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਸਿਯਾਣੇ ਬੰਦੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਯਾਲੋਚਨਾ।
- ੬ ਮੁਰੱਖਾਂ ਦਾ ਹਾਮਾ ਕਿੰਨਾ ਯਰਬਗੀਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ! ਜਿਵੇਂ ਵੱਡੇ ਧਤੀਲੇ ਹੋਠਾਂ ਬਲਦੇ ਹੋਣ।
ਉਹ ਇੰਨੀ ਛੋਟੀ ਬਲਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਹੁੰਦਾ ਇਹ ਧਤੀਲੇ ਨੂੰ ਹਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।
- ੭ ਧਰ ਯਤਿਯਾਚਾਰ ਸਿਯਾਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ, ਯਏ ਸਿਸਵਤ ਦਿਯਾਗ ਨੂੰ ਬੁੰਦਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
- ੮ ਕਿਸੇ ਮਮਲੇ ਦਾ ਯੰਤ ਇਸ ਦੀ ਸੁਬੂਯਾਤ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ, ਯਏ ਇੱਕ ਸਬਰ ਵਾਲਾ ਵਿਯਕਤੀ ਇੱਕ ਸੁਮਾਨੀ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।
- ੯ ਬਹੁਤੀ ਯਾਮਾਨੀ ਨਾਲ ਸੁੱਮੇ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂ ਜੇ ਸੁੱਮਾ ਮੁਰੱਖਤਾ ਦੀ ਨਿਸਾਨੀ ਹੈ।
- ੧੦ ਇਹ ਨਾ ਯਾਥੇ, “ਧਿੱਛਲੇ ਚੰਗੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੰਦਗੀ ਬਿਹਤਰ ਸੀ।
ਹੁਣ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ?”
ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਿਯਾਣਧ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਯਾਉਂਦਾ।
- ੧੧ ਜਾਇਦਾਦ ਨੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਯਾਣਧ ਹੋਈ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਹ ਸਹਿਣ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ੧੨ ਸਿਯਾਣਧ ਦੀ ਢਾਲ ਹੋਈ, ਯੈਸੇ ਦੀ ਢਾਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਸਿਯਾਣਧ ਦੁਯਾਰਾ ਕਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਗਿਯਾਨ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਵੱਧੀਆ ਹੈ।

੧੩ ਉਨਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖੋ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਸਿਯਿਆ ਕਰ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵਿੰਗਾ ਕੀਤਾ। ੧੪ ਜਦੋਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਧੀਆ ਵਾਧਰ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਣੇ। ਯਏ ਜਦੋਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ, ਇਹ ਸਮਝੋ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬੁਰਾ ਸਮਾਂ ਬਣਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਚੰਗੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ। ਤਾਂ ਜੇ ਲੋਕ ਧਰਾ ਨਾ ਲਗਾ ਮੌਰਦ ਕਿ ਯਾਗਾਂ ਕੀ ਵਾਧਰੇਗਾ।

ਲੋਕ ਧੁਰੀ ਤਰਹਾਂ ਨੇਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਮੌਰਦੇ

- ੧੫ ਇਨਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਯਾਧਣੇ ਯਰਬਗੀਣ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ: ਇੱਕ ਸਿਯਾਣਾ ਵਿਯਕਤੀ ਯਾਧਣੀ ਧਰਮੀਯਾਤ ਰਾਹਤ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਯਏ ਇੱਕ ਦੁਸਟ ਵਿਯਕਤੀ ਜਿਸਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਉਸਦੀ ਬਦੀ ਰਾਹਤ ਲੰਮੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੧੬-੧੭ ਯਤਿਯਾਧਿਰੱ ਧਰਮੀ ਨਾ ਹੋਵੇ? ਯਮੀਂਮ ਸਿਯਾਣੇ ਬਣਨ ਦੀ ਯਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਯਾਧਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਬੇਹਦਦ ਦੁਸਟ ਨਾ ਹੋਵੋ, ਯਏ ਮੁਰਖ ਨਾ ਬਣੋ। ਤੁਸੀਂ ਯਾਧਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਕਿਉਂ ਮਰੋ?
- ੧੮ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਤੇ ਡਟੇ ਰਹੋ ਯਏ ਦੁਸਟੇ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਨਾ ਜਾਣ ਦੇਵੋ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ ਦੋਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਣਗੇ। ੧੯-੨੦ ਸਿਯਾਣਧ ਤਾਰਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਿਯਾਣਾ ਵਿਯਕਤੀ ਕਿਸੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦਮ ਯਾਗੂਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਸਕਤੀਮਾਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਧੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵੋਈ ਵੀ ਯਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੀ ਹੋਵੇ ਯਏ ਜਿਹੜਾ ਕਦੇ ਧਾਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
- ੨੧ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਯਾਨ ਨਾ ਦਿਓ। ਤੁਸੀਂ ਯਾਧਣੇ ਨੇਕਰ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੀ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਦਿਆਂ ਸੁਣ ਮੌਰਦੇ ਹੋ। ੨੨ ਯਏ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰੀ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
- ੨੩ ਮੈਂ ਇਨਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਰੱਖਣ ਲਈ ਯਾਧਣੀ ਸਿਯਾਣਧ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਯਾਧਿਆ, “ਮੈਂ ਸਿਯਾਣਾ ਹੋਵਾਂ?” ਧਰ ਸਿਯਾਣਧ ਮੈਥੋਂ ਬਹੁਤ ਦੁਰ ਹੈ। ੨੪ ਮੈਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਮੌਰਦਾ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇੰਝ ਕਿਉਂ ਹਨ? ਇਹ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੇਰੀ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਮੌਰਦਾ ਹੈ? ੨੫ ਮੈਂ ਸਿੱਖਣ ਯਏ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਿਯਾਣਧ ਦਾ ਧਿੱਛਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯਏ ਨਤੀਜਾ ਧਰਾਧਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਯਏ ਦੁਸਟਤਾ ਦੀ ਬੇਦਬੂਫੀ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਯਾਧਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਨਿਸਚਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਬੇਦਬੂਫੀ ਧਾਗਲਧਨ ਹੈ। ੨੬ ਉਹ ਯੌਰਤ (ਬੇਦਬੂਫੀ) ਮੌਤ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਵੱਡੀ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਜਾਲ ਵਰਗੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਇੱਕ ਛੋਕ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਬੋੜੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਰਮੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵੇਲੋਂ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ, ਧਰ ਧਾਧੀ ਉਸ ਦੁਯਾਰਾ ਫੜ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ੨੭-੨੮ “ਯਏ ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਧਾਇਆ” ਉਸਤਾਦ ਯਾਧਦਾ ਹੈ, “ਜਿਉਂ ਮੈਂ ਨਤੀਜਾ ਧਰਾਧਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ

ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੋੜੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਯੂਰੇ ਆਮਤਿਤੁਤਵ ਨਾਲ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਰੋਸਿਸ ਰੀਤੀ, ਧਰ ਮੈਂ ਇਸ ਤੇ ਰੰਮ ਨਾ ਰਹ ਮੌਰਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਲੱਭਿਆ, ਧਰ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨੋਂ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਨਾ ਲੱਭ ਮੌਰੀ।
੨੬ “ਉੱਰਟੀ, ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਲੱਭਿਆ, ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਂ ਬਣਾਇਆ, ਧਰ ਉਹ ਬਹੁਤੇ ਚਾਨਾਰ ਬਣਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਹਦੇ ਹਨ।”

ਸਿਆਣਪ ਆਤੇ ਮਰਤੀ

੧ ਰੋਣ ਸਿਆਣੇ ਵਿਯਰਤੀ ਵਰਗਾ ਹੈ? ਰੋਣ ਜਾਣਦਾ
੮ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵਿਵਰਣ ਰਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਵਿਯਰਤੀ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਸੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਦਾਸ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਧਰਮਨ ਚਿਹਰੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

੨ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਇਕਰਾਰ ਰਾਹਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਾਜੇ ਦਾ ਖਾਲਣ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
੩ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡੋ, ਰਿਸੇ ਵੀ ਬਦ ਖਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਾ ਲਵੋ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਰਾਜਾ ਉਹੀ ਰਹਦਾ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮਦ ਹੈ। “ਰਾਜੇ ਦਾ ਬਚਨ ਸਰਹਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਰੋਣ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੱਛ ਮੌਰਦਾ: “ਤੂੰ ਰੀ ਰਹ ਰਿਹਾਂ!”
੪ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਰਾਜੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇਗਾ। ਆਤੇ ਇੱਕ ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਸਮੇਂ ਆਤੇ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੁੰਦਾ।

੬ ਗੁੱਲ ਰਹਨ ਦਾ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਆਤੇ ਸਹੀ ਵੰਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਬਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਬੁਰੀ ਤਰਹਾਂ ਬੋਝ ਖਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
੭ ਰਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਨਹੀਂ ਰਿ ਰੀ ਵਾਧਰੇਗਾ, ਰੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਮੌਰਦਾ ਰਿ ਰੀ ਵਾਧਰੇਗਾ?

੮ ਬਿਲਕੁਲ ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ ਹਵਾ ਨੂੰ ਰੋਰ ਨਹੀਂ ਮੌਰਦਾ, ਰਿਸੇ ਰੇਲ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮੋਤ ਨੂੰ ਰੋਰਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਨਹੀਂ। ਯੁੱਧ ਦੋਰਾਨ ਰੋਈ ਵੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸਤੀਫਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਮੌਰਦਾ, ਆਤੇ ਇਸੇ ਤਰਹਾਂ ਹੀ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਦੁਸਟਤਾ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਰਹਦਾ ਆਪਣੀ ਦੁਸਟਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

੯ ਮੈਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸੋਚਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਤੇ ਰਿਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਯਰਤੀ ਹੋਰਨਾਂ ਤੇ ਸਾਮਨ ਰਹਦਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸਟ ਦਿੰਦਾ।

੧੦ ਮੈਂ ਬਦ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਨਦਾਰ ਮਈਆਂ ਵੀ ਦੇਖੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਰਿਰਿਆਰਮ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਦ ਘਰ ਧਰਤ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਬੰਦੇ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਰਿਆ ਜਿੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਦ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਨੇਰਾਂ ਖਾੜੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਆਰਬਹੀਣ ਹੈ।

ਇਨਸਾਫ, ਇਨਾਮ ਆਤੇ ਸਜ਼ਾ

੧੧ ਰਿਉਂ ਜੋ ਬਦ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਖੋਸਿਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਇਨਸਾਨਾ ਦੇ ਦਿਲ ਬਦੀ ਰਹਨ ਤੇ ਰੋਦਰਤ ਹਨ।

੧੨ ਇੱਕ ਧਾਧੀ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਲਵੇ ਆਤੇ, ਗਲੇ ਵੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਜਿਉਂਦਾ। ਤਾਂ ਵੀ, ਰਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੀਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ, ਖਾਮੌਰਰ, ਰਿਉਂਰਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ।
੧੩ ਆਤੇ ਇਹ ਰਿ ਦੁਸਟਾ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਆਤੇ ਇਹ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਧਰਭਾਵੇਂ ਵਾਂਗ ਲੰਮੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜੇ ਰਿ ਲੰਮੇ ਆਤੇ ਲੰਮੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਰਿਉਂਰਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦੇ।

੧੪ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਆਰਬਹੀਣ ਗੱਲ ਵਾਧਰਦੀ ਹੈ: ਇੱਥੇ ਧਰਮੀ ਲੋਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੰਝ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਦੁਸਟ ਹੋਣ, ਆਤੇ ਇੱਥੇ ਦੁਸਟ ਲੋਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੰਝ ਗਲਲਾਂ ਵਾਧਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਧਰਮੀ ਸਨ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਰਿ ਇਹ ਵੀ ਆਰਬਹੀਣ ਹੈ।
੧੫ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਖਾਣਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ ਰਹਦਾ ਹਾਂ, ਰਿਉਂਰਿ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਖਾਣ, ਖੀਣ ਆਤੇ ਖੁਸ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੀਆ ਰੁਝ ਨਹੀਂ। ਹੋਰ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੋਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਮੌਰਦਾ, ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਮੌਰਦੇ

੧੬ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਾਚਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਰ ਇਸ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਰਿ ਲੋਰ ਰਿਨੇ ਰੁਝੇ ਹੋਣੇ ਹਨ। ਉਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਰੰਮ ਰਹਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਉਹ ਤਰਕੀਬਨ ਰਦੇ ਵੀ ਮੌਦੇ ਨਹੀਂ।
੧੭ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਬਤ ਦੇਖਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਰਿ ਲੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਤਲੇ ਸਾਰੇ ਸਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਮੌਰਦੇ। ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਰਿਨੀ ਵੀ ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਹੇ, ਧਰ ਉਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਮੌਰਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਆਖਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਮੌਰਦਾ।

ਰੀ ਮੋਤ ਠੀਰ ਹੈ?

੧ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੋਚਿਆ। ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਰਿ ਧਰਮੀ ਆਤੇ ਸਿਆਣੇ ਲੋਰ, ਆਤੇ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਜੇ ਉਹ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਤ ਹੁੰਦਾ। ਲੋਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਮਿਲੇਗਾ ਜਾਂ ਨਫਰਤ। ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।

੨ ਇਹ ਆਰਬਹੀਣ ਹੈ, ਰਿਉਂਰਿ ਸਭ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਮੀਬ ਇੰਦੇ ਜਿਹਾ: ਧਰਮੀ ਆਤੇ ਦੁਸਟ, ਨੇਰ ਆਤੇ ਬਦ, ਧਾਰ ਆਤੇ ਨਾਧਾਰ, ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਬਲੀਆਂ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਉਹ

ਜਿਹੜੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੇ, ਨਿਕਾਈ ਅਤੇ ਧਾਥੀ ਵੀ, ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਯਾਰਮਿਰ ਮੋਹਾਂ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਮੋਹਾਂ ਖਾਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ।

੩ ਇਹ ਬਚੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੀਤੇ ਹਰ ਰਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਪਮਥਿਤ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਭ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਮੀਥ ਇੰਦੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਜਿੰਦਗੀ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਨਸਾਨੀ ਦਿਲ ਬਚੀ ਅਤੇ ਬੇਵਰੁਫੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਤੇ ਬਾਕਾ ਵਿੱਚ? ਮੁਰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੪ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬੰਦਾ ਗਲੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂ ਜੋ ਜਿਉਂਦਾ

ਰੁਤੁਤਾ ਮੁਰਦਾ ਮੋਰ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

੫ ਜਿਉਂਦੇ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮਰ ਜਾਣਗੇ, ਯਰ ਇੰਦੋ ਮੁਰਦਾ ਬੰਦਾ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਮੁਰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵੇਈ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਲੋਕੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ। ੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ, ਨਫਰਤ, ਈਰਖਾ, ਮਭ ਰਾਮੇ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਰਦੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸੱਕਦੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਰਤੀ ਉੱਥਰ ਵਾਧਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸੱਕੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਮਾਣੋ

੭ ਇਸ ਲਈ ਜਾਓ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਸੁਆਦ ਮਾਣੋ। ਆਪਣੀ ਮੈਯਾ ਖੀਓ ਅਤੇ ਯਰਮੰਨ ਹੋਵੋ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਨਾਲ ਯਰਮੰਨ ਹੈ। ੮ ਮੋਹਣੇ ਵੱਧੇ ਯਹਿਨੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਦਿਖਾ ਨੂੰ ਮੁੰਦਰ ਬਣਾਓ। ੯ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਆਪਣੀ ਯਤਨੀ ਨਾਲ ਬਿਤਾਓ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਖਿਆਲ ਰਹਦੇ ਹੋ, ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਰ ਅਰਬਹੀਣ ਦਿਨ, ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਖ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਇਹੀ ਮੀਮਿਤ ਨਫਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰਹਦੇ ਹੋ। 10 ਹਰ ਮਖੋਂ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਹਨ ਲਈ ਰੁਝ ਲੱਭੋ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਮਰਬਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰਹੋ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਰਬਰ ਵਿੱਚ, ਜਿੰਯਰ ਤੁਸੀਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਉੱਥੇ ਵੇਈ ਰਿਰਿਆ ਨਹੀਂ, ਮੁਹਾਰਤ, ਸਿਆਣਥ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਦਾ ਵੇਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ।

ਚੰਗੀ ਰਿਮਮਤ? ਮੰਦੀ ਰਿਮਮਤ? ਅਸੀਂ ਵੀ ਰਹ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ?

11 ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਤੇਜ਼-ਤਰਾਰ ਦੌੜ ਨਹੀਂ ਜਿਤੁਦਾ, ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਜੰਗ ਨਹੀਂ ਜਿਤੁਦਾ, ਸਿਆਣੇ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਚਾਲਾਰ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਯਰਸਿੰਯ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਬੁਰਾ ਮਮਾਂ ਆਉਂਦਾ, ਹਰ ਇੰਦੋ ਨਾਲ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਦੀਆਂ ਹਨ।

12 ਬੰਦਾ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਵੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਉਹ ਜਾਨ ਵਿੱਚ ਫਮੀ ਹੋਈ ਮੱਛੀ ਵਾਂਗ, ਫਦੇ ਵਿੱਚ ਫਮੇ ਹੋਏ ਖੰਛੀ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰੀਆਂ

ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫਮ ਜਾਂਦਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਧਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿਆਣਥ ਦੀ ਮਰਤੀ

13 ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਆਣਥ ਵੀ ਵੇਖੀ, ਜੋ ਮੈਂ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਮੱਚਮੁੱਚ ਮਹਾਨ ਮੀ। 14 ਉੱਥੇ ਇੰਦੋ ਛੇਟਾ ਜਿਹਾ ਮਹਿਰ ਮੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇੜੇ ਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇੰਦੋ ਮਹਾਨ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਜੰਗ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਘੋਰਾ ਯਾ ਲਿਆ। 15 ਯਰ ਉਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇੰਦੋ ਸਿਆਣਾ ਯਰ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਥ ਨਾਲ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ, ਯਰ ਰਿਮੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਖਾਦ ਨਹੀਂ ਸੱਖਿਆ। 16 ਸਿਆਣਥ ਤਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ, ਯਰ ਇੰਦੋ ਗਰੀਬ ਬੰਦੇ ਦੀ ਸਿਆਣਥ ਨੂੰ ਯਮੰਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਵੇਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੁਟਦਾ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਆਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।

17 ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਵੱਲ, ਭਾਵੇਂ ਮਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹੇ ਗਏ ਹੋਣ,

ਮੁਰੱਖਾਂ ਦੇ ਖਿਰੇ ਸਾਮਰ ਦੀਆਂ ਚੀਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਯਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

18 ਸਿਆਣਥ ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨੋਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

ਯਰ ਇੰਦੋ ਇੰਦੋ ਮੁਰਖ ਧਾਥੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਸੱਕਦਾ ਹੈ

19 ਵੇੜੀਆਂ ਜਿਹੀਆਂ ਮੁਰਦਾ ਮੱਖੀਆਂ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਮੁਰੱਖੀ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਰਹ ਸੱਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਵੇੜੀ ਜਿਹੀ ਮੁਰੱਖਤਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਿਆਣਥ ਅਤੇ ਇੰਜਤ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਸੱਕਦੀ ਹੈ।

20 ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਉਸ ਦੀ ਮਹੀ ਰਮਤੇ ਉੱਤੇ ਅਗਵਾਈ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਉਸ ਦੀ ਗਲਤ ਰਮਤੇ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਰਹਦੇ ਹਨ। ੨ ਜਦੋਂ ਮੁਰਖ ਬੰਦਾ ਮੜਰ ਤੇ ਵੀ ਤੁਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੁਰੱਖਤਾ ਦਰਮਾਉਂਦਾ। ਉਹ ਇਹ ਮਭ ਲਈ ਸਾਫ ਰਹ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁਰਖ ਹੈ।

੩ ਜੇਰਰ ਸਾਮਰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੁੱਖਥੇਥ ਵਿੱਚ ਨਾ ਚੱਲੋ ਜਾਵੋ। ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਾਤ ਅਤੇ ਮਦਦਗਾਰ ਬਣੇ ਰਹੋ ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਵੀ ਸੁਯਾਰ ਸੱਕਦੇ ਹੋ।

੪ ਇੱਥੇ ਇੰਦੋ ਹੋਰ ਬਚੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਾਮਰ ਰਹਦੇ ਹਨ: ੬ ਮੁਰਖ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਾਵਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨੌਰੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਹਾਰਥਪੂਰਣ ਨਹੀਂ। 7 ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘੋੜੇ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰੀ ਰਹਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੌਰਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਗੁਰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਾਂਗ) ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

ਹਰ ਰੰਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਤਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

੯ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਟੋਕਾ ਖੁੱਟਦਾ ਹੈ ਉਹ ਖੁਦ ਹੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਮੌਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਰੰਮ ਛਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਥ ਡੰਗ ਲਵੇ। ੧੦ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਵੱਡੇ ਖੰਘਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਹੀ ਜਖਮੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਦਾ ਹੈ, ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਵੀ ਡਿੱਗ ਮੌਰਦੇ ਹਨ।

੧੧ ਯਰ ਸਿਆਣਪ ਰਿਮੇ ਵੀ ਰੰਮ ਨੂੰ ਆਮਾਨ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਖੁੱਛੇ ਚਾਰੂ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਕੱਟਣਾ ਬੜਾ ਔਖਾ ਹੈ, ਯਰ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਇਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰੰਮ ਆਮਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹੀ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਲਾਭ ਹੈ।

੧੨ ਭਾਵੇਂ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਮੱਥਾਂ ਨੂੰ ਰਾਬੂ ਕਰਨਾ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ। ਯਰ ਫਿਰੂਲ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਮੱਥ ਡਮ ਲਵੇ।

੧੩ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸਬਦ ਉਸਤਤ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਮੁਰਖ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸਬਦ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ।

੧੪ ਉਹ ਮੁਰੱਖਤਾ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਯਾਗਲਯਨ ਅਤੇ ਬਦੀ ਨਾਲ ਬੋਲਣੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੧੫ ਮੁਰਖ ਬੰਦਾ ਹਰ ਵੇਲੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੀ ਕਰੇਗਾ ਯਰ ਰੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਮੌਰਦਾ ਕਿ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸੀ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੬ ਮੁਰਖ ਬੰਦਾ, ਚਤੁਰ ਨਹੀਂ ਇੰਨਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਗਾਹ ਲੱਭ ਮੌਰੇ,

ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਭਰ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਰੰਮ ਦੀ ਕਦਰ

੧੭ ਜਿਸ ਦੇਸ ਦਾ ਗਾਜਾ ਬੱਚਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇਸ ਲਈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਮੱਜਣ ਆਪਣਾ ਮਾਰਾ ਮਮਾਂ ਖਾਣ ਧੀਣ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ ਇਹ ਬੁਰੀ ਗੱਲ ਹੈ। ੧੮ ਯਰ ਜੇ ਗਾਜਾ ਰਿਮੇ ਨੇਰ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮੁਝ ਗੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸਦੇ ਮੱਜਣ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਦੇ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਤੁਰਕੇ ਹੋਣ ਲਈ ਖਾਦੇ ਹਨ, ਨਾਕਿ ਆਨੰਦ ਮਨਾਉਣ ਅਤੇ ਸਰਾਬੀ ਹੋਣ ਲਈ।

੧੯ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਆਲਸੀ ਹੈ

ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਘਰ ਚੋਟਾ ਸੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਛੱਤ ਡਿੱਗ ਪਵੇਗੀ।

੨੦ ਲੋਕ ਖਾਣਾ ਧਰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਧੈਮੇ ਨਾਲ, ਮਭ ਕੁਝ ਮੁਲਝਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਨਿੰਦਿਆ

੨੦ ਗਾਜੇ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਨਾ ਕਰੋ, ਆਪਣੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੰਦਲੇ ਹੀ ਹੋਵੋ, ਅਮੀਰਾਂ ਬਾਰੇ ਮੰਦਾ ਨਾ ਬੋਲੋ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਕਿ ਇੰਦ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਖੰਛੀ ਹੀ ਉੱਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਦੱਸ ਦੇਵੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ।

ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਮਾਗਮਣਾ ਕਰੋ

੧ ਆਪਣੀ ਹੋਈ ਧਾਣੀਆਂ ਉੱਪਰ ਸੁੱਟ ਦਿਓ, ਕਿਉਂ ਜੇ ਮਾਇਦ ਕਈਆਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਵੋ।

੨ ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਮ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਓ। ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਿਹੇ ਜਿਹੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰ ਮੌਰਦੀਆਂ ਹਨ।

੩ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਖੱਰ ਕਰ ਮੌਰਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਬੱਦਲ ਧਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਬਾਗਿਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਮੁੱਖ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ, ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਜਾਂ ਉੱਤਰ ਵੱਲ, ਤਾਂ ਇਹ ਜਿੱਥੇ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਟਿਰਿਆ ਰਹੇਗਾ।

੪ ਯਰ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਖੱਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਮੌਰਦੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੀ ਲਾ ਮੌਰਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਮਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਮੋਮਮ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਇਸ ਗੱਲੇ ਡਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਦਲਵਾਗੀ ਹੈ, ਤੇ ਬਾਗਿਮ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇ ਮੌਰਦਾ, ਫੇਰ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਵਾਛੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ।

੫ ਬਿਲਕੁਲ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਮਾਗ ਲੈਂਦਾ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਸੀ ਕਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਗੱਲ ਦੇ ਵਾਧਰਨ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

੬ ਇਸੇ ਲਈ, ਮਵੇਰੇ ਸੁਵਖਤੇ ਹੀ ਬੀਜ ਬੀਜਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਾਮ ਤੱਕ ਰੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਸੀ ਮਵੇਰ ਦਾ ਬੀਜ ਮਫਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਮ ਦਾ ਬੀਜ, ਜਾਂ ਬਲਕਿ ਦੋਵੇਂ।

੭ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਮੁਝ ਹੈ! ਸੂਰਜ ਦੀ ਮੋਮਨੀ ਦੇਖਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ, ੮ ਮੱਚਮੁੱਚ, ਜੇ ਰੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬਹੁਤੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਜਿਉਂਦਾ, ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਗਿਆਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ, ਯਰ ਉਹ ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚੇ, ਕਿਉਂ ਜੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਹੋਣਗੇ, ਜੇ ਮਭ ਕੁਝ ਆ ਰਿਹਾ ਅਰਬਹੀਣ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਵਾਨ ਹੋ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ

੯ ਇਸੇ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਵਾਨ ਹੋ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ। ਯਰਮੰਨ ਹੋਵੋ! ਉਹੀ ਕੁਝ ਕਰੋ ਜਿਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਚੋਤੇ ਸੱਖੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਹਰ ਰੰਮ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ।

੧੦ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਨਾ ਪਾਉਣ ਦਿਓ।

ਯੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖਾਥ ਵੱਲ ਨਾ ਧਰਤਣ ਦਿਉ। ਕਿਉਂ ਜੇ ਜਵਾਨੀ ਯਰਬਗੀਣ ਹੈ।

ਬਿਰਥ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

੧ ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਦੋਹਾਨੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ਨੂੰ ਆਦ ਰਹੇ, ਬੁਰੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ: “ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੋਈ ਧਰਮੰਨਤਾ ਨਹੀਂ।”

੨ ਇਸਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਰਿ ਸੂਰਜ, ਚੰਨ ਯੇ ਤਾਰੇ ਯੰਧਰਾਰ ਬਣ ਜਾਣ। ਯੇ ਬੱਦਲ ਇੱਕ ਤੂਫਾਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੂਸਰੇ ਤੂਫਾਨ ਵਾਂਗ ਆਉਣ।

੩ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰਤ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਕੇ ਝੁਰ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੰਦ ਡਿੱਗ ਜਾਣਗੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਮੱਧਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

੪ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁਣਨ ਦੀ ਸਰਤੀ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਲੀਆਂ ਦਾ ਸੋਰ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਟਾ ਧੀਰਣ ਵਾਲੀ ਚੱਕੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਖਾਮੋਸੀ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸੱਕੋਗੇ। ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਾਉਂਦੇ ਖੰਡੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਵੇਰੇ ਜਗਾ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਂ ਗੀ ਨਹੀਂ ਸੱਕੋਗੇ।

੫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਡਰ ਲੱਗੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਰਸਤੇ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਠੇਡਾ ਖਾਰੇ ਡਿਗਣ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰੋਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲ ਯਖਰੋਟ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਂਗ ਸਫੇਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਚੱਲਣ ਵੇਲੇ ਘਾਹ ਦੇ ਟਿੱਡੇ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਮੀਟੋਗੇ ਯੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਨਹੀਂ ਉਰਮਾਉਂਦੀਆਂ। ਤਾਂ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਸਦੀਵੀ ਘਰ ਵੱਲ ਜਾ ਸਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਲਾਮ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਲਾਮ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਕਬਰ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣਗੇ।

ਮੌਤ

੬ ਜਦੋਂ ਯੇ ਤੁਸੀਂ ਜਵਾਨ ਹੋ ਆਪਣੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਕਰੋ,

ਇਸ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਰਿ ਚਾਦੀ ਦੀ ਜੰਜੀਰੀ ਧਾਟ ਜਾਵੇ ਯੇ ਮੋਨੇ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇ, ਝਰਨੇ ਤੇ ਘੜੇ ਵਾਂਗ, ਯੇ ਧਗੀਆ ਦਾ, ਹੇਠਾਂ ਖੂਹ ਵੱਲ ਭੱਜਣ ਵਾਂਗ।

੭ ਯੇ ਉਹ ਧਰਤੀ ਯੂੜ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਆਇਆ, ਯੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਧਰਤ ਜਾਣ, ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ।

੮ ਯੂਰੀ ਤਰਹਾਂ ਯਰਬਗੀਣ, ਉਸਤਾਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਭ ਕੁਝ ਯਰਬਗੀਣ ਹੈ।”

ਸਿਟਟਾ

੯ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਣ, ਸਿੱਖਾਇਆ, ਯੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਿਰੱਖ ਰਹਨ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਹਾਉਤਾਂ ਇੱਕਤਰ ਰੀਤੀਆਂ।
੧੦ ਉਸਤਾਦ ਨੇ ਸਹੀ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਰਹਨ ਲਈ ਸਖਤ ਖਿਹਨਤ ਰੀਤੀ। ਯੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ ਹਨ।

੧੧ ਸਿਆਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬਦ ਉਤਸਾਹ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੋਖਾਂ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਦੀਆਂ ਯੇ ਆਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਜਗਹਾ ਤੇ ਧਾਈਆਂ ਜਾਦੀਆਂ ਹਨ।
੧੨ ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ, ਉਨਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਯਧਿਯੈਨ ਕਰੋ, ਧਰ ਹੋਰਨਾਂ ਰਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਸਾਵੱਧਾਨ ਰਹੋ। ਲੋਕ ਕਦੇ ਵੀ ਰਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖਣੀਆਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਯੇ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਧੜਗਾਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਰਾਂ ਦੇਵੇਗੀ।

੧੩-੧੪ ਗੁਣ, ਸਾਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਰੀ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸ ਰਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ? ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਯੂਰਣ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯਾਦਰ ਰਹਨਾ ਯੇ ਉਸ ਦੇ ਯਾਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੁਧਤ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਨੇਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਯੇ ਸਾਰੀਆਂ ਬਦੀ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਰ ਯਮਲ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ।

ਸਲੇਮਾਨ ਦਾ ਗੀਤ

1 ਸਲੇਮਾਨ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਗੀਤ।

ਗੀਤਮਾ ਆਪਣੇ ਧਰੀਤਮ ਨੂੰ

2 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਚੁੰਮਣਾਂ ਨਾਲ ਚੁੰਮੇ।
ਰਿਉਰਿ ਤੇਰਾ ਧਿਆਰ ਹੈ ਬਿਹਤਰ ਸਰਾਬ ਨਾਲੋਂ।

3 ਤੇਰਾ ਆਤਰ ਬਹੁਤ ਨਮੀਲਾ ਹੈ।
ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਆਤਰ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜੇ ਡੋਲਿਆ ਗਿਆ
ਹੋਵੇ,
ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਨ ਯੌਰਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਧਿਆਰ ਵਰਦੀਆਂ
ਗਨ।

4 ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿੱਛੇ ਖਿੱਚ ਲੈ,
ਆਪਾਂ ਭੱਜ ਜਾਈਏ!
ਰਾਜਾ ਲੈ ਗਿਆ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਮਰੇ ਅੰਦਰ।

ਯਰੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਯੌਰਤਾਂ ਆਦਮੀ ਨੂੰ
ਆਨੰਦ ਮਾਣਾਂਗੀਆਂ ਅਸੀਂ ਆਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਵਾਂਗੀਆਂ ਤੇਰੇ
ਲਈ।
ਆਪਾਂ ਖਾਦ ਰੱਖੀ, ਧਿਆਰ ਤੇਰਾ ਹੈ ਬਿਹਤਰ ਸਰਾਬ
ਨਾਲੋਂ।
ਬੇਟੀ ਅਚੂਬਾ ਨਹੀਂ, ਵਰਨ ਜਵਾਨ ਯੌਰਤਾਂ ਧਿਆਰ
ਤੈਨੂੰ।

ਉਹ ਯੌਰਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵਰਦੀ ਹੈ

5 ਯਰੂਸਲਮ ਦੀਓ ਯੀਓ,
ਮੈਂ ਸਾਂਵਲੀ ਹਾਂ, ਖਰ ਖੂਬਸੂਰਤ,
ਸਾਂਵਲੀ ਹਾਂ ਮੈਂ ਵੇਦਾਰ ਆਤੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ
ਵਾਂਗ।

6 ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਨਾ ਤੌਰ ਰਿਉ ਰਿ ਮੈਂ ਸਾਂਵਲੀ ਹਾਂ,
ਸੁਰਜ ਨੇ ਰਿਨੀ ਸਾਂਵਲੀ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਵਰ ਦਿੱਤਾ।
ਗੁੱਸੇ ਮਨ ਭਰਾ ਮੇਰੇ, ਬਹੁਤ ਮੇਰੇ ਨਾਲ।
ਜੇਰੀ ਲਾਇਆ ਰੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ
ਬਾਗਾਂ ਉੱਤੇ।
ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਰੱਖ ਸੱਚੀ ਆਪਣਾ ਇਸ ਲਈ।

ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵਰਦੀ ਹੈ

7 ਵਰਾਂ ਧਿਆਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੂਹ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਨਾਲ।
ਦੱਸੇ ਮੈਨੂੰ; ਰਿਬੇ ਚਾਰਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਭੇਡਾਂ ਆਪਣੀਆਂ?
ਰਿਬੇ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਰ ਵਧਹਿਰੇ?
ਮੈਂ ਇੰਧਰ-ਉੱਧਰ ਘੁੰਮ ਫਿਰ ਰੇ ਤੈਨੂੰ ਘੁੰਡ ਵੱਢੀ ਹੋਈ
ਯੌਰਤ*

ਵਾਂਗ ਤੇਰੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਇੱਜੜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਉ ਲੱਭਾਂ?

ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵਰਦਾ ਹੈ

8 ਤੂੰ ਯੌਰਤਾਂ ਵਰਮਿਆਨ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੈਂ।
ਜੇ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਮੈਨੂੰ ਰਿਬੇ ਲੱਭਣਾ,
ਯੈਵੇਂ ਹੀ ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਵਰ।
ਆਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਵਾਨ ਬੱਚਰੀਆਂ ਆਜੜੀਆਂ ਦੇ
ਤੰਬੂਆਂ ਲਾਗੇ ਚਾਰੇ।
9 ਮੇਰੀ ਧਿਆਰੀ, ਵੱਧੇਰੇ ਲੁਭਾਉਂਦੀ ਹੈ,
ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਫਿਰਉਣ ਦੇ ਘੋੜਿਆਂ ਵਿੱਚਲੀ ਘੋੜੀ ਨਾਲੋਂ ਜੇ
ਰੱਬ ਨੂੰ ਖਿੱਚਦੇ ਗਨ।
ਖੂਬਸੂਰਤ ਨੇ ਗਹਿਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘੋੜਿਆਂ ਦੇ ਖਾਸ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਦੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਰਦਣਾਂ
ਦੁਆਲੇ।
10 ਤੇਰੀਆਂ ਗੱਲ੍ਹਾਂ ਗਹਿਣਿਆਂ ਆਤੇ ਝੁਮਰਿਆਂ ਨਾਲ
ਸੋਹਣੀਆਂ ਗਨ,
ਤੇਰੀ ਗਰਦਨ ਮਣਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਡੋਰੀਆਂ ਨਾਲ
ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੈ।
11 ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਸੱਜੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਸਜਾਵਟਾਂ ਆਤੇ ਝੁਮਰੇ
ਬਣਾਵਾਂਗੇ।

ਉਹ ਬੋਲਦੀ ਹੈ

12 ਜਦੋਂ ਰਾਜਾ ਆਪਣੇ ਸੋਢੇ ਉੱਤੇ ਧਿਆਰ ਗੁੰਦਾ,
ਮੇਰੀ ਸੁਗੰਧ ਅਗਾਂਹ ਉਸ ਤੌਰ ਖਰੁਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
13 ਮੇਰਾ ਧਰੀਤਮ ਗੰਧਰਮ ਦੀ ਖੁੜੀ ਵਾਂਗ ਹੈ,
ਜੇ ਖਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਮਾਰੀ ਰਾਤ ਮੇਰੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਦੇ
ਵਿੱਚਰਾਰ।
14 ਧਰੀਤਮ ਮੇਰਾ ਹੈ ਹਿਨਾ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਗੁਛਿਆਂ ਵਰਗਾ
ਉਗਦੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਟੋਨ-ਮਾਦੀ ਦੇ ਬਗੀਚਿਆਂ ਅੰਦਰ।

ਉਹ ਬੋਲਦਾ ਹੈ

15 ਮੇਰੀ ਧਰੀਤਮੇ ਸੁੰਦਰ ਹੈਂ ਤੂੰ ਰਿਨੀ:
ਆਹੋ ਤੂੰ ਸੁੰਦਰ ਹੈਂ।
ਘੁੰਗੀ ਵਰਗੀਆਂ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਤੇਰੀਆਂ।

ਉਹ ਬੋਲਦੀ ਹੈ

16 ਰਿਨੇ ਛਬੀਲੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਧਰੀਤਮ ਮੇਰੇ!
ਹਾਂ, ਰਿਨੇ ਮਨਮੋਹਣੇ!
ਮਾਡੀ ਮੋਜ ਰਿਨੀ ਤਾਜੀ ਆਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੈ।
17 ਦਿਉਦਾਰ ਗਨ ਮਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਛਤੀਰ ਤੇ,
ਫਰ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਛੱਤ।

*1:7 ਘੁੰਡ ਵੱਢੀ ਹੋਈ ਯੌਰਤ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੋ ਸੱਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਚਿਹਰਾ ਘੁੰਡ ਨਾਲ ਵਜ ਵੇ, ਸਰਮਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਲਦੀ ਫਿਰੇਗੀ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਵਸਵਾ ਵਾਂਗ ਹੋ ਸੱਚਦਾ ਹੈ।

੨ ^੧ ਮੈਂ ਖੱਦਰੀ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਉੱਗਦਾ ਫੁੱਲ ਹਾਂ,
 ਮੈਂ ਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਚੰਬੇਲੀ ਹਾਂ।

ਉਗ ਖੋਲਦਾ ਹੈ

^੨ ਮੇਰੀ ਮਹਿਬੂਬਾ, ਹੋਰਨਾਂ ਯੋਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਇੰਝ ਹੈ
 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੰਡਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਚੰਬੇਲੀ ਹੋਵੇ।

ਉਗ ਖੋਲਦੀ ਹੈ

^੩ ਮੇਥ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵਾਂਗ ਜੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਉੱਗ
 ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ,
 ਮੇਰਾ ਯਰੀਤਮ ਹੈ ਦੂਸਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ।

ਉਗ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਪਸੰਦ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯਰੀਤਮ ਦੀ ਛਾਵੇਂ ਬੈਠਣਾ;
 ਉਸਦਾ ਫਲ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਲਈ ਖਿੱਠਾ ਹੈ।

^੪ ਮੇਰਾ ਯਰੀਤਮ ਮੈਨੂੰ ਮੈਥਾਨੇ *ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ।
 ਉਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਿਆਰ ਦਾ ਸੀ।

^੫ ਤਰੜਾ ਕਰੇ ਮੈਨੂੰ ਰਿਸਮਿਸਾਂ ਨਾਲ
 ਮੈਨੂੰ ਮਿੱਠੇ ਮੇਥਾਂ ਨਾਲ ਤੋਰੇਤਾਜ਼ਾ ਕਰੇ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ
 ਧਿਆਰ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰ ਹਾਂ।

^੬ ਖੰਝੀ ਬਾਗ਼ ਮੇਰੇ ਯਰੀਤਮ ਦੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ
 ਆਉ ਉਸ ਨੇ ਸੱਜੀ ਬਾਗ਼ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਗਲਵੱਕੜੀ
 ਧਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।

^੭ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀਓ ਮੁਆਟੀਓ ਇਕਰਾਮ ਕਰੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ
 ਹਰਨੇਟਿਆਂ
 ਆਤੇ ਜੰਗਲੀ ਹਿਰਣਾਂ ਤੇ ਗੁੱਬ ਯਕਰੇ ਜਗਾਓ ਨਾ
 ਧਿਆਰ ਨੂੰ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰੇ ਨਾ ਧਿਆਰ ਨੂੰ,
 ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਾ ਚਾਹੇ ਕਿ ਜਗਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਉਗ ਫੇਰ ਖੋਲਦੀ ਹੈ

^੮ ਇਹ ਮੇਰੇ ਯਰੀਤਮ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ!
 ਵੇਖੋ! ਉਗ ਇੱਥੇ, ਯਹਾੜਾਂ ਤੋਂ ਦੀ ਉੱਛਲਦਾ ਹੋਇਆ
 ਯਹਾੜੀਆਂ

ਤੇ ਦੀ ਟੱਪਦਾ ਹੋਇਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

^੯ ਮੇਰਾ ਯਰੀਤਮ ਗਜ਼ੇਲ
 ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਜਵਾਨ ਹਿਰਣ ਵਰਗਾ ਹੈ।

ਤੁੱਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਡੀ ਕੰਧ ਉਗਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਨੂੰ
 ਖਿੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਝਾਰਦੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਜਾਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕਦੇ ਹੋਏ
 ਨੂੰ।

^{੧੦} ਮੇਰੇ ਯਰੀਤਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ,
 “ਉੱਠ ਮੇਰੀ ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੇਰੀ ਮੁੰਦਰੀਏ
 ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲ।

^{੧੧} ਦੇਖ! ਮਰਦੀ ਬੀਤ ਗਈ ਹੈ
 ਬਰੱਖਾ ਲੰਘ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਚਲੀ ਗਈ।

^{੧੨} ਇਹ ਫੁੱਲ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।
 ਮਮਾਂ ਹੈ ਇਹ ਖੰਝੀਆਂ ਲਈ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਦਾ।
 ਸੁਣੋ, ਆਮੀ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਅੰਦਰ ਖੁੱਗੀ ਨੂੰ ਸੁਣ
 ਮੱਕਦੇ ਹਾਂ।

^{੧੩} ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ, ਕੱਚੇ ਅੰਜੀਰ ਧੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਵੇਲਾਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।
 ਉੱਠ, ਮੇਰੀ ਮਹਿਬੂਬਾ, ਮੇਰੀ ਮੋਹਣੀਏ
 ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲ!”

ਉਗ ਖੋਲਦਾ ਹੈ

^{੧੪} ਮੇਰੀ ਖੁੱਗੀਏ, ਚੱਟਾਨ ਦੀਆਂ ਤਰੇੜਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜੀ
 ਚੱਟਾਨ ਦੀਆਂ
 ਲੁਕਣ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਦੇ
 ਮੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਚਿਹਰਾ,
 ਸੁਣਨ ਦੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਆਵਾਜ਼।
 ਰਿੰਨੀ ਮੋਹਣੀ ਹੈ ਆਵਾਜ਼ ਤੇਰੀ
 ਆਤੇ ਰਿੰਨੀ ਮੋਹਣੀ ਹੈ ਤੂੰ।

ਉਗ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਖੋਲਦੀ ਹੈ

^{੧੫} ਫੜੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਲੁੰਬੜੀਆਂ ਨੂੰ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟੀਆਂ ਲੁੰਬੜੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅੰਗੂਰਾਂ
 ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਨੂੰ

ਨਸਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ
 ਬਾਗ ਖੁਰੀ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਹਨ।

^{੧੬} ਮੇਰਾ ਯਰੀਤਮ ਮੇਰਾ ਹੈ,
 ਤੇ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਹਾਂ!

ਮੇਰਾ ਯਰੀਤਮ ਚੰਬੇਲੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਚਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

^{੧੭} ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਨ ਤੀਕ ਆਤੇ ਯਰੁਛਾਵਿਆਂ ਦੇ ਉੱਡ ਜਾਣ
 ਤੀਕ ਖੁੜ੍ਹ,
 ਮੇਰੇ ਯਰੀਤਮ, ਹਰਨੇਟੇ ਜਾਂ ਜਵਾਨ ਹਿਰਣ ਵਾਂਗ।
 ਜਿਹੜਾ ਯਰਬਤਾਂ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਗ ਖੋਲਦੀ ਹੈ

^੧ ਗੁਤ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀ ਮੋਜ ਉੱਤੇ ਲੱਭਦੀ ਹਾਂ
 ਮੈਂ ਯਰੀਤਮ ਆਪਣੇ ਨੂੰ।

ਲੱਭਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰ ਮਿਲ
 ਮੱਕਿਆ ਨਹੀਂ ਉਗ ਮੈਨੂੰ।

^੨ ਉੱਠ ਜਾਵਾਂਗੀ ਗੁਣ ਮੈਂ।

ਖੁੰਮਾਂਗੀ ਮੈਂ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ।

ਤਲਾਮ ਰਹਾਂਗੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਯਰਤੀਮ ਦੀ
 ਗਲੀਆਂ ਮੁਹਲਿਆਂ ਅੰਦਰ।

ਲੱਭਿਆ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ।

ਯਰ ਮਿਲ ਨਹੀਂ ਮੱਕਿਆ ਉਗ ਮੈਨੂੰ!

*੨:੪ ਮੈਥਾਨਾ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਮੱਕਦਾ “ਧਿਆਰ ਦਾ ਆਤਮ” ਜਿੱਥੇ ਧਿਆਰ ਕਰਨਾ ਮੈਂ ਜਿੰਨਾ ਨਸੀਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੩ ਯਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਨਗਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ।
ਯੁੱਛਿਆ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ “ਸੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ
ਯਰੀਤਮ ਨੂੰ?”
੪ ਕੁਝ ਹੀ ਦੂਰ ਗਈ ਮਾਂ ਮੈਂ ਯਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਵੇਲੇ,
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਯਰੀਤਮ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ।
ਫੜ ਲਿਆ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ
ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਲੈ ਨਹੀਂ ਗਈ
ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਘਰ ਆਂਦਰ,
ਉਸ ਇੰਚ ਦੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੀ ਰਲਯਨਾ
ਸੀਤੀ।

ਉਹ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ

੫ ਯਰੂਸਲਮ ਦੀਓ ਨਾਰੀਓ, ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਹਰਨੋਟਿਆਂ
ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਹਿਰਨਾਂ ਦੀ ਮੌਧ ਖਾ ਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ
ਇਕਰਾਰ ਕਰੋ:
ਜਗਾਓ ਨਾ ਖਿਆਰ ਨੂੰ,
ਉਤੇਜਿਤ ਕਰੋ ਨਾ ਖਿਆਰ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਇਹ ਨਾ
ਚਾਹੇ ਕਿ ਜਗਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾੜੀ

੬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਸੂਹ ਨਾਲ ਮਾਯੂਬਲ
ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਯੋਰਤ ਰਿੰਝ ਆ ਰਹੀ ਹੈ?
ਉੱਡਦੀ ਹੈ ਯੂੜ ਖਿੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁੱਠੇ ਦੇ ਬਦਲਾਂ ਵਾਂਗ,
ਗੰਧਰਮ ਤੇ ਲੁਥਾਨ ਵਰਗੀਆਂ ਸੁਗੰਧਿਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ
ਬਲਣ ਉੱਤੇ ਉੱਠਦੇ ਨੇ ਜੇ।
੭ ਦੇਖੋ, ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਮਫਰੀ ਤਖਤ ਇੱਥੇ ਹੈ
ਜਿਸਦੀ ੬੦ ਯਹਿਰੇਦਾਰ ਸਾਖੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਤਾਰਤਵਰ ਮੈਨਿਰ!
੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰੇ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਯੂਰਾਧਤ ਲੜਾਊ ਹਨ;
ਤਲਵਾਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਸਿਆਂ ਨਾਲ ਲਟਕਦੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ,
ਸਾਤ ਦੇ ਹਰ ਖਤਰੇ ਲਈ ਤਿਆਰ!
੯ ਇਹ ਇੰਚ ਮਫਰੀ ਤਖਤ ਹੈ ਜੋ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ
ਆਪਣੇ ਲਈ ਲਥਾਨੇ ਦੀ ਲਕੜੀ ਤੋਂ ਬਣਵਾਇਆ।
੧੦ ਹੁੱਥੇ ਜਿਸ ਦੇ ਮਨ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ,
ਤੇ ਚੱਲਾ ਮੇਰੇ ਦਾ ਮੀ।
ਇਸ ਦੀ ਗੱਲੀ ਬੈਂਗਣੀ ਕੰਧੜੇ ਨਾਲ ਢੱਚੀ ਹੋਈ ਮੀ।
ਬਣਾਇਆ ਮੀ ਇਸ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਨਾਲ ਯਰੂਸਲਮ
ਦੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨੇ।
੧੧ ਮੀਯੋਨ ਦੀਓ ਯੋਰਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਓ
ਦੇਖੋ ਸਾਨੂੰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ
ਦੇਖੋ ਉਹ ਤਾਜ ਸੁੱਖਿਆ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਮਾਂ ਉਸਦੀ ਨੇ ਉਸ
ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ।
ਉਸ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਮੀ ਉਹ ਵਿਆਹਿਆ
ਉਸ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਯਰਮਨ ਮੀ ਉਹ ਬਹੁਤ

ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਹੈ

੧ ਮੇਰੀ ਯਰੀਤਮਾ ਰਿਨੀ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹੈ ਤੂੰ!
੨ ਗਾਂ ਤੂੰ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹੈਂ।
ਅੱਖਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਨੇ ਖੁੰਗੀ ਵਰਗੀਆਂ
ਤੇਰੀ ਨਕਾਬ ਆਂਦਰ।
ਵਾਲ ਤੇਰੇ ਲੰਮੇ ਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਗਿਲਯਾਦ ਯਰਬਤ
ਤੋਂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਦੇ ਇੰਜੜ ਦੇ ਨੱਚਣ ਵਾਂਗ।
੩ ਤੇਰੇ ਦੰਦ ਮੁੰਨੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਫਦ ਬੱਕਰੀਆਂ ਵਰਗੇ
ਹਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਨੇ ਵੀ ਕੋਈ ਜੁਲਾਕ ਨਹੀਂ
ਗੁਆਇਆ।
੪ ਹੁੱਠ ਤੇਰੇ ਨੇ ਸੰਯੂਰੀ ਯਾਗੇ ਵਰਗੇ।
ਤੇਰਾ ਮੂੰਹ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹੈ।
ਯੁੜਯੜੀਆਂ ਤੇਰੀਆਂ ਨਕਾਬ ਆਂਦਰ ਹਨ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਾੜੀਆਂ ਹੋਣ ਜਿਵੇਂ ਅਨਾਰ ਦੀਆਂ।
੫ ਤੇਰੀ ਗਰਦਨ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮੁਨਾਰੇ ਵਰਗੀ ਹੈ ਜੋ ਲੰਮੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਮੋਭਾ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਹੋਈ
ਅਤੇ ਸਜਾਇਆ ਮੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਲਟਕਦੀਆਂ ਗਜ਼ਾਰਾਂ ਢਾਲਾਂ ਨਾਲ,
ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਰਤਵਰ ਮੈਨਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਢਾਲਾਂ
ਹਨ।
੬ ਫਾੜੀਆਂ ਤੇਰੀਆਂ ਹਨ ਜੋੜੇ ਹਰਨੋਟਿਆਂ ਵਾਂਗ।
ਗਜ਼ੇਲਾਂ ਦੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਾਂਗ
ਜੋ ਚੰਬੇਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚਰ ਰਹੇ ਹਨ।
੭ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਦਿਨ ਢਲ ਨਾ ਜਾਵੇ
ਅਤੇ ਯਰਛਾਵੇ ਉੱਡ ਨਾ ਜਾਣ ਮੈਂ ਗੰਧਰਮ ਦੇ ਯਰਬਤ
ਨੂੰ
ਅਤੇ ਲੁਥਾਨ ਦੀ ਯਹੜੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ।
੮ ਮੇਰੀ ਯਰੀਤਮਾ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹੈ
ਤੂੰ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਕਰਿਯੇ ਵੀ ਤੇਰੇ
ਜਿਸਮ ਉੱਤੇ!
੯ ਆ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲਥਾਨੇ ਤੋਂ, ਮੇਰੀ ਲਾੜੀਏ।
ਲਥਾਨੇ ਤੋਂ ਆ ਮੇਰੇ ਨਾਲ।
ਵੇਖੋਗੀ ਤੂੰ ਆਮੰਨਾ ਦੀ ਟੀਮੀ ਤੋਂ, ਸਨੀਰ
ਅਤੇ ਹਰਮੇਨ ਦੀ ਸਿਯਰ
ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਦੀਆਂ ਗੁਫਾਵਾਂ ਤੋਂ ਚੀਤਿਆਂ ਦੇ ਯਹੜਾਂ ਤੋਂ।
੧੦ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਚੁਰਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਯਰੀਤਮੇ,
ਮੇਰੀ ਲਾੜੀਏ। ਚੁਰਾ ਲਿਆ ਹੈ ਤੂੰ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਆਪਣੀ
ਸਿਰਫ ਇੰਚੇ ਅੱਖ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹਾਰ ਦੇ ਸਿਰਫ
ਇੰਚੇ ਮੇਰੀ ਨਾਲ।
੧੧ ਰਿਨਾ ਆਨੰਦ-ਦਾਇਰ ਹੈ ਖਿਆਰ ਤੇਰਾ ਮੇਰੀਏ
ਮੇਰੀਏ, ਮੇਰੀ ਲਾੜੀਏ।
ਤੇਰਾ ਖਿਆਰ ਰਿਨਾ ਖੁਬਸੂਰਤ ਮੇਰੀਏ ਭੈਣੇ, ਮੇਰੀ
ਲਾੜੀਏ।

ਤੇਰਾ ਯਾਤਰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਸੇ ਵੀ
 ਯਾਤਰ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ।
^{੧੧} ਇਹ ਮਹਿਦ ਹੈ ਜੇ ਤੇਰੇ ਬੁਲ੍ਹਾਹਾਂ ਚੋਂ ਚੌਦਾ,
 ਮੇਰੀ ਲਾੜੀਏ ਮਹਿਦ ਯਾ ਤੇ ਦੁੱਧ ਗਨ ਤੇਰੀ ਚੁਬਾਨ
 ਹੋਰਾਂ।
 ਰੱਖੜੇ ਤੇਰੇ ਛੱਡਦੇ ਗਨ ਸੁਗੰਧਾਂ ਲਥਾਨੇਨ ਦੀਆਂ।
^{੧੨} ਇੱਕ ਤਾਲੇ ਬੰਦ ਬਾਗ ਵਾਂਗ ਹੈ ਤੂੰ,
 ਮੇਰੀਏ ਭੈਣੇ,
 ਮੇਰੀਏ ਲਾੜੀਏ, ਇੱਕ ਤਾਲੇ ਬੰਦ ਝਰਨੇ ਵਾਂਗ,
 ਇੱਕ ਮੇਹਰ ਬੰਦ ਫੁਹਾਰੇ ਵਾਂਗ।
^{੧੩} ਯੰਗ ਤੇਰੇ ਨੇ ਉਮ ਬਾਗ ਵਰਗੇ,
 ਭਰਿਆ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜਾ ਯਾਤਰਾਂ ਨਾਲ ਤੇ ਹੋਰ ਖਿਆਰੇ
 ਫਲਾਂ ਨਾਲ,
 ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਮਮਾਲਿਆਂ ਨਾਲ:
 ਜਿਵੇਂ ਗਿਨਾ, ਯਾ ਤੇ ਜਟਾ ਮਾਮੀ, ^{੧੪} ਰੇਸਰ, ਰਾਲਮਸ
 ਯਾ ਤੇ ਲਥਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਤਾਂ ਨਾਲ
 ਦਾਲਚੀਨੀ, ਮੁਰ ਯਾ ਤੇ ਰੇਵੜਾ।
^{੧੫} ਤੂੰ ਹੈਂ ਰਿਸੇ ਬਾਗ ਦੇ ਫੁਹਾਰੇ ਵਾਂਗ ਤਾਜੇ
 ਖਾਣੀ ਦੇ ਖੂਹ ਵਾਂਗ,
 ਯਾ ਤੇ ਲਥਾਨੇਨ ਤੋਂ ਵਹਿੰਦੀ ਨਹਿਰ ਵਾਂਗ।

ਉਹ ਬੋਲਦੀ ਹੈ

^{੧੬} ਉੱਠ, ਉੱਤਰ ਦੀਏ ਹਵਾਏ।
 ਯਾ ਤੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਨੂੰ ਯਾਉ।
 ਵਗ ਮੇਰੇ ਬਾਗ ਉੱਤੇ।
 ਯਾ ਯਾ ਤੇ ਮੇਰੇ ਬਾਗ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਸੁਗੰਧ ਬਿਖੇਰ।
 ਮੇਰੇ ਯਰੀਤਮ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਗ ਯੰਦਰ ਯਾਉਣ ਦੇ
 ਯਾ ਤੇ ਖਾਣ ਦੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮਿੱਠੇ ਫਲ ਜੋ ਉਮ ਦੇ ਗਨ।

ਉਹ ਬੋਲਦਾ ਹੈ

^੧ ਮੇਰੀ ਯਰੀਤਮੇ ਮੇਰੀ ਲਾੜੀਏ ਯਾ ਗਿਆ ਹਾਂ ਮੈਂ
 ਯਾਥਣੇ ਬਾਗ ਯੰਦਰ।
 ਮੈਂ ਯਾਥਣੇ ਗੰਧਰਮ ਯਾ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮਮਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕਤਰ
 ਰਹ ਲਿਆ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਮਹਿਦ ਸਮੇਤ ਯਾਥਣੇ ਛੱਤੇ ਨੂੰ ਖਾ ਲਿਆ ਹੈ।
 ਖੀ ਲਿਆ ਹੈ ਦੁੱਧ ਯਾ ਤੇ ਮੈਯ ਯਾਥਣੀ ਨੂੰ।

ਯੋਰਤਾਂ ਦਾ ਯਰੇਮੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਨਾ
 ਖਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰੇ ਖਾਵੇ, ਖੀਵੇ!
 ਮਦਰੋਮ ਹੋ ਜਾਵੇ ਖਿਆਰ ਨਾਲ!

ਉਹ ਬੋਲਦੀ ਹੈ

^੨ ਸੁਤੁਤੀ ਹੋਈ ਹਾਂ
 ਮੈਂ ਯਰ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਹੈ ਜਾਗਦਾ।
 ਸੁਣ ਰਹੀ ਹੈ ਦਮਤਰ ਮੈਨੂੰ ਯਾਥਣੇ ਯਰਤੀਮ ਦੀ।

“ਯੋਗਲ ਦਰਵਾਜਾ ਮੇਰੀ ਭੈਣੇ ਮੇਰੀ ਯਰੀਤਮੇ ਮੇਰੀ
 ਖੁੰਗੀਏ,
 ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਤਰੇਲ ਨਾਲ ਭਿਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।”
^੩ “ਲਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਚੋਲਾ ਯਾਥਣਾ।
 ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ।
 ਯੇ ਲੇ ਨੇ ਯੈਰ ਮੈਂ ਯਾਥਣੇ ਫੇਰ ਨਹੀਂ
 ਗੰਦੇ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ।”
^੪ ਯਰ ਮੇਰੇ ਯਰੀਤਮ ਨੇ ਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਗੱਥ ਯਾਥਣਾ
 ਯਰਵੇਸ ਬਾਣੀ
 ਯਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਉਸ ਖਾਤਰ ਹੋ ਖਿਆ।
^੫ ਉੱਠੀ ਮੈਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਰਹ
 ਯਾਥਣੇ ਯਰੀਤਮ ਲਈ ਗੰਧਰਮ ਚੇ ਰਿਹਾ ਮੀ
 ਮੇਰੇ ਗੱਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੇਰੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਚੋਂ ਚੌਦਾ ਗੰਧਰਮ
 ਖਿਆ ਤਾਲੇ ਦੇ ਗੱਥੇ ਉੱਤੇ।
^੬ ਦਰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਮੈਂ ਯਾਥਣੇ ਯਰੀਤਮ ਲਈ
 ਯਰ ਯਰੀਤਮ ਮੇਰਾ ਮੁੜ ਖਿਆ ਮੀ ਤੇ ਤੁਰ ਗਿਆ
 ਮੀ!
 ਤੁਰਮ ਗਈ ਸਾਂ ਮੈਂ ਉਮਰੀ ਯਾਵਾਜ ਸੁਣਨ ਲਈ।
 ਲੱਭਿਆ ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਯਰ ਲੱਭ ਨਹੀਂ ਸੱਚੀ ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ;
 ਯਾਵਾਜ ਦਿੱਤੀ ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ;
 ਯਰ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮੀ ਦਿੱਤਾ ਮੈਨੂੰ ਉਮਨੇ।
^੭ ਮਿਲ ਯਏ ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਰ ਦੇ ਯਹਿਰੇਦਾਰ।
 ਮਾਰਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਮੈਨੂੰ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤੇ ਯਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮੈਥੋਂ ਮੇਰਾ ਸੋਲ
 ਯੋਗ ਲਿਆ।
^੮ ਇਰਾਰ ਰਹੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ, ਯਰੂਮਲਮ ਦੀਓ ਨਾਰੀਓ
 ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰਾ ਯਰੀਤਮ ਰਿੰਧਰੇ ਯਾਥਣਾ
 ਉਮ ਨੂੰ ਰਿ ਮੈਂ ਖਿਆਰ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਈ
 ਹਾਂ।

ਯਰੂਮਲਮ ਦੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਗਨ
^੯ ਰਿਵੋਂ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਯਰੀਤਮ ਵੱਖਰਾ
 ਹੋਰਾਂ ਯਰੇਮੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸੁਹਣੀਏ?
 ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਯਰੀਤਮ ਤੇਰਾ ਹੋਰਨਾਂ ਯਰੇਮੀਆਂ ਨਾਲੋਂ?
 ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਇਰਾਰ ਰਹਨ ਲਈ ਰਿਉ ਰਿਹਾ ਹੈ?
 ਉਹ ਯਰੂਮਲਮ ਦੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
^{੧੦} ਮੇਰੇ ਯਰੀਤਮ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਚਮਰਦਾਰ ਹੈ
 ਯਾ ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਗੁਲਾਬੀ ਗਨ ਵੱਖਰਾ ਦਿਮੋਗਾ ਉਹ
 ੧੦,੦੦੦ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ।
^{੧੧} ਸਿਰ ਉਮਦਾ ਹੈ ਸੁੱਧ ਮੇਨੇ ਵਰਗਾ।
 ਖੁੰਗਰਾਲੇ ਨੇ ਵਾਲ ਉਮ ਦੇ ਰਾਲੇ ਗਿਰਨ ਵਾਗਰਾਂ।
^{੧੨} ਯੱਥੀਆਂ ਉਮਦੀਆਂ ਗਨ ਖੁੰਗੀ ਜਿਵੇਂ ਹੋਣ ਝਰਨੇ
 ਉੱਤੇ।
 ਜਿਵੇਂ ਖੁੰਗੀ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਯੋਤੀਆਂ ਹੋਣ
 ਜਿਵੇਂ ਵੇਦੀ ਮੇਰੀ ਹੁੰਦਾ ਯਾਥਣੇ ਚੋਗਿਰਦੇ ਯੰਦਰ।

੧੩ ਗੱਲ੍ਹਾਂ ਉਮਦੀਆਂ ਗਨ ਭਮਾਲਿਆਂ ਦੇ
 ਬਾਗ ਵਰਗੀਆਂ ਸੁਗੰਧੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ।
 ਹੋਣ ਉਮ ਦੇ ਗਨ ਚੰਬੇਲੀ ਵਰਗੇ
 ਗੰਧਰਮ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਏ।

੧੪ ਬਾਗਾਂ ਉਮਦੀਆਂ ਗਨ ਮੁਨਹਿਰੀ ਛੜਾਂ ਵਰਗੀਆਂ
 ਜੜੇ ਹੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੀਰੇ।

ਦੇਹ ਉਮਦੀ ਹੈ ਧਾਲਿਸ ਰੀਤੇ ਗਾਬੀ ਦੰਦ ਵਰਗੀ
 ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਲੰਗੇ ਹੋਣ ਜਿਵੇਂ ਨੀਲਮ।

੧੫ ਲੱਤਾਂ ਉਮਦੀਆਂ ਗਨ ਮੰਗਭਰਮਰੀ
 ਬੰਮਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਖਲੋਤੇ ਮੋਹਣੇ ਮੁਨਹਿਰੀ ਆਧਾਰ
 ਉੱਤੇ।

ਲੰਮ ਮਲੰਮਾਂ ਹੈ ਉਗ ਲਬਾਨੇਨ
 ਅੰਦਰ ਜਿਵੇਂ ਹੋਵੇ ਰੁੱਖ ਸੁਗਾਣਾ ਦਿਆਰ ਦਾ।

੧੬ ਉਮ ਦਾ ਮੂੰਹ ਸਭ ਤੋਂ ਮਿੱਠਾ ਹੈ
 ਉਗ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਛਾ ਯੋਗ ਹੈ,
 ਇਹ ਮੇਰਾ ਯਰੀਤਮ,
 ਇਹ ਮੇਰਾ ਯਰੇਮੀ ਹੈ।

ਯਰੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਯੈਰਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਦੀਆਂ ਗਨ

੧ ਰਿੱਧ ਗਿਆ ਹੈ ਯਰੀਤਮ
 ਤੇਰਾ ਯੈਰਤਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਭ ਤੋਂ ਮੋਹਣੀਏ?
 ਰਿਸ ਰਾਹੇ ਗਿਆ ਯਰੀਤਮ ਤੇਰਾ?
 ਦੱਮ ਮਾਨੂੰ ਤਾਂ ਜੈਂ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਯਮੀਂ ਰਸ ਮੱਚੀਏ
 ਮਗਾਇਤਾ।

ਉਗ ਯਰੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਯੈਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

੨ ਤੁਰ ਗਿਆ ਹੈ ਯਰੀਤਮ ਮੇਰਾ ਆਪਣੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ
 ਭਮਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਯਾਤੀਆਂ ਵੱਲ।
 ਗਿਆ ਹੈ ਉਗ ਚਾਰੇ ਲਈ ਬਾਗ ਅੰਦਰ
 ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਲਈ ਰਲੀਆਂ ਚੰਬੇਲੀ ਦੀਆਂ।
 ੩ ਮੈਂ ਗਾਂ ਯਰੀਤਮ ਆਪਣੇ ਦੀ, ਤੇ ਮੇਰਾ ਯਰੀਤਮ ਮੇਰਾ
 ਹੈ।

ਉਗ ਚੰਬੇਲੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਚਰਦਾ।
 ਉਗ ਉਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਦਦਾ ਹੈ

ਉਗ ਬੋਲਦੀ ਹੈ

੪ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੈ ਤੂੰ, ਮੇਰੀ ਯਰੀਤਮ, ਤਿਰਜਾਹ ਵਾਂਗ।
 ਯਰੂਸਲਮ ਵਾਂਗ ਮਨਮੋਹਣੀ ਹੈ ਤੂੰ;
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਲਹੇ ਬੰਦ ਮਹਿਰਾਂ ਜਿੰਨੀ ਭੈਭੀਤ ਹੈ ਤੂੰ।
 ੫ ਤੈਰ ਨਾ ਮੇਰੇ ਵੱਲ।
 ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਤਾਬ ਨਹੀਂ ਝਲੀ ਜਾਂਦੀ ਮੇਰੇ
 ਰੇਲੇਂ।

ਤੇਰੇ ਵਾਲ ਲੰਮੇ ਗਨ ਅਤੇ ਉੱਡ ਰਹੇ ਗਨ,
 ਜਿਵੇਂ ਬੱਚਰੀਆਂ ਦਾ ਰੇਈ ਇੱਜੜ ਉੱਤਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ
 ਗਿਲਯਾਦ ਧਰਬਤ ਦੀਆਂ ਢਲਾਨਾਂ ਤੋਂ।

੬ ਦੰਦ ਤੇਰੇ ਚਟਟੇ ਗਨ ਭੇੜਾਂ ਵਰਗੇ

ਨਿਰਲੀਆਂ ਹੋਣ ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਗਾ ਰੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਰੇਈ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜੰਮਦੀ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਨਿਯਾਣਾ
 ਨਹੀਂ ਗੁਆਇਆ।

੭ ਤੇਰੇ ਖੁੰਡ ਹੋਣਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਧੜਧੜੀਆਂ ਅਨਾਰ ਦੇ
 ਦੇ ਟੋਟਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਗਨ।

੮ ਹੋਣ ਭਾਵੇਂ ਮੱਠ ਰਾਣੀਆਂ
 ਅਤੇ ਯਮੀਂ ਰੱਬੇਲਾਂ ਅਤੇ ਯਾਨਗਿਣਤ ਦਾਮੀਆਂ,

੯ ਧਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਹੈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਯੈਰਤ
 ਮੇਰੀ ਖੁੰਗੀ ਮੇਰੀ ਭਰੀ ਯੂਰੀ ਮਾਂ ਦੀ ਹੈ
 ਉਗ ਨਾਡਲੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਨਾਡਲੀ ਯੀ!
 ਦੇਖਦੀਆਂ ਗਨ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਤੇ ਉਮਤਤ ਰਗਨ
 ਉਮਦੀ।

ਰਾਣੀਆਂ ਤੇ ਰੱਬੇਲਾਂ ਵੀ ਉਮਦੀ ਉਮਤਤ ਰਦਦੀਆਂ ਗਨ।

ਯੈਰਤਾਂ ਉਮਦੀ ਉਮਤਤ ਰਦਦੀਆਂ ਗਨ

੧੦ ਰੋਣ ਹੈ ਉਗ ਯੈਰਤ ਚਮਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੇ ਧਰਭਾਤ ਵਾਂਗ।
 ਮੁੰਦਰ ਹੈ ਰੋਣ ਚੰਨ ਜਿੰਨੀ ਚਮਰੀਲੀ ਹੈ
 ਰੋਣ ਸੂਰਜ ਜਿੰਨੀ ਉਗ ਫੋਜਾਂ
 ਦੇ ਨਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਜਿੰਨੀ।

ਉਗ ਬੋਲਦੀ ਹੈ

੧੧ ਇਹ ਗਿਰੀ ਮੇਵੇ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਮੀ ਜਿੱਥੇ
 ਮੈਂ ਗਈ, ਦੇਖਣ ਲਈ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚਲੀ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ,
 ਦੇਖਣ ਲਈ ਰਿ ਰੀ ਖਿੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇ
 ਵੇਲਾਂ ਦੇਖਣ ਲਈ ਰਿ ਨਿਰਲੇ ਨੇ ਰੀ ਫੁੱਲ ਅਨਾਰਾਂ
 ਦੇ।

੧੨ ਇਸ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਰਿ ਧਤਾ ਚੱਲੇ ਮੈਨੂੰ,
 ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਜਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ
 ਗਿਆ।

ਯਰੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਯੈਰਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾਂਦੀਆਂ ਗਨ

੧੩ ਮੁੜ ਯਾ, ਮੁੜ ਯਾ, ਸੂਲੰਮੀਥ! ਮੁੜ ਯਾ,
 ਮੁੜ ਯਾ ਤਾਂ ਜੇ ਯਮੀਂ ਤੱਚੀਏ ਤੈਨੂੰ।
 ਰਿਉਂ ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਝਾਰ ਰਹੇ ਸੂਲੰਮੀਥ ਵੱਲ,
 ਜਿਵੇਂ ਉਗ ਮਗਨਇਮ ਨਾਚ ਨੱਚ ਰਹੀ ਹੋਵੇ?

ਉਗ ਉਮਦੀ ਮੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਉਮਤਤ ਰਦਦਾ ਹੈ

੧ ਮਹਿਜਾਦੀਏ ਮੁੰਦਰ ਨੇ ਯੈਰ ਤੇਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੁੱਤੀਆਂ
 ਅੰਦਰ,
 ਤੇਰੇ ਧੱਟਾ ਦੀਆਂ ਗੋਲਾਈਆਂ ਗਨ, ਗਹਿਣਿਆਂ ਵਾਂਗੂ
 ਖੜਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਰਾਗੀਗਰ ਨੇ।

੨ ਯੁੰਨੀ ਤੇਰੀ ਹੈ ਗੋਲ ਅਤੇ ਭਰੀ ਹੋਈ ਖਿਯਾਲੇ ਵਾਂਗ,
 ਮੱਥਣੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਰਦੇ ਇਹ ਮੈਂ ਆ ਤੋਂ।

ਧੋਟ ਤੇਰਾ ਬੋਲਹੁ ਹੈ ਰਦਦਾ ਦਾ,
 ਜੇ ਖਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਚੰਬੇਲੀਆਂ ਨਾਲ।

੩ ਛਾਤੀਆਂ ਤੇਰੀਆਂ ਗਨ ਜਾਵਾਨ ਹਿਰਨੀ
 ਦੇ ਜੇੜੇ ਹਰਨੇਟਿਆਂ ਵਾਂਗ ।
 ੪ ਗਰਦਨ ਤੇਰੀ ਹੈ ਗਾਬੀ ਦੰਦ ਦੇ ਬੁਰਜੂ ਵਰਗੀ
 ਯੱਥਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਗਨ ਹੁਸਬੇਨ ਦੇ ਸਰੋਵਰ
 ਵਰਗੀਆਂ ਥੋਬ-ਥੱਬੀਮ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ।
 ਤੇਰਾ ਨੱਕ ਹੈ ਲਬਾਨੇਨ ਦੇ ਬੁਰਜ ਵਰਗਾ
 ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖ ਹੈ ਦੰਮਿਸਰ ਵੱਲ ।
 ੫ ਤੇਰਾ ਸਿਰ ਹੈ ਵਰਮਲ ਵਰਗਾ
 ਤੇ ਵਾਲ ਨੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਸਾਨਦਾਰ ਰੱਖੜੇ ਵਰਗੇ ।
 ਤੇਰੇ ਲੰਬੇ ਲਹਿਰਾਂਦੇ ਵਾਲ ਆਪਣੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ
 ਰਾਜੇ
 ਤੇ ਵੀ ਰਬਜਾ ਵਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ।
 ੬ ਰਿਨੀ ਸਹੇਣੀ ਹੈ ਤੂੰ ।
 ਤੇ ਰਿਨੀ ਆਨੰਦਦਾਇਕ ਹੈ ਤੂੰ ।
 ਓ ਖਿਆਰ ਪਰਸੰਨਮਈ ਹੈ
 ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ।
 ੭ ਲੰਮੀ ਹੈ ਤੂੰ ਖਜੂਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਾਂਗਰਾਂ
 ਤੇ ਛਾਤੀਆਂ ਤੇਰੀਆਂ ਨੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਗੁਛਿਆਂ
 ਵਰਗੀਆਂ ।
 ੮ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਉਮ ਮੁੱਖ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਂਗਾ
 ਮੈਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਟਾਹਟੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਵਾਂਗਾ ।
 “ਤੇਰੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਹੋਣ ਅੰਗੂਰ ਦੇ ਗੁਛਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ
 ਤੇ ਹੋਵੇ ਤੇਰੀ ਮੋਥਾਂ ਤੇ ਸੁਗੰਧ ਹੋਵੇ ਤੇਰੀ ਮੋਥਾਂ ਵਰਗੀ ।
 ੯ ਮੂੰਹ ਹੋਵੇ ਤੇਰਾ ਉਮ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਮੈਯ ਵਰਗਾ ਜਿਹੜੀ
 ਮੇਰੇ ਖਿਆਰ ਵੱਲ ਸਿੱਧੀ ਵਗਦੀ ਹੈ,
 ਜਿਹੜੀ ਸਿੱਧੀ ਵਗਦੀ ਹੈ ਉਨਹੁੰ ਦੇ ਬੁਲਹਾਂ ਵੱਲ ਜੋ
 ਮੈਂ ਰਹੇ ਹਨ ।”
 ਉਹ ਉਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵਰਦੀ ਹੈ
 10 ਮੈਂ ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ
 ਆਤੇ ਉਮ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਲਈ ।
 11 ਆ ਜਾ, ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ,
 ਆਓ ਅਸੀਂ ਚਲੀਏ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ,
 ਆਓ ਗਾਤ ਗੁਜ਼ਾਰੀਏ ਖਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ।
 12 ਉੱਠੀਏ ਅਸੀਂ ਸਰਖੀ ਵੇਲੇ
 ਆਤੇ ਜਾਣੀਏ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਨੂੰ ਆਓ ਦੇਖੀਏ ਕਿ
 ਰੀ ਵੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਗਾਰ ਆਈ ਹੈ ।
 ਦੇਖੀਏ ਰੀ ਫੁੱਲ ਖਿਲੇ ਹਨ ।
 ਆਤੇ ਰੀ ਆਨਾਰਾਂ ਤੇ ਆਈ ਬਗਾਰ ਹੈ ।
 ਉਥੇ ਅਰਥਣ ਵਰਗੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਆਪਣਾ ।
 13 ਮੈਂਡਰੇਰਮ ਆਪਣੀ ਖੁਸਬੋ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਨੇ
 ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਫਾਟਰਾਂ ਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਗੰਧਮਈ
 ਫੁੱਲ ਹਨ ।
 ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਮੈਂ ਬਚਾਈਆਂ ਗਨ ਆਨੇਰਾਂ
 ਮਨਭਾਉਂਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ,
 ਤੇਰੇ ਲਈ ਵੇਦੋਂ ਨਵੀਆਂ ਆਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਵੀ ।

੧ ਜੇ ਤੂੰ ਹੁੰਦਾ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਵਰਗਾ, ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀਆਂ
 ੮ ਛਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਚੁੰਘਦਾ ਹੋਇਆ ਫੇਰ ਜੇ ਤੂੰ
 ਮੈਨੂੰ ਬਾਹਰ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਤੇ
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚੁੰਮ ਸੱਕਦੀ
 ਤੇ ਰਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੀ ਆਖਣਾ ਕਿ ਗਲਤ ਹੈ ਇਹ ।
 ੨ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਉਹੀ ਹੈ
 ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖਾਇਆ ।
 ਦਿੰਦੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਨਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
 ਨਿਚੋੜੀ ਮਮਾਲੇਦਾਰ ਸਰਾਬ ।
 ਉਹ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵਰਦੀ ਹੈ
 ੩ ਉਮਦੀ ਖੱਬੀ ਬਾਹੁ ਹੈ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਹੇਠਾਂ
 ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਸੱਜੇ ਗੱਥ ਨੇ ਹੈ ਫੜਿਆ ਮੈਨੂੰ ਘੁੱਟ ਰੇ ।
 ੪ ਯਰੂਸਲਮ ਦੀਓ ਨਾਰੀਓ ਵਰੇ ਇਕਰਾਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ:
 ਜਗਾਓ ਨਾ ਖਿਆਰ ਨੂੰ ਉਤੇਜਿਤ ਨਾ ਵਰੇ
 ਖਿਆਰ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਹ ਜਾਗਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ।
 ਯਰੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਖੋਲਦੀਆਂ ਗਨ
 ੫ ਵੇਣ ਹੈ ਇਹ ਯੋਰਤ ਮਾਯੂਬਲ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ
 ਹੋਈ ਝੁਰੀ ਹੋਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਉੱਤੇ?
 ਉਹ ਉਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵਰਦੀ ਹੈ
 ਜਗਾਇਆ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮੋਥ ਦੇ ਮੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਜਿੱਥੇ
 ਜਣਿਆਂ ਮੀ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਮੀ ਤੂੰ ਜੰਮਿਆਂ ।
 ੬ ਰੱਖ ਮੈਨੂੰ (ਕੋਲ ਆਪਣੇ) ਮੁਹਰ ਵਾਂਗ ਜਿਸ ਨੂੰ
 ਪਹਿਨਿਆ ਹੈ
 ਤੂੰ ਦਿਲ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ
 ਅੰਗੂਠੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਨਿਆ ਹੈ ਤੂੰ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ।
 ਇਹ ਮੈਂ ਤੇ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜੇ ਖਿਆਰ ਤਰੜਾ ਹੈ ।
 ਵਰਥ ਦੇ ਜੁਲਮ ਵਰਗੀ ਹੈ ਈਰਖਾ ।
 ਇਸਦੀ ਲਾਟ ਹੈ ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਬੜ ਵਾਂਗ ।
 ੭ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਖਿਆਰ ਨੂੰ ਬੁਝਾ ਨਹੀਂ
 ਸੱਕਦਾ ।
 ਆਤੇ ਇੰਕ ਦਰਿਆ ਖਿਆਰ ਨੂੰ ਭੁਥੇ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ ।
 ਲੋਕ ਤਿਰਮੱਕਾਰਨਗੇ ਉਮ ਬੰਦੇ ਨੂੰ, ਭੇਟ ਵਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
 ਜੇ ਖਿਆਰ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਮੀਰੀਆਂ
 ਨੂੰ ।
 ਉਮ ਦੇ ਭਰਾ ਖੋਲਦੇ ਹਨ
 ੮ ਸਾਡੀ ਇੰਕ ਛੋਟੀ ਭੈਟ ਹੈ ।
 ਆਤੇ ਉਮਦੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਆਜੇ ਫੁੱਲੀਆਂ ।
 ਰੀ ਵਰੀਏ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਭੈਟ ਲਈ ਜਦੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
 ਇੰਕ ਬੰਦਾ ਤੇ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਗੱਥ ਉਮਦਾ ।
 ੯ ਜੇਕਰ ਹੁੰਦੀ ਇੰਕ ਵੰਧ ਉਹ,
 ਅਸੀਂ ਉਮ ਉਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਮੁਨਾਰਾ ਉਸਾਰ ਦਿੰਦੇ ।
 ਜੇਕਰ ਹੁੰਦੀ ਇੰਕ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਉਹ,

ਜ਼ਾਮੀਂ ਦਿਲਾਸ ਦੀਆਂ ਸਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦੀ
ਰਿਲਾਬੰਦੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

^{੧੦} ਮੈਂ ਹਾਂ ਇੱਕ ਕੰਧ ਤੇ ਛਾਤੀਆਂ
ਮੇਰੀਆਂ ਨੇ ਮੁਨਾਰਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ।
ਜਾਂ ਉਹ ਹੈ ਖੁਸ਼ ਮੇਰੇ ਨਾਲ।

ਉਹ ਬੋਲਦਾ ਹੈ

^{੧੧} ਬਾਲ-ਹਮੇਨ ਵਿੱਚ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ
ਇੱਕ ਬਾਗ਼ ਸੀ ਜੋ ਸੁਲੋਮਾਨ ਦਾ ਸੀ।
ਉਸ ਨੇ ਬਾਗ਼ ਨੂੰ ਰਾਖਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।
ਜਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਨੇ ਇਸਦੇ ਫਲ ਲਈ ੧,੦੦੦ ਚਾਂਦੀ
ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਲਿਆਉਣੇ ਸੀ।
^{੧੨} ਸੁਲੋਮਾਨ ਰੱਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ੧,੦੦੦ ਚਾਂਦੀ ਦੇ
ਸਿੱਕੇ।

ਦੇਹ ੨੦੦ ਸਿੱਕੇ ਹਰ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦੇ ਜਿਸਨੇ
ਅੰਗੂਰ ਜਿਹੜੇ।

ਧਰ ਮੈਂ ਰੱਖਾਂਗਾ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ਼।

ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ

^{੧੩} ਇੱਥੇ ਤੂੰ ਬੈਠੀ ਹੈਂ ਬਾਗ਼ ਅੰਦਰ
ਮਿੱਤਰ ਸੁਣ ਰਹੇ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਤੇਰੀ।
ਮੈਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਨ ਦੇ ਇਸ ਨੂੰ।

ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਦੀ ਹੈ

^{੧੪} ਛੇਤੀ ਕਰ ਮੇਰੇ ਧਰੀਤਮ।
ਬਣ ਜਾ ਕਿਸੇ ਹਿਰਨ ਜਾਂ ਹਰਨੇਟੇ ਵਰਗਾ ਮਸਾਲਿਆਂ
ਦੇ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ।

ਜਮਾਖਾਗ

੧ ਇਹ ਦਰਸਨ ਆਮੇਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਮਾਖਾਗ ਦਾ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜਮਾਖਾਗ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦਰਸਾਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੂਦਾਗ ਆਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਜਮਾਖਾਗ ਨੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਦੋਂ ਵੇਖੀਆਂ ਜਦੋਂ ਉਜੀਯਾਗ, ਯੇਬਾਮ, ਆਗਾਜ ਆਤੇ ਹਿਜਰੀਯਾਗ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮਨ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰੋਸ

੨੭ ਆਰਾਮ ਤੇ ਧਰਤੀ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਗੱਲ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਮੁਟੇ! ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,

“ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਲਿਆ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਧਣ ਫੁੱਲਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ।

ਧਰ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਮੇਰੇ ਹੀ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ।

੩੧ ਆਪਣੇ ਮਾਲਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦੀ ਹੈ।

ਆਤੇ ਇੱਕ ਗਯਾ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦਾ ਮਾਲਰ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹਾ ਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਧਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਮਮਝਦੇ ਨਹੀਂ।”

੪ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਰੋਮ ਖਾਧ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਧ ਉਸ ਭਾਰੇ ਵਜ਼ਨ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣਾ ਥੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕ ਬੁਰੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਖੁਰੱਖ (ਧਰਮੇਸੁਰ) ਦਾ ਆਖਮਾਨ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਜਨਬੀ ਵਰਗਾ ਵਰਤਾਉ ਰੀਤਾ।

੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਰਹਾਂ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ, ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਥਦਲੇ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਬਗਾਵਤ ਜਾਹੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਗੁਣ ਹਰ ਸਿਰ ਆਤੇ ਹਰ ਦਿਲ ਬਿਮਾਰ ਹੈ। ੬ ਸਿਰ ਤੋਂ ਧੈਰਾ ਤੀਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਜਖਮ ਆਤੇ ਫੋੜੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਫੋੜਿਆਂ ਦਾ ਟਿਲਾਜ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਜਖਮਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਆਤੇ ਮਹਰਮ ਖੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

੭ “ਤੁਹਾਡੀ ਜਮੀਨ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰ ਆੱਗ ਨਾਲ ਮਾੜੇ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਰਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਰਿਸੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਫੈਜਾਂ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।”

ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ

੮ ਮੀਯੇਨ ਦੀ ਯੀ ਗੁਣ ਆੱਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਮੱਖਣੇ ਤੇਯੂ ਵਰਗੀ ਹੈ। ਗੁਣ ਇਹ ਰਰੜੀਆਂ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀ ਹੋਈ ਖੁਰਾਈ ਝੁਗੀ ਜਾਂ ਖਿਰੇ ਹੋਏ ਸਹਿਰ ਵਰਗੀ ਹੈ।

੯ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ, ਧਰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮਾਨੂੰ ਸਦੂਮ ਆਤੇ ਆਮੂਰਾਗ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਖੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਗਿਆ।

੧੦ ਸਦੂਮ ਦੇ ਆਗੂਓ ਮੁਟੇ ਤੁਸੀਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਧੈਗਾਮ ਨੂੰ। ਤੁਸੀਂ, ਆਮੂਰਾਗ ਦੇ ਲੋਕੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੁਟੇ!

੧੧ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਕਿਉਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਾਡੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਭੇਡੂਆਂ ਆਤੇ ਮੇਟੇ-ਤਾਜੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਫੀ ਬਲੀਆਂ ਖਰਾਧਤ ਰਹ ਚੁੱਕਿਆ ਹੁਆਂ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬੱਕਰੀਆਂ, ਬਲਦਾਂ ਆਤੇ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਧਰਮੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ੧੨ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਗੜੇ ਦੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਨੂੰ ਧੈਰਾ ਹੋਠਾਂ ਲਿਤਾੜ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਰਿਸੇ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਜਿਹਾ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ?”

੧੩ “ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਫਿਜੂਲ ਬਲੀਆਂ ਨਾ ਲਿਆਉਂਦੇ ਰਹੋ। ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਹੈ ਉਸ ਯੂਫ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਖੋਸ ਰਹਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਵੇਂ ਚੰਨ ਸਬਤ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹੋਰ ਧਰਬਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਫਵਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਹਿਨ ਰਹ ਸੱਦਦਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਬਦੀ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਖਵਿੱਤਰ ਮਿਲਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਮਾਉਂਦੇ ਹੋ। ੧੪ ਮੈਂ ਖੂਰੇ ਦਿਲੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਮਜਲਿਸਾਂ ਆਤੇ ਮਲਾਗ ਮਸਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਮਜਲਿਸਾਂ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਲਈ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਚੁੱਕਦਾ ਹੋਇਆ ਬਰੱ ਗਿਆ ਹਾਂ।

੧੫ “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਹੱਥ ਚੁੱਕ ਦੇ ਮੇਰੇ ਆੱਗੇ ਖਰਾਬਖਨਾ ਰਹਦੇ ਹੋ-ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਟਿਨਰਾਹ ਰਹਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਹੋਰ-ਹੋਰ ਖਰਾਬਖਨਾਵਾਂ ਰਹੋਗੇ-ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਂਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਖੂਨ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ।

੧੬ “ਹੱਥ ਧੋ ਲਵੋ। ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਫ ਰਹੋ! ਬੁਰੇ ਰੋਮ ਰਹਨੇ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਬਦੀ ਰਹਨੀ ਛੱਡ ਦਿਓ! ੧੭ ਨੇਰੀ ਰਹਨੀ ਸਿਖੇ। ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਟਿਨਸਾਫ ਰਹੋ। ਜਿਹੜੇ ਦੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਓ। ਯਤੀਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹੋ। ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹੋ।”

੧੮ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਆਓ, ਆਮੀਂ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿੱਚਾਰ ਰਹੀਏ। ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਧ ਸੁਗੇ ਰੱਖੜੇ ਵਾਂਗ ਲਾਲ ਹਨ, ਧਰ ਉਹ ਧੋਤੇ ਜਾ ਸੱਦਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਬਰਫ ਵਾਂਗ ਸਫੇਦ ਹੋਵੋਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਧ ਚਮਰੀਲੇ ਲਾਲ ਹਨ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ ਵਰਗੇ ਜਿੱਠੇ ਬਣ ਸੱਦਦੇ ਹੋ।

੧੯ “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰਾਧਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ੨੦ ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਟਿਨਰਾਹ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ। ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਣਗੇ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਦ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

ਅਰੂਮਲਮ ਖਰਮੇਸੁਰ ਖਰਤਿ ਵਫਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

੨੧ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਅਰੂਮਲਮ ਵੱਲ ਦੇਖੋ। ਉਹ ਆਜਿਹੀ ਨਗਰੀ ਮੀ ਜਿਹੜੀ ਖੇਰੇ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰਹੀ ਮੀ ਆਤੇ ਖੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਚਲਦੀ ਮੀ। ਰਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਚ ਵੇਸਵਾ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ? ਉਹ ਗੁਣ ਖੇਰੀ ਆਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਚਲਦੀ। ਅਰੂਮਲਮ ਨੂੰ ਇਨਮਾਫ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਜਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖਰ ਗੁਣ ਉੱਥੇ ਰਾਤਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

੨੨ “ਨੇਰੀ ਚਾਂਦੀ ਵਰਗੀ ਹੈ। ਖਰ ਤੁਗਾਡੀ ਚਾਂਦੀ ਨਿਰਾਖਰ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਤੁਗਾਡੀ ਸਰਾਬ (ਨੇਰੀ) ਵਿੱਚ ਖਾਈ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ-ਇਹ ਗੁਣ ਬੇ ਆਮਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ੨੩ ਤੁਗਾਡੇ ਗਰਮ ਖਾਧੀ ਹਨ ਆਤੇ ਚੇਰਾਂ ਦੇ ਆਰ ਹਨ। ਤੁਗਾਡੇ ਸਾਰੇ ਗਰਮ ਵਢਵੀ ਖੇਰਦੇ ਹਨ-ਉਹ ਗਲਤ ਰੰਮ ਰਹਨ ਲਈ ਖੈਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਗਾਡੇ ਸਾਰੇ ਗਰਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੈਸਾ ਦੇਣ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਗਾਡੇ ਗਰਮ ਖਤੀਆਂ ਦੀ ਮਗਟਿਆ ਰਹਨ ਦੀ ਰੈਸਿਮ ਨਹੀਂ ਰਦੇ। ਤੁਗਾਡੇ ਗਰਮ ਵਿਯਵਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਖਾਰੇ ਯਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।”

੨੪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਰਦੇ, ਖਰਬੂ, ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਆਗੇਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਵਿੱਤਰ ਖੁਰੱਖ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਖੇਰੇ ਦੁਸਮਣੇ। ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਰਮਟ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਕੋਗੇ। ੨੫ ਲੋਕੀਂ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰਹਨ ਲਈ ਮੱਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਦੇ ਹਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਬੁਰੇ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰਦ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫਿਜ਼ੂਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁਗਾਡੇ ਵੇਲੇ ਖੇਰ ਲਵਾਂਗਾ। ੨੬ ਮੈਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂਰਾਹ ਵਾਖਸ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਜਿਹੇ ਜਿਹੇ ਸੁਰੂ ਵਿੱਚ ਤੁਗਾਡੇ ਵੇਲ ਮਨ। ਤੁਗਾਡੇ ਮਲਾਹਰਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਲਾਹਰਾਹਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਖਹਿਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ‘ਨੇਰ ਆਤੇ ਵਫਾਦਾਰ ਸਹਿਰ’ ਦੇ ਵਾਸੀ ਆਖਵਾਉਗੇ।”

੨੭ ਸੀਯੋਨ ਨਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਰਤ ਰਵਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਆਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜਿਹੜੇ, ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਖਰਤਦੇ ਹਨ ਚੰਗਿਆਈ ਦੁਆਰਾ ਖੁਰਤ ਰਵਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ੨੮ ਖਰ ਸਾਰੇ ਖੁਜਰਿਮ ਆਤੇ ਖਾਖੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਆਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਆਗੇਵਾਹ ਦੇ ਆਨੁਆਈ ਨਹੀਂ ਹਨ।

੨੯ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਗੀਚਿਆਂ ਆਤੇ ਉਰ ਦੇ ਖੁੱਖਾਂ ਤੇ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਵੋਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਆਖਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਲਈ ਬੁਣਿਆ ਮੀ। ੩੦ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਖਰੇਗਾ ਰਿਉਰਿ ਤੁਮੀਂ ਲੋਕ ਉਰ ਦੇ ਉਸ ਖੁੱਖ ਵਾਂਗ ਹੋਵੋਗੇ ਜਿਸਦੇ ਖੱਤੇ ਮੁੱਰ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਬਾਗ ਵਰਗੇ ਹੋਵੋਗੇ ਜਿਹੜਾ ਖਾਈ ਦੀ ਰਮੀ ਰਾਹਣ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ੩੧ ਸਰਤੀਮਾਨੀ ਲੋਕ ਲਰੜੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਟੁਰੜਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ। ਆਤੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਲੋਕ ਰਦਦੇ ਹਨ ਉਹ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆੱਗ

ਨਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਸਰਤੀਮਾਨੀ ਲੋਕ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਮਲ ਮੜ ਜਾਵਣਗੇ। ਆਤੇ ਵੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਸ ਆੱਗ ਨੂੰ ਬੁਝਾ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇਗਾ।

ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਅਗੂਦਾਹ ਆਤੇ ਅਰੂਮਲਮ ਨੂੰ ਮੰਦੇਸ ੧ ਆਮੇਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਸਾਯਾਗ ਨੇ ਅਗੂਦਾਹ ਆਤੇ ਅਰੂਮਲਮ ਖਾਰੇ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਦੇਖਿਆ।

੨ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਾਲਾ ਖਰਬਤ ਮਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਖਗਾੜਾਂ ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਖਗਾੜੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਮੂਹ ਵੇਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੰਰਮਾਰ ਭੀੜ ਉੱਥੇ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

੩ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਆਖਣਗੇ, “ਆਉ, ਆਮੀਂ ਆਗੇਵਾਹ ਦੇ ਖਰਬਤ ਉੱਤੇ ਚੱਲੀਏ। ਆਉ ਆਮੀਂ ਆਰੂਬ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲੀਏ।

ਫੇਰ ਸਾਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਖਣੇ ਮਾਰਗ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਦੇਵੇਗਾ।

ਆਤੇ ਆਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਆਨੁਆਈ ਬਣਾਂਗੇ।” ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ-ਆਗੇਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਸ-ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਸੀਯੋਨ ਦੇ ਖਰਬਤ ਉੱਤੇ ਸੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ

ਆਤੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਜਾਵੇਗਾ।

੪ ਫੇਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਸਾਰੀਆਂ ਵੇਰਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂਯਾਲਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਖਰਮੇਸੁਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਝਗੜੇ ਖੁਰਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਉਹ ਲੋਕ ਲੜਾਈ ਰਹਨ ਲਈ ਗਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹਨੀ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ।

ਉਹ ਆਖਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੇ ਗੱਲ ਬਣਾ ਲੈਣਗੇ। ਆਤੇ ਉਹ ਆਖਣੇ ਨੇਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦਾਤੀਆਂ ਬਣਾ ਲੈਣਗੇ।

ਲੋਕ ਇੰਰ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਖਿਆਫ ਲੜਨੇ ਹਟ ਜਾਣਗੇ। ਲੋਕ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਖੁੱਧ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ।

੫ ਆਰੂਬ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ, ਤੈਨੂੰ ਆਗੇਵਾਹ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੬ ਇਹ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਰਿਉਰਿ ਰਿ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਾਬ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੁਗਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਆਂਦਰ ਖੁਰਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਵਿੱਚਾਰ ਭਰੇ ਖਏ ਹਨ। ਤੁਗਾਡੇ ਲੋਕ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਗਲ ਦੱਸਣ ਦੀ ਰੈਸਿਮ ਰਦਦੇ ਹਨ। ਤੁਗਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਜੀਬ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ੭ ਤੁਗਾਡੀ ਖਰਤੀ ਹੋਰਨਾਂ ਬਾਵਾਂ ਦੇ ਮੇਨੇ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਖਜਾਨੇ ਹਨ। ਤੁਗਾਡੀ ਖਰਤੀ ਖੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ

ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਰੱਬ ਹਨ। ੧ ਤੁਹਾਡੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਬੁੱਤ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਰ ਉਥਾਮਨਾ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਬੁੱਤ ਬਣਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਰ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਥਾਮਨਾ ਰਹਦੇ ਹਨ। ੨ ਲੋਰ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਲੋਰ ਬਹੁਤ ਨੀਵੇਂ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਮੀਂ ਅਵੱਸ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਦੇ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੇ, ਹੀ ਤੁਮੀਂ ਅਜਿਹਾ ਰਹੇਗੇ?

੧੦ ਜਾਉ, ਚੱਟਾਨਾਂ ਦੇ ਉਹਲੇ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਲੁਕ ਜਾਉ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹੇਵਾਗ ਰੇਲੋਂ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮਦੀ ਮਹਾਨ ਮਰਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!

੧੧ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਰ ਗੁਮਾਨੀ ਹੋਣਾ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਰ ਸਰਮ ਨਾਲ ਯਰਤੀ ਤੇ ਝੁਰ ਜਾਣਗੇ। ਉਮ ਵੇਲੇ ਸਿਰਫ ਅਹੇਵਾਗ ਹੀ ਉੱਚਾ ਖਲੋਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੨ ਅਹੇਵਾਗ ਨੇ ਇੱਕ ਖਾਮ ਦਿਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਉਮ ਦਿਨ, ਅਹੇਵਾਗ ਗੁਮਾਨੀ ਅਤੇ ਹੰਗਾਰੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ੧੩ ਉਹ ਲੋਰ ਲਬਾਨੇਨ ਦੇ ਲੰਮੇ ਦਿਆਰਾਂ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਵਾਂਗ ਗੁਮਾਨੀ ਅਤੇ ਬਾਮਾਨ ਦੇ ਲੰਮੇ ਬਲੂਤ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ। ੧੪ ਉਹ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਰ ਹਨ ਉੱਚੇ ਯਰਬਤਾਂ ਅਤੇ ਉੱਚੀਆਂ ਯਹਾਡੀਆਂ ਵਰਗੇ। ੧੫ ਉਹ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਰ ਹਨ ਉੱਚੇ ਮੁਨਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੰਧਾਂ ਵਰਗੇ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ। ੧੬ ਉਹ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਰ ਤਰਮੀਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਜਗਜ਼ਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਚੀਜ਼ਾਂ ਭਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ।

੧੭ ਉਮ ਵੇਲੇ, ਲੋਰ ਗੁਮਾਨ ਰਹਨੇ ਹਟ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਗੁਣ ਗੁਮਾਨੀ ਹਨ ਉਹ ਯਰਤੀ ਤੇ ਝੁਰ ਜਾਣਗੇ। ਅਤੇ ਉਮ ਵੇਲੇ ਸਿਰਫ ਅਹੇਵਾਗ ਹੀ ਉੱਚਾ ਖਲੋਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੮ ਮਭ ਬੁੱਤ ਨਮਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ੧੯ ਲੋਰੀ ਚੱਟਾਨਾਂ ਖਿੱਛੇ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਖੱਡਾਂ ਵਿੱਚ ਫੁਫ ਜਾਣਗੇ। ਲੋਰੀ ਅਹੇਵਾਗ ਰੇਲੋਂ ਅਤੇ ਉਮਦੀ ਮਹਾਨ ਮਰਤੀ ਰੇਲੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਵਾਧਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਹੇਵਾਗ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਗਿਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਖੜਗਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੦ ਉਮ ਮਥੋਂ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਸੇਨੇ ਅਤੇ ਚਾਦੀ ਦੇ ਬੁੱਤ ਸੁੱਟ ਦੇਣਗੇ। (ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਬੁੱਤ ਬਣਾਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਥਾਮਨਾ ਰਹ ਸੱਕਣ)। ਲੋਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਚਮਗਿਦਦੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਿਰਦਿਤ ਜਾਨਵਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ੨੧ ਫੇਰ ਲੋਰ ਚੱਟਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੇਗਾਂ ਵਿੱਚ ਫੁਫ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਇਮ ਲਈ ਰਹਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਹੇਵਾਗ ਅਤੇ ਉਮਦੀ ਮਹਾਨ ਮਰਤੀ ਰੇਲੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਵਾਧਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਹੇਵਾਗ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਗਿਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਖਲੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਮੁਰਤੀ ਲਈ ਹੋਰਾਂ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੇਮਾ ਰਹਨਾ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਬੰਦੇ ਹਨ-ਤੇ ਬੰਦੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਮ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਾਂਗ ਬਲਵਾਨ ਹਨ।

੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਮਝੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਯਰਭੂ, ਮਰਬ ਮੁਰਤੀਮਾਨ ਅਹੇਵਾਗ, ਅਹੁਦਾਗ ਅਤੇ ਅਹੁਮਲਮ ਰੇਲੋਂ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੇਗ ਲਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉਹ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਰੇ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਧਾਣੀ ਨੂੰ ਖੇਗ ਲਵੇਗਾ। ੨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਰੇ ਨਾਇੰਦਾਂ ਅਤੇ ਸੈਨਿਰਾਂ ਨੂੰ ਖੇਗ ਲਵੇਗਾ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਰੇ ਨਿਯਾਰਾਂ, ਨਬੀਆਂ, ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਖੇਗ ਲਵੇਗਾ। ੩ ਯਰਮੇਸੁਰ ਫੌਜੀ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਮਰਦਾਰੀ ਆਯਰਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਗ ਲਵੇਗਾ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਰੁਮਲ ਮਲਾਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ, ਜਿਹੜੇ ਜਾਦੂਗਰੀ ਰਹੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਖੇਗ ਲਵੇਗਾ।

੪ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਗੂ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।” ੫ ਹਰ ਵਿਯਾਰਤੀ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇਗਾ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਵੀ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇਗਾ ਇਮ ਲਈ ਮਭ ਜਾਣੇ ਮਤਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਛੋਟੇ ਵਡਿਆਂ ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ। ਮਾਧਾਰਣ ਲੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ।”

੬ ਉਮ ਵੇਲੇ, ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਹੀ ਯਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰਿਸੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਫੜ ਲਵੇਗਾ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਆਖੇਗਾ, “ਤੂੰ ਰੋਲ ਰੋਟ ਹੈ, ਇਮ ਲਈ ਤੂੰ ਮਾਡਾ ਆਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਤਬਾਹੀਆਂ ਦਾ ਆਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।”

੭ ਯਰ ਉਹ ਭਰਾ ਆਖੇਗਾ, “ਮੈਂ ਰਿਵੇਂ ਵੀ ਮਗਇਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਜਾਂ ਰੱਖੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਗੂ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

੮ ਅਜਿਹਾ ਇਮ ਲਈ ਵਾਧਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਹੁਮਲਮ ਦਾ ਯਤਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਇਮ ਰੇਲੋਂ ਗਲਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਅਹੁਦਾਗ ਦਾ ਯਤਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਉਮ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੈਰੇਰਾਗ ਹੋਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਹ ਰਹਦੇ ਅਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਅਹੇਵਾਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ। ਅਹੇਵਾਗ ਦੀਆਂ ਸਾਨਦਾਰ ਆਖਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੀਆਂ ਹਨ।

੯ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਧਾਧ ਰਹਨ ਦੇ ਦੋਸੀ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਾਧ ਉੱਤੇ ਮਾਣ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਦੂਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ-ਉਹ ਇਮ ਗੱਲ ਦੀ ਧਰਵਾਗ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ ਕਿ ਰੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸਰਿਲ ਵਿੱਚ ਧਾ ਲਿਆ ਹੈ।

੧੦ ਚੰਗੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਠੇਰੀ ਦਾ ਇਨਾਮ ਮਿਲੇਗਾ। ੧੧ ਯਰ ਬਦੀ ਰਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗਲਤ ਰੰਮਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ। ੧੨ ਬੰਦੇ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਣਗੇ। ਯੋਰਤਾਂ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮਤ ਰਹਨਗੀਆਂ।

ਮੇਰੇ ਲੋਕੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਆਪੂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੁਹਾਹੇ ਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗੀ ਰਮਤੇ ਤੋਂ ਭਟਕਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਥਾਹੇ ਫੈਸਲਾ

^{੧੩} ਅਹੋਵਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਨ ਲਈ ਖਲੋਵੇਗਾ।

^{੧੪} ਅਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਚੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਖਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਲਤ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਹਨ।

ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਮਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ (ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ) ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਥਾਹ ਜਲਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਤੁਮੀਂ ਗਰੀਬਾਂ ਰੋਲੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਲੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਹਨ। ^{੧੫} ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਦਾ ਆਯਿਰਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਿਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਘੱਰਣ ਦਾ ਆਯਿਰਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਵੋਂ ਹੈ?” ਮੇਰੇ ਘਰਬੂ, ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

^{੧੬} ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੀਯੋਨ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਥਹੁਤ ਗੁਮਾਨੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਆਖਣੇ ਸਿਰ ਉੱਚੇ ਰਰੇ ਤੁਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਵਾ ਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋਣ। ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਘਰਾਣੇ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲ ਅੱਖ-ਮਟਰੋਂ ਨਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਣੇ ਧੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਝਾਂਜਰਾਂ ਛਟਕਾਉਂਦੀਆਂ ਨੱਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।”

^{੧੭} ਮੇਰਾ ਘਰਬੂ ਮੀਯੋਨ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਵਾਲ ਝਾੜ ਦੇਵੇਗਾ। ^{੧੮} ਉਮ ਮਮੋਂ ਅਹੋਵਾਹ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲੋਂ ਖੋਹ ਲਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਾਨ ਹੈ: ਮੁੰਦਰ ਗੰਮਲੀਆਂ, ਮੁਰਜ ਚੰਨ ਵਾਂਗ ਚਮਰਦੇ ਗਰ, ^{੧੯} ਵਾਲੀਆਂ, ਰੜੇ ਅਤੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਨਰਾਥ, ^{੨੦} ਰੁਮਾਲ, ਧੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਝਾਂਜਰਾਂ, ਰਮਰਥੰਦ, ^{੨੧} ਅਤਰ ਦੀਆਂ ਮੀਮੀਆਂ, ਤਵੀਤ, ਨਿਮਾਨੀ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁੰਦਰੀਆਂ, ਨਥਨੀਆਂ, ^{੨੨} ਮੁੰਦਰ ਚੋਲੇ, ਮਾਲ, ਥਟ੍ਰੇ, ^{੨੩} ਮੀਸੇ, ਜਰੀ ਦੇ ਰੱਘੜੇ, ਮਾਫੇ ਅਤੇ ਰੰਥਲੀਆਂ।

^{੨੪} ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਰੋਲ ਗੁਣ ਖਿੱਟੀ ਸੁਗੰਧ ਵਾਲਾ ਅਤਰ ਹੈ, ਘਰ ਉਮ ਮਮੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਥੁਸ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਖਰਾਥ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਗੁਣ ਉਹ ਘਹਿਨਦੀਆਂ ਹਨ ਖੋਟੀਆਂ। ਘਰ ਉਮ ਮਮੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਹੋਣਗੇ ਸਿਰਫ ਰੰਮੇ ਹੀ ਹੋਣਗੇ ਘਹਿਨਣ ਲਈ। ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਮ ਸਿੰਗਾਰੇ ਹੋਣੇ ਹਨ ਘਰ ਉਮ ਮਮੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਮੁੰਨੇ ਹੋਣਗੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਾਂਗ। ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਹਨ ਦਾਅਵਤਾਂ ਵਾਲੇ ਵਸਤਰ। ਘਰ ਉਮ ਮਮੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਰਫ ਉਦਾਮੀ ਵਾਲੇ ਵਸਤਰ। ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਦੇ ਚਿਨ੍ਹ ਹਨ। ਘਰ ਉਮ ਮਮੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਨਿਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਿਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਜਲਾ ਦੇ ਥਣਾਣਿਆਂ ਸਿੱਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

^{੨੫} ਉਮ ਮਮੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦਮੀ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰਤਲ ਹੋਣਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਇੰਦਰ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ^{੨੬} ਉਮ

ਮਮੋਂ ਸਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਉੱਤੇ ਮਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ-ਘੋਣ ਅਤੇ ਉਦਾਮੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਰੁਮਲਮ ਜਮੀਨ ਤੇ ਉਦਾਮ ਹੋਰੇ ਖੋਟੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਮੁਥਾਜ ਵਾਂਗ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

^੧ ਉਮ ਮਮੋਂ, ਮੰਤ ਔਰਤਾਂ ਇੰਦਰ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਣਗੀਆਂ।
੪ ਔਰਤਾਂ ਆਖਣਗੀਆਂ, “ਅਮੀਂ ਆਖਣੀ ਹੋਟੀ ਖੁਦ ਥਣਾਵਾਂਗੀਆਂ, ਖਾਣ ਲਈ। ਅਮੀਂ ਆਖਣੇ ਘਹਿਨਣ ਲਈ ਖੁਦ ਰੱਘੜੇ ਥਣਾਵਾਂਗੀਆਂ। ਅਮੀਂ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣੇ ਲਈ ਰਗਾਂਗੀਆਂ ਜੇ ਸਿਰਫ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਰ ਲਵੋ। ਮਾਨੂੰ ਆਖਣਾ ਨਾਮ ਦਿਉ। ਮਿਹਰਥਾਨੀ ਰਰੇ ਮਾਤੀ ਮਰਥ ਮਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਲੈ ਲਵੋ।”

^੨ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਟਹਿਣੀ ਥਹੁਤ ਮੁੰਦਰ ਅਤੇ ਮਗਾਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਇਸਰਾਹੇਲ ਵਿੱਚ ਥਚ ਹੋਣੇ ਉਮ ਘਰਤੀ ਵਿੱਚ ਉਂਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਥਾਹੇ ਥੜੇ ਗੁਮਾਨੀ ਹੋਣਗੇ। ^੩ ਉਮ ਮਮੋਂ, ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਗਲੇ ਮੀਯੋਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ, ਘਵਿੱਤਰ (ਖਾਮ) ਲੋਕ ਅਥਵਾਣਗੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਧਰੋਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਖਾਮ ਮੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਮਿਲੀ ਹੋਟੀ ਹੋਵੇਗੀ।

^੪ ਅਹੋਵਾਹ ਮੀਯੋਨ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖੂਨ ਤੋਂ ਘਾਰ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਹੋਵਾਹ ਅਰੁਮਲਮ ਤੋਂ ਮਾਰਾ ਖੂਨ ਘੇ ਦੇਵੇਗਾ। ਘਰਮੇਸੂਰ ਇਨਮਾਫ ਦੀ ਗੂਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਰੇਗਾ ਮੱਚਾ ਇਨਮਾਫ ਰਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਅਗਨੀ ਦੇ ਅਤਮੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਘਾਰ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ। ^੫ ਉਮ ਮਮੋਂ ਘਰਮੇਸੂਰ ਮਾਥਤ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ ਰਿ ਉਹ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਦਿਨ ਵੋਲੇ, ਘਰਮੇਸੂਰ ਘੁਣੋਂ ਦਾ ਥੱਦਲ ਘੈਦਾ ਰਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਗਤ ਵੋਲੇ ਘਰਮੇਸੂਰ ਚਮਰਦਾਹ ਅਗਨੀ ਦੀ ਲਾਟ ਥਣਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਮਾਰੇ ਮਥੁਤ ਅਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ, ਹਰ ਮਰਾਨ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਮੀਯੋਨ ਘਰਥਤ ਉੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਰ ਮਜਲਿਸ ਉੱਤੇ। ਹਰ ਥੰਦੇ ਉੱਤੇ ਸੁਰੱਥਿਆ ਦਾ ਘਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ^੬ ਇਹ ਘਰਦਾ ਸੁਰੱਥਿਆ ਦਾ ਮਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਘਰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰਜ ਦੀ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਥਚਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਘਰਦਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਅਤੇ ਥਰੱਥਾ ਤੋਂ ਥਚਾ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸਰਾਹੇਲ, ਘਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਖਾਮ ਥਾਹ

੫ ਗੁਣ, ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਖਿੱਤਰ (ਘਰਮੇਸੂਰ) ਵਾਸਤੇ ਇੰਦਰ ਗੀਤ ਗਾਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਗੀਤ ਉਮ ਘਿਯਾਹ ਲਈ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰਾ ਖਿੱਤਰ ਆਖਣੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਥਾਹ (ਇਸਰਾਹੇਲ) ਲਈ ਰੱਥਦਾ ਹੈ।

ਥਹੁਤ ਉਘਜਾਉ ਖੋਤ ਅੰਦਰ

ਮੇਰੇ ਖਿੱਤਰ ਦਾ ਇੰਦਰ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਥਾਹ ਹੈ।

^੨ ਮੇਰੇ ਖਿੱਤਰ ਨੇ ਖੋਤ ਨੂੰ ਵਾਹ ਰੇ ਮਾਫ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਉਮ ਨੇ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀਆਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਲਾਂ ਉੱਥੇ ਥੀਜੀਆਂ ਹਨ।

ਉਮ ਨੇ ਖੋਤ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਇੰਦਰ ਮੁਨਾਹਾ

ਉਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਚੁਥੱਚਾ ਥਣਾਣਿਆ।

ਉਸ ਨੂੰ ਆਮ ਮੀ ਰਿ ਇੱਥੇ ਚੰਗੇ ਅੰਗੂਰ ਖੈਦਾ ਹੋਣਗੇ ।
 ਯਰ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਖਰਾਬ ਅੰਗੂਰ ਮਨ ।

੩ ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ: “ਅਰੂਮਲਮ
 ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕੇ ਤੁਸੀਂ, ਅਤੇ ਅਯੂਦਾਹ ਦੇ
 ਵਸਨੀਕ ਬੰਦੇ,

ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ।

੪ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਲਈ ਮੈਂ ਹੋਰ ਸੀ ਰਰ ਮੱਦਦਾ
 ਮਾਂ ।

ਮੈਂ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ।

ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਮੀ ਚੰਗੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀ ।

ਯਰ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਖਰਾਬ ਅੰਗੂਰ ਹੋਣੇ ।

ਇਹ ਕਿਉਂ ਵਾਪਰਿਆ?

੫ “ਹੁਣ, ਮੈਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਬਾਰੇ ਸੀ ਰਰਾਂਗਾ:

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਟ ਦੇਵਾਂਗਾ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਸੁੱਕਿਆ ਰਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ,
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦੇਵਾਂਗਾ ।

ਮੈਂ ਖੱਬਰ ਦੀ ਕੰਧ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦੇਵਾਂਗਾ ।

ਅਤੇ ਖੱਬਰ ਖੈਦਾ ਹੋਵਾਂਗੇ ।

੬ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਨੂੰ ਸੱਖਣਾ ਰਰ ਦੇਵਾਂਗਾ ।

ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਖੈਦਿਆਂ ਦੀ ਸਾਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ।

ਕੋਈ ਵੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ।

ਖੁਦਰੇ ਖੈਦੇ ਅਤੇ ਕੰਢੇ ਉੱਥੇ ਉੱਗ ਆਉਣਗੇ ।

ਮੈਂ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿ ਖੇਤਾਂ ਉੱਤੇ ਮੀਂਹ
 ਨਾ ਵਰਹਾਉਣ ।”

੭ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਖੇਤ, ਜਿਹੜਾ ਅਗੇਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ
 ਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸਰਾਇਲ ਦੀ ਕੰਧ ਹੈ । ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਖੈਦੇ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਯੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕ
 ਹਨ ।

ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ

ਯਰ ਉੱਥੇ ਸਿਰਫ ਕਤਲ ਹੀ ਮਨ ।

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਨਿਰਘੋਰਤਾ ਦੀ, ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ

ਯਰ ਉੱਥੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਰਾਂ ਮਨ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਮਨੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ।

੮ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਗਾਏ, ਜਿਹੜੇ ਘਰ ਉਸਾਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਜਦੋਂ
 ਤੀਰ ਹੋਰ ਰਾਮੇ ਲਈ ਜਗਹਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ
 ਜ਼ਮੀਨ ਲੈਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਦਰਲਿਆਂ ਰੁਹਿਣ ਲਈ
 ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ੯ ਅਗੇਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ
 ਨੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ, “ਹੁਣ ਇੱਥੇ
 ਬਹੁਤ ਮਰਾਨ ਹਨ । ਯਰ ਮੈਂ ਇਸਰਾਹ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ
 ਸਾਰੇ ਮਰਾਨ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ । ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਸੁੰਦਰ ਤੇ ਵੱਡੇ
 ਮਰਾਨ ਹਨ । ਯਰ ਉਹ ਮਰਾਨ ਖਾਲੀ ਹੋਣਗੇ । ੧੦ ਉਸ ਸਮੇਂ
 ਦਮ ਕੋਲ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਖੇਤ ਸਿਰਫ ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਸਰਾਬ
 ਖੈਦਾ ਕਰੇਗਾ । ਅਤੇ ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੋਝੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ
 ਬੋਝੀ ਜਿਹਾ ਹੀ ਅਨਾਜ ਖੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ।”

੧੧ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਖੀਣ ਲਈ
 ਬੀਜ ਭਾਲਦੇ ਹੋ । ਤੁਸੀਂ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਜਾਗਦੇ ਹੋ, ਸਰਾਬ
 ਨਾਲ ਮਯੋਮ ਹੁੰਦੇ ਹੋ । ੧੨ ਤੁਸੀਂ ਦਾਅਵਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ,
 ਸਰਾਬਾਂ, ਰਬਾਬਾਂ, ਢੋਲਾਂ, ਬੰਸਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗੀਤਕ
 ਸਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ । ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ
 ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ । ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ
 ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ-ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ
 ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ । ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ
 ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ।

੧੩ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ
 ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਰ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ
 ਉਹ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਨਹੀਂ । ਇਸਰਾਇਲ ਵਿੱਚ
 ਹੁਣ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ । ਉਹ
 ਆਪਣੇ ਸੁਖੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਯਰਮੰਨ ਹਨ । ਯਰ ਉਹ
 ਸਾਰੇ ਮਰਾਨ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਭੁੱਖੇ ਖਿਆਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ । ੧੪ ਫੇਰ
 ਉਹ ਮਰ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸਿਉਲ ਮੈਂਦ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੋਰ-ਹੋਰ
 ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇਗਾ । ਉਹ ਮੈਂਦ ਦਾ ਸਥਾਨ ਆਪਣਾ
 ਅਸੀਮ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ । ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਿਉਲ
 ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਜਾਣਗੇ ।”

੧੫ ਉਹ ਨਿਮਾਣੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ । ਉਹ ਮਰਾਨ ਲੋਕ
 ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਝਾੜਣਗੇ । ੧੬ ਅਗੇਵਾਹ,
 ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ, ਨਿਰਘੋਰਤਾ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ,
 ਅਤੇ ਲੋਕ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਮਰਾਨ ਹੈ । ਯਦਿੱਤਰ
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਮਰੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਲੋਕ
 ਉਸਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਗੇ । ੧੭ ਯਰਮੇਸੂਰ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੋਸ਼ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਯਰਤੀ
 ਸੱਖਣੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ । ਭੇਡਾਂ ਜਿੰਘਰ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਚਲੀਆਂ
 ਜਾਣਗੀਆਂ । ਜਿਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਦੇ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
 ਮਾਲਕੀ ਸੀ ਹੁਣ ਉੱਥੇ ਲੋਕ ਖੁੰਮਣਗੇ ।

੧੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖੋ! ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ
 ਧਾਥ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕੀ ਸੱਖਿਆਂ ਨਾਲ ਗੜਿਆਂ
 ਨੂੰ ਖਿੱਚਦੇ ਹਨ । ੧੯ ਉਹ ਬੰਦੇ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ
 ਹਾਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਜੋ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਛੇਤੀ ਕਰੇ । ਫੇਰ
 ਅਸੀਂ ਜਾਣ ਲਵਾਂਗੇ ਕਿ ਕੀ ਵਾਪਰੇਗਾ । ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ
 ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਛੇਤੀ ਵਾਪਰੇ । ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣ
 ਜਾਵਾਂਗੇ ਕਿ ਉਸਦੀ ਯੋਜਨਾ ਕੀ ਹੈ ।”

੨੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਗਾਏ ਜਿਹੜੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੰਗੀਆਂ
 ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੰਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਹਨ ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰੋਸਨੀ ਗਨੇਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਨੇਰਾ
 ਰੋਸਨੀ ਹੈ । ਉਹ ਲੋਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੱਟਾ ਮਿੱਠਾ ਹੈ ਅਤੇ
 ਮਿੱਠਾ ਖੱਟਾ ਹੈ । ੨੧ ਉਹ ਲੋਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ
 ਚਤੁਰ ਹਨ । ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਬੁੱਧੀਮਾਨ
 ਹਨ । ੨੨ ਉਹ ਲੋਕ ਸਰਾਬ ਖੀਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ । ਉਹ
 ਸਰਾਬਾਂ ਨੂੰ ਇੰਦਰ ਦੂਸਰੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਗਰ ਹਨ ।
 ੨੩ ਅਤੇ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੈਦੇ ਦੇ ਦੇਵੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ
 ਮੁਜਰਿਮ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਫ ਕਰ ਦੇਣਗੇ । ਯਰ ਉਹ ਨੇਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ

ਨਿਰਘੋਰਤਾ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਦੇਣ ਦਿੰਦੇ।^{੨੪} ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਖੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ-ਜਿਵੇਂ ਤਿਨਰੇ ਆਂਗ ਵਿੱਚ ਮੜਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਜਥ ਵਾਂਗ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹੜੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਆਂਗ ਫੁੱਲ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ-ਤੇ ਉਸਦੀ ਰਾਖ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਬਿਖਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਰਸਮੀ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਨਫਰਤ ਦਰਸਾਈ ਹੈ।^{੨੫} ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹੱਥ ਚੁੱਕੇਗਾ। ਧਰਤੀ ਵੀ ਭੈੜੀ ਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਮਾਂ ਕੁੜੇ ਵਾਂਗ ਗੁਲਟਗੀਆਂ। ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਗਲੇ ਵੀ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਗਲੇ ਵੀ ਉੱਠਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਜ਼ਰਾਏਲ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਫੌਜਾਂ ਘੱਲੇਗਾ

^{੨੬} ਦੇਖੋ! ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੀਟੀ ਮਾਰ ਕੇ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੂਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਛੇਤੀ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।^{੨੭} ਦੁਸ਼ਮਣ ਕਦੇ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕਦੇ ਡਿਗਦਾ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਕਦੇ ਉਣੀਦੇਸ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਮੌਦੇ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਭਿਯਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਮਭੇ ਕਦੇ ਟੁੱਟਦੇ ਨਹੀਂ।^{੨੮} ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਤੀਰ ਤਿੱਖੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਮਾਨਾਂ ਤੀਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਖੋੜਿਆਂ ਦੇ ਖੋੜ ਚੱਟਾਨ ਜਿੰਨੇ ਸਖਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਥਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਯੁੜ ਦੇ ਬੱਦਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

^{੨੯} ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਹਰੇ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਸੇਰ ਦੀ ਦਹਾੜ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਵਾਨ ਸੇਰ ਵਾਂਗ ਉੱਚੇ ਹਨ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਕਦਾ ਤੇ ਫੜਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਬਚ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।^{੩੦} ਇਸ ਲਈ, ਸੇਰ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਉੱਚਾ ਗਰਜਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਫੇਰ ਤਿੱਖੇ ਗਨੇਰਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਸੋਮਨੀ, ਇਸ ਸੰਘਣੇ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚ, ਗਨੇਰਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਸਾਯਾਗ ਨੂੰ ਨਥੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ

੬ ਜਿਸ ਮਾਲ ਰਾਜਾ ਉਜੀਯਕਾਗ ਮਰਿਆ ਮੀ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਰਭੂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਮੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਥਾਵੇਂ

ਬੜੇ ਆਦਰ ਤੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਮੀ। ਉਸਦਾ ਲੰਮਾ ਚੋਲਾ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ।^੧ ਸਰਾਫੀਮ ਫਰਿਸਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖਲੋਤੇ ਸਨ। ਹਰ ਸਰਾਫੀਮ ਫਰਿਸਤੇ ਦੇ ਛੇ ਖੰਡ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੋ ਖੰਡਾਂ ਨੂੰ ਚਿਹਰਾ ਰੱਜਣ ਲਈ, ਦੋ ਖੰਡਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧੈਰ ਰੱਜਣ ਲਈ ਅਤੇ ਦੋ ਖੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉੱਡਣ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਸਨ।^੨ ਹਰ ਦੂਤ ਹੋਰਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਮੀ। ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਪਵਿੱਤਰ, ਪਵਿੱਤਰ, ਪਵਿੱਤਰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਬਹੁਤ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਧਰਤਾਧ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।” ਦੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀਆਂ ਸਨ।^੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਚੁਗਾਟ ਹਿੱਲ ਗਈ। ਫੇਰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਯੂਆਂ ਫੈਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ।

^੪ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਉ, ਨਹੀਂ! ਮੈਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਰਾਜੇ, ਅਗੇਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।”

^੬ ਜਗਦੇ ਦੀ ਉੱਤੇ ਆਗਨੀ ਮੀ। ਸਰਾਫੀਮ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਆਂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਮਘਦੇ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਚਿਮਟੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਚਿਮਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਘਦੇ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਫੜੀ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਉਡਿਆ।^੭ ਸਰਾਫੀਮ ਫਰਿਸਤੇ ਨੇ ਮਘਦਾ ਕੋਲਾ ਮੇਰੇ ਬੁਲਗਾਂ ਨੂੰ ਛੁਗਾਇਆ। ਫੇਰ ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਦੇਖੋ! ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਹ ਮਘਦਾ ਹੋਇਆ ਕੋਲਾ ਤੇਰੇ ਬੁਲਗਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ, ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਮੰਦੇ ਆਮਲ ਤੇਰੇ ਕੋਲੇ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਧਰਮਚਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।”

^੮ ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰਿਸ ਨੂੰ ਭੇਜ ਕੱਢੋ ਗਾਂ ਅਮੀ? ਮਾਡੇ ਲਈ ਕੌਣ ਜਾਵੇਗਾ?”

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਭੇਜੋ!”

^੯ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੋ: ‘ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ, ਧਰ ਮਮਝੇ ਨਾ! ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖੋ, ਧਰ ਸਿੱਖੋ ਨਾ!’^{੧੦} ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੰਬਲ ਭੁਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿਓ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿਓ ਰਿ ਉਹ ਦੇਖੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਾ ਸੱਕਣ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਲੋਕ ਸਾਇਦ ਕੋਲਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਮਝ ਜਾਣ। ਲੋਕ ਸਾਇਦ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਮਝ ਲੈਣ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਰਤ ਆਉਣ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਣ।”

^{੧੧} ਫੇਰ ਮੈਂ ਖੁੰਡਿਆ, “ਧਰਭੂ ਇਹ ਮੈਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਕਰਾਂ?”

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁੱਕ ਮਹਿਰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਲੋਕ ਗੁਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੱਕ ਇਹ ਕਰੇ। ਇਹੋ ਕਰੇ ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਤੁੱਕ ਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਬਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੱਕ ਇਹੋ ਕਰੇ

ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਰਿ ਯਹਤੀ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਆਤੇ ਮੱਥਣੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ।”

^{੧੨} ਅਗੋਵਾਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭਜਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਖਾਲੀ ਖੇਤਰ ਹੋਣਗੇ। ^{੧੩} ਯਹ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਯਹਤੀ ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਲੋਰ ਅਗੋਵਾਹ ਵੱਲ ਖਰਤਣਗੇ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਬਾਹ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਲੋਰ ਬਲੂਤ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁੱਢ ਬਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਮੁੱਢ (ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਰ) ਬਹੁਤ ਖਾਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਖਮ ਹੈ।

ਆਰਾਮ ਦੀ ਮੁਸਰਿਲ

੧ ਆਰਾਜ ਯੋਥਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਯੋਥਾਮ ਉਜੀਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਰਸੀਨ ਆਰਾਮ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ, ਰਮਲਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਫਰਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਆਰਾਜ ਅਰੂਦਾਹ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ, ਰਸੀਨ ਆਤੇ ਫਰਹ ਅਰੂਮਲਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਰਹਨ ਲਈ ਉੱਥੇ ਗਏ। ਯਹ ਉਹ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਨਹੀਂ ਮੱਚੇ।

^੨ ਦਾਉਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਨੇਹੇ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, “ਆਰਾਮ ਦੀ ਫੌਜ ਆਤੇ ਇਫਰਾਈਮ (ਇਸਰਾਏਲ) ਦੀ ਫੌਜ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਗਠਜੋੜ ਰਹ ਲਿਆ ਹੈ।” ਜਦੋਂ ਰਾਜੇ ਆਰਾਜ ਨੇ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਆਤੇ ਲੋਰ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਏ। ਉਹ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੰਬ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਜੰਗਲ ਦੇ ਰੁੱਖ ਹਵਾ ਨਾਲ ਹਿਲਦੇ ਹਨ।

^੩ ਫੇਰ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਯਮਾਯਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਸਮਾਹ ਖਾਮੁਬ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਆਰਾਜ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਥਾਂ ਵੱਲ ਜਾਓ ਜਿੱਥੇ ਖਾਣੀ ਉੱਥਰ ਤਲਾ ਵਿੱਚ ਵਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯੋਥੀਘਾਟ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਗਲੀ ਉੱਤੇ ਹੈ।

^੪ “ਆਰਾਜ ਨੂੰ ਆਖੋ, ‘ਸਾਵੰਯਾਨ ਆਤੇ ਸਾਂਤ ਰਹਿ। ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ, ਰਸੀਨ ਆਤੇ ਰਮਲਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ! ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਬੰਦੇ ਦੇ ਜਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਖਿੱਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਬਲਦੇ ਸਨ। ਯਹ ਗੁਣ ਉਹ ਨਿਰਾ ਖੁੰਘਾਂ ਹਨ। ਰਸੀਨ, ਆਰਾਮ ਆਤੇ ਰਮਲਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ^੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਉਂਤਾਂ ਘੜੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਸੀ: ^੬ “ਸਾਨੂੰ ਅਰੂਦਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾ ਕੇ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਰੂਦਾਹ ਨੂੰ ਆਧਮ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਟਾਬਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਰੂਦਾਹ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰਾਜਾ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗੇ।”

^੭ ਮੇਰਾ ਮਾਲਕ ਅਗੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਵਾਧੇਗੀ।

^੮ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਰਸੀਨ ਦਮਿਸਰ ਦਾ ਹਾਰਮ ਹੈ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਵਾਧੇਗੀ। ਇਫਰਾਈਮ (ਇਸਰਾਏਲ) ਗੁਣ ਇੱਕ ਰੰਬ ਹੈ ਯਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ੬੫ ਵਰਿਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਫਰਾਈਮ ਇੱਕ ਰੰਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ^੯ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਫਰਾਈਮ ਦੀ

ਰਾਜਯਾਨੀ ਸਾਮਰਿਯਾ ਹੈ ਆਤੇ ਸਾਮਰਿਯਾ ਦਾ ਹਾਰਮ ਰਮਲਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ, ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

ਇਮਾਨੂਏਲ-ਯਰਮੇਸੂਰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ

^{੧੦} ਫੇਰ ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਆਰਾਜ ਨਾਲ ਗੱਲ ਜਾਮੀ ਰੱਖੀ।

^{੧੧} ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕੋਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਮੰਗ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਚਾਈ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸੱਕੇਂ। ਤੂੰ ਜੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਮੰਗ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ। ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਿਰਿਲ ਜਿੰਨੀ ਗਹਿਰੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਆ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਆਰਾਮ ਜਿੰਨੀ ਉੱਚੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਆ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।”

^{੧੨} ਯਹ ਆਰਾਜ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਸਬੂਤ ਲਈ ਰਿਮੇ ਵੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਅਗੋਵਾਹ ਦੀ ਯਰੱਖ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ।”

^{੧੩} ਫੇਰ ਯਮਾਯਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਡੇਵਿਡ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਾਲਿਓ, ਬਹੁਤ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ! ਤੁਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਆਜਮਾ ਰਹੇ ਹੋ-ਆਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਸਬੂਤ ਆਜਮਾ ਰਹੇ ਹੋ। ^{੧੪} ਯਹ ਮੇਰਾ ਯਰਬੂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਰਸਾਵੇਗਾ:

ਨੌਜਵਾਨ ਯੋਰਤ ਵੱਲ ਦੇਖੋ।

ਉਹ ਗਰਭਵਤੀ ਹੈ, ਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ।

ਉਹ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਇਮਾਨੂਏਲ ਰੱਖੇਗੀ।

^{੧੫} ਇਮਾਨੂਏਲ ਖਿਓ ਆਤੇ ਸਹਿਦ ਖਾਵੇਗਾ।

ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੇਗਾ ਇਹ ਸਿਖਣ ਲਈ ਕਿ ਨੇਰੀ ਰਹਨ ਦੀ ਚੋਣ ਰਹਨੀ ਹੈ ਕਿ ਬਦੀ ਰਹਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹਨਾ ਹੈ।

^{੧੬} ਯਹ ਇਸ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾ ਰਿ ਬੱਚਾ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਨੇਰੀ ਆਤੇ ਬਦੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਸੱਕੇ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਮੀਨਾਂ ਮੱਥਣੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਡਰਦੇ ਹੋ।

^{੧੭} “ਯਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੋਵਾਹ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰਿਉ ਰਿ ਅਗੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਰਗੀਆ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਫਰਾਈਮ ਅਰੂਦਾਹ ਤੋਂ ਆਲੋਗ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਉੱਤੇ ਧੈਣਗੀਆਂ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਰਹਨ ਲਈ ਲਿਆਵੇਗਾ।

^{੧੮} “ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਗੋਵਾਹ ‘ਮੱਥੀ’ ਨੂੰ ਸੱਦੇਗਾ। (ਮੱਥੀ ਗੁਣ ਮਿਸਰ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ) ਆਤੇ ਅਗੋਵਾਹ ‘ਮਯੂਮੱਥੀ’ ਨੂੰ ਸੱਦੇਗਾ। (ਮਯੂਮੱਥੀ ਗੁਣ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ।) ਇਹ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵੱਲ ਆਉਣਗੇ।

^{੧੯} ਇਹ ਦੁਸਮਣ ਮਾਰੂਬਲ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ

ਧਬਰੀਲੀਆਂ ਘਾਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਚਮਕਿਆਂ
 ਆਉਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡੇਰੇ ਲਾਉਣਗੀਆਂ।^{੨੦} ਅਗੇਵਾਹ
 ਅਗੁਦਾਹ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਸੂਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ।
 ਅੱਸੂਰ ਰਿਹਾਣੇ ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਿੱਥੇ ਉਸਤਰੇ ਵਾਂਗ
 ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ
 ਅਗੇਵਾਹ ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਸਿਰ ਆਉਣ ਲੱਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਲ ਮੁੱਠੇ ਰਿਹਾ
 ਹੋਵੇ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ
 ਦਾਬੀ ਮੁੱਠੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

^{੨੧} “ਉਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਹਿੜਰੀ ਆਉਣ ਦੇ
 ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਿਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।^{੨੨} ਉਦੋਂ ਉਸ ਬੰਦੇ
 ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਦੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮੱਖਣ ਖਾ ਸਕੇ।
 ਦੇਸ ਦਾ ਹਰ ਬੰਦਾ ਮੱਖਣ ਆਉਣੇ ਸਹਿਣ ਖਾਵੇਗਾ।^{੨੩} ਇਸ
 ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ੧,੦੦੦ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਹਨ।
 ਅੰਗੂਰ ਦੀ ਹਰ ਵੇਲ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ੧,੦੦੦ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ
 ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਖੇਤ ਖੁਦਰੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆਂ ਆਉਣੇ ਰੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰ
 ਜਾਣਗੇ।^{੨੪} ਯਰਤੀ ਬੰਜਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਆਉਣੇ ਸਿਰਫ ਸਿਰਾਹ
 ਦੇ ਰੰਮ ਆਵੇਗੀ।^{੨੫} ਰਿਮੇ ਵੇਲੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਰਤੀਆਂ ਤੇ
 ਰੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਆਉਣੇ ਅਨਾਜ ਉਗਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਉਸ
 ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ। ਯਰਤੀ ਖੁਦਰੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆਂ ਆਉਣੇ
 ਰੰਡਿਆਲੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿਰਫ ਭੇਡਾਂ
 ਆਉਣੇ ਧਸੂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।”

ਅੱਸੂਰ ਛੇਤੀ ਆਵੇਗਾ

^੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤਖਤੀ
 ਲਵੋ ਆਉਣੇ ਕਲਮ ਨਾਲ ਇਹ ਸਬਦ ਲਿਖੋ: ‘ਇਹ ਮਾਹੇਰ
 ਸਲਾਲ ਹਮਬਾਜ਼ ਲਈ ਹੈ’ (ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ
 ਹੀ ਛੇਤੀ ਲੁੱਟ ਹੋਵੇਗੀ!’)”

^੨ ਮੈਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਉੱਤੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਇਤਥਾਹ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। (ਇਹ
 ਲੋਕ ਸਨ ਜਾਜਰ ਉਰੀਆਹ, ਆਉਣੇ ਅਬਰਕਆਹ ਦਾ
 ਖੁੱਤਰ ਜਰਕਆਹ।) ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਸਬਦ
 ਲਿਖਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ।^੩ ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਉਣ ਨਬੀ ਕੋਲ ਗਿਆ।
 ਉਹ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਆਉਣੇ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਜੰਮਿਆ।
 ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਲੜਕੇ ਦਾ ਨਾਂ ਮਾਹੇਰ
 ਸਲਾਲ ਹਮਬਾਜ਼ ਰੱਖੋ।^੪ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ
 ਲੜਕਾ ‘ਅੰਮਾ’ ‘ਅੱਬਾ’ ਆਖਣਾ ਸਿੱਖੇ, ਪਰ ਮੇਸੂਰ ਦਮਿਸਕ
 ਆਉਣੇ ਸਾਮਰਿਆ ਤੋਂ ਸਾਰਾ ਯਠ ਦੌਲਤ ਖੋਹ ਲਵੇਗਾ, ਆਉਣੇ
 ਪਰ ਮੇਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।”

^੫ ਫੇਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।
^੬ ਮੇਰੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਲੋਕ ਸਿਲੋਆਹ ਦੇ
 ਤਲਾ ਦੇ ਧੀਮੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਘਾਟੀਆਂ ਨੂੰ
 ਪਰਵਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਰਮੀਨ
 ਆਉਣੇ ਰਮਲਆਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ (ਯੇਰਾਹ) ਨਾਲ ਪਰਮੰਨ ਹਨ।”
^੭ ਪਰ ਮੈਂ, ਅਗੇਵਾਹ, ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਆਉਣੇ
 ਉਸਦੀ ਮਾਰੀ ਤਾਰਤ ਤੁਗਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤਾਂਗਾ। ਉਹ
 ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਹੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਆਉਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਘਾਟੀ ਨਦੀ ਦੇ ਰੰਡਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ
 ਹੋਵੇ।^੮ ਉਹ ਘਾਟੀ ਉਸ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਵਗਦਾ ਹੋਇਆ
 ਅਗੁਦਾਹ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਗੁਦਾਹ ਦੀ ਧੰਦ
 ਤਾਈ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਗੁਦਾਹ ਨੂੰ ਤਰੀਬਨ ਡੱਬ
 ਹੀ ਦੇਵੇਗਾ।

ਇਮਾਨੁਏਲ, ਇਹ ਹੜ੍ਹ ਇੰਨਾ ਫੈਲ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੇਰੇ
 ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਫੈਲ ਜਾਵੇਗਾ।

^੯ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਲਾਂ ਦੇ ਲੋਕ, ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ
 ਜਾਵੋ!

ਤੁਸੀਂ ਹਾਰ ਜਾਵੋਗੇ।

ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਦੇਸੇ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮੁਟੇ!

ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰੋ!

ਤੁਸੀਂ ਹਾਰ ਜਾਵੋਗੇ!

^{੧੦} ਲੜਾਈ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਓ!

ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਨਿਸਫਲ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿਓ!

ਤੁਗਾਡੇ ਗੁਰਮ ਫਿਜ਼ੂਲ ਹੋਣਗੇ।

ਕਿਉਂਕਿ ਪਰ ਮੇਸੂਰ ਸਾਰੇ ਨਾਲ ਹੈ!

ਅਸਾਯਾਗ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ

^{੧੧} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਮਰਤੀ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ
 ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ
 ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ,
^{੧੨} “ਹਰ ਬੰਦਾ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ
 ਖਿਲਾਫ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ
 ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਨਾ
 ਡਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਲੋਕ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਨਾ
 ਡਰੋ।”

^{੧੩} ਸਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਹੀ ਉਹ ਹਮਤੀ ਹੈ ਜਿਸ
 ਧਾਮੋਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੧੪} ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ
 ਆਦਰ ਕਰੋਗੇ ਆਉਣੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਜਾਣੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਗਾਡੇ
 ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਾਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦਾ
 ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਪਰ ਮੇਸੂਰ ਉਸ ਚੱਟਾਨ
 ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਟੋਕਰ ਖਾਂਦੇ ਹੋ। ਉਹ ਅਜਿਹੀ
 ਚੱਟਾਨ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਦੋ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਡੋਗਦੀ
 ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਸਾਰੇ ਅਰੁਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਨ ਲਈ
 ਇੱਕ ਜਾਲ ਹੈ।^{੧੫} (ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਚੱਟਾਨ ਦੀ ਟੋਕਰ
 ਖਾਣਗੇ। ਉਹ ਲੋਕ ਡਿੱਗ ਪੈਣਗੇ ਆਉਣੇ ਟੁੱਟ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ
 ਧੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਣਗੇ।)

^{੧੬} “ਇਰਸਾਰਨਾਮਾ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹੋ ਆਉਣੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਹਰਬੰਦ ਕਰ
 ਦਿਓ। ਮੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਬਚਾ ਲਵੋ। ਇਹ
 ਉਦੋਂ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਚੇਲੇ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋਣ।”

^{੧੭} ਇਹ ਇੱਕ ਇਰਸਾਰਨਾਮਾ ਹੈ ਮੈਂ ਮਾਡੀ ਮਗਦਿਤਾ
 ਕਰਨ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਾਂਗਾ
 ਆਉਣੇ ਅਗੇਵਾਹ ਯਾਰੂਥ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਮਰਮਮਾਰ
 ਹੈ।

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਘਰ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ।

੧੮ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੰਦੇਰ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਹਾਂ। ਮਾਨੂੰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ-ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਜਿਹੜਾ ਮੀਯੋਨ ਧਰਵਤ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

੧੯ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਜੇਤਮੀਆਂ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢੇ ਕਿਰੀ ਕਰਨਾ ਹੈ।” (ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਖੰਢੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਫੁਸਫੁਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਗੁੱਝੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਸਿਫ਼ਾਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।) ਘਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ “ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਜੇਤਮੀ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਦੇ ਹਨ ਕਿਰੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਿਉਂਦੇ ਬੰਦੇ ਭਲਾ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਕਿਉਂ ਮੰਗਣ?” ੨੦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੋਗੇ, ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ। (ਗਲਤ ਗੁਰਮ ਉਹ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਜੇਤਮੀਆਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖਵਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਗੁਰਮ ਫਿਜ਼ੂਲ ਹਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।)

੨੧ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭੁੱਖਮਰੀ ਅਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਲੋਕ ਭੁੱਖੇ ਮਰਨਗੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉੱਧਰ ਔਰਦਿਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਹਾਯਣਗੇ। ੨੨ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਦੇਖਣਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਸੀਬਤ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਭਰਿਆ ਐਯਰਾਰ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗਾ-ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਿਰਾਸ਼ਾ। ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਐਯਰਾਰ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਦਿਵਸ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ

੧ ਖਿੰਢਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਲੋਕ ਮੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇਬੁਲਨ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਾਫੁਤਾਲੀ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਘਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾਵੇਗਾ: ਮਰੁੱਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਦਾ ਦੇਸ਼, ਯੋਰਡਨ ਨਦੀ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਗਲੀਲੀ ਜਿੱਥੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ੨ ਇਹ ਲੋਕ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਘਰ ਗੁਣ ਉਹ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵੇਖਣਗੇ। ਉਹ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਣੇ ਜਿੰਨੀ ਗੱਲ, ਮਯਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਘਰ ਗੁਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ “ਮਹਾਨ ਰੋਸ਼ਨੀ” ਲਿਖੇਗੀ।

੩ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਧਰਦਾਨ ਕਰੋਗੇ। ਅਤੇ ਲੋਕ

ਆਪਣੀ ਧਰਮੰਨਤਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਰਮਗਟ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੋ ਜਿਹੀ ਵਾਢੀਆਂ ਦੇ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੋ ਜਿਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤਿਆ ਮਾਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਧਰਮਧਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੪ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਵਢਾ ਭਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖਿੰਠਾ ਉੱਤੇ ਭਾਰੇ ਸਤੀਰ ਦਾ ਬੋਝ ਉਤਾਰ ਦਿਓਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਭਾਰੇ ਸਤੀਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋਗੇ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਿਦਯਾਨ ਨੂੰ ਗਰਾਇਆ ਸੀ।

੫ ਜੰਗ ਲਈ ਉੱਠਿਆ ਗੁਰ ਬੂਟ ਅਤੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗੀ ਹਰ ਵਰਦੀ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ੬ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਖਾਮ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਖੁੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਜਿੰਮਾ ਲਵੇਗਾ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਹੋਵੇਗਾ, “ਅਦਬੁੱਤ ਮਲਾਹਕਾਰ, ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਉਹ ਖਿਤਾ ਜਿਹੜਾ ਸਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਮਨ ਦਾ ਸਹਿਜਾਦਾ।” ੭ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦਾਉਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਦੇ ਰਾਜੇ ਲਈ ਇਹ ਵੱਧਦੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਰਾਜਾ ਨੇਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਯੱਥ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ। ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਤੀਬਰ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੀਬਰ ਖਿਆਲ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਸੰਧੰਨ ਕਰੇਗਾ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ

੮ ਮੇਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਰੂਬ (ਇਸਰਾਏਲ) ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ੯ ਫੇਰ ਇਫਰਾਈਮ (ਇਸਰਾਏਲ) ਦਾ ਹਰ ਬੰਦਾ, ਸਾਮਰਿਆ ਦਾ ਆਗੂ ਵੀ, ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਗੁਣ ਉਹ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਗੁਮਾਨੀ ਹਨ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤੀ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ। ੧੦ “ਇਹ ਟਿੱਟਾਂ ਭਾਵੇਂ ਢਰਿ ਜਾਣਗੀਆਂ ਘਰ ਅਸੀਂ ਫੇਰ ਉਸਾਰੀ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਖੱਬਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ। ਇਹ ਛੋਟੇ ਕੁੱਝ ਭਾਵੇਂ ਰੋਟੇ ਜਾਣਗੇ। ਘਰ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਲਾ ਲਵਾਂਗੇ। ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਕੁੱਝ ਲੰਮੇ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਗੇ।”

੧੧ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਵੇਗਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰਮੀਨ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਲੈ ਆਵੇਗਾ। ੧੨ ਯਹੋਵਾਹ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖੱਡਮ ਵਿੱਚੋਂ ਫਲਿਸਤੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਦੁਸਮਣ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦੇਣਗੇ। ਘਰ ਯਹੋਵਾਹ ਫੇਰ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਨਾਮਾਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਫੇਰ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ।

¹³ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵੇਗਾ ਯਰ ਉਹ ਧਾਧ ਰਹਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਣਗੇ। ਉਹ ਉਸ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਧਰਤਣਗੇ। ਉਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣਗੇ। ¹⁴ ਇਸ ਲਈ ਅਗੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਸਿਰ ਤੇ ਯੂਛ ਵੱਟ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਗੋਵਾਹ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਟਾਹਣੀਆਂ ਅਤੇ ਤਣਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਵੇਗਾ। ¹⁵ ਸਿਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਬਚੁਰਗ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਯੁਰਣ ਆਗੂ। ਯੂਛ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਨਥੀ ਜਿਹੜੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

¹⁶ ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਹੇ ਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣਗੇ ਉਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ¹⁷ ਸਾਰੇ ਬੰਦੇ ਬੁਰੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਗੋਵਾਹ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਧਰਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਗੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਤੀਮਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰਹਿਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਰਿਉਰਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬੰਦੇ ਬੁਰੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ। ਲੋਕ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਰਹੇਗਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

¹⁸ ਦੁਸਟਤਾ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਧਹਿਲਾਂ ਅੱਗ ਘਾਹ ਫੂਮ ਅਤੇ ਕੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾੜੀ ਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਅੱਗ ਜੰਗਲ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾੜੀ ਕੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭਿਯਾਨਕ ਅੱਗ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ—ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਮੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

¹⁹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੋਵਾਹ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਮੀਨ ਮਾੜੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ²⁰ ਲੋਕ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਦੀ ਰਿਮੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਫੜਣਗੇ, ਧਰ ਉਹ ਫੇਰ ਵੀ ਭੁੱਖੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਖੰਬੇ ਧਾਮੇ ਦੀ ਰਿਮੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਣਗੇ, ਧਰ ਉਹ ਸੱਜਣਗੇ ਨਹੀਂ। ਹਰ ਬੰਦਾ ਮੁੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਲਾਵੇਗਾ। ²¹ (ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਾਨਸੋਹ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਫਰਾਈਮ ਮਨਸੋਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜੇਗਾ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਦੋਵੇਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।)

ਅਗੋਵਾਹ ਗਲੇ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੈ। ਅਗੋਵਾਹ ਗਲੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਤਪਰ ਹੈ।

¹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖੋ ਜਿਹੜੇ ਬੁਰੀਆਂ ਥਿਯੀਆਂ **੧੦** ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨਿਆਈ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ² ਉਹ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਥੰਬ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਖੋਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਤੀਮਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਕਰ ਸੱਕਣ।

³ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਮਲਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ? ਤੁਹਾਡੀ ਤਬਾਹੀ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਕਿੱਥੇ ਭੱਜੋਗੇ। ਤੁਹਾਡਾ

ਧਨ ਦੌਲਤ ਤੁਹਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ⁴ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕੋਈ ਵਾਂਗ ਝੁਰਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਮਰੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ ਡਿੱਗ ਪਵੋਗੇ। ਧਰ ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ! ਧਰਮੇਸੁਰ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵੇਗਾ

¹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖੇਗਾ, “ਮੈਂ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੋਟੀ ਵਾਂਗ ਵਰਤਾਂਗਾ। ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਾਂਗਾ। ² ਮੈਂ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਭੇਜਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਆਦਮ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ। ਅੱਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਖੋਹ ਲਵੇਗਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਖਾਰ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਸੂਰ ਉਸ ਨੂੰ ਧੈਰਾਂ ਹੋਟਾਂ ਲਿਤਾੜੇਗਾ।

³ “ਧਰ ਅੱਸੂਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦ ਹੈ। ਅੱਸੂਰ ਸਿਰਫ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਸੂਰ ਕੁਝ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ⁴ ਅੱਸੂਰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਸਾਜਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ! ⁵ ਕਾਲਨੇ ਦਾ ਸਹਿਰ ਕਰਕੀਮ ਸਹਿਰ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਰਥਕ ਸਹਿਰ ਹਮਾਥ ਸਹਿਰ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਮਾਮਰਿਆ ਸਹਿਰ ਦੇਮਿਸਰ ਸਹਿਰ ਵਰਗਾ ਹੈ। ⁶ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਸਾਜਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਣ ਉਹ ਮੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਹ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਅਨੁਸਲਮ ਅਤੇ ਮਾਮਰਿਆ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹਨ। ⁷ ਮੈਂ ਮਾਮਰਿਆ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਅਨੁਸਲਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।”

⁸ ਮੇਰਾ ਧਰਭੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਾ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਯੋਜਨਾ ਉਸ ਨੇ ਅਨੁਸਲਮ ਅਤੇ ਮੀਯੇਨ ਧਰਬਤ ਲਈ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਫੇਰ ਅਗੋਵਾਹ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਸਾਜ ਬਹੁਤ ਗੁਮਾਨੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਹੰਗਾਮ ਨੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਬਹੁਤ ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਕਰਵਾਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵੇਗਾ।

⁹ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਸਾਜ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮਗਨ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਲੁੱਟ ਲਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਰਤੀਮਾਨੀ ਬੰਦਾ ਹਾਂ। ¹⁰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਲੁੱਟੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਖੰਛੀ ਦੇ ਆਲਹੁਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਂਡੇ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਖੰਛੀ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਆਲਹੁਣੇ ਅਤੇ ਅੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕਲਿਕਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ

ਉਸ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਦੀ ਗਾਥੀ ਰਹਨ ਵਾਲਾ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ ਖੰਛੀ ਆਪਣੇ ਖੰਛਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਚੁੰਝ ਨਾਲ ਚੀਰ ਚਿਹਾੜਾ ਰਹਨ ਅਤੇ ਲੜਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਆੜੇ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੈਂਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।”

14 ਰੋਈ ਵੀ ਰੁਹਾੜਾ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁੱਟਣ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਰੋਈ ਵੀ ਰੁਹਾੜਾ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਚੀਰਨ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਡੰਡਾ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਤੇ ਤਾਰਤਕਰ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਹੈ, 15 ਯਰ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਜੋਧਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਿਆਨਕ ਮਗਮਾਗੀ ਭੇਜੇਗਾ। ਅੱਸੂਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਮਰਤੀ ਗਵਾ ਲਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ ਬੀਮਾਰ ਆਦਮੀ ਆਪਣਾ ਭਾਰ ਘਟਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਧਰਤਾਧ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਅੱਗ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਲਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿ ਚੀਜ਼ ਮੜ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। 16 ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਮੋਸਨੀ (ਧਰਮੇਸੂਰ) ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਯਵਿੱਤਰ ਯੁਰੱਖ ਅੱਗ ਦੀ ਨਾਟ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਉਸ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਧਗਿਲਾਂ ਘਾਹ ਫੂਸ ਅਤੇ ਰੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾੜਦੀ ਹੈ। 17 ਫੇਰ ਅੱਗ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਰੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਵੇਲਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ-ਲੋਕ ਵੀ। ਇਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੂਰ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰੇਗੇਗਾ। ਅੱਸੂਰ ਇੱਕ ਗਲ ਰਹੀ ਮਤੀਰੀ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ। 18 ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰੁੱਖ ਬਚੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਧਰ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਹ ਮੰਰੇਗਾ।

19 ਉਸ ਵੇਲੇ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ, ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁੱਟਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਉੱਤੇ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਯੁਰੱਖ ਉੱਤੇ, ਮੱਚਮੁੱਚ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣਾ ਸਿਖ ਲੈਣਗੇ। 20 ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚੇ ਰਹਿਣਗੇ ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਮਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਆਨੁਆਈ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

21 ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਹ ਮਰੁੱਦਰ ਦੀ ਰੇਤ ਵਾਂਗ ਹਨ। ਧਰ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹੀ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਧਰਤਣ ਲਈ ਬਚੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲ ਧਰਤ ਆਉਣਗੇ, ਧਰ ਧਗਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦੇਸ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਘੋਸਣਾ ਰਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨੇਰੀ ਦਾ ਅਗਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਸ ਨਦੀ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੀ ਹੋਈ ਵਗਦੀ ਹੈ। 22 ਮੇਰੇ ਯਰਬੂ, ਅਗੇਵਾਹ, ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਵੱਸ ਹੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰੇਗੇਗਾ।

23 ਮੇਰਾ ਯਰਬੂ, ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੀਯੇਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕ, ਅੱਸੂਰ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਅੱਸੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਮੀਹੇ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਸੇ ਮੇਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। 24 ਧਰ ਕੁਝ ਮਰੋਂ ਬਾਦ ਮੇਰਾ ਗੁੱਸਾ ਠੰਡਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਮੱਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਅੱਸੂਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਫੀ ਮਜ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।”

25 ਫੇਰ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਰੋਰੇ ਨਾਲ ਕੁਟੇਗਾ। ਪਿੱਛਲੇ ਵਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਰਬ ਦੀ ਚੱਟਾਨ ਉੱਤੇ ਮਿਦਯਾਨ ਨੂੰ ਗਰਾਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਸੂਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰੇਗੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਿੱਛਲੇ ਵਰਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਰੁੱਦਰ ਉੱਤੇ ਲਾਟੀ ਚੁੱਰੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਸੂਰ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

26 ਅੱਸੂਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਖੜੀਆਂ ਰੇਗੇਗਾ ਇਹ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਉਸ ਭਾਰ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁੱਰਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਲਠ ਫਾਂਗ। ਧਰ ਉਹ ਲਠ ਤੁਹਾਡੀ ਗਰਦਨ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਤੇੜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅੱਸੂਰ ਦੀ ਫੌਜ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਦੀ ਹੈ

27 ਫੌਜ (ਅਯਯਾਬ) ਖੰਡਰਾਂ ਨੇੜੇ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਫੌਜ “ਸੁਗਾਗੇ ਵਾਲੀ ਬਾਂ” (ਮਿਗਰੋਨ) ਉੱਤੇ ਦਰਬ ਵੱਧਾਵੇਗੀ। ਫੌਜ “ਮੇਰੀ ਖਾਨੇ” ਮਿਰਮਾਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਰੱਖੇਗੀ। 28 ਫੌਜ ਨਦੀ ਨੂੰ “ਚੋਰਾਗੇ” (ਰਾਮਾਗ) ਦੇ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਧਾਰ ਰੇਗੀ। ਫੌਜ ਗਥਾ ਵਿਖੇ ਮੋਵੇਗੀ। ਰਾਮਾਗ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਉਲ ਦੇ ਗਿਬਿਆਹ ਤੋਂ ਲੋਕ ਭੱਜ ਜਾਣਗੇ।

29 ਰੋਵੇ, ਬਾਬ ਗਾਲਿਮ! ਲਾਇਸਾਹ, ਸੁਫੇ! ਅਨਾਬੇਬ ਮੈਂਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਵੋ! 30 ਮਾਦਮੇਨਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਭੱਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੋਬਿਮ ਦੇ ਲੋਕ ਫੁਧ ਰਹੇ ਹਨ। 31 ਇਸ ਦਿਨ ਫੌਜ ਨੋਬ ਦੇ ਮਥਾਨ ਤੇ ਰੁਰ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਫੌਜ ਮੀਯੇਨ ਧਰਬਤ, ਅਰੁਮਲਮ ਦੀ ਧਗਾੜੀ, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਰੇਗੀ।

32 ਦੇਖੋ! ਮਾਡਾ ਯਰਬੂ, ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ, ਉਸ ਵੱਡੇ ਰੁੱਖ (ਅੱਸੂਰ) ਨੂੰ ਰੁੱਟ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਮਰਤੀ ਨਾਲ ਰੇਗੇਗਾ। ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੋਕ ਰੁੱਟ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣਗੇ-ਉਹ ਗੈਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। 33 ਅਗੇਵਾਹ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੁਹਾੜੇ ਨਾਲ ਰੁੱਟ ਸੁੱਟੇਗਾ। ਅਤੇ ਲਿਬਾਨ ਦੇ ਰੁੱਖ (ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੋਕ) ਡਿੱਗ ਪੈਣਗੇ।

ਅਮਨ ਦਾ ਰਾਜਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ

੧੧ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਰੁੱਖ (ਬੱਚਾ) ਯੱਮੀ ਦੇ ਮੁੱਢੇ (ਧਰਿਵਾਰ) ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਗਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਾਖ ਯੱਮੀ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉੱਗੇਗੀ।^੨ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਉਸ ਬੱਚੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਤਮਾ ਸਿਆਣਪ, ਮਮਝਦਾਰੀ, ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਮਰਤੀ ਧਰਦਾਨ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੋਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣੇਗਾ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਆਦਰ ਰੋਗਾ।

^੩ ਇਹ ਬੱਚਾ ਡਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਰੋਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਧਰੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੁਣਦਾ।^੪ ਉਹ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਥੱਖਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੁਝ ਰਹਨ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਬੇਲਾਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਉਹ ਇਹ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਖੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਫੇਰ ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਖਵੇਗੀ। ਜੇ ਉਹ ਇਹ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਨੇਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਥੱਖਤਾ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਰਤੀ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰਮਰ ਰਮੇ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੀਆਂ।

^੬ ਉਸ ਮਮੋਂ ਬਥਿਆੜ ਵੀ ਲੋਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਗੇ। ਅਤੇ ਮੇਰ ਵੀ ਬੱਚੀਆਂ ਰੋਲ ਮਾਂਤੀ ਨਾਲ ਲੋਟੇ ਹੋਣਗੇ। ਵੱਡੇ, ਮੇਰ ਅਤੇ ਬਲਦ ਆਧਮ ਵਿੱਚ ਮਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਗੇ। ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਬੱਚਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ।^੭ ਗਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਿੱਛ ਧਮਧਰ ਮਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬੱਚੇ ਇਕੱਠੇ ਲੋਟੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਰੋਈ ਨੁਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਖੁਚਾਣਗੇ। ਮੇਰ ਗਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਘਾਹ ਖਾਣਗੇ।^੮ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਵੀ ਫਨੀਯਰ ਮੱਧ ਦੀ ਖੱਡ ਰੋਲ ਖੇਡ ਮੰਦੇਗਾ। ਬੱਚਾ ਜਹਿੰਨੀਲੇ ਮੱਧ ਦੀ ਖੱਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਧਾ ਮੰਦੇਗਾ।

^੯ ਇਹ ਮਾਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਹ ਦਰਮਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮਾਂਤੀ ਹੋਵੇਗੀ-ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਵੀ ਰਿਮੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਖੁਚਾਵੇਗਾ। ਮੇਰੇ ਖਵਿੱਤਰ ਧਰਬਤ ਦੇ ਲੋਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਲੋਚਣਗੇ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਲੋਕ ਮੱਚਮੁੱਚ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਉਸਦਾ ਧੁਰਾ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮਮੁੱਦਰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰਧੁਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

^{੧੦} ਉਸ ਮਮੋਂ, ਉੱਥੇ ਯੱਮੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਿਯਾਰਤੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਬੰਦਾ ਇੱਕ ਝੰਡੇ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ "ਝੰਡਾ" ਮਮੂਹ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਮਾਏਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੱਕਤਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰੋਮਾਂ ਉਸ ਰੋਲੋਂ ਖੁੱਛਣਗੀਆਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਸਥਾਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਧਰਤਾਧ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇਗਾ।

^{੧੧} ਉਸ ਮਮੋਂ, ਮੇਰਾ ਧਰਬੁ ਫੇਰ ਇੱਕ ਵਾਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਰੋਲੇ ਧਰੁੱਚੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਖਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਅੱਸੂਰ, ਉੱਤਰੀ ਮਿਸਰ, ਦੱਖਣੀ ਮਿਸਰ, ਇਬੋਮੀਆ, ਏਲਾਮ, ਬਾਬਲ, ਗਮਾਬ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਨ।^{੧੨} ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸ ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਮਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦੇਤ ਵਜੋਂ ਉੱਚਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਸਰਾਇਲ ਅਤੇ ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਚਬੁਰ ਹੋਣਾ ਧਿਆ ਮੀ। ਲੋਕ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿਲਰ ਗਏ ਮਨ। ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰੇਗਾ।

^{੧੩} ਉਸ ਮਮੋਂ, ਇਫਰਾਈਮ ਅਗੁਦਾਹ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਰੋਈ ਦਰਮਣ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਗੁਦਾਹ ਇਫਰਾਈਮ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।^{੧੪} ਧਰ ਇਫਰਾਈਮ ਅਤੇ ਅਗੁਦਾਹ ਫਿਲਮਤੀਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਗੇ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਧੁਰਬੀਆਂ ਦੀ ਰੋਲਤ ਲੁੱਟਣਗੇ। ਇਫਰਾਈਮ ਅਤੇ ਅਗੁਦਾਹ, ਆਦੇਮ, ਮੇਯਾਬ ਅਤੇ ਅੰਮੇਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਗੇ।

^{੧੫} ਅਗੇਵਾਹ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਮਮੁੱਦਰ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਬਾਗ ਲਹਿਰਾਏਗਾ। ਉਹ ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਵਾਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਦੀ ਮੱਤ ਛੋਟੇ ਨਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਛੋਟੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਭੁੱਖੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਲੋਕੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜੁੱਤੀਆਂ ਮਮੇਤ ਧਾਰ ਕਰ ਮੰਦੇਗਾ ਕਰਨਗੇ।^{੧੬} ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਬਚ ਗਏ ਹਨ, ਅੱਸੂਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲਣ ਦਾ ਰਾਹ ਲੱਭ ਲੈਣਗੇ। ਇਹ ਮਮਾਂ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ ਮੀ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤ ਦਾ ਗੀਤ

੧੨ ਉਸ ਮਮੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ:
"ਅਗੇਵਾਹ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਧੰਨਵਾਦ ਅਤੇ ਉਮਤਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਗੁਣ ਤੇਰਾ ਗੁੱਸਾ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ

ਅਤੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਦਰਸਾ।"

^੨ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਮਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਭੈਭੀਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਅਗੇਵਾਹ ਅਗ ਮੇਰੀ ਮਰਤੀ ਹੈ।

ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਉਮਤਤ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।

^੩ ਮਰਤੀ ਦੇ ਚਮਮੇ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਖਾਣੀ ਭਰ ਲਵੋ।

ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋਗੇ।

^੪ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ,

“ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤ ਹੋਵੇ!
ਉਮ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਹੇ!
ਉਮ ਦੇ ਰਾਹਨਾਮਿਆਂ ਥਾਰੇ ਮਭੂਗ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ!”
੧ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਵੇ!
ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਮ ਨੇ ਮਹਾਨ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਹਨ!
ਧਰਮੇਸੁਰ ਥਾਰੇ ਇਹ ਖਥਰ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ ਫੈਲਾ
ਦੇਵੇ।
ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਾਣ ਲੈਣ।
੬ ਸੀਯੋਨ ਦੇ ਲੋਰੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਨਾਹਰੇ ਭਾਰੇ!
ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਵਿੰਤਰ ਯੁੱਥ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਵੰਗ
ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ।
ਏਮ ਲਈ ਧਰਮੰਨ ਹੋਵੇ!

ਥਾਬਲ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੇਮ

੧੩ ੧ ਅਮੇਜ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਅਸਾਯਾਗ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਨੇ ਥਾਬਲ ਥਾਰੇ ਇਹ ਉਦਾਮੀ ਭਰਿਆ ਮੰਦੇਮ
ਦਰਮਾਇਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ:
੨ “ਉਮ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਝੰਡਾ ਉੱਚਾ ਰਹੇ ਜਿੱਥੇ ਤੁਝ ਵੀ
ਨਹੀਂ ਉੱਗਦਾ।
ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇ।
ਆਪਣੀਆਂ ਥਾਗਵਾਂ ਲਗਿਰਾਵੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਾਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ
ਆਖੇ ਜਿਹੜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਹਨ।”
੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ
ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਰਹ ਲਿਆ ਹੈ
ਅਤੇ ਮੈਂ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵਾਂਗਾ ਮੈਂ ਗੁੱਸੇ ਹਾਂ
ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਯੇਥੇ ਇੰਦਰੁ ਰੀਤੇ ਹਨ
ਜਿਹੜੇ ਮੇਰਾ ਰਹਿਰ ਵਰਮਾਉਣ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ
ਮੇਰੀ ਫਤਿਹ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ।
੪ “ਧਰਬਤਾਂ ਅੰਦਰ ਉੱਚਾ ਮੋਰ ਹੈ।
ਇਸ ਮੋਰ ਨੂੰ ਮੁਣੇ! ਇਹ ਥਾਗੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮੋਰ
ਵਾਂਗੇ ਜਾਧਦਾ ਹੈ।
ਅਨੇਰਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਲੋਰ ਇਰੱਠੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।
ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਨੂੰ
ਇਰੱਠਾ ਰਹਨ ਲਈ ਹੋਰਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।
੫ ਅਗੇਵਾਗ ਅਤੇ ਉਮਦੀ ਫੌਜ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ ਵੱਲੋਂ ਆ
ਰਹੇ ਹਨ।
ਉਹ ਦੁਮੇਲੇ ਧਾਰ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।
ਅਗੇਵਾਗ ਰਹਿਰ ਆਪਣਾ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ
ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਵਾਂਗ ਵਰਤੋਗਾ।
ਇਹ ਫੌਜ ਮਾਰੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗੀ।”
੬ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਖਾਮ ਰਿਹਾੜਾ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੋਵੇ
ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਲਈ ਮੋਗ ਮਨਾਉ। ਇਹ ਅਗੇਵਾਗ
ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਤਬਾਹੀ ਵਾਂਗ ਆਵੇਗਾ। ੭ ਲੋਰਾਂ
ਦਾ ਹੋਮਲਾ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਡਰ ਨਾਲ ਲੋਰ ਨਿਰਥਲ ਹੋ
ਜਾਣਗੇ। ੮ ਹਰ ਬੰਦਾ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਡਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦੇ ਖੇਟ ਉਮੇ ਤਹੁਰਾਂ ਦੁੱਖਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ ਯੋਰਤ ਬੱਚੇ ਨੂੰ
ਜਨਮ ਦੇ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਲਾਲ
ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਲੋਰ ਹੋਰਾਨ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਮੇ ਤਹੁਰਾਂ
ਦੇ ਡਰ ਦਾ ਧਰਛਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਭੂਗ ਗਵਾਂਢੀਆਂ ਦੇ
ਚਿਹਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਥਾਬਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਿਆਂ

੯ ਦੇਖੋ, ਅਗੇਵਾਗ ਖਾਮ ਦਿਨ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ! ਇਹ ਥਾਗੁਤ
ਭਿਆਨਕ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਉਹ ਦੇਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਰੇਰ ਨੂੰ
ਜਿਹੜਾ ਧਾਧ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਹ
ਦੇਵੇਗਾ। ੧੦ ਯਾਰਾਮ ਹਨੇਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੂਰਜ, ਚੰਨ ਅਤੇ ਤਾਰੇ
ਨਹੀਂ ਚਮਰਣਗੇ।

੧੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਆਫਤਾਂ
ਭੇਜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਥਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਦੀ ਮਜਾ
ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਮਾਨ ਖੋਗ
ਲਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਿਆਂਗਾ
ਜਿਹੜੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਰਮੀਨਗੀ ਭਰਿਆ ਮਲੂਰ ਰਹਦੇ
ਹਨ। ੧੨ ਲੋਰ ਖਰੇ ਮੇਨੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਨਾਯਾਬ ਹੋਣਗੇ।
੧੩ ਆਪਣੇ ਰਹਿਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਯਾਰਾਮ ਨੂੰ ਗਿਲਾ ਦਿਆਂਗਾ।
ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਆਪਣੀ ਬਾਂ ਤੋਂ ਗਿਲ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਇਹ ਉਮ ਦਿਨ ਵਾਧਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ
ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣਾ ਰਹਿਰ ਦਰਮਾਵੇਗਾ। ੧੪ ਫੇਰ ਲੋਰੀ ਉਮੇ
ਤਹੁਰਾਂ ਭੱਜ ਉੱਠਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ ਜਥਮੀ ਗਿਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਆਜੜੀ ਤੋਂ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਭੱਜ ਉੱਠਣਗੇ। ਹਰ
ਬੰਦਾ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖਿੰਛਾਗ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਅਤੇ
ਲੋਰਾਂ ਵੱਲ ਭੱਜ ਯਵੇਗਾ। ੧੫ ਜੇ ਰੋਈ ਵੀ ਫੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ,
ਦੁਸਮਣ ਉਸ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੂੰ ਉਮੇ ਦੀ ਤਲਵਾਜ ਨਾਲ ਹੀ
ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ੧੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰ ਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਲੁੱਟ ਲਈ
ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਤਨੀਆਂ ਨਾਲ ਥਲਾ ਤਰਾਸ
ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦੇਖਦਿਆਂ
ਰੁੱਟ-ਰੁੱਟ ਰੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

੧੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਮਿਦੀਆਂ ਦੀਆਂ
ਫੌਜਾਂ ਤੋਂ ਥਾਬਲ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਾਂਵਾਂਗਾ। ਮਿਦੀਆਂ ਦੀਆਂ
ਫੌਜਾਂ ਹਮਲੇ ਰਹਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਣਗੀਆਂ। ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਮੇਨਾ ਹੀ ਰਿਉਂ ਨਾ ਯਦਾ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।
੧੮ ਫੌਜੀ ਥਾਬਲ ਦੇ ਨੇਜਵਾਨਾਂ ਉੱਧਰ ਹਮਲਾ ਰਹਨਗੇ ਅਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣਗੇ। ਫੌਜੀ ਨਿੱਚੇ ਨਿਯਾਇਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ
ਤਰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ। ਫੌਜੀ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਧਰ ਵੀ ਤਰਮ ਨਹੀਂ
ਰਹਨਗੇ। ੧੯ ਥਾਬਲ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਤਬਾਹੀ
ਮਦੂਮ ਅਤੇ ਅਮੂਰਾਗ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਹ
ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਤੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਥਚੇਗਾ।

“ਥਾਬਲ ਮਭੂਗ ਰਾਜਯਾਨੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਮਭ ਤੋਂ ਮੁੰਦਰ ਹੈ।
ਥਾਬਲ ਦੇ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਥਾਗੁਤ ਗੁਮਾਨ ਰਹਦੇ
ਹਨ। ਧਰ ਥਾਬਲ ਆਪਣੀ ਮਹਿਮਾ ਰਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ
ਮੰਦੇਗਾ। ੨੦ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਅਰਥ

ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਗੇ। ਆਜੜੀ ਉੱਥੇ ਭੇਡਾਂ ਚਾਰਨ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ।^{੨੧} ਉੱਥੇ ਸਿਰਫ ਮਾਧੂਬਲ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਹੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਘਰ ਉੱਲੂਆਂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਖੰਡੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਣਗੇ। ਜੰਗਲੀ ਖੰਡੀਆਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੰਡ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।^{੨੨} ਆਵਾਗਾ ਕੁੱਤੇ ਅਤੇ ਬਥਿਆਫ਼ਾੜ ਬਾਬਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੱਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਬਾਬਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਾਬਲ ਦਾ ਅੰਤ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਗੁਣ ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਰੋਕਾਂਗਾ।”

ਇਸਰਾਇਲ ਅਰ ਵਾਧਮ ਧਰਤੋਗਾ

੧੪ ਖਿਯਾਹ ਫੇਰ ਦਰਸਾਵੇਗਾ। ਅਹੋਵਾਹ ਫੇਰ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਰਹੇਗਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਗੈਰ-ਅਗੂਦੀ ਲੋਕ ਅਗੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਲ ਜਾਣਗੇ। ਦੋਵੇਂ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ ਧਰਿਵਾਹ ਬਣ ਜਾਣਗੇ-ਆਬੂਬ ਦਾ ਧਰਿਵਾਹ।^੨ ਉਹ ਰੋਮਾਂ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਦੇਸ ਵਾਧਮ ਲੈ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਮਰਦ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਧਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਇਸਰਾਇਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮਤ ਰਹੇਗਾ।^੩ ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਮੋਂ ਲੈ ਲਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਗੁਲਾਮ ਸੀ। ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਧਰ ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੀ ਇਸ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਬਾਰੇ ਗੀਤ

^੧ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਤੁਸੀਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੋਗੇ:
ਜਦੋਂ ਰਾਜਾ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਬੜਾ ਰਮੀਨਾ ਸੀ।
ਧਰ ਗੁਣ ਉਸਦੀ ਹੁਕਮਤ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।
^੨ ਅਹੋਵਾਹ ਬਾਰੇ ਗਾਰਮ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰ ਦੀ ਛੜੀ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ।
ਅਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਤੀ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
^੩ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ, ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ।
ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਗੁਣਿਆ।
ਉਸ ਬਾਰੇ ਗਾਰਮ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਹੁਕਮਤ ਰੀਤੀ।
ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਟਲਿਆ।

^੨ ਧਰ ਗੁਣ, ਮਾਰਾ ਦੇਸ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹੈ।
ਦੇਸ ਸਾਂਤ ਹੈ।
ਗੁਣ ਲੋਕ ਜਮਨ ਬਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਨੇ।
^੩ ਤੂੰ ਬੁਰਾ ਰਾਜੇ ਸੀ,
ਤੇ ਗੁਣ ਤੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।
ਦਿਆਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵੀ ਧਰਮੰਨ ਨੇ।
ਦਿਆਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵੀ ਧਰਮੰਨ ਨੇ।
ਮੁੱਖ ਆਖਦੇ ਨੇ, “ਰਾਜੇ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਚੀਰ ਸੁੱਟਿਆ ਸੀ।
ਧਰ ਗੁਣ ਰਾਜਾ ਡਿੱਗ ਖਿਆ,
ਅਤੇ ਉਹ ਦੋਬਾਰਾ ਕਦੀ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”
^੪ ਸਿਓਲ ਮੋਤ ਦਾ ਸਥਾਨ ਉਤੋਜਿਤ ਹੈ
ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈਂ।
ਸਿਓਲ ਮਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਤੇਰੇ ਲਈ ਧਰਤੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ।
ਸਿਓਲ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਖਤਾਂ ਤੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਉਹ ਤੇਰਾ ਸੁਯਾਗਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
^੫ ਇਹ ਮਾਰੇ ਆਗੂ ਤੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਣਗੇ। ਉਹ ਆਖਣਗੇ,
“ਤੂੰ ਗੁਣ ਮਾਡੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮੁਰਦਾ ਜਿਮਮ ਹੈਂ।
ਗੁਣ ਤੂੰ ਬਮ ਮਾਡੇ ਜਿਗਾ ਹੀ ਹੈਂ।”
^੬ ਤੇਰੇ ਗੁਮਾਨ ਨੂੰ ਸਿਓਲ ਵੱਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਤੇਰੀਆਂ ਮਾਰੰਗੀਆਂ ਦਾ ਮੰਗੀਤ ਤੇਰੀ ਮਾਣ ਭਰੀ ਰੂਹ ਦੀ ਆਮਦ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਮੱਖੀਆਂ ਤੇਰੇ ਜਿਮਮ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਣਗੀਆਂ।
ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਬਿਸਤਰੇ ਵਾਂਗ ਲੇਟਿਆਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਰੀੜ੍ਹੇ ਤੇਰੇ ਜਿਮਮ ਨੂੰ ਰਜਾਈ ਵਾਂਗ ਕੱਜਣ।
^੭ ਤੂੰ ਧਰਭਾਤ ਦੇ ਤਾਰੇ ਵਾਂਗ ਸੀ
ਧਰ ਤੂੰ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਡਿੱਗ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।
ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਤੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਝੁਕਦੀਆਂ ਸਨ।
ਧਰ ਗੁਣ ਤੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
^੮ ਤੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
“ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਾਂਗ ਹੋਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਉੱਧਰ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਜਾਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਤਖਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਉੱਧਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਜਫਨ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾਂਗਾ।
ਉਸ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਦੋਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਂਗਾ।
^੯ ਮੈਂ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿੱਚਲੀ ਜਗਵੇਦੀ ਤੌਰ ਜਾਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਾਂਗ ਹੋਵਾਂਗਾ।”
^{੧੦} ਧਰ ਇਉਂ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ।
ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।
ਤੂੰ ਨੂੰ ਡੂੰਘੀ ਖੰਡ ਵਿੱਚ, ਸਿਓਲ, ਮੋਤ ਦੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਡੇਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
^{੧੧} ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੂੰ ਤਾਂ ਬਸ ਮੁਰਦਾ ਜਿਸਮ ਹੀ ਹੈਂ,
ਤੇ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਨੇ,

“ਕੀ ਇਹ ਉਹੀ ਬੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ
ਮਾਰੀਆਂ ਰਾਜਯਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕੀਤਾ ਸੀ?
੧੭ ਕੀ ਇਹੀ ਉਹ ਆਦਮੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ
ਕੀਤਾ ਸੀ
ਯਤੇ ਜਿਸਨੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ
ਸੀ?”

ਕੀ ਇਹ ਉਹੀ ਆਦਮੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ
ਫੜਿਆ ਸੀ
ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?”
੧੮ ਯਰਤੀ ਦਾ ਹਰ ਰਾਜਾ ਮਾਨ ਨਾਲ ਮਰਿਆ ਹੈ।
ਹਰ ਰਾਜੇ ਦੀ ਆਖਣੀ ਰਬਰ ਹੈ।
੧੯ ਯਰ ਤੂੰ, ਤੂੰ ਬੇ ਰਾਜੇ, ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਰਬਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ
ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੂੰ ਮੁੱਖ ਦੀ ਕੱਟੀ ਹੋਈ ਟਾਹਣੀ ਵਾਂਗਰਾਂ ਹੈਂ।
ਉਸ ਟਾਹਣੀ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਤੂੰ ਉਸ ਮੁਰਦਾ ਨਾਮ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਲੜਾਈ ਅੰਦਰ
ਫਿੱਗੀ ਸੀ, ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ
ਦਰੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਗੁਣ, ਤੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਮੁਰਦਾ ਬੰਦਿਆਂ ਵਰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈਂ।
ਤੂੰ ਰਫਨ ਵਿੱਚ ਲਿਖਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈਂ।
੨੦ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਰਾਜੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।
ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਖੋ-ਆਖਣੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਹਨ।
ਯਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਂਗਾ।
ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਤੇਰੇ ਬੱਚੇ ਤੇਰੇ ਵਾਂਗ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।
ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਂਗਾ।

੨੧ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੇ।
ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਗੁਨਾਹਗਾਰ
ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਰਮਤ ਨਹੀਂ
ਕਰਨਗੇ।
ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
ਭਰਨਗੇ।

੨੨ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ
ਯਲੋਵਾਂਗਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੇ
ਮਸੂਰ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੇ
ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤ
ਯੇਤਿਆਂ ਯਤੇ ਯੜਯੇਤਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।”
ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਦ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੨੩ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਬਦਲ
ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਥਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
ਨਹੀਂ। ਉਹ ਥਾਂ ਇੱਕ ਦਲਦਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ‘ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ

ਝਾੜੂ’ ਨੂੰ ਵਰਤਾਂਗਾ ਤੇ ਬਾਬਲ ਉੱਤੇ ਝਾੜੂ ਫੇਰ ਦਿਆਂਗਾ।”
ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸਜਾ ਦੇਵੇਗਾ

੨੪ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਇਰਾਰ ਕੀਤੀ
ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਮੈਂ ਇਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ,
ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਢੇ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਮੋਚਿਆ ਸੀ।
ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਢੇ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ
ਸੀ।” ੨੫ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ
ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਯਰਬਤਾਂ ਉੱਤੇ ਯੈਰਾਂ
ਹੇਠ ਕੁਚਲ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਸ ਰਾਜੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ
ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਜੀਰਾਂ
ਧਾਈਆਂ। ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਸਰਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸ ਲੱਠ ਨੂੰ ਹਟਾ
ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਖੋਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
੨੬ ਇਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਯੋਜਨਾ
ਬਣਾਈ ਹੈ। ਯਤੇ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਬਾਗ (ਸਰਤੀ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਰਾਂਗਾ।”

੨੭ ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ
ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸੱਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ
ਲਈ ਹੱਥ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਫਿਲਿਸਤੀਆਂ ਨੂੰ

੨੮ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਉਸ ਮਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਰਾਜਾ
ਯਹੂਦਾ ਮਰਿਆ ਸੀ।

੨੯ ਫਿਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼, ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ
ਜਿਸ ਰਾਜੇ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਉਹ ਗੁਣ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ।
ਯਰ ਤੈਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ
ਕਿ ਉਸਦਾ ਰਾਜ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਰ ਰਾਜੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
ਯਾਵੇਂਗਾ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਸੱਧ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਜਹਿਜ਼ੀਲੇ ਸੱਧ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ
ਹੈ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਰਾਜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਫਨੀਯਰ
ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ੩੦ ਯਰ ਮੇਰੇ ਗਰੀਬ ਬੰਦੇ ਸੁਰੱਖਿਯਤ
ਹੋ ਕੇ ਭੋਜਨ ਕਰ ਸੱਕਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸੁਰੱਖਿਯਤ
ਹੋਣਗੇ। ਮੇਰੇ ਗਰੀਬ ਬੰਦੇ ਯਾਰਾਮ ਨਾਲ ਲੋਟ ਸੱਕਣਗੇ ਤੇ
ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੇ। ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਯਥਿਵਾਹ ਨੂੰ
ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਯਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਬੰਦੇ
ਮਰ ਜਾਣਗੇ।

੩੧ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਨੇੜੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀਓ, ਰੋਵੋ!
ਵਾਮੀਓ, ਰੋਵੋ!
ਫਿਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕੇ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ।
ਗਾਡਾ ਹੋਮਲਾ ਮੇਮ ਵਾਂਗ ਖਿਯਲ ਜਾਵੇਗਾ।
ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਦੇਖੋ!

ਯੂੜ ਦਾ ਬੱਦਲ ਉੱਠਿਆ ਹੈ!
ਅੱਸੂਰ ਦੀ ਫੌਜ ਯਾ ਰਹੀ ਹੈ!
ਉਸ ਫੌਜ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬੰਦੇ ਤਾਰਤਵਰ ਹਨ।

੩੦ ਉਗ ਫੈਜ ਤੁਗਡੇ ਦੇਮ ਅੰਦਰ ਮੰਦੇਸਵਾਗਰਾਂ ਨੂੰ
 ਭੇਜੇਗੀ ।
 ਉਗ ਮੰਦੇਸਵਾਗਰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖਣਗੇ?
 ਉਗ ਮੁਚਿਤ ਰਨਨਗੇ: “ਫਿਲਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਗਾ ਦਿੱਤਾ
 ਗਿਆ ਮੀ, ਖਰ ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੀਯੇਨ ਨੂੰ
 ਤਾਰਤ ਦਿੱਤੀ ਮੀ ।
 ਉਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੰਦੇ ਉੱਥੇ ਮੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਗਏ ਮਨ ।”

ਮੋਯਾਥ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੇਸ

੧੫ ਇੱਕ ਉਦਾਮ ਸੁਨੇਗ ਮੋਯਾਥ ਬਾਰੇ ਹੈ:
 ਇੱਕ ਗਾਤ ਵਿੱਚ ਫੈਜਾਂ ਨੇ ਯਾਗ ਮੋਯਾਥ ਦੀ ਦੌਲਤ
 ਲੁੱਟ ਲਈ ।

ਉਮ ਗਾਤ, ਸਹਿਰ ਤਬਾਗ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ ।
 ਇੱਕ ਗਾਤ ਵਿੱਚ ਫੈਜ ਨੇ ਰੀਰ ਮੋਯਾਥ ਦੀ ਦੌਲਤ ਲੁੱਟ
 ਲਈ ।

ਉਮ ਗਾਤ ਸਹਿਰ ਤਬਾਗ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ ।
 ੨ ਗਾਜੇ ਦੇ ਖਰਿਵਾਗ ਤੇ ਦੀਬੇਨ ਦੇ ਲੋਰ ਨੇ ਉਯਾਮਨਾ
 ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਰੋਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ
 ਮੋਯਾਥ ਦੇ ਲੋਰ ਨਥੇ ਯਾਤੇ ਮੇਦਥਾ ਲਈ ਰੋ ਰਹੇ ਗਨ ।
 ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਰਿ ਉਗ ਉਦਾਮ ਗਨ
 ਮੂੰਹ ਸਿਰ ਮੁਨਾ ਦਿੱਤੇ ।

੩ ਮੋਯਾਥ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ, ਛੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਯਾਤੇ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ,
 ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਾਲੇ ਕੱਥੜੇ ਖਗਿਨੇ ਹੋਏ ਨੇ ਲੋਰ ਰੋ ਰਹੇ ਗਨ ।
 ੪ ਗੁਸਬੇਨ ਯਾਤੇ ਯਾਲਾਨੇਗ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਲੋਰ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ
 ਰੋ ਰਹੇ ਗਨ ।

ਤੁਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਵਾਜਾਂ ਯਹਮ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ
 ਦੁਰੇ ਹੀ ਸੁਣ ਮੌਰਦੇ ਹੋ ।

ਫੈਜੀ ਵੀ ਡਰੇ ਹੋਏ ਗਨ ।
 ਫੈਜੀ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਥ ਰਹੇ ਹੋ ।

੫ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਮੋਯਾਥ ਲਈ ਉਦਾਮੀ ਵਿੱਚ ਰੋ ਰਿਗਾ ਹੈ ।
 ਇਸ ਦੇ ਲੋਰ ਮੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੋਯਾਥ
 ਯਾਤੇ ਯਗਲਥ ਸਲੀਮੀਯਗ ਜਿੰਨੀ ਦੂਰ ਭੱਜ ਰਹੇ
 ਗਨ ।

ਲੋਰ ਲੁਗੀਥ ਦੇ ਖਗਾੜੀ ਗਗ
 ਉੱਤੇ ਰੋਦੇ-ਰੋਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਗਨ ।

ਲੋਰ ਥਗੁਤ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋ ਰਹੇ ਗਨ ।
 ਹੋਰਨਾਈਮ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਗਗ ਉੱਤੇ ਤੁਰਦੇ ਹੋਏ ।

੬ ਖਰ ਨਿਮਰੀਮ ਦਾ ਚਮਥਾ ਮਾਯੂਬਲ ਵਾਂਗ ਮੁੱਰਾ ਹੈ ।
 ਸਾਰੇ ਖੰਦੇ ਮੁਰਝਾ ਗਏ ਗਨ ।

ਰਿਤੇ ਵੀ ਹਰਿਆਵਲ ਨਹੀਂ ।
 ੭ ਸ ਲਈ ਲੋਰ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰਰਦੇ ਨੇ
 ਯਾਤੇ ਉਗ ਮੋਯਾਥ ਨੂੰ ਛੱਡ ਰਹੇ ਨੇ ।

ਉਗ ਆਪਣਾ ਸਾਮਾਨ ਚੁੱਕੀ ਜਾਂਦੇ ਗਨ,
 ਯਾਤੇ ਖਥੇਲਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖਾਂ ਦੀ ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਸਰਹੱਦ ਨੂੰ
 ਖਾਰ ਰਰਦੇ ਗਨ ।

੮ ਹਰ ਥਾਂ ਮੋਯਾਥ ਵਿੱਚ ਰੋਣਾ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਰਾ ਬੋਰ ਏਲੀਮ ਜਿੰਨੀ ਦੂਰ ਤਾਈਂ
 ਯਾਤੇ ਯਗਲਥਿਮ ਜਿੰਨੀ ਦੂਰ ਤਾਈਂ ਸੁਈਆਂ
 ਜਾ ਮੌਰਦੀਆਂ ਗਨ ।

੯ ਦੀਮੇਨ ਦਾ ਖਾਣੀ ਖੁਨ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੈ ।
 ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਦੀਮੇਨ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਯਾਫਤਾਂ ਲੈ ਕੇ
 ਯਾਵਾਂਗਾ ।

ਮੋਯਾਥ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਹੀ ਲੋਰ ਦੁਸਮਣ ਰੇਲੋਂ
 ਬਚੇ ਗਨ ।
 ਖਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਮੋਰ ਭੇਜਾਂਗਾ ।

੧੬ ੧ ਤੁਗਾਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਮ ਦੇ ਗਾਜੇ ਲਈ ਮੋਗਾਤ ਭੇਜਣੀ
 ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਤੁਗਾਨੂੰ ਮੀਯੇਨ ਦੀ ਖੁੱਤਰੀ ਦੇ ਖਰਬਤ
 ਨੂੰ ਮਾਯੂਬਲ ਗਾਹੀ ਮੇਲਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਲੋਲਾ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

੨ ਮੋਯਾਥ ਦੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਯਰਨੇਨ ਨਦੀ ਨੂੰ ਖਾਰ ਰਰਨ
 ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਰਦੀਆਂ ਗਨ ।

ਉਗ ਸਗਾਇਤਾ ਲਈ ਤਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ
 ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਵੱਲ ਭੱਜਦੀਆਂ ਗਨ ।

ਉਗ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਗੁਯਾਚੀਆਂ ਖੰਛੀਆਂ ਦੇ ਬੋਟਾਂ ਵਾਂਗ
 ਗਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਾਲੁਣਾ ਮੁੱਖ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ
 ਥਿਆ ਹੈ ।

੩ ਉਗ ਯਾਖਦੀਆਂ ਗਨ, “ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਰਹੋ!
 ਦੱਸੋ ਯਾਮੀਂ ਵੀ ਰਹੀਏ!

ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਰੇਲੋਂ ਬਚਾਓ ।
 ਛਾਂ ਵਾਂਗ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਰ ਦੁਖਗਿਰੀ ਯੁੱਥ ਰੇਲੋਂ ਬਚਾਓ ।
 ਯਾਮੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜ ਰਹੀਆਂ ਗਾਂ ।

ਸਾਨੂੰ ਛੁਥਾ ਲਵੋ!
 ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾ ਰਹੋ ।”

੪ ਮੋਯਾਥ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰ ਛੱਡਣ ਲਈ
 ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਮ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ
 ਦਿਓ ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੋਂ ਛੁਥਾ ਲਵੋ ਲੁੱਟ
 ਮਾਰ ਰੁਰ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਦੁਸਮਣ ਗਰ ਜਾਵੇਗਾ ।
 ਉਗ ਲੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਦੇਮ ਵਿੱਚੋਂ
 ਚੱਲੇ ਜਾਣਗੇ ।

੫ ਫੇਰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਗਾਜਾ ਯਾਵੇਗਾ ।
 ਇਹ ਗਾਜਾ ਦਾਊਦ ਦੇ ਖਰਿਵਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ।
 ਉਗ ਵਫਾਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਗ ਥਿਆਰ ਰਰਨ ਵਾਲਾ
 ਯਾਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਇਹ ਗਾਜਾ ਨਿਰਥੰਥ ਹੋ ਕੇ ਇਨਸਾਫ ਰਹੇਗਾ ।
 ਉਗ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਹੀ ਯਾਤੇ
 ਚੰਗੀਆਂ ਗਨ ।

੬ ਯਾਮੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੋਯਾਥ ਦੇ ਲੋਰ
 ਥਗੁਤ ਗੁਮਾਨੀ ਯਾਤੇ ਗੰਚਾਰੀ ਗਨ ।
 ਇਹ ਲੋਰ ਥਗੁਤ ਗਿੱਮੰਚ ਗਨ ਯਾਤੇ ਫਛਾਂ ਮਾਰਦੇ ਗਨ ।
 ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਛਾਂ ਫੇਰੇ ਸਥਦ ਹੀ ਗਨ ।

੭ ਉਸ ਗੁਮਾਨ ਰਾਹਣ ਮੋਠਾਥ ਦਾ ਮਾਰਾ ਦੇਸ ਦੁੱਖ
ਭੋਗੇਗਾ।
ਮੋਠਾਥ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ।
ਲੋਕ ਉਦਾਸ ਹੋਣਗੇ।
ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਚਾਹੁਣਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਤੀਤ
ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਨ।
ਉਹ ਵੀਰ ਹਰਮਬ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਹੋਏ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਕੋਰ
ਚਾਹੁਣਗੇ।
੮ ਲੋਕ ਉਦਾਸ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਬੇਨ ਦੇ ਖੇਤ ਅਤੇ
ਸਿਬਮਾਗ ਦੀਆਂ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲਾਂ ਅੰਗੂਰ ਉਗਾਉਣ
ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।
ਵਿਦੇਸੀ ਹਾਰਮਾਂ ਨੇ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲਾਂ ਕੱਟ ਸੁੱਟੀਆਂ
ਹਨ।
ਦੁਸਮਣ ਦੀਆਂ ਫੈਜਾਂ ਆਜ਼ੇਰ ਦੇ ਸਹਿਰ ਅਤੇ ਦੂਰ
ਮਾਰੂਬਲ ਤੱਕ ਫੈਲ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਅਤੇ ਉਹ ਮਖੁੰਦਰ ਤੱਕ ਫੈਲ ਗਈਆਂ ਹਨ।
੯ ਮੈਂ ਆਜ਼ੇਰ ਅਤੇ ਸਿਬਮਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ
ਹੋਵਾਂਗਾ
ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਗੂਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।
ਮੈਂ ਹਮਬੇਨ ਅਤੇ ਅਲਾਲੇਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਸੰਗ ਹੋਵਾਂਗਾ
ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਫਸਲ ਨਹੀਂ ਉੱਗੇਗੀ।
ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਦਾ ਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਰਿਲਕਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ
ਹੋਣਗੀਆਂ।
੧੦ ਬਗੀਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।
ਵਾਛੀਆਂ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।
ਸਰਾਬ ਬਣਨ ਲਈ ਅੰਗੂਰ ਤਿਆਰ ਹਨ।
ਯਰ ਉਹ ਮਾਰੇ ਹੀ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
੧੧ ਮਾ ਲਈ, ਮੈਂ ਮੋਠਾਥ ਲਈ ਉਦਾਸ ਬਹੁਤ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਵੀਰ ਹਰਮ ਲਈ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹਾਂ।
੧੨ ਮੋਠਾਥ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਉਪਾਸਨਾ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ
ਜਾਣਗੇ।
ਲੋਕ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ।
ਯਰ ਉਹ ਦੇਖਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ,
ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਾਰਥਨਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਨਿਛਾਲ ਹੋਣਗੇ।
੧੩ ਅਜੇਹਾਗ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੋਠਾਥ ਬਾਰੇ ਆਨੇਰਾਂ ਵਾਰੀ
ਆਖੀਆਂ। ੧੪ ਅਤੇ ਗੁਣ ਅਜੇਹਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਤਿਨਾਂ
ਮਾਲਾਂ ਅੰਦਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਰਾਣੇ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਮਾਂ ਗਿਣਦਾ
ਹੈ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਉਹ ਗੁਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਚਲੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਬਹੁਤ
ਬੇੜੇ ਲੋਕ ਖਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ, ਉਥੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ
ਹੋਣਗੇ।"

ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ
੧ ਇਹ ਦਮਿਸਰ ਲਈ ਉਦਾਸ ਮੰਦੇਮ ਹੈ। ਅਜੇਹਾਗ
ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਮਿਸਰ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ:
"ਦਮਿਸਰ ਗੁਣ ਇੱਕ ਸਹਿਰ ਹੈ।
ਯਰ ਦਮਿਸਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਦਮਿਸਰ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ ਤਬਾਹ ਹੋਈਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ
ਹੀ ਬਚਣਗੀਆਂ।
੨ ਲੋਕ ਅਰੋਏਰ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ।
ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਇੱਜੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਲੀ ਸਹਿਰਾਂ ਅੰਦਰ
ਆਵਾਹਾ ਖੁੰਮਣਗੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ
ਹੋਵੇਗਾ।
੩ ਇਫਰਾਈਮ (ਇਸਰਾਏਲ) ਦੇ ਰਿਲਾਨੁਮਾ ਸਹਿਰ
ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
ਦਮਿਸਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਓਹੀ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਵਾਪਰੇਗੀ, ਆਰਾਮ
ਨਾਲ ਵੀ ਵਾਪਰੇਗੀ।
ਮਾਰੇ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੋਕ ਦੂਰ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣਗੇ।"
ਸਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਜੇਹਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ
ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ।
੪ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਆਰੂਬ ਦੀ (ਇਸਰਾਏਲ) ਦੋਲਤ ਚਲੀ
ਜਾਵੇਗੀ।
ਆਰੂਬ ਉਸ ਬੰਦੇ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਬਿਮਾਰ
ਮੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਖਤਰਾ ਹੋ ਗਿਆ
ਮੀ।
੫ "ਉਹ ਸਮਾਂ ਰੁਫਾਈਮ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ
ਵਾਛੀਆਂ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਾਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ
ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਉਗਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਉਹ ਕਟਕ
ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਕੱਟ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਅਨਾਜ ਜਮ੍ਹਾਂ
ਕਰਦੇ ਹਨ।
੬ "ਉਹ ਸਮਾਂ ਓਹੇ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
ਜੈਤੂਨ ਦੀ ਫਸਲ ਕੱਟਣ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਲੋਕ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ
ਉੱਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਝਾੜਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਕੁਝ ਜੈਤੂਨ ਆਮ
ਤੋਰ ਤੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਸਿਖਰ ਉੱਤੇ ਬਚੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਚਾਰ ਖੰਜ
ਜੈਤੂਨ ਕਈ ਉਤੁਲੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।"
ਸਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਜੇਹਾਗ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
੭ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲ ਤੁਰਣਗੇ, ਉਸ ਵੱਲ
ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਜਿਆ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ
ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਯਵਿੱਤ ਖੁਰੱਖ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੀਆਂ। ੮ ਲੋਕੀਂ
ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ
ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਧਰਤਨਗੇ, ਆਮੇਰਾਗ ਦੇ ਬੰਮਾਂ ਜਾਂ ਯੂਫ ਵਾਲੀ
ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਵੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਨੇ
ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ੯ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਮਾਰੇ ਰਿਲਾਬੰਦ ਸਹਿਰ

ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਸਗਿਰ ਉਮ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮਥੋਂ ਵਾਂਗ ਯਰਥਤਾਂ ਆਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ। ਆਤਿ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਭੱਜ ਗਏ ਮਨ ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਰ ਆ ਰਹੇ ਮਨ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦੇਸ ਫੇਰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।^{੧੦} ਇਹ ਇਮ ਲਈ ਵਾਧਰੇਗਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਯਰਥੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਖੀ ਰਚਦਾ ਹੈ। ਤੁਮੀਂ ਆਧਣੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਉਮ ਯਰਥੇਸੁਰ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।

ਤੁਮੀਂ ਰੁਝ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਯੰਗੁਰੀ ਵੇਲਾਂ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਘਾਵਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ। ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੰਗੁਰੀ ਵੇਲਾਂ ਨੂੰ ਥੀਜ ਮੱਚਦੇ ਹੋ, ਯਰ ਉਹ ਖੋਦੇ ਉੱਗਣਗੇ ਨਹੀਂ।^{੧੧} ਤੁਮੀਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਧਣੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਨੂੰ ਥੀਜੇਗੇ ਆਤੇ ਰੋਸਿਮ ਰਹੇਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਗਾਉਣ ਦੀ। ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਖੋਦੇ ਉੱਗਣ ਲੱਗ ਪੈਣਗੇ। ਯਰ ਵਾਢੀ ਵੇਲੇ, ਤੁਮੀਂ ਖੋਦਿਆਂ ਤੋਂ ਫਲ ਇਕੱਠਾ ਰਹਨ ਲਈ ਜਾਵੇਗੇ ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਦੇਖੇਗੇ ਰਿ ਹਰ ਚੀਜ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਿਮਾਰੀ ਮਾਰੇ ਖੋਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਥਾਦ ਰਹ ਦੇਵੇਗੀ।

^{੧੨} ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ!
ਉਹ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਮਥੁੰਦਰ ਦੇ ਸੇਰ ਵਾਂਗ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।
ਸੇਰ ਨੂੰ ਸੁਣੇ! ਇਹ ਮਥੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ
ਬਧੇੜਿਆਂ ਵਰਗਾ ਹੈ।

^{੧੩} ਆਤੇ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ।
ਯਰਥੇਸੁਰ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਤ ਆਵਾਜ ਵਿੱਚ
ਬੇਲੇਗਾ, ਤੇ ਉਹ ਭੱਜ ਜਾਣਗੇ।
ਲੋਰ ਹੋਣਗੇ ਤੁੜੀ ਦੇ ਤਿਣਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉਡਦੇ
ਹੋਣੇ।

ਖੁਦਰੋ ਖੋਦਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ ਲੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਫਾਨ
ਧਿੰਫਾ ਰਚਦਾ ਹੈ।
ਹਵਾ ਵਗਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਖੁਦਰੋ ਖੋਦੇ ਦੂਰ ਚੱਲੇ ਜਾਦੇ ਹਨ।

^{੧੪} ਉਮ ਰਾਤ ਲੋਰ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
ਮਵੇਰ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ, ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ।
ਇਮ ਲਈ ਮਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।
ਉਹ ਮਾਡੀ ਯਰਤੀ ਵੱਲ, ਆਉਣਗੇ ਯਰ ਉਥੇ ਰੁਝ ਵੀ
ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯਰਥੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੇਸ ਇਥੇਧੀਆ ਨੂੰ

੧੮ ਇਥੇਧੀਆ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਰੇਢੇ ਦੇ ਦੇਸ ਵੱਲ
ਦੇਖੋ। ਯਰਤੀ ਰੀੜਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਤੁਮੀਂ
ਸੁਣ ਮੱਚਦੇ ਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਰਫਰਾਂਦੇ ਖੰਭਾਂ ਨੂੰ।^੧ ਉਹ ਯਰਤੀ
ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਥੁੰਦਰ ਯਾਰ
ਭੇਜਦੀ ਹੈ।

ਤੇਜ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲ ਜਾਓ ਜਿਹੜੇ ਲੰਮੇ
ਆਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਹਨ!

ਮਭ ਘਾਵਾਂ ਦੇ ਲੋਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੰਮੇ ਆਤੇ ਤਾਰਤਵਰ
ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤਵਰ ਰੋਮ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਮ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਉਮ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਨਦੀਆਂ ਦਾ ਜਾਲ
ਵਿਛਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

^੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਨਵੀ ਦਿਓ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੁਝ
ਮੰਦਾ ਵਾਧਰੇਗਾ।

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਉਮ ਰੋਮ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨ
ਵਾਲੀ ਇਮ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ।

ਇਮ ਨੂੰ ਲੋਰ ਯਹਾੜ ਉੱਤੇ ਲਹਿਰਾਏ ਝੰਡੇ ਵਾਂਗ
ਮਾਫ-ਮਾਫ ਦੇਖ ਲੈਣਗੇ।

ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੰਮੇ ਲੋਰਾਂ
ਨਾਲ ਵਾਧਰਨ ਵਾਲੀ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨਗੇ।

ਉਹ ਇਮ ਨੂੰ ਜੰਗ ਸੁਰੂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਬਿਗਲ ਦੇ ਸੇਰ ਵਾਂਗ
ਮਾਫ ਸੁਣਨਗੇ।

^੪ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਧਣੇ ਲਈ ਤਿਆਰ
ਰੀਤੀ ਗਈ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ
ਵਾਧਰਦਿਆਂ ਦੇਖਾਂਗਾ।^੫ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸੁਹਣੇ ਦਿਨ,
ਦੁਖਿਹਰ ਵੇਲੇ, ਲੋਰ ਆਰਾਮ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਵੇਲਾ
ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਾਢੀਆਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਬਾਰਸ
ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਯਰ ਸਿਰਫ ਮਵੇਰ ਦੀ ਤੁਲੇਲ ਹੀ ਹੁੰਦੀ। ਫੇਰ
ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲ ਵਾਧਰੇਗੀ। ਇਹ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਖਿੜੇ ਹੋਣ
ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਦਾ ਮਥਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਨਵੇਂ ਯੰਗੁਰ ਨਿਰਲ ਰਹੇ
ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ ਵੱਧ ਫੁਲ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਯਰ ਵਾਢੀ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ
ਹੀ, ਦੁਸਮਣ ਆਵੇਗਾ ਤੇ ਖੋਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਟ ਸੁੱਟੇਗਾ।
ਦੁਸਮਣ ਵੇਲਾਂ ਨੂੰ ਤੇੜ ਰੇ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇਗਾ।^੬ ਵੇਲਾਂ ਯਹਾੜੀ
ਧੰਢੀਆਂ ਆਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਖਾਣ ਲਈ ਹੀ ਰਹਿ
ਜਾਣਗੀਆਂ। ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧੰਢੀ ਵੇਲਾਂ ਉੱਤੇ
ਗੁਜਾਰਾ ਰਹਨਗੇ। ਆਤੇ ਉਮ ਸਰਦੀ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ
ਵੇਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਗੇ।”

^੭ ਉਮ ਮਥੋਂ, ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਇੱਕ
ਖਾਮ ਭੇਟ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਭੇਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ
ਵੱਲੋਂ ਆਵੇਗੀ ਜਿਹੜੇ ਲੰਮੇ ਤਰੜੇ ਹਨ। ਮਾਰੇ ਧਾਮਿਆਂ ਦੇ
ਲੋਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੰਮੇ ਤਰੜੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬਹੁਤ
ਤਾਰਤਵਰ ਰੋਮ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਮ ਹੋਰਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ
ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵੰਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਹ
ਭੇਟ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੀਯੋਨ ਯਰਥਤ ਸਥਾਨ ਤੇ ਲਿਆਂਦੀ
ਜਾਵੇਗੀ।

ਯਰਥੇਸੁਰ ਦਾ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਮੰਦੇਸ

੧੯ ਮਿਸਰ ਘਾਹੇ ਉਦਾਸ ਮੰਦੇਸ: ਦੇਖੋ! ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਜ
ਬੱਦਲ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਰੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ
ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਆਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਝੂਠੇ
ਦੇਵਤੇ ਡਰ ਨਾਲ ਰੇਥਣਗੇ। ਮਿਸਰ ਬਹਾਦਰ ਸੀ, ਯਰ
ਇਮਦਾ ਹੋਮਲਾ ਧਿਯਲ ਜਾਵੇਗਾ।

^੨ ਯਰਥੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
ਆਧਮ ਵਿੱਚ ਲੜਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਲੋਰ ਆਧਣੇ ਭਗਵਾਂ
ਨਾਲ ਲੜਨਗੇ। ਗੁਆਂਢੀ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨਗੇ।

ਮਹਿਰ ਮਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣਗੇ। ਰਾਜ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣਗੇ।^੩ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕ ਭੰਬਲ ਭੁਮੇ ਵਿੱਚ ਖੈ ਜਾਣਗੇ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਣਗੇ ਕਿ ਸੀ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਣਗੇ। ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਮੀਹਤ ਖੋਰਾਹ ਹੋਵੇਗੀ।^੪ “ਮਾਲਿਕ, ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ, ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ (ਧਰਮੇਸੁਰ) ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਮਖਤ ਗਾਰਥ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਇੰਕ ਤਾਰਤਵਰ ਰਾਜਾ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ।”

^੫ ਨੀਲ ਨਦੀ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਮੁੱਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਣੀ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗਾ।^੬ ਮਾਤੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਮੁੱਕ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਮਿਸਰ ਦੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਵੀ ਮੁੱਕ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਣੀ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗਾ ਧਾਣੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖੈਦੇ ਮੜ ਜਾਣਗੇ।^੭ ਨਦੀ ਕੰਢੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖੈਦੇ ਮਰ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉੱਡ ਖੁੱਡ ਜਾਣਗੇ। ਦਰਿਆ ਦੇ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਧਾਟ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਖੈਦੇ ਵੀ ਮਰ ਜਾਣਗੇ।

^੮ “ਮਛੇਰੇ, ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਨੀਲ ਨਦੀ ਤੋਂ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਦੇ ਹਨ, ਉਦਾਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪੈਣਗੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਨੀਲ ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਘਰ ਇਹ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗੀ।^੯ ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਕੱਪੜਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਦਾਮ ਹੋਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਨਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਣ ਦੀ ਲੋੜ ਖੈਦੀ ਹੈ।^{੧੦} ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਧਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬੰਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਦਾਮ ਹੋਣਗੇ।

^{੧੧} “ਮੇਯਾਨ ਮਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਮੁਰਖ ਹਨ। ਫਿਰਉਨ ਦੇ ‘ਸਿਆਣੇ ਮਲਾਹਕਾਰ’ ਗਲਤ ਮਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਗੂ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਿਆਣੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਯੁਗਣੇ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ। ਘਰ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਿਆਣੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।”^{੧੨} ਹੋ ਮਿਸਰ, ਕਿਥੇ ਨੇ ਤੇਰੇ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਮਿਸਰ ਲਈ ਸੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸ ਲੈਣਦੇ ਕਿ ਸੀ ਵਾਧਰੇਗਾ।

^{੧੩} ਮੇਯਾਨ ਦੇ ਆਗੂ ਮੁਰਖ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਨੋਫ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਝੂਠਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਧਾਇਆ ਹੈ।^{੧੪} ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਭੰਬਲ ਭੁਮੇ ਵਿੱਚ ਧਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਆਵਾਰਾ ਖੰਮਬੇ ਹਨ ਤੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਆਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਗਲਤ ਹੈ। ਉਹ ਮਰਾਥੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲਿਟਦੇ ਹਨ।^{੧੫} ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਆਗੂ ਕਰ ਮੱਕਦੇ ਹਨ। (ਇਹ ਆਗੂ “ਮਿਰ ਤੇ ਖੁਛ” ਮਨ। ਉਹ ਖੈਦਿਆਂ ਦੀਆਂ “ਮਿਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਣੇ ਹਨ।”)

^{੧੬} ਉਸ ਮਮੋਂ, ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕ ਭੈਭੀਤ ਯੋਰਤਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ। ਅਹੋਵਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹੱਥ ਉੱਠਾਏਗਾ, ਅਤੇ

ਉਹ ਡਰ ਜਾਣਗੇ।^{੧੭} ਅਹੁਦਾਹ ਦੀ ਧਰਤੀ ਮਿਸਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਡਰਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਿਸਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਅਹੁਦਾਹ ਦਾ ਨਾਮ ਮੁਟੇਗਾ, ਡਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਰੇਗੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਿਸਰ ਉੱਤੇ ਵਾਧਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ।^{੧੮} ਉਸ ਮਮੋਂ, ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਧੰਜ ਮਹਿਰ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਕਾਨਾਹ (ਅਹੁਦੀ ਭਾਸ਼ਾ) ਬੋਲਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਕ ਮਹਿਰ ਦਾ ਨਾਮ “ਤਥਾਹੀ ਦਾ ਮਹਿਰ” ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਲੋਕ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅਨੁਯਾਈ ਹੋਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਗੇ।

^{੧੯} ਉਸ ਮਮੋਂ, ਮਿਸਰ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਇੰਕ ਜਗਵੇਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਿਸਰ ਦੀ ਮਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ ਆਦਰ ਦਰਮਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਹੋਵੇਗੀ।^{੨੦} ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਮਾਉਣ ਦਾ ਮੰਕੇਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਬਹੁਤ ਮਰਤੀਮਾਨੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਮੋਂ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਮਗਾਇਤਾ ਦੀ ਖੁਰਾਹ ਕਰਨਗੇ, ਅਹੋਵਾਹ ਮਗਾਇਤਾ ਭੋਜੇਗਾ। ਅਹੋਵਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਭੋਜੇਗਾ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਵਰਤਾਉ ਕਰਦੇ ਹਨ।

^{੨੧} ਉਸ ਮਮੋਂ, ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕ ਮੱਚਮੁੱਚ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ। ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਰਮ ਕਰਨਗੇ। ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੇਵਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਅਨੇਕਾਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧੁਰਾ ਕਰਨਗੇ।^{੨੨} ਅਹੋਵਾਹ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਧਰਤ ਆਉਣਗੇ। ਅਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਰਮਕਰਨਾਵਾਂ ਮੁਟੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ।

^{੨੩} ਉਸ ਮਮੋਂ, ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀ ਇੰਕ ਮਾਹਰਾਹ ਹੋਵੇਗੀ। ਫੇਰ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕ ਮਿਸਰ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕ ਅੱਸੂਰ ਜਾਣਗੇ। ਮਿਸਰ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਲਕੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।^{੨੪} ਉਸ ਮਮੋਂ, ਇਸਰਾਏਲ, ਅੱਸੂਰ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਗੁਰੁਮਭ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਇਸ ਧਰਤੀ ਲਈ ਸੁਭਾਗੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ।^{੨੫} ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਖੇਗਾ, “ਹੋ ਮਿਸਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਹੀ ਬੰਦਾ ਹੈਂ, ਹੋ ਅੱਸੂਰ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਜਿਆ ਮੀ। ਹੋ ਇਸਰਾਏਲ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅਧਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਹੀ ਸੁਭਾਗੇ ਹੋ!”

ਅੱਸੂਰ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਇਥੋਪੀਆ ਨੂੰ ਹਰਾਵੇਗਾ

੨੦ ਮਰਗੋਨ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮੀ। ਮਰਗੋਨ ਨੇ ਤਾਰਤੋਨ ਨੂੰ ਅਸਦੇਦ ਭੋਜਿਆ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਕਰਨ ਲਈ। ਤਾਰਤੋਨ ਉੱਥੇ ਗਿਆ ਅਤੇ

ਮਹਿਰ ਤੇ ਰਬਜਾ ਰਹ ਲਿਆ।^੨ ਉਸ ਮਥੇਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਮੇਜ ਦੇ ਖੁੰਡਰ ਅਸਾਯਾਗ ਰਾਹੀਂ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ, ਆਖਣੇ ਤੋਂ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਵਸਤਰ ਲਾਹ ਸੁੱਟੋ। ਆਖਣੇ ਬੁਟਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਧੈਰਾ ਵਿੱਚੋਂ ਉਤਾਰ ਦਿਓ।” ਅਸਾਯਾਗ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨ ਲਿਆ। ਅਸਾਯਾਗ ਬਿਨਾ ਵਸਤਰਾਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਬੁਟਾਂ ਦੇ ਉੱਥੇ ਖੁੰਮਣ ਲੱਗਾ।
^੩ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸਾਯਾਗ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਬਿਨਾ ਵਸਤਰਾਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਬੁਟਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖੁੰਮਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਇਥੋਪੀਆ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦੇਤ ਹੈ।^੪ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਇਥੋਪੀਆ ਨੂੰ ਹਰਾਵੇਗਾ। ਅੱਸੂਰ ਰੈਦੀ ਬਣਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੁੱਢੇ ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਲੋਕ ਬਿਨਾਂ ਵਸਤਰਾਂ ਅਤੇ ਜੁਤੀਆਂ ਦੇ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨੰਗੇ ਹੋਣਗੇ। ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣਗੇ।^੫ ਲੋਕ ਇਥੋਪੀਆ ਵੱਲ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਤੱਕਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਟੁੱਟ ਜਾਣਗੇ। ਲੋਕ ਮਿਸਰ ਦੀ ਸਾਨ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਸਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣਗੇ।”

^੬ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮਰੁੰਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਆਖਣਗੇ, “ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਭੱਜਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲੈਣ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸਾਂ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਬਚ ਨਿਰਲਣ ਵਿੱਚ ਰਿਵੇਂ ਰਾਮਯਾਬ ਹੋ ਮੱਰਾਗੇ?”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਮੰਦੇਸ

੨੧ ^੧ ਭਾਬੂਬਲ ਦੇ ਮਰੁੰਦਰ ਬਾਰੇ ਉਦਾਸ ਮਨੇਗਾ:
 ਵੇਈ ਚੀਜ਼ ਭਾਬੂਬਲ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।
 ਇਹ ਹਵਾ ਵਾਂਗ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਨਿਜੀਬ ਤੋਂ ਹਵਾ ਵਗਦੀ ਹੈ।
 ਇਹ ਭਿਆਨ ਦੇਸ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।
^੨ ਮੈਂ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਹੋ ਰੇ ਰੁਗੇਗਾ।
 ਮੈਂ ਦੇਸ ਯਹੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਰਹੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਦੌਲਤ ਲੁੱਟਦੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਏਲਾਮ, ਜਾਓ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੋ!
 ਮਦਾਈ, ਆਖਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਧਾ ਲਵੋ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਓ!
 ਮੈਂ ਮਾਰੀਆਂ ਬਦੀਆਂ ਉਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਰਾ ਦਿਲਾਗਾ।
^੩ ਮੈਂ ਉਹ ਭਿਆਨਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਸਨ, ਤੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਭੈਭੀਤ ਹਾਂ।
 ਡਰ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਖੇਟ ਦੁੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਇਹ ਦਰਦ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਰਗਾ ਦਰਦ ਹੈ।
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਮੁਣਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।
^੪ ਮੈਂ ਫਿਰਰਮੰਦ ਹਾਂ ਅਤੇ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਮੇਰੀ ਧਰਮੰਨ ਸਾਮ, ਡਰ ਦੀ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਵਟ ਗਈ ਹੈ।
^੫ ਲੋਕ ਮਮਝਦੇ ਨੇ ਕਿ ਮਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਠਾਰ ਹੈ।
 “ਅਤੇ ਖਾ ਧੀਰੇ ਆਖਣੇ- ਆਖ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਉਸੇ ਮਥੇਂ ਫੌਜੀ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ,
 ਧਰਿਰਾ ਬਿਟਾ ਦਿਓ!
 ਆਧਿਰਾਗੀਓ ਉੱਠ
 ਖਵੇ ਅਤੇ ਆਖਣੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਨੂੰ ਚਮਰਾ ਲਵੋ!”
^੬ ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ ਇਸ ਮਹਿਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਲੱਭੋ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਦੇਖਦਾ ਹੈ।^੭ ਜੇ ਧਰਿਰੇਦਾਰ ਗਯਿਆਂ ਜਾਂ ਘੋੜਮਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਉਠਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਰਿਰੇਦਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ-ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਮੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”
^੮ ਫੇਰ ਇੱਕ ਦਿਨ, ਧਰਿਰੇਦਾਰ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ, “ਮੇਰੇ” ਧਰਿਰੇਦਾਰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।
 “ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਰ ਮੈਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਧਰਿਰੇਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਮੁਨਾਰੇ ਵਿੱਚ ਖਲੋਤਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤੇ ਦੇਖਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਹਰ ਰਾਤ ਖਲੋਤਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤੇ ਧਰਿਰਾ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਧਰ ...
^੯ ਦੇਖੋ! ਉਹ ਆ ਰਹੇ ਹਨ!
 ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਘੋੜਮਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ।”
 ਫੇਰ ਇੱਕ ਮੰਦੇਸਵਾਰਗ ਨੇ ਆਖਿਆ,
 “ਬਾਬਲ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਬਾਬਲ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਉਸ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੁੱਤ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।”
^{੧੦} “ਮੇਰੇ ਲੋਕ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਮਭ ਕੁਝ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਾਮੇਂ ਸੁਣੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਣਕ ਦੀਆਂ ਬੱਲੀਆਂ ਵਾਂਗ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਓਗੇ।”
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਦੇਮ ਨੂੰ ਮੰਦੇਸ
^{੧੧} ਦੁਮਾਗ ਬਾਰੇ ਉਦਾਸ ਮੰਦੇਸ।
 ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਈਰ (ਅਦੇਮ) ਤੋਂ ਬੁਲਾਇਆ।
 ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰਿਰੇਦਾਰ, ਰਿੰਨੀ ਕੁ ਰਾਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ?
 ਰਾਤ ਘੋਟ ਵਿੱਚ ਰਿੰਨੀ ਕੁ ਦੇਰ ਹੈ।”
^{੧੨} ਧਰਿਰੇਦਾਰ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ,

“ਸਵੇਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਘਰ ਫੇਰ ਦੁਬਾਰਾ ਗਾਤ ਵੀ
ਆਵੇਗੀ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰੁੜ੍ਹ ਖੁੰਛਣਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਮੁੜ ਕੇ ਆਉਣਾ ਤੇ ਖੁੰਛਣਾ।”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼

¹³ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਉਦਾਸ ਸੰਦੇਸ਼।

ਦਦਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਨਾਂ ਨੇ,

ਅਰਥ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਰੁੜ੍ਹ ਰੱਖਾਂ ਹੋਠਾਂ ਗਾਤ ਗੁਜਾਰੀ।

¹⁴ ਧਿਆਸਿਯਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਦਿਉ ਤੇਮਾ ਦੇ ਲੋਕੇ
ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਿਉ।

¹⁵ ਉਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਰੋਲੋਂ ਭੱਜ ਰਹੇ
ਮਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਤਲ ਰਹਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਮਨ।

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਮਾਨਾਂ ਰੋਲੋਂ ਭੱਜ ਰਹੇ
ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਤੀਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਮਨ।

ਉਹ ਤੋੜੇ ਰੁਣ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜ ਰਹੇ ਮਨ।

¹⁶ ਅਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਕ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ
ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇੱਕ
ਮਾਲ ਅੰਦਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੋਟੀ ਭਾੜੇ ਦਾ ਮਗਾਇਰ ਮਥਾਂ
ਗਿਣਦਾ ਹੈ। ਰੇਦਰ ਦੀ ਮਾਰੀ ਮਾਨ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗੀ। ¹⁷ ਉਸ
ਮਥੇ, ਸਿਰਫ ਰੁੜ੍ਹ ਜੀ ਨਿਸਾਨਚੀ ਰੇਦਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਫੈਜੀ
ਜੀ ਜਿਉਂਦੇ ਛੱਡੇ ਜਾਣਗੇ।” ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ,
ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼

੨੨ ¹ ਦਰਮਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਬਾਰੇ ਉਦਾਸ ਸੰਦੇਸ਼:
ਤੁਹਾਨੂੰ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਤਰਲੀਫ ਹੈ?

ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਰਿਉਂ ਛੁਥ ਰਹੇ ਹੋ?

² ਆਤੀ ਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਹਿਰ ਬਹੁਤ ਭੀੜ ਭੜਕੇ ਵਾਲਾ
ਮੀ।

ਇਹ ਮਹਿਰ ਬਹੁਤ ਮੋਰੀਲਾ ਮੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਧਰਮੰਨ
ਮੀ।

ਧਰ ਗੁਣ ਮਭ ਰੁੜ੍ਹ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਧਰ ਲੋਕ ਤਲਵਾਰਾਂ
ਨਾਲ ਲੜਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰੇ ਗਏ
ਮਨ।

³ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਆਸੂ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਭੱਜ ਗਏ ਮਨ।

ਧਰ ਉਹ ਮਾਰੇ ਹੀ ਬਿਨਾ ਰਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਲੇ ਗਏ
ਹਨ।

ਮਾਰੇ ਹੀ ਆਸੂ ਇਕੱਠੇ ਭੱਜ ਗਏ

ਮਨ ਧਰ ਉਹ ਫੜ ਲੇ ਗਏ ਮਨ।

⁴ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, “ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਨਾ ਵੇਖੋ!

ਮੈਨੂੰ ਰੋਣ ਦਿਉ!

ਅਰੁਮਲਮ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਬਾਰੇ

ਮੈਨੂੰ ਹੋਮਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਹਲੀ ਨਾ ਰਹੇ।”

¹ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਖਾਮ ਦਿਨ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ
ਦੰਗੇ ਭੜਕਣਗੇ ਅਤੇ ਅਫਰਾਤਫਰੀ ਮੱਚੇਗੀ। ਗਿਆਨ ਦੀ
ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਧੋਰਾਂ ਹੋਠਾਂ ਲਤਾੜਨਗੇ।
ਮਹਿਰ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਢਾਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਵਾਦੀ
ਦੇ ਲੋਕ ਖਗਾੜੀ ਉਤਲੇ ਮਹਿਰ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚੀਖ ਰਹੇ
ਹੋਣਗੇ। ² ਨਾਮ ਦੇ ਖੋੜਮਵਾਰ ਫੈਜੀ ਆਖਣੇ ਤੀਰਾਂ ਦੇ ਭੱਥੇ
ਲੈ ਕੇ ਜੰਗ ਲਈ ਚੱਲ ਯੋਣਗੇ। ਕੀਰ ਦੇ ਲੋਕ ਆਖਣੀਆਂ
ਢਾਲਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰ ਮਚਾਉਣਗੇ। ³ ਤੁਹਾਡੀ ਖਾਮ ਵਾਦੀ
ਵਿੱਚ ਫੈਜਾਂ ਦੀ ਮੁੱਠਭੇੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਾਦੀ ਰੱਖਾਂ ਨਾਲ ਭਰ
ਜਾਵੇਗੀ। ਖੋੜਮਵਾਰ ਫੈਜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ
ਉੱਤੇ ਤੈਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ⁴ ਉਸ ਮਥੇ, ਅਰੁਦਾਹ ਦੇ
ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਜਿਹੜੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਿਲ, ਜੰਗਲ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਮਨ, ਰਿਉਂ
ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਰੁਦਾਹ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੁਟਾ ਦਿੱਤੀ।

⁵⁻¹¹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਹਿਰ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਤਿੜਕਣੀਆਂ ਸੁਰੂ ਹੋ
ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਰੇੜਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸੱਕੋਗੇ। ਇਸ
ਲਈ, ਤੁਸੀਂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋਗੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰਾਂ
ਵਿੱਚੋਂ ਖੱਬਰ ਲੈ ਕੇ ਵੀਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ
ਕਰੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਦੁਹਰੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਖੁਰਾਣੀ ਨਦੀ
ਤੋਂ ਖਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਥਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰੋਗੇ, ਅਤੇ ਖਾਣੀ
ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੋਗੇ।

ਅਜਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਰੋਗੇ।

ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਇੱਕ ਉੱਤੇ ਭਰੋਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਜਿਸਨੇ
ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਇੱਕ ਨੂੰ
ਨਹੀਂ ਮਮਝੋਗੇ ਜਿਸਨੇ ਬਹੁਤ ਧਹਿਲਾਂ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ
ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ¹² ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਕ ਸਰਬ
ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਣ ਅਤੇ ਉਦਾਸ ਹੋਣ ਲਈ
ਆਖੇਗਾ ਆਖਣੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਮਿੱਤਰਾਂ ਲਈ। ਲੋਕ ਆਖਣੇ
ਸਿਰ ਮੁਨਾ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਵਸਤਰ ਧਾ ਲੈਣਗੇ।

¹³ ਧਰ ਦੇਖੋ! ਲੋਕ ਗੁਣ ਖੁਸ ਹਨ। ਲੋਕ ਖੁਸੀ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹਨ।

“ਲੋਕ ਧਸੂਆਂ ਅਤੇ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ,

ਉਹ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮਾਮ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ

ਅਤੇ ਮੈਂ ਖੀ ਰਹੇ ਹਨ, ਆਖਾਂ ਖਾਈਏ ਖੀਈਏ

ਰਿਉਂ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਅਸਾਂ ਮਰ ਜਾਣਾ ਹੈ।”

¹⁴ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
ਆਖੀਆਂ ਤੇ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ:
“ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸੀ ਹੋ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਕਰਾਰ
ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੋਸ ਤੋਂ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ
ਮਰ ਜਾਓਗੇ।” ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਕ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ
ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

*੨੨:੫ ਗਿਆਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਮੰਭਵਤਾ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ ਵਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਥਾਨਾ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ

੧੫ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ: ਉਸ ਮੇਵਰ ਸਥਾਨਾ ਧਾਮ ਜਾਓ। ਉਹ ਮੇਵਰ ਮਹਿਲਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ੧੬ ਉਸ ਮੇਵਰ ਨੂੰ ਖੁੰਛੇ, “ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਰੀ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਤੈਨੂੰ ਖੁਦ ਲਈ ਰਬਰ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਯਾਦ ਚੱਟਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਈ ਆਰਾਮ ਰਹਨ ਦੀ ਜਗਹਾ ਤਰਾਮਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਰਿਮਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ?”

੧੭-੧੮ “ਬੰਦਿਆ, ਯਹੋਵਾਹ ਤੈਨੂੰ ਰੁਚਲ ਦੇਵੇਗਾ।

ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗੋਦ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਦੂਰ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਖੁਲੀਆਂ ਥਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਤੂੰ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਬਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਗੁਮਾਨ ਹੈ। ਧਰ ਉਸ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਨਵੇਂ ਗਾਰਮ ਰੋਲ ਬਿਹਤਰ ਰਬ ਹੋਣਗੇ। ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਰੱਬ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਗੇ। ੧੯ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰੰਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰੇ ਬਾਹਰ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੇਰਾ ਨਵਾਂ ਆਗੂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰੰਮ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦੇਵੇਗਾ। ੨੦ ਉਸ ਮਮੋਂ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਗਿਲਰੀਆਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਲਯਾਰੀਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾਂਗਾ। ੨੧ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਚੋਲਾ ਲਾਹ ਰੇ ਉਸ ਮੇਵਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਧਰਿਨਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੇਰਾ ਗਾਰਮ ਵਾਲਾ ਡੰਡਾ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਵਾਲਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰੰਮ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਮੇਵਰ ਯਹੂਮਲਮ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਧਿਤਾ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ।

੨੨ “ਮੈਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਦੇ ਅਰ ਦੀਆਂ ਕੁੰਜੀਆਂ ਧਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਜੇ ਉਹ ਰੋਟੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁਲ੍ਹਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਕੇਗਾ। ਜੇ ਉਹ ਰਿਮੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇਗਾ। ਉਹ ਮੇਵਰ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦੇ ਅਰ ਵਿੱਚਲੀ ਬਹੁਤ ਇੱਜਤ ਵਾਲੀ ਕੁਰਮੀ ਸਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੩ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਜਬੂਤ ਰਿੱਲ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਰਿਮੇ ਬਹੁਤ ਮਜਬੂਤ ਤਖਤੇ ਵਿੱਚ ਠੇਰੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ੨੪ ਉਸ ਦੇ ਧਿਤਾ ਦੇ ਅਰ ਦੀਆਂ ਮਸੂਹ ਇੱਜਤ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸਾਰੇ ਬਾਲਗ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਲੋਕ, ਛੋਟੀਆਂ ਧਲੇਟਾਂ ਅਤੇ ਧਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਵਾਂਗ, ਉਸ ਉੱਪਰ ਟਿਰੇ ਹੋਣਗੇ।

੨੫ “ਉਸ ਮਮੋਂ, ਉਹ ਰਿੱਲ (ਸਥਾਨਾ) ਜਿਹੜੀ ਗੁਣ ਬਹੁਤ ਮਜਬੂਤ ਤਖਤੇ ਵਿੱਚ ਠੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਰਿੱਲ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਧਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਰਿੱਲ ਨਾਲ ਲਟਰਦੀਆਂ ਮਾਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਫੇਰ ਉਹ ਹਰ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਇਸ ਮੰਦੇਮ ਵਿੱਚ ਆਖੀ ਹੈ, ਵਾਧਰੇਗੀ। ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖੀਆਂ ਹਨ।”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਲਥਾਨੇਨ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ

੨੩ ੧ ਮੂਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਉਦਾਮ ਮੰਦੇਮ:
 ੨ ਤਰਮੀਸ ਦੇ ਜਗਜ਼ੇ, ਉਦਾਮ ਹੋ ਜਾਵੇ!
 ਤੁਗਾਡੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਗਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਚਨਾ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਦੋਂ

ਉਹ ਰਿਤੁਮ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।

੩ ਤੁਮੀਂ ਮਮੁੰਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕੇ ਚੁੱਖ ਰਹੇ।

ਮੂਰ “ਮੀਦੇਨ ਦਾ ਵਧਾਰੀ” ਮੀ।

ਮਮੁੰਦਰ ਰੰਢੇ ਵਮੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਨੇ ਵਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਮੁੰਦਰ ਧਾਰ ਭੇਜਿਆ,
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਵੋਲਤ ਨਾਲ ਮਾਲਾਮਾਲ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

੪ ਉਹ ਲੋਕ ਮਮੁੰਦਰੀ ਯਾਤਰਾ ਰਹਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਲਾਭ ਤਰਦੇ ਸਨ।

ਮੂਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਅਨਾਜ ਲਿਆਂਦਾ

ਜਿਹੜਾ ਨੀਲ ਨਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਗਦਾ ਹੈ,

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰਾਂ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਵੇਚਿਆ।

੫ ਮੀਦੇਨ, ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਦਾਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਿਉਂ ਕਿ ਗੁਣ ਮਮੁੰਦਰ, ਅਤੇ ਮਮੁੰਦਰ ਦਾ ਰਿਲਾ

ਆਖਦੇ ਹਨ:

ਮੇਰੇ ਰੋਟੀ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ।

ਮੈਂ ਜਨਮ ਧੀੜਾਂ ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀਆਂ।

ਮੈਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਮੈਂ ਜਵਾਨ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਧਰਵਰਿਸ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ।

੬ ਮਿਸਰ ਮੂਰ ਬਾਰੇ ਇਹ ਖਬਰ ਸੁਣੇਗਾ

ਅਤੇ ਉਦਾਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੭ ਜਗਜ਼ੇ, ਤੁਮੀਂ ਤਰਮੀਸ ਵੱਲ ਧਰਤ ਜਾਵੇ।

ਤੁਮੀਂ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ ਮਮੁੰਦਰ ਦੇ ਰੰਢੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦਾਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੮ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਤੁਮੀਂ ਮੂਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਮਾਣੀ।

ਉਹ ਸਹਿਰ ਸਨੂ ਤੋਂ ਹੀ ਵੱਧਦਾ ਫੁੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਰੀਤੀ ਹੈ,

੯ ਮੂਰ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਆਗੂ ਧੈਦਾ ਰੀਤੇ ਨੇ।

ਵਧਾਰੀ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਨੇ ਸਹਿਜਾਦਿਆਂ ਵਰਗੇ।

ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦੇ ਫਰੋਖਤ ਰਹਦੇ ਨੇ ਹਰ ਬਾਂ ਮਤਰਾਰੇ ਜਾਦੇ ਨੇ।

ਰੋਣ ਅਜਿਹੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਵਿਉਂਤ ਰਿਹਾ ਹੈ।?

੧੦ ਇਹ ਮੀ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ।

ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ ਉਸਨੇ ਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ।

੧੦ ਤੁਰਮੀਸ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ੇ, ਖਰਤ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਧਮ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਨੂੰ।

ਧਾਰ ਰਹੇ ਮਰੁੱਦਰ ਨੂੰ, ਇਹ ਹੈ ਛੋਟੀ ਨਦੀ ਜਿਹਾ।
ਹੋਰ ਮੌਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ਰੋਈ ਵੀ ਗੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ।

੧੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਰੁੱਦਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ ਸੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਰਿਆਸਤਾਂ
ਇਰੰਟੀਆਂ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਆਦਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਯਹੋਵਾਹ ਰਨਾਨ ਨੂੰ
ਤਬਾਹ ਰਨ ਲਈ (ਸੂਰ ਨੂੰ) ਉਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ
ਨੂੰ।

੧੨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੀਦੇਨ ਦੀਏ ਕੁਆਰੀ ਘੀਏ,
ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤੂੰ।
ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਵੇਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਗੁਣ ਤੂੰ।”
ਧਰ ਸੂਰ ਦੇ ਲੋਰ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਰਿਤੁਤੀਮ ਮਾਡੀ
ਮਹਾਇਤਾ ਰਹੇਗਾ!”

ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਰੁੱਦਰ ਧਾਰ ਰਹੇ ਰਿੱਤੀਮ ਨੂੰ ਜਾਉਗੇ,
ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਰਾਮ ਰਨ ਲਈ ਰੋਈ ਟਿਰਾਣਾ
ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।

੧੩ ਇਮ ਲਈ ਆਖਦੇ ਨੇ ਸੂਰ ਦੇ ਲੋਰ, “ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਰ
ਰਨਗੇ ਮਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ!”
ਧਰ ਰਮਦੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਤੁੱਰੇ!

ਬਾਬਲ ਗੁਣ ਰੋਈ ਦੇਸ ਨਹੀਂ।
ਅੱਸੂਰ ਨੇ ਬਾਬਲ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ
ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮੁਨਾਰੇ ਉਸਾਰੇ ਹਨ।

ਫੋਜੀਆਂ ਨੇ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਹੈ ਸਭ ਕੁਝ ਇਸਦੇ ਸੁਹਣੇ ਘਰਾਂ
ਚੋਂ।

ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅੱਸੂਰ ਨੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ
ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਟਿਰਾਣਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਖੰਡਰਾਂ ਵਿੱਚ।

੧੪ ਇਮ ਲਈ, ਉਦਾਮ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤੁਰਮੀਸ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ੇ।
ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਰਾਣਾ (ਸੂਰ) ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ
ਤਬਾਹ।

੧੫ ਲੋਰੀ ਤਰੀਬਨ ੭੦ ਮਾਲਾਂ ਤੱਰ ਸੂਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ।
(ਇਹ ਤਰੀਬਨ ਰਿਸੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ।) ਸੱਤਰ
ਮਾਲਾਂ ਬਾਦ ਸੂਰ ਇਮ ਗੀਤ ਵਿੱਚਲੀ ਵੇਸਵਾ ਵਰਗਾ
ਹੋਵੇਗਾ:

੧੬ ਐ ਐਰਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ,
ਫੜ ਲੈ ਆਪਣੇ ਇੰਰਤਾਰਾ ਤੇ ਗੁਜਰ ਜਾ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ।
ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਜਾ ਆਪਣਾ ਇੰਰਤਾਰਾ।

ਗਾ ਆਪਣਾ ਗੀਤ ਬਾਰ-ਬਾਰ।
ਫੇਰ ਮਾਇਦ ਲੋਰ ਤੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹ ਮੌਰਣ।

੧੭ ਸੱਤਰ ਮਾਲਾਂ ਬਾਦ, ਯਹੋਵਾਹ ਸੂਰ ਬਾਰੇ ਫੇਰ ਵਿੱਚਾਰ
ਰਹੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏਗਾ। ਸੂਰ ਫੇਰ
ਵਧਾਰ ਰਹੇਗਾ। ਸੂਰ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਲਈ
ਇੰਰ ਵੇਸਵਾ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੮ ਧਰ ਸੂਰ ਉਸ ਦੋਲਤ ਨੂੰ

ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਮੌਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਰਮਾਵੇਗਾ। ਸੂਰ ਦੇ ਵਧਾਰ
ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੂਰ
ਉਹ ਮੁਨਾਫਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ
ਰਹਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੇਵਕ ਰੱਜ ਰੇ ਖਾਣਗੇ
ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਵਸਤੂ ਧਹਿਨਣਗੇ।

ਧਰਮੇਸੂਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ

੨੪ ੧ ਦੇਖੋ! ਯਹੋਵਾਹ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ
ਦੇਵੇਗਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਧੂਰੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਜਾਣ
ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ੨ ਉਸ ਮਥੇ, ਮਧਾਰਣ ਬੰਦੇ
ਅਤੇ ਜਾਜਰ ਇੰਰੇ ਜਿਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਮਾਲਿਰ ਇੰਰੇ
ਜਿਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਦਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਲਰਣਾਂ ਇੰਰੇ
ਜਿਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ
ਇੰਰੇ ਜਿਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਰਜਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਰਜਾ ਦੇਣ
ਵਾਲੇ ਇੰਰੇ ਜਿਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਬੈਰਰ ਅਤੇ ਬੈਰ ਤੋਂ ਰਜਾ ਲੈਣ
ਵਾਲੇ ਇੰਰੇ ਜਿਹੇ ਹੋਣਗੇ। ੩ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਰ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਧੌਰ
ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਮਾਰੀ ਦੋਲਤ ਖੋਹ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ
ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਰੇਗਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਦੇਸ
ਮੀ। ੪ ਦੇਸ ਮੱਖਣਾ ਅਤੇ ਉਦਾਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੁਨੀਆਂ
ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਹਾਨ
ਆਗੂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

੫ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਇਹ ਰਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ? ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੂਰ ਦੀਆਂ ਮਾਖੀਆਂ
ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੂਰ
ਦੇ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚਿਰ
ਧਹਿਲਾਂ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲ ਇੰਰ ਇਰਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਮੀ,
ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਉਸ ਇਰਾਰ
ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ੬ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਰ ਗਲਤ
ਰੋਮ ਰਨ ਦੇ ਦੇਸੀ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ
ਤਬਾਹ ਰਨ ਦਾ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ। ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ
ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿਰਫ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਲੋਰ ਹੀ ਬਚਣਗੇ।

੭ ਅੱਗੂਰੀ ਵੇਲਾਂ ਮਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਸਰਾਬ ਖਰਾਬ
ਹੈ। ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਲੋਰ ਧਰਮੰਨ ਮਨ। ਧਰ ਗੁਣ ਉਹ ਲੋਰ
ਉਦਾਮ ਹਨ। ੮ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਹਰ ਰਨੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ
ਹੈ। ਮਾਰੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਗੁਰ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਫੇਲਾਂ ਅਤੇ ਇੰਰਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
੯ ਗੁਣ ਲੋਰ ਸਰਾਬ ਧੀਂਦੇ ਹੋਏ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਗਾਉਂਦੇ।
ਬੀਅਰ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਰੋੜੀ ਲਗਦੀ ਹੈ।

੧੦ “ਧੂਰਰ ਅਫਰਾਤਫਰੀ” ਹੀ ਇਸ ਮਹਿਰ ਦਾ ਫੁਰਵਾਂ
ਨਾਮ ਹੈ। ਮਹਿਰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਰ ਘਰਾਂ
ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੜ ਮੌਰਦੇ। ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰੋਰਾਂ ਲੱਗ
ਗਈਆਂ ਹਨ। ੧੧ ਲੋਰ ਗਲੇ ਵੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਸਰਾਬ
ਤਲਾਮ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਮਾਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਰਿਧਰੇ ਚਲੀ ਗਈ
ਹੈ। ਆਨੰਦ ਉੱਡ ਖੁੰਡ ਗਿਆ ਹੈ। ੧੨ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ

ਤਬਾਹੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੀ ਚਿਰਨਾਚੂਰ ਹੋ ਗਏ
 ਹਨ।

¹³ ਵਾਢੀਆਂ ਵੇਲੇ, ਤੋੜਦੇ ਹਨ ਲੋਕ ਜੈਤੂਨ, ਜੈਤੂਨ ਦਿਆਂ
 ਰੁੱਖਾਂ ਤੋਂ।

ਯਰ ਟਹਿਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰੁੜ੍ਹ ਜੈਤੂਨ ਬਚੇ ਹਨ।

ਇਸ ਯਰਤੀ ਉਤਲੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨਾਲ ਰੁੜ੍ਹ ਯਜਿਹਾ ਹੀ
 ਵਾਧਰੇਗਾ।

¹⁴ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਚੀਖਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।

ਉੱਚੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਚੀਖਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਥੁੰਦਰ ਦੇ
 ਵੀ ਸੋਰ ਤੋਂ।

ਖੁਸ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਕਾਰਣ।

¹⁵ ਉਹ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, “ਯੁਰਬ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ
 ਉਸਤਤ ਰਹੋ!

ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਲੋਕੇ,

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਅਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ
 ਉਸਤਤ ਰਹੋ।”

¹⁶ ਯਮੀਂ ਯਰਤੀ ਦੇ ਹਰ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ
 ਉਸਤਤ ਦੇ ਗੀਤ ਸੁਣਾਂਗੇ।

ਇਹ ਗੀਤ ਸੁਭ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਨਗੇ।

ਯਰ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, “ਕਾਫੀ ਹੈ!

ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਰੁੜ੍ਹ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ।

ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਭਿਆਨਕ ਹਨ।

ਗਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਦੁੱਖ ਦੇ ਰਹੇ ਨੇ।”

¹⁷ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖਤਰਾ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਇਸ
 ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਨੇ।

ਮੈਂ ਡਰ, ਖੰਡਾਂ ਅਤੇ ਜਾਲ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ।

¹⁸ ਲੋਕ ਖਤਰੇ ਖਾਹੇ ਸੁਣਨਗੇ

ਅਤੇ ਉਹ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਰੁੜ੍ਹ ਲੋਕ ਦੂਰ ਨੱਸ ਜਾਣਗੇ।

ਯਰ ਉਹ ਲੋਕ ਖੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਯੈਣਗੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਫਸ
 ਜਾਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁੜ੍ਹ ਲੋਕ ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ
 ਆਉਣਗੇ

ਯਰ ਉਹ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਣਗੇ।

ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਤੁਫਾਨੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣਗੇ,

ਅਤੇ ਤੁਫਾਨ ਸੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਰੰਬ ਜਾਣਗੀਆਂ।

¹⁹ ਬੁਚਾਲ ਆਉਣਗੇ

ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਖਾਟ ਜਾਵੇਗੀ।

²⁰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਖਾਧ ਬਹੁਤ ਭਾਰੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਯਰਤੀ ਇਸ ਭਾਰ ਹੇਠਾਂ ਦੱਬ ਜਾਵੇਗੀ।

ਯਰਤੀ ਰਿਸੇ ਯੁਗਾਣੇ ਮਰਾਨ ਵਾਂਗ ਗਿਲੇਗੀ।

ਯਰਤੀ ਰਿਸੇ ਸਰਾਬੀ ਵਾਂਗ ਡਿੱਗ ਯਵੇਗੀ।

ਯਰਤੀ ਆਖਣਾ ਸਫਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸੱਕੇਗੀ।

²¹ ਉਸ ਮਥੇ, ਅਹੋਵਾਹ ਯਮਮਾਨੀ ਫੈਜਾਂ ਨੂੰ

ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਉਤਲੇ ਗਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵੇਗਾ।

²² ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁੜ੍ਹ ਖਾਈ ਅੰਦਰ

ਅਤੇ ਰੁੜ੍ਹ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਯਰ ਆਖਰਕਾਰ ਲੰਮੇ ਮਥੇ ਖਾਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ
 ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

²³ ਅਹੋਵਾਹ ਰਾਜੇ ਵਾਂਗ ਅਰੁਮਲਮ ਅੰਦਰ ਮੀਯੇਨ

ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂਮਤ ਕਰੇਗਾ।

ਉਸਦਾ ਯਰਤਾਧ ਵਡਕਿਆਂ ਮਾਹਮਣੇ ਚਮਕੇਗਾ।

ਉਸਦਾ ਯਰਤਾਧ ਇੰਨਾ ਚਮਕੀਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਚੰਨ ਵੀ
 ਸਰਮਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੁਰਜ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਦਾ ਗੀਤ

¹ ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋ।

੨੫ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦਾ
 ਹਾਂ।

ਤੁਸੀਂ ਅਦਬੁਤ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਬਦ ਤੁਸੀਂ
 ਬਹੁਤ ਧਰਿਲਾਂ ਆਖੇ ਸੀ ਉਹ ਯੂਰੀ ਤੁਹਾਡਾਂ ਸੱਚ

ਹਨ।

ਹਰ ਗੱਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਾਧਰੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ
 ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਾਧਰੇਗੀ।

² ਤੁਸਾਂ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਹਿਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦੀਵਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਯਰ ਗੁਣ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮਲਬੇ ਦਾ ਢੇਰ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸੀ ਮਹਿਲ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਫੇਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਉਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

³ ਤਾਰਤਵਰ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡਾ ਮਨਮਾਨ ਕਰਨਗੇ।

ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ
 ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ।

⁴ ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਕ ਟਿਕਾਣਾ
 ਹੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਮੁਸਕਿਲਾਂ ਹਰਾਉਣ ਲੱਗਦੀਆਂ
 ਹਨ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹੋ।

ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਘਰ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ
 ਨੂੰ ਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਭਿਆਨਕ ਹਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬਰੱਖਾ ਵਰਗੀਆਂ
 ਹਨ।

ਬਰੱਖਾ ਦੇ ਬਧੇੜੇ ਕੰਧ ਉੱਤੇ ਧੌਂਦੇ ਹਨ ਯਰ ਘਰ
 ਅੰਦਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

⁵ ਦੁਸਮਣ ਚੀਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੋਰ ਮਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮਹਾਨ ਦੁਸਮਣ ਖੁਰਾਰਦਾ ਅਤੇ ਵੰਗਾਰਦਾ, ਯਰ
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰ ਦੇਵੋਗੇ।

ਗਰਮੀ ਵੇਲੇ, ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਖੋਦੇ ਮਰ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ
 ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਯੈਣਗੇ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਓਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੋਡਿਆਂ ਧਰਨੇ ਝੁਕਾ ਦਿਓਗੇ।
 ਮੋਟੇ ਬੱਦਲ ਗੁਨਾਲ ਦੀ ਗਰਮੀ ਨੂੰ ਚੋਰਦੇ ਹਨ।
 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀਆਂ ਭਿਯਾਨਕ ਚੀਖਾਂ ਚੋਰ ਦਿਓਗੇ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ ਲਈ

੬ ਉਸ ਮਮੋਂ, ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਇੱਕ ਧਰਬਤ ਉਤਲੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਦਾਅਵਤ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਉੱਤਮ ਖਾਣੇ ਅਤੇ ਸਰਾਬਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਮਾਮ ਬਹੁਤ ਨਰਮ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੭ ਧਰ ਗੁਣ, ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਰਦੇ ਨੇ ਰਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਧਰਦੇ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ “ਮੋਤ” ਉਹ (ਅਗੇਵਾਗ) ਇਸ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਇਹ ਰੱਜਣ ਹਟੇਗਾ।

੮ ਧਰ ਮੋਤ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ, ਮੇਰਾ ਮਾਲਿਕ, ਹਰ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਹਰ ਆਬਰੂ ਖੁੰਝ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਦਾਸ ਮਨ। ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਰੁਝ ਵਾਧੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਾਧੇਗਾ।

੯ ਉਸ ਮਮੋਂ, ਆਖਣਗੇ ਲੋਕ,
 “ਇੱਥੇ ਹੈ ਸਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ!
 ਉਹੀ ਹੈ ਉਹ ਜਿਸਦੀ ਸਾਨੂੰ ਉਡੀਕ ਸੀ
 ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ।
 ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਵਾਂਗੇ ਤੇ ਧਰਮੰਨ
 ਹੋਵਾਂਗੇ ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ।”

੧੦ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਸਰਤੀ ਇਸ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਮੇਂਯਾਬ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਲਿਤਾੜ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਇਹ ਰੁੜ੍ਹੇ ਰਰਰਟ ਦੇ ਤੀਲਿਆਂ ਦੇ ਢੇਰ ਉੱਤੇ ਤੁਰਨ
 ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੧ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਫੈਲਾਵੇਗਾ।
 ਤੈਰਨ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ।
 ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀਆਂ
 ਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਾਨ ਹੈ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਖੁਬਸੂਰਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀਆਂ
 ਰੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਣਾਈਆਂ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇਗਾ।

੧੨ ਅਗੇਵਾਗ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਅਤੇ
 ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਯੁੜ ਅੰਦਰ ਹੋਠਾਂ
 ਸੁੱਟ ਦੇਵੇਗਾ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤ ਦਾ ਗੀਤ

੨੬ ਉਸ ਮਮੋਂ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਉਣਗੇ:
 ਅਗੇਵਾਗ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਮੁਰਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਸਹਿਰ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ।
 ਸਾਡੇ ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ
 ਨੇ।

੨੭ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਓ ਅਤੇ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਦਖਲ ਹੋਣਗੇ।
 ਉਹ ਬੰਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਸੁਭ ਮਾਖੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ
 ਨੇ।

੨੮ ਅਗੇਵਾਗ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ,
 ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਦੇ ਨੇ
 ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਹਦੇ ਨੇ ਸੱਚਾ
 ਆਮਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।

੨੯ ਇਸ ਲਈ, ਅਗੇਵਾਗ ਉੱਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੋ।
 ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਰਾਣਾ ਸਦਾ ਲਈ
 ਅਗੇਵਾਗ ਆਗ ਅੰਦਰ ਹੈ!

੩੦ ਧਰ ਅਗੇਵਾਗ ਗੁਮਾਨੀ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਉਸ ਉੱਚੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਹੋਠਾਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ
 ਦੇਵੇਗਾ

ਇਹ ਯੁੜ ਅੰਦਰ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ।

੩੧ ਫੇਰ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਨਿਮਾਣੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੰਡਰਾਂ ਉੱਤੇ
 ਤੁਰਨਗੇ।

੩੨ ਨੇਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਹੀ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਹੈ।
 ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਉਸ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਤੁਰਦੇ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਸਿੱਧਾ ਤੇ
 ਸੱਚਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਹੋ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਰਾਹ ਨੂੰ ਤੁਰਨ ਲਈ
 ਧੰਧਰਾ
 ਅਤੇ ਆਮਾਨ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।

੩੩ ਧਰ ਅਗੇਵਾਗ ਜੀ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ
 ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਚੇਤੇ
 ਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ।

੩੪ ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਰਾਤ ਵੇਲੇ, ਤੁਹਾਡਾ ਸੰਗ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਆਤਮਾ ਹਰ ਨਵੇਂ ਦਿਨ ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ
 ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਇਨਸਾਫ ਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ
 ਆਵੇਗਾ

ਲੋਕ ਜਿਉਣ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਸਿੱਖ ਜਾਣਗੇ।

੩੫ ਬੁਰਾ ਬੰਦਾ ਨੇਰੀ ਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖੇਗਾ।
 ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਦਰਸਾਓਗੇ।
 ਬੁਰਾ ਬੰਦਾ ਮੰਦੇ ਆਮਲ ਰੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਨੇਰੀ ਭਰੀ
 ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇ।

ਉਹ ਬੁਰਾ ਬੰਦਾ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸਾਇਦ
 ਰਦੇ ਨਾ ਦੇਖ ਸਕੇ।

੧੧ ਯਹ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਤੂੰ ਟਿਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇਣ ਲਈ
ਤਿਆਰ ਹੈ,
ਯਹ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀ ਵੇਖਦੇ।
ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਉਨਹਾਂ ਬਦ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਤਰਫ਼ਾ
ਧਿਆਰ ਦਰਮਾ ਜਿਹੜਾ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਹੈ।
ਯਵੰਸ ਹੀ ਮੰਦੇ ਲੋਰ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹੋਣਗੇ।
ਯਵੰਸ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਂਗ
(ਬਦੀ) ਆਂਦਰ ਮਾੜੇ ਜਾਣਗੇ।
੧੨ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਉਹ ਮਭ ਕੁਝ ਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ
ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਯਮੀਂ ਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ਼ ਰੀਤੀ ਮੀ।
ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਮਾਤੀ ਦੇ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦੇਵੇਗਾ
੧੩ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਜੇ ਮਾੜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ।
ਯਹ ਯਾਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਯਮੀਂ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗੇ ਸਾਂ ਹੋਰਨਾਂ
ਯਰਭੂਆਂ ਦੇ।
ਯਮੀਂ ਸਾਂ ਦਾਸ ਹੋਰਨਾਂ ਖਾਲਰਾਂ ਦੇ।
ਯਹ ਗੁਣ ਯਮੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਲੋਰ ਇੱਕ
ਹੀ ਨਾਮ, ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ!
੧੪ ਉਹ ਮੁਰਦਾ (ਯਰਭੂ) ਰਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।
ਉਹ ਭੁਤ ਰਦੇ ਮੈਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਉਭਰਨਗੇ,
ਤੁਸੀਂ ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ ਮੀ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਨ ਦਾ।
ਯਤੇ ਤੁਸੀਂ ਤਬਾਹ ਰਹਿੰਦੀ ਹਰ ਉਹ ਚੀਚ ਜਿਹੜੀ
ਮਾਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚਣ ਵੱਲ ਯਰੋਰੀ ਹੈ।
੧੫ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਉਸ ਰੱਬ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਹੈ,
ਤੂੰ ਉਸਦੀਆਂ ਸਰਗਦਾ ਵੱਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ
ਯਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਯਰਾਧਤ ਰੀਤਾ।
੧੬ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਲੋਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਦੇ ਹਨ
ਉਹ ਜਦੋਂ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।
ਲੋਰ ਖਾਮੇਸੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਆਂਗੋ ਯਰਾਧਨਾ
ਰਦੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।
੧੭ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਜਦੋਂ ਯਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ
ਯਮੀਂ ਉਸ ਯੋਰਤ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ
ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਉਹ ਜਨਮ ਯੀਤਾਂ ਨਾਲ ਚੀਖਦੀ ਹੈ।
੧੮ ਮਾਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਯਮੀਂ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਯਰ ਸਿਰਫ ਹਵਾ ਨੂੰ।
ਯਮੀਂ ਨਵੇਂ ਲੋਰ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਯੈਦਾ ਨਹੀਂ ਰਦੇ।
ਯਮੀਂ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਖੁਰਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।
੧੯ ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ,
“ਤੁਸੀਂ ਲੋਰ ਖਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋ,
ਯਰ ਉਹ ਦੋਬਾਰਾ ਜਿਉਣਗੇ।
ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਜਿਸਮ ਮੈਤ ਤੋਂ ਉਭਰਨਗੇ।
ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਖੁਰਦਾ ਯਦੇ ਲੋਰੇ, ਉੱਠੇ ਤੇ ਯਰਮੰਨ ਜੇ
ਜਾਵੇ!
ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਧਰ ਯਈ ਹੋਈ ਤੁਰੇਲ ਉਸ ਹਰ ਨਵੀਂ

ਸਵੇਰ ਦੀ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਚਮਕਦੀ ਹੋਈ ਤੁਰੇਲ ਵਰਗੀ
ਹੈ।
ਇਹ ਦਰਮਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯਜਿਹਾ ਨਵਾਂ ਮਮਾਂ ਯਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਯਰਤੀ ਖੁਰਦਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਗਲ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿਹੜੇ
ਏਮ ਆਂਦਰ ਲੋਟੇ ਨੇ।”
ਨਿਆਂ: ਟਿਨਾਮ ਜਾਂ ਮਜਾ
੨੦ ਮੇਰੇ ਲੋਰੇ, ਆਪਣੇ ਰਮਰਿਯਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਓ।
ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਰਹ ਲਵੋ।
ਬੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਰਮਰਿਯਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁਪ ਜਾਓ।
ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਛੁੱਪੇ ਰਹੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਹਿਰ
ਸਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
੨੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਨ ਲਈ
ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ
ਜੇ ਵੀ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਰੀਤੇ ਹਨ।
ਯਰਤੀ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਜਾਗਰ ਰਗੀ ਜਿਹੜੇ
ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ।
ਯਰਤੀ ਮੇਰੇ ਹੋਏ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਰੱਜੇਗੀ।
੨੨ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਰਮੀਤੇ ਮੱਧ,
ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਬਾਰੇ ਨਿਆਂ ਰਗੇਗਾ।
ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਤਲਵਾਰ ਨੂੰ, ਆਪਣੀ ਸਖਤ
ਯਤੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਤਲਵਾਰ ਨੂੰ,
ਰਮੀਤੇ ਮੱਧ ਲਿਵਯਾਬਾਨ ਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇਣ ਲਈ
ਵਰਤੇਗਾ।
ਯਹੋਵਾਹ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚਲੇ ਵੱਡੇ ਜੀਵ ਨੂੰ ਮਾਰ
ਮੁੱਟੇਗਾ।
੨੩ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਲੋਰ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ
ਯੰਗੁਰੀ ਬਾਗ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣਗੇ।
੨੪ ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ, ਉਸ ਬਾਗ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਰਗੇਗਾ।
ਮੈਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਉਸ ਬਾਗ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਦੇਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਉਸ ਬਾਗ ਦੀ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਰਾਖੀ ਰਗੇਗਾ।
ਰੋਈ ਉਸ ਬਾਗ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਯੁਰਾਵੇਗਾ।
੨੫ ਮੈਂ ਰਹਿਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।
ਯਰ ਜੇ ਕਿਤੇ ਜੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਯਤੇ ਰੋਈ ਜਣਾ ਰੰਡਿਆਲੀਆਂ
ਝਾੜੀਆਂ ਦੀ ਰੰਧ ਉਮਾਰਦਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਯਾਵਾ ਰਗੇਗਾ ਯਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਲਾ
ਦਿਆਂਗਾ।
੨੬ ਯਰ ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਮੇਰੇ ਰੇਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਯਾਉਂਦਾ
ਹੈ
ਯਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਮਨ ਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ
ਬੋਮਰ ਯਾਵੇ,
ਯਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਮਨ ਸਥਾਧਿਤ ਰਵੇ।
੨੭ ਉਨਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਯਾਕੂਬ ਮਜ਼ਬੂਤ ਜਠਾਂ ਵਾਲੇ ਯੈਦੇ
ਵਾਂਗ ਯੁਰੇ ਖਲ ਨਾਲ ਵੱਧੇਗਾ।
ਇਸਰਾਏਲ ਯੁਰੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

ਫੇਰ ਯਰਤੀ, ਫਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਰੁੱਖ ਵਾਂਗ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਮੱਚੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਯਰਮੇਸੁਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭੇਜੇਗਾ

੧ ਯੇਹਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜਾ ਰਿਵੇਂ ਦੇਵੇਗਾ? ਯਾਤੀਤ ਵਿੱਚ ਦੁਮਮਣਾਂ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ। ਸੀ ਅਹੇਵਾਹ ਵੀ ਉਮੇ ਤਰੁਗਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਵੇਗਾ? ਯਾਤੀਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਬੰਦੇ ਖਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸੀ ਅਹੇਵਾਹ ਵੀ ਇਮੇ ਤਰੁਗਾਂ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ?

੨ ਅਹੇਵਾਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਝਗੜਾ ਉਮ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭਜਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ਾਵੇਗਾ। ਅਹੇਵਾਹ ਮਖਤੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹੇਗਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨਾਲ। ਉਮ ਦੇ ਸਬਰ ਤਧਦੇ ਮਾਯੂਬਲ ਦੀ ਗਵਾ ਵਾਂਗ ਬਲਦੇ ਹੋਣਗੇ।

੩ ਯਾਰੂਬ ਦਾ ਦੇਸ ਰਿਵੇਂ ਬਖਸ਼ਿਆ ਜਾਵੇਗਾ? ਸੀ ਵਾਧਰੇਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਉਮ ਦੇ ਧਾਧ ਦੂਰ ਰੀਤੇ ਜਾ ਸੱਰਣ? ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ: ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਧੱਬਰ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਬੁੱਤ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਤਬਾਹ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

੪ ਉਮ ਮਥੇਂ, ਮਹਾਨ ਮਹਿਰ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਮਾਯੂਬਲ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਆਲੇਧ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਭੱਜ ਜਾਣਗੇ। ਮਹਿਰ ਇੱਕ ਖੁਲ੍ਹੀ ਚਰਾਂਦ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਵਾਨ ਧਮੂ ਉੱਤੇ ਖਾਹ ਚੁਗਣਗੇ। ਧਮੂ ਵੇਲਾਂ ਦੀਆਂ ਟਾਹਟੀਆਂ ਦੇ ਧੱਤੇ ਖਾਣਗੇ।

੫ ਵੇਲਾਂ ਮੁੱਰ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਮਾਰੀਆਂ ਟਾਹਟੀਆਂ ਟੁੱਟ ਜਾਣਗੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਾਹਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਲਈ ਵਰਤਣਗੀਆਂ ਲੋਰ ਮਮਝਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਮ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਲਿਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਮਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

੬ ਉਮ ਮਥੇਂ, ਅਹੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗਾ। ਅਹੇਵਾਹ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਤੋਂ ਮਿਸਰ ਦੀ ਨਦੀ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰੇਗਾ।

ਤੁਸੀਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਲੋਰੇ, ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਇਕੱਠੇ ਰੀਤੇ ਜਾਵੋਗੇ। ੭ ਮੇਰੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਬੰਦੇ ਹੁਣ ਅੱਸੂਰ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਗਏ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਮਿਸਰ ਵੱਲ ਭੱਜ ਗਏ ਹਨ। ਯਰ ਉਮ ਮਥੇਂ, ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬਿਗਲ ਵੱਜੇਗਾ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਅਨੂਮਲਮ ਵਾਧਮ ਯਰਤ ਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਲੋਰ ਉਮ ਧਵਿੱਤ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਅਹੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਜਾਣਗੇ।

ਉੱਤਰੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ

੧ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵੱਲ ਦੇਖੋ!

੨ ਟਿਫਰਾਈਮ ਦੇ ਸਰਾਬੀ ਲੋਰ ਉਮ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਗੁਮਾਨ ਕਰਦੇ ਨੇ।

ਉਹ ਮਹਿਰ ਹੈ ਧਰਾਝੀ ਉੱਤੇ ਵਸਿਆ ਹੋਇਆ ਜਿਸਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਅਮੀਰ ਵਾਦੀ ਹੈ।

ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਖੁਬਸੂਰਤ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਤਾਜ ਵਰਗਾ ਮਮਝਦੇ ਨੇ।

ਯਰ ਉਹ ਮੈਂਯ ਨਾਲ ਸਰਾਬੀ ਹੋਏ ਹਨ।

ਅਤੇ ਇਹ “ਖੁਬਸੂਰਤ ਤਾਜ” ਬਸ ਮਰ ਰਿਹਾ ਧੰਦਾ ਹੈ।

੩ ਦੇਖੋ, ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤਾਰਤਵਰ ਤੇ ਬਹਾਦਰ ਹੈ।

ਉਹ ਆਦਮੀ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਤੂਫਾਨ, ਉਲਿਆਂ ਅਤੇ ਬਰੱਖਾ ਵਾਂਗ ਆਵੇਗਾ।

ਉਹ ਤੂਫਾਨ ਵਾਂਗ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਆਵੇਗਾ।

ਉਹ ਧਾਣੀ ਦੀ ਤਾਰਤਵਰ ਨਦੀ ਵਾਂਗ, ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਗੜ੍ਹ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਹ ਉਮ ਤਾਜ (ਮਾਮਰਿਯਾ) ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇਗਾ।

੪ ਟਿਫਰਾਈਮ ਦੇ ਸਰਾਬੀ ਲੋਰ ਆਪਣੇ “ਖੁਬਸੂਰਤ ਤਾਜ” ਬਾਰੇ ਸੋਖੀ ਮਾਰਦੇ ਹਨ।

ਯਰ ਉਹ ਮਹਿਰ ਧੰਦਾ ਨਾਲ ਕੁਚੱਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

੫ ਉਹ ਮਹਿਰ ਧਰਾਝੀ ਉੱਤੇ ਵਸਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਚੋਗਿਰਦ ਅਮੀਰ ਵਾਦੀ ਹੈ।

ਅਤੇ ਉਹ “ਖੁਬਸੂਰਤ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਤਾਜ” ਸਿਰਫ ਮਰ ਰਹੇ ਧੰਦੇ ਵਰਗਾ ਹੈ।

ਉਹ ਮਹਿਰ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧਹਿਲੀਆਂ ਅੰਜੀਰਾਂ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਜੀਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਖਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

੬ ਉਮ ਮਥੇਂ, ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਹੇਵਾਹ “ਖੁਬਸੂਰਤ ਤਾਜ” ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ “ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਅਦਭੁਤ ਤਾਜ” ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਹੜੇ ਬਚ ਜਾਣਗੇ। ੭ ਅਹੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਾਂ ਧਾਲਰਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਸਿਆਣਧ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਉਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਗੁਰੁਮਤ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਅਹੇਵਾਹ ਮਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਰਤੀ ਦੇਵੇਗਾ।

੮ ਯਰ ਹੁਣ ਉਹ ਆਗੂ ਸਰਾਬੀ ਹਨ। ਮਾਰੇ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਨਬੀਆਂ ਕੋਲ ਖੀਣ ਲਈ ਮੈਂਯ ਅਤੇ ਬੀਯਰ ਬਹੁਤ ਜਿਯਾਦੇ ਹੈ। ਉਹ ਛਛੇਧੱਚ ਵਿੱਚ ਡਗਮਗਾ ਕੇ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਬੀ ਉਦੋਂ ਸਰਾਬੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੁਧਨੇ ਦੇਖਦੇ ਨੇ। ਅਤੇ ਨਿਯਾਂਕਾਰ ਉਦੋਂ ਸਰਾਬੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਿਯਾਂਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ੯ ਹਰ ਮੋਚ ਉੱਤੇ ਉਲਟੀ ਰੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਾਫ ਬਾਂ ਰਿਯਰੇ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ

੧ ਅਹੇਵਾਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬਰ ਸਿੱਖਾਉਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ

ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਹੇਵਾਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਬੀਆਂ ਮਮਝਾਉਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਰ ਲੋਰ ਅਬੋਧ ਬਾਲਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਬੋਝਾ ਚਿਰ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘ

ਰਹੇ ਮਨ । ^{੧੦} ਇਸ ਲਈ ਅਜੇਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਬੱਚੇ ਹੋਣ:

“ਇੱਥੇ ਆਦੇਸ਼, ਉੱਥੇ ਆਦੇਸ਼ ।

ਇੱਥੇ ਨੇਮ, ਉੱਥੇ ਨੇਮ ।

ਇੱਥੇ ਮਥਰ, ਉੱਥੇ ਮਥਰ ।”^੨

^{੧੧} ਅਜੇਵੇਂ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਅਜੀਬ ਢੰਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੋਗਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ-ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ ।

^{੧੨} ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਇਹ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਹੈ । ਇਹ ਆਮਨ ਚੈਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਹੈ । ਬੱਚੇ ਹੋਣੇ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ । ਇਹ ਆਮਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਹੈ ।”

ਧਰ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ।

^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਥਰ ਸਾਧਾਰਣ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ:

“ਇੱਥੇ ਆਦੇਸ਼, ਉੱਥੇ ਆਦੇਸ਼ ।

ਇੱਥੇ ਨੇਮ, ਉੱਥੇ ਨੇਮ ।

ਇੱਥੇ ਮਥਰ, ਉੱਥੇ ਮਥਰ ।”

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ । ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਖਿੱਡਾਗ ਡਿੱਗ ਪਏ ਅਤੇ ਫਸ ਗਏ । ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਗ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੜ ਲਿਆ ਗਿਆ ।

ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ

^{੧੪} ਤੁਸੀਂ ਮੁਖੀਆਂ ਨੇ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਸਾਮਨ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਅਜੇਵੇਂ ਦੇ ਮੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣੋ । ^{੧੫} ਤੁਸੀਂ ਲੋਕੀ ਆਖਦੇ ਹੋ, “ਅਸੀਂ ਮੇਂਤ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਸਿਓਲ (ਮੇਂਤ ਦੇ ਸਥਾਨ) ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਮਝੈਂਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ । ਮਜ਼ਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਬਿਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ । ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚੁਮਤ ਚਲਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਝੂਠਾਂ ਦੇ ਉਲੇ ਫੁਧ ਜਾਵਾਂਗੇ ।”

^{੧੬} ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਕਾਰਣ, ਮੇਰਾ ਮਾਲਿਕ, ਅਜੇਵੇਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਮੀਯੋਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਚੱਟਾਨ ਰੱਖ ਦਿਆਂਗਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦ ਵਾਲਾ ਖੱਬਰ । ਇਹ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਖੱਬਰ ਹੋਵੇਗਾ । ਹਰ ਚੀਜ਼ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਉਸਾਰੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਵੀ ਉਸ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

^{੧੭} “ਲੋਕੀ ਸਾਹਲ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਵਾਹ ਸਿੱਧੀ ਹੈ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਚੰਗਿਆਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਾਂਗਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ । ਤੁਸੀਂ ਮੇਂਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਝੂਠਾਂ ਅਤੇ ਚਲਾਰੀਆਂ ਦੇ ਉਲੇ ਫੁਧਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ । ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ । ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਤੁਫ਼ਾਨ ਜਾਂ ਹੜ੍ਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਫੁਧਣਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ । ^{੧੮} ਤੁਹਾਡਾ ਮੇਂਤ ਨਾਲ

ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ । ਤੁਹਾਡਾ ਸਿਓਲ ਨਾਲ ਮਮਝੈਂਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ।

“ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ । ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਯੁੱਝ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਤੁਰਦਾ ਹੈ । ^{੧੯} ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਖ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ । ਤੁਹਾਡੀ ਮਜ਼ਾ ਭਿਆਨਕ ਹੋਵੇਗੀ । ਤੁਹਾਡੀ ਮਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਮਵੇਰੇ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਰਹੇਗੀ ।

^{੨੦} “ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਮਮਝ ਮੱਕੋਗੇ: ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੇ ਉਸ ਮੇਂਦੇ ਉੱਤੇ ਮੇਂਟ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੇ ਮੇਚ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਕੋਲ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਯੁੱਝ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੱਕਦਾ । ਮੈਂ ਅਤੇ ਕੋਲ ਕੋਰਾਮ ਮਨ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵੀ ।”

^{੨੧} ਅਜੇਵੇਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੜੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਫਰਾਸੀਮ ਦੇ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਲੜਿਆ ਸੀ । ਅਜੇਵੇਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਿਰਵਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸਿਓਲ ਵਾਸੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਫੇਰ ਅਜੇਵੇਂ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਵੱਸ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ । ਅਜੇਵੇਂ ਉਹ ਅਜੀਬ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇਗਾ । ਧਰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਖਤਮ ਕਰੇਗਾ । ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ । ^{੨੨} ਹੁਣ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ । ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸੱਮੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਜਾਣਗੇ ।

ਜਿਹੜੇ ਮਥਰ ਮੈਂ ਸੁਣੇ ਸਨ ਉਹ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਗੇ । ਉਹ ਮਥਰ ਮਥਰ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਜੇਵੇਂ ਦੇ ਸਨ, ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹਾਕਮ ਦੇ । ਅਤੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ।

ਅਜੇਵੇਂ ਬੇਲਾਗ ਹੋ ਕੇ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

^{੨੩} ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਉਸ ਮੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ । ^{੨੪} ਕੀ ਕੋਈ ਰਿਸਾਨ ਹਰ ਵੇਲੇ ਗੱਲ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ! ਕੀ ਉਹ ਹਰ ਵੇਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ! ^{੨੫} ਰਿਸਾਨ ਧਰਤੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਧੀਜ ਧੀਜਦਾ ਹੈ । ਰਿਸਾਨ ਵੱਖੇ ਵੱਖਰੇ ਧੀਜ ਵੱਖੇ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਧੀਜਦਾ ਹੈ । ਰਿਸਾਨ ਮੈਂਦੇ ਦੇ ਧੀਜਾਂ ਦਾ ਛਿਟਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਰਿਸਾਨ ਜੀਰਾ ਦੇ ਧੀਜਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖਿਲਾਰਦਾ ਹੈ । ਅਤੇ ਰਿਸਾਨ ਕਣਕ ਦੇ ਧੀਜਾਂ ਨੂੰ ਕਣਕਾਂ ਵਿੱਚ ਧੀਜਦਾ ਹੈ । ਰਿਸਾਨ ਜੇਠਾਂ ਨੂੰ ਖਾਮ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਧੀਜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਸਰਾਂ ਦੇ ਧੀਜਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉੱਤੇ ਧੀਜਦਾ ਹੈ ।

^{੨੬} ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂਗੀਆਂ ਨਾਲ ਕਮਟ ਕੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਥਰ ਸਿੱਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਾਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ । ^{੨੭} ਕੀ ਰਿਸਾਨ ਤਿੱਖੇ ਦੰਦਿਆਂ ਵਾਲੇ ਲੰਮੇ ਫਟਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂਦੇ ਦੇ ਧੀਜਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ! ਕੀ ਕੋਈ ਰਿਸਾਨ ਗੱਡੇ ਨੂੰ ਜੀਰਾ ਦੇ ਧੀਜਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ! ਰਿਸਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧੀਜਾਂ ਦਾ ਛਿੜਕਾ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਤੰਡੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ । ^{੨੮} ਕੋਈ ਬਨਾਉਣ ਲੱਗਿਆਂ, ਅਨਾਜ ਗਾਹੁਣਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਧਰ ਅਨਾਜ ਲਗਾਤਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ

ਨਹੀਂ ਥੀਮਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਗੱਡੇ ਦੇ ਧਰੀਏ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰ ਮੱਚਦੇ ਹਨ।^{੨੯} ਇਹ ਸਬਰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਗ ਆਦਿਬੁਤ ਮਲਾਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਗ ਮੱਚਮੁੱਚ ਸਿਠਾਣਾ ਹੈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਅਰੁਮਲਮ ਲਈ ਖਿਆਰ

੨੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਯੀਏਲ ਵੱਲ ਦੇਖੋ! ਉਹ ਸਹਿਰ ਯੀਏਲ ਜਿੱਥੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਮਾਲ ਦਰ ਮਾਲ ਜਾਗੀ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।^੨ ਮੈਂ ਯੀਏਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਰੋਣੇ ਯੀਏਲ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਰ ਉਹ ਗਮੇਸਾ ਹੀ ਮੇਰੀ ਯੀਏਲ ਰਹੀ ਹੈ।

^੩ “ਯੀਏਲ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਫੌਜਾਂ ਲਿਆ ਖਲਗਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਲੜਾਈ ਦੇ ਖੁਨਾਰੇ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਉਸਾਰੇ।^੪ ਤੈਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਯੀਏਲ ਯੀਏਲ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਭੂਤ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਂਗ ਉੱਠਦਿਆਂ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੇਰੇ ਸਬਰ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਤ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਂਗ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।”

^੫ ਤੁਹਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਯੁੱਝ ਵਾਂਗ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜੁਲਮੀ ਲੋਕ ਉਸ ਤੁਝੀ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਉੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਯੀਏਲ ਆਚਾਨਕ, ਤੁਰੰਤ ਹੀ।^੬ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੁਚਾਲਾਂ ਬਦਲਾਂ ਦੀ ਗਰਜ ਯੀਏਲ ਉੱਚੇ ਸੋਰ ਨਾਲ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਥੇ ਤੁਠਾਨ ਆਏ, ਤੇਜ਼ ਗਵਾਹਾਂ ਵਗੀਆਂ ਯੀਏਲ ਯੀਏਲ ਲੱਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਤ ਦੇ ਸਭ ਚੁੜ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।^੭ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਰੋਮਾਂ ਯੀਏਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੀਆਂ। ਇਹ ਸ਼ਾਤ ਵੇਲੇ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਸੁਖਨੇ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਯੀਏਲ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਧਾ ਲਿਆ ਹੈ ਯੀਏਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।^੮ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਸੁਖਨੇ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਮੰਤੁਸਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਭੁੱਖੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਰੋਟੀ ਦਾ ਸੁਖਨਾ ਲੈਣ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਾਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਵੀ ਭੁੱਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖਿਆਲ ਬੰਦੇ ਦੇ ਧਾਣੀ ਦਾ ਸੁਖਨਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਦੋਂ ਜਾਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਵੀ ਖਿਆਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹੀ ਗੱਲ ਮੱਚ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਬਾਰੇ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਸੀਯੋਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਉਹ ਮੰਤੁਸਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

^੯ ਗੈਰਾਨ ਹੋਏ ਯੀਏਲ ਆਚੰਬਾ ਕਰੋ!

ਤੁਸੀਂ ਸਰਾਬੀ ਹੋ ਜਾਓਗੇ-ਧਰ ਸਰਾਬ ਨਾਲ ਨਹੀਂ।
ਦੇਖੋ ਯੀਏਲ ਆਚੰਬਾ ਕਰੋ।

ਤੁਸੀਂ ਠੇਰ ਖਾਓਗੇ ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਏਗੇ ਧਰ ਬੀਯਰ ਥੀ ਰੇ ਨਹੀਂ।

^{੧੦} ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਗਹਿਰੀ ਨੀਂਦ ਲਿਆਇਆ ਹੈ।

ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।
(ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਨਬੀ ਹਨ।)

ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਡੇ ਚਿਹਰੇ ਕੱਚ ਦੇਵੇਗਾ। (ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਖੀਏ ਨਬੀ ਹਨ।)

^{੧੧} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ, ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਮੇਰੇ ਸਬਰ ਉਸ ਰਿਤਾਬ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਦੇ ਮੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਰਿਤਾਬ ਕਿਸੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੇ ਮੱਚਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਧੜ ਮੱਚਦਾ ਹੈ ਯੀਏਲ ਨੂੰ ਰਿਤਾਬ ਧੜਗਨ ਲਈ ਆਖ ਮੱਚਦੇ ਹੋ। ਧਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਖੇਗਾ, “ਮੈਂ ਇਹ ਰਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਧੜ ਮੱਚਦਾ। ਇਹ ਬੰਦ ਹੈ ਯੀਏਲ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਮੱਚਦਾ।”^{੧੨} ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਰਿਤਾਬ ਕਿਸੇ ਆਖ ਧੜ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੇ ਮੱਚਦੇ ਹੋ ਯੀਏਲ ਨੂੰ ਰਿਤਾਬ ਧੜਗਨ ਲਈ ਆਖ ਮੱਚਦੇ ਹੋ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਖੇਗਾ, “ਮੈਂ ਇਹ ਰਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਧੜ ਮੱਚਦਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਧੜਗਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।”

^{੧੩} ਮੇਰਾ ਮਾਲਿਕ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਇਹ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਨੇ ਕਿ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਇਹ ਆਖਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਰਲਦੇ ਸਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਦਰ ਧਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਆਦਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਿਰਫ ਰੋਟ-ਰੋਟਾਏ ਮਨੁੱਖੀ ਆਮੁਲ ਹਨ।”^{੧੪} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸਰਤੀਮਾਨੀ ਯੀਏਲ ਆਦਿਬੁਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰ-ਕਰਦੇ ਗੈਰਾਨ ਕਰਦਾ ਰਹਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਠਾਣੇ ਬੰਦੇ ਆਖਣੀ ਸਿਠਾਣਥ ਗੁਆ ਲੈਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਠਾਣੇ ਬੰਦੇ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਮੱਚਣਗੇ।

^{੧੫} ਇਹ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਗ ਕੋਲੋਂ ਗੱਲਾਂ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਮੱਚੇਗਾ। ਉਹ ਲੋਕ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੰਦੇ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਵੀ ਮਾਨੁੱ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਮੱਚਦਾ। ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਧਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਆਮੀਂ ਕੋਣ ਹਾਂ।”

^{੧੬} ਤੁਸੀਂ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮਿੱਟੀ ਖੁਭਿਆਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਸਿਰਜਣਾ ਸਿਰਜਣਗਰ ਨੂੰ ਆਖ ਮੱਚਦੀ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਾਜਿਆ!” ਇਹ ਭਾਡੇ ਦੇ ਖੁਭਿਆਰ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ।”

ਬਿਹਤਰ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ

^{੧੭} ਇਹ ਮੱਚ ਹੈ, ਬੋਝੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਲਖਾਨੇਨ ਕੋਲ ਸਭ ਤੋਂ ਉਥਜਾਊ ਖੋਤਾਂ ਵਾਂਗ ਰਾਫੀ ਉਥਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਥਜਾਊ ਖੋਤ ਘੋਟ ਜੰਗਲ ਵਾਂਗ ਬਣ ਜਾਣਗੀਆਂ।^{੧੮} ਬੋਲੇ ਆਦਮੀ ਰਿਤਾਬ ਦੇ ਸਬਦ ਸੁਣਨਗੇ। ਆਨੰਦ ਬੰਦੇ ਗੱਲਾਂ ਯੀਏਲ ਉੱਚੇ ਦੇਖ ਮੱਚਣਗੇ।^{੧੯} ਅਗੇਵਾਗ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਧਰਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਧਵਿੱਤਰ ਧਰੁੱਥ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣਗੇ।

^{੨੦} ਜਦੋਂ ਕੰਮੀਨੇ ਯੀਏਲ ਮਾਲ ਲੋਕ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਵਾਧਰੇਗੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਉੱਚੇ ਵਾਧਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਬਦੀ ਕਰਦੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਚੱਲੇ ਜਾਣਗੇ।

੨1 (ਉਹ ਲੋਕ ਨੇਕ ਬੰਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਚਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਉਲਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮਾਮੂਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।)

੨2 ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਮੀ ਜਿਸਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ।) ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਹੁਣ ਯਾਰੂਬ (ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ) ਸਰਮਿੰਦਾ ਅਤੇ ਨਮੇਮੀ ਭਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।” ੨3 ਉਹ ਆਖਦੇ ਮਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਆਖੇਗਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਯਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਖਦੇ ਹੋਏ ਮਾਜਿਆ। ਅਤੇ ਇਹ ਬੱਚੇ ਆਖਣਗੇ ਕਿ ਯਾਰੂਬ ਦੀ ਯਵਿੱਤਰ ਯੁਰੱਖ (ਯਰਮੇਸੁਰ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਾਮ ਹੈ। ਇਹ ਬੱਚੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਗੇ। ੨4 ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦੇ ਅਮਲ ਕੀਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਮੀ ਯਰ ਉਹ ਆਖਣਾ ਸਬਰ ਸਿਖਣਗੇ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮਿਸਰ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ

੩੦ 1 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲ ਦੇਖੋ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਇਹ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਮੇਰੇ ਧਾਮੋਂ ਮਗਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਹ ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਯਰ ਮੇਰੀ ਆਤਮਾ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ-ਹੋਰ ਗੁਨਾਹ ਸਾਮਿਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 2 ਇਹ ਬੱਚੇ ਮਿਸਰ ਵੱਲ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਖੁੰਢਿਆ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਹੀ ਮੀ। ਉਹ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫਿਰਉਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਿਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰੇਗਾ।

੩ “ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਲੁਕਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਿਸਰ ਤੁਹਾਡੀ ਰਾਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। 4 ਤੁਹਾਡੇ ਆਗੂ ਮੇਯਾਨ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੂਤ ਹਾਨੇਮ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ ਹਨ। 5 ਯਰ ਉਹ ਨਾ ਉਮੀਦ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਉਮ ਕੋਲੋਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਮਿਸਰ ਬੇਰਾਹ ਹੈ-ਮਿਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਮਿਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਮੇਮੀ ਅਤੇ ਸਰਮਸਾਰੀ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਅਗੂਦਾਹ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ

6 ਨਿਜੀਵ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦਾਮ ਮੰਦੇਮ:

ਨਿਜੀਵ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਜਗਹ ਹੈ। ਇਹ ਮੇਰਾ, ਜਹਿਰੀਲੇ ਮੱਥਾਂ ਅਤੇ ਫਨੀਯਰ ਮੱਥਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਯਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਨਿਜੀਵ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਕੇ ਆਉਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕੋਮ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ

ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖਜਾਨਾ ਉਠਾਂ ਦੀਆਂ ਖਿੱਠਾ ਉੱਤੇ ਲਦਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਉਮ ਕੋਲੋਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। 7 ਇਹ ਬੇਰਾਹ ਕੋਮ ਮਿਸਰ ਹੈ। ਮਿਸਰ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਨੂੰ “ਨਿਰਮਾ ਅਜਗਰ” ਆਖਦਾ ਹਾਂ। 8 ਹੁਣ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੰਦੇਮ ਉੱਤੇ ਲਿਖ ਲਵੋ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਣ। ਭਵਿੱਖ ਵਾਸਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਲਵੋ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਆਦਗਾਰੀ ਵਜੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਮੀ।

9 ਇਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਆਖਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਉਹ ਖਏ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। 10 ਉਹ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਧਨੋ ਨਾ ਲਵੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਾਨੂੰ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ! ਮਾਨੂੰ ਸੱਚ ਨਾ ਦੱਸੋ! ਮਾਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ-ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਾਓ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਚੰਗਾ ਅਹਿਸੁਸ ਕਰਨ ਦਿਓ! ਮਾਡੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖੋ! 11 ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਗੁਟ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ! ਮਾਡੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਟ ਜਾਵੇ! ਮਾਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਯੁਰੱਖ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣੇ ਗੁਟ ਜਾਵੇ।”

ਅਗੂਦਾਹ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਸਿਰਫ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ

12 ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਵਿੱਤਰ ਯੁਰੱਖ (ਯਰਮੇਸੁਰ) ਆਖਦੀ ਹੈ। “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਇਸ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਯਰਵਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਸਿਰਫ ਲੁਕਾਈ ਝਾੜੀ ਅਤੇ ਝੂਠ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। 13 ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਕੋਮੀ ਹੋ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਉੱਚੀ ਕੰਧ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਣਾ ਟੁੱਟ ਕੇ ਆਨੇਰਾਂ ਠੀਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਖਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕਰੀਆਂ ਬੇਰਾਹ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਠੀਕਰੀਆਂ ਨਾਲ ਅੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਜਲਦੇ ਹੋਏ ਕੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਯਰਤੀ ਉਤੁਲੇ ਤਲਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਈ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦੇ।”

14 ਮੇਰਾ ਯਰਬੂ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਵਿੱਤਰ ਯੁਰੱਖ, ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਯਰਤ ਆਉਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬਚ ਜਾਓਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਰਤ ਤਾਂ ਹੀ ਯਰਾਧਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਾਤ ਹੋਵੋਗੇ।” ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ! ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ, “ਮਾਨੂੰ ਅਗਾਹ ਵੱਲ ਭੱਜ ਜਾਣ ਲਈ ਖੇੜੇ ਚਾਹੀਦੇ ਨੇ!” ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ। 16 ਤੁਸੀਂ ਖੇੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮਦਾਹ ਹੋ ਕੇ

ਭੱਜ ਜਾਵੇਗੇ। ਯਰ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹੇਗਾ। ਅਤੇ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਡੇ ਘੋੜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਤੇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ।¹⁷ ਇੱਕ ਦੁਸਮਣ ਯਮਰੀਆਂ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਖੰਦੇ ਭੱਜ ਜਾਣਗੇ। ਯੰਜ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਮਰੀਆਂ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਭੱਜ ਜਾਵੋਗੇ ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਯਰਥਤ ਦੀ ਚੋਟੀ ਗੰਭੇ ਝੰਡੇ, ਧਗਾੜੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਬੈਨਰ ਵਾਂਗ ਇੱਕਲੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਮਲਾ ਦੇਵੇਗਾ

¹⁸ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਦਰਮਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਇੰਤਜਾਰ ਵਰ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਉੱਠਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਬੇਲਾਗ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਉਹ ਖੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਮਿਲੇਗੀ।

¹⁹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਲੋਰ ਮੀਯੇਨ ਯਰਥਤ ਉੱਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ। ਤੁਮੀਂ ਲੋਰ ਰੋਦੇ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ। ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਰਲਾਥ ਮੁਣੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਮਲਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਣੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹੇਗਾ।

²⁰ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਯਰਥੂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦਾਮੀ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਇਹ ਉਸ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਧਾਣੀ ਵਰਗਾ ਮੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਰੋਜ਼ ਖਾਯਾ ਮੀ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਛੁਪਿਆ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖੋਗੇ।²¹ ਫੇਰ, ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਬੁਰਾ ਰਹੋਗੇ ਅਤੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੀਵੋਗੇ। (ਮੱਜੇ ਜਾਂ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ,) ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਖਿੱਛੇ ਇਹ ਆਖਦੀ ਹੋਈ ਆਵਾਜ਼ ਮੁਣੇਗੇ, "ਇਹ ਰਸਤਾ ਠੀਕ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸੇ ਰਸਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!"

²² ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਮੇਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਮੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਖੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯਰ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਰਨੀ ਖੰਦ ਵਰ ਦਿਉਗੇ। ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦੀ ਰਖਾਏਗੇ ਵਾਂਗ ਯਰੁਹਾਂ ਸੁੱਟ ਦਿਉਗੇ।

²³ ਉਸ ਮਥੇ, ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਵਰੱਖਾ ਭੇਜੇਗਾ। ਤੁਮੀਂ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਬੀਜ ਬੀਜੇਗੇ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਨਾਜ ਉਗਾਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਫਸਲ ਯਰਾਥਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਮ ਖੇਤਾਂ ਅੰਦਰ ਤੁਹਾਡੇ ਧਸੂਆਂ ਵਾਸਤੇ ਰਾਫੀ ਚਾਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਲਈ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਮੈਦਾਨ ਹੋਣਗੇ।²⁴ ਤੁਹਾਡੇ ਧਸੂ ਅਤੇ ਗਯੇ ਆਪਣਾ ਧੂਰਾ ਭੇਜਨ ਯਰਾਥਤ ਵਰਨਗੇ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਭੇਜਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਸੂਆਂ ਦੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਭੇਜਨ ਨੂੰ ਖਿਲਾਰਨ ਲਈ ਵਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਲਾਂਗਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਯਵੇਗੀ।²⁵ ਹਰ ਯਰਥਤ ਅਤੇ ਧਗਾੜੀ ਉੱਤੇ ਧਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਝਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਦੋਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮੁਨਾਰੇ ਢਾਗ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

²⁶ ਉਸ ਮਥੇ, ਚੰਦਰਮਾਂ ਦੀ ਹੋਮਨੀ ਸੂਰਜ ਵਰਗੀ ਚਮਰੀਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੂਰਜ ਦੀ ਹੋਮਨੀ ਗੁਣ ਨਾਲੋਂ ਮੱਤ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਚਮਰਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੂਰਜ ਦੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਹੋਮਨੀ ਮੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਮਭ ਰੁੜ ਉਦੋਂ ਵਾਧਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਫੱਟੜ ਹੋਏ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਧਟਟੀਆਂ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਖਮਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ਼ੀ ਰਹੇਗਾ।

²⁷ ਦੇਖੋ, ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਨਾਮ ਦੂਰੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਵਹਿਰ ਯੁਠੇ ਦੇ ਮੋਟੇ ਬੰਦਲਾਂ ਵਾਲੀ ਅੱਗ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਮੁੱਖ ਰਯੇਥ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਜੀਭ ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਵਰਗੀ ਹੈ।²⁸ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਇੱਕ ਮਹਾਂ ਨਦੀ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਗਲ-ਗਲ ਤਾਂਈਂ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੋਇਆ। ਅਗੇਵਾਹ ਵੈਮਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾਂ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਰਾਰ ਝਾਨਣੀ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਚਣ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਇੱਕ ਨੱਥ, ਵੈਮਾਂ ਦੇ ਜਥਾੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੇ ਰਾਬੂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਰਹੇਗਾ।

²⁹ ਉਸ ਮਥੇ, ਤੁਮੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਗੇ। ਉਹ ਮਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਤਾਂ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਛੁੱਟੀ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਯਰਥਤ ਵੱਲ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਤੁਮੀਂ ਬਹੁਤ ਯਰਮੰਨ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਚੱਟਾਨ ਵੱਲ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਤੇ ਵੰਝਲੀ ਨੂੰ ਮੁਣਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਯਰਮੰਨ ਹੋ।

³⁰ ਅਗੇਵਾਹ ਮਮੂਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਆਵਾਜ਼ ਮੁਣਾਵੇਗਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਮਮੂਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣਾ ਬਾਬੂ ਦਿਖਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਬਾਬੂ ਉਸ ਮਹਾ ਅਗਨੀ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਮਭ ਰੁੜ ਮਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਸਰਤੀ ਵਰੱਖਾ ਅਤੇ ਗੜਿਆਂ ਵਾਲੇ ਮਹਾ ਤੂਫਾਨ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ।³¹ ਅੱਸੂਰ ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਮੁਣੇਗਾ ਤਾਂ ਭੇਭੀਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਮੋਟੀ ਨਾਲ ਮਾਰੇਗਾ।³² ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਮਾਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਢੇਲ ਨਗਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੰਗੀਤ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਬਾਬੂ ਨਾਲ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ।

³³ ਸਿਵਾ ਨੂੰ ਰਾਫੀ ਚਿਰ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ ਅਤੇ ਚੌੜਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਉੱਥੇ ਲੱਕੜੀਆਂ ਅਤੇ ਅੱਗ ਦਾ ਵੱਡਾ ਢੇਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਗੰਧਰ ਦੀ ਨਦੀ ਵਾਂਗ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾੜ ਸੁੱਟੇਗਾ।

ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

31 ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਮਿਸਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੋ। ਲੋਰ ਘੋੜੇ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਨੇ ਕਿ ਘੋੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈਣਗੇ। ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰੱਬ ਅਤੇ

ਐਡਮਵਾਰ ਫੌਜੀ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਗਾਥੀ ਰਹਨਗੇ। ਲੋਰ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਫੌਜ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਲੋਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਖੁਰੱਖ (ਧਰਮੇਸੁਰ) ਉੱਤੇ ਭਰੋਮਾ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ। ਲੋਰ ਅਹੋਵਾਹ ਧਾਮੇਂ ਮਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੇ।^੨ ਯਰ, ਇਹ ਅਹੋਵਾਹ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਆਣਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਅਹੋਵਾਹ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਮੀਬਤ ਨੇ ਕੇ ਆਵੇਗਾ। ਲੋਰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਆਦੇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਸਾਬਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਅਹੋਵਾਹ ਉੱਠ ਕੇ ਬਦ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੁਸਟ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜੇਗਾ ਜੋ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਹਦੇ ਹਨ।

^੩ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਰ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਟਿਨਸਾਨ ਹਨ-ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ। ਮਿਸਰ ਦੇ ਐਡੇ ਸਿਰਫ ਜਾਨਵਰ ਹਨ-ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ। ਅਹੋਵਾਹ ਆਪਣਾ ਬਾਜੂ ਫੈਲਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਹਾਇਰ (ਮਿਸਰ) ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਮਹਾਇਤਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ (ਅਹੁਦਾਹ) ਫਹਿ ਧੈਣਗੇ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਇਰੱਠੇ ਹੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

^੪ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮੋਰ ਜਾਂ ਮੋਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਰਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਫੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੋਰ ਮਰੇ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਰਜਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ ਉਸ ਮਗਨ ਮੋਰ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਰਦੀ। ਜੇ ਬੰਦੇ ਆ ਕੇ ਮੋਰ ਉੱਤੇ ਚੀਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਮੋਰ ਨਹੀਂ ਡਰਦਾ। ਲੋਰ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮੋਰ ਮਚਾਉਣ ਧਰ ਮੋਰ ਨਹੀਂ ਭੱਜੇਗਾ।”

ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਮੀਐਨ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਉਤਰੇਗਾ। ਅਹੋਵਾਹ ਉਸ ਧਰਾੜੀ ਉੱਤੇ ਲੜੇਗਾ।^੫ ਮਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਅਹੁਮਲਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਰੇਗੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਧੰਡੀ ਆਪਣੇ ਆਲਹੁਣਿਆਂ ਉੱਤੇ ਉੱਡਦੇ ਹਨ। ਅਹੋਵਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ। ਅਹੋਵਾਹ ਉੱਥੇ ਗੁਜਰ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਹੁਮਲਮ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ।

^੬ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਬਚਿਓ, ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਧਰਤ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੭ ਫੇਰ ਲੋਰ ਉਨਹਾਂ ਮੇਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਨੀ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਦੋਂ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਮੁਰਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ।

^੮ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਰ ਉਹ ਤਲਵਾਰ ਰਿਸੇ ਟਿਨਸਾਨ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੱਸੂਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਕੋਲੋਂ ਭੱਜੇਗਾ। ਧਰ ਨੌਜਵਾਨ ਬੰਦੇ ਫੜ ਲੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲੇ ਜਾਣਗੇ।^੯ ਉਨਹਾਂ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਰਾਣਾ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਹਰ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਝੰਡੇ ਖਿੱਛੇ ਛੱਡ ਜਾਣਗੇ।

ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਅੱਗ ਮੀਐਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭਟਠੀ ਅਹੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਨੇਰ ਅਤੇ ਨਿਰਧੱਖ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

੩੨ ਉਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ! ਇੱਕ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੁਮਤ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੇਰ ਮਿਲੇ। ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਮੇਂ ਨਿਰਧੱਖ ਨਿਯੰਤਰਿ ਰਹਨ।^੧ ਜੇ ਇਉਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਮੀਂਗ ਹੁਣੇਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਾਲੀ ਬਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਗੱਲ ਖੁਸਰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਧਾਈ ਦੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਰਿਸੇ ਗਰਮੀ ਵਾਲੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵੱਡੀ ਚੱਟਾਨ ਦੀ ਛਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗੀ।^੨ ਲੋਰੀ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਲੋਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਨਗੇ।^੩ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਗੁਣ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਹਨ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਰਦੇ, ਗੁਣ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।^੪ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਮਗਨ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਫਗਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਜਣ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

^੫ ਮੁਰਬ ਬੰਦਾ ਮੁਰੱਖਤਾਧਰੁਣ ਗੱਲਾਂ ਰਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ (ਮਨ) ਵਿੱਚ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਰਬ ਬੰਦਾ ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਰਹਨੇ ਲੋਚਦਾ ਹੈ। ਮੁਰਬ ਬੰਦਾ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੰਦੇ ਬਚਨ ਕੋਲਦਾ ਹੈ। ਮੁਰਬ ਬੰਦਾ ਭੁੱਖਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਖਾਣ ਦਿੰਦਾ। ਮੁਰਬ ਬੰਦਾ ਧਿਆਮਿਆਂ ਨੂੰ ਧਾਈ ਨਹੀਂ ਧੀਣ ਦਿੰਦਾ।^੬ ਉਹ ਮੁਰਬ ਬੰਦਾ ਬਦੀ ਨੂੰ ਮੰਦ ਵਾਂਗ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਹਰ ਚੀਜ ਖੋਗਣ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੁਰਬ ਬੰਦਾ ਗਰੀਬਾਂ ਧਾਰੇ ਝੂਟ ਕੋਲਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਝੂਟ ਸਾਰਣ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧੱਖ ਟਿਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

^੭ ਧਰ ਇੱਕ ਨੇਰ ਆਗੂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨੇਤਾ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੁਸਰਲ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ

^੮ ਐਰਤੋਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਗੁਣ ਸਾਂਤ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਰਰਦੀਆਂ ਹੋ। ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਲੋਰੇ ਮੇਰੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੯ ਤੁਸੀਂ, ਐਰਤੋਂ, ਗੁਣ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਰਰਦੀਆਂ ਹੋ ਧਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਧਾਦ ਤੁਸੀਂ ਮੁਸਰਿਲ ਵਿੱਚ ਹੋਵੋਗੀਆਂ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੁਸੀਂ ਅੱਸੂਰ ਇਰੱਠੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀਆਂ-ਇਰੱਠੇ ਰਹਨ ਲਈ ਅੱਸੂਰ ਹੋਣਗੇ ਹੀ ਨਹੀਂ।

^{੧੦} ਐਰਤੋਂ, ਤੁਸੀਂ ਗੁਣ ਸਾਂਤ ਹੋ, ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ਐਰਤੋਂ, ਤੁਸੀਂ ਗੁਣ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਰਰਦੀਆਂ ਹੋ ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ਆਪਣੇ ਮੁੰਦਰ ਕੱਢੋ ਲਾਹ ਕੇ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਵਸਤਰ ਧਾ ਲਵੋ।

ਯਾਧਣੀ ਰਮਰ ਦੁਆਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੱਖੜਿਆਂ ਨੂੰ ਲਖੇਟ ਲਵੇ ।
 ੧੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦਾਸੀ ਭਰੇ ਰੱਖੜਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਧਣੀਆਂ ਗਮ
 ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਧਰਿਨ ਲਵੇ । ਜੇਵੇਂ, ਰਿਉਂ ਰਿ
 ਤੁਗਾਡੇ ਖੇਤ ਖਾਲੀ ਹਨ । ਤੁਗਾਡੇ ਅੰਗੂੜੀ ਬਾਗ ਰਦੇ ਅੰਗੂੜ
 ਯੈਦਾ ਰਦਦੇ ਮਨ-ਧਰ ਗੁਣ ਉਹ ਮੱਖਣੇ ਹਨ । ੧੩ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ
 ਦੀ ਧਰਤੀ ਲਈ ਜੇਵੇਂ । ਜੇਵੇਂ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਗੁਣ ਉੱਥੇ ਮਿਰਫ
 ਰੰਡਿਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਹੀ ਉੱਗਣਗੀਆਂ । ਉਸ ਮਹਿਰ
 ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਘਰਾਂ ਲਈ ਜੇਵੇਂ ਜਿਹੜੇ ਰਦੇ ਖੁਸ਼ੀ
 ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੁੰਦੇ ਮਨ ।

੧੪ ਲੋਕ ਰਾਜਯਾਨੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਣਗੇ । ਮਹਿਲ ਅਤੇ
 ਮੁਨਾਰੇ ਖਾਲੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ । ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ
 ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ-ਉਹ ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ । ਆਵਾਹਾ ਗਯੇ
 ਅਤੇ ਭੇਡਾਂ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ-ਜਾਨਵਰ ਉੱਥੇ ਆਹ
 ਖਾਣ ਲਈ ਜਾਣਗੇ ।

੧੫-੧੬ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਯਾਧਣਾ
 ਆਤਮਾ ਭੇਜਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੀਰ ਜਾਗੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ।
 ਗੁਣ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੋਈ ਨੇਰੀ ਨਹੀਂ-ਇਹ ਮਾਧੁਬਲ ਵਾਂਗ
 ਹੈ । ਧਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਮਾਧੁਬਲ ਉਧਿਜਾਉ ਖੇਤਾਂ ਵਾਂਗ
 ਜੇਵੇਂ-ਬੇਲਾਗ ਨਿਆਂ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਉਧਿਜਾਉ
 ਖੇਤ ਹਰੇ ਭਰੇ ਜੰਗਲ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ ਉੱਥੇ ਨੇਰੀ ਨਿਵਾਸ
 ਰਹੇਗੀ । ੧੭ ਚਿਗਾਈ ਮਦਾ ਲਈ ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ
 ਲਿਆਵੇਗੀ । ੧੮ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਅਮਨ ਦੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਮੈਦਾਨ
 ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ । ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ
 ਰਹਿਣਗੇ । ਉਹ ਸਾਂਤ ਅਤੇ ਅਮਨ ਭਰਪੂਰ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ
 ਰਹਿਣਗੇ ।

੧੯ ਧਰ ਇਸ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਰਿ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨ ਜੰਗਲ
 ਅਵੱਸ ਢਟੇਗਾ । ਮਹਿਰ ਅਵੱਸ ਗਰੇਗਾ । ੨੦ ਤੁਗਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ
 ਰੁਝ ਲੋਕ ਧਾਈ ਦੀ ਹਰ ਨਹਿਰ ਨੇੜੇ ਖੀਜ ਖੀਜਦੇ ਹੋ । ਤੁਸੀਂ
 ਯਾਧਣੇ ਧਸੂਆਂ ਅਤੇ ਗਯਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਜਾਦੀ ਨਾਲ ਖੁੰਮਣ
 ਅਤੇ ਚਰਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋ । ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਧਰਮੰਨ ਹੋਵੋਗੇ ।

ਬਦੀ ਮਿਰਫ ਹੋਰ ਬਦੀ ਯੈਦਾ ਰਦਦੀ ਹੈ

੩੩ ੧ ਦੇਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਲੜਾਈਆਂ ਰਦਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ
 ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁਗਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ
 ਰਦੇ ਵੀ ਤੁਗਾਡਾ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਚੁਗਾਇਆ । ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
 ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਤੁਗਾਡੇ ਖਿਲਾਫ
 ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ । ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਚੋਰੀ ਰਨੇ ਗੁਣ ਜਾਵੋਗੇ,
 ਹੋਰ ਲੋਕ ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਰਨ ਲੱਗ ਯੈਣਗੇ ।
 ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਵੁੱਧ ਹੋਣੇ ਗੁਣ ਜਾਵੋਗੇ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਲੋਕ
 ਤੁਗਾਡੇ ਦਿਵੁੱਧ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਰਦ ਦੇਣਗੇ ।

੨ “ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ, ਰਿਰਥਾ ਰਦਦੇ ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਮਿਹਰਬਾਨ
 ਹੋ ।

ਅਸੀਂ ਤੁਗਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਇੰਤਜਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਜੀ, ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਸਵੇਰੇ ਤਾਰਤ ਦਿਓ ।

ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਓ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ।

੩ ਤੁਗਾਡੀ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਰਦਦੀ
 ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਗਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਦੁਰ ਭੱਜਦੇ ਨੇ ।

ਤੁਗਾਡੀ ਮਗਾਨਤਾ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਦੁਰ ਭਜਾਉਂਦੀ ਹੈ ।”

੪ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁਗਾਈਆਂ । ਉਹ
 ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁਗਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ । ਧਗੁਤ ਮਾਰੇ
 ਲੋਕ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਗਾਡੀ ਦੋਲਤ ਲੁੱਟ ਰੇ ਲੈ ਜਾਣਗੇ । ਇਹ
 ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਮਮਾਂ ਜੇਵੇਂਗਾ ਜਦੋਂ ਟਿੰਡੀਦਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
 ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਸਾਗੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਵੇ ।

੫ ਅਗੇਵਾਹ ਧਗੁਤ ਮਗਾਨ ਹੈ । ਉਹ ਧਗੁਤ ਉੱਚੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ
 ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਅਗੇਵਾਹ ਮੀਯੇਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧੰਬਤਾ ਅਤੇ ਨੇਰੀ
 ਨਾਲ ਭਰਦਾ ਹੈ ।

੬ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਸਿਆਨ
 ਨਾਲ ਅਮੀਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ । ਤੂੰ ਮੁਰਤੀ ਨਾਲ ਅਮੀਰ ਹੈਂ ।
 ਤੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਆਦਰ ਰਦਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਇਹੀ ਗੱਲ ਤੈਨੂੰ
 ਅਮੀਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਜਾਣ ਮੱਦਦਾ ਹੈਂ ਰਿ ਤੂੰ
 ਨਿਰਤਰ ਰਹੋਗਾ ।

੭ ਧਰ ਸਿਆਨ ਨਾਲ ਮੁਣ! ਮੰਦੇਮਵਾਹਰ ਧਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ
 ਚੀਖ ਰਹੇ ਹਨ । ਉਹ ਮੰਦੇਮਵਾਹਰ ਜਿਹੜੇ ਅਮਨ ਲੈ ਰੇ
 ਆਉਂਦੇ ਨੇ, ਜੋਰ-ਜੋਰ ਦੀ ਰੇ ਰਹੇ ਨੇ । ੮ ਮੜ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ
 ਗਈਆਂ ਹਨ । ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤੁਰ ਫਿਰ
 ਰਿਗਾ । ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਾਧਣੇ ਰੀਤੇ ਇਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ
 ਹਨ । ਲੋਕ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮਗਾਦਤ ਵਿੱਚ ਭਰੇਮਾ ਨਹੀਂ ਰਦਦੇ ।
 ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਵੀ ਦੁਸਰਿਆਂ ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਰਦਦਾ ।
 ੯ ਧਰਤੀ ਬੀਮਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰ ਰਹੀ ਹੈ । ਲਘਾਨੇਨ ਮਰ ਰਿਗ
 ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇਨ ਵਾਰੀ ਖੁਸਰ ਅਤੇ ਮੱਖਣੀ ਹੈ । ਬਾਸਾਮ
 ਅਤੇ ਰਰਮਲ ਰਿਮੇ ਵੇਲੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਖੋਦੇ ਉਗਾਉਂਦੇ ਮਨ ਧਰ
 ਗੁਣ ਉਹ ਖੋਦੇ ਉਗਾਣੇ ਗੁਣ ਗਣੇ ਹਨ ।

੧੦ ਅਗੇਵਾਹ ਯਾਧਦਾ ਹੈ, “ਗੁਣ ਮੈਂ ਖਲੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ
 ਯਾਧਣੀ ਮਗਾਨਤਾ ਦਰਸਾਵਾਂਗਾ । ਗੁਣ, ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
 ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗਾ । ੧੧ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਫਿਚੂਲ
 ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ । ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਆਹ ਫੂਸ ਵਰਗੀਆਂ
 ਹਨ । ਉਹ ਰਿਮੇ ਵੀ ਰੰਮ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ! ਤੁਗਾਡੇ ਯਾਧਣੇ
 ਆਤਮੇ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ ਜੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਸਾੜ ਦੇਣਗੇ । ੧੨ ਲੋਕ
 ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੜ੍ਹਨਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਚੂਨਾ
 ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ । ਲੋਕ ਰੰਡਿਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਵਾਂਗ
 ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੜ੍ਹ ਜਾਣਗੇ ।

੧੩ “ਤੁਸੀਂ, ਦੁਰ ਦੁਗਾਡੇ ਦੇ ਲੋਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣੇ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ । ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ
 ਹੋ, ਮੇਰੀ ਤਾਰਤ ਨੂੰ ਜਾਣੋ ।”

੧੪ ਮੀਯੇਨ ਦੇ ਧਾਧੀ ਭੈਭੀਤ ਹਨ । ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮੰਦੀਆਂ
 ਗੱਲਾਂ ਰਦਦੇ ਹਨ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬ ਰਹੇ ਹਨ । ਉਹ ਯਾਧਦੇ ਹਨ,
 “ਰੀ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਇਸ ਤਬਾਹ ਰਨ ਵਾਲੀ ਅਗਨੀ
 ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਉਂਦਾ ਬਚ ਮੱਦਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਅੱਗ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰੋਣ ਰਹਿ
 ਮੱਦਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਮਦਾ ਬਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ?”

੧੫ ਨੇਰ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਬੰਦੇ ਜਿਹੜੇ ਯੈਮੇ ਲਈ ਹੋਰਾਂ
 ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਧਗੁਚਾਣ ਤੋਂ ਇਨਾਰ ਰਦਦੇ ਹਨ ਉਹੀ ਇਸ

ਯਾਗਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮਲਾਮਤ ਬਚਣਗੇ। ਉਹ ਲੋਕ ਰਿਸਵਤ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਮੰਦੇ ਰੋਮਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵੱਲ ਝਾੜਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।^{੧੬} ਉਹ ਲੋਕ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਚੀ ਰਿਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖਿਆ ਸੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯੰਨ ਖਾਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।

^{੧੭} ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਯੰਨਾਂ ਰਾਜੇ (ਯਰਮੇਸੂਰ) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯੂਰੇ ਜਲਾਲ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣਗੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਮਹਾਨ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖੋਗੇ।^{੧੮-੧੯} ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਯੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਸੋਚੋਗੇ, “ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਹ ਲੋਕ ਕਿੱਥੇ ਹਨ? ਉਹ ਲੋਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੰਨੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੱਦਦੇ ਸਾਂ। ਹੋਰਨਾਂ ਯਰਤੀਆਂ ਦੇ ਉਹ ਯਥਿਕਾਰੀ ਯੰਨੇ ਕਰ ਉਗਰਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਕਿੱਥੇ ਹਨ? ਕਿੱਥੇ ਨੇ ਉਹ ਜਾਮੂਸ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਨਾਫਿਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦੇ ਸਨ? ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਚੱਲੇ ਗਏ ਹਨ ਯੰਨੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖੋਗੇ।”

ਯਰਮੇਸੂਰ ਯਰਮੁਲਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰੇਗਾ

^{੨੦} ਸਾਡੇ ਯਰਮਿਕ ਉਤਮਵਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਮੀਯੋਨ ਵੱਲ ਦੇਖੋ। ਯਰਮੁਲਮ ਵੱਲ ਦੇਖੋ-ਯਾਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸ ਖੂਬਸੂਰਤ ਥਾਂ ਵੱਲ। ਯਰਮੁਲਮ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਤੰਬੂ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਗਿਲੇਗਾ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿੱਲੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਖੁਟਦੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਸ ਦੇ ਸੱਮੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਣਗੇ।^{੨੧-੨੩} ਕਿਉਂਕਿ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਅਹੋਵਾਹ ਉੱਥੇ ਹੈ। ਉਹ ਯਰਤੀ ਚਮਥਿਆਂ ਯੰਨੇ ਚੋੜੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਹੈ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਸਮਣ ਦੀਆਂ ਰਿਸਤੀਆਂ ਜਾਂ ਤਾਰਤਵਰ ਜਗਾਜ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ ਸੱਮਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਰੰਮ ਛੱਡ ਸੱਦਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇੰਨਾ ਮਜਬੂਤ ਮਮਤੂਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸੱਦਦੇ ਯੰਨੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਯਾਰੰਭ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਦੋਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਸਾਡਾ ਨਿਆਂਯਾਲਰ ਹੈ ਯੰਨੇ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨੇਮ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਹੋਵਾਹ ਸਾਡਾ ਰਾਜਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਸਾਨੂੰ ਰਾਫੀ ਕੋਲ ਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਵਿਕਲਾਗ ਬੰਦੇ ਵੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਕੋਲ ਤ ਜਿੱਤਣਗੇ।^{੨੪} ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖੇਗਾ, “ਮੈਂ ਬਿਮਾਰ ਹਾਂ।” ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਥ ਬਖਸ਼ੇ ਗਏ ਹਨ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵੇਗਾ

੩੪ ^੧ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਨੇੜੇ ਯਾਉ ਤੇ ਸੁਣੋ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਆਨ ਨਾਲ ਮੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯਰਤੀ ਯੰਨੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੁਣਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।^੨ ਅਹੋਵਾਹ ਮਮੂਹ ਰੋਮਾਂ ਯੰਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫੈਜਾਂ ਨਾਲ

ਨਾਰਾਜ ਹੈ। ਅਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਮੂਹ ਮੁਕਾਵੇਗਾ।^੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਂ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਨਾਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁਰਗੰਧ ਉੱਠੇਗੀ ਯੰਨੇ ਯਗਾੜਾਂ ਤੋਂ ਖੂਨ ਵਗੇਗਾ।^੪ ਯਾਰਾਮ ਕਿਸੇ ਖੱਤਰੀ ਵਾਂਗ ਲਯੋਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਯੰਨੇ ਸਿਤਾਰੇ ਮਰ ਜਾਣਗੇ ਯੰਨੇ ਕਿਸੇ ਵੇਲ ਜਾਂ ਯੰਨੀਰ ਦੇ ਸੁੱਖ ਦੇ ਸੁੱਕੇ ਯਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਡਿੱਗ ਪੈਣਗੇ। ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਮਭ ਤਾਰੇ ਖਿਯਲ ਜਾਣਗੇ।^੫ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਯਾਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀ ਤਲਵਾਰ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲਬਥਥ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਦੇਖੋ! ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਯਦੇਮ ਦੇ ਯਾਰ-ਯਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਯੰਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ।^੬ ਕਿਉਂਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਕੋਲ ਭੇਡਾਂ ਯੰਨੇ ਬੱਕਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਾਫੀ ਬਲੀਆਂ ਸਨ ਯੰਨੇ ਉਸ ਨੇ ਨਿਆਂ ਸੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਮਰਾਹ ਯੰਨੇ ਯਦੇਮ ਵਿੱਚ ਬਲੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।^੭ ਇਸ ਲਈ ਭੇਡੂ, ਯਸੂ ਯੰਨੇ ਤਾਰਤਵਰ ਬਲਦ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਫੈਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਿੱਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇਗੀ।

^੮ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਜਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਸਾਲ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੀਯੋਨ ਨਾਲ ਸੀਤੀਆਂ ਵੱਧੀਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।^੯ ਯਦੇਮ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਲੁੱਕ ਵਰਗੀਆਂ ਗਰਮ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਯਦੇਮ ਦੀ ਯਰਤੀ ਬਲਦੀ ਗੰਧਰ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗੀ।^{੧੦} ਯੰਨਾਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਬਲਣਗੀਆਂ-ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਯੰਨੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਸੱਦੇਗਾ। ਯਦੇਮ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਖੂਨਾਂ ਉੱਠੇਗਾ। ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ-ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਕਦੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਕੇ ਨਹੀਂ ਲੰਘੇਗਾ।^{੧੧} ਯੰਨੀ ਯੰਨੇ ਛੋਟੇ ਜਾਨਵਰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮਾਲਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹੇ ਯੰਨੇ ਨਿਸਾਚਰ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ “ਸੱਖਣਾ ਮਾਨੂਬਲ” ਆਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।^{੧੨} ਕੁੱਲੀਨ ਲੋਕ ਯੰਨੇ ਯਾਗੂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਚੱਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਯੰਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ।

^{੧੩} ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਡੇ ਯੰਨੇ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀਆਂ ਉੱਗਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਯਦਾਰਾ ਕੁੱਤੇ ਯੰਨੇ ਉਨ੍ਹੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ ਖਰ ਬਣਾ ਲੈਣਗੇ। ਵੱਡੇ ਯੰਨੀ ਉੱਥੇ ਉਗਰੀ ਖਾਹ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ।^{੧੪} ਯਦਾਰਾ ਬਿੱਲੀਆਂ ਉੱਥੇ ਲੁੱਬੜੀਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਯੰਨੇ ਜੰਗਲੀ ਬੱਕਰੀਆਂ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਸੱਦ ਲੈਣਗੀਆਂ। ਉੱਥੇ ਰਾਤ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਯਾਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਥਾਂ ਲੱਭਣਗੇ।^{੧੫} ਮੱਧ ਉੱਥੇ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁੱਡਾਂ ਬਣਾ ਲੈਣਗੇ। ਉੱਥੇ ਮਧਣੀਆਂ ਯੰਨੇ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਯੰਨੇ ਖੱਕ ਜਾਣਗੇ ਯੰਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਧੋਨੀ ਨਿਕਲ ਕੇ ਹਨੇਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਖੁੰਮਣਗੇ। ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ

ਯੰਛੀ ਉੱਥੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਯੋਰਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮਹੇਲੀਆਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

¹⁶ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਖੱਤਰੀ ਵੱਲ ਦੇਖੋ। ਯੜ੍ਹੇ ਉੱਥੇ ਸੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੀ ਮਿਟਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਖੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਮਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰਵੇਗਾ। ¹⁷ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨਿਆਂ ਸੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੀ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਥਾਂ ਚੁਣੀ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇੱਕ ਲਕੀਰ ਖਿੱਚੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਦਿਖਾਈ। ਇਸ ਲਈ ਜਾਨਵਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਉਸ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮਾਲਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਵਰਿਹਿਆਂ ਖੱਧੀ ਰਹਿਣਗੇ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਮਲਾ ਦੇਵੇਗਾ

੩੫ ¹ ਖੁਮਰ ਮਾਧੂਬਲ ਬਹੁਤ ਯਰਮੰਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਧੂਬਲ ਖੁਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ ਵੱਧੇ-ਫੁੱਲੇਗਾ। ² ਮਾਧੂਬਲ ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖੁਮੀ ਜਾਗਰ ਰਨ ਲੱਗੇਗਾ। ਇਉਂ ਲੱਗੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮਾਧੂਬਲ ਖੁਮੀ ਨਾਲ ਨੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਧੂਬਲ ਲਘਾਨੇ ਦੇ ਜੰਗਲ, ਰਮਲ ਦੀ ਯਗੜੀ ਅਤੇ ਮਾਰੇਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਰਗਾ ਖੁਬਮੁਰਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਭੂਹ ਲੋਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਯਰਤਾਧ ਦੇਖਣਗੇ। ਲੋਰ ਮਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖੁਬਮੁਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ।

³ ਰਮਜੇਰ ਬਾਜ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣਾਓ। ਰਮਜੇਰ ਗੋਡਿਆਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਓ। ⁴ ਲੋਰ ਭੇਡੀਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ, “ਤਰੜੇ ਬਣੇ! ਭੇਡੀਤ ਨਾ ਹੋਵੇ!” ਦੇਖੋ ਤੁਗਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਗਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਤੁਗਾਡਾ ਟਿਨਾਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਗਾਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ। ⁵ ਫੇਰ ਅੰਨ੍ਹੇ ਲੋਰ ਦੇਬਾਰਾ ਦੇਖ ਮੱਰਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਫੇਰ ਥੋਲੇ ਲੋਰ ਮੁਣ ਮੱਰਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਨ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣਗੇ। ⁶ ਵਿਰਲਾਗ ਲੋਰ ਹਿਰਨ ਵਾਂਗ ਨੱਚਣਗੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਗੁਣ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਰਦੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਖੁਮੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣਗੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਵਾਧੇਗੀ ਜਦੋਂ ਮਾਧੂਬਲ ਵਿੱਚ ਧਾਣੀ ਦੇ ਝਰਨੇ ਵਗ ਤੁਰਨਗੇ। ਮੁੱਸੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਧਾਣੀ ਦੇ ਚਮਭੇ ਵਗ ਧੈਣਗੇ। ⁷ ਉਸ ਮਭੇਂ, ਝੁਲਮੀ ਹੋਈ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ, ਅਮਲੀ ਧਾਣੀ ਦੇ ਤਲਾਅ ਹੋਣਗੇ। ਮੁੱਸੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਧਾਣੀ ਦੇ ਖੂਹ ਹੋਣਗੇ। ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਣੀ ਵਗੇਗਾ। ਧਾਣੀ ਦੇ ਲੰਮੇ ਧੰਦੇ ਉੱਥੇ ਉੱਗ ਧੈਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਰਦੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਮੀ।

⁸ ਉਸ ਮਭੇਂ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਮੜਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮਾਗ ਰਾਗ ਦਾ ਨਾਮ ਹੋਵੇਗਾ “ਯਵਿੱਤਰ ਮਾਗ” ਬੁਝੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ

ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਤੁਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕੋਈ ਖੁਮਰ ਉਸ ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ। ਮਿਰਫ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਹੀ ਉਸ ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਗੇ। ⁹ ਉਸ ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਯਹੁੰਚਾਣ ਵਾਲੇ ਸੇਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਉਸ ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਖਤਰਨਾਰ ਜਾਨਵਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਮੜਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

¹⁰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ! ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਰ ਯਰਤ ਰੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆ ਜਾਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਮੀਯੇਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ ਤਾਂ ਖੁਮ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਲੋਰ ਮਦਾ ਲਈ ਖੁਮ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਰ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਮੀ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਮੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰਪੂਰ ਰਰ ਦੇਣਗੇ। ਦੁੱਖ ਤੇ ਉਦਾਸੀ ਦੂਰ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਲੋਰ ਅਗੁਦਾਗ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ

੩੬ ¹ ਰਾਜੇ ਹਿਜਰੀਆਗ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਚੈਦੁਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮਨਹੇਰੀਬ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਗਿਆ। ਮਨਹੇਰੀਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ² ਮਨਹੇਰੀਬ ਨੇ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਹਿਜਰੀਆਗ ਵੱਲ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਰਮਾਂਡਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਰਮਾਂਡਰ ਅਤੇ ਉਮਦੀ ਫੌਜ ਲਾਰੀਮ ਤੋਂ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਧਾਣੀ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਖਾਣੀ ਨੇੜੇ ਉੱਥੇ ਤਲਾਅ ਉੱਤੇ ਰੁਕ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਤਲਾਅ ਯੇਬੀਆਟ ਵਾਲੀ ਮੜਰ ਉੱਤੇ ਹੈ।

³ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿਨ ਬੰਦੇ ਰਮਾਂਡਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗਏ। ਇਹ ਬੰਦੇ ਮਨ ਹਿਲਰੀਆਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਲਯਾਰੀਮ, ਆਮਾਫ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਆਗ ਅਤੇ ਮਥਨਾ। ਆਲਯਾਰੀਮ ਮਹਿਲਾਂ ਦਾ ਯਰਬੰਧਰ ਮੀ ਯੋਆਗ ਲੇਖਕਾਰ ਮੀ। ਅਤੇ ਮਥਨਾ ਮਾਗੀ ਮੱਰੰਤਰ ਮੀ।

⁴ ਰਮਾਂਡਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹਿਜਰੀਆਗ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਮਹਾਨ ਰਾਜਾ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,

“ਆਪਣੀ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਤੂੰ ਰਿਮ ਉੱਤੇ ਭਰੇਮਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ। ⁵ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਮਰਤੀ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਚੁਮਤ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਉੱਤੇ ਭਰੇਮਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਇਹ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਰਫ ਕੋਰੇ ਮਥਦ ਹਨ। ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖੁੱਛਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਰਿਮ ਉੱਤੇ ਇੰਨਾ ਭਰੇਮਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਬਗਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈਂ? ⁶ ਸੀ ਤੂੰ ਮਿਮਰ ਉੱਤੇ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਟਿਰਭਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਮਿਮਰ ਤਾਂ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਮੋਟੀ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੂੰ ਇਸਦੇ ਮਹਾਰੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਮਿਰਫ ਤੈਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਯਹੁੰਚਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਛੇਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਮਿਮਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉਹ ਬੰਦੇ ਭਰੇਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਮੱਰਦੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਟਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੭ “ਘਰ ਮਾਇਦ ਤੁਮੀਂ ਆਥੇ, “ਯਮੀਂ ਆਪਣੇ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਮਗਟਿਤਾ ਲਈ ਭਰੋਮਾ ਰਹ ਰਹੇ ਹਾਂ।” ਧਰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਉਹਨਹਾਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉੱਚੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਥਾਹ ਰੀਤਾ ਮੀ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਦਦੇ ਮਨ ਅਤੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਯਹੁਦਾਹ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰੂਸਲਮ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇਸੇ ਹੀ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

੮ “ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਲੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆੱਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਮੇਰਾ ਮਾਲਿਕ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰਹੇਗਾ। ਮੈਂ ਇਕਰਾਰ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ੨,੦੦੦ ਘੋੜੇ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਉਨਹਾਂ ਘੋੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਲੜਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੰਨੇ ਖੰਦੇ ਲੱਭ ਸੱਕੋ। ੯ ਧਰ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਰਾ ਸੱਕੋਗੇ! ਇਸ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰੱਬਾਂ ਅਤੇ ਘੋੜਮਵਾਰ ਫੌਜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਟਿੱਕਾ ਰਿਉਂ ਨਿਰਭਰ ਰਹ ਰਹੋ ਹੋ!”

੧੦ “ਗੂਣ, ਸੀ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮਗਟਿਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਉਥਾਹ ਰਹਨ ਆਇਆ ਮਾਂ! ਨਹੀਂ! ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ, “ਇਸ ਦੇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੜ੍ਹਾਈ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਥਾਹ ਰਹ ਦਿਓ।”

੧੧ ਫੇਰ ਯਲਯਾਰੀਮ, ਸਥਨਾ ਅਤੇ ਯੋਯਾਹ ਨੇ ਰਮਾਂਡਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਰਹਰੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਯਹਾਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਰਹੇ। ਯਮੀਂ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਯਹੁਦਾਹ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਨਾ ਰਹੇ। ਰਿਉਂ ਕਿ ਫੇਰ ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਜਾਣਗੇ।”

੧੨ ਧਰ ਰਮਾਂਡਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਕ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਿਕ ਨਾਲ ਹੀ ਗੱਲ ਰਹਨ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ। ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਕ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਦੀਵਾਰ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਨ! ਉਨਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਕੋਲ ਖਾਣ ਖੀਣ ਲਈ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਆਪਣਾ ਗੁੰਗ ਮੂਤ ਖਾਣ ਖੀਣਗੇ।”

੧੩ ਫੇਰ ਰਮਾਂਡਰ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਰੋਲਾ ਧਾਇਆ,

ਆੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ, ਮਹਾਨ ਰਾਜੇ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਮੁਣੇ: ੧੪ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਤੋਂ ਮੁਰਖ ਨਾ ਬਣੇ! ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀ ਸਰਤੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸੱਕਦਾ! ੧੫ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਨਾ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਭਰੋਮਾ ਰਹੇ! ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਆੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਕੋਲੋਂ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਰਾਵੇਗਾ।”

੧੬ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਦੇ ਟਿਨਹਾਂ ਸਥਦਾਂ ਵੱਲ ਧਿਯਾਨ ਨਾ ਦਿਓ। ਆੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਮੁਣੇ। ਆੱਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਹਰ ਖੰਦਾ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਖੰਦਾ ਆਪਣੀ ਵੇਲ ਦੇ ਅੰਗੂਰ ਖਾਣ ਲਈ ਮੁਤੰਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਹਰ ਖੰਦਾ ਆਪਣੇ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਤੋਂ ਅੰਜੀਰ ਖਾਣ ਲਈ ਮੁਤੰਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਖੰਦਾ ਆਪਣੇ ਖੂਹ ਦਾ ਖਾਣੀ ਖੀਣ ਲਈ ਮੁਤੰਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੭ ਇਹ ਗੱਲ ਤੁਮੀਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰਹ ਸੱਕਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਵਰਗੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਂਦਾ। ਉਸ ਨਵੇਂ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਰੰਗਾ ਯਨਾਜ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਵੀਂ ਸਰਾਬ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਹੋਵੇਗਾ।”

੧੮ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮੁਮੀਬਤ ਖੜੀ ਨਾ ਰਹਨ ਦਿਓ। ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡੀ ਸੱਖਿਆ ਰਹੇਗਾ।” ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁੱਛਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਲ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੇ ਆੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਮੀ? ਨਹੀਂ! ੧੯ ਹੁਮਾਥ ਅਤੇ ਯਰਥਾਦ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਕਿੱਥੇ ਨੇ? ਉਹ ਹਰ ਗਣੇ ਨੇ! ਸਫਰਵਾਇਮ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਕਿੱਥੇ ਨੇ? ਉਹ ਹਰ ਗਣੇ ਨੇ! ਸੀ ਉਹ ਮਾਮਰਿਯਾ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਸਰਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸੱਕੇ? ਨਹੀਂ! ੨੦ ਸੀ ਹੇਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ? ਨਹੀਂ! ਸੀ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ!

੨੧ ਧਰ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਸਾਂਤ ਮਨ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਰਮਾਂਡਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੀ ਸਥਦ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ, “ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਆਖਣਾ।”

੨੨ ਫੇਰ ਮਹਿਲਾਂ ਦੇ ਧਰਥੰਧਰ (ਗਿਲਰੀਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਲਯਾਰੀਮ) ਸਾਹੀ ਸੱਕੰਤਰ (ਸਥਨਾ) ਅਤੇ ਲੇਖਾਰਰ (ਯਮਾਫ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਹ) ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਵੱਲ ਗਏ। ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਕੱਧੜੇ ਖਾਣੇ ਹੋਏ ਮਨ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਉਦਾਸ ਮਨ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆੱਸੂਰ ਦੇ ਰਮਾਂਡਰ ਨੇ ਆਖੀਆਂ ਮਨ।

ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਾਮੋਂ ਮਗਟਿਤਾ ਮੰਗਦਾ ਹੈ

੨੩ ੧ ਰਾਜੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ। ਫੇਰ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਧੜੇ ਖਾੜ ਲੇ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖੀ ਮੀ। ਫੇਰ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਮੇਗ ਦੇ ਖਾਮ ਵਸਤਰ ਧਰਿਨੇ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਗਿਆ।

੨ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਮਹਿਲਾਂ ਦੇ ਧਰਥੰਧਰ ਯਲਯਾਰੀਮ, ਸਾਹੀ ਸੱਕੰਤਰ ਸਥਨਾ ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਯਹੂਆਂ ਨੂੰ

ਯਮੋਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨਥੀ ਅਸਾਯਾਗ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਖਾਮ ਵੱਧੇ ਯਹਿਨੇ ਹੋਏ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਦਰਮਾਉਦੇ ਮਨ ਰਿ ਉਹ ਉਦਾਮ ਆਤੇ ਵੱਖੀ ਮਨ।^੩ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਅਸਾਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰਾਜੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਗਮ ਆਤੇ ਉਦਾਮੀ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਉਦਾਮ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਮ ਦਿਨ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਤਾਂ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਯਰ ਉਹ ਬੱਚਾ ਮਾਤਾ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਆ ਮੱਰਣ ਦੀ ਮਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।^੪ ਰਮਾਂਡਰ ਦੇ ਮਾਲਿਕ, ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਜੀਵਿਤ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਾਰੇ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਆਖਣ ਲਈ ਖਲਿਆ ਹੈ। ਮਾਇਦ ਤੁਗਾਡਾ ਅਗੇਵਾਗ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ। ਮਾਇਦ ਅਗੇਵਾਗ ਇਹ ਸਾਬਤ ਰਰ ਦੇਵੇ ਕਿ ਦੁਸਮਣ ਗਲਤ ਹੈ! ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰਰੇ ਜਿਹੜੇ ਗਲੇ ਤੱਰ ਜੀਵਿਤ ਹਨ।”

^੫ ਰਾਜੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਦੇ ਆਯਿਰਾਗੀ ਅਸਾਯਾਗ ਵੱਲ ਗਏ। ਅਸਾਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਯਣੇ ਮਾਲਿਕ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਦਿਓ: ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਰਮਾਂਡਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਅਰੀਨ ਨਾ ਰਰੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ “ਮੁੰਡਿਆਂ” ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਆਖੀਆਂ ਹਨ।^੬ ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਭੇਜਾਂਗਾ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਆਯਣੇ ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਮੰਡਲਾਉਦੇ ਖਤਰੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਚੇਤਾਵਨੀ ਯਰਾਯਤ ਰਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਯਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਯਰਤ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਮਥੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਯਣੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗਾ।^੭”

ਅੱਸੂਰ ਦੀ ਫੌਜ ਅਰੂਮਲਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

^੮ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਖਬਰ ਮਿਲੀ। ਖਬਰ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, “ਇਥੇਥੀਆ ਦਾ ਰਾਜਾ ਤਿਰਗਾਰਾਗ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਨਾਰੀਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਲਿਬਨਾਗ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਰਮਾਂਡਰ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣੀ, ਆਤੇ ਉਹ ਵੀ ਲਿਬਨਾਗ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਯੁੱਧ ਰਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਉਸ ਨੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਵੱਲ ਮੰਦੇਸ਼ਵਾਗ ਭੇਜੇ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਅਰੂਦਾਗ ਦੇ ਰਾਜੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਾ ਕੇ ਦੱਸੋ:

“ਆਯਣੇ ਉਸ ਦੇਵਤੇ ਤੋਂ ਖੁਰਖ ਨਾ ਬਣੇ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਰੋਸਾ ਰਰਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਨਾ ਆਖੋ, “ਯਰਮੇਸੁਰ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਕੋਲੋਂ ਅਰੂਮਲਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਰਾਵੇਗਾ।”^{੧੧} ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀ ਗਲ ਰੀਤਾ ਹੈ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ! ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਬਚੇ ਰਹਿ ਸੱਕੋਗੇ? ਨਹੀਂ!^{੧੨} ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ

ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ? ਨਹੀਂ! ਮੇਰੇ ਯਰਖਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੋਜਾਨ, ਗਾਰਾਨ, ਰਸਫ ਆਤੇ ਤੱਲਾਮਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।^{੧੩} ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਗਮਾਬ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਅਰਥ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਮਣੇਫਾਰਵਾਈਮ ਮਹਿਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਆਤੇ ਹੋਰਨਾ ਆਤੇ ਇਵਵਾਗ ਦੇ ਰਾਜੇ ਵੀ? ਉਹ ਮਭ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ! ਉਹ ਮਭ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਹਨ?”

ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰਰਦਾ ਹੈ

^{੧੪} ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਮੰਦੇਸ਼ਵਾਗਰਾਂ ਤੋਂ ਖੱਤਰ ਲੈ ਕੇ ਯੜ੍ਹੇ। ਫੇਰ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਚਿੱਠੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।^{੧੫} ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਆਖਿਆ: ^{੧੬} ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਸੀਂ ਰਹੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਉੱਥਰ ਰਾਜ ਰਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਤੇ ਸਿਰਫ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗਰੂਮਤਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਰਰਦੇ ਹੋ!^{੧੭} ਅਗੇਵਾਗ ਜੀ, ਮਿਹਰ ਰਰਕੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੋ! ਅਗੇਵਾਗ ਜੀ, ਆਯਣੇ ਨੇਤਰ ਖੋਲ੍ਹੋ ਆਤੇ ਇਸ ਮੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੇਖੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਥਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਜਿਹੜੇ ਮਨਹੋਰੀਥ ਨੇ ਤੁਗਾਡੀ, ਇੱਕ ਜੀਵਿਤ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ, ਬੇਅਦਬੀ ਰਰਨ ਲਈ ਖੱਲੇ ਹਨ!^{੧੮} ਇਹ ਮੱਚ ਹੈ ਅਗੇਵਾਗ ਜੀ। ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਤਬਾਹ ਰੀਤਾ!^{੧੯} ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯਰ ਉਹ ਅਮਲੀ ਦੇਵਤੇ ਨਹੀਂ ਮਨ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਲੱਕੜੀ ਆਤੇ ਖੱਬਰ ਦੇ ਬੁੱਤ ਹੀ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਬਣਾਏ ਮਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਮੰਰਿਆ!^{੨੦} ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਮਾੜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਮਿਹਰ ਰਰਕੇ ਮਾਨੂੰ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾਓ। ਫੇਰ ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਇਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੀਆਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਅਗੇਵਾਗ ਹੋ, ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

^{੨੧} ਫੇਰ ਯਮੋਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਸਾਯਾਗ ਨੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਖਲਿਆ। ਅਜਸਾਯਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮਨਹੋਰੀਥ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਮੰਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ। ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣ ਲਈ ਹੈ।”

^{੨੨} “ਮਨਹੋਰੀਥ ਬਾਰੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਮੰਦੇਸ਼ ਇਉਂ ਹੈ:

“ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ, ਮੀਯੇਨ ਅਰੂਮਲਮ ਦੀ ਵੰਦਾਰੀ ਖੁੱਤਰੀ ਤੈਨੂੰ ਮਹੱਤਵਯੁਰਣ ਨਹੀਂ ਮਮਝਦੀ।

ਉਹ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੱਮਦੀ ਹੈ।

ਅਰੂਮਲਮ ਦੀ ਖੁੱਤਰੀ ਮਚਾਰ ਤੇਰਾ ਉਡਾਉਦੀ ਹੈ।

੨੩ ਯਹ ਤੂੰ ਰਿਮਦੀ ਬੇਯਦਬੀ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਰਿਮਦਾ
 ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ ਮੀ?
 ਤੂੰ ਰਿਮਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਿਆ ਮੀ?
 ਤੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਵਿੰਤਰ ਯੁਰੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੀ!
 ਤੂੰ ਉਮ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਰੀਤਾ ਮੀ ।
 ੨੪ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਯਰਬੂ, ਅਹੋਵਾਹ
 ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ।
 ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ,
 “ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤਵਰ ਹਾਂ! ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਰੱਬ ਨੇ ।
 ਮੈਂ ਲਬਾਨੋਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ
 ਮੀ
 ਮੈਂ ਲਬਾਨੋਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ
 ਮਾਂ ।
 ਮੈਂ ਲਬਾਨੋਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਵੱਡੇ ਰੁੱਖ ਡਾਂਗ ਸੁੱਟੇ ਸਨ ।।
 ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ
 ਆਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮੰਘਣੇ ਉਮ ਜੰਗਲ ਅੰਦਰ ਯਹੁਚਿਆ
 ਹਾਂ ।
 ੨੫ ਮੈਂ ਖੂਹ ਖੁੱਟੇ ਤੇ ਨਵੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਧਾਈ ਧੀਤਾ ।
 ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਮੁਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ
 ਤੇ ਉਮ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਿਤਾੜ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ।”
 ੨੬ ਇਹੀ ਮੀ ਜੋ ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ ਯਹ ਰੀ ਤੂੰ ਨਹੀਂ
 ਸੁਣਿਆ ਜੋ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਮੀ?
 ਮੈਂ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਬਹੁਤ ਯਹਿਲਾਂ ਬਣਾਈ ਮੀ,
 ਯੁਰਾਤਨ ਸਭਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਮੀ ।
 ਤੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ।
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤਹਿਮ ਨਹਿਮ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਲਬੇ ਦੇ ਢੇਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਰਹਿਣ
 ਦਿੱਤਾ ।
 ੨੭ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਰੋਲ ਰੋਈ ਸਰਤੀ ਨਹੀਂ ਮੀ ।
 ਉਹ ਲੋਰ ਡਰੇ ਹੋਏ ਆਤੇ ਅਬਰਾਹੋ ਹੋਏ ਸਨ ।
 ਉਹ ਰੋਟੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਖਾਹ ਵਾਂਗ ।
 ਉਹ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਉੱਚੇ ਖਾਹ ਵਾਂਗ ਸਨ ।
 ਵੱਧਣ ਫੁੱਲਣ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ।
 ੨੮ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਦਾ ਧਤਾ ਹੈ ।
 ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਤੂੰ ਰਦੋਂ ਆਰਾਮ ਰਹਦਾ ਮੈਂ ।
 ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਜੰਗ ਰਹਿਣ ਜਾਂਦਾ ਮੀ ।
 ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਖੁੱਧ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਘਰ ਯਰਤਦਾ
 ਮੀ ।
 ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਤੂੰ ਰਦੋਂ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਉਧਰਾਮ ਹੁੰਦਾ
 ਮੈਂ ।
 ੨੯ ਹਾਂ, ਤੂੰ ਉਧਰਾਮ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਮੈਂ ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ਬੇ-ਅਦਬ ਗੁਮਾਨੀ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਨੱਥ ਧਾਵਾਂਗਾ ।
 ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮੂੰਹ ਅੰਦਰ ਲਗਾਮ ਧਾਵਾਂਗਾ ।
 ਤੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਭੁਯਾਟੀਆਂ ਦੇਵਾਂਗਾ
 ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਉਮ ਰਾਹ ਵਾਧਮ ਭੇਜ ਦੇਵਾਂਗਾ ।”

ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਲਈ ਸੰਦੇਸ਼
 ੩੦ ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ
 ਤੈਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਵਾਂਗਾ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਸਬਦ
 ਸਹੀ ਨੇ । ਤੂੰ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੈਂ । ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ
 ਉਹੀ ਆਨਾਜ ਖਾਵੇਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਖਿੱਛਲੀ ਫਸਲ ਤੋਂ ਖੁਦਰੇ
 ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਗਿਆ ਮੀ । ਯਹ ਤਿੰਨਾਂ ਮਾਲਾਂ ਅੰਦਰ ਤੂੰ ਉਹ
 ਆਨਾਜ ਖਾਵੇਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਤੂੰ ਬੀਜਿਆ ਮੀ । ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਵਢਵੇਂਗਾ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਰਾਫੀ
 ਆਨਾਜ ਹੋਵੇਗਾ । ਤੂੰ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲਾਂ ਬੀਜੇਂਗਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦਾ ਫਲ ਖਾਵੇਂਗਾ ।

੩੧ “ਅਹੁਦਾਹ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦਾ ਅਵਸੇਮ ਫਿਰ ਤੋਂ ਵੱਧਣਾ
 ਸੂਰ ਰੇਗਾ । ਇਹ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੋਦਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ ।
 ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਞਾਂ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀਆਂ ਨਾ ਦਿੰਦੇ
 ਹਨ ਆਤੇ ਯਰਤੀ ਦੇ ਉੱਥਰ ਫਲ ਧੈਦਾ ਰਦੇ ਹਨ । ੩੨ ਰੁਝ
 ਲੋਰ ਜੋ ਜਿਉਂਦੇ ਬਚ ਜਾਣਗੇ ਅਨੁਸਲਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣਗੇ ।
 ਆਤੇ ਰੁਝ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਿਯੋਰ ਯਰਬਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣਗੇ ।”
 ਅਹੋਵਾਹ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਯਿਯਾਹ ਇੰਝ
 ਰੇਗਾ ।

੩੩ ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਬਾਰੇ ਇਹ
 ਆਖਦਾ ਹੈ:
 “ਉਹ ਇਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ।
 ਉਹ ਇਸ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਤੀਰ ਨਹੀਂ ਚਲਾਵੇਗਾ ।
 ਉਹ ਇਸ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ ਢਾਲਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਵੇਗਾ ।
 ਉਹ ਇਸ ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਿਣ
 ਲਈ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਢੇਰੀ ਨਹੀਂ ਉਮਾਰੇਗਾ ।
 ੩੪ ਉਹ ਵਾਧਮ ਉਸੇ ਰਾਹ ਮੁੜ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਯੇਰੇ ਉਹ
 ਆਇਆ ਮੀ ।
 ਉਹ ਇਸ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ।
 ਅਹੋਵਾਹ ਇਹੀ ਆਖਦਾ ਹੈ!
 ੩੫ ਮੈਂ ਇਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਾਖੀ
 ਰਹਾਂਗਾ ।
 ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ
 ਦਾਉਦ ਲਈ ਰਹਾਂਗਾ ।”

The Assyrian Army Is Destroyed

੩੬ ਉਸ ਰਾਤ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੂਤ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ
 ਨੇ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ੧,੮੫,੦੦੦ ਬੰਦੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ । ਸਵੇਰੇ
 ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਲਾਸਾਂ
 ਡਿਠਾਈਆਂ । ੩੭ ਇਸ ਲਈ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸਨਹੇਰੀਬ,
 ਨੀਨਵਾਹ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਿਹਾ ।
 ੩੮ ਇੰਚ ਦਿਨ, ਸਨਹੇਰੀਬ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤੇ, ਨਿਸਰੋਰ ਦੇ
 ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹ ਰਿਹਾ ਮੀ
 ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰਾਂ, ਅੰਦਰਮਲਰ ਆਤੇ ਸਰਸਰ ਨੇ
 ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਵਾਹ ਨਾਲ ਰਤਲ ਰਹ ਦਿੱਤਾ । ਫੇਰ ਉਹ ਖੁੱਤਰ

ਯਹਾਗਾਤ ਨੂੰ ਭੱਜ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਮਨਹੇਰੀਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਏਮਰ-ਹੱਦੇਰ ਯੱਸੂਰ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ।

ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ

੩੮ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਰਨ ਵੱਲੋਂ ਖੁੱਤਰ ਗਿਆ। ਯਹੇਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਬੀ ਅਸਾਯਾਗ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਆਇਆ। ਅਸਾਯਾਗ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ: ‘ਤੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਰ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੇਰੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵੀ ਰਹੇਗਾ। ਤੂੰ ਫੇਰ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਂਗਾ।”

੧ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਵੱਲੋਂ ਖੁੱਤਰ ਜਿਹੜੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਸੀ ਅਤੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਹਿਣ ਯਹੁਮਾਰ ਸਹੀ ਹਨ।” ਫੇਰ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਰੋਣ ਲੱਗਿਆ।

੩ ਅਸਾਯਾਗ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤਾ: ੪ “ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਓ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣ ਲਈ ਹੋਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਖਦੇ ਦੇਖ ਲੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਧਰਾਰਥਨਾ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ੫ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਯੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਹਿਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਾਂਗਾ।” ਧਰ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੇ ਅਸਾਯਾਗ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ?”

੬ ਫੇਰ ਅਸਾਯਾਗ ਨੇ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੱਜੀਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਗੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜਖਮ ਉੱਤੇ ਲਗਾ ਲਵੋ ਫੇਰ ਤੂੰ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ।”

੭ “ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਿੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸੱਕਾਂਗਾ?”

੮ ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ: ੯ “ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਆਗਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਖੋੜੀਆਂ ਉਤਲੇ ਧਰਛਾਵੇਂ ਨੂੰ ਦਮ ਕਰਦੇ ਖਿੱਛਾਓ ਧਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੁਰਜ ਦਾ ਧਰਛਾਵਾਂ ਜਿੱਥੇ ਗੁਣ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਦਮ ਕਰਦੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲਾ ਜਾਵੇਂਗਾ।”

ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਦੀ ਗੀਤ

੧ ਇਹ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਦਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਖਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਠੀਕ ਹੋਇਆ:

੧੦ ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਬਿਰਧ ਯਹਮਥਾ ਤੱਕ ਜੀਆਂਗਾ।

੧੧ ਧਰ ਫੇਰ ਮੇਰਾ ਵੇਲਾ ਸੀ ਸਿਉਲ ਦੇ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ।

੧੨ ਗੁਣ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮਾਰਾ ਮਥਾਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾਂਗਾ।

੧੩ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਯਾਗ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾਂਗਾ।

੧੪ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾਂਗਾ।

੧੫ ਮੇਰਾ ਖਰ, ਮੇਰਾ ਯਾਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਤੁਥੂ ਯੁਟਿਆ ਜਜ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਖੋਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

੧੬ ਮੈਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਵਾਂਗ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਖੱਡੀ ਉੱਤੇ ਕੱਟ ਕੇ ਲਯੋਟ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸਾਂ ਇੰਨੀ ਛੇਤੀ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ!

੧੭ ਮਾਰੀ ਗਤ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਉੱਚੀ ਹੋਵਾ ਰਿਹਾ।

੧੮ ਧਰ ਮੇਰੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਕੁਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ ਮੇਰੇ ਖੱਡੀਆਂ ਚਥਾਂਦਾ ਹੈ।

੧੯ ਤੁਸਾਂ ਇੰਨੀ ਛੇਤੀ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ!

੨੦ ਮੈਂ ਇੱਕ ਖੁੱਛੀ ਵਾਂਗਰਾਂ ਹੋਇਆ।

੨੧ ਮੈਂ ਇੱਕ ਖੰਛੀ ਵਾਂਗਰਾਂ ਹੋਇਆ।

੨੨ ਮੇਰੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਬਰੱ ਗਈਆਂ

੨੩ ਧਰ ਮੈਂ ਯਹਮਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਰਿਹਾ।

੨੪ ਮੇਰੇ ਧਰਬੂ, ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ।

੨੫ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਇਕਰਾਰ ਕਰੋ।”

੨੬ ਮੈਂ ਕੀ ਆਖ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ?

੨੭ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੀ ਵਾਧੇਗਾ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

੨੮ ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਯੱਦਰ ਇਹੀ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਸਨ।

੨੯ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਮਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਿਮਾਣਾ ਹੋਵਾਂਗਾ।

੩੦ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ, ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਫਿਰ ਇਸ ਮੁਸਕਿਲ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ।

੩੧ ਮੇਰੇ ਯਾਤਮੇ ਦੀ, ਫੇਰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਤਰੜਾ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ।

੩੨ ਠੀਕ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ!

੩੩ ਫੇਰ ਜਿਉਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ!

੩੪ ਦੇਖੋ, ਮੇਰੀਆਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਮੁੱਕ ਗਈਆਂ ਹਨ!

੩੫ ਗੁਣ ਮੈਂ ਯਯਮ ਵਿੱਚ ਹਾਂ।

੩੬ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਯਿਯਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈਂ।

੩੭ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਥਰ ਯੱਦਰ ਨਹੀਂ ਸੜਨ ਦਿੱਤਾ।

੩੮ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਯਾਥ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

੩੯ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਯਾਥਾਂ ਨੂੰ ਦੁਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।

੪੦ ਮੁਰਦਾ ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਉਮਤਤ ਦੇ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਗਾਉਂਦੇ।

੪੧ ਸਿਉਲ ਵਿੱਚਲੇ ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਉਮਤਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

੪੨ ਮੁਰਦੇ ਤੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਦੀ ਯਾਮ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੇ।

੪੩ ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੀ ਮੇਰੀ ਯੱਦਰ ਚੱਲੇ ਜਾਦੇ ਨੇ ਤੇ ਉਹ ਮੁੜ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੋਲਦੇ।

੧੯ ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਆੱਜ ਮੈਂ ਹਾਂ ਉਹੀ ਲੋਕ
ਤੇਰੀ ਉਮਤਤ ਰਹਦੇ ਨੇ।

ਇੱਕ ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਰਿ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ ਜਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।

੨੦ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ: “ਮੈਂਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ
ਬਚਾਇਆ।

ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਮਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ
ਵਿੱਚ ਗੀਤ ਗਾਵਾਂਗੇ।”

ਬਾਬਲ ਦੇ ਮੰਦੇਮਵਾਹਰ

੩੯ ੧ ਉਸ ਮਥੇਂ, ਬਾਲਦਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੇਰੇਦਾਚ
ਬਾਲਦਾਨ ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਮੇਰੇਦਾਚ
ਨੇ ਹਿਜਰੀਆਹ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਆਤੇ ਸੁਗਾਤਾਂ ਭੇਜੀਆਂ।
ਮਰਦੇਰ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਸੀ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਸ ਨੇ
ਹਿਜਰੀਆਹ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ੨ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਗੱਲਾਂ ਨੇ ਹਿਜਰੀਆਹ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਰਮੰਨ ਰੀਤਾ, ਇਸ
ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਜਾਨੇ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ
ਰੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ,
ਸੋਨਾ, ਮਮਾਲੇ, ਮਹਿੰਗੇ ਆਤਰ, ਆਤੇ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ
ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ, ਬਰਛੇ ਆਤੇ ਉਹ ਮਾਰਾ ਰੁਝ
ਦਿਖਾਇਆ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਚਾ
ਰੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

੩ ਤਾਂ ਨਬੀ ਅਮਾਯਾਹ ਰਾਜੇ ਹਿਜਰੀਆਹ ਰੋਲ ਗਿਆ
ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰੀ ਆਖਿਆ? ਇਹ
ਕਿੱਥੇ ਆਣੇ ਮਨ?”

ਹਿਜਰੀਆਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਲੋਕ ਦੂਰ ਦੇਸੇਂ ਮੈਂਨੂੰ
ਮਿਲਣ ਆਣੇ ਮਨ! ਇਹ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚੋਂ ਆਣੇ ਮਨ!”

੪ ਇਸ ਲਈ ਅਮਾਯਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੀ ਦੇਖਿਆ?”

ਹਿਜਰੀਆਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਹਿਲਾਂ
ਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੇਖੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਦੌਲਤ
ਦਿਖਾਈ।”

੫ ਫੇਰ ਅਮਾਯਾਹ ਨੇ ਹਿਜਰੀਆਹ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਿਆ,
“ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ
ਨਾਲ ਸੁਣੋ। ੬ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੇਰੇ ਘਰ
ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਖਰਖਿਆਂ ਦੀਆਂ
ਬਚਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਲੈ
ਜਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਰੁਝ ਵੀ ਬਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ!”
ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਸੀ।

੭ ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣਗੇ। ਆਤੇ
ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰੀ ਬਣ
ਜਾਣਗੇ।”

੮ ਹਿਜਰੀਆਹ ਨੇ ਅਮਾਯਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ
ਦਾ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਚੰਗਾ ਹੈ।” (ਹਿਜਰੀਆਹ ਨੇ ਆਜਿਹਾ
ਇਸ ਲਈ ਆਖਿਆ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਮੋਚਿਆ, “ਜਿੰਨਾ

ਚਿਰ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਆਮਲੀ ਆਮਨ ਆਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ
ਸੁਰਹੋਗੀ।”)

ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਖੁੱਰ ਜਾਵੇਗੀ

੪੦ ੧ ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ,
“ਹੋਮਨਾ ਦੇਵੇ, ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ!

੨ ਯਰੂਸਲਮ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹੇ! ਯਰੂਸਲਮ
ਨੂੰ ਆਖੋ,

ਤੇਰੀ ਮੇਵਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਖੁੱਰ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਰੀਮਤ ਆਦਾ ਰਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਰ

ਇੱਕ ਗੁਨਾਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।”

੩ ਸੁਣੋ, ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਸੇਰ ਮਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ!

“ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਮਾਰੂਬਲ ਆਦਰ ਰਸਤਾ ਬਣਾਓ!

ਮਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਮਾਰੂਬਲ ਦੀ ਸੜਕ ਖੱਧਰੀ
ਰਰ ਦਿਓ!

੪ ਹਰ ਵਾਰੀ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿਓ।

ਹਰ ਖਰਬਤ ਖਹਾੜੀ ਨੂੰ ਖੱਧਰ ਰਰ ਦਿਓ।

ਟੇਢਿਆਂ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਰਹੋ।

ਖੁਦਦਰੀ ਬਾਂ ਨੂੰ ਖੱਧਰਾ ਰਹੋ।

੫ ਫੇਰ, ਮਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਖਰਤਾਧ ਖਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ।

ਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਇਦੱਠੇ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਰਤਾਧ ਨੂੰ
ਦੇਖਣਗੇ।

ਗਾਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਦ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਨੇ।”

੬ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਬੇਲੋ!”

ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਮੈਂ ਰੀ ਆਖਾਂ?”

ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਲੋਕ ਮਦਾ ਲਈ ਨਹੀਂ
ਸੁਹਿੰਦੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਹੀ ਖਾਹ ਫੂਸ ਵਰਗੇ ਹਨ।

ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਗਿਆਈ ਜੰਗਲੀ ਫੁੱਲ ਵਰਗੀ ਹੈ।

੭ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਤਾਰਤਵਰ ਹਵਾ, ਖਾਹ ਉੱਤੇ ਵਗਦੀ ਹੈ,
ਆਤੇ ਖਾਹ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਜੰਗਲੀ ਫੁੱਲ ਡਿੱਗ
ਧੈਂਦਾ ਹੈ।

ਗਾਂ, ਸਭ ਲੋਕ ਖਾਹ ਵਰਗੇ ਨੇ।

੮ ਜੰਗਲੀ ਖਾਹ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਜੰਗਲੀ ਫੁੱਲ ਡਿੱਗ ਧੈਂਦੇ
ਨੇ।

ਖਰ ਮਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਬਦ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ
ਸੁਹਿੰਦਾ ਹੈ।”

ਮੁਰਤੀ: ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੁਭ ਮੰਦੇਸ

੯ ਮੀਯੋਨ, ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਦੱਸਣ ਲਈ, ਸੁਭ ਸਮਾਚਾਰ ਹੈ।

ਉੱਚੇ ਖਰਬਤ ਉੱਤੇ ਜਾਓ ਆਤੇ ਉੱਚੀ ਸੁਭ ਸਮਾਚਾਰ
ਸੁਣਾਓ!

ਯਰੂਸਲਮ, ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਦੱਸਣ ਲਈ, ਸੁਭ ਸਮਾਚਾਰ ਹੈ।

ਡਰੇ ਨਹੀਂ, ਉੱਚੀ ਬੋਲੋ!

ਇਹ ਖਬਰ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ:

“ਦੇਖੋ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਇੱਥੇ ਹੈ!”

੧੦ ਮੇਰਾ ਧਰਤੂ, ਅਗੇਵਾਗ ਮਰਤੀ ਨਾਲ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਤੀ ਨੂੰ ਮਮੂਹ ਲੋਰਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂਮਤ ਰਰਨ
ਲਈ ਵਰਤੇਗਾ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਇਨਾਮ ਲਿਆਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਰਰਨੀਆਂ
ਲਈ ਇਨਾਮ ਦੇਵੇਗਾ।

੧੧ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ
ਅਖਾਲੀ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ
ਰਰਦਾ ਹੈ।

ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਬਾਜੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੇਗਾ ਤੇ
ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰੇਗਾ।
ਅਗੇਵਾਗ ਲੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ
ਆਪਣੀਆਂ ਧਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜੀ ਰੱਖੇਗਾ।
ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ
ਤੁਰਨਗੀਆਂ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਮਾਜੀ, ਓਹੀ ਇਮਤੇ ਗੁਰੂਮਤ ਰਰਦਾ ਹੈ

੧੨ ਰਿਮਨੇ ਆਪਣੇ ਗੱਬ ਦੀ ਗਬੇਲੀ ਨਾਲ ਮਮੁੱਦਰ ਨੂੰ
ਮਾਧਿਆ?

ਰਿਮਨੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਮਾਧਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਗੱਬ ਦਾ
ਇਮਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ?

ਰਿਮਨੇ ਖਾਲਮਾਗੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਧਣ ਲਈ ਧਿਆਲੇ ਨੂੰ
ਵਰਤਿਆ?

ਰਿਮਨੇ ਧਰਬਤ ਅਤੇ ਧਗੜੀ ਨੂੰ ਭੱਲਣ ਲਈ ਭੱਰੜੀ
ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ?

ਇਹ ਅਗੇਵਾਗ ਹੀ ਮੀ!

੧੩ ਰਿਮਨੇ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਆਤਮੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ
ਉਸਨੂੰ ਰੀ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰਿਮਨੇ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ
ਰਰਨੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸਨੇ ਰੀਤੀਆਂ।

੧੪ ਰੀ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਰਿਮਨੇ ਰੇਲੋਂ ਮਗਾਇਤਾ ਮੰਗੀ?

ਰੀ ਰਿਮਨੇ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਇਆ ਮੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ
ਨਿਰਥੱਖ ਹੋਣਾ ਹੈ?

ਰੀ ਰਿਮਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਸਿੱਖਾਇਆ ਮੀ?

ਰੀ ਰਿਮਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਬਣਨਾ
ਸਿੱਖਾਇਆ ਮੀ?

ਨਹੀਂ! ਅਗੇਵਾਗ ਧਗਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਾਣਦਾ ਮੀ।

੧੫ ਦੇਖੋ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਗੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਧਾਈ ਦੀ
ਬਾਲਟੀ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਰਤਰੇ ਵਰਗੀਆਂ ਨੇ।

ਜੇ ਰਿਧਰੇ ਅਗੇਵਾਗ ਮਾਗੀਆਂ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਰੋਮਾਂ
ਨੂੰ ਭੱਰੜੀ ਦੇ ਧਲੜੀਆਂ ਅੰਦਰ ਰੱਖ ਦੇਵੇ,

ਤਾਂ ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਰਿਣਰਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਵਣਗੀਆਂ।

੧੬ ਲਬਾਨੇਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰੁੱਖ

ਅਗੇਵਾਗ ਵਾਮਤੇ ਮੜਨ ਲਈ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਅਤੇ ਲਬਾਨੇਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰ

ਤੁਰਬਾਨੀ ਲਈ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

੧੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੁਰਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ
ਮਾਗੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਤੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੁਰਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਗੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਰਿਮਨੇ
ਵੀ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਲੋਰ ਰਲਥਨਾ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਰਦੇ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ

੧੮ ਰੀ ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਮਨੇ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਰਰ
ਮੱਰਦੇ ਹੋ?

ਨਹੀਂ! ਰੀ ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਤਮਵੀਰ ਬਣਾ ਮੱਰਦੇ
ਹੋ? ਨਹੀਂ!

੧੯ ਧਰ ਤੁਝ ਲੋਰ ਲੱਰੜ ਜਾਂ ਥੱਥਰ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ
ਬਣਾਉਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵਤੇ ਆਖਦੇ ਨੇ।

ਇੱਕ ਰਾਮਾ ਮੂਰਤੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਫੇਰ ਦੁਸਰਾ ਰਾਮਾ ਇਮ ਨੂੰ ਮੇਨੇ ਨਾਲ ਢੱਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਤੇ ਇਮ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

੨੦ ਤੇ ਇਮਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਲਈ, ਉਹ ਖਾਮ ਰਿਮਮ ਦੀ
ਲੱਰੜ ਚੁਣਦਾ ਹੈ,

ਉਸ ਰਿਮਮ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਗਲਦੀ ਨਹੀਂ।

ਫੇਰ ਉਹ ਰਿਮਨੇ ਲੱਰੜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਗਰ ਨੂੰ ਲੱਭਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਮਾ ਇੱਕ “ਦੇਵਤਾ” ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ
ਡਿੱਗਦਾ ਨਹੀਂ।

੨੧ ਤੁਮੀਂ ਅਵੱਸ ਹੀ ਮੱਚ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਰੀ ਨਹੀਂ?

ਤੁਮੀਂ ਅਵੱਸ ਹੀ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ!

ਅਵੱਸ ਹੀ ਬਹੁਤ ਧਗਿਲਾਂ ਰਿਮਨੇ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ
ਹੋਵੇਗਾ!

ਤੁਮੀਂ ਅਵੱਸ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਰਿਮਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ
ਮਾਜਿਆ!

੨੨ ਅਗੇਵਾਗ ਹੀ ਮੱਚਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ! ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇ
ਉੱਧਰ ਬੈਠਾ ਹੈ

ਤੇ ਉਸਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਲੋਰ ਹਨ ਟਿੱਡੀਦਲ ਵਰਗੇ
ਹਨ।

ਉਸ ਨੇ ਆਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਥੜੇ ਦੇ ਬਾਨ ਵਾਗ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ।

ਉਸ ਨੇ ਆਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਤੰਬੂ ਵਾਗ ਬੈਠਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ
ਹੋਟਾਂ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤਾ।

੨੩ ਉਹ ਗਾਰਮ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਹੀਣ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਇਮ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂ ਧਾਲਰਾਂ ਨੂੰ ਧੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਨਿਰਬਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੨੪ ਉਹ ਗਾਰਮ ਧੈਂਦਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ, ਉਹ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ
ਬੀਜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਧਰ ਇਮਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਜਠਾਂ ਆਪਣੀਆਂ
ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਨਾ ਦੇਣ,

ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨਹਾਂ “ਧੈਂਦਿਆਂ” ਉੱਤੇ ਵਗਦਾ ਹੈ

ਤੇ ਉਹ ਮੁਰਦਾ ਅਤੇ ਖੁਸਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,

ਤੇ ਗਵਾ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਡਾਰੇ, ਤਿਨਰਿਆਂ
ਵਾਂਗੂ ਦੂਰ।

੨੫ ਧਵਿੱਤਰ ਯੁਰੱਥ (ਯਰਮੇਸੁਰ) ਆਖਦੀ ਹੈ: “ਤੁਲਨਾ
ਰੁ ਮੱਰਦੇ ਹੈ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਰਿਮੇ ਨਾਲ ਮੋਰੀ?
ਨਹੀਂ! ਵੇਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਾਨੀ ਮੋਰਾ।”

੨੬ ਦੇਖੋ ਆਰਾਮ ਵੱਲ।
ਰਿਮਨੇ ਮਾਜਿਯਾ ਉਨਹਾਂ ਮਥੂਗ ਤਾਰਿਯਾ ਨੂੰ?
ਰਿਮਨੇ ਮਾਜਿਯਾ ਉਨਹਾਂ ਮਥੂਗ “ਫੇਜਾਂ” ਨੂੰ ਆਰਾਮ
ਯੱਦਰ?

ਵੇਣ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਗਰ ਤਾਰੇ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ?
ਮੱਚਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਯਾ ਤੇ ਮਰਤੀਵਾਨ।
ਇਸ ਲਈ ਵੇਈ ਵੀ ਤਾਰਾ ਇਨਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਗੁੰਮ
ਗੁੰਦਾ।

੨੭ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਲੋਰੇ, ਮੱਚ ਹੈ ਟਿਗ!
ਇਸਰਾਏਲ, ਤੈਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ
ਉੱਤੇ!

ਇਸ ਲਈ ਰਿਉਂ ਹੈ ਤੁਮੀਂ ਆਖਦੇ: “ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਮੱਰਦਾ
ਯਹੋਵਾਹ ਜਿਵੇਂ ਜਿਉਂਦਾ ਗਾਂ ਮੈਂ।
ਲੱਭ ਨਹੀਂ ਮੱਰੇਗਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਯਾ ਤੇ ਮਜ਼ਾ ਨਹੀਂ
ਦੇ ਮੱਰੇਗਾ।”

੨੮ ਯਾਦੋਮ ਹੀ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤੁਮੀਂ ਤੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋਵੇਗੇ
ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਬਹੁਤ ਸਿਯਾਣਾ।
ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਮੱਰਦੇ ਲੋਰ ਉਮ ਮਭ ਰੁਝ ਨੂੰ ਜੇ ਹੈ ਜਾਣਦਾ
ਉਗ।

ਬਰੱਦਾ ਨਹੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਯਾ ਤੇ ਲੋੜਦਾ ਨਹੀਂ ਆਰਾਮ
ਨੂੰ।
ਬਣਾਈਯਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਥੂਗ ਦੁਰ ਦੁਰਾਡੀਯਾ ਥਾਵਾਂ
ਯਰਤੀ ਦੀਯਾ।

ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਯਹੋਵਾਹ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ।
੨੯ ਮਗਾਇਤਾ ਰਰਦਾ ਹੈ ਯਹੋਵਾਹ ਰਮਜ਼ੇਰ ਲੋਰਾਂ ਦੀ
ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ।

ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਗ ਮਰਤੀਗੀਣਾਂ ਨੂੰ ਮਰਤੀਮਾਲੀ।
੩੦ ਨੋਜਵਾਨ ਬੰਦੇ ਬਰੱ ਜਾਂਦੇ ਗਨ ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਲੋੜ ਖੈਂਦੀ ਹੈ
ਆਰਾਮ ਦੀ।

ਨੋਜਵਾਨ ਠੇਰਰਾਂ ਵੀ ਖਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਡਿੰਗ ਵੀ ਖੈਂਦੇ ਨੇ।
੩੧ ਯਰ ਉਗ ਲੋਰ ਜਿਗੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇ ਭਰੋਸਾ
ਰੱਥਦੇ ਗਨ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ

ਯਾ ਤੇ ਬਾਜ ਵਾਂਗ ਉੱਚਾ ਉੱਡਦੇ ਨੇ ਉਗ ਬਿਨਾਂ ਰਮਜ਼ੇਰ
ਹੋਇਯਾ ਦੌੜਦੇ ਨੇ
ਯਾ ਤੇ ਬਿਨਾ ਬਰਿਯਾ ਤੁਰਦੇ ਗਨ

ਯਹੋਵਾਹ ਸਦੀਵੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਹੈ

੪੧ ਆਖਦਾ ਹੈ ਯਹੋਵਾਹ,
“ਦੁਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਦੋਸੇ, ਹੋ ਜਾਵੇ ਸਾਂਤ ਯਾ ਤੇ ਆ ਜਾਵੇ
ਮੇਰੇ ਵੱਲ!

ਵੇਮੇ ਬਹਾਦੁਰ ਬਣੇ।
ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆਵੇ ਤੇ ਗੱਲ ਰਹੇ।
ਮਿਲਾਂਗੇ ਯਮੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ

ਤੇ ਨਿਯਾਂ ਰਗਾਂਗੇ ਯਮੀਂ ਰਿ ਵੇਣ ਮਹੀ ਹੈ।

੨ ਦੋਵੇ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਇਨਹਾਂ ਮਵਾਨਾਂ ਦੇ: ਰਿਮ ਨੇ
ਜਗਾਇਆ ਉਮ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆ ਰਿਗਾ ਹੈ ਜੇ ਯੁਰਬ
ਵੱਲੋਂ?

ਨੇਰੀ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰਦੀ ਹੈ।
ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਰਦਾ ਹੈ ਉਗ ਤਲਵਾਰ ਆਖਈ ਨੂੰ
ਤੇ ਗਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਵੇਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਖਾਰ ਉਗ।

ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਰਦਾ ਹੈ ਉਗ ਆਖਈ ਰਮਾਨ ਦਾ ਤੇ
ਜਿਤੁਦਾ ਹੈ
ਗਾਜਿਯਾ ਨੂੰ ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਉਗ ਗਵਾ ਦੇ ਉਡਾਏ
ਤਿਨਰਿਯਾ ਵਾਂਗ।

੩ ਖਿੱਛਾ ਰਰਦਾ ਹੈ ਉਗ ਫੇਜਾਂ ਦਾ ਤੇ ਗੁੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਦੇ
ਜਖਮੀ।
ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਗ ਉਨਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸਿਯਾ ਨਹੀਂ
ਯਹਿਨਾਂ ਰਦੇ ਵੀ ਉਗ।

੪ ਵੇਣ ਰਾਹਣ ਬਣਿਆ ਇਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਧਰਨ ਦਾ?
ਰਿਮਨੇ ਰੀਤਾ ਇਗ ਮਭ? ਰਿਮਨੇ ਬੁਲਾਇਯਾ ਮਥੂਗ
ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੂਯਾ ਤੋਂ?

ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ, ਇਗ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਯਾ! ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ,
ਹੀ ਯਹਿਨਾ ਗਾਂ।
ਮੈਂ ਸੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਇੱਥੇ ਮਾਂ

ਯਾ ਤੇ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਮਾਰੀਯਾ ਚੀਜਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਯਦ
ਵੀ ਰਗਾਂਗਾ।

੫ ਤੁਮੀਂ ਮਥੂਗ ਦੁਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਮਥਾਨੇ ਦੇਖੋ,
ਯਾ ਤੇ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਵੇ!
ਤੁਮੀਂ ਯਰਤੀ ਦਿਓ ਮਥੂਗ ਦੁਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਮਥਾਨੇ,
ਡਰ ਨਾਲ ਰੱਥ ਜਾਵੇ!

ਇੱਥੇ ਆਵੇ ਤੇ ਮੋਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੇ!”
ਯਾ ਤੇ ਉਗ ਆ ਗਏ।

੬ “ਰਾਮੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਰਦੇ ਗਨ। ਉਗ
ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਲਈ ਉਤਸਾਹਿਤ ਰਰਦੇ ਗਨ।
੭ ਇੱਕ ਰਾਮਾ ਤਰਾਮਦਾ ਹੈ ਲੱਕੜ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀ ਬਨਾਉਣ
ਲਈ ਉਗ ਉਤਸਾਹਿਤ ਰਰਦਾ ਹੈ ਉਮ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਿਗੜਾ ਮੇਨੇ

ਦਾ ਰੰਮ ਰਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਬੰਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਰਦਾ ਹੈ
ਗਬੜੇ ਦਾ ਯਾ ਤੇ ਯਾਤ ਨੂੰ ਸਿੰਯਾ ਰਰਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਗ ਰਾਮਾ
ਆਗਰ ਉੱਤੇ ਰੰਮ ਰਰਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਰਰਦਾ ਹੈ।

ਇਗ ਆਖਰੀ ਰਾਮਾ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਇਗ ਰੰਮ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਯਾਤ
ਬਾਗਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ।’ ਫੇਰ ਉਗ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਆਯਾਗ ਉੱਤੇ
ਗੱਡਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਗ ਡਿੰਗੇ ਨਾ। ਯਾ ਤੇ ਇਗ ਰਦੇ ਨਹੀਂ
ਗਿਲਦੀ!”

ਸਿਰਫ ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ
੮ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਇਸਰਾਏਲ, ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮੇਵਰ
ਹੈ।

ਯਾਰੂਬ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਚੁਣਿਆ ਮੀ।
ਤੂੰ ਯਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈਂ।

ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਯਾਥਰਾਗਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰਚਦਾ ਮਾਂ।
 ੯ ਤੂੰ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ,
 ਯਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਤੀਰ ਧਰੁੱਚਿਆ ਮਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਮ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਮੀ।
 ਮੈਂ ਯਾਥਿਆ ਮੀ, 'ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮੇਵਰ ਹੈਂ।'
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਮੀ।
 ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ।
 1੦ ਫਿਰ ਨਾ ਰਰ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ।
 ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ, ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਾਂਗਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਯਾਥਣੇ ਚੰਗੇ ਮੱਚੇ ਗੱਥ ਨਾਲ ਮਗਾਰਾ ਦਿਆਂਗਾ।
 11 ਦੇਖ, ਰੁਝ ਲੈਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹਨ।
 ਯਰ ਉਹ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਵਣਗੇ।
 ਤੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਗੁਯਾਚ ਜਾਵਣਗੇ ਯਾਤੇ ਗੁੰਮ ਜਾਣਗੇ।
 12 ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਲੋਗਾ ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ,
 ਯਰ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਭਣਗੇ।
 ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇ ਸਨ
 ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਲੇਥ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 13 ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮੱਜਾ ਗੱਥ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
 ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਯਾਥਦਾ ਹਾਂ: ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਾਂਗਾਂ।
 14 ਮੁੱਲਵਾਨ ਯਹੁਦਾਹ, ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ!
 ਮੇਰੇ ਧਿਆਨੇ ਟਿਮਰਾਏਲ ਦੇ ਬੰਦਿਓ, ਡਰੋ ਨਾ!
 ਮੈਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਾਂਗਾਂ।"
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਦ ਯਾਥੀਯਾਂ ਟਿਹ ਗੱਲਾਂ।
 ਟਿਮਰਾਏਲ ਦਾ ਯਵਿੱਤਰ ਯੁਰੱਥ, ਉਹ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਬਚਾਉਦਾ ਹੈ,
 ਉਸ ਨੇ ਯਾਥੀਯਾਂ ਟਿਹ ਗੱਲਾਂ:
 15 "ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਸਲ ਰੁਟਟਣ ਵਾਲੇ ਤਖਤੇ ਵਾਂਗ
 ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਉਸ ਮੰਦ ਦੇ ਦੰਦ ਬਹੁਤ ਤਿੱਖੇ ਹਨ ਰਿਮਾਨ ਟਿਮ
 ਦਾ ਟਿਮਤੇਮਾਲ ਯਾਨਾਜ ਦਾ ਫਿਲਰਾ ਨਾਹੁਣ
 ਲਈ ਰਚਦੇ ਹਨ।
 ਤੁਮੀਂ ਯਹਾੜਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲੋਗੇ ਤੇ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਚਲ ਦਿਓਗੇ।
 ਤੁਮੀਂ ਯਹਾੜੀਯਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੁੜੀ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦਿਓਗੇ।
 16 ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿਓਗੇ,
 ਤੇ ਹਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਡਾ ਕੇ ਖਿੰਡਾ ਦੇਵੇਗੀ।
 ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋਗੇ।
 ਤੁਮੀਂ ਟਿਮਰਾਏਲ ਦੇ ਉਸ ਯਵਿੱਤਰ ਯੁਰੱਥ ਦਾ ਬਹੁਤ
 ਮਾਣ ਰਹੋਗੇ।"
 17 "ਸਰੀਬ ਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਯਾਈ ਦੀ ਤਲਾਮ ਰਚਦੇ ਨੇ
 ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਿਹ ਰਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।
 ਉਹ ਧਿਆਮੇ ਨੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਭਾਂ ਖੁਸ਼ ਹਨ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯਹਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤੇ ਮਰਨ ਨਹੀਂ
 ਦਿਆਂਗਾ।
 1੮ ਮੈਂ ਸੁੱਚੀਆਂ ਯਹਾੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਦੀਆਂ ਵਗਾ
 ਦਿਆਂਗਾ,
 ਮੈਂ ਵਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਮਏ ਵਗਾ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਮਾਹੂਬਲ ਨੂੰ ਯਾਈ ਦੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲ
 ਦਿਆਂਗਾ।
 ਤਿੱਖੇ, ਉਸ ਖੁਸ਼ਰ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਯਾਈ ਦੇ ਚਮਏ
 ਹੋਣਗੇ।
 1੯ ਮਾਹੂਬਲ ਅੰਦਰ ਰੁੱਖ ਉੱਗਣਗੇ।
 ਤਿੱਖੇ ਦਿਆਹ, ਸਿੰਟਾਹ, ਜੈਤੂਨ, ਸਬੂ, ਫਰ ਯਾਤੇ
 ਯਾਈਨ ਦੇ ਰੁੱਖ ਹੋਣਗੇ।
 ੨੦ ਲੋਕ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ ਤੇ ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ
 ਰਿ ਟਿਹ ਮਭ ਰੁਝ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨੇ ਰੀਤਾ ਹੈ।
 ਲੋਕ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ, ਤੇ ਉਹ ਜਾਨਣ ਲੱਗ
 ਯੈਣਗੇ
 ਰਿ ਟਿਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਯੁਰੱਥ ਨੇ ਟਿਹ ਗੱਲਾਂ
 ਰੀਤੀਆਂ ਨੇ।"

ਯਹੋਵਾਹ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਦਾ ਹੈ

੨1 ਯਾਬੂਬ ਦਾ ਗਾਜਾ, ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਥਦਾ ਹੈ, "ਯਾਓ ਦੱਸੋ
 ਯਾਥਈਆਂ ਦਨੀਲਾਂ। ਦਿਆਓ ਮੈਨੂੰ ਯਾਥਣਾ ਸਬੂਤ, ਯਾਤੇ
 ਯਾਮੀਂ ਨਿਆਂ ਰਰ ਲਵਾਂਗੇ ਰਿ ਰਿਹਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਗੀ ਹਨ।
 ੨੨ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਟਿੱਖੇ ਯਾਉਣ ਤੇ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸਣ ਰਿ
 ਰੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।" ਯਾਓ ਵਿੱਚ ਰੀ ਵਾਧਰਿਆ? ਭਵਿੱਖ
 ਵਿੱਚ ਰੀ ਵਾਧਰੇਗਾ? ਦੱਸੋ ਮਾਨੂੰ! ਯਾਮੀਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ
 ਸੁਣਾਂਗੇ। ਫੇਰ ਯਾਮੀਂ ਜਾਣ ਲਵਾਂਗੇ ਰਿ ਯਾਓ ਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।
 ੨੩ ਮਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨੂੰ ਟਿਹ ਜਾਨਣ
 ਲਈ ਤਲਾਮ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਰਿ ਰੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਫੇਰ
 ਯਾਮੀਂ ਵਿਸਵਾਸ ਰਰ ਲਵਾਂਗੇ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਦੇਵਤੇ ਹੋ।
 ਰੁਝ ਰਹੋ! ਰੁਝ ਵੀ ਰਹੋ, ਚੰਗਾ ਜਾਂ ਬੁਰਾ! ਫੇਰ ਯਾਮੀਂ ਦੇਖ
 ਮੱਚਾਂਗੇ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ। ਯਾਤੇ ਯਾਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗ
 ਯਵਾਂਗਾ।
 ੨੪ "ਦੇਖੋ, ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਓ, ਤੁਮੀਂ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਠਾਲੋ ਵੀ
 ਘੱਟ ਹੋ! ਤੁਮੀਂ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਚਦੇ! ਸਿਰਫ ਨਿਰੰਮਾ
 ਬੰਦਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਰਨੀ ਚਾਹੇਗਾ!"

ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਥਤ ਰਚਦਾ ਹੈ ਓਹੀ ਟਿੱਕੇ ਟਿੱਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ
 ੨੫ "ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਟਿੱਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਗਾਇਆ।
 ਉਹ ਯੁਰਥ ਵੱਲੋਂ, ਜਿੱਥੇ ਸੁਰਜ ਉੱਗਦਾ, ਯਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਚਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਭਾਂਡੇ ਘੜਦਾ ਹੈ, ਗਿੱਲੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ
 ਮਿੱਥਦਾ ਹੈ।"
 ਟਿਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਟਿਹ ਯਾਮ ਬੰਦਾ ਗਾਜਿਆਂ ਨੂੰ
 ਮਿੱਥੇਗਾ।

੨੬ “ਇਸਦੇ ਵਾਧਰਨ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ
ਚਿਮਨੇ ਦੱਸਿਆ!

ਉਸ ਨੂੰ, ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਸੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੇ ਵੀ
ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਸਨ? ਨਹੀਂ!
ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
ਨਹੀਂ ਦੱਸੀਆਂ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ
ਮੀ
ਯੇ ਉਹ ਝੂਠੇ ਦੋਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣ
ਮੱਚਦੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲਦੇ ਹੋ।

੨੭ ਮੈਂ, ਅਹੋਵਾਹ, ਹੀ ਮੀਯੋਨ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ
ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਉਹ ਧਗਿਲਾ ਵਿਯਾਰਤੀ ਮੀ।
ਮੈਂ ਅਰੁਮਲਮ ਵੱਲ, ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗਲਰਾਰਾ
ਭੇਜਿਆ ਮੀ:

“ਦੇਖੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੰਦੇ ਵਾਧਮ ਧਰਤ ਰਹੇ ਹਨ!”
੨੮ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠਿਆਂ ਦੋਵਤਿਆਂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇੰਨਾ ਸਿਆਣਾ ਨਹੀਂ ਮੀ ਕਿ
ਰੁਝ ਵੀ ਆਖ ਸੱਚੇ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਖੁੰਛੇ, ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀ
ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ!

੨੯ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਦੋਵੇ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਖੱਟ
ਹਨ।
ਉਹ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਚੇ!
ਉਹ ਮੁਰਤੀਆਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਨਿਰੰਮੀਆਂ ਹਨ!

ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਖਾਮ ਸੇਵਰ

! “ਮੇਰੇ ਸੇਵਰ ਵੱਲ ਵੇਖੋ!

੪੨ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਮਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।
ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮੈਂ ਚੋਣ ਸੀ ਮੀ।
ਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧਰਮੰਨ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਆਤਮਾ ਉਸ ਅੰਦਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।
ਉਹ ਨਿਰਧੱਖ ਹੋਰੇ ਰੋਮਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਹੇਗਾ।
੨ ਉਹ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇਗਾ।
ਉਹ ਚੀਖੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚਾਂਗਰਾਂ ਖਾਰੇਗਾ।
੩ ਉਹ ਬਹੁਤ ਰੋਮਲ ਹੋਵੇਗਾ।
ਉਹ ਰੁਚਲੇ ਹੋਏ ਤੀਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤੋੜੇਗਾ।
ਉਹ ਕਿਸੇ ਮੱਧਮ ਲੋਯ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੁਝਾਵੇਗਾ।
ਉਹ ਨਿਰਧੱਖ ਹੋਰੇ ਨਿਆਂ ਰਹੇਗਾ ਤੇ ਮੱਚ ਨੂੰ ਲੱਭੇਗਾ।
੪ ਉਹ ਰਮਜ਼ੇਰ ਜਾਂ ਦਥਿਆ ਰੁੱਚਿੱਲਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ
ਹੋਵੇਗਾ
ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ ਇਨਮਾਫ ਨਹੀਂ
ਲਿਆਉਂਦਾ।
ਦੁਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਾਖੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਭਰੇਮਾ ਰਹਨਗੇ।”

ਅਹੋਵਾਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਗਾਰਮ ਤੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ਹੈ

੪ ਮੱਚੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
(ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਜਿਆ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਰਾਮਾਂ
ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੈਲਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਧਰਤੀ ਉਤਲੀ ਹਰ
ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਜਿਆ। ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਥੂਹ
ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਫੁਰਦਾ ਹੈ। ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ
ਤੁਰਨ-ਫਿਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਰੂਹ ਧਰਦਾ ਰਹਦਾ ਹੈ।)

੬ “ਮੈਂ, ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਰੋਮ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਿਆ
ਮੀ,

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਗੱਥ ਫੜਾਂਗਾ ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ।
ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੋਵੋਗੇ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਦਰਮਾਵੇਗਾ ਕਿ
ਮੇਰਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਮਥੂਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੋਮਤੀ ਹੋਵੋਗੇ।
੭ ਤੁਸੀਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਓ ਤੇ ਉਹ
ਦੇਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਰੈਦ ਅੰਦਰ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਮੁਰਤ ਰੱਯੋਗੇ।

ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਗਨੇਰੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਉਸ ਰੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਢੋਗੇ।

੮ “ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।
ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਆਹਵੇਹ ਹੈ।

ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਧਰਤਾਧ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਵਡਿਆਈ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦੇਵਾਂਗਾ,
ਜਿਹੜੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

੯ ਆਦਿ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਮੀ ਕਿ ਰੁਝ ਗੱਲਾਂ
ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ
ਤੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰ ਗਈਆਂ!

ਤੇ ਗੁਣ ਇਸਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵਾਧਰਨ,
ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੁਝ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜੇ ਭਵਿੱਖ
ਵਿੱਚ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ।

ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤ ਦਾ ਗੀਤ

੧੦ ਅਹੋਵਾਹ ਲਈ, ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਗੀਤ ਗਾਵੋ
ਯੇ ਉਸਦੀ ਉਮਤਤ ਰਹੇ, ਤੁਸੀਂ ਦੁਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸਾਂ ਦੇ
ਲੋਕੇ,

ਤੁਸੀਂ ਜੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਤੇ ਸਫਰ ਰਹਦੇ ਹੋ,
ਤੁਸੀਂ ਮਹਾਂਮਾਗਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵੇ,
ਤੁਸੀਂ ਦੁਰ ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਲੋਕੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ
ਉਮਤਤ ਰਹੋ!

੧੧ ਮਾਧੂਬਲੇ ਤੇ ਸਹਿਰੇ, ਰੇਦਰ ਦੇ ਖਿੱਡੇ,
ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤ ਰਹੋ।

ਸਲਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕੇ, ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉ!
ਆਖਣੇ ਧਰਬਤ ਤੇ ਸਿਧਰ ਉੱਤੇ ਗਾਵੋ।

੧੨ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਤਾਧ ਦੋਵੇ,

ਤੁਸੀਂ ਦੁਹ-ਦੁਹਾਡੇ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕੇ ਉਸ ਦੀ ਉਮਤਤ ਰਹੋ।

੧੩ ਯਹੋਵਾਹ ਉਮਤਤ ਵਰਨ ਫੈਜੀ ਵਾਗ ਬਾਹਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਯੁੱਧ ਵਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਉੱਤੇਜਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਚਾਘਰਾਂ ਮਾਰੇਗਾ ਤੇ ਸੋਰ ਮਚਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਤਾਈਂ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਬਹੁਤ ਧੀਰਜਵਾਨ ਹੈ ਯਰਮੇਸੂਰ

੧੪ "ਬੜੇ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਰੁੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਤਤੇ ਰੁੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ। ਯਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਉੱਚੀ ਚਾਘਰਾਂ ਮਾਰਾਂਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ ਯੋਰਤ ਬੱਚਾ ਜਣਨ ਸਮੇਂ ਮਾਰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਜਾਰੇ-ਜਾਰ ਦੀ ਸਾਹ ਭਰਾਂਗਾ। ੧੫ ਮੈਂ ਯਹਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਯਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਉਗਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਧੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਰਾ ਦਿਆਂਗਾ।

ਮੈਂ ਨਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰੂਬਲ ਅੰਦਰ ਬਦਲ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਧਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਵਰ ਮੁਰਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੧੬ ਫੇਰ ਮੈਂ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਉਮ ਰਾਹ ਰਹਾਂਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਵਾਂ ਵੱਲ ਰਹਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅੰਧਾਰ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿਆਂਗਾ ਤੇ ਮੁਸਕਿਲ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਧੱਧਰਾ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ। ੧੭ ਯਰ ਰੁੜ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਮੜੀਆਂ ਨੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਨੇ, 'ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਦੇਵਤੇ ਹੋ।' ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਝੂਠਿਆਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਨੇ ਯਰ ਉਹ ਲੋਕ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਵਣਗੇ!

ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ

੧੮ "ਤੁਹਾਨੂੰ, ਬੋਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ! ਤੁਹਾਨੂੰ, ਅੰਨ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ੧੯ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੈ! ਜਿਸ ਸੰਦੇਸ਼ਦਾਹਕ ਨੂੰ ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸੇਵਕ-ਉਹ ਮਭ ਤੋਂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੈ।

੨੦ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਕਹਿਣੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣ ਸੱਕਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਉਹ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।" ੨੧ ਯਹੋਵਾਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਸੇਵਕ ਨੇ ਕਰੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਦਬੁਤ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਦਰ ਕਰੇ।

੨੨ ਯਰ ਜ਼ਰਾ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖੋ। ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਜਵਾਨ ਅਦਰਮੀ ਭੈਭੀਤ ਨੇ ਉਹ ਕੈਦਾਂ ਅੰਦਰ ਡਰ ਰੋਏ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਧੈਮੇ ਖੋਹ ਲੇ ਨੇ। ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੈਮਾ ਖੋਹਿਆ ਤੇ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ, "ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੋ!"

੨੩ ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਸੀ? ਨਹੀਂ! ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ ਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ਕਿ ਕੀ ਵਾਪਸਿਆ ਹੈ। ੨੪ ਕਿਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਕੋਲ ਤੁੱਟਣ ਦਿੱਤੀ? ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਦਿੱਤੀ! ਅਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਉਹ ਸਾਡੀ ਕੋਲ ਤੁੱਟ ਜਾਣ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਆ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਸੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ੨੫ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਕਰੋਧਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਲੜਾਈਆਂ ਕਰਾਈਆਂ। ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਖਿਰੇ ਹੋਣ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਵਾਪਸ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸੜ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਵਾਪਸ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਅੱਗ-ਸੰਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

੨੬ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੈਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਾਜਿਆ ਸੀ। ਇਸਰਾਏਲ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਗੁਣ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੋ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਇਆ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਹੈਂ।' ੨੭ ਜਦੋਂ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਮੁਸੀਬਤ ਧੌਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਨਦੀਆਂ ਧਾਰ ਕਰੋਗਾ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਖੁੱਜੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘੋਗਾ, ਤੂੰ ਸੜੇਗਾ ਨਹੀਂ

ਨਾਟਾਂ ਤੈਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਧਰੁੰਚਾਣਗੀਆਂ।^੩ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ, ਯਗੇਵਾਗ ਤੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਧਵਿੰਤਰ ਧੁਰੱਥ, ਤੇਰਾ ਰੱਖਿਯਾਰੰ ਗਾਂ। ਮੈਂ ਮਿਮਰ ਦੇ ਦਿੰਤਾ, ਤੇਰੀ ਯਾਦਾਇਗੀ ਰਨ ਲਈ। ਮੈਂ ਇਥੇਧੀਯਾ ਤੇ ਮੇਥਾ ਦੇ ਦਿੰਤੇ ਤੈਨੂੰ ਆਧਣਾ ਬਨਾਉਣ ਲਈ।^੪ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਧੁਰਣ ਹੋ, ਇਮ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਗਡਾ ਯਾਦਰ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਗਨੂੰ ਧਿਯਾਨ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਯਾ ਤੇ ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਯਾ ਤੇ ਰੋਮਾਂ ਦਾ ਦਾਨ ਰਰ ਦਿਯਾਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਜਿਉਂ ਸੱਰੋ।”

^੫ “ਇਮ ਲਈ ਡਰੇ ਨਾ! ਮੈਂ ਤੁਗਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਗਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਰੰਠਿਆਂ ਰਹਾਂਗਾ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਗਡੇ ਧਾਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੁਰਬ ਯਾ ਤੇ ਖੰਡਮ ਵੱਲੋਂ ਇਰੰਠਿਆਂ ਰਹਾਂਗਾ।^੬ ਮੈਂ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਯਾਧਾਂਗਾ: ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਗਵਾਲੇ ਰਰ ਦਿਉ। ਮੈਂ ਦੱਖਣ ਨੂੰ ਯਾਧਾਂਗਾ: ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰੈਦੀ ਬਣਾ ਰੇ ਨਾ ਰੱਖੋ! ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਯਾ ਤੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਰ ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਧਾਮ ਲਿਆਵੋ!^੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਥੁਗ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਧਾਮ ਲਿਆਵੋ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਹਨ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਲਈ ਮਾਜਿਯਾ ਮੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਜਿਯਾ ਮੀ, ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਹਨ।”

^੮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਧਦਾ ਹੈ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆਵੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਤਾਂ ਹਨ ਧਰ ਉਹ ਯੰਨ੍ਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆਵੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਨ ਹਨ ਧਰ ਉਹ ਬੇਲੇ ਹਨ।^੯ ਮਥੁਗ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾ ਤੇ ਮਥੁਗ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਰੰਠਿਆਂ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਯਾਦਿ ਵਿੱਚ ਵਾਧਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਗਵਾਗ ਵੀ ਲਿਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਗਵਾਗਾਂ ਨੂੰ ਮੱਚ ਬੇਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਮ ਤੋਂ ਧਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਰਿ ਉਹ ਮਹੀ ਹਨ।”

^{੧੦} ਯਗੇਵਾਗ ਆਧਦਾ ਹੈ, “ਤੁਮੀਂ ਲੋਰ ਮੇਰੇ ਗਵਾਗ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਹੀ ਉਹ ਮੇਵਰ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਚੇਣ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਮੈਂ ਤੁਗਨੂੰ ਇਮ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਮੀ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਮੀਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਵਿਸਵਾਸ ਰਨ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰਰ ਸੱਰੋ। ਮੈਂ ਤੁਗਨੂੰ ਇਮ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਮੀ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਮੀਂ ਮਥਝ ਸੱਰੋ ਰਿ ਮੈਂ ਉਹ ਹਾਂ ਮੈਂ ਹੀ ਸੱਚਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਰੋਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਮੀ। ਯਾ ਤੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਰੋਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।^{੧੧} ਮੈਂ ਖੁਦ ਹੀ ਯਗੇਵਾਗ ਹਾਂ। ਯਾ ਤੇ ਇੱਥੇ ਰੋਈ ਹੋਰ ਰੱਖਿਯਾਰੰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ।^{੧੨} ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਉਹ ਜਿਸਨੇ ਤੁਗਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਮੈਂ ਤੁਗਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਮੀ। ਮੈਂ ਤੁਗਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਰੋਈ ਯਜਨਥੀ ਨਹੀਂ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਗਡੇ ਨਾਲ ਮੀ। ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਗਵਾਗ ਹੋ, ਯਾ ਤੇ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।” (ਯਗੇਵਾਗ ਨੇ ਖੁਦ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।)^{੧੩} “ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਿਗਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰੁਝ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਮ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਰਰ ਸੱਰਦਾ। ਯਾ ਤੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਵੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਤਾਰਤ ਤੋਂ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸੱਰਦਾ।”

^{੧੪} ਯਗੇਵਾਗ, ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਧਵਿੰਤਰ ਧੁਰੱਥ, ਤੁਗਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਯਾ ਤੇ ਯਗੇਵਾਗ ਆਧਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਤੁਗਡੇ ਲਈ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਫੌਜਾਂ ਘੱਲਾਂਗਾ। ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਫੜ ਨੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ, ਰਮਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧਣੀਆਂ ਹੀ ਰਿਮਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਮਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਮਤੀਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਗੁਮਾਨ ਰਰਦੇ ਹਨ।^{੧੫} ਮੈਂ ਹੀ ਯਗੇਵਾਗ ਹਾਂ, ਤੁਗਡੀ ਧਵਿੰਤਰ ਹਮਤੀ। ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਾਜਿਯਾ ਮੀ। ਮੈਂ ਤੁਗਡਾ ਰਾਜਾ ਹਾਂ।”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਧਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਬਚਾਵੇਗਾ

^{੧੬} ਯਗੇਵਾਗ ਮਥੁਰੰਦ ਵਿੱਚ ਮੜਰਾਂ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਡੇਲਦੇ ਧਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਉਹ ਆਧਣੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਹਮਤਾ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਯਾ ਤੇ ਯਗੇਵਾਗ ਆਧਦਾ ਹੈ,^{੧੭} “ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਧਣੇ ਰੱਬਾਂ, ਖੋੜਿਆਂ ਯਾ ਤੇ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਹਨ, ਹਾਰ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਫੇਰ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਉੱਠ ਸੱਰਣਗੇ। ਉਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਰਰ ਦਿੰਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮੇਮਬਤਤੀ ਦੀ ਨਾਟ ਬੁਝਾ ਦਿੰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।^{੧੮} ਇਮ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਨਾ ਰਰੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਾਦਿ ਵਿੱਚ ਵਾਧਰੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਨਾ ਮੋਚੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਹੁਤ ਮਥਾਂ ਧਹਿਲਾਂ ਵਾਧਰੀਆਂ ਸਨ।

^{੧੯} ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹਾਂਗਾ! ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਨਵੇਂ ਧੇਦੇ ਵਾਂਗ ਉਗਗੌਯੋ ਯਾਦਮ ਹੀ ਤੁਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਰਿ ਇਹ ਮਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਥੁਬਲ ਵਿੱਚ ਮੜਰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਸੁੱਰੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਦੀਆਂ ਚੱਲਾ ਦਿਆਂਗਾ।^{੨੦} ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਸੁਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਵੱਡੇ ਜਾਨਵਰ ਯਾ ਤੇ ਧੰਢੀ ਮੇਰਾ ਯਾਦਰ ਰਨਗੇ। ਉਹ ਮੇਰਾ ਯਾਦਰ ਰਨਗੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਥੁਬਲ ਵਿੱਚ ਧਾਈ ਚੱਲਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਮੇਰਾ ਯਾਦਰ ਰਨਗੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੁੱਰੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਦੀਆਂ ਵਗਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਆਧਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਧਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਰਹਾਂਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਚੁਣਿਆ ਮੀ।^{੨੧} ਇਹੀ ਹਨ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮਾਜਿਯਾ ਮੀ। ਯਾ ਤੇ ਇਹ ਲੋਰ ਮੇਰੀ ਉਮਤਤ ਰਨ ਲਈ ਹੀ ਤੁ ਗਾਉਣਗੇ।

^{੨੨} “ਯਾਰੂਥ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਯੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਰਿਉਰਿ ਤੂੰ, ਇਮਰਾਏਲ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਬਰੰ ਗਿਆ ਹੈ।^{੨੩} ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਯੱਗੇ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਆਧਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ। ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਯਾਦਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਯੂਥ ਯੁਥਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਦੋਂ ਤਕ ਰਿ ਤੂੰ ਬਰੰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।^{੨੪} ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਯਾਦਰ ਰਨ ਲਈ ਆਧਣਾ ਧੈਸਾ ਵਰਤ ਰੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੀਆਂ। ਧਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੈਨੂੰ ਆਧਣੇ ਧਾਧਾਂ ਨਾਲ ਬੋਝਿਤ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਤੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਧਾਧ ਰਰਦਾ ਰਿਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮੰਦੇ ਯਮਲਾਂ ਰਾਰਣ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

^{੨੫} “ਮੈਂ, ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਤੇਰੇ ਮਾਰੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਰਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਆਧਣੇ-ਆਧ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਨ

ਲਈ ਰਚਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਧਾਥਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ।
 ੨੬ ਧਰ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਆਦ ਰਹੂੰ। ਮੈਂ ਇਕੱਠੇ
 ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਰਚਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ
 ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਸਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਦੇਣੀਆਂ
 ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਤੁਮੀਂ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਹ
 ਦਰਮਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਸਹੀ ਹੋ। ੨੭ ਤੁਹਾਡੇ
 ਧਰਿਲੇ ਧਿਤਾ ਨੇ ਧਾਥ ਰੀਤੇ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰੀਲਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ
 ਵਿਰੁੱਧ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ। ੨੮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਵਿੱਤਰ ਹਾਰਮ
 ਨੂੰ ਆਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਲਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਬੂਥ ਨੂੰ ਯੁਰੀ ਤਰਹਾਂ
 ਆਧਣਾ ਬਣਾ ਲਵਾਂਗਾ। ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ
 ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ।”

ਅਗੇਵਾਹ ਹੀ ਵੇਦਲ ਇੰਦੇ-ਇੰਦਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ

੪੪ ੧ “ਆਬੂਥ, ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹੈਂ। ਸੁਣ ਮੇਰੀ ਗੱਲ!
 ਇਸਰਾਏਲ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਸੁਣ ਉਹ
 ਗੱਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ੨ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ, ਅਤੇ
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਜਿਨਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਹੀ ਉਹ ਹਾਂ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਉਢੇਂ
 ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੂੰ ਹੈਂ। ਮੈਂ ਉਢੇਂ ਤੋਂ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ
 ਰੀਤੀ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਤੂੰ ਆਧਣੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਸਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ।
 ਆਬੂਥ, ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ, ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਿਸੁਰੂਨ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
 ਚੁਣਿਆ ਸੀ।

੩ “ਮੈਂ ਧਿਆਮੇ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਧਾਣੀ ਵਰਹਾਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਸੁੰਦਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਦੀਆਂ ਵਹਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ
 ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਧਣੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਬੁਛਾੜ ਰਹਾਂਗਾ।
 ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵੱਲ ਵਗਦੀ ਧਾਣੀ ਦੀ ਨਦੀ
 ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗੀ। ੪ ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਵੱਧਣ
 ਫੁੱਲਣਗੇ। ਉਹ ਧਾਣੀ ਦੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਵੇਢੇ ਉੱਗੇ ਹੋਏ ਸੁੱਖਾਂ
 ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ।

੫ “ਇੰਦਰ ਬੰਦਾ ਆਖੇਗਾ, ‘ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਬੰਦਾ ਹਾਂ।’
 ਦੂਸਰਾ ਬੰਦਾ ‘ਆਬੂਥ ਦਾ’ ਨਾਮ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੇਗਾ।
 ਕੋਈ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਆਧਣਾ ਦਸਤਖਰ ਕਰੇਗਾ ‘ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ
 ਬੰਦਾ ਹਾਂ।’ ਅਤੇ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਬੰਦਾ ‘ਇਸਰਾਏਲ’ ਨਾਮ ਦਾ
 ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੇਗਾ।”

੬ ਅਗੇਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਸਰਭ
 ਸਰਤੀਮਾਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਸੁੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ
 ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਹੀ ਇੰਦਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੇਵਤੇ
 ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਹੀ ਆਦਿ ਅਤੇ ਅੰਤ ਹਾਂ। ੭ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ
 ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਇੱਥੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ
 ਗੁਣ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ
 ਹੈ। ਉਸ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ
 ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਵਾਧਰਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਆਧਣੇ ਧਰਾਚੀਨ ਲੋਕਾਂ
 ਨੂੰ ਮਾਜਿਨਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ
 ਮੰਦੇ ਤੇ ਕੋਈ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਧਰਨ
 ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

੮ “ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੇ! ਫਿਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਗਵਾਹ ਹੋ। ਇੱਥੇ
 ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਿਰਫ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਇੰਦਰ।
 ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ‘ਆਮਰਾ’ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਿਰਫ
 ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਉਹ।”

ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਫਜ਼ੂਲ ਹਨ

੯ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮੂਰਤੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਬੇਰਾਹ ਹਨ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਧਰ ਉਹ
 ਮੂਰਤੀਆਂ ਬੇਰਾਹ ਹਨ। ਉਹ ਮੂਰਤੀਆਂ ਖੁਦ ਮਾਧਤ
 ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਰਥ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਵੇਖ
 ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀਆਂ। ਇਸ
 ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸਰਮਮਾਰ ਹੋਣਗੇ।

੧੦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਬਣਾਇਆ?
 ਕਿਸਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਰਾਹ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ? ੧੧ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਬਣਾਇਆ! ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ
 ਮਜ਼ਦੂਰ ਬੰਦੇ ਹਨ-ਦੇਵਤੇ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬੰਦੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ
 ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ
 ਹੀ ਸਰਮਮਾਰ ਅਤੇ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ।

੧੨ ਇੰਦਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲੋਕ ਨੂੰ ਕੋਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਗਰਮ ਕਰਨ ਲਈ
 ਆਧਣੇ ਮੰਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੰਦਾ ਧਾਤ ਨੂੰ
 ਕੁਟਕੁਟ ਲਈ ਹੱਥੋਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਤ ਮੂਰਤੀ
 ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੰਦਾ ਆਧਣੇ ਹੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਾਜ਼ੂਆਂ
 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਭੁੱਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
 ਉਸਦੀ ਤਾਰਤ ਘਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਧਾਣੀ ਨਹੀਂ
 ਧੀਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੧੩ ਇੰਦਰ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਲੱਕੜ ਉੱਤੇ ਲਰੀਰਾਂ ਵਾਹੁਣ ਲਈ
 ਸੂਤਰ ਅਤੇ ਕੰਧਾਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਇਹ
 ਧਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਕਟਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ
 ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਧਣੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ
 ਹੈ ਅਤੇ ਲਕੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮੂਰਤੀ ਤਰਾਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਧਣੀ
 ਧਰਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਮਿਣਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਇਸ ਬੰਗ ਨਾਲ ਉਹ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲਕੜੀ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਆਦਮੀ
 ਦੀ ਸਕਲ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਇਹ ਮੂਰਤੀ ਹੋਰ
 ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸਗੋਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

੧੪ ਇੰਦਰ ਬੰਦਾ ਦਿਆਰ, ਸਭੂ ਜਾਂ ਸਾਇਦ ਉਕ ਦੇ ਸੁੱਖ ਨੂੰ
 ਕੱਟਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਸੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਉਗਾਇਆ-ਇਹ
 ਸੁੱਖ ਆਧਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਉੱਗੇ ਸਨ। ਜੇ
 ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਚੀਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁੱਖ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਰਿਸ ਉਸ ਨੂੰ
 ਉਗਾਉਂਦੀ ਹੈ।

੧੫ ਫੇਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਉਸ ਸੁੱਖ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਆਧਣੀ
 ਆਂਗ ਬਾਲਣ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਸੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ
 ਲਕੜੀ ਦੇ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ
 ਲੱਕੜ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਧਰਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਆਧਣੇ-ਆਧ ਨੂੰ
 ਨਿੱਘਾ ਸੁੱਖਣ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਬੰਦਾ ਕੋਈ ਜਿਹੀ ਲੱਕੜ
 ਨਾਲ ਆਂਗ ਜਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਧਣੀ ਕੋਈ ਮੋਕਦਾ ਹੈ।

ਯਹ ਉਹ ਬੰਦਾ ਉਸ ਲੱਕੜ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਦਾ ਹੈ-ਯਹ ਬੰਦਾ ਉਸ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ! ਉਹ ਦੇਵਤਾ ਇੱਕ ਮੂਰਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੰਦੇ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ-ਯਹ ਬੰਦਾ ਮੂਰਤੀ ਅੱਗੇ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ! ^{੧੬} ਬੰਦਾ ਅੱਧੀ ਲਕੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਬਾਲਦਾ ਹੈ। ਬੰਦਾ ਅੱਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮਾਮ ਖਰਾਉਣ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਮਾਮ ਨੂੰ ਰੱਜ ਕੇ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੰਦਾ ਲੱਕੜ ਬਾਲ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਿੱਘਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਬੰਦਾ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਠੀਕ ਹੈ! ਹੁਣ ਮੈਂ ਨਿੱਘਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਦੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਿਕਲ ਰਹੀ ਹੈ!” ^{੧੭} ਯਹ ਬੰਦੀ ਜਿਹੀ ਲੱਕੜ ਬਚੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਉਸ ਲੱਕੜ ਵਿੱਚੋਂ ਮੂਰਤੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੇਵਤਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਦੇਵਤੇ ਅੱਗੇ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈਂ, ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਯਾ ਕਰ!”

^{੧੮} ਉਹ ਬੰਦੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ! ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਢੱਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ (ਮਨ) ਸਮਝਣ ਦੀ ਚੋਸਟਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ^{੧੯} ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ। ਲੋਕ ਸਮਝਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਇਹ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ, “ਮੈਂ ਅੱਧੀ ਲਕੜੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਖਰਾਈ ਅਤੇ ਮਾਮ ਗਿਨਿਯਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਮਾਮ ਖਾਯਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਚੀ ਹੋਈ ਲਕੜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਭਿਯਾਨਕ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਲਕੜੀ ਦੇ ਇੱਕ ਟੁਕੜੇ ਦੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ!”

^{੨੦} ਉਹ ਬੰਦਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰਾਹੇ ਯਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸੱਕਦਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸੱਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖੇਗਾ, “ਇਹ ਮੂਰਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ।”

ਅਗੇਵਾਹ, ਸੱਚਾ ਯਹਮੇਸੂਰ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ

^{੨੧} “ਆਰੂਬ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ: ਇਸਰਾਏਲ ਆਦ ਰੱਖੇ, ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹੈਂ।

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਸੀ।

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹੈਂ।

ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਭੁੱਲੀਂ।

^{੨੨} ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਪ ਵੱਡੇ ਬੱਦਲ ਵਰਗੇ ਸਨ।

ਯਹ ਮੈਂ ਉਹ ਪਾਪ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੇ।

ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਪ ਯੁੱਦ ਵਾਗ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਏ ਨੇ।

ਮੈਂ ਬਚਾਇਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸ਼ਾਖੀ ਕੀਤੀ,

ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾ!”

^{੨੩} ਯਹਮੇਸੂਰ ਨੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮਗਾਨ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਨੇ।

ਯਹਤੀ ਖੁਸ਼ ਹੈ, ਯਹਤੀ ਹੇਠਲੀ ਯੁਰ ਅੰਦਰਲੀ ਭੁੱਖ ਵੀ।

ਯਹਬਤ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਯੰਨਵਾਦ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਜੰਗਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਖੁੱਬ ਖੁਸ਼ ਨੇ!

ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਰੂਬ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ।

ਯਹਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ਮਗਾਨ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ।

^{੨੪} ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਜਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਹੋ।

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਗਰਭ ਅੰਦਰ ਸੀ।

ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ, ਹਰ ਸੈਯਾ ਸਾਜੀ!

ਮੈਂ ਖੁਦ ਉੱਥੇ ਯਹਮੇਸੂਰ ਰੱਖੇ ਸਨ!

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਯਹਤੀ ਫਿਠਾਈ।”

^{੨੫} ਨਕਲੀ ਨਬੀ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਯਹ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੂਠ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਜਾਦੂ ਟੂਠੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਯਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਯਹ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰੱਖਾਂ ਵਰਗੇ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ^{੨੬} ਅਗੇਵਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਦੇਮਾਂ ਨੂੰ ਸਚਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਮਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਸੱਕਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ ਦਰਸਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਲਾਹ ਨੋਕ ਹੈ।

ਯਹਮੇਸੂਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਯੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਖੋਰੁਸ ਨੂੰ ਚੁਣਦਾ ਹੈ

ਅਗੇਵਾਹ ਅਰੂਮਲਮ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਲੋਕ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣਗੇ!”

ਅਗੇਵਾਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੇਰ ਸਹਿਰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।”

^{੨੭} ਅਗੇਵਾਹ ਭੁੱਖੇ ਯਾਈਆਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਸੁੱਕ ਜਾਵੇ! ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਕਾ ਦੇਵਾਂਗਾ!”

^{੨੮} ਅਗੇਵਾਹ ਖੋਰੁਸ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਆਜ਼ੀ ਹੈਂ, ਤੂੰ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਤੂੰ ਅਰੂਮਲਮ ਨੂੰ ਆਖੇਗਾ, ‘ਤੂੰ ਫੇਰ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ!’

ਤੂੰ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਆਖੇਗਾ, ‘ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਤੇਰੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਉਸਾਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ!’”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮੁਰਤ
ਰਨ ਲਈ ਖੇਰੁਮ ਨੂੰ ਚੁਣਦਾ ਹੈ

੪੫ ਇਹ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ
ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਜੇ, ਖੇਰੁਮ, ਬਾਰੇ ਆਖਦਾ ਹੈ।

“ਮੈਂ ਖੇਰੁਮ ਦਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਫੜਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਵੇਲੇ ਸੁਰਤੀ ਖੋਹਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ
ਮਹਾਇਤਾ ਰਹਾਂਗਾ।

ਮਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੇਰੁਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੇਗੇ।

ਮੈਂ ਮਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਆਂਗਾ, ਅਤੇ ਖੇਰੁਮ
ਅੰਦਰ ਚੱਲਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

੨ “ਖੇਰੁਮ ਤੇਰੀਆਂ ਫੈਜ਼ਾਂ ਯਾਵਾ ਬੋਲਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਂ
ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਧਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਖੱਧਰਾ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ।

ਮੈਂ ਮਹਿਰ ਦੇ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਨ ਦਿਆਂਗਾ।

ਮੈਂ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਛੜਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ
ਦਿਆਂਗਾ।

੩ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੋਲਤ ਦਿਆਂਗਾ, ਜਿਹੜੀ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾ ਕੇ
ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਹ ਲੁਕਵੀਆਂ ਦੋਲਤਾਂ ਦਿਆਂਗਾ।

ਮੈਂ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਰਹਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਜਾਣ ਜਾਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ
ਹੀ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰਾ
ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ!

੪ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਯਾਰੂਬ ਲਈ ਰਹ ਰਿਹਾ
ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਚਦਾ ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ
ਲਈ, ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ।

(ਖੇਰੁਮ) ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।

ਧਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

੫ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ! ਮੈਂ ਹੀ ਇੱਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।

ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ,

ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।

੬ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ

ਲੋਕ ਜਾਣ ਲੈਣ

ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਇੱਕ ਇੱਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।

ਧੁਰਬ ਤੋਂ ਖੰਭ ਤੱਕ ਲੋਕ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ
ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ,

ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

੭ ਮੈਂ ਨੂਰ ਨੂੰ ਮਾਜ਼ਿਆ ਮੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਮਾਜ਼ਿਆ
ਮੀ।

ਮੈਂ ਅਮਨ ਮਥਾਥਿਤ ਰਚਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਹੀ
ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਧੈਦਾ ਰਚਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਹੀ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ-ਅਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਰਚਦਾ ਹਾਂ।

੮ “ਰਾਮ, ਉੱਧਰ ਯਾਰਾਸਾਂ ਦੇ ਬੱਦਲ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨੇਰੀ,
ਵਰੱਖਾ ਵਾਂਗ ਵਰ੍ਹਾਉਣ!

ਰਾਮ, ਧਰਤੀ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮੁਰਤੀ ਵੱਧੇ ਫੁੱਲੇ!

ਮੈਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮਾਜ਼ਿਆ।”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਸਿਰਮਟੀ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ

੯ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖੋ! ਇਹ ਉਸ ਨਾਲ ਦਲੀਲਾਂ
ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਜ਼ਿਆ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦਲੀਲਾਂ ਰਚਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖੋ! ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ

ਬਰਤਨ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਬੰਦਾ ਨਰਮ ਅਤੇ ਸਿੱਲੀ

ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਬਰਤਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਚਦਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਖੁੰਛਦੀ, ‘ਬੰਦਿਆ, ਤੂੰ ਹੀ ਰਹ ਰਿਹਾ

ਹੈਂ?’ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ

ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਇਹ ਖੁੰਛਣ ਦੀ ਸੁਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਵਰਗੇ ਹਨ।

੧੦ ਇੱਕ ਖਿਤਾ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ

ਬੱਚੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਖੁੰਛ ਸੱਚਦੇ, ‘ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜੀਵਨ ਰਿਉਂਦੇ ਰਹੋ

ਹੋ?’ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਧਰਮਨ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਚਦੇ,

‘ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਰਿਉਂਦੇ ਜਨਮ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈਂ?’”

੧੧ ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਧੁਰੱਧ

ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਾਜ਼ਿਆ ਮੀ। ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ

ਆਖਦਾ ਹੈ,
“ਮੇਰੇ ਖੁੰਢੇ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੰਦੇ ਦੋਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਮੀ।

ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਮੀ

ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

੧੨ ਇਸ ਲਈ ਦੇਖੋ! ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਜ਼ਿਆ ਮੀ।

ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਜ਼ਿਆ
ਮੀ।
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਮੀ ਅਤੇ ਮਾਜ਼ਿਆ
ਮੀ ਯਾਰਾਸਾਂ ਨੂੰ।
ਅਤੇ ਮੈਂ ਯਾਰਾਸ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਯਾਰਾਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ
ਫੈਜ਼ਾਂ ਨੂੰ।

੧੩ ਮੈਂ ਖੇਰੁਮ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੁਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਮੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ
ਨੇਰ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਸੱਚਦੇ।
ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਸਾਨ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ।
ਖੇਰੁਮ ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਉਸਾਰੇਗਾ।
ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਰਤੀ ਦੇਵੇਗਾ।
ਖੇਰੁਮ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਚੇਗਾ।
ਉਹ ਮੇਰੇ ਜਲਾਵਤਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਚਨ ਲਈ ਯਾਰਾਸਿਗੀ
ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਯਦੇਗਾ।”
ਅਗੇਵਾਹ ਸਰਬ-ਸੁਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ
ਮਨ।

੧੪ ਅਗੋਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮਿਸਰ ਤੇ ਇਥੋਥੀਆਂ ਆਮੀਰ
ਗਨ,

ਯਰ ਹੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਇਹ ਦੱਲਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਣਗੀਆਂ।
ਮੇਥਾ ਦੇ ਲੰਮੇ ਰਦਦ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਹੋਣਗੇ,
ਉਹ ਆਖਣੀਆਂ ਗਰਦਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ
ਜੰਜੀਰਾਂ ਮੰਗ ਚੱਲਣਗੇ।

ਉਹ ਤੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਝੁਰਣਗੇ
ਯਤੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਯਤਾਰਥਨਾ ਰਨਗੇ।”
ਇਮਰਾਟੇਲ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ।

ਯਤੇ ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਰੋਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨਹੀਂ।
੧੫ ਹੋ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਮੀਂ ਹੀ ਉਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕ
ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸੱਕਦੇ।

ਤੁਮੀਂ ਹੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਰੱਖਿਯਾਰੋਂ ਹੋ।
੧੬ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਨੇ।
ਯਰ ਉਹ ਲੋਕ ਨਿਰਾਮ ਹੋਣਗੇ।
ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਰਮਮਾਰ ਹੋਰੇ ਚੱਲੇ ਜਾਣਗੇ।

੧੭ ਯਰ ਅਗੋਵਾਗ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ
ਉਹ ਮੁਰਤੀ ਮਦਾ ਵਾਸਤੇ ਹੋਵੇਗੀ।
ਇਮਰਾਟੇਲ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਸਰਮਮਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੮ ਅਗੋਵਾਗ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੈ।
ਉਸ ਨੇ ਯਰਤੀ ਯਤੇ ਯਾਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਜਿਯਾ ਮੀ।
ਅਗੋਵਾਗ ਨੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਬਾਵੇਂ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।
ਅਗੋਵਾਗ ਨੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਸੱਖਣਾ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਯਾ ਮੀ
ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਜਿਯਾ ਮੀ।
ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਦਾ ਜਿਉਣ ਲਈ ਮਾਜਿਯਾ ਮੀ।

“ਮੈਂ ਹੀ ਅਗੋਵਾਗ ਹਾਂ,
ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਰੋਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨਹੀਂ।

੧੯ ਮੈਂ ਗੁਯਰ ਰੂਯ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਮੀ।
ਮੈਂ ਗੁਯਰ ਰੂਯ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਹੈ।

ਮੈਂ ਖੁਲ੍ਹੇ-ਆਖ ਆਖਿਆ ਹੈ।
ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਮਬਦ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਗਨੇਰੀ ਬਾਵੇਂ ਨਹੀਂ
ਫੁਧਾਏ ਮਨ।

ਮੈਂ ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ
ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਖਾਲੀ ਬਾਵਾਂ ਯੰਦਰ ਦੇਖਣ।
ਮੈਂ ਹੀ ਅਗੋਵਾਗ ਹਾਂ, ਯਤੇ ਮੈਂ ਸੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਸਹੀ ਗਨ।”

ਅਗੋਵਾਗ ਯਰਮਾਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੈ

੨੦ “ਤੁਮੀਂ ਲੋਕ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਗਏ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ
ਇਰੱਠੇ ਹੋ ਜਾਓ ਯਤੇ ਮੇਰੇ ਧਾਮ ਆਓ। (ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ
ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗਨ।
ਇਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੰਮੋ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਦਦੇ
ਗਨ। ਯਰ ਉਹ ਲੋਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਰਿ ਉਹ ਹੀ ਰਹ ਰਹੇ
ਗਨ। ੨੧ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਰਿ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆ ਜਾਣ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਯੱਥੇ ਦੱਸਣ ਦਿਓ ਯਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ
ਬਾਰੇ ਬਹਿਮ ਰਨ ਦਿਓ।)

“ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਯਹਿਲਾਂ ਵਾਧਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਰਿਮਨੇ ਦੱਸਿਆ? ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਯਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ
ਗੱਲਾਂ ਰੋਣ ਦਮਦਾ ਰਿਗਾ ਹੈ? ਮੈਂ, ਅਗੋਵਾਗ ਹੀ, ਉਹ ਗਾਂ
ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ਮੈਂ ਹੀ ਇੱਕੋ ਹੀ ਇੱਕ
ਯਰਮੇਸੂਰ ਹਾਂ। ਹੀ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ ਰੋਈ ਹੋਰ ਯਰਮੇਸੂਰ
ਹੈ? ਹੀ ਇੱਥੇ ਰੋਈ ਦੁਮਰਾ ਨੇਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੈ? ਹੀ ਇੱਥੇ ਰੋਈ
ਹੋਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਖਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ
ਹੈ? ਨਹੀਂ! ਇੱਥੇ ਰੋਈ ਹੋਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ! ੨੨ ਦੂਰ-ਦੂਰ
ਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਭੂਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ
ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਓ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ ਰਿ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗੇ ਯਤੇ ਬਚ ਜਾਓ। ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ
ਹਾਂ। ਇੱਥੇ ਰੋਈ ਹੋਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ
ਯਰਮੇਸੂਰ ਹਾਂ।

੨੩ “ਮੈਂ ਇਹ ਇਰਾਰ ਖੁਦ ਆਖਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਰਦਦਾ
ਹਾਂ। ਯਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰੋਈ ਇਰਾਰ ਰਦਦਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਇਰਾਰ
ਸੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਦਾ ਮੈਂ ਇਰਾਰ ਰਦਦਾ ਹਾਂ
ਉਹ ਜਰੂਰ ਵਾਧਰੇਗੀ: ਯਤੇ ਮੈਂ ਇਰਾਰ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਹਰ
ਬੰਦਾ ਮੇਰੇ (ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ) ਯੱਗੇ ਝੁਰੇਗਾ। ਯਤੇ ਹਰ ਬੰਦਾ
ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਦਾ ਇਰਾਰ ਰੇਗਾ। ੨੪ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ,
‘ਨੇਰੀ ਯਤੇ ਸਰਤੀ ਸਿਰਫ ਅਗੋਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।’”

੨੫ ਲੋਕ ਅਗੋਵਾਗ ਉੱਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਗਨ। ਯਰ ਅਗੋਵਾਗ
ਦੇ ਗਵਾਹ ਆਉਣਗੇ ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਗੇ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੋਵਾਗ ਨੇ ਹੀ ਆਖੀਆਂ ਗਨ। ਇਸ ਲਈ
ਉਹ ਨਾਰਾਜ਼ ਲੋਕ ਸਰਮਮਾਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ੨੬ ਅਗੋਵਾਗ
ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨੇਰੀ ਰਨ ਵਿੱਚ ਮਗਟਿਤਾ
ਰੇਗਾ, ਯਤੇ ਲੋਕ ਆਖਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ
ਰਨਗੇ।

ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਬੇਰਾਰ ਗਨ

੪੬ ^੧ਬੋਲ ਯਤੇ ਨੇਥੇ ਮੇਰੇ ਯੱਗੇ ਝੁਰਣਗੇ। ਉਹ ਝੂਠੇ
ਦੇਵਤੇ ਸਿਰਫ ਮੂਰਤੀਆਂ ਹੀ ਗਨ।

“ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖਿੱਠਾਂ
ਉੱਤੇ ਲਦਿਆ ਉਹ ਮੂਰਤੀਆਂ ਸਿਰਫ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਾ ਵੱਡਾ
ਭਾਰ ਗਨ। ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਹੋਰ ਝੁਝ ਨਹੀਂ ਰਦਦੇ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਬਚਾਉਂਦੇ ਗਨ। ੨ ਉਹ ਸਾਰੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਝੁਰ ਜਾਣਗੇ-ਉਹ
ਸਾਰੇ ਹੀ ਤਿੰਗ ਯੈਣਗੇ। ਉਹ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਬਚ ਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾ
ਸੱਕਦੇ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਈਆਂ ਵਾਂਗ ਲਿਜਾਇਆ
ਜਾਵੇਗਾ।

੩ “ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਾਲਿਓ, ਸੁਣੋ ਮੇਰੀ ਗੱਲ!
ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਤੁਮੀਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕੇ ਜਿਹੜੇ ਗਲੇ ਤੋਰ ਜਿਉਂਦੇ
ਹੋ, ਸੁਣੋ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁੱਕਦਾ ਰਿਗਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੋਂ
ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਆਖਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਮੀ।
੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਜੰਮੇ ਮੀ, ਯਤੇ ਮੈਂ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਵੀ ਚੁੱਕਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਬੁੱਢੇ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ
ਵਾਲ ਮਫਦੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਯਤੇ ਮੈਂ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁੱਕਾਂਗਾ,

ਰਿਉਂਰਿ ਮੈਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਜਿਯਾ ਮੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁੱਰਦਾ
ਰਗਾਂਗਾ ਯਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ।

੧ “ਰੀ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰਾ ਮੁਰਾਬਲਾ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਰੁ ਮੱਰਦੇ
ਹੋ? ਨਹੀਂ! ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਮੇਰੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ
ਰੋਈ ਨਹੀਂ। ੬ ਝੁਝ ਲੋਰ ਮੇਨੇ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਯਮੀਰ ਹੁੰਦੇ
ਹਨ। ਮੇਨਾ ਉਨਹਾਂ ਦੀਯਾਂ ਬੋਲੀਯਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਡਿਗਦਾ ਹੈ ਯਤੇ
ਉਹ ਯਾਧਣੀ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਤਰਝੀ ਵਿੱਚ ਤੋਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੰਦੇ
ਰਿਮੇ ਰਲਾਰਾਹ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਤਾਰ ਰੇ ਨਰਝੀ ਦਾ ਝੂਠਾ ਦੇਵਤਾ
ਬਣਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਉਹ ਲੋਰ ਸਿਜਦਾ ਰਦੇ ਹਨ ਯਤੇ
ਉਸ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਉਥਾਮਨਾ ਰਦੇ ਹਨ। ੭ ਉਹ ਲੋਰ ਉਸ
ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਯਾਧਣੇ ਮੋਢਿਯਾਂ ਉੱਤੇ ਚੁਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਝੂਠਾ
ਦੇਵਤਾ ਬੇਰਾਹ ਹੈ-ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਰਣਾ ਧੈਂਦਾ ਹੈ! ਲੋਰ
ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸਥਾਪਤ ਰਦੇ ਹਨ, ਯਤੇ ਉਹ
ਝੂਠਾ ਦੇਵਤਾ ਹਿੱਲ ਨਹੀਂ ਮੱਰਦਾ। ਉਹ ਝੂਠਾ ਦੇਵਤਾ ਰਦੇ ਵੀ
ਯਾਧਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਲੋਰ ਉਸ ਨੂੰ ਚੀਰਾਂ
ਮਾਰ ਰੇ ਬੁਲਾ ਮੱਰਦੇ ਹਨ, ਧਰ ਟਿਹ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।
ਉਹ ਝੂਠਾ ਦੇਵਤਾ ਸਿਰਫ ਟਿੱਰ ਮੂਰਤੀ ਹੈ-ਟਿਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
ਉਨਹਾਂ ਦੀਯਾਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਮੱਰਦਾ।

੮ “ਤੁਮੀਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਿਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ
ਬਾਰੇ ਫੇਰ ਮੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਟਿਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਵੇ
ਯਤੇ ਮਜਬੂਤ ਬਣੇ। ੯ ਉਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਵੇ ਜਿਹੜੀਯਾਂ
ਬਹੁਤ ਧਹਿਲਾਂ ਵਾਧਰੀਯਾਂ ਮਨ। ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਰਿ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਹਾਂ। ਟਿੱਬੇ ਹੋਰ ਰੋਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ
ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

੧੦ “ਯਾਦਿ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਯਾ
ਮੀ ਜਿਹੜੀਯਾਂ ਯਖੀਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਰਨਗੀਯਾਂ। ਬਹੁਤ
ਮਮਾਂ ਧਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਯਾ ਮੀ
ਜਿਹੜੀਯਾਂ ਗਲੇ ਨਹੀਂ ਵਾਧਰੀਯਾਂ ਮਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਰਿਮੇ
ਚੀਜ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ-ਉਹ ਚੀਜ ਵਾਧਰਦੀ ਹੈ।
ਮੈਂ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਯਾਂ ਮੈਂ ਰਨੀਯਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ
ਹਾਂ। ੧੧ ਯਤੇ ਮੈਂ ਧੁਰਬ ਵੱਲੋਂ ਟਿੱਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
ਉਹ ਬੰਦਾ ਬਾਜ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਖੋਂ
ਯਾਵੇਗਾ, ਯਤੇ ਉਹ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਗੇਗਾ ਜਿਹੜੀਯਾਂ ਮੈਂ ਰਨ
ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਰਗਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਰਿ ਮੈਂ ਟਿਹ
ਰਗਾਂਗਾ, ਯਤੇ ਮੈਂ ਟਿਹ ਰਗਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਜਿਯਾ ਮੀ,
ਯਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਯਾਵਾਂਗਾ!

੧੨ “ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਝੁਝ ਟਿਹ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਰਿ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ
ਬਹੁਤ ਤਾਰਤ ਹੈ-ਧਰ ਤੁਮੀਂ ਨੇਰ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਦਦੇ। ਮੇਰੀ
ਗੱਲ ਸੁਣੋ! ੧੩ ਮੈਂ ਨੇਰ ਰੰਮ ਰਗਾਂਗਾ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਯਾਧਣੇ
ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਮੀਯੋਨ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀ ਦਿਵਾਵਾਂਗਾ
ਯਤੇ ਯਾਧਣੇ ਯਦੁਬਤ ਟਿਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਵੀ।”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਮੰਦੇਸ

੧ “ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਢਹਿ ਧਵੇ ਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਬੈਠੇ ਰਹੋ!
ਬਾਬਲ ਦੀਏ ਰੁਯਾਰੀ ਘੀਏ, ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਬੈਠ!
ਹੋ ਰਮਦੀਯਾਂ ਦੀਏ ਘੀਏ, ਗੁਣ ਮਹਿਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਲੋਰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਤੈਨੂੰ ਨਰਮ ਜਾਂ ਨਾਚੁਰ ਜਵਾਨ
ਨਢਵੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਗੇ।

੨ ਗੁਣ ਤੈਨੂੰ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰਨੀ ਧਵੇਗੀ ਤੈਨੂੰ ਚੱਰੀ ਦੇ
ਧੁਝ ਲਿਯਾਉਣੇ ਧੈਂਣਗੇ

ਯਤੇ ਯਾਟਾ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਯਨਾਜ ਧੀਹਣਾ
ਧਵੇਗਾ।

ਯਾਧਣੇ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਨਰਾਬ ਲਾਹ ਦੇ ਯਤੇ ਯਾਧਣੀ
ਰੀਮਤੀ ਧੁਸਾਰ ਲਾਹ ਦੇ।

ਤੈਨੂੰ ਯਾਧਣਾ ਦੇਸ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਯਾਧਣੀ
ਯੱਗਰੀ ਉੱਥੇ ਤੱਰ ਚਰੱ ਰਿ ਲੋਰ ਤੇਰੀਯਾਂ ਲੱਤਾਂ
ਨੂੰ ਦੇਖ ਮੱਰਣ, ਤੇ ਨਦੀਯਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰ ਰਜ ਜਾ।

੩ ਲੋਰ ਤੇਰੇ ਗੁਧਤ ਯੰਗਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ

ਯਤੇ ਤੈਨੂੰ ਸਯਮਾਰ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਮੁੱਲ ਯਦਾ ਰਗਵਾਂਗਾ, ਜੇ ਵੀ ਮਾਝੇ ਯਮਲ
ਤੂੰ ਰੀਤੇ ਨੇ।

ਤੇ ਤੇਰੀ ਸਗਟਿਤਾ ਲਈ ਰੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਯਾਵੇਗਾ।

੪ “ਮੇਰੇ ਲੋਰ ਯਾਧਦੇ ਨੇ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਹੈ: ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ,
ਟਿਮਰਾਏਲ ਦਾ ਧਵਿੱਤ ਧੁਰੱਥ।”

੫ “ਟਿਮ ਲਈ ਹੋ ਬਾਬਲ, ਟਿੱਬੇ ਬੈਠ ਯਤੇ ਸਾਂਤ ਰਹਿ।
ਹੋ ਰਮਦੀਯਾਂ ਦੀਏ ਘੀਏ, ਯੰਧਰਾਰ ਯੰਦਰ ਚਲੀ
ਜਾ।

ਰਿਉਂਰਿ ਗੁਣ ਤੂੰ ਰਾਜਧਾਨੀਯਾਂ ਦੀ ਗਣੀ ਨਹੀਂ
ਰਹੋਗੀ।”

੬ “ਮੈਂ ਯਾਧਣੇ ਬੰਦਿਯਾਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਰਵਾਨ ਸਾਂ।

ਉਹ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਹਨ, ਧਰ ਮੈਂ ਨਾਰਾਜ ਸਾਂ ਟਿਮ ਲਈ
ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਜਰੂਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।

ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਗਵਾਲੇ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਯਤੇ ਤੂੰ
ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਮੀ।

ਧਰ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਈ ਦਇਯਾ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਈ।

ਤੂੰ ਤਾਂ ਬੁਢਿਯਾਂ ਬੰਦਿਯਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰਨ
ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।

੭ ਤੂੰ ਯਾਧਿਯਾ ਮੀ, ਮੈਂ ਸਦਾ ਲਈ ਜੀਵਾਂਗੀ, ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ
ਮਹਾਰਾਣੀ ਰਗਾਂਗੀ।”

ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਮੰਦੀਯਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।
ਜਿਹੜੀਯਾਂ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤੀਯਾਂ ਮਨ।

ਤੂੰ ਮੋਚਿਯਾ ਮੀ ਰਿ ਰੀ ਵਾਧਰੇਗਾ।

੮ ਟਿਮ ਲਈ ਗੁਣ, ‘ਭਲੀ ਸੁਯਾਣੀ’ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ!

ਤੂੰ ਯਾਧਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਯਾਤ ਮਹਿਸੂਸ ਰਦਦੀ ਹੈਂ
ਤੇ ਯਾਧਦੀ ਹੈਂ

‘ਸਿਰਫ ਮੈਂ ਹੀ ਮਹੱਤਵਧੂਰਣ ਵਿਯਾਰਤੀ ਹਾਂ।

ਹੋਰ ਰੋਈ ਵੀ ਮੇਰੇ ਜਿੰਨਾ ਮਹੱਤਵਧੂਰਣ ਨਹੀਂ।

ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਵਿਧਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗੀ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਮੇਰੇ
ਬੱਚੇ ਹੋਣਗੇ।”

੯ ਟਿਹ ਦੇ ਗੱਲਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਯਚਾਨਰ ਵਾਧਰਨਗੀਯਾਂ:
ਧਹਿਲਾਂ, ਤੂੰ ਯਾਧਣੇ ਬੱਚੇ ਗੁਯਾ ਲਵੋਗੀ।

ਤੇ ਫੇਰ ਤੂੰ ਆਖਣਾ ਧਤੀ ਗੁਯਾ ਲਵੇਂਗੀ ।
 ਗਾਂ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ ।
 ਆਤੇ ਤੇਰਾ ਮਾਰਾ ਹੀ ਜਾਦੂ
 ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਮਾਰੇ ਹੀ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਰਹਤੱਥ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ
 ਬਚਾਉਣਗੇ ।
¹⁰ ਤੂੰ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਚਦੀ ਹੈਂ ਤੇ ਫੇਰ ਵੀ ਆਖਣੇ-ਆਖ
 ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਰਚਦੀ ਹੈਂ,
 ਤੂੰ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਮੋਚਦੀ ਹੈਂ, 'ਕੋਈ ਵੀ ਮੇਰੇ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ
 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ।'
 ਤੂੰ ਮੋਚਦੀ ਹੈਂ ਕਿ ਤੇਰੀ ਸਿਆਣਪ ਆਤੇ ਤੇਰਾ ਸਿਆਨ
 ਤੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈਣਗੇ ।
 ਤੂੰ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਮੋਚਦੀ ਹੈਂ, ਮੈਂ ਹੀ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਗਾਂ ।
 ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦੁਸਰਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ।'
¹¹ "ਧਰ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਧੈਣਗੀਆਂ ।
 ਤੂੰ ਜਾਣਦੀ ਨਹੀਂ, ਕਦੋਂ ਵਾਧਰੇਗਾ ਧਰ ਘੇਰ ਸੰਕਟ
 ਆ ਸਿਹਾ ਹੈ ।
 ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ
 ਸਕੇਂਗੀ ।
 ਤੂੰ ਇੰਨੀ ਛੇਤੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੀ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਧਤਾ ਵੀ
 ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਵਾਧਰਿਆ ਹੈ !
¹² ਤੂੰ ਜਾਦੂ-ਟੂਣਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਮਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ
 ਮਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰੀਤੀ ਮੀ ।
 ਇਸ ਲਈ, ਗੁਣ ਆਖਣੇ ਜਾਦੂ-ਟੂਣਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ।
 ਸਾਇਦ ਉਹ ਤੇਰੀ ਮਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸੱਕਣ,
 ਸਾਇਦ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰ ਸੱਕੇਂ ।
¹³ ਤੇਰੇ ਮਲਾਗਰਾਹ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਹਨ ।
 ਕੀ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਮਲਾਗਾਂ ਤੋਂ ਬਚੇਂ ਗਈ
 ਹੈਂ?
 ਤਾਂ ਫੇਰ ਆਖਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਜੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ
 ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ ।
 ਉਹ ਦੱਸ ਸੱਕਦੇ ਨੇ ਕਿ ਮਹੀਨਾ ਕਦੋਂ ਸੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
 ਇਸ ਲਈ ਸਾਇਦ ਉਹ ਦੱਸ ਸੱਕਣ ਕਦੋਂ ਤੇਰੀਆਂ
 ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ।
¹⁴ ਧਰ ਉਹ ਬੰਦੇ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ
 ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ।
 ਉਹ ਤੁਝੀ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ ।
 ਉਹ ਇੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਲਣਗੇ ਕਿ ਉੱਥੇ ਕੋਲੇ ਵੀ ਨਹੀਂ
 ਬਚਣਗੇ ।
 ਉੱਥੇ ਮੋਕਣ ਲਈ ਯੱਥਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੀ ਰਹੇਂਗੀ ।
¹⁵ ਹਰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਇਹੀ ਕੁਝ ਵਾਧਰੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ
 ਤੂੰ ਇੰਨੀ ਮਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰੀਤੀ ਮੀ ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੂੰ ਵਧਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਮਾਰੀ
 ਉਮਰ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਣਗੇ ।
 ਹਰ ਬੰਦਾ ਆਖਣੇ ਰਾਹ ਚੱਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
 ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਰੀ ਨਹੀਂ
 ਰਹੇਗਾ ।"

ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਣੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਹਰੁਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
 ? ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ
 ਵਾਲਿਓ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ!
 ਤੁਮੀਂ ਲੋਕ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ 'ਇਮਰਾਏਲ' ਆਖਵਾਉਂਦੇ
 ਹੋ ।
 ਤੁਮੀਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੈ ।
 ਤੁਮੀਂ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਨਾਮ ਵਰਤਦੇ
 ਹੋ ।
 ਤੁਮੀਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਦੇ
 ਹੋ ।
 ਧਰ ਇਮਾਨਦਾਰ ਤੇ ਸੁਹਿਰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤੁਮੀਂ, ਜਦੋਂ
 ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ।"
² "ਗਾਂ, ਉਹ ਧਵਿੱਤਰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ।
 ਉਹ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ
 ਨੇ ।
 ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ ।
³ "ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ
 ਮੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਮੀ ।
 ਤੇ ਫੇਰ ਆਚਾਨਕ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਰਨ ਦਿੱਤਾ ।
⁴ ਮੈਂ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਸਾਂ ਕਿ
 ਤੁਮੀਂ ਬਹੁਤ ਜਿੱਦੀ ਹੋ ।
 ਲੋਹੇ ਵਾਂਗਰਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ ਆਤੇ ਤਾਂਬੇ
 ਵਾਂਗਰਾਂ ਮਖਤ ਮੀ ।
⁵ ਇਸ ਲਈ, ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਧਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਮੀ ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿ ਵਾਧਰੇਗਾ ਕੀ ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਧਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਧਹਿਲਾਂ
 ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਤਾਂ
 ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਨਾ ਆਖ ਸੱਕੋ,
 'ਮਾਡੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਰੀਤਾ?
 ਸਭੀਆਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਆਤੇ ਮਾਡੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਭ
 ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ ।"
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਸੁੱਧ
 ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
⁶ "ਤੁਮੀਂ ਦੱਖਿਆ ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਜੇ ਵੀ ਵਾਧਰਿਆ ।
 ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਅਖਰ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣੀ
 ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।
 ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਾਂਗਾ
 ਉਹ ਗੱਲਾਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਮੀਂ ਗਲੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ।
⁷ ਇਹ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਹੁਤ ਧਹਿਲਾਂ
 ਵਾਧਰੀਆਂ ਸਨ ।
 ਇਹ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੁਣ ਵਾਧਰ ਰਹੀਆਂ
 ਹਨ ।

ਜਾਂ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਤੁਮੀਂ ਏਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਨਹੀਂ
 ਸੁਣਿਆ।
 ਇਸ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਨਹੀਂ ਆਖ ਮੱਰਦੇ, 'ਜ਼ਮੀਂ ਧਹਿਲਾਂ
 ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਸਾਂ।'
 ੯ ਧਰ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
 ਸੁਣੀ!
 ਤੁਮੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖੀ!
 ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਏਨਰਾਰ ਰੀਤਾ ਜੇ ਵੀ ਮੈਂ
 ਆਖਿਆ।
 ਮੈਂ ਆਦਿ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ
 ਜਾਵੋਗੇ।
 ਤੁਮੀਂ ਆਖਣੇ ਜੰਮਣ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ
 ਵਿਦਰੋਹ ਰੀਤਾ ਹੈ।
 ੧੦ "ਧਰ ਮੈਂ ਧੀਰਜ ਰੱਖਾਂਗਾ ਜਜਿਹਾ
 ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਵਾਸਤੇ ਰਹਾਂਗਾ।
 ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਰਹਿਰਵਾਨ ਨਾ ਹੋਣ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਾ
 ਰਹਨ ਲਈ ਮੇਰੀ ਉਸਤਤ ਰਹਨਗੇ।
 ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਰਹਨ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੀ ਉਸਤਤ ਰਹੋਗੇ।
 11 "ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁੱਧ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਲੋਕ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਰਹਨ ਲਈ ਜੱਗ ਦੀ ਨਾਟ ਦਾ
 ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਹਦੇ ਨੇ।
 ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਦੇਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁੱਧ ਰਹਾਂਗਾ।
 12 ਜਜਿਹਾ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਵਾਸਤੇ ਰਹਾਂਗਾ-ਆਖਣੇ ਲਈ!
 ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇੰਝ ਸਲੂਕ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ
 ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਾਂ!
 ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਧਰਤਾਧ ਆਤੇ ਉਸਤਤ ਰਿਸੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ
 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 13 "ਯਾਰੂਥ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ!
 ਇਸਰਾਏਲ, ਮੈਂ ਤੇਨੂੰ ਆਖਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਤੋਰ ਤੇ
 ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਸੁਣੋ ਮੇਰੀ ਗੱਲ।
 ਮੈਂ ਹਾਂ ਆਦਿ!
 ਆਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਆਂਤ ਹਾਂ!
 14 ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਗੱਬੀਂ ਧਰਤੀ ਮਾਜੀ ਸੀ।
 ਮੇਰੇ ਸੱਜੇ ਗੱਬ ਨੇ ਯਾਰਾਸ ਨੂੰ ਮਾਜਿਆ ਸੀ।
 ਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾਂਗਾ,
 ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹੋਰੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਣਗੇ।
 15 "ਤੁਮੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ, ਇੱਥੇ ਆਵੋ ਤੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਣੋ!
 ਰੀ ਰਿਸੇ ਇੱਕ ਵੀ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ
 ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ? ਨਹੀਂ!"
 ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਉਹੀ ਰੁਝ
 ਰਹੇਗਾ,
 ਜੇ ਉਹ ਬਾਬਲ ਆਤੇ ਰਸਦੀਆਂ ਨਾਲ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ
 ਹੈ।"

ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਵਾਂਗਾ!
 16 ਇੱਥੇ ਆ ਤੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ!
 ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਾਂ ਜਦੋਂ ਬਾਬਲ ਦਾ ਜਨਮ ਇੱਕ ਰੋਮ
 ਵਜੋਂ ਹੋਇਆ।
 ਤੇ ਆਦਿ ਤੋਂ ਹੀ, ਮੈਂ ਸਾਫ ਤੋਰ ਤੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ
 ਜੇ ਲੋਕ ਜਾਣ ਮੱਰਦ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਆਖਿਆ ਸੀ।"
 ਫੇਰ ਯਮਾਯਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਹੁਣ, ਮੇਰਾ ਧਰਭੂ
 ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਨੂੰ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਤਮੇ ਨੂੰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ
 ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣ ਲਈ ਭੇਜਦਾ ਹੈ।" 17 ਯਹੋਵਾਹ, ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ,
 ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਧਰੱਖ, ਆਖਦਾ ਹੈ,
 "ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸਿੱਖਾਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਸਗਇਰ ਹਨ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਸਾਹ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਯਾਗਵਾਈ ਰਹਦਾ ਹਾਂ
 ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 18 ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਹੁੰਦੀ,
 ਤਾਂ ਯਮਨ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਭਰੀ ਹੋਈ
 ਨਦੀ ਵਗਦੀ ਹੈ।
 ਸੁਭ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆਉਂਦੀਆਂ
 ਜਿਵੇਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ।
 19 ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੀ ਗਲ ਮੰਨੀ ਹੁੰਦੀ,
 ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਹੁਤ ਬੱਚੇ ਹੁੰਦੇ।
 ਉਹ ਰੋਤ ਦੇ ਯਮਨੇਰਾਂ ਰਣਾਂ ਜਿੰਨੇ ਹੁੰਦੇ।
 ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ
 ਹੁੰਦੇ।
 ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਮੰਗ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ।"
 20 ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਓ, ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ!
 ਮੇਰੇ ਲੋਕੇ, ਰਸਦ ਤੋਂ ਨੱਸ ਜਾਵੋ!
 ਇਹ ਖਬਰ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤਾਈਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੈਲਾ ਦੇਵੋ।
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਓ, "ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਣੇ ਸੇਵਰ,
 ਯਾਰੂਥ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ!
 21 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਾਗਵਾਈ ਮਾਨੂਬਲ
 ਆਂਦਰ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਰਦੇ ਧਿਆਮ ਨਹੀਂ
 ਲਗੀ।
 ਰਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਚੱਟਾਨ ਵਿੱਚੋਂ
 ਧਾਈ ਧੈਦਾ ਰੀਤਾ!
 ਉਸ ਨੇ ਚੱਟਾਨ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ,
 ਤੇ ਧਾਈ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਵਗ ਧਿਆ!"
 22 ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ,
 "ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।"
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਣੇ ਖਾਮ ਸੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ
 ੪੯ 'ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਤੁਮੀਂ ਮਮੂਹ ਲੋਕੇ, ਸੁਣੋ ਮੇਰੀ ਗੱਲ!
 ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਮੂਹ ਲੋਕੇ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ
 ਸੁਣੋ!

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੋਢਾ ਰਹਾਉਣ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਜਨਮ
 ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਹਾਲੇ
 ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਗਰਭ ਅੰਦਰ ਸਾਂ।
 ੨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਵਰਤਦਾ।
 ਉਸ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਤਿੱਖੀ ਤਲਵਾਰ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ
 ਪਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਦੀ ਛਾਵੇਂ ਲੁਕਾ ਕੇ ਮੇਰਾ
 ਬਚਾਉ ਰਹਦਾ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਤਿੱਖੇ ਤੀਰ ਵਾਂਗ ਬਣਾਇਆ
 ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਮਤਰ ਵਿੱਚ ਢੁਕਾ
 ਲਿਆ।
 ੩ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸਰਾਏਲ, ਤੂੰ ਮੇਰਾ
 ਸੇਵਕ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹੀਂ ਰੁਝ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਰਚਾਂਗਾ।”
 ੪ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਫਜ਼ੂਲ ਹੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰੀਤੀ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਪਰ ਕੋਈ ਨਾਹੋਵੇਂਦ
 ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਸਰਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ,
 ਪਰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਅਵੱਸ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨਿਯਾਂ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਮੇਰੇ
 ਨਾਲ ਰੀ ਰਹਨਾ ਹੈ।
 ਪਰ ਮੇਸੂਰ, ਮੇਰੇ ਇਨਾਮ ਬਾਰੇ ਅਵੱਸ ਨਿਯਾਂ ਰਹੇਗਾ।
 ੫ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਗਰਭ ਅੰਦਰ
 ਸਾਜ਼ਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਸੇਵਕ ਹੋ ਸੱਕਾਂ,
 ਅਤੇ ਯਾਰੂਬ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ
 ਵਾਧਮ ਉਸ ਵੱਲ ਰਹ ਸੱਕਾਂ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਮਾਣ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਪਾਸੋਂ ਗਮਿਲ
 ਰਚਾਂਗਾ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 ੬ “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੇਵਕ ਹੈ।
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਕੋਈ ਗੁਨ ਪਰ ਉਹ ਵਾਧਮ ਮੇਰੇ
 ਕੋਲ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣਗੇ।
 ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਪਰਤ
 ਆਉਣਗੇ।
 ਪਰ ਤੇਰੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੰਮ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਹੋਰ ਵੀ
 ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ!
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਮੂਹ ਕੋਲਾਂ ਲਈ ਨੂਰ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਤੂੰ ਪਰਤੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੇਰਾ ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ
 ਹੋਵੇਗਾ।”
 ੭ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਪੁਰੋਖ,
 ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਸਾਖਾ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 “ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਨਿਮਾਣਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਗਾਰਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹਦਾ ਹੈ।
 ਪਰ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦੇ ਨੇ।
 ਪਰ ਸਾਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ।

ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਰ ਵਿੱਚ ਖਲੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਮਹਾਨ ਨੇਤਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੁਕਣਗੇ।”
 ਇਹ ਵਾਧਰੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ
 ਪਵਿੱਤਰ ਪੁਰੋਖ, ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ
 ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਚੁਣਿਆ ਸੀ।

ਮੁਰਤੀ ਦਾ ਦਿਨ

੮ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 “ਇੱਥੇ ਖਾਮ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ
 ਦਰਸਾਵਾਂਗਾ।
 ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਸੁਣ
 ਲਵਾਂਗਾ।
 ਉਹ ਖਾਮ ਦਿਹਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾ
 ਲਵਾਂਗਾ।
 ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਚਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਖੀ ਰਚਾਂਗਾ।
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦਾ ਪਰਮਾਣ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ
 ਨਾਲ ਇਰਸਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ।
 ਗੁਣ ਦੇਸ਼ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ
 ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਪਰਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਦੇ
 ਦਿਉਗੇ ਜੋ ਇਸਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ।
 ੯ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈਆਂ ਨੂੰ ਆਖੋਗੇ,
 ‘ਆਪਣੀ ਕੋਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਵੇ!’
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋਗੇ ਜੋ ਅੰਧਰਾ ਵਿੱਚ ਗੁਣ,
 ‘ਅੰਧਰਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਵੇ!’
 ਯਾਤਰਾ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਭੋਜਨ ਰਹਨਗੇ।
 ਸੱਖਣੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਭੋਜਨ
 ਹੋਵੇਗਾ।
 ੧੦ ਲੋਕ ਭੁੱਖੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।
 ਉਹ ਖਿਆਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।
 ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਗਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਰਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪੁਚਾਵੇਗੀ।
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਕੁਣ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਰਹੇਗਾ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਝਰਨਿਆਂ ਵੱਲ
 ਰਹੇਗਾ।
 ੧੧ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਾਹ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।
 ਪਰਬਤ ਪੱਧਰੇ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ
 ਤੇ ਨੀਵੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
 ੧੨ “ਦੇਖੋ! ਲੋਕ ਦੂਰ-ਦੂਰਾਡੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆ
 ਰਹੇ ਨੇ।
 ਲੋਕ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆ ਰਹੇ
 ਨੇ।
 ਲੋਕ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸਵਾਨ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਰਹੇ
 ਨੇ।”
 ੧੩ ਹੇ ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਪਰਤੀਏ, ਪਰਮੰਨ ਹੋਵੋ!

ਯਰਬਤੋਂ, ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਖਾਏ!
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਭ੍ਰੁਣ
 ਯਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨੇਰੀ ਰਚਦਾ
 ਹੈ।
 14 ਯਰ ਮੀਯੇਨ ਗੁਣ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ
 ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਹੈ।”
 15 ਯਰ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ,
 “ਕੀ ਕੋਈ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਸੱਕਦੀ ਹੈ? ਨਹੀਂ!
 ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਾਂਗਾ।
 16 ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਆਪਣੀ ਗਬੇਲੀ ਉੱਤੇ ਉਰਰ
 ਲਿਆ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ!
 17 ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਯਰ ਤੁਹਾਉਣਗੇ।
 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰਾਇਆ, ਯਰ ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਇੱਕਲਿਆਂ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ।”
 18 ਉਯਰ ਦੇਖੋ! ਆਪਣੇ ਚਾਹ-ਚੁਫੇਰੇ ਦੇਖੋ!
 ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਹੀ ਬੱਚੇ ਇੱਕੋ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ
 ਆ ਰਹੇ ਨੇ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮੋਂਗ ਖਾਰੇ
 ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਹ ਇਰਸਾਰ ਰਚਦਾ ਹਾਂ:
 ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਮੇਰੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ
 ਆਪਣੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਉਂਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਉਸ ਹਾਰ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ
 ਵਹੁਟੀ ਧਹਿਨਦੀ ਹੈ।
 19 “ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਤਬਾਹ ਆਤੇ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਹੋ।
 ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖੋਰਾਹ ਹੈ।
 ਯਰ ਖੋੜੇ ਸਮੇਂ ਮਗਰੋਂ, ਤੁਹਾਡੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਖੰਦੇ
 ਹੋਣਗੇ।
 ਆਤੇ ਉਹ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ,
 ਬਹੁਤ ਦੁਰ ਹੋਣਗੇ।
 20 ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਆਚੇ ਬੱਚਿਆਂ ਰੱਾਹਣ ਦੁੱਖੀ ਸੀ
 ਯਰ ਉਹ ਬੱਚੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ,
 ‘ਇਹ ਜਗਹਾ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਹੈ!
 ਸਾਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵੱਡੀ ਜਗਹਾ ਦੇਵੋ।’
 21 ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਖੋਗੇ,
 ‘ਰਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮਾਰੇ ਬੱਚੇ ਦਿੱਤੇ?
 ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ!
 ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਤੇ ਇੱਕਲਾ ਸਾਂ।
 ਮੈਂ ਗਰੀਬਾ ਹੋਇਆ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸਾਂ।
 ਇਸ ਲਈ ਰਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਬੱਚੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ?
 ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਇੱਕਲਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸਾਂ।
 ਇਹ ਮਾਰੇ ਬੱਚੇ ਕਿੱਥੋਂ ਆ ਗਏ ਨੇ?’”
 22 ਮੇਰਾ ਯਰਬੁ, ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 “ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਈ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਗਿਲਾਵਾਂਗਾ।

ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਝੰਡਾ ਉੱਚਾ
 ਰਗਾਂਗਾ
 ਫੇਰ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆ
 ਜਾਣਗੇ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰਿਆਂ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਣਗੇ,
 ਆਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਗਾਂ ਦਾ ਮਗਰਾ
 ਦੇਣਗੇ।
 23 ਰਾਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਹੋਣਗੇ।
 ਰਾਜੇ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ
 ਰਚਨਗੀਆਂ।
 ਉਹ ਰਾਜੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ
 ਝੁਕਣਗੀਆਂ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧੈਰਾਂ ਦੀ ਖਾਰ ਨੂੰ ਚੁੰਮਣਗੀਆਂ।
 ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਹਾਂ।
 ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੋਗੇ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ
 ਰਚਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨਿਰਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”
 24 ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਤਰੜਾ ਸਿਧਾਗੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਦੌਲਤ
 ਜਿਤਤਦਾ ਹੈ,
 ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਦੌਲਤ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਖੋਗ ਸੱਕਦੇ।
 ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਤਰੜਾ ਸਿਧਾਗੀ ਰਿਸੇ ਕੋਈ ਦੀ ਗਾਖੀ ਰਚਦਾ,
 ਉਹ ਕੋਈ ਬਚਦੇ ਨਹੀਂ ਨਿਰਲ ਸੱਕਦਾ।
 25 ਯਰ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 “ਕੋਈ ਫਰਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਕੋਈ ਜਾਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈਆਂ ਨੂੰ ਤਰੜੇ ਸਿਧਾਗੀ
 ਧਾਮੋਂ ਖੋਗ ਲਵੇਗਾ।
 ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਵਾਧੇਗਾ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ
 ਲੜਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ।
 26 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ਯਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਜਿਸਮ ਖਾਣ ਤੇ
 ਮਜਬੂਰ ਰਚ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਖੂਨ ਮੈਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਹੜੀ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਮਸਤ ਰਚੀ ਹੈ।
 ਫੇਰ ਹਰ ਬੰਦਾ ਜਾਣ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਬਚਾਇਆ।
 ਮਾਰੇ ਹੀ ਖੰਦੇ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਰੁਥ ਦੇ
 ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਯੁੱਧ ਨੇ ਬਚਾਇਆ।”
 ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗੁਨਾਹ ਰਾਹਣ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੀ
 1 ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ,
੫੦ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਤਾ, ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਤਲਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ
 ਹੈ।
 ਯਰ ਉਹ ਰਾਨੂੰਨੀ ਯਰਚਾ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਾਥਤ
 ਰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?
 ਮੇਰੇ ਬਚਿਓ, ਕੀ ਮੈਂ ਰਿਸੇ ਦਾ ਰਚਾ ਦੇਣਾ ਸੀ?

ਰੀ ਮੈਂ ਰਚਾ ਦੇਣ ਲਈ ਰੁਝ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ?
 ਨਹੀਂ! ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ
 ਮੇਂਦੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਸਨ।
 ਤੁਹਾਡੀ ਖਾਣਾ, ਯੁਕਮਲਮ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮੇਂਦੇ ਰੰਮਾਂ
 ਰਾਹਤ ਦੂਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ
 ਰੀਤੇ ਸਨ।
 ੨ ਮੈਂ ਘਰ ਆਇਆ ਸਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਨਹੀਂ
 ਮਿਲਿਆ।
 ਮੈਂ ਘਰ-ਘਰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਯਰ ਰਿਮੇ ਨੇ ਵੀ
 ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।
 ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੇਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ
 ਰਾਬਿਲ ਨਹੀਂ।
 ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ
 ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਹੈ।
 ਦੇਖੋ, ਜੇ ਮੈਂ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਸੁੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ,
 ਤਾਂ ਇਹ ਸੁੱਚ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਮੱਛੀਆਂ ਬਿਨਾ ਧਾਣੀ ਦੇ ਮਰ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੇ ਸਰੀਰ ਸੜ ਜਾਣਗੇ।
 ੩ ਮੈਂ ਆਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਰਾਲਾ ਬਣਾ ਮੱਚਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਆਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਧਾਰ ਵਿੱਚ ਢੱਕ ਮੱਚਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੀ
 ਬਸਤਰਾਂ ਜਿੰਨਾ ਰਾਲਾ।”

ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਮੇਵਰ ਸੱਚਮੁੱਚ
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਦਾ ਹੈ

੪ ਮੇਰੇ ਯਰਬੂ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਦੇਣ ਦੀ
 ਯੋਗਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਦਮ ਲੋਕਾਂ
 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਹਰ ਸਵੇਰ ਮੈਨੂੰ ਜਗਾਉਂਦਾ
 ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇੰਚ ਚੋਲੇ ਵਾਂਗ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ੫ ਮੇਰਾ
 ਯਰਬੂ, ਯਹੋਵਾਹ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹਦਾ
 ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ
 ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਗਟਾਂਗਾ। ੬ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਰ
 ਝੱਲਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਦਾੜੀ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ
 ਯੁਟਟਵਾ ਲਵਾਂਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਆਖਣਗੇ
 ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਬੁਰੱਟੇਗੇ ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ
 ਛੁਪਾਵਾਂਗਾ। ੭ ਮੇਰਾ ਮਾਲਿਕ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ
 ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮੰਦਾ ਬੋਲਣਗੇ,
 ਉਸਦਾ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰੋਈ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਮਜ਼ਬੂਤ
 ਬਣਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ।
 ੮ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਉਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ
 ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੈਨੂੰ ਦੋਸੀ ਨਹੀਂ
 ਦਰਸਾ ਸਕੇਗਾ। ਜੇ ਰੋਈ ਮੈਨੂੰ ਗਲਤ ਮਾਥਤ ਰਹਨ ਦੀ
 ਰੇਮਿਸ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
 ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਵੇ, ਅਤੇ ਆਮੀਂ ਮੁਰੱਦਮਾ ਲੜਾਂਗੇ। ੯ ਯਰ ਦੇਖੋ,
 ਮੇਰਾ ਯਰਬੂ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਇਸ
 ਲਈ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੈਨੂੰ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਸਿੱਧ ਰਹ ਮੱਚਦਾ।

ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਯੁਗਾਣੇ ਅਤੇ ਬੇਚਾਰ ਰੱਖਝੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੋ
 ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੀੜ੍ਹੇ ਖਾ ਲੈਣਗੇ।
 ੧੦ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਡਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ
 ਆਦਰ ਰਹਦੇ ਹਨ ਉਸ ਦੇ ਮੇਵਰ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ। ਉਸ ਦਾ
 ਮੇਵਰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਭਰੋਮਾ ਰਹੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਇਹ
 ਜਾਣੇ ਬਗੈਰ ਕਿ ਅੱਗੋਂ ਰੀ ਵਾਧੇਗਾ। ਇਹ ਮੇਵਰ ਸੱਚਮੁੱਚ
 ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਭਰੋਮਾ ਸੁੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਦਾ ਹੈ।
 ੧੧ “ਦੇਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ
 ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਗਾਂ ਅਤੇ ਮਸਾਲਾਂ (ਰੋਸਨੀਆਂ)
 ਬਾਲਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੀਵੋ। ਯਰ,
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜਾ ਮਿਲੇਗੀ! ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਅੱਗਾਂ ਅਤੇ
 ਮਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਵੋਗੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸੜ ਜਾਵੋਗੇ। ਮੈਂ
 ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਰਨ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਵਰਗਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

੧੨ “ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਲੋਕ ਨੇਰੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ
 ਦੀ ਸਖਤ ਰੇਮਿਸ ਰਹਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਰੋਲ
 ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਸੁਣੋ ਮੇਰੀ ਗੱਲ। ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਅਬਰਾਹਾਮ ਵੱਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ਉਹੀ ਉਹ ਚੱਟਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਰੱਟ ਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ
 ਸੀ। ੧੩ ਅਬਰਾਹਾਮ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ
 ਵੱਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਰਾਹ ਵੱਲ ਦੇਖਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਉਹ ਐਰਤ ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ਅਬਰਾਹਾਮ ਇੱਕਲਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ।
 ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦਿੱਤੀ, ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵੱਡੇ ਯਰਿਵਾਹ
 ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਰੀਤੀ। ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕ ਉਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ।”
 ੧੪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਮੀਯੇਨ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਫਮੇਸ
 ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਰਹੇਗਾ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਨੂਬਲ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਮਾਨੂਬਲ
 ਬਾਗ ਵਰਗਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਦਨ ਦੇ ਬਾਗ ਵਰਗਾ। ਉਹ
 ਯਰਤੀ ਸੱਖਣੀ ਸੀ ਯਰ ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬਾਗ ਵਰਗੀ ਹੋ
 ਜਾਵੇਗੀ। ਉੱਥੇ ਲੋਕ ਯਰਮੰਨ, ਬਹੁਤ ਯਰਮੰਨ ਹੋਣਗੇ। ਉੱਥੋਂ
 ਦੇ ਲੋਕ ਖੁਸੀ ਦਾ ਯਰਗਟਾਵਾ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਯੰਨਵਾਦ ਅਤੇ
 ਜਿੱਤ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣਗੇ।

੧੫ “ਮੇਰੇ ਲੋਕੇ, ਸੁਣੋ ਮੇਰੀ ਗੱਲ!
 ਮੇਰੇ ਨਿਅੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਸਨੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ
 ਦਰਸਾਉਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਰਿਵੇਂ ਜਿਉਣਾ ਹੈ।
 ੧੬ ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਦਰਸਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਨਿਰਧੱਖ ਹਾਂ।
 ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਹਾਂਗਾ ਅਤੇ
 ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਅੰਤ ਰਹਾਂਗਾ।
 ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮੇਰਾ ਇੰਤਜਾਰ
 ਰਹ ਰਹੇ ਨੇ।

ਮਹਾਈਤਾ ਲਈ, ਉਹ ਮੇਰੀ ਸਰਤੀ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ
 ਰਹ ਰਹੇ ਨੇ।
 ੬ ਯਮਾਮਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖੋ!
 ਹੇਠਾਂ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖੋ!
 ਯਮਾਮ ਯੁੱਠੇ ਦੇ ਬੰਦਲਾਂ ਵਾਂਗ ਆਲੇਪ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਧਰਤੀ ਧਾਣੇ ਯੁਰਾਣੇ ਰੱਖੜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।
 ਲੋਕ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਰ ਜਾਣਗੇ, ਧਰ ਮੇਰੀ ਮੁਰਤੀ ਮਦਾ
 ਰਹੇਗੀ।
 ਮੇਰੀ ਨੇਰੀ ਰਦੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
 ੭ ਤੁਮੀਂ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ ਨੇਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀ
 ਗੱਲ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
 ਤੁਮੀਂ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੇ
 ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ
 ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ।
 ਬੁਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵੇਲੇਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੋ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੋ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦੇ ਨੇ।
 ੮ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਫਟੇ-ਯੁਰਾਣੇ ਰੱਖੜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਬਣ
 ਜਾਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੀੜੇ ਖਾ ਲੈਣਗੇ।
 ਉਹ ਉੱਨ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਧਰ ਮੇਰੀ ਨੇਰੀ ਮਦਾ ਲਈ ਰਹੇਗੀ।
 ਮੇਰੀ ਮੁਰਤੀ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ ਰਹੇਗੀ।”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ
 ਉਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗੀ

੯ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬਾਜੂ (ਸਰਤੀ) ਜਾਗ ਧਰੋ!
 ਜਾਗ ਧਰੋ! ਤੁਰੜੇ ਬਣੋ!
 ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ, ਜਿਹਾ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਬਹੁਤ
 ਧਹਿਲਾਂ ਰੀਤਾ ਸੀ,
 ਜਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਧਰਾਚੀਨ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਰੀਤਾ ਹੈ।
 ਤੁਮੀਂ ਹੀ ਉਹ ਸਰਤੀ ਹੋ, ਜਿਸਨੇ ਸਹਬ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ
 ਸੀ।
 ਤੁਮੀਂ ਅਜਗਰ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਸੀ।
 ੧੦ ਤੁਮੀਂ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਖੁਸਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ!
 ਤੁਮੀਂ ਮਹਾਂ ਡੂੰਘੇ ਦੇ ਧਾਣੀ ਸੁਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸੀ!
 ਤੁਮੀਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਹਿੱਸੇ ਇੱਕ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ
 ਦਿੱਤੇ ਸਨ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਉਸ ਰਾਹ ਨੂੰ ਖਾਰ ਰਹ ਗਏ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚ
 ਗਏ ਸਨ।
 ੧੧ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਖੁਸੀ-ਖੁਸੀ ਮੀਯੋਨ ਨੂੰ ਖਰਤਨਗੇ।
 ਉਹ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧਰਮੰਨ ਹੋਣਗੇ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਮਦਾ-ਮਦਾ ਲਈ
 ਤਾਜ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ।
 ਉਹ ਖੁਸੀ ਨਾਲ ਗਾ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ।
 ਸਾਰੀ ਉਦਾਸੀ ਰਿਤੇ ਦੂਰ ਭੱਜ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ।

੧੨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਹੀ ਉਹ ਹਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਸੱਭਨ ਧਰੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੇਂ ਕਿਉਂ ਭੈਭੀਤ ਹੋਵੋਂ?
 ਉਹ ਸਿਰਫ ਬੰਦੇ ਹੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮਰ
 ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਨਸਾਨ ਹਨ-ਉਹ ਖਾਹ ਵਾਂਗ ਮਰ ਜਾਂਦੇ
 ਨੇ।”
 ੧੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਾਜਿਆ ਸੀ।
 ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ
 ਸੀ!
 ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ
 ਯਮਾਮ ਵਿਛੋ ਮਨ!
 ਧਰ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।
 ਇਸ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਮੈਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੇਂ ਮਦਾ
 ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੇ
 ਨੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ
 ਬਣਾਈ ਸੀ।
 ਧਰ ਗੁਣ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਨੇ? ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ
 ਨੇ।
 ੧੪ ਵੈਦ ਵਿੱਚਲੇ ਲੋਕ ਛੇਤੀ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਉਹ ਵੈਦ ਵਿੱਚ ਮਰਨਗੇ ਤੇ ਮੜਨਗੇ ਨਹੀਂ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੇਂ ਰਾਫੀ ਭੋਜਨ ਹੋਵੇਗਾ।
 ੧੫ “ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਰਿੜ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਬੰਦ
 ਰਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।”
 (ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸਹਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਹੈ।)
 ੧੬ “ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਹ ਸਹਬ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜੇ ਮੈਂ
 ਚਾਹੁੰਨਾ ਕਿ ਤੂੰ ਆਖੋਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਛਾਵਾਂ
 ਰਹਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਸੱਖਿਆ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਇਸਤੇਮਾਲ
 ਨਵੇਂ ਯਮਾਮ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਧਰਤੀ ਸਾਜਣ ਲਈ ਰਹਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣ ਲਈ ਰਹਾਂਗਾ,
 ‘ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਹੋ।’”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ

੧੭ ਜਾਗੋ! ਜਾਗੋ!
 ਯਰੂਸਲਮ, ਉੱਠ ਧਵੇ!
 ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀ।
 ਇਸੇ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
 ਇਹ ਸਜਾ ਜਹਿਰ ਦੇ ਖਿਆਲੇ ਵਾਂਗ ਸੀ, ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਖੀਣਾ
 ਖੈਣਾ ਸੀ,
 ਤੇ ਤੂੰ ਇਹ ਖੀ ਲਿਆ।
 ੧੮ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਹਨ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
 ਵੇਟੀ ਵੀ ਉਸਦਾ ਆਗੂ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਧੈਰਾ ਰੀਤੇ
 ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਟੀ ਵੀ ਉਸਦਾ ਧੱਬ ਧਰੁੰਦਰਸਰ ਨਹੀਂ
 ਬਣਿਆ। ੧੯ ਯਰੂਸਲਮ ਲਈ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਦੇ ਮਧੁਰਾਂ ਵਿੱਚ

ਯਾਈਆਂ। ਚੋਰੀ ਯਾ ਤੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਸ਼ਾਮਤਿੰਗ, ਵੱਡੀ ਭੁੱਖਮਰੀ ਯਾ ਤੇ ਜੰਗ।

ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਦੁੱਖ ਭੋਗ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਰਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਤੇਰੀ ਮਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਰਿਸੇ ਖੰਦੇ ਨੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦਇਆ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ।^{੨੦} ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਰਮਚੋਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਧਰਤੀ ਤੇ ਡਿੱਗ ਖਏ ਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਖਏ ਰਹੇ। ਉਹ ਖੰਦੇ ਹਰ ਗਲੀ ਦੇ ਖੇੜ ਉੱਤੇ ਖਏ ਸਨ। ਉਹ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਰਗੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਰਹਿਰ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਿਲੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੋਰ ਮਜ਼ਾ ਮਹਾਰਨ ਦੇ ਰਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਯਾਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਘਰੁਤ ਰਮਚੋਰ ਹੋ ਗਏ।

^{੨੧} ਗਰੀਬ ਅਰੁਮਲਮ, ਸੁਣ ਮੇਰੀ ਗੱਲ। ਤੂੰ ਸਰਾਬੀ ਯਾਦਮੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਮਚੋਰ ਹੈਂ ਯਰ ਤੈਨੂੰ ਸਰਾਬ ਦਾ ਨਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੂੰ ਜਹਿਰ ਦੇ ਉਸ ਖਿਆਲੇ ਰਾਹਣ ਰਮਚੋਰ ਹੈ।

^{੨੨} ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਯਾ ਤੇ ਮਾਲਿਕ, ਅਹੋਵਾਹ ਯਾਥਣੇ ਖੰਦਿਆਂ ਲਈ ਜੰਗ ਰੇਗਾ। ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਯਾਖਦਾ ਹੈ, “ਦੇਖ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਇਹ ‘ਜਹਿਰ ਖਿਆਲ’ ਖੋਗ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਯਾਥਣਾ ਰਹਿਰ ਤੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਦੂਰ ਹਟਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਗੁਣ ਹੋਰ ਮਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ।^{੨੩} ਗੁਣ ਮੈਂ ਯਾਥਣੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਰਗਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਰੇਸਿਸ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਯਾਖਿਆ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਯੱਗੇ ਝੁਕੇ, ਯਾ ਤੇ ਯਾਮੀਂ ਤੈਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿਆਂਗੇ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੱਗੇ ਝੁਕਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰੀਤਾ। ਯਾ ਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਤੇਰੀ ਖਿੱਠ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਵਾਂਗ ਲਿਤਾੜਨ ਲੱਗੇ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਸੀ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ

੫੨ ^੧ ਜਾਗੋ! ਜਾਗੋ ਮੀਯੇਨ!
 ਯਾਥਣੇ ਬਸਤਰ ਧਰਿਨ! ਯਾਥਣੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਫੜ!
 ਯਵਿੱਤਰ ਅਰੁਮਲਮ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ।
 ਫੇਰ ਤੇਰੇ ਯੱਦਰ ਉਹ ਲੋਕ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਸੁੱਧ ਯਾ ਤੇ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਹਨ।
^੨ ਗਰਦ ਨੂੰ ਝਾੜ ਸੁੱਟ! ਯਾਥਣੀ ਯਾਦਭੁਤ ਯੁਸਾਰ ਧਰਿਨ
 ਲੈ!
 ਹੇ ਅਰੁਮਲਮ, ਮੀਯੇਨ ਦੀਏ ਯੀਏ,
 ਤੂੰ ਰੈਸੀ ਸੀ ਯਰ ਗੁਣ ਯਾਥਣੇ-ਯਾਥ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਜੰਜੀਰਾਂ ਤੋਂ ਯਜ਼ਾਦ ਰਰ ਲੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੇਰੀ
 ਯੋਣ ਦੁਆਲੇ ਹਨ!
^੩ ਅਹੋਵਾਹ ਯਾਖਦਾ ਹੈ,
 “ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੈਸਿਆਂ ਖਦਲੇ ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਰਰਨ ਲਈ ਯੈਸੇ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਰਗਾਂਗਾ।”

^੪ ਮੇਰਾ ਯਰਬੂ, ਅਹੋਵਾਹ ਯਾਖਦਾ ਹੈ, “ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਧਰਿਨਾਂ ਮਿਸਰ ਵੱਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਗਏ-ਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਗਏ। ਘਾਦ ਵਿੱਚ ਯੱਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ।^੫ ਗੁਣ ਦੇਖੋ ਰੀ ਵਾਧਰਿਆ ਹੈ! ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੋਮ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੈਸਾ ਨਹੀਂ ਯਾਦਾ ਰਰਨਾ ਖਿਆ। ਇਹ ਰੋਮ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਗੁਰੁਮਤ ਰਰਦੀ ਹੈ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕ ਹਮੇਸਾ ਮੇਰੇ ਘਾਰੇ ਘੁਰਾ ਭਲਾ ਯਾਖਦੇ ਹਨ।”

^੬ ਅਹੋਵਾਹ ਯਾਖਦਾ ਹੈ, “ਇਹ ਵਾਧਰਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਮੇਰੇ ਖੰਦੇ ਮੇਰੇ ਘਾਰੇ ਗਿਆਨ ਲੈ ਸੱਕਣ। ਮੇਰੇ ਖੰਦੇ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਰਿ ਮੈਂ ਰੀ ਗਾਂ। ਮੇਰੇ ਖੰਦੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ, ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਰਿ ਮੈਂ ਉਹ ਗਾਂ^੭ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

^੮ ਰਿਸੇ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਨੂੰ ਧਗੜੀ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਰੇ ਸੂਭ ਮਯਾਚਾਰ ਲਿਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖਣਾ ਰਿਨਾ ਯਦਭੁਤ ਹੈ। ਮੰਦੇਸ ਵਾਹਰ ਰੋਲੋਂ ਯੈਲਾਨ ਸੁਣਦਿਆਂ ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, “ਮੀਯੇਨ, ਇੱਥੇ ਯਮਨ ਹੈ! ਯਾਮੀਂ ਬਚ ਗਏ ਹਾਂ! ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਸਾਜਾ ਹੈ।”

^੯ ਸਹਿਰ ਦੇ ਧਰਿਰੇਦਾਰ ਹੋਰੇ ਦੇਣਾ ਸੂਬੂ ਰਰਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਮਿਲਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹਨ!

ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਰੇਈ, ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮੀਯੇਨ ਯਰਤਦਿਆਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ।

^{੧੦} ਅਰੁਮਲਮ, ਤੇਰੇ ਤਬਾਹ ਹੋਣੇ ਭਵਨ ਫੇਰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰਯੂਰ ਹੋਣਗੇ।

ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਮਿਲਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਓਗੇ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਅਹੋਵਾਹ ਅਰੁਮਲਮ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਹੋਵਾਹ ਯਾਥਣੇ ਖੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ।

^{੧੧} ਅਹੋਵਾਹ ਯਾਥਣੀ ਯਵਿੱਤਰ ਸਰਤੀ ਸਮੁਹ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏਗਾ।

ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦੇਸ ਦੇਖਣਗੇ ਰਿ ਯਰਮੇਸੂਰ ਯਾਥਣੇ ਖੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਵੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

^{੧੨} ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਉਥੋਂ ਚੱਲੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਯਾਥਣੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!

ਜਾਜਰੇ, ਤੁਮੀਂ ਚੁੱਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇ ਉਹ ਵਸਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਧਾਮਨਾ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ।

ਇਸ ਲਈ ਯਾਥਣੇ-ਯਾਥ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਬਣਾਓ।

ਉਸ ਮੈਂਯ ਨੂੰ ਫੁਹੇ ਨਾ ਜਿਹੜੀ ਯਥਵਿੱਤਰ ਹੈ।

^{੧੩} ਤੁਮੀਂ ਯਾਥਣੀ ਯਥੀਨਗੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓਗੇ।

^੫੨:੬ ਮੈਂ ਉਹ ਗਾਂ ਇਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਲਈ ਹਿਥਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਸਦਾ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਯਾ ਤੇ ਰਿ ਉਹ ਹਮੇਸਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਰਹਿੰਦਾ। ਕੂਚ ੩:੧੩-੧੪

ਘਰ ਉਹ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ ਉਹ
ਰਾਗਲੀ ਵਿੱਚ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੱਜਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਤੁਸੀਂ ਤੁਰ ਜਾਓਗੇ, ਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜੱਲੇਗਾ।
ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਹੋਵੇਗਾ,
ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਘਰਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ
ਹੋਵੇਗਾ।

ਘਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਦੁੱਖੀ ਮੇਵਰ

¹³ “ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਵੱਲ ਦੇਖੋ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਰਾਮਅਯਾਬ
ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਹੁੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ
ਲੋਕ ਉਸਦਾ ਆਦਰ ਰਹਨਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਜਤ ਦੇਣਗੇ।

¹⁴ “ਘਰ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਘਰੇਮਾਨ ਹੋਣੇ ਮਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਇੰਨੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਦੁੱਖੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਵਜੋਂ ਮੁਸਰਿਲ ਨਾਲ
ਪਛਾਣ ਮੱਰਦੇ ਮਨ। ¹⁵ ਘਰ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੰਦੇ ਵੀ
ਹੋਰਾਨ ਹੋਣਗੇ। ਸਾਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ, ਹੋਰਾਨ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ
ਇੱਕ ਮਥਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਮੱਰਣਗੇ। ਉਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ
ਬਾਰੇ ਰਗਈ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ
ਸੀ ਵਾਧਰਿਯਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਗਈ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਸੀ ਘਰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਮਝ ਲਿਆ ਸੀ।”

੫੩ ¹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਐਲਾਨ ਰੀਤਾ ਸੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਰਿਮਨੇ ਅਰੀਨ ਰੀਤਾ? ਰਿਮਨੇ
ਮੱਚਮੁੱਚ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਰਵਾਨ ਰੀਤਾ ਸੀ?

² ਉਹ ਘਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਖੇਦੇ ਵਾਂਗ
ਉਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਖੁਸਰ ਘਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉੱਗਣ ਵਾਲੀ ਜਛ
ਵਾਂਗ ਸੀ। ਉਹ ਮਹੁੱਤਵਪੂਰਣ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।
ਉਸਦਾ ਵੇਈ ਖਾਸ ਘਰਤਾਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਵੱਲ
ਦੇਖਦੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੇਈ ਅਜਿਹੀ ਖਾਸ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ
ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੇਈ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਘਰਦ
ਰਹਨ ਘੇਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ। ³ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਮਜ਼ਾਰ
ਉਡਾਇਆ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵੇਸਤ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ। ਉਹ
ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਵਰਦ ਸੀ। ਉਹ
ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਨਾ
ਆਦਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਨ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲ ਘਿਆਨ ਨਾਲ
ਦੇਖ ਮੱਰਣ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਵੱਲ ਘਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤਾ।

⁴ ਘਰ ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨੂੰ ਲਈਆਂ ਅਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਧਣਾ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ
ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਘਰਮੇਸੂਰ ਉਸ ਨੂੰ
ਮਜ਼ਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਘਰਮੇਸੂਰ ਉਸ ਨੂੰ
ਉਸ ਦੇ ਅਮਲਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਮੋਚਿਆ ਸੀ
ਕਿ ਘਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਰੀਤੇ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ⁵ ਘਰ
ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਡੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਉਸ
ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਗੁਨਾਹ ਬਦਲੇ ਕੁਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਕਰਜ਼ਾ
ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਸੀ-ਸਾਡੀ ਮਜ਼ਾ-ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ
ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਮਜ਼ਾ ਕਾਰਣ ਹੀ ਸਿਹਤਅਯਾਬ ਹੋਣੇ ਸਾਂ।

ਸਾਨੂੰ ਅਗੇਗਤਾ ਮਿਲੀ (ਆਫੀ ਮਿਲੀ) ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦੁੱਖ
ਕਾਰਣ। ⁶ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਭਟਕ ਗਏ। ਅਸੀਂ
ਸਾਰੇ ਆਧਣੇ-ਆਧਣੇ ਸਾਗ ਤੁਰ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ
ਰੀਤਾ ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਾਧ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਸਾਗ ਧਾਧ ਆਧਣੇ ਜਿੱਥੇ ਲੈ ਲਿਆ।

⁷ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਘਰ ਉਸ
ਨੇ ਕਦੇ ਸਿਰਾਇਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਆਖਿਆ-ਜਿਵੇਂ ਭੇਡ ਜਿਹਾਗ ਰਹਨ ਲਿਜਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਉਹ ਉਸ ਲੋਲੇ ਵਰਗਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਉਦੋਂ ਜ਼ਰਾ ਜਿੰਨਾ ਵੀ
ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਦੋਂ ਵੇਈ ਉਸਦੀ ਉੱਨ ਨਾਗੁੰਦਾ ਹੈ।
ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਆਧਣੇ ਆਧ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ
ਲਈ। ⁸ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ
ਗਏ-ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬੋਲਾਗ ਹੋ ਕੇ ਨਿੱਕਾਂ ਨਹੀਂ
ਰੀਤਾ। ਵੇਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਸ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਘਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ
ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਮੱਰਦਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ
ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ
ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ⁹ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ
ਉਸ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ
ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ
ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੀਤਾ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਬੋਲਿਆ-ਘਰ ਫੇਰ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਵਾਧਰੀਆਂ।

¹⁰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ
ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਮਿਲਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮੇਵਰ ਨੇ ਆਧਣੇ-ਆਧ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਦੇ
ਗਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਘਰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਲੰਮੇ ਮਸੇ ਤੱਕ ਨਵਾਂ
ਜੀਵਨ ਜੀਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਧਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਹ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧੂਰਿਆਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੇਵਾਗ ਉਸ
ਧਾਧੇ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ¹¹ ਉਹ ਆਧਣੇ ਆਤਮੇ
ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕਮਟ ਭੋਗੇਗਾ, ਘਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਨੂੰ ਦੇਖੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਉਹ ਆਧਣੀਆਂ
ਸਿੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਮੰਤੁਮਟ ਹੋਵੇਗਾ।

“ਮੇਰਾ ਚੰਗਾ ਮੇਵਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹ
ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਾਧ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।
¹² ਇਸ ਕਾਰਣ ਮੈਂ ਆਧਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਾਮ
ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਹਿੱਸਾ ਲਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਤਾਰਤਕਰ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਲਈ
ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ
ਨੂੰ ਆਧਣਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ
ਮੁਜਰਿਮ ਸੀ। ਘਰ ਮੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ
ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਆਧਣੇ ਉੱਤੇ ਲੈ ਲੇ। ਅਤੇ ਗੁਣ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਧ ਰੀਤੇ ਹਨ।”

ਘਰਮੇਸੂਰ ਆਧਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ

੫੪ ¹ “ਹੇ ਬਾਝ ਐਰਤ, ਖੁਸ ਹੋ!
ਤੂੰ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਜਣੇ।

ਘਰ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!”

ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 “ਉਸ ਯੋਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਬੱਚੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੀ
 ਇੱਕਲੀ ਹੈ,
 ਉਸ ਯੋਰਤ ਦੇ ਮੁਰਾਬਲੇ, ਜਿਹੜੀ ਖਤੀ ਦੇ ਨਾਲ
 ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।”
 ੨ “ਆਪਣਾ ਤੰਬੂ ਵੱਡੇਰਾ ਰਹ ਲੈ।
 ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਚੌੜੇ ਰਹ ਲੈ।
 ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਰਹਨ ਤੋਂ ਨਾ ਗੁਟ।
 ਆਪਣੇ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਲੈ।
 ੩ ਰਿਉਰਿ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਫੁਲੋਂਗੀ।
 ਤੇਰੇ ਬੱਚੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਰੋਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਮਿਲ
 ਰਹਨਗੇ।
 ਤੇਰੇ ਬੱਚੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ
 ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।
 ੪ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ!
 ਤੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਂਗੀ, ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਦੀਆਂ
 ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ।
 ਤੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਂਗੀ, ਤੂੰ ਸਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤੀ
 ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਜਵਾਨ ਸੀ।
 ਯਹ ਗੁਣ ਤੂੰ ਉਸ ਸਰਮ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਂਗੀ।
 ਤੂੰ ਉਸ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇਂਗੀ ਜਿਹੜੀ
 ਤੂੰ ਉਦੋਂ ਅਨੁਭਵ ਰੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੇਰਾ ਖਤੀ ਖੁਸ਼ਿਆ
 ਸੀ।
 ੫ ਰਿਉ ਰਿ ਤੇਰਾ ਖਤੀ ਉਹੀ ਇੰਦਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ
 ਸਾਜਿਆ ਸੀ।
 ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ।
 ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਸਾਖਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਵਿੰਤਰ ਖੁਰੱਧ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਯਰਤੀ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਸੱਦਿਆ
 ਜਾਵੇਗਾ!
 ੬ “ਤੂੰ ਉਸ ਯੋਰਤ ਵਰਗੀ ਸੈਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਤੀ ਨੇ
 ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।
 ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸੂਹ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਸੈਂ,
 ਯਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਸੱਦਿਆ
 ਸੀ।
 ਤੂੰ ਉਸ ਯੋਰਤ ਵਰਗੀ ਸੈਂ, ਜੋ ਜਵਾਨੀ ਵੇਲੇ ਵਿਯਾਹੀ
 ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਉਸਦਾ ਖਤੀ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ।
 ਯਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਨਾਉਣ ਲਈ
 ਸੱਦਿਆ ਸੀ।”
 ੭ ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਯਹ
 ਸਿਰਫ਼ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ।
 ਮੈਂ ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਬੁਲਾਵਾਂਗਾ।
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮਿਹਰ ਰਹਾਂਗਾ।
 ੮ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਸਾਂ ਤੇ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਤੇਰੇ
 ਰੋਲੋਂ ਛੁਧ ਗਿਆ ਸਾਂ।

ਯਹ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਮਿਹਰ ਭਰਿਆ ਸੱਬੂਨ
 ਦੇਵਾਂਗਾ।”
 ਤੇਰੇ ਮੁਰਤੀਦਾਤੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਸੀ।
 ੯ ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਯਾਦ ਰਹੇ, ਨੂਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ
 ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁੜਾਂ ਦੀ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।
 ਯਹ ਮੈਂ ਨੂਹ ਨਾਲ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਰਿ ਮੈਂ ਫੇਰ
 ਰਦੇ ਵੀ ਗੁੜਾਂ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ
 ਰਹਾਂਗਾ।
 ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਰਾਰ ਰਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਮੈਂ
 ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ,
 ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਆਖਾਂਗਾ।”
 ੧੦ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, “ਭਾਵੇਂ ਯਰਬਤ ਅਲੇਧ ਹੋ
 ਜਾਣ
 ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਯਹਾੜੀਆਂ ਖਾਰ ਹੋ ਜਾਣ।
 ਯਹ ਰਦੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਮਿਹਰ ਤੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਂਗੀ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਅਮਨ ਰਾਇਮ ਰਹਾਂਗਾ ਤੇ ਇਹ ਰਦੇ
 ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”
 ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਰਦਾ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਉਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਸਨ।
 ੧੧ “ਤੂੰ, ਹੋ ਗਰੀਬ ਨਗਰੀ!
 ਦੁਸਮਣਾਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਤੂਫਾਨ ਵਾਂਗ ਯਾਵਾ ਰੀਤਾ ਸੀ।
 ਯਹ ਰਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਸੱਬੂਨ ਨਹੀਂ ਧਰੁੱਚਾਇਆ।
 ਯਹ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਫੇਰ ਉਸਾਰਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ਰੋਧਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਰੱਖਣ ਲਈ
 ਖੂਬਸੂਰਤ ਮਸਾਲਾ ਵਰਤਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਰੀਮਤੀ ਖੱਬਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਹਾਂਗਾ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ
 ਤੇਰੀ ਬੁਨਿਆਦ ਰੱਖਾਂਗਾ।
 ੧੨ ਰੋਧ ਦੇ ਉਤਲੇ ਖੱਬਰ ਲਾਲ ਹੀਰਿਆਂ ਨਾਲ
 ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਫਾਟਰ ਚਮਰਦਿਆਂ ਜਵਾਹਰਾਤਾਂ ਨਾਲ
 ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ।
 ਮੈਂ ਰੀਮਤੀ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਤੇਰੀਆਂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ
 ਰੋਧਾਂ ਲਈ ਵਰਤਾਂਗਾ।
 ੧੩ ਤੇਰੇ ਬੱਚੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਅਨੁਯਾਈ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਾਂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ।
 ੧੪ ਤੇਰੀ ਉਸਾਰੀ ਨੇਰੀ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਂਗੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਭੈ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਂਗੀ।
 ਤੈਨੂੰ ਰੋਟੀ ਵੀ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਤੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਾਧੇਗਾ।
 ੧੫ ਮੇਰੀਆਂ ਫੋਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਟੀ ਵੀ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ
 ਲੜੇਗੀ।
 ਤੇ ਜੇ ਰੋਟੀ ਫੋਜ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ
 ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਸ ਫੋਜ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਂਗੀ।
 ੧੬ “ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਲੋਹਾਰ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਅੱਗ ਉੱਤੇ
 ਧੱਖਣੀ ਚਲਾਉਂਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਰਹਨ ਲਈ ਅਤੇ
 ਹਥਿਆਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਰੋਮ ਲਈ ਉਚਿਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ

ਤੁਹਾਡੀ ਮੈਂ 'ਉਥਾਹੀ' ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਮੀ ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਉਥਾਹ ਰਹੀ ਹੈ।

੧੭ "ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਗਠਿਆਰ ਬਣਾਉਣਗੇ,
ਯਰ ਉਹ ਗਠਿਆਰ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਰੁਝ ਲੋਕ ਤੇਰੇ
ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਣਗੇ। ਯਰ ਹਰ ਉਹ ਖੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ
ਬੋਲੇਗਾ, ਗਲਤ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ
ਮਿਲਦਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਦੋਸ਼-ਮੁਕਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ
ਮੇਰੇ ਧਾਮੇਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ!"

ਯਰ ਮੇਸੂਰ ਉਹ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਦਾ ਹੈ

ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ, ਧਿਆਮੇ ਲੋਕ,
ਯਹੋਵਾਹ ਆਉਣੀ ਧੀਵੇ!

ਫਿਰ ਨਾ ਰਹੇ ਜੇ ਧੈਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ।

ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ
ਮਿਲਦਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਦੋਸ਼-ਮੁਕਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ
ਮੇਰੇ ਧਾਮੇਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ!"

ਤੁਹਾਡੀ ਧੈਸਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਸੱਚ ਰੇ ਆਵੇ ਧੀਵੇ।

ਭੋਜਨ ਤੇ ਮੈਯਾ ਦਾ ਰੋਟੀ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ!

੨ ਧੈਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਰਿਉਂ ਜਾਣਿਆ ਰਹਦੇ ਹੋ
ਜਿਹੜੀ ਯਮਲੀ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਸ ਮੈਯਾ ਲਈ ਰਿਉਂ ਮਿਹਨਤ ਰਹਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀ

ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਰਹੀ?

ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ, ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗਾ ਭੋਜਨ
ਆਵੋਗੇ।

ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਭੋਜਨ ਦਾ ਯਮਲੀ ਆਵੋਗੇ ਜਿਹੜਾ

ਤੁਹਾਡੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰੇਗਾ।

੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਨਾਲ ਸੁਣੋ ਜੋ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ।

ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਜਿਉਂ ਸੱਚਣ।

ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਉ ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ
ਰਾਗਾਂਗਾ, ਜਿਹੜਾ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਰੇਗਾ।

ਇਹ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ
ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਮੀ।

ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਰਿ ਮੈਂ ਉਸ
ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰਾਗਾਂਗਾ ਅਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਉਸਦਾ
ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਵਾਂਗਾ।

ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਇਕਰਾਰ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਰਹ ਸੱਚਦੇ ਹੋ।

੪ ਮੈਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ
ਦਾ ਗਵਾਹ ਬਣਾਇਆ ਮੀ।

ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਗਾਰਮ
ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦਾ ਨੇਤਾ ਬਣ
ਜਾਵੇਗਾ।"

੫ ਇਹ ਰੋਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ,

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਦਿਉਗੇ।

ਉਹ ਰੋਮਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀਆਂ

ਯਰ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਭੱਜਦੀਆਂ ਆਉਣਗੀਆਂ।

ਅਜਿਹਾ ਵਾਧੇਗਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ
ਯਰ ਮੇਸੂਰ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਹੈ।

ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧੇਗਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਸਰਾਇਲ
ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਆਦਰ ਅਤੇ
ਯਰਤਾਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

੬ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਭੱਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਤੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਰਿ ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਦੋਰ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਤੁਹਾਡੀ ਗੁਣੇ ਹੀ,

ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਰਿ ਉਹ ਨੇੜੇ ਹੈ।

੭ ਮੈਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਦੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਛੱਡ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂਦੇ ਵਿੱਚ ਮੋਚਣੇ ਛੱਡ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਨੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਯਰਤ ਆਉਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਤਦ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਯਹੋਵਾਹੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਮਲੀ ਯਹੋਵਾਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਦਾਰ ਹੈ।

ਲੋਕ ਯਰ ਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਖੜ ਸੱਚਦੇ

੮ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚਾਰਾਂ
ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡੇ ਰਸਤੇ ਮੇਰੇ ਰਸਤੇਆਂ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

੯ ਯਮਲੀ ਯਰਤੀ ਨਾਲੋਂ ਉਚੇਰੇ ਹਨ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਰਾਗ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਗਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉਚੇਰੇ
ਹਨ।

ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉਚੇਰੇ ਹਨ।"

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਦ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੧੦ "ਯਮਲੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਬਰਫ ਵਰਗੀ ਹੈ।

ਅਤੇ ਉਹ ਵਾਧਮ ਯਮਲੀਆਂ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ, ਉਦੋਂ
ਤੱਕ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿ ਉਹ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੂਹਦੀ

ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਭਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।

ਫੇਰ ਯਰਤੀ ਧੈਸਿਆਂ ਨੂੰ ਉਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਵੱਧਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਧੈਸੇ ਰਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਬੀਜ ਤਿਆਰ ਰਹਦੇ ਨੇ।

ਅਤੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਲਈ ਵਰਤਦੇ
ਨੇ।

੧੧ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਵਿੱਚੋਂ ਸਬਦ ਨਿਕਲਦੇ ਨੇ,
ਅਤੇ ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਯਰਤਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ
ਰਿ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਧਮ ਦਾ ਰਾਹ ਨਹੀਂ

ਬਣਦੇ।

ਮੇਰੇ ਸਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਧਮ ਦਾ ਰਾਹ ਬਣਦੇ
ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੇਰੇ ਸਬਦ ਉਹੀ ਰੁਝ ਰਨ ਵਿੱਚ ਮਫਲ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਜਿਸ
ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਮੀ।

੧੨ "ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਜਾਵੋਗੇ

ਅਤੇ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਯਰਤੋਗੇ।

ਯਹੋਵਾਹੀਆਂ ਅਤੇ ਯਰਬਤ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗ
ਧੈਣਗੇ

ਯੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਚੁੱਖ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾਉਣਗੇ।
 13 ਮਰੂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਚੁੱਖ ਵੱਧਣ ਫੁੱਲਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਝਾੜੀਆਂ
 ਗੁੰਦੀਆਂ ਮਨ।
 ਉੱਥੇ ਮਹਿੰਦੀ ਦੇ ਚੁੱਖ ਉੱਗਣਗੇ, ਜਿੱਥੇ ਜੰਗਲੀ
 ਬੂਟੀਆਂ ਗੁੰਦੀਆਂ ਮਨ।
 ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਹ ਦੇਣਗੀਆਂ।
 ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਰੁਮਾਣ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ
 ਮਰਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ ਇਹ ਯਰੁਮਾਣ ਰਦੇ ਵੀ ਖਤਮ
 ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਮਾਰੀਆਂ ਚੋਮਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਯਨੁਯਾਈ ਬਣਨਗੀਆਂ

੫੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਾਖੀਆਂ, “ਮਸ਼ਹੂਰ ਲੋਕਾਂ
 ਲਈ ਬੇਲਾਗ ਹੋਵੇ। ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹੇ ਜੇ ਮਰੀ ਗਨ!
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੇਰੀ ਮੁਰਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਮ ਯਾਵੇਗੀ।
 ਮੇਰੀ ਨੇਰੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗੀ।
 2 ਯੰਨ ਤੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮਥਾਤ ਦੇ ਦਿਨ ਯਰੁਮੇਸੂਰ ਦੇ
 ਨੇਮ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਯੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਬਦੀ
 ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ, ਯਰੁਮੰਨ ਹੋਵੇਗਾ।”

3 ਰੁਝ ਯਜਿਹੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦੀ ਨਹੀਂ ਗਨ ਯਹੋਵਾਹ
 ਦੇ ਨਾਲ ਯਾਖਣੇ-ਯਾਖ ਨੂੰ ਜੋੜ ਲੈਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
 ਇਹ ਨਹੀਂ ਯਾਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਯਾਖਣੇ ਲੋਕਾਂ
 ਨਾਲ ਯਰੁਵਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।” ਇੱਕ ਖੁਮਰੇ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ
 ਯਾਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, “ਮੈਂ ਮੁੰਦੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਵਰਗਾ ਹਾਂ।”

4 ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਯਾਖਣੀਆਂ
 ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਖਦਾ ਹੈ, “ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਖੁਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਮਥਾਤ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਹਦੇ
 ਗਨ। ਯੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਰਹਦੇ ਗਨ
 ਜੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਯੇ ਉਹ ਮੱਚਮੁੱਚ ਮੇਰੇ ਦਿਰਗਾਰਨਾਮੇ
 ਯਨੁਮਾਰ ਚਲਦੇ ਗਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਯਾਖਣੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦੀ ਤਖਤੀ ਲਗਾਵਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
 ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਚੇਤੇ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ! ਹਾਂ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਖੁਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਯੀਆਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਰੁਝ ਬਿਹਤਰ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਜਿਹਾ ਨਾਮ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਮਦਾ
 ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ।”

5 “ਰੁਝ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦੀ ਨਹੀਂ ਗਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ
 ਯਾ ਮਿਲਣਗੇ। ਉਹ ਯਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰਨਗੇ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ
 ਉਮਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹ ਮੱਦਣ ਯੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਯਿਯਾਰ
 ਰਹ ਮੱਦਣ। ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਉਮ ਦੇ ਸੇਵਕ ਬਣਨ ਲਈ
 ਯਾ ਮਿਲਣਗੇ। ਉਹ ਮਥਾਤ ਉਧਾਮਨਾ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਹਾੜਾ
 ਰੱਖਣਗੇ ਯੇ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਦਿਰਗਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਖਾਲਣਾ
 ਰਨਗੇ।” 6 ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਯਾਖਣੇ ਯਵਿੱਤਰ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਲੈ ਯਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਯਾਖਣੀ ਉਧਾਮਨਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਯਰੁਮੰਨ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਉਹ ਬਨੀਆਂ ਯੇ ਦਾਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਦੇਣਗੇ ਮੈਨੂੰ
 ਯਰੁਮੰਨ ਰਨਗੀਆਂ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮੰਦਰ ਮਾਰੀਆਂ
 ਚੋਮਾਂ ਲਈ ਉਧਾਮਨਾ ਮਥਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

7 ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਕ, ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸਰਾਏਲ
 ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਖੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਖਣਾ ਦੋਸ ਛੱਡਣ
 ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ। ਯਰ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਇਰੱਠਿਆਂ ਰਹੇਗਾ, ਫੇਰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਖਦਾ ਹੈ,
 “ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਇਰੱਠਿਆਂ ਰਹਾਂਗਾ।”

8 ਜੰਗਲ ਦੇ ਯਾਵਾਰਾ ਜਾਨਵਰੇ,
 ਯਾਉ ਯੇ ਭੋਜਨ ਰਹੇ!

9 ਮਾਰੇ ਨਬੀ ਹੀ ਨੇ ਤਰਹੀਣ ਨੇ।
 ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਹ ਰੀ ਰਹ ਰਹੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਤੁਤਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਭੈਰਦੇ ਨਹੀਂ।
 ਉਹ ਯਰਤੀ ਤੇ ਲੇਟ ਜਾਦੇ ਨੇ ਯੇ ਮੈਂ ਜਾਦੇ ਨੇ।
 ਹਾਂ, ਉਹ ਮੈਂ ਜਾਣਾ ਧਮੰਦ ਰਹਦੇ ਨੇ।

10 ਉਹ ਭੁੱਖੇ ਤੁਤਿਆਂ ਵਵਰਗੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਮੰਜਦੇ।
 ਯਾਯਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਹ ਰੀ ਰਹ ਰਹੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਯਾਖਣੀਆਂ ਭੋਡਾਂ ਸਮਾਨ ਹੀ ਗਨ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਮਾਰੀਆਂ ਹੀ ਭਟਕ ਗਈਆਂ ਨੇ।

ਉਹ ਲਾਲਚੀ ਨੇ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਯਾਖਣੇ-ਯਾਖ ਨੂੰ ਹੀ
 ਮੰਤੁਸਟ ਰਨਾ ਜਾਣਦੇ ਨੇ।

11 ਉਹ ਯਾਉਦੇ ਨੇ ਤੇ ਯਾਖਦੇ ਨੇ,
 “ਮੈਂ ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਮੈਂ ਯੀਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਬੀਯਾਰ ਯੀਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਲੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹਾਂਗਾ,
 ਮੈਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇ ਯੀਵਾਂਗਾ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਯਰੁਮੇਸੂਰ ਦਾ ਯਨੁਯਾਈ ਨਹੀਂ

੫੭ 1 ਮਾਰੇ ਹੀ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਚੱਲੇ ਗਏ ਨੇ
 ਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਯਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।
 ਮਥ ਚੰਗੇ ਬੰਦੇ ਲੈ ਲੇ ਗਏ ਗਨ

ਯਰ ਵੇਈ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਯਾਰੁਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।
 ਉਹ ਉਮ ਰਸਟ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ
 ਮਨ ਜਿਹੜਾ ਯਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

2 ਯਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਮਾਂਤੀ ਯਾਵੇਗੀ
 ਯੇ ਉਹ ਯਾਖਣੇ ਹੀ ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਯਾਰਾਮ
 ਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਦੇ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਯਰੁਮੇਸੂਰ
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਜਿਉਣ।

3 “ਜਾਦੂਗਰਨੀਆਂ ਦੇ ਬਚਿਓ ਇੱਥੇ ਯਾਉ।
 ਤੁਹਾਡਾ ਯਿਤਾ ਵਿਭਚਾਰ ਦਾ ਯਾਧੀ ਹੈ
 ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਂ ਯਾਖਣਾ ਸਰੀਰ ਰਾਮ ਲਈ ਵੇਚਦੀ
 ਹੈ। ਇੱਥੇ ਯਾਉ!

4 ਤੁਮੀਂ ਬਦ ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਹੋ।
 ਤੁਮੀਂ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹੋ।

ਤੁਮੀਂ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਚਿੜਾਉਂਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਜੀਭਾਂ ਰੱਢਦੇ ਹੋ।

ਤੁਮੀਂ ਵਿਦ੍ਰੋਹੀ ਮਾਧਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੋ।
 5 ਤੁਮੀਂ ਹਰੇਰ ਹਰੇ ਚੁੱਖ ਹੋਣਾਂ ਸਿਰਫ ਝੂਠੇ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੀ

ਉਪਾਮਨਾ ਰਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਮੀਂ ਹਰ ਨਦੀ ਰੰਢੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ
 ਤੇ ਪਥਰੀਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਲੀ
 ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹੋ।
 ੬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਦੀ ਦੇ ਕੁਲੇ ਖੰਬਰ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਹੀ
 ਧਰਮਦ ਹੈ।
 ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਹਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ
 ਮੈਯਾ ਛਿੜਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹੋ ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਸਿਰਫ ਖੰਬਰ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਨੇ।
 ਤੁਮੀਂ ਸੀ ਮੇਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮਨਤਾ
 ਮਿਲਦੀ ਹੈ?
 ਨਹੀਂ! ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮਨਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।
 ੭ ਤੁਮੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ
 ਆਤੇ ਧਰਬਤਾਂ ਉੱਥਰ ਆਪਣੇ ਬਿਮਤਰੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਥਰ ਬਲੀਆਂ
 ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।
 ੮ ਤੁਮੀਂ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਮਤਰਿਆਂ ਆਂਦਰ ਲੇਟ ਜਾਂਦੇ ਹੋ
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਰੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ
 ਧਾਧ ਰਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਦੇ ਹੋ,
 ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਗਨ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਤੱਰ ਰੇ ਖੁਸ ਹੁੰਦੇ
 ਹੋ।
 ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੀ,
 ਯਰ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੇਲ ਜਾਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।
 ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਂਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹਦੀਆਂ ਨੇ।
 ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ
 ਆਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਰੱਖਣਿਆਂ ਉਗਲੇ ਛੁਪਾ ਦਿੰਦੇ
 ਹੋ।
 ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਫੇਰ ਜਾਂਦੇ ਹੋ
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨਾਲ ਇਰਰਾਰਨਾਮੇ
 ਰਦੇ ਹੋ।
 ੯ ਤੁਮੀਂ ਮੇਲਰ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਣ ਲਈ
 ਆਤਰ-ਫੁਲੇਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਮੀਂ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸਾਂ ਆਂਦਰ ਸੰਦੇਸਵਾਹਰ ਭੇਜੇ ਸਨ।
 ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਸਿਓਲ ਤੀਰ ਲੈ ਜਾਣਗੀਆਂ।
 ੧੦ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਹਨ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਸਖਤ ਬਿਹਨਤ ਰੀਤੀ
 ਹੈ,
 ਯਰ ਤੁਮੀਂ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਰਦੇ।
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸਰਤੀ ਮਿਲੀ ਸੀ,
 ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਖਾਣੀਆਂ ਸਨ।
 ੧੧ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।
 ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ!
 ਇਸ ਲਈ, ਤੁਮੀਂ ਰਿਸ ਥਾਠੇ ਚਿੰਤਾ ਰਰ ਰਹੇ ਸੀ?
 ਤੁਮੀਂ ਰਿਸ ਰੇਲੋਂ ਭੈਭੀਤ ਸੀ?

ਤੁਮੀਂ ਝੂਠ ਰਿਉਂ ਬੋਲਿਆ?
 ਦੇਖੋ, ਚੁੱਧ ਰਿਗਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੀਰ-ਤੇ ਆਦਰ
 ਰੀਤਾ ਨਹੀਂ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰਾ।
 ੧੨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ 'ਨੇਰ ਰੰਮਾਂ' ਥਾਠੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਸਾਰੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਗੱਲਾਂ ਥਾਠੇ ਦੱਸ ਸੱਦਾ ਸਾਂ,
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਮੀਂ ਰਦੇ ਹੋ,
 ਯਰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਬੇਰਾਰ ਨੇ!
 ੧੩ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
 ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਆਂਗੇ ਧਰਾਰ ਰਦੇ ਹੋ,
 ਜਿਹੜੇ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਆਲੇ ਜਮਹਾਂ ਰੀਤੇ ਨੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਹਨ ਦਿਓ।
 ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਵਗਦੀ ਹਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ
 ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ।
 ਹਵਾ ਦਾ ਟਿੱਰ ਬੁੱਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਵਗਹਾ
 ਮਾਰੇਗਾ।
 ਯਰ ਜੇ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਦਾ ਹੈ,
 ਉਹ ਯਰਤੀ ਧਰਾਧਤ ਰਗੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਟਿੱਰਗਰ
 ਰੀਤਾ ਸੀ।
 ਮੇਰਾ ਧਵਿੱਤਰ ਧਰਬਤ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।"
 ਆਹੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ
 ੧੪ ਰੁਸਤਾ ਸਾਫ ਰਰ ਦਿਓ! ਰੁਸਤਾ ਸਾਫ ਰਰ ਦਿਓ!
 ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਰੁਸਤਾ ਸਾਫ ਰਰ ਦਿਓ!
 ੧੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਚਾ ਆਤੇ ਉੱਠਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਾਮ ਧਵਿੱਤਰ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਮੈਂ ਉੱਚੀ ਧਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਉੱਤੇ
 ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ,
 ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਉਦਾਸ ਆਤੇ
 ਨਿਮਾਣੇ ਹਨ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ
 ਆਪਣੇ ਆਤਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਮਾਣੇ ਹਨ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ
 ਦਿਲਾਂ ਆਂਦਰ ਉਦਾਸ ਨੇ।
 ੧੬ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਲੜਦਾ ਨਹੀਂ ਰਗਾਂਗਾ,
 ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ।
 ਜੇ ਮੈਂ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਰਿਗਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ
 ਆਦਮੀ ਦੀ ਰੂਹ ਮਰ ਜਾਵੇਗੀ,
 ਉਹ ਜੀਵਨ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ੧੭ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਨੇ,
 ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਰੋਗ ਜਗਾਇਆ ਹੈ।
 ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਰੇਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ ਰਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਰਹਿਰਵਾਨ
 ਸਾਂ।
 ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।
 ਉਹ ਉਧਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥਰ ਉਸਦਾ ਮਨ ਰੀਤਾ।

੧੮ ਮੈਂ ਦੇਖ ਲਿਆ ਜਿੰਧਰ ਇਸਹਾਟੇਲ ਗਿਆ ਸੀ ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਰੋਗ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਬੁਠ ਧਰੁਚਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ
 ਮਹਿਸੂਸ ਰਹਨ ਵਾਲੇ ਸਬਦ ਆਖਾਂਗਾ ।
 ਫੇਰ ਉਹ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਉਦਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ।
 ੧੯ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਬਦ 'ਯਮਨ'
 ਸਿੱਖਵਾਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਯਮਨ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਦੁਰ ਨੇ ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਰੋਗ ਰਵਾਂਗਾ!"
 ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਦ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਨੇ ।
 ੨੦ ਘਰ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਗੁਮੈਲੋ ਸਮੁੰਦਰ ਵਰਗੇ ਹਨ ।
 ਉਹ ਸਾਂਤ ਅਤੇ ਸਾਂਤੀ ਭਰਪੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦੇ ।
 ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹਨ,
 ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਾਂਗ ਗਾਰੇ ਨੂੰ ਰਿੜਕਦੇ ਨੇ ।
 ੨੧ ਮੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 "ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਯਮਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ।"

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਨੁਯਾਈ
 ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਆਵੱਸ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ

੧ ਜਿੰਨੀ ਉੱਚੀ ਤੁਸੀਂ ਰਹ ਸੱਕਦੇ ਹੋ ਖੁਸ਼ਰ ਰਹੋ!
੫੮ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕੋ ਨਾ ।
 ਤੁਹਾਡੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਹੋ ।
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਰੋਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੀਤੇ
 ਨੇ ।
 ਆਬੂਬ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ ।
 ੨ ਉਹ ਗਲੇ ਵੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮੈਨੂੰ ਭਾਲਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ।
 ਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਸਮਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਣ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਰਹਦੇ
 ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਰੋਮ ਹੋਣ
 ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ
 ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ।
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਦੇ ਹਨ ।
 ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਲੱਗਦੇ
 ਹਨ ।
 ੩ ਹੁਣ ਉਹ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ, "ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਆਦਰ
 ਰਹਨ ਲਈ ਵਰਤ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ । ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ
 ਦੇਖਦੇ? ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਆਦਰ ਰਹਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਹੀਰਾਂ
 ਨੂੰ ਰਸਟ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ । ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ
 ਦਿੰਦੇ?"
 ਧਰ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ
 ਧਰਮੰਨ ਰਹਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਮ ਮੋਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵਰਤ
 ਰੱਖਦੇ ਹੋ । ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਉਂਦੇ ਅਤੇ
 ਤੁਸੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਨਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸਹੀਰਾਂ ਨੂੰ । ੪ ਤੁਸੀਂ ਭੁੱਖੇ
 ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਧਰ ਰੋਟੀ ਲਈ ਨਹੀਂ । ਤੁਸੀਂ ਭੁੱਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਲੜਨ
 ਝਗੜਨ ਲਈ, ਰੋਟੀ ਲਈ ਨਹੀਂ । ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮੰਦੇ ਹੱਥਾਂ
 ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ । ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵਰਤ

ਰੱਖਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ
 ਉਸਤਤ ਰਹਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹਨੀ
 ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ । ੫ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਮ
 ਮੋਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵਰਤ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
 ਸਹੀਰਾਂ ਨੂੰ ਰਸਟ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੀ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ? ਵੀ
 ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਮੁਰਦਾ
 ਖੋਦਿਆਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਝੁਰਾਉਣ ਅਤੇ ਗਮ ਦੇ ਵਸਤਰ
 ਧਾਉਣ? ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕ
 ਗਾਥ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਉਦਾਸੀ ਧਰਗਟਾਉਣ । ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ
 ਖਾਮ ਮੋਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵਰਤ ਰੱਖ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹੋ ।
 ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?
 ੬ "ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਖਾਮ ਦਿਹਾੜੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਾਂਗਾ ਜੋ ਮੈਂ
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ-ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਤ ਰਹਨ ਵਾਲਾ ਦਿਹਾੜਾ । ਮੈਂ ਉਹ
 ਦਿਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁਮੀਬਤ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
 ਮੁਰਤ ਰਹੋ । ਮੈਂ ਉਹ ਦਿਹਾੜਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੇ ਮੋਰਿਆਂ ਤੋਂ ਭਾਰ ਨਾਹ ਦਿਓ । ੭ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ
 ਭੁੱਖੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਸਾਂਝਾ ਕਰੋ । ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ
 ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ
 ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
 ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਵੋ । ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵੋਟੀ ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਦੇਖੋ
 ਜਿਸ ਕੋਲ ਕੱਢੇ ਨਹੀਂ ਹਨ-ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੱਢੇ
 ਦਿਓ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਹਨ ਤੋਂ ਭੱਜੋ ਨਾ । ਉਹ
 ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹਨ ।"
 ੮ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋਗੇ, ਤੁਹਾਡੀ ਰੋਮਨੀ ਚਮਕਣ
 ਲੱਗ ਪਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਸਵੇਰੇ ਦੀ ਲੋਕ ਚਮਕਣ ਲਗਦੀ ਹੈ ।
 ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਜਖਮ ਭਰ ਜਾਣਗੇ । ਤੁਹਾਡੀ ਨੇਰੀ (ਧਰਮੇਸੁਰ)
 ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਤੁਰੇਗੀ ਅਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਾਨ ਤੁਹਾਡੇ
 ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਆਵੇਗੀ । ੯ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਸਦਦੇਗੇ,
 ਅਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਵੇਗਾ । ਤੁਸੀਂ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ
 ਖੁਸ਼ਰ ਕਰੋਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਆਖੇਗਾ, "ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ ।"
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਮੀਬਤ ਅਤੇ ਖੋੜ
 ਦੇਣ ਤੋਂ ਗੁਟਟ ਜਾਓ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਝੇ ਖੋਲ ਖੋਲਣੇ ਛੱਡ ਦੇਣੇ
 ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਧਰਨਾ ਛੱਡ ਦੇਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ੧੦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੁੱਖੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਦੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ
 ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਹਨੀ
 ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ-ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਖੂਬੀਆਂ ਰਹਨੀਆਂ
 ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ । ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੀ ਰੋਮਨੀ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ
 ਚਮਕੇਗੀ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੋਟੀ ਉਦਾਸੀ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ
 ਹੋਵੇਗੀ । ਤੁਸੀਂ ਸਿਖਰ ਦੁਧਿਰੇ ਦੀ ਖੁੱਧ ਵਾਂਗ ਚਮਕੇਗੇ ।
 ੧੧ ਅਹੋਵਾਹ ਗਮੇਸਾ ਤੁਹਾਡੀ ਆਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ । ਉਹ
 ਖੁਸ਼ਰ ਧਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਮੰਤੁਮਤ ਕਰੇਗਾ ।
 ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਰਤ ਭਰੇਗਾ । ਤੁਸੀਂ
 ਉਸ ਬਾਗ ਵਰਗੇ ਹੋਵੋਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਾਣੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਝਰਨੇ ਵਾਂਗ ਹੋਵੋਗੇ ਜਿੱਥੇ ਗਮੇਸਾ ਖਾਣੀ ਰਹਿੰਦਾ
 ਹੈ ।

12 ਰਈ ਮਾਲਾਂ ਤੌਰ ਤੁਗਾਡੇ ਸਹਿਰ ਤਬਾਹ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ।
 ਯਰ ਨਵੇਂ ਸਹਿਰ ਉਸਾਰੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ
 ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਲਾਂ ਤੌਰ ਲਈ
 ਮਹਿਣਗੀਆਂ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੌਂਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, “ਉਹ ਜਿਹੜਾ
 ਰੰਘਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।” ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦ
 ਜਾਵੇਗਾ, ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਰਾਣਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ
 ਕਰਦਾ ਹੈ ।

13 ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਥਾਤ ਬਾਰੇ
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਯਾਥ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿਓਗੇ ।
 ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਖਾਮ ਦਿਹਾੜੇ
 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰੰਮ ਕਰਨੇ ਛੱਡ
 ਦਿਓਗੇ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਤ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨਤਾ ਦਾ
 ਦਿਨ ਆਖੋ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਖਾਮ ਦਿਨ ਦਾ ਆਦਰ
 ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਦਾ
 ਆਦਰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਆਖ ਕੇ ਰਹੇ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ । 14 ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
 ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖ ਮੱਕਦੇ ਹੋ । ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ । ਅਤੇ ਉਹ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ
 ਖਿਤਾ ਖਾੜੂਥ ਦੀ ਮਲਰੀਅਤ ਮਨ । ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਖੁਦ
 ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਨੇ ।

ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ

੫੯ 1 ਦੇਖੋ, ਅਗੇਵਾਹ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ
 ਸਾਫੀ ਤਾਰਤ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ
 ਮੰਗਦੇ ਹੋ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਮੱਕਦਾ ਹੈ । 2 ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ
 ਯਾਥ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਯਾਥ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ
 ਕੋਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । 3 ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਨਾਥਾਕ ਹਨ: ਉਹ
 ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਹਨ । ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਉਗਲਾਂ ਯਾਥ ਨਾਲ
 ਲਿਬੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ । ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਝੂਠ
 ਬੋਲਦੇ ਹੋ । ਤੁਹਾਡੀ ਜਬਾਨ ਮੰਦਾ ਬੋਲਦੀ ਹੈ । 4 ਕੋਈ ਵੀ
 ਬੰਦਾ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਮੱਚ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ । ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ
 ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਰਚਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ
 ਉਹ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਝੂਠੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ
 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ । ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ
 ਹਨ । ਉਹ ਮੁਮੀਬਤ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਚੀ ਨੂੰ
 ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । 5 ਉਹ (ਬਚੀ ਵਾਂਗ) ਜਹਿਰੀਲੇ ਸੱਖਾਂ ਦੇ
 ਅੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਕਦੇ ਹਨ । ਜੇ ਕਿਯੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਵੀ
 ਅੰਡਾ ਖਾ ਲਵੋ ਤਾਂ ਮਰ ਜਾਓਗੇ । ਅਤੇ ਜੇ ਕਿਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਅੰਡੇ ਨੂੰ ਤੋੜੋਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜਹਿਰੀਲਾ
 ਸੱਖ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਉਹ ਝੂਠ, ਜਿਹੜੇ ਝੂਠ ਲੋਕ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਮਰੌੜੀ ਦੇ
 ਜਾਲਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ । 6 ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਰੌੜੀ ਜਾਲਾਂ ਦੇ ਕੱਥੜੇ
 ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸੱਕਦੇ । ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਲਾਂ ਨਾਲ
 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੱਜ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦਾ
 ਇਸਤੇਮਾਲ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ । 7 ਉਹ
 ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਧੈਰਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਬਚੀ ਵੱਲ ਭੱਜਣ ਲਈ
 ਕਰਦੇ ਹਨ । ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਦੌੜਦੇ ਹਨ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ । ਉਹ ਮੰਦੀਆਂ
 ਮੋਚਾਂ ਮੋਚਦੇ ਹਨ । ਵੰਗਾਂ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ-ਢੰਗ
 ਹੁੰਦਾ ਹੈ । 8 ਉਹ ਲੋਕ ਅਮਨ ਦਾ ਸਮਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ । ਉਹ
 ਲੋਕ ਨਿਰਥੰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ । ਉਹ ਬਹੁਤ ਛਲ ਕਥਣ ਵਾਲੀ
 ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ । ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ
 ਵਿੱਚ ਸਾਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਾਥ ਮੁਮੀਬਤ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ

9 ਸਾਰੀ ਨੇਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਥੰਕਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ।

ਸਾਡੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸਿਰਫ ਹਨੇਰਾ ਹੈ,

ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨਾ
 ਯਵੇਗਾ ।

ਅਸੀਂ ਤੇਜ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀ ਆਮ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ

ਯਰ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਹਨੇਰਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ।

10 ਅਸੀਂ ਨੇਤਰਹੀਣ ਬੰਦਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਾਂ ।

ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਠਾਂ ਨਾਲ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਵਾਂਗ ਠੋਕਰਾਂ
 ਖਾਦੇ ਹਾਂ ।

ਅਸੀਂ ਡਿੰਗਦੇ-ਢਹਿੰਦੇ ਢਿਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਗਾਤ ਹੋਵੇ ।

ਦਿਨ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸੱਕਦੇ ।

ਦੁਖਿਹਰ ਵੇਲੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਾਂਗ ਡਿੰਗ ਧੌਂਦੇ
 ਹਾਂ ।

11 ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹਾਂ,

ਅਸੀਂ ਖੁੰਘੀ ਅਤੇ ਰਿੰਛਾਂ ਵਾਂਗ ਉਦਾਸ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਕੱਢ
 ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ

ਲੋਕੀਂ ਨਿਰਥੰਕ ਹੋਣਗੇ ।

ਯਰ ਇੱਥੇ ਗਲੇ ਨਿਰਥੰਕਤਾ ਨਹੀਂ ।

ਅਸੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ

ਯਰ ਮੁਕਤੀ ਗਲੇ ਤੌਰ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ ।

12 ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਈ
 ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ।

ਸਾਡੇ ਯਾਥ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਨੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗਲਤ ਹਾਂ ।

ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ

ਅਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਂ ।

13 ਅਸੀਂ ਯਾਥ ਕੀਤੇ ਅਤੇ

ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਸਾਂ ।

ਅਸੀਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਮੋੜ ਲਿਆ ਸੀ

ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।

ਅਸੀਂ ਬਚੀ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ।

ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ
 ਜੋ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੇ ।

ਜ਼ਾਮੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚਿਆ
 ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਐਜਨਾਵਾਂ
 ਬਣਾਈਆਂ।

- ੧੪ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਨਿਰਘੋਰਤਾ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਖੜੀ ਹੈ।
 ਸੱਚਾਈ ਗਲੀਆਂ ਅੰਦਰ ਡਿੱਗ ਪਈ ਹੈ।
 ਨੇਰੀ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ।
- ੧੫ ਸੱਚਾਈ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ।
 ਆਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਨੇਰੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਲੁੱਟੇ
 ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਦੇਖਿਆ, ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨੇਰੀ ਨਹੀਂ
 ਮਿਲੀ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ।
- ੧੬ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ
 ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸੱਚਿਆ
 ਜਿਹੜਾ ਖਲੋ ਸੱਚੇ ਆਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੋਲ ਸੱਚੇ।
 ਇਸ ਲਈ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਤੇ ਆਪਣੀ
 ਨੇਰੀ ਵਰਤੀ
 ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ।
- ੧੭ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਲੜਾਈ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਰੀਤੀ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਨੇਰੀ ਦਾ ਜ਼ਰਾਬਰਤ,
 ਮੁਰਤ ਦਾ ਟੋਧ, ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕੱਢੇ
 ਆਤੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਖਿਆਰ ਦਾ ਕੋਟ ਪਹਿਨ ਲਿਆ।
- ੧੮ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਨਾਮਾਜ਼ ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ
 ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ।
- ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਨਾਮਾਜ਼ ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ ਉਹ
 ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ।
- ੧੯ ਖੱਡਮ ਦੇ ਲੋਕ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ
 ਦਾ ਆਦਰ ਰਹਨਗੇ।
 ਯੁਰਥ ਦੇ ਲੋਕ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧਰਤਾਥ
 ਦਾ ਆਦਰ ਰਹਨਗੇ।
- ਅਗੇਵਾਹ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ
 ਆਉਂਦੇ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ ਦਾ ਵਗਾਣਿਆ ਹੋਇਆ,
 ਤੇਜ਼ ਵਗਦਾ ਦਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ੨੦ ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਸੀਐਨ ਵੱਲੋਂ ਆਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਆਕੁਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਆਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਥ
 ਰੀਤਾ ਸੀ ਧਰ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਆ ਗਏ
 ਸਨ।
- ੨੧ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ
 ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰਗਾਂਗਾ। ਮੇਰਾ ਵਾਕਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਜੂਹ ਤੇ
 ਮੇਰੇ ਸਥਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਧਾਉਂਦਾ ਹਾਂ,
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ

ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸੰਗ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ
 ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੁਣ ਆਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਰਹਿਣਗੇ।”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ

੬੦

- ੧ “ਹੇ ਅਰੁਮਲਮ, ਮੇਰੇ ਨੂਰ, ਉੱਠ।
 ਤੁਹਾਡਾ ਨੂਰ (ਅਗੇਵਾਹ) ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਧਰਤਾਥ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਚਮਕੇਗਾ।
- ੨ ਗੁਣ ਗੁਣੇਰੇ ਨੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਰਜਿਆ
 ਆਤੇ ਲੋਕ ਅੰਧਾਰ ਅੰਦਰ ਨੇ।
 ਧਰ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਚਮਕੇਗਾ,
 ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਧਰਤਾਥ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਦਿਖਾਈ
 ਦੇਵੇਗਾ।
- ੩ ਕੋਮਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨੂਰ ਵੱਲ ਆਉਣਗੀਆਂ।
 ਸਾਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇਜ਼ ਚਾਨਣ ਕੋਲ ਆਉਣਗੇ।
- ੪ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖੋ।
 ਦੇਖੋ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ
 ਵੱਲ ਆ ਰਹੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡਿਓ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਤਰ ਨੇ।
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ
 ਨੇ।
- ੫ “ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੇਗਾ।
 ਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਆਪਣਿਆਂ
 ਚਿਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਚਮਕਦਿਆਂ ਦੇਖੋਗੇ।
 ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੈਭੀਤ ਹੋਵੋਗੇ ਧਰ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉੱਤੇਜਿਤ
 ਹੋਵੋਗੇ!
 ਸਮੁੰਦਰੇ ਧਾਰ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਦੋਲਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਗਮਣੇ
 ਰੁੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
 ਕੋਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋਲਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉਣਗੀਆਂ।
- ੬ ਮਿਦਖਾਨ ਆਤੇ ਏਫ਼ਾਹ ਤੋਂ ਉਠਾਂ ਦੇ ਝੁੰਡ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ
 ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਗੇ।
 ਸਥਾ ਤੋਂ ਉਠਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਰਤਾਰਾਂ
 ਆਉਣਗੀਆਂ।
- ਉਹ ਸੇਨਾ ਆਤੇ ਸੁਗੰਧੀਆਂ ਲਿਆਉਣਗੇ।
 ਲੋਕ, ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣਗੇ।
- ੭ ਲੋਕ ਕੇਦਾਰ ਤੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰਹਨਗੇ
 ਆਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਣਗੇ।
 ਉਹ ਨਥਾਐਥ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁੱਥੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਜਗਵੇ ਦੀ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਭੇਟ
 ਚੜ੍ਹਾਵੋਗੇ।
 ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਗਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਦਭੁਤ ਮੰਦਰ ਨੂੰ
 ਹ ਵੀ ਖੂਬਮੂਰਤ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।
- ੮ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖੋ!
 ਉਹ ਰਾਗਲੀ-ਰਾਗਲੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਰਹੇ ਨੇ ਜਿਵੇਂ
 ਆਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਦਲ ਲੰਘਦੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਆਲਹਣਿਆਂ ਵੱਲ ਧਰਤੀਆਂ ਖੁੰਗੀ ਵਾਂਗ ਹਨ।

੯ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਮੇਰਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ।
 ਵੱਡੇ ਮਾਲ ਵਾਗਰ ਜਗਜ਼ਜ਼ ਚੱਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨੇ।
 ਉਹ ਜਗਜ਼ਜ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ
 ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨੇ।
 ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ,
 ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਵਿੰਤਰ ਖੁਰੱਖ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ ਲਈ
 ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚਾਂਦੀ ਆਤੇ ਮੈਨਾ ਲਿਆਉਣਗੇ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਦਰੁਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 10 ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਮੁੜਕੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕੰਧਾਂ
 ਉਸਾਰਨਗੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਾਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ।
 “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਭੁੱਖਾ ਸਾਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ।
 ਖਰ ਗੁਣ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਝੂਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 11 ਤੁਹਾਡੇ ਦਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਲ੍ਹੇ ਰਹਿਣਗੇ।
 ਉਹ ਦਿਨ ਜਾਂ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
 ਕੰਧਾਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਾਜੇ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਤੁਹਾਡੇ
 ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ।
 12 ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਧ ਜਾਂ ਗਾਜਯਾਨੀ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ
 ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ,
 ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।
 13 ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਥਾਨੇਨ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਮਗਨ ਚੀਜ਼ਾਂ
 ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
 ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੀਲ੍ਹ ਦੇ ਰੁੱਖ, ਚਨਾਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਆਤੇ
 ਸਰੂ ਦੇ ਰੁੱਖ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ।
 ਇਹ ਰੁੱਖ, ਮੇਰੇ ਯਵਿੰਤਰ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਹੋਰ
 ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੱਕੜ ਦੇ ਕੰਧ ਲਈ ਵਰਤੇ
 ਜਾਣਗੇ।
 ਇਹ ਸਥਾਨ ਮੇਰੇ ਸਿੰਥਾਮਣ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਇੰਕ ਮੇਜ਼
 ਵਰਗਾ ਹੈ
 ਆਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਦਿਆਂਗਾ।
 14 ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਗਮਣੇ ਝੁਕਣਗੇ।
 ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਕੀਤੀ,
 ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਖੈਰਾਂ ਉੱਤੇ ਝੁਕਣਗੇ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ‘ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਸਹਿਰ’
 ‘ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਯਵਿੰਤਰ ਖੁਰੱਖ ਦਾ ਸੀਕੋਨ
 ਬੁਲਾਉਣਗੇ।”
 14 “ਤੁਮੀਂ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਇੰਕਲੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇ ਜਾਵੋਗੇ।
 ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ
 ਜਾਵੇਗੀ।
 ਤੁਮੀਂ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਸੱਖਣੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ।
 ਮੈਂ ਸਦਾ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗਨ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਤੁਮੀਂ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਖਰਮੰਨ ਹੋਵੋ।
 16 ਕੰਧਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਣਗੀਆਂ ਜਿਸਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਹ ਉਸ ਬੱਚੇ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ
 ਦੀ ਛਾਤੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਪੀਂਦਾ ਹੈ।
 ਖਰ ਤੁਮੀਂ ਗਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੌਲਤਾਂ ਪੀਵੋਗੇ।
 ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਜਾਣ ਲਵੋਗੇ ਕਿ ਇਹ ਮੈਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਹੀ ਹਾਂ,
 ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।
 ਤੁਮੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਯਾਰੂਬ ਦਾ ਮਗਨ ਖਰਮੇਸੁਰ
 ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 17 “ਗੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪਿੱਤਲ ਹੈ,
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮੈਨਾ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
 ਗੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਲੋਹਾ ਹੈ,
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਲੱਕੜ ਨੂੰ ਪਿੱਤਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਜਾ ਨੂੰ ਅਮਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਗੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
 ਖਰ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਗੇ।
 18 ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਫੇਰ ਕਦੇ ਹਿੰਮਾ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ
 ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
 ਲੋਕ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ
 ਆਤੇ ਨਾ ਕਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਚੋਰੀ ਕਰਨਗੇ।
 ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ‘ਮੁਕਤੀ’ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿਉਗੇ।
 ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਦਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ‘ਉਸਤਤ’ ਰੱਖੋਗੇ।
 19 “ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਫੇਰ ਸੂਰਜ ਤੁਹਾਡੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਫੇਰ ਚੰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੁਹਾਡੀ ਗਾਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ
 ਹੋਵੇਗੀ।
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਸਦਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਤਾਖ ਹੋਵੇਗਾ।
 20 ਤੁਹਾਡਾ ਸੂਰਜ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੁੱਥੇਗਾ।
 ਤੁਹਾਡਾ ਚੰਨ ਫੇਰ ਕਦੇ ਗੁੱਜਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਸਦਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
 21 “ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਗੇ ਲੋਕ ਨੇਰ ਹੋਣਗੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਖਰਤੀ ਮਿਲੇਗੀ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਸੀ।
 ਉਹ ਇੰਕ ਆਦਰੁਤ ਖੈਰਾ ਗਨ,
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਸਾਜਿਆ ਸੀ।
 22 ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਖਰਿਵਾਰ ਵੀ ਵੱਡਾ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ
 ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਖਰਿਵਾਰ ਵੀ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਕੰਧ ਬਣ
 ਜਾਵੇਗਾ।
 ਜਦੋਂ ਕੁਰਵਾਂ ਮਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾਂ,
 ਮੈਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਛੋਟੀ ਹੀ ਆਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼

੬੧ “ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਹ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ
 ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੀ ਚੋਟ ਗਰੀਬ

ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਭ ਸਮਾਜਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆਤੇ ਉਦਾਮ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੱਝਨ ਦੇਣ ਲਈ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੰਦੀਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਆਜ਼ਾਦ ਹਨ ਆਤੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਆਖਣ ਲਈ ਭੋਜਿਆ ਮੀ।^੨ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਮ ਮਮੋਂ ਦਾ ਯੋਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭੋਜਿਆ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਕਦੋਂ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਦਰਮਾਵੇਗਾ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਯੋਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭੋਜਿਆ ਮੀ ਕਿ ਕਦੋਂ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਦਾਮ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੱਝਨ ਦੇਣ ਲਈ ਭੋਜਿਆ ਮੀ।^੩ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੀਯੇਨ ਦੇ ਉਦਾਮ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲ ਭੋਜਿਆ ਮੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਮਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਰਾਖ ਨੂੰ ਖੁੰਝ ਦਿਆਂਗਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਾਜ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਦਾਮੀ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਮੀ ਦਾ ਤੋਲ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਮ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਮਨ ਦੀ ਖੋਮਾਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਭੋਜਿਆ ਮੀ 'ਚੰਗੇ ਰੁੱਖ' ਆਤੇ 'ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਦਭੁਤ ਖੋਲ'।

^੪ "ਉਮ ਮਮੋਂ, ਉਹ ਖੁਰਾਏ ਮਹਿਰ ਜਿਹੜੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਮਨ, ਫੇਰ ਉਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵਾਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਉਹ ਮਹਿਰ ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਮਾਲਾਂ ਤੀਰ ਤਬਾਹ ਰੀਤੇ ਜਾਦੇ ਹੁੰਦੇ ਮੀ, ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ।

^੫ "ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉਣਗੇ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਬਚੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।^੬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, 'ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਜਾਜਰ!' 'ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੇਵਰ।' ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਦੋਲਤਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਮਥੂਹ ਕੋਮਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਆਤੇ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਮਿਲ ਕਰਕੇ ਮਾਣ ਕਰੋਗੇ।

^੭ "ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਮਮਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਸਰਮਿੰਦਾ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ। ਇਮ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦੇ ਗੁਣਾ ਵੱਧੇਰੇ ਧਰਾਧਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਖੁਮੀ ਮਿਲੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਮਦਾ ਰਹੇਗੀ।^੮ ਇਹ ਇਉਂ ਵਾਧੇਗਾ? ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ ਆਤੇ ਮੈਂ ਨਿਰਧੱਖਤਾ ਨੂੰ ਧਮੰਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਆਤੇ ਹਰ ਉਮ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਮ ਲਈ ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਧਨ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮਦਾ ਲਈ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਾਂਗਾ।^੯ 'ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਦਾ ਹਰ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੇਗਾ। ਹਰ ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਕੋਮ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੇਗਾ ਇਹ ਜਾਣ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।"

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੇਵਰ ਮੁਕਤੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
^{੧੦} "ਅਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧਰਮੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਮਾਰਾ ਆਖਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਧਰਮੰਨ ਹੈ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਬਸਤਰ ਖੁਆਏ।

ਇਹ ਬਸਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਦਰ ਬਸਤਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਉੱਤੇ ਧਰਿਨਦਾ ਹੈ।

ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੇਰੀ ਦਾ ਕੋਟ ਧਰਿਨਾਇਆ। ਇਹ ਕੋਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਸਤਰਾਂ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਕੋਈ ਯੋਰਤ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਉੱਤੇ ਧਰਿਨਦੀ ਹੈ।

^{੧੧} ਧਰਤੀ ਖੋਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਰੀ ਬਾਗ ਅੰਦਰ ਧੀਜ ਧੀਜਦੇ ਨੇ, ਆਤੇ ਬਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਹੋਵਾਹ ਨੇਰੀ ਨੂੰ ਉਗਾਵੇਗਾ। ਅਹੋਵਾਹ ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਅੰਦਰ ਉਮਤਤ ਨੂੰ ਉਗਾਵੇਗਾ।"

ਨਵਾਂ ਅਰੁਮਲਮ: ਨੇਰੀ ਨਾਲ ਭਰਖੁਰ ਨਗਰੀ
੬੨ ^੧ "ਮੈਂ ਮੀਯੇਨ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਇਮ ਲਈ ਮੈਂ ਮਦਾ ਉਮ ਦੇ ਧੱਖ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਾ ਰਹਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਮੀਯੇਨ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਇਮ ਲਈ ਮੈਂ ਬੋਲਣੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਬੋਲਦਾ ਰਹਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨੇਰੀ ਤੇਜ ਰੋਮਨੀ ਵਾਂਗ ਨਾ ਚਮਰ ਧਵੇ।

ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਬੋਲਦਾ ਰਹਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਲਾਟ ਵਾਂਗ ਬਲ ਨਹੀਂ ਖੋਦੀ।

^੨ ਫੇਰ ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਤੇਰੀ ਨੇਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲੈਣਗੀਆਂ। ਮਾਰੇ ਰਾਜੇ ਤੇਰੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਫੇਰ ਨਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਹੋਵਾਹ ਖੁਦ ਉਹ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਤੈਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।

^੩ ਅਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਕਰੇਗਾ। ਤੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜਿਆ ਇੱਕ ਖੁਬਸੂਰਤ ਤਾਜ ਹੋਵੇਗਾ।

^੪ ਤੈਨੂੰ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਮੀ' ਨਹੀਂ ਮੰਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਤੇਰੀ ਧਰਤੀ ਉਹ ਧਰਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤਬਾਹ ਰੀਤਾ ਮੀ' ਨਹੀਂ ਮਦ੍ਰੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਤੈਨੂੰ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮੰਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਤੇਰੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ 'ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵਹੁਟੀ' ਮੰਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਿਉਂਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਤੈਨੂੰ ਧਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਧਰਤੀ ਉਮ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

੫ ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਗੱਭਰੂ ਰਿਸੇ ਮੁਟਿਆਰ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਰਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਮਾਦੀ ਰਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੀ
ਪਤਨੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਤੁਹਾਡਾ ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਤੁਹਾਡਾ ਪਤੀ
ਹੋਵੇਗਾ।
ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ-ਨਵੇਲੀ ਵਹੁਟੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ
ਪਰਮੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਮਾਡਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ
ਪਰਮੰਨ ਹੋਵੇਗਾ।”
੬ ਜੇ ਅਰੂਮਲਮ, ਮੈਂ ਪਹਿਰੇਦਾਰ (ਨਬੀ) ਤੇਰੀ ਰੰਧ ਉੱਤੇ
ਬਿਠਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।
ਉਹ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਚੁੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।
ਉਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਪਰਾਰਥਨਾ ਰਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।
ਰਾਖਿਓ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਪਰਾਰਥਨਾ ਰਰਦੇ
ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਟਿਕਰਾਰ ਚੇਤੇ
ਰਹਾਉ।
ਪਰਾਰਥਨਾ ਰਰਨੇ ਨਾ ਹਟੇ।
੭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਅਵੱਸ ਪਰਾਰਥਨਾ ਰਰਨੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਰੂਮਲਮ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ
ਸਹਿਰ ਨਹੀਂ
ਬਣਾਉਂਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ
ਵਡਿਆਉਣ।
੮ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਟਿਕਰਾਰ ਰੀਤਾ।
ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਪਰਮਾਣ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਮਰਤੀ ਦਾ
ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ।
ਅਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਆਪਣੀ ਮਰਤੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ
ਇਸ ਟਿਕਰਾਰ ਨੂੰ ਯੂਰਾ ਰਰਨ ਵਿੱਚ ਰਰੇਗਾ।
ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਟਿਕਰਾਰ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਫੇਰ
ਰਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ ਭੋਜਨ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
ਦੇਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਟਿਕਰਾਰ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਫੇਰ
ਰਦੇ ਵੀ ਉਹ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਖੋਣਗੇ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ
ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ।
੯ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਭੋਜਨ ਟਿਕਰਾਰ ਰਰਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਇਸ ਨੂੰ
ਖਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤ
ਰਰੇਗਾ।
ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਅੰਗੂਰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਗੂਰਾਂ
ਦੀ ਮੈਂ ਧੀਵੇਗਾ।
ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੇਰੀ ਪਵਿੱਤਰ ਪਰਤੀ ਉੱਤੇ
ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ।”
੧੦ ਦਰਾਂ ਬਾਣੀਂ ਲੰਘ ਜਾਓ!
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਮਤਾ ਦਿਓ!
ਮੜਰ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹੋ!
ਮੜਰ ਤੋਂ ਮਾਰੇ ਕੰਠ-ਘੱਠਰ ਚੁੱਕ ਦਿਓ!

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇਤ ਲਈ ਝੰਡਾ ਉੱਚਾ ਰਹੋ!
੧੧ ਸੁਣੋ, ਅਹੋਵਾਹ ਮਾਰੇ ਦੁਰ-ਦੁਰਾਡੇ
ਦੇਸਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਰ ਰਿਹਾ ਹੈ:
“ਮੀਯੋਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਓ,
ਦੇਖੋ, ਤੁਹਾਡਾ ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਟਿਨਾਮ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਟਿਨਾਮ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।”
੧੨ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦੇ “ਪਵਿੱਤਰ ਲੋਕ”,
ਅਤੇ “ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ” ਮੱਦੇ ਜਾਣਗੇ।
ਅਤੇ ਅਰੂਮਲਮ ਨੂੰ “ਨਗਰੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ”,
“ਨਗਰੀ, ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ” ਮੱਦਿਆ
ਜਾਵੇਗਾ।”

ਅਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਆਂ ਰਰਦਾ ਹੈ
੬੩ ੧ ਅਵੇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਰੋਣ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ?
ਉਹ ਬਮਾਗ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਮਤਰ ਸੂਹੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਨੇ।
ਉਹ ਆਪਣੀ ਖੇਮਾਰ ਵਿੱਚ ਮਾਨਦਾਰ ਦਿਸਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਮਰਤੀ ਨਾਲ ਸਿਰ ਝੁਰਾ ਕੇ ਤੁਰ
ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ
ਮਰਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਮੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ।”
੨ “ਤੁਹਾਡੇ ਬਮਤਰ ਲਾਲ ਸੂਹੇ ਰਿਉਂ ਨੇ?
ਉਹ ਬਮਤਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਵਰਗੇ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਅੰਗੂਰਾਂ ਨੂੰ
ਮੈਂ ਆ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰੁਚਲਦਾ ਹੈ।”
੩ ਉਹ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਟਿਕਰਾਰ ਹੀ ਵਾਈਨ-ਪਰੈਸ
ਅੰਦਰ ਤੁਰਿਆ ਹਾਂ।
ਰਿਸੇ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ।
ਮੈਂ ਨਰਾਜ਼ ਸਾਂ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਉੱਤੇ ਤੁਰਦਾ ਰਿਹਾ।
ਦੁਸਮਣਾਂ ਦਾ ਲਹੂ ਮੇਰੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਡੁਲਿਹਿਆ।
ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੱਪੜੇ ਗੰਦੇ ਹਨ।
੪ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਟਿਕਰਾਰ ਬੁਠਿਆ।
ਗੁਣ ਮੇਰਾ, ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਰਾਖੀ ਰਰਨ ਦਾ ਮਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।
੫ ਮੈਂ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਦੇਖਿਆ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ
ਰਰਨ ਵਾਲਾ ਰੋਈ ਵੀ ਵਿਆਰਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿਸਿਆ।
ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਸਾਂ ਕਿ ਰਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਮੇਰਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਲਿਆ
ਮੀ।
ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ
ਆਪਣੀ ਮਰਤੀ ਵਰਤੀ।
ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਰੋਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਮਰਾ ਦਿੱਤਾ।
੬ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਗੁੱਸੇ ਸਾਂ, ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਚਲਦਾ ਰਿਹਾ
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤੈਸ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਮੈਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਹੂ ਪਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡੋਲਿਹਿਆ।”

ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ
 ੧ ਮੈਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖਾਂਗਾ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਉਮਤਤ ਵਰਤੀ ਚੇਤੇ ਰੱਖਾਂਗਾ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਮਾਡੇ ਉੱਥਰ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਦਇਆ ਦਰਸਾਈ।
 ੨ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਹਨ।
 ਇਹ ਮੇਰੇ ਅਮਲੀ ਬੱਚੇ ਹਨ।”
 ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ
 ਲਿਆ।
 ੩ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮੁਸੀਬਤ ਮਨ,
 ਯਰ ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਸੀ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖਿਆਰ ਰੀਤਾ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤਾ।
 ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਖਾਮ
 ਦੁਤ ਭੇਜਿਆ।
 ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥਰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਲੈ ਗਿਆ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਹੇਗਾ।
 ੪ ਯਰ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਮਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਦਾਮ
 ਵਰ ਦਿੱਤਾ।
 ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੋ ਗਿਆ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਿਆ।
 ੫ ਯਰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਗੁਣ ਤੱਕ ਚੇਤੇ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਧਰਿਲਾਂ
 ਸੀ ਵਾਖਰਿਆ ਸੀ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਦ ਹੈ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਮੁੰਦਰੇ ਧਾਰ
 ਲੰਘਾਇਆ ਸੀ।
 ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੰਜੜ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਵਰਨ ਲਈ,
 ਆਪਣੇ ਅਜੜੀਆਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ
 ਸੀ।
 ਯਰ ਗੁਣ ਅਗੇਵਾਗ ਰਿੱਬੇ ਹੈ,
 ਉਹ ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਆਪਣਾ ਆਤਮਾ
 ਧਾਇਆ।
 ੬ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੁਸਾ ਦਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਫੜਕੇ ਆਗਵਾਈ
 ਰੀਤੀ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੁਸਾ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਲਈ ਆਪਣੀ
 ਆਦੁਤ ਮਰਤੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਧਾਣੀ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਮਮੁੰਦਰ
 ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਸੱਕਣ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਮਗਨ ਗੱਲਾਂ ਵਰਕੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ
 ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਰ ਦਿੱਤਾ।

੭ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਭੁੱਖੇ ਮਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ
 ਰੀਤੀ।
 ਲੋਕੀ ਬਿਨਾ ਡੋਲੇ ਤੁਰਦੇ ਗਏ ਜਿਵੇਂ ਘੋੜਾ ਮਾਰੂਬਲ
 ਵਿੱਚ ਤੁਰਦਾ ਹੈ।
 ੮ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੇਈ ਧਸੂ ਨਹੀਂ
 ਡਿੱਗਦਾ।
 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਲੋਕ ਮਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਮਮੋਂ
 ਨਹੀਂ ਡਿੱਗੇ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਆਤਮੇ ਨੇ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਗਮ ਵਰਨ ਵਾਲੀ
 ਆ ਵੱਲ ਆਗਵਾਈ ਰੀਤੀ।
 ਲੋਕ ਮਾਰਾ ਮਮਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਜੀ, ਇਹੀ ਵੰਗ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ
 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਰੀਤੀ।
 ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ
 ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਦੁਤ ਬਣਾ ਲਿਆ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਧਰਾਰਬਨਾ ਆਪਣੇ
 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਗਇਤਾ ਲਈ
 ੯ ਅਗੇਵਾਗ ਜੀ, ਆਪਣੇ ਉੱਚੇ ਆਰਾਮਾਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ
 ਦੇਖੋ।
 ਦੇਖੋ ਕਿ ਗੁਣ ਰਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਖਰ ਰਹੀਆਂ ਨੇ!
 ਆਰਾਮ ਵਿੱਚਲੇ ਆਪਣੇ ਮਗਨ ਅਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਖਰ
 ਵਿੱਚੋਂ, ਮਾਡੇ ਵੱਲ ਦੇਖੋ।
 ਮਾਡੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਰੂ ਧਿਆਰ ਰਿੱਬੇ ਹੈ?
 ਤੁਹਾਡੇ ਤਾਰਤਵਰ ਵੰਮ ਰਿੱਬੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰ
 ਅੰਦਰੋਂ ਆਉਂਦੇ ਨੇ?
 ਮੇਰੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਦਇਆ ਰਿੱਬੇ ਹੈ?
 ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਿਹਰ ਭਰੇ ਧਿਆਰ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਰਿੱਬੇ
 ਫੁਧਾ ਰਹੇ ਹੋ?
 ੧੦ ਦੇਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਧਿਤਾ ਹੋ!
 ਆਧਰਾਗਮ ਮਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।
 ਇਮਰਾਟੇਲ (ਆਰੂਬ) ਮਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਧਫਾਣਦਾ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਧਿਤਾ ਹੋ,
 ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹੋ ਜਿਸਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮਦਦ ਬਚਾਇਆ ਹੈ।
 ੧੧ ਅਗੇਵਾਗ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਿਉ ਧੱਕ
 ਰਹੇ ਹੋ?
 ਮਾਡੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਧੈਰੇਵਾਰ ਬਣਨ ਨੂੰ ਮੁਸਰਿਲ ਰਿਉ
 ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ?
 ਅਗੇਵਾਗ ਜੀ, ਮਾਡੇ ਵੱਲ ਧਰਤ ਆਉ!
 ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਵਕ ਹਾਂ।
 ਮਾਡੇ ਵੱਲ ਆ ਜਾਓ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਮਗਇਤਾ ਵਰੋ!
 ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਿਵਾਰ ਹੀ ਮਾਡੇ ਨੇ।
 ੧੨ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਧਵਿੱਤਰ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ
 ਖੇੜੇ ਹੀ ਮਮੋਂ ਲਈ ਵਧਜਾ ਰੀਤਾ
 ਅਤੇ ਗੁਣ ਮਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ
 ਮਿਧਿਆ ਹੈ।

੧੯ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਤੇਰਾ ਸਾਮਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ।
 ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗੇ ਸਾਂ ।

੬੪ ੧ ਜੇ ਜਿਹੇ ਤੁਸੀਂ ਆਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਚੀਰਕੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦੇ
 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆ ਜਾਂਦੇ, ਫੇਰ ਹਰ ਸੈਂਯ
 ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਰਤੀ ਖਿਘਲ ਜਾਂਦੇ ।
 ੨ ਧਰਤੀ ਬਦਲਦੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਵਾਂਗ ਨ-ਲਟ ਕਰਕੇ
 ਬਦਲਦੇ ਨੇ ।
 ਜਿਵੇਂ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਆਂਗ ਲਗੀ ਹੋਵੇ ਧਰਤੀ ਉਥਲਦੇ ਨੇ ।
 ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਤੁਹਾਡੇ ਥਾਹੇ ਜਾਣ ਜਾਂਦੇ ।
 ਫੇਰ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬਦੀਆਂ, ਜਦੋਂ ਉਹ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖਦੀਆਂ ।

੩ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਭੈ-ਦਾਇਰੇ ਕਰਨੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਅਸੀਂ ਆਮ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਸੀ,
 ਧਰਤੀ ਤੇਰੇ ਆਂਗੇ ਖਿਘਲ ਗਏ ।
 ੪ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ
 ਨਹੀਂ ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਆਂ ਜੋ ਗੱਲਾਂ
 ਤੁਸੀਂ ਆਖੀਆਂ ।

ਰਿਸ਼ੇ ਨੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਹਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ।
 ਜੇ ਲੋਕ ਧੀਰਜਵਾਨ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ
 ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ,
 ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋਗੇ ।

੫ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਸੰਗ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਨੇਰੀ ਕਰਨੀ ਧਰਮੰਦ
 ਕਰਦੇ ਨੇ ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ
 ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੋਤੇ ਕਰਦੇ ਨੇ ।
 ਧਰ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਧ ਰੀਤਾ
 ਸੀ ।
 ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਹਿਰਵਾਨ ਹੋ ਗਏ ਸੀ,
 ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਓ?

੬ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਧਾਧ ਨਾਲ ਨਾਧਾਰ ਹਾਂ ।
 ਸਾਡੇ ਨੇਰ ਅਮਲ ਵੀ ਧਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਹ ਖੂਨ
 ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਵਰਗੇ ਹਨ ।
 ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮੁਰਦਾ ਧਤਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਾਂ ।
 ਸਾਡੇ ਧਾਧਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਹਵਾ ਵਾਂਗ ਉਡਾਇਆ ਹੈ ।

੭ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ।
 ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ।
 ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਤੁਹਾਡੇ ਧੈਰੇਰਾਧ ਬਣਨ ਦਾ ਉਤਸਾਹ ਨਹੀਂ ।
 ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ ਹੈ ।
 ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਾਂ
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਾਧ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਾਂ ।

੮ ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਧਿਤਾ ਹੋ ।

ਅਸੀਂ ਮਿੱਟੀ ਵਾਂਗ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁੰਬਕਾਰ ਹੋ ।
 ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਨੇ ਸਾਜਿਆ ।

੯ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਾ ਰਹੋ!
 ਸਾਡੇ ਧਾਧ ਮਦਾ ਲਈ ਚੋਤੇ ਨਾ ਰੱਖੋ!
 ਮਿਹਰ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਦੇਖੋ!
 ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬੰਦੇ ਹਾਂ ।

੧੦ ਤੁਹਾਡੇ ਧਵਿੱਤਰ ਸਹਿਰ ਸੱਖਣੇ ਨੇ ।
 ਉਹ ਸਹਿਰ ਗੁਣ ਮਾਨੂਬਲ ਵਾਂਗ ਨੇ ।
 ਸੀਯੋਨ ਮਾਨੂਬਲ ਹੈ!
 ਯਰੂਸਲਮ ਤਬਾਹ ਹੈ!
 ੧੧ ਸਾਡੇ ਧਰਖਿਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ
 ਤੁਹਾਡੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ।
 ਸਾਡਾ ਮੰਦਰ ਕਿੰਨਾ ਅਦਭੁਤ ਸੀ ਧਰ ਗੁਣ ਉਹ ਆਂਗ
 ਅੰਦਰ ਸੜ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ।
 ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ
 ਗਈਆਂ ਨੇ ।

੧੨ ਰੀ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ
 ਧਿਆਰ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣਗੀਆਂ?
 ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ?
 ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਜਾ ਦਿਓਗੇ?

ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਥਾਹੇ ਜਾਨਣਗੇ

੬੫ ੧ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
 ਮਹਾਇਤਾ ਵੀ ਰੀਤੀ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮਲਾਹ ਲੈਣ
 ਨਹੀਂ ਆਏ ਸਨ । ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਉਹ ਮੇਰੀ
 ਤਲਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ । ਮੈਂ ਉਸ ਕੰਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ
 ਜਿਹੜੀ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਧਾਰਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਮੈਂ ਆਖਿਆ, 'ਮੈਂ
 ਇੱਥੇ ਹਾਂ!' ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ!"

੨ "ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ
 ਕੜ੍ਹਾ ਸਾਂ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਸਨ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆਉਣ ।
 ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣਾ ਜਾਗੀ ਰੱਖਿਆ
 ਜਿਹੜਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਰੀਤੀ
 ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ । ੩ ਉਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ
 ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁੱਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਬਲੀਆਂ ਕੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਧਣੇ ਖਾਸ
 ਥਾਹਾਂ ਅੰਦਰ ਯੂਫਾ ਬੁਖਾਉਂਦੇ ਹਨ । ੪ ਉਹ ਲੋਕ ਕਥਾਂ ਦੇ
 ਦਰਮਿਆਨ ਬੈਠਦੇ ਹਨ । ਉਹ ਮੁਰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਧਾਮੋਂ ਮੰਦੇਸ
 ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ । ਉਹ ਮੁਰਦਾ ਨਾਮਾਂ ਨਾਲ
 ਰਹਿੰਦੇ ਵੀ ਹਨ । ਉਹ ਮੁਰਦਾ ਧਾਮ ਖਾਂਦੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਛੁਰੀ ਕਾਟੇ ਸੜੇ ਹੋਏ ਧਾਮ ਨਾਲ ਲਿਥੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ੫ ਧਰ
 ਉਹ ਲੋਕ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ, 'ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਨਾ ਆਉਣਾ!
 ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ, ਮੈਨੂੰ ਛੁਹਣਾ
 ਨਹੀਂ!' ਉਹ ਮੇਰੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਯੁਏਂ ਵਾਂਗ ਹਨ । ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਆਂਗ ਹਰ ਮਮੋਂ ਬਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ।"

ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਆਵੱਸ ਮਜਾ ਮਿਲੇਗੀ

੬ “ਦੇਖੋ, ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਦਾ ਰਹਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਿੱਲ ਦਰਮਾਉਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧਾਧ ਲਈ ਦੇਸੀ ਹੋ। ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਸਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮੈਂ ਇਹ ਬਿੱਲ ਆਦਾ ਨਹੀਂ ਰਦਾ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇ ਕੇ ਆਦਾ ਰਵਾਂਗਾ।” ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਧਾਧ ਇੱਥੇ ਜਿਹੇ ਹਨ।” ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਬਤ ਵਿੱਚ ਯੂਫਾਂ ਯੁਖਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਗਾਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਧਮਾਨਿਤ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਹਿਲਾਂ ਮਜਾ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਆਧਿਕਾਰੀ ਸਨ।”

੭ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਜਦੋਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸਰਾਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਲੋਕ ਨਚੇੜ ਕੇ ਸਰਾਬ ਕੱਢ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਉਹ ਅੰਗੂਰਾਂ ਨੂੰ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥਰਥਾਦ ਨਹੀਂ ਰਦੇ। ਉਹ ਆਜਿਹਾ ਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਗੂਰਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਵੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨਾਲ ਰਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਥਾਗ ਨਹੀਂ ਰਵਾਂਗਾ।” ਮੈਂ ਆਰੂਥ (ਇਸਰਾਏਲ) ਦੇ ਰੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖ ਲਵਾਂਗਾ। ਅਹੁਦਾਗ ਦੇ ਰੁਝ ਬੰਦੇ ਮੇਰੇ ਧਰਬਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣਗੇ। ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੇਤ ਰਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਗੇ। ੧੦ ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਨ ਵਾਦੀ ਭੇੜਾਂ ਲਈ ਚਾਗਾਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਰੇਰ ਦੀ ਵਾਦੀ ਧਸੂਆਂ ਦੇ ਆਰਾਮ ਰਹਨ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਤਲਾਮ ਰਦੇ ਹਨ।

੧੧ “ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਧਵਿੱਤਰ ਧਰਬਤ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਉਧਾਸਨਾ ਰਹਨੀ ਸੁਠੁ ਰਹ ਦਿੱਤੀ। ਤੁਸੀਂ ਝੁਠੀ ਦੇਵੀ, ਹੋਣੀ, ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਦੇ ਹੋ। ੧੨ ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਦਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਖਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮੰਦਾ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਰਹਨ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਧਮਕ ਨਹੀਂ ਰਦਾ।”

੧੩ ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਕ, ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ,
 “ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਖਾਣਗੇ
 ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕ, ਭੁੱਖੇ ਹੋਵੋਗੇ।
 ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਧੀਣਗੇ,
 ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕ, ਧਿਆਮੇ ਹੋਵੋਗੇ।

ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਧਰਮੰਨ ਹੋਣਗੇ,
 ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕ, ਸਰਮਮਾਹ ਹੋਵੋਗੇ।
 ੧੪ ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਧਰਮੰਨ ਹੋਣਗੇ
 ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕ, ਹੋਵੋਗੇ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਹੋਮਲੇ ਟੁੱਟ ਜਾਣਗੇ
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਥਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੋਵੋਗੇ।
 ੧੫ ਮੇਰੇ ਮੇਵਰਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਮੰਦੇ ਸਥਦਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ।”
 ਮੇਰਾ ਧਰਭੂ ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਹ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਾਮਾਂ ਨਾਲ ਸੱਦੇਗਾ।
 ੧੬ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਜਮੀਨ ਧਾਮੋਂ ਅਮੀਮਾਂ ਮੰਗਦੇ ਹਨ,
 ਉਹ ਵਫਾਦਾਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੇਲੋਂ ਅਮੀਮਾਂ ਮੰਗਣਗੇ।
 ਜਿਹੜੇ ਲੋਕੀ ਹੁਣ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸੋਗਾਂ ਖਾਂਦੇ ਹਨ
 ਉਹ ਵਫਾਦਾਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਸੋਗਾਂ ਖਾਣਗੇ।
 ਕਿਉਂਕਿ ਅਤੀਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੁਸੀਥਤਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੀਆਂ।
 ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਸੀਥਤਾਂ ਨੂੰ ਆਦ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ।”

ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ
 ੧੭ “ਮੈਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਧਰਤੀ ਮਾਜਾਗਾਂ।
 ਲੋਕੀ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਆਦ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਆਦ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ।
 ੧੮ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਧਰਮੰਨ ਹੋਣਗੇ।
 ਉਹ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਖੁਸੀ ਮਨਾਉਣਗੇ।
 ਕਿਉਂ? ਉਸ ਕਾਰਣ ਜੋ ਮੈਂ ਮਾਜਾਗਾਂ।
 ਮੈਂ ਖੁਸੀ ਨਾਲ ਭਰਧੁਰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਰੂਸਲਮ ਥਣਾਵਾਂਗਾ
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਲੋਕ ਥਣਾਵਾਂਗਾ।
 ੧੯ “ਫੇਰ ਮੈਂ ਅਰੂਸਲਮ ਨਾਲ ਧਰਮੰਨ ਹੋਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਧਰਮੰਨ ਹੋਵਾਂਗਾ।
 ਉਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਰਦੇ ਰੋਣਾ
 ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
 ੨੦ ਉਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਥੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ,
 ਜਿਹੜਾ ਜੰਮਦਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਰੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ।
 ਉਸ ਸਹਿਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਥੱਚਾ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ।
 ਹਰ ਥੱਚਾ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜੀਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਹਰ ਥੁਢਢਾ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜੀਵੇਗਾ।

ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ੧੦੦ ਵਜ਼ਿਹਾਨਾਂ ਤੋਂ ਜਿਉਂਦਾ, ਜਵਾਨ
ਮੌਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਯੇ ਲੋਕ ਮੋਚਣਗੇ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ੧੦੦ ਵਜ਼ਿਹਾਨਾਂ
ਤੋਂ ਜਿਉਂਦਾ, ਉਹ ਮਰਾਥਿਆ ਹੋਇਆ
ਜੈ।

੨੧ ਉਸ ਮਹਿਰ ਯੇਦ, ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਘਰ ਉਮਾਰਦਾ ਹੈ
ਉਹੀ ਬੰਦਾ ਉੱਥੇ ਰਹੇਗਾ।

ਜੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਯੋਗੂਰਾਂ ਦਾ ਘਾਗ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ
ਬੰਦਾ ਉਸ ਘਾਗ ਦੇ ਯੋਗੂਰ ਖਾਵੇਗਾ।

੨੨ ਫੇਰ ਰਦੇ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਯਾਜਿਹਾ ਮਰਾਨ ਨਹੀਂ ਉਮਾਰੇਗਾ
ਜਿੱਥੇ ਰੋਈ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਫੇਰ ਰਦੇ ਰੋਈ ਯਾਜਿਹਾ ਘਾਗ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵੇਗਾ, ਕਿ
ਉਸ ਦੇ ਫਲ ਹੋਰ ਰੋਈ ਖਾਵੇ।

ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਰੁੱਖਾਂ ਜਿੰਨੀ ਉਮਰ ਜਿਉਣਗੇ।

ਮੇਰੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਣਗੇ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਬਣਾਉਣਗੇ।

੨੩ ਯੋਰਤਾਂ ਫੇਰ ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜੰਨਮ ਦੇਣ ਲਈ
ਜੰਮਣ ਖੀੜਾਂ ਨਹੀਂ ਮਹਿਣਗੀਆਂ,

ਯੋਰਤਾਂ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਭੈੜੀ ਤਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਿ ਬੱਚੇ
ਦੇ ਜੰਨਮ ਮਮੋਂ ਸੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਬੰਦੇ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਯੋਰਵਾਗ ਵੱਲੋਂ
ਮੁਭਾਗੇ ਹੋਣਗੇ।

੨੪ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਵੀ ਯਹਿਲਾਂ ਜਾਣ ਲਵਾਂਗਾ
ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਯੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਵੀ ਯਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਮਹਾਇਤਾ ਰਹਾਂਗਾ।

੨੫ ਬਥਿਆੜ ਯੇ ਲੋਲਾ ਇੱਕੋ ਭੋਜਨ ਰਹਨਗੇ।

ਮੋਰ ਬਲਦ ਦੇ ਮੰਗ ਖਾਗ-ਫੁਸ ਖਾਵੇਗਾ।

ਯਰ ਮੱਥ ਯੁੜ ਖਾਵੇਗਾ।

ਮੇਰੇ ਯਵਿੱਤਰ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਨੁਰਸਾਨ ਨਹੀਂ
ਯਹੁੰਚਾਉਣਗੇ ਜਾਂ ਤਬਾਗ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ।”

ਯੋਰਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯਾਖੀਆਂ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਯੂਰ ਰੋਮਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰੇਗਾ

੬੬

ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਾਖਦਾ ਹੈ,

“ਯਾਰਾਮ ਮੇਰਾ ਸਿੱਖਾਮਣ ਨੇ।

ਯਰਤੀ ਮੇਰਾ ਯੈਰ ਟਿਰਾਣਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ
ਘਰ ਬਣਾ ਮੌਰਦੇ ਹੋ?

ਨਹੀਂ! ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਮੌਰਦੇ!

ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਯਾਰਾਮ ਰਹਨ ਲਈ ਰੋਈ ਘਾਂ ਦੇ ਮੌਰਦੇ ਹੋ?
ਨਹੀਂ! ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਮੌਰਦੇ!

੨ ਮੈਂ ਖੁਦ ਮਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ।

ਇੱਥੇ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਮੈਂ ਮਾਜੀਆਂ
ਨੇ।”

ਯੋਰਵਾਗ ਨੇ ਖੁਦ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਾਖੀਆਂ।

“ਮੈਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ, ਮੈਂ ਰਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਯਾਲਣਾ ਰਦਾ ਹਾਂ?

ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਯਾਲਣਾ ਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਯਾਲਣਾ ਰਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਬਹੁਤ ਉਦਾਮ
ਹਨ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਯਾਲਣਾ ਰਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਮੇਰੇ
ਮਥਦਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਨੇ।

੩ ਰੁੜ ਲੋਕ ਬਲੀ ਲਈ ਬਲਦਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਨੇ ਯਰ ਉਹ
ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਟਦੇ ਨੇ।

ਉਹ ਲੋਕ ਬਲੀ ਲਈ ਭੋਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਨੇ ਯਰ ਉਹ
ਰੁਤਿਆਂ ਦਰੀਆਂ ਵੀ ਗਰਦਨਾਂ ਤੋੜਦੇ ਨੇ!

ਉਹ ਲੋਕ ਯਾਨਾਜ ਦੀ ਭੋਟ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਨੇ ਯਰ ਉਹ ਸੁਰਾਂ
ਦਾ ਖੂਨ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਉਹ ਯੂਫ ਯੁਥਾਉਂਦੇ ਨੇ, ਯਰ ਉਹ ਯਾਥਈਆਂ
ਨਿਰੋਮੀਆਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਿਆਰ ਰਦੇ
ਨੇ।

ਉਹ ਲੋਕ ਯਾਥਏ ਰਸਤੇ ਚੁਣਦੇ ਨੇ।

ਯੇ ਉਹ ਯਾਥਏ ਭਿਆਨਕ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਿਆਰ
ਰਦੇ ਨੇ।

੪ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਲਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ
ਵਰਤਣ ਦਾ ਨਿਆਂ ਸੀਤਾ ਹੈ!

ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ
ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ ਮਜਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਹ
ਬਹੁਤ ਭੈੜੀ ਤਨੇ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਦਿਆ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ
ਸੁਣਿਆ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਸੀਤੀ।

ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹੀ ਗੱਲ ਰਹਾਂਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਸੀਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ
ਯਾਖੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਮੰਦੀਆਂ ਨੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹਨ ਦੀ ਚੋਣ ਸੀਤੀ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਯਰਮੰਦ ਨਹੀਂ।”

੫ ਤੁਸੀਂ ਲੋਰੀ, ਜਿਹੜੇ ਯੋਰਵਾਗ ਦੇ ਯਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋ,
ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਨੇ

ਜਿਹੜੀਆਂ ਯੋਰਵਾਗ ਯਾਖਦਾ ਹੈ,

“ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਸੀਤੀ।

ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ
ਯੈਰੇਰਾਗ ਬਣੇ।

ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, ‘ਯਾਮੀਂ ਯਰਤ ਰੇ ਤੁਹਾਡੇ
ਰੋਲ ਯਾਵਾਂਗੇ,

ਜਦੋਂ ਯੋਰਵਾਗ ਦਾ ਯਾਦਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਫੇਰ ਯਾਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਯਰਮੰਦ ਹੋਵਾਂਗੇ।’

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜਾ ਮਿਲੇਗੀ।”

ਮਜਾ ਆਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਰੋਮ

੬ ਮੁਣੇ! ਸਹਿਰ ਆਤੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਰ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਓਹੀ ਮਜਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹਨ।

੨੮ “ਕੋਈ ਐਰਤ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਰਹਦੀ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਕਦੀ। ਐਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਵ ਜਨਮੇ ਲੜਕੇ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਮਣ ਖੀੜਾਂ ਆਨੁਭਵ ਰਹੀ ਐਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਵੀ ਨਵੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਉਮਰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਵੀ ਆਜਿਹੀ ਰੋਮ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ ਜਿਹੜੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਦੋਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਮ ਖੀੜਾਂ ਵਾਂਗ ਦਰਦ ਮਗਰਨਾ ਐਂਦਾ ਹੈ। ਜਨਮ ਖੀੜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ-ਨਨੀਵੀਂ ਰੋਮ-ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗਾ। ੬ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਮੈਂ ਤੁਝ ਨਵਾਂ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖੀੜਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗਾ।”

ਅਗੇਵਾਗ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਇਕਰਾਰ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਨਮ ਖੀੜਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਰੋਮ ਮਾਜਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਾਂਗਾ।” ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ।

੧੦ ਹੋ ਅਨੁਸਲਮ, ਖੁਸ਼ ਹੋ! ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕੇ, ਜਿਹੜੇ ਅਨੁਸਲਮ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਰਹਦੇ ਹੋ, ਧਰਮੰਨ ਹੋਵੋ! ਅਨੁਸਲਮ ਨਾਲ, ਉਦਾਸ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਉਦਾਸ ਨੇ।

ਧਰ ਗੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੧ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਦਇਆ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸਦੀ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁੱਧ ਉਤਰਦਾ ਹੈ।

ਉਹ “ਦੁੱਧ” ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹੇਗਾ!

ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਦੁੱਧ ਖੀਵੋਗੇ, ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਣੋਗੇ ਸਾਨ ਅਨੁਸਲਮ ਦੀ।

੧੨ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਆਮਨ।

ਇਹ ਆਮਨ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਵਗਦੇ ਦਰਿਆ ਵਾਂਗ ਆਵੇਗਾ।

ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਵਗਦੀ ਆਵੇਗੀ।

ਉਹ ਦੌਲਤ ਇੱਕ ਗੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਆਵੇਗੀ।

ਤੁਸੀਂ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹੋਵੋਗੇ।

ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਦੁੱਧ ਖੀਵੋਗੇ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਾਂਗਾ

ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੋਡਿਆਂ ਦੇ ਝੂਟੇ ਦਿਆਂਗਾ।

੧੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਕੂਨ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋਵੋਗੇ ਅਨੁਸਲਮ ਅੰਦਰ ਜਦੋਂ ਸੱਕੂਨ ਦੇਵਾਂਗਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ!”

੧੪ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖੋਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਣੋਗੇ।

ਤੁਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਵੋਗੇ ਆਤੇ ਖਾਹ ਵਾਂਗ ਉਗੜੋਗੇ।

ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਉਸ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ,

ਧਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਉਸ ਦੇ ਰਹਿਰ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ।

੧੫ ਦੇਖੋ, ਅਗੇਵਾਗ ਅੱਗ ਦੇ ਮੰਗ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਗੇਵਾਗ ਦੀਆਂ ਫੈਜ਼ਾਂ ਮਿੱਟੀ ਘੱਟੇ ਦੇ ਬਦਲਾਂ ਮੰਗ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਹਿਰ ਨਾਲ ਮਜਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਅਗੇਵਾਗ ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਹੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਉਹ

ਸੁੱਕੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

੧੬ ਅਗੇਵਾਗ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਆਂ ਰਹੇਗਾ।

ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਾਲ ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।

ਅਗੇਵਾਗ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।

੧੭ ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਬਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਨ ਲਈ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਨਾਲ ਸੁੱਧ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਬਾਗਾਂ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਧਰ, ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। “ਉਹ ਲੋਕ ਸੁਰਾਂ ਚੁਗਿਆਂ ਆਤੇ ਹੋਰ ਨਾਪਾਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮਾਮ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।” (ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਖੁਦ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।)

੧੮ “ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਆਤੇ ਰਹੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਆਤੇ ਸਮੂਹ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਉਹ ਆਉਣਗੇ ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ। ੧੯ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਇੱਕ ਉੱਤੇ ਨਿਸਾਨ ਲਗਾ ਦਿਆਂਗਾ-ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਇੱਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰਸੀਸ, ਖੁਲ, ਲੁਦ (ਨਿਸਾਨੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਦੋਸ) ਤੁਬਰ, ਆਵਨ ਆਤੇ ਹੋਰ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੋਸਾਂ ਵੱਲ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਮੇਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਸਾਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਬਚਾਏ ਗਏ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਸਾਨ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ। ੨੦ ਆਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਆਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਧਵੰਤਰ ਧਰਬਤ, ਅਨੁਸਲਮ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾ ਆਤੇ ਭੈਣਾਂ ਖੋੜਿਆਂ, ਖੋੜਿਆਂ, ਉਠਾਂ ਉੱਤੇ ਆਤੇ ਰੱਬਾਂ ਆਤੇ ਬਖਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਭੈਣ ਭਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਬਰਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ

ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ^{੨੧} ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਇੱਕ ਨੂੰ ਜਾਜ਼ਰ
 ਅਤੇ ਲੋਢੀ ਵਜੋਂ ਚੁਣਾਂਗਾ।” ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਦ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
 ਆਖੀਆਂ!

ਨਵਾਂ ਸਵਰਗ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਯਰਤੀ

^{੨੨} “ਮੈਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਮਾਜ਼ਾਂਗਾ-ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ
 ਸਵਰਗ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਯਰਤੀ ਮਾਜ਼ਾਂਗਾ (ਜਿਹੜੀ ਸਦਾ
 ਰਹੇਗੀ) ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਹਮੇਸ਼ਾ
 ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਗੇ। ^{੨੩} ਉਥਾਮਨਾ ਦੇ ਦਿਨ ਮਾਰੇ ਲੋਕ

ਮੇਰੀ ਉਥਾਮਨਾ ਕਰਨ ਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਹਰ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ
 ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਯਹਿਲੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਵੀ।

^{੨੪} “ਇਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਯਵਿੱਤਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇ
 ਉਹ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ
 ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇਖਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਧ
 ਰੀਤਾ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰੀੜੇ ਚਲ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ-ਅਤੇ
 ਰੀੜੇ ਕਦੇ ਮਰਨਗੇ ਨਹੀਂ। ਅੱਗਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ
 ਦੇਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਅੱਗਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬੁਝਣਗੀਆਂ।”

ਕਿਰਮਿਆਗ

੧ ਟਿਹ ਕਿਰਮਿਆਗ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਗਨ। ਕਿਰਮਿਆਗ
 ੧ ਗਿਲਰੀਆਗ ਨਾਂ ਦੇ ਟਿੱਰ ਵਿਛਰਤੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।
 ਕਿਰਮਿਆਗ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਉਮ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ ਜਿਹੜਾ
 ਅਨਾਬੇਬ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ। *ਟਿਹ ਮਹਿਰ ਉਮ
 ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਿਨਆਭੀਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ
 ਦੇ ਆਯੀਨ ਹੈ। ੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨਾਲ ਉਦੋਂ
 ਗੱਲ ਰਹੀ ਸੁਰੂ ਰੀਤੀ ਜਿਨਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯੇਮੀਆਗ
 ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਰੋਮ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮੀ। ਯੇਮੀਆਗ ਆਮੇਨ ਨਾਂ
 ਦੇ ਵਿਛਰਤੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਕਿਰਮਿਆਗ
 ਨਾਲ ਰਾਜੇ ਯੇਮੀਆਗ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਤੇਰਹਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ
 ਗੱਲ ਰਹੀ ਸੁਰੂ ਰੀਤੀ। ੩ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨਾਲ
 ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਦੇ ਸਾਮਨਰਾਲ ਰਾਹੀਂ ਗੱਲ ਰਹੀ ਜਾਰੀ
 ਰੱਖੀ। ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਯੇਮੀਆਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਯਹੋਵਾਹ
 ਨੇ ਯੇਮੀਆਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੇ ਸਾਮਨਰਾਲ
 ਦੇ ਗਿਯਾਰਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨਾਲ
 ਗੱਲ ਰਹੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧੰਜਵੇਂ ਭਗੀਨੇ ਵਿੱਚ
 ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਮ ਨਿਰਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੀ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ

੪ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਮਿਲਿਆ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਮ ਟਿਹ ਮੀ:

੧ "ਇਸ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਰਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਭਾਤਾ ਦੇ ਗਰਭ
 ਅੰਦਰ ਮਾਜਿਆ,

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਮਾਂ।

ਤੇਰੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ,

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ, ਖਾਮ ਰਾਜ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਮੀ।

ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਚੋਣ, ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਲਈ ਨਬੀ ਵਜੋਂ ਰੀਤੀ
 ਮੀ।"

੬ ਫੇਰ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਧਰ ਮਰਥ
 ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਮੀ, ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਮੈਂ
 ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖੁੰਡਾ ਹਾਂ।"

੭ ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ,

"ਟਿਹ ਨਾ ਆਖ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਖੁੰਡਾ ਹੀ ਹਾਂ।"

ਤੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਭੇਜਾਂ।

ਤੈਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਆਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
 ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹਾਂ।

੮ ਰਿਮੇ ਰੋਲੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ।

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਅਤੇ ਰਾਖੀ ਰਹਾਂਗਾ।"

ਟਿਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।

੯ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਣਾ ਹੱਥ ਵੱਧਾਇਆ ਅਤੇ ਮੇਰੇ
 ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਛੁਗਿਆ। ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 "ਕਿਰਮਿਆਗ, ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਸਬਦ ਤੇਰੇ ਮੂੰਹ ਅੰਦਰ ਰੱਖ
 ਰਿਹਾ ਹਾਂ।"

੧੦ ਅੱਜ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰੋਮਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਉੱਪਰ ਨਿਖਰਤ
 ਰੀਤਾ ਹੈ।

ਤੂੰ ਉਖਾੜ ਦੇਵੇਂਗਾ ਅਤੇ ਢਾਹ ਦੇਵੇਂਗਾ।

ਤੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਂਗਾ।

ਤੂੰ ਉਮਾਰੇਂਗਾ ਅਤੇ ਉਗਾਵੇਂਗਾ।"

ਦੇ ਦਰਸਨ

੧੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਮੈਨੂੰ ਧਰਾਧਤ ਹੋਇਆ। ਟਿਹ
 ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੀ: "ਕਿਰਮਿਆਗ ਤੂੰ ਰੀ ਦੇਖਦਾ
 ਹੈਂ?"

ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, "ਮੈਂ ਬਾਦਸਾ ਦੇ ਰੁੱਖ ਤੋਂ
 ਇੱਕ ਟਾਹਟੀ ਦੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ।"

੧੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਠੀਕ-ਠੀਕ
 ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਟਿਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਤੈਰੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਰਿ ਜੇ ਮੈਂ
 ਐਲਾਨਿਆ ਮੀ ਵਾਧੇਗਾ।"

੧੩ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਫੇਰ ਆਇਆ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਟਿਹ ਮੀ: "ਕਿਰਮਿਆਗ ਤੂੰ ਰੀ ਦੇਖਦਾ
 ਹੈਂ?"

ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਉਥਲਦੇ
 ਹੋਣੇ ਧਾਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਬਰਤਨ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਟਿਹ ਬਰਤਨ
 ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਤੋਂ ਟੇਢਾ ਹੈ।"

੧੪ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ
 ਭਿਆਨਕ ਆਫਤ ਆਵੇਂਗੀ।

ਟਿਹ ਮਭੂਹ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਧੇਗੀ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਦੇਮ
 ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ।

੧੫ ਖੇੜੇ ਸਮੇਂ ਬਾਦ ਹੀ, ਮੈਂ ਉੱਤਰ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮਭੂਹ
 ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾਂਗਾ।"

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਟਿਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

"ਉਨਹਾਂ ਮੁਲਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਆਵਣਗੇ

ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਦਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਖਣੇ ਤਖਤ
 ਸਥਾਧਤ ਕਰਨਗੇ।

ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਗੇ

ਉਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਗੇ।

੧੬ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਖਣੇ ਨਿਆਂ ਦਾ

ਐਲਾਨ ਕਰਾਂਗਾ, ਟਿਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਕਰਾਂਗਾ
 ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ
 ਗਏ ਨੇ।

ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

*੧:੧ ਜਿਹੜਾ ਅਨਾਬੇਬ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ ਟਿਹ ਜਾਜਰ ਮੰਭਵਤਾ ਜਾਜਰ ਅਥਯਾਥਾਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ
 ਮਨ। ਅਥਯਾਥਾਰ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਮੀ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਧਾਤਮਾਗ ਮੀ। ਉਹ ਧਾਤਮਾਗ ਮੁਲਮਾਨ ਦੁਆਰਾ
 ਅਨਾਬੇਬ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਮੀ।

੧:੨ ਯੇਮੀਆਗ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਤੇਰਹਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ੬੨੭

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਹੱਥੀਂ ਘੜਿਆ ਸੀ।

੧੭ “ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਮੇਰਾ ਮੰਬੰਧ ਹੈ ਜਿਰਮਿਯਾਗ, ਤਿਆਰ ਹੋ
ਜਾ।

ਖਲੋ ਜਾ ਆਉ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਆਖ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
ਆਖਣ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੇ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ।

ਜੇ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੇ ਭੈਭੀਤ ਹੋਵੇਂਗਾ
ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ
ਰਾਹਣ ਦਿਆਂਗਾ।

੧੮ ਜਿੱਥੇ ਤੀਰ ਮੇਰਾ ਮੰਬੰਧ ਹੈ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ
ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਹਿਰ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ,
ਇੱਕ ਲੋਹੇ ਦੀ ਲਠ ਵਾਂਗ, ਇੱਕ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਰੇਖ
ਵਾਂਗ।

ਤੂੰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਾਜਿਆਂ, ਆਗੂਆਂ, ਜਾਜਰਾਂ
ਆਤੇ ਮਾਯਾਰਣ ਲੋਕ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖਲੋ
ਮੱਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਂਗਾ।

੧੯ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨਗੇ
ਯਹ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਰਾਉਣਗੇ।

ਰਿਉ? ਰਿਉ ਰਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮੰਗ ਹਾਂ,
ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ।”

ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।

ਯਹੂਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।

੨ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਮ ਇਹ ਸੀ: ੨ ਜਿਰਮਿਯਾਗ
ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਜਾਗ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖ:

“ਉਸ ਮਥੇ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਕੰਮ ਸੀ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ
ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੀ।

ਤੂੰ ਇੱਕ ਖੁਦਿਆਰ ਵਧੂ ਵਾਂਗ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਿਆ।
ਤੂੰ ਮਾਯੂਬਲ ਅੰਦਰ ਉਸ ਯਹੂਦੀ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ
ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਾਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

੩ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਧਵੰਤਰ
ਸੁਗਾਤ ਵਾਂਗ ਸਨ।

ਉਹ ਉਸ ਧਰਿਲੇ ਫਲ ਵਰਗੇ ਸਨ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ
ਉੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਤੇ ਉਹ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਦੀ
ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਖਰੀਆਂ
ਸਨ।”

ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

੪ ਜੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ, ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਸੁਣ।
ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਰੇ, ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਸੁਣੋ।

੫ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਗਲਤ ਲੱਗਾ
ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਚੁਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖੇ ਨਿਰੰਮੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ
ਆਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਵੀ ਨਿਰੰਮੇ ਬਣ ਗਏ।

੬ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ,
‘ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆਂਦਾ।

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਯੂਬਲ ਅੰਦਰ ਮਾਡੀ ਆਗਵਾਈ ਕੀਤੀ।

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਸਰ ਧਬਰੀਲੀ ਯਹੂਦੀ ਅੰਦਰ ਮਾਡੀ

ਆਗਵਾਈ ਕੀਤੀ।

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਹਨੇਰੀ ਆਉ ਖਤਰਨਾਕ ਯਹੂਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਡੀ
ਆਗਵਾਈ ਕੀਤੀ।

ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ।

ਲੋਕ ਉਸ ਯਹੂਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸਫਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਯਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਯਹੂਦੀ ਅੰਦਰ ਮਾਡੀ ਆਗਵਾਈ
ਕੀਤੀ,

ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਯਹੋਵਾਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?”

੭ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਫਸਲ ਵਾਲੀ
ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ

ਆਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ
ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ।

ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਫਲ
ਆਤੇ ਫਸਲਾਂ ਖਾ ਸਕੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉੱਥੇ ਉਗਦੀਆਂ
ਹਨ।

ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ‘ਨਾਥਾਰ’ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ

ਯਹ ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਜਗਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

੮ “ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਖੁੰਢਿਆ,
‘ਯਹੋਵਾਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?’

ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਉਹ ਮੈਨੂੰ
ਜਾਣਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ।

ਨਬੀ ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਯਲ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ
ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਉਹ ਨਿਰੰਮੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।”

੯ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੇਰ
ਦੋਸ਼ ਦੇਵਾਂਗਾ,

ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਦਿਆਂਗਾ।

੧੦ ਮੁੰਦਰ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਰਿੱਤੀਮ ਦੇ ਟਾਧੂਆਂ ਵੱਲ ਜਾਓ।
ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਯਹੂਦੀ ਉੱਤੇ ਭੇਜੋ।

ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਦੋਖੋ।

ਦੋਖੋ ਕਿ ਵੀ ਰਿਮੇ ਕੰਮ ਨੇ ਕਰਦੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

੧੧ ਵੀ ਰਿਮੇ ਕੰਮ ਨੇ ਕਰਦੇ ਵੀ ਆਖਣੇ ਯੁਗਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ
ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਛੱਡੀ ਹੈ,

ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਨਵੇਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਕਰ ਸਕਣ,
ਜਿਹੜੇ ਅਸਲੀ ਨਹੀਂ ਹਨ?”

ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਰਤਾਧਮਣੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ
 ਅਤੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਜਿਹੜੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਰੰਮੇ ਹਨ।
 12 “ਜ਼ਰਾਮੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਸਦਮਾ ਮਹਿਸੂਸ ਰਹੇ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਾਖਰੀਆਂ ਹਨ।
 ਮਹਾਂ ਭੈ ਨਾਲ ਰੋਥ ਜਾਵੇ!”
 ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।
 13 “ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੀਟੀਆਂ ਨੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਜੀਵ ਖਾਣੀ ਦਾ ਚਮਭਾ ਹਾਂ,
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਣੀ ਦੇ ਹੋਂਦ ਖੋਦ ਲੇ ਨੇ। ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਵਤਿਆਂ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ ਨੇ, ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਣੀ ਦੇ ਹੋਂਦ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਨੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਂਦਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਣੀ ਨਹੀਂ ਰੁਰ ਮੱਰਦਾ।
 14 “ਸੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਗਏ ਨੇ? ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਬੁਰੇ ਬੰਦੇ ਵਰਗੇ ਬਣ ਗਏ ਨੇ, ਜਿਹੜਾ ਗੁਲਾਮ ਜੰਮਿਆ ਸੀ?
 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੋਲਤ ਰਿਉ ਲੁੱਟੀ? 15 ਜਵਾਨ ਮੋਰ (ਦੁਸਮਣ) ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਦਗੜਦੇ ਨੇ।
 ਮੋਰ ਗੁਰਾਂਦੇ ਨੇ। ਮੋਰਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਹਿਰ ਮਾੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੇ। ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ।
 16 ਮੋਢੀਸ ਅਤੇ ਤਹਯਨੇਮ *ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਖੋਧੜੀ ਭੰਨ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
 17 ਇਸ ਮੁਸਕਿਲ ਨਈ ਤੁਮੀਂ ਹੀ ਰਸੂਰਵਾਹ ਹੋ! ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਹੀ ਮਾਰਗ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਰਰ ਰਿਹਾ ਸੀ † ਧਰ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਰੋਲੋਂ ਦੁਰ ਹੋ ਗਏ।
 18 ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ, ਸੀ ਮਿਸਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਰੋਈ ਸਗਟਿਤਾ ਮਿਲੀ? ਸੀ ਨੀਲ ਨਦੀ ਦਾ ਖਾਣੀ ਖੀਣ ਨਾਲ ਸਗਟਿਤਾ ਮਿਲੀ?
 ਨਹੀਂ! ਸੀ ਅੰਸੂਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਗਟਿਤਾ ਮਿਲੀ? ਸੀ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਦਾ ਖਾਣੀ ਖੀਣ ਨਾਲ ਸਗਟਿਤਾ ਮਿਲੀ? ਨਹੀਂ!
 19 ਤੁਮੀਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੀਟੀਆਂ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਾਰਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਮਜ਼ਾ ਹੀ ਮਿਲੇਗੀ।

ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮੁਮੀਬਤ ਆਵੇਗੀ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਮੀਬਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਬਰ ਸਿੱਖਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ! ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਮੁਖ ਮੋੜਨਾ ਚਿੰਨਾ ਮੰਦਾ ਹੈ।
 ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਮੋਰਾ ਆਦਰ ਨਾ ਰਰਨਾ ਗਲਤ ਹੈ।”
 ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਧਰਤੁ, ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।
 20 “ਯਹੂਦਾਹ, ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਜੁਲਾ ਲਾਹ ਸੁੱਟਿਆ ਸੀ। ਤੂੰ ਰੱਮੇ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਾਹੀਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰਾਬੂ ਰਰਦਾ ਸੀ।
 ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ!’
 ਤੂੰ ਉਸ ਵੇਸਵਾ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਹਰ ਉੱਚੀ ਧਰਾੜੀ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਹਰ ਹਰੇ ਰੁੱਖ ਹੋਰਾਂ ਖੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ‡
 21 ਯਹੂਦਾਹ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਾਮ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲ ਵਾਂਗ ਬੀਜਿਆ ਸੀ।
 ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਹੀ ਚੰਗੇ ਬੀਜ ਵਰਗੇ ਸੀ। ਤੁਮੀਂ ਵੱਖਰੀ ਵੇਲ ਰਿਵੇਂ ਬਣ ਗਏ ਜਿਹੜੀ ਮੰਦੇ ਫਲ ਉਗਾਉਂਦੀ ਹੈ?
 22 ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮੱਜੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲਵੋ, ਤੁਮੀਂ ਭਾਵੇਂ ਚਿੰਨਾ ਵੀ ਸਾਬਣ ਵਰਤ ਲਵੋ, ਫੇਰ ਵੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦੋਸ ਦੇਖ ਲਵਾਂਗਾ।”
 ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।
 23 “ਯਹੂਦਾਹ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਰਿਵੇਂ ਆਖ ਮੱਰਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਬਾਲਾ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀਟੀ?’
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੇਰ ਜੇ ਤੂੰ ਵਾਦੀ ਅੰਦਰ ਸੀਟੀਆਂ ਸਨ।
 ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੇਰ ਜੇ ਤੂੰ ਸੀਟਾ ਹੈ। ਤੂੰ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਉਠਣੀ ਵਰਗਾ ਹੈਂ ਜਿਹੜੀ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਵੱਲ ਭੱਜਦੀ ਹੈ।
 24 ਤੂੰ ਉਸ ਅਵਾਰਾ ਗਯੇ ਵਰਗਾ ਹੈਂ ਜਿਹੜਾ ਮਾਰੂਬਲ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਮੇਲ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਗਵਾ ਨੂੰ ਸੁੰਘਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਵਾਖਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਮੱਰਦਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਮ ਚੇਮਟਾ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 ਰਾਮ ਚੇਮਟਾ ਵੇਲੇ ਹਰ ਰੋਈ ਗਯਾ, ਜਿਹੜਾ ਚਾਹੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲਾਧ ਰਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਅਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

*੨:੧੬ ਮੋਢੀਸ ਅਤੇ ਤਹਯਨੇਮ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚਲੇ ਦੋ ਸਹਿਰ।
 †੨:੧੭ ਯਹੋਵਾਹ ... ਰਿਹਾ ਸੀ ਇਹ ਲਾਈਨ ਯੁਨਾਨੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ‡੨:੨੦ ਤੂੰ ਉਸ ਵੇਸਵਾ ... ਖੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਸੀਟੀ।

੨੫ ਅਗੂਦਾਗ, ਬੁੱਤਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਭੱਜਣਾ ਛੱਡ ਦੇ!
 ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇ,
 ਧਰ ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ, 'ਇਸਦਾ ਰੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ
 ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸੱਕਦਾ!'।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।'
 ੨੬ "ਚੇਰ ਸਰਮਸਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।
 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਸਰਮਸਾਰ ਹਨ, ਰਾਜੇ
 ਅਤੇ ਆਗੂ ਸਰਮਸਾਰ ਹਨ, ਜਾਜਕ ਅਤੇ ਨਬੀ
 ਸਰਮਸਾਰ ਹਨ।'
 ੨੭ ਉਹ ਲੱਕੜ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ!
 ਉਹ ਆਖਦੇ ਨੇ, 'ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਹੈਂ।'
 ਉਹ ਪੱਥਰ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਆਖਦੇ ਨੇ, 'ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।'
 ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣਗੇ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਿਕਠਾ ਕਰ ਲਈਆਂ ਨੇ।
 ਧਰ ਜਦੋਂ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ੀਬਖਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਉਹ
 ਮੈਨੂੰ ਆਖਦੇ ਨੇ,
 'ਯਾਓ! ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਓ!'
 ੨੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਿਓ।
 ਉਹ ਬੁੱਤ ਕਿੱਥੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਾਜੇ
 ਨੇ?
 ਯਾਓ ਦੇਖੋਏ ਕੀ ਉਹ ਬੁੱਤ ਯਾਉਂਦੇ ਨੇ
 ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀਬਖਤ ਵਿੱਚ
 ਹੁੰਦੇ ਹੋ।
 ਅਗੂਦਾਗ, ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ
 ਸਹਿਰਾਂ ਜਿੰਨੇ ਹੀ ਬੁੱਤ ਨੇ!
 ੨੯ "ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹਿਮ ਰਿਉ ਕਰਦੇ ਹੋ?
 ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਹੋ।"
 ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਹੋਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।
 ੩੦ "ਤੁਹਾਨੂੰ, ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ,
 ਮੈਂ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਧਰ ਇਸਦਾ ਰੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ
 ਹੋਇਆ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਧਰਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜ਼ਾ
 ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਨਬੀ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ
 ਆਏ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਵਰਗੇ ਖਤਰਨਾਕ ਸੀ
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਨਬੀ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।"
 ੩੧ ਇਸ ਖੀੜੀ ਦੇ ਲੋਕੇ,
 ਅਹੋਵਾਗ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੋ!
 "ਕੀ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖਾਹੁੰਦਾ ਵਰਗੇ
 ਸਾਂ?"

ਕੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰਿਸੇ ਹੋਈ ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ
 ਧਰਤੀ ਵਰਗਾ ਸੀ?
 ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਨੇ, 'ਜਿਸੀ ਆਪਣੀ ਗਯ ਤੇ ਤੁਰਨ
 ਲਈ ਜਾਜਕ ਹਾਂ।
 ਜਿਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਧਰਤਾਂਗੇ, ਅਹੋਵਾਗ!
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਿਉਂ ਆਖੀਆਂ?
 ੩੨ ਕੋਈ ਮੁਟਿਆਰ ਆਪਣੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੀ।
 ਕੋਈ ਵਗੂਟੀ ਆਪਣੀ ਯੁਸ਼ਾਰ ਦੀ ਕਮੀਦਾਰੀ
 ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੀ।
 ਧਰ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ
 ਯਾਦਗਿਣਤ ਵਾਸੀ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ੩੩ "ਅਗੂਦਾਗ, ਤੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਧਰੇਮੀਆਂ ਦੇ
 ਖਿੱਛੇ ਕਿਵੇਂ ਭੱਜਣਾ ਹੈ,
 ਤੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿੱਖ ਲਈਆਂ ਹਨ।
 ੩੪ ਤੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਖੂਨ ਹੈ!
 ਇਹ ਗਰੀਬਾਂ, ਮਾਸੂਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਹੈ।
 ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਰ ਲੁੱਟਣ ਯਾਦਿਆਂ ਨੂੰ
 ਨਹੀਂ ਫੜਿਆ!
 ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਕਾਰਣ ਮਾਰ ਮਾਰਦਿਆਂ!
 ੩੫ ਧਰ ਗਲੇ ਵੀ ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ, 'ਮੈਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਾਂ।
 ਧਰ ਮੇਸੂਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾਗਜ਼ ਨਹੀਂ।'
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦੋਸੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਨਿਆਂ ਕਰਾਂਗਾ।
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ, 'ਮੈਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ
 ਕੀਤੀ।'
 ੩੬ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਕਿੰਨਾ ਯਸਮਾਨ
 ਹੈ।
 ਅੱਸੂਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ
 ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ
 ਅਤੇ ਸਗਦਿਤਾ ਲਈ, ਮਿਸਰ ਕੋਲ ਚੱਲੇ ਗਏ।
 ਧਰ ਮਿਸਰ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰੇਗਾ।
 ੩੭ ਇਸ ਲਈ ਆਖਰਕਾਰ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਵੀ ਛੱਡ
 ਦੇਵੋਗੇ।
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਰਮ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਚਿਹਰਾ ਫੁੱਧਾ
 ਲਵੋਗੇ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ।
 ਧਰ ਅਹੋਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
 ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਤ ਲਈ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸਗਦਿਤਾ ਨਹੀਂ
 ਕਰ ਸੱਕਦੇ।
 ੩ "ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦਿੰਦਾ,
 ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਰਿਸੇ ਹੋਰ
 ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ,
 ਕੀ ਉਹ ਬੰਦਾ ਫੇਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਆ
 ਸੱਕਦਾ ਹੈ?
 ਨਹੀਂ! ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਉਸ ਯੋਰਤ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਜਾਂਦਾ
 ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਧਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

੩

ਯਹੂਦਾਹ, ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਨੇਰਾਂ ਖਰੇਮੀਆਂ ਨਾਲ ਵੇਸਵਾ ਵਰਗਾ ਵਿਗਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।

ਯੇਹੋ ਗੁਣ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਵਾਖਮ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ!” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੀ।

੨ “ਨੰਗੀਆਂ ਯਹਾੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿਖਰਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖ, ਯਹੂਦਾਹ।

ਰੀ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਜਾਜਿਹੀ ਥਾਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰੇਮੀਆਂ ਨਾਲ ਭੋਗ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ?”

ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਇੰਤਜਾਰ ਵਿੱਚ ਮੜਰ ਰੰਢੇ ਬੈਠ ਜਿਹਾ ਹੈਂ,

ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ ਅਰਬ ਵਾਸੀ ਮਾਯੂਬਲ ਅੰਦਰ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹਦਾ ਹੈ।

ਤੂੰ ਉਹ ਯਰਤੀ ਨਾਧਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤੀ!

ਰਿਵੇਂ? ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਯੇਹੋ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾ ਮੈਂ।

੩ ਤੂੰ ਧਾਧ ਰੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਬਰੱਖਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਬਰੱਖਾ ਹੁੱਤ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਬਹਾਰ ਦਾ ਮੋਮਮ ਨਹੀਂ ਮੀ।

ਯਰ ਫੇਰ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੈ।

ਤੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਤੌਰਣੀ ਰਿਮੇ ਵੇਸਵਾ ਦੀ ਤੌਰਣੀ ਵਰਗੀ ਹੈ।

ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹਦੀ ਹੈ।

ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਉੱਤੇ ਸਰਮਮਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੈ।

੪ ਯਰ ਗੁਣ ਤੂੰ ‘ਬਾਯੂ’ ਬੁਲਾ ਜਿਹਾ ਹੈਂ,

ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ, ‘ਮੇਰੇ ਬਚਧਨ ਤੋਂ ਹੀ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਮੀ।’

੫ ਤੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, ‘ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਮੇਸਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਹਿਰ ਸਦਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।’

“ਯਹੂਦਾਹ, ਤੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈਂ,

ਯਰ ਤੂੰ ਬਦੀ ਰਹਦਾ ਹੈਂ, ਜਿੰਨੀ ਤੂੰ ਰਹ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ।”

ਦੇ ਬੁਰੀਆਂ ਭੈਣਾਂ: ਇਸਰਾਏਲ ਯੇਹੋ ਯਹੂਦਾਹ

੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗਾਜੇ ਐਸੀਆਹ ਦੇ ਸਾਮਨਕਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਮਿਆਹ ਰੀ ਤੂੰ ਦੇਖੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ ਨੇ? ਤੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੀ ਹੈ ਰਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾਈ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਯਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਯੇਹੋ ਹਰ ਹਰੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਛਾਂ ਹੇਠਾਂ ਵਿਭਚਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ। ੭ ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਇਸਰਾਏਲ ਇਹ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਯਰਤ ਆਵੇਗਾ।’ ਯਰ ਨਹੀਂ ਯਰਤਿਆ ਉਹ ਮੇਰੇ ਰੋਲ। ਯੇਹੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਬੇਵਫਾ ਭੈਣ, ਯਹੂਦਾਹ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਅਮਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ੮ ਇਸਰਾਏਲ ਬੇਵਫਾ ਮੀ ਯੇਹੋ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਧਤਾ ਮੀ ਰਿ ਮੈਂ ਰਿਉਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਰ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਧਤਾ ਮੀ ਰਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਵਿਭਚਾਰ ਦਾ ਧਾਧ ਰੀਤਾ

ਹੈ। ਯਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਉਸਦੀ ਬੇਵਫਾ ਭੈਣ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਯਹੂਦਾਹ ਭੈਭੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਯਹੂਦਾਹ ਨੇ ਵੀ ਬਾਹਰ ਜਾਰੇ ਵੇਸਵਾ ਵਾਲੇ ਰਹਮ ਰੀਤੇ। ੯ ਯਹੂਦਾਹ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਰੋਈ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਰਿ ਉਹ ਵੇਸਵਾ ਵਰਗੇ ਰੋਮ ਰਹ ਰਹੀ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ‘ਨਾਧਾਰ’ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਧੰਬਰ ਯੇਹੋ ਲਰੜੀ ਦੇ ਬਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਰੇ ਵਿਭਚਾਰ ਦਾ ਧਾਧ ਰੀਤਾ।

੧੦ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਬੇਵਫਾ ਭੈਣ (ਯਹੂਦਾਹ) ਯੁਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਵਾਖਮ ਨਹੀਂ ਯਰਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਰੇਵਲ ਯਰਤਣ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਰੀਤਾ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੀ।

੧੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਫਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਯਰ ਉਸ ਦੇ ਰੋਲ ਬੇਵਫਾ ਯਹੂਦਾਹ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਬਹਾਨਾ ਮੀ। ੧੨ ਕਿਰਮਿਆਹ, ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਦੇਖ ਯੇਹੋ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਸੁਣਾ:

“ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬੇਵਫਾ ਲੋਕੇ, ਤੁਮੀਂ ਵਾਖਮ ਯਰਤ ਆਓ।’

ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੀ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਰਾਜ਼ ਹੋਣਾ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ।

ਮੈਂ ਰਹਿਮ ਨਾਲ ਭਰਯੁਰ ਹਾਂ।’

ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੀ।

ਮੈਂ ਹਮੇਸਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ।

੧੩ ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਛਾਣ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤੁਮੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਮੀ।

ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਾਧ ਹੈ।

ਤੁਮੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਮੀ।

ਹੋਰ ਹਰੇ ਰੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਮੀ।

ਤੁਮੀਂ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਮੀ।”

ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੀ।

੧੪ “ਤੁਮੀਂ ਲੋਕੀ ਬੇਵਫਾ ਹੋ। ਯਰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵਾਖਮ ਯਰਤ ਆਓ!” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੀ। “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਯੇਹੋ ਹਰ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਲਵਾਂਗਾ ਯੇਹੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੀਯੇਨ ਵਾਖਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ੧੫ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵੇਂ ਗਾਰਮ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਗਾਰਮ ਮੇਰੇ ਵਫਾਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਗਿਲਾਨ ਯੇਹੋ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਗਵਾਈ ਰਹਨਗੇ।

੧੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ, ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਤੁਮੀਂ ਬਹੁਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੋਗੇ।” ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਮ ਮੀ।

“ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਇਹ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਦਿਨ ਆਦ ਗਨ ਜਦੋਂ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਮੀ।’ ਉਹ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਬਾਰੇ ਮੁੜਰੇ ਮੋਚਣਗੇ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ ਯੇਹੋ ਨਾ ਉਸਦਾ ਵਿਗੋਚਾ ਮਹਿਮੂਸ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਫੇਰ ਰਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦੂਰ ਨਹੀਂ

ਬਨਾਉਣਗੇ। ¹⁷ ਉਸ ਮਥੇਂ, ਯਹੂਸਲਮ ਦਾ ਮਹਿਰ 'ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਿੱਥਾਮਣ' ਮਦਾਵੇਗਾ। ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਕੇ ਯਹੂਸਲਮ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਆਦਰ ਰਨ ਨਈ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਗੁਣ ਆਪਣੇ ਜਿੱਦੀ ਮੰਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਗੇ। ¹⁸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ, ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਆ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਹ ਉੱਤਰ ਦੇ ਰਿਮੇ ਦੇਸ ਵੱਲੋਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਉਣਗੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।"

¹⁹⁻²⁰ ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ, ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗਾ ਮਨੁੱਖ ਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਨੇ ਪਰਮੰਨ ਯਰਤੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਯਰਤੀ ਜਿਹੜੀ ਰਿਮੇ ਵੀ ਹੋਰ ਰੋਮ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ 'ਧਿਤਾ' ਆਖਕੇ ਮਦਦੋਂਗੇ।

ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਅਨੁਯਾਈ ਹੋਵੋਗੇ।

ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਐਰਤ ਵਰਗੇ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾਈ ਰਰਦੀ ਹੈ।

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾਈ ਰੀਤੀ ਹੈ!"

ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।

²¹ "ਤੁਸੀਂ ਨੰਗੀਆਂ ਪਗੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰੋਣਾ-ਘੋਣਾ ਸੁਣ ਮੰਦੇ ਹੋ।

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਰੋ ਰਹੇ ਨੇ ਅਤੇ ਰਹਿਮ ਨਈ ਪਰਾਸਥਨਾ ਰਰ ਰਹੇ ਨੇ।

ਉਹ ਬਹੁਤ ਮੰਦੇ ਬਣ ਗਏ ਸਨ।

ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਸਨ।"

²² ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, "ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾ ਹੋ।

ਪਰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਪਰਤ ਰੇ ਆ ਜਾਓ!

ਪਰਤ ਆਓ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾਈ ਰਨ ਨਈ ਮਾਫ ਰ ਦਿਆਂਗਾ।"

"ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 'ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਪਰਤ ਆਵਾਂਗੇ।

ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੋ।

²³ ਪਗੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਨਾ ਮੁਰੱਖਤਾਈ ਸੀ।

ਪਗੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮੋਰ-ਸਰਾਬੇ ਦੀਆਂ ਮਸੂਹ ਦਾਵਤਾਂ ਗਲਤ ਸਨ।

ਅੱਦਮ ਹੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੀ ਮੁਰਤੀ

ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

²⁴ ਭਿਯਾਨਕ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਬਾਲ ਨੇ ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਖਾ ਲਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਮਲਰੀਅਤ ਸੀ।

ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਵਾਪਰਿਆ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬੱਚੇ ਸਾਂ।"

ਉਸ ਭਿਯਾਨਕ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਨੇ ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਿਆ।

²⁵ ਆਓ ਆਪਾਂ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਲੇਟ ਜਾਈਏ, ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਮਾਨੂੰ ਰਜਾਈ ਵਾਂਗ ਢੱਕ ਲਵੇ।

ਅਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਾਪ ਰੀਤਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਪਾਪ ਰੀਤਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਦੇ ਮਥੇਂ ਤੋਂ ਹੀ

ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ।"

¹ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

✶ "ਇਮਰਾਟੇਲ, ਜੇ ਤੂੰ ਪਰਤ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ, ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਪਰਤ ਆ।

ਆਪਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦੇ।

ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਭਟਕ ਨਾ।

² ਜੇ ਤੂੰ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਕਰਾਰ ਰਨ ਨਈ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਮੱਚਾਈ,

ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਹੋਗਾ, 'ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੁਆਰਾ,'

ਤਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਅਸੀਮ ਮਿਲੇਗੀ।

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਰਨਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ ਨੇ।"

³ ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ:

"ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹੇ ਜਿਹੜੇ ਵਾਹੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਰੰਡਿਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਥੀਜ ਨਾ ਥੀਜੇ।

⁴ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬੰਦੇ ਬਣ ਜਾਓ।

ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿਓ!

ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਬੰਦਿਓ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਬਦਲੋਗੋ ਤਾਂ

ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਮੇਰਾ ਰਹਿਰ ਅੱਗ ਵਾਂਗ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਰਹਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾੜੇ ਰੇ ਸੁਆਹ ਰ

ਦੇਵੇਗਾ।

ਅਤੇ ਉਸ ਅੱਗ ਨੂੰ ਰੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੁਝਾ ਸੱਰੇਗਾ।

ਇਹ ਕਿਉਂ ਵਾਪਰੇਗਾ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਨੇ।"

ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਤਬਾਹੀ

⁴ "ਇਸ ਮੰਦੇਸ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਯਹੂਸਲਮ ਮਹਿਰ ਦੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਓ,

'ਮਾਡੇ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਤੁਹੀ ਵਜਾ ਦਿਓ।'

ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਪੁਰਾਣੇ ਤੇ ਆਖੇ,

'ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਆਓ!'

ਯਾਓ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਹਿਰ ਵੱਲ ਬਚ
 ਨਿਰਲੀ।
 ੬ ਮੀਯੋਨ ਵੱਲ ਮੰਦੇ ਦਾ ਝੰਡਾ ਉੱਚਾ ਰਹੇ।
 ਯਾਥਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭੱਜੋ! ਇੰਤਜਾਰ
 ਨਾ ਰਹੇ!
 ਇਹੀ ਰਹੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆ ਰਿਹਾ
 ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”
 ੭ ਮੇਰ ਯਾਥਣੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਰੋਮਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਤੁਚ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਨ ਲਈ ਯਾਥਣੇ ਘੇਰੇ ਚੱਲ
 ਖਿਆ ਹੈ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਰਸਬੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਬਚਣਗੇ।
 ੮ ਮੇਰ ਦੇ ਬਸਤਰ ਧਰਿਣ ਲਵੋ ਆਉ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਹੋਵੋ!
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੈ।
 ੯ ਅਗੇਵਾਗ ਯਾਥਦਾ ਹੈ, “ਉਸ ਮਥੇ, ਜਦੋਂ ਇਹ
 ਵਾਧਰੇਗਾ,
 ਰਾਜਾ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਯਥਿਰਾਹੀ ਯਾਥਣਾ ਹੋਮਲਾ ਛੱਡ
 ਜਾਣਗੇ,
 ਜਾਜਰ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ,
 ਨਥੀ ਤੁਰੈਗ ਜਾਣਗੇ।”
 10 ਫੇਰ ਮੈਂ, ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਯਾਥਿਆ, “ਧਰੁਭੁ ਮੇਰੇ
 ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਮੀਂ ਅਗੁਦਾਗ ਆਉ ਅਗੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਮੱਚਮੁੱਚ ਯੇਥਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ ਮੀ,
 ‘ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਮਿਲੇਗੀ।’ ਧਰੁ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ
 ਤਲਵਾਰ ਲਟਕ ਰਹੀ ਹੈ।”
 11 ਉਸ ਮਥੇ ਅਗੁਦਾਗ ਆਉ ਅਗੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਇੱਕ ਮੰਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ,
 “ਨੰਗੀਆਂ ਧਗਾੜੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗਵਾ ਵਗ ਰਹੀ ਹੈ।
 ਇਹ ਮਾਗੁਬਲ ਵਿੱਚੋਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਉਦੀ ਹੈ।
 ਇਹ ਰੋਮਲ ਗਵਾ ਨਹੀਂ ਜਿਮਦਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਰਿਮਾਨ
 ਤੁੜੀ ਉਡਾਉਣ ਲਈ ਰਦੇ ਗਨ।
 12 ਇਹ ਇੱਕ ਤਰੜੀ ਗਵਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਥੋਂ ਆਉਦੀ ਹੈ।
 ਗੁਣ ਮੈਂ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਯਾਥਣਾ ਨਿਯਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ
 ਰਹਾਂਗਾ।”
 13 ਦੇਖੋ! ਦੁਸਮਣ ਬੱਦਲ ਵਾਂਗ ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਉਸ ਦੇ ਰੱਖ ਵਾਵਰੇਲੇ ਵਾਂਗ ਆਉਦੇ ਨੇ।
 ਉਸ ਦੇ ਘੋੜੇ ਬਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਨੇ।
 ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ!
 ਯਾਮੀਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ!
 14 ਅਗੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕੇ,
 ਬਦੀ ਨੂੰ ਯਾਥਣੇ ਦਿਲਾਂ ਉੱਤੇ ਯੇ ਦਿਓ।
 ਯਾਥਣੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰ ਬਣਾ ਲਵੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਮੀਂ ਬਚ
 ਸੱਕੋ।
 ਮੰਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾ ਬਣਾਉਦੇ ਰਹੋ।

15 ਮੰਦੇਮਵਾਗਰ ਦੀ ਯਾਵਾਜ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਜਿਹੜੀ
 ਦਾਨ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰੋਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।
 ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਗਾੜੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ
 ਮੰਦੀ ਖਬਰ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 16 “ਇਸਦੀ ਸੁਚਨਾ ਇਸ ਰੋਮ ਨੂੰ ਦੇਵੇ।
 ਇਹ ਖਬਰ ਅਗੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਫੈਲਾ ਦਿਓ।
 ਇੱਕ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁਸਮਣ ਆ ਰਹੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਦੁਸਮਣ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਦੇ
 ਨਾਰੇ ਮਾਰ ਰਹੇ ਨੇ।
 17 ਦੁਸਮਣ ਨੇ ਅਗੁਮਲਮ ਨੂੰ ਖੋਤ ਦੀ
 ਰਾਖੀ ਰਨ ਵਾਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਾਂਗ ਘੇਰ ਲਿਆ ਹੈ।
 ਅਗੁਦਾਗ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਿਆ ਮੀ!
 ਇਸ ਲਈ ਦੁਸਮਣ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।”
 ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।
 18 “ਜਿਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਤੁਮੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ ਆਉ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਗੱਲਾਂ ਤੁਮੀਂ ਰਦੇ ਸੀ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਮੁਸੀਬਤ ਲਿਆਂਦੀ
 ਹੈ।
 ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਬਦੀ ਹੀ ਮੀ ਜਿਮਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਜੀਵਨ
 ਇੰਨਾ ਮੁਸਰਿਲ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਬਦੀ ਭਰੇ ਜੀਵਨ ਨੇ ਦੁੱਖ ਲਿਆਂਦਾ ਜਿਹੜਾ
 ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੇ ਧਰੁ ਅੰਦਰ ਰਿੜਕਦਾ ਹੈ।”

ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਦੀ ਖੁਰਾਰ

19 ਯਾਗ, ਮੇਰੀ ਉਦਾਸੀ ਆਉ ਮੇਰੀ ਚਿੰਤਾ ਮੇਰੇ ਖੇਟ ਨੂੰ
 ਦੁੱਖਾ ਰਹੀ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਦਰਦ ਨਾਲ ਦੁਗਰਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਯਾਗ, ਮੈਂ ਰਿੰਨਾ ਭੈਭੀਤ ਹਾਂ।
 ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਜੋਰ-ਜੋਰ ਨਾਲ ਧੜਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਸਾਡੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ।
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵਜਜਦੀ ਹੋਈ ਤੁਰਹੀ ਦੀ ਯਾਵਾਜ ਸੁਣ
 ਲਈ ਹੈ।
 ਤੁਰਹੀ ਫੈਜ ਨੂੰ ਜੰਗ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ!
 20 ਤਬਾਹੀ ਉੱਤੇ ਤਬਾਹੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ!
 ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ!
 ਯਾਚਾਨਕ ਹੀ ਮੇਰੇ ਤੰਬੂ ਨਸਟ ਹੋਏ ਨੇ!
 ਮੇਰੇ ਧਰਦੇ ਧਾਟ ਗਏ ਨੇ!
 21 ਅਗੇਵਾਗ, ਹੋਰ ਰਿੰਨਾ ਤੁ ਚਿਰ ਮੈਂ ਜੰਗ ਦੇ ਝੰਡਿਆਂ ਨੂੰ
 ਦੇਖਾਂਗਾ?
 ਹੋਰ ਰਿੰਨਾ ਤੁ ਚਿਰ ਮੈਂ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਤੁਰਹੀਆਂ ਨੂੰ
 ਸੁਣਨਾ ਯਵੇਗਾ?
 22 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਾਥਿਆ, “ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਮੁਰਖ ਨੇ।
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।
 ਉਹ ਮੁਰਖ ਬੱਚੇ ਗਨ।
 ਉਹ ਨਹੀਂ ਮਮਝਦੇ।
 ਉਹ ਬਦੀ ਰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਗਰ ਗਨ,

ਯਰ ਉਹ ਨੇਰੀ ਰਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।”

ਉਥਾਹੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ

- ^{੨੩} ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ।
 ਯਰਤੀ ਖਾਲੀ ਸੀ, ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।
 ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ।
 ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਰੋਮਨੀ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ।
- ^{੨੪} ਮੈਂ ਯਹਾੜਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ,
 ਅਤੇ ਉਹ ਹਿੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਯਹਾੜੀਆਂ ਰੰਬ
 ਰਹੀਆਂ ਸਨ।
- ^{੨੫} ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ, ਯਰ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਨ।
 ਆਰਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੰਛੀ ਉੱਡ ਗਏ ਸਨ।
- ^{੨੬} ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ, ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਯਰਤੀ ਮਾਨੂਬਲ ਹੋ ਗਈ
 ਸੀ।
 ਉਸ ਦੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਹਿਰ ਉਥਾਹ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।
 ਇਹ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰੀਤਾ ਸੀ।
 ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ, ਉਸ ਦੇ ਰਹਿਰ ਨੇ ਇਹ ਰੀਤਾ ਸੀ।
- ^{੨੭} ਅਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:
 “ਸਾਰਾ ਦੇਸ ਉਥਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਯਰ ਦੇਸ ਨੂੰ ਯੁਰੀ ਯਹਾੜਾਂ ਉਥਾਹ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ।
- ^{੨੮} ਇਸ ਦੇ ਸਾਰਣ, ਯਰਤੀ ਖਿੱਟੋਗੀ
 ਅਤੇ ਹੋਨਰਾ ਆਰਾਮ ਉੱਤੇ ਛਾ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਮੈਂ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਦਲੇਗਾ ਨਹੀਂ।
 ਮੈਂ ਇੱਕ ਨਿੱਕਾਂ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ
 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਾਂਗਾ।”
- ^{੨੯} ਅਹੁਦਾਹ ਦੇ ਲੋੜ ਖੋੜਮਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਤੀਰਯਾਦਾਜਾਂ ਦੀ
 ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਨਗੇ ਅਤੇ ਲੋੜ ਭੱਜ ਜਾਣਗੇ!
 ਰੁਝ ਲੋੜ ਗੁਫਾਵਾਂ ਅੰਦਰ ਛੁਪ ਜਾਣਗੇ,
 ਰੁਝ ਲੋੜ ਝਾੜੀਆਂ ਅੰਦਰ ਛੁਪ ਜਾਣਗੇ,
 ਰੁਝ ਲੋੜ ਚੱਟਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਣਗੇ।
 ਅਹੁਦਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਮੱਖਣੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।
- ^{੩੦} ਅਹੁਦਾਹ, ਤੂੰ ਉਥਾਹ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਂ।
 ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਤੂੰ ਰੀ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈਂ?
 ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸੋਹਣੀ ਨਾਲ ਖੋਸਾਰ ਰਿਉਂ ਯਾਈ
 ਹੋਈ ਹੈ?
 ਤੂੰ ਸੇਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਰਿਉਂ ਯਹਿਨੇ ਹੋਏ ਨੇ?
 ਤੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਰਿਉਂ ਸਿੰਗਾਰੀਆਂ ਨੇ?
 ਤੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਇਆ ਯਰ ਇਹ
 ਸਿਰਫ ਵਰਤ ਦੀ ਬਰਬਾਰੀ ਹੈ।
- ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਯਰੇਮੀ ਨਫਰਤ ਰਹਦੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਰਾਉਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰਹ ਰਹੇ ਨੇ।
- ^{੩੧} ਮੈਂ ਰਿਮੋ ਬੱਚਾ ਜੰਮਦੀ ਔਰਤ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਰਿਹਾ
 ਹਾਂ।
 ਇਹ ਚੀਖ ਉਸ ਔਰਤ ਵਰਗੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਯਹਿਲੋਣੇ
 ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜੰਮ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਮੀਯੋਨ ਦੀ ਯੀ ਦੀ ਚੀਖ ਹੈ।
 ਉਹ ਇਹ ਆਖਦੀ ਹੋਈ ਯਹਾਰਬਨਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਥ
 ਉਟਾ ਰਹੀ ਹੈ,
 “ਆਹ! ਮੈਂ ਬਹੋਸ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹਾਂ!
 ਮੇਰੇ ਚੋਗਿਰਦੇ ਰਾਤਲ ਖਲੋਤੇ ਨੇ!”

ਅਹੁਦਾਹ ਦੇ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਬਰੀ

- ^੧ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਅਹੁਦਾਹ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ
 ਵਿੱਚ ਖੁੰਬੇ। ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ
 ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ। ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਰਹੇ।
 ਦੇਖੋ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵੀ ਨੇੜ ਬੰਦਾ ਲੱਭ ਸੱਕਦੇ ਹੋ,
 ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ
 ਸੱਚ ਦੀ ਤਨਾਮ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵੀ ਨੇੜ ਬੰਦਾ
 ਲੱਭ ਲਵੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਹੁਦਾਹ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ!
^੨ ਲੋੜੀ ਇਰਰਾਹ ਰਹਦੇ ਨੇ ਤੇ ਆਖਦੇ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ
 ਗਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਹੈ।” ਯਰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਵ
 ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।”
- ^੩ ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ
 ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਲੋੜ ਤੁਹਾਡੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਣ।
 ਤੁਸੀਂ ਅਹੁਦਾਹ ਦੇ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰੀ
 ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਈ ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।
 ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬਰ ਸਿੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹ
 ਦਿੱਤਾ।
- ਉਹ ਬਹੁਤ ਜਿੰਦੀ ਬਣ ਗਏ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਮੰਦੇ ਅਮਲਾਂ ਉੱਤੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਰਹਨ ਤੋਂ
 ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ।
- ^੪ ਯਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ,
 “ਅਵੱਸ ਹੀ ਸਿਰਫ਼ ਗਰੀਬ ਲੋੜ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣਗੇ
 ਜਿਹੜੇ ਦਿੱਤੇ ਮੁਰਖ ਹਨ।
 ਗਰੀਬ ਲੋੜਾਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ
 ਲਈ।
 ਗਰੀਬ ਲੋੜ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ
 ਜਾਣਦੇ।
- ^੫ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਹੁਦਾਹ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲ ਜਾਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਾਂਗਾ।
 ਅਵੱਸ ਹੀ, ਆਗੂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਰਗ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ
 ਹਨ।
 ਮੈਨੂੰ ਖੱਬਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ
 ਨੇ।”
- ਯਰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਆਗੂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਦੂਰ
 ਹੋ ਜਾਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।
- ^੬ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।
 ਇਸ ਲਈ ਜੰਗਲ ਦਾ ਇੱਕ ਸੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ
 ਰਹੇਗਾ।
 ਮਾਨੂਬਲ ਦਾ ਇੱਕ ਬਥਿਆੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਚੀਤਾ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ
 ਹੈ।
 ਚੀਤਾ ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚੀਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਸਹਿਰ
 ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਵੇਗਾ।
 ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਵਾਖਰੇਗਾ
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਧਾਧ ਰੀਤਾ
 ਹੈ।
 ਉਹ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰੀ ਅਗੇਵਾਹ ਤੋਂ ਭਟਕ ਗਏ ਹਨ।
 ੧ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੂਦਾ, ਮੈਂਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ
 ਵੀ ਚੰਗਾ ਜਿਹਾ ਰਾਹਣ ਦੱਸ ਕਿ ਮੈਂਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਮਾਫ
 ਕਿਉਂ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।
 ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਟਿਕਰਾਰ ਰੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ
 ਬੱਚੇ ਮੱਚਮੁੱਚ ਦੇਵਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ!
 ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਲੋੜ ਸੀ।
 ਯਰ ਫੇਰ ਵੀ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾ ਰਹੇ!
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ।
 ੨ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਖੋੜਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਖਾਣ
 ਲਈ ਬਹੁਤ ਰੁਝ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜਿਨਮੀ ਮਿਲਾਧ
 ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।
 ਉਹ ਉਸ ਖੋੜੇ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਗੁੱਲਾਂ ਦੀ
 ਦੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਮੱਦ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ੩ ਸੀ ਮੈਂਨੂੰ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ
 ਲਈ
 ੧੦ “ਅਗੂਦਾ ਦੀਆਂ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਠਾਰੀਆਂ
 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾਵੇ।
 ਵੇਲਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਸੁੱਟੋ। (ਯਰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ
 ਕਰੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ।)
 ਕੱਟ ਦੇਵੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ।
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਟਾਹਣੀਆਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ
 ਨਹੀਂ ਹਨ।
 ੧੧ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾ ਦਾ
 ਧਰਿਵਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ
 ਬੇਵਫਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ।”
 ਮੰਦੇਮ ਹੈ ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ।
 ੧੨ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਹੈ, ‘ਅਗੇਵਾਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰੁਝ ਨਹੀਂ
 ਕਰੇਗਾ।
 ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਾਖਰੇਗਾ।
 ਅਸੀਂ ਰਿਮੋ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ
 ਨਹੀਂ ਦੇਖਾਂਗੇ।
 ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁੱਖੇ ਨਹੀਂ ਮਰਾਂਗੇ।’
 ੧੩ ਇਹ ਝੂਠੇ ਨਬੀ ਸਿਰਫ ਫੇਰੀ ਗਵਾ ਹਨ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬਚਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਖਰਨਗੀਆਂ।”

੧੪ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
 ਆਖੀਆਂ:
 “ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ
 ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਇਸ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਜਿਹੜੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿੰਦਾ
 ਹਾਂ ਉਹ ਅੱਗ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ,
 ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਲੱਕੜ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ।
 ਉਹ ਅੱਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾੜ ਦੇਵੇਗੀ!”
 ੧੫ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ, ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਹੈ ਅਗੇਵਾਹ
 ਵੱਲੋਂ,
 “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰੋਮ ਨੂੰ
 ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡਿਓ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
 ਇਹ ਯੁਰਾਈ ਰੋਮ ਹੈ,
 ਇਹ ਯੁਰਾਤਨ ਰੋਮ ਹੈ।
 ਉਸ ਰੋਮ ਦੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ
 ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।
 ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ, ਉਹ ਸੀ ਆਖਦੇ ਨੇ।
 ੧੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੀਰਾਂ ਦੇ ਭੱਬੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਵਰਗੇ ਨੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਆਦਮੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਧਾਗੀ ਨੇ।
 ੧੭ ਉਹ ਸਿਧਾਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਥੂਰ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਣਗੇ,
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਵਾਢੀ ਰੀਤੀ ਹੈ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਰਾ ਭੋਜਨ ਖਾ ਜਾਣਗੇ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਣਗੇ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਗਾਂ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਣਗੇ,
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਜੀਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾ
 ਜਾਣਗੇ।”
 ੧੮ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ, “ਯਰ ਅਗੂਦਾ, ਜਦੋਂ
 ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਦਿਨ ਆਉਣਗੇ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।” ੧੯ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਖੁੱਛਣਗੇ,
 ‘ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਅਗੇਵਾਹ ਸਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ
 ਇਹ ਮੰਦੀ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਰੀਤੀ ਹੈ?’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਵਾਬ
 ਦੇਣਾ: ‘ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ, ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਹੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ
 ਸੇਵਾ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਨੇ, ਇਸ ਲਈ
 ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋਗੇ,
 ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।”
 ੨੦ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਰੂਬ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ
 ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਦੇਵੇ।
 ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੂਦਾ ਦੀ ਰੋਮ ਅੰਦਰ ਦੇਵੇ,
 ੨੧ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਸੁਣੋ:
 ਮੁਰਬ ਲੋਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੈ,
 ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਹਨ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸੱਕਦੇ!
 ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਨ ਹਨ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਦੇ ਨਹੀਂ!
 ੨੨ ਅਵੱਸ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਭੈਠੀ ਤੋ ਹੋ।”
 ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

“ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਡਰ ਨਾਲ ਰੱਬ ਜਾਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਹੀ ਉਹ ਹਾਂ ਜਿਸਨੇ ਮਰੁੱਦਰ ਦੀ ਗੱਦ ਬਨਾਉਣ ਲਈ
 ਰੰਢਿਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।
 ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ, ਧਾਣੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਇਸਦੇ ਸਿਰ
 ਥਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ ਮਾਜ਼ਿਆ ਸੀ।
 ਭਾਵੇਂ ਲਹਿਰਾਂ ਰੰਢਿਆਂ ਨਾਲ ਟਰਰਾਉਣ, ਧਰ ਉਹ ਇਸ
 ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ।
 ਭਾਵੇਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਗਰਜਣ, ਧਰ ਉਹ
 ਰੰਢਿਆਂ ਤੋਂ ਧਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ।
 ੨੩ ਧਰ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜਿੱਦੀ ਨੇ।
 ਉਹ ਮਦਾ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ
 ਬਣਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਮੁੱਖ ਮੋੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ
 ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ੨੪ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
 ਆਖਦੇ,
 ‘ਆਉ ਡਰੀ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ
 ਆਦਰ ਕਰੀਏ।
 ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਮਰੀ ਮਰੇ ਉੱਤੇ ਖਿਜਾ ਅਤੇ ਬਗਰ ਦੀ
 ਬਰੱਖਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਧੱਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਡੀ ਫਲ ਮਰੀ ਮਰੇ ਸਿਰ
 ਹੋਵੇ।’
 ੨੫ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ, ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਬਰੱਖਾ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਨਹੀਂ ਆਈਆਂ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਪਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਤੋਂ ਮਿਲਣ
 ਵਾਲੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਤੋਂ ਦੂਰ
 ਰੱਖਿਆ ਹੈ।
 ੨੬ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਮੰਦੇ ਆਦਮੀ ਨੇ।
 ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ
 ਖੰਢੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਗੂਣ ਲਈ ਜਾਲ ਵਿਛਾਉਂਦੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿਛਾਉਂਦੇ ਨੇ
 ਧਰ ਉਹ ਖੰਢੀਆਂ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫਾਗੂਦੇ ਹਨ।
 ੨੭ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰ ਝੂਠ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ,
 ਜਿਵੇਂ ਖਿੰਜਰਾ ਖੰਢੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੂਠ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਤਾਰਤਵਰ
 ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ੨੮ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੰਦੇ ਅਮਲਾਂ ਕਾਰਣ ਮੋਟੇ-ਤਾਜ਼ੇ ਹੋ
 ਗਏ ਨੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਅਮਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ।
 ਉਹ ਅਤੀਮਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
 ਅਤੇ ਉਹ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਰਧੰਬ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ
 ਕਰਦੇ।
 ੨੯ ਕੀ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ
 ਇਹ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?”
 ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

“ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ
 ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
 ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਉਹ
 ਆਧਿਕਾਰੀ ਨੇ।”
 ੩੦ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਦੋਸ ਅੰਦਰ ਇੱਕ
 ਭਿਆਨਕ
 ਅਤੇ ਭੈਭੀਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਵਾਧਰ ਗਈ ਹੈ।
 ੩੧ ਨਬੀ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਨੇ।
 ਜਾਜ਼ਰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
 ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦੇ ਨੇ!
 ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਕੀ ਕਰੋਗੇ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਜ਼ਾ
 ਮਿਲੇਗੀ?”

ਦੁਸਮਣ ਅਰੁਸਲਮ ਨੂੰ ਖੋਰ ਲੈਂਦਾ

੬

੧ “ਬਿਨਆਮੀਨ ਦੇ ਲੋਕ, ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭੱਜ
 ਜਾਓ,
 ਅਰੁਸਲਮ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਭੱਜ ਜਾਓ!
 ਤਿਰਊ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਦੀ ਤੁਰਗੀ ਵਜਾ ਦਿਓ।
 ਬੈਤ-ਹਰਮ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਾ ਝੰਡਾ
 ਉੱਚਾ ਕਰ ਦਿਓ!
 ਇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਤਬਾਹੀ ਆਉਣ
 ਵਾਲੀ ਹੈ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।
 ੨ ਮੀਯੋਨ ਦੀਏ ਯੀਏ,
 ਤੂੰ ਇੱਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਚਰਾਂਦ ਵਰਗੀ ਹੈਂ।
 ੩ ਆਖਾਲੀ ਅਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਨੇ
 ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਇੰਜੜਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਡੋਰਾ ਲਾ ਦਿੰਦੇ ਨੇ।
 ਹਰ ਆਖਾਲੀ ਆਪਣੇ ਇੰਜੜ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਦਾ
 ਹੈ।
 ੪ “ਅਰੁਸਲਮ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਓ।
 ਉੱਠੋ! ਅਸੀਂ ਦੁਖਿਹਰ ਵੇਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ
 ਕਰਾਂਗੇ।
 ਨਹੀਂ! ਧਰ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ,
 ਅਤੇ ਤਿਰਕਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਛਾਵਾਂ ਲੰਮੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ
 ਨੇ।
 ੫ ਇਸ ਲਈ ਉੱਠ ਖਲੋਵੋ! ਅਸੀਂ ਸ਼ਹਿਰ ਉੱਤੇ ਗਾਤ ਵੇਲੇ
 ਹਮਲਾ ਕਰਾਂਗੇ!
 ਆਉ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਦੇਣੀਏ,
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਰੁਸਲਮ ਦੇ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਹਨ।”
 ੬ ਇਹੀ ਹੋ ਜੋ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ:
 “ਅਰੁਸਲਮ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟ ਲਵੋ।
 ਇਸਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਬੰਨ੍ਹ ਉਸਾਰ ਦਿਓ।
 ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਕਮਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ
 ਹੈ,

ਯੇ ਆਉ ਏਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ!
 ੧ ਖੁਗ ਦਾ ਧਾਣੀ ਤਾਜ਼ਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਅਨੂਮਲਮ ਆਪਣੇ ਧਾਧ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਇਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲੁੱਟ-ਮਾਰ ਯੇ ਹਿੰਮਾ ਬਾਰੇ ਮੁਣਦਾ ਹਾਂ।
 ਯੇ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਿਮਾਰੀ ਯੇ ਜਖਮ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ।
 ੨ ਅਨੂਮਲਮ, ਇਸ ਚਿਤਾਵਨੀ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਹ।
 ਜੇ ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਮੁਣਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੇਲੇ ਮੂੰਹ ਮੇੜ ਲਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰੂਬਲ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸੱਕੇਗਾ।”
 ੩ ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ:
 “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਰੱਠਿਆਂ ਰਹੇ, *ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬਚ ਗਏ ਸਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਰੱਠਿਆਂ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਬਚੇ-ਖੁਚੇ ਅੰਗੂਰ ਤੋੜਦੇ ਹੋ।
 ਹਰ ਵੇਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਰਾਮਾ ਹਰ ਵੇਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੰਗੂਰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ।”
 ੪ ਮੈਂ ਰਿਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ?
 ਮੈਂ ਰਿਮ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ?
 ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਰੋਣ ਮੁਣੇਗਾ?
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੋਣ ਬੰਦ ਰਹ ਲੇ ਨੇ,
 ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੇਰੀਆਂ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮੁਣਦੇ।
 ਲੋਕ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀਆਂ ਮਾਖੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮੰਦ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ।
 ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ।
 ੫ ਧਰ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਰਹਿਰ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ!
 ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਸਾਭ ਰੇ ਬਚ ਗਿਆ ਹਾਂ!
 “ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਰਹਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਡੋਲਗ ਦੇਵੇ,
 ਜੇ ਗਲੀਆਂ ਅੰਦਰ ਖੋੜਦੇ ਨੇ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਰਹਿਰ ਨੂੰ ਇਰੱਠੇ ਹੋਰੇ ਮਿਲ ਬੈਠੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਡੋਲਗ ਦੇਵੇ।
 ਧਤੀ ਯੇ ਧਤਨੀ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਫੜ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਸਾਰੇ ਬਿਰਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
 ੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਤਨੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਚੁਰੱਗਾ ਯੇ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।”
 ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

੧੩ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ ਹੋਰ-ਹੋਰ ਧੈਸਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ।
 ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ, ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਗੁਣਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੋਕਾਂ ਤੀਰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹੀ ਹਨ।
 ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ, ਨਬੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਜਰਾਂ ਤੀਰ, ਬੇਲਦੇ ਨੇ ਝੂਠ।
 ੧੪ ਉਹ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਜਖਮਾਂ ਦਾ ਇੰਝ ਇਲਾਜ ਰਹਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਉਹ ਗਲਰੀਆਂ ਜਿਹੀਆਂ ਝਰੀਟਾਂ ਹੋਣ।
 ਆਖਦੇ ਨੇ ਉਹ, ‘ਇਹ ਸਭ ਠੀਕ ਹੈ, ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵੱਧੀਆ ਹੈ!’
 ਧਰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਭ ਕੁਝ!
 ੧੫ ਜਾਜਰਾਂ ਯੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੰਦੇ ਅਮਲਾਂ ਰਾਹਤ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ਧਰ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਸਰਮਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਰਾਹਤ ਸਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਰਹਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ।
 ਉਹ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।”
 ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
 ੧੬ ਅਗੇਵਾਗ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:
 “ਚੁਰਾਗਿਆਂ ਉੱਤੇ ਖਲੇ ਜਾਵੇ ਯੇ ਦੋਖੇ।
 ਖੁੱਛੇ ਰਿ ਖੁਰਾਣੀ ਸਾਗ ਰਿੱਥੇ ਹੋ।
 ਖੁੱਛੇ ਰਿ ਚੰਗੀ ਸਾਗ ਰਿਹੜੀ ਹੈ ਯੇ ਉਸੇ ਸਾਗ ਉੱਤੇ ਤੁਝੇ।
 ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਰਹੋਗੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਰਾਮ ਮਿਲੇਗਾ।
 ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, ‘ਅਸੀਂ ਨੇਰੀ ਦੇ ਸਾਗ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਤੁਰਾਂਗੇ!’
 ੧੭ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰਹਨ ਲਈ, ਧਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਜੰਗੀ ਤੁਰਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਮੁਣਦੇ ਰਹਿਣਾ।’
 ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਂਗੇ!’
 ੧੮ ਇਸ ਲਈ, ਤੁਸੀਂ ਮਥੂਹ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕੇ ਮੁਣੇ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕੇ, ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ!
 ੧੯ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਣੇ।
 ਮੈਂ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਰਾਹਤ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ।

*੬:੯ ਇਰੱਠਿਆਂ ਰਹੇ ਜਾਂ, “ਮਿੱਟੇ ਚੁਣਨ।” ਰਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਅਨਾਜ ਯੇ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣੀਆਂ ਧੈਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਯੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਬਚੇ ਹੋਏ ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਇਰੱਠਾ ਰਹਨਾ ਹੀ ਮਿੱਟੇ ਚੁਣਨਾ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਯੇ ਏਮ ਲਈ ਰਿ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮੰਦੇਮਾਂ ਨੂੰ
 ਯਾਣਮੁਣਿਆਂ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।
 ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ
 ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।”

੨੦ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਮੀਂ ਸਥਾ ਦੇ ਦੇਸ ਤੋਂ ਮੇਰੇ
 ਲਈ ਯੂਫ ਰਿਉ ਲੈ ਰੇ ਆਉਦੇ ਹੋ?
 ਤੁਮੀਂ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਗੰਨੇ ਰਿਉ ਲੈ ਰੇ
 ਆਉਦੇ ਹੋ?”

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ।
 ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ।”

੨੧ ਇਸ ਲਈ ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 “ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਰਲਾਂ ਦੇਵਾਂਗਾ,
 ਉਹ ਉਨਹਾਂ ਖੱਬਰ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨਹਾਂ ਤੋਂ ਲੋਰ
 ਠੇਕਰ ਖਾਰੇ ਡਿੱਗਦੇ ਨੇ।
 ਧਿਤਾ ਯੇ ਖੁੱਤਰ ਉਨਹਾਂ ਤੋਂ ਠੇਕਰ ਖਾਣਗੇ।
 ਮਿੱਤਰ ਯੇ ਗੁਆਂਢੀ ਖਾਰੇ ਜਾਣਗੇ।”

੨੨ ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:
 “ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਵੇਈ ਫੌਜ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।
 ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ
 ਮਹਾਨ ਵੈਥ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

੨੩ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਤੀਰ-ਰਮਾਨ ਯੇ ਘਰਛੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ,
 ਉਹ ਜਾਲਮ ਹਨ।
 ਉਨਹਾਂ ਵੇਲ ਵੇਈ ਮਹਿਮ ਨਹੀਂ।
 ਉਹ ਇੰਨੇ ਤਾਰਤਵਰ ਨੇ।
 ਉਹ ਮੁਸੁਦਰ ਵਰਗੀ ਗਰਜ ਧੈਲਾ ਕਰਦੇ ਨੇ, ਜਦੋਂ ਵੀ
 ਉਹ ਖੋੜਮਵਾਰੀ ਕਰਦੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਫੌਜ ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਰੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।
 ਉਹ ਫੌਜ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ, ਮੀਯੇਨ ਦੀਏ ਯੀਏ, ਹਮਲਾ
 ਕਰਨ ਲਈ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।”

੨੪ ਯਸਾਂ ਉਸ ਫੌਜ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣੀ ਹੈ।
 ਯਸੀਂ ਆਖਣੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਆਂਦਰ ਖਿਰੇ ਹੋਏ
 ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
 ਯਸੀਂ ਡਰ ਕਾਰਣ ਥੇਮਗਾਰਾ ਹਾਂ।
 ਯਸੀਂ ਉਸ ਆਰਤ ਵਰਗੇ ਹਾਂ, ਜਿਹੜੀ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਜੰਮ
 ਰਹੀ ਹੈ।

੨੫ ਖੇਤਾਂ ਆਂਦਰ ਨਾ ਜਾਵੇ।
 ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਨਾ ਜਾਉ।
 ਰਿਉ ਰਿ ਦੁਸਮਣ ਵੇਲ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨੇ
 ਯੇ ਹਰ ਥਾਂ ਖਤਰਾ ਮੰਡਲਾ ਰਿਗਾ ਹੈ।

੨੬ ਮੇਰੇ ਲੋਰੇ, ਮੇਗ ਦੇ ਬਸਤਰ ਧਹਿਨ ਲਵੇ
 ਯੇ ਰਾਖ ਆਂਦਰ ਲਿਏ।
 ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਵੇ।
 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਯਸੀਂ ਇੱਕਲੇਤਾ ਖੁੱਤਰ ਗੁਆ
 ਲਿਆ ਹੋਵੇ।
 ਇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇ ਰਿਉ ਰਿ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ
 ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਮਾਰੇ ਵੱਲ ਆਵੇਗਾ।

੨੭ “ਕਿਰਮਿਆਗ, ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ
 ਉਸ ਕਾਰੀਗਰ ਵਾਂਗੂ ਮਾਜਿਆ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਯਾਤਾਂ ਨੂੰ
 ਧਰੱਖਦਾ ਹੈ।
 ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਧਰੱਖ ਕਰੇਗਾ
 ਯੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰੇਗਾ।

੨੮ ਉਹ ਮਾਰੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਨੇ, ਯੇ ਉਹ ਬਹੁਤ
 ਜਿੱਦੀ ਹਨ।
 ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਖਾਰੇ ਮੰਦਾ ਬੋਲਦੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਉਸ ਤਾਬੇ ਯੇ ਲੋਹੇ ਵਰਗੇ ਹਨ।
 ਜਿਨਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜੰਗ ਲੱਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੨੯ ਉਹ ਉਸ ਕਾਰੀਗਰ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਸਨੇ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਸੁੱਧ
 ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਮੀ।
 ਖੱਬਰੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ ਦਿੱਤੀ ਯੇ ਆਂਗ ਬਹੁਤ
 ਤਿੱਖੇਰੀ ਹੋ ਗਈ,
 ਯਰ ਆਂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਸਿੱਕਾ ਹੀ ਨਿਕਲਿਆ!
 ਕਾਰੀਗਰ ਨੇ ਉਸ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ
 ਆਖਣਾ ਵਰਤ ਜਾਇਆ ਕੀਤਾ।
 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਆਂਦਰੋਂ ਬਦੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ
 ਕੀਤੀ ਜਾ ਸੱਕਦੀ।

੩੦ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਸੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ
 ਚਾਂਦੀ।
 ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਰਿਉ ਰਿ ਉਨਹਾਂ
 ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਮੀ।”

ਕਿਰਮਿਆਗ ਦਾ ਮੰਦਰ ਦਾ ਧਰਵਚਨ

ਕਿਰਮਿਆਗ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਹੈ:
 “ਕਿਰਮਿਆਗ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ
 ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਖਲੇ ਜਾ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਇਸ ਮੰਦੇਮ ਦੀ
 ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ:
 “ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਵੈਥ ਦੇ ਸਮੁਹ ਲੋਰੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਮ
 ਨੂੰ ਸੁਣੇ। ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਇਨਹਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ
 ਵਿੱਚੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਹੋ, ਇਹ
 ਮੰਦੇਮ ਸੁਣੇ। ੧ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਹੈ। ਇਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ
 ਹੈ: ਆਖਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਯੇ ਨੇਰੀ ਕਰੇ। ਜੇ ਤੁਮੀਂ
 ਆਜਿਗਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਤਾਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ
 ਦੇਵਾਂਗਾ। ੨ ਉਨਹਾਂ ਝੂਠੇ ਬੋਲਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰੋ ਜੇ ਕੁਝ
 ਲੋਕ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਇਹ ਹੈ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ
 ਮੰਦਰ, ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦਰ, ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦਰ!” ੩ ਜੇ
 ਤੁਮੀਂ ਆਖਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਗੇ ਯੇ ਨੇਰੀ ਕਰੋਗੇ
 ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਉਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਲਈ ਮਰੀ ਹੋਵੇ।
 ੪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਜਨਬੀਆਂ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਮਲੂਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਯੇ ਯਤੀਮਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਿਗਰ
 ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਮੂਮ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਮਾਰੋ! ਹੋਰਨਾਂ
 ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨਾ ਲੱਗੋ; ਰਿਉ? ਰਿਉ ਰਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ

ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ੭ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਮੰਨੋਗੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਥਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਹੁਮੇਸਾ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ।

੮ “ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਝੂਠ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ੯ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਚੋਰੀ ਕਰੋਗੇ ਅਤੇ ਕੌਰੂਆਂ ਕਰੋਗੇ? ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਚੋਰੀ ਕਰੋਗੇ ਅਤੇ ਕੌਰੂਆਂ ਕਰੋਗੇ? ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਗੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਮੁਕਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫਸਾਓਗੇ? ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਝੂਠੇ ਦੋਹਤੇ ਬਾਲ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰੋਗੇ ਅਤੇ ਗੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲਗੋਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ? 10 ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਧਾਥ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੀ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਲੋ ਮੌਰੋਗੇ? ਤੁਹਾਡਾ ਸੀ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਲੋ ਮੌਰੋਗੇ? ਅਤੇ ਇਹ ਆਖ ਮੌਰੋਗੇ, “ਅਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਾਂ।” ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸਕੋ? 11 ਇਹ ਮੰਦਰ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ! ਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਮੰਦਰ ਡਾਕੂਆਂ ਦੀ ਛੁਪਣਗਾਹ ਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ!” ਇਹ ਮੰਦਰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

12 “ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਗੁਣ ਮੀਲੋਹ ਦੇ ਰਸਬੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਓ। ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਓ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਲਈ ਧਰਮ ਘਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਮੰਦਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਜਾਓ ਅਤੇ ਦੇਖੋ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦਰੇ ਅਮਲਾਂ ਕਰਦਾ ਉਸ ਥਾਂ ਦਾ ਸੀ ਗਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। 13 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਬਚੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ-ਇਹ ਮੰਦਰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। 14 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਘਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਯਹੂਦਾ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਸੀਲੋਹ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦਾ ਉਹ ਘਰ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਮੰਦਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਥਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 15 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਫਿਰੋਸਾਈਮ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

16 “ਜਿੱਥੇ ਤੌਰ ਤੇਰਾ ਮਹਾਲ ਹੈ, ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਨਾ ਕਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਮੰਗੋ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਗਾਇਤਾ ਨਾ ਮੰਗੋ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇਰੀ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਂਗਾ। 17 ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਰਸਬਿਆਂ ਦੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੂੰ ਦੇਖ ਮੌਰੋਗਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ

ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 18 ਇਹ ਹੈ ਜੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ: ਬੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਿਤਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 19 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 20 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 21 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 22 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 23 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 24 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 25 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 26 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 27 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 28 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 29 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 30 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 31 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 32 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 33 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 34 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 35 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 36 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 37 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 38 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 39 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 40 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 41 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 42 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 43 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 44 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 45 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 46 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 47 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 48 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 49 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 50 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 51 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 52 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 53 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 54 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 55 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 56 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 57 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 58 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 59 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 60 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 61 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 62 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 63 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 64 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 65 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 66 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 67 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 68 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 69 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 70 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 71 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 72 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 73 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 74 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 75 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 76 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 77 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 78 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 79 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 80 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 81 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 82 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 83 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 84 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 85 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 86 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 87 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 88 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 89 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 90 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 91 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 92 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 93 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 94 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 95 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 96 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 97 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 98 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 99 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 100 ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੨੦ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਮੈਂ ਇਸ ਥਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣਾ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਉੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੇਰਾ ਗੁੱਸਾ ਤੇਜ਼ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਬਲੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਆਗਿਆਕਾਰਤਾ ਰਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ੨1 ਸਰਬ ਸਰਬੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, “ਜਾਓ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀਆਂ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋਮ ਕੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਬਲੀਆਂ ਕਰੋਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਲੀਆਂ ਦਾ ਮਾਮ ਖੁਦ ਖਾਓ। ੨2 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਯਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਮ ਕੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਬਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੨3 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ: ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨੋ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਹੋਵੋਗੇ। ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰੇ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ।”

੨4 “ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਜਿੰਦੀ ਮਨ ਅਤੇ ਮਨ ਆਈਆਂ ਕਰਦੇ ਮਨ। ਉਹ ਨੇਰ ਨਹੀਂ ਬਣੇ। ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਮੰਦੇ ਬਣ ਗਏ-ਉਹ ਖਿੰਡਾਂਗੇ ਮੁੜ ਗਏ, ਆਗਾਂ ਨਹੀਂ ਵੱਧੇ। ੨5 ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਛੱਡਿਆ, ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਨਹੀਂ ਮਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆਇਆ। ੨6 ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਜਿੰਦੀ ਮਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਥਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਕੀਤੇ।

੨੭ “ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ਤੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਹੂਦਾਈਤਾ ਕਰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋਗਾ। ਯਰ ਉਹ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨ ਲੱਗੇ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵੇਗਾ ਯਰ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ।

੨੮ ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬੂਰ ਦੱਸਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ: ਇਹੀ ਉਹ ਰੋਮ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਆਪਣੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੁਟਿਆ। ਇਹ ਲੋਕ ਸੱਚੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ।

੨੯ ਰਤਲ ਦੀ ਵਾਦੀ

੨੯ “ਕਿਰਮਿਆਹ, ਆਪਣੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਟ ਕੇ ਖਰਮਾਂ ਸੁੱਟ ਦੇਹ। ਬੰਜਰ ਖਰਮਾਂ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਜਾਹ ਅਤੇ ਵਿਰਲਾਧ ਵਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਨੇ ਇਸ ਖੀੜੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ੂਰ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਆਪਣੀ ਖਿੱਟ ਭੁੱਲਾ ਲਈ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ।

੩੦ ਜਾਜਿਹਾ ਹੀ ਵਰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਦੇ ਰੋਮ ਵਰਦਿਆਂ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੁੱਤ ਸਥਾਪਿਤ ਵਰ ਲੇ ਗਏ! ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਵਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਮੱਦੇ ਜਾਂਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬੁੱਤ ਸਥਾਪਿਤ ਵਰ ਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਖਰ ਨੂੰ ‘ਨਾਥਾਰ’ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।” ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਨ-ਹਿਨੇਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਅੰਦਰ ਤੋਂ ਵਧ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉਮਾਰ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਰਦਾ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਵਰਦੇ ਆਦੇਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਈ! ੩੧ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੋਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਦਿਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ,” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ, “ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਵਰਦੇ ਵੀ ਤੋਂ ਵਧ ਜਾਂ ਬਨ-ਹਿਨੇਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਮਦਦਣਗੇ। ਨਹੀਂ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਦਾ ਦੀ ਵਾਦੀ ਮਦਦਣਗੇ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਜਿਹਾ ਨਾਮ ਇਸ ਲਈ ਦੇਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਤੋਂ ਵਧ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਫਨ ਵਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦਫਨ ਵਰਦਾ ਦੀ ਥਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗੀ। ੩੨ ਫੇਰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਂ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖਈਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖੰਡੀਆਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਬਣ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਗੇ। ਖੰਡੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਉੱਥੇ ਵੇਦੀ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ। ੩੩ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਰਮਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਅੰਦਰ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖਰਮੰਨਤਾ ਦੀਆਂ ਰਿਲਵਰੀਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਵਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਗੂਦਾਹ ਜਾਂ ਅਰੁਮਲਮ ਅੰਦਰ ਫੇਰ ਵਰਦੇ ਵੀ ਨਾੜੇ ਨਾੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਮੁਟੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸਾਰੀ ਜਮੀਨ ਮਥਣ ਮਥਾਬਲ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।”

੧ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ: “ਉਮ ਮਮੋ, ਲੋਕ

੨ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਗਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ, ਮਤੁੱਤਵਖੁਰਟ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ

੩ ਵੱਢ ਲੈਣਗੇ। ੪ ਉਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਰਜ, ਚੰਨ ਅਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਛਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੈਲਾ ਦੇਣਗੇ। ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁਰਜ, ਚੰਨ ਅਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗੇ ਮਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਲਗ ਮੰਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਖੁਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਖਰ ਵੇਦੀ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਨਹੀਂ ਵਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦਫਨ ਨਹੀਂ ਵਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਗੱਡੀਆਂ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਖਿਲਰੇ ਗੇਰੇ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

੩ “ਮੈਂ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖਰਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਵਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਉਹ ਵੁੜ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਨ ਇਹ ਦਿੱਛਾ ਵਰਨਗੇ ਕਿ ਉਹ ਮਰ ਜਾਂਦੇ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

੪ ਯਾਧ ਅਤੇ ਮਜ਼ਾ

੪ “ਕਿਰਮਿਆਹ, ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖ: ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜੇ ਵੇਦੀ ਬੰਦਾ ਡਿਗ ਖੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਫੇਰ ਉੱਠ ਖਲੋਂਦਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਜੇ ਵੇਦੀ ਬੰਦਾ ਗਲਤ ਗਾਹ ਖੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੁੜ ਕੇ ਵਾਧਮ ਖਰਤੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

੫ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਉਣ ਦਾ ਗਲਤ ਢੰਗ ਆਪਣਾਇਆ ਸੀ।

੫ ਖਰ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਉਹ ਲੋਕ ਗਲਤ ਧਾਮੇ ਕਿਉਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ?

ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੁਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਵਰਦੇ ਨੇ।

ਉਹ ਖਰਤੀ ਕੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਵਰਦੇ ਨੇ।

੬ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਿਆਰ ਨਾਲ ਮੁਟਿਆ ਹੈ।

੬ ਖਰ ਉਹ, ਜੇ ਮਗੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਆਖਦੇ।

ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਉੱਤੇ ਅਫੇਮਮ ਨਹੀਂ ਵਰਦੇ,

ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਮੰਦੇ ਰੋਮਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਮੋਚਦੇ।

ਲੋਕ ਬਿਨਾਂ ਮੋਚਿਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਰਦੇ ਨੇ।

ਉਹ ਜੰਗ ਵੱਲ ਨੂੰ ਭੱਜਦੇ ਖੋੜੀਆਂ ਵਰਗੇ ਨੇ।

੭ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖੰਡੀ ਵੀ ਗੱਲਾਂ

੭ ਵਰਦਾ ਦੇ ਮਗੀ ਮਮੋ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਨੇ।

ਬਗਲੇ, ਖੁੰਗੀ ਤੇ ਤੇਜ-ਤਰਾਰ ਖੰਡੀ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਕਿ

ਨਵੇਂ ਖਰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਾ ਮਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੮ ਖਰ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਹੀ ਵਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੯ “ਤੁਸੀਂ ਆਖੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, “ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਮਾਖੀਆਂ ਹਨ! ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਸਿਆਣੇ ਹਾਂ!”
 ਯਹ ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ਰਿਉਂ ਰਿ ਲਿਖਾਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਲਮ ਨਾਲ ਝੂਠ ਆਖਿਆ ਹੈ।

੧੦ ਇਹ “ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ” ਫੜੇ ਵਿੱਚ ਫਸ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਡਰ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।
 ਇਨ੍ਹਾਂ “ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ” ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੁਟਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ,
 ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸੱਚੀਂ ਹੀ ਸਿਆਣੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

੧੧ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ ਹੋਰ-ਹੋਰ ਧੈਮਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ।
 ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ, ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ
 ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ
 ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੋਕਾਂ ਤੀਕ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ।
 ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ, ਨਬੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਜਰਾਂ ਤੀਕ ਝੂਠ
 ਬੋਲਦੇ ਨੇ।

੧੨ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਖਮ ਮਿਲੇ ਨੇ, ਨਬੀਆਂ
 ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਖਮਾਂ ਦੀ ਮੱਲ੍ਹਮ
 ਖੱਟੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
 ਯਹ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਖਮਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਨੇ ਜਿਵੇਂ
 ਉਹ ਮਮੂਲੀ ਝਰੀਟਾਂ ਹੀ ਹੁਣੇ।
 ਉਹ ਆਖਦੇ ਨੇ, “ਇਹ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਹੈ, ਹਰ ਚੀਜ਼ ਬਹੁਤ
 ਚੰਗੀ ਹੈ!”

ਯਹ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ!
 ੧੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਕਰਦੇ ਨੇ।
 ਯਹ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਰਮਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਾਧਾਂ ਦਾ ਧਰਮਚਿਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ
 ਜਾਣਦੇ।

ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਜਾ
 ਮਿਲੇਗੀ।
 ਉਹ ਯਹ ਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਸਜਾ ਦਿਆਂਗਾ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
 ੧੪ “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੁਰਨ ਤੋਰ ਤੇ ਉਥਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।”
 ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੀ।
 “ਵੇਲ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅੰਗੂਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
 ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅੰਜੀਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੱਤੇ ਵੀ ਸੁੱਕੇ ਕੇ ਝੜ ਜਾਣਗੇ।

ਜੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਲੰਘ ਜਾਵੇਗਾ।”
 ੧੫ “ਆਮੀਂ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਰਿਉਂ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਾਂ?
 ਆਉ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਨੱਕ ਚੱਲੀਏ।

ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਹੀ
 ਲੋਚਦਾ ਹੈ
 ਤਾਂ ਆਉ ਆਮੀਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਰੀਏ।
 ਆਮੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ,
 ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਖੀਣ ਲਈ ਜਹਿਰ
 ਖਿਆਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

੧੬ ਆਮੀਂ ਸਾਡੀ ਦੀ ਆਮ ਰੀਤੀ ਮੀ,
 ਯਹ ਅਜੇ ਤੀਕ ਝੜ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਵਾਧਰਿਆ।
 ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਮਾਫ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ,
 ਯਹ ਸਿਰਫ ਉਥਾਹੀ ਹੀ ਆਈ।

੧੭ ਦਾਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਮਭੂਹ ਦੇ ਦੇਸ ਵੱਲੋਂ
 ਆਮੀਂ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਘੋੜਿਆਂ ਦੇ ਖੁਰਗਾਟੇ ਮੁਣ ਰਹੇ ਹਾਂ।
 ਯਹ ਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁੱਖਾਂ ਦੀ ਟਾਧ ਤੋਂ ਕੰਬਦੀ ਹੈ।
 ਉਹ ਯਹ ਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਹਰ ਸੈਠਾ ਨੂੰ
 ਉਥਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਨੇ।

ਉਹ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਥਾਹ ਕਰਨ
 ਲਈ ਆਏ ਨੇ,
 ਜਿਹੜੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ।”

੧੮ “ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ
 ਜਹਿਰੀਲੇ ਮੱਥ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੱਥਾਂ ਨੂੰ ਰਾਬੂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸੱਕਦਾ,
 ਉਹ ਮੱਥ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡੰਗ ਮਾਰਨਗੇ।”
 ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੀ।

੧੯ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਉਦਾਮੀ ਨਾਲ ਦਬਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ,
 ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਬਿਮਾਰ ਹੈ,
 ਯਹ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸੁੱਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

੨੦ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਣੇ।
 ਇਸ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਲੋਕ ਹਰ ਥਾਂ ਮਗਟਿਤਾ ਲਈ
 ਖੁਰਾਕ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ।

ਉਹ ਆਖਦੇ ਨੇ, “ਰੀ ਗਲੇ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਮੀਯੇਨ ਉੱਤੇ
 ਹੈ?”

ਰੀ ਮੀਯੇਨ ਦਾ ਗਾਜਾ ਗਲੇ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੈ?”
 ਯਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 “ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਿਰੰਮੇ ਵਿਦੇਸੀ ਖੁੱਤਾਂ ਦੀ
 ਉਖਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਮੀ।

ਇਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕਰੋਧਵਾਨ ਰੀਤਾ ਮੀ!
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਰਿਉਂ ਰੀਤਾ ਮੀ?”

੨੧ ਅਤੇ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਨੇ,
 “ਵਾਛੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਗਰਮੀ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਤੇ ਆਮੀਂ ਗਲੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਾਏ ਗਏ ਹਾਂ।”

੨੨ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਜਖਮੀ ਨੇ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਜਖਮੀ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਬੋਲਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਉਦਾਮ ਹਾਂ।

੨੩ ਅਵੱਸ ਹੀ ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਵਾ ਅਤੇ
 ਚਿਰਿਤਮੱਰ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਖਮ ਸਾਜ਼ੀ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ
ਹੋਏ?

੧ ਜੇ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਸਿਰਫ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਹੀ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ,
ਯੇ ਜੇ ਰਿਯਰੇ ਮੇਰੀਆਂ ਖੱਬਾਂ ਹੰਝੂਆਂ ਦਾ ਫੁਹਾਰਾ
ਹੁੰਦੀਆਂ,

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਰੋਦਾ, ਜਿਹੜੇ
ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਨੇ।

੨ ਜੇ ਰਿਯਰੇ ਮਾਨੁਬਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਰੋਈ ਥਾਂ,
ਇੱਕ ਮਰਾਨ ਹੁੰਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਸਾਫਰ ਰਾਤ ਰੱਟ ਲੈਂਦੇ,
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਮੱਰਦਾ ਸਾਂ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਜਾ ਮੱਰਦਾ ਸਾਂ।

ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾ ਹਨ।
ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ ਨੇ।

੩ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜੀਭਾਂ ਰਮਾਨ ਵਾਂਗ
ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀਆਂ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਝੂਠ ਤੀਰਾਂ ਵਾਂਗ ਉਡਦੇ ਨੇ।
ਇਸ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਹੀ ਮਜਬੂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੱਚ
ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਲੋਕ ਇੱਕ ਖਾਥ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਖਾਥ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।"

ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖੀਆਂ।

੪ "ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰੋ!
ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰੋ!
ਰਿਉਂ ਰਿ ਹਰ ਭਰਾ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਰ ਗੁਨਾਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਖਿੱਟ ਖਿੱਛੇ ਚੁਗਲੀਆਂ ਕਰਦਾ
ਹੈ।

੫ ਹਰ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹੀ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।
ਰੋਈ ਵੀ ਮੱਚ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ।

ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜੀਭਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ
ਸਿੱਖਾਇਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਖਾਥ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਉਹ
ਇੰਨੇ ਨਹੀਂ ਥਰ ਗਏ ਰਿ ਉਹ ਵਾਧਮ ਨਾ ਧਰਤ
ਮੱਰਦ।

੬ ਇੱਕ ਬੁਰੀ ਗੱਲ ਦੂਸਰੀ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਤੁਰੀ।
ਯੇ ਝੂਠਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਝੂਠ ਤੁਰੇ।

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਾਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ।"
ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖੀਆਂ।

੭ ਇਸ ਲਈ, ਸਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,
"ਕਾਰੀਗਰ ਯਾਤ ਨੂੰ, ਇਸਰੀ ਸੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਧਰੱਖਣ ਲਈ
ਯੱਗ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਰੱਖਾਂਗਾ।
ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੋਰ ਰੋਈ ਚੋਣ ਨਹੀਂ।

ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖਾਥ ਕੀਤਾ ਹੈ।

੮ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਭਾਂ ਤੇਜ਼ ਤੀਰਾਂ ਵਰਗੀਆਂ
ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਨੇ।

ਹਰ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹੀ ਨਾਲ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।

ਧਰ ਉਹ ਚੋਰੀ-ਛੱਪੇ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹੀ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ
ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਔਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੯ "ਮੈਨੂੰ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"
ਇਸ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ,

"ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਰਿ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਰਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ
ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਮਜ਼ਾ
ਦੇਵਾਂ, ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹਨ।"

੧੦ ਮੈਂ ਧਰਾੜਾਂ ਲਈ ਧਾਗਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਰੇਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਮੱਖਣੇ ਖੋਤਾਂ ਲਈ ਵੈਣ ਖਾਵਾਂਗਾ।

ਰਿਉਂ ਰਿ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ
ਸਨ।

ਹੁਣ ਰੋਈ ਵੀ ਉੱਥੇ ਸਫਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਉੱਥੇ ਧਮੂਆਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਆਂ।

ਧੰਢੀ ਰਿਤੇ ਦੂਰ ਉੱਡ ਗਏ ਨੇ

ਯੇ ਜਾਨਵਰ ਚੱਲੇ ਗਏ ਹਨ।

੧੧ "ਮੈਂ ਅਨੁਮਲਮ ਸਗਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੁਰੇ ਦਾ ਢੋਰ ਬਣਾ
ਦਿਆਂਗਾ।

ਇਹ ਗਿਦਦਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਸਗਿਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ,
ਇਸ ਲਈ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।"

੧੨ ਰੀ ਇੱਥੇ ਰੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸਿੱਖਾਣਾ ਬੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਮੱਰੇ? ਰੀ ਇੱਥੇ ਰੋਈ ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਹੈ
ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਧਾਮੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ? ਰੀ ਰੋਈ
ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ? ਧਰਤੀ ਤਬਾਹ
ਰਿਉਂ ਹੋਈ? ਮੱਖਣੇ ਮਾਨੁਬਲ ਵਰਗੀ ਰਿਉਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ
ਗਈ, ਜਿੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ?

੧੩ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਬਾਬ ਦਿੱਤਾ ਉਸ
ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਰਿਉਂ ਰਿ ਅਗੂਦਾ ਦੇ
ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਮੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ
ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇ, ੧੪ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ
ਢੰਗ ਸੀ। ਉਹ ਜਿੱਦੀ ਸਨ। ਉਹ ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਲਾਨ ਦੇ
ਯਾਨੁਕਾਈ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਆਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ
ਦੇ ਯਾਨੁਕਾਈ ਹੋਣਾ ਸਿੱਖਾਇਆ ਸੀ।"

੧੫ ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਸਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ, ਇਸਰਾਏਲ
ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋੜਾ ਭੇਜਨ
ਖੁਯਾਵਾਂਗਾ ਯੇ ਜਿਹ ਖਿਲਾਵਾਂਗਾ। ੧੬ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ
ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਖਿੰਡਾ ਦਿਆਂਗਾ।
ਉਹ ਅਜੀਬ ਕੋਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਆਨ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ
ਜਾਣਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਤਲਵਾਰਧਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਉਹ
ਲੋਕ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ
ਤੀਰ ਮਾਰਨਗੇ, ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਲੋਕ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।"

੧੭ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਆਖਦਾ ਹੈ:
“ਹੁਣ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ!

ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਨੜੋਇਆਂ
ਉੱਤੇ ਵੈਣ ਧਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ
ਮਾਹਰ ਨੇ।

੧੮ ਲੋਕੀ ਆਖਦੇ ਨੇ,

ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਸਾਡੇ ਲਈ
ਵੈਣ ਧਾਉਣ ਲਈ ਆਉਣ ਦਿਓ।

ਫੇਰ ਸਾਡੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਣਗੀਆਂ
ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ
ਵਧਾ ਖੈਣਗੀਆਂ।”

੧੯ “ਮੀਯੋਨ ਤੋਂ ਰੋਣ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਆ
ਰਹੀਆਂ ਨੇ।

‘ਅਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤਬਾਹ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ!

ਅਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਰਮਸਾਰ ਹਾਂ!

ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਛੱਡਣੀ ਪੈਣੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਾਡੇ
ਅਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਅਰ ਮਲਵੇ ਦੇ ਢੇਰ ਹਨ।”

੨੦ ਅਯੂਦਾਹ ਦੀਓ ਔਰਤੋਂ, ਹੁਣ, ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ
ਸੁਣੋ।

ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਲਵੋ!
ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉ
ਕਿ ਉੱਚੀ ਹੋਣਾ ਹੈ

ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਿੱਖਣੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

੨੧ ਮੌਤ ਆ ਗਈ ਹੈ।

ਮੌਤ ਸਾਡੀਆਂ ਖਿੜਰੀਆਂ ਬਾਣੀਂ ਚੜ੍ਹ ਗਈ ਹੈ।

ਮੌਤ ਸਾਡੇ ਮਹਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਆਈ।

ਮੌਤ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਖੋੜਦਿਆਂ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਈ ਹੈ।

ਮੌਤ ਸਾਡੇ ਗੱਭਰੂਆਂ ਨੂੰ ਆਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਧਰਿਹਰਿਆਂ
ਅੰਦਰ ਮਿਲਦੇ ਨੇ।”

੨੨ “ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,

‘ਮੁਰਦਾ ਨਾਸ਼ਾਂ ਖੇਤਾਂ ਅੰਦਰ ਗੋਹੇ ਵਾਂਗਰਾਂ, ਰਿਸਾਨਾਂ
ਦੁਆਰਾ ਮੈਦਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵੱਢੇ ਹੋਣੇ ਛੱਡੇ ਗਏ ਯਾਦਗਾਰੀ
ਵਾਂਗ ਧਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਯਰ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮੇਟਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ
ਹੋਵੇਗਾ।”

੨੩ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਦੀਆਂ ਫੜਾਂ
ਨਹੀਂ ਮਾਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ।

ਤਾਰਤਵਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਦੀਆਂ ਫੜਾਂ
ਨਹੀਂ ਮਾਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ।

ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਦੀਆਂ ਫੜਾਂ ਨਹੀਂ
ਮਾਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ।

੨੪ ਯਰ ਜੋ ਕੋਈ ਫੜਾਂ ਮਾਰਨਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਫੜਾਂ ਮਾਰਨ ਦਿਓ:

ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਾਂ ਮਾਰਨ ਦਿਓ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਾਨਣਾ
ਸਿੱਖਿਆ।

ਉਸਨੂੰ ਫੜਾਂ ਮਾਰਨ ਦਿਓ ਕਿ ਉਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ
ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ,

ਕਿ ਮੈਂ ਮਿਹਰਬਾਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹਾਂ,

ਕਿ ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁਭ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।”

ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

੨੫ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। “ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਸਿਰਫ ਸਰੀਰ ਤੋਰ ਤੇ ਹੀ ਮੁੰਨਤ ਕਰਵਾਈ ਹੈ।” ੨੬ ਮੈਂ
ਮਿਸਰ, ਅਯੂਦਾਹ, ਅਦਮ, ਅੰਮੋਨ, ਮੋਆਬ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ
ਮਾਧੂਬਲ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਰੀਰ ਤੋਰ ਤੇ ਮੁੰਨਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਯਰ
ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਮੁੰਨਤ
ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।”

ਅਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਬੁੱਤ

੧ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ, ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ!

੨ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਹੋਰਨਾਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਨਾ ਜੀਓ।

ਅਰਾਮ ਦੇ ਖਾਮ ਸਰੋਤਾਂ ਕੋਲੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੋ।

ਹੋਰਨਾਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨੇ

ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਅਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵੇਖਦੇ ਨੇ।

ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ।

੩ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਹੁਰੀਤਾਂ ਨਿਕੰਮੀਆਂ ਹਨ।

ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਸਿਰਫ ਬੁੱਤ ਹੀ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਣਾਏ ਨੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਲੱਕੜ ਹਨ ਜਿਹੜੀ

ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ
ਅਦਮ ਦਾ ਦਾ ਅਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨ ਲਈ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ

ਸੋਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਰੋਕਣ ਲਈ
ਗਥੇੜਿਆਂ

ਅਤੇ ਕੱਲਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਧਿਆ ਮੀ, ਤਾਂ
ਜੋ ਉਹ ਡਿੱਗ ਨਾ ਪੈਣ।

੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਡਰਨਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ,

ਜਿਹੜੀ ਕਰੜੀਆਂ ਦੇ ਖੇਤ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।

ਉਹ ਬੁੱਤ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ।

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ
ਤੁਰ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ।

ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਵੇਲੇ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਖਮੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ।
 ਆਉ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ।”
 ੬ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਡਾ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ!
 ਤੁਸੀਂ ਮਹਾਨ ਹੋ ।
 ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਮਹਾਨ ਆਉ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਹੈ!
 ੭ ਯਰਮੇਸੁਰ ਜੀ, ਹਰ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।
 ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਸਹਿਨਸਾਗ ਹੋ ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦਰ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹੋ ।
 ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਮਾਂ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ ਹਨ ।
 ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਹਾ ਸਿਆਣਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ।
 ੮ ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮੁਰਖ ਆਉ ਮੁਢ ਹਨ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਖੀਆਂ ਨਿਕੰਮੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਦੋਸਤ ਸਿਰਫ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਹਨ ।
 ੯ ਉਹ ਤਰਸਿਸ ਸਹਿਰ ਦੀ ਚਾਂਦੀ ਆਉ ਓਫਾਜ਼ ਸਹਿਰ
 ਦਾ ਸੋਨਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ
 ਆਉ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੁੱਤ ਬਣਾਉਂਦੇ ਨੇ ।
 ਤਰੱਖਾਣ ਆਉ ਸੁਨਿਆਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਘੜਦੇ ਨੇ ।
 ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਨੀਲੇ ਖੀਲੇ ਕੱਪੜੇ ਧਾਉਂਦੇ
 ਨੇ ।
 ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਨੇ ।
 10 ਯਰ ਸਿਰਫ ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਸੱਚਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ।
 ਉਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸੱਚਮੁੱਚ
 ਜੀਵਿਤ ਹੈ ।
 ਉਹੀ ਸਹਿਨਸਾਗ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਦਾ ਲਈ ਹਰੀਮਤ
 ਕਰਦਾ ਹੈ ।
 ਯਰਤੀ ਹਿਲਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਕਹਿਰਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
 ਆਉ ਉਹ ਵਿਦੇਸੀ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸੱਕਦੇ ।
 11 ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਇਹ ਸੰਦੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਦੇਵੇ:
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਦੋਸਤਿਆਂ ਨੇ ਯਰਤੀ ਆਉ ਆਰਾਮ ਨਹੀਂ
 ਸਾਜੇ ਸਨ ।
 ਉਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਆਉ ਉਹ ਯਰਤੀ ਆਉ ਆਰਾਮ
 ਵਿੱਚੋਂ ਆਲੇਖ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ।”
 12 ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਵਰਤੀ
 ਸੀ ਆਉ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਸੀ ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਆਣਪ ਵਰਤੀ ਸੀ ਆਉ
 ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਜੀ ਸੀ ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਨਾਲ ਆਰਾਮ ਨੂੰ
 ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੈਲਾਇਆ ਸੀ ।
 13 ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਖਾਣੀਆਂ ਦਾ ਮਹਾਂ ਗੜਗੜ
 ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਡਿਗਦਾ

ਆਉ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਨੁਕਰਾਂ ਤੋਂ ਬੱਦਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਜਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀਂਹ
 ਆਉ ਗਨੇਰੀ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ।
 14 ਲੋਕ ਕਿੰਨੇ ਮੁਰਖ ਨੇ!
 ਯਾਤ ਦੇ ਰਾਮੇ ਯਾਤ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਰਖ ਬਣਾਏ
 ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ।
 ਉਹ ਬੁੱਤ ਝੂਠ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹਨ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ।
 ਇਹ ਲੋਕ ਮੁਰਖ ਹਨ । *
 15 ਉਹ ਬੁੱਤ ਨਿਕੰਮੇ ਹਨ ।
 ਉਹ ਮੱਥ ਉਡਾਉਣ ਯੋਗ ਹਨ ।
 ਹਮਰ ਦਿਹਾੜੇ ਉਹ ਬੁੱਤ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ।
 16 ਯਰ ਯਾਕੂਬ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬੁੱਤਾਂ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਹਰ ਸੈਠ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ।
 ਆਉ ਇਸਰਾਏਲ ਉਹ ਧਰਿਵਾਰ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਚੋਟ
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ
 ਹੈ ।

ਤਬਾਹੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ

17 ਹਰ ਸੈਠ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਲਵੇ, ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਹੈ ਆਉ
 ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ।
 ਯਹੂਦਾਹ ਆਉ ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ ਫਸ ਗਏ ਹੋ
 ਆਉ ਦੁਸਮਣ ਨੇ ਘੇਰਾ ਘੱਤ ਲਿਆ ਹੈ ।
 18 ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:
 “ਇਸ ਸਮੇਂ, ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ
 ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ
 ਸੁਖ ਸਿੱਖ ਸੱਕਣ ।”
 19 ਆਹ, ਮੈਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਖਮੀ ਹਾਂ ।
 ਮੈਂ ਜਖਮੀ ਹਾਂ ਤੇ ਗ਼ਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ।
 ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੇਰਾ ਰੋਗ ਹੈ,
 ਮੈਨੂੰ ਅਵੱਸ ਇਸ ਨੂੰ ਭੋਗਣਾ ਪਵੇਗਾ ।”
 20 ਮੇਰਾ ਤੰਬੂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ।
 ਤੰਬੂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੱਸੇ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਨੇ ।
 ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ।
 ਉਹ ਚੱਲੇ ਗਏ ਨੇ ।
 ਮੇਰੇ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਖੜਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ
 ਬਚਿਆ ।
 ਮੇਰਾ ਆਮਰਾ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ
 ਬਚਿਆ ।

*10:14 ਇਹ ਲੋਕ ਮੁਰਖ ਹਨ ਮੁਲਾਹਰਬ, “ਉਨ੍ਹਾਂ” ਚ ਆਉ ਮੇ ਨਹੀਂ ਹਨ । ਬਾਈਬਲ ਸਿੱਖਾਉਂਦਾ ਕਿ ਇਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਉ ਮੇ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਬਣਾਉਂਦਾ । ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ “ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ।”

੨੧ ਯਾਜ਼ਾਲੀ ਮੁਰਖ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਇਸੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਖਿੰਡਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੱਧੇ ਫੁੱਲੇ ਨਹੀਂ।
 ੨੨ ਮੁਣੇ! ਉੱਚਾ ਮੋਰ ਉੱਠਿਆ ਹੈ! ਇਹ ਮੋਰ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਗੂਦਾ ਇੱਕ ਸੱਖਣਾ ਮਾਨੂਬਲ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਗਿਦਦਾਂ ਦਾ ਘਰ ਹੋਵੇਗਾ।
 ੨੩ ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਖਣਾ ਜੀਵਨ ਕਿਵੇਂ ਜਿਉਣਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜਿਉਣ ਦਾ ਮਹੀ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।
 ੨੪ ਹੇ ਅਹੋਵਾਹ, ਮਾਨੂੰ ਆਨੁਮਾਮਤ ਕਰੋ, ਧਰ ਬੇਲਾਗ ਹੋਵੇ! ਮਾਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਅੰਦਰ ਮਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ!
 ੨੫ ਜੇ ਤੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈਂ, ਤਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੈਂ ਮਜ਼ਾ ਦੇ। ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਉਪਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤੇ ਆਖਣ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਮਾਤਭੂਮੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਸਰਾਹਾਨਾਮਾ ਟੁੱਟ ਗਿਆ

੧ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਵੱਲੋਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਆਇਆ ਸੀ:
 ੨ “ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ਇਸ ਇਸਰਾਹਾਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ। ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ।
 ੩ ਟਿਹੀ ਹੈ ਜੇ ਅਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਖਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਮੰਦੇਮਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ ਜਿਹੜਾ ਟੇਮ ਇਸਰਾਹਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ।
 ੪ ਮੈਂ ਉਸ ਇਸਰਾਹਾਨਾਮੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਧਰਮਿਯਾਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ, ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਲੋਕ ਨੂੰ ਵੀ ਖਿਯਾਲ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਭਟਕੀ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ: ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨੋ ਅਤੇ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰੋ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਹੋਵੋਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵਾਂਗਾ।
 ੫ “ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਉਸ ਇਸਰਾਹਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਯੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਧਰਮਿਯਾਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨਾਲ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਪਜਾਊ ਭੂਮੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਧਰਤੀ ਜਿੱਥੇ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਮਹਿਦ ਦੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਵਗ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਜੱਜ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈਂ।”
 ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਆਮੀਨ, ਅਹੋਵਾਹ।”
 ੬ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਇਸ ਮੰਦੇਮ ਦਾ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਰਮਥਿਆਂ ਅਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮਿਯਾਹ ਕਰ। ਮੰਦੇਮ ਇਹ ਹੈ: ਇਸ ਇਸਰਾਹਾਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਂ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਕਰੇ।
 ੭ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਧਰਮਿਯਾਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ, ਜੱਜ ਤਾਈਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।
 ੮ ਧਰ ਤੇਰੇ ਧਰਮਿਯਾਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਉਹ ਜਿੰਦੀ ਮਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਓਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਦਿਲ ਲੋਚਦੇ ਸਨ। ਇਸਰਾਹਾਨਾਮਾ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੰਦੇਮਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਮੰਦੇਮਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਰਾਹਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ।”
 ੯ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੁਪਤ ਐਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ।
 ੧੦ ਉਹ ਲੋਕ ਉਹੋ ਹੀ ਧਾਧ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮਿਯਾਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮਿਯਾਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮੰਦੇਮ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਵਤਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੰਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਇਸਰਾਹਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮਿਯਾਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।”
 ੧੧ ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਛੇਤੀ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸੱਕਣਗੇ! ਉਹ ਆਫਸੋਸ ਕਰਨਗੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਆੱਗੇ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਧਰਮਿਯਾਹ ਕਰਨਗੇ। ਧਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਂਗਾ।
 ੧੨ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਰਮਥਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਮਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕ ਜਾਰੇ ਆਖਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਧਾਮ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਧਰਮਿਯਾਹ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਆੱਗੇ ਧੁਧ ਧੁਧਾਉਣਗੇ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਭਿਆਨਕ ਮਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਬੁੱਤ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਣਗੇ।
 ੧੩ “ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਬੁੱਤ ਹਨ-ਇਹ ਬੁੱਤ ਉਨੇ ਹੀ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਰਮਥੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਖਿਯਾਲ ਐਗ ਦੇਵੇ ਧਾਲ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਉਮਾਰੀਆਂ ਹਨ-ਇਹ ਵੇਦੀਆਂ ਉਨੀਆਂ ਹੀ ਹਨ ਜਿੰਨੀਆਂ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਗਲੀਆਂ ਹਨ।

੧੪ “ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਜਿੱਥੇ ਤੀਰ ਮੇਰਾ ਮੰਬੰਧ ਹੈ, ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਟਿਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਯਹਰਾਬਨਾ ਨਾ ਰਹੀਂ। ਉਨਹਾਂ ਲਈ ਭਿਖਿਆ ਨਾ ਮੰਗੀ। ਉਨਹਾਂ ਲਈ ਯਹਰਾਬਨਾ ਨਾ ਰਹੀਂ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮੁਣਾਂਗਾ। ਉਹ ਲੋਰ ਦੁੱਖ ਭੋਗਣ ਲਗਣਗੇ। ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਖੁਰਾਹ ਰਹਨਗੇ। ਯਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮੁਣਾਂਗਾ।

੧੫ “ਮੇਰੀ ਮਹਿਬੂਬਾ (ਯਹੂਦਾਗ) ਮੇਰੇ ਘਰ (ਮੰਦਰ) ਆਂਦਰ ਰਿਉਂਦੀ ਹੈ?

ਉਮ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੋਣ ਦਾ ਰੋਈ ਆਯਿਰਾਹ ਨਹੀਂ।

ਉਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਨੇ।

ਯਹੂਦਾਗ, ਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਹੈਂ ਰਿ ਖਾਮ ਟਿਰਾਹ ਆਤੇ ਯਸੂ

ਬਲੀਆਂ ਤੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਰ ਲੈਣਗੀਆਂ?

ਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਹੈਂ ਰਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਆਂਗੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਹਾਰੇ

ਮਜਾ ਤੋਂ ਬਚ ਮੰਦਰੀ ਹੈਂ?”

੧੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਉਮ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਸੀ, “ਇੱਕ ਹਰਾ ਜੈਤੂਨ ਦਾ

ਬੁੱਖ, ਜਿਹੜਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹੈ।”

ਯਰ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਤੂਫਾਨ ਨਾਲ, ਯਹੋਵਾਹ ਉਮ ਬੁੱਖ ਨੂੰ ਆਂਗ ਲਾ ਦੇਵੇਗਾ

ਆਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਮੜ ਜਾਣਗੀਆਂ।

੧੭ ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਬੀਜਿਆ

ਸੀ। ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਤਬਾਹੀ

ਆਵੇਗੀ। ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਆਤੇ

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਨੇ।

ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਬਾਲ ਆਂਗੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਨੇ। ਆਤੇ

ਇਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਹਿਰਵਾਨ ਰੀਤਾ ਸੀ।

ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਦ ਯੋਜਨਾਵਾਂ

੧੮ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਰਿ ਲੋਰ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਰਸਾਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਰਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ।

੧੯ ਇਸ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਵੇ ਰਿ ਲੋਰ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਸਨ, ਮੈਂ ਉਸ ਮਾਮੂਮ ਲੋਲੇ ਵਰਗਾ ਮਾਂ ਜਿਹੜਾ ਜਿਬਾਹ ਹੋਣ ਦੀ ਉਤੀਰ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝਦਾ ਰਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਸਨ। ਉਹ ਮੇਰੇ

ਬਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ: “ਆਓ ਆਸੀਂ ਬੁੱਖ ਨੂੰ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫਲ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਰਹ ਦੇਈਏ। ਆਓ ਆਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਈਏ। ਫੇਰ ਲੋਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ।” ੨੦ ਯਰ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਬੇਲਾਗ ਨਿਯਾਂਰਾਹ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਆਤੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰਬੰਧਾ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ

ਆਖਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਓਹੀ ਮਜਾ ਦੇਣ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਆਯਿਰਾਹੀ ਹਨ।

੨੧ ਆਨਾਬੇਬ ਦੇ ਲੋਰ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

ਨਾ ਰਹ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਰਤਲ ਰਹ ਦਿਆਂਗੇ।” ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਨਾਬੇਬ ਦੇ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਫੈਮਲਾ ਰੀਤਾ। ੨੨ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਨਾਬੇਬ ਦੇ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਗਭੂ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਯੀਆਂ ਖੁੱਤਰ ਬੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰਨਗੇ। ੨੩ ਆਨਾਬੇਬ ਸਹਿਰ ਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਬਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਰੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਵੱਲ ਰੋਈ ਬਲਾ ਭੇਜਾਂਗਾ।”

ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਦੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ ਸਿਰਾਇਤ

੧ ਯਹੋਵਾਹ, ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਹਿਮ ਰਹਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹਮੇਸਾ ਸਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹੋ!

ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਤੁਝ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਖੁੱਫਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਖਈਆਂ।

ਮਾੜੇ ਬੰਦੇ ਸਫਲ ਰਿਉਂਦੇ ਨੇ?

ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਮੋਖਾ ਰਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨਹਾਂ

ਉੱਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹ ਮੰਦਰੇ?

੨ ਤੁਸੀਂ ਉਨਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰੱਖ ਛੱਡਿਆ ਹੈ।

ਉਹ ਮਜਬੂਤ ਜਠਾਂ ਵਾਲੇ ਖੈਦਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ, ਉਹ

ਉੱਗਦੇ ਨੇ ਤੇ ਫਲਦੇ ਨੇ।

ਉਹ ਆਖਈ ਜਬਾਨ ਨਾਲ ਆਖਦੇ ਨੇ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨਹਾਂ

ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਤੇ ਖਿਆਰੇ ਹੋਂ।

ਯਰ ਦਿਲਾਂ ਆਂਦਰ ਉਹ ਮੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਦੂਰ ਹਨ।

੩ ਯਰ ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੂੰ ਖਰਬੰਧੋ।

ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖ ਰੇ ਜਾਣ ਲਵੇ ਰਿ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਤੁਹਾਡੀ

ਖਾਲਣਾ ਰਹਦਾ ਹੈ।

ਉਨਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਯਰਹਾਂ ਯੇ ਲੈਵ ਜਿਵੇਂ ਜਿਬਾਹ

ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੜਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਬਾਹ ਦੇ ਦਿਨ ਲਈ ਚੁਣ ਲਵੇ।

੪ ਯਰ ਤੀ ਬਿੰਨਾ ਚਿਰ ਖੁਸਰ ਰਹੇਗੀ?

ਹੋਰ ਬਿੰਨਾ ਚਿਰ, ਖਾਹ ਮੁੱਰਾ ਆਤੇ ਮੁਰਝਾਇਆ

ਰਹੇਗਾ?

ਇਨਹਾਂ ਦੁਸਟ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਆਮਲਾਂ ਰਾਹਣ,

ਯਰ ਤੀ ਦੇ ਖੰਛੀ ਆਤੇ ਯਸੂ ਮਰ ਗਏ ਹਨ।

ਫੇਰ ਵੀ ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਰ ਆਖ ਰਹੇ ਨੇ,

“ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ

ਰਹੇਗਾ ਰਿ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀ ਵਾਖਰਦਾ ਹੈ।”

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

੫ “ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਜੇ ਤੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਦੇੜ ਵਿੱਚ ਦੇੜਦਾ ਹੋਇਆ ਬਰ ਜਾਵੇਂਗਾ,

ਤਾਂ ਤੂੰ ਖੋੜਿਆਂ ਦੀ ਦੇੜ ਆਂਦਰ ਰਿਵੇਂ ਜਿੱਤੇਂਗਾ?

ਜੇ ਤੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਖਾਉਂਦੇ ਬਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਤਾਂ ਤੂੰ ਖਤਰਨਾਕ ਖਾਉਂਦੇ ਰੀ ਰਹੇਂਗਾ?

ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਰੰਢੇ ਉੱਗੀਆਂ

ਰੋੜਿਆਲੀਆਂ ਆਂਦਰ ਤੂੰ ਕੀ ਰਹੋਗਾ?
 ੬ ਇਹ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਭਰਾ ਨੇ।
 ਤੇਰੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ
 ਮਾਜਿਸਾਂ ਰਹ ਰਹੇ ਨੇ।
 ਤੇਰੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਝਿੜਕਾਂ ਦੇ ਰਹੇ
 ਨੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰੀਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੇਰੇ
 ਨਾਲ ਦੋਸਤਾਂ ਵਾਂਗ ਗੱਲ ਕਰਨ।”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ, ਯਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ
 ੭ “ਮੈਂ, (ਯਹੋਵਾਹ) ਆਪਣਾ ਘਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਠਾਹ (ਯਹੂਦਾਹ) ਨੂੰ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ
 ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ੮ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕ, ਜੰਗਲੀ ਸੋਰਾਂ ਵਾਂਗ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ
 ਹੋ ਗਏ ਸਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦਗ਼ਾਜ਼ਿਆ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ।
 ੯ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕ ਉਸ ਮੁਰਦਾ ਜਾਨਵਰ ਵਰਗੇ
 ਬਣ ਗਏ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਿਰਝਾਂ ਨੇ ਘੇਰਿਆ ਹੋਵੇ।
 ਉਹ ਖੰਢੀ ਉਸ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਮੰਡਲਾਉਂਦੇ ਨੇ।
 ਆਉ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰੇ।
 ਆਉ, ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਲੈ ਲਵੋ।
 10 ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਆਖਾਲੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਆਂਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਨੂੰ
 ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਾਲੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਖੇਤ ਦੇ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਧੈਰਾਂ
 ਹੋਰਾਂ ਲਿਤਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਾਲੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸੋਹਣੇ ਖੇਤ ਨੂੰ ਸੱਖਣੇ
 ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 11 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਖੇਤ ਨੂੰ ਮਾਨੂਬਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ
 ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸੁੱਕ ਮੜ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।
 ਮਾਰਾ ਦੋਸ ਹੀ ਸੱਖਣਾ ਮਾਨੂਬਲ ਹੈ।
 ਉਸ ਖੇਤ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
 ਬਚਿਆ।
 12 ਫੌਜੀ ਮਾਨੂਬਲ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੋਹਣ ਲਈ ਬੰਜਰ
 ਧਰਾੜੀਆਂ ਤੋਂ ਆਏ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਉਸ
 ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤਾ।
 ਧਰਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਤੀਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
 ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੁਰਖਿਆਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।
 13 ਲੋਕ ਕਣਕ ਬੀਜਣਗੇ
 ਧਰ ਉਹ ਸਿਰਫ ਰੋੜਿਆਂ ਦੀ ਵਾਢੀ ਕਰਨਗੇ।
 ਉਹ ਹੱਡ ਭੰਨਵੀਂ ਮਿਗਨਤ ਕਰਨਗੇ,

ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਮਿਗਨਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ
 ਗਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਆਪਣੀ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣਗੇ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਕਹਿਰ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗਵਾਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਇਕਰਾਰ
 14 ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸਦਾ
 ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ। ਉਹ
 ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਕਮੀਨੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ
 ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ
 ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੂਹ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰੇ ਉਖਾੜ
 ਦਿਆਂਗਾ। 15 ਧਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਯੂਰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੁੱਝ
 ਮਹਿਸੂਮ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਹਰ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਮੀਨ
 ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। 16 ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ
 ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਮਬਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਖ ਲੈਣ।
 ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲ ਦੀਆਂ
 ਮੋਹਾਂ ਖਾਣੀਆਂ ਸਿੱਖਾਈਆਂ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ
 ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਮਬਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਿਖ ਲੈਣ।
 ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸਿਖ
 ਲੈਣ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਇਹ ਆਖਣ, ‘ਜਿਵੇਂ ਕਿ
 ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਖੀ ਹੈ ...’ ਜੇ ਉਹ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇਵਾਂਗਾ। 17 ਧਰ ਜੇ
 ਕੋਈ ਕੋਮ ਮੇਰੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯੂਰੀ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁੱਕੇ ਖੇਦੇ ਵਾਂਗ
 ਖੁੱਟ ਸੁੱਟਾਂਗਾ।” ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਮ ਸੀ।

ਲੰਗੇਟੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ

1 ਇਹੀ ਸੀ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ,
 “ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਜਾਹ ਜਾਰੇ ਕੱਢੜੇ ਦੀ ਲੰਗੇਟੀ
 ਖਰੀਦ। ਫੇਰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੱਕ ਦੁਆਲੇ ਲਪੇਟ। ਲੰਗੇਟੀ
 ਨੂੰ ਭਿੱਜਣ ਨਾ ਦੇਵੀਂ।”
 2 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਕੱਢੜੇ ਦੀ ਲੰਗੇਟੀ ਖਰੀਦੀ ਜਿਹਾ ਕਿ
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਮੈਂ
 ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੱਕ ਦੁਆਲੇ ਲਪੇਟ ਲਿਆ। 3 ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ
 ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਦੋਬਾਰਾ ਮਿਲਿਆ। 4 ਮੰਦੇਮ ਇਹ ਸੀ:
 “ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਉਹ ਲੰਗੇਟੀ ਲੈ ਜਾ ਜੋ ਤੂੰ ਖਰੀਦੀ ਅਤੇ
 ਧਰਿਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਰਾਤ ਵੱਲ ਜਾਹ। ਉੱਥੇ ਚੱਟਾਨਾਂ
 ਦੀਆਂ ਤਰੇੜਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਗੇਟੀ ਨੂੰ ਛੁਧਾ ਦੇਵੀਂ।”
 5 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਫਰਾਤ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ
 ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਮੈਂ ਲੰਗੇਟੀ ਛੁਧਾ ਦਿੱਤੀ। 6 ਕਈ ਦਿਨਾਂ
 ਮਗਰੋਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੁਣ ਕਿਰਮਿਯਾਗ,

ਫਰਾਤ ਨੂੰ ਜਾਹ। ਉਸ ਲੰਗੋਟੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ।”

^੮ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਫਰਾਤ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖੁੱਟ ਕੇ ਲੰਗੋਟੀ ਕੱਢ ਲਈ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੱਟਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਰੇੜਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾਇਆ ਸੀ ਉੱਥੇ ਕੱਢ ਲਿਆ। ਧਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਲੰਗੋਟੀ ਨੂੰ ਧਰਿਣ ਨਹੀਂ ਮੰਦਾ ਮਾਂ ਰਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਮੇ ਕੰਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

^੯ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਮਿਲਿਆ। ^{੧੦} ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ, “ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੰਗੋਟੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਮੇ ਕੰਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ, ਮੈਂ ਅਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਝੂਠਾ ਖੁਮੰਡ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।” ^{੧੧} ਮੈਂ ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਮਾਨੀ ਅਤੇ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਮੰਦੇਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਟਿਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਜਿੰਦੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਮਨ ਆਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਆਨੁਆਈ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਉਹ ਲੋਕ ਇਸ ਕਥੇ ਦੀ ਲੰਗੋਟੀ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ। ^{੧੨} ਬੰਦਾ ਲੰਗੋਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੱਕ ਨਾਲ ਕਮਰੇ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਰਿਵਾਹ ਅਤੇ ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਲੇ ਕਮ ਕੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। “ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਬਣਨ। ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਧਰਮਿੱਧੀ, ਉਮਤਤ ਅਤੇ ਇੱਜਤ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਨਗੇ। ਧਰ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ।”

ਅਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ

^{੧੩} “ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ: ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਖਦਾ ਹੈ, ਸਰਾਬ ਦੀ ਹਰ ਅਮਰ ਸਰਾਬ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਬੰਦੇ ਹੱਸਣਗੇ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣਗੇ, ‘ਬੇਸਰ, ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਸਰਾਬ ਦੀ ਅਮਰ ਸਰਾਬ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਚਾਗੀਦੀ’ ^{੧੪} ਫੇਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੇਂਗਾ, ‘ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਮੈਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਰਾਬੀ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ, ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।’ ^{੧੫} ਮੈਂ ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਵਜ਼ਜ਼ ਕੇ ਡਿੱਗਣ ਲਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਧਿਤਾ ਅਤੇ ਖੁੱਤਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਕੇ ਡਿੱਗ ਪੈਣਗੇ।’ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਹੋਵਾਹ

ਵੱਲੋਂ ਹੈ ‘ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਤਰਸ ਜਾਂ ਅਫਸੋਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਰਹਿਮ ਕਾਰਣ ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾਂਗਾ।”

^{੧੬} ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰੋ।

ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ, ਗੁਮਾਨੀ ਨਾ ਬਣੋ।

^{੧੭} ਅਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਇੱਜਤ ਕਰੋ।

ਉਸਦੀ ਉਮਤਤ ਕਰੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਹਨੇਰਾ ਧਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਇਸਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਰਾੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਪਏ ਜਿੱਥੇ

ਤੁਸੀਂ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ,

ਉਸਦੀ ਉਮਤਤ ਕਰੋ।

ਧਰ ਅਹੋਵਾਹ ਭਿਆਨਕ ਅੰਧਕਾਰ ਲਿਆਵੇਗਾ।

ਉਹ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੂੜ੍ਹੇ ਹਨੇਰੇ ਅੰਦਰ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ।

^{੧੮} ਜੇ ਤੁਸਾਂ ਲੋਕਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਸੁਣੀਂ,

ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਮਾਨ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮੁਖ ਛੁਪਾ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜਾਰੋ-ਜਾਰ ਰੋਵਾਂਗਾ।

ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੰਝੂ ਵਗ ਤੁਰਨਗੇ। ਰਿਉਂ?

ਰਿਉਂ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਇੱਜਤ *

ਫਾਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੂਰ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

^{੧੯} ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸ਼ਾਣੀ ਨੂੰ ਦੱਸੋ,

“ਆਪਣੇ ਤਖਤਾਂ ਉੱਪਰੋਂ ਉਤਰ ਆਵੋ।

ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਤਾਜ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਪਏ ਨੇ।”

^{੨੦} ਨਜੀਬ ਮਾਨੁਬਲ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਹਨ,

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦਾ।

ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ-ਨਿਕਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

^{੨੧} ਦੇਖ, ਅਨੂਮਲਮ!

ਦੁਸਮਣ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ!

ਤੋਰਾ ਇੱਜਤ ਕਿੱਥੇ ਹੈ,

ਉਹ ਸੁੰਦਰ ਇੱਜਤ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੈਨੂੰ

ਮੱਥਿਆ ਸੀ।

^{੨੨} ਤੂੰ ਕੀ ਆਖੇਂਗਾ ਜਦੋਂ ਅਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ

ਤੋਰੇ ਉੱਪਰ ਆਪੂਆਂ ਵਜੋਂ ਨਿਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਣਨ ਵਾਲੀ ਐਤਤ ਵਾਂਗ

* ੧੩:੧੭ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਇੱਜਤ ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਧਰਤੀਕਾਰਤਮਕ ਨਾਮ ਹੈ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਜ਼ੀ ਵਜੋਂ ਬੁਲਾਈਆ ਗਿਆ, ਜਦ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਇੱਜਤ ਵਾਂਗ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ।

੧੩:੨੦ ਇੱਜਤ ਕਿੱਥੇ ਸਬਦ “ਇੱਜਤ” ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਗਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੂਮਲਮ ਆਜ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਨਗਰ ਉਸਦਾ ਇੱਜਤ ਮਨ।

ਤੇਰੇ ਉੱਥਰ ਬਹੁਤ ਮਾਰਾ ਦਰਦ ਆਵੇਗਾ।

੨੦ ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਖੁਫ਼ੋਂ,
“ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਮੰਦੀ ਘਟਨਾ ਕਿਉਂ ਵਾਪਰੀ ਹੈ?”
ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੇਰੇ ਆਣਗਿਣਤ ਖਾਧਾਂ ਰਾਹਤ ਵਾਪਰੀਆਂ
ਮਨ।

ਤੇਰੇ ਖਾਧਾਂ ਰਾਹਤ ਹੀ ਤੇਰੀ ਖੱਗਰੀ ਖਾਟ ਗਈ ਸੀ
ਯੇ ਤੇਰੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਮਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਜਿਹਾ ਤੇਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਾ ਰਰਨ ਲਈ ਰੀਤਾ
ਸੀ।

੨੧ ਰਾਲਾ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਬਦਲ
ਸੱਕਦਾ।

ਯੇ ਚੀਤਾ, ਆਪਣੇ ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸੱਕਦਾ।
ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਯਰੂਸਲਮ, ਤੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ
ਯੇ ਨੇਰੀ ਨਹੀਂ ਰਰ ਸੱਕਦਾ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਰਨੀਆਂ ਹੀ
ਸਿੱਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

੨੨ “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ
ਰਰ ਦਿਯਾਗਾ।

ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਭੱਜੋਗਾ।

ਮਾਰੂਬਲ ਦੀ ਹਵਾ ਦੇ ਉਡਾਏ ਤਿਨਰਿਆਂ ਵਾਂਗ
ਹੋਵੇਗਾ।

੨੩ ਇਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਾਪਰੇਗਾ।

ਮੇਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅੰਦਰ ਇਹੀ ਤੇਰਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।”
ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

“ਇਹ ਕਿਉਂ ਵਾਪਰੇਗਾ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੈਂ।
ਤੂੰ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ।

੨੪ ਯਰੂਸਲਮ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਖੱਗਰੀ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਤੀਰ
ਉੱਚੀ ਚੁੱਕ ਦਿਯਾਗਾ।

ਹਰ ਰੋਈ ਤੇਨੂੰ ਦੇਖੇਗਾ ਯੇ ਤੂੰ ਸਰਮਮਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

੨੫ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਭਿਯਾਨਕ ਰਾਹੇ ਦੇਖੇ ਮਨ।

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਹੱਸਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਯੇ ਆਪਣੇ ਧਰੋਮੀਆਂ
ਨਾਲ ਮੰਭੇਗ ਰਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ।

ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ਵੇਸਵਾ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ
ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖੁਹਾੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਯੇ ਖੇਤਾਂ ਅੰਦਰ ਦੇਖਿਆ
ਹੈ।

ਯਰੂਸਲਮ, ਇਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਹੋਰਨ ਗਾਂ ਕਿ ਰਿੰਨਾ ਤੁ ਚਿਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਥਾਰ
ਧਾਥ ਰਰੀ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਮੇਰਾ ਯੇ ਝੂਠੇ ਨਬੀ

੧ ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ,
ਕਾਰਲ ਬਾਰੇ ਹੈ:

੨ “ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਰੋਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਰੋਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਮਰ
ਗਏ ਨੇ।

ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਲੋਰ ਰਮਜ਼ੇਰ ਤੋਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋਈ
ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਉਹ ਲੋਰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੋਟ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ
ਖੁਰਾਰ ਰਦੇ ਨੇ।

੩ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਿਯਾਉਣ
ਲਈ ਭੇਜਦੇ ਨੇ।

ਸੇਵਕ ਖਾਣੀ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

ਉਹ ਖਾਲੀ ਘੜਿਆਂ ਨਾਲ ਵਾਧਮ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਇਸੇ ਲਈ ਸਰਮਿੰਦੇ ਯੇ ਸੰਦੇਰੇ ਹੋਏ ਨੇ।

ਉਹ ਸਰਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਢੱਕ ਲੈਂਦੇ ਨੇ।

੪ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਫਮਲਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ
ਰਦਦਾ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਰੱਖਾ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦੀ।

ਰਿਮਾਨ ਨਿਰਾਮ ਹਨ।

ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਸਰਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਢੱਕਦੇ ਨੇ।

੫ ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਹਿਰਨੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਵ-ਜਨਮੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ
ਟਿੱਕਲਿਆਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਆਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਘਾਹ
ਨਹੀਂ ਹੈ।

੬ ਯਾਹਾਰਾ ਖੇਤੇ ਨੰਗੀਆਂ ਖੁਹਾੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤੇ ਨੇ।

ਉਹ ਹਵਾ ਨੂੰ ਗਿਦਦੜਾਂ ਵਾਂਗ ਮੁੰਘਦੇ ਨੇ।

ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਰੋਈ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਲੱਭ
ਸੱਕਦੀਆਂ,

ਕਿਉਂ ਕਿ ਉੱਥੇ ਖਾਣ ਵਾਸਤੇ ਰੋਈ ਖੈਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।”

੭ “ਯਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਡਾ ਰਸੂਰ
ਹੈ।

ਹੁਣ ਯਮੀਂ ਆਪਣੇ ਖਾਧਾਂ ਰਾਹਤ ਦੁੱਖ ਭੋਗ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਮਾਡੇ ਲਈ ਰੋਈ, ਆਪਣੀ ਨੇਰ-ਨਾਮੀ
ਵਾਸਤੇ ਚਾਰਾ ਰਹੇ।

ਯਮੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਈ ਵਾਰੀ ਛੱਡ
ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਯਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਧਾਥ ਰੀਤੇ ਨੇ।

੮ ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਮੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ਉਮੀਦ ਹੋ!

ਤੁਮੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਖੁਮੀਬਤਾਂ ਵੇਲੇ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹੋ।

ਧਰ ਹੁਣ ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਲਈ
ਯਜਨਥੀ ਹੋ।

ਇੰਝ ਜਾਥਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਮੀਂ ਰਾਤ ਵੱਟਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ
ਖੁਮਾਫਿਰ ਹੋਵੋ।

੯ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਵਰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹੋ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਘਾਤ
ਲਾਰੇ ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਫੇਜੀ ਵਰਗੇ ਜਾਥਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਰੋਲ ਰਿਸੇ ਨੂੰ
ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਹੀਂ।

ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੇ ਮੰਗ ਹੋ।

ਯਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਮੱਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ
ਮਾਨੂੰ ਬੇਮਹਾਰਾ ਨਾ ਛੱਡੋ!”

੧੦ ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੱਚਮੁੱਚ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਧਰਮੰਦ ਰਹਦੇ ਨੇ, ਉਹ ਲੋਰ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ, ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਗੁਣ ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਰਾਹਿਯਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹੇਗਾ। ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ।”

੧੧ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਫਾਧਰਨ ਲਈ ਧਰਾਧਰਨਾ ਨਾ ਰਹ। ੧੨ ਭਾਵੇਂ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰ ਰੋਜ਼ੇ ਰੱਖਣੇ ਸੁਰੂ ਰਹ ਦੇਣ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਧਰਾਧਰਨਾ ਵੀ ਰਨ ਧਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਰਾਧਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੁਣਾਂਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਅਤੇ ਯਾਨਜ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਨਾਲ ਉਧਾਗ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਰ ਖੇਗ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰ ਭੁੱਖੇ ਮਰਨਗੇ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਿਯਾਨਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਉਧਾਗ ਰਹਾਂਗਾ।”

੧੩ ਧਰ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਗ, ਮੇਰੇ ਧਰਬੁ, ਨਥੀ ਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਰਹੇ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ‘ਤੁਸੀਂ ਲੋਰੀ ਰਿਮੇ ਦੁਸਮਣ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਮਹੱਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਰਦੇ ਵੀ ਭੁੱਖੇ ਨਹੀਂ ਮਹੱਗੇ। ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਾਤੀ ਦੇਵੇਗਾ।”

੧੪ ਤਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਉਹ ਨਥੀ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੋਜਿਆ ਮੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਰੋਈ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਉਹ ਨਥੀ ਝੂਠੇ ਦਰਸਨਾਂ, ਨਿਰੰਮੇ ਜਾਦੂ ਅਤੇ ਆਧਣੀਆਂ ਖੁਸਫਹਿਮੀਆਂ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ੧੫ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਥਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਧਰਚਾਰ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਭੋਜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਆਖਿਆ ਮੀ, ‘ਰੋਈ ਦੁਸਮਣ ਰਦੇ ਇਸ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।’ ਉਹ ਨਥੀ ਭੁੱਖੇ ਮਰ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਦੁਸਮਣ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰਹ ਦੇਵੇਗੀ। ੧੬ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਮੀ, ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਟੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਲੋਰ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰਨਗੇ ਅਤੇ ਦੁਸਮਣ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ।

੧੭ “ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਮੁਣਾ: ‘ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਹੰਝੂ ਭਰੇ ਨੇ। ਮੈਂ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਲਗਾਤਾਰ ਰੋਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਧਣੀ ਰੁਯਾਰੀ ਖੁੱਤਰ (ਅਜੂਸਲਮ) ਲਈ ਰੋਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਆਧਣੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਰੋਵਾਂਗਾ।
 ਰਿਉ? ਰਿਉ ਰਿ ਰਿਮੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਮੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਚਲ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।
 ਉਹ ਥਗੁਤ ਥੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਨੇ।
 ੧੮ ਜੇ ਮੈਂ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ,
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਨ।
 ਜੇ ਮੈਂ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਥਗੁਤ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਰਿਉ ਰਿ ਲੋਰਾਂ ਰੋਲ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ।
 ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਨਥੀ ਵਿਦੇਸਾਂ ਅੰਦਰ ਭੋਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੇ।”
 ੧੯ ਲੋਰ ਆਖਦੇ ਨੇ, “ਅਗੇਵਾਗ ਜੀ, ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗੂਦਾਗ ਦੀ ਰੋਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ? ਅਗੇਵਾਗ ਜੀ, ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਮੀਯੋਨ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਥੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਰਿ ਅਮੀਂ ਫੇਰ ਤੋਂ ਰਾਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਮੱਦੇ।
 ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਉ ਰੀਤਾ?
 ਅਮੀਂ ਮਾਤੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰਹ ਰਹੇ ਸਾਂ,
 ਧਰ ਰੁੜ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਫਾਧਰਿਆ।
 ਅਮੀਂ ਸਫਾ ਦੇ ਵਰਤ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰਹ ਰਹੇ ਸਾਂ,
 ਧਰ ਮਾਨੂੰ ਆਤੰਰ ਹੀ ਮਿਲਿਆ।
 ੨੦ ਅਗੇਵਾਗ ਜੀ, ਅਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਰਿ ਅਮੀਂ ਥੁਰੇ ਲੋਰ ਹਾਂ,
 ਅਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਰਿ ਮਾਡੇ ਧੁਰਧਿਆਂ ਨੇ ਮੰਦਾ ਰੀਤਾ ਮੀ।
 ਹਾਂ, ਅਮਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਮੀ।
 ੨੧ ਅਗੇਵਾਗ ਜੀ, ਆਧਣੀ ਨੋਰ-ਨਾਮੀ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਦੂਰ ਨਾ ਧੱਕੇ।
 ਆਧਣੇ ਧਰਤਾਧਵਾਨ ਸਿੰਘਾਮਣ ਦੀ ਇੱਜਤ ਨਾ ਖੇਗਵੇ।
 ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਆਧਣੇ ਇਰਾਰ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹੇ।
 ਉਸ ਇਰਾਰ ਨੂੰ ਨਾ ਤੋੜੋ।
 ੨੨ ਵਿਦੇਸੀ ਥੁੱਤਾਂ ਰੋਲ ਵਰੱਖਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਹੀਂ।
 ਯਾਰਾਮ ਰੋਲ ਮੀਂਹ ਦੇ ਫਰਾਟੇ ਹੇਠਾਂ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮਾਡੀ ਇੱਰ ਲੋਤੀ ਉਮੀਦ ਹੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹੋ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਾਜੀਆਂ।”

੧੫ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਧਰਾਧਰਨਾ ਰਨ ਵਾਸਤੇ ਭਾਵੇਂ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਮਥੂਟੇਲ ਵੀ ਇੱਥੇ ਹੋਣ, ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰੋਈ ਅਫਸੋਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਦੂਰ ਭੋਜ ਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖਦੇ। ੨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਲੋਰ ਤੈਨੂੰ ਖੁੱਛਣ, ‘ਅਮੀਂ ਕਿੱਧਰ ਜਾਵਾਂਗੇ?’ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ, ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ,

“ਮੈਂ ਰੁਝ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮਰਨ ਲਈ ਰੀਤੀ ਹੈ।
 ਉਹ ਲੋਰ ਮਰ ਜਾਵਣਗੇ।
 ਮੈਂ ਰੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ
 ਚੁਣਿਆ ਹੈ।
 ਉਹ ਲੋਰ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ।
 ਰੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।
 ਉਹ ਲੋਰ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਣਗੇ।
 ਰੁਝ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮੈਂ ਫੜੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੇ
 ਦੇਸ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਲਈ ਰੀਤੀ ਹੈ।
 ਉਹ ਲੋਰ ਉਸ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਵੈਦੀ ਬਣਨਗੇ।
 ੩ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ
 ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਾਂਗਾ।
 ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ:
 ਮੈਂ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰਨ ਲਈ ਭੇਜਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਰੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਖੜੀਮਨ ਲਈ
 ਭੇਜਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਹਵਾ ਦੇ ਧੰਡੀਆਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਖਾਣ
 ਅਤੇ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਾਂਗਾ।
 ੪ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ
 ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਰਿਸੇ ਭਿਯਾਨਕ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ
 ਮਿਸਾਲ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮਨੱਮਗ ਦੇ
 ਅਨੁਸ਼ਲ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਬਦਲੇ ਇਹੀ ਕਰਾਂਗਾ।
 ਮਨੱਮਗ ਖਾਤਮਾਗ ਹਿਜ਼ਰੀਆਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।
 ਮਨੱਮਗ ਅਗੂਦਾ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਮੀ।
 ੫ “ਅਨੁਸ਼ਲਮ ਦੇ ਮਹਿਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ
 ਆਫਸੋਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।
 ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਉਦਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ
 ਨਾ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੋਵੇਗਾ।
 ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਗਾਹ ਤੋਂ ਲਾਭੇ ਜਾਰੇ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ
 ਖੁੰਛੇਗਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਸੀ ਗਲ ਹੈ!
 ੬ ਅਨੁਸ਼ਲਮ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।”
 ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੀ।
 “ਬਾਰ-ਬਾਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਮੀ!
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਤਬਾਹ
 ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੋਕਦਿਆਂ ਬਚ ਗਿਆ ਹਾਂ!
 ੭ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਝ ਖਿੰਡਾ ਦਿਆਂਗਾ
 ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਤੰਗਲੀ ਨਾਲ ਆਨਾਜ ਨੂੰ
 ਖਿਲਾਰਦਾ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਖਿੰਡਾ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਮੇਰੇ ਲੋਰ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ ਹਨ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਖੋਹ ਲਵਾਂਗਾ।
 ੮ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਆ
 ਲੈਣਗੀਆਂ।
 ਇੱਥੇ ਮਸੁੰਦਰ ਵਿੱਚਲੀ ਰੋਤ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ
 ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
 ਮੈਂ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਿਖਰ ਦੁਖਿਰੇ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
 ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ
 ਮਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੇਗਾ।
 ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਭੈ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਛੋਟੀ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਰਨ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ੯ ਦੁਸਮਣ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰੇਗਾ, ਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
 ਮਾਰੇਗਾ।
 ਉਹ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ।
 ਭਾਵੇਂ ਰਿਸੇ ਯੋਰਤ ਦੇ ਸੱਤ ਖੁੱਤਰ ਵੀ ਹੋਣ, ਖਰ ਉਹ ਸਾਰੇ
 ਹੀ ਮਰ ਜਾਣਗੇ।
 ਉਹ ਜਾਰ-ਜਾਰ ਰੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਉਹ ਸਾਹ ਲੈਣ ਤੋਂ
 ਵੀ ਨਿਤਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ।
 ਉਹ ਬਹੁਤ ਉਧਰਾਮ ਤੇ ਉਲਝੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ।
 ਉਸਦਾ ਚਮਰੀਲਾ ਦਿਨ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ, ਹਨੇਰਾ ਹੋ
 ਜਾਵੇਗਾ।”

ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਦੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸਿਰਾਇਤ
 ੧੦ ਮਾਂ ਮੈਂ, (ਕਿਰਮਿਯਾਗ) ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ
 ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।
 ਮੈਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਦੇਸ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ
 ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਰੁਝ ਵੀ ਦਿੱਤਾ-ਲਿਆ ਨਹੀਂ।
 ਖਰ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਕੋਈ ਸਰਾਧ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੧੧ ਸੱਚਮੁੱਚ, ਅਗੇਵਾਹ ਜੀ, ਮੈਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ
 ਕੀਤੀ ਹੈ।
 ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ
 ਦੁਸਮਣਾਂ ਲਈ ਵੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ
 ੧੨ “ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ
 ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਲੋਹੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ
 ਸਕਦਾ।
 ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਉਸ ਲੋਹੇ ਤੋਂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉੱਤਰ *ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ
 ਹੈ।
 ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਤਾਂਬੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ
 ਸਕਦਾ।
 ੧੩ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਜਾਨੇ ਨੇ।
 ਮੈਂ ਉਹ ਦੌਲਤਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।

*੧੫:੧੨ ਉਤਰ ਇਹ ਅਗੂਦਾ ਦੀ ਕੋਲ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਆ ਰਹੀ ਉਤਰ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਲ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ ਨਹੀਂ
 ਯਵੇਗਾ।
 ਮੈਂ ਇਹ ਦੋਲਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੂਦਾਹ ਨੇ ਵੇਚੀ ਮਾਰੇ ਧਾਧ ਰੀਤੇ ਨੇ।
 ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਹਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਾਧ ਰੀਤੇ ਨੇ।
 ੧੪ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ
 ਉੱਘਰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
 ਉਹ ਉਸ ਦੇਸ ਤੋਂ ਆਵਣਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਰਦੇ ਵੀ
 ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸੀ।
 ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹਾਂ।
 ਮੇਰਾ ਰਹਿਰ ਭਖਦੀ ਆਂਗ ਵਰਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੜ
 ਜਾਵੋਗੇ।”
 ੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ।
 ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਹੋ।
 ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖੀ ਰਹ ਰਹੇ ਨੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੋ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਆਯਿਰਾਹੀ
 ਹਨ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਖਾਏ ਸਬਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹੋ।
 ਘਰ ਮੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਾ ਰਹੇ ਜਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ
 ਸਬਰ ਵਾਲੇ ਹੋ।
 ਮੇਰੇ ਘਾਠੇ ਮੋਚੇ।
 ਉਸ ਦੁੱਖ ਘਾਠੇ ਮੋਚੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਹਿੰਦਾ ਹਾਂ।
 ੧੬ ਤੁਹਾਡਾ ਮੰਦੇਸ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ
 ਸਬਦ ਖਾ ਗਿਆ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦੇਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘਰਮੰਨ ਬਣਾਇਆ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਮੰਦੇ ਜਾਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਾਂ,
 ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ।
 ੧੭ ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਭੀੜ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਬੈਠਿਆ,
 ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੱਸਦੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਮਨਾਉਂਦੀ ਸੀ।
 ਮੈਂ, ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰਭਾਵ ਰਾਹਣ, ਇੰਦਲਾ ਬੈਠਾ
 ਰਹਿੰਦਾ ਸਾਂ।
 ਤੁਸਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਬਦੀ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਰਦੇਯ
 ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ੧੮ ਮੈਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੱਰਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਫੇਰ ਵੀ ਕਿਉਂ ਦੁੱਖੀ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਜਖਮ ਰਾਜੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ
 ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਠੀਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਰਦਾ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਦਲ ਗਏ ਹੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਘਾਣੀ ਦੇ ਉਸ ਸੋਮੇ ਵਰਗੇ ਹੋ, ਜਿਹੜਾ ਸੁੱਰ
 ਗਿਆ ਹੈ।
 ਤੁਸੀਂ ਘਾਣੀ ਦੇ ਉਸ ਚਮਏ ਵਰਗੇ ਹੋ, ਜਿਸਦਾ ਘਾਣੀ
 ਵਗਣ ਤੋਂ ਸੁਰ ਗਿਆ ਹੈ।
 ੧੯ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ਜੇ ਤੂੰ
 ਬਦਲ ਜਾਵੇਂ ਅਤੇ ਘਰਮੰਨ ਰੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆ ਜਾਵੇਂ,
 ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਜੇ ਤੂੰ ਬਦਲ ਜਾਵੇਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਘਰਮੰਨ ਆਵੇਂ,

ਫੇਰ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮੇਵਾ ਰਹ ਸੱਰੇਗਾ।
 ਜੇ ਤੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲਾਂ ਖਾਏ ਬੋਲੇਂ,
 ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੰਮੇ ਸਬਦਾਂ ਖਾਏ ਫੇਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ
 ਬੋਲ ਸੱਰਦਾ ਹੈਂ।
 ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰਮੰਨ
 ਰੇ ਮੇਰੇ (ਜਿਰਮਿਯਾਹ) ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ਘਰ ਬਦਲ ਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾ ਨਾ ਬਣੀਂ।
 ੨੦ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਮੋਚਣਗੇ ਕਿ ਤੂੰ ਤੁਹਾਥੇ ਦੀ ਬਣੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੇਯ
 ਵਰਗਾ ਹੈਂ।
 ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨਗੇ।
 ਘਰ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਰਾਉਣਗੇ।
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਗਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ।”
 ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।
 ੨੧ “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵਾਂਗਾ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਰਦੇ ਨੇ।
 ਘਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵਾਂਗਾ।”

ਬਿਧਤਾ ਦਾ ਦਿਨ

੧੬ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਸ ਆਇਆ:
 ੧ “ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਤੈਨੂੰ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਰਹਾਉਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਘਾਂ ਤੇਰੇ ਧੀਆਂ ਘੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।”
 ੨ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੀਆਂ ਘੁੱਤਰਾਂ ਖਾਏ
 ਆਖਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਘਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜੰਮਦੇ ਹਨ।
 ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਖਾਏ ਇਹ
 ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਉਹ ਲੋਕ ਭਿਆਨਕ ਮੰਦੇਸ ਮਰਨਗੇ। ਵੇਦੀ
 ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵੇਦੀ ਵੀ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਫਨ ਨਹੀਂ ਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰ
 ਘਰਤੀ ਉੱਤੇ ਗੇਰੇ ਵਾਂਗ ਘਟੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਲੋਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ
 ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਾਂ ਉਹ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰ
 ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖੰਫੀਆਂ
 ਅਤੇ ਘਰਤੀ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਬਣਨਗੇ।”
 ੩ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ਉਸ
 ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਵੀਂ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਭੋਜਨ
 ਖਾ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਉੱਥੇ ਮਰੇ ਹੋਣੇ ਲਈ ਹੋਣ ਨਾ ਜਾਵੀਂ ਅਤੇ
 ਨਾ ਸੇਗ ਰਹਨ ਜਾਵੀਂ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਰਹੀਂ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ
 ਕਿ ਮੈਂ ਆਘਣੀਆਂ ਆਸੀਸਾਂ ਵਾਧਮ ਲੈ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ
 ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਦਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਘਰ ਮਿਹਰ ਨਹੀਂ ਰਗਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਫਸੋਸ ਨਹੀਂ ਰਗਾਂਗਾ।” ਇਹ ਮੰਦੇਸ
 ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।
 ੪ “ਉੱਘੇ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਣ ਬੰਦੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਘਰਤੀ
 ਵਿੱਚ ਮਰ ਜਾਣਗੇ। ਵੇਦੀ ਵੀ ਬੰਦਾ ਦਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਦਫਨ ਨਹੀਂ ਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਵੇਦੀ ਵੀ ਬੰਦਾ ਆਘਣੇ ਆਘ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੇਗ
 ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਆਘਣੇ ਆਘ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਰੇਗਾ

ਯਾਤੇ ਨਾ ਮਿਰ ਮੁਨਾਵੇਗਾ।^੧ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੁਰਦਿਆਂ ਲਈ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆਵੇਗਾ। ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਧਰਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ ਮਾਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮੇਰਿਆਂ ਲਈ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਧਾਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆਵੇਗਾ।

^੨ “ਜਿਰਮਿਆਹ, ਉਮ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਵੀਂ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਦਾਵਤ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਉਮ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਖਾਣ ਖੀਣ ਲਈ ਨਾ ਬੈਠ ਜਾਵੀਂ।”^੩ ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ, ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਮੈਂ ਜਮਨ ਮਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਮੋਰ ਬੰਦ ਰਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਵਿਆਹ ਦੀ ਦਾਵਤ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਬੰਦ ਰਦਿਆਂਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਤੇਰੇ ਜੀਵਨ ਰਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਾਧਰੇਗੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਛੇਤੀ ਰਗਾਂਗਾ।^੪

^੫ “ਜਿਰਮਿਆਹ, ਤੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋਗਾ। ਯਾਤੇ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਖੁੱਛਣਗੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਡੇ ਖਾਹੇ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕਿਉਂ ਆਖੀਆਂ ਹਨ? ਆਮੀਂ ਰੀ ਰਸੂਰ ਰੀਤਾ ਹੈ? ਆਮੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਿਹਾਤਾ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ?”^੬ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖੀ, “ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਾਰਗ ਉੱਤੇ ਚਲਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਆਨੁਮਾਹ ਚੱਲਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਯਾਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਗਏ ਸਨ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਨ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਦੇ ਸਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਯਾਤੇ ਮੇਰੇ ਨੇਮ ਦੀ ਧਾਲਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ।^੭ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਆਖਣੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਘਰੁਤ ਜਿੰਦੀ ਹੋ। ਯਾਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਰਹੇ। ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਰਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।^੮ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇਮ ਵਿੱਚੋਂ ਘਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਘਗਾਨੇ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰਦਿਆਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਜਾਵੋਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਯਾਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸੀ। ਉਸ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਰ ਮੱਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਰੋਈ ਸਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰਗਾਂਗਾ ਯਾਤੇ ਨਾ ਰੋਈ ਰਿਆਇਤ ਰਗਾਂਗਾ।^੯

^{੧੦} “ਲੋਰੀ ਇਰਰਾਹ ਰਦੇ ਹਨ ਯਾਤੇ ਆਖਦੇ ਹਨ, ‘ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਖੀ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਘਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ।’ ਧਰ ਮਮਾਂ ਆ ਰਿਗਾ ਹੈ,” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ,

“ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਆਖਣਗੇ।^{੧੧} ਲੋਕ ਝੁਝ ਨਵਾਂ ਆਖਣਗੇ। ਉਹ ਆਖਣਗੇ, ‘ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਖੀ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਦੇਮ ਵਿੱਚੋਂ ਘਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਮੁਲਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਿੱਥੇ-ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।’ ਲੋਕ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਿਉਂ ਆਖਣਗੇ? ਕਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

^{੧੨} ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਘਰੁਤ ਮਾਰੇ ਮਛੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਘੁਲਾਵਾਂਗਾ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ, “ਉਹ ਮਛੇਰੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਵਾਧਰਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਮੈਂ ਘਰੁਤ ਮਾਰੇ ਸਿਰਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸਾਂਗਾ। ਉਹ ਸਿਰਾਹੀ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਰ ਧਰਬਤ ਯਾਤੇ ਧਰਾਤੀ ਉੱਤੇ ਯਾਤੇ ਚੱਟਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਝੀਘਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਾਹ ਰਨਗੇ।^{੧੩} ਮੈਂ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰਦੇ ਹਨ। ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਫੁਧ ਨਹੀਂ ਮੱਰਦੇ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੇਮ ਵੀ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਫੁਧ ਮੱਰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਾਧ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਲੁਰਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।^{੧੪} ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਰਾਇਆਂ ਦਾ ਸਿਲਾ ਦਿਆਂਗਾ-ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਰ ਧਾਧ ਦੀ ਦੇ ਵਾਰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਯਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਰਗਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦੇਮ ਨੂੰ ‘ਨਾਧਾਰ’ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਭਿਆਨਕ ਬੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਦੇਮ ਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਘਣਾਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦਦਾ ਹਾਂ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦੇਮ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

^{੧੫} ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਸਰਤੀ ਯਾਤੇ ਮੇਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੀ ਹੋ।

ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਮਖੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਥਾਨ ਹੋ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਰੋਨੇ-ਰੋਨੇ ਤੋਂ ਰੇਮਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਆਖਣਗੀਆਂ, “ਮਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਝੂਠੇ ਸਨ।

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਮੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਦਦੇ ਸਨ, ਧਰ ਬੁੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਈ ਸਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰਦਦੇ ਸਨ।”

^{੧੬} ਰੀ ਲੋਕ ਆਖਣੇ ਲਈ ਮੱਚਮੁੱਚ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਘਣਾ ਮੱਰਦੇ ਹਨ?

ਨਹੀਂ! ਉਹ ਸਿਰਫ ਬੁੱਤ ਹੀ ਘਣਾ ਮੱਰਦੇ ਹਨ, ਧਰ ਬੁੱਤ ਮੱਚਮੁੱਚ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

^{੧੭} ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਬੁੱਤ ਘਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਗਲੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਸਰਤੀ ਯਾਤੇ ਤਾਰਤ ਘਾਹੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਫੇਰ ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਰਿ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।

*16:16 ਉਹ ਮਛੇਰੇ ... ਸਿਰਾਹੀ ਇਸ ਦਾ ਯਰਬ ਹੈ ਘਾਬਲ ਤੋਂ ਦੁਸਮਣ ਸਿਧਾਹੀ।

ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।”

ਦਿਲ ਤੇ ਉਰਕਿਆ ਦੇਸ

੧ “ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਥ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਕਲਮਾਂ
 ਨਾਲ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਥ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ
 ਹੀਰੋ ਦੀ ਨੇਰ ਵਾਲੀ ਕਲਮ ਨਾਲ।
 ਆਤੇ ਉਹ ਖੱਬਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਹੈ।
 ਉਹ ਧਾਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ਉੱਤੇ
 ਉਰਕੇ ਗਏ ਸਨ।
 ੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਾਣਦੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਬਾਰੇ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਮਰਥਿਤ ਰੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਝੂਠੇ
 ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਬਾਂ ਨੂੰ ਆਦ ਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਦੇਵੀ
 ਆਮੋਰਾਹ ਲਈ ਕੁੱਖਾਂ ਦਰਮਿਆਨ
 ਆਤੇ ਧਗੜੀਆਂ ਦੇ ਉੱਧਰ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।
 ੩ ਉਹ ਟਿਹ ਗੱਲਾਂ ਖੁਲ੍ਹੇ ਦੇਸ ਆਦਰ
 ਧਗੜਾਂ ਉੱਤੇ ਆਦ ਰਦੇ ਨੇ।
 ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੇ।
 ਟਿਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੈਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ
 ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।
 ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਸੀ ਆਤੇ
 ਟਿਹ ਧਾਥ ਸੀ।
 ੪ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਧਰਤੀਗਵਾ ਲਵੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਆਮਲਾਂ ਕਾਰਣ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ
 ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਵੀ
 ਨਹੀਂ।
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਆਮਲਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਮੇਰਾ ਕਹਿਰ ਅਥਵਾ ਆਂਗ ਵਾਂਗ ਹੈ ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ
 ਲਈ ਸੜ ਜਾਵੋਗੇ।”

ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਭਰੋਸਾ, ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਭਰੋਸਾ

੫ ਯਹੋਵਾਹ ਟਿਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 “ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ
 ਜਿਹੜੇ ਸਿਰਫ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਨੇ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ
 ਜਿਹੜੇ ਸਰਤੀ ਲਈ, ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ
 ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਨੇ।
 ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ
 ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ੬ ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਮਾਧੂਬਲ ਦੀ ਉਸ ਝਾੜੀ ਵਰਗੇ ਹਨ,
 ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ, ਗਰਮ

ਆਤੇ ਖੁਸ਼ਕ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਝਾੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਭ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੱਕਰਦਾ ਹੈ।
 ੭ “ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਖੁਦਕਾਰ ਬੰਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ
 ਰੱਖਦਾ ਧੰਨ ਹੈ।
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ
 ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ ਜਾ ਮੱਕਰਦਾ ਹੈ।
 ੮ ਉਹ ਬੰਦਾ ਉਸ ਕੁੱਖ ਵਰਗਾ ਤਾਰਤਵਰ ਹੋਵੇਗਾ,
 ਜਿਹੜਾ ਖਾਣੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਗਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ਉਸ ਕੁੱਖ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਖਾਣੀ ਲੱਭ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।
 ਉਹ ਕੁੱਖ ਭੈਭੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਦਿਨ ਗਰਮ ਹੁੰਦੇ
 ਹਨ।
 ਟਿਸ ਦੀਆਂ ਖੱਤੀਆਂ ਮਦਾ ਹਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਰਗੇ ਦਾ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਵਰੱਖਾ
 ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।
 ਉਹ ਕੁੱਖ ਮਦਾ ਹੀ ਫਲ ਧੈਂਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ੯ “ਬੰਦੇ ਦਾ ਮਨ ਬਹੁਤ ਚਲਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ!
 ਜੇ ਮੱਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਰੋਗੀ ਹੋਵੇ ਆਤੇ ਕੋਈ ਮੱਕਰਮੁੱਚ
 ਟਿਸ ਨੂੰ ਨਾ ਮਮਝੇ।
 ੧੦ ਧਰ ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ, ਤੇ ਮੈਂ ਬੰਦੇ ਦੇ ਦਿਲ ਆਦਰ ਦੇਖ
 ਮੱਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਬੰਦੇ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਧਰੱਖ ਮੱਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਨਿਆਂ ਕਰ ਮੱਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ।
 ਮੈਂ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ, ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਬਦਲੇ ਫੁਰਵੀਂ
 ਆਦਾਇਗੀ ਕਰ ਮੱਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ੧੧ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਕੋਈ ਖੰਫੀ ਉਸ ਆਂਡੇ ਨੂੰ ਮੋਹੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ
 ਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ।
 ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਧਨ ਗਾਮਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ
 ਉਹ ਉਸੇ ਖੰਫੀ ਵਰਗਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਆਦਮੀ ਆਧਕੜ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਧਣੀ ਦੌਲਤ
 ਗਵਾ ਲਵੇਗਾ।
 ਆਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅੰਤ ਉੱਤੇ ਟਿਹ ਮਥੱਸਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ
 ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਮੂਰਖ ਸੀ।”
 ੧੨ ਆਦਿ ਤੋਂ ਹੀ, ਸਾਡਾ ਮੱਕਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਾਨਕਾਰ
 ਸਿੰਘਾਸਟ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਟਿਹ ਬਹੁਤ ਉੱਘੀ ਥਾਂ ਹੈ।
 ੧੩ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈਂ।
 ਜੇ ਬੰਦਾ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਰਮਮਾਰ ਹੋ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਖਾਣੀ ਦੇ ਚਮਚੇ ਵਰਗਾ ਜੀਵਤ ਹੈਂ।
 ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ
 ਉਸ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਹੁਤ ਖੋੜਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਦੀ ਤੀਜੀ ਮਿਰਾਇਤ

੧੪ ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਰੋਗ ਰਹਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ
ਮੱਚਮੁੱਚ ਆਰੋਗ ਹੋਵਾਂਗਾ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਵੋਗੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਬਚ
ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤ ਰਹਦਾ ਹਾਂ!

੧੫ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਮਵਾਲ ਖੁੰਡੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
ਉਹ ਆਖਦੇ ਨੇ, “ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ
ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ?”

ਉਹ ਮੰਦੇਮ ਰਵੇਂ ਯੁਗ ਹੋਵੇਗਾ?

ਇਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਉਣ ਦਿਓ?”

੧੬ ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਭਜਿਆ ਸਾਂ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਿਆ ਸਾਂ।

ਮੈਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਖਾਲੀ ਬਣ ਗਿਆ, ਜਿਹੜਾ
ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ।

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਭਿਆਨਕ ਦਿਨ ਆਵੇ।

ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ,
ਜੋ ਮੈਂ ਆਖੀਆਂ।

ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਦੁਖ ਦੇਖਦੇ ਹੋ, ਜੋ ਵਾਧਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

੧੭ ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਰਹੋ।

ਮੁਮੀਬਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ
ਰਹਦਾ ਹਾਂ।

੧੮ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਰਹ ਦਿਓ।

ਯਹ ਮੈਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਾ ਰਹੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਰਹ ਦਿਓ।

ਯਹ ਮੈਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਰਹੇ।

ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਲਈ ਰਿਆਮਤ ਦਾ ਦਿਨ ਲਿਆਵੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੋਟੇ ਰਹ ਦਿਓ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਟੋਟੇ
ਰਹੇ।

ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਰੱਖਣਾ

੧੯ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ:

“ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਜਾਗ ਅਤੇ “ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਖਲੇ
ਜਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਰਾਜੇ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ
ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਮੰਦੇਮ ਸੁਣਾ, ਅਤੇ ਫੇਰ ਅਰੂਮਲਮ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ
ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਜਾਗ ਅਤੇ ਉਹੋ ਗੱਲਾਂ ਰਹ।”

੨੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ, “ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਸੁਣੋ।
ਸੁਣੋ, ਸੁਣੋ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਸਾਜਿਓ। ਸੁਣੋ, ਸੁਣੋ ਅਗੂਦਾ
ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕੇ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕੇ, ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਥਾਈਂ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹੋ, ਸੁਣੋ

ਮੇਰੀ ਗੱਲ! ੨੧ ਅਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਧਿਆਨ
ਰੱਖੋ ਕਿ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਭਾਰ ਨਾ ਚੁੱਕੋ। ਅਤੇ
ਸਥਤ ਦਿਨ ਅਰੂਮਲਮ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਥਾਈਂ ਕੋਈ
ਭਾਰ ਲੈ ਕੇ ਨਾ ਆਓ। ੨੨ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ
ਕੋਈ ਬੋਝ ਲੈ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਾ ਆਓ। ਉਸ ਦਿਨ ਕੋਈ ਰੰਮ
ਨਾ ਰਹੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੁੱਟੀ
ਦਾ ਦਿਨ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਮੈਂ
ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੨੩ ਯਹ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ
ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ
ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥੇ ਬਹੁਤ ਜਿੱਦੀ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਯਹ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ
ਥਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ੨੪ ਯਹ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਬਹੁਤ ਗੁਮਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ
ਬਾਰੇ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਥਤ
ਦੇ ਦਿਨ ਅਰੂਮਲਮ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਥਾਈਂ ਕੋਈ ਬੋਝ ਲੈ
ਕੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਨੂੰ
ਯਵਿੱਤਰ ਦਿਨ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਉਸ
ਦਿਨ ਕੋਈ ਰੰਮ ਨਾ ਰਹ ਕੇ ਬਣਾਉਗੇ।

੨੫ “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨੋਗੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਾਜੇ
ਜਿਹੜੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਦੇ ਨੇ ਉਹ ਅਰੂਮਲਮ
ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਥਾਈਂ ਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਰਾਜੇ ਸਥਤਾਂ ਅਤੇ
ਘੋੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਆਉਣਗੇ। ਅਗੂਦਾ ਅਤੇ
ਅਰੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਹੋਣਗੇ। ਅਤੇ ਅਰੂਮਲਮ ਗੁਮਿਆਰ ਵਸਦਾ ਰਹੇਗਾ।
੨੬ ਲੋਕ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਸਮਥਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ
ਆਉਣਗੇ। ਲੋਕ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ। ਲੋਕ ਉਸ ਯਹਤੀ ਤੋਂ ਆਉਣਗੇ
ਜਿੱਥੇ ਬਿਨਆਮੀਨ ਦਾ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਸੂਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਧੰਡਮੀ ਧਗਾੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਾਦੀਆਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਧਗਾੜੀ
ਯਹਦੇਸ ਤੋਂ ਆਉਣਗੇ। ਅਤੇ ਲੋਕ ਨਿਜੀਵ ਤੋਂ ਆਉਣਗੇ।
ਉਧਾਮਨਾ ਲਈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ,
ਬਲੀਆਂ, ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਯੂਧ ਅਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਦੇ
ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਲਿਆਉਣਗੇ।

੨੭ “ਯਹ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੋਗੇ ਅਤੇ
ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨੋਗੇ, ਤਾਂ ਮਾੜੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ
ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ
ਬੋਝ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਦਿਨ ਵਜੋਂ
ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਰਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਜਿਹੀ ਯੱਗ ਲਗਾਵਾਂਗਾ
ਜਿਹੜੀ ਬੁਝਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇਗੀ। ਉਹ ਯੱਗ ਅਰੂਮਲਮ
ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਬਲਦੀ
ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਸਾਰੇ ਮਹਿਲ ਮੜ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ।”

*੧੭:੧੬ “ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ” ਇਹ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚਲੇ ਫਾਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਸਾਇਦ ਦੱਖਣੀ ਫਾਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਆਨ-ਜਾਜਰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਹਦੇ ਸਨ।

ਘੁਮਿਆਰ ਆਤੇ ਮਿੱਟੀ

੧ ਏਿਹ ਉਹ ਮੰਦੇਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ
 ੧੮ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ: ੨ “ਕਿਰਮਿਯਾਗ,
 ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ ਘਰ ਤੀਰ ਜਾਗ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣਾ ਮੰਦੇਮ
 ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦੇਵਾਂਗਾ।”
 ੩ ਏਿਸ ਲਈ ਮੈਂ ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ
 ਕਿ ਘੁਮਿਆਰ ਚੜ੍ਹ ਉੱਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਰੋਮ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ।
 ੪ ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਥਰਤ ਥਰਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਘਰ ਥਰਤ
 ਵਿੱਚ ਝੁਝ ਖਰਾਬੀ ਸੀ। ਏਿਸ ਲਈ ਘੁਮਿਆਰ ਨੇ ਉਸੇ
 ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਫੇਰ ਏਿਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਦੁਸਰਾ ਥਰਤ
 ਥਰਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ
 ਆਖਣੀ ਇੱਛਾ ਆਨੁਮਾਰ ਥਰਤ ਨੂੰ ਸਰਲ ਦਿੱਤੀ।
 ੫ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੈਨੂੰ ਮੰਦੇਮ ਮਿਲਿਆ!
 ੬ “ਏਿਸਰਾਏਲ ਦੇ ਘਰਿਵਾਰ, ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ
 (ਧਰਮੇਸੁਰ) ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਓਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਮੱਕਦਾ ਹਾਂ।
 ਤੂੰ ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚਲੀ ਮਿੱਟੀ ਵਾਂਗ ਹੈਂ। ਆਤੇ ਮੈਂ
 ਘੁਮਿਆਰ ਵਾਂਗ ਹਾਂ! ੭ ਸਾਇਦ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ
 ਮੈਂ ਇੱਕ ਰੋਮ ਜਾਂ ਇੱਕ ਰਾਜ ਘਾਬੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਸਾਇਦ
 ਮੈਂ ਆਖਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਰੋਮ ਨੂੰ ਉਤਾਹ ਉੱਠਾਵਾਂ। ਆਤੇ ਜਾਂ
 ਸਾਇਦ ਮੈਂ ਆਖਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਰੋਮ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਰਾਜ ਨੂੰ
 ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਉਥਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ੮ ਧਰ ਉਸ
 ਰੋਮ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਇਦ ਆਖਣੇ ਦਿਲਾਂ ਆਤੇ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ
 ਥਰਲ ਲੈਣ। ਉਸ ਰੋਮ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਇਦ ਥਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਟ
 ਜਾਣ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਵੀ ਆਖਣਾ ਮਨ ਥਰਲ ਲਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ
 ਉਸ ਰੋਮ ਦੀ ਉਥਾਹੀ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਆਮਲ ਨਹੀਂ
 ਕਰਾਂਗਾ। ੯ ਉੱਥੇ ਸਾਇਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਵੀ ਆਵੇ ਜਦੋਂ
 ਮੈਂ ਇੱਕ ਰੋਮ ਘਾਬੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂ। ਮੈਂ ਸਾਇਦ ਏਿਹ ਆਖਾਂ ਕਿ
 ਮੈਂ ਉਸ ਰੋਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਾਂਗਾ ਆਤੇ ਉਸ ਰੋਮ ਦੀ ਨੀਂਹ
 ਰੱਖਾਂਗਾ। ੧੦ ਧਰ ਸਾਇਦ ਮੈਂ ਉਸ ਰੋਮ ਨੂੰ ਥਰੀ ਕਰਦਿਆਂ
 ਆਤੇ ਆਖਣਾ ਹੁਕਮ ਨਾ ਮੰਨਦਿਆਂ ਦੇਖਾਂ। ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ
 ਰੋਮ ਨਾਲ ਨੇਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਘਾਬੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ
 ਮੋਚਾਂਗਾ।
 ੧੧ “ਏਿਸ ਲਈ ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਆਖ, ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਸਲਮ ਫਿੱਚ
 ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ, ਏਿਹੀ ਹੈ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ
 ਘਾਬੇ ਗੁਣੇ ਹੀ ਖੁਸੀਥਤਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਵੁੱਧ ਵਿਉਂਤਾਂ ਥਰਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਏਿਸ ਲਈ
 ਥਰੀ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਹਰ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਥਰਲਨਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ ਆਤੇ ਨੇਰੀ ਕਰਨੀ ਆਰੰਭ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ!” ੧੨ ਧਰ
 ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਜਵਾਬ ਦੇਣਗੇ, “ਆਜਿਹੀ ਕੋਮਿਸ ਕਰਨ
 ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਮੀਂ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ

ਜੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਜਣਾ ਓਹੀ ਗੱਲਾਂ
 ਕਰੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਉਸਦਾ ਜਿੱਦੀ ਆਤੇ ਮੰਦਾ ਦਿਲ ਲੋਚਦਾ
 ਹੈ।”
 ੧੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ, ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:
 “ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਏਿਹ ਧਰਮਨ ਖੁੱਛੇ,
 ‘ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਘਾਬੇ ਉਹ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
 ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਏਿਸਰਾਏਲ ਨੇ
 ਕੀਤੀਆਂ ਨੇ?”
 ਆਤੇ ਏਿਸਰਾਏਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਾਸਤੇ ਖਾਮ ਹੈ।
 ਏਿਸਰਾਏਲ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵਹੂਟੀ ਵਰਗਾ ਹੈ!
 ੧੪ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਦੇ ਵੀ ਲਘਾਨੇਨ ਧਰਥਤ ਦੀਆਂ
 ਚੋਟੀਆਂ ਤੋਂ ਥਰਫ ਨਹੀਂ ਖਿਘਲਦੀ। *
 ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸੀਤਲ ਵਰਗੇ ਝਰਨੇ ਕਦੇ ਖੁਸਰ
 ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।
 ੧੫ ਧਰ ਮਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਨਿਰੰਭੇ ਥੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਨੇ।
 ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਆਖਣੇ ਆਮਲਾਂ ਵਿੱਚ ਠੋਕਰਾਂ ਖਾਂਦੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਆਖਣੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਕਦੀਮੀ ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਠੋਕਰਾਂ
 ਖਾਂਦੇ ਨੇ।
 ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਖਿੱਛਲੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ
 ਆਤੇ ਟੁੱਟੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਾ ਧਰਮ ਕਰਦੇ ਨੇ।
 ੧੬ ਏਿਸ ਲਈ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮੱਖਣਾ ਮਾਯੂਬਲ ਹੋ
 ਜਾਵੇਗਾ।
 ਲੋਕ ਹਰ ਵਾਰੀ ਲੰਘਣ ਸਮੇਂ ਸੀਟੀਆਂ ਮਾਰਨਗੇ ਆਤੇ
 ਆਖਣੇ ਸਿਰ ਗਿਲਾਉਣਗੇ।
 ਉਹ ਹੋਰਨਾ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਦੇਸ ਕਿਵੇਂ ਉਥਾਹ ਹੋ ਗਿਆ।
 ੧੭ ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਉਹ ਆਖਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਕੋਲੋਂ ਭੱਜਣਗੇ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਝ ਖਿੰਡਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਧੁਰਥੀ ਹਵਾ
 ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਥਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ
 ਥਰਝਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਗੇ।
 ਨਹੀਂ! ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਦਿਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਦੇਖਣਗੇ।”

ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਦੀ ਚੌਥੀ ਸਿਰਾਇਤ

੧੮ ਫੇਰ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਓ
 ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਘੜੀ। ਯਰੀਨਨ
 ਜਾਜਰ ਵੱਲੋਂ ਬਿਵਸਥਾ ਗੁੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਤੇ ਸਿਆਣੇ
 ਥੰਦਿਆਂ ਦੀ ਨਮੀਹਤ ਗਲੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਅੰਗ-ਮੰਗ ਹੋਵੇਗੀ।
 ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਗਲੇ ਵੀ ਨਥੀਆਂ ਦੇ ਸਥਰ ਹੋਣਗੇ। ਏਿਸ ਲਈ
 ਆਓ ਆਮੀਂ ਉਸ ਘਾਬੇ ਝੂਠ ਆਖੀਏ। ਏਿਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਥਾਹ

* ੧੮:੧੪ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ... ਖਿਘਲਦੀ ਮੰਭਵਤਾ ਏਿਹ ਇੱਕ ਸਥਰ “ਥੇਡ” ਹੈ। ਗਿਥੂ ਵਿੱਚ ਏਿਹ “ਰੀ ਕੋਈ ਚਟਟਾਨ, ਮੱਦਈ
 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕਰਦਾ?” ਵਾਂਗ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਏਿਹ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਦੋ ਨਾਮ ਹਨ। ਧਰ ਏਿਹ ਇੰਝ ਆਨੁਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋ ਮੱਕਦਾ, “ਰੀ
 ਕਦੇ ਵੀ ਮੱਦਈ ਦੇ ਧਰਥਤ ਤੋਂ ਲਘਾਨੇਨ ਦੀ ਥਰਫ ਖਿਘਲਦੀ ਹੈ?” ਮੰਭਵਤਾ ਏਿਹ “ਧਰਥਤ ਹਰਮੇਨ” ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋ
 ਮੱਕਦਾ ਹੈ।

ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇ ਕੁਝ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਆਮੀਂ ਉਸ ਵੱਲ ਵੇਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੇ।”

^{1੯} ਅਗੇਵਾਹ ਜੀ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ!

ਮੇਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਰਹੇ, ਵੱਡੇ ਮਰੀ ਹੈ।

^{੨੦} ਹੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨੇਰੀ ਦਾ ਬਦਲਾ ਬਦੀ ਨਾਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ!

ਆਦ ਰੱਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਹਮਣੇ ਖਲੋਤਾ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਾਹੇ ਉਹ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਤਾਂ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਗੁੱਸੇ ਹੋਣੇ ਹਟ ਜਾਵੋਂ।

ਘਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਅਤੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਹ ਰਹੇ ਨੇ।

^{੨੧} ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਕੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਦਿਓ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹਰਾ ਦੇਣ ਦਿਓ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾੜ੍ਹ ਮਰਿਣ ਦਿਓ।

ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦਿਓ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਘਵਾਵਾਂ ਬਣਾ ਦਿਓ।

ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦਿਓ।

ਜਵਾਨ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦਿਓ।

^{੨੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਾਂ ਅੰਦਰ ਹੋਣਾ-ਧਿੱਟਣਾ ਧਾ ਦਿਓ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁਕਾ ਦਿਓ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ

ਅਚਾਨਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਿਆਵੋ।

ਇਹ ਮਾਰਾ ਕੁਝ ਵਾਧਰਨ ਦਿਓ, ਕਿਉਂ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰੀਤੀ ਮੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਸਣ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਜਾਨ ਵਿਛਾ ਕੇ ਰੱਖੋ।

^{੨੩} ਅਗੇਵਾਹ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ

ਦੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਬਖਸ਼ੋ ਨਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਮਿਟਾਓ ਨਾ।

ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਓ!

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਓ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹੋ।

ਟੁੱਟਿਆ ਖੜਾ

੧੯ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਮਿਆਹ, ਜਾਹ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਿਆਹ ਤੋਂ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਖੜਾ ਖਰੀਦ ਕੇ ਲਿਆ। ਕੁਝ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾਹ। ^੨ ਠੀਕਰੀਆਂ ਦੇ ਫਾਟਰ ^੧ ਮਾਹਮਣੇ ਬਨ-ਹਿਨੋਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵੱਲ ਜਾਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ^੩ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਦੇ

ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖ, ‘ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਹਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਅਗੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਰੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਇਸ ਮੰਦੇਸ ਨੂੰ ਸੁਣੋ! ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਖਦਾ ਹੈ: ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਰੀਜ ਨੂੰ ਵਾਧਰਨ ਦਿਆਂਗਾ। ਹਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਘਾਹੇ

ਸੁਣੇਗਾ ਹੋਰਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ^੪ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਰਹਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਅਨੁਯਾਈ ਹੋਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਲਈ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਧਰਿਲਾਂ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ ਮਨ। ਇਹ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਦੇਵਤੇ ਹਨ। ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਗੂ ਨਾਲ ਖਲੀਤ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

^੫ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਬਾਲ ਦੇਵਤੇ ਲਈ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉਸਾਰੀਆਂ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰ ਸਾੜਨ ਲਈ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਬਾਲ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਮੀ। ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਰਦੇ ਮੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੀ। ^੬ ਗੁਣ ਲੋਰ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਤੋਂਫਥ ਅਤੇ ਬਨ-ਹਿਨੋਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਮੰਦੇਸੇ ਹਨ। ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ: ਉਹ ਦਿਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਦੀ ਵਾਦੀ ਆਖਣਗੇ। ^੭ ਇਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾਹ ਅਤੇ ਅਗੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਦੁਸਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰੇਗੇਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਰਵਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਸਾਂ ਨੂੰ ਖੰਢੀਆਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ^੮ ਮੈਂ ਇਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਲੋਰੀ ਅਗੂਮਲਮ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹੋਏ ਮੀਟੀਆਂ ਵਜਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਸਹਿਰ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ^੯ ਦੁਸਮਣ ਆਖਣੀ ਫੈਜ ਸਹਿਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲੈ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਫੈਜ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਲੈਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਰ ਭੁੱਖੇ ਮਰਨਗੇ। ਉਹ ਇਤਨੇ ਭੁੱਖੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਆਖਣੇ ਹੀ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਸਾਂ ਖਾ ਜਾਣਗੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ।”

^{੧੦} “ਕਿਰਮਿਆਹ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋਗਾ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਖਦਿਆਂ ਤੂੰ ਖੜਾ ਭੰਨ ਦੇਵੇਗਾ। ^{੧੧} ਉਸ ਮਮੋਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀ: ‘ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਅਗੂਦਾਹ ਦੀ ਰੋਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਗੂਮਲਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੰਨ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਵੇਈ ਮਿੱਟੀ

^੧ ੧੯:੨ ਠੀਕਰੀਆਂ ਦੇ ਫਾਟਰ ਇਸ ਫਾਟਰ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਧਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੰਭਵਤਾ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦੱਖਣ ਖੱਛਮੀ ਹਿਮੇ ਚ ਮੀ।

ਦਾ ਘੜਾ ਭੰਨਦਾ ਹੈ! ਇਹ ਘੜਾ ਮੁੜ ਕੇ ਮਾਥਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਕੋਠ ਨਾਲ ਵੀ ਯਿਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਰਦਾ ਲੋਕ ਤੋਂ ਵੱਖ ਵਿੱਚ ਵੱਖੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਬਣ ਲਈ ਹੋਰ ਕਮਰੇ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਣ।^{੧੨} ਯਿਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਥਾਂ ਨਾਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਤੋਂ ਵੱਖ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ।^੧ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।^{੧੩} ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਘਰ ਇਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਜਿੰਨੇ ਹੀ “ਨਾਥਾਕ” ਹੋਣਗੇ। ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਮਹੱਲ ਇਸ ਥਾਂ, ਤੋਂ ਵੱਖ ਵਾਂਗ ਬਰਥਾਕ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਉਥਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਉਥਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਮੀ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵਾਂ ਦੀ ਇੰਜਤ ਲਈ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਮਨ।^{੧੪}

^{੧੫} ਫੇਰ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਰਾਡੇ ਵਿੱਚ ਖਲੇ ਗਿਆ। ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ: ^{੧੬} “ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਮੈਂ ਯਹੂਮਲਮ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੰਡਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬਿਥਤਾਵਾਂ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਛੇਤੀ ਕਰਾਂਗਾ। ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂ ਰਿ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਜਿੱਦੀ ਹਨ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੁਣਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।”

ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਅਤੇ ਯਸਹੂਰ

^੧ ਯਸਹੂਰ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਜ਼ਰ ਮੀ। ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਮਰਥ ਉੱਚ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਯਸਹੂਰ ਇੰਮੇਰ ਨਾਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਯਸਹੂਰ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਰਾਡੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਣਿਆ।^੨ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਨਬੀ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਕੁਟਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਦੇ ਖੱਬਾਂ ਖੈਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਫਟਿਆਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਬੰਨ੍ਹਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਬਿਨਆਮੀਨ ਮੰਦਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਵਾਧੀ।^੩ ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਯਸਹੂਰ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਲੱਕੜ ਦੇ ਫਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ। ਤਾਂ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਯਸਹੂਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੈਰੇ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਨਾਮ ਯਸਹੂਰ ਨਹੀਂ। ਗੁਣ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਤੈਰੇ ਲਈ ਨਾਮ ਹੈ ‘ਬੁਫੇਰੇ ਦਾ ਆਉਰ।’^੪ ਇਹੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਤੈਨੂੰ ਤੈਰੇ ਆਥਣੇ ਲਈ ਆਉਰ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੈਰੇ ਮਾਰੇ ਦੋਸਤਾਂ ਲਈ ਆਉਰ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੂੰ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਆਥਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰਦਿਆਂ ਦੇਖੋਂਗਾ। ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਮੱਥ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਬਾਬਲ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ

ਆਥਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗੀ।^੫ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਥਤ ਮਿਗਨਤ ਕਰਕੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਮਨ ਅਤੇ ਆਮੀਰ ਹੋ ਗਏ ਮਨ। ਯਰ ਮੈਂ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਖਜ਼ਾਨੇ ਹਨ। ਯਰ ਮੈਂ ਉਹ ਮਾਰੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ। ਦੁਸਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।^੬ ਅਤੇ ਯਸਹੂਰ, ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੈਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਬੰਦੇ ਫੜ ਲੈ ਜਾਣਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਮਰੇਗੇ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸੇ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਆਥਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠ ਦਾ ਖਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਵਾਖਰਨਗੀਆਂ। ਯਰ ਤੈਰੇ ਮਾਰੇ ਦੋਸਤ ਵੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਰ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾਏ ਜਾਣਗੇ।”

ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਦੀ ਖੰਜਵੀਂ ਸਿਰਾਇਤ

- ^੭ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚਲਾਕੀ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਯਕੀਨ ਮੈਂ ਮੁਰਥ ਬਣਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਤਾਰਤਵਰ ਹੋ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਤ ਗਏ।
- ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਗੱਦੇ ਨੇ ਅਤੇ ਦਿਨ ਭਰ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦੇ ਨੇ।
- ^੮ ਹਰ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਕੁਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ, ਸਿਮਾ ਅਤੇ ਤਬਾਹੀ ਬਾਰੇ ਕੁਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮੰਦੇਮ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲਿਆ ਮੀ। ਯਰ ਲੋਕ ਸਿਰਫ ਮੈਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦੇ ਨੇ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦੇ ਨੇ।
- ^੯ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਮੈਂ ਆਥਣੇ-ਆਥ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, “ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਬਾਰੇ ਭੁੱਲ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਫੇਰ ਕਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਬੋਲਾਂਗਾ।” ਯਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ, ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਆਂਗ ਵਰਗਾ ਬਲਦਾ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ! ਇਹ ਇਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਤੀਆਂ ਅੰਦਰ ਡੁੱਬਾ ਬਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ! ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਆਥਣੇ ਅੰਦਰ ਰੋਕ ਕੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ।
- ^{੧੦} ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨਾਫੂਸੀ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਣਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹਰ ਥਾਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਮੁਣਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰਦੀਆਂ ਨੇ।

ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਵੀ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ।
ਲੋਕ ਬਸ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਭੁੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਉਡੀਕ
ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ।

ਉਹ ਆਖ ਰਹੇ ਨੇ, “ਜਾਓ ਝੂਠ ਬੋਲੀਏ ਅਤੇ ਆਖੀਏ
ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਮੰਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ,
ਸਾਇਦ ਅਸੀਂ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨਾਲ ਚਲਾਰੀ ਕਰ
ਲਈਏ।

ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਬੂ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ।
ਆਖਰਕਾਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਲਵਾਂਗੇ।
ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਲਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਬਦਲਾ
ਲਵਾਂਗੇ।”

੧੧ ਯਹ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਹੈ।
ਯਹੋਵਾਹ ਮਜਬੂਤ ਸਿਧਾਹੀ ਵਰਗਾ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਲੋਕ ਡਿੱਗ ਧੈਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰਾ ਖਿੰਫਾ
ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ।

ਉਹ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਹਰਾਉਣਗੇ ਨਹੀਂ।
ਉਹ ਲੋਕ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
ਉਹ ਲੋਕ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣਗੇ।
ਉਹ ਲੋਕ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
ਅਤੇ ਲੋਕ ਉਸ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਭੁੱਲਣਗੇ।

੧੨ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਸੀਂ ਨੇਕ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ
ਇਮਤਿਹਾਨ ਲੈਂਦੇ ਹੋ।
ਤੁਸੀਂ ਬੰਦੇ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਯੁਰ ਵੇਖਦੇ ਹੋ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਖਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ
ਦੱਸ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਿਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਸਜਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ।

੧੩ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਗੀਤ ਗਾਓ!
ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤ ਕਰੋ!
ਯਹੋਵਾਹ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ!

ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਦੀ ਛੇਵੀਂ ਸਿਰਾਇਤ

੧੪ ਉਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਰਾਥ ਦਿਓ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਜੰਮਿਆ
ਸਾਂ!

ਉਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਨਾ ਦਿਓ, ਜਦੋਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੇ
ਮੈਨੂੰ ਜੰਮਿਆ।

੧੫ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਰਾਥ ਦਿਓ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ
ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੈਂ ਜੰਮਿਆ ਹਾਂ।

“ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਖੁੱਤਰ ਜੰਮਿਆ ਹੈ”, ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ
ਸੀ।

“ਇਹ ਮੁੰਡਾ ਹੈ!”

ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਕੀਤਾ,
ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ।

੧੬ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਰਗਾ ਹੋਣ ਦਿਓ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ।
ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਸਹਿਮ ਨਹੀਂ
ਕੀਤਾ।

ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸੁਬਹ-ਸਵੇਰੇ ਜੰਗ ਦਾ ਸੋਰ ਮੁਣਨ ਦਿਓ।
ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਿਹਰ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੇ ਲਲਕਾਰੇ ਮੁਣਨ
ਦਿਓ।

੧੭ ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ
ਮਾਰਿਆ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ
ਸਾਂ।

ਜੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ,
ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਹੀ ਮੇਰੀ ਕਬਰ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ
ਨਾ ਜੰਮਦਾ।

੧੮ ਮੈਨੂੰ ਗਰਭ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਪਈ?
ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਦੁੱਖ-ਤਕਲੀਫਾਂ ਹੀ ਦੇਖੀਆਂ ਨੇ।
ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗੀ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪਾਤਸਾਹ
ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕਰਨਾ

੨੧ ਇਹੀ ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿਰਮਿਯਾਗ
ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਉਦੋਂ
ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਰਾਜੇ ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਨਾਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਜਾਜ਼ਰ ਸਫਨਯਾਗ ਨੂੰ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਕੋਲ
ਭੇਜਿਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਲਕੀਯਾਗ ਨਾਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ
ਅਤੇ ਸਫਨਯਾਗ ਮਲਕੀਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ
ਅਤੇ ਸਫਨਯਾਗ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਕੋਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਲੈ ਕੇ ਆਏ।
੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਸਫਨਯਾਗ ਨੇ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
“ਸਾਡੇ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ
ਖੁੱਛੇ ਕਿ ਕੀ ਵਾਪਰੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂ
ਕਿ ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਨਬੂਦਰਨੱਸਰ ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ
ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਇਦ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ
ਕਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਸਾਇਦ
ਯਹੋਵਾਹ ਨਬੂਦਰਨੱਸਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ
ਰੋਕ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦੇਵੇ।”

੩ ਤਾਂ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਸਫਨਯਾਗ ਨੂੰ
ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰਾਜੇ ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਨੂੰ
ਆਖੋ: ੪ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਆਖਦਾ ਹੈ: ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਨੇ।
ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ
ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ
ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਨਰਾਜ਼ਾ ਕਰ
ਦਿਆਂਗਾ।

“ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਸਹਿਰ ਦੀ ਫਮੀਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੈ।
ਉਹ ਫੌਜ ਸਹਿਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਉਸ
ਫੌਜ ਨੂੰ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ੫ ਮੈਂ ਖੁਦ
ਤੁਹਾਡੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ

ਖਿਲਾਫ਼ ਆਪਣੇ ਤਾਰਤਵਰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲੜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਤਾਰਤਵਰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਮਖੜੀ ਨਾਲ ਲੜਾਂਗਾ ਅਤੇ ਦਿਖਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਤਨਾ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹਾਂ।^੬ ਮੈਂ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਬੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਭਿਆਨਕ ਖਲੋਗ ਨਾਲ ਮਰਨਗੇ ਜਿਹੜੀ ਮਾਰੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਜਾਵੇਗੀ।^੭ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਰਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ,^੮ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ, “ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਗਾਜੇ ਮਿਦਰੀਆਹ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਮਿਦਰੀਆਹ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਖਲੋਗ ਵਿੱਚ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਨਹੀਂ ਮਰਨਗੇ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਰਨਗੇ। ਧਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਜਿੱਤ ਕਰਾਵਾਂਗਾ। ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦੀ ਫੌਜ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਗੂਦਾ ਅਤੇ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਕੋਈ ਰਹਿਮ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਏਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਯਫ਼ਸੋਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।”

^੯ “ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਦੱਸੋ। ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਮਮਝ ਲਵੇ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀਣ ਅਤੇ ਮਰਨ ਵਿੱਚਰਾਰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਿਆਂਗਾ।’^{੧੦} ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ, ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ, ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬੰਦਾ ਅਨੂਮਲਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਮਾਰਮਠੇ ਆਤਮ ਮਮਰਧਨ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ! ਉਸ ਫੌਜ ਨੇ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਧਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ।^{੧੧} ਮੈਂ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਮਹਿਰ ਲਈ ਮੁਮੀਬਤ ਧੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਹਿਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ “ਮੈਂ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਾਲ ਮਾੜ ਕੇਵੇਗਾ।”

^{੧੨} “ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਸਾਰੀ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸੋ: ‘ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਸੁਣੋ।^{੧੩} ਦਾਊਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ, ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨਿਰਧੱਖਤਾ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਆਂ ਕਰੋ।
ਮੁਜਰਿਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਰਾਹ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਓ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ।
ਮੇਰਾ ਰਹਿਰ ਉਸ ਅੱਗ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਬੁਝਾ ਸਕਦਾ।
ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਰੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਨੇ!”

^{੧੪} “ਅਨੂਮਲਮ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ।
ਤੂੰ ਧਰਬਤ ਦੇ ਮਿਖਰ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਚੱਟਾਨ ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੀ ਹੋਵੇ।

ਤੁਸੀਂ, ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹੋ,
‘ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮਾੜੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।
ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਮਾੜੇ ਮਚਬੂਤ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।’”

ਧਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਇਸ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਸੁਣੋ।
^{੧੫} “ਤੁਸੀਂ ਉਹੀ ਸਜਾ ਧਾਵੋਗੇ, ਜਿਸਦੇ ਤੁਸੀਂ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹੋ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜੰਗਲਾਂ ਅੰਦਰ ਅੱਗ ਨਾ ਦਿਆਂਗਾ।
ਉਹ ਅੱਗ ਤੁਹਾਡੇ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਦੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਨੂੰ ਮਾੜ ਕੇਵੇਗੀ।”

ਮੰਦੇ ਧਾਤਮਾਗਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂ

੨੨ ^੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਮਿਆਗ, ਗਾਜੇ ਦੇ ਮਹੱਲ ਵਿੱਚ ਜਾਹ। ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਗਾਜੇ ਕੋਲ ਜਾਹ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਦੇਮ ਦਾ ਉੱਥੇ ਧਰਚਾਰ ਕਰ: ^੨ ‘ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਗਾਜੇ, ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਸੁਣ। ਤੂੰ ਦਾਊਦ ਦੇ ਤਖਤ ਤੋਂ ਗਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈਂ, ਇਸ ਲਈ ਸੁਣ। ਹੇ ਗਾਜੇ, ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਬਾਈਂ ਲੰਘਦੇ ਹੋ, ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^੩ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਿਰਧੱਖ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹਨ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਲੁਟੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਬਚਾਓ ਜਿਹੜਾ ਲੁਟੇਰੇ ਧਾਮੋਂ ਲੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੀਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਗਲਤ ਗੱਲ ਕਰੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ। ਮਾਮੂਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਨਾ ਕਰੋ। ^੪ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖਾਲਸ਼ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਰੇਗਾ: ਦਾਊਦ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਇਹ ਮਹਿਲ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਬਾਈਂ ਲੰਘਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਗਾਜੇ ਆਪਣੇ ਆਧਿਕਾਰੀ ਮੰਗ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਗਾਜੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਖੋੜਿਆਂ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋਕੇ ਲੰਘਣਗੇ। ^੫ ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੋਗੇ, ਤਾਂ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਮੈਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗਾਜੇ ਦਾ ਇਹ ਮਹਿਲ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ-ਇਹ ਮਲਵੇ ਦਾ ਢੇਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।”
^੬ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਉਸ ਮਹੱਲ ਬਾਰੇ ਆਖਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਗੂਦਾ ਦਾ ਗਾਜਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ:

“ਇਹ ਮਹਿਲ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਗਿਲਗਾਦ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ
 ਅਤੇ ਲਬਾਨੇਨ ਦੇ ਘਰਥਤਾਂ ਵਾਂਗ ਇੱਕ ਖੂਬਸੂਰਤ
 ਖਜਾਨਾ ਹੈ।
 ਘਰ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਧੂਬਲ ਵਰਗਾ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਇਹ ਮਹਿਲ ਉਸ ਮਹਿਰ ਵਾਂਗ ਸੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ
 ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।
 ੭ ਮੈਂ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਉਥਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਥੰਦੇ ਭੇਜਾਂਗਾ।
 ਹਰ ਥੰਦੇ ਲੋਕ ਗਥਿਆਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
 ਇਸਤੇਮਾਲ ਉਹ ਉਸ ਘਰ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਲਈ
 ਰੇਗੇਗਾ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਦਿਉਦਾਰ ਦੇ
 ਸਤੀਰਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦੇਣਗੇ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਤੀਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਅੰਦਰ ਸੁੱਟ ਦੇਣਗੇ।
 ੮ “ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਮਹਿਰ ਰੋਲੋਂ
 ਲੰਘਣਗੇ। ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਖੁੰਢਣਗੇ, ‘ਜਹੇਵਾਹ ਨੇ
 ਅਨੂਮਲਮ ਨਾਲ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਹੈ?
 ਅਨੂਮਲਮ ਕਿੰਨਾ ਮਹਾਨ ਮਹਿਰ ਸੀ!’ ੯ ਉਸ ਘਰਮਨ ਦਾ
 ਉੱਤਰ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ: ‘ਘਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਅਨੂਮਲਮ ਨੂੰ ਇਸ
 ਲਈ ਉਥਰ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਨੂਦਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜੇਹਾ
 ਆਖਣੇ ਘਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਦਿਰਗਾਹਨਾਮੇ ਉੱਥਰ ਆਮਲ ਰਹਿਣਾ
 ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ
 ਉਪਾਸਨਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ।”

ਘਾਤਮਾਹ ਅਜੇਹਾਗਾਜ ਦੇ ਦਿਹੁੱਧ ਨਿਯਾਂ

੧੦ ਮੇਰੇ ਹੋਣੇ ਸਾਜੇ ਲਈ ਨਾ ਰੋਵੋ ਉਸ ਲਈ ਮੇਗ ਨਾ
 ਮਨਾਵੋ।
 ਘਰ ਉਸ ਸਾਜੇ ਲਈ ਰੱਜ ਰੇ ਰੋਵੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਥਾਂ
 ਛੱਡਣੀ ਖੋਟੀ ਹੈ।
 ਉਸ ਲਈ ਰੋਵੋ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਰਦੇ ਘਰਤ ਰੇ ਨਹੀਂ
 ਆਵੇਗਾ।
 ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਉਹ ਆਖਣੀ ਮਾਤਭੂਮੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇਗਾ।
 ੧੧ ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਅਜੇਹਾਹ ਅੰਮੀਆਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸੱਲਮ
 (ਅਜੇਹਾਗਾਜ) ਥਾਰੇ ਆਖਦਾ ਹੈ। (ਸੱਲਮ ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ
 ਅੰਮੀਆਹ ਤੋਂ ਥਾਦ ਅਨੂਦਾਰ ਦਾ ਸਾਜਾ ਬਣਿਆ।)
 “ਅੰਮੀਆਹ ਅਨੂਮਲਮ ਤੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਫੇਰ
 ਰਦੇ ਵੀ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ੧੨ ਅਜੇਹਾਗਾਜ
 ਉਸੇ ਥਾਂ ਜਾਰੇ ਮਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ
 ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਘਰਤੀ ਨੂੰ ਫੇਰ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇਗਾ।”

ਘਾਤਮਾਹ ਅਜੇਹਾਗਾਜ ਦੇ ਦਿਹੁੱਧ ਨਿਯਾਂ

੧੩ “ਉਸ ਸਾਜੇ ਤੇ ਲਾਗਨਤ ਜਿਹੜਾ ਆਨਿਯਾਂ ਨਾਲ
 ਆਖਣੇ ਮਹਿਲ ਉਸਾਰਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਉਥਰਲੀ ਮੰਜਿਲ ਤੇ, ਜੇ ਘਰਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰਰਦੇ ਰਮਰੇ
 ਬਣਾ ਰਿਗਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਆਦਿਗੀ
 ਕੀਤਿਆਂ ਰੰਮ ਰਵਦਾ ਰਿਗਾ ਹੈ।

੧੪ “ਅਜੇਹਾਗਾਜ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮਹਿਲ ਉਸਾਰਾਂਗਾ,
 ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੁਬਾਰੇ ਵੀ ਹੋਣਗੇ।’
 ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀਆਂ ਥਾਰੀਆਂ ਵਾਲਾ
 ਮਰਾਨ ਉਸਾਰਿਆ।
 ਉਸ ਨੇ ਉਥਰਲੀਆਂ ਲਈ ਦਿਆਰ ਦੀ ਲੱਕੜ
 ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲਾਲ ਰੰਗ
 ਕੀਤਾ।
 ੧੫ “ਅਜੇਹਾਗਾਜ, ਆਖਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ
 ਦਿਆਰ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਤੂੰ ਮਹਾਨ ਸਾਜਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।
 ਤੇਰਾ ਖਿਤਾ ਭੇਜਨ ਅਤੇ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਹੀ ਮੰਤੁਮਟ ਸੀ।
 ਉਸ ਨੇ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਜਾਇਜ ਅਤੇ ਘਰਮੀ ਸੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨਾਲ ਮਭ ਕੁਝ ਠੀਰ-ਠਾਰ ਹੋਇਆ।
 ੧੬ ਅੰਮੀਆਹ ਨੇ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ
 ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਕੀਤਾ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨਾਲ ਮਭ ਕੁਝ ਠੀਰ-ਠਾਰ ਹੋਇਆ।
 ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਲੋਕ ਰਰਦੇ ਹਨ,
 ਜੇਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।
 ੧੭ “ਅਜੇਹਾਗਾਜ, ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮਿਰਫ ਉਸੇ ਚੀਜ ਵੱਲ
 ਦੇਖੀਆਂ ਨੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 ਤੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਆਖਣੇ ਲਈ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਘਰਾਘਰ ਰਹਿਣ
 ਲਈ ਮੇਚਦਾ ਹੈਂ।
 ਤੂੰ ਮਸੂਮਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈਂ।
 ਤੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਲਈ
 ਤਿਆਰ ਹੈਂ।”
 ੧੮ ਇਸ ਲਈ ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਅਜੇਹਾਹ ਅੰਮੀਆਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ
 ਸਾਜੇ ਅਜੇਹਾਗਾਜ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ:
 “ਅਨੂਦਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਅਜੇਹਾਗਾਜ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੋਣਗੇ।
 ਉਹ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖਣਗੇ, ਗਾਣੇ ਮੇਰਿਆ
 ਭਰਾਵਾ, ਮੈਨੂੰ ਅਜੇਹਾਗਾਜ ਦਾ ਬਹੁਤ
 ਆਫਮੇਸ ਹੈ,
 ਗਾਣੇ ਮੇਰੀਏ ਭੈਣੇ ਮੈਨੂੰ ਅਜੇਹਾਗਾਜ ਦਾ ਬਹੁਤ
 ਆਫਮੇਸ ਹੈ!”
 ਅਨੂਦਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਅਜੇਹਾਗਾਜ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੋਣਗੇ।
 ਉਹ ਉਸ ਥਾਰੇ ਨਹੀਂ ਆਖਣਗੇ, ‘ਗਾਣੇ ਮਾਲਕ ਮੈਨੂੰ
 ਬਹੁਤ ਆਫਮੇਸ ਹੈ,
 ਗਾਣੇ ਘਾਤਮਾਹ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਆਫਮੇਸ ਹੈ!’
 ੧੯ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕ ਅਜੇਹਾਗਾਜ ਨੂੰ ਕਠਨ ਕਰ ਦੇਣਗੇ,
 ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਰਿਸੇ ਖੋਤੇ ਨੂੰ ਕਠਨ ਕਰਦੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਉਸਦੀ ਲਾਮ ਨੂੰ ਯੁਗ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣਗੇ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਦੀ ਲਾਮ ਨੂੰ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਕਰਾਂ ਤੋਂ
 ਥਾਗਰ ਸੁੱਟ ਦੇਣਗੇ।
 ੨੦ “ਅਨੂਦਾਰ, ਲਬਾਨੇਨ ਦੇ ਘਰਥਤਾਂ ਤੇ ਜਾਗ, ਅਤੇ ਰੋ।
 ਆਖਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਥਾਮਾਨ ਦੇ ਘਰਥਤਾਂ ਅੰਦਰ
 ਸੁਣਨ ਦੇ।
 ਆਥਾਗੀਮ ਦੇ ਘਰਥਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਰੋ।

ਰਿਉਂ ਰਿ 'ਯਰੇਮੀ' ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ੨੧ "ਯਹੂਦਾਹ, ਤੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਯਾਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ।
 ਯਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ!
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ,
 ਯਰ ਤੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਤੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੀ
 ਹੈਂ।
 ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਹੀ ਤੂੰ,
 ਯਹੂਦਾਹ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ।
 ੨੨ ਯਹੂਦਾਹ, ਜੇ ਮਜ਼ਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿਆਂਗਾ, ਤੂਫਾਨੀ ਹਵਾ
 ਵਾਂਗ ਆਵੇਗੀ।
 ਆਪਣੇ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਯਯਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉਡਾ ਕੇ ਲੈ
 ਜਾਵੇਗੀ।
 ਆਪਣੇ ਤੇਰੇ ਯਰੇਮੀ ਯਯੀਨ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਫੇਰ ਤੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਜਨੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟ ਮੱਚਮੁੱਚ
 ਯਯਮਾਨਿਤ ਆਪਣੇ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।
 ੨੩ "ਰਾਜੇ, ਤੂੰ ਉੱਚੇ ਯਰਬਤਾਂ ਉੱਤੇ ਦਿਆਰ ਨਾਲ ਬਣੇ
 ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈਂ।
 ਇਹ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਲੱਗਭਗ ਲਥਾਨੇਨ ਵਿੱਚ
 ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਲੱਕੜ ਆਈ ਸੀ।
 ਤੂੰ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਉੱਚੇ ਯਰਬਤਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ
 ਮਰਾਨ ਅੰਦਰ ਸੁਰੱਖਿਯਾਤ ਹੈਂ, ਯਰ ਤੂੰ ਮੱਚਮੁੱਚ
 ਕੁਲਾਵੇਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੈਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ।
 ਤੂੰ ਉਸ ਯੋਰਤ ਵਾਂਗ ਦੁੱਖੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਬਾਲਕ ਨੂੰ
 ਜੰਮ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।"

ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਯੋਹੇਇਆਚਿਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਾਂ

੨੪ "ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਸਾਖੀ ਹਾਂ ਮੈਂ", ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੰਦੇਸ
 ਹੈ, "ਯੋਹੇਇਆਚਿਨ, ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਰਾਜੇ ਯੋਹੇਇਆਚਿਨ
 ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਰਹਾਂਗਾ: ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਹੁੰਦਾ ਸਾਹੀ
 ਨਿਸਾਨ ਵਾਲੀ ਅੰਗੂਠੀ ਮੇਰੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦੀ, ਫੇਰ ਵੀ ਮੈਂ
 ਤੈਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦਾ।" ੨੫ ਯਹੋਯਾਕੀਮ, ਮੱਧ ਦੇਵਾਂਗਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
 ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਆਪਣੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
 ਨੂੰ। ਉਹੀ ਲੋਕ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈਂ ਤੂੰ। ਉਹ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ
 ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ੨੬ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਰਿਸੇ
 ਆਜਿਹੇ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ
 ਕੋਈ ਵੀ ਜੰਮਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਉਸੇ ਦੇਸ
 ਵਿੱਚ ਮਰੇਗੇ। ੨੭ ਯੋਹੇਇਆਚਿਨ, ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ
 ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ-ਯਰ ਤੈਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਕਦੇ ਵੀ
 ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ।"

੨੮ ਕਨਾਯਾਹ (ਯੋਹੇਇਆਚਿਨ) ਉਸ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਭਾਂਡੇ
 ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਨੇ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਉਸ ਭਾਂਡੇ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲੋੜਦਾ,

ਯੋਹੇਇਆਚਿਨ ਆਪਣੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰਿਉਂ
 ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਦੇਸਾਂ ਅੰਦਰ ਰਿਉਂ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
 ੨੯ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀਏ ਯਰਤੀਏ, ਯਰਤੀਏ, ਯਰਤੀਏ!
 ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਸ ਨੂੰ ਸੁਣ!
 ੩੦ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਯੋਹੇਇਆਚਿਨ ਬਾਰੇ ਇਸ ਨੂੰ
 ਲਿਖ ਲਵੋ:
 ਉਹ ਆਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਹੁਣ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ!
 ਯੋਹੇਇਆਚਿਨ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਮਫਨ ਨਹੀਂ
 ਹੋਵੇਗਾ।
 ਆਪਣੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਉਦ ਦੇ
 ਸਿੰਘਾਮਣ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇਗਾ।
 ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਯਹੂਦਾਹ ਅੰਦਰ ਰਾਜ
 ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।"

੨੩ ੧ "ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਯਯਾਲੀਆਂ (ਆਗੂਆਂ)
 ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਯਯਾਲੀ
 ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਚਰਾਗਾਹ
 ਤੋਂ ਭੱਜ ਕੇ ਸਾਹੀਆਂ ਦਿਸਾਵਾਂ ਵੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ
 ਰਹੇ ਹਨ।" ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਮੀ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ।
 ੨ ਉਹ ਯਯਾਲੀ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।
 ਆਪਣੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਯਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ: "ਯਯਾਲੀਆਂ ਤੁਸੀਂ
 ਮੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪਾਸੇ ਖਿੰਡਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਦੂਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਤੁਸੀਂ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ
 ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਾਂਗਾ-ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ
 ਦਿਆਂਗਾ।" ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ੩ "ਆਪਣੀਆਂ
 ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਅੰਦਰ ਭੇਜਿਆ। ਯਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ
 ਬਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਆਪਣੇ ਮੈਂ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਾਗਾਹ ਵਿੱਚ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
 ਜਦੋਂ ਮੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਆਪਣੀ ਚਰਾਗਾਹ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ
 ਆ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਬੱਚੇ ਹੋਣਗੇ ਆਪਣੇ ਉਹ
 ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਜਾਣਗੀਆਂ। ੪ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ
 ਲਈ ਨਵੇਂ ਯਯਾਲੀ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਉਹ ਯਯਾਲੀ ਮੇਰੀਆਂ
 ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਣਗੇ। ਆਪਣੇ ਮੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਭੈਭੀਤ
 ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਮੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੁਆਚੇਗੀ
 ਨਹੀਂ।" ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

ਯਰਤੀ ਅੰਦਰ

੫ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ,
 "ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ
 ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਯਿਰਾਹੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ
 ਯਰਮੀ ਟਹਿਣੀ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।"

*੨੨:੨੪ ਯੋਹੇਇਆਚਿਨ ਯੋਹੇਇਆਚਿਨ ਯਰਾਨਯਾਹ ਵੀ ਰਹਾਉਂਦਾ ਸੀ।

ਉਹ ਰਾਜਾ ਬਣੇਗਾ, ਜਿਹੜਾ ਸਿਲਾਣਥ ਨਾਲ ਰਾਜ
ਰਹੇਗਾ।

ਉਹ ਉਹੀ ਰਹੇਗਾ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਆਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਗੀ
ਜੈ।

੬ ਉਸ ਨੇਰ 'ਅੰਦਰ' ਦੇ ਮਥੇ ਵਿੱਚ, ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਰ ਬਚ
ਜਾਣਗੇ।

ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਸੁਰੱਖਿਯਾਤ ਰਹੇਗਾ।

ਇਹ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਹੋਵੇਗਾ:

ਅਗੇਵਾਹ ਹੀ ਮਾਡੀ ਨੇਰੀ ਜੈ।

੭ "ਇਸ ਲਈ ਮਥਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਜੈ, ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਅਗੇਵਾਹ
ਵੱਲੋਂ ਜੈ, "ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਫੇਰ ਰਦੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਖੁਰਾਣਾ ਟਿਕਰਾਰ
ਨਹੀਂ ਦੁਹਰਾਉਣਗੇ। ਖੁਰਾਣਾ ਟਿਕਰਾਰ ਜੈ: 'ਜਿਵੇਂ ਰਿ
ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਖੀ ਜੈ, ਅਗੇਵਾਹ ਹੀ ਜੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ
ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ।'

੮ ਯਰ ਲੋਰ ਰੁਝ ਨਵਾਂ ਆਖਣਗੇ। ਉਹ ਆਖਣਗੇ, 'ਜਿਵੇਂ ਰਿ
ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਖੀ ਜੈ, ਅਗੇਵਾਹ ਹੀ ਜੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ
ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ। ਉਸ ਨੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਮੁਲਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ
ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।' ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ
ਲੋਰ ਆਖਣੀ ਹੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣਗੇ।"

ਝੂਠੇ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂ

੯ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਰ ਮੰਦੇਸ਼:

ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹਾਂ-ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਜੈ।

ਮੇਰੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਰੰਬ ਰਹੀਆਂ ਗਨ।

ਮੈਂ (ਕਿਰਮਿਯਾਗ) ਉਸ ਬੰਦੇ ਵਰਗਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ
ਸਰਾਬੀ ਹੋਵੇ।

ਰਿਉਂ? ਅਗੇਵਾਹ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਸਬਦਾਂ
ਰਾਹਣ।

੧੦ ਅਗੂਦਾਹ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ
ਜੈ ਜਿਹੜੇ ਰਦੇ ਨੇ ਜਿਨਮੀ ਧਾਥ।

ਉਹ ਰਈਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾ ਗਨ।

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਸਰਾਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਆਤੇ ਇਹ
ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਚਰਾਂਦਾਂ ਅੰਦਰ, ਸੁੱਚੇ ਹੋਣੇ ਖੈਦੇ ਮਰ ਰਹੇ ਨੇ। ਖੇਤ
ਮਾਰੂਬਲ ਵਾਂਗ ਬਣ ਗਏ ਨੇ।

ਨਬੀ ਬੁਰੇ ਨੇ।

ਉਹ ਨਬੀ ਆਖਣੇ ਯਰਭਾਵ ਆਤੇ ਸਰਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ
ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਦੇ ਨੇ।

੧੧ "ਨਬੀ ਆਤੇ ਜਾਜਰ ਵੀ ਮੰਦੇ ਗਨ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਮੰਦੇ ਰੰਮ
ਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਜੈ।"

ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

੧੨ "ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਮੰਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਰੋਰ ਦਿਆਂਗਾ।

ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਗਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਆਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਲਈ
ਤਿਲਰਣ ਵਾਲੀ ਮੜਰ ਹੋਵੇ।

ਆਤੇ ਉਹ ਉਸ ਅੰਧਰਾਰ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪੈਣਗੇ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਿਧਤਾ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਆਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ
ਦੇਵਾਂਗਾ।"

ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

੧੩ "ਮੈਂ ਮਾਮਰਿਆ ਦਾ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਰਦਿਆਂ
ਦੇਖਿਆ ਸੀ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਬਾਲਾ ਦੇ ਨਾਮ
ਉੱਤੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ, ਅਗੇਵਾਹ
ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣ ਲਈ, ਰੁਹਾਏ ਖਾਇਆ ਸੀ।

੧੪ ਗੁਣ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਰੁਮਲਮ ਅੰਦਰ
ਭਿਆਨਰ ਗੱਲਾਂ ਰਦਿਆਂ ਦੇਖ ਲਿਆ ਜੈ।

ਉਹ ਨਬੀ ਜਿਨਮੀ ਧਾਥ ਰਦੇ ਨੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ-ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਝੂਠੀ
ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ।

ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ
ਘਰੇਤਮਾਗਨ ਦਿੰਦੇ ਨੇ।

ਇਸ ਲਈ ਲੋਰ ਧਾਥ ਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਗਏ।

ਉਹ ਸਦੁਬ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਰਗੇ ਗਨ।

ਗੁਣ ਅਰੁਮਲਮ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਮੁਰਾਹ ਵਰਗਾ ਜੈ।"

੧੫ ਇਸ ਲਈ ਟਿਹੀ ਜੈ ਜੋ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ
ਨਬੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਆਖਦਾ ਜੈ:

"ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਇਹ ਮਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਜਹਿਰੀਨਾ ਭੋਜਨ-ਧਾਈ
ਰਈਂਦਾ ਜੈ।

ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਆਤਮਰ ਬਿਮਾਰੀ ਸੁਰੂ ਰੀਤੀ ਸੀ।

ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਮਾਰੇ ਮੁਲਰ ਅੰਦਰ ਫੈਲ
ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਤੋਂ ਆਈ
ਸੀ।"

੧੬ ਅਗੇਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਜੈ:
"ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿਓ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਝੂਠੇ
ਨਬੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖ ਰਹੇ ਗਨ।

ਉਹ ਲੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਰਬ ਬਣਾ ਰਹੇ ਨੇ।

ਉਹ ਨਬੀ ਦਰਸਨਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਰਦੇ ਨੇ।
ਯਰ ਉਹ ਇਹ ਦਰਸਨ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਖੁਰਾਥਤ ਨਹੀਂ
ਰਦੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਆਖਣੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੇ ਨੇ।

੧੭ ਰੁਝ ਲੋਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੱਚੇ ਮੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦੇ
ਨੇ।

ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਨਬੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੰਦੇਸ਼
ਦਿੰਦੇ ਨੇ।

ਉਹ ਆਖਦੇ ਨੇ, 'ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ।' ਰੁਝ ਲੈਂਦੇ ਬਹੁਤ ਜਿੰਦੀ ਹਨ। ਉਹ ਮਨ ਭਾਉਂਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਨਬੀ ਆਖਦੇ ਨੇ, 'ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮੰਦੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੇਗੀ!'

^{੧੯} ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਮੰਗ ਤੋਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਸ ਨੂੰ ਦੱਖਿਆ ਮੁਟਿਆ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

^{੨੦} ਗੁਣ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸਜਾ, ਤੂਫਾਨ ਵਾਂਗ ਆਵੇਗੀ, ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਰਹਿਰ ਵਾਵਰੇਲੇ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਟੁੱਟ ਪਵੇਗਾ।

^{੨੧} ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਰਹਿਰ, ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਨਹੀਂ ਰੁਕੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਉਹ ਆਖਣੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯੂਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਿਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਫ਼-ਮਾਫ਼ ਮਮਝ ਲਵੋਗੇ।

^{੨੨} ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਯਰ ਉਹ ਆਖਣੇ ਮੰਦੇਸ ਦੇਣ ਲਈ ਦੌੜੇ ਆਏ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਯਰਚਾਰ ਕੀਤਾ।

^{੨੩} ਜੇ ਉਹ ਮੇਰੀ ਮੰਗ ਤੋਂ ਵਿੱਚ ਖਲੋਤੇ ਹੁੰਦੇ, ਫੇਰ ਉਹ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮੰਦੇਸ ਦੱਸਦੇ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਆਮਲਾਂ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੰਦੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚੀ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੰਦੇ।

^{੨੪} ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। "ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਨੇੜੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।"

^{੨੫} ਬੇਮਰ ਕੋਈ ਲੁਕਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਛੁਪਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰੇ। ਯਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਖਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ, ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਰ ਥਾਂ ਹਾਂ।"

ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ^{੨੬} "ਇੱਥੇ ਰੁਝ ਨਬੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਉਹ ਆਖਦੇ ਨੇ, 'ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਧਨਾ ਆਇਆ ਹੈ! ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਧਨਾ ਆਇਆ ਹੈ!' ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਿਆਂ ਮੁਟਿਆ। ^{੨੭} ਕਿੰਨਾ ਤੁ ਜਿਹ ਇਹ ਜਾਮੀ ਰਹੇਗਾ? ਉਹ ਨਬੀ ਝੂਠ ਮੋਚਦੇ ਨੇ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠਾਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ

ਯਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਨੇ। ^{੨੮} ਇਹ ਨਬੀ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਭੁਲਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇਹ ਝੂਠੇ ਮੁਧਨੇ ਮੁਟਾਰੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਲਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਥੇ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਥੇ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਦੋਵੇਂ ਬਾਲ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ^{੨੯} ਤੂਝੀ ਕਣਕ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ! ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਮੁਧਨੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਸ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਖੰਦਾ ਆਖਣੇ ਮੁਧਨੇ ਮੁਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਿਉ। ਯਰ ਜਿਹੜਾ ਖੰਦਾ ਮੇਰੇ ਮੰਦੇਸ ਮੁਟਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਚਾਈ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਮੰਦੇਸ ਮੁਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੩੦} ਮੇਰਾ ਮੰਦੇਸ ਅੱਗ ਵਰਗਾ ਹੈ।" ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ ਇਹ ਉਸ ਗਥੇੜੇ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਵੀ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

^{੩੧} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ, "ਇਹ ਨਬੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਕੋਲੋਂ ਮੇਰੇ ਮਥਦ ਚੋਰੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ^{੩੨} ਮੈਂ ਝੂਠੇ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ।" ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ-"ਉਹ ਆਖਣੇ ਮਥਦਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਨੇ ਅਤੇ ਬਹਾਨਾ ਕਰਦੇ ਨੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਸ ਹੈ। ^{੩੩} ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਨਕਲੀ ਮੁਧਨਿਆਂ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।" ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ-"ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਖੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਝੂਠਾਂ ਅਤੇ ਝੂਠੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਮਰਾਹ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੀ ਭੇਜਿਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਆਦੇਸ ਨਹੀਂ ਮੀ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੁਝ ਕਰਨ। ਉਹ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਮਗਟਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।" ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।

ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਉਦਾਸ ਮੰਦੇਸ

^{੩੪} "ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ, ਕੋਈ ਨਬੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਜਾਜਰ ਤੈਨੂੰ ਖੁੱਛ ਸੱਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਰਮਿਆਗ, ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਖੋਝ ਕੀ ਹੈ?" ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਖੇਗਾ, 'ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਲਈ ਭਾਰੀ ਖੋਝ ਹੋ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਖੋਝ ਨਾਗ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦੇਵਾਂਗਾ।' ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।

^{੩੫} "ਕੋਈ ਨਬੀ, ਕੋਈ ਜਾਜਰ ਜਾਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇਹ ਆਖੇ, 'ਇਹ ਖੋਝ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।' ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯੂਠੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ^{੩੬} ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖੋਗੇ, 'ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਕੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ?' ਜਾਂ 'ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਕੀ ਆਖਿਆ?' ^{੩੭} ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ ਆਖੋਗੇ, 'ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਖੋਝ।' ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਸ ਕਿਸੇ ਲਈ

*੨੩:੩੩ ਭਾਰੀ ਖੋਝ ਇਹ ਇੱਕ ਮਥਦ ਖੋਝ ਹੈ। ਹਿਬਰੂ ਦੇ ਮਥਦ ਲਈ "ਯੋਲਾਨ" "ਭਾਰੀ ਖੋਝ" ਵਾਂਗ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਜੀਵਿਤ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੈ, ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ!

੩੭ “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਰਿਮੇ ਨਬੀ ਨੂੰ ਖੁੰਛੇ, ‘ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਸੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ?’ ਜਾਂ ‘ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸੀ ਆਖਿਆ?’” ੩੮ ਯਰ ਇਹ ਨਾ ਆਖੇ, ‘ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਬੋਝ ਸੀ ਮੀ?’ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੇਗਾ: ‘ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ “ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਬੋਝ” ਨਹੀਂ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ।’ ੩੯ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਬੋਝ ਆਖਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੋਝ ਵਾਂਗ ਚੁੱਕਾਂਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਅਨੁਮਲਮ ਦਾ ਸਹਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ। ੪੦ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਸਰਮਮਾਰ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਨਮੋਸੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸੱਕੋਗੇ।”

ਚੰਗੇ ਅੰਜੀਰ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਅੰਜੀਰ

੨੪ 1 ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਰਸਾਈਆਂ: ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਅੰਜੀਰਾਂ ਦੇ ਸਜਾਏ ਹੋਏ ਦੇ ਟੋਕਰੇ ਦੇਖੇ। (ਮੈਂ ਇਹ ਦਰਸਨ ਉਦੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਦੋਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਅਰਾਨਯਾਗ ਨੂੰ ਕੈਦੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਅਰਾਨਯਾਗ ਰਾਜੇ ਅਹੋਵਾਹੀਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਰਾਨਯਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਮਲਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਮਾਰੇ ਤਰੱਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਯਾਤ ਦੇ ਰਾਖਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ।) 2 ਇੱਕ ਟੋਕਰੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਅੰਜੀਰ ਮਨ। ਉਹ ਅੰਜੀਰ ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਕੁੱਤ ਵਿੱਚ ਅਗੇ ਤੋ ਖੱਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਦੂਸਰੇ ਟੋਕਰੇ ਅੰਦਰ ਮੜੇ ਹੋਏ ਅੰਜੀਰ ਖਟੇ ਮਨ ਉਹ ਇੰਨੇ ਮੜੇ ਹੋਏ ਮਨ ਰਿ ਖਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮਨ।

3 ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਤੈਨੂੰ ਸੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?”

ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਨੂੰ ਅੰਜੀਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਚੰਗੇ ਅੰਜੀਰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਮੜੇ ਹੋਏ ਅੰਜੀਰ ਬਹੁਤ ਮੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਇੰਨੇ ਮੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਰਿ ਖਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦੇ।”

4 ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। 5 ਅਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੁਸਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੇ ਅੰਜੀਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਮਿਹਰ ਕਰਾਂਗਾ। 6 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਚੀਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ-ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਾਂਗਾ ਨਹੀਂ-ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੀਜਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ ਸੱਕਣ। 7 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੈਨੂੰ ਜਾਨਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੈਂਦਾ ਰਹਿਯਾਂਗਾ। ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਰਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹਾਂ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਰਿ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚਲੇ ਉਹ ਕੈਦੀ ਆਪਣੇ ਯੁਰੇ ਮਨਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਮੁੜਨਗੇ।

8 “ਯਰ ਅਗੂਦਾ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮਿਦਕੀਆਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੜੇ ਹੋਏ ਅੰਜੀਰਾਂ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਖਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮਿਦਕੀਆਗ, ਉਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਬਚ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੜੇ ਹੋਏ ਅੰਜੀਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ। 9 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਸਜਾ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੈੜੀਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਲੋਕ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਣਗੇ। ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਬੁਰੇ ਕਹਿਣਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਘਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਡਾਵਾਂਗਾ, ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਦੇਣਗੇ। 10 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਤਲਵਾਰ, ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਹਮਲਾ ਕਰਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਉਹ ਮਾਰੇ ਮਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।”

ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਦੇ ਯਰਚਾਰ ਦਾ ਮਾਰ

੨੫ 1 ਇਹ ਉਹ ਮੰਦੇਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਹੋਵਾਹੀਮ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਚੌਥੇ ਵਰਗੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਅਹੋਵਾਹੀਮ ਯੇਮੀਆਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਚੌਥਾ ਵਰਗਾ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਧਰਿਲਾ ਵਰਗਾ ਸੀ। 2 ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਨਬੀ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਸਮੁਗ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਮਲਮ ਦੇ ਸਮੁਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ।

3 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ੨੩ ਮਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਰਾਜੇ, ਆਮੇਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੇਮੀਆਗ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ੧੩ ਵੇਂ ਵਰਗੇ ਤੋਂ ਨਬੀ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੀਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ। 4 ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਨਬੀ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਭੇਜੇ ਹਨ। ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਕੈਦੀ ਯਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

5 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਬਦਲੋ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ! ਹੁਣ ਜਾਓ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ! ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਦਲ ਜਾਓਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸ ਯਰਤ ਮੱਕੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਧਰਿਲਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਯਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਮਦਾ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 6 ਹੋਰਨਾਂ

ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਜਨੁਯਾਈ ਨਾ ਬਣੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਉਪਾਸਨਾ ਨਾ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਾ ਕਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਿਰਫ਼ ਮੈਂਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਗੁੱਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।”

੨ “ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ”-ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ-“ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਂਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹਿਆ। ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ।”

੩ ਇਸ ਲਈ, ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ। ੪ ਇਸ ਲਈ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਉੱਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੁਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾਂਗਾ” ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ-“ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਬੂਦਨਸਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾਂਗਾ। ਉਹ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸੱਦ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੋਖਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਸੱਦ ਬੁਲਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਮਾਸ਼ ਲਈ ਸਖਣੇ ਮਾਰੂਥਲ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਕੇ ਮੀਟੀਆਂ ਮਾਰਨਗੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ੧੦ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਣ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉੱਥੇ ਲਾੜੇ ਲਾੜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਟਾ ਖੀਰ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਵੀ ਵੇਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਸਨੀ ਖੋਹ ਲਵਾਂਗਾ। ੧੧ ਉਹ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਸਖਣਾ ਮਾਰੂਥਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ੭੦ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੀਰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ।

੧੨ “ਯਹ ਜਦੋਂ ੭੦ ਵਰ੍ਹੇ ਬੀਤ ਜਾਣਗੇ, ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੀ ਚੋਖਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ।” ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ-“ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਮਾਰੂਥਲ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ੧੩ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਲ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ। ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਚੋਖਾਂ ਬਾਰੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੋਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਖੁਸ਼ਤਰ ਅੰਦਰ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ੧੪ ਗਾਂ, ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੋਖਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਲਾਂ ਦੀ ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹਨ।”

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਖਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ

੧੫ ਅਗੇਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ, “ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਮੇਰੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਮੇਰੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਮੈਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਇਹ ਖਿਲਾਫ਼ਾ ਫੜ ਲੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਿਲਾਵਾਂਗਾ। ੧੬ ਉਹ ਇਹ ਸਰਾਬ ਖੀਣਗੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਉਲਟੀਆਂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਧਾਗਲਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਹਰਤਾਂ ਕਰਨਗੇ। ਅਜਿਹਾ ਉਹ ਉਸ ਤਲਵਾਰ ਕਰਕੇ ਕਰਨਗੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਭੇਜਾਂਗਾ।”

੧੭ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਗੱਥ ਸਰਾਬ ਦਾ ਖਿਲਾਫ਼ਾ ਫੜ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਖਾਂ ਵੱਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਾਬ ਖਿਲਾਈ। ੧੮ ਇਹ ਸਰਾਬ ਮੈਂ ਅਰੁਸਲਮ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖਾਰੇ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਦੀ ਸਰਾਬ ਖਿਲਾਈ। ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੱਖਣਾ ਮਾਰੂਥਲ ਬਣ ਜਾਣ। ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਖਾਣੇ ਦੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਮੀਟੀਆਂ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਖਾਣੇ ਨੂੰ ਸਰਾਬ ਦੇਣ। ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਾਧਿਆ-ਅਗੂਦਾ ਗੁਣ ਉਮੇ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈ।

੧੯ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਫਿਰਉਨ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਵੀ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਦੀ ਸਰਾਬ ਖਿਲਾਈ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਕਹਿਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਦੀ ਸਰਾਬ ਖਿਲਾਈ।

੨੦ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਦੀ ਸਰਾਬ ਖਿਲਾਈ।

ਮੈਂ ਫਿਲਿਸਤੀਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਦੀ ਸਰਾਬ ਖਿਲਾਈ। ਇਹ ਅਮਰਲੇਨ, ਅੱਜਾਹ, ਅਕਰੇਨ ਅਤੇ ਗੁਣ ਦੇ ਬਚੇ ਖੁੱਬੇ ਸਹਿਰ ਅਮਦੇਦ ਦੇ ਰਾਜੇ ਸਨ।

੨੧ ਫੇਰ ਮੈਂ ਅਦੇਮ, ਮੇਯਾਬ ਅਤੇ ਅੰਮੇਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਖਿਲਾਈਆਂ।

੨੨ ਮੈਂ ਸੂਰ ਅਤੇ ਮੀਦੇਨ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਖਿਲਾਈਆਂ।

ਮੈਂ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਖਿਲਾਈਆਂ। ੨੩ ਮੈਂ ਦਦਾਨ, ਤੇਮਾ ਅਤੇ ਬੂਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਖਿਲਾਈਆਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਖਿਲਾਈਆਂ ਜਿਹੜੇ ਆਖਣੀਆਂ ਯੁੜਯੜੀਆਂ ਦੇ ਵਾਲ ਕਟਦੇ ਨੇ। ੨੪ ਮੈਂ ਅਰਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਖਿਲਾਈਆਂ। ਇਹ ਰਾਜੇ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ। ੨੫ ਮੈਂ ਜਿਮਰੀ, ਏਲਾਮ ਅਤੇ ਮਾਦਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਖਿਲਾਈਆਂ। ੨੬ ਮੈਂ ਉੱਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਿਆਂ, ਜਿਹੜੇ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਖਿਲਾਈਆਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਦਰ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਖਿਲਾਈਆਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਕਹਿਰ ਦਾ ਖਿਲਾਫ਼ੇ ਖਿਲਾਈਆਂ ਜਿਹੜੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਨ। ਯਹ “ਸੇਮਾਰ” ਦਾ

ਗਾਜਾ ਇਹ ਧਿਆਨ ਉਦੋਂ ਘੋਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ
ਰੋਮਾਂ ਖੀਚੁਰਣਗੀਆਂ।

੨੭ “ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਆਖ, ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ
ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਰਹਿਰ ਦੇ ਇਸ ਧਿਆਨ ਨੂੰ
ਘੋਰੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਘੋਰੇ ਬਦਮਤ ਤੇ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਲਟੀਆਂ
ਰਹੇ! ਢਹਿ ਘੋਰੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉੱਠੋ ਨਾ। ਉੱਠੋ ਨਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ
ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰਨ ਲਈ ਤਲਵਾਰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

੨੮ “ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥੋਂ ਧਿਆਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ
ਰਹ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਖੀਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦੇਣਗੇ।
ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋਗੇ, ‘ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ
ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਤੁਸੀਂ ਅੱਠ ਇਸ ਧਿਆਨ ਨੂੰ
ਘੋਰੋਗੇ।’ ੨੯ ਮੈਂ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਯਰੁਸਲਮ, ਉੱਤੇ ਇਹ ਮਾੜੀਆਂ
ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਾਧਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਉਸ ਸਹਿਰ
ਉੱਤੇ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸੱਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਇਦ
ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਸੋਚੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ
ਗਲਤ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ
ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਨ ਲਈ ਤਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”
ਇਹ ਸੰਦੇਸ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

੩੦ “ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ ਦੇਵੋਗੇ:
‘ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਥੋਂ ਬੁਰਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਆਖਣੇ ਘਵਿੱਤਰ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਬੁਰਦਾ ਹੈ!
ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਬੁਰਦਾ ਹੈ!

ਉਸ ਦੀਆਂ ਬੁਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਵਰਗੀਆਂ
ਉੱਚੀਆਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਲਈ, ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀ
ਘਾਣੀ ਰਹਦੇ ਨੇ।

੩੧ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੀਰ ਮੋਰ ਫੈਲਦਾ ਹੈ।
ਇਹ ਮੋਰ ਰਿਸ ਥਾਰੇ ਹੈ?

ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਸਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਰੱਦਮਾਂ
ਦਾਖਿਲ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰੀ ਰੀਤਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਉਹ ਦੇਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰ ਰਿਹਾ
ਹੈ।”

ਇਹ ਸੰਦੇਸ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

੩੨ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,
“ਬਿਧਤਾਵਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇੱਕ ਦੇਸ
ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ ਵੱਲ ਫੈਲਣਗੀਆਂ।

ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਥਾਵਾਂ
ਉੱਤੇ ਤਾਰਤਰ ਤੁਫਾਨ ਵਾਂਗ ਆਉਣਗੀਆਂ!”

੩੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਰੋਨੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ
ਦੂਸਰੇ ਰੋਨੇ ਤੀਰ ਧਰੁੱਚ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਮੇਰੇ ਹੋਣਿਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਰੋਟੀ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮੇਟੇਗਾ ਅਤੇ ਦਫਨ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।
ਉਹ ਗੋਰੇ ਵਾਂਗ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਧਰੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

੩੪ ਅਯਾਲੀਓ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਡਾਂ (ਲੋਕਾਂ) ਦੀ ਅਗਵਾਈ
ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਵੱਡੇ ਆਗੂਓ ਹੋਣਾ ਸੁਖੁ ਰਹ ਦਿਓ!

ਤੁਸੀਂ ਭੇਡਾਂ (ਲੋਕਾਂ) ਦੇ ਆਗੂਓ ਦਰਦ ਨਾਲ ਧਰਤੀ
ਉੱਤੇ ਲੋਟਣੀਆਂ ਖਾਓ।

ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਗੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਰਤਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ
ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਉਹ ਗਰ ਥਾਂ, ਟੁੱਟੇ ਖੜੇ ਦੀਆਂ ਠੀਕਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਖਿੰਡ
ਜਾਣਗੇ।

੩੫ ਅਯਾਲੀਆਂ ਲਈ ਲੁਕਣ ਦੀ ਰੋਟੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
ਉਹ ਆਗੂ ਥਚਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ।

੩੬ ਮੈਂ ਅਯਾਲੀਆਂ (ਆਗੂਆਂ) ਦਾ ਮੋਰ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਰੋਦਿਆਂ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ।

ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਰਾਂਦਾਂ (ਦੇਸ) ਨੂੰ ਤਬਾਹ
ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।

੩੭ ਉਹ ਸਾਂਵਾਧਰਿਆਂ ਕਿ
ਯਹੋਵਾਹ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹੈ।

੩੮ ਯਹੋਵਾਹ ਖਤਰਨਾਕ ਮੋਰ ਵਰਗਾ ਹੈ, ਆਖਣੇ ਮਾਂਦ
ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲ ਰਿਹਾ,
ਯਹੋਵਾਹ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹੈ!

ਇਹ ਰਹਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਰਹੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਸ ਮੱਖਣਾ ਮਾਧੂਬਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੰਦਰ ਵਿਖੇ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਦਾ ਸਥਰ

੨੬ ੧ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸੰਦੇਸ ਉਦੋਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ
ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਗਾਜੇ ਯਹੋਯਾਸੀਮ ਦੇ ਗਾਜ ਦਾ
ਧਰਿਲਾ ਵਰਗ ਸੀ। ਯਹੋਯਾਸੀਮ ਗਾਜੇ ਯੋਸੀਯਾਹ ਦਾ
ਘੁੱਤਰ ਸੀ। ੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਮਿਯਾਗ,
ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਖਲੋ ਜਾ। ਯਹੂਦਾ ਦੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ ਦੇਵੀਂ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ
ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਧਾਮਨਾ ਲਈ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ
ਗਰ ਗੱਲ ਆਖੀਂ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣ ਲਈ ਰਹਿਦਾ ਹਾਂ।
ਸੰਦੇਸ ਦਾ ਰੋਟੀ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਛੱਡੀ ਨਾ। ੩ ਸਾਇਦ ਉਹ ਲੋਕ
ਮੇਰਾ ਸੰਦੇਸ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਣ। ਸਾਇਦ ਉਹ
ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਮੰਦਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣਾ ਛੱਡ ਦੇਣ। ਜੇ ਉਹ ਬਦਲ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ
ਵਿਉਤਾ ਥਾਰੇ ਆਖਣਾ ਮਨ ਬਦਲ ਲਵਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਜਾ
ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇਸ ਲਈ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮੰਦੇ ਰੋਮ ਰੀਤੇ ਹਨ। ੪ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੀਂ,
‘ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੀ
ਬਿਵਸਥਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
੫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ
ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ। (ਨਬੀ ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ ਹਨ।)
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਥਾਰ-ਥਾਰ ਨਬੀ ਭੇਜੇ, ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ।^੬ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮਥ ਵਿੱਚਲੇ ਆਖਣੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਮੀਲੇਗੇ ਦੇ ਆਖਣੇ ਯਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਰਗਾ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਯਹੂਸਲਮਥ ਥਾਰੇ ਮੋਚਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਖਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਗੇ।”

^੭ ਜਾਜਰਾਂ, ਨਬੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਬਦ ਆਖਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ। ^੮ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਉਹ ਹਰ ਗੱਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤਾਂ ਜਾਜਰਾਂ, ਨਬੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਮੌਤ ਮਿਲੇਗੀ! ^੯ ਤੂੰ ਹੋਮਲਾ ਰਿਵੇਂ ਰੀਤਾ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹਾ ਧਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ! ਤੂੰ ਇਹ ਆਖਣ ਦਾ ਹੋਮਲਾ ਰਿਵੇਂ ਰੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਦਰ ਮੀਲੇਗੇ ਵਾਲੇ ਮੰਦਰ ਵਾਂਗ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ! ਤੂੰ ਇਹ ਆਖਣ ਦਾ ਹੋਮਲਾ ਰਿਵੇਂ ਰੀਤਾ ਕਿ ਯਹੂਸਲਮਥ ਮਾਰੂਬਲ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।” ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ।

^{੧੦} ਗੁਣ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਹਾਰਮਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਜੇ ਇੱਥੇ ਵਾਖਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਥਾਰਾ ਆ ਗਏ। ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੋਲ ਆਖਣੇ ਸਥਾਨ ਗੁਰਗਿਣ ਕਰ ਲੇ। ਨਵਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਹੈ। ^{੧੧} ਤਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਹਾਰਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮਥ ਥਾਰੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ।”

^{੧੨} ਤਾਂ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹਾਰਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਇਸ ਮਹਿਰ ਥਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣੀ ਹੈ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ^{੧੩} ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਵੱਸ ਹੀ ਆਖਣੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੇਰੀ ਕਰਨੀ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਣਾ ਮਨ ਬਦਲ ਲਵੇਗਾ। ਅਹੋਵਾਹ ਉਹ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਥਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ। ^{੧੪} ਜਿੱਥੇ ਤੀਰ ਮੋਰੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਉਹੀ ਮਲੂਕ ਕਰੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਸਮਝਦੇ ਹੋ। ^{੧੫} ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਓਗੇ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਥਾਰੇ ਕਰੀਨ ਰੱਖਣਾ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਬੇਗੁਨਾਹ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਦੋਸੀ ਹੋਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਹਰ ਵਾਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਸੀ ਬਣਾ

ਦਿਓਗੇ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਮੰਦੇਮ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਹੈ।”

^{੧੬} ਤਾਂ ਹਾਰਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਬੋਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਹਨ।”

^{੧੭} ਤਾਂ ਕੁਝ ਬਜੁਰਗ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ। ^{੧੮} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਬੀ ਮੀਰਾਹ ਮੇਰਸਤ ਮਹਿਰ ਦਾ ਸੀ। ਮੀਰਾਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਰਾਜਾ ਹਿਜ਼ਰੀਆਹ ਦੇ ਰਾਜ ਵੇਲੇ ਦਾ ਨਬੀ ਸੀ। ਮੀਰਾਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ: ‘ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

ਮੀਕੇਨ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ,

ਇਹ ਵਾਹਿਗਾ ਹੋਇਗਾ ਖੇਤ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

ਯਹੂਸਲਮਥ ਖੱਬਰ ਦਾ ਢੇਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੰਦਰ ਵਾਲੀ ਧਰਾੜੀ ਸੱਖਣੀ ਧਰਾੜੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ

ਉੱਧਰ ਝਾੜੀਆਂ ਉੱਗੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।’ ਮੀਰਾਹ

੩:੧੨

^{੧੯} ‘ਹਿਜ਼ਰੀਆਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਹਿਜ਼ਰੀਆਹ ਨੇ ਮੀਰਾਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਮਾਰਿਆ। ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਵੀ ਮੀਰਾਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਮਾਰਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਹਿਜ਼ਰੀਆਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਇੱਜਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯਹੂਦਾਹ ਲਈ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇਗਾ। ਧਰ ਹਿਜ਼ਰੀਆਹ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਆਂਧੇ ਧਰਮਥਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਣਾ ਇਹਦਾ ਬਦਲ ਲਿਆ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਹ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਧੁਚਾਵਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਖਣੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਮਾਡੇ ਆਖਣੇ ਕਸੂਰ ਕਰਕੇ ਆਉਣਗੀਆਂ।”

^{੨੦} ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸੀ ਉਰੀਆਹ। ਉਹ ਸਮਝਾਯਾਹ ਨਾਮ ਦੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਉਰੀਆਹ ਕਿਰਬਨ-ਅਠਾਰੀਭ ਮਹਿਰ ਦਾ ਸੀ। ਉਰੀਆਹ ਨੇ ਵੀ ਇੱਕ ਮਹਿਰ ਦੇ ਦਿੱਖੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਹੀ ਧਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ^{੨੧} ਰਾਜੇ ਅਹੋਕਾਰੀਭ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਰੀਆਹ ਦੇ ਧਰਚਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਹੋਏ। ਰਾਜਾ ਅਹੋਕਾਰੀਭ ਉਰੀਆਹ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਰੀਆਹ ਭੈਭੀਤ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬਚਕੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭੱਜ ਗਿਆ। ^{੨੨} ਧਰ ਰਾਜੇ ਅਹੋਕਾਰੀਭ ਨੇ ਇੱਕ ਅਲਨਾਥਾਨ ਨਾਮ ਦੇ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਭੇਜਿਆ। ਅਲਨਾਥਾਨ ਅਰਬੇਰ ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ

ਬੰਦੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ^{੨੩}ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆਂਦਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਲੋਕ ਉਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਯਹੋਯਾਸੀਮ ਵੇਲੇ ਲੈ ਗਏ। ਯਹੋਯਾਸੀਮ ਨੇ ਉਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਰਤਲ ਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਰੀਯਾਗ ਦੀ ਨਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਰਬਰਿਮਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਫਨ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਮੀ।

^{੨੪}ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਦਮੀ ਮੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਮੀ ਸਾਫਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੀਰਾਮ। ਯਹੀਰਾਮ ਨੇ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੀਰਾਮ ਨੇ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਨਥੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਰਤਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੂੰ ਹਾਰਮ ਬਣਾਇਆ

੨੭ ^੧ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮਿਦਰੀਯਾਗ ਦੇ ਸਾਮਨ ਦੇ ਸੁਹੂਯਾਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ। ^੨ਮਿਦਰੀਯਾਗ ਰਾਜੇ ਔਸੀਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ^੩ਇਹ ਮੀ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਡੰਡਿਆਂ ਅਤੇ ਰਸੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਜੁਲਾ ਬਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਰਦਨ ਉੱਤੇ ਰੱਖ। ^੪ਫੇਰ ਹੋਰਨਾਂ ਹਲਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਮ, ਮੇਯਾਥ ਅਤੇ ਅੰਮੇਨ, ਸੂਰ ਅਤੇ ਮੈਦਾ ਦੇ ਸਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਲ ਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮਿਦਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਏ ਨੇ, ਮੰਦੇਮਵਾਹਰਾਂ ਹੱਥ ਮੰਦੇਮ ਭੇਜ। ^੫ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇਮਵਾਹਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਲਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਦੇਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੀਂ, ‘ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਮਾਲਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖੇ ਰਿ ਮੈਂ ਇਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਵਸਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖ ਰਿ ‘ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆਂ ਮੀ। ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਉਤਲੇ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆਂ ਮੀ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਰੁਝ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਜਿਸ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਚਾਹਾਂ ਇਹ ਯਰਤੀ ਦੇ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ। ^੬ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹੈ। ਮੈਂ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵੇਲੋਂ ਵੀ ਉਸਦਾ ਆਗਿਆ ਖਾਲਨ ਰਹਾਵਾਂਗਾ। ^੭ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੇਤਰੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਨਗੀਆਂ। ਫੇਰ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਬਾਬਲ ਹਾਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਰਾਜੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੇਵਕ ਬਣਾ ਲੈਣਗੇ।

^੮“ਯਰ ਜੇਰਰ ਵੇਈ ਰੋਮ ਜਾਂ ਰਾਜ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਨ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਜੁਲਾ ਆਪਣੀ ਗਰਦਨ ਤੇ ਧਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਦਾ, ਮੈਂ ਉਸ

ਰੋਮ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ, ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। “ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਰਗਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਮੈਂ ਉਸ ਰੋਮ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰਰ ਦਿੰਦਾ। ਮੈਂ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਰੋਮ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਨ ਲਈ ਰਗਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਲੜਦੀ ਹੈ। ^੯ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਥੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਸੁਣੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਸੁਣੋ ਜਿਹੜੇ ਜਾਦੂ ਦੇ ਯਰਭਾਵ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਬਾਣੀ ਰਦੇ ਗਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸੁਣੋ ਜਿਹੜੇ ਆਖਦੇ ਨੇ ਰਿ ਉਹ ਮੁਖਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਰਰ ਸੱਕਦੇ ਗਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਾ ਰਰੇ ਜਿਹੜੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰਦੇ ਨੇ ਜਾਂ ਜਿਹੜੇ ਜਾਦੂ-ਟੂਟੇ ਰਦੇ ਨੇ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਗਨ, “ਤੁਸੀਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਬਣੋਗੇ।” ^{੧੦}ਯਰ ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਹੇ ਗਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਤਨੇ ਦੂਰ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਸਾਰਣ ਬਣਨਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਗਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਯਰਾਏ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਜਾਕੇ ਮਰੋਗੇ।

^{੧੧}“ਯਰ ਉਹ ਰੋਮਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਆਯੀਨਗੀ ਰਬੂਲ ਰਰ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਉਹ ਜਿਉਣਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਨ ਦਿਆਂਗਾ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਰਨਗੇ।”

^{੧੨}ਮੈਂ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮਿਦਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੀ ਮੰਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਮੀ, “ਮਿਦਰੀਯਾਗ, ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਰਦਨ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਜੁਲੇ ਹੋਠਾਂ ਧਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਗੇਗਾ, ਤਾਂ ਤੂੰ ਜੀਵੇਗਾ। ^{੧੩}ਜੇ ਤੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਨੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇਗਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਦੁਸਮਣ ਦੀ ਤਲਵਾਰ, ਭੁੱਖ ਨਗ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰੇ ਜਾਓਗੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਖਰਨਗੀਆਂ। ^{੧੪}ਯਰ ਝੂਠੇ ਨਥੀ ਆਖ ਰਹੇ ਗਨ: ‘ਤੁਸੀਂ ਰਦੇ ਵੀ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ।’

“ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਸੁਣੋ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਝੂਠ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਰਰ ਰਹੇ ਗਨ। ^{੧੫}ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਭੇਜਿਆ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਉਹ ਝੂਠ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਰਰ ਰਹੇ ਨੇ ਅਤੇ ਆਖ ਰਹੇ ਨੇ ਰਿ ਮੰਦੇਮ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭੇਜ ਦਿਆਂਗਾ ਤੁਸੀਂ ਮਰ ਜਾਵੋਗੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਨਥੀ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਯਰਚਾਰ ਰਰ ਰਹੇ ਨੇ ਉਹ ਵੀ ਮਰ ਜਾਣਗੇ।”

*੨੭:੧ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ... ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਹਿਬਰੂ ਵਿੱਚ ਹੈ, “ਯਹੋਇਯਾਸਿਮ ਦੇ ਰਾਜ ਸੁਹੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ।” ਇਹ ਮੰਭਵਤਾ ਲਿਖਾਰੀ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਯਦ ਤਿਨ ਵਿੱਚ ਮਿਦਰੀਯਾਗ ਬਾਰੇ ਵਰਣਨ ਹੈ। ਕਿਰਮਿਯਾਗ ੨੮:੧ ਵਿੱਚ ੫੯੬-੫੯੩ ਦਾ ਜਿਕਰ ਹੈ।

੧੬ ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਆਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਗੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਉਹ ਝੂਠੇ ਨਥੀ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ, ‘ਬਾਬਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁੱਕ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਛੋਟੀ ਵਾਧਮ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਮੁਟੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਹਮਣੇ ਝੂਠ ਦਾ ਪੁਰਚਾਰ ਰਹ ਰਹੇ ਨੇ।”^{੧੭} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਮੁਟੇ। ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹੇ। ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪੁਰਵਾਨ ਰਹ ਲਵੇ ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਇਮ ਮਗਿਰ ਦੇ ਤਬਾਹ ਰੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੇਈ ਰਾਮਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।^{੧੮} ਜੇ ਉਹ ਲੋਕ ਨਥੀ ਹਨ ਆਤੇ ਅਗੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਮ ਪੁਰਾਪੁਰ ਰਹਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਪੁਰ ਰਹਨ ਦਿਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁਰਾਪੁਰ ਰਹਨ ਦਿਓ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਲੇ ਵੀ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁਰਾਪੁਰ ਰਹਨ ਦਿਓ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਲੇ ਵੀ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਆਂਦਰ ਹਨ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁਰਾਪੁਰ ਰਹਨ ਦਿਓ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਲੇ ਵੀ ਅਨੂਮਲਮ ਆਂਦਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਪੁਰ ਰਹਨ ਦਿਓ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਬਲ ਲਿਜਾਈਆਂ ਜਾਣ।”

੧੯ ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਲੇ ਵੀ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਬਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬਮਲੇ ਹਨ, ਰਾਂਮੀ ਦਾ ਮਮੁੰਦਰ ਹੈ, ਗਿਲਣ ਵਾਲੇ ਮਟੈਂਡ ਆਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ। ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ।^{੨੦} ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਉਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਗੋਵਾਹਿਨ ਨੂੰ ਵੇਈ ਬਣਾ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਗੋਵਾਹਿਨ ਰਾਜੇ ਅਗੋਵਾਹੀਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਅਗੂਦਾਹ ਆਤੇ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਵਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ।^{੨੧} ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੋਵਾਹ, ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਲੇ ਵੀ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਆਂਦਰ ਗਲੇ ਵੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ।^{੨੨} ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਬਲ ਲਿਜਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ। ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। “ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਮ ਬਾਂ ਫੇਰ ਰੱਖ ਦਿਆਂਗਾ।”

ਝੂਠਾ ਨਥੀ ਗਨਨਯਾਹ

੧ ਅਗੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਰਾਜੇ ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਦੇ ਸਾਮਨ
੨੮ ਦੇ ਚੌਥੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਖੰਜਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ, ਗਿਬਉਨ ਮਗਿਰ ਤੋਂ ਆਂਸੂਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਥੀ ਗਨਨਯਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਾਜਰੀ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ,^੨ “ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੋਵਾਹ, ਇਮਰਾਏਲ

ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਉਸ ਜੂਲੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਧਾਇਆ ਹੈ।’^੩ ਦੇ ਮਾਲਾਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਾਧਮ ਲੈ ਆਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਾਬਲ ਲੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।^੪ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਗੋਵਾਹਿਨ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਬਾਂ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਅਗੋਵਾਹਿਨ ਅਗੋਵਾਹੀਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਬਲ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ ਸੀ।^੫ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ, ‘ਇਮ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਜੂਲੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਲ ਧਾਇਆ ਹੈ!’”

੬ ਫੇਰ ਨਥੀ ਕਿਰਮਿਆਹ ਨੇ ਨਥੀ ਗਨਨਯਾਹ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਖਲੋਤੇ ਸਨ। ਜਾਜਰ ਆਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਕਿਰਮਿਆਹ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮੁਣ ਮੱਦੇ ਸਨ।^੬ ਕਿਰਮਿਆਹ ਨੇ ਗਨਨਯਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਮੀਨ! ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਅਗੋਵਾਹ ਮੱਚਮੁੱਚ ਆਜਿਹਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ! ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਜਿਸ ਮੰਦੇਮ ਦਾ ਪੁਰਚਾਰ ਰਹਦਾ ਹੈਂ ਅਗੋਵਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਚ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ! ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਅਗੋਵਾਹ ਬਾਬਲ ਤੋਂ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਮ ਬਾਂ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਅਗੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਹੋਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਛੱਡਣੇ ਪਏ ਸਨ।

੭ “ਪਰ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਮੁਣੇ, ਗਨਨਯਾਹ। ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਮੁਣੇ।^੮ ਗਨਨਯਾਹ, ਤੇਰੇ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਨਥੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇੱਥੇ ਨਥੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਰਚਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੰਗ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਆਤੇ ਭਿਆਨਕ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਦੇਸਾਂ ਆਤੇ ਮਹਾਨ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਆਂਦਰ ਆਉਣਗੀਆਂ।^੯ ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਨਥੀ ਇਹ ਪੁਰਚਾਰ ਰਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਆਮਨ ਮਿਲੇਗਾ ਉਸਦੀ ਪਤੀਖਿਆ ਆਵੱਸ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਉਸ ਨਥੀ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਮੱਚ ਨਿਰਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕ ਜਾਣ ਮੱਦਣਗੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਅਗੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।”

੧੦ ਕਿਰਮਿਆਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਰਦਨ ਵਿੱਚ ਜੂਲਾ ਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਤਾਂ ਨਥੀ ਗਨਨਯਾਹ ਨੇ ਉਸ ਜੂਲੇ ਨੂੰ ਕਿਰਮਿਆਹ ਦੀ ਗਰਦਨ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਗਨਨਯਾਹ ਨੇ ਉਸ ਜੂਲੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ।^{੧੧} ਫੇਰ ਗਨਨਯਾਹ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਜੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਣ ਮੱਦਣ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦਾ ਜੂਲਾ ਤੋੜ

ਦਿਆਂਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਜੂਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ
 ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮਿਯਾਹਿਯਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਧਰਮ ਮੈਂ ਦੇ ਮਾਲ ਤੋਂ
 ਧਰਮਿਯਾਹਿਯਾ ਇਹ ਜੂਨਾ ਤੋੜ ਦਿਆਂਗਾ।”

ਗਨਨਯਾਹ ਦੇ ਇਹ ਆਖਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਜਿਰਮਿਯਾਹ
 ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

¹² ਫੇਰ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਮਿਲਿਆ।
 ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਵਾਪਸੀ ਜਦੋਂ ਗਨਨਯਾਹ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ
 ਦੀ ਗਰਦਨ ਤੋਂ ਜੂਨਾ ਲਾਹ ਕੇ ਭੰਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ¹³ ਅਗੇਵਾਹ
 ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ ਅਤੇ ਗਨਨਯਾਹ ਨੂੰ
 ਆਖੋ, ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਤੂੰ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਜੂਨਾ
 ਤਾਂ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਮੈਂ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਜੂਲੇ ਦੀ ਬਾਢੋਂ ਲੋਹੇ
 ਦਾ ਜੂਨਾ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।’ ¹⁴ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ,
 ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ
 ਰੋਮਾਂ ਦੀਆਂ ਗਰਦਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਹੇ ਦਾ ਜੂਨਾ ਧਾ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਰਾਗਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਬਾਬਲ ਦੇ
 ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸੱਕਣ। ਅਤੇ ਉਹ
 ਉਸ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਣਗੇ। ਮੈਂ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ
 ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰ ਹੇਠਾਂ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।”

¹⁴ ਫੇਰ ਨਬੀ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਨਬੀ ਗਨਨਯਾਹ ਨੂੰ
 ਆਖਿਆ, “ਸੁਣੋ, ਗਨਨਯਾਹ! ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ
 ਭੇਜਿਆ। ਧਰਮ ਤੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਝੂਠ ਉੱਤੇ
 ਭਰੋਸਾ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ¹⁶ ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ
 ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਕ
 ਲਵਾਂਗਾ, ਗਨਨਯਾਹ। ਤੂੰ ਇਸੇ ਮਾਲ ਮਰ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਰਿਉਂ?
 ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ
 ਦਿੱਤੀ।”

¹² ਗਨਨਯਾਹ ਉਸੇ ਮਾਲ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਮਰ
 ਗਿਆ।

ਬਾਬਲ ਦੇ ਬੰਦੀਵਾਨਾਂ ਲਈ ਖਤ

੨੯ ¹ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਅਗੂਦੀ ਕੈਦੀਆਂ
 ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਤ ਲਿਖ ਭੇਜਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਖਤ
 ਬਚੁਰਗਾਂ, ਜਾਜਰਾਂ, ਨਬੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਭੇਜਿਆ ਜਿਹੜੇ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਉਹੀ
 ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਫੜਕੇ
 ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ² (ਇਹ ਖਤ ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ
 ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਰਾਜਾ ਅਗੇਯਾਸੀਮ, ਸਾਈ ਮਾਤਾ,
 ਆਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਹ ਅਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਆਗੂ,
 ਤਰੱਖਾਣ ਅਤੇ ਯਾਤ ਦੇ ਰਾਮੇ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ
 ਸਨ।) ³ ਮਿਦਰੀਆਹ ਨੇ ਅਲਯਾਮਾਹ ਅਤੇ ਗਮਰਯਾਹ ਨੂੰ
 ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਵੱਲ ਆਲਿਆ। ਮਿਦਰੀਆਹ ਅਗੂਦਾਹ
 ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਅਲਯਾਮਾਹ ਸਾਫਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਤੇ
 ਗਮਰਯਾਹ ਗਿਲਰੀਆਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਖਤ ਦਿੱਤਾ।
 ਖਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

‘ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ, ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ
 ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਆਖਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚੋਂ
 ਬਾਬਲ ਅੰਦਰ ਬੰਦੀ ਬਣਾਕੇ ਭੇਜਿਆ। ⁴ ‘ਮਰਾਨ
 ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੋ। ਧਰਮੀ ਉੱਤੇ ਟਿਕ
 ਜਾਓ। ਬਾਗ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਉਗਾਏ ਹੋਏ
 ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਖਾਓ। ⁵ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਓ ਅਤੇ ਖੁੱਤਰਾਂ
 ਧੀਆਂ ਵਾਲੇ ਬਣੋ। ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਵਗੂਟੀਆਂ
 ਤਲਾਮ ਕਰੋ। ਅਤੇ ਆਖਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ
 ਵੀ ਕਰੋ। ਅਜਿਹਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵੀ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰਾਂ
 ਵਾਲੇ ਹੋਣ। ਬਹੁਤ ਯੋਗਦਾਨ ਖੈਦਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਬਾਬਲ
 ਵਿੱਚ ਆਖਣੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਾਓ। ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬੋਝੇ
 ਨਾ ਹੋਵੇ। ⁷ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਰਿ ਉਸ ਮਹਿਰ ਲਈ ਨੇਕ
 ਕੰਮ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਮਹਿਰ
 ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋ ਉਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ
 ਧਰਮਯਾਨਾ ਕਰੋ। ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂ ਰਿ ਜੇ ਉਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ
 ਸਾਂਝੀ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਾਂਝੀ ਨਾਲ ਰਹੋਗੇ।”

⁸ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ, ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
 ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਆਖਣੇ ਨਬੀਆਂ ਅਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੁਰਖ ਨਾ ਬਣੋ ਜਿਹੜੇ ਕਾਲਾ ਜਾਦੂ
 ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਧਨਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸੁਣੋ। ⁹ ਉਹ
 ਝੂਠ ਦਾ ਧਰਮਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਆਖ ਰਹੇ
 ਹਨ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਧਰਮ ਮੈਂ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।’ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਹ
 ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

¹⁰ ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਬਾਬਲ ੭੦
 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੀਕ ਮਰਤੀਮਾਨੀ ਰਹੇਗਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ
 ਮਗਰੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਆਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਬਾਬਲ
 ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਰੁਮਲਮ ਵਾਪਸ
 ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਆਖਣਾ ਸੁਭ ਇਕਰਾਰ ਖੁਸ਼ਾ ਕਰਾਂਗਾ।
¹¹ ਇਹ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਰਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਵਿਉਂਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ
 ਬਣਾਈਆਂ।’ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ‘ਮੇਰੇ
 ਧਾਮ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰੰਗੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਰੰਗਾ ਭਵਿੱਖ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਉਂਦਾ
 ਹਾਂ। ¹² ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਲਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ
 ਕੋਲ ਆਵੋਗੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਧਰਮਯਾਨਾ ਕਰੋਗੇ।
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਾਂਗਾ। ¹³ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਤਲਾਮ
 ਕਰੋਗੇ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਮੇਰੀ
 ਤਲਾਮ ਕਰੋਗੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭ ਲਵੋਗੇ। ¹⁴ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਆਂਗਾ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭ ਲਵੋ।’ ਇਹ
 ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ: ‘ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ
 ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਥਾਂ
 ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਧਰਮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਇਕੱਠਿਆਂ ਰਾਗਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।”
ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ—“ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ
ਥਾਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।”

^{੧੫} ਮਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਆਖੋ, “ਘਰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤਾਂ
ਮਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਨਬੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।” ^{੧੬} ਘਰ
ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਬਾਰੇ
ਆਖਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਮੈਂ ਉਸ ਰਾਜੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਦਾਉਦ
ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਉੱਤੇ ਗੁਣ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ
ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅਨੂਮਲਮ
ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ^{੧੭} ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ
ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
ਤਲਵਾਰ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਅਤੇ ਭਿਯਾਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ
ਭੇਜਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਹਨ।
ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਵੇਂ
ਮੜੇ ਹੋਏ ਅੰਜੀਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਖਾਣ ਦੇ ਰਾਬਿਲ
ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।” ^{੧੮} ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤਲਵਾਰ, ਭੁੱਖਮਰੀ
ਅਤੇ ਭਿਯਾਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਖਿੰਡਾ ਰਾਗਾਂ
ਜਿਹੜੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ
ਨੂੰ ਇਉਂ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਘਰ ਦੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਾਰੀਆਂ
ਰਾਜਯਾਤੀਆਂ ਇਹ ਦੇਖਕੇ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ
ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਪਸਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕ
ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਣਗੇ। ਲੋਕੀ ਗੈਰਾਤੀ ਨਾਲ ਮੀਟੀਆਂ
ਵਜਾਉਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸੀਆਂ ਹੋਈਆਂ
ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਨਗੇ। ਅਤੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਾਲ
ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੰਦੇਮਾਂ
ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਗੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰਾਗਾਂ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨਗੇ। ^{੧੯} ਮੈਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਵਾਪਸ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ
ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ—“ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮੰਦੇਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਬਾਰ-ਬਾਰ ਭੇਜਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ, ਨਬੀਆਂ,
ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੰਦੇਮ ਦੇਣ ਲਈ
ਕੀਤੀ। ਘਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ
ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ^{੨੦} “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਬੰਦੀਵਾਨ ਹੋ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਨੂਮਲਮ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਬਲ ਜਾਣ ਲਈ
ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ
ਸੁਣੋ।”

^{੨੧} ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
ਕੋਲਾਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਗਾਥ ਅਤੇ ਮਲਾਮਯਾਹ ਦੇ
ਖੁੱਤਰ ਮਿਦੀਆਹ ਬਾਰੇ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਇਹ ਦੋਵੇਂ
ਬੰਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਝੂਠ ਦਾ ਘਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।
(ਘਰ ਉਹ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ।) ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ
ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਬੂਦਨਸਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ

ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਨਬੂਦਨਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ
ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਰ ਮਾਰਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ
ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਬੰਦੀਵਾਨ ਹੋ। ^{੨੨} ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ
ਬੰਦੀਵਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ
ਵਰਤਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਬ ਦੇਣਗੇ।
ਉਹ ਆਖਣਗੇ: ‘ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਉਹੀ ਕਰੇ ਜੋ
ਉਸ ਨੇ ਮਿਦੀਆਹ ਅਤੇ ਅਗਾਥ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ,
ਜੋ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ
ਗਏ ਸਨ।’ ^{੨੩} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ
ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਘਰਤ ਮੰਦੇਮਾਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ
ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਭਚਾਰ ਦਾ ਖਾਧ ਕੀਤਾ, ਆਪਣੇ
ਗੁਨਾਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਨਾਲ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠ
ਵੀ ਬੋਲਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਝੂਠ
ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ, ਮੰਦੇਮ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ
ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਾਰੀ
ਗਾਂ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

ਘਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਸਮਝਾਯਾਹ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ

^{੨੪} ਸਮਝਾਯਾਹ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਦੇਮ ਦੇਵੀਂ। ਸਮਝਾਯਾਹ
ਨਗਲਾਮ ਘਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ। ^{੨੫} ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ
ਅਗੇਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਘਰਮੇਸੂਰ ਆਖਦਾ ਹੈ,
“ਸਮਝਾਯਾਹ, ਤੂੰ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀਆਂ
ਭੇਜੀਆਂ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਮਲਾਮਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਾਜਰ
ਸਫਨਯਾਹ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ। ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ
ਵੀ ਚਿੱਠੀਆਂ ਖਾਈਆਂ। ਤੂੰ ਇਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਆਪਣੇ ਤਾਂ
ਉੱਤੇ ਖਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ।
^{੨੬} ਸਮਝਾਯਾਹ ਤੂੰ ਸਫਨਯਾਹ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਚਿੱਠੀ
ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਸਫਨਯਾਹ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ
ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਜਾਜਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਤੂੰ ਅਗੇਵਾਹ
ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਕ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ। ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਤੂੰ ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲਵੇ ਜਿਹੜਾ ਖਾਗਲਾਂ
ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਬੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਾਹ ਕਰਦਾ
ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਘੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ
ਬੇੜੀਆਂ ਅਤੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋਹੇ ਦੇ ਸੰਗਲ ਨਾ ਦੇਵੇ।’ ^{੨੭} ਹੁਣ
ਕਿਰਮਿਆਹ ਨਬੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ
ਲਈ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਝਿੜਕਿਆ? ^{੨੮} ਕਿਰਮਿਆਹ
ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਭੇਜਿਆ ਹੈ: ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ
ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਨੰਮਾਂ ਮਮਾਂ ਰਹੋਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਘਰ ਬਣਾ ਕੇ
ਟਿਕ ਜਾਵੋ। ਬਾਗ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਲ ਖਾਓ।”

^{੨੯} ਜਾਜਰ ਸਫਨਯਾਹ ਨੇ ਨਬੀ ਕਿਰਮਿਆਹ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ
ਘੜ ਕੇ ਸੁਣਾਈ। ^{੩੦} ਤਾਂ ਕਿਰਮਿਆਹ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ
ਮੰਦੇਮ ਆਇਆ: ^{੩੧} “ਕਿਰਮਿਆਹ, ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਬਾਬਲ
ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੰਦੀਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਹੇ: ‘ਅਗੇਵਾਹ ਨਗਲਾਮ ਘਰਿਵਾਹ
ਦੇ ਬੰਦੇ ਸਮਝਾਯਾਹ ਬਾਰੇ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਸਮਝਾਯਾਹ
ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਘਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਭੋਜਿਯਾ। ਸਮਯਾਗ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਝੂਠ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ।^{੩੦} ਕਿਉਂ ਸਮਯਾਗ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਮੈਂ ਨਹੁਲਾਮ ਧਰਿਵਾਗ ਦੇ ਬੰਦੇ ਸਮਯਾਗ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਗ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ। ਉਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਕਰਾਂਗਾ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। “ਮੈਂ ਸਮਯਾਗ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਭੜਕਾਇਆ ਹੈ।”

ਉਮੀਦ ਦੇ ਇਕਰਾਰ

੩੦ ਇਹ ਉਹ ਮੰਦੇਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।^੨ ਅਗੇਵਾਗ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਜਿਹੜੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਲੈ। ਇਹ ਰਿਤਾਬ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਲਈ ਲਿਖ।^੩ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਆਉਣਗੇ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਲਾਵਤਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਪਸ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਮੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਸਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦੋਬਾਰਾ ਮਾਲਿਕ ਹੋਣਗੇ।”

^੪ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੁਣਾਇਆ।^੪ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ:

“ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਨਾਲ ਚੀਰਦਿਆਂ ਮੁਣਦੇ ਹਾਂ! ਲੋਕ ਭੈਭੀਤ ਨੇ!

ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਸਾਂਝੀ ਨਹੀਂ!

^੬ “ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛੇ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ:

ਕੀ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਬੱਚਾ ਧੰਦਾ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ? ਬੇਮੌਰ ਨਹੀਂ!

ਫੇਰ ਮੈਂ ਹਰ ਤਾਰਤਵਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਟ ਨੂੰ ਸਾਂਭਦਿਆਂ ਕਿਉਂ ਦੋਖਦਾ ਹਾਂ,

ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਯੋਧਾ ਜਨਮ ਧੀੜਾਂ ਸਹਿ ਕਰੀ ਹੋਵੇ?

ਹਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮਰੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ ਸਫੇਦ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਕਿਉਂ ਲੋਕ ਡਰੇ ਹੋਏ ਨੇ।

^੭ “ਆਰੂਥ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਵੱਡੀ ਬਿਧਤਾ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਰ ਆਰੂਥ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ।

^੮ “ਉਸ ਸਮੇਂ,” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ, “ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਲਾਂ

ਵਿੱਚ ਖਾਏ ਹੋਏ ਜੁਲੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿਆਂਗਾ। ਵਿਦੇਸੀ ਲੋਕ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।^੬ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿਦੇਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਨਹੀਂ! ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਾਜੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ, ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਮ ਭੇਜ ਦਿਆਂਗਾ।

^{੧੦} “ਇਸ ਲਈ, ਆਰੂਥ, ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ, ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ!”

ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।

“ਹੇ ਇਸਰਾਏਲ ਇਸਦੇ ਕਾਰਣ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ।

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ ਤੋਂ ਬਚਾਵਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬੰਦੀ ਹਨ

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।

ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਫੇਰ ਸਾਂਝੀ ਮਿਲੇਗੀ।

ਲੋਕ ਆਰੂਥ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

ਇੱਥੇ, ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ

ਦੁਸਮਣ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

^{੧੧} ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ।”

ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।

“ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।

ਧਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।

ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।

ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦੇ ਅਮਲਾਂ ਲਈ ਅਵਸਰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ।

ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਰਘੋਰ ਹੋ ਕੇ ਸਬਕ ਸਿੱਖਾਵਾਂਗਾ।”

^{੧੨} ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ:

ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਜਖਮ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾ ਠੀਕ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚੋਟ ਲਗੀ ਹੈ।

^{੧੩} ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜਖਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ।

^{੧੪} ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਕੋਲੋਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਏ ਸੀ।

ਧਰ ਉਹ ਕੋਲੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਯਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ।

ਦੇਸ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਨੇ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਸਮਣ ਵਾਂਗ ਚੋਟ ਧਰੁੰਚਾਈ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਖੜ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ।

ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ।

ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਧਾਥਾਂ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ।

੧੪ ਇਮਰਾਏਲ ਤੇ ਯਹੂਦਾਹ, ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਜਖਮਾਂ ਥਾਰੇ
ਚੀਚਾਂ ਰਿਉਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹੋ?

ਤੁਹਾਡਾ ਜਖਮ ਥਾਰੇ ਰਮਟਦਾਇੰਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ
ਦਾ ਰੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ।

ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਡੇ ਦੋਸ਼ ਰਾਹਤ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ
ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ।

ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਥਾਰੇ ਥਾਰੇ ਥਾਰੇ
ਰੀਤੀਆਂ।

੧੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰੀਤਾ ਮੀ
ਯਰ ਉਹ ਖੁਦ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਨੇ।

ਇਮਰਾਏਲ ਤੇ ਯਹੂਦਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਥੀਰੀ ਬਣ
ਜਾਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਚੀਚਾਂ ਚੁਰਾਈਆਂ ਮਨ।
ਯਰ ਹੋਰ ਲੋਰੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਰਾਨਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਜੰਗ ਅੰਦਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਚੀਚਾਂ ਖੋਰੀਆਂ
ਮਨ।

ਯਰ ਗੁਣ ਦੁਸ਼ਮਣ ਲੋਰ ਜੰਗ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਚਾਂ
ਖੋਰਣਗੇ।

੧੬ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਵਾਧਮ ਯਰਤਾਵਾਂਗਾ।
ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜਖਮਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਰਵਾਂਗਾ।

ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।

“ਰਿਉ? ਰਿਉ ਰਿ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਛੂਤ ਆਖਿਆ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਰੋਈ ਵੀ ਮੀਯੇਨ ਵੱਲ
ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।’”

੧੭ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਗੁਣ ਯਾਰੂਥ ਦੇ ਥੀਰੇ ਥੀਰੀ ਨੇ।

ਯਰ ਉਹ ਵਾਧਮ ਯਰਤ ਰੇ ਆਉਣਗੇ।

ਅਤੇ ਮੈਂ ਯਾਰੂਥ ਦੇ ਖਰਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਤਰਮ ਰਵਾਂਗਾ।

ਸਹਿਰ ਗੁਣ ਸਿਰਫ ਖੰਡਰਾਂ ਨਾਲ ਢੱਰੀ ਹੋਈ ਸੱਖਣੀ
ਯਹਾਡੀ ਹੀ ਹੈ।

ਯਰ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਯਹਾਡੀ ਉੱਤੇ ਉਸਾਰਿਆ
ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਤੇ ਯਾਤਮਾਹ ਦੇ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ,
ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਲੋਰ ਉਸਤਤ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣਗੇ।
ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਗਾਮਿਆਂ ਦਾ ਸੋਰ ਉੱਠੇਗਾ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਢੋਰ ਥਾਰੇ ਥਾਰਿਆਂ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਦੇਵਾਂਗਾ।
ਇਮਰਾਏਲ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਢੋਟੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਿੱਜਤ ਬਖਸ਼ਾਂਗਾ।

ਰੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥੋਰਦਰੀ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਰੇਗਾ।

੨੦ ਯਾਰੂਥ ਦਾ ਯਰਿਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥਾਰੇ
ਯਹਿਲੋਂ,

ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਯਰਿਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਮੀ ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲ
ਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਵਾਂਗਾ,

ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦਾ ਮੀ।

੨੧ ਰੋਈ ਆਪਣਾ ਥੀਰਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ
ਰੇਗਾ।

ਉਹ ਗਾਰਮ ਥੋਰੇ ਆਪਣੇ ਥੀਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵੇਗਾ।

ਲੋਰ ਥੋਰੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆ ਮੱਰਦੇ ਨੇ, ਜੇ ਸਿਰਫ ਮੈਂ ਹੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਆਖਾਂ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਆਗੂ ਨੂੰ ਥੋਰੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਉਣ
ਲਈ ਆਖਾਂਗਾ।

ਅਤੇ ਉਹ ਥੋਰੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਵੇਗਾ।

੨੨ ਤੁਮੀਂ ਥੋਰੇ ਥੀਰੇ ਹੋਵੋਗੇ।

ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਥੇਸੁਰ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

੨੩ ਯਹੋਵਾਹ ਥਾਰੇ ਰਹਿਰਵਾਨ ਮੀ!

ਉਸ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਮੀ।

ਮਜ਼ਾ ਤੁਫਾਨ ਵਾਂਗ ਆਈ ਮੀ,

ਇਹ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਰਵਾਤ ਵਾਂਗ ਆਈ
ਮੀ।

੨੪ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਰਹਿਰ ਨਹੀਂ ਰੁਝੇਗਾ

ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਰਰ
ਲੈਂਦਾ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਿਨ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗਾ,

ਤੁਮੀਂ ਲੋਰ ਮਮਝ ਜਾਵੋਗੇ।

ਨਵਾਂ ਇਮਰਾਏਲ

੩੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ, “ਉਸ ਮਥੋਂ,
ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਮਥੂਹ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੂਹਾਂ ਦਾ
ਯਰਥੇਸੁਰ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਥੋਰੇ ਥੀਰੇ ਹੋਣਗੇ।”

੨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਜੇ ਲੋਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਰੋਲੋਂ ਥੀਰੇ ਮਨ, ਉਹ
ਮਾਨੂਬਲ ਅੰਦਰ ਅਰਾਮ ਲੱਭਣਗੇ।

ਇਮਰਾਏਲ ਉੱਥੇ ਅਰਾਮ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ
ਜਾਵੇਗਾ।”

੩ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡਿਓ,

ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ।

ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ
ਧਿਆਨ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਮਦਾ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜਾਰੀ
ਰੱਖਿਆ।

੪ ਇਮਰਾਏਲ, ਮੋਰੀ ਵਹੁਟੀਏ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਢੋਰ ਉਸਾਰਾਂਗਾ।
ਤੂੰ ਢੋਰ ਤੋਂ ਟਿੱਰ ਮੁਲਰ ਬਣੇਂਗੀ।

ਤੂੰ ਢੋਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਤੰਬੂਰੀਆਂ ਚੁੱਰੇਂਗੀ।

ਢੋਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਨੱਚੇਂਗੀ, ਜਿਹੜੇ
ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾ ਰਹੇ ਨੇ।

੫ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਰਿਮਾਨੇ, ਤੁਮੀਂ ਢੋਰ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਥੀਰੇ
ਥੀਰੇਂਗੇ।

ਤੁਮੀਂ ਮਾਮਰਿਯਾ ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਯਹਾਡੀਆਂ ਦੁਆਲੇ
ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਲਗਾਵੋਗੇ।

ਅਤੇ ਉਹ ਰਿਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲਾਂ ਦੇ ਅੰਗੂਰ ਮਾਨਣਗੇ।

੬ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਚੌਰੀਦਾਰ ਚੁਰ ਕੇ ਇਹ
ਮੰਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਵੇਗਾ:

ਯਾਓ, ਅਸੀਂ ਮੀਯੋਨ ਉੱਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੱਲੀਏ!

ਅਫਰਾਈਮ ਦੇ ਯਹਾੜੀ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵੀ ਚੌਰੀਦਾਰ ਉਹ
ਮੰਦੇਸ਼ ਚੁਰ ਸੁਣਾਵੇਗਾ।”

੭ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਯਾਕੂਬ ਲਈ ਗੀਤ ਗਾਵੋ!

ਇਸਰਾਏਲ, ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਹਾਨ ਰੋਮ ਦੇ
ਨਾਹਰੇ ਮਾਰੋ!

ਉਸਤਤ ਗਾਵੋ ਅਤੇ ਨਾਹਰੇ ਮਾਰੋ:

“ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ!

ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ
ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਰੋਮ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿ ਗਏ
ਨੇ।”

੮ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ, ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਦੇ
ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀਆਂ
ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕਰਾਂਗਾ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਅੰਨ੍ਹੇ ਜਾਂ ਵਿਕਲਾਂਗ ਹੋਣਗੇ।

ਕੁਝ ਔਰਤਾਂ ਗਰਭਵਤੀ, ਬੱਚੇ ਜਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ
ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਧਰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਵਾਪਸ ਆਉਣਗੇ।

੯ ਉਹ ਲੋਕ ਰੋਂਦੇ ਹੋਏ ਆਉਣਗੇ।

ਧਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਸੰਤੁਨ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਖਾਣੀ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ
ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਰਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਮੱਥੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਅਗਵਾਈ
ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਠੋਕਰਾਂ ਨਾ ਖਾਣ।

ਮੈਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ
ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਿਤਾ ਹਾਂ।

ਅਤੇ ਅਫਰਾਈਮ ਮੇਰਾ ਧਰਿਲੋਠਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ।

੧੦ ਰੋਮੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ, ਇਸ ਮੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣੇ!

ਇਸ ਮੰਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਮਸ਼ੁਰ ਕੰਢੇ ਦੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ
ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ।

“ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾਇਆ ਸੀ
ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਇਕੱਠਿਆਂ
ਲਿਆਵੇਗਾ

ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਅਯਾਲੀ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਇੱਜੜ
(ਲੋਕਾਂ) ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰੇਗਾ।”

੧੧ ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਕੂਬ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵੇਗਾ।

ਯਾਕੂਬ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ
ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤਾਰਤਵਰ ਨੇ।

੧੨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮੀਯੋਨ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਆਉਣਗੇ
ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਮਾਰਨਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ
ਨਾਲ ਚਮਕਣਗੇ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ, ਨਦੀਂ ਮੈਂਯ, ਚੈਤੂਨ ਦਾ
ਤੇਲ, ਲੋਲੇ ਅਤੇ ਗਾਵਾਂ ਦੇਵੇਗਾ।

ਉਹ ਉਸ ਬਾਗ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ, ਜਿੱਥੇ ਖਾਣੀ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ।

ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਹੁਣ ਹੋਰ ਮੁਸਕਿਲ ਵਿੱਚ
ਨਹੀਂ ਪੈਣਗੇ।

੧੩ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਕੇ
ਨੱਚਣਗੀਆਂ।

ਅਤੇ ਨਾਚ ਵਿੱਚ ਬੁੱਢੇ ਅਤੇ ਗੱਭਰੂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣਗੇ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿਆਂਗਾ।

ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਨ ਧਰੁੰਚਾਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿਆਂਗਾ।

੧੪ ਮੈਂ ਜਾਨਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਖਾ ਭੋਜਨ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਰੱਜੇ ਅਤੇ
ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਰਾਮਾਹ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦੇਵੇਗੀ।

ਇਹ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਮਖਤ ਰੋਣ ਦੀ
ਹੋਵੇਗੀ।

ਰਾਖੇਲ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਰੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਰਾਖੇਲ ਯੀਰਜ ਨਹੀਂ ਧਰੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ
ਹਨ ਮਰ ਗਏ ਹੋਏ।”

੧੬ ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਰੋਣ ਤੋਂ ਰੁਕ ਜਾਓ!

ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੰਝੂ ਨਾ ਭਰੋ!

ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੋਮ ਦਾ ਟਿਨਾਮ ਮਿਲੇਗਾ।”

ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

“ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ
ਵਾਪਸ ਧਰਤ ਆਉਣਗੇ।

੧੭ ਇਸਰਾਏਲ, ਤੇਰੇ ਲਈ ਅਜੇ ਉਮੀਦ ਹੈ।”

ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।

“ਤੇਰੇ ਬੱਚੇ ਵਾਪਸ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆ ਜਾਣਗੇ।

੧੮ ਮੈਂ ਅਫਰਾਈਮ ਨੂੰ ਰੋਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

ਮੈਂ ਅਫਰਾਈਮ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ:

“ਯਹੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੈਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ!

ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮਥਰ ਸਿੱਧ ਲਿਆ।

ਮੈਂ ਉਸ ਵੱਡੇ ਵਰਗਾ ਸਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਸਿੱਧਾਇਆ
ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਿਹਰ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣੇ ਵਰ ਜਾਓ,

ਅਤੇ ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਧਰਤ ਆਵਾਂਗਾ।

ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋ।

੧੯ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਭਟਕ ਗਿਆ ਸਾਂ।

ਧਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਮੰਦੇ ਅਮਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਗਿਆ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਤੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲ
ਲਿਆ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਰੱਖਤਾ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਾਹਣ ਸਰਮਮਾਰ
ਯੇ ਨਮੇਸੀ ਭਰਿਆ ਹਾਂ,
ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਜਵਾਨੀ ਵੇਲੇ ਸੀਠੀਆਂ ਸਨ।”

^{੨੦} ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ,
“ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਆਫਰਾਈਮ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਖੁੰਝ
ਗਿਆ।

ਮੈਂ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਰਖਦਾ ਹਾਂ। ਹਾਂ,
ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੜੀ ਵਾਹੀ ਨਿੰਦਿਆ
ਯਰ ਗਲੇ ਵੀ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਖਿਆਲ ਹੈ।

ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਿਆਲ ਰਖਦਾ ਹਾਂ।
ਯੇ ਮੱਚਮੁੱਚ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਮੱਲੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।”
ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

^{੨੧} “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ, ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾ ਦੇਵੋ।
ਯੇ ਜਿਹੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਰੱਖ ਦਿਓ ਜਿਹੜੇ ਯਰ ਦਾ ਰਸਤਾ
ਦਰਸਾਉਣ।

ਰਸਤੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰਹੇ।

ਉਸ ਰਾਗ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਤੁਸੀਂ ਤੁਰਦੇ ਜਾ
ਰਹੇ ਹੋ।

ਇਸਰਾਏਲ, ਮੇਰੀ ਵਹੂਟੀਏ, ਯਰ ਆ ਜਾ।
ਯੇ ਆਪਣੇ ਰਸਖਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾ।

^{੨੨} ਬੇਦਫ਼ਾ ਖੁੰਝੀਏ,
ਯੂ ਰਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਏਯਰ ਓਯਰ ਭਟਰਦੀ ਸੁੱਗੀ?
“ਯੂ ਰਦੋਂ ਯਰ ਯਰ ਤੇ ਆਵੇਗਾ? ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਯਰਤੀ
ਉੱਤੇ ਵੇਈ ਨਵੀਂ ਸਿਰਜਣਾ ਰਖਦਾ ਹੈ:
ਯੇ ਆਦਮੀ ਦੁਆਲੇ ਯੋਰਤ।”

^{੨੩} ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਫੇਰ
ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਗਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ
ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਜਾਇਆ
ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਅਗੁਦਾਗ ਦੀ ਯਰਤੀ ਯੇ ਇਸ ਦੇ
ਰਸਖਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਵਾਹੀ ਫੇਰ ਇਹ ਸਬਦ ਵਰਤਣਗੇ:
ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਮੀਸ ਦੇਵੇ, ਚੰਗੇ ਯਰ ਯੇ ਯਵਿੱਤਰ
ਯਰਬਤ।”

^{੨੪} “ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਸਖਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ
ਇੱਕੱਠੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਰਿਸਾਨ ਯੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ
ਇੰਜੜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਏਯਰ ਓਯਰ ਤੁਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ, ਅਗੁਦਾਗ
ਵਿੱਚ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਲ ਰੇ ਰਹਿਣਗੇ।” ^{੨੫} ਮੈਂ ਬੱਚੇ ਹਾਰੇ ਲੋਕਾਂ
ਨੂੰ ਯਾਰਮ ਯੇ ਤਾਰਤ ਦਿਆਂਗਾ।”

^{੨੬} ਇਹ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਮੈਂ ਜਾਗ ਖਿਆ ਯੇ
ਯਾਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖਣ ਲੱਗਾ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਨੀਂਦ ਸੀ।

^{੨੭} “ਯੇ ਰਹੇ ਨੇ ਦਿਨ,” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ
ਹੈ, “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਯੇ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ
ਨੂੰ ਵੱਧਣ ਫੁੱਲਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰਗਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਯੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਵੱਧਣ ਫੁੱਲਣ ਵਿੱਚ ਵੀ

ਮਗਾਇਤਾ ਰਗਾਂਗਾ। ਇਹ ਰਿਮੇ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਬੀਜਣ ਯੇ
ਉਸਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰਨ ਵਾਨੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ।” ^{੨੮} ਯੇ ਤੀਤ
ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਯੇ ਅਗੁਦਾਗ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੀਠੀ
ਸੀ ਯਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਿਚਾਈ ਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੀ
ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੀਠੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਨਾਗ ਸੁੰਦਿਆ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਖ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ
ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਯਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਬਣਾਉਣ
ਲਈ ਰਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

^{੨੯} “ਲੋਕ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਇਸ ਰਗਉਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ
ਰਨਗੇ:

“ਯੇ ਯਿਆਂ ਨੇ ਖਾਯੇ ਖੱਟੇ ਯੰਗੂਰ,
ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਇਆ ਸੁਯਾਦ
ਖੱਟਾ।”

^{੩੦} ਨਹੀਂ, ਹਰ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹ ਲਈ ਮਰੇਗਾ।
ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਖੱਟੇ ਯੰਗੂਰ ਖਾਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਨੂੰ ਖੱਟਾ ਸੁਯਾਦ
ਯਾਵੇਗਾ।”

ਨਵਾਂ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ

^{੩੧} ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਾਖੀਆਂ, “ਸਮਾਂ ਯੇ
ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਯੇ ਅਗੁਦਾਗ
ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਰਗਾਂਗਾ।

^{੩੨} ਇਹ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਸੀਠੀ ਸੀ। ਉਹ
ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਸੀਠੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ
ਫੜ ਕੇ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਯਾਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਤੇਰ
ਦਿੱਤਾ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

^{੩੩} “ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਹ
ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ ਰਗਾਂਗਾ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ
ਹੈ। “ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬਿਵਸਥਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ
ਦਿਆਂਗਾ, ਯੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖ
ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵਾਂਗਾ ਯੇ ਉਹ ਮੇਰੇ
ਬੰਦੇ ਹੋਣਗੇ।” ^{੩੪} ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ
ਗਵਾਂਢੀਆਂ ਯੇ ਸਿਮਤੋਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਈ
ਯਵੇਗੀ। ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂ ਰਿ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ
ਤੀਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ
ਵੱਲੋਂ ਹੈ। “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮਾਂ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੇ
ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਾਥ ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਾਂਗਾ।”

ਅਗੇਵਾਗ ਰਦੇ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗਾ

^{੩੫} ਆਖਦਾ ਹੈ ਅਗੇਵਾਗ: “ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਅਗੇਵਾਗ ਸੁਰਜ ਨੂੰ
ਚਮਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਯੇ ਅਗੇਵਾਗ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਚੰਨ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ
ਚਮਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ ਮਰੁੱਦਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵੱਡਿਆਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ।

ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:

੩੬ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਦੇ ਵੀ ਵੱਧ ਬਣੀ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁਣਗੇ ।

ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਾਧਰੋਗਾ ਜਦੋਂ ਮੂਰਜ਼, ਚੰਨ, ਤਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਮਰੁੱਦਰ ਉੱਤੇ ਮੇਰਾ ਰਾਬੂ ਹੁਣ ਗਿਆ ।”

੩੭ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਾਂਗਾ ।

ਉਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਾਧਰੋਗਾ, ਜੇ ਲੋਕ ਉੱਥਰ ਯਰਾਮ ਨੂੰ ਮਾਥ ਲੈਣ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਯਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭੇਤ ਜਾਣ ਲੈਣ ।

ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਾਂਗਾ ।

ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੀਤੇ ਮੰਦੇ ਵੱਖ ਖਾਤਰ ਤਿਆਗਾਂਗਾ ।”

ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ ।

ਨਵਾਂ ਅਰੂਮਲਮ

੩੮ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ, “ਉਹ ਦਿਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਅਰੂਮਲਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਫੇਰ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਫੇਰ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ-ਗਨਨੇਲ ਦੇ ਮੀਨਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨੂਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੀਰ । ੩੯ ਨਾਥਣ ਵਾਲਾ ਫੀਤਾ ਨੂਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਸਿੰਘਾ ਗਾਰੇਬ ਦੀ ਧਰਾੜੀ ਤੀਰ ਅਤੇ ਫੇਰ ਮੁੜ ਕੇ ਗੋਲਾਗ ਨਾਮ ਦੀ ਥਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ । ੪੦ ਉਹ ਸਾਰੀ ਵਾਦੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਅਸਥੀਆਂ ਸੁੰਟੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਵੇਗੀ । ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਰਿਦਰੇਨ ਵਾਦੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਤਰ ਫੈਲੇ ਖੜੀਦਾਰ ਖੇਤ ਖੋੜ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਰੇਨੇ ਤੀਰ, ਸਾਮਿਲ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ । ਸਾਰਾ ਖੇਤਰ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ । ਅਰੂਮਲਮ ਦਾ ਸਹਿਰ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਢਾਹਿਆ ਜਾਂ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।”

ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਇੰਚ ਖੇਤ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ

੧ ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ

੩੩

ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਮਿਲਿਆ ਜਦੋਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਗਾਜੇ ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਦੇ ਗਾਜ ਦਾ ਸਮਵਾਂ ਵਰ੍ਹਾ ਸੀ ।

*ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਦਾ ਸਮਵਾਂ ਵਰ੍ਹਾ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦਾ ਅੱਟਾਰਹਵਾਂ ਵਰ੍ਹਾ ਸੀ । ੨ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਅਰੂਮਲਮ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਖਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਅਤੇ ਕਿਰਮਿਯਾਹ ਗਾਰਦ ਦੇ ਵਰਾਡੇ ਅੰਦਰ ਵੈਦ ਸੀ । ਇਹ ਵਰਾਡਾ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰ

ਸੀ । ੩ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਗਾਜੇ ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਨੇ ਕਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ

ਉਸ ਥਾਂ ਵੈਦ ਵਰਦੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਧਰਮੰਦ ਨਹੀਂ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

ਕਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਰੀਤੀ ਸੀ । ਕਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਅਰੂਮਲਮ

ਦੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਮੱਥ ਦਿਆਂਗਾ । ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਇਸ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਰਲ ਲਵੇਗਾ ।

੪ ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਗਾਜਾ ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਨਹੀਂ ਨਿਰਲ ਮੱਰੇਗਾ । ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ

ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਅਤੇ ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਰੇ ਗੱਲ

ਕਰੇਗਾ । ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖੇਗਾ । ੫ ਬਾਬਲ ਦਾ ਗਾਜਾ ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਲੈ

ਜਾਵੇਗਾ । ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਦਿੰਦਾ । ਇਹ ਮੰਦੇਮ

ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ-ਜੇ ਤੂੰ ਬਾਬਲ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਲੜੇਗਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।”

੬ ਜਦੋਂ ਕਿਰਮਿਯਾਹ ਗਲੇ ਬੰਦੀਵਾਨ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਮ ਆਇਆ ਸੀ ।

ਮੰਦੇਮ ਇਹ ਸੀ: ੭ ਕਿਰਮਿਯਾਹ, ਤੇਰਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਗਨਮੇਲ, ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਵੇਗਾ । ਉਹ ਤੇਰੇ ਚਾਚੇ ਸੱਲੁਮ

ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ । ਗਨਮੇਲ ਤੈਨੂੰ ਆਖੇਗਾ, ‘ਕਿਰਮਿਯਾਹ, ਅਨਾਬੇਬ ਰਸਬੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦਾ ਮੇਰਾ ਖੇਤ ਖਰੀਦ ਲੈ । ਤੂੰ

ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਲੈ ਰਿਉ ਰਿ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜਦੀਰੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਹੈਂ । ਇਹ ਤੇਰਾ ਹੱਕ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਰਿ ਤੂੰ ਉਸ

ਖੇਤ ਨੂੰ ਖਰੀਦੋਂ ।’

੮ “ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਾਖਰਿਆ । ਮੇਰਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਗਨਮੇਲ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਗਾਰਦ

ਦੇ ਵਰਾਡੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ । ਗਨਮੇਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਕਿਰਮਿਯਾਹ ਅਨਾਬੇਬ ਰਸਬੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਾਲਾ ਮੇਰਾ ਖੇਤ

ਖਰੀਦ ਲੈ, ਜਿਹੜਾ ਬਿਨਆਮੀਨ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ । ਉਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਲਈ ਖਰੀਦ ਲੈ

ਰਿਉ ਰਿ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਾਲਰ ਹੋਣਾ ਤੇਰਾ ਹੱਕ ਹੈ ।”

“ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਸਾਂ ਰਿ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ । ੯ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਗਨਮੇਲ ਕੋਲੋਂ ਅਨਾਬੇਬ

ਵਾਲਾ ਖੇਤ ਖਰੀਦ ਲਿਆ । ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ੧੭ ਸੈਕਲ ਤੋਲਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ । ੧੦ ਮੈਂ ਸੇਦੇ ਉੱਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ।

ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਸੇਦੇ ਦੀ ਇੰਚ ਨਕਲ ਮੁਹਰਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ । ਮੈਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉੱਥਰ ਗਵਾਹੀ ਯੁਆ ਲਈ

ਜੇ ਮੈਂ ਰੀਤੀਆਂ ਮਨ । ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੱਕ ਉੱਤੇ ਰੱਖਕੇ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਤੋਲਿਆ । ੧੧ ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਹ ਨਕਲ ਜਿਹੜੀ ਮੁਹਰਬੰਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਜਿਹੜੀ ਮੁਹਰਬੰਦ ਨਹੀਂ, ਲੈ ਲਈ ਲਈਆਂ । ੧੨ ਅਤੇ

*੩੨:੧ ਸਿਦਰੀਯਾਹ ... ਵਰ੍ਹਾ ਸੀ ਇਹ ੫੮੮-੫੮੭ ਸੀ । ਇਹ ਉਹ ਸਾਲ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਰੂਮਲਮ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਹ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ।

ਮੈਂ ਉਹ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਬਾਬੂਰ ਨੇਰੀਆਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਨੇਰੀਆਹ ਮਹਮੇਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਮੁਹਰਬੰਦ ਨਰਲ ਉੱਤੇ ਮੇਰੀ ਖਰੀਦ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਸਰਤਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਮੇਦੇ ਦਾ ਰਾਗਜ਼ ਆਪਣੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਹਨਮੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਮੇਦੇ ਉੱਤੇ ਹਮਤਾਖਰ ਰੀਤੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਵਰਾਡੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਦਾ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ।

੧੩ “ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਖਦਿਆਂ ਮੈਂ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ: ੧੪ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੇਦੇ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਨਰਲਾਂ ਲੈ ਲੈ-ਮੁਹਰਬੰਦ ਨਰਲ ਅਤੇ ਉਹ ਨਰਲ ਜਿਹੜੀ ਮੁਹਰਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਰਹ ਤਾਂ ਜੇ ਇਹ ਨਰਲਾਂ ਦੇਰ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣ।’ ੧੫ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮਰਾਨ, ਖੇਤ ਅਤੇ ਬਗੀਚੇ ਖਰੀਦਣਗੇ।’”

੧੬ ਮੈਂ ਮੇਦੇ ਦੀ ਨਰਲ ਨੇਰੀਆਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਰੀਤੀ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ:

੧੭ “ਅਹੋਵਾਹ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੁਸੀਂ ਆਰਾਮਾਂ ਅਤੇ

ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਰੁਝ ਵੀ ਰਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤੀ ਹੋਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ੧੮ ਜੇ ਅਹੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗਜ਼ਾਰਾਂ ਖੀੜੀਆਂ ਯਰਤਿ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਅਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੈਂ। ਯਰ ਤੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਸਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਹੈ। ੧੯ ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਰਚਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੀਤੀ ਹਰ ਗੱਲ ਦੇਖਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਨੇਰੀ ਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਟਿਨਾਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਬਦੀ ਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ-ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੋ ਰੁਝ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। ੨੦ ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਤਾਰਤਵਰ ਚਮਤਕਾਰ ਰੀਤੇ ਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਦਿਨ ਤੱਕ ਵੀ ਤਾਰਤਵਰ ਚਮਤਕਾਰ ਰੀਤੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਵੀ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਰਾਹਣ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੋ। ੨੧ ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਰਤਵਰ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਛ ਕੇ ਇਸਰਾਏਲ ਲਿਆਂਦਾ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਤਾਰਤਵਰ ਗੱਥ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ। ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਤੀ ਹੋਰਾਨੀ ਭਰੀ ਸੀ!

੨੨ “ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਤੂੰ ਇਹ ਯਰਤੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਧਹਿਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਜਮੀਨ ਹੈ। ੨੩ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਏ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਵਾਂਗ ਮਮਝਿਆ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਉਹ ਤੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਧਰਨ ਦਿੱਤੀਆਂ।

੨੪ “ਅਤੇ ਗੁਣ, ਦੁਸਮਣ ਨੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਖੇਰਾ ਧਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਟੀਲੇ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਰੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਸੱਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਰਹ ਸੱਕਣ। ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ, ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਅਰੂਸਲਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਗੁਣ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਉਂ ਵਾਧਰੇਗਾ-ਅਤੇ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ।

੨੫ “ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਰਬੂ, ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਹੀ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਯਰ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਖ ਰਹੇ ਹੋ, ‘ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ਚਾਂਦੀ ਬਦਲ ਖੇਤ ਖਰੀਦ ਲੈ ਅਤੇ ਰੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਕੇ ਇਸ ਮੇਦੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਖੁਲਾ ਲੈ।’ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਆਖ ਰਹੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।”

੨੬ ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਮੰਦੇਸ ਮਿਲਿਆ, “ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ੨੭ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਉਤਲੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹਾਂ। ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੁਝ ਵੀ ਅਮੰਭਵ ਨਹੀਂ।” ੨੮ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਅਰੂਸਲਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਅਤੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਫੌਜ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਰਹ ਲਵੇਗੀ। ੨੯ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਰੂਸਲਮ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅੱਗਾਂ ਲਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਹ ਲੋਕ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਘਰ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਰੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤ ਬਾਲ ਨੂੰ ਬੁਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਰੁਧੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਬੁੱਤ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅੱਗੇ ਘੋਟ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਡੋਲੀਆਂ। ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗੀ। ੩੦ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਰੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ

ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਹ ਕਰਦੇ ਨੇ ਉਹ ਬਚੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਹੀ ਮੰਦੇ ਕਾਰੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕਰਮਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।" ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ^{੩੧} "ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨੈ ਕੇ, ਜਦੋਂ ਯਹੂਮਲਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਹੁਣ ਤੱਕ, ਇਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਹਿਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਤਨਾ ਕਹਿਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਵੱਸ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।" ^{੩੨} ਮੈਂ ਯਹੂਮਲਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਾਰਣ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ, ਆਗੂਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਜਕਾਂ ਅਤੇ ਨਬੀਆਂ, ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

^{੩੩} "ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਮੇਰੇ ਖਾਸ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਖਰ ਉਹ ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ^{੩੪} ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੁੱਝ ਬਣਾਏ ਨੇ-ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਝਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਬੁੱਝ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਮੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ 'ਖਲੀਤ' ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

^{੩੫} "ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਨ-ਹਿਨੋਮ ਦੀ ਵਾਰੀ ਅੰਦਰ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਬਾਲ ਲਈ ਉੱਚੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਉਪਾਸਨਾ ਸਥਾਨ ਇਸ ਲਈ ਬਣਾਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੇਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧੀਆਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇ ਸੱਕਣ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਦੇ ਆਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਯਹੂਦਾਹ ਤੋਂ ਖਾਧ ਕਰਾਉਣ।

^{੩੬} "ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਆਖ ਰਹੇ ਹੋ, 'ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਯਹੂਮਲਮ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਵੇਗਾ। ਉਹ ਤਲਵਾਰਾਂ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ।' ਖਰ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਆਖਦਾ ਹੈ: ^{੩੭} "ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਸਾਂ। ਖਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਇਸ ਥਾਂ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਥਾਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਦਿਆਂਗਾ।" ^{੩੮} ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਰਮੇਸੂਰ ਹੋਵਾਂਗਾ। ^{੩੯} ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋਚਾ ਖੈਦਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟੀਚਾ

ਇੱਕ ਹੋਵੇਗਾ-ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੇਰੀ ਹੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁਣਗੇ। ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਲੋਚਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹੋ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਵੀ ਲੋਚੇਗੀ।

^{੪੦} "ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਮੋੜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨੇਕੀ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਲੋਚਾ ਖੈਦਾ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨ। ਫੇਰ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਮੋੜਨਗੇ। ^{੪੧} ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਖਰਮੰਨ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨੇਕੀ ਕਰਦਿਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਵੱਸ ਇਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਬੀਜ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧਣ ਫੁੱਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਇਹ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖੁਸ਼ ਦਿਲ ਅਤੇ ਰੂਹ ਨਾਲ ਕਰਾਂਗਾ।"

^{੪੨} ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਭਿਆਨਕ ਬਿਖਤਾ ਨੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨੇਕੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।" ^{੪੩} ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਆਖ ਰਹੇ ਹੋ, 'ਇਹ ਯਰਤੀ ਸਖਣਾ ਮਾਨੂਬਲ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਬੰਦੇ ਜਾਂ ਖਸੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।' ਖਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਇਸ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਖੇਤ ਖਰੀਦਣਗੇ। ^{੪੪} ਲੋਕੀ ਆਪਣੇ ਖੈਦੇ ਨਾਲ ਖੇਤ ਖਰੀਦਣਗੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਉੱਪਰ ਹਮਤਾਖਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹਰਬੰਦ ਕਰਨਗੇ। ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਤਾਖਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣਗੇ। ਲੋਕ ਫੇਰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਅੰਦਰ ਖੇਤ ਖਰੀਦਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦਾ ਖਰਵਾਰ-ਮਸੂਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਟਿਲਕਾਰੇ ਦੇ ਇਕਰ-ਗਿਰਦ ਖੇਤ ਖਰੀਦਣਗੇ। ਉਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਸਮਝਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਗਾੜੀ ਟਿਲਕਾਰੇ ਵਿੱਚ, ਖੱਛਮੀ ਖਗਾੜੀਆਂ ਦੇ ਖੈਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਮਾਨੂਬਲ ਦੇ ਟਿਲਕਾਰੇ ਵਿੱਚ ਖੇਤ ਖਰੀਦਣਗੇ। ਆਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਵਾਖਰੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਰ ਵਾਖਸ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।" ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

ਖਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਇਕਰਾਰ

੩੩ ^੧ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਦੁਸਰੀ ਵਾਰੀ ਮਿਲਿਆ। ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਗਾਰਦ ਦੇ ਵਗਾੜੇ ਅੰਦਰ ਕੈਦ ਸੀ। ^੨ ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਜਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਉੱਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ^੩ "ਯਹੂਦਾਹ, ਮੇਰੇ ਆਂਗੇ ਖਰਾਬਕਨਾ ਕਰ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਖਰਾਬਕਨਾ ਸੁਣਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੇਤ ਦੱਸਾਂਗਾ। ਤੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ

ਧਰਮਿਲਾਂ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਆਂ। ‘ਯਹੋਵਾਹ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਘਰਾਂ ਥਾਰੇ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਸ਼ਾਜਿਲਾਂ ਦੇ ਮਹਿਲਾਂ ਥਾਰੇ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਦੁਸਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਢੇਰੀ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਦੁਸਮਣ ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਚੰਘਾਂ ਦੇ ਸਿਖਰ ਤੱਕ ਆਖੜਨ ਵਾਲੇ ਬਢੇ ਉਸਾਰੇਗਾ। ਦੁਸਮਣ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜੇਗਾ।

੧੧ “ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮਾਰਾਵਾਂਗਾ। ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਯਹੂਸਲਮ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਆਵੇਗੀ। ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਘਰਾਂ ਆਂਦਰ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਲਾਮਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

੧੨ “ਧਰ ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਿਆਂਗਾ। ੧੩ ਮੈਂ ਯਹੂਦਾ ਆਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਫੇਰ ਵਾਪਰਨ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਰ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ ਸਨ। ੧੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਧ ਕੀਤਾ ਮੀ-ਧਰ ਮੈਂ ਉਸ ਧਾਧ ਨੂੰ ਯੇ ਸੁੱਟਾਂਗਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜੇ ਸਨ-ਧਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ੧੫ ਫੇਰ ਯਹੂਸਲਮ ਬੜੀ ਸਾਨਦਾਰ ਥਾਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਲੋਕ ਧਰਮੰਤ ਹੋਣਗੇ। ਆਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਸੁਣਨਗੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਸੁਣਨਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਲਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

੧੬ “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਆਖ ਰਹੇ ਹੋ, ‘ਮਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਸਖਣਾ ਮਾਰੂਬਲ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਨਾ ਮਨੁੱਖ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ ਆਤੇ ਨਾ ਧਸੂ।’ ਇੱਥੇ ਗੁਣ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਕਮਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਧ ਹੈ। ਧਰ ਛੋਟੀ ਹੀ ਇੱਥੇ ਸੇਰ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੭ ਇੱਥੇ ਖੁਸ਼ੀ ਆਤੇ ਆਨੰਦ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਇੱਥੇ ਲਾੜੇ ਲਾੜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਨਗੀਆਂ। ਇੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣਗੀਆਂ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਦਾਤਾਂ ਲਿਆ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, ‘ਉਸਤਤ ਕਰੋ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ! ਯਹੋਵਾਹ ਨੇਰ ਹੈ! ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ!’ ਲੋਕ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਆਖਣਗੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੂਦਾ ਲਈ ਫੇਰ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਹ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਮੀ।” ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੧੮ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਇਹ ਥਾਂ ਗੁਣ ਖਾਲੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਬੰਦੇ ਆਤੇ ਧਸੂ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਇੱਥੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਮਾਰੇ ਕਮਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ। ਇੱਥੇ ਆਜੜੀ ਹੋਣਗੇ, ਆਤੇ ਇੱਥੇ ਉਹ ਚਰਾਂਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਖਣੇ ਇੱਜੜਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਾਉਣਗੇ। ੧੯ ਜਦੋਂ ਭੇਡਾਂ ਮਾਰੂਮਣੇ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਆਜੜੀ ਆਖਣੀਆਂ

ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲੋਕੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਥਾਈਂ ਆਖਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ-ਧਰਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ, ਖੱਛਮੀ ਤਰਾਈ ਵਿੱਚ, ਨਿਜੀਬ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਕਮਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ।”

ਚੰਗੀ ਟਹਿਣੀ

੧੯ ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ: “ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਾਸ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਮੀ। ਉਹ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਮੀ। ੨੦ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਮੈਂ ਦਾਊਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ‘ਟਹਿਣੀ’ ਉਸਾਰਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਚੰਗੀ ‘ਟਹਿਣੀ’ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਆਤੇ ਸਹੀ ਹਨ। ੨੧ ਇਸ ‘ਟਹਿਣੀ’ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਬਚ ਜਾਣਗੇ। ਲੋਕੀ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਸ ਟਹਿਣੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ: ‘ਮਾਡਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇਰ ਹੈ।”

੨੨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਦਾਊਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਬੰਦਾ ਹੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇਗਾ ਆਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਉੱਤੇ ਹੁਕੁਮਤ ਕਰੇਗਾ। ੨੩ ਆਤੇ ਇੱਥੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋਕੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਜਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਜਾਜਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਸਨਮੁੱਖ ਖਲੋਣਗੇ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਆਤੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ।”

੨੪ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ੨੫ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੇਰਾ ਦਿਨ ਆਤੇ ਸ਼ਾਤ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਧਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸੱਕਦੇ। ਦਿਨ ਆਤੇ ਸ਼ਾਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਠੀਕ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਆਉਣਗੇ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸੱਕਦੇ ੨੬ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਦਾਊਦ ਆਤੇ ਲੋਕੀ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਦਲ ਸੱਕਦੇ। ਫੇਰ ਦਾਊਦ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਜੇ ਨਹੀਂ ਮੀ ਹੋਣੇ ਆਤੇ ਲੋਕੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਜਰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਹੋਣੇ। ੨੭ ਧਰ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਸੇਵਕ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਆਤੇ ਲੋਕੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਉਤਨੇ ਹੀ ਹੋਣਗੇ ਜਿਤਨੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਤਾਰੇ ਹਨ-ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ। ਆਤੇ ਉਹ ਉਤਨੇ ਹੀ ਹੋਣਗੇ ਜਿਤਨੇ ਸਮੁੱਦਰ ਕੰਢੇ ਰੇਤ ਦੇ ਕਣ ਹੁੰਦੇ ਨੇ-ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਰੇਤ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਣਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ।”

੨੮ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਯਹੋਵਾਹ ਧਾਮੋਂ ਮਿਲਿਆ: ੨੯ “ਕਿਰਮਿਆਗ, ਕੀ ਤੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਕੀ ਆਖ ਰਹੇ ਨੇ? ਉਹ ਲੋਕ ਆਖ ਰਹੇ ਨੇ, ‘ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਮਰਾਏਲ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੋੜ ਲਿਆ। ਧਰਿਵਾਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਕੰਮ ਬਣੇ ਰਹਿਣ।”

੨੪ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਜੇ ਮੇਰਾ ਦਿਨ ਤੇ ਸ਼ਾਤ ਨਾਲ ਇਰਸ਼ਾਹ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ, ਅਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਲਈ ਰਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਦਿਆਂ।” ੨੫ ਫੇਰ ਮੈਂ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਖ ਮੋੜ ਲਵਾਂ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਹਾਰ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿਆਂ। ਯਰ ਦਾਉਦ ਮੇਰਾ ਮੋਵਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਫੇਰ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂਗਾ।”

ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ

੩੪ ੧ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਮ ਬਿਲਿਆ। ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਉਦੋਂ ਬਿਲਿਆ ਜਦੋਂ ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਨਬੂਦਨੱਸਰ ਯਹੂਦਾਮ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਬੂਦਨੱਸਰ ਵੱਲੋਂ ਆਖਣੀ ਫੈਜ਼ ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਫੈਜ਼ ਵੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸ਼ਾਸ਼ ਕਰਦਾ ਸੀ।

੨ ਮੰਦੇਮ ਇਹ ਸੀ: “ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸ਼ੂਰ, ਆਖਦਾ ਹੈ: ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਸ਼ਾਸ਼ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਵੱਲੋਂ ਜਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਦੇ। ‘ਮਿਦਰੀਯਾਹ, ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਮ ਸ਼ਾਸ਼ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਸ਼ਾਸ਼ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ।’ ੩ ਮਿਦਰੀਯਾਹ, ਤੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਸ਼ਾਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕੇਂਗਾ। ਤੂੰ ਅੱਠ ਫੜ ਲਿਆ ਜਾਵੇਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਤੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਸ਼ਾਸ਼ ਨੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਆਖਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖੋਂਗਾ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸੁਬਕੁ ਗੱਲ ਕਰੇਂਗਾ, ਅਤੇ ਤੂੰ ਬਾਬਲ ਜਾਵੇਂਗਾ। ੪ ਯਰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਸ਼ਾਸ਼ ਮਿਦਰੀਯਾਹ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਇਰਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸੁਣ। ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਆਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ: ਤੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਂਗਾ। ੫ ਤੂੰ ਸ਼ਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮਰੇਂਗਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਯੁਧਿਆਂ, ਰਾਜਿਆਂ ਲਈ ਯੁਧਾਂ ਯੁਧਾਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਤੇਰੇ ਆਦਰ ਵਿੱਚ ਯੁਧਾਂ ਯੁਧਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੋਣਗੇ। ਉਹ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ ਆਖਣਗੇ, ‘ਗੁਣੇ ਮਾਲਰ!’ ਮੈਂ ਖੁਦ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਇਰਸ਼ਾਹ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

੬ ਇਸ ਲਈ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਮ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਦਿੱਤਾ। ੭ ਇਹ ਉਦੋਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੈਜ਼ ਯਹੂਦਾਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜ ਰਹੀ ਸੀ। ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੈਜ਼ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਵੀ ਲੜ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਥਰ ਗਲੇ ਤੀਰ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਸ਼ਾਸ਼ੀ ਮਨ ਨਾਰੀਮ ਅਤੇ ਅਚੇਰਾਹ। ਮਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਅਜਿਹੇ ਰਿਲਾਬੰਦ ਸ਼ਾਸ਼ੀ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦਾ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬਚੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ।

ਲੋਕ ਆਖਣਾ ਇਰਸ਼ਾਹ ਨਾਮਾ ਤੋੜਦੇ ਹਨ

੧ ਸ਼ਾਸ਼ੀ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਰਸ਼ਾਹ ਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਰਸ਼ਾਹੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਨੇ ਉਹ ਇਰਸ਼ਾਹ ਨਾਮਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਬਿਲਿਆ। ੨ ‘ਹਰ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਇਰਸ਼ਾਹੀ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਇਰਸ਼ਾਹੀ ਮਰਦ ਅਤੇ ਯੋਰਤ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਯਹਿਵਾਰ-ਮਸ਼ੂਰ ਦੇ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਕੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੩ ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਇਰਸ਼ਾਹ ਨਾਮਾ ਯਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੇ ਆਖਣੇ ਮਰਦ ਅਤੇ ਯੋਰਤ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਹਰ ਬੰਦਾ ਮੰਨ ਗਿਆ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਗੁਲਾਮ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ੪ ਯਰ ਉਸਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਲਾਮ ਮਨ, ਆਖਣੇ ਇਰਸ਼ਾਹੀ ਬਦਲ ਲੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੁੜ ਕੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ।

੫ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ ਬਿਲਿਆ: ੬ “ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸ਼ੂਰ, ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਧਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਮਨ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਰਸ਼ਾਹ ਨਾਮਾ ਕੀਤਾ। ੭ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਧਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ: ‘ਹਰ ਸੱਤਾਂ ਮਾਲਾਂ ਦੇ ਅਖੀਰ ਉੱਤੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਇਰਸ਼ਾਹੀ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯਾਮ ਕੋਈ ਇਰਸ਼ਾਹੀ ਸਾਖੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਵੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਛੇ ਮਾਲਾਂ ਦੀ ਮੋਵਾ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਸ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।’ ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਧਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ੮ ਕੁਝ ਮਨਾਂ ਯਹਿਲਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਇਰਸ਼ਾਹੀ ਬਦਲ ਲੇ ਅਤੇ ਉਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਜੇ ਸਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਰ ਨੇ ਆਖਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਰਸ਼ਾਹੀ ਸਾਖੀਆਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜੇ ਗੁਲਾਮ ਮਨ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੱਦੇ ਜਾਂਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਇਰਸ਼ਾਹ ਨਾਮਾ ਕੀਤਾ। ੯ ਯਰ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਮਨ ਬਦਲ ਲੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਕਰਮਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ? ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਰ ਨੇ ਉਹ ਮਰਦ ਜਾਂ ਯੋਰਤ ਗੁਲਾਮ ਫੇਰ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।’

੧੭ “ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਬਰਾਹੀਮੀ ਮਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਬਰਾਹੀਮੀ ਦੀ ਖਾਲਨਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ, ਮੈਂ “ਆਜ਼ਾਦੀ” ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਹੈ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ। (ਮੈਂ “ਆਜ਼ਾਦੀ” ਦਿਆਂਗਾ।) ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਮੈਥਾ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸ਼ਾਜਾਂ ਨੂੰ ਭੇਡੀਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਘਾਏ ਮੁਣਨਗੇ।” ੧੮ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਇਬਰਾਹੀਮੀ ਤੋੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਇਬਰਾਹੀਮੀ ਦੀ ਖਾਲਨਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ, ਫੜਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਵੱਡੇ ਵਾਗ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਦੇ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰੇ ਗੁਜਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੧੯ ਇਹੀ ਨੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰੇ ਲੰਘੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਇਬਰਾਹੀਮੀ ਰੀਤਾ ਸੀ: ਅਗੂਦਾ ਅਤੇ ਅਗੂਮਲਮ ਦੇ ਆਗੂ, ਸ਼ਾਜ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਮਹਿਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕ। ੨੦ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਉਮ ਬੰਦੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਆਰਾਮ ਦੇ ਥੰਡੀਆਂ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਬਣਨਗੀਆਂ। ੨੧ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਸ਼ਾਜੇ ਸਿਦਰੀਆਗ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਸ਼ਾਜੇ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਫੌਜ ਅਗੂਮਲਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇ। ੨੨ ਯਰ ਮੈਂ ਗੁਰਮ ਦਿਆਂਗਾ। ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ, ‘ਕਿ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਅਗੂਮਲਮ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਫੌਜ ਅਗੂਮਲਮ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਲੜੇਗੀ। ਉਹ ਇਸ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਕੇ ਮਾੜ ਕਰੇਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਸਹਿਰਾਂ ਸੱਖਣੇ ਮਾਨੁਬਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਵੀ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।”

ਰੋਕਾਬੀ ਯਰਿਵਾਰ ਦੀ ਚੰਗੀ ਮਿਮਾਲ

੩੫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਹੀਮ ਅਗੂਦਾ ਦਾ ਸ਼ਾਜਾ ਸੀ, ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਮ ਮਿਲਿਆ। ਅਗੇਵਾਹੀਮ ਸ਼ਾਜੇ ਐਸੀਆਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਸੀ: ੧ “ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਰੋਕਾਬੀ ਯਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਜਾਗ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵੱਖੀ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਦੇ ਰਿਮੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇਵੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੋਟ ਲਈ ਸਰਾਬ ਦੇਵੀਂ।”

੩ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹੀਮ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਗਿਆ। ਅਗੇਵਾਹੀਮ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਅਗੇਵਾਹੀਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹੀਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਲੈ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਰੋਕਾਬੀਆਂ ਦੇ ਯੁਧੇ ਯਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਲਿਆ। ੪ ਫੇਰ ਮੈਂ ਰੋਕਾਬੀ ਯਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਗਏ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਾਨਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਕਮਰਾ ਸੱਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਗਾਨਾਗ ਅਗੇਵਾਹੀਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਗਾਨਾਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਮਰੇ ਉਸ ਕਮਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਸ਼ਾਜਕੁਮਾਰ ਠਹਿਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਲਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਾਮੇਆਗ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸੀ। ਮਾਮੇਆਗ ਮੰਦਰ ਦਾ ਚੈਰੀਦਾਰ ਸੀ। ੫ ਫੇਰ ਮੈਂ ਸਰਾਬ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸੁਰਾਹੀਆਂ ਕੁਝ ਖਿਆਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਰੋਕਾਬੀ ਯਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਬੇੜੀ ਜਿਹੀ ਸਰਾਬ ਧੀਵੇ।”

੬ ਯਰ ਰੋਕਾਬੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਸਰਾਬ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਧੀਦੇ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਧੀਤੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਾੜੇ ਯੁਧੇ ਐਨਾਦਾਬ ਸਖੁੱਤਰ ਰੋਕਾਬ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ: ‘ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਧੀਟੀ ਚਾਹੀਦੀ।’ ੭ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਮਰਾਨ ਨਹੀਂ ਉਮਾਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ, ਬੀਜ ਨਹੀਂ ਬੀਜਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜਾਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਬਗੀਚੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉੱਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੀਰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹੋਗੇ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਤੇ ਖੁੰਮਦੇ ਹੋ।” ੮ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਰੋਕਾਬੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਰ ਉਮ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਆਦੇਮ ਮਾੜੇ ਯੁਧੇ ਐਨਾਦਾਬ ਨੇ ਮਾੜੇ ਲਈ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸਰਾਬ ਨਹੀਂ ਧੀਦੇ। ਅਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ, ਮਾੜੇ ਖੁੱਤਰ, ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਵੀ ਕਦੇ ਸਰਾਬ ਨਹੀਂ ਧੀਦੇ। ੯ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਰਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਬਗੀਚਿਆਂ ਜਾਂ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਫਸਲਾਂ ਨਹੀਂ ਧੀਦੇ।

੧੦ “ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉੱਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਉਮ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਥਾਰੇ ਮਾੜੇ ਯੁਧੇ ਐਨਾਦਾਬ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੧੧ ਯਰ ਜਦੋਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਸ਼ਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨਸਰ ਦੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਦੋਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅਗੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਗਏ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਆਉ ਅਸੀਂ ਅਗੂਮਲਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਦਾਖਲ ਹੋਈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ

*੩੫:੪ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬੰਦਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਨਬੀ ਲਈ ਮਤਿਕਾਰਯੋਗ ਨਾਮ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਗਾਨਾਨ ਥਾਰੇ ਹੋ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।

ਯੇਹੋਯਾਕਿਮ ਦੀ ਫੌਜ ਰੋਲੇਂ ਬਚ ਸੱਚੀਏ । ਇਸ ਲਈ
ਜਮੀਂ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰ ਗਏ ਸਾਂ ।”

^{੧੨} ਫੇਰ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਮਿਲਿਆ,
^{੧੩} ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਯਾਥਦਾ ਹੈ, “ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ਜਾਹ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਦੇਮ
ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ:
ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬਰ ਸਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ
ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਹੋਵਾਹ
ਵੱਲੋਂ ਹੈ । ^{੧੪} “ਰੋਰਾਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਦਾਬ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਬ ਨਾ ਖੀਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ
ਯਾਦੇਮ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਅੱਜ ਦਿਨ ਤੀਰ ਯੋਨਾਦਾਬ ਦੇ
ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇ ਦਾ ਯਾਦੇਮ ਮੰਨਿਆ
ਹੈ । ਉਹ ਸਰਾਬ ਨਹੀਂ ਖੀਦੇ । ਧਰਮੇ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ । ਅਤੇ
ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਤੁਸਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਮੰਦੇਮ ਦਿੱਤੇ
ਗਠ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ।” ^{੧੫} ਮੈਂ ਆਪਣੇ
ਸੇਵਕਾਂ, ਨਬੀਆਂ, ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਤੁਸੀਂ
ਲੋਰਾਂ ਵੇਲੇ ਭੇਜਿਆ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਬਾਰ-ਬਾਰ
ਭੇਜਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ,
“ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਰੰਮ
ਰਹਨੇ ਛੱਡ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਗਠ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੇਰੀ ਹੀ ਰਹਨੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨਾ ਲੱਗੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਨਾ ਰਹੇ । ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਗੁਰਮ
ਮੰਨੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਸੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ । ਧਰ ਤੁਸਾਂ
ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮੰਦੇਮ ਵੱਲ ਰੋਈ ਯਿਯਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ।
^{੧੬} ਯੋਨਾਦਾਬ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਦੇਮਾਂ ਦਾ
ਧਾਲਣ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ।
ਧਰ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ।”

^{੧੭} ਇਸ ਲਈ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ,
ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਾਥਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਆਖਿਆ
ਸੀ ਕਿ ਅਗੂਦਾ ਅਤੇ ਅਨੁਮਲਮ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ
ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ । ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਸਾਰੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਰਨ ਦਿਆਂਗਾ ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ
ਦਿਨਰਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ।”

^{੧੮} ਫੇਰ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਰੋਰਾਬੀ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ
ਆਖਿਆ, “ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ
ਧਰਮੇਸੁਰ, ਯਾਥਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇ
ਯੋਨਾਦਾਬ ਦੇ ਯਾਦੇਮ ਮੰਨੇ ਗਠ । ਤੁਸੀਂ ਯੋਨਾਦਾਬ ਦੀਆਂ
ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲੋ ਹੋ । ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ
ਰੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਯਾਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।” ^{੧੯} ਇਸ ਲਈ
ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ,
ਯਾਥਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਰੋਰਾਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਨਾਦਾਬ ਦਾ ਰੋਈ
ਨਾ ਰੋਈ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਰਹਨ ਵਾਲਾ ਹਮੇਸਾ
ਹੋਵੇਗਾ ।”

ਧਾਤਮਾਹ ਅਹੋਯਾਰੀਮ ਦਾ
ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਦੀ ਖੱਤਰੀ ਨੂੰ ਸਾੜਨਾ

੩੬

^੧ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਮਿਲਿਆ ।
ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਯੋਸੀਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ
ਅਹੋਯਾਰੀਮ ਅਗੂਦਾ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ
ਦਾ ਚੌਥਾ ਵਰਗ ਸੀ । ਅਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਮ ਇਹ ਸੀ:
^੨ “ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ਇੱਕ ਖੱਤਰੀ ਲੈ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਸਮੂਹ ਮੰਦੇਮਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਲੈ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਠ । ਮੈਂ
ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ
ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਹੈ । ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਜਦੋਂ ਯੋਸੀਯਾਹ
ਰਾਜਾ ਸੀ, ਗੁਣ ਤੀਰ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ
ਲਿਖ ਲੈ ।” ^੩ ਸਾਇਦ ਅਗੂਦਾ ਦਾ ਧਰਿਵਾਰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣ
ਲਵੇ ਜੇ ਤੁਝ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਹਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾ
ਰਿਹਾ ਹਾਂ । ਅਤੇ ਸਾਇਦ ਉਹ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਰਹਨ ਤੋਂ ਗੁਣ ਜਾਣੇ ।
ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਰਹਨਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੀਤੇ ਹੋਣੇ ਧਾਧ
ਬਖਸ ਦਿਆਂਗਾ ।”

^੪ ਇਸ ਲਈ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਬਾਬੂਰ ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ
ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ । ਬਾਬੂਰ ਨੇਰੀਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ।
ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਮੰਦੇਮ ਸੁਣਾਏ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ
ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸੁਣਾਏ ਸਨ । ਜਦੋਂ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਬੋਲ ਰਿਹਾ
ਸੀ ਤਾਂ ਬਾਬੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇਮਾਂ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖ
ਲਿਆ । ^੫ ਫੇਰ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ
ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦਾ । ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ
ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ । ^੬ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ
ਕਿ ਤੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਵੱਲ ਜਾਵੇਂ । ਉੱਥੇ ਰੋਜੇ ਦੇ ਦਿਨ
ਜਾਵੀਂ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਖੱਤਰੀ ਧੜ੍ਹ ਸੁਣਾਵੀਂ । ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਉਹ ਮੰਦੇਮ ਧੜ੍ਹ ਰੇ ਸੁਣਾਵੀਂ ਜਿਹੜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ
ਧਾਮੇਂ ਸੁਣ ਕੇ ਖੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਠ । ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਆਧੇ-ਆਧਣੇ ਸਰਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੱਲ
ਕੇ ਅਨੁਮਲਮ ਆਏ ਗਠ, ਉਹ ਮੰਦੇਮ ਧੜ੍ਹ ਰੇ ਸੁਣਾਈਂ ।

^੭ ਸਾਇਦ ਉਹ ਲੋਰ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ
ਰਹਨ । ਸਾਇਦ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਰਹਨ ਤੋਂ ਗੁਣ ਜਾਣੇ ।
ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯੈਲਾਨ ਰੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ
ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੈ ।” ^੮ ਇਸ ਲਈ ਨੇਰੀਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ
ਬਾਬੂਰ ਨੇ ਉਹ ਹਰ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਜਿਹੜੀ ਨਬੀ ਜਿਰਮਿਯਾਹ
ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖੀ ਸੀ । ਬਾਬੂਰ ਨੇ ਉਹ ਖੱਤਰੀ
ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਧੜ੍ਹ ਰੇ ਸੁਣਾਈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਅਹੋਵਾਹ
ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ । ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ
ਮੰਦੇਮ ਵਿੱਚ ਧੜ੍ਹ ਰੇ ਸੁਣਾਇਆ ।

^੯ ਅਹੋਯਾਰੀਮ ਦੇ ਰਾਜਰਾਲ ਦੇ ਧੰਦਰਹਵੇਂ ਵਰਗੇ ਦਾ
ਨੇਵਾਂ ਮਹੀਨਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਰੋਜੇ ਦਾ ਯੈਲਾਨ ਹੋਇਆ ।
ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ
ਹਰ ਰੋਈ ਜਿਹੜਾ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਰਮਥਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਨੁਮਲਮ
ਆਇਆ ਸੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਵਰਤ ਰੱਖਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ । ^{੧੦} ਉਸ ਸਮੇਂ, ਬਾਬੂਰ ਨੇ ਉਹ ਖੱਤਰੀ ਧੜ੍ਹੀ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਦੇ ਸਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਖੱਤਰੀ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਧੜ੍ਹਕਾਇਆ। ਬਾਬੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ ਧੜ੍ਹਕੇ ਸੁਣਾਈ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਬਾਬੂਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਖੱਤਰੀ ਧੜ੍ਹਕੇ ਸੁਣਾਈ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਪਰ ਵਰਾਡੇ ਵਿੱਚ ਗਮਰਯਾਗ ਦੇ ਰਮਰੇ ਆਂਦਰ ਸੀ। ਇਹ ਰਮਰਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਧਰੁਵੇਸ਼ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਗਮਰਯਾਗ ਸਾਫ਼ਾਨਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਗਮਰਯਾਗ ਮੰਦਰ ਦਾ ਲਿਖਾਰੀ ਸੀ।

੧੧ ਇੱਕ ਭੀਰਾਯਾਗ ਨਾਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮੰਦਰ ਸੁਣੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬੂਰ ਨੇ ਖੱਤਰੀ ਤੋਂ ਧੜ੍ਹਕੇ ਸੁਣਾਇਆ। ਭੀਰਾਯਾਗ ਗਮਰਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਸਾਫ਼ਾਨਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ੧੨ ਜਦੋਂ ਭੀਰਾਯਾਗ ਨੇ ਖੱਤਰੀ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਦੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਸਾਰੀ ਆਧਿਕਾਰੀ ਸਾਰੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਹ ਹਨ: ਆਲੀਸਾਮਾ ਲਿਖਾਰੀ, ਮੌਜੂਦ, ਸਮਯਾਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਦਲਾਯਾਗ, ਆਰਬਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਲ-ਨਾਥਾਨ, ਸਾਫ਼ਾਨਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਮਰਯਾਗ, ਹਨਨਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਾਰੀ ਆਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਉੱਥੇ ਸਨ। ੧੩ ਭੀਰਾਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰਾ ਰੁਝ ਦੱਸਿਆ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਧੜ੍ਹਕੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ।

੧੪ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਨਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਾਬੂਰ ਵੱਲ ਆਇਆ। ਯਹੂਦੀ ਨਥਨਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਲਮਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਸਲਮਯਾਗ ਬੁਸੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਯਹੂਦੀ ਨੇ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਖੱਤਰੀ ਲਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੂੰ ਧੜ੍ਹਕੇ ਸੁਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆ ਜਾ।”

ਨੇਰੀਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਬੂਰ ਨੇ ਖੱਤਰੀ ਫੜੀ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲ ਚੱਲ ਆਇਆ।

੧੫ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਬੈਠ ਜਾ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਖੱਤਰੀ ਧੜ੍ਹਕੇ ਸੁਣਾ।”

ਇਸ ਲਈ ਬਾਬੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ ਧੜ੍ਹਕੇ ਸੁਣਾਈ।

੧੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਖੱਤਰੀ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਮੰਦਰ ਸੁਣੇ। ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਭੈੜੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਝਾੜ ਲੱਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਖੱਤਰੀ ਦੇ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਯਹੋਯਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ੧੭ ਫੇਰ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਾਬੂਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਬਾਬੂਰ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਖੱਤਰੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲੇ? ਕੀ ਤੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖ ਲਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੈਨੂੰ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਦੱਸੀਆਂ ਸਨ?”

੧੮ “ਹਾਂ,” ਬਾਬੂਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। “ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਬੋਲਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਮੰਦਰ ਇਸ ਖੱਤਰੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਮੰਦਰ ਇਸ ਖੱਤਰੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖਾਏ ਗਏ।”

੧੯ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਾਰੀ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਅਵੱਸ ਰਿਤੇ ਸਾਰੇ ਫੁੱਧ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਣਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਫੁੱਧੇ ਹੋਏ ਹੋ।”

੨੦ ਫੇਰ ਸਾਰੀ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਖੱਤਰੀ ਲਿਖਾਰੀ ਆਲੀਸਾਮਾ ਦੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਯਹੋਯਾਸੀਆਂ ਵੱਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ ਬਾਰੇ ਸਾਰਾ ਰੁਝ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ।

੨੧ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਯਹੋਯਾਸੀਆਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ ਲਿਖਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਯਹੂਦੀ ਨੇ ਲਿਖਾਰੀ ਆਲੀਸਾਮਾ ਦੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਖੱਤਰੀ ਲੈ ਆਂਦੀ। ਫੇਰ ਯਹੂਦੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਖੱਤਰੀ ਧੜ੍ਹਕੇ ਸੁਣਾਈ ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖਲੋਤੇ ਸਨ। ੨੨ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਉਹ ਵਧਾਂ ਮਹੀਨਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਯਹੋਯਾਸੀਆਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਚੁਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਬਲ ਰਹੀ ਸੀ। ੨੩ ਯਹੂਦੀ ਨੇ ਖੱਤਰੀ ਨੂੰ ਧੜ੍ਹਕਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਸਾਂ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਧੜ੍ਹਕੇ ਸਾਰੇ ਯਹੋਯਾਸੀਆਂ ਨੇ ਖੱਤਰੀ ਖੋਹ ਲਈ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਖੱਤਰੀ ਤੋਂ ਉਹ ਜਿੰਮੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਚਾਚੂ ਨਾਲ ਵੱਟ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਆਧਿਕਾਰੀ ਸਾਰੀ ਖੱਤਰੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸਾੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ੨੪ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਯਹੋਯਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਖੱਤਰੀ ਦੇ ਮੰਦਰ ਸੁਣੇ ਉਹ ਭੈੜੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੀਤੇ ਮੰਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਫੁੱਧ ਦਾ ਧਰੁਗਟਾਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਠੋਰੇ ਨਹੀਂ ਖਾੜੇ।

੨੫ ਆਲ-ਨਾਥਾਨ, ਦਲਾਯਾਗ ਅਤੇ ਗਮਰਯਾਗ ਨੇ ਸਾਰੇ ਯਹੋਯਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਖੱਤਰੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਾੜਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ੨੬ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਯਹੋਯਾਸੀਆਂ ਨੇ ਰੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਲਿਖਾਰੀ ਬਾਬੂਰ ਅਤੇ ਨਥੀ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲੈਣ। ਉਹ ਬੰਦੇ ਸਨ, ਸਾਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਅਰਹਮੋਲ, ਆਜ਼ਰੀਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਰਾਯਾਗ ਅਤੇ ਆਬੰਦੇਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਲਮਯਾਗ। ਅਤੇ ਉਹ ਬੰਦੇ ਬਾਬੂਰ ਅਤੇ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਲੱਭ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੁੱਧਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੨੭ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦਰ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੀ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਯਹੋਯਾਸੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਖੱਤਰੀ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੰਦਰ ਸਨ। ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਲਿਖਵਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਬੂਰ ਨੇ ਉਹ ਮੰਦਰ ਖੱਤਰੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖੇ ਸਨ। ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਜੇ ਮੰਦਰ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ:

੨੮ “ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੱਤਰੀ ਲਈ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਮੰਦੇਮ ਲਿਖ ਲੈ ਜਿਹੜੇ ਧਰਿਣੀ ਖੱਤਰੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖੇ ਮਨ। ਇਹ ਉਹੀ ਖੱਤਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਰਾਜੇ ਯਹੋਯਾਸੀਮ ਨੇ ਮਾੜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।”^{੨੮} ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਰਾਜੇ ਯਹੋਯਾਸੀਮ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖੀ, “ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਯਹੋਯਾਸੀਮ, ਤੂੰ ਉਸ ਖੱਤਰੀ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਇਹ ਕਿਉਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਯਵੱਸ ਯਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਯਹਤੀ ਨੂੰ ਉਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ? ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਿਉਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਇਸ ਯਹਤੀ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਧਸੂਆਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਉਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ?”^{੨੯} ਇਸ ਲਈ, ਯਹੋਵਾਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਰਾਜੇ ਯਹੋਯਾਸੀਮ ਬਾਰੇ ਜੋ ਆਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ: ਯਹੋਯਾਸੀਮ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾਊਦ ਦੇ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਯਹੋਯਾਸੀਮ ਮਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਸਾਹੀ ਸਮੱਰਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਦਿਨ ਦੀ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਭਰੀ ਸਰਦੀ ਵਿੱਚ ਧਿਆ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।^{੩੦} ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ, ਯਹੋਯਾਸੀਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਲਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਯਥਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਲਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਮੰਦੇ ਗਏ। ਮੈਂ ਇਸਰਾਹ ਰੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਭਿਆਨਕ ਬਿਧਤਾਵਾਂ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਖਣੇ ਇਸਰਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨ ਦਿਲਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ।”

^{੩੧} ਫੇਰ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੱਤਰੀ ਲਿਖਾਈ ਅਤੇ ਨੇਰੀਆਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਨੂਰ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਖੋਲਦਾ ਗਿਆ ਬਾਨੂਰ ਖੱਤਰੀ ਉੱਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਮੰਦੇਮ ਲਿਖਦਾ ਗਿਆ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਖੱਤਰੀ ਉੱਤੇ ਮਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਯਹੋਯਾਸੀਮ ਨੇ ਆਂਗ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਹੋਰ ਸਬਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇਮਾਂ ਵਾਂਗ ਉਸ ਦੂਸਰੀ ਖੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਵੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਧਾਇਆ ਗਿਆ

੩੭ ^੧ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਨੂੰ ਯਹੋਯਾਸੀਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਯਾਸੀਮ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਾਧ ਦਿੱਤਾ। ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਰਾਜੇ ਯੇਮੀਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ।
^੨ ਯਹ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇਮਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਨਬੀ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਯਹਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮਾਂ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

^੩ ਰਾਜੇ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਨੇ ਮਲਮਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂਰਲ ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਮਲਮਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਾਜਰ ਮਫਨਯਾਹ ਨੂੰ ਨਬੀ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਵੱਲ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਦੇ ਕੇ ਭੇਜਿਆ: “ਜਿਰਮਿਯਾਹ, ਯਹੋਵਾਹ ਮਾੜੇ ਯਹਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ ਮਾੜੇ ਲਈ ਯਹਾਹਬਨਾ ਕਰ।”

^੪ ਉਸ ਮੌਕੇ, ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਗਲੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਜੀ ਚਾਹੇ ਜਾਣ ਲਈ ਸੁੱਤਰ ਸੀ।^੫ ਅਤੇ ਉਸੇ ਮੌਕੇ ਹੀ, ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਫੌਜ ਵੀ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਯਹੂਦਾਹ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਸਰਿਹ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਘੋਰਾ ਧਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਹੀ ਫੌਜ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਮਿਸਰ ਦੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਚੱਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

^੬ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਨਬੀ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ ਮਿਲਿਆ: ^੭ “ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਹਮੇਸੁਰ, ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਯਹੂਰਲ ਅਤੇ ਮਫਨਯਾਹ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮਫਨ ਖੁੱਛਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਰਾਜੇ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖੇ: ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਫੌਜ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੂਚ ਕਰਕੇ ਇੱਥੇ ਤੇਰੀ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਗਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਯਹ ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਫੌਜ ਵਾਧਮ ਮਿਸਰ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ।
^੮ ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਇੱਥੇ ਵਾਧਮ ਆਵੇਗੀ। ਉਹ ਯਹੂਮਲਮ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੇਗੀ। ਫੇਰ ਬਾਬਲ ਦੀ ਉਹ ਫੌਜ ਯਹੂਮਲਮ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਮਾੜਾ ਕਰੇਗੀ।’
^੯ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਮੁਖਰ ਨਾ ਬਣਾਓ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਆਖੋ, “ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਸਾਨੂੰ ਯਵੱਸ ਹੀ ਇੱਕਲਿਆਂ ਛੱਡ ਕੇਵੇਗੀ।” ਉਹ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗੀ।’
^{੧੦} ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਤਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਬਾਬਲ ਦੀ ਉਸ ਸਾਰੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਯਹ ਤਾਂ ਵੀ ਕੁਝ ਜਖਮੀ ਬੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਕੁਝ ਜਖਮੀ ਬੰਦੇ ਵੀ ਆਖਣੇ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਯਹੂਮਲਮ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਸੁੱਟਣਗੇ।”

^{੧੧} ਜਦੋਂ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਯਹੂਮਲਮ ਤੋਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਜੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਚੱਲੀ, ^{੧੨} ਤਾਂ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਯਹੂਮਲਮ ਤੋਂ ਮਫਨ ਕਰਕੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਆਖਣੇ ਧਰਿਵਾਹ ਦੀ ਜੈਦਾਦ ਦੇ ਵੰਡ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਗੱਲ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।^{੧੩} ਯਹ ਜਦੋਂ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤਾਂ ਗਾਰਦ ਦੇ ਕਥਤਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਕਥਤਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਜਿਰੀਯਾਹ ਸੀ। ਜਿਰੀਯਾਹ ਮਲਮਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਮਲਮਯਾਹ ਗਨਨਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਕਥਤਾਨ ਜਿਰੀਯਾਹ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਬਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕਲਣ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੧੪ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਜਿਰੀਯਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਥੋਂ ਬਾਬਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਰੁਲਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ।” ਖਰ ਜਿਰੀਯਾਹ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਜਿਰੀਯਾਹ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਮਾਰੀ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ। ੧੫ ਉਹ ਆਧਿਕਾਰੀ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਾਪਾਸ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਜਿਸਮਾਨੀ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਵੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਵੈਦ ਯਹੋਨਾਥਾਨ ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਦੇ ਮਰਾਨ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਯਹੋਨਾਥਾਨ ਅਨੂਦਾਹ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦਾ ਮੁਣਮੀ ਸੀ। ਯਹੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਮਰਾਨ ਨੂੰ ਵੈਦਖਾਨਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ੧੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਯਹੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਮਰਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵੋਟੜੀ ਵਿੱਚ ਵੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵੋਟੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਣਿਆ ਇੱਕ ਭੋਰਾ ਸੀ। ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੀਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਿਹਾ।

੧੭ ਫੇਰ ਗਾਜੇ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਜ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨਾਲ ਇੰਚਾਤ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਕੀ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਵੋਟੀ ਮੰਦੇਮ ਹੈ?”

ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਮ ਹੈ। ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਤੈਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।” ੧੮ ਤਾਂ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਗਾਜੇ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਜਾਂ ਤੇਰੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਹੜਾ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਵੈਦ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ? ੧੯ ਗਾਜੇ ਮਿਦਰੀਯਾਹ, ਕਿੱਥੇ ਤੇ ਤੇਰੇ ਨਬੀ ਗੁਣ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਝੂਠੇ ਮੰਦੇਮ ਦਾ ਖਰਚਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਬਾਬਲ ਦਾ ਗਾਜਾ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਅਨੂਦਾਹ ਦੀ ਇਮ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।’ ੨੦ ਖਰ ਗੁਣ, ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ, ਅਨੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ। ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਆਖਣੀ ਬੇਨਤੀ ਯੋਸ ਕਰਨ ਦੇ: ਮੈਨੂੰ ਲਿਖਾਰੀ ਯਹੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਖਰ ਵਾਖਮ ਨਾ ਭੇਜ। ਜੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਵਾਖਮ ਭੇਜੇਗਾ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

੨੧ ਇਮ ਲਈ ਗਾਜੇ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਰਾਡੇ ਵਿੱਚ ਗਾਰਦ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਗਲੀ ਦੇ ਨਾਨਬਾਈਆਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਰੋਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਟੀ ਮੁੱਕ ਨਹੀਂ ਗਈ। ਇਮ ਲਈ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਵਰਾਡੇ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਬੰਦ ਰਿਹਾ।

ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਰੁੱਝ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ

੨੨ ਚੜ੍ਹ ਮਾਰੀ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸੁਣ ਲਿਆ ਕਿ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਕੀ ਖਰਚਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਮਨ: ਮੱਤਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਫਟਖਾਹ, ਯਸਗੂਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗਦਲਖਾਹ, ਮਲਮਖਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੂਰਲ ਅਤੇ ਮਲਕੀਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਸਗੂਰ। ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ: ੨ “ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਅਨੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰੇਗਾ ਉਹ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਖੁੱਥ ਨਾਲ ਜਾਂ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਰੇਗਾ। ਖਰ ਹਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਅੱਗੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰੇਗਾ ਉਹ ਜੀਵੇਗਾ। ਉਹ ਬੰਦੇ ਆਖਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਏ ਨਿਰਲ ਜਾਵੇਗੇ।’ ੩ ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਅਨੂਮਲਮ ਦਾ ਇਹ ਮਹਿਰ ਅਵੱਸ ਹੀ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਮ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰੇਗਾ।’”

੪ ਫੇਰ ਉਹ ਮਾਰੀ ਆਧਿਕਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਗਾਜੇ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਵੱਲ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਅਵੱਸ ਹੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜੀਆਂ ਦਾ ਹੋਮਲਾ ਢਾਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਗਲੇ ਤੌਰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਹਰ ਬੰਦੇ ਦਾ, ਆਖਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਾਰੀ ਹੋਮਲਾ ਢਾਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਾਖਰੇ। ਉਹ ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।”

੫ ਇਮ ਲਈ ਗਾਜੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਆਧਿਕਾਰ ਹੇਠਾਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।”

੬ ਇਮ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਮਲਕੀਯਾਹ ਦੇ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਮਲਕੀਯਾਹ ਗਾਜੇ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਟੋਏ ਮੰਦਰ ਦੇ ਉਸ ਵਰਾਡੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਗਾਜੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਦ ਤੈਨਾਤ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰਸਮੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਖਾਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਸਿਰਫ ਗਾਰਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਗਾਜੇ ਅੰਦਰ ਖੁਭ ਗਿਆ।

੭ ਖਰ ਅਬਦ-ਮਲਕ ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਬਦ-ਮਲਕ ਇਥੋਥੀਆ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਸੀ ਅਤੇ ਗਾਜ ਮਹਿਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀਜੜਾ ਸੀ। ਗਾਜਾ ਮਿਦਰੀਯਾਹ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਮ ਲਈ ਅਬਦ-ਮਲਕ ਗਾਜ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲ ਕੇ ਗਾਜੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਆਇਆ।

੮ ਅਬਦ-ਮਲਕ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਹ ਜੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੈਂਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ

ਜੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਬੀ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਮਨੁੱਖ ਰੀਤਾ
ਜੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟੋਟੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਖਾਹਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜੈ।”

^{੧੦} ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਨੇ ਇਥੋਧੀਆ ਵਾਸੀ
ਯਾਬਦ-ਮਲਕ ਨੂੰ ਇੰਦ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ। ਆਦੇਸ ਇਹ ਸੀ:
“ਯਾਬਦ-ਮਲਕ, ਰਾਜ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਆਦੇਸੀ ਯਾਬਦੇ
ਨਾਲ ਲੈ ਲੈ। ਜਾ ਜਾਏ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ
ਧਰਿਲਾਂ ਟੋਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਢ ਲੈ।”

^{੧੧} ਇਸ ਲਈ ਯਾਬਦ-ਮਲਕ ਨੇ ਯਾਬਦੇ ਨਾਲ ਆਦੇਸੀ
ਲੈ ਲੇ। ਧਰ ਧਰਿਲਾਂ ਉਹ ਰਾਜ ਮਹਿਲ ਦੇ ਗੁਦਮ ਦੇ ਹੇਠਲੇ
ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਫਟੇ
ਧਰਾਣੇ ਰਖਝੇ ਲੇ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਟੇ ਧਰਾਣਿਆਂ
ਰਖਝਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਮਿਆਂ ਨਾਲ ਟੋਟੇ ਆਦੇਸ ਕਿਰਮਿਯਾਗ
ਦੇ ਰੇਲ ਲਮਕਾਇਆ। ^{੧੨} ਇਥੋਧੀਆ ਦੇ ਯਾਬਦ-ਮਲਕ
ਨੇ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਟੇ ਧਰਾਣੇ
ਰਖਝਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਬਦੀਆਂ ਰੱਢਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਢ ਲੈ। ਜਦੋਂ ਆਸੀਂ
ਤੈਨੂੰ ਖਾਹਨ ਖਿੱਚਾਂਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਚਿਬਝੇ ਤੋਰੀਆਂ ਰੱਢਾਂ
ਲਈ ਖੈੜ ਦਾ ਰੰਮ ਰਨਗੇ। ਫੇਰ ਸੱਮਿਆਂ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ
ਤਰਲੀਫ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।” ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ
ਉਦੋਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਾਬਦ-ਮਲਕ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ।

^{੧੩} ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸੀਆਂ ਨੇ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਸੱਮਿਆਂ ਨਾਲ
ਉੱਧਰ ਖਿੱਚਿਆ ਅਤੇ ਟੋਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਹਨ ਰੱਢਿਆ। ਅਤੇ
ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਮੰਦਰ ਦੀ ਗਾਰਦ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ
ਰਿਗ।

ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਦੇ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਖੁੱਭਣੇ

^{੧੪} ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਨੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਨਬੀ
ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਘਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ
ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਤੀਮਰੇ ਧਰਵੇਸ
ਦੁਆਰ ਰੇਲ ਬੁਲਾਇਆ। ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਖਿਆ,
“ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੰਦ ਸਵਾਲ ਖੁੱਭ ਰਿਗਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ
ਰੇਲੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਛੁਪਾਈਂ ਸਮੇਂ ਹਰ ਗੱਲ ਈਮਾਨਦਾਰੀ
ਨਾਲ ਦੱਸੀਂ।”

^{੧੫} ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਮੈਂ
ਤੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਂ। ਅਤੇ
ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰੋਟੀ ਮਲਾਹ ਵੀ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਤੂੰ ਸੁਣੇਗਾ
ਨਹੀਂ।”

^{੧੬} ਧਰ ਰਾਜੇ ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਨੇ ਗੁਧਤ ਕੁਧ ਵਿੱਚ ਮੈਂਗ
ਚੁਰਦਿਆਂ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਨੇ
ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੁਆਮ ਦਿੰਦਾ
ਜੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਖੀ ਜੈ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਾਂਗਾ,
ਕਿਰਮਿਯਾਗ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਰਾਰ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਥਿਰਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਤੈਨੂੰ
ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।”

^{੧੭} ਫੇਰ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਰਾਜੇ ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਨੂੰ
ਆਖਿਆ, “ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਇਲ

ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਬਦਾ ਜੈ, ਜੇ ਤੂੰ ਖਾਬਲ ਦੇ
ਰਾਜੇ ਦੇ ਯਥਿਰਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਯਾਤਮ ਮਮਰਥਣ ਰਰੇਗਾ,
ਤੋਰੀ ਜਾਨ ਖਥਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ
ਸਾਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਧਰਿਵਾਰ
ਜਿਉਂਦਾ ਰੇਗੇਗਾ।” ^{੧੮} ਧਰ ਜੇ ਤੂੰ ਯਾਤਮ ਮਮਰਥਣ ਰਨ ਤੋਂ
ਇਨਰਾਰ ਰਰੇਗਾ ਤਾਂ ਯਰੂਸਲਮ ਖਾਬਲ ਦੀ ਫੇਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ
ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਸਾਝ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ
ਤੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੇਲੋਂ ਖਚ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ।”

^{੧੯} ਧਰ ਰਾਜੇ ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਨੇ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ
ਆਖਿਆ, “ਧਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਯਰੂਦਾਹ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੰਦਿਆਂ ਰੇਲੋਂ
ਭੈਭੀਤ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਖਾਬਲ ਦੀ ਫੇਜ ਵੱਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ
ਨੇ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਫੇਜੀ ਮੈਨੂੰ ਯਰੂਦਾਹ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
ਹਵਾਲੇ ਰਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭੈੜਾ ਮਨੁੱਖ ਰਨਗੇ
ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਧਰੁੰਚਾਣਗੇ।”

^{੨੦} ਧਰ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਫੇਜੀ ਤੈਨੂੰ
ਯਰੂਦਾਹ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੰਦਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਰਨਗੇ। ਰਾਜੇ
ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਰਰੇ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਯਾਬ ਰਿਗਾ ਹਾਂ,
ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨ। ਫੇਰ ਤੇਰੇ ਲਈ ਸਭ ਠੀਕ ਹੋਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਜੀਵਨ ਖਚ ਜਾਵੇਗਾ।” ^{੨੧} ਧਰ ਜੇ ਤੂੰ ਖਾਬਲ ਦੀ
ਫੇਜ ਅੱਗੇ ਯਾਤਮ-ਮਮਰਥਣ ਰਨ ਤੋਂ ਇਨਰਾਰ ਰਰੇਗਾ ਤਾਂ
ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਦਰਮਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਇਹੀ
ਜੈ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜੈ।” ^{੨੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ
ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਰੂਦਾਹ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ
ਰਹਿ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਖਾਹਨ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਖਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮਹੱਤਵਧੁਣ ਯਥਿਰਾਰੀਆਂ ਦੇ
ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਇੰਦ
ਗੀਤ ਸਾਗੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਜਾਰ ਉਡਾਉਣਗੀਆਂ। ਇਹੀ ਜੈ ਜੇ
ਉਹ ਯੋਰਤਾਂ ਯਾਬਣਗੀਆਂ:

‘ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਗੀਆਂ ਚੰਗੇ ਖਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਚਲਾਰੀ ਰੀਤੀ ਤੁਹਾਡੇ
ਨਾਲ

ਅਤੇ ਯਰੀਨ ਦਵਾਇਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਦਾ ਰਨਦਾ ਦਾ।

ਫਮ ਗਟੇ ਖੈਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਗੇ ਆਦਰ

ਅਤੇ ਛੱਡ ਗਟੇ ਉਹ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਦਲਿਆਂ।’

^{੨੩} “ਤੁਹਾਡੇ ਖੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਧਤਨੀਆਂ ਸਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਹਨ
ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਬਲ ਦੀ ਫੇਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ
ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਵੀ ਖਾਬਲ ਦੀ ਫੇਜ ਰੇਲੋਂ
ਖਚ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਬਲ ਦਾ ਸਾਜਾ ਫੜ ਲਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਸਾਝ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

^{੨੪} ਫੇਰ ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਨੇ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ
ਰਿਮੇ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਦੱਸਣਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ
ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੇਗੇ ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਮਾਰੇ ਜਾਉਗੇ।

^{੨੫} ਉਹ ਯਥਿਰਾਰੀ ਸਾਇਦ ਇਹ ਸੁਹ ਰੱਢ ਲੈਣ ਕਿ ਮੈਂ
ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਜੈ। ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਰੇਲ ਯਾਉਣਗੇ
ਅਤੇ ਯਾਬਣਗੇ, ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਦੱਸ ਸਾਨੂੰ ਰੀ ਤੂੰ ਰਾਜੇ
ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਰੀ ਆਖਿਆ। ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ
ਕਿ ਰਾਜੇ ਸਿਦਰੀਯਾਗ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਰੀ ਆਖਿਆ। ਸਾਡੇ ਨਾਲ

ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਹਰ ਗੱਲ ਕਰੀਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਤੈਨੂੰ
 ਮਾਰ ਦਿਆਂਗੇ।^{੧੬} ਜੇ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣ ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਆਖੀਂ, 'ਮੈਂ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਮੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ
 ਯਹੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਉਮ ਕਾਲ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ
 ਨਾ ਭੇਜਣਾ। ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਜਾਣਾ ਧਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਰ
 ਜਾਵਾਂਗਾ।'^{੧੭}

^{੧੮} ਵਾਧਰਿਆ ਇਹ ਕਿ ਗਾਜੇ ਦੇ ਉਹ ਸਾਹੀ ਆਧਿਕਾਰੀ
 ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛਣ ਜ਼ਰੂਰ ਆਏ। ਇਸ ਲਈ
 ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ
 ਜਿਸਦਾ ਗਾਜੇ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਟਿੱਕਲਿਆਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।
 ਕਿਸੇ ਥੰਦੇ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਆਉ
 ਗਾਜੇ ਦੀ ਕੀ ਗੱਲ ਬਾਤ ਹੋਈ ਸੀ।

^{੧੯} ਇਸ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ
 ਰਿਹਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੀਰ ਕਿ ਯਹੂਸਲਮ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ
 ਗਿਆ।

ਯਹੂਸਲਮ ਦਾ ਖਤਨ

੩੯ ^੧ ਯਹੂਸਲਮ ਉੱਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਇਆ:
 ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਗਾਜੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੇ ਗਾਜਰਾਲ
 ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ੧੦ਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ
 ਨਬੂਕਦਨੱਸਰ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਉੱਤੇ ਆਖਣੀ ਯੂਰੀ ਫੌਜ ਲੈ
 ਕੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਹਮਾਉਣ ਲਈ
 ਇਸਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੇਰਾ ਧਾ ਲਿਆ।^੨ ਆਉ ਮਿਦਰੀਆਗ
 ਦੇ ਗਾਜ ਕਾਲ ਦੇ ੧੧ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਚੌਥੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਦਿਨ
 ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਕੀਵਾਰ ਵਿੱਚ ਖਾੜ ਲਿਆ ਗਿਆ।^੩ ਫੇਰ
 ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਸਾਹੇ ਸਾਹੀ ਆਧਿਕਾਰੀ ਯਹੂਸਲਮ
 ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਉਹ ਅੰਦਰ ਆਕੇ ਵਿੱਚਰਾਰਲੇ
 ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ
 ਇਹ ਹਨ: ਨੇਰਗਲ ਸਰਾਮਰ, ਜਿਲਾ ਸਮਗਰ-ਨਬੂ ਦਾ
 ਯਰਬੰਧਰ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਉੱਚ ਆਧਿਕਾਰੀ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਹੁਤ
 ਉੱਚ-ਆਧਿਕਾਰੀ, ਸਰਸਰੀਮ ਆਉ ਕਈ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ
 ਆਧਿਕਾਰੀ ਉੱਥੇ ਸਨ।

^੪ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਗਾਜੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਖਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਖਣੇ
 ਸਿਧਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਦੂਰ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਤ ਵੇਲੇ
 ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ। ਉਹ ਗਾਜੇ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁੰਦੇ
 ਹੋਏ ਆਉ ਉਸ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਬਾਗਰ ਚੱਲੇ ਗਏ
 ਜਿਹੜਾ ਕੇ ਕੀਵਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਮਾਥੂਬਲ
 ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ।^੫ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਆਉ
 ਉਸ ਦੇ ਸਿਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ
 ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੂੰ ਯਹੀਹੋ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾ ਘੇਰਿਆ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਆਉ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਬਲ
 ਦੇ ਗਾਜੇ ਨਬੂਕਦਨੱਸਰ ਕੋਲ ਲੈ ਗਏ। ਨਬੂਕਦਨੱਸਰ ਹਮਾਧ
 ਦੇ ਦੋਸ ਵਿੱਚ ਰਿਬਲਾਗ ਕਮਥੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਾਨ

ਉੱਤੇ ਨਬੂਕਦਨੱਸਰ ਨੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਿਦਰੀਆਗ
 ਨਾਲ ਕੀ ਮਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।^੬ ਉੱਥੇ, ਰਿਬਲਾਗ ਦੇ ਕਮਥੇ
 ਵਿੱਚ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ
 ਮਾਗਮਣੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਉ
 ਨਬੂਕਦਨੱਸਰ ਨੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਮਾਗਮਣੇ
 ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਸਾਹੇ ਸਾਹੀ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।
^੭ ਫੇਰ ਨਬੂਕਦਨੱਸਰ ਨੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢ
 ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੂੰ ਤਾਂਥੇ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ
 ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਆਉ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਲੈ ਗਿਆ।

^੮ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਆਉ ਯਹੂਸਲਮ
 ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗਾਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਆਉ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਕੀਵਾਰਾਂ ਢਾਗ ਦਿੱਤੀਆਂ।

^੯ ਨਬੂਜ਼ਰਦਾਨ ਨਾਂ ਦਾ ਬੰਦਾ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ
 ਮੈਨਰਾਂ ਦਾ ਕਮਾਂਡਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਹਿ
 ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ
 ਲਿਆ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਨਬੂਜ਼ਰਦਾਨ
 ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਉਮ-ਸਮਰਥਣ
 ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਵੀ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਲੈ ਗਿਆ।

^{੧੦} ਯਰ ਖਾਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੈਨਰਾਂ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਨਬੂਜ਼ਰਦਾਨ
 ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਉਹ
 ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ
 ਦਿਨ ਨਬੂਜ਼ਰਦਾਨ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਗੀਚੇ ਆਉ ਖੇਤ ਦੇ ਦਿੱਤੇ।

^{੧੧} ਯਰ ਨਬੂਕਦਨੱਸਰ ਨੇ ਨਬੂਜ਼ਰਦਾਨ ਨੂੰ ਜਿਰਮਿਯਾਗ
 ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੁਝ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਨਬੂਜ਼ਰਦਾਨ ਨਬੂਕਦਨੱਸਰ
 ਦੇ ਖਾਮ ਕਮਤੇ ਦਾ ਕਮਾਂਡਰ ਸੀ। ਗੁਰਮ ਇਹ ਸਨ:

^{੧੨} "ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਲੰਭੋ ਆਉ ਆਉ ਉਸਦੀ ਕੋਠ ਭਾਲ
 ਕਰੋ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਧਰੋ। ਉਸ ਨੂੰ ਜੇ ਵੀ ਉਹ
 ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਦਿਓ।"

^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਗਾਜੇ ਦੇ ਖਾਮ ਕਮਤੇ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ
 ਨਬੂਜ਼ਰਦਾਨ, ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਆਧਿਕਾਰੀ
 ਨਬੂਸਜਬਾਜ਼, ਇੱਕ ਉੱਚ ਆਧਿਕਾਰੀ, ਨੇਰਗਲ-ਸਰਾਮਰ
 ਆਉ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਹੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਮੰਦ ਭੇਜਿਆ।^{੧੪} ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦੀਆਂ ਨੇ
 ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਉਸ ਵਰਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਗਰ
 ਲਿਆਂਦਾ ਜਿੱਥੇ ਯਹੂਦਾ ਦੀ ਗਾਰਦ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ
 ਹੋਣੀ ਸੀ। ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ
 ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਗਦਲਕਾਗ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
 ਗਦਲਕਾਗ ਅਹੀਰਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਹੀਰਾਮ ਸਾਫਾਨ
 ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਗਦਲਕਾਗ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ
 ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਘਰ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ
 ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਆਉ ਉਹ
 ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਰਿਹਾ।

ਆਬਦ-ਮਲਰ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਟਿੱਕ ਮੰਦੇਮ

੧੫ ਜਦੋਂ ਗਾਰਦ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨੂੰ ਮੰਦੇਮ ਦੇ ਵਰਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਟਿੱਕ ਮੰਦੇਮ ਆਇਆ। ਮੰਦੇਮ ਇਹ ਸੀ: ੧੬ “ਕਿਰਮਿਆਗ, ਜਾਗ ਆਉਂਦੇ ਰੁਸ਼ ਦੇ ਆਬਦ-ਮਲਰ ਨੂੰ, ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਦੇਹ: ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਬਦਾ ਹੈ: ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਇਸ ਮਹਿਰ ਬਾਰੇ ਆਖਣੀਆਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਚ ਸਿੱਧ ਰਵਾਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਮੰਦੇਮ ਚੰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਗੋਂ ਬਿਧਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੱਚ ਸਿਧ ਹੋਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੀਆਂ ਆਖਾਂ ਨਾਲ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੱਚ ਸਿਧ ਹੁੰਦਿਆਂ ਦੇਖੋਗੇ। ੧੭ ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਬਚਾ ਲਵਾਂਗਾ ਆਬਦ-ਮਲਰ।” ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਹੈ ਇਹ। ੧੮ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਤੂੰ ਭੈਭੀਤ ਹੋਂ। ੧੯ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਰਵਾਂਗਾ ਆਬਦ-ਮਲਰ। ਤੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਰੇਂਗਾ ਮਗੋਂ ਤੂੰ ਬਚੇ ਨਿਰਲ ਜਾਵੇਂਗਾ ਆਉਂਦੇ ਜੀਵੇਂਗਾ। ਆਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ ਹੈ।” ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

ਕਿਰਮਿਆਗ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ

੪੦ ੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਮਿਲਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦ ਰਹਿੰਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਖਾਸ ਗਾਰਦਾਂ ਦੇ ਰਮਾਂਡਰ ਨਬੂਜ਼ਰਦਾਨ ਨੇ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿੱਚ ਲੱਭ ਲਿਆ। ਕਿਰਮਿਆਗ ਜੰਜੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਆਉਂਦੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਰੋਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਰੋਦ ਰਹਿਣ ਲਈ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ੨ ਜਦੋਂ ਰਮਾਂਡਰ ਨਬੂਜ਼ਰਦਾਨ ਨੇ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਮਿਆਗ, ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਐਲਾਨ ਰੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਇਹ ਬਿਧਤਾ ਆਵੇਗੀ। ੩ ਆਉਂਦੇ ਹੁਣ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਢੋ ਹੀ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਬਿਧਤਾ ਇਸ ਲਈ ਆਈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਧਾਧ ਰੀਤੇ ਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ੪ ਧਰ ਹੁਣ, ਕਿਰਮਿਆਗ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰਹਿ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ਗੱਬ ਰਤੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਾਬਲ ਆ ਜਾਗ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਚੰਗੀ ਮੇਵਾ ਰਵਾਂਗਾ। ਧਰ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਨਾ ਆ। ਦੇਖ, ਮਾਰਾ ਦੇਸ ਤੇਰੇ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹਾ ਧਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਜੀ ਚਾਹੇ ਜਾਗ। ੫ ਜਾਂ ਫੇਰ ਆਰੀਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਉਂਦੇ ਸਾਫਾਨ ਦੇ ਖੋਤਰੇ ਗਦਲਯਾਗ ਵੇਲ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ ਜਾ। ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਗਦਲਯਾਗ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਰਮਥਿਆਂ ਦਾ ਗਵਰਨਰ ਬਾਧਿਆ ਹੈ। ਜਾਗ ਆਉਂਦੇ ਗਦਲਯਾਗ ਨਾਲ

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਰਹਿ। ਜਾਂ ਫੇਰ ਤੂੰ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜੀ ਚਾਹੇ ਜਾ ਮੱਚਦਾ ਹੈ।”

ਫੇਰ ਨਬੂਜ਼ਰਦਾਨ ਨੇ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨੂੰ ਰੁੜ ਭੋਜਨ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਤੋਹਾ ਦਿੱਤਾ ਆਉਂਦੇ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ। ੬ ਇਸ ਲਈ ਕਿਰਮਿਆਗ ਆਰੀਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਦਲਯਾਗ ਵੇਲ ਮਿਸਧਾਗ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਕਿਰਮਿਆਗ ਗਦਲਯਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਰਮਿਆਨ ਟਿਕ ਗਿਆ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ।

ਗਦਲਯਾਗ ਦਾ ਬੋਝੀ ਦੇਰ ਦਾ ਸ਼ਾਜ

੭ ਜਦੋਂ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਯਹੂਦਾ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਰੁੜ ਸਿਧਾਗੀ, ਆਧਿਰਾਗੀ ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਟਿਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਗਲੇ ਵੀ ਬਾਗਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਦੇਸ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਜ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਰੀਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਦਲਯਾਗ ਨੂੰ ਮੁਖੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ ਉਹ ਆਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਆਉਂਦੇ ਆਉਂਦੇ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬ ਸਨ ਆਉਂਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੮ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਿਧਾਗੀ ਗਦਲਯਾਗ ਵੇਲ ਮਿਸਧਾਗ ਆ ਗਏ। ਉਹ ਸਨ: ਨਬਨਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਇਸਰਾਏਲ, ਵਰੇਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੇਹੂਦਾਨ ਆਉਂਦੇ ਯੇਹੂਦਾਯਾਨ, ਤਨਹੁਮਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਰਾਯਾਗ ਨਟੋਫਾਬ ਦੇ ਟੋਫਈ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਉਂਦੇ ਮਾਯਾਰਾਬੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਜ਼ਨਯਾਗ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਆਦਮੀ।

੯ ਗਦਲਯਾਗ ਵਲਦ ਆਰੀਰਾਮ ਵਲਦ ਸਾਫਾਨ ਨੇ ਮੌਹ ਖਾਧੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁੱਖ ਭਰਧੁਰ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਗਦਲਯਾਗ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਸੀ: “ਤੁਸੀਂ ਸਿਧਾਗੀਓ, ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰੋ। ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਟਿਕ ਜਾਓ ਆਉਂਦੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਜਿਹਾ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਚੰਗਾ ਵਾਧੇਗਾ। ੧੦ ਮੈਂ ਖੁਦ ਮਿਸਧਾਗ ਵਿੱਚ ਰਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਰਮਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਗੱਰ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਰਵਾਂਗਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਥੇ ਆਉਣਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖ ਮੇਰੇ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਰਾਬ, ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਫਲਾਂ ਆਉਂਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਧੈਵਾਵਾਰ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਧਜ ਧੈਵਾ ਰਹੋ ਉਸ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਜਮਹਾਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਘੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਮਥਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਧਣੇ ਆਧਿਰਾਹ ਹੋਣਾਂ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹੋ।”

੧੧ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਮੇਯਾਬ, ਆਮੇਨ, ਆਦਮ ਆਉਂਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਰੁੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਰੀਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਉਂਦੇ ਸਾਫਾਨ ਦੇ ਖੋਤਰੇ ਗਦਲਯਾਗ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਗੁਰਮਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ੧੨ ਜਦੋਂ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ

ਨੇ ਇਹ ਖਬਰ ਸੁਣੀ, ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦੀ ਯਹੂਦੀ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਖਰਤ ਆਏ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਦਲਯਾਗ ਰੇਲ ਮਿਸਥਾਗ ਵਾਧਮ ਆ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੇ ਵੀ ਉਹ ਖਿਲਰ ਗਏ ਮਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵਾਧਮ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਗਾਥ ਅਤੇ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਵੰਡੀ ਫਮਲ ਇੰਦਰਤਰੀ ਰੀਤੀ।

¹³ ਯੋਗਾਨਾਨ, ਵਲਦ ਰਾਰੇਯਾਗ, ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੀ ਫੈਜ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਯਥਿਰਾਤੀ ਜਿਹੜੇ ਗਲੇ ਵੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨ, ਗਦਲਯਾਗ ਰੇਲ ਆ ਗਏ। ਗਦਲਯਾਗ ਮਿਸਥਾਗ ਰਮਥੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ¹⁴ ਯੋਗਾਨਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਯਥਿਰਾਤੀਆਂ ਨੇ ਗਦਲਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਗਾਜਾ ਬਯਲੀਸ ਤੁਗਾਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਉਸ ਨੇ ਨਬਨਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਇਸਮਾਏਲ ਨੂੰ ਤੁਗਾਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਖਲਿਆ ਹੈ।” ਯਰ ਅਹੀਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਦਲਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।

¹⁵ ਫੋਰ ਰਾਰੇਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਗਾਨਾਨ ਨੇ ਮਿਸਥਾਗ ਵਿੱਚ ਗਦਲਯਾਗ ਨਾਲ ਗੁਧਤ ਰੁਧ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਯੋਗਾਨਾਨ ਨੇ ਗਦਲਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਓ ਅਤੇ ਨਬਨਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਇਸਮਾਏਲ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰਰ ਲੈਣ ਦਿਓ। ਰੋਟੀ ਵੀ ਬੰਦਾ ਇਸ ਥਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਮੱਰੇਗਾ। ਮਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਮਾਏਲ ਨੂੰ ਤੁਗਾਨੂੰ ਮਾਰਨ ਨਾ ਦੇਣੀਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਾਂ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਤੁਗਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇਰੱਠੇ ਹੋਏ ਨੇ ਫੋਰ ਇੰਦ ਵਾਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿੱਲਰ ਜਾਣਗੇ। ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਥੋੜੇ ਜਿੰਨੇ ਥਚੇ ਹੋਏ ਲੋਰ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।”

¹⁶ ਯਰ ਅਹੀਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਦਲਯਾਗ ਨੇ ਰਾਰੇਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਗਾਨਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸਮਾਏਲ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨਾ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸਮਾਏਲ ਥਾਰੇ ਆਥ ਸੁਹੇ ਹੋ ਉਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਗਨ।”

੪੧ ¹ ਮੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਨਬਨਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਇਸਮਾਏਲ (ਜੋ ਕਿ ਅਲੀਸਾਮਾ ਦਾ ਖੇਤਰਾ ਸੀ) ਅਹੀਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਦਲਯਾਗ ਰੇਲ ਆਇਆ। ਇਸਮਾਏਲ ਆਪਣੇ ਦਸ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਆਇਆ। ਉਹ ਬੰਦੇ ਮਿਸਥਾਗ ਰਮਥੇ ਅੰਦਰ ਆਏ। ਇਸਮਾਏਲ ਗਾਜੇ ਦੇ ਯਥਿਵਾਹ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦਾ ਇੰਦ ਯਥਿਰਾਤੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਇਸਮਾਏਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਗਦਲਯਾਗ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਰੀਤਾ। ² ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਰੱਠੇ ਭੋਜਨ ਰਰ ਸੁਹੇ ਮਨ, ਇਸਮਾਏਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸ ਬੰਦੇ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਹੀਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਦਲਯਾਗ ਨੂੰ ਤਲਵਾਹ ਨਾਲ ਰਤਲ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਗਦਲਯਾਗ ਹੀ ਉਹ ਬੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਰੀਤੀ ਸੀ। ³ ਇਸਮਾਏਲ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਮਿਸਥਾਗ ਰਮਥੇ ਵਿੱਚ ਗਦਲਯਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ। ਇਸਮਾਏਲ ਨੇ

ਬਾਬਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਥਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਗਦਲਯਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ।

⁴ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਗਦਲਯਾਗ ਰਤਲ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਬੰਦੇ ਮਿਸਥਾਗ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਅਤੇ ਯੁਧ ਲਿਆ ਸੁਹੇ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਾਫ਼ੀਆਂ ਮੁਨਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ, ਆਪਣੇ ਰਥਝੇ ਧਾੜੇ ਹੋਏ ਮਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਜਖਮ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਮਨ। ਉਹ ਸਰਥ, ਸੀਲੋਹ ਅਤੇ ਸਮਾਰਿਯਾ ਤੋਂ ਆਏ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਲਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਗਦਲਯਾਗ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ⁵ ਇਸਮਾਏਲ ਮਿਸਥਾਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਰੋਣ ਲੱਗ ਖਿਆ। ਇਸਮਾਏਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਆਓ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਅਹੀਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗਦਲਯਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲੋ।” ⁶ ਜਦੋਂ ਹੀ ਸਹਿਰ ਧਰੁੱਚੇ, ਇਸਮਾਏਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਅਤੇ ਡੁੱਬੇ ਹੋਏ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਣਾ ਸੁਰੂ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸ ਜਾਣਿਆਂ ਨੇ ਇਸਮਾਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮਾਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰੋ! ਅਸੀਂ ਰੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇੰਦ ਖੇਤ ਅੰਦਰ ਛੁਪਾਰੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗਨ। ਮਾਡੇ ਰੇਲ ਰਟਰ, ਜੋ, ਅਤੇ ਤੇਲ ਅਤੇ ਸਹਿਦ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗੇ! ਇਸ ਲਈ ਇਸਮਾਏਲ ਰੁਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਤਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ⁷ (ਇਸਮਾਏਲ ਨੇ ਮੁਰਦਾ ਲਾਮਾਂ ਨਾਲ ਹੋਂਚ ਭਰ ਦਿੱਤਾ-ਅਤੇ ਉਹ ਹੋਂਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਮਾ ਨਾਂ ਦੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਗਾਜੇ ਨੇ ਇਹ ਹੋਂਚ ਇਸ ਲਈ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਲੜਾਈ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਰ ਲਈ ਧਾਈ ਮਿਲ ਸੱਰੇ। ਆਮਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਇਸਮਾਏਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਬਯਾਮਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਰੀਤਾ ਸੀ।)

⁸ ਇਸਮਾਏਲ ਨੇ ਮਿਸਥਾਗ ਰਮਥੇ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦਸ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਰਰਨ ਲੱਗਾ। (ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਜੇ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਉੱਥੇ ਖਿੱਛੇ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਮਨ। ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਖਾਮ ਗਾਰਦਾਂ ਦੇ ਰਮਾਂਡਰ ਨਬੂਚਰਦਾਨ ਨੇ ਗਦਲਯਾਗ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।)

⁹ ਯੋਗਾਨਾਨ, ਵਲਦ ਰਾਰੇਯਾਗ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਫੈਜੀ ਯਥਿਰਾਤੀਆਂ, ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ, ਨੇ ਇਸਮਾਏਲ ਦੇ ਮੰਦੇ ਰਾਗਿਆਂ ਥਾਰੇ ਸੁਣਿਆ। ¹⁰ ਇਸ ਲਈ ਯੋਗਾਨਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਫੈਜੀ ਯਥਿਰਾਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਲੇ ਅਤੇ ਨਬਨਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਇਸਮਾਏਲ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਚੱਲ ਖਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਮਾਏਲ ਨੂੰ ਧਾਈ ਦੇ ਉਸ ਵੱਡੇ ਤਲਾਅ ਨੇੜੇ ਫੜ ਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਸਿਥਓਨ ਦੇ ਰਮਥੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ¹¹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੈਦੀਆਂ

ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਮਾਏਲ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਯੋਗਨਾਠ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਫੌਜੀ ਆਯਿਰਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਖਿਆ। ਉਹ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ।^{੧੪} ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਮਾਏਲ ਨੇ ਮਿਸਥਾਗ ਵਿਖੇ ਬੰਦੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਆਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਗਨਾਠ ਵੱਲ ਚੱਲੇ।^{੧੫} ਪਰ ਇਸਮਾਏਲ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਆੱਠ ਸਾਥੀ ਯੋਗਨਾਠ ਵੱਲੋਂ ਬਚ ਕੇ ਆਂਮੇਨੀਆਂ ਵੱਲ ਨਿਕਲ ਗਏ।

^{੧੬} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਗਨਾਠ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੌਜੀ ਆਯਿਰਾਸੀਆਂ ਨੇ ਬੰਦੀਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛੁਡਾਇਆ। ਇਸਮਾਏਲ ਨੇ ਗਦਲਯਾਗ ਨੂੰ ਰਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਆਉ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਥਾਗ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਬਚੇ ਹੋਏ ਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨ, ਮਿਥਾਗੀ, ਆਉਤਾਂ, ਬੱਚੇ ਆਉ ਸਾਗੀ ਆਯਿਰਾਸੀ। ਯੋਗਨਾਠ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਥਓਨ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਆਇਆ।

ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਬਚ ਨਿਕਲਣਾ

^{੧੭-੧੮} ਯੋਗਨਾਠ ਆਉ ਹੋਰ ਫੌਜੀ ਆਯਿਰਾਸੀ ਰਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਮਨ। ਬਾਬਲ ਦੇ ਸ਼ਾਸ਼ੇ ਨੇ ਗਦਲਯਾਗ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸਮਾਏਲ ਨੇ ਗਦਲਯਾਗ ਨੂੰ ਰਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਆਉ ਯੋਗਨਾਠ ਭੈਭੀਤ ਸੀ ਕਿ ਰਸਦੀ ਸ਼ਾਸ਼ੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਭੱਜ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਮਿਸਰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹੋਏ ਆਂ ਉਹ ਸਮਝੇ ਵਿੱਚ ਗੋਬੂਬ ਰਿਮਗਮ ਕੂਚੇ। ਗੋਬੂਬ ਰਿਮਗਮ ਬੈਤਲਹਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ।

^{੧੯} ਗਲੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੋਬੂਬ ਰਿਮਗਮ ਵਿੱਚ ਸੀ ਮਨ ਤਾਂ ਯੋਗਨਾਠ ਆਉ ਹੋਮਯਾਗ ਦਾ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਅਜਨਯਾਗ ਸੀ, ਨਬੀ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਵੱਲ ਗਏ। ਸਾਰੇ ਫੌਜੀ ਆਯਿਰਾਸੀ ਯੋਗਨਾਠ ਆਉ ਅਜਨਯਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ। ਸਾਰੇ ਬੰਦੇ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੇ ਤੱਕ, ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਵੱਲ ਗਏ।^੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਜੇ ਆਂਮੀਂ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ। ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ, ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚੇ ਸਹਿ ਗਏ ਹਨ, ਪਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ। ਕਿਰਮਿਯਾਗ, ਇਹ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਬਚੇ ਹੋਏ। ਇੱਕ ਵੇਲੇ ਆਂਮੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਂ।^੩ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ ਪਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸੇ ਕਿ ਆਂਮੀਂ ਕਿੱਥਰ ਜਾਣੀਏ ਆਉ ਕੀ ਕਰੀਏ।”

^੪ ਤਦੇ ਨਬੀ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ ਪਰਾਰਥਨਾ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਹੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਹਰ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿਆਂਗਾ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੁਪਾਵਾਂਗਾ।”

^੫ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਂਮੀਂ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਭੇਜਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਆਂਮੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੱਚਾ ਆਉ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਗਵਾਹ ਹੋਵੇ।^੬ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਆਂਮੀਂ ਮੰਦੇਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਆਂਮੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਾਂਗੇ। ਆਂਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਉਸ ਦੇ ਮੰਦੇਸ ਲਈ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਵੀ ਉਹ ਆਖੇਗਾ ਆਂਮੀਂ ਮੰਨਾਂਗੇ। ਫੇਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ। ਹਾਂ, ਆਂਮੀਂ ਆਖਣੇ ਯਹੋਵਾਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਾਂਗੇ।”

^੭ ਦਸਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਆਉ ਉੱਤੇ, ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਸ ਮਿਲਿਆ। ਫੇਰ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਸਾਰੇ ਆਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਗਨਾਠ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਫੌਜੀ ਆਯਿਰਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਬੁਲਾਇਆ। ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੇ ਤੀਕ ਹੋਰਨਾਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਆਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ।^੮ ਫੇਰ ਕਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਮਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਉਹ ਗੱਲ ਖੁੱਛੀ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਖੁੱਛਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:^੯ ‘ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਯਹੂਦਾ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਰਤਕਰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ-ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੀਜਾਂਗਾ, ਪੁਟਵਾਂਗਾ ਨਹੀਂ। ਆਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਵਾਪਰਨ ਦਿੱਤੀਆਂ।’^{੧੦} ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਸ਼ਾਸ਼ੇ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹੋ। ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਬਾਬਲ ਦੇ ਸ਼ਾਸ਼ੇ ਤੋਂ ਡਰੋ ਨਾ’, ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਹੈ, ‘ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਸਕਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਾਂਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕੇਗਾ।’^{੧੧} ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਆਉ ਬਾਬਲ ਦਾ ਸ਼ਾਸ਼ਾ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਸਹਿਮ ਕਰੇਗਾ। ਆਉ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਪਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵੇਗਾ।’^{੧੨} ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਇਦ ਇਹ ਆਖੋ, ‘ਆਂਮੀਂ ਯਹੂਦਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਂਗੇ।’ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਆਖੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਗੁਰਮ ਆਦੂਲੀ ਕਰੋਗੇ।^{੧੩} ਆਉ ਸਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਆਖੋ, ‘ਨਹੀਂ, ਆਂਮੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲੜਾਈ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਤਰ੍ਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਆਉ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਆਂਮੀਂ ਭੁੱਖੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਰਾਂਗੇ।’^{੧੪} ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੋਗੇ, ਤਾਂ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਬਾਰੀ ਬਚੇ ਲੋਕ, ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਸ ਸੁਣ ਲਵੋ। ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ, ਇਸਮਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ।’^{੧੫} ਤੁਸੀਂ ਜੰਗ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਤੋਂ

ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਯਰ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਹਰਾਵੇਗੀ। ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭੁੱਖ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਰਹ ਰਹੋ ਹੋ ਯਰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਭੁੱਖ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਮਰੋਗੇ।¹² ਹਰ ਉਹ ਖੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਜਾਂ ਭਿਯਾਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਰੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਖੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮਿਸਰ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਚੇਗਾ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਖੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਯਾਨਕ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗਾ।¹³

¹⁴ “ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਮੈਂ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਖਣਾ ਗੁੱਸਾ ਦਿਖਾਇਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੇ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਹਰ ਉਸ ਖੰਦੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਖਣਾ ਗੁੱਸਾ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਮਿਸਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਰਾਥ ਦੇਣ ਲੱਗਿਆ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੀ ਵਰਤੋਂ ਮਿਸਾਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਰਨਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਮਰਾਥ ਦੇ ਸਬਦ ਵਰਗੇ ਬਣ ਜਾਵੋਗੇ। ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਰਮਮਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨਗੇ। ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਕਰੋ ਵੀ ਅਗੁਦਾਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕੋਗੇ।”

¹⁵ “ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕੇ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ: ‘ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਉ।’ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਣ, ਇਸੇ ਵੇਲੇ, ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ¹⁶ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਮਾਡੇ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਗੇ ਯਰਮਰਥਨਾ ਕਰੋ। ਮਾਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਦੱਸੋ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਾਂਗੇ।’ ¹⁷ ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖੀਆਂ ਸਨ। ¹⁸ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ, ਖੰਦਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਮਮਝਦੇ ਹੋ: ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਯਰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਭੁੱਖ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਭਿਯਾਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਰੋਗੇ।”

੪੩ ¹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੇਸ਼ ਦੱਸ ਕੇ ਗੱਲ ਮੁਕਾਰੀ। ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੀ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।

² ਹੋਮਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਜਰਯਾਹ, ਕਾਰੇਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਗਨਾਠ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕ ਬੜੇ ਗੁਮਾਨੀ ਅਤੇ ਜਿੱਦੀ ਸਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿਰਮਿਯਾਗ, ਤੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈਂ। ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡੇ

ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ, ‘ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਖਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।’ ³ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਮਾਡਾ ਖਿਲਕੁਲ ਹੈ ਕਿ ਨੇਰੀਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਾਬੂਰ ਤੈਨੂੰ ਮਾਡੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਭੜਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਮਾਰ ਸਕੇ। ਜਾਂ ਉਹ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਖੰਦੀ ਬਣਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਬਾਬਲ ਲੈ ਜਾਣ।”

⁴ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗਨਾਠ, ਫੈਜੀ ਅਯਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਧਰਵਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੁਦਾਹ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ⁵ ਯਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਯੋਗਨਾਠ ਅਤੇ ਫੈਜੀ ਅਯਿਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਲੈ ਗਏ। ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੋਰਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਰ ਉਹ ਅਗੁਦਾਹ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਆ ਗਏ ਸਨ। ⁶ ਗੁਣ ਯੋਗਨਾਠ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਫੈਜੀ ਅਯਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਲੈ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਜੇ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਵੀ ਸਨ। (ਨਬੂਚਰਦਾਨ ਨੇ ਗਦਲਯਾਹ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਗਰਾਨ ਬਾਧਿਆ ਸੀ। ਨਬੂਚਰਦਾਨ ਬਾਬਲ ਦੇ ਸਾਜੇ ਦੇ ਖਾਮ ਦਮਤੇ ਦਾ ਕਮਾਂਡਰ ਸੀ।) ਯੋਗਨਾਠ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਗ, ਨਬੀ ਅਤੇ ਨੇਰੀਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲਿਆ। ⁷ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਮਿਸਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਹ ਤਹਥਨਹੋਮ ਕਮਬੇ ਵਿੱਚ ਗਏ।

⁸ ਤਹਥਨਹੋਮ ਦੇ ਕਮਬੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਮਿਲਿਆ: ⁹ “ਜਿਰਮਿਯਾਗ, ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਖੱਬਰ ਲੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਹਥਨਹੋਮ ਵਿੱਚ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਕਾਨ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮਿੱਟੀ ਟਿੱਟਾਂ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਲਾਥੇ ਵਿੱਚ ਦੱਬ ਦੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਕਰੀ ਜਦੋਂ ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋਣ। ¹⁰ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਆਖੀ: ‘ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਸਾਜੇ ਨਬੂਚਰਦਨੱਸਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਬੁਲਾਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹੈ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਤਖਤ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਖੱਬਰ ਉੱਥਰ ਸਥਾਧਿਤ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਦਬਿਆ ਹੈ। ਨਬੂਚਰਦਨੱਸਰ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਖੱਬਰ ਉੱਥਰ ਆਖਣੀ ਛਤਰੀ ਤਾਣੇਗਾ।’ ¹¹ ਉਹ ਇੱਥੇ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਰਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੰਦੀਵਾਨ ਬਣਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੰਦੀ ਬਣਨਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤਲਵਾਰ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਰਨਾ ਹੈ। ¹² ਨਬੂਚਰਦਨੱਸਰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਝੂਠੇ ਵੇਦਿਆਂ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਗੇ ਬਾਲੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਡੇ

ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਇੰਚ ਆਜ਼ੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਾਉਣਾ ਵਿੱਚ ਲਘੇਟਦਾ ਹੈ, ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਲਘੇਟੇਗਾ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਮੁਰੱਖਿਆਤ ਛੱਡ ਜਾਵੇਗਾ।¹³ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਗਾਰੀ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਮੂਰਜ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗਠੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਮਿਸਰ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ

੪੪ ^੧ਕਿਰਮਿਆਹ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਮ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਮਿਸਰ, ਤਰਥਨੱਸਰ, ਨੇਫ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੀ। ਮੰਦੇਮ ਇਹ ਸੀ: ^੨ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਯਾਨਕ ਅਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਅਗੂਮਲਮ ਸਗਿਰ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਸਮਿਆਂ ਉੱਪਰ ਅਟਾਈਆਂ। ਉਹ ਸਰਬ ਗੁਣ ਖੱਬਰ ਦੇ ਸਖਣੇ ਢੇਰ ਗਠੇ। ^੩ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੰਦੇ ਅਮਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਬਗੂਤ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ^੪ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆਪਣੇ ਨਬੀ ਭੇਜੇ। ਉਹ ਨਬੀ ਮੇਰੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮੰਦੇਮ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਇਹ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਬੁੱਤ ਉਧਾਮਨਾ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।’ ^੫ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਬੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਲੋਕ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਕਰਨੇ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੇ ਨਾ ਗਏ। ^੬ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਹਿਰ ਧਰਗਟਾਇਆ। ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਰਸਮਿਆਂ ਅਤੇ ਅਗੂਮਲਮ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੇਰੇ ਰਹਿਰ ਨੇ ਅਗੂਮਲਮ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਰਸਮਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਖੱਬਰ ਦੇ ਸਖਣੇ ਢੇਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।”

^੭ਇਸ ਲਈ, ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਤੁਸੀਂ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਦੁੱਖ ਧਰੁੱਚਾ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਆਦਮੀਆਂ, ਯੋਰਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿਯਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਕੋਲੋਂ ਕਿਉਂ ਵੱਖ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹੋ। ^੮ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਬੁੱਤ ਬਣਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਰਹਿਰਵਾਨ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ

ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਰਹਿਰਵਾਨ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਲਵੋਗੇ। ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਕਮੂਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸੈਯਾ ਬਣਾ ਲਵੋਗੇ ਜਿਸਦੀ ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨਗੇ। ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣਗੀਆਂ। ^੯ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇਮਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ? ਅਤੇ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇਮਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਸਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਈਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇਮਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਨੇ ਅਗੂਦਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਗੂਮਲਮ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ? ¹⁰ਅੱਜ ਦਿਨ ਤੱਕ ਵੀ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਣ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਦਰ ਦਾ ਧਰਗਟਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਧੀਆਂ ਦਾ ਧਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ।”

¹¹ਇਸ ਲਈ, ਇਹੀ ਹੀ ਸੇ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਭਿਯਾਨਕ ਅਟਨਾਵਾਂ ਵਾਧਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਕੀਤੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ¹²ਅਗੂਦਾ ਵਿੱਚੋਂ ਖੋੜੇ ਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹੀ ਬਚੇ ਸਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਇੱਥੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਧਰ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੋੜੇ ਜਿਹੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਕਤਲ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰਨਗੇ। ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸੈਯਾ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮੰਦੇਮ ਬੋਲਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਧਰਿਆ, ਹੋਰ ਕੋਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਭੇਡੀਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਲੋਕ ਸਰਾਧ ਦਾ ਸੁਖ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਹੋਰ ਕੋਲੋਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨਗੀਆਂ। ¹³ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚੱਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੈਂ ਤਲਵਾਰ, ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਭਿਯਾਨਕ ਬੀਮਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਜਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਅਗੂਮਲਮ ਸਗਿਰ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ¹⁴ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੋੜੇ ਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਵੀ ਮੇਰੀ ਸਜਾ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚੱਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਗੂਦਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਆਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ। ਉਹ ਲੋਕ ਅਗੂਦਾ ਵਾਧਮ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਗੂਦਾ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਾਇਦ ਕੁਝ ਇੱਕ ਲੋਕ ਬਚੇ ਨਿਰਲ ਮੱਕਣ।”

¹⁵ਅਗੂਦਾ ਦੀਆਂ ਬਗੂਤ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ

ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ। ਉੱਥੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮਥੂਹ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਉਹ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਦੱਖਣੀ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਖਤੀਆਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^{੧੬} ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਜਿਸ ਮੰਦਰ ਦੀ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਹੈਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਂਗੇ। ^{੧੭} “ਅਸੀਂ ਅਰਾਮ ਦੀ ਗਾਈ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਸੁਣਾਂਗੇ ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਇਰਾਦਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਲੀਆਂ ਅਤੇ ਖੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ, ਸਾਡੇ ਸਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਆਯਿਰਾਗੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਇਥੇ ਹੀ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਰਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਅੰਦਰ ਟਿਗੀ ਕੁਝ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅਰਾਮ ਦੀ ਗਾਈ ^{੧੮} ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਖਾਮ ਭੋਜਨ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸਫਲ ਸਾਂ। ਕੋਈ ਵੀ ਮਾੜੀ ਘਟਨਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਾਪਰੀ। ^{੧੯} ਖਰ ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਅਰਾਮ ਦੀ ਗਾਈ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰ ਗਏ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਤਲਵਾਰ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰੇ ਹਨ।”

^{੨੦} ਫੇਰ ਔਰਤਾਂ ਬਲੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਾਡੇ ਖਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਰਾਮ ਦੀ ਗਾਈ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਖਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵਰਗੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਕੋਰ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਸਾਂ।”

^{੨੧} ਫੇਰ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਣੇ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਸਨ। ^{੨੨} ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਖਾਦ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਰਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਅੰਦਰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਖਾਦ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਰੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੋਚਿਆ ਸੀ। ^{੨੩} ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਰੱਖ ਸੱਕਦਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਭਿੰਨਾਨ ਕਰ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਸ ਨੂੰ ਮੱਥਣਾ ਮਾਧੂਬਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਣ ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਹੋਰ ਲੋਕ ਉਸ ਦੋਸ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਦੇ ਨੇ। ^{੨੪} ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਖੇਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਲਈ ਵਾਪਰੀਆਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦਿੱਖ ਖਾਧ ਰੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਉਸਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇ। ਤੁਸੀਂ ਇਰਾਦਾ ਨਾਮੇ ਦਾ ਆਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹਿੰਮਾ ਧੂਰਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।”

^{੨੫} ਫੇਰ ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਜਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ ਗੁਣ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਹੋ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਸੁਣੋ: ^{੨੬} ਸਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਤੁਸਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਉੱਗੀ ਰੀਤਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਰਾਂਗੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਅਸੀਂ ਆਖਣੇ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਇਰਾਦਾ ਨੂੰ ਨਿਭਾਵਾਂਗੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਅਰਾਮ ਦੀ ਗਾਈ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਅਤੇ ਖੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੀਤਾ ਸੀ।’ ਇਸ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵੱਧੋ। ਉੱਗੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਇਰਾਦਾ ਰੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਰੋਗੀਆਂ। ਆਖਣੇ ਇਰਾਦਾ ਨਿਭਾਓ।’ ^{੨੭} ਖਰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਸੁਣੋ: ‘ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਮਗਨ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ: ਮੈਂ ਇਰਾਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਹੂਦਾ ਦਾ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਖਣਗੇ ‘ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਖੀ ਹੈ...’”

^{੨੮} ਮੈਂ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਖਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਾਂ। ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰਨਗੇ ਅਤੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਰਨਗੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੱਕ ਮਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੀਰ ਕਿ ਸਾਰੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ^{੨੯} ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਤਲਵਾਰ ਰਾਹੀਂ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਯਹੂਦਾ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਣਗੇ। ਖਰ ਬਹੁਤ ਥੋੜੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਬਚ ਰਹਿਣਗੇ। ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਉਹ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆ ਗਏ ਸਨ, ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਕਿਸਦੇ ਬੋਲ ਸੱਚ ਨਿਕਲਦੇ ਨੇ। ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਮੇਰੇ ਬੋਲ ਸੱਚ ਨਿਕਲਦੇ ਨੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ। ^{੩੦} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਥੂਹ ਦੇਵਾਂਗਾ-ਇਹ ਮੰਦਰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ-ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ।

*੪੪:੧੭ ਅਰਾਮ ਦੀ ਗਾਈ ਸੰਭਵਤਾ ਇੱਕ ਝੂਠੀ ਦੇਵੀ। ਉਹ ਰਾਮ ਅਤੇ ਜੰਗ ਦੀ ਦੇਵੀ ਸੀ। ਮਸਾਯੋਤਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚਲੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਸੁਕੱਰ ਗਰਹਿ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਰਾਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਾਰੇ ਵਾਂਗ ਦਿਸਦਾ ਹੈ।

ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਖੌਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣ ਲਵੋਗੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਵਾਪਰਨਗੇ।^{੩੦} ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਉਹੋ ਕਰਾਂਗਾ।^੧ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ: 'ਫਿਰਉਨ ਗਾਫਰਾ ਮਿਸਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਫਿਰਉਨ ਗਾਫਰਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮਿਦਰੀਆਗ ਅਗੁਦਾਗ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮੀ। ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੀ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਫਿਰਉਨ ਗਾਫਰਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।"^੨

ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼

੪੫ ^੧ ਅਗੇਵਾਗੀ ਮ ਐਮੀਆਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਜਦੋਂ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਗੇਵਾਗੀ ਮ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਚੌਥਾ ਵਰ੍ਹਾ ਮੀ, ਨਬੀ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨੇਰੀਆਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਆਖੀਆਂ। ਬਾਬੂਰ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖ ਲਈਆਂ। ਇਹ ਮੀ ਜੋ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨੇ ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ: ^੨ "ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਗੇਵਾਗ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ: ^੩ 'ਬਾਬੂਰ, ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ: ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦੁੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਸਮ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਬਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਹੋਇਆ ਥਿਆ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਚੈਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।"^੪ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਕਿਰਮਿਆਗ, ਬਾਬੂਰ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖ: 'ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਮੈਂ ਉਮਾਰਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਢਾਗ ਦਿਆਂਗਾ। ਜੇ ਵੀ ਮੈਂ ਬੀਜਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਅਗੁਦਾਗ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਕਰਾਂਗਾ।^੫ ਬਾਬੂਰ, ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਤਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਤਾਰ ਨਾ ਰੱਖ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਆਫਤਾਂ ਭੇਜਾਂਗਾ।' ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ 'ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਧਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਹਰ ਥਾਂ ਤੋਂ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਨਿਰਲਣ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤੂੰ ਜਾਵੇਗਾ।"^੬

ਕੋਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਦੇਸ਼

੪੬ ^੧ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਨਬੀ ਕਿਰਮਿਆਗ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਮਾਂ ਬਾਰੇ ਹਨ।

ਮਿਸਰ ਬਾਰੇ ਸੰਦੇਸ਼

^੨ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਸਰ ਦੀ ਕੋਮ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਫਿਰਉਨ ਨਰੇ ਦੀ ਫੌਜ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਨਰੇ ਮਿਸਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮੀ। ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਕਰਕਮਿਸ ਦੇ ਕਮਥੇ ਵਿੱਚ ਗਰ ਗਈ ਮੀ। ਕਰਕਮਿਸ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਹੈ। ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ, ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ, ਨੇ ਕਰਕਮਿਸ ਵਿੱਚ ਫਿਰਉਨ ਨਰੇ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਗਰਾਇਆ ਮੀ ਜਦੋਂ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਰਾਜੇ

ਅਗੇਵਾਗੀ ਮ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਚੌਥਾ ਵਰ੍ਹਾ ਮੀ। ਅਗੇਵਾਗੀ ਮ ਰਾਜੇ ਐਮੀਆਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਇਹ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਹੈ:

^੩ "ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਰੀਆਂ ਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਓ ਜੰਗ ਵੱਲ ਨੂੰ ਕੂਚ ਕਰੋ।

^੪ ਆਪਣੇ ਖੋੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕਾਠੀਆਂ ਪਾ ਲਵੋ।

ਮਿਥਾਗੀਓ, ਆਪਣਿਆਂ ਖੋੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਜਾਵੋ।

ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ ਵੱਲ ਨੂੰ ਕੂਚ ਕਰੋ।

ਆਪਣੇ ਟੋਪ ਪਹਿਨ ਲਵੋ।

ਆਪਣੇ ਨੇਜਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਲਵੋ।

ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਜਰਾਬਰੱਤ ਪਾ ਲਵੋ।

^੫ ਮੈਂ ਕੀ ਕੇਖਦਾ ਹਾਂ?

ਇਹ ਫੌਜ ਡਰੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਮਿਥਾਗੀ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜ ਰਹੇ ਨੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਗਾਦਰ ਮਿਥਾਗੀ ਗਰੇ ਹੋਏ ਨੇ।

ਉਹ ਕਾਹਲ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਰਹੇ ਨੇ।

ਉਹ ਪਿੱਛਾਂ ਮੁੜਦੇ ਨਹੀਂ ਕੇਖਦੇ।

ਹਰ ਥਾਂ ਖਤਰਾ ਮੰਡਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।"^੬

ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖੀਆਂ।

^੬ "ਤੇਜ਼ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਦੇੜ ਸੱਕਦੇ।

ਮਜਬੂਤ ਮਿਥਾਗੀ ਬਚਦੇ ਨਹੀਂ ਨਿਰਲ ਸੱਕਦੇ।

ਉਹ ਠੇਢੇ ਖਾਣਗੇ ਤੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਡਿੱਗਣਗੇ।

ਇਹ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਕੰਢੇ ਵਾਪਰੇਗਾ।

^੭ ਕੋਣ ਨੀਲ ਨਦੀ ਵਾਂਗ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਕੋਣ ਨਦੀ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ?

^੮ ਇਹ ਮਿਸਰ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਹੋਈ ਨੀਲ ਨਦੀ ਵਾਂਗ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮਿਸਰ ਹੈ, ਜੋ ਨਦੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਵੇਗ ਵਾਂਗ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਿਸਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਮੈਂ ਆਵਾਂਗਾ ਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਕੱਜ ਲਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।'

^੯ ਖੋੜ ਸਵਾਰ ਮਿਥਾਗੀਓ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ-ਹਮਲਾ। ਸੱਥਵਾਨੇ, ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਯੱਗੇ ਵੱਧੋ।

ਬਗਾਦਰ ਐਥਿਓ, ਯੱਗੇ ਵੱਧੋ।

ਕੂਮ ਆਤੇ ਫੂਟ ਦੇ ਮਿਥਾਗੀਓ, ਆਪਣੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਕੂਚ ਲਵੋ।

ਲੂਦੀ ਦੇ ਮਿਥਾਗੀਓ, ਆਪਣੀਆਂ ਕਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤੋ।

^{੧੦} "ਧਰ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਮਾਡਾ ਧਰਕੂ, ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਹੀ ਜਿਤੁਏਗਾ।

ਉਸ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਸਜਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਆਧਿਕਾਰੀ ਨੇ।

ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਜਾ ਪਾਉਣਗੇ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਆਧਿਕਾਰੀ ਨੇ।

ਉਮ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੀਰ ਤਲਵਾਰ ਖਾਠੇਗੀ ।
ਤਲਵਾਰ ਆਪਣੀ ਖੂਨ ਦੀ ਖਿਯਾਮ ਬੁਝਾਉਣ ਲਈ
ਖਾਠੇਗੀ ।

ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਖਰੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਬਲੀ ਮਾਡੇ
ਧਰਭੂ, ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਯੋਵਾਹ ਲਈ ਹੈ ।
ਉਹ ਬਲੀ ਮਿਸਰ ਫੌਜ ਦੀ, ਉੱਤਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ
ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਵੱਢੇ ਹੈ ।

੧੧ “ਮਿਸਰ, ਗਿਲਯਾਦ ਨੂੰ ਜਾ ਅਤੇ ਵੇਈ ਦਵਾ-ਦਾਨੂ
ਲਿਆ ।
ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਦਵਾ-ਦਾਨੂ ਵਰੇਗਾ, ਧਰ ਤੈਨੂੰ ਆਰਾਮ ਨਹੀਂ
ਆਵੇਗਾ ।

ਤੇਰਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

੧੨ ਵੇਮਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਚੀਰਾਂ ਸੁਣਨਗੀਆਂ ।
ਤੇਰੀਆਂ ਚੀਰਾਂ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁਣਨਗੀਆਂ ।
ਇਹ ‘ਬਹਾਦਰ ਯੋਧਾ’ ਦੂਸਰੇ ‘ਬਹਾਦਰ ਯੋਧੇ’ ਨਾਲ
ਭਿੜੇਗਾ ।

ਅਤੇ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਡਿੱਗ ਪੈਣਗੇ ।”

੧੩ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅਯੋਵਾਹ ਨੇ ਨਬੀ
ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ । ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਮਿਸਰ ਉੱਤੇ
ਹਮਲਾ ਵਰਨ ਆ ਰਹੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਬਾਰੇ ਹੈ ।

੧੪ “ਇਸ ਮੰਦੇਮ ਦਾ ਮਿਸਰ ਅੰਦਰ ਯੈਲਾਨ ਵਰ ਦਿਉ ।
ਇਸ ਬਾਰੇ ਮਿਗਦੋਲ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਦੱਸੇ ।
ਇਸ ਬਾਰੇ ਨੇਫ ਅਤੇ ਤੁਯਨਹੇਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ।
‘ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ।
ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ
ਲੋਕ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ ।”

੧੫ ਮਿਸਰ, ਤੇਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਧਾਹੀ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ ।
ਉਹ ਖਲੋਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸੱਚਣਗੇ
ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਯੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਧੱਕ ਦੇਵੇਗਾ ।

੧੬ ਉਹ ਸਿਧਾਹੀ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਠੇਕਰ ਖਾਣਗੇ ।
ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਣਗੇ ।

ਉਹ ਆਖਣਗੇ, ਉੱਠੋ, ਆਓ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲ ਵਾਖਮ
ਚੱਲੀਏ ।

ਆਓ ਆਪਣੀ ਮਾਤਭੂਮੀ ਨੂੰ ਚੱਲੀਏ ।

ਮਾਨੂੰ ਸਾਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਮਾਨੂੰ ਅਵੱਸ ਹੀ ਨਿਰਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।”

੧੭ ਉਹ ਸਿਧਾਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਤਭੂਮੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਆਖਣਗੇ,

‘ਮਿਸਰ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਫਿਰਉਨ ਸਿਰਫ ਸੋਰ-ਸਰਾਬਾ ਹੀ
ਹੈ ।

ਉਸਦਾ ਧਰਤਾਧ ਖੁੱਰ ਗਿਆ ਹੈ ।”

੧੮ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਖਾਤਮਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੈ ।

ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਯੋਵਾਹ ਖਾਤਮਾਗ ਹੈ ।

“ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮੈਂਗ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਇੱਕ ਬਹਾਦਰ
ਆਗੂ ਆਵੇਗਾ ।

ਇਹ ਇੰਨੀ ਧਰਧਰਤਾ ਨਾਲ ਹੀ ਵਾਖਰੇਗਾ ਜਿੰਨਾ
ਕਿ ਤਾਬੇਰ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਧਰਧਤ ਅਤੇ ਵਾਰਮੇਲ
ਮਰੁੱਦਰ ਦੇ ਵੱਢੇ ਹੈ ।

੧੯ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਆਪਣਾ ਮਮਾਨ ਬੰਨ੍ਹ ਲਵੋ ।
ਬੰਦੀਵਾਨ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੋ ।

ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਨੇਫ ਇੱਕ ਬਰਬਾਦ ਹੋਇਆ ਮੱਖਣਾ
ਮਬਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਉਹ ਸਹਿਰੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ,

ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਵੇਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

੨੦ “ਮਿਸਰ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਗਾਂ ਵਰਗਾ ਹੈ ।

ਧਰ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਤਾਉਣ ਲਈ ਮਖ਼ਬ ਉਸ
ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

੨੧ ਮਿਸਰ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਭਾੜੇ ਦੇ ਸਿਧਾਹੀ ਮੇਟੇ ਵੱਡਿਆਂ
ਵਰਗੇ ਹਨ ।

ਉਹ ਮੁੜਦੇ ਪਿੱਛਾਗ ਭੱਜ ਜਾਣਗੇ ।

ਉਹ ਹਮਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖਲੋਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸੱਚਣਗੇ ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਜਾ ਮਿਲੇਗੀ ।

੨੨ ਮਿਸਰ ਇੱਕ ਫੁੰਗਰੇ ਮਾਰਦੇ ਮੱਖ ਵਰਗਾ,
ਬਚ ਨਿਰਲਣ ਦੀ ਵੇਮਿਸ ਵਿੱਚ ਹੈ ।

ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇੜੇ-ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੀ ਫੌਜ ਬਚ ਨਿਰਲਣ ਲਈ ਬੇਤਾਬ ਹੈ ।

ਦੁਸ਼ਮਣ ਮਿਸਰ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਵਰੇਗਾ ।

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ
ਕੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ।”

੨੩ ਅਯੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਉਹ ਮਿਸਰ ਦੇ ਜੰਗਲ (ਫੌਜ) ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਣਗੇ ।

ਉੱਥੇ ਉਸ ਜੰਗਲ (ਫੌਜ) ਵਿੱਚ ਬਬੇਰੇ ਰੁੱਖ (ਫੌਜੀ) ਹਨ,
ਧਰ ਉਹ ਮਾਰੇ ਹੀ ਵੱਢੇ ਜਾਣਗੇ ।

ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਫੌਜੀ ਇੰਨੇ ਮਾਰੇ ਨੇ ਕਿ ਉਹ ਟਿੱਡੀ ਦਲ ਜਿਹੇ
ਲੱਗਦੇ ਨੇ ।

ਇੱਥੇ ਇੰਨੇ ਮਾਰੇ ਫੌਜੀ ਹਨ ਕਿ ਵੇਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣ
ਨਹੀਂ ਸੱਚਦਾ ।

੨੪ ਮਿਸਰ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਉੱਤਰ ਦੀ ਫੌਜ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ ।”

੨੫ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਯੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਸਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ

ਬੀਬਜ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਅਮੇਨ ਨੂੰ । ਅਤੇ ਮੈਂ ਫਿਰਉਨ, ਮਿਸਰ
ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿਆਂਗਾ । ਮੈਂ ਮਿਸਰ

ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿਆਂਗਾ । ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ
ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਫਿਰਉਨ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਵਰਦੇ

ਨੇ । ੨੬ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ

ਵੇਲੋਂ ਹਰਾਵਾਂਗਾ-ਅਤੇ ਉਹ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ
ਲੋਚਣਗੇ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ
ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਰ ਦਿਆਂਗਾ ।”

“ਬਹੁਤ ਧਹਿਲਾਂ, ਮਿਸਰ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ । ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਮਗਰੋਂ ਮਿਸਰ ਫੇਰ ਇੰਦਰ ਵਾਰ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹੇਗਾ ।” ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ।

ਉੱਤਰੀ ਇਸਰਾਇਲ ਲਈ ਇੰਦਰ ਮੰਦੇਸ

- ੨੭ “ਆਰੂਬ, ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ, ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ । ਇਸਰਾਇਲ ਡਰ ਨਾ । ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵਾਂਗਾ । ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਵਾਂਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬੰਦੀਵਾਨ ਨੇ । ਆਰੂਬ ਨੂੰ ਫੇਰ ਆਮਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲੇਗੀ । ਅਤੇ ਰੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਚੇਗਾ ।”
- ੨੮ ਅਗੇਵਾਗ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ । “ਆਰੂਬ, ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ, ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ । ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਲ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਨੇਰਾਂ ਥਾਵਾਂ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ ਸੀ । ਯਹ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ । ਯਹ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ । ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਮੰਦੇ ਰੋਮਾਂ ਲਈ ਜ਼ੁਰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ । ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਮਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਨਿਰਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗਾ । ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜਬਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਵਾਂਗਾ, ਯਹ ਮੈਂ ਬੇਲਾਗ ਹੋਵਾਂਗਾ ।”

ਫਿਲਿਸਤੀ ਲੋਰਾਂ ਬਾਰੇ ਇੰਦਰ ਮੰਦੇਸ

- ੨੯ ਇਹ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦੇਸ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨਥੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ । ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਫਿਲਿਸਤੀ ਲੋਰਾਂ ਬਾਰੇ ਹੈ । ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਅੱਜਾਗ ਸਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਮਿਲਿਆ ।
- ੩੦ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਦੇਖੋ, ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਫੌਜੀ, ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ । ਉਹ ਰੋਢਿਆਂ ਤੋਂ ਵਗਦੇ ਹੋਏ, ਤੁਫਾਨੀ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਈ ਵਾਂਗ ਆਉਣਗੇ । ਉਹ ਸਾਰੀ ਯਹ ਤੀ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਢੱਕ ਲੈਣਗੇ । ਉਹ ਰਸਖਿਆਂ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਪਰ ਫੈਲ ਜਾਣਗੇ । ਉਸ ਦੇਸ ਦਾ ਹਰ ਰੋਈ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ।
- ੩੧ ਉਹ ਲੋਰ ਵੇੜਦੇ ਖੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਨਗੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੇਰੀਲੇ ਰੱਖ ਮੁਟਾਈ ਦੇਣਗੇ । ਉਹ ਯੜ੍ਹਦੇ ਧਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਗੇ । ਧਿਤਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸੱਚਣਗੇ । ਉਹ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋਣਗੇ ।

- ੩੨ ਮਾਰੇ ਫਿਲਿਸਤੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹਨ ਦਾ ਮਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਸੁਰ ਅਤੇ ਸੈਦਾ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮਗਾਇਤਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹਨ ਦਾ ਮਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਹੀ ਅਗੇਵਾਗ ਫਿਲਿਸਤੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ, ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਰਫਤੋਰ ਟਾਪੂ ਤੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਨ ।
- ੩੩ ਅੱਜਾਗ ਦੇ ਲੋਰ ਗਮਗੀਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਮਨਾਉਣਗੇ । ਅਮਰਲੋਨ ਦੇ ਲੋਰ ਖਾਮੇਸ ਰਹ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ । ਵਾਦੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਰ, ਰਿਨਾ ਰੁ ਚਿਰ ਹੋਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਵਢਵੇਂ-ਟੁਰੇਂਗੇ?
- ੩੪ “ਅਗੇਵਾਗ ਦੀਏ ਤਲਵਾਰੇ, ਤੂੰ ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਂ । ਤੂੰ ਰਿਨਾ ਰੁ ਚਿਰ ਲੜਦੀ ਰਹੇਂਗੀ? ਆਪਣੇ ਮਿਯਾਨ ਅੰਦਰ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ! ਰੁਰ ਜਾ! ਖਾਮੇਸ ਹੋ ਜਾ!
- ੩੫ ਯਹ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਅਰਾਮ ਰਿਵੇਂ ਰਹ ਸੱਚਦੀ ਹੈ? ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ । ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਰਲੋਨ ਸਹਿਰ ਅਤੇ ਮਰੁਦਰ ਵੇਢੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਨ ਦਾ ਆਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।”

ਮੇਯਾਬ ਬਾਰੇ ਇੰਦਰ ਮੰਦੇਸ

- ੩੬ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਦੇਸ ਬਾਰੇ ਹੈ । ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ, ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਯਹ ਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਨਥੇ ਯਰਬਤ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਨਥੇ ਯਰਬਤ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਰਿਰਿਆਤਾਇਮ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਇਸ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਰਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਮਜਬੂਤ ਥਾਂ ਨੂੰ ਗੀਣਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਇਸ ਉੱਤੇ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇਗੀ ।
- ੩੭ ਫੇਰ ਰਦੇ ਮੇਯਾਬ ਦੀ ਵਿਡਯਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ । ਹਮਬੇਨ ਦੇ ਲੋਰ ਮੇਯਾਬ ਦੀ ਹਰ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਨਾਉਣਗੇ । ਉਹ ਆਪਣੇ, ਆਉ ਉਸ ਰੋਮ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਰਹੀਏ । ਮਦਮੇਨ, ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਖਾਮੇਸ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਲਵਾਰ ਤੇਰਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹੇਗੀ ।
- ੩੮ ਹੋਰੇਨਾਇਮ ਦੀਆਂ ਚੀਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ । ਇਹ ਚੀਰਾਂ ਬਹੁਤ ਅਬਰਾਹਮ ਅਤੇ ਤਬਾਹੀ ਦੀਆਂ ਨੇ ।
- ੩੯ ਮੇਯਾਬ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ । ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਕੇ, ਸਿਆਣੇ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਹੋਣਗੇ ।
- ੪੦ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਲੋਰ, ਲੁਗੀਬ ਦੇ ਰਾਗ ਉੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ । ਉਹ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ।

ਹੋਰੋਨਾਇਮ ਰਮਬੇ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਰਾਗ ਉੱਤੇ,
 ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਦੀਆਂ ਚੀਰਾਂ ਮੁਟਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ।
 ੬ ਦੌੜੇ! ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦੌੜੋ!
 ਦੌੜੋ, ਫੂਮ ਦੇ ਤਿਣਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਜੇ ਆਰੂਬਲ ਯੰਦਰ
 ਉਤਰਦੇ ਨੇ।
 ੭ “ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਯੰਦਰ ਯਾਤੇ
 ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਵਿੱਚ ਭਰੋਮਾ ਰੀਤਾ ਮੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਫੜੇ ਜਾਵੋਗੇ।
 ਰਮੇਮ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਖੰਭ ਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਯਾਤੇ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਉਮ ਦੇ ਜਾਜਰ ਯਾਤੇ ਯਥਿਰਾਗੀ
 ਵੀ ਫੜੇ ਜਾਣਗੇ।
 ੮ ਤਬਾਹ ਰਰਨ ਵਾਲਾ ਹਰ ਮਹਿਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ
 ਲਈ ਯਾਵੇਗਾ।
 ਰੋਈ ਮਹਿਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ।
 ਵਾਦੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।
 ਉੱਚੇ ਮੈਦਾਨ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਇਹ ਵਾਧਰੋਗਾ,
 ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਟਿਵੇਂ ਹੀ ਵਾਧਰੋਗਾ।
 ੯ ਮੇਯਾਬ ਨੂੰ ਖੰਭ ਦੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੇਮ
 ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ਮਾਰਾ ਦੇਮ ਮੱਖਣਾ ਆਰੂਬਲ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਮਹਿਰ ਮੱਖਣੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ਉਨਹਾਂ ਯੰਦਰ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।
 ੧੦ ਜੇ ਰੋਈ ਖੰਭਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਆਖੇ ਯਨੁਮਾਰ ਨਹੀਂ
 ਰਰਦਾ,
 ਜੇ ਉਹ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ
 ਤਲਵਾਰ ਨਹੀਂ ਵਰਤਦਾ, ਤਾਂ ਉਮ ਖੰਭੇ ਨਾਲ
 ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ।
 ੧੧ “ਮੇਯਾਬ ਨੇ ਰਦੇ ਮੁਮੀਬਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ।
 ਮੇਯਾਬ ਨਿਤੁਤਰੀ ਹੋਈ ਮੈਯਾ ਵਰਗਾ ਹੈ।
 ਮੇਯਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਰਾਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਮਰੀ ਮੁਰਾਗੀ ਯੰਦਰ
 ਨਹੀਂ ਖਾਣਿਆ ਗਿਆ।
 ਉਮ ਨੂੰ ਰਦੇ ਖੰਭੀਵਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਮਦਾ ਮੁਯਾਦ ਖਹਿਲਾਂ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈ।
 ਯਾਤੇ ਉਮਦੀ ਮੁਗੰਧੀ ਨਹੀਂ ਬਲਦੀ।”
 ੧੨ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ।
 “ਧਰ ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੇਰੀਆਂ ਮੁਰਾਗੀਆਂ ਨੂੰ
 ਉਲਟਣ ਵਾਲੇ ਖੰਭੇ ਭੇਜਾਂਗਾ।
 ਫੇਰ ਉਹ ਮੁਰਾਗੀਆਂ ਖਾਲੀ ਰਰ ਦੇਣਗੇ
 ਯਾਤੇ ਫੇਰ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਟੁਰੜੇ-ਟੁਰੜੇ ਰਰ ਦੇਣਗੇ।”
 ੧੩ ਫੇਰ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਲੋਰ ਮਰਮਮਾਰ ਹੋਣਗੇ ਆਪਣੇ
 ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਰਮੇਮ ਰਾਰਣ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ
 ਬੈਤੋਲ ਵਿੱਚ ਉਮ (ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ) ਉੱਤੇ ਭਰੋਮਾ ਰੀਤਾ ਯਾਤੇ
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਨਮੇਮੀ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਉਮ ਝੂਠੇ
 ਦੇਵਤੇ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਰੋਈ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਮੇਯਾਬ
 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੪ “ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਆਖ ਮੱਰਦੇ, ‘ਯਾਮੀਂ ਚੰਗੇ ਸਿਧਾਗੀ ਹਾਂ।
 ਯਾਮੀਂ ਜੰਗ ਦੇ ਬਹਾਦਰ ਯੋਯੇ ਹਾਂ।’
 ੧੫ ਦੁਮਮਣ ਮੇਯਾਬ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹੇਗਾ।
 ਦੁਮਮਣ ਉਨਹਾਂ ਰਮਬਿਆਂ ਯੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇਗਾ
 ਯਾਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਉਮ ਦੇ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਗੰਭਰੂ ਰਤਲੇਯਾਮ ਯੰਦਰ ਮਾਰੇ
 ਜਾਣਗੇ।”
 ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਰਾਜੇ ਵੱਲੋਂ ਮੀ।
 ਰਾਜੇ ਦਾ ਨਾਂ ਮਰਬ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ।
 ੧੬ ਮੇਯਾਬ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਨੇੜੇ ਹੀ ਹੈ।
 ਮੇਯਾਬ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
 ੧੭ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਲੋਰਾਂ
 ਨੂੰ ਉਮ ਦੇਮ ਲਈ ਰੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ਤੁਸੀਂ ਲੋਰੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਰਿ ਮੇਯਾਬ ਰਿਨਾ ਧਰੁਸਿੱਧ
 ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਮ ਵਾਮਤੇ ਰੋਵੇ।
 ਉਮ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਮੋਗੀ ਗੀਤ ਗਾਵੋ: ਹਾਰਮ ਦੀ ਮਰਤੀ
 ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੈ।
 ਮੇਯਾਬ ਦੀ ਤਾਰਤ ਯਾਤੇ ਧਰਤਯ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ
 ਹੈ।
 ੧੮ ਦੀਬੇਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਲੋਰੇ,
 ਆਪਣੀ ਮਨਮਾਨ ਵਾਲੀ ਬਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਠਾਂ ਯਾਓ।
 ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਜਾਓ।
 ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂ ਰਿ ਤਬਾਹ ਰਰਨ ਵਾਲਾ ਯਾ ਰਿਗਾ ਹੈ।
 ਯਾਤੇ ਉਹ ਤੁਗਾਡੇ ਮਜਬੂਤ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ
 ਦੇਵੇਗਾ।
 ੧੯ ਯਰੋਏਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਲੋਰੇ,
 ਮੜਰ ਰੰਢੇ ਖਲੇ ਜਾਵੋ ਯਾਤੇ ਦੇਖੋ।
 ਦੂਰ ਭੱਜ ਰਹੇ ਖੰਭੇ ਨੂੰ ਦੇਖੋ।
 ਦੂਰ ਭੱਜ ਰਹੀ ਯੌਰਤ ਨੂੰ ਦੇਖੋ।
 ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢੇ ਰਿ ਰੀ ਵਾਧਰਿਆ ਹੈ।
 ੨੦ ਮੇਯਾਬ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਯਾਤੇ ਮਰਮ ਨਾਲ ਭਰ
 ਜਾਵੇਗਾ।
 ਮੇਯਾਬ ਰੋਵੇਗਾ, ਰੋਵੇਗਾ।
 ਯਰਨੇਨ ਵਾਦੀ ਉੱਤੇ ਯੈਲਾਨ ਰਰ ਦੇਵੇ ਰਿ
 ਮੇਯਾਬ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
 ੨੧ ਉੱਚੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜਾ ਮਿਲੀ ਹੈ,
 ਹੋਲੇਨ, ਯਗਮਾਹ ਯਾਤੇ ਮਏਫਾਯਾਬ ਦੇ ਰਮਬਿਆਂ
 ਲਈ ਹਮਰ ਦਿਗੜਾ ਯਾ ਗਿਆ ਹੈ।
 ੨੨ “ਦੀਬੇਨ, ਨਥੇ ਯਾਤੇ ਬੈਤ-ਦਿਬਲਾਤਇਮ ਦੇ
 ਰਮਬਿਆਂ ਲਈ ਹਮਰ ਦਿਗੜਾ ਯਾ ਗਿਆ ਹੈ।
 ੨੩ ਰਿਰਿਯਾਤਾਇਮ, ਬੈਤ-ਗਾਮੂਲ ਯਾਤੇ ਬੈਤ-ਮਾਓਨ
 ਰਮਬਿਆਂ ਲਈ ਹਮਰ ਦਿਗੜਾ ਯਾ ਗਿਆ ਹੈ।
 ੨੪ ਰੀਯੋਬ ਯਾਤੇ ਬਾਮਰਾਹ ਦੇ ਰਮਬਿਆਂ ਲਈ
 ਹਮਰ ਦਿਗੜਾ ਯਾ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰਮਬਿਆਂ ਲਈ,

ਉਸਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਜਾ ਗਿਆ ਹੈ।
 ੨੫ ਮੇਲਾਬ ਦੀ ਤਾਰਤ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
 ਮੇਲਾਬ ਦਾ ਬਾਬੂ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੈ।”
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
 ੨੬ “ਮੇਲਾਬ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲੋਂ
 ਵੱਧੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੇਲਾਬ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਉਹ ਇੱਕ
 ਸਰਾਬੀ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਲੜਖੜ੍ਹਾਵਾਂਦਾ।
 ਉਹ ਡਿੱਗ ਯਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੇਲਾਬ ਆਪਣੀ ਹੀ ਉਲਟੀ
 ਵਿੱਚ ਲਿਟੇਗਾ।
 ਲੋਕ ਮੇਲਾਬ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਣਗੇ।
 ੨੭ “ਮੇਲਾਬ, ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ
 ਮੀ।
 ਚੋਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਗਿਰੇਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ
 ਮੀ।
 ਹਰ ਮਮੋ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏ ਦੀ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਮੀ, ਤੂੰ
 ਸਿਰ ਗਿਲਾਇਆ ਮੀ
 ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਗਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ
 ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਂ।
 ੨੮ ਮੇਲਾਬ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਆਪਣੇ ਰਮਥਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਓ।
 ਜਾਓ, ਚੱਟਾਨਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਰਹੋ।
 ਉਸ ਖੁੱਧੀ ਵਾਂਗ ਬਣ ਜਾਓ, ਜਿਹੜੀ ਗੁਫਾ ਦੇ
 ਯਰਵੇਸ ਉੱਤੇ ਆਲਗੁਣਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।”
 ੨੯ “ਜ਼ਾਮੀ ਮੇਲਾਬ ਦੇ ਗੁਮਾਨ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।
 ਉਹ ਬਹੁਤ ਗੁਮਾਨੀ ਮੀ।
 ਉਹ ਮੋਚਦਾ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ।
 ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਫਢਾਂ ਮਾਰਦਾ ਮੀ।
 ਉਹ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਗੁਮਾਨੀ ਮੀ।”
 ੩੦ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਮੇਲਾਬ
 ਰਿਨਾ ਗੁੰਮੇਲਾ ਹੋ ਸੱਦਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਬਾਰੇ ਫਢਾਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈ।
 ਯਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੁਮਾਨੀ ਗੱਲਾਂ ਝੂਠੀਆਂ ਹਨ।
 ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਰ ਸੱਦਦਾ ਜੋ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ।
 ੩੧ ਇਸ ਲਈ, ਮੇਲਾਬ ਲਈ ਹੋਵੇ।
 ਮੈਂ ਮੇਲਾਬ ਦੇ ਹਰ ਵਾਸੀ ਲਈ ਹੋਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਰੀਰ-ਹਰਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੋਵਾਂਗਾ।
 ੩੨ ਮੈਂ ਯਾਜ਼ੇਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਯਾਜ਼ੇਰ ਲਈ ਹੋਵਾਂਗਾ।
 ਸਿਬਮਾਹ, ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀਆਂ ਜਢਾਂ ਯਰ ਮਮੁੰਦਰ
 ਤੀਰ ਫੈਲੀਆਂ ਮਨ।
 ਉਹ ਯਾਜ਼ੇਰ ਰਮਥੇ ਤੀਰ ਫੈਲੀਆਂ ਮਨ।
 ਯਰ ਤਬਾਹ ਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਫਲ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰ
 ਖੋਹ ਲੇ ਨੇ।
 ੩੩ ਮੇਲਾਬ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲਾਂ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ
 ਆਨੰਦ ਮੁੱਕ ਗਏ ਹਨ।
 ਮੈਂ ਮੈਲਾ ਦੇ ਰੇਲੂ ਤੋਂ ਵਗਦੀ ਹੋਈ ਮੈਲਾ ਹੋਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਮੈਲਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੰਗੂਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਚਲਣ ਵਾਲੇ
 ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਨੱਚਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ਇੱਥੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।
 ੩੪ “ਹਮਬੇਨ ਅਤੇ ਆਲਮਾਲੇਹ ਦੇ ਰਮਥਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ
 ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਣ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਯਹਮ
 ਰਮਥੇ ਤੀਰ ਵੀ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾ ਸੱਦਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਰੋਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਮੇਲਾਬ ਦੇ ਰਮਥੇ ਤੋਂ ਹੋਰਨਾਜ਼ਿਮ ਅਤੇ
 ਆਲਗ-ਮਲੀਮੀਆਹ ਦੇ ਰਮਥਿਆਂ ਤੀਰ ਵੀ ਸੁਣੀ ਜਾ
 ਸੱਦਦੀ ਹੈ। ਨਿਮਰੀਮ ਦੇ ਧਾਣੀ ਵੀ ਸੁੱਕ ਗਏ ਹਨ। ੩੫ ਹੋਰ
 ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਮੇਲਾਬ ਨੂੰ ਉੱਚੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਮ ਬਨੀਆਂ
 ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਤੋਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਨੀਆਂ
 ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਤੋਂ ਹੋਰ ਦਿਆਂਗਾ।” ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
 ਆਖੀਆਂ ਮਨ।
 ੩੬ “ਮੇਲਾਬ ਲਈ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਦਿਲ
 ਮੈਂ ਤੇ ਗੀਤ ਦੀ ਯੁਨ ਛੋੜਦੀ ਬੰਸਰੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਦਾ
 ਹੈ। ਮੈਂ ਰੀਰ-ਹਰਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਦਾਸ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
 ਧੈਸਾ ਅਤੇ ਦੋਲਤ ਮਾਰੇ ਹੀ ਖੋਹ ਲੇ ਗਏ ਹਨ। ੩੭ ਹਰ ਰਿਮੇ
 ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਮੁਨਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਰ ਰਿਮੇ ਦੀ
 ਦਾਹੜੀ ਵੱਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਰ ਰਿਮੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵੱਟੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ
 ਖੂਨ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਨੇ। ਹਰ ਰਿਮੇ ਨੇ ਲੱਕ ਦੁਆਲੇ ਮੋਗੀ
 ਵਸਤਰ ਧਰਿਨੇ ਹੋਏ ਨੇ। ੩੮ ਲੋਕ ਹਰ ਬਾਂ ਮੇਲਾਬ ਵਿੱਚ ਮਰੇ
 ਹੋਇਆਂ ਲਈ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ-ਹਰ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਹਰ ਚੋਰਾਹੇ
 ਉੱਤੇ। ਇੱਥੇ ਉਦਾਸੀ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਰਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਮੇਲਾਬ ਨੂੰ
 ਖਾਲੀ ਭਾਂਡੇ ਵਾਂਗ ਤੋੜ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ।” ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ
 ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
 ੩੯ ਟੁੱਟ ਭੱਜ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਮੇਲਾਬ। ਉਸ ਲਈ ਹੋਵੇ।
 ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਮੇਲਾਬ ਨੇ। ਗੁਣ ਮੇਲਾਬ
 ਸਰਮਸਾਰ ਹੈ। ਲੋਕ ਮੇਲਾਬ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ-ਯਰ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਭੈਤੀਤ ਰਦੀਆਂ ਹਨ।
 ੪੦ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਦੇਖੋ! ਬਾਜ਼ ਆਰਾਮ ਉੱਤੇ
 ਝੁਪਟ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਇਹ ਮੇਲਾਬ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਖੰਭ ਫੈਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ੪੧ ਰਿਰਿਓਬ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਮਜ਼ਬੂਤ ਫੁਧਣਗਾਗਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰਬਜ਼ਾ ਰਰ ਲਿਆ
 ਜਾਵੇਗਾ।
 ਉਸ ਮਮੋ, ਮੇਲਾਬ ਦੇ ਫੈਜੀ ਉਸ ਆਰਤ ਵਾਂਗ ਡਰੇ ਹੋਏ
 ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੀ ਬੱਚਾ ਜਣ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 ੪੨ ਮੇਲਾਬ ਦੀ ਰੋਮ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।
 ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਮੀ ਰਿ ਉਹ
 ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ।”
 ੪੩ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:
 “ਮੇਲਾਬ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਥੇ ਡਰ, ਡੁੱਬੀਆਂ
 ਖੰਡਾਂ ਅਤੇ ਜਾਲ ਹਨ।
 ੪੪ ਲੋਕ ਭੈਤੀਤ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਦੂਰ ਭੱਜ ਜਾਣਗੇ
 ਅਤੇ ਉਹ ਡੁੱਬੀਆਂ ਟੋਇਆਂ ਆਦਰ ਡਿੱਗ ਧੈਣਗੇ।

ਜਿਹੜਾ ਡੂੰਘਿਆਂ ਟੋਇਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਵੇਗਾ,
ਉਹ ਜਾਲਾਂ ਅੰਦਰ ਫੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਮੈਂ ਮੇਯਾਬ ਲਈ ਮਜ਼ਾ ਦਾ ਮਾਲ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।”
ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
੨੫ “ਲੋਰੀਂ ਤਾਰਤਵਰ ਦੁਸਮਣ ਵੇਲੇ ਦੂਰ ਭੱਜ ਗਏ ਨੇ।
ਉਹ ਮੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੁਸਬੇਨ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਗਏ
ਨੇ।
ਧਰ ਉੱਥੇ ਵੇਈ ਮੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ।
ਹੁਸਬੇਨ ਅੰਦਰ ਅੱਗ ਲਗੀ।
ਉਹ ਅੱਗ ਸੀਹੇਨ ਦੇ ਰਸਬੇ ਅੰਦਰ ਲਗੀ।
ਯਹੋ ਇਹ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਉਬਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।
ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਮਾਸਤੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਬਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।
੨੬ ਮੇਯਾਬ, ਤੇਰੇ ਲਈ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।
ਰਮੇਸ ਦੇ ਲੋਰ ਉਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਨੇ।
ਤੇਰੇ ਧੀਆਂ-ਧੁੱਤਰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ
ਦੂਰ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣਗੇ।
੨੭ “ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਲੋਰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣਗੇ।
ਧਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਮੇਯਾਬ ਦੇ
ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।”
ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।
ਇਸ ਨਾਲ ਮੇਯਾਬ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅੰਮੇਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਮੰਦੇਸ

੨੮ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ
ਆਖਦਾ ਹੈ:
“ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰੇ, ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ
ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ?
ਸੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਆਪਣੇ
ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ
ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਭਣ ਵਾਲੇ?
ਫੇਰ ਕਾਤੋਂ ਮਲਕਾਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਗਾਦ ਦੀ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ
ਯਹੋ ਇਸ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸ ਗਏ?”
੨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਅੰਮੇਨ ਦੇ ਰੱਬਾਹ ਅੰਦਰ ਮਮਾਂ
ਆਵੇਗਾ
ਜਦੋਂ ਲੋਰੀਂ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹਾਂ ਸੁਣਨਗੇ।
ਅੰਮੇਨ ਦਾ ਰੱਬਾਹ ਉਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
ਸਿਰਫ ਉਬਾਹ ਹੋਏ ਮਰਾਨਾਂ ਨਾਲ ਢੱਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ
ਨੰਗੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹੀਆਂ ਹੀ ਬਚਣਗੀਆਂ।
ਯਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਰਸਬੇ ਮਾੜ ਦਿੱਤੇ
ਜਾਣਗੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੇਸ
ਛੱਡ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।
ਧਰ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਣ
ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
੩ “ਹੁਸਬੇਨ ਦੇ ਲੋਰੇ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਹਿਰ
ਉਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
ਅੰਮੇਨ ਦੇ ਰੱਬਾਹ ਦੀਉਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹੋਵੇ!
ਆਪਣੇ ਮੋਗ ਦੇ ਬਸਤਰ ਯਹਿਨ ਲਵੇ ਯਹੋਵਾਹ।
ਮੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮਹਿਰ ਵੱਲ ਭੱਜੋ।
ਕਿਉਂ ਕਿ ਦੁਸਮਣ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ।
ਉਹ ਮਲਕਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜਾਜਰਾਂ ਯਹੋ ਯਹਿਰਾਸੀਆਂ
ਮਮੇਤ ਲੈ ਜਾਣਗੇ।
੪ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਦੀਆਂ ਫੜਾਂ ਮਾਰਦੇ ਹੋ।
ਧਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ, ਤੁਹਾਡੀ ਤਾਰਤ ਖੁੱਸ ਰਹੀ ਹੈ।
ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਵੱਲ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇਗੀ।
ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਵੇਈ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ
ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੋਚੇਗਾ।”
੫ ਧਰ ਮਰਬ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:
“ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹਰ ਯਹਿਰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ
ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਹੀ ਭੱਜ ਜਾਓਗੇ।
ਯਹੋ ਵੇਈ ਫੇਰ ਕਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਰੱਠਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰ
ਮੱਰੇਗਾ।”
੬ “ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣਿਆ
ਜਾਵੇਗਾ। ਧਰ ਮਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
ਵਾਪਸ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।” ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।
ਯਹੋਵਾਹ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਮੰਦੇਸ
੭ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਯਹੋਵਾਹ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ
ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:
“ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਰ ਵੇਈ ਸਿਯਾਣਯ ਨਹੀਂ ਬਚੀ?
ਸੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਿਯਾਣੇ ਲੋਰ ਮਲਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਬਲ
ਨਹੀਂ ਰਹੇ?
ਸੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਿਯਾਣਯ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਨੇ?
੮ ਦਸਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਲੋਰੇ, ਭੱਜ ਜਾਵੋ! ਫੁਧ
ਜਾਵੋ!
ਕਿਉਂ ਕਿ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਏਮਾਉ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੰਦਿਆਂ
ਕਾਰਿਆਂ ਲਈ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।
੯ “ਕਾਮੇ ਵੇਲਾਂ ਤੋਂ ਅੰਗੂਰ ਤੋੜਦੇ ਨੇ
ਧਰ ਉਹ ਕੁਝ ਅੰਗੂਰ ਖੰਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦੇ ਨੇ।
ਜੇ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਚੋਰ ਯਹੋ ਜਾਣ,
ਤਾਂ ਉਹ ਮਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾ ਮੱਰਦੇ।
੧੦ ਧਰ ਮੈਂ ਏਮਾਉ ਵੇਲੇ ਮਭ ਕੁਝ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਫੁਧਣ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਲੱਭ
ਲਵਾਂਗਾ।
ਉਹ ਮੋਰੇ ਯਹੋ ਫੁਧ ਨਹੀਂ ਮੱਰੇਗਾ।

*੪੯:੨ ਅੰਮੇਨ ਦਾ ਰੱਬਾਹ ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਗਾਜਯਾਨੀ ਮਹਿਰ।

ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ, ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਮਾਰੇ ਹੀ
ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ।

੧੧ ਮੇਰੇ ਲੋਕ, ਆਪਣੇ ਯਤੀਮਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਰੱਖਾਂਗਾ।
ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਧਤਨੀਆਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ
ਮੌਰਦੀਆਂ ਨੇ!”

੧੨ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਝ ਲੋਕ ਮਜ਼ਾ ਦੇ
ਯਿਯਰਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ-ਯਰ ਉਹ ਦੁੱਖ ਭੋਗਦੇ ਨੇ। ਯਰ ਜਦੋਂ
ਤੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਾ ਯਿਯਰਾਹੀ ਹੋਂ-ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਮਜ਼ਾ
ਮਿਲੇਗੀ। ਤੂੰ ਉਸ ਮਜ਼ਾ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸੱਕੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਤੂੰ
ਯਿਯਰਾਹੀ ਹੋਂ। ਤੈਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ।” ੧੩ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ
ਹੈ, “ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਰਤੀ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ:
ਮੈਂ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਮਰਾਹ ਦਾ ਮਹਿਰ ਤੁਹਾਡਾ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਮਹਿਰ ਮਲਬੇ ਦਾ ਵੇਰ ਬਣ
ਜਾਵੇਗਾ। ਲੋਕੀ ਹੋਰਨਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦ-ਦੁਆ ਦੋਣ ਵੇਲੇ
ਉਸਦੀ ਮਿਮਾਲਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਗੇ। ਲੋਕ ਉਸ ਮਹਿਰ
ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨਗੇ। ਅਤੇ ਬਾਮਰਾਹ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ
ਦੇ ਮਾਰੇ ਰਮਬੇ ਗਮੇਸਾ ਲਈ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।”

੧੪ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਮੋਂ ਮੁਣਿਆ ਮੀ।
ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਮੰਦੇਮਵਾਹਰ ਨੂੰ ਰੋਮਾਂ ਵੱਲ
ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਦੇਰੇ ਘਲਿਆ:

“ਆਪਣੀਆਂ ਫੇਜਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰ ਲਵੋ!
ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੋ!

ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਰੋਮ ਉੱਤੇ ਯਾਵਾ ਬੋਲ ਦਿਓ!

੧੫ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ,
ਗਰ ਬੰਦਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਕਰੇਗਾ।

੧੬ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਗੈਰ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।
ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਸੋਚਿਆ ਮੀ ਕਿ ਤੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈਂ।
ਯਰ ਤੂੰ ਮੁੜ ਬਣਾ ਗਿਆ ਮੈਂ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਗੁਮਾਨ
ਨੇ ਖੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
ਤੂੰ ਉਚਿਆਂ ਯਗਾੜਾਂ ਉੱਤੇ ਮਹਿਰਦਾ ਹੈਂ,
ਜਿਹੜੇ ਵੱਡੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਅਤੇ ਯਗਾੜੀਆਂ ਨਾਲ
ਮੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

ਯਰ ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਮਰਾਨ ਬਾਜ਼ ਦੇ ਆਲਹੁਣੇ ਜਿੰਨਾ
ਉੱਚਾ ਵੀ ਬਣਾ ਲਵੇਂ,
ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਫੜ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਥੋਂ ਯੁਹ
ਲਿਆਵਾਂਗਾ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੧੭ “ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਹਿਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਉੱਚੇ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਯੱਕਾ ਲੱਗੇਗਾ।
ਲੋਕ ਉੱਚੇ ਹੋਣੇ ਮਹਿਰ ਲਈ, ਹੋਰਨਾਂ ਹੋਰੇ ਮੀਟੀਆਂ
ਮਾਰਨਗੇ।

੧੮ ਜਦੋਂ ਮੈਂ, ਮਦੁਮ ਅਤੇ ਅਮੁਰਾਹ ਵਾਂਗ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰਮਬਿਆਂ ਵਾਂਗ ਤੁਹਾਡਾ ਹੋ
ਜਾਵੇਗਾ।
ਉੱਚੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਮਹਿਰਦਾ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੧੯ “ਕਦੇ-ਕਦੇ ਕੋਈ ਮੋਰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ
ਮੱਥਣੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ
ਮੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਾਂ ਅੰਦਰ ਚੱਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ
ਯਾਸੂਆਂ ਅਤੇ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਦੇ ਨੇ। ਮੈਂ ਉਸ ਮੋਰ ਵਰਗਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੈੜੀ ਤ
ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਗੱਭਰੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇਗਾ ਕੋਈ ਵੀ
ਮੇਰੇ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੰਗਾਰ ਸੱਕੇਗਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਨਹੀਂ
ਖਲੇ ਸੱਕੇਗਾ।”

੨੦ ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੁਣੇ, ਜਿਸਦੀ ਵਿਉਂਤ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਜਦੋਂ
ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਹੈ।

ਮੁਣੇ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੇਮਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨ
ਵਾਸਤੇ ਦੀ ਨਿਆਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਦੁਸਮਣ ਜਦੋਂ ਦੇ ਇੱਜੜ (ਲੋਕਾਂ) ਦੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ
ਘਮੀਟੇਗਾ,

ਜਦੋਂ ਦੀਆਂ ਚਰਾਂਦਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਕਾਰਿਆਂ
ਕਾਰਣ ਮੱਥਣੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

੨੧ ਜਦੋਂ ਦੇ ਡਿੰਗਣ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਉੱਤੇ ਯਰਤੀ ਕੰਧ
ਜਾਵੇਗੀ।

ਨਾਲ ਮਾਗਰ ਤੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਰਾਂ ਮੁਟੀਆਂ
ਜਾਣਗੀਆਂ।

੨੨ ਯਹੋਵਾਹ ਇੱਕ ਬਾਜ਼ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਉਸ ਜਾਨਵਰ
ਉੱਤੇ ਉਡਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਗਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ, ਬਾਮਰਾਹ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਖੰਭ ਫੈਲਾਏ ਹੋਏ,
ਬਾਜ਼ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਸ ਮਮੋਂ, ਜਦੋਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਫੌਜੀ ਭੈੜੀ ਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
ਉਹ ਡਰ ਨਾਲ ਬੱਚਾ ਜਣਨ ਵਾਲੀ ਯੋਰਤ ਵਾਂਗਰਾਂ
ਹੋਣਗੇ।

ਦੰਮਿਸਰ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦੇਮ

੨੩ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਦੰਮਿਸਰ ਦੇ ਮਹਿਰ ਬਾਰੇ ਹੈ:

“ਗੁਮਾਬ ਅਤੇ ਅਰਥਾਦ ਦੇ ਰਮਬੇ ਸਰਮਮਾਰ ਨੇ।
ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਭੈੜੀ ਤ ਨੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰੀ ਖਬਰ
ਮੁਟੀ ਹੈ।

ਉਹ ਨਿਰ-ਉਤਸਾਹ ਨੇ ਅਤੇ ਮਰੁੱਦਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਰ
ਨਾਲ

ਗਿਲਦੇ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਅਰਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ।

੨੪ ਦੰਮਿਸਰ ਦਾ ਮਹਿਰ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
ਲੋਕ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜ ਜਾਣਾ ਲੋਕਦੇ ਨੇ।

ਲੋਕ ਆਤੰਕਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨੇ।

ਲੋਕ ਬੱਚਾ ਜਣਨ ਵਾਲੀ ਯੋਰਤ ਵਾਂਗ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਦਰਦ
ਮਹਿਮੂਸ ਕਰਦੇ ਨੇ।

੨੫ “ਦੰਮਿਸਰ ਇੱਕ ਯਰਮੀਨ ਮਹਿਰ ਹੈ।

ਲੋਕ ਗਲੇ ਉਸ ‘ਰੰਗੀਨ ਮਹਿਰ’ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਗਏ।

੨੬ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਗੱਭਰੂ ਆਮ ਚੋਰਾਂ ਅੰਦਰ
ਮਰਨਗੇ।

ਉਸ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੇ ਸਿਧਾਗੀ ਖਾਧੇ ਜਾਣਗੇ।”
ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
ਆਖੀਆਂ।

੨੭ “ਮੈਂ ਦੰਮਿਸਰ ਦੀਆਂ ਚੰਬਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦਿਖਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।
ਉਹ ਅੱਗ ਬਨ-ਹਦਦ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਿਲਿਹਿਆਂ ਨੂੰ ਯੂਰੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾੜ੍ਹ ਦੇਵੇਗੀ।”

ਰੋਦਾਹ ਅਤੇ ਗਾਮੋਰ ਥਾਰੇ ਇੱਕ ਮੰਦੇਮ

੨੮ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਰੋਦਾਹ ਦੇ ਰਬੀਲੇ ਅਤੇ ਗਾਮੋਰ ਦੇ ਹਾਰਮਾਂ
ਥਾਰੇ ਹੈ। ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ, ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ, ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਗਰਾਇਆ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਜਾਓ ਅਤੇ ਰੋਦਾਹ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ-ਸਮੁਹ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ
ਰਹੋ।

ਯੁਰਬ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਓ।

੨੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੰਬੂ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ ਖੋਹ ਲੇ ਜਾਣਗੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੰਬੂ ਅਤੇ ਸਾਗੀਆਂ ਦੋਲਤਾਂ ਲੁੱਟ ਲਈਆਂ
ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਦੁਸਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਠ ਲੁੱਟ ਲਵੇਗਾ।

ਲੋਰ ਉੱਚੀ ਖੁਰਾਹ ਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਗੇ:

“ਸਾਡੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਭਿਯਾਨਰ ਗੱਲਾਂ ਵਾਖਰ ਰਹੀਆਂ
ਨੇ।”

੩੦ ਛੇਤੀ ਭੱਜੋ!

ਗਾਮੋਰ ਦੇ ਲੋਰੇ, ਛੁਪਣ ਦੀ ਰੋਟੀ ਚੰਗੀ ਥਾਂ ਲੱਭ
ਲਵੋ।”

ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਉਂਤਾਂ ਘੜੀਆਂ।

ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਰਾਉਣ ਦੀਆਂ ਚਲਾਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ
ਮੋਚੀਆਂ।

੩੧ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਰੋਮ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਰੋਮ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

ਉਸ ਰੋਲ, ਆਪਣੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਜਾਂ ਤਾਲੇ ਲੱਗੇ
ਫਾਟਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੋਟੀ ਗੁਆਂਢੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਉਸ ਰੋਮ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹੋ!”

੩੨ ਦੁਸਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਠ ਚੋਰੀ ਰਹ ਲਵੇਗਾ

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਗਰਾ ਚੁੱਕ ਰੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਹ ਲੋਰ ਆਪਣੀਆਂ ਦਾਢੀਆਂ ਦੇ ਰੋਟੇ ਰਤਰਦੇ ਨੇ।

ਗਾਂ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਚਾਗਾਂ ਦਿਸਾਵਾਂ ਵਿੱਚ
ਭਜਾ ਦਿਆਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹਰ ਧਾਮਿਓ ਭਿਯਾਨਰ ਖੁਸ਼ੀਬਤਾਂ
ਲਿਆਵਾਂਗਾ।”

ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

੩੩ “ਗਮੋਰ ਦੀ ਯਰਤੀ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ
ਯਹੋਵਾਹ ਚੁੱਤੇ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ।

ਉੱਥੇ ਰੋਟੀ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।

ਉਸ ਥਾਂ ਰੋਟੀ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।

ਇਹ ਸਦਾ ਲਈ ਉਜਾੜ ਮਾਧੂਬਲ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਏਲਾਮ ਥਾਰੇ ਇੱਕ ਮੰਦੇਮ

੩੪ ਜਦੋਂ ਸਿਦਰੀਯਾਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ
ਸੂਰੂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਨਬੀ ਕਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ
ਇੱਕ ਮੰਦੇਮ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਏਲਾਮ ਦੀ ਰੋਮ ਥਾਰੇ
ਹੈ।

੩੫ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,

“ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਏਲਾਮ ਦੀ ਰਮਾਨ ਤੋੜ ਸੁੱਟਾਂਗਾ।

ਰਮਾਨ ਹੀ ਏਲਾਮ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਰਤਵਰ ਗਥਿਆਰ
ਹੈ।

੩੬ ਮੈਂ ਚਹੁੱਠਾਂ ਗਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਏਲਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਾਮ ਦੇ ਚਹੁੱਠਾਂ ਰੋਟਿਆਂ ਤੋਂ
ਲਿਆਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਏਲਾਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦੇ ਹਰ ਉਸ ਧਾਮੇ ਭੇਜ

ਦਿਆਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਚਾਰੇ ਗਵਾਵਾਂ ਵਗਦੀਆਂ ਨੇ।

ਏਲਾਮ ਦੇ ਬੰਦੀ ਵੀ ਹਰ ਰੋਮ ਵੱਲ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣਗੇ।

੩੭ ਮੈਂ ਏਲਾਮ ਦੇ ਟੋਟੇ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਦੁਸਮਣ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ।

ਮੈਂ ਏਲਾਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਤੋੜ ਦਿਆਂਗਾ,

ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰਹਨਾ ਲੋਚਦੇ ਨੇ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਭਿਯਾਨਰ ਖੁਸ਼ੀਬਤਾਂ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿੰਨਾ

ਰਹਿਰਵਾਨ ਹਾਂ।”

ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

ਏਲਾਮ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਹਨ ਲਈ ਮੈਂ ਇੱਕ ਤਲਵਾਹ

ਭੇਜਾਂਗਾ।

ਇਹ ਤਲਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਜੋਗੀ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਮੈਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਮੁਰਾਉਂਦਾ।

੩੮ ਮੈਂ ਏਲਾਮ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਰਾਬੂ ਹੈ।

ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਯਥਿਰਾਹੀਆਂ ਨੂੰ

ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ।

ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

੩੯ “ਧਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਏਲਾਮ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ

ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਖਰਨ ਦਿਆਂਗਾ।”

ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

ਬਾਬਲ ਥਾਰੇ ਇੱਕ ਮੰਦੇਮ

40 1 ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਉਹ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਬਾਬਲ
ਅਤੇ ਰਮਦੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਰਮਿਯਾਹ ਦੇ
ਹਾਥੀ ਦਿੱਤਾ।

੨ “ਸਾਗੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯੋਲਾਨ ਰਹ ਦਿਓ!

ਝੰਡਾ ਚੁੱਕੋ ਅਤੇ ਮੰਦੇਮ ਦਾ ਯੋਲਾਨ ਰਹੋ!

ਸਾਗੀਆਂ ਮੰਦੇਮ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਆਖੋ,

'ਬਾਬਲ ਦੀ ਝੋਮ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਬੇਲ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਮਰੋਦਾਚ ਦੇਵਤਾ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਬਾਬਲ ਦੇ ਬੁੱਤ ਸਰਮਸਾਰ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।'
 ੩ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਝੋਮ ਬਾਬਲ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੇਗੀ।
 ਉਹ ਝੋਮ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਮਾਨੂਬਲ ਵਾਂਗ ਬਣਾ
 ਦੇਵੇਗੀ।
 ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।
 ਉਥੋਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣਦੀ ਆਉਣੇ ਜਾਨਵਰ ਭੱਜ ਖਲੋਣਗੇ।"
 ੪ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਉਸ ਮਥੇ,
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਆਉਣੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ
 ਹੋਣਗੇ।
 ਉਹ ਸੁਲਕੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਗੇ, ਹੋਣਗੇ।
 ਆਉਣੇ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਜਾਰੇ ਅਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ
 ਲੱਭਣਗੇ।
 ੫ ਉਹ ਲੋਕ ਖੁੱਛਣਗੇ ਕਿ ਮੀਐਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣੀ ਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਉਸ ਤਰਫ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਗੇ।
 ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, 'ਆਉ ਆਪਣੇ ਅਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਸੁਲ
 ਜਾਣੀਏ।
 ਆਉ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰ ਕਰੀਏ ਜਿਹੜਾ ਮਦਾ ਲਈ
 ਰਹੇਗਾ।
 ਆਉ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰ ਕਰੀਏ ਜਿਹੜਾ ਕਦੇ ਨਾ
 ਭੁੱਲੀਏ।'
 ੬ "ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰਾਹੇ
 ਪਾਇਆ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਾੜਾਂ-ਪਰਬਤਾਂ ਉੱਤੇ
 ਭਟਕਾਇਆ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਟਿਕਾਣੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਸਨ।
 ੭ ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਜਖਮੀ ਰੀਤਾ।
 ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ,
 'ਜਿਸੀਂ ਤੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਧ ਰੀਤਾ।
 ਅਹੋਵਾਹ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੱਚਾ ਟਿਕਾਣਾ ਸੀ।
 ਅਹੋਵਾਹ ਹੀ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੇ ਧਰਮਿਆਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ ਸੀ।'
 ੮ "ਬਾਬਲ ਤੋਂ ਭੱਜ ਜਾਓ।
 ਬਾਬਲ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਛੱਡ ਦਿਓ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਵਰਗੇ ਬਣੇ ਜੋ ਇੱਜੜ ਦੀ
 ਆਗਵਾਈ ਕਰਦੀਆਂ ਨੇ।
 ੯ ਮੈਂ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਝੋਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਾਂਗਾ।
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੋਮਾਂ ਦਾ ਮਸੂਹ ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ
 ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉੱਤਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਲ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਰੀਤਾ
 ਜਾਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਝੋਮਾਂ ਬਾਬਲ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਤੀਰ ਛੱਡਣਗੀਆਂ
 ਉਹ ਤੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ,
 ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹਥੀਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ।
 ੧੦ ਦੁਸਮਣ ਕਸਦੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਰੀ ਦੌਲਤ ਖੋਹ
 ਲਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਫੌਜੀ ਜੋ ਵੀ ਚਾਹੁਣਗੇ, ਖੋਹ ਲੈਣਗੇ।"
 ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
 ੧੧ "ਬਾਬਲ, ਤੂੰ ਉੱਤੇਜਿਤ ਆਉਣੇ ਪਰਮੰਨ ਹੂੰ।
 ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਧਰਤੀ ਖੋਹ ਲਈ ਸੀ।
 ਤੂੰ ਆਨਾਜ ਵਿੱਚ ਵਝੀ ਵੱਛੀ ਵਾਂਗ
 ਨੱਚਦੀ ਫਿਰੋਂ ਤੇਰਾ ਗਾਮਾ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਖਣੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਵਰਗਾ ਹੈ,
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਖੋੜੇ ਰੱਛਦੇ ਨੇ।
 ੧੨ ਧਰ ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਬਹੁਤ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।
 ਜਿਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਨਮੋਸ਼ੀ
 ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇਗੀ।
 ਬਾਬਲ ਮਾਰੀਆਂ ਝੋਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ
 ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਇਹ ਸੁੱਚਾ ਉਜਾੜ ਮਾਨੂਬਲ ਹੋਵੇਗਾ।
 ੧੩ ਅਹੋਵਾਹ ਆਪਣਾ ਕਹਿਰ ਦਿਖਾਵੇਗਾ,
 ਇਸ ਲਈ ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।
 ਬਾਬਲ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਹਰ ਕੋਈ ਜਿਹੜਾ ਬਾਬਲ ਵੱਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘੇਗਾ, ਉਹ ਭੈਭੀਤ
 ਹੋਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਗਿਲਾਉਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੇਖਣਗੇ ਕਿ
 ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋਇਆ ਹੈ।
 ੧੪ "ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰੋ।
 ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਕਮਾਨਧਾਰੀ ਫੌਜੀਓ, ਬਾਬਲ ਉੱਤੇ
 ਆਪਣੇ ਤੀਰ ਚਲਾਓ।
 ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤੀਰ ਬਚਾ ਕੇ ਨਾ ਰੱਖੋ।
 ਬਾਬਲ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ।
 ੧੫ ਬਾਬਲ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸਿਪਾਹੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਸੋਰ
 ਮਚਾਉਂਦੇ ਨੇ!
 ਬਾਬਲ ਨੇ ਆਤਮ-ਮਮਰਧਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ!
 ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਆਉਣੇ ਖੁੰਠੇ ਢਹਿ ਗਏ ਹਨ!
 ਅਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਉਹ
 ਆਧਿਕਾਰੀ ਹਨ।
 ਝੋਮੇ, ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ,
 ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹੈ।
 ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹੀ ਮਲੂਕ ਰਹੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਝੋਮਾਂ
 ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਹੈ।
 ੧੬ ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨਾ ਬੀਜਣ
 ਦਿਓ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਨਾ ਰਹਿ
 ਦਿਓ!
 ਬਾਬਲ ਦੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਵੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
 ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ।
 ਗੁਣ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਫੌਜੀ ਆ ਗਏ ਨੇ,
 ਇਸੇ ਲਈ ਵੈਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ
 ਨੇ।
 ਉਹ ਵੈਦੀ ਨੱਸਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਿਆਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ
 ਨੇ।
 ੧੭ “ਇਸਰਾਏਲ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਉਸ ਇੰਜੜ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ
 ਮਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਖਿੰਡ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਇਸਰਾਏਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ ਵਰਗਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰਾਂ
 ਨੇ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਧਹਿਲਾ ਸ਼ੇਰ ਜਿਸਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਅੱਸੂਰ ਦਾ
 ਰਾਜਾ ਸੀ।
 ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ
 ਆਖੀਰੀ ਸ਼ੇਰ ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ,
 ਨਬੂਦਨੱਸਰ ਸੀ।
 ੧੮ ਇਸ ਲਈ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ, ਇਸਰਾਏਲ
 ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ:
 “ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ
 ਸਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ
 ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।
 ੧੯ “ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ
 ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
 ਉਹ ਭੋਜਨ ਖਾਵੇਗਾ ਜੋ ਰਹਮਲ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਅਤੇ
 ਬਾਸ਼ਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉੱਗਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਰੱਜ ਕੇ ਖਾਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਧਰਾੜੀਆਂ ਉੱਤੇ, ਅਫਰਾਈਮ ਅਤੇ ਗਿਲਯਾਦ
 ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਖਾਵੇਗਾ।”
 ੨੦ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਲੋਕ
 ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਗੁਨਾਹ ਲੱਭਣ ਲਈ ਰੋਸਿਸ
 ਰਹਿਣਗੇ।
 ਧਰ ਉੱਥੇ ਵੈਦੀ ਧਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਲੋਕ ਅਹੁਦਾ ਦੇ ਧਾਪ ਲੱਭਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਹਿਣਗੇ
 ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੈਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸੱਕੇਗਾ।
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਅਹੁਦਾ ਦੇ ਕੁਝ ਬਚੇ ਹੋਏ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਾਪ ਬਖਸ਼ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”
 ੨੧ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮਰਾਬਇਮ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ
 ਹਮਲਾ ਕਰੋ!
 ਧਰੇਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੋ!
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੋ!
 ਮਾਰ ਦਿਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ
 ਦਿਓ!

ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰੋ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ!
 ੨੨ “ਜੰਗ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਮਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਸੁਟਿਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ
 ਹੈ।
 ਇਹ ਬਹੁਤ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਹੈ।
 ੨੩ ਬਾਬਲ ਨੂੰ
 ‘ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਹੱਥੜਾ’ ਸੱਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।
 ਧਰ ‘ਹੱਥੜਾ’ ਗੁਣ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਬਾਬਲ ਸਭ ਵੇਮਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਰਬਾਦ ਹੈ।
 ੨੪ ਬਾਬਲ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਜਾਲ ਸੁਟਿਆ ਸੀ,
 ਅਤੇ ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸੱਕਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾ ਹੀ ਫਮ
 ਗਿਆ ਹੈ।
 ਤੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਿਆ ਸੀ,
 ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੜ ਲਿਆ
 ਗਿਆ।
 ੨੫ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਾਲ-ਖਾਨਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਹਿਰ ਦੇ ਗਥਿਆਰ ਕੱਢ ਲਏ ਨੇ।
 ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਹ ਗਥਿਆਰ ਕੱਢੇ ਨੇ
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਹੈ।
 ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਕਮਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ
 ਕੰਮ ਹੈ।
 ੨੬ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੋਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਓ।
 ਮਾਲ-ਖਾਨੇ ਤੋੜ ਦਿਓ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਅਨਾਜ ਰੱਖੇ
 ਨੇ।
 ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿਓ।
 ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਨਾ ਛੱਡੋ।
 ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਥੇਰੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਢੇਰਾਂ
 ਵਾਂਗਰ ਨਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਢੇਰੀ ਨਾ ਦਿਓ।
 ੨੭ ਬਾਬਲ ਅੰਦਰ ਸਭ ਜਵਾਨ ਬਲਦਾਂ (ਆਦਮੀਆਂ)
 ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਓ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰ ਦਿਓ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਰ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ।
 ੨੮ ਲੋਕ ਬਾਬਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਭੱਜ ਰਹੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚ ਰਹੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਸੀਐਨ ਨੂੰ ਆ ਰਹੇ ਨੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਹਰ ਕਿਸੇ
 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਹੇ ਨੇ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ
 ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੇ ਨੇ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਬਾਬਲ ਨੂੰ
 ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹੈ।
 ਬਾਬਲ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਅੰਦਰ ਢਾਹਿਆ ਸੀ, ਇਸ
 ਲਈ ਗੁਣ ਅਹੋਵਾਹ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ
 ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ੨੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਵੋ,
 ਜੋ ਤੀਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਨੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖੋ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਦੁਆਲੇ ਘੇਰਾ ਧਾਉਣ ਲਈ
 ਆਏ ।
 ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਦੇ ਨਾ ਜਾਣ ਦਿਓ । ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੰਦੇ
 ਰਾਹਿਯਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਦਿਓ ।
 ਉਸ ਨਾਲ ਓਹੀ ਰਹੇ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵੱਖਾਂ ਨਾਲ
 ਰੀਤਾ ਹੈ ।
 ਬਾਬਲ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਯਾਦਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਸੀ ।
 ਬਾਬਲ ਦਾ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਯੁੱਧ ਬਾਰੇ
 ਬੜਾ ਰੁੱਖਾ ਦਿਹਾਰ ਸੀ ।
 ਇਸ ਲਈ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਓ ।
^{੩੦} ਬਾਬਲ ਦੇ ਗੱਭੂ ਗਲੀਆਂ ਅੰਦਰ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ ।
 ਉਸ ਦਿਨ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਫੈਜੀ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ ।”
 ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ।
^{੩੧} “ਬਾਬਲ, ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਗੁਮਾਨੀ ਹੂੰ ।
 ਯਾਦਾ ਧਰਤੂ, ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ
 ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ।
 “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਂ,
 ਯਾਦਾ ਤੇਰੇ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਧਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ
 ਹੈ ।
^{੩੨} ਗੁਮਾਨੀ ਬਾਬਲ ਚਰਚ ਖਾਵੇਗਾ ਤੇ ਤਿੰਨੋਗਾ
 ਯਾਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉੱਠਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਹਾਇਤਾ
 ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਰਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿਆਂਗਾ ।
 ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾੜ
 ਦੇਵੇਗੀ ।”
^{੩੩} ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:
 “ਇਸਰਾਇਲ ਯਾਦਾ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਮਤਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
 ਦੁਸਮਣ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਯਾਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ।
^{੩੪} ਯਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵੇਗਾ ।
 ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ ।
 ਉਹ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਰਹੇਗਾ ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਰਹੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਯਰਤੀ
 ਯਰਾਮ ਰਹ ਸੱਚੇ ।
 ਯਹ ਉੱਥੇ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ
 ਯਰਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।”
^{੩੫} ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 “ਜੇ ਤਲਵਾਰ, ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟ ।
 ਜੇ ਤਲਵਾਰ, ਰਾਜੇ ਦੇ ਯਯਿਰਾਤੀਆਂ ਨੂੰ
 ਯਾਦਾ ਬਾਬਲ ਦੇ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟ ।
^{੩੬} ਜੇ ਤਲਵਾਰ, ਬਾਬਲ ਦੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟ ।
 ਉਹ ਜਾਜਰ ਮੁਰਖ ਬੰਦਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ ।
 ਜੇ ਤਲਵਾਰ, ਬਾਬਲ ਦੇ ਫੈਜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟ ।
 ਉਹ ਫੈਜੀ ਡਰ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ ।

^{੩੭} ਜੇ ਤਲਵਾਰ, ਬਾਬਲ ਦੇ ਖੋੜਿਆਂ ਯਾਦਾ ਰੱਬਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ
 ਸੁੱਟ ।
 ਜੇ ਤਲਵਾਰ, ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਤੋਂ ਭਾੜੇ ਲੇ ਗਏ ਮਾਰੇ
 ਫੈਜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟ ।
 ਉਹ ਫੈਜੀ ਡਰੀ ਹੋਈ ਯੋਰਤ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ ।
 ਜੇ ਤਲਵਾਰ, ਬਾਬਲ ਦੇ ਅਜਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇ,
 ਉਹ ਅਜਾਨੇ ਲੁੱਟ ਲੇ ਜਾਣਗੇ ।
^{੩੮} ਜੇ ਤਲਵਾਰ, ਬਾਬਲ ਦੇ ਧਾਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਮਾਰ,
 ਉਹ ਧਾਣੀ ਸੁੱਚ ਜਾਣਗੇ ।
 ਬਾਬਲ ਰੋਲ ਬੜੇ ਬੁੱਤ ਨੇ ।
 ਉਹ ਬੁੱਤ ਦਰਮਾਉਦੇ ਨੇ ਰਿ ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਰੀ ਰਿਨੇ
 ਮੁਰਖ ਨੇ ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮੰਦੀਆਂ ਅਟਨਾਵਾਂ
 ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ ।
^{੩੯} ਬਾਬਲ ਰਦੇ ਵੀ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।
 ਯਾਦਾ ਰੁੱਤੇ, ਮਤਰਮੁਰਗ ਯਾਦਾ ਮਾਰੂਬਲ ਦੇ ਹੋਰ
 ਜਾਨਵਰ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਗੇ ।
 ਯਹ ਉੱਥੇ ਰਦੇ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ।
^{੪੦} ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਸਦੁਬ ਯਾਦਾ ਅਮੂਰਾਹ ਨੂੰ
 ਯਾਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਰਸਬਿਆਂ ਨੂੰ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।
 ਯਾਦਾ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਸਬਿਆਂ ਅੰਦਰ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ
 ਰਹਿੰਦਾ ।
 ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਬਾਬਲ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ
 ਰਹੇਗਾ ।
 ਯਾਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨਹੀਂ
 ਜਾਵੇਗਾ ।”
^{੪੧} “ਦੇਖੋ! ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਰੀਂ ਇੱਥੇ ਆ ਰਹੇ ਨੇ ।
 ਉਹ ਇੱਕ ਮਜਬੂਤ ਵੱਖ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਹੇ ਨੇ ।
 ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਰਾਜੇ, ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਆ
 ਰਹੇ ਨੇ ।
^{੪੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫੈਜਾਂ ਰੋਲ ਰਮਾਨਾਂ ਯਾਦਾ ਬਰਫੀਆਂ
 ਨੇ ।
 ਫੈਜੀ ਬਹੁਤ ਜਾਲਮ ਨੇ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਰੋਈ ਰਹਿਮ ਨਹੀਂ ।
 ਫੈਜੀ ਆਪਣੇ ਖੋੜਿਆਂ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋਰੇ ਆ ਰਹੇ ਨੇ,
 ਯਾਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦਾਜ ਗਰਜਦੇ ਹੋਏ ਸਮੁੰਦਰ
 ਵਰਗੀ ਹੈ ।
 ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਉੱਤੇ, ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਖਲੋਤੇ
 ਨੇ ।
 ਬਾਬਲ ਦੇ ਸਹਿਰ, ਉਹ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਨ ਲਈ
 ਤਿਆਰ ਨੇ ।
^{੪੩} ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਜਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ।
 ਯਾਦਾ ਉਹ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਗਿਆ ।
 ਉਹ ਇੰਨਾ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ
 ਹਿੱਲਦੇ ।

੩੭ ਨਾਲ ਉਮਦਾ ਖੋਟ ਦੁੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ ਯੋਰਤ
ਬੱਚਾ ਜਣਨ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ।”

੪੪ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,

“੨ਦੇ-੨ਦੇ ਰੋਈ ਮੇਰ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਦੀਆਂ
ਮੱਘਣੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਆਵੇਗਾ।

ਉਹ ਮੇਰ ਉਨਹਾਂ ਖੇਤਾਂ ਅੰਦਰ ਖੁੰਮੇਗਾ

ਜਿੱਥੇ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਧਸੂਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਦੇ ਨੇ, ਅਤੇ ਉਹ
ਮਾਰੇ ਹੀ ਧਸੂ ਨੱਸ ਜਾਣਗੇ।

ਮੈਂ ਉਮ ਮੇਰ ਵਰਗਾ ਹੋਵਾਂਗਾ,

ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਉਮਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਭਜਾ ਦਿਆਂਗਾ।

ਅਜਿਹਾ ਰਹਨ ਲਈ ਮੈਂ ਰਿਮ ਨੂੰ ਚੁਣਾਂ?

ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਜਿਹਾ ਰੋਈ ਨਹੀਂ।

ਇੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਵੰਗਾਰ ਸੱਕੇ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਰਹਾਂਗਾ।

ਰੋਈ ਵੀ ਅਯਾਲੀ ਮੈਨੂੰ ਭਜਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ,

ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭਜਾ ਦਿਆਂਗਾ।”

੪੫ ਉਮ ਬਾਰੇ ਮੁਣੇ ਜੋ ਵਿਉਂਤ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ

ਬਾਬਲ ਨਾਲ ਰਹਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਹੈ।

ਉਮ ਬਾਰੇ ਮੁਣੇ ਜਿਸਦਾ ਨਿਆਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ

ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਰਹਨ ਲਈ ਰੀਤਾ ਹੈ।

“ਦੁਸਮਣ ਬਾਬਲ ਦੇ ਇੱਜੜ (ਲੋਰਾਂ) ਦੇ ਲੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯੂਹ
ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਾਬਲ ਦੀਆਂ ਚਰਾਂਦਾਂ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਅਮਲਾਂ ਕਰਕੇ

ਉਜਾੜ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

੪੬ ਬਾਬਲ ਢਹਿ ਯਵੇਗਾ

ਅਤੇ ਉਮ ਖਤਨ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਹਿੱਲੇਗੀ।

ਮਾਰੀਆਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਰ ਬਾਬਲ ਦੀ

ਤਬਾਹੀ ਬਾਰੇ ਮੁਣਨਗੇ।”

੧ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,

੫੧

“ਮੈਂ ਇੱਕ ਤਾਰਤਵਰ ਹਵਾ ਨੂੰ ਵਗਣ ਦਾ ਹੁਕਮ
ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ ਲੇਬ ਰਾਮਾਈ
ਦੇ ਆਸੂਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਗਾਵਾਂਗਾ।

੨ ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਭੇਜਾਂਗਾ।

ਉਹ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਫੜਨਗੇ।

ਉਹ ਬਾਬਲ ਦੀ ਹਰ ਸੈਫ ਖੋਹ ਲੈਣਗੇ।

ਫੌਜਾਂ ਸਹਿਰ ਦਾ ਖੋਰਾ ਧਾ ਲੈਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਫੇਰ
ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

੩ ਬਾਬਲ ਦੇ ਫੌਜੀ ਆਪਣੇ ਤੀਰ-ਰਮਾਨਾਂ ਦਾ
ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

ਉਹ ਫੌਜੀ, ਆਪਣਾ ਜਰਾਬਕਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਧਾਉਣਗੇ।

ਬਾਬਲ ਦੇ ਗੱਭਰੂਆਂ ਬਾਰੇ ਗਮ ਨਾ ਕਰੋ।

ਉਮਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਓ।

੪ ਬਾਬਲ ਦੇ ਫੌਜੀ ਕਮਦੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਾਰੇ
ਜਾਣਗੇ।

ਉਹ ਬਾਬਲ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਅੰਦਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਜਖਮੀ ਹੋਣਗੇ।”

੫ ਮਰਬ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ
ਅਹੂਦਾ ਨੂੰ ਇੱਕਲਿਆਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ
ਵਿਯਵਾ ਯੋਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਨਹੀਂ!

ਉਹ ਲੋਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਧੁਰੱਖ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ
ਦੇਸੀ ਨੇ।

ਉਨਹਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਧਰ ਉਮ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ
ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ।

੬ ਬਾਬਲ ਤੋਂ ਭੱਜ ਜਾਵੇ।

ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭੱਜੋ!

ਇੱਥੇ ਠਹਿਰ ਕੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਕਾਰਣ ਨਾ ਮਾਰੇ
ਜਾਓ!

ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ, ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ
ਲਈ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਹੈ।

੭ ਬਾਬਲ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਨਿਹਰੀ ਧਿਆਲੇ
ਵਾਂਗ ਮੀ

ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮਰਾਬੀ ਬਣਾਇਆ
ਮੀ।

ਬਾਬਲ ਦੀ ਕੰਮ ਨੇ ਮੈਠ ਧੀਤੀ।

ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬਦਮਤ ਹੋ ਗਏ।

੮ ਧਰ ਬਾਬਲ ਅਚਾਨਕ ਡਿੱਗ ਯਵੇਗਾ ਅਤੇ ਟੁੱਟ
ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਮ ਲਈ ਹੋਵੇ!

ਉਮ ਦੇ ਦਰਦ ਦੀ ਦਾਬੂ ਕਰੋ!

ਸਾਇਦ ਉਹ ਠੀਰ ਹੋ ਸੱਕੇ!

੯ ਅਮੀਂ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਠੀਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ,

ਧਰ ਉਹ ਠੀਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਇਸ ਲਈ ਉਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਈਏ,

ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਰੋਈ ਆਖੇ-ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਨੂੰ
ਜਾਵੇ।

ਅਰਾਮ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਬਾਬਲ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਬਾਰੇ
ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ।

ਉਹੀ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ, ਕਿ ਬਾਬਲ ਨਾਲ ਰੀ ਵਾਧਰੇਗਾ।

੧੦ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਦਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਬਾਬਲ
ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ।

ਆਓ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੀਯੇਨ ਨੂੰ ਦੱਸੀਏ।

ਆਓ ਉਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੀਏ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਹੋਵਾਹ
ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਨੇ।

੧੧ ਆਪਣੇ ਤੀਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿੱਖੇ ਕਰੋ,

ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤਮਕਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰ ਲਵੋ!

ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਾਦੀ ਦੇ ਸਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਲੂਣਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਉਮ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਹਲੂਣਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਗ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ ਉਗ
 ਆਧਿਕਾਰੀ ਹਨ।
 ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੈਜ਼ ਨੇ ਯਹੂਮਲਮ ਅੰਦਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ
 ਮੰਦਰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ
 ਉਗ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹਨ।
 13 ਬਾਬਲ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਝੰਡਾ ਚੁੱਕੇ।
 ਹੋਰ ਗਾਰਦ ਲਿਆਵੇ।
 ਯਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਤੈਨਾਤ ਕਰ
 ਦਿਓ।
 ਗੁਪਤ ਹਮਲੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਉਹੀ ਰਹੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮ ਨੇ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ
 ਹੈ।
 ਉਹ ਉਹੀ ਰਹੇਗਾ, ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ
 ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਹੇਗਾ।
 13 ਬਾਬਲ, ਤੂੰ ਆਬਾਹ ਖਾਣੀ ਨੇੜੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈਂ।
 ਤੂੰ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਆਮੀਰ ਹੈਂ।
 ਯਹ ਇੱਕ ਕੋਮ ਵਜੋਂ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੇਰੀ
 ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਮਹਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।
 14 ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ
 ਲਈ ਆਖਣੇ ਨਾਮ ਦਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ:
 “ਬਾਬਲ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਫੌਜੀਆਂ ਨਾਲ
 ਭਰ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਉਹ ਟਿੰਡੀਦਲ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ।
 ਉਹ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਜਿੱਤ ਜਾਣਗੇ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਜਿੱਤ ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ
 ਖਲੋ ਜਾਣਗੇ।”
 14 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਣੀ ਮਹਾਂ ਮਰਤੀ ਦਾ ਇਮਤੇਮਾਲ
 ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਜ਼ਿਆ ਮੀ।
 ਉਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਮਾਜ਼ਣ ਲਈ ਆਖਣੀ ਸਿਆਣਪ
 ਦਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ਉਸ ਨੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਆਖਣੀ ਮਸਫ਼
 ਦਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 16 ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਗੱਜਦਾ ਹੈ, ਖਾਣੀ
 ਗੜਗੜਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਭੇਜਦਾ ਹੈ,
 ਉਹ ਬਿਜਲੀ ਨੂੰ ਮੀਂਹ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਹਵਾ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਮਾਲ-ਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ
 ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।
 17 ਯਹ ਆਦਮੀ ਜਾਨਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਹੈ।
 ਮਾਹਰ ਰਾਹੀਗਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ
 ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਰਾਹਤ ਮਰਮਮਾਹ
 ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।
 ਇਹ ਬੁੱਤ ਝੂਠ ਹਨ।
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ।

15 ਉਹ ਬੁੱਤ ਨਿਕੰਮੇ ਨੇ
 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ, ਅਤੇ ਉਹ
 ਮਖੌਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਮਹਾਂ ਆਵੇਗਾ,
 ਅਤੇ ਉਹ ਬੁੱਤ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 15 ਯਹ ਯਾਕੂਬ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ (ਯਰਮੇਸੂਰ) ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨਿਕੰਮੇ ਬੁੱਤਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹੈ,
 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ,
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ,
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਹਰ ਸੈਯਾ ਮਾਜ਼ੀ,
 ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ।
 20 ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਬਾਬਲ, ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਗਰਜ ਹੈਂ,
 ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਭੰਨਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ
 ਕੀਤਾ ਹੈ।
 21 ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਖੋੜੇ ਅਤੇ ਖੋੜਮਵਾਰ ਨੂੰ ਭੰਨਣ
 ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ,
 ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਕੱਚ ਅਤੇ ਕੱਚਵਾਨ ਨੂੰ ਭੰਨਣ
 ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 22 ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਭੰਨਣ
 ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਬੁੱਢੇ ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਭੰਨਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਗੱਭਰੂਆਂ ਅਤੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ
 ਭੰਨਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 23 ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਆਖਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਇੰਜੜ ਨੂੰ
 ਭੰਨਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਰਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਗਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੰਨਣ
 ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਗਾਰਮਾਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ
 ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੰਨਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 24 ਯਹ ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਆਦਾ ਕਰਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਬਾਬਲ
 ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਕੋਮਾਂ ਲਈ ਮਜ਼ਾ
 ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀਯੋਨ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਸਨ।
 ਯਹੂਦਾਹ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਮਾਹਮਏ ਮਜ਼ਾ
 ਦੇਵਾਂਗਾ।”
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
 24 ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,
 “ਬਾਬਲ ਤੂੰ ਇੱਕ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਯਰਥ ਹੈਂ,
 ਅਤੇ ਬਾਬਲ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ ਤੂੰ ਮਾਰੇ ਕੋਮ ਨੂੰ
 ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ
 ਹਾਂ।
 ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੱਚ ਦੇਵਾਂਗਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
 ਸਿਖਰਾਂ ਤੋਂ ਖੱਚ ਦੇਵਾਂਗਾ
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਮੜਿਆ ਹੋਇਆ ਯਰਥ ਬਣਾ
 ਦੇਵਾਂਗਾ।

੨੬ ਲੋਕ ਰਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਾਬਲ ਤੋਂ
 ਖੰਬਰ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਣਗੇ।
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਡੇ ਵੱਡੇ ਖੰਬਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ ਜੋ
 ਰਿਨਾਰਿਆਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ।
 ਰਿਉ? ਰਿਉ ਰਿ ਤੁਹਾਡਾ ਮਹਿਰ ਮਦਾ ਲਈ ਟੁੱਟੀਆਂ
 ਚੱਟਾਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਢੇਰ ਹੋਵੇਗਾ।”
 ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
 ੨੭ “ਦੇਸ਼ ਔਦਰ ਜੰਗ ਦਾ ਝੰਡਾ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕੇ!
 ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਔਦਰ ਤੁਹੜੀ ਵਜਾ ਦਿਉ!
 ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ!
 ਆਰਾਮਤ, ਮਿਨੀ, ਅਮਰਨਜ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿਉ
 ਕਿ ਉਹ ਆਉਣ
 ਅਤੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ।
 ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਰਹਨ ਲਈ ਰੋਈ
 ਰਮਾਂਡਰ ਚੁਣ ਲਵੋ।
 ਇੰਨੇ ਖੇੜੇ ਭੇਜੋ ਕਿ ਉਹ ਜਾਪਣ ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ ਟਿੱਡੀਦਲ
 ਹੋਵੇ।
 ੨੮ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ,
 ਮਾਰੀ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹੋ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ
 ਆਯਿਰਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹੋ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹੋ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਾਜ
 ਕਰਦੇ ਨੇ, ਬਾਬਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ।
 ੨੯ ਯਹੂਦੀ ਰੰਬੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਤਰਲੀਫ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ,
 ਇਹ ਉਦੋਂ ਹਿੱਲੇਗੀ ਜਦੋਂ ਅਹੋਵਾਹ, ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸ ਨੇ
 ਬਾਬਲ ਲਈ ਵਿਉਂਤਿਆ ਰਹੇਗਾ।
 ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਜਾੜ ਖਾਬੂਬਲ
 ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਹੈ,
 ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।
 ੩੦ ਬਾਬਲ ਦੇ ਫੌਜੀ ਲੜਨ ਤੋਂ ਸੁਰ ਗਏ ਨੇ
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਿਲਿਆਂ ਔਦਰ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਨੇ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰਤ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ
 ਉਹ ਡਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵਾਂਗ ਬਣ ਗਏ ਨੇ।
 ਬਾਬਲ ਦੇ ਖਰ ਮੜ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਉਸ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਲਾਖਾਂ ਟੁੱਟੀਆਂ
 ਹੋਈਆਂ ਹਨ।
 ੩੧ ਇੱਕ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਦੂਸਰਾ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ,
 ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ, ਖਬਰ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ
 ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
 ੩੨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਲੋਕ ਨਦੀਆਂ ਖਾਹ ਲੰਘਦੇ
 ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਮਾਰੀਆਂ ਦਲਦਲਾਂ ਮੜ ਰਹੀਆਂ ਨੇ,
 ਬਾਬਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਫੌਜੀ ਭੈਭੀਤ ਨੇ।”
 ੩੩ ਅਹੋਵਾਹ ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
 ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਬਾਬਲ ਇੱਕ ਛੜਨ ਵਾਲਾ ਮੈਦਾਨ ਹੈ,
 ਫਮਲ ਵੇਲੇ ਲੋਕ ਦਾਣਿਆਂ ਤੋਂ ਤੁੜੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ
 ਲਈ ਆਨਾਜ ਨੂੰ ਕੁੱਟਦੇ ਨੇ
 ਅਤੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਕੁਟਕਟ ਦਾ ਮਖਾਂ ਵੀ ਛੇਤੀ ਆ
 ਰਿਹਾ ਹੈ।”
 ੩੪ ਮੀਖੇਨ ਦੇ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, “ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ
 ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਮਾਨੂੰ ਤਬਾਹ
 ਕੀਤਾ,
 ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ,
 ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਫ਼ ਕੇ ਦੂਰ ਲੈ ਗਿਆ
 ਅਤੇ ਆਮੀ ਮੱਖਣੇ ਖੜੇ ਵਾਂਗ ਬਣ ਗਏ।
 ਉਹ, ਜੋ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਮੀ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ
 ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਅਜਗਰ ਵਰਗਾ ਮੀ।
 ਜੋ ਓਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਖਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਉਹ ਰੱਜ
 ਨਹੀਂ ਗਿਆ।
 ਉਸ ਨੇ, ਜੋ ਕੁਝ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਮੀ ਲੈ ਲਿਆ
 ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਖਰਗਾਂ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।
 ੩੫ ਬਾਬਲ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਲਈ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ
 ਕੀਤੀਆਂ।
 ਗੁਣ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਬਲ ਨਾਲ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ
 ਵਾਪਰਨ।”
 ਮੀਖੇਨ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣਗੇ:
 “ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਦੇਸੀ ਨੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਅਮਲਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ
 ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ।”
 ਅਨੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣਗੇ।
 ੩੬ ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:
 ਅਗੂਦਾਹ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸੱਖਿਆ ਰਹਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਖੱਚ ਰਹਾਂਗਾ ਕਿ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ
 ਮਿਲੇ।
 ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦਾ ਮਖੁੰਦਰ ਸੁਰਾ ਦਿਆਂਗਾ
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਖਾਣੀ ਦੇਸਮਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿਆਂਗਾ।
 ੩੭ ਬਾਬਲ ਬਰਬਾਦ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਬਾਬਲ ਆਵਾਰਾ ਕੁਤਿਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ ਬਣ
 ਜਾਵੇਗਾ।
 ਲੋਕ ਮਲਬੇ ਦੇ ਢੇਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਗੇ।
 ਲੋਕੀਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਬਲ ਬਾਰੇ
 ਸੋਚਣਗੇ।
 ਬਾਬਲ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ
 ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।
 ੩੮ “ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਕ ਗਜਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਨ ਮੇਰਾਂ ਵਰਗੇ ਨੇ।
 ਉਹ ਮੇਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗਰ ਗੁਰਾਂਦੇ ਨੇ।
 ੩੯ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਤੇਜਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵਤ ਦਿਆਂਗਾ
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਾਘੀ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਉਹ ਹੱਸਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂਜ ਮਨਾਉਣਗੇ।

ਯੇ ਫੇਰ ਉਹ ਮਦਾ ਲਈ ਮੈਂ ਜਾਣਗੇ।
 ਉਹ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਉੱਠਣਗੇ।”
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
 ੪੦ “ਬਾਬਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ, ਦੁਬਿਆਂ ਯੇ ਬਰਕਿਆਂ
 ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਖਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ
 ਰਦੇ ਨੇ।
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਗਵਾਈ ਕਰਨਗਾਗ ਵੱਲ ਨੂੰ
 ਰਹਾਂਗਾ।
 ੪੧ “ਸੇਮਾਰ ਗੁਰ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਸਾਰੀ ਯਰਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਯੇ ਗੁਮਾਨੀ ਦੇਸ
 ਬੰਦੀਵਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ
 ਯੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਹ ਦੇਖਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਭੈਭੀਤ ਰ ਕੇਣਗੀਆਂ।
 ੪੨ ਸਮੁੰਦਰ ਬਾਬਲ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਉਸ ਦੇ ਗੱਜਦੇ ਹੋਏ ਯਾਈ ਉਸ ਨੂੰ ਢੱਕ ਲੈਣਗੇ।
 ੪੩ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਸਬੇ ਬਰਬਾਦ ਯੇ ਮੱਖਣੇ ਹੋਣਗੇ।
 ਬਾਬਲ ਇੱਕ ਸੁੱਕਾ ਖਾਬੂਬਲ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਇਹ ਯਾਜਿਹੀ ਯਰਤੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਰੋਈ ਲੋਕ
 ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ।
 ਲੋਕ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਗੇ ਵੀ ਨਹੀਂ।
 ੪੪ ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਬਾਲ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਗਲ ਦੇਣ ਦਾ ਗੁਰਮ
 ਦੇਵਾਂਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਨਿਗਲਿਆ ਸੀ।
 ਬਾਬਲ ਦੀ ਰੰਧ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।
 ਯੇ ਰੋਮਾਂ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਯਾਉਣੇ ਗੁਰ ਜਾਣਗੀਆਂ।
 ੪੫ ਖੇਰੇ ਲੋਕੇ, ਬਾਬਲ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲ ਜਾਵੇ।
 ਯਾਯਈਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭੱਜ ਜਾਵੇ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਹਾ ਰਹਿਰ ਤੋਂ ਭੱਜ ਜਾਵੇ।
 ੪੬ “ਖੇਰੇ ਬੰਦਿਉ, ਗੁਮਗੀਨ ਨਾ ਹੋਵੇ।
 ਯਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲਣਗੀਆਂ, ਯਰ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੇ।
 ਇਸ ਸਾਲ ਇੱਕ ਯਫਵਾਹ ਯਾਵੇਗੀ।
 ਇੱਕ ਹੋਰ ਯਫਵਾਹ ਯਾਗਲੇ ਸਾਲ ਯਾਵੇਗੀ।
 ਯੇ ਇੱਥੇ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਯਫਵਾਹਾਂ
 ਯਾਉਣਗੀਆਂ।
 ਇੱਥੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀਆਂ
 ਯਫਵਾਹਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
 ੪੭ ਇਹ ਸਮਾਂ ਯਫਵਮ ਯਾਵੇਗਾ-ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਝੂਠੇ
 ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਯੇ ਬਾਬਲ ਦੀ ਸਾਰੀ ਯਰਤੀ ਸਰਮਸਾਰ ਰ ਦਿੱਤੀ
 ਜਾਵੇਗੀ।
 ਉੱਥੇ, ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਅੰਦਰ
 ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੁਰਦਾ ਲੋਕ ਯਥੇ ਹੋਣਗੇ।
 ੪੮ ਫੇਰ ਯਾਰਾਮ ਯੇ ਯਰਤੀ ਯੇ ਗੁਰ ਉਹ ਸੈਯਾ ਜਿਹੜੀ
 ਹੈ,

ਬਾਬਲ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀਆਂ
 ਰਿਲਕਾਰੀਆਂ ਖਾਏਗੀ।
 ਉਹ ਸੋਰ ਮਚਾਉਣਗੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਫੇਜ
 ਯਾਈ ਸੀ
 ਯੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਲੜੀ ਸੀ।”
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
 ੪੯ “ਬਾਬਲ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ
 ਮੁਕਾਇਆ।
 ਬਾਬਲ ਨੇ ਯਰਤੀ ਦੀ ਗੁਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ।
 ਇਸ ਲਈ ਯਫਵਮ ਬਾਬਲ ਦਾ ਯਤਨ ਹੋਵੇਗਾ!
 ੫੦ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕੀਂ ਤਲਵਾਰ ਰੋਲੋਂ ਬਚ ਗਏ ਸੀ।
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਛੇਤੀ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ
 ਹੈ।
 ਗੁਣ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਾ ਰਹੋ!
 ਤੁਸੀਂ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਹੋ।
 ਯਰ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਹੋ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹੇ। ਯੇ
 ਯਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ।”
 ੫੧ “ਯਾਸੀ, ਯਰੁਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਸਰਮਸਾਰ ਹਾਂ।
 ਯਾਸੀ ਬੇਇੰਜਤ ਹੋਏ ਹਾਂ।
 ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਾਜਨਬੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ
 ਯਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲੇ ਗਏ ਨੇ।”
 ੫੨ ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਖਦਾ ਹੈ, “ਸਮਾਂ ਯਾ ਰਿਗਾ ਹੈ,
 ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਉਸ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ ਜਥਖੀ
 ਲੋਕ ਦਰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਣਗੇ।
 ੫੩ ਭਾਵੇਂ ਬਾਬਲ ਇੰਨਾ ਯਰਫੁੱਲਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਰਿ ਉਹ
 ਯਾਰਾਮ ਨੂੰ ਢੁਗ ਲਵੇ।
 ਭਾਵੇਂ ਬਾਬਲ ਯਾਯਣੇ ਰਿਲਿਹਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਰ
 ਲਵੇ।
 ਯਰ ਮੈਂ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਭੇਜਾਂਗਾ।
 ਯੇ ਉਹ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰ ਕੇਣਗੇ।”
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
 ੫੪ “ਯਾਸੀ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਦਿਆਂ ਸੁਣ ਸੱਕਦੇ
 ਹਾਂ
 ਯੇ ਰਮਦੀਆਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੀਜਾਂ ਤਬਾਹ
 ਰਨ ਦੀਆਂ ਯਾਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ।
 ੫੫ ਯਹੋਵਾਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰੇਗਾ।
 ਉਹ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦਾ ਉੱਚਾ ਸੋਰ ਬੰਦ ਰ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਦੁਸਮਣ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਗਰਜਦੇ ਹੋਏ
 ਯਾਉਣਗੇ।
 ਯਰ ਯਾਸੇ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਗਰਜ ਨੂੰ ਸੁਣਨਗੇ।
 ੫੬ ਇੱਕ ਫੇਜ ਯਾਵੇਗੀ ਯੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰ
 ਦੇਵੇਗੀ।
 ਬਾਬਲ ਦੇ ਫੇਜੀ ਫੜੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
 ਰਮਾਨਾਂ ਟੁੱਟ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਰਿਉਂ ਅਗੇਵਾਗ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਯਮਲਾਂ ਦੀ
 ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।
 ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ
 ਉਹ ਯਥਿਰਾਤੀ ਹਨ ।
 ੫੭ ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਮਿਠਾਣੇ ਬੰਦਿਆਂ
 ਯਤੇ ਉੱਚੇ ਯਥਿਰਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਾਬੀ ਬਣਾ
 ਦਿਆਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਰਾਜਧਾਨੀ, ਯਥਿਰਾਤੀਆਂ,
 ਯਤੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਰਾਬੀ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ,
 ਫੇਰ ਉਹ ਮਦਾ ਲਈ ਮੈਂ ਜਾਣਗੇ ।
 ਉਹ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਉੱਠਣਗੇ ।”
 ਰਾਜੇ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਾਖੀਆਂ,
 ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਹੈ ।
 ੫੮ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਯਾਖਦਾ ਹੈ:
 “ਬਾਬਲ ਦੀ ਖੇਟੀ ਯਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੰਧ ਢਾਹ ਦਿੱਤੀ
 ਜਾਵੇਗੀ ।
 ਉਸ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਮਾੜੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ।
 ਬਾਬਲ ਦੇ ਲੋਰ ਮਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰਹਨਗੇ,
 ਯਰ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਈ ਮਗਇਤਾ ਨਹੀਂ
 ਮਿਲੇਗੀ ।
 ਉਹ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ
 ਬੜੇ ਜਾਣਗੇ ।
 ਯਰ ਉਹ ਮਿਰਫ ਯੱਗਾ ਦੀਆਂ ਨਾਟਾਂ ਦਾ ਬਾਲਣ
 ਬਣਨਗੇ ।”

ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਦਾ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਦੇਮ ਭੋਜਣਾ

੫੯ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਯਥਿਰਾਤੀ
 ਸਰਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ । ਸਰਾਬੀਆਂ ਨੇਰੀਆਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ।
 ਨੇਰੀਆਗ ਮਹਮੇਆਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ । ਸਰਾਬੀਆਂ ਅਗੁਦਾਗ
 ਦੇ ਗਾਜੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਨਾਲ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਗਿਆ ਮੀ । ਇਹ
 ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਵਾਧਰੀ ਜਦੋਂ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਗਾਜੇ ਮਿਦਰੀਆਗ
 ਦੇ ਗਾਜ ਦਾ ਚੈਬਾ ਵਰਗਾ ਮੀ । ਉਸ ਮਥੇਂ ਜਿਰਮਿਯਾਗ
 ਨੇ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਇੱਕ ਯਥਿਰਾਤੀ ਸਰਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ।
 ੬੦ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਇੱਕ ਖੱਤਰੀ ਉੱਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ
 ਭਿਯਾਨਰ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਬਾਬਲ ਨਾਲ
 ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ । ਉਸ ਨੇ ਬਾਬਲ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ
 ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸਨ ।
 ੬੧ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਨੇ ਸਰਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਖਿਆ, “ਸਰਾਬੀਆਂ
 ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਜਾਗ । ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਸੁਣ
 ਮੱਦੇ ਗਨ । ੬੨ ਫਿਰ ਯਾਖੀ, ‘ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਯਾਖਿਆ ਹੈ ਕਿ
 ਤੂੰ ਇਸ ਮਥਾਨ, ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਵੇਵੇਗਾ । ਤੂੰ ਇਸ
 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਰਰੇਗਾ ਕਿ ਰੋਈ ਵੀ ਯਾਦਮੀ ਜਾਂ
 ਜਾਨਵਰ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ । ਇਹ ਬਾਂ ਗਮੇਮਾ ਮੱਖਣੀ ਤੇ
 ਉਜਾੜ ਰਹੇਗਾ ।’ ੬੩ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਇਹ ਖੱਤਰੀ ਯੜ੍ਹ ਚੁੱਕੇਂ ਤਾਂ ਇਸ

ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੱਬਰ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਵੀਂ । ਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਖੱਤਰੀ
 ਨੂੰ ਫਰਾਤ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇਵੀਂ । ੬੪ ਫਿਰ ਯਾਖੀ, ‘ਇਸੇ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਾਬਲ ਵੀ ਭੁੱਬ ਜਾਵੇਗਾ । ਬਾਬਲ ਫੇਰ ਰਦੇ
 ਨਹੀਂ ਉਭੁਭੇਗਾ । ਬਾਬਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਯਾਨਰ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ
 ਭੁੱਬੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਉੱਚੇ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ ।”
 ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਦੇ ਸਬਦ ਇੱਥੇ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

ਅਰੂਮਲਮ ਦਾ ਖਤਨ

੧ ਮਿਦਰੀਆਗ ਉਦੋਂ ੨੧ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਹ
੫੨ ਅਗੁਦਾਗ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਿਆ । ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੇ
 ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ੧੧ ਸਾਲ ਰਾਜ ਰੀਤਾ । ਉਸਦੀ ਭਾਤਾ
 ਦਾ ਨਾਮ ਗਮੂਟਲ ਮੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਜਿਰਮਿਯਾਗ ਦੀ ਯੀ
 ਮੀ । ਗਮੂਟਲ ਦਾ ਯਰਿਵਾਰ ਲਿਬਨਾਗ ਰਮਬੇ ਦਾ ਮੀ ।
 ੨ ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਗੇਆਰੀਮ
 ਨੇ ਰੀਤੇ ਮੀ । ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਦੇ
 ਰੰਮ ਰਦਿਆਂ ਯਸੰਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ । ੩ ਅਰੂਮਲਮ ਯਤੇ
 ਅਗੁਦਾਗ ਨਾਲ ਭਿਯਾਨਰ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰੀਆਂ ਰਿਉਂ ਕਿ
 ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਮੀ । ਯੰਤ ਵਿੱਚ ਅਗੇਵਾਗ
 ਨੇ ਅਰੂਮਲਮ ਤੇ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਧਣੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ
 ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ।

ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਵਿਭੁੱਧ ਬਗਾਵਤ
 ਰੀਤੀ । ‘ਇਸ ਲਈ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੀ ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਨੇਵੇਂ
 ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਦਮਵੇਂ ਮਹੀਨੇ *ਦੇ ੧੦ ਵੇਂ ਦਿਨ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ
 ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਅਰੂਮਲਮ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਰਰ ਦਿੱਤੀ
 ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਫੌਜ ਮੀ । ਬਾਬਲ ਦੀ
 ਫੌਜ ਨੇ ਅਰੂਮਲਮ ਦੇ ਬਾਗਰ ਭੇਗਾ ਨਾ ਲਿਆ । ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੇ ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਦੁਆਲੇ ਢਾਲਾਂ ਬਣਾ ਲਈਆਂ
 ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਸੱਕਣ । ੪ ਅਰੂਮਲਮ ਦਾ ਸਹਿਰ
 ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਖੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ
 ਤੱਕ ਕਿ ਗਾਜੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੇ ਗਾਜ ਦਾ ਗਿਆਨੁਹਵਾਂ ਵਰ੍ਹਾ
 ਮੀ । ੬ ਉਸ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਚੈਬੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੬ਵੇਂ ਦਿਨ ਤੱਕ ਸਹਿਰ
 ਵਿੱਚ ਭੁੱਖ ਦੀ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਗਲਤ ਮੀ । ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਰੋਲ
 ਖਾਣ ਲਈ ਤੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਮੀ ਬਚਿਆ । ੭ ਉਸ ਦਿਨ ਬਾਬਲ
 ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਅਰੂਮਲਮ ਉੱਤੇ ਯਾਵਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ । ਅਰੂਮਲਮ
 ਦੇ ਫੌਜੀ ਭੱਜ ਗਏ । ਉਹ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਸਹਿਰ ‘ਚੋਂ ਨਿਰਲ ਗਏ ।
 ਉਹ ਦੇ ਰੰਧਾਂ ਵਿੱਚਾਰਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਸਾਰੀਂ ਬਾਗਰ ਨਿਰਲ
 ਗਏ । ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਗਾਜੇ ਦੇ ਬਾਗਰ ਨੇੜੇ ਮੀ । ਭਾਵੇਂ ਬਾਬਲ ਦੀ
 ਫੌਜ ਨੇ ਸਹਿਰ ਦੁਆਲੇ ਖੇਰਾ ਯਾਇਆ ਹੋਇਆ ਮੀ ਯਰ
 ਅਰੂਮਲਮ ਦੇ ਫੌਜੀ ਤਾਂ ਵੀ ਭੱਜ ਗਏ । ਉਹ ਮਾਰੂਬਲ ਵੱਲ
 ਦੌੜ ਗਏ ।

੮ ਯਰ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਗਾਜੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦਾ
 ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗੀਰੇ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ
 ਵਿੱਚ ਫੜ ਲਿਆ । ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੌਜੀ ਨੱਸ ਗਏ ।
 ੯ ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਗਾਜੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ

*੫੨:੪ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੀ ... ਦਮਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਭਾਵ, ੫੮੮ ਦੀ ਜਨਵਰੀ ।

ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਵੇਲੇ ਰਿਬਲਾਗ ਮਹਿਰ ਲੈ ਗਏ। ਰਿਬਲਾਗ ਹਮਾਥ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਰਿਬਲਾਗ ਵਿਖੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨੇ ਗਾਜੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਬਾਰੇ ਆਖਣਾ ਨਿਯਮ ਮੁਣਾਇਆ।^{੧੦} ਉੱਥੇ ਰਿਬਲਾਗ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰੁਝ ਦਿੱਤਾ। ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰ ਰਤਲ ਹੁੰਦੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗਾਜੇ ਆਯਿਰਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।^{੧੧} ਫਿਰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਦੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਵੱਢ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਮ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਤਾਬੇ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਉਮ ਨੇ ਮਿਦਰੀਆਗ ਨੂੰ ਵੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਮਿਦਰੀਆਗ ਉਮ ਵੈਦ ਵਿੱਚ ਆਖਣੇ ਮਰਨ ਤੀਰ ਰਿਗਾ।

^{੧੨} ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਖਾਮ ਦਮਤੇ ਦਾ ਰਮਾਂਡਰ ਨਥੂਜਰਦਾਨ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਗਾਜੇ ਨਥੂਰਦਨੱਮਰ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਉਨਨੀਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਖੰਜਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਦਮਵੇਂ ਦਿਨ ਦੀ ਹੈ। ਨਥੂਜਰਦਾਨ ਬਾਬਲ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਗੂ ਸੀ।^{੧੩} ਨਥੂਜਰਦਾਨ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦਾ ਮੰਦਰ ਜਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਮ ਨੂੰ ਗਾਜੇ ਦਾ ਮਹੱਲ ਆਉ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਘਰ ਵੀ ਮਾੜ ਦਿੱਤੇ। ਉਮ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੀ ਹਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਟਿਮਾਰਤ ਮਾੜ ਦਿੱਤੀ।^{੧੪} ਬਾਬਲ ਦੀ ਮਾਰੀ ਫੌਜ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਹ ਫੌਜ ਗਾਜੇ ਦੇ ਖਾਮ ਦਮਤੇ ਦੇ ਰਮਾਂਡਰ ਆਯੀਨ ਸੀ।^{੧੫} ਰਮਾਂਡਰ ਨਥੂਜਰਦਾਨ ਨੇ ਉਨਨਾਂ ਬਾਰੀ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਜਿਹੜੇ ਗਲੇ ਵੀ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਉਹ ਉਨਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ ਜਿਨਨਾਂ ਨੇ ਖਹਿਲੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਆਤਮ ਮਮਰਥਣ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਏ ਮਾਗਰ ਰਾਮੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ।^{੧੬} ਖਰ ਨਥੂਜਰਦਾਨ ਨੇ ਮਭ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਨੂੰ ਉਮ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਮ ਨੇ ਉਨਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਂਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਗੀਚਿਆਂ ਆਉ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਧ ਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੭} ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਰਾਮੀ ਦੇ ਬਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਨਨਾਂ ਨੇ ਉਨਨਾਂ ਰੁਰਮੀਆਂ ਆਉ ਰਾਮੀ ਦੇ ਹੋਦ ਨੂੰ ਵੀ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਉਹ ਮਾਰੀ ਰਾਮੀ ਬਾਬਲ ਲੈ ਗਏ।^{੧੮} ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਲੈ ਗਈ: ਬਾਟੇ, ਰੜਛੇ, ਗੁਲਤਰਾਮ, ਰੋਲੀਆਂ ਆਉ ਰਾਮੀ ਦੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਭਾਡੇ ਜਿਨਨਾਂ ਨਾਲ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।^{੧੯} ਗਾਜੇ ਦੇ ਖਾਮ ਦਮਤੇ ਦਾ ਰਮਾਂਡਰ ਇਨਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ: ਰਟੋਰੇ, ਆਂਗੀਠੀਆਂ, ਬਾਟੇ, ਵਲਟੋਰੇ, ਮਮਾਦਾਨ, ਰੋਲੀਆਂ ਆਉ ਰਟੋਰਦਾਨ ਜਿਨਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਖੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਮੋਨੇ ਆਉ ਚਾਂਦੀ

ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਲੈ ਗਏ।^{੨੦} ਦੇ ਬੰਧ, ਵੱਡਾ ਹੋਦ ਉਨਨਾਂ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਦੇ ਰਾਮੀ ਦੇ ਝੋਟੇ ਆਉ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਰੁਰਮੀਆਂ। ਗਾਜੇ ਮੁਲੋਮਾਨ ਨੇ ਇਨਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਰਾਮੀ ਜਿਨਨਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ ਇੰਨੀ ਭਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਤੋਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਸੱਕਦੀ।

^{੨੧} ਰਾਮੀ ਦਾ ਹਰ ਬੰਧ ਇੰਦਰਤੀ ਫੁੱਟ ਉੱਚਾ ਸੀ। ਹਰ ਬੰਧ ਇੰਦਰੀ ਫੁੱਟ ਘੇਰੇ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਹਰ ਬੰਧ ਆਂਦਰੋਂ ਬੋਧਲਾ ਸੀ। ਹਰ ਬੰਧ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਤਿੰਨ ਇੰਚ ਮੋਟੀਆਂ ਮਨ।^{੨੨} ਹਰ ਬਮਲੇ ਉੱਤੇ ਬਣਿਆ ਰਾਮੀ ਦਾ ਰਲਮ ਵੱਡਾ ਲੰਮਾ ਸੀ। ਆਉ ਉਮ ਰਲਮ ਉੱਤੇ ਚੁਫੇਰੇ ਜਾਲੀ ਆਉ ਆਨਾਹ ਮਭ ਰਾਮੀ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਮਨ। ਦੂਰਰੇ ਬੰਧ ਉੱਤੇ ਵੀ ਆਨਾਹ ਬਣੇ ਹੋਏ ਮਨ ਉਹ ਵੀ ਖਹਿਲੇ ਬੰਧ ਵਰਗਾ ਸੀ।^{੨੩} ਬੰਧਲਿਆਂ ਦੁਆਲੇ ਫਿਯਾਨਵੇ ਆਨਾਹ ਮਨ। ਰੁਲ ਮਿਲਾ ਰੇ ਮੈ ਆਨਾਹ ਜਾਲੀਦਾਹ ਬਣੇ ਹੋਏ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਬਮਲੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰੀਤੀ ਗਈ ਜਾਲੀਦਾਹ ਨਰਾਮੀ ਉੱਤੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਮਨ।

^{੨੪} ਗਾਜੇ ਦੇ ਖਾਮ ਦਮਤੇ ਦੇ ਰਮਾਂਡਰ ਨੇ ਮਰਾਯਾਗ ਆਉ ਮਫਨਯਾਗ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਮਰਾਯਾਗ ਵੱਡਾ ਜਾਜਰ ਸੀ। ਆਉ ਮਫਨਯਾਗ ਉਮਤੋਂ ਆਗਲਾ ਛੋਟਾ ਜਾਜਰ। ਉਮ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਰਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਲਿਆ।^{੨੫} ਗਾਜੇ ਦੇ ਖਾਮ ਦਮਤੇ ਦੇ ਰਮਾਂਡਰ ਨੇ ਲੜਾਕੂਆਂ ਦੇ ਆਯਿਰਾਮੀ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਮੱਤ ਮਲਾਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਹ ਲੋਰ ਗਲੇ ਵੀ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਉਮ ਨੇ ਉਮ ਮੁਣਮੀ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜ ਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਰਨ ਦਾ ਆਯਿਰਾਮੀ ਸੀ। ਆਉ ਉਮ ਨੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਮੱਟ ਆਮ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜ ਲਿਆ।^{੨੬-੨੭} ਰਮਾਂਡਰ ਨਥੂਜਰਦਾਨ ਨੇ ਉਨਨਾਂ ਮਾਰੇ ਆਯਿਰਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਹ ਉਨਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਵੇਲੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਬਾਬਲ ਦਾ ਗਾਜਾ ਰਿਬਲਾਗ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਰਿਬਲਾਗ ਹਮਾਥ ਦੇ ਦੋਸ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਰਿਬਲਾਗ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗਾਜੇ ਨੇ ਮਾਰੇ ਆਯਿਰਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਹੁਰਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਦੋਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਗਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ।^{੨੮} ਨਥੂਰਦਨੱਮਰ ਵੱਲੋਂ ਬੰਦੀ ਬਣਾਏ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਖਰਾਰਾਹ ਹੈ:

- ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨਥੂਰਦਨੱਮਰ ਦੇ ਮੱਤਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ੩,੦੨੩ ਬੰਦੇ ਫੜੇ ਗਏ।
- ^{੨੯} ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨਥੂਰਦਨੱਮਰ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਆੱਟਾਗੁਰਵੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ੮੩੨ ਬੰਦੇ ਫੜੇ ਗਏ।
- ^{੩੦} ਨਥੂਰਦਨੱਮਰ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਤੋਈਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨਥੂਜਰਦਾਨ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ੭੪੫ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾਇਆ। ਨਥੂਜਰਦਾਨ ਗਾਜੇ ਦੇ ਖਾਮ ਦਮਤੇ ਦਾ ਰਮਾਂਡਰ ਸੀ।

*੫੨:੨੮ ਨਥੂਰਦਨੱਮਰ ਦੇ ਮੱਤਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਨੇ ਕਿ ੫੯੮ ਦੇ ਆੱਯ ਤੋਂ ੫੯੭ ਦੇ ਆੱਯ ਤੀਰ ਹੈ।

ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ੪,੬੦੦ ਬੰਦੇ ਬੰਦੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ।

ਯੋਹੇਇਚਿਨ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੀ

^{੩੧} ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਰਾਜਾ ਯੋਹੇਇਚਿਨ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਮੈਂਤੀ ਵਰਗੇ ਕੈਦ ਰਿਹਾ । ਉਸਦੀ ਕੈਦ ਦੇ ੩੭ ਵੇਂ ਵਰਗੇ ਵਿੱਚ ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਯਹੀਲ-ਮਰੋਦਕ ਯੋਹੇਇਚਿਨ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨ ਸੀ । ਉਸ ਨੇ ਯੋਹੇਇਚਿਨ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਾਲ ਰਿਹਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਇਹ ਉਸੇ ਸਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਯਹੀਲ-ਮਰੋਦਕ ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਿਆ ਸੀ । ਯਹੀਲ-ਮਰੋਦਕ ਨੇ ਯੋਹੇਇਚਿਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਵੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ

ਥੱਚੀਵੇਂ ਦਿਨ ਕੈਦ ਤੋਂ ਰਿਹਾਜ਼ ਕੀਤਾ । ^{੩੨} ਯਹੀਲ-ਮਰੋਦਕ ਨੇ ਯੋਹੇਇਚਿਨ ਨਾਲ ਖਾਮ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ । ਉਸ ਨੇ ਯੋਹੇਇਚਿਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਇੱਜਤ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਸਨ । ^{੩੩} ਇਸ ਲਈ ਯੋਹੇਇਚਿਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੈਦ ਵਾਲੇ ਵਸਤੂ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੇ । ਆਪਣੀ ਬਾਰੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਭੋਜਨ ਕੀਤਾ । ^{੩੪} ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਯੋਹੇਇਚਿਨ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਭੁੱਤਾ ਦਿੱਤਾ । ਇਹ ਯੋਹੇਇਚਿਨ ਦੇ ਮਰਨ ਤੀਰ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ।

ਵਿਰਲਾਖ

ਯਰੂਸਲਮ ਦਾ ਆਪਣੀ ਤਬਾਹੀ ਉੱਤੇ ਰੁਦਨ

੧ ਇੱਕ ਵੇਲੇ, ਯਰੂਸਲਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਸਹਿਰਾ ਸੀ।
ਯਰ ਗੁਣ ਇਹ ਸਹਿਰਾ ਰਿੰਨਾ ਮੱਖਣਾ ਤੇ ਉਜਾੜ ਹੈ!
ਯਰੂਸਲਮ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨਤਮ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ
ਸੀ।

ਯਰ ਗੁਣ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਯਵਾ ਵਰਗਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।
ਇੱਕ ਵੇਲੇ ਇਹ ਸਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਜਾਦੀ ਸੀ।
ਯਰ ਗੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਹੈ।

੨ ਗੁਣ ਵੇਲੇ ਇਹ ਨਗਰੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਦੀ ਹੈ।
ਇਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਹੰਝੂ ਗੁਣ।
ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਸਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਰੋਦੀ ਨਹੀਂ।
ਬਹੁਤ ਰੋਮਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖਿੱਤਰ ਮਨ।

ਯਰ ਗੁਣ ਰੋਦੀ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮੜ੍ਹਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।
ਮਾਰੇ ਖਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਖੁੰਗ ਮੋੜ ਲਿਆ ਹੈ।
ਦੇਸ਼ ਤੇ ਵੀ ਇਸਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਗਏ ਨੇ।

੩ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਬਤਾਂ
ਯੇ ਉਸਦੇ ਮੁਖਤ ਗਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ
ਗਿਆ।
ਯਹੂਦਾ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਸਹਿਦਾ ਹੈ।
ਯਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਦੀ ਯਰਾਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਇਸ ਦਾ ਖਿੱਡਾ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਫੜ ਲਿਆ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੰਬ ਵਾਦੀਆਂ ਅੰਦਰ ਫੜ ਲਿਆ
ਹੈ।

੪ ਮੀਯੇਨ ਦੇ ਰਸਤੇ ਬਹੁਤ ਉਦਾਮ ਨੇ।
ਉਹ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਉਦਾਮ ਨੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਗੁਣ ਮੀਯੇਨ
ਅੰਦਰ ਛੁੱਟੀਆਂ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਰੋਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਯਾਉਦਾ।

ਮੀਯੇਨ ਦੇ ਅਮੂਗ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਨੇ।
ਮੀਯੇਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਜਰ ਯਾਗਾਂ ਭਰਦੇ ਨੇ।
ਮੀਯੇਨ ਦੀਆਂ ਖੁਟਿਆਰਾਂ ਚੁੱਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗੁਣ।
ਯੇ ਇਹ ਮਾਰਾ ਰੁੜ੍ਹ ਮੀਯੇਨ ਲਈ ਡੂੰਘੀ ਉਦਾਮੀ
ਹੈ।

੫ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਜਿੱਤ ਗਏ ਨੇ।
ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮਫਲ ਹੋ ਗਏ ਨੇ।
ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਖਰਿਆ ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸ
ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਉਸ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਯਾਨੇਰਾਂ ਯਾਧਾਂ ਬਦਲੇ
ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ।

ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੂਰ ਚੱਲੇ ਗਏ ਗੁਣ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਸੀ
ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਲੈ ਗਏ ਮਨ।

੬ ਮੀਯੇਨ ਦੀ ਯੀ ਦੀ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ।
ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਜਾਦੇ ਹਿਰਨਾਂ ਵਰਗੇ ਬਣ ਗਏ ਨੇ।
ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਹਿਰਨਾਂ ਵਰਗੇ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਚਰਨ ਲਈ
ਰਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸੱਕਦੇ।

ਉਹ ਨਿਤਾਣੇ ਹੋਏ ਭੱਜ ਗਏ ਮਨ।
ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੇਲੋਂ ਭੱਜ ਗਏ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਡਾ ਰੀਤਾ ਸੀ।

੭ ਯਰੂਸਲਮ ਯਾਧਣਾ ਯਾਤੀਤ ਯਾਦ ਰਰਦੀ ਹੈ।
ਉਹ ਉਸ ਮਥੇ ਬਾਰੇ ਯਾਦ ਰਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਰੀਬ
ਸੀ
ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਤੰਗ
ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੇ ਯਾਤੀਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੇਲੇ
ਮਨ।

ਉਹ ਯਾਦ ਰਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਫੜੇ ਗਏ ਮਨ।

ਉਹ ਯਾਦ ਰਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਥੇ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ
ਰਰਨ ਵਾਲਾ ਰੋਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।
ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਹੱਸੇ
ਮਨ।

ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਹੱਸੇ ਮਨ ਰਿ ਉਹ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਈ
ਸੀ।

੮ ਯਰੂਸਲਮ ਨੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਧ ਰੀਤਾ।
ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਯਾਧਾਰ ਯੋਰਤ ਵਾਂਗ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।
ਯਾਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਲੋਕ ਉਸਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਰਰਦੇ ਮਨ,
ਗੁਣ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਯਰਬ ਵਾਂਗ ਵਿਗਰ ਰਰਦੇ ਮਨ
ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨੰਗੋਜ ਵੇਖ ਲਿਆ ਹੈ।

ਉਹ ਖੁਦ ਰਗਹੁਉਂਦੀ ਹੈ
ਯੇ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

੯ ਯਰੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਖੰਗਰੀਆਂ ਯਾਧਾਰ ਹੋ ਗਈਆਂ
ਗੁਣ।

ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਮੋਚਿਆ ਸੀ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਖਰਨਗੀਆਂ।
ਉਸ ਦਾ ਯਤਨ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਦੇ ਵੇਲੇ ਹੱਸਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਰੋਦੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ
ਸੀ।

ਉਹ ਯਾਧਦੀ ਹੈ, “ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਬਿਯਤਾ ਵੱਲ ਦੇਖ।
ਦੇਖ ਮੇਰਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਰਿਵੇਂ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਰਿੰਨਾ
ਮਹਾਨ ਹੈ!”

੧੦ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇ ਯਾਧਣਾ ਹੱਥ ਫੈਲਾਇਆ।
ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੋਗ
ਲਈਆਂ।

ਦਰਯਮਲ, ਉਸ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੋਮਾਂ ਯਾਧਣੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ
ਜਾਂਦੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ।

ਯੇ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਯਾਧਿਆ ਸੀ ਰਿ ਉਹ ਲੋਕ
ਮਾਡੀ ਮਭਾ ਵਿੱਚ ਮਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦੇ!

੧੧ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ ਯਾਗਾਂ ਭਰ ਰਹੇ ਗੁਣ।

ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ ਭੋਜਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ
 ਹਨ।
 ਭੋਜਨ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ
 ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਅਜਿਹਾ ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਅਰੁਮਲਮ ਦੀ ਨਗਰੀ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਦੇਖੋ, ਅਗੇਵਾਹ
 ਜੀ!
 ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖੋ! ਦੇਖੋ, ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ
 ਹਨ।
 12 ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਗਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹੋ
 ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋ ਖਰਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਾਪਦੇ।
 ਖਰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖੋ।
 ਸੀ ਮੇਰੇ ਦਰਦ ਵਰਗਾ, ਵੇਖੋ ਹੋਰ ਦਰਦ ਹੈ?
 ਸੀ ਉਸ ਦਰਦ ਵਰਗਾ ਵੇਖੋ ਅਜਿਹਾ ਦਰਦ ਹੈ,
 ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ?
 ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਗਾਂ ਰਹਿਰ ਦੇ ਦਿਨ ਮਜ਼ਾ
 ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
 13 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉੱਪਰੋਂ ਯੱਗ ਭੋਜੀ।
 ਉਹ ਯੱਗ ਮੇਰੇ ਗੱਠਾਂ ਅੰਦਰ ਵੜ ਗਈ।
 ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ
 ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖਿੱਛੇ ਭੁਭਾ ਦਿੱਤਾ।
 ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੇਰਾਜ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ।
 ਦਿਨ ਭਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹਾਂ ਬਿਮਾਰ ਮੈਂ।
 14 “ਮੇਰੇ ਖਾਧ ਜੂਲੇ ਵਾਂਗ ਬੱਝ ਗਏ ਮਨ।
 ਮੇਰੇ ਖਾਧ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਗੱਠਾਂ ਨਾਲ ਬੱਝੇ ਹੋਏ ਮਨ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਜੂਲਾ ਮੇਰੀ ਗਰਦਨ ਉੱਤੇ ਹੈ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਮਜ਼ੇਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦਿੱਤਾ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੈਂ ਖਲੋ ਨਹੀਂ ਸੰਕਦਾ।
 15 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ
 ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ।
 ਇਹ ਸਿਧਾਗੀ ਸਗਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਨ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈ
 ਆਂਦਾ।
 ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਜਵਾਨ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ
 ਮਾਰਨ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂਯਾ ਦੀ ਤੁਲਗਾੜੀ ਅੰਦਰ
 ਰੁਚੱਲਿਆ ਹੈ।
 ਖਾਧ ਦੀ ਤੁਲਗਾੜੀ ਅਰੁਮਲਮ ਦੀ ਤੁਲਗਾਰੀ ਯੀ *ਦੀ
 ਹੈ।
 16 “ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਰੋਦੀ ਹਾਂ।
 ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਗੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।
 ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਵੇਖੋ ਅਜਿਹਾ ਵਿਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਜੋ
 ਮੈਨੂੰ ਸੁੱਖ ਯੇ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਸੰਕੇ।

ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਬੰਜਰ ਯਰਤੀ ਵਾਂਗਰਾਂ ਨੇ।
 ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਉਂ ਰਿ ਦੁਸਮਣ ਜਿੱਤ ਗਿਆ
 ਹੈ।”
 17 ਮੀਯੇਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੱਠ ਫੈਲਾਏ।
 ਉਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵੇਖੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਸਗਿਰ ਨੂੰ ਖੋਰਾ
 ਧਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਮਨ।
 ਅਰੁਮਲਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਇੱਕ
 ਨਾਖਾਰ ਯੋਰਤ ਵਾਂਗ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।
 18 ਗੁਣ ਅਰੁਮਲਮ ਨਗਰੀ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ
 ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਮੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ
 ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਮੂਹ ਲੋਕੇ ਸੁਣੋ,
 ਮੇਰੇ ਦਰਦ ਵੱਲ ਦੇਖੋ!
 ਮੇਰੇ ਜਵਾਨ ਮਰਦ
 ਯੇ ਯੋਰਤਾਂ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲੇ ਗਏ ਹਨ।
 19 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖੋਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ
 ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚਾਲਾਰੀ ਕੀਤੀ।
 ਮੇਰੇ ਜਾਜਰ ਯੇ ਮੇਰੇ ਬਚੁਰਗ
 ਸਗਿਰ ਅੰਦਰ ਮਰ ਗਏ ਹਨ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਭੋਜਨ ਤਲਾਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਮਨ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ।
 20 “ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖੋ, ਅਗੇਵਾਹ ਮੈਂ ਮੁਮਰਿਲ ਵਿੱਚ ਹਾਂ
 ਮੇਰਾ ਚਿੱਠ ਰੜ-ਰੜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਖੁਠਾ ਹੋਇਆ-ਹੋਇਆ
 ਮਗਿਮੁਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਮੇਰ ਦਿਲ ਇੱਛ ਮਗਿਮੁਸ ਕਰਦਾ ਹੈ
 ਕਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਵਿਦਰੋਹੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਹੁੰਦਾ।
 ਬਾਹਰ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਕੱਟੇ ਗਏ ਮਨ।
 ਖਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਹੀ ਹੈ।
 21 “ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ, ਕਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਯਾਗਾਂ ਭਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ!
 ਮੇਰੇ ਰੋਲ, ਮੈਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵੇਖੀ ਨਹੀਂ।
 ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮੁਮੀਬਤ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਲਿਆ
 ਹੈ।
 ਉਹ ਖੁਸ਼ ਨੇ।
 ਉਹ ਖੁਸ਼ ਨੇ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਮਜ਼ਾ ਦਾ ਵਰਤ ਆਵੇਗਾ।
 ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ
 ਦੇਵੋਗੇ।
 ਗੁਣ ਉਹੀ ਕਰੇ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਮੀ।
 ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਜਿਹਾ ਹੀ ਬਣ ਜਾਣ
 ਦਿਓ।

*१:१੫ ਅਰੁਮਲਮ ਦੀ ਤੁਲਗਾਰੀ ਯੀ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਸਗਿਰ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖਰਤੀਰਾਤਮਕ ਨਾਮ ਹੈ।

੨੨ “ਵੇਖ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਚਿੰਨੇ ਦੁਸਟ ਹਨ।
ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮਲੂਕ ਰਹੋਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਮਲੂਕ ਰੀਤਾ ਮੀ
ਜੇ ਤੁਸਾਂ ਮੇਰੇ ਧਾਥ ਰਾਹਣ ਮੇਰੇ ਨਾਲ।
ਜਿਹਿਗਾ ਹੀ ਰਹੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਭਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਆਗਾਂ
ਬਾਰ-ਬਾਰ।
ਜਿਹਿਗਾ ਹੀ ਰਹੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਬਿਮਾਰ ਹੈ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰੀਤਾ

੨ ਵੇਖੋ ਕਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਹੇਯ ਵਿੱਚ ਮੀਯੇਨ ਦੀ ਧੀ ਨਾਲ,
ਇੱਕ ਖਿਜ਼ਨਾਯੋਗ ਚੀਜ਼ ਵਾਂਗ ਵਿਗਰ ਰੀਤਾ ਹੈ।
ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਤਾਖ ਨੂੰ ਆਰਾਮ
ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਹਿਰ ਦੇ ਦਿਨ ਚੇਤੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ
ਲਿਆਂਦਾ ਰਿ
ਇਸਰਾਏਲ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਟਿਰਾਣਾ ਮੀ।
੩ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਰੂਬ ਦੇ ਘਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।
ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਹਿਰ ਵਿੱਚ, ਯਹੂਦਾ ਦੀ ਧੀ *
ਦਾ ਰਿਲਾ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਸ ਦੇ ਹਾਰਮਾਂ
ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।
ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦਾ ਰਾਜ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
੪ ਯਹੋਵਾਹ ਰਹਿਰਵਾਨ ਮੀ ਆਪਣੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ
ਮਾਰੀ ਤਾਰਤ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਖਿੱਚ ਲਿਆ।
ਉਸ ਨੇ ਜਿਹਿਗਾ ਰੀਤਾ ਜਦੋਂ ਦੁਸਮਣ ਆਇਆ।
ਉਹ ਆਰੂਬ ਵਿੱਚ ਆਂਗ ਦੇ ਭਾਬੜ ਵਾਂਗ ਮੱਚ ਧਿਆ।
ਉਹ ਉਸ ਆਂਗ ਵਰਗਾ ਮੀ ਜੇ ਹਰ ਸੈਠਾ ਨੂੰ ਮਾੜ
ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
੫ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਦੁਸਮਣ ਵਾਂਗ ਆਪਣੀ ਰਮਾਨ ਨੂੰ
ਖਿੱਚ ਲਿਆ।
ਆਪਣੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰ ਫੜ
ਲਈ।
ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੱਧੀਆਂ ਦਿਖਣ ਵਾਲੇ
ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।
ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਹਿਰ ਮੀਯੇਨ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ
ਉੱਪਰ ਆਂਗ ਵਾਂਗ ਡੋਲਾ ਦਿੱਤਾ।
੬ ਯਹੋਵਾਹ ਦੁਸਮਣ ਵਾਂਗ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।
ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਿਆ ਹੈ।
ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਹਿਲ ਨਿਗਲ ਲੇ ਗਏ।
ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਿਲੇ ਨਿਗਲ ਲੇ ਗਏ।
ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗਮਗੀਨ

ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਲਈ ਰੋਣ ਵਾਲੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ
ਹੈ।
੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੀ ਤੰਬੂ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਰੋਈ ਬਾਗ ਹੋਵੇ।
ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੇ
ਸਨ।
ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੀਯੇਨ ਆਂਦਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਮ ਸਭਾਵਾਂ
ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਦਿਹਾੜੇ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।
ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰਾਜੇ ਆਪਣੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਉਹ ਰਹਿਰਵਾਨ ਮੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ।
੭ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਨਾਮੰਚੂਰ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ।
ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਪਾਸਨਾ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਨੂੰ
ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ।
ਉਸ ਨੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ
ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਮਾੜੀਆਂ ਢਾਹੁਣ ਦਿੱਤੀਆਂ।
ਦੁਸਮਣ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਆਂਦਰ ਵਿੱਚ, ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਅਰੇ
ਮਾਰੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿਨ ਵਰਗਾ ਸੋਹ ਮਚਾਇਆ।
੮ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੀਯੇਨ ਦੀ ਧੀ ਦੀ
ਰੰਧ ਢਾਹੁਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ।
ਉਸ ਨੇ ਨਿਸਚਾ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਰੀ ਢਾਹੁਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ
ਹੈ।
ਫੇਰ ਉਹ ਆਗਾਂ ਵੱਧਿਆ ਆਪਣੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ।
ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ
ਜੁਲਾ ਦਿੱਤਾ।
ਉਹ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਬਰਬਾਦ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।
੯ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਫਾਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਆਂਦਰ ਧਮ ਗਏ ਹਨ।
ਉਸ ਨੇ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਫਾਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੜਾਂ
ਨੂੰ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ।
ਉਸਦਾ ਰਾਜਾ ਆਪਣੇ ਸਹਿਜਾਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਆਂਦਰ
ਜਲਾਵਤਨੀ ਹਨ।
ਉੱਥੇ ਹੋਰ ਰੋਈ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ, ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਨਬੀ
ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਰੋਈ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ।
੧੦ ਮੀਯੇਨ ਦੇ ਬਚੂਰਗ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬੈਠੇ ਨੇ।
ਉਹ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਹ ਖਾਮੋਸ ਨੇ।
ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਘਟਾ ਧਾਉਂਦੇ ਨੇ।
ਉਹ ਮੋਗੀ ਬਮਤਰ ਧਾਉਂਦੇ ਨੇ।
ਯਹੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਆਫਸੋਸ ਨਾਲ
ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ।
੧੧ ਜੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀਆਂ ਆਂਥਾਂ ਗਲ ਗਈਆਂ ਨੇ!
ਮੈਂ ਆਂਦਰੇ-ਆਂਦਰ ਦੁੱਖੀ ਹਾਂ।

*2:੨ ਯਹੂਦਾ ਦੀ ਧੀ ਯਹੂਦਾ ਦੀ ਰੋਮ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਧਰਤੀਰਾਤਮਕ ਨਾਮ ਹੈ।

ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਇਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ
ਉੱਤੇ ਡੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੋਵੇ!

ਮੈਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੇਰੇ
ਲੋਕ ਬਰਬਾਦ ਹੋਣ ਨੇ।

ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਨਿਯਾਏ ਸਹਿਰ ਦੇ ਸਾਹਾਂ ਤੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।
ਉਹ ਸਹਿਰ ਦੇ ਆਮ ਰਸਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ।

¹² ਉਹ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਨੇ,
“ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਮੇਯ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?”

ਉਹ, ਮਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਖੁੰਛਦੇ ਨੇ।

ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਦੀਆਂ ਅੰਦਰ ਮਰ
ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

¹³ ਅਰੁਮਲਮ ਦੀਏ ਘੋਟੇ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਆਖਾਂ?

ਮੀਯੋਨ ਦੀਏ ਰੁਆਰੀਏ ਘੋਟੇ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਤੁਲਨਾ ਕਿਸ
ਨਾਲ ਕਰਾਂ?

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੁੱਖ ਦੇਵਾਂ?

ਤੇਰੀ ਤਬਾਹੀ ਸਮੁੰਦਰ ਜਿੰਨੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ।

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

¹⁴ ਤੇਰੇ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਲਈ ਦਰਸਨ ਵੇਖੇ।

ਧਰ ਇਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਬੇਰਾਹ ਝੂਠ ਮਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਧਾਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਸੁਧਰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਿਸ ਨਹੀ
ਕੀਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਲਈ ਮੰਦੇਸਾਂ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਕੀਤਾ।

ਧਰ ਇਹ ਝੂਠੇ, ਅਤੇ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੰਦੇਸ
ਮਨ।

¹⁵ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਲੰਘਦੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ

ਤੇ ਗੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਤਾਲੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਨੇ

ਉਹ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦੇ ਨੇ

ਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਦੀ ਘੋਟੇ ਤੇ ਮੀਟੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਨੇ।

ਉਹ ਖੁੰਛਦੇ ਨੇ, “ਕੀ ਇਹੀ ਉਹ ਸਹਿਰ ਹੈ

ਜੋ ਅੱਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸਹਿਰ” ਅਤੇ

“ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਸੀ?”

¹⁶ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦੇ ਨੇ।

ਉਹ ਮੀਟੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦੰਦ ਕਰੀਬਦੇ
ਨੇ।

ਉਹ ਆਖਦੇ ਨੇ, “ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਗਲ
ਲਿਆ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਜਿਹੇ ਦਿਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਂ,
ਆਖਰਕਾਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਰਦਿਆਂ ਦੇਖ ਲਿਆ
ਹੈ।”

¹⁷ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਉਹ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦੀ ਉਸ ਨੇ ਵਿਉਂਤ
ਬਣਾਈ ਸੀ।

ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ
ਸੀ।

ਉਸ ਨੇ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਧਹਿਲਾਂ
ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਉਸ ਨੇ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਰਹਿਮ ਨਹੀਂ
ਕੀਤਾ।

ਉਸ ਨੇ, ਉਸ ਕਾਰਣ, ਤੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਤੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

¹⁸ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ, ਧੂਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਰੋ ਲੈ!

ਮੀਯੋਨ ਦੀ ਘੋਟੇ ਕੀਏ ਕੇਏ, ਆਪਣੇ ਅੱਬੂ ਨਦੀ
ਵਾਂਗ ਵਗਣ ਦੇ,

ਆਪਣੇ ਅੱਬੂ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਵਗਣ ਦੇ।

ਕੁਰ ਨਾ! ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ।

¹⁹ ਉੱਠੋ! ਵੈਣ ਧਾ ਲੈ ਰਾਤ ਵੇਲੇ! ਰਾਤ ਦੇ ਹਰ ਧਹਿਰ ਦੇ
ਸੂਰੂ ਵਿੱਚ ਵੈਣ ਧਾ ਲੈ!

ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਵਾਂਗਰਾਂ ਉਲਟ ਦੇ!

ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਉਲਟ ਦੇ!

ਅਗੇਵਾਹ ਅੱਗੇ ਧਰਚਾਰਬਨਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਚੁੱਕ।

ਉਸ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇ।

ਉਸ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇ ਜਿਹੜੇ,

ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਅੰਦਰ ਭੁੱਖ ਕਾਰਣ
ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ।

²⁰ ਅਗੇਵਾਹ, ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਵੇਖ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੂੰ ਅਜਿਹਾ
ਮਲੂਕ ਕੀਤਾ ਹੈ!

ਮੈਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੁੰਛਣ ਲਿਓ: ਕੀ ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ?

ਕੀ ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾ ਲੈਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਲਿਆ ਸੀ।

ਕੀ ਜਾਜ਼ਰ ਅਤੇ ਨਬੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰ
ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ?

²¹ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗ ਬੰਦੇ ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ
ਅੰਦਰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੇਟੇ ਹੋਏ ਨੇ।

ਮੇਰੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਗੱਭਰੂ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ
ਮਾਰੇ ਗਏ ਨੇ।

ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਜੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰਿਰ ਵਾਲੇ
ਦਿਨ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ!

²² ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਤੰਗ ਨੂੰ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰਿਓਂ

ਮੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਤੁਸੀਂ ਆਤੰਗ ਨੂੰ ਮੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ
ਛੁੱਟੀ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਮੱਦ ਰਹੇ ਹੋਏ।

ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਕਰਿਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ
ਬੱਚਿਆਂ!

ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਖਾਲ ਕੇ ਵੱਡਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਤਮੀਹਿਆਂ ਦਾ ਧਰਮਾਠਾ

- ੧ ਮੈਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ
ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਵੇਖੀਆਂ ਹਨ।
ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਮੇ
(ਰਾਜ ਦੰਡ) ਨਾਲ ਕੁਟਿਆ।
ਯੇ ਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ!
- ੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੀ ਆਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਯੇ ਮੈਨੂੰ ਰੋਸਨੀ
ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ,
ਮਯੋਂ ਯੰਧਰਾਹ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ।
- ੩ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੋੜ ਲਿਆ ਹੈ।
ਉਸ ਨੇ ਇਹੀ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਮਾਰਾ ਦਿਨ ਕੀਤਾ।
- ੪ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਚਮੜੀ ਯੇ ਮੇਰਾ ਮਾਮ ਉਧੋੜ ਦਿੱਤਾ।
ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ।
- ੫ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁੜਤਤਨ
ਯੇ ਰਸਟਾਂ ਨਾਲ ਘੇਰਾ ਧਾ ਲਿਆ।
- ੬ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ।
ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਆਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ,
ਜਿਹੜਾ ਬਹੁਤ ਧਰਿਲੋਂ ਮਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਵੇ।
- ੭ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯੰਦਰ ਬੰਦੇ ਰਹ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਲਈ
ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਚਦਾ ਮੀ।
ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭਾਰੀ ਬੋਝੀਆਂ ਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ।
- ੮ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰੋਦਾ ਯੇ ਮਗਇਤਾ ਲਈ ਧੁਰਾਹ ਵੀ ਕਰਦਾ
ਹਾਂ
ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਧਰਮਾਠਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ।
- ੯ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਖੰਬਰ ਨਾਲ ਬੰਦੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਯੇ ਮੇਰੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿੰਗ-ਤਲਿੰਗਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
- ੧੦ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਇੱਕ ਰਿੱਛ
ਵਾਂਗ ਹੈ।
ਉਹ ਰਿਸੇ ਛੁਧੀ ਹੋਈ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤੇ ਸੇਰ ਵਾਂਗ ਹੈ।
- ੧੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰਾਗ ਤੋਂ ਭਟਕਾਇਆ।
ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾੜ ਸੁੱਟਿਆਂ ਯੇ
ਮੈਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
- ੧੨ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ।
ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੀਰਾਂ ਦਾ ਨਿਸਾਨਾ ਬਣਾ
ਲਿਆ।
- ੧੩ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਧੋਟ ਯੰਦਰ ਤੀਰ ਮਾਰਿਆ।
ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ।
- ੧੪ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਰ ਬਣ ਗਿਆ
ਹਾਂ।
ਉਹ, ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਮਾਰਾ ਦਿਨ ਮੇਰੇ
ਬਾਰੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਸੁੰਦੇ ਨੇ।
- ੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਜਹਿਰ (ਮਜ਼ਾ) ਮੈਨੂੰ ਖੀਣ ਲਈ
ਦਿੱਤਾ।
ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਕੋਝੇ ਜਹਿਰ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
- ੧੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦੰਦਾਂ ਤੋਂ ਕੋਝੇ ਚਬਵਾਏ।

- ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯੁੜ ਯੰਦਰ ਮਿੱਧ ਦਿੱਤਾ।
- ੧੭ ਮੈਂ ਮੋਚਿਆ ਮੈਨੂੰ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ।
ਮੈਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਭੁੱਲ ਗਿਆ।
- ੧੮ ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਗੁਣ ਕੋਈ
ਵੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਰਿ
ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੀ ਮਗਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।”
- ੧੯ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀ ਬਿਧਤਾ ਯੇ ਭਟਕਣ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਕਰੇ।
ਉਸ ਕੋਝੀ ਜਹਿਰ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੋ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੀ
ਮੀ।
- ੨੦ ਮੈਨੂੰ, ਮੇਰੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਯਾਦ ਨੇ।
ਯੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹਾਂ।
- ੨੧ ਧਰ ਫੇਰ ਮੈਂ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ
ਫੇਰ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਜੇ ਮੈਂ ਮੋਚਦਾ ਹਾਂ ਇਹ ਹੈ:
੨੨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਧਰੀਤ ਯੇ ਮਿਹਰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ।
ਉਸ ਦੀ ਦਇਆ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਖੁੱਰਦੀ।
- ੨੩ ਹਰ ਸਵੇਰੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ
ਦਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ!
ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਰਿਨੇ ਸੱਚੇ ਯੇ ਵਫਾਦਾਰ ਹੋ।
- ੨੪ ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, “ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ
ਯੇ ਮੈਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।”
- ੨੫ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨੇਰ ਹੈ ਜੇ ਉਸਦਾ ਇੰਤਜਾਰ
ਕਰਦੇ ਨੇ।
ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਨੇਰ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਉਸਦੀ
ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- ੨੬ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ,
ਖਾਮੋਸੀ ਨਾਲ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ੨੭ ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਜੁਲਾ ਧਰਿਨਣਾ ਚੰਗਾ
ਹੈ।
ਰਿਸੇ ਬੰਦੇ ਲਈ ਜਵਾਨੀ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਜੁਲੇ ਨੂੰ
ਧਰਿਨਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ।
- ੨੮ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕਲਾ ਯੇ ਖਾਮੋਸ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ
ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣਾ ਜੁਲਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਧਾਵੇ।
- ੨੯ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਿਹਰ ਧਰਤ ਵੱਲ ਕੱਖਦੇ ਹੋਏ
ਯਹੋਵਾਹ ਯੱਗੇ ਕੁਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਸਾਇਦ ਫੇਰ ਵੀ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਹੋਵੇ।
- ੩੦ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੁਸਰੀ ਗੱਲ ਵੀ, ਕੱਧੜ ਮਾਰਨ
ਵਾਲੇ ਵੱਲ ਭੁਲਾ ਕੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਬੇਇੰਜਤ ਹੋ ਲੈਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ੩੧ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਕੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਸਦਾ ਲਈ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਦਾ।

- ੩੨ ਯਹੋਵਾਹ ਸਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਰੋਲ ਰਹਿਮ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਉਸ ਰੋਲ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਖਿਆਲ ਅਤੇ ਉਦਾਰਤਾ ਰਾਹਤ ਰਿਰਥਾ ਹੈ।
- ੩੩ ਯਹੋਵਾਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ।
ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ-ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਚਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।
- ੩੪ ਯਹੋਵਾਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ:
ਉਹ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ ਕਿ ਰੋਈ ਜਣਾ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬੰਦੀਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧੈਰਾਂ ਹੋਠਾਂ ਰੁਚਲ ਦੇਵੇ।
- ੩੫ ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਟ ਹੁੰਦਿਆਂ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ।
ਧਰ ਰੁਝ ਲੋਰ ਮਰਥ ਉੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਇਹ ਬਦ ਗੱਲਾਂ ਰਚਦੇ ਹਨ।
- ੩੬ ਯਹੋਵਾਹ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ ਕਿ ਉਹ ਰਿਮੇ ਦੁਸਰੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਵੇ।
ਯਹੋਵਾਹ ਰਿਮੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ।
- ੩੭ ਰੋਈ ਵੀ ਰੁਝ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸੱਚਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵਾਧਰ ਜਾਵੇ,
ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।
- ੩੮ ਮਰਥ-ਉੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਚੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਧਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
- ੩੯ ਰੋਈ ਵੀ ਜੀਵਿਤ ਬੰਦਾ ਸਿਰਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰਚ ਸੱਚਦਾ,
ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
- ੪੦ ਆਉ ਧੜਤਾਲ ਰਹੀਏ ਅਤੇ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਅਸਾਂ ਰੀ ਰੀਤਾ ਹੈ।
ਅਤੇ ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਮੁੜ ਧਈ।
- ੪੧ ਆਉ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕੀਏ।
- ੪੨ ਆਉ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੀਏ, “ਅਸੀਂ ਧਾਧ ਰੀਤੇ ਅਤੇ ਬੜੇ ਜਿੱਦੀ ਰਹੇ ਹਾਂ।
ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।
- ੪੩ ਤੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰਹਿਰ ਨਾਲ ਲਧੇਟ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਭਜਾਇਆ,
ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ!
- ੪੪ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੱਦਲ ਅੰਦਰ ਲਧੇਟ ਲਿਆ।
ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਰੋਈ ਵੀ ਧਰਮਰਥਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਤੀਰ ਨਾ ਧਰੁੱਚ ਸੱਚੇ।
- ੪੫ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਲਈ ਰੁੜੇ ਰਰਰਟ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।
- ੪੬ ਮਾਡੇ ਮਾਰੇ ਹੀ ਦੁਸਮਣ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਭਰੇ ਹੋਏ ਗੱਲ ਰਚਦੇ ਨੇ।
- ੪੭ ਅਸੀਂ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ।

- ਅਸੀਂ ਟੋਏ ਅੰਦਰ ਡਿੱਗ ਧਏ ਹਾਂ।
ਅਸੀਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਟ ਖਾਧੀ ਹੈ!
ਅਸੀਂ ਟੁੱਟ ਗਏ ਹਾਂ!”
- ੪੮ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੰਝੂਆਂ ਦੇ ਦਰਿਆ ਵਗਦੇ ਨੇ!
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਉੱਤੇ ਵਿਰਲਾਖ ਰਚਦਾ ਹਾਂ!
- ੪੯ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬਿਨਾ ਰੂਰੇ ਵਗਣਗੀਆਂ!
ਮੈਂ ਵਿਰਲਾਖ ਰਚਦਾ ਰੁਗਾਂਗਾ!
- ੫੦ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਰੋਦਾ ਰੁਗਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਹੋਠਾਂ ਮਾਡੇ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਤੱਚਦੇ।
ਮੈਂ ਰੋਦਾ ਰੁਗਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਅਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ!
- ੫੧ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮੈਨੂੰ ਗਮਗੀਨ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ,
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਰੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਰੀ ਵਾਧਰਿਆ ਹੈ।
- ੫੨ ਉਹ ਲੋਰ ਬਿਨਾ ਰਾਹਤ ਹੀ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਮਨ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਧੰਡੀ ਵਾਂਗ ਮੇਰਾ ਸਿਰਾਹ ਰੀਤਾ।
- ੫੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਟੋਏ ਅੰਦਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ,
ਜਦੋਂ ਰਿ ਗਲੇ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹੀ ਸਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਧੱਬਰ ਸੁੱਟੇ।
- ੫੪ ਧਾਈ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਤੀਰ ਆ ਗਿਆ।
ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਮੁੱਚ ਗਿਆ ਹਾਂ।”
- ੫੫ ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਮੈਂ ਟੋਏ ਦੀ ਭੁੰਘ ਵਿੱਚੋਂ,
ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਧੁਰਾਰਿਆ।
- ੫੬ ਮੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ, ਆਪਣੇ ਰੰਨ ਨਾ ਬੰਦ ਰਚ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਰਚ।
- ੫੭ ਉਸ ਦਿਨ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਏ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੁਰਾਰਿਆ।
ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ।”
- ੫੮ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰਾ ਬਚਾਉ ਰਚ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਖਾਤਰ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਵਾਧਮ ਲਿਆ।
- ੫੯ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਚ।
- ੬੦ ਵੇਖ ਰਿਵੇ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਬਦ ਵਿਉਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਾਈਆਂ।
- ੬੧ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਰਚਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਮੀ,
ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਾਈਆਂ ਨੇ।
- ੬੨ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਸਬਦ ਅਤੇ ਮੇਰਾਂ ਗੁੱਸੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ।

੬੩ ਯਹੋਵਾਹ, ਵੇਖ ਉੱਠਦੇ-ਬੈਠਦੇ ਉਹ ਰਿਵੇਂ ਮੇਰਾ
ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੬੪ ਯਹੋਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕੁਝ ਦੇਵੇ ਜਿਸਦੇ ਉਹ
ਯਿਰਾਰੀ ਨੇ!

ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੀਤੇ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈ!

੬੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਦੀ ਬਣਾ ਦਿਓ
ਯੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਾਥ ਦਿਓ।

੬੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਹਿਰ ਨਾਲ ਭਜਾ!
ਯਹੋਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਰਾਮ ਹੋਠਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇ! ਹ
ਕਰ ਦੇ!

ਯਹੂਸਲਮ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਵਹਿਸਤ

੧ ਦੇਖ, ਰਿਵੇਂ ਮੈਨੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਮਰ ਗੁਆ ਲਈ ਹੈ।

੨ ਦੇਖ, ਰਿਵੇਂ ਖਰਾ ਮੋਨਾ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ।

੩ ਯਵਿੱਤਰ ਹੀਰੇ ਮਾਰੇ ਥਾਮੇ ਬਿਖਰੇ ਹੋਏ ਨੇ।

ਉਹ ਹਰ ਗਲੀ ਦੇ ਖੇੜ ਉੱਤੇ ਬਿਖਰੇ ਹੋਏ ਨੇ।

੪ ਮੀਯੋਨ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਖੁੱਲਵਾਨ ਮਨ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਾਰ ਬਰਾਬਰ ਮੋਨੇ ਦੇ ਖੁੱਲਵਾਨ ਮਨ।

੫ ਯਹ ਗੁਣ ਦੁਸਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਖੁਰਾਣੇ
ਬਰਤਨਾਂ ਵਾਂਗ ਮਲੂਕ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੬ ਦੁਸਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੁਮਿਆਰ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ

ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਰਗਾ ਮਲੂਕ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੭ ਯਾਵਾਗ ਕੁਤੁਤੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਦਿੰਦੀ
ਹੈ।

੮ ਗਿਦੜੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ
ਛਾਤੀਆਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਚੁਘਾਉਂਦੀ ਹੈ।

੯ ਯਹ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯੀ (ਯਹੂਸਲਮ) ਜ਼ਾਲਮ ਹੈ।

੧੦ ਉਹ ਮਤਰ ਮੁਰਗੀ ਵਰਗੀ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਧੂਬਲ ਅੰਦਰ
ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

੧੧ ਨਿਯਾਣੇ ਦੀ ਜੀਭ ਖਿਆਮ ਨਾਲ

ਤਾਲੂ ਨਾਲ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ,

੧੨ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਮੋਟੀ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ।

੧੩ ਯਹ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

੧੪ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਸਵਾਦਿਸਟ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦੇ ਮਨ,
ਗੁਣ ਮੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ।

੧੫ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਸੁੰਦਰ ਨਾਲ ਵਸਤਰ ਧਰਿਨਦੇ ਮਨ

੧੬ ਗੁਣ ਕਚਰੇ ਦੇ ਢੇਰਾਂ ਦੇ ਆਸੀਂ-ਥਾਸੀਂ ਗੁਲਦੇ ਫਿਰਦੇ
ਹਨ।

੧੭ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯੀ (ਯਹੂਸਲਮ) ਦਾ ਥਾਥ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ
ਮੀ!

੧੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਥਾਥ ਮਦੂਮ ਯਾਦੇ ਅਮੂਗ ਦੇ ਥਾਥਾਂ
ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਡੇਰਾ ਮੀ।

੧੯ ਮਦੂਮ ਯਾਦੇ ਅਮੂਗ ਯਾਚਾਨਕ ਹੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ
ਮਨ।

੨੦ ਉਹ ਤਬਾਹੀ ਰਿਮੇ ਇਨਸਾਨੀ ਗੱਥ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ
ਮੀ।

੨੧ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਯਾਦਮੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਾਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ
ਮਮਰਥਿਤ ਹੋਏ ਮਨ ਉਹ ਯਾਦਮੀ ਬਹੁਤ ਸੁੱਧ
ਮਨ।

੨੨ ਉਹ ਬਰਫ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਚਿੱਟੇ ਮਨ।

੨੩ ਉਹ ਦੁੱਧ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਚਿੱਟੇ ਮਨ।

੨੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਦਲ ਮੁੰਗਿਆਂ ਵਰਗੇ ਸੁਗੇ ਮਨ,

੨੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਾਢੀਆਂ ਨੀਲਮ ਵਰਗੀਆਂ ਮਨ।

੨੬ ਯਹ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਕਾਲਖ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕਾਲੇ
ਹਨ।

੨੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਲੀਆਂ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਖਛਾਣਦਾ।

੨੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਢਲਕ ਗਈ ਹੈ

੨੯ ਯਾਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਗੁਣ ਲੱਕੜ ਵਾਂਗ ਸੁੱਕੀ ਹੋਈ
ਹੈ।

੩੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜੋ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ

੩੧ ਵੱਧੀਆਂ ਮੀ ਜਿਹੜੇ ਯਾਰਾਨ ਕਾਰਣ ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਨ।

੩੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਾਣ ਨਿਕਲ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤ ਵਿੱਚੋਂ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

੩੩ ਉਸ ਮਥੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਸੁਆਣੀਆਂ ਨੇ ਵੀ
ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਮਾਮ ਰਿੰਨਿਯਾ।

੩੪ ਉਹ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਲਈ ਭੋਜਨ ਬਣ ਗਏ।

੩੫ ਇਹ ਉਦੋਂ ਵਾਧਰਿਆ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਤਬਾਹ ਹੋਏ ਮਨ।

੩੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਾਰਾ ਰਹਿਰ ਵਰਤਿਆ।

੩੭ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਾਰਾ ਰਹਿਰ ਉਲਦਦ ਦਿੱਤਾ।

੩੮ ਉਸ ਨੇ ਮੀਯੋਨ ਅੰਦਰ ਅੱਗ ਬਾਲੀ।

੩੯ ਉਸ ਅੱਗ ਨੇ ਮੀਯੋਨ ਨੂੰ ਨੀਹਾਂ ਤੱਕ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ।

੪੦ ਯਹ ਤੀ ਦੇ ਰਾਜੇ ਯਾਦੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ

੪੧ ਵਿਸਵਾਮ ਨਾ ਕਰ ਮੱਕੇ ਰਿ ਰੀ ਵਾਧਰਿਆ ਮੀ।

੪੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸਵਾਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਰਿ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ
ਦੁਸਮਣ ਸਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਯਾ ਮੱਕਦੇ ਮਨ।

੪੩ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਰਿਆ

੪੪ ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਨਥੀਆਂ ਨੇ ਥਾਥ ਕੀਤਾ।

੪੫ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਰਿਆ

੪੬ ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਦੁਸਟ ਗੱਲਾਂ
ਕੀਤੀਆਂ।

੪੭ ਉਹ ਲੋਕ ਯਹੂਸਲਮ ਅੰਦਰ ਯਰਮੀ

੪੮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਵਗਾ ਰਹੇ ਮਨ।

੪੯ ਨਥੀ ਯਾਦੇ ਜਾਜਰ, ਅੰਨਿਹਿਆਂ ਵਾਂਗਰਾਂ
ਗਲੀਆਂ ਅੰਦਰ ਭਟਕਦੇ ਫਿਰਦੇ ਮਨ।

੫੦ ਉਹ ਖੂਨ ਨਾਲ ਕਲੰਕਤ ਹੋ ਗਏ ਮਨ,

੫੧ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਧੜੇ ਛੂਹ ਵੀ ਨਾ ਮੱਕਦੇ।

੫੨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਚਾਇਆ, "ਚਲੋ ਜਾਓ!

੫੩ ਚੱਲੋ ਜਾਓ! ਮਾਨੂੰ ਗੱਥ ਨਾ ਲਾਓ, ਅਸੀਂ ਨਾਥਾਰ
ਗਾਂ!"

੫੪ ਉਹ ਲੋਕ ਬੇਘਰ ਹੋਏ ਇੱਥਰ-ਉਥਰ ਭਟਕ ਰਹੇ ਮਨ।

ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ,
 “ਜ਼ਮੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ।”
 16 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ।
 ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ
 ਅਤੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਦਿੱਤਾ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਈ
 ਗਈ ਸੀ।
 17 ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਤੜਕਿਆਂ ਜ਼ਮੀਂ ਆਖਣੀਆਂ ਆਖਾਂ
 ਖਰਾਬ ਕਰ ਲਈਆਂ ਨੇ,
 ਖਰ ਰੋਟੀ ਮਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।
 ਜ਼ਮੀਂ ਰਿਮੋ ਰੋਮ ਵੱਲ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ।
 ਜ਼ਮੀਂ ਆਖਣੇ ਮੁਨਾਰੇ ਤੋਂ ਨਿਗਾਹ ਰੱਖੀ,
 ਖਰ ਰੋਟੀ ਵੀ ਰੋਮ ਮਾਡੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਖੋਹੜੀ।
 18 ਮਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮਾਨੂੰ ਹਰ ਮਖੋਂ ਤਲਾਸ਼ਦੇ ਰਹੇ।
 ਜ਼ਮੀਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿਰਲ ਮੱਰਦੇ ਸਾਂ।
 ਮਾਡਾ ਅੰਤ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ। ਮਾਡਾ ਸਮਾਂ ਮੁੱਰ ਗਿਆ
 ਸੀ।
 ਮਾਡਾ ਅੰਤ ਆ ਗਿਆ!
 19 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਭਜਾਇਆ
 ਆਰਾਮ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਤੋਜ਼ ਮਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਤੀਆਂ ਤੀਰ ਮਾਡਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ।
 ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਫੜਨ ਵਾਸਤੇ, ਮਾਨੂੰ ਆਦਰ ਛੁੱਥ
 ਗਏ।
 20 ਰਾਜਾ ਮਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੀ।
 ਉਹ ਮਾਡੇ ਲਈ ਮਾਹ ਵਾਂਗ ਸੀ ਜੋ ਜ਼ਮੀਂ ਜਿਉਣ ਲਈ
 ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।
 ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾ ਲਿਆ
 ਗਿਆ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁਦ ਰਾਜੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ।
 ਜ਼ਮੀਂ ਰਾਜੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ,
 “ਜ਼ਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਪੁਰਛਾਵੇਂ ਆਦਰ ਰਹਾਗੇ।
 ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਰੋਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।”
 21 ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋ, ਆਦੇਨ ਦੇ ਲੋਰੇ।
 ਉਸ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਲੋਰੇ, ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋ।
 ਖਰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਰਹਿਰ ਦਾ ਖਿਆਲਾ ਛੋਟੀ
 ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਆਵੇਗਾ।
 ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਜ਼ਾ ਦਾ ਉਹ ਖਿਆਲਾ ਪੀਵੋਗੇ,
 ਤੁਸੀਂ ਸਰਾਬੀ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ ਅਤੇ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ
 ਨਿਰ-ਬਸਤਰ ਕਰ ਲਵੋਗੇ
 22 ਸੀਯੋਨ, ਤੇਰੀ ਮਜ਼ਾ ਧੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।
 ਉਹ ਫੇਰ ਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਨਿਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਖਰ ਆਦੇਨ ਦੇ ਲੋਰੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਧਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ
 ਦੇਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਧ ਨੰਗੇ ਕਰ ਦ।

ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਪੁਰਾਰਥਨਾ
 1 ਯਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਜੋ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਖਰਿਆ, ਚੇਤੇ ਕਰੋ।
 ਤੁੱਝੇ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਨਿਰਾਦਰ ਨੂੰ ਵੇਖੋ।
 2 ਮਾਡੀ ਧਰਤੀ ਜਾਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਥ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
 ਮਾਡੇ ਖਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੇ।
 3 ਜ਼ਮੀਂ ਅਤੀਮ ਬਣ ਗਏ ਹਾਂ, ਮਾਡਾ ਖਿਤਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ!
 ਮਾਡੀਆਂ ਆਵਾਂ ਵਿਧਵਾ ਵਰਗੀਆਂ ਬਣ ਗਈਆਂ
 ਨੇ।
 4 ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਵੀ ਮਾਨੂੰ ਮੁੱਲ ਲੈਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ।
 ਬਾਲਣ ਲਈ ਲੱਕੜ ਵੀ ਮਾਨੂੰ ਖਰੀਦਣੀ ਪੈ ਰਹੀ।
 5 ਜ਼ਮੀਂ ਆਖਣੀਆਂ ਗਰਦਨਾਂ ਤੇ ਜੁਲਾ ਪਾਉਣ ਲਈ
 ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਾਂ।
 ਬਰੱ ਗਏ ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਂ, ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ
 ਜ਼ਮੀਂ ਨੂੰ।
 6 ਜ਼ਮੀਂ ਮਿਸਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ਜ਼ਮੀਂ ਰਾਫੀ ਰੋਟੀ ਪੁਰਾਖਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਂਗੀਆਂ
 ਨਾਲ ਵੀ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 7 ਮਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਖਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 ਗੁਣ ਉਹ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਨੇ।
 ਗੁਣ ਜ਼ਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਬਦਲੇ ਦੁੱਖ ਭੋਗ ਰਹੇ
 ਹਾਂ।
 8 ਗੁਲਾਮ ਮਾਡੇ ਸਾਮਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।
 ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਮੱਰਦਾ।
 9 ਭੋਜਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਂ ਆਖਣੇ ਜੀਵਨ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ
 ਹਾਂ।
 ਇਥੇ, ਮਾਨੂੰ ਆਦਰ ਤਲਵਾਰਧਾਰੀ ਲੋਰ ਨੇ।
 10 ਮਾਡੀ ਚਮੜੀ ਭਠਟੀ ਵਾਂਗ ਭਖਦੀ ਹੈ।
 ਭੁੱਖ ਕਾਰਣ, ਮਾਨੂੰ ਤੋਜ਼ ਬੁਖਾਰ ਹੈ।
 11 ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇ ਸੀਯੋਨ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ
 ਕੀਤਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਆਦਰ ਔਰਤਾਂ ਦਾ
 ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 12 ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇ ਮਾਡੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਚੜ੍ਹਾਇਆ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਡੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਇੱਜਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।
 13 ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇ ਮਾਡੇ ਜਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਚੱਰੀ ਤੇ ਆਟਾ
 ਖਿਸਵਾਇਆ।
 ਮਾਡੇ ਜਵਾਨ ਲੱਕੜਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਹੇਠਾਂ ਡਗਮਗਾਂ ਗਏ।
 14 ਮਾਡੇ ਜਾਜਰਾਂ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੇ
 ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੇ।
 ਨੌਜਵਾਨ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਮੰਗੀਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ।
 15 ਮਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਣ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
 ਮਾਡਾ ਨਾਚ ਮਰਿਆ ਉਧਰ ਰੋਣ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ।
 16 ਮਾਡੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਤਾਜ ਉਤਰ ਗਿਆ ਹੈ
 ਮਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹੋ ਰਿਹੀਂ ਜਿ ਜ਼ਮੀਂ
 ਖਾਧ ਕੀਤੇ ਸੀ।

- ੧੭ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਰਗੇ ਮਾਡੇ ਦਿਲ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ
ਮਾਡੀ ਯੱਥੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਿਖਦਾ
ਨਹੀਂ।
- ੧੮ ਮੀਯੇਨ ਦਾ ਧਗੜਾ ਇੱਕ ਉਜਾੜ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ
ਨੂੰਬੜੀਆਂ ਮੀਯੇਨ ਦੇ ਧਗੜਾ ਉੱਤੇ ਨੱਸਦੀਆਂ ਹਨ।
- ੧੯ ਧਰ ਤੁਮੀਂ, ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਸ਼ਾਜ਼ ਕਰੋ
ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਾਜ਼ਿਆਂ ਵਾਲੀ ਕੁਰਮੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ
ਰਹੇਗੀ।
- ੨੦ ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਤੁਮੀਂ ਮਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ

- ਤੁਮੀਂ ਮਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਤੋਂ ਇੱਕਲਿਆਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
- ੨੧ ਅਹੋਵਾਹ ਜੀ, ਮਾਨੂੰ ਯਾਥਾਏ ਯਾਮ ਵਾਧਮ ਲੈ ਕੇ
ਯਾਵੇ
ਯਾਮੀਂ ਖੁਮੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਯਾ
ਜਾਵਾਂਗੇ ਮਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ ਯਹਿਲਾਂ ਵਰਗੀ ਹੀ ਬਣਾ
ਦਿਓ।
- ੨੨ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਸੀ।
ਕੀ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਮੰਚੁਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਗਿਜ਼ਰੀਟੋਲ

ਭੂਮਿਕਾ

¹⁻³ ਮੈਂ ਬੂਜੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਾਜਰ ਗਿਜ਼ਰੀਟੋਲ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਰਬਾਰ ਨਹਿਰ ਲਾਗੇ ਦੇਸ ਨਿਰਾਲਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਆਸਮਾਨ ਫਟ ਗਏ ਅਤੇ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦਰਸਨ ਵੇਖੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਤੇਰਵੇ ਵਰਗੇ ਦੇ ਚੋਬੇ ਮਗੀਨੇ ਦੇ ਖੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਦੀ ਹੈ। ਤਾਜੇ ਅਗੇਯਾਸੀਨ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਸ ਨਿਰਾਲੇ ਦੇ ਖੰਜਵੇਂ ਵਰਗੇ ਵਿੱਚ ਮਗੀਨੇ ਦੇ ਖੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਗਿਜ਼ਰੀਟੋਲ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਬਾਵੇਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਸਰਤੀ ਉਸ ਉੱਤੇ ਆਈ।

ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਰਬ-ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਤਖਤ

⁴ ਮੈਂ (ਗਿਜ਼ਰੀਟੋਲ) ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਤੂਫਾਨ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਗਵਾ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬੱਦਲ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਗ ਚਮਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਮਾਰੇ ਧਾਮੇ ਰੋਸਨੀ ਲਿਮਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਰੁੜ੍ਹ ਗਰਮ ਯਾਤ ਜਿਹਾ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਭਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ⁵ ਬਦਲ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਚਾਰ ਜਾਨਵਰ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਰਗੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ⁶ ਧਰ ਗਰੇਰ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਚਾਰ ਮੂੰਹ ਅਤੇ ਚਾਰ ਖੰਭ ਸਨ। ⁷ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੈਰ ਗਾਂ ਦੇ ਧੈਰਾਂ ਵਰਗੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਲਿਮਰਾਏ ਹੋਏ ਖਿੱਤਲ ਵਾਂਗ ਚਮਰਦੇ ਸਨ। ⁸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਹੇਠਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਬਾਹਾਂ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਚਾਰ ਜਾਨਵਰ ਸਨ। ਅਤੇ ਹਰ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਚਾਰ ਮੂੰਹ ਅਤੇ ਚਾਰ ਖੰਭ ਸਨ। ਖੰਭ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਛੁੰਦੇ ਸਨ। ਗਿਲਣ ਸਮੇਂ ਜਾਨਵਰ ਮੁੜਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ⁹ ਉਹ ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਤੁਰੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਤੌਰ ਰਹੇ ਸਨ।

¹⁰ ਹਰ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਚਾਰ ਮੂੰਹ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸੀ। ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਸੇਰ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸੀ। ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਬਲਦ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖਿੱਛਲਾ ਧਾਮਾਂ ਬਾਜ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸੀ। ¹¹ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਖੰਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਥਰ ਵੱਲ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਦੋ ਖੰਭਾਂ ਨਾਲ ਹਰ ਜਾਨਵਰ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਛੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੂਸਰੇ ਦੋ ਖੰਭਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਢੱਕਦਾ ਸੀ। ¹² ਹਰ ਜਾਨਵਰ ਆਪਣੀ ਤੌਰ ਵਾਲੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਤੁਰਿਆ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਗਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਗਈ। ਧਰ ਉਹ ਗਿਲਣ ਸਮੇਂ ਮੁੜੇ ਨਹੀਂ। ¹³ ਜਾਨਵਰ ਇੰਝ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਸ਼ਨੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿਹੜੀ ਅੱਗ ਦੇ ਮਘਦੇ ਰੋਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਅੱਗ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਫਿਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਮਸਾਲਾਂ ਵਾਂਗ ਸੀ। ਅੱਗ ਤੇਜ਼ ਚਮਰ ਵਾਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ

ਬਿਜਲੀ ਲਿਮਰ ਰਹੀ ਸੀ! ¹⁴ ਜਾਨਵਰ ਅੱਗੇ ਖਿੱਛੇ ਦੌੜਦੇ ਸਨ-ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ!

¹⁴⁻¹⁶ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਜਦੋਂ ਮੇਰਾ ਚਾਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਗਿਆ ਜਿਹੜੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਛੁੰਦੇ ਸਨ। ਹਰ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਇੱਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਾਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਰਿਮੇ ਸਾਫ ਧੀਲੇ ਜਵਾਹਰ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੋਣ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵੇ। ¹⁷ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਗਿੱਲ ਮੱਚਦੇ ਸਨ। ਧਰ ਚੱਲਣ ਸਮੇਂ, ਜਾਨਵਰ ਮੁੜਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ!

¹⁸ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਦੇ ਚੱਰੇ ਲੰਮੇ ਅਤੇ ਤਰਾਉਣੇ ਸਨ। ਚਰਮਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਦੇ ਚੱਰੇ ਲੰਮੇ ਅਤੇ ਭੈਭੀਤ ਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ! ਚਰਮਾਂ ਚਰਮਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਾਮੇ ਅੱਖਾਂ ਸਨ।

¹⁹ ਧਰਮੇਸੁਰੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਗਿਲਦੇ ਸਨ। ਜੇ ਜਾਨਵਰ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਜਾਂਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ²⁰ ਉਹ ਉਥਰ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਗਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰੇ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਗਵਾ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਅੰਦਰ ਸੀ। ²¹ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਜਾਨਵਰ ਗਿਲਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰੇ ਵੀ ਗਿਲਦੇ ਸਨ। ਜੇ ਜਾਨਵਰ ਖਲੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰੇ ਵੀ ਤੁਰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰੇ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਜਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰੇ ਅੰਦਰ ਗਵਾ ਸੀ।

²² ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਥਰ ਬੜੀ ਅਜੀਬ ਚੀਜ਼ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਰੋਟੀ ਧਿਆਨਾ ਮੁਧਾ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਧਿਆਨਾ ਬਲੈਰ ਵਾਂਗ ਧਰਮੇਸੁਰੀ ਸੀ। ²³ ਇਸ ਧਿਆਨੇ ਹੇਠਾਂ ਹਰ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਖੰਭ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੀਰ ਧਰਮੇਸੁਰੇ ਸਨ। ਦੋ ਖੰਭ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਵੱਲ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋ ਖੰਭ ਦੂਸਰੇ ਧਾਮੇ ਵੱਲ, ਇਸਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਢੱਕਦੇ ਹੋਏ।

²⁴ ਫੇਰ ਮੈਂ ਖੰਭਾਂ ਦੀ ਸਰਮਰਾਹਟ ਸੁਣੀ। ਹਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਗਿਲਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੰਭ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਦਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰੇ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਵਰਗੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਦਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਵਾਂਗ ਸੋਰੀਲੇ ਸਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਫੈਜ ਵਾਂਗ ਜਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਾਂਗ ਸੋਰੀਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਗਿਲਣੇ ਹੁਣ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੰਭਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁੱਟ ਲੈਂਦੇ ਸਨ।

²⁵ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੇ ਗਿਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੰਭ ਹੇਠਾਂ ਕਰ ਲੇ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ। ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਉਤਲੇ ਧਿਆਨੇ ਤੋਂ ਉੱਠੀ। ²⁶ ਉਸ ਧਿਆਨੇ ਦੇ ਸਿਖਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਤਖਤ ਵਰਗੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਨੀਲਮ ਦੇ ਖੰਭ ਵਰਗੀ ਨੀਲੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਰੋਟੀ ਚੀਜ਼ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਬੰਦੇ ਵਰਗੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ! ²⁷ ਮੈਂ

ਉਮਤੇ ਉਮਰੀ ਰਮਰ ਤੋਂ ਉਤਾਗ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਉਹ ਗਰਮ ਯਾਤ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੀ ਥਾਮੀਂ ਯੱਗ ਹੋਵੇ। ਆਉ ਮੈਂ ਉਸ ਵੱਲ ਰਮਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਯੱਗ ਦੀ ਚਮਕ ਹੋਵੇ।^{੨੮} ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਚਮਕਦੀ ਯੱਗ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚਲੀ ਮਤਰੰਗੀ ਘੋਰ ਵਰਗੀ ਸੀ। ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਧਰਤਾਧ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਰੁਰੇ ਝੁਕ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ।

^੧ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ‘ਉੱਠ’
੨ ਦੇ ਖਲੋ ਜਾ ਆਉ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ।”

^੩ ਫੇਰ ਇੱਕ ਹਵਾ ਵਗੀ ਆਉ ਮੈਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਧੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਉ ਮੈਂ ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ (ਧਰਮੇਸੁਰ) ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ।^੪ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਏ। ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਰਬੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ-ਆਉ ਉਹ ਯੱਕ ਦਿਨ ਤੱਕ ਵੀ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਖਾਧ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।^੫ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਧਰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਜਿੱਦੀ ਹਨ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਖਤ ਦਿਲ ਹਨ। ਧਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਗੱਲ ਕਰੀਂ। ਤੂੰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖੀਂ, ‘ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡਾ ਧਰਬੁ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ।’^੬ ਧਰ ਉਹ ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨਗੇ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਣਗੇ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਵਿਦਰੋਹੀ ਹਨ-ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖੀਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇੱਕ ਨਬੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

^੭ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੀਂ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਆਉ ਤੈਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਖੁਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਕੰਡਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ। ਤੂੰ ਮੇਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਬਿਛੁਆਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੀਂ। ਉਹ ਵਿਦਰੋਹੀ ਬੰਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੀਂ।^੮ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖੀਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨਗੇ। ਆਉ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਣਗੇ। ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਵਿਦਰੋਹੀ ਬੰਦੇ ਹਨ।

^੯ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਰੋਹੀ ਬੰਦਿਆਂ ਵਾਂਗ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੀਂ। ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਕਰ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਆਉ ਫੇਰ ਉਹੀ ਸਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਦਿਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਲੈ।”

^{੧੦} ਫੇਰ ਮੈਂ (ਗਿਜ਼ਰੀਏਲ) ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਵੱਧਦਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਬਾਜੂ ਦੇਖਿਆ। ਇਸਨੇ ਇੱਕ ਖੱਤਰੀ ਫੜੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸਬਦ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ।^{੧੧} ਮੈਂ ਮੁਚੀ ਖੱਤਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਆਉ ਉੱਥੇ ਯੱਗ ਆਉ ਖਿੱਛੇ ਸਬਦ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੇਗੀ ਗੀਤ, ਮੇਗੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਆਉ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਸਨ।

^{੧੨} ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ,
੩ ਜੇ ਤੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾ। ਇਸ ਖੱਤਰੀ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾ, ਆਉ ਫੇਰ ਜਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਦੱਸ।”

^੪ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਆਉ ਖੱਤਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲਿਆ।^੫ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਖੱਤਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲੈ! ਇਸ ਖੱਤਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਭਰ ਜਾਣ ਦੇ।”

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਖੱਤਰੀ ਖਾ ਲਈ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਸਹਿਦ ਵਰਗੀ ਖਿੱਠੀ ਲਗੀ ਸੀ।

^੬ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਵੱਲ ਜਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਬਦ ਸੁਣਾ।^੭ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਦਰੋਹੀਆਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਜਿਹੜੇ ਤੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ। ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਵੱਲ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।^੮ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਆਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦੇ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ। ਜੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਤੇਰੀ ਆਖੀ ਹੋਈ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨਗੇ।^੯ ਨਹੀਂ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਵੱਲ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਸਿਰਫ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਹੀ ਸਖਤ ਹਨ-ਉਹ ਬਹੁਤ ਜਿੱਦੀ ਨੇ। ਆਉ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ? ਧਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਜਿੱਦੀ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੇਰਾ ਸਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾ ਹੀ ਖੰਧਾ ਹੋਵੇਗਾ!^{੧੦} ਹੀਰਾ ਖੰਧਰ ਨਾਲੋਂ ਸਖਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਰਾ ਸਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਨਾਲੋਂ ਖਰੋਰਾ ਹੋਵੇਗਾ! ਤੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਜਿੱਦੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।”

*੨:੧ ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ “ਵਿਯਕਤੀ” ਜਾਂ, “ਮਨੁੱਖ” ਰਹਿਣ ਯਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਧਰ ਉਥੇ ਇਹ, ਏਜ਼ੀਰੀਏਲ ਲਈ ਟਾਈਟਲ ਹੈ।

¹⁰ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਸਥਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ¹¹ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਜਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ ਨਿਰਾਲਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਜਾ ਤੇ ਆਖ, ‘ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡਾ ਧਰਬੂ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ।’ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੁਣਨ ਜਾਂ ਨਾ ਸੁਣਨ, ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।”

¹² ਫੇਰ ਹਵਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਿੱਛੇ ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ, ਗੜਗੜਾਹਟ ਵਾਂਗ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸਦੀ ਜਗਹ ਤੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਧਰਤਾਧ ਦੀ ਉਸਤਤ ਹੋਵੇ!” ¹³ ਫੇਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਖੰਭ ਹਿੱਲਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਖੰਭਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਰੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵੱਜੇ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਦੇ ਧਰੀਆਂ ਨੇ ਉੱਚਾ ਸੋਰ ਰਚਨਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਇਹ ਗੜਗੜਾਹਟ ਜਿੰਨਾ ਉੱਚਾ ਸੀ। ¹⁴ ਹਵਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦੂਰ ਲੈ ਗਈ। ਮੈਂ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਗਮਗੀਨ ਸਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਆਤਮੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤੜਫ ਸੀ। ਧਰ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਬੜੀ ਮਜਬੂਤੀ ਨਾਲ ਧਾਇਆ। ¹⁵ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਬਾਹ ਨਦੀ ਵੱਲ ਤੇ ਉਲ ਆਬੀਬ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਮੱਤ ਦਿਨ ਤੱਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਧਰਮਾਨ ਅਤੇ ਖਾਮੇਸ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਿਰੇਦਾਰ

¹⁶ ਮੱਤ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ, ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਥਰ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ¹⁷ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਇੱਕ ਧਰਿਰੇਦਾਰ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜ਼ਰੂਰ ਰਚਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ¹⁸ ਜੇ ਮੈਂ ਇਹ ਆਖਾਂ, ‘ਇਹ ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਆਵੱਖ ਮਰੇਗਾ!’ ਤਾਂ ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜ਼ਰੂਰ ਰਚਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਧਾਧਾਂ ਤੋਂ ਗਟਣ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮਰੇਗਾ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਮਰੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਧਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਵਾਂਗਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਬਚਾਈ ਸੀ।

¹⁹ “ਸਾਇਦ ਤੂੰ ਰਿਮੋ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਵੇਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣ ਲਈ ਆਖੇਂ, ਅਤੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਚਨ ਤੋਂ ਗਟਾਵੇਂ। ਜੇ ਉਹ ਬੰਦਾ ਤੈਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਮਰੇਗਾ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਮਰੇਗਾ

ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਧਰ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚਾ ਲਈ।

²⁰ “ਜਾਂ ਇੱਕ ਨੇਕ ਬੰਦਾ ਨੇਕ ਹੋਣਾ ਛੱਡ ਦੇਵੇ। ਜੇ ਮੱਕਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਅੱਗੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸੱਖਾਂ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਧ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਚਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਮਰੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਧਾਧ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਰੀਤੇ ਨੇਕ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

²¹ “ਧਰ ਜੇ ਤੂੰ ਰਿਮੋ ਨੇਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਵੇਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗਟ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖੇਂ ਅਤੇ ਉਹ ਧਾਧ ਕਰਨੇ ਗਟ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਬਚਾ ਲਈ।”

²² ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਰਤੀ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆਈ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉੱਠ ਅਤੇ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਜਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਉਸ ਥਾਂ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ।”

²³ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਧਰਤਾਧ ਸੀ-ਬਿਲਕੁਲ ਉਦੋਂ ਦਾ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਮੈਂ ਕਬਾਹ ਨਗਰ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇਆ। ²⁴ ਧਰ ਇੱਕ ਹਵਾ ਵਗੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਘੋਰਾ ਤੇ ਖੜਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਘਰ ਜਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਲੈ।” ²⁵ ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਲੋਕ ਸੱਮੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਣਗੇ। ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਣਗੇ। ²⁶ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਨੂੰ ਤਾਲੂ ਨਾਲ ਚਿਖਰਾ ਦਿਆਂਗਾ-ਤੂੰ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕੇਂਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਖਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ²⁷ ਧਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਆਂਗਾ। ਧਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖੀਂ, ‘ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡਾ ਧਰਬੂ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ।’ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਵੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਧਰ ਉਹ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Warnings About the Attack of Jerusalem

¹ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇੱਕ ਇੱਟ ਲੈ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਦੀ ਇੱਕ ਤਮਵੀਰ ਬਣਾ। ² ਫੇਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਗਾਰ ਕਰੀਂ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਘੋਰਾ ਧਾਈ ਹੋਈ ਇੱਕ ਫੌਜ ਹੋਵੇ। ਸਹਿਰ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਕੰਧ ਉਸਾਰ ਲਵੀਂ (ਇਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ।) ਕੰਧ ਉੱਤੇ ਜਾਂਦੀ ਇੱਕ ਢਲਵਾਨ ਉਸਾਰੀ। ਲੱਕੜੀ ਦੀਆਂ ਭਾਰੀਆਂ ਸਤੀਰਾਂ ਲਿਆ ਕੇ ਸਹਿਰ

ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਫੇਜ਼ੀ ਰੱਖ ਲਾ ਲਵੀਂ।^੩ ਫੇਰ ਇੱਕ ਲੋਹੇ ਦੀ ਰੜਾਹੀ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਤੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਰੱਖ ਲਵੀਂ। ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਮਹਿਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਰਹਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਲੋਹੇ ਦੀ ਰੀਵਾਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੂੰ ਦਰਸਾ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਉਮ ਮਹਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਉਮ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਘੋਰ ਲਵੇਗਾ ਆਤੇ ਉਮ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਵੇਗੀ ਕਿ ਮੈਂ (ਧਰਮੇਸੂਰ) ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਲਾਵਾਂਗਾ।

੪ “ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੱਬੀ ਵੱਖੀ ਹੋ ਕੇ ਲੇਟ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਦਰਸਾਵੇ ਕਿ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈਂ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਵੀ ਤੂੰ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਲੋਟਿਆ ਰਹੇਗਾ ਤੂੰ ਉਹ ਖਾਧ ਚੁਰੇਗਾ।^੫ ਤੈਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮੈਂ ਨੱਥੇ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਝੁਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੀਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ, ਇੱਕ ਦਿਨ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਘਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

੬ “ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਤੂੰ ਚਾਲੀ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਮੱਜੇ ਧਾਮੇ ਲੋਟੋਗਾ। ਇਸ ਮਥੇ ਤੂੰ ਚਾਲੀ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਖਾਧ ਨੂੰ ਮਗਰੋਂਗਾ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੇ ਘਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੀਰ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ।”

੭ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਆਪਣੀ ਕਮੀਜ਼ ਦੀ ਬਾਗ ਚੜ੍ਹਾ ਲੈ ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਬਾਂਹ ਨੂੰ ਇੱਟ ਦੇ ਉੱਤੇ ਉੱਠਾ ਲੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਯਹੂਸਲਮ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਂ। ਆਜਿਹਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਰੀਂ ਕਿ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਧੈਰੀਬਰ ਵਜੋਂ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ।^੮ ਗੁਣ ਦੇਖ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰਮੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੀਰ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਧਾਮੇ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਘੁੰਮ ਸਕੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੀਰ ਤੇਰਾ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।”

੯ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਰੋਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਆਨਾਜ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਕਣਕ, ਜੌਂ, ਫਲੀਆਂ, ਦਾਲਾਂ, ਬਾਜਰਾ ਲਵੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥਰਤਨ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰ ਲੈ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੀਰ ਕੇ ਆਟਾ ਬਣਾ ਲੈ। ਤੂੰ ਇਸ ਆਟੇ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸਤਮਾਲ ਕਰੇਗਾ। ਤੈਨੂੰ ੩੯੦ ਦਿਨਾਂ ਤੀਰ ਆਪਣੇ ਧਾਮੇ ਧਰਨੇ ਲੋਟਿਆ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੧੦} ਤੈਨੂੰ ਹਰ ਦਿਨ ਰੋਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਆਟੇ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖਿਲਾਨੇ *ਕੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਮਥੇ-ਮਥੇ ਤੂੰ ਉਹੀ ਰੋਟੀ ਖਾਵੇਗਾ।

੧੧ ਆਤੇ ਤੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਖਾਣੀ ਦੇ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਖਿਲਾਨੇ ਘੀ ਮੱਚੇਗਾ। ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਮਥੇ-ਮਥੇ ਘੀ

ਮੱਚੇਗਾ।^{੧੨} ਤੈਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਸੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਮਨੁੱਖੀ (ਗੋਹ) ਗੁੰਗ ਲੈ ਕੇ ਬਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਬਲ ਦੇ ਹੋਏ ਗੋਹੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਪਕਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਰੋਟੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੧੩} ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਗੱਲ ਦਰਸਾਵੇਗੀ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਪਾਕ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਛੱਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।”

੧੪ ਫੇਰ ਮੈਂ (ਗਿਜ਼ਰੀਏਲ) ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਹ, ਪਰ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਪਰਬੂ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾਪਾਕ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਆਜਿਹੇ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਮਾਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ ਜਿਹੜਾ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਰਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾਪਾਕ ਮਾਮ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ-ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੀਰ। ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਦਾ ਮਾਮ ਕਦੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਖਿਆ।”

੧੫ ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਪਕਾਉਣ ਲਈ ਗਾਂ ਦੇ ਸੁੱਕੇ ਗੋਹੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੈਨੂੰ ਸੁੱਕੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖੀ ਗੋਹੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।”

੧੬ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਲਈ ਰੋਟੀ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਨਮਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੀ ਮਿਣਤੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਮਾਮਗਰੀ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਦੀ ਮਿਣਤੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਖੀਣਗੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ।^{੧੭} ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਉੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਖਾਣ ਖੀਣ ਲਈ ਕੋਧਾ ਭੋਜਨ ਆਤੇ ਖਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਕੋਲੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ-ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਾਧਾਂ ਕਾਟ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆਂ ਗੁੰਦਿਆਂ ਦੇਖਣਗੇ।

੧੮ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਆਪਣੇ ਭੁੱਖ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਧਾਰ ਵਾਲੀ ਤਲਵਾਰ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਤਲਵਾਰ ਨੂੰ ਨਾਟੀ ਦੇ ਉਮਤਰੇ ਵਾਂਗ ਵਰਤੀਂ। ਆਪਣੇ ਵਾਲ ਆਤੇ ਦਾਬੀ ਮੁਨਵਾ ਲਵੀਂ। ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਤੱਕੜੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਤੋਲੀਂ। ਆਪਣੇ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘਰਾਬਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸੇ ਕਰ ਲਵੀਂ। ਆਪਣੇ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਇੱਟ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦੇਵੀਂ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮਹਿਰ ਦੀ ਤਮਵੀਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ‘ਮਹਿਰ’ ਵਿੱਚ ਜਲਾ ਦੇਵੀਂ। (ਇਹ ਗੱਲ ਇਹ ਦਰਸਾਵੇਗੀ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮਹਿਰ ਦੇ ਆਦਰ ਮਰ ਜਾਣਗੇ।) ਫੇਰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟ ਦੇਵੀਂ ਆਤੇ ਮਹਿਰ (ਇੱਟ) ਦੇ ਚਾਰੇ ਧਾਮੇ ਖਿਲਾਹ ਦੇਵੀਂ।

*੪:੧੦ ਇੱਕ ਖਿਲਾਨਾ ਮੁਲਯਰਬ, ੨੦ ਸੈਕਲ।

(ਇਹ ਗੱਲ ਦਰਸਾਵੇਗੀ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮਰ ਜਾਣਗੇ।) ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਰ ਦੇਵੀ-ਇਸ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੁਰ ਵਗਾ ਦੇਵੇ। (ਇਹ ਗੱਲ ਦਰਸਾਵੇਗੀ) ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਮੁੜ ਕੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭਜਾ ਦਿਆਂਗਾ।³ ਯਰ ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਚੋਲੇ ਵਿੱਚ ਲਥਕ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। (ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵਾਂਗਾ।) 4 ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਚੁੱਕ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਦਰਸਾਵੇਗੀ ਕਿ ਉੱਥੇ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰ ਨੂੰ ਫਨਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।”

5 ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਤੂ, ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਐਹ (ਇੱਟ) ਅਰੁਸਲਮ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਰੁਸਲਮ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ। 6 ਅਰੁਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗਾਵਤ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਦਤਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਤੋੜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ!”

7 ਇਸ ਲਈ, ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਤੂ, ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਿਯਾਨਕਰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਿਆਂਗਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮੇਰੇ ਵੱਧੇਰੇ ਕਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਲੋਕ ਮੰਦਾ ਆਖਦੇ ਹਨ!”

8 ਇਸ ਲਈ, ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਤੂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਂ! ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕ ਦੇਖਣਗੇ। 9 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਕਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਫੇਰ ਕਰਦੇ ਵੀ ਉਹ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ! ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। 10 ਅਰੁਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕ ਇੰਨੇ ਭੁੱਖੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣਗੇ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਬਚ ਰਹਿਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਰ ਦਿਆਂਗਾ।”

11 ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਤੂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਅਰੁਸਲਮ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਾਖੀ ਰੱਖ ਕੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਧਰਤੀ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਸ਼ਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਕਈ ਰਹਿਮ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਫਸੋਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। 12 ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਲੋਕ ਮਹਿਰ ਅੰਦਰ ਬੀਮਾਰੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਣਗੇ। ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਲੋਕ ਮਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਰ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਮੁੜ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦੁਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭਜਾ ਦਿਆਂਗਾ। 13 ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਕਰਿਸ਼ਵਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਜਾਣ ਲਵਾਂਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਈਰਖਾ ਕਰਦਾ ਹੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਦਰਸਾ ਗਇਆ ਸੀ!”

14 ਯਰ ਮੇਰੇ ਆਖਿਆ, “ਅਰੁਸਲਮ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ-ਤੂੰ ਖੱਬਰ ਦੇ ਢੇਰ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕ ਤੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਣਗੇ। ਹਰ ਤਰਫ ਫਿਰਨ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਤੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਵੇਗਾ। 15 ਤੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕ ਤੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਣਗੇ, ਯਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਦੇਖਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਕਰਿਸ਼ਵਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਕਰਿਸ਼ਵਾਨ ਸੀ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੈਂ, ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ, ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂਗਾ। 16 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਭਿਯਾਨਕ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦਾ ਮਸਾਂ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਭੇਜਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਭੇਜਣ ਸਾਮਗਰੀ ਖੋਹ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦੇ ਮਸਾਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆਉਣਗੇ। 17 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਭੇਜਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਤੇਰਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਬੀਮਾਰੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ, ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ, ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ-ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ।”

18 ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਥਾਨ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਦੱਸਿਆ। 19 ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਵੱਲ ਖੁੱਤਰ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੋਲ। 20 ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ: ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਤੀ ਤੋਂ, ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਤੂ ਦੇ ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣੋ! ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਤੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਧਰਤੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਦੇਖੋ! ਮੈਂ (ਯਰ ਮੇਰੇ) ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਲਿਆ ਸਿਰਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। 21 ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜਗਵੇਰੀਆਂ ਢਠ ਠੇਕੇ ਜਾਣਗੀਆਂ! ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਯੁਧ ਵੀਆਂ ਜਗਵੇਰੀਆਂ ਚੁਰ ਚੁਰ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ। 22 ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ

ਜ਼ਮੀਨੀਲ ਬੁੱਤਾਂ ਦੇ ਜਾਂਗੇ ਮੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ
 ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਖਿਲਾਰ
 ਦਿਆਂਗਾ। ੬ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਰਿਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨਾਲ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਖਰਨਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹਿਰ
 ਮਲਬੇ ਦੇ ਢੇਰ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ
 ਥਾਵਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਤਾਂ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਾਸਮਨਾ
 ਮਥਾਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਫੇਰ ਰਦੇ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ- ਉਹ ਜਗਵੇਦੀਆਂ
 ਮਾਰੀਆਂ ਹੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਲੋਕ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨੀਲ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਮਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।
 ਉਹ ਯੂਫ ਵੀ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਚੁਰ-ਚੁਰ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਹ
 ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਯੂਰੀ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ! ੭ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਤੁਹਾਡੇ
 ਦਰਮਿਆਨ ਹੀ ਡਿੱਗਣਗੀਆਂ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ
 ਯਹੂਵਾਹ ਹਾਂ!”

੮ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚ ਕੇ ਨਿਕਲ ਜਾਣ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਕੁਝ ਸਮੇਂ
 ਲਈ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣਗੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾ
 ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਲਈ
 ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ੯ ਫੇਰ ਉਹ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ
 ਬਣਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਅੰਦਰ
 ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਯਰ ਉਹ ਬਚੇ ਹੋਏ
 ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਨਗੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੇਵਫਾ ਆਤਮਾ
 ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਮੰਦੇ ਰੰਮਾਂ ਲਈ
 ਖੁਦ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਨਗੇ। ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ
 ਕੋਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ
 ਆਪਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੇ ਖਿੰਡੇ ਭੱਜੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਸ ਐਤਰ ਵਾਂਗ
 ਸਨ ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦਮੀ
 ਦੇ ਖਿੰਡੇ ਭੱਜਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ
 ਕੀਤੀਆਂ। ੧੦ ਯਰ ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੂਵਾਹ ਹਾਂ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਕਰਨ ਬਾਦੇ ਆਖਦਾ
 ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ਕਰਾਂਗਾ। ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਣ ਸਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ
 ਵਾਖਰੀਆਂ ਸਨ।”

੧੧ ਫੇਰ ਯਹੂਵਾਹ ਮੇਰਾ ਯਰਬੂ, ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 “ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਜਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਯਰਤੀ
 ਟੇਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਹ ਕਿ ਉਹ ਬੀਮਾਰੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਨਾਲ
 ਮਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਰਨਗੇ।
 ੧੨ ਦੂਰ ਦੇ ਲੋਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਰਨਗੇ ਇਸ ਥਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ
 ਦੇ ਲੋਕ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਰਨਗੇ। ਅਤੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ
 ਲੋਕ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰਨਗੇ। ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਕਹਿਰਵਾਨ
 ਹੋਣ ਤੋਂ ਹਟਾਂਗਾ। ੧੩ ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੂਵਾਹ
 ਹਾਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਜਾਣੋਗੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ
 ਲੋਥਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੇ ਮਾਹਮਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
 ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਦੁਆਲੇ ਪਏ ਦੇਖੋਗੇ। ਉਹ ਲਾਮਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹਰ

ਉਪਾਸਮਨਾ ਮਥਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣਗੀਆਂ-ਹਰ ਪਹਾੜੀ ਅਤੇ
 ਪਰਬਤ ਉੱਤੇ, ਹਰ ਹਰੇ ਭੁੱਖ ਹੋਣਾਂ ਅਤੇ ਪਤੀਆਂ ਵਾਲੇ
 ਹਰ ਓਰ ਦੇ ਭੁੱਖ ਹੋਣਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ
 ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਲਈ ਮਿੱਠੀ ਸੁਗੰਧ ਵਜੋਂ ਬਨੀਆਂ
 ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ੧੪ ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ
 ਫੈਲਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਮਜ਼ਾ
 ਦੇਵਾਂਗਾ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਇਹ
 ਦਿਖਲਾਹ ਦੇ ਮਾਹੂਬਲ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਖਾਲੀ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਫੇਰ ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੂਵਾਹ ਹਾਂ!”

੧ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਯਹੂਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮਿਲਿਆ। ੨ ਉਸ ਨੇ
 ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ, ਆਦਮੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਇੱਥੇ ਯਹੂਵਾਹ
 ਮੇਰੇ ਪਰਬੂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ
 ਯਰਤੀ ਲਈ ਹੈ।

- “ਅੰਤ।
- ਅੰਤ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਮਾਰਾ ਦੇਸ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
- ੩ ਤੁਹਾਡਾ ਅੰਤ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ!
- ਮੈਂ ਦਿਆ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰਿਨਾ
 ਕਹਿਰਵਾਨ ਹਾਂ।
- ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਮੰਦੇ ਰੰਮਾਂ ਲਈ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।
- ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਥਾਮੋਂ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ
 ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੁਰਵਾਵਾਂਗਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ
 ਕੀਤੀਆਂ ਨੇ।
- ੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੋਈ ਰਹਿਮ ਨਹੀਂ ਕਰਮਾਵਾਂਗਾ।
- ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਫਸੋਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦੇ ਕਾਰਿਆਂ ਲਈ ਮਜ਼ਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
- ਤੁਸੀਂ ਰਿਨੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਨੇ।
- ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਲਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੂਵਾਹ ਹਾਂ।”
- ੫ ਯਹੂਵਾਹ ਮੇਰਾ ਯਰਬੂ, ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
- “ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਬਿਧਤਾ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਦੂਸਰੀ ਆਵੇਗੀ! ੬ ਅੰਤ ਨੇੜੇ
 ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਵੇਗਾ! ੭ ਇਸਰਾਏਲ
 ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਨਾਮ ਦੀ ਆਵਾਜ਼
 ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਦੁਸਮਣ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਜ਼ਾ ਦਾ ਵਰਤ
 ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੇਤੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ! ਦੁਸਮਣ ਦਾ ਮੋਰ ਪਹਾੜਾਂ
 ਉੱਤੇ ਉੱਚੇ ਅਤੇ ਉੱਚਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੮ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਹੀ ਗੁਣ, ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਸਾ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਰਿਨਾ ਕਹਿਰਵਾਨ ਹਾਂ। ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣਾ ਮਾਰਾ ਕਹਿਰ ਦਰਸਾ ਦਿਆਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦੇ ਕਾਰਿਆਂ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਡੇ ਥਾਮੋਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਦਾ
 ਮੁੱਲ ਕੁਰਵਾਵਾਂਗਾ। ੯ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਰਹਿਮ ਨਹੀਂ
 ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਫਸੋਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੀਤੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਤੁਸੀਂ ਰਿਨੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ
 ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੂਵਾਹ ਹਾਂ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ
 ਹੈ।

੧੦ “ਮਜ਼ਾ ਦਾ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਾਗਾ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਡੰਡੀ ਖੁੰਗਰ ਗਈ ਧਈ ਹੈ, ਹੰਗਰ ਦਾ ਫੱਲ ਯੁਰੇ ਜੇਬਨ ਤੇ ਹੈ। 11 ਉਹ ਹਿੱਮੰਰ ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹਨ-ਯਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਭੀੜ ਵਿੱਚਲਾ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

੧੨ “ਮਜ਼ਾ ਦਾ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਦਿਨ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ ਖੁਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ, ਆਉ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਵੇਚਦੇ ਹਨ ਉਦਾਮ ਨਾ ਹੋਣ। 13 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚੀ ਸੀ ਉਹ ਰਦੇ ਵੀ ਉੱਥੇ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ। ਜੇ ਵੇਚੀ ਬੰਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਬਚ ਰੇ ਨਿਰਲ ਵੀ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਰਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਹ ਦਰਮਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਭੀੜ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਵੇਚੀ ਬੰਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਬਚ ਰੇ ਨਿਰਲ ਵੀ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਬਿਹਤਰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ।

੧੪ “ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੋਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਰੀ ਵਜਾਉਣਗੇ। ਲੋਕ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਯਰ ਉਹ ਲੜਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ। ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਰਿ ਮੈਂ ਰਿਨਾ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹਾਂ। 14 ਦੁਸਮਣ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖਲੋਤਾ ਹੈ। ਸਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੀਮਾਰੀ ਆਉ ਮੈਂਦ ਹੈ। ਜੇ ਵੇਚੀ ਬੰਦਾ ਬਾਹਰ ਖੋਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਦੁਸਮਣ ਦਾ ਵੇਚੀ ਸਿਧਾਗੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇ ਉਹ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ ਠਹਿਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਭੁੱਖ ਆਉ ਬੀਮਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।

੧੫ “ਯਰ ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਬਚ ਰੇ ਨਿਰਲ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਧਗਾੜਾਂ ਵੱਲ ਦੌੜ ਜਾਣਗੇ। ਯਰ ਉਹ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਉਦਾਮ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਹੋਣਗੇ ਆਉ ਖੁੰਗੀ ਵਾਂਗ ਉਦਾਮ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਰੰਢਣਗੇ। 12 ਲੋਕ ਇੰਨੇ ਖੱਰੇ ਹੋਏ ਆਉ ਉਦਾਮ ਹੋਣਗੇ ਰਿ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵੀ ਨਾ ਚੁੱਕ ਸੱਕਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਧਾਈ ਵਾਂਗ ਬਣ ਜਾਣਗੀਆਂ। 15 ਉਹ ਉਦਾਮੀ ਦੇ ਵਸਤਰ ਧਹਿਨਣਗੇ ਆਉ ਡਰ ਨਾਲ ਡਰ ਜਾਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਜਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਰਮਸਾਰੀ ਦੇਖੋਗੇ। ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਮੁਨਾ ਦੇਣਗੇ। ਆਪਣੀ ਉਦਾਮੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ। 16 ਉਹ ਆਪਣੇ ਚਾਦੀ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਨਾਲ ਰਿਸੇ ਨਾਧਾਰ ਆਉਤ ਵਰਗਾ ਵਿਹਰ ਰਹਨਗੇ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣਾ ਰਹਿਰ ਦਰਸਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਜਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਤਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣੀਆਂ। ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੀਆਂ ਆਉ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਢਿੱਡਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਕਣਗੀਆਂ।

੨੦ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਗਹਿਣਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁੱਤ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਬੁੱਤ ਉੱਤੇ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਿਆਨਕ ਬੁੱਤ ਬਣਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ (ਯਰਮੇਸੁਰ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਨਾਧਾਰ ਆਉਤ ਵਾਂਗ ਧਰੁਹਾਂ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ। ੨1 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਰੰਢਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਆਜਨਬੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਉਡਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਆਜਨਬੀ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ ਆਉ ਹੋਰਨਾ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾਕੇ ਲੈ ਜਾਣਗੇ। ੨੨ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਵਾਂਗਾ-ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾਂਗਾ। ਉਹ ਆਜਨਬੀ ਮੇਰੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਉਹ ਉਸ ਧਵਿੱਤਰ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਖੁਫੀਆ ਗਿਮਿਆ ਵਿੱਚ ਜਾਣਗੇ ਆਉ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਵਿੱਤਰ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।

੨੩ “ਬੰਦੀਆਂ ਲਈ ਜੰਜੀਰਾਂ ਬਣਾਓ! ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂ ਰਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਹਿੰਮਾ ਹੋਵੇਗੀ। ੨੪ ਮੈਂ ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਆਉ ਉਹ ਬੁਰੇ ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਰਾਨਾ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਣਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਤਾਰਤਵਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਗੁਮਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿਆਂਗਾ। ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਦੇ ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਉਧਾਮਨਾ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਲੰਕਤ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।

੨੫ “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਮਨ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰੋਗੇ ਯਰ ਇੱਥੇ ਆਮਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ੨੬ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੁਸਰੀ ਗਮਗੀਨ ਕਰਾਈ ਸੁਣੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਬੁਰੀ ਖਬਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੁਣੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਨਾਧੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰੋਗੇ ਆਉ ਉਸ ਤੋਂ ਦਰਮਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੋਗੇ। ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਕੋਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਉ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਕੋਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਵੇਚੀ ਮਸਵਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੭ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣਗੇ। ਆਗੂ ਮੇਗ ਦੇ ਵਸਤਰ ਧਹਿਨਣਗੇ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਬਹੁਤ ਡਰੇ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦਾ ਨਿੱਕਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਕਰਨੀਆਂ ਆਨਮਾਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਆਉ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਲੋਕ ਜਾਨਣਗੇ ਰਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।”

੧ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੈਂ (ਗਿਜ਼ਰੀਟੋਲ) ਆਪਣੇ ਯਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਆਉ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ (ਆਗੂ) ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਗੱਲ (ਦੇਸ ਨਿਰਾਲ ਦੇ) ਛੇਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਮਹੀਨੇ (ਸਿਤੰਬਰ) ਦੇ ਧੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਦੀ ਹੈ। ਆਚਾਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰੁਬੁ, ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਾਜਲ ਹੋਈ। ੨ ਮੈਂ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਦੇਖੀ ਜਿਹੜੀ ਆੱਗ ਵਰਗੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਰਗੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਕਮਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਉਹ ਆੱਗ ਵਰਗੀ ਸੀ। ਕਮਰ ਤੋਂ ਉਤਰੇ ਇਹ ਕਮਰਦਾਰ ਆਉ ਲਿਸਕਵਾਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਵੇਚੀ ਧਾਤ ਆੱਗ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ੩ ਫੇਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਦੇਖੀ ਜਿਹੜੀ ਬਾਹਰ ਵਰਗੀ ਦਿਖਾਈ

ਦਿੰਦੀ ਮੀ। ਬਾਗ਼ ਯਹੋ ਵੱਧੀ ਯਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਹਵਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉੱਪਰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਯਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦਰਸਨ ਯੰਦਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਯਰੁਸਲਮ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਯੰਦਰਲੇ ਫਾਟਰ ਤੱਕ ਲੈ ਗਿਆ-ਉਹ ਫਾਟਰ ਜਿਹੜਾ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਹੈ। ਉਹ ਬੁੱਤ ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਈਰਖਾਲੂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਫਾਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ੪ ਯਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯਰਤਾਯ ਉੱਥੇ ਮੀ। ਯਰਤਾਯ ਉਸ ਦਰਸਨ ਵਰਗੀ ਜਾਯਦੀ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ (ਰਬਾਹ ਨਹਿਰ ਦੇ ਵੇਛੇ) ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਮੀ।

੫ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, “ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਵੇਖ!” ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ। ਯਤੇ ਉੱਥੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਉਹ ਬੁੱਤ ਮੀ ਜਿਸਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਈਰਖਾਲੂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।

੬ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਖਿਆ, “ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਰੀ ਤੂੰ ਉਹ ਭਿਯਾਨਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਉੱਥੇ ਬਣਾਈ ਠੀਰ ਮੇਰੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਾਲ! ਯਤੇ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਾਵੇਂ, ਤੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਭਿਯਾਨਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇਖੋਗਾ!”

੭ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਵੱਲ ਗਿਆ ਯਤੇ ਮੈਂ ਦੀਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰਾਖ ਦੇਖਿਆ। ੮ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਖਿਆ, “ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਦੀਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰਾਖ ਰਹ।” ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਦੀਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰਾਖ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਯਤੇ ਉੱਥੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਫਾਟਰ ਦੇਖਿਆ।

੯ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਖਿਆ, “ਯੰਦਰ ਜਾ ਯਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਯਾਨਰ ਯਤੇ ਬਦ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ।” ੧੦ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਯੰਦਰ ਗਿਆ ਯਤੇ ਦੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਧਾਂ ਯਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਦੇਖੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚਣ ਨੂੰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਨਫਰਤ ਰਹਦੇ ਹੋ। ਉਹ ਬੁੱਤਾਂ ਯਸਲੀਨ ਬੁੱਤ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਦੇ ਮਨ। ਉੱਥੇ ਹਰ ਦੀਵਾਰ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਉਰਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ!

੧੧ ਫੇਰ ਮੈਂ ਸਾਫਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਯਾਜਨਯਾਹ ਯਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ੭੦ ਬਚੁਰਗਾਂ (ਯਾਗੂਆਂ) ਵੱਲ ਯਿਯਾਨ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਨ, ਠੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ! ਯਤੇ ਹਰ ਯਾਗੂ ਨੇ ਯਾਯਣੀ ਯੂਫ ਯਾਯਣੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜੀ ਹੋਈ ਮੀ। ਯੁਖਦੀ ਹੋਈ ਯੂਫ ਵਿੱਚੋਂ ਯੂਲਾਂ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਮੀ। ੧੨ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਖਿਆ, “ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਰੀ ਤੂੰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਗਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ? ਹਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਯਾਯਣੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਲਈ ਖਾਸ ਰਮਰਾ ਹੈ! ਉਹ ਬੰਦੇ ਯਾਯਣੇ ਯਾਯ ਨੂੰ ਯਾਯਦੇ ਨੇ, ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।” ੧੩ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ

ਯਾਖਿਆ, “ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਾਵੇਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਭਿਯਾਨਰ ਗੱਲਾਂ ਰਦਿਆਂ ਦੇਖੋਗਾ!”

੧੪ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਵੱਲ ਮੇਰੀ ਯਗਵਾਈ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਯਾਮੇ ਮੀ। ਉੱਥੇ ਮੈਂ ਯੋਰਤਾਂ ਬੋਟੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੇ ਰਹੀਆਂ ਮਨ। ਉਹ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਤੰਮੂਜ ਦਾ ਮੇਗ ਮਨਾ ਰਹੀਆਂ ਮਨ!

੧੫ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਖਿਆ, “ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਰੀ ਤੂੰ ਇਹ ਭਿਯਾਨਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਾ ਯਤੇ ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਭਿਯਾਨਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖੋਗਾ!” ੧੬ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਯੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵੱਲ ਮੇਰੀ ਯਗਵਾਈ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਧੱਚੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਜਦੇ ਰਦੀਆਂ ਯਤੇ ਉਧਾਮਨਾ ਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਉਹ ਵਰਾਡੇ ਯਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਮਨ-ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਗਲਤ ਦਿਸਾ ਵੱਲ ਮੀ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਿੱਠਾ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵੱਲ ਮਨ। ਉਹ ਝੁਰ ਰੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹ ਰਹੇ ਮਨ!

੧੭ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, “ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਰੀ ਤੂੰ ਇਹ ਦੇਖਦਾ ਹੈਂ? ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਮੋਚਦੇ ਨੇ ਰਿ ਮੇਰਾ ਮੰਦਰ ਇੰਨਾ ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਭਿਯਾਨਰ ਗੱਲਾਂ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਨਗੇ! ਇਹ ਦੇਸ ਹਿੰਮਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਯਤੇ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਮੈਨੂੰ ਯਾਗਲ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਖ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੰਦਰਮਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਵਜੋਂ ਮਤਿਰਾਰਨ ਲਈ, ਯਾਯਣੇ ਨੱਚਾਂ ਵਿੱਚ ਨੱਚਾਂ ਧਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ! ੧੮ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਯਣਾ ਰਹਿਰ ਦਰਸਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਰੋਈ ਰਹਿਮ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ! ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਰੋਈ ਯਫਮੇਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ! ਉਹ ਮੇਰੇ ਯੱਗੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਯੁਰਾਰ ਰਹਨਗੇ-ਯਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੁਰਾਰ ਮੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਰਾਰ ਰਰਾਂਗਾ!”

੧੯ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇੰਚਾਜਜ ਯਾਗੂਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਯਾਵਾਜ ਵਿੱਚ ਯੁਰਾਰਿਆ। ਹਰ ਯਾਗੂ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਯਾਯਣਾ ਵਿਨਾਮਰਾਰੀ ਗੁਬਿਯਾਰ ਮੀ। ੨ ਫੇਰ ਮੈਂ ਛੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਫਾਟਰ ਵੱਲੋਂ ਸੜਕ ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਇਹ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਯਾਮੇ ਹੈ। ਹਰ ਬੰਦੇ ਰੋਲ ਯਾਯਣਾ ਮਾਯੂ ਗੁਬਿਯਾਰ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੇ ਰਤਾਨੀ ਦੇ ਰੱਧੜੇ ਧਾਏ ਹੋਏ ਮਨ। ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਾਰੀ ਦੀ ਰਲਮ ਯਤੇ ਯਾਯਣੇ ਲੱਕ ਉੱਤੇ ਸਿਯਾਗੀ ਧਹਿਨੀ ਹੋਈ ਮੀ। ਉਹ ਬੰਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਰੋਲ ਗਏ ਯਤੇ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ੩ ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯਰਤਾਯ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਉੱਪਰੋਂ ਉੱਠੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੀ। ਫੇਰ ਯਰਤਾਯ ਮੰਦਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੀਰ ਗਿਆ। ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੁਰ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਮੀ। ਫੇਰ ਯਰਤਾਯ ਨੇ ਰਤਾਨੀ ਦੇ ਵਸਤੁਆਂ ਵਾਲੇ ਯਤੇ ਲਿਖਾਰੀ ਦੀ ਰਲਮ ਯਤੇ ਸਿਯਾਗੀ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਯਾਵਾਜ ਦਿੱਤੀ।

੧ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹੁ ਧਰਤਾਧ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ। ਆਤੇ ਹਰ ਉਸ ਥੰਦੇ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਨਿਸਾਨ ਲਗਾ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੁੱਖੀ ਆਤੇ ਉਦਾਸ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕ ਇਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ।”

੨-੬ ਫੇਰ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ, “ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਥੰਦੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਉਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਓ ਜਿਸਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਨਿਸਾਨ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਬਚੁਰਾ ਗਏ, ਗੱਭਰੂ ਆਤੇ ਮੁਟਿਆਰ ਗਏ, ਥੱਚੇ ਆਤੇ ਮਾਵਾਂ ਗਏ-ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣਾ ਹਥਿਆਰ ਵਰਤਦੇ ਹਰ ਉਸ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਨਿਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੋਈ ਰਹਿਮ ਨਾ ਰਹੇ। ਰਿਮੇ ਥੰਦੇ ਲਈ ਆਫਸੋਸ ਨਾ ਰਹੇ! ਇੱਥੋਂ ਮੇਰੇ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਸੁਰੂ ਰਹੇ।” ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਦੇ ਬਚੁਰਾਗਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੂ ਆਤੇ ਰੀਤੀ।

੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਰਹ ਦਿਓ-ਇਸ ਵਿਗੜੇ ਨੂੰ ਲਾਸਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿਓ! ਗੁਣ ਜਾਓ!” ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਗਏ ਆਤੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲੱਗੇ।

੪ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੁਰਿਆ ਰਿਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਥੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਝੁਕ ਕੇ ਸਿਜਦਾ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹੁ ਮੇਰੇ ਧਰਤੀ ਜੀ, ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਖਿਆਲ ਆਖਣਾ ਰਹਿਰ ਦਰਮਾਉਂਦਿਆਂ ਤੂੰ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰਿਗਾ ਹੈ?”

੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸਰਾਇਲ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਮਾੜੇ ਧਾਧ ਰੀਤੇ ਹਨ! ਇਸ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਹਰ ਥਾਂ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਤੇ ਇਹ ਮਹਿਰ ਆਨਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਲੋਕ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ, ‘ਯਹੋਵਾਹੁ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸੱਰਦਾ ਕਿ ਆਸੀਂ ਰੀ ਰਹ ਰਹੇ ਹਾਂ?’ ੧੦ ਆਤੇ ਮੈਂ ਰੋਈ ਰਹਿਮ ਨਹੀਂ ਦਰਮਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੋਈ ਆਫਸੋਸ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਸੱਰਦਾ ਦਿੱਤਾ-ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਸਜਾ ਦੇ ਰਿਗਾ ਹਾਂ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹਨ।”

੬ ਫੇਰ ਰਤਾਨੀ ਦੇ ਵਸਤਰਾਂ ਆਤੇ ਲਿਖਾਰੀ ਵਾਲੀ ਰਲਮ ਦਵਾਤ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਬੋਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਉਹੀ ਰੁੜ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਤੁਸੀਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।”

੧੦ ਫੇਰ ਮੈਂ ਰਬੂਬੀ ਦੇ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਧਰ ਮੁਧੇ ਭਾੜੇ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਭਾਂਡਾ ਨੀਲਮ ਵਾਂਗ ਮਾਫ ਨੀਲਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਮੀ। ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਮੀ ਜਿਹੜੀ ਭਾੜੇ ਉੱਤੇ ਤਖਤ ਵਰਗੀ ਜਾਧਦੀ ਮੀ। ੨ ਫੇਰ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਥੰਦੇ ਨੇ ਰਤਾਨੀ ਦੇ ਵਸਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦੇ ਹੋਠਾਂ ਧਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਦਰਖ ਰੱਖ। ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ

ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਬਲਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਰੋਲੇ ਲੈ ਆਤੇ ਜਾਰੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦੇ।”

੩ ਬੰਦਾ ਮੇਰੇ ਰੋਲੇ ਗੁਜਰਿਆ। ੪ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਖਲੋਤੇ ਮਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਚਲਦੇ ਗਿਆ। ਬੱਦਲ ਨੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਗੜੇ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ। ੫ ਫੇਰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੀ ਸਰਦਲ ਨੇੜਿਓ ਰਬੂਬੀ ਦੇ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਹੋਵਾਹੁ ਦਾ ਧਰਤਾਧ ਉੱਠਿਆ। ਫੇਰ ਮੰਦਰ ਬੱਦਲ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ। ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹੁ ਦੇ ਧਰਤਾਧ ਚੇ ਤੇਜ ਰੋਸਨੀ ਧੁਰੇ ਵਿਗੜੇ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ। ੬ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਦਾ ਮੋਰ ਅੰਦਰੋਂ ਉੱਠਦਾ ਹੋਇਆ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਗੜੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸੱਰਦਾ ਮੀ। ਆਵਾਜ਼ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਮੀ-ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਦੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਸਰਜਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਹੋਵੇ।

੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਤਾਨੀ ਦੇ ਵਸਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਧਰੀਆਂ ਦੀ ਵਿੱਚਰਾਰਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾਵੇ ਆਤੇ ਰੁੜ ਗਰਮ ਰੋਲੇ ਲੈ ਆਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਗਿਆ ਆਤੇ ਧਰੀਏ ਨੇੜੇ ਖਲੇ ਗਿਆ। ੮ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਆਖਣਾ ਹੱਥ ਵੱਧਾਇਆ ਆਤੇ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਰੁੜ ਮਥਦੇ ਰੋਲੇ ਚੁੱਕ ਲੇ। ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਰੋਲੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਧਰ ਦਿੱਤੇ। ਆਤੇ ਆਦੇਸ਼ੀ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ੯ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਹੋਠਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਬਾਹਾਂ ਵਰਗੀ ਰੋਈ ਚੀਜ਼ ਮੀ।

੧੦ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉੱਥੇ ਚਾਰ ਧਰੀਏ ਮਨ। ਹਰੇਕ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਧਰੀਏ ਮੀ। ਆਤੇ ਧਰੀਏ ਮਾਫ ਧੀਲੇ ਜਵਾਹਰ ਵਰਗੇ ਜਾਧਦੇ ਮਨ। ੧੧ ਚਾਰ ਧਰੀਏ ਮਨ ਆਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਜਾਧਦੇ ਮਨ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਮਨ ਜਿਵੇਂ ਧਰੀਏ ਅੰਦਰ ਧਰੀਏ ਹੋਵੇ। ੧੨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਿਲਦੇ ਮਨ ਤਾਂ ਰਿਮੇ ਵੀ ਦਿਸਾ ਵੱਲ ਜਾ ਸੱਰਦੇ ਮਨ। ਧਰ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤੇ ਗਿਲਣ ਵੱਲੇ ਮੁੜਦੇ ਨਹੀਂ ਮਨ। ਉਹ ਉਮੇ ਦਿਸਾ ਵੱਲ ਜਾਦੇ ਮਨ ਜਿਧਰ ਸਿਰ ਦੇਖ ਰਿਗਾ ਹੁੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਿਲਦੇ ਮਨ ਤਾਂ ਮੁੜਦੇ ਨਹੀਂ ਮਨ। ੧੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਅੱਥਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਿੱਠਾਂ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਉੱਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਉੱਤੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਅੱਥਾਂ ਮਨ। ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਚਗੁਆਂ ਧਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਅੱਥਾਂ ਮਨ। ੧੪ ਇਹ ਧਰੀਏ ਉੱਝ ਮਨ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਸੁਣਿਆ ਮੀ, “ਧਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰਲੀ ਥਾਂ।”

੧੫-੧੬ ਹਰੇਕ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤੇ ਦੇ ਚਾਰ ਮੂੰਹ ਮਨ। ਇੱਕ ਮੂੰਹ ਰਬੂਬੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮੀ। ਦੂਸਰਾ ਮੂੰਹ ਆਦੇਸ਼ੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮੀ। ਤੀਸਰਾ ਮੂੰਹ ਮੋਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮੀ। ਆਤੇ ਚੌਥਾ ਚਿਹਰਾ ਬਾਜ਼ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਮੀ। ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਰਿਬਾਹ ਨਹਿਰ ਵਿਖੇ ਦੇਖੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਚੋਤਾ ਆਇਆ।

ਫੇਰ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਧਰ ਉੱਠੇ। ੧੬ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧਰੀਏ ਵੀ ਉੱਠ ਗਏ। ਫੇਰ ਰਬੂਬੀ

ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੰਭ ਚੁੱਕੇ ਅਤੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਡ ਗਏ, ਕੋਈ ਯਹੀਏ ਵੀ ਮੁੜੇ ਨਹੀਂ।^{੧੭} ਜੇ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਡਦੇ ਤਾਂ ਯਹੀਏ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗਏ। ਜੇ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤੇ ਸਥਿਰ ਹੋ ਕੇ ਖਲੋਕੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਯਹੀਏ ਵੀ ਰੁਕੇ ਸਨ। ਰਿਉ ਰਿ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਹਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ।

^{੧੮} ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਯਰਤਾਥ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸਰਦਲ ਤੋਂ ਉੱਠੀ, ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਚਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰੁਕ ਗਈ।^{੧੯} ਫੇਰ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੰਭ ਖੋਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਡ ਗਏ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣਿਆ ਦੇਖਿਆ। ਯਹੀਏ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਫੇਰ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਯੁਰਬੀ ਫਾਟਰ ਕੋਲ ਰੁਕ ਗਏ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯਰਤਾਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀ।

^{੨੦} ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਰਿਬਾਰ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਦੇਖੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਯਰਤਾਥ ਹੇਠਲੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਦਰਸਨ ਆਦਿ ਆਇਆ। ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਦਿ ਆਇਆ ਰਿ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਰਬੂਬੀ ਦੇ ਫਰਿਸਤੇ ਹੀ ਸਨ।^{੨੧} ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਹੈ ਹਰ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਚਾਰ ਚਿਹਰੇ ਸਨ, ਚਾਰ ਖੰਭ ਸਨ, ਅਤੇ ਰੁੜ੍ਹ ਅਜਿਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੰਭਾਂ ਹੇਠਾਂ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਥਾਂ ਵਰਗਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।^{੨੨} ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦੇ ਖੂੰਹ ਵੀ ਰਿਬਾਰ ਨਹਿਰ ਕੰਢੇ ਦੇਖੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਵਰਗੇ ਹੀ ਚਾਰ ਖੂੰਹ ਸਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਸਿੱਧਾ ਦੇਖਦੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

੧੧ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਹਵਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਯੁਰਬੀ ਫਾਟਰ ਉੱਤੇ ਲੈ ਗਈ। ਇਹ ਫਾਟਰ ਯੁਰਬ ਵੱਲ ਖੁਲ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਫਾਟਰ ਦੇ ਯਰਵੇਸ ਉੱਤੇ ੨੫ ਆਦਮੀ ਦੇਖੇ। ਅਜੂਰ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਅਯਜਨਯਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਅਤੇ ਬਨਾਯਾਹ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਫਲਟਯਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ।

^੨ ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ, ਇਹੀ ਉਹ ਆਦਮੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਦ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਦੇ ਨੇ।^੩ ਇਹ ਆਦਮੀ ਆਖਦੇ ਨੇ, ‘ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਫੇਰ ਉਸਾਰ ਰਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕੋਲੇ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਿਆ ਮਾਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।’^੪ ਉਹ ਇਹ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਦਮੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ, ਜਾਹ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰ।”

^੫ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਹਨ: ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਤੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ

ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।^੬ ਤੂੰ ਇਸ ਮਹਿਰ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਤੂੰ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।^੭ ਗੁਣ, ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡਾ ਯਰਬੂ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਮਾਮ ਹਨ। ਅਤੇ ਮਹਿਰ ਕੋਲੇ ਹੈ। ਯਰ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੋਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।^੮ ਤੂੰ ਤਲਵਾਹ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹੈਂ। ਯਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਲਵਾਹ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।” ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡਾ ਯਰਬੂ, ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ।

^੯ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ! ਯੇ ਤੁਸੀਂ ਤਲਵਾਹ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾਓਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।^{੧੦} ਤੁਸੀਂ, ਇਹ ਮਥਾਨ ਰਿਨਹੁਣ ਵਾਲਾ ਭਾਂਡਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚਲਾ ਰਿੜ੍ਹਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮ ਹੋਵੋਗੇ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੇ, ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ।^{੧੧} ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਹੀ ਨੇਮ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਤੋੜਿਆ ਸੀ! ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਕੰਮਾਂ ਵਾਂਗੂ ਹੀ ਜਿਉਣ ਦਾ ਨਿੱਕਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।”

^{੧੨} ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਖਤਮ ਕੀਤੀ, ਬਨਾਯਾਹ ਦਾ ਯੁੱਤਰ ਫਲਟਯਾਹ ਮਰ ਗਿਆ! ਮੈਂ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਖੂੰਹ ਯਰਤੀ ਨਾਲ ਛੁਹਾਰੇ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਰਬੂ, ਤੂੰ ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਥੱਕੇ ਹੋਏ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ!”

^{੧੩} ਯਰ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ, ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ, ਚੇਤੇ ਕਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਸੀ, ਯਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਯਰ ਗੁਣ, ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ, ‘ਅਗੇਵਾਹ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਰਹੋ। ਇਹ ਯਰਤੀ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਇਹ ਸਾਡੀ ਹੈ!’

^{੧੪} “ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ: ਅਗੇਵਾਹ ਮਾਡਾ ਯਰਬੂ, ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਵੱਲ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਵੱਸ ਅਨੇਰਾਂ ਦੇਸਾਂ ਅੰਦਰ ਖਿੱਡਾਇਆ। ਯਰ ਉਸ ਬੌੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਅੰਦਰ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਦਰ ਹੋਵਾਂਗਾ।

^{੧੫} ਯਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਬੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਖਿੱਡਾਇਆ ਹੈ। ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ

ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਾਧਮ ਦੇਵਾਂਗਾ।^{੧੮} ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਵਾਧਮ ਆਉਣਗੇ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਭਿਆਨਕ, ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਗੁਣ ਇੱਥੇ ਹਨ।^{੧੯} ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਕੇ ਇੱਠੀਆਂ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁੱਠ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਨਵਾਂ ਆਤਮਾ ਯਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੱਬਰ ਦਾ ਦਿਲ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਥਾਵੇਂ ਮੱਚਬੁੱਚ ਦਾ ਦਿਲ ਧਰ ਦਿਆਂਗਾ।^{੨੦} ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਕਰਨਾਂ ਦੀ ਖਾਲਸ਼ਾ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਗੇ। ਉਹ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਾਂਗਾ। ਉਹ ਮੱਚਬੁੱਚ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੋਵਾਂਗਾ।^{੨੧}

^{੨੧} ਫੇਰ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਰ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਬੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਆਂਗਾ।” ਅਗੋਂ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।^{੨੨} ਅਤੇ ਫੇਰ ਕੁਝੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੰਡ ਖਿਲਾਏ ਅਤੇ ਗੁਣ ਵਿੱਚ ਉੱਡ ਗਏ। ਧਰੀਏ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਅਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਧਰਤਾਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਧਰ ਸੀ।^{੨੩} ਅਗੋਂ ਮੇਰੇ ਧਰਤਾਧ ਗੁਣ ਵਿੱਚ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਛੱਡ ਗਈ। ਉਹ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਖਾਲਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਕੁਰ ਗਈ।^{੨੪} ਫੇਰ ਕੁਝ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗੁਣ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਥਾਥਲ ਵਾਧਮ ਲੈ ਆਈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਲੈ ਆਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕਰਮਨ ਅੰਦਰ ਦੇਖਿਆ। ਫੇਰ (ਉਹ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕਰਮਨ ਅੰਦਰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ) ਗੁਣ ਵਿੱਚ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ।^{੨੫} ਫੇਰ ਮੈਂ ਦੇਖੇਂ ਨਿਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੱਮੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਨੂੰ ਅਗੋਂ ਮੇਰੇ ਕਰਮਾਈਆਂ ਮਨ।

੧੨

^੧ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਅਗੋਂ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਮਥਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਤੂੰ ਥਾਥੀ ਲੋਕਾਂ ਕਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈਂ-ਉਹ ਗਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅੱਖਾਂ ਹਨ (ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਖਣ ਲਈ ਜੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ) ਧਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੁਣਨ ਲਈ ਕੰਮ ਹਨ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁਣਨ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖੀਆਂ ਹਨ।) ਧਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਮੁਣਦੇ। ਕਿ ਉਹ ਥਾਥੀ ਲੋਕ ਹਨ।^੨ ਇਸ ਲਈ, ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਆਪਣਾ ਥੋਰੀ ਥਿਮਤਰਾ ਕੰਨਰ ਲੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਮਾ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਦੂਰ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਂ। ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਤਾਂ ਜੇ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖ ਸੱਕਣ। ਮਾਇਦ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖ ਲੈਣਗੇ-ਧਰ ਉਹ ਕੁਝ ਥਾਥੀ ਲੋਕ ਹਨ।

^੩ “ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਆਪਣਾ ਮਥਾਨ ਥਾਥਰ ਲੈ ਆਵੀਂ ਤਾਂ ਜੇ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖ ਸੱਕਣ। ਫੇਰ ਮਥਾ ਵੇਲੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਕਰਮਾਈਂ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਥੋਰੀਵਾਨ ਵਾਂਗ ਦੂਰ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਂ।^੪ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਦੇਖ ਸੱਕਣ, ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਥਾਥ ਲਾ ਲਵੀਂ। ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਉਸ ਥਾਥ ਵਿੱਚੋਂ ਥਾਥਰ ਨਿਕਲੀਂ।^੬ ਗੁਣ ਵੇਲੇ, ਆਪਣਾ ਥੋਲਾ ਮੇਢੇ ਉੱਤੇ ਚੁਰੀਂ ਅਤੇ ਚੱਲਾ ਜਾਵੀਂ। ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਢੱਕ ਲਵੀਂ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਇਹ ਨਾ ਦੇਖ ਸੱਕੋ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਧਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈਂ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੀਂ ਤਾਂ ਜੇ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖ ਸੱਕਣ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਕਰਮਨ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਮਾਲ ਵਜੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

^੭ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ (ਇਮਰਾਏਲ ਨੇ) ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਮੈਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਥੋਲੇ ਚੁੱਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਮਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਦੂਰ ਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾਂ। ਉਸ ਮਥਾ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਚੱਲਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਥਾਥ ਲਾਇਆ। ਗੁਣ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਥੋਲਾ ਮੇਢੇ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਕੁਰ ਪਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖ ਸੱਕਣ।

^੮ ਦੁਸਰੀ ਮਥੇਰ ਮੈਨੂੰ ਅਗੋਂ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਮਥਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਰੀ ਤੈਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਥੀ ਥੋਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਖੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੀਂ ਕਿ ਅਗੋਂ ਮੇਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਮਨ। ਇਹ ਉਦਮ ਮੰਦੇਸ਼ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਥਾਥੇ ਹੈ।^{੧੧} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੀਂ, ਮੈਂ (ਗਿਜ਼ਰੀਏਲ) ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਮਾਲ ਹਾਂ। ਇਹ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਕੀਤੀਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮੱਚਬੁੱਚ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਮੱਚਬੁੱਚ ਕਿਸੇ ਦੂਰ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਥੋਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਵੋਗੇ।^{੧੨} ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਆਗੂ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਥਾਥ ਲਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਗੁਣ ਵੇਲੇ ਚੋਰੀ ਢਿਥੇ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਢੱਕ ਲਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਿਵਾਰ ਨਾ ਸੱਕਣ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸੱਕਣਗੀਆਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਧਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।^{੧੩} ਮੈਂ ਉਸ ਉੱਧਰ ਆਪਣਾ ਜਾਲ ਫੈਲਾਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਥਾਥਲ, ਚਾਲਡੀਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਧਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇਗਾ ਉਹ ਉੱਥੇ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ।^{੧੪} ਮੈਂ ਗਾਜੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਗੁਰ ਦਿਮਾ ਵਿੱਚ ਖਿੰਡਾ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਸਿਧਾਥੀ ਉਸ ਨੂੰ ਭਜਾਉਣਗੇ।^{੧੫} ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਲਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੋਂ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹਾਂ। ਉਹ ਇਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਮਿਆਨ ਖਿਡਾਉਂਦਾ। ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਮਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

^{੧੬} “ਧਰ ਮੈਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਥੋਰੀਆਂ, ਖੁੱਛ ਅਤੇ ਜੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਰਨਗੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਕਰਮਨਾਂ ਲੋਕਾਂ

ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਮੱਠ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਹਾਂ।”

੧੨ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਸਬਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ੧੩ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਤੈਨੂੰ ਅਵੱਸ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ ਹੋਵੇਂ। ਤੈਨੂੰ ਭੋਜਨ ਵਰਦੇ ਸਮੇਂ ਝੰਝਟਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਘਾਈ ਖੀਣ ਵੇਲੇ ਫਿਰਸਮੰਦ ਅਤੇ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਦਿਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੪ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਮ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੈਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ‘ਅਗੇਵਾਗ ਮਾਡਾ ਖਰਬੂ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਅਸੁਖਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਜਦੋਂ ਭੋਜਨ ਵਰਗੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਫਿਰਸਮੰਦ ਹੋਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਜਦੋਂ ਘਾਈ ਖੀਣੋਗੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ ਹੋਵੋਗੇ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਸਾਥੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਘਟਦੀ ਹੈ। ੨੦ ਗੁਣ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਬੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ-ਘਰ ਇਹ ਸਹਿਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀਰਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ! ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਹਾਂ।”

ਛੇਤੀ ਆਵੇਗੀ

੨੧ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਸਬਦ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੨੨ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਬਾਰੇ ਇਹ ਰਾਹਉਤ ਕਿਉਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ:

‘ਦਿਨ ਲੰਬੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ

ਘਰ ਵੇਈ ਦਰਸਨ ਖੁਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ।’

੨੩ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖੀਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਰਬੂ ਉਸ ਰਾਹਉਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲ ਬਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਆਖਣਗੇ। ਗੁਣ ਉਹ ਇਹ ਰਾਹਉਤ ਰਹਿਣਗੇ:

‘ਛੇਤੀ ਆਵੇਗੀ ਮੁਮੀਬਤ,

ਸਾਰੇ ਦਰਸਨ ਖੁਹੇ ਹੋਣਗੇ।’

੨੪ “ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਝੂਠੇ ਦਰਸਨ ਫੇਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਨਗੇ। ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਜਾਦੂਗਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਨਿਰਲਕੀਆਂ। ੨੫ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹੋਂ ਰੁਝ ਆਖਾਂਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਗੱਲ ਵਾਪਰੇਗੀ! ਅਤੇ ਮੈਂ ਵਰਤ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਛੇਤੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ-ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ-ਕਾਲ ਵਿੱਚ। ਤੁਸੀਂ ਬਾਗੀ ਲੋਕ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰੁਝ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਰਨ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।” ਅਗੇਵਾਗ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੨੬ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਸਬਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ੨੭ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਦਰਸਨ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹਾਂ

ਉਹ ਦੂਰ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰਿਸੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਨ। ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਵਰ ਰਿਹਾ ਹੋਂ ਉਹ ਗੁਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਵਰਗੇ ਬਾਦ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ। ੨੮ ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ‘ਅਗੇਵਾਗ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ, ਆਖਦਾ ਹੈ: ਮੈਂ ਹੋਰ ਵੇਈ ਨਹੀਂ ਵਰਗਾਂ। ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰੁਝ ਵਾਪਰੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਵਾਪਰੇਗਾ!’” ਅਗੇਵਾਗ ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੨੯ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਸਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ੩੦ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਤੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰ ਗੱਲ ਵਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਨਬੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੇਰੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਹੇ। ਉਹ ਨਬੀ ਓਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਰਹੇ ਨੇ ਜੋ ਉਹ ਆਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਗੱਲ ਵਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀ, ‘ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸੰਦੇਸ ਨੂੰ ਸੁਣੋ! ੩੧ ਅਗੇਵਾਗ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਮੁਖ ਨਬੀਓ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਾਝੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਆਤਮਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਦਰਸਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ।

੩੨ “ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਰੇ ਨਬੀ ਉਜੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੱਖਣੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੌੜ ਭੱਜ ਵਰਦੇ ਲੰਬੜਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ। ੩੩ ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕੰਧਾਂ ਨੇੜੇ ਸਿਧਾਗੀ ਤੈਨਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਦੀਵਾਰਾਂ ਨਹੀਂ ਉਸਾਰੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਦਿਨ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਲੜਾਈ ਹਾਰ ਜਾਵੋਗੇ!

੩੪ “ਝੂਠੇ ਨਬੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਦੂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ-ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਮੀ-ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਮੀ। ਉਹ ਗਾਲੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਝੂਠਾਂ ਦੇ ਸੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਵਰ ਰਹੇ ਹਨ।

੩੫ “ਝੂਠੇ ਨਬੀਓ, ਜਿਹੜੇ ਦਰਸਨ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੇ ਸਨ ਉਹ ਸੱਚੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਦੂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ। ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ਘਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਮੀ।”

੩੬ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ, ਅਗੇਵਾਗ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਗੱਲ ਵਰੇਗਾ! ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਦਰਸਨ ਦੇਖੇ ਜਿਹੜੇ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ (ਘਰਮੇਸੁਰ) ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਂ!” ਅਗੇਵਾਗ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ, ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ੩੭ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖੇ ਅਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਵਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ

ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਇਮਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਗੇਵਾਹ ਆਉਂਦਾ ਯਰੁਬੂਹਾ!

10 “ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਾਂਝੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਉਂਦੇ ਇੱਥੇ ਸਾਂਝੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੰਧਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਆਉਂਦੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਯਰ ਉਹ ਟੁੱਟੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਖਲਮਤਰ ਦਾ ਖਲਮ ਜਿਹਾ ਖੋਚਾ ਜੀ ਫੇਰਦੇ ਹਨ। 11 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਜਿਹੜੇ ਰੰਧਾਂ ਤੇ ਕਲੀ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਡਿੱਗ ਖਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਮੈਂ ਗੜ੍ਹੇ ਆਉਂਦੇ ਮਖਤ ਬਾਰਸ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਵਗਣਗੀਆਂ ਆਉਂਦੇ ਵਾਵੇਰੇਨਾ ਉੱਠੇਗਾ। 12 ਰੰਧ ਡਿੱਗ ਖਵੇਗੀ। ਆਉਂਦੇ ਲੋਕ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਣਗੇ, ਉਸ ਖਲਮਤਰ ਦਾ ਵੀ ਬਣਿਆ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਬਠਿਆ ਸੀ?” 13 ਆਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਯਰੁਬੂਹਾ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹਾਂ, ਆਉਂਦੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਡੁਕਾਨ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹਾਂ ਆਉਂਦੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਤੇਜ਼ ਬਾਰਸ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਰਹਿਰਵਾਨ ਹਾਂ ਆਉਂਦੇ ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਗੜ੍ਹੇ ਵਰਗਵਾਂਗਾ ਆਉਂਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। 14 ਤੁਸੀਂ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਖਲਮਤਰ ਕੀਤਾ। ਯਰ ਮੈਂ ਧੂਰੀ ਰੰਧ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡੇਗ ਦਿਆਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਇਸਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਨਾ ਦਿਸ ਜਾਣ ਰੰਧ ਡਿੱਗ ਖਵੇਗੀ ਆਉਂਦੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਆਉਂਦੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਗੇਵਾਹ ਹਾਂ। 15 ਮੈਂ ਰੰਧ ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਖਣਾ ਰਹਿਰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਖਲਮਤਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਖਾਂਗਾ, ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਰੰਧ ਨਹੀਂ। ਆਉਂਦੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਖਲਮਤਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਮੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

16 “ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਝੂਠੇ ਨਬੀ ਨਾਲ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ। ਉਹ ਨਬੀ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਬੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਾਂਝੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਯਰ ਇੱਥੇ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਨਹੀਂ।” ਆਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਯਰੁਬੂਹਾ, ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

17 ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇਮਰਾਏਲ ਦੀਆਂ ਨਬੀਆਂ ਵੱਲ ਦੇਖ। ਉਹ ਨਬੀਆਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੀਆਂ। ਉਹ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਆਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। 18 ਆਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਯਰੁਬੂਹਾ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਆਉਂਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ, ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲਾਈਆਂ ਉੱਤੇ ਖਹਿਣ ਲਈ ਕਠੋਰ ਤੇ ਬਾਬੂਬੰਦ ਮਿਉਂਦੀਆਂ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਿਰਾਂ ਤੇ ਖਹਿਣ ਵਾਲੇ ਖਾਮ ਖਟਕੇ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੀਆਂ ਹੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਦੂਈ ਮਰਤੀ

ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਰਾਬੂ ਕਰਨ ਦੀ। ਤੁਸੀਂ ਮਿਰਫ ਆਖਣੇ-ਆਖਣੇ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹੋ! 19 ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੋਚਣ ਨਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਮੁੱਟੀਆਂ ਆਉਂਦੇ ਕੋਈਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਟੁਕੜਿਆਂ ਬਦਲੇ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲਦੀਆਂ ਹੋ। ਉਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਖਰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਉਂਦੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 20 ਇਸ ਲਈ ਆਗੇਵਾਹ ਆਉਂਦੇ ਯਰੁਬੂਹਾ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕਠੋਰ ਤੇ ਬਾਬੂਬੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹੋ-ਯਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਬੂਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬਾਗਾਂ ਉੱਤੇ ਖਾੜ ਸੁੱਟਾਂਗਾ ਆਉਂਦੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੰਛੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਉੱਡ ਜਾਣੇ ਨੇ। 21 ਆਉਂਦੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਟਕਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾੜ ਦਿਆਂਗਾ ਆਉਂਦੇ ਆਖਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਆਉਂਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।

22 “ਨਬੀਉ, ਤੁਸੀਂ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਝੂਠ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਖਹੁੰਦੇ ਹਨ-ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਖਹੁੰਦਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਆ! ਤੁਸੀਂ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖੱਥ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਖਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। 23 ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਬੇਰਾਮ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖੋਗੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਜਾਦੂ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਵਾਂਗਾ। ਆਉਂਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।”

18 ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਕੁਝ ਆਗੂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਏ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਠ ਗਏ। 2 ਆਗੇਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, 3 “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇਹ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਹਨ। ਉਹ ਤੈਥੋਂ ਮੇਰੀ ਮਲਾਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਮ ਗਲੇ ਤੀਰ ਗੰਦੇ ਬੁੱਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖਾਧ ਕਰਵਾਏ। ਉਹ ਗਲੇ ਤੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮਲਾਹ ਲਈ ਰਿਉ ਆਉਂਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ! 4 ਯਰ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ! ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸੋ। ਆਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਯਰੁਬੂਹਾ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਜੇ ਕੋਈ ਇਮਰਾਏਲੀ ਕਿਸੇ ਨਬੀ ਖਾਮ

ਯਿਸੂਸ ਨੂੰ ਆਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਮਲਾਹ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਬੀ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਮੈਂ ਖੁਦ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਰੋਲ ਹਾਲੇ ਵੀ ਬੁੱਤ ਹੋਣ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੋਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਰੋਲਾਂ ਖਾਧੇ ਰਹਿਣ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਪਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ। 4 ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਫੁਰੂਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੁੱਤਾਂ ਕਰਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

4 “ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ, “ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਵਾਖਮ ਆ ਜਾਓ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਝੂਠੇ ਦੋਸਤਿਆਂ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਵੋ। 7 ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਮਲਾਹ ਲੈਣ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿਆਂਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਖਾਮ ਹਾਲੇ ਵੀ ਬੁੱਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਰੋਲਾਂ ਖਾਧੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਪਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਇਹ ਜਵਾਬ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਆਂਗਾ: 8 ਮੈਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੋਕ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੱਸਣਗੇ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿਆਂਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ! 9 ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਨਬੀ ਗੁਮਰਾਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਆਖਣਾ ਖੁਦ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨਬੀ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਖਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਤਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਤੱਕ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। 10 ਇਸ ਲਈ ਦੇਵੇਂ ਜਣੇ, ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਮਲਾਹ ਮੰਗਣ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਨਬੀ ਜਿਸਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਮਜ਼ਾ ਖਾਉਣਗੇ। 11 ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਬੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲਾਂ ਕੁਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਣ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਆਖਣੇ ਖਾਧਾ ਨਾਲ ਨਾ ਖਾਧਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਣ। ਫੇਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਖਾਮ ਬੰਦੇ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਰਮੇਸੂਰ ਹੋਵਾਂਗਾ।” ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

12 ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਉਸ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, 13 “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮੈਂ ਉਸ ਰਿਸੇ ਵੀ ਰੋਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਖਾਧੇ ਰਹੇਗੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਖੁਰਤੀ ਰੋਕ ਦਿਆਂਗਾ। ਮਾਇਦ ਮੈਂ ਭੁੱਖਮਰੀ ਖੈਦਾ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿਆਂਗਾ। 14 ਮੈਂ ਉਸ ਦੇਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉੱਥੇ ਨੂਹ, ਦਾਨੀਏਲ ਅਤੇ ਆਂਯੂਬ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ

ਨੇ ਆਖਣੀ ਖਰਮੀਯਤਾ ਕਰਨ ਆਖਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾ ਲਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।” ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

14 ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਾਂ ਮਾਇਦ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਜੇ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਮਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਕਰਨ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਵੀ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਲੰਘੇਗਾ। 16 ਜੇ ਨੂਹ, ਦਾਨੀਏਲ ਅਤੇ ਆਂਯੂਬ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਵੇ, (ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈਣਾ ਸੀ।) ਉਹ ਤਿੰਨ ਬੰਦੇ ਆਖਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾ ਮੱਕਦੇ ਸਨ। ਖਰ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮੱਧ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਮੱਕਦੇ ਸਨ-ਆਖਣੇ ਯੀਆਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ! ਉਹ ਬਦੀ ਭਰਿਆ ਦੇਸ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ!” ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

17 ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਾਂ ਮਾਇਦ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇਸ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਫੌਜ ਭੇਜਾਂ। ਉਹ ਫੌਜੀ ਉਸ ਦੇਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਗੇ-ਮੈਂ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। 18 ਜੇ ਨੂਹ, ਦਾਨੀਏਲ ਅਤੇ ਆਂਯੂਬ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਨੇਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈਣਾ। ਉਹ ਤਿੰਨੋਂ ਬੰਦੇ ਆਖਣੀ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾ ਮੱਕਦੇ ਸਨ। ਖਰ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਮਾਖੀ ਸੱਖਰੇ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨਾ ਬਚਾ ਮੱਕਦੇ-ਆਖਣੇ ਯੀਆਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ! ਉਹ ਮੱਕਦਾ ਦੇਸ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ!” ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

18 ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਮੱਕਦਾ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰੀ ਭੇਜਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਆਖਣਾ ਕਹਿਰ ਵਰਸਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। 19 ਜੇ ਨੂਹ, ਦਾਨੀਏਲ ਅਤੇ ਆਂਯੂਬ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਵੇ (ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈਣਾ।) ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਤਿੰਨੋਂ ਬੰਦੇ ਆਖਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾ ਲੈਂਦੇ। ਖਰ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਮਾਖੀ ਸੱਖਰਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਮੱਕਦੇ-ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਯੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ!” ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

20 ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕਿ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਿੰਨੀ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ: ਮੈਂ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਉਹ ਚਾਰੇ ਮਜ਼ਾਦਾਂ ਭੇਜਾਂਗਾ! ਮੈਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਫੌਜੀਆਂ, ਭੁੱਖਮਰੀ, ਬੀਮਾਰੀ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿਆਂਗਾ! 22 ਕੁਝ ਲੋਕ ਉਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚਰੇ ਨਿਕਲ ਜਾਣਗੇ! ਉਹ ਆਖਣੇ ਯੀਆਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖਾਮ ਮਹਿਰਿਤਾ ਲਈ ਆਉਣਗੇ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਦੋਖੇਂਗਾ ਕਿ

ਉਹ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਰਿੰਨੇ ਬੁਰੇ ਹਨ। ਆਉ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਸੀਆਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਬਾਰੇ ਚੰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਅਨੂਸਲਮ ਲਈ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।^{੨੩} ਤੂੰ ਦੱਖੋਗਾ ਕਿ ਉਹ ਰਿਵੇਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਹੜੀਆਂ ਮੇਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਉ ਫੇਰ ਤੂੰ ਜਾਣ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਚੰਗਾ ਕਾਰਣ ਮੈਂ।” ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਤੁ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੧੫ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਸੀ ਅੰਗੂਰ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੰਗਲ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਕੱਟੀਆਂ ਗੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਟਾਗਟੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਨਹੀਂ!”^੧ ਸੀ ਤੂੰ ਉਸ ਅੰਗੂਰ ਦੀ ਵੇਲ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤ ਸੱਕਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ! ਸੀ ਤੂੰ ਉਸ ਲੱਕੜੀ ਦੀਆਂ ਭਾਂਡੇ ਟੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੀਲੀਆਂ ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ!^੨ ਲੋਕ ਸਿਰਫ ਉਸ ਲੱਕੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਮੋਟੀਆਂ ਸਿਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸੂਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਵਿੱਚਰਾਹਲੇ ਹਿੱਸੇ ਅੱਗ ਨਾਲ ਕਾਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਧਰ ਮੋਟੀਆਂ ਧੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੜਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੂੰ ਉਸ ਮੜੀ ਗੋਟੀ ਮੋਟੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ? ਯੇ ਤੂੰ ਉਸ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਮੜਨ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸੱਕਦਾ ਤਾਂ ਅੱਵੱਸ ਹੀ ਉਸ ਮੜੀ ਗੋਟੀ ਮੋਟੀ ਤੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸੱਕੇਗਾ! ਫਿਰ ਲਈ ਅੰਗੂਰ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਦੇ ਲੱਕੜ ਦੇ ਟੋਟੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹਨ। ਲੋਕੀ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਆਉ ਅੱਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਅਨੂਸਲਮ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ!” ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਤੁ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।^੩ “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਕੁਝ ਅੱਗ ਤੋਂ ਬਚ ਨਿਰਲਣ, ਧਰ ਤਾਂ ਵੀ ਅੱਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਤੂੰ ਜਾਣ ਲਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਵੇਖੋਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।^੪ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਝੂਠੇ ਦੋਸਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਕਰਨ ਲਈ।” ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਤੁ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੧੬ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਅਨੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਬਾਬਤ ਦੱਸ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।^੧ ਤੈਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ‘ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਤੁ, ਅਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਅਨੂਸਲਮ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਆਪਣੇ ਦਿਤਾਗਮ ਵੱਲ ਦੇਖ। ਤੂੰ ਰਾਨਾਨ ਵਿੱਚ ਜੰਮਿਆਂ ਮੀ। ਤੇਰਾ ਧਿਤਾ ਇੱਕ ਅਮੂਰੀ ਮੀ। ਤੇਰੀ ਮਾਤਾ ਜਿੰਤੀ ਮੀ।^੨ ਅਨੂਸਲਮ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੂੰ ਜੰਮਿਆਂ ਮੀ ਉੱਥੇ ਤੇਰੀ ਧੁੰਨੀ ਦੀ ਨੜ ਕੱਟਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਨਮਨ ਨਹੀਂ ਮਲਿਆ ਅਤੇ ਨੁਹਾ ਕੇ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਕੱਢੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਖੇਟਿਆ।

^੩ ਅਨੂਸਲਮ ਤੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕਲਾ ਮੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਤੇਰੇ ਲਈ ਦੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤੇਰੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ। ਅਨੂਸਲਮ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੂੰ ਜੰਮਿਆਂ ਮੀ ਤੇਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਬਾਹਰ ਖੋਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਤੂੰ ਗਾਲੇ ਵੀ ਜਨਮ ਦੇ ਲਗੂ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਗਇਆ ਮੀ।^੪ “ਫੇਰ ਮੈਂ (ਧਰਮੇਸੁਰ) ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਿਆ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਧਿਆਂ ਆਉ ਵਿੱਚ ਲੱਤਾਂ ਮਾਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਤੂੰ ਲਗੂ ਨਾਲ ਲਬਧਬ ਮੈਂ ਧਰ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, ‘ਜਿਉ!’”^੫ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਖੋਤ ਅੰਦਰ ਖੋਦੇ ਦੇ ਵਾਂਗ ਵੱਧਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। ਤੂੰ ਵੱਧਿਆ। ਤੂੰ ਇੱਕ ਮੁਟਿਆਰ ਬਣ ਗਈ: ਤੇਰੀ ਮਗਵਾਰੀ ਸੂਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਤੇਰੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਭਰ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਵਾਲ ਉਗਣੇ ਸੂਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਧਰ ਤੂੰ ਗਾਲੇ ਵੀ ਨੰਗੀ ਅਤੇ ਨਿਰਬਸਤਰ ਮੀ।^੬ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਧਿਆਰ ਲਈ ਤਿਆਰ ਮੈਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕੱਢੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਧਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਨੰਗੇਜ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਰਾਦਾਨਾਮਾ ਕੀਤਾ। ਆਉ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਬਣ ਗਈ।” ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਤੁ, ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।^੭ “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਧਾਈ ਨਾਲ ਨੁਹਾਇਆ। ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਖੂਨ ਮਾਫ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿੰਡੇ ਉੱਤੇ ਤੇਲ ਮਲਿਆ।^੮ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਧੁਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਰਮ ਚਮੜੇ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਮੀਦੇ ਦਾ ਧਰਾ ਅਤੇ ਰੋਸਮੀ ਮੱਕਾਰਫ ਦਿੱਤਾ।^੯ ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਗਹਿਣੇ ਦਿੱਤੇ। ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਗਣ ਧਾਏ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਗਰਦਨ ਵਿੱਚ ਗਰ ਧਾਇਆ।^{੧੦} ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨੱਥ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤੀ, ਕੁਝ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਧਹਿਨਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਤਾਜ ਦਿੱਤਾ।^{੧੧} ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਠੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਿਨਣ ਅਤੇ ਰੋਸਮੀ ਕੱਢੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕੱਢਾਈ ਵਾਲੀ ਖੋਮਾਰ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਮੀ। ਤੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਭੋਜਨ ਖਾਧਾ। ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਮੀ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਰਾਣੀ ਬਣ ਗਈ।^{੧੨} ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਕਾਰਣ ਕੋਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਈ। ਜਿਹੜਾ ਗੋਰਵ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਇਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਇੰਨੀ ਧਿਆਰੀ ਬਣਾਇਆ।” ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਤੁ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

^{੧੩} ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਨਾ ਸੂਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਨੋਕ ਨਾਮੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਿਹੜੀ ਤੇਰੇ ਧਾਮ ਮੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾ ਹੋ ਗਈ। ਤੂੰ ਹਰ ਆਉਦੇ ਜਾਂਦੇ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਵੇਸਵਾ ਵਾਲਾ ਵਿਗਾਰ ਕੀਤਾ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।^{੧੪} ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁੰਦਰ ਕੱਢੇ ਉਤਾਰ ਲੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਪਾਮਨਾ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵੇਸਵਾ ਵਾਲਾ ਵਿਗਾਰ ਕੀਤਾ। ਤੂੰ ਹਰ ਆਉਣ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਮੱਧ ਦਿੱਤਾ।^{੧੫} ਫੇਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਉਹ ਸੁੰਦਰ ਗਹਿਣੇ ਲਾਗ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਉਸ ਮੋਠੇ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੇਸਵਾ ਵਰਗਾ

ਵਿਗਰ ਰੀਤਾ।^{੧੮} ਫੇਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁੰਦਰ ਰੱਖੜੇ ਲੇ ਜਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਲਈ ਵਸਤਰ ਬਣਾਏ। ਤੂੰ ਉਹ ਜਾਤਰ ਜਾਤੇ ਯੂਫ ਲਈ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਜਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।^{੧੯} ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰੋਟੀ, ਸਹਿਦ ਜਾਤੇ ਤੇਲ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਯਰ ਤੂੰ ਉਹ ਭੋਜਨ ਆਪਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨ ਰਨ ਲਈ ਖਿੱਠੀ ਸੁਗੰਧ ਵਜੋਂ ਯੋਸ਼ ਰ ਦਿੱਤਾ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵੇਸਵਾ ਵਾਲਾ ਵਿਗਰ ਰੀਤਾ!" ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ, ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

^{੨੦} ਯਹੇਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਜਾਤੇ ਯੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਗਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਖਾਤਰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਜਾਤੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਜੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ। ਸੀ ਤੇਰੀ ਵੇਸਵਾਈ ਦਾ ਵਜਨ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਮੀ।^{੨੧} ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਥਰ ਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ।^{੨੨} ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਤੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ। ਜਾਤੇ ਤੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਜਵਾਨ ਮੀ। ਤੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਮੀ ਤੂੰ ਨੰਗੀ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਲੱਤਾਂ ਮਾਰ ਰਹੀ ਮੀ।

^{੨੩} "ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ... ਜੇ ਯਰੂਸਲਮ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ!" ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।^{੨੪} "ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਦ ਤੂੰ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਹਣ ਲਈ ਉਹ ਟਿੱਲਾ ਉਸਾਰਿਆ। ਤੂੰ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਨ ਲਈ ਮੜਰ ਦੀ ਹਰ ਨੁਰਤ ਤੇ ਉਹ ਸਥਾਨ ਬਣਾਏ।^{੨੫} ਤੂੰ ਉਹ ਜਿਹੇ ਟਿੱਲੇ ਹਰ ਮੜਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੇ ਬਣਾਏ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਰ ਲਿਆ। ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਲੰਘਣ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਖੰਗਰੀ ਚੁੱਰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਤੇਰੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਦੇਖ ਮੌਰਣ, ਜਾਤੇ ਫੇਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਵੇਸਵਾ ਵਰਗੀ ਮੈਂ।^{੨੬} ਫੇਰ ਤੂੰ ਮਿਸਰ ਚਲੀ ਗਈ, ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਰੇਲ, ਜਿਸਦਾ ਲਿੰਗ ਵੱਡਾ ਮੀ। ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਰਹਿਰਵਾਨ ਰਨ ਲਈ ਜਾਨੇਰਾਂ ਵਾਰੀ ਭੋਗ ਰੀਤਾ।^{੨੭} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਭੱਤੇ ਦਾ ਇੰਰ ਹਿੱਸਾ (ਜ਼ਮੀਨ) ਖੋਗ ਲਿਆ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਯੀਆਂ (ਸਹਿਰਾਂ) ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮਨ ਮਰਚੀ ਰਨ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਵੀ ਤੇਰੇ ਮੰਦਿਆਂ ਰਾਹਿਯਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਰਾਨ ਸਨ।^{੨੮} ਫੇਰ ਤੂੰ ਅੱਸੂਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਰੇ ਮੰਭੋਗ ਰੀਤਾ। ਤੂੰ ਰੁੱਜੀ ਨਹੀਂ। ਤੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਮੰਤੁਸਟ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।^{੨੯} ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਰਾਨਾਨ ਵੱਲ ਯਰਤੀ ਜਾਤੇ ਫੇਰ ਬਾਬਲ ਵੱਲ। ਜਾਤੇ ਫੇਰ ਵੀ ਤੇਰੀ ਤਮੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।^{੩੦} ਤੂੰ ਇੰਨੀ ਰਮਚੇਰ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ (ਦੇਸਾਂ) ਨੂੰ ਧਾਧ ਰਨ ਦਿੱਤਾ ਤੂੰ ਰਿਸੇ ਯੈੱਸੇ ਜਮਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵੇਸਵਾ ਵਰਗਾ ਵਿਗਰ ਰੀਤਾ।" ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

^{੩੧} ਯਹੇਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਯਰ ਤੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੇਸਵਾ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਮੀ। ਤੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਣਿਆਂ ਹਰ ਮੜਰ ਦੀ ਨੁਰ ਉੱਤੇ ਬਣਾਏ, ਜਾਤੇ ਹਰ ਗਲੀ ਦੇ ਮੋੜ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਉਪਾਸਨਾ ਸਥਾਨ ਉਸਾਰੇ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਮੰਭੋਗ ਰੀਤਾ। ਯਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੇਲੋਂ ਵੇਸਵਾ ਵਾਂਗ ਯੈੱਸੇ ਨਹੀਂ ਮੰਗੇ।^{੩੨} ਤੂੰ ਵਿਭਚਾਰੀ ਯੋਰਤ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਯਤੀ ਨਾਲੋਂ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨਾਲ ਮੰਭੋਗ ਰਰੇ ਖੁਸ਼ ਹੈਂ।^{੩੩} ਬਹੁਤੀਆਂ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਭੋਗ ਲਈ ਯੈੱਸੇ ਦੇਣ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਯਰ ਤੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਜਾਨੇਰਾਂ ਯਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯੈੱਸੇ ਦਿੱਤੇ। ਤੂੰ ਨਾਲ-ਦੁਨਾਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਯਾਰੇ ਮੰਭੋਗ ਰਨ ਲਈ ਯੈੱਸੇ ਦਿੱਤੇ।^{੩੪} ਤੂੰ ਤਾਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈਂ। ਵੰਧੇਰੇ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯੈੱਸੇ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਯਰ ਤੂੰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮੰਭੋਗ ਰਨ ਲਈ ਯੈੱਸੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈਂ।"

^{੩੫} ਜੇ ਵੇਸਵਾ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਸੁਣ।^{੩੬} ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: "ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਯੈੱਸੇ ਖਰਚੇ ਹਨ ਜਾਤੇ ਆਪਣੇ ਯਰੇਮੀਆਂ ਜਾਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਧਾਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨੰਗੇਜ਼ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਜਾਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਭੋਗ ਰਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਡੋਲਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਲਈ ਸੁਗਾਤ ਮੀ।^{੩੭} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਯਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਰੰਠਿਆਂ ਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਯਾਵਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਧਿਆਨ ਰੀਤਾ ਜਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਨਫਰਤ ਰੀਤੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਰੰਠੇ ਰਰੇ ਲਿਯਾਵਾਂਗਾ ਜਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰਾ ਨੰਗੇਜ਼ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੰਗਿਆਂ ਦੇਖਣਗੇ।^{੩੮} ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਰੀ ਮਜ਼ਾ ਦਿਲਾਂਗਾ ਜੇ ਰਤਲ ਦੀ ਗੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਤੇ ਜੇ ਵਿਭਚਾਰਨ ਯੋਰਤ ਦੀ ਗੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਖਾਵੇਂਗੀ ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ ਰੁੱਠੀ ਜਾਤੇ ਈਰਖਾਨੁ ਯਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।^{੩੯} ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਬੋਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਉਪਾਸਨਾ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਰੱਖੜੇ ਖਾੜ ਦੇਣਗੇ ਜਾਤੇ ਤੇਰੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਗਹਿਣੇ ਖੋਗ ਲੈਣਗੇ। ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੰਗੀ ਬੁਚੀ ਰਰੇ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ। ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਮੀ।^{੪੦} ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਲੈ ਰੇ ਆਉਣਗੇ ਜਾਤੇ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਯੱਥਰ ਸੁੱਟਣਗੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਟੋਟੇ ਰ ਦੇਣਗੇ।^{੪੧} ਉਹ ਤੇਰਾ ਘਰ ਸਾੜ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣਗੇ ਰਿ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਦੇਖ ਮੌਰਣ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵੇਸਵਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣੇ ਰੋਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯੈੱਸੇ ਦੇਣੇ ਹਟਾ ਦਿਆਂਗਾ।^{੪੨} ਫੇਰ ਮੈਂ ਰਹਿਰਵਾਨ ਜਾਤੇ ਈਰਖਾਨੁ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਸਾਂਤ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਰਹਿਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ।^{੪੩} ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਿਉਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ? ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ

ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਜਵਾਨ ਸੀ। ਤੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੀ ਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਂਨੂੰ ਰਹਿਰਵਾਨ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂਨੂੰ ਤੇਰੇ ਮੰਦੇ ਰਾਗਿਆਂ ਵਰਕੇ ਸਜਾ ਦੇਣੀ ਪਈ। ਖਰ ਤੂੰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਵਿਉਂਤੀਆਂ ਸਨ।” ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੯੧ “ਉਹ ਸਾਰੇ ਖੰਦੇ ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਘਾਏ ਗੱਲਾਂ ਵਰਕੇ ਹਨ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਆਖਣ ਲਈ ਟਿੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਆਖਣਗੇ, ‘ਜਿਹੀ ਮਾਂ ਤੇਰੀ ਯੀ।’” ੯੨ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਯੀ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਖੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵੇਈ ਯਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਤੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਵਰਗੀ ਹੈਂ। ਤੁਸੀਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰੀਤੀ। ਤੁਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹੈਂ। ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਂ ਹਿੰਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਤਾ ਅਮੂਰੀ ਸੀ। ੯੩ ਤੇਰੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਸਾਮਰਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਆਪਣੀਆਂ ਯੀਆਂ (ਰਸਬਿਆਂ) ਮੰਗ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਸਦੂਮ ਸੀ। ੯੪ ਉਹ ਤੇਰੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਆਪਣੀਆਂ ਯੀਆਂ (ਰਸਬਿਆਂ) ਮੰਗ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ।

੯੫ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹੀ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ। ਖਰ ਤੂੰ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ! ੯੬ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਖਰਬੂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਜੀਵਿਤ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮੌਂਗ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਸਦੂਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਯੀਆਂ ਨੇ ਉਨੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜੇ ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਯੀਆਂ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ।”

੯੭ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਸਦੂਮ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਯੀਆਂ ਗੁਮਾਨੀ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਖਾਣ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰੁਝ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਵਿਗਲਾ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰੀਬ ਬੇਸਹਾਰਾ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ੯੮ ਸਦੂਮ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਯੀਆਂ ਇੰਨੀਆਂ ਗੁਮਾਨੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਾਹਮਣੇ ਹੀ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਵਰਨ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਵਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ।”

੯੯ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਤੇ ਸਾਮਰੀਆਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਰੀਤੇ ਮੰਦੇ ਰਾਗਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਯੱਧੇ ਹੀ ਰੀਤੇ। ਤੂੰ ਸਾਮਰੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵੱਧੇਰੇ ਭਿਆਨਕ ਵਾਕੇ ਰੀਤੇ! ਤੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਤੇਰੇ ਮੁਰਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸਦੂਮ ਅਤੇ ਸਾਮਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ੧੦ ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਸਹਾਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਰਾਬਲੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਸੋਹਣੀਆਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੂੰ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੧੧ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਸਦੂਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਰਸਬਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਵਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਾਮਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਵਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ (ਅਰੂਸਲਮ), ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਵਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਖਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਉਸਾਰਾਂਗਾ। ਅਤੇ (ਅਰੂਸਲਮ,) ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਫੇਰ ਉਸਾਰਾਂਗਾ। ੧੨ ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਤੇਰੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਝ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਵੇਗੀ। ੧੩ ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਦੂਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਨਗਰਾਂ, ਸਾਮਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

੧੪ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਗੁਮਾਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਸਦੂਮ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਖਰ ਤੂੰ ਫੇਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ੧੫ ਅਜਿਹਾ ਤੂੰ ਸਜਾ ਬਿਲਕੁਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਗਵਾਂਢੀ ਤੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਰ ਦੇਣ। ਅਦੋਮ ਅਤੇ ਫਿਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਨਗਰ ਗੁਣ ਤੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾ ਰਹੇ ਹਨ। ੧੬ ਗੁਣ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਿਆਨਕ ਰਾਗਿਆਂ ਲਈ ਅਦੋਮ ਦੁੱਖ ਭੋਗਣਾ ਪਵੇਗਾ।” ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੧੭ ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਉਹੇ ਜਿਹਾ ਵਿਗਰ ਵਰਾਂਗਾ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ! ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਦੇ ਇਰਸਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ। ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਇਰਸਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।

੧੮ ਖਰ ਮੈਂ ਉਸ ਇਰਸਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਾਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਰੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਜਵਾਨ ਸੈਂ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਰਸਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹੇਗਾ!

੧੯ ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਵੇਲੇ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੀਆਂ ਯੀਆਂ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਮਾਡੇ ਇਰਸਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਵਰਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹੇਗੀ ਜੇ ਤੂੰ ਰੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਤੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ੨੦ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਰਸਾਰਨਾਮਾ ਖੁਨਰ-ਸਥਾਪਤ ਵਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੂੰ ਜਾਣ ਲਵੇਗੀ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। ੨੧ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਿਗਰ ਵਰਾਂਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਮੰਦੇ ਵੇਰਾਂ ਤੋਂ ਇੰਨੀ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਤੂੰ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸੱਕੇਗੀ। ਖਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਖਰਮਸਚਿਤ ਵਰਾਂਗਾ। ਤੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਵਰੇ ਵੀ ਸਰਮਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ!” ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ, ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੨੨ ਫੇਰ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇਹ ਵਰਾਈ

* 16: ੪੬ ਸਾਮਰਿਆ ... ਸਦੂਮ ਸੀ ਗਿਜਰੀਟੋਲ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚਲੇ ਲੋਰ ਉਨੇ ਹੀ ਦੁਸਟ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਕਿ ਸਾਮਰਿਆ ਅਤੇ ਸਦੂਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਰ ਹਨ-ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਰ ਇੰਨੇ ਦੁਸਟ ਸਨ ਕਿ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਵਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹਿਵਾਹ ਨੂੰ ਸੁਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਛ ਰਿ
 ਇਮਰਾ ਦੀ ਯਾਰਥ ਹੈ।^੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖ:
 “ਇਰ ਵੱਡੇ ਖੰਭਾਂ ਵਾਲਾ ਇੰਰ ਵੱਡਾ ਬਾਜ਼
 (ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ) ਲਘਾਨੇਨ ਆਂਦਰ ਆਇਆ।
 ਬਾਜ਼ ਦਾ ਝੰਡ ਤਿਤਰੇ ਬਿਤਰੇ ਮਨ ਉਗ ਲਘਾਨੇਨ ਨੂੰ
 ਆਇਆ ਅਤੇ ਦਿਲਾਹ ਦੀ ਟੀਮੀ ਤੇ ਆ ਰੇ
 ਟਿਰ ਗਿਆ।
^੪ ਬਾਜ਼ ਨੇ ਵੱਡੇ ਦਿਲਾਹ ਦੇ ਮੁੱਖ (ਲਘਾਨੇਨ) ਦੀ ਸਿਖਰ
 ਦੀ ਟਾਹਣੀ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਨਾਨ
 ਆਂਦਰ ਲੈ ਆਇਆ।
 ਉਗ ਟਾਹਣੀ ਬਾਜ਼ ਨੇ ਵਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਆਂਦਰ
 ਮੁੱਖ ਦਿੱਤੀ।
^੫ ਫੇਰ ਬਾਜ਼ ਨੇ ਰਾਨਾਨ ਤੋਂ ਰੁੜ ਬੀਜ (ਲੋਰ) ਲੇ।
 ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਨ ਆਂਦਰ ਬੀਜ ਦਿੱਤਾ
 ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨਦੀ ਰੇਢੇ ਬੀਜ
 ਦਿੱਤਾ।
^੬ ਬੀਜ ਉੱਗੇ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲ ਬਣ ਗਏ।
 ਇਹ ਚੰਗੀ ਵੇਲ ਸੀ।
 ਇਹ ਉੱਚੀ ਵੇਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।
 ਯਰ ਦੂਰ ਤਾਈਂ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ।
 ਵੇਲ ਦੇ ਤਣੇ ਉੱਗੇ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ
 ਵੇਲਾਂ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀਆਂ ਵੱਧ ਗਈਆਂ।
^੭ ਫੇਰ ਵਡਿਆਂ ਖੰਭਾਂ ਵਾਲੇ ਦੂਮਰੇ ਬਾਜ਼ ਨੇ, ਵੇਲ ਨੂੰ
 ਦੇਖਿਆ।
 ਬਾਜ਼ ਦੇ ਫਰ ਬਹੁਤ ਮਨ।
 ਵੇਲ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਵਾਂ ਬਾਜ਼ ਉਸਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ
 ਰੇ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਵੱਧਾਈਆਂ ਆਖਣੀਆਂ ਜ਼ਬਾਂ
 ਇਸ ਬਾਜ਼ ਵੱਲ।
 ਉਸਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਇਸ ਬਾਜ਼ ਵੱਲ ਫੈਲ ਗਈਆਂ।
 ਟਾਹਣੀਆਂ ਉੱਗ ਰੇ ਉਸ ਖੇਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜ਼ਲੀਆਂ
 ਗਈਆਂ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੀਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
 ਵੇਲ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਨਵਾਂ ਬਾਜ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਦੇਵੇ।
^੮ ਵੇਲ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਨ ਆਂਦਰ ਉਗਾਈ ਗਈ ਸੀ।
 ਇਹ ਚੋਖੇ ਖਾਣੀ ਰੇਢੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ।
 ਇਸਨੇ ਟਾਹਣੀਆਂ ਅਤੇ ਫਲ ਖੈਦਾ ਦੀ ਤੇ ਹੋਣੇ ਸੀ।
 ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲ ਬਣ ਮੱਦਰੀ ਸੀ।”
^੯ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
 “ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਰੇ ਰਿ ਖੈਦਾ ਮਫਲ ਹੋਵੇਗਾ?
 ਨਹੀਂ! ਨਵਾਂ ਬਾਜ਼ ਖੁੱਟ ਦੇਵੇਗਾ ਖੈਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ
 ਉੱਤੇ।
 ਅਤੇ ਖੰਛੀ ਖੈਦੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਬਾਂ ਖੁੱਟ ਦੇਵੇਗਾ।
 ਇਹ ਮਾਰੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਫੇਰ ਨਵੇਂ ਖੈਦੇ ਰੁਖਲਾ ਜਾਣਗੇ।
 ਖੈਦਾ ਬਹੁਤ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਉਸ ਖੈਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬੇ ਖੁੱਟਣ ਲਈ ਤਰੜੇ ਗੱਬਾਂ ਦੀ

ਜਾਂ ਤਾਰਤਵਰ ਰੋਮ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਯਵੇਗੀ।
^{੧੦} ਸੀ ਉੱਗੇਗਾ ਖੈਦਾ ਉੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਇਆ
 ਗਿਆ ਹੈ?
 ਨਹੀਂ! ਗਰਮ ਹਵਾ ਵਗੇਗੀ ਅਤੇ ਖੈਦਾ ਮੁੱਦ ਰੇ ਮੁਰੜਾ
 ਜਾਵੇਗਾ।
 ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਇਆ
 ਗਿਆ ਸੀ।”
^{੧੧} ਮੈਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਮਥਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ
 ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਰਗਣੀ ਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
 ਮਖੜਾਉ-ਉਗ ਹਮੇਸਾ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ: ਯਹਿਲਾ ਬਾਜ਼ (ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ) ਨੂੰ
 ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ
 ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਰੇ ਲੈ ਗਿਆ।
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਲੈ ਆਇਆ।”^{੧੨} ਫੇਰ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ
 ਨੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਅਗਾਏ ਦੇ ਇੰਰ ਮਦੱਮ ਨਾਲ ਇਰਾਰਾਨਾਮਾ
 ਰੀਤਾ। ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਰ ਇਰਾਰ ਰਨ ਲਈ
 ਮਜਬੂਰ ਰ ਰਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ
 ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰੀ ਦਾ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ। ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ
 ਇਸ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰਾਜਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਹ
 ਮਾਰੇ ਤਾਰਤਵਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ।
^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਅਗੂਦਾ ਰਮਜ਼ੇਰ ਰਾਜ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਹੜਾ
 ਕਿ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਮੱਦਰਾ। ਲੋਰਾਂ
 ਨੂੰ ਉਸ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਦਾ ਖਾਲ ਨਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ
 ਰੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਹੜਾ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਅਗੂਦਾ ਦੇ
 ਨਵੇਂ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ।^{੧੪} ਯਰ ਇਸ ਨਵੇਂ ਰਾਜੇ ਨੇ
 ਰਿਮੇ ਤਰੁਗਾਂ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗਾਵਤ ਰਨ ਦੀ
 ਰੇਮਿਸ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਿਮਰ ਤੋਂ ਮਗਾਇਤਾ ਮੰਗਣ ਲਈ
 ਮੰਦੇਮਵਾਹਰ ਭੇਜੇ। ਨਵੇਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਖੋੜਿਆਂ ਅਤੇ
 ਫੈਜੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਰੀਤੀ। ਗੁਣ, ਸੀ ਤੁਗਾਡਾ ਖਿਲਾਨ ਹੈ ਕਿ
 ਅਗੂਦਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰਾਜਾ ਮਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ? ਸੀ ਤੁਗਾਡਾ
 ਖਿਲਾਨ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਰਾਜੇ ਰੇਲ ਇੰਨੀ ਤਾਰਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ
 ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਮੱਦੇ ਅਤੇ ਮਜਾ ਤੋਂ ਬਚ ਮੱਦੇ?”
^{੧੫} ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਯਰਬੂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਆਖਣੇ
 ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਮਾਖੀ ਮੁੱਖ ਰੇ ਇਰਾਰ ਰਦਾ ਗਾਂ ਕਿ ਇਹ
 ਨਵਾਂ ਰਾਜਾ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ! ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ
 ਇਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਾਇਆ। ਯਰ ਇਸ
 ਬੰਦੇ ਨੇ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨਾਲ ਆਖਣਾ ਇਰਾਰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ।
 ਇਸ ਨਵੇਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਰ
 ਦਿੱਤਾ।”^{੧੬} ਅਤੇ ਮਿਮਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ
 ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਮੱਦੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਫੈਜੀ ਭੇਜ ਦੇਵੇ
 ਯਰ ਮਿਮਰ ਦੀ ਮਗਮਰਤੀ ਵੀ ਅਗੂਦਾ ਨੂੰ ਬਚਾ ਨਹੀਂ
 ਮੱਦੇਗੀ। ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦੀ ਫੈਜ ਰਚੁਚੀਆਂ (ਮਿੰਟੀ ਦੀਆਂ)
 ਮੜਰਾਂ ਬਣਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਿੰਟੀ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਉਮਾਰੇਗੀ,
 ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਰਨ ਲਈ। ਬਹੁਤ ਲੋਰ ਮਰਨਗੇ।
^{੧੭} ਯਰ ਅਗੂਦਾ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਚਰੇ ਨਿਰਲ ਮੱਦੇਗਾ। ਰਿਉਂ?
 ਰਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਇਰਾਰਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਆਖੋ ਯਰਥੇ

ਰੀਤ। ਉਸ ਨੇ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਤੋੜਿਆ।¹ “ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ, ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਰਚਦਾ ਹੈ: “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮੌਂਗ ਖਾਰੇ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਆਂਦਾ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਮਾੜਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਤੋੜਿਆ।² ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਜਾਲ ਵਛਾਵਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।³ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਮੈਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਚੇ ਹੋਏਆਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਯਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ।”

²² ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ, ਤੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ:

“ਮੈਂ ਇੱਕ ਉੱਚੇ ਲੰਮੇ ਦਿਆਰ ਦੀ ਟਾਹਣੀ ਲਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਰੁੱਖ ਦੀ ਚੋਟੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਟਾਹਣੀ ਲਵਾਂਗਾ।

ਅਤੇ ਮੈਂ ਖੁਦ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਬੀਜਾਂਗਾ।

²³ ਮੈਂ ਖੁਦ ਇਸ ਨੂੰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਬੀਜਾਂਗਾ।

ਉਹ ਟਾਹਣੀ ਵੱਧੇ ਰੁੱਖ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਉੱਗਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੱਗੇਗਾ ਫਲ।

ਇਹ ਦਿਆਰ ਦਾ ਇੱਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਰੁੱਖ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਪੰਛੀ ਬੈਠਣਗੇ।

ਬਹੁਤ ਪੰਛੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਦੀ ਛਾਂ ਆਂਦਰ ਰਹਿਣਗੇ।

²⁴ “ਫੇਰ ਯਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਹੋਰਨਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿ

ਮੈਂ ਲੰਮੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਣ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ

ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਵੱਧਣ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਹਰੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ,

ਅਤੇ ਮੈਂ ਸੁਰੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।

ਜੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਂ ਉਹੀ ਕਰਾਂਗਾ।”

੧੮ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ^੧ “ਤੁਮੀਂ ਲੋਕ ਇਹ ਮੁਗਾਵਰਾ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ:

‘ਆਖਿਆਂ ਨੇ ਖਾਧੇ ਖੱਟੇ ਅੰਗੂਰ,

ਯਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਟਿਆ ਖੱਟਾ ਸੁਆਦ।”

ਤੁਮੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਯਾਧ ਕਰ ਮੱਚਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਵਿਆਕਰਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ।

^੨ ਯਹ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਮਾਗਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਇਕਰਾਰ ਰਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਇਹ ਆਖਣੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤਣਗੇ। ^੪ ਮੈਂ ਹਰ

ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਗਾਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬੱਚਾ। ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਯਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਮਰੇਗਾ!

^੫ “ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨੇਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜੀਵੇਗਾ! ਉਹ ਨੇਰ ਬੰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋ ਕੇ ਵਿਗਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ^੬ ਉਹ ਨੇਰ ਬੰਦਾ ਯਰਬਤਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਦੋਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਏ ਗਏ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਮਾਂਡਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਤਾਂ ਅੱਗੇ ਯਰਾਬਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀ ਯਤਨੀ ਨਾਲ ਵਿਭਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਮੁਗਾਵਰੀ ਮਥੇ ਆਪਣੀ ਯਤਨੀ ਨਾਲ ਮੰਭੇਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ^੭ ਉਹ ਨੇਰ ਬੰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉੱਠਾਂਦਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਉਸ ਯਾਮੇਂ ਯੈਸਾ ਉਯਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਗਹਿਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਦੁਮਰੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਯਾਰ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਉਯਾਰ ਕੁਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਹ ਗਹਿਣੇ ਯਹੀ ਚੀਜ਼ ਵਾਧਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨੇਰ ਬੰਦਾ ਬੁੱਢਿਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ^੮ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਯੈਸਾ ਉਯਾਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨੇਰ ਬੰਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਯੈਸਾ ਉਯਾਰ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਰਬਾਨੀ ਉੱਤੇ ਸੁਦ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਨੇਰ ਬੰਦਾ ਯੇਥੇਬਾਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਟਿਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਬੇਲਾਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਮੱਚਦੇ ਹਨ। ^੯ ਉਹ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਿਯਮਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੋਣਾ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨੇਰ ਬੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਜੀਵੇਗਾ।

^{੧੦} “ਯਹ ਹੋ ਮੱਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਕੋਈ ਖੁੱਤਰ ਆਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜਾ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਖੁੱਤਰ ਭਾਵੇਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕੁਰਾਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦਾ ਹੋਵੇ। ^{੧੧} ਹੋ ਮੱਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁੱਤਰ ਟਿਨਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇੱਕ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਹੋ ਮੱਚਦਾ ਹੈ ਉਹ ਯਰਬਤਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਦੋਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਏ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਮਾਂਡਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਹੋ ਮੱਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾੜਾ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀ ਯਤਨੀ ਨਾਲ ਵਿਭਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ^{੧੨} ਹੋ ਮੱਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਰੀਬ ਨਿਆਮਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬਦਮਨੁਸ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਹੋ ਮੱਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਵਾਧਮ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਅਯਾਨਤੀ ਮਯਾਨ ਵਾਧਮ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਹੋ ਮੱਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੰਦਾ ਖੁੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਤਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ^{੧੩} ਹੋ ਮੱਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਮੰਦੇ ਖੁੱਤਰ ਕੋਲੋਂ ਯੈਸਾ ਉਯਾਰ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਜਾਵੇ। ਹੋ ਮੱਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁੱਤਰ ਉਸ ਨੂੰ ਯੈਸਾ ਉਯਾਰ ਦੇ ਕੇ ਯਹ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਉਯਾਰ ਉੱਤੇ ਸੁਦ ਆਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੰਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਜੀਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦਾ ਖੁਦ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

੧੪ “ਹੁਣ, ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਮੰਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਆਪਣਾ ਖੁੱਤਰ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਵਾਂਗ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਉਹ ਚੰਗਾ ਖੁੱਤਰ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਬੇਲਾਗ ਹੋ ਕੇ ਵਿਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੧੫ ਉਹ ਚੰਗਾ ਖੁੱਤਰ ਧਰਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਏ ਗਏ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਮਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਵਾਂਢੀ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨਾਲ ਵਿਭਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ੧੬ ਉਹ ਚੰਗਾ ਖੁੱਤਰ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉੱਠਾਂਦਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਉਧਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਚੰਗਾ ਖੁੱਤਰ ਆਮਾਨਤ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਧੈਮਾ ਵਾਧਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਮਾਨਤ ਵਾਧਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਚੰਗਾ ਖੁੱਤਰ ਭੁੱਖਿਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਖੜੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ੧੭ ਉਹ ਸਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਧੈਮਾ ਉਧਾਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਚੰਗਾ ਖੁੱਤਰ ਉਸ ਨੂੰ ਧੈਮਾ ਉਧਾਰ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਕਰਕੇ ਉੱਤੇ ਸੁਦ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ! ਉਹ ਚੰਗਾ ਖੁੱਤਰ ਮੇਰੇ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਬੂਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਧਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਚੰਗਾ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਮਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ! ਉਹ ਚੰਗਾ ਖੁੱਤਰ ਜੀਵੇਗਾ। ੧੮ ਖਿਤਾ ਭਾਵੇਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਮੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਚੰਗਾ ਰੰਮ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਖਿਤਾ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਕਾਰਣ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਰ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ।

੧੯ “ਤੁਸੀਂ ਖੁੱਛ ਮੌਰਦੇ ਹੋ, ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ?” ਕਾਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੁੱਤਰ ਬੇਲਾਗ ਮੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ! ਉਸ ਨੇ ਝੜੇ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਕਨੂੰਨਾਂ ਧਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜੀਵੇਗਾ! ੨੦ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਧਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ! ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਨੇਕ ਬੰਦੇ ਦੀ ਨੇਰੀ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਬਦੀ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਦੀ ਹੈ।

੨੧ “ਹੁਣ ਜੇ ਕੋਈ ਮੰਦਾ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜੀਵੇਗਾ, ਮਰੇਗਾ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਮੰਦੇ ਕਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨੇ ਹਟ ਜਾਵੇ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਕਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਮੰਨਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਧੰਬ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਬਣ ਜਾਵੇ। ੨੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਮਾੜੇ ਮਾਰੇ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਿਰਫ ਉਸਦੀ ਨੇਰੀ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਰੱਖੇਗਾ! ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜੀਵੇਗਾ!”

੨੩ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਬੂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਮਰਨ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਜਿਉਂ ਮੌਰਦ!”

੨੪ “ਹੁਣ, ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਬੰਦਾ ਨੇਰੀ ਛੱਡ ਦੇਵੇ। ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਲੇ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੰਦੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, (ਉਹ ਮੰਦਾ ਬੰਦਾ ਤਾਂ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਮੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜਿਉਂ ਮੌਰਦਾ ਹੈ!) ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਬੰਦਾ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਨੇਕ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਹ ਗੱਲ ਚੋਤੇ ਰੱਖੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਮੀ ਅਤੇ ਧਾਧ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਿਆ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਕਾਰਣ ਮਰੇਗਾ।”

੨੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਆਖੋ, ‘ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰਾ ਧਰਬੂ ਨਿਯੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ!’ ਧਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ, ਸੁਣ। ਮੈਂ ਨਿਯੰਤਰੀ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਨਿਯੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ! ੨੬ ਜੇ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਬੰਦਾ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਰਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਅਦੱਮ ਮਰੇਗਾ। ੨੭ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੇਕ ਅਤੇ ਨਿਰਧੰਬ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ। ਉਹ ਜੀਵੇਗਾ! ੨੮ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਬੁਰਾ ਮੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਧਰਤ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਮਾੜੇ ਰੰਮ ਕਰਨੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜੀਵੇਗਾ! ਉਹ ਮਰੇਗਾ ਨਹੀਂ!”

੨੯ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਇਨਸਾਫ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਬੂ ਨਿਰਧੰਬ ਨਹੀਂ ਹੈ!”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਨਿਰਧੰਬ ਹਾਂ! ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਧੰਬ ਨਹੀਂ ਹੋ! ੩੦ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ, ਮੈਂ ਹਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਨਿਆਂ ਉਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਅਮਲਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੀ ਕਰਦਾ!” ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। “ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਧਰਤ ਆਓ! ਬੁਰੇ ਰੰਮ ਕਰਨੇ ਛੱਡ ਦਿਓ! ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿਓ। ੩੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਖਰਿੜਾ ਛੁੜਾ ਲਵੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਤਮੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿਓ! ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਮੰਤਰ ਕਿਉਂ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋ? ੩੨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ! ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਧਰਤ ਆਵੋ ਅਤੇ ਜੀਵੋ!” ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੧੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸੋਚੀ ਗਈ ਅਦੱਮ ਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੨ “ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਂ ਉਸ ਮੋਰਨੀ ਵਰਗੀ ਹੈ

ਜਿਹੜੀ ਮੋਰਾਂ ਨਾਲ ਲੇਟੀ ਹੋਈ ਹੈ।
 ਉਹ ਉੱਥੇ ਜਵਾਨ ਮੋਰਾਂ ਨਾਲ ਲੇਟਣ ਲਈ ਗਈ ਸੀ
 ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਨੇਰਾਂ ਬੱਚੇ ਖੈਦਾ ਰੀਤੇ।
 ੩ ਉਮਦਾ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਤਾਰਤਵਰ ਜਵਾਨ ਮੋਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਉਸ ਨੇ ਮਿਰਾਰ ਰਨਾ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਹੈ
 ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਖਾ
 ਲਿਆ।
 ੪ “ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਮਦੀ ਦਗੜ ਮੁਟੀ।
 ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫੜ ਲਿਆ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਅੰਦਰ ਲਗਾਮਾਂ ਖਾ ਦਿੱਤੀਆਂ,
 ਅਤੇ ਉਸ ਜਵਾਨ ਮੋਰ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਅੰਦਰ ਲੈ ਗਏ।
 ੫ “ਮਾਂ ਮੋਰਨੀ ਨੇ ਆਮ ਲਈ ਰਿ ਉਮਦਾ ਬੱਚਾ ਆਗੂ
 ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਯਰ ਗੁਣ ਉਮਦੀ ਸਾਰੀ ਆਮ ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ।
 ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਰ ਬਣਨ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ।
 ੬ ਉਹ ਜਵਾਨ ਮੋਰ ਆਪਣਾ ਮਿਰਾਰ ਫੜਨ ਲਈ ਮੋਰਾਂ
 ਨਾਲ ਗਿਆ।
 ਉਹ ਤਾਰਤਵਰ ਜਵਾਨ ਮੋਰ ਬਣ ਗਿਆ।
 ਉਸ ਨੇ ਮਿਰਾਰ ਰਨਾ ਸਿੱਖ ਲਿਆ।
 ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਖਾ ਲਿਆ।
 ੭ ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਲਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ।
 ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।
 ਉਸ ਦੇਮ ਦਾ ਹਰ ਬੰਦਾ ਇੰਨਾ ਭੈੜੀ ਤ ਮੀ ਰਿ
 ਉਹ ਉਮਦੀ ਦਗੜ ਮੁਟ ਕੇ ਖੋਲ ਨਹੀਂ ਮੱਕਦਾ ਸੀ।
 ੮ ਫੇਰ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ
 ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾ
 ਲਿਆ।
 ੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਾਮਾਂ ਖਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ
 ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਅੰਦਰ ਫਸਾ ਲਿਆ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਵੇਲ ਲੈ ਗਏ।
 ਅਤੇ ਗੁਣ ਤੁਮੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਬਤਾਂ ਉੱਤੇ ਉਮਦੀ
 ਦਗੜ ਨਹੀਂ ਮੁਟ ਮੱਕਦੇ।
 10 “ਮਾਂ ਤੁਗਡੀ ਖਾਣੀ ਨੇ ਤੇ ਲਾਈ ਹੋਈ
 ਇੱਕ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲ ਵਰਗੀ ਹੈ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਾਣੀ ਮਿਲਿਆ,
 ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮਜਬੂਤ ਵੇਲਾਂ ਉਗਾ ਲਈਆਂ।
 11 ਫੇਰ ਉਗਾ ਲਈਆਂ ਉਸੇ ਲੰਮੀਆਂ ਟਾਗਟੀਆਂ ਮਜਬੂਤ
 ਮਨ
 ਉਹ ਇੱਕ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਮੋਟੀ ਵਾਂਗ।
 ਮਜਬੂਤ ਮਨ ਉਹ ਰਾਜੇ ਦੇ ਰਾਜ-ਦੰਡ ਵਾਂਗ।

ਵੱਧਦੀ ਗਈ, ਵੱਧਦੀ ਗਈ ਵੇਲ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਨ
 ਟਾਗਟੀਆਂ
 ਉਮਦੀਆਂ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਨੂੰ ਫੈਲਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ।
 12 ਯਰ ਖੁੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵੇਲ ਉਹ ਜਢਾਂ ਤੋਂ,
 ਅਤੇ ਮੁੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਯਰਤ ਉੱਤੇ।
 ਗਰਮ ਹਵਾ ਵਗੀ ਯੁਰੇ ਦੀ, ਅਤੇ ਮੁਰਾ ਦਿੱਤੇ ਫਲ ਉਮਦੇ।
 ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ ਮਜਬੂਤ ਟਾਗਟੀਆਂ।
 ਅਤੇ ਮੁੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਹ ਅੱਗ ਅੰਦਰ।
 13 “ਗੁਣ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਵੇਲ ਉਹ ਮਾਰੂਬਲ ਅੰਦਰ।
 ਬਹੁਤ ਮੁੱਕੀ ਅਤੇ ਖਿਆਲੀ ਯਰਤੀ ਹੋ ਇਹ।
 14 ਅਗਲਾ ਲਗੀ ਵੱਡੀ ਟਾਗਟੀ ਨੂੰ
 ਅਤੇ ਫੈਲ ਗਈ ਮਾੜਦੀ ਹੋਈ ਉਮਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਅਤੇ
 ਉਸ ਦੇ ਫਲਾਂ ਨੂੰ।
 ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੀ ਉੱਥੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਮਜਬੂਤ ਮੋਟੀ
 ਰੋਈ
 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉੱਥੇ ਮੀ ਰਾਜੇ ਦਾ ਰਾਜ-ਦੰਡ ਰੋਈ।
 ਇਹ ਮੋਗੀ ਗੀਤ ਮੋਤ ਬਾਰੇ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੋਤ ਦੇ ਮੋਗੀ
 ਗੀਤ ਵਾਂਗ ਹੀ ਗਾਇਆ ਗਿਆ।”
 1 ਇੱਕ ਦਿਨ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਕੁਝ ਬਚੁਰਗ ਮੋਰੇ
 20 ਯਾਮ ਅਗੇਵਾਗ ਵੇਲੇ ਮਲਾਗ ਖੁੱਛਣ ਲਈ ਆਏ।
 ਇਹ ਦੇਮ ਨਿਰਾਲੇ ਦੇ 2 ਵੇਂ ਵਰਗੇ ਦੇ ਖਵੇਂ ਮਹੀਨੇ (ਅਗਸਤ)
 ਦਾ 10 ਵਾਂ ਦਿਨ ਸੀ। ਬਚੁਰਗ ਮੋਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਬੈਠ ਗਏ।
 2 ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਸਬਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ
 ਆਖਿਆ, 3 “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ
 ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ‘ਅਗੇਵਾਗ ਮੋਰਾ ਯਰਬੂ
 ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਸੀ ਤੁਮੀਂ ਲੋਕ ਮੋਰੀ ਮਲਾਗ ਮੰਗਣ
 ਆਏ ਹੋ? ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਹੋ, ਤਾਂ
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਅਗੇਵਾਗ ਮੋਰੇ ਯਰਬੂ ਨੇ
 ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। 4 ‘ਸੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਆਂ
 ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਸੀ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰੋਗੇ,
 ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ
 ਜਰੂਰ ਦੱਸਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ। 5 ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਰੂਰ
 ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ‘ਅਗੇਵਾਗ ਮੋਰਾ ਯਰਬੂ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ
 ਆਖਦਾ ਹੈ: ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਸੀ, ਮੈਂ
 ਅਰਬੂਬ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਲਈ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹਾ ਰੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਰਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ
 ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹਾ ਰੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਡਾ ਅਗੇਵਾਗ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹਾਂ।’ 6 ਉਸ ਦਿਨ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਇਰਰਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਉਸ
 ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਰੀਤੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ
 ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਚੰਗੀ ਯਰਤੀ ਸੀ। *ਇਹ ਮਾਰੇ ਦੇਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
 ਸਭ ਤੋਂ ਮੁੱਕਦੀ ਸੀ!

*20:੬ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ... ਚੰਗੀ ਯਰਤੀ ਸੀ ਮੁਲਅਰਬ, “ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਸਹਿਦ ਨਾਲ ਵਹਿੰਦੀ ਇੱਕ ਯਰਤੀ।”

੨ “ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਿਯਾਨਕ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਰੁਹਾਂ ਮੁੱਟ ਦੇਣ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਿਸਰ ਦੀਆਂ ਖੂਹੀਆਂ ਨਾਲ ਨਾ ਖਾਧਾ ਰਹੇ। “ਮੈਂ ਯਰਿਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।” ੧ ਖਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਿਯਾਨਕ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੁੱਟਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਖੂਹੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ (ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਉਬਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰੀਤਾ-ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਹਿਰਾ ਦੀ ਯੂਰੀ ਤਾਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ। ੨ ਖਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹਿਲਾ ਗੀ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਨੌਰ-ਨਾਮੀ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਤੇ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਇਸਰਾਏਲੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ੩ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਇਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨੁਬਲ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਰੀਤੀ। ੪ ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਨੂੰ ਦਿੱਤੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਧੀਆਂ ਤੇ ਚੱਲੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਜੀਵੇਗਾ। ੫ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੇ ਖਾਮ ਦਿਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਖਾਮ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਖਾਮ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਿ ਮੈਂ ਯਰਿਵਾਹ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਖਾਮ ਬਣਾ ਰਿਗਾ ਸਾਂ।

੬ “ਖਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਰਿਵਾਹ ਮਾਨੁਬਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਨੂੰ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਨੂੰ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਜੀਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖਾਮ ਦਿਨਾਂ ਨਾਲ ਇੰਝ ਵਰਤਾਵਾ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਾ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰੀ ਕੰਮ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨੁਬਲ ਵਿੱਚ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰੀਤਾ-ਆਪਣੇ ਰਹਿਰਾ ਦੀ ਯੂਰੀ ਤਾਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ। ੭ ਖਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਹੋਰਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਨੌਰ-ਨਾਮੀ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਤੇ ਉਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ੮ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਾਨੁਬਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਧਰਤੀ ਤੇ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਗਾ ਸਾਂ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਚੰਗੀ ਧਰਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮੁੱਢਲੀ ਸੀ!

੯ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਨੂੰ ਦਾ ਖਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖਾਮ ਦਿਨਾਂ ਨਾਲ ਇੰਝ ਵਰਤਾਵਾ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਾ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤੀਆਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਬੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ੧੦ ਖਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨੁਬਲ ਅੰਦਰ ਯੂਰੀ ਤਾਰਤ ਉਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ੧੧ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਰਗੇ ਨਾ ਬਣੋ। ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਖਾਧਾ ਰਹੋ ਦੇਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਨੂੰ ਤੇ ਨਾ ਚੱਲਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨਾ ਮੰਨਣਾ, ੧੨ ਮੈਂ ਯਰਿਵਾਹ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਰਨੂੰ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ। ਮੇਰੇ ਗੁਰਮ ਦਾ ਖਾਲਣਾ ਕਰਣਾ। ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ੧੩ ਇਹ ਦਰਮਿਆਨ ਰਿ ਮੇਰੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਖਾਮ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਮੈਂ ਯਰਿਵਾਹ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਉਹ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਮਿਆਨ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।”

੧੪ “ਖਰ ਉਹ ਬੱਚੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਨੂੰ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਚੰਗੇ ਰਨੂੰ ਹਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਜੀਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਗਰ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨੁਬਲ ਅੰਦਰ ਯੂਰੀ ਤਾਰਤ ਉਬਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਹਿਰਾ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਾਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਇਆ। ੧੫ ਖਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਹੋਰ ਲਿਆ। ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਨੌਰ-ਨਾਮੀ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਤੇ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ੧੬ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਾਨੁਬਲ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਖਿਡਾਉਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰੀਤਾ।

੧੭ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਬੂਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਨੂੰ ਦਾ ਖਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖਾਮ ਦਿਨਾਂ ਨਾਲ ਇੰਝ ਵਰਤਾਵਾ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਾ ਹੋਣ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਧਾਰਨਾ ਰੀਤੀ। ੧੮ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

੨੬ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਗਾਤਾਂ ਨਾਲ ਨਾਧਾਰ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੇਠੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।^{੨੭} ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ, ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ, 'ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਖੋਲਿਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਖੋਖਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਈਆਂ।^{੨੮} ਖਰ ਮੈਂ ਫੇਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਖਰਬੂ ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਮੈਂ ਇਰਾਦਾ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰੀਆਂ ਖਰਬੂਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਬੂਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਖਰਬੂਆਂ ਉੱਤੇ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਏ। ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਰਬੂਆਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਲੈ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਿੱਠੀ ਸੁਗੰਧ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਰਬੂਆਂ ਉੱਤੇ ਘੋਟ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ।^{੨੯} ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਡਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਖਰਬੂਆਂ ਉੱਤੇ ਕਿਉਂ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਖਰ ਉਹ ਉੱਚੀ ਖਰਬੂਆਂ ਵੀ ਉੱਚੇ ਹੀ ਹੈ।"^{੩੦}

੩੦ ਖਰ ਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ, 'ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਕੇ ਨਾਧਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਬੂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵੇਸਵਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗਾਰ ਰੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵੱਲ ਹੋ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਬੂ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।^{੩੧} ਤੁਸੀਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਗਾਤਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਰਹੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਦਾਨ ਵਜੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਨਾਧਾਰ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਆਉਣ ਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਲਾਹ ਮੰਗਣ ਦੇਵਾਂ? ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਖਰਬੂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਮਾਖੀ ਰੱਖਕੇ ਇਰਾਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗਾ।^{੩੨} ਤੁਸੀਂ ਆਖੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਵਾਂਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਲੱਕੜੀ ਅਤੇ ਖੱਬਰ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋ।"^{੩੩}

੩੩ ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਮਾਖੀ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਰਾਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ

ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਰਾਜੇ ਵਾਂਗ ਰਾਜ ਕਰਾਂਗਾ। ਖਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਤਾਰਤਵਰ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਰਹਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਦਰਸਾਵਾਂਗਾ।^{੩੪} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਵਿੱਚਾਰ ਖਿੰਡਾਇਆ ਸੀ। ਖਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਰੋਠੀਆਂ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਖਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਖਰ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਤਾਰਤਵਰ ਹੱਥ ਉੱਠਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣਾ ਰਹਿਰ ਦਰਸਾਵਾਂਗਾ।^{੩੫} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ ਜਿਥੇ ਮੈਂ ਖਰਿਲਾਂ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਖਰ ਇਹ ਖਰ ਅਜਿਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਕੋਲੋਂ ਰਹਿਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਆਮਰੇ ਮਾਰਮਰੇ ਖਰਬੂ ਹੋਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਨਿੱਕਾਂ ਕਰਾਂਗਾ।^{੩੬} ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਕਾਂ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਬੂਆਂ ਬਾਰੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਮਾਰੂਥਲ ਅੰਦਰ ਰੀਤਾ ਸੀ।" ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੩੪ "ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦੋਸੀਆਂ ਵਜੋਂ ਨਿੱਕਾਂ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।^{੩੫} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਰਬੂ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਖ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਖਰਬੂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।"

੩੫ ਗੁਣ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ, ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਓ ਅਤੇ ਕਰਨ ਦਿਓ ਉਧਾਮਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ। ਖਰ ਬਾਦ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਾ ਸੋਚਣਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮਲਾਹ ਖਰਬੂ ਰਹੋਗੇ! ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ! ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਰਹੋਗੇ।"

੩੬ ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ, ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਰਿੱਤਰ ਖਰਬੂ ਵੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉੱਚੇ ਖਰਬੂ ਵੱਲ-ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਰਬੂ ਖਰਿਵਾਹ ਆਪਣੀ ਖਰਬੂ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਉੱਚੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਅੰਦਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਹੀ ਉਹ ਖਰਬੂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮਲਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਆ ਕੱਢਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਉਸੇ ਖਰਬੂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸੇ ਖਰਬੂ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਖਰਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਖਰਿੱਤਰ ਮੁਗਾਤਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਸੇ ਖਰਬੂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।^{੩੭} ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਸੁਗੰਧ

*੨੦:੨੮ ਕੁਝ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੇਜਨਾਂ ਨੂੰ "ਸੁਖ ਮਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ" ਆਖਦੇ ਸਨ, ਖਰ ਏਜ਼ਰੀਏਲ ਮਜ਼ਾਰ ਉਤਾਰੇ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਜਨਾਂ ਨੇ ਖਰ ਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਗੁੱਸੇ ਹੀ ਰੀਤਾ।

ਉਂ ਧਰਮੰਨ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਵਾਧਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਅੰਦਰ ਖਿੰਡਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰਹਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੜੇ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਬੰਦੇ ਬਣਾ ਲਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣਗੀਆਂ।
 ੧੨ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਗਾਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਜਾਣੋਗੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰ ਤੀ ਉਤੇ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਉਹੀ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਮੈਂ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਮੀ।
 ੧੩ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹੋਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਮੀ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਬਦ-ਗੱਲਾਂ ਰਾਹਤ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਰਹੋਗੇ।
 ੧੪ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ, ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਾਹਤ ਉਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਆਪਣੇ ਚੰਗੇ ਨਾਮ ਦਾ ਬਚਾਉ ਰਹਨ ਖਾਤਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਮਜਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਸਦੇ ਤੁਸੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਆਯਿਰਾਹੀ ਹੋ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਗਾਂ।” ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਬੁ, ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੧੫ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਬਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “੧੬ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਵੇਖ, ਅਹੁਦਾ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਗ ਵੱਲ। ਦੱਖਣ ਦੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੋਲ।” ਦੱਖਣ ਦੇ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਆਖ, ‘ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਬਦ ਨੂੰ ਮੁਣੇ। ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਬੁ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ: ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਗਾਂ। ਅੱਗ ਹਰ ਹਰੇ ਤੇ ਮੁੱਰੇ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਰਹ ਦੇਵੇਗੀ। ਬਲਦੀ ਲਾਟ ਬੁਝੇਗੀ ਨਹੀਂ। ਦੱਖਣ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਤੀਰ ਦੀ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਮੜ ਜਾਵੇਗੀ।”
 ੧੭ ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ, ਅਹੋਵਾਹ, ਨੇ ਅੱਗ ਲਾਈ ਹੈ। ਅੱਗ ਬੁਝੇਗੀ ਨਹੀਂ।”

੧੮ ਫੇਰ ਮੈਂ ਗਿਜ਼ਰੀਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ, ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਬੁ! ਜੇ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਾਂ, ਤਾਂ ਲੋਰ ਇਹ ਆਖਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਰਹਾਣੀਆਂ ਮੁਣਾ ਰਿਹਾ ਗਾਂ। ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੋਚਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਮੱਚਮੁੱਚ ਵਾਧਰੇਗੀ!”

੨੧ ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਬਦ ਮੈਨੂੰ ਫੇਰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “੨ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਅਹੁਦਾ ਵੱਲ ਵੇਖ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੋਲ। ਮੇਰੇ ਲਈ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੋਲ। ੩ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਖ, ‘ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ: ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਾਂ! ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਉਲਵਾਰ ਮਿਲਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਢ ਲਵਾਂਗਾ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚਲੋਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਟਾ ਦਿਲਾਵਾਂਗਾ-ਚੰਗੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਤੇ ਮੰਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ! ੪ ਮੈਂ ਚੰਗੇ ਲੋਰਾਂ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਟਾ ਦਿਲਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਉਲਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਢ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੱਖਣ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਤੱਕ ਮਾਰੇ

ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਾਂਗਾ। ੫ ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਗਾਂ। ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਉਲਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਢ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਉਲਵਾਰ ਮਾਰਾ ਕੁਝ ਖਤਮ ਰਹਨ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਫੇਰ ਮਿਲਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ।”

੬ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਦਿਲ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਉਦਾਸ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਵੱਢ। ਇਹ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਵੱਢ। ੭ ਫੇਰ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਖੁੱਛਣਗੇ, ‘ਤੂੰ ਇਹ ਮੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਕਿਉਂ ਵੱਢ ਰਿਹਾ ਹੈ?’ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ‘ਉਸ ਉਦਾਸ ਖਬਰ ਦੇ ਰਾਹਤ ਜਿਹੜੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਹਰ ਹਿਰਦਾ ਡਰ ਨਾਲ ਖਿਘਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਰੇ ਹੱਥ ਰਬਚੇਰੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਆਤਮਾ ਰਬਚੇਰੇ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਰੇ ਮੋਝੇ ਖਾਣੀ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।’ ਦੇਖੋ, ਉਹ ਮਾੜੀ ਖਬਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ!” ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਬੁ, ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

ਉਲਵਾਰ ਤਿਆਰ ਹੈ

੮ ਮੈਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਬਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “੯ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਰਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ, ‘ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਬੁ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਦੇਖੋ, ਇੱਕ ਉਲਵਾਰ ਇੱਕ ਤਿੱਖੀ ਉਲਵਾਰ।

ਅਤੇ ਚਮਰਾਈ ਗਈ ਹੈ ਉਲਵਾਰ।

੧੦ ਤਿੱਖੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੀ ਉਲਵਾਰ ਰਤਲ ਰਹਨ ਲਈ।

ਚਮਰਾਈ ਗਈ ਮੀ ਇਹ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਲਿਮਰ ਵਾਂਗ।

ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ, ਭੱਜ ਗਿਆ ਮੀ ਤੂੰ ਉਸ ਮੋਟੀ ਵੇਲੋਂ ਜਿਹੜੀ ਵਰਤੀ ਮੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇਣ ਲਈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹ ਕੀਤਾ ਮੀ ਤੂੰ ਉਸ ਲੱਕੜੀ ਦੀ ਮੋਟੀ ਤੋਂ ਮਜਾ ਲੈਣ ਤੋਂ।

੧੧ ਇਸ ਲਈ ਲਿਮਰਾਈ ਗਈ ਹੈ ਉਲਵਾਰ।

ਵਰਤੀ ਜਾ ਮੱਚਦੀ ਹੈ ਇਹ ਗੁਣ।

ਤਿੱਖੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੀ ਅਤੇ ਲਿਮਰਾਈ ਗਈ ਮੀ ਉਲਵਾਰ।

ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਮੱਚਦੀ ਹੈ ਇਹ ਗੁਣ ਰਾਤਲ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ।

੧੨ “ਉੱਚੀ ਖੁਰਾਹੀ ਅਤੇ ਚੀਰਾਂ ਮਾਰ, ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ! ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗਾਰਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਲਵਾਰ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਰਮਾਂ ਨੇ ਜੰਗ ਚਾਹੀ ਮੀ-ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਲਵਾਰ ਆਵੇਗੀ! ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦੋਵੇ ਹੱਥ ਖੱਟਾਂ ਉੱਤੇ ਮਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੋਗ ਨੂੰ ਚਮਰਾਉਣ ਲਈ ਉੱਚੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਵੱਢ! ੧੩ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਤੁਸੀਂ ਲੱਕੜੀ ਦੀ ਮੋਟੀ ਦੀ ਮਜਾ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹ ਕੀਤਾ ਮੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

ਜਾਂ, ਤਲਵਾਰ ਦੀ।” ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

¹⁴ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਤਾੜੀ ਖਾਠ

ਯੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਗੱਲ ਕਰ।

ਦੇ ਵਾਰੀ ਤਲਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਟਾਂ ਆਉਣ ਦਿਓ, ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ!

ਇਹ ਤਲਵਾਰ ਖਾਠ ਲਈ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ।

ਇਹ ਤਲਵਾਰ ਭਿਆਨਕ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ!

ਇਹ ਤਲਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਚੀਰ ਦੇਵੇਗੀ।

¹⁵ ਖਿਯਾਲ ਜਾਣਗੇ ਦਿਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਰ ਨਾਲ।

ਯੇ ਤਿੰਨ ਖੈਣਗੇ ਬਹੁਤ ਲੋਕੀ।

ਖਾਠ ਦੇਵੇਗੀ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ,

ਮਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਕ ਉੱਤੇ।

ਜਾਂ, ਲਿਮਕੇਗੀ ਤਲਵਾਰ ਬਿਜਲੀ ਵਾਂਗੂ।

ਲਿਮਕਾਈ ਗਈ ਮੀ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ!

¹⁶ ਜੇ ਤਲਵਾਰ, ਤਿੱਖੀ ਹੋ ਜਾ!

ਚੀਰ ਸੱਜੇ ਖਾਠੇ ਵੱਲ।

ਚੀਰ ਮਾਠੇ ਵੱਲ, ਚੀਰ ਖੱਬੇ ਖਾਠੇ ਵੱਲ।

ਹਰ ਉਸ ਥਾਂ ਧਰੁੱਚ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰ ਤੋਰੀ ਨੂੰ ਧਰੁੱਚਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੀ!

¹⁷ “ਫੇਰ ਮੈਂ ਵੀ ਮਾਰਾਂਗਾ ਤਾੜੀ।

ਯੇ ਹੁਣ ਜਾਵਾਂਗਾ ਆਪਣਾ ਕਹਿਰ ਦਰਮਾਉਣੇ।

ਮੈਂ, ਅਗੇਵਾਹ, ਬੋਲਿਆ ਹਾਂ!”

ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਚੋਣ

¹⁸ ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਸੁਝਾਵ ਮੈਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ¹⁹ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਦੋ ਰਸਤੇ ਉਲੀਕੇ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਆਉਣ ਲਈ ਕਰ ਸਕੇ। ਦੋਵੇਂ ਰਸਤੇ ਇੱਕੋ ਦੋਸ਼ (ਬਾਬਲ) ਵੱਲੋਂ ਆਉਣਗੇ। ਫੇਰ ਮਹਿਰ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੜਕ ਦੇ ਅਖੀਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਓ। ²⁰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਕਰੋ ਕਿ ਤਲਵਾਰ ਕਿਸ ਰਸਤੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਮੜਕ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਮਹਿਰ ਸੱਥਾਹ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਮੜਕ ਅਰੁਦਾਹ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਬੰਦ ਮਹਿਰ ਨੂੰ! ²¹ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਲ ਦਾ ਸ਼ਾਹ ਉਸ ਰਸਤੇ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸ਼ਾਹੀ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਬਾਬਲ ਦਾ ਸ਼ਾਹ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਮੜਕਾਂ ਪਾਟਦੀਆਂ ਨੇ। ਬਾਬਲ ਦੇ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਲਈ ਸਕੇਤਾਂ (ਜਾਦੂ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਤੀਰ ਖਾਠੇ। ਉਸ ਨੇ ਧਰਿਵਾਰ ਕੁੱਤਾਂ ਵੇਲੋਂ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛੇ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਮੇਰੇ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਜਿਗਰ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ।

²² “ਸਕੇਤ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵੱਲ ਦੀ ਮੜਕ ਫੜਨ ਦਾ ਸ਼ਾਹ ਦਮਦੇ ਗਠ, ਅਰੁਮਲਮ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਮੜਕ

ਨੂੰ! ਉਹ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਭਾਰੀਆਂ ਸਤੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਦਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਯੇ ਉਸ ਦੇ ਫੰਕੀ ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਸੁਝ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਜੰਗ ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਖਾਠਗੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਮਹਿਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕੰਧ ਉਸਾਰਨਗੇ। ਉਹ ਕੰਧਾਂ ਤੱਕ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਢਲਵਾਨ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰੇ ਬਣਾਉਣਗੇ। ²³ ਉਹ ਮੰਦੇ ਤ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਆਬ ਨਹੀਂ ਸੱਥਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਹ ਇਕਰਾਰ ਗਠ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਧਰੁ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਥ ਆਦ ਸੱਥਦੇਗਾ! ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਤੇ ਕਥਜਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

²⁴ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੂ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਗਠ। ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਥ ਬਹੁਤ ਸਖੱਸਟ ਗਠ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜ ਲਵੇਗਾ। ²⁵ ਯੇ ਤੁਸੀਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਦ ਆਗੂਓ, ਤੁਸੀਂ ਖਾਠੇ ਜਾਵੋਗੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਵਕਤ ਆ ਗਿਆ ਹੈ! ਯੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ!”

²⁶ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਧਰੁਭੂ ਉਤਾਰ ਦਿਓ! ਤੁਸੀਂ ਉਤਾਰ ਦਿਓ! ਬਦਲਣ ਦਾ ਮਖਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਗੂ ਨਿਖਾਠੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਯੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਗੁਣ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਗਠ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਗੂ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ²⁷ ਮੈਂ ਉਸ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਧਰੁਭੂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ! ਧਰੁ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਧਰਮੀ ਆਦਮੀ ਦੇ ਨਵਾਂ ਸ਼ਾਹ ਬਣਨ ਤੀਰ ਵਾਪਰੇਗੀ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ (ਬਾਬਲ ਦੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ) ਇਹ ਮਹਿਰ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

²⁸ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਕਰ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ, ਅਗੇਵਾਹ, ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੂ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਮਠਾਰ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਦੇਖੋ, ਇੱਕ ਤਲਵਾਰ!

ਮਿਆਨ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਲਵਾਰ।

ਲਿਮਕਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਤਲਵਾਰ!

ਤਿਆਰ ਹੈ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਲਵਾਰ!

ਲਿਮਕਾਈ ਗਈ ਮੀ ਇਹ ਬਿਜਲੀ ਵਾਂਗਰਾਂ!

²⁹ “ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਨ ਫਿਚੂਲ ਗਠ।

ਜਾਦੂ ਤੁਹਾਡਾ ਕਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ਮਗਟਿਆ ਤੁਹਾਡੀ।

ਝੂਠ ਦਾ ਖੁਲਕਾ ਹੀ ਹੈ ਇਹ।

ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਰਠਨ ਉੱਤੇ ਹੋ ਗੁਣ ਤਲਵਾਰ।

ਬਣ ਜਾਣਗੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਮੁਰਦਾ ਸਹੀਰ।

ਵਕਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਆ ਗਿਆ।

ਵਕਤ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦੀ ਦੇ ਮੁਕਣ ਦਾ।

ਬਾਬਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

੩੦ “ਪਾ ਲਵੇ ਵਾਧਮ ਤਲਵਾਰ (ਬਾਬਲ) ਨੂੰ ਮਿਲਾਨ
 ਅੰਦਰ। ਬਾਬਲ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਿਕਾ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ
 ਮਾਜਿਨਾ ਗਿਆ ਮੀ, ਜਿਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੂੰ ਜੰਮਿਆ ਮੀ।
 ੩੧ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਰਹਿਰ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਡੋਲਾਂਗਾ। ਮੇਰਾ ਰਹਿਰ ਤੈਨੂੰ
 ਗਰਮ ਹਵਾ ਵਾਂਗ ਮਾੜ ਦੇਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜ਼ਾਲਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
 ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਲੋਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ
 ਮਾਹਰ ਹਨ। ੩੨ ਤੂੰ ਯੱਥਾ ਲਈ ਬਾਲਣ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੇਰਾ
 ਖੂਨ ਯਰਤੀ ਅੰਦਰ ਡੁੱਬਾ ਵਗ ਜਾਵੇਗਾ-ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਫੇਰ ਕਦੇ
 ਵੀ ਆਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਮੈਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ, ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ!”

ਜਿਜ਼ਰੀਟੋਲ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਦਾ ਹੈ

੨੨ ਮੈਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਮਥਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ
 ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਰੀ ਤੂੰ ਰਾਤਲਾਂ ਦੇ
 ਮਹਿਰ ਬਾਰੇ ਨਿਕਾ ਰਹਾਂਗਾ? ਰੀ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ
 ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ
 ਮਨ? ੩ ਤੈਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ‘ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ
 ਖਰਬੂ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਮਹਿਰ ਰਾਤਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ
 ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦਾ ਮਥਾਂ ਆ ਗਿਆ
 ਹੈ! ਇਸਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬੁੱਤ ਬਣਾਏ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ
 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ!”

੪ “ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
 ਮਾਰਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਬੁੱਤ ਬਣਾਏ। ਤੁਸੀਂ ਦੋਸੀ ਹੋ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮਥਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਅੰਤ ਆ
 ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਸਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਜ਼ਾ ਉਡਾਣਗੀਆਂ।
 ਉਹ ਦੇਸ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹੱਸਣਗੇ। ੫ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਦੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡਾ
 ਮਜ਼ਾ ਉਡਾਉਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਬਦਨਾਮ ਕਰ
 ਲਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉੱਚਾ ਹਮਾ ਮੁਣ ਮੰਦਰੇ ਹੋ।

੬ “ਦੇਖੋ, ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹਰ ਹਾਰਮ
 ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਲਿਆ ਮੀ
 ਕਿ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੰਦਰਾ ਮੀ। ੭ ਅਰੁਮਲਮ
 ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਮਾਧਿਆਂ ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਹ
 ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ
 ਉਸ ਬਾਵੇਂ ਅਤੀਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
 ੮ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਮੇਰੀਆਂ ਧਵਿੱਤਰ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ
 ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੇ ਖਾਸ ਦਿਨਾਂ ਬਾਰੇ ਇਸ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਾ ਹੋਣ।
 ੯ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।
 ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੇਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਲੋਕ ਧਰਮ ਉੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ (ਝੂਠ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ
 ਕਰਨ ਲਈ) ਅਤੇ ਫੇਰ ਅਰੁਮਲਮ ਵਾਧਮ ਆਉਂਦੇ ਨੇ
 (ਆਪਣੀ ਮੰਗ ਤੇ ਭੋਜਨ ਨੂੰ) ਖਾਣ ਲਈ।

“ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧ
 ਕਰਦੇ ਹਨ। ੧੦ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੀ
 ਖਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਬਦਰਾਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ

ਆਦਮੀ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਮਾਹਵਾਹੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ। ੧੧ ਕੋਈ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ
 ਹੀ ਗਵਾਢੀ ਦੀ ਖਤੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਭਿਯਾਨਕ ਧਾਧ
 ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਹੀ ਨੂੰਗ ਨਾਲ
 ਬਦਰਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਧੀ-ਆਪਣੀ ਹੀ
 ਭੈਣ ਨਾਲ-ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੧੨ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ,
 ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਧੋਮਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ
 ਧੋਮਾ ਉਧਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮੁਦ
 ਵਸੂਲ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਬੋਝੇ ਜਿੰਨੇ ਧੋਮੇ ਲਈ ਆਪਣੇ
 ਗਵਾਢੀਆਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ
 ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੧੩ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
 ਆਖੀਆਂ।

੧੪ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਦੇਖ! ਆਦਮ ਹੀ ਮੈਂ
 ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਹੋਰਾਂ ਮਾਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਦੇਵਾਂਗਾ!
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਮਾਰਨ ਲਈ
 ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੧੫ ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਬਹਾਦਰ ਬਣੋਗੇ? ਰੀ
 ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣੋਗੇ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ
 ਦੇਣ ਲਈ ਆਵਾਂਗਾ! ਨਹੀਂ! ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਬੋਲ
 ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹੋ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂਗਾ ਜੋ ਮੈਂ ਆਖੀਆਂ
 ਮੀ! ੧੬ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਮਾਂ ਦਰਮਿਯਾਨ ਖਿੰਡਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਦੇਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ
 ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਮਹਿਰ ਦੀਆਂ ਅਸੂਯਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੂਰੀ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ੧੭ ਖਰ ਅਰੁਮਲਮ, ਤੂੰ
 ਆਪਣੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੋਮਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ
 ਵਾਧਰਦਿਆਂ ਦੇਖਣਗੀਆਂ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ
 ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਨਿਰਾਸ਼ਰ ਕੁਝੇ ਵਰਗਾ ਹੈ

੧੮ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਮਥਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ
 ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਮੁਰਾਬਲੇ ਤੇ
 ਰਾਂਮੀ, ਲੋਹਾ, ਸਿੱਕਾ ਅਤੇ ਟੀਨ ਨਿਰੰਮੇ ਹਨ। ਰਾਹੀਗਰ
 ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਮੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਯੱਥਾ ਵਿੱਚ ਮੁੱਟ ਦਿੰਦੇ
 ਹਨ। ਚਾਂਦੀ ਖਿਯਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਹੀਗਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝੇ
 ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਰੋਮ ਉਸ ਨਿਰੰਮੇ
 ਕੁਝੇ ਵਰਗੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ੧੯ ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ
 ਖਰਬੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਨਿਰੰਮੇ
 ਕੁਝੇ ਵਰਗੇ ਬਣ ਗਏ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਰੁਮਲਮ
 ਵਿੱਚ ਇਰੰਠਿਆਂ ਕਰਾਂਗਾ। ੨੦ ਰਾਹੀਗਰ ਚਾਂਦੀ, ਰਾਂਮੀ,
 ਲੋਹੇ, ਸਿੱਕੇ ਅਤੇ ਟੀਨ ਨੂੰ ਯੱਥਾ ਵਿੱਚ ਮੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਯੱਥਾ
 ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਫੂਰਾਂ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਯਾਤਾਂ
 ਖਿਯਲਣ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਆਪਣੀ ਯੱਥਾ ਵਿੱਚ ਮੁੱਟਾਂਗਾ ਅਤੇ ਖਿਯਲਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਹ
 ਯੱਥਾ ਮੇਰਾ ਭਖਦਾ ਰਹਿਰ ਹੈ। ੨੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਯੱਥਾ ਵਿੱਚ
 ਮੁੱਟਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਰਹਿਰ ਦੀ ਯੱਥਾ ਨੂੰ ਫੂਰਾਂ ਮਾਰਾਂਗਾ।
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਖਿਯਲਣ ਲੱਗ ਖਠੋਗੇ। ੨੨ ਚਾਂਦੀ ਯੱਥਾ ਵਿੱਚ

ਪਿਘਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਜਾਂ ਤੇ ਰਾਜੀਗਰ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਨਿਤਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈਂਦੇ ਨੇ)। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪਿਘਲ ਜਾਵੋਗੇ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। ਜਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਰਹਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਢਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

ਜਿਜ਼ਰੀਏਲ ਦਾ ਅਨੁਸ਼ਲਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਣਾ

੨੩ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸੁਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ੨੪ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਯਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇਸ ਨਾਲ ਨਾਮਾਜ਼ ਹਾਂ, ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਰਿਸ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।” ੨੫ ਅਨੁਸ਼ਲਮ ਦੇ ਨਥੀ ਮੰਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੇਰ ਵਾਂਗ ਹਨ-ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਰ ਰੀਤੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲੱਗਿਆਂ ਦ੍ਰਗਾੜਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਰਣ ਅਨੁਸ਼ਲਮ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵਿਧਵਾ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

੨੬ “ਜਾਜ਼ਰ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੋਰੀਆਂ ਬਿਦਮਬਾ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਯੁਚਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਮੋਰੀਆਂ ਯਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਠੀਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗਰ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ-ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਮਾਉਦੇ ਕਿ ਇਹ ਮਹੱਤਵਯੁਕਤ ਹਨ। ਉਹ ਯਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਗਰ ਰਹਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਯਵਿੱਤਰ ਨਾ ਹੋਣ। ਉਹ ਧਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਾਧਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਰਗਾ ਵਿਗਰ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਆਰਾਮ ਰਹਨ ਦੇ ਖਾਮ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਆਦਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹਨ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਗਰ ਰਹਦੇ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਮਹੱਤਵਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

੨੭ “ਅਨੁਸ਼ਲਮ ਦੇ ਆਗੂ ਉਸ ਬਠਿਆੜ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਰ ਰੀਤੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਆਗੂ ਸਿਰਫ ਅਮੀਰ ਹੋਣ ਲਈ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਦੇ ਜਾਂ ਤੇ ਭਾਰਦੇ ਹਨ।

੨੮ “ਨਥੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ-ਉਹ ਸੱਚ ਉੱਤੇ ਧਰਦਾ ਯਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜੀਗਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੀਵਾਰ ਨੂੰ ਠੀਰ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ-ਉਹ ਸਿਰਫ ਸੁਰਾਖਾਂ ਉੱਤੇ ਪਲਮਤਰ ਫੇਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਝੂਠ ਹੀ ਦੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਜਾਦੂ ਰਹਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਗਲ ਜਾਨਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਹਦੇ ਹਨ ਧਰ ਉਹ ਸਿਰਫ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ, ‘ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।’ ਧਰ ਉਹ ਸਿਰਫ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ-ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ!

੨੯ “ਆਮ ਆਦਮੀ ਇੰਰ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉੱਠਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇੰਰ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਯੋਖਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਤੇ ਚੋਰੀ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਗਰੀਬ ਬੇਮਗਰਾ ਮੰਗਤਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉੱਠਾਂਦੇ ਹੋਏ ਅਮੀਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਾਂ ਤੇ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਦੇਸੀ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਯੋਖਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ-ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰੀ ਹਨ!

੩੦ “ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਾਉ ਰਹਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੰਧਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰਾਖਾਂ ਰੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਮੀ ਜਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਲਈ ਲੜਨ ਜਾਂ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਧਰ ਰੋਈ ਬੰਦਾ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਹੁੜਿਆ! ੩੧ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਰਹਿਰ ਦਰਮਾਵਾਂਗਾ-ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ! ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਰਾਹਿਆਂ ਦੀ ਸਜਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਸੂਰ ਹੈ!” ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੨੩ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸੁਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ੨੪ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਸਮਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਲਮ ਬਾਰੇ ਇਹ ਰਹਾਈ ਸੁਣ। ਦੇ ਭੈਣਾਂ ਮਨ। ਉਹ ਇੰਦੇ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਮਨ। ੨੫ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਲੀ ਜਵਾਨ ਮਨ ਉਹ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਬਣ ਗਈਆਂ। ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ, ਧਹਿਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਆਰ ਰੀਤਾ ਜਾਂ ਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਪਲ ਫੁਹਣ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਵਾਨ ਛਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਯਾਉਣ ਦਿੱਤਾ। ੨੬ ਵੱਡੀ ਧੀ ਦਾ ਨਾਂ ਮੀ ਆਗਲਾਹ। ਜਾਂ ਤੇ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਆਗਲੀਬਾਹ। ਉਹ ਭੈਣਾਂ ਮੋਰੀਆਂ ਧਤਨੀਆਂ ਬਣ ਗਈਆਂ। ਜਾਂ ਤੇ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਹੋਏ। ਆਗਲਾਹ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਮਮਰਿਯਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਤੇ ਆਗਲੀਬਾਹ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਲਮ ਹੈ।

੨੪ “ਫੇਰ ਆਗਲਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾਈ ਰੀਤੀ-ਉਹ ਵੇਸਵਾ ਵਾਂਗ ਰਹਿਣ ਲਗੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੁਣ ਲਗੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਸੂਰੀਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ੨੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਲੀਆਂ ਵਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਖਿਆ। ਉਹ ਮੋਹਣੇ ਗੱਭਰੂ ਜਵਾਨ ਜਾਂ ਤੇ ਖੋੜ-ਸਵਾਰ ਮਨ। ਉਹ ਆਗੂ ਜਾਂ ਤੇ ਅਫਸਰ ਮਨ। ੨੬ ਆਗਲਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਧ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅਸੂਰੀਆਂ ਦੀ ਫੈਜ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਿਧਾਗੀ ਮਨ ਜਾਂ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਚਾਹੀਦੇ ਮਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਨਾਧਾਰ ਹੋ ਗਈ। ੨੭ ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਮਿਸਰ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਆਸਰੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਮਿਸਰ ਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਵਾਨ ਰੁੜੀ ਮੀ। ਮਿਸਰ ਉਸਦੀਆਂ ਜਵਾਨ ਛਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫੁਹਣ ਵਾਲਾ ਧਹਿਲਾ ਧਰੇਮੀ ਮੀ। ਮਿਸਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਝੂਠਾ ਪਿਆਰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਤੋਲ ਦਿੱਤਾ। ੨੮ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਧਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਗਮਿਲ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਅਸੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਮੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਵਾਲੇ ਰਹ ਦਿੱਤਾ! ੨੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਖੋਹ ਲੇ। ਜਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਵਰਤੀ ਜਾਂ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ। ਜਾਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਗਲੇ ਵੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਰਹਦੀਆਂ ਹਨ।

੧੧ “ਉਮਰੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ, ਆਗਲੀਬਾਗ ਨੇ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ। ਯਰ ਆਗਲੀਬਾਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇ ਧਾਧ ਰੀਤੇ! ਉਹ ਆਗਲਾਗ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇ ਬੇਫਾ ਮੀ। ੧੨ ਉਮ ਨੂੰ ਅੱਮੁਰੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਅਫਮਰ ਚਾਹੀਦੇ ਮਨ। ਉਮ ਨੂੰ ਉਹ ਨੀਲੀ ਵਰਦੀ ਵਾਲੇ ਖੋੜ-ਮਵਾਰ ਸਿਧਾਹੀ ਚਾਹੀਦੇ ਮਨ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਹੀ ਮੋਹਣੇ ਗੱਭਰੂ ਜਵਾਨ ਮਨ। ੧੩ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਦੇਵੇ ਐਰਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਦੇ ਜਿਹੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬਰਬਾਦ ਰਹਨ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਮਨ।

੧੪ “ਆਗਲੀਬਾਗ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਫਾਈ ਰਦਦੀ ਰਹੀ। ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਉਮ ਨੇ ਰੋਧਾਂ ਉੱਤੇ ਉਰਦੀਆਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਮਵੀਰਾਂ ਦੇਖੀਆਂ। ਉਹ ਤਮਵੀਰਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਵਰਦੀਆਂ ਧਾਈ ਹੋਣੇ ਚਾਲਦੀ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਨ। ੧੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਮਰਾਂ ਦੁਆਲੇ ਪੇਟੀਆਂ ਬੱਧੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਲੰਮੀਆਂ ਧਗੜੀਆਂ ਧਰਿਨੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਰਬਵਾਨ ਅਫਮਰਾਂ ਵਰਗੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਮਨ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਹੀ ਬਾਬਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਰਗੇ ਜਾਪਦੇ ਮਨ। ੧੬ ਜਿਉਂ ਹੀ ਆਗਲੀਬਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਉਮ ਨੂੰ ਉਹ ਚਾਹੀਦੇ ਮਨ, ਅਤੇ ਚਾਲਤੀਨਾਂ ਰੋਲ ਗਲਰਾਏ ਭੋਜੇ। ੧੭ ਇਸ ਲਈ ਬਾਬਲ ਦੇ ਉਹ ਆਦਮੀ ਉਮਰੀ ਮੋਚ ਉੱਤੇ ਉਮ ਨਾਲ ਸੰਭੋਗ ਰਹਨ ਲਈ ਆਏ। ਉਮ ਨੂੰ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਨਾਪਾਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮਖਤ ਨਫਰਤ ਰਹਨ ਲੱਗ ਪਈ!

੧੮ “ਆਗਲੀਬਾਗ ਨੇ ਹਰ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਦਰਮਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਬੇਫਾ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਮ ਨੇ ਇੰਨੇ ਮਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਗਨ ਸਰੀਰ ਵੇਖਣ ਦਿੱਤਾ, ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਮ ਨਾਲ ਮਖਤ ਨਫਰਤ ਹੋ ਗਈ-ਉਮੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਉਮਰੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਮਖਤ ਨਫਰਤ ਰੀਤੀ ਮੀ। ੧੯ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆਗਲੀਬਾਗ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਫਾਈ ਰੀਤੀ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਮ ਨੂੰ ਉਹ ਆਮਰੀ ਚੇਤੇ ਆਈ ਜਿਹੜੀ ਉਮ ਨੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਵੇਲੇ ਰੀਤੀ ਮੀ। ੨੦ ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰੇਮੀ ਖਾਦ ਆਇਆ ਜਿਸਦਾ ਲਿੰਗ ਖੇਤੇ ਵਰਗਾ ਅਤੇ ਖੋੜੇ ਵਾਂਗ ਵੀਰਜ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਮੀ।

੨੧ “ਆਗਲੀਬਾਗ, ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਤਰਮ ਗਈ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਮੀ; ਜਦੋਂ ਤੇਰੇ ਖਰੇਮੀ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਿਪਲ ਫੂਹੇ ਅਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਫੜੀਆਂ ਮਨ। ੨੨ ਇਸ ਲਈ ਆਗਲੀਬਾਗ, ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰੁਭੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰੇਮੀਆਂ ਨਾਲ ਮਖਤ ਨਫਰਤ ਹੋ ਗਈ। ਯਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਖੋਰ ਲੈਣਗੇ। ੨੩ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਤੋਂ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਖਾਮ ਤੋਰ ਤੇ ਰਮਦੀਆਂ ਨੂੰ। ਮੈਂ ਫਿਰੋਦ, ਮੇਠਾ ਅਤੇ ਰੋਠ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਮੁਰਦੀਆਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਅਫਮਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਹੀ ਮੋਹਣੇ ਗੱਭਰੂ ਜਵਾਨ, ਰਬਵਾਨ ਅਫਮਰ

ਅਤੇ ਉੱਚ ਧਦ ਤੇ ਆਪਣੇ ਖੋੜਿਆਂ ਤੇ ਮਵਾਰੀ ਰਦਦੇ ਹੋਣੇ ਖੋੜਮਵਾਰ ਮਨ। ੨੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਆਵੇਗੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਰਬਾਂ ਉੱਤੇ ਮਵਾਰ ਹੋਰੇ ਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਆਪਣੇ ਨੇਜੇ, ਢਾਲਾਂ ਅਤੇ ਟੋਧ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਤੇਰੇ ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੇ ਰੁਝ ਦੱਸਾਂਗਾ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣਗੇ। ੨੫ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਈਰਖਾਲੂ ਹਾਂ ਮੈਂ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਧਰੁੱਚਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਤੇਰਾ ਨੱਕ ਅਤੇ ਰੰਨ ਰੱਟ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਤਲਵਾਰ ਲੈ ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਰਤਲ ਰਰ ਦੇਣਗੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਤੇਰਾ ਬੱਚਿਆਂ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਉਮ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਦੇਣਗੇ। ੨੬ ਉਹ ਤੇਰੇ ਮੁੰਦਰ ਰੱਖੜੇ ਅਤੇ ਗਹਿਣੇ ਖੋਹ ਲੈਣਗੇ। ੨੭ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮਿਸਰ ਨਾਲ ਜਠਾਮਰੀ ਦੇ ਸੁਧਨਿਆਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਰਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੂੰ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭਾਲੋਗੀ। ਤੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਖਾਦ ਨਹੀਂ ਰਗੇਗੀ।”

੨੮ ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰੁਭੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਵਾਲੇ ਰਰ ਰਿਗਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦਦੀ ਹੈਂ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਵਾਲੇ ਰਰ ਰਿਗਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਮਖਤ ਨਫਰਤ ਰਦਦੀ ਮੀ। ੨੯ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਦਿਖਾ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਨਫਰਤ ਰਦਦੇ ਹਨ! ਉਹ ਤੇਰੇ ਧਾਮੋਂ ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ ਖੋਹ ਲੈਣਗੇ ਜਿਸ ਲਈ ਤੂੰ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਅਤੇ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਨਿਰਬਮਤਰ ਅਤੇ ਨਗਿਆਂ ਰਰ ਛੱਡਣਗੇ! ਲੋਰੀ ਤੇਰੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖ ਲੈਣਗੇ। ਉਹ ਦੇਖ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਤੂੰ ਇੰਦਰ ਵੇਮਵਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਬਦ ਸੁਧਨੇ ਲੇ ਮਨ। ੩੦ ਇਹ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਤੂੰ ਉਦੋਂ ਰੀਤੇ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰੰਮਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਭੱਜੀ ਮੀ। ਤੂੰ ਉਹ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਮਨ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰਲੰਦ ਰੀਤਾ ਮੀ। ੩੧ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲਗੀ ਅਤੇ ਉਮੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜੀਵਿਆ। ਤੂੰ ਖੁਦ, ਉਮਦਾ ਜਹਿਰ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਖਿਆਲਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੱਬਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜ ਲਿਆ ਮੀ। ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਾ ਦਾ ਰਾਹਤ ਖੁਦ ਬਣੀ।” ੩੨ ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰੁਭੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਤੂੰ ਖੀਵੇਂਗੀ ਭੈਣ ਆਪਣੀ ਦਾ ਜਹਿਰ ਦਾ ਖਿਆਲਾ।

ਇਹ ਹੈ ਇੰਦਰ ਉੱਚਾ ਅਤੇ ਚੌੜਾ ਖਿਆਲਾ ਜਹਿਰ ਦਾ।

ਖਿਆਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਹਿਰ ਬਹੁਤ।

ਹੱਸਣਗੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਤਾਉਣਗੇ ਮਜ਼ਾਰ

ਤੇਰਾ।

੩੩ ਲੜਖੜਾਵੇਂਗੀ ਤੂੰ ਸਰਾਬੀ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ।

ਚਰਚਾਵੇਂਗਾ ਬਹੁਤ ਸਿਰ ਤੇਰਾ।

ਇਹ ਹੈ ਖਿਆਲਾ ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ।

ਇਹ ਹੈ ਉਮ ਖਿਆਲੇ ਵਰਗਾ ਖੀਤਾ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਨੇ।

੩੪ ਖੀਵੇਂਗੀ ਤੂੰ ਜਹਿਰ ਉਮ ਖਿਆਲੇ ਵਿੱਚੋਂ।

ਖੀਵੇਂਗੀ ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਬੁੰਦ ਤੀਰ ।

ਸੁੱਟ ਦੇਵੇਂਗੀ ਤੂੰ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਆਤੇ ਰਹ ਦੇਵੇਂਗੀ ਇਸ ਨੂੰ
ਚੁਰ-ਚੁਰ!

ਆਤੇ ਨੇਚੇਂਗੀ ਤੂੰ ਛਾਤੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਦਰਦ ਵਿੱਚ ।

ਵਾਪਰੇਗਾ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਗਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਆਤੇ
ਧਰਭੂ ।

ਆਤੇ ਆਖੀਆਂ ਸਨ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ।

੩੫ “ਇਸ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
ਆਖੀਆਂ, ‘ਅਰੁਮਲਮ ਭੁੱਲ ਗਈ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ । ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ
ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਧਰਾਂ ਆਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਪਿੱਛਾਂਹ । ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ
ਤੇਨੂੰ ਦੁੱਖ ਭੋਗਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਮੈਨੂੰ ਛੱਡਣ ਆਤੇ ਵੇਸਵਾ ਵਾਂਗ
ਰਹਿਣ ਦਾ । ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਦੁਸਟ ਸੁਖਨਿਆਂ ਲਈ ਤਮੀਹੇ ਝੱਲਣੇ
ਪੈਣਗੇ ।”

ਆਗਲਾਹ ਆਤੇ ਆਗਲੀਬਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂ

੩੬ ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਭੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ
ਪੁੱਤਰ, ਰੀ ਤੂੰ ਆਗਲਾਹ ਆਤੇ ਆਗਲੀਬਾਹ ਦਾ ਨਿਆਂ
ਰਹੇਂਗਾ? ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਹੇ
ਜਿਹੀਆਂ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਗਨ । ੩੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਵਿਭਚਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ । ਉਹ ਰਤਲ ਦੇ ਦੋਸੀ ਗਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਬਦਰਾਗਾਂ ਵਾਂਗ ਵਿਗਰ ਰੀਤਾ-ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ
ਬੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਗਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਧੈਦਾ ਰੀਤੇ ਸਨ ।
ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ
ਰਹ ਦਿੱਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਆਪਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇਣ
ਲਈ ਰੀਤਾ । ੩੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖਾਸ ਦਿਨਾਂ
ਨਾਲ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲ ਇੱਝ ਵਰਤਾਵਾ
ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਾ ਹੋਣ । ੩੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਆਪਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰਹ ਦਿੱਤਾ,
ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਗਏ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ
ਵੀ ਕਲੰਕਤ ਰਹ ਦਿੱਤਾ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਮੇਰੇ ਮੰਦਰ ਦੇ
ਅੰਦਰ ਰੀਤਾ ।

੪੦ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ
ਮੱਦਾ ਦਿੱਤਾ । ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ
ਭੋਜਨਾ ਮੀ ਆਤੇ ਉਹ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆ
ਗਏ । ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸਨਾਨ ਰੀਤਾ, ਆਪਣੀਆਂ
ਅੱਖਾਂ ਰੰਗੀਆਂ, ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਗਹਿਣੇ ਧਾ ਲੇ । ੪੧ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ
ਸੁੰਦਰ ਧਲੰਗ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਗਈਆਂ ਜਿਸਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਇੱਕ
ਮੋਜ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮੋਜ ਉੱਤੇ ਮੋਰੀ
ਯੂਫ ਆਤੇ ਮੇਰਾ ਤੇਲ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ।

੪੨ “ਅਰੁਮਲਮ ਦਾ ਮੋਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ
ਲੋਕ ਜਮਨ ਬਨਾ ਰਹੇ ਹੋਣ । ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਮਨ ਵਿੱਚ
ਆਏ । ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੰਦੇ ਮਪੂਬਲ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ
ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੀ ਰਹੇ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖੂਬਮੂਰਤ
ਰੰਗਣ ਆਤੇ ਤਾਜ ਦਿੱਤੇ । ੪੩ ਫੇਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਆਰਤ ਨਾਲ ਗੱਲ
ਰੀਤੀ ਜਿਹੜੀ ਰਿ ਆਪਣੀ ਬਦਰਾਗੀ ਰਾਹਣ ਬਰਬਾਦ
ਹੋਈ ਪਈ ਸੀ । ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਰੀ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ

ਬਦਰਾਗੀ ਰਹਦੇ ਗਹਿਣੇ, ਆਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ?’ “੪੪ ਧਰ
ਉਹ ਉਸ ਕੋਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਰਿਸੇ ਵੇਸਵਾ ਕੋਲ
ਜਾਂਦੇ ਹੋਣ । ਗਾਂ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦ ਆਰਤਾਂ, ਆਗਲਾਹ ਆਤੇ
ਆਗਲੀਬਾਹ ਕੋਲ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ।

੪੫ “ਧਰ ਨੇਕ ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੋਸੀਆਂ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ
ਰਹਨਗੇ । ਉਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਭਚਾਰ ਆਤੇ
ਰਤਲ ਦੀਆਂ ਦੋਸੀ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਹਨਗੇ । ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂ
ਰਿ ਆਗਲਾਹ ਆਤੇ ਆਗਲੀਬਾਹ ਨੇ ਵਿਭਚਾਰ ਦਾ ਧਾਧ
ਰੀਤਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਗਲੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ
ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਗਨ!”

੪੬ ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ,
“ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਰੋਂਟਿਆਂ ਕਰੋ । ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਆਗਲਾਹ ਆਤੇ ਆਗਲੀਬਾਹ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਦਿਓ । ਲੋਕਾਂ
ਦੀ ਇਹ ਭੀੜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਾਂ ਆਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵੇਗੀ ਆਤੇ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਵੇਗੀ । ੪੭ ਫੇਰ ਉਹ ਭੀੜ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਉੱਤੇ ਖੱਬਰ ਸੁੱਟੇਗੀ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗੀ । ਫੇਰ
ਉਹ ਭੀੜ ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਆਰਤਾਂ ਦੇ ਟੋਟੇ ਕਰ
ਦੇਵੇਗੀ । ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗੀ ਆਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਲਾ ਦੇਵੇਗੀ । ੪੮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਇਸ
ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ । ਆਤੇ ਹੋਰ
ਸਾਰੀਆਂ ਆਰਤਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ ਰਿ ਉਹ ਉਹੋ
ਜਿਹੀਆਂ ਸਰਮਸਾਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਜੋ ਤੁਸੀਂ
ਰੀਤੀਆਂ ਗਨ । ੪੯ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ
ਦੇਣਗੇ । ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ
ਕਾਰਣ ਸਜ਼ਾ ਪਾਵੋਗੇ । ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਰਿ ਮੈਂ
ਅਹੋਵਾਹ ਆਤੇ ਧਰਭੂ ਗਾਂ ।”

ਗਾਡੀ ਆਤੇ ਮਾਮ

੨੪ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ । ਇਹ
ਜਨਾਵਤਨੀ ਦੇ ੯ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ੧੦ਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦਾ
੧੦ਵਾਂ ਦਿਨ ਸੀ । ੨ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਆੱਜ ਦੀ ਤਾਰੀਖ
ਆਤੇ ਇਹ ਨੋਟ ਲਿਖ ਲੈ: ‘ਇਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ
ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਪਾਇਆ ।’ ੩ ਇਹ ਕਹਾਣੀ
ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ (ਇਸਰਾਇਲ) ਨੂੰ ਸੁਣਾ ਜਿਹੜਾ ਮੰਨਣ ਤੋਂ
ਇਨਕਾਰੀ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ, ‘ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ
ਧਰਭੂ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਗਾਡੀ ਨੂੰ ਆੱਗ ਤੇ ਰੱਖ ਦਿਓ ।

ਗਾਡੀ ਨੂੰ ਉੱਤੇ ਰੱਖੋ ਆਤੇ ਪਾਣੀ ਪਾਓ ।

੪ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਓ ਮਾਮ ਦੇ

ਟੁਕੜੇ ਹਰ ਚੰਗੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਪਾਓ, ਪੱਟਾਂ ਆਤੇ
ਮੋਢਿਆਂ ਨੂੰ ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿਓ ਗਾਡੀ ਨੂੰ ।

੫ ਇੰਜੜ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਭੇਡ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ।

ਲੱਕੜਾਂ ਰੱਖੋ ਗਾਡੀ ਹੇਠਾਂ

ਆਤੇ ਮਾਮ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਥਾਲੋ ।

ਉਥਾਲੋ ਤਰੀ ਨੂੰ ਗੱਡੀਆ ਦੇ ਰਿੱਝ ਜਾਣ ਤੀਰ!”

੬ “ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਭੂ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ
 ਆਖਦਾ ਹੈ:
 ‘ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਯਹੂਸਲਮ ਲਈ
 ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਰਾਤਲਾਂ ਦੇ ਉਸ ਮਹਿਰ ਲਈ।
 ਯਹੂਸਲਮ ਹੈ ਜੰਗਾਲੀ ਗਾਂਡੀ ਵਰਗਾ
 ਅਤੇ ਮਿਟਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਜੰਗ ਦੇ ਉਹ ਯੰਬੇ।
 ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗਾਂਡੀ, ਇਸ ਲਈ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿ ਵੱਢ ਲਵੋ ਮਾਮ ਦੀ ਥੋਟੀ ਉਸ ਗਾਂਡੀ ਵਿੱਚੋਂ!
 ਖਾਢੇ ਨਾ ਉਸ ਮਾਮ ਨੂੰ!
 ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਨਣ ਨਾ ਦਿਓ ਤੁਝ ਵੀ ਉਸ ਉਜੜੇ
 ਹੋਏ ਮਾਮ ਵਿੱਚੋਂ।
 ੭ ਯਹੂਸਲਮ ਹੈ ਜੰਗਾਲੀ ਗਾਂਡੀ ਵਰਗਾ।
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਰਤਲਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਹਾਲੇ ਤੀਰ ਹੈ ਉੱਥੇ!
 ਧਾਇਆ ਮੀ ਉਸ ਨੇ ਖੂਨ ਨੰਗੀ ਚੱਟਾਨ ਉੱਤੇ!
 ਡੇਲਿਹੁਆ ਨਹੀਂ ਮੀ ਖੂਨ ਉਸ ਨੇ ਧਰਤ ਉੱਤੇ ਅਤੇ
 ਵੱਰਿਆ ਨਹੀਂ ਮੀ ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਦਗੀ ਨਾਲ।
 ੮ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਖੂਨ ਨੰਗੀ ਚੱਟਾਨ
 ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਰਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸੱਕੇ ਇਹ।
 ਰੀਤਾ ਮੀ ਮੈਂ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ
 ਜਾਣ ਲੋਰ।
 ਅਤੇ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਮੁਮ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰਹਨ
 ਲਈ।’
 ੯ “ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਭੂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਇਹ
 ਗੱਲਾਂ:
 ‘ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਰਾਤਲਾਂ ਦੇ ਉਸ ਮਹਿਰ ਨਾਲ!
 ਇਕੱਠੀਆਂ ਰਹਾਂਗਾ ਮੈਂ ਰਾਫੀ ਲੱਕੜਾਂ ਅੱਗ ਲਈ।
 10 ਗਾਂਡੀ ਦੇ ਹੋਣਾਂ ਰੱਖੇ ਰਾਫੀ ਲੱਕੜੀ।
 ਅੱਗ ਬਾਲੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੰਨਹੇ ਮਾਮ ਨੂੰ!
 ਮਮਾਲੇ ਧਾਢੇ ਉਸ ਵਿੱਚ।
 ਅਤੇ ਹੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮੜ ਜਾਣ ਦਿਓ।
 11 ਅਤੇ ਫੇਰ ਰੱਖਿਆ ਰੁਹਿਣ ਦਿਓ ਖਾਲੀ ਗਾਂਡੀ ਨੂੰ,
 ਰੋਲਿਆਂ ਉੱਤੇ।
 ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਗਰਮ ਹੋ ਜਾਣ ਦਿਓ ਕਿ ਇਸਦੇ ਦਾਗ
 ਚਮਰਣ ਲੱਗ ਪੈਣ।
 ਖਿਘਲ ਜਾਣਗੇ ਉਹ ਦਾਗ।
 ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜੰਗਾਲ।
 12 “ਯਹੂਸਲਮ ਭਾਵੇਂ ਮਿਹਨਤ ਰਹੇ ਮਖਤ
 ਆਪਣੇ ਦਾਗਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰਹਨ ਲਈ।
 ਧਰ ਉਤਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ਜੰਗਾਲ ਉਹ!
 ਸਿਰਫ ਅੱਗ ਹੀ ਦੂਰ ਰਹੇਗੀ ਉਸ ਜੰਗਾਲ ਨੂੰ।
 13 “ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਮੀ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਹੋ ਗਏ ਮੀ
 ਦਾਗੀ ਧਾਧ ਨਾਲ।
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਮੈਂ ਧੇਰੇ ਮਾਫ ਰਹਨਾ ਤੁਹਾਨੂੰ।
 ਧਰ ਨਿਰਲਦੇ ਨਹੀਂ ਮਨ ਦਾਗ।
 ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਧੁਰਾ ਗੁੱਸਾ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਡੇਲਹੁਣ ਤੀਰ ਤੁਮੀਂ
 ਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੇ!

14 “ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਮੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ
 ਮਜ਼ਾ ਆਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਰਨ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਰੇਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਮਜ਼ਾ ਨੂੰ। ਅਫਮੇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮਾਂ ਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ
 ਦੇਵਾਂਗਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।”

ਗਿਜਰੀਟੋਲ ਦੀ ਖਤੀ ਦੀ ਮੋਤ

14 ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਥਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ
 ਆਖਿਆ, 15 “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਖਤੀ ਨੂੰ
 ਬਹੁਤ ਖਿਆਰ ਰਦਾ ਹੈਂ, ਧਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਰੋਲੇ ਖੋਹਣ
 ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੇਰੀ ਖਤੀ ਅਚਾਨਕ ਮਰ ਜਾਵੇਗੀ।
 ਧਰ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਮੀ ਜਾਗਰ ਨਹੀਂ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।
 ਤੈਨੂੰ ਉੱਚੀ ਰੋਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੂੰ ਰੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਹੰਝੂ
 ਨਹੀਂ ਡਿਗਣਗੇ, 16 ਧਰ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੋਗੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ
 ਚੁੱਥ-ਚਾਥ ਵੱਢਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਮਰੀ
 ਹੋਈ ਖਤੀ ਲਈ ਉੱਚੀ ਨਾ ਰੋਵੀ। ਤੈਨੂੰ ਉਹੀ ਵੱਧਣੇ
 ਧਹਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਤੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਧਹਿਨਦਾ ਹੈਂ।
 ਆਪਣੀ ਧਗੜੀ ਬੰਨ੍ਹੀ ਅਤੇ ਜੁੱਤੀ ਧਾਵੀਂ। ਆਪਣੀਆਂ
 ਮੁੱਛਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਨਾ ਵੱਰੀ ਕਿ ਤੂੰ ਉਦਾਮ ਹੈਂ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਭੋਜਨ ਨਾ ਖਾਵੀਂ ਜਿਹੜਾ ਲੋਰ ਉਦੋਂ ਖਾਦੇ ਹਨ
 ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

15 ਅਗਲੀ ਮਦੇਰ ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹੋ ਰੁਝ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਜੋ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਉਸ ਮਾਮ ਮੇਰੀ ਖਤੀ ਮਰ
 ਗਈ। ਅਗਲੀ ਮਦੇਰ ਮੈਂ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। 16 ਫੇਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ
 ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਿਉਂ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਇਸਦਾ ਰੀ
 ਮਤਲਬ ਹੈ?”

20 ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਥਦ
 ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ
 21 ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ
 ਧਰਭੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ
 ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ
 ਮਾਣ ਰਵਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਉਮਤਤ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ
 ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਮਥਾਨ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਵਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਖਿਆਰ ਰਵਦੇ ਹੋ। ਧਰ ਮੈਂ ਇਸ
 ਮਥਾਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਥੱਚੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਮੀ, ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ।
 22 ਧਰ ਤੁਮੀਂ ਵੀ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹੇਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਰੀਤੀਆਂ
 ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਤ ਖਤੀ ਬਾਰੇ। ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੀਆਂ
 ਮੁੱਛਾਂ ਨਹੀਂ ਵੱਰੇਗੇ ਆਪਣੀ ਗਮੀ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਤੁਮੀਂ
 ਉਹ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਖਾਵੇਗੇ ਜਿਹੜਾ ਲੋਰ ਰਿਮੇ ਦੇ ਮਰਨ ਤੇ
 ਖਾਦੇ ਹਨ। 23 ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧਗੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੁੱਤੀਆਂ
 ਧਹਿਨੇਗੇ। ਤੁਮੀਂ ਆਪਣਾ ਗਮ ਨਹੀਂ ਦਰਮਾਉਂਗੇ। ਤੁਮੀਂ
 ਰੋਵੇਗੇ ਨਹੀਂ। ਧਰ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਰਾਹਣ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੇ
 ਜਾਵੇਗੇ। ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਉਦਾਮ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ
 ਨੂੰ ਚੁੱਥ-ਚਪੀਤੇ ਰਹੇਗੇ। 24 ਇਸ ਲਈ ਗਿਜਰੀਟੋਲ ਤੁਹਾਡੇ

ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਮਿਮਾਲ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹੋਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ ਮਨ। ਮਜ਼ਾ ਦਾ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।”

੨੫-੨੬ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ (ਅਨੁਮਲਮ) ਖੋਲ੍ਹ ਲਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਖੁਬਸੂਰਤ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਧਰਮ ਵਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ਼ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਖਰ ਉਸ ਵੇਲੇ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਮਹਿਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਲਵਾਂਗਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਗੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਈ ਇੱਕ ਤੇਰੇ ਖਾਮ ਅਨੁਮਲਮ ਬਾਰੇ ਮੰਦੀ ਖਬਰ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ। ੨੭ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਤੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਮੱਰੇਗਾ। ਤੂੰ ਹੋਰ ਖਾਮੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਮਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।”

ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

੨੫ ਮੈਂਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲ। ੩ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ: ‘ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਦੇ ਸਬਦ ਨੂੰ ਸੁਣੋ! ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਜਦੋਂ ਮੇਰਾ ਖਵਿੱਤਰ ਸਬਾਨ ਬਰਬਾਦ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਖਰਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਖਰਦੁਸਿਤ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਅਗੁਦਾ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੀ ਬਣਾਰੇ ਦੂਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ੪ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖੁਰਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਤੇਰੀ ਖਰਤੀ ਖੋਲ੍ਹ ਲੈਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫੇਜ਼ਾਂ ਤੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲੈਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਫਲ ਖਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਦੁੱਧ ਖੀਣਗੀਆਂ।

੫ “ਮੈਂ ਰੱਬਾਹ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਉਠਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰਾਂਦ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਵਾੜਾ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ। ੬ ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਅਨੁਮਲਮ ਨੂੰ ਉਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖੈਰ ਖਟਕਾਏ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਖਰਤੀ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਦਿਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲੀ। ੭ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਵੋਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੇਜ਼ੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਗਮਿਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੀ ਵਿਰਾਮਤ ਗੁਆ ਲਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਖਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਰੇਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।”

ਮੋਯਾਬ ਅਤੇ ਮੋਈਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

੮ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੋਯਾਬ ਅਤੇ ਮੋਈਰ ਆਖਦੇ ਹਨ, ‘ਅਗੁਦਾ ਦਾ ਖਰਿਵਾਰ ਬਸ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਕੋਮ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈ।’ ੯ ਮੈਂ ਮੋਯਾਬ ਦਾ ਮੋਢਾ ਵੱਢ ਮੁੱਟਾਂਗਾ-ਮੈਂ ਇਸਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਹਨ, ਖਰਤੀ ਦਾ ਖਰਤਾਧ, ਬੈਤ-ਅਮੀਮੇਬ, ਬਾਲ ਮਯੋਨ ਅਤੇ ਰਿਰਿਯਾਬਇਮ। ੧੦ ਫੇਰ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਖਰਤੀ ਲੈ ਲੈਣਗੇ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਰਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅੰਮੋਨੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਬਾਹ ਕਰਵਾਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਹਰ ਵੇਈ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਕਦੇ ਇੱਕ ਕੋਮ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ੧੧ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੋਯਾਬ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।”

ਅਦੋਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

੧੨ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਅਦੋਮ ਦੇ ਲੋਕ ਅਗੁਦਾ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅਦੋਮ ਦੇ ਲੋਕੀ ਦੇਸੀ ਸਨ।” ੧੩ ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਮੈਂ ਅਦੋਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਅਦੋਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਉਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਅਦੋਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ, ਤੀਮਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਦਾਨ ਤੀਕਰ। ਅਦੋਮੀ ਲੋਕ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ੧੪ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਅਦੋਮ ਨਾਲ ਹਿਮਾਬ ਬਰਾਬਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਅਦੋਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਮੇਰਾ ਕਹਿਰ ਦਰਸਾਉਣਗੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਅਦੋਮ ਦੇ ਲੋਕ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।” ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

ਫਿਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

੧੫ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਫਿਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਬਦਲਾ ਚੁਕਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਾਲਮ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਤੀਕ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਅੱਗ ਮਥਦੀ ਰੱਖੀ!” ੧੬ ਇਸ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਫਿਲਿਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਹਾਂ, ਮੈਂ ਕੋਈਆਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਮਰੁੱਦਰ ਵੱਢੇ ਰਹਿੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ੧੭ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ-ਮੈਂ ਹਿਮਾਬ ਬਰਾਬਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਕਹਿਰ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਬਰ ਸਿੱਖਾਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਹਾਂ।”

ਸੂਰ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਉਦਾਸ ਮੰਦੇਸ

੨੬ ^੧ਜਲਾਵਤਨੀ ਦੇ ੧੧ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ^੨“ਆਦਮੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਸੂਰ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਦਾ ਬੋਲਿਆ ਮੀ: ‘ਯਾਹਾ! ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਰਹਨ ਵਾਲਾ ਫਾਟਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ! ਮਹਿਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਹਿਰ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਥੋਂ ਜੇ ਚਾਹਵਾਂ ਲੈ ਸੱਕਾਂ!”

^੩ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ, ਸੂਰ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਰਹਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆਉਣਗੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਰੰਢੇ ਉੱਤੇ ਨਹਿਰਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।”

^੪ਧਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਸਿਧਾਹੀ ਸੂਰ ਦੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਢਾਹ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਮੁਨਾਰੇ ਢਾਹ ਦੇਣਗੇ। ਮੈਂ ਵੀ ਉਸਦੀ ਯਹਤੀ ਦੀ ਉੱਧਰਲੀ ਖਿੱਟੀ ਖੁਰਚ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਸੂਰ ਨੂੰ ਨੰਗੀ ਚੱਟਾਨ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ^੫ਸੂਰ ਮੱਛੀਆਂ ਦੇ ਜਾਲਾਂ ਨੂੰ ਠੀਰ ਰਹਨ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ!” ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੁ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਸੂਰ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਹੋਵੇਗਾ। ^੬ਉਸ ਦੇ ਨਗਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।”

ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਸੂਰ ਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹੇਗਾ

^੭ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੁ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਸੂਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਦੁਸਮਣ ਬਾਬਲ ਦਾ ਮਹਾਨ ਰਾਜਾ, ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਹੈ! ਉਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੇੜੇ, ਰੱਬ, ਖੇੜਮਵਾਰ, ਅਤੇ ਵਿਸਾਲ ਅਤੇ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਫੌਜ ਹੋਵੇਗੀ। ^੮ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਗਰਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਨ ਲਈ ਮੁਨਾਰੇ ਉਸਾਰੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰਿਲਹੇ ਬੰਦ ਦੀਵਾਰ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਰੋਮਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੀ ਢਲਵਾਨ ਬਣਾਵੇਗਾ। ^੯ਉਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਲਈ ਲੱਕੜੀ ਦੀਆਂ ਭਾਰੀਆਂ ਸਤੀਰੀਆਂ ਲਿਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਨਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਲਈ ਛੜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹੇਗਾ। ^{੧੦}ਉਸ ਦੇ ਖੇੜੇ ਇੰਨੇ ਜਿਆਦਾ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉੱਡਦੀ ਯੁਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਢੱਕ ਲਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਖੇੜਮਵਾਰ ਸਿਧਾਹੀਆਂ, ਰੱਬਾਂ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਸੇਰ ਨਾਲ ਰੰਬ ਉੱਠਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਰਿਸੇ ਢਠਠੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਵਾਲੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਿਲ ਹੋਣ ਵਾਂਗ ਦਾਖਿਲ ਹੋਵੇਗਾ। ^{੧੧}ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਰ ਰਾਹੀਂ ਸਵਾਰ ਹੋਕੇ ਆਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਸੁੱਖ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਠਰ-ਠਰ ਰਹੇਗੇ ਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ

ਮਹਿਰ ਦੇ ਮਜਬੂਤ ਬੰਬ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ^{੧੨}ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦੇ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਦੋਲਤਾਂ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਚਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਢਾਹ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੁੰਦਰ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲੱਕੜੀ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁੜੇ ਵਾਂਗ ਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇਣਗੇ। ^{੧੩}ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਲੋਕ ਫੇਰ ਕਰਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਬਾਬਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨਗੇ। ^{੧੪}ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੰਗੀ ਚੱਟਾਨ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਮੁੰਦਰ ਰੰਢੇ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਵਾਲੇ ਜਾਲ ਵਿਛਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ, ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ!” ਮੇਰੇ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

ਹੋਰ ਰੋਮਾਂ ਸੂਰ ਲਈ ਹੋਣਗੀਆਂ

^{੧੫}ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੁ, ਯਹੋਵਾਹ ਸੂਰ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਮੈਂਡੀਟੇਰੇਨੀਅਨ ਮੁੰਦਰ ਰੰਢੇ ਦੇ ਦੋਸ ਤੁਹਾਡੇ ਖਤਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਰੰਢ ਉੱਠਣਗੇ। ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਜਖਮੀ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ^{੧੬}ਫੇਰ ਮੁੰਦਰ ਰੰਢੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਪੂ ਆਪਣੇ ਤਖਤਾਂ ਤੋਂ ਹੋਠਾਂ ਉਤਰ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸੁਖ ਧਰੁਗਟ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਚੋਲੇ ਉਤਾਰ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਬਸਤਰ ਉਤਾਰ ਦੇਣਗੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਡਰ ਵਾਲੇ ਬਸਤਰ ਪਾ ਲੈਣਗੇ। ਉਹ ਯਹਤੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਢਣਗੇ। ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੀ ਛੋਟੀ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਸੀ। ^{੧੭}ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਮੇਸੀ ਗੀਤ ਗਾਉਣਗੇ:

“ਸੂਰ, ਤੂੰ ਮੀ ਇੱਕ ਮਸਹੂਰ ਮਹਿਰ।
ਮੁੰਦਰ ਧਾਰੇ ਲੋਕ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਲਈ।

ਮਸਹੂਰ ਮੈਂ ਤੂੰ, ਖਰ ਗੁਣ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਤੂੰ!
ਤੂੰ ਮੀ ਮਜਬੂਤ ਮੁੰਦਰ ਉੱਤੇ,
ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ।
ਭੈਡੀਤ ਰੀਤਾ ਮੀ ਤੂੰ ਮੁੰਦਰ ਰੰਢੇ ਦੀ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ
ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ।

^{੧੮}ਗੁਣ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੇਰਾ ਖਤਨ ਹੋਵੇਗਾ,
ਮੁੰਦਰ ਰੰਢੇ ਦੇ, ਲੋਕ ਰੰਢਣਗੇ ਡਰ ਨਾਲ।
ਬਹੁਤ ਬਸਤੀਆਂ ਸੂਰ ਰੀਤੀਆਂ ਤੂੰ ਮੁੰਦਰ ਰੰਢੇ।
ਗੁਣ ਲੋਕ ਭੈਡੀਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਨਹੀਂ
ਰਹੇਗਾ।”

^{੧੯}ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਸੂਰ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਇੱਕ ਧਰੁਗਟ ਮੱਖਣਾ ਮਹਿਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੋਈ ਵੀ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਮੈਂ ਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਉੱਧਰੋਂ ਵਹਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਮਹਾਨ ਮੁੰਦਰ ਤੈਨੂੰ ਢੱਕ ਲਵੇਗਾ। ^{੨੦}ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਹੋਠਾਂ ਉਸ ਢੂੰਢੀ ਖੰਡ

ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ-ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਖੁਰਦਾ ਲੋਕ ਹਨ ।
 ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮਿਲ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ
 ਧਰਮੀ ਮਰ ਗਏ ਸਨ । ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਖੁਰਾਣੇ ਖਾਲੀ
 ਮਹਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਠਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿਆਂਗਾ । ਤੂੰ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਮਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਹੋਠਾਂ
 ਚੱਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਫੇਰ ਕੋਈ ਵੀ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ । ਤੂੰ
 ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਜਿਉਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਂਗਾ!
 ੨੧ ਹੋਰ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲੇ ਭੇਭੀਤ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀ
 ਵਾਪਸਿਆ । ਤੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ! ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਤਲਾਸ਼
 ਕਰਨਗੇ ਧਰ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸੱਕਣਗੇ!”
 ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰਾ ਧਰਤੂ, ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ।

ਮਰੁੱਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਵਧਾਰ ਦਾ ਮਹਾਨ ਕੋਰ, ਸੂਰ

੨੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮਬਦ ਮੈਨੂੰ ਫੇਰ ਮਿਲਿਆ । ਉਸ ਨੇ
 ਆਖਿਆ, ੨ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਸੂਰ ਬਾਰੇ ਇਹ
 ਸੋਚੀ ਗੀਤ ਗਾ । ੩ ਸੂਰ ਬਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ: ‘ਸੂਰ, ਤੂੰ
 ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਹੈਂ ਮਰੁੱਦਰ ਦਾ । ਤੂੰ ਵਧਾਰੀ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ
 ਰੋਮਾਂ ਲਈ । ਤੂੰ ਮਫਰ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਮਰੁੱਦਰ ਕੰਢੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ
 ਦੋਮਾਂ ਵੱਲ । ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਤੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਸੂਰ, ਤੂੰ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਸੁਣਾ ਹੈਂ ।

ਤੂੰ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹੈਂ!

੪ ਮੈਂਡੀਟੋਰੇਨੀਆਨ ਮਰੁੱਦਰ ਤੇਰੇ ਮਹਿਰ ਦੀ ਮੀਮਾ ਹੈ ।

ਤੇਰੇ ਇਮਾਰਤਰਾਰਾਂ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਮੀ ਤੈਨੂੰ ਖੁਰਨ
 ਤੇਰੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ।”

ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਜਗਜ਼ ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਮਫਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

੫ ਤੇਰੇ ਇਮਾਰਤਰਾਰਾਂ ਨੇ ਸਨੀਰ ਧਰਬਤਾਂ ਦੇ ਚੀਲ ਦੇ
 ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਮੀ ਤੇਰੀਆਂ ਤਖਤੀਆਂ ਬਨਾਉਣ
 ਲਈ ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਬਾਨੈਨ ਤੋਂ ਦਿਆਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ
 ਵਰਤਿਆ ਮੀ ਤੇਰੇ ਮਸਤੂਲ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ।

੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਮਾਨ ਦੇ ਉਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ
 ਮੀ

ਤੁਹਾਡੇ ਧਤਵਾਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿੰਤੀਮ ਦੇ ਟਾਧੂਆਂ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਮੀ
 ਤੁਹਾਡੇ ਡੈਰ ਉਤਲੇ ਸਨਬੋਰ ਲਈ ।

ਮਿੰਗਾਰਿਆ ਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਬੀ ਦੰਦ ਨਾਲ ।

੭ ਤੇਰੀ ਧਾਲ ਲਈ ਵਰਤੀ ਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ
 ਬਣੀ ਰੰਗਦਾਰ ਰਤਾਨੀ ।

ਤੁਹਾਡੀ ਧਾਲ ਮੀ ਝੰਡਾ ਤੁਹਾਡਾ ।

ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਬਿਨ ਦੇ ਰੱਜਣ ਸਨ ਨੀਲੇ ਅਤੇ ਬੈਂਗਨੀ ।
 ਲਿਆਂਦੇ ਸਨ ਉਹ ਰਿਰਮਤੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ।

੮ ਮੀਦੇਨ ਅਤੇ ਯਰਵਦ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ
 ਰਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਚੱਥੂ ਜਲਾਏ ।

ਸੂਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਸਨ ਕਥਤਾਨ ਤੁਹਾਡੇ
 ਜਗਜ਼ਾਂ ਦੇ ।

੯ ਗਾਬਲ ਦੇ ਸਿਆਣੇ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗ ਸਨ ਤੁਹਾਡੇ ਜਗਜ਼
 ਉੱਤੇ,

ਤੁਹਾਡੇ ਜਗਜ਼ ਦੇ ਫਟਿਆਂ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਦਰਾੜਾਂ ਬੰਦ
 ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ।

ਮਰੁੱਦਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਗਜ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਗਜ਼ੀ ਆਏ
 ਸਨ

ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਵਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ।

੧੦ “ਫਾਰਸ, ਲੂਦ ਅਤੇ ਫੂਟ ਦੇ ਬੰਦੇ ਸਨ ਤੁਹਾਡੀ ਫੈਜ਼
 ਵਿੱਚ । ਉਹ ਸਨ ਤੁਹਾਡੇ ਜੰਗੀ ਲੜਾਕੇ । ਟੰਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ
 ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਟੋਧ
 ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਉੱਤੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਰ ਲਈ
 ਮਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਧਰਤਾਧ ਲਿਆਂਦਾ । ੧੧ ਯਰਵਦ ਅਤੇ
 ਮਿਸਰੀਆ ਦੇ ਬੰਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੈਨਿਕ ਸਨ, ਤੁਹਾਡੇ
 ਮਹਿਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਸੀਵਾਰ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਨਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਾਮਾਦ ਦੇ ਲੋਕ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਰ ਦੁਆਲੇ ਕੰਧਾਂ ਉੱਤੇ
 ਟੰਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ
 ਖੁਰਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ।

੧੨ “ਤਰਮੀਸ ਤੁਹਾਡੇ ਮਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਗਾਗਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਂਦੀ, ਲੋਹੇ, ਟੀਨ ਅਤੇ ਸਿੱਕੇ ਦਾ ਤੁਹਾਡੀ

ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਬੁਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵਧਾਰ ਕੀਤਾ ।

੧੩ ਯਾਵਾਨ, ਤੂਬਲ, ਅਤੇ ਮਸਰ ਮਾਗਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦਾ
 ਖੇਤਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਧਾਰ ਕਰਦਾ ਮੀ । ਉਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ

ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਦਲੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਂਸੀ ਦਾ
 ਵਧਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ । ੧੪ ਤੋਂਗਰਮਾਗ ਕੰਢੇ ਦੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੀਆਂ

ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਖੋੜਿਆਂ, ਜੰਗੀ ਖੋੜਿਆਂ
 ਅਤੇ ਖੱਚਰਾਂ ਦਾ ਵਧਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ । ੧੫ ਦਦਾਨੀ ਦੇ ਲੋਕ

ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਧਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ
 ਬਹੁਤ ਬਾਈ ਵੇਚੀਆਂ । ਲੋਕੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੱਲ ਆਦਾ ਕਰਨ

ਲਈ ਗਾਬੀ ਦੰਦ ਅਤੇ ਆਬਨੂਸ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ।

੧੬ ਯਰਾਮੀ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਧਾਰ ਮੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ
 ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਨ,

ਯਰਗਵਾਨੀ ਕੰਧੜੇ, ਕੱਛਾਈ ਦੇ ਕੰਢੇ, ਮਹੀਨ ਕਮੀਦੇ,
 ਕਤਾਨ ਅਤੇ ਮੰਗਾ ਦਾ ਵਧਾਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ

ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ।

੧੭ “ਯਰੂਦਾਹ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ
 ਵਧਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵੇਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ

ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕਟਰ, ਚੈਤੂਨ, ਯਗੋਤੇ ਅੰਜੀਰਾਂ, ਸਹਿਦ,
 ਤੇਲ ਅਤੇ ਮਲਹਮ ਨਾਲ ਤਾਰਿਆ । ੧੮ ਦੰਮਿਸਰ ਇੱਕ ਚੰਗਾ

ਗਾਗਰ ਮੀ । ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਅਦਬੁਤ
 ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵਧਾਰ ਕੀਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਲਬੇਨ ਦੀ ਸਰਾਬ

ਅਤੇ ਚਿੱਟੀ ਉਨ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵਧਾਰ ਕੀਤਾ ।
 ੧੯ ਉਜ਼ਲ ਤੋਂ ਵਾਦਾਨ ਅਤੇ ਯਾਵਾਨ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵਸਤਾਂ
 ਨਾਲ ਵਧਾਰ ਕੀਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਮਾਇਆ ਹੋਇਆ
 ਲੋਹਾ, ਯਤਰ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦਾ ਵਧਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ
 ਕੀਤਾ । ੨੦ ਦਦਾਨ ਨੇ ਚੰਗਾ ਵਧਾਰ ਦਿੱਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਾਠੀ ਦੇ ਕੱਧੜੇ ਅਤੇ ਘੋੜ-ਸਵਾਰੀ ਦਾ ਵਧਾਰ ਰੀਤਾ।^{੨੧} ਅਰਬ ਅਤੇ ਕੇਦਾਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਲੇਲਿਆਂ, ਭੇਡੂਆਂ, ਬੱਕਰੀਆਂ ਦਾ ਵਧਾਰ ਰੀਤਾ।^{੨੨} ਸਥਾ ਅਤੇ ਰਾਜਮਾਹ ਦੇ ਵਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਧਾਰ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਮਮਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਖੰਬਰ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਧਾਰ ਰੀਤਾ।^{੨੩} ਗਾਨਾਨ, ਕੰਨਾਨ, ਅਦਨ, ਸਥਾ, ਅੱਸੂਰ ਅਤੇ ਰਿਲਮਦ ਦੇ ਵਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਧਾਰ ਰੀਤਾ।^{੨੪} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਕੱਧੜਿਆਂ, ਨੀਲੇ ਅਤੇ ਸੰਦਰ ਕੱਛਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਕੱਧੜਿਆਂ, ਅਨੇਰਾਂ ਰੁਗਾਂ ਦੇ ਗਲੀਚਿਆਂ, ਰਮ ਕੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਰੱਸਿਆਂ ਅਤੇ ਦਿਯਾਰ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਆਦਾਇਗੀ ਰੀਤੀ। ਇਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਧਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ।^{੨੫} ਤਰਸੀਸ ਦੇ ਜਗਜ਼ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵੇਚੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

“ਸੂਰ, ਤੂੰ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਲਵਾਹਰ ਜਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਰਗਾ।

ਤੂੰ ਮਰੁੰਦਰ ਉੱਤੇ ਹੈਂ, ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਦੌਲਤਾਂ ਨਾਲ ਮਾਲਾਮਾਲ।

^{੨੬} ਤੇਰੇ ਖਤਵਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੈਨੂੰ ਮਰੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਦੂਰ-ਵਗਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ।

ਘਰ ਖੁਰਬ ਦੀ ਇੱਕ ਤਾਰਤਵਰ ਗਵਾ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਤੇਰੇ ਮਰੁੰਦਰ ਵਿੱਚਲੇ ਜਗਜ਼ਾਂ ਨੂੰ।

^{੨੭} ਅਤੇ ਡੁਲਹ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇਰੀ ਮਾਰੀ ਦੌਲਤ ਮਰੁੰਦਰ ਵਿੱਚ।

ਤੇਰੀ ਦੌਲਤ-ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾ ਤੇ ਵੇਚਦਾ ਹੈਂ-ਡੁਲਹ ਜਾਵੇਗੀ ਮਰੁੰਦਰ ਵਿੱਚ।

ਤੇਰੇ ਮਾਰੇ ਮਾਝੀ-ਜਗਜ਼ਰਾਨਾਂ, ਰਘਤਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਆਦਮੀ ਜਿਹੜੇ ਬੰਦ ਕਰਦੇ ਨੇ ਦਰਾੜਾਂ ਤੇਰੇ ਜਗਜ਼ਾਂ ਦੇ ਫਟਿਆਂ ਵਿੱਚਲੀਆਂ-

ਡੁਲਹ ਜਾਵੇਗਾ ਮਰੁੰਦਰ ਅੰਦਰ।

ਤੇਰੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਵਧਾਰੀ ਸਿਧਾਹੀ ਮਾਰੇ ਹੀ ਡੁੱਬ ਜਾਣਗੇ ਮਰੁੰਦਰ ਵਿੱਚ।

ਇਹੀ ਵਾਖਰੇਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੂੰ ਤਬਾਹ ਹੋਵੇਗਾ!

^{੨੮} “ਘਿੱਡ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਰਘਤਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਰਾਂ ਸੁਣਨਗੇ!

^{੨੯} ਤੁਹਾਡਾ ਯੁਗ ਮਲਾਹ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਗਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ।

ਜਗਜ਼ਰਾਨ ਅਤੇ ਰਘਤਾਨ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ ਜਗਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਤਰ ਜਾਣਗੇ ਕੰਬੇ ਤਾਈਂ।

^{੩੦} ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੋਵਣਗੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ।

ਹੋਵਣਗੇ ਉਹ, ਘਟਟਾ ਖਾਉਣਗੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਲੋਟਣਗੇ ਗਾਥ ਵਿੱਚ।

^{੩੧} ਸਿਰ ਮੁਨਾਵਣਗੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ।

ਘਹਿਨਣਗੇ ਉਹ ਮੇਰੀ ਵਸਤਰ।

ਹੋਵਣਗੇ ਉਹ ਜਿਵੇਂ ਹੋਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਮਰ ਗਏ ਬੰਦੇ ਲਈ।

^{੩੨} “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਰੀ ਹੋਣੇ ਅੰਦਰ ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਉਦਾਸ ਗੀਤ ਗਾਉਣਗੇ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਲਈ ਹੋਣਗੇ।

“ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੂਰ ਵਰਗਾ!

ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਸੂਰ ਅੱਧ ਵਿੱਚਰਾਰ ਮਰੁੰਦਰ ਦੇ!

^{੩੩} ਤੁਹਾਡੇ ਵਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਫਰ ਰੀਤਾ ਮਰੁੰਦਰੇ ਖਾਰ! ਮੰਤੁਸਟ ਰੀਤਾ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਦੌਲਤ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵੇਚੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ।

ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਤੁਸੀਂ ਘਰੀ ਦੇ ਗਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਮੀਰ!

^{੩੪} ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਭੱਜੇ ਖਏ ਹੋ ਮਰੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਡੂੰਘਿਆਂ ਖਾਣੀਆਂ ਦੇ।

ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਚਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਡਿੱਗ ਖਏ ਹਨ!

^{੩੫} ਮਰੁੰਦਰੀ ਕੰਬੇ ਰਹਿੰਦੇ ਮਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ ਹਨ ਭੈਭੀਤ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ।

ਗਾਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇ ਅੱਤ ਭੈਭੀਤ।

ਚਿਹਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਮਾਉਂਦੇ ਨੇ ਭੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ।

^{੩੬} ਹੋਰਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵਧਾਰੀ ਮੀਟੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ।

ਵਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਭੈਭੀਤ ਕਰਨਗੀਆਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ।

ਕਿਉ? ਕਿਉਂਕਿ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਹੋਵੋਗੇ ਨਹੀਂ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਗੁਣ।”

ਸੂਰ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਰਮੇਸੂਰ ਵਰਗਾ ਹੈ

੨੮ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਸਥਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ^੧ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਸੂਰ ਦੇ ਗਾਰਮ ਨੂੰ ਆਖ, ‘ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਬਹੁਤ ਗੁਮਾਨੀ ਹੈ ਤੂੰ!

ਅਤੇ ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ, ‘ਮੈਂ ਹਾਂ ਇੱਕ ਦੋਵਤਾ!

ਥੈਟਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੇ

ਆਸਨ ਉੱਤੇ ਮਰੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ।”

“ਘਰ ਆਦਮੀ ਹੈ ਤੂੰ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨਹੀਂ!

ਤੂੰ ਸਿਰਫ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਦੋਵਤਾ ਹੈਂ।”

^੨ ਤੂੰ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਸਿਆਣਾ ਹੈਂ ਦਾਨੀਏਲ ਨਾਲੋਂ!

ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਕਿ ਭੇਤ ਲੱਭ ਲਵੇਗਾ ਤੂੰ ਮਾਰੇ।

^੩ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਮਮਝ ਸਾਰੀਂ ਤੂੰ ਖਰਾਧਤ ਰੀਤੀਆਂ ਨੇ ਤੂੰ ਦੌਲਤਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ।

ਅਤੇ ਖਾਏ ਨੇ ਤੂੰ ਸੋਨਾ ਚਾਂਦੀ

ਆਪਣੇ ਖਜਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ।

^੪ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਸਿਆਣਪ

ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਤੂੰ ਵੱਧਾ ਲਈ ਹੈ ਦੌਲਤ

ਆਪਣੀ।

ਜਾਂ ਗੁਣ ਤੂੰ ਗੁਮਾਨੀ ਹੈਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਲਤਾਂ ਰਾਰਣ।
੬ “ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ
ਹੈ:
ਸੁਰ, ਮੋਚਿਆਂ ਮੀ ਤੂੰ ਰਿ ਤੂੰ ਹੈਂ ਇੱਕ ਦੇਵਤੇ ਵਰਗਾ।
੭ ਮੈਂ ਆਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ
ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
ਉਹ ਰੋਮਾਂ ਅੱਤ ਭਿਆਨਕ ਨੇ!
ਉਹ ਆਖਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯੂ ਲੈਣਗੇ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੇਰੀ ਸਿਆਣਪ ਨੇਗਮਿਲ
ਰੀਤੀਆਂ।
ਉਹ ਤੇਰੀ ਸਾਨ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਰਹ ਦੇਣਗੇ।
੮ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਹੋਠਾਂ ਰਬਰ ਅੰਦਰਲੈ ਜਾਣਗੀਆਂ।
ਤੂੰ ਉਸ ਜਗਾਜੀ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ
ਮੇਟਿਆਂ ਮੀ।
੯ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਉਹ ਬੰਦਾ ਤੈਨੂੰ।
ਰੀ ਤੂੰ ਤਾਂ ਵੀ ਆਖੇਗਾ, “ਮੈਂ ਹਾਂ ਦੇਵਤਾ!” ਨਹੀਂ!
ਵਸ ਵਿੱਚ ਰਹ ਲਵੇਗਾ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣੀ ਤਾਰਦ ਦੇ।
ਦੇਖ ਲਵੇਗਾ ਤੂੰ ਰਿ ਤੂੰ ਹੈਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ, ਧਰਮੇਸੁਰ
ਨਹੀਂ!
੧੦ ਤੂੰ ਇੱਕ ਅਸੁੰਨਤੀਏ ਵਿਦੇਸੀ ਵਾਂਗ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ।
ਆਜਨਬੀ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ।
ਵਾਖਰਨਗੀਆਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਿਉਂ ਰਿ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ
ਮੈਂ!”
ਮੇਰੇ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖੀਆਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ।
੧੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ
ਆਖਿਆ, ੧੨ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੰਤਰ, ਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਲਈ ਇਹ
ਉਦਾਸ ਗੀਤ ਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਖ, ‘ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ
ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:
“ਤੂੰ ਮੀ ਇੱਕ ਧਰਾਰਥਨਾ ਬੰਦਾ।
ਭਰਧੁਰ ਮੀ ਤੂੰ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ।
ਧੁਰਨ ਤੈਰ ਤੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਮੀ ਤੂੰ।
੧੩ ਤੂੰ ਮੀ ਆਦਮ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਾਗ ਅੰਦਰ।
ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਮੀ ਹਰ ਬਹੁਮੁੱਲਾ ਖੱਬ-ਲਾਲ
ਆਰੀਰ-ਸੁਨਹਿਲਾ,
ਦੁਯਿਯਾ, ਬਿਲੈਰ, ਉਨੇਮ ਅਤੇ ਬੈਰੂਜ,
ਸਲੇਮਾਨੀ, ਨੀਲਮ ਅਤੇ ਜਬਰਜਦ।
ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਖੱਬਰ ਮੀ ਮੈਨੇ ਵਿੱਚ ਨਾਇਆ ਹੋਇਆ।
ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੀ ਇਹ ਮੁੰਦਰਤਾ ਤੈਨੂੰ।
ਉਸ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਮੀ ਤੈਨੂੰ ਮਾਜਿਆ ਗਿਆ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਣਾਇਆ ਮੀ ਤੈਨੂੰ ਤਾਰਤਵਰ।
੧੪ ਤੂੰ ਮੀ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਬੂਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੱਬ ਤੇਰੇ,
ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਸਨ ਮੇਰੇ ਤਖਤ ਉੱਤੇ
ਅਤੇ ਸੋਧਿਆ ਮੀ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਧਰਬਤ
ਉੱਤੇ।

ਤੁਰਦਾ ਮੀ ਤੂੰ ਹੀਰਿਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਚਮਰਦੇ ਸਨ
ਜਿਹੜੇ ਆਗਨੀ ਵਾਂਗ।
੧੫ ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਨੇਰ ਮੀ ਤੂੰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਜਿਆ
ਮੀ।
ਧਰ ਫੇਰ ਤੂੰ ਬਣ ਗਿਆ ਬਦ।
੧੬ ਵਖਰ ਤੇਰੇ ਨੇ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਦੋਲਤਾਂ ਤੇਰੇ ਲਈ।
ਧਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਜੁਲਮ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ।
ਅਤੇ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਤੂੰ।
ਇਸ ਲਈ ਵਰਤਾਉ ਰੀਤਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਹੋਵੇ
ਰੇਈ ਆਖਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼।
ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਰਬਤ ਤੋਂ
ਬਾਹਰ।
ਤੂੰ ਖਾਮ ਰਬੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀ-ਖੱਬ ਤੇਰੇ
ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਸਨ ਮੇਰੇ ਤਖਤ ਉੱਤੇ!
ਧਰ ਮਜਬੂਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀਰਿਆਂ
ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਲਈ ਚਮਰਦੇ ਸਨ ਜੇ ਆਗਨੀ
ਵਾਂਗ।
੧੭ ਗੁਮਾਨੀ ਬਣਾਇਆ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਨੇ।
ਤੇਰੀ ਸਾਨ ਨੇ ਬਰਬਾਦ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਤੇਰੀ ਸਿਆਣਪ
ਨੂੰ।
ਇਸ ਲਈ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਹੋਠਾਂ ਧਰਤ ਉੱਤੇ।
ਅਤੇ ਗੁਣ ਹੋਰ ਰਾਜੇ ਤਰਦੇ ਨੇ ਤੇਰੇ ਵੱਲ।
੧੮ ਰੀਤੀਆਂ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਗੱਲਾਂ।
ਤੂੰ ਮੀ ਬਹੁਤ ਯੋਥੇਬਾਜ਼ ਵਧਾਰੀ।
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਲੰਦਰ ਰਹ
ਦਿੱਤਾ।
ਇਸ ਲਈ ਅੱਗ ਲਿਆਂਦੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰੋਂ।
ਇਸਨੇ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ ਤੈਨੂੰ!
ਸੜਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਗਿਆ ਤੂੰ ਧਰਤ ਉੱਤੇ।
ਦੇਖ ਮੰਦਰਾ ਹੈ ਗੁਣ ਹਰ ਰੇਈ ਤੇਰੀ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਨੂੰ।
੧੯ “ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਭੈਭੀ ਤੇ
ਗਣੇ ਸਨ ਦੇਖਕੇ ਵਾਖਰਿਆ ਮੀ ਜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ।
ਜੇ ਰੁਝ ਮੀ ਵਾਖਰਿਆ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀ ਤਰੇਗਾ
ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ।
ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੂੰ!”
ਮੈਦਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਦੇਸ
੨੦ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ
ਆਖਿਆ, ੨੧ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੰਤਰ, ਮੈਦਾ ਵੱਲ ਦੇਖ ਅਤੇ
ਉਸ ਥਾਂ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬੋਲ। ੨੨ ਆਖ, ‘ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੁ
ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:
“ਮੈਂ ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਮੈਦਾ!
ਤੇਰੇ ਲੋਰ ਸਿੱਖ ਲੈਣਗੇ ਮੇਰਾ ਆਦਰ ਰਰਨਾ!
ਮਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਮੈਂ ਮੈਦਾ ਨੂੰ।
ਫੇਰ ਧਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿ ਮੈਂ ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ।
ਫੇਰ ਧਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿ ਮੈਂ ਯਵਿੱਤਰ ਹਾਂ,

ਯੇਹੋ ਵਿਗਰ ਰਹਨਗੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਉਹੇ ਜਿਹਾ ।
 ੨੩ ਭੁਜਾਂਗਾ ਮੈਂ ਥੀਮਾਗੀ ਯੇਹੋ ਮੇਰੇ ਮੈਦਾ ਵੱਲ
 ਯੇਹੋ ਖਗੁਤ ਲੋਰ ਮਹਿਰ ਯੇਹੋ ਮਰ ਜਾਣਗੇ ।
 ਤਲਵਾਰ (ਦੁਮਮਣ ਸਿਧਾਗੀ) ਮਹਿਰੇ ਯੇਹੋ ਮਰ
 ਦੇਵੇਗੀ ਖਗੁਤ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ।
 ਫੇਰ ਯੇਹੋ ਲੱਗੇਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਮੈਂ ਹਾਂ ਯੇਹੋਵਾਹ ।”

੨੪ ਰੋਮਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਹੱਸਣੇ ਹਟ ਜਾਣਗੀਆਂ

੨੪ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦੇ ਦੇਸ ਉਮ ਨੂੰ
 ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸਾਂ ਨਾਲ ਮਾੜੀਆਂ
 ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ । ਫੇਰ ਉੱਥੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ
 ਯਹਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਮਤਰ ਜਾਂ ਰੰਡੀਆਲੀਆਂ
 ਝਾੜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ । ਯੇਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੇਹੋ ਲੱਗ
 ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਹੁਭੁ ਯੇਹੋਵਾਹ ਹਾਂ ।”

੨੫ ਮੇਰੇ ਯਹੁਭੁ ਯੇਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਾਖੀਆਂ, “ਮੈਂ
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਖਿੰਡਾ
 ਦਿੱਤਾ ਸੀ । ਯਹ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ
 ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਇੱਕੋਠੀਆਂ ਕਰਾਂਗਾ । ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਯੇਹੋ
 ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹਿੱਤਰ ਹਾਂ ਯੇਹੋ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਉਮੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਦਾ ਵਿਗਰ ਰਹਨਗੀਆਂ । ਉਮ ਮਥੋਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ
 ਯਾਖਈ ਯਹੁਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣਗੇ ਮੈਂ ਉਹ ਯਹੁਤੀ ਯਾਖਣੇ
 ਮੇਵਰ ਯਾਖੁਥ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ । ੨੬ ਉਹ ਉਮ ਯਹੁਤੀ ਉੱਤੇ
 ਸੁਰੱਖਿਯਾਤ ਰਹਿਣਗੇ । ਉਹ ਮਰਾਨ ਉਮਾਰਨਗੇ ਯੇਹੋ ਅੰਗੁਰਾਂ
 ਦੇ ਖਗੀਚੇ ਲਾਉਣਗੇ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਦੀਆਂ
 ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਮਜਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਫਰਤ
 ਕੀਤੀ ਸੀ । ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਸੁਰੱਖਿਯਾਤ ਰਹਿਣਗੇ ।
 ਯੇਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੇਹੋ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯੇਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦਾ ਯਹਮੇਸੁਰ, ਹਾਂ ।”

ਮਿਸਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੰਦੇਸ

੨੯ ੧ ਜਲਾਵਤਨੀ ਦੇ ੧੦ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ੧੦ਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ
 ੧੨ ਵੇਂ ਦਿਨ ਮੈਂਨੂੰ ਯੇਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮਿਲਿਆ ।
 ਉਮ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, ੨ “ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ
 ਫਿਰਉਨ ਵੱਲ ਵੇਖ । ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਮ ਦੇ ਯੇਹੋ ਮਿਸਰ ਦੇ
 ਖਿਲਾਫ ਖੋਲ । ੩ ਯਾਖ, ‘ਮੇਰਾ ਯਹੁਭੁ ਯੇਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
 ਯਾਖਦਾ ਹੈ:

“ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਫਿਰਉਨ, ਮੈਂ ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ।
 ਤੂੰ ਹੈਂ ਇੱਕ ਵਿਰਗਲ ਜੀਵ ਨੀਲ ਨਦੀ ਕੰਢੇ ਲੇਟਿਆ
 ਹੋਇਆ ।

ਯਾਖਦਾ ਹੈ ਤੂੰ, “ਇਹ ਮੇਰੀ ਨਦੀ ਹੈ!
 ਮੈਂ ਬਣਾਈ ਸੀ ਇਹ ਨਦੀ!”

੪-੫ “ਯਹ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਜਥੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੰਡੀਆਂ ਯਾ
 ਦਿਆਂਗਾ ।

ਨੀਲ ਨਦੀ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਚਿਯਰ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤੇਰੇ
 ਕੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ।

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਯੇਹੋ ਤੇਰੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੀਆਂ ਨਦੀਆਂ

ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਮੁੱਕੀ ਯਹੁਤੀ ਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ ।
 ਤਿੰਗ ਯੇਹੋਵਾਹ ਤੂੰ ਯਹੁਤੀ ਉੱਤੇ,
 ਯੇਹੋ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇਗਾ ਤੈਨੂੰ ਜਾ ਦਫਨਾਵੇਗਾ ।
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਯੇਹੋ ਖੰਡੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ
 ਦਿਆਂਗਾ ।

ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਬਣੇਗਾ ।
 ੬ ਫੇਰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
 ਯੇਹੋ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਹਾਂ ਯੇਹੋਵਾਹ!

“ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਿਉਂ ਕਰਾਂਗਾ?
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਝੁਕੇ ਸਨ ਮਿਸਰ ਉੱਤੇ

ਮਰਾਹੇ ਲਈ ।
 ਯਹ ਮਿਸਰ ਤਾਂ ਮੀ ਇੱਕ ਰਮਚੇਰ ਜਿਹਾ ਘਾਗ ਦਾ

ਖੱਤਾ ।
 ੭ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਝੁਕੇ ਸਨ ਮਿਸਰ ਵੱਲ, ਮਗਇਤਾ

ਲਈ ।
 ਯਹ ਮਿਸਰ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਯੇਹੋ ਮੋਢਿਆਂ

ਨੂੰ ਮੀ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ।
 ਝੁਕੇ ਸਨ ਉਹ ਮਿਸਰ ਉੱਤੇ, ਮਰਾਹੇ ਲਈ,

ਯਹ ਤੂੰ ਤੇਰੇ ਕੇ ਮਰੇੜ ਦਿੱਤੀ ਖਿੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ।”

੮ ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਯਹੁਭੁ ਯੇਹੋਵਾਹ ਯਾਖਦਾ ਹੈ ਇਹ
 ਗੱਲਾਂ:

“ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਤਲਵਾਰ ਲਿਆਂਗਾ ।
 ਤਥਾਗ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਯੇਹੋ

ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ।
 ੯ ਵੀਰਾਨ ਯੇਹੋ ਤਥਾਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਮਿਸਰ ।

ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੇਹੋ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਹਾਂ ਯੇਹੋਵਾਹ ।”
 ਯਹਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਿਉਂ ਕਰਾਂਗਾ?

ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਯਾਖਿਆ ਸੀ, ‘ਇਹ ਮੇਰੀ ਨਦੀ ਹੈ । ਮੈਂ ਇਸ
 ਨਦੀ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ।’ ੧੦ ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ (ਯਹਮੇਸੁਰ)

ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨੀਲ ਨਦੀ ਦੀਆਂ ਯਾਨੇਰਾਂ
 ਮਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਥਾਗ

ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ । ਮਿਸਰ ਵੱਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਵਨੇਗ ਤੀਰ ਯੇਹੋ ਤੂਸ
 ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਤੀਰ ਮਹਿਰ ਵੀਰਾਨ ਹੋ ਜਾਣਗੇ । ੧੧ ਕੋਈ ਵੀ

ਘੰਦਾ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘੇਗਾ । ਚਾਲੀ
 ਸਾਲਾਂ ਤੀਰ ਕੁਝ ਵੀ ਉਥੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘੇਗਾ ਜਾਂ ਟਿਕੇਗਾ ।

੧੨ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਖਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ । ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ
 ਤੀਰ ਮਹਿਰ ਵੀਰਾਨ ਰਹਿਣਗੇ! ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ

ਕੋਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਖਿੰਡਾ ਦਿਆਂਗਾ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸੀ
 ਯਹੁਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਯਜਨਥੀ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ।”

੧੩ ਮੇਰਾ ਯਹੁਭੁ ਯੇਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਾਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ
 ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਗੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ

ਖਿੰਡਾ ਦਿਆਂਗਾ । ਯਹ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਮਗਰੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ
 ਨੂੰ ਫੇਰ ਇੱਕੋਠੀਆਂ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ । ੧੪ ਮੈਂ ਮਿਸਰੀ ਖੋਦਿਆਂ

ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ । ਮੈਂ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫਤੁਰੇਸ ਦੀ
 ਯਹੁਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਜੰਮੇ ਸੀ ।

ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਮਹੱਤਵਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ । ੧੫ ਇਹ

ਮਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗਾਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਲ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸੱਕੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਛੋਟਾ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕੋਲ ਉੱਤੇ ਗਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਣਗੇ।¹⁶ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਰਿਵਾਹ ਫੇਰ ਮਿਸਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸਰਾਏਲੀ ਆਪਣਾ ਆਪ ਚੇਤੇ ਕਰਨਗੇ-ਉਹ ਆਦਿ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਉਹ ਮਿਸਰ ਵੱਲ ਯਹੂਦੇ ਮਨ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ, ਯਹੁਦੇ ਮਿਸਰ ਵੱਲ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੇ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੂਦੇ ਅਤੇ ਯਹੁਦੇ ਹਾਂ।”

ਬਾਬਲ ਮਿਸਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰੇਗਾ

¹⁷ ਜਲਾਵਤਨੀ ਦੇ ੨੭ ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਧਰਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਧਰਿਲੇ ਦਿਨ, ਮੈਂਨੂੰ ਯਹੁਦੇ ਦਾ ਸਬਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ¹⁸ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜ਼ੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਮੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਤੋਂ ਮਖਤ ਜੰਗ ਕਰਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਸਿਧਾਗੀ ਦਾ ਸਿਰ ਮੁੱਠ ਦਿੱਤਾ। ਹਰ ਮੋਢਾ ਭਾਰੀ ਖੋਝ ਚੁੱਕਣ ਵਰਗੇ ਹੋ ਗਏ ਨੇ ਨੰਗੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਮੂਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਮਖਤ ਮਿਗਨਤ ਕੀਤੀ। ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮਖਤ ਮਿਗਨਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।” ¹⁹ ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਯਹੂਦੇ, ਯਹੁਦੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜ਼ੇ, ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਮਿਸਰ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੋਹ ਲਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦੀ ਫੌਜ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਹੋਵੇਗੀ।” ²⁰ ਮੈਂ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਹੂਦੀ ਉਸਦੀ ਮਖਤ ਮਿਗਨਤ ਦੇ ਦਿਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ!” ਮੇਰੇ ਯਹੂਦੇ ਯਹੁਦੇ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

²¹ ਉਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਫੇਰ (ਇਸਰਾਏਲ,) ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੇ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੁਦੇ ਹਾਂ।”

ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਮਿਸਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੇਗੀ

30 ਯਹੁਦੇ ਦਾ ਸਬਦ ਮੈਂਨੂੰ ਫੇਰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ¹ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਬੋਲ। ਆਖ, ਮੇਰਾ ਯਹੂਦੇ ਯਹੁਦੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਕੋਢੇ ਅਤੇ ਆਖੇ, “ਯਹੂਦੇ ਹੈ ਉਹ ਭਿਆਨਕ ਦਿਨ।” ² ਤੇਰੇ ਹੈ ਉਹ ਦਿਨ! ਗਾਂ, ਯਹੁਦੇ ਦੇ ਨਿੱਕਾਂ ਦਾ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਬਦਲਵਾਈ ਦਾ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਕਤ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਕੋਲਾਂ ਦਾ ਨਿੱਕਾਂ ਕਰਨ ਦਾ! ³ ਮਿਸਰ ਦੇ ਦਿਹੜੇ ਉੱਤੇ ਹੀ ਤਲਵਾਰ ਟਿੱਕੇ!

ਕੂਮ ਦੇ ਲੋਕ ਕੰਬਣਗੇ ਡਰ ਨਾਲ, ਉਸ ਵੇਲੇ, ਜਦੋਂ ਮਿਸਰ ਦਾ ਯਹੂਦੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਬਲ ਦੀ ਫੌਜ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਬੀ ਬਣਾਏ। ਢਾਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਮਿਸਰ ਦੀਆਂ! ⁴ “ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਨਾਲ ਆਮਨ ਦੇ ਟਿਕਾਰਨਾਮੇ ਕੀਤੇ। ਯਹ ਇਥੋਪੀਆ, ਫੂਟ, ਲੂਦ, ਸੰਯੁਕਤ ਆਰਬ ਅਤੇ ਲਿਬਿਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ, ਬਰਬਾਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ!

⁵ “ਯਹੁਦੇ ਮੇਰਾ ਯਹੂਦੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਯਹੂਦੇ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਆਮਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਸਦਾ ਯਹੂਦੇ ਦਾ ਗੁਮਾਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਿਗਦੋਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਮਵਾਨ ਤੀਰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ।” ਮੇਰੇ ਯਹੂਦੇ ਯਹੁਦੇ ਨੇ ਆਖੀਆਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ! ⁷ ਮਿਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮਿਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਮਿਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀਰਾਨ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗਾ।

⁸ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਹੂਦੇ ਲਾਵਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਗਾਇਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੇ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੁਦੇ ਹਾਂ। ⁹ “ਉਸ ਮਰੇ, ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਮਗਾਇਰ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਉਹ ਕੂਮ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਖਬਰ ਦੇਣ ਲਈ ਜਗਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਗੇ। ਕੂਮੀਆਂ ਗੁਣ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਗਿਸੁਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯਹ ਜਦੋਂ ਮਿਸਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕੂਮ ਦੇ ਲੋਕ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬਣਗੇ। ਉਹ ਮਰੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

¹⁰ ਮੇਰਾ ਯਹੂਦੇ ਯਹੁਦੇ ਆਖਦਾ ਹੈ ਇਹ ਗੱਲਾਂ: “ਮੈਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਾਂਗਾ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜ਼ੇ ਦਾ। ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਾਂਗਾ।” ¹¹ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਮਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ, ਕੋਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ। ਸੂਤ ਲੈਣਗੇ ਉਹ ਤਲਵਾਰਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ। ਭਰ ਦੇਣਗੇ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਲਾਮਾਂ ਨਾਲ। ¹² ਸੁੱਕੀ ਯਹੂਦੀ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਨੀਲ ਨਦੀ ਨੂੰ। ਫੇਰ ਵੇਚ ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਉਹ ਸੁੱਕੀ ਯਹੂਦੀ ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ। ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਾਂਗਾ ਮੈਂ ਆਜਨਬੀਆਂ ਦਾ ਉਸ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ। ਮੈਂ, ਯਹੁਦੇ ਨੇ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ!”

ਮਿਸਰ ਦੇ ਬੁੱਤ ਉਘਾਹੁ ਜੇ ਜਾਣਗੇ

¹³ ਮੇਰਾ ਧਰਤੀ ਘਰੇਵਾਹੁ ਆਖਦਾ ਹੈ ਇਹ ਗੱਲਾਂ:
“ਉਘਾਹੁ ਰਹਿ ਜਾਏਗਾ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ।
ਦੂਰ ਰਹਿ ਜਾਏਗਾ ਮੈਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੇਫ ਭੇਜੇ।
ਗੋਵੇਗਾ ਨਹੀਂ ਵੇਈ ਵੀ ਆਗੂ ਫੇਰ ਰਦੇ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ।

ਯੇਹੇ ਯਾ ਜਾਏਗਾ ਤੁਰ ਮੈਂ, ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਆਂਦਰ।

¹⁴ ਰਹਿ ਜਾਏਗਾ ਵੀਰਾਨ ਮੈਂ ਫਤਹੇਮ ਨੂੰ ਮੇਯਾਨ ਵਿੱਚ
ਨਾ ਜਾਏਗਾ ਯੱਗ ਮੈਂ।

ਦੇਵਾਂਗਾ ਮਜ਼ਾ ਮੈਂ ਨੇ ਨੂੰ।

¹⁵ ਯੇਹੇ ਵਰਗੇਵਾਂਗਾ ਮੈਂ ਰਹਿ ਜਾਏਗਾ, ਮੀਨ ਦੇ
ਖਿਲਾਫ ਰਿਲਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਿਸਰ ਦਾ!
ਨੇ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿ ਦੇਵਾਂਗਾ ਉਘਾਹੁ ਮੈਂ।

¹⁶ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਯੱਗ ਮੈਂ ਨਾ ਜਾਏਗਾ,
ਤੁਰ ਨਾਲ ਚੀ ਚੀ ਗੋਵੇਗਾ ਮਹਿਰ,
ਮੀਨ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਜਾ ਯਮਰਾਣਗੇ ਸਿਯਾਹੀ ਨੇ
ਮਹਿਰ ਆਂਦਰ,

ਯੇਹੇ ਨੇਫ ਨੂੰ ਖੈਣਗੀਆਂ ਨਿਤ ਨਵੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ।

¹⁷ ਯਾਵਨ ਯੇਹੇ ਚੀ-ਬਸਖ ਦੇ ਗੱਭਰੂ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ ਜੰਗ
ਆਂਦਰ।

ਯੇਹੇ ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਯਾਗਵਾ।

¹⁸ ਮਿਸਰ ਦਾ ਰਾਬੂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾਂਗਾ ਯੈ ਜਾਵੇਗਾ ਗੇਰੇਰ
ਤੁਰਫਨਹੇਮ ਆਂਦਰ।

ਖੇਤ ਮੇਰੇ ਜਾਵੇਗੀ ਗੁਮਾਨੀ ਤਾਰਤ ਮਿਸਰ ਦੀ!

ਬਦਲ ਛਾ ਜਾਵੇਗਾ ਮਿਸਰ ਉੱਤੇ,

ਯੇਹੇ ਯੀਆਂ ਉਸਦੀਆਂ ਫਤਹੇ ਯਾਗਵਾ ਰਹਿ ਲਈਆਂ
ਜਾਣਗੀਆਂ।

¹⁹ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਮਿਸਰ ਨੂੰ।

ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਰਿ ਮੈਂ ਗਾਂ ਘਰੇਵਾਹੁ!”

ਮਿਸਰ ਗਮੇਸਾ ਲਈ ਰਮਜ਼ੇਰ ਜੇ ਜਾਵੇਗਾ

²⁰ ਜਲਾਵਤਨੀ ਦੇ 11 ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਯਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ 2
ਵੇਂ ਦਿਨ ਮੈਂ ਨੂੰ ਘਰੇਵਾਹੁ ਦਾ ਮਥਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ
ਆਖਿਆ, ²¹ “ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਗਾਜੇ,
ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਘਾਗ ਤੇਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵੇਈ ਵੀ ਉਸਦੀ ਘਾਗ
ਉੱਤੇ ਖੰਟੀ ਨਹੀਂ ਬੰਨ੍ਹੇਗਾ। ਇਹ ਤੇਰੁਸਤ ਨਹੀਂ ਗੋਵੇਗੀ।
ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਘਾਗ ਇੰਨੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਗੋਵੇਗੀ ਰਿ
ਉਲਵਾਹੁ ਚੁੱਕ ਮਰੇ।”

²² ਮੇਰਾ ਧਰਤੀ ਘਰੇਵਾਹੁ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ
ਮਿਸਰ ਦੇ ਗਾਜੇ, ਫਿਰਉਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸਦੀਆਂ
ਦੇਵੇਂ ਘਾਗਾਂ ਭੰਨ ਜਾਏਗਾ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਘਾਗ ਯੇਹੇ ਉਹ ਘਾਗ
ਵੀ ਜਿਹੜੀ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਟੁੱਟੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਉਲਵਾਹੁ
ਉਸ ਦੇ ਗੁੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਡੇਗ ਜਾਏਗਾ। ²³ ਮੈਂ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ। ²⁴ ਮੈਂ ਘਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੀਆਂ

ਘਾਗਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਜਾਏਗਾ। ਮੈਂ ਯਾਦਮੀ ਉਲਵਾਹੁ ਉਸ
ਦੇ ਗੁੱਥ ਵਿੱਚ ਦੇ ਜਾਏਗਾ। ਯਹ ਮੈਂ ਫਿਰਉਨ ਦੀਆਂ ਘਾਗਾਂ
ਭੰਨ ਜਾਏਗਾ। ਫੇਰ ਫਿਰਉਨ ਦਰਦ ਨਾਲ ਚੀਰਾਂ ਮਾਰੇਗਾ,
ਯਹਿਲੀਆਂ ਚੀਰਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਮਾਰਦਾ
ਹੈ। ²⁵ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਘਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੀਆਂ ਘਾਗਾਂ ਨੂੰ
ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਜਾਏਗਾ, ਯਹ ਫਿਰਉਨ ਦੀਆਂ ਘਾਗਾਂ ਡਿੱਗ
ਯੈਣਗੀਆਂ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਰਿ ਮੈਂ ਘਰੇਵਾਹੁ
ਗਾਂ।

“ਮੈਂ ਯਾਦਮੀ ਉਲਵਾਹੁ ਘਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਗੁੱਥ ਫੜਾ
ਜਾਏਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਉਲਵਾਹੁ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ
ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਲਾਏਗਾ। ²⁶ ਮੈਂ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਮਾਂ ਦੇ
ਦਰਮਿਆਨ ਖਿੱਤਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਤਾ ਲੱਗੇਗਾ
ਰਿ ਮੈਂ ਘਰੇਵਾਹੁ ਗਾਂ!”

ਯਹਿਲੀਆਂ ਜਿਹਾਦ ਦੇ ਗੁੱਥ ਵਰਗਾ ਹੈ

31 ਜਲਾਵਤਨੀ ਦੇ 11 ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ
ਯਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਮੈਂ ਨੂੰ ਘਰੇਵਾਹੁ ਦਾ ਮਥਦ ਮਿਲਿਆ।
ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ² “ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮਿਸਰ
ਦੇ ਗਾਜੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਯੇਹੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖ:

“ਤੁਮੀਂ ਮਗਾਨ ਹੋ ਇੰਨੇ!

ਰਿਸ ਨਾਲ ਰਹਾਂ ਮੈਂ ਤੁਲਨਾ ਤੁਗਾਡੀ?

³ ਯਹਿਲੀ ਮੀ ਇੰਦਰ ਗੁੱਥ ਜਿਹਾਦ ਦਾ ਲਘਾਨੇਨ ਆਂਦਰ

ਖੁਬਸੂਰਤ ਟਹਿਣੀਆਂ

ਵਾਲਾ ਜੰਗਲੀ ਛਾਂ ਵਾਲਾ ਯੇਹੇ ਘਰੁਤ ਲੰਮਾ।

ਟੀਮੀ ਇਸਦੀ ਮੀ ਬਦਲਾਂ ਆਂਦਰ!

⁴ ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਉਗਾਇਆ ਗੁੱਥ ਨੂੰ।

ਲੰਮਾ ਰੀਤਾ ਗੁੱਥ ਨੂੰ ਡੂੰਘੀ ਨਦੀ ਨੇ।

ਜਿੱਥੇ ਗੁੱਥ ਖੀਜਿਆ ਗਿਆ ਮੀ ਇਸਦੇ ਥਾਂ ਦੁਆਲੇ
ਨਦੀਆਂ ਵਗਦੀਆਂ ਸਨ।

ਉਸੇ ਗੁੱਥ ਤੋਂ ਹੀ ਛੋਟੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਗੇਰਨਾਂ
ਗੁੱਥਾਂ ਵੱਲ ਵਗਦੀਆਂ ਸਨ।

⁵ ਇਸ ਲਈ ਲੰਮੇਰਾ ਮੀ ਉਹ ਗੁੱਥ ਖੇਤ ਦੇ ਗੇਰ ਮਾਰੇ ਗੁੱਥਾਂ
ਨਾਲੋਂ।

ਯੇਹੇ ਉਗੀਆਂ ਇਸਦੀਆਂ ਯੇਹੇ ਟਾਹਣੀਆਂ।

ਰਾਫੀ ਯਾਦਮੀ ਮੀ ਯੇਹੇ ਇਸ ਲਈ

ਫੈਲ ਗਈਆਂ ਸਨ ਟਾਹਣੀਆਂ ਗੁੱਥ ਦੀਆਂ।

⁶ ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖੰਡੀਆਂ ਨੇ ਬਣਾਏ ਸਨ ਯਾਦਮੀ ਦੇ

ਉਸ ਗੁੱਥ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਆਂਦਰ।

ਯੇਹੇ ਖੇਤ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ
ਘੱਚਿਆਂ ਨੂੰ,

ਉਸ ਗੁੱਥ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਗੇਰਾਂ।

ਮਾਰੀਆਂ ਮਗਾਨ ਰੋਮਾਂ ਸਨ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਉਸ ਗੁੱਥ ਦੀ
ਛਾਂ ਗੇਰਾਂ।

⁷ ਮੁੰਦਰ ਮੀ ਘਰੁਤ ਉਹ ਗੁੱਥ।

ਰਿਨਾ ਵੱਡਾ ਮੀ ਉਹ!

ਰਿਨੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਸਨ ਟਾਹਣੀਆਂ ਇਸ ਦੀਆਂ;

ਜਦਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਮੀ ਰਾਫੀ ਖਾਣੀ ।
 ੯ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਬਾਗ ਦੇ ਦਿਉਦਾਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵੀ
 ਨਹੀਂ ਮਨ ਇਸ ਰੁੱਖ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੇ ।
 ਯਰਮੇਨ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮਨ ਟਾਹਣੀਆਂ
 ਇੰਨੀਆਂ ।
 ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਬਾਗ ਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਰੁੱਖ ਨਹੀਂ ਮੀ ਇਸ
 ਰੁੱਖ ਨਾਲੋਂ ਸੁਗਣਾ ।
 ੧੦ ਦਿੱਤੀਆਂ ਮਨ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ
 ਆਤੇ ਬਣਾਇਆ ਮੀ ਸੁੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ।
 ਆਤੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਰੁੱਖ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਬਾਗ,
 ਆਦਨ ਦੇ ਸਰਦੇ ਮਨ ਈਰਖਾ ਇਸ ਨਾਲ।”
 ੧੧ ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ
 ਹੈ: “ਉਹ ਰੁੱਖ ਵੱਧੇ ਲੰਮਾ ਹੋ ਗਿਆ । ਇਸਦੀ ਚੋਟੀ ਬੱਦਲਾਂ
 ਨੂੰ ਫੁਹਣ ਲਗੀ । ਇਹ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਗੁਮਾਨੀ
 ਬਣ ਗਿਆ! 12 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇੱਕ ਤਾਰਤਵਰ ਰਾਜੇ ਨੂੰ
 ਇਹ ਰੁੱਖ ਲੈਣ ਦਿੱਤਾ । ਉਸ ਹਾਰਮ ਨੇ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੰਦੇ
 ਰਾਹੀਂ ਲਈ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ । ਮੈਂ ਉਸ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਗ
 ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ । 13 ਅਜਨਬੀਆਂ-ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ
 ਤੋਂ ਜੁਲਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਢ ਕੇ ਇਸਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ
 ਨੂੰ ਖਰਬੂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਆਤੇ ਵਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਿੰਡਾ ਦਿੱਤਾ ।
 ਇਸਦੇ ਟੁੱਟੇ ਅੰਗ ਉਸ ਯਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਵਗਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ
 ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਾਂ ਨੂੰ ਸੁਢ ਗਏ । ਗੁਣ ਰੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਰੋਈ ਛਾਂ ਨਹੀਂ
 ਮੀ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਚੱਲੇ ਗਏ । 14 ਗੁਣ ਉਸ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ
 ਰੁੱਖ ਤੇ ਖੰਛੀ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ । ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਇਸ ਦੀਆਂ
 ਟੁੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ।
 15 “ਗੁਣ ਉਸ ਖਾਣੀ ਦੇ ਰੰਢੇ ਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਰੁੱਖ ਗੁਮਾਨੀ
 ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ । ਉਹ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਫੁਹਣ ਦਾ ਜਤਨ ਨਹੀਂ
 ਕਰਨਗੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਖਾਣੀ ਖੀਦੇ
 ਹਨ, ਰੋਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲੰਮੇ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਫੁੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰੇਗਾ,
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਨਿਖਰਤ
 ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਹੇਠਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ
 ਜਾਣਗੇ-ਮੌਤ ਦੇ ਸਥਾਨ, ਸਿਉਲ ਨੂੰ । ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ
 ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮਰ ਗਏ ਮਨ ਆਤੇ
 ਹੇਠਾਂ ਡੂੰਘੀ ਮੋਰੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ ਹਨ ।”
 16 ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ, ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਗੁਆਇਆ ਮੀ ਜਦੋਂ ਰੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਸਿਉਲ ਨੂੰ
 ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਮੀ । ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਡੂੰਘੇ ਮਰੁੱਦਰ ਨਾਲ ਰੱਜ ਦਿੱਤਾ
 ਮੀ, ਮੈਂ ਇਸਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਆਤੇ ਸਾਰਾ
 ਖਾਣੀ ਵਗਣ ਤੋਂ ਰੁਕ ਗਿਆ । ਮੈਂ ਲਬਾਨੇਨ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਸੋਗ
 ਮਨਾਉਣ ਦਿੱਤਾ । ਖੇਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੁੱਖ ਉਸ ਵੱਡੇ ਰੁੱਖ ਦੇ ਸੋਗ
 ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਰ ਯੋ ਗਏ । 17 ਮੈਂ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਡੋਗ ਦਿੱਤਾ-ਆਤੇ ਰੋਮਾਂ
 ਉਸ ਰੁੱਖ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਕੇ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਧ
 ਉੱਠੀਆਂ । ਮੈਂ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਸਥਾਨ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਜਿਹੜੇ
 ਉਸ ਡੂੰਘੀ ਮੋਰੀ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਚੱਲੇ ਗਏ ਮਨ । ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ,
 ਲਬਾਨੇਨ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ, ਰੁੱਖਾਂ, ਆਦਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੇ ਉਹ

ਖਾਣੀ ਖੀਤਾ । ਉਹ ਰੁੱਖ ਹੇਠਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਖੀ ਮਨ ।
 18 ਗਾਂ, ਉਹ ਰੁੱਖ ਵੀ ਉਸ ਵੱਡੇ ਰੁੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੇਠਾਂ ਮੌਤ
 ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਚੱਲੇ ਗਏ ਮਨ । ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ
 ਹੋ ਗਏ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਨ । ਉਸ ਵੱਡੇ ਰੁੱਖ
 ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਇਆ । ਉਹ ਰੁੱਖ ਰੋਮਾਂ
 ਦਰਮਿਆਨ ਉਸ ਵੱਡੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਛਾਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹੇ ਮਨ ।
 19 “ਮਿਸਰ, ਉਥੇ ਆਦਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਆਤੇ
 ਤਾਰਤਵਰ ਰੁੱਖ ਮਨ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਰੁੱਖ ਨਾਲ
 ਤੇਰਾ ਮੁਰਾਬਲਾ ਕਰਾਂ! ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਹੇਠਾਂ ਹੇਠਲੀ ਯਰਤੀ
 ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ ਆਤੇ ਤੂੰ ਵੀ ਜਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸੀਆਂ ਨਾਲ
 ਮੌਤ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ । ਤੂੰ ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ
 ਦਰਮਿਆਨ ਲੇਟਿਆ ਹੋਵੇਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ
 ਮਨ ।
 “ਗਾਂ, ਇਹ ਕੁਝ ਫਿਰਉਣ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
 ਭੀੜ ਨਾਲ ਵਾਧੇਗਾ!” ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
 ਆਖੀਆਂ ।
 ਫਿਰਉਣ: ਇੱਕ ਸੋਰ ਜਾਂ ਅਜਗਰ
 1 ਜਲਾਵਤੀ ਦੇ 1੨ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ 1੨ਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ
 ੩੨ ਯਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਮੈਂਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮਿਲਿਆ ।
 ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, 2 “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ,
 ਫਿਰਉਣ ਲਈ ਇਹ ਉਦਾਸ ਹੀਤ ਗਾ । ਉਸ ਨੂੰ ਆਖ:
 “ਤੂੰ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਸੋਰ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜੇ
 ਰੋਮਾਂ ਅੰਦਰ ਗੁਮਾਨ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ।
 ਖਰ ਤੂੰ ਹੋਂ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਝੀਲਾਂ ਦੇ ਅਜਗਰ ਵਰਗਾ ।
 ਤੂੰ ਨਾਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣਾ ਰਾਗ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈਂ ।
 ਗੰਧਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਖੈਰਾਂ ਆਪਣਿਆਂ
 ਨਾਲ ।
 ਤੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਂਦਾ ।”
 3 ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ, ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਇਹ ਗੱਲਾਂ:
 “ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਲੇ ਨੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ।
 ਸੁੱਟਾਂਗਾ ਗੁਣ ਮੈਂ ਜਾਲ ਆਪਣਾ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ।
 ਖਿੱਚ ਲੈਣਗੇ ਉਹ ਲੋਕ ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਅੰਦਰ ।
 4 ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਸੁੱਚੀ ਯਰਤ ਉੱਤੇ ।
 ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਅੰਦਰ ।
 ਆਉਣ ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਖੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ।
 ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਉਣ ਦਵਾਂਗਾ ਹਰ ਥਾਂ ਤੋਂ
 ਆਤੇ ਰੱਜਕੇ ਖਾਣ ਦਵਾਂਗਾ ਤੈਨੂੰ ।
 5 ਖਿੰਡਾ ਦਿਆਂਗਾ ਤੇਰੇ ਮਾਮ ਤੇਰੇ ਨੂੰ ਖਰਬੂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰ
 ਦਵਾਂਗਾ
 ਮੈਂ ਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਮੁਰਦਾ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ।
 6 ਛਿੜਕ ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਖੂਨ ਤੇਰਾ ਖਰਬੂਤਾਂ ਉੱਤੇ,
 ਆਤੇ ਇਹ ਹੋਣ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧ ਜਾਵੇਗਾ ।
 ਭਰ ਜਾਣਗੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ।
 7 ਅਲੇਖ ਤੈਨੂੰ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ।

ਯਾਰਾਮ ਨੂੰ ਮੈਂ ਢੱਕ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਬੁਝਾ ਦਿਆਂਗਾ
ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ।

ਮੁਰਜ਼ ਨੂੰ ਮੈਂ ਰੱਜ ਲਵਾਂਗਾ ਬੱਦਲ ਨਾਲ, ਅਤੇ
ਚਮਕੇਗਾ ਨਹੀਂ ਚੰਦਰਮਾ।

੯ "ਹੁਨੇਰਾ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਯਾਰਾਮ ਦੀਆਂ
ਮਾਰੀਆਂ ਚਮਕਦੀਆਂ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਝਾ ਕੇ।

ਹੁਨੇਰਾ ਧਾ ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ।"
ਮੇਰੇ ਧਰਤੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖੀਆਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ।

੧੦ "ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਸ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਰਹ
ਦਿਆਂਗਾ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਉਬਾਲੀ ਲਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ
ਯਾਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਰੋਮਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ
ਵੀ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।" ੧੧ "ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ
ਘਰੇ ਹੋਰਾਨ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਤੇਰੇ ਲਈ
ਬਹੁਤ ਡਰ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ
ਤਲਵਾਰ ਖੁੰਘਾਵਾਂਗਾ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੂੰ ਡਿੱਗੇਂਗਾ, ਰਾਜੇ ਹਰ
ਯਲ ਡਰ ਨਾਲ ਰੋਥਣਗੇ। ਹਰ ਰਾਜਾ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ
ਲਈ ਭੈਭੀਤ ਹੋਵੇਗਾ।"

੧੨ "ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਧਰਤੀ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:
"ਬਾਬਲ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ
ਯਾਵੇਗੀ। ੧੩ "ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜੰਗ ਵਿੱਚ
ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਕਰਾਂਗਾ। ਉਹ ਸਿਧਾਗੀ ਸਭ ਤੋਂ
ਭਿਆਨਕ ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਬਾਲ
ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਮਿਸਰ ਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਿਸਰ
ਦੇ ਲੋਕ ਉਬਾਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ੧੪ ਮਿਸਰ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਕੰਢੇ
ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ
ਵੀ ਉਬਾਲ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ! ਗੁਣ ਲੋਕ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ
ਧੌਰਾਂ ਨਾਲ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਗੰਧਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਗਾਵਾਂ ਦੇ
ਖੂਰ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਫੇਰ ਗੰਧਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ੧੫ ਇਸ ਲਈ
ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਮਾਂਤ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਚਾਲ ਵਗਣ ਦਿਆਂਗਾ-ਉਹ ਤੇਲ
ਵਾਂਗੇ ਚੁਲ੍ਹੇ ਹੋਣਗੇ।" ਮੇਰੇ ਧਰਤੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ
ਆਖੀਆਂ। ੧੬ "ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਵੀਰਾਨ ਕਰ
ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਧਰਤੀ ਹਰ ਸੈਂਕੜੇ ਗਵਾ ਲਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਮਿਸਰ
ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਫੇਰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਯਹੋਵਾਹ!"

੧੭ "ਇਹ ਉਹ ਸੋਗੀ ਗੀਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਮਿਸਰ ਲਈ
ਗਾਉਣਗੇ। ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਮਿਸਰ ਘਰੇ ਇਹ
ਸੋਗੀ ਗੀਤ ਗਾਉਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਉਸ
ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਘਰੇ ਉਦਾਸ ਗੀਤ ਵਜੋਂ ਗਾਉਣਗੀਆਂ।"
ਮੇਰੇ ਧਰਤੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ!

ਮਿਸਰ ਦਾ ਉਬਾਲ ਹੋਣਾ

੧੮ ਜਲਾਵਤਨੀ ਦੇ ੧੨ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ
੧੫ਵੇਂ ਦਿਨ, ਮੈਂ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ
ਆਖਿਆ, ੧੯ "ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
ਹੋ। ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਰੋਮਾਂ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੀਆਂ ਦੀ

ਰਬਰ ਵੱਲ ਯਾਗਵਾਈ ਕਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਰਨੀ ਦੁਨੀਆਂ
ਵੱਲ ਯਾਗਵਾਈ ਕਰ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ
ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਡੂੰਘੀ ਖੱਡ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਚੱਲੇ ਗਏ ਸਨ।

੨੦ "ਮਿਸਰ, ਤੂੰ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਂਤ ਦੇ
ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾ। ਜਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸੁੰਤੀਆਂ ਮੰਗ ਲੈਣ।

੨੧ "ਮਿਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹਲ ਜਾਵੇਗਾ
ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ
ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੂ ਲਿਆ ਹੈ।

੨੨ "ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਲੋਕ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ
ਸਨ। ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੋਰਾਂ ਮੇਂਤ ਦੇ ਮਥਾਨ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ।
ਅਤੇ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਮਿਸਰ
ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹਿਮਾਇਤੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਗੇ।

੨੩ "ਅੱਸੂਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਰੀ ਫੌਜ ਉੱਥੇ ਮੇਂਤ ਦੇ
ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਉਸ ਡੂੰਘੀ ਖੱਡ
ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਅੱਸੂਰੀ ਸਿਧਾਗੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ
ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਉਸਦੀ ਰਬਰ ਦੇ
ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਡਰਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਧਰ ਗੁਣ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਖਾਮੋਸ ਹਨ-ਉਹ
ਸਾਰੇ ਹੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।

੨੪ "ਏਲਾਮ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਰੀ ਫੌਜ
ਉਸਦੀ ਰਬਰ ਦੁਆਲੇ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ
ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ ਹੋਰਾਂ ਡੂੰਘੇ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਜਦੋਂ
ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਧਰ ਉਹ
ਆਪਣੀ ਸਰਮ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਡੂੰਘੀ ਖੱਡ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਚੱਲੇ ਗਏ।

੨੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਲਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ
ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਇੱਕ ਬਿਸਤਰ
ਵਿਛਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਏਲਾਮ ਦੀ ਫੌਜ ਉਸਦੀ ਰਬਰ ਦੇ ਸਾਰੇ
ਧਾਮੇ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।
ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰਦੇ ਸਨ।
ਧਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਰਮ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਡੂੰਘੀ ਖੱਡ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ
ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖਾਇਆ
ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।

੨੬ "ਮਸਰ ਤੂਫਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਫੌਜਾਂ
ਉੱਥੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਇਸਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਯਾਲੇ
ਹਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ
ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਂਦੇ ਸਨ। ੨੭ ਧਰ ਗੁਣ
ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਰਤਵਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕੇ ਹੋਏ ਹਨ
ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧਰਿਆਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ! ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੰਗੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਮਮੇਤ ਦਫਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਹੋਰਾਂ
ਹੋਣਗੀਆਂ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ
ਉੱਤੇ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਡਰਾਉਂਦੇ ਸਨ।

੨੮ "ਮਿਸਰ, ਤੂੰ ਵੀ ਉਬਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਵੀ
ਹੋਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸੁੰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੋਟੇਂਗਾ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ

ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਲੇਟੋਗਾ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।

੨੯ “ਜਦੋਂ ਈ ਓਥੇ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਹਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਆਗੂ ਵੀ ਓਥੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ। ਉਹ ਵੀ ਤਾਰਤਵਰ ਸਿਧਾਗੀ ਸਨ। ਖਰ ਗੁਣ ਉਹ ਓਥੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੇਟੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਓਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਮੁੰਨਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੇਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਓਥੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਡੂੰਘੀ ਖੰਡ ਅੰਦਰ ਚੱਲੇ ਗਏ ਸਨ।

੩੦ “ਉੱਤਰ ਦੇ ਹਾਰਮ ਓਥੇ ਹਨ, ਮਾਰੇ ਦੇ ਮਾਰੇ! ਅਤੇ ਓਥੇ ਸਿਦੋਨੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਿਧਾਗੀ ਵੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਭੀਤ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਖਰ ਉਹ ਖਰੇਮਾਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਅਮੁੰਨਤੀਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੇਟੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਰਮ ਨੂੰ ਉਸ ਡੂੰਘੀ ਖੰਡ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਲੈ ਗਏ ਸਨ।

੩੧ “ਫਿਰਉਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਹੋਰਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਸਥਾਨ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੁਠ ਮਿਲੇਗਾ। ਹਾਂ, ਫਿਰਉਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਰੀ ਫੌਜ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇਗੀ।” ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੩੨ “ਜਦੋਂ ਫਿਰਉਨ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਭੇਭੀਤ ਕੀਤਾ। ਖਰ ਗੁਣ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਲੇਟੇਗਾ। ਫਿਰਉਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਲੇਟੇਗੀ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।” ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹਿਜਰੀਏਲ
ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਚੈਰੀਦਾਰ ਚੁਣਨਾ ਹੈ

33 ਮੈਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਸੁਬਦ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਈ ਓਥੇ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖ, ‘ਹੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇਸ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਦੁਸਮਣ ਸਿਧਾਗੀ ਲਿਆਵਾਂ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਲੋਕ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚੈਰੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣਦੇ ਹਨ।’ ਜਦੋਂ ਇਹ ਚੈਰੀਦਾਰ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਰੀ ਵਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ‘ਜੇ ਲੋਕ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨੂੰ ਸੁਣ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਖਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਣਮੁਣਿਆਂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦੁਸਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਬਣਾਕੇ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।’ ਉਸ ਨੇ ਤੁਰੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ, ਖਰ ਉਸ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨੂੰ ਆਣਮੁਣਿਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦਾ ਓਹੀ ਕਸੂਰਵਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਸੱਕਦਾ ਸੀ।

੬ “ਯਰ ਮਾਇਦ ਉਹ ਚੈਰੀਦਾਰ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ, ਖਰ ਤੁਰੀ ਨਹੀਂ ਵਜਾਉਂਦਾ। ਉਸ ਚੈਰੀਦਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਦੁਸਮਣ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਬਣਾਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਬੰਦਾ ਖਰਬੂ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਖਰ ਚੈਰੀਦਾਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।’

੭ “ਗੁਣ, ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਵਾਸਤੇ ਚੈਰੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਫ਼ਸ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ‘ਮੈਂ ਮਾਇਦ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਆਖਾਂ, ‘ਇਹ ਬਦ ਬੰਦਾ ਮਰੇਗਾ।’ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਸ ਬੰਦੇ ਕੋਲ ਜਾਕੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਅਫ਼ਸ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੂੰ ਉਸ ਬਦ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਖਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਮਰੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਖਰ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਵਾਂਗਾ।’ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਖਾਧ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਖਰ ਉਹ ਖਾਧ ਕਰਨੇ ਗੁਣ ਤੋਂ ਫਿਰਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਰੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਖਰ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਲਈ ਹੈ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ

੧੦ “ਇਸ ਲਈ, ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ। ਮਾਇਦ ਉਹ ਲੋਕ ਆਖਣ, ‘ਜਦੋਂ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਨ ਤੋੜਿਆ ਹੈ। ਮਾਡੇ ਖਾਧ ਬਤਦਾਸਤ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਧਾਂ ਕਾਰਣ ਮੜਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਜਿਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ?’

੧੧ “ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ‘ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਾਖੀ ਸੰਘਰੇ, ਮੈਂ ਫਿਰਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਰਦਿਆਂ ਦੇਖਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ-ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਵੀ! ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮਰਨ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਖਰਤ ਆਉਣ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਲੈਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜਿਉ ਸੱਕਣ! ਇਸ ਲਈ ਖਰਤ ਆਓ ਮੇਰੇ ਵੱਲ! ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਗੁਣ ਜਾਵੇ! ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ, ਤੈਨੂੰ ਮਰਨਾ ਕਿਉਂ ਖਵੇ?’

੧੨ “ਜਦੋਂ ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ: ‘ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਨੇਕ ਕੰਮ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾਉਣਗੇ, ਜੇ ਉਹ ਬੁਰਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਧ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬੰਦੀ ਤੋਂ ਖਰਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚੇਤੇ ਸੰਘ, ਰਿਮੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਨੇਕ ਕੰਮ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾਉਣਗੇ ਜੇ ਉਹ ਖਾਧ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।’

੧੩ “ਮਾਇਦ ਮੈਂ ਰਿਮੇ ਨੇਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਖਾਂ ਕਿ ਉਹ ਜੀਵੇਗਾ। ਖਰ ਮਾਇਦ ਉਹ ਨੇਕ ਬੰਦਾ ਇਹ ਮੋਚਣਾ

ਸੁਬੂ ਰਹ ਦੇਵੇ ਰਿ ਉਸ ਦੇ ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ ਰੀਤੇ ਨੇਰ ਰੰਮ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਮਾਇਦ ਉਹ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹਨ ਲੱਗ ਯਵੇ। ਯਰ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀਆਂ ਨੇਰ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ! ਨਹੀਂ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਾਹਤ ਮਰੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਸੁਬੂ ਰਹਨ ਲੱਗ ਯੱਦਾ ਹੈ।

੧੪ “ਜਾਂ ਮਾਇਦ, ਮੈਂ ਰਿਸੇ ਬੁਰੇ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਆਖਾਂ ਰਿ ਉਹ ਮਰੇਗਾ। ਯਰ ਮਾਇਦ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਬਦੀਲ ਰਹ ਲਵੇ। ਮਾਇਦ ਉਹ ਯਾਥ ਰਹਨ ਤੋਂ ਗਟ ਜਾਵੇ ਆਤੇ ਮਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣਾ ਸੁਬੂ ਰਹ ਦੇਵੇ। ਮਾਇਦ ਉਹ ਨੇਰ ਆਤੇ ਨਿਰਯੱਥ ਬਣ ਜਾਵੇ। ੧੫ ਮਾਇਦ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਰਹ ਦੇਵੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯੈਸਾ ਉਯਾਰ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਲਈਆਂ ਮਨ। ਮਾਇਦ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਚੋਰੀ ਰੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰ ਦੇਵੇ। ਮਾਇਦ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇਮਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਾ ਸੁਬੂ ਰਹ ਦੇਵੇ ਜਿਹੜੇ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਰਹਨ ਤੋਂ ਗਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਉਹ ਖੰਦਾ ਆਵੱਸ ਜੀਵੇਗਾ। ਉਹ ਮਰੇਗਾ ਨਹੀਂ। ੧੬ ਮੈਂ ਉਸਦੀਆਂ ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀਆਂ ਬਦ ਰਹਨੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਰਿਉ? ਰਿਉ ਰਿ ਗੁਣ ਉਹ ਮਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉ ਰਿਹਾ ਹੈ ਆਤੇ ਨਿਰਯੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜੀਵੇਗਾ!

੧੭ “ਯਰ ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ, ‘ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਨਹੀਂ! ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਯਰਬੂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੱਦਦਾ!’

“ਯਰ ਉਹ ਆਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਯੱਥ ਨਹੀਂ ਹਨ! ਉਹ ਆਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ੧੮ ਜੇ ਰੋਈ ਨੇਰ ਖੰਦਾ ਨੇਰੀ ਰਹਨਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਯਾਥ ਰਹਨ ਲੱਗ ਯੱਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਯਾਥਾਂ ਰਾਹਤ ਮਰੇਗਾ। ੧੯ ਆਤੇ ਜੇ ਰੋਈ ਬੁਰਾ ਖੰਦਾ ਬਦੀ ਰਹਨੀ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਮਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣਾ ਆਤੇ ਨਿਰਯੱਥ ਹੋਣਾ ਸੁਬੂ ਰਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜੀਵੇਗਾ! ੨੦ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਫੇਰ ਵੀ ਆਖਦੇ ਹੋ ਰਿ ਮੈਂ ਨਿਰਯੱਥ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਥ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ, ਹਰ ਖੰਦੇ ਦਾ ਨਿਆਂ ਉਸ ਦੇ ਆਮਲਾਂ ਆਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ!”

ਯਰੂਸਲਮ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ

੨੧ ਜਲਾਵਤਨੀ ਦੇ ੧੨ ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ੧੦ ਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ੫ ਵੇਂ ਦਿਨ, ਯਰੂਸਲਮ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਇੱਕ ਖੰਦਾ ਆਇਆ। ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚਦੇ ਆਇਆ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰੂਸਲਮ ਮਹਿਰ ਉੱਤੇ ਰਬਜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ!”

੨੨ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਯਰਬੂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਰਤੀ ਉਸ ਖੰਦੇ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਾਮ ਨੂੰ ਆਈ ਮੀ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਖੋਲ ਮੱਦਦ ਦੇ ਰਾਬਿਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੰਦਾ ਆਇਆ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਫੇਰ ਖੋਲਣ ਦਿੱਤਾ। ੨੩ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ,

੨੪ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਰਬਾਦ ਹੋਣੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ

ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ, ‘ਸਿਰਫ ਯਹੋਵਾਹ ਇੱਕ ਹੀ ਆਦਮੀ ਮੀ, ਆਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਮੀ। ਗੁਣ ਆਮੀਂ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਯਰਤੀ ਆਵੱਸ ਹੀ ਸਾਡੀ ਹੈ! ਇਹ ਸਾਡੀ ਯਰਤੀ ਹੈ!’

੨੫ “ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਯਰਬੂ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਤੁਸੀਂ ਖੁਨ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਮਾਮ ਖਾਂਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰਦਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਯਰਤੀ ਰਿਉ ਦੇਵਾਂ? ੨੬ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਹੀ ਤਲਵਾਹ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਦਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਈ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਰਦਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਰੋਈ ਆਪਣੇ ਗੁਵਾਢੀ ਦੀ ਯਤਨੀ ਨਾਲ ਬਦਰਾਹੀ ਰਦਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਮੱਦਦੀ!’

੨੭ “ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਆਤੇ ਯਰਬੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਾਖੀ ਰੱਖ ਰੇ ਮੈਂ ਇਸਰਾਹ ਰਦਦਾ ਹਾਂ, ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋਣੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਉਹ ਲੋਕ ਤਲਵਾਹ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ! ਜੇ ਰੋਈ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਮਰਵਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ਜੇ ਲੋਕ ਰਿਲਿਆਂ ਆਤੇ ਗੁਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁਕੇ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਰਨਗੇ। ੨੮ ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਵੀਰਾਨ ਆਤੇ ਖੰਜਰ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਦੋਸ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਵਾ ਲਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਣ ਮੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਬਤ ਵੀਰਾਨ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਰੋਈ ਵੀ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘੇਗਾ। ੨੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਿਆਨਕ ਰਾਹੇ ਰੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਵੀਰਾਨ ਆਤੇ ਖੰਜਰ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਤਾ ਲੰਗੇਗਾ ਰਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।”

੩੦ “ਆਤੇ ਗੁਣ, ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ, ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ। ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਰੰਧਾਂ ਨਾਲ ਝੁਰੇ ਹੋਣੇ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਖਲੋਤੇ ਹੋਣੇ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਆਓ, ਆਓ ਆਮੀਂ ਜਾਰੇ ਸੁਣੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।” ੩੧ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਖੰਦੇ ਹੋਣ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਖੰਦੇ ਹੋਣ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਸਬਦ ਸੁਣਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਉਹ ਉਹੇ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੇ ਚੰਗਾ ਮਹਿਮੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਖਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਹੋਰ ਯੈਸਾ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

੩੨ “ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਯਿਯਾਹ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗਾਇਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਤੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਮਾਜਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਜਾਉਂਦਾ ਹੈਂ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਸਬਦ ਸੁਣਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਉਹ ਉਹੇ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ ਜੇ ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ। ੩੩ ਯਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਤੂੰ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈਂ ਉਹ ਮੱਥਮੁੱਥ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਫੇਰ

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਕ ਨਬੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਇੰਜੜ ਵਰਗਾ ਹੈ

੩੪ ¹ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ²“ਜਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਜ਼ੀਓ, ³ਦੇ ਦਿਹੜੇ ਖੋਲ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਗੱਲ ਰਹ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਆਉਂਦੇ ਯਰੁਸ਼ਲਾਇਮ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਜ਼ੀਓ ਤੇ ਲਾਹੁਤ ਤੇ ਸਿਰਫ ਆਖਣਾ ਹੀ ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸੀ ਆਜ਼ੀਓ ਨੂੰ ਇੰਜੜ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ? ⁴ਤੁਸੀਂ ਮੇਟੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਨ ਦਾ ਆਖਣੇ ਰੱਖਦੇ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਹਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਟੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਇੰਜੜ ਦਾ ਖੋਮਣ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ। ⁵ਤੁਸੀਂ ਰਮਜ਼ੇਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਬੀਮਾਰ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਤੁਸੀਂ ਜਖਮੀ ਭੇਡਾਂ ਤੇ ਯਟੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਭੇਡਾਂ ਦੂਰ ਭਟਕ ਗਈਆਂ ਆਉ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਲਾਚੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਨਹੀਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਲਮ ਆਉ ਗੰਭੀਰ ਸੀ-ਇਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਰਹਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰੀਤੀ!

⁶“ਆਉ ਗੁਣ ਭੇਡਾਂ ਖਿਲਰ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਵੇਈ ਵੀ ਆਜ਼ੀਓ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਹਰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਖੁਰਾਰ ਬਣ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਖਿੱਛ ਗਈਆਂ। ⁷ਮੇਰਾ ਇੰਜੜ ਮਾਰੇ ਯਰਬਤਾਂ ਆਉ ਹਰ ਉੱਚੀ ਯਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਭਟਕਿਆ। ਮੇਰਾ ਇੰਜੜ ਯਰਤੀ ਤੇ ਹਰ ਯਾਮੇ ਖਿੱਛ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਵੇਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।”

⁸ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ, ਆਜ਼ੀਓ, ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਸੁਣੋ! ਮੇਰਾ ਯਰੁਸ਼ਲਾਇਮ ਆਖਦਾ ਹੈ, ⁹“ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਾਖੀ ਰੱਖਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਰਹਦਾ ਹਾਂ। ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਫੜ ਲਈਆਂ। ਹਾਂ, ਮੇਰਾ ਇੰਜੜ ਮਾਰੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਈ ਯਮਲੀ ਆਜ਼ੀਓ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਆਜ਼ੀਓ ਨੇ ਮੇਰੇ ਇੰਜੜ ਦੀ ਭਾਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਨਹੀਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ੀਓ ਨੇ ਸਿਰਫ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਆਉ ਆਖਣਾ ਖੋਮਣ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਇੰਜੜ ਦਾ ਖੋਮਣ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।”

¹⁰ਇਸ ਲਈ, ਆਜ਼ੀਓ, ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਬਦ ਨੂੰ ਸੁਣੋ! ¹¹ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ੀਓ ਦੇ ਦਿਹੜੇ ਹਾਂ! ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਮੇ ਆਖਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਮੇਰੇ ਆਜ਼ੀਓ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ! ਫੇਰ ਆਜ਼ੀਓ ਆਖਣਾ ਖੋਮਣ ਨਹੀਂ ਰਹ ਮੱਰਣਗੇ। ਆਉ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਇੰਜੜ ਨੂੰ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਮੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।”

¹²ਮੇਰਾ ਯਰੁਸ਼ਲਾਇਮ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ, ਖੁਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਜ਼ੀਓ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਖਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਰਹਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਾਂਗਾ। ¹³ਜੇਰ ਵੇਈ ਆਜ਼ੀਓ ਆਖਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੂਰ ਭਟਕਣ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਰਹਨ ਚਾਵੇਂਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਆਖਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਖਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਖਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਜਿੰਯਰ ਉਹ ਉਸ ਹਨੇਰੇ ਆਉ ਬਦਲਵਾਈ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਖਿੱਛ ਗਈਆਂ ਸਨ। ¹⁴ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਖਣੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਆਉ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਬਤਾਂ ਉੱਤੇ, ਨਦੀਆਂ ਵੱਢੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਖਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਖੋਮਣ ਰਹਾਂਗਾ। ¹⁵ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵੱਲ ਆਗਵਾਈ ਰਹਾਂਗਾ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਬਤਾਂ ਦੀ ਉੱਚੀ ਖਾਉ ਉੱਤੇ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉੱਥੇ ਉਹ ਚੰਗੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੋਟਣਗੀਆਂ ਆਉ ਆਗ ਖਾਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਬਤਾਂ ਉੱਤੇ ਵੱਧੀਆ ਆਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਚਰਨਗੀਆਂ। ¹⁶ਹਾਂ, ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਇੰਜੜ ਦਾ ਖੋਮਣ ਰਹਾਂਗਾ ਆਉ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਗ ਵਾਲੀ ਖਾਉ ਵੱਲ ਆਗਵਾਈ ਰਹਾਂਗਾ।” ਮੇਰੇ ਯਰੁਸ਼ਲਾਇਮ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

¹⁷“ਮੈਂ ਆਖਣੀਆਂ ਗੁਲਾਚੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਖਿੱਛ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਜਖਮੀ ਹੋਈਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਯਟੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਤਰੜੀਆਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਯਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਟੇ ਆਉ ਤਾਰਤਵਰ ਆਜ਼ੀਓ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜਾ ਦੀ ਖੁਰਾਰ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਆਯਿਰਾਹੀ ਹਨ।”

¹⁸ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਯਰੁਸ਼ਲਾਇਮ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੂੰ, ਮੇਰੇ ਇੰਜੜ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਭੇਡ ਆਉ ਦੂਜੀ ਭੇਡ ਵਿੱਚਰਾਰ ਨਿਆਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਭੇਡੂਆਂ ਆਉ ਬਰਕਿਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਨਿਆਂ ਰਹਾਂਗਾ। ¹⁹ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉੱਗਣ ਵਾਲੀ ਆਗ ਚਰ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਆਗ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਲਿਤਾੜਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਭੇਡਾਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ? ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰਾ ਮਾਫ ਖਾਣੀ ਖੀ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਗੰਧਲਾ ਰਹਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਭੇਡਾਂ ਖੀਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ? ²⁰ਮੇਰੇ ਇੰਜੜ ਨੂੰ ਉਹੀ ਆਗ ਖਾਣਾ ਖੈਣਾ ਹੈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਯੈਰਾਂ ਹੋਠਾਂ ਮਿਯਿਆ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਖਾਣੀ ਖੀਣਾ ਯਿਯਾ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਯੈਰਾਂ ਨਾਲ ਗੰਧਲਾ ਰੀਤਾ!”

²¹ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਯਰੁਸ਼ਲਾਇਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਮੈਂ, ਖੁਦ, ਮੇਟੀਆਂ ਆਉ ਯਤਲੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ

ਨਿਯਮਾਂ ਰਚਾਂਗੇ।^{੨੧} ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧਾਮਿਕਾਂ ਅਤੇ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਘੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿੰਗਾਂ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰਡ ਕੱਢਣ ਤੀਕ ਘੱਟ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ।^{੨੨} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇੰਜੜ ਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਗੁਣ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਸਿਰਾਜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਭੇਡ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਭੇਡ ਵਿੱਚਰਾਜ ਨਿਯਮਾਂ ਰਚਾਂਗਾ।^{੨੩} ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਆਜ਼ੀ, ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਦਾਉਦ, ਨੂੰ ਲਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੋਸਣ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਜ਼ੀ ਬਣੇਗਾ।^{੨੪} ਫੇਰ ਮੈਂ, ਯਰਭੂ ਅਤੇ ਅਹੋਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਦਾਉਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਾਰਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ, ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ, ਖੋਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

^{੨੫} “ਅਤੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰਚਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਨੁਰਸਾਨਦਾਇਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਫੇਰ ਭੇਡਾਂ ਮਾਧੁਬਲ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਸੱਕਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਸੱਕਣਗੀਆਂ।^{੨੬} ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਯਹਾੜੀ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਬਾਰਸਾਂ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਮੀਸਾਂ ਵਰਗਾਉਣਗੀਆਂ।^{੨੭} ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਗਣ ਵਾਲੇ ਰੁੱਖ ਫਲ ਧੈਂਦਾ ਰਹਨਗੇ। ਯਰਤੀ ਆਪਣੀ ਫਮਲ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਭੇਡਾਂ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਲੁਲੇ ਜੁਲੇ ਤੇੜ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਸਰਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾਵਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।^{੨੮} ਉਹ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਰੋਲੋਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਫੜੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਖਾਣਗੇ। ਯਰ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਗੇ। ਰੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੈਣੀ ਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।^{੨੯} ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਚੰਗਾ ਬਗੀਚਾ ਬਣ ਸੱਕੇਗੀ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਤੇ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਝੱਲਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਹ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਰੋਲੋਂ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।^{੩੦} ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਰਿਵਾਹ ਜਾਣ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਘੱਟੇ ਹਨ।” ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ!

^{੩੧} “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਹੋ, ਮੇਰੇ ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਮਨੁੱਖ ਹੋ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।” ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

ਅਦੇਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਦੇਸ਼

੩੫ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੰਡਰ, ਸਈਰ ਯਰਬਤ

ਵੱਲ ਵੇਖ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੋਲ।^੩ ਇਸ ਨੂੰ ਆਖ, ‘ਮੇਰਾ ਯਰਭੂ ਅਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਸਈਰ ਯਰਬਤ, ਮੈਂ ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ!

ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ।

ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵੀਰਾਨ ਖੰਡਰ ਯਰਤੀ।

^੪ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ।

ਅਤੇ ਤੇ ਜਾਵੇਗਾ ਵੀਰਾਨ ਤੂੰ।

ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।

^੫ “ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਖਿਲਾਫ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ। ਇਸਤੋਮਾਲ ਸੀਤੀ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਸੀਬਤ ਵੇਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਜ਼ਾ ਵੇਲੇ।”^੬ ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਯਰਭੂ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਾਖੀ ਰੱਖ ਰੋ ਮੈਂ ਇਕਰਾਰ ਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮੇਤ ਦੇ ਗਵਾਲੇ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੇਤ ਤੈਨੂੰ ਭਜਾਵੇਗੀ। ਤੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਤ ਤੈਨੂੰ ਭਜਾਵੇਗੀ।^੭ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਈਰ ਯਰਬਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੀਰਾਨ ਖੰਡਰ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਹਰ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਹੇਗਾ।^੮ ਮੈਂ ਇਸਦੇ ਯਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਾਂ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਲਾਮਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯਹਾੜੀਆਂ, ਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਾਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੀਆਂ।^੯ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਵੀਰਾਨ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ। ਰੋਈ ਵੀ ਤੇਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।”

^{੧੦} ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਇਹ ਦੇ ਰੋਮਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਹੋਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖਾਤਰ ਲਵਾਂਗੇ।”

ਯਰ ਅਹੋਵਾਹ ਇੱਥੇ ਹੈ! ^{੧੧} ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਯਰਭੂ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਸੀਤੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਗੁੱਸਾ ਸੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਸੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਾਖੀ ਰੱਖੇ ਇਕਰਾਰ ਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਰਸਾਨ ਖੁਸ਼ਾਇਆ ਸੀ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਲੈਣ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਂ।^{੧੨} ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਲਿਆ ਹੈ।

“ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਬਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਹੁਤ ਮੰਦਾ ਬੋਲਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਇਸਰਾਏਲ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ! ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਵਾਂਗ ਬਚਾ ਜਾਵਾਂਗੇ!’^{੧੩} ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਗੁਮਾਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਗੱਲਾਂ ਸੀਤੀਆਂ ਮਨ। ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਰੀ ਬੋਲੇ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਆਖਿਆ ਹਰ ਸਬਦ ਸੁਣ ਲਿਆ ਹੈ! ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣ ਲਿਆ ਸੀ।”

^{੧੪} ਮੇਰਾ ਯਰਭੂ ਅਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਸਾਰੀ ਯਰਤੀ ਉਦੋਂ ਯਰਮੰਨ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ

ਰਗਾਂਗ। ^{੧੪} ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਣੇ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਮਰਾਟੋਲ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਉਥਾਗ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਲੂਰ ਰਗਾਂਗ। ਸਦੀਰ ਖਰਬਤ ਆਉਂਦੇ ਜਦੋਂ ਮੇਰਾ ਦਾ ਖੁਸ਼ ਦੇਸ਼ ਉਥਾਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਹਾਂ।”

ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੀ ਯਰਤੀ ਫੇਰ ਉਸਾਰੀ ਜਾਵੇਗੀ

੩੬ ^੧ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੇ ਖਰਬਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਗੱਲ ਕਰ। ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੇ ਖਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਸਬਦ ਸੁਣਨ ਲਈ ਆਖ! ^੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਅਗੇਵਾਗ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਦੁਸਮਣ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ! ਆਹਾ! ਗੁਣ ਖਰਾਬੀਨ ਖਰਬਤ ਮਾਡੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।’

^੩ “ਇਸ ਲਈ ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੇ ਖਰਬਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਗੱਲ ਕਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਖਰਬੂ ਆਉਂਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ। ‘ਦੁਸਮਣ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਥਾਗ ਰੀਤਾ ਆਉਂਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਰ ਖਾਸਿਓ ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਹੋ ਜਾਓ। ਫੇਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਾਨਾਫੂਮੀ ਰੀਤੀ ਆਉਂਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਰੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।”

^੪ ਇਸ ਲਈ, ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੇ ਖਰਬਤਾਂ, ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਸਬਦ ਨੂੰ ਸੁਣੋ! ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਅਗੇਵਾਗ ਖਰਬਤਾਂ, ਖਰਾਬੀਆਂ, ਨਹਿਰਾਂ, ਵਾਦੀਆਂ, ਵੀਰਾਨ ਉਸਾਰਾਂ ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੇੜੇ ਹੋਣੇ ਸਹਿਰਾਂ ਖਾਰੇ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਹੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ^੫ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਮੌਂਗ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਆਖਣੀਆਂ ਖਲਵਾਨ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਰਗਟ ਹੋਣ ਦਿਲਾਵਾਂਗਾ! ਮੈਂ ਆਦਮ ਆਉਂਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਰਹਿਰ ਮਹਿਸੂਮ ਰਵਾਵਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਯਰਤੀ ਆਖਣੀ ਬਣਾ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਉਦੋਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਚੰਗਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਰਿੰਨੀ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਤੀ ਆਖਣੀ ਖਾਤਰ ਨੈਂ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਉਥਾਗ ਕਰ ਸੱਕਣ!”

^੬ “ਇਸ ਲਈ, ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੀ ਯਰਤੀ ਖਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ। ਖਰਬਤਾਂ, ਖਰਾਬੀਆਂ, ਨਹਿਰਾਂ ਆਉਂਦੇ ਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਆਉਂਦੇ ਖਰਬੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਆਖਣੀਆਂ ਖਲਵਾਨ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿਰ ਨੂੰ ਸੁਭਾਨ ਦਿਲਾਵਾਂਗਾ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਝੱਲਣੀ ਪਈ।”

^੭ ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਅਗੇਵਾਗ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ! ਮੈਂ ਮੌਂਗ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀਆਂ ਲਈ ਦੁੱਖ ਭੋਗਣਾ ਪਵੇਗਾ।

^੮ “ਯਰ ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੇ ਖਰਬਤਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਦੁੱਖ ਉਗਾਵੇਗੇ ਆਉਂਦੇ ਫਲ ਖੈਦਾ ਕਰੋਗੇ। ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਛੇੜੀ ਹੀ ਵਾਖਮ ਆਉਣਗੇ। ^੯ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਗਇਤਾ ਕਰਾਂਗਾ ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਗੁਣਗੇ। ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਆਂਦਰ ਖੀਜ ਖਾਉਣਗੇ। ^{੧੦} ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਖਗੁਤ-ਖਗੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਮਰਾਟੋਲ ਦਾ ਖੁਸ਼ ਖਰਿਵਾਰ-ਉਹ ਮਾਰੇ ਦਾ ਮਾਰਾ ਇੱਥੇ ਰੁੱਗੇਗਾ। ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ। ਖਰਬਾਦ ਹੋਈਆਂ ਖਾਵਾਂ ਨਵੀਆਂ ਵਾਂਗ ਫੇਰ ਉਸਾਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ^{੧੧} ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਗੁਤ ਮਾਰੇ ਖੰਦੇ ਆਉਂਦੇ ਜਾਨਵਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਵੱਧਣ ਫੁੱਲਣਗੇ ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਗੁਤ ਆਲਾਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਆਉਂਦੇ ਵਾਂਗ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਖਗਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਖਗਿਲਾਂ ਬਣਾ ਦਿਲਾਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਹਾਂ। ^{੧੨} ਹਾਂ, ਮੈਂ ਖਗੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ, ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਤੇਰੀ ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਉਂਦੇ ਤੂੰ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਖੱਚੇ ਨਹੀਂ ਖੋਗੇਗਾ।”

^{੧੩} ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਅਗੇਵਾਗ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੀ ਯਰਤੀ, ਲੋਕੀ ਤੈਨੂੰ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਖਦੇ ਨੇ ਕਿ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਥਾਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਆਖਦੇ ਨੇ ਕਿ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਖੱਚੇ ਖੋਗ ਲੇ। ^{੧੪} ਯਰ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਉਥਾਗ ਕਰੇਗਾ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਖੋਗੇਗਾ।” ਅਗੇਵਾਗ ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

^{੧੫} “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਤੈਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿਲਾਵਾਂਗਾ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਨਹੀਂ ਸਤਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਤੋਂ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਖਾਸੇਂ ਖੱਚੇ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੇ।” ਅਗੇਵਾਗ ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਣੀ ਨੇਰਨਾਮੀ ਦੀ ਸੁੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ

^{੧੬} ਫੇਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਸਬਦ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ^{੧੭} “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਇਮਰਾਟੋਲ ਦਾ ਖਰਿਵਾਰ ਆਖਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਮੰਦੇ ਆਮਲਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਨਾਖਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਆਉਂਦੇ ਵਰਗੇ ਸਨ ਜਿਹੜੀ ਆਖਣੀ ਮਾਗਵਾਰੀ ਆਉਣ ਤੇ ਪਲੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ^{੧੮} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖੁਨ ਡੋਲਿਆ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਨਾਖਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਰਿੰਨਾ ਰਹਿਰਵਾਨ ਸਾਂ। ^{੧੯} ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਖਿੰਡਾ ਦਿੱਤਾ ਆਉਂਦੇ ਮਾਰੀਆਂ ਯਰਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਰੋਮਾਂ ਕਰਦੇ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ^{੨੦} ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਆਂਦਰ ਵੀ ਮੇਰੀ

ਨੇਰਨਾਮੀ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਵੇਂ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਯਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਯਰਤੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ!'

੨੧ 'ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਉਹ ਗਏ, ਮੇਰਾ ਯਵਿੱਤਰ ਨਾਮ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ੨੨ ਇਸ ਲਈ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਯਹਿਵਾਹ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਯਹਿਵਾਹ, ਤੂੰ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਗਿਆ, ਮੇਰਾ ਯਵਿੱਤਰ ਨਾਮ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਸਰਾਇਲ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਖਾਤਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਯਵਿੱਤਰ ਨਾਮ ਖਾਤਰ ਕਰਾਂਗਾ। ੨੩ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਮਹਾਨ ਨਾਮ ਮੱਚਮੱਚ ਯਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਨੇਰਨਾਮੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਯਹ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਵਿੱਤਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।' ਮੇਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੨੪ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਵਾਂਗਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਠੀਆਂ ਕਰਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ੨੫ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮੁੱਢ ਖਾਣੀ ਛਿੜਕਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੱਢ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਰੀ ਮੈਲ ਯੇ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਿਰਦਿੱਤੇ ਖੁੱਤਾਂ ਦੀ ਮਾਰੀ ਮੈਲ ਯੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।'

੨੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨਵਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਖਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੋਚਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਗਰ ਵਿੱਚ ਖੱਬਰ ਦਾ ਦਿਲ ਕੱਢ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਰੋਮਲ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਲ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੨੭ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਕਰੋਗੇ। ੨੮ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਰੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖੰਦੇ ਹੋਵੋਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਯਹੋਵਾਹ ਹੋਵਾਂਗਾ।' ੨੯ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ ਵੀ ਅਤੇ ਨਾ ਯਹੋਵਾਹ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਉੱਗਣ ਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇਵਾਂਗਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿੱਖ ਭੁੱਖਮਾਰੀ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ੩੦ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਫਲਾਂ ਦੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਫਲਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਢੀਆਂ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਿਗਾਨੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਭੁੱਖੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾ ਕਰੇ। ੩੧ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੰਦੇ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਕਰੋਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਧਾਂ

ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਿਆਨਕ ਕਾਰਿਆਂ ਕਾਰਣ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਨਕਲ ਕਰੋਗੇ।'

੩੨ ਮੇਰਾ ਯਹੋਵਾਹ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ, 'ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ ਰੱਖੋ: ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਭਲੇ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ! ਮੈਂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਨੇਰ ਨਾਮੀ ਲਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਯਹਿਵਾਹ, ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਸਰਮਮਾਰ ਅਤੇ ਨਮੋਮੀ ਭਰਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।'

੩੩ ਮੇਰਾ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਉਸ ਦਿਨ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਧ ਯਹੋਵਾਹ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਗਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲੈ ਆਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਵੀਰਾਨ ਹੋਏ ਮਗਰ ਫੇਰ ਆਖਦੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ੩੪ ਲੋਕ ਫੇਰ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਲੋਕ ਕੰਮ ਲੱਖਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦੀ ਫੇਰ ਨਕਲ ਨਾ ਆਵੇ। ੩੫ ਉਹ ਆਖਣਗੇ, 'ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਯਰਤੀ ਵੀਰਾਨ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਬਾਗੇ ਯਹੋਵਾਹ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਮਗਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਵੀਰਾਨ ਅਤੇ ਉਜਾੜ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਯਹੋਵਾਹ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਲੋਕ ਬਚਾਉ ਕਰਦੇ ਹਨ।'

੩੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਫੇਰ ਉਹ ਰੋਮਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਲੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ-ਯਹੋਵਾਹ ਹਨ, ਜਾਣ ਲੈਣਗੀਆਂ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਜਾੜੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਵਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਉਜਾੜ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੀਜੀਆਂ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦੇਵਾਂਗਾ।'

੩੭ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਯਹੋਵਾਹ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਮੈਂ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਯਹਿਵਾਹ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਤਰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧਣ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਇੱਜੜ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ। ੩੮ ਖਾਮ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ ਦੇ ਇੱਜੜ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਮਗਰ ਅਤੇ ਉਜਾੜ ਥਾਵਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੱਜੜਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।'

ਮੁੱਠੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਦਰਸਨ

੩੭ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਰਤੀ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਆਈ। ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ (ਮਗਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ) ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵਾਦੀ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਵਾਦੀ ਮੇਰੇ ਹੋਏ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ੨ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਖਾਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ-ਯਹੋਵਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਗੱਡੀਆਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਮਨ।

੩ ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੰਤਰ, ਇਹ ਉੱਡੀਆਂ ਮੁੜਦੇ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਹੋ ਮੌਰਦੀਆਂ ਹਨ?”

ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰੁਭੁ, ਸਿਰਫ਼ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਇਹ ਮਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।”

੪ ਮੇਰੇ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਡੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖ, ‘ਖੁਸਰ ਉੱਡੀਓ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਬਦ ਨੂੰ ਸੁਣੋ!’ ੫ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੁ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ; ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਸਾਹ ਨੂੰ ਆਉਣ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਹੋ ਜਾਵੋਗੀਆਂ! ੬ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮਾਸ ਖੋਸੀਆਂ ਅਤੇ ਡੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਮੜੀ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿਆਂਗਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਸਾਹ ਭਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਹੋ ਜਾਵੋਗੀਆਂ! ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਲਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਧਰੁਭੁ ਹਾਂ।”

੭ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉੱਡੀਆਂ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੁਰਮ ਯਾਦਮਾਰ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਗਲੇ ਗੱਲ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਚਾ ਸੋਰ ਸੁਣਿਆ। ਉੱਡੀਆਂ ਕੜਕਣ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉੱਡੀ ਦੂਜੀ ਉੱਡੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਗੀ। ੮ ਉੱਥੇ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮਾਸਖੋਸੀਆਂ ਅਤੇ ਖੱਠੇ ਉੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਲੱਗੇ। ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਧਰੁਭੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਨਹੀਂ ਮਨ।

੯ ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹਵਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ, ਮੇਰੇ ਲਈ। ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੰਤਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਹਵਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ। ਹਵਾ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਹਵਾਏ, ਹਰ ਦਿਸਾ ਵਿੱਚੋਂ ਆ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਰਦਾ ਮਰੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਫੂਕ ਦੇ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਫੂਕ ਅਤੇ ਉਹ ਫੇਰ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।”

੧੦ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਹਵਾ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਸਾਹ ਮੁਰਦਾ ਮਰੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਜਿਉਂ ਪਏ ਅਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਾਦਮੀ ਮਨ-ਉਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਸੀ।

੧੧ ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੰਤਰ, ਇਹ ਉੱਡੀਆਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਾਂਗ ਹਨ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ, ‘ਸਾਡੀਆਂ ਉੱਡੀਆਂ ਖੁਸਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸਾਡੀ ਉਮੀਦ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ!’ ੧੨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਗੱਲ ਕਰੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੇਰੇ ਲੋਕੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਲਵਾਂਗਾ! ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ੧੩ ਮੇਰੇ ਲੋਕੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ

ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਤੀ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। ੧੪ ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਧਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਆਖਣੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਤੀ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਿੱਕਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।” ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਮਨ।

ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਫੇਰ ਇੱਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸਬਦ ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ੧੬ “ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੰਤਰ, ਇੱਕ ਮੋਟੀ ਲੈ ਲੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਸੰਦੇਸ ਲਿਖ ਲੈ: ‘ਇਹ ਮੋਟੀ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੈ।’ ਫੇਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੋਟੀ ਲੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਲਿਖ, ‘ਇਹ ਯਫਰਾਈਮ ਦੀ ਮੋਟੀ ਯੂਸੁਫ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਦੀ ਹੈ।’ ੧੭ ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਮੋਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਦੇਵੀਂ। ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਇੱਕ ਮੋਟੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

੧੮ “ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਆਖਣਗੇ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ੧੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਧਰੁਭੁ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਦੀ ਮੋਟੀ ਲਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਯਫਰਾਈਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਸ ਮੋਟੀ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਮੋਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੋਟੀ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੱਕ ਮੋਟੀ ਬਣ ਜਾਣਗੇ!’

੨੦ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੋਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਮਾਗਮਣੇ ਕਰਕੇ ਆਖਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੋਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਉਹ ਨਾਮ ਲਿਖੇ ਮਨ। ੨੧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਧਰੁਭੁ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਮੈਂ ਕੋਈ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਵਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਚੱਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਧਰਮਿਓ ਟਿਕੋਟਿਆਂ ਕਰਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਖਣੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ੨੨ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਬਤਾਂ ਉਤਲੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਕੋਈ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਦੋ ਕੋਈਆਂ ਨਹੀਂ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਉਹ ਫੇਰ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੰਡੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ੨੩ ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਣੇ ਆਖਣੇ ਆਖਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਮੁਰਤੀਆਂ ਜਾਂ ਆਖਣੇ ਹੋਰਨਾਂ ਧਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਨਾਧਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਗੇ। ਧਰੁਭੁ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਿਆਂ ਰੀਤੇ ਮਨ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੋਸੁਹ ਹੋਵਾਂਗਾ।

੨੪ “ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਦਾਉਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਉੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੰਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਣਗੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਗੇ। ਉਹ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਗੇ

ਜਿਜ਼ਰੀਏਲਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਾਂਗਾ।^{੨੫} ਉਹ ਉਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿਜ਼ਰੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਖਾਬੂਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮੀ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁਰਖੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤ ਖੇਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਮੇਵਰ ਦਾਉਦ ਸਦਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।^{੨੬} ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰਚਾਂਗਾ। ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ, ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਬਣ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਮਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਯਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਹਿਮਤ ਹਾਂ।^{੨੭} ਮੇਰਾ ਯਵਿੱਤਰ ਤੇਭੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਖੇਤੇ ਹੋਣਗੇ।^{੨੮} ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਖਰੋਦਾਗ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਦਾ ਲਈ ਆਪਣਾ ਯਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੇ, ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਖੇਤੇ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।”

ਗੋਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਦੇਸ

੩੮ ਖਰੋਦਾਗ ਦਾ ਮੰਦੇਸ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ,^੧ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਗੋਗ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਗੋਗ ਵੱਲ ਵੇਖ। ਉਹ ਮਸਰ ਅਤੇ ਤੁਬਲ ਦੀਆਂ ਵੱਸਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਗੂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਗੋਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲ।^੨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਖਰੋਦਾਗ ਅਤੇ ਯਰਭੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਗੋਗ ਤੂੰ ਮਸਰ ਅਤੇ ਤੁਬਲ ਦੀਆਂ ਵੱਸਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਗੂ ਹੈ! ਯਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ।’^੩ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਫੜ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਫੌਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਖੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਖੋੜਸਵਾਰ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖੰਗੂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਵਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਗੀ, ਆਪਣੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਅਤੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ, ਆਪਣੀਆਂ ਵਰਦੀਆਂ ਧਰਿਤੇ ਹੋਣਗੇ।^੪ ਫਾਰਸ, ਰੂਸ ਅਤੇ ਖੁੱਟ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਅਤੇ ਟੋਪ ਧਰਿਤੇ ਹੋਣਗੇ।^੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗੋਮਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦੇ ਜਥਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਮੂਹਾਂ ਸਮੇਤ ਤੋਂਗਰਮਾ ਦੀ ਵੱਸ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਖੰਦੀਵਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸ ਯਰਭ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ।”^੬

^੭ “ਤਿਆਰ ਰਹੀ। ਹਾਂ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹ, ਜਿਜ਼ਰੀਆਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਤੈਨੂੰ ਅਵੱਸੀ ਦੀ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੮ ਰਾਫੀ ਸਮੇਂ ਬਾਦ ਤੈਨੂੰ ਫੜ ਲਈ ਮੱਦਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਬਾਦ ਦੇ ਵਰਿਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਉਸ ਯਰਤੀ ਤੇ ਆਵੇਗਾ ਜਿਜ਼ਰੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ

ਯਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਭ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਮੀ। ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ-ਬਾਹਰ ਤਬਾਹ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ। ਯਰ ਇਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣਗੇ।^੯ ਯਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਨ ਆਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਇੱਕ ਤੁਫਾਨ ਵਾਂਗ ਆਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਵੱਧਣ ਵਾਲੇ ਗਰਜਦਾਰ ਖੱਦਲ ਵਾਂਗ ਆਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਸਾਂ ਦੇ ਤੇਰੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਿੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਨ ਆਉਣਗੇ।”

^{੧੦} ਮੇਰਾ ਯਰਭੂ ਖਰੋਦਾਗ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਉਸ ਸਮੇਂ, ਤੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੁਰਨਾ ਫੁਰੇਗਾ। ਤੂੰ ਇੱਕ ਮੰਦੀ ਖੋਜਣਾ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗ ਪਵੇਗਾ।’^{੧੧} ਤੂੰ ਆਖੇਗਾ, ‘ਮੈਂ ਉਸ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਜਾਰੇ ਹਮਲਾ ਰਚਾਂਗਾ ਜਿਸਦੇ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਤੋਂ ਮੱਥਣੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਸਾਂਝੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਰਹਨ ਲਈ ਉੱਥੇ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਵਾਰਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਫਾਟਰਾਂ ਨੂੰ ਖੰਦ ਰਹਨ ਲਈ ਤਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਾਂ ਫਾਟਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ!’^{੧੨} ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਸਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਮੋਂ ਖੋਹ ਲਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੀ ਯਰ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ। ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਯਸੂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਚੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ-ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਮੁਲਕ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਰਹਨ ਲਈ ਉਸ ਖਾਮ ਤੋਂ ਲੰਘਣਾ ਖੈਦਾ ਹੈ।’

^{੧੩} “ਸੁਬਾ, ਦਦਾਨ ਅਤੇ ਤਰਮੀਸ ਦੇ ਵਧਾਰੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਧਾਰ ਰਹਦੇ ਹਨ, ਤੈਨੂੰ ਖੁੱਫਣਗੇ, ‘ਰੀ ਤੂੰ ਮੁੱਲਵਾਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੁੱਟਣ ਆਇਆ ਹੈ? ਰੀ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦੇ ਜਿੱਥੇ ਇਸੇ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਇਆ ਮੀ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੁੜਧ ਮੱਦੋਂ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ, ਸੋਨੇ, ਯਸੂ ਅਤੇ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਲਿਆ ਮੱਦੋਂ। ਰੀ ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਸਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਆਇਆ ਮੀ?’”

^{੧੪} ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਗੋਗ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਖਰੋਦਾਗ ਅਤੇ ਯਰਭੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ! ‘ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਉਦੋਂ ਹਮਲਾ ਰਹਨ ਲਈ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਾਂਝੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ।’^{੧੫} ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਖਾਮ ਤੋਂ ਦੂਰ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਆਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਖੋੜਿਆਂ ਤੇ ਮਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਤੂੰ ਇੱਕ ਵੰਡੀ ਅਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਫੌਜ ਹੋਵੇਗਾ।^{੧੬} ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮੇਰੇ ਖੇਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ

ਯਹੋਗ। ਤੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰੱਜਣ ਵਾਲੇ ਤੁਫ਼ਾਨੀ ਬੱਦਲ ਵਾਂਗ
ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆਵੇਗਾ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ
ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਲਈ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ, ਗੋਗ ਵੱਲੋਂ
ਇਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੀਆਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿੰਨਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹਾਂ! ਉਹ
ਮੇਰਾ ਆਦਰ ਵਰਤਣਾ ਸਿੱਖ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ
ਮੈਂ ਯਥਿੱਤਰ ਹਾਂ। ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰੀ
ਰਹਾਂਗਾ।”

12 ਅਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਤੀ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਉਸ
ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਆਦਰ ਵਰਤਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਘਰੇ
ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਦਰ ਵਰਤਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ
ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਜਾਣ
ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ
ਲਈ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਲਈ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।”

13 ਮੇਰੇ ਧਰਤੀ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਸਮੇਂ, ਗੋਗ
ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਲਈ ਆਵੇਗਾ।
ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਰਹਿਰ ਸਰਮਾਵਾਂਗਾ। 14 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ
ਅਤੇ ਜੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਆਂਦਾ ਹਾਂ; ਮੈਂ ਮੈਂ ਆਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ
ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸਖਤ ਬੁਚਾਲ ਆਵੇਗਾ।
20 ਉਸ ਸਮੇਂ, ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਰ ਨਾਲ ਵੱਖ
ਜਾਣਗੀਆਂ ਮਰੁੱਦ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ, ਗਵਾ ਦੇ ਖੰਡੀ,
ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸ਼ੀਸ਼ਣ ਵਾਲੇ
ਸਾਰੇ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਾਣੀ, ਸਾਰੇ ਡਰ ਨਾਲ ਵੱਖ ਜਾਣਗੇ। ਧਰਤੀ
ਡਿੱਗਣਗੇ ਅਤੇ ਚੱਟਾਨਾਂ ਢਹਿ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਹਰ ਵੱਖ ਧਰਤੀ
ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਵੇਗੀ!”

21 ਮੇਰਾ ਧਰਤੀ ਅਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ
ਦੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਗੋਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਤੰਰ
ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤੀ ਇਨ੍ਹੇ ਭੰਡੀਤ ਹੋਣਗੇ
ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਵਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਇੱਕ
ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ। 22 ਮੈਂ
ਗੋਗ ਨੂੰ ਬੀਮਾਰੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਗੋਗ
ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਖਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤੀਆਂ
ਦੇ ਜਥਿਆਂ ਉੱਤੇ ਗੜਿਆਂ, ਆੱਗ ਅਤੇ ਗੰਧਰ ਦੀ ਵਰੱਖਾ
ਵਰ ਦਿਆਂਗਾ। 23 ਫੇਰ ਮੈਂ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿੰਨਾ
ਮਹਾਨ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਾਬਤ ਵਰ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਥਿੱਤਰ ਹਾਂ।
ਘਰੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਖਾਂ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਵਰਦਿਆਂ ਦੇਖਣਗੀਆਂ
ਉਹ ਸਿੱਖ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਵੱਖ ਹਾਂ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਲੱਗ
ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ।”

ਗੋਗ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਦੀ ਮੌਤ

3੯ “ਆਦਮੀ ਦੇ ਯੁੱਤਰ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਗੋਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
3੯ ਬੇਲ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਮ ਕਿ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਅਹੋਵਾਹ ਇਹ
ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਗੋਗ, ਤੂੰ ਮਸਰ ਅਤੇ ਤੁਫ਼ਾਨ ਦੇ ਸੇਮਾਂ ਦਾ
ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਗੂ ਹੈਂ। ਧਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ। 2 ਮੈਂ
ਤੈਨੂੰ ਫੜ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
ਦੂਰ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ

ਦੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਲਈ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। 3 ਧਰ
ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇਰੀ ਵਰਮਨ ਸੁੱਟਵਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ
ਤੇਰੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇਰੇ ਤੀਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਸੁੱਟਵਾ ਦਿਆਂਗਾ।
4 ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੂੰ
ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸਿਧਾਂਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰੀਆਂ
ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਖਾਂ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੰਡੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ
ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਭੱਜਨ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ।
5 ਤੂੰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਘਰੁਤ ਖੇਤਾਂ
ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਬੇਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ!” ਮੇਰੇ ਧਰਤੀ
ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

6 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਮਾਰੁਦਰ
ਵੱਖੇ ਸਹਿਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆੱਗ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਉਹ
ਸੇਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ, ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ
ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। 7 ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ
ਦੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯਥਿੱਤਰ ਨਾਮ ਤੋਂ ਜਾਣੂ
ਵਰਵਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਯਥਿੱਤਰ ਨਾਮ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ
ਘਰਘਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਆਂਗਾ। ਵੱਖਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ
ਕਿ ਮੈਂ ਅਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ
ਦੀ ਯਥਿੱਤਰ ਹਮਤੀ ਹਾਂ। 8 ਉਹ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ
ਵਾਧਮੇਗਾ।” ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। “ਇਹੀ
ਉਹ ਦਿਨ ਹੈ ਜਿਸ ਘਰੇ ਮੈਂ ਗੱਲ ਵਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

9 “ਉਸ ਸਮੇਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਣ ਵਾਲੇ
ਲੋਕ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਘਰੁਤ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਹਥਿਆਰ
ਜਮ੍ਹਾਂ ਵਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ
ਢਾਲਾਂ ਵਰਮਨਾਂ ਅਤੇ ਤੀਰਾਂ, ਗੁਰਜਾਂ ਅਤੇ ਘਰਢਿਆਂ ਨੂੰ
ਮਾੜ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸੱਤਾਂ ਮਾਲਾਂ
ਤੀਰ ਖਾਲਣ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੋਂ ਵਰਨਗੇ। 10 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਲੱਕੜੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਜਾਂ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਕੜ ਵੱਟਣ ਦੀ
ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਣ ਵੱਲੋਂ
ਵਰਤਣਗੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਲੈ ਲੈਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਮੋਂ ਚੁਗਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ
ਮਨ। ਉਹ ਸਿਧਾਂਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੋਹ
ਲੈਣਗੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੋਹੀਆਂ
ਮਨ।” ਮੇਰੇ ਧਰਤੀ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

11 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਸਮੇਂ, ਮੈਂ ਗੋਗ ਨੂੰ ਵਫ਼ਨ
ਵਰਨ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਵੇਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਚੁਣਾਂਗਾ।
ਉਹ ਡੈਡ ਸੀ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰਾਂ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ
ਵਫ਼ਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰਾਂ ਦਾ ਹਮਤਾ
ਵਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਗੋਗ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ
ਫੌਜ ਉਸ ਥਾਂ ਵਫ਼ਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਗੋਗ ਦੀ ਫੌਜ
ਦੀ ਵਾਦੀ ਆਖਣਗੇ। 12 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਫ਼ਨਾਉਣ ਲਈ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਖਾਣਾਉਣ ਲਈ ਜਰੁਰ
ਵਰਨਾ ਯਵੇਗਾ। 13 ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਸਿਧਾਂਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਫ਼ਨ ਵਰਨਗੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਮਸਰੁਰ ਹੋ

ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਖੁਦ ਲਈ ਮਤਿਰਾਰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।” ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

^{੧੪} ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਦਾ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣ ਯਾ ਤੇ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਯੂਰਾ ਮਮਾਂ ਰੱਖ ਖਿਲੇਗਾ। ਉਹ ਰਾਮੇ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਤੀਰ ਰੱਖ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮੂਰਦਾ ਲਾਮਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਰਹਨਗੇ।” ^{੧੫} ਉਹ ਰਾਮੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖਣ ਜਾਣਗੇ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੋਟੀ-ਗੱਡੀ ਦਿਮ ਧੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਦੇ ਰੋਲ ਨਿਮਾਨ ਲਗਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਨਿਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੀਰ ਰਹੇਗੇ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਰਬਰ ਖੋਦਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਗੋਸ਼ ਦੀ ਫੈਦ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਦਫਨ ਨਹੀਂ ਰਹ ਦਿੰਦੇ। ^{੧੬} ਮੂਰਦਾ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਉਹ ਸਹਿਰ (ਰਬਰਿਸਤਾਨ) ਹਮੇਨ ਆਖਵਾਏਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਦੇਸ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣਗੇ।”

^{੧੭} ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਖੰਛੀਆਂ ਯਾ ਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਗੱਲ ਰਹ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖ, ਇੱਥੇ ਆਉ! ਇੱਥੇ ਆਉ! ਇਰੱਠੇ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਖਲੀ ਨੂੰ ਖਾਵੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਬੂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਯਹੋਵਾਹੀ। ਆਉ, ਮਾਮ ਖਾਵੇ ਯਾ ਤੇ ਖੁਨ ਖੀਵੇ।” ^{੧੮} ਤੁਮੀਂ ਤਾਰਤਵਰ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮ ਖਾਵੇਂਗੇ। ਤੁਮੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਖੁਨ ਖੀਵੇਂਗੇ। ਉਹ ਬਾਮਾਨ ਦੇ ਭੇਡੂਆਂ, ਲੋਲਿਆਂ, ਬਰਗਿਆਂ ਯਾ ਤੇ ਮੋਟੇ ਝੋਟਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ। ^{੧੯} ਰਿਨੀ ਵੀ ਚਰਬੀ ਤੁਮੀਂ ਚਾਹੇ, ਖਾ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਰੱਜ ਰੇ ਖੁਨ ਖੀ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਹੋਈ ਖਲੀ ਨੂੰ ਖਾਵੇ ਖੀਵੇਂਗੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਿਬਾਹ ਰਹਾਂਗਾ। ^{੨੦} ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਮ ਮੇਰੀ ਮੋਜ ਉੱਤੇ ਖਾਣ ਲਈ ਵਾਫੀ ਮਾਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਥੇ ਖੋੜੇ ਯਾ ਤੇ ਰਬਵਾਨ, ਤਾਰਵਰ ਸਿਧਾਗੀ ਯਾ ਤੇ ਹੋਰ ਦੁਸਰੇ ਸਾਰੇ ਲੜਾਕੂ ਆਦਮੀ ਹੋਣਗੇ।” ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

^{੨੧} ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂਗਾ ਰਿ ਮੈਂ ਵੀ ਵੀ ਤੀ ਤੀ ਹੈ। ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਰੋਮਾਂ ਮੇਰੀ ਇੱਜਤ ਰਹਨੀ ਸੁਰੂ ਰਹ ਦੇਣਗੀਆਂ! ਉਹ ਮੇਰੀ ਉਸ ਤਾਰਤ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲੈਣਗੇ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਉਸ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤੀ ਸੀ।” ^{੨੨} ਫੇਰ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਰਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹਾਂ। ^{੨੩} ਯਾ ਤੇ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦੀ ਬਣਾਰੇ ਰਿਉ ਲਿਜਾਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਰਿ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਮਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਨ। ^{੨੪} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਯਾ ਤੇ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਮਲਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹਨ ਤੋਂ ਇਨਰਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।”

^{੨੫} ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਹੁਣ ਮੈਂ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਰੋਦ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਰਿਵਾਰ ਉੱਤੇ ਰਹਿਮ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਨਾਮ ਲਈ ਆਖਣਾ ਜੋਸ ਦੁਸਮਣਾਂਗਾ।” ^{੨੬} ਲੋਰ ਆਖਣੀ ਸਰਮਸਾਰੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਮਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਮਨ। ਉਹ ਆਖਣੀ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁਰੱਖਿਯਤ ਰਹਿਣਗੇ। ਰੋਟੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਝੀਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ^{੨੭} ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੀਆਂ ਖਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਰੱਠਿਆਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇਖਣਗੀਆਂ ਰਿ ਮੈਂ ਖਵਿੱਤਰ ਹਾਂ। ^{੨੮} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਰਿ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ। ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ ਯਾ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦੀ ਬਣਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ। ਯਾ ਤੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਰੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ਯਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਖਣੀ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਂਦਾ। ^{੨੯} ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਯਾ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਖਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਯਾ ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਮੈਂ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਆਖਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਮੋੜਾਂਗਾ।” ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

ਨਵਾਂ ਮੰਦਰ

੪੦ ^੧ ਮਾਨੂੰ ਬੰਦੀਵਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ^੨ ੨੫ ਵੇਂ ਵਰਗੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਲ ਦੇ ਸੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੧੦ਵੇਂ ਦਿਨ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਰਤੀ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆਈ। ਇਹ ਗੱਲ ਬਾਬਲ ਦੇ ਯਰੂਸਲਮ ਉੱਤੇ ਰਬਜੇ ਦੇ ੧੪ ਮਾਲ ਬਾਰ ਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ, ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਨਜਾਰੇ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਲੈ ਗਿਆ।

^੩ ਦੁਸਮਣ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਖਰਬੂ ਤੇ ਨੇੜੇ ਹੋਠਾਂ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਖਰਬੂ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਸਹਿਰ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ^੪ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਲਿਸਰਾਈ ਹੋਈ ਰਾਮੀ ਵਾਂਗ ਚਮਰੀਲਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਆਦਮੀ ਵੋਲ ਰੱਖੜੇ ਦਾ ਇੱਕ ਫੀਤਾ ਯਾ ਤੇ ਇੱਕ ਖੈਮਾਨਾ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਫਾਟਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। ^੫ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਆਖਣੀਆਂ ਆਖਾਂ ਯਾ ਤੇ ਰੰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖ ਯਾ ਤੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ। ਉਸ ਹਰ ਗੱਲ ਵੱਲ ਖਿਆਨ ਦੇਹ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਰਿਉ ਰਿ ਤੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਇਸ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਖਾ

ਮੱਰਾਂ। ਤੈਨੂੰ ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੇ ਯਹਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਮ ਸਭ ਰਾਮੇ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਤੂੰ ਦੇਖੇਂ।”

੧੧ ਮੈਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਰੰਧ ਦੇਖੀ ਜਿਹੜੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਚੁਹੜੀਆਂ ਧਾਮਿਆਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਆਦਮੀ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਥਣ ਵਾਲਾ ਫੁੱਟਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ੬ ਗੱਥ ਲੰਬਾ ਇੱਕ ਧੈਮਾਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀ ਨੇ ਰੰਧ ਦੀ ਮੋਟਾਈ ਨਾਥੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਧੈਮਾਨੇ ਜਿੰਨੀ ਮੋਟੀ ਸੀ। ਆਦਮੀ ਨੇ ਰੰਧ ਦੀ ਉਚਾਈ ਨਾਥੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਧੈਮਾਨੇ ਜਿੰਨੀ ਲੰਬੀ ਸੀ।

੧੨ ਫੇਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਯੂਰਬੀ ਫਾਟਰ ਰੋਲ ਗਿਆ। ਆਦਮੀ ਇਸਦੀਆਂ ਖੋੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਾਟਰ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਨਾਥਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਧੈਮਾਨਾ ਚੌੜੀ ਸੀ। ੧ ਯਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਰਮਰੇ ਇੱਕ ਧੈਮਾਨਾ ਲੰਬੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧੈਮਾਨਾ ਚੌੜੇ ਸਨ। ਰਮਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ੫ ਗੱਥ ਮੋਟੀਆਂ ਸਨ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਉੱਤੇ ਵਰਾਡੇ ਦਾ ਖੁਲ੍ਹਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਇੱਕ ਧੈਮਾਨਾ ਚੌੜਾ ਸੀ। ੨ ਫੇਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਵਰਾਡੇ ਨੂੰ ਨਾਥਿਆ। ੩ ਇਹ ੮ ਗੱਥ ਚੌੜਾ ਸੀ। ਆਦਮੀ ਨੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਧਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਾਥਿਆ। ਹਰ ਧਾਮੇ ਦੀ ਰੰਧ ੨ ਗੱਥ ਚੌੜੀ ਸੀ। ਵਰਾਡਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਵਾਲੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਉੱਤੇ ਸੀ। ੪ ਰਸਤੇ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਧਾਮੀਂ ਤਿੰਨ ਛੋਟੇ ਰਮਰੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਰਮਰਿਆਂ ਦਾ ਨਾਥ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਇੱਕੋ ਨਾਥ ਦੀਆਂ ਸਨ। ੫ ਆਦਮੀ ਨੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਯੁਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਨੂੰ ਨਾਥਿਆ। ਇਹ ੧੦ ਗੱਥ ਚੌੜਾ ਅਤੇ ੧੩ ਗੱਥ ਲੰਬਾ ਸੀ। ੬ ਹਰ ਰਮਰੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਨੀਵੀਂ ਰੰਧ ਸੀ। ਇਹ ਰੰਧ ਇੱਕ ਗੱਥ ਉੱਚੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੱਥ ਮੋਟੀ ਸੀ। ਰਮਰੇ ਵਰਗਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਹਰ ਰੰਧ ੬ ਗੱਥ ਲੰਬੀ ਸੀ।

੭ ਆਦਮੀ ਨੇ ਇੱਕ ਰਮਰੇ ਦੀ ਛੱਤ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਰਮਰੇ ਦੀ ਛੱਤ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਸਿਰੇ ਤੀਰ ਦੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਨਾਥਿਆ। ਇਹ ੨੫ ਗੱਥ ਸੀ। ਹਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੂਸਰੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ। ੮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਵਰਾਡੇ ਦੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਧਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਦੇ ਅਥਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਥਿਆ। ਕੁਲ ਜੋੜ ੬੦ ਗੱਥ ਸੀ। ੯ ਬਾਹਰਲੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਰਾਡੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਦਾ ਨਾਥ ੫੦ ਗੱਥ ਸੀ। ੧੦ ਯਹਿਰੇਦਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਮਰਿਆਂ, ਧਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਅਤੇ ਵਰਾਡੇ ਦੇ ਉੱਧਰ ਛੋਟੀਆਂ ਖਿੜੀਆਂ ਸਨ। ਖਿੜੀਆਂ ਦਾ ਚੌੜਾਈ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਰਸਤੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਲ ਸੀ। ਰਸਤੇ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਧਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਖਜੂਰ ਦੇ ਗੱਥ ਉਰਰੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਬਾਹਰਲਾ ਵਿਹੜਾ

੧੧ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਤੀਰ ਰਮਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧਟੜੀ ਦੇਖੀ ਜਿਹੜੀ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਰਮਰੇ ਰੰਧ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੱਥ ਧਟੜੀ ਵੱਲ ਸੀ। ੧੨ ਧਟੜੀ ਫਾਟਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਜਿੰਨੀ ਹੀ ਚੌੜੀ ਸੀ। ਧਟੜੀ ਫਾਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸਿਰੇ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਨੀਵੀਂ ਧਟੜੀ ਸੀ। ੧੩ ਆਦਮੀ ਨੇ ਹੋਟਲੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਧਾਮੇ ਤਾਈਂ ਨਾਥ ਲਿਆ। ਇਹ ਯੂਰਬ ਦੇ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਧਾਮੇ ਵੱਲ ੧੦੦ ਗੱਥ ਸੀ।

੧੪ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦੀ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਦੀ ਫਾਟਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ ਮਿਟੀ। ੧੫ ਇਹ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਵੋਟੜੀਆਂ, ਤਿੰਨ ਇਸ ਧਾਮੇ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਉਸ ਧਾਮੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੰਬ ਤੇ ਡਾਟਾਂ ਯਹਿਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਮੋਚੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ। ਉਸਦੀ ਲੰਬਾਈ ੫੦ ਗੱਥ ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ੫੦ ਗੱਥ ਲੰਬਾ ਅਤੇ ੨੫ ਗੱਥ ਚੌੜਾ ਸੀ। ੧੬ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖਿੜੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਾਡਾ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਉਰਰੇ ਹੋਏ ਧਾਮੇ ਦੇ ਗੱਥ ਯੂਰਬ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਨਾਥ ਦੇ ਸਨ। ਬਾਹਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਫਾਟਰ ਤੀਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੱਤ ਖੋੜੀਆਂ ਸਨ। ਇਸਦਾ ਵਰਾਡਾ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸਿਰੇ ਤੇ ਸੀ। ੧੭ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਧਾਰ ਉਤਰੀ ਫਾਟਰ ਵੱਲੋਂ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਸੀ। ਇਹ ਯੂਰਬ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਆਦਮੀ ਨੇ ਅੰਦਰਲੀ ਰੰਧ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੀ ਰੰਧ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਤਾਈਂ ਨਾਥ ਲਿਆ। ਇਹ ਫਾਟਰ ਤੋਂ ਫਾਟਰ ਤੱਕ ੧੦੦ ਗੱਥ ਸੀ।

੧੮ ਫੇਰ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਰੰਧ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਦੱਖਣੀ ਰੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਾਟਰ ਦੇਖਿਆ। ਆਦਮੀ ਨੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਧਾਮੇ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਅਤੇ ਵਰਾਡੇ ਨੂੰ ਨਾਥਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਣਤੀ ਹੋਰਨਾਂ ਫਾਟਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ੧੯ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਵਰਾਡੇ ਦੇ ਸਾਰੀ ਧਾਮੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਫਾਟਰਾਂ ਵਾਂਗ ਖਿੜੀਆਂ ਸਨ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦਾ ਰਸਤਾ ੫੦ ਗੱਥ ਲੰਬਾ ਅਤੇ ੨੫ ਗੱਥ ਚੌੜਾ ਸੀ। ੨੦ ਇਸ ਫਾਟਰ ਤਾਈਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੱਤ ਖੋੜੀਆਂ ਸਨ। ਇਸਦਾ ਵਰਾਡਾ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸਿਰੇ ਤੇ ਸੀ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਧਾਮੇ ਦੇ ਗੱਥ ਉਰਰੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਧਾਮੀਂ ਸਨ। ੨੧ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਸਿਰੇ ਤੇ ਇੱਕ ਫਾਟਰ ਸੀ। ਆਦਮੀ ਨੇ ਅੰਦਰਲੀ ਰੰਧ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੀ ਰੰਧ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੀਰ ਨਾਥ ਲਿਆ। ਇਹ ਫਾਟਰ ਤੋਂ ਫਾਟਰ ਤੀਰ ੧੦੦ ਗੱਥ ਸੀ।

ਅੰਦਰਲਾ ਵਿਹੜਾ

੨੨ ਫੇਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਸਾਹਿਂ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਤੀਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦਾ

*੪੦:੬ ਇੱਕ ਧੈਮਾਨਾ ਭਾਵ, ਛੇ ਗੱਥ (੧੦.੪ ਮੋਨਟੀਮੀਟਰ ਜਾ ੩.੧੫ ਮੀਟਰ।)

ਨਾਥ ਲਿਆ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦਾ ਰੁਮਤਾ ਵੀ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਗੋਰਨਾਂ ਫਾਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਥ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਸੀ।^{੨੯} ਇਸਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ, ਧਾਮੇ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਅਤੇ ਵਰਾਂਡਾ ਬਾਰੀ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਰੁਮਤੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਰਾਂਡੇ ਦੇ ਸਾਰੀ ਧਾਮੀ ਖਿੜਰੀਆਂ ਸਨ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦਾ ਰੁਮਤਾ ੫੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਅਤੇ ੨੫ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ ਸੀ।^{੩੦} ਵਰਾਂਡਾ ੨੫ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ ਅਤੇ ੫ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਸੀ।^{੩੧} ਇਸਦਾ ਵਰਾਂਡਾ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਰੁਮਤੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੇ ਸੀ। ਧਾਮੇ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸਿਲਖਰਾਹੀ ਫਾਟਰਾਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਰੁਮਤੇ ਦੇ ਦੋਹੀਂ ਧਾਮੀ ਰੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਰੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਫਾਟਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅੱਠ ਖੋੜੀਆਂ ਸਨ।

^{੩੨} ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਯੂਰਬ ਦੀ ਵੱਖੀ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਫਾਟਰ ਦਾ ਨਾਥ ਲਿਆ। ਇਹ ਨਾਥ ਵੀ ਗੋਰਨਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਸੀ।^{੩੩} ਇਸਦੇ ਰਮਰੇ, ਧਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਅਤੇ ਵਰਾਂਡਾ ਵੀ ਬਾਰੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਾਥ ਦੇ ਸਨ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਰੁਮਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਰਾਂਡੇ ਦੇ ਸਾਰੀ ਧਾਮੀ ਖਿੜਰੀਆਂ ਸਨ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਦਾ ਰੁਮਤਾ ੫੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਅਤੇ ੨੫ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ ਸੀ।^{੩੪} ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਡਿਉੜੀ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਰੁਮਤੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਫਾਟਰ ਦੇ ਰੁਮਤੇ ਦੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਦੀਆਂ ਵੀ ਵਰਾਂਡਾ ਉੱਤੇ ਧਾਮੇ ਦੇ ਰੁੱਖ ਉਰਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਫਾਟਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅੱਠ ਖੋੜੀਆਂ ਸਨ।

^{੩੫} ਫੇਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਦਾ ਨਾਥ ਲਿਆ। ਇਸਦਾ ਨਾਥ ਵੀ ਗੋਰਨਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਾਥ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਸੀ।^{੩੬} ਇਸ ਦੇ ਰਮਰੇ, ਧਾਮੇ-ਧਾਮੇ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਅਤੇ ਵਰਾਂਡਾ ਵੀ ਉਸੇ ਨਾਥ ਦਾ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਰੁਮਤੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਰਾਂਡੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਾਮੀ ਖਿੜਰੀਆਂ ਸਨ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦਾ ਰੁਮਤਾ ੫੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਅਤੇ ੨੫ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ ਸੀ।^{੩੭} ਇਸਦਾ ਵਰਾਂਡਾ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਰੁਮਤੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੇ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਰੁਮਤੇ ਦੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਰੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਧਾਮੇ ਦੇ ਰੁੱਖ ਉਰਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਫਾਟਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅੱਠ ਖੋੜੀਆਂ ਸਨ।

ਬਲੀਆਂ ਦੀ ਤਿਯਾਰੀ ਲਈ ਰਮਰੇ

^{੩੮} ਉਥੇ ਇੱਕ ਰਮਰਾ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਇਸ ਫਾਟਰ ਦੇ ਵਰਾਂਡੇ ਵੱਲ ਖੁਲ੍ਹਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਹੀ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਜਾਜਰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਖੌਦੇ ਹਨ।^{੩੯} ਇਸ ਵਰਾਂਡੇ ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਦੇ ਮੇਜ਼ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਧਾਥ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ ਇਸੇ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਖਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।^{੪੦} ਇਸ ਵਰਾਂਡੇ ਦੀ ਬਾਹਰਲੀ ਰੰਧ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਵੀ, ਦੋ ਮੇਜ਼ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ।^{੪੧} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰਲੀ ਰੰਧ ਨਾਲ ਚਾਰ ਮੇਜ਼ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੀ ਰੰਧ ਨਾਲ ਚਾਰ ਮੇਜ਼ ਲੱਗੇ

ਹੋਏ ਸਨ-ਅੱਠ ਮੇਜ਼, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਜਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵੇਲੇ ਕਰਦੇ ਸਨ।^{੪੨} ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਉਥੇ ਖੱਬਰ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਚਾਰ ਮੇਜ਼ ਸਨ। ਇਹ ਮੇਜ਼ ੧-੧/੨ ਗੁੱਬ ਲੰਮੇ ੧-੧/੨ ਗੁੱਬ ਚੌੜੇ ਅਤੇ ੧-੧/੨ ਗੁੱਬ ਉੱਚੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੇਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਜਰ ਆਪਣੇ ਉਹ ਅੱਜਰ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਹ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਗੋਰਨਾਂ ਬਲੀਆਂ ਲਈ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਧ ਨਈਂ ਕਰਦੇ ਸਨ।^{੪੩} ਇਸ ਥਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਉੱਤੇ, ਤਿੰਨ ਇੰਚ ਲੰਮੀਆਂ ਖਾਮ ਲਟਕਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੁੱਰਾਂ ਸਨ। ਭੇਟਾਂ ਦਾ ਖਾਮ ਮੇਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਰਮਰੇ

^{੪੪} ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਰਮਰੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੇਲੇ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਮੂੰਹ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ ਰਮਰਾ ਦੱਖਣੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੇਲੇ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਮੂੰਹ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਸੀ।^{੪੫} ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਰਮਰਾ ਜਿਸਦਾ ਮੂੰਹ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।^{੪੬} ਯਹ ਉਹ ਰਮਰਾ ਜਿਸਦਾ ਮੂੰਹ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਾਜਰ ਲੇਵੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਮਥੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ। ਯਹ ਜਾਜਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਦੂਸਰਾ ਮਥੂਗ ਮਦਰ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।”

^{੪੭} ਆਦਮੀ ਨੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦਾ ਨਾਥ ਲਿਆ। ਵਿਹੜਾ ਯੂਰਨ ਚੌਰੇਰ ਸੀ। ਇਹ ੧੦੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਅਤੇ ੧੦੦ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ ਸੀ। ਜਗਵੇਦੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ।

ਮੰਦਰ ਦਾ ਵਰਾਂਡਾ

^{੪੮} ਫੇਰ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਰਾਂਡਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਰਾਂਡਾ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਧਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਾਥਿਆ। ਹਰ ਰੰਧ ੫ ਗੁੱਬ ਮੋਟੀ ਅਤੇ ੩ ਗੁੱਬ ਚੌੜੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ (ਵਿੱਚਰਾਰਲੀ) ਖੁਲ੍ਹੀ ਥਾਂ ੧੪ ਗੁੱਬ ਸੀ।^{੪੯} ਵਰਾਂਡਾ ੨੦ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ ਅਤੇ ੧੨ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਸੀ। ਵਰਾਂਡਾ ਤੌਰ ਦਸ ਖੋੜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਵਰਾਂਡਾ ਦੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਦੇ ਦੋ ਬਮਲੇ ਸਨ-ਹਰ ਰੰਧ ਲਈ ਇੱਕ।

ਮੰਦਰ ਦਾ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ

੪੧ ਫੇਰ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਅੰਦਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਰਮਰੇ ਦੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਾਥਿਆ। ਧਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਹ ਰੰਧਾਂ ਹਰ ਧਾਮਿਓ ੬ ਗੁੱਬ ਮੋਟੀਆਂ ਸਨ।^{੫੦} ਦਰਵਾਜ਼ਾ ੧੦ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਰੁਮਤੇ ਦੇ ਧਾਮੇ ਹਰ ਧਾਮਿਓ ੫ ਗੁੱਬ ਸਨ। ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਸ ਰਮਰੇ ਨੂੰ ਨਾਥਿਆ। ਇਹ ੬੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਅਤੇ ੨੦ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ ਸੀ।

ਮੰਦਰ ਦਾ ਘੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ

੩ ਫੇਰ ਆਦਮੀ ਅੰਤਲੇ ਰਮਰੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਸਮਤੇ ਦੀਆਂ ਹਰ ਧਾਮੇ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਾਧਿਆ। ਹਰ ਵੱਖੀ ਦੀ ਰੰਧ ੨ ਗੁੱਥ ਮੋਟੀ ਆਤੇ ੭ ਗੁੱਥ ਚੋੜੀ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦਾ ਸਮਤਾ ੬ ਗੁੱਥ ਚੋੜਾ ਸੀ। ੪ ਫੇਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਰਮਰੇ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਨਾਧੀ। ਇਹ ੨੦ ਗੁੱਥ ਲੰਮੀ ਆਤੇ ੨੦ ਗੁੱਥ ਚੋੜੀ ਸੀ। ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਘੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਹੈ।”

ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹੋਰ ਰਮਰੇ

੫ ਫੇਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਰੰਧ ਨੂੰ ਨਾਧਿਆ। ਇਹ ੬ ਗੁੱਥ ਮੋਟੀ ਸੀ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵੱਖੀ ਦੇ ਰਮਰੇ ਸਨ। ਇਹ ੪ ਗੁੱਥ ਚੋੜੇ ਸਨ। ੬ ਧਾਮਿਆਂ ਦੇ ਰਮਰੇ ਇੱਕ ਦੇ ਉੱਧਰ ਇੱਕ, ਤਿੰਨ ਵੱਖੇ-ਵੱਖ ਮੰਜਿਲਾਂ ਉੱਤੇ ਸਨ। ਹਰ ਮੰਜਿਲ ਉੱਤੇ ੩੦ ਰਮਰੇ ਸਨ। ਮੰਦਰ ਦੀ ਰੰਧ ਛਜਿਆਂ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਧਾਮਿਆਂ ਦੇ ਰਮਰੇ ਟਿਨਹਾਂ ਛਜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਟਿਰੇ ਹੋਏ ਸਨ ਯਹ ਮੰਦਰ ਦੀ ਰੰਧ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਸਨ। ੭ ਵੱਖੀ ਦੇ ਰਮਰਿਆਂ ਦੀ ਹਰ ਮੰਜਿਲ ਜਿਹੜੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸੀ, ਹੇਠਲੀ ਮੰਜਿਲ ਨਾਲੋਂ ਚੋੜੀ ਸੀ। ਮੰਦਰ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਰਮਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਉੱਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਤੰਗ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਧਰਲੀਆਂ ਮੰਜਿਲਾਂ ਦੇ ਰਮਰੇ ਚੋਰੇ ਚੋਰੇ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਮੰਜਿਲ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਮੰਜਿਲ ਤੱਕ ਵਿੱਚਰਾਰਲੀ ਮੰਜਿਲ ਤੋਂ ਹੋਰੇ ਖੋੜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ।

੮ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੰਦਰ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਸਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਧਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਉੱਠਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਧਾਮਿਆਂ ਦੇ ਰਮਰਿਆਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਸੀ ਆਤੇ ਇਹ ਬਿਨਕੁਲ ਛੇ ਗੁੱਥ ਉੱਚਾ ਸੀ। ੯ ਧਾਮਿਆਂ ਦੇ ਰਮਰਿਆਂ ਦੀ ਬਾਹਰਲੀ ਰੰਧ ੫ ਗੁੱਥ ਮੋਟੀ ਸੀ। ਮੰਦਰ ਦੀ ਧਾਮਿਆਂ ਦੇ ਰਮਰਿਆਂ ੧੦ ਆਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਰਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਇੱਕ ਖੁਲਹੀ ਜਗਹਾ ਸੀ। ਇਹ ੨੦ ਗੁੱਥ ਚੋੜੀ ਸੀ ਆਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਸੀ। ੧੧ ਧਾਮਿਆਂ ਦੇ ਰਮਰਿਆਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਚੇ ਹੋਏ ਆਧਾਰ ਵੱਲ ਖੁਲਹਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਸੀ ਆਤੇ ਇੱਕ ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ। ਉੱਠਿਆ ਹੋਇਆ ਆਧਾਰ ਸਾਰੇ ਧਾਮਿਓ ੫ ਗੁੱਥ ਚੋੜਾ ਸੀ।

੧੨ ਸੀਮਾ ਬੰਧ ਖੇਤਰ ਦੇ ਖੱਛਮ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਤੇ ਇੱਕ ਟਿਮਾਰਤ ਸੀ। ਇਹ ਟਿਮਾਰਤ ੭੦ ਗੁੱਥ ਚੋੜੀ ਆਤੇ ੯੦ ਗੁੱਥ ਲੰਮੀ ਸੀ। ਟਿਮਾਰਤ ਦੀ ਰੰਧ ਹਰ ਧਾਮਿਓ ੫ ਗੁੱਥ ਮੋਟੀ ਸੀ। ੧੩ ਫੇਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਨਾਧਿਆ। ਮੰਦਰ ੧੦੦ ਗੁੱਥ ਲੰਮਾ ਸੀ। ਟਿਮਾਰਤ ਆਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਸਫੇ ਸੀਮਾਬੰਧ ਖੇਤਰ ੧੦੦ ਗੁੱਥ ਲੰਮਾ ਸੀ। ੧੪ ਧੁਰਬ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਦਾ ਸੀਮਾ ਬੰਧ ਖੇਤਰ, ਜਿਹੜਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ੧੦੦ ਗੁੱਥ ਲੰਮਾ ਸੀ।

੧੫ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖਿੱਛਵਾੜੇ ਦੇ ਸੀਮਾਬੰਧ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚਲੀ ਟਿਮਾਰਤ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਨਾਧੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਰੰਧ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੂਸਰੀ ਰੰਧ ਤੀਰ ੧੦੦ ਗੁੱਥ ਸੀ।

ਘੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ, ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਆਤੇ ਵਰਾਂਡਾ ਜਿਸਦਾ ਮੂੰਹ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵੱਲ ਸੀ, ੧੬ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਫੱਟੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਖਿੜਰੀਆਂ ਆਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲੱਕੜੀ ਦੀ ਝਾਲਰ ਲਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਸਮਤੇ ਰੋਲ ਫਰਸ ਤੋਂ ਉੱਧਰ ਖਿੜਰੀਆਂ ਤੀਰ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਫੱਟੇ ਲੱਗੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਧਰਲੀ ੧੭ ਰੰਧ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਰਮਰੇ ਆਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਰਮਰੇ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ੧੮ ਰੁਬੀ ਦੇ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਆਤੇ ਖਚੂਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਨਰਾਮੀ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰੁਬੀ ਦੇ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਖਚੂਰ ਦਾ ਰੁੱਖ ਸੀ। ਹਰ ਰੁਬੀ ਦੇ ਫਰਿਸਤੇ ਦੇ ਦੋ ਚਿਹਰੇ ਸਨ। ੧੯ ਇੱਕ ਚਿਹਰਾ ਆਦਮੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਦੇ ਖਚੂਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵੱਲ ਝਾਰਦਾ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ ਚਿਹਰਾ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਦੂਸਰੇ ਧਾਮੇ ਦੇ ਖਚੂਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵੱਲ ਝਾਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਮੰਦਰ ਦੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਉੱਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ੨੦ ਫਰਸ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਉਤਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੀਰ, ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਰੁਬੀ ਫਰਿਸਤੇ ਆਤੇ ਖਚੂਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਉੱਚੇ ਹੋਏ ਸਨ।

੨੧ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਚੋਰੇ ਸਨ। ਘੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਧੀ ਚੀਜ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ੨੨ ਲੱਕੜੀ ਦੀ ਬਣੀ ਜਗਵੇਰੀ ਵਰਗੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ੩ ਗੁੱਥ ਉੱਚੀ ਆਤੇ ੨ ਗੁੱਥ ਲੰਮੀ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਵੇਨੇ ਇਸਦਾ ਆਧਾਰ ਆਤੇ ਇਸਦੇ ਧਾਮੇ ਲਕੜੀ ਦੇ ਸਨ। ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹੀ ਉਹ ਮੇਜ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।”

੨੩ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਆਤੇ ਘੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ, ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦੂਸਰਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਸੀ ੨੪ ਹਰ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਰ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਝੂਲਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਸਨ। ੨੫ ਆਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰੁਬੀ ਫਰਿਸਤੇ ਆਤੇ ਖਚੂਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਉੱਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਉਨਹਾਂ ਵਰਗੇ ਹੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਰੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਉੱਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਵਰਾਂਡਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਉੱਧਰ ਲੱਕੜੀ ਦੀ ਛੱਤ ਸੀ। ੨੬ ਵਰਾਂਡਾ ਦੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਧਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ, ਵਰਾਂਡਾ ਉਤਲੀ ਛੱਤ ਉੱਤੇ, ਆਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਰਮਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਫਰੇਮ ਵਾਲੀਆਂ ਖਿੜਰੀਆਂ ਆਤੇ ਖਚੂਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਸਨ।

ਜਾਜਰਾਂ ਦਾ ਰਮਰਾ

੧ ਫੇਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੈਂਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਫਾਟਰ ਸਾਰੀਂ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਖੱਛਮ ਵੱਲ ਦੀ ਉਸ ਟਿਮਾਰਤ ਵੱਲ ਮੋਰੀ ਆਗਵਾਈ ਰੀਤੀ ਜਿਸਦੇ ਵੱਲੀ ਰਮਰੇ ਸਨ ਜਿਹੜੀ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਦੀ

ਇਮਾਰਤ ਆਤੇ ਮੀਮਾਬੰਧ ਖੇਤਰ ਦੇ ਖੰਡਮ ਵੱਲ ਮੀ।
 ੨ ਇਹ ਇਮਾਰਤ ੧੦੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮੀ ਆਤੇ ੫੦ ਗੁੱਬ ਚੌੜੀ ਮੀ।
 ਲੋਰੀ ਇਮ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮਿਉ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਖਲ
 ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ੩ ਇਮਾਰਤ ਤਿੰਨ ਮੰਜਲੀ ਮੀ ਆਤੇ ਇਸਦੇ
 ਛਜਜੇ ਸਨ। ੨੦ ਗੁੱਬ ਦਾ ਆਂਦਰਲਾ ਵਿਹੜਾ ਇਮਾਰਤ ਆਤੇ
 ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਮੀ। ਦੂਸਰੇ ਧਾਮੇ ਤੇ ਰਮਰੇ ਬਾਹਰਲੇ
 ਵਿਹੜੇ ਦੀ ਖਟੜੀ ਵੱਲ ਮਾਗਮਣੇ ਸਨ। ੪ ਇਮਾਰਤ ਦੀ
 ਦੱਖਣੀ ਵੱਖੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਕ ੧੦ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ ਆਤੇ
 ੧੦੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਰਸਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਆਤੇ ਖਰਵੇਸ ਦੁਆਰ
 ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਮੀ। ੫-੬ ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਤਿੰਨ
 ਮੰਜਲੀ ਮੀ ਆਤੇ ਇਸਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਬਮਲਿਆਂ
 ਵਰਗੇ ਬਮਲੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਸਦੇ ਉੱਪਰ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚਰਾਹਲੀ
 ਆਤੇ ਗੇਠਲੀ ਮੰਜਿਲ ਦੇ ਰਮਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਖਿੱਛੇ
 ਹਟਵੇਂ ਸਨ। ਉਪਰਲੀ ਮੰਜਿਲ ਵਿੱਚਰਾਹਲੀ ਮੰਜਿਲ ਨਾਲੋਂ
 ਚੌੜਾਈ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਰਿ ਗੇਠਲੀ ਮੰਜਿਲ ਨਾਲੋਂ
 ਚੌੜਾਈ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਸੀ। ਰਿਉ ਰਿ ਇਸ ਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
 ਛਜਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ੭ ਬਾਹਰਵਾਰ ਇੱਕ ਰੰਧ
 ਮੀ ਜਿਹੜੀ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਮਰਿਆਂ ਦੇ
 ਮਮਾਨੰਤਰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਰਮਰਿਆਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵੱਲ
 ੫੦ ਗੁੱਬ ਤੱਕ ਵੱਧੀ ਹੋਈ ਸੀ। ੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਮਰਿਆਂ ਦੀ ਰਤਾਰ
 ਜਿਹੜੇ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ੫੦
 ਗੁੱਬ ਲੰਮੀ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਮੰਦਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਵੱਲ ਇਮਾਰਤ ਦੀ
 ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ ੧੦੦ ਗੁੱਬ ਸੀ। ੯ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਮਰਿਆਂ ਦੇ ਗੇਠਾਂ
 ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਖੁਰਬੀ ਸਿਰੇ ਉੱਤੇ ਖਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਮੀ ਤਾਂ ਜੇ
 ਲੋਰੀ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸੱਕਣ।
 ੧੦ ਖਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਵਿਹੜੇ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਰੰਧ ਦੇ ਸੁਰੂ ਵਿੱਚ
 ਸੀ। ਮੀਮਾ ਬੰਧ ਖੇਤਰ ਆਤੇ ਦੂਸਰੀ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਆਗਾਂਗ।
 ਉੱਥੇ ਦੱਖਣੀ ਧਾਮੇ ਤੇ ਰਮਰੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਰਸਤਾ
 ਸੀ। ੧੧ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਮਰਿਆਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ। ਇਹ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ
 ਧਾਮੇ ਦੇ ਰਮਰਿਆਂ ਵਰਗੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਆਤੇ
 ਚੌੜਾਈ ਉਨੀ ਹੀ ਸੀ ਆਤੇ ਉਹ ਜਿਹੇ ਹੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਸਨ।
 ੧੨ ਦੱਖਣੀ ਰਮਰਿਆਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਖੁਰਬੀ
 ਸਿਰੇ ਉੱਤੇ ਸੀ ਤਾਂ ਜੇ ਲੋਰ ਰੰਧ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਰਸਤੇ ਦੇ
 ਖੁਲ੍ਹੇ ਸਿਰੇ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸੱਕਣ।
 ੧੩ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੀਮਾ ਬੰਧ ਖੇਤਰ ਦੇ
 ਮਾਗਮਣੇ ਉੱਤਰੀ ਰਮਰੇ ਆਤੇ ਦੱਖਣੀ ਰਮਰੇ ਯਵਿੱਤਰ ਹਨ।
 ਇਹ ਰਮਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਲਈ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਆਗੇਵਾਹ
 ਆਂਗੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਾਜਰ
 ਸਭ ਤੋਂ ਯਵਿੱਤਰ ਭੇਟਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਫਰਣਗੇ। ਆਤੇ ਉਹੀ
 ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਚੜ੍ਹਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣਗੇ।
 ਰਿਉ ਰਿ ਇਹ ਥਾਂ ਯਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਆਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਭੇਟਾਂ ਹਨ:
 ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਧਾਧ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਆਤੇ ਵੇਸ ਦੀਆਂ
 ਭੇਟਾਂ। ੧੪ ਜਿਹੜੇ ਜਾਜਰ ਉਸ ਯਵਿੱਤਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ
 ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ
 ਆਖਣੇ ਮੋਢਾ ਵਾਲੇ ਰੰਧ ਉਸ ਯਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ
 ਛੱਡ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਰਿਉ ਰਿ ਇਹ ਰੰਧ ਯਵਿੱਤਰ ਹੈ।

ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਜਰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ
 ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ
 ਜਾਰੇ ਹੋਰ ਰੰਧ ਤੇ ਧਰਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।”

ਬਾਹਰਲਾ ਵਿਹੜਾ

੧੫ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਂਦਰਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਾਖਣ ਦਾ
 ਰੰਮ ਮੁਰਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਖੁਰਬੀ ਫਾਟਰ ਤੋਂ
 ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਇਆ ਆਤੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਆਨਾ-ਦੁਆਨਾ
 ਨਾਖਿਆ। ੧੬ ਆਦਮੀ ਨੇ ਧੈਮਾਨੇ ਨਾਲ ਖੁਰਬ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ
 ਨੂੰ ਨਾਖਿਆ ਇਹ ੫੦੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਸੀ। ੧੭ ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ
 ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਨੂੰ ਨਾਖਿਆ। ਇਹ ੫੦੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਸੀ।
 ੧੮ ਉਸ ਨੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਦੇ ਧਾਮੇ ਨੂੰ ਨਾਖਿਆ। ਇਹ ੫੦੦
 ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਸੀ। ੧੯ ਉਹ ਖੰਡਮ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਵੱਲ ਗਿਆ
 ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਖਿਆ। ਇਹ ੫੦੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਸੀ। ੨੦ ਉਸ
 ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਹੁੱਠਾਂ ਰੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਾਖਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੰਦਰ ਦੇ
 ਚਾਰੇ ਧਾਮੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਰੰਧ ੫੦੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮੀ ਆਤੇ ੫੦੦
 ਗੁੱਬ ਚੌੜੀ ਸੀ। ਇਹ ਯਵਿੱਤਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਖੇਤਰ ਨਾਲੋਂ
 ਵੱਖ ਰਚੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਯਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਗੇਵਾਹ ਆਖਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰੁਗਾ

੧ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਖੁਰਬੀ ਫਾਟਰ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ।
 ੨ ਉੱਥੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਰਤਾਧ
 ਖੁਰਬ ਵੱਲੋਂ ਆਇਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਮਮੰਦਰ
 ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਰਗੀ ਉੱਚੀ ਸੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਰਤਾਧ
 ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਚਮਕ ਰਹੀ ਸੀ। ੩ ਜੇ ਦਰਸ਼ਨ
 ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਉਹ ਉਸੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵਰਗਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਰਬਾਹ
 ਨਹਿਰ ਦੇ ਰੰਛੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਝੁਰ ਕੇ
 ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ। ੪ ਆਗੇਵਾਹ ਦਾ ਧਰਤਾਧ ਖੁਰਬ ਵਾਲੇ
 ਫਾਟਰ ਰਾਹੀਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਂਦਰ ਆਇਆ।
 ੫ ਫੇਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਂਦਰਲੇ
 ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਂਦਾ। ਮੰਦਰ ਆਗੇਵਾਹ ਦੇ ਧਰਤਾਧ ਨਾਲ
 ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ੬ ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਰਿ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ
 ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਦਮੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ
 ਸੀ। ੭ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਤਖਤ ਆਤੇ ਧੈਰ ਚੌਰੀ ਦੀ
 ਥਾਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚਰਾਹ ਸਦਾ
 ਲਈ ਰੁਗਾਂਗ। ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਿਵਾਹ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ
 ਮੇਰੇ ਯਵਿੱਤਰ ਨਾਮ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਮਾਜੇ ਆਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਜਾ, ਜਿਨਮੀ ਧਾਧਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਆਖਣੇ
 ਮੇਰੇ ਗੋਠੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਥਾਂ ਦਫਨ ਕਰਕੇ, ਮੇਰੇ ਨਾਮ
 ਨੂੰ ਸਰਮਿਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ੮ ਉਹ ਮੇਰੀ ਸਰਦਲ ਤੋਂ
 ਆਗਾਂਗ ਆਖਣੀ ਸਰਦਲ ਬਣਾਰੇ ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਚੁਗਾਠ ਤੋਂ
 ਆਗਾਂਗ ਆਖਣੀ ਚੁਗਾਠ ਬਣਾਰੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸਰਮਮਾਰ
 ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਸਿਰਫ
 ਇੱਕ ਰੰਧ ਹੀ ਵੱਖਰਿਆਂ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਵਾਰ,
 ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਾਧ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਉਹ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਕਲੰਕਤ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਕਹਿਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ।^{੧੧} ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਦਕਾਮੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੇਰੇ ਹੋਏ ਸਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਲਿਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਸਦਾ ਲਈ ਰਹਾਂਗਾ।

^{੧੦} “ਗੁਣ, ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸ। ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਰਸਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਧਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਤੋਂ ਸਰਮਮਾਸ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।^{੧੧} ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਦਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਸਰਮਿੰਦੇ ਹੋਣਗੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਰਮੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਮਿਲ ਕਰਨ ਦਿਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਣ ਦਿਓ ਕਿ ਇਸਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਧਰਵੇਸ਼ ਆਤੇ ਨਿਰਾਮ ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਆਤੇ ਇਸ ਉਤਲੀ ਸਾਰੀ ਨਰਮੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣ ਲੈਣ ਦਿਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਆਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿਓ। ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਲਵੀ ਤਾਂ ਜੇ ਹਰ ਕੋਈ ਦੇਖ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਆਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਦੀ ਖਾਲਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।^{੧੨} ਮੰਦਰ ਦਾ ਕੰਮ ਇਹ ਹੈ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਧਰਬਤ ਦੇ ਉੱਥਰ ਵਾਲਾ ਸਾਰਾ ਖੇਤਰ ਆਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਮੰਦਰ ਦਾ ਕੰਮ ਇਹੀ ਹੈ।

ਜਗਵੇਦੀ

^{੧੩} “ਆਤੇ ਲੰਮੇ ਧੰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਜਗਵੇਦੀ ਦਾ ਗੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਥ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਗੰਦੀ ਨਾਲੀ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੱਥ ਡੂੰਘੀ ਆਤੇ ਦੋਹਾਂ ਧਾਮਿਓ ਇੱਕ ਗੱਥ ਚੌੜੀ ਸੀ ਕਿਨਾਰੇ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਰਿੰਗਰੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਇੱਕ ਗਿਠਠ ਉੱਚੀ ਸੀ। ਆਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਇੰਨੀ ਉੱਚੀ ਸੀ: ^{੧੪} ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੋਠਲੀ ਨੁਕਰ ਤੀਰ, ਆਧਾਰ ਦਾ ਨਾਥ ੨ ਗੱਥ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੱਥ ਚੌੜਾ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਨਾਥ, ਛੋਟੇ ਰਿੰਗਰੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਰਿੰਗਰੇ ਤੀਰ, ੪ ਗੱਥ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੱਥ ਚੌੜਾ ਸੀ।^{੧੫} ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਥਰ ਆੱਗ ਲਈ ਸਥਾਨ ੪ ਗੱਥ ਉੱਚਾ ਸੀ। ਚਾਰੇ ਕਿਨਾਰੇ ਸਿੰਗਾਂ ਦੀ ਸਕਲ ਦੇ ਸਨ।^{੧੬} ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਥਰ ਆੱਗ ਲਈ ਸਥਾਨ ੧੨ ਗੱਥ ਲੰਮਾ ਆਤੇ ੧੨ ਗੱਥ ਚੌੜਾ ਸੀ। ਇਹ ਧੂਰਨ ਚੌਰੇਰ ਸੀ।^{੧੭} ਰਿੰਗਰਾ ਵੀ ਚੌਰੇਰ ਸੀ, ੧੪ ਗੱਥ ਲੰਮਾ ਆਤੇ ੧੪ ਗੱਥ ਸਿਰਾ। ਇਸਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਚੌਰਾ ੧/੨ ਗੱਥ ਚੌੜੀ ਸੀ। ਆਧਾਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਗਟਰ ਇੱਕ ਗੱਥ ਚੌੜਾ ਸੀ। ਜਗਵੇਦੀ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੌੜੀਆਂ ਧੂਰਬ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਸਨ।”

^{੧੮} ਫੇਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਧਰਤੀ ਆਤੇ ਆਗੇਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਜਗਵੇਦੀ ਲਈ ਨੇਮ ਇਹ ਹਨ: ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਓ ਤਾਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਆਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਖੂਨ ਛਿੜਕਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।’^{੧੯} ਤੁਸੀਂ ਸਦੇਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਹਿੜਰੇ ਨੂੰ ਧਾਧ ਦੀਆਂ

ਭੇਟਾਂ ਵਜੋਂ ਦੇਵੋਗੇ। ਇਹ ਬੰਦੇ ਲੋਦੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਜਰ ਹਨ। ਇਹ ਉਹੀ ਬੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਭੇਟਾਂ ਲਿਆਕੇ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।” ਮੇਰੇ ਧਰਤੀ ਆਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।^{੨੦} “ਤੁਸੀਂ ਵਹਿੜਰੇ ਦਾ ਕੁਝ ਖੂਨ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਚਮ੍ਹਿਆਂ ਸਿੰਗਾਂ ਉੱਤੇ, ਰਿੰਗਰੇ ਦੇ ਚਮ੍ਹਿਆਂ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਆਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਰਿਮ ਉੱਤੇ ਛਿੜਕੋਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਗਵੇਦੀ ਲਈ ਧਰਾਮਚਿਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਧਰਾਧਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦੇਵੋਗੇ।^{੨੧} ਫੇਰ ਵਹਿੜਰੇ ਨੂੰ ਧਾਧ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਫ ਵਜੋਂ ਲਵੋ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ, ਮੰਦਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚਲੇ ਖਾਮ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਸਾੜੋ।

^{੨੨} “ਆਲੇ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਹਿਤ ਬੱਕਰਾ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵੋਗੇ। ਇਹ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਾਜਰ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਹਿੜਰੇ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।^{੨੩} ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਕਰ ਚੁੱਕੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਦੋਸ ਸਹਿਤ ਵਹਿੜਰਾ ਆਤੇ ਇੱਕ ਚੜ੍ਹਾਫ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੋਸ ਸਹਿਤ ਭੇਡੂ ਚੜ੍ਹਾਵੋਗੇ।^{੨੪} ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਗੇਵਾਹ ਆੱਗੇ ਧੇਸ ਕਰੋਗੇ। ਜਾਜਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਥਰ ਨਮਰ ਛਿੜਕਣਗੇ। ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਵਹਿੜਰੇ ਆਤੇ ਭੇਡੂ ਨੂੰ ਆਗੇਵਾਹ ਆੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ।^{੨੫} ਤੁਸੀਂ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਧਾਧ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਕਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰੋਗੇ। ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵਹਿੜਰਾ ਆਤੇ ਇੱਕ ਚੜ੍ਹਾਫ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭੇਡੂ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰੋਗੇ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਦੋਸ-ਸਹਿਤ ਹੋਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।^{੨੬} ਸੱਤ ਦਿਨ ਜਾਜਰ ਜਗਵੇਦੀ ਲਈ ਧਰਾਮਚਿਤ ਕਰਨਗੇ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰਨਗੇ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਧਾਮਨਾ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ।^{੨੭} ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ, ਆੱਠਵੇਂ ਦਿਨ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹੋਮਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਸੁੱਧ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਆਵੱਸ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ।” ਆਗੇਵਾਹ ਮੇਰੇ ਧਰਤੀ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

ਬਾਹਰਲਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ

 ^੧ ਫੇਰ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚਲੇ ਧੂਰਬੀ ਫਾਟਰ ਕੋਲ ਵਾਧਿਸ ਲੈ ਆਇਆ। ਆਮੀ ਫਾਟਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਾਂ ਆਤੇ ਫਾਟਰ ਬੰਦ ਸੀ।^੨ ਆਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਫਾਟਰ ਬੰਦ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਲੰਘੇਗਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਆਗੇਵਾਹ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਆਵੱਸ ਹੀ ਬੰਦ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।^੩ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗਰਮ ਹੀ ਇੱਥੇ ਬੈਠੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਗੇਵਾਹ ਦੇ ਆੱਗੇ ਇੱਥੇ ਭੋਜਨ ਛਰੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਸਮਤੇ ਦੇ ਵਰਾਂਡਾ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸੇ ਸਮਤੇ ਹੀ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਮੰਦਰ ਦੀ ਖਵਿੱਤਰਤਾ

੧ ਫੇਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਫਾਟਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਤੌਰਿਆਂ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਖਰਤਾਧ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਵੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਚੁਰੇ ਝੁਰ ਗਿਆ। ੨ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖ! ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਵੇਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖ। ਅਤੇ ਹਰ ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਥਾਵੇਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਰਵੇਸਾਂ ਅਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਰਾਸਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖ। ੩ ਫੇਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ ਦੇਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖ, ‘ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਖਗੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਖਗੁਤ ਜਰ ਲਿਆ ਹੈ! ੪ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਾਮ ਵਿੱਚ ਸੁੰਨਤੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸੁੰਨਤੀਏ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਕਲੰਕਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਵੋਟੀ, ਘਿਉ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਖੋਸ ਕੀਤੀਆਂ। ੫ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਖਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸੁੰਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੱਧੀ!”

੬ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜਿਸਦੀ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸੁੰਨਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ-ਉਸ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਖੱਚੇ ਤੋਰ ਤੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੭ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ ਸੀ, ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧਾ ਦੀ ਸਜਾ ਮਿਲੇਗੀ। ੮ ਲੋਢੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮੇਰੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਖਲੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਮਾਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੯ ਖਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ! ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ:

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਦੀ ਸਜਾ ਮਿਲੇਗੀ।” ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ।

੧੦ “ਇਸ ਲਈ ਲੋਢੀਆਂ ਜਾਜਰਾਂ ਵਾਂਗ ਮੇਰੇ ਲਈ ਭੇਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਮੇਰੀਆਂ ਖਵਿੱਤਰ ਵਸਤਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਦਾ ਭਾਰ ਚੁੱਕਣਾ ਪਵੇਗਾ। ੧੧ ਖਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਇਸ ਅੰਦਰ ਕਰਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

੧੨ “ਜਾਜਰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਢੀ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ। ਖਰ ਸਿਰਫ ਮਦਦ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ ਦੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਮਦਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਭੇਟਾਂ ਲਿਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਲੋਕੇ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਅਤੇ ਖੂਨ ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਹ ਖਲੀ ਦੇਣਗੇ।” ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ!

੧੩ “ਉਹ ਮੇਰੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਮੋਜ਼ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ੧੪ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਗੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਤਾਨੀ ਦੇ ਕੱਢੇ ਧਰਿਨਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸੁਰੇ ਹੋਣਗੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਨ ਦੇ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ੧੫ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕਤਾਨੀ ਦੀਆਂ ਖਗੜੀਆਂ ਧਰਿਨਣਗੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਕਤਾਨੀ ਦੇ ਕਛਕੇ ਧਰਿਨਣਗੇ। ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਧਰਿਨਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਸੀਨਾ ਆਵੇ। ੧੬ ਇਸ ਤੋਂ ਖਗਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਖਗਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੱਢੇ ਨੂੰ ਉਤਾਰ ਦੇਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਧਰਿਨੇ ਸਨ। ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੱਢੇ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦੇਣਗੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਦੂਸਰੇ ਕੱਢੇ ਧਰਿਨ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਵਿੱਤਰ ਕੱਢੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਫੁਹਟ ਦੇਣਗੇ।

੧੭ “ਇਹ ਜਾਜਰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਮੁਨਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੰਮੇ ਵਾਲ ਉਗਾਣਗੇ। ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਤਰਨਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੮ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਜਰ ਮੈਂ ਆ ਨਾ ਧੀਵੇ। ੧੯ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਤਲਾਕਸੁਦਾ ਐਰਤ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕੁਛਾਰੀ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਜਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਦੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

੨੦ “ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਖਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਫਰਕ ਥਾਵੇਂ ਵੀ

ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਜਾਨਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾਰ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਖਾਰ ਵੀ ਹੈ।^{੨੪} “ਜਾਜ਼ਰ ਰਚਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਰਾਮ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਮੁੱਠੇ ਰਨੂੰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਗੇ। ਉਹ ਭੇਰੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਖਾਮ ਦਾਵਤਾਂ ਦੇ ਖੇਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਭੇਰੇ ਮਾਰੇ ਰਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਬਿਧੀਆਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਗੇ। ਉਹ ਭੇਰੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖਾਮ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਵਿੱਤਰਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਗੇ।^{੨੫} ਉਹ ਰਿਮੇ ਵੀ ਭੇਰੇ ਮੁਰਦਾ ਬੰਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਰੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਖਰ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਰ ਬਣਾ ਮੱਰਦੇ ਹਨ ਜੇ ਮੁਰਦਾ ਵਿਭਾਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਾਤਾ, ਖੱਤਰ, ਖੀ ਭਰਾ ਜਾਂ ਆਣਵਿਆਰੀ ਭੈਣ ਹੈ।^{੨੬} ਇਹ ਗੱਲ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਖਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਤ ਦਿਨ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।^{੨੭} ਫੇਰ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਵਾਖਮ ਜਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਖਰ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਖਾਧ ਦੀ ਭੋਟਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਭੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ਭੇਰੇ ਖਰਬੂ ਖਰੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

^{੨੮} “ਉਸ ਖਰਤੀ ਬਾਰੇ ਜਿਹੜੀ ਲੋਵੀਆਂ ਦੀ ਜੈਦਾਦ ਹੋਵੇਗੀ: ਮੈਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੇਲਤ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਇਮਰਾਟੋਲ ਵਿੱਚ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਣੀ ਜੈਦਾਦ ਨਹੀਂ ਦੇਵੋਗੇ। ਮੈਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਮਰਾਟੋਲ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਹਾਂ।^{੨੯} ਉਹ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ, ਖਾਧ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ, ਅਤੇ ਵੇਸ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਭੋਜਨ ਕਰਨਗੇ। ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਜਿਹੜੀ ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੇ ਲੋਕ ਖਰੇਵਾਹ ਨੂੰ ਭੋਟ ਕਰਨਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।^{੩੦} ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਵਾਢੀ ਦਾ ਖਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਤੋਣ ਦਾ ਖਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵੋਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰ ਨੂੰ ਅਮੀਸ ਮਿਲੇਗੀ।^{੩੧} ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਿਮੇ ਵੀ ਉਸ ਖੰਢੀ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਣ ਜਿਹੜਾ ਕੁਦਰਤੀ ਭੇਤ ਮਰਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਨੇ ਮਾਰ ਕੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਖਵਿੱਤਰ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ

^੧ “ਤੁਸੀਂ ਗੁਣੇ ਖਾਰੇ ਇਮਰਾਟੋਲੀ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਜਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰੋਗੇ। ਉਸ ਮਥੇ ਤੁਸੀਂ ਜਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਲਵੋਗੇ। ਇਹ ਖਰੇਵਾਹ ਲਈ ਜਮੀਨ ਦਾ ਖਵਿੱਤਰ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਮੀਨ ੨੫,੦੦੦ ਗੱਥ ਲੰਮੀ ਅਤੇ ੨੦,੦੦੦ ਗੱਥ ਚੌੜੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਮਾਰੀ ਜਮੀਨ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਵੇਗੀ।^੨ ਇੱਕ ਚੋਰੇਰ ਖੇਤਰ ਜਿਹੜਾ ਵੇਹਾਂ ਖਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ੫੦੦ ਗੱਥ ਲੰਮਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਮੰਦਰ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਖੁਲ੍ਹੀ ਥਾਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ੫੦ ਗੱਥ ਚੌੜੀ ਹੋਵੇਗੀ।^੩ ਖਵਿੱਤਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ

ਤੁਸੀਂ ੨੫,੦੦੦ ਗੱਥ ਲੰਮੀ ਅਤੇ ੧੦,੦੦੦ ਗੱਥ ਚੌੜੀ ਥਾਂ ਨਾ ਖਯੋਗੇ: ਮੰਦਰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੰਦਰ ਦਾ ਖੇਤਰ ਅੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

^੪ “ਜਮੀਨ ਦਾ ਇਹ ਖਵਿੱਤਰ ਹਿੱਸਾ, ਜਾਜ਼ਰਾਂ, ਮੰਦਰ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਖਰੇਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨੇੜੇ ਆਉਣਗੇ। ਇਹ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਮਰਾਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਮਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।^੫ ਇੱਕ ਹੋਰ ੨੫,੦੦੦ ਗੱਥ ਲੰਮਾ ਅਤੇ ੧੦,੦੦੦ ਗੱਥ ਚੌੜਾ ਮਥਾਨ ਲੋਵੀਆਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਣ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀਹ ਚੈੱਬਰ ਮਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

^੬ “ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ੫,੦੦੦ ਗੱਥ ਚੌੜਾ ਅਤੇ ੨੫,੦੦੦ ਗੱਥ ਲੰਮਾ ਖੇਤਰ ਦਿਓਗੇ। ਇਹ ਖਵਿੱਤਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵੱਖੀ ਨਾਲ ਲਗਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖਰਿਵਾਰ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ।^੭ “ਗਾਰਬ ਕੋਲ ਖਵਿੱਤਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵੇਹੀ ਖਾਮੀਂ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਵਾਲੀ ਜਮੀਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਜਮੀਨ ਖਵਿੱਤਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਉਨੀ ਹੀ ਚੌੜਾਈ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਰਿਮੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਮਲਰੀਅਤ ਹੋਣ ਲਈ ਜਮੀਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਖਰ ਖੰਢੀ ਮਰਗੱਦ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖਰਬੀ ਮਰਗੱਦ ਤੀਰ ਜਾਵੇਗੀ।^੮ ਇਹ ਜਮੀਨ ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੇ ਗਾਰਬ ਦੀ ਜੈਦਾਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਗਾਰਬ ਨੂੰ ਭੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਕਠਿਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗੀ। ਖਰ ਉਹ ਇਹ ਖਰਤੀ ਇਮਰਾਟੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਦੇਣਗੇ।”

^੯ ਖਰੇਵਾਹ ਭੇਰੇ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ, “ਬਸ ਬਹੁਤ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ, ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੇ ਗਾਰਬੇ! ਜਾਲਮ ਬਣਨਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁਗਾਉਣੀਆਂ ਛੱਡ ਦਿਓ! ਬੇਲਾਮ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ! ਭੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਛੱਡ ਦਿਓ!” ਭੇਰੇ ਖਰਬੂ ਖਰੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ:

^{੧੦} “ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖੋਖਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਮਗੀ ਤੱਕੜੀਆਂ ਅਤੇ ਵਟਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ! ਖੇਵਾਹ (ਸੁੱਕਾ ਖਾਧ) ਅਤੇ ਬਾਬ (ਤਰਲ ਖਾਧ) ਇੱਕੋ ਖਾਧ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਾਬ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੇਵਾ ਨੂੰ ੧/੧੦ ਹੋਮਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਧ ਹੋਮਰ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੇ।^{੧੧} ਇੱਕ ਮੈਰਲ ੨੦ ਹੋਮਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੀਨਾ ੬੦ ਮੈਰਲਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ੨੦ ਮੈਰਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ੨੫ ਮੈਰਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ੧੫ ਮੈਰਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^{੧੨} “ਇਹ ਵਿਸੇਸ ਭੋਟ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਵੱਸ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

੧/੬ ਵੇਵਾ ਕਟਰ, ਹਰ ਹੋਮਰ ਕਟਰ ਲਈ;

੧/੬ ਵੇਵਾ ਜੈਂ, ਹਰ ਹੋਮਰ ਜੈਂ ਲਈ;

^{੧੩} ੧/੧੦ ਬਾਬ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ, ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਹਰ ਕੋਰ ਲਈ ਖਾਦ ਰੱਖੋ।

(ਦਮ ਬਾਬ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਮਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ: ਦਮ ਬਾਬ ਦਾ ਇੱਕ ਕੋਰ ਬਣਦਾ ਹੈ।)

¹⁴ ਆਤੇ ਇੱਕ ਭੇਡ ਹਰ ੨੦੦ ਭੇਡਾਂ ਬਦਲੇ, ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਹਰ ਧਾਈ ਮੋਮਿਆਂ ਤੋਂ।

“ਇਹ ਖਾਮ ਭੇਟਾਂ, ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ, ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਆਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਹਨ। ਇਹ ਭੇਟਾਂ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਧਰਮਾਚਿਤ ਰਹਨ ਲਈ ਹਨ।” ਮੇਰੇ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

¹⁵ “ਦੋਸ ਦਾ ਹਰ ਵਿਯਰਤੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਗਾਰਮ ਨੂੰ ਇਹ ਭੇਟਾਂ ਦੇਵੇਗਾ।” ਧਰੁ ਗਾਰਮ ਨੂੰ ਖਾਮ ਖਵਿੱਤਰ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਾਰਮ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਦਾਵਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਧੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਨਵੇਂ ਚੰਦ ਲਈ, ਸਬਤ ਲਈ ਆਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਮ ਦਾਵਤਾਂ ਲਈ, ਦੇਵੇ। ਗਾਰਮ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਧਾਧ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਖਾਤਰ ਧਰਮਾਚਿਤ ਰਹਨ ਲਈ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

¹⁶ ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਧਰਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ, ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਧਰਿਲੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਦੋਸ ਮਹਿਤ ਵਹਿੜਦਾ ਲਵੋਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਵਹਿੜਦੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਧਾਧ ਦਾ ਧਰੁਭਾਵ ਗਟਾਉਣ ਲਈ ਵਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।” ਜਾਜਰ ਧਾਧ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਖੂਨ ਲਵੇਗਾ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਵਹਿਲੀਜਾਂ ਆਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਰਿਗਰੇ ਦੇ ਚੁੱਗਾਂ ਰਿਨਾਰਿਆਂ, ਆਤੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਛਿੜੇਗਾ। ²⁰ ਉਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੭ਵੇਂ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਇਹੀ ਗੱਲ ਰਿਮੇ ਉਸ ਖੰਦੇ ਲਈ ਵਰੋਗੇ ਜਿਸ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਆਣਜਾਣਿਆਂ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਲਈ ਧਰਮਾਚਿਤ ਰਹ ਵੇਵੋਗੇ।

ਧਮਗ ਦੀ ਦਾਵਤ ਦੋਰਾਨ ਭੇਟਾਂ

²¹ “ਧਰਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੧੪ਵੇਂ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਮਗ ਦਾ ਜਮਨ ਜਰੁਰ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਧਰਬ ਸਰੁ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਸੱਤ ਦਿਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।” ²² ਉਸ ਸਮੇਂ ਗਾਰਮ ਆਖਣੇ ਲਈ ਆਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਵੱਡਾ ਭੇਟ ਵਰੋਗਾ। ਵੱਡਾ ਧਾਧ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਜੋਂ ਹੋਵੇਗਾ। ²³ ਦਾਵਤ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੋਰਾਨ, ਗਾਰਮ ਸੱਤ ਦੋਸ ਮਹਿਤ ਬਲਦ ਆਤੇ ਸੱਤ ਦੋਸ ਮਹਿਤ ਭੇਡ ਭੇਟ ਵਰੋਗੀਆਂ। ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਗਾਰਮ, ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਧਰਬ ਦੇ ਹਰ ਦਿਨ ਇੱਕ ਬਲਦ ਦੇਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਧਾਧ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਕਰਾ ਭੇਟ ਵਰੋਗਾ। ²⁴ ਗਾਰਮ ਜੋਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਾਫਾ ਹਰ ਬਲਦ ਦੇ ਨਾਲ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ, ਆਤੇ ਜੋਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਇਫਾਹ ਹਰ ਭੇਡ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਟ

ਵਰੋਗਾ। ਆਤੇ ਗਾਰਮ ਨੂੰ ਆਨਾਜ ਦੇ ਹਰੇਰ ਇਫਾਹ ਨਾਲ ਤੇਲ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਨ ਵੀ ਜਰੁਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ²⁵ ਗਾਰਮ ਨੂੰ ਭੋਰਿਆਂ ਦੇ ਧਰਬ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੋਰਾਨ ਇਹੋ ਗੱਲ ਜਰੁਰ ਵਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ੭ ਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ੧੫ ਵੇਂ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਰੁ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭੇਟਾਂ ਧਾਧ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।”

ਗਾਰਮ ਆਤੇ ਧਰਬਾਂ

੬ ¹ ਮੇਰਾ ਧਰੁਭੁ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਦਾ ਧਰੁਭੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਵੰਮ ਦੇ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਦੋਰਾਨ ਬੰਦ ਰਹੇਗਾ। ਧਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਆਤੇ ਨਵੇਂ ਚੰਦ ਦੇ ਦਿਨ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।” ² ਗਾਰਮ ਇਸ ਫਾਟਰ ਦੇ ਵਰਾਡਾ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਫਾਟਰ ਦੀ ਚੱਖਟ ਰੋਲ ਖਲੋਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਗਾਰਮ ਦੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ। ਗਾਰਮ ਫਾਟਰ ਦੀ ਸਰਦਲ ਉੱਤੇ ਉਧਾਮਨਾ ਵਰੋਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਬਾਗਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਰ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਸਾਮ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ³ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਆਤੇ ਨਵੇਂ ਚੰਦ ਦੇ ਦਿਨ, ਜਮੀਨ ਦੇ ਲੋਰ ਵੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਵਰਨਗੇ।

⁴ “ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ, ਗਾਰਮ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਛੇ ਦੋਸ ਮਹਿਤ ਲੋਲੇ ਆਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸ ਮਹਿਤ ਭੇਡ ਜਰੁਰ ਭੇਟ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ⁵ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਡ ਦੇ ਨਾਲ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਇੱਕ ਇਫਾਹ ਜਰੁਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਤੀਰ ਲੋਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਗਾਰਮ ਜਿੰਨਾ ਚਾਹੇ ਦੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਨਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਇਫਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗੀਨ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਜਰੁਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

⁶ “ਨਵੇਂ ਚੰਦ ਦੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੋਸ ਮਹਿਤ ਬਲਦ ਜਰੁਰ ਭੇਟ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਛੇ ਦੋਸ ਮਹਿਤ ਲੋਲੇ ਆਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸ ਮਹਿਤ ਭੇਡ ਵੀ ਭੇਟ ਵਰੋਗਾ।” ⁷ ਗਾਰਮ ਨੂੰ ਬਲਦ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਏਫਾ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ, ਆਤੇ ਦੁੱਬੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਏਫਾ ਦੀ ਭੇਟ ਜਰੁਰ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਤੀਰ ਲੋਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਗਾਰਮ ਜਿੰਨਾ ਚਾਹੇ ਦੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਏਫਾ ਆਨਾਜ ਲਈ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਨ ਜਰੁਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

⁸ “ਜਦੋਂ ਗਾਰਮ ਅੰਦਰ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਰੁਭੀ ਫਾਟਰ ਦੇ ਵਰਾਡਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

⁹ “ਜਦੋਂ ਧਰੁਭੀ ਦੇ ਲੋਰ ਖਾਮ ਦਾਵਤਾਂ ਸਮੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਵਰਨ ਆਉਣ, ਤਾਂ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਉਧਾਮਨਾ ਲਈ ਉੱਤਰੀ ਫਾਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਉਹ ਦੱਖਣੀ ਫਾਟਰ ਰਾਹੀਂ ਬਾਗਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਦੱਖਣੀ ਫਾਟਰ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉੱਤਰੀ ਫਾਟਰ ਰਾਹੀਂ ਬਾਗਰ

ਜਾਵੇਗਾ। ਰੋਟੀ ਵੀ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਉਹ ਵਾਧਮ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਰ ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੧੦} ਗਾਰਮ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਆਂਦਰ ਜਾਣ ਤਾਂ ਗਾਰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਤਾਂ ਗਾਰਮ ਵੀ ਬਾਹਰ ਆਵੇਗਾ।

^{੧੧} “ਦਾਵਤਾਂ ਦੇ ਖੋਰੇ ਆਤੇ ਹੋਰ ਖਾਮ ਮਮਾਗਮਾਂ ਮਥੋਂ ਹਰ ਜਵਾਨ ਬਲਦ ਦੇ ਨਾਲ ਆਨਾਜ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦਾ ਇੰਦਰ ਇੰਡਾਗ ਜ਼ਰੂਰ ਭੇਟ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਆਤੇ ਹਰ ਦੁਬੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇੰਦਰ ਏਫਾ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਜ਼ਰੂਰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਵੇ। ਜਿੱਥੇ ਤੀਰ ਲੋਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਗਾਰਮ ਜਿੰਨਾ ਚਾਹੇ ਭੇਟ ਰਹ ਸੱਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਏਫਾ ਆਨਾਜ ਲਈ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਦਾ ਇੰਦਰ ਹੀਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^{੧੨} “ਜਦੋਂ ਸਾਮਰ ਅਯੋਵਾਗ ਆਂਗੋ ਮਨਮਰਜੀ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਇਹ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵੀ ਹੋ ਸੱਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਸੁੱਖ ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਜਾਂ ਮਨਮਰਜੀ ਦੀ ਭੇਟ ਵੀ ਹੋ ਸੱਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਲਈ ਖੁਰਬੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰੋਜਾਨਾ ਦੀ ਭੇਟ

^{੧੩} “ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇੰਦਰ ਮਾਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ ਲੋਲਾ ਭੇਟ ਰਹੋਗੇ। ਇਹ ਅਯੋਵਾਗ ਲਈ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਓਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਆਜਿਹਾ ਹਰ ਮਵੇਰ ਨੂੰ ਰਹੋਗੇ।^{੧੪} ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਮਵੇਰ, ਲੋਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਆਟੇ ਦਾ 1/੬ ਏਫਾ ਆਤੇ ਮੈਂਦੇ ਨੂੰ ਬਿੰਦਾ ਰਹਨ ਲਈ 1/੩ ਹੀਨ ਤੇਲ ਭੇਟ ਰਹੋਗੇ। ਇਹ ਅਯੋਵਾਗ ਲਈ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਹੋਵੇਗੀ।^{੧੫} ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਹਰ ਮਵੇਰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਇੰਦਰ ਲੋਲਾ, ਆਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਆਤੇ ਤੇਲ ਚੜ੍ਹਾਉਣਗੇ।”

ਗਾਰਮ ਲਈ ਵਿਗਾਮਤ ਦੇ ਰਨੂੰਨ

^{੧੬} ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ ਅਯੋਵਾਗ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਜੇ ਰੋਟੀ ਗਾਰਮ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਸੁਗਾਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਲਰੀਯਤ ਹੈ।^{੧੭} ਧਰ ਜੇ ਰੋਟੀ ਗਾਰਮ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰੋਟੀ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੇ ਰਿਸੇ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਤੀਰ ਉਸ ਗੁਲਾਮ ਦੀ ਮਲਰੀਯਤ ਰਹੇਗੀ। ਫੇਰ ਇਹ ਸੁਗਾਤ ਗਾਰਮ ਵੇਲ ਵਾਧਮ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿਰਫ ਗਾਰਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਹੀ ਗਾਰਮ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੁਗਾਤ ਨੂੰ ਮੱਥਣਗੇ!^{੧੮} ਆਤੇ ਗਾਰਮ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਖੋਗੇਗਾ ਆਤੇ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਹੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ

ਆਪਣੀ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੰਝ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਖਾਮ ਰਸੋਈਆ

^{੧੯} ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਫਾਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਖਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਰਾਹੀਂ ਆਂਦਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਰਮਰਿਆਂ ਤੱਕ ਲੈ ਗਿਆ ਉੱਥੇ ਮੈਂ ਰਸਤੇ ਦੇ ਖੱਛਮੀ ਰਿਨਾਰੇ ਤੇ ਇੰਦਰ ਮਥਾਨ ਦੇਖਿਆ।^{੨੦} ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਾਜਰ ਦੋਸ਼ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਆਤੇ ਖਾਧ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਨੂੰ ਖਰਾਉਣਗੇ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਜਾਜਰ ਆਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰਣਗੇ। ਤਾਂ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੇਟਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾ ਖਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਵਿੱਤਰ ਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣਗੇ।”

^{੨੧} ਫੇਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵੱਲ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਚਾਰ ਰੋਨਿਆਂ ਵੇਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਵੱਡੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਹਰ ਰੋਨੇ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇਖੇ।

^{੨੨} ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਹਰੇਰ ਰੋਨੇ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰ ਛੋਟਾ ਬੰਦ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਹਰੇਰ ਛੋਟਾ ਵਿਹੜਾ ੪੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਆਤੇ ੩੦ ਗੁੱਬ ਚੌੜਾ ਸੀ। ਚਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਨਾਧ ਵੀ ਇਹੀ ਸੀ।^{੨੩} ਹਰੇਰ ਛੋਟੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੰਟਾਂ ਦੀ ਰੰਧ ਸੀ। ਆਤੇ ਇੰਟਾਂ ਦੀ ਰੰਧ ਆਂਦਰ ਭੋਜਨ ਖਰਾਉਣ ਲਈ ਬਾਵਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।^{੨੪} ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਉਹ ਰਸੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਰਹਨ ਵਾਲੇ ਲੋਰ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਖਰਾਉਂਦੇ ਹਨ।”

ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵਗਦਾ ਖਾਣੀ

^{੨੫} ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਲੈ ਗਿਆ ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖੁਰਬੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਹੋਠੋਂ ਖਾਣੀ ਨਿਰਲਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਮੰਦਰ ਦਾ ਮੱਥਾ ਖੁਰਬ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਹੈ। ਖਾਣੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਸਿਰੇ ਦੇ ਹੋਠੋਂ ਵਗਦਾ ਸੀ ਆਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।^{੨੬} ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਫਾਟਰ ਬਾਣੀਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ ਆਤੇ ਫੇਰ ਖੁਰਬ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਬਾਹਰਲੇ ਫਾਟਰ ਵੱਲ ਬਾਹਰਵਾਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਖਾਣੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਖਾਮੇ ਤੇ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਵਗ ਰਿਹਾ ਸੀ।

^{੨੭} ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਗੁੱਬ ਵਿੱਚ ਨਾਧਣ ਵਾਲਾ ਫੀਤਾ ਲੈ ਕੇ ਖੁਰਬ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ੧,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਨਾਧਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਚਲਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਖਾਣੀ ਗਿਟਟੇ ਜਿੰਨਾ ਡੂੰਘਾ ਸੀ।^{੨੮} ਆਦਮੀ ਨੇ ੧,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਹੋਰ ਨਾਧਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਉੱਥੇ ਖਾਣੀ ਮੇਰੇ ਗੋਡਿਆਂ ਤੀਰ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਫੇਰ ੧,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਨਾਧਿਆ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਲਈ

ਯਾਥਿਯਾ। ਉੱਥੇ ਯਾਣੀ ਕਮਰ ਤੱਕ ਡੂੰਘਾ ਮੀ।^੪ ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਇੱਕ ਗਜ਼ਾਰ ਗੱਥ ਹੋਰ ਨਾਥਿਯਾ। ਯਰ ਉੱਥੇ ਯਾਣੀ ਇੰਨਾ ਡੂੰਘਾ ਮੀ ਕਿ ਯਾਰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰੀਤਾ ਜਾ ਮੱਰਦਾ। ਇਹ ਦਰਿਆ ਬਣ ਗਿਆ ਮੀ। ਯਾਣੀ ਇੰਨਾ ਡੂੰਘਾ ਮੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੈਰਿਆ ਜਾ ਮੱਰਦਾ ਮੀ। ਇਹ ਇੰਨਾ ਡੂੰਘਾ ਦਰਿਆ ਮੀ ਕਿ ਯਾਰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰੀਤਾ ਜਾ ਮੱਰਦਾ।^੬ ਫੇਰ ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਥਿਯਾ, “ਯਾਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਰੀ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਦੇਖਿਆ?”

ਫੇਰ ਯਾਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ-ਕੰਢੇ ਵਾਧਮ ਲੈ ਗਿਆ।^੭ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ-ਕੰਢੇ ਵਾਧਮ ਤੁਰਿਆ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਯਾਣੀ ਦੇ ਦੋਹੀਂ ਧਾਮੀਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਕੁੱਥ ਦੇਖੇ।^੮ ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਥਿਯਾ, “ਇਹ ਯਾਣੀ ਯੁਰਬ ਵੱਲ ਹੋਰਾਂ ਯਾਰਾਬਾਹ ਵਾਦੀ ਵੱਲ ਵਗਦਾ ਹੈ।^੯ ਇਹ ਯਾਣੀ ਮਿਰਤ ਮਾਗਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਡਿਗਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਮਾਗਰ ਦਾ ਯਾਣੀ ਤਾਜ਼ਾ ਯਾਦੇ ਮਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਯਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਹਨ। ਯਾਦੇ ਜਿੱਧਰ ਇਹ ਦਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।^{੧੦} ਤੁਸੀਂ ਏਨ ਗਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਏਨ-ਯਾਗਲਿਥ ਤੀਰ ਦਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖਲੋਤੇ ਮਛੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਥਏ ਜਾਲ ਸੁੱਟਦਿਆਂ ਯਾਦੇ ਬਹੁਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਦਿਆਂ ਦੇਖ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ਮਿਰਤ ਮਾਗਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਤਨੀ ਹੀ ਰਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਹਨ ਜਿੰਨੀ ਰਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮੈਡੀਟੇਰੇਨੀਯਨ ਮਾਗਰ ਵਿੱਚ ਹਨ।^{੧੧} ਯਰ ਯਰਤੀ ਦੇ ਦਲਦਲੀ ਯਾਦੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਗਿੱਲੇ ਇਲਾਰੇ ਤਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨਗੇ। ਉਹ ਨਮਰ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਜਾਣਗੇ।^{੧੨} ਦਰਿਆ ਦੇ ਦੋਹੀਂ ਧਾਮੀਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਲਦਾਰ ਕੁੱਥ ਉੱਗਣਗੇ। ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਖੱਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁੱਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਡਿਗਣਗੇ। ਇਨਹਾਂ ਕੁੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਮਦਾ ਹੀ ਫਲ ਉਗਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਕੁੱਥ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਫਲ ਦੇਣਗੇ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਕੁੱਥਾਂ ਲਈ ਯਾਣੀ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਯਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਥਾਂ ਦੇ ਫਲ ਭੋਜਨ ਲਈ ਹੋਣਗੇ ਯਾਦੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਖੱਤੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ।”

ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਗਾਂ ਲਈ ਜਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ

^{੧੩} ਮੇਰਾ ਯਰਭੂ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਾਥਦਾ ਹੈ, “ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਾਰਹਾਂ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਗਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮੀਨ ਵੰਡਣ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਯੂਸੁਫ਼ ਕੋਲ ਦੋ ਹਿੱਸੇ ਹੋਣਗੇ।^{੧੪} ਤੁਸੀਂ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ-ਬਰਾਬਰ ਵੰਡੋਗੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਜਮੀਨ ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਥਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਜਮੀਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

^{੧੫} “ਜਮੀਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਹ ਹਨ: ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ, ਇਹ ਮੈਡੀਟੇਰੇਨੀਯਨ ਮਾਗਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਬਲੋਨ ਦੇ ਹਮਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਹਮਾਥ ਨੂੰ ਰਾਹ ਮੁੜਦਾ ਹੈ, ਯਾਦੇ ਯੱਗੋ ਮਦਦ ਵੱਲ,^{੧੬} ਬੇਰੇਬਾਹ, ਸਿਬਰਈਥ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਜਿਹੜਾ ਦੰਮਿਸਰ ਯਾਦੇ ਹਮਾਥ ਦੀ ਗੱਦ ਉੱਤੇ ਹੈ) ਯਾਦੇ ਹਮੋਰ-ਹਤੁਤੀਰੇਨ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਹੋਰਾਨ ਦੀ ਗੱਦ ਉੱਤੇ ਹੈ।^{੧੭} ਇਸ ਲਈ ਗੱਦ ਮਾਗਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੰਮਿਸਰ ਯਾਦੇ ਹਮਾਥ ਦੀ ਉੱਤਰੀ

ਮਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਹਮਰ-ਏਨੋਨ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਹੋਵੇਗੀ।

^{੧੮} “ਯੁਰਬ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ, ਗੱਦ ਹੋਰਾਨ ਯਾਦੇ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚਰਾਰ ਹਮਰ-ਏਨੋਨ ਤੋਂ ਸੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਯਾਦੇ ਗਿਲਯਾਦ ਯਾਦੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚਰਾਰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾਂਦੀ ਹੋਈ ਯੁਰਬੀ ਮਾਗਰ ਵੱਲ ਯਾਦੇ ਯੁਰ ਤਮਾਰ ਤੀਰ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਯੁਰਬੀ ਮਰਹੱਦ ਹੋਵੇਗੀ।

^{੧੯} “ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ, ਗੱਦ ਤਮਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਹੀਬੇਬ-ਰਾਦੇਮ ਉੱਤੇ ਯੁਰ ਨਖਲਿਮਤਾਨ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗੀ। ਫੇਰ ਇਹ ਮਿਸਰ ਦੇ ਚਮਥੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਮੈਡੀਟੇਰੇਨੀਯਨ ਮਾਗਰ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਦੱਖਣੀ ਮਰਹੱਦ ਹੋਵੇਗੀ।

^{੨੦} “ਯੱਛਮ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ, ਮੈਡੀਟੇਰੇਨੀਯਨ ਮਾਗਰ ਯੁਰ ਲੇਬੇ ਹਮਾਥ ਦੇ ਮਾਗਮਏ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਮਰਹੱਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਯੱਛਮੀ ਮਰਹੱਦ ਹੋਵੇਗੀ।

^{੨੧} “ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਯਾਥਏ ਵਿੱਚਰਾਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਗਾਂ ਲਈ ਵੰਡ ਲਵੋਗੇ।

^{੨੨} ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਥਏ ਵਿੱਚਰਾਰ ਵੰਡ ਲਵੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਯਾਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਲਈ, ਵਿਰਮਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਨਹਾਂ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵੀ ਵਾਮੀ ਹੋਣਗੇ-ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਜੰਮੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਨਹਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਜਮੀਨ ਵੰਡ ਲਵੋਗੇ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ ਮਥੂਗਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

^{੨੩} ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਗ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਾਮੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਜਮੀਨ ਜਰੂਰ ਦੇਵੇਗਾ।” ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਾਥੀਆਂ!

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਗਾਂ ਲਈ ਜਮੀਨ

^{੧-੨} “ਉੱਤਰੀ ਮਰਹੱਦ ਯੁਰਬ ਵੱਲੋਂ ਮੈਡੀਟੇਰੇਨੀਯਨ ਮਾਗਰ ਤੋਂ ਹਬਲੋਨ ਨੂੰ ਹਮਾਥ ਦੇ ਤੱਕ ਯਾਦੇ ਫੇਰ ਯੁਰ ਹਮਰ-ਏਨਾਨ ਤੀਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੰਮਿਸਰ ਯਾਦੇ ਹਮਾਥ ਦੀ ਮਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਮਥੂਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਗਾਂ ਦੀ ਜਮੀਨ ਇਨਹਾਂ ਮਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਯੁਰਬ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਤੋਂ ਯੱਛਮ ਨੂੰ ਜਾਵੇਗੀ। ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ ਤੀਰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਗ ਹਨ: ਦਾਨ, ਯਾਮੋਰ, ਨਫਤਾਲੀ, ਮਨੱਮਹ, ਯਫਰਾਈਥ, ਰਉਬੇਨ, ਯਰੂਦਾਹ।

ਜਮੀਨ ਦਾ ਖਾਮ ਹਿੱਸਾ

^੩ “ਜਮੀਨ ਦਾ ਯਾਗਲਾ ਖੇਤਰ ਖਾਮ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਜਮੀਨ ਯਰੂਦਾਹ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਖੇਤਰ ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ ਤੱਕ ੨੫,੦੦੦ ਗੱਥ ਲੰਮਾ ਹੈ। ਯਾਦੇ ਯੁਰਬ ਤੋਂ ਯੱਛਮ ਤੱਕ ਇਹ ਉਨਾ ਹੀ ਚੌੜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੰਨੀ ਹੋਰਨਾਂ ਯਰਿਵਾਹ-ਮਥੂਗਾਂ ਦੀ ਜਮੀਨ ਹੈ। ਮੰਦਰ ਜਮੀਨ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।^੪ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜਮੀਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਯਾਰਥਨ ਕਰ ਦਿਓਗੇ। ਇਹ ੨੫,੦੦੦

ਠੱਠੀ ਲੰਮੀ ਆਤੇ ੨੦,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਚੋੜੀ ਹੋਵੇਗੀ।^{੧੦} ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇਹ ਖ਼ਾਮ ਖੇਤਰ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਆਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

“ਜਾਜ਼ਰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਖ਼ਰਾਬਤ ਰਹਿਣਗੇ। ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਖ਼ਾਮੇ ਵੱਲ ੨੫,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮੀ, ਪੱਛਮ ਵਾਲੇ ਖ਼ਾਮੇ ਵੱਲ ੧੦,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਚੋੜੀ, ਯੂਰਬ ਵਾਲੇ ਖ਼ਾਮੇ ਵੱਲ ੨੫ ਗਜ਼ਾਰ ਗੁੱਬ ਚੋੜੀ ਆਤੇ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਖ਼ਾਮੇ ਵੱਲ ਪੱਥੀ ਗਜ਼ਾਰ ਗੁੱਬ ਲੰਮੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਗੇਵਾਰ ਦਾ ਮੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।^{੧੧} ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਦੈਰ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਵਿੱਤਰ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕੀ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ। ਮਦੈਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਲੋਵੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ।^{੧੨} ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਖ਼ਾਮ ਹਿੱਸਾ ਖ਼ਾਮ ਤੋਰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਲੋਵੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਵੇਗੀ।

^{੧੩} “ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਆਂਗੇ, ਲੋਵੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ੨੫,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਆਤੇ ੧੦,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਚੋੜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਯੂਰੀ ਲੰਬਾਈ ਚੋੜਾਈ ਖ਼ਰਾਬਤ ਰਹਿਣਗੇ—੨੫,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮੀ ਆਤੇ ੨੦,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਚੋੜੀ।^{੧੪} ਲੋਵੀ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚ ਨਹੀਂ ਸੱਕਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਰਹਿਣ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਅਗੇਵਾਰ ਦੀ ਹੈ—ਇਹ ਬਹੁਤ ਖ਼ਾਮ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਿਹਤਰੀਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਸਹਿਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ

^{੧੫} “ਉੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ, ੫,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਚੋੜਾ ਆਤੇ ੨੫,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਹੜਾ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਆਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਸਹਿਰੀ ਲਈ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚਰਾਂਦਾ ਲਈ ਆਤੇ ਮਰਾਨ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਹੋ ਸੱਕਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹ ਸੱਕਦੇ ਹਨ। ਸਹਿਰੀ ਇਸਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।^{੧੬} ਸਹਿਰੀ ਦਾ ਨਾਥ ਇਹ ਹੈ: ਉੱਤਰੀ ਖ਼ਾਮਾ ੪,੫੦੦ ਗੁੱਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੱਖਣੀ ਖ਼ਾਮਾ ੪,੫੦੦ ਗੁੱਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਯੂਰਬੀ ਖ਼ਾਮਾ ਚਾਰ ਗਜ਼ਾਰ ਧੰਜ ਮੈਂ ਗੁੱਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੱਛਮੀ ਖ਼ਾਮਾ ੪,੫੦੦ ਗੁੱਬ ਹੋਵੇਗਾ।^{੧੭} ਸਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਖ਼ਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ੨੫੦ ਗੁੱਬ ਆਤੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਦੋ ਮੈਂ ਧੰਜਾਗ ਗੁੱਬ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਦੋ ਮੈਂ ਧੰਜਾਗ ਗੁੱਬ ਆਤੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ੨੫੦ ਗੁੱਬ ਹੋਣਗੇ।^{੧੮} ਪਵਿੱਤਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵੱਖੀ ਵੱਲ ਜਿਹੜੀ ਲੰਬਾਈ ਬਚ ਜਾਵੇਗੀ ਉਹ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ੧੦,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਆਤੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ

ਦਮ ਗਜ਼ਾਰ ਗੁੱਬ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਪਵਿੱਤਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵੱਖੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਸਹਿਰੀ ਰਾਮਿਆਂ ਲਈ ਆਨਾਜ ਉਗਾਵੇਗੀ।^{੧੯} ਸਹਿਰੀ ਰਾਮੇ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਹੁਣਗੇ। ਇਹ ਰਾਮੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਣਗੇ।

^{੨੦} “ਇਹ ਖ਼ਾਮ ਖੇਤਰ ਚੋਰੇਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੱਥੀ ਗਜ਼ਾਰ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਆਤੇ ੨੫,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਚੋੜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖ਼ਾਮ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੋਵੀਆਂ ਲਈ ਹੈ। ਆਤੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸਹਿਰੀ ਲਈ ਹੈ।

^{੨੧-੨੨} “ਉਸ ਖ਼ਾਮ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਦੇਸ ਦੇ ਗਾਰਬ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਉਹ ਖ਼ਾਮ ਖੇਤਰ ਚੋਰੇਰ ਹੈ। ਇਹ ੨੫,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਲੰਬਾ ਆਤੇ ੨੫,੦੦੦ ਗੁੱਬ ਚੋੜਾ ਹੈ। ਇਸ ਖ਼ਾਮ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਲਈ ਹੈ ਆਤੇ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੋਵੀਆਂ ਲਈ ਹੈ ਆਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਮੰਦਰ ਲਈ ਹੈ। ਮੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਹੈ। ਬਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਸ ਦੇ ਗਾਰਬ ਦੀ ਹੈ। ਗਾਰਬ ਨੂੰ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਆਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਦਾ ਖੇਤਰ ਮਿਲੇਗਾ।

^{੨੩-੨੭} “ਇਸ ਖ਼ਾਮ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਲਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਯੂਰਬੀ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੈਡੀਟੇਰੇਨੀਅਨ ਸਾਗਰ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ ਤੱਕ, ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਹਨ: ਬਿਨਯਾਮੀਨ, ਸਿਮਰੀਨ, ਯਿੱਸਾਰਾਰ, ਜਬੂਲਨ ਆਤੇ ਗਾਦ।

^{੨੮} “ਗਾਦ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਦੱਖਣੀ ਸਰਹੱਦ ਤਮਾਰ ਤੋਂ ਮਰੀਬੇਬ-ਰਾਦੇਮ ਦੇ ਨਖਲਿਸਤਾਨ ਤੱਕ ਆਤੇ ਫੇਰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਚਮਮੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੈਡੀਟੇਰੇਨੀਅਨ ਸਾਗਰ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗੀ।^{੨੯} ਆਤੇ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੋਗੇ। ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਖ਼ਰਾਬਤ ਰਹੇਗਾ।” ਮੇਰੇ ਖ਼ਰਬੂ ਅਗੇਵਾਰ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

ਸਹਿਰੀ ਦੇ ਫਾਟਰ

^{੩੦} “ਸਹਿਰੀ ਦੇ ਫਾਟਰ ਇਹ ਹਨ। ਫਾਟਰ ਦੇ ਨਾਮ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ।

“ਸਹਿਰੀ ਦਾ ਉੱਤਰੀ ਖ਼ਾਮਾ ੪,੫੦੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਹੋਵੇਗਾ।

^{੩੧} ਉੱਥੇ ਤਿੰਨ ਫਾਟਰ ਹੋਣਗੇ: ਸੁਬੇਨ ਦਾ ਫਾਟਰ, ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਫਾਟਰ ਆਤੇ ਲੋਵੀ ਦਾ ਫਾਟਰ।

^{੩੨} “ਸਹਿਰੀ ਦਾ ਯੂਰਬੀ ਖ਼ਾਮਾ ਚਾਰ ੪,੫੦੦ ਗੁੱਬ ਲੰਮਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਥੇ ਤਿੰਨ ਫਾਟਰ ਹੋਣਗੇ: ਸੁਮਫ ਦਾ ਫਾਟਰ, ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦਾ ਫਾਟਰ ਆਤੇ ਦਾਨ ਦਾ ਫਾਟਰ।

^{੩੩} “ਮਹਿਰ ਦਾ ਦੱਬਣੀ ਧਾਮਾ ੪,੫੦੦ ਹੱਥ ਲੰਮਾ
ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਥੇ ਤਿੰਨ ਫਾਟਰ ਹੋਣਗੇ: ਸਿਮਓਨ ਦਾ ਫਾਟਰ,
ਜਿੱਸਾਰਾਹ ਦਾ ਫਾਟਰ ਅਤੇ ਜ਼ਬੂਲਨ ਦਾ ਫਾਟਰ,

^{੩੪} “ਮਹਿਰ ਦਾ ਖੱਡਮੀ ਧਾਮਾ ੪,੫੦੦ ਹੱਥ ਲੰਮਾ
ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਥੇ ਤਿੰਨ ਫਾਟਰ ਹੋਣਗੇ: ਗਾਦ ਦਾ ਫਾਟਰ,
ਆਮੋਰ ਦਾ ਫਾਟਰ ਅਤੇ ਨਫਤਾਲੀ ਦਾ ਫਾਟਰ।

^{੩੫} “ਮਹਿਰ ਦਾ ਘੋਰਾ ੧੮,੦੦੦ ਹੱਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੁਣ ਤੋਂ ਬਾਦ
ਮਹਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਹੋਵੇਗਾ: ਅਹੋਵਾਹ ਉੱਥੇ ਹੈ।” *

---

* ੪੮:੩੫ ਅਹੋਵਾਹ ਉੱਥੇ ਹੈ ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਾਮ ਅਰੂਮਲਮ ਵਰਗਾ ਹੈ।

ਦਾਨੀਏਲ

ਦਾਨੀਏਲ ਦਾ ਬਾਬਲ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣਾ

¹ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਅਰੁਮਲਮ ਆਇਆ। ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਥਾ ਲਿਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੀ ਜਦੋਂ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਗੋਆਸੀਮ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਤੀਸਰਾ ਵਰਗਾ ਸੀ। ² ਅਗੋਵਾਗ ਨੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਗੋਆਸੀਮ ਨੂੰ ਗੁਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਖਲੋਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨਾਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ।

³ ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਅਸਥਨਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। (ਅਸਥਨਜ ਰਾਜੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਖੁਸਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਸੀ।) ਰਾਜੇ ਨੇ ਅਸਥਨਜ ਨੂੰ ਕੁਝ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਆਪ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ, ਉੱਚ ਸਰੋਟੀ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਗੀ ਘਰਾਣੇ ਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮੁੰਡੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ⁴ ਰਾਜਾ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਸਿਰਫ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜਵਾਨ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮੁੰਡੇ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਰਾਜਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਜਖਮ ਜਾਂ ਚੋਟ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਹੋਵੇ। ਰਾਜਾ ਸੁੰਦਰ, ਚੁਸਤ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਰਾਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਧਰਾਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਰਾਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਅਸਥਨਜ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮਰੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਵੇ।

⁵ ਰਾਜਾ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤਿੰਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਮੈਯ ਦਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਰਾਜਾ ਆਪ ਖਾਂਦਾ ਸੀ। ਰਾਜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦਵੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਫੇਰ ਤਿੰਨ ਮਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਅੱਗੇ ਗਜ਼ਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ⁶ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਨੀਏਲ, ਗਨਨਯਾਗ, ਮੀਸਾਏਲ ਅਤੇ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਸਨ। ਇਹ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। ⁷ ਫੇਰ ਅਸਥਨਜ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਦਾਨੀਏਲ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਸੀ ਬੇਲਸ਼ਤਸ਼ਰ।

ਗਨਨਯਾਗ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਸੀ ਸਦਰ। ਮੀਸਾਏਲ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਸੀ ਮੇਸਚ। ਅਤੇ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਸੀ ਅਬੇਦਨਗੋ।

⁸ ਦਾਨੀਏਲ ਰਾਜੇ ਦਾ ਸਾਗੀ ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਮੈਯ ਪੀਣੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਦਾਨੀਏਲ ਉਸ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਮੈਯ ਨਾਲ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਅਸਥਨਜ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਧ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ।

⁹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਅਸਥਨਜ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਦਾਨੀਏਲ ਲਈ ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਦਇਆ ਭਰ ਦਿੱਤੀ। ¹⁰ ਯਰ ਅਸਥਨਜ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਸ਼ੀ, ਖਾਤਮਾਗ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ। ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਇਹ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਮੈਯ ਖਾਂਦਾ। ਜੇ ਤੂੰ ਇਹ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਬੀਮਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਖਾੜਾ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗਾ। ਰਾਜਾ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਗੁੱਸੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਮੌਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਵੀ ਕੱਟ ਕੇ ਦੇਵੇ! ਅਤੇ ਇਹ ਤੇਰਾ ਹੀ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ।”

¹¹ ਫੇਰ ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਖਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਅਸਥਨਜ ਨੇ ਰੱਖਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਾਨੀਏਲ, ਗਨਨਯਾਗ, ਮੀਸਾਏਲ ਅਤੇ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ। ¹² ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਰੱਖਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੇ ਮਾੜੀ ਦਮ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਧਰੀਖਿਆ ਲਵੋ: ਮਾਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਘੋਟ ਲਈ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ ਦਿਓ। ¹³ ਫੇਰ ਦਮਾਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ ਮਾੜੀ ਤੁਲਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕਰੀਂ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਗੀ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਤੂੰ ਖੁਦ ਦੇਖ ਲਵੀਂ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਵੱਧੇਰੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਖੁਦ ਹੀ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਕੇ ਨਵੀਂ ਦਮ ਖਾਣੇ ਨਾਲ ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਹਾਂ।”

¹⁴ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਵਾਲਾ ਦਾਨੀਏਲ, ਗਨਨਯਾਗ, ਮੀਸਾਏਲ ਅਤੇ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਦਾ ਦਮ ਦਿਨ ਲਈ ਇਕਤਿਯਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਰਾਜੀ ਹੋ ਗਿਆ। ¹⁵ ਦਮਾਂ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ, ਦਾਨੀਏਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਤਰ ਸਾਗੀ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ¹⁶ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖਵਾਲੇ ਨੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਾਗੀ ਖਾਣੇ ਅਤੇ ਮੈਯ ਨੂੰ ਗੁਟਾ ਕੇ ਉਸਦੀ ਬਾਵੋਂ ਦਾਨੀਏਲ, ਗਨਨਯਾਗ, ਮੀਸਾਏਲ ਅਤੇ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਨੂੰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀਆਂ।

¹⁷ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ, ਗਨਨਯਾਗ, ਮੀਸਾਏਲ ਅਤੇ ਅਜ਼ਰਯਾਗ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਮੌਕਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਦਾਨੀਏਲ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨਾਂ ਅਤੇ ਸੁਧਨਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਸੀ।

¹⁸ ਰਾਜਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਾਲ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਮਮੋਂ ਦੇ ਅੰਤ

ਤੇ ਅਮਥਨਜ਼ ਮਾਰੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਵੇਲੇ ਲੈ ਗਿਆ।^{੧੬} ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਜਵਾਨ ਦਾਨੀਏਲ, ਹਨਨਯਾਹ, ਮੀਸਾਟੇਲ ਅਤੇ ਅਜ਼ਰਮਾਹ ਜਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਚਾਰੇ ਜਵਾਨ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸੇਵਕ ਬਣ ਗਏ।^{੧੭} ਹੁਰ ਮਥੇਂ ਜਦੋਂ ਰਾਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਘੁੰਢਾ ਦਾ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਮੁਝ ਦਰਸਾਉਂਦੇ, ਰਾਜੇ ਨੇ ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚਲੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸਿਆਣਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਬਿਹਤਰ ਸਨ।^{੧੮} ਇਸ ਲਈ ਦਾਨੀਏਲ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸੇਵਕ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਖੇਰਮ ਨੂੰ ਰਾਜ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਵਰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦਾ ਮੁਥਨਾ

੨ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮੁਥਨੇ ਆਏ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਥਨਿਆਂ ਕਾਰਣ ਧਰੋਸ਼ਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੱਕਦਾ।^੧ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਬੁਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਜਾਦੂ ਟੂਟੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਮੁਥਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਨਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਪਰੇਗਾ। ਰਾਜਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਮੁਥਨਾ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਏ ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ।

^੨ ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਥਨਾ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਧਰੋਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਮੁਥਨੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ।”

^੩ ਫੇਰ ਕਮਰੀਆਂ ਨੇ, ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਰਾਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਰਾਜਨ, ਸਦਾ ਮਲਾਮਤ ਰਹੇ! ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਵਕ ਹਾਂ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨੂੰ ਮੁਥਨਾ ਸੁਣਾਓ, ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਦੱਸ ਦਿਆਂਗੇ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ।”

^੪ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮੁਥਨੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਗੁਰਮ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਗੁਰਮ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਅਰ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਤਬਾਹ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਉਹ ਮਲਕ ਦੇ ਢੇਰ ਬਣਕੇ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਣ।^੫ ਘਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਮੁਥਨਾ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਓਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਦਿਓਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨਾਮ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤ ਬਖਸ਼ਾਂਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮੁਥਨੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸੋ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ।”

^੬ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨੂੰ ਮੁਥਨੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕਿ ਮੁਥਨੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ।”

^੭ ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਸਮਝ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਉਸਦਾ ਅਰਥ ਓਹੀ ਹੈ।^੮ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਮੁਥਨੇ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਸਮਝ ਕੀ ਆਮ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਵਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਸੇ ਕੀ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਮੁਥਨੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੁਥਨੇ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਸੱਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝ ਲਵਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਸੱਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ।”

^੯ ਕਮਰੀਆਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿਤਾ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਘਰ ਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰ ਸੱਕੇ ਜੇ ਰਾਜਾ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜੇ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਜਾਦੂ ਟੂਟੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਕਿਸੇ ਮਝ ਤੋਂ ਮਗਨ ਅਤੇ ਮਝ ਤੋਂ ਤਾਰਤਵਰ ਰਾਜੇ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ।^{੧੧} ਰਾਜਾ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਰਨੀ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੁਥਨੇ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸੱਕਦੇ ਹਨ। ਘਰ ਦੋਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ।”

^{੧੨} ਜਦੋਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਕੋਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਿਆਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।^{੧੩} ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਰੇ ਹੀ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਰਾਜੇ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਨੀਏਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

^{੧੪} ਅਰ ਕਾਤਮਾਹ ਦਾ ਖਰਬਾਨ ਜੱਲਾਦ ਸੀ। ਉਹ ਬਾਬਲ ਦੇ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਘਰ ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਅਰੀਓਰ ਨਾਲ ਬੜੀ ਸਿਆਣਪਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਤਰਕਪੂਰਣ ਢੰਗ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।^{੧੫} ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਅਰਯੋਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰਾਜੇ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?”

ਫੇਰ ਅਰੀਓਰ ਨੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮੁਥਨਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮਾਰੀ ਵਿਥਿਆ ਸੁਣਾਈ ਅਤੇ ਦਾਨੀਏਲ ਸਮਝ ਗਿਆ।^{੧੬} ਜਦੋਂ ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣੀ ਉਹ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਵੇਲੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮਝ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਫੇਰ ਉਹ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਮੁਥਨੇ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸੱਕੇਗਾ।

12 ਇਸ ਲਈ ਦਾਨੀਏਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਰੀ ਗੱਲ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ, ਹਨਨਯਾਹ, ਮੀਸਾਏਲ ਅਤੇ ਅਚਰਯਾਹ ਨੂੰ ਦੱਸੀ। 15 ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰਾਮ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇ। ਤਾਂ ਜੋ ਦਾਨੀਏਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਥਾਬਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸਿਲਾਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਭਾਗੇ ਨਾ ਜਾਣ।

16 ਰਾਤ ਵੇਲੇ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਰਸਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਤ ਯਰਾਸਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਯਰਾਮ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤ ਕੀਤੀ। 20 ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ:

“ਉਮਤਤ ਕਰੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਦਾ ਲਈ! ਮਰਤੀ ਅਤੇ ਸਿਲਾਣਯ ਹੈ ਉਸੇ ਦੀ!

21 ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਮਿਆਂ ਅਤੇ ਰੁੱਤਾਂ ਨੂੰ! ਅਤੇ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ! ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਮਰਤੀ ਉਹ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ! ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਿਲਾਣਯ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਸਿਲਾਣੇ ਉਹ!

ਸਿੱਖਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਗਿਆਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰ ਬਣਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

22 ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਉਹ ਗੁਝੜੇ ਭੋਤਾਂ ਨੂੰ, ਸਮਝਣਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਕਿਲ ਹੈ।

ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਮੋਸਨੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਿ ਕੀ ਹੈ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਥਾਵਾਂ ਅੰਦਰ!

23 ਜੋ ਮੇਰੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਅਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਉਮਤਤ ਤੇਰੀ! ਦਿੱਤੀ ਤੁਸੀਂ ਸਿਲਾਣਯ ਅਤੇ ਤਾਰਤ ਮੈਨੂੰ। ਦੱਸੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਖੁੰਛੀਆਂ! ਦੱਸਿਆ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮੁਖਣੇ ਥਾਰੇ।”

ਦਾਨੀਏਲ ਮੁਖਣੇ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸਦਾ ਹੈ

24 ਫੇਰ ਦਾਨੀਏਲ ਅਰਯੋਰ ਥਾਮ ਗਿਆ। ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਅਰਯੋਰ ਦੀ ਚੋਣ ਥਾਬਲ ਦੇ ਸਿਲਾਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਅਰਯੋਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਥਾਬਲ ਦੇ ਸਿਲਾਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭਾਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਰਾਜੇ ਥਾਮ ਲੈ ਚੱਲੇ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮੁਖਣਾ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ।”

25 ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਅਰਯੋਰ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਅਰਯੋਰ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਯਰੂਦਾਹ ਵਿੱਚਲੇ ਬੰਦੀਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਲੱਭਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੁਖਣੇ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

26 ਰਾਜੇ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ (ਬੇਲਟਮੱਸਰ) ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਖੁੰਛਿਆ ਉਸ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ

ਮੁਖਣੇ ਥਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?”

27 ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇ ਰਾਜਨ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ, ਨਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਲਾਣਾ ਬੰਦਾ, ਨਾ ਕੋਈ ਜਾਦੂ ਟੂਣੇ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਵੀ ਰਮਦੀਆਂ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਖੁੰਛੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗੁਝੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ। 28 ਯਰ ਇੱਥੇ ਯਰਾਮ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਗੁਝੜੇ ਭੋਤਾਂ ਥਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੂੰ ਮੁਖਣੇ ਦਿੱਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਤੁਹਾਡਾ ਮੁਖਣਾ ਇਹ ਸੀ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਿਮਤਤ ਵਿੱਚ ਲੋਟਿਆਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖੀਆਂ: 29 ਜੇ ਰਾਜਨ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਿਮਤਤ ਉੱਤੇ ਲੋਟੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਧਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਮੋਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। 30 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਭੇਤ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਉਂ? ਇਹ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੋਰਨਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਸਿਲਾਣਯ ਹੈ। ਨਹੀਂ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਭੇਤ ਇਸ ਲਈ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ, ਜੇ ਰਾਜਨ, ਇਹ ਜਾਣ ਸਕੋ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫੁਰਨਾ ਫੁਰਿਆ।

31 “ਰਾਜਨ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮੁਖਣੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਖੁੱਤ ਆਪਣੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਲੋਤਾ ਦੇਖਿਆ। ਇਹ ਖੁੱਤ ਬਹੁਤ ਚਮਕੀਲਾ ਅਤੇ ਯਰਭਾਵਮਾਲੀ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਰੂਪ ਭੈਭੀਤ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। 32 ਖੁੱਤ ਦਾ ਸਿਰ ਮੁੱਢ ਮੋਠੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਖੁੱਤ ਦੀ ਛਾਤੀ ਅਤੇ ਥਾਨੂ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਖੁੱਤ ਦਾ ਖੋਟ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਦਾ ਉੱਪਰਲਾ ਹਿੱਸਾ ਰਾਂਸੀ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। 33 ਖੁੱਤ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਹਿੱਸਾ ਲੋਹੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਖੁੱਤ ਦੇ ਖੈਰ ਅੱਧੇ ਲੋਹੇ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। 34 ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖੁੱਤ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਖੱਬਰ ਦੇਖਿਆ। ਖੱਬਰ ਰਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ—ਯਰ ਕਿਸੇ ਥੰਦੇ ਨੇ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰਟਿਆ ਸੀ। ਫੇਰ ਖੱਬਰ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਉਛਲਿਆ ਅਤੇ ਖੁੱਤ ਦੇ ਲੋਹੇ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਖੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਜਿਆ। ਖੱਬਰ ਨੇ ਖੁੱਤ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ। 35 ਫੇਰ ਲੋਹਾ, ਮਿੱਟੀ, ਰਾਂਸੀ, ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਮੋਨਾ ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ ਯੂੜ ਬਣ ਗਏ। ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਟੁਕੜੇ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਰੁੱਤ ਸੁਗਮੀ ਹੋਈ ਤੁੜੀ ਵਾਂਗ ਹੋ ਗਏ। ਗਵਾ ਉਸ ਯੂੜ ਨੂੰ ਉਡਾ ਕੇ ਲੈ ਗਈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਥੇ ਖੁੱਤ ਕਦੇ ਹੈ ਵੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਫੇਰ ਉਹ ਖੱਬਰ ਜਿਹੜਾ ਖੁੱਤ 'ਚ ਵਜਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯਰਬਤ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯੁਰੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੈਲ ਗਿਆ।

36 “ਇਹੀ ਸੀ ਤੁਹਾਡਾ ਮੁਖਣਾ। ਗੁਣ ਆਮੀਂ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗੇ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। 37 ਰਾਜਨ, ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰਾਜੇ ਹੋ। ਯਰਾਮ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ

ਰਾਜ, ਸਰਤੀ, ਤਾਰਤ ਅਤੇ ਯਰਤਾਯ ਬਖਸ਼ਿਆਂ ਹੈ।
 ੩੮ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਆਯਿਰਾਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਖੰਡੀਆਂ ਉੱਤੇ ਹੁਕੁਮਤ ਰਚਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ, ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਦਾ ਹਾਰਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ, ਤੂੰ ਹੀ ਬੁੱਤ ਦਾ ਉਹ ਮੁਨਿਹਰੀ ਸਿਰ ਹੈ।

੩੯ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਾਜ ਤੁਹਾਡੇ ਮਗਰੋਂ ਆਵੇਗਾ-ਇਹ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਯਰ ਇਹ ਰਾਜ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਜ ਜਿੰਨਾ ਮਹਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਤੀਸਰਾ ਰਾਜ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੁਕੁਮਤ ਰਹੇਗਾ-ਇਹ ਰਾਂਸੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ੪੦ ਫੇਰ ਇੱਕ ਚੌਥਾ ਰਾਜ ਆਵੇਗਾ। ਇਹ ਰਾਜ ਲੋਹੇ ਵਰਗਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੋਹਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੰਨ ਕੇ ਟੋਟੇ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਚੌਥਾ ਰਾਜ ਹੋਰਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਭੰਨ ਕੇ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

੪੧ "ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੁੱਤ ਦੇ ਧੈਰ ਅੱਧੇ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਲੋਹੇ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸਦਾ ਯਾਰਬ ਹੈ ਕਿ ਚੌਥਾ ਰਾਜ ਇੱਕ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਰਾਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੁਝ ਲੋਹੇ ਦੀ ਤਾਰਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਮਲਿਆ ਹੋਇਆ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ੪੨ ਬੁੱਤ ਦੇ ਧੈਰ ਅੱਧੇ ਲੋਹੇ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਚੌਥਾ ਰਾਜ ਅੱਧਾ ਲੋਹੇ ਵਰਗਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਧਾ ਮਿੱਟੀ ਵਰਗਾ ਰਮਜ਼ੋਰ ਹੋਵੇਗਾ। ੪੩ ਤੁਸੀਂ ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਲਿਆ ਹੋਇਆ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਯਰ ਲੋਹਾ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਯੁਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਮਲਦੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੌਥੇ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਮਲੇ ਮਿਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਲੋਕ ਇੱਕ ਕੋਮ ਵਾਂਗ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

੪੪ "ਚੌਥੇ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਮਖੋਂ, ਯਾਰਾਮ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਾਜ ਮਥਾਧਿਤ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਰਾਜ ਸਦੀਵੀ ਹੋਵੇਗਾ! ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ! ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਥੂਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਰਾਜ, ਹੋਰ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਰਚਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਯਰ ਉਹ ਰਾਜ ਖੁਦ ਮਦਾ ਰਹੇਗਾ।

੪੫ "ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ, ਤੁਸੀਂ ਯਰਬਤ ਤੋਂ ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਖੱਬਰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ-ਯਰ ਕਿਸੇ ਖੰਦੇ ਨੇ ਉਸ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤੋੜਿਆ ਸੀ! ਖੱਬਰ ਨੇ ਲੋਹੇ, ਰਾਂਸੀ ਮਿੱਟੀ, ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਨੂੰ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਾਧੇਗਾ। ਸੁਧਨਾ ਸੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।"

੪੬ ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦੇ ਦਾਨੀਏਲ ਦੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਕੇ ਜਿਜਦਾ ਕੀਤਾ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਦੀ ਤਾਹੀਫ਼ ਕੀਤੀ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦਾਨੀਏਲ ਦੇ ਮਾਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਯੂਫ਼ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

੪੭ ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਮੈਨੂੰ ਖੱਬਾ ਯਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਲਾਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ

ਯਹੋਵਾਹ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਕ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੁਝੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਸਕਿਆ ਸੀ।"

੪੮ ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕੋਮ ਮੱਧਿਆ। ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਤੀਆਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਮੁਗਾਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਯੂਰੇ ਮੁਬੇ ਦਾ ਹਾਰਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਆਯਿਰਾਜੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ੪੯ ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਦਕਰ, ਮੇਸਰ ਅਤੇ ਯਬਦ-ਨਗੋ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਮੁਬੇ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਫ਼ਸਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇ। ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜੋ ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਫੇਰ ਦਾਨੀਏਲ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ।

ਸੋਨੇ ਦਾ ਬੁੱਤ ਅਤੇ ਮਥਦੀ ਭਠੀ

੩ 'ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸੋਨੇ ਦਾ ਬੁੱਤ ਬਣਵਾਇਆ। ਉਹ ਬੁੱਤ ਸੱਟ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਚਾ ਅਤੇ ੬ ਗੱਬ ਚੌੜਾ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਮੁਬੇ ਵਿੱਚ, ਦੂਰਾ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ, ਮਥਾਧਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

੨ ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਖਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁਬੇਦਾਰਾਂ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਯਿਰਾਜੀਆਂ, ਰਾਜਥਾਲਾਂ, ਮਲਾਹਰਾਰਾਂ, ਖਜਾਨਚੀਆਂ, ਨਿਯੰਕਾਰਾਂ, ਹਾਰਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਆਯਿਰਾਜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਆਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਰਾਜਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਾਰੇ, ਰਾਜੇ ਦੁਆਰਾ ਮਥਾਧਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੁੱਤ ਦੀ ਮਮਰਥਨ-ਕਸਮ ਉੱਤੇ ਆਉਣ।

੩ ਇਸ ਲਈ ਮਾਰੇ ਉਥਮਾਮਰ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਯਿਰਾਜੀ, ਰਾਜਥਾਲ, ਮਲਾਹਰਾਰ, ਖਜਾਨਚੀ, ਨਿਯੰਕਾਰ, ਮਾਮਰ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਆਯਿਰਾਜੀ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਬੁੱਤ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਲੇ ਗਏ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ੪ ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਦੇ ਯੈਲਾਨ ਦੀ ਮੁਨਾਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਯੈਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਮਾਰੇ ਲੋਕ, ਕੋਮੇ ਅਤੇ ਤਾਮਾਓ, ਯਿਆਨ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: 'ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਿੰਗੀਆਂ, ਖੰਸਰੀਆਂ, ਇੱਕਤਾਰਿਆਂ, ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਰੁਬਾਬਾਂ ਬੈਗਥਾਈਥਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਮੰਗੀਤਰ ਮਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਝੁਕ ਕੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਬੁੱਤ ਦੀ ਉਥਮਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਇਸ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਮਥਾਧਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੬ ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਇਸ ਸੋਨੇ ਦੇ ਬੁੱਤ ਦੀ ਉਥਮਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਖੰਦੇ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਬਲਦੀ ਯਰਚੰਡ ਭਠੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

੭ ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਸਿੰਗੀਆਂ, ਖੰਸਰੀਆਂ, ਇੱਕਤਾਰਿਆਂ, ਵੱਡਿਆਂ ਅਤੇ ਛੋਟਿਆਂ ਰੁਬਾਬਾਂ, ਬੈਗਥਾਈਥਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੰਗੀਤਰ ਮਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼

ਸੁਣਦੇ, ਉਹ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਝੁਕ ਕੇ ਮੋਨੇ ਦੇ ਬੁੱਤ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ, ਮਾਰੇ ਲੋਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਚੋਖਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਬੁੱਤ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ।

^{੧੬} ਫੇਰ ਕੁਝ ਕਮਰੀ ਲੋਕ ਰਾਜੇ ਖਾਸ ਆਏ। ਉਹ ਲੋਕ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ। ^{੧੭} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰਾਜਨ, ਤੁਸੀਂ ਸਦਾ ਮਲਾਮਤ ਰਹੋ! ^{੧੮} ਰਾਜਨ, ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਸਿੰਗੀਆਂ, ਬੱਸਰੀਆਂ, ਇੰਦਰਿਆਂ, ਵਡਿਆਂ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਰਬਾਬਾਂ ਬੈਗਯਾਈਯਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਨੇ ਦੇ ਬੁੱਤ ਦੇ ਝੁਕ ਕੇ ਉਸਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰੇ। ^{੧੯} ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਝੁਕਦਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਮੋਨੇ ਦੇ ਬੁੱਤ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਧਰੁਚੰਡ ਭਟਕੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ^{੨੦} ਰਾਜਨ, ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਯਹੂਦੀ ਗਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਰਮ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ ਮੁਢ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹੈ ਮਦਰ, ਮੇਸਰ ਅਤੇ ਅਬਦ-ਨਗੋ, ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਥਾਪਿਤ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਬੁੱਤ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਕੇ ਉਸਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।”

^{੨੧} ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਬਹੁਤ ਰੋਏਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮਦਰ, ਮੇਸਰ ਅਤੇ ਅਬਦ-ਨਗੋ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਖਾਸ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ^{੨੨} ਅਤੇ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਦਰ, ਮੇਸਰ ਅਤੇ ਅਬਦ-ਨਗੋ ਸੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਅਤੇ ਸੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਮੋਨੇ ਦੇ ਬੁੱਤ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਕੇ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ? ^{੨੩} ਗੁਣ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਿੰਗੀਆਂ, ਬੱਸਰੀਆਂ, ਇੰਦਰਿਆਂ, ਵੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਰਬਾਬਾਂ ਅਤੇ ਬੈਗਯਾਈਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੂਸਰੇ ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੋਨੇ ਦੇ ਬੁੱਤ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਕੇ ਉਸਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਬੁੱਤ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਹੀ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਧਰੁਚੰਡ ਭਟਕੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਵਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀ ਸਰਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ!”

^{੨੪} ਮਦਰ, ਮੇਸਰ ਅਤੇ ਅਬਦ-ਨਗੋ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ, ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਤੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ! ^{੨੫} ਜੇ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਬਲਦੀ ਭਟਕੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਰੁਚੰਡ ਮਾਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਅਸੀਂ ਮੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਤੇਰੀ ਸਰਤੀ ਤੋਂ

ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ^{੨੬} ਧਰ ਜੇ ਧਰੁਚੰਡ ਮਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੀ ਬਚਾਉਂਦਾ, ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਲਵੇਂ ਰਾਜਨ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਮੋਨੇ ਦੇ ਬੁੱਤ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

^{੨੭} ਤਾਂ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਬਹੁਤ ਰੋਏਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਹਕੂਮਤ ਨਾਲ ਮਦਰ, ਮੇਸਰ ਅਤੇ ਅਬਦ-ਨਗੋ ਵੱਲ ਤੁੰਦਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਟਕੀ ਨੂੰ ਮਾਯਾਰਣ ਨਾਲੋਂ ਸੱਤ ਗੁਣਾ ਵੱਧੇਰੇ ਗਰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ^{੨੮} ਫੇਰ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਦੇ ਕੁਝ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਰਤਕਰ ਮੈਨਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਉਹ ਮਦਰ, ਮੇਸਰ ਅਤੇ ਅਬਦ-ਨਗੋ ਨੂੰ ਬਲਦੀ ਭਟਕੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇਣ ਦਾ।

^{੨੯} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੋਲੇ, ਖਜਾਮੇ, ਟੋਪੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੱਪੜੇ ਧਰਿਨੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ (ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਟਕੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ^{੩੦} ਰਾਜਾ ਉਦੋਂ ਬਹੁਤ ਰੋਏ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਭਟਕੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗਰਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ! ਅੱਗ ਇੰਨੀ ਤੇਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਾਟਾਂ ਨੇ ਤਾਰਤਕਰ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਧ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਜਦੋਂ ਮਦਰ, ਮੇਸਰ ਅਤੇ ਅਬਦ-ਨਗੋ ਨੂੰ ਸੁੱਟਣ ਲਈ ਅੱਗ ਦੇ ਨੇੜੇ ਗਏ ਤਾਂ ਖਾਧੇ ਗਏ। ^{੩੧} ਮਦਰ, ਮੇਸਰ ਅਤੇ ਅਬਦ-ਨਗੋ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕਮ ਕੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

^{੩੨} ਫੇਰ ਰਾਜਾ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਉਠਲ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਲਾਗਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਸੀ! ਸੀ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ?”

ਉਸ ਦੇ ਮਲਾਗਰਾਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ, ਰਾਜਨ।” ^{੩੩} ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਤੁਰਦੇ ਹੋਏ ਚਾਰ ਬੰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੜੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਚੌਥਾ ਬੰਦਾ ਇੰਨਾ ਦੂਰ ਵਗਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ!”

^{੩੪} ਫੇਰ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਭਟਕੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ, “ਮਦਰ, ਮੇਸਰ ਅਤੇ ਅਬਦ-ਨਗੋ, ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਓ! ਅੱਤ ਮਹਾਨ ਧਰੁਚੰਡ ਦੇ ਸੇਵਕੇ ਇੱਥੇ ਆ ਜਾਓ!”

ਇਸ ਲਈ ਮਦਰ, ਮੇਸਰ ਅਤੇ ਅਬਦ-ਨਗੋ ਅੱਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ। ^{੩੫} ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ, ਸਾਟਰਾਥ, ਧਰੁਚੰਡ ਗਵਰਨਰ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਮਲਾਗਰਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਕੋਈ ਮੜੇ ਮਨ ਕਿ ਅੱਗ ਨੇ ਮਦਰ, ਮੇਸਰ ਅਤੇ ਅਬਦ-ਨਗੋ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾੜਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੜੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਲ ਨਹੀਂ ਮੜੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੋਲੇ ਨਹੀਂ ਮੜੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਗੰਧ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗ ਦੇ ਨੇੜੇ ਗਏ ਸਨ।

੨੮ ਫੇਰ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਦਰ, ਮੇਸਰ
 ਆਤੇ ਆਬਦ-ਨਗੇ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਦੂਤ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ
 ਨੂੰ ਆਂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ
 ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ
 ਗੁਰਮ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਵਤੇ ਦੀ
 ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਰਨ ਲਈ
 ਤਿਆਰ ਸਨ। ੨੯ ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਗੁਣ ਇਹ ਕਰਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ
 ਹਾਂ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਮ ਜਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕ, ਕੋਮਾਂ ਆਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ
 ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਦਰ, ਮੇਸਰ ਆਤੇ ਆਬਦ-ਨਗੇ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਆਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ
 ਜਾਣਗੇ। ਆਤੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਕੇ ਖੰਡਰ
 ਦਾ ਢੇਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਦੇਵਤਾ ਇਸ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ।” ੩੦ ਫੇਰ
 ਰਾਜੇ ਨੇ ਸਦਰ, ਮੇਸਰ ਆਤੇ ਆਬਦ-ਨਗੇ ਨੂੰ ਬਾਬਲ ਦੇ
 ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ।

ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਦਾ ਇੱਕ ਕੁੱਝ ਬਾਰੇ ਸੁਧਨਾ

੧ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ ਨੇ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ, ਕੋਮਾਂ
 ਆਤੇ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਘੱਲੀ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ
 ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ,

ਮੁਬਾਰਕਾਂ:

੨ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਿਸਮਿਆਂ ਆਤੇ ਅਦਭੁਤ ਗੱਲਾਂ
 ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਚਲਾ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਆਤੇ ਮਹਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

੩ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰੇ ਚਮਤਕਾਰ ਕੀਤੇ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ!
 ਕੀਤੇ ਨੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਚਮਤਕਾਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ!
 ਬਾਦਸਾਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਮਦਾ ਲਈ:
 ਗੁਰਮਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਹੱਗੀ ਸਾਰੀਆਂ ਧੀੜੀਆਂ
 ਤੀਰ।

੪ ਮੈਂ, ਨਬੂਰਦਨੱਮਰ, ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਅੰਦਰ
 ਸਾਂ। ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਆਤੇ ਸਫਲ ਸਾਂ। ੫ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਧਨਾ
 ਆਇਆ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਿਮਤਰੇ ਉੱਤੇ ਲੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਂ,
 ਆਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਆਤੇ ਦਰਸਨਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ
 ਡਰਾ ਦਿੱਤਾ। ੬ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ
 ਬਾਬਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿਫਾਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ
 ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂ? ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਣ
 ਕਿ ਮੇਰੇ ਸੁਧਨੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਸੀ: ੭ ਜਦੋਂ ਜਾਦੂ
 ਟੁਟੇ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਆਤੇ ਕਮਦੀਆਂ ਮੇਰੇ ਧਾਮ ਆਏ,
 ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਨੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਧਰ ਉਹ
 ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕੇ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੀ
 ਅਰਥ ਸੀ। ੮ ਆਖਿਰਕਾਰ ਦਾਨੀਏਲ ਮੇਰੇ ਧਾਮ
 ਆਇਆ। (ਮੈਂ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਦੇਵਤੇ ਦਾ
 ਆਦਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਬੇਲਟਮੱਸਰ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ਯਦਿੱਤਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਆਤਮਾ ਉਸ ਅੰਦਰ ਹੈ।)

ਮੈਂ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਧਨੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ।
 ੯ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਬੇਲਟਮੱਸਰ ਤੂੰ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
 ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ
 ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਯਦਿੱਤਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਆਤਮਾ ਹੈ। ਮੈਂ
 ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ
 ਨੂੰ ਮਮਝਣਾ ਤੇਰੇ ਲਈ ਆਖਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਜੋ ਸੁਧਨਾ
 ਆਇਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ।
 ੧੦ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਿਮਤਰੇ ਵਿੱਚ ਲੇਟਿਆ ਹੋਇਆ
 ਸਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਦਰਸਨ ਦੇਖੇ: ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ
 ਸਾਹਮਣੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਇੱਕ ਕੁੱਝ ਖਲੋਣਾ ਸੀ।
 ਕੁੱਝ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਸੀ। ੧੧ ਕੁੱਝ ਵੱਧਰੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ
 ਆਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕੁੱਝ ਦਾ ਉੱਪਰਲਾ ਸਿਰ
 ਅਰਾਮ ਢੁੰਗਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ
 ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ੧੨ ਕੁੱਝ ਦੇ
 ਖੱਤੇ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸਨ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਫਲ
 ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਆਤੇ ਕੁੱਝ ਉੱਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਕਾਫੀ
 ਭੋਜਨ ਸੀ, ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਹੇਠਾਂ ਠਾਹਰ
 ਮਿਲਦੀ ਸੀ: ਆਤੇ ਖੰਡੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ
 ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਹਰ ਜਾਨਵਰ ਇਸ ਕੁੱਝ ਤੋਂ ਭੋਜਨ
 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਸੀ।

੧੩ “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਿਮਤਰੇ ਉੱਤੇ ਲੇਟਿਆ ਹੋਇਆ
 ਦਰਸਨ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਿਰਾ ਸੀ ਆਤੇ
 ਫੇਰ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ, ਕਿ ਇੱਕ ਯਦਿੱਤਰ ਦੂਤ ਅਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ
 ਹੋਣਾ ਆ ਸਿਰਾ ਸੀ। ੧੪ ਉਹ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਬੋਲਿਆ।
 ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਕੁੱਝ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿਓ, ਆਤੇ ਇਸ
 ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਨੂੰ ਛਾਂਗ ਦਿਓ। ਇਸਦੇ ਯਤਿਆਂ
 ਨੂੰ ਝਾੜ ਦਿਓ। ਇਸਦੇ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ
 ਬਿਖੇਰ ਦਿਓ। ਜਿਹੜੇ ਜਾਨਵਰ ਕੁੱਝ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹਨ ਉਹ
 ਦੌੜ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਹੜੇ ਖੰਡੀ ਇਸਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ
 ਵਿੱਚ ਸਨ ਉਹ ਉੱਡ ਜਾਣਗੇ। ੧੫ ਧਰ ਤਣੇ ਆਤੇ
 ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿਣ ਦਿਓ। ਇਸਦੇ
 ਗਿਰਦ ਇੱਕ ਲੋਹੇ ਆਤੇ ਕਾਂਸੀ ਦੀ ਖੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ
 ਦਿਓ। ਤਣਾ ਆਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ
 ਦੇ ਖਾਹ ਮਠੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।
 ਇਹ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਆਤੇ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਖੇਦਿਆਂ ਦੇ
 ਵਿੱਚਕਾਰ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਤੁਰੇਲ ਨਾਲ ਭਿੱਜ ਜਾਵੇਗਾ।
 ੧੬ ਇਹ ਗੁਣ ਫੇਰ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਸੋਚੇਗਾ। ਇਸ ਕੋਲ
 ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਦਿਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਦੀ ਇਸੇ ਗਲਤ
 ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਕੁੱਤਾਂ (ਸਾਲ) ਬੀਤ ਜਾਣਗੀਆਂ।’

੧੭ “ਇੱਕ ਯਦਿੱਤਰ ਦੂਤ ਨੇ ਇਸ ਮਜ਼ਾ ਦਾ ਐਲਾਨ
 ਕੀਤਾ। ਕਿਉਂ? ਤਾਂ ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੰਦੇ ਇਹ
 ਜਾਣ ਲੈਣ ਕਿ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਗੁਣ ਉੱਤੇ ਆਤਮ
 ਮਹਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਗੁਰਮਤ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਿਸ
 ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਉਹ ਬਾਦਸਾਹੀਆਂ ਦਿੰਦਾ
 ਹੈ। ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਿਮਾਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਬਾਦਸਾਹੀਆਂ ਉੱਤੇ ਗੁਰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਦਾ ਹੈ!

੧੮ “ਇਹੀ ਉਹ ਸੁਖਨਾ ਮੀ ਜੇ ਮੈਂ, ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਮੀ। ਗੁਣ ਬੇਲਟਮੱਸਰ (ਦਾਨੀਏਲ) ਦੱਸ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਯਰਬ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਰਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਨਾਣਾ ਬੰਦਾ ਮੇਰੇ ਇਸ ਸੁਖਨੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ। ਯਰ ਬੇਲਟਮੱਸਰ, ਤੂੰ ਇਸ ਸੁਖਨੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਯੱਦਰ ਯਵਿੱਤਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਯਾਤਮਾ ਵਸਦਾ ਹੈ।”

੧੯ ਫੇਰ ਦਾਨੀਏਲ (ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਬੇਲਟਮੱਸਰ ਵੀ ਸੀ) ਤਕਰੀਬਨ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਤੀਰ ਬਹੁਤ ਚੁੱਘ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਬੇਲਟਮੱਸਰ (ਦਾਨੀਏਲ) ਤੂੰ ਇਸ ਸੁਖਨੇ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਯਰਬ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ।”

ਫੇਰ ਬੇਲਟਮੱਸਰ (ਦਾਨੀਏਲ) ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ, ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸੁਖਨਾ ਤੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਬਾਰੇ ਹੁੰਦਾ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਯਰਬ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ।

੨੦-੨੧ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਸੁਖਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਦੇਖਿਆ। ਰੁੱਖ ਵੱਧੇ ਵੱਡਾ ਆਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸਦੀ ਚੋਟੀ ਯਰਾਮ ਛੁਹਣ ਲਗੀ ਇਸ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਖੱਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸਨ, ਆਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਫਲ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਫਲ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਯਰ ਸੀ, ਆਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਖੰਛੀਆਂ ਦੇ ਯਾਲਹੁਣੇ ਸਨ। ਇਹੀ ਰੁੱਖ ਸੀ ਜੋ ਤੁਸਾਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ੨੨ ਰਾਜਨ, ਤੂੰ ਹੀ ਉਹ ਰੁੱਖ ਹੈਂ! ਤੂੰ ਹੀ ਮਹਾਨ ਆਤੇ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਹੀ ਉਸ ਲੰਮੇ ਰੁੱਖ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਰਾਮ ਨੂੰ ਛੁੰਦਾ ਸੀ-ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਸਰਤੀ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਨੁਕਰਾਂ ਤਾਈਂ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ।

੨੩ “ਰਾਜਨ, ਤੂੰ ਇੱਕ ਯਵਿੱਤਰ ਦੂਤ ਨੂੰ ਯਰਾਮ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿਓ ਆਤੇ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਓ। ਰੁੱਖ ਦੇ ਮੁੱਢ ਦੁਆਲੇ ਲੋਹੇ ਆਤੇ ਰਾਮੀ ਦਾ ਯਟਾ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿਓ ਆਤੇ ਮੁੱਢ ਨੂੰ ਇਸਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਸਮੇਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿਣ ਦਿਓ। ਇਸ ਨੂੰ ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿਣ ਦਿਓ। ਇਹ ਤੁਰੇਲ ਨਾਲ ਭਿੱਜ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਵਾਂਗ ਰਹੇਗਾ। ਸੱਤ ਰੁੱਤਾਂ (ਸਾਲ) ਗੁਜਰ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੇਗਾ।’

੨੪ “ਰਾਜਨ, ਸੁਖਨੇ ਦਾ ਯਰਬ ਇਹ ਹੈ। ਆਤੇ ਮਹਾਨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਹਾਰਾਜ, ਖਾਤਮਾਗ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨ ਲਈ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਯਾਦਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: ੨੫ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਯਵੇਗਾ ਤੁਸੀਂ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਯਸੂਆਂ ਵਾਂਗ ਘਾਹ ਖਾਵੋਗੇ। ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਤੁਰੇਲ ਨਾਲ ਭਿੱਜ ਜਾਵੋਗੇ। ਸੱਤ ਰੁੱਤਾਂ (ਸਾਲ) ਗੁਜਰ

ਜਾਣਗੀਆਂ, ਆਤੇ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਬਰ ਸਿੱਖੋਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਆਤੇ ਮਹਾਨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਯਾਦਮੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਆਤੇ ਮਹਾਨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਨੂੰ ਰਾਜ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ।

੨੬ “ਰੁੱਖ ਦੇ ਮੁੱਢ ਆਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਯਾਦਮ ਦਾ ਯਰਬ ਇਹ ਹੈ: ਤੁਹਾਡਾ ਰਾਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਧਮ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਵਾਧਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਆਤੇ ਮਹਾਨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੨੭ ਇਸ ਲਈ, ਹੋ ਰਾਜਨ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਮਲਾਹ ਨੂੰ ਯਰਵਾਨ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਣ ਜਾਣੇ ਆਤੇ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕਰੋ ਜੋ ਸਹੀ ਹੈ। ਮੰਦੇ ਯਯਲ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਆਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੋ। ਫੇਰ ਸਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਸਫਲ ਬਣੇ ਰਹੋ।”

੨੮ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਾਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨਾਲ ਵਾਧਰੀਆਂ। ੨੯-੩੦ ਸੁਖਨੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਬਾਦ, ਰਾਜਾ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਬਾਬਲ ਯੱਦਰ ਆਖਣੇ ਮਹਿਲ ਦੀ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਟਹਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਰਾਜਾ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਬਾਬਲ ਵੱਲ ਦੇਖੋ! ਮੈਂ ਇਸ ਮਹਾਨ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਮਹਿਲ ਹੈ! ਮੈਂ ਇਸ ਮਹਾਨ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿੰਨਾ ਮਹਾਨ ਹਾਂ!”

੩੧ ਗਲੇ ਇਹ ਸਬਰ ਉਸ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਸਨ ਜਦੋਂ ਯਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਯਾਦਮ ਆਈ। ਯਾਦਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰਾਜਾ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ, ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ: ਤੇਰੀ ਰਾਜ-ਸਰਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਖੋਹ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ੩੨ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾਣਾ ਯਵੇਗਾ। ਤੈਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਯਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਇੱਕ ਗਊ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਾਹ ਖਾਵੇਗਾ। ਸੱਤ ਰੁੱਤਾਂ (ਸਾਲ) ਲੰਘ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਆਖਣਾ ਸਬਰ ਸਿੱਖੋਗਾ। ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਆਤੇ ਮਹਾਨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਯਾਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਾਦਸਾਹੀਆਂ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਉਹ ਆਤੇ ਮਹਾਨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬਾਦਸਾਹੀਆਂ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”

੩੩ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਫੇਰਨ ਵਾਧਰ ਗਈਆਂ। ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਯਿਆ। ਉਹ ਗਾਂ ਵਾਂਗ ਘਾਹ ਖਾਣ ਲੱਗਿਆ। ਉਹ ਤੁਰੇਲ ਨਾਲ ਭਿੱਜ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਵਾਲ ਬਾਬ ਦੇ ਖੰਭੇ ਵਾਂਗ ਲੰਮੇ ਹੋ ਗਏ। ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਹੁੰ ਖੰਛੀ ਦੇ ਖੰਭਿਆਂ ਵਾਂਗ ਲੰਮੇ ਹੋ ਗਏ।

੩੪ ਫੇਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਤੇ ਉੱਤੇ, ਮੈਂ, ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਯਰਾਮ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਬੋਧ-ਸਰਤੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਯਰਤ ਆਈ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਤੇ ਮਹਾਨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਉਸ, ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ, ਯਾਦਮ ਆਤੇ ਯਰਤਾਧ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਰੂਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਸਦਾ ਲਈ!

ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਉਸਦੀ ਖੀੜੀਆਂ ਤੀਰ ।
^{੩੫} ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ,
 ਮੱਚਮੁੱਚ ਲੋਕ ਧਰਤ ਦੇ ।
 ਰਦਾ ਹੈ ਖਰਬੇਸੁਰ ਓਹੀ ਜੇ ਉਸਦੀ ਰਾਜਾ ਹੈ
 ਆਰਾਮ ਦੀਆਂ ਸਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਧਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
 ਨਾਲ ।
 ਹੋਰ ਮੱਚਦਾ ਨਹੀਂ ਰੋਈ ਉਸ ਦੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਹੱਥ ਨੂੰ ।
 ਕਿੰਤੂ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਆਖ ਮੱਚਦਾ, “ਤੂੰ ਰੀ ਰਹ ਰਿਹਾ
 ਹੈਂ?”

^{੩੬} ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖਰਬੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੀ ਹੋਮ
 ਖਰਤਾ ਦਿੱਤੀ । ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਰਾਜ ਸਰਤੀ
 ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਇੰਜਤ ਮੈਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦੇ ਦਿੱਤੀ । ਮੇਰੇ
 ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਹੀ ਲੋਕ ਫੇਰ ਮੇਰੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣ
 ਲੱਗੇ । ਮੈਂ ਫੇਰ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ । ਅਤੇ ਮੈਂ ਧਰਿਲਾਂ
 ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਵੱਧੇਰੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਬਣ
 ਗਿਆ । ^{੩੭} ਗੁਣ ਮੈਂ, ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ, ਆਰਾਮ ਦੇ
 ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਉਸਤਤ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਇੰਜਤ ਰਦਾ
 ਹਾਂ ਅਤੇ ਖਰਤਾਥ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਰਦਾ ਹਾਂ । ਹਰ ਗੱਲ
 ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਰਦਾ ਹੈ, ਠੀਕ ਹੈ । ਉਹ ਮਦਾ ਬੋਲਾਗ
 ਹੈ । ਅਤੇ ਉਹ ਗੁਮਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣੇ ਬਨਾਉਣ ਦੇ
 ਸਮਰਥ ਹੈ !

ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਲਿਖੀ ਲਿਖਾਵਟ

੫ ^੧ ਰਾਜੇ ਬੇਲਸੱਸਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ
 ਆਯਿਰਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਦਾਵਤ ਦਿੱਤੀ । ਰਾਜਾ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂਯ ਖੀ ਰਿਹਾ ਮੀ । ^੨ ਜਦੋਂ ਰਾਜਾ ਆਪਣੀ
 ਮੈਂਯ ਖੀ ਰਿਹਾ ਮੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੇਨੇ
 ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਖਿਆਲੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ । ਇਹ
 ਓਹੀ ਖਿਆਲੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ
 ਅਰੂਸਲਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਜੇ ਰਾਜੇ, ਉਸ
 ਦੇ ਆਯਿਰਾਨੀ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਕ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਆਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂਯ ਖੀ ਮੱਚਣ । ^੩ ਇਸ ਲਈ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸੇਨੇ ਦੇ ਖਿਆਲੇ ਲੈ ਆਂਦੇ ਜਿਹੜੇ ਅਰੂਸਲਮ
 ਵਿੱਚਲੇ ਖਰਬੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ । ਅਤੇ
 ਰਾਜੇ, ਉਸ ਦੇ ਆਯਿਰਾਨੀਆਂ, ਉਸਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਅਤੇ
 ਉਸਦੀਆਂ ਦਾਮੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂਯ ਖੀ ਖੀ । ^੪ ਮੈਂਯ
 ਖੀਣ ਵੇਲੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਉਸਤਤ
 ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਸਤਤ
 ਰੀਤੀ-ਅਤੇ ਉਹ ਦੋਵਤੇ ਸਿਰਫ ਸੇਨੇ, ਚਾਂਦੀ, ਖਿੱਤਲ, ਲੋਹੇ,
 ਲੱਕੜੀ ਅਤੇ ਖੱਬਰ ਦੇ ਬਣੇ ਬੁੱਤ ਸਨ ।

^੫ ਫੇਰ ਅਚਾਨਕ, ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਥ ਖਰਗਟ ਹੋਇਆ
 ਅਤੇ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਲਿਖਣ ਲੱਗਾ । ਉਂਗਲੀਆਂ ਨੇ ਰੰਧ ਦੇ
 ਖਲਮਤ ਉੱਤੇ ਸਥਦ ਉਰੇ । ਹੱਥ ਨੇ ਉੱਥੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮਹਿਲ
 ਅੰਦਰ ਸਮਾਦਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ । ਰਾਜਾ ਹੱਥ
 ਨੂੰ ਲਿਖਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਮੀ ।

^੬ ਰਾਜਾ ਬੇਲਸੱਸਰ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ ਮੀ । ਉਸਦਾ ਚਿਹਰਾ
 ਡਰ ਨਾਲ ਬਗਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ
 ਰੰਬਣ ਲੱਗੀਆਂ । ਉਸਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਇੰਨੀਆਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ
 ਗਈਆਂ ਕਿ ਉਹ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰਹਿ ਸੱਦਾ । ^੭ ਰਾਜੇ ਨੇ
 ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਰਮਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾ ਭੇਜਿਆ । ਉਸ
 ਨੇ ਸਿਆਣਿਆ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਰੋਈ ਇਸ ਲਿਖਤ ਨੂੰ
 ਖੜ੍ਹ ਮੱਚੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਾ ਸੱਚੇਗਾ
 ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿਆਂਗਾ । ਮੈਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕਿਰਮਚੀ
 ਵਸਤਰ ਦੇਵਾਂਗਾ । ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਸੇਨੇ ਦਾ ਹਾਹੁ
 ਖਾਵਾਂਗਾ । ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤੀਸਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ
 ਹਾਰਮ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ।”

^੮ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਿਆਣੇ ਆਦਮੀ ਆ ਗਏ ।
 ਖਰ ਉਹ ਲਿਖਾਵਟ ਨਾ ਖੜ੍ਹ ਮੱਚੇ ਜਾਂ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਅਰਥ ਦਾ
 ਵਿਵਰਣ ਨਾ ਰਹ ਸੱਚੇ । ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਸਮਝ
 ਸੱਚੇ । ^੯ ਰਾਜੇ ਦੇ ਆਯਿਰਾਨੀ ਹੋਰਾਨ ਸਨ । ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਹੋਰ
 ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਭੈਭੀਤ ਅਤੇ ਫਿਰਮੰਦ ਹੋ ਗਿਆ । ਉਸ ਦਾ ਡਰ
 ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਫਿਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ।

^{੧੦} ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਦੀ ਮਾਤਾ ਓਥੇ ਆਈ ਜਿੱਥੇ ਦਾਵਤ ਚੱਲ
 ਰਹੀ ਮੀ । ਉਸ ਨੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਯਿਰਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ
 ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣ ਲਈਆਂ ਸਨ । ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰਾਜਨ,
 ਤੁਸੀਂ ਮਦਾ ਸਲਾਮਤ ਰਹੋ! ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋਵੋ! ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ
 ਨੂੰ ਡਰ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਬਗਲਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਉ! ^{੧੧} ਤੇਰੇ ਰਾਜ
 ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਅੰਦਰ ਖਦਿੱਤਰ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦਾ
 ਆਤਮਾ ਵਸਦਾ ਹੈ । ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵੇਲੇ ਇਸ ਬੰਦੇ
 ਨੇ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਗੁੜ੍ਹੇ ਭੇਤ ਸਮਝ ਸੱਚਦਾ
 ਹੈ । ਉਸ ਨੇ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਚਤੁਰ ਅਤੇ
 ਸਿਆਣਾ ਹੈ । ਉਸ ਨੇ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ
 ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੋਵਤਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ । ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ, ਰਾਜੇ
 ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੇ ਇਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸਿਆਣਿਆਂ
 ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ । ਉਹ ਸਾਰੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਅਤੇ
 ਰਮਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਹਕੂਮਤ ਰਦਦਾ ਮੀ । ^{੧੨} ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ
 ਗੱਲ ਰਹ ਰਹੀ ਹਾਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਦਾਨੀਏਲ ਹੈ । ਰਾਜੇ ਨੇ
 ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਲਟਸੱਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ । ਬੇਲਟਸੱਸਰ
 (ਦਾਨੀਏਲ) ਬਹੁਤ ਚਤੁਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ।
 ਉਹ ਸੁਖਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਰਹ ਸੱਚਦਾ ਮੀ ਭੇਤਾਂ ਨੂੰ
 ਸਮਝਾ ਸੱਚਦਾ ਮੀ । ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਆਥੇ ਮਮਲੇ ਨੂੰ ਗੱਲ ਰਹ
 ਸੱਚਦਾ ਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਓ । ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਰੰਧ
 ਉਤਤਲੀ ਲਿਖਤ ਦਾ ਰੀ ਅਰਥ ਹੈ ।”

^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਖਾਮ
 ਲਿਆਂਦਾ । ਰਾਜੇ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਤੇਰਾ
 ਨਾਮ ਦਾਨੀਏਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਲਾਵਤਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ,
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ, ਰਾਜਾ, ਅਰੂਦਾਗ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਲੈ ਕੇ
 ਆਇਆ ਮੀ? ^{੧੪} ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਦੋਵਤਿਆਂ
 ਦਾ ਆਤਮਾ ਹੈ । ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਭੇਤ
 ਸਮਝ ਸੱਚਦਾ ਹੈਂ, ਅਤੇ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਚਤੁਰ ਅਤੇ ਸਿਆਣਾ ਹੈਂ ।
^{੧੫} ਸਿਆਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਾਮੇ ਇੱਥੇ

ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਇਸ ਇਬਾਰਤ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਨ ਲਈ ਲਿਖਾਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਲਿਖਤ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਾਉਣ। ਯਰ ਉਹ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਇਸ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਸੱਕੇ। 1੬ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਥਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸਮਝਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਔਖੇ ਮਸਲੇ ਗੱਲ ਰਹ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ। ਜੇ ਤੂੰ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਇਸ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹ ਸੱਕੇ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਾ ਸੱਕੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਕੁਝ ਕਰਾਂਗਾ: ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿਰਮਚੀ ਵਸਤਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਦਾ ਹਾਰ ਖਾਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਰਾਜ ਦਾ ਤੀਸਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹਾਰਮ ਬਣ ਜਾਵੇਂਗਾ।”

1੭ ਫੇਰ ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰਾਜਾ ਬੇਲਸ਼ੱਸਰ, ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਆਖਣੇ ਖਾਸ ਹੀ ਰੱਖ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਇਨਾਮ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਦੇ ਸੱਕਦੇ ਹੋ, ਯਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਲਿਖੀ ਇਬਾਰਤ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਸੀ ਅਰਥ ਹੈ।

1੮ “ਰਾਜਨ, ਅੱਤ ਮਗਨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਜੀ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਗਨ ਅਤੇ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਰਾਜਾ ਬਣਾਇਆ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾਇਆ। 1੯ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੋਖਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੇਲਸ਼ੱਸਰ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ ਸਨ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਅੱਤ ਮਗਨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰਾਜਾ ਬਣਾਇਆ। ਜੇ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਮਰ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ। ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜੀਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ। ਜੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ-ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ।

੨੦ “ਯਰ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਗੁਮਾਨੀ ਅਤੇ ਜਿੰਦੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਸਰਤੀ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਖੋਹ ਲਈ ਗਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੀ ਤਖਤ ਤੋਂ ਉੱਠਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਯਰਤਾਖ ਖਤਮ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਗਇਆ। ੨1 ਫੇਰ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਦਾ ਮਨ ਇੱਕ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਮਨ ਵਰਗਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਹ ਜੰਗਲੀ ਖੋਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਗਾਂ ਵਾਂਗ ਘਾਹ ਖਾਂਦਾ ਸੀ ਉਹ ਤੁਰੇਲ ਵਿੱਚ ਭਿੰਜ ਗਿਆ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਾਪਰੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਬਰ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਜਾਣ ਲਿਆ ਕਿ ਅੱਤ ਮਗਨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਾਦਸਾਹੀਆਂ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅੱਤ ਮਗਨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਬਾਦਸਾਹੀ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੨੨ “ਯਰ ਬੇਲਸ਼ੱਸਰ, ਤੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਧਿਆਨ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ! ਤੂੰ ਨਬੂਰਦਨੱਸਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈਂ। ਯਰ ਫੇਰ ਵੀ ਤੂੰ

ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ੨੩ ਇਸਦੀ ਬਜਾਇ ਤੂੰ ਅਰਾਮ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਿਆ। ਤੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਹੋਏ ਖਿਯਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਅਹਿਲਕਾਰਾਂ, ਤੇਰੀਆਂ ਸਾਈਆਂ ਅਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਯਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਕ ਖੀਤੀ। ਤੂੰ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸੋਨੇ, ਖਿੱਤਲ, ਲੋਹੇ, ਲਕੜੀ ਅਤੇ ਖੱਬਰ ਦੇ ਵੇਦਤਿਆਂ ਦੀ ਉਮਤਤ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਵੇਦਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਕੇਵ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ, ਤੇ ਸੁਣ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਰਿਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸੱਕਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਤੂੰ ਉਸ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਤੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਹਰ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਹੈ। ੨੪ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕਾਰਣ, ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਹ ਗੱਥ ਭੋਜਿਆ ਜਿਸਨੇ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ। ੨੫ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਬਦ ਇਹ ਹਨ:

ਮਨੇ, ਮਨੇ, ਤੁਰੇਲ, ਉਫਰਸੀਨ।

੨੬ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ:

ਮਨੇ :

ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਗਿਣ ਲੇ ਨੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗਾ ਰਾਜ ਤੇਰਾ।

੨੭ ਤੁਰੇਲ :

ਤੋਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੈਨੂੰ ਯਰਮ ਕੰਡੇ ਉੱਤੇ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

੨੮ ਉਧਾਰਮਿਨ :

ਖੋਗਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਰਾਜ ਤੇਰਾ ਤੇਰੇ ਖਾਸੋਂ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫਾਰਸੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ।”

੨੯ ਫੇਰ ਬੇਲਸ਼ੱਸਰ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਕਿਰਮਚੀ ਦੇ ਵਸਤਰ ਧਾਰਨੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਸੋਨੇ ਦਾ ਹਾਰ ਉਸ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦਾ ਤੀਸਰਾ ਸਰਵਚੱਚ ਗਾਰਮ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ੩੦ ਉਸੇ ਹੀ ਰਾਤ, ਚਾਲਤੀਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਬੇਲਸ਼ੱਸਰ ਮਰ ਗਿਆ। ੩1 ਮੀਡ ਦਾ ਇੱਕ ਦਾਰਾ ਮਾਰੀ ਨਾਮ ਦਾ ਬੰਦਾ ਨਵਾਂ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਦਾਰਾ ਮਾਰੀ ਤਰਕੀਬਨ ੬੨ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ।

ਦਾਨੀਏਲ ਅਤੇ ਸੇਰ

੬ 1 ਦਾਰਾ ਮਾਰੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਆਖਣੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂਮਤ ਕਰਨ ਲਈ 1੨੦ ਉਧਮਾਸਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। 2 ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 1੨੦ ਉਧਮਾਸਰਾਂ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਦਾਨੀਏਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਨਿਗਰਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਬਾਧਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਖੋਖਾ ਨਾ ਦੇ ਸੱਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਰਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। 3 ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਨਿਗਰਾਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਦਰਸਾਇਆ। ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਉਸ ਅੰਦਰ

ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਯੁਵਰਾਜ ਦਾ ਆਤਮਾ ਮੀ। ਰਾਜਾ ਦਾਨੀਏਲ ਤੋਂ ਇਤਨਾ ਯੁਰਭਾਵਿਤ ਮੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਰਾਜ ਦਾ ਹਾਰਭ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ।
 ੧ ਯਰ ਜਦੋਂ ਹੋਰਨਾਂ ਨਿਗਰਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਉਹ ਬਹੁਤ ਈਰਖਾਲੂ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹਣ ਲੱਭਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਿਸ਼ ਰੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰੋਮ ਬਰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਦਾਨੀਏਲ ਦੇ ਰੀਤੇ ਰੋਮਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦੇ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਨੀਏਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤ ਗੱਲ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ ਗੱਲ ਦਾ ਦੋਸੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸੱਕੇ। ਦਾਨੀਏਲ ਆਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਮੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਨੋਰ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਰੋਮ ਰੀਤਾ।

੧ ਆਖਿਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਆਜਿਹਾ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਲੱਭੋਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗਲਤ ਰੋਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾ ਸੱਕੀਏ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਕੋਈ ਆਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਲੱਭਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦੇ ਯਰਭੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੋਵੇ।”

੬ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵੇਦੋਂ ਨਿਗਰਾਨ ਅਤੇ ਸਾਟਰਾਥ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ: “ਸਦਾ ਸਲਾਮਤ ਰਹੋ, ਰਾਜਾ ਦਾਗ਼ ਭਾਈ। ੧ ਨਿਗਰਾਨਾਂ, ਧਰੀਫੈਟਰਾਂ, ਸਾਟਰਾਥਾਂ, ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਥਾਲਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਨ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਰਨੂਨ ਇਹ ਹੈ: ਰਾਜਨ, ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ, ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਗਲੇ ੩੦ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੇਦ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਅੱਗੇ ਯੁਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮੇਰਾਂ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੨ ਗੁਣ, ਰਾਜਨ, ਇਹ ਕਰਨ ਬਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਗਜ਼ ਉੱਤੇ ਕਮਤਖਤ ਕਰ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕੇਗਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਸੀਆਂ ਦੇ ਕਰਨ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਬਦਲੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦੇ।” ੩ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜੇ ਦਾਗ਼ ਭਾਈ ਨੇ ਕਰਨ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਮਤਖਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

੧੦ ਦਾਨੀਏਲ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਯਰਭੇਸ਼ੁਰ ਅੱਗੇ ਯੁਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਮੀ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਦਾਨੀਏਲ ਆਪਣੇ ਗੋਡਿਆਂ ਤੇ ਝੁਕਦਾ ਮੀ ਯੁਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਮੀ ਅਤੇ ਯਰਭੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਦਾ ਮੀ। ਜਦੋਂ ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਦਾਨੀਏਲ ਆਪਣੇ ਅਰ ਦੀ ਛੱਤ ਉਤਲੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਦਾਨੀਏਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਕੋਲ ਗਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਰੁਮਲਮ ਵੱਲ ਖੁਲ੍ਹਦੀਆਂ ਸਨ। ਫੇਰ ਦਾਨੀਏਲ ਗੋਡਿਆਂ ਧਰਨੇ ਝੁਕਿਆ ਅਤੇ ਯੁਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਰਦਾ ਮੀ।

੧੧ ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਦੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਯੁਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਯਰਭੇਸ਼ੁਰ ਧਾਮੋਂ ਸਾਹਿਤਾ ਮੰਗਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ੧੨ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰਾਜਾ ਦਾਗ਼ ਭਾਈ, ਤੂੰ ਇੱਕ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਕਮਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਤੀਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ, ਰਾਜੇ, ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵੇਦ ਤੋਂ ਜਾਂ ਬੰਦੇ ਅੱਗੇ ਯੁਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰਾਂ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਇਸ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਕਮਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਕੀ ਨਹੀਂ?”

ਰਾਜੇ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ, ਮੈਂ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਕਮਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਫਾਰਸੀਆਂ ਦੇ ਕਰਨ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਬਦਲੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦੇ।”

੧੩ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਦਾਨੀਏਲ ਨਾਮ ਦਾ ਉਹ ਬੰਦਾ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਕੋਈ ਯਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਦਾਨੀਏਲ ਅਰੁਦਾਗ ਦੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਅਤੇ ਦਾਨੀਏਲ ਉਸ ਕਰਨ ਵੱਲ ਕੋਈ ਯਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਤੂੰ ਕਮਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਦਾਨੀਏਲ ਗਲੇ ਵੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਯਰਭੇਸ਼ੁਰ ਅੱਗੇ ਯੁਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

੧੪ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣੀ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਯੁਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਯੱਕਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸੁਰਜ ਫੁੱਧਣ ਤੀਕ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ੧੫ ਫੇਰ ਉਹ ਨੋਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਦ ਕਰ, ਰਾਜਨ, ਕਿ ਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਸੀਆਂ ਦਾ ਕਰਨ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਕਮਤਖਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਆਦਮ ਕਦੇ ਵੀ ਕਰਦਿਆਂ ਜਜ਼ਾ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦਾ।”

੧੬ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜੇ ਦਾਗ਼ ਭਾਈ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਲੈ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰਾਂ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿਸ ਯਰਭੇਸ਼ੁਰ ਅੱਗੇ ਤੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ!” ੧੭ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਖੱਬਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰਾਂ ਦੀ ਗੁਫਾ ਦੇ ਮੂੰਹ ਅੱਗੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁੰਦਰੀ ਵਰਤੀ ਅਤੇ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਮੁਹਰ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਹਿਲਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਹਰਾਂ ਵੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਮੀ ਕੋਈ ਵੀ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਗਿਲਾ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇਗਾ। ਅਤੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਮੇਰਾਂ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸੱਕੇਗਾ। ੧੮ ਫੇਰ ਰਾਜਾ ਦਾਗ਼ ਭਾਈ ਵਾਧਮ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਵਰਤ ਰੱਖ ਕੇ ਗਤ ਗੁਜਾਰੀ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਮੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਕੋਲ ਆਵੇ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰੇ। ਰਾਜਾ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸੱਕਿਆ।

੧੯ ਯਾਗਲੀ ਮਵੇਰ, ਮਵੇਰੇ ਦੀ ਲੋਯ ਨਾਲ ਗਾਜਾ ਦਾਰਾ ਭਾਦੀ ਉੱਠ ਖਿਯਾ। ਉਹ ਮੇਰਾਂ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ।
੨੦ ਗਾਜਾ ਬਹੁਤ ਫਿਰਰਮੰਦ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਗਾਜਾ ਮੇਰਾਂ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵੇਲ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ। ਗਾਜੇ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੀਵਤ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੇਵਰ, ਦਾਨੀਏਲ, ਸੀ ਤੇਰਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰਾ ਵੇਲੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਤੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਦਾ ਰਹੇਂ।”

੨੧ ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਗਾਜਨ, ਮਦਾ ਮਲਾਮਤ ਰਹੇ! ੨੨ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਦੂਤ ਭੇਜਿਆ। ਦੂਤ ਨੇ ਮੇਰਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਰ ਦਿੱਤੇ। ਮੇਰਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਯਹੁਚਾਇਆ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਮੇਰਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਰਿ ਮੈਂ ਬੋਰਸੁਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ, ਗਾਜਨ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵੇਈ ਗਲਤ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।”

੨੩ ਗਾਜਾ ਦਾਰਾ ਭਾਦੀ ਬਹੁਤ ਯਰਮੰਨ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਰਿ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਮੇਰਾਂ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਲੈਣ। ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਢਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਵੇਈ ਵੀ ਜ਼ਖਮ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ। ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਮੇਰਾਂ ਨੇ ਵੇਈ ਨੁਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਯਹੁਚਾਇਆ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚੋਂ ਭਰੇਮਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ।

੨੪ ਫੇਰ ਗਾਜੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਮੇਰਾਂ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਟਿਲਜਾਮ ਯਰਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਬੰਦੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯਤਨੀਆਂ ਆਤੇ ਬੱਚੇ ਮੇਰਾਂ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਣ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾਂ ਦੀ ਗੁਫਾ ਫਰਸ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੇਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਬੋਚ ਲਿਆ। ਮੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਗਏ ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਚਬਾ ਗਏ।

੨੫ ਫੇਰ ਗਾਜੇ ਦਾਰਾ ਭਾਦੀ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਆਤੇ ਵੇਮਾਂ ਆਤੇ ਬੇਲੀਆਂ ਨੂੰ, ਜੇ ਮਲਤਨਤ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਸੀ:

ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਸਾਤੀ ਮਿਲੇ!
੨੬ ਮੈਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਨੁਨ ਬਣਾ ਰਿਗਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਰਨੁਨ ਮੇਰੇ ਗਾਜ ਦੇ ਹਰ ਰਿਮੇ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਨੀਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਭੈ ਆਤੇ ਆਦਰ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਦਾਨੀਏਲ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਯਰਮੇਸੁਰ।
ਮਦਾ ਜੀਵਤ ਹੈ ਯਰਮੇਸੁਰ!
ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸਦਾ ਗਾਜ ਰਦੇ ਵੀ।
ਉਸਦਾ ਸਾਮਨ ਆਤੇ ਤੀਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।
੨੭ ਮਗਾਇਤਾ ਰਦਾ ਆਤੇ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਯਰਤੀ ਤੇ ਚਮਰਾਰ ਆਤੇ ਨਿਸਾਨ ਦਰਮਉਦਾ।
ਬਚਾਇਆ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਮੇਰਾਂ ਵੇਲੋਂ।

੨੯ ਇਸ ਲਈ ਦਾਨੀਏਲ, ਦਾਰਾ ਭਾਦੀ ਦੇ ਗਾਜ ਵੇਲੇ ਆਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਫਾਰਸੀ ਖੋਰਮ ਗਾਜਾ ਸੀ, ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਦਾਨੀਏਲ ਦਾ ਚਾਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਯਨਾ

੧ ਬੇਲਸੱਸਰ ਦੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ਯਹਿਲੇ ਵਰਹੇ ਵੇਰਾਨ, ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਯਨਾ ਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਦਾਨੀਏਲ ਆਪਣੇ ਬਿਸਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਨ ਵੇਖੇ। ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਜੇ ਸੁਯਨੇ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਉਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ। ੨ ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਆਪਣਾ ਦਰਸਨ ਵੇਖਿਆ। ਦਰਸਨ ਵਿੱਚ ਚਹੁੱਯਾਂ ਯਾਸਿਉ ਗਵਾ ਵਗ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਵਾਂ ਨੇ ਮਗਾਨ ਮਰੁੱਦਰ ਨੂੰ ਆਸਾਤ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੩ ਮੈਂ ਚਾਰ ਵੱਡੇ ਜਾਨਵਰ ਵੇਖੇ, ਆਤੇ ਹਰੇਰ ਹਰ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧਰਾ ਸੀ। ਉਹ ਚਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਸਨ।

੪ “ਯਹਿਲਾ ਜਾਨਵਰ ਮੇਰ ਵਰਗਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਆਤੇ ਇਸਦੇ ਬਾਜ ਵਾਂਗ ਖੰਭ ਸਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਗੋਰ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ। ਇਸਦੇ ਖੰਭ ਇਸਤੋਂ ਘੱਟੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਠਾਇਆ ਗਿਆ ਰਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਦੋ ਖੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਆਦਰੀ ਵਾਂਗ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਦਰੀ ਦਾ ਦਿਲ (ਮਨ) ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

੫ “ਆਤੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ ਸਾਗਮਣੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰਾ ਜਾਨਵਰ ਵੇਖਿਆ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਰਿੰਫ ਵਰਗਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਯਾਮੇ ਵੱਲੋਂ ਉੱਠਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਆਤੇ ਮੈਂ ਇਸਦੇ ਮੂੰਹ ਆਦਰ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਤਿੰਨ ਯਸਲੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ, ਉੱਠ ਆਤੇ ਰਾਫੀ ਸਾਗਾ ਮਾਮ ਖਾ ਜਾ।’

੬ “ਇਸ ਮਗਰੋਂ, ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਮੇਰੇ ਸਾਗਮਣੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰ ਸੀ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਚੀਤੇ ਵਰਗਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਆਤੇ ਚੀਤੇ ਦੀ ਖਿੱਠ ਉੱਤੇ ਚਾਰ ਖੰਭ ਸਨ। ਖੰਭ ਰਿਮੇ ਖੰਫੀ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਵਾਂਗ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਚਾਰ ਸਿਰ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੁਕੁਮਤ ਰਨ ਦਾ ਆਯਿਰਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

੭ “ਇਸਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਮੈਂ ਗਾਤ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਦਰਸਨ ਆਦਰ ਵੇਖਿਆ, ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਮੇਰੇ ਸਾਗਮਣੇ ਇੱਕ ਚੋਬਾ ਜਾਨਵਰ ਸੀ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਬੜਾ ਰਮੀਨਾ ਆਤੇ ਭਿਆਨਕ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤਵਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਲੰਮੇ ਲੋਹੇ ਦੇ ਦੰਦ ਸਨ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਚਲ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਖਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਆਤੇ ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਰ ਦੇ ਬਚੇ ਖੁਚੇ ਗਿਮਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਰਾਂ ਹੋਟਾਂ ਲਿਤਾੜਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਚੋਬਾ ਜਾਨਵਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧਰਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਦਮ ਸਿੰਗ ਸਨ।

੮ “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਮੇਚ ਹੀ ਰਿਗਾ ਸਾਂ ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਗਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿੰਗ ਉੱਗ ਆਇਆ। ਇਹ ਸਿੰਗ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਸਿੰਗ ਸੀ। ਇਸ ਛੋਟੇ ਸਿੰਗ ਉੱਤੇ

ਯੱਥਾ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ-ਯੱਥਾ ਬੰਦੇ ਦੀਆਂ ਯੱਥਾ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਮਨ । ਅਤੇ ਇਸ ਛੋਟੇ ਮਿੰਗ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਮੂੰਹ ਵੀ ਸੀ । ਮੂੰਹ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਛੋਟੇ ਮਿੰਗ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਮਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਮਿੰਗ ਖੁੱਟ ਲੇ ।

ਚੌਥੇ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਨਿਆਂ

੯ “ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਠੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਖਤ ਆਪਣੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ।
 ਅਤੇ ਯਰਾਚੀਨ ਖਾਤਮਾਗ ਬੈਠਾ ਸੀ ਆਪਣੇ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਸਤਰ ਬਰਫ ਜਿੰਨੇ ਸਫੇਦ ਸਨ । ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਉਸਦੇ ਸਨ ਸਫੇਦ ਸਨ ਇਹ ਚਿੱਟੀ ਉਨ ਜਿਹੇ ।
 ਤਖਤ ਸੀ ਉਸਦਾ ਬਣਿਆ ਯਾਗਨ ਦਾ ਅਤੇ ਖਹੀਏ ਤਖਤ ਦੇ ਸਨ ਬਣੇ ਲਾਟਾਂ ਦੇ ।
 1੦ ਯਾਗੁ ਦਾ ਦਰਿਆ ਇੱਕ ਸੀ ਵਗਦਾ ਧਿਆ ਸਾਹਮਣੇ ਯਰਾਚੀਨ ਰਾਜੇ ਦੇ ।
 ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ । ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਵਾਰੀ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਯੱਗੇ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ ਸਨ ।
 ਇਹ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਰਚਿਹੀ ਹੋਵੇ ਸੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਰਿਤਾਬਾਂ ਹੋਣ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ।

11 “ਮੈਂ ਦੇਖਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਛੋਟਾ ਮਿੰਗ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲਦਾ ਰਿਹਾ । ਮੈਂ ਉਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਦੇਖਦਾ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਆਖਿਰਕਾਰ ਚੌਥਾ ਜਾਨਵਰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ । ਇਸਦਾ ਸਰੀਰ ਨਸਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਲਦੀ ਯੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ । 12 ਗੋਰਨਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਆਖਿਰਕਾਰ ਤੇ ਗਰੁਮਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਲੈ ਲਈ ਗਈ । ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ।
 13 “ਗੁਰੂ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ, ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ । ਉਹ ਯਰਾਚੀਨ ਖਾਤਮਾਗ ਵੇਲੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੈ ਆਏ ।

14 “ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਰਕਾਰ, ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਯੁਰੀ ਗਰੁਮਤੀ ਸਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ । ਹਰ ਰੋਮ ਅਤੇ ਹਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨਗੇ । ਉਸਦੀ ਗਰੁਮਤੀ ਗਮੋਮਾ ਰਹੇਗੀ । ਉਸਦਾ ਰਾਜ ਸਦਾ ਰਹੇਗਾ । ਇਸਦਾ ਕਦੇ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਚੌਥੇ ਜਾਨਵਰ ਬਾਰੇ ਸੁਖਨੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ

14 “ਮੈਂ, ਦਾਨੀਏਲ, ਬਹੁਤ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਫਿਰਰਮੰਦ ਸੀ । ਜਿਹੜੇ ਦਰਸ਼ਨ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ । 15 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਗਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ । ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਦਾ ਕੀ ਯਾਰਥ ਸੀ । ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ । ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕੀ ਯਾਰਥ ਸੀ । 12 ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਚਾਰ ਵੱਡੇ ਜਾਨਵਰ ਚਾਰ ਰਾਜ ਹਨ । ਇਹ ਚਾਰੇ ਰਾਜ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲਣਗੇ । ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਾਮ ਬੰਦੇ ਰਾਜ ਹਾਮਿਲ ਕਰਨਗੇ । ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਲਈ ਰਾਜ ਰਹੇਗਾ । 15 ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅੱਤ ਉੱਚ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਯੁਰੱਥ ਰਾਜ ਖਰਾਧਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਜ ਸਦਾ ਲਈ ਰੱਖਣਗੇ ।’

15 “ਫੇਰ ਮੈਂ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਚੌਥਾ ਜਾਨਵਰ ਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਯਾਰਥ ਕੀ ਸੀ । ਚੌਥਾ ਜਾਨਵਰ ਗੋਰਨਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਭਿੰਨ ਸੀ । ਇਹ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਸੀ । ਇਸਦੇ ਦੰਦ ਲੋਹੇ ਦੇ ਅਤੇ ਖੰਥੇ ਰਾਮੀ ਦੇ ਸਨ । ਇਹ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਸਿਰਕ ਨੂੰ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਚਲ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਖਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ । ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰਕਾਂ ਦੇ ਬਚੇ ਖੁਚੇ ਯਦਮੇਸਾਂ ਨੂੰ ਲਿਤਾੜ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ।

20 ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚੌਥੇ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਸਿਰ ਉਤੁਲੇ ਦਸ ਮਿੰਗ ਕੀ ਸਨ । ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਛੋਟੇ ਮਿੰਗ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਉੱਥੇ ਉਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਉਸ ਛੋਟੇ ਮਿੰਗ ਨੇ ਦਸਾਂ ਮਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ । ਉਹ ਛੋਟਾ ਮਿੰਗ ਬਾਰੀ ਮਿੰਗਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਰਮੀਨਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਸੀ । ਅਤੇ ਉਹ ਛੋਟਾ ਮਿੰਗ ਲਗਾਤਾਰ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ । 21 ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਛੋਟੇ ਮਿੰਗ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਾਮ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਕਰਨੀ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ । ਅਤੇ ਉਹ ਮਿੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ । 22 ਛੋਟਾ ਮਿੰਗ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦਾ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਯਰਾਚੀਨ ਖਾਤਮਾਗ ਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ । ਯਰਾਚੀਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਸ ਛੋਟੇ ਮਿੰਗ ਬਾਰੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਯੈਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਇਸ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਾਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਮਿਲ ਗਿਆ ।

23 “ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ: ‘ਚੌਥਾ ਜਾਨਵਰ ਉਹ ਚੌਥਾ ਰਾਜ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਵੇਗਾ । ਇਹ ਗੋਰ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਚੌਥਾ ਰਾਜ ਯਰਤੀ ਉਤੁਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ । ਇਹ ਯਰਤੀ ਉਤੁਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਲਿਤਾੜ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੁਚਲ ਦੇਵੇਗਾ । 24 ਦਸ ਮਿੰਗ ਉਹ ਦਸ ਰਾਜੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਚੌਥੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਣਗੇ । ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਸ ਰਾਜੇ ਚੱਲੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਗੋਰ ਰਾਜਾ ਆਵੇਗਾ । ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਗਰੁਮਤ ਕੀਤੀ ਸੀ । ਉਹ ਗੋਰਨਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਾ ਦੇਵੇਗਾ । 25 ਇਹ ਖਾਮ ਖਾਤਮਾਗ ਅੱਤ ਮਹਾਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇਗਾ । ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਾਮ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਖੁਚਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਾਰੇਗਾ । ਉਹ ਰਾਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਕਰਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਕਰੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਥਾਪਿਤ

ਜੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਯਰਭੇਸੂਰ ਦੇ ਖਾਮ ਬੰਦੇ ਇਸ ਗਾਜੇ ਦੀ ਸਰਤੀ ਹੇਠਾਂ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਮਾਲ ਰਹਿਣਗੇ।”

੨੬ “ਯਰ ਰਚਿਹਰੀ ਫੈਮਲਾ ਰਹੇਗੀ ਕਿ ਸੀ ਵਾਧਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਗਾਜੇ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨੂੰ ਖੋਗ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸਦਾ ਗਾਜ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੭ ਫੇਰ ਯਾਰਾਮ ਹੇਠਲੀ ਗਾਜਗਦਦੀ ਅਤੇ ਯਥਿਰਾਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਗਾਜਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਯਰਭੇਸੂਰ ਦੇ ਯਵਿੰਤਰ ਯੁਰੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਗਾਜ ਸਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਗਾਜਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਾਦਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ।”

੨੮ “ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਧਨੇ ਦਾ ਅੰਤ ਸੀ। ਮੈਂ, ਦਾਨੀਏਲ, ਬਹੁਤ ਭੈੜੀ ਤਮਾਂ। ਮੇਰਾ ਚਿਹਰਾ ਡਰ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬਗਾਵਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਾਧਏ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲਈਆਂ ਜਾਂ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣੇ ਨਾ ਹਟ ਸੱਕਿਆ।”

ਦਾਨੀਏਲ ਦਾ ਭੇਡ ਅਤੇ ਬੱਚਰੀ ਦਾ ਦਰਸਨ

੧ ਬੇਲਸੱਸਰ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ਤੀਜੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ, ਮੈਂ ਇਹ ਦਰਸਨ ਦੇਖਿਆ। ਇਹ ਉਸ ਸੁਧਨੇ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਸੀ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਸੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਯਰਗਟਿਆ ਸੀ। ੨ ਸੁਧਨੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਸੁਮਨ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ ਸਾਂ। ਸੁਮਨ ਗਾਜਯਾਨੀ ਏਲਾਮ ਦੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਲਾਈ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਖਲੋਤਾ ਸਾਂ। ੩ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਦੇਖਿਆ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਲਾਈ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਮੇਢੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਮੇਢੇ ਦੇ ਦੋ ਲੰਮੇ ਮਿੰਗ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਮਿੰਗ ਲੰਮੇ ਸਨ ਯਰ ਇੱਕ ਮਿੰਗ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲੋਂ ਲੰਮੇਰਾ ਸੀ। ਲੰਮਾ ਮਿੰਗ ਯਹਿਲੇ ਮਿੰਗ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਆਇਆ। ੪ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੇਢਾ ਮਿੰਗ ਨਾਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਟਰਗਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਮੇਢੇ ਨੂੰ ਯੱਛਮ ਵੱਲ ਭਜਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਨਵਰ ਮੇਢੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੱਕਦਾ। ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੱਕਦਾ। ਉਹ ਮੇਢਾ ਜੋ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਢਾ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤਵਰ ਹੋ ਗਿਆ।

੫ ਮੈਂ ਮੇਢੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਯੱਛਮ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੇ ਇੱਕ ਬੱਚਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਬੱਚਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਮਿੰਗ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਯਾਮਾਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਬੱਚਰਾ ਇੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦੌੜਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਯੋਰ ਮੁਸਰਿਲ ਨਾਲ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਫੁਹਦੇ ਸਨ।

੬ ਬੱਚਰਾ ਦੇ ਮਿੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਮੇਢੇ ਕੋਲ ਆਇਆ। ਇਹ ਉਹੀ ਮੇਢਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਉਲਾਈ ਨਦੀ ਕੰਢੇ ਖਲੋਤਾ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਬੱਚਰਾ ਬਹੁਤ ਕਰੋਯ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੇਢੇ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ। ੭ ਮੈਂ ਬੱਚਰੇ ਨੂੰ ਮੇਢੇ ਵੱਲ ਭਜਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਬੱਚਰਾ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਮੇਢੇ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਮਿੰਗ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ। ਮੇਢਾ ਬੱਚਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੱਕਿਆ। ਬੱਚਰੇ ਨੇ ਮੇਢੇ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡੇਗ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਬੱਚਰੇ ਨੇ ਮੇਢੇ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਢੇ ਨੂੰ ਬੱਚਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

੮ ਇਸ ਲਈ ਬੱਚਰਾ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤਵਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਯਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤਾਰਤਵਰ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਵੱਡਾ ਮਿੰਗ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਮਿੰਗ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਚਾਰ ਮਿੰਗ ਉੱਗ ਆਏ। ਉਹ ਚਾਰ ਮਿੰਗ ਯਾਮਾਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਚਾਰ ਮਿੰਗ ਚਹੁੱਠਾਂ ਦਿਸਾਵਾਂ ਵੱਲ ਝੁਕੇ ਹੋਏ ਸਨ।

੯ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਹੁੱਠਾਂ ਮਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਇੱਕ ਮਿੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਮਿੰਗ ਉੱਗ ਆਇਆ। ਉਹ ਛੋਟਾ ਮਿੰਗ ਵੱਧਰੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਦੱਖਣ ਯੁਰਬ ਵੱਲ ਉੱਗ ਆਇਆ। ਇਹ ਖੂਬਸੂਰਤ ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਉੱਗ ਆਇਆ। ੧੦ ਉਹ ਛੋਟਾ ਮਿੰਗ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਉੱਤਰ ਚਿਰ ਵੱਧਰੇ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਉਹ ਯਾਰਾਮ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਯਹੁੱਕ ਗਿਆ। ਛੋਟੇ ਮਿੰਗ ਨੇ ਕੁਝ ਇੱਕ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡੇਗ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਾਰਿਆਂ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ। ੧੧ ਇਹ ਛੋਟਾ ਮਿੰਗ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤਵਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਇਹ ਸਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਗਾਰਮ (ਯਰਭੇਸੂਰ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਛੋਟੇ ਮਿੰਗ ਨੇ ਗਾਰਮ (ਯਰਭੇਸੂਰ) ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਬਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਬਾਂ ਲੋਕ ਯਰਭੇਸੂਰ ਦੀ ਉਯਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਢਾਗ ਦਿੱਤਾ। ੧੨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਜ਼ਬਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਮਿੰਗ ਨੇ ਯਾਧ ਰੀਤੇ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਬਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਨੇਰੀ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡੇਗ ਦਿੱਤਾ। ਛੋਟੇ ਮਿੰਗ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਕਾਮਯਾਬ ਸੀ।

੧੩ ਫੇਰ ਮੈਂ ਯਵਿੰਤਰ ਹਮਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਬੇਲਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਦੂਸਰੀ ਯਵਿੰਤਰ ਹਮਤੀ ਨੂੰ ਯਹਿਲੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ। ਯਹਿਲੀ ਯਵਿੰਤਰ ਹਮਤੀ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਇਹ ਦਰਸਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਬਲੀ ਨਾਲ ਸੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਇਹ ਉਸ ਭਿਯਾਨਕ ਯਾਧ ਬਾਰੇ ਹੈ ਜੋ ਤਬਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਉਸ ਬਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਗਾਰਮ ਦੀ ਉਯਾਮਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲੋਕ ਉਸ ਬਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦੇਣਗੇ ਤਾਂ ਸੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਸੀ ਵਾਧਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦੇਣਗੇ। ਯਰ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ?”

੧੪ ਦੂਸਰੇ ਯਵਿੰਤਰ ਯੁਰੱਖ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਇਹ ੨,੩੦੦ ਦਿਨਾਂ ਅਤੇ ਸਵੇਰਿਆਂ ਲਈ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਫੇਰ ਯਵਿੰਤਰ ਸਥਾਨ ਦਾ ਯੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦਾ ਵਰਣਨ

੧੫ ਮੈਂ, ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ, ਇਹ ਦਰਸਨ ਦੇਖਿਆ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਜਾਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸਦਾ ਸੀ ਕਾਰਣ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਦਰਸਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਯਾਦਸੀ ਵਾਂਗ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਯਾਚਾਨਕ ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਆ ਖਲੋਤੀ। ੧੬ ਫੇਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਯਾਦਸੀ ਦੀ ਯਾਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਇਹ ਯਾਵਾਜ਼ ਉਲਾਈ ਨਦੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਯਾਵਾਜ਼ ਨੇ

ਯਾਥਿਯਾ, “ਜਬਰੋਲ ਇਸ ਯਾਦਮੀ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦਾ ਯਠਥ ਮਮਝਾ।”

^{1੭} ਇਸ ਲਈ ਜਬਰੋਲ, ਉਹ ਦੂਤ ਜਿਹੜਾ ਯਾਦਮੀ ਵਰਗਾ ਜਾਪਦਾ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਇਆ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਭੈਭੀਤ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਯਰ ਜਬਰੋਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਥਿਯਾ, “ਮਨੁੱਖ, ਇਹ ਮਮਝ ਲੈ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਨ ਯੰਤਰ ਰਾਲ ਬਾਰੇ ਹੈ।”

^{1੮} ਜਦੋਂ ਜਬਰੋਲ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਗਿਆ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੀ ਨੀਂਦ ਸੀ। ਫੇਰ ਜਬਰੋਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੇਹਿਆ ਅਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿ ਗਿਆ। ^{1੯} ਜਬਰੋਲ ਨੇ ਯਾਥਿਯਾ, “ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਰਸਨ ਬਾਰੇ ਮਮਝਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਕਰੋਧ ਦੇ ਯੰਤਰ ਦੇ ਮਥੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਪਰੇਗਾ। ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਯੰਤਰਾਲ ਬਾਰੇ ਸੀ।

^{੨੦} “ਤੂੰ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮੇਝਾ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਿੰਗ ਖਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਹਨ। ^{੨1} ਬੱਕਰਾ ਯੂਨਾਨ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਆੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਾਲੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਿੰਗ ਯਹਿਲਾ ਰਾਜਾ ਹੈ। ^{੨੨} ਉਹ ਸਿੰਗ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਬਾਵੇਂ ਚਾਰ ਸਿੰਗ ਉੱਗ ਆਏ। ਉਹ ਚਾਰ ਸਿੰਗ ਚਾਰ ਖਾਤਮਾਗੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਰ ਖਾਤਮਾਗੀਆਂ ਯਹਿਲੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਕੋਮ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਯਰ ਉਹ ਚਾਰ ਕੋਮਾਂ ਯਹਿਲੇ ਰਾਜੇ ਜਿੰਨੀਆਂ ਤਾਰਤਵਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

^{੨੩} “ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਤਮਾਗੀਆਂ ਦਾ ਯੰਤਰ ਨੇੜੇ ਆਵੇਗਾ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਜਾਲਮ ਰਾਜਾ ਆਵੇਗਾ। ਇਹ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਚਲਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਖਾਥੀ ਲੋਕ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ^{੨੪} ਇਹ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤਵਰ ਹੋਵੇਗਾ-ਯਰ ਯਹਿਲੇ ਰਾਜੇ ਜਿੰਨਾ ਮਜਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਰਾਜਾ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਰ ਕੋਮ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਤਾਰਤਵਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ-ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖਾਮ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ।

^{੨੫} “ਇਹ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਚਤੁਰ ਅਤੇ ਚਲਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਝੂਠ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਮਝੇਗਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰੇਗਾ, ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਗੁਮਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਹਿਜਾਦਿਆਂ ਦੇ ਸਹਿਜਾਦੇ (ਯਰਮੇਸੂਰ) ਨਾਲ ਵੀ ਲੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਯਰ ਉਸ ਜਾਲਮ ਰਾਜੇ ਦੀ ਸੁਰਤੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਿਸੇ ਯਾਦਮੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

^{੨੬} “ਸਾਮਾਂ ਅਤੇ ਸਵੇਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੁਖਨਾ ਅਤੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ, ਸੱਚੀਆਂ ਹਨ। ਯਰ ਦਰਸਨ ਉੱਤੇ ਮੇਹਰ ਲਾ ਦੇ। ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਲੰਮੇ ਮਥੇ ਤਰ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ।”

^{੨੭} ਮੈਂ, ਦਾਨੀਏਲ, ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦਰਸਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਕੋਈ ਦਿਨ ਮੈਂ ਬਿਮਾਰ ਰਿਹਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਉੱਠ

ਖਲੋਇਆ ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਕੋਮ ਉੱਤੇ ਵਾਧਮ ਆ ਗਿਆ। ਯਰ ਮੈਂ ਸੁਖਨੇ ਬਾਰੇ ਹੋਰਾਨ ਸਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਮਮਝ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਰਸਨ ਦਾ ਕੀ ਯਠਥ ਹੈ।

ਦਾਨੀਏਲ ਦੀ ਯਰਾਰਬਨਾ

^੧ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਾਜੇ ਦਾਗ ਖਾਦੀ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਯਹਿਲੇ ਵਰਗੇ ਦੋਰਾਨ ਵਾਪਰੀਆਂ। ਦਾਗ ਖਾਦੀ ਯਰਮਵੇਰੇਸ ਨਾਮ ਦੇ ਯਾਦਮੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਕਸਦੀਆਂ ਮੀਡੀਯਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਉਹ ਬਾਬਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ।

^੨ ਦਾਗ ਖਾਦੀ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਯਹਿਲੇ ਵਰਗੇ ਦੋਰਾਨ, ਮੈਂ, ਦਾਨੀਏਲ, ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਯੰਦਰ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਯਰੋਵਾਹ ਨੇ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਵਰਗੇ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਯਰੂਸਲਮ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਰੋਵਾਹ ਨੇ ਯਾਥਿਯਾ ਸੀ ਕਿ ੭੦ ਵਰਗੇ ਬੀਤ ਜਾਣਗੇ।

^੩ ਫੇਰ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਆਪਣੇ ਯਰੂਭੂ ਵੱਲ ਯਰਤਿਆ। ਮੈਂ ਉਸ ਯੰਗੇ ਯਰਾਰਬਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਖਾਮੋਂ ਮਗਟਿਆ ਮੰਗੀ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਮੇਗ ਦੇ ਵਸਤਰ ਯਹਿਨ ਲੇ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਘਟਟਾ ਯਾ ਲਿਆ। ^੪ ਮੈਂ ਯਰੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਯੰਗੇ ਯਰਾਰਬਨਾ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਖਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਮੈਂ ਯਾਥਿਯਾ,

“ਯਰੋਵਾਹ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਭੈਦਾਇਕ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲ ਅਤੇ ਮਿਹਰ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੱਖਦਾ ਹੈਂ ਜਿਹੜੇ ਤੈਨੂੰ ਖਿਆਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੱਖਦਾ ਹੈਂ ਜਿਹੜੇ ਤੇਰਾ ਯਾਦਮ ਮੇਨਦੇ ਹਨ।

^੫ “ਯਰ ਯਰੋਵਾਹ, ਯਾਮੀਂ ਖਾਥ ਕੀਤਾ ਹੈ! ਯਾਮੀਂ ਗਲਤ ਕੋਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਯਾਮੀਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਯਾਮੀਂ ਤੇਰੇ ਯਾਦਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਭਟਕ ਗਏ ਹਾਂ।

^੬ ਯਾਮੀਂ ਨਬੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਸਨ। ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਲਈ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਰਾਜਿਆਂ, ਯਾਗੂਆਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਖਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਸੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਯਰ ਯਾਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ!

^੭ “ਯਰੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਕੋਰ ਹੈਂ ਅਤੇ ਕੋਰੀ ਤੇਰੀ ਹੈ! ਯਰ ਯਾਮੀਂ ਸਰਮਸਾਰ ਹਾਂ। ਯਰੂਦਾਹ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕ ਸਰਮਸਾਰ ਹਨ। ਸਰਮਸਾਰ ਹਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ-ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਨੇੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਦੂਰ ਹਨ। ਯਰੋਵਾਹ, ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਯੰਦਰ ਖਿੰਡਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ

ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਗੇਵਾਗ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ।

੯ “ਅਗੇਵਾਗ, ਮਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਡੇ ਮਾਰੇ ਸ਼ਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਅਗੇਵਾਗ।

੧੦ “ਧਰ ਅਗੇਵਾਗ, ਤੁਸੀਂ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਰੀਤੇ ਮੰਦੇ ਕੇਮਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਰਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਆਮੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਗਏ ਸਾਂ। ੧੧ ਆਮੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ, ਨਬੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ, ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਰਨੂੰਨ ਦਿੱਤੇ-ਧਰ ਆਮੀਂ ਉਮਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖਾਲਨਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ੧੨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖਾਲਨਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਮੁਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮਰਾਥ ਅਤੇ ਟਿਰਗਰ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। (ਮੁਸਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੇਵਰ ਸੀ।) ਉਹ ਮਰਾਥ ਅਤੇ ਟਿਰਗਰ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖਾਲਨਾ ਨਾ ਰਹਨ ਦੀ ਸਜਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ-ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਧਰੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਰੀਆਂ ਰਿਉਂ ਰਿ ਆਮੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਧਾਥ ਰੀਤੇ।

੧੩ “ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨੀਆਂ ਸਨ-ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਰਨ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਰਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਾਧਰੀਆਂ। ੧੪ ਇਹ ਉਢੇ ਹੀ ਵਾਧਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੁਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਧਰ ਆਮੀਂ ਫੇਰ ਵੀ ਅਗੇਵਾਗ ਧਾਥ ਮਗਟਿਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ! ਆਮੀਂ ਫੇਰ ਵੀ ਧਾਥ ਰਹਨੇ ਨਹੀਂ ਹਟੇ। ਆਮੀਂ ਗਲੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸੱਚ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਅਗੇਵਾਗ। ੧੫ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਤਿਆਰ ਰੀਤੀਆਂ ਸਨ-ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਰਨ ਦਿੱਤਾ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਬੇਲਾਗ ਹੈ। ਧਰ ਆਮੀਂ ਗਲੇ ਵੀ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

੧੬ “ਅਗੇਵਾਗ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ। ਆਮੀਂ ਤੇਰੇ ਬੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਤੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਧਰਮਿੱਧ ਹੈਂ। ਅਗੇਵਾਗ, ਆਮੀਂ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ। ੧੭ ਅਗੇਵਾਗ, ਅਰੁਮਲਮ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਛੱਡ

ਦੇ। ਅਰੁਮਲਮ ਤੇਰੇ ਧਵਿੱਤਰ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੇਰ ਰਹਨੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਸ ਲਈ ਅਰੁਮਲਮ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਛੱਡ ਦੇ। ਮਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕ ਮਾਡਾ ਨਿਰਾਦਰ ਰਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਰਦਾ ਹੈ ਰਿਉਂ ਰਿ ਆਮੀਂ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਧਰਮਿਆਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਧਾਥ ਰੀਤਾ ਹੈ।

੧੮ “ਗੁਣ, ਅਗੇਵਾਗ, ਮੇਰੀ ਧਰਾਰਬਨਾ ਮੁਣ। ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮੇਵਰ ਹਾਂ। ਮਗਟਿਤਾ ਲਈ ਮੇਰੀ ਧਰਾਰਬਨਾ ਨੂੰ ਮੁਣ। ਆਪਣੇ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹ। ਉਹ ਇਮਾਨਤ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਰ ਧਰਬੁ, ਇਹ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੀ ਖਾਤਰ ਰਹ। ੧੯ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਮੁਣ! ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੇਲ ਅਤੇ ਦੇਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨੀਆਂ ਹਨ! ਦੇਖ ਰੀ ਵਾਧਰਿਆ ਹੈ ਉਸ ਸਹਿਰ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਰਿ ਆਮੀਂ ਧਰਮੀਂ ਹਾਂ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰਿ ਮੈਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਸ ਲਈ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਤੂੰ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੈਂ। ੨੦ ਅਗੇਵਾਗ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਮੁਣ! ਅਗੇਵਾਗ ਮਾਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਰਹ ਦਿਉ! ਅਗੇਵਾਗ, ਧਿਆਨ ਦਿਉ, ਅਤੇ ਫੇਰ ਰੁਝ ਰਹੋ! ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਾ ਰਹੋ! ਰੁਝ ਰਹੋ ਗੁਣ! ਆਪਣੀ ਹੀ ਨੇਰੀ ਲਈ ਇਹ ਰਹੋ। ਮੇਰੇ ਅਗੇਵਾਗ, ਗੁਣ ਰੁਝ ਰਹ, ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।”

੭੦ ਗਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦਰਸਨ

੨੦ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਧਰਾਰਬਨਾ ਵਿੱਚ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਾਥਾਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਧਾਥਾਂ ਬਾਰੇ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਧਰਬਤ ਬਾਰੇ ਧਰਾਰਬਨਾ ਰਹ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ੨੧ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਧਰਾਰਬਨਾ ਰਹ ਰਿਹਾ ਸਾਂ, ਉਹ ਆਦਮੀ ਜਬਰਾਈਲ, ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਇਆ। ਜਬਰਾਈਲ ਉਹ ਵਿਯਾਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਦਰਸਨ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਜਬਰਾਈਲ ਉਡਦਾ ਹੋਇਆ ਰਾਗਲੀ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਇਆ। ਉਹ ਸਾਮ ਦੀ ਬਲੀ ਵੇਲੇ ਆਇਆ। ੨੨ ਜਬਰਾਈਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਗਟਿਤਾ ਰੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ। ਜਬਰਾਈਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਦਾਨੀਏਲ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਿਆਣਧ ਦੋਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਮਗਟਿਤਾ ਰਹਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ। ੨੩ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਧਰਮਿਆਂ ਧਰਾਰਬਨਾ ਰਹਨੀ ਸੁਬੂ ਰੀਤੀ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਆਦਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਆ ਗਿਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਰਹਦਾ ਹੈ! ਤੂੰ ਇਸ ਆਦਮ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਵੋਗਾ, ਅਤੇ ਤੂੰ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਵੋਗਾ।

੨੪ “ਦਾਨੀਏਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਯੁਗਾਂ ਮਗਿਰ ਲਈ ਮੱਤਰ ਗਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੱਤਰ ਗਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰਾਂ ਚਰਚੇ ਹੈ: ਆਧਾਰਾਂ ਤੇ ਚੋਰ ਲਾਉਣ ਲਈ, ਆਧ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਂ ਲਈ ਧਰਮਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਉਂਦੇ ਧਰਮੀਆਂ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਗਿਰੀ ਹੈ, ਸੁਧਨਿਆਂ ਆਉਂਦੇ ਨਬੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮੋਹਰ ਲਾਉਣਾ, ਆਉਂਦੇ ਇੱਕ ਆਉਂਦੇ ਯਥਿੰਤਰ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨਾ।

੨੫ “ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਿੱਖ, ਦਾਨੀਏਲ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਮਝ ਦਾਨੀਏਲ। ਉਮ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਨੁਸਲਮ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਮੰਦੇਸ਼ ਆਉਣ ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮਗਿਜ਼ਾਦੇ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੀਰ, ਮੱਤਰ ਗਫ਼ਤਿਆਂ ਆਉਣ ਗਫ਼ਤਿਆਂ ਲਗਣਗੇ। ਗੁਰ ਆਉਂਦੇ ਰਿਲੇ ਦੁਆਲੇ ਆਈ ਧੀਣ ਦੀ ਆਈ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਸਾਰੇ ਜਾਣਗੇ, ਧਰ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ। ੨੬ ਆਉਣ ਗਫ਼ਤਿਆਂ ਆਉਣ ਗਫ਼ਤਿਆਂ ਗੋਟਿਆਂ ਮਗਿਜ਼ਾਦਾ ਮਗਿਜ਼ਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਮ ਰੋਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਆਗੂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਮਗਿਰ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਯਥਿੰਤਰ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਆਉਂਦੇ ਇੱਕ ਗੁਰੁ ਵਾਂਗ ਆਵੇਗਾ। ਜੰਗ ਆਖੀਰ ਤੱਕ ਜਾਗੀ ਰਹੇਗੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

੨੭ “ਫੇਰ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਗੁਰਮ ਆਉਣ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇੱਕ ਗਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਜਾਗੀ ਰਹੇਗਾ। ਭੇਟਾਂ ਆਉਂਦੇ ਖਲੀਆਂ ਆਉਂਦੇ ਗਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਬੰਦੇ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਆਉਂਦੇ ਇੱਕ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇਗਾ! ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਤਿਗਿਰਮ ਦਰਿਆ ਰੰਢੇ ਦਾਨੀਏਲ ਦਾ ਦਰਸਨ

੧ ਖੇਰਮ ਫਾਰਮ ਦਾ ਗਾਜਾ ਮੀ। ਖੇਰਮ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ਤੀਮਰੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੋਰਾਨ, ਦਾਨੀਏਲ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਇਆ। (ਦਾਨੀਏਲ ਦਾ ਦੁਸਰਾ ਨਾਮ ਖੋਲਮੱਸਰ ਹੈ।) ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮਗੀ ਹਨ ਧਰ ਸਮਝਣੀਆਂ ਆਉਂਦੇ ਰਠਿਨ ਹਨ। ਧਰ ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਉਂਦੇ ਉਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਰਸਨ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ।

੨ ਦਾਨੀਏਲ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਉਮ ਸਮੇਂ ਦੋਰਾਨ, ਮੈਂ, ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਗਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਵਿਰਲਾਧ ਰੀਤਾ। ੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਗਫ਼ਤਿਆਂ ਦੋਰਾਨ ਮੈਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੰਗਾ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਮਾਮ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਧੀਤੀ। ਮੈਂ ਆਧਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਕੋਈ ਤੇਲ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ, ਤਿੰਨਾਂ ਗਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ, ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ।

੪ “ਮਾਲ ਦੇ ਧਗਿਲੇ ਮਗੀਨੇ ਦੇ ੨੪ ਵੇਂ ਦਿਨ, ਮੈਂ ਮਗਨ ਤਿਗਿਰਮ ਨਦੀ ਦੇ ਰੰਢੇ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸਾਂ। ੫ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸਾਂ, ਮੈਂ ਉੱਧਰ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ। ਆਉਂਦੇ

ਮੈਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਲੋਤਿਆ ਵੇਖਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਸੂਤੀ ਕੱਢੀ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮਨ। ਉਮ ਦੇ ਲੱਕ ਦੁਆਲੇ ਮੁੱਢ ਮੇਨੇ ਦੀ ਖੋਟੀ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ੬ ਉਮਦਾ ਮਗੀਰ ਕੁਲੇ ਚਮਕਦਾਰ ਖੱਬਰ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਉਮਦਾ ਚਿਹਰਾ ਬਿਜਲੀ ਵਾਂਗ ਲਿਮਕਦਾ ਸੀ! ਉਮਦੀਆਂ ਆਉਂਦੇ ਆਉਂਦੇ ਲਾਟਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਸਨ। ਉਮ ਦੇ ਗੱਢ ਖੱਬਰ ਲਿਮਕਦੇ ਖਿੱਤਲ ਵਰਗੇ ਸਨ! ਉਮਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਰਗੀ ਉੱਚੀ ਸੀ!

੭ “ਮੈਂ, ਦਾਨੀਏਲ, ਹੀ ਇੱਕਲਾ ਬੰਦਾ ਸਾਂ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਦਰਸਨ ਵੇਖਿਆ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਧਰ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਭੈਭੀਤ ਸਨ। ਉਹ ਇਤਨੇ ਭੈਭੀਤ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਦੌੜਕੇ ਫੁੱਧ ਗਏ। ੮ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇੱਕਲਾ ਮਗਿ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਇਸ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸਾਂ-ਆਉਂਦੇ ਇਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰੀ ਤਾਰਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਮੇਰਾ ਚਿਹਰਾ ਮੁਕਦਾ ਬੰਦੇ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵਾਂਗ ਆਗਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਆਉਂਦੇ ਮੈਂ ਬੇਮਗਰਾ ਸਾਂ। ੯ ਫੇਰ ਮੈਂ ਦਰਸਨ ਵਿੱਚਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਖੋਲਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਮਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸਾਂ, ਮੈਂ ਕੁੰਘੀ ਨੀਦੇ ਮੈਂ ਗਿਆ। ਮੇਰਾ ਚਿਹਰਾ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾ ਧਿਆ।

੧੦ “ਫੇਰ ਇੱਕ ਗੱਢ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੁਗਿਆ ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਾਧਿਆ, ਮੈਂ ਆਧਣੇ ਗੱਢਾਂ ਖੋਰਾਂ ਤਾਰ ਉੱਠ ਖਲੋਤਾ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੈਭੀਤ ਸਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕੋਈ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ੧੧ ਦਰਸਨ ਵਿੱਚਲੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਦਾਨੀਏਲ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਧਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਸਥਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਉਂਦੇ ਆਉਂਦੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਮੇਚ। ਉੱਠ ਖਲੋ, ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।’ ਆਉਂਦੇ ਜਦੋਂ ਉਮ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਉੱਠ ਕੇ ਆਗਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਗਲੇ ਵੀ ਕੋਈ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਭੈਭੀਤ ਸਾਂ। ੧੨ ਫੇਰ ਦਰਸਨ ਵਿੱਚਲੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਦੋਬਾਰਾ ਗੱਲ ਸੁਰੁ ਰੀਤੀ। ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਦਾਨੀਏਲ, ਭੈਭੀਤ ਨਾ ਹੋ। ਉਮ ਧਗਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਸਿਆਣਧ ਗਾਮਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਉਂਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਉਂਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਤੇਰੀਆਂ ਧਰਮਬਨਾਂ ਸੁਣਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਇਸ ਲਈ ਆਇਆ ਸਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਧਰਮਬਨਾਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੧੩ ਧਰ ਫਾਰਮ ਦਾ ਮਗਿਜ਼ਾਦਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲੜਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਆਉਂਦੇ ੨੧ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਗਿਜ਼ਾਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਮੀਰਾਦੇਲ, ਮੇਰੀ ਮਗਟਿਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਫਾਰਮ ਦੇ ਗਾਜੇ ਕੋਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ੧੪ ਦਾਨੀਏਲ, ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਸਾਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰੀ ਵਾਧੇਗਾ। ਇਹ ਦਰਸਨ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਉਂਦੇ ਹੈ।’

੧੫ “ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਆਉਂਦੇ ਆਉਂਦੇ ਸਿਜਦਾ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਖੋਲ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਮੱਕਦਾ। ੧੬ ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ, ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਵਰਗਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਗੋਠਾਂ ਨੂੰ ਛੁਗਿਆ। ਮੈਂ ਆਧਣਾ ਮੂੰਗ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਆਉਂਦੇ ਖੋਲਣਾ ਸੁਰੁ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਆਧਣੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਮਗੀਮਾਨ, ਜੇ ਮੈਂ ਦਰਸਨ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ

ਉਸ ਰਾਹਤ ਮੇਰਾ ਢਿੱਡ ਚਿੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੇਮਹਾਰਾ ਆਨੁਭਵ ਰਹਾ ਹਾਂ।¹² ਸ਼ਰੀਮਾਨ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮੋਦਰ ਦਾਨੀਏਲ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਿਵੇਂ ਗੱਲ ਰਹ ਸੱਦਾ ਹਾਂ? ਮੇਰੀ ਤਾਰਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਗ ਲੈਣਾ ਵੀ ਆਖਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

¹³ “ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਵਰਗਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫੇਰ ਫੁਹਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫੁਹਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਿਹਤਰ ਆਨੁਭਵ ਹੋ ਗਿਆ।¹⁴ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਦਾਨੀਏਲ, ਭੈੜੀ ਤ ਨਾ ਹੋ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਰ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਮਿਲੇ। ਗੁਣ ਤਰਫ਼ਾ ਹੋ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣ।’

“ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਮੈਂ ਤਰਫ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, ‘ਸ਼ਰੀਮਾਨ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਤਾਰਤ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ। ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਰਹ ਸੱਦੇ ਹੋ।’

²⁰ “ਇਸ ਲਈ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਦਾਨੀਏਲ, ਕੀ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਰਿਉ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਫਾਰਮ ਦੇ ਮਹਿਜ਼ਾਦੇ (ਦੂਤ) ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਵਾਧਮ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਜਾਵਾਂਗਾ ਯੂਨਾਨ ਦਾ ਮਹਿਜ਼ਾਦਾ (ਦੂਤ) ਆ ਜਾਵੇਗਾ।²¹ ਯਰ ਦਾਨੀਏਲ, ਇਸ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਰਿ ਮੈਂ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਮੱਚ ਦੀ ਰਿਤਾਬ ਅੰਦਰ ਕੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਚੀ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਮੀਰਾਟੇਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਖਲੋਦਾ। ਮੀਰਾਟੇਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਗੁਰੁਮਤ ਰਹਨ ਵਾਲਾ ਮਹਿਜ਼ਾਦਾ (ਦੂਤ) ਹੈ।

¹ “ਜਦੋਂ ਮੀਡੀਆਂ ਦੇ ਗਾਜ਼ੇ ਦਾਰਾ ਮਾਦੀ ਦੇ ਗਾਜ਼ ਦਾ ਧਰਿਲਾ ਵਰਗਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਹਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੱਸਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਠ ਖਲੋਇਆ।

² “ਗੁਣ ਫੇਰ, ਦਾਨੀਏਲ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮੱਚ ਦਮਦਾ ਹਾਂ: ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਗਾਜ਼ੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਗੁਰੁਮਤ ਰਹਨਗੇ। ਫੇਰ ਇੱਕ ਚੋਬਾ ਗਾਜ਼ਾ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਚੋਬਾ ਗਾਜ਼ਾ ਫਾਰਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੋਰਨਾਂ ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਅਮੀਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਗੁਰੁਮ ਦੇ ਗਾਜ਼ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਰਮਿਤ ਰਹ ਲਵੇਗਾ।³ ਫੇਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਗਾਜ਼ਾ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਗੁਰੁਮਤ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਮਨਚਾਹੀ ਹਰ ਗੱਲ ਰਹੇਗਾ।⁴ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਾਜ਼ਾ ਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸਦੀ ਗੁਰੁਮਤ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸਦਾ ਗਾਜ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਚਾਰ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸਦਾ ਗਾਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤ ਖੋਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਗਾਜ਼ ਉਹ ਤਾਰਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਰੋਲ ਸੀ। ਰਿਉ? ਰਿਉ? ਰਿਉ? ਰਿਉ? ਉਸਦਾ ਗਾਜ਼ ਖਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

⁴ “ਦੱਖਣੀ ਗਾਜ਼ਾ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਰ ਫੇਰ ਉਸ ਦੇ ਰਮਾਂਡਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਣਾ ਦੱਖਣੀ ਗਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਰਮਾਂਡਰ ਗੁਰੁਮਤ ਰਹਨ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਹੋਵੇਗਾ।

⁵ “ਫੇਰ ਕੁਝ ਵਰਿਗਾਂ ਬਾਦ, ਦੱਖਣੀ ਗਾਜ਼ਾ ਅਤੇ ਉਹ ਰਮਾਂਡਰ ਇੱਕ ਇਰਾਰਨਾਮਾ ਰਹਨਗੇ। ਦੱਖਣੀ ਗਾਜ਼ੇ ਦੀ ਧੀ ਉੱਤਰੀ ਗਾਜ਼ੇ ਨਾਲ ਮਾਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਸਾਂਤੀ ਮਥਾਧਿਤ ਰਹਨ ਲਈ ਰਹੇਗੀ। ਯਰ ਉਹ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਗਾਜ਼ਾ ਰਾਫੀ ਤਾਰਤਵਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਵੀ ਜਿਮਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਿਮਨੇ ਉਸਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

² “ਯਰ ਉਸ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਦੱਖਣੀ ਗਾਜ਼ੇ ਦੀ ਬਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਉੱਤਰੀ ਗਾਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਫੈਜਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਸ ਗਾਜ਼ੇ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਿਲੇ ਅੰਦਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਲੜੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਤਣਗਾ।³ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਤ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੇਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਹਿਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਕੁਝ ਮਾਲਾਂ ਤੱਕ ਉੱਤਰੀ ਗਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਧਰੇਸਮਨ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।⁴ ਉੱਤਰੀ ਗਾਜ਼ਾ ਦੱਖਣੀ ਗਾਜ਼ਾ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹੇਗਾ। ਯਰ ਉਹ ਹਰ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਮ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ ਜਾਵੇਗਾ।

¹⁰ “ਉੱਤਰੀ ਗਾਜ਼ੇ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜੰਗ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਫੈਜ ਇਕੱਠੀ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਫੈਜ ਤਾਰਤਵਰ ਗੁਰੁਮ ਵਾਂਗ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਾਹਲੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵੱਧੇਗੀ। ਉਹ ਫੈਜ ਦੱਖਣੀ ਗਾਜ਼ੇ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਿਲੇ ਤੱਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਮਤੇ ਲੜਦੀ ਜਾਵੇਗੀ।¹¹ ਫੇਰ ਦੱਖਣੀ ਗਾਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਰੋਧ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਉੱਤਰੀ ਗਾਜ਼ੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਧਾਵਾ ਖੋਲੇਗਾ। ਉੱਤਰੀ ਗਾਜ਼ੇ ਰੋਲ ਵੱਡੀ ਫੈਜ ਹੋਵੇਗੀ ਯਰ ਉਹ ਲੜਾਈ ਹਰ ਜਾਵੇਗਾ।¹² ਉੱਤਰੀ ਫੈਜ ਹਰ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਫੈਜੀ ਬੰਦੀ ਬਣਾਰੇ ਲੋ ਜਾ ਜਾਣਗੇ। ਦੱਖਣੀ ਗਾਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਹਰਾਸੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਤਰੀ ਫੈਜ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਯਰ ਉਹ ਮਦਾ ਮਫਲਤਾ ਗਮਿਲ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ ਰਹੇਗਾ।¹³ ਉੱਤਰੀ ਗਾਜ਼ਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਜ ਇਕੱਠੀ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਫੈਜ ਉਸਦੀ ਧਰਿਲੀ ਫੈਜ ਨਾਲੋਂ ਵਡੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਈ ਮਾਲਾਂ ਬਾਦ ਉਹ ਹਮਲਾ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਫੈਜ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗਥਿਆਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਫੈਜ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗੀ।

¹⁴ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਦੱਖਣੀ ਗਾਜ਼ੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਲੜਨਾ ਧਰਮਦ ਰਹਦੇ ਹਨ, ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਧੁਰਿਆਂ ਰਹਨ ਦੀ ਰੋਸਿਮ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ ਗਾਜ਼ੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਗਾਵਤ ਰਹ ਦੇਣਗੇ। ਯਰ ਉਹ ਜਿੱਤਣਗੇ ਨਹੀਂ।¹⁵ ਫੇਰ ਉੱਤਰੀ ਗਾਜ਼ਾ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੜੇ ਉਮਾਰੇਗਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਹਿਗਾਂ ਉੱਤੇ ਰਬਜ਼ਾ ਰਹ ਲਵੇਗਾ। ਦੱਖਣੀ ਫੈਜ ਰੋਲ ਮੋੜਵੀਂ ਲੜਾਈ ਰਹਨ ਦੀ ਮਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਦੱਖਣੀ ਫੌਜ ਦੇ ਸਰਬੋਤਮ ਸਿਪਾਹੀ ਵੀ ਇੰਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸੱਕਣ।

੧੬ “ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਮਨ ਚਾਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰੋਗੇਗਾ। ਰੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇਗਾ। ਉਹ ਖੁਬਸੂਰਤ ਯੁਵਤੀ ਉੱਤੇ ਸਰਤੀ ਅਤੇ ਆਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸਦੀ ਸਰਤੀ ਹੇਠਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੭ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਸਰਤੀ ਵਰਤਣ ਦਾ ਨਿਯੋਜਨ ਰੋਗੇਗਾ। ਉਹ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੋਗੇਗਾ। ਉੱਤਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਦੇਵੇਗਾ। ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰੋਗੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸੱਕੇ, ਯਹ ਇਹ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਸਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ।

੧੮ “ਫੇਰ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਆਪਣਾ ਯਿਯਾਨ ਮੋਤੀਟਰੇਨੀਯਨ ਸਾਗਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਵਸੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਖੋਲੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਯਹ ਫੇਰ ਇੱਕ ਰਮਾਂਡਰ ਉਸ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਅਤੇ ਬਗਾਵਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਰਮਾਂਡਰ ਉਸ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

੧੯ “ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਰਨ ਮਗਰੋਂ, ਉਹ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਿਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਧਰਤ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਹ ਉਹ ਰਮਜ਼ੋਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਧਤਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੦ “ਉਸ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜੇ ਮਗਰੋਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਹਾਰਮ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਹਾਰਮ ਇੱਕ ਕੁ ਵਸੂਲਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ। ਉਹ ਹਾਰਮ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰੋਗੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰੀ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਕਾਫੀ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਸੱਕੇ। ਯਹ, ਕੁਝ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਬਾਦ ਉਹ ਹਾਰਮ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਹ ਉਹ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ।

੨੧ “ਹਾਰਮ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਾਲਮ ਅਤੇ ਘਿਰਣਾਯੋਗ ਆਦਮੀ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਦਮੀ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇਗਾ। ਉਹ ਚਲਾਰੀ ਨਾਲ ਹਾਰਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਉਦੋਂ ਹਮਲਾ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੇ। ੨੨ ਉਹ ਵੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਹਿਜਾਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ। ੨੩ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਉਸ ਜ਼ਾਲਮ ਅਤੇ ਘਿਰਣਾਯੋਗ ਹਾਰਮ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਯਹ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲੇਗਾ ਅਤੇ ਚਲਾਰੀ ਰੋਗੇਗਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਤਾਰਤ ਹਾਮਿਲ ਕਰ ਲਵੇਗਾ। ਯਹ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹੀ ਉਸਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨਗੇ।

੨੪ “ਜਦੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੇ ਉਹ ਜ਼ਾਲਮ ਅਤੇ ਘਿਰਣਾਯੋਗ ਹਾਰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਐਨ ਮੈਰੇ ਸਿਰ ਹਮਲਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਯੁਵਕੇ ਸਫਲ ਨਹੀਂ

ਹੋਣੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਲੁੱਟੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਹਰਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਤਾਰਤਵਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਯਹ ਸਿਰਫ ਬੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ।

੨੫ “ਉਸ ਬਹੁਤ ਜ਼ਾਲਮ ਅਤੇ ਘਿਰਣਾ ਯੋਗ ਹਾਰਮ ਕੋਲ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਉਸ ਫੌਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜੇ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰੇਗਾ। ਦੱਖਣੀ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਫੌਜ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੰਗ ਲਈ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਹ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ ਉਹ ਗੁਪਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜਾ ਹਾਰ ਜਾਵੇਗਾ। ੨੬ ਉਹ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜੇ ਦੇ ਚੰਗੇ ਮਿੱਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਆਮ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਹਾਰ ਜਾਵੇਗੀ ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿਪਾਹੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ੨੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਜਿਹਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਖਰਚਣ ਦੀ ਨਾਲਮਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਇੱਕੋ ਮੋੜ ਉੱਤੇ ਬੈਠਣਗੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲਣਗੇ, ਯਹ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਯਹ ਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

੨੮ “ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੌਲਤ ਲੈ ਕੇ ਵਾਧਮ ਧਰਤੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਯਹਿੱਤਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਯੋਜਨ ਰੋਗੇਗਾ। ਉਹ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰੋਗੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਉਸ ਨੇ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੯ “ਤੀਰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ, ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜੇ ਉੱਪਰ ਦੋਬਾਰਾ ਹਮਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਯਹ ਇਸ ਵਾਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਯਹਿਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ੩੦ ਕਿੱਤੀਮ ਤੋਂ ਜਗਾਜ਼ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨਗੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਗਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖੇਗਾ ਅਤੇ ਭੈੜੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਵਾਧਮ ਖੁੜੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸੁੱਸਾ ਯਹਿੱਤਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੱਢੇਗਾ। ਉਹ ਵਾਧਮ ਖੁੜੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਥਰ ਸਿੱਖਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਯਹਿੱਤਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਾ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣਗੇ। ੩੧ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੇਗਾ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਬਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਗੇ। ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਕਰਨਗੇ ਜਿਹੜੀ ਮੱਚਮੁੱਚ ਭਿਯਾਨਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਭਿਯਾਨਕ ਗੱਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਗੇ ਜਿਹੜੀ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਵੇਗੀ। ੩੨ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਝੂਠ ਅਤੇ ਕੂਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਚਲਾਰੀ ਰੋਗੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹਿੱਤਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਯਾਧ ਕਰਨਗੇ। ਯਹ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਜਿਹੜੇ ਯਹ ਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ

ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਗੁਰਮ ਭੰਨਦੇ ਗਠ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਮੋੜਵੀਂ ਲੜਾਈ ਵਰਤਨਗੇ!

੩੩ “ਉਹ ਸਿਆਣੇ ਗੁਰੂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਵਰਤਨਗੇ ਕਿ ਵੀ ਵਾਧਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਯਵੇਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਮਾੜੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਾਂ ਖੰਦੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਇੰਦਰਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਂ ਤੇ ਵਸਤਾਂ ਖੋਹ ਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਖੋੜੇ ਮਭੇ ਲਈ ਹੀ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ।
੩੪ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਿਆਣੇ ਖੰਦੇ ਮਜ਼ਾ ਯਾਉਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋੜੀ ਜਿਹੀ ਮਗਇਤਾ ਹੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਯਰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਣੇ ਖੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮਲ ਜਾਣਗੇ, ਖੰਥੜੀ ਹੋਣਗੇ।
੩੫ ਸਿਆਣੇ ਖੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਲੋਕ ਟੋਰਕਾਂ ਖਾਣਗੇ ਜਾਂ ਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਵਰਤਨਗੇ। ਯਰ ਮਜ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੇਗੀ। ਤਾਂ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਤਾਰਤਵਰ, ਵੱਧੇਰੇ ਯਵਿੰਤਰ ਜਾਂ ਤੇ ਦੇਮ ਰਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਫੇਰ ਠੀਕ ਮਭੇ, ਉਹ ਜਾਂ ਤੇ ਰਾਲ ਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਜਿਹੜਾ ਯਾਤਮਾ ਖੁਦ ਦੀ ਯਰਮੰਸਾ ਵਰਦਾ

੩੬ “ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਮਨ ਚਾਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਰੇਗਾ। ਉਹ ਆਧਣੇ-ਆਧ ਬਾਰੇ ਫਢਾਂ ਮਾਰੇਗਾ। ਉਹ ਆਧਣੀ ਤਾਰੀਫ ਵਰੇਗਾ ਜਾਂ ਤੇ ਇਹ ਮੋਚੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇੰਦਰ ਵੇਦ ਤੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਂ ਤੇ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਿਮੇ ਨੇ ਵੀ ਵਰੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਆਂ। ਉਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵੇਦਿਆਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਾਰੇ ਆਖੇਗਾ। ਉਹ ਜਾਂ ਤੇ ਜਿਹੇ ਮਭੇ ਤੱਕ ਮਢਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਰੇਯ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਿਸਦੀ ਯੋਜਨਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਉਹ ਵਾਧਰੇਗੀ।

੩੭ “ਉਹ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਦਿਆਂ ਦੀ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਵਰੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੇ ਉਯਾਮਨਾ ਵੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤ-ਵੇਦਿਆਂ ਦੀ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਵਰੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਉਯਾਮਨਾ ਯੋਰਤਾਂ ਵਰਦੀਆਂ ਗਠ। ਉਹ ਰਿਮੇ ਵੀ ਵੇਦ ਤੇ ਦੀ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਵਰੇਗਾ। ਇਸਦੀ ਬਜਾਇ ਉਹ ਆਧਣੀ ਉਸਤਤ ਵਰੇਗਾ, ਜਾਂ ਤੇ ਆਧਣੇ-ਆਧ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਵੀ ਵੇਦ ਤੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾਵੇਗਾ।
੩੮ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਰਿਮੇ ਵੀ ਵੇਦ ਤੇ ਦੀ ਉਯਾਮਨਾ ਨਹੀਂ ਵਰੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਵਰਤੀ ਦੀ ਉਯਾਮਨਾ ਵਰੇਗਾ। ਵਰਤੀ ਜਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੀ ਉਸਦਾ ਵੇਦ ਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਦੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਵਾਂਗ ਵਰਤੀ ਨੂੰ ਥਿਲਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੀਤਾ। ਉਹ ਵਰਤੀ ਦੀ ਵੇਦੀ ਦਾ ਯਾਦਰ, ਮੋਨੇ ਚਾਂਦੀ ਜਾਂ ਤੇ ਮਹਿੰਗੇ ਹੀਰਿਆਂ ਜਾਂ ਤੇ ਸੁਗਾਤਾਂ ਨਾਲ ਵਰਦਾ ਹੈ।

੩੯ “ਉਹ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਆਧਣੇ ਵਿਦੇਸੀ ਵੇਦ ਤੇ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਾਲ ਰਿਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਵਰੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸੀ ਗਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਯਾਦਰ ਵੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮਲ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਾਰਮਾਂ ਦੇ ਯਾਧੀਨ ਵਰੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸ

ਯਰਤੀ ਦੀ ਵੀ ਮਤ ਵੇਦ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਰੇਗਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਰਦੇ ਗਠ।

੪੦ “ਜਾਂ ਤੇ ਰਾਲ ਵੇਲੇ, ਵੱਧਣੀ ਰਾਜਾ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਜੰਗ ਲੜੇਗਾ। ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਵਰੇਗਾ। ਉਹ ਵੱਧਾਂ ਜਾਂ ਤੇ ਖੋੜ ਮਵਾਰ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਜਾਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਵੱਡੇ ਜਗਾਜਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਵਰੇਗਾ। ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਗੁਜ਼ਰੇਗਾ।
੪੧ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਖੂਬਮੂਰਤ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਵਰੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਦੇਮ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜੇ ਵੇਲੇ ਗਰ ਜਾਣਗੇ। ਯਰ ਯਾਦੇਮ, ਮੇਯਾਬ ਜਾਂ ਤੇ ਜਾਂ ਮੇਨੀਆਂ ਦੇ ਯਾਗੂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਚਾ ਲੇ ਜਾਣਗੇ।
੪੨ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਦੇਮਾਂ ਵਿੱਚ ਯਾਧਣੀ ਵਰਤੀ ਵਰਸਾਵੇਗਾ। ਮਿਸਰ ਵੀ ਜਾਣ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਰਿਨਾ ਵਰਤੀਮਾਲੀ ਹੈ।
੪੩ ਉਹ ਮੋਨੇ ਜਾਂ ਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਗਮਿਲ ਵਰੇਗਾ ਜਾਂ ਤੇ ਮਿਸਰ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਵੀ। ਲੂਬੀਆਂ ਜਾਂ ਤੇ ਰੂਸੀਆਂ ਦੇ ਦੇਮ ਉਸਦਾ ਗੁਰਮ ਭੰਨਣਗੇ।
੪੪ ਯਰ ਉਹ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾ ਯੂਰਥ ਜਾਂ ਤੇ ਉੱਤਰ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਸੁਣੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੈਭੀਤ ਜਾਂ ਤੇ ਵਰੇਯਵਾਨ ਵਰਨਗੀਆਂ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਵੇਮਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਵਰਨ ਜਾਵੇਗਾ।
੪੫ ਉਹ ਆਧਣਾ ਮਾਰੀ ਤੇ ਖੂ ਮਰੁਦਰਾਂ ਜਾਂ ਤੇ ਖੂਬਮੂਰਤ ਯਵਿੰਤਰ ਯਗਾੜੀਆਂ ਉੱਧਰ ਮਯਾਧਿਤ ਵਰੇਗਾ। ਯਰ ਯਾਧਿਰਵਾਰ, ਮੰਦਾ ਰਾਜਾ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਜਾਂ ਤੇ ਯਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਵਰਨ ਵਾਲਾ ਵੇਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”

੧ “ਦਰਸਨ ਵਿੱਚਲੇ ਯਾਦੇਮੀ ਨੇ ਯਾਧਿਆ,
੧੨ ‘ਦਾਨੀਏਲ, ਉਸ ਮਭੇ, ਮਗਨ ਮਹਿਜਾਦਾ (ਦੂਤ) ਮੀਰਾਏਲ ਉੱਠ ਖਲੇਵੇਗਾ। ਮੀਰਾਏਲ ਤੁਗਾਡੇ ਯਗੁਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਯਾਧਿਰਾਹੀ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਮੁਮੀਬਤ ਦਾ ਮਭਾਂ ਯਾਵੇਗਾ, ਉਸਤੋਂ ਬਦਤਰ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਵੇਮਾਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਯਾਈਆਂ ਗਠ। ਯਰ ਦਾਨੀਏਲ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੁਗਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਵੇਦੀ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਜੀਵਨ ਦੀ ਯਵਿੰਤਰ ਯੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ।
੨ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੜੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਗਠ ਜਾਂ ਤੇ ਵਢਨਾਏ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਗਠ, ਜਾਗਾ ਉੱਠਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਲੋਕ ਮਦੀਵੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਜਾਗਾ ਉੱਠਣਗੇ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਮਦਾ ਲਈ ਵਰਮ ਜਾਂ ਤੇ ਨਿਰਾਦਰ ਗਮਿਲ ਵਰਨ ਲਈ ਜਾਗਾ ਉੱਠਣਗੇ।
੩ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ ਯਾਦਰ ਵਾਂਗ ਚਮਰਣਗੇ। ਉਹ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮਗੀ ਜੀਵਨ ਵੰਗ ਸਿੱਖਾਇਆ ਸੀ ਮਦਾ ਲਈ ਤਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਚਮਰਦੇ ਵਰਿਣਗੇ।

੪ “ਯਰ ਤੂੰ, ਦਾਨੀਏਲ, ਇਸ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਗੁਧਤ ਰੱਖੀਂ। ਤੈਨੂੰ ਰਿਤਾਬ ਜ਼ਰੂਰ ਬੰਦ ਵਰ ਵੇਦੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਭੇਤ ਜਾਂ ਤੇ ਰਾਲ ਤੀਰ ਮਾਂਭ ਵੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਮੱਚੇ ਗਿਯਾਨ ਲਈ ਵਿੰਧਰ-ਉੱਧਰ ਭਟਵਰੇਗੇ। ਜਾਂ ਤੇ ਮੱਚਾ ਗਿਯਾਨ ਵੱਧੇ ਫੁੱਲੇਗਾ।

੫ “ਫੇਰ, ਮੈਂ, ਦਾਨੀਏਲ ਨੇ, ਵੇਖਿਆ ਜਾਂ ਤੇ ਵੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਇੰਦਰ ਯਾਦੇਮੀ ਨਦੀ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਯਾਮੇ ਖਲੇਤਾ ਸੀ। ਜਾਂ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਯਾਦੇਮੀ ਨਦੀ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਯਾਮੇ

ਖਲੋਤਾ ਮੀ।^੬ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਸਨੇ ਸੂਤੀ ਬਸਤਰ ਧਰਿਨੇ ਹੋਏ ਮਨ, ਉਹ ਨਦੀ ਦੇ ਥਾਣੀ ਉੱਥਰ ਖਲੋਤਾ ਮੀ। ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਣੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਹੋਰ ਬਿਨਾ ਚਿਰ ਲੱਗੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਦਭੁਤ ਗੱਲਾਂ ਮੱਚ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ?'

^੭ 'ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਜਿਸਨੇ ਸੂਤੀ ਬਸਤਰ ਧਰਿਨੇ ਹੋਏ ਮਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਥਾਣੀ ਉੱਥਰ ਖਲੋਤਾ ਮੀ, ਆਪਣੇ ਮੱਜੇ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਉੱਠੇ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਜਿਹੜਾ ਮਦਾ ਲਈ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਇਹ ਤਿੰਨ ਅਤੇ ਡੇਢ ਵਰ੍ਹੇ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਵਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਾਰਤ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਫੇਰ ਆਖਿਰਕਾਰ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਸਹੀ ਸਿੱਧ ਹੋਣਗੀਆਂ?'

^੮ 'ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਸੁਣਿਆ ਧਰ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਖੁੰਫ਼ਿਆ, 'ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?'

^੯ 'ਉਸਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, 'ਜਾ, ਦਾਨੀਏਲ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਚਲਦਾ ਚਲ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੰਦੇਸ਼ ਫੁਧੀਆ

ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੀਰ ਭੇਤ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅੰਤ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਆ ਜਾਂਦਾ।^{੧੦} ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਬਣਾ ਲੈਣਗੇ। ਧਰ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਬਦੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਮੰਦੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਗੇ। ਧਰ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲੈਣਗੇ।

^{੧੧} 'ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਬਲੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ੧,੨੯੦ ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਭਿਆਨਕ ਸੈ ਮਥਾਧਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।^{੧੨} ਉਹ ਬੰਦਾ ਬਹੁਤ ਧਰਮੰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ੧,੩੩੪ ਦਿਨ ਤੱਕ ਇਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

^{੧੩} 'ਜਿੱਥੇ ਤੀਰ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਦਾਨੀਏਲ, ਜਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਅੰਤ ਤੀਰ ਬਿਤਾ। ਤੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਆਰਾਮ ਮਿਲੇਗਾ। ਅੰਤ ਉੱਤੇ, ਤੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਉਭਰੇਂਗਾ, ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ।''

ਰੋਮੇਆ

ਰੋਮੇਆ ਦੁਆਰਾ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੇਸ

ਧੇਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰੋਮੇਆ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਯਹੂਦਾਹ
 ਦੇ ਖਾਤਮਾਹਾ ਉਜੀਯਾਹ, ਯੇਬਾਮ, ਆਹਾਜ਼ ਅਤੇ
 ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਦੇਸ ਆਇਆ
 ਅਤੇ ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ, ਯੇਆਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ
 ਯਹਾਬੁਆਮ ਦੇ ਸਾਮਨ ਦੋਰਾਨ ਸੀ।

੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਹਿਲੇ ਮੰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰੋਮੇਆ ਨੂੰ
 ਇਹ ਆਖਿਆ, “ਜਾ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਇੱਕ ਵੇਸਵਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ
 ਰਹਵਾ ਜਿਸਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਇਸ ਚੇ ਖੈਦਾ ਹੋਣੇ ਹੋਣ ਰਿਉਂ ਰਿ
 ਇਸ ਦੇਸ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਵਰਗਾ
 ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾਈ
 ਰੀਤੀ ਹੈ।”

ਯਿਜ਼ਰੇਲ ਦਾ ਜਨਮ

੩ ਤਾਂ ਰੋਮੇਆ ਨੇ ਦਿਬਲਾਇਮ ਦੀ ਯੀ ਗੋਮਰ ਨੂੰ ਵਿਆਹ
 ਲਿਆ। ਗੋਮਰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰੋਮੇਆ
 ਲਈ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਜਨਮਿਆ। ੪ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰੋਮੇਆ ਨੂੰ
 ਆਖਿਆ, “ਇਸਦਾ ਨਾਉਂ ਯਿਜ਼ਰੇਲ ਰੱਖ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਬੋਝੇ
 ਮੈਂ ਵਿੱਚ ਹੀ, ਮੈਂ ਯੇਹੂ ਦੇ ਧਹਿਵਾਹ ਨੂੰ ਯਿਜ਼ਰੇਲ ਦੀ ਵਾਦੀ
 ਵਿਖੇ ਵਗਾਏ ਗਏ ਖੂਨ ਦੀ ਸਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੈਂ
 ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਖਾਤਮਾਹੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਰਹ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ੫ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਵਰਤ ਉਸੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਯਨੁੱਖ
 ਯਿਜ਼ਰੇਲ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਤੋੜ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਲੋ-ਜੂਹਾਮਾਹ ਦਾ ਜਨਮ

੬ ਗੋਮਰ ਫਿਰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਉਸ
 ਨੇ ਇੱਕ ਯੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰੋਮੇਆ ਨੂੰ
 ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਦਾ ਨਾਉਂ ਲੋ-ਜੂਹਾਮਾਹ ਰੱਖ। ਰਿਉਂ
 ਰਿ ਮੈਂ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਰੋਮ ਉੱਧਰ ਰਹਿਮ
 ਨਹੀਂ ਵਰਸਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਾਂਗਾ।
 ੭ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਮੈਂ ਗੁਣ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਰੋਮ ਤੇ ਰਹਿਮ
 ਵਰਸਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਯਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ
 ਰਹਾਂਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜੰਗੀ ਖੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਹੀਆਂ
 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ
 ਬਚਾਵਾਂਗਾ।”

ਲੋ-ਅੰਮੀ ਦਾ ਜਨਮ

੮ ਲੋ-ਜੂਹਾਮਾਹ ਦਾ ਦੁੱਧ ਛੁਡਾਉਣ ਖਿੱਛੋਂ ਗੋਮਰ ਫਿਰ
 ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਮੁੜ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।

੯ ਫਿਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਦਾ ਨਾਉਂ ਲੋ-ਅੰਮੀ
 ਰੱਖ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਨਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਮਨੁੱਖ ਹੋ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਇਰਹਾਰ ਇੱਥੇ
 ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਹੋਣੇ

੧੦ “ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਮੁੰਦਰ
 ਦੀ ਤੇਤ ਵਾਂਗ ਆਣਗਿਣਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਉਥੇ ਹੀ
 ਵਾਧਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ‘ਤੁਸੀਂ
 ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋ।’ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ, ‘ਤੁਸੀਂ
 ਜਿਉਂਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੋ!’

੧੧ “ਫਿਰ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੜ ਤੋਂ
 ਇਕੱਠੇ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਮਰ
 ਚੁਣਨਗੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਸ ਦੀ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲੇ
 ਜਾਣਗੇ। ਇਉਂ ਯਿਜ਼ਰੇਲ ਦਾ ਦਿਨ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ
 ਮਹਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।”

੧੨ “ਤਦ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋਗੇ, ‘ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ
 ੨ ਲੋਕ ਹੋ’ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋਗੇ, ‘ਉਹ
 ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ।’”

੨ “ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਬਹਿਮ ਰਹੋ! ਬਹਿਮ ਰਹੋ, ਰਿਉਂ
 ਰਿ ਉਹ ਮੇਰੀ ਧਤਨੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਧਤੀ
 ਹਾਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਸਵਾ ਵਰਗਾ ਵਤੀਰਾ ਨਾ ਰਹਨ ਲਈ ਅਤੇ
 ਆਪਣੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚਰਾਏ ਆਪਣੇ ਧਰੋਮੀਆਂ ਨੂੰ
 ਰੱਛਣ ਲਈ ਆਖੋ। ੩ ਜੇਰਰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਵਿਭਚਾਰ ਨਹੀਂ
 ਹੋਵੇਗੀ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਰਹ ਮੁੱਟਾਂਗਾ ਜਦੋਂ
 ਉਹ ਜਨਮੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਹੂਬਲ ਵਾਂਗ, ਮੁੱਰੀ ਬੰਜਰ
 ਜਮੀਨ ਵਾਂਗ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਮ ਨਾਲ
 ਮਾਰ ਮੁੱਟਾਂਗਾ। ੪ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਰੋਈ ਤਰਮ ਨਹੀਂ
 ਰਹਾਂਗਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਵੇਸਵਾਈ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਮਾਂ ਨੇ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਵਰਗਾ ਵਤੀਰਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ
 ਆਪਣੀ ਰਹਨੀ ਤੇ ਸਰਮਮਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਉਂ ਰਿ
 ਉਸ ਨੇ ਰਿਹਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਰੋਮੀਆਂ ਮਗਰ ਜਾਵਾਂਗੀ ਰਿਉਂ
 ਰਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਅੰਨ ਖਾਣੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਤਨ ਵੱਰਣ ਨੂੰ ਉੱਨ
 ਤੇ ਰੱਧੜੇ ਤੇ ਤਲ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।”

੬ “ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ (ਯਹੋਵਾਹ) ਤੁਹਾਡੀਆਂ (ਇਸਰਾਏਲ
 ਦੀਆਂ) ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਰਾਹ ਰੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਰੋਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ
 ਇੱਕ ਰੋਧ ਉਸਾਰ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਲੱਭਣ
 ਦੇ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ੭ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰੋਮੀਆਂ ਮਗਰ
 ਭੱਜੇਗੀ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਲ ਧਰੁੱਚਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਲੇਗੀ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ
 ਨਹੀਂ ਸੱਰੇਗੀ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਰੋਗੇਗੀ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਹਿਲੇ
 ਧਤੀ (ਧਰਮੇਸੁਰ) ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਚਲੀ ਜਾਵਾਂਗੀ ਰਿਉਂ ਰਿ
 ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਜਿੰਦਗੀ ਗੁਣ ਨਾਲੋਂ
 ਚੰਗੇਰੀ ਸੀ।”

*੨:੨ ਮਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਰਾਜ।

੯ ਉਹ (ਇਸਰਾਏਲ) ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਕਿ ਮੈਂ (ਯਹੋਵਾਹ) ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਨੰਦ-ਦਾਣੇ ਸਰਾਬ ਅਤੇ ਤੇਲ ਬਖਸ਼ੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ-ਮੋਨਾ ਵੀ ਵਾਫਰ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਮੋਨੇ ਦੀ ਬਜ਼ਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਖੂਹੜਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੁਬਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ੧੦ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਪਰਤਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜਿਉਂ ਹੀ ਫਸਲ ਵਾਢੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ। ਜਦੋਂ ਅੰਗੂਰ ਤਿਆਰ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮੈਯਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਲਿਨਨ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਨੰਗੇਜ ਢੱਕਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਉਹ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ। ੧੧ ਗੁਣ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੰਗੀ ਕਰ ਸੁੱਟਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰੋਮੀ ਉਸ ਦੀ ਗਲਤ ਵੇਖ ਲੈਣ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਸਰਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੨ ਮੈਂ (ਧਰਮੇਸੁਰ) ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮੈਜ-ਮਸਤੀ ਖੋਹ ਲਵਾਂਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਪਰਬ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਮਸਿਆਵਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਦਿਨ-ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਾਸ ਪਰਬ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੧੩ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗੂਰੀ ਅਤੇ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਉਜਾੜ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਮੇਰੇ ਪਰੋਮੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ।' ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗਲਾਂ 'ਚ ਮੋੜ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਆਕੇ ਖਾਣਗੇ।

੧੪ ਉਸਨੇ ਬਜ਼ਾਲਾਂ ਦੀ ਮੋਢਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਬਜ਼ਾਲਾਂ *ਜੱਗੇ ਯੂਥਾਂ ਜਲਾਈਆਂ ਅਤੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਨਾਲ ਮੱਜ ਕੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਨੱਥ ਧਾਰੇ ਆਪਣੇ ਪਰੋਮੀਆਂ ਖਿੱਛੇ ਗਈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤਾ। ੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ ਹੈ।

੧੬ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ (ਯਹੋਵਾਹ) ਉਸ ਨਾਲ ਮੇਹ ਭਿੱਜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਰੋਮਲ ਸੁਬਦਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ। ੧੭ ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਦੇਵਾਂਗਾ ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਰੋਹ ਦੀ ਵਾਸੀ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਉਥੋਂ ਗੱਲ ਕਰੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ੧੮ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

ਉਸ ਵਰਤ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ 'ਮੇਰਾ ਪਤੀ' ਆਖੇਂਗੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ 'ਮੇਰਾ ਬਜ਼ਾਲ' ਨਾ ਕਰੇਂਗੀ। ੧੯ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਜਬਾਨ ਤੋਂ ਬਜ਼ਾਲਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਹਟਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਫਿਰ ਲੋਕ ਕਦੇ ਵੀ ਬਜ਼ਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੁਕਾਰਨਗੇ।

੨੦ ਉਸ ਵਰਤ, ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਖਾਤਰ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ, ਅਰਾਮ ਦੇ ਪੰਛੀਆਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪਰਤੀ

ਤੇ ਸ਼ਿੰਗੇ ਦੇ ਜੰਤੂਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਯਨੁੱਖ, ਤਲਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਗੀ ਗੁਬਿਆਰ ਭੰਨ ਸੁੱਟਾਂਗਾ। ਇਸ ਪਰਤੀ ਤੇ ਕੋਈ ਗੁਬਿਆਰ ਨਾ ਬਚੇਗਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਪਰਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਾਂਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿ ਸਕਣ। ੨੧ ਅਤੇ ਮੈਂ (ਯਹੋਵਾਹ) ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਾੜੀ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਚੰਗਾਈ, ਭਲਾਈ ਖਿਆਰ ਅਤੇ ਸੁਖਿਮ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਾੜੀ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ੨੨ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਵਹੁਟੀ ਬਣਾਵਾਂਗਾ, ਤੂੰ ਸੱਚੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਜਾਣੇਂਗੀ। ੨੩ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਇਵੇਂ ਉੱਤਰ ਦੇਵਾਂਗਾ: ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਮੈਂ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਪਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮੀਂਹ ਪਵੇਗਾ। ੨੪ ਪਰਤੀ ਆਨ, ਮੈਯਾ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਚਰੇਲ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰਨਗੇ। ੨੫ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਪਰਤੀ 'ਚ ਅਨੇਕਾਂ ਬੀਜ ਬੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਲੋ-ਜੁਗਮਾਹ ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਲੋ-ਅੰਮੀ ਨੂੰ ਆਖਾਂਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਹੋ। ਅਤੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣਗੇ, 'ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ।'”

ਹੋਮੇਲਾ ਦਾ ਗੋਮਰ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਖਰੀਦਣਾ

੧ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੁੜ ਆਖਿਆ, 'ਗੋਮਰ ਦੇ ਕਈ ਪਰੋਮੀ ਹਨ ਪਰ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਰਹਿ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੂਜੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੀ ਵਾਲ ਕੋਰ ਖਾਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹਨ।’

੨ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਗੋਮਰ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ੯ ਓਮ ਅਤੇ ਜੋਆਂ ਦੇ ਨੌਂ ਬੁਸਲ ਦੇ ਕੇ ਮੁੱਲ ਖਰੀਦ ਲਿਆ। ੩ ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਤੂੰ ਗੁਣ ਬਹੁਤ ਦੋਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹੇਂਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੇਸਵਾ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਂਗੀ। ਗੁਣ ਤੂੰ ਹੋਰਾਂ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ (ਨਿਜੀ) ਨਾ ਰਹੇਂਗੀ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਪਤੀ ਹੋਵਾਂਗਾ।’

੪ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਇਸਰਾਏਲੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਰਿਸੇ ਰਾਜੇ ਜਾਂ ਆਗੂ, ਅਤੇ ਬਲੀਆਂ ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਆਦਿਗਾਰੀ ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਬਿਨਾ ਟੇਫੇਦ ਜਾਂ ਘੋਰੇਨੂੰ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ੫ ਇਸ ਉਪਰੰਤ, ਇਸਰਾਏਲੀ ਪਰਤਨਗੇ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਦਾਇਰ ਆਪਣੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਭਾਲਣਗੇ। ਅੰਤਮ ਦਿਨਾਂ 'ਚ, ਉਹ ਭੈ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਚੰਗੀਆਈ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਣਗੇ।

*੨:੧੩ ਬਜ਼ਾਲ ਰਨਾਨੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਤੂਫਾਨ ਲਿਆਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਫਸਲ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।

੧੩:੧ ਮੇਰੀ ਵਾਲ ਕੋਰ ਅਜਿਹਾ ਭੋਜਨ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਆਦਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾਮਾਜ ਹੈ

੧ ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕੋ! ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਸੁਣੋ!

੨ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੱਸੇਗਾ। “ਇਸ ਦੇਮ ਦੇ ਲੋਕ ਆਮਲੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਧਰਤੀ ਮੱਚੇ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹਨ। ੩ ਉਹ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਰਾਥਦੇ ਹਨ, ਖੂਨ ਵਰਦੇ ਹਨ, ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਵਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬਦਚਾਰੀ ਵਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਵਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਖੂਨ ਵਰਦੇ ਹਨ। ੪ ਇਸੇ ਵਾਰਣ ਇਹ ਦੇਮ ਮੁਰਦੇ ਲਈ ਰੋ ਰਹੇ ਆਦਮੀ ਵਰਗੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਵਾਸੀ ਰਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰ, ਆਰਾਮ ਵਿੱਚਲੇ ਖੰਡੀ ਅਤੇ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਖੰਡੀਆਂ ਵੀ ਮਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ੫ ਧਰ ਰਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਵਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਾਜ਼ਰ, ਮੇਰੀ ਦਲੀਲ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ। ੬ ਤੁਸੀਂ (ਜਾਜ਼ਰ) ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਠੇਕਰ ਖਾਵੋਗੇ। ਅਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਨਬੀ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਠੇਕਰ ਖਾਏ ਡਿੰਗਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਵਰ ਦਿਆਂਗਾ।

੭ “ਮੇਰੀ ਧਰਜਾ ਗਿਲਾਨ ਵਿਗੁਣੀ ਹੋਣ ਵਾਰਣ ਨਾਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਖਣੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋਏ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਜਾਜ਼ਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਤਾਨ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰਾਂਗਾ। ੮ ਉਹ ਗੰਗਰੀ ਹੋਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਰ ਘਨੇ ਧਾਥ ਰੀਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਂਗਾ।

੯ “ਜਾਜ਼ਰ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਥਾਂ ਨਾਲ ਖੰਟ ਨੂੰ ਭਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਥਾਂ ਦੀ ਵੰਧ ਤੋਂ ਵੰਧ ਚਾਹਨਾ ਵਰਦੇ ਹਨ। ੧੦ ਇਸ ਲਈ ਜਾਜ਼ਰ ਰਿਸੇ ਤੁਹਾਡੀ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਖੰਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਰਨੀਆਂ ਵਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਵਰਨੀਆਂ ਲਈ ਮੇੜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੧੧ ਉਹ ਖਾਣਗੇ, ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਜ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਜਿਨਮੀ ਧਾਥ ਵਰਨਗੇ, ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਲਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਬਣ ਗਏ।

੧੨ “ਜਿਨਮੀ ਧਾਥ, ਸਰਾਬ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਮੈਯਾ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਮੋਚਣ ਦੀ ਐਗਤਾ ਨੂੰ ਨਸਟ ਵਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ੧੩ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਲੱਕੜੀ ਦੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਤੋਂ ਮਲਾਗਾਂ ਖੁੱਛਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਰਿ ਇਹ ਮੋਟੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਸੰਮਿਆਵਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇ ਮੌਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਮਗਰ ਭੱਜਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਵਿਖਾਵਾ ਰੀਤਾ। ੧੪ ਉਹ ਧਗੜਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਉੱਧਰ ਜਾਰੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਲੂਤ, ਖਿੱਧਲ ਅਤੇ ਚੀਲ ਦੇ ਵਰੁੱਖਾਂ ਹੋਰਾਂ ਯੁਫਾਂ ਯੁਫਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੁੱਖਾਂ ਹੋਰਾਂ ਛਾਵਾਂ ਮੋਹਣੀਆਂ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਾਰਣ ਤੁਹਾਡੀਆਂ

ਧੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੁੱਖਾਂ ਹੋਰ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਧੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨਮੀ ਧਾਥ ਵਰਦੀਆਂ ਹਨ।

੧੫ “ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਨੂੰ ਜਿਨਮੀ ਧਾਥ ਵਰਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਨਾ ਦਿਆਂਗਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਮਰਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੋਲ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਮੌਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਵ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਰੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਉਂ ਇਹ ਮੁਰਖ ਲੋਕ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਵਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਰਮਨਾਰ ਧਾਥ

੧੬ “ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ! ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਵਰਗਾ ਮਲੂਕ ਵਰ ਧਰ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇਸੀ ਨਾ ਬਣੇ। ਗਿਲਗਲ ਨੂੰ ਨਾ ਆਵੇ ਅਤੇ ਤੂੰ ਬੇਤ-ਆਵਾਨ ਨੂੰ ਨਾ ਚੜ੍ਹੇ। ਮੈਂ ਖਾਣ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਵਰਤੋਂ। ਜਿਉਂਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮੈਂਗ ਨਾ ਖਾਓ। ੧੭ ਇਸਰਾਏਲ, ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿੰਦੀ ਗਾਂ ਵਾਂਗ ਜਿੰਦੀ ਹੈ। ਰੀ ਗੁਣ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਖੁਲ੍ਹੀ ਚਰਾਂਦ ਵਿੱਚ ਚਾਰਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ!

੧੮ “ਯਹੂਦਾਈਮ ਆਪਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕਲਾ ਛੱਡ ਦਿਓ। ੧੯ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਾਬ ਮੁੱਚ ਗਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਿਨਮੀ ਧਾਥ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਸਰਮਨਾਰ ਸਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਵੁੱਖਿਆਂ ਖਿਆਰ ਵਰਦੇ ਹਨ। ੨੦ ਉਹ ਇੱਕ ਵਾ-ਵਰੋਲੇ ਵਾਂਗ ਉਡਾਏ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਰਮ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਨ।

ਆਗੂ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਤੋਂ ਧਾਥ ਵਰਦਾਉਂਦੇ ਹਨ

੨੧ “ਜੇ ਜਾਜ਼ਰੇ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕੋ ਅਤੇ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਧਾਥਾਣੇ ਦੇ ਲੋਕੋ! ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ! ਤੁਸੀਂ ਦੇਸੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਹੋ।

੨੨ “ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਧਾਗ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਫਦੇ ਵਾਂਗ ਮੀ ਅਤੇ ਤਾਬੋਰ ਵਿਖੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਵਿਛੇ ਹੋਏ ਜਾਲ ਵਾਂਗ ਮੀ। ੨੩ ਤੁਸੀਂ ਵਰਦੀ ਘੋਰ ਗੁਨਾਹ ਰੀਤੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੨੪ ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਈਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ ਜਾਣਦਾ ਗਾਂ-ਉ ਯਹੂਦਾਈਮ, ਤੇਰੇ ਵੇਸਵਾਈ ਰਵੱਈਏ ਵਾਰਣ, ਇਸਰਾਏਲ ਧਾਥ ਨਾਲ ਦੂਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ੨੫ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਰਰਮ ਰੀਤੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੋਲ ਧਰਤਨ ਤੋਂ ਵੇਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਸਰਾਗਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਮੋਚਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ੨੬ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਗੰਗਰ ਧਰਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਈਮ ਆਪਣੇ ਧਾਥਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਰੜਨਗੇ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਯੋਰੜ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੭ “ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਆਪਣੇ ਇੱਜੜਾਂ ਅਤੇ ਵੱਗਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਨਿਰਲਣਗੇ, ਧਰ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਨਹੀਂ ਮੌਰਣਗੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ੨੮ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਬੱਚੇ ਕਿਸੇ ਆਜਨਬੀ ਤੋਂ ਗਨ ਆਤੇ ਗੁਣ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਖੁੜ ਤੋਂ ਨਾਮ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

- ੮ “ਗਿਬਯਾਹ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗ ਵਜਾਓ!
ਗਾਮਾਹ ਵਿੱਚ ਤੁਰਹੀ ਵਜਾਓ!
ਬੈਤ-ਆਵਾਨ ਵਿਖੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਓ।
ਹੇ ਬਿਨਆਮੀਨ, ਦੁਸਮਣ ਤੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਹੈ!
੯ ਦੰਡ ਦੇ ਦਿਨ, ਆਫਰਾਈਮ ਖਾਲੀ
ਆਤੇ ਵੀਰਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
ਮੈਂ (ਯਰਭੇਸੂਰ) ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ
ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ
ਰਿ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ।
੧੦ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਆਗੂ ਚੇਰਾਂ ਵਾਂਗ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਮਾਲ
ਚੁਰਾਉਂਦੇ ਹਨ
ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਰੋਧ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ
ਵਾਂਗ ਵਹੁਣਾਵਾਂਗਾ।
੧੧ ਆਫਰਾਈਮ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਉਹ ਅੰਗੂਰਾਂ ਵਾਂਗ ਮਿਥਿਆ ਆਤੇ ਕੁਚੱਲਿਆ
ਜਾਵੇਗਾ,
ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਸ ਨੇ (ਬਾਲਾਨ ਦੇ ਯੁਜਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ)
ਬਿਧੀਆਂ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਠਾਨ ਲਈ ਹੈ।
੧੨ ਮੈਂ ਆਫਰਾਈਮ ਨੂੰ ਨਾਮ ਰਹ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕੀੜਾ
ਰੱਖੜੇ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਹ ਦੇਵਾਂਗਾ ਉਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਘੁਣ
ਲੱਕੜ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
੧੩ ਜਦ ਆਫਰਾਈਮ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੋਗ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ
ਯਹੂਦਾਹ ਨੇ, ਆਪਣਾ ਜਖਮ,
ਉਹ ਮਦਦ ਲਈ ਅੰਸੂਰ ਨੂੰ ਭੱਜੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਮਗਾਨ ਪਾਤਸਮਾਹ ਨੂੰ
ਦੱਸੀਆਂ
ਧਰ ਉਹ ਰਾਜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਕਦਾ, ਉਹ
ਤੁਹਾਡੇ ਜਖਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭਰ ਸੱਕੇਗਾ।
੧੪ ਰਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਆਫਰਾਈਮ ਲਈ ਇੱਕ ਸੇਰ ਵਾਂਗ
ਹੋਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਰੋਮ ਲਈ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਸੇਰ ਵਾਂਗ
ਹੋਵਾਂਗਾ।
ਗਾਂ, ਮੈਂ (ਯਹੋਵਾਹ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾੜ ਸੁੱਟਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਈ
ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸੱਕੇਗਾ।
੧੫ ਮੈਂ ਖੁੜ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ।
ਜਦ ਤੀਰ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਦੋਸ ਮੰਨ ਰੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਭਾਲਣ।
ਗਾਂ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦਾ ਖੜਾ
ਰਠਿਨ ਯਤਨ ਰ

ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਧਰਤਣ ਦੇ ਟਿਨਾਮ

- ੬ “ਆਉ, ਆਪਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਖੁੜੀਏ।
ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਧਰ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ
ਵੀ ਰਹੇਗਾ।
ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਜਖਮ ਦਿੱਤਾ ਧਰ ਖੱਟੀ ਵੀ ਉਹੀ
ਖੰਨਹੇਗਾ।
੨ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਖਾਯਦ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਜਿਵਾਵੇਗਾ,
ਤੀਜੇ ਦਿਨ, ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਉਭਾਰੇਗਾ।
ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਗੁਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਗਹਿ ਸੱਕਾਂਗੇ।
੩ ਆਉ, ਆਪਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਜਾਣੀਏ।
ਆਪਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਦੀ ਸਖਤ ਰੋਸਿਸ
ਰਹੀਏ।
ਮਾਨੂੰ ਧਤਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਆ ਰਿਹਾ ਜਿੰਨੀ ਧਰਧਰੱਤਾ ਨਾਲ
ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਰਿ ਧਰਭਾਤ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।
ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਮੀਂਹ ਵਾਂਗ ਆਵੇਗਾ,
ਉਸ ਮੀਂਹ ਵਾਂਗ ਜੇ ਖਮਤ ਕੁੱਝ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਆਤੇ
ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਿੰਦਾ।”

ਬੇਵਫਾ ਲੋਰ

- ੪ “ਉ ਆਫਰਾਈਮ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀ ਰਹਾਂ?
ਉ ਯਹੂਦਾਹ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀ ਰਹਾਂ?
ਤੇਰੀ ਵਫਾਦਾਰੀ ਸਵੇਰ ਦੀ ਖੁੰਦ ਵਾਂਗ ਹੈ
ਤੇਰੀ ਵਫਾਦਾਰੀ ਉਸ ਤਰੇਲ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਵੇਰ
ਮਾਰ ਹੀ ਆਲੋਧ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
੫ ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟਣ ਲਈ
ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਫਰਤਿਆ।
ਉਹ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਨ।
ਮੇਰਾ ਨਿੱਕਾਂ ਰੋਸਨੀ ਵਾਂਗ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
੬ ਰਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਵਫਾਦਾਰ ਧਰੇਮ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ
ਬਲੀਦਾਨ ਨਹੀਂ।
ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਲੋਰ ਧਰਭੇਸੂਰ ਨੂੰ ਜਾਨਣ,
ਨਾ ਰਿ ਹੋਮ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਲਿਆਉਣ।
੭ ਧਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਦਮ *ਵਿਖੇ ਇਰਰਾਰਨਾਮਾ ਤੋੜ
ਦਿੱਤਾ।
ਉਹ ਭਿੱਖੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾ ਮਨ।
੮ ਗਿਲਯਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਸਹਿਰ ਹੈ ਜੇ ਬਦੀ ਰਹਦੇ
ਗਨ।
ਉਹ ਗੁਮਰਾਹ ਰਹਦੇ ਦੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
੯ ਡਾਕੂ ਛੁਧ ਰੇ ਗਮਲਾ ਰਹਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹਦੇ ਹਨ ਉਸ
ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੁਜਾਰੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਰੇ,
ਉਹ ਸਰਮ ਦੇ ਗਹ ਵਿੱਚ ਰਤਲ ਰਹਦੇ ਹਨ, ਉਹ
ਬਦਰਾਰੀ ਰਹਦੇ ਹਨ।

*੬:੭ ਆਦਮ ਸੰਭਾਵਨ ਹੈ ਰਿ ਇਹ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਰੰਢੇ ਤੇ ਆਦਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

੧੦ ਇਸਰਾਏਲੀ ਰੋਮ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਭਿਯਾਨਕਰ ਚੀਜ਼ ਵੇਖੀ।

ਯਥਾ ਕਾਫ਼ਰਾਈਮ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਧਾਥ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।

੧੧ ਯਹੂਦਾਹ, ਤੇਰੇ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਵਾਢੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਥਾਨੇ ਤੋਂ ਖੋੜ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।”

੧੨ “ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਕਰਾਂਗਾ, ਫੇਰ ਯਥਾ ਕਾਫ਼ਰਾਈਮ ਦੇ ਧਾਥ ਯਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਲੋਕ ਸਾਮਰਿਆ ਦੇ ਧਾਥਾਂ ਖਾਧੇ ਵੀ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ। ਉਹ ਸਾਮਰਿਆ ਦੇ ਰਥਟ ਅਤੇ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਖਾਹਿਰ ਜਾਂਦੇ ਚੋਰਾਂ ਖਾਧੇ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ।

੧੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਥ ਖਾਦ ਰੱਖਦਾ ਜੇ ਧਾਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਾਮੀਂ ਫੈਲ ਗਏ ਹਨ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਥ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਵੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ।

੧੪ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਬਚੀਆਂ ਨਾਲ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਆਪਣੇ ਝੂਠਾਂ ਨਾਲ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੧੫ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬਦਕਾਰ ਹਨ। ਉਹ ਨਾਨਬਾਈ ਦੁਆਰਾ ਗਰਮ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਤੰਦੂਰ ਵਾਂਗ ਹਨ।

ਉਹ ਆਟੇ ਨੂੰ ਗੁੰਨਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਉਫ਼ਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੀਰ ਆਂਗ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਿਲਾਉਂਦਾ ਯਰ ਤੰਦੂਰ ਗਰਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

੧੬ ਸਾਡੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਦਿਨ, ਉਹ ਆਂਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਤਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਖੀਣ ਦੀਆਂ ਦਾਅਵਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਗੂ ਮੈਂਯ ਦੀ ਗਰਮੀ ਨਾਲ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੧੭ ਲੋਕ ਗੁਪਤ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਉੱਤੇਜਨਾ ਦੀ ਆਂਗ ਨਾਲ ਬਲਦੇ ਹਨ।

ਤੇ ਸਾਰੀ ਗ਼ਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਤੇਜਨਾ ਬਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦਿਨ ਚੜਨ ਤੀਰ ਇਹ ਮੱਚਦੀ ਆਂਗ ਦੇ ਗੋਲੇ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

੧੮ ਉਹ ਸਭ ਭਥੇ ਤੰਦੂਰ ਵਾਂਗਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਸਾਮਰ ਨਸਟ ਕੀਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਡਿੱਗ ਪਏ ਯਰ ਰਿਸੇ ਇੱਕ ਨੇ ਵੀ ਮੈਂਨੂੰ ਨਾ ਖੁਸ਼ਕਰਿਆ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਕਿ ਇਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ

੧ “ਯਥਾ ਕਾਫ਼ਰਾਈਮ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨਾਲ ਰੁਲ ਜਾਂਦਾ ਉਹ ਇੱਕ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਖੱਚੇ ਹੋਏ ਕੋਰ ਵਰਗਾ ਹੈ।

੨ ਯਥਾ ਕਾਫ਼ਰਾਈਮ ਉਮਦੀ ਸਕਤੀ ਲੁਟ ਲਿਜਾਂਦੇ ਹਨ ਯਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਸ ਦੇ ਖੋਲੇ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ,

ਯਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

੩ ਯਥਾ ਕਾਫ਼ਰਾਈਮ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਹੀ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।

੪ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨੀਆਂ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਤਰਲੀਫਾਂ ਹਨ ਯਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲ ਯਰਤ ਕੇ ਮਦਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਖੁਸ਼ਕਰਦੇ।

੫ ਇਉਂ ਯਥਾ ਕਾਫ਼ਰਾਈਮ ਇੱਕ ਬੇਵਕੂਫ਼, ਅਤੇ ਸੁਝੀਣ ਕੁਝ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ! ਉਹ ਮਦਦ ਲਈ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਦਦ ਲਈ ਆਸੂਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

੬ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੋਲ ਮਗਟਿਆ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਯਰ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਜਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਵਿਛਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਯਰਮ ਦੇ ਖੰਛੀਆਂ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਲੈ ਆਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਕਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।

੭ ਉਹ ਮੈਂਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਖੁਸ਼ਕਰਾ ਜੇਵੇਂ ਉਹ ਮੈਂਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋਏ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਨਸਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

੮ ਉਹ ਕਦੇ ਮੈਂਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਖੁਸ਼ਕਰਦੇ। ਹਾਂ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਿਸਤਰਿਆ ਤੇ ਸੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਕਟਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਮੈਂ ਮੰਗਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੈਂਥੋਂ ਯਰਮਾਂ ਮੁੜ ਗਏ ਹਨ।

੯ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤੀਆਂ ਯਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਹੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਸਟ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਘੜਦੇ ਹਨ।

੧੦ ਉਹ ਇੱਕ ਮੁੜੀ ਹੋਈ ਮੋਟੀ *ਵਰਗੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿਸਾਵਾਂ ਬਦਲੀਆਂ, ਯਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਨਾ ਆਏ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਯਾਨ ਆਗੂ ਆਪਣੀ ਹੰਕਾਰੀ ਜੀਭ ਕਾਰਣ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਪੈਣਗੇ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚਲੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹੱਮਟਗੇ।

*੭:੧੬ ਮੁੜੀ ਹੋਈ ਮੋਟੀ ਖੰਛੀਆਂ ਦਾ ਮਿਸਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੜੀ ਹੋਈ ਇੱਕ ਮੋਟੀ। ਜਦੋਂ ਸਾਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਟਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਨੀਵੀਂ ਉੱਡਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉੱਪਰ ਨੂੰ ਖੁੱਬ ਕੇ, ਜਿਯਾਦਾਤਰ ਸੁਟਦਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਹੀ ਮੁੜਦੀ ਹੈ। ਮੂਲ ਅਰਬ, “ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਯਨੁੱਖ” ਜਾਂ “ਇੱਕ ਛਲਕੂਰਣ ਯਨੁੱਖ।”

ਬੁੱਤ ਉਧਾਮਨਾ ਰਾਹਣ ਹੁੰਦਾ ਨਾਮ

੧ “ਆਪਣੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਰ੍ਹੀ ਵਜਾ ਆਉ ਚੋਤਾਵਨੀ ਦੇ। ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਘਰ ਉੱਥਰ ਬਾਜ ਵਾਂਗ ਰਹਿ। ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਇੱਕਰਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ ਖਾਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਲੱਗੇ ਮਾਰੀਆਂ, ਜੇ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ! ਆਸੀਂ ਇਮਰਾਏਲ ਵਿੱਚਲੇ ਤੈਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ!” ੩ ਧਰ ਇਮਰਾਏਲ ਨੇ ਚੰਗੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨਰਾਹ ਰੀਤਾ ਇਮ ਲਈ ਵੈਰੀਆਂ ਉਮਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ। ੪ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾਏ, ਧਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਮਲਾਹ ਲਈ ਨਾ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਗੂ ਚੁਣੇ ਧਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨਾ ਚੁਣੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਆਉ ਮੇਨੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਰੀਤੀ। ਇਮ ਲਈ ਉਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ੫-੬ ਜੇ ਸਾਮਰਿਆ! ਅਗੋਵਾਹ ਨੇ ਤੇਰੇ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਇਨਰਾਹ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ, “ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਹਾਂ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਧਾਂ ਰਾਹਣ ਮਜਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਇੱਕ ਰਾਹੀਗਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਆਉ ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਮਰਿਆ ਦਾ ਵੱਡਾ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ੭ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਰੱਖਤਾਈ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਵਾ ਬੀਜੀ ਆਉ ਉਹ ਝੱਖੜ ਦੀ ਵਾਛੀ ਵਰਨਗੇ। ਉੱਥੇ ਰੋਟੀ ਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਰੁ ਬੀਜ ਖੁੰਗੇ ਵੀ, ਇਹ ਰੋਟੀ ਆਨਾਜ ਧੈਦਾ ਨਹੀਂ ਵਰਨਗੇ। ਜੇਰੁ ਰੁਝ ਉੱਗ ਵੀ ਖਿਆ, ਵਿਦੇਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਣਗੇ।

੮ “ਇਮਰਾਏਲ ਨਮਟ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਮਦੇ ਲੋਰ ਬੇਰਾਹ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਨ। ਉਹ ਰੋਮਾਂ ਵਰਮਿਆਨ ਖਿਲਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ੯ ਆਫਰਾਈਮ ਆਪਣੇ ‘ਧਰਮੀਆਂ’ ਵੱਲ ਧਰਤਿਆ ਜੰਗਲੀ ਖੇਤੇ ਵਾਂਗ ਉਹ ਅੱਸੂਰ ਨੂੰ ਭਟਰ ਗਿਆ। ੧੦ ਭਾਵੇਂ ਇਮਰਾਏਲ ਰੋਮਾਂ ਵਰਮਿਆਨ ਆਪਣੇ ‘ਧਰਮੀਆਂ’ ਰੋਲ ਗਈ, ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਰੈਠਿਆਂ ਵਰਗਾਂ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣ ਤੋਂ ਰੁਝ ਜੀ ਸਮੇਂ ਬਾਯਦ ਤਾਰਤਵਰ ਰਾਜੇ ਦੇ ਬੇੜ ਝੱਲਦੇ ਸੁਰੁ ਵਰਨੇ ਧੈਣਗੇ।

ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿਆਉਣਾ

੧੧ “ਆਫਰਾਈਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਉਮਾਰੀਆਂ, ਆਉ ਇਹ ਇੱਕ ਖਾਧ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਖਾਧ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਬਣ ਗਈਆਂ।

੧੨ ਜੇਰੁ ਮੈਂ ਆਫਰਾਈਮ ਲਈ ੧੦,੦੦੦ ਆਸੂਲ ਵੀ ਲਿਖ ਦੇਵਾਂ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਆਜਨਬੀਆਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਆਸੂਲਾਂ ਵਾਂਗ ਜੀ ਵਿਹਾਰ ਵਰੇਗਾ। ੧੩ ਇਮਰਾਏਲੀ ਬਲੀਆਂ ਧਰਮਦ ਵਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮਾਮ ਚੜ੍ਹਾਕੇ ਇਮ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਗੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਸਵੀਕਾਰ ਜੀਂ ਵਰਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਚੋਤੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਰੋਟੀਆਂ ਵਾਂਗ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣਗੇ। ੧੪ ਇਮਰਾਏਲ ਨੇ ਗਜਿਆਂ ਲਈ ਮਹਿਲ ਉਮਾਰੇ ਧਰ ਇਮ ਦੇ ਮਿਰਜਣਹਾਰੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਆਉ ਅਗੂਦਾਹ ਨੇ ਚਿਲੇ ਉਮਾਰੇ, ਧਰ ਮੈਂ ਗੁਣ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਮਦੇ ਰਿਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾੜਨ ਲਈ ਅੱਗ ਭੇਜਾ।”

ਦੇਸ ਨਿਰਾਲੇ ਦੀ ਉਦਾਸੀ

੧ ਜੇ ਇਮਰਾਏਲ! ਬਾਰੀ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਵਰਨ ਵਾਂਗ ਖੁਸੀ ਨਾ ਮਨਾ। ਖੁਸ ਨਾ ਹੋ! ਤੂੰ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਵਰਦੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਖਿੜ ਵਿੱਚ ਜਿਨਮੀ ਖਾਧ ਰੀਤਾ। ੨ ਧਰ ਖਿੜਾਂ ਵਿੱਚਲਾ ਆਨਾਜ ਇਮਰਾਏਲ ਲਈ ਖੁਸ ਨਾ ਖਵੇਗਾ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਰਾਫੀ ਮੈਂਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

੩ ਇਮਰਾਏਲੀ ਅਗੋਵਾਹ ਦੀ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ। ਆਫਰਾਈਮ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਮੁੜੇਗਾ ਆਉ ਅੱਸੂਰ ਵਿੱਚ ਅਸੁੱਧ ਭੋਜਨ ਖਾਵੇਗਾ। ੪ ਉਹ ਅਗੋਵਾਹ ਲਈ ਮੈਂਕ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ ਆਉ ਨਾ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮਨ ਵਰਨਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਜਨਾਜੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਖਾਧੇ ਅੰਨ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਆਉ ਜੇ ਰੋਟੀ ਵੀ ਉਹ ਭੋਜਨ ਖਾਵੇਗਾ ਅਸੁੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਵੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਰੋਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਜੀ ਖਾਣੀ ਖਵੇਗੀ। ੫ ਉਹ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਧਰਬ ਆਉ ਛੁੱਟੀਆਂ ਮਨਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

੬ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਭ ਰੁਝ ਚੁਰਾ ਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਵੀ ਬਚ ਗਏ, ਧਰ ਮਿਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਰੈਠਾ ਵਰੇਗਾ, ਆਉ ਮੈਂਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਫਨਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਰੀਮਤੀ ਵਸਤਾਂ ਉੱਤੇ ਝਾੜ-ਫੂਸ ਉੱਗਣਗੇ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਰੰਝੇ ਉੱਗ ਆਉਣਗੇ।

ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਸੱਚੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮੰਚੁਰ ਵਰਨਾ

੭ ਨਬੀਆਂ ਦਾ ਵਹਿਣਾ, “ਜੇ ਇਮਰਾਏਲ! ਇਹ ਚੋਤੇ ਰੱਖ: ਮਜਾ ਦਾ ਵਰਤ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰੀਤੀ ਦੀ ਮਜਾ ਖਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ!” ਧਰ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਵਹਿਦੇ ਹਨ: “ਨਬੀ ਮੁਰਖ ਹੈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤਮੇ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਮਨਰੀ ਹੈ।” ਨਬੀ ਆਖਦਾ: “ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਧਾਧ ਆਤੇ ਨਫਰਤ ਰਾਹਤ ਮਜ਼ਾ ਖਾਵੋਗੇ।” ੯ ਅਹੋਵਾਹ ਆਤੇ ਨਬੀ ਆਫਰਾਈਮ ਉੱਧਰ ਧਹਿਰੇਦਾਰ ਵਾਂਗਰ ਹਨ ਧਰ ਮਾਰੇ ਗਾਹ ਵਿੱਚ ਆਨੇਰਾਂ ਜਾਲ ਹਨ ਆਤੇ ਲੋਕ ਨਬੀ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦੇ ਹਨ ਇੱਥੋਂ ਤੀਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰ ਆਂਦਰ ਵੀ।

੯ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਗਿਬੀਹ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਾਂਗ ਭਰਮਟਾ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੇ ਚੱਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਆਦ ਰੱਖੇਗਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਬੁੱਤ ਉਧਾਮਨਾ ਰਾਹਤ ਨਾਮ ਹੋਣਾ

੧੦ “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ, ਉਸ ਵਰਤ, ਉਹ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਤਾਜੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਵਰਗੇ ਮਨ। ਉਹ ਬਹਾਰ ਦੇ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਵਰਗੇ ਮਨ, ਧਰ ਫੇਰ ਉਹ ਬਯਾਲ-ਧਉਰ ਵੱਲ ਜਾਰੇ ਬਦਲ ਗਏ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੜੇ ਫਲਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਦਰੁੱਖਤ ਤੋਂ ਵੱਢ ਦੇਣਾ ਧਿਆ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਚੀਜ਼ਾਂ (ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ) ਵਰਗੇ ਬਣ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਿਆਰ ਰੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਉਲਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ

੧੧ “ਆਫਰਾਈਮ ਦਾ ਧਰਤਾਧ ਧੰਡੀ ਵਾਂਗ ਉੱਡ-ਧੁੱਡ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੁਣ ਉੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਆਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਗਰਭ ਠਹਿਰੇਗਾ ਨਾ ਰੋਈ ਬੱਚਾ ਜਨਮ ਲਵੇਗਾ। ੧੨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬੱਚੇ ਧੈਦਾ ਰਹਨ, ਇਸਦਾ ਰੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲੇ ਉਹ ਬੱਚੇ ਖੋਗ ਲਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ।”

੧੩ ਮੈਂ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਕਿ ਆਫਰਾਈਮ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਫਦੇ ਵੱਲ ਆਗਵਾਈ ਰਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। “ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਤਿਆਰਿਆਂ ਰੋਲ ਲੈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ੧੪ ਹੋ ਅਹੋਵਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਧਮੰਦ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਦੇ ਜੇ ਜੁਆਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਆਵੇ ਆਤੇ ਮੁੱਰੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਦੇ।

੧੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਬਦੀ ਗਿਲਗਾਲ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਉੱਥੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਰਤੁਤਾਂ ਰਾਰਠਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਰਨੀ ਸੁਰੁ ਰਰ ਦਿੱਤੀ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਦ ਰਰਨੀਆਂ ਰਾਰਠ ਆਪਣੇ ਘਰੇ ਬਾਹਰ ਰੱਢ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਧਿਆਰ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਵਿਦਰੋਹੀ ਹਨ।

੧੬ ਆਫਰਾਈਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੜ ਸੁਰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਹ ਹੋਰ ਬੱਚੇ ਧੈਦਾ ਨਾ ਰਰ ਮੱਦਣਗੇ ਧਰ ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਉਹ ਜਣ ਵੀ ਲੈਣ

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਾਂਗਾ।

੧੭ ਉਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ,

ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇਗਾ।

ਆਤੇ ਉਹ ਰੋਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਬੇ-ਘਰ ਹੋਰੇ ਭਟਕਣਗੇ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਰਈਸੀ ਬੁੱਤ ਉਧਾਮਨਾ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

੧ ਇਸਰਾਏਲ ਇੱਕ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲ ਹੈ,

੧੦ ਜਿਹੜੀ ਬਹੁਤ ਫਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਜਿੰਨਾ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਵੱਧੇਰੇ ਫਲ ਧੈਦਾ ਰੀਤਾ,

ਇਸ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਧੁਜਣ ਲਈ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਜਗਵੇਦੀਆਂ

ਉਸਾਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵੱਧੇਰੇ ਉਤਧਾਦਰ ਹੋਈ,

ਉਸ ਨੇ ਵੱਧ ਧਾਰਮਿਕ ਬੰਧ ਮਬਧਿਧ ਰੀਤੇ।

੨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਚਲਾਰੀ ਰਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਮ ਰੀਤੀ,

ਧਰ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੋਸ ਮਵੀਰਾਰ ਰਰਨਾ ਧਵੇਗਾ।

ਅਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਢਾਹ ਸੁੱਟੇਗਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦਗਾਰੀ ਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਬਦਨੀਤੀ

੩ ਗੁਣ ਇਸਰਾਏਲੀ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਸਾਡਾ ਰੋਈ ਗਾਜਾ ਨਹੀਂ। ਆਸੀਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਰਰਦੇ! ਕਿਵੇਂ ਵੀ, ਗਾਜਾ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਰੁਝ ਵੀ ਰਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।”

੪ ਉਹ ਬੇਰਾਰ ਇਰਾਰ ਰਰਦੇ ਹਨ। ਨਿਆਂਰਾਰ ਵਾਹੇ ਹੋਏ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਗੇ ਜਹਿਰੀਲੇ ਧੈਦਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ।

੫ ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਲੋਕ ਬੈਤ-ਆਵਨ ਦੇ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਰੋਣਗੇ ਆਤੇ ਮੋਗ ਰਰਨਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਬੁੱਤ ਦੀ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਤੇ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ, ਉਹ ਵੀ ਮੋਗ ਮਨਾਉਣਗੇ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ੬ ਇਸ ਨੂੰ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਉਹ ਆਫਰਾਈਮ ਦੇ ਸਰਮਨਾਰ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਆਪਣੇ ਬੁੱਤਾਂ ਵਜੋਂ ਸਰਮਮਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ੭ ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਉਹ ਧਾਣੀ ਉੱਤੇ ਤੈਰਦੇ ਲਰੜੀ ਦੇ ਮੱਦ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ।

੮ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਧਾਧ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਉਸਾਰੀਆਂ। ਬੈਤ ਆਵਨ ਦੇ ਉੱਚੇ ਆਮਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਨਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਰੰਡਿਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਉੱਗ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਫਿਰ ਉਹ ਧਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਗੇ, “ਸਾਨੂੰ

*੯:੧੩ ਮੈਂ ਡੁਡੜ ਰਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਮੁਲ ਆਰਬ: “ਧਹਿਲਾ, ਆਫਰਾਈਮ ਸੁਰ ਵਾਂਗ ਚਰਾਂਦ ਵਿੱਚ ਬੀਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।” ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਆਫਰਾਈਮ ਸੁਰ ਵਾਂਗ ਧਨਵਾਨ ਆਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ।

ਢੱਕ ਲਓ।” ਅਤੇ ਚਟਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣਗੇ, “ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਧਰੇ।”

ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਖਾਧਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਰਹਿਣਾ ਖਵੇਗਾ

੯ “ਜੇ ਇਮਰਾਟੇਲ, ਤੂੰ ਗਿਬਯਾਹ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਖਾਧ ਰਹਦਾ ਆਇਆ ਹੈਂ (ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਲਗਾਤਾਰ ਖਾਧ ਰਹਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।) ਯੁੱਧ ਖਰੀਨਨ ਗਿਬਯਾਹ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।^{੧੦} ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਆਵਾਂਗਾ। ਫੌਜਾਂ ਵੀ ਇੱਕਤਰ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦੋਨਾਂ ਖਾਧਾਂ ਲਈ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣਗੀਆਂ।

੧੧ “ਯਫ਼ਰਾਈਮ ਇੱਕ ਸਿੱਖਾਏ ਹੋਏ ਵੱਡੇ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜੋ ਖਿੜ ਵਿੱਚਲੇ ਅਨਾਜ ਤੇ ਤੁਰਨਾ ਧਰਮਦ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਖੋਟ ਤੇ ਇੱਕ ਜੁਲਾ ਖਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਯਫ਼ਰਾਈਮ ਦੀ ਖੋਟ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਰਮੀਆਂ ਖਾਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਅਗੁਦਾਹ ਵਾਗੇਗਾ ਅਤੇ ਅਗੁਬੁਖ ਖੁਦ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਤੋੜੇਗਾ।”

੧੨ ਜੇਰੁਸਲੀਮ ਚੰਗਿਆਈ ਬੀਜੇਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਸੱਚੇ ਖਿਆਲ ਦੀ ਵਾਛੀ ਰਹੋਗੇ। ਆਖਣੀ ਅਣ ਟੁੱਟੀ ਅਣਵਾਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਜੇ। ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਉਡੀਕਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਉਹ ਆਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਚੰਗਿਆਈ ਦਾ ਮੀਂਹ ਵਰਸਾਵੇਗਾ।

੧੩ ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਬੁਰਿਆਈ ਬੀਜੀ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਵੱਢੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਝੂਠ ਦਾ ਫਲ ਖਾਧਾ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੀ ਸਰਤੀ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦੇ ਬਲ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ।^{੧੪} ਇਸੇ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਜੰਗ ਦਾ ਰੋਲਾ ਸੁਣਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਬਿਲੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਸਲਮਨ ਨੇ ਬੈਤ-ਅਰਬੇਲ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰੀਤਾ ਮੀ ਯੁੱਧ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਮਾਵਾਂ ਆਖਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।^{੧੫} ਇਵੇਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬੈਤਅਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੀਆਂ ਬਦ ਰਹਿਣੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਿਨ ਆਵੇਗਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਧੁਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ

੧੧ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਖਿਆਲ ਰੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਜੇ ਬੱਚਾ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਸੱਦਿਆ।

੨ ਖਰ ਮੈਂ ਜਿੰਨਾ ਵੱਧ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਹ ਮੈਥੋਂ ਅਗਾਂਹ ਜਾਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਲਾਂ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਬੁੱਤਾਂ ਅੱਗੇ ਯੁਫ਼ਾਂ ਯੁਫ਼ਾਈਆਂ।

੩ “ਖਰ ਇਹ ਮੈਂ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਯਫ਼ਰਾਈਮ ਨੂੰ ਤੁਰਨਾ ਸਿੱਖਾਇਆ,

ਮੈਂ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਬਾਹਰ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਿਆ,

ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗਿਸੂਮ ਨਾ ਰੀਤਾ।

੪ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਦੀਆਂ ਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ।

ਮੈਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਂਗ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰੀਤਾ।*
ਮੈਂ ਝੁਕ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲਾਇਆ।

੧ “ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਖਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਵਾਧਮ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਜਾਣਗੇ। ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾ ਉੱਥਰ ਤਲਵਾਰ ਲਟਕੇਗੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਾਰਤਵਰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।

੭ “ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਇਤਿਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਮੀਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵਾਧਮ ਆਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਉੱਥਰ ਖੁਰਾਕ ਰਹੇ ਹਨ, ਖਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।”

ਅਗੇਵਾਹ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ

੮ “ਜੇ ਯਫ਼ਰਾਈਮ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ?

ਜੇ ਇਮਰਾਟੇਲ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ।

ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਗਲ ਆਦਮਾਗ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਨਾ ਹੀ

ਤੈਨੂੰ ਸਬੋਈਮ ਵਾਂਗ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।

ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਮਨ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ

ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਖਰਤੀ ਖਿਆਲ ਅਤੇ ਦਇਆ ਬਹੁਤ ਗੂਢੀ ਹੈ।

੯ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਭਿਆਨਕ ਕਰੇਧ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਯਫ਼ਰਾਈਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰਾਂਗਾ

ਮੈਂ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ,

ਮੈਂ ਖਰਮੇਸੂਰ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਖਵਿੱਤਰ ਖੁਰੱਖ ਹਾਂ,

ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਕਰੇਧ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਵਾਂਗਾ।

੧੦ ਮੈਂ ਸੇਰ ਵਾਂਗ ਦੁਗਾੜਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਗਰਜਾਂਗਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਆਉਣਗੇ

ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲ ਖੈਣਗੇ ਮੇਰੀ ਉੱਥਤ ਖੱਡਮ ਵੱਲੋਂ ਭੈਣ ਵਿੱਚ ਕੰਬਦੀ ਹੋਈ ਆਵੇਗੀ।

੧੧ ਉਹ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹਿਲਦੇ ਹੋਏ ਖੰਡੀ ਵਾਂਗ ਆਉਣਗੇ

ਅਤੇ ਅੱਸੂਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੰਬਦੇ ਹੋਏ ਕਬੂਤਰ ਵਾਂਗ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਾਵਾਂਗਾ।”

ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਇਹ ਵਾਰ ਹੈ।

੧੨ “ਯਫ਼ਰਾਈਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਝੂਠੇ ਦੋਵਤਿਆਂ ਨਾਲ ਖੋਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ

*੧੧:੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰੀਤਾ ਮੁਲਕਾਰਥ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਥਾਫ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਜੁਲਾ ਚੁੱਕਿਆ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ,
 ਧਰ ਯਹੂਦਾਹ ਗਲੇ ਵੀ ਏਲ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਹੈ
 ਅਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਖੁਰੱਖ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਿਹਾ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ

੧੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਰਤ ਜਾਇਆ ਰਹ ਰਿਹਾ
 ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਮਾਰਾ ਦਿਨ “ਹਵਾ ਦੇ ਖਿੱਛੇ
 ਦੇੜਦਾ ਹੈ।” ਲੋਕੀ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਆਪਰਾਧ ਰਹਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਆਨੇਰਾਂ ਝੂਠ ਖੋਲਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਨਾਲ
 ਇਰਫ਼ਾਨਾਮੇ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ
 ਤੇਲ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

੨ “ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੈ।
 ਯਹੂਦਾਹ ਆਪਣੀਆਂ ਰਹੀਤਾਂ ਰਾਹਤ ਮਜ਼ਾ ਖਾਵੇਗਾ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਟ ਰਹੀਤਾਂ ਆਨੁਸਾਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜ਼ਰੂਰ
 ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੩ ਯਹੂਦਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਗਰਭ
 ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਚਾਲਾਰੀ ਰਹੀਤ ਸ਼ੁਰੂ ਰਹ
 ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਯਹੂਦਾਹ ਇੱਕ ਬਹਾਦਰ ਨੌਜਵਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ
 ਵਰਤ ਉਹ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਲੜਿਆ। ੪ ਯਹੂਦਾਹ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ
 ਦੇ ਦੂਤ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਯਰਾਥਤ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ
 ਮੇਰੇ ਇੱਕ ਉਪਚਾਰ ਲਈ ਮੰਗ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਬੈਤਯਾਨ ਵਿਖੇ
 ਵਾਪਰਿਆ, ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ।
 ੫ ਗਾਂ ਯਹੂਦਾਹ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਉਂ
 ਯਹੂਦਾਹ ਹੈ। ੬ ਤਾਂ ਆ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲ ਯਰਤ ਨਿਆਂ
 ਅਤੇ ਦਯਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ
 ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹ।

੭ “ਯਹੂਦਾਹ ਆਮਲੀ ਵਧਾਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ
 ਵੀ ਖੋਖਾ ਦੇ ਦਿੰਦਾ। ਉਹ ਗਲਤ ਤੋਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਹਦਾ
 ਹੈ। ੮ ਯਹੂਦਾਹ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਆਮੀਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਮਲੀ
 ਆਮੀਰੀ ਧਾਈ ਹੈ। ਰੋਈ ਵੀ ਵਿਯਾਦੀ ਮੇਰੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ
 ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਵੀ ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸੱਰੇਗਾ
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਧ ਰਿਹਾ ਜਾ ਸੱਰੇ।”

੯ “ਧਰ ਮੈਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ
 ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵਸਾਵਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਤੰਬੂ ਦੇ
 ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ। ੧੦ ਮੈਂ ਨਬੀਆਂ ਨਾਲ
 ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਨੇਰਾਂ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।
 ਰਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਮੈਂ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਗਾਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਬਰ ਦਿੱਤੇ
 ਹਨ। ੧੧ ਧਰ ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਖਾਧ ਰਹਦੇ ਰਹੇ। ਉੱਥੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਨੇ ਬੁੱਤ ਸਥਾਪਿਤ ਰੀਤੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗਿਲਯਾਦ
 ਵਿੱਚ ਬਲਦਾਂ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲ ਰਿੰਨੀਆਂ
 ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਵਾਹੇ ਹੋਏ ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਰਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ
 ਧਈ ਗੰਦਗੀ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਨੇਰਾਂ
 ਰਤਾਰਾਂ ਹਨ।

੧੨ “ਯਹੂਦਾਹ ਆਪਣੀ ਵਰਤੀ ਨੂੰ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਉਸ
 ਬਾਵੇਂ, ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਧਤਨੀ ਲਈ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ
 ਹੋਰ ਧਤਨੀ ਖਾਉਣ ਲਈ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਗਾਥੀ ਰੀਤੀ। ੧੩ ਧਰ
 ਯਹੋਵਾਹ ਇੱਕ ਨਬੀ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ
 ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਲਿਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨਬੀ ਗਾਹੀ
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ। ੧੪ ਧਰ
 ਯਹੂਦਾਹ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ
 ਨੇ ਆਨੇਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਤਿਆ ਰੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ
 ਉਸ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਆਨਰ
 (ਯਹੋਵਾਹ) ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਰਮ ਮਹਾਰਨ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਆਪਣੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਖੁਦ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ

੧੩ “ਯਹੂਦਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ
 ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਧਰਮੁੱਖ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।
 ਉਹ ਜਦੋਂ ਬੋਲਦਾ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਬਾ ਛਿੜ ਜਾਂਦਾ। ਧਰ
 ਯਹੂਦਾਹ ਨੇ ਬਾਯਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰਹਦੇ ਵੱਡਾ ਖਾਧ
 ਰੀਤਾ ਸੀ। ੨ ਅਤੇ ਗੁਣ ਇਸਰਾਏਲੀ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਖਾਧ ਰਹ
 ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬੁੱਤ ਬਣਾਏ ਮਿਸਰ ਲੇ।
 ਰਾਮੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬੁੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਤਿਆਂ ਦੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਅਤੇ
 ਫਿਰ ਉਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰਹਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਬੁੱਤਾਂ ਆਂਗੇ ਬਲੀਆਂ ਭੇਟ ਰੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਮੋਨੇ ਦੇ ਵੱਢਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮਦੇ। ੩ ਇਹੀ ਰਾਹਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ
 ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਲੋਧ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਸੁਵਖਤੋ ਦੀ ਖੁੰਦ ਵਰਗੇ
 ਅਤੇ ਤਰੇਲ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ, ਜੇ ਸੁਰਜ ਚਢਨ ਤੋਂ ਖਗਿਲਾਂ ਹੀ
 ਆਲੋਧ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਤੁੜੀ ਵਾਂਗ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ
 ਗਵਾ ਖਿੜ ਵਿੱਚੋਂ ਉਡਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਖੁੰਦ ਵਾਂਗ
 ਹਨ ਜੋ ਚਿਮਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲ ਕੇ ਆਲੋਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੪ “ਮੈਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ, ਯਹੋਵਾਹ
 ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ
 ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸੀ। ਇਹ ਮੈਂ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਇਆ। ੫ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਰਥਲ, ਬਿਨਾ
 ਮੀਂਹ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ੬ ਮੈਂ
 ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਨ ਦਿੱਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਨ ਖਾਧਾ
 ਅਤੇ ਉਹ ਰੱਜ ਗਏ। ਧਰ ਉਹ ਹੰਗਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲ
 ਗਏ।

੭ “ਇਸੇ ਰਾਹਤ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੋਰ ਵਾਂਗ
 ਹੋਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਹਮਤ ਦੇ ਖਾਸੇ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਚੀਤੇ ਵਾਂਗ
 ਵੇਖਾਂਗਾ। ੮ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸ ਸਿੱਛਣੀ ਵਾਂਗ ਹਮਲਾ
 ਰਗਾਂਗਾ ਜਿਸਦੇ ਬੱਚੇ ਉਸ ਤੋਂ ਲੈ ਲੇ ਗਏ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾੜ ਸੁੱਟਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਸੋਰ ਜਾਂ ਦੁਸਰੇ
 ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਵਾਂਗ ਹਮਲਾ ਰਗਾਂਗਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਹ
 ਨੂੰ ਖਾੜ ਕੇ ਖਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।”

*12:12 ਏਲ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਏਲ ਹੋਵੇ, ਰਾਨਾਨੀਆਂ ਦਾ ਆਤੁ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ
 ਦੇਵਤਾ। ਇਹ ਮਚਰਮਚਰ ਮਥੱਸਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਯਹੂਦਾਹ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਖੂਜਾ
 ਲਈ ਸੀ।

ਰੋਈ ਵੀ ਇਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰੋਯਤੋਂ ਨਾ ਬਚਾਵੇਗਾ

੯ “ਜੇ ਇਮਰਾਏਲ! ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਵੀ ਤੇਰੀ ਧਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਸਟ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।^{੧੦} ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਤੇਰਾ ਖਾਤਮਾਗ? ਉਹ ਮਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾ ਨਾ ਸੱਕੇਗਾ। ਕਿੱਥੇ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਿਆਂਕਾਰ? ਜਿਨਹਾਂ ਬਾਰੇ ਤੂੰ ਆਖਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਆਗੂ ਦੇ!”^{੧੧} ਮੈਂ ਰੋਯ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਰੋਯ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ।

੧੨ “ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਵੀ ਤੇਰੀ ਉਸ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਾਧ ਇੱਕ ਰਾਜ ਮਨ, ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜਾ ਮਿਲੇਗੀ।

੧੩ ਉਸਦੀ ਮਜਾ ਐਰਤ ਦੀ ਜਣਨ ਖੀੜ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ ਉਹ ਸਿਆਣਾ ਖੁੱਤਰ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਜਨਮ ਦਾ ਮਥਾਂ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਬਚ ਨਾ ਖਾਵੇਗਾ।

੧੪ “ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਰਬਰ ਤੋਂ ਬਚਾਵਾਂਗਾ! ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਦਾ ਮੋਤ ਤੋਂ ਨਿਮਤਾਰਾ ਰਹਾਂਗਾ! ਜੇ ਮੋਤੇ, ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਤੇਰੇ ਰੋਗ? ਜੇ ਰਬਰੇ, ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਤੇਰੀ ਮਰਤੀ? ਮੈਂ ਬਦਲੇ ਦੀ ਤਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

੧੫ ਭਾਵੇਂ ਇਮਰਾਏਲ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫਲਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੁਰਬੀ ਹਵਾ ਆਵੇਗੀ-ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਹਵਾ ਉਜਾੜ ਵੱਲੋਂ ਆਵੇਗੀ, ਤਦ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁਹ ਸੁੱਕ ਜਾਣਗੇ।

ਉਸ ਦੇ ਝਰਨਿਆਂ ਦਾ ਖਾਣੀ ਸੁੱਕ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਹ ਹਵਾ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਦੀਆਂ ਰੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਡਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ।

੧੬ ਮਾਮਰਿਯਾ ਨੂੰ ਮਜਾ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਆਰੀ ਹੋ ਗਈ ਇਮਰਾਏਲੀ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵੱਢੇ ਜਾਣਗੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਟੁਰੜੇ-ਟੁਰੜੇ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਰਭਵਤੀਆਂ ਚੀਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਵਾਪਸੀ

੧੪ “ਜੇ ਇਮਰਾਏਲ! ਤੂੰ ਡਿੱਗਿਆ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਧ ਰੀਤੇ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਵਾਪਸੀ ਮੁੜ।^੨ ਮੈਂ ਚੇ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਵੀ ਆਖੋਗੇ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਵਾਪਸੀ ਧਰਤੋਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੋ, “ਮਾਡੇ ਖਾਧਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦੇ ਆਤੇ ਮਾਡੇ ਚੰਗੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਰਬੁਲ।

ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ ਬੁਲਹਾਂ ਨਾਲ ਤੇਰੀ ਉਮਤਤ ਰਹਾਂਗੇ।

੩ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾਵੇਗਾ ਆਮੀਂ ਜੰਗੀ ਖੋੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਂਗੇ ਆਤੇ ਆਮੀਂ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਨਾਲ ਸਿਰਜਿਆਂ ਨੂੰ ‘ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ’ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗੇ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਯਤੀਮਾਂ ਤੇ ਰਹਿਮ ਸਿਰਫ ਤੂੰ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਇਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ

੪ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ, “ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚੱਲੇ ਗਏ, ਧਰ ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਖਿਆਰ ਰਹਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਜੇ ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਤੇ ਰੋਯ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

੫ ਮੈਂ ਇਮਰਾਏਲ ਲਈ ਤੁਰੇਲ ਵਾਂਗ ਆਵਾਂਗਾ ਇਮਰਾਏਲ ਕੁਮਦਨੀ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ ਖਿਲੇਗਾ ਆਤੇ ਉਹ ਲਥਾਨੇਨ ਦੇ ਦਿਉਦਾਰ ਦੇ ਦੁੱਖਤਾਂ ਵਾਂਗ ਉੱਗੇਗਾ।

੬ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਖਾਵਾਂ ਵੱਧਣਗੀਆਂ ਆਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਦੁੱਖਤ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ ਆਤੇ ਲਥਾਨੇਨ ਦੇ ਦਿਉਦਾਰ ਦੇ ਦੁੱਖਤ ਵਾਂਗ ਮੋਟੀ ਖੁਸਬੋ ਦੇਵੇਗਾ।

੭ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੜ ਮੇਰੀ ਗਿਫਾਜ਼ਤ ਵਿੱਚ ਜਿਉਣਗੇ ਉਹ ਦਾਣਿਆਂ ਵਾਂਗ ਉਗਣਗੇ ਉਹ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲ ਵਾਂਗ ਵੱਧਣਗੇ ਆਤੇ ਲਥਾਨੇਨ ਦੀ ਮੈਯ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਇਮਰਾਏਲ ਨੂੰ ਬੁੱਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਾੜਨਾ

੮ “ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ, ਮੇਰਾ ਬੁੱਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੈਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਖਰਾਬਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ ਆਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਧਰ ਖਹਿਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਦਾਬਰਾ ਮਰੂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਵਾਂਗ ਹਾਂ ਮੈਥੋਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਲ ਖਰਾਧਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਮਲਗ

੯ ਇੱਕ ਸਿਆਣਾ ਵਿਯਕਤੀ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮਮਝ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਮਮਝਦਾਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁਹ ਧਰਮੀ ਹਨ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਉਨਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਣਗੇ ਆਤੇ ਖਾਧੀ ਉਨਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਰ ਜਾਣਗੇ।

ਯੋਟੇਲ

ਟਿੱਡੀਦਲ ਨਾਲ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਨਾਮ

- 1 ਯਬੂਦੇਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਟੇਲ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇਹ
ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਲਿਆ:
2 ਆਗੂਓ! ਇਹ ਥਾਣੀ ਸੁਣੇ!
ਦੇਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਗੂਓ!
ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੇ! ਸੀ ਆਜਿਹਾ ਰਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ
ਧਹਿਲਾਂ ਵਾਧਰਿਆ ਹੈ?
ਨਹੀਂ! ਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਵੇਲੇ ਰਦੇ ਇਉਂ ਹੋਇਆ?
ਨਹੀਂ!
3 ਇਸ ਥਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ
ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ
ਯਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਆਉਣ
ਵਾਲੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣਗੇ।
4 ਜੇ ਟਿੱਡੀ ਦਲ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ
ਉਸ ਨੂੰ ਸਲਾ ਖਾ ਗਈ
ਯਤੇ ਜੇ ਸਲਾ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ
ਉਸ ਨੂੰ ਟੱਪਣੀ ਟਿੱਡੀ ਖਾ ਗਈ
ਯਤੇ ਜੇ ਉਸਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ
ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਮਮਾਨ ਟਿੱਡੀ ਖਾ ਗਈ।

ਟਿੱਡੀਦਲ ਦਾ ਆਉਣਾ

- 1 ਤੁਸੀਂ ਲੋਰੀਂ ਜੇ ਸਰਾਬੀ ਹੋ, ਉੱਠੋ ਯਤੇ ਰੋਵੋ!
ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਜੇ ਧੀਦੇ ਹੋ, ਰੋਵੋ।
ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੁਹਾਡੀ ਮਿੱਠੀ ਮੈਯ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ
ਗੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮੈਯਦਾ ਸੁਯਾਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।
2 ਇੱਕ ਤਰਝੀ ਰੋਮ ਨੇ ਯਣਗਿਣਤ ਸਿਧਾਹੀਆਂ
ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਉਨਹੁਆਂ ਦੇ ਦੰਦ ਸੇਰ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਜਿੰਨੇ ਤਿੱਖੇ ਗਨ
ਯਤੇ ਜਥਾੜੇ ਸੇਰਨੀ ਦੇ ਜਥਾੜੇ ਜਿੰਨਾ ਮਚਬੂਤ ਹੈ।
3 ਉਨਹੁਆਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲ ਨੂੰ ਤਥਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ
ਯਤੇ ਮੇਰੇ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਥਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਉਨਹੁਆਂ ਨੇ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ
ਛਿੱਲੜ ਛਿਲ ਰੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਗਨ।

ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵੈਣ

- 1 ਉਸ ਡੋਲੇ ਧੈਣ ਵਾਲੀ ਰੁਆਰੀ ਰੁੜੀ ਵਾਂਗ
ਤੂੰ ਮੇ ਜਿਸਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਧਤੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ
ਹੋਵੇ।
2 ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੇਵਰ, ਜਾਜਰ ਰੋਦੇ ਗਨ
ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਯਾਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ
ਯਤੇ ਧੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਨਹੀਂ ਰਹੇ।
3 ਮਾਰੇ ਖੇਤ ਉੱਜੜ ਗਏ ਗਨ

- ਯਤੇ ਧਰਤੀ ਵੀ ਮੇ ਰਹੀ ਹੈ
ਰਿਉਂ ਰਿ ਫਸਲਾਂ ਨਸਟ ਹੋ ਗਈਆਂ ਗਨ।
ਨਵੀਂ ਮੈਯ ਮੁੱਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ
ਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।
11 ਹੋ ਰਿਮਾਨੇ! ਦੁੱਖ ਮਨਾਓ!
ਅੰਗੂਰੀ ਥਾਗਾਂ ਦੇ ਰਿਮਾਨੇ ਜੇਰ-ਜੇਰ ਦੀ ਧਿੱਟੇ ਰਣਰ
ਯਤੇ ਜੈਂ ਲਈ ਰੋਵੋ
ਰਿਉਂ ਰਿ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਲ ਨਾਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।
12 ਅੰਗੂਰ ਦੀ ਵਾੜੀ ਮੁੱਰਦੀ ਜਾਦੀ ਹੈ
ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਦੁੱਖਤ ਮੁੱਰ ਰਹੇ ਗਨ ਖੇਤ ਦੇ ਮਾਰੇ
ਦੁੱਖਤ
ਯਨਾਰ, ਖਜੂਰ ਯਤੇ ਸੇਥ ਮੁੱਰ ਗਏ ਗਨ।
ਯਤੇ ਲੋਰਾਂ ਚੇ ਖੁਸੀ ਨਾਂ ਦੀ ਚੀਜ ਮਰ ਗਈ ਹੈ।
13 ਹੋ ਜਾਜਰੇ, ਆਪਣੇ ਸੇਗੀ ਰੱਧੜੇ ਧਹਿਨ ਲਵੋ ਯਤੇ
ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਵੋ।
ਤੁਸੀਂ ਜੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਦੇ ਹੋ, ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ
ਰੋਵੋ,
ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੇਵਰੇ, ਤੁਸੀਂ ਸੇਗੀ ਰੱਧੜਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਸੇਵੇਂਗੇ
ਰਿਉਂ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ
ਯਾਨਾਜ ਯਤੇ ਧੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਵਾਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ
ਰਹੀਆਂ।

ਟਿੱਡੀਦਲ ਦਾ ਭਿਯਾਨਰ ਨਾਮ

- 14 ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਦੱਸੇ ਰਿ ਅੰਨ ਨਾ ਖਾਣ ਦਾ ਖਾਮ
ਸਮਾਂ ਯਾਵੇਗਾ। ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸੇਸ ਸਭਾ ਲਈ ਇੱਕਤਰ ਰੇ।
ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਆਗੂ ਯਤੇ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਗਨ,
ਉਨਹੁਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕਠਿਆਂ ਰੇ। ਉਨਹੁਆਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕਠਾ ਰੇ ਯਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ
ਧਰਾਰਥਨਾ ਰੇ।

- 15 ਉਦਾਮ ਹੋਵੇ, ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ
ਨੇੜੇ ਹੈ। ਉਸ ਵੇਲੇ, ਸਜਾ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਵੱਲੋਂ ਹਮਲੇ ਵਾਂਗ ਯਾਵੇਗੀ। 16 ਸਾਡਾ ਅੰਨ ਮੁੱਰ ਚੁੱਕਿਆ
ਹੈ। ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਯਾਨੇਦ ਯਤੇ ਜਸਨ
ਗਾਇਬ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਗਨ। 17 ਯਸੀਂ ਧੀਜ ਥੈ ਧਰ ਉਹ ਜਮੀਨ
ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੁੱਰ ਗਏ। ਸਾਡੇ ਧੰਧੇ ਵੀ ਮੁੱਰ ਰੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ
ਗਨ ਯਤੇ ਸਾਡੇ ਖਲਿਆਨ ਖਾਲੀ ਧਏ ਗਨ।

- 18 ਧਸੂ ਭੁੱਖੇ ਯੜਾਉਂਦੇ ਧਏ ਗਨ। ਧਸੂਆਂ ਦੇ ਵਗੁਰ
ਥਿਹਬਲ ਇੱਧਰ ਉੱਧਰ ਖੁੰਮ ਰਹੇ ਗਨ, ਉਨਹੁਆਂ ਦੇ ਖਾਣ ਨੂੰ
ਰਿਤੇ ਖਾਹ ਨਹੀਂ। ਭੇਡਾਂ ਮਰ ਗਈਆਂ ਗਨ। 19 ਹੋ ਯਹੋਵਾਹ
ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਧਰਾਰ ਰਿਗਾਂ। ਅੱਗ ਨੇ ਸਾਡੇ ਹਰੇ-ਭਰੇ
ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ
ਲਾਟਾਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਦੁੱਖਤਾਂ ਨੂੰ ਲੁਹ ਲਿਆ ਹੈ। 20 ਜੰਗਲੀ
ਜਨੇਰ ਵੀ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਧਰਾਰ ਰਦੇ ਗਨ।
ਨਦੀਆਂ ਮੁੱਰ ਗਈਆਂ ਗਨ-ਰਿਤੇ ਧਾਣੀ ਦਾ ਨਾਂ ਨਿਸਾਨ

ਨਹੀਂ। ਅੱਗ ਨੇ ਮਾਡੇ ਹਰੇ-ਭਰੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਆਮਦ ਦਾ ਦਿਨ

- ੨ ^੧ਮੀਯੋਨ ਵਿੱਚ ਤੁਰਹੀ ਵਜਾਓ
 ਮੇਰੇ ਯਵਿੱਤਰ ਯਰਬਤ ਉੱਥਰ ਮਾਗ ਮੈਥ ਰੇ ਖੁਰਾਰੇ
 ਤਾਂ ਕਿ ਦੇਸ 'ਚ ਵੱਸਦੇ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬਣ।
 ਰਿਉਂ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ^੨ਇਹ ਗੁਨੇਰੇ ਅਤੇ ਦੁੱਖ, ਬੱਦਲਾਂ ਅਤੇ ਰਾਲਿਖ ਦਾ ਦਿਨ
 ਹੋਵੇਗਾ।
 ਮੁਰਜ ਚਢੇ, ਤੁਸੀਂ ਯਰਬਤਾਂ ਉੱਥਰ ਫੌਜਾਂ ਬਿਖਰੀਆਂ
 ਵੇਖੋਗੇ।
 ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।
 ਇਹ ਬਹੁਤ ਬਲਮਾਲੀ ਸੈਨਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਜਿਹੀ ਫੌਜ
 ਯਹਿਲਾਂ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਫੇਰ
 ਰਦੇ ਹੋਵੇਗੀ।
- ^੩ਫੌਜ ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦੋਵੇਗੀ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ, ਯਰਤੀ ਅਦਨ ਦੇ ਬਾਗ ਵਰਗੀ
 ਹੋਵੇਗੀ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਉਜਾੜ ਬੀਆਬਾਨ ਵਰਗੀ
 ਹੋਵੇਗੀ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ।
- ^੪ਮਦਲੋਂ ਟਿੱਡੀਦਲ ਖੋੜਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ,
 ਜੇ ਜੰਗੀ ਖੋੜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਦੌੜਦੇ ਹਨ।
^੫ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਮੁਠੇ!
 ਇਹ ਯਹਾੜੀ ਚਢਦੇ ਰੱਬਾਂ ਵਰਗੀ ਹੈ।
 ਇਹ ਬਲਦੀ ਲਾਟ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜੇ ਤੂੜੀ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
 ਉਹ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਇੱਕ ਤਾਰਤਵਰ ਫੌਜ ਵਰਗੇ
 ਹਨ।
- ^੬ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਹਵੇਂ, ਲੋਕ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਗ ਧੀਲੇ ਧੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- ^੭ਉਹ ਦੁੜਾੜ ਮੁਰਮੇ ਹਨ
 ਉਹ ਸਿਧਾਹੀ ਰੰਧਾਂ ਟੱਥ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
 ਹਰ ਸਿਧਾਹੀ ਆਪਣੇ ਰਾਗ ਸਿੱਧਾ ਤੁਰਦਾ ਹੈ
 ਤੇ ਰਦੇ ਆਪਣੇ ਰਾਗ ਤੋਂ ਮੁੜਦਾ ਨਹੀਂ।
- ^੮ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਯੱਕਦੇ ਨਹੀਂ
 ਹਰ ਸਿਧਾਹੀ ਆਪਣੇ ਰਾਗ ਤੁਰਦਾ ਹੈ
 ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋ ਰੋਈ ਇੱਕ ਯੱਕੇ ਨਾਲ ਡਿੱਗ
 ਯਵੇ ਦੂਜਾ ਆਪਣੇ ਰਾਗ ਤੁਰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ^੯ਉਹ ਮਹਿਰ ਵੱਲ ਦੌੜਦੇ ਹਨ
 ਤੇ ਫਟਾਫਟ ਰੰਧਾਂ ਚਢਦੇ ਹਨ ਉਹ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹ
 ਜਾਂਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਚੋਰਾਂ ਵਾਂਗ ਬਿੜਰੀਆਂ ਸਾਹੀਂ ਅੰਦਰ ਵੜ ਜਾਂਦੇ
 ਹਨ।
- ^{੧੦}ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਗਮਣੇ, ਯਰਤੀ ਤੇ ਅਰਾਮ ਵੀ ਰੰਬਦੇ ਹਨ
 ਮੁਰਜ ਅਤੇ ਚੰਨ ਗੁਨੇਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਅਤੇ ਤਾਰੇ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਨਹੀਂ ਚਮਕਦੇ।
^{੧੧}ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲਮਕਰ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਖੁਰਾਰਾ ਹੈ।
 ਉਸਦਾ ਡਿਗਰਾ ਵਿਮਾਲ ਹੈ।
 ਉਹ ਲਮਕਰ ਬੜੀ ਬਲਮਾਲੀ ਹੈ
 ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮ 'ਚ ਹੈ।
 ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦਿਨ ਖਾਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬੜਾ ਮਗਨ
 ਅਤੇ ਭਿਅੰਕਰ ਦਿਵਸ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਣ ਮਗਰ ਮੱਕਦਾ
 ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਮਝਾਉਣਾ
^{੧੨}ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਹੈ:
 “ਗੁਣ ਯੂਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਰਤੋਂ।
 ਤੁਸੀਂ ਧਾਧ ਰੀਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰੋਵੇ,
 ਖੂਬ ਰੋਵੇ ਅਤੇ ਅੰਨ ਵੀ ਨਾ ਛਰੇ!
^{੧੩}ਆਪਣੇ ਵਸਤਰਾਂ ਦੀ ਬਜਾਇ
 ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਧਾੜੋ।”
 ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਧਰਤੋਂ ਜੋ ਦਯਾਨੂ
 ਅਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੈ ਉਹ ਜਲਦੀ ਰਿਤੇ ਰੰਧੇ 'ਚ ਨਹੀਂ
 ਆਉਂਦਾ।
 ਉਹ ਖਿਆਰ ਨਾਲ ਭਰਯੂਰ ਹੈ
 ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਦਲ
 ਨੈਂਦਾ ਹੈ।
^{੧੪}ਰੋਣ ਜਾਣਦਾ ਉਹ ਕੀ ਫੈਮਲਾ ਰੰਗੇਗਾ?
 ਹੋ ਮੱਕਦਾ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਬਦਲ ਲਵੇ
 ਤੇ ਖਿੱਛੇ ਤੁਗਡੇ ਲਈ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਛੱਡ ਜਾਵੇ।
 ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਅਨਾਜ
 ਅਤੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾ ਮੱਕਦੇ ਹੋ।

ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਯੁਰਾਰਥਾਨਾ ਰਹੇ

- ^{੧੫}ਮੀਯੋਨ ਵਿੱਚ ਤੁਰਹੀ ਵਜਾਓ।
 ਵਿਸੇਸ ਮਭਾ ਬੁਲਾਓ ਵਰਤ ਲਈ ਖਾਮ ਸਮਾਂ ਰੁੱਖ ਰੇ
 ਬੁਲਾਓ।
- ^{੧੬}ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਰੱਠਿਆਂ ਰਹੇ
 ਵਿਸੇਸ ਮਭਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਰਹੇ!
 ਬੁਢਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਓ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੱਕਤਰ ਰਹੇ
 ਮਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਰੱਠਿਆਂ ਕਰ
 ਲਿਆਓ
 ਨਵੇਂ ਵਿਆਹੇ ਲਾੜਾ-ਲਾੜੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੌਣ ਦੇ
 ਰਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਓ।
- ^{੧੭}ਜਾਜਰਾਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਵਰਾਡੇ
 ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਵਿੱਚਲੇ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਲੈਣ ਦੇਵੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਇਹ ਆਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ:
 “ਹੋ ਯਹੋਵਾਹ, ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋ
 ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰਮਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਬਚਾ ਦੂਜਿਆਂ ਲੋਰਾਂ
 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਮਖੌਲ ਨਾ ਉਡਾਉਣ ਦੇ।

ਦੂਜੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਤੇ ਹੱਸ ਕੇ ਇਹ ਨਹੀਂ
 ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ:
 'ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ?'

ਅਗੇਵਾਹ ਧਰਤੀ ਖੋੜ ਦੇਵੇਗਾ

¹⁵ ਫਿਰ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਲਈ ਉਤਮੁਰ ਹੋਣਿਆ
 ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਧਰ ਰਹਿਮ ਖਾਯਾ।

¹⁶ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ,
 'ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਫੀ ਯਿਸ਼ਾਜ, ਮੈਂ ਆਤੇ ਤੇਲ ਭੇਜਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ
 ਸਰਮਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗਾ।

²⁰ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ
 ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਹਿ ਜਾਵਾਂਗਾ,
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਸੁੱਚੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਭੇਜ ਦੇਵਾਂਗਾ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਯੁਵਕੀ ਸਰਮਿੰਦਾ ਵੱਲ ਖੁੱਭ ਜਾਣਗੇ
 ਤੇ ਕੁਝ ਖੱਛਰੀ ਮਾਗਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਖੁੱਭ ਜਾਣਗੇ।
 ਮੜਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਲੋਥਾਂ ਵਾਂਗ ਬਦਬੂ ਉੱਠੇਗੀ
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੜਿਗਾਂ ਉਤਰੇ ਜਾਵੇਗੀ,
 ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਆਜਿਹੀਆਂ ਭਿਯੋਰ ਗੱਲਾਂ
 ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।'

ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਖੁੱਭ ਨਵਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

²¹ ਜੇ ਧਰਤੀ, ਚੁੰਡਰ ਨਾ ਖੁਸ਼ ਹੋ
 ਆਤੇ ਮੈਂਜ ਮਨਾ ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਡੇ ਰੋਮ ਕਰੇਗਾ।

²² ਜੇ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰੇ, ਡਰੇ ਨਾ।
 ਉਜਾੜ ਦੀਆਂ ਚਰਾਂਦਾਂ ਹਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ,
 ਜੰਗਲੀ ਦਰੱਖਤਾਂ ਤੇ ਫਲ ਉਗਾਣਗੇ ਯੀਜੀਰ
 ਆਤੇ ਯੀਜੂਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵੇਲਾਂ ਢੇਰ ਫਲ ਦੇਣਗੇ।

²³ ਇਸ ਲਈ ਮੀਯੇਨ ਦੇ ਮਨੁੱਖੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਓ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਓ।
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਕੇ ਬਾਰਿਸ ਦੇਵੇਗਾ
 ਉਹ ਧਰਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁੱਖ ਲਈ ਧਰਿਲਾਂ
 ਆਤੇ ਯੀਤਮ ਮੀਂਹ ਵਰਗਾਵੇਗਾ।

²⁴ ਖਲਿਆਨ ਯੀਨ ਨਾਲ ਭਰੇ ਜਾਣਗੇ
 ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਚੁੱਥਚੇ ਮੈਂ ਆਤੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਉੱਛਲਣਗੇ।

²⁴ 'ਮੈਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ,
 ਮੇਰੀ ਮਹਾਨ ਸੈਨਾ ਟਿੱਡੀਦਲ, ਸਲਾ ਟਿੱਡੀ, ਗੁੰਝਾ
 ਟਿੱਡੀ, ਟੱਧਣੀ ਟਿੱਡੀ,
 ਆਤੇ ਨਾਮਮਾਨ ਟਿੱਡੀਦਲ ਭੇਜੇ ਜਿਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਧਰ ਗੁਣ ਮੈਂ, ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਟਿੱਡੀਦਲ ਦੇਵਾਂਗਾ।

²⁶ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਰੱਜਵਾਂ ਖਾਣ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਤੁਸੀਂ
 ਰੱਜ ਜਾਵੋਗੇ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਦੀ ਉਮਤ ਤੇ ਰਹੋ।

ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਚਰਜ ਰੋਮ ਕੀਤੇ ਹਨ

ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਭ ਸਰਮਿੰਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਯਵੇਗਾ।

²⁷ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ
 ਹਾਂ।

ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਅਗੇਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ
 ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਖੁੱਭ ਕਰੇ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਨਾ ਉੱਠਾਉਣਗੇ।'

ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਭ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਤਮਾ ਦੇਵੇਗਾ

²⁸ 'ਇਸ ਉਧਰੰਤ,

ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਧਰ ਆਪਣਾ ਆਤਮਾ ਵਗਾਵਾਂਗਾ।
 ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਧਰ ਆਤੇ ਧੀਆਂ ਯੀਸ਼ੀ ਵਾਰ ਕਰਣਗੇ ਤੁਹਾਡੇ
 ਬੁੱਢੇ ਆਦਮੀ ਸੁਖਨੇ ਵੇਖਣਗੇ
 ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਹੋਣਗੇ।

²⁹ ਉਸ ਵਰਤ ਮੈਂ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਮੇਵਰ ਭਾਵੇਂ ਮਰਦ
 ਤੇ ਯੀਰਤ ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਆਪਣਾ ਆਤਮਾ ਵਗਾਵਾਂਗਾ।

³⁰ ਮੈਂ ਯੀਸ਼ੀ ਗੱਲਾਂ ਯੀਸ਼ੀ ਆਤੇ ਧਰਤੀ ਤੇ
 ਵਰਤਾਵਾਂਗਾ ਉਸ ਵਰਤ ਖੁਨ,
 ਯੀਸ਼ੀ ਤੇ ਗਾੜਾ ਧੁੱਧਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।

³¹ ਸੂਰਜ ਹੋਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮਹਾਨ
 ਆਤੇ ਭਿਆਨਕ ਦਿਨ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਚੰਨ ਲਹੂ
 ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ।

³² ਫਿਰ ਉਹ ਮਾਰੇ ਜੋ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਧਰਾਹ ਕਰਦੇ
 ਹਨ ਬਚਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਉੱਥੇ ਮੀਯੇਨ ਦੇ ਧਰਬਤ ਉਤਲੇ ਆਤੇ ਅਨੂਸਲਮ
 ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਹ
 ਨੇ ਆਖਿਆ।

ਹਾਂ, ਬਚੇ ਹੋਏ ਆਤੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੋਣਗੇ,
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਬੁਲਾਵੇਗਾ।

ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ

੩ ¹ 'ਹਾਂ ਉਸ ਵਰਤ, ਮੈਂ ਕੋਈਆਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਆਤੇ
 ਅਨੂਸਲਮ ਨੂੰ ਵਾਖਮ ਭੇਜ ਦਿਆਂਗਾ। ² ਮੈਂ ਮਾਰੇ
 ਗਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਆਤੇ ਰਾਗਾਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਮਾਫਾਟ
 ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰ ਲਵਾਂਗਾ। ਉੱਥੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
 ਨਿਯਾਂ ਰਾਗਾਂ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਜਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਖੇਰੂ-ਖੇਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਭਾਵ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿਯੈਰ
 ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਗਾਜਾਂ 'ਚ ਰਹਿਣ
 ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਜਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ
 ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਜਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ।
³ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਗੁਣੇ ਖਾਏ ਆਤੇ ਇੱਕ ਵੇਸਵਾ
 ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਆਤੇ ਮੈਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੁੜੀ ਨੂੰ
 ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ।

⁴ 'ਜੇ ਸੂਰ ਆਤੇ ਮੀਦੇਨ ਆਤੇ ਫਲਿਮਤ ਦੇ ਮਾਰੇ
 ਇਲਾਕਿਉ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਕੀ
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕੁਝ ਕੀਤੇ ਦੀ ਮੈਂ ਮਜ਼ਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ
 ਭਾਵੇਂ ਆਜਿਹਾ ਮੇਚਦੇ ਹੋਏ ਧਰ ਮੈਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੰਡ

ਦੇਵਾਂਗਾ । ੫ “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਚਾਂਦੀ ਆਤੇ ਮੋਨਾ ਲੁੱਟਕੇ ਲੈ ਗਏ । ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਰੀਮਤੀ ਖਦਾਰਥ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲੇ ।

੬ “ਤੁਸੀਂ ਯਹੂਦਾਹ ਆਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਕੋਲ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ੭ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਧਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ । ੮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਆਤੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਾਂਗਾ ਆਤੇ ਉਹ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਖਾਈਆਂ ਕੋਲ ਦੂਰ ਦੀ ਕੋਠ ਆਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵੇਚ ਦੇਣਗੇ ।” ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵਾਰ ਬੋਲੇ ਸਨ ।

ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰੀ

੯ ਕੋਠਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰੋ:

ਲੜਾਈ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰੋ!

ਸੂਰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਜਗਾਓ ।

ਸਾਰੇ ਯੋਧੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਜਾਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਾਹ ਆਉਣ ਦੇਵੇ ।

੧੦ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਫਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਕੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਬਣਾ ਲਵੋ

ਆਪਣੇ ਫਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਕੇ ਨੇਜੇ ਬਣਾ ਲਵੋ ।

ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਖੋ,

“ਮੈਂ ਤਕੜਾ ਹਾਂ ।”

੧੧ ਸਾਰੀਆਂ ਨੇੜੇ ਦੀਓ ਕੋਠੇ, ਜਲਦੀ ਕਰੋ ।

ਸਾਰੇ ਉਸ ਥਾਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਵੋ ਹੋ ਯਹੋਵਾਹ!

ਆਪਣੇ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ।

੧੨ ਕੋਠਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ।

ਸਾਰੀਆਂ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੀ ਵਾਦੀ 'ਚ ਆਉਣ ਉੱਥੇ ਬੈਠ ਕੇ

ਮੈਂ ਸਾਰੀਆਂ ਆਮ-ਧਾਮ ਦੀਆਂ ਕੋਠਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰਾਂਗਾ ।

੧੩ ਦਾਤੀ ਚਲਾਓ ਕਿਉਂ ਜੋ ਫਸਲ ਖੱਕ ਗਈ ਹੈ ਅੰਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮਿੱਥੋ

ਕਿਉਂ ਕਿ ਚੁਬੱਚਾ ਭਰ ਗਿਆ ਹੈ

ਮਟਕੇ ਭਰ-ਭਰ ਉਛਲ ਰਹੇ ਹਨ

ਕਿਉਂਕਿ ਖਦੀ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ ਹਨ ।

੧੪ ਨਬੇੜੇ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਭੀੜਾਂ ਹਨ ਉੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ ਵੀ ਨੇੜੇ ਹੈ ।

੧੫ ਸੂਰਜ ਆਤੇ ਚੰਨ ਹਨੇਰੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ

ਆਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਲੋਕ ਗੁਲਾਚ ਜਾਵੇਗੀ ।

੧੬ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੀਯੋਨ ਵਿੱਚੋਂ ਗੱਜੇਗਾ

ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁਦਾਰੇਗਾ ਤਾਂ ਧਰਤੀ

ਆਤੇ ਅਰਾਮ ਭੈ ਨਾਲ ਕੰਬੇਗਾ

ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਧਰਜਾ ਲਈ ਧਨਾਹ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਉਹ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

੧੭ “ਤਦ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਧਰਬਤ ਮੀਯੋਨ ਵਿੱਚ ਵਸਦਾ ਹਾਂ ।

ਯਹੂਸਲਮ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ

ਉਧਰ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਫੇਰ ਕਦੇ ਨਾ ਲੰਘਣਗੇ ।”

ਯਹੂਦਾਹ ਲਈ ਨਵੇਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ

੧੮ “ਉਸ ਦਿਨ, ਧਰਬਤਾਂ ਚੇ ਮਿੱਠੀ ਮੈਠ ਚੇਵੇਗੀ ।

ਧਰਾੜੀਆਂ ਚੇ ਦੁੱਧ ਵਗੇਗਾ

ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਲੀ ਦਰਿਆ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਵਗਣਗੇ!

ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਝਰਨਾ ਨਿਕਲੇਗਾ

ਜੋ ਸਿਟੀਮ ਦੀ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਮਿੱਜੇਗਾ ।

੧੯ ਮਿਸਰ ਵੀਰਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ

ਅਦੋਮ ਉਜਾੜ ਥੀਆਬਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ

ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੜੇ ਜਾਲਿਮ ਰਹੇ ਹਨ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢਿਆ ।

੨੦ ਧਰ ਯਹੂਦਾਹ ਸਦਾ ਆਬਾਦ ਰਹੇਗਾ ।

ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਖੀੜੀਓ ਖੀੜੀ ਜਿਉਂਦੇ ਵੱਸਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ।

੨੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ।

ਇਸੇ ਲਈ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੀਯੋਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਯਾਮੇਸ

ਭੂਮਿਸਰਾ

¹ ਯਾਮੇਸ ਦਾ ਸੰਦੇਸ: ਯਾਮੇਸ ਤਰੇਯਾ ਸਹਿਰ ਦੇ ਯਾਮੇਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦਰਸਨ ਵੇਖਿਆ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਿਆ ਜਦੋਂ ਉਜੀਯਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਸੀ ਅਤੇ ਯੇਯਾਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਰਾਬੁਯਾਮ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਸੀ। ਇਹ ਭੂਚਾਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਦੋ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਯਾਰਾਮ ਲਈ ਸਜਾ

² ਯਾਮੇਸ ਨੇ ਰਿਹਾ:

“ਅਹੋਵਾਹ ਸੀਐਨ ਵਿੱਚ ਸੇਰ ਵਾਂਗ ਗੱਜੇਗਾ
ਉਸਦੀ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵੇਗੀ
ਜਿਸ ਨਾਲ ਯਾਮੇਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚਰਾਂਦਾ ਸੁੱਕ ਮੜ
ਜਾਣਗੀਆਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ
ਰਿ ਰਰਮਲ ਦੀ ਚੋਟੀ ਵੀ ਸੁੱਕ ਜਾਵੇਗੀ।”

³ ਅਹੋਵਾਹ ਇਹ ਫੁਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ: “ਮੈਂ ਦੰਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੇਰਾਂ ਧਾਧਾਂ ਰਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਵੱਸ ਮਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਦੇ ਗਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਮਮਲਿਆ। ‘ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਹਮਾਏਲ ਦੇ ਅਰ ਤੋਂ ਅੱਗ ਸੁਰੂ ਰਰਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਬਨ-ਹਦਦ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਹਿਲਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦੇਵੇਗੀ।

⁴ “ਮੈਂ ਦੰਮਿਸਰ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੰਨ ਸੁੱਟਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਵਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਦੇ ਗਜੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬੈਤ-ਅਦਨ ਤੋਂ ਸੱਤਾ ਦੇ ਧਰਤੀਰ ਨੂੰ ਗੁਟਾਯਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਲੋਕ ਹਰਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਰੀਰ ਵੱਲ ਜਲਾਵਤਨੀ ਰਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।”

ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਲਈ ਸਜਾ

⁵ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ: “ਮੈਂ ਅੱਜਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੇਰਾਂ ਧਾਧਾਂ ਰਾਰਣ ਅਵੱਸ ਮਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀ ਉੱਮਤ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਰਰੇ ਅਦੇਮ ਚ ਲੈ ਗਏ। ^੭ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਹੁਰਾਜ ਦੀ ਰੰਯ ਤੋਂ ਅੱਗ ਸੁਰੂ ਰਰਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਅੱਜਾਹ ਦੇ ਰਿਲਿਯਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਰੇ ਸੁਲਾਹ ਰਰ ਦੇਵੇਗੀ। ^੮ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਮਦਦ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਸਰਲੇਨ ਦੇ ਸਾਸਰ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਅਰਰੇਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਚੇ ਹੋਏ ਫਲਿਸਤੀਨੀ ਮਰ ਜਾਣਗੇ।” ਅਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ।

ਫੀਨੀਸ ਲਈ ਸਜਾ

^੯ ਅਹੋਵਾਹ ਇਉਂ ਫੁਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ: “ਮੈਂ ਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੇਰਾਂ ਧਾਧਾਂ ਰਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਵੱਸ ਦੰਡਿਤ ਰਰਾਂਗਾ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਰੀ ਰੋਮ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਰੇ ਅਦੇਮ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰੀਤਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਰੋਲ ਭੁੱਲ ਗਏ। ^{1੦} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸੁਰ ਦੀ ਰੰਯ ਤੋਂ ਅੱਗ ਸੁਰੂ ਰਰਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰਿਲਿਯਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦੇਵੇਗੀ।”

ਅਦੇਮੀਆਂ ਲਈ ਸਜਾ

¹¹ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਇਰਾਰ ਰੀਤਾ: “ਮੈਂ ਅਦੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੀਤੇ ਅਨੇਰਾਂ ਧਾਧਾਂ ਰਾਰਣ ਅਵੱਸ ਮਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਦੇਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦਾ ਤਲਵਾਹ ਨਾਲ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਰੋਈ ਰਹਿਮ ਨਾ ਰੀਤਾ ਸਗੋਂ ਅਦੇਮ ਦਾ ਰਰੋਯ ਸਦਾ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਉਹ ਹਮੇਸਾ ਵਾਸਤੇ ਗੁੱਸੇ ਰਿਹਾ। ^{1੨} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇਮਾਨ ਤੋਂ ਅੱਗ ਸੁਰੂ ਰਰਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਬਾਮਰਾਹ ਦੇ ਰਿਲਿਯਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦੇਵੇਗੀ।”

ਅਮੇਨੀਆਂ ਲਈ ਸਜਾ

¹³ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਉਂ ਫੁਰਮਾਇਆ: “ਮੈਂ ਅਮੇਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੀਤੇ ਅਨੇਰਾਂ ਧਾਧਾਂ ਰਾਰਣ ਅਵੱਸ ਦੰਡ ਦਾ ਭਾਗੀ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢਿਆ। ਇਹ ਮਭ ਜੁਲਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਜ ਨੂੰ ਵਿਸਾਲ ਰਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਮੀਨ ਗਥਿਆਉਣ ਲਈ ਰੀਤਾ। ¹⁴ ਇਸੇ ਲਈ, ਮੈਂ ਰੱਬਾਹ ਦੀ ਰੰਯ ਤੋਂ ਅੱਗ ਸੁਰੂ ਰਰਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਇਸਦੇ ਰਿਲਿਯਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਅਚਾਨਕ, ਜੰਗ ਦੇ ਮਥੋਂ ਤੁਰਹੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਤੁਫਾਨ ਵਿੱਚਲੀ ਹਵਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ। ¹⁵ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਆਗੂ ਬੰਦੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਇਰੱਠਿਆਂ ਅਮੀਰ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।” ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਵੇਂ ਆਖਿਆ।

ਮੇਯਾਬ ਲਈ ਸਜਾ

^੧ ਅਹੋਵਾਹ ਇਉਂ ਫੁਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ: “ਮੈਂ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੇਰਾਂ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਮਜਾ ਅਵੱਸ ਦੇਵਾਂਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਦੇਮ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀਆਂ ਗੱਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਰੇ ਚੁਨਾ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ^੨ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੇਯਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਸੁਰੂ ਰਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਰਰੀਐਬ ਦੇ ਬੁਰਜਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ ਰੇ ਸੁਲਾਹ ਰਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਭਿਅੰਰਰ ਸੇਰ ਤੇ ਤੁਰਹੀ ਦੀ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਇੰਝ ਮੇਯਾਬ ਦੀ ਮੇਤ ਹੋਵੇਗੀ। ^੩ ਇਉਂ, ਮੈਂ ਮੇਯਾਬ ਦੇ ਸਾਸਰਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਰਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ।

ਅਹੁਦਾਹ ਲਈ ਸਜਾ

^੪ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਉਂ ਰਿਹਾ: “ਮੈਂ ਅਹੁਦਾਹ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੇਰਾਂ ਧਾਧਾਂ ਰਾਰਣ ਜ਼ਰੂਰ ਦੰਡ ਦੇਵਾਂਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਆਦੇਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਅਸੁਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੁਰਥਿਆਂ ਨੇ

ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ 'ਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਹੀ ਰਾਗ ਤੋਂ ਭਟਕਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਛੁਡਾ ਦਿੱਤਾ। 4 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਯਹੂਦਾ ਵਿੱਚ ਯੱਥਾ ਲਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਰਿਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਦੇਵੇਗੀ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ਮਜ਼ਾ

੬ ਯਹੋਵਾਹ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੀਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਧਾਧਾਂ ਰਾਹਤ ਮਜ਼ਾ ਅਵੱਸ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੋੜੇ ਜਿਹੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਬਦਲੇ ਮਾਮੂਮ ਤੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ। ਇੱਕ ਜੇੜੇ ਬੂਟਾਂ ਬਦਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ। 7 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦੀ ਯੂੜ 'ਚ ਘੱਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸਤਾਏ ਹੋਏ ਲਈ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹਨ। ਖਿਉ ਅਤੇ ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਇੱਕ ਹੀ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਜਨਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਮੇਰੇ ਥਵਿੱਤਰ ਨਾਂ ਦੀ ਨਖੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। 8 ਉਹ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੱਢੇ ਲੈ ਕੇ, ਆਪਣੀਆਂ ਜਗਵੇਰੀਆਂ ਤੇ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੱਢਿਆਂ ਤੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਧੰਮਿਆਂ ਲਈ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੱਢੇ ਜਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਧਾਮੋਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਜੋਂ ਧੰਮੇ ਲੈ ਕੇ, ਆਪਣੇ ਲਈ ਮੈਂਯ ਖਰੀਦ ਕੇ, ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਘੀਣ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਨ।

੯ “ਯਹ ਇਹ ਮੈਂ ਹੀ ਮੀ ਜਿਸਨੇ ਅਮੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਗਿਓ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਦਿਆਹ ਦੇ ਦੁੱਖਤਾਂ ਵਾਂਗ ਲੰਬੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਲੂਤ ਦੇ ਮੁੱਖਾਂ ਵਰਗੇ ਤਰੜੇ। ਯਹ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਧਰ ਫਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਠਲੀਆਂ ਜੜਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕੀਤਾ।

10 “ਇਹ ਮੈਂ ਹੀ ਮੀ ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਤੀਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਲਈ ਫਿਰਿਆ। ਮੈਂ ਅਮੋਰੀਆਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਉੱਧਰ ਤੁਹਾਡਾ ਕਥਜਾ ਕਰਵਾਇਆ। 11 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੁਝ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਥੀ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੁਝ ਚੁਣਵੇਂ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜੀਰ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਹੇ ਇਸਰਾਏਲੀਓ ਰੀ ਇਹ ਇਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ?” ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵਚਨ ਆਖੇ। 12 “ਯਹ ਤੁਮੀਂ ਨਜੀਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂਯ ਖਿਲਾਈ ਅਤੇ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗੰਮ ਵਾਰ ਆਖਣ ਤੋਂ ਮੋਰਿਆ। 13 ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵੱਡਾ ਭਾਰ ਹੋ ਤੇ ਮੈਂ ਭਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੱਧੇ ਹੋਏ ਗੱਡੇ ਵਾਂਗ ਝੁਰ ਗਿਆ ਹਾਂ। 14 ਗੁਠ ਕੋਈ ਸੁਖਮ ਨਾ ਬਚੇਗਾ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਦੌੜਾਕ ਵੀ ਨਾ ਬਚ ਯਾਵੇਗਾ। ਬਹਾਦੁਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦੁਰੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਹੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਅਮਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। 15 ਯਨੁੱਖ-ਬਾਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਨਾ ਬਚ ਮੱਕਣਗੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੌੜਾਕ। ਘੁੜਮਵਾਰ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਨਾ ਜਿਉਂਦੇ ਬਚ ਯਾਣਗੇ। 16 ਉਮ ਵਰਤ, ਬਹਾਦੁਰ ਸਿਧਾਹੀ ਵੀ ਨੰਗੇ ਹੀ ਭੱਜ ਜਾਣਗੇ।” ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਸਬਦ ਆਖੇ।

ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ

3 1 ਹੇ ਇਸਰਾਏਲੀਓ, ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਮੁਣੇ! ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਦੇਸ਼ ਉਮ ਯੁਰੇ ਯਰਿਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਲਿਆਇਆ। 2 “ਇਸ ਯਰਤੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਘਰਾਣੇ ਹਨ ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਰਫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਕੀਤੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਦਾ ਕਾਰਣ

੩ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਮਹਿਮਤੀ ਬਗੈਰ ਇਕੱਠੇ ਨਾ ਤੁਰਨਗੇ। ੪ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਿਰਾਰ ਲੱਭਣ ਉਧਰਤ ਹੀ ਗੱਜੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬੱਬਰ-ਮੇਰ ਆਪਣੀ ਖੁੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗੱਜੇਗਾ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਕੋਈ ਸਿਰਾਰ ਲੱਗਾ ਹੈ।

੫ ਇੱਕ ਖੰਡੀ ਤਾਂ ਹੀ ਫਸੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਲ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਜਾਲ ਤਾਂ ਹੀ ਛੜ੍ਹਯਾ ਮਾਰੇਗਾ ਜੇ ਉੱਥੇ ਫੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਖੰਡੀ ਹੋਵੇਗਾ। ੬ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਵੇ ਜਰੂਰ ਹੀ ਲੋਕ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਠ ਉੱਠਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਘਟ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਵੱਸ ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

7 ਯਰਭੂ ਮੇਰਾ ਯਹੋਵਾਹ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਲਵੇ ਯਹ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ, ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਰੂਰ ਧਰਗਟਾਵੇਗਾ। 8 ਜੇਕਰ ਮੇਰੇ ਗਰਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕ ਡਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਯਹੋਵਾਹ ਖੋਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਥੀ ਅਗੰਮੀ ਵਾਰ ਆਖਦੇ ਹਨ।

੯ ਜਾਓ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਅਮਦੇਦ ਦੇ ਰਿਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਯੈਲਾਨ ਕਰੋ: “ਸਾਮਰਿਆ ਦੇ ਧਗੜਾਂ ਉੱਧਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਵੋ। ਉੱਥੇ ਤੁਮੀਂ ਵੱਡੀ ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਵੇਖੋਗੇ। 10 ਕਿਉਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਹੀ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬੜੇ ਜਾਲਿਮ ਹਨ। ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ।”

11 ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ, “ਵੈਰੀ ਇਸ ਦੇਸ ਨੂੰ ਘੋਰ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਖੋਹ ਲਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਖਜਾਨੇ ਖੋਹ ਲਵੇਗਾ।”

12 ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਬੱਬਰ-ਮੇਰ ਲੋਲੇ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਜੜੀ ਲੋਲੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਯਹ ਉਹ ਲੋਲੇ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਬਚਾਯਾ ਯਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਦੇ ਲੱਤਾਂ ਜਾਂ ਰੰਨ ਆਦਿ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਛੁੜਾਯਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ

ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਤਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਛੁੜਾਏ ਤਾਂ ਜਾਣਗੇ ਯਹ ਸਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਲੋਕ ਖੰਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੁਰਗਾਂ ਉੱਤੇ ਆਤੇ ਗਦਿਆਂ ਦੇ ਇੰਚ ਟੁਕੜੇ ਦੇ ਤੁਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਹੋਵੇਗਾ।”

੧੩ ਖੇਰੇ ਯਰਬੂ, ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਬਚਨ ਆਖੇ ਹਨ: “ਆਬੂਬ ਦੇ ਘਰਾਣੇ (ਇਮਰਾਟੇਲ) ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਰਦਾਰ ਰਹੇ। ੧੪ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨੇ ਧਾਧ ਰੀਤੇ ਹਨ ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਸਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਬੈਤ-ਏਲ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਹ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਆਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਸਿੰਗ ਰੱਟੇ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਰੱਟੇ ਯਰਤੀ ਤੇ ਢਹਿ ਜਾਣਗੇ। ੧੫ ਮੈਂ ਸਰਦੀ ਦੇ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਗਰਮੀ ਦੇ ਮਹਿਲ ਨਾਲ ਨਸਟ ਰਵਾਂਗਾ। ਗਾਬੀ ਦੇ ਦ ਦਾ ਮਹਿਲ ਵੀ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਘਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।” ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

ਵਿਲਾਮੀ ਐਰਤਾਂ

੧ ਮੁਠੇ ਸਾਮਰਿਯਾ ਧਗੜ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੀਓ ਬਾਮਾਨ ਦੀਓ ਗਉਓ ਤੁਸੀਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹੋ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਮਲਦੀਆਂ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਧਣੇ ਧਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਦੀਆਂ ਹੋ, “ਮਾਡੇ ਘੀਣ ਲਈ ਰੁਝ ਲਿਆਵੇ।”

੨ ਅਗੇਵਾਹ ਖੇਰੇ ਯਰਬੂ ਨੇ ਖੁਦ ਦੀ ਧਵਿੰਤਰਤਾ ਦੀ ਮੌਂਗ ਖਾਧੀ ਆਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਵੇਖੋ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੈਦੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਚੁੰਡੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬੰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੰਚ ਕੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਮੱਛੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਚੁੰਡੀਆਂ ਵਰਤਣਗੇ। ੩ ਐਰਤਾਂ ਵੇਧਾਂ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਤੇਰੇ ਤਾਂ ਗਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਧਰ ਗਰਮੇਨ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ।

ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ੪ “ਬੈਤ-ਏਲ ਵਿੱਚ ਜਾਓ ਆਤੇ ਧਾਧ ਰਹੋ। ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਧਾਧ ਰਹੋ। ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਆਧਣੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਭੇਟ ਰਹੋ। ਹਰ ਤਿੰਨੀ ਦਿਨੀ ਆਧਣੀ ਫਮਲ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਲਿਆਓ। ੫ ਆਤੇ ਖਮੀਰ ਨਾਲ ਬਣੀ ਧੰਨਵਾਦ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵੇ। ਸਭਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਰਹੇ ਆਤੇ ਧਰਚਾਰ ਰਹੇ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਹੇ ਇਮਰਾਟੇਲ, ਤੁਸੀਂ ਆਜਿਗਾ ਹੀ ਧਮਦ ਰਹਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਜਾਓ ਇਹ ਰੁਝ ਰਹੋ।” ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ।

੬ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਗਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਦੀ ਬੁੜ ਲਿਆਦੀ, ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਨਾ ਧਰਤੋ।” ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਆਜਿਗਾ ਆਖਿਆ।

੭ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਮੀਂਗ ਵੀ ਰੋਕ ਰੱਖਿਆ-ਆਤੇ ਇਹ ਵਾਢੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਧਹਿਲਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਵੈਦੀ

ਫਮਲ ਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਇੰਚ ਸਗਿਰ ਉੱਤੇ ਜਦੋਂ ਮੀਂਗ ਵਰਗਾਇਆ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵਰਗਨ ਦਿੱਤਾ। ਜੇਕਰ ਦੋਸ ਦੇ ਇੰਚ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੀਂਗ ਵਰਗਿਆ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਰਿਹਾ। ੮ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਦੇ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਸਗਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਡਗਮਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੂਜੇ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਧਾਣੀ ਲਈ ਗਏ, ਧਰ ਉੱਥੇ ਵੀ ਹਰ ਇੰਚ ਦੀ ਲੋੜ ਯੁਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਧਾਣੀ ਨਹੀਂ ਮੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਨਾ ਧਰਾਇਆ।” ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵਾਰ ਆਖੇ।

੯ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਫਮਲਾਂ ਆਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਗ ਆਤੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਤੇ ਖੇਤ ਤਬਾਹ ਕੀਤੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਜੀਰ ਆਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖ ਟਿੱਡੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾ ਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਧਰ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮਦਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਏ।” ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਸਬਦ ਆਖੇ।

੧੦ “ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਧਰ ਮਿਸਰ ਵਾਂਗ ਬਿਮਾਰੀ ਭੇਜੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵੱਢਿਆ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖੇੜੇ ਲੈ ਲੇ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਡੇਰੇ ਲਾਸਾਂ ਦੀ ਬਦਬੂ ਨਾਲ ਸੜ੍ਹਿਗਦ ਛੱਡਦੇ ਰਹੇ। ਧਰ ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮਦਦ ਲੈਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਨਾ ਧਰਤੋ।” ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵਾਰ ਆਖੇ।

੧੧ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਸਦੂਮ ਆਤੇ ਗੋਮੇਰਾਹ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਮੀ। ਇਹ ਦੋ ਸਗਿਰ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਬਲਦੀ ਆਂਗ ‘ਚੋਂ ਕੱਢੀ ਸੜੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਵਾਂਗ ਮੀ, ਧਰ ਤਦ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮਦਦ ਲਈ ਨਾ ਧਰਤੋ।” ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਸਬਦ ਆਖੇ।

੧੨ “ਮੇ ਹੇ ਇਮਰਾਟੇਲ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਉਂ ਇਹ ਰੁਝ ਵਰਤਾਵਾਂਗਾ। ਹੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਆਧਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ।”

੧੩ ਮੈਂ ਕੌਣ ਹਾਂ? ਮੈਂ ਹੀ ਧਗੜਾਂ ਦਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾਂ ਹਾਂ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇੰਕਲੇ ਨੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਲਣਾ ਸਿੱਖਾਇਆ ਆਤੇ ਮੈਂ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ। ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ, ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੇ ਧਰਬਤਾਂ ਉੱਧਰ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਕੌਣ ਹਾਂ ਮੈਂ? ਮੇਰਾ ਨਾਉਂ ਆਗਵੇਹ, ਸੈਨਾ ਦਾ ਧਰਮੇਸਰ।

ਇਮਰਾਟੇਲ ਲਈ ਇੰਚ ਸੇਰ ਗੀਤ

੧ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕੇ! ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ। ਇਹ ਵੈਣ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹੈ।

੨ ਇਮਰਾਟੇਲ ਆਣਵਿਆਹੀ ਰੁੜੀ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜੇ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਧਈ ਹੈ।

ਉਹ ਫੇਰ ਖੜੀ ਹੋਣ ਦੇ ਐਂਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਜਮੀਨ ਤੇ ਇੰਕਲੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਗੁਣ ਵੈਦੀ ਵੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਧਰ ਉੱਠਾਉਣ ਦੇ ਐਂਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

੩ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਬੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਜਿਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹਜ਼ਾਰ ਮਨੁੱਖ ਲੈ ਕੇ
 ਨਿਕਲਣਗੇ,
 ਮੈਂ ਆਦਮੀ ਲੈ ਕੇ ਵਾਧਮ ਖਰਤਨਗੇ
 ਅਤੇ ਜਿਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਧਿਕਾਰੀ ਮੈਂ ਆਦਮੀ ਲੈ ਕੇ
 ਨਿਕਲਣਗੇ ਸਿਰਫ ਦਸ ਲੋਕ ਹੀ
 ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਖਰਤਣਗੇ।”

ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਖਰਤਣ ਲਈ ਖਰੇਰਣਾ
 4 ਅਗੇਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਉਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ:
 “ਮੈਂਨੂੰ ਭਾਲਣ ਆਓ ਅਤੇ ਜੀਵੋ।
 4 ਘੋੜ-ਏਲ ਵਿੱਚ ਨਾ
 ਵੇਖੋ ਗਿਲਗਾਲ ਵੱਲ ਨਾ ਜਾਣਾ
 ਨਾ ਬਏਰਸਬਾ ਦੀ ਸੀਮਾ ਖਰ ਕਰੋ
 ਗਿਲਗਾਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਲੈ ਜਾਕੇ ਅਮੀਰ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ
 ਅਤੇ ਘੋੜ-ਏਲ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
 6 ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਮਦਦ ਤੱਕ ਫੇਰ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਜਿਉਵੋਗੇ।
 ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਯੂਸਫ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅੱਗ ਭੜਕੇਗੀ ਜੋ
 ਉਸਦਾ ਘਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।
 ਘੋੜ-ਏਲ ਵਿੱਚਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਅੱਗ ਨੂੰ
 ਬੁਝਾਉਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
 7-8 ਅਗੇਵਾਹ ਹੀ ਮਧਤਰਿਮੀ ਅਤੇ ਤਾਰਤ ਖੁੰਜ ਨੂੰ
 ਬਨਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ,
 ਉਹੀ ਗਨੇਰ ਨੂੰ ਦਿਨ 'ਚ ਅਤੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਰਾਤ 'ਚ
 ਉਲਥਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ
 ਉਹ ਮੁੱਢਲੇ ਦੇ ਖਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਦਦਾ ਹੈ
 ਅਤੇ ਘਰਤੀ ਉੱਪਰ ਵਰ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ
 ਆਗਵੇਹ ਹੈ।
 ਉਹ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਹਿਰ
 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।”

ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਦ ਕਰਨੀਆਂ
 ਤੂੰ ਚੰਗਿਆਈ ਨੂੰ ਜਹਿਰ 'ਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ
 ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਖਟਰ ਦਿੱਤਾ
 ਹੈ।
 10 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ,
 ਅਤੇ ਮੱਚ ਖੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਰਸੱਕਾਰਿਆ।
 11 ਤੁਸੀਂ ਗਰੀਬਾਂ ਤੋਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਮ ਕਰ ਲੈਂਦੇ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਕਟਕ ਲੈਂਦੇ
 ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਰੀਮਤੀ ਖੱਬਰ ਨਾਲ ਮਜ਼ਾਉਂਦੇ ਤੇ
 ਘੜਦੇ
 ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਨਾ ਯਾਵੋਗੇ
 ਤੁਸੀਂ ਅੱਤ ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਲਗਵਾਏ
 ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਯਾ ਨਾ ਖੀ ਮੱਝੋਗੇ।
 12 ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਡੇ ਖਾਧਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।
 ਤੁਸੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਕੁਝ ਕੁਝ ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ

ਤੁਸੀਂ ਨੇਰੀ ਦੀ ਰਾਹ ਚਲਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਤਾਇਆ ਗਲਤ
 ਕੰਮਾਂ
 ਲਈ ਸਿਮਵਤ ਲਿੱਤੀ ਆਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ
 ਹੱਕ ਮਾਰਿਆ।
 13 ਉਸ ਵਕਤ ਵਿੱਚ ਸਿਆਣਾ ਮਨੁੱਖ ਚੁੱਧ ਮਾਧ ਲਵੇਗਾ
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਮਰਮਾਂ ਬੁਰਾ ਹੈ।
 14 ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ
 ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੋੜੇ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ
 ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ
 ਤੁਸੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੋਗੇ ਅਤੇ
 ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਮਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗ-ਮੰਗ
 ਹੋਵੇਗਾ।
 15 ਬੁਰਿਆਈ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਚੰਗਿਆਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰੋ
 ਆਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਫ ਵਾਧਮ ਲਿਆਓ
 ਸਾਇਦ ਫਿਰ ਅਗੇਵਾਹ ਮੈਨਾ ਦਾ ਖਰਮੇਸੁਰ
 ਯੂਸਫ ਦੇ ਘਰੇ ਘਰਾਣੇ ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ।
 ਮਰਮਾਂ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਮਰਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ
 16 ਮੇਰਾ ਖਰਬੂ, ਮਰਥਮਰਤੀਮਾਨ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ
 ਹੈ,
 “ਚੌਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਕੁਲਾਉਣਗੇ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ
 ਉਹ ਚੀਤਕਾਰ ਕਰਣਗੇ ਲੋਕ ਭਾੜੇ ਤੇ ਵੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ
 ਖਰੀਦਣਗੇ।
 17 ਲੋਕ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਰੋਣ-ਥਿੱਟਣਗੇ
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।”
 ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਕੁਝ ਆਖਿਆ ਹੈ।
 18 ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ
 ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਖਾਮ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਲੋਚਦੇ
 ਹਨ ਭਲਾ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕਿਉਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
 ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ ਰੋਮਨੀ ਨਹੀਂ ਹਨੇਰਾ
 ਕਰੇਗਾ।
 19 ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਗ ਹੋਵੋਗੇ ਜੋ ਥੱਥਰ-ਸੇਰ ਤੋਂ ਥਰ
 ਜਾਂਦਾ
 ਖਰ ਉਸਤੇ ਰਿੱਛ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਗ ਹੋਵੋਗੇ ਜੋ ਆਖਣੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ
 ਲਈ ਖਰ 'ਚ ਵੜਕੇ,
 ਕੰਧ ਤੇ ਝੁਕੇ ਅਤੇ ਮੱਧ ਤੋਂ ਡੁਸਿਆ ਜਾਵੇ।
 20 ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ
 ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਮੇਗ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਗਨੇਰੇ ਦਾ ਨਾ ਕਿ
 ਰੋਮਨੀ ਦਾ ਖੁੱਧ ਗਨੇਰ ਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ
 ਰੋਮਨੀ ਦੀ ਲੀਰ ਨਹੀਂ।

ਅਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ
 21 “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਯਾਰਭਿਰ ਮਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਮਾਣਦਾ।

੨੦ ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਹੇਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ
ਯੇਤੇ ਯਾਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਮਵੀਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ।

੨੧ ਆਪਣੇ ਗੀਤ ਮੈਥੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖੋ
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਘਾਬਾਂ ਦਾ ਮੰਗੀਤ ਨਾ ਸੁਣਾਂਗਾ।

੨੨ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਭਲਾਈ ਨਿਰਫਲ ਧਾਣੀਆਂ ਵਾਂਗ
ਵਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਯੇਤੇ ਚੰਗਿਆਈ ਵਗਦੀ ਨਦੀ ਵਾਂਗ ਜਿਹੜੀ ਰਿ ਰਦੇ
ਮੁੱਰਦੀ ਨਹੀਂ।

੨੩ ਹੇ ਇਸਰਾਏਲ, ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚਲੇ ਚਾਲੀ
ਵਹਿਰਿਆਂ ਦੌਰਾਨ
ਮੈਨੂੰ ਭੇਟਾਵਾਂ ਯੇਤੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ? ਨਹੀਂ।

੨੪ ਯੇਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਮੁਰਤੀਆਂ ਚੁੱਰੇਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ
ਆਪਣੇ ਗਾਜੇ ਮੱਝੂਬ ਯੇਤੇ ਵੈਵਾਨ,
ਆਪਣੇ ਤਾਰੇ-ਦੇਵਤੇ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤੇ ਹੋਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ।

੨੫ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੰਮਿਮਰ ਤੋਂ ਦੇਮ-ਨਿਰਾਲਾ ਦੇ
ਦੇਵਾਂਗਾ।”

ਯੇਤੇ ਵਾਗ ਇਹ ਮਬਦ ਆਖਦਾ ਹੈ।
ਉਮਦਾ ਨਾਮ ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।

ਇਸਰਾਏਲ ਚੇ ਚੰਗਾ ਮਮਾਂ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਨ ੧: ਗਠਿ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੇ
ਮੀਯੇਨ ਵਿੱਚ ਯਰਾਮ ਰਰ ਰਹੇ ਹਨ।
ਯੇਤੇ ਉਹ ਲੋਰ ਜੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਯਰਬਤ ਤੇ
ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਹਿਫੂਜ ਮਮਝ ਰਹੇ ਹਨ।
ਤੁਸੀਂ ਮਭ ਤੋਂ ਖਾਮ ਰੋਮ ਦੇ “ਮਹੱਤਵਧੁਰਣ” ਯਾਗੂ ਹੇ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੇਲ
“ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਘਰਾਣਾ” ਮੱਤ ਲੈਣ ਯਾਉਦਾ ਹੈ।

੨ ਰਲਨਹ ਨੂੰ ਜਾਵੇ
ਯੇਤੇ ਉੱਥੋਂ ਮਗਾਨ ਗਮਾਬ ਵੱਲ ਜਾਵੇ ਫਿਰ
ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਗਬ ਨੂੰ
ਜਾਓ ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਾਜਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਹੋ?
ਨਹੀਂ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਮ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਵੱਡੇ ਤੇ
ਵਿਮਾਲ ਹਨ।

੩ ਤੁਸੀਂ ਲੋਰ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਰਿ ਮਜਾ ਦੂਰ ਹੈ,
ਯੇਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਹਿਮਾ ਨਾਲ ਗਾਜ ਰਰਦੇ ਹੋ।

੪ ਤੁਸੀਂ ਗਾਬੀ ਦੰਦ ਦੇ ਧਲੰਘਾਂ ਤੇ ਮੈਂਦੇ ਹੋ
ਯੇਤੇ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਲੋਟਦੇ ਹੋ
ਯੇਤੇ ਇੰਜੜ ਚੇ ਲੋਲੇ ਯੇਤੇ
ਆਪਣੇ ਤਬੇਲਿਆਂ ਚੇ ਵੱਛੇ ਖਾਂਦੇ ਹੋ।

੫ ਆਪਣੇ ਰਘਾਬ ਵਜਾਉਦੇ,
ਯੇਤੇ ਦਾਉਦ ਵਾਂਗਰਾਂ, ਆਪਣੇ ਮੰਗੀਤਰ ਮਾਜਾਂ ਤੇ
ਰਿਯਾਜ ਰਰਦੇ ਹੋ।

੬ ਖਾਮ ਰਟੋਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਰਾਬ ਘੀਦੇ ਹੋ
ਵੱਧੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆ ਯੇਤੇ ਲਗਾਉਦੇ ਹੋ
ਯੇਤੇ ਤੁਸੀਂ ਯੁਮਫ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੀ ਤਬਾਹੀ
ਤੇ ਜਰਾ ਵੀ ਫਿਰਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ।

੭ ਉਹ ਲੋਰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਯਾਨੰਦ ਮਾਨਣੇ ਹਟ ਜਾਣਗੇ।
ਉਹ ਫੜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯੇਤੇ ਦੇਮ-ਨਿਰਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਲਈ
ਧਹਿਲੇ ਹੋਣਗੇ। ੮ ਯੇਤੇ ਵਾਗ ਮੇਰੇ ਧਰੁਭੂ ਨੇ ਆਪਣਾਂ ਨਾਉਂ
ਵਰਤ ਰੇ ਮੰਗ ਖਾਧੀ। ਯੇਤੇ ਯੇਤੇ ਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਰਬ
ਮਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਇਰਰਾਰ ਰੀਤਾ:

“ਯਾਰੂਭ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਹਰਾਰ ਹੈ
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਫਰਤ ਰਰਦਾ ਹਾਂ।
ਮੈਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਮਜਬੂਤ ਰਿਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਨਫਰਤ ਹੈ
ਯੇਤੇ ਮੈਂ ਉਮ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚਲਾ ਮਭ ਰੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਦੁਮਮਣਾਂ ਨੂੰ ਮੌਧ ਦਿਆਂਗਾ।”

ਬੜੇ ਜਿਹੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਹੀ ਜਿਉਦੇ ਛੱਡੇ ਜਾਣਗੇ

੯ ਉਮ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਮ ਮਨੁੱਖ ਬਚਣਗੇ, ਧਰ
ਉਹ ਵੀ ਮਰ ਜਾਣਗੇ। ੧੦ ਯੇਤੇ ਜਦੋਂ ਵੇਦੀ ਮਨੁੱਖ ਮਰੇਗਾ
ਤਾਂ ਉਮਦਾ ਵੇਦੀ ਰਿਮਤੇਦਾਰ ਉਮ ਨੂੰ ਲੈ ਰੇ ਜਲਾਉਣ ਲਈ
ਯਾਵੇਗਾ ਯੇਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਜਲਾਰੇ ਉਮਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨਾਲ ਲੈ
ਜਾਵੇਗਾ। “ਯੇਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਜੇ ਵੇਦੀ ਘਰ ਦੇ ਯੰਦਰਲੇ ਹਿੱਸੇ
ਵਿੱਚ ਹੈ ਯਾਰੇ ਯਾਥੇਗਾ ਰਿ ਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵੇਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਲੋਬ
ਹੈ?”

ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਬੇਲੇਗਾ, “ਨਹੀਂ ...।”

ਧਰ ਉਮ ਦਾ ਰਿਮਤੇਦਾਰ ਉਮ ਨੂੰ ਵਿੱਚਲੇ ਹੀ ਟੋਰੇਗਾ ਤੇ
ਰਹੇਗਾ, “ਬੁੱਧ ਰਹਿ! ਯਮੀਂ ਯੇਤੇ ਵਾਗ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦਾ ਜਿਰਰ
ਨਹੀਂ ਰਰਨਾ।”

੧੧ ਵੇਖੋ, ਯੇਤੇ ਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਗੁਰਮ ਦੇਵੇਗਾ
ਯੇਤੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਘਰ ਟੁਰੜੇ-ਟੁਰੜੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ
ਯੇਤੇ ਛੋਟੇ ਘਰ ਛੋਟੇ ਟੁਰੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਣਗੇ।

੧੨ ਰੀ ਖੋੜੇ ਭਲਾ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਉੱਧਰ ਦੌੜਦੇ ਹਨ?
ਨਹੀਂ! ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੋਰ ਗਊਆਂ ਨਾਲ ਮਮੁੰਦਰ ਵਾਗੁਦੇ
ਹਨ!

ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮਭ ਰੁਝ ਉਲਟਾਯ-ਧੁਲਟਾਯ ਦਿੱਤਾ ਤੁਸੀਂ
ਨੇਰੀ ਨੂੰ ਜਰਰ ਵਿੱਚ
ਯੇਤੇ ਨਿਧ ਖੱਤਾ ਨੂੰ ਵੇੜੀ ਜਰਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ।

੧੩ ਤੁਸੀਂ ਲੇ-ਡੇਬਾਰ ਉੱਤੇ ਖੁਮ ਹੁੰਦੇ ਹੋ
ਯੇਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ “ਯਮੀਂ ਰਾਰਨੀਯਮ ਤੇ
ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਰਬਜਾ
ਰੀਤਾ।”

੧੪ “ਧਰ ਹੇ ਇਸਰਾਏਲ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਮ
ਠਹਿਰਾਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰੇ ਦੇਮ ਤੇ ਮੰਦ
ਲਿਆਵੇਗੀ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਮਾਬ ਦੇ ਰਮਤੇ ਤੋਂ ਲੈ ਰੇ ਯਰਬਾਗ
ਤੀਰ ਮਤਾਵੇਗੀ।” ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯੇਤੇ ਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਨੇ ਇਉਂ ਯਾਖਿਆ।

ਟਿੰਡੀਦਲ ਦੇ ਦਰਸਨ

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਉਂ ਵਿਖਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਦੂਜੀ ਫਲ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਵਰਤ ਉਸ ਨੇ ਇੰਚ ਟਿੰਡੀਦਲ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਗ਼ਾੜੀ ਸਾਗੀ ਵਾਢੀ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਸੀ। ੨ ਟਿੰਡੀਦਲ ਮਾਧੇ ਦੇਮ ਦਾ ਘਾਹ ਖਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਮੈਂ ਰਿਹਾ, “ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਮੁਛਾਫ ਰਹਦੇ! ਯਾਰੂਬ ਰਿਵੇਂ ਬਚੇਗਾ! ਉਹ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਹੈ!”

੩ ਉਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸ ਬਾਬਤ ਆਖਣਾ ਮਨ ਬਦਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਅੱਗ ਦੇ ਦਰਸਨ

੪ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵਸਤਾਂ ਵਿਖਾਈਆਂ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦੀ ਯਕੀਨੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅੱਗ ਨੇ ਵੱਡੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਉਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ੫ ਖਰ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ ਖਰਮੇਸੁਰ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਰੋਕਦੇ! ਯਾਰੂਬ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਉਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ।”

੬ ਉਦ ਯਹੋਵਾਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਣਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਬਦਲਿਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਉਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਸਾਹਲ ਦੇ ਦਰਸਨ

੭ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ: ਯਹੋਵਾਹ (ਲਾਟੂ) ਸਾਹਲ ਨੂੰ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਇੰਚ ਦੀਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਕੰਧ ਸਾਹਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਉਸਾਰੀ ਗਈ ਸੀ। ੮ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵਿਖਾਇਆ, “ਯਾਮੇਸ! ਤੂੰ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ?”

ਮੈਂ ਰਿਹਾ, “ਸਾਹਲ!” ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖ! ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਚ ਸਾਹਲ ਨਾਲ ਮਿਣ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਫੇਰ ਕਰਦੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਨਕਾਰਾਂਗਾ। ੯ ਇਸਰਾਹ ਦੇ ਉੱਚੇ ਬਾਂ ਵੀਰਾਨ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਅਮਬਾਨ ਤੁਝ ਦੇ ਢੇਰ 'ਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਮੇਸ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁਮਨਾ ਰਹਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵੱਢ ਸੁੱਟਾਂਗਾ।”

ਅਮਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਯਾਮੇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ

੧੦ ਉਦ ਬੈਤ-ਲੇਲ ਦੇ ਜਾਜਰ ਅਮਬਾਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਨੇਗਾ ਭੋਜਿਆ, “ਯਾਮੇਸ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਖਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਖਰਜਾ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੜਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਮ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ੧੧ ਯਾਮੇਸ ਕਹਿੰਦਾ

ਹੈ, ‘ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਮੇਸ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਖਰਜਾ ਆਖਣੇ ਦੇਮ ਵਿੱਚੋਂ ਅਮੀਰ ਕਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਜਾਵੇਗੀ।’”

੧੨ ਅਮਬਾਨ ਨੇ ਯਾਮੇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਖੈਰਬਰ, ਬੱਲੇ ਯਹੂਦਾ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਜਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਖਾ ਉੱਥੇ ਆਖਣੀ ਖਰਜਾ ਕਰ। ੧੩ ਖਰ ਇੱਥੇ ਬੈਤ-ਲੇਲ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨਾ ਕਰ। ਇਹ ਜਾਨੋ ਦਾ ਖਵਿੱਤਰ ਅਮਬਾਨ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਮੰਦਰ ਹੈ।”

੧੪ ਉਦ ਯਾਮੇਸ ਨੇ ਅਮਬਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਕੋਈ ਖੇਸਾਵਰ ਨਬੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਂ ਮਗੋਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੰਚ ਆਜ਼ੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਖੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ੧੫ ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਜ਼ੀ ਸਾਂ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੰਜੜ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾਂਦੇ ਨੂੰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਜਾ, ਅਤੇ ਜਾ ਕੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੰਮੀ ਵਾਰ ਆਖ।’ ੧੬ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣੇ! ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਗੰਮ ਵਾਰ ਨਾ ਕਰ। ਅਤੇ ਇਸਰਾਹ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਰਜਾ ਕਰ। ੧੭ ਖਰ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ: ‘ਤੇਰੀ ਖਤਰੀ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੇਸਵਾ ਬਣੇਗੀ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਖੀਆਂ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਖਰਜੀ ਖੋਹ ਕੇ ਆਖਣ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਤੂੰ ਉਪਰੀ ਖਰਜੀ ਉੱਤੇ ਜਾ ਕੇ ਮਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਖਰਜਾ ਅਵੱਸ ਹੀ ਬੰਦੀ ਬਣ ਕੇ ਦੂਜੀ ਖਰਜੀ ਤੇ ਅਮੀਰ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।”

ਘੋਰੇ ਫਲ ਦੇ ਦਰਸਨ

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਇੰਚ ਟੋਕੀ ਵਿਖਾਈ। ੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਾਮੇਸ, ਤੂੰ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ?”

ਮੈਂ ਰਿਹਾ, “ਗਰਮੀ ਦੀ ਸੁੱਤ ਦੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਇੰਚ ਟੋਕੀ।” ਫਿਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ (ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ) ਦਾ ਅੰਤ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਹੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਨਕਾਰਾਂਗਾ। ੩ ਮੰਦਰ ਦੇ ਭਜਨ ਵੈਣਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਣਗੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਖਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਕੁਝ ਆਖਿਆ। ਹਰ ਖਾਮੇ ਲਾਮਾਂ ਹੀ ਲਾਮਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਚੁੱਥ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਝ ਦੇ ਢੇਰ ਉੱਪਰ ਸੁੱਟ ਆਉਣਗੇ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਧੰਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਲਕ

੪ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ! ਤੁਸੀਂ ਜੇ ਇਸ ਦੇਮ ਦੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋ

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲਦੇ ਹੋ।

੫ ਤੁਸੀਂ ਵਧਾਰੀ ਆਖਦੇ ਹੋ,

“ਅਮਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਲੰਘੇਗੀ ਤਾਂ ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਨਾਜ ਖਰੀਦ ਸਕੀਏ।

ਸਬਤ ਕਦੋਂ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗਾ,

ਤਾਂ ਜੇ ਆਮੀਂ ਰਣਕ ਵੇਚ ਸੱਚੀਏ ।
 ਇੰਝ ਆਮੀਂ ਗਲਤ ਤੋਲਾਂ
 ਆਤੇ ਮਾਘਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇ
 ਸੱਚੇ ਦੇ ਗਾਂ ।

੬ ਗਰੀਬ ਕਰਜਾ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਆਮਮਰੱਥ ਹਨ
 ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਂ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਕੇ
 ਖਰੀਦੀਏ
 ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਇੰਕ ਜੁਤਤੇ ਦੇ ਜੋੜੇ ਦੇ ਮੁੱਲ
 ਵੱਟ ਲਵਾਂਗੇ ।

ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੁੰਗਦ ਰਣਕ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਚੀਏ ।”
 ੭ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਰੂਥ ਦੇ ਗੁੰਗਰ ਦੀ ਸੋਧ ਖਾਧੀ ਹੈ:
 “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਭੁੱਲਾਂਗਾ ।
 ੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਕਾਰਣ ਮਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਕੰਬੇਗਾ ।

ਇਸ ਯਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹਰ ਮੁਨੱਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਰਿਆਂ
 ਹੋਇਆਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ।
 ਆਤੇ ਮਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚਲੇ ਨੀਲ ਦਰਿਆ ਵਾਂਗ
 ਚੜ੍ਹਕੇ ਡਿੱਗੇਗਾ ।

ਇਹ ਯਰਤੀ ਹੋਣਾਂ ਭੁੱਖ ਜਾਵੇਗੀ ।”
 ੯ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਸੁਭਾਮੀ ਨੇ ਇਹ ਸਥਦ ਆਖੇ,
 “ਉਸ ਵਰਤ, ਮੈਂ ਸੁਰਜ ਨੂੰ ਦੁਖਿਗਰ ਵੇਲੇ ਹੀ ਲਾਭ
 ਦੇਵਾਂਗਾ

ਆਤੇ ਸਾਫ ਦਿਨੇ ਹੀ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਨਾਲ ਢੱਕ
 ਦੇਵਾਂਗਾ ।
 10 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਯਰਥਾਂ ਨੂੰ ਮਰਿਆਂ ਦੇ ਵੈਣਾਂ
 ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵਾਂਗਾ ।

ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਭਜਨ ਗੀਤ ਮੋਗੀ ਗੀਤਾਂ 'ਚ ਬਦਲ
 ਜਾਣਗੇ
 ਤੇ ਹਰ ਇੰਕ ਦੇ ਜਿਸਮ ਤੇ ਮੋਗ ਦੇ ਵਸਤਰ ਹੋਣਗੇ
 ਤੇ ਹਰ ਇੰਕ ਦਾ ਸਿਰ ਗੰਜਾ ਕਰਾਂਗਾ
 ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਕਲੋਤੇ ਖੁੰਤਰ ਦੇ ਮੋਗ ਵਾਂਗ
 ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਆਂਤ ਭੌੜੇ ਦਿਨ ਜਿਹਾ ਕਰਾਂਗਾ ।”

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਾਰ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ
 ਨਾਲ ਹੀ ਭੁੱਖ ਦਾ ਭਿਆਨਕ ਸਮਾਂ

11 ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਸੁਭਾਮੀ ਆਖਦਾ ਹੈ:
 “ਉਹ ਦਿਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ
 ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਥਰ ਭੁੱਖ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਤੇ ਕਾਲ
 ਲੈ ਆਵਾਂਗਾ ।

ਲੋਕ ਰੋਟੀ ਲਈ ਭੁੱਖੇ ਨਾ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਧਾਣੀ ਲਈ
 ਖਿਆਸੇ ਨਾ ਹੋਣਗੇ ।
 ਨਹੀਂ, ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਨ ਦੇ ਭੁੱਖੇ
 ਹੋਣਗੇ ।

12 ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਮਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਮਮੁੰਦਰ,
 ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਯੂਰਥ ਤੀਕ ਘੁੰਮਦੇ ਫਿਰਣਗੇ ।
 ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭਾਲਦੇ ਇੰਧਰੇ

ਉੱਥਰ ਘੁੰਮਦੇ ਫਿਰਣਗੇ ਯਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਜ ਨਾ
 ਸੱਚਣਗੇ ।

13 ਉਸ ਵਰਤ, ਖੁਬਸੂਰਤ ਨੌਜੁਆਨ
 ਆਤੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਸਭ ਖਿਆਸ ਨਾਲ ਨਢਾਲ ਹੋ
 ਜਾਣਗੇ ।

14 ਲੋਕ ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਸੋਧ ਖਾਰੇ ਰਹਿੰਦੇ
 ਹਨ:
 ‘ਹੇ ਦਾਨ, ਆਮੀਂ ਤੇਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ,
 ਆਤੇ ਬਟੋਰਸਥਾ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੋਧ
 ਖਾਰੇ ਗਾਂ... ।’

ਯਰ ਉਹ ਆਜਿਹੇ ਡਿੱਗਣਗੇ
 ਕਿ ਮੁੜ ਉੱਠਣ ਦੇ ਕਾਥਿ ।”

ਜਗਵੇਦੀ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦਰਸਨ

੯ 1 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਯਰਥੂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਿਆਂ
 ਵੇਖਿਆ । ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ,
 “ਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਸੀਆਂ ਤੇ ਸੱਟ ਮਾਰੇ ਤਾਂ
 ਜੇ ਸਾਰੀ ਟਿਆਰ ਦਗਲੀਜ਼ ਠਾਈਂ ਗਿੱਲ ਜਾਵੇ ।

ਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਥਰ ਡੋਗ ਦਿਓ ।
 ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਜਿਉਂਦਾ ਬਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂ
 ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗਾ ।

ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ, ਉਹ ਬਚ
 ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ ।

੨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਹੋਣਾਂ ਸਿਉਲ ਤੀਕ ਵੀ ਖੁੱਟ ਲੈਣ,
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਵੀ ਕੱਢ ਲਿਆਵਾਂਗਾ
 ਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਰਾਮ ਤੀਕ ਚੜ੍ਹ ਜਾਣ,
 ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਹੋਣਾ ਲੈ ਆਵਾਂਗਾ ।

੩ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਰਮਲ ਦੀ ਧਗੜੀ ਉੱਥਰ ਲੁਕ ਜਾਣ,
 ਮੈਂ ਉੱਥੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਲ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ ।
 ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਮਮੁੰਦਰ ਦੇ ਤਲ ਤੀਕ ਵੀ
 ਲਹਿ ਜਾਣ ਤਾਂ

ਮੈਂ ਸੱਖ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੱਸ
 ਲਵੇਗਾ ।

੪ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਆਮੀਰ ਹੋ ਜਾਣ
 ਤਾਂ
 ਉਹ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮ ਨਾਲ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢੇ ਜਾਣਗੇ ।
 ਗਾਂ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਥਰ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਾਂਗਾ
 ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਤੇ ਮੁਸੀਬਤ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਰਾਂਗਾ ।”

ਸਜਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ

੫ ਮੇਰਾ ਯਰਥੂ, ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਯਰਤੀ ਨੂੰ
 ਛੁੱਗੇਗਾ

ਆਤੇ ਯਰਤੀ ਖਿਘਲ ਜਾਵੇਗੀ ।
 ਤਾਂ ਉਸ ਵਰਤ ਯਰਤੀ ਤੇ ਵੱਸਦੇ ਜੀਵ ਮੋਇਆਂ ਲਈ
 ਖਿੱਟਣਗੇ ।

ਧਰਤੀ ਮਿਸਰ ਦੇ ਵਗਦੇ ਨੀਲ ਦਰਿਆ ਵਾਂਗ ਚੜ੍ਹੇਗੀ
ਫਿਰ ਉਤਰੇਗੀ ।

^੬ ਯਹੋਵਾਹ ਜੇ ਯਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਉਸਾਰਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਆਪਣਾ ਤਹਿਥਾਨਾ ਸਥਾਪਿਤ
ਕਰਦਾ ਹੈ,

ਉਹ ਸਾਗਰਾਂ ਦੇ ਧਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੀਂਹ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਵਰ੍ਹਾਉਂਦਾ
ਹੈ,
ਯਾਹਵੇਹ ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ ਹੈ ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰ

^੭ ਯਹੋਵਾਹ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਹੇ ਇਸਰਾਏਲੀਓ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੂਮੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹੋ,
ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆ
ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਫ਼ਤੋਰ ਵਿੱਚੋਂ
ਅਤੇ ਯਰਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ।”

^੮ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਇਸ ਧਾਰੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ
ਹੈ ।

ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,

“ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦੇਵਾਂਗਾ,
ਧਰ ਮੈਂ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਧੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ
ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ ।

^੯ ਮੈਂ ਗੁਰਮ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਬਿਖੇਰ ਦੇਵਾਂਗਾ ।
ਇਹ ਇੰਝ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਛਾਨਣੀ ਵਿੱਚ
ਛਾਟੇ ਨੂੰ ਛਾਣਦਾ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਢੇਲੇ ਫੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

^{੧੦} “ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ,
ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੇਗਾ ।
ਧਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢੇ ਜਾਣਗੇ ।”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਮੋੜਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ

^{੧੧} “ਦਾਉਦ ਦਾ ਤੰਬੂ ਡਿੱਗੇਗਾ

ਧਰ ਉਸ ਵਕਤ,

ਮੈਂ ਇਸਦੀਆਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਦੀ ਖੂਹਮਤ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ
ਇਸਦੇ ਖੰਡਰਾਂ ਦਾ ਖੂਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਾਂਗਾ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ।
^{੧੨} ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜੋ ਯਰਾਮ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਰੇ ਨਾਮ
ਦੁਆਰਾ ਸਦਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਹਥਿਆ
ਲੈਣਗੇ ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ

ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰੇਗਾ ।

^{੧੩} ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਜਿਹੜਾ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਜਦ ਹਾਲੀ ਵਾਢੇ ਨੂੰ ਜਾ ਲਵੇਗਾ

ਅਤੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਮਿੱਥਣ ਵਾਲਾ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬੀਜ
ਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਾ ਮਿਲੇਗਾ ।

ਪਗੜਾਂ ਅਤੇ ਚੋਟੀਆਂ ਤੋਂ ਮਦਿਰਾ ਚੋਵੇਗੀ ।

^{੧੪} ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲੀ ਆਪਣੀ

ਧਰਜਾ ਨੂੰ ਅਸੀਰ ਤੋਂ ਛੁਡਾਵਾਂਗਾ ।

ਉਹ ਮੁੜ ਉਜੜੇ ਸਹਿਰ ਵਸਾਉਣਗੇ

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਵਸਣਗੇ,

ਉਹ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਲਗਾਉਣਗੇ

ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕੱਚੀ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀ ਮੈਠ ਖੀਣਗੇ

ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਾਗ ਲਾਉਣਗੇ

ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਲ ਖਾਣਗੇ ।

^{੧੫} ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਲਾਵਾਂਗਾ
ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਮੇਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਮੁੜ ਕਦੇ
ਨਾ ਖੁੱਟੇ ਜਾਣਗੇ ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ ।

ਉਬਦਯਾਗ

ਯਾਦੇਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਰ

੧ ਉਬਦਯਾਗ ਦਾ ਦਰਸਨ। ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਤੁ
ਯਾਦੇਮ ਘਾਹੇ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ:
ਯਾਮੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੰਦੇਸ ਮੁਣਿਆ।
ਇੱਕ ਗਲਰਾਗਾ ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭੋਜਿਆ ਗਿਆ ਮੀ।
ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਯਾਓ, ਯਾਧਾਂ ਯਾਦੇਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
ਲੜੀਏ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਯਾਦੇਮ ਨੂੰ ਬੋਲਿਆ

੨ “ਯਾਦੇਮ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਰਗਾਂਗਾ
ਯਾਤੇ ਮਭ ਤੈਨੂੰ ਬੜੀ ਨਫਰਤ ਰਗਨਗੇ।
੩ ਤੇਰੇ ਹਿਰਾਸ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ,
ਤੂੰ ਚੱਟਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਫਾਵਾਂ 'ਚ ਜਾਰੇ ਵਸਿਆ
ਤੇ ਤੇਰਾ ਘਰ ਉਚਿਆਈਆਂ ਤੇ ਹੈ ਇਸ ਲਈ
ਤੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ,
‘ਰੋਈ ਮੈਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਾਗ ਸੱਰਦਾ।”

ਯਾਦੇਮ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

੪ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ:
“ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਬਾਜ ਵਾਂਗ ਉੱਚਾ ਉੱਡਦਾ
ਯਾਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਤੇ ਆਪਣਾ ਆਲਗੁਣਾ ਧਾਉਣਾ,
ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਥੋਂ ਖੱਲੇ ਵੀ ਲਾਗ ਲਵਾਂਗਾ।”
੫ ਤੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ
ਜੇਰ ਜੇਰ ਜਾਂ ਡਾਰੂ ਸਾਤ ਵੇਲੇ ਤੇਰੇ ਵੇਲ ਯਾਏ,
ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਿਜਾਣਗੇ
ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।
ਜੇਰ ਅੰਗੂਰ ਤੇੜਨ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਖੇਤ ਸਾਹੀਂ ਲੰਘੇ,
ਤਾਂ ਉਹ ਖੇੜੇ ਜਿਹੇ ਅੰਗੂਰ ਹੀ ਖਿੱਛੇ ਛੱਡਣਗੇ।
੬ ਧਰ ਦੁਸਮਣ ਏਮਾਓ ਦੇ ਛੁੱਥੇ ਹੋਏ ਖਜਾਨਿਆਂ ਨੂੰ
ਲੱਭਣ ਲਈ ਮਖਤ ਮਿਗਨਤ ਰਗੇਗਾ
ਯਾਤੇ ਰਾਮਯਾਬ ਹੋਵੇਗਾ।
੭ ਤੇਰੇ ਹਿਮਾਇਤੀ, ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਛ
ਦੇਣਗੇ ਤੇਰੇ ਚੰਗੇ ਮਿੱਤਰ
ਤੈਨੂੰ ਗੁਮਰਾਗ ਰਰੇ ਤੈਨੂੰ ਦਬਾ ਲੈਣਗੇ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਸਾਂਝਾ ਰੀਤਾ
ਤੈਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਨਾਉਣਗੇ।
ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਨਾ ਹੀ ਰਾਮੇ
ਤੇ ਮੰਦੇਹ ਰਦਦਾ ਹੈ।”
੮ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਉਸ ਦਿਨ,
ਮੈਂ ਯਾਦੇਮ ਦੇ ਸਿਆਣੇ ਯਾਦੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ
ਰਗਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਏਮਾਓ ਧਰਬਤ ਤੋਂ ਸਿਆਣੇ ਯਾਦੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ
ਰਗ ਦੇਵਾਂਗਾ।

੯ ਹੋ ਤੇਮਾਨ, ਤੇਰੇ ਤਾਰਤਵਰ ਯਾਦੇਮੀ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ।
ਏਮਾਓ ਧਰਬਤ ਤੋਂ ਹਰ ਰੋਈ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
ਬਹੁਤ ਜਦੋਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ।

੧੦ ਤੁਮੀਂ ਸਰਮ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇਗੇ
ਯਾਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਨਸ਼ਟ ਰੀਤੇ ਜਾਵੇਗੇ।
ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਯਾਰੂਬ ਨਾਲ ਬੜੀ
ਨਿਸ਼ਟੁਰਤਾ ਵਰਤੀ।

੧੧ ਤੁਮੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵੇਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਏ
ਉਧਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਜਾਨਾ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ
ਯਾਤੇ ਧਰਾਏ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ 'ਚ
ਧਰਵੇਸ ਰਗ ਗਏ

ਯਾਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦਾ ਰਿਹਾਜ਼ਾ ਹਿੰਮਾ ਉਹ ਲੈਣਗੇ ਇਹ
ਨਿਸਚਾ ਰਗਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਣੇ ਧਾਏ
ਯਾਤੇ ਤੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣਾ ਹਿੰਮਾ ਧਾਉਣ
ਲਈ ਇੱਕ ਮੀ।

੧੨ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੇ ਮੰਦਰ
ਤੇ ਹੱਸਿਆ ਜਜ਼ਦ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰਗਨਾ
ਚਾਹੀਦਾ

ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਰੀਤਾ ਤੂੰ ਖੁਸ
ਹੋਇਆ।

ਜਦ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਇਉਂ ਰਗਨਾ ਸੇਭਾ ਨਹੀਂ ਮੀ ਦਿੰਦਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵੇਲੇ ਤੂੰ ਵੱਡੇ ਖੋਲ ਖੋਲੇ।
ਯਜਿਹਾ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰਗਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

੧੩ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰੀ ਫਾਟਰ
'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੇ ਗਾਮੀ
ਰੀਤੀ।

ਤੈਨੂੰ ਯਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰਗਨਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਧਰ ਯੋਥੀ ਖੜੀ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਜਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ
ਲੁੱਟਿਆ।

੧੪ ਤੂੰ ਚੁਰਮਤੇ ਤੇ ਖੜਗਾ ਹੋਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਿਹੜੇ
ਬਚਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰਗ ਰਗੇ ਮਨ।
ਤੈਨੂੰ ਯਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰਗਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।
ਤੈਨੂੰ ਭਗੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਗੱਬੀਂ ਨਹੀਂ
ਸੱਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਮੀ।

੧੫ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਦਿਨ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ
ਹੈ।

ਜਿਹੜੇ ਭੈੜੇ ਰੰਮ ਤੂੰ ਦੁਜੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤੇ,
ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਉਥੋਂ ਵਾਧਰੇਗਾ
ਯਾਤੇ ਉਹ ਬੁਰਿਆਈ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਤੇ ਵੀ ਉਥੋਂ ਹੀ
ਧਵੇਗੀ।

੧੬ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਧ ਦੇ ਧਿਆਲੇ ਚੇ ਮੇਰੇ ਧਵਿੱਤਰ
ਧਰਬਤ ਤੇ ਧੀਤੀ,
ਉਮੇ ਤਰਗਾਂ ਹੀ, ਬਾਰੀ ਦੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਰੋਧ ਦੇ ਧਿਆਲੇ
ਚੇ ਧੀਣਗੀਆਂ।

ਉਹ ਉਥਾਹੁ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ
 ਅਤੇ ਇਹ ਇੰਝ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਰਦੇ ਹੋਈਆਂ ਹੀ
 ਨਾ ਹੋਣ।
 ੧੭ ਖਰ ਮੀਯੇਨ ਖਹਾੜ ਉੱਖਰ ਕੁਝ ਮਨੁੱਖ ਬਚੇ ਰਹਿਣਗੇ
 ਅਤੇ ਉਹ ਖੇਰੇ ਖਾਮ ਮਨੁੱਖ ਹੋਣਗੇ।
 ਅਤੇ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਉਮਦੀ
 ਮਿਲਖ ਵਾਖਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
 ੧੮ ਯਾਰੂਬ ਦਾ ਘਰਾਣਾ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ,
 ਯੂਸਫ ਦਾ ਘਰਾਣਾ ਲਾਟਾਂ ਵਾਂਗ।
 ਏਮਾਓ ਦਾ ਖਰਿਵਾਰ ਤੁੜੀ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਉਹ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਖੁੜੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾੜੇ ਜਾਣਗੇ।
 ਏਮਾਓ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ
 ਜਾਵੇਗਾ।”
 ਰਿਉਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਹੈ।
 ੧੯ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਉਜਾੜ ਦੇ ਲੋਕ ਏਮਾਓ ਦੇ
 ਖਰਬਤ ਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲੈਣਗੇ

ਅਤੇ ਖਹਾੜੀ ਦਾਮਨ ਦੇ ਲੋਕ ਫਲਿਮਤੀਨ ਦੀ
 ਖਰਤੀ,
 ਅਫਰਾਈਮ ਅਤੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੀ ਖਰਤੀ ਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ
 ਲੈਣਗੇ।
 ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਨੂੰ ਗਿਲਯਾਦ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ।
 ੨੦ ਜਿਨਹਾਂ ਇਮਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਨਾਨੀਆਂ ਦੀ ਖਰਤੀ
 ਵੱਲ ਸਰਾਫਾਤ ਤਾਈਂ ਦੇਸ-ਨਿਕਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
 ਸੀ
 ਅਤੇ ਜਿਨਹਾਂ ਯਰੂਸਲੀਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਫਾਰਦ ਨੂੰ ਦੇਸ
 ਨਿਕਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,
 ਨੇਜੇਵ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਨਗਰਾਂ ਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰ ਲੈਣਗੇ।
 ੨੧ ਛੁਡਾਏ ਗਏ ਮੀਯੇਨ ਖਰਬਤ ਉੱਖਰ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ
 ਜੇ ਏਮਾਓ ਦੇ ਖਰਬਤ ਉੱਖਰ ਰਹਿਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਖਰ
 ਮਾਮਨ ਕਰ ਮੱਕਣਾ
 ਅਤੇ ਰਾਜ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼ੁਨਾਗ

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਸ਼ੁਨਾਗ ਭੱਜ ਗਿਆ

¹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਮਿਤਈ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ੁਨਾਗ ਨੂੰ
 1 ਹੋਈ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ, ² “ਨੀਨਵਾਹ ਇੱਕ ਵੱਡਾ
 ਮਹਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਬੜੇ ਮੰਦੇ ਰੋਮ
 ਰਹਦੇ ਹਨ, ਮੇਂ ਤੂੰ ਉਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜੇ
 ਰੋਮ ਰਨ ਤੋਂ ਰੁਕ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖ।”

³ ਸ਼ੁਨਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦਾ ਖਾਲਨ ਨਹੀਂ ਰਨਾ
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ
 ਰੋਸਿਮ ਰੀਤੀ। ਉਹ ਯਾਥਾ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ
 ਉਸ ਨੂੰ ਤਰਮੀਸ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੋਈ ਇੱਕ ਬੇੜੀ ਮਿਲੀ ਮੇਰਾ
 ਅਤੇ ਸ਼ੁਨਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਫਰ ਲਈ ਰਿਹਾਯਾ ਆਦਾ ਰੀਤਾ
 ਤੇ ਉਸ ਬੇੜੀ 'ਚ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਬਚਦੇ,
 ਇਸ ਬੇੜੀ ਵਿੱਚ ਤਰਮੀਸ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਭਿਅੰਚਰ ਤੁਫਾਨ

⁴ ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਭਿਅੰਚਰ ਤੁਫਾਨ ਲੈ
 ਆਉਂਦਾ। ਹੇਠੇਰੀ ਨਾਲ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀ ਤੁਫਾਨ ਉੱਠ
 ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਤੁਫਾਨ ਇੰਨਾ ਭਿਅੰਚਰ ਸੀ ਕਿ ਬੇੜੀ
 ਟੁੱਟਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ। ⁵ ਜਹਾਜ਼ਰਾਨ ਬੇੜੇ ਨੂੰ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ
 ਬਚਾਉਣ ਖਾਤਰ, ਇਸ ਵਿੱਚਲੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਗਲਰਾ ਰਨਾ
 ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚਲਾ ਲਦਿਆ
 ਸਾਮਾਨ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਇੰਨੇ
 ਭੈਭੀਤ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ
 ਯੁਜਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਹਰ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤੇ ਅੱਗੇ
 ਚੀਰਿਆ।

ਧਰ ਸ਼ੁਨਾਗ ਹੇਠਾਂ ਬੇੜੇ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ
 ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਗਿਆ। ⁶ ਬੇੜੇ ਦੇ ਰਘਤਾਨ ਨੇ ਸ਼ੁਨਾਗ ਨੂੰ
 ਸੁੱਤਾ ਵੇਖਦੇ ਕਿਹਾ, “ਉੱਠ, ਜਾਗ! ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਸੁੱਤਾ ਖਿਆ
 ਹੈਂ? ਆਪਣੇ ਦੇਵ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰ। ਹੇ ਮੰਦਰਾ ਹੈ ਤੇਰਾ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਸੁਣ ਲਵੇ ਤੇ ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਅ
 ਲਵੇ।”

ਤੁਫਾਨ ਆਉਣ ਦਾ ਰਾਹਣ?

⁷ ਤਦ ਆਦਮੀ ਇੱਕ-ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਮਾਨੂੰ
 ਇਸ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਰਾਹਣ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਵਾਸਤੇ ਗੁਣੇ ਸੁੱਟਣੇ
 ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।”

ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਣੇ ਖਾਏ ਅਤੇ ਗੁਣਿਆਂ ਤੋਂ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ
 ਇਸ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਰਾਹਣ ਸ਼ੁਨਾਗ ਸੀ। ⁸ ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਸ਼ੁਨਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੇ ਰਾਹਣ, ਅਸੀਂ ਮਾਰੇ ਮੁਸੀਬਤ
 ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸ: ਤੇਰਾ ਧੰਦਾ ਕੀ ਹੈ? ਤੂੰ
 ਕਿੱਥੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਅਤੇ ਤੂੰ ਕਿਸ ਰੋਮ ਤੋਂ ਹੈਂ?”

⁹ ਸ਼ੁਨਾਗ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇੱਕ
 ਇਬਰਾਨੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ
 ਜੋ ਕਿ ਅਰਾਮ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਉਹ ਮਰੁੱਦਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ
 ਦਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਹੈ।”

¹⁰ ਸ਼ੁਨਾਗ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ
 ਤੋਂ ਭੱਜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ, ਉਹ ਬਹੁਤ
 ਤਰ ਗਏ। ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੂੰ ਕੀ
 ਬਦ-ਕਰਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ?”

¹¹ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਲਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਭਿਅੰਚਰ
 ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਤਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ੁਨਾਗ ਨੂੰ
 ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਗੁਣ ਆਪਣੇ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤੇ?
 ਅਸੀਂ ਮਰੁੱਦਰ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਖਾਤਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀ
 ਕੀਤੇ?”

¹² ਸ਼ੁਨਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ
 ਮੈਂ ਕੁਝ ਗਲਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ
 ਤੁਫਾਨ ਆਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ
 ਸੁੱਟ ਦੇਵੋ, ਫਿਰ ਇਹ ਸਾਂਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

¹³ ਧਰ ਆਦਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਣਾ ਨਹੀਂ
 ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੰਢੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣ
 ਦੀ ਰੋਸਿਮ ਕੀਤੀ, ਧਰ ਉਹ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋਏ ਕਿਉਂ ਕਿ ਲਹਿਰਾਂ
 ਅਤੇ ਗਵਾ ਬਹੁਤ ਤਰਫ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਰ ਭਿਆਨਕ ਹੁੰਦੀ
 ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਸ਼ੁਨਾਗ ਦੀ ਸਜਾ

¹⁴ ਤਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਯੁਕਾਰ ਕੀਤੀ, “ਹੇ
 ਯਹੋਵਾਹ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਦਮੀ ਦੇ ਮੰਦੇ ਅਮਲਾਂ ਕਾਰਣ
 ਇਸ ਨੂੰ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਰਪਾ
 ਕਰਕੇ ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਬੋਰਸੁਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ
 ਬਣਾਇਓ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਖਾਤਰ ਮਾਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰ
 ਦੇਵੀਂ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਹੈਂ ਅਤੇ ਸਭ
 ਕੁਝ ਤੇਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਕਿਰਪਾ
 ਕਰਕੇ, ਮਾੜੇ ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋ।”

¹⁵ ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਨਾਗ ਨੂੰ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ
 ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤੁਫਾਨ ਬੰਮ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਰੁੱਦਰ ਸਾਂਤ ਹੋ
 ਗਿਆ। ¹⁶ ਜਦੋਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਤਰਕੇ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ
 ਖਾਮ ਕਸਮਾਂ ਕੀਤੀਆਂ।

¹⁷ ਜਦੋਂ ਸ਼ੁਨਾਗ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਿਆ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ
 ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮੱਛੀ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਜਿਸਨੇ ਜਾਰੇ ਸ਼ੁਨਾਗ
 ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਿਆ। ਇਉਂ, ਸ਼ੁਨਾਗ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ
 ਰਾਤਾਂ ਮੱਛੀ ਦੇ ਢਿੱਡ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ।

¹⁸ ਜਦੋਂ ਸ਼ੁਨਾਗ ਅਜੇ ਮੱਛੀ ਦੇ ਢਿੱਡ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ
 ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ
 ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ,

¹⁹ “ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਯੁਕਾਰਿਆ

ਯੇ ਉਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ।
 ਯੇ ਉਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਠਲ ਦੀ
 ਗਹਿਰਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁਰਾਕਿਯਾ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ।
 ੩ “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਖੇ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਟ ਦਿੱਤਾ,
 ਭਿੰਨਾਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਘੋਰ ਲਿਆ ।
 ਮੈਂ ਹੋਠਾਂ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਲਹਿੰਦਾ ਗਿਆ,
 ਮੇਰੇ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਧਾਈ ਮੀ ।
 ੪ ਫਿਰ ਮੈਂ ਮੋਚਿਆ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਦਿਰਮਈ ਚੇ ਰੱਢ ਦਿੱਤਾ
 ਗਿਆ ਹਾਂ,
 ਯਰ ਤਾਂ ਵੀ, ਮੈਂ ਲਗਾਤਾਰ ਤੇਰੇ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦਰ ਵੱਲ
 ਤੁੱਰਦਾ ਰੁਗਾਂਗਾ ।
 ੫ “ਧਾਈਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਢੱਕ ਲਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਲੱਗਭੱਗ
 ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਮੀ ਇਸ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਢੱਕ ਲਿਆ ਤੇ ਮੈਂ
 ਸਾਹ ਨਾ ਲੈ ਸੱਕਿਆ ।
 ਮੈਂ ਮਰੁੱਦਰ ਦੇ ਤਲ 'ਚ ਡੁੱਬ ਗਿਆ
 ਯੇ ਮਾਗਰੀ ਝਾੜੀਆਂ 'ਚ ਵਲੋਟਿਆ ਗਿਆ ਸਾਂ ।
 ੬ ਮੈਂ ਹੋਠਾਂ ਮਰੁੱਦਰ ਦੇ ਤਲ 'ਚ ਜਿੱਥੇ ਯਰਬਤ ਸੁਰੂ ਹੁੰਦੇ
 ਨੇ, ਚੱਲਾ ਗਿਆ ।
 ਮੈਂ ਮੋਚਿਆ ਮੈਂ ਗੁਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਇਸ ਰੈਦ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋ
 ਗਿਆ ਹਾਂ,
 ਯਰ ਯੇ ਉਮ ਨੇ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੋਰੀ ਰਬਰ
 ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਢ ਲਿਆ ।
 ਜੇ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ ।
 ੭ “ਮੇਰਾ ਯਾਤਮਾ ਨੇ ਸਭ ਉਮੀਦਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ
 ਯਰ ਫਿਰ ਮੈਂ ਯੇ ਉਮ ਨੂੰ ਯਿਆਇਆ ।
 ਜੇ ਯੇ ਉਮ ਨੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਯੋਗੇ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰਾ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਤੂੰ
 ਯਾਧਣੇ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀ ਯੁਰਾਹ ਸੁਈ ।
 ੮ “ਤੁਝ ਲੋਕ ਵਿਯਾਹ ਬੰਤਾਂ ਦੀ ਉਯਾਮਨਾ ਰੁਯੇ ਯਨ,
 ਯਰ ਉਹ ਮੁਰਤੀਆਂ ਰਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ
 ਰਦੀਆਂ ।
 ੯ ਮੁਰਤੀ ਸਿਰਫ ਯੇ ਉਮ ਨੇ ਰੋਲੇ ਹੀ ਯਾਉਦੀ ਹੈ ।
 ਜੇ ਯੇ ਉਮ ਨੇ, ਮੈਂ ਉਮਤ ਤੇ ਮੁਰਗਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ
 ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਖਾਮ ਇਰਗਰ ਰਗਾਂਗਾ
 ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੁਰਿਆਂ ਰਗਾਂਗਾ ।”
 ੧੦ ਤਦ ਯੇ ਉਮ ਨੇ ਮੱਛੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਯੇ ਮੱਛੀ
 ਨੇ ਯੁਨਾਹ ਨੂੰ ਸੁੱਰੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਉਗਲ ਦਿੱਤਾ ।

ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਬੁਲਾਇਆ ਯੇ ਯੁਨਾਹ ਮੰਨਦਾ

੩ ੧ ਤਦ ਯੇ ਉਮ ਨੇ ਯੁਨਾਹ ਨੂੰ ਮੁੜ ਯਾਖਿਆ,
 ੨ “ਨੀਨਵਾਹ ਦੇ ਵੱਡੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਯੇ ਜੇ ਤੁਝ ਮੈਂ
 ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਉਮਦਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚਰਾਹ ਯਰਚਾਰ ਰਾ ।”
 ੩ ਤਾਂ ਯੁਨਾਹ ਯੇ ਉਮ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਦੇ ਨੀਨਵਾਹ ਵੱਲ
 ਗਿਆ । ਨੀਨਵਾਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਹਿਰ ਮੀ । ਇੱਕ
 ਯਾਦਮੀ ਨੂੰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚਦੀ ਸਫਰ ਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਦਿਨ
 ਤੁਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਮੀ ।

੪ ਯੁਨਾਹ ਮਹਿਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਟਿਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਯੁਰੀਚਿਆ ਯੇ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਚਾਰ ਰਨ ਲੱਗ ਯਿਆ । ਉਮ ਨੇ ਯਾਖਿਆ,
 “ਚਾਲੀ ਦਿਨਾਂ ਬਾਯਦ ਨੀਨਵਾਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ।”

੫ ਤਦ ਨੀਨਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਤੇ
 ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ ਯੇ ਯਾਧਣੇ ਯਾਧਾਂ ਲਈ ਯਫਮੇਸ਼ੁਰ
 ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਰੀਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਯਮਚਾਤਾਧ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਮੇਗ ਦੇ ਬਮਤਰ ਯਹਿਨ ਲੇ ।
 ਮਹਿਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਯੋਤ ਮਹੱਤਵਯੁਰਣ ਤੋਂ
 ਲੈਰੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਯੁਰਣ ਤਾਈਂ ਯਜਿਗਾ ਰੀਤਾ ।

੬ ਜਦੋਂ ਨੀਨਵਾਹ ਦੇ ਯਾਤਮਾਹ ਨੇ ਟਿਹ ਸੁਣਿਆ, ਉਹ
 ਵੀ ਯਾਧਣੇ ਰੀਤੇ ਯਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਮਹਿਸੂਸ ਰਨ ਲੱਗਾ ਯੇ
 ਯਾਧਣੇ ਤਬਤ ਤੋਂ ਉਤਰ ਯਾਇਆ । ਉਮ ਨੇ ਯਾਧਣਾ ਮਾਗੀ
 ਚੇਗਾ ਉਤਾਰ ਰੇ ਮੇਗ ਦੇ ਬਮਤਰ ਯਹਿਨ ਲੇ ਜੇ ਯਫਚਾਤਾਧ
 ਯਰਗਟਾਉਂਦੇ ਸਨ । ਫੇਰ ਉਹ ਸੁਯਾਹ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਗਿਆ ।

੭ ਯਾਤਮਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਖਾਮ ਯੈਗਮ ਲਿਖਿਆ ਯੇ ਇਸਦਾ
 ਨੀਨਵਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਯੈਲਾਨ ਰਵਾਇਆ ।
 ਯਾਤਮਾਹ ਯੇ ਉਮ ਦੇ ਸਾਮਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਮ:

ਤੁਝ ਮਮੋਂ ਲਈ, ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਤੁਝ
 ਨਾ ਖਾਣ, ਨਾ ਹੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਇੱਜੜ ਜਾਂ
 ਵੱਗ ਹੀ ਤੁਝ ਚੇ। ਨੀਨਵਾਹ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਰੋਈ
 ਵੀ ਜੀਵ ਨਾ ਤੁਝ ਖਾਵੇਗਾ ਨਾ ਧੀਵੇਗਾ । ੧ ਯਰ
 ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਯੇ ਜਾਨਵਰ ਯਾਧਣਾ ਮੇਗ ਜਾਗਿਰ
 ਰਨ ਲਈ ਯਾਧਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਮੇਗੀ ਵਮਤਰਾਂ ਨਾਲ
 ਰੱਜਣ । ਉਹ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਯੋਗੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਣ । ਹਰ
 ਮਨੁੱਖ ਯਾਧਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਦੁਸਟ ਫੰਗ ਛੱਡ ਦੇਵੇ ਯੇ
 ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਨੀਆਂ ਬੰਦ ਰਦ ਦੇਵੇ । ੨ ਜੇ ਮੰਦਰ
 ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਯਾਧਣਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲ ਦੇਵੇ ਯੇ ਉਹ
 ਗੱਲਾਂ ਸਾਡੇ ਉਤੇ ਨਾ ਲਿਆਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਨੇ
 ਵਿਉਂਤਿਆ ਮੀ । ਜੇ ਮੰਦਰ ਉਹ ਯਾਧਣਾ ਮਨ ਬਦਲ
 ਲਵੇ ਯੇ ਉਮਦਾ ਗੁੱਸਾ ਠੰਡਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਯੇ ਫੇਰ ਜੇ
 ਮੰਦਰ ਯਮੀਂ ਫੁਨਾਹ ਹੋਈ ।

੩ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਨੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ ਯੇ
 ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਨੀਆਂ
 ਬੰਦ ਰਦ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਫੇਰ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਯਾਧਣਾ ਨਿਆਂ
 ਬਦਲ ਲਿਆ ਯੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜੇ ਉਮ ਨੇ ਵਿਉਂਤਿਆ
 ਮੀ ਯੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ।

ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨੇ ਯੁਨਾਹ ਨੂੰ ਰੁਯੇਯਿਤ ਰੀਤਾ

੪ ਯੁਨਾਹ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਰਾਹਤ
 ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਮੀ, ਇਸਦੀ ਬਜਾਇ ਉਮ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਯਾ
 ਗਿਆ । ੨ ਯੁਨਾਹ ਨੇ ਯੇ ਉਮ ਨੂੰ ਸਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ ਯੇ
 ਯਾਖਿਆ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਮੀ ਰਿ ਯਜਿਗਾ ਹੀ ਵਾਧਰੇਗਾ ।
 ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਯਾਧਣੇ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਮੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਯਾਉਣ ਲਈ
 ਰਿਗਾ । ਉਮ ਵਰਤ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਮੀ ਰਿ ਤੂੰ ਇਸ ਯਾਧੀ
 ਮਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਯਾਫ ਰਦ ਦੇਵੇਗਾ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ
 ਤਰਮੀਸ ਨੂੰ ਭੱਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ । ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਮੀ ਰਿ

ਤੂੰ ਬਿਹਰਬਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ। ਆਤੇ ਤੂੰ ਆਖਣਾ ਰਹਿਮ ਦਰਸਾਯਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਆਫ਼ ਰਹ ਦੇਵੇਂਗਾ। ਮੈਂਨੂੰ ਧਤਾ ਮੀ ਰਿ ਤੂੰ ਬਿਹਰਬਾਨ ਆਤੇ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੈਂ ਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਲੋਕ ਧਾਧ ਰਹਨੇ ਬੰਦ ਰਹ ਦੇਣਗੇ, ਤੂੰ ਆਖਣੀਯਾ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਦਲ ਦੇਵੇਂਗਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਂਗਾ।^੩ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਭਾਰਨ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਭਰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੈ।”

੪ ਫਿਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਤੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੁੱਮੇ ਹੈਂ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ?”

੫ ਖ਼ੁਨਾਹ ਆਜੇ ਵੀ ਇਸ ਸਭ ਰਾਮੇ ਬਾਰੇ ਗੁੱਮੇ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਹਿਰੇ ਬਾਹਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਸਹਿਰ ਦੇ ਧੂਰਬੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਤੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਣ ਸਥਾਨ ਬਣਾਇਆ ਆਤੇ ਉਸ ਛਾਂ ਗੇਠਾਂ ਇਹ ਵੇਖਣ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਗਿਆ ਕਿ ਸਹਿਰ ਨਾਲ ਸੀ ਵਾਪਰੇਗਾ।

੬ ਰੱਦ ਦਾ ਧੌਦਾ ਆਤੇ ਕੀੜਾ

੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖ਼ੁਨਾਹ ਦੇ ਉੱਪਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਰੱਦ ਦਾ ਬੂਟਾ ਉਗਾਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਖ਼ੁਨਾਹ ਇਸਦੀ ਛਾਵੇਂ ਬੈਠ ਸੱਕੇ ਆਤੇ ਭਿਯਾਨਕ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਬਚ ਸੱਕੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਖ਼ੁਨਾਹ ਨੂੰ ਬੜਾ ਆਰਾਮ ਮਿਲਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਇਸ ਬੂਟੇ ਵਾਰਣ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਸੀ।

੭ ਯਗਲੀ ਸਵੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕੀੜਾ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਕੀੜੇ ਨੇ ਉਸ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਹ ਬੂਟਾ ਸੁੱਕ ਸੜ ਗਿਆ।

੮ ਜਦੋਂ ਸੂਰਜ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉੱਚਾ ਸੀ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਧੂਰਬ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਤੱਤੀ ਹਵਾ ਵਗਾਈ ਆਤੇ ਸੂਰਜ ਖ਼ੁਨਾਹ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਤਖਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਖ਼ੁਨਾਹ ਨੇ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰ ਜਾਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ, “ਯਜਿਹੇ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਤੋਂ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਭਰ ਜਾਵਾਂ।”

੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖ਼ੁਨਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਉਸ ਬੂਟੇ ਦੇ ਭਰ ਜਾਣ ਵਾਰਣ ਗੁੱਮੇ ਹੋਣਾ ਠੀਕ ਹੈ?”

ਖ਼ੁਨਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਗੁੱਮਾ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਹੈ! ਭਰਨ ਲਈ ਮੇਰਾ ਗੁੱਮਾ ਵਾਫ਼ੀ ਹੈ!”

੧੦ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਉਸ ਬੂਟੇ ਲਈ ਕੋਈ ਬਿਹਨਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਨਾ ਹੀ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਗਾਇਆ। ਤਾਤੋਂ-ਤਾਤ ਉਹ ਉਗਿਆ ਆਤੇ ਯਗਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਆਤੇ ਤੂੰ ਗੁਣ ਉਸ ਬੂਟੇ ਵਾਰਣ ਕੁੱਖੀ ਹੈਂ।” ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਇੱਕ ਬੂਟੇ ਵਾਰਣ ਧਰਮਾਨ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਨੀਨਵਾਹ ਜਿਹੇ ਸਹਿਰ ਤੇ ਤਰਸ ਖਾ ਕੇ ਯਜਿਹੇ ਵੱਡੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਕਰਵੇਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ? ਇਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਯਨੇਰਾਂ ਲੋਕ ਆਤੇ ਜਾਨਵਰ ਹਨ। ਇਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ੧,੨੦,੦੦੦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਧਤਾ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਗਲਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।”

ਮੀਰਾਗ

ਮਾਮਰਿਆ ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਲਈ ਦੰਡ

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਅਗੰਮ ਵਾਰ ਮੀਰਾਗ ਨੂੰ ਹੋਇਆ।

੨ ਇਹ ਯੇਬਾਮ, ਅਹਾਜ਼ ਅਤੇ ਹਿਜ਼ਰੀਆਹ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਉਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਸਨ। ਮੀਰਾਗ ਮੋਰਸ਼ੀ ਤੋਂ ਸੀ। ਮੀਰਾਗ ਨੂੰ ਮਾਮਰਿਆ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਨ ਹੋਏ।

੩ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕ, ਸੁਣੋ!

ਯਹੁਤੀ ਤੇ ਮਾਰੇ ਵੱਸਦੇ ਜੀਵੇ, ਸੁਣੋ!

ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਭੂ, ਆਪਣੇ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵੇਗਾ

ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹ ਹੋਵੇਗਾ।

੪ ਵੇਖੋ, ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਉਹ ਹੋਰਾਂ ਆਰੇ ਯਹੁਤੀ ਦੀਆਂ ਉਚਿਠਾਈਆਂ ਉੱਪਰ ਤੁਰੇਗਾ।

੫ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਖਗੜਾ ਇੰਝ ਖਿਘਲਣਗੇ

ਜਿਵੇਂ ਅੱਗ ਖੁਰੇ ਮੋਮ।

ਵਾਦੀਆਂ ਫਟ ਕੇ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਣਗੀਆਂ

ਅਤੇ ਢਲਾਵ ਤੋਂ ਵਗਦੇ ਖਾਣੀ ਵਾਂਗ ਵਗਣਗੀਆਂ।

੬ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਯਾਰੂਬ

ਅਤੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਰਾਹਣ ਹੈ।

ਖਾਧਾਂ ਦਾ ਰਾਹਣ, ਮਾਮਰਿਆ

ਰਿਸਨੇ ਯਾਰੂਬ ਤੋਂ ਖਾਧ ਰਵਾਇਆ?

ਇਹ ਮਾਮਰਿਆ ਹੀ ਸੀ।

ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?

ਇਹ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹੈ।

੭ ਇਸੇ ਲਈ, ਮਾਮਰਿਆ ਨੂੰ ਮੈਂ ਖੋਤ ਵਿੱਚਲੀ ਰੂੜੀ ਦਾ

ਢੇਰ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂਗਾ,

ਜੋ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬੀਜੇ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।

ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਵਾਦੀ ਅੰਦਰ ਡੋਲ੍ਹਾਂਗਾ

ਅਤੇ ਮਹਿਰ ਦੀ ਨੀਹ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।

੮ ਇਸਦੇ ਮਾਰੇ ਖੱਬਰ ਦੇ ਬੁੱਤ ਤੋੜੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਅੱਗ ਵਿੱਚ

ਮਾੜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ

ਦਿਆਂਗਾ।

ਰਿਉਂ ਰਿ ਮਾਮਰਿਆ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲੈ ਕੇ ਅਮੀਰ ਬਣ ਗਿਆ।

ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ

ਜਾਣਗੀਆਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਮੀਰਾਗ ਦੀ ਵੱਡੀ ਉਦਾਸੀ

੯ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਵਾਪਰੇਗਾ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਮੋਗ ਰਾਗਾਂ

ਮੈਂ ਬਿਨਾ ਜੁਤਿਆਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਜਾਵਾਂਗਾ

ਅਤੇ ਜੁਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਖੁਰਾਕਾਂਗਾ (ਸਿੱਧੜਾਂ ਵਾਂਗ)

ਅਤੇ ਧੰਡੀਆਂ ਵਾਂਗ ਮੋਗ ਰਾਗਾਂ (ਸਤਰਮੁਰਗ ਵਾਂਗ)।

੧੦ ਮਾਮਰਿਆ ਦਾ ਜਖਮ ਅਸਾਧ ਹੈ

ਉਸਦਾ ਰੋਗ (ਖਾਧ) ਯਹੂਦਾਹ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੈ

ਇਸਦਾ ਰੋਗ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੀਰ ਖੁੱਜ

ਗਿਆ ਹੈ

ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਰੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਰਾਹ ਤੀਰ ਫੈਲ ਗਿਆ ਹੈ।

੧੧ ਇਸ ਨੂੰ ਗਥ ਵਿੱਚ ਨਾ ਦੱਸੋ, ਇੰਝ ਹੀ ਰੋਦੇ ਹੋਏ ਉਰੇ

ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਇਓ।

ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬੈਤ-ਉਫ਼ਰਾਹ ਵਿੱਚਲੀ ਯੁੜ ਵਿੱਚ ਮਧੋਲੋ।

੧੨ ਜੇ ਸਾਫੀਰ ਦੇ ਵਾਸੀਓ,

ਨੰਗੇ ਤੇ ਸੁਇਮਿੰਦੇ ਹੋਰੇ ਲੰਘ ਜਾਵੋ।

ਸਾਨਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ।

ਬੈਤ-ਏਮਲ ਦੇ ਲੋਕ ਰੋਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸਗਰਾ ਲੈਣਗੇ।

੧੩ ਮਾਰੇਯ ਦੇ ਵਾਸੀ ਖੁਸਬਖਰੀ ਦੇ ਇੰਤਜਾਰ 'ਚ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਦੁਰਖਟਨਾ

ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੀਰ ਧਰੁੱਚ ਗਈ ਹੈ।

੧੪ ਜੇ ਲਾਰੀਸ ਦੇ ਵਾਸੀਓ,

ਤੇਜ ਖੋੜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਥ ਅੱਗੇ ਜੇਤ ਲਓ।

ਮੀਯੇਨ ਦੇ ਖਾਧ ਵਿੱਚ ਸੁਰੂ ਹੋਏ।

ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲੋ।

੧੫ ਇਸ ਲਈ ਗਥ ਵਿੱਚ

ਮੋਰਸਥ ਨੂੰ ਵਿਦਾਈ ਦੇ ਤੇਗਫੇ ਦੇਹ,

ਅਰਜੀਬ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ

ਗਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਚਲਾਰੀ ਖੇਡੇਗਾ।

੧੬ ਜੇ ਮਾਰੇਯ ਦੇ ਮਹਿਰੀਓ,

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਠਹਿਰਾਵਾਂਗਾ ਜੋ

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਭ ਵਸਤਾਂ ਲੈ ਲਵੇਗਾ

ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਧਰਤਾਧ

ਅੱਦੁਲਾਮ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ।

੧੭ ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖਿਠਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ

ਧਿੱਟੋਗੇ।

ਉਰਾਧ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਖੁਨਾ ਕੇ ਗੰਜੇ ਹੋ ਜਾਵੋ ਤੇ ਆਪਣਾ ਮੋਗ ਧਰੁਗਟਾਵੋ

ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਲੈ ਲਏ ਜਾਣਗੇ।

ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਧੀ ਵਿਉਂਤਾਂ

੧ ਜਿਹੜੇ ਬਚੀ ਰਹਨ ਦੀ ਮੋਚਦੇ ਗਨ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੇ
 ਮੰਦਰ ਆਵੇਗਾ
 ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਮੰਜਿਆਂ ਤੇ ਲੰਮੇ ਧੈਰੇ ਗਤ ਭਰ ਬਚੀ
 ਮੋਚਦੇ ਗਨ
 ਆਤੇ ਫਿਰ ਸਵੇਰ ਗੋਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਮੋਚੇ ਮੁਤਾਬਰ ਬਚੀ
 ਰਦੇ ਗਨ ।
 ਭਲਾ ਰਿਉ-ਰਿਉ ਰਿ ਉਨਹਾਂ ਰੋਲ ਮਨ-ਇੱਛਤ ਰਹਨ
 ਦੀ ਸਰਤੀ ਹੈ ।
 ੨ ਉਹ ਖੇਤ ਚਾਹੁੰਦੇ ਗਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ
 ਲੈਂਦੇ ਗਨ ।
 ਉਹ ਘਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਗਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ
 ਲੈਂਦੇ ਗਨ ।
 ਉਹ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਘਰ ਖੋਹ ਲੈਂਦੇ ਗਨ
 ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਰਵਰੇ ਉਸ ਦੀ ਜਮੀਨ ਲੈ ਲੈਂਦੇ
 ਗਨ ।

ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਦੀ ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਵਿਉਂਤ

੩ ਇਸੇ ਲਈ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਕੁਝ ਆਖਿਆ ਹੈ:
 “ਵੇਖੋ! ਮੈਂ ਇਸ ਧਰਿਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਮੀਬਤ
 ਮੋਚਦਾ ਹਾਂ
 ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਨਾ ਮੌਰੋਗੇ ਤੁਹਾਡਾ ਗਰਾਹ
 ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗਾ
 ਰਿਉ ਰਿ ਭੈੜਾ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ।
 ੪ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰੇ ਰਹਾਉਤਾਂ ਗਾਉਣਗੇ
 ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਸੋਚ ਗੀਤ ਗਾਉਣਗੇ:
 ‘ਯਸੀਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਏ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ
 ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਜਮੀਨ ਖੋਹਰੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ।
 ਹਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਮੈਥੋਂ ਮੇਰੀ ਧਰਤੀ ਖੋਹ
 ਰੇ ਸਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵੈਰੀਆਂ ‘ਚ ਵੰਡਿਆ ।
 ੫ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਯਸੀਂ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਨਾਧ ਵੀ ਨਹੀਂ
 ਮੌਰਦੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ
 ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉੱਮਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਮੌਰਦੇ ਹਾਂ ।”

ਮੀਰਾਗ ਨੂੰ ਨਾ ਧਰਚਾਰ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਣਾ

੬ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਗਨ, “ਸਾਡੇ ਰੋਲ ਧਰਚਾਰ ਨਾ ਰਹੇ
 ਸਾਡੇ ਲਈ ਬੁਰੇ ਵਾਰ ਨਾ ਆਖ ਸਾਡਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ
 ਵਿਗੜੇਗਾ ।”
 ੭ ਧਰ ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਲੋਕੇ!
 ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹਾਂਗਾ ਤੁਹਾਡੀ
 ਭੈੜੀਆਂ ਰਹਨੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਧੀਰਜ ਟੁੱਟ
 ਰਿਹਾ ਹੈ
 ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮਲੀਰੇ ਸਿਰ ਰਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ
 ਚੰਗੇ ਬਚਨ ਰਹਾਂ ।

੮ ਧਰ ਮੇਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਉਹ ਵੈਰੀਆਂ ਤੁੱਲ ਗਨ ਤੁਸੀਂ
 ਤੁਰਦੇ ਜਾਂਦੇ
 ਮੇਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਕੱਢੇ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਹੋ
 ਉਹ ਲੋਕ ਸਮਝਦੇ ਗਨ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਨ
 ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨਹਾਂ ਤੋਂ ਵਸਤਾਂ ਖੋਹ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਉਹ
 ਜੰਗੀ ਵੈਰੀ ਹੋਣ ।
 ੯ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ
 ਯੋਰਤਾਂ ਦੇ ਸੁਗਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ
 ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮੂਬ ਬੱਚਿਆਂ
 ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਸਾਰਾ ਧਨ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ।
 ੧੦ ਉੱਠੋ, ਆਤੇ ਦਫਾ ਹੋ
 ਜਾਵੋ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਆਰਾਮਗਾਹ ਨਾ ਹੋਵੇਗੀ ਰਿਉ
 ਰਿ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਰਹ ਛੱਡਿਆ ।
 ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਧਾਰ ਰੀਤਾ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਰਬਾਦ
 ਹੋਵੇਗੀ
 ਇਸਦੀ ਭਿਅੰਕਰ ਤਬਾਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ।
 ੧੧ ਇਹ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ
 ਧਰ ਜੇਕਰ ਵੋਈ ਝੂਠਾ ਆਦਮੀ ਆਰੇ ਧਰਚਾਰੇ ਤਾਂ
 ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗ ਤੁਰਨਗੇ ।
 ਜੇਕਰ ਵੋਈ ਝੂਠਾ ਨਬੀ ਆਰੇ ਇਹ ਆਖੇ:
 “ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਹੈ
 ਉਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਢੇਰ ਸਰਾਬ ਤੇ ਮੈਯਾ ਨਮੀਬ
 ਹੋਵੇਗੀ ।”
 ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਸੱਚ ਮੰਨਕੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗ
 ਜਾਣਗੇ ।
 ਅਗੇਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰਵੇਗਾ
 ੧੨ ਹਾਂ, ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਲੋਕੇ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਵੱਸ
 ਇਕੱਠਿਆਂ ਰਵਾਂਗਾ ।
 ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਚੇ ਹੋਏਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ
 ਰਵਾਂਗਾ
 ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਯ ਰੇ ਵਾੜੇ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ
 ਸੁੱਖਾਂਗਾ
 ਆਤੇ ਜੁਹ ਵਿੱਚਲੇ ਇੱਜੜ ਵਾਂਗ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਵਾਂਗਾ
 ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਥਾਂ ਰਈਆ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਸੋਰ ਨਾਲ
 ਭਰ ਜਾਵੇਗੀ ।
 ੧੩ ਫਿਰ “ਜਿਹੜਾ ਸਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧੜਕਰੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦਾ” ਉਨਹਾਂ
 ਦੇ ਯੱਗੇ-ਯੱਗੇ ਚੱਲੇਗਾ ।
 ਉਹ ਇਸ ਸਗਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੋੜਕੇ ਲੰਘ ਜਾਣਗੇ ।
 ਸਾਜਾ ਉਨਹਾਂ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਲੰਘੇਗਾ
 ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਯੱਗੇ
 ਹੋਵੇਗਾ ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਗੂ ਬਚੀ ਦੇ ਵੇਸੀ

੧ ਫਿਰ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਆਗੂ, ਗੁਣ ਸੁਣੋ!
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਜ ਦੇ ਸਰਦਾਰੇ,

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਧਤਾ ਹੋਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!

੨ ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗਾਈ ਨਾਲੋਂ ਬੁਰਾਈ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ
ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਉਯੋੜ ਕੇ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮ ਨੋਚਦੇ ਹੋ।

੩ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।
ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਉਯੋੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਡ ਤੋੜ
ਰਹੇ ਹੋ
ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਡਾਂ ਦਾ ਰੀਸਾ ਕਰਕੇ ਹਾਡੀ 'ਚ ਮਾਮ
ਵਾਂਗ ਜਿੰਨ੍ਹਦੇ ਹੋ।

੪ ਤਦ ਉਹ ਅਗੋਵਾਹ ਯੋਗੇ ਦੁਹਾਈ ਦੇਣਗੇ
ਧਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਵੇਗਾ
ਯੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਯਾਥਾ ਮੁੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲੁਕਾ
ਲਵੇਗਾ।
ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੈੜੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ।”

ਝੂਠੇ ਨਥੀ

੧ ਝੂਠੇ ਨਥੀ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੀਆਂ
ਯਫ਼ਵਾਗਾਂ ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਗੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਲਈ
ਇਉਂ ਫੁਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ:
“ਇਹ ਨਥੀ ਰੋਟੀਆਂ ਕਾਟਣ ਯਾਥਣੇ ਬਚਨ ਕਰ ਰਹੇ
ਹਨ।

ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੰਨ ਦੇਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਥੀ ਸਾਂਤੀ
ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦਾ ਬਚਨ
ਕਰਦੇ ਹਨ।

੬ “ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਘਨਘੋਰ ਹਨੇਰਾ ਹੈ
ਯੇ ਤੁਮੀਂ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ।
ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਧੇਗਾ, ਤੁਮੀਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸੱਕਦੇ।
ਨਥੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸੁਰਜ ਹਟ ਗਿਆ ਹੈ,
ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਧੇਗਾ,
ਉਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸੱਕਦੇ।
ਇਸੇ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਘੋਰ ਯੰਧਰਾ ਵਾਂਗ
ਹੈ।

੭ ਸਾਰੇ ਨਥੀ ਯੇ ਭਵਿੱਖਵਰਤਾ ਸਰਮਸਾਰ ਹਨ।
ਉਹ ਝੂਠ ਨਾ ਯਾਖਣਗੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨਾਲ ਨਾ ਬੋਲੇਗਾ।

ਮੀਰਾਜ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੱਚਾ ਨਥੀ

੮ ਧਰ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਯਾਤਮੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤਾਰਤ,
ਸਰਤੀ ਯੇ ਨੇਰੀ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਰਿ ਮੈਂ ਯਾਕੂਬ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਯਾਥਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸੱਕਦਾ
ਹਾਂ,
ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਯਾਥਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਾਂ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਕੂਬਾਂ ਦਾ ਦੋਸ

੯ ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਯਾਕੂਬ ਯੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਮਕੇ, ਮੇਰੀ
ਗੱਲ ਸੁਣੋ!

ਤੁਮੀਂ ਮਗੀ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋ।
ਤੁਮੀਂ ਜਿਉਣ ਦੇ ਮਗੀ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੇ ਹੋ।
੧੦ ਤੁਮੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਤਿਆ ਨਾਲ ਮੀਯੇਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧਿਆ
ਯੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੇਥਾ ਦੇ ਕੇ ਅਰੁਸਲਮ ਉਸਾਰਿਆ।

੧੧ ਅਰੁਸਲਮ ਦੇ ਨਿਯੰਕਾਰ ਵਾਢੀ ਲੈ ਕੇ ਨਿਯਾਉ ਕਰਦੇ
ਹਨ,
ਉੱਥੇ ਜਾਜਰ ਯੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਧਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
ਯੇ ਨਥੀ ਯੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ
ਉਹ ਇਹ ਯਾਖਰੇ ਅਗੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਯਾਮਰਾ ਲੈਂਦੇ
ਹਨ,
“ਅਗੋਵਾਹ ਇੱਥੇ ਸਾਡੇ ਯੰਗ ਸੰਗ ਹੋ ਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ
ਕੁਝ ਯਾਤਾ ਨਹੀਂ ਵਾਧੇਗਾ।”

੧੨ ਹੋ ਯਾਕੂਬ! ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਟਣ ਮੀਯੇਨ ਦੀ ਤਬਾਹੀ
ਹੋਵੇਗੀ
ਯੇ ਇਹ ਘੋਰ ਵਾਂਗ ਵਾਗਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਅਰੁਸਲਮ ਬੋਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ
ਯਹਾੜ ਵਾਲਾ ਮੰਦਰ ਇੱਕ ਮੱਥਣੀ ਉਚਿਆਈ ਜਿੱਥੇ
ਜੰਗਲੀ ਬੋਹਰ ਉਗੇਗੀ।

ਅਰੁਸਲਮ ਤੋਂ ਬਿਵਸਥਾ ਯਾਵੇਗੀ

੧ ਯਾਕੀਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ
ਯਹਾੜ ਧਰਬਤ ਮਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਧਰਬਤ ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।
ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਧਰਬਤਾਂ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਤੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਯਾਟਲ ਨਦੀ ਵਾਂਗ ਉਸ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣਗੇ।
੨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਉਸ ਵੱਲ ਜਾਣਗੇ ਯੇ
ਯਾਖਣਗੇ,

“ਚਲੋ, ਯਾਥਾਂ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਧਰਬਤ ਨੂੰ ਚੱਲੀਏ।
ਚਲੋ ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਚੱਲੀਏ।
ਤਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ ਯਾਥਣੀ ਜੀਵਨ ਜਾਂਚ ਸਿੱਖਾਵੇਗਾ
ਯੇ ਯਾਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਦਰਮਾਏ ਯਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲਾਂਗੇ।”
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਿੱਧਿਆ ਅਗੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ
ਮੀਯੇਨ ਤੋਂ ਯਾਉਣਗੀਆਂ।

ਅਗੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦਰ ਅਰੁਸਲਮ ਤੋਂ ਯਾਵੇਗਾ।
੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਧਰ
ਨਿਯੰਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।
ਉਹ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਨੂੰ
ਖਤਮ ਕਰੇਗਾ।

ਉਹ ਯਾਥਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਢਾਲਣਗੇ
ਯੇ ਯਾਥਣੀਆਂ ਨੇਜਿਆਂ ਨੂੰ ਫਸਲ ਕੱਟਣ ਵਾਲੇ
ਯੋਜਾਰਾਂ ਵਿੱਚ।
ਲੋਕ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ

ਯੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣੀ ਬੰਦ ਰਹ
ਦੇਣਗੇ।

੧੭੨ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲ
ਯੇ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਬੈਠੇਗਾ।
੧੭੩ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰਾਏਗਾ ਨਹੀਂ।
ਰਿਉਰਿ ਅਗੇਵਾਗ ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ
ਜੈ ਰਿ ਇਵੇਂ ਵਾਧਰੇਗਾ।
੧੭੪ ਦੂਜੇ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਏ-ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ
ਗਨ।
ਯਰ ਅਸੀਂ ਗਮੇਸਾ-ਗਮੇਸਾ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਨਾਂਗੇ।

ਗਜ ਦੀ ਵਾਧਮੀ

੧੭੫ ਅਗੇਵਾਗ ਫੁਰਮਾਉਂਦਾ,
“ਅਰੁਮਲਮ ਆਧਾਗਿਜ ਸੀ ਯੇ ਜਲਾਵਤਨੀ ਰ
ਦਿੰਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਮੁੱਟ ਲਗੀ ਯੇ ਮਜਾ ਮਿਲੀ,
ਯਰ ਉਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ
ਰਗਾਂਗਾ।”
੧੭੬ “ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਧਾਗਿਜ ਮਨ, ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਣ ਜਾਣਗੇ।
ਜਿਹੜੇ ਇੱਥੋਂ ਮੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਗਏ ਮਨ ਇੰਕ ਮਜਬੂਤ ਰੋਮ
ਬਣ ਜਾਣਗੇ।”
ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਾਤਮਾਗ ਹੋਵੇਗਾ
ਯੇ ਉਹ ਮੀਯੇਨ ਯਰਬਤ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਗਮੇਸਾ ਲਈ
ਗਜ ਰਗੇਗਾ।
੧੭੭, ਏਦਰ ਦੇ ਬੁਰਜ, ਤੇਰਾ ਵੀ ਮਮਾਂ ਯਾਵੇਗਾ।
ਉਫਲ, ਮੀਯੇਨ ਦੀਏ ਧਗਾਝੀਏ,
ਤੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮਰਰਾਰ ਦੀ ਗੱਦੀ ਬਣ ਜਾਵੇਂਗੀ।
ਗਾਂ, ਗਜ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਧਗਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਮਰਾਏਲੀ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਰਿਉ ਜਾਣ?

੧੭੮ ਤੂੰ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰਿਉ ਚਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ?
ਰੀ ਤੇਰਾ ਧਾਤਮਾਗ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਹੈ?
ਰੀ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਯਾਗੂ ਗੁਲਾ ਲਿਆ ਹੈ?
ਤੂੰ ਜਣਨ ਖੀੜ ਮਹਿੰਦੀ ਯੋਰਤ ਵਾਂਗ ਰਿਉ ਦੁੱਖੀ ਹੈਂ?
੧੭੯ ਮੀਯੇਨ ਦੀ ਘੀਏ! ਖੀੜਾਂ ਨਾਲ ਜਣਨ ਵਾਲੀ
ਯੋਰਤ ਵਾਂਗ
ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ।
ਤੂੰ ਇਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੀ ਜਾ (ਅਰੁਮਲਮ ਚੋਂ)
ਤੂੰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੇਂਗੀ।
ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ, ਤੂੰ ਬਾਬਲ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਵੇਂਗੀ
ਯਰ ਤੂੰ ਉਸ ਬਾਵੇਂ ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਂਗੀ।
ਅਗੇਵਾਗ ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਤੇਰੀ ਸੱਖਿਆ ਰਗੇਗਾ
ਯੇ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ।

ਅਗੇਵਾਗ ਦੂਜੇ ਗਜਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਗੇਗਾ

੧੮੦ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਯਾਈਆਂ!
ਉਹ ਆਖਦੀਆਂ ਗਨ “ਵੇਖੋ! ਉਹ ਜੈ ਮੀਯੇਨ!
ਚਲੇ, ਉਸਤੇ ਯਾਵਾ ਬੋਲੀਏ!”
੧੮੧ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਤੇ ਧਰਾਏ ਹੋਏ ਗਨ,
ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ
ਧਤਾ।
ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਮ ਮਰਮਦ ਲਈ ਇੱਥੇ
ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ।
ਉਹ ਖਿੜ ਵਿੱਚਲੇ ਯਾਨਾਜ ਵਾਂਗ ਖੀਮੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਮਰਾਏਲ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾਵੇਗੀ

੧੮੨ “ਹੇ ਮੀਯੇਨ ਦੀਏ ਘੀਏ, ਉੱਠ, ਜਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਖੀਰ ਦੇ।
ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।
ਤੂੰ ਇੰਨੀ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਹੋਵੇਂਗੀ ਜਿਵੇਂ ਤੇਰੇ ਸਿੰਗ ਲੋਹੇ ਦੇ
ਯੇ ਯੈਰ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਹੋਣ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਰੁਚਲ ਦੇਵੇਂਗੀ
ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੋਲਤ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਮੱਥ ਦੇਵੇਂਗੀ।
ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਜਾਨਾ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ
ਦੇ ਦੇਵੇਂਗੀ।”

੧੮੩, ਹੇ ਤਰੜੇ ਮਹਿਰ, ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਗੀ ਇਕੱਠੇ ਰਹ।
ਉਹ ਗਮਲੇ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਖੇਰੀ ਬੈਠੇ ਗਨ।
ਉਹ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਨਿਯਾਂਰਾਗ ਨੂੰ
ਆਪਣੀ ਛੜੀ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਤੇ ਠਰੇਰਣਗੇ।

ਮਮੀਗਾ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇਗਾ

੧੮੪ ਖੈਤਲਹਮ ਯਫਰਾਬਾਗ,
ਤੂੰ ਅਗੂਦਾਗ ਦਾ ਮਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਨਗਰ ਹੈਂ।
ਤੇਰਾ ਧਰਿਵਾਰ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਹੈ ਯੇ ਉਗਲੀਆਂ ਤੇ
ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸੱਕਦੇ।
ਯਰ “ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਗਾਰਮ” ਤੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੇਰੇ ਲਈ
ਨਿਰਲੇਗਾ।
ਉਸਦੀਆਂ ਸੁਗੁਆਤਾਂ ਬਹੁਤ ਮਮੋ ਧਗਿਲਾਂ,
ਧਰਾਚੀਨ ਮਮਿਆਂ ਤੋਂ ਗਨ।
੧੮੫ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ,
ਜਦ ਤੀਰ ਯੋਰਤ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਇਰਰਾਰ ਰੀਤੇ
ਧਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਨਾ ਜਣੇ।
ਫੇਰ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਭਰਾ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
ਰੇਲ ਵਾਧਮ ਮੁੜਨਗੇ।
੧੮੬ ਅਗੇਵਾਗ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਵਿੱਚ,
ਉਹ ਮਾਮਰ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਤਾਂ ਦੀ ਸਾਖੀ ਰਗੇਗਾ।
ਉਹ ਸਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਵਸਣਗੇ ਰਿਉ ਰਿ ਉਸ ਵੇਲੇ,
ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਯੇ ਮਹਿਮਾ ਯਰਤੀ ਦੇ ਰੋਨੇ-ਰੋਨੇ ਵਿੱਚ
ਹੋਵੇਂਗੀ।

੧ ਸਭ ਧਾਮੇ ਸਾਂਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।
 ਅੱਸੂਰੀ ਮੈਨਾ ਮਾਡੇ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ
 ਅਤੇ ਮਾਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਥ
 ਜਾਵੇਗੀ।
 ਯਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਗਾਰਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਤਾਉਣ ਲਈ
 ਸੱਤ ਆਜ਼ੀ ਨਾਤੇ ਅੱਠ ਆਗੂ ਚੁਣਨਗੇ।
 ੬ ਉਹ ਅੱਸੂਰ ਉੱਤੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਮਨ ਰਨਗੇ
 ਅਤੇ ਨਿਰਮੇਦ ਦੇ ਦੇਮ ਉੱਤੇ ਨੰਗੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ
 ਰਾਜ ਰਨਗੇ।
 ਯਰ ਫੇਰ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦਾ ਗਾਰਬ ਮਾਨੂੰ ਅੱਸੂਰੀਆਂ ਤੋਂ
 ਬਚਾਵੇਗਾ
 ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਡੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਕੇ ਮਾਡੀ ਮਲਤਤਤ
 ਨੂੰ ਲਿਤਾੜਨਗੇ।
 ੭ ਯਰ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤੀਆਂ ਰੋਮਾਂ
 ਵਿੱਚ
 ਇਉਂ ਖਿੱਲਰਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀ ਤੁਰੇਲ,
 ਉਹ ਰਿਮੇ ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਾ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਘਾਗ ਤੇ
 ਘੈਦੇ ਮੀਂਹ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ
 ਜਿਹੜੀ ਰਿ ਰਿਮੇ ਦੀ ਮੁਹਤਾਜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।
 ੮ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਬਚੇ ਮਨੁੱਖ ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਬਹੁਤੇ ਰਾਜਾਂ
 ਵਿੱਚ,
 ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਬੱਬਰ-ਮੋਰ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ
 ਉਹ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਇੱਜੜਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁਆਨ ਮੋਰ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ
 ਜਿਵੇਂ ਜੰਗਲ 'ਚ ਮੋਰ ਜਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੇ ਨਿਡਰ ਜਾਂਦਾ
 ਹੈ
 ਤੇ ਜੇਰ ਉਹ ਰਿਮੇ ਜਾਨਵਰ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੇ ਉਮਦਾ
 ਬਚਣਾ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 ਉਹ ਬਚੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਮ ਸੋਰ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹੋਣਗੇ।
 ੯ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨਾਲ ਲੜੇਗਾ,
 ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਗੇ

੧੦ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:
 "ਉਮ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖੋੜੇ ਖੋਹ ਲਵਾਂਗਾ
 ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰੱਬ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ੧੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਸੁੱਟਾਂਗਾ
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਰਿਲੇ ਫਹਿ-ਢੇਰੀ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।
 ੧੨ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਤੁਹਾਡਾ ਜਾਦੂ ਨਾ ਚੱਲੇਗਾ ਤੁਹਾਡੀ
 ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ੧੩ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ
 ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਥੰਮ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਗੱਬੀਂ ਬਣਾਈਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰ
 ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਂਗਾ।
 ੧੪ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਯਮੇਰਾਹ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਾਂਗਾ
 ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।

੧੫ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਾ ਸੁਣਨਗੇ
 ਯਰ ਮੈਂ ਕਰੇਯ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾ
 ਲਵਾਂਗਾ।"

ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਿਰਾਇਤ

੬ ੧ ਗੁਣ ਸੁਣੋ! ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ?
 ਯਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਰਾਈ ਤ ਦੱਸ।
 ਯਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣ।
 ੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਾਇਤ ਹੈ।
 ਯਰਬਤੋਂ! ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਿਰਾਇਤ ਨੂੰ ਸੁਣੋ।
 ਯਰਤੀ ਦੀ ਨੀਂਹੋਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਿਰਾਈ ਤ ਨੂੰ ਸੁਣੋ।
 ਉਹ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਰਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਗਲਤ ਹੈ।
 ੩ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ, "ਮੇਰੇ ਲੋਕੇ, ਦੱਸੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ
 ਕੀਤਾ?
 ਕੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ?
 ਕੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਬੋਝ ਧਾਈਆ?
 ੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਮੁਸਾ,
 ਗਾਹੂਨ ਅਤੇ ਮਿਰਯਮ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇਮ ਕੇ ਰੱਢ ਲਿਆਇਆ
 ਮੈਂ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ।
 ੫ ਮੇਰੇ ਲੋਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰੋ,
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਰੇ ਆਖ ਦੇ ਗਾਜੇ ਬਲਾਕ ਨੇ
 ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ।
 ਚੇਤੇ ਕਰੋ ਬਉਰ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਬਿਲਾਮ ਨੇ ਬਾਲਾਕ ਨੂੰ
 ਕੀ ਆਖਿਆ ਸੀ।
 ਚੇਤੇ ਕਰੋ, ਸਿੱਟੀਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਿਲਗਲ ਤੀਰ ਕੀ
 ਵਾਪਰਿਆ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ
 ਕਰੋਗੇ,
 ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਸਹੀ ਹੈ।"

ਯਰਮੇਸੂਰ ਮਾਡੇ ਤੋਂ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?

੬ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਵਾਂ ਤਾਂ
 ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਹਜੂਰ ਕੀ ਲੈ ਕੇ ਗਾਜਰ ਹੋਵਾਂ?
 ਜਦੋਂ ਉੱਚੇ ਬੈਠੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਅੱਗੇ ਸੀਮ ਝੁਕਾਵਾਂ ਉਸ ਵਕਤ
 ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
 ਕੀ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਅੱਗੇ ਹੋਮ ਕੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਰਗੇ
 ਦਾ ਵੱਢਾ ਲੈ ਕੇ ੧,੦੦੦ ਹੋਵਾਂ?
 ੭ ਕੀ ਯਹੋਵਾਹ ੧੦,੦੦੦ ਭੇਡੂਆਂ ਨਾਲ
 ਜਾਂ ਤੇਲ ਦੇ ਦਮ ਹਜਾਰ ਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਯਰਮੇਨ
 ਹੋਵੇਗਾ?
 ਕੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਧਰਾਧਾਂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਧਹਿਲੋਠਾ
 ਯੁੱਤਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਰਧਣ ਕਰਾਂ?
 ਕੀ ਮੈਂ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਭੇਟ ਕਰਾਂ
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਖੁਦ ਦੀ ਕੁੱਝੋਂ ਜੰਮਿਆ?
 ੮ ਹੋ ਆਦਮੀ, ਉਸ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਰਿ ਕੀ ਕੇਰ ਹੈ?

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉੱਸਨੂੰ
 ਤੈਥੋਂ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ:
 ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਰਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਿਆਰ, ਦਯਾ
 ਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦਰਸਾ।
 ਆਪਣੇ ਘਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲ ਨਿਮਰਤਾ ਮਹਿਤ ਰਹਿ।

ਇਸਰਾਏਲੀ ਹੀ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ?

੯ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਰਾਹੀ ਹੈ।
 ਸਿਆਣੇ ਲੋਕੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰੇ।
 ਦੰਡ ਦਿੰਦੀ ਛੜ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਖੁਰਤ ਰਹਨ ਵਾਲੇ
 ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਉ।
 ੧੦ ਹੀ ਦੁਸਟ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਘਰ ਆਜੇ ਵੀ ਧਾਧਾਂ ਦਾ ਧਨ
 ਧਿਆ ਹੈ
 ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੁਗਾਇਆ ਸੀ?
 ਹੀ ਦੁਸਟ ਲੋਕ ਆਜੇ ਵੀ ਘੱਟ ਨਾਧਰੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਧੇਖਾ
 ਦਿੰਦੇ ਹਨ?
 ਹਾਂ! ਹੀ ਆਜੇ ਵੀ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਧਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ੧੧ ਹੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸਟਾਂ ਨੂੰ ਖੁਆਫ਼ ਰਹ ਦੇਵਾਂ
 ਜੇ ਆਜੇ ਵੀ ਤਰੜੀ 'ਚ ਡੰਡੀ ਮਾਰਦੇ ਤੇ ਘੱਟ ਤੌਲਦੇ
 ਹਨ।
 ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸਟਾਂ ਨੂੰ ਧਿਮਾ ਰਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੈਲੀ
 ਵਿੱਚ ਖੋਟੇ ਵੱਟੇ ਹਨ? ਨਹੀਂ!
 ੧੨ ਉਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਮੀਰ ਲੋਕ ਆਜੇ ਵੀ ਨਿਰਦਯੀ
 ਹਨ
 ਆਜੇ ਵੀ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।
 ਹਾਂ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਝੂਠ ਤੇ ਫਰੋਬ ਵਾਲੀ ਹੈ।
 ੧੩ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣਾ ਆਰੰਭਿਆ
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਧਾਂ ਰਾਹਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰਬਾਦ ਕਰਾਂਗਾ।
 ੧੪ ਤੁਮੀਂ ਖਾਵੋਗੇ ਧਰ ਸੰਤੁਸਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ।
 ਤੁਮੀਂ ਭੁੱਖੇ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਢਿੱਡ ਖਾਲੀ ਹੋਣਗੇ।
 ਤੁਮੀਂ ਆਪਣਾ ਧੈਸਾ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋਗੇ,
 ਧਰ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸੱਰੋਗੇ।
 ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਬਚਾਵੋਗੇ,
 ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
 ੧੫ ਤੁਮੀਂ ਥੀਜੋਗੇ ਧਰ ਵੱਢੋਗੇ ਨਹੀਂ
 ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਜੈਤੂਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਧੋਗੇ-ਨਿਚੋੜੋਗੇ ਧਰ ਤੋਲ
 ਨਾ ਕੱਢ ਖਾਵੋਗੇ।
 ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਆਂਗੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਧੋਗੇ
 ਧਰ ਧੀਣ ਜੋਗੀ ਸਰਾਬ ਨਾ ਕੱਢ ਸੱਰੋਗੇ।
 ੧੬ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਾਤਮਾਹ ਓਮਰੀ ਦੀ
 ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋ।
 ਤੁਮੀਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ
 ਹੋ ਜੇ ਆਗਬ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੇ ਕੀਤੇ,
 ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੇ ਆਮਲ
 ਕਰਦੇ ਹੋ।

ਇਸੇ ਲਈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡਾ ਉਜੜਿਆ ਸਹਿਰ ਵੇਖਣਗੇ,
 ਉਹ ਹੈਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਮੀਟੀਆਂ ਮਾਰਨਗੇ।
 ਇਸ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਕੋਮਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਮਹਾਰੋਗੇ।
 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਦੀ ਰਾਹਣ ਮੀਰਾਜ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ
 ੧ ਮੈਂ ਧੀੜਤ ਹਾਂ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਵਿਯਾਹਤੀ ਵਰਗਾ
 ਹਾਂ
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸੱਕਦਾ ਕਿਉਂ ਕਿ
 ਫਲ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਵੱਢਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ
 ਆਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਹੋਇਆ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਧਰਿਲੇ ਆਂਜੀਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸਾਂ।
 ੨ ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਈਮਾਨਦਾਰ ਮਨੁੱਖ
 ਸਾਰੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ
 ਆਤੇ ਇਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੇਕ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ
 ਬਚਿਆ।
 ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੂਜੇ ਦੀ ਗਤਿਆ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦਾ ਹੈ
 ਹਰ ਭਾਈ ਆਪਣੇ ਭਾਈ ਨੂੰ ਜਾਲ 'ਚ ਫਾਉਣ ਦੀ
 ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ੩ ਲੋਕ ਦੋਨਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਕਰਨ 'ਚ ਲੱਗੇ
 ਹੋਏ ਹਨ।
 ਸਰਦਾਰ ਵੱਢੀ ਮੰਗਦੇ ਹਨ,
 ਨਿਆਂਰਾਹ ਆਲਾਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲਣ
 ਲਈ ਧਨ ਖਾਦੇ ਹਨ।
 “ਧਰਮੁੱਖ ਆਗੂ” ਦਿਆਨਤਰਦਾਰ ਫੈਸਲੇ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ
 ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਧੀਆ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਬੋਹਰ ਵਰਗੇ ਹਨ।
 ਸਗੋਂ ਜਿੰਨੇ ਵੱਧੀਆ ਓਨੇ ਖੋਟੇ ਹਨ, ਉਹ ਜੰਗਲੀ
 ਕੰਡਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਨਥਿੰਧ ਹਨ।
 ਸਜਾ ਦਾ ਦਿਨ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ
 ਤੇਰੇ ਨਥੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਆਵੇਗਾ।
 ਤੇਰੇ ਸਾਖਿਆਂ ਦਾ ਦਿਨ,
 ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਨਾਂ ਦਾ ਦਿਨ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਘਬਰਾ
 ਜਾਵੋਗੇ।
 ੫ ਗੁਆਂਢੀ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰੋ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਿੱਤਰ ਤੇ।
 ਇੱਥੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਨਾਲ ਵੀ ਖੁਲ੍ਹਕੇ
 ਗੱਲ ਨਾ ਕਰੋ।
 ੬ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਵੈਰੀ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ
 ਘਰ 'ਚ ਲੁਕਿਆ ਬੈਠਾ ਹੈ।
 ਯੁੱਤਰ ਧਿਤਾ ਦਾ ਦੁਸਮਣ,
 ਮਾਂ ਧੀ ਦੇ ਬਿਲਾਫ਼ ਆਤੇ ਨੂੰਹ ਸੱਮ ਦੇ ਬਿਲਾਫ਼
 ਉੱਠੇਗੀ।

ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਖੁਰਾਕੀਦਾਤਾ ਹੈ

੨ ਮੈਂ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਭਰਦ ਲਈ ਤੁੱਰਾਂਗਾ ਤੇ
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਚਾਓ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਡੀਕ
ਰਹਾਂਗਾ ।
ਮੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੀ ਦੁਹਾਈ ਸੁਣੇਗਾ ।
੩ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਡਿੱਗ ਖਿਠਾ ਹਾਂ,
ਧਰ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀ, ਮੇਰੀ ਹਮੀਂ ਨਾ ਰਹਨਾ!
ਮੈਂ ਮੁੜ ਉੱਠ ਖੜੇਵਾਂਗਾ ਗੁਣ ਮੈਂ ਗਨੇਰੇ 'ਚ ਬੈਠਿਆ ਹਾਂ
ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੋਸਨੀ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਖਿਮਾ ਰਹਨਾ

੪ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਯਹੋਰ ਰਮਾਇਆ
ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਮੇਰੇ ਤੇ ਰੋਯ ਰੀਤਾ ।
ਧਰ ਉਹ ਮੇਰਾ ਮੁਰਦਮਾ ਯਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਲਈ
ਲੜੇਗਾ
ਯਤੇ ਜੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਠੀਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹੀ ਰਹੇਗਾ ।
ਫਿਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਗਨੇਰੇ 'ਚੋਂ ਵੱਢ ਲਵੇਗਾ
ਯਤੇ ਮੈਂ ਮੁੜ ਰੋਸਨੀ ਵੇਖ ਸੱਰਾਂਗਾ ।
੧੦ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ,
“ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ?”
ਧਰ ਮੇਰੀ ਵੈਰਨ ਆਪਣੀ ਆਖੀਂ ਇਹ ਵੇਖੋਗੀ
ਯਤੇ ਸਰਮਮਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਉਸ ਵਰਤ,
ਮੈਂ ਵੇਖਾਂਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਪਰਦਾ ।
ਲੋਕੀਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿੱਧਦੇ ਚਿਰੌੜ ਵਾਂਗ ਉਸ ਨੂੰ
ਮਯੋਲ ਕੇ ਲੰਘਣਗੇ ।

ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਵਾਖਮੀ

੧੧ ਉਹ ਵੀ ਵਰਤ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਮੁੜ
ਉਸਰਣਗੀਆਂ ।
ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੇਰਾ ਦੇਸ ਵੱਡਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ।
੧੨ ਤੇਰੀ ਉੱਭਤ ਤੇਰੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਵਾਖਮ ਆਵੇਗੀ ਉਹ
ਯੱਸੁਰ
ਯਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਖਮ ਧਰਤਨਗੇ ।
ਤੇਰੀ ਉੱਭਤ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਯਤੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਦੂਜੇ ਧਾਰ ਤੋਂ
ਆਵੇਗੀ,
ਉਹ ਖੱਛਮੀ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਵੀ ਆਵੇਗੀ
ਯਤੇ ਯੂਰਬੀ ਯਹਾੜਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਧਰਤੇਗੀ ।
੧੩ ਯਰਤੀ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮਾਂ ਰਾਹਣ,

ਜਿਹੜੇ ਉੱਥੇ ਵੱਸਦੇ ਸਨ, ਤਬਾਹ ਹੋਈ ।

੧੪ ਇਸੇ ਲਈ, ਆਪਣੀ ਛੜ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ
ਸਾਮਨ ਕਰ ।
ਆਪਣੇ ਇੱਜੜ ਉੱਤੇ ਸਾਮਨ ਕਰ, ਜੇ ਇੱਕਲਾ,
ਕਰਮਲ ਧਰਬਤ ਯਤੇ ਲੱਕੜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦਾ ਹੈ ।
ਉਹ ਬਾਸਾਨ ਯਤੇ ਗਿਲਯਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ
ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਯੁਗਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ ।

ਇਸਰਾਏਲ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਏਗਾ

੧੫ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ
ਨਾਲ ਕਈ ਚਮਤਕਾਰ ਕੀਤੇ ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਚਮਤਕਾਰ ਵਿਖਾਵਾਂਗਾ ।
੧੬ ਕੰਮਾਂ ਇਹ ਚਮਤਕਾਰ ਵੇਖਣਗੀਆਂ ਯਤੇ ਸਰਮਮਾਰ
ਹੋਣਗੀਆਂ ।
ਉਹ ਵੇਖਣਗੀਆਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਤੀ ਮੇਰੇ ਯੱਗੇ
ਤੁੱਛ ਹੈ ।
ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਮੂੰਹਾਂ ਤੇ ਰੱਖਣਗੇ ।
ਉਹ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੰਧਾਂ ਗੱਥਾਂ
ਨਾਲ ਢੱਕ ਲੈਣਗੇ ।
੧੭ ਉਹ ਯੂੜ ਵਿੱਚ ਸੱਧ ਵਾਂਗ ਸਰਣਗੇ,
ਯਰਤੀ 'ਚ ਵਰਮੀ 'ਚ ਲੁਕੇ ਭੈਠ ਨਾਲ ਕੰਧਣਗੇ
ਯਤੇ ਸਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੋ
ਧਰਮੇਸੁਰ!
ਡਰਣਗੇ ਯਤੇ ਤੇਰਾ ਮਾਨ ਕਰਣਗੇ ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤ

੧੮ ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਜੇ ਸਭ ਦੇ ਦੇਖ
ਬਖਸ ਦੇਵੇ ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਬਚੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਦੀ ਖਿਮਾ ਕਰਦਾ
ਹੈ
ਬਹੁਤੀ ਦੋਰ ਉਹ ਕੰਧ ਨੂੰ ਚਿਤਤ 'ਚ ਨਹੀਂ ਧਰਦਾ ।
ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸਦਾ ਸੁਭਾਯ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੈ ।
੧੯ ਉਹ ਵਾਖਮ ਆਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁਖੀ ਕਰੇਗਾ ।
ਉਹ ਸਾਡੇ ਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਰੇ ਸਾਗਰ
'ਚ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇਗਾ ।
੨੦ ਹੋ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਯਾਕੂਬ ਨਾਲ ਸੱਚਾ ਰਹੀਂ
ਯਤੇ ਯਬਰਾਹਮ ਨੂੰ ਮਿਹਰ ਦਰਸਾਈਂ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਸਾਡੇ
ਯੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਧਰਿਲਾਂ ਇਕਰਾਰ
ਕੀਤਾ ਸੀ ।

ਨਗੁਮ

੧ ਫਿਗ ਖੁਸਤਰ ਯਲਰੇਮੀ ਨਗੁਮ ਦੇ ਦਰਸਨ ਦੀ ਹੈ ।
੨ ਫਿਗ ਨੀਨਵਾਹ ਮਹਿਰ ਲਈ ਮੋਰਮਈ ਮੰਦੇਸ ਹੈ ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਨੀਨਵਾਹ ਤੇ ਰੋਯ

੩ ਯਹੋਵਾਹ ਈਰਖਾਲੂ ਯਹੋ ਬਦਲਾਖੋਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ।
ਉਹ ਦੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਂਡ ਦਿੰਦਾ

ਯਹੋ ਉਹ ਬੜਾ ਰੋਯਵਾਨ ਹੈ ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਯਹੋ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੇ ਰੋਯਵਾਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

੪ ਯਹੋਵਾਹ ਯੀਰਜਵਾਨ ਹੈ

ਯਹ ਉਹ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਵੀ ਹੈ

ਯਹੋ ਉਹ ਦੋਖੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਬਗੈਰ ਨਹੀਂ
ਬਖਸਦਾ ।

ਯਹੋਵਾਹ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਗਨੇਰੀ ਝੱਖੜ ਤੇ
ਵਾਵਰੋਲੇ ਲਿਆਵੇਗਾ ਮਨੁੱਖ ਯਰਤੀ

ਯਹੋ ਯੁੜ ਤੇ ਚਲਦਾ ਹੈ ਯਹ ਯਹੋਵਾਹ ਬੱਦਲਾਂ 'ਚ

ਚਲਦਾ ਹੈ ।

੫ ਯਹੋਵਾਹ ਮਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਝਿੜਕ ਕੇ ਆਖੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ
ਨੀਰ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਉਹ ਸਾਰੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਕਾਯ ਦੇਵੇਗਾ ।

ਬਾਸਾਨ ਯਹੋ ਵਰਮਲ ਦੀਆਂ ਜਰੱਬੇਜ਼ ਯਰਤੀਆਂ ਮੁੱਕ
ਮੜ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਲਬਾਨੇਨ ਦੇ ਫੁੱਲ ਮੁਰਝਾਯ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

੬ ਯਹੋਵਾਹ ਆਵੇਗਾ

ਯਹਾੜ ਡਰ ਨਾਲ ਰੋਬਣਗੇ

ਯਹੋ ਟਿੱਲੇ ਖਿੰਘਰ ਜਾਣਗੇ ।

ਯਹੋਵਾਹ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਯਰਤੀ ਭੈਲ ਨਾਲ ਰੋਬੇਗੀ ।

ਸਿਰਫ ਯਰਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ

ਯਰਤੀ ਤੇ ਵੱਸਦੇ ਸਭ ਜੀਵ ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਗੇ ।

੭ ਰੇਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਹਾਂਰੋਯ ਅੱਗੇ ਠਹਿਰ
ਨਾ ਸੱਕੇਗਾ ।

ਰੇਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਉਸਦਾ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਭਭਰਦਾ ਰੋਯ
ਸਹਾਰ ਨਾ ਥਾਵੇਗਾ ।

ਚੱਟਾਨਾਂ ਫਟ ਜਾਣਗੀਆਂ ਯਹੋ ਉਹ ਆਵੇਗਾ ।

੮ ਯਹੋਵਾਹ ਚੰਗਾ ਹੈ ।

ਮੁਮੀਬਤ ਵੇਲੇ ਉਸਦੀ ਸਰਣ 'ਚ ਜਾਣਾ ਹੀ

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ

ਯਹੋ ਜੇ ਉਸਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਹ

ਸੁੱਖਿਆ ਵਰਦਾ ਹੈ ।

੯ ਯਹ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋਂ ਨਾਮ ਵਰ ਦੇਵੇਗਾ ।

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਵਗਾਯ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ

ਉਹ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗਨੇਰੇ 'ਚ ਘੱਟ ਦੇਵੇਗਾ ।

੧੦ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਉਂਤਾਂ ਰਿਉਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ?
ਉਹ ਮਤਿਆਨਾਮ ਵਰ ਦੇਵੇਗਾ ।

ਮੁਮੀਬਤ ਦੁਸਰੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ।

੧੧ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋ ਵਰ ਤੇ ਜਾਵੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਮੁੱਕੇ ਝਾੜ ਭੱਟੇ
ਵਿੱਚ

ਮੜਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜਲਦੀ ਭਸਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

੧੨ ਅੱਸੂਰ, ਤੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਆਇਆ,

ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤੇ ਧਰਾਏ, ਯਹੋ ਭੈੜੀ
ਮੱਤ ਦਿੱਤੀ ।

੧੩ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਫਿਗ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ:

“ਭਾਵੇਂ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕ ਯਹੋ ਜ਼ੋਰ ਵਿੱਚ ਹਨ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਹੈ ਯਹ ਉਹ ਸਾਰੇ ਖਤਮ ਹੋ
ਜਾਣਗੇ ।

ਮੇਰੇ ਲੋਕ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤੇ,

ਯਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਦੁੱਖੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗਾ ।

੧੪ ਗੁਟ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਵਰ ਦੇਵਾਂਗਾ ।

ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਗੁਲਾਮ ਨਾ ਰਹੋਗੇ,

ਗੁਟ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੋਂ ਉਹ ਭਾਰ ਨਾਹ ਸੁੱਟਾਂਗਾ

ਯਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਜੀਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਜਰੜੀ ਬੈਠੀਆਂ
ਹਨ, ਭੰਨ ਸੁੱਟਾਂਗਾ।”

੧੫ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਧਾਤਮਾਹ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਫਿਗ ਮੰਦੇਸ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

“ਤੇਰਾ ਨਾਉਂ ਜਾਹੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤੇਰਾ ਵੈਦੀ
ਉੱਤਰਾਯਿਰਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਰੇ ਹੋਣੇ ਬੁੱਤਾਂ

ਯਹੋ ਧਾਤ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿਆਂਗਾ ।

ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਵਥਰ ਤਿਆਰ ਵਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ

ਰਿਉਂ ਜੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੧੬ ਯਹੂਦਾਹ, ਵੇਖ!

ਯਹਾੜਾਂ ਉਧਰੇ ਦੀ ਇੱਕ ਮੰਦੇਸਵਾਹਰ ਖੁਸਬਖਰੀ ਲੈ
ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਉਹ ਆਖਦਾ: ਉੱਥੇ ਸਾਤੀ ਹੈ ।

ਯਹੂਦਾਹ, ਆਪਣੇ ਖੁਸਬ ਮਨਾ

ਤੇ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਇਕਰਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਯਹੋ ਵਰ ।

ਫਿਗ ਦੁਸਟ ਲੋਕ ਮੁੜ ਤੇਰੇ ਉੱਥਰ ਗੁਮਲਾ ਨਾ ਵਰਨਗੇ
ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬਦ ਲੋਕ ਯਹੀ ਤਹਰਾਂ ਨਸਟ ਹੋ
ਚੁੱਕੇ ਹਨ ।

ਨੀਨਵਾਹ ਨਸਟ ਹੋਵੇਗਾ

੨ ਦੁਸਮਣ ਤੇਰੇ ਤੇ ਗੁਮਲਾ ਵਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ,
ਫਿਗ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ
ਵਰ ਯਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਰਾਹਾਂ ਦੀ
ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਰ ।

ਯੁੱਧ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾ,

ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਲਈ ਤਿਆਰ ਵਰ ਲਵੋ ।

੨ ਗਾਂ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਹੰਚਰ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ

ਉਸ ਨੇ ਯਾਦੂਬ ਦੇ ਹੰਗਰ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਵਰਗਾ
 ਰੀਤਾ ।
 ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੇ ਅੰਗੂਰੀ ਥਾਗਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।
^੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਲਾਲ ਹਨ ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਰਦੀਆਂ ਸੂਹੀਆਂ ਲਾਲ ਹਨ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਬ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਚਮਕਦੇ ਹੋਏ ਖੁੱਧ ਲਈ
 ਤਿਆਰ ਹਨ
 ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘੋੜੇ ਭੱਜਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ।
^੪ ਉਹ ਮੜਕਾਂ ਉੱਧਰ ਸਿਰ ਤੋੜ ਭੱਜਦੇ ਹਨ ਉਹ ਚੌਰਾਂ
 ਵਿੱਚ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ,
 ਥਾਵੇਂ-ਥਾਵੇਂ ਉਹ ਜਲਦੀਆਂ ਅਸਾਲਾਂ ਵਾਂਗ ਲਟ
 ਲਟ ਖਲਦੇ ਹਨ ।
^੫ ਵੈਰੀ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆ ਸਿਧਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਦਦ
 ਹੈ
 ਉਹ ਜਾਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਠੇਡਾ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਦੀਵਾਰ ਵੱਲ
 ਭੱਜਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ।
^੬ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਫਾਟਰ ਖੋਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਵੈਰੀ ਹੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਆਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਮਹਿਲ
 ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ।
^੭ ਦੁਸਮਣ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
 ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਉਦਾਸ ਖੁੰਗੀ ਵਾਂਗ
 ਵਿਰਲਾਥ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ
 ਖਿਟਦੀਆਂ ਹਨ ।
^੮ ਨੀਨਵਾਹ ਉਹ ਕੁੰਡ ਵਾਂਗ ਹੈ
 ਜੋ ਆਪਣਾ ਖਾਣੀ ਗੁਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ।
 ਉਹ ਲੋਕ ਚੀਰਦੇ ਹਨ, “ਠਹਿਰੋ! ਨੱਸਣਾ ਬੰਦ ਕਰੋ!”
 ਧਰ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ।
^੯ ਜੋ ਨੀਨਵਾਹ ਨੂੰ ਨਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਹੀਓ ਸਾਰੀ
 ਚਾਂਦੀ ਲੈ ਜਾਵੇ!
 ਸਾਰਾ ਮੋਨਾ ਲੈ ਜਾਵੇ!
 ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਖਜ਼ਾਨਾ
 ਤੇ ਖਾਲ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਾ ਲੈ ਜਾਵੇ ।
^{੧੦} ਗੁਣ, ਯੁਧ ਦਾ ਯੁਧਾ ਨੀਨਵਾਹ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ।
 ਸਭ ਕੁਝ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਤਬਾਹ
 ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ।
 ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਹੱਸਲਾ ਗੁਆ ਖੈਣੇ ਹਨ
 ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਡਰ ਨਾਲ ਖਿਥਲ ਰਹੇ ਹਨ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੋਡੇ ਆਪਸ 'ਚ ਰਸਾੜ ਰਹੇ ਹਨ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੇ ਸਰੀਰ ਰੰਧ ਰਹੇ ਹਨ
 ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਸੁਆਹ ਵਾਂਗ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ।
^{੧੧} ਜਿੱਥੇ ਗਈ ਗੁਣ ਬੱਬਰ-ਸੇਰ ਦੀ (ਨੀਨਵਾਹ) ਗੁਫਾ,
 ਜਿੱਥੇ ਸੇਰ ਤੇ ਸੇਰਨੀਆਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ?
 ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਿਡਰ ਸਨ ।
^{੧੨} (ਨੀਨਵਾਹ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ) ਸੇਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰ ਕੇ

ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਸੇਰਨੀ ਦਾ ਢਿੱਡ ਭਰਦਾ ਹੀ ।
 ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੁਫਾ (ਨੀਨਵਾਹ) ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ
 ਲੋਥਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਲਈ
 ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੁਫਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ
 ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਲਈ ।
^{੧੩} ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ-ਸਰਬੀਮਾਨ, ਆਖਦਾ ਹੈ,
 “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਂ, ਨੀਨਵਾਹ!
 ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰੱਬ ਮਾੜਾਗਾਂ
 ਤੇ ਤੇਰੇ ਜਵਾਨ ਸੇਰ ਖੁੱਧ ਵਿੱਚ ਖਾਰ ਸੁੱਟਾਂਗਾ ।
 ਮੁੜ ਤੂੰ ਇਸ ਯਰਤੀ ਤੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਿਰਾਹ ਨਾ ਕਰ
 ਮੱਕੋਗਾ ।
 ਅਤੇ ਮੁੜ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਹਲਕਾਰਿਆਂ
 ਤੋਂ ਬੁਰੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਨਾ ਸੁਣਨਗੇ ।”

ਨੀਨਵਾਹ ਲਈ ਬੁਰੀਆਂ ਖਬਰਾਂ

੩

^੧ ਹਤਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਲਾਗਤ ।
 ਉਹ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰੇਗਾ ।
 ਨੀਨਵਾਹ ਖਿਰਣਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਹਿਰ
 ਵਿੱਚ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਲੁੱਟੀਆਂ
 ਗਈਆਂ ਹਨ ।
 ਇਸ ਸਹਿਰ, ਸਿਰਾਹ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮਾਰਿਆਂ ਹੋਈਆਂ
 ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ।
^੨ ਤੂੰ ਸੁਣ ਮੱਦਦਾ ਹੈ: ਚਾਬੁਕਾਂ ਦਾ ਖੜਕਾਰ, ਧਰੀਆਂ ਦੀ
 ਖੁਰ,
 ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਟਾਥ ਤੇ ਉਛਲਦੇ ਰੱਬਾਂ ਦੀਆਂ
 ਆਵਾਜ਼ਾਂ ।
^੩ ਖੜ ਸਵਾਰ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਸੀਰਾਂ ਚਮਕਦੀਆਂ ਹਨ ਬਹੁਤ
 ਸਾਰੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਖਿਲਾ ਹੈ
 ਅਣਗਿਣਤ ਨਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਲੋਕ ਲਤਾੜ ਕੇ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਨ ।
^੪ ਇਹ ਸਭ ਨੀਨਵਾਹ ਕਾਰਣ ਹੋਇਆ ਨੀਨਵਾਹ ਉਸ
 ਵੇਸਵਾ ਵਾਂਗ ਹੈ
 ਜੋ ਕਦੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ।
 ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ
 ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਜਾਦੂ ਵਰਤਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ
 ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ ।
^੫ ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ-ਸਰਬੀਮਾਨ ਆਖਦਾ,
 “ਨੀਨਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ ।
 ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਖਗਰਾ ਤੇਰੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਚੁੱਕ ਦਿਆਂਗਾ
 ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਨੰਗੇਜ ਵੱਖ ਮੱਕਣ ।
 ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰੀ ਲਿਆਵੇਗਾ ।
^੬ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਤੇ ਚਿਰੰਝ ਸੁੱਟਾਂਗਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨਫਰਤ
 ਭਰਿਆ ਮਲੂਕ ਕਰਾਂਗਾ
 ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਵੱਖਰੇ ਤੇਰਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਣਗੇ ।

੨ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਵੇਖਦਾ, ਤੈਥੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਿਮ
ਰਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਆਖਦਾ, 'ਨੀਨਵਾਹੁ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ।

ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਣ ਰੋਵੇਗਾ?' ਨੀਨਵਾਹੁ,
ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿਲਾਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ
ਭਾਲ ਮੱਰਦਾ।"

੯ ਨੀਨਵਾਹੁ, ਵੀ ਤੂੰ ਨੀਲ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬੀਬਮ ਤੋਂ ਚੰਗਾ
ਹੈਂ? ਨਹੀਂ! ਉਸ ਦੇ ਵੀ ਚਾਹੇ ਤਰਫ ਖਾਣੀ ਮੀ ਜਿਮ ਦੀ
ਉਹ ਆਖਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਖਨਾਹ ਲੈਂਦਾ ਮੀ
ਉਹ ਖਾਣੀ ਦੁਸਮਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਦੀਵਾਰ ਦਾ ਰੰਮ
ਰਦੇ ਮਨ। ੯ ਦੁਸਮਣ ਤੋਂ ਬਿਸਰ ਨੇ ਬੀਬਮ ਨੂੰ ਬੇਅੰਤ ਬਲ
ਦਿੱਤਾ। ਖੁਟ ਅਤੇ ਲੁਬੀਮ ਉਸ ਦੇ ਮਗਾਇਰ ਹੋਏ। ੧੦ ਖਰ
ਫਿਰ ਵੀ ਬੀਬਮ ਨੂੰ ਗਰ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੂਜੇ
ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਰਰੇ ਲੈ ਜਾਏ ਗਏ। ਹਰ ਗਲੀ ਦੀ
ਨਰੜ ਤੇ ਮੈਨਿਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਕੇ
ਮੌਤ ਦੇ ਖਾਣ ਉਤਾਰਿਆ। ਖਾਮ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਦਾਮ
ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਗੁਣੇ ਖਾਏ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀਬਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜੰਜੀਰਾਂ
ਨਾਲ ਜੜ੍ਹਿਆ।

੧੧ ਇਸ ਲਈ ਨੀਨਵਾਹੁ, ਤੂੰ ਵੀ ਸਰਾਬੀ ਵਾਂਗ ਡਿੱਗ
ਯਵੇਂਗਾ। ਤੂੰ ਦੁਸਮਣ ਤੋਂ ਲੁਕਣ ਖਾਤਰ ਇੰਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ
ਜਗਾ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਿਮ ਰਰੇਗਾ। ੧੨ ਖਰ ਹੋ
ਨੀਨਵਾਹੁ! ਤੇਰੇ ਮਾਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਗੜ੍ਹ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਦੁੱਖਤਾਂ
ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਅੰਜੀਰ ਖਲਿਲਾਂ ਖਰਦੀ ਹੈ, ਜੇਰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮੂੰਹ
ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਣਗੀਆਂ।

੧੩ ਨੀਨਵਾਹੁ, ਤੇਰੇ ਸਿਖਾਹੀ ਔਰਤਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਵੈਰੀ ਚੁੱਰਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਤੇਰੇ ਫਾਟਰ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ
ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਲਈ ਚੌਰ-ਚੌਧਟ ਖੁਲ੍ਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਾਟਰਾਂ
ਦੀਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਦੀਆਂ ਫਟਟੀਆਂ ਅੱਗ ਨਾਲ ਮਾੜ ਦਿੱਤੀਆਂ
ਗਈਆਂ ਹਨ।

੧੪ ਆਖਣੇ ਸਹਿਰ ਲਈ ਖਾਣੀ ਇਰੱਠਾ ਰਰ ਲੈ ਰਿਉ
ਰਿ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਸਿਖਾਹੀ ਤੇਰੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਖੋਰ ਲੈਣਗੇ। ਉਹ

ਰਿਮੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ ਖਾਣੀ ਜਾਂ ਅੰਨ ਨਾ
ਲਿਆਉਣ ਦੇਣਗੇ। ਆਖਣੇ ਗੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਰ। ਮਿੱਟੀ
ਵਿੱਚ ਜਾ। ਗਾਰਾ ਲਤਾੜ, ਆਵਾ ਖਰਾਅ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇੱਟਾਂ
ਤਿਆਰ ਰਰ। ੧੫ ਤੂੰ ਉਹ ਮਭ ਰੁੜ੍ਹ ਰਰ ਮੱਰਦਾ ਹੈਂ, ਖਰ ਅੱਗ
ਤੈਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਆਹ ਰਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ
ਵੱਢਿਆ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਤੇਰੀ ਜਮੀਨ ਟਿੱਡੀਦਲ ਵੱਲੋਂ ਖਾਧੀ
ਜਮੀਨ ਵਾਂਗ ਉੱਜੜ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟਿੱਡੀਆਂ ਦਾ ਦਲ
ਆਇਆ ਤੇ ਮਭ ਰੁੜ੍ਹ ਵੀਰਾਨ ਰਰ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਨੀਨਵਾਹੁ ਤੂੰ ਆਖਣੇ-ਆਖਣੇ ਮਲਾ ਵਾਂਗ ਵੱਧਾਇਆ
ਆਖਣੇ-ਆਖਣੇ ਨੂੰ ਟਿੱਡੀ ਦਲ ਵਾਂਗ ਵੱਧਾਇਆ। ੧੬ ਤੇਰੇ ਰੇਲ
ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਵਖਾਹੀ ਹਨ ਜੇ ਬਾਓਂ ਬਾਵੇਂ ਜਾਦੇ ਤੇ ਵਸਤਾਂ
ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਰਾਮ 'ਚ ਤਾਰਿਆਂ
ਜਿੰਨੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਤ ਉਸ ਟਿੱਡੀ ਦਲ ਵਾਂਗਰਾਂ
ਹੈ ਜੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਭ ਰੁੜ੍ਹ ਚਟਟ ਰਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ
ਮਭ ਰੁੜ੍ਹ ਸਾਫ ਰਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੧੭ ਤੇਰੇ
ਮਾਹੀ ਲੋਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਡੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹਨ। ਤੇਰੇ ਮੈਨਾਥਤੀ
ਮਲਗਾ ਦੇ ਦਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹਨ ਜੇ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ
ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਤੇ ਟਿਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਦਾ
ਹੈ, ਦੀਵਾਰ ਗਰਮ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ
ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਖਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਰਿ ਉਹ ਰਿੱਝੇ ਗਿਆ। ਤੇਰੇ
ਮੈਨਾਥਤੀ ਤੇ ਮਾਹੀ ਅਫਮਰ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹਨ।

੧੮ ਜੇ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ, ਤੇਰੇ ਆਜੜੀ (ਆਧੂ) ਵੀ
ਖੂਰ ਸੁਤਤੇ ਖਏ ਹਨ। ਉਹ ਤਾਰਤਵਰ ਮਨੁੱਖ ਲੰਮੇ ਖਏ
ਹੋਏ ਹਨ। ਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ (ਉੱਮਤਾਂ) ਖਗੜਾਂ ਉੱਥਰ
ਖਿਲਰੀਆਂ-ਵਿੱਚਰੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਰੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ
ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਖਮ ਲਿਆਵੇ। ੧੯ ਨੀਨਵਾਹੁ!
ਤੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਖਮੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਖਰ ਰੋਈ ਤੇਰਾ ਖਾਵ
ਧੂਰ ਨਹੀਂ ਮੱਰਦਾ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਰੋਈ ਤੇਰਾ ਦੁਸ-ਮਮਾਚਾਰ
ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਭ ਖੁਸ ਹਨ। ਰਿਉ
ਰਿ ਜੇ ਰਸਟ ਤੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਜਿਹਾ ਉਸ ਰਾਹਣ
ਉਹ ਬੜੇ ਦੁੱਖੀ ਮਨ।

ਗਬਰੂਰ

ਗਬਰੂਰ ਦੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਸਿਰਾਇਤ

¹ ਜਿਹੜਾ ਵਾਰ ਗਬਰੂਰ ਨਬੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਉਹ ਇਉਂ ਸੀ।

² ਹੋ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਲਗਾਤਾਰ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਧਰਮਰਥਨਾ ਰਹਿ ਰਿਹਾ, ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਮੁਣੋਗਾ? ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਹਿੰਮਾ ਬਾਰੇ ਖੁਦਾ ਰੀਤੀ। ਧਰ ਤੂੰ ਕਦੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਰੇਗਾ।
³ ਲੋਕ ਡਰੈਤੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਬਦੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਝਗੜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੰ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਕਿਉਂ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ⁴ ਬਿਵਸਥਾ ਬੇਅਸਰ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਮੈਂਦੇ ਅਤੇ ਬਦ ਲੋਕ ਚੰਗੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਤਾਰਤਕਰ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਨਿਆਂ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗਬਰੂਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

¹ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਦੂਜੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਵੱਲ ਵੇਖ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਗੌਰ ਕਰ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਹਜ਼ਾਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਹੀ ਯਵੇਂਗਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਤੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਂਗਾ। ² ਮੈਂ ਬੇਬੀਲੋਨ ਦੇ ਕਮਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਕੇ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਕਮਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਲੜਾਈ ਕਰੇਂਗੇ। ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੀ ਚੌੜਾਈ 'ਚ ਤੁਰ ਪੈਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਾਏ ਸਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਣਗੇ। ³ ਕਮਰੀ ਕੋਲੋਂ ਦੂਜਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਵੇਂਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਆਂ 'ਚ ਆਵੇਗਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁਣ ਉੱਥੇ ਜਾਣਗੇ। ⁴ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੋੜੇ ਚੀਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੇਜ਼ ਦੌੜਨਗੇ ਅਤੇ ਸਾਥ ਦੇ ਵੇਲੇ ਭੜੇ ਚੀਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਬਰੂਰੀ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੜ ਸਿਖਾਹੀ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੇ ਭੁੱਖੇ ਉਰਾਬ ਵਾਂਗ ਵਾਰ ਕਰਣਗੇ। ਜਿਹੜਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਡਾਰੀ ਨਾਉਂਦਾ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਸਿਰਾਹ ਫੜਦਾ ਹੈ। ⁵ ਇੰਨ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੇ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਲੜਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਉਜਾੜ 'ਚ ਆਈ ਹਨੇਰੀ ਵਾਂਗ ਚਲਦੀ ਆਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਬੇਬੀਲੋਨ ਦੇ ਸਿਖਾਹੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੋੜ ਦੇ ਕਣ।

⁶ ਉਹ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦਾ ਮਖੌਲ ਉਡਾਉਣਗੇ। ਉਥੇ ਸਾਮਰ ਉੱਥੇ ਉਹ ਠਠਠਾ ਕਰਣਗੇ। ਕਮਰੀ ਲੋਕ ਮੈਨਿਕ ਉੱਚੀਆਂ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦੀਵਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰਾਂ ਉੱਥੇ ਗਮਾ ਕਰਣਗੇ। ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ

ਕਚੀਆਂ ਮੜਕਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਦੀਵਾਰਾਂ ਦੇ ਉੱਥਰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਣਗੇ। ⁷ ਇਸ ਉੱਥਰ ਤੋਂ, ਉਹ ਹਨੇਰੀ ਵਾਂਗ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਆਗਾਂ ਵੱਧਣਗੇ। ਉਹ ਕਮਰੀ ਲੋਕ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।”

ਗਬਰੂਰ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਿਰਾਇਤ

¹ ਤਦ ਗਬਰੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੋ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਮਹਾਨ ਹੈਂ!

ਸਿਰਫ਼ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਯਵਿੱਤਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ, ਜੇ ਆਦਿ ਤੇਂ ਹੈਂ।

ਸੱਚਮੁੱਚ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਮਰਾਂਗੇ।

ਹੋ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੂੰ ਨਿਆਂ ਤੇ ਅਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਲਡੀਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ।

ਸਾਡੀਏ ਚੱਟਾਨੇ, ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਜਿਆ ਹੈਂ।

² ਤੇਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਬਦੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਬੜੀਆਂ ਯਵਿੱਤਰ ਹਨ।

ਤੂੰ ਬਦ ਅਤੇ ਕਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਗਰਦਾ ਹੈਂ?

ਅਤੇ ਤੂੰ ਚੁੱਥ ਕਿਉਂ ਰਹਿੰਦਾ ਜਦੋਂ ਬਦ ਲੋਕ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਧਰਮੀ ਹਨ।

³ “ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ ਵਾਂਗ ਬਣਾਇਆ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਜਲ ਜੰਤੂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਆਗੂ ਨਹੀਂ।

⁴ ਦੁਸ਼ਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਵਾਲੀ ਕੁੰਡੀ ਤੇ ਜਾਲ ਨਾਲ ਫੜ ਲਵੇਂਗਾ।

ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ

ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਫੜਿਆ ਉਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

⁵ ਉਸ ਦਾ ਜਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਵੱਧੀਆ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਉਂ ਜਾਲ ਹੀ ਉਸਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਇਉਂ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਦੀ ਧਰਮੰਮਾ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਯੂਥਾਂ ਯੂਥਾਉਂਦਾ ਹੈ।

⁶ ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਨਾਲ ਕੋਲ ਤੇ ਫੜਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਂਗਾ?

ਕੀ ਉਹ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਅਨੇਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨੂੰ ਇੰਝ ਹੀ ਤਬਾਹ ਕਰਦਾ ਰਹੇਂਗਾ?

⁷ “ਮੈਂ ਯਹਿਰੇਦਾਹ ਵਾਂਗ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਾਂਗਾ

ਮੈਂ ਉਡੀਕਾਂਗਾ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਉਡੀਕਾਂਗਾ ਅਤੇ ਵੇਖਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੀਆਂ ਕਲੀਲਾਂ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗਬਰੂਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

੨ ਯੇਹਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਰਸਾਵਾਂ, ਉਮ ਨੂੰ ਲਿਖ। ਖੱਟੀਆਂ ਉੱਧਰ, ਮਾਫ਼-ਮਾਫ਼ ਲਿਖ ਤਾਂ ਜੇ ਹਰ ਵੇਈ ਆਮਾਨੀ ਨਾਲ ਉਮ ਨੂੰ ਧੜ੍ਹ ਮੱਦੇ। ੩ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਖਾਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਮੋਂ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਏਮਾ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਆਜਿਹਾ ਉਮਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹੇ। ਉਹ ਮਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਆਤੇ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਵੀ ਨਾ ਲੱਗੇਗੀ। ੪ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਉਨਹਾਂ ਲਈ ਝੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਰਹ ਮੱਦਦਾ ਜਿਹੜੇ ਇਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹਨ, ਧਰ ਭਲੇ ਲੋਰ ਇਮ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਗੇ। ਆਤੇ ਜਿਉਣਗੇ ਰਿਉਂ ਕਿ ਮੰਦੇਮ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹੈ।”

੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਵੇਂ ਦਾਮੂ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਰਤਵਰ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਹੋਰਾਰ ਉਮ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਧਰ ਉਮ ਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਰਿਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਉਹ ਹੋਰ-ਹੋਰ ਦੇ ਨਾਲਚ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸਾ ਮੇਤ ਵਰਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਮੇਤ ਵਾਂਗ ਉਹ ਰਦੇ ਸੰਤੁਸਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਮ ਦੀ ਨਾਲਮਾ ਵੱਧਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਨਗਾਤਾਰ ਦੂਜੀਆਂ ਵੇਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੰਦੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। ੬ ਧਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਹ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਉਮ ਉੱਧਰ ਹਮੀਂ ਰਦੇ ਉਮ ਦਾ ਮਖੋਲ ਉਡਾਉਣਗੇ ਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੀ ਗਰ ਦੇ ਰਿੰਮੇ ਸੁਨਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਹੱਸਣਗੇ ਆਤੇ ਆਖਣਗੇ, ‘ਹਾਏ! ਕਿੰਨੀ ਬੁਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮਭ ਝੜ੍ਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਮ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਾ ਨਹੀਂ! ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਉੱਮਤਾਂ ਦਾ ਵੇਰ ਰਜਜਾ ਇਕੱਠਾ ਰਰੇ ਧਨਾਢ ਬਣਦਾ ਹੈ।’

੭ ‘ਜੇ ਬਹਾਦਰ ਆਦਮੀ ਤੂੰ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇੰਰ ਦਿਨ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਮ ਆਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸੀ ਵਾਧਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਉਹ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਠ ਖੜੇਣਗੇ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵਾਧਮ ਲੈ ਲੈਣਗੇ। ਤਾਂ ਤੂੰ ਬੜਾ ਭੈਯ ਖਾਵੇਗਾ। ੮ ਤੂੰ ਬੜੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਦੋਲਤ ਲੱਟੀ ਹੈ ਆਤੇ ਇਮੇ ਲਈ ਉਹ ਲੋਰ ਤੈਥੋਂ ਆਨੇਰਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੈਣਗੇ। ਇਹ ਇਮ ਲਈ ਵਾਧਰੇਗਾ ਰਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਹਤਿਆ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਧਰਤੀਆਂ ਆਤੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰੀਤਾ ਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ।

੯ ‘ਉਮ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ ਜੇ ਬਦ-ਰਨੀਆਂ ਰਰੇ ਆਮੀਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਆਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਹ ਰਨੀਆਂ ਰਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੋਚਦਾ ਕਿ ਉਹ ਦੂਜੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁਰਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਰ ਲਵੇਗਾ ਧਰ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ੧੦ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਘਰ ਲਈ ਸੁਰਮਿੰਦਗੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਭੈੜੇ ਵੇਮ ਰੀਤੇ, ਇਮ ਲਈ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆ ਲਵੇਗਾ। ੧੧ ਦੀਵਾਰਾਂ ਦੇ ਖੱਬਰ ਵੀ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ਼

ਦੁਹਾਈ ਦੇਣਗੇ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਸਤੀਰ ਵੀ ਜੇ ਤੇਰੇ ਘਰ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਤੇਰੇ ਜੁਲਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਤੇਰੇ ਨਾਉਂ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦੇਣਗੇ।

੧੨ ‘ਉਮ ਆਗੂ ਨਾਲ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ਜਿਹੜਾ ਇੰਰ ਸਹਿਰ ਉਮਾਰਨ ਦੀ ਖਾਤਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੱਟਾਂ ਮਾਰਦਾ ਆਤੇ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ੧੩ ਯੇਹਵਾਹ ਮਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਧਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਰਾਮੇ ਲਈ ਵੀ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਵੇਮ ਰੀਤਾ ਆਂਗ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੇ ਜੇ ਮਭ ਝੜ੍ਹ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਰੀਤਾ ਸੀ ਬੇਰਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੪ ਤਦ ਹਰ ਜਾਗਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯੇਹਵਾਹ ਦੇ ਧਰਤਾਧ ਬਾਰੇ ਖਬਰ ਧਰੇਚੇਗੀ। ਇਹ ਖਬਰ ਮਮੁੰਦਰ ਦੇ ਧਾਈ ਵਾਂਗ ਫੈਲੇਗੀ। ੧੫ ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਖੁਦ ਰੋਧੇ ਰਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਰੋਧੇ ਨਾਲ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਗੱਮਾ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਆਪਣੇ ਗੱਮੇ ਨਾਲ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁੰਜੇ ਨਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਮਰਮ ਆਤੇ ਸੁਰਾਬੀ ਮਮਝ ਕੇ ਸਲੂਰ ਰਰਦਾ ਹੈ।

੧੬ ‘ਧਰ ਗੁਣ ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਯੇਹਵਾਹ ਦੇ ਰੋਧੇ ਦਾ ਵੀ ਧਤਾ ਚੱਲੇਗਾ। ਉਮ (ਯੇਹਵਾਹ) ਦਾ ਰੋਧੇ ਉਮ ਦੇ ਮੱਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜੇ ਜਹਿਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਦੋਂ ਉਮ ਜਹਿਰ ਦਾ ਸਵਾਦ ਚਖੇਗਾ ਤਾਂ ਸੁਰਾਬੀਆਂ ਵਾਂਗ ਧਰਤੀ ਤੇ ਵਹਿ ਧਵੇਗਾ।

‘ਜੇ ਧਾਧੀ ਸਾਮਰ! ਤੂੰ ਉਹੀ ਖਿਲਾਨਾ ਚਖੇਂਗਾ। ਤੈਨੂੰ ਮਾਨ ਧਰਾਧਤ ਹੋਣ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਸੁਰਮਿੰਦਾ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ੧੭ ਤੂੰ ਲਬਾਨੇਨ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉੱਥੋਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਧਸੂ ਚੋਰੀ ਰੀਤੇ ਮੇ ਉਨਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਰਾਰਣ ਤੈਨੂੰ ਭੈਠੀਤ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਜੇ ਭੈੜ ਤੂੰ ਉਮ ਦੇਮ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਉਮਦੀ ਸਜਾ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ। ਤੂੰ ਇਮ ਰਾਰਣ ਖਬਰਾਵੇਗਾ ਰਿਉਂ ਕਿ ਤੂੰ ਉਨਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਮੰਦੇ ਵੇਮ ਰੀਤੇ।”

ਬੁੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਮੰਦੇਮ

੧੮ ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਵੇਈ ਲਾਭ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਰਿਮੇ ਆਦਮੀ ਵੱਲੋਂ ਧਾਤੂ ਨਾਲ ਵੱਦੇ ਹੋਏ ਬੁੱਤ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਬੁੱਤ ਹਨ ਇਮ ਲਈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਮ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਉਹ ਇਮ ਤੋਂ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸੱਦਦਾ ਰਿਉਂ ਕਿ ਬੁੱਤ ਬੇਲਦੇ ਨਹੀਂ। ੧੯ ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਇੰਰ ਲੱਕੜੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਆਖਦਾ, “ਉੱਠ!” ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਖੱਬਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਝੜ੍ਹ ਸਿੱਖਾਉਣ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੂਰਤੀਆਂ ਉਮ ਨੂੰ ਵੇਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਦਦੀਆਂ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੂਰਤਾਂ ਮੇਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਵੱਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ, ਉਹ ਬੇਜਾਨ ਹਨ।

੨੦ ਧਰ ਯੇਹਵਾਹ ਆਲਗ-ਬਲਗ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਧਵਿੰਦਰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਮ ਲਈ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉਮ ਆਂਗੇ ਚੁੱਧ ਰਹੇ।

ਗਬਰੂਰ ਦੀ ਧਰਾਰਥਨਾ

੧ ਸਿਰਾਯੇਨੋਬ ਉੱਤੇ ਗਬਰੂਰ ਨਬੀ ਦੀ ਧਰਾਰਥਨਾ।
 ੨ ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਖਬਰਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ।
 ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਤੇਰੇ ਯੀਤ 'ਚ ਰੀਤੇ ਰੰਮਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ
 ਹਾਂ।
 ਤੇ ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ
 ਮਹਾਨ ਰਾਜ ਰਹੇਗਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਦੇ।
 ਧਰ ਆਪਣੇ ਆਵੇਸ ਵਿੱਚ,
 ਮਾਡੇ ਤੇ ਰਹਿਮ ਰਨਾ ਆਦਿ ਰੱਖੀ।
 ੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇਮਾਨ ਤੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ
 ਯਵਿੰਤਰ ਧਰੱਖ ਧਾਰਾਨ ਧਰਬਤ ਤੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਉਸ ਦੇ ਧਰਤਾਧ ਨੇ ਯਾਰਾਸਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਆ ਹੋਇਆ
 ਯਤੇ ਧਰਤੀ ਉਸਦੀ ਉਸਤਤ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ।
 ੪ ਉਸ ਦੇ ਗੱਬਾਂ 'ਚੋਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀਆਂ ਰਿਚਣਾ ਚਮਰਦੀਆਂ
 ਹਨ ਤੇਜ ਚਮਰੀਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
 ਰੋਈ ਗੁਧਤ ਸਰਤੀ ਦਾ ਰਮਾਲ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਗੱਬਾਂ
 ਵਿੱਚ।
 ੫ ਬੀਮਾਰੀ ਉਸ ਦੇ ਯੱਗੇ-ਯੱਗੇ ਦੋੜਦੀ ਸੀ
 ਤੇ ਵਿਨਾਸਰ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ।
 ੬ ਯਹੋਵਾਹ ਖੜੋਤਾ ਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ ਉਸ ਨੇ
 ਉੱਠ ਰੇ ਸਭ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੌਰਿਆ
 ਯਤੇ ਉਹ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬ ਉੱਠੇ।
 ਇਹ ਧਰਬਤ ਜਿਹੜੇ ਯੁਗਾਂ ਤੋਂ ਯਟਲ ਖੜ੍ਹੇ ਮਨ ਡਿੱਗਰੇ
 ਚਰਨਾਚੁਰ ਹੋ ਗਏ।
 ਧੁਰਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਧੁਰਾਣੀਆਂ ਧੁਰਾਣੀਆਂ ਢਹਿ ਗਈਆਂ
 ਇਹ ਉੱਥੇ ਵਾਧਰਿਆ ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੇ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਗਿਆ।
 ੭ ਮੈਂ ਬੁਸਾਨ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ 'ਚ ਵੇਖਿਆ
 ਮਿਦਿਆਨ ਦੇਸ ਦੇ ਘਰ ਡਰ ਨਾਲ ਰੰਬੇ।
 ੮ ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ! ਰੀ ਤੂੰ ਦਰਿਆਵਾਂ ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀ?
 ਰੀ ਤੈਨੂੰ ਨਦੀਆਂ ਨਾਲ ਗਿਲਾ ਸੀ?
 ਰੀ ਤੈਨੂੰ ਮਾਗਰ ਤੇ ਰੋਧ ਸੀ?
 ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਘੋੜਿਆਂ ਤੇ ਰੱਬਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤ ਲਈ
 ਸਵਾਰ ਸੀ, ਰੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੂੰ ਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸੀ?
 ੯ ਧਰ ਤਦ ਵੀ, ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਮਤਰੰਗੀ ਯਨੁੱਖ
 ਦਰਮਾਇਆ।
 ਉਹ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨਾਲ ਤੇਰੇ
 ਇਰਾਰਨਾਥੇ ਦਾ ਮਥੂਤ ਸੀ।
 ਸੁੱਚੀ ਜਮੀਨ ਦਰਿਆਵਾਂ 'ਚ ਧਾਟ ਗਈ।
 ੧੦ ਧਰਬਤ ਤੈਨੂੰ ਵੇਖਰੇ ਰੰਬੇ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਹੜ੍ਹ
 ਜੋਰ ਦੀ ਲੰਘਿਆ ਮਠੁੰਦਰੀ ਧਾਣੀਆਂ ਨੇ ਡਾਢਾ ਸੋਰ
 ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ

ਰਿ ਉਹ ਧਰਤੀ ਤੇ ਗਮਲਾ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋਣ।
 ੧੧ ਸੂਰਜ ਯਤੇ ਚੰਨ ਆਪਣੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਜਦੋਂ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਤੇਜ ਚਮਰੀਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀ ਭੜਕ
 ਵੇਖੀ ਤਾਂ ਉਹ ਚਮਰਣੋਂ ਡਰ ਗਏ।
 ਉਹ ਤੇਜ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹਵਾ ਨੂੰ ਚੀਰਦੇ ਬਰਛੇ ਤੇ ਤੀਰਾਂ
 ਵਾਂਗ ਸੀ।
 ੧੨ ਤੂੰ ਰੋਧ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੁਰਿਆ
 ਯਤੇ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ।
 ੧੩ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ
 ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ
 ਤੂੰ ਬੁਰੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ,
 ਯੱਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ
 ਤਾਈਂ ਸਾਰੇ ਯਾਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ।
 ੧੪ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਗਥਿਆਰ
 ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਹੀ ਧਲਦਿੱਤੇ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੈਰੀਆਂ ਮਾਡੇ ਤੇ ਗਨੇਰੀ ਵਾਂਗ ਗਮਲਾ ਰੀਤਾ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋਚਿਆ ਰਿ ਖੜੀ ਸੋਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ,
 ਜਿਵੇਂ ਚੋਰੀ ਢੁੱਧੇ ਗਰੀਬ ਯਾਰਦੀ ਨੂੰ
 ਲੁੱਟਣ ਵਾਂਗ, ਮਾਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਣਗੇ।
 ੧੫ ਧਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਘੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਗਹਿਰੇ ਧਾਣੀਆਂ ਨੂੰ
 ਲਤਾੜਦਿਆਂ ਚਿਰੜ ਮਿੱਧਦਿਆਂ ਯੱਗੇ ਵੱਧਿਆ।
 ੧੬ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਰਬਾ ਸੁਣੀ,
 ਮੈਂ ਰੰਬ ਉੱਠਿਆ ਮੈਂ ਉੱਚੀ ਦੀ ਸੀਟੀ ਮਾਰੀ
 ਯਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਮਜੋਰੀ ਮਹਿਸੂਮ
 ਰੀਤੀ।
 ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਰੰਬਦਾ ਹੋਇਆ ਇੰਝ ਹੀ ਖਲੇ ਗਿਆ।
 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਦਿਨ ਵੀ ਇਤਮਿਨਾਨ ਨਾਲ
 ਉਡੀਕ ਰਹਿੰਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਗਮਲਾ ਰਨ
 ਲਈ ਯਾਵਣਗੇ।
 ਗਮੇਮਾ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਯਾਨੰਦ ਯਾਣੇ
 ੧੭ ਯੰਜੀਰ ਭਾਵੇਂ ਯੰਜੀਰਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਤਾਂ ਤੇ ਨਾ ਉੱਗਣ,
 ਯੰਗੂਰ ਭਾਵੇਂ ਯੰਗੂਰੀ ਵੇਲਾਂ ਤੇ ਨਾ ਲੱਗਣ,
 ਜੈਤੂਨ ਭਾਵੇਂ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਸੁੱਖਾਂ ਤੇ ਨਾ ਉੱਗਣ,
 ਯਤੇ ਯੰਨ ਭਾਵੇਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧੈਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ,
 ਭੇਡਾਂ ਭਾਵੇਂ ਘਾੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹਿਣ
 ਜਾਂ ਦਲਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਧਸੂ ਨਾ ਰਵੇ।
 ੧੮ ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿੱਚ ਯਾਨੰਦ ਯਾਣਾਂਗਾ
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੁਰਤੀ ਦਾਤੇ ਵਿੱਚ ਧਰਮੰ
 ਹੋਵਾਂਗਾ।
 ੧੯ ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਬੂ, ਮੈਨੂੰ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਮੇਰੇ ਧੈਰਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਨਾਂ ਵਾਂਗ ਦੁੜਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਧਰਬਤਾਂ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਯਾਤ ਤੌਰਦਾ ਹੈ।
 ਸੰਗੀਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਤਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਮਾਜ ਤੇ।

ਸਫਨਯਾਗ

^੧ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਜੋ ਸਫਨਯਾਗ ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਸਫਨਯਾਗ ਨੂੰ ਅਮੋਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਖੋਸੀਯਾਗ, ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਜੋ ਕਿ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਗਾਜਾ ਮੀ। ਸਫਨਯਾਗ ਖੁਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਤੇ ਖੁਸ ਗਦਲਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਗਦਲਯਾਗ ਅਮਰਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਤੇ ਅਮਰਯਾਗ ਹਿਜਰੀਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।

ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਰਰਨ ਦਾ ਦਿਨ

^੨ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਘਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਭ ਰੁਝ ਨਮਟ ਰਰ ਦਿਆਂਗਾ। ^੩ ਮੈਂ ਮਭ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਖਮੂ ਨਮਟ ਰਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਰਾਮ 'ਚ ਖੰਢੀ, ਮਰੁੱਦਰ 'ਚ ਮੱਛੀਆਂ ਮਭ ਨਾਮ ਰਰ ਸੁੱਟਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਦੁਸਟਾਂ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸਟ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਰਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਘਰਤੀ ਤੋਂ ਮਭ ਮਨੁੱਖ ਗਟਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਬਚਨ ਰੀਤੇ।

^੪ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਥੇ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ: ਮੈਂ ਇਸ ਥਾਵੇਂ ਬਾਲਾ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਦੀਆਂ ਆਖਿਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਗਟਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ। ^੫ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਤਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਗਿਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਰਦੇ ਹਨ। ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ। ਰੁਝ ਲੋਰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਰੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਮੋਹਾਂ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਘਰ ਦੇਵਤੇ ਮਿਲਰੇਮ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਵੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ। ^੬ ਰੁਝ ਲੋਰ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਗਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਣੀ ਬੰਦ ਰਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੁੱਖ ਮੋੜ ਲਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਗਟਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

^੭ ਅਗੇਵਾਗ, ਮੇਰੇ ਖਰਬੂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਚੁੱਘ ਰਹੇ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਨਿਯਾਂ ਲਈ ਦਿਨ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਲੀ ਤਿਆਰ ਰੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਰਗੁਣਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰਿਹਾ।

^੮ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਬਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਮੈਂ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਖਾਰੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਬੋਗਾਨੇ ਵਸਤਰ ਖਾਏ ਹਨ। ^੯ ਉਸ ਵਰਤ, ਮੈਂ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਤੇ ਟੱਪਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਰ ਦਾ ਘਰ ਨੂੰ ਝੂਠ-ਫਰੋਬ ਤੇ ਹਿੰਮਾ ਨਾਲ ਭਰਦੇ ਹਨ।”

^{੧੦} ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਦਿਨ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ ਫਾਟਰ ਤੋਂ ਦੁਹਾਈ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਵੇਗੀ। ਮਹਿਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਚੀਤਰਾਗ

ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਲੋਰ ਮਹਿਰ ਦੇ ਦੁਹਾਲੇ ਟਿਲਿਆਂ ਉੱਪਰ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਘਾਤਰ ਯੁਨੀਆਂ ਸੁਨਣਗੇ। ^{੧੧} ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਰ ਦੇ ਨੀਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਲੋਰੇ ਰੁਲਾਵੋਗੇ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਘਨਾਢ ਮੰਦਾਗਰ ਅਤੇ ਵਧਾਰੀ ਨਾਮ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

^{੧੨} ਉਸ ਦਿਨ, ਮੈਂ ਦੀਵੇ ਲੈ ਕੇ ਸਾਰੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਚਾਗਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਰੋਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਰਘਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਅਗੇਵਾਗ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ। ਉਹ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ ਨਾ ਹੀ ਦੁੱਖ ਘਰੁੱਚਾਉਂਦਾ। ^{੧੩} ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਾਂਗਾ ਤੇ ਦੰਡ ਦੇਵਾਂਗਾ। ^{੧੪} ਤਦ ਉਥੇ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਰ ਲੁੱਟ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤਬਾਗ ਰਰ ਦੇਣਗੇ। ਉਸ ਵਰਤ ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਉਸਾਰੇ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹਿ ਸੱਕਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪੇ ਅੰਗੂਰੀ ਖੀਜ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀ ਮੈਯਾ ਨਾ ਖੀ ਸੱਕਣਗੇ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਲਰੀਅਤ ਹੋਵੇਗੀ।”

^{੧੫} ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਦਾ ਮਹਾਨ ਦਿਨ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਦਿਨ ਬੜਾ ਨੇੜੇ ਹੈ ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਿਨ ਲੋਰ ਬੜੀਆਂ ਮੋਗੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਤੇ ਵੈਣ ਸੁਨਣਗੇ। ਇੱਥੋਂ ਤੀਰ ਰਿ ਸੁਰਮੱਈ ਚੀਖ ਖੈਣਗੇ। ^{੧੬} ਉਸ ਵਰਤ ਘਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਰਥੇਈ ਦਰਸਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਮਥਾਂ ਮਹਾ ਮੰਦਰ, ਦੁੱਖ-ਤਰਲੀਫਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਗੁਰੇਰ ਦਾ ਮਥਾਂ ਹੋਵੇਗਾ-ਰਾਲੇ, ਬੱਦਲਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਦੁਭਾਨੀ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ। ^{੧੭} ਇਹ ਦਿਨ ਯੁੱਧ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਬਰਜਾਂ ਅਤੇ ਰਿਲੁੱਥੰਦ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਰਮਿੰਗਿਆਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਦੇ ਹਨ।

^{੧੮} ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਜੀਉਣਾ ਮੁਸਰਿਲ ਰਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਲੋਰ ਦਿਸਾਹੀਨ, ਅੰਨਿਹਿਆਂ ਵਾਂਗ ਰਸਤੇ ਤੇ ਭਟਰਣਗੇ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਦਿਰੁੱਧ ਖਾਧ ਰੀਤੇ ਘਗੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਘਰਤੀ ਤੇ ਵਗੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਘਰਤੀ ਤੇ ਗੋਗੇ ਵਾਂਗ ਘਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ^{੧੯} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੋਨਾ-ਚਾਂਦੀ ਰਿਮੇ ਰੇਮ ਨਾ ਆਵੇਗਾ। ਉਸ ਵਰਤ ਅਗੇਵਾਗ ਘਗੁਤ ਰਥੇਯ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬੋਚੈਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਗੇਵਾਗ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤਬਾਗ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਘਰਤੀ ਉੱਪਰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਖੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਮਟ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣ ਲਈ ਰਿਹਾ

^੨ ਹੇ ਨਿਰਲੱਜ ਰੋਮ! ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸੁਧਾਰੋ! ^੩ ਇਸ ਤੋਂ ਘਗਿਲਾਂ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਸੁੱਚੇ ਤੇ ਮੁਰਝਾਏ ਹੋਏ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਾਵੋ, ਦਿਨ ਦੀ ਤਿਖਥੜ ਘੁੱਧ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਰੁਮਲਾਗ ਕੇ ਮੜ ਜਾਵੋ, ਇਸ ਤੋਂ ਘਗਿਲਾਂ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਸਦੀ ਜੂਨ ਨੂੰ ਭੋਗੋ, ਜਦੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣਾ ਰਥੇਯ ਦਰਸਾਵੇ, ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇਰਰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਭਲ ਜਾਵੋ ਅਤੇ ਆਪਣਾ-ਆਪ ਬਦਲ ਲਵੋ। ^੪ ਸਾਰੇ ਮਸੱਰੀਨ ਮਨੁੱਖੇ, ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਭਾਲੋ! ਉਸਦੀ

ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ ਖਾਲਣ ਰਹੇ। ਚੰਗੇ ਰੰਮ ਰਹੇ ਆਤੇ ਨੇਰ ਤੇ ਨਿਮਰ ਹੋਣਾ ਸਿੱਖੇ। ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਯਗੇਵਾਹ ਦੇ ਰਹੇਯ ਦੇ ਦਿਨ ਸੁਰੱਖਿਯਾਭੁ ਤੋਵੇ।

ਯਗੇਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇਵੇਗਾ

੧ ਯੱਜਾਹ ਤਾਂ ਤਿਆਗਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਮਰਲੋਰ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੁਇਹਰ ਤੀਰ ਲੋਰ ਯਮਦੇਦ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਢ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਯਾਰਨੇ ਖਾਲੀ ਰਹਵਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ੨ ਤੁਮੀਂ ਫਲਿਮਤੀਨੀ ਆਤੇ ਮਮੁੰਦਰੀ ਰੱਢੇ ਵੱਸਦੇ ਮਨੁੱਖੇ! ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਜੇ ਯਗੇਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੈ। ਰਨਾਨ ਆਤੇ ਫਲਿਮਤੀਨ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮਨੁੱਖੇ! ਤੁਮੀਂ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ। ਇੱਥੇ ਰੋਈ ਵਾਸੀ ਨਾ ਰਹੇਗਾ। ੩ ਮਮੁੰਦਰੀ ਧਾਮਿਓ ਤੁਹਾਡੀ ਯਰਤੀ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਯਾਜ਼ੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਇੰਜ਼ਾਾਂ ਦੀਆਂ ਚਰਾਂਦਾ ਬਣੇਗਾ। ੪ ਫਿਰ ਉਹ ਯਰਤੀ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਘਰਾਣੇ ਦੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਯਗੇਵਾਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੇਗਾ। ਉਹ ਲੋਰ ਧਰਾਈ ਯਰਤੀ ਤੇ ਯਾਮੀਰ ਹਨ ਧਰ ਯਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਰ ਯਾਧਣੇ ਇੰਜ਼ਾਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਰਾਂਦਾ ਉੱਧਰ ਚਾਰਨਗੇ ਆਤੇ ਯਮਰਲੋਰ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਾਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਗਮ ਰਹਨਗੇ।

੫ ਯਗੇਵਾਹ ਯਾਧਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਮੇਯਾਬ ਆਤੇ ਯੰਮੇਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰੀ-ਰੀ ਰੀਤਾ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਧਰਜਾ ਨੂੰ ਸਰਭਿੰਦਿਆਂ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਯਾਧਣੇ ਗਜ਼ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਰਹਨ ਲਈ ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਜਮੀਨ ਖੋਹ ਲਈ। ੬ ਇਸੇ ਲਈ, ਮੈਂ ਯਾਧਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮੋਂਹ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਮੇਯਾਬ ਆਤੇ ਯਮੇਨ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਹਮਰ ਸਦੇਮ ਆਤੇ ਯਮੁਰਾਹ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਯਗੇਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ ਆਤੇ ਮੈਂ ਇਰਾਰ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਇਹ ਦੇਮ ਹਮੇਸਾ-ਹਮੇਸਾ ਲਈ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਰਤੀ ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਆਤੇ ਡੈਂਡ ਮੀ ਦੇ ਲੂਣ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਚੋ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉਮ ਯਰਤੀ ਤੇ ਰਬਜਾ ਰਰ ਲੈਣਗੇ ਆਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਬਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਲੁੱਟ ਲੈਣਗੇ।”

੭ ਇਹ ਸਭ ਰੁੜ ਉਸ ਯਰਤੀ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਰੇਗਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਮੇਯਾਬ ਆਤੇ ਯਮੇਨ ਦੇ ਲੋਰ ਇੰਨੇ ਹੰਰਾਰੇ ਹੋਏ ਆਤੇ ਜਾਲਿਮ ਮਨ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਗੇਵਾਹ, ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਦੀ ਧਰਜਾ ਨੂੰ ਜਲੀਲ ਰੀਤਾ। ੮ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਯਗੇਵਾਹ ਦਾ ਭੈ ਖਾਣਗੇ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਗੇਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਦੁਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਲੋਰ ਵੀ ਯਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਨਗੇ। ੯ ਜੇ ਰੂਮੀਓ! ਤੁਮੀ ਵੀ ਮੇਰੀ ਤਲਵਾਹ ਨਾਲ ਵੱਢੇ ਜਾਵੋਗੇ। ੧੦ ਫਿਰ ਯਗੇਵਾਹ ਯਾਧਣਾ ਹੱਥ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਚੁੱਕੇਗਾ ਆਤੇ ਯੱਸੂਰ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਰਹੇਗਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਨੀਨਵਾਹ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਸਗਿਰ ਉਜਾੜ-ਉਜਾੜ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ੧੧ ਤਦ ਉਸ ਉਜੜੇ ਹੋਏ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਭੇਡਾਂ ਆਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਬਚੇ ਹੋਏ ਥੰਮਾਂ ਉੱਧਰ ਉੱਲੂ ਆਤੇ ਰਾਂ ਬੈਠਣਗੇ।

ਥਿੜਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਵਾਜਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾ ਮੌਰਦੀਆਂ। ਦਗਿਲੀਜਾ ਉੱਧਰ ਰਾਂ ਬੈਠਣਗੇ ਆਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਤੀਰਾਂ ਦਰਮਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ੧੨ ਨੀਨਵਾਹ ਗੁਣ ਇੰਨਾ ਹੰਰਾਰਿਆ, ਖੁਸ ਆਤੇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਸਗਿਰ ਹੈ। ਲੋਰ ਮਮਝਦੇ ਹਨ ਰਿ ਉਹ ਇੱਥੇ ਸੁਰੱਖਿਯਾਭੁ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਨੀਨਵਾਹ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਗਨ ਯਮਬਾਨ ਮਮਝਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਇਹ ਸਗਿਰ ਵੀ ਨਾਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਯਜਿਹੀ ਵੀਰਾਨ ਥਾਂ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਇੱਥੇ ਲੰਘਣਗੇ ਸੀਟੀਆਂ ਮਾਰਨਗੇ ਆਤੇ ਬੇ-ਯਰੀਨੀ ਭੈ ਵਿੱਚ ਯਾਧਣੇ ਸਿਰ ਗਿਲਾਉਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵੇਖਣਗੇ। ਰਿ ਇਹ ਸਗਿਰ ਰਿੰਨੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਰੀਤਾ ਗਿਆ।

ਯਹੂਸਲਮ ਦਾ ਭਵਿੱਖ

੧ ਜੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਰੇ, ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦੁਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਤਾਇਆ ਤੇ ਤੁਮੀਂ ਧਾਧਾਂ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਹੋ ਗਏ। ੨ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਇੰਰ ਨਾ ਸੁਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਰਬੂਲਿਆ। ਯਹੂਸਲਮ ਨੇ ਯਗੇਵਾਹ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਰੀਤਾ। ਉਹ ਯਾਧਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੋਲ ਨਾ ਗਈ। ੩ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਯਾਗੂ ਬੱਬਰ-ਮੇਰਾਂ ਵਾਂਗ ਗਰਜਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਨਿਯਾਂਰਾਹ ਉਹਨਾਂ ਬੁੱਢੇ ਭੇੜੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹਨ ਜੋ ਸਾਮ ਨੂੰ ਨਿਰਲਦੇ ਹਨ ਤੇ ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਸਿਰਾਹ ਰਦਦੇ ਹਨ। ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਵੀ ਨਾਮੇ-ਨਿਸਾਨ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ। ੪ ਉਸ ਦੇ ਨਬੀ ਯਾਧਣੀਆਂ ਨਾਲਚ ਵਸ ਗੁਧਤ ਵਿਉਂਤਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਜਾਜਰ ਧਾਰ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਯਾਧਵਿੱਤਰ ਵਸਤਾਂ ਵਾਂਗ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਬੜਾ ਭੈੜਾ ਵਿਹਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ। ੫ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਜੇ ਵੀ ਉਸੇ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਚੰਗਿਆਈ ਹੀ ਰਦਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਰਦੇ ਵੀ ਰੁੜ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਰਦਦਾ ਤੇ ਹਮੇਸਾ ਯਾਧਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਦਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਵੇਰ ਉਹ ਯਾਧਣਾ ਨਿਯਾਉਂ ਧਰਗਟ ਰਦਦਾ। ਧਰ ਉਹ ਦੁਸਟ ਲੋਰ ਯਾਧਣੀਆਂ ਬਦ-ਰਨੀਆਂ ਤੋਂ ਸਰਨਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਾਧਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਬਰਜ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਸੜਕਾਂ ਆਤੇ ਗਲੀਆਂ ਵੀਰਾਨ ਰਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਣ, ਉੱਥੇ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਰੋਈ ਵਿਯਰਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਗਿਰ ਵੀਰਾਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਗੁਣ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ੭ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਯਾਧ ਰਿਗਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਬਰ ਮਿਲੇ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਭਉ ਵਿੱਚ ਰਹੋ ਆਤੇ ਮੇਰਾ ਯਾਦਰ ਰਹੇ। ਜੇਰ ਤੁਮੀ ਯਜਿਗਾ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਬਚੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਉਂ ਰਹਨ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਦੋਂ ਨਾ ਰਹੇਗਾ।” ਧਰ ਉਹ ਬਦਬਬੁਤ ਯਜੇ ਵੀ ਯਾਧਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਆਤੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

੯ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਲਈ ਰੁਕੋ! ਆਪਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹੋ। ਮੈਨੂੰ ਹੱਥ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਵੱਧੇਰੇ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੰਡ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰੀਦੀ ਹੋਏ ਵੀਖਾ ਸੱਕਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਵਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿੰਨਾ ਧਰੋਸ਼ਮਾਨ ਹੋਇਆ। ਅਤੇ ਮਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ੯ ਫਿਰ ਮੈਂ ਦੂਜੀਆਂ ਵੱਧੇਰੇ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਖੱਸ਼ਤ ਬੋਲੀ ‘ਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਨਾਂ ਧਰਾਰਣ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਮੁੱਠ ਹੋਵੇ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਣਗੇ। 10 ਰੂਸ ਦੇ ਮਾਗਰ ਤੋਂ ਧਾਰ ਦੂਜਿਆਂ ਵੱਧੇਰੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇੱਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਗੇ। ਮੇਰੀ ਖਿੰਡਰੀ ਹੋਈ ਵੱਧੇਰੇ ਮੁੜ ਇਕੱਠੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੇਰੇ ਉਪਾਸਕ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਭੇਟਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ।

11 “ਫਿਰ ਯਹੂਸਲਮ! ਉਸ ਦਿਨ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਮਾੜੇ ਰੀਤੇ ਵੱਧੇਰੇ ਲਈ ਸਰਮਿੰਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਬਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਸੁੱਟਾਂਗਾ। ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਧਵਿੱਤਰ ਧਰਬਤ ਉੱਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋ ਵੱਧੇਰੇ ਹੰਕਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। 12 ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੀਨ ਅਤੇ ਨਿਮਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਛੱਡਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਾਉਣਗੇ। 13 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖ ਬਚੀ ਨਾ ਕਰਣਗੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਝੂਠ ਬੋਲਣਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਫਰੋਬ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣਗੇ। ਉਹ ਤਾਂ ਪਤਨੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਚਰਨਗੇ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਧੌ ਜਾਣਗੇ। ਤੇ ਵੱਧੇਰੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਾ ਕਰੇਗਾ।”

ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਗੀਤ

14 ਜੇ ਯਹੂਸਲਮ! ਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂਜ ਮਣਾ।
 ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ, ਖੁਸ਼ੀ ‘ਚ ਨਾਰਾ ਮਾਰ।
 ਯਹੂਸਲਮ, ਖੁਸ਼ ਹੋ ਅਤੇ ਮੈਂਜ ਕਰ।
 15 ਕਿਉਂਕਿ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ,
 ਉਸ ਨੇ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਮਜਬੂਤ ਬੁਰਜਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹਿਆ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ,
 ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਹੈ ਤੈਨੂੰ ਫਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ
 ਵੱਧੇਰੇ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵੱਧੇਰੇ ਬਚੀ ਵਾਪਰੇਗੀ।
 16 ਉਸ ਵਕਤ, ਸਿਉਨ ਸਦਵਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ
 ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ,
 “ਮਜਬੂਤ ਹੋ, ਅਤੇ ਡਰ ਨਾ।
 17 ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ
 ਉਹ ਬਹਾਦਰ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਸਿਧਾਗੀ ਵਾਂਗ ਤੈਨੂੰ
 ਬਚਾਵੇਗਾ
 ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਦਰਸਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈਂ?
 ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦਿਸ਼ਗਰ ਕਰਾਇਆ ਕਿ
 ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਅੰਤ ਦਾ ਖੁਸ਼ ਹੈ!
 18 ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੱਮੇਗਾ ਤੇ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਦਾਅਵਤ ‘ਚ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ।”
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਮਿੰਦਗੀ
 ਵਾਖਸ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੈਨੂੰ
 ਜਲੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਾਂਗਾ।
 19 ਜਿਹੜੇ ਤੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ, ਉਸ ਵਕਤ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ
 ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਭੱਜਣ ਵਾਸਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਖਸ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮਿੰਦਗੀ ਦੇਵਾਂਗਾ ਹਰ ਜਗਹ
 ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਤਤ ਕਰਣਗੇ।
 20 ਉਸ ਵਕਤ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ
 ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਾਂਗਾ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮਿੰਦਗੀ ਦੇਵਾਂਗਾ।
 ਹਰ ਜਗਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤ ਕਰਣਗੇ।
 ਇਹ ਉਸ ਵਕਤ ਵਾਪਰੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ
 ਮਾਹਵੇਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਖਸ
 ਲਿਆਵਾਂਗਾ।”
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ।

ਜੱਜਟੀ

ਇਹ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ

੧ ਖਾਤਮਾਗ 'ਦਾਗ' ਦੇ ਸਾਮਨਰਾਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮਾਲ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਧਗਿਲੇ ਦਿਨ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਨਥੀ ਗੱਜਟੀ ਗਾਗੀ, ਸਮਾਲਤੀਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਰੁੱਥਾਥਲ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਗਾਜਥਾਲ ਆਤੇ ਅਗੇਮਾਦਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਉੱਚ ਜਾਜਰ ਅਗੇਮੁਠਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਠਾ। ੨ ਅਗੇਵਾਗ ਸਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਇਹ ਲੋਰ ਰਗਿਦੇ ਗਨ ਰਿ ਆਜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਮੰਦਰ ਥਨਾਉਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਠੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

੩ ਜੱਜਟੀ ਨਥੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਥਾਈ ਗੋਈ ਤਾਂ ਜੱਜਟੀ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ੪ "ਤੁਮੀਂ ਲੋਰ ਮੇਚਦੇ ਹੋ ਰਿ ਮੇਗਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਣ ਲਈ ਤੁਗਡੇ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਂ ਠੀਰ ਹੈ ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਉਨਗਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਗਿ ਰਗੇ ਹੋ ਜਿਨਗਾਂ ਦੀਆ ਰੇਯਾਂ ਤੇ ਖੁਥਸੂਰਤ ਲਰੜੀ ਦੀ ਦਸਤਰਾਗੀ ਹੈ। ਘਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਘਰ ਗਲੇ ਵੀ ਉਜੜਿਆ ਥਿਆ ਹੈ। ੫ ਸੇ ਗੁਣ ਅਗੇਵਾਗ ਸਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਆਥਣੇ ਰਵਈਏ ਆਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਥਾਰੇ ਮੇਥੇ। ੬ ਤੁਮੀਂ ਥਗੁਤ ਥੀਜ ਥੀਜੇ ਘਰ ਥੇੜੀ ਜਿਗੀ ਫਮਲ ਘਰਾਥਤ ਰੀਤੀ ਤੁਗਾਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਭੋਜਨ ਮਿਲਿਆ ਘਰ ਢਿੱਡ ਭਰਵਾਂ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਤੁਮੀਂ ਘੀਦੇ ਹੋ ਘਰ ਤੁਗਾਡੀ ਥਿਆਮ ਨਹੀਂ ਥੁੜਦੀ। ਤੁਮੀ ਆਥਣੇ ਆਥ ਨੂੰ ਰੱਜਦੇ ਹੋ ਘਰ ਤੁਗਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਨਿੱਘਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਮੀ ਘੇਮੇ ਰੁਮਾਉਦੇ ਹੋ ਘਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਇਹ ਰਿੱਥੇ ਚੱਲੇ ਜਾਦੇ ਗਨ। ਇਹ ਇੰਝ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਗਾਡੀ ਜੇਥ ਵਿੱਚ ਸੁਗਾਥ ਹੋਵੇ।"

੭ ਅਗੇਵਾਗ ਸਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਆਥਣੇ ਰਵਈਏ ਆਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਥਾਰੇ ਮੇਥੇ। ੮ ਘਰਾੜ ਉੱਘਰ ਜਾਓ, ਲੱਰੜੀ ਲਿਠਾਓ ਆਤੇ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰੋ। ਤਦ ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਨਾਲ ਘਰਮੰਨ ਹੇਵਾਗਾ ਆਤੇ ਮੈਂ ਸਤਿਰਾਗਿਆ ਜਾਵਾਗਾ।" ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੯ ਅਗੇਵਾਗ ਸਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਤੁਮੀਂ ਵੱਧੇਰੇ ਫਮਲ ਦੀ ਆਮ ਰੱਖੀ, ਘਰ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਦੀ ਵਾਡੀ ਰਨ ਲਈ ਗਏ, ਤੁਗਾਨੂੰ ਥਮ ਥੇੜੀ ਜਿਗੀ ਹੀ ਮਿਲੀ। ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਠਾਦਾ, ਮੈਂ ਗਵਾ ਭੋਜੀ ਜਿਗੀ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਡਾਠਾ ਰੇ ਲੈ ਗਈ। ਆਜਿਗਾ ਰਿਉ ਵਾਧਰਦਾ ਹੈ? ਰਿਉ ਰਿ ਮੇਗਾ ਮੰਦਰ ਆਜੇ ਵੀ ਉਜੜਿਆ ਥਿਆ ਹੈ ਜਦ ਰਿ ਤੁਗਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਰੋਈ ਆਥੇ-ਆਥਣੇ ਘਰ ਦਾ ਥਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸੁੜਿਆ ਗੋਇਆ ਹੈ। ੧੦ ਇਸੇ ਰਾਗਣ ਆਮਮਾਨ ਨੇ ਆਥਣਾ ਮੀਗ ਵਾਧਮ ਲੈ ਲਿਆ ਆਤੇ ਘਰਤੀ ਨੇ ਆਥਣੀ ਫਮਲ ਵਾਧਮ ਲੈ ਲਈ।"

੧੧ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਮੈਂ ਘਰਤੀ ਆਤੇ ਘਰਾੜਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਆੰਨ, ਨਵੀਂ ਮੈਠ, ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਆਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਚੀਜਾਂ ਜੇ ਇਸ ਘਰਤੀ ਤੇ ਘੈਦਾ ਗੁੰਦੀਆਂ ਗਨ, ਇਹ ਸਭ ਥਰਥਾਦੇ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਆਤੇ

ਜਾਨਵਰ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਆਤੇ ਜਿਸ ਰਾਮੇ ਲਈ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਉਗ ਉਜੜ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਨਵੇਂ ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ

੧੨ ਤਦ ਸਮਾਲਤੀਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਰੁੱਥਾਥਲ ਆਤੇ ਅਗੇਮਾਦਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਘਰਥਾਨ ਜਾਜਰ ਅਗੇਮੁਠਾ ਆਤੇ ਥਚੇ ਹੋਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਤੇ ਜੇ ਨਥੀ ਗੱਜਟੀ ਨੇ ਉਨਗਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ, ਰਿਉ ਰਿ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਮੀ, ਆਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਥਣਾ ਭੈ ਆਤੇ ਇੰਜਤ ਅਗੇਵਾਗ ਆਥਣੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਈ।

੧੩ ਜੱਜਟੀ, ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਮੰਦੇਸਵਾਗਰ ਨੇ, ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਅਗੇਵਾਗ ਘਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਗਾਂ।'"

੧੪ ਤਦ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਸਮਾਲਤੀਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਰੁੱਥਾਥਲ, ਜੇ ਰਿ ਅਗੁਦਾਗ ਦਾ ਗਾਜਥਾਲ ਮੀ। ਅਗੇਮਾਦਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਘਰਥਾਨ ਜਾਜਰ ਅਗੇਮੁਠਾ ਆਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਘਰੇਗਿਆ। ਤਾਂ ਉਨਗਾਂ ਨੇ ਆਥਣੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਅਗੇਵਾਗ ਸਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਦੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਰੰਮ ਰਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ੧੫ ਇਹ ਰਾਗਜ ਉਨਗਾਂ ਨੇ ਦਾਗਾ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮਾਲ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਚੋਵੀ ਤਰੀਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀਤਾ।

ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਰਰਨਾ

੧ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ੭ਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੨੧ਵੇਂ ਦਿਨ ਜੱਜਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਥਾਈ ਗੋਈ: ੨ ਅਗੁਦਾਗ ਦੇ ਗਾਜਥਾਲ ਸਮਾਲਤੀਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਰੁੱਥਾਥਲ ਨੂੰ ਆਤੇ ਅਗੇਮਾਦਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਘਰਥਾਨ ਜਾਜਰ ਅਗੇਮੁਠਾ ਨੂੰ ਆਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ: ੩ "ਤੁਗਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਣ ਆਜਿਗਾ ਥਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਦੀ ਧਗਿਲੀ ਖੁਥਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਜੇ ਰਿ ਥਰਥਾਦੇ ਹੋ ਚੁੱਰੀ ਹੋ? ਇਸ ਥਾਰੇ ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਰੀ ਮੇਚਦੇ ਹੋ? ਰੀ ਮੰਦਰ ਧਗਿਲੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੁਰਾਥਲੇ ਰੁੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ? ੪ ਘਰ ਗੁਣ, ਜਰੁੱਥਾਥਲ, ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਹੱਮਲਾ ਨਾ ਗਰ। ਘਰਥਾਨ ਜਾਜਰ ਅਗੇਮੁਠਾ ਅਗੇਮਾਦਾਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਹੱਮਲਾ ਨਾ ਗਰ! ਇਸ ਰੰਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰੇ ਹੱਮਲਾ ਨਾ ਗਰੇ। ਅਗੇਵਾਗ ਸਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ। ਇਹ ਰੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਥੇ ਰਿਉ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਗਾਂ। ਅਗੇਵਾਗ ਸਰਥ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।"

੫ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇ, ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਇਹ ਇਰਗਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਰਿ ਮੇਗਾ ਆਤਮਾ ਗਮੇਸਾ ਤੁਗਾਡੇ ਆੰਗ-ਮੰਗ ਰਗੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਡਰੇ ਨਾ। ੬ ਰਿਉ ਰਿ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਅਗੇਵਾਗ ਸਰਥ ਸਰਤੀਵਾਨ ਆਖ ਰਿਗਾ ਹੈ। ਥੇੜੀ ਹੀ ਦੋਰ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਜਮੀਨ ਤੇ ਆਰਾਮ, ਘਰਤੀ ਆਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਗਿਲਾ ਦੇਵਾਗਾ। ੭ ਮੈਂ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਗਿਲਾ ਦਿਆਂਗਾ ਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰੰਮਾਂ ਤੋਂ ਤੁਗਾਡੇ ਰੇਲ ਦੋਲਤ ਮਗਿਤ ਆਉਣਗੇ। ਤਦ ਮੈਂ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਘਰਥਾਥ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਅਗੇਵਾਗ ਸਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇੰਝ

ਆਖਿਆ। ੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਚਾਂਦੀ ਆਤੇ ਮੋਨਾ ਮੋਰਾ ਹੈ। ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।
੯ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਖਿਰੀ ਮੰਦਰ ਧਰਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਮੰਦਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੋਵੇਗਾ ਆਤੇ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਸਾਂਤੀ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ, ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਇਹ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੨੪ ਮਸੂਹੇ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ-ਯਮੀਮ ਮਿਲੇਗੀ

੧੦ ਦਾਰਾ ਧਾਤਮਾਹ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੇ ੯ ਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ੨੪ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੱਜਣੀ ਨਬੀ ਦੁਆਰਾ ਆਈ ਕਿ ੧੧ ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਆਖਦਾ, “ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛੇ ਕਿ ਬਿਵਸਥਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੀ ਆਖਦੀ ਹੈ: ੧੨ ਫਰਜ਼ ਰਹੇ ਕਿ ਰੋਈ ਵਿਯਾਤੀ ਆਪਣੇ ਰਧੜਿਆਂ ਦੀ ਤਹਿ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਾਮ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਜੇ ਕਿ ਧਵਿੱਤਰ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਬਲੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਆਤੇ ਜੇਰ ਉਹ ਰੱਖੜਾ ਰੋਈ, ਭੋਜਨ, ਮੈਂ, ਤੇਲ ਜਾਂ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਛੂਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੀ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਰਧੜਾ ਛੂਹੇਗਾ ਧਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ?”

ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਨਹੀਂ!”

੧੩ ਤਦ ਗੱਜਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜੇ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਰਿਮੇ ਲਾਮ ਨੂੰ ਛੂਹ ਜਾਣ ਨਾਲ ਅਸੁੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੋਹ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਭਲਾ ਕਿ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਅਸੁੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ?”

ਤਾਂ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ ਉਹ ਵਸਤ ਅਸੁੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।”

੧੪ ਫਿਰ ਗੱਜਣੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਇਸ ਰੋਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਉਹ ਆਤੇ ਜੇ ਵੀ ਉਹ ਧੈਦਾ ਰਹਦੇ ਹਨ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸੁੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਲਿਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਅਸੁੱਧ ਹੈ।

੧੫ “ਹੁਣ, ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਮੇਰੇ: ਤੁਹਾਡੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਤੇ ੨੪ ਮਸੂਹੇ ਰਹਨ ਤੇ ਧਰਿਲਾਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਗੱਲਾਂ ਰਿੜ ਵਾਧਰ ਰਹੀਆਂ

ਮਨ? ੧੬ ਜਦੋਂ ਵੀ ਰੋਈ ਯਨਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਢੇਰੀਆਂ ਰੋਲ ੨੦ ਧੈਮਾਨਿਆਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰਹੇ ਜਾਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਸਿਰਫ ੧੦ ਧੈਮਾਨੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਸਰਬ ਦੀ ਕੁਲਗੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ੫੦ ਮਰਤਬਾਨ ਸਰਬ ਦੇ ਰੱਛਣ ਲਈ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ੨੦ ਹੀ ਧਰਾਧਤ ਹੋਏ। ੧੭ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਬੀਮਾਰੀ ਭੇਜੀ ਜਿਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਫਸਲ ਤਬਾਹ ਕੀਤੀ, ਤੇ ਮੈਂ ਗੜਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨਸਟ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਧਰਤਣ ਲਈ ਕੀਤਾ, ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਮੁੜੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੧੮ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅੱਜ ਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ੨੪ਵਾਂ ਦਿਨ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣ ਦਾ ੨੪ਵਾਂ ਮੁਰੰਮਲ ਰਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੇ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਓ ਕਿ ਹੁਣ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਸੀ ਵਾਧਰਦਾ! ੧੯ ਸੀ ਅਜੇ ਵੀ ਧਿੜ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਯਜਿਹਾ ਯਨਾਜ ਦਾ ਦਾਣਾ ਬਾਰੀ ਹੈ ਜੇ ਬੀਜਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ? ਨਹੀਂ! ਸੀ ਅੰਗੂਰ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ, ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਦਰੁੱਖਤ, ਯਨਾਰ ਆਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਦਰੁੱਖਤ ਰੋਈ ਫਲ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ? ਨਹੀਂ! ਧਰ ਅੱਜ ਤੋਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਵਾਢੀ ਦੀ ਬਰਤ ਦਵਾਂਗਾ।”

੨੦ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ੨੪ ਵੇਂ ਦਿਨ ਹੀ ਗੱਜਣੀ ਨਬੀ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਾਣੀ ਧਰਗਟ ਹੋਈ। ਉਹ ਮੰਦੇਮ ਹੈ।

੨੧ “ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਾਜਥਾਲ ਜਰੁੱਬਾਬਲ ਰੋਲ ਜਾਰੇ ਆਖ ਕਿ ਮੈਂ ਯਰਾਮ ਆਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦਿਆਂਗਾ। ੨੨ ਆਤੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਜਥਾਂ ਆਤੇ ਸਾਜਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਦੂਜੇ ਸਾਜਾਂ ਦੀ ਸੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਥ ਆਤੇ ਸਥਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਕਰ ਸੁੱਟਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੋੜੇ ਡਿੱਗ ਖੋੜੇਗੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੋੜ-ਸਵਾਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨਗੇ। ੨੩ ਹੋ ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ, ਸਯਾਲਤੀਏਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਰੁੱਬਾਬਲ, ਉਸ ਦਿਨ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਲਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਇੱਕ ਮੋਰ ਵਾਲੀ ਅੰਗੂਠੀ ਵਾਂਗ ਬਣਾਵਾਂਗਾ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ।

ਜਰਜਾਗ

ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੇੜਨ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ

੧ ਧਰਤੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਰਜਾਗ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇਹ
ਘਾਟੀ ਹੋਈ। ਇਹ ਫਾਰਮ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਰਾ ਦੇ ਦੂਜੇ
ਮਾਲ ਦੇ ੨੪ ਵੇਂ ਭਗੀਨੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। (ਜਰਜਾਗ ਧਰਤੀ
ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਆਤੇ ਧਰਤੀਯਾਗ ਇੱਥੇ ਨਥੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।)
ਉਹ ਮੰਦੇਮ ਇਉਂ ਮੀ:

੨ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਤੇ ਘਰੁਤ ਰੋਯਵਾਨ
ਹੋਇਆ। ੩ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਰੁਰ
ਆਖਣਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਖੇੜੇ ਵੱਲ ਖਰਤੇ
ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਖਰਤਾਂਗਾ।” ਸਰਬ ਸਰਤੀਭਾਨ ਯਹੋਵਾਹ
ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੪ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਵਾਂਗ ਨਾ
ਰਠੋ। ਖਗਿਲਾਂ ਨਥੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ ਮੀ, ‘ਯਹੋਵਾਹ
ਸਰਬ ਸਰਤੀਭਾਨ ਆਖਦਾ: ਆਪਣੇ ਜਿਉਣ ਦੇ ਖਦ-ਢੰਗ
ਉਂ ਗਟ ਜਾਵੇ। ਖਦ ਰਹਤੁਤਾਂ ਰਹਨੀਆਂ ਖੰਦ ਰਹ ਦਿਉ।’
ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਆਤੇ ਖੇਰਾ ਖਾਲਣ
ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।” ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੫ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਡੇ ਖੁਰਖੇ ਖੁਰਖੇ ਹੋ
ਗਏ ਆਤੇ ਨਥੀ ਵੀ ਸਦੀਵ ਜਿਉਂਦੇ ਨਾ ਰਹਿਣਗੇ। ੬ ਨਥੀ
ਖੇੜੇ ਮੇਵਰ ਮਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਵੇਲ
ਆਪਣੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਆਤੇ ਨੇਮਾਂ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ
ਆਤੇ ਆਖੀਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਸਿੱਖਾਏ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਗਾ, ‘ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਭਾਨ ਨੇ ਮਾਡੀਆਂ
ਰਹਨੀਆਂ ਆਤੇ ਰਾਗਾਂ ਆਨੁਸਾਰ ਮਾਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ।’ ਇਸ
ਲਈ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਖਰਤੇ।”

ਚਾਰ ਖੇੜੇ

੭ ਜਦੋਂ ਫਾਰਮ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਰਾ ਰਾਜ ਰਹਦਾ ਮੀ
ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ੧੧ਵੇਂ ਭਗੀਨੇ (ਸਥਾਟ ਦੇ
ਭਗੀਨੇ) ਦੇ ੨੪ਵੇਂ ਦਿਨ, ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਜਰਜਾਗ ਨੂੰ ਇੱਕ
ਹੋਰ ਮੰਦੇਮ ਹੋਇਆ। (ਇਹ ਜਰਜਾਗ ਧਰਤੀਯਾਗ ਦਾ
ਖੁੱਤਰ ਆਤੇ ਧਰਤੀਯਾਗ ਇੱਥੇ ਨਥੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।) ਮੰਦੇਮ
ਇਉਂ ਹੋ:

੮ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਲਾਲ ਖੇੜੇ ਤੇ ਸਵਾਰ
ਵੇਖਿਆ ਉਹ ਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਦੀ ਦੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ
ਵਿੱਚਰਾ ਖੜੇਤਾ ਮੀ। ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲਾਲ, ਖੂਰੇ ਆਤੇ ਜਿੱਟੇ
ਖੇੜੇ ਮਨ। ੯ ਮੈਂ ਰਿਗਾ, “ਸੁਭਾਮੀ, ਇੰਨੇ ਖੇੜੇ ਰਾਹਦੇ ਲਈ
ਗਨ?”

੧੦ ਉਹ ਫਰਿਸਤੇ ਨੇ ਖੇਰੇ ਨਾਲ ਖੋਲਦਿਆਂ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ
ਤੈਨੂੰ ਵਿਖਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਖੇੜੇ ਰਾਹਦੇ ਲਈ ਗਨ।”

੧੦ ਉਹ ਮਹਿੰਦੀ ਦੇ ਬੁਟਿਆਂ ਵਿੱਚਰਾ ਖੜੇਤਾ ਮਨੁੱਖ ਨੇ
ਰਿਗਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਰਤੀ ਤੇ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਜਾਣ ਲਈ
ਇਹ ਖੇੜੇ ਭੇਜੇ ਗਨ।”

੧੧ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਮਹਿੰਦੀ ਦੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ
ਵਿੱਚਰਾ ਖੜੇਤਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ
ਖੁਦ ਯਰਤੀ ਤੇ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਜਾਣ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਮਾਰੀ
ਯਰਤੀ ਮਾਂਤ ਆਤੇ ਚੁੱਧ ਹੈ।”

੧੨ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੋਵਾਹ! ਤੂੰ
ਰਦੋਂ ਯਹੂਸਲਮ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਮਾਂਤੀ ਤੇ
ਸੁੱਖ ਖਗਲ ਰਹੇਗਾ? ਮੰਤਰ ਮਾਲ ਹੋ ਗਏ ਗਨ ਤੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਸਹਿਰਾਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਯੀ ਵਿਖਾਉਂਦਿਆਂ।”

੧੩ ਜਿਹੜਾ ਦੂਤ ਖੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਰਿਗਾ ਮੀ ਫਿਰ
ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਦੂਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ
ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਮਾਂਤੀ ਤੇ ਆਮਨ ਵਾਲੇ ਸਥਦ ਰਹੇ। ੧੪ ਫਿਰ ਦੂਤ
ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣ ਲਈ ਰਿਗਾ, ਸਰਬ
ਸਰਤੀਭਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਮੈਨੂੰ ਯਹੂਸਲਮ ਆਤੇ ਮੀਯੇਨ ਲਈ ਡਾਢਾ ਖਿਆਰ ਹੈ।

੧੫ ਆਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵੇਮਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖੜੀਆਂ
ਸੁਰੱਖਿਆਤ ਮਠਝਰੀਆਂ ਗਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ
ਮੈਂ ਖੜਾ ਨਾਗਜ਼ ਗਾਂ ਮੈਂ ਰਤਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੀ ਤੇ
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਰਜਾ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ
ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ।

ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਮਾਂ ਨੇ ਘਰੁਤ ਨੁਰਮਾਨ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।”

੧੬ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਮੁੜ ਆਵਾਂਗਾ
ਆਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਗਮ ਖਗਲ ਰਹਾਂਗਾ।”
ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਭਾਨ ਆਖਦਾ ਹੈ,
“ਯਹੂਸਲਮ ਮੁੜ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਖੇਰਾ
ਭਵਨ ਉੱਥੇ ਖਣੇਗਾ।”

੧੭ ਦੂਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਰਿਗਾ, “ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਤੀਭਾਨ
ਆਖਦਾ ਹੈ,

‘ਖੇਰਾ ਸਹਿਰ ਮੁੜ ਖਣਾਵ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੈਂ ਮੀਯੇਨ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਖਾਮ ਸਹਿਰ
ਚੁਣਾਂਗਾ।”

ਚਾਰ ਸਿੰਗ ਆਤੇ ਚਾਰ ਰਾਖੇ

੧੮ ਉਹ ਮੈਂ ਉੱਧਰ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਚਾਰ ਸਿੰਗਾਂ ਦੇ
ਦਰਮਨ ਹੋਏ। ੧੯ ਉਹ ਮੈਂ ਜਿਹੜਾ ਦੂਤ ਖੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰਹ
ਰਿਗਾ ਮੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਗਾਂ ਦਾ ਰੀ ਆਰਥ
ਹੈ?”

ਉਸ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਇਹ ਸਿੰਗ (ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਵੇਮਾਂ) ਗਨ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਯਹੂਦਾਹ ਆਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
ਨੂੰ ਉੱਧਰੇ ਦੇਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।”

੨੦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚਾਰ ਰਾਖਿਆਂ ਦੇ ਦਰਮਨ
ਰਹਵਾਏ। ੨੧ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਇਹ ਚਾਰ ਮਜਬੂਰ ਰੀ
ਰਹਨ ਆ ਰਹੇ ਗਨ?”

ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਉਹ ਮਿੰਗ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਮੁੱਟਿਆ। ਮਿੰਗਾਂ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਟਿਆ। ਇਹ ਮਿੰਗ ਕਿਸੇ ਤੇ ਮਹਿਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਪਰ ਇਹ ਚਾਰ ਰਾਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਗਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਆਏ ਹਨ।”

ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਆਖਣਾ

੨ ^੧ ਉਸ ਮੈਂ ਉੱਥਰ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੁਮੀ ਨਾਲ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਪਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ^੨ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਤੂੰ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਨਾਪਣ ਆਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਚੋੜਾ ਅਤੇ ਕਿੰਨਾ ਤੁ ਲੰਬਾ ਹੈ?”

^੩ ਉਸ ਜਿਹੜਾ ਦੂਤ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਬਾਗਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਦੂਤ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬਾਗਰ ਨਿਕਲਿਆ। ^੪ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਨੱਸ ਕੇ ਜਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇਜ਼ਾਨ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਅਰੁਮਲਮ ਇੰਨਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਕਿ ਨਾਪਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ: ‘ਅਰੁਮਲਮ ਬਿਨਾ ਚਾਰ ਦੀਵਾੜੀ ਦਾ ਮਹਿਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਵਸਣ ਨੂੰ ਆਨੇਰਾਂ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਹੋਣਗੇ।’

^੫ ਅਗੋਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ,

‘ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਆਂਗ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।

ਅਤੇ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦਾ ਪਰਤਾਪ ਵੱਧਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹਾਂਗਾ।’”

ਅਗੋਵਾਗ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਰ ਬੁਲਾਉਂਦਾ

^੬ ਅਗੋਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ,

“ਜਲਦੀ ਕਰੋ! ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨੱਸੋ। ਹਾਂ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹੋਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ ਬਿਖਰਾ ਛੱਡੇ ਹਨ।

^੭ ਉ ਮੀਯੇਨ ਦੇ ਲੋਕੇ। ਭੱਜ ਜਾਵੋ।

ਤੂੰ ਜੇ ਬੇਬੀਲੋਨ ਦੀ ਧੀ ਮੰਗ ਵੱਸਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮਹਿਰ ਚੇ ਨੱਸ ਜਾ।

ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੋਵਾਗ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ

ਆਖੀਆਂ:

ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਚੁਰਾਈਆਂ।

ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।

^੮ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆੱਖ ਦੀ ਕਾਰੀ 'ਚ ਚੁਭਣ ਵਾਂਗ ਹੈ।

^੯ ਬੇਬੀਲੋਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਰੇ ਆਖਣਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ।

ਪਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਾਂਗਾ ਤੇ ਉਹ ਮੇਰੀ ਪਰਜਾ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਣਗੇ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ

ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੋਵਾਗ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।”

^{੧੦} ਅਗੋਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ,

“ਮੀਯੇਨ, ਖੁਸ਼ ਰਹਿ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਾਂਗਾ।

^{੧੧} ਉਸ ਵਰਤ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਪਰਤਣਗੇ।

ਉਹ ਮੇਰੀ ਪਰਜਾ ਬਣਣਗੇ

ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਰ 'ਚ ਵਸਾਂਗਾ।”

ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣੋਗੇ ਕਿ

ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੋਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।

^{੧੨} ਅਗੋਵਾਗ ਖੁੜ ਤੋਂ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਖਾਮ ਮਹਿਰ ਚੁਣੇਗਾ।

ਅਗੂਦਾਗ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਵਿੱਤਰ ਪਰਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਵੇਗਾ।

^{੧੩} ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕੇ, ਅਗੋਵਾਗ ਆਂਗੇ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਅਤੇ ਆਹਿਲ ਰਹੋ,

ਕਿਉਂ ਜੇ ਅਗੋਵਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਰ ਵਿੱਚ ਜਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਰਯਾਨ ਜਾਜਰ

੩ ^੧ ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅਗੋਮੁਆ ਪਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਦਾ ਇੱਕ ਦਰਮਨ ਵਿਖਾਇਆ। ਉਹ ਦੂਤ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਤਾਨ ਅਗੋਮੁਆ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। ਸਤਾਨ ਉੱਥੇ ਅਗੋਮੁਆ ਉੱਤੇ ਬਦ ਕਰਨੀਆਂ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਣ ਲਈ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ^੨ ਫਿਰ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਤਾਨ ਅਗੋਵਾਗ ਤੇਨੂੰ ਝਿੜਕਦਾ ਹੈ ਅਗੋਵਾਗ ਤੇਨੂੰ ਝਿੜਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਦਾ ਕਿ ਤੂੰ ਗਲਤ ਹੈਂ। ਅਗੋਵਾਗ ਨੇ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਮਹਿਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ-ਇਹ ਆਂਗ ਚੇ ਬਾਗਰ ਕੱਢੀ ਬਲਦੀ ਲੱਕੜ ਵਾਂਗ ਸੀ।”

^੩ ਅਗੋਮੁਆ ਦੂਤ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗੋਮੁਆ ਨੇ ਮੈਲਾ ਜਿਹਾ ਚੋਲਾ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ^੪ ਫਿਰ ਦੂਤ ਨੇ ਬਾਰੀ ਖੜ੍ਹੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਗੋਮੁਆ ਦਾ ਮੈਲਾ ਚੋਲਾ ਲਾਗ ਲਓ।” ਤਦ ਦੂਤ ਨੇ ਅਗੋਮੁਆ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਲਾਗ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਬਦਲੇ ਤੈਨੂੰ ਨਵਾਂ ਚੋਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

^੫ ਫਿਰ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਥਰ ਮਾਫ਼ ਆਮਾਮਾ ਰੱਖ।” ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਮਾਫ਼ ਪਗੜੀ ਪਰੀ ਤੇ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ ਦੂਤ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਚੋਲਾ ਪੁਰਾਇਆ। ^੬ ਫਿਰ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਅਗੋਮੁਆ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ:

^੭ ਅਗੋਵਾਗ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ: “ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰਹਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਹਿ

ਯੇ ਭੇਰੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤੂੰ ਇਸਦੇ ਵਿਗੜੇ ਦੀ ਸਾਖੀ ਰਹੇਗਾ
ਯੇ ਭੇਰੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬਿਲਕੁਲ ਜਿਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੂਤਾਂ ਵੇਲੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। *
੯੭ ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਅਗੇਸੁਆ ਯੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਤੇਰੇ ਮੰਗੀ ਜਾਜਰ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੇ ਉਹ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ ਕਿ ਉਦੋਂ ਸੀ ਵਾਧਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਸੰਵਰ ਨੂੰ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।

ਉਹ ਆਦਮੀ 'ਟਹਿਣੀ' ਸਦਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।
੯੮ ਵੇਖ, ਮੈਂ ਅਗੇਸੁਆ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਖਾਮ ਖੱਬਰ ਸੱਖਿਆ ਹੈ।
ਉਸ ਖੱਬਰ ਦੇ ਸੱਤ ਖਾਮੇ ਹਨ ਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਖੱਬਰ ਉੱਥਰ ਖਾਮ ਸੰਦੇਸ ਉਦਰਾਂਗਾ ਜੇ ਇਹ ਦਰਸਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੀ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਸ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਦੋਸ ਹਟਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।"

੧੦ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਉਸ ਵਰਤ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਯੇ ਯੜੇਮੀਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠ ਗੱਲਾਂ ਵਰਣਗੇ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਜੀਰਾਂ ਯੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਹੇਠ ਬੈਠਣ ਦਾ ਸੰਦਾ ਦੇਣਗੇ।"

ਸਮਾਦਾਨ ਯੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖ

੧੧ ਉਸ ਜਿਹੜਾ ਦੂਤ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਵਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਆਕੇ ਮੈਨੂੰ ਜਗਾਇਆ। ਮੈਂ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਗ ਸੀ ਜੋ ਨੀਦ ਤੋਂ ਜਾਗਿਆ ਹੋਵੇ। ੧੨ ਉਸ ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, "ਤੂੰ ਸੀ ਵੇਖਦਾ ਹੈ?"

ਮੈਂ ਰਿਹਾ, "ਮੈਂ ਇੱਕ ਮੇਨੇ ਦਾ ਸਮਾਦਾਨ ਵੇਖਦਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸੱਤ ਦੀਵੇ ਸੁੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਯੇ ਉਸ ਸਮਾਦਾਨ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਰੇਗਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤ ਨਲੀਆਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਨਾਲੀ ਇੱਕ ਦੀਵੇ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਲੀਆਂ ਹਰ ਦੀਵੇ ਨੂੰ ਵਰੇਗੇ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇਲ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ੧੩ ਉਸ ਵਰੇਗੇ ਖਾਮ ਦੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਰੇਗੇ ਦੇ ਖੱਬੇ ਯੇ ਇੱਕ ਸੱਜੇ ਖਾਮੇ। ਇਹ ਦਰੱਖਤ ਦੀਵਿਆਂ ਲਈ ਤੇਲ ਖੈਦਾ ਵਰਦੇ ਹਨ।" ੧੪ ਫਿਰ ਜਿਹੜਾ ਦੂਤ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, "ਹੁਣੇ ਸੁਆਮੀ। ਇਸ ਦਾ ਭਲਾ ਸੀ ਯੇ ਯਰਯਾਗ ਹੋਇਆ?"

੧੫ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਸੀ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਯਦਾ ਕਿ ਇਹ ਵਸਤਾਂ ਸੀ ਹਨ?"

ਮੈਂ ਰਿਹਾ, "ਨਹੀਂ, ਸੁਆਮੀ!"
੧੬ ਉਸ ਆਖਿਆ, "ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਜਰੁੱਬਾਬਲ ਲਈ ਬਚਨ ਹੈ ਕਿ, 'ਤੇਰੇ ਲਈ ਮਦਦ ਤੇਰੇ ਆਪਣੇ ਬਲ ਜਾਂ ਸਰਤੀ ਤੋਂ ਨਾ ਹੋਵੇਗੀ ਸਗੋਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਮੇਰਾ ਯਾਤਮਾ ਮਦਦ ਰਹੇਗਾ।' ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਬਚਨ ਆਖੇ। ੧੭ ਜਰੁੱਬਾਬਲ ਲਈ ਉਹ ਉੱਚੇ ਯਰਬਤ ਮਦਾਨ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਯੇ ਉਹ ਮੰਦਰ ਉਮਾਰੇਗਾ ਤੇ ਜਦੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਖਾਮ ਖੱਬਰ ਉਸ ਉੱਥਰ ਯਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਲੋਕ ਹੋਰਾਨੀ ਨਾਲ ਯੁਦਾਹਰਣਗੇ, 'ਖੁਬਸੂਰਤ! ਕਿੰਨਾ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹੈ।'"

੧੮ ਮੈਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਬਚਨ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਰਿਹਾ, "ਜਰੁੱਬਾਬਲ ਮੇਰੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਖੱਬਰ ਰੱਖੇਗਾ। ਤੇ ਉਹ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਮਾਰੀ ਮੁਰੰਮਤ ਰਹੇਗਾ। ਉਸ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੋਗੇ ਕਿ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ੧੯ ਲੋਕ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਸੁਰੁਆਤਾਂ ਲਈ ਸਰਮਿਦਾਨ ਨਾ ਹੋਣਗੇ ਸਗੋਂ ਉਹ ਬੜੇ ਖੁਸ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਰੁੱਬਾਬਲ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਮਾਹਲ ਵੇਖਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਨਾਮ ਵਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਯੇ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਜਾਇਜਾ ਨੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੇ ਉਹ ਜੋ ਤੂੰ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਨੁਰਾਂ ਵੇਖੀਆਂ ਉਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਹਰ ਦਿਸਾ ਵੱਲ ਵੇਖਣ ਲਈ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਯਰਤੀਰ ਹਨ। ਉਹ ਯਰਤੀ ਦੇ ਜਰੇ-ਜਰੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀਆਂ ਹਨ।"

੨੦ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਸਮਾਦਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਸੱਜੇ ਖਾਮੇ ਯੇ ਇੱਕ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਦੇ ਖੱਬੇ ਖਾਮੇ ਵੱਲ ਖੜ੍ਹਾ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦਾ ਸੀ ਯਰਯਾਗ ਹੈ?" ੨੧ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਖੁੰਢਿਆ, "ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖ ਦੀਆਂ ਇਹ ਦੋ ਟਹਿਣੀਆਂ ਸੀ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਨੇ ਦੀਆਂ ਦੋਨੋਂ ਨਲੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਨਿਹਰੇ ਰੰਗ ਦਾ ਤੇਲ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ?"

੨੨ ਫਿਰ ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਿਹਾ, "ਸੀ ਤੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਯਦਾ?"

ਮੈਂ ਰਿਹਾ, "ਨਹੀਂ, ਸੁਆਮੀ!"
੨੩ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰਿਹਾ, "ਇਹ ਦੋ ਮਸਹ ਰੀਤੇ ਮਨੁੱਖ ਹਨ ਜੋ ਸਾਰੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਗੁਰੂ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।" ੨੪ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।"

ਉੱਡਣੀ ਖੱਤਰੀ

੨੫ ਮੈਂ ਮੁੜ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਉੱਡਣੀ ਲਿਖਤ ਦੇ ਦਰਸਨ ਹੋਏ। ੨੬ ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, "ਤੂੰ ਸੀ ਵੇਖਿਆ ਹੈ?"

ਮੈਂ ਰਿਹਾ, "ਇੱਕ ਉੱਡਣੀ ਖੱਤਰੀ ਜੋ ੩੦ ਫੁੱਟ ਲੰਬੀ ਯੇ ੧੫ ਫੁੱਟ ਚੌੜੀ ਹੈ।"

੨੭ ਉਸ ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਿਹਾ, "ਇਸ ਖੱਤਰੀ ਉੱਥਰ ਸਰਾਧ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਖੱਤਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਰਾਧ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਚੋਰੀ ਵਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦੂਜੇ ਖਾਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

*੩:੭ ਜਿਵੇਂ ਡਡਡ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਮੂਲ ਯਰਯਾਗ: ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਤੈਨੂੰ ਯਹੁੱਚ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਲਈ ਸਰਾਧ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜੇ ਇਕਰਾਰ ਕਰਕੇ ਮੁੱਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੧ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਖੱਤਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਘਰ ਭੇਜਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਦੀ ਮੈਂਗ ਖਾਰੇ ਇਕਰਾਰ ਕਰਕੇ ਮੁੱਕਰ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਖੱਤਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰਬਾਦ ਰਹੇਗੀ। ਇਹੋ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਹ ਖੱਤਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਲੰਕੜੀ ਅਤੇ ਖੱਬਰ ਮਮੋਤ ਨਸਟ ਕਰੇਗੀ।”

ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਅਤੇ ਬਾਲਟੀ

੧ ਜਿਹੜਾ ਦੂਤ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਬਾਹਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਰਿਹਾ, “ਉਹ ਵੇਖ! ਉਹ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਲ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ?”
 ੨ ਮੈਂ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ-ਇਹ ਵੀ ਹੈ?”
 ਉਸ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਨਾਪਣ ਦੀ ਬਾਲਟੀ ਹੈ।” ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਨਾਪਣ ਦੀ ਬਾਲਟੀ ਇਸ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਨਾਪਣ ਦਾ ਧੈਮਾਨਾ ਹੈ।”
 ੩ ਉਸ ਨੇ ਬਾਲਟੀ ਤੋਂ ਸਿਰੇ ਦੇ ਬਣੇ ਢੱਕਣ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਸੀ। ੪ ਦੂਤ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਯੋਰਤ ਬਦੀ ਦਾ ਧਰਤਿਨਯਿਤਵ ਕਰਦੀ ਹੈ।” ਫਿਰ ਦੂਤ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਬਾਲਟੀ ਅੰਦਰ ਧਰੇਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਮੁੜ ਸਿਰੇ ਦਾ ਢੱਕਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ੫ ਉੱਪਰੋਂ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਤੋਰਿਆ ਅਤੇ ਖੰਭਾਂ ਨਾਲ ਦੋ ਯੋਰਤਾਂ ਬਾਹਰ ਨਿਰਲ ਕੀਤੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੰਭ ਮਾਸਮ ਵਰਗੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾ ਰਾਗੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਵਾ ਭਰਕੇ ਉਡੀਕੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਲਟੀ ਨੂੰ ਉਤਾਰਾਂ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕ ਲਿਆ। ੬ ਫਿਰ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਉਹ ਇਹ ਨਾਪਣ ਦੀ ਬਾਲਟੀ ਕਿੱਥੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ?”
 ੭ ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਸਿਨਯਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਰ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਘਰ ਉਸਾਰ ਲੈਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਨਾਪਣ ਦੀ ਬਾਲਟੀ।”

ਚਾਰ ਰੱਬ

੮ ੧ ਫਿਰ ਮੈਂ ਖੁੰਮ ਕੇ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਧਰਾੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਰੱਬ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ੨ ਧਰਿਲੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਲਾਲ ਖੋੜੇ ਖਿੱਚ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਾਲੇ। ੩ ਤੀਜੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਚਿੱਟੇ ਖੋੜੇ ਖਿੱਚ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਦਾਖੇ ਲਾਲ ਧਰਿਲੇ ਵਾਲੇ ਖੋੜੇ।
 ੪ ਜਿਹੜਾ ਦੂਤ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਧਰਭੂ, ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?”
 ੫ ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਚਾਰ ਗਵਾਵਾਂ। ਉਹ ਸਿਰਮਟੀ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਗਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਣੇ-ਗੁਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ।
 ੬ ਕਾਲੇ ਖੋੜੇ ਉੱਤਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾਣਗੇ। ਲਾਲ ਧਰਭੂ ਵੱਲ। ਚਿੱਟੇ ਖੋੜੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਅਤੇ ਧਰਿਲੇ ਵਾਲੇ ਦੱਖਣ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾਣਗੇ।”

੭ ਲਾਲ ਧਰਿਲੇ ਵਾਲੇ ਖੋੜੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਦੂਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜਾਓ, ਧਰਤੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰੋ।” ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਨਿਰਲ ਗਏ।
 ੮ ਤਦ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹਾਰ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਵੇਖ, ਉਹ ਖੋੜੇ ਜੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕਰੋਯਿਤ ਆਤਮੇ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਬੀਲੋਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਯੂਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।”

ਅਗੇਵਾਗ ਜਾਜਕ ਨੂੰ ਤਾਜ ਮਿਲਣਾ

੯ ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਰਿਹਾ, ੧੦ “ਹੋਲਦੀ, ਟੋਬੀਯਾਗ, ਅਤੇ ਅਦਯਾਗ, ਕੈਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਲੈ ਕੇ ਰਿ ਬੇਬੀਲੋਨ ਤੋਂ ਖਰਤੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਸਫਨਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਐਮੀਯਾਗ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਜਾਗ। ੧੧ ਉਹ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਵਰਤ ਕੇ ਤਾਜ ਬਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤਾਜ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰੱਖ, ਜੇ ਰਿ ਖਰਯਾਨ ਜਾਜਕ ਹੈ। ੧੨ ਫਿਰ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ:
 ‘ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਮਾਖ ਹੈ ਉਹ ਤਾਰਤਵਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਮੰਦਰ ਬਣਾਵੇਗਾ।
 ੧੩ ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਮੰਦਰ ਬਣਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧਰਤਾਧ ਧਰਾਧ ਤਰੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਜਾਜਕ ਉਸ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਧਾਮੇ ਖੜੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੋਨੇ ਮਨੁੱਖ ਸਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।’
 ੧੪ ਅਤੇ ਉਹ ਤਾਜ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਲਦੀ, ਟੋਬੀਯਾਗ, ਅਦਯਾਗ ਅਤੇ ਸਫਨਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਐਮੀਯਾਗ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਦਰਸ਼ੀ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ।’
 ੧੫ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡਿਓਂ ਲੋਕੀਂ ਆਕੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਬਨਾਉਣਗੇ ਤਦ ਤੁਸੀਂ ਆਵੱਸ ਜਾਣ ਜਾਵੱਗੇ ਰਿ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਕਰੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕਰੋਗੇ।

ਅਗੇਵਾਗ ਦਯਾ ਅਤੇ ਸਹਿਮ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ
 ੧ ਦਾਗ ਧਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਚੌਥੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੌਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਚੌਥੀ ਤਾਰੀਕ ਨੂੰ ਰਿਮਲੋਵ ਵਿੱਚ ਜਰਕਯਾਗ ਨੂੰ ਆਈ। ੨ ਤਾਂ ਬੈਤਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਰਾਮਰ, ਰਗਮ-ਮਲਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਰਿ ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਅੱਗੇ ਜਾਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ। ੩ ਉਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਜਕਾਂ ਕੋਲ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੁੰਢਿਆ, “ਬਹੁਤ ਵਜ਼ਿਰਾਓਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੰਦਰ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਤੇ ਵੈਣ

ਤੇ ਰੀਰਨੇ ਖਾਉਂਦੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਖੰਜਵੇਂ ਮਹੀਨੇ
ਮਾਡਾ ਖਾਮ ਵੈਣ ਆਤੇ ਵਰਤ ਦਾ ਮਮਾਂ ਗੁੰਦਾ ਮੀ। ਰੀ ਮਾਨੂੰ
ਇਉਂ ਹੀ ਰਚਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

੧ ਇਹ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ
ਹੋਇਆ: ੧ “ਇਸ ਦੇਸ ਦੇ ਜਾਜਰਾਂ ਆਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ
ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ, ‘ਤੁਮੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ੭੦ ਮਾਲਾਂ ਲਈ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ
ਦੇ ਖਵੇਂ ਆਤੇ ੭ਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਵਰਤ ਰੱਖੇ ਆਤੇ ਮੇਗ ਯਰਗਟ
ਮਨਾਇਆ, ਯਰ ਰੀ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਮਥ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੀਤਾ?
ਨਹੀਂ! ੬ ਆਤੇ ਰੀ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਜੇ ਖਾਯਾ ਆਤੇ ਖੀਤਾ, ਉਹ
ਮੇਰੇ ਲਈ ਮੀ? ਨਹੀਂ! ਇਹ ਮਥ ਤੁਹਾਡੇ ਆਖਣੇ ਮੁਠਾਰਥ
ਲਈ ਮੀ। ੭ ਰੀ ਇਹ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ
ਨੇ ਯਹਿਲੇ ਨਥੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਯੁਰਾਸੀਆਂ ਮਨ ਜਦੋਂ ਰਿ
ਯਰੂਮਲਮ ਵੱਸਦਾ ਮੀ ਆਤੇ ਰਾਜੀ ਖੁਸੀ ਮੀ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ
ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਨਗਰ ਆਤੇ ਦੱਖਣ (ਨੇਵ) ਆਤੇ ਪੱਛਮ ਦੀ
ਤਰਾਈ ‘ਚ ਲੋਕ ਵੱਸਦੇ ਮਨ।”

੨ ਫਿਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਬਚਨ ਜਰਯਾਗ ਨੂੰ ਆਇਆ।

੩ ਯਹੋਵਾਹ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
“ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚੇ ਨਿਯਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਆਤੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਹਰ
ਆਤੇ ਦਇਆ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੪ ਯਤੀਮ ਬੱਚਿਆਂ, ਵਿੱਧਵਾਦਾਂ,
ਉਪਰਿਆਂ ਤੇ ਸਰੀਬਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਨਾ ਦੁੱਖਾਉ
ਆਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਬੁਰਾਈ ਰਹਨ ਦਾ ਖਿਆਲ ਵੀ ਰਦੇ
ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਉ।”

੫ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁਨਣੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਉਹ ਰਹਨ

ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਆਣਮੁਟਿਆਂ ਰੀਤਾ।

੬ ਉਹ ਬੜੇ ਢੀਠ ਮਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਆਣਮੋਲਿਆਂ ਰੀਤਾ

ਯਹੋਵਾਹ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਆਖਣਾ ਆਤਮਾ
ਵਰਤਿਆ

ਆਤੇ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਦੇਸ ਭੇਜੇ
ਯਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਾ ਮੁਟੀ ਤਾਂ

ਯਹੋਵਾਹ ਬਹੁਤ ਰੋਯਵਾਨ ਹੋਇਆ।

੭ ਤਾਂ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰਿਹਾ,

“ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ,

ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁੰਗਾਰਾ ਨਾ ਭਰਿਆ ਸੇ ਜੇਰ ਉਹ ਗੁਣ

ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਗੇ ਮੈਂ ਗੁੰਗਾਰਾਂ ਨਾ ਭਰਾਂਗਾ।

੮ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੂਜੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਹਨੇਰੀ ਵਾਂਗ
ਲਿਆਵਾਂਗਾ

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ

ਯਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰੋਮਾਂ ਇਸ ਦੇਸ ਚੇ ਲੰਘਣਗੀਆਂ

ਤਾਂ ਦੇਸ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਦੇਸ ਵੀਰਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਰੂਮਲਮ ਨੂੰ ਯਸੀਮ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੀਤਾ

੧ ਯਹੋਵਾਹ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵਾਰ ਹੈ:

੨ ਯਹੋਵਾਹ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਮੱਚੇ
ਦਿਲੋਂ ਮੀਯੋਨ (ਯਰਬਤ) ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ
ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਖਿਆਰ ਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ
ਬੇਵਫਾਈ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਰੋਯ ਆ ਗਿਆ।” ੩ ਯਹੋਵਾਹ
ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਮੀਯੋਨ ਵੱਲ ਯਰਤ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ
ਯਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਯਰੂਮਲਮ ਵਫਾਦਾਰ
ਸਹਿਰ ਆਖਵਾਏਗਾ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਦੇ
ਯਰਬਤ ਯਵਿੱਤਰ ਸਦਵਾਏਗਾ।”

੪ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਬਚੁਰਗ ਆਦਮੀ ਆਤੇ ਔਰਤਾਂ ਮੁੜ
ਤੋਂ ਯਰੂਮਲਮ ਦੇ ਚੌਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ। ਲੋਕ ਇੰਨੀ
ਉਮਰ ਭੋਗਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਡੁੱਗੇਰੀ ਲੈ ਰੇ ਚੱਲਣਗੇ।

੫ ਆਤੇ ਸਹਿਰ ਮੁੜ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਤੇ ਚਹਿਰਦਾ
ਹੋਵੇਗਾ। ੬ ਜੇਰ ਇਹ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਚੋ ਬੱਚਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ
ਇਹ ਯਸਰਜ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵੀ ਯਸਰਜ
ਵਾਂਗ ਹੋ ਸੱਰਦਾ, ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਮਰਥ-ਤਾਰਤਵਰ ਖੋਮਿਤ
ਰਦਾ ਹੈ।”

੭ ਯਹੋਵਾਹ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਵੇਖ, ਮੈਂ
ਯੁਰਬੀ ਆਤੇ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸਾਂ ਤੋਂ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਰਿਹਾ
ਹਾਂ। ੮ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਆਤੇ
ਉਹ ਯਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਮਨ ਨਹੀਂ
ਬਦਲਾਂਗਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦਗਾਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

੯ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤਰੜੇ ਹੋਵੇ! ਤੁਮੀਂ ਜੋ ਇਹ ਵਚਨ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਣਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ
ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮਮੋਂ ਵਿੱਚ ਨਥੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲੇ ਮਨ
ਇਹ ਉਹੀ ਵਚਨ ਹਨ। ੧੦ ਇਸ ਮਮੋਂ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ, ਲੋਕਾਂ
ਰੋਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਲਈ ਯੈਸਾ ਨਹੀਂ ਮੀ। ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ
ਯਸੂਆਂ ਨੂੰ ਭਾੜੇ ਤੇ ਲੈਣ ਲਈ ਯੈਸੇ ਮਨ। ਲੋਕਾਂ ਲਈ
ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਮੀ। ਉੱਥੇ ਰਿਸੇ
ਵਾਸਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਮੀ। ਮੈਂ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ
ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਖਿਆਫ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ੧੧ ਯਰ ਗੁਣ ਯਜਿਹਾ
ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੁਣ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਯਜਿਹਾ
ਹੋਵੇਗਾ।” ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਜਿਹੀਆਂ
ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੧੨ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਬੀਜ ਸਾਂਤੀ ‘ਚ ਬੋਇਆ
ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਗੂਰੀ ਵੇਲਾਂ ਤੇ ਅੰਗੂਰ ਯਵੇਗਾ
ਆਤੇ ਜਮੀਨ ਚੰਗੀ ਫਸਲ ਦੇਵੇਗੀ ਆਤੇ ਯਰਾਮ ਮੀਂਹ
ਦੇਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਇਹ ਮਥ ਵਸਤਾਂ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਇਸ ਉੱਪਰ
ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੧੩ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਮਰਾਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ
ਆਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
ਯਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ ਆਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਯਸੀਮਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਤਰੜੇ
ਹੋਵੇ, ਘਬਰਾਵੇ ਨਾ।”

੧੪ ਅਗੇਵਾਗ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰਨ ਦੀ ਮੋਚੀ ਆਖਣਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।” ੧੫ “ਯਹ ਗੁਣ ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਮਨ (ਫੈਸਲਾ) ਬਦਲ ਨਿਆ ਹੈ ਆਉਣ ਉਮਰਾਂ ਮੈਂ ਅਨੁਮਲਮ ਆਉਣ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣਾ ਆਉਣ ਨਾ।” ੧੬ ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਰੰਮ ਆਉਣ ਰਹੋ! ਆਉਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਮੱਚੇ ਰਹੋ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਆਉਣੇ ਨਗਰ 'ਚ ਰੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲਵੋ ਤਾਂ ਉਹ ਰੰਮ ਰਹੋ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਗਰ ਦੇ ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਆਮਨ ਬਹਾਲ ਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ। ੧੭ ਆਉਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਾਜਿਮਾਂ ਨਾ ਰਚੋ। ਝੂਠੇ ਟਿਕਾਰ ਨਾ ਰਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਭੈੜੇ ਰੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਨਾ ਮੰਨੋ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣਾ ਰਦਾ ਗਾਂ।” ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਉਣ ਆਖਿਆ।

੧੫ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਅਗੇਵਾਗ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਦਿੱਤਾ। ੧੬ ਉਸ ਆਖਿਆ ਹੈ, “ਉਦਾਮੀ ਮੋਗ ਆਉਣ ਵਰਤ ਦੇ ਖਾਮ ਦਿਨ, ਵਰਗੇ ਦਾ ਚੋਬਾ, ਯੰਜਵਾਂ, ਮੱਤਵਾਂ ਆਉਣ ਦਮਵਾਂ ਮਹੀਨਾ ਤੁਸੀਂ ਚੁਣਿਆ। ਗੁਣ ਉਹ ਮੋਗੀ ਦਿਨ ਆਉਣ ਗੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਗੁਣ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਮੱਚ, ਵਫਾਦਾਰੀ ਆਉਣ ਮਾਂਤੀ ਨਾਲ ਆਉਣ ਰਹੋ।”

੨੦ ਅਗੇਵਾਗ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਆਖਦਾ ਹੈ,
“ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕੀਂ
ਅਨੁਮਲਮ ਨੂੰ ਆਉਣਗੇ।

੨੧ ਆਲੰਗ-ਆਲੰਗ ਮਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ
ਮੁਝਰਾਮਨਾਵਾਂ ਦੇਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਰਹਿਣਗੇ: ‘ਆਮੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਮਰਥ
ਮਰਤੀਮਾਨ ਦੀ’

ਉਪਾਮਨਾ ਰਨ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਆਉਣ ਦੂਜੇ ਆਉਣਗੇ,
‘ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾਵਾਂਗੇ।’”

੨੨ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਉਣ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਤਰਤੀਆਂ ਰੰਮਾਂ ਆਉਣ ਗਾਜ ਅਗੇਵਾਗ ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਉਮਰੀ ਯੁਜਾ ਰਨ ਲਈ ਅਨੁਮਲਮ ਨੂੰ ਆਉਣਗੇ। ੨੩ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੇ-ਵੱਖ ਬੋਲੀ ਦੇ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੰਮਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਅਗੇਵਾਗ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੱਲਾ ਫੜਨਗੇ ਆਉਣ ਆਉਣਗੇ ਰਿ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚਲਾਂਗੇ ਰਿਉਂ ਰਿ ਆਮੀਂ ਮੁਣਿਆ ਹੈ ਰਿ ‘ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਰੀ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਉਮਰੀ ਉਪਾਮਨਾ ਲਈ ਚੱਲ ਮੱਚਦੇ ਗਾਂ?’”

ਦੂਜੀਆਂ ਰੰਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂ

੧ ਆਮੀਂ ਵਾਰ! ਇਹ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਟਿਕਾਰ ਦੇਮ ਦੇ
ਵਿਰੁੱਧ ਆਉਣ ਉਮਰੀ ਗਾਜਯਾਨੀ ਦੰਮਿਮਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ

ਮੰਦੇਮ ਹੈ, “ਇਸਗਾਇਲ ਦਾ ਆਉਣਾ ਗੀ ਨਹੀਂ ਮਗੋਂ ਹੋਰ ਮਾਰੀਆਂ ਗੋਤਾਂ ਦੀਆਂ ਆਉਣਾਂ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਾਰੇ ਜਾਨਣ ਆਉਣ ਉਮਰੀ ਮਿਹਰ ਲੈਣ ਉੱਪਰ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ੨ ਆਉਣ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਗਮਾਬ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਟਿਕਾਰ ਦੀ ਮੀਮਾਂ ਨਾਲ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਮੁਰ ਆਉਣ ਮੀਦੇਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਦ ਰਿ ਉਹ ਰਿਨੇ ਬੁੱਧਵਾਨ ਆਉਣ ਗੁਨਰ ਵਾਲੇ ਹਨ। ੩ ਮੁਰ ਗੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਮਥਾਧਿਤ ਹੈ ਆਉਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਰੋਲ ਚਾਂਦੀ ਯੁਝ ਵਾਂਗ ਆਉਣ ਮੇਨਾ ਮਿੱਟੀ ਵਾਂਗ ਜੁਲਦਾ ਹੈ। ੪ ਯਹ ਅਗੇਵਾਗ ਮਾਡਾ ਯਰਭੂ ਮਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਲਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਮਰਾ ਮਝ ਰੁਝ ਮਥੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਤਬਾਗ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ ਆਉਣ ਉਮ ਦੀ ਨੈ-ਮੇਨਾ ਨੂੰ ਨਮਟ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਆਉਣ ਉਮ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਆਉਣ ਨਾਲ ਮਾਡਾ ਦੇਵੇਗਾ।

੫ “ਆਮਰਲੇਨ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਟਿਕਾਰ ਵੇਖਣਗੇ ਤਾਂ ਭਰ ਜਾਣਗੇ। ਆਉਣ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਭੈਣ ਨਾਲ ਰੇਖਣਗੇ। ਆਉਣ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਮ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਝ ਰੁਝ ਉਹ ਵਾਧਰਦਾ ਵੇਖਣਗੇ। ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਯਾਤਮਾਗ ਨਾ ਰਹੇਗਾ ਤੇ ਨਾ ਗੀ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਆਮਰਲੇਨ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ। ੬ ਆਮਦੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਮਥਝ ਨਾ ਆਉਣਗੇ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਮਲੀ ਧਿਤਾ ਰੇਣ ਹੈ? ਮੈਂ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਰਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੭ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਗਾਂ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ ਹੋਇਆ ਭੋਜਨ ਆਉਣ ਖੁਨ ਦੇ ਮਥੇਤ ਮਾਮ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਣ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਰੋਈ ਵੀ ਫਲਿਮਤੀਨੀ ਜੇ ਬਚੇ ਹੋਣੇ ਹਨ ਮੇਰੇ ਗੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯਰਿਵਾਰ-ਮਥੁਰ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ। ਆਉਣ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਅਥੁਮੀਆਂ ਨੇ ਰੀਤਾ ਮੀ। ੮ ਮੈਂ ਦੁਮਥ ਦੀਆਂ ਫੈਜਾਂ ਨੂੰ ਟਿੰਧਰ ਯਰਵੇਸ ਨਾ ਰਨ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਉਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਮੀਹੇ ਤੇ ਦੁੱਖ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਆਉਣੀ ਆਉਣੀ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਰਿ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਿਨਾ ਦੁੱਖ ਭੋਗਿਆ ਹੈ।”

ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਯਾਤਮਾਗ

੬ ਗੀ ਆਉਣ! ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾ!

ਅਨੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕੇ! ਖੁਸ਼ੀ 'ਚ ਨਲਰਾਰੇ!

ਵੇਖੋ! ਤੁਹਾਡਾ ਯਾਤਮਾਗ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ!

ਉਹ ਯਰਮੀ ਆਉਣ ਜੇਤੂ ਯਾਤਮਾਗ ਹੈ ਯਰ ਉਹ

ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਯੁੱਜ ਹੈ

ਉਹ ਇੱਕ ਰੰਮ ਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ ਤੇ ਭਾਵ ਜਵਾਨ
ਗਯੇ ਤੇ ਮਵਾਰ ਹੈ।

੧੦ ਯਾਤਮਾਗ ਆਉਣਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਆਉਣੀਮ ਤੋਂ ਰਥ ਨੂੰ
ਆਉਣ ਅਨੁਮਲਮ ਦੀ ਆਉਣ ਮੈਨਾ ਨੂੰ ਨਮਟ ਰੀਤਾ
ਮੈਂ ਜੰਗੀ ਯਨੁੱਧਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ।”

ਉਹ ਯਾਤਮਾਗ ਰੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਂਤੀ ਦਾ ਮਮਾਚਾਰ ਲੈ ਰੇ
ਆਉਣਗਾ।

ਉਮ ਦਾ ਗਾਜ ਮਥੁੰਦਰ ਦੇ ਇੱਕ ਯਾਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰਿਨਾਰੇ
ਤੀਰ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ (ਇਫਰਾਤ) ਦਰਿਆ

ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੀਰ ਉਮਦੀ ਹੁਕਮਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ

੧੧ ਜੇ ਅਰੁਮਨਮ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਲਗੂ ਰਾਹਣ

ਤੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨ ਧਾਣੀ ਦੇ ਟੋਏ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਢ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।

੧੨ ਜੇ ਕੈਦੀਓ! ਤੁਸੀਂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਓ! ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਮਦੰਦੇ ਹੋ,

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਮੁੜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

੧੩ ਜੇ ਅਗੂਦਾਗ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਯਨੁੱਖ ਵਾਂਗ ਵਰਤਾਂਗਾ

ਅਤੇ ਆਫਰਾਈਮ ਨੂੰ ਬਾਣ ਵਾਂਗ।

ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ, ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਤੁਲਵਾਰ ਵਾਂਗ ਵਰਤਾਂਗਾ ਯੂਨਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ।

੧੪ ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ

ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਤੀਰ ਬਿਜਲੀ ਵਾਂਗ ਛੱਡੇਗਾ।

ਅਗੇਵਾਗ ਮੇਰਾ ਯਰਬੂ ਤੁਰ੍ਹੀ ਫੂਰੇਗਾ ਤਾਂ ਫੌਜਾਂ ਉਜਾੜ ਦੀ

ਗਨੇਰੀ ਵਾਂਗ ਆਗਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧਣਗੀਆਂ।

੧੫ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ ਮੈਨਾ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਖੱਬਰ

ਅਤੇ ਗੁਲੇਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹੇਗੀ।

ਉਹ ਦੁਸਮਨਾਂ ਦਾ ਲਗੂ ਸਰਾਬ ਵਾਂਗ ਵਗਾਉਣਗੇ ਇਹ ਜਗਵੇਰੀ ਦੀਆਂ ਨੁਰਾਂ 'ਚ ਸੁੱਟੇ ਲਗੂ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੬ ਉਸ ਵਰਤ ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਦੋਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ

ਰੱਖਿਆ ਰਹੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਆਜ਼ੀ ਆਪਣੇ ਇੱਜੜ ਦੀ।

ਉਮਦੀ ਯਰਜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਰੀ ਹੋਵੇਗੀ

ਅਤੇ ਉਹ ਉਮਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਚਮਕਦੇ ਰਤਨਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗੀ।

੧੭ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਸੁਗਣੀ ਹੋਵੇਗੀ

ਬੇਸੁਮਾਰ ਫਸਲ ਹੋਵੇਗੀ ਇਹ ਫਸਲ ਸਿਰਫ ਆਨਾਜ

ਅਤੇ ਮੈਂਦਾ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨੌਜੁਆਨ ਮਰਦ ਅਤੇ ਯੈਰਤ

ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਇਕਰਾਰ

੧ ਅਗੇਵਾਗ ਅੱਗੇ ਬਸੰਤ ਦੀ ਸੁੱਤੇ ਮੀਂਹ ਦੀ

੧੦ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰਹੇ। ਉਹ ਬਿਜਲੀ ਭੇਜੇਗਾ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਵਰ੍ਹੇਗਾ। ਫੇਰ ਹਰ ਵਿਆਰਤੀ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਖੇਦੇ ਉੱਗਣਗੇ। ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਵਲ ਰਹੇਗਾ।

੨ ਲੋਕ ਛੋਟੇ ਬੁੱਤਾਂ ਵੱਲ ਯਰਤਕੇ ਜਾਂ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਵੱਲ ਜਾ ਕੇ ਭਵਿੱਖ ਜਾਨਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਇਹ ਮਭ ਕੁਝ

ਵਿਆਰਥ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਵਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਦੂਗਰ ਦਰਸਨ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਫਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਇਹ ਮਭ ਕੁਝ ਬੇਕਾਰ ਝੂਠ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਸਿਰਫ ਆਮਮਈ ਆਰਾਮ ਦਿੰਦਾ ਜੇ ਕਿ ਵਿਆਰਥ ਹੈ। ਮੇ ਇਹ ਲੋਕ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਭਟਕਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਦਦ ਲਈ ਖੁਰਾਕਦੇ ਹਨ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਕੋਈ ਆਜ਼ੀ ਨਹੀਂ।

੩ ਅਗੇਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਮੈਂ ਆਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਬੜਾ ਖਫਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਮੇਰੀ ਭੇਡਾਂ (ਉੱਮਤ) ਤੇ ਵਾਧਰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।" (ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਇੱਜੜ ਹੈ) ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਮੱਚਮੁੱਚ ਆਪਣੇ ਇੱਜੜ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਇੱਜੜ ਦੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਸਿਆਹੀ ਆਪਣੇ ਮੋਹਣੇ ਜੰਗੀ ਖੋੜੇ ਦੀ।

੪ "ਅਗੂਦਾਗ ਤੋਂ ਆਗੂ ਆਉਣਗੇ ਜੋ ਖੁੰਜੇ ਦੇ ਖੱਬਰ ਅਤੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਖੁੰਟਿਆਂ ਅਤੇ ਖੁੰਜੇ ਦੇ ਗਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਗੇ। ੫ ਉਹ ਸੁਰਬੀਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੜਕਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਵਾਂਗ ਮਿੱਧਣਗੇ। ਉਹ ਲੜਨਗੇ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਜੇ ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਗ-ਮੰਗ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਖੁੜਮਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਣਗੇ।

੬ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਤਰੜਾ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਯੂਸਫ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਜਿਤਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਧਮ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ-ਆਰਾਮ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਇਥੋਂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਦੇ ਤਿਆਗਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਹਾਂਗਾ।

੭ ਆਫਰਾਈਮ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰਬੀਰਾਂ ਵਾਂਗ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਖੀਣ ਲਈ ਰਾਫੀ ਮੈਂਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜ ਮਨਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਮੰਗ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਨਗੇ।

੮ "ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰਾਂਗਾ (ਸੀਟੀ ਵਜਾਵਾਂਗਾ) ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਮੱਦਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਜਾਣਗੇ। ੯ ਹਾਂ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਯਰਜਾ ਨੂੰ ਖਿੱਡੇਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਯਰ ਉਹ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲਣਗੇ। ਉਹ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਧਮ ਯਰਤਨਗੇ। ੧੦ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਆਸੂਰ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਲਯਾਦ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਥਾਨੋਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।" ੧੧ ਇਹ ਧਰਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਢ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਰੁਦੀ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕਰ ਮਾਰੀ, ਮਰੁਦਰ ਬਿਖਰਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮਰੁਦਰ ਤੋਂ ਧਾਰ ਲੰਘ ਗਏ। ਅਗੇਵਾਗ ਮਰੁਦਰਾਂ-ਵਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਧਾਣੀ ਨੂੰ ਸੁਰਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖੁੰਮੰਡ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੀ ਮਰਤੀ ਨੂੰ ਨਸਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ੧੨ ਅਗੇਵਾਗ ਆਪਣੀ ਯਰਜਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੇ

ਤਰਤੀਆਂ ਰਹੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਲਈ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ।

ਅਗੇਵਾਹ ਦੂਜੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ

११ ਜੇ ਅੱਗ ਤੇਰੇ ਦਿਉਦਾਰ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਮੰਦੇ।
 ੨ ਮਰੂ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵੈਣ ਧਾਉਣਗੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਦਿਆਰ ਡਿੱਗ ਪੈਣੇ
 ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੁੱਖ ਲੈ ਜਾਣੇ ਜਾਣਗੇ।
 ਬਾਸ਼ਾਨ ਦੇ ਬਲੂਤ ਦੇ ਦੁੱਖਤ ਜੰਗਲ ਦੇ ਵੱਢੇ ਜਾਣ
 ਰਾਹਤ ਮੇਗ ਰਹਨਗੇ।

੩ ਵੈਣ ਧਾਉਂਦੇ ਆਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਆਗੂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ,
 ਬੱਬਰ-ਮੇਰਾਂ ਦੇ ਦਗੜਾ ਸੁਣ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਦਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਰੋਲ ਦੀਆਂ
 ਝਾੜੀਆਂ ਤੇ ਜੰਗਲ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ।

੪ ਅਗੇਵਾਹ ਮੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਚਰਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਹ ਜੇ ਰੱਟੀਆਂ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਨ। ੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜੋ ਭੇਡਾਂ ਖਰੀਦਦੇ ਅਤੇ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਖਰੀਦਦਾਰ ਇੱਕ ਮੁੱਲ ਤੇ ਭੇਡਾਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਥਾਗ ਰਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਵਧਾਰੀ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਖਦੇ ਹਨ, 'ਅਗੇਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤ ਰਹੇ, ਮੈਂ ਅਮੀਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ!' ਆਜ਼ੀ ਆਖਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਲਈ ਉਦਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ੬ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਗੇਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਵੇਖੋ! ਮੈਂ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗੁਨਾਂਗੀ ਅਤੇ ਗਾਜੇ ਦੇ ਗੁੱਬ ਦੇ ਦਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇਵਾਂਗਾ-ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ।'

੭ ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਵੱਢੇ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਤਾਈਆਂ ਗੋਈਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਅਯਾਲੀ ਬਣਿਆ। ਮੈਂ ਦੋ ਮੋਟੀਆਂ ਲਈਆਂ, ਇੱਕ ਮੋਟੀ ਨੂੰ ਮੈਂ 'ਮਿਹਰ' ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਨੂੰ 'ਏਰਤਾ' ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਰਹੀ ਸੁਬੂ ਰਹ ਦਿੱਤੀ। ੮ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨਾਂ ਆਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹੀ ਸੁਬੂ ਰਹ ਦਿੱਤੀ। ੯ ਫਿਰ ਮੈਂ ਰਿਹਾ, 'ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡਦਾ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਜਿਹੜੇ ਮਰਨਾ ਚਾਹੁਣ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਨਸ਼ਟ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਬਚੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਲੜਨਗੇ ਅਤੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।' ੧੦ ਫਿਰ ਮੈਂ ਕਿਰਥਾ ਦੀ ਮੋਟੀ ਚੁੱਕੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮੈਂ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਰੀਤਾ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਖਣੀ ਰੋਮ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਨੇਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੧੧ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਿਨ, ਇਰਾਰਨਾਮਾ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁੱਖੀ ਗੋਈਆਂ

ਭੇਡਾਂ ਨੇ, ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਤੱਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਜਾਣ ਲਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਇਰਾਰਨਾਮਾ ਮੀ।

੧੨ ਤਦ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, 'ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇਵੇ ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਾ ਮਹੀ।' ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ੩੦ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਮਿਰੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ੧੩ ਤਦ ਮੈਨੂੰ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, 'ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੁੱਟ ਦੇਹ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਵੱਡੀ ਰੀਮਤ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰਾ ਮੁੱਲ ਧਿਆ ਮੀ,' ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ੩੦ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਮਿਰੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖਜਾਨੇ ਅੱਗੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ। ੧੪ ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਹ ਮੱਥਾ ਦੀ ਮੋਟੀ ਦੇ ਵੀ ਦੇ ਟੋਟੇ ਰੀਤੇ। ਇਹ ਮੈਂ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਰੀਤਾ ਕਿ ਅਗੂਦਾਰ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਮੱਥਾ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੈ।

੧੫ ਤਦ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਹੁਣ ਉਸ ਮੁਰਖ ਆਜ਼ੀ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲਾ ਸਮਾਨ ਲੈ। ੧੬ ਇਸਤੋਂ ਇਹ ਦਰਮਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇਸ ਲਈ ਨਵਾਂ ਜਵਾਨ ਆਜ਼ੀ ਚੁਣਾਂਗਾ ਧਰ ਇਹ ਨਵਾਂ ਆਜ਼ੀ ਤਬਾਹ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨੌਜਵਾਨ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਰਹਨ ਤੋਂ ਆਮਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਫੱਟੜ ਗੋਈਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਮਰਹਮ ਨਾ ਰਹ ਮੱਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰਾ ਨਾ ਦੇ ਮੱਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਮੋਟੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਧੂਰੀਆਂ ਖਾਧੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਰ ਬਚੇ ਰਹਿਣਗੇ।'

੧੭ ਮੇਰੇ ਬੇਰਾਰ ਆਜ਼ੀ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਇੱਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ।

ਉੱਸਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿਉ! ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਮੱਜੀ
 ਬਾਗ ਤੇ ਅੱਖ ਨੂੰ ਫੋੜੇ।

ਉਸਦਾ ਮੱਜਾ ਹੱਥ ਬੇਰਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ

ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੱਜੀ ਅੱਖ ਅੰਨ੍ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਗੂਦਾਰ ਦੇ ਦੁਕਾਲੇ ਦੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦਾ ਦਰਸਨ

੧੮ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿਖੇ ਅਗੇਵਾਹ ਦਾ ਮੇਰ ਸਮਾਚਾਰ। ੧੯ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਸਿਰਜੇ। ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਤਮਾ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਧਾਇਆ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ੨ 'ਵੇਖ, ਮੈਂ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦੇ ਗਾਜਾਂ ਲਈ ਜਹਿਰ ਦੇ ਧਿਆਲੇ ਵਾਂਗ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ਰੋਮਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਤੇ ਹਮਲਾ ਰਹਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਦਾ ਮਾਰਾ ਅਗੂਦਾਰ ਇਹ ਫਾਹੀ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ੩ ਧਰ ਮੈਂ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਾਰੀ ਚੱਟਾਨ ਵਾਂਗ ਬਣਾਵਾਂਗਾ-ਤਾਂ ਜੋ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰੇਗਾ ਖੁਦ ਹੀ ਜਖਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੇ ਫੱਟੜ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਧਰ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਫ਼ਨ ਲਈ ਇਰੱਟੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ੪ ਧਰ ਉਸ ਵਰਤ, ਮੈਂ ਹਰ ਸਿਧਾਰੀ ਦੇ ਖੋੜੇ ਨੂੰ ਅਬਰਾਹਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਰ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਮਾਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਖੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਰਹ ਦੇਵਾਂਗਾ ਧਰ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਗੂਦਾਰ ਦੇ ਅਰਾਣੇ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਾਂਗਾ। ੫ ਅਗੂਦਾਰ ਦੇ ਆਗੂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖੇ

ਹੋਮਲਾ ਦੇਣਗੇ, 'ਅਗੋਵਾਗ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਤੁਗਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਤਾਰਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।' ੬ ਉਸ ਵਰਤ, ਮੈਂ ਅਨੁਸਾਰ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਆਪੂਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਠਹਿਰਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਅੱਗ ਤੁੜੀ ਨੂੰ ਮਾੜੀ ਹੀ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਅਤੇ ਅਨੁਸਮਲਮ ਵਿੱਚ, ਲੋਕ ਚੈਨ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਗ ਲੈਣਗੇ।"

੭ ਅਗੋਵਾਗ ਧਰਿਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੀ ਰੋਮ ਨੂੰ ਬਚਾਏਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਨੁਸਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕ ਚੀਗਾਂ ਮਾਰਨ ਵਿੱਚ ਨਾਰਾਮਯਾਬ ਰਹਿਣਗੇ। ਦਾਉਦ ਦਾ ਘਰਾਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸਮਲਮ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਫੜਾਂ ਨਾ ਮਾਰ ਸੱਕਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੰਗੇ ਹਨ। ੮ ਧਰ ਅਗੋਵਾਗ ਅਨੁਸਮਲਮ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਆਦਮੀ ਵੀ ਦਾਉਦ ਵਾਂਗ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ ਦੂਤ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਾਗਵਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੯ ਅਗੋਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਉਸ ਵਰਤ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਅਨੁਸਮਲਮ ਦੇ ਦਿਵੱਧ ਯੁੱਧ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਾਂਗਾ।" ੧੦ ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਅਨੁਸਮਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਕਰਿਆ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਆਤਮਾ ਵਰਸਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਣਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਨਿਹਾਸ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬੜੇ ਦੁੱਖੀ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਇੰਨੇ ਦੁੱਖੀ ਹੋਣਗੇ ਜਿੰਨਾ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਲੋਤੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੈਣ ਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਉਹ ਇੰਨੇ ਦੁੱਖੀ ਹੋਣਗੇ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਧਰਿਲੋਟੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ। ੧੧ ਅਨੁਸਮਲਮ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂ ਮੋਰ ਉਦਾਸੀ ਅਤੇ ਰੋਣ-ਘਿੱਟਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਹਦਦ-ਰਮੇਨ ਦੇ ਮੋਗ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਰੀਰਨੇ ਖਾਏ ਸਨ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਅਨੁਸਮਲਮ ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੨ ਹੁਰੇਰ ਘਰਾਣਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਘਿੱਟੇਗਾ। ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਤਨੀਆਂ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਰੀਰਨੇ ਖਾਉਣਗੀਆਂ। ਨਾਥਾਨ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਟੱਬਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਤਨੀਆਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਰੋਣਗੇ-ਘਿੱਟਣਗੇ। ੧੩ ਲੋਵੀ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਟੱਬਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਮਈ ਦਾ ਧਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਤਨੀਆਂ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਰੋਣ-ਘਿੱਟਣਗੇ। ੧੪ ਹੋਰ ਧਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਾਧੇਗਾ ਕਿ ਹਰ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਐਰਤ ਰੀਰਨੇ।"

੧੩ ੧੪ ਯਹ ਉਸ ਵਰਤ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਅਤੇ ਅਨੁਸਮਲਮ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਖਾਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਚਮਕਾ ਛੁੱਟੇਗਾ। ਉਸ ਝਰਨੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਾਧ ਯੋਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਕਰਨਗੇ।

ਝੂਠੇ ਨਬੀਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ

੨ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੋਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਉਸ ਵਰਤ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਬੁੱਤ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇੱਥੋਂ ਤਰ ਕਿ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਤਰ ਵੀ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਝੂਠੇ ਨਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬਦਕੂਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੩ ਫਿਰ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਨੀ ਜਾਹੀ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਥੋਂ ਤਰ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮਾਧੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਧਿਉ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣਗੇ, 'ਤੂੰ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਇਸ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਮਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਫੇਰ ਉਸ ਦੇ ਖੁਦ ਦੇ ਮਾਧੇ ਨਬੁੱਵਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚਥੇੜ ਮਾਰਨਗੇ।' ੪ ਹੁਰੇਰ ਨਬੀ ਉਸ ਵਰਤ ਆਪਣੇ ਵਾਚੇ ਯਾਗਮ ਤੇ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਰਸਨ ਤੇ ਵੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਉਹ ਨਬੀ ਦੇ ਵਿਖਾਵੇ ਵਾਲਾ ਚੋਗਾ ਨਾ ਖਾਉਣਗੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠ ਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਗਮ ਵਾਰ ਆਖ ਕੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਠੱਗਦੇ ਹਨ, ਮੁੜ ਇਉਂ ਨਾ ਕਰਨਗੇ। ੫ ਉਹ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, 'ਮੈਂ ਨਬੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਮੈਂ ਰਿਸਾਨ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਚਥਨ ਤੋਂ ਰਿਸਾਨੀ ਦਾ ਰੋਮ ਕਰਾ ਆਇਆ ਹਾਂ।' ੬ ਧਰ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਕਹਿਣਗੇ, 'ਧਰ ਇਹ ਤੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਜਖਮ ਕੌਮੇ ਹਨ?' ਤਾਂ ਉਹ ਕਹੇਗਾ, 'ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮੱਜਣਾਂ ਦੇ ਘਰ 'ਚ ਜਖਮੀ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।'"

੭ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੋਵਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਹੇ ਤਲਵਾਰ! ਮੇਰੇ ਯਾਗਲੀ ਤੇ ਵਾਰ ਕਰ। ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਵਾਰ ਕਰ ਜੇ ਮੇਰਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈ। ਆਜੜੀ ਤੇ ਵਾਰ ਕਰ ਤਾਂ ਭੇਡਾਂ ਭੱਜ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਛੋਟਿਆਂ ਦੇ ਦਿਵੱਧ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਉੱਠਾਵਾਂਗਾ। ੮ ਉਸ ਦੇਮ ਦੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਲੋਕ ਵੱਢੇ ਜਾਣਗੇ ਧਰ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਮ ਚੋ ਬਚ ਜਾਣਗੇ। ੯ ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਚੇ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਧਰੱਖਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਬੜੇ ਮੰਰਟ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਬੱਚਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਚੋ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਚਾਦੀ ਨੂੰ ਤਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਂਗ ਧਰੱਖਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਧਰੱਖਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮੇਨਾ ਧਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸਾਰਨਗੇ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਖਾਂਗਾ, 'ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਹੋ।' ਉਹ ਆਖਣਗੇ, 'ਅਗੋਵਾਗ, ਸਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।'"

ਨਿਯਾਂ ਦਾ ਦਿਨ

੧੪ ੧੫ ਵੇਖ ਅਗੋਵਾਗ ਦੇ ਨਿਯਾਂ ਦਾ ਖਾਮ ਦਿਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਲੁੱਟ ਦਾ ਖਜਾਨਾ ਤੇਰੇ ਧਾਮ ਹੈ, ਤੇਰੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ੨ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਸਾਜਾਂ ਨੂੰ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸਮਲਮ ਦੇ ਦਿਵੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਦਿੱਠਿਆਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਉਹ ਸਹਿਰ ਤੇ ਰਬਜਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਐਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜਬਰ ਜਨਾਹ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਯੱਧੀ ਰੋਮ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਧਰ ਬਾਰੀ ਦੇ ਲੋਕ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣਗੇ। ੩ ਫਿਰ ਅਗੋਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਕਲੇਗਾ। ਇਹ ਯਮਲ ਲੜਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ੪ ਉਸ ਵਰਤ, ਉਹ ਅਨੁਸਮਲਮ ਦੀ ਖੁਰਬੀ

ਯਹਾੜੀ, ਜੈਤੂਨਾਂ ਦੇ ਯਰਬਤਾਂ ਉੱਪਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਯਰਬਤ ਵਿੱਚ ਰਾਹੇ ਘਾਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਭਾਗ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਤੇ ਦੂਜਾ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉੱਥੇ ਯੁਰਬ ਤੋਂ ਖੱਛਮ ਤੱਕ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਵਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ^੪ ਉਸ ਵਰਤ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਯਹਾੜ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨੱਸਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਹੋਗੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਵਾਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਖੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਨੱਸੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਅਗੂਦਾ ਦੇ ਰਾਜੇ ਉਜੀਯਾਗ ਦੇ ਮਥੇ ਵਿੱਚ ਭੂਚਾਲ ਆਉਣ ਤੇ ਨੱਸੇ ਸੀ। ਤਦ ਅਗੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਯਰਬੇਸੁਰ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਦੇ ਸੰਗ ਹੋਣਗੇ।

^੬ ਉਹ ਬੜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਖਾਮ ਦਿਨ ਨਾ ਰੋਈ ਰੋਸਨੀ, ਨਾ ਠੰਡ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਘੁੰਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਅਗੋਵਾਹ ਜੀ ਜਾਣੇ ਕਿ ਰਿਵੇਂ, ਯਰ ਉਸ ਦਿਨ, ਨਾ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਨਾ ਰਾਤ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਆਰਸਰ ਸਾਮ ਵੇਲੇ ਗਨੇਰਾ ਛਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਵਰਤ ਵੀ ਗਨੇਰੇ ਦੀ ਬਜਾਇ ਰੋਸਨੀ ਰਹੇਗੀ। ^੮ ਉਸ ਵਰਤ, ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਤਾਜਾ ਘਾਟੀ ਘੋਗੇਗਾ। ਝਰਨਾ ਫੁੱਟ ਕੇ ਖਿਖਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਦਾ ਰੁੜ ਹਿੱਸਾ ਡੈਂਡ ਮੀ ਵੱਲ ਅਤੇ ਰੁੜ ਹਿੱਸਾ ਮੈਂਡੀਟਰੇਨੀਅਨ ਮਰੁੰਦਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵਧੇਗਾ। ਘਾਟੀ ਗਰਮੀਆਂ ਦੋਗਨ ਅਤੇ ਮਰਦੀਆਂ ਦੋਗਨ ਵੀ ਵਗਦਾ ਰਹੇਗਾ। ^੯ ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਗੋਵਾਹ ਜੀ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਅਗੋਵਾਹ ਇੱਕ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇੱਕ ਹੀ ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ। ^{੧੦} ਉਸ ਵਰਤ, ਅਰੂਮਲਮ ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਮਾਰਾ ਇਲਾਰਾ ਨੇਜੇਵ ਵਿੱਚ ਗਥਾ ਤੋਂ ਰਿੰਮੇਨ ਤੀਰ ਅਗਥਾਹ ਦੇ ਉਜਾੜ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਰ ਅਰੂਮਲਮ ਘਰੁਤ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਬਿਨਆਮੀਨ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੋਂ ਯਹਿਲੇ ਫਾਟਰ (ਨਰਰ ਦੇ ਫਾਟਰ) ਤੀਰ ਅਤੇ ਗਨਨੇਲ ਦੇ ਬੁਰਜ ਤੋਂ ਖਾਤਮਾ ਦੇ ਅੰਗੂਰੀ ਚੁਖੱਚਿਆਂ ਤੀਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ^{੧੧} ਲੋਰ ਅਰੂਮਲਮ 'ਚ ਵਸ ਜਾਣਗੇ। ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰਰਨ ਲਈ ਰੋਈ ਵੈਰੀ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਤਦ ਅਰੂਮਲਮ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗਾ।

^{੧੨} ਯਰ ਅਗੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਰੂਮਲਮ ਦੇ ਦਿਵੁੱਧ ਲੜੀਆਂ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਿਯਾਨਰ ਬਿਮਾਰੀ ਭੇਜੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਗਲ-ਮੜ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ

ਯੱਥਾਂ, ਯੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਤਲੀਆਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਮੜ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚ ਧਈ ਗਲ ਜਾਵੇਗੀ। ^{੧੩-੧੪} ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਡਿਹਰੇ ਤੇ ਭਿਯਾਨਰ ਬਿਮਾਰੀ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘੋੜਿਆਂ, ਖੱਚਰਾਂ, ਉਠਾਂ, ਗਯਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਧਸੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਘੋਰੇਗੀ।

ਉਸ ਦਿਨ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਲਚਲ ਹੋਵੇਗੀ ਉਹ ਆਥੇ-ਆਥੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦਾ ਗੱਥ ਫੜਨਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੱਥ ਆਥੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਦਿਵੁੱਧ ਉੱਠਣਗੇ। ਇੱਥੇ ਤੀਰ ਕਿ ਅਗੂਦਾਹ ਅਰੂਮਲਮ ਦਾ ਦਿਵੇਰ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦਾ ਯਨ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੇਰ ਮਾਰਾ ਮੋਨਾ-ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਵਸਤਰ ਹੋਣਗੇ। ^{੧੬} ਰੁੜ ਲੋਰ ਜੋ ਅਰੂਮਲਮ ਨਾਲ ਲੜਨ ਆਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁੜ ਬਚੇ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਮਾਲ ਖਾਤਮਾ, ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਮਾ ਰਰਨ ਆਇਆ ਰਣਗੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਵਰੁਏ ਡੇਰਿਯਆਂ ਦਾ ਯਰਬ ਮਨਾਉਣ ਆਇਆ ਰਣਗੇ। ^{੧੭} ਅਤੇ ਜੇਰਰ ਉਹ ਲੋਰ ਇਵੇਂ ਨਾ ਰਰਨਗੇ ਤਾਂ ਅਗੋਵਾਹ ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਾਵਾਂ ਤੇ ਮੋਰਾ ਧਾ ਦੇਵੇਗਾ। ^{੧੮} ਜੇਰਰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਯਰਬ ਤੇ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਹਰ ਮਾਲ ਨਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਅਗੋਵਾਹ ਵੈਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਵੀ ਭਿਯਾਨਰ ਬਿਮਾਰੀ ਲਿਆਵੇਗਾ। ^{੧੯} ਉਹ ਮਿਸਰ ਲਈ ਮਜਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਯਰਬ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ।

^{੨੦} ਉਸ ਵੇਲੇ, ਹਰ ਵਸਤੂ ਯਰਬੇਸੁਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੀਰ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਘੰਟੀਆਂ ਉੱਪਰ ਵੀ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, “ਅਗੋਵਾਹ ਲਈ ਯਵਿੱਤਰ।” ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਦੋਗਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਟੋਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਅੰਗੇ ਹਨ। ^{੨੧} ਅਮਲ ਵਿੱਚ, ਅਰੂਮਲਮ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਹ ਦੀ ਹਰ ਦੋਗ ਉੱਪਰ ਇਹ ਤਖਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, “ਅਗੋਵਾਹ ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਲਈ ਯਵਿੱਤਰ।” ਮਾਰੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਥਾ ਖਾਮ ਭੇਜਨ ਧਰਾਉਣਗੇ।

ਉਸ ਵੇਲੇ ਰੋਈ ਵੀ ਵਧਾਰੀ ਮਰਬ ਮਰਤੀਮਾਨ ਅਗੋਵਾਹ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਖਰੀਦ ਵੇਚ ਨਾ ਰਹੇਗਾ।

ਮਲਾਰੀ

੧ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਾਰ। ਇਹ ਵਾਰ ਯਹੋਵਾਹ
੧ ਵੱਲੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ
ਮਲਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਖਿਆਰਾ ਹੈ

੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਦਾ
ਗਾਂ।”

ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਰਿਹਾ, “ਕੀ ਮਥੁਤ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਖਿਆਰ
ਰਦਾ ਹੈ?”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਏਮਾਓ
ਯਾਰੂਬ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ? ਠੀਕ ਹੈ ਨਾ? ਯਰ ਮੈਂ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ
ਚੁਣਿਆ। ੩ ਅਤੇ ਮੈਂ ਏਮਾਓ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ, ਮਗੋਂ
ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਯਹਾੜੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੁਣ ਉੱਥੇ
ਸਿਰਫ ਜੰਗਲੀ ਗਿੱਦੜ ਹੀ ਵੱਸਦੇ ਹਨ।”

੪ ਭਾਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣਗੇ, “ਯਸੀਂ ਖਰਬਾਦ ਹੋ ਗਏ ਯਰ
ਯਸੀਂ ਵਾਧਮ ਜਾਰੇ ਆਖਣੇ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਣਾਵਾਂਗੇ।”

ਯਰ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਜੇਰਰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਉਸਾਰਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਲੋਕ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ
ਦੁਸ਼ਟ ਦੋਸ਼ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਫਰਤ
ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

੫ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਰਿਹਾ,
“ਯਹੋਵਾਹ ਮਹਾਨ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਮਹਿਮਾ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ
ਬਾਹਰ ਵੀ ਹੈ।”

ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਇੱਜਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ

੬ ਯਹੋਵਾਹ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਬੱਚੇ
ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਅਤੇ ਨੌਕਰ ਆਖਣੇ ਮਾਲਿਕ ਦਾ ਆਦਰ
ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ ਮੁਕਾਬੀ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਆਦਰ
ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਭਲਾ
ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਆਦਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਤੁਸੀਂ ਜਾਜਰੇ ਮੇਰੇ
ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋ।”

ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ, “ਯਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ
ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਸੀਂ ਤੇਰੇ ਨਾਉਂ ਦੀ ਇੱਜਤ ਨਹੀਂ
ਕਰਦੇ?”

੭ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ
ਆਖਵਿੱਤਰ ਰੋਟੀ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋ। ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਰਿਹਾ,
“ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਭਲਾ ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਆਖਵਿੱਤਰ ਤੇ ਗੰਦੀ
ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ?”

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਮੋਜ਼ (ਜਗਵੇਦੀ)
ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ੮ ਤੁਸੀਂ ਬਲੀ ਲਈ ਅੰਨ੍ਹੇ
ਜਾਨਵਰ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਇਹ ਬੜੀ ਗਲਤ ਗੱਲ

ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਜਗਵੇਦੀ ਲਈ ਬੀਮਾਰ ਅਤੇ ਲੰਗੜੇ
ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋ ਜੋ ਕਿ ਬੜੀ ਗਲਤ ਗੱਲ
ਹੈ। ਕਦੇ ਅਜਿਹੇ ਬੀਮਾਰ ਜਾਨਵਰ ਆਖਣੇ ਗਾਰਥ ਨੂੰ ਦੇਂਦੇ
ਵੇਖੋ, ਕੀ ਉਹ ਬੀਮਾਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ
ਲਵੇਗਾ? ਨਹੀਂ! ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਤੋਹਫੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ
ਕਰੇਗਾ।” ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ
ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੯ “ਜਾਜਰੇ, ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੋਣ
ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਯਰ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ ਅਤੇ ਇਹ
ਸਭ ਤੁਹਾਡਾ ਹੀ ਕਸੂਰ ਹੈ।” ਯਹੋਵਾਹ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ
ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਆਖਿਆ।

੧੦ “ਮੈਂ ਆਮ ਕਰਦਾਂ ਕਿ ਰਾਮ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਜਾਜਰਾ
ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬੇਰਾਮ ਦੀਆਂ ਅੱਗਾਂ ਮੇਰੀ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ
ਬਾਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ
ਨਾਲ ਯਰਮੇਨ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭੇਟਾਂ
ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ।” ਯਹੋਵਾਹ ਮਰਥ-ਮਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਉਂ
ਆਖਿਆ।

੧੧ “ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦੁਕਾਲਿਓ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵੱਧੀਆ
ਤੋਹਫੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਤੇ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਸੁਗੰਧਤ
ਯੂਥਾਂ ਯੂਥਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੇਰੇ
ਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ।” ਯਹੋਵਾਹ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਹ
ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

੧੨ “ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਮੇਰੇ
ਨਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ
ਆਖਵਿੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਆਖਮਾਨਜ਼ਰ
ਹਨ ਆਖਰੇ ਇਸਦੀ ਨਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹੋ। ੧੩ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ
ਮੋਜ਼ (ਜਗਵੇਦੀ) ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਧਰਮੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਭੋਜਨ
ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਕੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਆਖਦੇ ਹੋ
ਕਿ ਇਹ ਮਾੜਾ ਹੈ ਯਰ ਇਹ ਗੱਲ ਝੂਠ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ
ਲਈ ਬੀਮਾਰ, ਲੰਗੜੇ ਅਤੇ ਦਾਗੀ ਜਾਨਵਰ, ਮੇਰੀ ਬਲੀ
ਲਈ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਬਲੀ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬੀਮਾਰ
ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਚੜਤ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਹੋ। ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ
ਅਜਿਹੇ ਬੀਮਾਰ ਜਾਨਵਰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਾਂਗਾ। ੧੪ ਕੁਝ
ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡੇ ਨਰ ਜਾਨਵਰ ਤਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਚੜ੍ਹਾਵੇ 'ਚ ਉਹ ਬਲੀ ਦੇ ਸੱਕਦੇ ਹਨ ਯਰ ਉਹ ਵੱਧੀਆ
ਜਾਨਵਰ ਮੇਰੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੇ। ਕੁਝ ਲੋਕ
ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧੀਆ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਚੜਤ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਜਾਨਵਰ ਅਗਾਂਹ ਮੈਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਵੀ
ਕਰਦੇ ਹਨ ਯਰ ਉਹ ਚਲਾਰੀ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਜਾਨਵਰ ਬਦਲ
ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਬੀਮਾਰ ਜਾਨਵਰ ਮੈਨੂੰ ਮੜ੍ਹ ਦਿੰਦੇ
ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਬਲੀ ਵਾਧਰੋਗੀ। ਮੈਂ ਮਹਾਨ
ਧਾਤਮਾਗ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀ ਇੱਜਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।” ਯਹੋਵਾਹ
ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ।

ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਲਈ ਬਿਧੀਆਂ

੧ “ਹੇ ਜਾਜ਼ਰੇ! ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ! ਇਹ ਬਿਧੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੈ! ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਉਂ ਦੀ ਉਮਤ ਤਰ੍ਹਾਂ! ੨ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਉਂ ਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬਰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਅਮੀਸ ਮੰਗੋਗੇ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਾਬ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਉਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੰਸਾ ਨਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਕਰੋਥੀ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।” ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਉਂ ਫੁਰਮਾਇਆ।

੩ “ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਾਂਗਾ ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਛੁੱਟੀਆਂ 'ਚ ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਜ਼ਰ ਮੈਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਗੰਦਗੀ ਵਾਲੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਗੋਬਰ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਧਰ ਮੈਂ ਉਹ ਗੋਬਰ ਤੁਹਾਡੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੇ ਲੇਪਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਗੰਦਗੀ ਸਮੇਤ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸੁੱਟ ਜਾਵੋਗੇ। ੪ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਗੁਰਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੁਰਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਢੀ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰੋ, ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।” ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਇਉਂ ਫੁਰਮਾਇਆ।

੫ “ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਲੋਢੀ ਨਾਲ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਂਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਮੇਰਾ ਆਦਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਨਾਉਂ ਦਾ ਸੱਮ ਕੀਤਾ। ੬ ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਸੀ। ਲੋਢੀ ਨੇ ਝੂਠ ਨਾ ਧਰਚਾਰਿਆ। ਉਹ ਈਮਾਨਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਜਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਲੋਢੀ ਨੇ ਮੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ, ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਲੰਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਥੜੇ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਖੈਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ। ੭ ਇੱਕ ਜਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਣ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਗਮਿਲ ਕਰਨ। ਇੱਕ ਜਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਦੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ।”

੮ “ਅਗੇਵਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਸਗੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਖਾਇਆ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਢੀ ਨਾਲ ਬਨੇ ਨੇਮ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।” ਅਗੇਵਾਗ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਬਚਨ ਫੁਰਮਾਏ। ੯ “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਾਣੇ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਨਾ ਤੁਰੇ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਖਿੱਧ ਕਰਾ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡਾ ਆਦਰ ਨਾ ਕਰਨਗੇ।”

ਅਗੂਦਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਸੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ

੧੦ ਸਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਖਿਤਾ (ਧਰਮੇਸੁਰ) ਇੱਕ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਹੈ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਭਾਈ-ਭਾਈ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਖੋਖਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਇਉਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜਤਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੇਮ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦਰ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੇ ਧਰਮਿਆਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ੧੧ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖੋਖਾ ਕੀਤਾ। ਅਸੁਮਲਮ ਅਤੇ ਇਸਰਾਇਲ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਨੇਰ ਮਚਾਇਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਧਰ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਕੋਈ ਆਦਰ ਨਾ ਪਰਗਟਾਇਆ ਸਗੋਂ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸੀ ਦੇਵੀਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ੧੨ ਅਗੇਵਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਦੇਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਲੋਕ ਫਿਰ ਅਗੇਵਾਗ ਲਈ ਭੇਟਾਂ ਤੇ ਤੋਹਫੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ-ਧਰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੩ ਤੁਸੀਂ ਕੋ-ਕੋ ਕੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀ ਜਗਵੇਰੀ ਨੂੰ ਹੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਭਰ ਦੇਵੋ, ਧਰ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਭੇਟਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰੇਗਾ। ਅਗੇਵਾਗ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉੱਪਰ ਨਾ ਸੀਝੇਗਾ।

੧੪ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ, “ਸਾਡੀਆਂ ਭੇਟਾ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਿਉਂ ਧਰਵਾਣ ਨਹੀਂ?” ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬਚੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਬਚੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਮਕਦੀ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਧਤਨੀ ਨਾਲ ਬੇਵਫਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਤੇਰੀ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਉਸ ਮੁਟਿਆਰ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਕੀਤੀ, ਆਪਣੀ ਸਾਥਣ-ਸਖੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਬਣਾਇਆ ਫਿਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸੱਗਾਂ ਖਾਰੇ ਧਤੀ-ਧਤਨੀ ਬਣੇ ਧਰ ਫਿਰ ਤੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਖੋਖਾ ਕੀਤਾ। ੧੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਤੀ-ਧਤਨੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਿਸਮ, ਇੱਕ ਸੂਹ ਵਜੋਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬੱਚੇ ਖੋਦਾ ਹੋਣ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਆਤਮਿਕ ਟੋਕਰਾ ਦੀ ਸੁੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਨਾਲ ਫਰੇਬ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਜੁਆਨੀ ਤੋਂ ਤੇਰੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਰਹੀ ਹੈ।

੧੬ ਇਸਰਾਇਲ ਦਾ ਅਗੇਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾ ਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਆਦਮੀ ਜਾਲਿਮਾਨਾ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਖਿਰਣਾ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਅਧਿਆਤਮਕ ਸਰਤੀ ਕਾਇਮ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਨਾਲ ਬੇਧਰਤੀ ਤਾ ਕਰੋ।”

ਨਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਮਾਂ

੧੭ ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਨੂੰ ਉਦਾਸ ਕੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਧਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਚੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਧਰਚਾਰਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਭਲੇ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਚੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

੨ ਮਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰੁਕੁ ਆਖਦਾ ਹੈ: “ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਦੂਤ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਸ਼ਾਹ ਤਿਆਰ ਰਹੇ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਚਾਨਕ ਜਿਸ ਯਗੋਵਾਹ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਲਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਾਂ, ਉਹ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦਾ ਦੂਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਮੱਚਮੁੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੩ “ਉਸ ਵਰਤ ਲਈ ਕੋਈ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਵੇਗਾ ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਵੇਂ ਕੋਈ ਖੜੇ ਨਾ ਸੱਕੇਗਾ। ਉਹ ਬਲਦੀ ਮਸਾਲ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਖੜੇ ਤੇਜ਼ ਸਾਬਨ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਮੈਲੇ ਤੋਂ ਮੈਲਾ ਵਸਤੂ ਖੋਟ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ੩ ਉਹ ਲੋਠੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਧਾਰੇ ਖਵਿੱਤਰ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਯਗੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਭੇਟਾ ਲਿਆਉਣਗੇ-ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਠੀਕ ਵੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨਗੇ। ੪ ਫਿਰ ਯਗੋਵਾਹ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾ ਧਰੁਵਾਣ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਹਿਲਾ ਗੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਖਹੁਤ ਸਮਾਂ ਧਹਿਲਾ ਉਹ ਭੇਟਾ ਧਰੁਵਾਣ ਕਰਦਾ ਸੀ। ੫ ਫਿਰ ਮੈਂ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸੁਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਉਸ ਵਾਂਗ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜੋ ਨਿਯਮਿਤ ਰਹਿੰਦੇ ਵੇਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਮਕਦਾਰ ਗਵਾਹ ਵਾਂਗ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਮੀਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੱਸੇਗਾ। ਕੁਝ ਲੋਕ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨਾ ਦੇਕੇ ਯੋਧਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਯਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਭੈ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।” ਯਗੋਵਾਹ ਮਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਬਚਨ ਕਹੇ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲੋਂ ਚੋਰੀ

੬ “ਮੈਂ ਯਗੋਵਾਹ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਯਾਕੂਬ ਦੀ ਔਲਾਦ ਹੋ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ੭ ਧਰੁ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੁੰਦੇ ਰਹੋ, ਇੱਥੋਂ ਤੀਕ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰੁਖਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਰੁਤੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਮੁੜਾਂਗਾ।” ਯਗੋਵਾਹ ਮਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ,

“ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ, ‘ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਧਰੁਤ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ?’”

੮ “ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰ ਚੋ ਠੰਗਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰ ਚੋ ਵਸਤਾਂ ਨਹੀਂ ਚੁਰਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ, ਧਰੁ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਠੰਗੀ ਕੀਤੀ।

“ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ, ‘ਭਲਾ ਅਸੀਂ ਤੇਰਾ ਕੀ ਚੁਰਾਇਆ ਹੈ?’”

੯ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਵਸਤੂ ਮੈਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖਾਮ ਤੋਹਫੇ ਭੇਟ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਧਰੁ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਾ ਦਿੰਦਾ।

੧੦ “ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਯੂਰੀ ਕੰਮ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਠੰਗੀ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਮੰਦਰ ਗਵਾਈ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ਮਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਗੋਵਾਹ ਨੇ ਇਉਂ ਫੁਰਮਾਇਆ।

੧੦ ਮਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਗੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਇਸ ਧਰੁਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਆਖਣਾ ਵਸਤੂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਦੇਵੋ। ਮੇਰੇ ਭਵਨ ਲਈ ਭੋਜਨ ਲਿਆਉ। ਮੈਨੂੰ ਅਜ਼ਮਾਯ ਲਵੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਤ ਤੇ ਚੱਲੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਰਦਾਨ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਫਿਰ ਖਰੜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਵਰਦੇ ਮੀਂਹ ਵਾਂਗ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਹਰ ਵਸਤੂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਲੇਗੀ। ੧੧ ਮੈਂ ਕੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਫਸਲ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗੂਰੀ ਖਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਢੇਰਾਂ ਅੰਗੂਰ ਦੀ ਫਸਲ ਖੋਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।” ਮਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਗੋਵਾਹ ਨੇ ਇਉਂ ਫੁਰਮਾਇਆ।

੧੨ “ਦੂਜੀਆਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡਾ ਵਸ ਮੱਚਮੁੱਚ ਕਮਾਲ ਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।” ਮਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਗੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਖਾਮ ਸਮਾਂ

੧੩ ਯਗੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕਮੀਨੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।”

੧੪ ਧਰੁ ਤੁਸੀਂ ਖੁੰਫ਼ਿਆ, “ਅਸੀਂ ਭਲਾ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਕਮੀਨੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ?”

੧੫ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ, “ਯਗੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨਾ ਫਿਜ਼ੂਲ ਹੈ। ਮਾਨੂੰ ਜੋ ਕੁਝ ਯਗੋਵਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਕੀਤਾ, ਧਰੁ ਮਾਨੂੰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਕਾਰਣ ਦੁੱਖੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕ ਮੌਤ ਦੇ ਕੀਰਨੇ ਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਸੀਂ ਵੈਣ ਧਾਏ ਧਰੁ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਾ ਹੋਇਆ। ੧੬ ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਮੌੜੀ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਖਰੁ ਲੋਕ ਕਮਖਾਭਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਥਰ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲੈਣ ਲਈ ਬਦੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।”

੧੭ “ਧਰੁ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਯਗੋਵਾਹ ਨੇ ਯਿਯਾਨ ਦੇਕੇ ਸੁਣੀਆਂ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਵੇਂ ਇੱਕ ਖੋਬੀ ਖਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਹਨ ਜੋ ਯਗੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੧੮ ਯਗੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਮੇਰੇ ਮਨੁੱਖ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਸਦੇ ਬੱਚੇ ਖੜੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹੋਣ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਖੜਾ ਦਯਾਨੁ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਵੇਂ ਹੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਤੇ ਕਿਰਪਾਨੁ ਹੋਵਾਂਗਾ।

੧੯ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਰੁਤੋਂ ਅਤੇ ਕੋਰੀ ਅਤੇ ਬਦੀ ਵਿੱਚਲਾ ਫਰਕ ਜਾਣ ਜਾਵੋਂਗੇ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚਲਾ ਫਰਕ ਸਮਝ ਜਾਵੋਂਗੇ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ।

੨੦ “ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਖਦੀ ਭੱਠੀ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹਿਰਾਸੀ ਮਨੁੱਖ ਝੁੱਝੇ ਜਾਣਗੇ ਇਹ ਖਰੁ ਲੋਕ ਕੰਮਾਂ ਵਾਂਗ ਸੁਣਨਗੇ। ਉਸ

ਵਰਤ, ਉਹ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਬਲਦੀ ਝਾੜੀ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤਣਾ ਜਾਂ ਜੜ੍ਹ ਨਾ ਬਚੇਗੀ।” ਯਹੋਵਾਹ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਆਖਿਆ।

^੨ “ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ, ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਦਾ ਭੈ ਅੰਨ ਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਧਰਮ ਦਾ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਿਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਫਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਵਾੜੇ ਦੇ ਵੱਡਿਆਂ ਵਾਂਗ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੋਗੇ ਅਤੇ ਕੁਦ-ਟੁੱਧੋਗੇ। ^੩ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਯੋਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਲੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਭ ਮੈਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਰਾਂਗਾ।” ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਉਂ ਫ਼ਰਮਾਇਆ।

^੪ “ਭੂਮਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਭੂਮਾ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਬਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਨੇਮ ਅਤੇ

ਨਿਆਂ ਹੋਰੇਬ (ਧਰਬਤ) ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਤੇ ਬਿਯੀ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਇਲੀਆਂ ਲਈ ਹੈ।”

^੫ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ! ਮੈਂ ਏਲੀਯਾਹ ਨਬੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਖੇਡਨਾਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਵੇਗਾ। ^੬ ਲੀਯਾਹ ਮਾਧਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਧਿਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ। ਇਉਂ ਜ਼ਰੂਰ ਵਾਪਰੇਗਾ। ਜਾਂ ਮੈਂ (ਧਰਮੇਸੁਰ) ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਤਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਦਾ ਸੱਤਿਆਨਾਮ ਕਰਾਂਗਾ।”

ਮੱਤੀ ਦੀ ਟਿੱਚੀਲ

ਕਿਸੂ ਦਾ ਯਰਿਵਾਰ ਟਿਤਿਗਮ

(ਲੂਕਾ 3:23-3੮)

- 1 ਟਿਗ ਕਿਸੂ ਮਮੀਗ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦਾ ਟਿਤਿਗਮ ਹੈ। ਕਿਸੂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਮੀ ਆਤੇ ਦਾਉਦ ਆਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਮੀ।
- 2 ਆਬਰਾਹਾਮ ਟਿਮਗਾਰ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਟਿਮਗਾਰ ਆਰੂਥ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਆਰੂਥ ਆਗੂਦਾਗ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।
- 3 ਆਗੂਦਾਗ ਫਰਮ ਆਤੇ ਜਰਾ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। (ਤਾਮਾਰ ਉਨਗਾਂ ਦੀ ਆਤਾ ਮੀ।) ਫਰਮ ਗਮਰੇਨ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਗਮਰੇਨ ਰਾਮ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।
- 4 ਰਾਮ ਅੰਮੀਨਾਦਾਬ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਅੰਮੀਨਾਦਾਬ ਨਗਮੇਨ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਨਗਮੇਨ ਮਲਮੇਨ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।
- 5 ਮਲਮੇਨ ਬੇਯਾਜ਼ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। (ਬੇਯਾਜ਼ ਦੀ ਆਤਾ ਗਾਗਾਬ ਮੀ) ਬੇਯਾਜ਼ ਉਬੇਦ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। (ਬੁਥ ਉਬੇਦ ਦੀ ਆਤਾ ਮੀ।) ਉਬੇਦ ਯੱਮੀ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।
- 6 ਯੱਮੀ ਦਾਉਦ ਬਾਦਸਾਹ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਦਾਉਦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। (ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਆਤਾ ਯਹਿਲਾਂ ਉਰੀਯਾਗ ਦੀ ਖਤੀ ਮੀ।)
- 7 ਮੁਲੇਮਾਨ ਗੁਬੁਯਾਮ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਗੁਬੁਯਾਮ ਆਬੀਯਾਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਆਬੀਯਾਗ ਆਮਾ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।
- 8 ਆਮਾ ਆਗੇਸਾਫਾਟ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਆਗੇਸਾਫਾਟ ਆਰਾਮ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਆਰਾਮ ਉਜੀਯਾਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।
- 9 ਉਜੀਯਾਗ ਆਬਾਮ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਆਬਾਮ ਆਗਾਜ਼ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਆਗਾਜ਼ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।
- 10 ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਮਨੱਸਰ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਮਨੱਸਰ ਆਮੇਨ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਆਮੇਨ ਆਮੀਯਾਗ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।
- 11 ਆਮੀਯਾਗ, ਆਰਾਨਯਾਗ, ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਦਾ ਮੀ। ਟਿਮ ਮਮੋਂ ਦੋਰਾਨ, ਆਗੂਦੀ ਰੈਦੀਯਾ ਦੀ ਤਰਗਾਂ ਬੇਬੀਲੇਨ ਨੂੰ ਲਿਜਾਏ ਗਏ ਮਨ।
- 12 ਆਗੂਦੀਯਾ ਨੂੰ ਬੇਬੀਲੇਨ ਲੈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ: ਆਰਾਨਯਾਗ ਮਾਨਲੀਟੇਲ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।

ਮਾਨਲੀਟੇਲ ਜਰੂਬਾਬਲ ਦਾ ਦਾਦਾ ਮੀ।

13 ਜਰੂਬਾਬਲ ਆਬੀਗੂਦ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।

ਆਬੀਗੂਦ ਆਲਯਾਰੀਮ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।

ਆਲਯਾਰੀਮ ਆੱਜੇਰ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।

14 ਆੱਜੇਰ ਮਾਦੇਰ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।

ਮਾਦੇਰ ਆਰੀਮ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।

ਆਰੀਮ ਆਲੀਗੂਦ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।

15 ਆਲੀਗੂਦ ਆਲਾਜ਼ਾਰ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।

ਆਲਾਜ਼ਾਰ ਮੱਬਾਨ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।

ਮੱਬਾਨ ਆਰੂਥ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।

16 ਆਰੂਥ ਆਮੁਫ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮੀ।

ਮਰਿਯਮ ਆਮੁਫ ਦੀ ਖਤੀ ਮੀ।

ਮਰਿਯਮ ਕਿਸੂ ਦੀ ਮਾਂ ਮੀ। ਕਿਸੂ ਹੀ ਮਮੀਗ

ਰਗਉਦਾ ਹੈ।

17 ਮੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਾਉਦ ਤੀਰਗ ਟਿਗ ਚੋਦਗਾਂ ਖੀਝੀਯਾ ਮਨ। ਆਤੇ ਚੋਦਗਾਂ ਹੀ ਖੀਝੀਯਾ ਦਾਉਦ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਮ ਵਰਤ ਤੀਰਗ ਮਨ ਜਦੋਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਬੀਲੇਨ ਲਿਜਾਏ ਗਿਆ। ਆਤੇ ਚੋਦਗਾਂ ਹੀ ਖੀਝੀਯਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਬੀਲੇਨ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਮੀਗ ਦੇ ਜਨਮ ਤੱਕ ਮਨ।

ਕਿਸੂ ਮਮੀਗ ਦਾ ਜਨਮ

(ਲੂਕਾ 2:1-2)

18 ਕਿਸੂ ਮਮੀਗ ਦੀ ਆਤਾ ਮਰਿਯਮ ਮੀ। ਕਿਸੂ ਮਮੀਗ ਦਾ ਜਨਮ ਟਿਮ ਤਰਗਾਂ ਹੋਇਆ। ਮਰਿਯਮ ਦੀ ਰੁਝਮਾਈ ਆਮੁਫ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਯਰ ਵਿਆਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰਿਯਮ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗਰਭਵਤੀ ਹੈ। ਮਰਿਯਮ ਯਵਿੰਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਈ ਮੀ। 19 ਮਰਿਯਮ ਦਾ ਖਤੀ ਆਮੁਫ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਮਨੁੱਖ ਮੀ। ਉਹ ਟਿਗ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਮਰਿਯਮ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਰਲੇਨ ਯਰਗਟ ਕਰੇ। ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਚੁੱਥ-ਚਾਥ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦੀ ਮੋਚੀ।

20 ਯਰ ਜਦੋਂ ਉਮ ਨੇ ਟਿਮ ਬਾਰੇ ਮੋਚਿਆ ਤਾਂ ਯਰਭੂ ਦੇ ਇੱਕ ਦੂਤ ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਸੁਥਨੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ। ਤੇ ਦੂਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹੁ ਆਮੁਫ, ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਤੂੰ ਮਰਿਯਮ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਖਤੀ ਮਵਿਰਾਰ ਰਨ ਤੋਂ ਨਾ ਆਬਰਾ। ਜਿਹੜਾ ਬੱਚਾ ਉਮਦੀ ਰੁੱਖ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਉਹ ਯਵਿੰਤਰ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਹੈ।” 21 ਮਰਿਯਮ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ ਆਤੇ ਤੂੰ ਉਮਦਾ ਨਾਂ ਕਿਸੂ ਰੱਖੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਖਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨਗਾਂ ਦੇ ਯਾਥਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ।”

22 ਟਿਗ ਮਭ ਰੁਝ ਯਰਭੂ ਦੇ ਆਖਣੇ ਨਬੀ ਦੁਆਰਾ ਕਹੇ ਹੋਏ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਯੁਰਾ ਰਨ ਲਈ ਵਾਖਿਆ। 23 “ਰੁਯਾਰੀ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਆਤੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਹ ਉਮਦਾ ਨਾਮ ਇੰਮਾਨੂਏਲ ਰੱਖਣਗੇ।” 24 ਜਿਸਦਾ ਆਰਥ ਟਿਗ ਹੈ, “ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਮੰਗ ਹੈ।”

੨੬ ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ ਜਾਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਢੇਂ ਹੀ ਵੀ ਚੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਰੁਭੂ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾ ਮੀ। ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਮਰਿਯਮ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਵੀਤਾ। ੨੭ ਯਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਮਰਿਯਮ ਨਾਲ ਵੇਈ ਜਿਨਮੀ ਮਰਬੰਧ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਯਿਸੂ ਰੱਖਿਆ।

ਜੇਤਮੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਏ

੨੮ ਯਿਸੂ ਯਹੂਦਿਯਾ ਦੇ ਨਗਰ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ ਜੰਮਿਆ ਮੀ। ਉਹ ਉਸ ਵਰਤ ਜਨਮਿਆ ਮੀ ਜਦੋਂ ਜੇਰੋਦੇਮ ਰਾਜਾ ਮੀ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਰੁਥ ਵੱਲੋਂ ਤੁਝ ਜੇਤਮੀ ਯੂਸੁਫ ਨਾਲ ਵਿੱਚ ਆਏ। ੨੯ ਜੇਤਮੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਨਵਾਂ ਜੁਆਰ ਰਿੱਬੇ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਤਾਰਾ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦਰਮਾਉਦਾ ਰਿ ਉਹ ਜਨਮਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤਾਰੇ ਨੂੰ ਯੁਰਥ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉੱਠਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਵਰਨ ਲਈ ਆਏ ਹਾਂ।”

੩੦ ਜਦੋਂ ਰਾਜਾ ਜੇਰੋਦੇਮ ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ ਨਾਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਖਬਰਾ ਗਏ। ੩੧ ਜੇਰੋਦੇਮ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਯਰੁਥਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਸਦੇਮਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਵਰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ ਕਿ ਮਸੀਹ ਰਿੱਬੇ ਜੰਮੇਗਾ? ੩੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਯਹੂਦਿਯਾ ਦੇ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਬੀ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖੋਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

੩੩ ‘ਹੇ ਬੈਤਲਹਮ, ਯਹੂਦਾ ਦੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਗਾਰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਹਾਂ, ਤੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਗਾਰਮ ਆਵੇਗਾ, ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ, ਅਤੇ ਇਸਰਾਇਲ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਵਰੇਗਾ।” ਮੀਰਾਹ ੫:੨

੩੪ ਫੇਰ ਜੇਰੋਦੇਮ ਨੇ ਯੁਰਥ ਤੋਂ ਆਏ ਜੇਤਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਧ ਵੀਤਾ ਬੁਲਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੋਂ ਠੀਕ-ਠੀਕ ਯਤਾ ਵੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰਾ ਯਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ੩੫ ਫੇਰ ਜੇਰੋਦੇਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਹਿ ਵੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਕਿ, “ਜਾਓ ਅਤੇ ਯਿਆਨ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਲਰ ਬਾਰੇ ਯਤਾ ਲਗਾਓ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬਾਲਰ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਵੋ, ਤਾਂ ਆਰੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਓ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਵੀ ਜਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਵਰਾਂ।”

੩੬ ਉਹ ਰਾਜੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਕੇ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਅਤੇ ਉਹ ਤਾਰਾ, ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਯਾਮੇ ਵੇਖਿਆ ਮੀ, ਜੇਤਮੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਤਾਰੇ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਵੀਤਾ। ਤਾਰੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਆਗਵਾਈ ਵੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਜਗਹ ਉੱਤੇ ਆਰੇ ਨਹੀਂ ਵਰ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬਾਲਰ ਮੀ। ੩੭ ਜੇਤਮੀ ਉਦੋਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਮਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਰਾ ਵੇਖਿਆ।

੩੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਖਬਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਬਾਲਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਮਰਿਯਮ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਖੈਰੀਂ ਖੈਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਅਤੇ ਮੇਨੇ, ਲੁਬਾਣ ਅਤੇ ਗੰਧਰਮ ਦੀਆਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਭੇਟ ਵੀਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਬਾਲਰ ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਏ ਮਨ। ੩੯ ਯਰ ਸੁਫਨੇ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਜੇਤਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਵੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਜੇਰੋਦੇਮ ਵੇਲ ਫੇਰ ਨਾ ਜਾਣ। ਤਾਂ ਉਹ ਜੇਰ ਵਸਤੇ ਆਖਣੇ ਵੇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਏ।

ਯਿਸੂ ਆਖਣੇ ਮਾਤਾ ਯਿਤਾ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਨੂੰ

੪੦ ਜਦੋਂ ਜੇਤਮੀ ਦੂਰ ਚੱਲੇ ਗਏ, ਤਾਂ ਯਰੁਭੂ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਸੁਫਨੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਨ ਵੇਰੇ ਆਖਿਆ, “ਉੱਠ! ਬਾਲਰ ਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਿਸਰ ਵੇਸ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ ਜਾ। ਅਤੇ ਜਦ ਤੀਰਰ ਮੈਂ ਤੇਨੂੰ ਨਾ ਆਖਾਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਰੋਦੇਮ ਬਾਲਰ ਨੂੰ ਮਾਰਣ ਵਾਸਤੇ ਲੱਭੇਗਾ।”

੪੧ ਤਾਂ ਯੂਸੁਫ ਉੱਠਿਆ ਤਾਂ-ਤਾਤ ਬਾਲਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮਿਸਰ ਵੱਲ ਤੁਰ ਯਿਆ। ੪੨ ਯੂਸੁਫ ਜੇਰੋਦੇਮ ਦੇ ਮਰਨ ਤੱਕ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਖਰਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਬਚਨ ਯਰੁਭੂ ਨੇ ਨਬੀ ਦੀ ਜਬਾਨੀ ਆਖਿਆ ਮੀ ਉਹ ਯੂਰਾ ਹੋਵੇ: ਯਰੁਭੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮੱਦਿਆ।” ੪

ਜੇਰੋਦੇਮ ਨੇ ਬੈਤਲਹਮ ਦੇ ਸਭ ਬਾਲ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ

੪੩ ਜਦੋਂ ਜੇਰੋਦੇਮ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਆਈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਤਮੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੜਾ ਵਰੋਧ ਆਇਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਬੈਤਲਹਮ ਅਤੇ ਆਮੋ-ਯਾਮੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਬਾਲਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਵੇ ਸਾਲ ਅਤੇ ਇਸਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬਾਲਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਵੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜੇਤਮੀਆਂ ਤੋਂ ਜਨਮ ਦੇ ਸਹੀ ਮਰੇ ਦਾ ਯਤਾ ਲਾਇਆ ਮੀ। ੪੪ ਤਾਂ ਨਬੀ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲਿਆ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਸਬਦ ਯੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਮੀ:

੪੫ “ਰਾਮਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ।

੪੬ ਰੋਣਾ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਵਿਰਲਾਥ ਨਾਲ ਰਾਖੇਲ ਆਖਣੇ ਬਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਮਲੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।” ਯਿਰਮਿਯਾਹ ੩੧:੧੫

ਯੂਸੁਫ ਅਤੇ ਮਰਿਯਮ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਮੁੜੇ

੪੭ ਜੇਰੋਦੇਮ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯਰੁਭੂ ਦਾ ਇੱਕ ਦੂਤ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਸੁਥਨੇ ਵਿੱਚ ਯਰੁਠਿਆ। ੪੮ ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉੱਠ! ਬਾਲਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ

ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਜਾ। ਰਿਉਰਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਉਹ ਗੁਣ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।”

^{੨੧} ਉਦ ਉਹ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਬਾਲਕ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇਸ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

^{੨੨} ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਮੁਟਿਆ ਰਿ ਅਰਿਲਉਸ ਯਹੂਦਿਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਹੋਰੇਦੇਸ ਦੀ ਮੋਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ। ਯਰ ਸੁਧਨੇ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਖਬਰ ਪਾਕੇ ਉਹ ਗਲੀਲ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ^{੨੩} ਯੂਸੁਫ ਨਾਮਰਤ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵਸਿਆ ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਉਹ ਬਚਨ ਪੁਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨਬੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਰਿ ਉਹ ਇੱਕ ਨਾਮਰੀ *ਅਖਵਾਏਗਾ।

ਯੂਹੰਨਾ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਰੰਮ

(ਮਰਕੁਮ ੧:੧-੮; ਲੂਕਾ ੩:੧-੯, ੧੫-੧੭; ਯੂਹੰਨਾ ੧:੧੯-੨੮)

^੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਯੂਹੰਨਾ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਯਹੂਦਿਆ ਦੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਯਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ^੨ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲੋ, ਰਿਉਰਿ ਸੁਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ^੩ ਯੂਹੰਨਾ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਬਾਰੇ ਯਮਾਯਗ ਨਬੀ ਦੀ ਜਬਾਨੀ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਮਾਯਗ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਹੋਰਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ:

‘ਯਰਭੂ ਲਈ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰੋ;

ਉਸ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਧਿਆ ਕਰੋ।’” ਯਮਾਯਗ ੪੦:੩

^੪ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਉੱਠ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਚੰਮ ਦੀ ਪੋਟੀ ਉਸ ਦੇ ਲੱਕ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਭੋਜਨ ਟਿੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਸਹਿਤ ਸੀ। ^੫ ਯਹੂਸਲਮ, ਸਾਰੇ ਯਹੂਦਿਆ ਅਤੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕ ਉਸਦਾ ਯਰਚਾਰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਆਏ। ^੬ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਥ ਕਬੂਲ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ।

^੭ ਯਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਫਰੀਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਦੂਰੀਆਂ *ਵਿੱਚੋਂ ਬਥੇਰੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਬਧਤਿਮਮਾ ਲੈਣ ਆਏ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸੱਖ ਹੋ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਰੋਧ ਤੋਂ ਭੱਜਣਾ ਰਿਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ? ^੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਦਰਸਾ ਸਕੇ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮਨ ਬਦਲ ਲਏ ਹਨ। ^੯ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਮਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਨਾ ਸੋਚੋ, ‘ਆਸੀਂ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਾਂ।’ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਲਈ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੱਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਚੇ ਯੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ^{੧੦} ਕੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਡੋਗਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਹਰ ਉਹ ਕੁੱਖ ਜਿਹੜਾ ਚੰਗਾ ਫਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਵੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਯੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

^{੧੧} “ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਯਰ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਜੁੱਤੀ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਵੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਯੱਗ ਨਾਲ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦੇਵੇਗਾ। ^{੧੨} ਉਸਦੀ ਤੰਗਲੀ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਹ ਕਟਕ ਨੂੰ ਤੁੜੀ ਤੋਂ ਯਲੱਗ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਕਟਕ ਨੂੰ ਕੋਠੇ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਤੁੜੀ ਨੂੰ ਉਸ ਯੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾੜੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਬੁਝਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ।”

ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ

(ਮਰਕੁਮ ੧:੯-੧੧; ਲੂਕਾ ੩:੨੧-੨੨)

^{੧੩} ਫੇਰ ਯਿਸੂ ਯੂਹੰਨਾ ਤੋਂ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਬਧਤਿਮਮਾ ਲੈਣ ਲਈ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਆਇਆ। ^{੧੪} ਯਰ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਰਿ, “ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਬਧਤਿਮਮਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਰਿਉ ਆਇਆ ਹੈ?”

^{੧੫} ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹੁਣ ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਝ ਹੀ ਹੋਣ ਦੇ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਕਹਾਉਦਾ ਹੈ ਮਾਨੂੰ ਉਛੋਂ ਹੀ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।” ਇਉਂ ਯੂਹੰਨਾ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮੰਨ ਗਿਆ।

^{੧੬} ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਬਧਤਿਮਮਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਲਈ ਯਾਰਾਮ ਖੁਲ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਖੁੱਸੀ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਉੱਤਰਦਿਆ ਵੇਖਿਆ। ^{੧੭} ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਆਈ, ਤੇ ਇਹ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਜਿਸਤੋਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਯਰਮੰਨ ਹਾਂ।”

ਯਿਸੂ ਦਾ ਯਰਤਾਇਆ ਜਾਣਾ

(ਮਰਕੁਮ ੧:੧੨-੧੩; ਲੂਕਾ ੪:੧-੧੩)

^੧ ਮੈਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਯਰਤਾਇਆ ਜਾਣ ਲਈ ਆਤਮਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ। ^੨ ਯਿਸੂ ਨੇ ਚਾਲੀ ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਖਾਧਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ। ^੩ ਤਾਂ ਮੈਤਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਤਾਇਣ ਲਈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈਂ, ਤਾਂ ਕਹਿ ਰਿ ਇਹ ਖੱਬਰ ਰੋਟੀਆਂ ਬਣ ਜਾਣ।”

*੨:੨੩ ਨਾਮਰੀ ਨਾਮਰਤ ਨਗਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ।

†੩:੭ ਫਰੀਸੀ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਦਲ ਜੋ ਯਹੂਦੀ ਨੇਮਾਂ ਅਤੇ ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ।

‡੩:੭ ਸਦੂਰੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਯਹੂਦੀ ਦਲ ਜੋ ਰਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਹਿਮਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਰਿ ਮਨੁੱਖ ਮੋਤ ਪਿੱਛੋਂ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।

੪ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

‘ਇਨਸਾਨ ਨਿਰੀ ਮੋਟੀ ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਮਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਉਮ ਹਰੇਰ

ਵਾਰ ਉੱਧਰ ਨਿਰਭਰ ਰਹਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ।’” ਬਿਵਸਥਾ ੨:੩

੫ ਫੇਰ ਮੈਤਾਨ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਥੜੇ ਉੱਚੇ ਮਥਾਨ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹੇਰੇ ਰਿਹਾ, ੬ “ਜੇਰਰ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈਂ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਹੇਠਾ ਡੇਗ ਦੇ। ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਰਿ,

‘ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਲਈ ਹੁਰਮ ਦੇਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਉੱਧਰ ਚੁੱਕ ਲੈਣਗੇ, ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਖੱਬਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਧੈਰ ਵੱਜਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਮਰੇਂ।’” ਜਬੂਰ ੨੧:੧੨-੧੩

੭ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘ਤੈਨੂੰ ਧਰਭੂ ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਧਰਤਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।’” d

੮ ਫੇਰ ਮੈਤਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਉੱਚੇ ਧਗੜ ਉੱਤੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਗਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਲੈਂ ਵਿਖਾਇਆ। ੯ ਮੈਤਾਨ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਜੇ ਤੂੰ ਝੁਰ ਰੇ ਮੈਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ।”

੧੦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮੈਤਾਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਤਾਨ! ਤੂੰ ਇੱਥੋਂ ਚੱਲਿਆ ਜਾ, ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ,

‘ਰਿ ਤੂੰ ਧਰਭੂ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰ ਅਤੇ ਉਸ ਇੱਕਲੇ ਦੀ ਹੀ ਸੇਵਾ ਰਰ।’” ਬਿਵਸਥਾ ੬:੧੩

੧੧ ਉਦ ਮੈਤਾਨ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੂਤ ਯਿਸੂ ਰੇਲ ਉਮਦੀ ਮਦਦ ਰਹਨ ਲਈ ਆਏ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰੰਮ ਅਰੰਭਿਆ

(ਮਰਤਮ ੧:੧੪-੧੫; ਲੂਕਾ ੪:੧੪-੧੫)

੧੨ ਜਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਰਿ ਯੂਹੰਨਾ ਵੈਦ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਗਲੀਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

੧੩ ਉਸ ਨੇ ਨਾਮਰਤ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਫਰਨਾਹੁਮ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਨਗਰ ਇੱਕ ਝੀਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਰਫਰਨਾਹੁਮ ਜਬੂਲੂਨ ਅਤੇ ਨਫਥਾਲੀ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ੧੪ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਰਿ ਅਸਾਅਗ ਨਬੀ ਦਾ ਵਾਰ ਧੁਰਾ ਹੋਏ।

੧੫ “ਜਬੂਲੂਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਨਫਥਾਲੀ ਦੀ ਧਰਤੀ, ਮਰੁੰਦਰ ਦਾ ਰਾਗ, ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਰ,

ਗੈਰ-ਅਹੂਦੀ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ, ਗਲੀਲ

੧੬ ਹੁਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਵੱਡਾ ਚਾਨਣ ਵੇਖਿਆ ਹੈ; ਚਾਨਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਇਆ

ਜੇ ਰਿ ਰਬਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੁਨੇਰੇ

ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।” ਅਸਾਅਗ ੨:੧-੨

੧੭ ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਿਸੂ ਧਰਚਾਰ ਰਹਨ ਲੱਗਾ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲੋ, ਰਿਉਰਿ ਸਵਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੁਝ ਚੇਲੇ ਚੁਣੇ

(ਮਰਤਮ ੧:੧੬-੨੦; ਲੂਕਾ ੫:੧-੧੧)

੧੮ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਗਲੀਲ ਝੀਲ ਦੇ ਵੇਢੇ ਖੁੰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਮਮਊਨ ਜਿਹੜਾ ਧਤਰਮ ਰਹਾਉਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਅੰਦਰਯਾਮ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਮਾਛੀ ਮਨ ਉਹ ਜਾਲ ਨਾਲ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜ ਰਹੇ ਸਨ। ੧੯ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਮਗਰ ਆਓ ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠਾ ਰਹਨ ਲਈ ਮਾਛੀ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।” ੨੦ ਤੁਹੰਤ ਹੀ ਉਹ ਜਾਲਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਗਰ ਹੋ ਤੁਰੇ।

੨੧ ਯਿਸੂ ਗਲੀਲੀ ਝੀਲ ਦੇ ਵੇਢੇ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਹੋਰ ਭਰਾਵਾਂ ਆਰੂਥ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜੇ ਕੇ ਜਬਦੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਿਉ ਨਾਲ ਬੇੜੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ, ਜਾਲਾਂ ਨੂੰ ਠੀਰ ਰਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦਿਆ ੨੨ ਉਹ ਝੁੱਟ ਬੇੜੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਿਉ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਹੋ ਤੁਰੇ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਉਧਦੇਮ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰਹਨਾ

(ਲੂਕਾ ੬:੧੭-੧੮)

੨੩ ਯਿਸੂ ਸਾਰੀ ਗਲੀਲੀ ਵਿੱਚ ਫਿਰਿਆ। ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਧਦੇਮ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਸੁਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਖੁਸਬਥਰੀ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਰਹਦਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰੇ ਰੋਗ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਮਾਂਦਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਦਾ ਸੀ। ੨੪ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੁਰੀਆ ਵਿੱਚ ਖਬਰ ਫੈਲ ਗਈ। ਲੋਰ ਬਿਮਾਰ ਅਤੇ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਸੰਭੀਰ ਦਰਦ ਝੱਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੂਤ ਚਿੰਬੜੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਮਿਰਗੀ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਆਧਰੰਗੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਏ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰੀਤਾ। ੨੫ ਵੱਡੀਆਂ ਭੀੜਾਂ ਗਲੀਲ, ਦਿਰਾਯੁਲਿਮ, ਅਰੂਸਲਮ, ਅਹੂਦਿਆ ਅਤੇ ਅਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਰੋਂ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗ ਧਈਆਂ।

ਧਗੜੀ ਦੇ ਉਧਦੇਮ

(ਲੂਕਾ ੬:੨੦-੨੩)

੧ ਭੀੜ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਯਿਸੂ ਧਗੜ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦ ਬੈਠਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਆਏ।

੨ ਉਦ ਯਿਸੂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਧਦੇਮ ਦੇਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ,

੩ “ਉਹ ਵਡਭਾਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਹਨ ਰਿਉਰਿ ਸਵਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ।

੪ ਉਹ ਵਡਭਾਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮੋਗ ਰਹੇ ਹਨ

d੬:੭ ਹਵਾਲਾ: ਬਿਵਸਥਾ ੬:੧੬

ਰਿਉਰਿ ਉਗ ਸਾਤ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

੧ ਉਗ ਵਡਭਾਗੇ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਦੀਨ ਗਨ
ਰਿਉਰਿ ਉਗ ਵਾਜ਼ਾ ਦੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣਗੇ।

੬ ਉਗ ਵਡਭਾਗੇ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਤੇ ਤਿਹਾਣੇ ਗਨ
ਰਿਉਰਿ ਉਗ ਰਜਾਣੇ ਜਾਣਗੇ।

੭ ਉਗ ਵਡਭਾਗੇ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਗਨ
ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਮਿਹਰ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

੮ ਉਗ ਵਡਭਾਗੇ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਦਿਲੋਂ ਮੁੰਧ ਗਨ
ਰਿਉਰਿ ਉਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣਗੇ।

੯ ਉਗ ਵਡਭਾਗੇ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਸਾਤੀ ਲਿਯਾਉਦੇ ਗਨ
ਰਿਉਰਿ ਉਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਖਵਾਉਣਗੇ।

੧੦ ਉਗ ਵਡਭਾਗੇ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਸਹੀ ਰਾਜਜ ਰਨ ਦੇ
ਰਾਜਣ ਸਤਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਗਨ

ਰਿਉਰਿ ਸਵਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੧ “ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਰਨ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ
ਵਿਰੁੱਧ ਖਾੜਾ ਖੋਲਣ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ
ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਚੇਲੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਧੰਨ ਹੋ। ੧੨ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋ
ਆਤੇ ਆਨੰਦ ਖਾਣੇ, ਤੁਸੀਂ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਫਲ
ਖਾਵੋਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਜੇ ਨਾਬੀ ਤੁਹਾਥੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਰਹੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਸਟ ਦਿੱਤੇ।

ਤੁਸੀਂ ਲੁਣ ਆਤੇ ਰੋਸਨੀ ਵਾਂਗ ਹੋ

(ਮਾਰਕੁਸ ੯:੫੦; ੪:੨੧; ਲੂਕਾ ੧੪:੩੪-੩੫, ੮:੧੬)

੧੩ “ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੁਣ ਹੋ। ਧਰ ਜੇਰ ਲੁਣ ਬੇਮੁਆਦ
ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਫੇਰ ਰਿਵੇਂ ਮਲੂਣਾ ਹੋ ਸੱਰਦਾ? ਇਹ
ਬੇਰਾਜ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇ ਆਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਮਿੱਥਿਆ ਜਾਵੇ।

੧੪ “ਤੁਸੀਂ ਜਗਤ ਦੇ ਚਾਨਣ ਹੋ। ਜਿਹੜਾ ਨਗਰ ਧਰਾੜ
ਤੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਲਕੋਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਰਦਾ।

੧੫ ਲੋਕ ਦੀਵਾ ਜਗਾਰੇ ਰਟੇਰੇ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ
ਸਮਾਦਾਨ ਉੱਤੇ ਰੱਖਦੇ ਗਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ
ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਦੇਵੇ। ੧੬ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਤੁਸੀਂ
ਆਪਣਾ ਚਾਨਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਿਓ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ
ਚੰਗੇ ਰੰਮ ਵੇਖ ਸੱਰਣ ਆਤੇ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦੀ
ਉਸਤਤਿ ਰਰ ਸੱਰਣ।

ਯਿਸੂ ਆਤੇ ਯੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ

੧੭ “ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਮੈਂ ਭੂਸਾ ਦੀ ਸਰ੍ਹਾ ਜਾਂ ਨਬੀਆਂ
ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ
ਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ। ੧੮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ
ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਆਰਾਮ ਆਤੇ ਧਰਤੀ ਟਲ ਨਾਂ ਜਾਣੇ ਸਰ੍ਹਾ
ਵਿੱਚੋਂ ਰੁੜ ਵੀ ਆਲੇਯ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਸਭ ਰੁੜ

ਯੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਇੱਕ ਆਖਰ ਜਾਂ ਆਖਰ ਦੀ ਇੱਕ ਬਿੰਦੀ
ਵੀ ਨਹੀਂ ਟਲੇਗੀ।

੧੯ “ਜੇਰ ਵੋਈ ਵਿਯਰਤੀ ਆਣਯਾਗਿਯਾਦਾਰੀ ਹੈ ਆਤੇ
ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਉਹ ਸਵਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ
ਹੋਵੇਗਾ। ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਵੋਈ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ ਆਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ
ਦੱਸੇਗਾ ਉਹ ਸਵਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਹਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੦ ਮੈਂ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰੰਮ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ
ਆਤੇ ਫਰੀਮੀਆਂ ਦੇ ਧਰਮ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ
ਸਵਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਿਵੇਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੜ ਸੱਰੋਗੇ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਰੋਧ ਖਾਣੇ ਉਪਦੇਸ਼

੨੧ “ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਧਰਿਲਾਂ ਸਾਡੇ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਰਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੂਨ ਨਾ
ਰਹ। ੨੨ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਖੂਨ ਰੇਗਾ, ਆਦਾਲਤ ਵਿੱਚ
ਉਸਦਾ ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ੨੩ ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ
ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਰ ਵੋਈ ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਹੈ। ਰਿਸੇ ਦੁਸਰੇ ਵਿਯਰਤੀ ਤੇ
ਰੋਧ ਨਾ ਰੋ। ਜੇਰ ਤੂੰ ਦੁਸਰੇ ਵਿਯਰਤੀ ਤੇ ਰੋਧ ਰੇਗਾ,
ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਨਿਆਂ ਯਹੂਦੀ ਆਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਜੇਰ ਤੂੰ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹ ਰੱਦਦਾ ਹੈਂ, ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਨਿਰਨਾ
ਯਹੂਦੀ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਜੇਰ ਤੂੰ
ਦੁਸਰੇ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈਂ, ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਨਰਰ ਦੀ
ਯੱਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਰਨਾ ਖਵੇਗਾ।

੨੪ “ਮੇ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਆਪਣੀ
ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲੱਗੇ, ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਤੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਆਵੇ ਕਿ ਤੇਰੇ
ਭਰਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਲਈ ਵਿਰੋਧ ਹੈ। ੨੫ ਤਾਂ ਉੱਥੇ
ਆਪਣੀ ਭੇਟ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਛੱਡ ਕੇ ਚੱਲਿਆ ਜਾ।
ਆਤੇ ਧਰਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਰਰ ਆਤੇ ਬਾਯਦ
ਵਿੱਚ ਆਰੇ ਆਪਣੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾ।

੨੬ “ਜੇ ਤੇਰਾ ਦੁਸਮਣ ਤੈਨੂੰ ਆਦਾਲਤ ਲਿਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣ ਨਾਲ ਜਿੰਨੀ ਛੋਟੀ ਹੋ ਸੱਰੇ, ਮਿਲਾਧ
ਰਰ ਲੈ। ਜੇਰ ਤੂੰ ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰੇਗਾ, ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਉਹ ਤੈਨੂੰ
ਮੁਨਸਫ ਦੇ ਗਵਾਲੇ ਰਰ ਦੇਵੇ। ਆਤੇ ਮੁਨਸਫ ਤੈਨੂੰ ਰੈਦ ਵਿੱਚ
ਧਾਉਣ ਲਈ ਧਰਿਰੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਗਵਾਲੇ ਰਰ ਦੇਵੇ। ੨੭ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ, ਤੈਨੂੰ ਰੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਉਠੇ ਚਿਰ ਤੱਕ ਮੁਰਤ
ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੂੰ ਉਹ ਸਭ ਰੁੜ ਨਹੀਂ ਦੇ
ਦਿੰਦਾ ਜਿਸਦਾ ਤੂੰ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈਂ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧ ਖਾਣੇ ਉਪਦੇਸ਼

੨੮ “ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ‘ਕਿ ਤੂੰ
ਬਦਰਾਮੀ ਦਾ ਧਾਧ ਨਾ ਰਰ।’ ੨੯ ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ
ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਰ ਵੋਈ ਵਿਯਰਤੀ ਰਿਸੇ ਯੋਰਤ ਵੱਲ ਬੁਰੀ ਇੱਛਾ
ਨਾਲ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਦਿਲੋਂ ਉਸ
ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਬਦਰਾਮੀ ਦਾ ਧਾਧ ਰਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ੨੯ ਜੇ

ਤੇਰੀ ਸੱਜੀ ਆਂਥ ਖਾਥ ਰਗਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦੇ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਹੋ ਭਲਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਆਂਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਮ ਹੋਵੇ ਯਰ ਤੇਰਾ ਮਾਰਾ ਸਰੀਰ ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਵੇ।^{੩੦} ਤੇਰਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਜਦੋਂ ਤੈਥੋਂ ਖਾਥ ਰਗਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਹੋ ਭਲਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਆਂਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਮ ਹੋਵੇ ਯਰ ਤੇਰਾ ਮਾਰਾ ਸਰੀਰ ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਵੇ।

ਖਿਸੂ ਦਾ ਤਲਾਰ ਬਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼

(ਮੱਤੀ ੧੯:੯; ਮਰਕੁਮ ੧੦:੧੧-੧੨; ਲੂਕਾ ੧੬:੧੮)

^{੩੧} “ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ‘ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਜੀ ਆਪਣੀ ਖਤਰੀ ਨੂੰ ਤਲਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਰਨਾਮਾ ਲਿਖਕੇ ਦੇਵੇ।’^{੩੨} ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਯਾਜੀ ਜੋ ਆਪਣੀ ਖਤਰੀ ਨੂੰ ਤਲਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਰਾਜੀ ਦਾ ਖਾਥ ਰਨ ਦਾ ਦੋਸੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਯਾਜੀ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਖਤਰੀ ਨੂੰ ਤਲਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਰਾਹ ਹੈ, ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਖਤਰੀ ਨੇ ਦੁਸਰੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਏ ਹੋਣ। ਆਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਯਾਜੀ ਜੋ ਉਸ ਤਲਾਰਮੁਦਾ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਵਿਯਾਜ ਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਬਦਰਾਜੀ ਦਾ ਖਾਥ ਰਨ ਦਾ ਦੋਸੀ ਹੈ।

ਖਿਸੂ ਦਾ ਵਾਯਦੇ ਰਨ ਬਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼

^{੩੩} “ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਡੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵਾਯਦਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਤੋੜੋ। ਜੇ ਵਾਯਦੇ ਤੁਸੀਂ ਖੁਰਬੂ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਿਆਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੩੪} ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ, ਕਦੇ ਵੀ ਵਾਯਦਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਕਦੇ ਵੀ ਸੁਰਗ ਦੀ ਮੋਂਗ ਨਾ ਖਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਿੰਘਾਮਨ ਹੈ।^{੩੫} ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਯਰਤੀ ਦੀ ਮੋਂਗ ਖਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਚੋਂਰੀ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਯਰਮਲਮ ਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਗਨ ਗਾਜੇ ਦਾ ਸਹਿਰ ਹੈ।^{੩੬} ਆਤੇ ਨਾਹੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਦੀ ਮੋਂਗ ਖਾਓ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਚਿੱਟਾ ਜਾਂ ਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ।^{੩੭} ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਥੋਲਣ ਵਿੱਚ ‘ਹਾਂ’ ਦੀ ਗਾਂ, ਆਤੇ ‘ਨਾ’ ਦੀ ਨਾ, ਆਖੋ। ‘ਹਾਂ’ ਜਾਂ ‘ਨਾ’ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਖਣਾ ਬਦੀ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।

ਖਿਸੂ ਦਾ ਬਦਲੇ ਬਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼

(ਲੂਕਾ ੬:੨੯-੩੦)

^{੩੮} “ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਜੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ, ‘ਆਂਥ ਦੇ ਬਦਲੇ ਆਂਥ ਆਤੇ ਦੰਦ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦੰਦ।’^{੩੯} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ, ਦੁਸਰੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹੇ ਨਾ ਹੋਵੋ।

ਮੈਂ ਜੇ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੀ ਸੱਜੀ ਗਲਹ ਉੱਤੇ ਚਥੇੜ ਮਾਰੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੂਜੀ ਵੀ ਉਸ ਵੱਲ ਖੁਆ ਦਿਓ।^{੪੦} ਆਤੇ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰੇ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੁਝ ਨਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚੋਗਾ ਵੀ ਲੈ ਲੈਣ ਦਿਓ।^{੪੧} ਆਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਮੀਲ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤੁਰਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਦੋ ਮੀਲ ਚੱਲੋ।^{੪੨} ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੁਝ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਓ ਆਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਉਧਾਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ, ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨਹਾ ਨਾ ਕਰੋ।

ਮਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਯਾਰ ਕਰੋ

(ਲੂਕਾ ੬:੨੭-੨੮, ੩੨-੩੬)

^{੪੩} “ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਜੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ‘ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨਾਲ ਵੀ ਯਿਯਾਰ ਕਰੋ। ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀ ਨਾਲ ਵੈਰ ਰੱਖੋ।’^{੪੪} ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਯਿਯਾਰ ਕਰੋ। ਆਤੇ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਤਾਉਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਯਰਾਬਨਾ ਕਰੋ।^{੪੫} ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ, ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਜਿਹੜਾ ਮਦਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਸੱਚੇ ਖੁੱਤਰ ਹੋਵੋਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਖਿਤਾ ਆਪਣਾ ਸੁਰਜ, ਬੁਰੇ ਆਤੇ ਭਲੇ ਦੋਹਾਂ ਉੱਧਰ ਹੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਯਰਮੀਆਂ ਆਤੇ ਕੁਝ ਯਰਮੀਆਂ ਉੱਧਰ ਵੀ ਮੀਂਗ ਵਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ।^{੪੬} ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਯਿਯਾਰ ਕਰੋ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਯਿਯਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਫਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਕੀ ਮਸੂਲੀਏ ਵੀ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਯੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਚੋਗਾ ਵਰਤਾਓ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੁਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਕੀ ਕੁਝ ਯਰਮੀ ਵੀ ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਯੇਕੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਜਿਹੜਾ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਸੰਖੁਰਣ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸੰਖੁਰਣ ਹੋਵੋ।

ਖਿਸੂ ਦਾ ਦਾਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼

੬ ^੧ “ਸਾਵਯਾਨ ਕਰੋ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰੋ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਨਾ ਵਿਖਾਓ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਵੱਲ ਯਿਯਾਨ ਦੇਣ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਕੋਲੋਂ ਜਿਹੜਾ ਮਦਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕੁਝ ਫਲ ਯਰਾਧਤ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ।

^੨ “ਮੇਂ ਜਦ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਲੋੜਵੰਦ ਨੂੰ ਦਾਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦਾਨ ਦਾ ਯੋਯਾਨ ਨਾ ਕਰਵਾਓ ਜਿਵੇਂ ਕਈ ਯਰਾਬਨਾ ਮਥਾਨਾਂ ਆਤੇ ਗਾਂਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਉਸਤਤਿ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਵਜਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹੀ ਫਲ ਹੈ।

^੩ ਮੇਂ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰੀਬਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਗੁਧਤ ਦਾਨ ਕਰੋ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖਤਾ ਨਾ ਲੱਗਣ ਦਿਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।^੪ ਤੁਹਾਡਾ ਦਾਨ ਗੁਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੁਹਾਡਾ

*੫:੩੩ “ਜੇ ... ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ” ਲੋਕੀਆਂ ੧੯:੧੨; ਗਿਣਤੀ ੩੦:੨; ਬਿਵਸਥਾ ਮਾਰ ੨੩:੨੧

੫:੩੧ ਗਵਾਲਾ: ਬਿਵਸਥਾ ਮਾਰ ੨੪:੧

੫:੩੮ ਗਵਾਲਾ: ਕੂਚ ੨੧:੨੪; ਲੋਕੀਆਂ ੨੪:੨੦

੫:੪੩ ਗਵਾਲਾ: ਲੋਕੀਆਂ ੧੯:੧੮

ਧਿਤਾ, ਜਿਹੜਾ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਪਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਸੀਤਾ ਗਿਯਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਲ ਦੇਵੇਗਾ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਧਰਾਰਥਨਾ ਥਾਰੇ ਉਥਦੇਸ

(ਲੂਕਾ ੧:੨-੪)

੧੧ “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਰਥੀਯਾ ਵਾਂਗ ਨਾ ਰਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਖੁੰਜਿਆਂ ਅਤੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹੀ ਧਰਮਦ ਰਹਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਖਣਾ ਫਲ ਯਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ੧੨ ਯਹ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹੋ, ਤਾਂ ਆਖਣੇ ਰਮਠੇ ਵਿੱਚ ਜਾਓ, ਬੁਧਾ ਬੰਦ ਰਹੋ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਧਿਤਾ ਅੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹੇ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਗੁਪਤ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੇ ਰੰਮ ਗੁਪਤ ਸੀ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਤਾ ਉਹ ਵੇਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਲ ਦੇਵੇਗਾ।

੧੩ “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਨਾ ਰਹੋ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਉਹ ਅਰਥਗੀਣ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣੀਆਂ ਜਾਸੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਹਨ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੱਧ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ੧੪ ਮੈਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਨਾ ਹੋਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਤਾ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਸ ਵਸਤੂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ੧੫ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਜਦ ਵੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹੋ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਹੋ:

‘ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ,

ਮਾਡੇ ਧਿਤਾ ਅਸੀਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੇਰਾ ਨਾਂ ਧਵਿੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ।

੧੬ ਤੇਰਾ ਰਾਜ ਆਵੇ, ਤੇਰੀ ਮਰਜ਼ੀ, ਜਿਹੜੀ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਖੁਰਨ ਹੈ, ਧਰਤੀ ਤੇ ਵੀ ਖੁਰਨ ਹੋਵੇ।

੧੭ ਅੱਜ ਮਾਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਿਓ ਜੋ ਮਾਨੂੰ ਹਰ-ਰੋਜ਼ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੮ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਧਾਧ ਮਾਡ ਰਹ ਦਿਓ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਡ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਡਾ ਬੁਰਾ ਸੀਤਾ।

੧੯ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਧਰਤਾਵੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਧਾਵੇ, ਸਗੋਂ ਦੁਸਟ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇ।” ੨੦

੨੦ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਦੁਸਟੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਮਾਡ ਰਹ ਦੇਵੋਗੇ, ਤਾਂ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਰਗੀ ਧਿਤਾ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਡ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ੨੧ ਧਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਮਾਡ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ, ਤਾਂ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਤਾ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਮਾਡ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਵਰਤ ਥਾਰੇ ਉਥਦੇਸ

੨੨ “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵਰਤ ਰੱਖੋ ਤਾਂ ਰਥੀਯਾ ਵਾਂਗ ਖੁੰਗ ਉਦਾਮ ਨਾ ਬਣਾਓ। ਉਹ ਆਖਣੇ ਖੁੰਗ ਇਸ ਲਈ ਵਿਗਾੜਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੱਗਣ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਫਲ ਯਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ੨੩ ਧਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵਰਤ ਰੱਖੋ ਤਾਂ ਆਖਣੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਲਾਓ ਅਤੇ ਆਖਣਾ ਮੂੰਗ ਵੇਓ। ੨੪ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵਰਤ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹੋ, ਧਰ ਸਿਰਫ ਆਖਣੇ ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਗੁਪਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਤਾ ਜਿਹੜਾ ਗੁਪਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਲ ਦੇਵੇਗਾ।

ਦੈਲਤ ਨਾਲੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ

(ਲੂਕਾ ੧੨:੩੩-੩੬; ੧੧:੩੪-੩੬; ੧੬:੧੩)

੨੫ “ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖਜਾਨੇ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਨਾ ਜੋੜੋ। ਇੱਥੇ ਸੀੜੇ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਧਨ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਰ ਮੰਨਹ ਮਾਰਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਦੈਲਤ ਬੁਰਾ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੨੬ ਧਰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਖਜਾਨੇ ਜੋੜੋ। ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੋਈ ਸੀੜਾ ਅਤੇ ਨਾ ਜੰਗਲ ਧਨ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੋਰ ਮੰਨਹ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੁਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ੨੭ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਡਾ ਖਜਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

੨੮ “ਸਰੀਰ ਦਾ ਦੀਵਾ ਅੱਖ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਅੱਖ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਰਾ ਸਰੀਰ ਚਾਨਣ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੯ ਧਰ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਅੱਖ ਮੈਲੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਰਾ ਸਰੀਰ ਹਨੇਰੇ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਦਰ ਦਾ ਚਾਨਣ ਹਨੇਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਹਨੇਰਾ ਰਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੩੦ “ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਟਿੱਕ ਹੀ ਮਖੋਂ ਨਹੀਂ ਰਹ ਮੱਦਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਟਿੱਕ ਨਾਲ ਉਹ ਵੈਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਧਰੀਤ ਰੱਖੇਗਾ ਜਾਂ ਟਿੱਕ ਨਾਲ ਉਹ ਮਿਲਿਆ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਦੈਲਤ ਦੀ ਮੇਵਾ ਟਿੱਕ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਰਹ ਮੱਦਦੇ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਧਰਿਲ

(ਲੂਕਾ ੧੨:੨੨-੩੪)

੩੧ “ਇਸ ਵਰਕੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਆਖਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੀ ਖਾਵੋਗੇ ਅਤੇ ਸੀ ਪੀਵੋਗੇ। ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੀ ਚਿੰਤਾ ਰਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਧਰਿਨਣ ਲਈ ਰਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭੇਜਨ ਨਾਲੋਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਵਸਤਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ? ੩੨ ਅਰਾਮ ਦੇ ਖੰਛੀਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਰਹੋ। ਨਾ ਤਾਂ ਉਹ ਧੀਜਦੇ ਹਨ

*੬:੧੩ ਕੁਝ ਯੂਨਾਨੀ ਨਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: “ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਤਮਾਹੀ, ਸਰਤੀ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਹੈ। ਆਮੀਨ।”

ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵੱਢਦੇ ਹਨ ਨਾ ਹੀ ਭੜੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯਾਨਾਜ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਯਹ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਰਗੀ ਖਿਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਿਰਤਯਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਲਾ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ।^{੨੭} ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦੇ ਹੋਗੇ ਤਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਯਲ ਦਾ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

^{੨੮} “ਤੁਸੀਂ ਵਸਤੂਆਂ ਲਈ ਰਿਉ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਖੋਤ ਵਿੱਚ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ। ਵੇਖੋ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਉੱਥੇ ਵੱਧਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਾ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕੱਤਦੇ ਹਨ।

^{੨੯} ਯਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਹਾਨ ਯੇਸੂ ਯਹੀਸਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਵੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।^{੩੦} ਯਹਮੇਸੁਰ ਜੰਗਲੀ ਖਾਗ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਹੜਾ ਯੱਜ ਹੈ ਯੇ ਭਲੇ ਯੱਗ ਵਿੱਚ ਝੇਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਯਜਿਹਾ ਯਹਿਨਣ ਯਹਿਨਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਹੋ ਖੋਤੀ ਯਹਤੀਤ ਵਾਲਿਓ, ਸੀ ਭਲਾ ਯਹਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਯਹਿਨਾਵੇਗਾ?

^{੩੧} “ਮੇ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦੇ ਇਹ ਨਾ ਕਹੋ ਕਿ, ‘ਸੀ ਖਾਵਾਂਗੇ ਜਾਂ ‘ਸੀ ਘੀਵਾਂਗੇ’ ਜਾਂ ‘ਸੀ ਯਹਿਨਾਂਗੇ?’^{੩੨} ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਭਾਲਦੇ ਹਨ, ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਰਗੀ ਖਿਤਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।^{੩੩} ਯਹ ਸਭ ਤੋਂ ਯਹਿਨਾਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਯੇ ਉਸ ਦੇ ਯਹਮ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਸਭ ਵਸਤੂਆਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।^{੩੪} ਮੇ ਤੁਸੀਂ ਭਲੇ ਦੇ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਆਪੇ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰੇਗਾ, ਯੱਜ ਦੇ ਲਈ ਯੱਜ ਦਾ ਦੁੱਖ ਹੀ ਬਥੇਰਾ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਯਥਿਰਾਹ ਵਾਲਾ ਉਘਦੇਸ

(ਲੁਕਾ ੬:੩੭-੩੮, ੪੧-੪੨)

^੧ “ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਨਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਰਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।^੨ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਦੁਸਰਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਵੀ ਨਿਰਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਯੇ ਜਿਸ ਮਾਥ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਦੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਣਦੇ ਹੋ, ਉਸੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਮਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

^੩ “ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਯੱਥ ਵਿੱਚ ਉਸ ਯੂੜ ਦੇ ਕਣ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਯੱਥ ਵਿੱਚਲੇ ਸਤੀਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ।^੪ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹੋ, ‘ਲਿਆ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਯੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਯੂੜ ਦੇ ਕਣ ਨੂੰ ਕੱਢਾਂ’ ਜਦ ਕਿ ਗਲੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਯੱਥ ਵਿੱਚ ਸਤੀਰ ਹੈ? ਯ ਤੁਸੀਂ ਕਥੀ ਹੋ, ਯਹਿਨਾਂ ਉਸ ਸਤੀਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੋ ਤਾਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਕਣ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਵਾਸਤੇ ਸਯੱਮਣ ਤੋਰ ਤੇ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

^੬ “ਯਦਿੰਤਰ ਵਸਤੂਆਂ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਯਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੁੜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਢਣਗੇ ਯੇ ਆਪਣੇ ਮੇਤੀ ਸੁਰਾਂ ਯੱਗੇ ਨਾ ਸੁੱਟੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯੈਰਾਂ ਹੋਣ ਮਿਯ ਦੇਣਗੇ।

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਯਹਮੇਸੁਰ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗਣਾ ਜਾਹੀ ਕੱਢੋ (ਲੁਕਾ ੧੧:੯-੧੩)

^੭ “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਦੇ ਹੋਗੇ ਤਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਯਹਾਯਤ ਕਰ ਲਵੋਗੇ। ਲੱਭੋ, ਤਾਂ ਲੱਭੋਗਾ। ਖੜਕਾਓ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।^੮ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੇਕ ਮੰਗਣ ਵਾਲਾ ਯਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਯੇ ਯੇ ਚੁੱਢਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਯੇ ਖੜਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਕਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

^੯ “ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਯੈਮਾ ਹੈ, ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਉਸ ਤੋਂ ਰੋਟੀ ਮੰਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਖੱਥਰ ਦੇਵੇਗਾ? ਯ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੱਕ ਮੱਛੀ ਮੰਗੇ, ਤਾਂ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਧ ਦੇਵੋਗੇ? ਯ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਠੇ ਦੁਸਟ ਹੋ ਕੇ ਵੀ, ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਰਗੀ ਖਿਤਾ, ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਕਿੰਨੀਆਂ ਵੱਧ ਚੰਗੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਦੇਵੇਗਾ?

ਸਭ ਤੋਂ ਜਰੂਰੀ ਯਸੂਲ

^{੧੨} “ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਉਦੋਂ ਦੀਆਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰਹ ਯੇ ਨਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਇਹੋ ਨਕੋੜ ਹੈ।

ਸੁਰਗ ਦਾ ਮਾਰਗ ਯੇ ਨਰ ਦਾ ਮਾਰਗ

(ਲੁਕਾ ੧੩:੨੪)

^{੧੩} “ਤੁਸੀਂ ਭੀੜੇ ਫਾਟਰ ਰਾਹੀਂ ਵੜੋ ਕਿਉਂ ਜੇ ਇਹ ਰਾਹ ਸਵਰਗ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਨਰ ਦਾ ਰਾਹ ਥਹੁਤ ਖੁਲ੍ਹਾ ਹੈ ਯੇ ਥਹੁਤ ਸੁਖਾਲਾ ਹੈ, ਯੇ ਤਬਾਹੀ ਵੱਲ ਲਿਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਬਾਣੀ ਥਹੁਤ ਲੋਕ ਯੱਦਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।^{੧੪} ਯਹ ਉਹ ਫਾਟਰ ਥੜਾ ਭੀੜਾ ਹੈ ਯੇ ਯੇ ਯੋਥਾ ਹੀ ਜਿਹੜਾ ਮੱਥੇ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵਿਰਲੇ ਹਨ।

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੇਮਾਂ ਤੋਂ ਗੁਮਿਆਰ ਰਹੋ

(ਲੁਕਾ ੬:੪੩-੪੪; ੧੩:੨੫-੨੭)

^{੧੫} “ਝੂਠੇ ਨਥੀਆਂ ਤੋਂ ਗੁਮਿਆਰ ਰਹੋ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਭੇਸ ਵਿੱਚ ਯਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਯਹ ਯਮਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਥਹੁਤ ਖਤਰਨਾਕ ਬਥਿਆਯਾੜਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ।^{੧੬} ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਲਾਂ ਤੋਂ ਯਛਾਟੋਗੇ। ਚੰਗੇ ਕੇਮ ਭੈੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕੋਠੀਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਤੋਂ ਯੰਗੂਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਯੇ ਨਾ ਹੀ ਭਖੜੋ ਤੇ ਯੰਜੀਰ ਉਗਦੇ ਹਨ।^{੧੭} ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰੇਕ ਚੰਗਾ ਬਿਰਛ ਚੰਗਾ ਫਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਯਹ ਮਾੜਾ ਬਿਰਛ ਮਾੜਾ ਫਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।^{੧੮} ਚੰਗਾ ਬਿਰਛ ਬੁਰਾ ਫਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਯੇ ਨਾ ਹੀ ਮਾੜਾ ਬਿਰਛ ਚੰਗਾ ਫਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।^{੧੯} ਹਰੇਕ ਬਿਰਛ ਜਿਹੜਾ ਚੰਗਾ ਫਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਵੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਯੇ ਯੱਥ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਜੈ। ੨੦ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਲਾਂ ਤੋਂ ਖਛਾਨਣ ਯੋਗ ਹੋਵੋਗੇ।

੨੧ “ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਮੈਨੂੰ ਖਰਬੂ, ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਵਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੜੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਆਨੁਮਾਤ ਰੱਖ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਸਵਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖਰਬੂ ਵਰ ਮੌਰਦਾ ਹੈ। ੨੨ ਆਂਤਲੇ ਦਿਨ, ਆਂਤਰੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣਗੇ, ‘ਤੂੰ ਮਾਡਾ ਖਰਬੂ ਹੈ। ਆਸੀਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਬੇਲੇ? ਆਤੇ ਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਭੂਤ ਨਹੀਂ ਕੱਢੇ ਆਤੇ ਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਰਹਾਮਾਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ?’

੨੩ ਤਦ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਆਖਾਂਗਾ, ‘ਰਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੋ ਬੁਰਾ ਰਨ ਵਾਲਿਓ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਚੱਲੇ ਜਾਓ।’

ਸਿਆਣਾ ਮਨੁੱਖ ਆਤੇ ਮੁਰਖ ਮਨੁੱਖ

(ਲੂਕਾ ੬:੪੭-੪੯)

੨੪ “ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ ਜੇ ਮੇਰੇ ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਬੁੱਧਿਮਾਨ ਵਰਗਾ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਨੇ ਚੱਟਾਨ ਉੱਤੇ ਆਖਣਾ ਆਰ ਬਣਾਇਆ। ੨੫ ਮੀਂਹ ਵਰਿਗਿਆ, ਹੜ੍ਹ ਆਏ ਆਤੇ ਹਨੇਰੀਆਂ ਵਗੀਆਂ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਰ ਨੂੰ ਖੌਰਾ ਮਾਰਿਆ ਆਰ ਉਹ ਨਾ ਡਿੱਗਿਆ, ਰਿਉਰਿ ਉਸਦੀ ਨੀਂਹ ਚੱਟਾਨ ਉੱਤੇ ਧਰੀ ਹੋਈ ਸੀ।

੨੬ “ਹੋਰ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜੇ ਮੇਰੇ ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ, ਉਹ ਉਸ ਮੁਰਖ ਆਦਮੀ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜੋ ਆਖਣਾ ਆਰ ਰੋਤ ਤੇ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੨੭ ਆਤੇ ਮੀਂਹ ਵਰਿਗਿਆ, ਹੜ੍ਹ ਆਏ, ਹਨੇਰੀਆਂ ਵਗੀਆਂ ਆਤੇ ਉਸ ਆਰ ਨੂੰ ਖੌਰਾ ਵੱਜਾ ਆਤੇ ਆਰ ਇੱਕ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਢਹਿ ਗਿਆ।”

੨੮ ਜਦੋਂ ਆਸੂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਗਏਆ, ਤਾਂ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਉਖਦੇਸ ਉੱਤੇ ਹੋਰਾਨ ਹੋ ਗਏ। ੨੯ ਰਿਉਰਿ ਆਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇਮ ਦੇ ਉਖਦੇਸਰਾਂ ਵਾਂਗ ਉਖਦੇਸ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਸਗੋਂ ਆਸੂ ਨੇ ਇੱਕ ਆਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਗ ਉਖਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕੋਲ ਆਯਿਰਾਰ ਸੀ।

ਆਸੂ ਦਾ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰਨਾ

(ਮਰਕੁਮ ੧:੪੦-੪੫; ਲੂਕਾ ੫:੧੨-੧੬)

੧ ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਰਾੜੀ ਤੋਂ ਉੱਤਰਿਆ ਤਾਂ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗ ਧਈ। ੨ ਇੱਕ ਕੋੜੀ ਨੇ ਆਸੂ ਕੋਲ ਆਕੇ ਉਸ ਆੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਆਤੇ ਰਿਗਾ, “ਖਰਬੂ ਜੀ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਮੌਰਦੇ ਹੋ।”

੩ ਆਸੂ ਨੇ ਆਖਣਾ ਹੱਥ ਫੈਲਾਇਆ ਆਤੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਛੋਹਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੇਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।” ਆਤੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਕੋੜੀ ਦਾ ਕੋੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਰਿਗਾ। ੪ ਤਾਂ ਆਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੁਣੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵਾਖਰਿਆ ਹੈ ਜਾਕੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸੀਂ, ਧਰ ਜਾਕੇ ਆਖਣੇ ਜਾਜਰ ਨੂੰ

ਵਿਖਾਈਂ ਆਤੇ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰਗ ਦੇ ਹੁਕਮ ਆਨੁਮਾਤ ਜਾਕੇ ਭੇਟਾ ਚੜ੍ਹਾ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਖੀ ਹੋਵੇਗੀ।”

ਆਸੂ ਦਾ ਸੁਬੇਦਾਰ ਕੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ

(ਲੂਕਾ ੭:੧-੧੦; ਯੂਹੰਨਾ ੪:੪੩-੫੪)

੫ ਜਦੋਂ ਆਸੂ ਕਫਰਨਾਹੂਮ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸੁਬੇਦਾਰ ਉਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਬੰਨਤੀ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ, ੬ “ਖਰਬੂ ਜੀ ਮੇਰਾ ਨੌਕਰ ਆਯੋਗ ਤੇ ਦਰਦ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਆਰ ਵਿੱਚ ਮੰਜੇ ਤੇ ਬਿਮਾਰ ਖਿਆ ਹੈ।”

੭ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਸੁਬੇਦਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।”

੮ ਧਰ ਸੁਬੇਦਾਰ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਖਰਬੂ ਜੀ ਮੈਂ ਇਸ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਛੱਤ ਹੋਣ ਆਵੇ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਬਚਨ ਵੀ ਕਰ ਕੇਵੇ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਨੌਕਰ ਚੰਗਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ੯ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਵੀ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਆਯਿਰਾਰ ਹੋਣਾਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਹਾਂ ਆਤੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਆਯਿਰਾਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਆਤੇ ਜੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ‘ਜਾ!’ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਜਦ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਹਾਂ, ‘ਆ!’ ਤਾਂ ਉਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਜਦ ਆਖਣੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਇੱਛ ਕਰ ਤਾਂ ਉਹ ਉਥੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

੧੦ ਆਸੂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਆਚਰਜ ਮੰਨਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਮਗਰ-ਮਗਰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਇਸ ਆਦਮੀ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ। ੧੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਖੁਰਬ ਆਤੇ ਖੱਛਮ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਣਗੇ। ਉਹ ਸਵਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਬਰਾਹਮ, ਇਸਹਾਰ ਆਤੇ ਆਕੂਬ ਨਾਲ ਬੈਠਕੇ ਆਣਗੇ। ੧੨ ਧਰ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਰਾਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਗਰ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਆਗਰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣਗੇ, ਲੋਕ ਉਸ ਜਗਹ ਚੀਰਣਗੇ ਆਤੇ ਦਰਦ ਨਾਲ ਆਖਣੇ ਦੰਦ ਧੀਮਣਗੇ।”

੧੩ ਤਦ ਆਸੂ ਨੇ ਸੁਬੇਦਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਆਰ ਜਾ, ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਉਥੋਂ ਹੀ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।” ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਨੌਕਰ ਉਸੇ ਆੜੀ ਚੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਆਸੂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨਾ

(ਮਰਕੁਮ ੧:੨੯-੩੪; ਲੂਕਾ ੪:੩੮-੪੧)

੧੪ ਆਸੂ ਨੇ ਧਤਰਮ ਦੇ ਆਰ ਆਕੇ ਉਸਦੀ ਸੱਸ ਨੂੰ ਤਾਖ ਨਾਲ ਧਈ ਵੇਖਿਆ। ੧੫ ਤਾਂ ਆਸੂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਛੋਹਿਆ ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਤਾਖ ਲਹਿ ਗਿਆ, ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉੱਠ ਕੇ ਉਸਦੀ ਆਤਿਰ ਕੀਤੀ।

੧੬ ਜਦੋਂ ਮਾਮ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਆਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੂਤ ਚਿੱਬੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਆਤੇ ਆਸੂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਬਚਨਾਂ ਨਾਲ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਆਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਂ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਬਿਮਾਰ ਮਨ।^{੧੭} ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਨਬੀ ਯਮਾਯਾਹ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਯੁਗਾ ਰਨ ਲਈ ਵੀਤਾ:

“ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਮਾਡੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੈ ਲਈਆਂ
ਯਾ ਤੇ ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ।” ਯਮਾਯਾਹ 43:੬

ਜਿਸੁ ਦਾ ਯਾਨੁਮਰਣ

(ਲੂਕਾ ੮:੫੭-੬੨)

^{੧੮} ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਭੀੜ ਵੇਖੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਝੀਲ ਦੇ ਧਰਲੇ ਧਾਰ ਜਾਣ ਲਈ ਰਿਹਾ।^{੧੯} ਫੇਰ ਇੱਕ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਰੋਲ ਆਰੇ ਰਿਹਾ, “ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੇ ਵੀ ਤੂੰ ਜਾਵੇਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲਾਂਗਾ।”

^{੨੦} ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਲੰਬੜੀਆਂ ਦੇ ਘੁਰਨੇ ਹਨ ਯਾ ਤੇ ਖੰਛੀਆਂ ਲਈ ਆਲਹੁਣੇ ਹਨ ਧਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਿਰ ਰੱਖ ਰੇ ਆਰਾਮ ਰਨ ਲਈ ਵੇਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

^{੨੧} ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਚੇਲੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਰਬੂ, ਮੈਂਨੂੰ ਧਰਵਾਨਗੀ ਦਿਉ ਰਿ ਮੈਂ ਧਹਿਲਾਂ ਜਾਰੇ ਆਪਣੇ ਖਿਉ ਨੂੰ ਦਫਨਾਵਾਂ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਯਾਨੁਮਰਣ ਰਰਾਂਗਾ।”

^{੨੨} ਧਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਗਰ ਚੱਲਿਆ ਯਾ ਯਾ ਤੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਰਦੇ ਖੁਦ ਦੱਬਣ ਦੇ।”

ਜਿਸੁ ਦਾ ਤੁਫਾਨ ਨੂੰ ਰੋਰਣਾ

(ਮਰਕੁਮ ੪:੩੫-੪੧; ਲੂਕਾ ੮:੨੨-੨੫)

^{੨੩} ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਖੋੜੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਯਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਆਏ।^{੨੪} ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਤੁਫਾਨ ਆਇਆ ਰਿ ਖੋੜੀ ਲਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੁੱਕਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਧਰ ਜਿਸੁ ਮੈਂ ਰਿਹਾ ਸੀ।^{੨੫} ਚੇਲੇ ਉਸ ਰੋਲ ਆਏ ਯਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਗਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਰਬੂ ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਓ, ਯਾਮੀਂ ਡੁੱਬ ਰਹੇ ਹਾਂ।”

^{੨੬} ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਇੰਨਾ ਰਿਉਂ ਡਰਦੇ ਹੋ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੁਗਾ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।” ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਉੱਠ ਰੇ ਹਵਾ ਯਾ ਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦਬਰਾ ਮਾਰਿਆ। ਫਿਰ ਇੱਕਦਮ ਚੈਨ ਹੋ ਗਿਆ।

^{੨੭} ਤਾਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਹੈਰਾਨ ਹੋਰੇ ਬੋਲੇ, “ਇਹ ਰਿਹੇ ਜਿਹਾ ਧੁਰੱਖ ਹੈ ਰਿ ਹਵਾ ਯਾ ਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਵੀ ਇਸਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਨੈਦੀਆਂ ਹਨ!”

ਜਿਸੁ ਨੇ ਦੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭੂਤ ਰੱਛੇ

(ਮਰਕੁਮ ੫:੧-੨੦; ਲੂਕਾ ੮:੨੬-੩੬)

^{੨੮} ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਝੀਲ ਦੇ ਧਾਰ ਗਦਰੀਨੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਧਹੁੰਚਿਆ, ਤਾਂ ਦੋ ਮਨੁੱਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੂਤ ਚਿੱਬੜੇ ਹੋਏ ਮਨ, ਰਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲ ਰੇ ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਆਏ ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਇੰਨੇ ਖਤਰਨਾਕ ਮਨ ਰਿ ਉਸ ਰੁਮਤੇ ਤੋਂ ਵੇਈ ਲੰਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੌਰਦਾ।^{੨੯} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧੁਰਾਰ ਰੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ! ਤੇਰਾ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਵੀ

ਰੰਮ? ਵੀ ਤੂੰ ਮਿਥੇ ਹੋਏ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਮਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਆਇਆ ਹੈ?”

^{੩੦} ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕੁਝ, ਉੱਥੇ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਇੱਜੜ ਚਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।^{੩੧} ਭੂਤਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀਆਂ ਮਿੰਨਤਾਂ ਰਰੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰਰ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਰੱਛਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਨੂੰ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਇੱਜੜ ਵਿੱਚ ਘਲ ਦੇ।”

^{੩੨} ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜਾਓ” ਤਾਂ ਭੂਤ ਨਿਰਲ ਰੇ ਸੁਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵੜੇ, ਉਹ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਇੱਜੜ ਧਗੜੀ ਦੀ ਢਲਾਣ ਤੋਂ ਭੱਜਿਆ ਯਾ ਤੇ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਯਾ ਤੇ ਡੁੱਬ ਗਿਆ।^{੩੩} ਤਦ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਇੱਜੜ ਦੇ ਰੱਖਵਾਲੇ ਮਹਿਰ ਯੰਦਰ ਨੂੰ ਭੱਜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਰਾਂ ਯਾ ਤੇ ਭੂਤਾਂ ਦੇ ਰਾਬਿਜ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਰਰ ਦਿੱਤਾ।^{੩੪} ਤਦ ਮਾਰਾ ਨਗਰ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਇਆ ਯਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਰਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਵੀਤੀ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਇੱਕ ਲਰਵੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰਰਨਾ

(ਮਰਕੁਮ ੨:੧-੧੨; ਲੂਕਾ ੫:੧੭-੨੬)

^੧ ਜਿਸੁ ਖੋੜੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਰੇ ਧਾਰ ਲੰਬਿਆ ਯਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਵੱਲ ਵਾਧਿਸ ਧਰਤਿਆ।^੨ ਕੁਝ ਲੋਰ ਇੱਕ ਮੰਜੀ ਉੱਤੇ ਧਏ ਹੋਏ ਇੱਕ ਯਾਧਰੰਗੀ ਨੂੰ ਉਸ ਰੋਲ ਲਿਆਏ ਯਾ ਤੇ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਵੇਖਰੇ ਉਸ ਯਾਧਰੰਗੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਖੁੱਤਰ! ਹੱਸਲਾ ਰੱਖ, ਤੇਰੇ ਮਾਰੇ ਧਾਧ ਮਾਫ ਹੋਏ।”

^੩ ਵਈ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਰਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, “ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਕੁਝ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।”

^੪ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਰਾਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਦੁਸਟ ਵਿੱਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋ?”^{੫-੬} ਰਿਹੜੀ ਗੱਲ ਮੁਖਾਲੀ ਹੈ? ਇਹ ਰਹਿਣਾ ਰਿ ਤੇਰੇ ਧਾਧ ਮਾਫ ਹੋਏ ਜਾਂ ਇਹ ਰਹਿਣਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਯਾ ਤੇ ਤੁਰ? ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਖਾਵਾਂਗਾ ਰਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਧਾਧ ਮਾਫ ਰਰਨ ਦੀ ਸਰਤੀ ਹੈ।” ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਯਾਧਰੰਗੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ, ਆਪਣਾ ਬਿਮਤਰਾ ਚੁੱਕ ਯਾ ਤੇ ਘਰ ਚੱਲਿਆ ਜਾ।”

^੭ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਠ ਰੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਤੁਰ ਗਿਆ,^੮ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਯਾ ਤੇ ਡਰ ਨਾਲ ਘਬਰਾ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯਜਿਹੀ ਸਰਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤੀ ਵੀਤੀ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਮੱਤੀ ਨੂੰ ਚੁਨਣਾ

(ਮਰਕੁਮ ੨:੧੩-੧੭; ਲੂਕਾ ੫:੨੭-੩੨)

^੯ ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮੱਤੀ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਸੁਲ ਦੀ ਚੱਰੀ ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਯਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਮਗਰ ਹੋ ਤੁਰ।” ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਉੱਠ ਰੇ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਹੋ ਤੁਰਿਆ।

^{੧੦} ਜਦੋਂ ਜਿਸੂ ਮੱਤੀ ਦੇ ਘਰ ਭੋਜਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਸੂਲੀਏ ਆਉਂਦੇ ਖਾਧੀ ਲੋਕ ਆਏ ਅਤੇ ਜਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਖਾਯਾ। ^{੧੧} ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਜਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਰੂ ਮਸੂਲੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਖਾਂਦਾ ਹੈ?” ^{੧੨} ਜਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਉਂਦਰੁਮਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰੀਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।” ^{੧੩} ਤੁਸੀਂ ਜਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਆਰਥ ਸਮਝੋ: ਮੈਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਮਿਹਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।” ਮੈਂ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਮੈਂ ਖਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਆਇਆ ਹਾਂ।”

ਜਿਸੂ ਬਾਰੀ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ
(ਮਰਕੁਮ ੨:੧੮-੨੨; ਲੂਕਾ ੫:੩੩-੩੬)

^{੧੪} ਉਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਣ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਇਸਦਾ ਕੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਆਮੀਂ ਅਤੇ ਫਰੀਸੀ ਬਹੁਤ ਵਰਤ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਖਰ ਤੇਰੇ ਚੇਲੇ ਵਰਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ?” ^{੧੫} ਜਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਲਾੜੇ ਦੇ ਦੋਸਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਉਦਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲਾੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੈ। ਖਰ ਉਹ ਦਿਨ ਆਉਣਗੇ ਜਦੋਂ ਲਾੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੱਡ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਫੇਰ ਉਹ ਵਰਤ ਰੱਖਣਗੇ।” ^{੧੬} “ਕੋਈ ਵੀ ਨਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਟਾਕੀ ਧਾਏ ਹੋਏ ਖੁਰਾਣੇ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟਾਕੀ ਮੁੰਗੜ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਤੋਂ ਖਾਟ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਫੇਰ ਹੋਰ ਵੀ ਖਰਾਬ ਦਿਸੇਗਾ।” ^{੧੭} ਕੋਈ ਵੀ ਨਵੀਂ ਮੈਯ ਨੂੰ ਖੁਰਾਣੀਆਂ ਮਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਭਰਦਾ। ਮੈਂ ਨਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਵਿੱਚ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਯ ਅਤੇ ਮਸਰਾਂ ਵੇਖੇ ਚੰਗੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।”

ਜਿਸੂ ਦਾ ਮੋਟੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਖੁਰਾਣ ਦੋਣਾ ਅਤੇ
ਬਿਮਾਰ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ੀ ਕਰਨਾ
(ਮਰਕੁਮ ੫:੨੧-੪੩; ਲੂਕਾ ੯:੪੦-੪੬)

^{੧੮} ਜਦ ਜਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਧਰਮਯਨਾ ਮਥਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਆਗੂ ਨੇ ਆਣਕੇ ਉਸ ਦੇ ਯੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਗੁਏ ਮਰੀ ਹੈ। ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਆਓ ਅਤੇ ਆਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਕੱਠ ਨਾਲ ਛੁਹੋ ਉਹ ਫੇਰ ਜੀ ਯਵੇਗੀ।” ^{੧੯} ਫੇਰ ਜਿਸੂ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਸਣੇ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਤੁਰ ਆਇਆ। ^{੨੦} ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਯੋਰਤ, ਜਿਸਦੇ ਬਾਹਰਾਂ ਵਰਿਹਿਆਂ ਤੋਂ ਲਹੂ ਵਗ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਖਿੱਛੇ ਦੀ ਆਣਕੇ ਜਿਸੂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਦਾ

ਖੱਲਾ ਛੋਹਿਆ। ^{੨੧} ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੋਚਿਆ, “ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨੂੰ ਛੁਹ ਲਵਾਂ, ਮੈਂ ਚੰਗੀ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੀ।” ^{੨੨} ਜਿਸੂ ਮੁੜਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਆਖਿਆ: “ਖਿਆਰੀ ਯੋਰਤ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ। ਤੇਰੀ ਵਿਸਵਾਸ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।” ਉਹ ਯੋਰਤ ਉਸੇ ਧਰ ਚੰਗੀ ਹੋ ਗਈ। ^{੨੩} ਫੇਰ ਜਿਸੂ ਯੁਜਾ ਮਥਾਨ ਦੇ ਆਗੂ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਜਿਸੂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਨਾਜੇ ਵਾਸਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਯੁਤੀ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਮਰੀ ਵੇਖਕੇ ਤੇ-ਪਿਟ ਰਹੇ ਸਨ। ^{੨੪} ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਚਲੋ ਜਾਵੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੁੜੀ ਮਰੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੁੱਤੀ ਯਈ ਹੈ।” ਖਰ ਉਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੱਸੇ। ^{੨੫} ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਰਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਕਰਕੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਕੁੜੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਫੜਿਆ, ਅਤੇ ਉਹ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ, ^{੨੬} ਇਹ ਖਬਰ ਉਸ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ।

ਜਿਸੂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ੀ ਕਰਨਾ

^{੨੭} ਜਦੋਂ ਜਿਸੂ ਉੱਥੋਂ ਤੁਰਿਆ, ਤਾਂ ਦੋ ਯੋਰਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਗਾਰਾਂ ਮਾਰਦੇ ਆਏ ਅਤੇ ਬੋਲੇ, “ਹੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਯਾ ਕਰ!” ^{੨੮} ਜਦੋਂ ਜਿਸੂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਯੋਰਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਦਿਸਮਟੀ ਵਾਧਮ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?” ਯੋਰਤਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ ਖਰਬੂ ਮਾਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ।” ^{੨੯} ਉਦ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਖੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਹਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਵੇਖਣ ਯੋਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਛੋ ਹੀ ਹੋਵੋ।” ^{੩੦} ਅਤੇ ਯੋਰਤਾਂ ਆਦਮੀ ਵੇਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਏ, ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ, “ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦਸਿਓ!” ^{੩੧} ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਜੱਸ ਫੈਲਾਇਆ।

^{੩੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਰਤਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹੀ ਲੋਕ ਇੱਕ ਗੁੰਗੇ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੂਤ ਚਿੰਬੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਲਿਆਏ, ^{੩੩} ਜਦ ਭੂਤ ਨੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੋਲਣ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ। ਲੋਕ ਬੜੇ ਹੋਰਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਆਮੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ।” ^{੩੪} ਖਰ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਉਹ ਤਾਂ ਭੂਤਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ।”

ਜਿਸੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਤਰਮ ਮਹਿਮੂਮ ਕੀਤਾ

^{੩੫} ਜਿਸੂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਖਿੱਛਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰਾਂ ਗੁਜ਼ੀ ਆਤਰਾ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮਯਨਾ ਮਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਧਦੇਸ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਗੁਜ਼ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰੀਤਾ।^{੩੬} ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਭੀੜਾਂ ਵੱਖੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤਰਮ ਆਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਖੱਬੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਲਾਚਾਰ ਮਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੋਟੀ ਆਜ਼ੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।^{੩੭} ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਖੋਤੀ ਖੱਬੀ ਹੋਈ ਹੈ ਖਰ ਵਾਢੇ ਖੋੜੇ ਹਨ।^{੩੮} ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਖੋਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅੱਗੇ ਬੋਠੀ ਰਹੋ ਕਿ ਉਹ ਆਖਣੀ ਖੋਤੀ ਵੱਢਣ ਲਈ ਵਾਢੇ ਖੱਲ ਦੇਵੇ।”

ਬਾਰਹਾਂ ਰਸੂਲ

(ਮਰਕੁਮ 3:13-1੯; ੬:2-13; ਲੂਕਾ ੯:1੨-1੬; ੯:1-੬)

10 ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਬਾਰਹਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਦਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਿਰਸਟ ਆਤਮਾਵਾਂ ਵੱਢਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਗ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ।^੧ ਬਾਰਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਉਂ ਹਨ:

ਮਮਊਨ ਜਿਹੜਾ ਖਤਰਮ ਰਹਾਉਂਦਾ ਹੈ,
ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਅੰਦਰਯਾਮ;
ਜਬਦੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਕੂਬ
ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਯੂਹੰਨਾ;

੨ ਫਿਲਿਪਸ
ਅਤੇ ਬਰਤੁਲਮਈ;
ਥੋਮਾ

ਅਤੇ ਮੱਤੀ ਮਸੂਲੀਆ,
ਹਲਫਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਕੂਬ
ਅਤੇ ਖੱਦਈ;

੩ ਸਮਊਨ ਰਨਾਨੀ *

ਅਤੇ ਯਹੂਦਾ ਇਸ਼ਕਰਿਯੋਤੀ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਵਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ।

੪ ਯਿਸੂ ਨੇ ਬਾਰਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਟਿਲਾਰੇ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਸਾਮਰੀਆ ਦੇ ਰਿਸੇ ਵੀ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਖਰਵੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ।^੬ ਮਗੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੀਆਂ ਗੁਆਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਭੇਡਾਂ ਰੋਲ ਜਾਓ।^੭ ਜਾਓ ਅਤੇ ਧਰਚਾਰ ਕਰੋ ‘ਸਵਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।’^੮ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰੋ, ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਕਰੋ, ਰੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰੋ, ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢੋ। ਮੈਂ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁਫਤ ਮਦਦ ਕਰੋ।^੯ ਆਖਣੇ ਰਮਰ ਰਸਿਯਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਨਾ, ਚਾਂਦੀ ਨਾ ਤਾਂਬਾ ਖਰੜ ਵੀ ਨਾ ਲਿਓ।¹⁰ ਨਾ ਹੀ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝੋਲਾ ਚੁੱਕੋ। ਆਖਣੇ ਸਫਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਵੱਧੋ ਅਤੇ ਉਹੀ ਜੁੱਤੀ ਲਿਓ ਜਿਹੜੀ

ਤੁਸੀਂ ਧਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਲਾਠੀ ਲੈਣੀ ਹੈ। ਇੰਨੇ ਰਾਮੇ ਨੂੰ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਲੈ ਮੱਕਦਾ ਹੈ।

11 “ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਨਗਰ ਜਾਂ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੜੋ ਤਾਂ ਇਹ ਖੁੱਛੇ ਕਿ ਇੱਥੇ ਲਾਇੰਗ ਮਨੁੱਖ ਕੋਟ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਰਿਤੇ ਹੋਰ ਨਾ ਜਾਵੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਠਹਿਰੋ ਰਹੋ।¹² ਅਤੇ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੜਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸਦੀ ਸੁੱਖ ਮੰਗੋ।¹³ ਜੇਕਰ ਉਸ ਘਰ ਦੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਂਤੀ ਦੇ ਲਾਇੰਗ ਹਨ। ਜੇ ਸਾਂਤੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਚਾਹੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ। ਖਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਆਗਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਂਤੀ ਦੇ ਲਾਇੰਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਤਾਂ ਜੇ ਸਾਂਤੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੀ ਉਹ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਵੋ।¹⁴ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਘਰ ਜਾਂ ਸਹਿਰ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਆਗਤ ਨਾ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਦਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਛੱਡੋ ਤਾਂ ਆਖਣੇ ਧੈਰਾਂ ਦੀ ਯੂੜ ਝਾੜ ਸੁੱਟੋ।¹⁵ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨਗਰ ਦਾ ਹਾਲ ਸਦੂਮ ਅਤੇ ਅਮੂਰਾਗ ਦੇ ਦੋਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਸਕਲਾਂ ਬਾਰੇ ਖਬਰਦਾਰ ਕਰਨਾ

(ਮਰਕੁਮ 13:੯-13; ਲੂਕਾ ੨1:1੨-1੭)

16 “ਸੁਣੋ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਬਖਿਆੜਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਸੀਂ ਮਧਾਂ ਵਰਗੇ ਗੁਮਿਆਰ ਅਤੇ ਕਬੂਤਰਾਂ ਵਰਗੇ ਭੋਲੇ ਹੋਵੋ।¹⁷ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਹੇਮਿਆਰ ਰਹੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਦੇ ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਰਨਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਖਰਾਬਨਾ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋੜੇ ਮਾਰਨਗੇ।¹⁸ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕਾਰਣ ਰਾਜਥਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਜਿਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖੋਸ਼ ਰੀਤੇ ਜਾਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਜਿਆਂ, ਰਾਜਥਾਲਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਖੋ ਜਿਹੜੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਹਨ।¹⁹ ਖਰ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫਤਾਰ ਕਰਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਆਖੀਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦੱਸੀਏ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਬਦ ਆਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਉਹ ਉਸੇ ਖੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।²⁰ ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਲਣ ਵਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ, ਮਗੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹੀਂ ਬੇਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

21 “ਭਰਾ ਆਖਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਵਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸਿਰਫਤਾਰ ਕਰਾਉਣਗੇ। ਖਿਤਾ ਆਖਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਆਖਣੇ ਮਾਧਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮੱਧ ਦੇਣਗੇ।²² ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾਰਣ ਮਥ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਨਗੇ। ਜਿਹੜਾ ਅੰਤ ਤੀਰ ਮਗੋਗਾ ਮੈਂ ਹੀ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।²³ ਜੇਕਰ ਇੰਨੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਮਟ ਦੇਣ ਤਾਂ, ਦੂਸਰੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ

*10:੪ ਕਨਾਨੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਇੰਨੇ ਸ਼ਾਜਮੀ ਹਿੱਸਾ।

10:1੫ ਸਦੂਮ ਅਤੇ ਅਮੂਰਾਗ ਉਹ ਸਹਿਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰਭੂ ਨੇ ਖਾਧ ਦੀ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਚੱਲੇ ਜਾਓ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਥ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਧਰਿਣੀ ਇਮਰਾਟੋਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਵੋਗੇ।

੨੪ “ਰੋਈ ਵੀ ਚੇਲਾ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਰੋਈ ਨੌਰਰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ੨੫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਬਹੁਤ ਹੈ ਕਿ ਚੇਲਾ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਜਿਹਾ ਅਤੇ ਨੌਰਰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਰ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਜੇਰਰ ਘਰ ਦੇ ‘ਮਾਲਰ ਨੂੰ ਬਯਾਲ-ਜਬੂਲ’ (ਸੇਤਾਨ) ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਘਰ ਦੇ ਬਾਰੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤੋਂ ਵੀ ਬੱਦਤਰ ਨਾਂ ਨਾਲ ਸੱਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰੇ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ

(ਲੂਕਾ 12:2-7)

੨੬ “ਮੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨਹਾਂ ਰੋਲੋਂ ਨਾ ਡਰੋ, ਰਿਉਰਿ ਰੋਈ ਚੀਜ਼ ਲੁਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਧਰਗਟ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਨਾਹੀ ਤੁਝ ਗੁਧਤ ਹੈ ਜੋ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ੨੭ ਜੇ ਤੁਝ ਵੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਆਖੋ ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਰੋਨਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ਉਸਦਾ ਖੁੱਲੇਆਮ ਧਰਚਾਰ ਰਹੇ।

੨੮ “ਉਨਹਾਂ ਰੋਲੋਂ ਨਾ ਡਰੋ ਜਿਹੜੇ ਦੇਹ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮਾਰ ਸੁੱਟਦੇ ਹਨ ਧਰ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਸੱਦਦੇ, ਸਗੋਂ ਉਸੇ ਰੋਲੋਂ ਡਰੇ ਜਿਹੜਾ ਦੇਹ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਨਰਰ ਵਿੱਚ ਨਸਟ ਰਰ ਸੱਦਦਾ ਹੈ। ੨੯ ਇੱਕ ਥੈਮੇ ਨੂੰ ਦੀਯਾ ਦੇ ਚਿੜੀਯਾ ਵਿਰਦੀਯਾ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਤਾ ਦੀ ਮਰਜੀ ਬਿਨਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਦਦੀ। ੩੦ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਵੀ ਸਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੩੧ ਮੇ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਡਰੋ! ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤੀਯਾ ਚਿੜੀਯਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਉੱਤਮ ਹੋ।

ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸਵਾਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ

(ਲੂਕਾ 12:੮-੯)

੩੨ “ਜੇ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰਰਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਅੱਗੇ ਜਿਹੜਾ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਯਰਤੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ੩੩ ਧਰ ਜੇ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਿਹੜਾ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਸਦਾ ਟਿਰਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਦੇਣ ਆਇਆ ਹਾਂ

(ਲੂਕਾ 12:41-43; 14:26-27)

੩੪ “ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਦੇਣ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਦੇਣ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਤਲਵਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ। ੩੫-੩੬ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਇਹ ਧੁਰਨ ਰਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ ਹਾਂ:

ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵੈਰੀ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਜੀਯ ਹੋਣਗੇ।
ਯੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਧਿਓ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ

ਅਤੇ ਧੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗੀ।
ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੀਰਾਹ ੭:੬

੩੭ “ਜੇ ਵਿਯਰਤੀ ਧਿਉ ਜਾਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਧਿਆਰ ਰਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਮਗਰ ਚੱਲਣ ਦੇ ਲਾਇੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੩੮ ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਵਿਯਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸਲੀਬ ਨੂੰ ਰਬੂਲ ਨਹੀਂ ਰਰੇਗਾ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਤਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦ ਉਹ ਮੇਰੇ ਮਗਰ ਤੁਰੇਗਾ। ੩੯ ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਵਿਯਰਤੀ ਆਪਣੀ ਧਤਨੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਧਿਆਰ ਰਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਚਾ ਜੀਵਨ ਗੁਆ ਲਵੇਗਾ। ਜੇ ਰੋਈ ਵੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇਵੇਗਾ ਸੱਚਾ ਜੀਵਨ ਲੱਭ ਲਵੇਗਾ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਬੂਲਣ ਵਾਸਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਸਾਂ ਦੇਵੇਗਾ

(ਮਰਯਮ ੯:੪1)

੪੦ “ਜੇ ਰੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਰੋਈ ਮੈਨੂੰ ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਰਬੂਲ ਰਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਹੈ। ੪੧ ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਰਿਮੇ ਨਬੀ ਨੂੰ ਇਸ ਰਰੇ ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਬੀ ਹੈ ਤਾਂ, ਉਹ ਉਸਦਾ ਫਲ ਧਰਾਧਤ ਰਰੇਗਾ ਜੇ ਇੱਕ ਨਬੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇ ਰੋਈ ਚੰਗੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਆਦਮੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਦਾ ਫਲ ਧਰਾਧਤ ਰਰੇਗਾ ਜੇ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੪੨ ਇਹ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਮੇਰੇ ਚੇਲੇ ਹਨ। ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਇਨਹਾਂ ਛੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਮੋਚਰੇ ਇੱਕ ਠੰਡੇ ਧਾਣੀ ਦਾ ਧਿਆਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਰਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਚੇਲੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਫਲ ਧਰਾਧਤ ਰਰੇਗਾ।”

ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਯੁਹੰਨਾ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ

(ਲੂਕਾ ੭:1੮-34)

11 ਆਪਣੇ ਬਾਰਗਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਗਲੀਲੀ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਧਦੇਸ ਦੇਣ ਅਤੇ ਧਰਚਾਰ ਰਰਨ ਲਈ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

੨ ਯੁਹੰਨਾ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਰੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਰੇ ਆਪਣੇ ਤੁਝ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲ ਭੋਜਿਆ। ੩ ਯੁਹੰਨਾ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਤੂੰ ਉਹੀ ਵਿਯਰਤੀ ਹੈਂ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਯੁਹੰਨਾ ਨੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਮਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

੪ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇ ਤੁਝ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਦੇ ਅਤੇ ਵੇਖਦੇ ਹੋ ਜਿਸਦੇ ਯੁਹੰਨਾ ਨੂੰ ਆਖ ਦੋਣਾ, ੫ ਕਿ ਅੰਨਹੇ ਸੁਜਾਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੰਗੜੇ ਤੁਰਦੇ ਹਨ, ਰੋੜੀ ਮੁੱਧ ਰੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਥੇਲੇ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਰਦੇ ਜਿਵਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸਬਥਰੀ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੬ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਮੈਨੂੰ ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧੰਨ ਹੈ।”

੧ ਯਿਸੂ ਨੇ ਯੂਹੰਨਾ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, “ਤੁਸੀਂ ਬਾਗਰ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵੇਖਣ ਨਿਕਲੇ ਸੀ? ਇੱਕ ਕਾਨੇ ਨੂੰ ਜਿਗੜਾ ਹਵਾ ਨਾਲ ਚਿੱਲਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ! ੨ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਵੇਖਣ ਲਈ ਬਾਗਰ ਨਿਕਲੇ ਸੀ? ਕੀ ਮਹੀਨ ਵਸਤਰ ਧਰਿਣੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵੇਖਣ? ਨਹੀਂ! ਉਹ ਜਿਗੜੇ ਮਹੀਨ ਵਸਤਰ ਧਰਿਣੇ ਹੋਏ ਉਹ ਗਾਜਿਲਾਂ ਦੇ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ੩ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਬਾਗਰ ਕੀ ਵੇਖਣ ਲਈ ਨਿਕਲੇ ਸੀ? ਇੱਕ ਨਬੀ ਨੂੰ? ਹਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਯੂਹੰਨਾ ਨਬੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਹੈ। ੪ ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਬਾਰੇ ਯੇਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ:

‘ਮੁਣੇ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣਾ ਦੂਤ ਭੇਜਣਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਗੜਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਰਾਗ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ।’ ਮਲਾਕੀ ੩:੧

੧੧ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ: ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਗੜੇ ਐਰਤਾਂ ਤੋਂ ਜੰਮੇ ਹਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਯੂਹੰਨਾ ਬਖਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਰ ਹਾਲੇ ਵੀ, ਜੇ ਸਵਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਛੋਟਾ ਹੈ ਉਹ ਯੂਹੰਨਾ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ। ੧੨ ਯੂਹੰਨਾ ਬਖਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਗੁਣ ਤੀਰ ਸਵਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਜੇਰ ਮਾਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਗੜੇ ਬਲ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਿਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ੧੩ ਕਿਉਂ ਜੇ ਮਾਰੇ ਨਬੀ ਆਉਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਉਣ ਤੀਰ ਬੋਲੇ। ੧੪ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਸਰਗ ਆਉਣ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਆਖੀਆਂ ਹਨ, ਮੰਨੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਉਹੀ ਏਲੀਯਾਹ ਹੈ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ੧੫ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣ ਸੱਕਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਮੁਣੇ।

੧੬ “ਮੈਂ ਇਸ ਧੀੜੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਿਸ ਨਾਲ ਕਰਾਂ? ਅੱਜ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਯੜਾ ਬਣਾਏ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਦੂਜੇ ਬਾਲਕਾਂ ਦੇ ਯੜੇ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰਦੇ ਆਖਦੇ ਹਨ,

੧੭ “ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬੰਸਰੀ ਵਜਾਈ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਨੱਚੋ। ਅੱਜੀ ਉਦਾਸ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਖਿੱਟਿਆ।’

੧੮ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਨ? ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਆਇਆ ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਨਾ ਖਾਧਾ ਨਾ ਪੀਤਾ, ‘ਆਉ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੁਝ ਹੈ।’ ੧੯ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖਾਂਦਾ ਪੀਂਦਾ ਆਇਆ ਆਉਣ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੇਖੋ ਇੱਕ ਆਉ ਆਉ ਮਰਾਬੀ ਮਨੁੱਖ ਮਸੂਲੀਆਂ ਆਉ ਆਖੀਆਂ ਦਾ ਖਾਨ ਹੈ! ਯਰ ਗਿਆਨ ਖੁਦ ਦੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਤੋਂ ਯਰਮੀ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਜੋ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ (ਲੂਕਾ ੧੦:੧੩-੧੫)

੨੦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਕਰਿਸਮੇ ਕੀਤੇ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ ਆਉਣ ਨਾਹੀ ਆਖ ਕਰਦੇ ਬੰਦ ਕੀਤੇ। ੨੧ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਖੁਰਾਜੀਨ! ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਬੈਤਮੈਦਾ! ੨੨ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਕਰਿਸਮੇ ਕੀਤੇ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਰਿਸਮੇ ਸੁਰ ਆਉਣ ਮੈਦਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਯਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲ ਲਏ ਹੁੰਦੇ। ੨੩ ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਸੁਰ ਆਉਣ ਮੈਦਾ ਦਾ ਹਾਲ ਖੁੱਛਣ ਜੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

੨੪ “ਹੁੰ ਕਰਨਾਹੁਮ! ਕੀ ਤੂੰ ਸਵਰਗ ਤੀਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ? ਨਹੀਂ! ਤੈਨੂੰ ਬੱਲੇ ਮੈਂਦ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਮੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਗੜੀਆਂ ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਤੋਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜੇਕਰ ਉਹੀ ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਸਦੂਮ ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਜ ਤੀਰ ਬਣਿਆ ਕਹਿੰਦਾ। ੨੫ ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡਾ ਹਾਲ ਸਦੂਮ ਦੇਸ ਨਾਲੋਂ ਮਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਰਾਮ ਦਿੰਦਾ (ਲੂਕਾ ੧੦:੨੧-੨੨)

੨੬ ਤਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੁੰ ਪਿਤਾ, ਸਵਰਗ ਆਉਣ ਯਰਤੀ ਦੇ ਯਰਬੂ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਉਮਤਿ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਆਉਣ ਜੋ ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਣੇ ਆਉਣ ਚੁਮਤ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ। ਯਰ ਤੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ੨੭ ਹਾਂ, ਪਿਤਾ! ਤੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੂੰ ਇਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

੨੮ “ਸਭ ਕੁਝ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸੱਧਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਆਉਣ ਨਾ ਹੀ ਖੁੱਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਤਰ ਯਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇਗਾ, ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਲੋਕ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਜਾਨਣਗੇ।

੨੯ “ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜੋ ਬੰਦ ਹੋਏ ਹਨ ਆਉਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਚੁੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਵੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੩੦ ਮੇਰਾ ਜੂਲਾ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕੇ ਆਉਣ ਮੈਂ ਸੱਧੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਕੋਲ ਆਉਣ ਨਿਮਰ ਦਿਲ ਹਾਂ। ਇਉਂ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਤਮਾ ਅੰਦਰ ਵਿਸਰਾਮ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ। ੩੧ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਜੂਲਾ ਮੁਖਾਲਾ ਹੈ ਆਉਣ ਜੋ ਬੋਝ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਹੌਲਾ ਹੈ।”

*੧:੧੧ ਖੁਰਾਜੀਨ, ਬੈਤਮੈਦਾ ਗਲੀਲੀ ਝੀਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਸਹਿਰ ਜਿੱਥੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਯਰਚਾਰ ਕੀਤਾ।

*੧:੨੧ ਸੁਰ ਆਉਣ ਮੈਦਾ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਮੈਦੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

੨੩ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ
(ਮਰਕੁਮ 2:23-2੮; ਲੂਕਾ ੬:1-4)

੧੨ ਉਮ ਵੇਲੇ, ਯਿਸੂ ਰਣਰ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ
ਮੀ। ਉਮ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ ਆਤੇ ਉਹ ਭੁੱਖੇ
ਮਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਟੇ ਤੋੜ-ਤੋੜ ਕੇ ਖਾਣੇ ਸੁਰੂ
ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ੨ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ
ਆਖਿਆ, “ਵੇਖ! ਤੇਰੇ ਚੇਲੇ ਉਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਮਥਤ ਦੇ
ਦਿਨ ਦੀ ਸਰਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।”

੩ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਭਲਾ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ
ਧਿਆਇਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਤੇ
ਉਮ ਦੇ ਸਾਥੀ ਭੁੱਖੇ ਮਨ? ੪ ਦਾਉਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰ
ਗਿਆ, ਉਮ ਨੇ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ
ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾਧੀਆਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਦਾਉਦ ਆਤੇ
ਉਮ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਲਈ ਖਾਣੀਆਂ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਿਰਫ
ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ? ੫ ਕੀ
ਤੁਸੀਂ ਤੁਰੇਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਧਿਆਇਆ ਕਿ ਹਰ ਮਥਤ ਦੇ
ਦਿਨ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਜ਼ਰ ਹੀ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸਰਗ ਨੂੰ
ਤੋੜਦੇ ਹਨ, ਆਤੇ ਗਲੇ ਵੀ ਉਹ ਦੋਸੀ ਨਹੀਂ ਹਨ? ੬ ਧਰਮੇ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਮੰਦਰ ਨਾਲੋਂ
ਵੀ ਮਹਾਨ ਹੈ। ੭ ਧਰਮੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਿਆ ਹੈ,
ਮੈਂ ਜੀਵ ਬਲੀਦਾਨ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮਗੋਂ ਮੈਂ ਦਯਾ ਚਾਹੁੰਦਾ
ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦਾ ਆਰਥ ਜਾਣਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਨਾ ਕਰਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ
ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

੮ “ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਦਾ ਖਰਬੂ
ਜੈ।”

ਯਿਸੂ ਦਾ ਟੁੰਡੇ ਦੇ ਗੱਥ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ
(ਮਰਕੁਮ 3:1-੬; ਲੂਕਾ ੬:੬-11)

੯ ਯਿਸੂ ਉਮ ਜਗਹ ਤੋਂ ਤੁਰਕੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਮਥਾਨ ਤੇ ਗਿਆ। ੧੦ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਗੱਥ
ਸੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ
ਜੁੱਥੇ ਇੱਕ ਦੋਸ ਲਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਉਮ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ
ਕਿ, “ਕੀ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨਾ ਸਰਗ
ਆਨੁਮਾਤ ਹੈ?”

੧੧ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ
ਕੋਲ ਇੱਕ ਭੇਡ ਹੁੰਦੇ ਆਤੇ ਜੋ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਉਹ ਟੋਟੇ ਵਿੱਚ
ਡਿੱਗ ਪਏ, ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਟੋਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਕੱਢੋਗੇ?
੧੨ ਨਿਸਚੈ ਹੀ, ਆਦਮੀ ਭੇਡ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਮੁੱਲਵਾਨ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਚੰਗਾ ਕਰਨਾ ਸਰਗ ਆਨੁਮਾਤ
ਜੈ।”

੧੩ ਤਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਮ ਟੁੰਡੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂਨੂੰ
ਆਖਣਾ ਗੱਥ ਵੇਖਣਦੇ?” ਜਦ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਖਣਾ ਗੱਥ
ਯਿਸੂ ਆੱਗੇ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਦੂਜੇ ਗੱਥ ਵਰਗਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੋ
ਗਿਆ। ੧੪ ਧਰਮੇ ਫਰੀਸੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਥਾਨ ਤੋਂ ਵਿਦਾ

ਹੋ ਗਏ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ
ਬਣਾਈਆਂ।

ਯਿਸੂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੇਵਕ ਹੈ
੧੫ ਯਿਸੂ ਫਰੀਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਜਾਣ ਗਿਆ ਆਤੇ
ਉਮ ਨੇ ਉਹ ਜਗਹ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਮ ਦੇ
ਖਿੱਛੇ ਲੱਗ ਤੁਰੇ, ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ
ਕੀਤਾ। ੧੬ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਗੀਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਮ ਬਾਰੇ
ਕੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਣ। ੧੭ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਮਥ ਨਬੀ ਅਸਾਯਾਹ
ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ।

੧੮ “ਇਹ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹੈ
ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।
ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ
ਜਿਸਤੋਂ ਮੈਂ ਖੁਰਮੰਨ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਆਤਮਾ ਉਮ ਉੱਧਰ ਰੱਖਾਂਗਾ,
ਆਤੇ ਉਹ ਕੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲੇ ਦਾ ਯੋਗਨ ਕਰੇਗਾ।
੧੯ ਉਹ ਨਾ ਝਗੜਾ ਕਰੇਗਾ ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੀਕੇਗਾ।
ਨਾ ਹੀ ਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਸਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੇਗਾ।
੨੦ ਉਹ ਲਿਤਾੜੇ ਹੋਏ ਕਾਰਨੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤੋੜੇਗਾ।
ਉਹ ਉਮ ਦੀਵੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਬੁਝਣ ਵਾਲਾ
ਜੈ ਉਹ ਅਜਿਹਾ

ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਿਰਧੰਬ ਨਿਕਲੇ ਦੀ ਜਿੱਤ
ਸਥਾਪਿਤ ਨਾ ਕਰ ਦੇਵੇ।
੨੧ ਆਤੇ ਕੋਰਾਂ ਉਮ ਉੱਧਰ ਆਖਣੀ ਆਮ
ਰੱਖਣਗੀਆਂ।” ਅਸਾਯਾਹ ੪੨:1-੪

ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮਰਤੀ
(ਮਰਕੁਮ 3:2੦-3੦; ਲੂਕਾ 11:1੪-23; 12:1੦)

੨੨ ਫੇਰ ਲੋਕ, ਇੱਕ ਆਨੇਹੇ ਗੁੰਗੇ ਮਨੁੱਖ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੂਤ
ਚਿੰਬੜਿਆਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਮ ਦੇ ਕੋਲ ਲਿਯਾਏ ਆਤੇ ਯਿਸੂ
ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਕੀ ਉਹ ਬੋਲਣ-ਵੇਖਣ
ਲੱਗਾ। ੨੩ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹੈਰਾਨ ਮਨ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਇਹ
ਆਦਮੀ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ
ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।”

੨੪ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿੰਦਿਆਂ
ਸੁਣਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਬਾਲ-ਜਬੂਲ ਦੇ ਸਾਮਰ
ਦੀ ਸਗਾਇਤਾ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ।”

੨੫ ਧਰਮੇ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਜਾਣਕੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹਰ ਉਹ ਗਾਜ, ਜੋ ਆਖਣੇ-ਆਖ
ਨਾਲ ਲੜਦਾ ਹੈ, ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਆਤੇ ਉਹ ਸਹਿਰ ਜਾਂ
ਧਰਿਵਾਰ, ਜੋ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨਾਲ ਲੜਦਾ ਹੈ, ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ
ਹੋ ਸੱਕਦਾ। ੨੬ ਆਤੇ ਜੋ ਮੈਤਾਨ ਆਖਣੇ ਹੀ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ
ਕੱਢਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਤਾਨ ਆਖਣੇ ਹੀ ਖਿਲਾਫ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦਾ ਗਾਜ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸੱਕਦਾ? ੨੭ ਜੇਕਰ ਮੈਂ
ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਵਾਸਤੇ ਬਾਲ-ਜਬੂਲ ਦੀ ਮਰਤੀ ਕੀ ਵਰਤੋਂ
ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਚੇਲੇ ਭੂਤ ਕੱਢਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸ ਮਰਤੀ

ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ ਹੋ।^{੨੨} ਯਰ ਜੇ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਭੁਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸ਼ਾਜ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਆ ਧਰੁੱਚਿਆ ਹੈ।^{੨੩} ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਕਿਸੇ ਜੇਰਾਵਰ ਦੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਉਸਦਾ ਮਾਲ ਚੋਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਧਰਿਲਾਂ ਉਹ ਉਸ ਜੇਰਾਵਰ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹੇਗਾ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਜੇਰਾਵਰ ਦੇ ਅਰੋਂ ਮਾਲ ਚੋਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।^{੨੪} ਉਹ ਜੇ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜਦਾ, ਖਿੰਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

^{੨੫} “ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਧਾਥਾ ਆਤੇ ਹਰ ਕੁਛਰ ਲਈ ਮਾਫੀ ਹੈ ਜੇ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਆਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਉਹ ਕੁਛਰ, ਜਿਹੜਾ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ, ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।^{੨੬} ਆਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਵਿਰੁੱਧ ਗੱਲ ਕਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਯਰ ਜੇ ਕੋਈ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੱਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਇਸ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਤੁਹਾਡੀ ਕਰਨੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਹੋ

(ਲੂਕਾ ੬:੪੩-੪੪)

^{੨੭} “ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗਾ ਫਲ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ, ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਬਣਾਓ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਰੁੱਖ ਬੁਰਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਫਲ ਵੀ ਭੈੜਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਰਠ ਆਪਣੇ ਫਲੋਂ ਹੀ ਧਠਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।^{੨੮} ਜੇ ਮੱਧਾਂ ਦੇ ਬੰਚਿਓ! ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਬੁਰੇ ਹੋਰੇ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੈ, ਤੁਹਾਡਾ ਮੂੰਹ ਵੀ ਉਹੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।^{੨੯} ਇੰਕ ਚੰਗੇ ਵਿਆਕਰਤੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਮਝੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਿਲੋਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਹ ਦਿਲੋਂ ਮੰਦਾ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।^{੩੦} ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰੇਕ ਆਦਮੀ ਗੱਲ ਲਈ, ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਬੋਲਣਗੇ ਨਿਯਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਉਸਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣਗੇ।^{੩੧} ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਦਾਂ ਤੋਂ, ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੀ ਮੰਨੇ ਜਾਵੋਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਦਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮੰਗਿਆ

(ਮਰਕੁਸ ੮:੧੧-੧੨; ਲੂਕਾ 11:2੯-3੨)

^{੩੨} ਉਦ ਕੁਝ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਰੇਸਰਾਂ ਆਤੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਯਹੂ, ਆਮੀਂ ਤੈਥੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਕਰਿਸਮਾ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।”

^{੩੩} ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਦੁਸਟ ਆਤੇ ਧਾਥੀ ਲੋਕ ਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਜੋਂ ਕਰਿਸਮਾ ਵੇਖਣਾ ਲੋਚਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾ ਉਸ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ, ਜੋ ਨਬੀ ਯੂਨਾਹ ਨਾਲ ਵਾਧਿਆ।^{੩੪} ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂਨਾਹ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਆਤੇ ਤਿੰਨ

ਹਾਤ ਵੱਡੀ ਮੱਛੀ ਦੇ ਢਿਡ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਵੀ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਆਤੇ ਤਿੰਨ ਹਾਤ ਯਰਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹੇਗਾ।^{੩੫} ਨੀਨਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਆਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਅੱਜ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ, ਨਿਯਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਠਹਿਰਾਉਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਨਾਹ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਮੁੜਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲ ਲਏ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਯੂਨਾਹ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ ਇੱਥੇ ਹੈ।

^{੩੬} “ਦੱਬਣ ਦੀ ਗਾਣੀ ਵੀ ਇਸ ਧੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਿਯਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਆਤੇ ਉਹ ਦਿਖਾਵੇਗੀ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ ਹੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡਿਉਂ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਉਧਰੇਸ ਮੁਨਣ ਆਈ ਸੀ ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਸੁਲੇਮਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ ਇੱਥੇ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਲੋਕ ਦੁਸਟ ਹਨ

(ਲੂਕਾ 11:2੪-੨੬)

^{੩੭} “ਯਰ ਜਦੋਂ ਦੁਸਟ ਆਤਮਾ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਸਰ ਬਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਭਾਲਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਯਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਆਰਾਮ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੀ।^{੩੮} ਉਦ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਰੋਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੁੜ ਜਾਵਾਂਗਾ।’ ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁੜ ਉਸ ਅਰ ਯਰਤਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਰ ਮੁੰਨਾ, ਝਾੜਿਆ ਆਤੇ ਸੰਵਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।^{੩੯} ਉਦ ਉਹ ਧਰੁੱਤੇ ਆਤਮਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਭੈੜੇ ਮੱਤ ਹੋਰ ਭਿਰਮਟ ਆਤਮੇ ਨਾਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਤਮੇ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਜਾ ਵੱਸਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਗਲ ਧਰਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਬੁਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਧੇਗਾ ਜੋ ਅੱਜ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ।”

ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਹੀ ਉਸਦਾ ਧਰਿਵਾਰ

(ਮਰਕੁਸ 3:31-3੪; ਲੂਕਾ ੮:੧੯-੨1)

^{੪੦} ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਆਤੇ ਭਰਾ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ।^{੪੧} ਤਾਂ ਇੰਕ ਬੰਦੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਬਾਹਰ ਤੇਰੀ ਮਾਤਾ ਆਤੇ ਭਰਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।”

^{੪੨} ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਕੋਣ ਹੈ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਆਤੇ ਕੋਣ ਹਨ ਮੇਰੇ ਭਰਾ?”^{੪੩} ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲੇ ਦਿਖਾਏ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ ਇਹੀ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ਆਤੇ ਇਹੀ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਹਨ।^{੪੪} ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮੇਰੇ ਸੁਰਗੀ ਧਿਤਾ ਦੀ ਢਿੱਡਾ ਧੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਮੇਰਾ ਭਰਾ, ਭੈਣ ਆਤੇ ਮਾਤਾ ਹੈ।”

ਯਿਸੂ ਦਾ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਬਾਰੇ ਉਧਰੇਸ

(ਮਰਕੁਸ 4:1-੯; ਲੂਕਾ ੮:੪-੮)

੧੩ ਉਸੇ ਦਿਨ ਯਿਸੂ ਅਰੋ ਨਿਕਲ ਕੇ ਝੀਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾ ਬੈਠਾ।^੨ ਜਦੋਂ ਬਹੁਤ ਭੀੜ ਉਸ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਖੋੜੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੈਠ ਗਿਆ ਆਤੇ

ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਵੇਢੇ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਮਨ ।³ ਫਿਰ ਜਿਸੂ ਨੇ ਦਿਸਮਟਾਂਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਮਝਾਈਆਂ । ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ,

“ਵੇਖੋ ਇੱਕ ਰਿਸਾਨ ਆਪਣਾ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ।⁴ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੀਜ, ਬੀਜ ਜਿਹਾ ਮੀ ਤਾਂ ਰੁਝ ਬੀਜ ਬੀਜਦੇ ਹੋਏ ਮੜਰ ਵੱਲ ਡਿੱਗ ਪਏ, ਖੰਫੀ ਆਏ ਤੇ ਉਹ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਬੀਜ ਚੁਗ ਗਏ ।⁵ ਰੁਝ ਬੀਜ ਖੱਬਰੀਲੀ ਜਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਫੀ ਖਾਦ ਨਾ ਮਿਲੀ । ਉੱਥੇ ਬੀਜ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਉੱਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜਮੀਨ ਰਾਫੀ ਡੂੰਘੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ।⁶ ਯਹ ਜਦੋਂ ਮੂਰਜ ਚੜ੍ਹਿਆ, ਤਾਂ ਬੂਟੇ ਮੜ ਗਏ, ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਮਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ।⁷ ਅਤੇ ਰੁਝ ਬੀਜ ਵੇਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਏ, ਵੇਡਿਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਵੱਧੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੋਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਲਿਆ ।⁸ ਰੁਝ ਬੀਜ ਚੰਗੀ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਏ । ਉਹ ਖੋਦੇ ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਖੈਦਾ ਰੀਤਾ । ਰੁਝ ਖੋਦਿਆਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਅਨਾਜ ਖੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਰੁਝ ਤੋਂ ਸੱਟ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਅਤੇ ਤੀਹ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਅਨਾਜ ਖੈਦਾ ਹੋਇਆ ।⁹ ਤੁਸੀਂ ਜੇ ਲੋਰ ਮੈਨੂੰ ਮੁਣਦੇ ਹੋ, ਮੁਣੋ ।”

ਜਿਸੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿਸਮਟਾਂਤ ਵਿੱਚ ਵਰਤਦਾ ਸੀ

(ਮਰਕੁਸ 4:10-12; ਲੂਕਾ 8:9-10)

¹⁰ ਤਾਂ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਜਿਸੂ ਵੇਲੇ ਆਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਿਹਾ, “ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਸਮਟਾਂਤ ਵਿੱਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਿਉਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?”

¹¹ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮਦਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਮਮਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ।¹² ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਧ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਾਬ ਤਰੀਕਾ । ਯਹ ਜਿਸ ਰਿਸੇ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਬੋਝਾ ਜਿਹਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਹ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।¹³ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਿਸਮਟਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਵਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ ਅਤੇ ਮੁਣਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮੁਣਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਮਝਦੇ ਹਨ ।¹⁴ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਯਮਾਯਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਹੋਇਆ:

‘ਤੁਸੀਂ ਲੋਰ ਹਮੇਸਾ ਮੁਣਦੇ ਰਹੋਗੇ

ਯਹ ਮਮਝੋਗੇ ਨਹੀਂ ।

ਤੁਸੀਂ ਲੋਰ ਹਮੇਸਾ ਵੇਖਦੇ ਰਹੋਗੇ

ਯਹ ਦੋਖੋਗੇ ਨਹੀਂ ।

¹⁴ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਮਖਤ ਤੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ,

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਨ ਬੋਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ,

ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ,

ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਵੇਖ ਸੱਕਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵੇਨਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਮੁਣ ਸੱਕਣ ।

ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਚੰਗਾ ਕਰਾਂ ।’ ਯਮਾਯਾਗ ੬:੯-10

¹⁵ ਯਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਖੰਨ ਹਨ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਵੇਖਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਨ ਖੰਨ ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਮੁਣਦੇ ਹਨ ।¹⁶ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਨਬੀ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਲੋਰੀਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਵੇਖਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਗੁਣ ਵੇਖੀਆਂ ਹਨ । ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਵੇਖੀਆਂ । ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮੁਣਦੇ ਹੋ ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸੁਣੀਆਂ ।

ਜਿਸੂ ਦੀ ਬੀਜ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ

(ਮਰਕੁਸ 4:13-20; ਲੂਕਾ 8:11-14)

¹⁵ “ਇਸ ਲਈ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦਿਸਮਟਾਂਤ ਦਾ ਅਰਥ ਮੁਣੋ ।

¹⁶ “ਰੋਟੀ ਵਿਅਰਤੀ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੁਣਦਾ ਹੈ, ਯਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮਮਝਦਾ ਨਹੀਂ । ਤਾਂ ਦੁਸਟ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਰੁਝ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਬੀਜਿਆ ਹੋਇਆ ਖੁੱਟ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਗ ਦੇ ਖਾਮੇ ਤੇ ਬੀਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ।

²⁰ “ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਬੀਜ ਖੱਬਰੀਲੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਬੀਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਰਤੀ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੁਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਝੱਟ ਖੁਸੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।

²¹ ਯਹ ਉਹ ਵਿਅਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘਿਆਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਬੋਝਾ ਚਿਰ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਵਰਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਧ ਜਾਂ ਕਮਤ ਦਾ ਮਾਗਮਣਾ ਕਰਨਾ ਖੈਦਾ ਹੈ ਉਹ ਝੱਟ ਆਪਣਾ ਵਿਸਵਾਸ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

²² “ਜਿਹੜਾ ਬੀਜ ਵੇਡਿਆਲੀਆਂ ਤੇ ਡਿੱਗਿਆ, ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਰਤੀ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੁਣਦਾ ਹੈ ਯਹ ਇਸ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਯਨ ਦਾ ਮਾਇਆ ਜਾਲ ਉਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਧਣ ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਨ ਧਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਤਾਂ ਉਹ ਰੋਟੀ ਫਲ ਖੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ।

²³ “ਯਹ ਜਿਹੜਾ ਬੀਜ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗਿਆ ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਰਤੀ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੁਣਦਾ ਅਤੇ ਮਮਝਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਚੰਗਾ ਫਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਰੋਟੀ ਮੈਂ ਗੁਣਾ, ਰੋਟੀ ਸੱਟ ਗੁਣਾ ਅਤੇ ਰੋਟੀ ਤੀਹ ਗੁਣਾ ਫਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।”

ਕਣਕ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਬਾਰੇ ਦਿਸਮਟਾਂਤ

²⁴ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਿਸਮਟਾਂਤ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਮਦਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਬੀਜ ਬੀਜਿਆ ।²⁵ ਯਹ ਜਦੋਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਸਦਾ ਵੈਰੀ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕਣਕ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਬੀਜਦੇ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ।²⁶ ਕਣਕ ਵੱਧੀ ਅਤੇ ਕਣਕ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵੀ ਵੱਧੇ । ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਵੀ ਵੱਧੀ ।²⁷ ਫੇਰ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨੇਕਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਏ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ‘ਸ਼ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਬੀਜ ਨਹੀਂ ਬੀਜੇ? ਤਾਂ ਫੇਰ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਕਿੱਥੋਂ ਆਈ?’

੨੨ “ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘ਰਿਸੇ ਵੈਰੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਰੀਤਾ ਹੈ।’

“ਨੇਰਾਂ ਨੇ ਖੁੰਛਿਆ, ‘ਰੀ ਮਾਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?’

੨੩ “ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਨੂੰ ਖੁੰਠੋਗੇ ਤਾਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਣਕ ਨੂੰ ਵੀ ਖੁੰਠ ਸੁੱਟੋ।’ ੨੪ ਇਸ ਲਈ ਵਾਢੀ ਦੇ ਵੇਲੇ, ਮੈਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ-ਮਿਲੇ ਵੱਧਣ ਦਿਉਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਵਾਢੀ ਦੇ ਵੇਲੇ, ਮੈਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਾਂਗਾ, ‘ਯਹਿਨਾਂ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਫੂਰਣ ਲਈ ਉਸਦਾ ਖੁਲਾ ਕਰੋ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਕਣਕ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰੋ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੋ।’”

ਜਿਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਨਾਲ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ (ਮਾਰਕ 4:30-3੪; ਲੂਕਾ 1੩:1੮-21)

੨੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਰਿਹਾ: “ਸਵਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਇੱਕ ਸਰੋਂ ਦੇ ਦਾਣੇ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਬੀਜ ਦਿੱਤਾ। ੨੬ ਇਹ ਸਭ ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਬੀਜ ਉੱਗਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਾਗ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਖੇਤਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਸੁੱਖ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਛੀ ਆਕੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਖਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਲਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।”

੨੭ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਦਿੱਤੀ, “ਸਵਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਖਮੀਰ ਵਰਗਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਔਰਤ ਨੇ ਲੈ ਕੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ, ਅਤੇ ਖਮੀਰ ਸਾਰੇ ਆਟੇ ਨੂੰ ਉਠਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”

੨੮ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਿਸ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ੨੯ ਇਹ ਉਥੇ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਮੀ ਰਿ:

“ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਉਚਾਰਾਂਗਾ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਗੁਪਤ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।”
 ਜਬੂਰ ੨੮:੨

ਜਿਸ ਕਣਕ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਬਾਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ

੩੦ ਫਿਰ ਜਿਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਘਰ ਆ ਗਿਆ ਉਸ ਦੇ ਚਲੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਏ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਖੇਤ ਦੀ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਦੱਸ।”

੩੧ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜਿਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੇ ਚੰਗਾ ਬੀਜ ਬੀਜਿਆ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੰਠ ਹੈ। ੩੨ ਖੇਤ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਬੀਜ, ਹੁਕਮ ਦੇ ਖੁੰਠ ਹਨ। ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ

ਬੂਟੀਆਂ ਦੁਸ਼ਟ ਦੇ ਖੁੰਠ ਹਨ। ੩੩ ਅਤੇ ਉਹ ਵੈਰੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੀਜਿਆ ਉਹ ਮੈਤਾਨ ਹੈ। ਵਾਢੀ ਦਾ ਵੇਲਾ ਜੁਗ ਦੇ ਅੰਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਢਣ ਵਾਲੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੂਤ ਹਨ।

੩੪ “ਮੇ ਜਿਸ ਖਰਮੇਸੁਰ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਫੂਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਜੁਗ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੋਵੇਗਾ। ੩੫ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੰਠ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਣਾਂ ਅਤੇ ਭੈੜੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਖਾਖੀਆਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਕੁਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖੇਗਾ। ੩੬ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੇ ਭਠੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇਣਗੇ। ਉੱਥੇ ਉਹ ਲੋਕ ਰੋਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੰਦ ਧੀਮਣਗੇ। ੩੭ ਤਦ ਖਰਮੀ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਚਮਕਣਗੇ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਹਨ ਸੁੱਟੇ।”

ਖਜਾਨਿਆਂ ਅਤੇ ਮੋਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ

੩੮ “ਸਵਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਉਸ ਖਜਾਨੇ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਖੇਤ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੀ।

੩੯ “ਫੇਰ ਸਵਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਉਸ ਵਧਾਰੀ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਚੰਗੇ ਮੋਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਮੀ। ੪੦ ਜਦ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੋਤੀ ਭਾਰੇ ਦਾਮ ਦਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਜਾਰੇ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਚ-ਵੱਟ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਮੋਤੀ ਮੁੱਲ ਲੈ ਲਿਆ।

ਮੱਛੀ ਦੇ ਜਾਲ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ

੪੧ “ਸਵਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਇੱਕ ਜਾਲ ਵਰਗਾ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਜਾਲ ਨੇ ਵੱਖਰੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜੀਆਂ। ੪੨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੱਛੀਆਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਆਏ ਅਤੇ ਥੈਠ ਕੇ ਚੰਗੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਨੂੰ ਥਾਲਟੀ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਜ਼ੂਲ ਨੂੰ ਖਰੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ੪੩ ਮੋ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਤ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਨੂੰ ਆਲੋਚ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ੪੪ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੇ ਭਠੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇਣਗੇ। ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੰਦ ਧੀਮਣੇ ਪੈਣਗੇ।”

੪੫ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?”

ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ।”

੪੬ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਇਸ ਲਈ ਹਰੇਕ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਰਗਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਵੀਆਂ, ਅਤੇ ਖੁਰਾਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਾਗ਼ਾਂ ਵੱਢਦਾ ਹੈ।”

ਜਿਸੁ ਦੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵੱਲ ਵਾਪਸੀ

(ਮਰਕੁਮ ੬:1-੬; ਲੂਕਾ ੪:1੬-੩੦)

੧੩ ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਇਹ ਦਿਸ਼ਮਟਾਂਤ ਯੂਹੇ ਰੀਤੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਤੁਰ ਪਿਆ। ੧੪ ਜਿਸੁ ਉਸ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਾਸਰਨਾ ਮਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਉਸਨੇ ਕਰਿਸਮੇ ਰਹਨ ਦਾ ਇਹ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਰਤੀ ਕਿੱਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ?” ੧੫ ਭਲਾ ਇਹ ਤਰੱਖਾਣ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮਾਂ ਮਰਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰਹਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਭਾਈ ਯਾਕੂਬ, ਯੂਸੁਫ, ਸਮਊਨ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾ ਨਹੀਂ ਹਨ? ੧੬ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਾਤੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਭਲਾ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹਨ? ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲਿਆ?” ੧੭ ਇੰਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਕਬੂਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕਿਸੇ ਨਬੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਬਾਰੀ ਲੋਕ ਉਸਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।” ੧੮ ਉੱਥੇ ਜਿਸੁ ਨੇ ਬਹੁਤੇ ਕਰਿਸਮੇ ਨਾ ਰੀਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਹੋਰੇਮ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਬਾਰੇ ਖਬਰ

(ਮਰਕੁਮ ੬:1੪-੨੬; ਲੂਕਾ ੯:7-੯)

੧੪ ਉਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰੇਮ, ਗਲੀਲੀ ਦੇ ਸ਼ਾਮਰ ਨੇ ਜਿਸੁ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣੀ। ੧੫ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੇਕਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਬਖਤਿਮਭਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਯੂਹੰਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚਮਤਕਾਰੀ ਸਰਤੀਆਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।”

ਯੂਹੰਨਾ ਬਖਤਿਮਭਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਤ

੧੬ ਹੋਰੇਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਫਿਲਿਪਸ ਦੀ ਤੀਵੀਂ ਹੋਰੇਮਿਅਮ ਦੇ ਕਾਰਣ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੧੭ ਉਸ ਨੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ, ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੋਰੇਮਿਅਮ ਨੂੰ ਤੱਖਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੋਗ ਨਹੀਂ।” ੧੮ ਉਹ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਨਬੀ ਮਖਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

੧੯ ਪਰ ਹੋਰੇਮ ਦੇ ਜਨਮਦਿਨ ਤੇ ਹੋਰੇਮਿਅਮ ਦੀ ਧੀ, ਹੋਰੇਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਨੱਚੀ। ਹੋਰੇਮ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਰਮੰਨ ਹੋਇਆ। ੨੦ ਤਾਂ ਹੋਰੇਮ ਨੇ ਮੌਯ ਖਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ, ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਉਹ ਮੰਗੇ, ਦੇਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ। ੨੧ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਸਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਮੰਗੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣੇ ਇੱਥੇ ਬਾਲ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਯੂਹੰਨਾ ਬਖਤਿਮਭਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸਿਰ ਦਿਉ।”

੨੨ ਹੋਰੇਮ ਉਸਦਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੌਯਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਸ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੁਰੰਤ ਯੂਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ੨੩ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਭੇਜਕੇ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਸਿਰ ਵੱਢਵਾ ਸੁੱਟਿਆ। ੨੪ ਫੇਰ ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਬਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਸਿਰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਹੋਰੇਮਿਅਮ ਕੋਲ ਲੈ ਗਈ। ੨੫ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਜਾਰ ਲੇਖ ਚੁੱਕੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਬਿਆ ਅਤੇ ਆਕੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਖੰਜ ਗਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਨ ਕਰਾਉਣਾ

(ਮਰਕੁਮ ੬:30-੪੪; ਲੂਕਾ ੯:10-17; ਯੂਹੰਨਾ ੬:1-1੪)

੨੩ ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕਲਾ ਖੋੜੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠਕੇ ਇੱਕ ਇੱਕ ਤੋਂ ਥਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਲੋਕ ਨਗਰਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਪੈਦਲ ਤੁਰ ਪਏ। ੨੪ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੋੜੀ ਤੋਂ ਉਤਰਿਆ, ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਵੇਖੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤਰਮ ਮਹਿਮੂਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ।

੨੫ ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਮ ਹੋਈ ਤਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆਕੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਉਜਾੜ ਥਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਣ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿਉ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਖਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਸਕਣ। ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਖਾਣਾ-ਚਾਣਾ ਮੁੱਲ ਲੈਣ।”

੨੬ ਪਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਨੂੰ ਦੇਵੋ।”

੨੭ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਪਰ ਏਥੇ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਖੰਜ ਰੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਮੱਛੀਆਂ ਹਨ।”

੨੮ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਰੋਟੀਆਂ ਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲਿਆਉ।” ੨੯ ਫੇਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਘਾਹ ਉੱਤੇ ਬੈਠਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਖੰਜ ਰੋਟੀਆਂ ਤੇ ਦੋ ਮੱਛੀਆਂ ਲਈਆਂ; ਉਸ ਨੇ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਭੇਜਨ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਰੋਟੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਅਤੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਅਤੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਹ ਰੋਟੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀਆਂ। ੩੦ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭੱਜ ਕੇ ਖਾਯਾ, ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਬਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਘਾਹ ਤੋਂ ਟੋਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ। ੩੧ ਉੱਥੇ ਯੋਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਮਿਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੇਜਨ ਕੀਤਾ। ਕੁਲ ਖੰਜ ਗਜ਼ਾਰ ਆਦਮੀ ਸਨ।

ਜਿਸੁ ਝੀਲ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ

(ਮਰਕੁਮ ੬:੪੫-੫੨; ਯੂਹੰਨਾ ੬:1੬-੨1)

੩੨ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਜਿਸੁ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋੜੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਝੀਲ ਪਾਰ ਲੰਘ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਸਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨ। ੩੩ ਭੀੜ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਪਰਾਸਰਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕਲਾ ਪਹਾੜ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਮ ਹੋਈ, ਉਹ ਉੱਥੇ

ਇੰਰਲਾ ਹੀ ਮੀ।^{੨੪} ਬੇੜੀ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੰਢੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਮੀ। ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਰਾਹਣ ਬੇੜੀ ਖੁਮੀਬਤ ਵਿੱਚ ਮੀ। ਗਵਾ ਉਲਟੀ ਦਿਸਾ ਤੋਂ ਵਗ ਰਹੀ ਮੀ।

^{੨੫} ਮਵੇਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਆਤੇ ਛੇ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਯਿਸੂ ਝੀਲ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤੁਰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਰੋਲ ਆਇਆ।

^{੨੬} ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਝੀਲ ਦੇ ਉੱਪਰ ਤੁਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਅਬਰਾ ਰੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਇਹ ਕੋਈ ਬੂਤ ਹੈ।” ਉਹ ਡਰ ਨਾਲ ਚੀਰ ਉੱਠੇ।

^{੨੭} ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਝੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਬਰਾਉ ਨਾ! ਇਹ ਮੈਂ ਹਾਂ, ਡਰੋ ਨਾ।”

^{੨੮} ਤਦ ਪਤਰਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਪਰਬੂ ਜੀ, ਜੇਰਰ ਇਹ ਮੱਚਮੁੱਚ ਤੁਮੀ ਹੋ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਤੁਰਦੇ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਆਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੋ।”

^{੨੯} ਯਿਸੂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਪਤਰਮ, ਆ ਜਾ।”

ਤਦ ਬੇੜੀਉਂ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਪਤਰਮ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਯਿਸੂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰਿਆ।^{੩੦} ਪਰ ਜਦੋਂ ਪਤਰਮ ਪਾਣੀ ਤੇ ਤੁਰਿਆ ਤਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਵਾ ਦਾ ਬੁੱਲਾ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਡਰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਣ ਲੱਗਾ। ਪਤਰਮ ਚੀਰਿਆ, “ਪਰਬੂ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉ!”

^{੩੧} ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਚੁੱਕਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਘੱਟ ਫਿਸਵਾਮ ਹੈ। ਤੂੰ ਮੱਚ ਰਿਉਂ ਰੀਤਾ?”

^{੩੨} ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੇੜੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਤਾਂ ਪੱਥ ਬੰਬ ਗਈ।

^{੩੩} ਫੇਰ, ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਬੇੜੀ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੱਚਮੁੱਚ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।”

ਯਿਸੂ ਕਈ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਜੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

(ਮਰਕੁਮ ੬:੫੩-੫੬)

^{੩੪} ਉਹ ਝੀਲ ਦੇ ਪਾਰ ਲੰਘਦੇ ਗੰਨੇਮਰਤ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰੇ।^{੩੫} ਜਦੋਂ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਮੇ-ਪਾਮੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਬਰ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਰੋਲ ਲਿਆਂਦਾ।^{੩੬} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਦਾ ਖੱਲਾ ਛੋਟਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੋਟਿਆ, ਚੰਗੇ ਹੋ ਗਏ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮ ਆਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ੀਤਾਂ

(ਮਰਕੁਮ ੭:੧-੨੩)

੧੫

ਤਦ ਕੁਝ ਫਰੀਸੀ ਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਯਿਸੂ ਰੋਲ ਆਏ। ਉਹ ਯਰੂਸਲਮ ਤੋਂ ਉਸ ਰੋਲ ਆਏ ਤੇ ਰਿਹਾ।

^੨ “ਤੁਸੀਂ ਚੇਲੇ ਸਾਡੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੀਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਰਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਤੁਸੀਂ ਚੇਲੇ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਥ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ ਧੋਂਦੇ?”

^੩ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਮੀਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ੀਤ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਰਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹੋ? ^੪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ ਕਿ, ‘ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ

ਧਿਤਾ ਆਤੇ ਮਾਤਾ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰੋ, ^੫ ਆਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਧਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਮੰਦਾ ਬੋਲੇ ਉਹ ਜਾਨੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ।’ ^੬ ਪਰ ਤੁਮੀਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਹੀ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਆਖ ਮੰਦਾ ਕਹੋ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਇਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ^੭ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੀ ਪਰੰਪਰਾ ਰਾਹਣ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ^੮ ਹੋ ਕਥੀਉ; ਅਸਾਯਾਹੁ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਠੀਕ ਯਹੀਮ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ:

^੯ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ,

ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਮੈਥੋਂ ਦੂਰ ਹੈ।

^{੧੦} ਉਹ ਰਿਮੇ ਚੀਜ਼ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਰਿਉਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸ਼ੀਤਾਂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।” ਅਸਾਯਾਹੁ ੨੯:੧੩

^{੧੧} ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਲ ਮੱਦਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸੁਣੋ ਆਤੇ ਮਮਝੋ! ^{੧੨} ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੂੰਹ ਆਦਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਸੁੰਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਸਗੋਂ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸ ਵਿਆਹੀ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਸੁੰਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।”

^{੧੩} ਤਦ ਚੇਲੇ ਯਿਸੂ ਰੋਲ ਆਏ ਆਤੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਮੀਂ ਆਖਿਆ ਮੀ, ਫਰੀਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਨਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।”

^{੧੪} ਯਿਸੂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਹਰੇਰ ਬੂਟਾ ਜੇ ਮੇਰੇ ਸੁਰਗੀ ਧਿਤਾ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਮੇ ਜੜ੍ਹੋ ਖੁਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ^{੧੫} ਫਰੀਸੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੋ। ਉਹ ਆਂਗਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਂਗਰੇ ਆਗੂ ਹਨ। ਆਤੇ ਜੇਰਰ ਇੰਨ ਆਂਗਰੇ ਆਦਮੀ ਦੂਸਰੇ ਆਂਗਰੇ ਦੀ ਸਾਹਨੁਮਾਈ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਦੇਵੋ ਹੀ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਣਗੇ।”

^{੧੬} ਪਤਰਮ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਮੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਮਾਨੂੰ ਉਸਦਾ ਆਰਥ ਦੱਸੋ।”

^{੧੭} ਉਸ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀ ਗਲੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਮਝਣਾ ਮੁਸਰਿਲ ਹੈ। ^{੧੮} ਕੀ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਧੌਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਢਿੱਡ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਫੇਰ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਧੌਂਦਾ ਨੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ^{੧੯} ਪਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਦਿਲੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਆਤੇ ਇਹੋ ਗੱਲਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਸੁੰਧ

ਬਣਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ^{੧੯} ਰਿਉਰਿ ਮਾਗੀਆਂ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ, ਜਿਵੇਂ, ਦੁਸਟ ਵਿੱਚਾਰ, ਕਤਲ, ਬਦਰਾਜੀ, ਜਿਨਮੀ ਗੁਨਾਹ, ਚੋਰੀ ਕਰਨਾ, ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਅਤੇ ਭੰਡੀ ਕਰਨੀ, ਵਿਆਕਰਤੀ ਦੇ ਦਿਲੋਂ ਹੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ^{੨੦} ਇਹੋ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਸੁੰਧ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਖਰ ਬਿਨਾ ਹੱਥ ਧੋਇਆਂ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ, ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਸੁੰਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ।”

ਜਿਸੁ ਦਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਖਗੂਦੀ ਐਰਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ
(ਮਰਕੁਮ ੭:੨੪-੩੦)

^{੨੧} ਜਿਸੁ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਸੂਰ ਅਤੇ ਮੈਦਾ ਦੇ ਟਿਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ^{੨੨} ਉਸ ਟਿਲਾਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਰਨੀ ਐਰਤ ਆਈ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ, “ਹੇ ਖਰਬੂ, ਦਾਉਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ! ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਕਰੋ ਮੇਰੀ ਧੀ ਦਾ ਝੂਠ ਦੇ ਮਾਏ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ।”

^{੨੩} ਖਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸ ਐਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਬਦ ਨਾ ਆਖਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, “ਐਰਤ ਨੂੰ ਰੋ ਕੇ ਉਹ ਚਲੀ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਸਾਡਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਰੋਲਾ ਧਾ ਰਹੀ ਹੈ।”

^{੨੪} ਉਸ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਟਿਮਰਾਏਲ ਦੀਆਂ ਗੁਆਚੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਲਈ ਖੀਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

^{੨੫} ਖਰ ਉਹ ਜਿਸੁ ਕੋਲ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਬੋਲੀ, “ਖਰਬੂ ਜੀ, ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ।”

^{੨੬} ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਬਾਲਕਾਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਲੈ ਕੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਅੱਗੇ ਸੁੱਟਣੀ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

^{੨੭} ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ ਖਰਬੂ ਜੀ, ਖਰ ਕੁੱਤੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੇਜ ਤੋਂ ਡਿੱਗੇ ਰੋਟੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਖਾਂਦੇ ਹਨ।”

^{੨੮} ਉਸ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਹੇ ਬੀਬੀ ਤੇਰੀ ਵਿਸਵਾਸ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਚਾਹੇ ਉਢੋ ਹੀ ਹੋਵੇ।” ਇਉਂ ਉਸਦੀ ਧੀ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਹੀ ਚੰਗੀ ਹੋ ਗਈ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ

^{੨੯} ਜਿਸੁ ਉੱਥੋਂ ਤੁਰਕੇ ਗਲੀਲੀ ਝੀਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਇਆ, ਅਤੇ ਖਗੁਤ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਕੇ ਉੱਥੇ ਬਹਿ ਗਿਆ।

^{੩੦} ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਕੋਲ ਆਏ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੰਗੜੀਆਂ, ਅੰਨਿਹਾਨਾਂ, ਟੁੰਡਿਆਂ, ਗੂੰਗਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਦੇ ਚਰਨੀਂ ਨਾਇਆ ਅਤੇ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ। ^{੩੧} ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਗੂੰਗੇ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਟੁੰਡੇ ਚੰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਲੰਗੜੇ ਤੁਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਿਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕੀਤੀ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਕਰਾਉਣਾ
(ਮਰਕੁਮ ੮:੧-੧੦)

^{੩੨} ਉਸ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਲ ਮੱਦ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਤਰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਖਾਣ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖਿਆਂ ਵਿਦਾ ਕਰਾਂ, ਕਿਤੇ ਉਹ ਰਮਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭੁੱਖ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ।”

^{੩੩} ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜ਼ਮੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਭੋਜਨ ਇਸ ਬੀਆਬਾਨ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੋਂ ਪਰਾਪਤ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ?”

^{੩੪} ਉਸ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਿੰਨੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਹਨ?”

ਉਹ ਬੋਲੇ, “ਸੱਤ ਰੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਬੇੜੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਹਨ।”

^{੩੫} ਉਸ ਜਿਸੁ ਨੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਜਮੀਨ ਤੇ ਬੈਠਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ^{੩੬} ਉਸ ਨੇ ਸੱਤ ਰੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਸੂਰ ਕਰਕੇ ਤੋੜੀਆਂ ਅਤੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ। ^{੩੭} ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੱਜਕੇ ਖਾਧਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਸੱਤ ਟੋਕਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ। ^{੩੮} ਐਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਉੱਥੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਆਦਮੀ ਮਨ। ^{੩੯} ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਬੇੜੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਗਦਾਨ ਦੇ ਟਿਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ।

ਖਗੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਦਾ ਟਿਮਤਿਹਾਨ ਲਿਆ
(ਮਰਕੁਮ ੮:੧੧-੧੩; ਲੂਕਾ ੧੨:੫੪-੫੬)

੧੬ ਫ਼ੀਸੀਆਂ ਅਤੇ ਮਦੂਰੀਆਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਖਰਤਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਅੱਗੇ ਪਰਾਤਬਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਕੋਈ ਚਮਤਕਾਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਿਖਾਓ।

^੨ ਖਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਡੁੱਬਦੇ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਸਮ ਕਿਵੇਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਸਮ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ^੩ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਵੇਰੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬੱਦਲਵਾਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਮੀਂਹ ਵਾਲਾ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਭ ਮੈਸਮ ਦੇ ਦਿਨ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀ ਅਰਥ ਹਨ ਤਿਵੇਂ ਹੀ, ਜੇ ਕੁਝ ਗੁਣ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਸਭ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ, ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਤੋਂ ਅਨਜਾਣ ਹੋ। ^੪ ਇਸ ਖੀੜੀ ਦੇ ਦੁਸਟ ਅਤੇ ਖਾਧੀ ਲੋਕ ਚਮਤਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਖਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੁਨਾਹ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।” ਉਸ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

ਜਿਸੁ ਦੀ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿਤਾਵਨੀ
(ਮਰਕੁਮ ੮:੧੪-੨੧)

੧ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਝੀਲ ਧਾਰ ਵਰ ਲਈ, ਧਰ ਰੋਟੀ ਲਿਆਉਣੀ ਭੁੱਲ ਗਏ। ੨ ਇਸ ਲਈ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਚੇਤ ਰਹੋ! ਫਰੀਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਦੂਸੀਆਂ ਦੇ ਖਮੀਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਓ।”

੩ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਰੋਟੀ ਲਿਆਉਣੀ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਾਂ?”

੪ ਧਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ, “ਉਹ ਖੋਲ੍ਹੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਵਾਲਿਓ, ਤੁਸੀਂ ਰੋਟੀ ਨਾ ਹੋਣ ਵਰਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਵਰਕੇ ਖਏ ਹੋ? ੫ ਰੀ ਅਜੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝੋ? ਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਖੰਜ ਰੋਟੀਆਂ ਨਾਲ ਖੰਜ ਗਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਮਿਟਾਈ ਸੀ? ਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬਚੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਟੋਰਕੇ ਭਰੇ ਸਨ।

੧੦ ਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਸੱਤਾਂ ਰੋਟੀਆਂ ਨਾਲ ਚਾਰ ਗਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਮਿਟਾਈ ਸੀ? ਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬਚੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਟੋਰਕੇ ਭਰੇ ਸਨ?”

੧੧ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਟੀ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ? ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਰੀਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਦੂਸੀਆਂ ਦੇ ਖਮੀਰ ਬਾਰੇ ਗੁਮਿਆਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।”

੧੨ ਫੇਰ ਉਹ ਚੇਲੇ ਜਾਣ ਗਏ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਵਿੱਚ ਵਰਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਮੀਰ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਰੀਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਦੂਸੀਆਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਫ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਵਰਨ ਲਈ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਧਤਰਮ ਨੇ ਰਿਹਾ ਜਿਸੁ ਹੀ ਮਸੀਹ ਹੈ
(ਮਰਕੁਮ ੮:੨੭-੩੦; ਲੂਕਾ ੯:੧੮-੨੧)

੧੩ ਰੈਸਰੀਆ ਫਿਲਿੱਥੀ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਆਕੇ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁੰਫਿਆ, “ਲੋਕੀਂ ਰਿਸਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ?”

੧੪ ਉਹ ਬੋਲੇ, “ਰੋਈ ਤਾਂ ਯਹੂਰਨਾ ਬਧਤਿਸਮਭਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੋਈ ਏਲੀਯਾਗ ਅਤੇ ਰੋਈ ਖਿਰਮਿਯਾਗ ਜਾਂ ਨਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ।”

੧੫ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਰੋਣ ਹਾਂ?”

੧੬ ਮਸਊਠ ਧਤਰਮ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਸੀਂ ਮਸੀਹ ਹੋ, ਜਿਉਂਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਹੋ।”

੧੭ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਤੂੰ ਧੰਨ ਹੈ ਯੂਨਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਸਊਠ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਤੈਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਧਰਗਟਾਈ ਗਈ ਸਗੋਂ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜੇ ਕਿ

ਮਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ। ੧੮ ਮੈਂ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਧਤਰਮ ਹੈਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਰਲੀਮਿਯਾ ਇਸ ਚੱਟਾਨ ਉੱਪਰ ਬਨਾਵਾਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਦੀ ਮਰਤੀ ਰਦੀ ਵੀ ਮੇਰੀ ਰਲੀਮਿਯਾ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਸਾਖਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ੧੯ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਵਰਗ ਦੇ ਗਾਜ ਦੀਆਂ ਰੁੱਜੀਆਂ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਜੇ ਨਿਆਂ ਤੂੰ ਧਤਰੀ ਉੱਤੇ ਰਹੇਗਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਰੀਤਾ ਨਿਆਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਇਵਰਾਰ ਤੂੰ ਧਤਰੀ ਤੇ ਰਹੇਗਾ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ।”

੨੦ ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਰਹਿਣ ਕਿ ਉਹੀ ਮਸੀਹ ਹੈ।

ਜਿਸੁ ਆਪਣੀ ਮੇਰ ਬਾਰੇ ਆਗੇਮ ਵਾਰ ਵਰਦਾ
(ਮਰਕੁਮ ੮:੩੧-੯:੧; ਲੂਕਾ ੯:੨੨-੨੭)

੨੧ ਉਸ ਮਸੇ ਤੋਂ, ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਨਣ ਵਰਨਾ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਯਹੂਸਲਮ ਜਰੂਰ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਬਜਰਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ, ਧਰਧਾਨ ਜਾਜਰਾਂ, ਅਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਰਸਟ ਝੱਲਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਧਰ ਮਰਨ ਦੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਉਹ ਫੇਰ ਜੀ ਉੱਠੇਗਾ।

੨੨ ਤਦ ਧਤਰਮ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਲਿਜਾਰੇ ਝਿੜਕਣ ਲੱਗਾ, “ਧਰਕੁ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇ। ਇਹ ਵਰਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਾ ਵਾਧਰੇ!”

੨੩ ਜਿਸੁ ਮੁੜਿਆ ਅਤੇ ਧਤਰਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਮੈਤਾਨ, ਮੈਥੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲਿਆ ਜਾ। ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਵਰ ਰਿਹਾ, ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਵਰ ਰਿਹਾ ਸਗੋਂ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਫਿਰਮੰਦ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਜਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।”

੨੪ ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰੋਈ ਮੇਰੇ ਖਿੰਫੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ‘ਨਾਂਗ’ ਆਖਣੀ ਪਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਮਲੀਬ ਬਥੂਲ ਵਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਖਿੰਫਾ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੫ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੇਗਾ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਹਰ ਉਹ ਵਿਯਾਰਤੀ ਜੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆਵੇਗਾ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾ ਲਵੇਗਾ। ੨੬ ਕਿਸੇ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੂੰ ਰੀ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਰਰ ਉਹ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਜਿੱਤ ਲਵੇ, ਧਰ ਆਪਣੇ ਧਰਾਣ ਗੁਆ ਲਵੇ? ਵਿਯਾਰਤੀ ਆਪਣੇ ਧਰਾਣ ਵਾਧਮ ਲੈਣ ਲਈ ਰੁੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਕਦਾ। ੨੭ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਦੂਤਾਂ

ਮਮੇਤ ਅਤੇ ਧਿਤਾ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਮੁੜ ਆਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਵਰਤ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਵਰਨੀ ਦਾ ਫਲ ਦੇਵੇਗਾ। ੨੮ ਮੈਂ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁੜ ਲੋਕ ਮਰਨ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਾਜ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਦੇਖਣਗੇ।”

ਜਿਸੁ ਖੁਸ਼ਾ ਯੇ ਏਲੀਯਾਹ ਦੇ ਨਾਲ
(ਮਰਕੁਮ ੯:੨-੧੩; ਲੂਕਾ ੯:੨੮-੩੬)

੧ ਛੇਲਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸੁ ਨੇ ਯਤਰਮ, ਯਾਤੁਬ ਯੇ ਉਮ ਦੇ ਭਰਾ ਯੁਗੁਨਾ ਨੂੰ ਲਿਆ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉੱਚੇ ਧਗੜ ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ। ^੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਜਿਸੁ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਉਸਦਾ ਮੁਖ ਸੁਰਜ ਵਾਂਗ ਚਮਕਿਆ ਯੇ ਉਮ ਦੇ ਵੱਧੇ ਚਾਨਣ ਵਰਗੇ ਚਿੱਟੇ ਹੋ ਗਏ। ^੩ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀ, ਮੁਸਾ ਯੇ ਏਲੀਯਾਹ, ਜਿਸੁ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਆਏ।

^੪ ਉਦ ਯਤਰਮ ਨੇ ਯੱਥੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਤੁਬੁ ਜੀ ਮਾਡਾ ਇੱਥੇ ਹੋਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਤਿੰਨ ਡੇਰੇ ਬਨਾਵਾਂ, ਇੱਕ ਤੁਗਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਸਾ ਲਈ ਯੇ ਇੱਕ ਏਲੀਯਾਹ ਲਈ।”

^੫ ਯੇ ਯਤਰਮ ਬੋਲ ਹੀ ਰਿਹਾ ਮੀ ਰਿ ਇੱਕ ਜੇਤਮਾਨ ਬੱਦਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਛਾਂ ਰੀਤੀ ਯੇ ਉਮ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਯਵਾਜ਼ ਇਹ ਰਹਿੰਦੀ ਆਈ ਰਿ, “ਇਹ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ ਯੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।”

^੬ ਜਦੋਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਯਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਹ ਅਚਰਾ ਗਏ। ਉਹ ਮੁਢੇ ਮੁੰਗ ਡਿੱਗ ਪਏ। ^੭ ਯਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਨੇੜੇ ਆਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੇਹਿਆ ਯੇ ਰਿਹਾ, “ਉੱਠੋ ਯੇ ਡੇਰੇ ਨਾ।”

^੮ ਉਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਚੁੱਰੀਆਂ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਹੋਰ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਿਰਫ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਇੱਕਲਾ ਦੇਖਿਆ।

^੯ ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਯੇ ਉਮ ਦੇ ਚੇਲੇ ਧਗੜ ਤੋਂ ਹੋਠਾਂ ਆ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, “ਜਦ ਤੀਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾ ਜੀ ਉੱਠੇ, ਉਸ ਦਰਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਣਾ।”

^{੧੦} ਉਦ ਉਮ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ, “ਫੇਰ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਇਹ ਰਿਉ ਆਖਦੇ ਹਨ ਰਿ ਮਮੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਏਲੀਯਾਹ ਦਾ ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?”

^{੧੧} ਜਿਸੁ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਉਹ ਠੀਕ ਆਖਦੇ ਹਨ ਰਿ ਉਹ ਆਵੇਗਾ ਯੇ ਮਭ ਕੁਝ ਬਹਾਲ ਕਰੇਗਾ।” ^{੧੨} ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਰਿ ਏਲੀਯਾਹ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਆ ਚੁੱਰਿਆ ਹੈ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਯਛਾਣਿਆ। ਯੇ ਜੇ ਬਦੀ ਲੋਕ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਰੀਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਥੋਂ ਦੁੱਖ ਯਾਵੇਗਾ।” ^{੧੩} ਉਦ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਪਈ ਰਿ ਜਿਸੁ ਦਾ ਭਾਵ ਯੁਗੁਨਾ ਬਧਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਹੈ ਰਿ ਉਹੀ ਯਸਲ ਵਿੱਚ ਏਲੀਯਾਹ ਮੀ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਬਿਮਾਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ
(ਮਰਕੁਮ ੯:੧੪-੨੯; ਲੂਕਾ ੯:੩੭-੪੩)

^{੧੪} ਜਦ ਜਿਸੁ ਯੇ ਉਮ ਦੇ ਚੇਲੇ ਭੀੜ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਯਰ ਤੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਯੇ ਉਮ ਯੱਥੇ ਹੋਏ ਨਿਵਾਰੇ ਬੋਲਿਆ, ^{੧੫} ਯਤੁਬੁ ਜੀ, “ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਕਰੋ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਮਿਰਗੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਯਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਾਹੀ ਯੱਥੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਯਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।” ^{੧੬} ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਗਾਡੇ ਚੇਲਿਆਂ ਕੋਲ ਲਿਆਇਆ ਮੀ, ਯਰ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਾ ਕਰ ਸੱਕੇ।”

^{੧੭} ਉਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਗਾਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਗਾਡਾ ਜੀਵਨ ਵੰਗ ਗਲਤ ਹੈ। ਰਿਨਾ ਚਿਰ ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਯਵੇਗਾ? ਰਿਨਾ ਚਿਰ ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਸਬਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਵਾਂਗਾ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲਿਆਉ।” ^{੧੮} ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਬੱਚੇ ਯੇ ਕੋਲ ਭੁਤ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਝਿੜਕਿਆ। ਭੁਤ ਬੱਚੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ ਯੇ ਉਸੇ ਅੜੀ ਬੱਚਾ ਚੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ।

^{੧੯} ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਇੱਕਲਾ ਮੀ ਚੇਲੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆਏ ਯੇ ਪੁੱਛਿਆ, ਰਿ ਯਮੀਂ ਭੁਤ ਨੂੰ ਰਿਉਂ ਨਾ ਕੱਢ ਸੱਕੇ?

^{੨੦} ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਬੱਚੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭੁਤ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਨਾਕਾਮਯਾਬ ਰਹੋ ਰਿਉਰਿ ਤੁਗਾਡੀ ਨਿਗਰਾ ਕਰਜੋਰ ਮੀ। ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਮੱਥ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਜੇ ਤੁਗਾਡੇ ਵਿੱਚ ਸਹੁੰ ਦੇ ਦਾਣੇ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਵਿਸਵਾਸ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਧਗੜ ਨੂੰ ਵੀ ਜੇ ਕਰੋਗੇ, ਇੱਥੋਂ ਹੱਟ ਕੇ ਉਸ ਥਾਂ ਚੱਲਾ ਜਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਯੇ ਤੁਗਾਡੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਯਨਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।” ^{੨੧} *

ਜਿਸੁ ਦਾ ਆਖਣੀ ਮੋਤ ਬਾਰੇ ਯੈਲਾਨ
(ਮਰਕੁਮ ੯:੩੦-੩੨; ਲੂਕਾ ੯:੪੩-੪੫)

^{੨੨} ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਚੇਲੇ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਮੱਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।” ^{੨੩} ਯੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣਗੇ ਯੇ ਉਹ ਫਿਰ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਜੀ ਉੱਠੇਗਾ।” ਚੇਲੇ ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਬੜੇ ਉਦਾਸ ਹੋਏ ਰਿ ਜਿਸੁ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਮਹਿਸੂਲ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼

^{੨੪} ਜਿਸੁ ਯੇ ਉਮ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਕਠਨਾਪੁਮ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੰਦਰ ਦਾ ਕਰ ਉਗਰਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਯਤਰਮ ਕੋਲ ਆਏ ਯੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਗਾਡਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਡਰਾਖਮਾ ਮੰਦਰ ਦਾ ਮਸੂਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?”

^{੨੫} ਯਤਰਮ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ, ਜਿਸੁ ਮਸੂਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”

*17:21 ਕੁਝ ਯੂਨਾਨੀ ਯਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ 21 ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: “ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਤਮਾ ਸਿਰਫ ਯਤਰਾਬਨਾ ਯੇ ਵਰਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।”

ਜਦੋਂ ਯਤਰਮ ਘਰ ਆਇਆ, ਉਸ ਦੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਧਰਮੀਆਂ, ਯਿਸੂ ਬੋਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਸਮਝੋ, ਤੂੰ ਵੀ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ? ਯਤਰੀ ਦੇ ਗਾਜੇ ਰਿਨਹਾਂ ਤੋਂ ਵਰ ਆਤੇ ਮਸੂਲ ਵਸੂਲਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂ ਦੁਸਰਿਆਂ ਤੋਂ?”

੨੬ ਯਤਰਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਉਹ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਮਸੂਲ ਵਸੂਲਦੇ ਹਨ।”

ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਹੋ।” ੨੭ ਯਤਰ ਆਖੀਂ ਮਸੂਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਸੂਲ ਆਦਾ ਕਰੋ, ਝੀਲ ਤੇ ਜਾਓ ਅਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜੋ। ਜਿਹੜੀ ਮੱਛੀ ਤੂੰ ਧਰਮੀਆਂ ਫੜੇਗਾ ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹੀ ਆਤੇ ਚਾਰ ਦਰਾਖਮਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੱਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਹ ਸਿੱਕਾ ਚੁੱਕੀ ਆਤੇ ਮਸੂਲੀਏ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਤੇਰਾ ਮਸੂਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਯਿਸੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੌਣ ਮਗਨ ਹੈ

(ਮਰਕੁਮ ੯:੩੩-੩੭; ਲੂਕਾ ੯:੪੬-੪੮)

੧੮ ਉਸੇ ਘੜੀ ਚੇਲੇ ਯਿਸੂ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਮਦਰਗ ਦੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਸਭਨਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਕੌਣ ਹੈ?”

੨੮ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੱਦਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਆਖਿਆ, ੩ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਦਲਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਜਿਹੇ ਬਣ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਮਦਰਗ ਦੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ। ੪ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਬੱਚੇ ਵਾਂਗ ਨਿਮਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਮੋਟੀ ਮਦਰਗ ਦੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਸਭਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ।

੫ “ਆਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਬੂਲਦਾ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਕਬੂਲਦਾ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਧਾਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਬਾਰੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(ਮਰਕੁਮ ੯:੪੨-੪੮; ਲੂਕਾ ੧੭:੧-੨)

੬ “ਆਤੇ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲੋਂ, ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਧਾਧ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਚੱਕੀ ਦਾ ਧੁੜ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਡੂੰਘੇ ਮਸੂਲ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਗਾਏ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਧਾਧ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਵਾਧਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਯਤਰ ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਤੇ ਗਾਏ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਧਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦਾ ਹੈ।

੮ “ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਹੱਥ ਜਾਂ ਧੈਰ ਤੁਹਾਥੋਂ ਧਾਧ ਕਰਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਢਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿਓ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਹੱਥ ਜਾਂ ਧੈਰ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਲਾਭਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੋਹਾਂ ਹੱਥਾਂ-ਧੈਰਾਂ ਸਮੇਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਨਰਕਾਂ ਦੀ ਆੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੇ ਜਾਵੋ। ੯ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਆੱਧ ਧਾਧ ਕਰਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿਓ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਾਣਾ ਹੋਰੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੋ ਆੱਧਾਂ ਗੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਨਰਕਾਂ ਦੀ ਆੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਵੋ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਗੁਆਚੀ ਭੇਡ ਬਾਰੇ ਦਿਸਮਤਾਂ

(ਲੂਕਾ ੧੫:੩-੭)

੧੦ “ਸਾਵੱਧਾਨ ਰਹੋ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਰਕ ਤੋਂ ਨਾਲ ਨਾ ਵੇਖੋ! ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦੂਤ ਮਦਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦੂਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ ਸੁਰਗੀ ਧਿਤਾ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ੧੧ *

੧੨ “ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਸੱਚੇ ਭੇਡਾਂ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭੇਡ ਗੁਆਚ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ੯੯ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਧਰਾੜ ਤੇ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਗੁਆਚੀ ਹੋਈ ਭੇਡ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ? ੧੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਮਨੁੱਖ ਗੁਆਚੀ ਹੋਈ ਭੇਡ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ੯੯ ਭੇਡਾਂ ਨਾਲੋਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੁਆਚੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਸ ਇੱਕ ਭੇਡ ਬਾਰੇ ਵੱਧ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੪ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਤਾ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਮਦਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ ਇਹ ਮਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਵੀ ਗੁਆਚ ਜਾਵੇ।

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਦਾ

(ਲੂਕਾ ੧੭:੩)

੧੫ “ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਭਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗਲਤ ਵਿਗਾਰ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕਲਾ ਜਾਰੇ ਸਮਝਾਓ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਗਲਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਚੰਗਾ ਭਰਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਹੋ। ੧੬ ਯਤਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ, ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਿਯਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ ਤਾਂ ਜਿ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਵਾਧਰੇ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਵਿਯਕਤੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸੱਕਣ। ੧੭ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਨਾ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਖਬਰ ਦਿਓ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਬੂਲੀ ਆਤੇ ਇੱਕ ਮਸੂਲੀਆ ਮੰਨ ਲਵੋ।

੧੮ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਵੀ ਨਿਆਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਯਤਰੀ ਤੇ ਕਰੋਗੇ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਨਿਆਂ

*੧੮:੧੧ ਕੁਝ ਯੂਨਾਨੀ ਨਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ੧੧ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ: “ਆਦਮੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗੁਆਚੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ।”

ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਾਫ਼ ਕਰੋਗੇ ਉਹ ਮਾਫ਼ੀ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਜਿੰਤੀ ਹੋਈ ਮਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ।^{੧੯} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਦੋ ਜਣੇ ਵੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਿਮੇ ਗੱਲ ਲਈ ਮੰਨੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਜੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮੰਨੋਗੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮੇਰੇ ਸੁਰਗੀ ਖਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖੁਸ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ।^{੨੦} ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਂ।”

ਖਿਮਾ ਬਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼

^{੨੧} “ਤੁਹਾਡੇ ਪਤਨੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇਕਰ ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਮੇਰਾ ਬੁਰਾ ਕਰਨਾ ਜਾਗੀ ਮੈਂ, ਤਾਂ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਾਂ? ਕੀ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਤ ਵਾਰ ਬੁਰਾ ਕਰਨ ਤੱਕ ਮਾਫ਼ ਕਰਾਂ?”

^{੨੨} ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਸੱਤ ਵਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਫ਼ ਕਰ। ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਮਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਜਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸੱਤ ਵਾਰ ਗਲਤੀ ਕਰੇ।

^{੨੩} “ਮੇਰੇ ਸੁਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਉਸ ਰਾਜੇ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਕਰਾਂ ਤੋਂ ਯੈਸਾ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਇਆ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਨੌਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਨ।^{੨੪} ਜਦੋਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਯੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਨੂੰ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਕੱਚੇ ਗਜ਼ਾਰ ਮਿੱਠਿਆਂ ਦਾ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸੀ, ਉਸ ਕੋਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ।^{੨੫} ਪਰ ਨੌਕਰ, ਕੋਲ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਦ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਗੁਰਮ ਕਹਿਣਾ ਉਹ ਉਸਦੀ ਤੀਵੀਂ, ਬਾਲ-ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸਦਾ ਹੈ ਮਭ ਵੇਚਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਭਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

^{੨੬} “ਉਸ ਮਨੋ ਨੌਕਰ ਨੇ ਉਸ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ‘ਮੇਰੇ ਤੇ ਰਹਿਮ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਹਾਥੋਂ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਲਦੀ ਮੇੜ ਦੇਵਾਂਗਾ।’^{੨੭} ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕਰਮ ਆਇਆ। ਮਾਲਕ ਨੇ ਕੁਝ ਖਾਕੇ ਉਸਦਾ ਕਰਮ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

^{੨੮} “ਜਦੋਂ ਉਹੀ ਨੌਕਰ ਬਾਹਰ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜਾ ਨੌਕਰ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂ ਮਿੱਠਿਆਂ ਦਾ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸੀ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੌਕਰ ਨੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਜਿਸਦਾ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੋਸਤਾਨਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ।

^{੨੯} “ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾ ਨੌਕਰ ਉਸ ਦੇ ਗੋਡੀ ਧੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ‘ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਥਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈ, ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮਾਰਾ ਕਰਜਾ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ।’

^{੩੦} “ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਰਾਗੀ ਉਸ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰਾ ਕਰਜਾ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।^{੩੧} ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਨੌਕਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵਾਪਸੀ ਵੇਖੀ ਤਾਂ ਉਹ ਬੜੇ

ਉਦਾਸ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਰੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮਾਰਾ ਗਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ।

^{੩੨} “ਤਦ ਮਾਲਕ ਨੇ ਉਸ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਮੱਦਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ‘ਉਹ ਦੁਸ਼ਟ ਨੌਕਰ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕਿੰਨੇ ਧਨ ਦਾ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸੀ, ਪਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਰਜਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮਾਰਾ ਕਰਜਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

^{੩੩} ਫੇਰ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਉਥੇ ਉਥੇ ਹੀ ਦੁਸ਼ਟਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।’^{੩੪} ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੋਸਤ ਲਈ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿੰਨੀ ਦੋ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕਰਜਾ ਕੁਰਤਾ ਨਾ ਕਰ ਦੇਵੇ।

^{੩੫} “ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਸੁਰਗੀ ਖਿਤਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਨੌਕਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲੋਂ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਸੁਰਗੀ ਖਿਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।”

ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਲਾਰ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ
(ਮਰਕੁਮ ੧੦:੧-੧੨)

੧੯ ਜਦੋਂ ਜਿਸ ਉਹ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਗਏਆ ਤਾਂ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਤੋਂ ਖਾਰ ਯਹੂਦਿਆ ਦੀਆਂ ਗਦਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ।^੨ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ।

^੩ ਕੁਝ ਫਰੀਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰਤਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਕੇ ਬੋਲੇ, “ਕੀ ਇਹ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਲਈ ਸਰਗ ਅਨੁਮਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਖਰਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਰਿਮੇ ਵੀ ਕਰਣ ਲਈ ਤੁਲਾਰ ਦੇ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।”

^੪ ਜਿਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਖੇਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਿਆ ਕਿ ਆਦਿ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਮ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਬਣਾਇਆ? ^੫ ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਇਸ ਲਈ ਮਰਦ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਬਾਪ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੀ ਵਹੂਟੀ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਸਰੀਰ ਹੋਣਗੇ।’^੬ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਗੁਣ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਹਨ! ਮੇਰੇ ਜੇ ਕੁਝ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਅੱਡ ਨਾ ਕਰੇ।”

^੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਫੇਰ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਖੱਤਰ ਰਾਗੀ ਤੁਲਾਰ ਦੋਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।”^{*}

^੮ ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਉਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਖਤ ਦਿਲੀ ਦੇ ਕਰਣ ਆਪਣੀਆਂ ਖਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਲਾਰ ਦੋਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਮੁਢੋਂ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮੀ।^੯ ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ

*੧੯:੭ “ਫੇਰ ... ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਬਿਵਸਥਾ ਮਾਰ ੨੪:੧

੧੧੯:੩ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੧:੨੭ ਜਾਂ ੫:੨   ੧੧੯:੪ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੨:੨੪

ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ, ਜਿਸ ਖੁਨ ਨਾ ਰਹੇ, ਵਿਭਚਾਰ ਨਾ ਰਹੇ, ਚੋਰੀ ਨਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾ ਦਿਓ।”^{੧੯} ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਆਦਰ ਰਹੇ” ਅਤੇ ‘ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹੀ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਰ ਰਹੇ।”^{੧੦}

^{੨੦} ਉਮ ਜਵਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਰਹੀ ਹੈ?”

^{੨੧} ਜਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇ ਤੂੰ ਯੂਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾ ਜਾਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਨੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਚ ਦੇ ਅਤੇ ਯਨ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਆਰੇ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ ਤੁਰ।”

^{੨੨} ਯਰ ਜਦੋਂ ਉਮ ਜਵਾਨ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ, ਉਹ ਉਦਾਸੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਸੀ।
^{੨੩} ਉਦ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਠ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਮੀਰ ਦਾ ਸਵਰਗ ਦੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਵੜਨਾ ਬੜਾ ਔਖਾ ਹੈ।^{੨੪} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਮੀਰ ਵਿਠਾਰੀ ਦੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਵੜਨ ਨਾਲੋਂ ਊਠ ਦਾ ਸੂਈ ਦੇ ਨੱਚੇ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਣਾ ਸੁਖਾਲਾ ਹੈ।”

ਜਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸੁਲਾਹਾਤ

(ਮਰਕੁਮ ੧੦:੧੩-੧੬; ਲੂਕਾ ੧੮:੧੫-੧੭)

^{੧੩} ਉਦ ਲੋਕ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਮ ਵੇਲੇ ਲਿਆਏ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਰੱਖਕੇ ਧਰਮਥਨਾ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਇਉਂ ਦੇਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਏ ਸਨ।^{੧੪} ਜਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆੜਚਨ ਨਾ ਧਾਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਆਉਣ ਦਿਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਬਣੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਵਰਗ ਦਾ ਗਾਜ ਇਹੋ ਜਿਹਿਆਂ ਦਾ ਹੀ ਹੈ।”^{੧੫} ਅਤੇ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਹ ਬਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ।

ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਦਾ ਜਿਸੂ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਰਹਨ ਤੋਂ ਟਿਨਾਰਾਹ

(ਮਰਕੁਮ ੧੦:੧੭-੩੧; ਲੂਕਾ ੧੮:੧੮-੩੦)

^{੧੬} ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਉਮ ਵੇਲੇ ਆਰੇ ਉਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਭਲਾ ਕੰਮ ਰਹਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਮਿਲੇ?”
^{੧੭} ਜਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਮੀਂ ਨੇਰੀ ਬਾਰੇ ਮੈਥੋਂ ਕਿਉਂ ਖੁੰਛਦੇ ਹੋ? ਸਿਰਫ ਯਰਮੇਸੂਰ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਯਰ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ, ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਹੇ।”
^{੧੮} ਉਮ ਨੇ ਖੁੰਛਿਆ, “ਕਿਹੜੇ ਗੁਰਮਾਂ?”

ਜਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ, ਜਿਸ ਖੁਨ ਨਾ ਰਹੇ, ਵਿਭਚਾਰ ਨਾ ਰਹੇ, ਚੋਰੀ ਨਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾ ਦਿਓ।”^{੧੯} ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਆਦਰ ਰਹੇ” ਅਤੇ ‘ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹੀ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਰ ਰਹੇ।”^{੧੦}

^{੨੦} ਉਮ ਜਵਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਰਹੀ ਹੈ?”

^{੨੧} ਜਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇ ਤੂੰ ਯੂਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾ ਜਾਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਨੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਚ ਦੇ ਅਤੇ ਯਨ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਆਰੇ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ ਤੁਰ।”

^{੨੨} ਯਰ ਜਦੋਂ ਉਮ ਜਵਾਨ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ, ਉਹ ਉਦਾਸੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਸੀ।

^{੨੩} ਉਦ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਠ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਮੀਰ ਦਾ ਸਵਰਗ ਦੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਵੜਨਾ ਬੜਾ ਔਖਾ ਹੈ।^{੨੪} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਮੀਰ ਵਿਠਾਰੀ ਦੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਵੜਨ ਨਾਲੋਂ ਊਠ ਦਾ ਸੂਈ ਦੇ ਨੱਚੇ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਣਾ ਸੁਖਾਲਾ ਹੈ।”

^{੨੫} ਚੇਲੇ ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਬੋਲੇ ਕਿ, “ਤਾਂ ਕਿਸਦੀ ਖੁਰੀ ਹੋ ਸੱਕਦੀ ਹੈ?”

^{੨੬} ਉਦ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਅਮੰਭਵ ਹੈ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਮੰਭਵ ਹੈ।”

^{੨੭} ਯਰਮ ਨੇ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਡੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਵਾਸਤੇ ਅਮੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਮਾਨੂੰ ਕੀ ਧਰਮਥਤ ਹੋਵੇਗਾ?”

^{੨੮} ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਠ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਵੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਮਾਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਅਹਿਮਾਮਈ ਸਿੱਖਾਮਨ ਤੇ ਬੈਠੇਗਾ, ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਵੀ ਬਾਹਰਾਂ ਸਿੱਖਾਮਨਾਂ ਤੇ ਬੈਠੋਗੇ ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬਾਹਰਾਂ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਹੋਗੇ।^{੨੯} ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ, ਭਾਈਆਂ, ਭੈਣਾਂ, ਮਾਂ-ਬਾਪ, ਬਾਲ-ਬੱਚਿਆਂ ਜਾਂ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦੇ ਕਾਰਣ ਛੱਡਿਆ ਹੈ ਉਹ ਮੈਂ ਗੁਣ ਵੱਧ ਫਲ ਪਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਾਰਸ ਬਣੇਗਾ।^{੩੦} ਯਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਣ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਗੁਣਕਾ ਵੱਡਾ ਹੈ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਂ ਬੜੀ ਨੀਵੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਗੁਣ ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਹੈ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਦਰਜਾ ਪਾਉਣਗੇ।

ਜਿਸੂ ਦਾ ਖੇਤ ਦੇ ਮਜਦੂਰਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ

^੧ “ਸਵਰਗ ਦਾ ਗਾਜ ਤਾਂ ਇੱਕ ਜਿਮੀਦਾਰ ਵਰਗਾ ਹੈ, ਜੋ ਤੁਝਕੇ ਹੀ ਘਰੋਂ ਨਿੱਕਲਿਆ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰਾਮੇ ਲਾਵੇ।^੨ ਉਸ ਨੇ ਰਾਮਿਆਂ

੧੯:੧੯ ਗਵਾਲਾ: ਰੂਚ ੨੦:੧੨-੧੬; ਬਿਵਸਥਾ ਮਾਰ ੫:੧੬-੨੦   ੧੯:੧੯ ਗਵਾਲਾ: ਲੇਵੀਆਂ ੧੯:੧੮

ਨਾਲ ਇੱਕ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਦਿਗੜੀ ਰੀਤੀ ਜਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਥਾਗ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

੩ “ਨੇ ਰੁ ਵਜੇ ਉਹ ਆਦਮੀ ਬਜ਼ਾਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਰੁੜ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਵੇਖਿਆ, ਇਹ ਲੋਕ ਰੁੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰਹੇ। ੪ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮੇਰੇ ਥਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਰੰਮ ਰਹੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਤੁਹਾਡਾ ਹੱਕ ਬਣੇਗਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ੫ ਜਾਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਰਹਨ ਲਈ ਚੱਲੇ ਗਏ।

“ਜਾਤੇ ਫਿਰ ਉਹੀ ਆਦਮੀ ਥਾਗਰਾਂ ਰੁ ਵਜੇ ਥਾਗਰ ਗਿਆ, ਜਾਤੇ ਫਿਰ ਤਿੰਨ ਰੁ ਵਜੇ। ਦੋਨੋਂ ਵਾਰੀ ਉਸ ਨੇ ਰੁੜ ਰਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਥਾਗ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਰਹਨ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ। ੬ ਆਬਣ ਵਲੋਂ, ਖੰਜ ਰੁ ਵਜੇ ਉਹ ਥਾਗਰ ਗਿਆ ਜਾਤੇ ਰੁੜ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਵੇਖਿਆ। ਜਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਮਾਰਾ ਦਿਨ ਰੁੜ ਰੀਤੇ ਬਿਨਾ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ?”

੭ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਨੇ ਵੀ ਨੌਰਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।”

“ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮੇਰੇ ਥਾਗ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਰੰਮ ਰਹ ਮੱਦੇ ਹੋ।”

੮ “ਸਾਮ ਵੇਲੇ, ਅੰਗਰਾਂ ਦੇ ਥਾਗ ਦੇ ਮਾਲਰ ਨੇ ਰਾਮਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖਤਿਆਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਮੱਦ ਜਾਤੇ ਖਿੱਛਲਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਧਗਲਿਆਂ ਤੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ੂਰੀ ਦੇ।”

੯ “ਜਿਹੜੇ ਰਾਮੇ ਖੰਜ ਵਜੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮਨ, ਜਾਤੇ ਜਾਤੇ ਇੱਕ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਧਰਾਧਤ ਰੀਤਾ। ੧੦ ਫਿਰ ਜਿਹੜੇ ਰਾਮੇ ਧਗਲਿਆਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮਨ ਜਾਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਰਿ ਮਾਇਦ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਰਾਮਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਧਰਾਧਤ ਰਹਨਗੇ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਹੀ ਮਿਲਿਆ। ੧੧ ਧਰ ਉਹ ਇਹ ਸਿੱਕਾ ਲੈ ਕੇ ਧਰ ਦੇ ਮਾਲਰ ਉੱਤੇ ਰੁੜ੍ਹਨ ਲੱਗੇ। ੧੨ ਜਾਤੇ ਥੇਲੇ, “ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਜਾਤੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮਨ ਜਾਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਖੰਏ ਲਈ ਰੰਮ ਰੀਤਾ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਡੇ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਦਿੱਤਾ। ਜਾਤੇ ਅਮੀ ਮਾਰਾ ਦਿਨ ਧੁੱਧੇ ਮਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰੀਤੀ।”

੧੩ “ਜਿਮੀਦਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਿੱਤਰਾ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਰੀ ਤੂੰ ਇੱਕ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰੰਮ ਰਹਨ ਲਈ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ? ੧੪ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ੂਰੀ ਲੈ ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਜਾ। ਧਰ ਮੈਂ ਅਖੀਰਲੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ੧੫ ਰੀ ਇਹ ਮੇਰਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਰਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧੰਮੇ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹਾਂ ਇਮਤੇਮਾਲ ਰਹਾਂ? ਜਾਂ ਤੈਨੂੰ ਈਰਖਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਉਦਾਰ ਹਾਂ ਜੇ ਮਗਰੋਂ ਜਾਤੇ।”

੧੬ “ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗੁਣ ਖਿੱਛਲਾ ਦਰਜਾ ਹੈ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਧਗਲਾ ਦਰਜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਣ ਦਰਜਾ ਧਗਲਾ ਹੈ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਖਿੱਛਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਜਿਸੂ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮੋਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ

(ਮਰਕੁਮ ੧੦:੩੨-੩੪; ਲੂਕਾ ੧੮:੩੧-੩੪)

੧੭ ਜਦੋਂ ਜਿਸੂ ਅਰੂਮਲਮ ਜਾ ਰਿਗਾ ਮੀ, ਉਸ ਦੇ ਥਾਗਰਾਂ ਚੇਲੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ। ਗਹ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਥ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ ਜਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਾਂਤ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ। ੧੮ “ਵੇਖੋ, ਅਮੀਂ ਅਰੂਮਲਮ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਧਰਧਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਜਾਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਮਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਤ ਦੇ ਦੇਣਗੇ। ੧੯ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਅਹੁਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੱਸਣਗੇ ਜਾਤੇ ਕੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਕੁੱਟਣਗੇ ਜਾਤੇ ਮਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਦੇਣਗੇ। ਜਾਤੇ ਮੋਤ ਤੋਂ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਬਾਦ, ਫਿਰ ਜੀ ਉੱਠੇਗਾ।”

ਇੱਕ ਮਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੇਨਤੀ

(ਮਰਕੁਮ ੧੦:੩੫-੪੫)

੨੦ ਉਸ ਮਮੋਂ, ਜਬਦੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਮਮੇਤ ਜਿਸੂ ਵੇਲ ਆਈ ਜਾਤੇ ਉਸ ਜਾਂਗੇ ਝਰੀ ਜਾਤੇ ਉਸ ਵੇਲੋਂ ਇੱਕ ਮਗਾਇਤਾ ਮੰਗੀ।

੨੧ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਰੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ?”

ਉਸ ਨੇ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਵਾਅਦਾ ਰਹੇ ਰਿ ਤੁਹਾਡੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਇਹ ਵੇਦੋ ਖੁੱਤਰ ਇੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਮੱਜੇ ਤੇ ਇੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਬੈਠਣ।”

੨੨ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਤੁਸੀਂ ਰੀ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹੋ? ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਰਸਟ ਝੱਲ ਮੱਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਝੱਲਣੇ ਹਨ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ ਅਮੀਂ ਝੱਲ ਮੱਦੇ ਹਾਂ!”

੨੩ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਜੇ ਰਸਟ ਮੈਂ ਝੱਲਾਂਗਾ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਝੱਲੋਗੇ। ਧਰ ਮੈਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚੇਣ ਕਰੇਗਾ ਰਿ ਕੋਣ ਮੇਰੇ ਮੱਜੇ ਧਾਮੇ ਬੈਠੇਗਾ ਜਾਤੇ ਕੋਣ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ। ਉਹ ਜਗਾਹਵਾਂ ਕੋਣ ਧਾਵੇਗਾ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਬਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।”

੨੪ ਜਦੋਂ ਦਮਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਤੇ ਖਿੜ ਗਏ। ੨੫ ਤਦ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਵੇਲ ਮੱਦੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਰਿ ਗੈਰ-ਅਹੁਦੀਆਂ ਦੇ ਗਾਰਮ ਦੂਜਿਆਂ ਤੇ ਗੁਰਮ ਚਲਾਉਣਾ ਧਮੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਧੂਰਣ ਆਗੂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਰਤੀ ਇਮਤੇਮਲ ਕਰਨਾ ਧਮੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੨੬ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਧਰ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਵਰ ਵਾਂਗ ਤੁਹਾਡੀ ਮੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੨੭ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਧਗਲਾ ਬਨਣਾ ਚਾਹੇ ਉਹ ਧਗਲਿਆਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦਾਮ ਹੋਵੇ। ੨੮ ਉਦੋਂ ਜਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੀ ਮੇਵਾ ਕਰਵਾਉਣ ਨਹੀਂ ਮਗੋਂ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਕਰਨ

ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਖਾਤਰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ।”

ਜਿਸੁ ਦਾ ਦੋ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਰਨਾ
(ਮਰਕੁਸ ੧੦:੪੬-੫੨; ਲੂਕਾ ੧੮:੩੫-੪੩)

੨੯ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਯਹੀਰੋ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਨੇ ਜਿਸੁ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ੩੦ ਦੋ ਅੰਨ੍ਹੇ ਮਨੁੱਖ ਮੜਕ ਦੇ ਕੰਢੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਜਿਸੁ ਲੰਘਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ, “ਹੇ ਯਹੂਭੂ, ਦਾਉਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਰਮਾ ਕਰ।”

੩੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ ਅਤੇ ਚੁੱਘ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਘਰ ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਉੱਚੀ ਬੋਲੇ, “ਹੇ ਯਹੂਭੂ, ਦਾਉਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ।”

੩੨ ਉਦ ਜਿਸੁ ਕਹਿਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾਰੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਥੋਂ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਕੀ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?”

੩੩ ਉਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਯਹੂਭੂ ਜੀ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਣ ਜੋ ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਸੱਕੀਏ।”

੩੪ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਤਰਸ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਛੋਹਿਆ ਉਹ ਝੱਟ ਸੁਜਾਏ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਜਿਸੁ ਦੇ ਮਗਰ ਹੋ ਤੁਰੇ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਾਹੀ ਦਾਖਲਾ
(ਮਰਕੁਸ ੧੧:੧-੧੧; ਲੂਕਾ ੧੯:੨੮-੩੮; ਯੂਹੰਨਾ ੧੨:੧੨-੧੯)

੨੧ ਜਿਸੁ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ, ਘਰ ਸਾਹ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਪਹਾੜ ਉੱਤੇ, ਖੇਤਫਗਾ ਰੋਲ, ਜੁਰੇ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ। ੨ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਸਹਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਉਸ ਅੰਦਰ ਜਾਓ, ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ ਵੜਦੇ ਸਾਹ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਗਯੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਯਾਵੋਗੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਕੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਲੈ ਆਵੋ। ੩ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕੁਝ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣਾ, ‘ਯਹੂਭੂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਯਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ।”

੪ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਕਿ ਨਬੀ ਦਾ ਇਹ ਬਚਨ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇ:

੫ “ਮੀਯੇਨ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਦੱਸੋ,
ਕਿ ਤੇਰਾ ਬਾਦਸਾਹ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਉਹ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਗਯੀ ਉੱਤੇ,
ਹਾਂ ਗਯੀ ਦੇ ਬੱਚੇ, ਉੱਤੇ ਬੈਠਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਜਰਕਾਯ ੯:੯

੬ ਤਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਜਾਰੇ ਜਿਵੇਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਕੀਤਾ। ੭ ਉਹ ਗਯੀ ਨੂੰ ਗਯੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਮੇਤ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਢੇ ਗਯੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਉੱਤੇ ਯਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਜਿਸੁ ਉਸ ਉੱਪਰ ਬੈਠ ਗਿਆ। ੮ ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਵਾਸਤੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਢੇ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੇ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਬਿਰਠਾਂ ਦੀ ਟਹਿਣੀਆਂ ਵਢਕੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ੯ ਭੀੜ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਤੇ ਖਿੱਛੇ ਚਲੀ ਆਉਦੀ ਸੀ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਖਣ ਲੱਗੀ,

“ਦਾਉਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸਤਤਿ
ਉਹ ਯੰਨ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਹੂਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦਾ
ਹੈ!” ਜਬੂਰ ੧੧੮:੨੫-੨੬
ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਸਤਤਿ!”

੧੦ ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਪਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਮੇਥੰਕ ਵਿੱਚ ਯੈ ਗਏ ਅਤੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਇਹ ਆਦਮੀ ਕੌਣ ਹੈ?”

੧੧ ਜਿਸੁ ਨਾਲ ਜਾ ਰਹੀ ਭੀੜ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਇਹ ਜਿਸੁ ਹੈ, ਗਲੀਲ ਦੇ ਕਸਬੇ ਨਾਮਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਨਬੀ।”

ਜਿਸੁ ਦਾ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ

(ਮਰਕੁਸ ੧੧:੧੫-੧੯; ਲੂਕਾ ੧੯:੪੫-੪੮; ਯੂਹੰਨਾ ੨:੧੩-੨੨)

੧੨ ਫੇਰ ਜਿਸੁ ਮੰਦਰ ਦੇ ਟਿਲਾਰੇ ਵੱਲ ਗਿਆ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਉੱਥੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵੇਚ ਰਹੇ ਸਨ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਸਾਹਾਫਾਂ ਦੇ ਤਖਤਥੇਸ ਅਤੇ ਖੁੱਗੀਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੇਜ਼ਾਂ ਉਲਟਾ ਮੁੱਟੀਆਂ। ੧੩ “ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘ਕਿ ਮੇਰਾ ਘਰ ਪਰਾਸਥਨਾ ਦਾ ਘਰ ਸਦਾਵੇਗਾ’ ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਜਗਹਾ ਨੂੰ ਚੋਰਾ ਦੇ ਲੁਕਣ ਦੀ ਜਗਹਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ।” ੧

੧੪ ਅਤੇ ਉਸ ਮੰਦਰ ਦੇ ਟਿਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਅਤੇ ਲੰਗੜੇ ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ। ੧੫ ਜਦੋਂ ਘਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਨੋਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਚਰਜ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਅਤੇ “ਦਾਉਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸਤਤਿ” ਆਖਦੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ।

੧੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਇਹ ਬੱਚੇ ਕੀ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ?”

ਜਿਸੁ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਿਆ, ‘ਤੁਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਜੁਆਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸਤਤਿ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖਾਈ?’” ੧੭

੧੨:੧੩ ਹਵਾਲਾ: ਯਸਾਯਾਹ ੫੬:੭   ੧੨:੧੩ ਹਵਾਲਾ: ਯਿਰਮਿਯਾਹ ੭:੧੧
੨੨:੧੬ ਹਵਾਲਾ: ਜਬੂਰ ੮:੨ (ਯੂਨਾਨੀ ਆਨੁਵਾਦ)

੧੭ ਇਹ ਵਾਖਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਾਤ ਵੱਟਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਬੈਠਾਨੀਆਂ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਸਰਤੀ ਵਿਖਾਈ

(ਮਰਕੁਮ ੧:੧੨-੧੪, ੨੦-੨੪)

੧੮ ਯਹੂਦੀ ਸਵੇਰ ਜਦ ਯਿਸੂ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਖੁੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ। ੧੯ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਬਿਰਛ ਵੇਖਕੇ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਗਿਆ ਪਰ ਸਿਵਾਇ ਖੱਤਿਆਂ ਦੇ ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਲੱਭਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬਿਰਛ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਅੱਜ ਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਫਲ ਨਾ ਲੱਗਣ।” ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਖੁੱਬ ਸੁੱਕ ਗਿਆ।

੨੦ ਚੇਲੇ ਵੇਖਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਖੁੱਬ ਇੰਨੀ ਛੇਤੀ ਕਿਵੇਂ ਰੁਮਲਾ ਗਿਆ?”

੨੧ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਭਰਮ ਨਾ ਰੱਖੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਹੋ ਹੀ ਕਰੋਗੇ ਜੇ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਬਿਰਛ ਨਾਲ ਮੈਂ ਰੀਤਾ ਮਗੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਧਰਾੜ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਕੇ ਡਿੱਗ ਤਾਂ ਆਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੨ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਪੁੱਛਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਮੰਗੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਆਖਿਆਰ ਤੇ ਸੱਚ ਰੀਤਾ

(ਮਰਕੁਮ ੧:੨੭-੩੩; ਲੂਕਾ ੨੦:੧-੮)

੨੩ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਟਿਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਥੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪੁਰੋਹਿਤ ਜਾਜ਼ਰ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਚੁਰਗ ਉਸ ਥਾਮੇ ਆਏ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ “ਇਹ ਸਭ ਤੂੰ ਕਿਸ ਆਖਿਆਰ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਆਖਿਆਰ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਦਿੱਤਾ?”

੨੪ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦਾ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਵੋ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਕਿਸ ਆਖਿਆਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਕੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ੨੫ ਯਹੂਦੀ ਦਾ ਬਖਤਿਮਬਾ ਰੀ ਇਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਇਆ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ?”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ “ਯਹੂਦੀ ਦਾ ਬਖਤਿਮਬਾ ਸਵਰਗ ਵੱਲੋਂ ਸੀ” ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਆਖੇਗਾ ਕਿ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ?

੨੬ ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਖੀਏ, “ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੀ”, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੁੱਕੇ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਭ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਨਬੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।”

੨੭ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਬਖਤਿਮਬਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਰਤੀ, ਕਿੱਥੋਂ ਆਈ।”

ਤਾਂ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੱਲਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸ ਆਖਿਆਰ ਨਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਯਿਸੂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਟਾੰਤ ਸੁਨਾਉਂਦਾ

੨੮ “ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹੋ? ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਕੋਲ ਆਕੇ ਬੈਠਿਆ, ‘ਪੁੱਤਰ, ਜਾ! ਅੱਜ ਅੰਗੂਰ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ।’

੨੯ ‘ਉਸਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ‘ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ’, ਪੁੱਤਰ ਬਾਦ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਦਲਿਆ ਅਤੇ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

੩੦ ‘ਫੇਰ ਪਿਤਾ ਦੂਜੇ ਪੁੱਤਰ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ‘ਹਾਂ ਜੀ, ਮੈਂ ਜਾਵਾਂਗਾ।’ ਪਰ ਉਹ ਨਾ ਗਿਆ।

੩੧ ‘ਸੋ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸਨੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ?’

ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਪਹਿਲੇ ਨੇ।”

ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਸੂਲੀਏ ਅਤੇ ਕੰਜੀਰੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਥ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੩੨ ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੂਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਮਗੀ ਢੰਗ ਸਿੱਖਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਪਰਤੀਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਮਗੋਂ ਮਸੂਲੀਆਂ ਅਤੇ ਕੰਜੀਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਪਰਤੀਤ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਪਿੱਛੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣਾ ਪੁੱਤਰ ਭੇਜਦਾ ਹੈ

(ਮਰਕੁਮ ੧੨:੧-੧੨; ਲੂਕਾ ੨੦:੯-੧੬)

੩੩ “ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਿਸ਼ਟਾੰਤ ਸੁਣੋ: ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਲਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਖੇਤ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਵਾੜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਚੁਫੇਰਾ ਕੱਢਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਬੁਰਜ ਉਸਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਗੁੱਬ ਸੱਖਰੇ ਖੁਦ ਪਰਦੇਸ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ੩੪ ਜਦੋਂ ਫਲਾਂ ਦੀ ਸੁੱਤ ਨੇੜੇ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰ ਰਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਭੇਜੇ।

੩੫ “ਪਰ ਰਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਕੁਟਿਆ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ੩੬ ਫੇਰ ਮਾਲਕ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਨੌਕਰ ਰਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਪਰ ਰਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ। ੩੭ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਇਹ ਸੋਚਕੇ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ‘ਉਹ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਗੇ।’

੩੮ “ਪਰ ਜਦੋਂ ਰਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਆਖਿਆਰ ਵਿੱਚ ਮੋਚਿਆ, ‘ਵਾਰਸ ਇਹੋ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਈਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰਸੇ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਈਏ।’

੩੯ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

੪੦ “ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਖੇਤ ਦਾ ਮਾਲਰ ਆਵੇਗਾ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਰੇਗਾ?”

੪੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਸਟ ਦਾਇਰ ਮੇਂਦ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਰਿਮਾਨਾਂ ਦੇ ਗੱਥ ਮੱਧ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਢੀ ਦੇ ਮਥੇ ਉਮਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣਗੇ।”

੪੨ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਭਲਾ ਤੁਸੀਂ ਖੇਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਯਤ੍ਰਿਹਾਃ:

ਜਿਹੜਾ ਖੱਬਰ ਤਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮੰਚੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਸਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਯਰਭੂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧਰਨ ਦਿੱਤਾ

ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਅਚਰਬਾ ਹੈ।^੧ ਜਬੂਰ ੧:੨੨-੨੩

੪੩ “ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਭੇਸੂਰ ਦਾ ਗਾਜ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਗੇ ਜੇ ਯਰਭੇਸੂਰ ਆਪਣੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।^੨ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਸ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗੇਗਾ, ਉਹ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਖੱਬਰ ਰਿਮੇ ਉੱਪਰ ਡਿੱਗੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਅਰਤੀ ਵੀ ਖੱਬਰ ਦੁਆਰਾ ਕੁਚਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

੪੪ ਜਦੋਂ ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਫਰੀਮੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਆਖੇ ਦਿਸਮਟਾਂ ਤੁਡੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਣ ਗਏ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਮੀ।^੩ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਧਾਅ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਯਰ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਬੀਂ ਮੰਨਦੇ ਸਨ।

ਵਿਆਹ ਦੀ ਦਾਵਤ ਦੇ ਨਿਉਂਤੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਦਿਸਮਟਾਂ ਤ

(ਲੂਕਾ ੧੪:੧੫-੨੪)

੨੨ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਫੇਰ ਦਿਸਮਟਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ: ^੧ “ਸਵਰਗ ਦਾ ਗਾਜ ਇੱਕ ਬਾਦਸਾਹ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਦਾਵਤ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ। ^੨ ਗਾਜੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਦਾਵਤ ਤੇ ਮੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਜਦੋਂ ਦਾਵਤ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰਾਂ ਗੱਥ ਆਉਣ ਲਈ ਸੁਨਹਾ ਭੇਜਿਆ, ਯਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗਾਜੇ ਦੀ ਦਾਵਤ ਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

^੩ “ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਵੱਧ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮੱਦਿਆ; ਦਾਵਤ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਲਦਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂਦੇ ਯਮੂਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਵੱਢਿਆ ਹੈ ਤੇ ਮਭ ਕੁਝ ਤਿਆਰ ਹੈ ਵਿਆਹ ਦੀ ਦਾਵਤ ਲਈ ਆਉ।”

^੪ “ਮੇਵਰ ਗਏ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਹਿ ਆਏ” ਯਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਵਣਜ ਨੂੰ।^੬ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ, ਕੁਟਿਆ ਅਤੇ ਜਾਨੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।^੭ ਬਾਦਸਾਹ ਨੂੰ ਬੜਾ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਰ ਸਾੜਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ।

^੮ “ਉਸਤੋਂ ਬਾਦ ਬਾਦਸਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਦਾਵਤ ਤਾਂ ਤਿਆਰ ਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾਵਤ ਲਈ ਮੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਉਹ ਇਸ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਮੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਆਉਂਦੇ।’^੯ ਮੇ ਤੁਸੀਂ ਚੁਗਾਹਿਆਂ ਤੇ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮਿਲੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਦਾਵਤ ਤੇ ਆਉਣ ਦਾ ਨਿਉਂਤਾ ਦਿਉ।”^{੧੦} ਤਾਂ ਨੌਕਰ ਬਾਹਰ ਚੁਗਾਹਿਆਂ ਤੇ ਗਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹ ਲੱਭ ਸੱਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਲਏ। ਤਾਂ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈ।

^{੧੧} “ਜਦੋਂ ਬਾਦਸਾਹ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਅੰਦਰ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਿਸਨੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੱਥੇ ਨਹੀਂ ਧਾਏ ਹੋਏ ਸਨ।^{੧੨} ਬਾਦਸਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਭਈ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਵਿਆਹ ਵਾਲੀ ਖੋਮਾਰ ਧਾਏ ਬਾਹਰ ਅੰਦਰ ਕਿਵੇਂ ਆਇਆ?’ ਯਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕਿਹਾ।^{੧੩} ਤਾਂ ਬਾਦਸਾਹ ਨੇ ਕੁਝ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਇਸ ਦੇ ਗੱਥ-ਧੈਰ ਬੰਨਹਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਦੇ ਗੱਠ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿਉ। ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਲੋਕ ਮੱਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਕਰਦ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦੰਦ ਕਰੀਚ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ।’

^{੧੪} “ਗਾਂ, ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਯਰ ਕੋਝੇ ਹੀ ਚੁਠੇ ਗਏ ਹਨ।”

ਕੁਝ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਖੋਖਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸਿਸ ਕੀਤੀ (ਮਰਕੁਸ ੧੨:੧੩-੧੭; ਲੂਕਾ ੨੦:੨੦-੨੬)

^{੧੫} ਉਸਤੋਂ ਬਾਦ ਫਰੀਮੀ ਬਾਹਰ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਯਰਮਨਾਂ ਗਾਹੀ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।^{੧੬} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰੀਆਂ ਨਾਮੇ ਸਮੁਹ ਦੇ ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਰੂ ਜੀ, ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਯਰਭੇਸੂਰ ਦੇ ਗਾਹ ਬਾਰੇ ਮੱਚਾਈ ਦਾ ਉਧੇਸ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਰਿਮੇ ਤੋਂ ਵੀ ਯਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹਨ?”^{੧੭} ਮੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕੀ ਕੈਸਰ *ਨੂੰ ਮਸੂਲ ਦੇਣਾ ਨਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?”

^{੧੮} ਯਰ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਟ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਮੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਕਥੀ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ

*੨੨:੧੭ ਕੈਸਰ ਰੋਮ ਦੇ ਸਾਮਰ ਦਾ ਨਾਮ।

ਫਮਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਿਉਂ ਵਰ ਰਹੇ ਹੋ? ^{੧੯} ਜਿਹੜਾ ਸਿੱਕਾ ਤੁਮੀਂ ਮਗਿਸੁਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਮੈਨੂੰ ਵਿਖਾਓ।” ਤਦ ਉਹ ਇੱਕ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਉਸ ਵੇਲ ਲਿਆਣੇ। ^{੨੦} ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਇਸ ਉੱਪਰ ਇਹ ਮੁਹਤ ਯਾਤੇ ਲਿਖਤ ਰਿਸਦੀ ਹੈ?”

^{੨੧} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਇਹ ਰੋਸਰ ਦੀ ਤਮਵੀਰ ਯਾਤੇ ਰੋਸਰ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ।”

ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤਾਂ ਫਿਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਰੋਸਰ ਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਰੋਸਰ ਨੂੰ ਦਿਉ ਯਾਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦਿਉ।”

^{੨੨} ਯਾਤੇ ਉਹ ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਝੜੇ ਹੋਰਾਨ ਹੋਏ ਯਾਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚੱਲੇ ਗਏ।

ਤੁਝ ਮਦੂਰੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਚਾਲ ਚੱਲੀ

(ਮਰਤੁਮ ੧੨:੧੯-੨੭; ਲੂਕਾ ੨੦:੨੭-੪੦)

^{੨੩} ਉਸੇ ਦਿਨ, ਤੁਝ ਮਦੂਰੀ ਯਿਸੂ ਵੇਲ ਯਾਏ। ਉਹ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਯੁਨਰ ਉਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਾਤੇ ਇਹ ਰਹਿਕੇ ਉਸਤੋਂ ਸਵਾਲ ਖੁੰਡਿਆ, ^{੨੪} ਕਿ “ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਮਰਦ ਬੇਉਲਾਦ ਮਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਉਸਦੀ ਯਤਨੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਵੇ। ਯਾਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਲਈ ਵਾਰਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ^{੨੫} ਮਾਝੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਮੱਤ ਭਰਾ ਮਨ। ਯਹਿਲੇ ਨੇ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਯਾਤੇ ਮਰ ਗਿਆ। ਰਿਉਂ ਜੇ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਉਲਾਦ ਨਹੀਂ ਮੀ, ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਨੇ ਉਸਦੀ ਵਿਯਵਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ^{੨੬} ਦੂਜੇ ਯਾਤੇ ਤੀਜੇ ਭਰਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੱਤਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਵੇਂ ਹੀ ਵਾਧਰਿਆ। ^{੨੭} ਮਾਰਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਡੇ ਉਹ ਯੋਰਤ ਵੀ ਮਰ ਗਈ। ^{੨੮} ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ, ਯੁਨਰ ਉਥਾਨ ਦੇ ਦਿਨ ਉਹ ਰਿਸਦੀ ਯਤਨੀ ਹੋਵੇਗੀ?”

^{੨੯} ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਮੀਂ ਭੁੱਲ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਉਰਿ ਤੁਮੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਖੋਬੀਆਂ ਦੀ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਯਾਤੇ ਤੁਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਰਤੀ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ^{੩੦} ਰਿਉਂ ਜੇ ਯੁਨਰ ਉਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਗੇ। ਉਹ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਦੂਤਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ। ^{੩੧} ਕੀ ਤੁਮੀਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਯਝਗਿਆ ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਯੁਨਰ ਉਥਾਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ^{੩੨} ਕਿ ਮੈਂ ਯਾਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਾਤੇ ਇਸਹਾਰ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਾਤੇ ਯਾਬੂਬ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ। ਉਹ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਦਾ ਹੈ।”

^{੩੩} ਲੋਕ ਉਸਦਾ ਇਹ ਉਧਦੇਸ ਮੁਣਕੇ ਹੋਰਾਨ ਹੋਏ।

ਰਿਹੜਾ ਨੇਮ ਮਭ ਤੋਂ ਜਰੂਰੀ ਹੈ

(ਮਰਤੁਮ ੧੨:੨੯-੩੪; ਲੂਕਾ ੧੦:੨੫-੨੮)

^{੩੪} ਜਦੋਂ ਫਰੀਮੀਆਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਦੂਰੀਆਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਬਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ।

^{੩੫} ਇੱਕ ਫਰੀਮੀ ਜੇ ਮੁਸਾ ਦੀ ਮਰਗਾ ਦਾ ਉਸਤਾਦ ਮੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਯਰਤਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਖੁੰਡਿਆ, ^{੩੬} ਫਰੀਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਰੂ ਜੀ, ਮਰਗਾ ਵਿੱਚ ਮਭ ਤੋਂ ਜਰੂਰੀ ਗੁਰਮ ਰਿਹੜਾ ਹੈ?”

^{੩੭} ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯਰਭੂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਨਾਲ, ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਰੂਹ ਨਾਲ, ਯਾਤੇ ਯੁਕੇ ਮਨ ਨਾਲ ਯਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ^{੩੮} ਯਹਿਲਾ ਯਾਤੇ ਇਹੀ ਮਭ ਤੋਂ ਜਰੂਰੀ ਗੁਰਮ ਹੈ। ^{੩੯} ਯਾਤੇ ਦੂਜਾ ਗੁਰਮ ਵੀ ਯਹਿਲੇ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ: ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਯਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਯਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈਂ। ^{੪੦} ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਗੁਰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਸਾਰੇ ਨੇਮ ਯਾਤੇ ਨਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਟਿਕੇ ਹੋਏ ਹਨ।”

ਯਿਸੂ ਦਾ ਫਰੀਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ

(ਮਰਤੁਮ ੧੨:੩੫-੩੭; ਲੂਕਾ ੨੦:੪੧-੪੪)

^{੪੧} ਜਦੋਂ ਫਰੀਮੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ, ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਖੁੰਡਿਆ। ^{੪੨} “ਤੁਮੀਂ ਮਮੀਗ ਬਾਰੇ ਕੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ। ਕਿ ਉਹ ਰਿਸਦਾ ਯੁੱਤਰ ਹੈ?”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਦਾਉਦ ਦਾ ਯੁੱਤਰ।”

^{੪੩} ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤਾਂ ਫਿਰ ਦਾਉਦ ਯਵਿੱਤਰ ਯਾਤਮਾ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ‘ਯਰਭੂ’ ਰਿਉਂ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ,

“ਯਰਭੂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,

ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੱਜੇ ਯਾਮੇ ਬੈਠ ਜਦ

ਤੀਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਯੈਰਾਂ ਹੇਠ ਨਾ ਕਰ

ਦਿਆਂ।” ਜਬੂਰ ੧:੦:੧

^{੪੪} ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਦਾਉਦ ਉਸ ਨੂੰ ‘ਯਰਭੂ’, ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਦਾ ਯੁੱਤਰ ਰਿਵੇਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ?”

^{੪੬} ਕੋਈ ਵੀ ਫਰੀਮੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇ ਸੱਕਿਆ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਰਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਸਲਾ ਨਾ ਕੀਤਾ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਯਾਰਮਿਰ ਯਾਗੂਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ

(ਮਰਤੁਮ ੧੨:੩੮-੪੦; ਲੂਕਾ ੧੧:੩੭-੪੨; ੨੦:੪੫-੪੭)

੨੩ ਫੇਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਭੀੜ ਯਾਤੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਯਾਤੇ ਆਖਿਆ, ^੨ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰਾਂ ਯਾਤੇ ਫਰੀਮੀਆਂ ਨੂੰ, ਮੁਸਾ ਦੀ ਮਰਗਾ ਬਾਰੇ ਉਧਦੇਸ ਦੇਣ

*੨੨:੨੪ “ਜੇ ਕੋਈ ... ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ” ਬਿਵਸਥਾ ਮਾਰ ੨੫:੫, ੬

੧੨:੩੨ ਹਵਾਲਾ: ਰੂਚ ੩:੬

੧੨:੩੭ ਹਵਾਲਾ: ਬਿਵਸਥਾ ਮਾਰ ੬:੫

੧੨:੩੭ ਹਵਾਲਾ: ਲੇਵੀਆਂ ੧੯:੧੯

ਦਾ ਆਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਆਖਦੀ ਹੈ।^੩ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਖਾਲਣ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਰਹਿਣ ਯੋਗ ਨਾਲ ਰਹੇ, ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਰੰਮ ਨਾ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਚੰਗੇ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਵੀ ਉਹ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।^੪ ਉਹ ਮਖਤ ਨੇਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮੰਨਣ ਲਈ ਬੜੇ ਰਟੋਰ ਹਨ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਖਰ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੇਮ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕਰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਿਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

^੫ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਭ ਰੰਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਵੇ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਬਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਖੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਹੀ ਵੱਡੇ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਾਮ ਪੁਰਾਸਥਾਨਾ ਵਾਲੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਬਹੁਤ ਮੱਥਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਯੋਗ ਨਾ ਦੇਣ।^੬ ਉਹ ਫਰੀਮੀ ਅਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਲੋਕੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਪੁਰਾਸਥਾਨਾ ਮਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉੱਚੇ ਅਗਦੇ ਮਿੱਲਣ ਦੇ ਬੜੇ ਭੁੱਖੇ ਹਨ।^੭ ਬਜਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨ ਮਨਮਾਨ ਲੈਣ ਦੇ ਵੀ ਬੜੇ ਭੁੱਖੇ ਹਨ। ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੇਲੋਂ ਗੁਰੂ ਰਹਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

^੮ ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਮਭ ਗੁਰੂ, ਨਾ ਰਹਾਉਣਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਇੱਕ ਹੀ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਭ ਆਧਮ ਵਿੱਚ ਭਗਾ-ਭਗਾ ਹੋ।^੯ ਅਤੇ ਖਰ ਤੀ ਉੱਥਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਿਤਾ ਨਾ ਆਖੋ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਹੀ ਖਿਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ।^{੧੦} ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਾਉਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਮਭਨਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਵੀ ਇੱਕੋ ਭਾਵ ਮਸੀਹਾ ਹੈ।^{੧੧} ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਬਣ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ।^{੧੨} ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਮਮਝਦਾ ਦੀਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਭ ਵਿੱਚੋਂ ਨੀਵਾਂ ਜਾਵੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਮਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

^{੧੩} ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ਰੇ ਅਤੇ ਫਰੀਮੀਓ, ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗਨ ਤ। ਤੁਸੀਂ ਕਥੀ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਵਰਗ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ਗਾਹ ਵਿੱਚ ਅੜਚਨਾ ਖੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਵੀ ਖਰਵੇਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਰਵੇਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦੇ ਜੋ ਰੋਸ਼ਿਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।^{੧੪}*

^{੧੫} ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ਰੇ ਅਤੇ ਫਰੀਮੀਓ, ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗਨ ਤ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਕਥੀ ਹੋ! ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਮਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਖਰ ਤੀ ਤੇ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਦੁੱਗਣਾ ਬੁਰਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇੰਨੇ ਬੁਰੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਰ ਵਿੱਚ ਜਾਵੋਗੇ।

^{੧੬} ਹੋ ਅੰਨ੍ਹੇ ਗਾਹ ਨੁਮਾਓ, ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗਨ ਤ! ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੱਧ ਖਾਵੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਖਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸੇਨੇ ਦੀ ਮੱਧ ਖਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੱਧ ਬੰਧ ਹੈ।^{੧੭} ਮੁਹੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੋ! ਕਿਹੜਾ ਵੱਡਾ ਹੈ? ਸੇਨਾ ਜਾਂ ਮੰਦਰ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸੇਨੇ ਨੂੰ ਵੀ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਦਾ ਹੈ।

^{੧੮} ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜੱਗਵੇਦੀ ਦੀ ਮੱਧ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ, ਖਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਭੋਟ ਦੀ ਮੱਧ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੱਧ ਬੰਧ ਹੈ।^{੧੯} ਤੁਸੀਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੋ! ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਵੱਡੀ ਹੈ: ਭੋਟ, ਜਾਂ ਜਗਵੇਦੀ, ਜੋ ਭੋਟ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ? ^{੨੦} ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਮੱਧ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਉਧਰਨੀਆਂ ਮਭ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਮੱਧ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।

^{੨੧} ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੰਦਰ ਦੀ ਮੱਧ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੰਦਰ ਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੱਧ ਖਾਂਦਾ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।^{੨੨} ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਵਰਗ ਦੀ ਮੱਧ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਸੇ ਖਰ ਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਮਨ ਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਥਰ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੱਧ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।

^{੨੩} ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ਰੇ ਅਤੇ ਫਰੀਮੀਓ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗਨ ਤ। ਤੁਸੀਂ ਕਥੀ ਹੋ! ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦੀਨੇ, ਸੱਫ ਅਤੇ ਜੀਰੇ ਦਾ ਸਮੱਧ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਸਰਗ ਦੇ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵ ਖੁਰਣ ਉਧਦੇਸ਼ਰੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਜੋ ਨਿਆਂ, ਦਇਆ, ਅਤੇ ਵਫਾਦਾਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਮਹੱਤਵ ਖੁਰਣ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੁਜੇ ਅਮੂਲਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਵੀ ਅਮਲ ਕਰੋ।^{੨੪} ਤੁਸੀਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਆਗੂ ਹੋ! ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਹੋ ਜੋ ਮਫਰ-ਮਥੀ ਤਾਂ ਖੁਣ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਖਰ ਉਠ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

^{੨੫} ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗਨ ਤ ਹੈ, ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ਰੇ ਅਤੇ ਫਰੀਮੀਓ। ਤੁਸੀਂ ਕਥੀ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਟੋਰੇ ਅਤੇ ਥਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਗਰੋਂ ਤਾਂ ਸਾਫ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਖਰ ਅੰਦਰਲੇ ਖਾਮੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਦਗਾਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਰਮੰਨ ਕਰਦੇ ਖਰਾਖਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।^{੨੬} ਹੋ ਅੰਨ੍ਹੇ ਫਰੀਮੀਓ! ਖਹਿਲਾਂ ਕਟੋਰੇ ਅਤੇ ਥਾਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰੋ ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਗਰੋਂ ਵੀ ਸਾਫ ਹੋਣਗੇ।

^{੨੭} ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗਨ ਤ, ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ਰੇ ਅਤੇ ਫਰੀਮੀਓ! ਤੁਸੀਂ ਕਥੀ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਲੀ ਕੀਤੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋ, ਜੋ ਬਾਗਰੋਂ ਸੋਫਟੀਆਂ ਦਿਸਦੀਆਂ ਹਨ ਖਰ ਜੋ ਅੰਦਰੋਂ ਮੁਰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਣਖੋਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।^{੨੮} ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਬਾਗਰੋਂ ਚੰਗੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਖਰ ਅੰਦਰੋਂ ਕਥਟਾ ਅਤੇ ਦੁਸਟਤਾ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹੋ।

^{੨੯} ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗਨ ਤ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ਰੇ ਅਤੇ ਫਰੀਮੀਓ! ਤੁਸੀਂ ਕਥੀ ਹੋ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਨਥੀਆਂ ਲਈ

*੨੩:੧੪ ੨੪ ਖੁਨਾਨੀ ਖਤਰੀਆਂ ਤੁਰ ੧੪ ਜੇੜੀਆਂ ਹਨ: "ਨੇਮ ਦੇ ਖਰਚਾਰੇ ਅਤੇ ਫਰੀਮੀਓ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਲਾਗਨ ਤ। ਤੁਸੀਂ ਕਥੀ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਵਿਯਵਾਹਾਂ ਦੇ ਖਰ ਲੁੱਟ ਲੈਂਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਲੰਬੀਆਂ ਪੁਰਾਸਥਾਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੇਖ ਸੱਕਣ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੈੜੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ।" ਮਰਕੁਮ ੧੨:੪੦; ਲੂਕਾ ੨੦:੪੭

ਰਬਰਾਂ ਬਨਾਉਂਦੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਧਰਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਦਾ ਮਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ।^{੩੦} ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ, 'ਜੇਕਰ ਆਮੀਂ ਆਖਣੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਨਾ ਰੀਤੀ ਹੁੰਦੀ।' ^{੩੧} ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਥੀਆਂ ਦੀ ਗੱਤਿਆ ਰੀਤੀ। ^{੩੨} ਜਾਂ ਜਿਹੜੇ ਧਾਥ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਉ-ਦਾਇਆਂ ਨੇ ਸੁਰੂ ਰੀਤੇ ਸਨ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੁਰਾ ਕਰੋਗੇ।

^{੩੩} "ਤੁਸੀਂ ਸੱਖ ਹੋ! ਹੋ ਸਖਾਂ ਦੇ ਬਚਿਓ! ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਿਆਂ ੋਂ ਤੋਂ ਵਿਛੋੜ ਬਚੋਗੇ, ਜੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ?" ^{੩੪} ਇਸ ਲਈ ਵੇਖੋ ਮੈਂ ਨਥੀਆਂ, ਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਥਦੇਸਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ! ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਈਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੋਗੇ; ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਈਆਂ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦੇ ਦਿਉਂਗੇ, ਰਈਆਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਧਰਮਬਨਾ-ਸਬਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਝੇ ਮਾਰੋਗੇ ਅਤੇ ਸਹਿਰੋ-ਸਹਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਕਰੋਗੇ।

^{੩੫} "ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੀ ਗਾਬਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਰਕਯਾਗ ਤੱਕ ਮਾਰੇ ਧਰਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸੀ ਹੋਵੋਗੇ। ਬਰਕਯਾਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਰਕਯਾਗ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ^{੩੬} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਭ ਆਖਰਾਯ ਇਸ ਖੀੜੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਆਵੇਗਾ।

ਜਿਸੁ ਵੱਲੋਂ ਯਰੁਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ
(ਲੂਕਾ ੧੩:੩੪-੩੫)

^{੩੭} 'ਹੋ ਯਰੁਸਲਮ, ਯਰੁਸਲਮ ਤੂੰ ਹੀ ਉਹ ਸਹਿਰ ਹੋਂ ਜੋ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਿੰਨੀ ਵਾਹੀ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕੁਰੜੀ ਆਖਣੇ ਚੂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖੰਭਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਧਰ ਤੂੰ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ^{੩੮} ਵੇਖ, ਤੇਰਾ ਘਰ ਬਿਲਕੁਲ ਸਖਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ^{੩੯} ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਵੇਖੇਗਾ ਤਦ ਤੱਕ ਜਦ ਸਭ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਗੇ ਯੰਨ ਹੈ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਧਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।"^{੪੦}

ਮੰਦਰ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ
(ਮਰਕੁਮ ੧੩:੧-੩੧; ਲੂਕਾ ੨੧:੫-੩੩)

੨੪ 'ਜਿਸੁ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੇ ਮੰਦਰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਆਏ। ^੧ ਜਿਸੁ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਤੁਸੀਂ ਵੇਖਣਾ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ

ਇਸ ਸਥਾਨ ਦੀ ਹਰ ਇਮਾਰਤ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਹਰ ਖੱਬਰ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਡਿੱਗੇਗਾ।"

^੨ ਬਾਦ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਧਗੜ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਇਕੱਠੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਖੁੰਛਿਆ, "ਮਾਨੂੰ ਦੱਸੋ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਦੋਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਉਣ ਦਾ ਅਤੇ ਜਗ ਦੇ ਅੰਤ ਦਾ ਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੋਵੇਗਾ?"

^੩ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਸਾਵੰਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਯੋਧਾ ਨਾ ਖਾਣਾ। ^੪ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਤੀ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਤੇ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਆਖਣਗੇ, 'ਮੈਂ ਮਸੀਹਾ ਹਾਂ।' ਤੇ ਉਹ ਧਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨਗੇ। ^੫ ਤੁਸੀਂ ਲੜੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੁਣੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੜਾਈਆਂ ਦੇ ਸੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਅਵਗਾਹਾਂ ਸੁਣੋਗੇ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਡਰਨਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਰ ਗਲੇ ਇਹ ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ^੬ ਇੱਕ ਕੋਮ ਦੂਜੀ ਕੋਮ ਉੱਪਰ ਹੀ ਇੱਕ ਖਾਤਮਾਗੀ ਦੂਜੀ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰੇਗੀ। ਧਰਤੀ ਖਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਰਲ ਖੋਣਗੇ ਅਤੇ ਭੂਚਾਲ ਆਉਣਗੇ। ^੭ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਐਤਰ ਦੀ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਖੀੜਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

^੮ "ਫਿਰ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝਾਂ ਚੁੱਕੀਂ ਦੋਣਗੇ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਫੜਾ ਦੋਣਗੇ। ਸਭ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਲਈ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੱਢਦੇ ਹੋ। ^੯ ਉਸ ਵਕਤ ਧਰਤੀ ਮਾਰੇ ਨਿਗਰਾਵਾਨ ਆਖਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗੁਆ ਬੈਠਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਉੱਠ ਖੜੋਣਗੇ ਤੇ ਆਖਣੇ ਵਿੱਚ ਨਫਰਤਾਂ ਧਾਲ ਬੈਠਣਗੇ। ^{੧੦} ਧਰਤੀ ਮਾਰੇ ਝੂਠੇ ਨਥੀ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਗਾਹ ਧਾ ਦੋਣਗੇ। ^{੧੧} ਦੂਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਧਰਤੀ ਮਾਰੇ ਸਰਯਾਲੂਆਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਠੰਡਾ ਧੈ ਜਾਵੇਗਾ। ^{੧੨} ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਅੰਤ ਤੀਰ ਮਗੇਗਾ ਉਹੀ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ^{੧੩} ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ ਬਾਰੇ ਇਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਮਾਰੀ ਦੂਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਰ ਇੱਕ ਕੋਮ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਅੰਤ ਆਵੇਗਾ।

^{੧੪} "ਦਾਨੀਏਲ ਨਥੀ ਨੇ ਉਸ ਖਿਆਲਿਏ ਦਿਲ ਕੰਧਾਉ ਵਸਤ ਬਾਰੇ ਆਖਿਆ ਹੈ 'ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਾ ਹੈ।' ^{੧੫} ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਭਿਆਨਕ ਵਸਤ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਖੜੀ ਵੇਖੋਗੇ।" (ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ।) ^{੧੬} "ਉਸ ਵਕਤ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਯਰੁਦਿਆ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਉਹ ਧਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੱਜ ਜਾਣ।" ^{੧੭} ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਕਤ ਬਿਨਾ ਆਖਣਾ ਵਕਤ ਜਾਣਿਆ ਰੀਤਿਆਂ ਉੱਥੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਆਖਣੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਤਾਂ

*੨੪:੧੫ "ਉਸ ਖਿਆਲਿਏ ... ਹੋਣਾ ਹੈ" ਦੇਖੋ ਦਾਨੀਏਲ ੯:੨੭; ੧੧:੩੧; ੧੨:੧੧;

ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਹੋਠਾਂ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।¹⁸ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਖੋਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚੋਲਾ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਵਾਧਿਮ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

¹⁹ “ਇਹ ਵਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਰਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਬੜਾ ਖਰਾਬ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਰਭਵਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਦੇ ਹੋਣਗੇ।²⁰ ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਧਰਾਤਲ ਬਣਾ ਕੇ ਰਿ ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਜ ਮਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਨਾ ਹੋਵੇ।²¹ ਰਿਉਰਿ, ਉਸ ਮਥੇਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਮੁਸੀਬਤ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਆਦਿ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਰਦੀ ਨਹੀਂ ਵਾਧਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵਾਧੇਗੀ।

²² “ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਹ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਘਰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਮਥਾਂ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

²³ “ਉਸ ਵਰਤ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਆਖੇ ਕਿ ਵੇਖੋ ਮਸੀਹ ਇੱਥੇ ਹੈ, ਤੇ ਕੋਈ ਕਹੇ ਕਿ ਵੇਖੋ ਉਹ ਇੱਥੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨਾ।²⁴ ਰਿਉਰਿ ਝੁਠੇ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਝੁਠੇ ਨਬੀ ਉੱਠਣਗੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਅਚਰਜ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਅਦਬੁਤ ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਵਿਖਾਉਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਘਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਨੂੰ ਵੀ ਭੁਲੇਵੇ ਵਿੱਚ ਧਾ ਮੱਕਣ। ਉਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ, ਜੇਕਰ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਤਾਂ, ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਰਨਗੇ।²⁵ ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਧਰਨ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

²⁶ “ਕੁਝ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਕਿ ਮਸੀਹ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਨਾ ਚੱਲੋ ਜਾਣਾ। ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੇਖੋ ਮਸੀਹ ਅੰਦਰਲੀ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਾ ਕਰਿਓ।²⁷ ਰਿਉਰਿ ਜਿਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਚੜ੍ਹਦਿਉਂ ਚਮਕਾ ਮਾਰਕੇ ਲਹਿੰਦੇ ਤੀਕਰ ਦਿਸਦੀ ਹੈ ਉਸੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਆਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

²⁸ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਗਿਰਝਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਦੇ ਹੋ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਮੁਰਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰਾ ਆਉਣਾ ਵੀ ਸਭ ਲਈ ਸਾਫ ਹੋਵੇਗਾ।

²⁹ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਦ, ਇਹ ਵਾਧੇਗਾ:

‘ਝੱਟ ਹੀ ਸੂਰਜ ਹਨੇਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਚੰਨ ਆਪਣੀ ਚਾਨਣੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ
ਤਾਰੇ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਪੈਣਗੇ
ਅਤੇ ਆਰਾਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤੀਆਂ ਗਿਲਾਈਆਂ
ਜਾਣਗੀਆਂ।’ *

³⁰ “ਉਸ ਵਰਤ, ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਧਰਗਟੇਗਾ, ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ, ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਫਿਰ ਘਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਚੀਕਣਗੇ। ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤੀ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਆਰਾਮ ਦੇ ਬੱਦਲਾਂ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਵੇਖਣਗੇ।³¹ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਤੱਕ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਤੱਕ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਨਗੇ।

³² “ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਸੁੱਖ ਸਾਨੂੰ ਸਥਰ ਸਿੱਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਦੁੱਖਤ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਨਰਮ ਅਤੇ ਹਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਖੱਤੇ ਫੁੱਟਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰਮੀ ਦੀ ਸੁੱਤ ਨੇੜੇ ਹੈ।³³ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਦੀਆਂ ਵੇਖੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਆਉਣਾ ਨੇੜੇ ਹੈ।³⁴ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਉਦੋਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਇਹ ਖੀੜ੍ਹੀ ਜਿਉਂਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।³⁵ ਯੂਰਾ ਸੰਸਾਰ ਘਰਤੀ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਨਾਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਘਰ ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਸਿਰਫ ਘਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਥਾਂ ਕਦੋਂ ਆਵੇਗਾ
(ਮਰਕੁਮ 13:32-37; ਲੂਕਾ 17:26-30, 34-36)

³⁶ “ਘਰ ਉਸ ਦਿਨ ਅਤੇ ਉਸ ਘੜੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਨਾ ਸਵਰਗ ਦੇ ਦੂਤ ਨਾ ਖੁੱਤਰ ਸਿਰਫ ਧਿਤਾ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

³⁷ “ਜਿਵੇਂ ਨੂਹ ਦਾ ਮਥਾਂ ਮੀ ਉਸੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਆਉਣਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।³⁸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ, ਲੋਕ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਧੀ ਰਹੇ ਸਨ, ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਨੂਹ ਰਿਸਤੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੀ।³⁹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਵਾਧਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੜ੍ਹ ਆਉਣ ਅਤੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਕਰ ਦੇਣ ਤੱਕ ਕੁਝ ਵੀ ਖਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

“ਇਵੇਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਆਉਣ ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।⁴⁰ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਇਕੱਠੇ ਖੋਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।⁴¹ ਕੇ ਐਰਤਾਂ ਚੱਕੀ ਧੀਹ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਇੱਕ ਲੈ ਲਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗਾ।

⁴² “ਸੇ ਗੁਸਿਲਾਰ ਰਹੇ! ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਭੂ ਕਿਹੜੇ ਦਿਨ ਆਵੇਗਾ।⁴³ ਇਹ ਗੱਲ ਆਦਿ ਸੱਖਣਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਚੋਰ ਕਿਸ ਵਰਤ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਤਰ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਚੋਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੜਨ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।⁴⁴ ਇਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਜਿਸ ਘੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਿੱਤ ਚੇਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਉਸ ਘੜੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆ ਜਾਵੇਗਾ।

*24:28 ਦੇਖੋ ਯਸਾ. 13:30; 34:8

ਚੰਗੇ ਨੌਰਰ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਨੌਰਰ

(ਲੂਕਾ ੧੨:੪੧-੪੮)

੪੫ “ਗਿਲਾਨੀ ਅਤੇ ਭਰੋਮੇ ਯੋਗ ਨੌਰਰ ਕੌਣ ਹੈ? ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਲਰ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮਾਰੇ ਨੌਰਰਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੀਰ ਮਮੋਂ ਤੇ ਭੋਜਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ? ੪੬ ਜਦੋਂ ਮਾਲਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੌਰਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨੌਰਰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੪੭ ਭੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਮਾਲਰ ਉਸ ਨੌਰਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਜਾਣਿਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ।

੪੮ “ਘਰ ਉਦੋਂ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਨੌਰਰ ਦੁਸਟ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਰਿ ਉਸਦਾ ਮਾਲਰ ਛੇਤੀ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ? ੪੯ ਫੇਰ ਉਹ ਦੂਜੇ ਨੌਰਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਕੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਰਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਲੱਗ ਪਵੇਗਾ। ੫੦ ਤਾਂ ਉਸ ਨੌਰਰ ਦਾ ਮਾਲਰ ਅਚਾਨਕ ਆਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਆਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਖ਼ਾਦ ਚੋਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ੫੧ ਫਿਰ ਮਾਲਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਥੀਆਂ ਨਾਲ ਭੋਜ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਚੀਰਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੰਦ ਕਰੀਚਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਦਸ ਕੁਲਾਹੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦਿਸਮਟਾਂਤ

੨੫ ੧ “ਉਸ ਵਕਤ, ਸੁਰਗੀ ਰਾਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸ ਕੁਲਾਹੀਆਂ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਸਾਲਾਂ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਲਾੜੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਈਆਂ। ੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੰਜ ਤਾਂ ਮੁਰਖ ਮਨ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਦੀਆਂ ਖੰਜ ਮਿਲਾਈਆਂ। ੩ ਖੰਜ ਮੁਰਖ ਕੁਲਾਹੀਆਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਸਾਲਾਂ ਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਈਆਂ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਗਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਹੋਰ ਤੇਲ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਈਆਂ, ਤਾਂ ਜੇ ਮਸਾਲ ਜਗਦੀ ਰਹੇ। ੪ ਦੂਜੇ ਧਾਮੇ, ਖੰਜ ਮਿਲਾਈਆਂ ਕੁਲਾਹੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮਸਾਲਾਂ ਨਾਲ ਤੇਲ ਵਾਲਾ ਭਾਂਡਾ ਵੀ ਲਿਆਈਆਂ। ੫ ਕੁਝ ਕੁਲਾਹੀਆਂ ਬੰਦ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਗਈਆਂ।

੬ “ਯਾਦੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਰਿਮੇ ਨੇ ਯੈਲਾਨ ਕੀਤਾ, ‘ਲਾੜਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆਉ!’

੭ “ਤਦ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁਲਾਹੀਆਂ ਉੱਠੀਆਂ, ਆਪਣੀਆਂ ਮਸਾਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ। ੮ ਪਰ ਮੁਰਖ ਕੁਲਾਹੀਆਂ ਨੇ ਮਿਲਾਈਆਂ ਕੁਲਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਥੋੜਾ ਤੇਲ ਦੇ ਦੇਵੋ, ਜੇ ਤੇਲ ਮਾੜੇ ਕੋਲ ਮੀ ਲਗਭੱਗ ਮੁੱਕ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਮਸਾਲਾਂ ਬੁਝ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।’

੯ “ਮਿਲਾਈਆਂ ਕੁਲਾਹੀਆਂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ‘ਨਹੀਂ ਇਹ ਤੇਲ ਮਾੜੇ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜਗਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤੇਲ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਮੁੱਲ ਲੈ ਆਵੋ।’

੧੦ “ਇਉਂ ਖੰਜ ਮੁਰਖ ਕੁਲਾਹੀਆਂ ਤੇਲ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਖਿੱਛੋਂ ਲਾੜਾ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੁਲਾਹੀਆਂ ਤਿਆਰ ਮਨ ਉਹ ਲਾੜੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀ ਦਾਵਤ ਵਾਸਤੇ ਨਾਲ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸਤੋਂ ਬਾਦ ਕੁਲਾਹੀਆਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ।

੧੧ “ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੂਜੀਆਂ ਕੁਲਾਹੀਆਂ ਵੀ ਪਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾ, ‘ਸੁਰੀ ਮਾਨ ਜੀ, ਕੁਲਾਹੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਵੀ ਆਂਦਰ ਆ ਸੱਕੀਏ!’

੧੨ “ਪਰ ਲਾੜੇ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੋ।’

੧੩ “ਇਸ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਰਹੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਕਿਸ ਪਲ ਜਾਂ ਕਿਸ ਦਿਨ ਆਵੇਗਾ।

ਤਿੰਨ ਨੌਰਰਾਂ ਬਾਰੇ ਦਿਸਮਟਾਂਤ

(ਲੂਕਾ ੧੯:੧੧-੨੭)

੧੪ “ਸਵਰਗ ਦਾ ਰਾਜ ਰਿਮੇ ਵਿਆਰਤੀ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਵਿਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਰਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਦਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਣਿਦਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਧ ਦਿੱਤੀ। ੧੫ ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਨੌਰਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਨੌਰਰ ਨੂੰ ਯਨ ਦੇ ਖੰਜ ਤੋੜੇ, ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੋ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਨੂੰ ਯਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤੋੜਾ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ੧੬ ਜਿਸ ਨੌਰਰ ਨੇ ਯਨ ਦੇ ਖੰਜ ਤੋੜੇ ਪੁਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਮਨ ਉਹ ਝੱਟ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯਨ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਯਨ ਦੇ ਖੰਜ ਹੋਰ ਤੋੜੇ ਕਮਾ ਲਏ। ੧੭ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਨ ਦੇ ਦੋ ਤੋੜੇ ਮਿਲੇ ਮਨ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਯਨ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਯਨ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਤੋੜੇ ਕਮਾ ਲਏ। ੧੮ ਪਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਨ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਤੋੜਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਪਰਤੀ ਵਿੱਚ ਟੇਲਾ ਪੁਟਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਰ ਦਾ ਯਨ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ।

੧੯ “ਲੰਬੇ ਮਮੋਂ ਬਾਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਰਰਾਂ ਦਾ ਮਾਲਰ ਵਾਪਿਸ ਪਰਤਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਯਨ ਦਾ ਕੀ ਕੀਤਾ। ੨੦ ਜਿਸ ਨੌਰਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਖੰਜ ਤੋੜੇ ਦਿੱਤੇ ਸੀ ਉਹ ਮਾਲਰ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੰਜ ਤੋੜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਖੰਜ ਤੋੜੇ ਵੀ ਲੈ ਆਇਆ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਕਮਾਏ ਮਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੌਧ ਦਿੱਤਾ। ਨੌਰਰ ਨੇ ਰਿਹਾ, ‘ਸੁਭਾਮੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਯਨ ਦੇ ਖੰਜ ਤੋੜੇ ਮੌਧੇ ਮਨ। ਆਹ ਯਨ ਦੇ ਖੰਜ ਹੋਰ ਤੋੜੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਮਾਏ ਹਨ।’

੨੧ “ਮਾਲਰ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ‘ਬਹੁਤ ਵੱਧੀਆ, ਤੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਨੌਰਰ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਭਰੋਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਤੂੰ ਉਸ ਬੋੜੇ ਜਿਹੇ ਯਨ ਨੂੰ ਮਗੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਗੁਣ ਤੈਨੂੰ ਇਸਤੋਂ ਵੱਡਾ ਟਿਖਤਿਆਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਗੁਣ ਆਪਣੇ ਮਾਲਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮਿਲ ਹੋ।’

੨੨ “ਫਿਰ, ਉਹ ਨੌਰਰ ਆਇਆ ਜਿਸਨੇ ਯਨ ਦੇ ਦੋ ਤੋੜੇ ਪੁਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਮਨ। ਉਹ ਮਾਲਰ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ

ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਸੁਯਾਸੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਤੋੜੇ ਰੱਖਵਾਲੀ ਲਈ ਦੇ ਗਏ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਤਦੇ ਦੇ ਹੋਰ ਬਣਾ ਲਏ ਹਨ।'

^{੨੩} "ਮਾਲਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਬਹੁਤ ਵੱਧੀਆ! ਤੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਯੇ ਫਫਾਦਾਰ ਨੌਰਰ ਹੈ ਤੂੰ ਉਸ ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ ਯਨ ਦੀ ਮਹੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀਆਂ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੂੰ ਆ ਯੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਰਮੰਸਾ ਮਾਝੀ ਰਰ।'

^{੨੪} "ਜਿਸ ਨੌਰਰ ਨੇ ਯਨ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਤੋੜਾ ਯਰਾਧਤ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਆਇਆ ਯੇ ਆਖਿਆ, 'ਸੁਯਾਸੀ ਜੀ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਮਖਤ ਦਿਲ ਆਦਮੀ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬੀਜਿਆ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੋਂ ਵੱਢਦੇ ਹੋ ਯੇ ਜਿੱਥੇ ਬਿਲਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਉੱਥੋਂ ਇੱਕੱਠਾ ਰਦੇ ਹੋ।' ^{੨੫} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਗਿਆ ਯੇ ਤੁਹਾਡਾ ਯਨ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਰੇ ਦਿੱਤਾ। ਯਾਹ ਰਿਹਾ ਤੁਹਾਡਾ ਯਨ ਦਾ ਤੋੜਾ।

^{੨੬} "ਮਾਲਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਰੀ ਤੂੰ ਇੱਕ ਬੁਰਾ ਯੇ ਆਲਮੀ ਨੌਰਰ ਹੈ। ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਬੀਜਿਆ ਨਹੀਂ ਉੱਥੋਂ ਵੱਢਦਾ ਹਾਂ ਯੇ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਬਿਲਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉੱਥੋਂ ਇੱਕੱਠਾ ਰਦਦਾ ਹਾਂ। ^{੨੭} ਮੇ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਯਨ ਮਰਾਫਾ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਜੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵਾਧਿਮ ਮੁੜਦਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਯਨ ਨਾਲ ਬਿਯਾਜ ਮਿਲਦਾ।

^{੨੮} "ਤਾਂ ਮਾਲਰ ਨੇ ਦੂਜੇ ਨੌਰਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਯਨ ਦਾ ਇਹ ਇੱਕ ਝੋਲਾ ਇਸ ਰੋਲੋਂ ਨੈ ਲਵੋ ਯੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੋ ਜਿਸ ਰੋਲ ਦਮ ਝੋਲੇ ਹਨ।' ^{੨੯} ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਰੋਈ ਜਿਸ ਰੋਲ ਜੇ ਹੋ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਧ ਮਿਲੇਗਾ ਯੇ ਉਹ ਆਧਣੀ ਜਰੂਰਤ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਯਰਾਧਤ ਰੇਗਾ। ਯੇ ਉਹ ਜਿਸ ਰੋਲ ਜੇ ਹੋ ਉਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰਦਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਰੋਲੋਂ ਉਹ ਵੀ ਨੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਰੋਲ ਹੈ।' ^{੩੦} ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਉਸ ਨਿਰੰਮੇ ਨੌਰਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿਓ, ਉਸ ਜਗਹਾ ਜਿੱਥੇ ਲੋਰ ਚੀਰਦੇ ਯੇ ਦਰਦ ਨਾਲ ਆਧਣੇ ਦੇਦ ਧੀਮਦੇ ਹਨ।'

ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਾਰਿਆ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰੇਗਾ

^{੩੧} "ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਧਣੀ ਮਹਿਮਾ ਵਿੱਚ ਆਧਣੇ ਸਾਰੇ ਦੂਤਾਂ ਨਾਲ ਆਵੇਗਾ, ਉਹ ਧਾਤਮਾਗ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਧਣੇ ਮਹਿਮਾਮਈ ਸਿੱਖਾਮਨ ਤੇ ਵਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ^{੩੨} ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਉਸ ਦੇ ਯੋਗੇ ਇੱਕੱਠੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਯੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇਗਾ। ਇਹ ਇੰਝ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਯਾਜ਼ੀ ਭੋਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਚਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀਆਂ ਰਦਦਾ ਹੈ। ^{੩੩} ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਭੋਤਾਂ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਯੇ ਬੱਚਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਰੱਖੇਗਾ।

^{੩੪} "ਫੇਰ ਧਾਤਮਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ, ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਹੋਣਗੇ ਆਖੇਗਾ, 'ਯਾਓ! ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਭ ਨੂੰ ਯਮੀਮਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਯਾਓ ਯੇ ਉਹ ਰਾਜ ਯਰਾਧਤ ਰੇ ਜਿਸਦਾ ਯਰਭੂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਯਦਾ

ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ ਤਾਂ ਮੰਸਾਰ ਦੇ ਮੁਢ ਤੋਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।' ^{੩੫} ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਰਾਜ ਧਾ ਮੱਚਦੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਭੁੱਖਾ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਖਾਣ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਯੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਧਿਆਮਾ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਧੀਣ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਯੇ ਇੱਕਲਾ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਆਧਣੇ ਘਰ ਨਿਉਤਾ ਦਿੱਤਾ। ^{੩੬} ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵਸਤਰ-ਹੀਣ ਸਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਧਗਿਨਟ ਲਈ ਰੱਖੜੇ ਦਿੱਤੇ। ਮੈਂ ਬਿਮਾਰ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਬਬਰ ਲਿੱਤੀ ਯੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰੋਦ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਏ।'

^{੩੭} "ਤਦ ਚੰਗੇ ਲੋਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਣਗੇ, 'ਯਰਭੂ, ਯਮੀਂ ਰਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੁੱਖਾ ਵੇਖਿਆ ਯੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਰਦੋਂ ਯਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਿਆਮਾ ਵੇਖਿਆ ਯੇ ਕੁਝ ਧੀਣ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ? ^{੩੮} ਰਦੋਂ ਯਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਗਾਨਿਆਂ ਵਾਂਗ ਵੇਖਿਆ ਯੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਧਣੇ ਘਰ ਨਿਉਤਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਾਂ ਰਦੋਂ ਯਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਨ ਰੱਖੜਿਉਂ ਵੇਖਿਆ ਯੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੱਖੜੇ ਦਿੱਤੇ? ^{੩੯} ਰਦੋਂ ਯਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਜਾਂ ਰੋਦ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਯੇ ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਰਰਨ ਲਈ ਯਾਏ?'

^{੪੦} "ਤਦ ਧਾਤਮਾਗ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ, 'ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੁਛ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਰੀਤਾ ਜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੀਤਾ।'

^{੪੧} "ਫੇਰ ਧਾਤਮਾਗ ਆਧਣੇ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਵਾਲੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖੇਗਾ, 'ਮੈਥੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲੋ ਜਾਓ, ਤੁਸੀਂ ਮਰਾਧੇ ਹੋਏ ਹੋ। ਉਸ ਸਦੀਵੀ ਮੱਚਰੀ ਹੋਈ ਯੋਗ ਵਿੱਚ ਚੱਲੋ ਜਾਓ, ਜਿਹੜੀ ਸੈਤਾਨ ਯੇ ਉਸ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

^{੪੨} ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੀ ਧਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦ ਮੈਂ ਭੁੱਖਾ ਸਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਖੁਆਇਆ ਯੇ ਨਾ ਹੀ ਕੁਝ ਧੀਣ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ^{੪੩} ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇੱਕਲਾ ਯੇ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਧਣੇ ਘਰ ਨਿਉਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਯੇ ਜਦ ਵਸਤਰ-ਹੀਣ ਸਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਰੱਖੜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬਿਮਾਰ ਯੇ ਰੋਦ ਵਿੱਚ ਸਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ।'

^{੪੪} "ਫੇਰ ਉਹ ਵੀ ਉੱਤਰ ਦੇਣਗੇ: 'ਯਰਭੂ, ਰਦੋਂ ਯਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੁੱਖਾ ਜਾਂ ਧਿਆਮਾ ਇੱਕ ਬਗਾਨੇ ਵਾਂਗ ਜਾਂ ਬਿਨ ਰੱਖੜਿਉਂ, ਜਾਂ ਬਿਮਾਰ ਜਾਂ ਰੋਦ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਯੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਗਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ।'

^{੪੫} "ਫੇਰ ਰਾਜਾ ਉੱਤਰ ਦੇਵੇਗਾ, 'ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੁਛ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਰਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਦਦੇ ਹੋ, ਜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਦਦੇ ਹੋ।'

^{੪੬} "ਤਦ ਉਹ ਬੁਰੇ ਲੋਰ ਸਦੀਵੀ ਮਜਾ ਧਾਉਣਗੇ ਯਰ ਚੰਗੇ ਲੋਰ ਸਦੀਧਰ ਜੀਵਨ ਧਾਉਣਗੇ।"

ਯਰੂਦੀ ਯਾਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਰਵਾਉਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ
(ਮਰਕੁਮ 1੪:1-੨; ਲੂਕਾ ੨੨:1-੨; ਯੂਹੰਨਾ 11:੪੫-੫੩)

੨੬ ^੧ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਇਹ ਮਭ ਬਚਨ ਆਖ ਗਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਆਧਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ^੨ "ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਤਾ

ਜੈ ਰਿ ਯਹਮੇਂ ਧਮਾਗ ਦਾ ਤਿਉਗਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ, ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਨਾਂ ਵੱਖੀਂ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

^੩ ਤਦ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਬਚੁਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਦੇ ਮਗਲ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਦਾ ਨਾਉ ਰਯਾਫਾ ਮੀ। ^੪ ਅਤੇ ਉਸ ਮਭਾ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੇਥੇ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰਹਨ ਅਤੇ ਮਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ^੫ ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਧਮਾਗ ਦੇ ਤਿਉਗਾਰ ਵੇਲੇ ਗਿਰਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹ ਮੱਰਦੇ ਰਿਉਰਿ ਲੋਰ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਫਮਾਦ ਰਹ ਦੇਣਗੇ।”

ਟਿੱਕ ਯੋਰਤ ਨੇ ਵਿਸੇਸ ਰੇਖ ਰੀਤਾ

(ਮਰਤੁਸ ੧੪:੩-੯; ਯੂਹੰਨਾ ੧੨:੧-੮)

^੬ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਬੈਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਮਉਨ ਰੋੜੀ ਦੇ ਘਰ ਮੀ। ^੭ ਤਾਂ ਟਿੱਕ ਯੋਰਤ ਉਸ ਰੋਲ ਆਈ। ਉਸ ਰੋਲ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦੀ ਸੀਮੀ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਮਹਿੰਗਾ ਯਾਤਰ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਭੋਜਨ ਰਹ ਰਿਹਾ ਮੀ, ਟਿਹ ਯਾਤਰ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਡੋਲਹ ਦਿੱਤਾ।

^੮ ਜਦੋਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਟਿਉ ਰਹਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ, ਉਹ ਬੜੇ ਧਰੋਸਾਨ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਬੇਰਾਹ ਹੀ ਰਿਉ? ^੯ ਟਿਹੋ ਯਾਤਰ ਮਹਿੰਗੇ ਮੁੱਲ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਮੱਰਦਾ ਮੀ ਅਤੇ ਯੈਸੇ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਮੱਰਦੇ ਮਨ?”

^{੧੦} ਯਿਸੂ ਜਾਣਦਾ ਮੀ ਰਿ ਰੀ ਵਾਧਰਿਆ ਮੀ। ਟਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਟਿਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਰਿਉ ਖਿੜਾ ਰਹੇ ਹੋ? ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਟਿਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਰੀਤਾ ਹੈ।

^{੧੧} ਗਰੀਬ ਲੋਰ ਹਮੇਸਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਣਗੇ *ਯਹ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ। ^{੧੨} ਟਿਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਯਾਤਰ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਡੋਲਿਹ ਆ ਹੈ। ਟਿਸਨੇ ਟਿਹ ਸਭ ਰੁਝ ਮੇਰੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਦੇਹ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣ ਲਈ ਰੀਤਾ ਹੈ। ^{੧੩} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਰਿ ਖੁਸਬਖਰੀ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੇ ਟਿਹ ਖੁਸਬਖਰੀ ਧਰੁੱਚੇਗੀ, ਜੇ ਟਿਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਰੀਤਾ ਹੈ ਟਿਹ ਰਹਾਈ ਵੀ ਰਹੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਲੋਰ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਹਨਗੇ।”

ਯਹੂਦਾ ਦਾ ਯਿਸੂ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਨ ਬਣ ਜਾਣਾ

(ਮਰਤੁਸ ੧੪:੧੦-੧੧; ਲੂਕਾ ੨੨:੩-੬)

^{੧੪} ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੁਗਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਿੱਕ ਨੇ ਜਿਸਦਾ ਨਾਉ ਯਹੂਦਾ ਟਿਮੱਰਿਯੋਤੀ ਮੀ, ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਰੋਲ ਜਾਰੇ ਆਖਿਆ, ^{੧੫} “ਮੈਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਗੱਥ ਫੜਵਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਟਿਸ ਸਾਰਜ ਲਈ ਰੀ ਦੇਵੋਗੇ?” ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੀਹ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ^{੧੬} ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਯਹੂਦਾ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਦੇ ਗੱਥ ਫੜਵਾਉਣ ਦਾ ਦਾਜ ਲੱਭਣ ਲੱਗਾ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਰੀਤਾ

(ਮਰਤੁਸ ੧੪:੧੨-੨੧; ਲੂਕਾ

੨੨:੧-੧੪, ੨੧-੨੩; ਯੂਹੰਨਾ ੧੩:੨੧-੩੦)

^{੧੭} ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਤਿਉਗਾਰ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਰੋਲ ਆਰੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਣ ਲਈ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਤਿਆਰ ਰਹੀਏ?”

^{੧੮} ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮਹਿਰ ਯੈਦਰ ਜਾਓ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਨਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਰਿ ਤੇਰੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਰਿਹਾ, ‘ਮੇਰਾ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵੇਲਾ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਤੇਰੇ ਘਰ ਹੀ ਰਹਾਂਗਾ।’” ^{੧੯} ਜਿਸ ਤਰੁਗਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਤਰੁਗਾਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ।

^{੨੦} ਸਾਮ ਵੇਲੇ ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਬਾਰੁਗਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮੇਜ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਮੀ। ^{੨੧} ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾ ਰਹੇ ਮਨ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੁਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਟਿੱਕ ਚੇਲਾ ਮੈਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਨਾਂ ਦੇ ਗੱਥ ਫੜਾ ਦੇਵੇਗਾ।”

^{੨੨} ਟਿਹ ਸੁਣਕੇ ਚੇਲੇ ਬੜੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਏ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਹਰ ਚੇਲੇ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਯਹਬੁ, ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਮੈਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਾਂ! ਰੀ ਟਿਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ?”

^{੨੩} ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਟਿਸ ਵਟੇਰੇ ਵਿੱਚ ਗੱਥ ਡੁਬੋਇਆ ਹੈ ਉਹੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਨਾਂ ਦੇ ਗੱਥੀ ਫੜਾਵੇਗਾ। ^{੨੪} ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਬਾਰੇ, ਧੇਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਯਹ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਲਾਗਨ ਤ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਗੱਥੀ ਫੜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਭਲਾ ਹੁੰਦਾ ਰਿ ਉਹ ਨਾ ਹੀ ਜੰਮਦਾ।”

^{੨੫} ਤਦ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗੁਰੂ ਜੀ, ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਮੈਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਰੀ ਟਿਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ?”

ਯਹੂਦਾ ਹੀ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਮੀ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਨਾਂ ਦੇ ਗੱਥ ਫੜਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ ਉਹ ਤੂੰ ਹੈ।”

ਯਹਬੁ ਦਾ ਗਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ

(ਮਰਤੁਸ ੧੪:੨੨-੨੬; ਲੂਕਾ ੨੨:੧੫-੨੦;

੧ ਰੁਰਿਬੀਆ ੧੧:੨੩-੨੫)

^{੨੬} ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾ ਰਹੇ ਮਨ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਬੋੜੀ ਰੋਟੀ ਲਈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਰੋਟੀ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਟਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਰੋਟੀ ਲਵੋ ਤੇ ਖਾ ਲਵੋ ਰਿਉ ਜੋ ਟਿਹ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਹੈ।”

*੨੬:੧੧ ਗਰੀਬ ਲੋਰ ... ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਦੇਖੋ ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ ੧੫:੧੧

੨੭ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮੈਂਜ਼ ਦਾ ਖਿਆਲਾ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਰਿਗਾ, “ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਵੇਈ ਇਮ ਨੂੰ ਖੀਓ। ੨੮ ਇਹ ਮੇਰਾ ਲਹੂ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਲਹੂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਨਵਾਂ ਰਹਾਰ ਸੁਹੂ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਖਾਫ ਰਹਨ ਲਈ ਇਹ ਲਹੂ ਵਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ੨੯ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਰਿ ਮੈਂ ਇਸ ਮੈਂਜ਼ ਨੂੰ ਫੇਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਖੀਵਾਂਗਾ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਮੈਂਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਸ਼ਾਜ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਖੀਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਨਵੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।”

੩੦ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਜਨ ਗਾਇਆ। ਇਸਤੋਂ ਬਾਦ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਧਗੜ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ਗਏ।

ਯਿਸੂ ਅਗੰਮ ਵਾਰ ਰਹਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਣਗੇ

(ਮਰਕੁਮ ੧੪:੨੭-੩੧; ਲੂਕਾ ੨੨:੩੧-੩੪; ਯੂਹੰਨਾ ੧੩:੩੬-੩੮)

੩੧ ਯਿਸੂ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਅੱਜ ਸ਼ਾਤ ਮੇਰੇ ਸ਼ਾਹਤ ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਆਪਣਾ ਭਰੇਮਾ ਗੁਆ ਨਵੇਂਗੇ। ਰਿਉਂ ਜੇ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ:

ਮੈਂ ਆਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵਾਂਗਾ,
ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇੱਜ਼ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਖਿੱਲਰ
ਜਾਣਗੀਆਂ।” ਜਰਜਾਗ ੧੩:੭

੩੨ ਧਰ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਫਿਰ ਜੀ ਉੱਠਾਂਗਾ ਅਤੇ ਗਲੀਲੀ ਵੱਲ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਥੇ ਧਰੁੱਚਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਥੇ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

੩੩ ਤਦ ਧਤਰਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਭਾਵੇਂ ਤੇਰੇ ਸ਼ਾਹਨ ਬਾਰੀ ਮਾਰੇ ਚੇਲੇ ਭਰੇਮਾ ਗੁਆ ਬੈਠਣ, ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਭਰੇਮਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਗੁਆਵਾਂਗਾ।”

੩੪ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਰਿ ਅੱਜ ਸ਼ਾਤ ਕੁੱਕੜ ਦੇ ਬਾਂਗ ਦੇਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਾਮੰਜ਼ੁਰ ਕਰੇਂਗਾ।”

੩੫ ਧਰ ਧਤਰਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਭਾਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਰਨਾ ਖਵੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।” ਅਤੇ ਇਉਂ ਹੀ ਬਾਰੀ ਸਾਰਿਆਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਰਿਗਾ।

ਯਿਸੂ ਇੱਕਲਾ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹਦਾ ਹੈ

(ਮਰਕੁਮ ੧੪:੩੨-੪੨; ਲੂਕਾ ੨੨:੩੬-੪੬)

੩੬ ਫੇਰ, ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਗਥਮਥਨੀ ਨਾਮੋਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਾਂ ਤੇ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਰਹਾਂ ਅਤੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹਾਂ, ਤੁਮੀਂ ਇੱਥੇ ਬੈਠੋ।” ੩੭ ਯਿਸੂ ਨੇ ਧਤਰਮ ਅਤੇ ਜਬਦੀ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਨੂੰ ਰਿਗਾ ਧਰ ਨਾਲ ਹੀ ਯਿਸੂ ਬੜਾ ਉਦਾਸ ਅਤੇ ਬੇਰਹਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗਾ। ੩੮ ਯਿਸੂ ਨੇ ਧਤਰਮ ਅਤੇ ਜਬਦੀ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮੇਰਾ ਆਤਮਾ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ ਟੁੱਟਦਾ ਜਾ ਰਿਗਾ ਹੈ। ਤੁਮੀਂ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਾਗਦੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਸਤਾ ਉਡੀਕ ਕਰੋ।”

੩੯ ਤਦ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬੋੜਾ ਕੁ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਵੱਧਿਆ। ਯਿਸੂ ਮੂੰਹ ਭਾਰ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਖਿਆ ਅਤੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ, “ਹੇ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ, ਜੇਰਰ ਇਹ ਮੰਭਵ ਹੈ ਤਾਂ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਹ ਖਿਆਲਾ ਨੈਂ ਲਵੇ। ਧਰ ਤੂੰ ਉਹੀ ਕਰ ਜੇ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਰਿ ਜੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।” ੪੦ ਤਦ ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤਿਆਂ ਖਾਇਆ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਧਤਰਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖੜੀ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਗ ਸੱਕਦੇ?” ੪੧ ਜਾਗੇ ਅਤੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਧਰਤਾਵੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਖਵੋਂ। ਆਤਮਾ ਤਾਂ ਇੱਕੜ ਹੈ, ਧਰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਰੀਰ ਰਖਚੇਰ ਹੈ।”

੪੨ ਫੇਰ ਯਿਸੂ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਉੱਥੇ ਚੇਲਿਆਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ, “ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ, ਜੇਰਰ ਇਹ ਦੁੱਖਾ ਦਾ ਖਿਆਲਾ ਹਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਮੰਭਵ ਨਹੀਂ, ਸ਼ਾਮ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਛਾ ਹੀ ਧੁਰਨ ਹੋਵੇ।”

੪੩ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਵਾਧਿਮ ਆਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਸੁਤਾ ਹੋਇਆ ਖਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੱਸੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ੪੪ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਤੇ ਵਿਦਾ ਹੋਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਉਹੀ ਬਚਨ ਆਖਦੇ ਹੋਏ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ।

੪੫ ਯਿਸੂ ਵਾਧਿਮ ਚੇਲਿਆਂ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੱਗਾ, “ਤੁਮੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਮੈਂ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਅਰਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਵੇਖੋ ਉਹ ਖੜੀ ਆ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖਾਖੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ੪੬ ਵੇਖੋ, ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਨਾਂ ਹੱਥੀਂ ਫੜਾਵੇਗਾ ਉਹ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਯਿਸੂ ਦਾ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ

(ਮਰਕੁਮ ੧੪:੪੩-੪੦; ਲੂਕਾ ੨੨:੪੭-੪੩; ਯੂਹੰਨਾ ੧੮:੩-੧੨)

੪੭ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਅਜੇ ਬੇਲ ਰਿਗਾ ਸੀ, ਬਾਰਹਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਯਹੂਦਾ ਉੱਥੇ ਆ ਗਿਆ। ਧਰਥਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਗੂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਤਾਂਗਾਂ ਫੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ੪੮ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ: “ਰਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੈਂ ਚੁੰਮਾਂ ਉਹੀ ਯਿਸੂ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲੈਣਾ।” ੪੯ ਤਾਂ ਯਹੂਦਾ ਸਿੱਧਾ ਯਿਸੂ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਮਸਕਾਰ!” ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ।

੫੦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮਿੱਤਰ, ਤੂੰ ਜੇ ਇੱਥੇ ਕਰਨ ਆਇਆ ਹੈ ਉਹ ਕਰ।”

ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਦਮੀ ਆ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ੫੧ ਜਦੋਂ ਇੱਛ ਵਾਧਿਰਿਆ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਕੱਢੀ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਦੇ ਸੇਵਕ ਤੇ ਚਲਾਈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਕੰਨ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ।

੫੨ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਮੁੜ ਮਿਲਾਨ ਵਿੱਚ ਖਾ ਲੈ, ਰਿਉਰਿ ਜਿਹੜੇ ਤਲਵਾਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ੫੩ ਸੀ ਤੁਮੀਂ

ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਮੌਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਝੱਟ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਦੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਰਗਾਂ ਮੈਨਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ। ੫੪ ਯਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਵਾਪਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਵੇਂ ਹੀ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਖੋਬੀਆਂ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ।”

੫੫ ਉਦ ਜਿਸੂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਡਾਂਗਾਂ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਹੋ, ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਆਖਰਾਈ ਹੋਵਾਂ? ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ੫੬ ਯਰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਕਿ ਨਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ।” ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਜਿਸੂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ।

ਜਿਸੂ ਅਗੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ

(ਮਰਕੁਸ ੧੪:੫੩-੬੫; ਲੂਕਾ ੨੨:੫੪-੫੫, ੬੩-੭੧; ਯੂਹੰਨਾ ੧੮:੧੩-੧੪, ੧੯-੨੪)

੫੭ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਕਯਾਫਾ ਦੇ ਅਰ ਲੈ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਵਡੇਰੇ ਆਗੂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ੫੮ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਦੇ ਅਰ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਖਤਰਮ ਨੇ ਕੁਝ ਵਿੱਖ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਖਰਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿਖਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਹ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਸੀ ਕਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਿਸੂ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਪਰੇਗਾ।

੫੯ ਖਰਦੇਸ਼ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਭਾ ਜਿਸੂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਝੂਠੇ ਗਵਾਹ ਲੱਭ ਰਹੀ ਸੀ। ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਵਾ ਸਕਣ। ਉਹ ਆਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਜਿਸੂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਕਹਿਣ।

੬੦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਾਹਮਣੇ ਆਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੂ ਬਾਰੇ ਝੂਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ਯਰ ਉਹ ਆਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾ ਲੱਭ ਸਕੇ। ਫੇਰ ਦੇ ਲੋਕ ਬਾਹਰ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, ੬੧ “ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਮੰਦਰ ਢਾਹ ਕੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।’”

੬੨ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਇਹ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੀ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਇਹ ਲੋਕ ਸੱਚ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ?”

੬੩ ਯਰ ਜਿਸੂ ਨੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕਿਹਾ।

ਦੇਬਾਰਾ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਨੇ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸੋਗ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸ, ਕੀ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਸੀਹ ਤੂੰ ਹੈ?”

੬੪ ਜਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ। ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਬੈਠਿਆਂ, ਅਤੇ ਸਵਰਗ ਦੇ ਬੱਦਲਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖੋਗੇ।”

੬੫ ਜਦੋਂ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਉਹ ਬੜੇ ਕਰੋਧ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਧਾੜੇ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਲੋੜੀਂਦੀ। ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੇਨਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ੬੬ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਸਲਾਹ ਹੈ?”

ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਇਹ ਕਮੁਰਵਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੬੭ ਉਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਸੂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਬੁੱਝਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਕੇ ਮਾਰੇ। ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਬੱਧ ਕੇ ਮਾਰੇ।

੬੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਦਿਖਾ ਕਿ ਤੂੰ ਇੱਕ ਨਬੀ ਹੈਂ। ਹੇ ਮਸੀਹ, ਆਗੰਮ ਵਾਰ ਕਰ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ।”

ਖਤਰਮ ਇਹ ਦੱਸਣੇ ਡਰਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ

(ਮਰਕੁਸ ੧੪:੬੬-੭੨; ਲੂਕਾ ੨੨:੫੬-੬੨; ਯੂਹੰਨਾ ੧੮:੧੫-੧੮, ੨੫-੨੭)

੬੯ ਉਸ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਖਤਰਮ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ। ਇੱਕ ਨੋਕਰਾਨੀ ਖਤਰਮ ਕੋਲ ਆਈ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਵੀ ਗਲੀਲ ਦੇ ਜਿਸੂ ਨਾਲ ਸੀ।”

੭੦ ਯਰ ਖਤਰਮ ਨੇ ਇਸਦਾ ਸਭ ਯੱਗੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਮਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।”

੭੧ ਫੇਰ ਖਤਰਮ ਉਸ ਵਿਹੜੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਫਾਟਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੋਲੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਵੀ ਜਿਸੂ ਨਾਮਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।”

੭੨ ਫਿਰ, ਖਤਰਮ ਨੇ ਸੋਗ ਖਾਰੇ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।”

੭੩ ਕੁਝ ਦੋਰ ਬਾਦ, ਜੇ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਉਹ ਖਤਰਮ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੇ ਉੱਚਾਰਣ ਤੋਂ ਹੀ ਮਾਨੂੰ ਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈਂ।”

੭੪ ਉਦ ਉਹ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਰਾਪਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸੋਗ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।” ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਖਤਰਮ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ, ਕੁੱਝ ਨੇ ਬਾਂਗ ਦਿੱਤੀ। ੭੫ ਉਦ ਖਤਰਮ ਨੂੰ ਆਦਮੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਿਆ ਸੀ: “ਕਿ ਕੁੱਝ ਦੇ ਬਾਂਗ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਜਾਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗਾ।” ਫੇਰ ਖਤਰਮ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭੁਬਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਰੋਇਆ।

ਜਿਸੂ ਗਾਜਥਾਲ ਖਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ

(ਮਰਕੁਸ ੧੫:੧; ਲੂਕਾ ੨੩:੧-੨; ਯੂਹੰਨਾ ੧੮:੨੮-੩੨)

੨੭ ੧ ਆਗਲੀ ਸਵੇਰ ਖਰਦੇਸ਼ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਚੁਰਗ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਜਾਨ ਤੋਂ ਮਾਰਨ ਦਾ

ਫੈਮਲਾ ਰੀਤਾ।^੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੰਜੀਰਾਂ ਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ
ਯੇ ਖਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਰਨ ਲਈ ਲੈ ਗਏ।

ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਆਤਮ ਗੱਤਿਆ ਰੀਤੀ

(ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ੧:੧੮-੧੯)

^੩ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ
ਫੈਮਲਾ ਵਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਯਹੂਦਾ ਹੀ ਮੀ ਜਿਸਨੇ ਯਿਸੂ
ਨੂੰ ਦੁਸਮਨਾਂ ਦੇ ਗੁੱਬ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ
ਸਭ ਵਾਖਰਦਾ ਵੇਖਿਆ, ਉਹ ਧੜਤਾਇਆ, ਯੇ ਉਸ ਨੇ
ਉਹ ੩੦ ਸਿੱਕੇ ਖਰੀਦਨ ਜਾਜਰਾਂ ਯੇ ਬਚੁਰਗ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ
ਵਾਖਮ ਮੇੜ ਦਿੱਤੇ।^੪ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ
ਧਾਖ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਇੱਕ ਨਿਰਦੋਸ ਜਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ
ਫੜਵਾ ਦਿੱਤਾ।”

ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਸਾਨੂੰ ਇਸਦੀ
ਰੋਈ ਖਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਇਹ ਤੇਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਤੂੰ ਜਾਣ।”

^੫ ਤਾਂ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਉਹ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ
ਦਿੱਤੇ ਯੇ ਵਾਖਮ ਮੁੜੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਫਾਗਾ ਨਾ ਲਿਆ।

^੬ ਖਰੀਦਨ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਉਹ ਸਿੱਕੇ ਚੁੱਕੇ ਯੇ ਰਿਹਾ,
“ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੈਸਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚ ਧਾਉਣਾ ਯੋਗ
ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਯਨ ਰਿਸੇ ਦੀ ਮੋਤ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਸੀ।”^੭ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਮਤਾ ਧਾਮ ਰੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਯਨ
ਨਾਲ ਇੱਕ ਖੁਮਿਆਰ ਦਾ ਖੇਤ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ
ਖੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਆਵੇਗਾ ਜੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ
ਯਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਥੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਖੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਦਫਨਾਉਣ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਆਵੇਗਾ।^੮ ਇਸੇ ਵਰਤ ਯੋਗ ਵੀ ਉਹ
ਖੇਤ, ਲਹੂ ਦਾ ਖੇਤ ਵਰੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।^੯ ਤਾਂ ਜਿਹੜਾ
ਬਚਨ ਯਿਰਮਿਆਹ ਨਬੀ ਦੇ ਗਾਹੀਂ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ
ਧੁਰਾ ਹੋਇਆ ਕਿ,

“ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੀਹ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਵਾਖਮ ਲੈ ਲਏ,
ਜੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜਾਨ ਦਾ ਮੁੱਲ ਠਹਿਰਾਇਆ
ਗਿਆ ਸੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਕੁਝ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਜਾਨ
ਦੀ ਰੀਮਤ ਲਾਈ ਸੀ।^{੧੦} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਯਨ ਨੂੰ
ਖੁਮਿਆਰ ਦਾ ਖੇਤ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਿਵੇਂ
ਕਿ ਖਰਬੂ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।” *

ਰਾਜਧਾਲ ਖਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਖਰਮਨ

(ਮਰਕੁਮ ੧੫:੨-੫; ਲੂਕਾ ੨੩:੩-੫; ਯੂਹੰਨਾ ੧੮:੩੩-੩੮)

^{੧੧} ਯਿਸੂ ਰਾਜਧਾਲ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਯੇ
ਰਾਜਧਾਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਖੁੰਢਿਆ, “ਰੀ ਤੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ
ਧਾਤਮਾਗ ਹੈ?”

ਯਿਸੂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਹਾਂ, ਮੈਂ ਹਾਂ।”

^{੧੨} ਜਦੋਂ ਖਰੀਦਨ ਜਾਜਰਾਂ ਯੇ ਬਚੁਰਗ ਯਹੂਦੀ
ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਦੋਸ ਲਾਏ, ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁਝ
ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ।

^{੧੩} ਤਦ ਖਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਰੀ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣ
ਰਿਹਾ ਜੇ ਇਲਜਾਮ ਇਹ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾ ਹੋ ਗਏ?”

^{੧੪} ਖਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਈ ਵੀ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।
ਯੇ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖਕੇ ਰਾਜਧਾਲ ਬੜਾ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ।

ਖਿਲਾਤੁਸ ਦੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ

ਵਰਨ ਦੀ ਵੇਸਿਮ ਨਾਰਾਮਯਾਬ

(ਮਰਕੁਮ ੧੫:੬-੧੫; ਲੂਕਾ

੨੩:੧੩-੨੫; ਯੂਹੰਨਾ ੧੮:੩੯-੧੯:੧੬)

^{੧੫} ਇਹ ਰਿਵਾਜ ਸੀ ਕਿ ਖਰਮਾਗ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਉੱਤੇ ਜਿਸ
ਨੂੰ ਲੋਕ ਚਾਹੁਣ ਰਾਜਧਾਲ ਵੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਵੈਦੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾ
ਵਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।^{੧੬} ਉਸ ਵਰਤ ਬਰੱਥਾ ਨਾਉਂ ਦਾ ਇੱਕ
ਬਹੁਤ ਖਤਰਨਾਕ ਆਦਮੀ ਵੈਦ ਵਿੱਚ ਸੀ।

^{੧੭} ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਰਾਜਧਾਲ ਖਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਖਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ
ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਥੋਂ ਆਖਣੇ ਵਾਮਤੇ
ਕਿਸਨੂੰ ਰਿਹਾ ਵਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਬਰੱਥਾਮ, ਜਾਂ ਯਿਸੂ
ਨੂੰ ਜੇ ਕਿ ਮਸੀਹ ਵਰਾਉਂਦਾ ਹੈ?”^{੧੮} ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ
ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟੀਰਖਾ ਵਰਣ ਉਸ ਦੇ ਗੱਬੀ
ਫੜਵਾਇਆ ਸੀ।

^{੧੯} ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਿਕਲੇ ਵਾਲੀ ਵਰਸੀ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ
ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਖਤਨੀ ਨੇ ਸੁਨੇਗਾ ਭੋਜਿਆ, “ਇਸ ਮਨੁੱਖ
ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਵਰ। ਇਹ ਆਖਰਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯੇ ਯੋਗ ਮੈਂ
ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੁਖਨਾ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਯੇ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ
ਖਰਮਾਨ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

^{੨੦} ਖਰ ਖਰੀਦਨ ਜਾਜਰਾਂ ਯੇ ਬਚੁਰਗ ਯਹੂਦੀ
ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰੱਥਾਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਵਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ
ਵਰਨ ਲਈ ਮਨਵਾਇਆ ਯੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ।

^{੨੧} ਖਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਦੇਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਥੋਂ ਕਿਸਨੂੰ
ਰਿਹਾ ਵਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?”

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਬਰੱਥਾਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਉ।”

^{੨੨} ਖਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਫੇਰ ਮੈਂ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਰੀ ਵਰਾਂ
ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਮਸੀਹ ਵਰਾਉਂਦਾ ਹੈ?”

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ “ਉਸ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦਿਉ।”

^{੨੩} ਰਾਜਧਾਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕਿਉਂ? ਉਸ ਨੇ ਰੀ
ਆਖਰਾਯ ਰੀਤਾ ਹੈ।”

ਖਰ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਉੱਚੀ ਡੰਡ ਧਾਰੇ ਰਿਹਾ, “ਉਸ ਨੂੰ
ਮਲੀਬ ਦਿਉ।”

^{੨੪} ਖਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਮਹਿਸੂਮ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ
ਮਨ ਬਦਲਨ ਵਿੱਚ ਰਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਰਿਹਾ, ਯੇ
ਇਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਉਹ ਗੁੱਮਾ ਵਰ ਹੋ ਮਨ ਯੇ ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ
ਰੋਲਾ ਧਾ ਹੋ ਮਨ। ਉਸ ਨੇ ਖਾਈ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ
ਆਖਣੇ ਗੱਬ ਯੇ ਤੇ ਯੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਹੂ
ਉੱਤੇ ਨਿਰਦੋਸ ਹਾਂ। ਦੋਸ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਹੀ ਲੱਗੇਗਾ।”

*੨੭:੧੦ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ... ਦਿੱਤਾ ਸੀ” ਜਰਕੁਮਾਗ ੧੧:੧੨-੧੩; ਯਿਰਮਿਆਹ ੩੨:੬-੯

੨੫ ਮਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜ਼ਾਮੀਂ ਆਤੇ ਮਾਡੇ ਬੱਚੇ ਇਮ ਦੇ ਲਾਹੂ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵਾਂਗੇ।”

੨੬ ਉਦ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਬਰਬਾਦੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰੋੜ੍ਹਿਆਂ ਨਾਲ ਮਾਰਨ। ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਤੱਥੀ ਮਲੀਬ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਖਿਲਾਤੁਮ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਮਖਰੀਆਂ (ਮਰਤੁਮ ੧੫:੧੬-੨੦; ਯੂਹੰਨਾ ੧੯:੨-੩)

੨੭ ਉਦ ਖਿਲਾਤੁਮ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰਾਜਧਾਨ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਮਾਰੇ ਧਰਿਰੇਦਾਰ ਟਿਕੋਣੇ ਰੀਤੇ। ੨੮ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰੱਖੜੇ ਲਾਹੂ ਦੇ ਟਿਕ ਲਾਲ ਚੋਗਾ ਉਮ ਨੂੰ ਧੁਵਾਇਆ। ੨੯ ਰੋੜ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁੰਦਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਿਕ ਰੋੜ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਤਾਜ ਬਨਾਇਆ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਟਿਕ ਮੋਟੀ ਉਮ ਦੇ ਮੱਜੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਫਿਰ ਸਿਧਾਗੀ ਉਮ ਅੱਗੇ ਝੁਰੇ ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮਮਖਰੀ ਰੀਤੀ, “ਹੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਧਾਤਮਾਹ, ਨਮਸਕਾਰ!” ੩੦ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਬੁਰਿਆ ਆਤੇ ਫਿਰ ਉਮ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜਾਈ ਹੋਈ ਮੋਟੀ ਨੂੰ ਖੋਰੇ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਉਮ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਮੱਟ ਮਾਰੀ। ੩੧ ਜਦ ਉਹ ਉਮ ਨਾਲ ਮਮਖਰੀ ਰਹ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨਾਲ ਚੋਗਾ ਉਮ ਤੋਂ ਲਾਹੂ, ਉਮ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਉਮ ਨੂੰ ਧੁਵਾਏ ਆਤੇ ਮਲੀਬ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਉਮ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਮਲੀਬ ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ

(ਮਰਤੁਮ ੧੫:੨੧-੩੨; ਲੂਕਾ ੨੩:੨੬-੩੯; ਯੂਹੰਨਾ ੧੯:੧੭-੧੯)

੩੨ ਜਦੋਂ ਸਿਧਾਗੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੁਰੇਨੀ ਦੇ ਸਮਊਨ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਲੀਬ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ। ੩੩ ਉਹ ਗਲਗਥਾ ਨਾਉ ਦੀ ਜਗਹ ਤੇ ਧਰੁੱਚੇ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਖੋਖਰੀ ਦੀ ਥਾਂ।” ੩੪ ਉੱਥੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਖਿਤ ਨਾਲ ਮਿਸ਼ਰਤ ਮੈਯ ਖੀਣ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਧਰ ਇਸਦਾ ਸੁਆਦ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਉਮ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੀਣ ਤੋਂ ਟਿਨਰਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

੩੫ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਕਿੱਲਾਂ ਠੇਰੀਆਂ। ਧਰਚੀਆਂ ਧਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਉਮ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਵੰਡ ਲਏ। ੩੬ ਸਿਧਾਗੀ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਉਮਦੀ ਧਰਿਰੇਦਾਰੀ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ। ੩੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਖੱਤਰੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਧਾ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ ਆਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਇਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਧਾਤਮਾਹ ਯਿਸੂ ਹੈ।”

੩੮ ਯਿਸੂ ਦੇ ਆਸੇ-ਧਾਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟਿਕ ਮੱਜੇ ਧਾਸੇ ਆਤੇ ਦੂਜਾ ਖੱਬੇ ਧਾਸੇ। ੩੯ ਆਤੇ ਆਉਣ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਉਮ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ

ਤਾਨੇ ਮਾਰਨ ਲੱਗੇ ਆਤੇ ਸਿਰ ਹਿਲਾਰੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ, ੪੦ “ਤੂੰ ਜੇ ਰਹਿਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਤਿਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਬਾਰਾ ਬਣਾ ਮੰਦਰਾ ਹੈ, ਗੁਣ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ? ਜੇ ਤੂੰ ਮੱਥ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮਲੀਬ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ।”

੪੧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ, ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰਾਂ ਆਤੇ ਬਜ਼ਰਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ ੪੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ, ਧਰ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਮੰਦਰਾ। ਲੋਕ ਉਮ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਾਤਮਾਹ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਧਾਤਮਾਹ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਲੀਬ ਤੋਂ ਹੋਣਾ ਉਤਰ ਆਵੇ, ਆਤੇ ਜ਼ਾਮੀਂ ਉਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹਾਗੇ। ੪੩ ਉਮ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਣ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਮ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇ। ਉਮ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹਾਂ।’ ੪੪ ਜੇ ਡਾਰੂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਵਾਲੇ ਸਬਦ ਆਖੇ।

ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੋਤ

(ਮਰਤੁਮ ੧੫:੩੩-੪੧; ਲੂਕਾ

੨੩:੪੪-੪੯; ਯੂਹੰਨਾ ੧੯:੨੯-੩੦)

੪੫ ਦੁਖਿਰ ਵੇਲੇ, ਗਨੇਰੇ ਨੇ ਮਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਢੱਕ ਲਿਆ। ਜੇ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿਨ ਘੰਟੇ ਰਿਹਾ। ੪੬ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿਨ ਵਜੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਧੁਰਾਰਿਆ, “ਏਲੀ-ਏਲੀ ਲਮਾ ਸਬਰਤਾਨੀ?” ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ, “ਹੇ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਹੇ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?”

x

੪੭ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜੋ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਆਤੇ ਲੋਕਾਂ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰਦਾ ਹੈ।”

੪੮ ਤੁਰੰਤ ਹੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਭੱਜਕੇ ਗਿਆ ਆਤੇ ਇੱਕ ਸਰਥੀ ਲੈ ਆਇਆ। ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਸਿਰਕੇ ਵਿੱਚ ਭਿਉਂਦਿਆ ਆਤੇ ਸਰਥੀ ਨੂੰ ਮੋਟੀ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਆਤੇ ਉਮ ਵਿੱਚੋਂ ਖੀਣ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ੪੯ ਧਰ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇੰਤਜਾਰ ਰਹੀਏ ਆਤੇ ਵੇਖਿਏ ਕਿ ਰੀ ਏਲੀਯਾਹ ਉਮ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?”

੫੦ ਫੇਰ ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਚੀਰਿਆ ਆਤੇ ਧਰਾਣ-ਗੀਣ ਹੋ ਗਿਆ।

੫੧ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਮਰ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਮੰਦਰ ਦਾ ਧੜਕਾ ਉੱਥਰ ਤੋਂ ਹੋਣਾਂ ਤੱਕ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਟ ਗਿਆ। ਧਰਤੀ ਰੰਬ ਗਈ ਆਤੇ ਚੱਟਾਨਾਂ ਤਿੜਕ ਗਈਆਂ ਸਨ। ੫੨ ਰਬਰਾਂ ਖੁਲ੍ਹ ਗਈਆਂ, ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕ, ਜੋ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਮੌਤ ਤੋਂ ਉਭਰ ਆਏ। ੫੩ ਉਹ ਰਬਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਧੁਨਰ-ਉਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਉਹ ਧਵਿੱਤਰ

ਮਹਿਰ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ।

੫੨ ਮੁਬੇਦਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੂ ਦੀ ਯਹਿਰੇਦਾਰੀ ਰੀਤੀ ਮੀ, ਇਹ ਭੂਚਾਲ ਅਤੇ ਇਹ ਮਭ ਅਟਨਾਵਾਂ ਵੇਖੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਘਬਰਾਏ ਅਤੇ ਰਿਹਾ, “ਉਹ ਮੱਚ-ਮੁੱਚ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ।”

੫੩ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਉੱਥੇ ਸਨ। ਉਹ ਬੋਝੀ ਦੂਰ ਤੋਂ ਵੇਖ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਉਮਰੀ ਮੇਵਾ ਰਹਨ ਲਈ ਆਈਆਂ ਸਨ। ੫੪ ਮਰਿਯਮ ਮਗਦਲੀਨੀ, ਯਾਕੂਬ ਅਤੇ ਯੇਸੇਮ ਦੀ ਮਾਤਾ ਮਰਿਯਮ ਅਤੇ ਜਬਦੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ।

ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣਾ

(ਮਰਤਮ ੧੫:੪੨-੪੭; ਲੂਕਾ ੨੩:੫੦-੫੬; ਯੂਹੰਨਾ ੧੯:੩੮-੪੨)

੫੨-੫੮ ਉਮ ਸਾਮ, ਯੂਸੁਫ ਨਾਉਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਖਿਲਾਤੁਮ ਰੋਲ ਆਇਆ। ਯੂਸੁਫ ਅਰੀਮਥੈਆ ਤੋਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਜਿਸੂ ਦਾ ਚੇਲਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਖਿਲਾਤੁਮ ਤੋਂ ਜਿਸੂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਮੰਗਿਆ। ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਜਿਸੂ ਦੀ ਲੋਥ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੈਨਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ੫੬ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਸਰੀਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਮਹੀਨ ਰੱਖੜੇ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਿਆ। ੫੭ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਜਿਸੂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਉਮਰੀ ਨਵੀਂ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਚੱਟਾਨ ਵਿੱਚ ਤਰਾਮੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਰਬਰ ਦਾ ਖਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਵੱਡੇ ਖੱਬਰ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ੬੧ ਮਰਿਯਮ ਮਗਦਲੀਨੀ ਅਤੇ ਮਰਿਯਮ ਨਾਉਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਔਰਤ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਬਰ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਬੈਠੀਆਂ ਰਹੀਆਂ।

ਜਿਸੂ ਦੀ ਰਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਖੀ

੬੨ ਉਹ ਦਿਨ, ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਦਿਨ ਰਹਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਖਰਯਾਨ ਜਾਜਰ, ਅਤੇ ਫਰੀਮੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਖਿਲਾਤੁਮ ਰੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਬੋਲੇ, ੬੩ “ਮਗਰਾਜ, ਮਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ ਉਸ ਦਗਾਬਾਜ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਤਿਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ, ਮੈਂ ਮੈਂ ਤੋਂ ਜੀਯ ਉੱਠਾਂਗਾ।’ ੬੪ ਇਸ ਲਈ ਗੁਰਮ ਦਿਉ ਰਿ ਤਿਨ ਦਿਨ ਤੱਕ ਰਬਰ ਦੀ ਖਿਯਾਨ ਨਾਲ ਯਹਿਰੇਦਾਰੀ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਆਰੇ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਲੈ ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਮੈਂ ਤੋਂ ਉੱਠ ਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਖੀਰਲਾ ਖੱਬਡ ਯਹਿਲੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਭੈੜਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

੬੫ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਰੁੜ ਸਿਧਾਗੀ ਲੈ ਲਵੋ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਮੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਉਮਰੀ ਰਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਖੀ ਰਹੋ।” ੬੬ ਤਦ ਉਹ ਮਾਰੇ ਰਬਰ ਵੱਲ ਗਏ ਅਤੇ ਚੋਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਮਰੀ ਸ਼ਾਖੀ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਖੀ ਲਈ ਰਬਰ ਵਾਲੇ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਮੋਹਰ ਲਾਕੇ ਰੁੜ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਬਿਠਾਰੇ ਰਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਖੀ ਰਹਵਾਈ।

ਜਿਸੂ ਦਾ ਖੁਨਰ ਉਥਾਨ

(ਮਰਤਮ ੧੬:੧-੮; ਲੂਕਾ ੨੪:੧-੧੨; ਯੂਹੰਨਾ ੨੦:੧-੧੦)

੧ ਜਦੋਂ ਮਥਤ ਦਾ ਦਿਨ ਬੀਤ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ੨੮ ਅਗਲਾ ਦਿਨ ਹਫਤੇ ਦਾ ਯਹਿਲਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਵੇਰੇ, ਮਰਿਯਮ ਮਗਦਲੀਨੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਮਰਿਯਮ ਰਬਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਗਈਆਂ।

੨ ਉਸ ਵਰਤ ਉੱਥੇ ਬੜਾ ਜੋਰ ਦਾ ਭੂਚਾਲ ਆਇਆ। ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਖਰਭੂ ਦਾ ਦੂਤ ਆਇਆ। ਖਰਭੂ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਉਸ ਰਬਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਕੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਪਰੋਂ ਉਹ ਵੱਡਾ ਖੱਬਰ ਮੋੜ੍ਹਕੇ ਖਾਮੇ ਰੀਤਾ ਤੇ ਉਸ ਖੱਬਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਖੁਦ ਜਾਰੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ੩ ਉਸ ਦੂਤ ਦਾ ਰੂਪ ਬਿਜਲੀ ਵਾਂਗ ਚਮਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਬਰਫ ਵਰਗੇ ਮਫੇਦ ਸਨ। ੪ ਰਬਰ ਦੀ ਯਹਿਰੇਦਾਰੀ ਰਕਦੇ ਸਿਧਾਗੀ ਦੂਤ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਏ। ਉਹ ਇੰਨਾ ਡਰੇ ਕਿ ਡਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰੋਬਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਬੋਹੇਸ ਹੋ ਗਏ।

੫ ਦੂਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੁਮੀਂ ਨਾ ਡਰੋ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਹੀਆਂ ਹੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ੬ ਖਰ ਜਿਸੂ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਰਿਉਰਿ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਮੈਂ ਤੋਂ ਉਭਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਉ ਅਤੇ ਵੇਖੋ ਜਿਸ ਥਾਂ ਤੇ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੭ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਜਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖੋ, ਉਹ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਗਲੀਲੀ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰੁਚਣ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾ ਉੱਥੇ ਮੈਂਜੂਦ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖੋਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹੀ ਦੱਸਣ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ।”

੮ ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਰਬਰ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਡਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਖਰ ਉਹ ਖੁਸ ਵੀ ਬੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਗਈਆਂ। ੯ ਜਦੋਂ ਉਹ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਨਮੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਅਚਾਨਕ ਉੱਥੇ ਜਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਹਮਣੇ ਖਲੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ!” ਉਹ ਉਸ ਰੋਲ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨ ਫੜ ਲਏ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਉਥਾਮਨਾ ਰੀਤੀ। ੧੦ ਤਾਂ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਡਰੋ ਨਾ, ਜਾਓ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਗਲੀਲੀ ਵੱਲ ਜਾਣ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਵੇਖਣਗੇ।”

ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਖਬਰ

੧੧ ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਦੇਣ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਸੇ ਵਰਤ ਰੁੜ ਸਿਧਾਗੀ ਜੋ ਰਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਖੀ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ, ਮਹਿਰ ਵੱਲ ਗਏ। ਉਹ ਖਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਰੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਜੋ ਰੁੜ ਵਾਧਰਿਆ ਸੀ ਮਭ ਰੁੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸਿਆ। ੧੨ ਫੇਰ ਖਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰਾ ਯਨ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੩} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ, “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ: ਰਾਤ ਦੇ ਵਕਤ ਜਦੋਂ ਆਸ਼ੀ ਮੈਂ ਰਹੇ ਸਾਂ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਲੈ ਗਏ।
^{੧੪} ਜੇਕਰ ਰਾਜਘਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਆਸ਼ੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਸਚਿੰਤ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਬਖਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਾਂਗੇ।” ^{੧੫} ਤਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਖੈਸੇ ਲੈ ਲਏ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਰੀਤਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਅੱਜ ਵੀ ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਆਖਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ

(ਮਾਰਕਸ ੧੬:੧੪-੧੮; ਲੂਕਾ ੨੪:੩੬-੪੯; ਯੂਹੰਨਾ ੨੦:੧੯-੨੩; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ੧:੬-੮)

^{੧੬} ਫਿਰ ਸਿਧਾਰਾਂ ਚੇਲੇ ਗਲੀਲੀ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਖਹਾੜੀ ਤੇ ਆ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ

ਵਾਸਤੇ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ^{੧੭} ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਉਹ ਉਸ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀਤੀ। ਘਰ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਸੱਕ ਸੀ। ^{੧੮} ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਸਵਰਗ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ^{੧੯} ਇਸ ਲਈ ਜਾਓ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਵਿੱਚ ਚੇਲੇ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿਤਾ, ਖੁੰਤਰ ਅਤੇ ਖਵਿੰਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਬਖਤਿਸਮਾ ਦਿਉ। ^{੨੦} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਿੱਖਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਖਾਲਨਾ ਕਰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਤੀਕਰ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ।”

ਮਰਦਮ ਦੀ ਟਿੱਚੀਲ

ਜਿਸੂ ਦਾ ਆਗਮਨ

(ਮੱਤੀ ੩:੧-੧੨; ਲੂਕਾ ੩:੧-੯, ੧੫-੧੭; ਯੂਹੰਨਾ ੧:੧੯-੨੮)

੧ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਆਰੰਭ: ੨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਨਬੀ ਅਸਾਯਾਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ:

“ਸੁਣੋ! ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਯੱਗੇ ਭੇਜਾਂਗਾ।

ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰਸਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ।” ਮਲਾਕੀ ੩:੧

੩ “ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਖੁਸ਼ਕ ਰਿਹਾ ਹੈ:

“ਯਰਬੂ ਲਈ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰੋ,

ਉਸ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਧੇ ਕਰੋ।” ਅਸਾਯਾਹ ੪੦:੩

੪ ਯੂਹੰਨਾ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਇਆ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਆਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਬਧਤਿਮਮਾ ਨੂੰ ਟਿੱਚੀਲ ਵਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲ ਲਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਮਾਫ਼ ਰੀਤੇ ਜਾ ਸੱਕਣਗੇ।

੫ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਿਯਾ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਖਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ।

੬ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਉਠ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਮਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਰਮਰ ਉੱਤੇ ਚਮੜੇ ਦੀ ਖੋਟੀ ਬੰਧੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਟਿੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਸਹਿਦ ਖਾਂਦਾ ਸੀ।

੭ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਰੀਤਾ ਕਿ ਭਈ: “ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਹ ਇੱਕ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਲਾਇੰਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਨਿਉਂ ਕੇ ਉਸਦੀ ਜੁੱਤੀ ਦਾ ਤਸਮਾ ਖੋਲ੍ਹਾਂ।” ੮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਣੀ ਨਾਲ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਯਰ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਬਧਤਿਮਮਾ

(ਮੱਤੀ ੩:੧੩-੧੭; ਲੂਕਾ ੩:੨੧-੨੨)

੯ ਉਸ ਵਰਤ ਜਿਸੂ ਗਲੀਲ ਦੇ ਨਾਮਰਤ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ। ੧੦ ਜਿਸ ਵਰਤ ਜਿਸੂ ਧਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਜਿਸੂ ਕੋਲ ਖੁੰਗੀ ਵਾਂਗ ਬੱਲੇ ਉੱਤਰਿਆ। ੧੧ ਮਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਆਰਾਮਵਾਣੀ ਹੋਈ, “ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਧਿਆਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੈਥੋਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ।”

ਜਿਸੂ ਦਾ ਖਰਤਾਇਆ ਜਾਣਾ

(ਮੱਤੀ ੪:੧-੧੧; ਲੂਕਾ ੪:੧-੧੩)

੧੨ ਤਦ ਆਤਮਾ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਇੰਰਲਿਆਂ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ। ੧੩ ਉਹ ਉੱਥੇ ਚਾਲੀ ਦਿਨ ਤੱਕ ਸੈਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਖਰਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਦੂਤ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਜਿਸੂ ਦਾ ਕੁਝ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਨਣਾ

(ਮੱਤੀ ੪:੧੨-੧੭; ਲੂਕਾ ੪:੧੪-੧੫)

੧੪ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਜਿਸੂ ਗਲੀਲ ਨੂੰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਖਰਚਾਰ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਰਿਹਾ, ੧੫ “ਗੁਠ ਠੀਕ ਮਸਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਦਲ ਲਵੋ ਅਤੇ ਇਸ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਉੱਤੇ ਟਿੱਚਾਰ ਕਰੋ।”

ਜਿਸੂ ਦਾ ਕੁਝ ਆਨੁਯਾਈਆਂ ਨੂੰ ਚੁਨਣਾ

(ਮੱਤੀ ੪:੧੮-੨੨; ਲੂਕਾ ੫:੧-੧੧)

੧੬ ਗਲੀਲੀ ਝੀਲ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉੱਤੇ ਫਿਰਦਿਆਂ ਜਿਸੂ ਨੇ ਸਮਊਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਯੇਰੁਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਮਛੇਰੇ ਸਨ, ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਲਈ ਜਾਲ ਧਾਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ੧੭ ਤਾਂ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਆਉ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਨਾਵਾਂਗਾ।” ੧੮ ਤਾਂ ਸਮਊਨ ਅਤੇ ਯੇਰੁਸ਼ਾਮ ਆਪਣੇ ਜਾਲਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਹੋ ਤੁਰੇ।

੧੯ ਜਿਸੂ ਗਲੀਲ ਝੀਲ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਬੋੜਾ ਹੋਰ ਯੋਗੇ ਤੁਰਿਆ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਹੋਰ ਭਰਾਵਾਂ, ਜਬਦੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰੂਬ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ, ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੀ ਖੇੜੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜਾਲਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜ ਸੱਕਣ। ੨੦ ਜਦੋਂ ਜਿਸੂ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿੱਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਸੂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ ਤੁਰੇ।

ਜਿਸੂ ਇੱਕ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦਾ

(ਲੂਕਾ ੪:੩੧-੩੭)

੨੧ ਜਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੋਲੇ ਫਿਰ ਕਠਰਨਾਹੂਮ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਉਹ ਖਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨ ਤੇ ਜਾਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਦੇਣ ਲੱਗੇ। ੨੨ ਲੋਕ ਜਿਸੂ ਦੇ ਉਥੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਹੋਰਾਨ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਗ ਉਥੇ ਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸ ਕੋਲ ਆਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ ਨਾ ਕਿ ਨੇਮ ਦੇ ਉਥੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਂਗ। ੨੩ ਜਦੋਂ ਆਜੇ ਜਿਸੂ ਖਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ ਚਿੰਬੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਹ ਚੀਰਦਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸੂ ਕੋਲ ਆਇਆ, ੨੪ “ਉ ਜਿਸੂ ਨਾਮਰੀ! ਤੂੰ ਮਾੜੇ ਕੋਲ ਰਿਸ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ? ਕੀ ਤੂੰ ਮਾੜਾ ਨਾਮ ਕਰਨ ਆਇਆ ਹੈ?”

ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਰੋਣ ਹੈਂ, ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਵਿੱਤਰ ਧੁਰੱਥ ਹੈਂ।”

^{੨੫}ਜਿਸੁ ਨੇ ਬੜੇ ਰੋਯਾਬ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਚੁੱਧ ਰਹ! ਆਤੇ ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲ ਜਾ!” ^{੨੬}ਫੇਰ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ ਨੇ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰੋਥਣੀ ਛੇੜੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਚੀਰਦਾ ਹੋਇਆ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਰਲ ਆਇਆ।

^{੨੭}ਲੋਰ ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਹੋਰਾਨ ਹੋਏ। ਉਨਹਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਖੁੱਛਿਆ, “ਇਥੇ ਸੀ ਹੇ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇਹ ਨਵੀਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਉਧਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇਹ ਆਦਮੀ ਤਾਂ ਬੜੇ ਆਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਧਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਹ ਉਸਦੀ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।” ^{੨੮}ਇਉਂ ਗਲੀਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਿਸੁ ਬਾਰੇ ਖਬਰ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲੀ ਗਈ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰਹਨਾ

(ਮੱਤੀ ੮:੧੪-੧੭; ਲੂਕਾ ੪:੩੮-੪੧)

^{੨੯}ਜਿਸੁ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੋਲੇ ਫਿਰ ਪੁਰਾਸ਼ਠਾ ਸਥਾਨ ਛੱਡ ਕੇ ਆਰੁਥ ਆਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਮਮੇਤ ਸਮਊਨ ਆਤੇ ਅੰਦਰੁਖਾਸ ਦੇ ਘਰ ਆਏ। ^{੩੦}ਸਮਊਨ ਦੀ ਮੱਸ ਮੰਜੇ ਤੇ ਪਈ ਤਾਪ ਨਾਲ ਤੱਥ ਰਹੀ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦਸਿਆ। ^{੩੧}ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਉਸ ਦੇ ਮੰਜੇ ਰੋਲ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਫੜਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਠਾਇਆ, ਆਤੇ ਬੁਖਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਸ ਨੇ ਜਿਸੁ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੀ।

^{੩੨}ਉਸ ਸ਼ਾਤ, ਜਦੋਂ ਸੁਰਜ ਡੁੱਬ ਚੁੱਕਾ ਤਾਂ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਭੂਤ ਚਿੰਬੜੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਲਿਆਏ। ^{੩੩}ਸਾਰਾ ਨਗਰ ਉਸ ਘਰ ਦੇ ਬੂਹੇ ਅੱਗੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਗਿਆ। ^{੩੪}ਜਿਸੁ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਸੀ। ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭੂਤ ਰੱਢੇ। ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ।

ਜਿਸੁ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਪੁਰਚਾਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਰਦਾ

(ਲੂਕਾ ੪:੪੨-੪੪)

^{੩੫}ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ, ਜਿਸੁ ਬੜੀ ਸਵਖਤ ਉੱਠਿਆ। ਆਤੇ ਜਨੇਰਾ ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰੋਂ ਨਿਰਲ ਧਿਆ, ਆਤੇ ਇੰਦਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਪੁਰਾਸ਼ਠਾ ਸੀ। ^{੩੬}ਬਾਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸਮਊਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਗਏ। ^{੩੭}ਜਦੋਂ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਤਾਂ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਸਭ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਾਲ ਰਹੇ ਹਨ।”

^{੩੮}ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਉ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਛੱਡੀਏ ਆਤੇ ਤੇੜੇ ਦੇ ਹੋਰ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਵੀ ਪੁਰਚਾਰ ਕਰ ਸੱਕਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹਾਂ।” ^{੩੯}ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਸੁ ਪੁਰਾਸ਼ਠਾ

ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਯੂਰੀ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭੂਤ ਰੱਢੇ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਇੱਕ ਬਿਮਾਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰਹਨਾ

(ਮੱਤੀ ੯:੧-੪; ਲੂਕਾ ੫:੧੨-੧੬)

^{੪੦}ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋੜ੍ਹ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਝੁਰ ਕੇ ਜਿਸੁ ਅੱਗੇ ਆਰਜੇਈ ਸੀਤੀ, “ਜੇ ਤੂੰ ਚਾਹੇਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।”

^{੪੧}ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਤਰਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਛੁਹਿਆ ਆਤੇ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਂ ਮੇਂ ਤੂੰ ਸਾਜੀ ਹੋ ਜਾ।” ^{੪੨}ਫਿਰ ਕੋੜ੍ਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਹ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ।

^{੪੩}ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਤਗੀਦ ਕਰਕੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, “ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸੀਂ। ਪਰ ਜਾ ਆਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਚੰਗਾ ਸੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਂ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੇਟਾ ਯੋਸ ਕਰ। ਤੂੰ ਉਹੀ ਭੇਟਾ ਆਪਣੇ ਰਹੀ ਜਿਸਦਾ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਸਾਜੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈਂ।” ^{੪੪}ਪਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਬਾਹਰ ਜਾਰੇ ਇਹ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਜੀ ਸੀਤਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਜਿਸੁ ਦੀ ਖਬਰ ਸਭ ਜਗ੍ਹਾ ਫੈਲ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਸੁ ਖੁਲ੍ਹੇ-ਆਮ ਰਿਮੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵੜ ਸੱਕਿਆ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇੰਦਰਾਂਤ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਭ ਨਗਰਾਂ ਤੋਂ ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਆਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਇੱਕ ਆਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਖੀੜਤ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰਹਨਾ

(ਮੱਤੀ ੯:੧-੮; ਲੂਕਾ ੫:੧੭-੨੬)

^੧ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ ਜਿਸੁ ਕਠਨਗੁਮ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਇਆ। ਆਤੇ ਝੱਟ ਹੀ ਇਹ ਖਬਰ ਹਰ ਥਾਮੇ ਫੈਲ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ^੨ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸਦਾ ਉਧਦੇਸ਼ ਸੁਣਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸੀ ਉੱਥੇ ਘਰ ਦੇ ਬੂਹੇ ਤੇ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਧਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ^੩ਇੱਕ ਆਧਿਕਾਰੀ ਮਰੀਜ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਚੁੱਕ ਕੇ ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਲੈ ਆਏ। ^੪ਪਰ ਉਹ ਜਿਸੁ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਨਾ ਪਹੁੰਚ ਸੱਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਘਰ ਭੀੜ ਨਾਲ ਖਚਾ-ਖੱਚ ਭਰਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਲੋਕ ਛੱਤ ਉੱਪਰ ਚੱਲੇ ਗਏ ਆਤੇ ਜਿੱਥੇ ਜਿਸੁ ਖਲੋਤਾ ਸੀ ਛਤ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਬਿਮਾਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੰਜੇ ਸਮੇਤ ਖੋਲ੍ਹੇ ਸਾਜੀ ਹੋਠਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ^੫ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਨਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਿਸਵਾਸ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਧਿਕਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਨੇਜਵਾਨ, ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਧਾਧ ਮਾਛ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।”

^੬ਕੁਝ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਉਹ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕਰਕੇ ਵੇਖ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ

ਲੱਗੇ, "ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਇਉਂ ਰਿਵੇਂ ਬੋਲਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੰਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਧਾਧ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਦਦਾ।"

੯ ਯਿਸੂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਉਂ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਝ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਧਰੇ ਰਹਦੇ ਹੋ? ੯ ਸੀ ਮੁਖਾਲਾ ਹੈ? ਇਸ ਆਧਰਗੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣਾ, 'ਤੇਰੇ ਧਾਧ ਮਾਫ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।' ਜਾਂ ਇਹ ਆਖਣਾ, 'ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ, ਆਪਣਾ ਬਿਮਤਰਾ ਲੈ ਤੇ ਜਾ?' 10 ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਮਾਥਤ ਰਹਾਂਗਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰੋਲ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਮਾਫ ਰਹਨ ਦੀ ਇਖਤਿਆਰ ਹੈ।" ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਧਰਗੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "11 'ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ, ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਬਿਮਤਰਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅਰ ਚੱਲਿਆ ਜਾ।"

12 ਉਹ ਆਧਰਗੀ ਉੱਠਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੰਜੀ ਚੁੱਕੀ ਅਤੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਿਸ਼ ਮ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਨ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਸੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਰਾਨੀ ਜਨਰ ਗੱਲ ਧਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ।"

ਲੇਵੀ ਯਿਸੂ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕਰਦਾ
(ਮੱਤੀ ੯:੯-1੩; ਲੂਕਾ ੫:੨7-੩੨)

13 ਯਿਸੂ ਫੇਰ ਝੀਲ ਦੇ ਕੰਢੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਆਏ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

14 ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਝੀਲ ਕੰਢੇ ਤੁਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਗਲਫਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਲੇਵੀ ਨੂੰ ਮਸੂਲ ਦੀ ਚੌੜੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ ਤੁਰ।" ਤਾਂ ਲੇਵੀ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ ਤੁਰਿਆ।

15 ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਿਨ ਯਿਸੂ ਲੇਵੀ ਦੇ ਅਰ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਬੈਠਾ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਮਸੂਲੀਏ ਅਤੇ ਧਾਧੀ ਵੀ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਰੋਟੀ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਸੀਤਾ ਸੀ। 16 ਨੇਮ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਫਰੀਸੀ ਸਨ, ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਸੂਲੀਆਂ ਅਤੇ ਧਾਧੀਆਂ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਕਰਦੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, "ਯਿਸੂ ਮਸੂਲੀਆਂ ਅਤੇ ਧਾਧੀਆਂ ਨਾਲ ਗਲਕੇ ਰੋਟੀ ਕਿਉਂ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?"

17 ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਉਦਰੁਸਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੈਦ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਧਰ ਇਹ ਉਹ ਰੋਗੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੈਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੈਂ ਧਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਦਾ ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸਗੋਂ ਮੈਂ ਧਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ।"

ਯਿਸੂ ਬਾਰੀ ਧਾਧਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ
(ਮੱਤੀ ੯:1੪-17; ਲੂਕਾ ੫:33-3੯)

18 ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਚੇਲੇ ਅਤੇ ਫਰੀਸੀ ਵਰਤ ਮੁੱਖਦੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਯਿਸੂ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, "ਇਸਦਾ ਸੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਚੇਲੇ ਅਤੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਤਾਂ ਵਰਤ ਮੁੱਖ ਸੱਦਦੇ ਹਨ? ਧਰ ਤੁਹਾਡੇ ਚੇਲੇ ਵਰਤ ਨਹੀਂ ਮੁੱਖਦੇ?"

19 ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਜਦੋਂ ਲਾੜਾ ਆਪਣੇ ਜਨੇਤੀਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੀ ਭਲਾ ਉਹ ਉਦਮ ਹੋ ਸੱਦਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹ ਵਰਤ ਮੁੱਖ ਸੱਦਦੇ ਹਨ? ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਲਾੜਾ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਹੈ, ਉਹ ਵਰਤ ਨਹੀਂ ਮੁੱਖ ਸੱਦਦੇ। 20 ਧਰ ਇੰਨ ਸਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਲਾੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੋਗ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਵਰਤ ਮੁੱਖਦੇਗੇ।

21 "ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਅਨੁਮੰਗੜ ਕੱਢੇ ਦੀ ਟਾਰੀ ਧਰਾਣੇ ਕੱਢੇ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ। ਧਰ ਜੇਕਰ ਫੇਰ ਵੀ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੱਢੇ ਦੀ ਨਵੀਂ ਟਾਰੀ ਮੰਗੜ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਧਰਾਣੇ ਕੱਢੇ ਤੋਂ ਖਾਣ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡਿਆਂ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। 22 ਇੰਝ ਹੀ, ਲੋਕ ਨਵੀਂ ਮੈਠ ਧਰਾਣੀਆਂ ਮਮਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੁੱਖਦੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੀਂ ਮੈਠ ਧਰਾਣੀਆਂ ਮਮਰਾਂ ਨੂੰ ਧਾੜ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਹੀ, ਨਵੀਂ ਮੈਠ ਅਤੇ ਮਮਰਾਂ, ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸੇ ਲਈ ਲੋਕ ਨਵਾਂ ਕਾਧਰਮ ਨਵੀਂਆਂ ਮਮਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖਦੇ ਹਨ।"

ਕੁਝ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਨਿੰਦਿਆ
(ਮੱਤੀ 1੨:1-5; ਲੂਕਾ ੬:1-੫)

23 ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ, ਯਿਸੂ ਅਨਾਜ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ, ਚੇਲੇ ਸਿੱਟੇ ਤੜ ਕੇ ਖਾਣ ਲਗੇ।

24 ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਤੇਰੇ ਚੇਲੇ ਇੰਝ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ? ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਇਵੇਂ ਕਰਨਾ ਯਹੂਦੀ ਨੇਮ ਅਨੁਸਾਰ ਗਲਤ ਹੈ।"

25 ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਭਲਾ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਧੜ੍ਹਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਦੋਂ ਸੀ ਸੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਭੁੱਖੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। 26 ਇਹ ਉਸ ਵਰਤ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਥਯਾਧਾਰ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਕ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਦਾਉਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਵਾਲੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾ ਲਈਆਂ। ਜਦ ਕਿ ਖੁਸਾ ਦਾ ਨੇਮ, ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਜਾਜਕ ਹੀ ਉਹ ਰੋਟੀ ਖਾ ਸੱਦਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਖੁਦ ਉਹ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ।"

27 ਫੇਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਸਥਤ ਦਾ ਦਿਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਖਾਤਰ ਬਨਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਸਥਤ ਦੀ ਖਾਤਰ। 28 ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਦਾ ਵੀ ਮਾਲਕ ਹੈ।"

ਜਿਸੁ ਦਾ ਟੁੰਡੇ ਦਾ ਗੱਥ ਠੀਰ ਰਹਨਾ
(ਮੱਤੀ ੧੨:੯-੧੪; ਲੂਕਾ ੬:੬-੧੧)

^੧ ਜਿਸੁ ਫੇਰ ਧਰਾਰਥਨਾ ਮਥਾਨ ਤੇ ਗਿਆ।
੩ ਧਰਾਰਥਨਾ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੁੰਡਾ ਮਨੁੱਖ ਮੀ ਜਿਮਦਾ ਗੱਥ ਮੁਰਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ।^੨ ਲੋਰ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਰੁਝ ਗਲਤ ਗੱਲ ਰਹਿਯਾ ਫੜਨ ਦੀ ਤਾਰ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਉਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ ਲਾ ਮੱਚਣ। ਇਸ ਲਈ ਮਭ ਉਮ ਨੂੰ ਖੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਮਨ ਆਤੇ ਇਹ ਵੀ ਤਾੜ ਰਹੇ ਮਨ ਰਿ ਵੇਖੀਏ ਭਲਾ ਉਹ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਉਮ ਟੁੰਡੇ ਨੂੰ ਠੀਰ ਰਹੇਗਾ ਰਿ ਨਹੀਂ।^੩ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਮ ਟੁੰਡੇ ਗੱਥ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਵਿੱਚਾਲੇ ਖੜਾ ਹੋ, ਤਾਂ ਰਿ ਲੋਰ ਤੈਨੂੰ ਵੇਖ ਲੈਣ।”

^੪ ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਸੀ ਰਹਨਾ ਠੀਰ ਹੈ? ਚੰਗਾ ਰਹਨਾ ਜਾਂ ਬੁਰਾ ਰਹਨਾ? ਰਿਮੇ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣੀ ਚੰਗੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਨੇ ਮਾਰਨਾ?” ਖਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਵੇਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ, ਮਭ ਚੁੱਥ ਰਹੇ।

^੫ ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿਦ ਦੇ ਰਾਹਨ ਉਦਾਮ ਮੀ ਆਤੇ ਗੁੱਮੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਉਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣਾ ਗੱਥ ਵਿਖਾ।” ਤਦ ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੱਥ ਵਿਖਾਇਆ ਆਤੇ ਉਮਦਾ ਗੱਥ ਚੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ।^੬ ਤਦ ਫਰੀਮੀ ਵਿਦਾ ਹੋ ਗਏ ਆਤੇ ਹੋਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ।

ਰਈ ਲੋਰ ਜਿਸੁ ਦਾ ਆਨੁਮਰਣ ਰਦੇ ਹਨ

^੭ ਜਿਸੁ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਝੀਲ ਵੱਲ ਤੁਰ ਧਿਆ ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਉਮ ਦੇ ਮਗਰ ਹੋ ਤੁਰੇ।
^੮ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਹੋਰ ਲੋਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਦੀਆਂ ਸੀਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਮੀ, ਉਮ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਲੋਰ ਯਹੂਦਿਆ, ਯਹੂਸਲਮ, ਆਦਮ ਆਤੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਧਾਰੋਂ ਆਤੇ ਸੁਰ ਆਤੇ ਮੈਦਾ ਤੋਂ ਵੀ ਆਏ ਹੋਏ ਮਨ।

^੯ ਜਦੋਂ ਉਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ ਰਿ ਉਹ ਉਮ ਲਈ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਬੇੜੀ ਤਿਆਰ ਰਹਨ। ਤਾਂ ਰਿ ਰਿਤੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਉਮ ਨੂੰ ਦਬਾ ਨਾ ਲਵੇ।^{੧੦} ਉਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸੀਤਾ ਮੀ, ਇਸ ਲਈ ਬਿਮਾਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਫੁਹਣ ਲਈ ਉਮ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਝੁੰਡ ਬਣਾ ਲਿਆ।^{੧੧} ਰੁਝ ਲੋਰਾਂ ਆਂਦਰ ਮੈਤਾਨ ਦੇ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮੇ ਮਨ। ਜਦੋਂ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਿਆਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਉਮ ਆਂਗੇ ਝੁੱਰ ਰੇ ਚੀਰਣ ਲੱਗੇ, “ਤੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈਂ।”^{੧੨} ਖਰ ਉਮ ਨੇ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿਰਝਤਾ ਨਾਲ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਰਿ ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਣ ਰਿ ਉਹ ਵੇਣ ਹੈ।

ਜਿਸੁ ਵੱਲੋਂ ਬਾਰਗਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦਾ ਚੁਟੇ ਜਾਣਾ
(ਮੱਤੀ ੧੦:੧-੪; ਲੂਕਾ ੬:੧੨-੧੬)

^{੧੩} ਤਦ ਜਿਸੁ ਧਰਾਰੀ ਵੱਲ ਤੁਰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਲ ਸੱਦਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਉਮ ਦੇ ਰੋਲ ਆਏ।^{੧੪} ਜਿਸੁ ਨੇ ਬਾਰਗਾਂ ਬੰਦੇ ਚੁਟੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸੂਲ ਆਖਿਆ। ਜਿਸੁ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਰਿ ਇਹ ਬਾਰਗਾਂ ਮਨੁੱਖ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਲੰਗ-ਆਲੰਗ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਖਰਚਾਰ ਰਹਨ ਲਈ ਭੇਜ ਸੱਦੇ।^{੧੫} ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਰੋਲ ਵੀ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭੂਤ ਰੱਛਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਹੋਈ ਚਾਗੀਦੀ ਹੈ।^{੧੬} ਜਿਸੁ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਬਾਰਗਾਂ ਰਸੂਲ ਚੁਟੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਮਨ:

ਸਮਉਨ, ਜਿਮਦਾ ਨਾਉਂ ਉਮ ਨੇ ਖਤਰਮ ਰੱਖਿਆ।
^{੧੭} ਆਤੇ ਜਬਦੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਬੂਬ ਆਤੇ ਯਹੂਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਉਮ ਨੇ ਬਨੀ ਮੋਗਿਜ ਰੱਖਿਆ ਜਿਮਦਾ ਆਰਥ ਹੈ, “ਗਰਜਣ ਦੇ ਖੁੱਤਰ”

^{੧੮} ਆਤੇ ਆਂਦਰਿਆਮ,
ਫਿਲਿਪੁੱਸ,
ਬਰਬੁਲਮਈ,
ਮੱਤੀ,
ਬੋਮਾ,
ਗਲਫਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਬੂਬ,
ਬੱਦਈ
ਆਤੇ ਸਮਉਨ ਰਨਾਨੀ,*

^{੧੯} ਆਤੇ ਯਹੂਦਾ ਇਮੱਰਿਯੋਤੀ। ਇਹ ਉਹੀ ਯਹੂਦਾ ਮੀ ਜਿਮਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਦੁਸਮਨਾਂ ਦੇ ਗੱਥ ਫੜਵਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।

ਰੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਜਿਸੁ
ਨੂੰ ਬਾਲ-ਜਬੂਲ ਚਿਬੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ
(ਮੱਤੀ ੧੨:੨੨-੩੨; ਲੂਕਾ ੧੧:੧੪-੨੩; ੧੨:੧੦)

^{੨੦} ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਖਰ ਆਇਆ। ਖਰ ਫਿਰ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਗਈ ਰਿ ਜਿਸੁ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਚੇਲੇ ਰੋਟੀ ਵੀ ਨਾ ਖਾ ਸੱਦੇ।^{੨੧} ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਭ ਚੀਜਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਆਏ। ਰਿਉਰਿ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੁੱਧ-ਬੁੱਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੀ।

^{੨੨} ਆਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਤੋਂ ਆਏ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਬਾਲ-ਜਬੂਲ ਚਿਬੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ! ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਭੂਤਾਂ ਦੇ ਮਰਦਮ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਗਰ ਰੱਛਦਾ ਹੈ।”

^{੨੩} ਫੇਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਸੱਦੇ ਦਿਰਸਟਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ, “ਮੈਤਾਨ ਰਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਆਤਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਗਰ ਰੱਛ ਸੱਦਦਾ ਹੈ।

*੩:੧੮ ਰਨਾਨੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਜਮੀ ਹਿੱਸਾ।

੨੨ ਜੇਰ ਇੱਕ ਗੁਜ ਆਪਣੇ ਹੀ ਖਿਲਾਫ ਲੜਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਗੁਜ ਮੱਰਦਾ। ੨੩ ਆਤੇ ਜੇਰ ਇੱਕ ਧਰਿਵਾਰ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਖਿਲਾਫ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਬਚ ਮੱਰਦਾ। ੨੪ ਆਤੇ ਜੇਰ ਮੈਤਾਨ ਆਪਣੇ ਹੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਦਰੋਹ ਰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਬਚ ਮੱਰਦਾ ਆਤੇ ਉਮਦਾ ਆਤੇ ਜੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੫ “ਧਰ ਜਦੋਂ ਰੋਟੀ ਬੰਦਾ ਰਿਮੇ ਤਰੜੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੜਦੇ ਉਮਦੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਚੋਰੀ ਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਰਿਲਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਤਰੜੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬੰਨਹੁਣਾ ਧਵੇਗਾ, ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਉਮਦਾ ਘਰ ਲੁੱਟ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।

੨੬ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਾਧ ਭਾਫ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਆਤੇ ਜੇ ਵੀ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲੇ ਉਹ ਵੀ ਭਾਫ ਰ ਰਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ੨੭ ਧਰ ਜੇਰ ਰੋਟੀ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੁੜ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਦੇ ਵੀ ਭਾਫ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਆਤੇ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਮ ਧਾਧ ਦਾ ਵੇਸੀ ਰਹੇਗਾ।”

੨੮ ਜਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਇਮ ਲਈ ਆਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਰੇਮਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸੂ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮੇ ਦੇ ਵੱਸ ਹੈ।

ਜਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਹੀ ਉਮਦਾ ਮੱਚਾ ਧਰਿਵਾਰ ਗਨ

(ਮੱਤੀ ੧੨:੪੬-੫੦; ਲੂਕਾ ੯:੧੯-੨੧)

੨੯ ਫਿਰ ਜਿਸੂ ਦੀ ਭਾਤਾ ਆਤੇ ਭਰਾ ਆਏ; ਆਤੇ ਬਾਹਰ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਯਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਮੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ। ੩੦ ਉਮ ਵਰਤ ਜਿਸੂ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਬੈਠੇ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੇਰੀ ਭਾਂ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਬਾਹਰ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਖੁੱਫ-ਗਿੱਫ ਰ ਰਹੇ ਗਨ।”

੩੧ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੀ ਭਾਂ ਰੋਣ ਹੈ? ਰੋਣ ਗਨ ਮੇਰੇ ਭਰਾ?” ੩੨ ਤਦ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਮੇ-ਧਾਮੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹੀ ਲੋਰ ਮੇਰੀ ਭਾਂ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਗਨ। ੩੩ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਰੋਟੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਰਜੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਮੇਰਾ ਭਰਾ, ਭੈਣ ਆਤੇ ਭਾਤਾ ਹੈ।”

ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਰਿਮਾਨ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸਟਾਤ

(ਮੱਤੀ ੧੩:੧-੯; ਲੂਕਾ ੮:੪-੮)

੧ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਮੋਂ ਜਿਸੂ ਨੇ ਝੀਲ ਦੇ ਰਿਨਾਰੇ ਉਧਰੇਮ ਦੇਣਾ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀ ਭੀੜ ਉਮ ਦੇ ਗਿਰਦ ਜੁੜ ਗਈ। ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਬੇੜੀ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਝੀਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਬਾਰੀ ਦੇ ਲੋਰ ਝੀਲ ਦੇ ਰੰਢੇ ਧਰਤੀ ਉੱਧਰ ਖੜੇ ਰਹੇ। ੨ ਜਿਸੂ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇੜੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਮਝਾਈਆਂ। ਉਮ ਨੇ ਰਿਹਾ,

੩ “ਮੁਣੇ! ਇੱਕ ਰਿਮਾਨ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਲਈ ਨਿਰਲਿਆ।

੪ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੀਜ ਬੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਰੁੜ ਬੀਜ ਮੜਦੇ ਰਿਨਾਰੇ ਡਿੱਗ ਪਏ, ਖੰਡੀ ਆਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ

ਚੁਗ ਗਏ। ੫ ਰੁੜ ਬੀਜ ਖੱਬਰੀਲੀ ਜਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗੇ, ਉਮ ਜਮੀਨ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਮਿੱਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਬੀਜ ਬੜੀ ਜਲਦੀ ਫੁੱਟ ਪਏ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿੱਟੀ ਜ਼ਿਲਾਰਾ ਡੂੰਘੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੬ ਧਰ ਜਦੋਂ ਹੀ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਖੋਂਦੇ ਰੁਮਲਾ ਗਏ ਆਤੇ ਮੜ ਗਏ। ਉਹ ਖੋਂਦੇ ਇਮ ਲਈ ਮੁੱਰ-ਮੜ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਬਹੁਤੀ ਡੂੰਘੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੭ ਰੁੜ ਹੋਰ ਬੀਜ ਵੰਡਿਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਡਿੱਗੇ, ਧਰ ਉੱਥੇ ਵੰਡਿਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਵੱਧੀਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਟ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧਣ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਇਮ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੀਜਾਂ ਨੇ ਫਲ ਨਾ ਦਿੱਤੇ। ੮ ਰੁੜ ਹੋਰ ਬੀਜ ਵੱਧੀਆਂ ਜਮੀਨ ਉੱਧਰ ਡਿੱਗੇ। ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਉਮ ਵੱਧੀਆਂ ਜਮੀਨ ਤੇ ਬੀਜ ਡਿੱਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਖੁੰਗਰੇ ਆਤੇ ਆਨਾਜ ਖੈਦਾ ਰੀਤਾ। ਰੁੜ ਖੈਦਿਆਂ ਨੇ ਤੀਹ ਗੁਣਾ ਰੁੜ ਨੇ ਸੱਠ ਗੁਣਾ ਆਤੇ ਰੁੜ ਨੇ ਸੇ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਝਾੜ ਦਿੱਤਾ।”

੯ ਫਿਰ ਜਿਸੂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣ ਮੱਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ, ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਉ।”

ਜਿਸੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦ੍ਰਿਸਟਾਤਾਂ ਕਿਉਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(ਮੱਤੀ ੧੩:੧੦-੧੭; ਲੂਕਾ ੮:੯-੧੦)

੧੦ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਜਿਸੂ ਇੰਰਾਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਬਾਹਰਾਂ ਰਮੂਲਾਂ ਆਤੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਤਾਂ ਦਾ ਆਰਥ ਖੁੱਛਿਆ।

੧੧ ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਜ ਦੇ ਭੇਤ ਦਾ ਧਤਾ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਰ ਦੂਜੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ, ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ੧੨ ਮੈਂ ਇਉਂ ਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ:

ਉਹ ਤੱਰਦੇ ਗਹਿਣਗੇ ਧਰ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਗੇ।

ਉਹ ਸੁਣਦੇ ਗਹਿਣਗੇ ਧਰ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਮਝਣਗੇ।

ਜੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਮਮਝਿਆ ਹੁੰਦਾ

ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਮੁੜ ਖੋਂਦੇ ਆਤੇ

ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਭਾਫੀ ਧਰਾਧਤ ਰ ਮੱਰਦੇ।”

ਯਸਾਯਾਹ ੬:੯-੧੦

ਜਿਸੂ ਦੀ ਬੀਜ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ

(ਮੱਤੀ ੧੩:੧੮-੨੩; ਲੂਕਾ ੮:੧੧-੧੫)

੧੩ ਫਿਰ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਇਮ ਦ੍ਰਿਸਟਾਤਾਂ ਨੂੰ ਮਮਝੋ ਹੋ? ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮਮਝੋ ਤਾਂ ਬਾਰੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਤਾਂ ਰਿਵੇਂ ਮਮਝੋਗੇ? ੧੪ ਬੀਜਣ ਵਾਲਾ ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜੋ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬਚਨ ਬੀਜਦਾ ਹੈ। ੧੫ ਰੁੜ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੀਜਾਂ ਵਰਗੇ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਰਮਤੇ ਦੇ ਰਿਨਾਰੇ ਵਾਲੀ ਜਗਹਾ ਡਿੱਗੇ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਗਨ, ਧਰ ਮੈਤਾਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਉਧਰੇਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਠੇ ਗਏ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੧੬ “ਬਾਰੀ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੀਜਾਂ ਵਾਂਗ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਖੱਬਰੀਲੀ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗੇ। ਉਹ ਉਧਰੇਮ ਸੁਣਦਿਆਂ

ਸਾਰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਰਬੂਲ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।¹⁷ ਧਰ ਇਹ ਲੋਕ ਉਧਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਭੁੰਧਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੰਦੇ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਖੋੜੀ ਦੇਰ ਲਈ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਨੁਮਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਧਦੇਸ਼ਾਂ ਕਾਰਣ ਸੰਕਟ ਜਾਂ ਦੰਡ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਝੱਟ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

¹⁸ “ਧਾਰੀ ਕੁਝ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੀਜਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਵੰਡਿਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਤੇ ਡਿੱਗੇ। ਇਹ ਲੋਕ ਉਧਦੇਸ਼ ਮੁਟਦੇ ਹਨ,¹⁹ ਧਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ, ਧਨ ਦੀ ਚਮਕ-ਦਮਕ ਅਤੇ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਕਥਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਲਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਧਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਟ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਫਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣ ਦਿੰਦੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਫਲ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

²⁰ “ਧਾਰੀ ਲੋਕ ਵੱਧੀਆ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਖੋਜੇ ਗਏ ਖੀਜ ਵਾਂਗ ਹਨ। ਉਹ ਉਧਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਟਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਫਲ ਖੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕੋਈ ਤੀਰ ਗੁਣਾ, ਕੋਈ ਸੱਟ ਗੁਣਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਮੈਂ ਗੁਣਾ।”

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਉਮਰੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ

(ਲੂਕਾ ੧:੧੬-੧੮)

²¹ ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੀਵਾ ਲਿਆਰੇ ਉਮ ਨੂੰ ਕਟੋਰੇ ਹੇਠ ਜਾਂ ਮੰਜੇ ਹੇਠ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹੋ? ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਦੀਵੇ ਨੂੰ ਮਸ਼ਾਦਾਨ ਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋ।²² ਹਰ ਲੁਰੀ ਚੀਜ਼ ਦੱਸੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹਰ ਗੁਪਤ ਗੱਲ ਖਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।²³ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਜੇ ਮੁਟ ਕੱਢਦੇ ਹੋ, ਮੁਟੋ!²⁴ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮੁਟੋ, ਉਮ ਖਾਰੇ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਮੋਢੇ। ਜਿਸ ਨਾਥ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਨਾਥਦੇ ਹੋ ਉਸੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਨਾਥਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਧਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਤੋਂ ਵੱਧੀਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।²⁵ ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਕੁਝ ਹੈ ਉਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਿੰਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਧਰ ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਕੁਝ ਜਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਮ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਨੈਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਜਿਸੁ ਖੀਜ ਦਾ ਦਿਰਮਟਾਂਤ ਵਰਤਦਾ ਹੈ

²⁶ ਫੇਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖੀਜ ਖੀਜਦਾ ਹੈ।²⁷ ਖੀਜ ਵੱਧਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਵੱਧਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਸੁੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਗਦਾ ਹੈ ਖੀਜ ਤਾਂ ਵੱਧਦਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਹ ਖੀਜ ਕਿਵੇਂ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।²⁸ ਜ਼ਮੀਨ ਤਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਚਾਣੇ ਖੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਖਹਿਲਾਂ, ਟਹਿਣੀ ਵੱਧਦੀ ਹੈ, ਫੇਰ ਸਿਟਾ, ਫੇਰ ਉਮ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਖੁਰੇ ਚਾਣੇ ਬਣਦੇ ਹਨ।²⁹ ਜਦੋਂ ਤੀਰਰ ਚਾਣੇ ਖੈਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਨੁੱਖ ਉਮ ਨੂੰ ਵੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਫੇਰ ਵਾਢੀ ਦਾ ਮਸਾਂ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

ਰਾਜ ਮਰਗੋ ਦੇ ਚਾਣੇ ਵਾਂਗ ਹੈ

(ਮੱਤੀ ੧੩:੩੧-੩੨, ੩੪-੩੫; ਲੂਕਾ ੧੩:੧੮-੧੯)

³⁰ ਫੇਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਉਦਾਹਰਨ ਦੇਵਾਂ? ਇੰਝ ਵਿਸਤਾਰ ਖੁਰਵਰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਮੈਂ ਕਿਹੜੀ ਕਹਾਣੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਲਿਆਵਾਂ³¹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਉਮ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਚਾਣੇ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਭ ਖੀਜਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਖੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।³² ਧਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਖੀਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੱਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਖੈਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੱਡਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਖਾਵਾਂ ਖੜੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਜੰਗਲੀ ਖੰਡੀ ਆਰੇ ਆਪਣੇ ਆਨੁਹਣੇ ਖਾਰੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖੁੱਧ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹਨ।”

³³ ਜਿਸੁ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਦਿਰਮਟਾਂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਮਸਾਂ ਦਿੱਤੇ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨੇ ਹੀ ਉਧਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਿੰਨੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਹ ਸਮਝਣ ਯੋਗ ਸਨ।³⁴ ਜਿਸੁ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕਲਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੰਦਾ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਤੁਫਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ

(ਮੱਤੀ ੧:੨੩-੨੭; ਲੂਕਾ ੧:੨੨-੨੫)

³⁵ ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਮ ਵੇਲੇ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਆਉ! ਝੀਲ ਦੇ ਉਮ ਖਾਰ ਚੱਲੀਏ।”³⁶ ਜਿਸੁ ਤੇ ਉਮ ਦੇ ਚੋਲੇ ਧਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਛੱਡ ਕੇ, ਉਸ ਖੋੜੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਚੱਲੇ ਗਏ ਜਿਸ ਖੋੜੀ ਚ ਬੈਠਕੇ ਉਹ ਉਧਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਖੋੜੀਆਂ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ।³⁷ ਤਦ ਝੀਲ ਤੇ ਭਿਆਨਕ ਹਨੇਰੀ ਵਗੀ। ਲਹਿਰਾਂ ਖੋੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਜ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਖੋੜੀ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਚੱਲੀ ਸੀ।³⁸ ਜਿਸੁ ਉਸ ਵਕਤ ਖੋੜੀ ਦੇ ਖਿੱਛਲੇ ਖਾਮੇ ਇੱਕ ਸਿਰਗਾਣਾ ਸੁੱਕੇ ਸੁੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉੱਠਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਗੁਰੂ ਜੀ, ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਫਿਰਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਡੁੱਬ ਰਹੇ ਹਾਂ।”

³⁹ ਜਿਸੁ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਹਨੇਰੀ ਅਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ “ਸਾਂਤ ਹੋ ਜਾਓ, ਖੰਭ ਜਾਓ।” ਤਾਂ ਹਨੇਰੀ ਕੁਰ ਗਈ ਅਤੇ ਝੀਲ ਸਾਂਤ ਹੋ ਗਈ।

⁴⁰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੇ ਖਾਬਰਾਏ ਹੋਏ ਕਿਉਂ ਹੋ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ?”

⁴¹ ਚੋਲੇ ਬਹੁਤ ਡਰੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਖੁੱਛ ਰਹੇ ਸਨ, “ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈ? ਹਵਾ ਅਤੇ ਝੀਲ ਵੀ ਉਮਰੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।”

जिसु का टिंर आदमी नुं डरिमट
आउभा उं भुरउ रगना

(भैंती १:२८-३४; लुका १:२६-३६)

१ जिसु आउते उमि दे चले झील दे दुजे थार गटे आउते
५ गिरमेतीआ दे देम नुं आटे । २ जदें जिसु घेड़ी
दिचें घागुर आटिआ उं, रघरां दॅलें टिंर भनूँध जिम
नुं डरिमट आउभा चिंघडिआ गेटिआ मी, उमि रेल
आटिआ । ३ टिंर भनूँध रघरां दिंरराग रगिंदा मी ।
रेटी उमि नुं जंचीरां नाल ही नगीं धंनुर मॅरदा मी ।
४ रेटी दार उमि दे गॅध आउते थैर मंगलां नाल जरडे
गटे मन । थर उगि उगि नुं उडे मुँटदा । रेटी ही
आदमी टिंर उरउदर नगीं मी रि उमि नुं राघु रर
मॅरदा । ५ टिंर-गउ टिंर आदमी रघरां दिंरराग आउते
यगाड़ीआं उे रगिंदा मी । आउते चीरदा रगिंदा आउते
आथटे-आथ नुं थंघरां नाल जधमी ररदा रगिंदा
मी ।

६ जदें जिसु आजे दुर गी मी उं टिंर आदमी ते
उमि नुं वेध लिआ आउते उगि उमि दॅल नमिआ । आउते उमि
आँगे जारे दुर गिआ । ७ उे उगि चीरिआ, “जिसु, उं
मेरे नाल री रगना चारुंदा? उं आँउ-भगन थरभेसुर
दा थँउर गै? भैं उँ नुं थरभेसुर ही मँग रिंदा गं रि उं
भैं नुं रमट नगीं देदेंगा ।” ८ उमि ते आजिग टिंर लटी
आधिआ रिउरि जिसु ते उमि आदमी नुं आधिआ मी,
“उं डरिमट आउभा, टिंर भनूँध दिचें घागुर आ जा ।”

९ टिंर जिसु ते उमि भनूँध नुं थुंढिआ, “उेग री नं
जै?”

उमि भनूँध ते जदाघ रिंदा, “भेरा नाँउ लमरर गै,
रिउरि घगुउ मारे डरिमट आउते मेरे आँदर गन ।”

१० टिंर उमि आदमी ते जिसु आँगे घेनती रीती रि उगि
उगि नुं उमि थं उं घागुर ना रँडे ।

११ उँघे थगाड़ दे तेडे मुगं दा टिंर दँडा टिंजड़
चर रिग मी । १२ उगि नुं डरिमट आउभिआं ते उमि
आँगे आरजेटी रीती रि “मानुं मुगं दिचें डेज दे उं जे
आमीं उगि नुं दिचें जा दड़ीटे ।” १३ उं जिसु ते उगि नुं
नुं जाट रिंदा । उं उगि डरिमट आउते उमि भनूँध दिचें
तिरलरे मुगं दिचें जा दड़े । आउते टिंजड़ थगाड़ी ही
मिथी दलान उे डँजदा गेटिआ झील दिचें डिंघ थिआ ।
उमि टिंजड़ दिचें दे-गजगुर दे रगीघ मुग मन आउते उगि
मारे दे मारे झील दिचें डूँघ गटे ।

१४ जिजड़े आदमी उँघे मुगं नुं चरदा आउते उगि नुं
रँधवानी रर गे मन नॅम गटे आउते नॅम दे गेटे मगिरां
आउते थेउं दिचें जारे उगि नुं लेरां नुं टिंर मारा गल
जा मुटाटिआ । लेर वेधन लटी आटे रि री दायरिआ
मी । १५ जदें उगि जिसु रेल आटे, उगि नुं ते उमि आदमी
नुं वेधिआ जे डरिमट आउभिआ दे रघजे दिचें मी ।

उगि आदमी उँघे रँधड़े थानी घैठा मी आउते उमि ही
मुगउ ही गूट टिराटे मी । टिंर वेध लेरी डर गटे ।
१६ रुड़ लेर उँघे मन, आउते उगि नुं टिंर मड जे जिसु ते
रीउा मी वेधिआ । उगि नुं ते, जे रुड़ ही उमि बुउं दे
रघजे गेटे आदमी नाल दायरिआ, आट मुटाटिआ,
आउते उगि नुं लेरां नुं मुगं घारे ही रमिआ । १७ उर
उगि नुं ते जिसु नुं उगि नुं दा टिंरारा डँड दे चले जाट
लटी भिंनउ रीती ।

१८ जिउे गी जिसु घेड़ी दिचें चड़गन दाला मी, जे
दिआरती बुउं उं भुरउ गेटिआ मी उमि ते उमिदा
आनमरन रगन ही आगिआ भंगी । १९ थर जिसु ते
उमि नुं आथटे नाल आउटे ही टिंरजाउ ना रिंती आउते
रिग, “उं आथटे थरिद्वार आउते मंगी-माथीआं दिचें
जा । उं उगि नुं दॅम जे थरडु ते उेरे लटी रीउा गै ।
उगि नुं दॅम रि उगि उेरे उे भिंरघन गेटिआ गै ।”

२० उगि आदमी चॅलिआ गिआ । उमि ते टिंरथुलिम
दे लेरां नुं दॅमिआ रि जिसु ते उमि दामउे री रीउा
मी । मारे लेर उमि ही गंलां मुटेरे गैगन मन ।

जिसु दा भेटी रुड़ी नुं थगाट देटे आउते
घिभार आँउर नुं राजी रगना

(भैंती १:१८-२६; लुका १:४०-४६)

२१ जिदें गी जिसु देर उं घेड़ी दाला झील दे दुजे
थामे गिआ, झील दे तेडे उमि रेल टिंर दँडी डीउ
टिंरती गे गटी । २२ उँघे थगाठवना मथान दा टिंर
आगु उमि रेल आटिआ जिमदा नाँउ जैरुम मी । जदें
उमि ते जिसु नुं लँड लिआ, उं उगि उमि दे थैरीं थै
गिआ । २३ आउते उगि उमि दे थैरीं थैरे घार-घार भिंनउ
रगन लंगा, “भेरी डेटी जिगी थै भरन रिनावे गै ।
रिथया रररे आथटे गँध उमि उँथर रँध रिउे । उगि
रंगी गे जादेंगी ते जिउे थदेंगी ।”

२४ उं उगि जैरुम दे नाल गिआ । घगुउ मारे लेर
उमिदा थिंढा रर गे मन आउते उगि उमि नुं दघाटी जा
गे मन ।

२५ उँघे टिंर आँउर मी, जिम नुं थिंढले घारगं
दरिगं उं थुन आ रिग मी । २६ उगि आँउर घड़ी
उरलीद दिचें मी आउते घगुउ मारे दैदां ते उमि नुं ठीर
रगन ही रेमिम ही रीती मी । उमि रेल जिंती ही
देलउ मी उमि ते आथटे टिंरजाउ उे थरच रिंती मी,
थर उगि रंगी ना गेटी । आउते उमि ही गलउ गेर ही
थराघ गे गटी ।

२७ जदें उमि आँउर ते जिसु घारे मुटिआ आउते उगि
डीउ दिंरराग उमि दे थिंढे आ गटी आउते उमि दे रँधड़े
नुं दूगिआ । २८ उमि आँउर ते मेचिआ, “जेरर भैं मिरद
जिसु दे रँधड़े नुं ही दूग लदां, भैं रंगी गे जादेंगी ।”
२९ जदें उमि आँउर ते जिसु दा रँधड़ा दूगिआ, उमिदा

ਲਗੂ ਵਗਣਾ ਰੁਕ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹੀਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ^{੩੦} ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਮਰਤੀ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਆਮੋ-ਯਾਮੋ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਰਿਸਨੇ ਮੇਰਾ ਕੱਪੜਾ ਛੇੜਿਆ ਹੈ?”

^{੩੧} ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਲੋਕ ਤੈਨੂੰ ਦਬਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਤੂੰ ਖੁੱਛ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਰਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੇੜਿਆ ਹੈ?”

^{੩੨} ਪਰ ਯਿਸੂ ਉਸ ਵਿਆਰਤੀ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਆਮੋ-ਯਾਮੋ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ। ^{੩੩} ਉਹ ਯੋਰਤ ਜਾਣ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗੁਣ ਠੀਕ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਯਿਸੂ ਰੋਲ ਆਈ ਅਤੇ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬਦੀ ਹੋਈ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਈ। ਉਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਵਾਰਤਾ ਸੁਣਾਈ। ^{੩੪} ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਧਿਆਰੀ ਇਮਤਰੀ! ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰਾਹਤ ਚੰਗੀ ਹੋਈ ਹੈਂ। ਖੁਸ਼ ਰਹਿ! ਗੁਣ ਤੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਕਲੀਫ ਨਹੀਂ ਝੱਲੇਗੀ।”

^{੩੫} ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਅਜੇ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਪੁਰਾਰਥਨਾ-ਸਥਾਨ ਦੇ ਆਗੂ ਜੈਰੂਸ ਦੇ ਘਰੋਂ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੋਰੀ ਧੀ ਮਰ ਗਈ ਹੈ। ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਖੋਚਲ ਰਿਉਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

^{੩੬} ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨ ਦੇ ਆਗੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਡਰ ਨਹੀਂ! ਸਿਰਫ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ।”

^{੩੭} ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਪਤਰਮ, ਆਰੂਥ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਯੂਰਨਾ ਨੂੰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨ ਦੇ ਆਗੂ ਜੈਰੂਸ ਦੇ ਘਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ^{੩੮} ਜਦੋਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਇਆਂ ਅਤੇ ਖਿਟਾਇਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਉੱਥੇ ਕੁਝੀ ਭਾਜੜ ਪਈ ਹੋਈ ਸੀ। ^{੩੯} ਯਿਸੂ ਉਸ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੜਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਰਿਉਂ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਅਸਾਤੀ ਰਿਉਂ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹੋ? ਬੱਚੀ ਮਰੀ ਨਹੀਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਮੈਂ ਰਹੀ ਹੈ।” ^{੪੦} ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ।

ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ। ਉਹ ਉਸ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਸ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੱਚੀ ਦੇ ਖਿਤਾ-ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆ। ^{੪੧} ਤਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਕੁੜੀ ਦਾ ਗੱਥ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤਲੀਥਾ ਕੂਮੀ!” (ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਹੇ ਰੋਇਆ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਉੱਠ!”) ^{੪੨} ਕੁੜੀ ਝੱਟ ਉੱਠ ਖੜਕੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਤੁਰਨ-ਫਿਰਨ ਲੱਗੀ। ਉਹ ਕੁੜੀ ਬਾਹਰਾਂ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਅਤੇ ਚੇਲੇ ਬੜੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ। ^{੪੩} ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਾ ਦੱਸਣ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਣ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਵਤਨ ਨੂੰ ਮੁੜਨਾ
(ਮੱਤੀ ੧੩:੫੩-੫੮; ਲੂਕਾ ੯:੧੬-੩੦)

੬ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ^੨ ਉਸ ਨੇ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕਿੱਥੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗਿਆਨ ਰਿਸਨੇ ਦਿੱਤਾ? ਅਤੇ ਇੰਨੇ ਕਰਿਸਮੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮਰਤੀ ਇਸਨੇ ਕਿੱਥੋਂ ਗਾਮਿਲ ਕੀਤੀ ਹੈ? ^੩ ਉਹ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਤਰੱਖਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਮਰਿਯਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਰੂਥ ਅਤੇ ਯੋਸੇਮ, ਯਹੂਦਾਹ, ਸਮਉਨ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਇੱਥੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।” ਇਸੇ ਰਾਹਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ।

^੪ ਯਿਸੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੋਰ ਲੋਕ ਨਬੀ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਉਸਦਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।” ^੫ ਯਿਸੂ ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਕਰਿਸਮਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਗੱਥ ਧਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ^੬ ਯਿਸੂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਨ ਤੇ ਭੇਜਣਾ
(ਮੱਤੀ ੧੦:੧, ੫-੧੫; ਲੂਕਾ ੯:੧-੬)

^੨ ਯਿਸੂ ਨੇ ਬਾਹਰਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ-ਦੋ ਕਰਕੇ ਭੇਜਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰਿਸਟ-ਆਤਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮਰਤੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ^੩ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ ਸਫਰ ਵਿੱਚ ਸਿਵਾਇ ਇੱਕ ਲਾਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ। ਨਾ ਕੋਈ ਕੋਟੀ, ਨਾ ਬੈਲਾ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਧੈਸਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ।” ^੪ ਜੁੱਤੀ ਖਾਓ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਕੱਪੜੇ ਤੁਸੀਂ ਖਾਉਂਦੇ ਹੋ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਲਓ। ^੫ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਰਵੇਸ਼ ਕਰੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹੋ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਦੂਜੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਓ। ^੬ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਰ ਦੇ ਵਾਸੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਬੂਲਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਯੁੜ ਝਾੜ ਦੇਣੀ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਵਾਰ ਉਹ ਸਹਿਰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।”

^੭ ਤਾਂ ਚੇਲੇ ਉੱਥੇ ਫਿਰ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਮਾਰਗ ਬਦਲਣ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ^੮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਫੀ ਸਾਰੇ ਭੁਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਮਾਲਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ।

ਜੇਰੇਦੇਮ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਜਿਸੂ ਜੀ
 ਬਧਤਿਮਭਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਯੁਗੰਨਾ ਹੈ
 (ਮੱਤੀ ੧੪:੧-੧੨; ਲੂਕਾ ੬:੭-੯)

੧੪ ਗਾਜਾ ਜੇਰੇਦੇਮ ਨੇ ਵੀ ਜਿਸੂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ, ਰਿਉਰਿ
 ਜਿਸੂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਖੁਸ਼ਮਿਯ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ
 ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਯੁਗੰਨਾ ਬਧਤਿਮਭਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੋ
 ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਉਹ ਇਹ
 ਸਰਤੀਆਂ ਤੇ ਰਹਿਮਭੇ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।”

੧੫ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਏਲੀਯਾਹੁ ਹੈ।”

ਜੇਰੇਦੇਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਸੂ ਖੁਸ਼ਮਿਯ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨਬੀਆਂ
 ਵਰਗਾ, ਇੱਕ ਨਬੀ ਹੈ।”

੧੬ ਜੇਰੇਦੇਮ ਨੇ ਜਿਸੂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ
 ਕਿਹਾ, “ਯੁਗੰਨਾ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਸਿਰ ਵੱਢਿਆ ਸੀ ਗੁਣ ਫੇਰ ਜੀ
 ਉੱਠਿਆ ਹੈ।”

ਯੁਗੰਨਾ ਬਧਤਿਮਭਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਰਿਵੇਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ

੧੭ ਜੇਰੇਦੇਮ ਨੇ ਖੁਦ ਯੁਗੰਨਾ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ
 ਆਖਿਆ। ਇੰਝ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਧਾਇਆ ਗਿਆ।
 ਗਾਜਾ ਜੇਰੇਦੇਮ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਆਖਣੀ ਖਤਰੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ
 ਲਈ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਉਂ ਸੀ ਜੇਰੇਦਿਆਮ। ਜੇਰੇਦਿਆਮ,
 ਜੇਰੇਦੇਮ ਦੇ ਭਰਾ ਫਿਲਿਪੁਸ ਦੀ ਖਤਰੀ ਸੀ। ਖਰ ਜੇਰੇਦੇਮ
 ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ੧੮ ਯੁਗੰਨਾ ਜੇਰੇਦੇਮ ਨੂੰ
 ਕਿਹਾ, “ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਤੀਵੀਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣਾ
 ਠੀਕ ਨਹੀਂ।” ੧੯ ਇਸੇ ਲਈ ਜੇਰੇਦਿਆਮ ਯੁਗੰਨਾ ਨਾਲ
 ਨਫਰਤ ਕਰਦੀ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਖਰ
 ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਵੱਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੱਲਦਾ। ੨੦ ਜੇਰੇਦੇਮ ਯੁਗੰਨਾ
 ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਯੁਗੰਨਾ ਇੱਕ
 ਯਰਮੀ ਅਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਖੁਰੱਖ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ
 ਉਸਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਯੁਗੰਨਾ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭੜੇ
 ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਸੁਣਦਾ ਸੀ। ਖਰ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੇ
 ਜੇਰੇਦੇਮ ਨੂੰ ਖਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ।

੨੧ ਫੇਰ ਯੁਗੰਨਾ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਜੇਰੇਦਿਆਮ ਦੇ ਹੱਥ ਉਦੋਂ
 ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਗਾਜਾ ਜੇਰੇਦੇਮ ਦਾ ਜਨਮ
 ਦਿਨ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ, ਜੇਰੇਦੇਮ ਨੇ ਇੱਕ ਦਾਵਤ ਤੇ ਆਪਣੇ
 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਫੌਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਅਤੇ ਗਲੀਲ ਦੇ
 ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਉਂਤਾ ਦਿੱਤਾ। ੨੨ ਜੇਰੇਦਿਆਮ ਦੀ
 ਯੀ ਉਸ ਦਾਵਤ ਵਿੱਚ ਆਈ ਅਤੇ ਨੱਚੀ। ਗਾਜੇ ਅਤੇ ਉਸ
 ਨਾਲ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਚ ਦਾ
 ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।

ਗਾਜਾ ਜੇਰੇਦੇਮ ਨੇ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਕੁਝ
 ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਮੰਗ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

੨੩ ਉਸ ਨੇ ਮੌਂ ਖਾਰੇ ਉਸ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ, “ਜੇ ਕੁਝ
 ਤੂੰ ਮੰਗੇਗੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੇਰਾ ਯੈਂਦਾ ਗਾਜੀ ਹੀ
 ਰਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।”

੨੪ ਤਾਂ ਕੁੜੀ ਨੇ ਆਖਣੀ ਮਾਂ ਕੋਲ ਜਾਰੇ ਖੁੰਡਿਆ, “ਮੈਨੂੰ
 ਕੀ ਮੰਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ?”

ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯੁਗੰਨਾ ਬਧਤਿਮਭਾ
 ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸਿਰ ਮੰਗ ਲੈ।”

੨੫ ਤਦ ਉਹ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਗਾਜੇ ਕੋਲ ਗਈ ਅਤੇ
 ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਗੁਣੇ ਹੀ ਇੱਕ ਬਾਲੀ ਤੇ ਰੱਖਕੇ ਯੁਗੰਨਾ
 ਬਧਤਿਮਭਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸਿਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੨੬ ਤਦ ਗਾਜਾ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਖਰ ਉਸ ਨੇ
 ਮੌਂ ਖਾਰੇ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜੇ
 ਕੁਝ ਵੀ ਮੰਗੇਗੀ, ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ
 ਉਸਦਾ ਵਾਕਾ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਰੇਦੇਮ ਉਸ ਨੂੰ
 ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸੱਕਦਾ। ੨੭ ਗਾਜੇ ਨੇ ਝੱਟ ਇੱਕ
 ਸਿਧਾਹੀ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦੇ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਉਹ ਯੁਗੰਨਾ ਦਾ ਸਿਰ
 ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ ਤਾਂ ਸਿਧਾਹੀ ਕੈਦਖਾਨੇ ਨੂੰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯੁਗੰਨਾ
 ਦਾ ਸਿਰ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ। ੨੮ ਤਦ ਸਿਧਾਹੀ ਬਾਲੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ
 ਸਿਰ ਧਰਕੇ ਲਿਆਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰ ਉਸ ਨੇ ਕੁੜੀ ਅੱਗੇ
 ਖੋਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੇ ਉਹ ਸਿਰ ਆਖਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇ
 ਦਿੱਤਾ। ੨੯ ਜਦੋਂ ਯੁਗੰਨਾ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਲੱਗੀ,
 ਉਹ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਰੇ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ
 ਦਿੱਤਾ।

ਜਿਸੂ ਦਾ ਖੰਭ ਗਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੂੰ ਭੇਜਨ ਕਰਵਾਉਣਾ
 (ਮੱਤੀ ੧੪:੧੩-੨੧; ਲੂਕਾ ੬:੧੦-੧੨; ਯੁਗੰਨਾ ੬:੧-੧੪)

੩੦ ਫੇਰ ਸਮੂਲ ਵਾਖਮ ਆਏ ਅਤੇ ਜਿਸੂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ
 ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ
 ਜੇ ਖਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਸਭ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ੩੧ ਬਹੁਤ
 ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਸੂ
 ਅਤੇ ਸਮੂਲਾਂ ਕੋਲ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਦਾ ਵੀ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਿਰ
 ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਓ,
 ਅਸੀਂ ਇੱਕਲੇ ਰਿਸੇ ਨਿਵੇਰਨੀ ਥਾਂ ਤੇ ਚੱਲੀਏ ਤਾਂ ਜੇ ਅਸੀਂ
 ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਰਾਮ ਕਰ ਸੱਕੀਏ।”

੩੨ ਤਾਂ ਜਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਇੱਕਲੇ ਨਿਕਲ ਗਏ।
 ਉਹ ਕਿਸਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਇੱਕਾਂ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਚੱਲੇ ਗਏ।

੩੩ ਖਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਵੇਖਿਆ
 ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਜਿਸੂ ਹੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਸਾਰੇ
 ਸਹਿਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਤੁਰਕੇ ਉੱਥੇ ਖਰਚੇ ਜਿੱਥੇ ਜਿਸੂ ਆਪਣੇ
 ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਥੋੜੀ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ
 ਉੱਥੇ ਖਰਚਣ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੩੪ ਜਦੋਂ
 ਜਿਸੂ ਉੱਥੇ ਖਰਚਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ
 ਲੋਕ ਉਸਦਾ ਇੰਜਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ
 ਤਰਸ ਆਇਆ, ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਬਿਨ ਆਜ਼ਰੀ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ
 ਵਾਂਗ ਸਨ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
 ਬਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

੩੫ ਕਾਫੀ ਦਿਨ ਲਗ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਕੋਲ
 ਆਏ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਇੱਕ ਉਜਾੜ ਥਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਫੀ
 ਦੇਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ੩੬ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਉ

ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਤੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਭੋਜਨ ਦਾ ਇੰਤਜਾਮ ਰਹ ਸੱਕਣ।”

^{੩੭} ਯਹ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਦੇਵੋ।”

ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਸੀ ਮਾਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਭੋਜਨ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਨੂੰ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਫੀ ਧੈਸਾ ਰਖਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਰੰਮ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਖਰੀਦ ਦੇ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸੱਕੀਏ।”

^{੩੮} ਯਿਸੂ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ ਅਤੇ ਵੇਖੋ! ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਰਿੰਨੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਹਨ?”

ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਗਿਣੀਆਂ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਰੋਲ ਆਰੇ ਰਿਹਾ, “ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਖੰਜ ਰੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਮੱਛੀਆਂ ਹਨ।”

^{੩੯} ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਸਭ ਰੁੰਡਲੀਆਂ ਬਣਾਰੇ ਹਰੀ ਘਾਹ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਜਾਣ।”

^{੪੦} ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਰੁੰਡਲੀਆਂ ਬਣਾਰੇ ਬਹਿ ਗਏ ਅਤੇ ਹਰ ਰੁੰਡਲੀ ਵਿੱਚ ਖੰਜਾਹ ਜਾਂ ਮੈਂ ਬੰਦੇ ਮਨ।

^{੪੧} ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਹ ਖੰਜ ਰੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਮੱਛੀਆਂ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜੀਆਂ, ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਵੇਖਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਰੋਟੀਆਂ ਤੋੜੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇੰਝ ਹੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮੱਛੀਆਂ ਦੇ ਟੋਟੇ ਰੀਤੇ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ।

^{੪੨} ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਮੁਤਾਬਕ ਖਾਧਾ। ^{੪੩} ਫੇਰ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਬਚੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਬਾਸ਼ਰਾਂ ਟੋਕਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ। ^{੪੪} ਉਸ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਖੰਜ ਗਜ਼ਾਰ ਦੇ ਰਹੀਬ ਆਦਮੀ ਮਨ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਧਾਣੀ ਉੱਪਰ ਚੱਲਣਾ

(ਮੱਤੀ ੧੪:੨੨-੩੩; ਯੂਹੰਨਾ ੬:੧੬-੨੧)

^{੪੫} ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋੜੀ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਤਗੀਦ ਰੀਤੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੀਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵੇਲੇ ਬੈਤਸੈਦਾ ਨਾਉਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਖੁਦ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹਿ ਠਿਕਾ। ਯਿਸੂ ਆਪ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰੁਕ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਦੋਰੀ ਹੋ ਸੱਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਧਿਸ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਣ ਲਈ ਰਿਹਾ। ^{੪੬} ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪ ਧਰਾੜੀ ਉੱਤੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਲਈ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

^{੪੭} ਆਪਣੇ ਤੌਰ, ਖੋੜੀ ਝੀਲ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਮੀ ਧਰ ਇੱਕਲਾ ਯਿਸੂ ਗਲੇ ਵੀ ਵੇਖੇ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਮੀ। ^{੪੮} ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਦੂਰ ਖੋੜੀ ਅਜੇ ਝੀਲ ਵਿੱਚਰਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਚੱਠ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਚੇਲੇ ਬੜਾ ਜੋਰ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹਵਾ ਉਲਟੀ ਦਿਸਾ ਵੱਲ ਦੀ ਮੀ। ਸਾਤ ਦੇ ਖਿੱਡਲੇ ਧਰਿਹਰ ਤਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਛੇ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਯਿਸੂ ਝੀਲ ਦੇ ਉੱਪਰੋਂ

ਦੀ ਤੁਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋੜੀ ਵੱਲ ਆਇਆ, ਅਤੇ ਉਹ ਖੋੜੀ ਤੋਂ ਖੋੜਾ ਆਗਾਂਹ ਤੁਰਿਆ। ^{੪੯} ਧਰ ਜਦੋਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਮਝਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰੋਟੀ ਭੂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਡਰ ਨਾਲ ਚੀਰਣ ਲੱਗੇ। ^{੫੦} ਮਾਰੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਬਹੁਤ ਅਬਰਾਹਣੇ ਧਰ ਉਹ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੋਲਿਆ, “ਹੌਮਲਾ ਰੱਖੋ! ਇਹ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ! ਤੁਸੀਂ ਡਰੇ ਨਹੀਂ!” ^{੫੧} ਤਦ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਲਈ ਖੋੜੀ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਵਾ ਸਾਤ ਹੋ ਗਈ। ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ। ^{੫੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰੋਟੀਆਂ ਵਾਲਾ ਰਹਿਮਭਾ ਰਹਿਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਵੀ ਮੀ ਧਰ ਉਹ ਇਹ ਨਾ ਮਮਝ ਸੱਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖੰਬਰ ਦਿਲ ਮਨ।

ਯਿਸੂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰਹਦਾ

(ਮੱਤੀ ੧੪:੩੪-੩੬)

^{੫੩} ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੀਲ ਧਾਰ ਰਹ ਲਈ ਤਾਂ ਉਹ ਗੰਨੇਮਰਤ ਦੇ ਵੇਲੇ ਧਰੁੱਚੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਖੋੜੀ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ^{੫੪} ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੋੜੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਰਲੇ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਮਨ ਕਿ ਇਹ ਵੇਣ ਹੈ। ^{੫੫} ਉਹ ਲੋਕ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਤਲਾਹ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਨਗਰ ਦੇ ਚਾਰੇ ਧਾਮੇ ਦੌੜੇ, ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਉੱਥੇ ਮੀ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਯਿਸੂ ਜਾਂਦਾ ਲੋਕ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਜ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਧਾਰੇ ਉਸ ਰੋਲ ਲੈ ਆਉਂਦੇ। ^{੫੬} ਯਿਸੂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਹਿਰਾਂ, ਨਗਰਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਗਿਆ ਲੋਕ ਬਜਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਹੀਜਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਮਨ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰੁੜ੍ਹੇ ਦੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਹਿੰਮੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੋਹਣ ਦੇਵੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੋਹਿਆ ਚੰਗੇ ਹੋ ਗਏ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸੀਤਾਂ

(ਮੱਤੀ ੧੫:੧-੨੦)

^੧ ਰੁੜ ਫਰੀਮੀ ਅਤੇ ਰਈ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰ ਯਹੂਸਲਮਠ ਤੋਂ ਆਏ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਗਿਰਦ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ^੨ ਫਰੀਮੀਆਂ ਅਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰੁੜ ਚੇਲੇ ਆਣ-ਯੇਤੇ ਗੱਥਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਮਨ। ^੩ ਫਰੀਮੀਆਂ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਆਪਣੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੀ ਸੀਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਤੌਰ ਗੱਥਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਯੇ ਲੈਣ ਉਹ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਮਨ। ^੪ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਯਹੂਦੀ ਰੁੜ ਵੀ ਬਜਾਰੋਂ ਲਿਆਉਂਦੇ, ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੌਰ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਮਨ ਜਦ ਤੌਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਮਮੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਾ ਯੇ ਲੈਣ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਰ ਵੀ ਸੀਤਾਂ ਮਨ ਜੋ ਉਹ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਮਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਧਿਆਲੇ, ਘੜਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਰਤਨਾਂ ਨੂੰ ਯੋਣਾ।

^੫ ਤਦ ਫਰੀਮੀਆਂ ਅਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਜੇ ਸੀਤਾਂ ਮਾਡੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ

ਜਨ ਤੇਰੇ ਚੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਤੇਰੇ ਚੇਲੇ ਆਣ-ਯੋਤੇ ਗੱਬਾਂ ਨਾਲ ਮੋਟੀ ਰਿਉਂ ਖਾਦੇ ਹਨ?"

੬ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਤੁਮੀਂ ਮਭ ਕਥਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਯਮਾਯਾਗ ਨੇ ਠੀਕ ਆਗੰਮ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਿਖਿਆ ਹੈ,

ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਘਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੈ।

੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣਾ ਮੇਰੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦਾ ਨਹੀਂ।

ਉਹ ਸਿਰਫ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਕਰਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ ਰਿਉਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਯਮਾਯਾਗ ੨:੬:੧੩

੮ ਤੁਮੀਂ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਨੁਮਰਣ ਕਰਨ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।"

੯ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬੜਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ! ਤੁਮੀਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਉਧਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋ!

੧੦ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, "ਕੋਈ ਵੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਦਾ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ੨੧ ਘਰ ਤੁਮੀਂ ਦੱਸਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਰੁਝਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਲਈ ਉਧਯੋਗੀ ਹੋ ਸੱਕਦਾ, ਘਰ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਭੋਟ ਲਈ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਧਾਮੇ ਮੰਡਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।" ੨੨ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਲਈ ਰੁਝਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦੇ। ੨੩ ਇਸ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਨੁਮਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਵਾਜਾਂ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਮੀਂ ਹੋਰ ਵੀ ਬਥੇਰੇ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋ।"

੧੪ ਯਿਸੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਬੁਲਾਰੇ ਆਖਿਆ, "ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਸਮਝੇ।" ੧੫ ਆਜਿਹਾ ਰੁਝਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੋਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।" ੧੬ *

੧੭ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੜਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਰਸਮਟਾਂ ਬਾਰੇ ਖੁੰਛਿਆ। ੧੮ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਮੀਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਜੇ ਰੁਝਾ ਵੀ ਬਾਹਰੋਂ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ। ੧੯ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਛਿੱਡ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਦਿਲ ਵਿੱਚ। ਅਤੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।" (ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ

ਇਹ ਆਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਅਸੁੱਖ ਹੈ।)

੨੦ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਉਹ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਯਕਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੁੱਖ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।" ੨੧ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਬੁਰੇ ਵਿੱਚਾਰ, ਜਿਨਮੀ ਧਾਧ, ਚੋਰੀਆਂ, ਕਤਲ, ੨੨ ਵਿਭਚਾਰ, ਸੁਆਰਥਯੁਠਾ, ਬੁਰਾ ਵਿਉਗਰ, ਧਾਧੀ ਗੱਲਾਂ, ਯੋਧਾ, ਈਰਖਾ, ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਬੁਰਾ-ਭਲਾ ਕਹਿਣਾ, ਹਿੰਦਸੀ ਬੋਲ ਅਤੇ ਮੁਰੱਖਤਾਈ।

੨੩ ਇਹ ਸਭ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੁੱਖ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।"

ਯਿਸੂ ਦਾ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਯੋਰਤ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨਾ (ਮੱਤੀ ੧੫:੨੧-੨੮)

੨੪ ਫੇਰ ਯਿਸੂ ਉੱਥੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਸੂਰ ਦੇ ਦਿਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਖਬਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਘਰ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਲੁਕਿਆ ਨਾ ਰੱਖ ਸੱਕਿਆ। ੨੫ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਯੋਰਤ ਨੇ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਰੁਝੀ ਨੂੰ ਲਿਆਈ ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਭਰਿਸਮਟ ਆਤਮਾ ਸੀ। ਯੋਰਤ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਤੇ ਝੁਕੀ ਤੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਕੀਤਾ। ੨੬ ਉਹ ਯੋਰਤ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਯੁਨਾਨਣ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਜਨਮ ਸੂਰਫੈਨੀਕਣ ਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮੀਰਿਆ ਦਾ ਦਿਲਾਰਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਧੀ ਅੰਦਰੋਂ ਭੂਤ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਵਾਸਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

੨੭ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨੀ ਮੋਟੀ ਥੱਚ ਚਾਹੁੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਦਿਓ ਕਿਉਂਕਿ ਥੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੋਟੀ ਲੈ ਕੇ ਕਤੁਰਿਆਂ ਨੂੰ ਧਾਉਣੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ।"

੨੮ ਯੋਰਤ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਘਰਭੂ ਜੀ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਘਰ ਮੇਜ਼ ਦੇ ਗੇਠਾਂ ਥੈਟੇ ਕੁੱਤੇ ਵੀ ਥੱਚਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੇ ਗਏ ਮੋਟੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਖਾਦੇ ਹਨ।"

੨੯ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਇਹ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗਾ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੂੰ ਜਾ ਸੱਕਦੀ ਹੈਂ। ਭੂਤ ਨੇ ਤੇਰੀ ਧੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।"

੩੦ ਫਿਰ ਉਹ ਯੋਰਤ ਘਰ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਮੰਜੇ ਤੇ ਪਈ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਭੂਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਬੋਲੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ

੩੧ ਉਸ ਨੇ ਸੂਰ ਦਾ ਉਹ ਖੇਤਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੈਦਾ ਰਾਹੀਂ ਦਿਰਾਯੁਲਿਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੀ ਲੰਘਦਾ ਹੋਇਆ ਗਲੀਲੀ ਝੀਲ ਨੂੰ ਗਿਆ। ੩੨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਸੀ, ਰੁਝਾ ਲੋਕ

* ੭:੧੬ ਰੁਝਾ ਯੁਨਾਨੀ ਨਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ੧੬ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ: "ਤੁਮੀਂ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹੋ, ਸੁਣੋ।"

ਉਮ ਰੋਲ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਲਿਆਏ, ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਗੁੰਗਾ ਜਾਂ ਤੇ ਬੇਲਾ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੋਈ ਰੀਤੀ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਉਮ ਉੱਪਰ ਰੱਖਦੇ ਉਮ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰੁ ਰਦੇ।

੩੩ ਜਿਸੁ ਉਮ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਭੀੜ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਰੁਰੇ ਲੈ ਗਿਆ ਜਾਂ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਉਮ ਦੇ ਰੰਨ ਵਿੱਚ ਧਾਈਆਂ। ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਬੁਰਿਆ ਜਾਂ ਤੇ ਉਮ ਦੀ ਜੀਭ ਨੂੰ ਛੋਟਿਆ। ੩੪ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂ ਤੇ ਮੂੰਹ ਚ ਗੁੱਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਂ ਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਛਤਾ!” (ਇਸਦਾ ਆਰਥ “ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾ!”) ੩੫ ਜਦੋਂ ਉਮ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਰੀਤਾ ਮਨੁੱਖ ਮੁਨਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋ ਗਿਆ ਜਾਂ ਤੇ ਉਹ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਬੋਲਣ ਦੇ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਮੀ।

੩੬ ਜਿਸੁ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਗੀਦ ਰੀਤੀ ਰਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਨਾ ਰਹਿਣਾ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਗਮੇਸਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਧਰ ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਗੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਣ ਵਾਸਤੇ ਵੱਧ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਮੀ ਉਹ ਉਮ ਬਾਰੇ ਗੋਰ ਵੀ ਜਿੰਨਾਦਾ ਦੱਸਦੇ। ੩੭ ਲੋਰ ਬੜੇ ਗੋਰਨ ਮਨ ਜਾਂ ਤੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਸੁ ਸਭ ਰੁੜ ਵੱਧੀਆ ਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਨਣ ਜਾਂ ਤੇ ਗੁੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੇ ਰਾਖਿਲ ਵੀ ਬਨਾਉਦਾ ਹੈ।”

ਜਿਸੁ ਦਾ ਚਾਰ ਗਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧੀਰ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਰਗਉਣਾ
(ਮੱਤੀ ੧੫:੩੨-੩੬)

੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ, ਜਿਸੁ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਫੇਰ ਇੱਕੋ ਹੋਏ। ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਰੁੜ ਨਹੀਂ ਮੀ। ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂ ਤੇ ਰਿਗਾ, ੨ “ਮੈਂਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੇ ਤਰਮ ਆਉਦਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਖਿੱਛਲੇ ਤਿਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਤੇ ਗੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਖਾਣ ਨੂੰ ਰੁੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੩ ਜੇਰ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖਿਆ ਭੋਜਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਗੁਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੋਗੇਸ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਰੁੜ ਲੋਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕੋ ਰਾਫੀ ਦੁਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।”

੪ ਜਿਸੁ ਦੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰ ਆਮੀਂ ਇੱਥੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੁਰ ਹਾਂ ਜਾਂ ਤੇ ਆਮੀਂ ਇਸ ਲਈ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਖਾਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਰਿੱਕੋਂ ਰਰ ਮੱਰਦੇ ਹਾਂ?”

੫ ਫੇਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਰਿੰਨੀਆਂ ਰੋਈਆਂ ਹਨ?”

ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਸਾਡੇ ਰੋਲ ਸਿਰਫ ਸੱਤ ਰੋਈਆਂ ਹਨ।”

੬ ਜਿਸੁ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਰਿਗਾ। ਉਮ ਨੇ ਸੱਤ ਰੋਈਆਂ ਲੈ ਕੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ ਜਾਂ ਤੇ ਰੋਈਆਂ ਤੋੜੀਆਂ ਜਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ ਰਿ ਇਹ ਰੋਈਆਂ ਇੱਕੋ ਹੋਈ ਭੀੜ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦੇਵੇ। ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ। ੭ ਚੋਲਿਆਂ ਰੋਲ ਰੁੜ ਛੋਟੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਵੀ ਮਨ ਜਾਂ ਤੇ ਉਮ

ਨੇ ਮੱਛੀ ਵੀ ਲਈ ਜਾਂ ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ। ਜਾਂ ਤੇ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੱਛੀਆਂ ਵੀ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਲਈ ਰਿਗਾ।

੮ ਸਭ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਚਿੱਡ ਭਰਦੇ ਖਾਧਾ। ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਸੱਤ ਟੋਰੇ ਭਰੇ। ੯ ਤਰੀਬਨ ਚਾਰ ਗਜ਼ਾਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਭੋਜਨ ਰੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾ ਚੁੱਕੇ ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰ ਜਾਣ ਨੂੰ ਰਿਗਾ। ੧੦ ਤਦ ਜਿਸੁ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨਾਲ ਬੋੜੀ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਜਾਂ ਤੇ ਦਲਮਨੁਬਾ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ।

ਫਰੀਮੀਆਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਧਰਤਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰੀਤੀ
(ਮੱਤੀ ੧੬:੧-੪; ਲੂਕਾ ੧੧:੧੬, ੨੬)

੧੧ ਫਰੀਮੀ ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਆਏ ਜਾਂ ਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਰੁੜ ਸਵਾਲ ਰੀਤੇ। ਉਹ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਧਰਤਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ ਇਸੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ, ਤੂੰ ਰੋਈ ਰਿਸਿਮਬਾ ਰੁਰੇ ਵਿਖਾ ਰਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।” ੧੨ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਗੁੱਰਾ ਭਰਦੇ ਰਿਗਾ, “ਤੁਮੀਂ ਰੋਈ ਰਿਸਿਮਬਾ ਰਿਉ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਰਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਈ ਰਿਸਿਮਬਾ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।” ੧੩ ਫੇਰ ਉਹ ਫਰੀਮੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਬੋੜੀ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂ ਤੇ ਝੀਲ ਧਰ ਰ ਗਿਆ।

ਜਿਸੁ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਰੀਤਾ
(ਮੱਤੀ ੧੬:੫-੧੨)

੧੪ ਚੋਲਿਆਂ ਰੋਲ ਬੋੜੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਹੀ ਰੋਈ ਮੀ, ਚੋਲੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੋਈ ਲਿਆਉਣੀ ਭੁੱਲ ਗਏ ਮਨ।

੧੫ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਰੀਤਾ ਜਾਂ ਤੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਵੰਧਾਨ ਰਹੋ ਜਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਫਰੀਮੀਆਂ ਦੇ ਖਮੀਰ ਜਾਂ ਤੇ ਗੋਰੇਦੇਸ ਦੇ ਖਮੀਰ ਤੋਂ ਬਚਾਓ!”

੧੬ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਵਿੱਚਾਰ ਰੀਤਾ ਜਾਂ ਤੇ ਰਿਗਾ, “ਉਮਨੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਸਾਡੇ ਰੋਲ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

੧੭ ਜਿਸੁ ਜਾਣਦਾ ਮੀ ਰਿ ਉਮ ਦੇ ਚੋਲੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਰਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਵਿੱਚਾਰ ਰਿਉ ਰਰ ਰਹੇ ਹੋ ਰਿ ਸਾਡੇ ਰੋਲ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਰੀ ਤੁਮੀਂ ਆਜੇ ਵੀ ਵੇਖ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੱਰਦੇ? ਰੀ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ? ੧੮ ਰੀ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸੱਰਦੇ? ਰੀ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਰੇਨਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸੱਰਦੇ? ਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਖਾਣ ਨੂੰ ਰੁੜ ਨਹੀਂ ਮੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਰੀ ਰੀਤਾ ਮੀ। ੧੯ ਮੈਂ ਖੰਜ ਰੋਈਆਂ ਨੂੰ ਖੰਜ-ਗਜ਼ਾਰ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਮੀ। ਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦ ਹੈ, ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤੁਮੀਂ ਰਿੰਨੀਆਂ ਟੋਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਮਨ?”

ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਆਮੀਂ ਬਾਗ਼ਾਂ, ਟੋਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਮਨ।”

੨੦ “ਜਾਤੇ ਖਾਦ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮੱਤ ਹੋਈਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਰੇ ਚਾਹ ਗਜ਼ਾਰ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਮੀ, ਜਾਤੇ ਤੁਮੀਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਨੀਆਂ ਟੋਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਮਨ?” ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜਾਮੀਂ ਮੱਤ ਟੋਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਮਨ।”

੨੧ ਉਦ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਦ ਹੈ ਮੈਂ ਜੇ ਰੁਝ ਰੀਤਾ ਮੀ, ਧਰ ਰੀ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਨਹੀਂ ਮਮਝਦੇ?”

ਜਿਸੂ ਦਾ ਬੈਤਮੈਦਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਨ੍ਹੇ ਨੂੰ ਠੀਰ ਰਹਨਾ

੨੨ ਜਿਸੂ ਜਾਤੇ ਉਮ ਦੇ ਚੇਲੇ ਬੈਤਮੈਦਾ ਨੂੰ ਜਾਏ। ਉੱਥੇ ਰੁਝ ਲੋਰ ਉਮ ਰੇਲ ਇੱਕ ਅੰਨ੍ਹੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਲਿਆਏ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਜਾਂਗੋ ਮਿੰਨਤ ਰੀਤੀ ਰਿ ਉਮ ਨੂੰ ਛੋਹੇ।

੨੩ ਤਾਂ ਉਹ ਅੰਨ੍ਹੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਗੱਥ ਫੜਕੇ ਉਮ ਨੂੰ ਸਹਿਰੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਮਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਬੁੱਝਿਆ ਜਾਤੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਉਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖਕੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਰੀ ਗੁਣ ਤੂੰ ਰੁਝ ਵੇਖ ਸੱਰਦਾ ਹੈ?”

੨੪ ਅੰਨ੍ਹੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਜ਼ਰ ਘੱਟਰੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾਤੇ ਰਿਗਾ, “ਗਾਂ, ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਗਾਂ ਜਾਤੇ ਉਹ ਤੁਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਮੈਨੂੰ ਰੁੱਖਾਂ ਵਾਂਗ ਦਿਸਦੇ ਗਨ।”

੨੫ ਉਦ ਜਿਸੂ ਨੇ ਫੇਰ ਉਮਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਗੱਥ ਰੱਖੇ ਤਾਂ ਉਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਕੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਮਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਠੀਰ ਮਨ ਜਾਤੇ ਗੁਣ ਉਹ ਮਝ ਰੁਝ ਮਾਫ ਵੇਖਣ ਦੇ ਮਮਰੱਥ ਮੀ। ੨੬ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਜਾਤੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ, “ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਵੀਂ।”

ਧਤਰਮ ਨੇ ਰਿਗਾ ਜਿਸੂ ਹੀ ਮਮੀਗ ਹੈ

(ਮੱਤੀ ੧੬:੧੩-੨੦; ਲੂਕਾ ੯:੧੮-੨੧)

੨੭ ਜਿਸੂ ਜਾਤੇ ਉਮ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਨਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ ਜੇ ਰੈਸਰੀਆ ਫਿਲਿੱਪੀ ਦੇ ਟਿਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਮਨ ਤਾਂ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਲੋਰ ਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਗਨ ਮੈਂ ਰੋਣ ਗਾਂ?”

੨੮ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰੁਝ ਲੋਰ ਆਖਦੇ ਗਨ ਰਿ ਤੂੰ ਯੁਗੰਨਾ ਬਧਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੇ ਰੁਝ ਆਖਦੇ ਗਨ ਤੂੰ ਏਲੀਯਾਗ ਹੈਂ। ਜਾਤੇ ਰੁਝ ਆਖਦੇ ਗਨ ਰਿ ਤੂੰ ਨਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ।”

੨੯ ਤਾਂ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਰੀ ਰਿਗਾ ਰਿ ਮੈਂ ਰੋਣ ਗਾਂ?”

ਧਤਰਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੂੰ ਮਮੀਗ ਹੈਂ।”

੩੦ ਫਿਰ ਉਮ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੜੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ, “ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਰੁਝ ਨਾ ਦਸਿਓ।”

ਜਿਸੂ ਰਹਿੰਦਾ ਉਮ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ

(ਮੱਤੀ ੧੬:੨੧-੨੮; ਲੂਕਾ ੯:੨੨-੨੭)

੩੧ ਫਿਰ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਧਦੇਮ ਦੇਣੇ ਸੁਝੂ ਰੀਤੇ ਰਿ ਰਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਤਰਲੀਫਾਂ

ਗਾਹੀਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਧਵੇਗਾ। ਉਮ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਰਿ ਬਚੁਰਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ, ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਜਾਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਮਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਨਾਮੰਚੂਰ ਰਹਨਗੇ। ਜਾਤੇ ਜਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਰਿ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਰਨ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਉਹ ਫਿਰ ਜੀਯ ਉੱਠੇਗਾ। ੩੨ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਵਾਧਰਨ ਵਾਲਾ ਮੀ। ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਹ ਮਝ ਰੁਝ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ।

ਉਮ ਨੇ ਰੋਈ ਵੀ ਭੇਦ ਨਾ ਰੱਖਿਆ। ਉਦ ਧਤਰਮ ਉਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਲੈਜਾ ਕੇ ਉਮਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਾਹਣ ਉਮ ਨੂੰ ਝਿੜਕਣ ਲੱਗਾ। ੩੩ ਧਰ ਜਿਸੂ ਨੇ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਲਿਆ ਜਾਤੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵੱਲ ਤੱਕਿਆ। ਉਦ ਉਮ ਨੇ ਧਤਰਮ ਨੂੰ ਨਿੰਦਿਆ ਜਾਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲਿਆ ਜਾ ਮੈਤਾਨ। ਤੇਰੀ ਮੋਚਣੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਰਗੀ ਹੈ ਨਾ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਰਗੀ।”

੩੪ ਉਦ ਜਿਸੂ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੇਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਤੇ ਉਮ ਦੇ ਚੇਲੇ ਵੀ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ। ਉਮ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਜੇ ਰੋਈ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਮ ਨੂੰ ਉਹ ਛੱਡਣਾ ਧਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਲੀਬ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲੇ। ੩੫ ਰਿਉਰਿ ਜੇਰ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਗੁਲਾ ਲਵੇਗਾ। ਧਰ ਜੇਰ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੇ ਲਈ ਜਾਤੇ ਖੁਸਬਥਰੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਵਾਰੇਗਾ, ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ। ੩੬ ਧਰ ਰੀ ਫਾਇਦਾ ਜੇਰ ਰੋਈ ਵਿਯਾਰਤੀ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾ ਲਵੇ ਧਰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਲਾ ਲਵੇ? ੩੭ ਰਿਉਰਿ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਦੀ ਰੀ ਰੀਮਤ ਤਾਰ ਸੱਰਦਾ ਹੈ? ੩੮ ਰਿਉਰਿ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਧੀੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਜੀਯ ਰਹੇ ਗਨ ਉਹ ਬੜੀ ਬੁਰੀ ਜਾਤੇ ਧਾਧ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਗਨ। ਜੇਰ ਰੋਈ ਮੇਰੇ ਜਾਤੇ ਮੇਰੇ ਉਧਦੇਮ ਬਾਰੇ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਮਹਿਸੂਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ, ਮੈਂ ਵੀ ਉਦੋਂ ਉਮ ਵਿਯਾਰਤੀ ਤੋਂ ਸਰਮਾਵਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਜਾਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਦੂਤਾਂ ਮਣੇ ਆਵਾਂਗਾ।”

੩੯ ਉਦ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਇਨਹਾਂ, ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਇੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਗਨ ਰੁਝ ਲੋਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਮਰਨਗੇ ਜਦ ਤੱਕ ਰਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਨਾ ਵੇਖਣ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਆਵੇਗਾ।”

ਜਿਸੂ ਮੁਮਾ ਜਾਤੇ ਏਲੀਯਾਗ ਦੇ ਨਾਲ

(ਮੱਤੀ ੧੭:੧-੧੩; ਲੂਕਾ ੯:੨੮-੩੬)

੪੦ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ ਜਿਸੂ ਨੇ ਧਤਰਮ, ਯਾਰੂਬ ਜਾਤੇ ਯੁਗੰਨਾ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉੱਚੀ ਧਗੜੀ ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਉੱਥੇ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ। ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਉਮ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਮ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਹੇ ਮਨ। ਜਿਸੂ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਬਦਲ ਗਿਆ ਮੀ। ੪੧ ਉਮ ਦੇ ਰੱਧੜੇ ਚਮਰੀਲੇ ਚਿੱਟੇ ਹੋ ਗਏ ਜਾਤੇ ਉਹ ਇੰਨੇ ਚਿੱਟੇ ਮਨ ਰਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਧੋਬੀ ਜਾਜਿਹੇ ਚਿੱਟੇ ਰਹਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ। ੪੨ ਫਿਰ

ਦੇ ਆਦਮੀ, ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਏਲੀਯਾਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਧਰਮਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

^੪ ਖਤਰਮ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਗੁਰੂ! ਮਾਝੇ ਲਈ ਇੱਥੇ ਹੋਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਤਿੰਨ ਤੰਬੂ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਇੱਕ ਤੇਰੇ ਲਈ, ਇੱਕ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਏਲੀਯਾਹ ਲਈ।” ^੬ ਖਤਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਤਰ ਵੇਖੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਰਤ ਉਹ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਦੋ ਚੇਲੇ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਏ ਸਨ।

^੭ ਤਦ ਇੱਕ ਬੱਦਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਛਾਂ ਵੀ ਠੀਕੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼ ਆਈ ਜਿਸਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਖੁੱਤਰ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣੋ।”

^੮ ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੁਫੇਰੇ ਨਜ਼ਰ ਕਰਕੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾ ਵੇਖਿਆ। ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਸੀ।

^੯ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੇਲੇ ਜਦੋਂ ਘਰਾੜ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਉਨ੍ਹੀ ਦੇਰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾ ਜੀ ਉੱਠੇਗਾ।”

¹⁰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣੇ ਵਿੱਚਾਰ ਹੀ ਰੱਖੀਆਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ “ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣ” ਦਾ ਆਖਰ ਵੀ ਹੋਇਆ? ¹¹ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਇਹ ਭਲਾ ਕਿਉਂ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਏਲੀਯਾਹ ਦਾ ਖਗਿਲਾਂ ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?”

¹² ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਏਲੀਯਾਹ ਖਗਿਲਾਂ ਆਵੇਗਾ ਦੁਸਮਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖਗਿਲਾਂ ਆਕੇ ਮਝ ਕੁਝ ਮੁੜ ਸੁਆਰੇਗਾ। ਖਰ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਰੇ ਕਿਉਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਤਮੀਹੇ ਝੱਲੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਚੁੱਤਰ ਵੀ ਤਾਂ ਜਾਵੇਗਾ? ¹³ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਏਲੀਯਾਹ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬਦਮਲੂਰੀ ਵੀ ਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਹਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਕਿ ਖੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਜਿਸ ਦਾ ਬਿਮਾਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ

(ਮੱਤੀ ੧੭:੧੪-੨੦; ਲੂਕਾ ੯:੩੭-੪੩)

¹⁴ ਤਦ ਜਿਸ, ਖਤਰਮ, ਆਰੂਬ ਅਤੇ ਯੁਗੰਨਾ ਬਾਰੀ ਚੇਲਿਆਂ ਵੇਲੇ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਰਦ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਬਹਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ¹⁵ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਬੜੇ ਹੋਰਾਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਵੱਲ ਭੱਜੇ।

¹⁶ ਜਿਸ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ?”

¹⁷ ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਗੁਰੂ! ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਖੁੱਤਰ ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਣ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਹਾਂ,

ਇਸਦੇ ਅੰਦਰ ਆਤਮਾ ਖਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਹਟਾਉਂਦਾ ਹੈ।” ¹⁸ ਉਹ ਭਰਿਸਟ-ਆਤਮਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਟਕਾ ਕੇ ਜਮੀਨ ਤੇ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਝੰਗ ਵਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਣੇ ਦੰਦ ਕਰੀਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਕੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਖਰ ਉਹ ਇਉਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਮਮਰਥ ਰਹੇ।”

¹⁹ ਜਿਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਬੇਖਰਤੀ ਤ ਲੋਕੇ! ਮੈਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਗ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮਗਰਾਵਾਂਗਾ? ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਲਿਆਉ!”

²⁰ ਤਾਂ ਚੇਲੇ ਉਸ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਲਿਆਏ। ਜਦੋਂ ਭਰਿਸਟ-ਆਤਮਾ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਆਤਮਾ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕੰਠ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਮੂੰਹੋਂ ਝੰਗ ਕੱਢਦਾ ਹੋਇਆ ਬੱਚਾ ਡਿੱਗ ਖਿਆ ਅਤੇ ਜਮੀਨ ਤੇ ਲੋਟ ਗਿਆ।

²¹ ਜਿਸ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਇਹ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਦੋਂ ਦਾ ਵਾਖਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

ਖਿਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਸੀ।

²² ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਆਕਸਮ ਅੱਗ ਤੇ ਕਦੇ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਕੁਝ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਝੇ ਤੇ ਕਯਾ ਕਰ? ਮਾਝੀ ਮਗਰਾਵਾ ਕਰ।”

²³ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਜੇ ਤੂੰ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ’। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਆਕਤੀ ਲਈ ਮਝ ਕੁਝ ਸੰਭਵ ਹੈ।”

²⁴ ਖਿਤਾ ਬੜਾ ਉਤਸੁਕ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਮੈਂ ਖਰਤੀ ਤ ਵਾਲਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਕਿ ਮੈਂ ਹੋਰ ਖਰਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਣਾਂ।”

²⁵ ਜਿਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਮਝ ਲੋਕ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨੇਮੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਵੀ ਵਾਖਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ, ਤੂੰ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੁੰਗਾ ਅਤੇ ਬੋਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਇਸ ਬੱਚੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾ, ਅਤੇ ਮੁੜ ਕਦੀ ਵੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਖਰਵੇਸ਼ ਨਾ ਕਰੀਂ।”

²⁶ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ ਚੀਰਿਆ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੇਰ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਭੁੰਜੇ ਡੇਗ ਕੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਂ ਬੱਚਾ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਖਦਾ ਸੀ। ਬੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ।” ²⁷ ਖਰ ਜਿਸ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਤੇ ਉਹ ਉੱਠ ਕੇ ਖਲੇ ਗਿਆ।

²⁸ ਜਦੋਂ ਜਿਸ ਖਰ ਵਾਖਮ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਵਰਤ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕਲੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਕੀ ਵਜਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਭਰਿਸਟ-ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸੱਕੇ?”

੨੯ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਤਮਾ ਮਿਰਫ਼ ਪੁਰਾਸ਼ਰਣਾ ਰਹਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਹਰ ਬੱਢਿਆ ਜਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।”

ਜਿਸੂ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮੋਤ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਰਹਨਾ

(ਮੱਤੀ ੧੭:੨੨-੨੩; ਲੂਕਾ ੯:੪੩-੪੫)

੩੦ ਤਦ ਜਿਸੂ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉੱਥੋਂ ਤੁਰ ਪਏ ਅਤੇ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘੇ ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਰਿ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਗਏ। ੩੧ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਰਲਿਆਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ, ਅਤੇ ਮੋਤ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਉਹ ਫਿਰ ਜੀਵਾ ਉੱਠੇਗਾ।” ੩੨ ਪਰ ਚੇਲੇ ਉਸਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਨਾ ਮਮਝ ਮੱਰੇ ਪਰ ਉਹ ਉਸਤੋਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰਦੇ ਰਹੇ।

ਜਿਸੂ ਦੱਸਦਾ ਕਿ ਰੋਣ ਮਭ ਤੋਂ ਮਗਨ ਹੈ

(ਮੱਤੀ ੧੮:੧-੫; ਲੂਕਾ ੯:੪੬-੪੮)

੩੩ ਜਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਰਫ਼ਰਨਾਪੁਮ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਉਹ ਇੰਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਰਹਦੇ ਮੁਟਿਆ ਹੈ, ਤੁਮੀਂ ਰਿਮ ਬਾਰੇ ਬਹਿਮ ਰਹ ਰਹੇ ਮੀ?” ੩੪ ਪਰ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਰੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਝੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹਿਮ ਰੀਤੀ ਮੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਭ ਤੋਂ ਮਗਨ ਰੋਣ ਹੈ?

੩੫ ਫਿਰ ਜਿਸੂ ਬੈਠ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰਹਾਂ ਸਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸੀਦਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਜੇਰ ਰੋਈ ਮਗਨ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਭ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

੩੬ ਫਿਰ ਜਿਸੂ ਨੇ ਇੰਰ ਛੋਟੇ ਬਾਲਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਖੜ੍ਹਾ ਰੀਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਫ਼ੜ ਚੁੱਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ੩੭ “ਜੇਰ ਰੋਈ ਮੇਰੇ ਨਾ ਦੇ ਰਾਹਣ ਅਜਿਹੇ ਬਾਲਰ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਰਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰਾ ਸਵਾਗਤ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਵਾਗਤ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਰਹਦਾ ਜਿਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।”

ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ

(ਲੂਕਾ ੯:੪੯-੫੦)

੩੮ ਫਿਰ ਖੁਹਿਨਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਰੂ! ਅਮੀਂ ਇੰਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਭੂਤ ਬੱਢਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮੀਂ ਇਹ ਮਭ ਰਹਨ ਤੋਂ ਰੋਰਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਧੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਮੀ।”

੩੯ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਰੇ ਨਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਰ ਰੋਈ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਮਭੇ ਰਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਝੱਟ ਹੀ ਉਹ

ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਰੋਈ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਆਖੇਗਾ। ੪੦ ਉਹ ਵਿਅਰਤੀ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹੈ। ੪੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਜੇਰ ਰੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਾਈ ਦਾ ਖਿਆਲਾ ਪੀਣ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮੀਂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਰੂਰ ਆਪਣਾ ਫਲ ਪਾਵੇਗਾ।

ਜਿਸੂ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਰਾਹਣਾ ਬਾਰੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(ਮੱਤੀ ੧੮:੬-੯; ਲੂਕਾ ੧੭:੧-੨)

੪੨ “ਜੇਰ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਤੇ ਨਿਰਭਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਪਾਪ ਰਹਵਾਏ ਤਾਂ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਚੱਰੀ ਦਾ ਪੁੜ ਬੰਨ੍ਹੇ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਦ ਜਾਵੇ। ੪੩ ਜੇਰ ਤੁਹਾਡਾ ਇੰਰ ਗੱਥ ਤੁਹਾਥੋਂ ਪਾਪ ਰਹਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਟੁੰਡਾ ਗੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੜਨਾ ਚੰਗਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਦੋ ਗੱਥਾ ਨਾਲ, ਜਿਮ ਨਾਲ ਤੁਮੀਂ ਨਰ ਵਿੱਚ ਜਾਵੋਗੇ। ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਅੱਗ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਬੁਝਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਰਦੀ। ੪੪ *੪੫ ਜੇਰ ਤੁਹਾਡਾ ਇੰਰ ਪੈਰ ਤੁਹਾਥੋਂ ਪਾਪ ਰਹਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟੋ। ਲੰਗੜਾ ਹੋਰੇ ਜਿਉਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਸਤੋਂ ਭਲਾ ਹੈ ਜੇ ਦੋ ਪੈਰ ਗੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਰ ਦੀ ਉਸ ਅੱਗ ਵਿੱਚ, ਜਿਹੜੀ ਬੁਝਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ, ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇ। ੪੬ *੪੭ ਜੇਰ ਤੁਹਾਡੀ ਅੱਥ ਤੁਹਾਥੋਂ ਰੋਈ ਪਾਪ ਰਹਵਾਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਹਰ ਬੱਢ ਸੁੱਟੋ। ਇੰਰ ਅੱਥ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੜਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸ ਰੋਲੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋ ਅੱਥਾਂ ਦੇ ਗੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇ। ੪੮ ਨਰ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਰੀੜੇ ਜੋ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਮਰਦੇ, ਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਅੱਗ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਬੁਝਾਈ ਜਾ ਸੱਰਦੀ।

੪੯ “ਸਭ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

੫੦ “ਲੂਣ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਜੇਰ ਲੂਣ ਆਪਣਾ ਲੂਣਾਪਨ ਛੱਡ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਬਾਰਾ ਨਮਰੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਹਮੇਸਾ ਚੰਗਿਆਈ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਰਹੋ ਅਤੇ ਇੰਰ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਾਂਤੀ ਪੁਰਵਰ ਰਹੋ।”

ਜਿਸੂ ਦਾ ਤਲਾਰ ਬਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼

(ਮੱਤੀ ੧੯:੧-੨੨)

੧ ਫੇਰ ਜਿਸੂ ਉੱਠ ਕੇ ਯਹੂਦਿਆ ਦੀਆਂ ਹਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਰ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਉੱਥੇ ਫਿਰ ਲੋਰ ਇੰਰਤਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹਮੇਸਾ ਵਾਂਗ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲੱਗਾ।

੨ ਰੁੜ ਫਰੀਮੀ ਉਸ ਰੋਲ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਿਮ ਰੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹੋਂ ਰੁੜ ਗਲਤ ਆਖੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੂ

*੯:੪੪ ਮਰਤਮ ਦੀਆਂ ਰੁੜ ਯੂਨਾਨੀ ਨਰਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ੪੪ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਤੁਰ ੪੮ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

†੯:੪੬ ਮਰਤਮ ਦੀਆਂ ਰੁੜ ਯੂਨਾਨੀ ਨਰਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ੪੬ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਰ ੪੮ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਨੂੰ ਖੁੰਡਿਆ, “ਰੀ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਇਹ ਵਾਜਿਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਤਲਾਰ ਦੇਵੇ?”

੩ ਖਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਭੂਮਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੀ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?”

੪ ਫਰੀਮੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਭੂਮਾ ਨੇ ਤਾਂ ਧਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਤਲਾਰਨਾ ਆ ਲਿਖਦੇ ਤਲਾਰ ਦੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ।” *

੫ ਖਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਭੂਮਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਇਮ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਮਖੜ ਮਨ।

੬ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਜਿਆ, ਉਸਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਰ ਅਤੇ ਨਾਰੀ ਬਣਾਇਆ।^੧ ੭ ਇਸੇ ਲਈ, ਮਰਦ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਵੇਗਾ।^੨ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਸਰੀਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦੋ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗਾ।^੩ ੮ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਹ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

੯ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਚੇਲੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਰ ਬਾਰੇ ਖੁੰਡਿਆ ਤਾਂ ੧੦ ਖਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਕਰ ਰੋਈ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਤਲਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਸਰੀ ਔਰਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਹਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਖਤਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਬਦਰਾਮੀ ਦਾ ਖਾਧ ਰਹਦਾ ਹੈ।^{੧੧} ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਰੋਈ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਮਰਦ ਨੂੰ ਤਲਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮਰਦ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਹਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਖਤੀ ਨਾਲ ਬਦਰਾਮੀ ਦਾ ਖਾਧ ਰਹਦੀ ਹੈ।”

ਖਿਸੂ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਨਾ

(ਮੱਤੀ ੧੯:੧੩-੧੫; ਲੂਕਾ ੧੮:੧੫-੧੭)

੧੩ ਲੋਕੀ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਲਿਆ ਰਹੇ ਮਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇਫੇ ਧਰ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ।^{੧੪} ਜਦੋਂ ਖਿਸੂ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਉਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਆੜਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਦੇਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋਰੇ ਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ।^{੧੫} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਾਲਰ ਵਾਂਗ ਰਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਧਰਵੇਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।”^{੧੬} ਤਾਂ ਖਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁਝੜ ਚੁੱਕਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦਿੱਤੀ।

ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਦਾ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ

(ਮੱਤੀ ੧੯:੧੬-੩੦; ਲੂਕਾ ੧੮:੧੮-੩੦)

੧੭ ਜਦੋਂ ਖਿਸੂ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡਣ ਹੀ ਵਾਲਾ ਸੀ ਤਾਂ, ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕਿਆ ਅਤੇ ਖੁੰਡਿਆ, “ਮਤਿ ਗੁਰੂ ਜੀ, ਮੈਂ ਸਦੀਵੀ ਜੀਵਨ ਧਰਾਧਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਕਰਾਂ?”

੧੮ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮਤਿਗੁਰੂ ਕਿਉਂ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈਂ? ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਮਤਿ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੇਵਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਮਤਿ ਹੈ।^{੧੯} ਧਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਕੀ ਤੂੰ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰੇ, ਬਦਰਾਮੀ ਦਾ ਖਾਧ ਨਾ ਕਰੇ, ਚੋਰੀ ਨਾ ਕਰੇ, ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਖੋਧਾ ਨਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ‘ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਆਦਰ-ਮਾਣ ਕਰੇ।’”^{੨੦}

੨੧ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਗੁਰੂ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਮੰਨਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਦ ਕਿ ਮੈਂ ਹਾਲੇ ਬੱਚਾ ਹੀ ਸੀ।”

੨੨ ਖਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਅਜੇ ਵੀ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਕਰਨੀ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ ਮਭ ਕੁਝ ਵੇਚਦੇ। ਇਹ ਮਾਰਾ ਧਨ ਤੂੰ ਗਰੀਬਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਦੇ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਫਲ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ ਤੁਰ।”

੨੩ ਧਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਧਨਵਾਨ ਸੀ।

੨੪ ਤਦ ਖਿਸੂ ਨੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਧਰਵੇਸ ਕਰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਐਥਾ ਹੈ।”

੨੫ ਖਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਕਥਨ ਤੇ ਚੇਲੇ ਬੜੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਫੇਰ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਬਚਿਉ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਿਲ ਹੋਣਾ ਕਿੰਨਾ ਐਥਾ ਹੈ! ੨੬ ਸੂਈ ਦੇ ਨੌਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਉਠ ਦਾ ਲੰਘਣਾ ਮੌਖਾ ਹੈ ਧਰ ਧਨਵਾਨ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਐਥਾ ਹੈ!”

੨੭ ਚੇਲੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜਿਆਦਾ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਤਾਂ ਫੇਰ ਕੌਣ ਕੌਣ ਮੌਰਦਾ ਹੈ?”

੨੮ ਖਿਸੂ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਧਰ ਸਿਰਫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਮਭ ਕੁਝ ਸੰਭਵ ਹੈ।”

੨੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੁਹਾਡਾ ਅਨੁਮੋਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮੀਰ ਆਪਣਾ ਮਭ ਕੁਝ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

* ੧੦:੪ “ਭੂਮਾ ਨੇ ... ਦੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ” ਦੇਖੋ ਬਿਵਸਥਾ ਮਾਰ ੨੪:੧

੧੧:੬ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੧:੨੭, ੫:੨   ੧੨:੮ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੨:੨੪

੧੩:੧੯ ਹਵਾਲਾ: ਰੂਠ ੨੦:੧੨-੧੬; ਬਿਵਸਥਾ ਮਾਰ ੫:੧੬-੨੦

੨੯ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਰਿਸ਼ੇ ਨੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੀ ਖਾਤਰ ਆਪਣਾ ਘਰ, ਭਰਾ-ਭੈਣਾਂ, ਮਾਂ-ਬਾਪ ਥੱਕੇ ਜਾਂ ਖੇਤ ਛੱਡੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਯਰਾਖਤ ਰਹੇਗਾ। ੩੦ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਘਰ, ਭਰਾ-ਭੈਣਾ, ਮਾਂ-ਬਾਪ, ਥੱਕੇ ਅਤੇ ਖੇਤ ਯਰਾਖਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਦੰਡ ਮਿਲੇਗਾ ਯਰ ਅਗਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮਦੀਯਰ ਜੀਵਨ ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ। ੩੧ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਤਬਾ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬੜਾ ਉੱਚਾ ਹੈ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਤਬਾ ਮਭ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ ਦਰਜੇ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਤਬਾ ਇਸ ਵਰਤ ਬਹੁਤ ਨੀਵਾਂ ਹੈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਥੇ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਉੱਚੇ ਕੁਤਬੇ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।”

ਜਿਸੁ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮੋਤ ਬਾਰੇ ਫੇਰ ਗੱਲ ਕਰਨਾ

(ਮੱਤੀ ੨੦:੧੭-੧੯; ਲੂਕਾ ੧੮:੩੧-੩੪)

੩੨ ਜਿਸੁ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕ ਵੀ ਯਰੂਸਲਮ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਹੈਰਾਨ ਸਨ, ਯਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਮਗਰ ਤੁਰ ਰਹੇ ਸਨ ਉਹ ਡਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਫੇਰ ਬਾਰਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਇੰਕਲਿਆਂ ਬੁਲਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਖਰ ਮੱਦਦਾ ਹੈ। ੩੩ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜਿਸੀ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਯਰੂਸੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ੩੪ ਉਹ ਲੋਕ ਉਸਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੁਰਣਗੇ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਮਾਰਨਗੇ ਅਤੇ ਜਾਨੇ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣਗੇ, ਯਰ ਉਹ ਮੋਤ ਤੋਂ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਖਿੱਛੋ ਫਿਰ ਜੀਯ ਉੱਠੇਗਾ।”

ਯਾਰੂਥ ਅਤੇ ਯੁਹੰਨਾ ਦਾ ਉਸਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਣਾ

(ਮੱਤੀ ੨੦:੨੦-੨੮)

੩੫ ਤਦ ਜਬਦੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰੂਥ ਅਤੇ ਯੁਹੰਨਾ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਣਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਸੁਰੂ ਜੀ! ਜਿਸੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਲਈ ਇੰਕ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰੋ।”

੩੬ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਥੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੀ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?”

੩੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮਾਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਵਚਨ ਦੇ ਕਿ ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਵਿੱਚ, ਮਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਕ ਤੇਰੇ ਮੱਜੇ ਯਾਮੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਤੇਰੇ ਖੱਬੇ ਯਾਮੇ ਬੈਠੇ!”

੩੮ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀ ਖਤਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹੋ। ਕੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਮੈਨੂੰ ਝੱਲਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਤੁਸੀਂ ਮਗਰਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋ? ਅਤੇ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਬਖਤਿਮਮਾ ਮੈਂ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਬਖਤਿਮਮਾ ਲੈ ਮੱਦਦੇ ਹੋ?”

੩੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ ਹੋ ਮੱਦਦਾ ਹੈ!”

ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਕਲੀਫਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਗੁਜਰਾਂਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਗੁਜਰੋਗੇ ਜਿਹੜਾ ਬਖਤਿਮਮਾ ਮੈਂ ਲਵਾਂਗਾ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਲਵੋਗੇ। ੪੦ ਯਰ ਕੋਣ ਮੇਰੇ ਮੱਜੇ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਯਾਮੇ ਬੈਠੇਗਾ ਇਸਦਾ ਫੈਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ! ਇਹ ਜਗਹਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।”

੪੧ ਬਾਰੀ ਦਮ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਸੁਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਰੂਥ ਅਤੇ ਯੁਹੰਨਾ ਤੇ ਕੋਯ ਆਇਆ ਤਾਂ ੪੨ ਜਿਸੁ ਨੇ ਮਾਰੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਾਈਆਂ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਗਾਰਮ ਮਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਦਬਦਬਾ ਕੱਖਣਾ ਯਮੱਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸੇਸ ਆਗੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਆਯਿਰਾਹ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਯਮੱਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੪੩ ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਗੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਗਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਮੇਵਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੪੪ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਕਰ ਵਾਂਗ ਮਭ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੪੫ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਉਣ ਆਇਆ ਯਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਖਾਤਰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ।”

ਜਿਸੁ ਦਾ ਇੰਕ ਅੰਨ੍ਹਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ

(ਮੱਤੀ ੨੦:੨੯-੩੪; ਲੂਕਾ ੧੮:੩੫-੪੩)

੪੬ ਤਦ ਉਹ ਯਰੀਹੇ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਜਦ ਉਹ, ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਯਰੀਹੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਇੰਕ ਅੰਨ੍ਹਾ ਆਦਮੀ (ਤਮਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ) ਬਰਤਿਮਈ ਮੜਕ ਦੇ ਰਿਨਾਰੇ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਮੜਕ ਕੰਢੇ ਬੈਠ ਭੀਖ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ੪੭ ਉਸ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਜਿਸੁ ਨਾਮਰੀ ਇਯਰ ਦੀ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਕੋਲਾ ਖਾਉਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜਿਸੁ, ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ! ਮੇਰੇ ਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰ।”

੪੮ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਖਾਉਣ ਲਈ ਝਿੜਕਿਆ ਅਤੇ ਚੁੱਧ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਯਰ ਉਸ ਅੰਨ੍ਹੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜੇਰ ਦੀ ਕੋਲਾ ਖਾਇਆ, “ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰ।”

੪੯ ਜਿਸੁ ਉੱਥੇ ਕੁਰਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕਹੋ, ਇਯਰ ਆਵੇ!”

ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਅੰਨ੍ਹੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਖੁਸ ਹੋ! ਅਤੇ ਖਲੋ ਜਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸੁ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ।” ੫੦ ਅੰਨ੍ਹਾ ਆਦਮੀ ਫਟਾ-ਫਟ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੱਧੜਾ ਉੱਥੇ ਹੀ ਛੱਡਿਆ ਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ।

੫੧ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਥੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੀ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?”

ਉਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਗੁਰੂ, ਮੈਂ ਮੁੜ ਤੋਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।”

੧੨ ਉਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਜਾ, ਤੇਰੀ ਵਿਸਵਾਸ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹੈ।” ਤਦ ਉਹ ਆਦਮੀ ਦੇਬਾਰਾ ਵੇਖਣ ਦੇ ਮਮਰਬ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਮ ਰਸਤੇ ਉਹ ਜਿਸੁ ਦੇ ਮਗਰ ਤੁਰ ਧਿਆ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਸਾਹੀ ਦਾਖਲਾ

(ਮੱਤੀ ੨੧:੧-੧੧; ਲੂਕਾ ੧੯:੨੮-੪੦; ਯੂਹੰਨਾ ੧੨:੧੨-੧੯)

੧ ਜਿਸੁ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਚਲੇ ਅਨੁਮਲਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਧਰੁੱਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਧਰਾੜ ਰੋਲ ਬੈਠਾਫਗਾ ਅਤੇ ਬੈਠਾਫਗੀਆ ਤੀਰਰ ਧਰੁੱਚੇ, ਉੱਥੇ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਿਆ। ੨ ਉਮ ਨੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਉਹ ਖਿੰਡ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਉੱਥੇ ਜਾਓ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਦਾਖਲ ਹੋਵੋਗੇ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਗਯੀ ਦਾ ਬੱਚਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਵੇਖੋਗੇ, ਜਿਸ ਉੱਧਰ ਰਦੇ ਰੋਈ ਸਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਮ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਲੈ ਆਓ। ੩ ਜੇਕਰ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖੇ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲੈ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਉਮ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਰਹਿਣਾ, ‘ਯਰਭੂ ਜੀ, ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ।”

੪ ਚੋਲੇ ਖਿੰਡ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਗਯੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰੋਲ ਬੱਝਾ ਹੋਇਆ ਵੇਖਿਆ। ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ੫ ਕੁਝ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗਯੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਖੋਲ੍ਹ ਰਹੇ ਹੋ?” ੬ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਗਯੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ।

੭ ਅਤੇ ਉਹ ਗਯੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਲੈ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਗਯੇ ਉੱਤੇ ਵਿਛਾਏ ਅਤੇ ਜਿਸੁ ਉਮ ਉੱਧਰ ਬੈਠ ਗਿਆ। ੮ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਸਾਹ ਤੇ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੇ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਹ ਵਿੱਚ ਹੜੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਢੀਆਂ ਸਨ। ੯ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਉਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ, ਸਾਰੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਸੋਲਾ ਧਾ ਰਹੇ ਸਨ, “ਉਮਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੋ!”

‘ਯੰਨ ਹੈ ਜੋ ਯਰਭੂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ!’ ਜਬੂਰ

੧੧:੨੫-੨੬

੧੦ “ਸਾਡੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦਾ ਰਾਜ ਜੋ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਮ ਉੱਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਰਥਾ ਰਹੇ! ਸਵਰਗ ਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਹੋਵੇ!”

੧੧ ਜਿਸੁ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਚਾਰੇ ਧਾਮੇ ਹਰ ਚੀਜ ਤੇ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰੀ।

ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਹਮੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠਾਫਗੀਆ ਨੂੰ ਗਿਆ।

ਜਿਸੁ ਆਖਦਾ ਹੈ ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਰੁੱਖ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ

(ਮੱਤੀ ੨੧:੧੮-੧੯)

੧੨ ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੈਠਾਫਗੀਆ ਨੂੰ ਛੱਡ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਸੀ। ੧੩ ਉਮ ਨੇ ਬੋਝੀ ਵਿਖੇ ਤੇ ਇੱਕ ਖੰਡਿਆਂ ਵਾਲਾ ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਦਰੁੱਖਤ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਦਰੁੱਖਤ ਦੇ ਰੋਲ ਗਿਆ, ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਤੇ ਰੋਈ ਫਲ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਯਰ ਉਮ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਉਸਤੇ ਰੋਈ ਅੰਜੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਖੰਡੇ ਹੀ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਅੰਜੀਰ ਲੱਗਣ ਦਾ ਮੌਸਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੧੪ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਦਰੁੱਖਤ ਨੂੰ ਰਿਹਾ “ਫਿਰ ਤੋਂ ਰੋਈ ਤੇਰਾ ਫਲ ਨਾ ਖਾਵੇ।” ਉਮ ਦੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਇਹ ਰਹਿੰਦੇ ਸੁਣਿਆ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣਾ

(ਮੱਤੀ ੨੧:੧੨-੧੭; ਲੂਕਾ ੧੯:੪੫-੪੮; ਯੂਹੰਨਾ ੨:੧੩-੨੨)

੧੫ ਜਿਸੁ ਅਨੁਮਲਮ ਜਾਰੇ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ ਗਿਆ। ਜੋ ਲੋਕ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਰਹੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲੱਗਾ। ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੇਜ਼ਾਂ ਵੀ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਨ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਉਹ ਚੋਰੀਆਂ ਵੀ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਖੁੰਗੀਆਂ ਵੇਚ ਰਹੇ ਸਨ। ੧੬ ਜਿਸੁ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਦਰ ਸਾਹੀਂ ਕੁਝ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦਿੱਤੀ। ੧੭ ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਮਝਾਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘ਮੇਰਾ ਘਰ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਯਰਾਬਥਨਾ ਦਾ ਅਮਬਾਨ ਰਹਾਵੇਗਾ,’ ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਡਾਰੂਆਂ’ ਦੇ ਲੁਕਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

੧੮ ਯਰਥਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਨੋਮ ਦੇ ਉਧਦੇਮਰਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਭ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਜਾਨੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਨਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਯਰ ਉਹ ਉਸਤੋਂ ਡਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਉਧਦੇਮ ਤੇ ਹੋਰਾਨ ਸਨ। ੧੯ ਉਸ ਸਾਹ ਜਿਸੁ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਉਹ ਸਹਿਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਜਿਸੁ ਨੇ ਵਿਸਵਾਸ ਦੀ ਤਾਰਤ ਵਿਖਾਈ

(ਮੱਤੀ ੨੧:੨੦-੨੨)

੨੦ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ, ਜਦ ਜਿਸੁ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਰੁੱਖ ਵੇਖਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਖਿੱਛਲੇ ਦਿਨ ਮਰਾਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਸੁੱਕ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੀ ਮੜ ਗਈਆਂ ਸਨ। ੨੧ ਤਦ ਯਤਰਮ ਨੇ ਚੇਤੇ ਕਰਕੇ ਉਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੇਖੋ, ਕੱਲ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਮਰਾਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਸੁੱਕ ਗਿਆ ਹੈ।”

੨੨ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖੋ।
 ੨੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਧਰਾੜ ਨੂੰ ਰਹੋ, ਖੜਗਾ ਹੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਸ਼ੁਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਲੈ।” ਅਤੇ ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮਨ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾ ਰਿਸੇ ਸੰਚਾ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜੇ ਆਖਿਆ ਉਹ ਵਾਧਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਹ ਜਰੂਰ ਹੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ੨੪ ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਮੰਗੋ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੋ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਿਆ ਹੋ, ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਰੂਰ ਮਿਲੇਗਾ। ੨੫ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ, ਜੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਆਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਇੱਛਾ ਕਰੋਗੇ, ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਧ ਮਾਫ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।” ੨੬ *

ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਸੰਚਾ
 (ਮੱਤੀ ੨੧:੨੩-੨੭; ਲੂਕਾ ੨੦:੧-੮)

੨੭ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਫਿਰ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਆਏ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਖੁੰਬ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਧਰਯਾਣ ਜਾਜਰ, ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰ ਅਤੇ ਬਜ਼ਰਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਉਸ ਕੋਲ ਆਏ। ੨੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮਾਨੂੰ ਦੱਸੋ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਸੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ? ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਦਿੱਤਾ?”

੨੯ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਉਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵੋ। ਤਾਂ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੩੦ ਮੇਰੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ, ਸੀ ਯਹੂਨਾ ਦਾ ਬਧਤਿਸਮਾ ਸਵਰਗ ਵੱਲੋਂ ਸੀ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ?”

੩੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਬਾਰੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ, ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੇਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣੇ ਕਿ ਯਹੂਨਾ ਦਾ ਬਧਤਿਸਮਾ ਸਵਰਗ ਵੱਲੋਂ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹੇਗਾ, ਤੇ, ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਯਹੂਨਾ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ? ੩੨ ਯਰ ਜੇਰ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸਦਾ ਬਧਤਿਸਮਾ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਸੀ ਤਾਂ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਤੇ ਨਰਾਜ਼ ਹੋਣਗੇ।” (ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਯਹੂਨਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਨਬੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਆਗੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ।)

੩੩ ਇਸ ਲਈ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮਾਨੂੰ ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਖਤਾ।”

ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤਾਂ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਰਿਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਪਣਾ ਖੁੱਤਰ ਭੇਜਦਾ ਹੈ
 (ਮੱਤੀ ੨੧:੩੩-੪੬; ਲੂਕਾ ੨੦:੯-੧੬)

੧ ਯਿਸੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਮਝਾਉਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਲਗਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਬਾਗ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਥਾੜ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਸਮ ਧਰਾਧਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਚੁਬੱਚਾ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੁਰਜ ਉਸਾਰਿਆ। ਉਹ ਆਦਮੀ ਇਹ ਬਾਗ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਰਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਮੱਧਰੇ ਖੁਦ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

੨ “ਉਸਨੇ ਫਲ ਦੀ ਸੁੱਤ ਵੇਲੇ, ਆਪਣੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਰਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣਾ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਭੇਜਿਆ।

੩ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਕਹਿਣਾ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਕੁਝ ਦਿੱਤੇ ਵਾਧਮ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ੪ ਫਿਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ, ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਵੀ ਬੇਇੱਜਤੀ ਕੀਤੀ। ੫ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਨੇ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਆਦਮੀ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਦਾ ਰਿਹਾ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਨੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

੬ “ਗੁਣ ਉਸ ਆਦਮੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੀ ਬੰਦਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੋ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ। ਇਹ ਬੰਦਾ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਯਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਰਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ‘ਰਿਸਾਨ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਮਤਿਕਾਰ ਕਰਣਗੇ।’

੭ “ਯਰ ਰਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ‘ਇਹ ਮਾਲਕ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ। ਬਾਗ ਉਸਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਈਏ ਅਤੇ ਇਹ ਬਾਗ ਸਾਡਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।’ ੮ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਜਾਨੇ ਮਾਰਕੇ ਖੇਤੋਂ ਖਾਹ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।

੯ “ਮੇਂ ਗੁਣ ਬਾਗ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕੀ ਕਰੇਗਾ? ਗੁਣ ਉਹ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਰਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੱਧੇਗਾ। ੧੦ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਅਵਸਥਾ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਿਆ ਹੋਵੋਗਾ:

‘ਜਿਸ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਸੱਦ ਕੀਤਾ
 ਸੋ ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਸਿਰਾ ਹੋ ਗਿਆ।’

੧੧ ਯਰਬੂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਭਾਣਾ ਵਰਤਾਇਆ ਤੇ ਸਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਚਰਜ ਹੈ।” ਜਬੂਰ

੧੧:੨੨-੨੩

੧੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣਕੇ ਮਨ ਕਿ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ

*੧:੨੬ ਕੁਝ ਮੁਢਲੀਆਂ ਯੂਨਾਨੀ ਨਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ੨੬ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ: “ਯਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।”

घारे गी मी । इम लटी उग जिमु नु गिरढउर रन लटी ळवमर लँड रगे मन थर उग लैरा उँ डरदे मन, इम लटी उग उम नु उँबे गी डँड रे चँले गटे ।

अरुची ळगुणां ते उम नाल
चाल खंडट ची रेमिम रीती

(भँती २२:१५-२२; लुरा २०:२०-२६)

^{१३} ढेर उनुगां ते रुड ढरीमीणां ळउ गेरेचीणां नुँ उमि रेल डेजिआ उां जे उग उम दे घचनं विंच रुड देम लँड मँरट । ^{१४} उां ढरीमी ळउ गेरेचीणां ते उम रेल नारे ळाधिआ, “गुबु जी! ळमीं जाटदे गां रि उँ इँर टिभानदार ळादमीं गै ळउे लैर उँरे घारे री ळाधदे गन । उँ रिमे गँले वी नगीं अघराउँसा । उँरे ळगे मारे भनूँध घराघर गन ळउे उँ यरभेसुर दे राग घारे मँचारी दँमसा गँ । उँ मानुँ टिग दँम रि री रैमर नुँ भगिमुल देटा खेग गँ रि नगीं? मानुँ उम नुँ भगिमुल देटा चगीसा गँ ज्ञां नगीं?”

^{१५} जिमु जाटसा मी रि टिग ळादमी मँचभूँच उम नाल रेटी चाल खंड रगे गन उां उम ते रिगा, “उमीं भैनुँ रिउँ यरतिआउँदे गे? चारे दा इँर मिंरा भेरे रेल लिआउँ ळउे भैनुँ वेखट रिउँ ।” ^{१६} उनुगां उम नुँ इँर मिंरा दे रिंटा उां जिमु ते उनुगां नुँ ळाधिआ, “मिंरे उँउे रिमसी उमवीर गै? ळउे उम उँथर रिमसा नाउँ लिधिआ गेटिआ गै?” उां उनुगां रिगा, “इमउे रैमर ची उमवीर ळउे उमसा नाउँ लिधिआ गै ।”

^{१७} उां उम ते उनुगां नुँ रिगा, “जे वमउां रैमर चीणां ते उग उम नुँ देवे ळउे जे यरभेसुर चीणां गन उग यरभेसुर नुँ देवे ।” लैर उमउे गैरान मन, जे जिमु ते उनुगां नुँ मभझाटिआ मी ।

रुड मडुरीणां ते जिमु नाल चाल खंडी

(भँती २२:२३-३३; लुरा २०:२७-४०)

^{१८} ढिर रुड मडुरी जिमु रेल ळाटे । मडुरीणां दा विमवाम मी रि भरन उँथरुँड रेटी भुड नगीं जिउँसा । उे मडुरीणां ते जिमु नुँ इँर मदान युँढिआ, ^{१९} “गुबु जी, माडे लटी भुमा ते लिधिआ गै रि जेरर रेटी विआगिआ युँधे घे-ळौलाद भर जादे, उां उम दे डरा नुँ उमसी डीवी नाल विआग ररवा लैटा चगीसा गै, उां जे उग भरे गेटे डरा लटी ळौलाद यैसा रर मँरट ।

^{२०} इँर वारी मँउ डरा मन । यगिने दा विआग गेटिआ ळउे उग भर गिआ, उम दे रेटी ळौलाद नगीं मी, ^{२१} ढेर दूजे डरा ते उम नाल विआग ररवाटिआ यर उग वी घे-ळौलाद गी भर गिआ । इँड गी

डीजे डरा नाल वी गेटिआ । ^{२२} इँड वारी-वारी मँउां डरावां ते उम नाल विआग रीडा यर मड गी घे-ळौलादे वारी-वारी भर गटे । रिमे डरा नुँ उम ळौरउ नाल मँउान ना भिली । ळाधिररार, उग ळौरउ वी भर गटी । ^{२३} रिउँ जे मारे मँउां डरावां ते उम नुँ ळाधटी यतनी घटाटिआ, युनर उँघान दे रिन, उग ळौरउ रिम ची डीवी रगवेगी?”

^{२४} जिमु ते ळाधिआ, “री उमीं गलउ नगीं गे? उमीं येवीणां ज्ञां यरभेसुर ची मरडी नुँ नगीं जाटदे! ^{२५} जद लैर भुरदिलां विंचे जीआ उँठटग उग विआग नगीं ररनगे । लैरा दा इँर दूजे नाल विआग नगीं गेवेगा मड लैर सुरग विंच दूजां वांग गेटगे । ^{२६} यर भुरदिलां दे जी उँठट दे मँघेय विंच, री उमीं भुमा ची येवी विंच भँचरी गेटी झझीं घारे नगीं यरिङ्गिआ । उँबे लिधिआ गेटिआ गै रि यरभेसुर ते भुमा नुँ री ळाधिआ; भँ ळघरागभ दा यरभेसुर, इमगर दा यरभेसुर ळउे आरुघ दा यरभेसुर गा ।” ^{२७} जेरर यरभेसुर ळाधसा गै रि उग टिनगां दा यरभेसुर गै उां, टिग भनूँध वामउव विंच भरे नगीं । उमीं मडुरीणां ते इम नुँ गलउ मभझिआ गै । यरभेसुर भुरदे लैरा दा यरभेसुर नगीं मगँ जिउँरिआं दा गै ।”

रिगडा गुरभ वँय भगँउवधुगट गै

(भँती २३:३४-४०; लुरा १०:२५-२८)

^{२८} इँर नेभ दा उँथरेमर जिमु रेल ळाटिआ । उम ते जिमु नुँ मडुरीणां ळउे ढरीमीणां नाल घगिम ररदे मुटिआ । उम ते वेधिआ रि जिमु ते उनुगां दे मदानां दे घडे वँधीआ जवाघ रिंउे गन, उां उम ते जिमु नुँ युँढिआ, “रिगडा गुरभ मड उँ वँय भगँउवखेग गै?”

^{२९} जिमु ते ळाधिआ, “मड उँ भुध टिगी गै रि: गे टिमराटेल दे लैरे, मुटे! माडा यरबु यरभेसुर गी इँर यरबु गै । ^{३०} उँ ळाधटे यरबु यरभेसुर नुँ रिन ज्ञान नाल थिआर रर । उँ ळाधटी युरी वुग, युरे रिभाग युरी उरउ नाल उम नाल थिआर रर ।” ^{३१} दूजा भगँउवधुगन गुरभ टिग गै रि, “जिवँ उँ ळाधटे-ळाध नाल थिआर ररसा गै इँवँ गी दूजिआं नुँ वी थिआर रर ।” ^{३२} इँर गुरभ मड उँ वँय भगँउवधुगट गन ।”

^{३३} उद उम ळादमी ते रिगा, “गुबु जी! उमीं घिलरुल ठीर ळाधिआ गै रि यरभेसुर मिरढ इँर गै गैर उमउे घिना दूजा यरभेसुर रेटी नगीं गै । ^{३४} ळउे भनूँध नुँ यरभेसुर नुँ युरे रिन ज्ञान नाल, युरी वुग, युरे रिभाग ळउे युरी उरउ नाल थिआर ररना चगीसा गै । ळउे भनूँध नुँ ळाधटे वांग गी दूजिआं नुँ

*१२:१९ जेरर रेटी ... यैसा रर मँरे देखे घिदमसा मार २५:५-६

ਜਾਨਣਾ ਤੇ ਧਿਆਨ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋ ਗੁਰਮ ਸਾਰੇ ਹੋਮਾਂ ਅਤੇ ਬਲੀਦਾਨਾਂ ਤੋਂ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਹਦੇ ਹਾਂ, ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ।”

੩੪ ਜਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈਂ।” ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਰਿਮੇ ਦਾ ਹੱਸਲਾ ਨਾ ਧਿਆ ਜੇ ਉਸ ਰੋਲੇ ਰੁਝ ਹੋਰ ਸੁਯਾਲ ਰਹੇ।

ਮਮੀਹ ਰਿਮਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ

(ਮੱਤੀ ੨੨:੪੧-੪੬; ਲੂਕਾ ੨੦:੪੧-੪੬)

੩੫ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਧਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ ਇਹ ਰਿਉਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਮੀਹ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ? ੩੬ ਦਾਉਦ ਨੇ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਗਾਹੀ ਖੁਦ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ:

‘ਯਰਬੂ ਨੇ, ਮੇਰੇ ਯਰਬੂ ਨੂੰ, ਆਖਿਆ:
ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮੱਜੇ ਧਾਮੇ ਬੈਠ।

ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਧੈਰਾਂ ਹੇਠ ਰਹ
ਦਿਆਂਗਾ।’ ਜਬਰ 11:੧

੩੭ ਦਾਉਦ ਤਾਂ ਆਖੇ ਹੀ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ‘ਯਰਬੂ’ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਮੀਹ ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਿਵੇਂ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਹੈ?” ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਖੁਸੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ ਸੁਣ ਰਹੀ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਰਹਦਾ

(ਮੱਤੀ ੨੩:੬-੭; ਲੂਕਾ 11:੪੩, ੨੦:੪੫-੪੭)

੩੮ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਉਧਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਾਵੰਧਾਨ ਰਹੋ। ਉਹ ਲੰਬੇ ਚੰਗੇ ਧਾਰੇ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ, ਇਯਰ-ਉਯਰ ਭਟਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਇਛੁੱਕ ਹਨ। ੩੯ ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਾਰਥਨਾ ਮਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦਾਵਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀਆਂ ਚੁਰਮੀਆਂ ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ੪੦ ਉਹ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੇ ਖਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੁੱਟ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਬਨਣ ਲਈ ਵਿਖਾਵੇ ਰਨ ਵਾਸਤੇ ਲੰਬੀਆਂ-ਲੰਬੀਆਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਇੰਰ ਵਿਧਵਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਦੱਸਦੀ ਹੈ

(ਲੂਕਾ ੨1:1-੪)

੪1 ਯਿਸੂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਮੰਦਰ ਰੋਲ ਬੈਠਾ ਇਹ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਆਦੇ-ਜਾਦੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੀ ਭੇਟਾ ਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਧਨ ਧਾ ਰਹੇ ਸਨ। ੪2 ਫਿਰ ਇੰਰ ਗਰੀਬ ਵਿਧਵਾ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਤਾਬੇ ਦੇ ਸਿਰੇ ਭੇਟਾ ਸੀ ਤੇ ਜੇ ਕਿ ਇੰਰ ਧੰਮੇ ਦੇ ਤੁੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ।

੪3 ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਰੋਲ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਗਰੀਬ ਵਿਧਵਾ ਨੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਸਿਰੇ ਚੜਾਏ ਹਨ, ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਧਨਵਾਨਾਂ ਦੀ ਚੜਾਈ ਢੇਰ ਸਾਰੀ ਭੇਟਾ ਨਾਲੋਂ ਰਿਤੇ ਵੱਧੇ ਹਨ। ੪੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਰੋਲ ਅਥਾਹ ਧਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਭ ਰਾਮੇ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਜੇ ਫਾਲਤੂ ਸੀ, ਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੇਟਾ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਧਰ ਇਹ ਯੋਰਤ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਰੋਲ ਜੇ ਵੀ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਅਰਧਣ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਰੁਝ ਉਸ ਨੇ ਅਰਧਣ ਸੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਆਖਣੇ ਜਿਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸੀ।”

ਮੰਦਰ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਿਨਾਸ

(ਮੱਤੀ ੨੪:1-੨੫; ਲੂਕਾ ੨1:੫-੨੪)

੪੫ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਮੰਦਰ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਇੰਰ ਚੋਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੇਖੋ! ਇਸ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਰਿਨੀਆਂ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹਨ ਤੇ ਰਿਨੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਖੱਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ!”

੪੬ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਵੱਡੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਜੋ ਤੂੰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਰੀਆਂ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇੰਰ-ਇੰਰ ਖੱਬਰ ਜਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗ ਧਵੇਗਾ। ਇੰਰ ਵੀ ਖੱਬਰ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।”

੪੭ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਧਗੜ ਉੱਤੇ ਧਤਰਮ, ਯਾਬੂਬ, ਯੁਗੰਨਾ ਅਤੇ ਅੰਦਰੁਯਾਮ ਨਾਲ ਇੰਰਲਾ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਥੇ ਉਹ ਮੰਦਰ ਵੇਖ ਸੱਰਦੇ ਸਨ। ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ। ੪੮ “ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਰਦੋਂ ਵਾਧਰੇਗਾ? ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸੀ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਵਾਧਰਣ ਵਾਲਾ ਹੈ?”

੪੯ ਯਿਸੂ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਹੋਸਿਆਰ ਰਹੋ! ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਨਾ ਰਨ ਦਿਓ।

੫੦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਖਣਗੇ, ਮੈਂ ਓਹੇ ਹਾਂ ਇਉ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਨਾਉਣਗੇ। ੫1 ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜੰਗਾਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਗਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣੋਗੇ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਖਬਰਾਉਣਾ ਨਾ। ਅੰਤ ਆਉਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਇਹ ਸਭ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਧਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਧਰ ਅੰਤ ਗਲੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ੫2 ਰਿਉਰਿ ਇੰਰ ਰੋਮ ਦੂਜੀ ਰੋਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇਗੀ, ਇੰਰ ਗਾਜ ਇੰਰ ਗਾਜ ਦੂਜੇ ਗਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇਗਾ। ਅਤੇ ਇੰਰ ਵਰਤ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਰੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਚਾਲ ਆਉਣਗੇ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੂਤਰ ਦੇ ਦਰਦ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

੫੩ “ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਚੋਰਮ ਰਹਿਣਾ ਰਿਉਰਿ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਚਿਹਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਣਗੇ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਮਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਰੇ ਰੁੱਟਣਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਗਾਰਮਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੇਰੇ ਰਾਹਣ ਖੜ੍ਹੇ ਰਨਗੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਵੋਗੇ। ਇਹ ਸਭ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਰਨਗੇ

ਰਿਉਰਿ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰਾ ਯਾਨੁਮਰਣ ਰਹਦੇ ਹੈ। 10 ਮਭ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਇਹ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਝੋਮਾਂ ਨੂੰ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ। 11 ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰਹਨ ਆਤੇ ਰਚਿਰਹੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਹਨ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਅੱਧੇ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਰਹਨੀ ਰਿ ਆਮੀਂ ਰੀ ਰਹੀਏ। ਤੁਮੀਂ ਉਹੀ ਆਖਣਾ ਜੋ ਉਮ ਵਰਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਤੁਮੀਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਖੁਦ ਬੋਲੇਗਾ।

12 “ਭਰਾ-ਭਰਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਆਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਫੜਵਾਉਣਗੇ। ਖਿਓ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇਗਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਫੜਵਾਏਗਾ। ਇੰਝ ਹੀ, ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਫੜਵਾਉਣਗੇ। 13 ਮੇਰੇ ਰਾਹਣ ਮਭ ਲੋਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਨਗੇ। ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਅੰਤ ਤੱਕ ਸਥਰ ਨਾਲ ਇਹ ਮਭ ਸਹੇਗਾ ਉਹੀ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

14 “ਤੁਮੀਂ ਉਮ ‘ਭਿਆਨਰ ਚੀਜ ਨੂੰ ਵੇਖੋਗੇ ਜਿਹੜੀ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ।’ *ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਮ ਜਗ੍ਹਾ ਵੇਖੋਗੇ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” (ਤੁਮੀਂ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਰਿ ਇਸਦਾ ਰੀ ਅਰਥ ਹੈ।) “ਉਮ ਸਮੇਂ, ਅਰੁਦਿਆ ਵਿੱਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਾੜਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਭੱਜ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 14 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਰਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਭੱਜ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਰਰ ਰੋਟੀ ਮਨੁੱਖ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਤੇ ਹੈ ਉਮ ਨੂੰ ਬੱਲਿਉ ਆਪਣੇ ਘਰੋਂ ਰੁੜ ਲੈਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। 16 ਜੇਰਰ ਰੋਟੀ ਮਨੁੱਖ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰੁੜਤਾ ਲੈਣ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

17 “ਉਹ ਵਰਤ ਗਰਭਵਤੀ ਐਰਤਾਂ ਲਈ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੁੱਧ ਪੀਂਦੇ ਨਿਆਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਹਨ। 18 ਪਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨਾ ਰਿ ਇਹ ਮਭ ਮਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵਾਪਰੇ। 19 ਭਲਾ ਰਿਉਂ? ਓਨਹੀ ਦਿਨੀਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਬਤਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਉਹ ਸੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਮਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਰ ਖੁਸ਼ੀਬਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਜੀ ਸੀ, ਇੱਥੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਰਲੀਫਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਖੁਸ਼ਰਿਲਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। 20 ਆਤੇ ਜੇਰਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਾ ਰਦਾ ਤਾਂ ਰੋਟੀ ਮਨੁੱਖ ਜਿਉਂਦਾ ਨਾ ਬਚਦਾ। ਪਰਭੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਘਟਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

21 “ਉਮ ਵਰਤ ਰੁੜ ਲੋਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਣਗੇ, ‘ਵੇਖੋ! ਮਮੀਹ ਇੱਥੇ ਹੈ’ ਰੁੜ ਹੋਰ ਲੋਰ ਸਾਇਦ ਇਹ ਵੀ ਆਖਣ, ‘ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੈ!’ ਪਰ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਾ ਰਹਨਾ। 22 ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਝੂਠੇ ਮਮੀਹ ਆਤੇ ਝੂਠੇ ਨਬੀ

ਆਉਣਗੇ ਆਤੇ ਰਹਿਸਮੇ ਆਤੇ ਅਚੰਭੇ ਵਿਖਾਉਣਗੇ ਆਤੇ ਹਰ ਮੰਭਵ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਮ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਮਰਾਹ ਰਹਣਗੇ। 23 ਇਸ ਲਈ ਪੁਰੇ ਚੈਰਮ ਰਹਿਣਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਮਭ ਰੁੜ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੈਰਮ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

24 “ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਰਸਟਾਂ ਤੋਂ ਬਾਦ, ‘ਸੁਰਜ ਹਨੇਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਚੰਨ ਆਪਣੀ ਚਾਨਣੀ ਗੁਲਾ ਲਵੇਗਾ। 25 ਤਾਰੇ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਪੈਣਗੇ ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਸਰਤੀਆਂ ਹਿੱਲ ਜਾਣਗੀਆਂ।’ †

26 “ਤਦ ਲੋਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਸਰਤੀ ਆਤੇ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਵੇਖਣਗੇ। 27 ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤੀ ਦੇ ਚਾਹੀ ਪਾਸੀਂ ਭੇਜੇਗਾ। ਦੂਤ ਉਮ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਪਰਤੀ ਦੀ ਹਰ ਰੋਮ ਵਿੱਚੋਂ ਟਿਕੋਣਾ ਰਹਨਗੇ।

28 “ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਰੁੱਖ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਰ ਸਿੱਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਹਰੀਆਂ ਆਤੇ ਰੋਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਆਤੇ ਨਵੇਂ ਪੱਤੇ ਉੱਗਣੇ ਸੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਤੁਮੀਂ ਜਾਣ ਜਾਦੇ ਹੋ ਰਿ ਗਰਮੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। 29 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਮੀਂ ਜਦੋਂ ਵੇਖੋ ਰਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਰਿ ਸਮਾਂ ਨੇੜੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬਹੁ ਹੋਏ ਹੈ। 30 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਇਹ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਖੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ। 31 ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ, ਆਰਾਮ ਆਤੇ ਪਰਤੀ ਮਭ ਨਸਟ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਰਦੇ ਵੀ ਨਸਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

32 “ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਦੂਤ ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁੱਤਰ ਹੀ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਰਿ ਉਹ ਵਰਤ ਰਦੇ ਆਵੇਗਾ। ਪਰ ਸਿਰਫ ਪਿਤਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। 33 ਚੈਰਮ ਰਹੋ! ਆਤੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਤਿਆਰ ਰਹੋ! ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹ ਘੜੀ ਰਿਸ ਵੇਲੇ ਆ ਜਾਵੇ।

34 “ਇਹ ਜਮਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਖਾਤਰਾ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਉਮ ਨੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਛੱਡਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਖਰਤ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਨੋਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਰੋਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਦਰਬਾਨ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਨਿਖਰਤ ਰਹਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਹਮੇਸਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਰਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹੈ। 35 ਇਸ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਹਮੇਸਾ ਤੱਤਪਰ ਰਹਿਣਾ। ਤੁਮੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਰਦੇ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਰ ਵਾਪਸ ਖੁੜ ਆਵੇ। ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਰਿ ਰੀ ਉਹ ਆਖਣ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੜਕੇ ਜਾਂ ਸੁਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਆਵੇਗਾ। 36 ਉਹ ਝੱਟ ਹੀ ਵਾਪਸ ਆ ਸੱਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਰਰ ਤੁਮੀਂ ਹਮੇਸਾ ਚੈਰਮ ਰਹੋ

*13:14 ‘ਭਿਆਨਰ ਚੀਜ ... ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ’ ਦਾਨੀਏਲ ੯:੨੭; 11:31; 12:11
†13:24-25 ਯਸਾ. 13:10; 34:4

ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁੱਤੇ ਨਾ ਹੋਵੋ।³⁷ ਮੈਂ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਆਤੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 'ਜਾਗਦੇ ਰਹੋ।'"

ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ
(ਮੱਤੀ 26:1-4; ਲੂਕਾ 22:1-2; ਯੂਹੰਨਾ 11:44-43)

18 'ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਖਿੱਛੋਂ ਖਸਾਹ ਆਤੇ ਖਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਖਰਬਾਨ ਜਾਜਰ ਆਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਛੱਲ ਨਾਲ ਫੜ ਮੱਰਣ ਤੇ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਮੁੱਟਣ? 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, "ਘਰ ਆਮੀਂ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਮੱਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਲੋਕ ਰਬੇਯ ਵਿੱਚ ਆਰੇ ਰੋਈ ਗੰਗਾਮਾ ਰਰਨ।"

ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸੇਸ ਰਾਜਜ
(ਮੱਤੀ 26:6-13; ਯੂਹੰਨਾ 12:1-10)

³ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਬੈਤਯਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸਮਊਠ ਰੋੜੀ ਦੇ ਘਰ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਬੈਠਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਉਸ ਰੋਲ ਆਈ। ਉਹ ਇੱਕ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦੀ ਸੀਸੀ ਵਿੱਚ ਰੀਮਤੀ ਆਤਰ ਭਰਦੇ ਲਿਆਈ। ਇਹ ਆਤਰ ਨਾਰਡ *ਧੇਦੇ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਸੀਸੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ਆਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ।

⁴ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਰੁੜ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਗਏ ਆਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰਰਨ ਲੱਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, "ਉਸਨੇ ਇਸ ਆਤਰ ਨੂੰ ਫਿਜੂਲ ਕਿਉਂ ਗੁਆਇਆ।" ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਤਰ ਇੱਕ ਮਾਲ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਜਿੰਨਾ ਸੀ ਆਤੇ ਇਹੀ ਆਤਰ ਵੇਚਦੇ ਇਸਦਾ ਧੰਮਾ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ।" ਇਉਂ ਉਹ ਉਸ ਯੋਰਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਰਰਨ ਲੱਗੇ।

⁵ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕਲਾ ਛੱਡ ਦਿਉ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰੇਸਾਨ ਨਾ ਰਰੇ? ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਹੈ।" ਕਿਉਂਕਿ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਤਾਂ ਗਮੇਸਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿਣੇ ਹਨ ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਦੋਂ ਚਾਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਰ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ਖਰ ਮੈਂ ਗਮੇਸਾ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ।" ਉਸ ਨੇ ਉਹੀ ਰੀਤਾ ਜੇ ਉਹ ਰਰ ਮੱਰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਆਤਰ ਡੋਲ੍ਹਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ ਹੈ।" ⁶ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦਾ ਖਰਚਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਜੇ ਇਸਨੇ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਰਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਆਦ ਰੱਖਣਗੇ।"

ਯਹੂਦਾ ਦਾ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੁਸਮਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਗਾਜ਼ੀ ਹੋਣਾ
(ਮੱਤੀ 26:14-16; ਲੂਕਾ 22:3-6)

¹⁰ ਤਦ ਬਾਰਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਖਰਬਾਨ ਜਾਜਰ ਰੋਲ ਗਿਆ। ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਸੀ ਯਹੂਦਾ ਇਸਕਰਿਯੋਤੀ ਆਤੇ ਇਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ¹¹ ਖਰਬਾਨ ਜਾਜਰ ਇਹ ਸੁਣਦੇ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਆਤੇ ਇਸ ਬਦਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਖਣੇ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਵਾਉਣ ਦਾ ਮੱਰਾ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਯਸਾਹ ਦਾ ਭੋਜਨ

(ਮੱਤੀ 26:17-24; ਲੂਕਾ

22:7-14, 21-23; ਯੂਹੰਨਾ 13:21-30)

¹² ਇਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਖਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਖਹਿਲਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਸਾਹ ਦੇ ਲੇਲੇ ਦਾ ਬਲਿਦਾਨ ਰਰਦੇ ਸਨ। ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, "ਤੂੰ ਸਾਥੋਂ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਖਸਾਹ ਦਾ ਭੋਜਨ ਕਿੱਥੇ ਤਿਆਰ ਰਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਨਾ ਹੈ?"

¹³ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਜਾਵੋ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਖਾਣੀ ਦਾ ਘੜਾ ਚੁੱਕੀ ਆਉਂਦਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ ਤੁਰਨਾ।" ¹⁴ ਉਹ ਆਦਮੀ ਇੱਕ ਘਰ ਵੱਲ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾਓ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਖਣਾ, 'ਘਰੁ ਖੁੱਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਰਮਰਾ ਵਿਖਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਖਸਾਹ ਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾ ਮੱਰਣ।' ¹⁵ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਚੁਬਾਰਾ ਵਿਖਾਏਗਾ। ਆਤੇ ਉਹ ਰਮਰਾ ਜੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਜਾਓ ਸਾਡੇ ਲਈ ਭੋਜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਰਰੇ।"

¹⁶ ਇਉਂ ਉਹ ਚੇਲੇ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਸਭ ਰੁੜ ਉਥੋਂ ਹੀ ਵਾਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਖਸਾਹ ਦੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਰੀਤੀ।

¹⁷ ਸਾਮ ਦੇ ਵੇਲੇ, ਯਿਸੂ ਬਾਰਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨਾਲ ਆਇਆ। ¹⁸ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇ ਇੱਕ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਫੜਵਾਏਗਾ।"

¹⁹ ਚੇਲੇ ਇਹ ਸੁਣਦੇ ਬੜੇ ਉਦਾਸ ਹੋਏ ਆਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, "ਘਰੀਨਨ, ਮੈਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਾਂ! ਰੀ ਇਹ ਮੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ?"

²⁰ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਜੇ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਫੜਵਾਏਗਾ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਹੈ ਆਤੇ ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜੇ ਮੇਰੇ ਭੋਜਨ ਵਾਲੇ ਰਟੋਰੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੱਥ ਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।

²¹ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੋਬੀਆਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ, ਮਨੁੱਖ

*14:3 ਨਾਰਡ ਇੱਕ ਖੋਦਾ ਜਿਸਦੀ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਤਰ ਬਨਾਇਆ।

ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਰ ਜੇ ਉਮ ਨੂੰ ਫੜਵਾਏਗਾ ਉਮ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਮੀਰਿ ਉਹ ਆਦਮੀ ਧੈਰਾ ਹੀ ਨਾ ਹੁੰਦਾ।”

ਯਰਬੂ ਦਾ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੨੬-੩੦; ਲੂਕਾ ੨੨:੧੫-੨੦; ੧ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ੧੧:੨੩-੨੫)

੨੨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭੋਜਨ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਰੋਟੀ ਲਈ ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਵਰਗੇ ਰੋਟੀ ਤੋੜੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਰੋਟੀ ਫੜੋ ਤੇ ਖਾ ਲਵੋ, ਇਹ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਹੈ।”

੨੩ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਦਾਖ਼ ਰਮ ਦਾ ਖਿਆਲਾ ਫੜਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਵੀ ਤਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਸਭ ਨੇ ਉਸ ਖਿਆਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਦਾਖ਼ ਰਮ ਧੀਤਾ।

੨੪ ਤਾਂ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੇਰਾ ਲਹੂ ਹੈ, ਇਹ ਨਵੇਂ ਵਰਾਹ ਦਾ ਲਹੂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਹੁਤਿਆਂ ਲਈ ਵਹਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।” ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਦਾਖ਼ ਰਮ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਖੀਵਾਂਗਾ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖੀਵਾਂਗਾ ਇਹ ਨਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।”

੨੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਿਲਕੇ ਇੱਕ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਅਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਯਹਾੜ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ।

ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਚੇਲੇ ਉਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਣਗੇ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੩੧-੩੫; ਲੂਕਾ ੨੨:੩੧-੩੪; ਯੂਹੰਨਾ ੧੩:੩੬-੩੮)

੨੭ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗੁਲਾ ਲਵੋਗੇ। ਇਉਂ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ:

ਮੈਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਮਾਰਾਂਗਾ

ਅਤੇ ਭੇਡਾਂ ਖਿੱਲਰ ਜਾਣਗੀਆਂ।” ਜਰਜਾਹ ੧੩:੭

੨੮ ਯਰ ਮੈਂ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਮੁੜ ਜਿਉਣ ਦੇ ਬਾਦ ਗਲੀਲ ਨੂੰ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਥੇ ਯਹੁੱਚਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

੨੯ ਤਾਂ ਯਤਰਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਭਾਵੇਂ ਮਾਰੇ ਚੇਲੇ ਤੇਰੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਛੱਡ ਦੇਣ ਯਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗਾ।”

੩੦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਹੀ, ਰਾਤ ਵੱਲੋਂ ਦੇ ਦੋ ਵਾਰ ਬਾਗ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਤੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਆਖੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ?”

੩੧ ਯਰ ਯਤਰਮ ਨੇ ਬੜੀ ਦਿਰਝਤਾ ਨਾਲ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਇਹ ਵਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਰਾਂਗਾ।” ਬਾਰੀ ਮਾਰੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਉਮ ਨੂੰ ਇੰਝ ਹੀ ਆਖਿਆ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਇੰਦਰਿਆਂ ਯੁਰਾਰਬਨਾ ਵਰਨਾ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੩੬-੪੬; ਲੂਕਾ ੨੨:੩੯-੪੬)

੩੨ ਫੇਰ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਚੇਲੇ ਗਯਮਮਨੀ ਨਾਂ ਦੀ ਇੰਦਰ ਜਗਹਾ ਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਜਾਰੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜਦ ਤੱਕ ਮੈਂ ਯੁਰਾਰਬਨਾ ਵਰਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ

ਇੱਥੇ ਬੈਠੋ।” ੩੩ ਉਮ ਨੇ ਯਤਰਮ, ਯਾਰਬੂ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਨੂੰ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਬੜਾ ਦੁੱਖੀ ਅਤੇ ਦਿਲਗੀਰ ਮੀ। ੩੪ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੇਰਾ ਆਤਮਾ ਬੜਾ ਉਦਾਸ ਬਲਕਿ ਮਰਨ ਤੀਰਰ ਉਦਾਸ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਠਹਿਰੇ ਅਤੇ ਜਾਗਦੇ ਰਹੋ।”

੩੫ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬੜੀ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗਕੇ ਯੁਰਾਰਬਨਾ ਵੀ ਤੀਰ ਰਿ ਜੇ ਮੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਮਾਂ ਉਮ ਤੋਂ ਟਲ ਜਾਵੇ। ੩੬ ਉਮ ਨੇ ਯੁਰਾਰਬਨਾ ਵੀ ਤੀਰ, “ਅੱਧਾ, ਹੋ ਖਿਤਾ, ਤੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਵਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈਂ। ਇਹ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲਾ ਮੈਂਬੋਂ ਲੈ ਲਵੋ, ਤਾਂ ਵੀ ਜੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਹੀ ਹੋਵੇ ਜੇ ਤੂੰ ਭਾਵੇ।”

੩੭ ਤਾਂ ਉਹ ਵਾਧਮ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵੇਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਯਤਰਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਹੋ ਸਮਝੋ! ਵੀ ਤੂੰ ਮੈਂ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਵੀ ਤੂੰ ਇੰਦਰ ਅਤੀ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਗ ਸੱਕਦਾ? ੩੮ ਜਾਗਦੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਯੁਰਾਰਬਨਾ ਵਰੇ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਯਰਤਾਵੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਯਵੇ। ਆਤਮਾ ਤਾਂ ਇਛੁਰ ਹੈ, ਯਰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਰੀਰ ਰਮਜੋਰ ਹੈ”

੩੯ ਯਿਸੂ ਫਿਰ ਉੱਥੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹੋਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਕੇ ਯੁਰਾਰਬਨਾ ਵੀ ਤੀਰ। ੪੦ ਫਿਰ ਉਹ ਚੇਲਿਆਂ ਵੇਲ ਵਾਧਮ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਤਿਆਂ ਯਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੜੀਆਂ ਬੱਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਵੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ।

੪੧ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਯੁਰਾਰਬਨਾ ਵਰਕੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵੇਲ ਵਾਧਮ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਮੈਂ ਰਹੇ ਤੇ ਅਰਾਮ ਵਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਯਾਧੀਆਂ ਹੱਥੀ ਫੜਵਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਵਰਤ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ੪੨ ਉੱਠੋ, ਮਾਨੂੰ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ਵੇਖੋ! ਮੇਰਾ ਫੜਵਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ!”

ਯਿਸੂ ਦਾ ਗਿਰਫਤਾਰ ਹੋਣਾ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੪੭-੫੬; ਲੂਕਾ ੨੨:੪੭-੫੩; ਯੂਹੰਨਾ ੧੮:੩-੧੨)

੪੩ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਜੇ ਬੋਲ ਹੀ ਰਿਹਾ ਮੀਰਿ ਯਹੂਦਾ ਉੱਥੇ ਯਹੁੱਚਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਬਾਰਹਾਂ ਰਮੂਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦਰ ਮੀਰਿ, ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਬੜੇ ਲੋਕ ਸਨ ਜੋ ਰਿ ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ, ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰਾਂ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਡਾਂਗਾਂ ਫੜੀਆਂ ਸਨ।

੪੪ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦੇਹ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਰਿ ਵੇਣ ਯਿਸੂ ਹੈ, ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮੈਂ ਚੁੰਮਾਂ, ਉਹੀ ਯਿਸੂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਵਰ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣਾ।” ੪੫ ਤਾਂ ਯਹੂਦਾ ਸਿੱਧਾ ਉਸ ਵੇਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਰੂ!” ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ। ੪੬ ਤਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਗਿਰਫਤਾਰ ਵਰ ਲਿਆ। ੪੭ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਲ ਖੜੋਤੇ ਇੰਦਰ ਚੇਲੇ

ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਵੱਢੀ ਅਤੇ ਤਲਵਾਰ ਮਰਦਮ ਜਾਜਰ ਦੇ ਇੱਕ ਨੌਚਰ ਦੇ ਵੱਢ ਤੇ ਚਲਾਈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ।

੬੮ ਉਦੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੁਜਰਮ ਰਹਾਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਡਾਂਗਾਂ ਨਾਲ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰਹਿਣਾ ਆਣੇ ਹੋ?” ੬੯ ਯਰ ਰੋਜ਼ ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਮੀ, ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ? ਯਰ ਇਹ ਮਭ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਕਿ ਖੋਬੀਆਂ ਯੁਰੀਆਂ ਹੋਣ।” ੭੦ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨੱਠ ਗਏ।

੭੧ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਯਿਸੂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਵਰ ਰਿਹਾ ਮੀ ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖਤਲਾ ਵੱਢਾ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜਨ ਦੀ ਵੇਸਿਮ ਰੀਤੀ। ੭੨ ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖਤਲਾ ਵੱਢਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨੰਗਾ ਹੀ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ।

ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਅੱਗੇ ਖੋਮ ਰੀਤਾ ਗਿਆ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੫੭-੬੮; ਲੂਕਾ ੨੨:੫੪-੫੫, ੬੩-੭੧; ਯੂਹੰਨਾ ੧੮:੧੩-੧੪, ੧੯-੨੪)

੭੩ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰੀਤਾ ਮੀ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਦਮ ਜਾਜਰ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਮਾਰੇ ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰ, ਬਚੁਰਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਮਨ। ੭੪ ਯਤਰਮ ਰੁੜ ਵਿੱਚ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਰਿਹਾ ਯਰ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਮਰਦਮ ਜਾਜਰ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਅੰਦਰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਅੱਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮੋਰਣ ਲੱਗਾ।

੭੫ ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਮਾਰੀ ਯਹੂਦੀ ਮਭਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੋਟੀ ਯਰਮਾਣ ਲੱਭਣ ਦੀ ਵੇਸਿਮ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੋਰਣ, ਯਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਵਰ ਮੋਰੇ। ੭੬ ਖੜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਝੂਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣ ਲੱਗੇ ਯਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੀ ਮਿਲਦੀ।

੭੭ ਫਿਰ ਵਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉੱਠ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਵਹਿ ਵੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ, ੭੮ “ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵਹਿ ਦਿੰਦੇ ਸੁਣਿਆ, ਮੈਂ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ, ਜੋ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਾਹ ਵੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਜਗਹ, ਦੂਜਾ ਤਿਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਖੜਾ ਵਰ ਵੇਵਾਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।” ੭੯ ਗਲੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।

੮੦ ਮਰਦਮ ਜਾਜਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਹਮਏ ਖੜਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਇਹ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਰੀ ਤੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵੋਟੀ ਮਠਾਈ ਵੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਰੀ ਉਹ ਮੱਥ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ?” ੮੧ ਯਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਵੋਟੀ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਚੁੱਥ ਰਿਹਾ।

ਫੇਰ ਮਰਦਮ ਜਾਜਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯਰਮਨ ਖੁੱਛਿਆ, “ਰੀ ਤੂੰ ਮਮੀਹ ਹੈ, ਯਰਮ ਯਰਯਾਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ?”

੮੨ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹਾਂ, ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅੱਤ ਮਰਥ ਮਰਤੀਮਾਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੱਜੇ ਯਾਮੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਮੁਰਗ ਦੇ ਬੰਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਵੇਖੋਗੇ।”

੮੩ ਜਦੋਂ ਮਰਦਮ ਜਾਜਰ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੜਾ ਵਰੇਯ ਆਇਆ। ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਢੇ ਯਾੜੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਮਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।” ੮੪ ਜੇ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਖੀਆਂ ਹਨ ਤੁਸੀਂ ਮਭ ਨੇ ਸੁਣੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਰੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ?”

ਮਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਵੋਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਤ ਦਾ ਵੱਡ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹਿਦਾ ਹੈ। ੮੫ ਰੁੜ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਬੁਰਿਆ ਅਤੇ ਰੁੜ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਵੱਚ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਚੇ ਮਾਰੇ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਮਾਨੂੰ ਕਿਸਾ ਕਿ ਤੂੰ ਨਥੀ ਹੈ!” ਫਿਰ ਸਿਧਾਗੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਝੁੱਟਿਆ।

ਯਤਰਮ ਇਹ ਵਹਿ ਦਿੰਦੇ ਡਰਿਆ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੬੯-੭੫; ਲੂਕਾ

੨੨:੫੬-੬੨; ਯੂਹੰਨਾ ੧੮:੧੫-੧੮, ੨੫-੨੭)

੮੬ ਉਸ ਵਰਤ, ਯਤਰਮ ਬੱਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਮੀ। ਮਰਦਮ ਜਾਜਰ ਦੀ ਇੱਕ ਗੋਲੀ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਤਰਮ ਨੂੰ ਅੱਗ ਮੋਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ੮੭ ਉਹ ਉਸ ਵੱਲ ਨਿਗਾਹ ਵਰੇ ਬੋਲੀ, “ਤੂੰ ਵੀ ਯਿਸੂ ਨਾਮਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀ।”

੮੮ ਯਰ ਯਤਰਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੀ ਅਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਯਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਮਮਝ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਰੀ ਵਹਿ ਰਹੀ ਹੈ।” ਫਿਰ ਯਤਰਮ ਉੱਥੇ ਉੱਠ ਕੇ ਡਿਓਢੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। *

੮੯ ਜਦੋਂ ਗੋਲੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਖੜਾ ਵੇਖਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਖੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।” ੯੦ ਯਤਰਮ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਵਹਿਣੇ ਤੋਂ ਮੁੱਚਰ ਗਿਆ।

ਰੁੜ ਵੇਰ ਬਾਦ, ਰੁੜ ਲੋਕ ਯਤਰਮ ਦੇ ਵੇਲ ਖੜੇ ਮਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਹੈ।”

੯੧ ਯਰ ਯਤਰਮ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਰਾਧਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਵਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਮੋਹ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਵਰਦੇ ਹੋ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।”

੯੨ ਜਦੋਂ ਯਤਰਮ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ, “ਬੁੱਚੜ ਨੇ ਦੂਜੀ ਬਾਂਗ ਦਿੱਤੀ। ਫਿਰ ਯਤਰਮ ਨੇ ਯਾਦ ਰੀਤਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੀ ਕਿਹਾ ਮੀ; ਕਿ ਬੁੱਚੜ ਦੇ ਦੂਜੀ ਬਾਂਗ ਵੇਣ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਤੂੰ ਤਿਨ ਵਾਹੀ ਮੋਰਾ ਇਨਕਾਰ ਵਰੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ

* ੧੪:੬੮ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਯੂਨਾਨੀ ਨਰਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਥਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: “ਅਤੇ ਮੁਰਗੇ ਨੇ ਬਾਂਗ ਦਿੱਤੀ।”

ਜਾਣਦਾ।” ਤਦ ਖਤਰਮ ਬੜਾ ਦੁੱਖੀ ਹੋਇਆ ਆਤੇ ਰੋਣ ਲੱਗ ਖਿਆ।

ਗਵਰਨਰ ਖਿਲਾਤੁਮ ਦੇ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਸਵਾਲ

(ਮੱਤੀ ੨੭:1-੨, 11-1੪; ਲੂਕਾ ੨੩:1-4; ਯੂਹੰਨਾ 1੯:੨੮-3੮)

੧੫ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੜਕੇ, ਖਰਯਾਨ ਜਾਜਰ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ, ਨੇਮ ਦੇ ਉਘਦੇਸਰ ਆਤੇ ਮਾਤੀ ਯਹੂਦੀ ਸਭਾ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ, ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਆਤੇ ਰਾਜਘਾਲ ਰੇਲ ਲੈ ਗਏ, ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਖਿਲਾਤੁਮ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

੨ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਖੁੰਡਿਆ, “ਸੀ ਤੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਬਾਦਸਾਹ ਹੈ?”

ਯਿਸੂ ਨੇ ਰਿਹਾ ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਮੀਂ ਰਿਹਾ ਉਹ ਠੀਕ ਹੈ।

੩ ਖਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਬਿਨਾ ਸਬੂਤ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ ਲਿਆਏ। ੪ ਤਾਂ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਖੁੰਡਿਆ, “ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਮਾਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੀ ਤੂੰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ?”

੫ ਖਰ ਆਜੇ ਵੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਖਿਲਾਤੁਮ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਹੈਰਾਨ ਸੀ।

ਖਿਲਾਤੁਮ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਤੋਂ ਆਮਰਬ ਰਿਹਾ

(ਮੱਤੀ ੨੭:1੫-31; ਲੂਕਾ ੨੩:13-2੫; ਯੂਹੰਨਾ 1੯:3੯-1੯:1੬)

੬ ਹਰ ਮਾਲ ਖਸਾਹ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਰਾਜਘਾਲ ਇੱਕ ਕੋਈ, ਜਿਸ ਲਈ ਲੋਕ ਆਜਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ੭ ਉਸ ਵਰਤ, ਬਰੱਥਾਮ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਦਰੋਹੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਦ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਰੋਹਾਂ ਦੇ ਵੇਲੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਸਨ।

੮ ਲੋਕ ਖਿਲਾਤੁਮ ਕੋਲ ਇੱਕ ਕੋਈ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਏ। ੯ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਸੀ ਤੁਮੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਬਾਦਸਾਹ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂ?”

੧੦ ਖਿਲਾਤੁਮ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਈਰਖਾ ਰਾਹਤ ਹੀ ਉਸ ਗੱਥੀ ਫੜਵਾਇਆ ਸੀ। ੧੧ ਖਰ ਖਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਬਰੱਥਾਮ ਨੂੰ ਆਜਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜੋਰ ਖਾਉਣ।

੧੨ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਫੇਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਡਿਆ, “ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਮੈਥੋਂ ਇਸ ਵਿਆਰਤੀ ਨਾਲ, ਜੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਬਾਦਸਾਹ ਰਹਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸੀ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?”

੧੩ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮੌਲਾ ਖਾਇਆ, “ਇਸ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦਿਉ।”

੧੪ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਖੁੰਡਿਆ, “ਕਿਉਂ? ਇਸਨੇ ਸੀ ਖਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ?”

ਖਰ ਲੋਕ ਹੋਰ ਜੋਰ-ਜੋਰ ਦੀ ਚੀਕਣ ਲੱਗੇ, “ਇਸ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਦੇਵੇ।”

੧੫ ਖਿਲਾਤੁਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਰੱਥਾਮ ਨੂੰ ਆਜਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕੋਝੇ ਮਾਰਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

੧੬ ਖਿਲਾਤੁਮ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰਾਜਘਾਲ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ ਆਤੇ ਬਾਰੀ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਧ ਬੁਲਾਇਆ। ੧੭ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਜਾਮੁਨੀ ਰੰਗ ਦਾ ਕੱਪੜਾ ਯਿਸੂ ਤੇ ਖਾਇਆ, ਫਿਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਕੋਝਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁੰਦਰੇ ਕੋਝਿਆਂ ਦਾ ਤਾਜ ਬਣਾਇਆ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਖਾਇਆ।

੧੮ ਫਿਰ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਲਾਮ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਸਾਹ, ਨਮਸਕਾਰ!” ੧੯ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸੋਟੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ। ਉਸ ਉੱਘਰ ਬੁੱਕਿਆ ਆਤੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਉਸ ਆੱਗੇ ਸਿਰ ਨਿਵਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਖੋਲ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ੨੦ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਖੋਲ ਕਰ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਜਾਮੁਨੀ ਕੱਪੜਾ ਉਤਾਰਿਆ ਆਤੇ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਖੁਲਾ ਦਿੱਤੇ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਹਿਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਏ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

(ਮੱਤੀ ੨੭:3੨-੪੪; ਲੂਕਾ ੨੩:੨੬-3੯; ਯੂਹੰਨਾ 1੯:1੭-੨੭)

੨੧ ਸਮੇਤ ਵਿੱਚ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਕੁਰੇਨੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਆਦਮੀ ਸਮਉਨ ਮੀ ਸਿਕੰਦਰ ਆਤੇ ਕੁਰੂਸ ਦਾ ਖਿਤਾ। ਉਹ ਖੇਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਆਤੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਲੀਬ ਚੁੱਕੇ। ੨੨ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਗਬਾ ਨਾਉਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਲੈ ਗਏ ਗਲਗਬਾ ਜਿਸਦਾ ਆਰਥ ਹੈ “ਖੇਧਰੀ ਦਾ ਥਾਂ” ੨੩ ਉਥੇ ਜਾਰੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਮੈਠਾ ਵਿੱਚ ਗੰਧਰਮ ਮਿਲਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੀਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ, ਖਰ ਉਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਖੀਤੀ। ੨੪ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਤੇ ਕਿੱਲਾਂ ਨਾਲ ਠੇਕਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਆਧਮ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲਏ। ਇਹ ਕੱਪੜੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਗੁਣੇ ਖਾਰੇ ਆਧਮ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਕਿ ਰਿਹੜਾ ਰਿਹੜੇ ਕੱਪੜੇ ਲਵੇਗਾ।

੨੫ ਸਵੇਰ ਦੇ ਨੌ ਵਜੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ। ੨੬ ਆਤੇ ਉਥੇ ਇੱਕ ਖੱਤਰੀ ਮੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ, “ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਖਾਤਸਾਹ।” ੨੭ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਹੋਰ ਕੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ। ਇੱਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਆਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੱਬੇ ਖਾਮੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ। ੨੮*

੨੯ ਆਤੇ ਜੇ ਲੋਕ ਉਥੋਂ ਦੀ ਲੰਘੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ। ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਆਧਣੇ ਸਿਰ ਗਿਲਾਏ ਆਤੇ

*1੫:੨੮ ਕੁਝ ਯੂਨਾਨੀ ਨਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ੨੮ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ: “ਆਤੇ ਖੇਥੀ ਆਖਦੀ ਹੈ, ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਜਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਟਿਆ।”

ਆਖਿਆ, “ਬੱਲ, ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਤੂੰ ਇਹ ਮੰਦਰ ਨਮਣ ਰਹ ਮੱਦਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾ ਮੱਦਰਾ ਹੈ।³⁰ ਤਾਂ ਗੁਣ ਮਲੀਬ ਤੋਂ ਬੱਲੇ ਉਤਰ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ?”

³¹ ਪਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵੀ ਉਸੇ ਜਗਹਾ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਯਿਸੂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਉਸਨੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬਚਾਇਆ, ਪਰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਮੱਦਰਾ।³² ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੱਚੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮਸੀਹ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੁਣੇ ਉਹ ਮਲੀਬੋਂ ਉਤਰ ਆਵੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇ, ਤਦ ਅਸੀਂ ਉਸਤੇ ਫਿਰ ਪਰਤੀਤ ਰਹਾਂਗੇ।” ਜਿਹੜੇ ਚੇਰ ਉਸ ਦੇ ਖੱਬੇ ਖਾਮੇ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਖਾਮੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਮਰਨਾ

(ਮੱਤੀ 27:44-46; ਲੂਕਾ

23:44-46; ਯੂਹੰਨਾ 19:28-30)

³³ ਦੁਪਿਹਰ ਵੇਲੇ, ਗਨੇਰੇ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਢੱਚ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਇਹ ਗਨੇਰਾ ਦੁਪਿਹਰ ਦੇ ਤਿਨ ਵਜੇ ਤੱਕ ਰਿਹਾ।

³⁴ ਤਿਨ ਤੁ ਵਜੇ, ਯਿਸੂ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਚੀਰਿਆ, “ਏਲੋਈ ਏਲੋਈ ਨਮਾ ਮਬਰਤਾਨੀ।” ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, “ਮੇਰੇ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਮੇਰੇ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕਲਾ ਰਿਉ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?”¹

³⁵ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਚੀਰ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਸੁਣੋ! ਉਹ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਮੱਦ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

³⁶ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ, ਭੱਜਿਆ ਅਤੇ ਮਥੰਜ ਲਿਆਇਆ ਅਤੇ ਸਿਰੇ ਵਿੱਚ ਭਿਉਂਦਿਆ ਅਤੇ ਮਥੰਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੋਟੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਧੀਣ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮਾਨੂੰ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਲਾ ਏਲੀਯਾਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਤੋਂ ਉਤਾਰਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ।”

³⁷ ਫੇਰ ਯਿਸੂ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਰ ਕੇ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣ-ਹੀਣ ਹੋ ਗਿਆ।

³⁸ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪੁਰਾਣ ਛੱਡੇ ਤਾਂ ਮੰਦਰ ਦਾ ਪਰਦਾ ਉੱਥਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬੱਲੇ ਤੱਕ ਵੇਢਾੜ ਹੋ ਗਿਆ।³⁹ ਤਾਂ ਉਹ ਸੂਬੇਦਾਰ ਜਿਹੜਾ ਸਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸਭ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਰਿਵੇਂ ਮਰਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਸਚਮੁੱਚ ਹੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।”

⁴⁰ ਰੁਝ ਯੋਰਤਾਂ ਬੋੜੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਇਹ ਵੇਖ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰਿਯਮ ਮਗਦਲੀਨੀ, ਮਲੋਮੀ ਅਤੇ ਯਾਰੂਬ ਅਤੇ ਯੋਸੇਮ ਦੀ ਮਾਂ ਮਰਿਯਮ ਸਨ ਯਾਰੂਬ ਛੋਟਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।⁴¹ ਜਿਸ ਵਰਤ ਯਿਸੂ ਗਲੀਲ

ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸ ਵਰਤ ਇਹ ਯੋਰਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਹ ਯੋਰਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਯਹੂਸਲਮ ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਸਨ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਣਾ

(ਮੱਤੀ 27:47-51; ਲੂਕਾ 23:50-56; ਯੂਹੰਨਾ 19:38-42)

⁴² ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਤਿਹਾਰੀ ਦਾ ਦਿਨ ਰਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਸਬਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ) ਅਤੇ ਗਨੇਰਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।⁴³ ਅਰਿਮਥੈਯਾ ਦਾ ਯੂਸੁਫ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਸਭਾ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਗੋਇਆ ਪਰਸਿਥ ਮਦੱਮ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਬੜੀ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਖਿਲਾਤੁਸ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

⁴⁴ ਖਿਲਾਤੁਸ ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਫੌਜ ਦੇ ਇੱਕ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ ਕਿ ਰੀ ਵਾਰਈ ਉਹ ਮਰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ।⁴⁵ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੇ ਖਿਲਾਤੁਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਖਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਲੋਥ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ।

⁴⁶ ਤਾਂ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨ ਰੱਖੜਾ ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਲੋਥ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਕੇ ਉਸ ਰੱਖੜੇ ਵਿੱਚ ਲਏਟਿਆ। ਫਿਰ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਲੋਥ ਨੂੰ ਉਸ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਿਹੜੀ ਚੱਟਾਨ ਵਿੱਚ ਖੋਦੀ ਗੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਬਰ ਦੇ ਪੁਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪੱਥਰ ਰੋੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ।⁴⁷ ਮਰਿਯਮ ਮਗਦਲੀਨੀ ਅਤੇ ਯੋਸੇਮ ਦੀ ਮਾਤਾ ਮਰਿਯਮ ਉਸ ਜਗਹ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਖਬਰ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮੁੜ ਜੀਯਾ ਉੱਠਿਆ

(ਮੱਤੀ 28:1-9; ਲੂਕਾ 24:1-12; ਯੂਹੰਨਾ 20:1-10)

18 ਮਬਤ ਤੋਂ ਯਾਗਲੇ ਦਿਨ, ਮਰਿਯਮ ਮਗਦਲੀਨੀ, ਮਲੋਮੀ ਅਤੇ ਯਾਰੂਬ ਦੀ ਮਾਤਾ ਮਰਿਯਮ ਰੁਝ ਆਤਰ ਖਰੀਦ ਲਿਆਈਆਂ ਉਹ ਆਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।² ਗਫਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਸਵੇਰੇ, ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਹ ਰਬਰ ਤੇ ਆਈਆਂ।³ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ, “ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਰਬਰ ਦੇ ਪੁਰਵੇਸ ਦੁਆਰਾ ਨੂੰ ਢੱਕਿਆ ਗੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਮੇ ਕੋਲ ਰੋੜ੍ਹਗਾ?”

⁴ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਕੇ ਤੱਕਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਰਬਰ ਦੇ ਪੁਰਵੇਸ ਤੋਂ ਉਹ ਵੱਡਾ ਪੱਥਰ ਪਰ੍ਹਾਂ ਗੁਟਿਆ ਗੋਇਆ ਸੀ।⁵ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਵੜੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਜੁਲਾਨ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸਫੇਦ ਰੱਖੜੇ ਪਾਈ

ਰਬਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਯਾਮੇ ਬੈਠੇ ਵੇਖਿਆ। ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਉਹ ਅਬਰਾਹੀਮੀਂ।

੬ ਯਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਡਰੋ ਨਹੀਂ!

ਤੁਸੀਂ ਜਿਸੁ ਨਾਮਰੀ ਨੂੰ ਲੱਭਦੀਆਂ ਹੋ, ਜੇ ਮਲੀਬ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜੀਯ ਉੱਠਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੇਖੋ! ਇਹ ਉਹੀ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। 7 ਗੁਣ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ, ਖਾਮ ਰਰ ਖਤਰਮ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਰਹੇ ਕਿ, ‘ਜਿਸੁ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਯਹੁਰਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਵੇਖੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।”

੮ ਉਹ ਯੈਰਤਾਂ ਡਰ ਅਤੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਰਬਰ ਰੋਲੋਂ ਭੱਜ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਡਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

(ਕੁਝ ਮਰਤਮ ਦੀਆਂ ਖੁਰਾਣੀਆਂ ਯੂਨਾਨੀ ਖੁਸਤਰਾਂ ਇਸ ਖੁਸਤਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।)

ਕੁਝ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ

(ਮੱਤੀ ੨੮:੯-੧੦; ਯੂਹਾਨਾ ੨੦:੧੧-੧੮; ਲੂਕਾ ੨੪:੧੩-੩੫)

੯ ਗਫਤੇ ਦੇ ਯਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਤੜਕੇ, ਜਿਸੁ ਯਹਿਲਾਂ ਮਰਿਯਮ ਮਗਦਲੀਨੀ ਅੱਗੇ ਖਰਗਟ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸੱਤ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਸੀ। 10 ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਉਹ ਗਈ ਅਤੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਜੇ ਕਿ ਕੋ ਅਤੇ ਖਿੱਟ ਰਹੇ ਸਨ। 11 ਯਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜੀ ਉੱਠਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣੀ ਅੱਖੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੱਚ ਨਾ ਮੰਨਿਆ।

12 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਜਿਸੁ ਆਪਣੇ ਦੋ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਖਰਗਟਿਆ ਜੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਖਿੰਡ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਤੁਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। 13 ਇਹ ਚੇਲੇ ਵਾਪਸ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਜਿਸੁ ਦੀ ਰਸੂਲਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ

(ਮੱਤੀ ੨੮:੧੬-੨੦; ਲੂਕਾ ੨੪:੩੬-੪੯; ਯੂਹਾਨਾ

੨੦:੧੯-੨੩; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ੧:੬-੮)

14 ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਜਿਸੁ ਗਿਆਰਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭੋਜਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਝੇ ਵਿਸਵਾਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿਦ ਲਈ ਝਿੜਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀ ਉੱਠਣੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵੇਖਿਆ ਸੀ।

14 ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦਾ ਖਰਚਾਰ ਕਰੇ। 16 ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਬਖਤਿਮਮ ਲਵੇਗਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 17 ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਕਰਿਸਮੇ ਮਥੂਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰਨਗੇ: ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਤੇ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਗੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਨਵੀਆਂ-ਨਵੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲਣਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖੀਆਂ। 18 ਉਹ ਸੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕੋਈ ਜਿਹਰ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਖੀ ਲੈਣਗੇ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਬਿਮਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣਗੇ ਉਹ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।”

ਜਿਸੁ ਮਵਰਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

(ਲੂਕਾ ੨੪:੫੦-੫੩; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ੧:੯-੧੧)

15 ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਗਠਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਥਰ ਮਵਰਗ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਯਾਮੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। 20 ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਚੱਲੇ ਗਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਇਸ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦਾ ਖਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਖਰਕੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਖਰਕੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਕਰਿਸਮੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸਕਤੀ ਮਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਖਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ।

ਲੁਕਾ ਦੀ ਟਿੱਚੀਲ

ਲੁਕਾ ਖਿਸੂ ਦੇ ਜਨਮ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ

¹ ਖਿਆਰੇ ਵਿਉਢਿਲਮ,

ਜੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਮਾਝੇ ਦਰਮਿਆਨ ਵਾਧਰੀਆਂ ਹਨ, ਘੁੜ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟਿਤਿਗਮ ਲਿਖਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ਼ ਰੀਤੀ ਹੈ। ² ਜੇ ਰੁੜ ਆਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਵੇਲੇ ਸਿੱਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਢੋਂ ਹੀ ਇਹ ਵਾਧਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਆਖੀ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦੇਸ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚਾ ਕੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰੀਤੀ। ³ ਆਣ ਯੋਗ ਵਿਉਢਿਲਮ, ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਮੁਢ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਮਭ ਰਾਮੇ ਦਾ ਬੜੇ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਆਯਿਐਨ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮਹਿਸੁਮ ਰੀਤਾ ਰਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਮਭ ਰਮਵਾਰ ਦੱਸਾਂ ਰਿ ਇਹ ਰਿਵੇ ਵਾਧਰਿਆ। ⁴ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਮੱਚੋਂ ਰਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੇ ਰੁੜ ਵੀ ਸਿੱਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਮਭ ਮੱਚ ਹੈ।

ਜਰਯਾਗ ਆਤੇ ਇਲੀਮਬਤ

⁴ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਹੋਰੇਸੇਮ ਯਹੂਦਿਯਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਰਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਜਰਯਾਗ ਨਾਉਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਜਰ ਸੀ। ਉਹ ਆਖੀਯਾਗ ਦੇ ਜਾਜਰ ਮਭੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਧਤਨੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਇਲੀਮਬਤ ਸੀ ਆਤੇ ਉਹ ਗਾਨੂਨ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ⁵ ਉਹ ਦੋਨੋਂ ਜੀਯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਿਸਮਟੀ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਚੰਗੇ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਭੂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਦੇਸਾਂ ਆਤੇ ਆਸੁਲਾਂ ਨੂੰ ਬੜੇ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ। ਉਹ ਦੋਨੇ ਜਨੇ ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ ਮਨ। ⁷ ਧਰ ਜਰਯਾਗ ਆਤੇ ਇਲੀਮਬਤ ਦੇ ਰੋਈ ਆਲਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਲੀਮਬਤ ਬਾਝ ਸੀ ਆਤੇ ਉਹ ਦੋਵੇ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਮਨ।

⁵ ਜਰਯਾਗ ਆਪਣੇ ਮਭੂਗ ਲਈ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਜਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਜਜ ਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਭੇਟ ਰਨ ਲਈ ਉਧਮਥਿਤ ਸੀ। ⁶ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਮਭੂਗ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆਈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਧਰਯੀਆਂ ਧਾਰੇ ਧਰਭੂ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਯੂਧ ਯੁਥਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ¹⁰ ਜਿਸ ਵਰਤ ਯੂਧ ਯੁਥਾਉਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਸੀ, ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਰਰ ਰਹੇ ਮਨ।

¹¹ ਤਦ ਜਰਯਾਗ ਨੂੰ ਯੂਧ ਦੀ ਵੇਦੀ ਦੇ ਮੱਜੇ ਧਾਮੇ ਧਰਭੂ ਦਾ ਇੱਕ ਦੂਤ ਖਲੋਤਾ ਦਿਖਿਆ। ¹² ਜਦੋਂ ਜਰਯਾਗ ਨੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬੜਾ ਘਬਰਾ ਗਿਆ ਆਤੇ ਡਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘੋਰ ਲਿਆ। ¹³ ਫੇਰ ਦੂਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਜਰਯਾਗ ਡਰ ਨਾ! ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸੁਣ ਲਈ ਹੈ। ਤੇਰੀ ਧਤਨੀ ਇਲੀਮਬਤ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ। ਆਤੇ ਤੂੰ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਯਹੂਨਾ ਰੱਖੀ। ¹⁴ ਤੈਨੂੰ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਆਤੇ ਆਨੰਦ ਮਿਲੇਗਾ ਆਤੇ ਘੁੜ ਮਾਰੇ ਹੋਰ ਲੋਰ ਵੀ ਯਹੂਨਾ

ਦੀ ਜੰਮਣ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਗੇ। ¹⁴ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਧਰਭੂ ਦੀ ਦਿਸਮਟੀ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਰਦੇ ਵੀ ਰੋਈ ਮੈਂ ਆ ਜਾਂ ਨਮੀਲੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਧੀਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਤੁੱਥੇ ਹੀ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰਯੁਰ ਧੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

¹⁶ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਘੁੜ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਭੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਲਿਆਵੇਗਾ। ¹⁷ ਯਹੂਨਾ ਖੁਦ ਧਰਭੂ ਦੇ ਆੱਗੇ-ਆੱਗੇ ਚੱਲੇਗਾ। ਆਤੇ ਉਹ ਏਲੀਯਾਗ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਆਤਮਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਏਲੀਯਾਗ ਵੇਲੇ ਸੀ। ਉਹ ਧਿਤਾ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚਰਾਹ ਮਾਤੀ ਧੈਦਾ ਰੇਗੇਗਾ। ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਰਦੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਚਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਚਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ, ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਭੂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੇਗੇਗਾ।”

¹⁵ ਜਰਯਾਗ ਨੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਰਿਵੇ ਧਤਾ ਲੱਗੇ ਰਿ ਜੇ ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ ਉਹ ਮੱਚ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਮੇਰੀ ਧਤਨੀ ਆਤੇ ਮੈਂ ਖੁਦ ਰਾਫੀ ਬੁੱਢੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ।”

¹⁶ ਦੂਤ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ, “ਮੈਂ ਜਿਬਰਾਏਲ ਹਾਂ ਜੇ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਗਾਜਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰਨ ਆਤੇ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦੱਸਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ²⁰ ਗੁਣ ਸੁਣ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਧੁਰੀਆਂ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੂੰ ਚੁੱਧ ਰਹੋਗਾ ਆਤੇ ਬੋਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਆਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਿਖੁਰਤ ਮਭੋਂ ਤੇ ਧੁਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।”

²¹ ਬਾਹਰ ਲੋਰ ਆਜੇ ਵੀ ਜਰਯਾਗ ਦਾ ਟਿੱਤਿਜਾਰ ਰਰ ਰਹੇ ਮਨ। ਉਹ ਹੋਰਾਨ ਮਨ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਮੰਦਰ ਆਂਦਰ ਟਿੱਤਾ ਮਭਾਂ ਲਾਇਆ। ²² ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਾ ਰਰ ਮੰਰਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਦਰਸਨ ਵੇਖਿਆ ਸੀ, ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਗੁੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਆਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਇਸਾਰੇ ਹੀ ਰਰ ਮੰਰਿਆ। ²³ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁਰੰਮਲ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਘਰ ਵਾਧਿਮ ਮੁੜ ਆਇਆ।

²⁴ ਫਿਰ ਰੁੜ ਦਿਨਾਂ ਖਿੱਛੋਂ ਉਸਦੀ ਧਤਨੀ ਇਲੀਮਬਤ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਆਤੇ ਉਹ ਧੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਾਮਤ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ²⁴ “ਧਰਭੂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗਾਲਤ ਵੇਖੀ ਸੀ ਆਤੇ ਗੁਣ ਮੇਰੀ ਮਗਟਿਤਾ ਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਆੱਗੇ ਮੇਰਾ ਬਾਝ ਹੋਣ ਦਾ ਰਲੰਕ ਦੂਰ ਰਨ ਲਈ ਰਾਰਵਾਈ ਰੀਤੀ।”

ਰੁਯਾਰੀ ਮਰਿਯਮ

²⁶⁻²⁷ ਜਦੋਂ ਇਲੀਮਬਤ ਗਰਭ ਆਵਸਥਾ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਜਿਬਰਾਏਲ ਦੂਤ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਰਤ ਨਾਮੀ ਗਲੀਲ ਦੇ ਇੱਕ ਨਗਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੁਯਾਰੀ ਰੁੜੀ ਵੇਲੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਰੁੜੀ ਦੀ ਦਾਉਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਯੂਸੁਫ ਨਾਉਂ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨਾਲ

ਕੁਰਮਾਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਕੁੜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਮਰਿਯਮ ਸੀ।²⁵ ਦੂਤ ਉਸ ਕੁੜੀ ਰੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੁਬਾਰਕ ਹੋਵੇ! ਯਰਭੂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਤੇ ਯਰਭੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਿਰਯਾ ਵਿਖਾਈ ਹੈ।”

²⁶ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦੂਤ ਦੇ ਸਬਦ ਸੁਣੇ, ਉਹ ਧਰੋਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਘਬਰਾ ਗਈ। ਉਹ ਸੋਚਣ ਲੱਗੀ, “ਇਸ ਮੁਭਰਾਮਨਾ ਦਾ ਸੀ ਅਰਥ ਹੋਇਆ।”

²⁷ ਦੂਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਰਿਯਮ, ਤੂੰ ਘਬਰਾ ਨਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਯਰਭੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਤੇ ਬੜਾ ਧਰਮੰਨ ਹੈ।²⁸ ਅਤੇ ਵੇਖ! ਤੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਜਣੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ ਕਿਸੂ ਰੱਖਣਾ।²⁹ ਉਹ ਮਗਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਤ ਉੱਚ ਧਰਭੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਖਣਗੇ। ਅਤੇ ਯਰਭੂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਉਸ ਦੇ ਧਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦਾ ਤਖਤ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।³⁰ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਤੇ ਗੁਰੂਮਤ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਰਾਜ ਰਚੀ ਵੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”

³¹ ਤਾਂ ਮਰਿਯਮ ਨੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਵਾਧਰੇਗਾ? ਮੈਂ ਤਾਂ ਅਜੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਗਾਂ!”

³² ਦੂਤ ਨੇ ਮਰਿਯਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਯਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਤੇਰੇ ਉੱਧਰ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਤ ਉੱਚ ਧਰਭੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਤੇਰੇ ਉੱਧਰ ਆਪਣੀ ਛਾਇਆ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਯਵਿੱਤਰ ਬਾਲਕ ਯੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਯਰਭੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਹਾਵੇਗਾ।³³ ਅਤੇ ਸੁਣ, ਤੇਰੀ ਸਿਮਤੋਦਾਰ ਇਲੀਸਬਤ ਵੀ ਗਰਭਵਤੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬੜੀ ਬੁੱਢੀ ਹੈ ਯਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਚਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਹ ਔਰਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਬਾਝ ਆਖਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਈ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ!³⁴ ਕਿਉਂਕਿ ਯਰਭੇਸੁਰ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

³⁵ ਮਰਿਯਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤਾਂ ਯਰਭੂ ਦੀ ਦਾਸੀ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਭ ਤੇਰੇ ਰਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਵਾਧਰੇ!” ਤਦ ਦੂਤ ਉਸ ਧਾਮੋਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਮਰਿਯਮ ਦਾ ਜਰਯਾਗ ਅਤੇ ਇਲੀਸਬਤ ਰੋਲ ਜਾਣਾ

³⁶ ਮਰਿਯਮ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਯਹੂਦਿਆ ਦੇ ਧਗੜੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਇੱਕ ਨਗਰ ਨੂੰ ਗਈ।³⁷ ਫਿਰ ਉਹ ਜਰਯਾਗ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਵੜੀ ਅਤੇ ਇਲੀਸਬਤ ਨੂੰ ਮਲਾਮ ਰੀਤਾ।³⁸ ਜਦੋਂ ਇਲੀਸਬਤ ਨੇ ਮਰਿਯਮ ਦੀਆਂ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਕੁੱਖ ਵਿੱਚ ਬੱਚਾ ਉੱਛਲ ਧਿਆ ਅਤੇ ਇਲੀਸਬਤ ਯਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਗਈ।

³⁹ ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਸਭ ਔਰਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਯੰਨ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਜੋ ਬਾਲਕ ਤੈਨੂੰ ਯੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਵੀ ਯੰਨ ਹੈ।⁴⁰ ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਉਣ ਦਾ ਭਾਗ ਮੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਧਰਾਧਤ ਹੋਇਆ! “ਮੈਂ ਕਿੰਨੀ ਖੁਸ਼ਨਮੀਬ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਕੁੱਖ ਅੰਦਰਲਾ ਬੱਚਾ ਖੁਸੀ ਨਾਲ ਉੱਛਲ ਧਿਆ।⁴¹ ਤੂੰ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਯੰਨ ਹੈ! ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ ਹੈ

ਕਿ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯਰਭੂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਕਹੀਆਂ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਧੁਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।”

ਮਰਿਯਮ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਦੀ ਹੈ

⁴² ਤਾਂ ਮਰਿਯਮ ਨੇ ਕਿਹਾ,

⁴³ “ਮੇਰਾ ਆਤਮਾ ਯਰਭੂ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਯਰਭੇਸੁਰ ਮੇਰਾ ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਹੈ।

⁴⁴ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੀਨ ਦਾਸੀ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਗਾਂ, ਗੁਣ ਤੋਂ ਸਭ

ਮੈਨੂੰ ਯੰਨ ਆਖਣਗੇ,

⁴⁵ ਕਿਉਂਕਿ, ਇਸ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਗਨ ਰਾਜ ਰੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਯਵਿੱਤਰ ਹੈ।

⁴⁶ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਲਾਦਾਂ ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

⁴⁷ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਗਾਂ ਦੀ ਤਾਰਤ ਵਿਖਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਹੰਕਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੰਕਾਰੀ ਸੋਚਾਂ ਨਾਲ ਖਿੰਡਾ ਦਿੱਤਾ।

⁴⁸ ਉਸ ਨੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਗਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੰਘਾਮਨਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੀਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਉੱਠਾਇਆ।

⁴⁹ ਉਸ ਨੇ ਬੁੱਢਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਹੱਥੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

⁵⁰ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਆਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਵਿਖਾਈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੀਏ।

⁵¹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਧੁਰਥਿਆਂ, ਅਬਰਾਹਾਮ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਉਲਾਦਾਂ, ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਵਚਨ ਸਦੀਵੀ ਧੁਰਾ ਰੀਤਾ।”

⁵² ਮਰਿਯਮ ਇਲੀਸਬਤ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਰਹੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਘਰ ਮੁੜ ਆਈ।

ਸੁਹੰਨਾ ਦਾ ਜਨਮ

⁵³ ਜਦੋਂ ਇਲੀਸਬਤ ਦੇ ਜਣਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ।⁵⁴ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਗੁਠੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਮਤੋਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਯਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਉੱਧਰ ਆਪਣੀ ਮਗਨ ਦਯਾ ਵਿਖਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਸਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਆਏ।

⁵⁵ ਜਦੋਂ ਬਾਲਕ ਅੱਠਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ ਜਰਯਾਗ ਰੱਖਣ ਲੱਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਉਸ ਦੇ ਧਿਤਾ ਦਾ

ਨਾਉਂ ਮੀ। ੬੦ ਘਰ ਉਮਦੀ ਭਾਤਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ! ਉਹ ਯੂਹੰਨਾ ਮਦਵਾਟੇਗਾ।”

੬੧ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੇਰੇ ਮਾਰਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨਾਉਂ ਨਾਲ ਮਦਵਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ।” ੬੨ ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਖਿਤਾ ਵੱਲ ਇਸਾਰਾ ਕੀਤਾ “ਉਹ ਉਮਦਾ ਕੀ ਨਾਉਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?”

੬੩ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਲਿਖਣ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਖੰਗਵਾਰੇ ਉਮ ਉੱਪਰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ, “ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਯੂਹੰਨਾ ਹੈ।” ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਵੇਖਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ੬੪ ਫੇਰ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਉਮਦਾ ਮੂੰਹ ਖੁਲ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਲਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ੬੫ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਆਂਢੀ-ਗੁਆਂਢੀ ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਅਥਰਾ ਗਏ ਅਤੇ ਯਹੂਦਿਯਾ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਰਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ੬੬ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਇਹ ਬੱਚਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ?” ਕਿਉਂਕਿ ਧਰੁਭੂ ਦਾ ਹੱਥ ਉਮ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।

ਜਰਰਯਾਹ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕੀਤੀ

੬੭ ਤਦ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਖਿਤਾ ਜਰਰਯਾਹ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਗਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਪਰੇਗਾ:

੬੮ “ਉਮਤਤਿ ਹੋਵੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰੁਭੂ ਦੀ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

੬੯ ਉਮ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸਕਦੀਸਾਲੀ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ।

੭੦ ਉਮ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਉਮ ਵਾਦੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਉਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਧਰਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਨਬੀਆਂ ਗਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

੭੧ ਉਮ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਵੈਰੀਆਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਵਾਦਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਮਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੭੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਾਡੇ ਖਿਉ-ਦਾਇਆਂ ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਵਾਦੇ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੇਗਾ।

੭੩ ਉਮ ਨੇ ਆਬਰਾਹਾਮ, ਮਾਡੇ ਪੂਰਵਜ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ

੭੪ ਕਿ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੁਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ

ਆਮੀਂ ਉਮਦੀ ਨਿਰਭੈ ਹੋਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸੱਕੀਏ

੭੫ ਆਮੀਂ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਮ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਧਰਮੀ ਰਹਾਂਗੇ।

੭੬ “ਜੇ ਬਾਲਕ, ਗੁਣ ਤੂੰ ਆੱਤ ਉੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਬੀ ਆਖਵਾਟੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ

ਧਰੁਭੂ ਦੇ ਆੱਗੇ-ਆੱਗੇ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਮ ਲਈ ਗਾਹ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ।

੭੭ ਅਤੇ ਤੂੰ ਉਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ

ਦੀ ਆਫੀ ਗਾਹੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾਣਗੇ।

੭੮ “ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਗਾਨ ਦਯਾ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸੇਵਕ ਮਾਡੇ ਉੱਪਰ ਆਵੇਗੀ।

੭੯ ਇਹ ਨਵੀਂ ਸੇਵਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਚਮਕੇਗੀ ਜੋ ਗੁਨੇਰੇ ਅਤੇ ਮੋਤ ਦੇ ਖਰਛਾਵੇਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ।

ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਡੇ ਕਦਮ ਸਾਡੀ ਵੱਲ ਵੱਧ ਸੱਕਣ।”

੮੦ ਇਉਂ ਉਹ ਛੋਟਾ ਬੱਚਾ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣਿਆ। ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮਗਟ ਹੋਣ ਦੇ ਦਿਨ ਤੀਕਰ, ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਜਨਮ

(ਮੱਤੀ ੧:੧੮-੨੫)

੧ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆੱਗੁਮਤੁਮ ਕੈਸਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਾਰੇ ਹੋਮ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਰਦਮ-ਸੁਮਾਰੀ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੨ ਇਹ ਧਰਿਲੀ ਵਾਸੀ ਸੀ, ਜੋ ਮਰਦਮ-ਸੁਮਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕੀਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੂਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਾਜਯਾਲ ਕੁਰੇਨਕੁਸ ਸੀ। ੩ ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਉਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਗਿਆ।

੪ ਤਾਂ ਯੂਸੁਫ ਗਲੀਲ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨਾਮਰਤ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਯਹੂਦਿਯਾ ਵਿੱਚ ਬੇਤਲਹਮ ਦੇ ਨਗਰ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਇਹ ਨਗਰ ਦਾਉਦ ਦਾ ਨਗਰ ਕਹਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਯੂਸੁਫ ਉੱਥੇ ਇਸ ਲਈ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ੫ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਮਰਿਯਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮਰਿਯਮ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਲਈ ਮੰਗੀ ਹੋਈ ਸੀ ਧਰੁ ਗੁਣ ਮਰਿਯਮ ਗਰਭਵਤੀ ਸੀ। ੬ ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ ਅਤੇ ਮਰਿਯਮ ਬੇਤਲਹਮ ਵਿੱਚ ਸਨ ਤਾਂ ਮਰਿਯਮ ਦਾ ਬੱਚਾ ਜਣਨ ਦਾ ਸਮੇਂ ਆ ਗਿਆ। ੭ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਰਿਲੇ ਖੁੱਤਰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਧਰੁ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਜਗਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮਰਿਯਮ ਨੇ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਕੱਢਕੇ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਿਆ ਅਤੇ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘਰਮੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰੇ ਜਿੱਥੇ ਧਰੁਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰਾ ਖੁਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਖੁਰਲੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ।

ਕੁਝ ਆਜੜੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ

੮ ਉਸੇ ਗਾਤ, ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਆਜੜੀ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਗਾਥੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ੯ ਧਰੁਭੂ ਦਾ ਦੂਤ ਆਜੜੀਆਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਆਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਧਰੁਭੂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਚਮਕੀ ਤਾਂ ਆਜੜੀ ਬਹੁਤ

ਡਰ ਗਏ। ^{੧੦} ਦੂਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਡਰੋ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਮਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਰਮੰਨ ਰਚ ਦੇਵੇਗੀ। ^{੧੧} ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਂਜ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਰਤੀਦਾਤੇ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਮਮੀਗਾ ਧਰੁਭੂ ਹੈ। ^{੧੨} ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਧਛਾਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਚ ਮੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਬਾਲਰ ਨੂੰ ਰੱਖੋ; ਵਿੱਚ ਲਏਟਿਆ ਆਤੇ ਖੁਰਲੀ ਵਿੱਚ ਧਿਆ ਹੋਇਆ ਧਾਵੇਗੇ।”

^{੧੩} ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਦੂਤ ਰੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਧਰੁਭੂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ:

^{੧੪} “ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤ ਹੋਵੇ,

ਆਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਧਰਮੰਨ ਹੈ।”

^{੧੫} ਦੂਤ ਆਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਫੇਰ ਸੁਰਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਗਏ। ਆਜ਼ੀਆਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਆਉ ਗੁਣ ਬੈਤਲਹਮ ਨੂੰ ਚੱਲੀਏ, ਆਤੇ ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ ਜਿਸਦੀ ਖਬਰ ਸਾਨੂੰ ਧਰੁਭੂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।”

^{੧੬} ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਚੱਲੇ ਗਏ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਆਤੇ ਮਰਿਯਮ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਬਾਲਰ ਨੂੰ ਖੁਰਲੀ ਵਿੱਚ ਧਿਆ ਹੋਇਆ ਵੇਖਿਆ। ^{੧੭} ਜਦੋਂ ਆਜ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਬਾਲਰ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਫੈਲਾਇਆ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਬਾਲਰ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

^{੧੮} ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਸੁਣਿਆ, ਹੈਰਾਨ ਮਨ। ^{੧੯} ਧਰ ਮਰਿਯਮ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ, ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਮੋਚਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ^{੨੦} ਆਜ਼ੀਆਂ ਉਹ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਵੇਖ-ਸੁਣਕੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਤੇ ਉਮਤਤਿ ਰਚਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਗਏ। ਮਭ ਕੁਝ ਉਛੋਂ ਹੀ ਵਾਪਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

^{੨੧} ਜਦੋਂ ਬਾਲਰ ਠਾਂਠਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸੁੰਨਤ ਹੋਈ ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਯਿਸੂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਨਾਮ ਬਾਲਰ ਦੇ ਮਰਿਯਮ ਦੀ ਕੁੱਖ ਚੋਂ ਧੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਦੂਤ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮਸਰਧਣ

^{੨੨} ਜਦੋਂ ਮਰਿਯਮ ਲਈ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰਹਾ ਮੁਤਾਬਕ ਸੁੱਧ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮਰਿਯਮ ਆਤੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਯਿਸੂ ਨੂੰ, ਧਰੁਭੂ ਨੂੰ ਮਸਰਧਿਤ ਰਚਨ ਲਈ, ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ। ^{੨੩} ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਧਰੁਭੂ ਦੀ ਸਰਹਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ, “ਹਰ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਧਹਿਲਾ ਜਨਮਿਆਂ ਨਰ ਬੱਚਾ ਧਰੁਭੂ ਨੂੰ ਆਰਧਿਤ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ^{੨੪} ਧਰੁਭੂ ਦੇ ਨੇਮ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ, “ਦੇ ਖੁੱਸੀਆਂ ਦਾ ਜੋੜਾਂ ਜਾਂ ਦੇ ਕਬੂਤਰਾਂ ਦਾ

ਬਲੀਦਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ਤਾਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਆਤੇ ਮਰਿਯਮ ਵੀ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਮਰਮਦ ਲਈ ਗਏ ਮਨ।

ਸਿਮਓਨ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ

^{੨੫} ਉੱਥੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਿਮਓਨ ਨਾਉਂ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਧਰਮੀ ਆਤੇ ਚੰਗਾ ਮਨੁੱਖ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਰਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਅੰਦਰ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਵਾਸਾ ਸੀ। ^{੨੬} ਸਿਮਓਨ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਧਰੁਭੂ ਦੇ ਮਮੀਗ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਮਰ ਸੱਕਦਾ। ^{੨੭} ਸਿਮਓਨ ਆਤਮਾ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਨਾਲ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਆਤੇ ਮਰਿਯਮ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਸਰਹਾ ਆਨੁਸਾਰ ਰਚਨ ਲਈ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਉਹ ਬਾਲਰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ।

^{੨੮} ਸਿਮਓਨ ਨੇ ਬਾਲਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰਚਨ ਲੱਗਾ:

^{੨੯} “ਧਰੁਭੂ! ਗੁਣ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਆਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਣ ਦੇ।

^{੩੦} ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮੁਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆੱਖੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।

^{੩੧} ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਆੱਗੇ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ ਹੈ।

^{੩੨} ਇਹ ਬਾਲਰ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰਾ ਰਸਤਾ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਜੋਤ ਹੈ

ਆਤੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਹਿਮਾ ਹੈ।”

^{੩੩} ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਧਿਤਾ, ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਜੋ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੁਣਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ^{੩੪} ਤਦ ਸਿਮਓਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਮਰਿਯਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਬਾਲਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਤਿੰਗਣਗੇ ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਉੱਠਣਗੇ। ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਆਜਿਹਾ ਨਿਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ^{੩੫} ਇਹ ਨਿਸਾਨ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਨੂੰ ਧਰੁਯਰਾਸਮਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਆਤੇ ਤੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਦਰਦ ਆਨੁਭਵ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਲਵਾਰ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਧਸ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।”

ਆੱਨਾ ਦਾ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ

^{੩੬} ਆੱਨਾ ਨਾਉਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਥੀਆ ਸੀ, ਆਤੇ ਉਹ ਆਮੇਰ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਫਨੂਟੇਲ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ਉਹ ਬੜੀ ਬਚੁਰਗ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਧਤੀ ਨਾਲ ੭ ਸਾਲ ਰਹੀ ਸੀ। ^{੩੭} ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਸੀ ਆਤੇ ਗੁਣ ਉਹ ੮੪ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਰਦੋਂ ਮੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛੱਡਿਆ। ਉਹ

*੨:੩੩ “ਹਰ ... ਹੈ।” ਦੇਖੋ ਕੁਚ ੧੩:੨, ੧੨

ਵਰਤ ਰੱਖਦੀ ਆਤੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਵਰਦੀ।

੩੮ ਉਸੇ ਵਰਤ ਉਹ ਯੱਦਰ ਆਈ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਵਰਨ ਲੱਗੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇੰਤਜਾਰ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਕਿ ਉਹ ਆਰੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਵਰੇ।

ਯੂਸੁਫ ਆਤੇ ਮਰਿਯਮ ਵਾਧਮ ਘਰ ਨੂੰ ਧਰਤੇ

੩੯ ਯੂਸੁਫ ਆਤੇ ਮਰਿਯਮ, ਧਰਭੂ ਦੇ ਨੇਮ ਯਨੁਮਾਰ ਸਭ ਵਝ ਵਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਗਲੀਲ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਨਾਮਰਤ ਨੂੰ ਆਏ। ੪੦ ਬਾਲਰ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਆਤੇ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਹ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਸੀ, ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਰਥਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ

੪੧ ਹਰ ਸਾਲ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਧਮਾਰ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਜਾਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ੪੨ ਜਦ ਯਿਸੂ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਗਏ।

੪੩ ਜਦੋਂ ਤਿਉਹਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਧਮ ਘਰ ਧਰਤ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਬਾਲਰ ਯਿਸੂ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਠਹਿਰ ਗਿਆ, ਧਰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ੪੪ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਉਹ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਮਾਰਾ ਦਿਨ ਸਫਰ ਵਰਦੇ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਵਝ ਦੇਰ ਬਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮਿੱਤਰਾਂ ਆਤੇ ਸਿਮਤੋਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਭਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ੪੫ ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਲੱਭ ਸਕੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਹੋਏ ਯਹੂਸਲਮ ਵਾਧਮ ਚੱਲੇ ਗਏ।

੪੬ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਬੈਠਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦਿਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮਨ ਖੁੰਫਦਿਆਂ ਲੱਭਿਆ। ੪੭ ਸਭ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ-ਜਵਾਬਾਂ ਆਤੇ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ੪੮ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯੁੱਤਰ, ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਇੱਝ ਰਿਉਂ ਕੀਤਾ? ਤੇਰੇ ਪਿਤਾ ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਫਿਰਰਮੰਦ ਸਾਂ, ਆਤੇ ਤੈਨੂੰ ਲੱਭ ਰਹੇ ਸਾਂ।”

੪੯ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਲੱਭ ਰਹੇ ਸੀ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।” ੫੦ ਧਰ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝ ਸਕੇ।

੫੧ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਮਰਤ ਨੂੰ ਆਇਆ ਆਤੇ ਜੋ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਰਮ ਮੰਨਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਯਿਆਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ। ੫੨ ਯਿਸੂ ਸਿਆਣਪ ਆਤੇ ਸਰੀਰਰ ਤੇਰ ਤੇ ਵੱਧਿਆ, ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੋਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਰਥਾ ਧਰਾਧਤ ਸੀ।

ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਧਰਚਾਰ

(ਮੱਤੀ ੩:੧-੧੨; ਮਰਕੁਸ ੧:੧-੮; ਯੂਹੰਨਾ ੧:੧੯-੨੮)

੩ ਇਤਿਹਿਸੂਸ ਵੈਸਰ ਦੇ ਖੰਦਰਗਵੇਂ ਵਰਹੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਆਦਮੀ ਵੈਸਰ ਦੇ ਯਯੀਨ ਸਨ:

ਯੁੰਤਿਯੁਸ ਪਿਲਾਤੁਸ ਯਹੂਦਿਯਾ ਦਾ ਗਾਰਮ, ਹੋਰੋਦੇਸ ਯਹੂਦਿਯਾ ਦਾ ਗਾਰਮ, ਹੋਰੋਦੇਸ ਦਾ ਭਰਾ ਫਿਲਿਪੁਸ ਇਤੂਰਿਯਾ ਆਤੇ ਤੁਰੋਥੈਨੀਤਿਸ,

ਲੁਸਨਿਯੁਸ ਆਬਿਲੋਨੇ ਦਾ ਗਾਰਮ।

੨ ਯਨਾਸ ਆਤੇ ਰਯਾਫਾ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਰਰਯਾਹ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ, ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੇਸ ਖੁੰਚਿਆ। ੩ ਤਾਂ ਉਹ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਆਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਆਤੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਮੁਯਾਫੀ ਲਈ ਬਧਤਿਸਮਾ ਲੈਣ।

੪ ਜਿਵੇਂ ਯਸਾਯਾਹ ਨਬੀ ਦੀ ਖੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ:

“ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਦਾਜ ਹੋਰਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ:

‘ਧਰਭੂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਕਰੋ।

੫ ਹਰ ਖਾਟੀ ਭਰੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਹਰ ਧਗੜ ਆਤੇ ਟਿੱਬਾ ਖੱਧਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਟੇਢੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਉੱਚੇ ਨੀਵੇਂ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਸਮਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

੬ ਆਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ

ਮੁਰਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਜਾਵੇਗਾ।” ਯਸਾਯਾਹ ੪੦:੩-੫

੭ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਉਸ ਭੀੜ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਬਧਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਆਈ ਸੀ, “ਤੁਸੀਂ ਜਹਿਰੀਲੇ ਨਾਸਾਂ ਵਰਹੋ ਹੋ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕਰੋਥੀ ਤੋਂ ਭੱਜਣਾ ਕਿਸਨੇ ਦੱਸਿਆ? ੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਧਰਮਾਣਿਤ ਵਰਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਬਦਲੋ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਾ ਆਖੋ ‘ਯਥਰਾਹਾਮ ਸਾਡਾ ਪਿਤਾ ਹੈ।’ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਥਰਾਹਾਮ ਦੇ ਲਈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੱਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਬਾਲਰ ਧੈਦਾ ਵਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ੯ ਕੁਲਗਾੜਾ ਗੁਣ ਬਿਰਫਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬਿਰਫ ਚੰਗੇ ਫਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਢਦੇ ਯੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

੧੦ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯੂਹੰਨਾ ਤੋਂ ਖੁੰਫਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਕੀ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

੧੧ ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇਰਰ ਰਿਮੋ ਕੋਲ ਦੇ ਰਮੀਜਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਝਿਆਂ ਵਰਨ ਦਿਉ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਤੇ ਜੇਰਰ ਰਿਮੋ ਕੋਲ ਭੋਜਨ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਝਾ ਵਰਨ ਦਿਉ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

੧੨ ਮਸੂਲੀਏ ਵੀ ਬਥਤਿਮਭਾ ਲੈਣ ਲਈ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘੁੱਠਿਆ, “ਗੁਰੂ ਜੀ! ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

੧੩ ਉਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜਿੰਨੇ ਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੱਕ ਤਰ ਨਾ ਰਹੇ।”

੧੪ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਯੁਹੰਨਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜਬਰਦਸਤੀ ਰਿਸੇ ਤੋਂ ਧੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਨਾ ਰਹੇ। ਰਿਸੇ ਤੇ ਵੇਈ ਫਿਲਜ਼ਾਮ ਲਾਕੇ ਕੁਝ ਨਾ ਲਵੇ, ਸਿਰਫ ਆਖਣੀ ਤਨਖਾਹ ਉੱਤੇ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਰਹੋ।”

੧੫ ਮਭ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮਭ ਆਖਣੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯੁਹੰਨਾ ਬਾਰੇ ਇਹ ਵਿੱਚਾਰ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ “ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਉਹ ਖੁਦ ਮਸੀਹ ਹੋਵੇ।”

੧੬ ਫਿਰ ਯੁਹੰਨਾ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਥਤਿਮਭਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਡੇ ਤੇ ਉੱਚੇ ਰੰਮ ਰਹੇਗਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਜੁੱਤੀ ਦਾ ਤਮਭਾ ਖੋਲਣ ਦੇ ਜੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਅੱਗ ਨਾਲ ਬਥਤਿਮਭਾ ਦੇਵੇਗਾ। ੧੭ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੰਗਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਗਾਹੇ ਹੋਏ ਦਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਵਣਕ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਆਖਣੇ ਗੁਦਾਮ ਵਿੱਚ ਧਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਡੀ ਨੂੰ ਆਲੋਗ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਵਧੇ ਬੁੱਝਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।” ੧੮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਚਨ ਦੱਸਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦਾ।

ਯੁਹੰਨਾ ਦੇ ਸਾਰਜ ਰਿਵੇਂ ਖਤਮ ਹੋਏ

੧੯ ਯੁਹੰਨਾ ਨੇ ਗਾਰਮ ਹੋਰੇਦੇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਖਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੋਰੇਦਿਆਸ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣ ਲਈ ਝਿੜਕਿਆ। ੨੦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰੇਦੇਸ ਨੇ ਯੁਹੰਨਾ ਨੂੰ ਵੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੁਸਟ ਕਰਨੀ ਆਖਣੀਆਂ ਦੁਸਟ ਕਰਨੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਲਈ।

ਯੁਹੰਨਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬਥਤਿਮਭਾ ਦਿੱਤਾ

(ਮੱਤੀ ੩:੧੩-੧੭; ਮਰਕੁਸ ੧:੯-੧੧)

੨੧ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਥਤਿਮਭਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਦ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਥਤਿਮਭਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਪਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਯਾਰਾਸ ਖੁਲ੍ਹ ਗਿਆ, ੨੨ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਖੁੱਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਉੱਪਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸੁਰਗਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਆਈ, “ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈਂ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ।”

ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਪਾਰਿਵਾਰਿਕ ਇਤਿਹਾਸ

(ਮੱਤੀ ੧:੧-੧੭)

੨੩ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ, ਉਸ ਵਕਤ ਉਹ ਤਕਰੀਬਨ ਤੀਹ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

੨੪ ਜੇ ਕਿ ਹੋਲੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।

੨੫ ਹੋਲੀ ਮੱਥਾਤ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

ਅਤੇ ਮੱਥਾਤ ਲੇਵੀ ਦਾ।

ਲੇਵੀ ਮਲਕੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

ਅਤੇ ਮਲਕੀ ਯੰਨਾਈ ਦਾ

ਅਤੇ ਯੰਨਾਈ ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।

੨੬ ਯੂਸੁਫ ਮਤਿੱਬਯਾਹ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

ਅਤੇ ਮਤਿੱਬਯਾਹ ਅਮੇਸ ਦਾ।

ਅਮੇਸ ਨਹੂਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

ਅਤੇ ਨਹੂਮ ਹਮਲੀ ਦਾ।

ਹਮਲੀ ਨਗਈ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।

੨੭ ਨਗਈ ਮਾਹੱਥ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

ਅਤੇ ਮਾਹੱਥ ਮਤਿੱਬਯਾਹ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

ਤੇ ਮਤਿੱਬਯਾਹ ਸਿਮਈ ਦਾ।

ਸਿਮਈ ਯੋਮੇਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

ਤੇ ਯੋਮੇਰ ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।

੨੮ ਯਹੂਦਾਹ ਯੋਗਨਾਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

ਤੇ ਯੋਗਨਾਨ ਰੋਮਹ ਦਾ

ਅਤੇ ਰੋਮਹ ਜਰੁੱਬਾਬਲ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

ਅਤੇ ਜਰੁੱਬਾਬਲ ਮਾਲਤੀਏਲ ਦਾ।

ਮਾਲਤੀਏਲ ਨੇਰੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

੨੯ ਨੇਰੀ ਮਲਕੀ ਦਾ, ਮਲਕੀ ਅੱਦੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

ਅਤੇ ਅੱਦੀ ਰੋਸਾਮ ਦਾ।

ਰੋਸਾਮ ਅਲਮੇਦਾਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

ਅਤੇ ਅਲਮੇਦਾਮ ਏਰ ਦਾ।

੩੦ ਏਰ ਯੋਸੇ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

ਅਤੇ ਯੋਸੇ ਅਲੀਅਚਰ ਦਾ।

ਅਲੀਅਚਰ ਯੋਰਾਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ,

ਅਤੇ ਯੋਰਾਮ ਮੱਤਾਬ ਦਾ

ਅਤੇ ਮੱਤਾਬ ਲੇਵੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।

੩੧ ਲੇਵੀ ਸਿਮਓਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

ਤੇ ਸਿਮਓਨ ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ।

ਯਹੂਦਾਹ ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਪੁੱਤਰ

ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ ਯੋਨਾਨ ਦਾ

ਅਤੇ ਯੋਨਾਨ ਅਲਯਾਰੀਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।

੩੨ ਅਲਯਾਰੀਮ ਮੱਲਯੇ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ,

ਮੱਲਯੇ ਮੈਨਾਨ ਅਤੇ ਮੈਨਾਨ ਮਤਯੇ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ

ਤੇ ਮਤਯੇ ਨਾਥਾਨ ਦਾ

ਅਤੇ ਨਾਥਾਨ ਦਾਊਦ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।

੩੩ ਦਾਊਦ ਯੱਸੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ,

ਜੱਸੀ ਉਥੇ ਦਾ
 ਆਤੇ ਉਥੇ ਬੇਅਜ ਦਾ
 ਆਤੇ ਬੇਅਜ ਮਲਮੇਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ
 ਆਤੇ ਮਲਮੇਨ ਨਗਮੇਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ।
^{੩੩} ਨਗਮੇਨ ਆਮੀਨਾਦਾਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ
 ਆਤੇ ਉਹ ਆਰਨੀ ਦਾ ।
 ਆਰਨੀ ਗਮਰੇਨ ਦਾ
 ਆਤੇ ਗਮਰੇਨ ਧਰਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ
 ਆਤੇ ਧਰਮ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ।
^{੩੪} ਯਹੂਦਾਗ ਯਾਰੂਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ,
 ਯਾਰੂਬ ਟਿਮਗਾਰ ਦਾ,
 ਟਿਮਗਾਰ ਆਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ
 ਆਤੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਤਾਰਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ
 ਆਤੇ ਤਾਰਹ ਨਹੋਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ।
^{੩੫} ਨਹੋਰ ਸਰੂਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ,
 ਸਰੂਗ ਰਊ ਦਾ
 ਆਤੇ ਰਊ ਖਲਗ ਦਾ,
 ਖਲਗ ਏਬਰ ਦਾ
 ਆਤੇ ਏਬਰ ਮਲਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ।
^{੩੬} ਮਲਗ ਰੇਨਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ,
 ਰੇਨਾਨ ਆਰਥਰਮਾਦ ਦਾ
 ਆਤੇ ਉਹ ਸੇਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ,
 ਸੇਮ ਨੂੰਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ
 ਆਤੇ ਨੂੰਗ ਲਾਮਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ।
^{੩੭} ਲਾਮਰ ਮਥੁਮਲਗ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ,
 ਮਥੁਮਲਗ ਗਨੋਰ ਦਾ,
 ਗਨੋਰ ਯਰਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ
 ਆਤੇ ਯਰਦ ਮਹਲਲੇਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ,
 ਮਹਲਲੇਨ ਰੇਨਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ।
^{੩੮} ਰੇਨਾਨ ਆਨੇਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ,
 ਆਨੇਸ ਮੇਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ,
 ਮੇਥ ਆਦਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ
 ਆਤੇ ਆਦਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਸੈਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਧਰਤਾਇਆ ਜਾਣਾ

(ਮੱਤੀ ੪:੧-੧੧; ਮਰਕੁਮ ੧:੧੨-੧੩)

੮ ^੧ ਯਿਸੂ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਕੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਤੋਂ ਖੜਿਆ ਤਾਂ ਆਤਮਾ ਉਸ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ । ^੨ ਉੱਥੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸੈਤਾਨ ਨੇ ਚਾਲੀ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਧਰੱਖਿਆ, ਆਤੇ ਉਨੇ ਦਿਨ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਖਾਯਾ । ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਰਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੜੀ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ।
^੩ ਸੈਤਾਨ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰਿਗ, “ਜੇਰ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਆਖ ਰਿ ਵੇਟੀ ਬਣ ਜਾਵੇ ।”

^੧ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਰਿ: ਇਹ ਸਿਰਫ ਵੇਟੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ।” ਬਿਵਸਥਾ ੨:੩

^੪ ਫਿਰ ਸੈਤਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉੱਚੇ ਧਗੜ ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਆਤੇ ਇੱਕ ਖਲ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਮਾਮ ਧਾਤਮਾਗੀਆਂ ਵਿਖਾਈਆਂ । ^੬ ਸੈਤਾਨ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰਿਗ, “ਮੈਂ ਇਹ ਤਮਾਮ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਆਖਿਰਾਗ ਆਤੇ ਮਹਿਮਾ ਤੈਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ । ਰਿਉਂ ਰਿ ਇਹ ਸਭ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਆਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਤਾਰਤ ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚਾਗਾਂ ਦੇ ਸੱਦਾ ਹਾਂ । ^੭ ਆਤੇ ਜੇਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਡਿੱਗ ਮੇਰੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹੇ ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਰਾਜ ਤੈਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ।”

^੮ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਇਹ ਧਵਿੱਤਰ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਰਿ:

‘ਤੈਨੂੰ ਧਰਭੂ ਤੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਆਤੇ ਉਸ ਇੱਕਲੇ ਦੀ ਹੀ ਸੇਵਾ ਰਹ ।” ਬਿਵਸਥਾ ੬:੧੩

^੯ ਤਦ ਸੈਤਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਖੜਾਗ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਬੱਲੇ ਕੁੱਦ ਜਾ । ^{੧੦} ਇਹ ਧਵਿੱਤਰ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਰਿ:

‘ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਯਿਆਨ ਨਾਲ ਤੇਰੀ ਸੱਖਿਆ ਰਹਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦੇਵੇਗਾ ।’ ਜਬੂਰ ੨੧:੧੧

^{੧੧} ਆਤੇ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਰਿ!

ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੱਬਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਚ ਲੈਣਗੇ ਤਾਂ ਜੇ ਖੱਬਰ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਧੈਰ ਨੂੰ ਸੱਟ ਨਾ ਲੱਗੇ ।” ਜਬੂਰ ੨੧:੧੨

^{੧੨} ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਧਰ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਰਿ: ‘ਤੂੰ ਧਰਭੂ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਾ ਧਰਤਾ ।”^k

^{੧੩} ਤਾਂ ਸੈਤਾਨ ਜਦੋਂ ਮਾਰਾ ਧਰਤਾਵਾ ਰਹ ਚੁੱਕਾ ਤਾਂ ਫੇਰ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਚੰਗੇ ਵਰਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹਦਾ ਉਸ ਰੋਲੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਧਦੇਮ ਦੇਣਾ

(ਮੱਤੀ ੪:੧੨-੧੭; ਮਰਕੁਮ ੧:੧੪-੧੫)

^{੧੪} ਯਿਸੂ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਗਲੀਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ, ਆਤੇ ਉਸ ਟਿਲਾਰੇ ਦੇ ਗਰ ਧਾਮੇ ਉਸਦੀ ਸੀਰਤੀ ਫੈਲ ਗਈ । ^{੧੫} ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਾਗਥਨਾ ਮਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਧਦੇਮ ਦੇਣੇ ਸੁਰੁ ਰਹ ਦਿੱਤੇ । ਗੇਰ ਨੇ ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰੀਤੀ ।

^k ੪:੧੨ ਹਵਾਲਾ: ਬਿਵਸਥਾ ੬:੧੬

ਜਿਸੁ ਦਾ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ

(ਮੱਤੀ ੧੩:੫੩-੫੮; ਮਰਕੁਸ ੬:੧-੬)

^{੧੬} ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਨਾਮਰਤ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਉਹ ਯਰਾਹਬਨਾ ਮਥਾਨ ਤੇ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਦਾ ਸੀ ਉਥੇ ਹੀ ਉਹ ਉਸ ਦਿਨ ਖੜ੍ਹਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ।
^{੧੭} ਯਮਾਯਾਹ ਨਬੀ ਦੀ ਖੋਬੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਖੋਬੀ ਖੋਲ੍ਹਕੇ ਉਹ ਸਫਾ ਕੱਢਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ:

^{੧੮} “ਧਰਤੂ ਦਾ ਆਤਮਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਮਰ ਰੀਤਾ ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮੁਰਤ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿ ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਣਗੇ

ਅਤੇ ਮਤਾਏ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਅਤਿਆਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਰਤ ਕਰਾਉਣ ਲਈ,

^{੧੯} ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਧਰਤੂ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮਿਗਰ ਧਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਯੁਕਤ ਮਮਾਂ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਯਮਾਯਾਹ ੬:੧-੨; ੫੮:੬

^{੨੦} ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਖੁਸ਼ਕਰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਮੇਵਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬੱਲੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਯਰਾਹਬਨਾ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਉਸਤੇ ਜੰਮ ਗਈ। ^{੨੧} ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਜਿਹੜਾ ਅਗੰਮੀ ਵਾਰ ਹੁਣੇ ਤੁਸੀਂ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਖੁਰਣ ਹੈ।”

^{੨੨} ਸਭ ਲੋਕ ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਮੁਹੱ ਕਿਰਥਾ ਦੇ ਸਥਦ ਸੁਣਕੇ ਸਭ ਲੋਕ ਹੋਰਾਨ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਉਹ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ, ਕਿਵੇਂ ਬੋਲ ਸੱਕਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਭਲਾ ਇਹ ਯੂਸੁਫ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ?”

^{੨੩} ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਹਾਵਤ ਜ਼ਰੂਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਹੁੰ ਵੈਦ! ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਗਾਜੀ ਕਰ।” ਜੇ ਤੁਝ ਤੂੰ ਕਫਰਨਾਹੂਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ ‘ਅਮੀ ਉਹ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਰ!’” ^{੨੪} ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਬੀ ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਖਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

^{੨੫} “ਜੇ ਮੈਂ ਆਖ ਕਿਹਾ ਹਾਂ ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਏਲੀਯਾਹ ਦੇ ਮਮੋਂ ਮਾਢੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਮੀਂਹ ਨਾ ਖਿਯਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਾਲ ਖਿਯਾ ਕਿ, ਉਸ ਮਮੋਂ ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਵਿਯਵਾਹਾਂ ਸਨ। ^{੨੬} ਧਰ ਏਲੀਯਾਹ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਯਵਾਹ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਦਾ ਏਲਾਕੇ

ਦੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਮਿਰਫ ਮਰਿਥਥ ਦੀ ਵਿਯਵਾ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

^{੨੭} “ਅਤੇ ਅਲੀਸਾ ਨਬੀ ਦੇ ਮਮੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੋੜ੍ਹੀ ਸਨ, ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀਰਿਆ ਦੇਸ ਦੇ ਨਾਮਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਗਾਜੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।”

^{੨੮} ਯਰਾਹਬਨਾ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਤਮਾਮ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਬੜੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਏ। ^{੨੯} ਉਹ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਨਗਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਧਗੜੀ ਦੀ ਟਿਮੀ ਤੱਕ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਗਰ ਉਸਾਰਿਆ ਸੀ, ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹੀ ਕੱਟਾਨ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਸੁੱਟ ਸੱਕਣ। ^{੩੦} ਧਰ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਲੰਘਕੇ ਆਪਣੇ ਗਾਹ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਖਰੇਤ ਆਤਮਾ ਸੀ

(ਮਰਕੁਸ ੧:੨੧-੨੮)

^{੩੧} ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਲੀਲ ਦੇ ਕਫਰਨਾਹੂਮ ਵਿੱਚ ਧਰੁੱਚਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਥਦੇਸ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ^{੩੨} ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਉਥਦੇਸ ਤੇ ਹੋਰਾਨ ਹੋ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ।

^{੩੩} ਯਰਾਹਬਨਾ ਮਥਾਨ ਤੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ ਚਿੰਬੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਆਦਮੀ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ ਵਿੱਚ ਚੀਰਿਆ, ^{੩੪} “ਹੇ ਨਾਮਰਤ ਦੇ ਜਿਸੁ! ਤੇਰਾ ਮਾਢੇ ਨਾਲ ਕੀ ਕੰਮ? ਕੀ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਆਇਆ ਹੈ? ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਕੋਣੇ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖਵਿੱਤਰ ਖੁਰੱਖ ਹੈ।” ^{੩੫} ਧਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਰਕੇ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਕੁੱਠ ਕਰ! ਅਤੇ ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾ।” ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਠਾਹ ਜਮੀਨ ਤੇ ਖਟਕਿਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ ਬਿਨਾ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸੱਟ ਧਰੁੱਚਾਏ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ।

^{੩੬} ਲੋਕ ਹੋਰਾਨ ਹੋਏ ਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਥਦੇਸ ਹਨ? ਕਿ ਉਹ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।” ^{੩੭} ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸੁ ਬਾਰੇ ਖਬਰ ਫੈਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਖਤਰਮ ਦੀ ਭਾਤਾ ਨੂੰ ਗਾਜੀ ਕਰਨਾ

(ਮੱਤੀ ੮:੧੪-੧੭; ਮਰਕੁਸ ੧:੨੯-੩੪)

^{੩੮} ਫਿਰ ਉਹ ਯਰਾਹਬਨਾ ਮਥਾਨ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਸਮਉਠ *ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ। ਸਮਉਠ ਦੀ ਸੱਮ ਬੜੀ ਬਿਮਾਰ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੜਾ ਤੇਜ ਬੁਖਾਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ^{੩੯} ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬਿਮਤਰੇ ਦੇ

*੪:੩੮ ਸਮਉਠ ਸਮਉਠ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਖਤਰਮ ਸੀ।

ਨਜ਼ਦੀਕ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਏ ਬੁਖਾਰ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ। ਬੁਖਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਰਨ ਲੱਗ ਪਈ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਰਨਾ

੯੦ ਸੁਹਜ ਡੁੱਬਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕ, ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਖੀੜਤ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਲਿਆਏ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਹਰ ਇੱਕ ਉੱਥਰ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਰੱਖਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ੯੧ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਤ ਸੇਲਾ ਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ, “ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈਂ” ਧਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਲਣ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਹੀ ਮਸੀਹ ਸੀ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਹੋਰ ਸ਼ਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ

(ਮਰਕੁਮ ੧:੩੫-੩੯)

੯੨ ਜਿਵੇਂ ਦਿਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸੁ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਇੰਚਾਂ ਤ ਥਾਂ ਤੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਧਰ ਭੀੜ ਉਸਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਗਈ ਅਤੇ ਆਖਿਰ ਸ਼ਾਂਤ ਵੇਲੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਪਹੁੰਚ ਗਈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਨਾ ਜਾਵੇ। ੯੩ ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਪੁਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹਾਂ।”

੯੪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਯਹੂਦਿਆ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰੱਖਿਆ।

ਪੁਰਸ, ਯਾਰੂਥ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ
ਜਿਸੁ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕਰਦੇ ਹਨ

(ਮੱਤੀ ੪:੧੮-੨੨; ਮਰਕੁਮ ੧:੧੬-੨੦)

੧ ਜਿਸੁ ਗਨੇਮਰਤ ਦੀ ਝੀਲ ਵੱਲ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭੀੜ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ੨ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਝੀਲ ਦੇ ਵੱਲ ਵੇਖੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ। ਖੋੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਛੀ ਬਾਹਰ ਆਕੇ ਆਪਣੇ ਜਾਲਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਸਨ। ੩ ਜਿਸੁ ਇੱਕ ਖੋੜੀ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਸਮਊਨ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖੋੜੀ ਨੂੰ ਵੱਲ ਤੋਂ ਖੋੜੀ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਖੋੜੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠਕੇ ਵੱਲ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲੱਗਾ।

੪ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੇਲ ਕੇ ਗਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਸਮਊਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਬੁੱਠੇ ਧਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਓ ਅਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਧਾਈ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੋ।”

੫ ਸਮਊਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮਾਲਕ! ਅਸੀਂ ਸਾਰੀ ਸ਼ਾਂਤ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਹੱਥ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਲ ਧਾਈ ਵਿੱਚ ਧਾਵਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇੰਝ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ।” ੬ ਸਭ ਮਾਛੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ

ਜਾਲ ਧਾਈ ਵਿੱਚ ਧਾਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਮੱਛੀਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰ ਨਾਲ ਟੁੱਟਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜੀ ਖੋੜੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਆਪਣੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਮਦਦ ਲਈ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋਨੋ ਖੋੜੀਆਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੱਛੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈਆਂ ਕਿ ਇੰਝ ਮਾਲੂਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਖੋੜੀਆਂ ਗੁਟੇ ਹੀ ਡੁੱਬ ਜਾਣਗੀਆਂ।

੮ ਜਦੋਂ ਸਮਊਨ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜਿਸੁ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਪਰਬੂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਧਾਈ ਬੰਦਾ ਹਾਂ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਦੂਰ ਚੱਲਿਆ ਜਾ।” ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਇਸ ਲਈ ਆਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਇੰਨੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜੇ ਜਾਣ ਲਈ ਤੈਰਾਨ ਸਨ। ੯ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਬਦੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰੂਥ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਵੀ ਬੜੇ ਤੈਰਾਨ ਹੋਏ। (ਯਾਰੂਥ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਸਮਊਨ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ।)

ਜਿਸੁ ਨੇ ਸਮਊਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਭੈੜੀ ਤਾ ਹੋ! ਗੁਣ ਤੋਂ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੋਗਾ।”

੧੦ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਖੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਲ ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਖਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਿਸੁ ਦੇ ਮਗਰ ਹੋ ਤੁਰੇ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਇੱਕ ਕੋੜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਰਨਾ

(ਮੱਤੀ ੮:੧-੪; ਮਰਕੁਮ ੧:੪੦-੪੫)

੧੧ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਿਸੁ ਇੱਕ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਕੋੜੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਉਹ ਜਿਸੁ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਝੁਕ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, “ਪਰਬੂ, ਮੇਰੇ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।”

੧੨ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਬਾਹਰ ਫੈਲਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੋਹਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋ ਜਾ!” ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਕੋੜੀ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ।

੧੩ ਜਿਸੁ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਿਕਰ ਨਾ ਕਰੀ ਜਾਜਕਰ ਵੇਲੇ ਜਾਰੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਵਿਖਾ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਹੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਰੇ ਭੋਟ ਚੜ੍ਹਾ। ਇੰਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।”

੧੪ ਧਰ ਜਿਸੁ ਦੀ ਚਰਚਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੈਲਦੀ ਗਈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਉਸ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਣ ਲਈ ਉਸ ਵੱਲ ਆਈ। ੧੫ ਧਰ ਆਰਮਰ ਜਿਸੁ ਇੰਚਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਵਰਨ ਲਈ ਚੱਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ

(ਮੱਤੀ ੯:੧-੮; ਮਰਕੁਮ ੨:੧-੨੨)

੧੬ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਿਸੁ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਫਰੀਸੀ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਵੀ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ

ਮਨ। ਉਹ ਗਲੀਲ ਆਤੇ ਯਹੂਦਿਆ ਦੇ ਹਰ ਨਗਰ ਤੋਂ ਆਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਤੋਂ ਵੀ ਆਏ ਮਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਯਹੂਭੂ ਦੀ ਸਰਤੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।^{੧੮} ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਯਰੰਗ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਜੀ ਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਆਏ। ਉਹ ਆਦਮੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਆਯਰੰਗੀ ਨੂੰ ਆਦਰ ਨੌਜਵਾਨੇ ਜਿਸੁ ਦੇ ਮਾਗਮਤੇ ਰੱਖਣ।
^{੧੯} ਯਹ ਉੱਥੇ ਇੰਨੀ ਭੀੜ ਸੀ ਕਿ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦਰ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਢੰਗ ਨਾ ਦਿਸਿਆ ਫਿਰ ਉਹ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਖਧਰੈਲਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਆਤੇ ਭੀੜ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਆਤੇ ਠੀਕ ਜਿਸੁ ਦੇ ਮਾਗਮਤੇ ਉਸ ਬਿਮਾਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਿਮਤਰੇ ਸਮੇਤ ਹੇਠਾਂ ਲਾਹ ਦਿੱਤਾ।^{੨੦} ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸਵਾਸ ਵੇਖਕੇ ਬਿਮਾਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮਿੱਤਰ, ਤੇਰੇ ਧਾਥ ਬਖਸ਼ੇ ਗਏ ਹਨ।”

^{੨੧} ਯਹੂਦੀ, ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਰਾਂ ਆਤੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਆਧਮ ਵਿੱਚ ਸੋਚਿਆ, “ਇਹ ਕੋਠ ਆਦਮੀ ਹੋ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਵਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਧਾਥ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

^{੨੨} ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਜਿਹੇ ਵਿੱਚਾਰ ਕਿਉਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ? ^{੨੩} ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਸੋਚੀ ਹੈ? ਇਹ ਆਖਣਾ ‘ਤੇਰੇ ਧਾਥ ਮਾਫ਼ ਹੋ ਗਏ ਹਨ’, ‘ਜਾਂ ਉੱਠ ਆਤੇ ਚੱਲ।’ ^{੨੪} ਯਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਬੂਤ ਦਿਲਾਓਗਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਧਾਥ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਆਯਰੰਗ ਹੈ।” ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਯਰੰਗੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਖਿਆ। “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਆਪਣਾ ਬਿਮਤਰਾ ਚੁੱਕ ਆਤੇ ਘਰ ਨੂੰ ਜਾ।”

^{੨੫} ਤਾਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਗਮਤੇ ਉੱਠ ਖਲੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਿਮਤਰਾ ਚੁੱਕਿਆ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਘਰ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।^{੨੬} ਉਹ ਹੋਰਾਨ ਸਨ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਰੀ ਇੰਜਤ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਾਂ ਆਮੀਂ ਹੋਰਾਨੀ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੇਖਿਆਂ ਹਨ।”

ਲੇਵੀ ਜਿਸੁ ਮਗਰ ਹੋ ਖਿਆ

(ਮੱਤੀ ੯:੯-੧੩; ਮਰਕੁਮ ੨:੧੩-੧੭)

^{੨੭} ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਜਿਸੁ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਮਸੂਲੀਏ ਲੇਵੀ ਨੂੰ ਮਸੂਲ ਦੀ ਚੋਰੀ ਤੇ ਬੈਠੇ ਵੇਖਿਆ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ ਤੁਰ।”^{੨੮} ਲੇਵੀ ਸਭ ਕੁਝ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ ਤੁਰਿਆ।

^{੨੯} ਲੇਵੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਿਸੁ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਦਾਵਤ ਦਾ ਇੰਜਾਮ ਕੀਤਾ। ਖਾਣੇ ਦੀ ਮੇਜ ਤੇ ਰਾਫੀ ਮਾਰੇ ਮਸੂਲੀਏ ਆਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਲੋਕ ਇੱਕਤਰ ਹੋਏ ਸਨ।
^{੩੦} ਫਰੀਸੀਆਂ ਆਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਰਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਾਇਤ ਕੀਤੀ “ਤੁਸੀਂ ਮਸੂਲੀਆਂ ਆਤੇ ਧਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਖਾ-ਪੀ ਰਹੋ ਹੋ?”

^{੩੧} ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਬਿਮਾਰ ਮਨੁੱਖ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੈਦ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਸਤਾਂ ਨੂੰ।

^{੩੨} ਮੈਂ ਧਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਆਤੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣ ਲਈ ਆਖਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ, ਨਾ ਕਿ ਧਰਮੀਆਂ ਨੂੰ।”

ਜਿਸੁ ਦਾ ਵਰਤ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ

(ਮੱਤੀ ੯:੧੪-੧੭; ਮਰਕੁਮ ੨:੧੮-੨੨)

^{੩੩} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਯਹੂਨਾ ਦੇ ਚੇਲੇ ਵੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਵਰਤ ਰੱਖਦੇ ਆਤੇ ਧਰਮਬਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਯਹ ਤੇਰੇ ਚੇਲੇ ਹਰ ਵਰਤ ਖਾਦੇ-ਪੀਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।”

^{੩੪} ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਲਾੜੇ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਤੋਂ ਵਰਤ ਰੱਖਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਲਾੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ^{੩੫} ਯਹ ਵਰਤ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਲਾੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਵਰਤ ਉਹ ਵਰਤ ਰੱਖਣਗੇ।”

^{੩੬} ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਸਾਉਣਾ ਸੁਣਾਇਆ, “ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਟਾਰੀ ਧਾੜਕੇ ਧਰਾਣੇ ਕੱਪੜੇ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਨਵੀਂ ਧੁਮਾਰ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰ ਲਵੇਗਾ, ਯਹ ਗਾਂ ਨਵੀਂ ਧੁਮਾਰ ਦੀ ਟਾਰੀ ਵੀ ਧਰਾਣੀ ਧੋਮਾਰ ਤੇ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ। ^{੩੭} ਲੋਕ ਨਵੀਂ ਮੈਯ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਧਰਾਣੀ ਮਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਧਾਉਂਦੇ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੀਂ ਮੈਯ ਧਰਾਣੀਆਂ ਮਸਰਾਂ ਨੂੰ ਧਾੜ ਕੇਵੇਗੀ ਆਤੇ ਮੈਯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਡੁਲ੍ਹ ਜਾਵੇਗੀ ਆਤੇ ਮਸਰਾਂ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ^{੩੮} ਇਸੇ ਲਈ ਲੋਕ ਨਵੀਂ ਮੈਯ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਵੀਆਂ ਮਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਦੇ ਹਨ। ^{੩੯} ਆਤੇ ਧਰਾਣੀ ਮੈਯ ਪੀਕੇ ਨਵੀਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ, ‘ਧਰਾਣੀ ਮੈਯ ਹੀ ਵੱਧੀਆਂ ਹੈ।’”

ਜਿਸੁ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਦਾ ਧਰਭੂ ਹੈ

(ਮੱਤੀ ੧੨:੧-੮; ਮਰਕੁਮ ੨:੨੩-੨੮)

੬ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਜਿਸੁ ਕਣਕ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਚੇਲੇ ਕਣਕ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਤੋੜਕੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥਾਂ ਤੇ ਮਲਕੇ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ।^੧ ਕੁਝ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਨੇਮ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇੰਝ ਕਣਕ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

^੨ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਧੜ੍ਹਿਆ ਕਿ ਦਾਊਦ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਭੁੱਖੇ ਸਨ।^੩ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਧੜ੍ਹਿਆ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰ ਵੜਿਆ, ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਰੋਟੀ ਚੁੱਕੀ ਜੋ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕੁਝ ਖੁਦ ਖਾਧੀ ਆਤੇ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਇਹ ਨੇਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਨੇਮ ਤਾਂ ਇਹੀ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਜਾਜਕ ਹੀ ਉਸ ਰੋਟੀ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।”^੪ ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਦਾ ਧਰਭੂ ਹੈ।”

ਜਿਸੁ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਇੰਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਰਾਜੀ ਰਦਾ ਹੈ
(ਮੱਤੀ ੧੨:੯-੧੪; ਮਰਕੁਮ ੩:੧-੬)

੬ ਇੰਰ ਹੋਰ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਉਧਦੇਮ ਦੇਣ ਲਈ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਇੰਰ ਆਦਮੀ ਮੀ ਜਿਮਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਆਧਰੰਗ ਮੀ। ੭ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਮਰ ਆਤੇ ਫਰੀਮੀ ਇਮ ਉਡੀਰ ਵਿੱਚ ਮਨ ਰਿ ਵੇਖੀਏ ਜਿਸੁ ਇਮ ਨੂੰ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਰਾਜੀ ਰਹੇਗਾ ਰਿ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ ਰਿ ਜਿਸੁ ਰੇਈ ਗਲਤ ਰੇਮ ਰਹੇ ਤੇ ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਵੇਸੀ ਠਹਿਰਾ ਮੱਰਣ। ੮ ਜਿਸੁ ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੇਚਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਮੀ। ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜਿਮਦੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਆਧਰੰਗ ਹੋਇਆ ਮੀ, “ਉੱਠ ਆਤੇ ਵਿੱਚਾਲੇ ਆਰੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾ।” ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਇੰਝ ਹੀ ਰੀਤਾ। ੯ ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁੰਢਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਰੀ ਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜਤ ਹੈ? ਚੰਗਿਆਈ ਰਨ ਦੀ ਜਾਂ ਥਦੀ? ਰਿਮੇ ਦੇ ਧਰਾਣ ਨਮਟ ਰਨ ਦੀ ਜਾਂ ਰਿਮੇ ਦੇ ਧਰਾਣਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ?”

੧੦ ਜਿਸੁ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਉਨਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਬਿਮਾਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਵਿਖਾ।” ਜਦ ਉਮ ਆਧਰੰਗੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਰੱਢਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਰ ਮੀ। ੧੧ ਤਦ ਫਰੀਮੀ ਆਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਮਰ ਇਹ ਵੇਖਰੇ ਥੜੇ ਰਹੇਯ ਵਿੱਚ ਆਏ ਆਤੇ ਇੰਰ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਆਪਾਂ ਜਿਸੁ ਨਾਲ ਰੀ ਰਹੀਏ?”

ਜਿਸੁ ਦਾ ਬਾਹਰਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਚੁਨਣਾ
(ਮੱਤੀ ੧੦:੧-੪; ਮਰਕੁਮ ੩:੧੩-੧੯)

੧੨ ਉਨਹੀ ਦਿਨੀ ਜਿਸੁ ਇੰਰ ਧਰਾੜ ਤੇ ਗਿਆ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਦਿਆਂ ਮਾਰੀ ਰਾਤ ਬਿਤਾ ਦਿੱਤੀ। ੧੩ ਆਗਲੀ ਮਵੇਰ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ “ਰਸੂਲ” ਆਖਿਆ। ਉਨਹਾਂ ਬਾਹਰਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਮਨ:

੧੪ ਸਮਊਨ (ਜਿਮ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਖਤਰਮ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ)
ਆਤੇ ਉਮਦਾ ਭਰਾ ਆਦਿਰਯਾਮ,
ਯਾਰੂਥ
ਆਤੇ ਯੂਹੰਨਾ,
ਫਿਲਿਪੁਸ
ਆਤੇ ਬਰਬੁਲਮਈ,
੧੫ ਮੱਤੀ,
ਬੋਥਾ

ਆਤੇ ਗਲਫਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰੂਥ
ਆਤੇ ਸਮਊਨ ਜਿਹੜਾ ਜੇਲੋਤੋਮ ਰਹਾਉਦਾ ਮੀ।
੧੬ ਯਾਰੂਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂਦਾ

ਆਤੇ ਯਹੂਦਾ ਇਮੱਰਕਿਯੋਤੀ (ਇਹ ਉਹੀ ਯਾਰੂਥ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਦੁਮਭਣਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਵਾਉਦਾ ਹੈ)।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਧਦੇਮ ਦੇਣਾ ਆਤੇ ਰਾਜੀ ਰਨਾ
(ਮੱਤੀ ੪:੨੩-੨੫; ੫:੧-੧੨)

੧੭ ਜਿਸੁ ਆਤੇ ਰਸੂਲ ਧਰਾੜ ਤੋਂ ਉਤਰ ਰੇ ਇੰਰ ਧਯਰੀ ਜਗਰਾ ਤੇ ਆਰੇ ਖਲੋਤੇ। ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਇੰਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਥੁਹ ਉੱਥੇ ਇਰੱਠਾ ਹੋਇਆ ਮੀ ਜੋ ਰਿ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਿਆ, ਯਰੂਸਲਮ, ਸੁਰ ਆਤੇ ਮੈਦਾ ਦੇ ਮਥੁਦਰ ਵੇਛੇ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਆਣ ਮਨ। ੧੮ ਉਹ ਮਾਰੇ ਜਿਸੁ ਦੇ ਉਧਦੇਮ ਸੁਨਣ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਰੇਗਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਹੋਣ ਲਈ ਉਮ ਰੇਲ ਆਣੇ ਮਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਭਰਿਮਟ ਆਤਮਿਆਂ ਤੋਂ ਧੀੜਿਤ ਮਨ ਉਹ ਵੀ ਰਾਜੀ ਰੀਤੇ ਗਏ। ੧੯ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਛੁਹਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ ਰਿਉਰਿ ਉਮ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਤੀ ਨਿਰਲ ਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜੀ ਰਦੀ ਮੀ।

੨੦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਆਖਿਆ,
“ਗਰੀਬ ਲੋਰੇ! ਤੁਮੀਂ ਯੰਨ ਹੋ,
ਰਿਉਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਤੁਹਾਡਾ ਹੈ।

੨੧ ਤੁਮੀਂ ਜੋ ਗੁਣ ਭੁੱਖੇ ਹੋ,
ਯੰਨ ਹੋ ਰਿਉਰਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਤੁਮਟ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਤੁਮੀਂ ਜੋ ਗੁਣ ਰੇ ਰਹੇ ਹੋ ਯੰਨ ਹੋ
ਰਿਉਰਿ ਮਗਰੋਂ ਤੁਮੀਂ ਹੱਮੋਗੇ।

੨੨ “ਤੁਮੀਂ ਯੰਨ ਹੋ ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਾਰਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਨ, ਤਿਆਗਣ, ਬੇਇੱਜਤੀ ਰਨ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਸਟ ਰਹਿਰੇ ਬੁਲਾਉਣ। ੨੩ ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਾਧਰੇ ਤਾਂ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਉਛਲੇ ਰਿਉਰਿ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਫਲ ਮਗਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਨਬੀਆਂ ਨਾਲ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਨਗੇ।

੨੪ “ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗਨਤ, ਆਮੀਰ ਲੋਰੇ,
ਰਿਉਰਿ ਤੁਹਾਡੇ ਰੇਲ ਸਭ ਸੁੱਖ ਗਨ।

੨੫ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗਨਤ, ਜਿਹੜੇ ਗੁਣ ਰੱਜੇ ਹੋਏ ਹੋ
ਮਗਰੋਂ ਤੁਮੀਂ ਭੁੱਖੇ ਰਹੋਗੇ।

ਤੁਹਾਡਾ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਗੁਣ ਹੱਮ ਰਹੇ ਹੋ,
ਮਗਰੋਂ ਤੁਮੀਂ ਰੁਲਾਉਗੇ ਆਤੇ ਆਫਸੋਮ ਰਹੋਗੇ।

੨੬ “ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗਨਤ, ਜਦੋਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਿਉਰਿ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਧਰਖਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਤੁਠੇ ਨਬੀਆਂ ਨਾਲ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ਮੀ।

ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਖਿਆਰ ਰਹੇ
(ਮੱਤੀ ੫:੩੯-੪੯; ੭:੧੨)

੨੭ “ਧਰ ਤੁਮੀਂ, ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਿਆਰ ਰਹੇ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਰਦੇ ਗਨ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਬੁਰਾ ਰਦੇ ਗਨ, ਉਨਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਭਲਾ ਰਹੇ। ੨੮ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਾਧ ਦਿੰਦੇ ਗਨ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਸਾਂ ਦਿਉ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੰਗਾ

ਵਿਗਰ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਧਰਮਰਥਨਾ ਰਹੇ।
 ੨੯ ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਤੁਗਾਡੀ ਇੰਰ ਗਲ ਤੇ ਚਯੇੜ ਭਾਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
 ਤੁਮੀਂ ਦੂਜੀ ਗਲ ਵੀ ਭੁਲਾ ਲਿਓ। ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਤੁਗਾਡਾ ਚੋਗਾ
 ਖੋਂਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਮੀਜ ਖੋਂਗਣ ਤੋਂ ਵੀ ਨਾ
 ਰੋਰੇ। ੩੦ ਜੇ ਰੋਈ ਵੀ ਤੁਗਾਡੇ ਰੋਲੋ ਮੰਗੋ ਉਮ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ।
 ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਤੁਗਾਡੀ ਰੋਈ ਵੀ ਵਸਤੂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ
 ਵਾਧਮ ਨਾ ਮੰਗੋ। ੩੧ ਆਤੇ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਤੁਮੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ
 ਰੋਈ ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹੋ ਤੁਮੀਂ ਆਪ ਵੀ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਉਹੋ
 ਜਿਹਾ ਵਰਤਾਵਾ ਰਹੋ।

੩੨ “ਜੇਰਰ ਤੁਮੀਂ ਵੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਖਿਆਰ ਰਹੋਗੇ,
 ਜੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ
 ਰਿਹੜੀ ਵਡਿਆਈ ਦੀ ਆਮ ਸੱਖ ਮੱਰਦੇ ਹੋ? ਰਿਉਰਿ ਇੰਝ
 ਤਾਂ ਖਾਧੀ ਲੋਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖਿਆਰ ਰਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ
 ਖਿਆਰ ਰਹਦੇ ਹਨ। ੩੩ ਜੇਰਰ ਤੁਮੀਂ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
 ਹੀ ਚੰਗਾ ਰਹੋ ਜੇ ਤੁਗਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗਾ ਰਹਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਰਿਹੜੀ ਵਡਿਆਈ ਦੀ ਆਮ ਸੱਖਦੇ ਹੋ।
 ਖਾਧੀ ਵੀ ਤਾਂ ਇਹੀ ਰਹਦੇ ਹਨ। ੩੪ ਜੇਰਰ ਤੁਮੀਂ ਸਿਰਫ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਉਧਾਰ ਲਿਉ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੋਲੋਂ ਵਾਧਮ ਆਉਣ
 ਦੀ ਆਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਰਿਹੜੀ ਵਡਿਆਈ
 ਦੀ ਆਮ ਸੱਖ ਮੱਰਦੇ ਹੋ? ਇੰਝ ਤਾਂ ਖਾਧੀ ਲੋਰ ਵੀ ਦੂਜੇ
 ਖਾਧੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਧੁਰਾ
 ਧੈਮਾ ਵਾਧਮ ਲੈ ਮੱਰਣ।

੩੫ “ਇਮ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨਾਲ ਖਿਆਰ ਰਹੋ, ਖੁੜ
 ਵਾਧਮ ਲੈਣ ਦੀ ਆਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾ, ਉਹੀ ਰਹੋ ਜੇ ਚੰਗਾ ਹੈ।
 ਫਿਰ ਤੁਗਾਡਾ ਫਲ ਮਗਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਅੱਤ ਮਗਨ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੋਵੋਗੇ ਰਿਉਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਖਾਧੀ ਲੋਰਾਂ
 ਆਤੇ ਨਾਮੁਰੇ ਲੋਰਾਂ ਤੇ ਵੀ ਦਖਾਵਾਨ ਹੈ। ੩੬ ਦਿਆਲੂ ਹੋਵੇ
 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਗਾਡਾ ਖਿਤਾ ਵੀ ਦਿਆਲੂ ਹੈ।

ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਣੇ

(ਮੱਤੀ ੭:੧-੫)

੩੭ “ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਨਾ ਰਹੋ ਤਾਂ ਤੁਗਾਡਾ ਵੀ
 ਨਿਰਨਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਨਾ
 ਰਹੋ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿੰਦੇ ਜਾਵੋਗੇ, ਜੇਰਰ ਤੁਮੀਂ ਦੂਜਿਆਂ
 ਨੂੰ ਮਾਫ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਵੀ ਮਾਫ ਰੀਤੇ ਜਾਵੋਗੇ। ੩੮ ਦੇਵੇ,
 ਤੁਗਾਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਗਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਧੇਰੇ ਦਿੱਤਾ
 ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਤੁਗਾਡੇ ਸੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ
 ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਇਮ ਨੂੰ ਫੜਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ। ਆਤੇ ਇਹ
 ਬਾਹਰ ਤੁਗਾਡੀ ਗੋਦੀ ਵਿੱਚ ਵਗੇਗਾ। ਰਿਉਰਿ ਜਿਮ ਮਾਧ
 ਨਾਲ ਤੁਮੀਂ ਦੁਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਧਦੇ ਹੋ ਉਮੇ ਮਾਧ ਨਾਲ
 ਤੁਗਾਨੂੰ ਵੀ ਮਾਧਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

੩੯ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਰਮਟਾਂ ਦੀ ਦਿੱਤੀ, “ਰੀ
 ਭਲਾ ਇੰਰ ਅੰਨ੍ਹਾਂ ਦੂਜੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਦਾ ਆਗੂ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਹੈ?
 ਨਹੀਂ! ਦੇਵੇਂ ਹੀ ਟੇਏ ਵਿੱਚ ਜਾ ਡਿੰਗਣਗੇ। ੪੦ ਰੋਈ ਵੀ ਚੇਲਾ
 ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਚੇਲਾ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਸਿੱਖ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।

੪੧ “ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਸੱਖ ਦੇ ਰਣ ਨੂੰ ਰਿਉਰਿ ਵੇਖਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ
 ਤੁਗਾਡੇ ਭਰਾ ਦੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਮਤੀਰ
 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ ਜਿਹੜਾ ਤੁਗਾਡੀ ਆਪਣੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਹੈ?
 ੪੨ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਰਿਵੇਂ ਆਖ ਮੱਰਦੇ ਹੋ, ‘ਵੀਰ, ਮੈਂ
 ਤੇਰੀ ਅੱਖ ਚੋਂ ਸੱਖ ਦਾ ਰਣ ਰੱਛ ਲੈਣਦੇ’ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਉਹ
 ਮਤੀਰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ ਜੇ ਤੁਗਾਡੀ ਆਪਣੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹੇ
 ਰਧਟੀਓ, ਖਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਮਤੀਰ ਨੂੰ ਰੱਛੇ ਤਾਂ
 ਹੀ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਉਮ ਸੱਖ ਦੇ ਰਣ ਨੂੰ
 ਰੱਛਣ ਲਈ ਠੀਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖ ਮੱਰਦੇ ਹੋ।

ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਲ

(ਮੱਤੀ ੭:੧੭-੨੦; ੧੨:੩੪-੩੫)

੪੩ “ਇੰਰ ਚੰਗਾ ਸੁੱਖ ਮਾੜਾ ਫਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਆਤੇ ਨਾ
 ਹੀ ਮਾੜਾ ਸੁੱਖ ਵੱਧੀਆ ਫਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ੪੪ ਹਰ ਸੁੱਖ ਆਪਣੇ
 ਫਲ ਤੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਰ ਰੋਡਿਆਲੀਆਂ ਬੋਰਾਂ ਤੋਂ
 ਅੰਜੀਰ ਨਹੀਂ ਤੋੜਦੇ ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਝਾੜੀਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਅੰਗੂਰ ਮਿਲ ਮੱਰਦੇ ਹਨ। ੪੫ ਚੰਗਾ ਵਿਆਰਤੀ ਆਪਣੇ
 ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੰਰਤਿਰਤ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
 ਰੱਛਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਇੰਰ ਦੁਮਟ ਵਿਆਰਤੀ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ
 ਇੰਰਤਿਰਤ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਹਰ
 ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਉਰਿ ਵਿਆਰਤੀ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਉਹੀ
 ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਮ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੰਰਤਿਰਤ ਹਨ।

ਦੇ ਰਿਮਮ ਦੇ ਲੋਰ

(ਮੱਤੀ ੭:੨੪-੨੭)

੪੬ “ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ‘ਧਰਭੂ, ਧਰਭੂ’, ਰਿਉਰਿ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ
 ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਤੁਮੀਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ? ੪੭ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ
 ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਰਿਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਰਤੀ ਹੈ: ਹਰ ਉਹ
 ਮਨੁੱਖ ਜੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਰੇ ਮੇਰੇ ਉਧਦੇਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁਣਦਾ ਹੈ ਆਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਅਮਲ ਰਦਦਾ ਹੈ। ੪੮ ਉਮ ਆਦਮੀ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜੇ
 ਕਿ ਘਰ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਡੂੰਘੀ ਖੁਦਾਈ ਵਰੇ ਚੱਟਾਨ
 ਉੱਤੇ ਨੀਹ ਧਰਦਾ ਹੈ। ਗੜ੍ਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਗੜ੍ਹ ਦਾ
 ਖਾਣੀ ਉਮ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਵਗਾਰੇ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਰੇਸਿਮ ਰਦਦਾ
 ਹੈ, ਧਰ ਉਹ ਗੜ੍ਹ ਉਮ ਘਰ ਨੂੰ ਗਿਲਾ ਨਹੀਂ ਮੱਰਦਾ, ਰਿਉਰਿ
 ਉਮ ਘਰ ਦੀ ਨੀਹ ਮਜਬੂਤ ਹੈ।

੪੯ “ਧਰ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਣਦਾ ਹੈ ਧਰ
 ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਰਦਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ
 ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਮਜਬੂਤੀ ਨਾਲ ਡੂੰਘੀ ਨਹੀਂ
 ਖੁੱਟੀ ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਗੜ੍ਹ ਆਇਆ ਤਾਂ ਬੜੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਹੀ
 ਉਮਦਾ ਘਰ ਬਾਹਰੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਘਰ ਧੁਰੀ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਿਆ।”

ਯਿਸੂ ਦਾ ਇੰਰ ਨੋਰਰ ਨੂੰ ਠੀਰ ਰਰਨਾ

(ਮੱਤੀ ੮:੫-੧੩; ਯੂਹੰਨਾ ੪:੪੩-੫੪)

੧ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੱਰ
 ੨ ਧਰੁੱਚਾ ਚੁੱਰਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵਰਨਨਾਦੁਮ ਵੱਲ ਗਿਆ। ੨ ਉੱਥੇ

ਇੰਰ ਮੈਨਾ ਯਯਿਰਾਰੀ ਮੀ। ਉਮਦਾ ਨੌਰਰ ਬੜਾ ਬਿਮਾਰ ਮੀ, ਆਤੇ ਮਰਨ ਰਿਨਾਰੇ ਮੀ। ਉਮ ਨੂੰ ਨੌਰਰ ਨਾਲ ਬੜਾ ਧਿਆਰ ਮੀ।^੩ ਜਦੋਂ ਯਯਿਰਾਰੀ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਧਤਾ ਲੱਗਾ ਉਮ ਨੇ ਕੁਝ ਬਚੁਰਗਾ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਰੋਲ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਵੇ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਨੌਰਰ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇ।^੪ ਤਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਯਿਸੂ ਰੋਲ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਯਿਰਾਰੀ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਯਿਸੂ ਆਂਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਆਤੇ ਕਿਹਾ, “ਕਿ ਉਹ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਤੇਰੀ ਮਹਾਇਤਾ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਹੈ।^੫ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਮ ਨੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਮਥਾਨ ਵੀ ਬਨਵਾਇਆ ਹੈ।”

^੬ ਇਸ ਲਈ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਮ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਮੀ। ਤਾਂ ਯਯਿਰਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਮ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ, “ਧਰਭੂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਦੀ ਤਰਲੀਫ਼ ਨਾ ਕਰੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਲਾਇੰਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਛੱਤ ਹੋਣ ਆਵੇ।^੭ ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਆਉਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਮਥਾਇਆ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਇੰਰ ਮੁਬਦ ਆਖੋ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਨੌਰਰ ਰਾਜੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।^੮ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਉਚਿਕਾਂ ਦੇ ਆਧੀਨ ਰੰਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਸਿਧਾਗੀ ਹਨ ਜੋ ਮੇਰੇ ਹੋਣਾਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ‘ਜਾ’, ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ‘ਆ’, ਉਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨੌਰਰ ਨੂੰ ਕਹਾਂ, ‘ਇਹ ਕਰ’, ਤਾਂ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

^੯ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ। ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ ਜੋ ਉਮਦਾ ਕੁਰਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਜਿਹਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸਰਾਇਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ।”

^{੧੦} ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਯਿਸੂ ਰੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਚੱਲੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਨੌਰਰ ਰਾਜੀ ਹੋ ਗਿਆ ਮੀ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਇੰਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਕਰਨਾ

^{੧੧} ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਯਿਸੂ ਨਾਇਨ ਨਾਂ ਦੇ ਇੰਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਉਮ ਦੇ ਚੇਲੇ ਆਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੰਰ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਹੀ ਮੀ।^{੧੨} ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਗਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਰੋਲ ਧਰੁੱਚਿਆ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਇੰਰ ਜਨਾਜਾ ਵੇਖਿਆ। ਇੰਰ ਵਿਯਵਾ ਦਾ ਇੰਰੇ-ਇੰਰ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਜੋ ਮਰ ਗਿਆ ਮੀ। ਜਦੋਂ ਉਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਜਨਾਜਾ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਮੀ ਤਾਂ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਲੋਕ ਵੀ ਤੁਰ ਰਹੇ ਸਨ।^{੧੩} ਜਦੋਂ ਧਰਭੂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਮ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਰਮ ਖਾਧਾ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਉਮ ਆਰਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਹੋ ਨਹੀਂ।”^{੧੪} ਉਹ ਆਗਾਂਗ ਗਿਆ ਆਤੇ ਤਾਬੂਤ ਨੂੰ ਛੇੜਿਆ ਆਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਾਬੂਤ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਕੁਰ ਗਏ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਮ ਮੁਰਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਹੋ ਕੁਵਰ! ^{੧੫} ਮੈਂ

ਤੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਠ ਖਲੋ।” ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਯਵਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਉੱਠ ਬੈਠਾ ਆਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਆਤੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੬} ਸਭ ਲੋਕ ਡਰ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ ਆਤੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਨ ਲੱਗੇ “ਇੰਰ ਵੱਡਾ ਨਥੀ ਸਾਡੇ ਰੋਲ ਆਇਆ ਹੈ।” ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ।”

^{੧੭} ਇਹ ਖਬਰ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦਿਆ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ।

ਯੂਹੰਨਾ ਵੱਲੋਂ ਇੰਰ ਸਵਾਲ

(ਮੱਤੀ ੧੧:੨-੧੯)

^{੧੮} ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਆਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਬੁਲਾਇਆ।^{੧੯} ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਭੂ ਰੋਲ ਇਹ ਖੁੱਛਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ “ਕੀ ਤੂੰ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਾਨੂੰ ਇੰਤਜਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਆਮੀਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰੀਏ?”

^{੨੦} ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਯਿਸੂ ਰੋਲ ਆਏ ਆਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਯੂਹੰਨਾ ਬਧਤਿਮਥਾ ਦੋਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਤੇਰੇ ਕੋਲੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘ਕੀ ਤੂੰ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਾਨੂੰ ਉਡੀਕ ਹੈ ਜਾਂ ਆਮੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰੀਏ?’”

^{੨੧} ਉਸ ਵਕਤ ਯਿਸੂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਆਤੇ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆੰਨਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਰਸਤੀ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦੇਬਾਰਾ ਵੇਖ ਸੱਕਣ।^{੨੨} ਤਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ ਆਤੇ ਜਾਕੇ ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਆਤੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਦੱਸੋ, ਕਿ ਗੁਣ ਆੰਨਹੇ ਵੇਖ ਸੱਕਦੇ ਹਨ, ਲੰਗੜੇ ਤੁਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ ਕੋੜ੍ਹੀ ਰਾਜੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਬੇਲੇ ਸੁਣ ਸੱਕਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਖੁਸਬਖ਼ਬਰੀ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।^{੨੩} ਜੋ ਵਿਯਕਤੀ ਮੈਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧੰਨ ਹੈ।”

^{੨੪} ਜਦੋਂ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਚੇਲੇ ਚੱਲੇ ਗਏ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੂਹੰਨਾ ਬਾਰੇ ਆਖਣਾ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ “ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਵੇਖਣ ਲਈ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਗਏ ਮੀ? ਕੀ ਇੰਰ ਕਾਨੇ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਹਵਾ ਦੇ ਬੁੱਲੇ ਨਾਲ ਗਿਲਦਾ ਹੈ? ^{੨੫} ਤੁਸੀਂ ਬਾਗਰ ਕੀ ਵੇਖ ਰਹੇ ਮੀ? ਕੀ ਇੰਰ ਵੱਧੀਆ ਖੋਸਾਰ ਧਾਈ ਹੋਏ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਮੀ? ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਵੱਧੀਆ ਕੱਢੇ ਧਾਉਂਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਆਮ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ, ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਹਨ। ^{੨੬} ਸੱਚੀ! ਤੁਸੀਂ ਬਾਗਰ ਕੀ ਵੇਖਣ ਗਏ ਮੀ? ਕੀ ਨਥੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਗਏ ਮੀ? ਹਾਂ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਇੰਰ ਨਥੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।^{੨੭} ਇਹ ਉਹੀ ਵਿਯਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਖੋਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ:

‘ਸੁਣੋ! ਮੈਂ, ਆਪਣਾ ਦੂਤ ਤੇਰੇ ਯੱਗੇ-ਯੱਗੇ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ

ਤੇਰੇ ਯੱਗੇ ਤੇਰਾ ਰਾਗ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ।’ ਮਲਾਕੀ ੩:੨

੨੮ ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਇੱਥੇ ਮਨੁੱਖ ਜੰਮੇ ਹਨ ਯੁਗੰਨਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਯਰ ਜੇ ਵੀ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਛੋਟਾ ਹੈ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ।”

੨੯ (ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਸਮੇਤ ਮਸੂਲੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਕਿ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਰੁਸਤਾ ਯਰਮੀ ਮੀ। ਇਹ ਉਹੀ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੁਗੰਨਾ ਦੁਆਰਾ ਬਖਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ੩੦ ਯਰ ਫਰੀਮੀਆਂ ਅਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸਰਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਬਣਾਈ ਵਿਉਂਤ ਨੂੰ ਨਾਮੰਚੁਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੁਗੰਨਾ ਨੂੰ ਬਖਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਨੁਮਤੀ ਨਾ ਦਿੱਤੀ।)

੩੧ “ਫਿਰ ਮੈਂ ਇਸ ਧੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਵਰਗਾ ਦੱਸਾਂ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਿਸ ਨਾਲ ਹੋਵੇ? ੩੨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਰਾਗਾਂ ਤੇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੂਜੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ,

‘ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬੰਸਰੀ ਵਜਾਈ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਨੱਚੋ,

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੋਰ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਰੋਏ।’

੩੩ ਯੁਗੰਨਾ ਬਖਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਇਆ, ਨਾ ਤਾਂ ਉਹ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਮੈਯ ਧੀਂਦਾ ਹੈ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਨੂੰ ਭੂਤ ਚਿੰਬੜਿਆਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ੩੪ ਫਿਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਖਾਂਦੇ ਅਤੇ ਧੀਂਦੇ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਵੇਖੋ ਉਹ ਖਾਉ ਅਤੇ ਪਿਆਉ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮਸੂਲੀਆਂ ਅਤੇ ਧਾਧੀਆਂ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈ। ੩੫ ਯਰ ਸਿਆਣਖ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਯਰਮੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।”

ਸਮਊਨ ਫਰੀਮੀ

੩੬ ਫਿਰ ਫਰੀਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਖਾਵੇ। ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਉਸ ਫਰੀਮੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਖਾਣੇ ਦੀ ਮੇਜ ਤੇ ਬੈਠਾ।

੩੭ ਉਸ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਧਣ ਯੋਗਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣਦੀ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਫਰੀਮੀ ਦੇ ਘਰ ਭੋਜਨ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਸੰਗਭਰਭਰ ਦੀ ਸੀਮੀ ਵਿੱਚ ਅਤਰ ਲਿਆਈ। ੩੮ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਧੈਰ ਗਿੱਲੇ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਦੇ ਧੈਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਝਿਆ ਅਤੇ ਸੁਕਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਚਿੰਨੀ ਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਧੈਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਧੈਰਾਂ ਤੇ ਅਤਰ ਮਲ ਦਿੱਤਾ।

੩੯ ਜਿਸ ਫਰੀਮੀ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਭੋਜਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮੋਚਿਆ, “ਜੇਕਰ ਇਹ ਆਦਮੀ (ਯਿਸੂ) ਨਬੀ ਹੁੰਦਾ

ਤਾਂ ਜਿਹੜੀ ਯੋਗਤਾ ਇਸਦੇ ਧੈਰ ਛੂਹ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਖਾਧਣ ਯੋਗਤਾ ਹੈ।”

੪੦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਫਰੀਮੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਮਊਨ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਆਖਣਾ ਹੈ।”

ਸਮਊਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਗੁਰੂ! ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਆਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?”

੪੧ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ: “ਦੇ ਆਦਮੀ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਇੱਕੋ ਹੀ ਮਾਗੂਕਾਰ ਦੇ ਦੇਣਦਾਰ ਸਨ। ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਮਗੂਕਾਰ ਨੂੰ ੫੦੦ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦਾ ਦੇਣਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਆਦਮੀ ਮਗੂਕਾਰ ਨੂੰ ੫੦ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦਾ ਦੇਣਦਾਰ ਸੀ। ੪੨ ਦੋਨਾਂ ਹੀ ਆਦਮੀਆਂ ਕੋਲ ਧੈਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕਰਜਾ ਨਾ ਦੇ ਸੱਕੇ। ਯਰ ਮਗੂਕਾਰ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਰਜਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਗੁਣ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਮਗੂਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਧ ਪਿਆਰ ਕਰੇਗਾ।”

੪੩ ਸਮਊਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੱਧੀਰ ਪਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਜਿਯਾਦਾ ਯਠ ਬਖਸਿਆ।”

ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਮਊਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਠੀਕ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ੪੪ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਉਸ ਯੋਗਤਾ ਵੱਲ ਪਰਤਿਆ ਅਤੇ ਸਮਊਨ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਤੂੰ ਇਸ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਯਰਵੇਸ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਧੈਰ ਘੋਟ ਲਈ ਖਾਣੀ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਧੈਰ ਘੋਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਕਾਇਆ। ੪੫ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁੰਮਿਆ ਯਰ ਜਦੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਆਇਆ ਤਦ ਤੋਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਧੈਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮਦੀ ਰਹੀ। ੪੬ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਤੇਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਝਸਿਆ ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਅਤਰ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਧੈਰ ਮਲੇ। ੪੭ ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸਦਾ ਅਨੰਦ ਪਿਆਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਧਾਧ ਭਾਫ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਯਰ ਉਹ, ਜਿਸਦੇ ਬੋਝੇ ਧਾਧ ਭਾਫ ਹੋਏ ਹਨ, ਘੱਟ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

੪੮ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੇ ਧਾਧ ਬਖਸ਼ੇ ਗਏ ਹਨ।”

੪੯ ਖਾਣੇ ਦੀ ਮੇਜ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮੋਚ ਲੱਗੇ ਕਿ, “ਇਹ ਕੌਣ ਆਦਮੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਧ ਵੀ ਭਾਫ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ?”

੫੦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੇਰੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਧਾਧਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਚਲੀ ਜਾ।”

ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ

੧ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਯਿਸੂ ਸਹਿਰ-ਸਹਿਰ ਅਤੇ ਨਗਰ-ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਬਾਕਰਾਂ ਰੁਸੂਲ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ੨ ਕੁਝ ਯੋਗਤਾ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਅਤੇ ਭਰਿਸਟ

ਯਾਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁੜ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਮਰਿਯਮ ਮਗਦਲੀਨੀ ਨਾਂ ਦੀ ਔਰਤ ਵੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਭੂਤ ਚਿੰਬੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।^੩ ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਨਾਲ ਸਨ: ਹੋਰੇਮ ਦੇ ਉੱਚ ਯਥਿਰਾਸੀ ਖੁਜਾਹ, ਦੀ ਖਤੀ ਯੋਯਾਨਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਸੁਖੰਨਾ ਅਤੇ ਰਈ ਹੋਰ ਔਰਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਯਥ ਨਾਲ ਜਿਸੁ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਇੱਕ ਰਿਸਾਨ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ

(ਮੱਤੀ ੧੩:੧-੧੭; ਮਰਕੁਸ ੪:੧-੧੨)

੪ ਮਾਰਿਆਂ ਮਗਿਰਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਵਾਂਗ ਆਏ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸੁਣਾਇਆ:

੫ “ਇੱਕ ਰਿਸਾਨ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਲਈ ਨਿਰਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੀਜ ਬੋਯਾ ਜਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕੁਝ ਬੀਜ ਸੜਕ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿੱਗ ਪਏ, ਉਸ ਉੱਪਰੋਂ ਦੀ ਲੋਕ ਲੰਘਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਬੀਜ ਖੰਡੀ ਚੁਗ ਗਏ।^੬ ਕੁਝ ਬੀਜ ਖੰਥਰੀਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਗਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਉੱਥੇ ਨਮੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਹ ਸੁੱਕ ਗਏ।^੭ ਕੁਝ ਬੀਜ ਰੰਡਿਆਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਏ। ਉਹ ਰੰਡਿਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਉੱਗੇ ਪਰ ਬੋਹਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੰਗਰਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਦੱਬ ਗਏ।^੮ ਕੁਝ ਬੀਜ ਉਥਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗੇ ਅਤੇ ਇਥੇ ਵਾਲੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਫਲ ਮੈਂ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਘੱਟ ਹੋਈ।”

ਜਿਸੁ ਨੇ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਜਦੋਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਨ ਆਏ ਹੋ, ਸੁਣੋ।”

੯ ਜਿਸੁ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ, “ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਾ ਕੀ ਯਥ ਹੈ?”

੧੦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਥਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸ਼ਾਜ ਦੇ ਗੁਪਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਦੀ ਸਮਝ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੋਰਾਂ ਲਈ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਸ਼ਾਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ:

ਉਹ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਵੀ

ਨਾ ਵੇਖਣ

ਅਤੇ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ

ਨਾ ਸਮਝਣ।” ਯਸਾਯਾਹ ੬:੧੮

ਜਿਸੁ ਬੀਜ ਵਾਲੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਦਾ ਹੈ

(ਮੱਤੀ ੧੩:੧੮-੨੩; ਮਰਕੁਸ ੪:੧੩-੨੦)

੧੧ “ਇਸ ਉੱਪਰਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਾ ਯਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ: ਬੀਜ ਯਥਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਚਨ ਹਨ।^{੧੨} ਜਿਹੜੇ ਬੀਜ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਡਿੱਗੇ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹਨ ਜੋ ਉਥਦੇਮ ਸੁਣਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਫੇਰ ਮੈਤਾਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਥਦੇਮ ਨੂੰ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਬਚਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ।^{੧੩} ਜਿਹੜੇ ਬੀਜ ਖੰਥਰੀਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗੇ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹਨ ਜੋ ਉਥਦੇਮ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਵਿੱਚ ਖੁੰਘੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਫੜਦੇ। ਉਹ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਯਥਦੇਮ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

੧੪ “ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਬੀਜ ਰੰਡਿਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਡਿੱਗੇ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹਨ ਜੋ ਉਥਦੇਮ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਫੇਰ ਚਿੰਤਾਵਾਂ, ਯਥ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੈਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਫਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।^{੧੫} ਅਤੇ ਉਹ ਬੀਜ ਜਿਹੜੇ ਉਥਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗੇ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹਨ ਜੋ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਨਿਸਰਪਟ ਦਿਲਾਂ ਨਾਲ ਉਥਦੇਮ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਥਦੇਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਫਿਰ ਉਹ ਯੀਰਜ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਫਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪਤਾ ਨੂੰ ਵਰਤੇ

(ਮਰਕੁਸ ੪:੨੧-੨੪)

੧੬ “ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀਵਾ ਬਾਲਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਤੇ ਨਾਲ ਵੱਢ ਕੇ ਲੁਕਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਹੀ ਮੰਜੇ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦੀਵੇ ਨੂੰ ਸਮਾਦਾਨ ਉੱਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕੇ।^{੧੭} ਰਿਉਰਿ ਆਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਜਾਹਿਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਵੀ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਦੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ।^{੧੮} ਇਸ ਲਈ ਹੇਮਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ਰਿਉਰਿ ਜਿਸ ਰਿਮੇ ਕੋਲ ਹੈ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਾਮਿਲ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਸ ਰਿਮੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਣਾ ਲਵੇਗਾ, ਜੋ ਉਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ।”

ਜਿਸੁ ਦੇ ਚੇਲੇ ਹੀ ਉਸਦਾ ਯਥਮੇਸੁਰ

(ਮੱਤੀ ੧੨:੪੬-੫੦; ਮਰਕੁਸ ੩:੩੧-੩੫)

੧੯ ਜਿਸੁ ਦੇ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਭਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਏ, ਪਰ ਜਿਸੁ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੰਨੀ ਭੀੜ ਇੱਕਤਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ।^{੨੦} ਤਾਂ ਰਿਮੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੁਹਾ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਭਰਾ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।”

੨੧ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਭਰਾ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਯਥਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਚਨ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।”

ਚੇਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਿਸੁ ਦੀ ਸਰਤੀ ਵੇਖਣਾ

(ਮੱਤੀ ੮:੨੩-੨੭; ਮਰਕੁਸ ੪:੩੫-੪੧)

੨੨ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਿਸੁ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਖੇੜੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਓ ਇਸ ਝੀਲ ਦੇ ਘਾਹ ਚੱਲੀਏ।” ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਖੇੜੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਅਤੇ ਚੱਲ ਪਏ।^{੨੩} ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੇੜੀ ਚੱਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਮੈਂ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਘੜਾ ਤੇਜ਼ ਤੁਫਾਨ ਆਇਆ ਅਤੇ ਘਾਟੀ ਖੇੜੀ ਵਿੱਚ ਭਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਸਨ।^{੨੪} ਚੇਲੇ

ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਗਏ ਆਤੇ ਜਾਰੇ ਉਮ ਨੂੰ ਜਗਾਇਆ। ਉਨਹੁੰ ਆਖਿਆ, “ਘਰਬੁ! ਘਰਬੁ! ਆਸੀਂ ਤਾਂ ਡੁੱਬ ਚੱਲੇ ਹਾਂ।”

ਜਿਸੁ ਉੱਠਿਆ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਹਵਾ ਆਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ ਆਤੇ ਰੁਕ ਜਾਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਇੰਦਰਮ ਹਵਾ ਤੇ ਝੀਲ ਮਾਂਤ ਹੋ ਗਈ। ^{੨੫} ਫੇਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਥੇ ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਸਵਾਸ?”

ਚੇਲੇ ਡਰ ਗਏ ਆਤੇ ਹੈਰਾਨ ਮਨ ਉਨਹੁੰ ਇੰਦਰਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਕੌਣ ਮਨੁੱਖ ਹੈ? ਜੇ ਹਵਾਵਾਂ ਆਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ?”

ਇੰਦਰ ਮਨੁੱਖ ਔਰਤ ਭੂਤਾਂ ਦਾ ਵਾਸਾ

(ਮੱਤੀ ੨:੨੨-੩੪; ਮਰਤੁਮ ੫:੧-੨੦)

^{੨੬} ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਚੇਲੇ ਝੀਲ ਦੇ ਘਰਲੇ ਪਾਰ ਗਿਰਮੇਨੀਆ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਜੋ ਗਲੀਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ^{੨੭} ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਖੋੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉਤਰਿਆ, ਤਾਂ ਉਮ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦਰ ਮਨੁੱਖ ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਆਇਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੂਤ ਚਿੰਬੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਖੜੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਮ ਨੇ ਕੋਈ ਕੱਢੇ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨੇ ਸਨ ਨਾ ਹੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਕਬਰਮਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

^{੨੮-੨੯} ਜਦੋਂ ਉਮ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਚੀਰਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਧੋਰਾਂ ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਜਿਸੁ! ਆੱ ਮਗਨ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁੰਤਰ, ਤੈਨੂੰ ਮੈਥੋਂ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਾ ਦੇ!” ਉਮ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਇਮ ਲਈ ਆਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਮ ਭਰਿਸ਼ਟ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਉਮ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸਰੀਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਭੂਤ ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਮ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚਿੰਬੜਿਆ ਸੀ। ਆਜਿਹੇ ਆਵਸਰਾਂ ਤੇ, ਗਲਾਂ ਕਿ ਉਮ ਦੇ ਧੋਰਾਂ ਆਤੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਜੀਰਾਂ ਪਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਆਤੇ ਜੇਲਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਜੰਜੀਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਸੁੱਟਦਾ ਆਤੇ ਭੂਤ ਉਮ ਨੂੰ ਸੁੰਨਮਾਨ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ।

^{੩੦} ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?”

ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਲਮਕਰ।” ਕਿਉਂਕਿ ਉਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭੂਤਾਂ ਦਾ ਵਾਸਾ ਸੀ। ^{੩੧} ਭੂਤਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਆੱਗੇ ਆਰਜੇਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਆਥਾਹ ਗਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਭੇਜੇ। ^{੩੨} ਉਮ ਪਹਾੜੀ ਤੇ ਸੂਰਾਂ ਦਾ ਇੰਦਰ ਵੱਡਾ ਇੰਜੜ ਚਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਭੂਤਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਸੂਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇਵੇ। ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ^{੩੩} ਉਹ ਭੂਤ ਉਮ ਆਦਮੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਆਤੇ ਉਨਹੁੰ ਸੂਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵੜੇ। ਫਿਰ ਸੂਰਾਂ ਦਾ ਪੁਰਾ ਇੰਜੜ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਢਲਵੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਭਜਿਆ ਆਤੇ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਸਾਰੇ ਸੂਰ ਡੁੱਬ ਗਏ।

^{੩੪} ਜਦੋਂ ਸੂਰ ਚਰਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜ ਗਏ ਆਤੇ ਉਨਹੁੰ ਨੇ ਇਸ ਖਬਰ ਦਾ

ਵਰਨਣ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਖੇਤਾਂ ਤੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ^{੩੫} ਆਤੇ ਲੋਕ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਆਏ ਆਤੇ ਉਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਪਾਇਆ। ਗੁਣ ਉਹ ਬੰਦਾ ਸਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਆਤੇ ਉਮਦਾ ਦਿਮਾਗ ਵੀ ਮਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਭੂਤਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ^{੩੬} ਇਹ ਸਭ ਵੇਖ ਲੋਕੀ ਭੈਭੀਤ ਹੋ ਗਏ। ਜਿਨਹੁੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਸਾਜੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਨਹੁੰ ਨੇ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਸੁ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਉਮ ਵਿਛਾਰਤੀ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ^{੩੭} ਤਾਂ ਗਿਰਮੇਨੀਆ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਭ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਏ ਸਨ।

ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਖੋੜੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਖੁੜ ਗਲੀਲ ਵੱਲ ਨੂੰ ਖੜਿਆ। ^{੩੮} ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਮ ਨੇ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਮ ਨੇ ਜਿਸੁ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ^{੩੯} ਪਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕਿ ਉਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਕਿ, “ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ?”

ਤਾਂ ਉਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਮ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਇੰਦਰ ਮਰੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਆਤੇ ਬਿਮਾਰ ਆਰਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ

(ਮੱਤੀ ੯:੧੮-੨੬; ਮਰਤੁਮ ੫:੨੧-੪੩)

^{੪੦} ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਗਲੀਲ ਵਾਪਸ ਖੜਿਆ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਉਮਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ। ਸਭ ਲੋਕ ਉਮਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ^{੪੧} ਜੈਰੂਸ ਨਾਮ ਦਾ ਇੰਦਰ ਮਨੁੱਖ ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਆਇਆ ਜੋ ਕਿ ਪੁਰਾਤਰਨਾ ਸਥਾਨ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। ਜੈਰੂਸ ਜਿਸੁ ਦੇ ਧੋਰੀਂ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਆਤੇ ਆਰਜੇਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਮ ਦੇ ਘਰ ਚੱਲੇ। ^{੪੨} ਜੈਰੂਸ ਦੀ ਇੰਦਰਲੀ ਧੀ, ਜੋ ਕਿ ਬਾਹਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀ, ਮਰਨ ਰਿਨਾਰੇ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਜੈਰੂਸ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪਾਮਿਉਂ ਲੋਕ ਉਮ ਨੂੰ ਧੱਕੇ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ^{੪੩} ਉੱਥੇ ਇੰਦਰ ਆਰਤ ਆਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਖੁਨ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਧਨ ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵੈਸਾਂ ਉੱਥਰ ਖਰਚ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵੈਦ ਉਮ ਨੂੰ ਸਾਜੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ। ^{੪੪} ਤਾਂ ਆਰਤ ਪਿੱਛੋਂ ਕੀ ਜਿਸੁ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਈ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਚੋਗੇ ਦੇ ਰਿਨਾਰੇ ਨੂੰ ਛੁਹਿਆ। ਉਸੇ ਪਲ ਉਮਦਾ ਖੁਨ ਵਗਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ^{੪੫} ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੁਹਿਆ ਹੈ?”

ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨਹੁੰ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੋਹਿਆ। ਪਤਰਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਸੁਆਮੀ, ਤੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੰਨੇ ਲੋਕ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਹਨ।”

^{੪੬} ਪਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਨਹੀਂ! ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੋਹਿਆ ਹੈ ਆਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਤੀ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੀ ਮਹਿਸੂਸ

ਰੀਤੀ ਹੈ।^{੧੧} ਜਦੋਂ ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਲੁਕ ਨਹੀਂ ਮੌਰਦੀ। ਤਾਂ ਉਹ ਰੰਬਦੀ ਹੋਈ ਬਾਹਰ ਆਈ ਅਤੇ ਜਿਸੁ ਯੱਗੇ ਆਰੇ ਝੁਰ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕੀ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂ ਉਸ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਛੋਹਿਆ ਸੀ। ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸੇ ਵਰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ ਸੀ।
^{੧੨} ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੀ ਬੱਚੀ, ਤੂੰ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੈਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ, ਮਾਂ ਤੇ ਹੋਰੇ ਜਾਗ।”

^{੧੩} ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਅਜੇ ਬੋਲ ਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਜੈਰੂਮ ਦੇ ਅੱਧੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਰੇ ਜੈਰੂਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰੀ ਪੁੱਤਰੀ ਮਰ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਸੁਆਮੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਖਰੇਮਾਨ ਨਾ ਰਹ।”

^{੧੪} ਜਿਸੁ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਜੈਰੂਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਡਰ ਨਾ। ਸਿਰਫ ਵਿਸਵਾਸ ਰਹ, ਤੇਰੀ ਰੁੜੀ ਬਿਲਕੁਲ ਰਾਜੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।”

^{੧੫} ਜਿਸੁ ਜੈਰੂਮ ਦੇ ਅਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਪਤਰਮ, ਯੁਹੰਨਾ ਅਤੇ ਯਾਕੂਬ ਅਤੇ ਰੁੜੀ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਹੀ ਅਰ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ।^{੧੬} ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਸਭ ਰੋ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਤਮ ਮਨਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਰੁੜੀ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਪਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਰੋਵੋ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਮਰੀ ਨਹੀਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਮੁੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।”

^{੧੭} ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਸੁ ਉੱਪਰ ਹੱਸੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਰੁੜੀ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।^{੧੮} ਪਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਰਾਰਿਆ, “ਛੋਟੀ ਬੱਚੀ! ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਜਾਗ!”^{੧੯} ਉਸਦਾ ਆਤਮਾ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਇਆ ਤੇ ਉਹ ਝੱਟ ਉੱਠ ਖਲੋਤੀ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਉਸ ਨੂੰ ਰੁੜ ਖਾਣ ਲਈ ਦੇਵੇ।”^{੨੦} ਰੁੜੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖਕੇ ਹੋਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਣਾ।

ਜਿਸੁ ਵੱਲੋਂ ਬਾਰਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ

(ਮੱਤੀ ੧੦:੫-੧੫; ਮਰਕੁਸ ੬:੭-੧੩)

^੧ ਜਿਸੁ ਨੇ ਬਾਰਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜੀ ਰਨ ਦਾ ਟਿਕਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਭੂਤਾਂ ਤੇ ਟਿਕਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ।^੨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਰਨ ਲਈ ਬਿਮਾਰਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਭੇਜਿਆ।^੩ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਫਰ ਰਹੋ ਤਾਂ ਰਾਗ ਲਈ ਰੁੜ ਨਾ ਲਵੋ, ਨਾ ਰੋਟੀ ਮੋਟੀ, ਨਾ ਝੋਲਾ ਨਾ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੈਸੇ। ਸਿਰਫ ਜੇ ਕੱਪੜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਾਏ ਹੋਏ ਹਨ ਉਹੀ ਸਫਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੋ।^੪ ਅਤੇ ਜਿਸ ਖਰ ਜਾਵੇ ਯੱਗੇ ਹੋਰ ਜਗਹਾ ਤੁਰਨ ਤੱਕ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰੁਕੋ।^੫ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਆਗਤ ਨਹੀਂ ਰਦੇ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਨਗਰ ਛੱਡੋ,

ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਫ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਤੋਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਯੂੜ ਝਾੜ ਦੇਵੋ।”

^੬ ਇਉਂ ਰਸੂਲ ਬਾਹਰ ਜਾਰੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨਗਰ, ਸਹਿਰ, ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾਰੇ ਖੁਸਖਬਰੀ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੋਗ ਦੂਰ ਰਦੇ।

ਹੋਰੇਮ ਜਿਸੁ ਬਾਰੇ ਸਮੇਥ ਵਿੱਚ
 (ਮੱਤੀ ੧੪:੧-੧੨; ਮਰਕੁਸ ੬:੧੪-੨੯)

^੧ ਜੇ ਵੀ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਰਾਜਾ ਹੋਰੇਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਖਰੇਮਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਰੁੜ ਲੋਕ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ “ਯੁਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ ਹੈ।”^੨ ਰੁੜ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ, “ਏਲੀਯਾਗ ਮਾਡੇ ਲਈ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ।” ਅਤੇ ਰੁੜ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ, “ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਟੀ ਨਥੀ ਜੀਆ ਉੱਠਿਆ ਹੈ।”^੩ ਹੋਰੇਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, “ਯੁਹੰਨਾ ਦਾ ਸਿਰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵਢਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਫਿਰ ਗੁਣ ਵੱਧ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹਾਂ?” ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਭਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਪੰਜ ਗਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੂੰ ਭੇਜਨ ਵਰਵਾਉਣਾ

(ਮੱਤੀ ੧੪:੧੩-੨੧; ਮਰਕੁਸ ੬:੩੦-੪੪; ਯੁਹੰਨਾ ੬:੧-੧੪)

^੧ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਰੇ ਰਸੂਲ ਵਾਪਸ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਰੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਮਾਰੇ ਰੰਮਾਂ ਦੀ ਤੁਫਮੀਲ ਦੱਸੀ। ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨਗਰ ਬੈਤਸੈਦਾ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ।^੨ ਪਰ ਜਦ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਦੇ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੋ ਤੁਰੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਦਿਸਮਟਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜੀ ਰੀਤਾ।

^੩ ਦੁਪਿਹਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਾਰਹਾਂ ਰਸੂਲ ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਰਰੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਰਹੋ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਨੇੜੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ, ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਰੁੜ ਖਾਣ ਲਈ ਲੱਭ ਮੌਰਦ ਕਿਉਂ ਜੇ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਦੂਰ ਥੀਆਵਾਨ ਵਿੱਚ ਹਾਂ।”

^੪ ਪਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਣ ਦਾ ਰੁੜ ਪਰਬੰਧ ਰਹੋ।”

ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਪੰਜ ਰੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਮੱਛੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੋਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣੀਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਭੋਜਨ ਲਿਆਈਏ?”^੫ (ਉੱਥੇ ਪੰਜ ਗਜ਼ਾਰ ਦੇ ਰੀਬ ਆਦਮੀ ਇੱਕਤਰ ਮਨ।)

ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਹੋ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਗ-ਪੰਜਾਗ ਦਾ ਇੱਕ ਗੁੱਟ ਬਣਾਰੇ ਪੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਜਾਣ।”

੧੪ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ। ੧੫ ਤਾਂ ਖਿਸੂ ਨੇ ਉਹ ਧੰਜ ਰੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਮੱਛੀਆਂ ਯੱਥੇ ਵਿੱਚ ਫੜੀਆਂ ਅਤੇ ਅਮਮਾਨ ਵੱਲ ਤੱਕ ਕੇ ਉਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੁਰਰ ਰੀਤਾ। ਤਾਂ ਖਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਅਤੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ੧੬ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੰਤੁਸਟੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਖਾਧਾ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਥਚੇ ਹੋਣ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਾਗ਼ਰਾਂ ਟੋਕਰੀਆਂ ਭਰ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਧਤਰਮ ਆਖਦਾ ਖਿਸੂ ਹੀ ਮਸੀਹ ਹੈ
(ਮੱਤੀ ੧੬:੧੩-੧੯; ਮਰਕੁਸ ੮:੨੭-੨੯)

੧੭ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਖਿਸੂ ਇੱਕਲਿਆਂ ਪਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਏ। ਖਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਕੌਣ ਹਾਂ?”

੧੮ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੂੰ ਖੁਰੀਨਾ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ, ਦੂਜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੂੰ ਏਲੀਯਾਗ ਹੈਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੂਸਰੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੂੰ ਪਰਾਰਥੀਨ ਰਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਨਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈਂ ਜਿਹੜਾ ਦੁਬਾਰਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

੨੦ ਤਾਂ ਖਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਕੌਣ ਹਾਂ?”

ਧਤਰਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮਸੀਹ ਜੋ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।”

੨੧ ਖਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਰਮ ਰੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਣੀ।

ਖਿਸੂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਪਵੇਗਾ
(ਮੱਤੀ ੧੬:੨੧-੨੮; ਮਰਕੁਸ ੮:੩੧-੯:੧)

੨੨ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਲਈ ਇਹ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤਰਲੀਫਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰੇ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ, ਧਰਮਯਾਨ ਜਾਨਕਰਾਂ ਅਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਮੌਤ ਤੋਂ ਜੀ ਉੱਠੇਗਾ।”

੨੩ ਉਸ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੈਜ ਆਪਣੀ ਸਲੀਬ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੪ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਲਾ ਲਵੇਗਾ ਧਰ ਜੋ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਲੀਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ। ੨੫ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਯੁਗ ਜਗਤ ਕਮਾਵੇ ਧਰ ਆਪਣਾ-ਆਪ ਨਮਟ ਕਰ ਲਵੇ ਜਾਂ ਆਪਣਾ-ਆਪ ਗੁਲਾ ਲਵੇ? ੨੬ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੈਥੋਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬਚਨਾਂ ਤੋਂ ਸਰਮਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਸਰਮਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਦੂਤਾਂ ਦੀ

ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਆਵੇਗਾ। ੨੭ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਮੌਤ ਦਾ ਸੁਲਾਹ ਨਹੀਂ ਕਥਣਗੇ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ ਨੂੰ ਨਾ ਵੇਖ ਲੈਣ।”

ਮੁਮਾ, ਏਲੀਯਾਗ ਅਤੇ ਖਿਸੂ
(ਮੱਤੀ ੧੭:੧-੧੮; ਮਰਕੁਸ ੯:੨-੮)

੨੮ ਖਿਸੂ ਦੇ ਇਹ ਆਖਣ ਤੋਂ ਛੱਠ ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਧਤਰਮ, ਯਾਰੂਬ ਅਤੇ ਖੁਰੀਨਾ ਨੂੰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਗੜ ਉੱਤੇ ਪਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਆ। ੨੯ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦਾ ਰੰਗ ਰੂਖ ਬਦਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਵਸਤਰ ਚਿੱਟੇ ਚਮਰੀਲੇ ਹੋ ਗਏ। ੩੦ ਉਸ ਵਕਤ ਦੇ ਆਦਮੀ ਖਿਸੂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਮੁਮਾ ਅਤੇ ਏਲੀਯਾਗ ਸਨ।

੩੧ ਮੁਮਾ ਅਤੇ ਏਲੀਯਾਗ ਵੀ ਬੜੇ ਚਮਕ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਖਿਸੂ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀ ਸੀ। ੩੨ ਧਰ ਧਤਰਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਗਰੀਮੀ ਨੀਂਦ ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਿਸੂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਵੇਖੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਦੋ ਹੋਰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹੇ ਵੇਖਿਆ। ੩੩ ਜਦੋਂ ਮੁਮਾ ਅਤੇ ਏਲੀਯਾਗ ਵਾਪਸ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਧਤਰਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸੁਆਮੀ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਤਿੰਨ ਤੰਬੂ ਲਾਵਾਂਗੇ ਇੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ, ਇੱਕ ਮੁਮਾ ਲਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਏਲੀਯਾਗ ਵਾਸਤੇ।” ਧਰ ਧਤਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।

੩੪ ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਧਤਰਮ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਇੱਕ ਬੱਦਲ ਛਾਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਡਰ ਗਏ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚ ਖਿਰ ਗਏ। ੩੫ ਤਾਂ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ! ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਸਦੀ ਸੁਣੋ।”

੩੬ ਜਦੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਆਲੇਪ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਖਿਸੂ ਹੀ ਸੀ। ਤਾਂ ਧਤਰਮ, ਯਾਰੂਬ ਅਤੇ ਖੁਰੀਨਾ ਚੁੱਧ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਵੀ ਸੁਚਿਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।

ਖਿਸੂ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ
ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਭਰਿਸਮਟ ਆਤਮਾ ਸੀ
(ਮੱਤੀ ੧੭:੧੪-੧੮; ਮਰਕੁਸ ੯:੧੪-੨੭)

੩੭ ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਖਿਸੂ, ਧਤਰਮ, ਯਾਰੂਬ ਅਤੇ ਖੁਰੀਨਾ ਪਗੜੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਧਰਤ ਆਏ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਮੂਹ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ੩੮ ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਚੀਰਿਆ, “ਹੇ ਗੁਰੂ! ਮੇਰਾ ਬਾਪ ਕੌਰ ਕੋ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੇਖੋ। ਉਹ ਮੇਰਾ ਇੱਕਲੇ ਤਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ। ੩੯ ਆਚਾਨਕ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪੁੱਤਰ ਆਤਮਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਚਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਤੇ ਰਾਬੂ ਗੁਲਾ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਝੰਗ ਵਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਰਿਸਮਟ-ਆਤਮਾ ਉਸ

ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਰੋਸ਼ਾਨ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ।^{੪੦} ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਰਜ਼ੋਈ ਰੀਤੀ ਰਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਬਾਲਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭਰਿਮਟ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦੇਣ ਧਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।”

^{੪੧} ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਬੇਧਰਤੀਤ ਅਤੇ ਭਰਿਮਟ ਧੀੜੀ! ਰਿਨਾ ਚਿਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਾਂਗਾ। ਰਿਨਾ ਚਿਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਧੀਰਜਵਾਨ ਰਹਾਂਗਾ।” ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਆਪਣੇ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲਿਆ।”

^{੪੨} ਜਦੋਂ ਬਾਲਕ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਭੂਤ ਨੇ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਮਿਰਗੀ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਧਟਰਿਆ ਤਾਂ ਬਾਲਕ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਤੇ ਰਾਬੂ ਗੁਆ ਬੈਠਾ ਧਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਭਰਿਮਟ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ ਅਤੇ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਰਾਜੀ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਧਿਤਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।^{੪੩} ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਜੋ ਜਿਸੁ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮੋਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ

(ਮੱਤੀ ੧੭:੨੨-੨੩; ਮਰਕੁਸ ੯:੩੦-੩੨)

ਜਿਸੁ ਦੀਆਂ ਮਗਨ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਸਭ ਲੋਕ ਹੈਰਾਨ ਸਨ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਣ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ ਰਿ: ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਫੜਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”^{੪੪} ਧਰ ਚੇਲੇ ਇਹ ਨਾ ਸਮਝ ਸਕੇ ਰਿ ਉਹ ਕੀ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਰਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਹ ਸਮਝ ਨਾ ਸਕੇ। ਧਰ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਖੁੱਛਣ ਤੋਂ ਖਬਰਾਉਂਦੇ ਸਨ।

ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਨੁੱਖ

(ਮੱਤੀ ੧੮:੧-੪; ਮਰਕੁਸ ੯:੩੩-੩੭)

^{੪੫} ਜਿਸੁ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਇੱਕ ਤਰਾਰ ਸੁਰੂ ਹੋਈ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ?

^{੪੬} ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਰਿ ਉਹ ਕੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਛੋਟੇ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਤੇ ਇਸ ਛੋਟੇ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਕਬੂਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਰਿਉਰਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਮਰਤਾ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਨੁੱਖ ਹੈ।”

ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਹੀ ਹੈ

(ਮਰਕੁਸ ੯:੩੮-੪੦)

^{੪੭} ਯੁਹੰਨਾ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਆਖਿਆ, “ਧਰਭੂ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਦੇ ਵੇਖਿਆ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਉਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

^{੪੮} ਜਿਸੁ ਨੇ ਯੁਹੰਨਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਰੋਕੋ, ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਮੇ ਹੈ।”

ਸਾਮਰਿਯਾ ਸਗਿਰ

^{੪੯} ਉਹ ਵਰਤ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਛੱਡ ਕੇ ਸੁਰਗ ਵੱਲ ਜਾਵੇਗਾ।^{੫੦} ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੱਗੇ ਕੁਝ ਆਦਮੀ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਰਕੇ ਸਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਇੱਕ ਖਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਿਸੁ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਗਏ।^{੫੧} ਧਰ ਸਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਯਰੂਸਲਮ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।^{੫੨} ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਖਾਰੂਥ ਅਤੇ ਯੁਹੰਨਾ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਰਿਹਾ, “ਧਰਭੂ ਜੀ, ਕੀ ਤੁਹੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ ਰਿ ਅਸੀਂ ਗੁਰਮ ਕੀਏ ਰਿ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਅੱਗ ਵਰਹੇ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਕਰ ਦੇਵੇ?”^{*}

^{੫੩} ਧਰ ਜਿਸੁ ਖੁੜਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ।^{੫੪} ਫਿਰ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਦੂਰਕੇ ਸਗਿਰ ਨੂੰ ਚੱਲ ਧਏ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕਰਨਾ

(ਮੱਤੀ ੯:੧੬-੨੨)

^{੫੫} ਜਦੋਂ ਉਹ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਚੱਲੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਰਿਸੇ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਵੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਾਂਗਾ।”

^{੫੬} ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨੂੰਬੜੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਣ ਲਈ ਖੁਰਨੇ ਸਨ ਅਤੇ ਖੰਛੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਣ ਲਈ ਆਲਗੁਣੇ। ਧਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਸਿਰ ਧਰਕੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ।”

^{੫੭} ਜਿਸੁ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਤੁਰ ਆ!”

ਧਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰਭੂ ਜੀ! ਰਿਰਥਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਧਰਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਖਿਓ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਆਵਾਂ।”

^{੫੮} ਧਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਰਦੇ ਆਪੇ ਦੱਬਣ ਦਿਓ ਧਰ ਤੂੰ ਜਾ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਜ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ।”

* ੯:੪੪ ਕੁਝ ਯੂਨਾਨੀ ਨਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: “...ਜਿਵੇਂ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ।”

† ੯:੪੪ ਕੁਝ ਯੂਨਾਨੀ ਨਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: “ਅਤੇ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹੋ।”
 ‡ ਆਦਮੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਆਇਆ।”

੬੧ ਦੂਜੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰਬੂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਗਰ ਤੁਰਾਂਗਾ। ਯਰ ਯਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਯਲਵਿਦਾ ਆਖ ਆਵਾਂ।”

੬੨ ਜਿਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰ ਰੋਈ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਹੱਲ ਤੇ ਰੱਖਕੇ ਖਿੱਛਾਗਾਂ ਝਾਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਲਾਇੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

ਜਿਸ ਵੱਲੋਂ ੭੨ ਮਨੁੱਖ ਭੇਜੇ ਜਾਣੇ

੧ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਯਰਬੂ ਨੇ ੭੨ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਚੁਣੇ।
੧੦ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ-ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਨਗਰਾਂ ਆਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਖੁਦ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।
 ੨ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਫਮਲ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੈ ਯਰ ਵਾਢੇ ਖੋੜੇ ਗਨ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਫਮਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਫਮਲ ਵੱਢਣ ਲਈ ਵਾਢੇ ਭੇਜੇ।

੩ “ਤੁਸੀਂ ਜਾਓ। ਯਰ ਸਾਵੰਧਾਨ ਰਹੋ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਖਿਆਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੇਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ੪ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੋਈ ਧੈਸਾ, ਬੈਲਾ, ਜਾਂ ਜੁੱਤੇ ਵਗੈਰਾ ਨਾ ਲੈਣਾ ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਗ ਜਾਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲੀ ਲੱਗਣਾ।
 ੫ ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਵੇ ਯਹਿਲਾਂ ਇਹ ਆਖੇ ਕਿ ‘ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਾਂਤੀ ਰਹੇ।’
 ੬ ਜੇਰ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਸਾਂਤੀ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹਨ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਂਤੀ ਦੀ ਯਮੀਮ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਂਤੀ ਦੀ ਯਮੀਮ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਆ ਜਾਵੇਗੀ।
 ੭ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਜੇ ਸਾਂਤੀ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਉਹ ਜੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਨੂੰ ਦੇਣ ਉਹੀ ਖਾਣਾ।
 ੮ ਕਿਉਂਕਿ ਇੰ ਰਾਮਾ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਹੂਰੀ ਦਾ ਹੱਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇੰ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਦੂਜੇ ਘਰ ਨਾ ਜਾਣਾ।

੯ “ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇੰ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਯਰਵੇਸ ਕਰੋ ਆਤੇ ਲੋਰ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਨ ਤਾਂ ਉਹੀ ਭੇਜਨ ਖਾਓ ਜੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣ।
 ੧੦ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਦੇ ਬਿਮਾਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਰਾਜੀ ਕਰਨਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਆਖਣਾ, ‘ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।’

੧੧ “ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਜਾਓ ਆਤੇ ਲੋਰ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਆਗਤ ਨਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਓ ਆਤੇ ਕਰੋ,
 ੧੨ “ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਗਰ ਦੀ ਯੂੜ, ਵੀ ਝਾੜ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੇ ਸਾਡੇ ਧੈਰਾਂ ਨਾਲ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ। ਯਰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।”
 ੧੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਮਦੂਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਜਿਸ ਵੱਲੋਂ ਨਿਹਚਾਹੀਣਾ ਨੂੰ ਚੋਰਸੀ

(ਮਰਕੁਮ ੧੧:੨੦-੨੪)

੧੩ “ਖੁਰਾਜੀਨ ਤੇਰੇ ਤੇ ਨਾਹਨਤ, ਬੈਤਮੈਸਾ ਤੇਰੇ ਤੇ ਨਾਹਨਤ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਰਿਮੇ ਰੀਤੇ। ਜੇ ਮੈਂ ਉਹ ਕਰਿਮੇ ਸੂਰ ਆਤੇ ਮੈਦਾ ਵਿੱਚ ਰੀਤੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੋਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲ ਲੈਣੇ ਹੁੰਦੇ। ਆਤੇ ਤੱਧੜ ਯਹਿਨ ਕੇ ਆਪਣੇ ਉੱਧਰ ਸੁਆਗ ਮਲ ਲੈਂਦੇ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਕਿਉਹ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਮਾਫੀ ਮੰਗਦੇ ਹਨ।
 ੧੪ ਯਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਸੂਰ ਆਤੇ ਮੈਦਾ ਕੋਲੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਹਮਰ ਵੱਧ ਮਾਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 ੧੫ ਆਤੇ ਤੂੰ ਕਫਰਨਾਹੂਮ! ਕੀ ਤੂੰ ਮੋਚਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਸੁਰਗਾਂ ਤੱਕ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ? ਨਹੀਂ! ਤੂੰ ਮੋਤ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਬੱਲੇ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

੧੬ “ਜੇਰ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਣੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਸੁਣਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਜੇਰ ਰੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਉਹ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾਮੰਚੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਮੰਚੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।”

ਸੈਤਾਨ ਦਾ ਡਿੱਗਣਾ

੧੭ ਜਦੋਂ ੭੨ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਮੁੜੇ ਤਾਂ ਉਹ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਯਰਬੂ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬੂਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਮਾਡੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕੀਤਾ।”

੧੮ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਯਕਾਮ ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਵਾਂਗ ਡਿੱਗਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ।
 ੧੯ ਸੁਣੋ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਥਾਂ ਆਤੇ ਟੁੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਥਣ ਦੀ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਤਾਰਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਰੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਖਾਏਗਾ।
 ੨੦ ਯਰ ਯਰਮੰਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਤੁਹਾਡੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਗੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ।”

ਜਿਸ ਦਾ ਖਿਤਾ ਅੱਗੇ ਯਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨਾ

(ਮੱਤੀ ੧੧:੨੫-੨੭; ੧੩:੧੬-੧੭)

੨੧ ਉਸੇ ਧਨ ਯਵਿੰਤਰ-ਆਤਮਾ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਈ ਤਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯੇ ਖਿਤਾ! ਸਵਰਗ ਆਤੇ ਯਰਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨੀਆਂ ਆਤੇ ਚਾਲਾਕ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਲੁਕਾਇਆ, ਯਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯਰਕਾਮਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ, ਤੂੰ ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਆਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਮੱਚਮੁੱਚ ਯਰਮੰਨ ਕੀ।

੨੨ “ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਸੋਖਿਆ ਹੈ। ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁੰਤਰ ਕੌਣ ਹੈ, ਕੋਵਲ ਖਿਤਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕੋਵਲ ਖੁੰਤਰ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ

*੧੦:੧ ੭੨ ਲੁਕਾ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਯੁਨਾਨੀ ਨਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ੭੦ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧਿਤਾ ਰੋਣ ਹੈ। ਆਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਤਰ ਧਰਗਟ ਰਹਨਾ ਚਾਹੇਗਾ ਰਿ ਧਿਤਾ ਰੋਣ ਹੈ ਵੇਵਲ ਉਹੀ ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣ ਮੱਰਣਗੇ।”

੨੩ ਉਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ, ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਿਗਾ, “ਯੰਨ ਹਨ ਉਹ ਆੱਖੀਆਂ ਜੇ ਇਹ ਵੇਖਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹੋ।” ੨੪ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਾਜੇ ਨਬੀ ਵੀ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੇਖਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸੱਰੇ। ਉਹ ਉਹੀ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਸੁਣਦੇ ਹੋ। ਧਰ ਸੁਣ ਨਾ ਸੱਰੇ।”

ਨੇਰ ਸਾਮਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦਿਰਸਟਾਂਤ

੨੫ ਉਦ ਇੱਕ ਨੇਮ ਦਾ ਉਧਦੇਸਰ ਉੱਠ ਖਲੋਇਆ। ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਧਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਗੁਰੂ ਜੀ! ਮਦੀਧਰ ਜੀਵਨ ਧਾਉਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਰੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੨੬ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨੇਮ ਵਿੱਚ ਰੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਤੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਰੀ ਧੜ੍ਹਗਾ ਹੈ?”

੨੭ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਧਰਭੂ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧੁਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ, ਧੁਰੇ ਆਤਮਾ ਨਾਲ, ਆਪਣੀ ਧੁਰੀ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਧੁਰੇ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ ਧਿਆਰ ਰਹੇ।” ਆਤੇ, ‘ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨਾਲ ਵੀ ਇੱਝ ਧਿਆਰ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰਹਦੇ ਹੋ।” ੨੮

੨੮ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਮਤ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੇ ਆਮਲ ਰਹੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।”

੨੯ ਉਹ ਆਦਮੀ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਰਿ ਉਹ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛਣ ਵਿੱਚ ਮਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰਾ ਗੁਆਂਢੀ ਰੋਣ ਹੈ?”

੩੦ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਯਰੁਸਲਮ ਤੋਂ ਯਰੀਹੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਗਾ ਸੀ। ਰੁੜ ਡਾਰੂਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘੋਰ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਧਾੜ ਦਿੱਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੁੱਟਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆੱਧ ਮੋਇਆ ਛੱਡ ਕੇ ਚੱਲੇ ਗਏ।

੩੧ “ਸੱਬਥ ਨਾਲ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਜਾਜਰ ਉਸ ਸੜਕ ਤੋਂ ਲੰਘ ਰਿਗਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਰਤ ਉਸ ਜਾਜਰ ਨੇ ਉਸ ਆਧਮਰੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੜਕ ਤੇ ਧਿਆ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਰਹਨ ਲਈ ਰੁਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਗੁਰਾਂ, ਲੰਘ ਗਿਆ।

੩੨ ਇੱਕ ਲੋਈ ਵੀ ਉਸ ਰਾਹ ਤੋਂ ਲੰਘ ਰਿਗਾ ਸੀ ਆਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਇੱਕ ਧਾਮੇ ਹੋਰੇ ਲੰਘ ਗਿਆ, ਉਹ ਵੀ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੁਰਿਆ।

੩੩ “ਉਸ ਰਾਹ ਫਿਰ ਇੱਕ ਸਾਮਰੀ ਆਇਆ। ਉਹ ਉਸ ਜਗਹਾ ਧਰੁੱਚਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆੱਧ ਮੋਇਆ ਮਨੁੱਖ ਬੋਹਲ ਧਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਆਤੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ,

ਆਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਤਰਸ ਖਾਧਾ। ੩੪ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਆਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਆਤੇ ਮੈਂਯ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਜਖਮਾਂ ਤੇ ਧੱਟੀ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਸਾਮਰੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਗਯਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਜਖਮੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਧਰ ਬਿਠਾਇਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਉਸਦੀ ਟਹਿਲ ਰੀਤੀ। ੩੫ ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਕੱਢੇ ਆਤੇ ਸਰ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਇਸ ਖਾਇਲ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰੀ। ਜੇਰਰ ਤੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧੈਸਾ ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਉੱਧਰ ਖਰਚ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਦੇਬਾਰਾ ਵਾਧਮ ਆਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਮੇੜ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

੩੬ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਗੁਆਂਢੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਡਾਰੂਆਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਰੀਤਾ ਸੀ?”

੩੭ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ, ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਉੱਧਰ ਰਹਿਮ ਦਰਸਾਇਆ।”

ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਤਾਂ ਜਾ, ਤੂੰ ਵੀ ਜਾਰੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰਹ।”

ਮਰਿਯਮ ਆਤੇ ਮਾਰਥਾ

੩੮ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਸਫਰ ਤੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਧਰੁੱਚੇ। ਮਾਰਥਾ ਨਾਉਂ ਦੀ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨਿਉਤਾ ਦਿੱਤਾ। ੩੯ ਮਾਰਥਾ ਦੀ ਇੱਕ ਭੈਣ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਉਂ ਮਰਿਯਮ ਸੀ। ਮਰਿਯਮ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠਕੇ ਉਸ ਦੇ ਬਚਨ ਸੁਣ ਰਹੀ ਸੀ। ੪੦ ਧਰ ਮਾਰਥਾ ਨੂੰ ਸਭ ਰੁੜ ਤਿਆਰ ਰਹਨ ਲਈ ਇੰਨਾ ਰੰਮ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਿੱਧੀ ਯਿਸੂ ਕੋਲ ਗਈ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਧਰਭੂ, ਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਰਿ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਇੰਨਾ ਮਾਰਾ ਰੰਮ ਮੇਰੇ ਇੱਕਲਿਆਂ ਰਹਨ ਲਈ ਛੱਡ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੇ ਰਿ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਰਹੇ।”

੪੧ ਧਰ ਧਰਭੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਰਥਾ! ਉ ਮਾਰਥਾ! ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਿਤ ਆਤੇ ਘਬਰਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ੪੨ ਧਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਗੱਲ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਮਰਿਯਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇਸ ਨੇਰ ਰੰਮ ਦੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਆਤੇ ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਖੋਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਯਿਸੂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਬਾਰੇ ਉਧਦੇਸ ਦਿੰਦਾ

(ਮੱਤੀ ੬:੯-੧੫)

੧? ਇੱਕ ਵਾਰ ਯਿਸੂ ਰਿਮੇ ਥਾਂ ਤੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹ ਰਿਗਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹ ਗਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਚੇਲੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਰਭੂ! ਸਾਨੂੰ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹਨੀ ਸਿੱਖਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਯੂਰੰਨਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਈ ਸੀ।”

੨ ਯਿਸੂ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਹ ਆਖੋ:

ਹੇ ਖਿਤਾ! ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ,
 ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਂ ਘਰਾਬਨਾ ਰਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੇਰਾ ਗਾਜ
 ਆਵੇ।

੩.੭ ਜੇਜੇ ਮਾਨੂੰ ਉਹ ਰੋਟੀ ਦੇ, ਜੇ ਮਾਨੂੰ ਲੋੜੀ ਦੀ ਹੈ।

੪. ਮਾਡੇ ਖਾਧ ਮਾਫ਼ ਰਹ ਰਿਉਰਿ ਜੇ

ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਗਲਤ ਰਹਦਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਵੀ ਹਰ ਉਮ
 ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਖਿਮਾ ਰਹਦੇ ਹਾਂ
 ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਧਰੱਖੇ ਨਾ ਜਾਣ ਦੇਵੀ।”

ਲਗਾਤਾਰ ਮੰਗਦੇ ਰਹੋ

(ਮੱਤੀ ੭:੭-੧੧)

੪-੬ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਰਿਮੇ ਗਲਾਤ ਵਿੱਚ,
 ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਘਰ
 ਜਾਕੇ ਆਖੇ ਕਿ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਤਿੰਨ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ,
 ‘ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਮਿੱਤਰ ਸਫਰ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆਇਆ
 ਹੈ, ਘਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਉਮ ਨੂੰ ਖੁਆਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।’
 ੭ ਮੰਨ ਲਵੋ ਜੇਰ ਤੁਹਾਡਾ ਮਿੱਤਰ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰੇ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਚਲਾ ਜਾ! ਮੈਨੂੰ ਤੁੰਗ ਨਾ ਰਹ! ਦਰਵਾਜ਼ਾ
 ਖੁਲ੍ਹਾ ਹੀ ਬੰਦ ਥਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਮੰਜੇ ਤੇ ਸੁੱਤੇ
 ਪਏ ਹਨ ਤੇ ਮੈਂ ਗੁਣ ਉੱਠ ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ
 ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਕਦਾ।’ ੮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਠ ਕੇ ਰੋਟੀ ਦੇਣੀ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ
 ਤੇਰਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈ। ਘਰ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਰ-ਘਰ ਖੁੱਛ ਰਹੋ
 ਹੋ, ਉਹ ਉੱਠੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੇਵੇਗਾ।
 ੯ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੋਲ
 ਨਿਰੰਤਰ ਮੰਗੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇਰ ਝੁੱਠੇਗੇ ਤਾਂ
 ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਭੇਗਾ, ਲਗਾਤਾਰ ਖੜਕਾਉਂਦੇ ਰਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ
 ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ੧੦ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੇਰ ਜੇ
 ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਉਮ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਉਹ ਘਰਾਬਨਾ
 ਰਹਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹੈ
 ਉਮ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੧੧ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਹੈ
 ਜੇ ਇੱਕ ਖਿਤਾ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸੱਧ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦ ਕਿ
 ਉਹ ਮੱਛੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ੧੨ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਂਡਾ ਮੰਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ
 ਬਿੰਛੂ ਦੇਵੋਗੇ? ਨਹੀਂ! ੧੩ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਘਾਬੀ ਮਭ ਲੋਰਾਂ ਵਾਂਗ
 ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਬੁਰੇ ਹੋਰੇ ਵੀ ਜੇਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ
 ਦਾਤਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਖਿਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਯਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸਤੋਂ ਮੰਗਦੇ
 ਹਨ।”

ਜਿਸੁ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਘਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈ

(ਮੱਤੀ ੧੨:੨੨-੩੦; ਮਰਕੁਸ ੩:੨੦-੨੭)

੧੪ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਿਸੁ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਵਿੱਚੋਂ ਭੁੱਤ ਰੱਖ ਰਿਹਾ
 ਸੀ। ਜੇ ਕਿ ਭੁੱਤ ਦੇ ਰਬਜ਼ੇ ਰਾਹਤ ਸੁੰਗਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਭੁੱਤ
 ਘਾਹਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਆਦਮੀ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
 ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੇ ਲੋਰ ਬੜੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ। ੧੫ ਘਰ ਕੁਝ

ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਉਹ ਭੁੱਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਰ ਬਾਲ-ਜਬੂਲ ਦੀ
 ਮਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਭੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।”

੧੬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਧਰੱਖਣ ਲਈ ਸਵਰਗ ਵੱਲੋਂ
 ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ੧੭ ਘਰ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਸੇ ਉਮ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 “ਇੱਕ ਗਾਜ, ਜੇ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ
 ਲੜਦਾ ਹੈ, ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਇੰਝ ਹੀ ਇੱਕ ਘਰ
 ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ
 ਲੜਦਾ ਹੈ, ਢਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ੧੮ ਜੇਰ ਸੈਤਾਨ ਆਪਸ ਵਿੱਚ
 ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਾਜ ਕਿਵੇਂ ਠਹਿਰੇਗਾ? ਮੈਂ
 ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਆਖਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ
 ਮੈਂ ਬਾਲ-ਜਬੂਲ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਭੁੱਤ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।
 ੧੯ ਅਤੇ ਜੇਰ ਮੈਂ ਬਾਲ-ਜਬੂਲ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਭੁੱਤ
 ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਚੇਲੇ ਰਿਮ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਨਾਲ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਾਹਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ? ਇਉਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਲੋਰ ਹੀ
 ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ ਹੋ। ੨੦ ਦੂਜੇ ਘਰਮੇ
 ਮੈਂ ਘਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਭੁੱਤ ਘਾਹਰ
 ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਘਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਗਾਜ
 ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ।

੨੧ “ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਤਾਰਤਵਰ ਮਨੁੱਖ ਖੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਥਿਆਰ
 ਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਕਰ ਰਿਹਾ
 ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸੰਧਤੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ੨੨ ਘਰ
 ਜੇਰ ਵੱਧੇਰੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਆਦਮੀ ਉਸਦੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ
 ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਥਿਆਰਾਂ ਉੱਤੇ
 ਉਹ ਨਿਰਭਰ ਸੀ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ
 ਨਾਲ ਲੁੱਟ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੰਡ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

੨੩ “ਜੇਰ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।
 ਅਤੇ ਜੇਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਹ
 ਬਿੰਡਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਖਾਲੀ ਮਨੁੱਖ

(ਮੱਤੀ ੧੨:੪੩-੪੫)

੨੪ “ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਭਿਰਸਮਟ ਆਤਮਾ ਰਿਮੇ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚੋਂ
 ਘਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੁੱਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ
 ਹੋਇਆ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਲੱਭਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ।
 ਘਰ ਜਦੋਂ ਉਮ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ
 ਲੱਭਦੀ। ਤਾਂ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਜਿਸ ਘਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ
 ਆਇਆ ਸੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।’ ੨੫ ਫਿਰ ਉਹ ਵਾਪਸ
 ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਅਤੇ ਸੱਜਿਆ
 ਸਵਰਿਆ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ੨੬ ਤਾਂ ਉਹ ਭਿਰਸਮਟ ਆਤਮਾ ਘਾਹਰ
 ਜਾਕੇ ਸੱਤ ਹੋਰ ਆਤਮਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ
 ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਭਿਰਸਮਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਉਹ ਸਭ
 ਭਿਰਸਮਟ ਆਤਮੇ ਉਸ ਥਾਵੇਂ ਜਾਕੇ ਫਿਰ ਗਠਿਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ
 ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਗਲਤ ਧਰਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ
 ਵੀ ਵੱਧ ਭੈੜੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।”

ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਹਨ

੨੭ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਤਾਂ ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ, “ਧੰਨ ਹੈ ਉਹ ਮਾਂ ਜਿਸਦੀ ਦੁੱਖੋਂ ਤੂੰ ਜਨਮ ਲਿਆ ਤੇ ਜਿਸਦਾ ਤੂੰ ਦੁੱਖ ਧੀਤਾ ਹੈ।”

੨੮ ਯਰ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਯਰ ਉਹ ਲੋਕ ਵੱਧੇਰੇ ਧੰਨ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਚੱਲਦੇ ਹਨ।”

ਸਾਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦੇਵੋ

(ਮੱਤੀ ੧੨:੩੮-੪੨; ਮਰਕੁਸ ੮:੧੨)

੨੯ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਲੋੜੀ ਟਿਕਦੇ ਹੁੰਦੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਭਿਰਸਟ ਧੀੜੀ ਹੈ, ਇਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਰਹਿਸਮੇ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਚਾਹੰਦੀ ਹੈ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਰੋਈ ਰਹਿਸਮਾ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸਿਵਾਇ ਯੂਨਾਹ ਦੇ ਰਹਿਸਮੇ ਤੋਂ।” ੩੦ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਨਾਹ ਨੀਨਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੋਇਆ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਵੀ ਇਸ ਧੀੜੀ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ੩੧ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਦੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਾਈ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਧੀੜੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲੇਗੀ। ਰਿਉ? ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਯਰਤੀ ਦੇ ਦੁਸਰੇ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਗਿਲਾਨ ਸੁਨਣ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਅਤੇ ਵੇਖੋ ਇੱਥੇ ਰੋਈ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹੈ।

੩੨ “ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਨੀਨਵਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਧੀੜੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਣਗੇ। ਰਿਉ? ਰਿਉਰਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਨਾਹ ਦੇ ਯਰਚਾਰ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਬਦਲ ਲਏ ਸਨ। ਅਤੇ ਗੁਣ ਵੇਖੇ ਯੂਨਾਹ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹਾਨ ਰੋਈ ਇੱਥੇ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਸੋਮਨੀ ਬਣੋ

(ਮੱਤੀ ੫:੧੫; ਈ:੨੨-੨੩)

੩੩ “ਰੋਈ ਵੀ ਦੀਵਾ ਜਗਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੁਆਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਭਾਡੇ ਬੱਲੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਾਦਾਨ ਉੱਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਿ ਇਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹ ਨੂੰ ਸੋਮਨ ਰਵੇ। ੩੪ ਤੇਰੀ ਅੱਖ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਚਾਨਣ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜੇਰ ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਵੀ ਚਾਨਣ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਯਰ ਜੇਰ ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋਟ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ ਵੀ ਹਨੇਰੇ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ੩੫ ਇਸ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ, ਰਿ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਚਾਨਣ ਹਨੇਰਾ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ੩੬ ਜੇਰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਸੋਮਨੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਸਦਾ ਰੋਈ ਵੀ ਅੰਗ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫੇਰ ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਸੋਮਨੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਇੱਕ ਦੀਪਰ ਦੀ ਸੋਮਨੀ ਸਭ ਉੱਤੇ ਚਮਕਦੀ ਹੈ।”

ਜਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਫਰੀਮੀਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ

(ਮੱਤੀ ੨੩:੧-੩੬; ਮਰਕੁਸ ੧੨:੩੮-੪੦; ਲੁਕਾ ੨੦:੪੫-੪੭)

੩੭ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਗੱਲ ਰਹ ਗਈਆ, ਇੱਕ ਫਰੀਮੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਰਹਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਮੇਜ ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ੩੮ ਯਰ ਫਰੀਮੀ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਧੋਤੇ ਸਨ। ੩੯ ਯਰ ਯਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਫਰੀਮੀ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲੇ ਅਤੇ ਬਾਲੀਆਂ ਬਾਹਰੋਂ ਹੀ ਸਾਫ਼ ਰਹਦੇ ਹੋ ਯਰ ਤੁਹਾਡਾ ਅੰਦਰ ਨਾਲਚ ਅਤੇ ਬਦੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ੪੦ ਹੋ ਮੁਰੱਖੇ! ਜੀ ਜਿਸਨੇ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਹੀ, ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ? ੪੧ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਉਹ ਲੋੜਵੰਦ ਨੂੰ ਦਿਉ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਭ ਰੁਝ ਸੁੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੪੨ “ਫਰੀਮੀਓ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗਨਤ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧੁਰੀਨੇ, ਹਰਮਲ ਧਤੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਉੱਗੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਖੈਦਿਆਂ ਦਾ ਦਮਵੰਧ ਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਵੀ ਰਹਦੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾ ਛੱਡਦੇ।

੪੩ “ਫਰੀਮੀਓ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਲਾਗਨਤ, ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਯਰਾਬਥਾਨਾ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬਜਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ੪੪ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਲਾਗਨਤ, ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੁਰੀਆਂ ਬਬਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਲੋੜੀ ਅਨਭੋਲ ਚੱਲਦੇ ਹਨ।”

੪੫ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਇੱਕ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਗੁਰੂ! ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਫਰੀਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਰੁਝ ਆਖ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਸਭਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿੰਦ ਰਹੇ ਹੋ।”

੪੬ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨੇਮ ਦੇ ਯਰਚਾਰੇ! ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗਨਤ। ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਇੰਨਾ ਭਾਰ ਧਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣਾ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਮਹਿਸੂਸ ਰਹਦੇ ਹਨ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਗਲ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੂੰਹਦੇ।

੪੭ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗਨਤ, ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਨਥੀਆਂ ਦੇ ਮਰਬਰੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ ਯਰ ਇਹ ਉਹੀ ਨਥੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੪੮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਸੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹਜਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਰਬਰੇ ਬਣਵਾਉਂਦੇ ਹੋ। ੪੯ ਇਸੇ ਲਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਗਿਲਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਮੁਲਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਾਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਇੱਕ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣਗੇ।’

੫੦ “ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਧੀੜੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਨਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਫਲ ਭੁਗਤਨਾ ਪਵੇਗਾ। ੫੧ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਰਤਲਾਂ ਦੇ ਫਲ ਦਾ ਮਾਗਮਣਾ ਰਹਨਾ ਪਵੇਗਾ ਗਾਬਲ ਦੇ ਰਤਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਰਰਯਾਹ ਦੇ ਰਤਲ ਤੱਕ, ਜੇ ਜਗਵੇਦੀ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਹਾਂ,

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਸਭ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਖੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

੧੨ “ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗੂਤ, ਰਿਉ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਗਿਯਾਨ ਦੀ ਚੁੰਨੀ ਚੁੱਕ ਲਈ ਹੈ। ਤੁਮੀਂ ਖੁਦ ਵੀ ਖਰਵੇਸ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆੜਚਨ ਧਾਈ ਜਿਹੜੇ ਖਰਵੇਸ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।”

੧੩ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਫਰੀਮੀਆਂ ਨੇ ਬੜੇ ਸਵਾਲ ਕਰਕੇ ਭਿਆਨਕਤਾ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ੧੪ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਛਿਆਂ ਬਾਰੇ ਐਥੇ ਸਵਾਲ ਖੁੱਛਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਗਲਤ ਸਮਝਿਤ ਕਰ ਸੱਕਣ।

ਫਰੀਮੀਆਂ ਵਰਗੇ ਨਾ ਬਣੋ

੧ ਇਸੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਕਈ ਗਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਣ ਲੱਗੇ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਫਰੀਮੀਆਂ ਦੇ ਖਮੀਰ ਤੋਂ ਗੁਮਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਠੜਾ ਹੈ।” ੨ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਜਾਹਿਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਗੁਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੱਚਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣੇਗਾ। ੩ ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਮੀਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਉਹ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਤੁਮੀਂ ਬੰਦ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸਰ-ਫੁਸਰ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਘਰ ਦੇ ਕੋਠਿਆਂ ਉੱਪਰੋਂ ਖੁਸਰ ਕੇ ਸੁਣਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।”

ਮਿਰਫ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰੋ

(ਮੱਤੀ ੧੦:੨੯-੩੧)

੪ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰੋ ਜੋ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ, ਖਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ। ੫ ਖਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸ ਕੋਲੋਂ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਨਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਇਖਤਿਆਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਹਾਂ, ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੬ “ਸੀ ਖੰਜ ਚਿੱਤੀਆਂ ਦੇ ਐਸਿਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਿੱਚਦੀਆਂ? ਖਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦਾ। ੭ ਹਾਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਉੱਪਰ ਕਿੰਨੇ ਵਾਲ ਹਨ। ਡਰੋ ਨਹੀਂ, ਤੁਮੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੰਛੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਉੱਤਮ ਹੋ।

ਯਿਸੂ ਤੋਂ ਸਰਮਿੰਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ

(ਮੱਤੀ ੧੦:੩੨-੩੩; ੧੨:੩੨; ੧੦:੧੯-੨੦)

੮ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਵੀ ਉਸਦਾ ਇਕਰਾਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਅੱਗੇ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ੯ ਖਰ

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਮੇਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇ ਤਾਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਅੱਗੇ ਉਸਦਾ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

੧੦ “ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਫ਼ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਖਰ ਜੇ ਕੋਈ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਬਿਨਾਫ਼ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

੧੧ “ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਮਥਾਨਾ ਅੱਗੇ, ਗਾਰਮਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਵੋਗੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੀ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੨ ਅਬਰਾਹਿਮ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਮਥੇ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਝ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੀ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਯਿਸੂ ਦਾ ਸੁਆਰਥ ਬਾਰੇ ਖਬਰਦਾਰ ਕਰਨਾ

੧੩ ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਸ਼ੁਰੂ ਜੀ, ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਮਾਝੇ ਧਿਤਾ ਦੀ ਸੰਧੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੰਡਣ ਲਈ ਕਰੋ।”

੧੪ ਖਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਹੇ ਆਦਮੀ, ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਮੁਨਮਫ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਸਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ?” ੧੫ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ! ਅਤੇ ਹਰ ਲੋਭ-ਲਾਲਚ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੱਖੋ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਦੌਲਤ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ।”

੧੬ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਸਮਟਾਂਤ ਦਿੱਤਾ, “ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਬਹੁਤ ਅਧਿਕ ਅਨਾਜ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ੧੭ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸੋਚਿਆ, ‘ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ? ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਫਸਲ ਸਾਂਭਣ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ।’

੧੮ “ਤਦ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂਗਾ? ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁਦਾਮਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਵੱਡੇ ਗੁਦਾਮ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਕੁਝ ਤੋੜ ਤੋੜ ਗੰਗੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਾਂਗਾ।’ ੧੯ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਾਫੀ ਵੱਧੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਹੁਤ ਮਾਲਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਰਾਮ ਕਰੋ ਖਾਵੋ-ਪੀਓ ਅਤੇ ਮੌਜ ਕਰੋ!”

੨੦ “ਖਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਹੇ ਮੁਰਖ! ਅੱਜ ਰਾਤ ਹੀ ਤੂੰ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ! ਫਿਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਤੂੰ ਤਿਆਰ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿਸ ਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ?’

੨੧ “ਹਰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਸਮਟੀ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਮੀਰੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਧਰਿਲਾਂ

(ਮੱਤੀ ੬:੨੪-੩੪, ੧੯-੨੧)

੨੨ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਉਣ ਲਈ ਜੋ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤੁਮੀਂ ਉਸਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰੀਰ ਢੱਕਣ

ਲਈ ਰੱਖੜਿਆਂ ਦੀ ਫਿਰਕ ਰਹੇ।^{੨੩} ਰਿਉਰਿ ਜਿੰਦਗੀ ਖਾਣ ਤੋਂ ਰਿਤੇ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਰੱਖੜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ।^{੨੪} ਖੰਡੀਆਂ ਵੱਲ ਵੇਖੋ ਉਹ ਬੀਜਦੇ ਜਾਂ ਵਢਦੇ ਨਹੀਂ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਘਰਾਂ ਜਾਂ ਰੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਨਾਜ ਜਮਗੁਰ ਰਹਦੇ ਹਨ, ਘਰ ਫੇਰ ਵੀ ਘਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।^{੨੫} ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਣ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਚਿੰਤਾ ਰਹੇ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇੰਦਰ ਵੀ ਧਨ ਵੱਧਾ ਮੰਦਾ ਹੈ।^{੨੬} ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੀ ਛੋਟੀ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹ ਮੰਦੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਖਾਰੀ ਗੱਲਾਂ ਘਰੇ ਚਿੰਤਾ ਰਿਉ ਰਹਦੇ ਹੋ?

^{੨੭} “ਜੰਗਲੀ ਫੁੱਲਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖੋ! ਦੇਖੋ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਵੱਧਦੇ ਹਨ! ਉਹ ਨਾ ਹੀ ਮਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੱਚਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਇੰਨੇ ਵੱਧੀਆ ਦਿਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੁਲੇਮਾਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖੂਬੇ ਤੇਜ ਵਿੱਚ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦਰ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਮਜ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।^{੨੮} ਘਰਮੇਸੁਰ ਤਾਂ ਖੇਤ ਵਿੱਚਲੇ ਘਾਹ ਨੂੰ ਵੀ ਇਉਂ ਧਰਿਰਾਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਘਾਹ ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੱਲ ਭਟੀ ਵਿੱਚ ਮੱਚ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਹੇ ਖੋੜੀ ਧਰਤੀ ਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕੇ, ਸੀ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਨਹੀਂ ਮਜ਼ਾਵੇਗਾ।

^{੨੯} “ਇਸ ਘਰੇ ਨਾ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੀ ਖਾਵੋਗੇ ਅਤੇ ਸੀ ਖੀਵੋਗੇ? ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਰਹੇ।^{੩੦} ਰਿਉਰਿ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਂ ਰੋਮਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਭਾਲਦੀਆਂ ਹਨ ਘਰ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਤਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।^{੩੧} ਘਰ ਧਰਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ ਲਈ ਚਾਹੁਣਾ ਰਹੇ। ਤਾਂ ਫੇਰ ਇਹ ਖਾਰੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਘਨ ਉਂਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਾ ਹੋਵੇ

^{੩੨} “ਛੋਟੇ ਇੰਜੜ, ਡਰ ਨਾ! ਰਿਉਰਿ ਤੇਰਾ ਧਿਤਾ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਗਾਜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।^{੩੩} ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਮੰਧੰਤੀ ਵੇਚ ਦੇ ਅਤੇ ਘਨ ਗਰੀਬਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੇ। ਇਸ ਮੰਮਾਰ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਘਰੁ ਤੇ ਲੰਬੇ ਮਥੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖਜਾਨੇ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ। ਇਹ ਗੁਮੇਸਾ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੋਰ ਚੁਰਾ ਮੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸੀੜੇ ਨਸਟ ਰਹ ਮੰਦੇ ਹਨ।^{੩੪} ਰਿਉਰਿ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਡਾ ਖਜਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਗੁਮੇਸਾ ਤਿਆਰ ਹੋ

(ਮੱਤੀ ੨੪:੪੨-੪੪)

^{੩੫} “ਗੁਮੇਸਾ ਮੇਵਾ ਰਹਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਚਮਰਦੀ ਰੱਖੋ।^{੩੬} ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਵੋ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਰਿਮੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮਾਲਕ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਘੁਗ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੌਰ ਕੁੱਟ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਘੁਗ ਖੋਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।^{੩੭} ਘੰਨ ਹਨ ਅਜਿਹੇ ਨੌਰ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਆਉਂਦਾ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਉਮਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹਦੇ ਹੋਣੇ ਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਆਪਣਾ ਗਾਂ ਕਿ ਮਾਲਕ ਖੁਦ ਲੱਕ ਬੰਨਹਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਬਿਠਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟਹਿਲ ਰੋਗੇ।^{੩੮} ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਅੱਧੀ ਗਾਤ ਤੱਕ ਜਾਂ ਉਮਤੋਂ ਦੇਰ ਤੱਕ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹਨੀ ਧਵੇ। ਘਰ ਉਹ ਘੜੇ ਖੁਸ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।

^{੩੯} “ਗੁਮੇਸਾ ਇਹ ਗੱਲ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ: ਜੇਕਰ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਣਦਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਰਿਮ ਵਰਤ ਚੋਰ ਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਮ ਚੋਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਵੜਨ ਹੀ ਨਾ ਦਿੰਦਾ।^{੪੦} ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਉਮ ਵੇਲੇ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਰਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਆਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।”

ਵਫਾਦਾਰ ਮੇਵਰ ਕੋਣ ਹੈ?

(ਮੱਤੀ ੨੪:੪੫-੪੭)

^{੪੧} ਘਤਰਮ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਘਰਬੂ! ਸੀ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮਾਡੇ ਲਈ ਆਪ ਰਿਗਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਭਨਾ ਲਈ।”

^{੪੨} ਤਾਂ ਘਰਬੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਰਿਹੜਾ ਸਿਆਣਾ ਅਤੇ ਵਿਸਵਾਸਯੋਗ ਨੌਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਦੂਜੇ ਨੌਰਾਂ ਉਂਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਮਥੇ ਤੇ ਭੋਜਨ ਮਥਗਰੀ ਦੀ ਘੁਰਤੀ ਲਈ ਨਿਖੁਰਤ ਰੋਗੇਗਾ? ^{੪੩} ਘੰਨ ਹੈ ਉਹ ਨੌਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਮਦਾ ਮਾਲਕ ਆਵੇ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਰੋਮ ਰਹਦਾ ਧਾਵੇ।^{੪੪} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਦਾ ਗਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਮੰਧੰਤੀ ਦਾ ਨਿਗਰਾਨ ਨਿਖੁਰਤ ਰੋਗੇਗਾ।

^{੪੫} “ਘਰ ਉਮ ਨੌਰ ਦਾ ਸੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਟ ਭੰਵਿਖ ਵਿੱਚ ਉਮਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਘਰਤੋਗਾ। ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਨੌਰ ਨੌਰਗਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣਾ ਸੁਰੁ ਰਹ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਖਾਣ ਖੀਣ ਵਿੱਚ ਮਦਮਤ ਹੋ ਜਾਵੇ? ^{੪੬} ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਮਦਾ ਮਾਲਕ ਉਦੋਂ ਵਾਧਮ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮਦੀ ਉਡੀਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਰਤ ਤੋਂ ਅਵੇਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਮਾਲਕ ਉਮ ਨੌਰ ਨੂੰ ਮਖਤ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਿਸਵਾਸ ਖਾਤੀ ਨੌਰਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਭੋਜ ਦੇਵੇਗਾ।

^{੪੭} “ਜਿਹੜਾ ਨੌਰ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਮਦਾ ਮਾਲਕ ਉਮਤੋਂ ਸੀ ਰਹਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ ਅਤੇ ਜੇ, ਉਮਦਾ ਮਾਲਕ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ, ਤਾਂ ਉਮ ਨੌਰ ਨੂੰ ਮਖਤ ਮਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ^{੪੮} ਘਰ ਜਿਹੜਾ ਨੌਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਮਦਾ ਮਾਲਕ ਉਮਤੋਂ ਸੀ ਰਹਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਮ ਨੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸੀਤਾ ਜੇ ਮਜ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਅੰਦ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਸ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਘਰੁਤਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਮ ਨੂੰ ਘਰੁਤੇ

ਦਾ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਯਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਮੱਧਿਯਾ ਗਿਯਾ ਹੈ ਉਸਤੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਮੱਧਿਯਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਲੋਕ ਜਿਸੁ ਥਾਰੇ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਣਗੇ

(ਮੱਤੀ ੧੦:੩੪-੩੬)

੧੯ ਜਿਸੁ ਲਗਾਤਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਇਸ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਆਇਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਰਾਮ ਰਿ ਗੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਜਲ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ। ੨੦ ਮੈਨੂੰ ਇੰਨਾ ਅਜਿਹਾ ਥਾਪਤਿਮਾ ਲੈਣਾ ਯਵੇਗਾ, ਜੇ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਯੁਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਮੈਨੂੰ ਰਮਣ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੧ ਤੁਸੀਂ ਸੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਾਤੀ ਦੇਣ ਆਇਆ ਹਾਂ? ਨਹੀਂ! ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਆਇਆ ਹਾਂ। ੨੨ ਗੁਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਧੰਜਾਂ ਜਾਣਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਇੰਨਾ-ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਿੰਨ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਦੋ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।

੨੩ ਧਿਤਾ ਅਤੇ ਖੁੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਯੈ ਜਾਵੇਗੀ ਖੁੱਤਰ ਧਿਉ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ

ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧਿਉ ਖੁੱਤਰ ਦੇ।

ਮਾਂ ਅਤੇ ਧੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੰਡ ਯੈ ਜਾਵੇਗੀ

ਮਾਂ ਧੀ ਦੇ ਅਤੇ ਧੀ

ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੱਠ ਅਤੇ ਨੂੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੰਡ ਯੈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੱਠ ਆਪਣੀ ਨੂੰਗ ਦੇ ਅਤੇ ਨੂੰਗ ਆਪਣੀ

ਮੱਠ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਵਰਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ

(ਮੱਤੀ ੧੬:੨-੩)

੧੯ ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਲਹਿੰਦੇ ਧਾਮਿਓ ਬੱਦਲ ਉੱਠਦਾ ਵੇਖਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਖਦੇ ਹੋ, ‘ਮੀਂਗ ਧੈਣ ਵਾਲਾ ਹੈ’ ਅਤੇ ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਮੀਂਗ ਧੈਣਾ ਹੈ। ੨੦ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਦੱਖਣ ਵੱਲੋਂ ਗੁਫਾ ਵਗਦੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਖਦੇ ਹੋ, ‘ਅੱਜ ਗਰਮੀ ਹੋਵੇਗੀ’, ਅਤੇ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਆਖਦੇ ਹੋ। ੨੧ ਰਧਟੀਓ! ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਸਮ ਦੇ ਮੰਦੇਤ ਸਮਝ ਮੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਮੰਦੇ ਜੇ ਗੁਣ ਵਾਧਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਗੱਲ ਕਰੋ

(ਮੱਤੀ ੫:੨੫-੨੬)

੨੨ “ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਲਈ ਜੇ ਠੀਕ ਹੋ ਉਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ੨੩ ਮੰਨ ਲਵੋ ਕਿ ਇੰਨਾ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਚਿਹਰੀ ਲੈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਸ ਨਾਲ ਝਗੜੋ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਕਰੋ। ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਨਮਠ ਦੇ ਰੋਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਨਮਠ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੈਦ ਵਿੱਚ ਧਾ ਮੰਦਾ ਹੈ। ੨੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੋਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵੋਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਆਖਰੀ ਧੈਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਜਿਸਦੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਣਦਾਰ ਹੋ।”

ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਬਦਲੋ

੧੩ ਉਸ ਵਰਤ ਜਿਸੁ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਮਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨ ਦੇ ਨਹੂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਹੂ ਮਿਲਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਉਧਾਮਨਾ ਦੇ ਵਰਤ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ੨ ਜਿਸੁ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਸੀਂ ਸੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਰਿਆ ਰਿਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਲੀਲ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਧਾਧ ਰੀਤੇ? ੩ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਰੀਤੇ, ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਬਦਲੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਮਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਵੋਗੇ। ੪ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਠਗੁਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਥਾਰੇ ਸੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਜਦੋਂ ਮਿਲੇਆਮ ਦਾ ਬੁਰਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵੱਠਾ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਅਨੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਸਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਧਾਧੀ ਮਨ? ੫ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਯਰ ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਬਦਲੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਾਰੇ ਨਮਟ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ।”

ਫਲਸਿਣ ਕੁੱਝ

੬ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਸ਼ਟਾਤ ਦਿੱਤਾ, “ਇੰਨਾ ਆਦਮੀ ਰੋਲ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਕੁੱਝ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕੁੱਝ ਦੇ ਹਰ ਧਾਮੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਫਲ ਦਿਸੇ, ਯਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਲ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਇਆ। ੭ ਉਸ ਆਦਮੀ ਰੋਲ ਇੰਨਾ ਨੌਕਰ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਬਾਗ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, ‘ਮੈਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਸ ਕੁੱਝ ਵੱਲ ਫਲ ਲਈ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਯਰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਉੱਪਰ ਕਦੇ ਕੋਈ ਫਲ ਲੱਗਾ ਨਹੀਂ ਦਿਸਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟ। ਇਥੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਾਇਆ ਰਿਉਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ?’ ੮ ਯਰ ਨੌਕਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘ਮਾਲਰ, ਇੰਨਾ ਸਾਲ ਹੋਰ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੇ ਇਹ ਕੁੱਝ ਫਲ ਦੇ ਮੰਦੇ। ਮੈਨੂੰ ਇਸਦੇ ਆਮੇ-ਧਾਮਿਓ ਖੋਦਣ ਦਿਉ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖਾਦ ਧਾਉਣ ਦਿਉ। ੯ ਜੇ ਮੰਦਾ ਹੈ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੀਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਲ ਲੱਗ ਜਾਵੇ। ਜੇਰ ਤਦ ਵੀ ਕੋਈ ਫਲ ਨਾ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਇਸ ਨੂੰ ਕਟਵਾ ਸੁੱਟਣਾ।”

ਜਿਸੁ ਦਾ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਇੰਨਾ ਬਿਮਾਰ ਐਰਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ

੧੦ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਜਿਸੁ ਇੰਨਾ ਯਰਾਬਥਨਾ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਉਧਦੇਸ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ੧੧ ਉਸ ਯਰਾਬਥਨਾ ਸਥਾਨ ਤੇ ਇੰਨਾ ਐਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੰਨਾ ਧਰੇਤ ਆਤਮਾ ਯਰਵੇਸ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਠਗੁਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰੋਗੀ ਬਣਾ ਛੱਡਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਕਮਰ ਵਿੱਚ

ਬੁੱਝ ਖੈ ਗਿਆ ਮੀ, ਆਤੇ ਉਹ ਸਿੱਧੀ ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਰਦੀ ਮੀ।¹² ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਆਤੇ ਰਿਹਾ, “ਹੇ ਯੋਰਤ! ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟਾਰਾ ਧਾ ਲਿਆ ਹੈ!”¹³ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਉਸ ਉੱਤੇ ਰੱਖੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿੱਧੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਈ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹਨ ਲੱਗੀ।

¹⁴ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਥਾਨ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਰਹੇਯ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਨਿਰੋਗ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਛੇ ਦਿਨ ਰੰਮ ਦੇ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਮੇ ਠੀਰ ਹੋਣ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵੇ। ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਕੋਈ ਠੀਰ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਥੇ ਨਾ ਆਵੇ।”

¹⁴ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਮੀਂ ਲੋਰ ਰਯਟੀ ਹੋ! ਸੀ ਤੁਮੀਂ ਹਰ-ਰੋਜ ਆਤੇ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਲਦ ਜਾਂ ਗਯੇ ਨੂੰ ਖੁਰਲੀ ਤੋਂ ਖੋਲਰੇ ਯਾਣੀ ਖਿਲਾਉਣ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਦੇ?”¹⁵ ਇਹ ਯੋਰਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਠੀਰ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਆਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਧੀ ਹੈ। ਆਤੇ ਇਹ ਆੱਠਾਰਾਂ ਮਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੈਤਾਨ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਮੀ। ਸੀ ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਗਲਤ ਗੱਲ ਮੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਉਸ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਛੁਟਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।”¹² ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਉਸਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਭੀੜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਯਿਸੂ ਦੀਆਂ ਚਮਤਕਾਰੀ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ, ਜੋ ਉਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਮੀ, ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਸਨ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਰਿਵੇਂ ਦਾ ਹੈ?

(ਮੱਤੀ 13:31-33; ਮਰਕੁਸ 4:30-32)

¹⁵ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਰਿਵੇਂ ਦਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਿਸ ਨਾਲ ਕਰਾਂ?”¹⁶ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਸਰਹੋਂ ਦੇ ਉਸ ਖੀਜ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਖੀਜਦਾ ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੀਜ ਫੁੱਟਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁੱਖ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਟਾਗਣੀਆਂ ਤੇ ਖੰਡੀ ਆਪਣੇ ਆਲਗ਼ਏ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।”

²⁰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਫਿਰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਿਸ ਨਾਲ ਕਰਾਂ?”²¹ ਇਹ ਉਸ ਖਮੀਰ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਆਟੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਉਹ ਖਮੀਰ ਸਾਰੇ ਆਟੇ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਵਾਸਤੇ ਮਾਫਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਖਮੀਰਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”

ਤੁਹਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ

(ਮੱਤੀ 2:13-14, 21-23)

²² ਯਿਸੂ ਹਰ ਖਿੰਡ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਉਘਦੇਸ ਦੇ ਰਿਹਾ ਮੀ। ਉਹ ਉਘਦੇਸ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਯਰੂਸਲਮ ਵੱਲ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਮੀ।²³ ਕਿਸੇ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਧਰਮੇਸੁ! ਸੀ ਕੁਝ ਲੋਰ ਹੀ ਬਚਾਏ ਜਾਣਗੇ?”

ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ,²⁴ “ਤੁਮੀਂ ਭੀੜੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵੜਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯਤਨ ਕਰੋ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸੁਰਗ ਵੱਲ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੜਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਗੇ ਪਰ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕਰ ਨਹੀਂ ਧਾਉਣਗੇ।²⁵ ਜਦੋਂ ਮਥਾਂ ਆਵੇਗਾ, ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੋ ਹੋਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜ੍ਹਾਉਗੇ। ਤੁਮੀਂ ਆਖ ਸੱਰਦੇ ਹੋ, ‘ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ, ਮਾਡੇ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹੋ!’ ਪਰ ਮਾਲਕ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ, ‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ’, ਜਾਂ ‘ਤੁਮੀਂ ਕਿੱਥੇ ਆਏ ਹੋ।’²⁶ ਫਿਰ ਤੁਮੀਂ ਜਵਾਬ ਦੇਵੋਗੇ, ‘ਆਮੀਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਖਾਧਾ-ਪੀਤਾ, ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਂ-ਬਾਂ ਉਘਦੇਸ ਦਿੱਤਾ।’²⁷ ਤਾਂ ਉਹ ਬੋਲੇਗਾ, ‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਕਿੱਥੇ ਆਏ ਹੋ? ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲੋ ਜਾਵੇ। ਤੁਮੀਂ ਸਾਰੇ ਬਦਕਾਰ ਹੋ।’

²⁸ “ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਹਾਰ, ਯਾਕੂਬ ਆਤੇ ਸਾਰੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋਗੇ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਡਰ ਆਤੇ ਕਰੋਯ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦੰਦ ਕਰੀਚੋਗੇ।²⁹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲੋਰ ਉੱਤਰ, ਯੂਰਬ, ਖੱਡਮ, ਦੱਖਣ ਚਾਰੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਕੇ ਦਾਵਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਥਾਨਾਂ ਤੇ ਬੈਠਣਗੇ।³⁰ ਵੇਖੋ! ਜਿਹੜੇ ਇੱਥੇ ਖਿੰਡਲੇ ਹਨ ਮੇ ਉੱਥੇ ਯਹਿਲੇ ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ ਜਿਹੜੇ ਇੱਥੇ ਯਹਿਲੇ ਹਨ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖਿੰਡਲੇ ਹੋਣਗੇ।”

ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੈਤ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ

(ਮੱਤੀ 23:37-38)

³¹ ਉਸੇ ਵਕਤ ਕੁਝ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੋਲ ਆਣਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਇਸ ਬਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲਿਆ ਜਾ, ਆਤੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਜਾਕੇ ਲੁਕ ਜਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰੇਸੇਸ ਤੇਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

³² ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਜਾਕੇ ਉਸ ਲੰਬੜੀ ਨੂੰ ਰੋ ਕਿ ਵੇਖ ਮੈਂ, ‘ਅੱਜ ਆਤੇ ਕੱਲ ਦੇ ਦਿਨ ਇੱਥੇ ਲੋਰਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਜੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਆਤੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਯੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ।’³³ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮੈਨੂੰ ਜਰੂਰ ਜਾਣਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਮਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

³⁴ “ਹੇ ਯਰੂਸਲਮ, ਯਰੂਸਲਮ, ਤੂੰ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਦਾ ਆਤੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੰਬਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਬਾਲਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠਿਆ ਕਰਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਕੁਰੜੀ ਆਪਣੇ ਚੂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੰਡਾਂ ਹੇਠਾਂ ਇਕੱਠਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ।³⁵ ਵੇਖੋ! ਹੁਣ ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਖਾਲੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਨੀ ਦੇਰ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸੱਰਦੇ

ਜਦ ਤੀਰ ਤੁਮੀਂ ਟਿਗ ਨਹੀਂ ਆਖਦੇ, ਉਗ ਧੰਨ ਹੈ! ਜਿਗੜਾ ਧਰਭੁ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।^{੧੧}”

ਰੀ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਗਾਜੀ ਰਨਾ ਯੋਗ ਹੈ?

੧੪ ਇੱਕ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਜਿਸੁ ਇੱਕ ਧਰਯਾਨ ਫਰੀਮੀ ਦੇ ਘਰ ਉਮ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਰਨ ਲਈ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਸਭ ਲੋਕ ਖੜੇ ਬਿਯਾਨ ਨਾਲ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ।^੧ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਲੋਧਰੀ ਮੀ ਉਮ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਰੀਤਾ ਗਿਆ।^੨ ਜਿਸੁ ਨੇ ਫਰੀਮੀਆਂ ਆਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਗਾਜੀ ਰਨਾ ਠੀਕ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ?”^੩ ਧਰ ਉਗ ਚੁੱਧ ਵੱਟੀ ਰਹੇ। ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹੇ, ਗਾਜੀ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਭੋਜ ਦਿਤਾ।^੪ ਜਿਸੁ ਨੇ ਫਰੀਮੀਆਂ ਆਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗ, “ਜੇਰ ਤੁਗਾਡਾ ਖੁੱਤਰ ਜਾਂ ਰੇਈ ਰੰਮ ਰਦਾ ਜਾਨਵਰ, ਖੁਗ ਵਿੱਚ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਡਿੱਗ ਧਵੇ, ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਝੁੱਟ ਉਮ ਨੂੰ ਖੁਗ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਢ ਲਵੋਗੇ।”^੬ ਫਰੀਮੀ ਆਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰ ਉਮਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇ ਸੱਚੇ, ਜੋ ਜਿਸੁ ਨੇ ਰਿਗਾ ਮੀ।

ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਾ ਸਮਝੋ

^੧ ਉਮ ਸਮੇਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਮਹਿਮਾਨ, ਆਖਣੇ ਵਾਸਤੇ, ਉਮ ਖਾਣੇ ਦੀ ਮੇਜ ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਥਾਵਾਂ ਚੁਣ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮੰਤਾਂ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇਰ ਰੇਈ ਵਿਯਾਰਤੀ ਤੁਗਾਨੂੰ ਵਿਯਾਗ ਤੇ ਨਿਉਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆ ਜਗਹ ਤੇ ਨਾ ਬੈਠੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਜਬਾਨ ਨੇ ਤੁਗਾਡੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਉਤਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।^੨ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆ ਜਗਹ ਤੇ ਬੈਠੋ ਹੋ, ਤਾਂ ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਕਿ ਮੇਜਬਾਨ ਤੁਗਾਡੇ ਰੋਲ ਆਣੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਖੇ, ‘ਆਖਣੀ ਜਗਹ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦਿਉ!’ ਫੇਰ ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਖਿਆਂ ਤਾਂ ਵਾਂਗ ਸਭ ਤੋਂ ਖਿੰਡਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾਰੇ ਬੈਠਣਾ ਧਵੇਗਾ।

^੩ “ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਰੇਈ ਬੁਲਾਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਵੋ ਤੇ ਆਜਿਹੀ ਥਾਂ ਤੇ ਬੈਠੋ ਜਿਹੜੀ ਆਮ ਹੋਵੇ ਖਾਸ ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਉਗ ਮਨੁੱਖ ਜਿਸਨੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਮੌਦਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਤੁਗਾਡੇ ਰੋਲ ਆਰੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਖੇਗਾ, ‘ਖਿੱਤਰ, ਆ ਆਤੇ ਇਸ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਜਗਹ ਤੇ ਬੈਠ।’ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਰੀ ਸਾਰੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਤੇਰੀ ਇੱਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ।^੪ ਜੇ ਰੇਈ ਜੋ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਗ ਨਿਮਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਰ ਜੋ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਨਿਮਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਮ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

^੫ ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਮ ਫਰੀਮੀ ਨੂੰ ਰਿਗ, ਜਿਸਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮੌਦਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ, “ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਦੁਖਿਹਰ ਜਾਂ ਗਤ ਦੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਉਤਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਆਖਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ, ਭਰਾਵਾਂ, ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਆਤੇ ਯਨਵਾਨ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੌਦਾ ਨਾ ਦੇਵੀ। ਜੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਉਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ, ਉਗ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਮੌਦਾ ਦੇਣਗੇ ਆਤੇ ਤੂੰ ਆਖਣਾ ਇਨਾਮ ਧਰਯਾਨ ਰਰ ਲਵੇਗਾ।^੬ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੂੰ ਦਾਵਤ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਗਰੀਬਾਂ, ਲੰਗੜਿਆਂ, ਟੁੰਡਿਆਂ, ਆਤੇ ਆੰਨਿਹਿਆਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਉਤਾ ਦੇ।^੭ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਤੇ ਰਿਰਥਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਰੋਲ ਤੈਨੂੰ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਧਰਮੀ ਲੋਕ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀਯ ਉੱਠਣਗੇ ਤਦ, ਤੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਫਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਵੱਡੇ ਭੋਜਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮੰਤਾਂ

(ਮੱਤੀ ੨੨:੧-੧੦)

^੧ ਜਿਸੁ ਨਾਲ ਮੇਜ ਤੇ ਬੈਠਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਰਿਗਾ ਮੀ। ਤਾਂ ਉਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਰਿਗ, “ਧੰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਉਗ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਖਾਵੇਗਾ।”

^੨ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਦਾਜਵਤ ਦਿੱਤੀ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਉਤਾ ਦਿੱਤਾ।^੩ ਜਦੋਂ ਖਾਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋਇਆ ਉਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਖਣੇ ਨੌਰ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਆਤੇ ਇਹ ਆਖਣ ਲਈ ਭੋਜਿਆ, ‘ਆ ਜਾਵੋ! ਖਾਣਾ ਤਿਆਰ ਹੈ।’^੪ ਧਰ ਸਾਰੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਗ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਚਦੇ। ਜੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਰੇਈ ਨਾ ਰੇਈ ਬਗਾਨਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਧਰਿਲੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਰਿਗ, ‘ਮੈਂ ਗੁਣੇ-ਗੁਣੇ ਜਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਉਗ ਜਾਰੇ ਵੇਖਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ ਮੈਨੂੰ ਖਿਮਾ ਰਨਾ।’^੫ ਦੂਜੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਰਿਗ, ‘ਮੈਂ ਬਲਦਾਂ ਦੀਆਂ ਧੰਜ ਜੇੜੀਆਂ ਗੁਣੇ-ਗੁਣੇ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਨ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਜਾ ਰਿਗਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਗ ਰਿਵੇ ਰੰਮ ਰਰਦੇ ਗਨ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਖਿਮਾ ਰੇ।’^੬ ਤੀਜੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਰਿਗ, ‘ਮੇਰਾ ਗੁਣੇ-ਗੁਣੇ ਵਿਯਾਗ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਚਦਾ।’

^੭ “ਇਉਂ ਨੌਰ ਇਹ ਸਭ ਸੁਣਦਾ ਮਾਲਰ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਧਰਤਿਆ ਤੇ ਸਾਰਾ ਗਲ ਜਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਤਾਂ ਮਾਲਰ ਬੜਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਆਤੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ, ‘ਜਲਦੀ ਰੋ! ਸਹਿਰ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਆਤੇ ਸਾਰਾਂ ਤੇ ਜਾਓ ਆਤੇ ਗਰੀਬਾਂ, ਟੁੰਡਿਆਂ, ਲੰਗਿਆਂ ਆਤੇ ਆੰਨਿਹਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦਾਵਤ ਵਾਲੇ ਰਮਰੇ ਆਦਰ ਨੈ ਆਉ।’

^੮ “ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਨੌਰ ਨੇ ਆਰੇ ਰਿਗ, ‘ਮਾਲਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਜੋ ਰਨ ਲਈ ਰਿਗ ਮੈਂ ਉਹੀ ਰੀਤਾ, ਜੇਰ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਗਲੇ ਵੀ

ਬਹੁਤ ਥਾਂ ਖਾਲੀ ਧਈ ਹੈ।^{੨੩} ਮਾਲਕ ਨੇ ਨੌਰਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, ਵੱਡੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰਾਂ ਵੱਲ ਜਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।^{੨੪} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਿਲਾਂ ਵੀ ਨਿਉਂਤਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਮੇਰਾ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਭੋਜਨ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।”

ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦਮ ਧਰਿਲਾਂ ਵਿਉਂਤ ਬਨਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
(ਮੱਤੀ ੧੦:੩੭-੩੮)

^{੨੫} ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਖੁੜਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ।^{੨੬} “ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਘਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ, ਮਾਤਾ, ਖਤਨੀ, ਬੱਚਿਆਂ ਭਰਾਵਾਂ ਜਾਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰਾ ਚੇਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਥੰਦੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਮੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੨੭} ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਸਲੀਬ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮੇਰੇ ਮਗਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਉਹ ਮੇਰਾ ਚੇਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

^{੨੮} “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਇਮਾਰਤ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਿਲਾਂ ਬੈਠਕੇ ਮੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਿੰਨਾ ਖਰਚਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਗਿਸਾਬ ਲਗਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਕੰਮ ਦੇ ਖੁਰਾਕੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਮ ਕਾਫੀ ਯਠ ਹੈ।^{੨੯} ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੰਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤੇ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਤਾਂ ਕਰਵਾ ਲਵੋ ਘਰ ਖੁਰਾਕੇ ਦੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਰਾਕੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖੇਗਾ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹੱਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।^{੩੦} ਉਹ ਆਖਣਗੇ ‘ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਬਨਾਉਣਾ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਿਆ ਘਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।’

^{੩੧} “ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਠਕੇ ਮੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਮ ਗਜ਼ਾਰ ਸੈਨਕਾਂ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨਾਲ ਉਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀਹ ਗਜ਼ਾਰ ਸੈਨਕਾਂ ਦੀ ਸੈਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? ^{੩੨} ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੂਜੇ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਕਰਾਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਭੇਜੇਗਾ।

^{੩੩} “ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਵਿਉਂਤ ਬਨਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਛੱਡਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਚੇਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

ਆਪਣਾ ਘਰ ਭਾਵ ਨਾ ਛੱਡੋ
(ਮੱਤੀ ੫:੧੩; ਮਰਕੁਸ ੯:੫੦)

^{੩੪} “ਲੁਣ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਘਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਆਪਣਾ ਲੁਣਾਪਣ ਗੁਆ ਲਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਲੂਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।^{੩੫} ਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਂਗ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਹੀ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

“ਕੰਨਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਰਥੀ ਨੂੰ ਸੁਣ ਦਿਉ।”

ਮੁਰਗ ਵਿੱਚ ਮੋਜ

(ਮੱਤੀ ੧੨:੧੨-੧੪)

੧੫ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਸੂਲੀਏ ਅਤੇ ਖਾਧੀ ਲੋਕ ਜਿਸ ਕੋਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਲਈ ਆਏ।^੨ ਤਦ ਫਰੀਸੀ ਅਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਮਿਲਾਇਆ ਕਰਨ ਲੱਗੇ, “ਵੇਖੋ! ਇਹ ਆਦਮੀ ਖਾਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਖੀਂਦਾ ਵੀ ਹੈ।”

^੩ ਫਿਰ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਆਦਮੀ ਕੀ ਕਰਦਾ: ^੪ “ਮੰਨ ਲਵੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਮੈਂ ਭੋਭਾਂ ਹੋਣ, ਘਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਗੁਆਚ ਜਾਵੇ। ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਖਾਧੀ ਦੀਆਂ ਨਹਿੰਨਵੇ ਭੋਭਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਲੀਆਂ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਇੱਕ ਗੁਆਚੀ ਹੋਈ ਭੋਭ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ? ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਆਦਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਨਾ ਲਵੇ।^੫ ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਗੁਆਚੀ ਹੋਈ ਭੋਭ ਲੱਭ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।^੬ ਉਹ ਘਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਆਚੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੁਆਚੀ ਹੋਈ ਭੋਭ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ।’^੭ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਹਿੰਨਵਿਆਂ ਚੰਗਿਆਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਬਦਲਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਖਾਧੀ ਬੰਦੇ ਲਈ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਵੱਧੇਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਬਦਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

^੮ “ਫਰਜ਼ ਕਰੋ ਇੱਕ ਐਤਰ ਕੋਲ ਦਮ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੀਵਾ ਜਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਯਾਨ ਨਾਲ ਉਸ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਸਿੱਕੇ ਨੂੰ ਲੱਭਦੀ ਹੋਈ ਸੰਭਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ।^੯ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਗੁਆਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸਿੱਕਾ ਲੱਭ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਤੇ ਗੁਆਚੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਖਦੀ ਹੈ, ‘ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੁਲ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਗੁਆਚਾ ਹੋਇਆ ਸਿੱਕਾ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ।’^{੧੦} ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਘਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਯੋਗੇ ਉਦੋਂ ਘਰਮੰਨਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਖਾਧੀ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਬਦਲਦਾ ਹੈ।”

ਜਿਹੜਾ ਖੁੱਤਰ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ

11 ਤਾਂ ਖਿਸਮੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਮਨ।
 12 ਛੋਟੇ ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਦੇਵੇ।’ ਤਾਂ ਪਿਤਾ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੋਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ।
 13 “ਬੇੜੇ ਹੀ ਸਮੇਂ ਬਾਯਦ ਛੋਟੇ ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਰਾ ਹਿੱਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਮੂਰੱਖਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣਾ ਯਠ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ। 14 ਉਸ ਰੋਲ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਖੁੰਜੀ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਮਭ ਖਰਚ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਯਦ, ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਰਾਲ ਪੈ ਗਿਆ। ਛੋਟਾ ਖੁੱਤਰ ਐਥੀ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਰੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਧੈਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖਾਣ ਲਈ ਭੋਜਨ। 15 ਉਹ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਸੇ ਨਿਵਾਸੀ ਰੋਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। 16 ਮੁੰਡਾ ਇੰਨਾ ਭੁੱਖਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਛਿਲਕਾਂ ਸੁਰ ਖਾਂਦੇ ਸਨ ਉਹ ਖਾਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਘਰ ਰਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਦਿੱਤਾ।

17 “ਤਾਂ ਉਸ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਮੁਰਖ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੋਚਿਆ, ‘ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਰੋਲ ਵੀ ਖਾਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਭੋਜਨ ਹੈ, ਘਰ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।’ 18 ਮੈਂ ਇੱਥੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਰੋਲ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤੇ ਜਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਾਂਗਾ, ਪਿਤਾ ਜੀ, ਮੈਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਗੇ ਖਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। 19 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਖੁੱਤਰ ਰਹਾਉਣ ਦੇ ਸਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰੱਖ ਲਵੋ।’ 20 ਮੇਂ ਖੁੱਤਰ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਰੋਲ ਗਿਆ।

ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਵਾਧਸੀ

“ਜਦੋਂ ਖੁੱਤਰ ਗਲੇ ਦੂਰ ਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਉਪਰ ਤਰਸ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਵੱਲ ਭੱਜਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ। 21 ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਪਿਤਾ ਜੀ, ਮੈਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਖਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਗੁਣ ਮੈਂ ਇਸ ਸਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਖੁੱਤਰ ਸਦਾਵਾਂ।’

22 “ਘਰ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆ ਕੱਢ ਲਿਆਓ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧੁਆਓ। ਉਸ ਦੀ ਉਂਗਲ ਚ ਛਾਧ ਖਾਓ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁੱਤੀ ਧੁਆਵੋ।’ 23 ਇੱਕ ਮੋਟਾ ਵਛਾ ਲਿਆਓ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੱਟੋ। ਆਸੀਂ ਦਾਵਤ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਕਰੀਏ। 24 ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਇਹ ਖੁੱਤਰ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ ਘਰ ਗੁਣ ਇਹ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਯਾਭ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਣ ਲੱਭ ਗਿਆ ਹੈ।’ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਜਮਨ ਮਨਾਉਣ ਲੱਗੇ।

ਵੱਡੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਘਰਤਨਾ

24 “ਵੱਡਾ ਖੁੱਤਰ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਧਸ ਮੁੜ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਨੱਚਣ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦੀਆਂ ਯਕੀਨਾਂ ਸੁਣੀਆਂ। 25 ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਖੁੰਛਿਆ, ‘ਇਹ ਮਭ ਕੀ ਹੈ ਰਿਹਾ ਹੈ?’ 26 ਨੌਕਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਵਾਧਸ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਠੀਕ-ਠੀਕ ਘਰ ਵਾਧਸ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਦਾਯਦਤ ਲਈ ਮਭ ਤੋਂ ਮੋਟਾ ਵੱਡਾ ਵੱਢਿਆ ਹੈ।’

27 “ਵੱਡਾ ਖੁੱਤਰ ਇੰਨਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। 28 ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਮੈਂ ਇੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਦੇ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੋੜਿਆ ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਦਾਯਦਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕੱਚੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। 29 ਘਰ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਖੁੱਤਰ ਜਿਹੜਾ ਕੰਜੀਆਂ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਰਾ ਧੈਸਾ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਕੇ ਵਾਧਸ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮੋਟਾ ਵੱਡਾ ਵੱਢਿਆ ਹੈ।’

31 “ਘਰ ਪਿਤਾ ਨੇ ਵੱਡੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਖੁੱਤਰ ਤੂੰ ਗੁਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਕੁਝ ਮੇਰਾ ਹੈ ਮੇ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ।’ 32 ਘਰ ਸਾਨੂੰ ਦਾਯਦਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੇਰਾ ਭਰਾ, ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਘਰ ਉਹ ਫਿਰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਗੁਯਾਭ ਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਗੁਣ ਲੱਭ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਸੱਚਾ ਯਠ

18 ਖਿਸਮੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੱਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਬੜਾ ਯਠਵਾਨ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰੇ ਬਾਰ ਮੰਭਾਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਖਤਿਆਰ ਕੱਢਿਆ। ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮੁਖਤਿਆਰ ਉਸ ਨਾਲ ਖੋਧਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। 2 ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, ‘ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਇਹ ਮਭ ਕੀ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਧੈਸੇ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇ। ਤੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮੇਰਾ ਮੁਖਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ।’

3 “ਬਾਯਦ ਵਿੱਚ ਮੁਖਤਿਆਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮੋਚਿਆ, ‘ਗੁਣ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂਗਾ? ਮੇਰਾ ਮਾਲਕ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਗੁਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਖੋਚਣ ਦੀ ਤਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਸਰਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।’ 4 ਮੈਂ ਜਾਣ ਗਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਮੁਖਤਿਆਰੀ ਤੋਂ ਗੁਣਿਆ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਸਦਾਗਤ ਕਰਨਗੇ।’

5 “ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕੰਜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਧਿਲੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ।’ 6 ਉਸ ਮਨੁੱਖ

ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਛੱਠ ਗਜ਼ਾਰ ਖੱਡ ਦੇਣੇ ਹਨ।' ਤਾਂ ਮੁਖਤਿਆਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਯਾਏਈ ਵਹੀ ਲੈ ਆਤੇ ਬੈਠਕੇ ਚਾਰ ਗਜ਼ਾਰ ਖੱਡ ਲਿਖ ਦੇ।'

੭ "ਤਾਂ ਮੁਖਤਿਆਰ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ, 'ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਾਲਰ ਦੇ ਬਿਨੇ ਦੇਣੇ ਹਨ?' ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, 'ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਣਕ ਦੇ ਸੱਠ ਗਜ਼ਾਰ ਖੱਡ ਦੇਣਦਾਰ ਹਾਂ', ਮੁਖਤਿਆਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਯਾਏਈ ਵਹੀ ਲੈ ਆਤੇ ਛੇਤੀ ਬੈਠ ਕੇ ਚਾਰ ਗਜ਼ਾਰ ਖੱਡ ਲਿਖ ਦੇ।'

੮ "ਘਾਯਾਦ ਵਿੱਚ ਖਾਲਰ ਨੇ ਯਾਏਏ ਬੇਈਮਾਨ ਮੁਖਤਿਆਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਥੜੀ ਚਲਾਰੀ ਖੇਤੀ ਹੈ। ਹਾਂ! ਦੁਨਿਆਵੀ ਲੋਕ ਯਾਤਮਕ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਯਾਏਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੱਧੇਰੇ ਚਲਾਰੀ ਰਹਦੇ ਹਨ।

੯ "ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਾਏਏ ਲਈ ਦੋਸਤ ਧਰਾਥਤ ਰਹਨ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਦੋਲਤ ਹੈ, ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਦੋਲਤ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਦੀਵੀ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਯਾਗਤ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।^{੧੦} ਜੇਕਰ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਛੋਟੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਖਾਧੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹੈ, ਉਸਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਖਾਧੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਜੇਕਰ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਛੋਟੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਈਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵੱਡੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਰਹ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।^{੧੧} ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਕਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਦੋਲਤ ਨਾਲ ਵਿਸਵਾਸਯੋਗ ਹੋ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚੀ ਦੋਲਤ ਰੋਣ ਸੱਧੇਗਾ? ^{੧੨} ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਏਏ ਲਈ ਰੋਣ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇਵੇਗਾ?

੧੩ "ਰੋਈ ਵੀ ਸੇਵਕ ਇੰਦੇ ਵੇਲੇ ਦੇ ਖਾਲਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਕਦਾ। ਉਹ ਇੱਕ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹੇਗਾ ਆਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਆਤੇ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਯਾਤਗਿਲੀ ਰਹੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤੇ ਧੰਮੇ ਦੀ ਇੰਦੇ ਵੇਲੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਕਦੇ।"

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨੇਮ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ

(ਮੱਤੀ 11:12-13)

੧੪ ਜਦੋਂ ਧੰਮੇ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹਨ ਵਾਲੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਿਸੁ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ।

੧੫ ਖਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਯਾਏਏ-ਯਾਏਏ ਨੂੰ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਰਹਕੇ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਰਾਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਲੋਕ ਮੁੱਲਵਾਨ ਮਮਝਦੇ ਹਨ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਉਸਦੀ ਰੋਈ ਰੀਮਤ ਨਹੀਂ।"

੧੬ "ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਸਰਹਾ ਆਤੇ ਨਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਖੂਹੰਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਦੇਸ ਦਾ ਧਰਮਚਾਰ ਰੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ ਜੇਰ-ਜਬਰਦਸਤੀ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ।

੧੭ ਸਰਹਾ ਦੇ ਇੱਕ ਯੱਥਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਬਦਲਣ ਨਾਲੋਂ ਯਾਰਾਸ ਆਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਮਿਟ ਜਾਣਾ ਸੱਧਾ ਹੈ।

ਤਲਾਰ ਆਤੇ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ

੧੮ "ਰੋਈ ਵੀ ਜੇ ਯਾਏਈ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਤਲਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਦੂਜੀ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਹਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਬਦਚਾਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਹ ਆਦਮੀ ਜੇ ਤਲਾਰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਹਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਬਦਚਾਰ ਹੈ।"

ਯਾਮੀਰ ਆਦਮੀ ਆਤੇ ਲਾਜਰ

੧੯ ਖਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਇੱਕ ਯਾਮੀਰ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਉਹ ਮਹੀਨ ਰੀਮਤੀ ਵਸਤਰ ਧਰਿਨਦਾ ਆਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਯੈਸ ਧਰਮਤੀ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ।^{੨੦} ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਲਾਜਰ ਨਾਂ ਦਾ ਮੰਗਤਾ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਫੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਯਾਰਸਰ ਯਾਮੀਰ ਆਦਮੀ ਦੇ ਦਰ ਆਂਗੇ ਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।^{੨੧} ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਮੀਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮੇਜ ਤੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨ ਲਈ ਵੀ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਸਗੋਂ ਤੂੰ ਆਕੇ ਉਸ ਦੇ ਫੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੱਟਦੇ।

੨੨ "ਫੇਰ ਗਰੀਬ ਲਾਜਰ ਮਰ ਗਿਆ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਆ ਆਤੇ ਯਬਰਾਹਮ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸੁੱਧਿਆ, ਫੇਰ ਉਹ ਯਾਮੀਰ ਆਦਮੀ ਵੀ ਮਰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ।^{੨੩} ਉਸ ਨੇ ਧਤਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਦੁੱਖ ਝੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਯਾਏਈਆਂ ਆਂਧਾਂ ਚੁੱਕੀਆਂ ਆਤੇ ਦੂਰੋਂ ਲਾਜਰ ਨੂੰ ਯਬਰਾਹਮ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ।^{੨੪} ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਾਵਾਜ਼ ਖਾਰਕੇ ਕਿਹਾ, 'ਧਿਤਾ ਯਬਰਾਹਮ! ਮੇਰੇ ਤੇ ਮਿਹਰ ਰਹ। ਲਾਜਰ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਵਿੱਚ ਯਾਏਈ ਉਗਲ ਭਿਉਂ ਕੇ ਮੇਰੀ ਜੀਭ ਗਿੱਲੀ ਰਹਨ ਲਈ ਭੋਜ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਆਂਗ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਝੱਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।'

੨੫ "ਧਰ ਯਬਰਾਹਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ, ਯਾਦ ਰਹ ਜੇ ਤੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਯਾਏਏ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਯਾਏਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਭੋਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਆਤੇ ਲਾਜਰ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਝੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਭੋਗੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਗੁਣ ਸੁੱਖ ਭੋਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਤੂੰ ਦੁੱਖ।^{੨੬} ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚਾਰ ਇੱਕ ਗਹਿਰੀ ਖੱਡ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਯਗਰ ਰੋਈ ਵੀ, ਜੇ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਰਹਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਧਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੋਈ ਉਧਰੋਂ ਇਧਰ ਆ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।'

੨੭ "ਤਾਂ ਯਾਮੀਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ 'ਫੇਰ ਧਿਤਾ ਯਬਰਾਹਮ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਂਗੇ ਲਾਜਰ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਭੋਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਰਹਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਧੰਜ ਭਰਾ ਹਨ।^{੨੮} ਲਾਜਰ ਜਾਕੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁਰੰਨਾ ਰਹ ਆਵੇ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਧਤਾਲ ਦੇ ਨਰਰ ਰੁੰਡ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਉਣ।'

੨੯ "ਧਰ ਯਬਰਾਹਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨੇਮ ਆਤੇ ਨਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਧਦੇਸ ਦਾ ਯਾਨੁਸਰਣ ਰਹਨ ਦੇ।'

੩੦ “ਧਰ ਉਮ ਯਨਵਾਨ ਨੇ ਰਿਹਾ, ‘ਨਹੀਂ ਖਿਤਾ ਆਬਰਾਹਾਮ! ਜੇਕਰ ਵੇਈ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਸਵਾਸ ਰਹਨਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲ ਲੈਣਗੇ।’

੩੧ “ਧਰ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੁਣਨਗੇ, ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੁਣਨਗੇ ਜੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀਵ ਉੱਠਿਆ ਹੋਵੇ।’”

ਧਾਧਾਂ ਦਾ ਰਾਹਣ ਨਾ ਬਣੇ ਅਤੇ ਮਾਫੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ (ਮੱਤੀ ੧੮:੬-੭, ੨੧-੨੨; ਮਰਕੁਮ ੯:੪੨)

੧ ਖਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਨੀ ਤੋਰ ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਧਾਧ ਦਾ ਰਾਹਣ ਬਣਨਗੀਆਂ। ਧਰ ਇਹ ਉਮ ਬੰਦੇ ਲਈ ਭਿਆਨਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਰਾਹਣ ਹੋਵੇਗਾ।

੨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਾਧ ਰਮਾਉਣ ਦਾ ਰਾਹਣ ਬਣਣ ਨਾਲੋਂ ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਮ ਦੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਚੱਰੀ ਦਾ ਧੁੜ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮਖੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ੩ ਖਬਰਦਾਰ ਹੋ!

“ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਧਾਧ ਰੇ ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਮਾਫੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿਉ। ੪ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡਾ ਬੁਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਆਰੇ ਖਿਮਾ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਖਿਮਾ ਕਰ ਦਿਉ।”

ਤੋਰਾ ਵਿਸਵਾਸ ਰਿਨਾ ਵੱਡਾ ਹੈ

੧ ਮੁਸੁਲਾਂ ਨੇ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮਾਡਾ ਵਿਸਵਾਸ ਵੱਧਾ।”

੬ ਧਰਭੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਰਹੋਂ ਦੇ ਦਾਣੇ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਤੂਤ ਦੇ ਖੁੱਖ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰਮ ਦੇ ਮੱਕਦੇ ਹੋ, ਜਾ, ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਉਖਾੜ ਤੇ ਮਖੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਜਾ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਵੇਗਾ।

ਚੰਗੇ ਮੇਵਰ ਬਣੇ

੭ “ਫਰਜ਼ ਕਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰੋਲ ਨੇਕਰ ਹੋਵੇ ਜੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਗੱਲ ਵਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਸੱਖਵਾਲੀ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੇਤ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਸੀ ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖੋਗੇ, ‘ਛੇਤੀ ਆ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਬੈਠ ਜਾ?’ ੮ ਨਹੀਂ! ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰ ਨੂੰ ਆਖੋਗੇ, ‘ਮੇਰੇ ਲਈ ਗਾਤ ਦਾ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰ, ਕੱਢੋ ਧਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਮੈਂ ਖਾਂਦਾ ਤੇ ਖੀਂਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੀ ਮੇਵਾ ਕਰ। ਫਿਰ ਤੂੰ ਖਾ ਖੀ ਮੱਕਦਾ ਹੈਂ। ੯ ਸੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਦੇਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉਮ ਨੇਕਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੈ। ੧੦ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਉਹ ਮਭ ਕੁਝ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ

ਧਾਮ ਯੰਨਵਾਦ ਦੇ ਲਾਇੰਕ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਕੁਝ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਮਾਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਯੰਨਵਾਦੀ ਬਣੇ

੧੧ ਜਦੋਂ ਖਿਸੂ ਅਰੁਮਲਮ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਗਲੀਲ ਅਤੇ ਮਾਮਰਿਯਾ ਗਾਹੀ ਲੰਘਿਆ। ੧੨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਖਿੰਡ ਵਿੱਚ ਵੜ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਉਮ ਨੂੰ ਦਮ ਕੜ੍ਹੀ ਮਿਲੇ। ਉਹ ਉਮ ਤੋਂ ਕੋਝੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ੧੩ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੇ ਉਮ ਅੱਗੇ ਤਰਲਾ ਰੀਤਾ, “ਖਿਸੂ ਮੁਆਮੀ, ਕਿਰਧਾ ਕਰਕੇ ਮਾਡੇ ਤੇ ਹਜਿਮ ਕਰ।”

੧੪ ਜਦੋਂ ਖਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਰਿਹਾ, “ਜਾਓ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਜਾਜਕਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਵੇ।”

ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਮ ਆਦਮੀ ਜਾਜਕਰਾਂ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਠੀਕ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ੧੫ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਚੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਖਿਸੂ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ੧੬ ਉਮ ਨੇ ਖਿਸੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇਆ ਅਤੇ ਖਿਸੂ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਅਗੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮਾਮਰੀ ਸੀ। ੧੭ ਖਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਸੀ ਮਾਰੇ ਦਮ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਬਾਰੀ ਦੇ ਨੇ ਕੀ ਕੀ ਕੀ ਹਨ? ੧੮ ਸੀ ਇਹ ਵਿਦੇਸੀ ਮਾਮਰਿਯਾ ਤੋਂ ਹੈ, ਜੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਲਈ ਵਾਧਮ ਆਇਆ ਹੈ?”

੧੯ ਤਦ ਖਿਸੂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ! ਅਤੇ ਜਾ। ਤੇਰੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨੇ ਹੀ ਤੈਨੂੰ ਸਾਜੀ ਰੀਤਾ ਹੈ।”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਾਜ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੈ

(ਮੱਤੀ ੨੪:੨੩-੨੯, ੩੭-੪੧)

੨੦ ਇੱਕ ਫਰੀਸੀ ਨੇ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਾਜ ਕਦੋਂ ਆਵੇਗਾ?”

ਖਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਾਜ ਆਵੇਗਾ ਧਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੋ। ੨੧ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੋਕ ਇਹ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ‘ਵੇਖੋ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਾਜ ਇੱਥੇ ਹੈ’, ਜਾਂ ‘ਇਹ ਉੱਥੇ ਹੈ।’ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਾਜ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।”

੨੨ ਤਦ ਖਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਸਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦ ਤੁਮੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੋਗੇ ਧਰ ਤੁਮੀਂ ਵੇਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ। ੨੩ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ, ‘ਵੇਖੋ, ਇਹ ਉੱਥੇ ਹੈ।’ ਜਾਂ ‘ਵੇਖੋ, ਉਹ ਇੱਥੇ ਹੈ।’ ਤੁਮੀਂ ਜਿੱਥੇ ਹੋ ਉੱਥੇ ਹੀ ਠਹਿਰੋ; ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਨੁਮਰਣ ਨਾ ਕਰੋ। ੨੪ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਵੇਗਾ, ਉਹ ਸਧੱਸਟ ਤੋਰ ਤੇ ਉਮ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਸੇਗਾ ਜੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚਮਕਾਉਂਦੀ ਹੈ। ੨੫ ਧਰ ਧਰਿਲਾਂ, ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਮੀਹੇ ਝੱਲਣੇ ਧੈਂਠੇ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਇਸ ਧੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮੰਚੂਰ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

੨੬ “ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਮੀ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੭ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨੂੰ ਨੇ ਰਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਧਰਵੇਸ਼ ਰੀਤਾ, ਲੋਕ ਖਾਦੇ-ਪੀਦੇ, ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਵਿਆਹੋ ਜਾਦੇ ਸਨ। ਧਰ ਤਦ ਗੜ੍ਹ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਲੋਕ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ।

੨੮ “ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲੂਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਿਆ। ਲੋਕ ਖਾਦੇ-ਪੀਦੇ ਖਰੀਦਦੇ, ਵੇਚਦੇ, ਖੀਜਦੇ ਅਤੇ ਘਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ। ੨੯ ਉਸ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਲੂਤ ਮਦੁਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਫਿਰ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਅੱਗ ਅਤੇ ਗੰਧਰ ਦਾ ਮੀਂਹ ਖਿਆ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਮਰ ਗਿਆ। ੩੦ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਧਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ।

੩੧ “ਉਸ ਦਿਨ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਤੇ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਲੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਘਰ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੩੨ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਲੂਤ ਦੀ ਖਤਰੀ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ?”

੩੩ “ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਬੈਠੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਣਾਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਧਾ ਲਵੇਗਾ। ੩੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਸ਼ਾਤ, ਜੋ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਹੀ ਮੰਜੇ ਤੇ ਦੇ ਲੋਕ ਮੈਂ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਧਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਉੱਧਰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ੩੫ ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਦਾਣੇ ਖੀਰ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਚੁੱਕ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ।” ੩੬ *

੩੭ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਧਰਭੂ ਜੀ ਅਜਿਹਾ ਕਿੱਥੇ ਹੋਵੇਗਾ?”

ਕਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੇ ਵੀ ਮੁਰਦਾ ਮਰੀਰ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਗਿਰਝ ਇਕੱਠੇ ਹੋਰੇ ਆਉਣਗੇ।”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਵੇਗਾ

੧੮ ਕਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ੧ “ਇੱਕ ਵਾਰ, ਇੱਕ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨਿਆਂਕਾਰ ਮੀ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ। ੨ ਉਸੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਔਰਤ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਖਤੀ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਹ ਔਰਤ ਉਸ ਗਾਰਮ ਖਾਸ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਆਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, ‘ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਰਸਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਨਿਕਾਲਾ ਦੇਵੋ!’ ੪ ਧਰ ਉਹ ਗਾਰਮ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਬਾਦ ਗਾਰਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮੋਚਿਆ,

‘ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਧਰਵਾਹ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ੫ ਧਰ ਇਹ ਔਰਤ ਮੈਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਇੰਕਲਿਆ ਛੱਡ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਮਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਨਾ ਕੀਤੀ, ਉਹ ਆਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮਾਨ ਕਰਦੀ ਰਹੇਗੀ।”

੬ ਫਿਰ ਧਰਭੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੁਣੋ! ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝਾ ਭਾਵ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗਾਰਮ ਨੇ ਕਿਹਾ। ੭ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਉਸ ਅੱਗੇ ਦੁਹਾਈ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕਾਲਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਕੀਤਿਆਂ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ। ੮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕਾਲਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਵੇਗਾ, ਕੀ ਉਹ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ?”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਬੋਲੀ

੯ ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮਨ ਜੋ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭਲਾ ਮਮਝਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਬਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਹੀ ਠੀਕ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਤਾਂ ਕਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਿੱਤਾ। ੧੦ “ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਫਰੀਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਸੂਲੀਆ ਮੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਦਰ ਗਏ। ੧੧ ਫਰੀਸੀ ਮਸੂਲੀਏ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਅਲੱਗ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਫਰੀਸੀ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਓ ਧਰਮੇਸੁਰ! ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਬਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਭੈੜਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਚੋਰ ਜਾਂ ਯੇਥੇਥਾਜ ਜਾਂ ਕੋਈ ਬਦਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਮਸੂਲੀਏ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹਾਂ। ੧੨ ਮੈਂ ਚੰਗਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਗੁਣੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਵਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਕਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਦਸਵੰਧ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।’

੧੩ “ਮਸੂਲੀਆ ਇੱਕ ਖੁੰਜੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਵੀ ਸਵਰਗ ਵੱਲ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਕਲੋਰੀ ਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬੜਾ ਨਿਮਾਣਾ ਧਰਗਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ‘ਓ ਧਰਮੇਸੁਰ! ਮੇਰੇ ਤੇ ਮਿਹਰ ਕਰ! ਮੈਂ ਇੱਕ ਖਾਖੀ ਹਾਂ!’ ੧੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਆਦਮੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਧਰਮੀ ਬਣਦੇ ਘਰ ਗਿਆ, ਧਰ ਫਰੀਸੀ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਆਦਮੀ ਮਮਝਿਆ, ਧਰਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਜੋ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਨੀਵਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

*12:36 ਲੁਕਾ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਯੂਨਾਨੀ ਨਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ 36 ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ: “ਦੇ ਆਦਮੀ ਇੱਕੋ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਧਰ ਦੂਸਰੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਯੇ ਜੇ ਵਿਯਾਰਤੀ ਯਾਯਣੇ-ਯਾਯ ਨੂੰ ਨਿਮਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਸੇ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਣ ਯਰਵੇਸ ਰਹੇਗਾ?

(ਮੱਤੀ ੧੯:੧੩-੧੫; ਮਰਕੁਮ ੧੦:੧੩-੧੬)

੧੫ ਕੁਝ ਲੋਕ ਯਾਯਣੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਰੋਲ ਲਿਆਏ
ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁਹਵੇ। ਯਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ
ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ। ੧੬ ਯਰ ਯਿਸੂ
ਨੇ ਛੋਟੇ ਬਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਯਣੇ ਰੋਲ ਬੁਲਾਇਆ ਯੇ ਯਾਯਣੇ
ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਯਿਆ, “ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਯਾਉਣ
ਦੇਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਰੇ ਨਾ। ਰਿਉਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗਾਜ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੰਬਯਿਤ ਹੈ ਜੇ ਟਿਨ੍ਹਾ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ
ਗਨ। ੧੭ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜਿਹੜਾ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਰਬੁਲਦਾ, ਉਹ
ਕੋਈ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ ਯਦਰ ਯਰਵੇਸ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।”

ਇੱਕ ਯਮੀਰ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦਾ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ

(ਮੱਤੀ ੧੯:੧੬-੩੦; ਮਰਕੁਮ ੧੦:੧੭-੩੧)

੧੯ ਇੱਕ ਯਗੂਰੀ ਯਾਗੂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਭੱਲੇ ਗੁਰੂ
ਜੀ, ਮਦੀਯਰ ਜੀਵਨ ਯਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਕੀ ਰਹਾਂ?”

੧੯ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਯਿਆ, “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਭੱਲਾ ਰਿਉਂ
ਯਾਯਦਾ ਹੈਂ। ਇੱਕਲਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਭੱਲਾ ਹੈ। ੨੦ ਯਰ ਮੈਂ
ਤੇਰੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੂੰ ਗੁਰਮਨਾਮਿਆਂ
ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ? ਤੈਨੂੰ ਬਦਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਯਾਯ ਨਹੀਂ ਰਰਨਾ
ਚਾਹੀਦਾ, ਤੈਨੂੰ ਰਿਸੇ ਦਾ ਰਲ ਨਹੀਂ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ,
ਤੈਨੂੰ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਤੈਨੂੰ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ
ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਯੇ ਤੈਨੂੰ ਯਾਯਣੇ ਮਾਤਾ-ਯਿਤਾ ਦੀ ਇੱਜਤ
ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।” ੦

੨੧ ਯਰ ਯਾਗੂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਸਾਰੇ ਗੁਰਮ ਤਾਂ ਮੈਂ
ਬਚਯਨ ਤੋਂ ਮੰਨਦਾ ਚੋਲਿਆ ਯਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

੨੨ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਾਗੂ ਨੂੰ
ਯਾਯਿਆ, “ਯਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਚੀਜ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ
ਘਾਟ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਰਿ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਦੋਲਤ ਹੈ ਉਸ
ਨੂੰ ਵੇਚਰੇ ਯਨ ਗਰੀਬਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੇ। ਤੈਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ
ਤੇਰਾ ਖਜਾਨਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਹ ਸਭ ਰਰਰੇ ਫਿਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ
ਯਾ ਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਚੋਲ।” ੨੩ ਯਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਯਾਗੂ ਨੇ
ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬੜਾ ਉਦਾਸ ਹੋਇਆ ਰਿਉਰਿ ਉਹ
ਬੜਾ ਯਮੀਰ ਸੀ ਯੇ ਮਾਰੀ ਦੋਲਤ ਯਾਯਣੇ ਰੋਲ ਰੱਖਣੀ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

੨੪ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਬੜਾ ਉਦਾਸ
ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਾਯਿਆ “ਯਨਵਾਨ ਵਾਸਤੇ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਬੜਾ ਯੋਯਾ ਹੈ। ੨੫ ਯਮੀਰ
ਯਦਰਮੀ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਵੜਨ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ
ਉੱਚ ਦਾ ਸੂਈ ਦੇ ਨੱਚੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਮੋਯਾ ਹੈ।”

ਕੋਣ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ

੨੬ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਯਾਯਣ ਲੱਗੇ, “ਫਿਰ
ਕੋਣ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ?”

੨੭ ਯਿਸੂ ਨੇ ਯਾਯਿਆ, “ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ
ਯਾਣਹੋਈਆਂ ਗਨ, ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਹੋ ਸੱਕਦੀਆਂ ਗਨ।”

੨੮ ਯਤਰਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਵੇਖ, ਯਮੀਂ ਯਾਯਣਾ ਸਭ ਕੁਝ
ਛੱਡ ਕੇ ਤੇਰੇ ਮਗਰ ਹੋ ਤੁਰੇ ਹਾਂ।”

੨੯ ਯਿਸੂ ਨੇ ਯਾਯਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਰਿ
ਉਹ ਗਰ ਕੋਈ, ਜਿਸਨੇ ਯਾਯਣੇ ਘਰ, ਯਤਨੀ, ਭਰਾਵਾਂ,
ਮਾਯਿਆਂ, ਯੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ ਵਾਸਤੇ
ਛੱਡਿਆ ਹੈ, ੩੦ ਉਹ ਯਾਯਣੇ ਛੱਡੇ ਤੋਂ ਰਿਤੇ ਵੱਧ ਯਾਵੇਗਾ। ਉਹ
ਯਾਯਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਛੱਡੇ ਹੋਏ ਤੋਂ ਰਿਤੇ ਵੱਧੇਰੇ ਯਰਾਯਤ
ਰਹੇਗਾ ਯੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਰੇਗਾ, ਉਸਦਾ ਵਾਸਾ ਹਮੇਸ਼ਾ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਯਿਸੂ ਮੇਤ ਤੋਂ ਜੀਯ ਉੱਟੇਗਾ

(ਮੱਤੀ ੨੦:੧੭-੧੯; ਮਰਕੁਮ ੧੦:੩੨-੩੪)

੩੧ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਬਾਰੁਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯਾਮੇ ਲਿਆਇਆ
ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਯਿਆ, “ਸੁਣੋ! ਯਮੀਂ ਯਰੁਸਲਮ ਨੂੰ ਜਾ
ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜੇ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ
ਖੁੱਤਰ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀਆਂ ਗਨ, ਯੂਰਨ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ੩੨ ਉਸ
ਨੂੰ ਗੈਰ-ਯਗੂਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੱਬਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਉਹ ਉਸਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਣਗੇ, ਉਸਦੀ ਬੇਇੱਜਤੀ ਰਰਨਗੇ
ਯੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਬੁੱਝਣਗੇ। ੩੩ ਉਸ ਨੂੰ ਝੁੱਟਣਗੇ ਯੇ ਫੇਰ
ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ। ਯਰ ਉਹ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਜੀਯ ਉੱਟੇਗਾ।” ੩੪ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਮਝਣ
ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਕੀਤੀ, ਯਰ ਉਹ ਮਮਝ ਨਾ ਸੱਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ
ਯਰਬ ਗੁਯਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਇੱਕ ਯੰਨਹੇ ਯਾਦਮੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰਰਨਾ

(ਮੱਤੀ ੨੦:੨੯-੩੪; ਮਰਕੁਮ ੧੦:੪੬-੫੨)

੩੫ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਯਰੀਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਯਾਇਆ ਉੱਥੇ, ਯੈਸੇ
ਮੰਗਦਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਯੰਨਹਾ ਮੜਰ ਦੇ ਰਿਨਾਰੇ ਬੈਠਾ
ਸੀ। ੩੬ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਭੀੜ ਲੰਘਦੀ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ
ਖੁੱਛਿਆ, “ਇਹ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

੩੭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਯਿਸੂ ਨਾਮਗੀ, ਇੱਥੇ ਯਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੩੮ ਯੰਨਹਾ ਯਾਦਮੀ ਬੜਾ ਉਤਸਾਹਤ ਹੋਇਆ ਯੇ
ਯਾਯਣ ਲੱਗਾ, “ਯਿਸੂ, ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਦੁਖਾ
ਰਰ!”

੩੯ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਯਾਗੂ ਬਣਰੇ ਚਲ ਰਹੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਯੰਨਹੇ ਯਾਦਮੀ ਨੂੰ ਇਉਂ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ। ਯਰ

ਯੰਨਗ ਆਦਮੀ ਹੋਰ ਵੀ ਜੋਰ ਦੀ ਰੋਲਾ ਧਾਉਣ ਲੱਗਾ,
“ਯਿਸੂ, ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਮੇਰੇ ਤੇ ਭਿਰਰ ਰਹ!”

੧੦ ਯਿਸੂ ਉੱਥੇ ਹੁਰਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਉਮ ਯੰਨਗੇ
ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਲਿਆਵੇ।” ਜਦੋਂ ਯੰਨਗ ਆਦਮੀ
ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, ੧੧ “ਤੂੰ ਮੈਥੋਂ
ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਰਹਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?”

ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਘਰਭੂ! ਮੈਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।”

੧੨ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਆਪਣੀ ਦਿਰਮਟੀ
ਧਰਾਧਤ ਰਹ! ਤੇਰੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਰਾਜੀ ਰੀਤਾ ਹੈ।”

੧੩ ਤਦ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਵੇਖਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਸੀ। ਉਹ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਦਾ ਹੋਇਆ ਯਿਸੂ ਦਾ
ਯੰਨਮਰਣ ਰਨ ਲੱਗਾ। ਜਿਨਗ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ
ਵੇਖਿਆ ਉਨਗਾਂ ਨੇ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰੀਤੀ।

ਜੱਸੀ

੧ ਯਿਸੂ ਯਹੀਰੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ।
੨ ਯਹੀਰੇ ਵਿੱਚ ਜੱਸੀ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਸੀ, ਉਹ
ਇੱਕ ਯਮੀਰ ਆਤੇ ਧਰਯਾਨ ਮਸੂਲੀਆ ਸੀ। ੩ ਉਹ ਵੇਖਣਾ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਯਿਸੂ ਕੌਣ ਹੈ? ਹੋਰ ਵੀ ਚੜ੍ਹੇ ਲੋਕ ਉੱਥੇ
ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਉਮ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਸੀ
ਮਯਰਾ ਸੀ, ਉਹ ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਨਾ ਵੇਖ ਸੱਕਿਆ।
੪ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਰਾਗ ਦੇ ਉਮ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਆੱਗੇ ਨੱਸਿਆ
ਜਿੱਥੋਂ ਯਿਸੂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ
ਗੱਲਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ।

੫ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਉਮ ਬਾਵੇਂ ਆੱਧਿਆ, ਉਮ ਉੱਧਰ ਤੱਕਿਆ
ਆਤੇ ਜੱਸੀ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਵੇਖਿਆ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ
ਆਖਿਆ, “ਜੱਸੀ, ਜਲਦੀ ਹੋਟਾ ਉੱਤਰ ਆ! ਆੱਜ ਮੈਂ ਤੇਰੇ
ਘਰ ਹੁਰਣਾ ਹੈ।”

੬ ਜੱਸੀ ਫਟਾਫਟ ਹੋਟਾ ਉੱਤਰਿਆ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ
ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ੭ ਮਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ
ਇਹ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਸਿਰਾਇਤ ਰਨ ਲੱਗੇ,
“ਵੇਖੋ! ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਧਾਯੀ ਦੇ ਘਰ ਠਹਿਰਣ ਗਿਆ ਹੈ।”

੮ ਧਰ ਜੱਸੀ ਉੱਧਰ ਉੱਠਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਘਰਭੂ, ਮੈਂ
ਆਪਣਾ ਆੱਧਾ ਯਨ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰਦਾ
ਹਾਂ। ਜੇਰ ਮੈਂ ਰਿਮੇ ਨਲ ਯੋਥਾ ਰਰਾਂ ਤਾਂ ਉਮਦਾ ਚੋਗੁਣਾ
ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮੇੜਾਂਗਾ।”

੯ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਆੱਜ, ਇਸ ਖਾਨਦਾਨ ਲਈ ਮੁਰਤੀ
ਯਾਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਸੂਲੀਆਂ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੁਣੇ
ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ੧੦ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਗੁਆਚੇ
ਹੋਇਆ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਆਤੇ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ।”

ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੇ ਦੇਵੇ ਮੇ ਵਰਤੇ

(ਮੱਤੀ ੨੫:੧੪-੩੦)

੧੧ ਲੋਕ ਉਨਗਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨਗਾਂ
ਨੂੰ ਆਖੀਆਂ। ਧਰ ਗੁਣ, ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ,
ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ

ਜਲਦੀ ਆਵੇਗਾ। ੧੨ ਯਿਸੂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਇੰਝ
ਮੋਚ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਸ ਆਯਾਹ ਤੇ ਉਮ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ
ਦਿਰਮਟਾਤ ਮੁਣਾਇਆ, “ਇੱਕ ਸਹਿਜਾਦਾ ਰਿਮੇ ਦੂਰ ਦੇਸ
ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਮ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਬਣਾ
ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਾਧਮ
ਆਉਣਾ ਸੀ। ੧੩ ਇਸ ਲਈ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਨੋਰਗਾਂ
ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ। ਉਮ ਨੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਦੋਲਤ ਦਾ ਇੱਕ
ਬੈਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਆਤੇ ਉਨਗਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਜਦ ਤੱਕ ਮੈਂ ਵਾਧਮ
ਮੁੜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਯਨ ਨਾਲ ਵਧਾਰ ਰਨਾ।’ ੧੪ ਧਰ ਉਮ
ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ
ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਾਮਦਾ ਦਾ ਇੱਕ ਗੁਟ ਉਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਮਗਰ
ਦੂਜੇ ਦੇਸ ਭੇਜਿਆ। ਦੂਜੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਰਾਮਦਾ ਦੇ ਹੱਥ
ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ, ‘ਯਮੀਂ ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਾਜਾ ਬਨਾਉਣਾ
ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ।’

੧੫ “ਧਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ
ਮੁੜ ਆਇਆ, ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਉਨਗਾਂ ਨੋਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦੇ
ਜਿਨਗਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਯਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ
ਕਿ ਉਮ ਯਨ ਨਾਲ ਉਨਗਾਂ ਨੇ ਰਿਨਾ ਨਫਾ ਰਮਾਇਆ ਹੈ।’
੧੬ ਧਹਿਲਾ ਨੋਰ ਆਇਆ ਤੇ ਆਖਿਆ, ‘ਯਾਲਰ! ਜੇ ਯਨ
ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਗਏ ਸੀ, ਉਮ ਨੂੰ ਲਗਾ ਰੇ ਮੈਂ ਦੇਸ ਗੁਣਾ ਰਰ
ਲਿਆ ਹੈ।’ ੧੭ ਬਾਦਸਾਹ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਸਾਬਾਸ! ਤੂੰ
ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਮੇਵਰ ਹੈ। ਤੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ
ਛੋਟੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸਯੋਗ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਗੁਣ
ਤੈਨੂੰ ਦੇਸ ਸਹਿਰਾਂ ਦਾ ਗਾਰਮ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।’

੧੮ “ਦੂਜੇ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਯਾਲਰ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇੱਕ ਯਨ ਦੇ
ਬੈਲੇ ਨਾਲ ਧੰਜ ਗੁਣਾ ਯਨ ਰਮਾਇਆ ਹੈ।’ ੧੯ ਬਾਦਸਾਹ
ਨੇ ਉਮ ਨੋਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਧੰਜ ਸਹਿਰਾਂ ਦਾ ਗਾਰਮ
ਬਣਾਵਾਂਗਾ।’

੨੦ “ਤਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਰ ਆਦਮੀ ਆਇਆ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ
ਆਣਰੇ ਕਿਹਾ, ‘ਸੁਯਾਮੀ, ਇਹ ਸਿਹਾ ਤੁਹਾਡਾ ਯਨ ਵਾਲਾ
ਬੈਲਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਰੱਧੜੇ ਵਿੱਚ ਲਯੇਟ ਰੇ ਲੁਕਾ ਦਿੱਤਾ
ਸੀ। ੨੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਖਤ
ਤਬੀਯਾਤ ਦੇ ਆਦਮੀ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਯਨ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ
ਰਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਤੇ ਜੋ ਧੀਜਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੇ ਵਫਰੇ
ਹੋ।’

੨੨ “ਤਦ ਰਾਜੇ ਨੇ ਨੋਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਓ ਦੁਸਟ ਨੋਰਰ!
ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਬਦਾਂ ਨਾਲ ਤੇਰੀ ਨਿਖੇਯੀ ਰਰਾਂਗਾ, ਤੂੰ
ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਮਖਤ ਦਿਲ ਆਦਮੀ ਹਾਂ ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਹ
ਯਨ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਰਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਆਤੇ ਉਹ ਯੰਨ ਲੈ
ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਧੀਜਿਆ ਨਹੀਂ। ੨੩ ਜੇਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ
ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਯਨ ਨੂੰ ਸਰਾਫੇ ਦੀ ਗੱਟੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ
ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵਾਧਮ ਧਰਤਦਾ, ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਯਨ
ਕੁਝ ਬਿਯਾਜ ਨਾਲ ਧਰਾਧਤ ਰੀਤਾ ਹੁੰਦਾ।’ ੨੪ ਤਦ ਜਿਹੜੇ
ਆਦਮੀ ਖੜ੍ਹੇ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ ਉਮ ਨੇ ਉਨਗਾਂ ਨੂੰ
ਕਿਹਾ, ‘ਯਨ ਦਾ ਇਹ ਝੋਲਾ ਇਸ ਨੋਰ ਤੋਂ ਲੈ ਲਵੋ ਆਤੇ ਉਮ
ਨੋਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ ਜਿਸਨੇ ਯਨ ਦੇ ਦੇਸ ਝੋਲੇ ਰਮਾਏ ਹਨ।’

੨੫ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਸਾਜੇ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, ‘ਯਹ ਸੁਲਾਮੀ! ਉਸ ਆਦਮੀ ਰੋਲ ਤਾਂ ਖਗਿਲਾਂ ਹੀ ਯਨ ਦੇ ਦਮ ਝੋਲੇ ਹਨ।’
 ੨੬ “ਫੇਰ ਸਾਜੇ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਸ ਰੋਲ ਹੈ, ਜਿਹਾਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਯਹ ਹਰ ਰੋਟੀ ਜਿਸ ਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਰੋਲ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਨੈਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।’
 ੨੭ ‘ਗੁਣ ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਮੇਰੇ ਵੈਰੀ? ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਉਹ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣਾ ਸਾਜਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ? ਮੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲਿਆਏ ਮਾਰ ਸੁੱਟੋ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਦੇ ਹੋਏ ਵੇਖਾਂਗਾ।’”

ਕਿਸੁ ਦਾ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਯਰਵੇਸ

(ਮੱਤੀ ੨੧:੧-੧੧; ਮਰਕੁਸ ੧੧:੧-੧੧; ਯੂਹੰਨਾ ੧੨:੧੨-੧੯)

੨੮ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਕਿਸੁ ਯਰੂਸਲਮ ਵੱਲ ਨੂੰ ਗਿਆ। ੨੯ ਜਦ ਉਹ ਬੈਤਫਗਾ ਅਤੇ ਬੈਤਯਾਨੀਆ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਖਗੜ ਤੇ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਦੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਹਿ ਰੇ ਭੇਜਿਆ, ੩੦ “ਉਹ ਸਹਿਰ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਯਰਵੇਸ ਰਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਗਯੀ ਦਾ ਬੱਚਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਲੱਭੋਗਾ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇਸ ਉੱਤੇ ਰਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਸਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਨੈਂ ਆਵੇ। ੩੧ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖੁੰਛੇ, ‘ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਲਿਜਾ ਰਹੇ ਹੋ?’ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੋ, ‘ਸੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।’”

੩੨ “ਦੋਨੋ ਚੋਲੇ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਗਯਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਵੇਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੁ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ੩੩ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਰਹੇ ਸਨ, ਮਾਲਰ ਬਾਹਰ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮਾਝੇ ਗਯੇ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਖੋਲ੍ਹ ਰਹੇ ਹੋ?”

੩੪ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਸੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।” ੩੫ ਤਾਂ ਉਹ ਚੋਲੇ ਉਸ ਗਯੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਿਸੁ ਰੋਲ ਨੈਂ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਵਸਤਰ ਗਯੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਫਿਛਾਏ ਅਤੇ ਕਿਸੁ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਪਰ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ। ੩੬ ਜਿਉਂ ਹੀ ਕਿਸੁ ਸਵਾਰੀ ਰਦਦਾ ਅੱਗੇ ਵੱਧਿਆ, ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਰੱਖੜੇ ਸਾਹ ਤੇ ਖਿਲਾਰ ਦਿੱਤੇ।

੩੭ ਉਹ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਤਰੀਬਨ ਜੈਤੂਨ ਦੀ ਖਗੜੀ ਦੀ ਉਤਰਾਈ ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਚੋਲਿਆਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਭੀੜ ਖੁਸ਼ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਸਾਰੇ ਰਹਿਮਥੇ ਵੇਖੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤੀ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਸੁਰਤੀਮਾਲੀ ਵਸਤਾਂ ਵੇਖੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੁਰਰ ਰੀਤਾ। ੩੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “‘ਯੰਨ ਹੈ! ਜੋ ਯਰਬੂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।’ ਜਬੂਰ ੧੧੮:੨੬ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਸਾਂਤੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ।”

੩੯ ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਕਿਸੁ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸੁਲਾਮੀ! ਆਖਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਇੱਝ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਉਣ!”

੪੦ ਯਹ ਕਿਸੁ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਬੂਰ ਆਖਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਮੇਰੇ ਚੋਲੇ ਚੁੱਧ ਰਹ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਘੱਬਰ ਅਜਿਹਾ ਬੋਲ ਉੱਠਣਗੇ।”

ਕਿਸੁ ਦੀ ਯਰੂਸਲਮ ਲਈ ਖੁਰਾਹ

੪੧ ਜਦੋਂ ਕਿਸੁ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਹੋਇਆ। ੪੨ ਉਸ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰਾਮ ਕਿ ਤੂੰ ਅੱਜ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਰਿ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਾਂਤੀ ਲਿਆਉਣਗੀਆਂ। ਯਹ ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸੱਦਾ ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਤੈਥੋਂ ਲੁਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ੪੩ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀ ਤੇਰੇ ਦੁਆਲੇ ਮੋਰਚਾ ਬੰਨ੍ਹਣਗੇ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਾਸਿਓ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਦਬਾਉ ਪਾਉਣਗੇ। ੪੪ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਹ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਇੱਕ ਘੱਬਰ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਘੱਬਰ ਉੱਤੇ ਟਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਲਈ ਵਾਪਰੇਗਾ ਰਿਉਰਿ ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਿਮੁਸ ਨਾ ਰੀਤਾ।”

ਕਿਸੁ ਦਾ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ

(ਮੱਤੀ ੨੧:੧੨-੧੭; ਮਰਕੁਸ ੧੧:੧੫-੧੯; ਯੂਹੰਨਾ ੨:੧੩-੨੨)

੪੫ ਕਿਸੁ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਛਣਾ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ, ਜੋ ਅੰਦਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਚ ਰਹੇ ਸਨ। ੪੬ ਕਿਸੁ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘ਮੇਰਾ ਘਰ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਾਰਬਨਾ ਦਾ ਘਰ ਹੋਵੇਗਾ’, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ, ‘ਡਾਰੂਆਂ ਦੇ ਨੁਰਣ ਦੀ ਜਗਹ’ ਪਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

੪੭ ਕਿਸੁ ਨੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰ, ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੋਰ ਤੇ ਆਗੂ ਕਿਸੁ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਮੋਰਾ ਤਾੜ ਰਹੇ ਸਨ। ੪੮ ਯਹ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਸਾਹ ਨਾ ਲੱਭ ਸੱਦੇ ਰਿਉਰਿ ਸਭ ਲੋਰ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਿਸੁ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ।

ਯਰਤਾਵੇ ਲਈ ਯਰਸਮ

(ਮੱਤੀ ੨੧:੨੩-੨੭; ਮਰਕੁਸ ੧੧:੨੭-੩੩)

੪੯ ਇੱਕ ਦਿਨ ਕਿਸੁ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ੨੦ ਸੀ। ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਮਾਗਮਏ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਬਾਰੇ ਬੋਲਿਆ। ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰ, ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਰ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਕਿਸੁ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਰਨ ਲਈ ਆਏ। ੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ,

“ਮਾਨੂੰ ਦੱਸ? ਤੂੰ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਰਿਸ ਯਾਦਗਾਰ ਨਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦਗਾਰ ਰਿਸਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?”

^੩ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ^੪ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ; ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਖਤਿਆਰੀ ਸੁਰਗ ਵੱਲੋਂ ਮੀ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ?”

^੫ ਜਾਜ਼ਰਾਂ, ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ, ਸਭ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਬਖਤਿਆਰੀ, ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਖੇਗਾ ਕਿ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਿਉ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ?’ ^੬ ਯਹ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ, ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਬਖਤਿਆਰੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੀ।’ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਖੁੱਟਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮੀ।” ^੭ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।”

^੮ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਾਂਗਾ ਇਹ ਸਭ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਯਾਦਗਾਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ?”

ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਖਣਾ ਖੁੱਤਰ ਭੇਜਦਾ

(ਮੱਤੀ ੨੧:੩੩-੪੬; ਮਰਕੁਸ ੧੨:੧-੧੨)

^੯ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ: “ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਰਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕੇ ਤੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਿਸੇ ਦੂਰ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ^{੧੦} ਸਮਾਂ ਆਉਣ ਤੇ ਕੁੱਝ ਸਿਰ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਰਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਗੂਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ। ਯਹ ਰਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਹੱਥੀ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੧} ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਆਖਣਾ ਦੂਜਾ ਨੌਕਰ ਭੇਜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਹੱਥੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੨} ਫੇਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਰਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲ ਇੱਕ ਤੀਜਾ ਨੌਕਰ ਭੇਜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਜਖਮੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਗਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੩} “ਉਸ ਖੇਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, ‘ਮੈਂ ਕੁਝ ਕੀ ਕਰਾਂ? ਮੈਂ ਕੁਝ ਆਖਣੇ ਯਿਯਾਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਇਹ ਰਿਸਾਨ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਰ ਦੇਣਗੇ!’ ^{੧੪} ਜਦੋਂ ਰਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, ‘ਇਹ ਮਾਲਕ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਦਾ ਵਾਰਸ ਹੈ, ਆਉ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਮਾੜਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।’ ^{੧੫} ਇਸ ਲਈ ਰਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬਾਗਰ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

“ਤਾਂ ਕੁਝ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕੀ ਕਰੇਗਾ?”

^{੧੬} ਉਹ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਰਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕੇ ਤੇ ਦੇ

ਦੇਵੇਗਾ।” ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਕੁੱਝ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ।”

^{੧੭} ਯਹ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਝਾਰਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤਾਂ ਫੇਰ ਇਸ ਲਿਖਤ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ:

‘ਜਿਸ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ

ਉਹ ਖੁੱਜੇ ਦਾ ਖੱਬਰ ਬਣ ਗਿਆ।’ ਜਬੂਰ ੧੧੮:੨੨

^{੧੮} ਹਰ ਕੋਈ ਜੋ ਉਸ ਖੱਬਰ ਤੇ ਡਿੱਗੇਗਾ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਖੱਬਰ ਡਿੱਗੇਗਾ ਉਹ ਕੁਚਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

^{੧੯} ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਫੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਯਹ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ ਉਹ ਖਬਰੇ ਕੀ ਕਰਨਗੇ?

ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਚਾਲ ਖੋੜੀ

(ਮੱਤੀ ੨੨:੧੫-੨੨; ਮਰਕੁਸ ੧੨:੧੩-੧੭)

^{੨੦} ਇਸ ਲਈ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਜਾਜ਼ਰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਮਗੀ ਤਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲ ਕੁਝ ਜਮੂਸ ਭੇਜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੰਗੇ ਮਨੁੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਨਾਟਕ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰਾਜਯਾਲ ਦੇ ਹੱਥੀ ਮੱਥ ਮੱਕਣ, ਜਿਸ ਵੱਲ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਮਰਤੀ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰ ਸੀ। ^{੨੧} ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਗੁਰੂ ਜੀ, ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਉਹ ਮਗੀ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਰਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਤਰਫਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਗੋਂ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਮਾਰਗ ਬਾਰੇ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ^{੨੨} ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕੀ ਕੈਸਰ ਨੂੰ ਮਸੂਲ ਦੇਣਾ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤ?”

^{੨੩} ਯਹ ਯਿਸੂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਆਦਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ^{੨੪} “ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੱਕਾ ਦਿਖਾਵੋ? ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਸ ਉੱਪਰ ਕਿਸਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰ ਹੈ?”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਕੈਸਰ ਦੀ ਹੈ।”

^{੨੫} ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤਾਂ ਫੇਰ ਜੇ ਕੈਸਰ ਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕੈਸਰ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਜੇ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਦੇਵੇ।”

^{੨੬} ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਇੰਨੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਜਵਾਬ ਤੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਆਖ ਸਕੇ। ਉਹ ਭੀੜ ਅੱਗੇ ਯਿਸੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰਥ ਸਨ।

ਕੁਝ ਮਦੂਰੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਚਾਲ ਖੋੜੀ

(ਮੱਤੀ ੨੨:੨੩-੩੩; ਮਰਕੁਸ ੧੨:੧੮-੨੭)

^{੨੭} ਕੁਝ ਮਦੂਰੀ ਯਿਸੂ ਵੱਲ ਆਏ। ਉਹ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਯੁਨੁਰ ਉੱਥਾਨ ਹੈ। ^{੨੮} ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਖੁਸਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ

ਵਿਠਾਇਆ ਮਰਦ ਬਿਨ ਯੋਲਾਦ ਮਰ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। * ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਮਰੇ ਹੋਏ ਭਰਾ ਵਾਸਤੇ ਮੰਤਰਾਨ ਧੈਰਾ ਕਰ ਸਕੇ। ੨੯ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੱਤ ਭਰਾ ਮਨ। ਧਰਿਲੇ ਭਰਾ ਨੇ ਜੇ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਧਰ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਉਲਾਦ ਨਾ ਹੋਈ। ੩੦ ਫਿਰ ਦੂਜੇ ਭਰਾ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਧਰ ਉਹ ਵੀ ਮਰ ਗਿਆ। ੩੧ ਉਸ ਦੇ ਤੀਜੇ ਭਰਾ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਧਰ ਉਹ ਵੀ ਮਰ ਗਿਆ। ਇੰਝ ਹੀ ਸੱਤਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਾਧਿਆ। ਵਾਸੀ-ਵਾਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬਿਨ ਯੋਲਾਦ ਹੀ ਮਰ ਗਏ। ੩੨ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਯੋਰਤ ਵੀ ਮਰ ਗਈ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ, ੩੩ ਗੁਣ, ਧਨਰ ਉੱਥਾਨ ਦੇ ਦਿਨ, ਉਹ ਰਿਮ ਦੀ ਵਗੁਟੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਰਿਉਰਿ ਸੱਤਾਂ ਹੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ?"

੩੪ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਦੂਕੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਧਰਤੀ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੩੫ ਧਰ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀਯ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਉਣਗੇ, ਉਹ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ੩੬ ਅਤੇ ਉਹ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਮਰ ਸਕਦੇ, ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਨਰ ਉੱਥਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਦੂਤਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ੩੭ ਮੁਸਾ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਕਰਮਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਰਦਾ ਲੋਕ ਜੀਯ ਉੱਠਣਗੇ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਮਚਦੀ ਹੋਈ ਝਾੜੀ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਵੇਲੇ ਕਰਮਾਇਆ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਧਰਭੂ ਨੂੰ 'ਅਥਰਾਗਮ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਇਸਹਾਰ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਯਾਕੂਬ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ' ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ੩੮ ਉਹ ਮਰੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਉਸ ਲਈ ਮਭ ਲੋਕ ਜੀਵਿਤ ਹਨ।"

੩੯ ਕੁਝ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਗੁਰੂ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਸਗੀ ਆਖਿਆ ਹੈ।" ੪੦ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੋਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਇੰਨਾ ਨਿੱਡਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਕਰ ਸਕੇ।

ਕੀ ਮਮੀਹ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ?

(ਮੱਤੀ ੨੨:੬੧-੬੬; ਮਰਕੁਸ ੧੨:੩੫-੩੭)

੪੧ ਤਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਲੋਕ ਇਹ ਕਿਉਂ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਮੀਹ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ? ੪੨ ਜਬੂਰਾਂ ਦੀ ਖੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਖੁਦ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

'ਧਰਭੂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਧਰਭੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ,
'ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਬੈਠ'

੪੩ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਧੈਰ ਸੱਥਣ ਦੀ ਚੌਰੀ ਨਾ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂ।' ਜਬੂਰ ੧:੧੦:੧

੪੪ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਮਮੀਹ ਨੂੰ 'ਧਰਭੂ' ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਯਿਸੂ ਦਾਉਦ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?"

ਯਿਸੂ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰਾਂ ਬਾਰੇ ਖਬਰਦਾਰ ਕਰਦਾ

(ਮੱਤੀ ੨੩:੧-੩੬; ਮਰਕੁਸ ੧੨:੩੮-੪੦; ਲੁਕਾ ੧੧:੩੭-੪੪)

੪੫ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ੪੬ "ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਖਬਰਦਾਰ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਲੰਬੇ ਚੋਗੇ ਧਾਰੇ ਫਿਰਨਾ ਧਰਮੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਲਾਮ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਧਰਮਾਥਨਾ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਦਾਅਵਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਥਾਵਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ੪੭ ਉਹ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਲੁੱਟ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਘਾਦ ਵਿੱਚ ਲੰਬੀਆਂ-ਲੰਬੀਆਂ ਧਰਮਾਥਨਾ ਕਰਦੇ ਚੋਗੇ ਬਣਦੇ ਦਾ ਫੇਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਸਜਾ ਮਿਲੇਗੀ।"

ਸੱਚੀ ਦੇਣ

(ਮਰਕੁਸ ੧੨:੪੧-੪੪)

੨੧ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੁਝ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਗੋਲਰ ਵਿੱਚ ਆਖਣਾ ਧੈਰਾ ਧਾਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ੨ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਵਿਧਵਾ ਵੇਖੀ। ੩ ਉਸ ਨੇ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਦੋ ਮਿੱਚੇ ਗੋਲਰ ਵਿੱਚ ਧਾਏ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਕੱਮਦਾ ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਮਿੱਚੇ ਧਾਏ ਹਨ, ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਧਾਇਆ ਹੈ। ੪ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਅਧਿਕ ਧਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਹ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਯੋਰਤ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬ ਹੈ, ਧਰ ਜੋ ਕੁਝ ਇਸ ਕੋਲ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਮਭ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਦ ਕਿ ਇਹ ਧੈਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਵਾਸਤੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ।"

ਮੰਦਰ ਦੀ ਤਬਾਰੀ

(ਮੱਤੀ ੨੪:੧-੧੪; ਮਰਕੁਸ ੧੩:੧-੧੩)

੪ ਕੁਝ ਚੇਲੇ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਮੰਦਰ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, "ਇਹ ਬੜਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮੰਦਰ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧੀਆ ਖੱਬਰਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵੇਖੋ, ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿੰਨੇ ਤੋਹਫੇ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।"

੫ ਧਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋਗੇ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਇੱਥੇ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਮਭ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੰਦਰ ਦੇ ਹਰ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਖੱਲੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਵੀ ਖੱਬਰ ਦੂਜੇ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਟਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।"

* ੨੦:੨੯ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ... ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਦੋਖੇ ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ ੨੫:੫, ੬

† ੨੦:੩੭ ਮਚਦੀ ਹੋਈ ਝਾੜੀ ਦੋਖੇ ਕੂਚ ੩:੧-੧੨

੭ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਸੁਰੂ ਜੀ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਦੇਂ ਹੋਣਗੀਆਂ? ਕਿਹੜਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਿਖਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ?”

੮ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਾਵੰਧਾਨ ਰਹੋ! ਤਾਂ ਜੋ ਰੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਰਖ ਨਾ ਬਣਾ ਸੱਕੇ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਤੇ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਹਾਂ’, ਅਤੇ ‘ਮਹੀ ਵਰਤ ਆ ਗਿਆ ਹੈ!’ ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੰਛੇ ਨਾ ਲੱਗਿਓ।

੯ ਯਹ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਲੜਾਈਆਂ ਅਤੇ ਫੰਗਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣੋ ਤਾਂ ਡਰਿਓ ਨਾ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਧਰਿਲੇਂ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਯਹ ਅੰਤ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ।”

੧੦ ਤਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰੋਮਾਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਯੁੱਧ ਰਹਿਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਯੁੱਧ ਰਹਿਣਗੇ। ੧੧ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਭੁਚਾਲ ਆਉਣਗੇ, ਰਾਲ ਖੈਣਗੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਮਗਾਮਾਰੀ ਧਵੇਗੀ, ਕੁਝ ਡਰਾਉਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ ਕੁਝ ਮਗਾਨ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਲਈ ਯਾਰਾਮ ਤੋਂ ਆਉਣਗੇ।

੧੨ “ਯਹ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰੀਤੇ ਜਾਵੋਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਲੋਕ ਧਰਾਧਰਨਾ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਰਨਾ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦੇਣਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਰਣ ਸਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਜਥਾਲਾਂ ਮਾਗਮਏ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ੧੩ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਵਸਰ ਦੇਣਗੀਆਂ। ੧੪ ਯਹ ਆਖਣੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਖੱਰਿਆਂ ਕਰੇ ਧਰਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਨਾ ਅਬਰਾਓ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਦ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵੀ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੫ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਿਆਣਥ ਵੇਵਾਂਗਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵੈਰੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਰਹਿਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋ ਸੱਕੇ ਕਿ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਉਹ ਗਲਤ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸੱਕੇ। ੧੬ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਂ-ਬਾਧ, ਭਰਾ, ਸਿਮਤੇਦਾਰ, ਕੇਸਤ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਰੋਧ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਵੀ ਦੇਣਗੇ। ੧੭ ਸਭ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਿਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿੰਛੇ ਤੁਰੇ। ੧੮ ਯਹ ਇਹ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸੱਕਦੀਆਂ। ੧੯ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਵਿਸਵਾਸ ਵਿੱਚ ਤਰੜੇ ਰਹਿਕੇ ਆਖਣੇ-ਆਖਣ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੋਗੇ।

ਅਨੂਸਲਮ ਦਾ ਨਾਮ

(ਮੱਤੀ ੨੪:੧੫-੨੧; ਮਰਕੁਸ ੧੩:੧੪-੧੯)

੨੦ “ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋਗੇ ਫੈਜਾਂ ਅਨੂਸਲਮ ਨੂੰ ਘੇਰਨਗੀਆਂ। ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਮਝ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਅਨੂਸਲਮ ਦੇ ਨਸਟ ਹੋਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ੨੧ ਉਸ ਵੇਲੇ, ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਅਨੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਧਰਾੜਾਂ ਵੱਲ ਫਰਾਰ ਹੋ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ, ਜਿਹੜੇ ਅਨੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹਨ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਰ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਨਾ ਵੜੋ।

੨੨ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਬੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾਵਾਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਹੁਣ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਭ ਵਾਧਰੇਗਾ। ੨੩ “ਇਹ ਸਮਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਬੜਾ ਵਿਚਰਾਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਵਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੁੱਝ ਧੀਦੇ ਨਿਯਾਣੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਸਮਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੜੇ ਕਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ੨੪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਿਆਹੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਕੋਈ ਬਣਾ ਕੇ ਸਭ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰੁਚਾਣੇ ਜਾਣਗੇ। ਗੈਰ-ਅਨੂਸਲਮ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਧੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਧੈਰਾ ਬੱਲੇ ਮਿੱਠਣਗੇ।

ਅਬਰਾਉਣਾ ਨਹੀਂ

(ਮੱਤੀ ੨੪:੨੯-੩੧; ਮਰਕੁਸ ੧੩:੨੪-੨੭)

੨੫ “ਸੂਰਜ-ਚੰਦ ਅਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰਾਨੀਜਨਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਕੇਸਾਂ ਮਖੁੰਦਰ ਦਾ ਉੱਛਲਨਾ ਅਤੇ ਗਰਜਨਾ ਵੇਖਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਡਰ ਅਤੇ ਵਿਆਕੁਲਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੀਆਂ। ੨੬ ਲੋਕ ਅਬਰਾ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਚਿੰਤਿਤ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਯਾਰਾਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗੀ। ੨੭ ਫਿਰ ਲੋਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਰਤੀ ਅਤੇ ਮਗਾਨ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਕੱਦਲਾਂ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਣਗੇ। ੨੮ ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨੀਆਂ ਸੁਰੂ ਹੋਣ, ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਹੱਮਲਾ ਰੱਖੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨੇੜੇ ਹੈ।”

ਮੇਰੇ ਸਬਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਰਹਿਣਗੇ

(ਮੱਤੀ ੨੪:੩੨-੩੫; ਮਰਕੁਸ ੧੩:੨੮-੩੧)

੨੯ ਤਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਹੀ, “ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ। ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਰੁੱਖ ਇੱਕ ਵੱਧੀਆ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ੩੦ ਜਦੋਂ ਇਸ ਉੱਧਰ ਹਰੇ ਖੰਭੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਦੇ ਹੋ ਕਿ ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਨੇੜੇ ਆ ਗਈ ਹੈ। ੩੧ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜੋ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਵਾਧਰਨੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਦੀਆਂ ਵੇਖੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਾਜ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੈ।”

੩੨ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਕੱਮਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਯਾ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨਗੀਆਂ। ੩੩ ਧੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ, ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਯਾਰਾਮ ਸਭ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਯਹ ਜੋ ਵਾਰ ਮੈਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਸਟ ਨਹੀਂ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।”

ਹਰ ਵਰਤ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ

੩੪ “ਸਚੇਤ ਰਹੋ! ਅਮੱਭਿਅਤ ਦਾ ਅਵਤਾਂ ਬਾਰੇ, ਧੀਣ ਬਾਰੇ, ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਵੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਖਣਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ

ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਗੀ ਮੋਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ। ਆਉ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਗਲੇ ਤਿਆਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਆਉ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੜ ਲਵੇਗਾ।^{੩੫} ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਘਰੀ ਉੱਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਚਾਨਕ ਇੱਕ ਝਾਮੇ ਵਾਂਗ ਆਵੇਗਾ।^{੩੬} ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਵਕਤ ਤਿਆਰ ਰਹੋ ਆਉ ਘਰਾਬਰ ਰਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ, ਬਚ ਸਕੋ। ਆਉ ਤੁਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੋ।”

^{੩੭} ਹਰ ਦਿਨ ਖਿਸੂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਆਉ ਹਰ ਸਾਮ ਉਹ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਜਾਰੇ ਗਾਠ ਵਤੀਤ ਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।^{੩੮} ਹਰ ਸਵੇਰ ਲੋਕ ਤੜਕਮ ਉੱਠ ਕੇ, ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਖਿਸੂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਨ ਲਈ ਜਾਂਦੇ।

ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੧-੫, ੧੪-੧੬; ਮਰਕੁਸ ੧੪:੧-੨, ੧੦-੧੧; ਯੂਹੰਨਾ ੧੧:੪੫-੫੩)

੨੨ ਯਹੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਮਾਗ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਨੇੜੇ ਆ ਖਰੂਚਿਆ।
^੨ ਘਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਆਉ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਗਾਗ ਲੱਭਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ਼ ਰਹ ਰਹੇ ਮਨ ਖਰ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਮਨ।

ਯਹੂਦਾ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੧੪-੧੬; ਮਰਕੁਸ ੧੪:੧੦-੧੧)

^੩ ਖਿਸੂ ਦੇ ਘਰਾਹਾਂ ਰਮੂਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਂ ਯਹੂਦਾ ਇਮੱਰਿਯੋਤੀ ਸੀ। ਸੈਤਾਨ ਉਸ ਵਿੱਚ ਘਰਵੇਸ਼ ਰਹ ਗਿਆ।^੪ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਜਾਰੇ ਘਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਆਉ ਸਿਧਾਰੀਆਂ ਨਾਲ, ਜਿਹੜੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰਦੇ ਮਨ, ਇਸ ਘਾਰੇ ਵਿੱਚਾਰੀ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਵਾ ਸਕੇਗਾ।^੫ ਉਹ ਘਰੁਤ ਘਰਮੰਨ ਮਨ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਾਇਦਾ ਰੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਰਾਜ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਘੈਮੇ ਦੇਣਗੇ।^੬ ਯਹੂਦਾ ਇਸ ਰੰਮ ਲਈ ਰਾਜੀ ਹੋ ਗਿਆ ਆਉ ਉਹ ਮੇਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ। ਯਹੂਦਾ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਉਦੋਂ ਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਭੀੜ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਯਹੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੧੭-੨੫; ਮਰਕੁਸ ੧੪:੧੨-੨੧; ਯੂਹੰਨਾ ੧੩:੨੧-੩੦)

^੭ ਯਹੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਦਿਨ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਆਇਆ। ਇਹ ਉਹ ਦਿਨ ਸੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਧਮਾਗ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਲੋਲੇ ਦਾ ਘਲੀਦਾਨ ਰਦੇ ਮਨ।^੮ ਫਿਰ ਖਿਸੂ ਨੇ ਯੂਹੰਨਾ ਆਉ ਘਤਰਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਉ ਆਉ ਮਾਡੇ ਲਈ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਰਹੋ।”

^੯ ਘਤਰਮ ਆਉ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਕਿਹੜੀ ਘਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ ਜਿੱਥੇ ਆਮੀਂ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਰਹੀਏ?”

ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,^{੧੦} “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੜੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਦਾ ਘੜਾ ਚੁੱਕੀ ਜਾਇਆ ਵੇਖੋਗੇ। ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ ਤੁਰਨਾ। ਉਹ ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੜੇਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਉੱਥੇ ਚੱਲੋ ਜਾਣਾ।^{੧੧} ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਰ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਕਿ, ‘ਗੁਰੂ ਖੁੱਛਦਾ ਹੈ ਉਹ ਰਮਰਾ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੋਲੇ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾਣਗੇ?’^{੧੨} ਫਿਰ ਮਾਲਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਚੁਘਾਰੇ ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਰਮਰਾ ਵਿਖਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਰਮਰਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਲਈ ਵੱਧੀਆ ਸੰਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਰਹੋ।”

^{੧੩} ਘਤਰਮ ਆਉ ਯੂਹੰਨਾ ਗਏ, ਆਉ ਸਭ ਰੁੜ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਾਧਿਆ ਜਿਵੇਂ ਖਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ।

ਘਰੁਤ ਦਾ ਗਾਠ ਦਾ ਭੋਜਨ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੨੬-੩੦; ਮਰਕੁਸ ੧੪:੨੨-੨੬; ੧ ਕੁਰਿੰਥੀਆ ੧੧:੨੩-੨੫)

^{੧੪} ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਇਆ। ਖਿਸੂ ਆਉ ਰਮੂਲ ਇਕੱਠੇ ਭੋਜਨ ਰਨ ਲਈ ਬੈਠ ਗਏ।^{੧੫} ਖਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮਰਨ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਮੈਂ ਉਮਰਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ।^{੧੬} ਮੈਂ ਇਹ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਤਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਰਗਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਇਹ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਗੀ ਆਰੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਘੁਰਨ ਨਾ ਹੋਵੇ।”

^{੧੭} ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਉਸ ਨੇ ਧਿਆਲਾ ਲਿਆ ਆਉ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਘੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ ਆਉ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਧਿਆਲੇ ਨੂੰ ਫੜੋ ਆਉ ਆਧਮ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲਵੋ।^{੧੮} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਦਾਘਰਮ ਉਨਾ ਚਿਰ ਫਿਰ ਰਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੀਵਾਂਗਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਫਿਰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਆਉਦਾ।”

^{੧੯} ਫਿਰ ਖਿਸੂ ਨੇ ਰੋਟੀ ਲਈ ਆਉ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਘੰਨਵਾਦ ਰਰਦੇ ਤੋੜੀ ਆਉ ਇਹ ਰਹਿ ਰੇ ਰਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ, “ਇਹ ਰੋਟੀ ਮੇਰਾ ਸਹੀਰ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਗਾਂ, ਮੇਰੀ ਘਾਦਗੀਰੀ ਲਈ ਇਹ ਰਹਿਆ ਰਹੇ।”^{੨੦} ਇਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਹੀ, ਗਾਠ ਦੇ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਖਿਸੂ ਨੇ ਦਾਘਰਮ ਦਾ ਧਿਆਲਾ ਲਿਆ ਆਉ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਧਿਆਲਾ ਘਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਧਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਵਾਂ ਰਗਰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਘੂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰਗਰ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਖਾਤਿਰ ਵਗਉਣਾ ਹੈ।”^{*}

*੨੨:੨੦ ਰੁੜ ਯੂਨਾਨੀ ਨਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ੧੯ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚਲੇ ਖਿਸੂ ਦੇ ਸਥਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਆਉ ਤੁਰ ੨੦ ਮਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਵੈਰੀ ਰੋਣ ਬਣੇਗਾ

੨੧ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਘਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਣਾ ਮੈਨੂੰ ਖੋਖਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਹੀ ਹੈ।” ੨੨ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਥਾਰੇ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਘਰ ਇਹ ਉਸ ਵਿਯਕਰਤੀ ਲਈ ਭਿਆਨਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੋਖਾ ਦੇਵੇਗਾ।”

੨੩ ਤਾਂ ਰਸੂਲ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖੁੱਛਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਮਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਯਿਸੂ ਰਹੇਗਾ?

ਮੇਵਰ ਵਾਂਗ ਰਹੇ

੨੪ ਉਸਤੋਂ ਬਾਦ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਬਹਿਮ ਰਹਿਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੌਣ ਮਹਾਨ ਹੈ? ੨੫ ਘਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਘਰਬੂਆਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦੂਸਰਿਆਂ ਉੱਪਰ ਟਿਕਤਿਆਰ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਦਦਗਾਰ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ।” ੨੬ ਘਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਹਾਨ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਵਰਗਾ ਬਣ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮੇਵਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੨੭ ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਾਇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਯੋਗ ਹੈ: ਜੇ ਵਿਯਕਰਤੀ ਖਾਣੇ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਬੈਠਾ ਜਾਂ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਉਸਦੀ ਮੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਮਹਾਨ ਹੈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੇਵਰਾਂ ਵਰਗਾ ਹਾਂ।

੨੮ “ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਘਰਬੂਆਂ ਵਾਂਗ ਦੋਸ਼ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹੋ। ੨੯ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ੩੦ “ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਬੈਠੋਗੇ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਖਾਮਨ ਤੇ ਬੈਠਕੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀਆਂ ਥਾਰਾਂ ਗੋਤਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾਲਾ ਕਰੋਗੇ।

ਆਪਣਾ ਵਿਸਵਾਸ ਨਾ ਛੱਡੋ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੩੧-੩੫; ਮਰਕੁਸ ੧੪:੨੭-੩੧; ਯੂਹੰਨਾ ੧੩:੩੬-੩੮)

੩੧ “ਆਉ ਸਮਝੋ, ਸਮਝੋ ਸੈਤਾਨ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਕਣਕ ਵਾਂਗ ਛੱਟਣ ਲਈ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ੩੨ ਮੈਂ ਘਰਬੂਆਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਵਿਸਵਾਸ ਕਾਇਮ ਰਹੇ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਵਾਖਮ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੁੜ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੇਰਾ ਕਰੀ।”

੩੩ ਘਰ ਘਰਬੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਘਰਬੂ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹੋਣ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮਰਨ ਨੂੰ ਵੀ।”

੩੪ ਘਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਘਰਬੂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਤੁੱਕ ਥਾਰਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਤੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਮੁੱਕਰ ਕੇ ਨਾ ਕਹੇ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।”

ਬਿਧਤਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ

੩੫ ਤਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰਬੂਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਨਾ ਖੈਸੇ, ਖੈਲੇ ਅਤੇ ਜੁਤਿਆਂ ਦੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਘਰ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਆਈ?”

ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ!”

੩੬ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਘਰ ਗੁਣ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਖੈਸੇ ਤੇ ਇੱਕ ਝੋਲਾ ਹੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਵੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਤਲਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਕੁਝ ਤਾਂ ਵੇਚਕੇ ਇੱਕ ਖਰੀਦ ਲਵੋ।” ੩੭ ਇਹ ਖੋਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ:

“ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਆਖਰਾਈ ਹੈ।” ਅਸਾਯਾਹ ੫੩:੧੨

ਇਹ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਮੇਰੇ ਥਾਰੇ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ ਵਾਖਰੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਗੁਣ ਵਾਖਰੀ ਹੈ।”

੩੮ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖੋ, ਘਰਬੂ, ਇੱਥੇ ਦੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਹਨ।”

ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਉਹ ਕਾਫੀ ਹਨ।”

ਯਿਸੂ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਘਰਬੂਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੩੬-੪੬; ਮਰਕੁਸ ੧੪:੩੨-੪੨)

੩੯-੪੦ ਯਿਸੂ ਅਰੁਸਲਮ ਸਹਿਰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੈਰੂਸ ਦੇ ਘਰਬੂ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਉਹ ਅਰਮਰ ਉੱਥੇ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਘਰਬੂ, ਉਸ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਘਰਬੂਆਂ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਰਬੂਆਂ ਨਾ ਜਾਵੇ।”

੪੧ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖੰਜਾਰ ਕੁ ਕੁਝ ਦੂਰ ਗਿਆ। ਉਹ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਝੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਘਰਬੂਆਂ ਕੀਤੀ, ੪੨ “ਹੇ ਖਿਤਾ! ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਚਾਹੇ, ਤਾਂ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਇਹ ਖਿਆਲ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਲੈ, ਘਰ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਛਾ ਹੀ ਹੋਵੇ, ਨਾ ਕਿ ਮੇਰੀ।”

੪੩ ਫਿਰ ਸੁਰਗ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦੂਤ ਘਰਬੂਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਤੀ ਦਿੱਤੀ। ੪੪ ਯਿਸੂ ਵੱਡੀ ਮਾਨਸਿਕ ਖੀੜਾ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਘਰਬੂ ਘਰਬੂਆਂ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਉਸਦਾ ਮੁੜ ਕਾਨੂੰ ਦੀਆਂ ਬੂਟਾਂ ਵਾਂਗ ਘਰਬੂ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ੪੫ ਉਹ ਘਰਬੂਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਕੋਲ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਥਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ੪੬ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਸੁੱਤੇ ਰਿਹੋ ਖਏ ਹੋ? ਉੱਠੋ ਅਤੇ ਉੱਠ ਕੇ ਘਰਬੂਆਂ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਘੜੋ।”

*੨੨:੪੪ ਕੁਝ ਯੂਨਾਨੀ ਨਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰਾਂ ੪੩-੪੪ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਕਿਸੂ ਦਾ ਗਿਰਫਤਾਰ ਹੋਣਾ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੪੭-੪੯; ਮਰਕੁਸ ੧੪:੪੩-੪੦; ਯੂਹੰਨਾ ੧੮:੩-੧੧)

੪੭ ਜਦੋਂ ਕਿਸੂ ਬੇਲ ਰਿਹਾ ਮੀ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਮੂਹ ਉਮ ਰੇਲ ਆਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰਮੂਲ ਯਹੂਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਗਵਾਈ ਰਹ ਰਿਹਾ ਮੀ। ਯਹੂਦਾ ਕਿਸੂ ਦੇ ਰੇਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਮੱਰੇ।

੪੮ ਯਹ ਕਿਸੂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਯਹੂਦਾ। ਰੀ ਤੂੰ ਇਹ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਚੁੰਮਣ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾਉਣ ਲਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ?” ੪੯ ਕਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਵੀ ਉਮ ਰੇਲ ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੀ ਵਾਖਰ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਧਰਭੂ, ਰੀ ਯਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਖਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦੇਈਏ?”

੫੦ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਯਾਖਣੀ ਤਲਵਾਰ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਦੇ ਨੌਰ ਦੇ ਰੇਨ ਤੇ ਚਲਾਈ ਅਤੇ ਰੇਨ ਨੂੰ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ।

੫੧ ਕਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਪੂਰੇ।” ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਉਮ ਨੌਰ ਦੇ ਰੇਨ ਨੂੰ ਫੁਹ ਰੇ ਉਮ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਜੀ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

੫੨ ਉਹ ਮਮੂਹ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰਹਨ ਲਈ ਆਇਆ ਮੀ ਉਮ ਵਿੱਚ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ, ਵੱਡੇ ਬਚੁਰਗ ਯਹੂਦੀ ਯਾਪੂ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਸਿਧਾਗੀ ਮਨ। ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਇੱਥੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਡਾਂਗਾ ਲੈ ਕੇ ਕਿਉਂ ਆਏ ਹੋ? ਤੁਮੀਂ ਰੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਯਾਖਣੀਆਂ ਹਾਂ?”

੫੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮੱਦਰ ਦੇ ਟਿਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਮਾਂ। ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ? ਧਰ ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਸਾਮਨ ਦਾ ਸਮਾਂ।”

ਧਤਰਮ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਡਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੫੭-੫੮, ੬੯-੭੫; ਮਰਕੁਸ ੧੪:੫੩-੫੪, ੬੬-੭੨; ਯੂਹੰਨਾ ੧੮:੧੨-੧੮, ੨੫-੨੭)

੫੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਯਾਗਾਂ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਲੈ ਆਏ। ਧਤਰਮ ਨੇ ਥੋੜੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੰਫਾ ਕੀਤਾ। ੫੫ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਯਾਗ ਮਚਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਯਾਲੇ-ਦੁਕਾਲੇ ਬੈਠ ਗਏ, ਧਤਰਮ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੈਠ ਗਿਆ। ੫੬ ਇੱਕ ਨੌਰਗਈ ਨੇ ਧਤਰਮ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਬੈਠਾ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਯਾਗ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਉਮਦਾ ਚਿਹਰਾ ਧਛਾਣ ਗਈ। ਉਮ ਨੇ ਯਿਆਨ ਨਾਲ ਧਤਰਮ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਯਾਖਿਆ, “ਇਹ ਯਾਦਮੀ ਵੀ ਉਮ ਨਾਲ ਮੀ।”

੫੭ ਧਰ ਧਤਰਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹੇ ਯੋਰਤ। ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।” ੫੮ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਧਤਰਮ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।”

ਧਰ ਧਤਰਮ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, “ਹੇ ਮਨੁੱਖ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।”

੫੯ ਤਰੀਬਨ ਘੰਟੇ ਕੁ ਬਾਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯਾਦਮੀ ਨੇ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਨਿਮਚਿਤ ਹੀ ਇਹ ਯਾਦਮੀ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀ ਜੋ ਕਿ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਹੈ।”

੬੦ ਧਰ ਧਤਰਮ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, “ਮਨੁੱਖ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਤੂੰ ਕਿਮ ਬਾਰੇ ਯਾਖ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

ਜਦੋਂ ਧਤਰਮ ਗਲੇ ਬੇਲ ਰਿਹਾ ਮੀ, ਇੱਕ ਕੁੱਕ ਨੇ ਬਾਗ ਦਿੱਤੀ। ੬੧ ਤਦ ਧਰਭੂ ਮੁੜਿਆ ਅਤੇ ਧਤਰਮ ਦੀਆਂ ਯਾਖਾਂ ਵੱਲ ਝਾਰਿਆ। ਧਤਰਮ ਨੂੰ ਯਾਦ ਆਇਆ ਕਿ ਧਰਭੂ ਨੇ ਰੀ ਯਾਖਿਆ ਮੀ, “ਕੁੱਕ ਦੇ ਬਾਗ ਦੇਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ, ਤੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਇਹ ਯਾਖੋਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।” ੬੨ ਫਿਰ ਧਤਰਮ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੁੱਟ-ਫੁੱਟ ਕੇ ਰੋਣ ਲੱਗਾ।

ਲੋਕ ਕਿਸੂ ਉੱਧਰ ਹੱਸੇ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੬੭-੬੮; ਮਰਕੁਸ ੧੪:੬੫)

੬੩-੬੪ ਜਿਹੜੇ ਯਾਦਮੀ ਜੋ ਕਿਸੂ ਦੀ ਧਰਿਰੇਦਾਰੀ ਰਹ ਹੋ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮਦਾ ਮਚਾਰ ਉਡਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਦੀਆਂ ਯਾਖਾਂ ਤੇ ਖੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਨਾ ਸੱਰੇ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਯਾਗੋ ਮ ਵਾਰ ਰਹ ਤੈਨੂੰ ਕਿਹਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ?” ੬੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਮੱਦਾ ਯਾਖਿਆ।

ਕਿਸੂ ਦਾ ਯਹੂਦੀ ਯਾਪੂਆਂ ਯਾਗੇ ਧੇਮ ਹੋਣਾ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੫੯-੬੬; ਮਰਕੁਸ

੧੪:੫੫-੬੪; ਯੂਹੰਨਾ ੧੮:੧੯-੨੪)

੬੬ ਯਾਗਲੀ ਸਵੇਰ, ਬਚੁਰਗ ਯਹੂਦੀ ਯਾਪੂ, ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸਭਾ ਹੋਈ। ਤੇ ਉਹ ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਯਾਖਣੀ ਮਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਯਾਦਾਲ ਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ। ੬੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਖਿਆ, “ਜੇਰਰ ਤੂੰ ਮਸੀਹ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਤੂੰ ਹੀ ਮਸੀਹ ਹੈ।”

ਕਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੇਰਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਵੀ ਦੇਵਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ। ੬੮ ਅਤੇ ਜੇਰਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਖੁੰਢਾਂਗਾ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਵੋਗੇ। ੬੯ ਧਰ ਇਸ ਤੋਂ ਯਾਗੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਮਣ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।”

੭੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, “ਤਾਂ ਰੀ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ?” ਉਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ, ਤੁਮੀਂ ਯਾਖਣ ਵਿੱਚ ਮਰੀ ਹੋ ਮੈਂ ਹਾਂ।”

੭੧ ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, “ਹੁਣ ਮਾਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਕਿਉਂ ਲੋੜੀ ਦੀ ਹੈ? ਯਮੀਂ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਹੀ ਮੂੰਹੋਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।”

ਰਾਜਧਾਨ ਖਿਲਾਤੁਮ ਦੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਵਾਲ ਰਹੇ
 (ਮੱਤੀ ੨੭:੧-੨, ੧੧-੧੪; ਮਰਤੁਮ
 ੧੫:੧-੫; ਯੂਹੰਨਾ ੧੮:੨੮-੩੮)

੨੩ ੧ ਤਦ ਉਹ ਸਾਰੀ ਟੋਲੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਖਿਲਾਤੁਮ ਰੋਲ ਲੈ ਗਈ। ੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜ਼ਾਮੀ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੈਸੇ ਨੂੰ ਮਸ਼ੂਲ ਆਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਹ ‘ਧਾਤਮਾਹ’ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

੩ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਧਾਤਮਾਹ ਹੈ?”
 ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ, ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ।”
 ੪ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਈ।”
 ੫ ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਇਹੀ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਆਖਣੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਰਨਾ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਇੱਥੇ ਵੀ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਹੋਰੋਦੇਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ

੬ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕੀ ਯਿਸੂ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰੋਦੇਸ ਦੇ ਯਹੂਦੇਸ ਤੋਂ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰੋਦੇਸ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰੋਦੇਸ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀ।
 ੭ ਜਦੋਂ ਹੋਰੋਦੇਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਬੜਾ ਕੁਝ ਸੁਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਉਸਦੀ ਬੜੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਸੀ। ਹੁਣ ਹੋਰੋਦੇਸ ਨੇ ਆਮ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਸਿਮਭਾ ਕਰਵਾਵੇ ਵੇਖ ਸਕੇਗਾ। ੮ ਹੋਰੋਦੇਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਵਾਲ ਖੁੱਛੇ, ਯਹ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ੯ ਯਹੂਦੀ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਜੋਰ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ੧੦ ਫੇਰ ਹੋਰੋਦੇਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਾਲੇ ਵਸਤੂ ਧਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮਖੌਲ ਉਡਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਹੋਰੋਦੇਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਿਲਾਤੁਮ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ੧੧ ਅਤੀਤ

ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਤੁਮ ਅਤੇ ਹੋਰੋਦੇਸ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵੈਰੀ ਸਨ, ਯਹ ਉਸ ਦਿਨ, ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਫਿਰ ਮਿੱਤਰ ਬਣ ਗਏ।

ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਅਵਸ
 (ਮੱਤੀ ੨੭:੧੫-੨੬; ਮਰਤੁਮ
 ੧੫:੬-੧੫; ਯੂਹੰਨਾ ੧੮:੩੯-੧੯:੧੬)

੧੩ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਤੇ, ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ੧੪ “ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲਿਆਓ। ਯਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਵਾਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ। ੧੫ ਹੋਰੋਦੇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿਸਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰੋਦੇਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਵੇਖੋ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਉਹ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਆਖਿਆ ਹੋਵੇ। ੧੬ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੋੜੀ ਜਿੰਨੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।” ੧੭*

੧੮ ਯਹ ਸਾਰੀ ਭੀੜ ਜੋਰ ਦੀ ਚੀਖੀ, “ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਉ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਬਰਕਾਤ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿਉ।” ੧੯ (ਬਰਕਾਤ ਕੈਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਫਸਾਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।)

੨੦ ਖਿਲਾਤੁਮ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਗਿਰਾਈ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ੨੧ ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਕੋਲਾ ਧਾਇਆ, “ਇਸ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦਿਉ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦਿਉ।”

੨੨ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਫੇਰ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਇਸਨੇ ਕੀ ਗਲਤ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਇਹ ਕਮਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋੜੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਛੱਡ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।”

੨੩ ਯਹ ਭੀੜ ਲਗਾਤਾਰ ਚੀਖਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ੨੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਕੋਲਾ ਧਾਇਆ, ਇਸ ਲਈ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਖੂਬੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ। ੨੫ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਰਕਾਤ ਦੀ ਗਿਰਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਰੋਹ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੈਸੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇ, ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੂੰ ਬਰਕਾਤ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਖਿਆ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਚਾਹੁਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

*੨੩:੧੭ ਲੁਕਾ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਯੂਨਾਨੀ ਨਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ੧੭ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ: “ਹਰ ਵਰਗੇ ਧਮਾਕੇ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਸਮੇਂ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕੋਈ ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।”

ਜਿਸੁ ਦਾ ਮਲੀਬ ਤੇ ਭਾਰੇ ਜਾਣਾ

(ਮੱਤੀ ੨੭:੩੨-੪੪; ਮਰਕੁਮ

੧੫:੨੧-੩੨; ਯੂਹੰਨਾ ੧੯:੧੭-੧੯)

੨੬ ਸਿਧਾਗੀ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉੱਥੋਂ ਲੈ ਗਏ। ਉਸੇ ਵਰਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਫੇਰ ਫੜ ਲਿਆ ਜੋ ਖੋਤ ਵੱਲੋਂ ਮਹਿਰ ਆਂਦਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ ਸਮਊਨ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਰੂਹੇਨੀ ਦੇ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ਸੀ। ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਦੀ ਮਲੀਬ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਆਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

੨੭ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਨੇ ਜਿਸੁ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਯੋਰਤਾਂ ਸਨ ਜੋ ਜੇ ਆਤੇ ਖਿੱਟ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ੨੮ ਯਰ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਖੁੜਿਆ ਆਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਯਹੂਮਲਮ ਦੀਉ ਧੀਉ। ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਨਾ ਰੋਵੇ। ਇਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਤੇ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਰੋਵੋ। ੨੯ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਆਖਣਗੇ, ‘ਯੰਨ ਗਨ ਜੋ ਬਾਝ ਗਨ ਆਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੇਲ ਰੋਈ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੰਨ ਗਨ ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੇਲ ਦੁੱਧ ਧੀਦੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਗਨ।’ ੩੦ ਫਿਰ ਲੋਕ ਯਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਗੇ, ‘ਮਾਝੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਯਵੇ।’ ਉਹ ਯਗ੍ਹਾਝੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣਗੇ ‘ਮਾਨੂੰ ਵੱਚ ਲਵੇ।’ ੩੧ ਜੇਰਰ ਭਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੀ ਗਲ ਹੋਵੇਗਾ।”

੩੨ ਉਹ ਜਿਸੁ ਦੇ ਨਾਲ ਮਲੀਬ ਦੇਣ ਲਈ ਦੇ ਹੋਰ ਆਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਏ। ੩੩ ਜਿਸੁ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ “ਰਲਵਰੀ” ਰਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਯਹੁੱਚਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਤੇ ਠੇਕ ਦਿੱਤਾ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਹਾਂ ਆਪਰਾਧੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਆਜਿਹਾ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਦੀ ਮਲੀਬ ਦੇ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ।

੩੪ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਧਿਤਾ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਹ ਰੀ ਕਰਦੇ ਨੇ।”

ਯਰਬੀਆਂ ਖਾਰੇ, ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲਿਆ। ੩੫ ਭੀੜ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹੀ ਰਹੀ। ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਜਿਸੁ ਤੇ ਖੂਬ ਹੱਸੇ ਆਤੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਜੇਰਰ ਇਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਮਸੀਹ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇ। ਰੀ ਇਸਨੇ ਦੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾਇਆ?”

੩੬ ਇਥੇ ਤੌਰ ਕਿ ਸਿਧਾਗੀ ਵੀ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਮਖੋਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਜਿਸੁ ਰੇਲ ਆਏ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਕਾ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, ੩੭ “ਜੇਰਰ ਤੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈ!” ੩੮ ਉਸ ਦੇ

ਉਤਾਹਾਂ ਮਲੀਬ ਉੱਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ, “ਇਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਹੈ।”

੩੯ ਦੋਨਾਂ ਆਪਰਾਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਿਸੁ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਬੋਲਿਆ, “ਰੀ ਤੂੰ ਮਸੀਹ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਜੇ ਤੂੰ ਮਸੀਹ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾ ਆਤੇ ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾ!”

੪੦ ਯਰ ਦੂਜੇ ਆਪਰਾਧੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਭੇਠਾ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਮੀਂ ਸਭ ਨੇ ਮਰ ਜਾਣਾ ਹੈ। ੪੧ ਤੂੰ ਤੇ ਮੈਂ ਆਪਰਾਧੀ ਹਾਂ! ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ ਰੀਤਿਆਂ ਕੇਮਾਂ ਲਈ ਠੀਕ ਸਜਾ ਯਰਾਧਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਯਰ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਸੀ।” ੪੨ ਫਿਰ ਇਸ ਮੁਜਰਿਮ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਕਿਹਾ “ਜਿਸੁ, ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਰਾਜੇ ਵਾਂਗ ਸਾਮਨ ਕਰਨਾ ਸੁਰੂ ਕਰੇ ਕਿਰਥਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਚੋਤੇ ਕਰੀ।”

੪੩ ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਸੁਣ! ਮੈਂ ਜੇ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ: ਕਿ ਆੱਜ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਜਿਸੁ ਦੀ ਮੌਤ

(ਮੱਤੀ ੨੭:੪੫-੫੬; ਮਰਕੁਮ

੧੫:੩੩-੪੧; ਯੂਹੰਨਾ ੧੯:੨੮-੩੦)

੪੪ ਇਹ ਲੱਗਭੱਗ ਦੁਪਹਿਰ ਸੀ, ਯਰ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕੁ ਵਜੇ ਤੌਰ ਯੂਰਾ ਇਲਾਕਾ ਗੁਰੇਰੇ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੪੫ ਸੁਰਜ ਨਾ ਚਮਕਿਆ ਆਤੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਧੜਕਾ ਦੇ ਗਿਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਟ ਗਿਆ ਸੀ। ੪੬ ਜਿਸੁ ਨੇ ਜੇਰ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਰੀਤੀ, “ਹੇ ਧਿਤਾ! ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਆਤਮਾ ਤੈਨੂੰ ਸੌਂਪਦਾ ਹਾਂ।” ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਉਧਰਤ ਜਿਸੁ ਯਰਾਣ-ਹੀਣ ਹੋ ਗਿਆ।

੪੭ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਵਾਧਰਿਆ ਮੈਨਾ ਆਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਇਹ ਇੱਕ ਯਰਮੀ ਯੁੱਧ ਸੀ।”

੪੮ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ, ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਦਾਸੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਖਿੱਟੀਆਂ ਆਤੇ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲੇ ਗਏ। ੪੯ ਜਿਸੁ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਉੱਥੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਯੋਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਜਿਸੁ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਦੂਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਕੇ ਇਹ ਸਭ ਵਾਧਰਦਾ ਵੇਖਿਆ।

ਆਰਿਮਥੇਯਾ ਦਾ ਯੂਸੁਫ

(ਮੱਤੀ ੨੭:੫੭-੬੧; ਮਰਕੁਮ

੧੫:੪੨-੪੭; ਯੂਹੰਨਾ ੧੯:੩੮-੪੨)

੫੦-੫੧ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਨਗਰ ਆਰਿਮਥੇਯਾ ਤੋਂ ਸੀ ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਯੂਸੁਫ ਸੀ। ਉਹ ਚੰਗਾ ਆਤੇ

*੨੩:੪੬ “ਮੈਂ ਆਪਣਾ ... ਸੌਂਪਦਾ ਹਾਂ” ਜਬੂਰ ੩੧:੫

ਧਰਮੀ ਬੰਦਾ ਮੀ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹ ਰਿਹਾ ਮੀ। ਗਲਾਂ ਰਿ ਯੂਸੁਫ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਮਭਾ ਦਾ ਮਦੱਮ ਮੀ, ਧਰ ਉਮ ਨੇ ਬਾਰੀ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਜਿਸੁ ਥਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਆਤੇ ਰੰਮਾਂ ਨਾਲ ਮਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਇਆ।^{੫੦} ਉਹ ਖਿਲਾਤੁਮ ਰੋਲ ਗਿਆ ਆਤੇ ਜਿਸੁ ਦਾ ਮਰੀਰ ਮੰਗਿਆ।^{੫੧} ਉਮ ਨੇ ਜਿਸੁ ਦੇ ਮਰੀਰ ਨੂੰ ਮਲੀਭ ਤੋਂ ਹੋਣਾਂ ਲਾਗਿਆ ਆਤੇ ਜਿਸੁ ਦੇ ਮਰੀਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੱਖੜੇ ਵਿੱਚ ਲਧੇਟਿਆ ਆਤੇ ਇੱਕ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ, ਜਿਹੜੀ ਚੱਟਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਰਾਮੀ ਹੋਈ ਮੀ। ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਮ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਰਦੇ ਵੀ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ।

^{੫੨} ਇਹ ਲੱਗ ਭੱਗ ਤਿਆਗੀ ਦੇ ਦਿਨ ਦਾ ਆਖੀਰ ਮੀ ਆਤੇ ਮਥਤ ਦਾ ਦਿਨ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਮੀ।

^{੫੩} ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਜਿਸੁ ਦੇ ਨਾਲ ਆਈਆਂ ਸਨ, ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਮਗਰ ਗਈਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਰਬਰ ਦੇਖੀ ਆਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਰਿ ਜਿਸੁ ਦੇ ਮਰੀਰ ਨੂੰ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਰਿਵੇਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਮੀ।^{੫੪} ਫਿਰ ਉਹ ਘਰ ਮੁੜ ਆਈਆਂ ਆਤੇ ਜਿਸੁ ਦੇ ਮਰੀਰ ਤੇ ਮਲਣ ਲਈ ਆਤਰ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ।

ਮੁਮਾ ਦੀ ਸਰਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੇ ਆਰਾਮ ਰੀਤਾ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਯੁਨਰ ਉਥਾਨ

(ਮੱਤੀ ੨੮:੧-੧੦; ਮਰਕੁਮ ੧੬:੧-੮; ਯੂਹੰਨਾ ੨੦:੧-੧੦)

੨੪ ਉਹਦੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਆਮਿਰਤ ਵੇਲੇ, ਜੇ ਆਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿਆਰ ਰੀਤੇ ਸਨ ਉਹ ਲੈ ਕੇ ਔਰਤਾਂ ਰਬਰ ਤੇ ਆਈਆਂ।^੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਜਿਹੜਾ ਘੱਬਰ ਰਬਰ ਦੇ

ਧਰਵੇਸ ਦੁਆਰ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਮੀ, ਧਾਮੇ ਰੋਢਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ।^੨ ਉਹ ਆਦਰ ਗਈਆਂ, ਧਰ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਭੂ ਜਿਸੁ ਦੀ ਦੇਹ ਨਾ ਲੱਭੀ।^੩ ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਉਹ ਇਸ ਥਾਰੇ ਆਚੰਡਿਤ ਹੀ ਸਨ, ਦੇ ਦੂਤ ਚਮਰੀਲੇ ਰੱਖੜੇ ਪਾਏ ਹੋਏ ਆਏ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ।^੪ ਤਰ ਦੇ ਰਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਝੁਰਾ ਲਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਮੋਇਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਉਂ ਲੱਭ ਰਹੀਆਂ ਹੋ? ^੫ ਉਹ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀਆ ਉੱਠਿਆ ਹੈ। ਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੀ ਆਖਿਆ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਮੀ? ^੬ ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ ਰਿ, ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਭਿਰਸਟ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਤੇ, ਸੁਲੀ ਤੇ ਮਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਫਿਰ ਜੀਆ ਉੱਠੇਗਾ।”^੭ ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਦੇ ਰੀਤੇ ਬਚਨ ਆਦ ਆਏ।

^੮ ਤਦ ਔਰਤਾਂ ਰਬਰ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋ ਗਈਆਂ ਆਤੇ ਗਿਆਰ੍ਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਆਤੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਚੋਲਿਆਂ ਰੋਲ ਆ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਮਿਆ।^੯ ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਮਰਿਯਮ ਮਗਦਲੀਨੀ, ਯੋਆਨਾ ਆਤੇ ਆਰਥ ਦੀ ਮਾਂ ਆਤੇ ਰੁਝ ਹੋਰ ਔਰਤਾਂ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਰਹੀਆਂ।^{੧੦} ਧਰ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ, ਰਿਉਂਦਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਥਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੁਰੱਖਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਂਗ ਸਨ।^{੧੧} ਧਰ ਧਤਰਮ ਉੱਠਿਆ ਆਤੇ ਰਬਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਦੌੜਿਆ, ਧਰ ਉਮ ਨੇ ਸਿਰਫ ਮਲਮਲ ਦਾ ਰੱਖੜਾ ਵੇਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸੁ ਦਾ ਮਰੀਰ ਲਧੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਇਸ ਮਭ ਥਾਰੇ ਹੋਰਾਨੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ, ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਇੰਮਉਮ ਦੀ ਮੜਕ ਤੇ

(ਮਰਕੁਮ ੧੬:੧੨-੧੩)

^{੧੨} ਉਮੇ ਦਿਨ, ਜਿਸੁ ਦੇ ਦੋ ਚੇਲੇ ਇੰਮਉਮ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜੇ ਰਿ ਯਹੂਸਲਮ ਤੋਂ ਮੱਤ ਮੀਲ ਮੀ।^{੧੩} ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ।^{੧੪} ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਚਰਚਾ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸੁ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ।^{੧੫} ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।^{੧੬} ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਤੁਰ ਰਹੇ ਮੀ ਉਹ ਰੀ ਮੀ ਜਿਸ ਥਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਚਰਚਾ ਰਹ ਰਹੇ ਮੀ?”

ਉਹ ਦੋਨੇ ਮਨੁੱਖ ਖਲੇ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਥੜੇ ਉਦਾਸ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।^{੧੭} ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਰਲਿਉਥਮ ਮੀ, ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਯਹੂਸਲਮ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਹੀ ਇੱਕ ਆਜਿਗ ਮਨੁੱਖ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਰਿ ਉੱਥੇ ਖਿੱਛਲੇ ਰੁਝ ਦਿਨੀ ਰੀ ਵਾਪਰਿਆ ਮੀ।”

^{੧੮} ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਰਿਸ ਥਾਰੇ ਗੱਲ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ?”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਨਾਮਰਤ ਦੇ ਜਿਸੁ ਥਾਰੇ ਹੈ। ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਗਾਨ ਨਥੀ ਮੀ। ਇਹ ਉਮ ਨੇ ਮਰਤੀਸਾਲੀ ਬਚਨਾਂ ਆਤੇ ਰਰਨੀਆ ਦੁਆਰਾ ਮਾਥਤ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।^{੧੯} ਧਰ ਮਾਡੇ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮੋਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮਲੀਭ ਉੱਪਰ ਠੇਕ ਦਿੱਤਾ।^{੨੦} ਧਰ ਮਾਨੂੰ ਆਮ ਮੀ ਰਿ ਉਹੀ ਮੀ ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਛੁਟਰਾਰਾ ਦੇ ਦਿੰਦਾ। ਧਰ ਉਮੇ ਦੋਰਾਨ ਇਹ ਮਭ ਵਾਪਰ ਗਿਆ।

“ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਮਰਿਆ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।^{੨੧} ਧਰ ਮਾਡੀਆਂ ਰੁਝ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਰੁਝ ਹੋਰਾਨੀਜਨਰ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ।^{੨੨} ਆੱਜ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਜਿਸੁ ਦੀ ਰਬਰ ਵੱਲ ਗਈਆਂ। ਧਰ ਉਸਦਾ ਮਰੀਰ ਉਮ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲੱਭਿਆ। ਉਹ ਆਈਆਂ ਆਤੇ ਮਾਨੂੰ ਰਿਹਾ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦਰਸਨ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਆਤੇ ਦਰਸਨ ਵਿੱਚ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਰਿ ਜਿਸੁ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ।^{੨੩} ਮਾਡੇ ਮਮੂਹ ਦੇ ਰੁਝ ਲੋਰ ਵੀ ਰਬਰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਗਏ, ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਹੀ ਰੁਝ ਵੇਖਿਆ ਜੇ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਬਰ ਵੇਖੀ ਧਰ ਉੱਥੇ ਜਿਸੁ ਨਾ ਲੱਭਿਆ।”

^{੨੪} ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਮੁਰਖ ਹੋ ਆਤੇ ਮਥਝਣ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲੇ ਹੋ। ਜੇ ਰੁਝ ਨਥੀਆਂ

ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਸਭ ਰਾਮੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੨੬}ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਰਿ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਿਮਾ ਵਿੱਚ ਪੁਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।' ^{੨੭}ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਮੁੱਢੋਂ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਭਨਾਂ ਨਬੀਆਂ ਤੋਂ, ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਵਰਨਣ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

^{੨੮}ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੰਮਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਨਾ ਕੁਰਦੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਾ ਇਸਾਰਾ ਕੀਤਾ।

^{੨੯}ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋਰ ਪੁਰਵਕ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, 'ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਠਹਿਰ ਜਾ, ਸਾਡੀ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਲੱਗਭੱਗ ਸ਼ਾਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।' ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਠਹਿਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

^{੩੦}ਤਦ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਲਈ ਬੈਠ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰੋਟੀ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜਕੇ ਘੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਰੋਟੀ ਤੋੜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ^{੩੧}ਉਸ ਵਕਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਲੋਚ ਹੋ ਗਿਆ। ^{੩੨}ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਤ ਵਿੱਚ ਜਿਸੁ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਖੋਬੀਆਂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਅਰੱਖਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਅੱਗ ਮੱਚਣ ਵਾਂਗ ਸੀ।

^{੩੩}ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਮੁੜੇ। ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਿਆਰਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣੇ ਦੇਖਿਆ। ^{੩੪}ਉਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, 'ਪਰਭੂ ਜਿਸੁ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸਮਝਿਓ ਪਤਰਮ ਨੂੰ ਵਿਖਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।'

^{੩੫}ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ, ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਹਾਲ ਸੁਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤਦ ਆਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰੋਟੀ ਤੋੜ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਅੱਗੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣਾ

(ਮੱਤੀ ੨੮:੧੬-੨੦; ਮਰਕੁਸ ੧੬:੧੪-੧੮; ਯੂਹੰਨਾ ੨੦:੧੯-੨੩; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ੧:੬-੮)

^{੩੬}ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੇ ਆਦਮੀ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਆਇਆ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, 'ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਮਿਲੇ।'

^{੩੭}ਪਰ ਸਭ ਚੋਲੇ ਵਿਆਕੁਲ ਹੋ ਕੇ ਡਰ ਗਏ। ਉਹ ਇਹ ਸਮਝੇ ਕਿ ਉਹ ਰਿਸੇ ਭੂਤ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਨ। ^{੩੮}ਪਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਉਸਤੇ ਮੰਰਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ?'

^{੩੯}ਵੇਖੋ! ਮੇਰੇ ਗੱਥਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਧੌਰਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖੋ। ਇਹ ਮੈਂ ਹੀ

ਹਾਂ, ਮੈਂਨੂੰ ਛੁਹਕੇ ਵੇਖੋ। ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ-ਜਾਗਦਾ ਹਾਂ। ਭੂਤ ਦਾ ਸਰੀਰ ਇਵੇਂ ਦਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।'

^{੪੦}ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕੁਝ ਆਖਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਗੱਥੇ ਅਤੇ ਧੌਰ ਵਿਖਾਏ। ^{੪੧}ਚੋਲੇ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਵੇਖਕੇ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ। ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, 'ਸੀ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਭੋਜਨ ਹੈ?' ^{੪੨}ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਖੀ ਮੱਛੀ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਦਿੱਤਾ। ^{੪੩}ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਖਾ ਲਿਆ।

^{੪੪}ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਯਾਦ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰਹਾ ਵਿੱਚ, ਨਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਪੂਰਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।'

^{੪੫}ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਖੋਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣ। ^{੪੬}ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: ਮਸੀਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮਰੇਗਾ ਅਤੇ ਫੇਰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਉਠੇ ਦਿਨ ਜੀਵ ਉੱਠੇਗਾ।

^{੪੭-੪੮}ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਗਵਾਹ ਹੋ। ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਲਈ ਦੁੱਖੀ ਹੋਣਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਬਦਲ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਹੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪ ਮਾਫ਼ ਕਰੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੪੯}ਸੁਣੋ! ਜੋ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਪਰ ਜਦ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਸਰਤੀ ਪੜ੍ਹਾਏ ਨਾ ਕਰ ਲਵੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ।'

ਜਿਸੁ ਦਾ ਸੁਰਗ ਨੂੰ ਪਰਤਨਾ

(ਮਰਕੁਸ ੧੬:੧੯-੨੦; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ੧:੯-੧੧)

^{੫੦}ਯਦ ਜਿਸੁ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯਰੂਸਲਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬੈਠਾਨੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥੇ ਉਤਾਰੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦਿੱਤੀ। ^{੫੧}ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰਗ ਵੱਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ^{੫੨}ਉਸ ਦੇ ਚੋਲੇ ਉੱਥੇ ਉਸਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਹ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਆਏ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਨ। ^{੫੩}ਉਹ ਸਾਰੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤ ਤਿਰਕੇ, ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰਹੇ।

ਸੁਹੰਨਾ ਦੀ ਇੰਜੀਲ

ਯਿਸੂ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ

੧ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਆਦਿ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਬਦ ਸੀ। ਸ਼ਬਦ
 ੨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਸੰਗ ਸੀ। ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਯਰਮੇਸੂਰ ਸੀ।
 ੩ ਉਹ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਸੰਗ ਸੀ। ੪ ਸਭ ਰੁਝ ਉਸ
 ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਜਿਯਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਤੋਂ ਬਿਨਾ ਰੁਝ ਵੀ
 ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਚਿਆ ਗਿਆ। ੫ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਸੀ। ਉਹ
 ਜੀਵਨ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਚਾਨਣ ਸੀ। ੬ ਉਹ ਚਾਨਣ
 ਗਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਚਮਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਗਨੇਰੇ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
 ਬੁਝਾਇਆ।

੭ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਸੁਹੰਨਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੮ ਸੁਹੰਨਾ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਚਾਨਣ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਆਇਆ। ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਹੰਨਾ ਰਾਹੀਂ
 ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਚਾਨਣ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹ ਸੱਕਣ। ੯ ਸੁਹੰਨਾ ਖੁਦ
 ਉਹ ਚਾਨਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਰ ਸੁਹੰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਬਾਰੇ
 ਸਾਖੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ੧੦ ਅਮਲ ਚਾਨਣ ਦੁਨੀਆਂ
 ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਮਲ ਚਾਨਣ ਸੀ ਜੋ ਸਾਰੇ
 ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੧੧ ਸ਼ਬਦ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸ ਰਾਹੀਂ
 ਸੰਸਾਰ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਰ ਸੰਸਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
 ਪਛਾਣਿਆ। ੧੨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ, ਯਰ
 ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਬੂਲ ਨਾ ਰੀਤਾ।
 ੧੩ ਰੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਬੂਲ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ
 ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੀਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੋਣ
 ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ। ੧੪ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤਰੀਕੇ
 ਵਾਂਗ, ਨਾ ਹੀ ਸਰੀਰਕ ਟਿੱਛਾ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਮਾਧਿਯਾਂ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਨਾਲ, ਜਨਮੇ ਸਨ। ਉਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੋਂ
 ਜਨਮੇ ਸਨ।

੧੫ ਸ਼ਬਦ ਮਨੁੱਖ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ।
 ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇਖੀ। ਉਹ ਮਹਿਮਾ ਜੋ ਧਿਤਾ ਦੇ
 ਇੱਕਲੇ ਤੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਰਿਰਥਾ
 ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਸੀ। ੧੬ ਸੁਹੰਨਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹੀ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ
 ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ
 ਇੱਕ, ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਬਾਦ ਆਵੇਗਾ, ਉਹ ਮੈਥੋਂ ਵੀ ਮਹਾਨ
 ਹੈ। ਉਹ ਮੈਥੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।”

੧੭ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਰਿਰਥਾ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਸੀ।
 ਅਸੀਂ ਉਸਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸੀਸਾਂ ਪੁਰਾਪੁਰ ਰੀਤੀਆਂ।
 ੧੮ ਸਰਗਾ ਮੁਸਾ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਯਰ ਰਿਰਥਾ ਅਤੇ
 ਸੱਚਾਈ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਰਾਹੀਂ ਆਈ। ੧੯ ਰਿਸੇ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ
 ਨੂੰ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ, ਯਰ ਉਹ ਇੱਕਲੇ ਤੇ ਖੁੱਤਰ, ਜੋ

ਧਿਤਾ ਦੇ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਹੈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ
 ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰੋਣ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੈ।

ਸੁਹੰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ

(ਮੱਤੀ ੩:੧-੧੨; ਮਰਕੁਸ ੧:੧-੮; ਲੂਕਾ ੩:੧-੯, ੧੫-੧੭)

੧੯ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਰੁਝ ਜਾਜਰਾਂ ਤੇ ਲੇਵੀਆਂ
 ਨੂੰ ਸੁਹੰਨਾ ਰੋਲ ਭੇਜਿਆ। ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ
 ਖੁੰਫਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ, “ਤੂੰ ਰੋਣ ਹੈਂ।” ੨੦ ਸੁਹੰਨਾ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ
 ਬੋਲਿਆ ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਰੀਤਾ। ਉਸ
 ਨੇ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।”

੨੧ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਸੁਹੰਨਾ ਨੂੰ ਖੁੰਫਿਆ, “ਫਿਰ ਤੂੰ ਰੋਣ ਹੈਂ?
 ਰੀ ਤੂੰ ਏਲੀਯਾਹ ਹੈਂ?”

ਸੁਹੰਨਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਏਲੀਯਾਹ ਨਹੀਂ
 ਹਾਂ।”

ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਖੁੰਫਿਆ, “ਰੀ ਤੂੰ ਨਬੀ ਹੈਂ?”

ਸੁਹੰਨਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਨਬੀ ਨਹੀਂ
 ਹਾਂ।”

੨੨ ਤਾਂ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਖੁੰਫਿਆ, “ਫਿਰ ਤੂੰ ਰੋਣ ਹੈਂ? ਸਾਨੂੰ
 ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸ। ਸਾਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਦੱਸ ਸੱਕੀਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ
 ਬਾਰੇ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈਂ?”

੨੩ ਸੁਹੰਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਬੀ ਅਸਾਯਾਹ ਦੇ ਸ਼ਬਦ
 ਆਖੇ:

“ਮੈਂ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਹਾਂ:
 ‘ਯਰਭੂ ਲਈ ਸਿੱਧਾ ਰਾਹ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।’” ਅਸਾਯਾਹ

੬੦:੩

੨੪ ਇਹ ਅਗੂਦੀ ਫਰੀਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਸਨ।

੨੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਫਿਆ, “ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ
 ਮਸੀਹ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਏਲੀਯਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈਂ
 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਬੀ। ਫਿਰ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਰਿਉਂ
 ਦਿੰਦਾ ਹੈਂ?”

੨੬ ਸੁਹੰਨਾ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਲ ਨਾਲ
 ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਯਰ ਕੋਈ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ
 ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਦੇ। ੨੭ ਉਹ
 ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਗਰੋਂ ਆਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਜੁੱਤੀ ਦੇ ਤਮਭੇ
 ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਵੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।”

੨੮ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਬੈਤਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਨ ਦਰਿਆ
 ਦੇ ਪਾਰ ਹੋਈਆਂ। ਉੱਥੇ ਸੁਹੰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ
 ਦਿੰਦਾ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਲੇਲਾ

੨੯ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸੁਹੰਨਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ
 ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਸੁਹੰਨਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਦੇਖੋ,
 ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਲੇਲਾ, ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪਾਪ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ

*੧:੧ ਸ਼ਬਦ ਇੱਥੇ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਮਸੀਹ ਹੈ।

ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ³⁰ ਮੈਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਸੀ 'ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੇ ਬਾਦ ਆਵੇਗਾ ਤੇ ਉਹ ਮੈਥੋਂ ਵੀ ਮਗਨ ਹੈ, ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਮੈਥੋਂ ਵੀ ਧਰਿਲਾਂ ਮੇਜੂਦ ਸੀ।' ³¹ ਮੈਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸਾਂ ਉਹ ਕੌਣ ਸੀ। ਧਰ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਲ ਨਾਲ ਬਖਤਿਮਭਾ ਦੇਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੇ ਇਸਰਾਇਲ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਸੱਕੇ।"

³²⁻³⁴ ਫਿਰ ਸੁਹੰਤਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਮਸੀਹ ਕੌਣ ਸੀ, ਧਰ ਮੈਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਲ ਨਾਲ ਬਖਤਿਮਭਾ ਦੇਵਾਂ ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, 'ਤੂੰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਉੱਤਰਦਿਆਂ ਆਉਂਦੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਉੱਤੇ ਸਥਿਰ ਵੱਖੋਗਾ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਧਰਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਖਤਿਮਭਾ ਦੇਵੇਗਾ।' ਮੈਂ ਇਹ ਵਾਖਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਖੁੱਸੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਿਆਂ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਵਿਸਰਾਭ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ।"

ਜਿਸੁ ਦੇ ਧਰਿਲੇ ਚੇਲੇ

³⁴ ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਸੁਹੰਤਾ ਫੇਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਸੁਹੰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਚੇਲੇ ਸਨ। ³⁵ ਸੁਹੰਤਾ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਤੁਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਸੁਹੰਤਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਦੇਖੋ! ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਲੋਲਾ।"

³² ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ, ਜੋ ਸੁਹੰਤਾ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸੁਣਿਆ, ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ।

³³ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਗਰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਆਉਂਦੇ ਮੁੜਕੇ ਆਖਿਆ, "ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?"

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਜੇ ਰੱਬੀ, ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਠਹਿਰੇ ਹੋ?" ("ਰੱਬੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਗੁਰੂ")

³⁴ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, "ਆਉ ਆਉ ਦੇਖੋ।" ਮੈਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਜਿਸੁ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਂ ਦੇਖੀ ਜਿੱਥੇ ਜਿਸੁ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਉਹ ਉੱਥੇ ਜਿਸੁ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹੇ। ਇਹ ਚਾਰ ਕੁ ਵਜੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ।

³⁵ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਬਾਰੇ ਸੁਹੰਤਾ ਤੋਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਜਿਸੁ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਂ ਅੰਦਰੁਖਾਮ ਸੀ। ਅੰਦਰੁਖਾਮ ਸਮਊਨ ਧਰਮ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ⁴¹ ਧਰਿਲਾਂ ਅੰਦਰੁਖਾਮ ਨੇ ਆਖਣੇ ਭਰਾ ਸਮਊਨ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਅਸੀਂ ਮਸੀਹਾ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ।" ("ਮਸੀਹਾ" ਮਤਲਬ "ਮਸੀਹ")

⁴² ਅੰਦਰੁਖਾਮ ਸਮਊਨ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਕੋਲ ਲੈ ਆਇਆ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਸਮਊਨ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਆਖਿਆ "ਤੂੰ ਸੁਹੰਤਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸਮਊਨ ਹੈ, ਤੂੰ ਕੇਫਾਮ ਸਦਵਾਵੇਗਾ" ("ਕੇਫਾਮ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ "ਧਰਮ")

⁴³ ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਜਿਸੁ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਉਹ ਗਲੀਲ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਲਿਪ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਮੇਰਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰ।" ⁴⁴ ਫਿਲਿਪ ਬੈਤਸੈਦੇ ਦਾ ਸੀ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਹੀ ਅੰਦਰੁਖਾਮ ਤੇ ਧਰਮ ਸਨ। ⁴⁵ ਫਿਲਿਪ ਨੇ ਨਥਾਨਿਏਲ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਯਾਦ ਕਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਸਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਜੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਆਖਦ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਨਥੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਜਿਸੁ ਹੈ। ਉਹ ਸੁਸੁਫ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ। ਉਹ ਨਾਮਰਤ ਦਾ ਹੈ।"

⁴⁶ ਧਰ ਨਥਾਨਿਏਲ ਨੇ ਫਿਲਿਪ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਨਾਮਰਤ! ਭਲਾ ਨਾਮਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉੱਤਮ ਚੀਜ਼ ਨਿੱਕਲ ਸੱਕਦੀ ਹੈ?"

ਫਿਲਿਪ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, "ਆ ਆਉ ਦੇਖੋ"

⁴⁷ ਜਿਸੁ ਨੇ ਨਥਾਨਿਏਲ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਵੱਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਆਖਿਆ, "ਉਹ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਇਸਰਾਇਲੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

⁴⁸ ਨਥਾਨਿਏਲ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, "ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?"

ਜਿਸੁ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, "ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਦੋਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਬੱਲੇ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੈਨੂੰ ਫਿਲਿਪ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਦਸਿਆ।"

⁴⁹ ਫਿਰ ਨਥਾਨਿਏਲ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, "ਰੱਬੀ, ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਧਰਮਗਰ ਹੋ।"

⁵⁰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਨਥਾਨਿਏਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਤੂੰ ਇਸ ਲਈ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਬੱਲੇ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਧਰ ਤੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇਖੇਗਾ!" ⁵¹ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਵਰਗ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਾ ਵੇਖੋਗੇ ਆਉ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਆਉਂਦੇ ਵੇਖੋਗੇ।" ⁵

ਰਾਨਾ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ

¹ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਬਾਦ ਗਲੀਲ ਦੇ ਨਗਰ ਰਾਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਸੀ। ਜਿਸੁ ਦੀ ਮਾਤਾ ਉੱਥੇ ਸੀ। ² ਜਿਸੁ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਧਰਿੱਕਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ³ ਉੱਥੇ ਮੈਯਾ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਉਂਦੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੁੱਚ ਗਈ ਜਿਸੁ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੋਰ ਮੈਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

⁴ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, "ਮੇਰਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਸਰੇਰਾ, ਮੇਰਾ ਮਮਾਂ ਆਜੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।"

⁵ ਜਿਸੁ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੋਰੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ।"

੬ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਖੱਬਰ ਦੇ ਛੇ ਵੱਡੇ ਜਲ ਦੇ ਮੱਟ ਮਨ।
 ਯਹੂਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਲ ਮੱਟ ਖੁੱਧੀਰਨ ਦੀਆਂ ਤੀਤਾਂ
 ਦੇ ਮਥੇ ਵਰਤਦੇ ਸਨ। ਹਰੇਰ ਜਲ ਮੱਟ ਵਿੱਚ ੯੦ ਲੀਟਰ ਤੋਂ
 ਲੈ ਕੇ ੧੨੦ ਲੀਟਰ ਤੱਕ ਜਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

੭ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਨ੍ਹਾਂ
 ਮੱਟਾਂ ਨੂੰ ਜਲ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿਓ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੱਟਾਂ ਨੂੰ ਜਲ
 ਨਾਲ ਨੌਰੇ-ਨਰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ।

੮ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੁਣ ਕੁਝ
 ਧਾਣੀ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਦਾਵਤ ਦੇ ਖੁੱਧੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ।”

ਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਹਿਲੂਆਂ ਨੇ ਧਾਣੀ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ
 ਦਿੱਤਾ। ੯ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਜਲ ਕੱਢ ਕੇ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਖੈਅ ਬਣ
 ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿ ਖੈਅ ਕਿੱਥੋਂ ਆਈ
 ਹੈ। ਯਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਟਹਿਲੂਆਂ ਨੇ ਧਾਣੀ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ ਉਹ
 ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਸੀ। ਦਾਵਤ ਦੇ ਧਰਧਾਨ ਨੇ ਲਾੜੇ ਨੂੰ
 ਸੌਂਦਿਆ। ੧੦ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੁਮੇਸਾ ਲੋਰ ਧਹਿਲਾਂ
 ਚੰਗੀ ਖੈਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਖਹਿਮਾਨ ਸਰਾਬੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਫੇਰ
 ਉਹ ਸਮਤੀ ਖੈਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੱਧੀਆ
 ਖੈਅ ਰੱਖੀ ਹੈ।”

੧੧ ਇਹ ਧਹਿਲਾ ਰਹਿਮਭਾ ਸੀ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਰੀਤਾ। ਅਤੇ
 ਇਹ ਗਲੀਲ ਦੇ ਨਗਰ ਰਾਨਾ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਉਂ
 ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਣੀ ਮਹਾਨਤਾ ਧਰਗਟਾਈ। ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ
 ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ।

੧੨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਰਫਰਨਾਹੁਮ ਨਗਰ ਨੂੰ ਗਿਆ ਉਸਦੀ
 ਮਾਤਾ, ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ
 ਸਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਰਫਰਨਾਹੁਮ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰੇ।

ਯਿਸੂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ

(ਮੱਤੀ ੨੧:੧੨-੧੩; ਮਰਕੁਸ ੧੧:੧੫-੧੭; ਲੂਕਾ ੧੯:੪੫-੪੬)

੧੩ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਧਮਾਗ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਇਸ
 ਲਈ ਯਿਸੂ ਯਰੁਸਲਮ ਆ ਗਿਆ। ਯਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ
 ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਗਿਆ। ੧੪ ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਡੰਗਰ, ਭੇਡਾਂ
 ਅਤੇ ਖੁੱਗੀਆਂ ਵੇਚਦੇ ਧਾਇਆ। ਦੂਜੇ ਲੋਰ ਆਖਣੀਆਂ
 ਮੇਜ਼ਾਂ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਧੈਸਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ
 ਵਧਾਰ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ। ੧੫ ਯਿਸੂ ਨੇ ਰੱਸੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਟੋਟਿਆਂ
 ਦਾ ਇੱਕ ਹੰਟਰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ
 ਬੰਦਿਆਂ, ਡੰਗਰਾਂ ਅਤੇ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ।
 ਯਿਸੂ ਨੇ ਵਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੇਜ਼ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਧੈਸਿਆਂ ਦਾ ਉਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਵਧਾਰ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ
 ਖਿੰਡਾ ਦਿੱਤੇ। ੧੬ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਖੁੱਗੀਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ
 ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਐਥੋਂ ਲੈ ਜਾਓ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਦੇ
 ਘਰ ਨੂੰ ਮੰਤੀ ਨਾ ਬਣਾਓ।”

੧੭ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਧਾਰਿਆ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ
 ਆਦ ਰੀਤਾ ਰਿ ਖੈਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ:
 “ਉਥੇ ਘਰ ਦੀ ਗੈਰਤ ਮੇਨੂੰ ਖਾ ਜਾਵੇਗੀ।” ਜਬਰ ੬੯:੯

੧੮ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਇਹ
 ਸਾਬਤ ਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਹਿਮਭਾ ਵਿਖਾਓ, ਰਿ ਤੁਹਾਡੇ
 ਕੋਲ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਨ ਦਾ ਆਧਿਕਾਰ ਹੈ।”

੧੯ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਢਾਗ
 ਦਿਓ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਦਾ ਤਿਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ
 ਦਿਆਂਗਾ।”

੨੦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਦਰ
 ਬਨਾਉਣ ਲਈ ੪੬ ਸਾਲ ਲਾਏ ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦਾ ਨਿਰਮਾਣ
 ਤਿਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿਉਗੇ?”

੨੧ ਯਰ ਜਿਸ ਮੰਦਰ ਦਾ ਜਿਰਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ
 ਉਸਦਾ ਆਖਣਾ ਸਰੀਰ ਸੀ। ੨੨ ਯਿਸੂ ਦੇ ਧੁਨਰ-ਉਬਾਨ
 ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਆਦ ਆਇਆ
 ਰਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਸਬਦ ਕਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਖੈਥੀ ਉੱਤੇ, ਅਤੇ ਜੋ ਸਬਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ
 ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ।

੨੩ ਯਿਸੂ ਧਮਾਗ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਲਈ ਯਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ
 ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ
 ਰਿਉਰਿ ਜੋ ਰਹਿਮਭੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਰੀਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਵੇਖੇ
 ਸਨ। ੨੪ ਯਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਰੀਨ ਨਾ ਰੀਤਾ ਰਿਉਰਿ
 ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ੨੫ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ
 ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ
 ਦੱਸਦਾ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਨਿਰੋਦਮੁਸ

੧ ਉੱਥੇ ਨਿਰੋਦਮੁਸ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਉਹ
 ੨ ਫਰੀਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ
 ਆਗੂ ਸੀ। ੩ ਇੱਕ ਗਾਤ ਨਿਰੋਦਮੁਸ ਯਿਸੂ ਕੋਲ ਆਇਆ।
 ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਰਿ ਤੁਸੀਂ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭੋਜੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਗੁਰੂ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਕਰਮਾਤਾਂ
 ਕਰਦੇ ਹੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ
 ਸਕਦਾ।”

੪ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ।
 ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖ
 ਸਕਦਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਨਮਦਾ।”

੫ ਨਿਰੋਦਮੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਯਾਰਤੀ
 ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੁੱਢਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਜੰਮ ਸਕਦਾ ਹੈ?
 ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਉਹ ਜਨਮ ਲੈਣ ਲਈ ਆਖਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਕੁੱਖ
 ਵਿੱਚ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਵੜ ਸਕਦਾ।”

੬ ਯਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਕਹਿੰਦਾ
 ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਯਾਰਤੀ ਧਾਣੀ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਨਹੀਂ
 ਜਨਮਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਧਰਵੇਸ ਨਹੀਂ
 ਕਰ ਸਕਦਾ। ੬ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਸਰੀਰ ਜਨਮਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਤਮਰ
 ਜੀਵਨ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਜਨਮਦਾ ਹੈ। ੭ ਇਸ ਲਈ ਗੈਰਾਨ ਨਾ
 ਹੋਵੋ ਰਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ ‘ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਜੰਮੇ
 ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।’ ੮ ਗਵਾ ਉਸ ਧਾਮੇ ਹੀ ਚਲਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥਰ
 ਇਹ ਧਮੇਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਗਵਾ ਦੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਆਦਾਜ਼

ਸੁਣ ਮੌਰਦੇ ਜੇ। ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਕਿ ਹਵਾ ਰਿਯਰੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਰਿਯਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਜਨਮੇ ਵਿਯਰਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ।”

੯ “ਨਿਰਦੇਸ਼ਮ ਨੇ ਖੁੰਛਿਆ, “ਇਹ ਰਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ਜੇ ਮੌਰਦਾ?”

੧੦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੁਰੂ ਹੈ। ਆਤੇ ਆਜੇ ਵੀ ਤੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ? ੧੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਜੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਉਮ ਥਾਰੇ ਗੱਲ ਰਦਦੇ ਹਾਂ। ਆਮੀ ਉਮ ਥਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਜੇ ਆਮੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਯਰ ਤੁਮੀਂ ਲੋਰ ਉਹ ਰਬੂਲ ਨਹੀਂ ਰਦਦੇ ਜੇ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ। ੧੨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਯਰ ਤੁਮੀਂ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਵਰਗੀ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਦੱਸਾਂਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਮੀਂ ਰਿਵੇਂ ਵਿਸਵਾਸ ਰਰੋਗੇ? ੧੩ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ, ਜੇ ਰਿ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਹੋਰ ਉਤਰਿਆ ਸੀ, ਰੇਈ ਵੀ ਉੱਥਰ ਸਵਰਗ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

੧੪ “ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੂਸਾ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਸੱਖ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਰੀਤਾ ਸੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਚਾ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ੧੫ ਇਉਂ ਹੋਰ ਵਿਯਰਤੀ, ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਸਦੀਯਰ ਜੀਵਨ ਯਾ ਮੌਰਦਾ ਹੈ।”

੧੬ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜੱਗਤ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਖਿਆਰ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਇੱਕਲੇਤਾ ਖੁੱਤਰ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਜੇ ਰੇਈ ਵੀ ਜੇ ਉਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਨਾਮ ਨਾ ਹੋਵੇ ਸਗੋਂ ਸਦੀਯਰ ਜੀਵਨ ਯਰਾਘਤ ਰਰ ਲਵੇਗਾ।

੧੭ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਆਂਦਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸੀ ਠਹਿਰਾਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਸਗੋਂ ਉਮ ਨੇ ਆਖਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ੧੮ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰਦਦਾ ਹੈ, ਦੇਸੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਰ ਜੇ ਵਿਯਰਤੀ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਦਦਾ ਉਹ ਯਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਦੇਸੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਉਰਿ ਉਮ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇੱਕਲੇ ਖੁੱਤਰ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ। ੧੯ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਇਸ ਤੱਥ ਉੱਤੇ ਨਿਰਨਾ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਚਾਨਣ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਯਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਯਮਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਹਨੇਰਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਰਿਉਰਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ ਉਹ ਭਰਿਸ਼ਟ ਸਨ। ੨੦ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਯਾਥਾ ਰਦਦਾ ਹੈ ਉਹ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਚਾਨਣ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਰਿਉਰਿ ਚਾਨਣ ਉਮ ਦੀਆਂ ਬਦ ਰਹੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾ ਦੇਵੇਗਾ। ੨੧ ਯਰ ਜੇ ਵਿਯਰਤੀ ਸੱਚ ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਚਾਨਣ ਰੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਚਾਨਣ ਇਹ ਸਯੱਮਤ ਤੋਰ ਤੇ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਰਿ ਜਿਹੜੇ ਰੰਮ ਵਿਯਰਤੀ ਨੇ ਰੀਤੇ ਹਨ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਰਾਹੀਂ ਰੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਜਿਸੁ ਆਤੇ ਸੁਹੰਗਾ ਬਯਤਿਮਯਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ

੨੨ ਇਸ ਖਿੱਛੋਂ ਜਿਸੁ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਚੇਲੇ ਯਹੁਦਿਯਾ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਜਿਸੁ ਆਖਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਆਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਯਤਿਮਯਾ ਦਿੱਤਾ। ੨੩ ਸੁਹੰਗਾ ਵੀ ਏਨੇਨ ਵਿੱਚ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਯਤਿਮਯਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਏਨੇਨ ਮਾਲਿਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਸੁਹੰਗਾ ਉੱਥੇ ਇਸ ਲਈ ਬਯਤਿਮਯਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਰਿਉਰਿ ਉੱਥੇ ਆਯਾਗ ਯਾਈ ਸੀ। ਲੋਰ ਉੱਥੇ ਬਯਤਿਮਯਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ੨੪ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਹੰਗਾ ਨੂੰ ਰੈਦ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਵਾਧਰੀ।

੨੫ ਸੁਹੰਗਾ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯਹੂਦੀ ਨਾਲ ਯਾਰਮਿਰ ਸੁੱਧਤਾ ਥਾਰੇ ਬਹਿਸ ਰੀਤੀ। ੨੬ ਇਸ ਲਈ ਚੇਲੇ ਸੁਹੰਗਾ ਰੋਲ ਆਏ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਰੂ ਜੀ, ਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਯਾਦ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਰਦਨ ਵਰਿਆ ਦੇ ਯਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੀ? ਤੁਮੀਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਉਮ ਥਾਰੇ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਉਹੀ ਆਦਮੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਯਤਿਮਯਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਉਮ ਰੋਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।”

੨੭ ਸੁਹੰਗਾ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਬੰਦਾ ਉਹੀ ਯਰਾਘਤ ਰਰ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਮ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਿੰਦਾ। ੨੮ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਰਿ ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਯਰ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਉਮ ਵਾਸਤੇ ਰਾਗ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।” ੨੯ ਲਾੜੀ ਰੋਵਲ ਲਾੜੇ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਹੈ। ਲਾੜੇ ਦਾ ਜੇ ਮਿੱਤਰ ਲਾੜੇ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਦਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਲਾੜੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਦੋਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲਾੜੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਗੁਣ ਬਹੁਤ ਹੀ ਯਰਮੰਨ ਹਾਂ। ੩੦ ਉਮ ਨੂੰ ਵੱਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਘਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ

੩੧ “ਉਹ ਇੱਕ ਜੇ ਉੱਥਰੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਬਾਰੀ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਹੈ। ਉਹ ਜੇ ਇਸ ਯਰਤੀ ਦਾ ਹੈ ਉਹ ਯਰਤੀ ਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਯਰਤੀ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਦਦਾ ਹੈ ਜੇ ਯਰਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਆਵੇਗਾ ਬਾਰੀ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਹੈ। ੩੨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਥਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਮ ਨੇ ਦੇਖੀਆਂ ਤੇ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ, ਯਰ ਲੋਰ ਉਮ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਦਦੇ। ੩੩ ਜੇ ਵਿਯਰਤੀ ਉਮ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰਦਦਾ, ਸਬੂਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਸੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ੩੪ ਰਿਉਰਿ ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਘੱਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਬਦ ਖੋਲਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਮ ਨੂੰ ਆਮੀਮਿਤ ਆਤਮਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ੩੫ ਯਿਤਾ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਦਦਾ ਹੈ। ਯਿਤਾ ਨੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਭ ਰਾਮੇ ਉੱਤੇ ਆਯਿਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ੩੬ ਉਹ ਵਿਯਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਖੁੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰਦਦਾ ਹੈ ਉਮ ਰੋਲ ਸਦੀਯਰ ਜੀਵਨ ਹੈ। ਯਰ ਉਹ ਜੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਉਮ ਰੋਲ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਹੇਯ ਉਮ ਵਿਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਜਿਸੁ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

੧ ਫਰੀਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਖੁਹੰਨਾ ਨਾਲੋਂ
 ੧ ਜਿਸੁ ਦੇ ਵੱਧ ਚਲੇ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਬਖਤਿਮਮਾ
 ਵੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ੨ (ਭਾਵੇਂ ਜਿਸੁ ਖੁਦ ਬਖਤਿਮਮਾ ਨਹੀਂ ਦੇ
 ਰਿਹਾ ਮੀ ਮਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਖਤਿਮਮਾ ਦੇ ਰਹੇ
 ਮਨ। ਜਿਸੁ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਮੀ ਕਿ ਫਰੀਮੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਬਾਰੇ
 ਸੁਣ ਲਿਆ ਮੀ।) ੩ ਇਸ ਲਈ ਜਿਸੁ ਨੇ ਯਹੂਦਿਆ ਛੱਡ
 ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਖੁਹੰਨਾ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ੪ ਗਲੀਲ
 ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਮਾਮਰਿਯਾ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚੋਂ
 ਲੰਘਣਾ ਪੈਂਦਾ ਮੀ।

੫ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਜਿਸੁ ਸੁਖਾਰ ਨਗਰ ਵਿੱਚ
 ਆਇਆ। ਇਹ ਨਗਰ ਉਸ ਜਮੀਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੀ ਜੋ ਯਾਰੂਬ
 ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮੀ। ੬ ਯਾਰੂਬ ਦਾ ਖੂਹ
 ਉੱਥੇ ਮੀ। ਜਿਸੁ ਆਪਣੀ ਲੰਮੀ ਯਾਤਰਾ ਤੋਂ ਬੱਝ ਚੁੱਕਾ ਮੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਖੂਹ ਵੱਲ ਚੱਲ ਗਿਆ। ਲਗਭਗ ਦੁਬਿਰ
 ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੀ। ੭ ਇੱਕ ਮਾਮਰੀ ਯੋਰਤ ਖੂਹ ਤੇ ਪਾਣੀ ਭਰਨ
 ਲਈ ਆਈ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂਨੂੰ
 ਥੋੜਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਦੇ।” ੮ ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੀ
 ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਦੇ ਚੇਲੇ ਨਗਰ ਅੰਦਰ ਝੜ ਭੋਜਨ ਖਰੀਦਣ ਗਏ
 ਹੋਏ ਮਨ।

੯ ਉਸ ਮਾਮਰੀ ਯੋਰਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਵਿਸਮਤ
 ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਂਥੋਂ ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ
 ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਹੋ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਾਮਰੀ।” ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ
 ਮਾਮਰਿਯਾ ਨਾਲ ਰੋਈ ਮਿੱਤਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

੧੦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ
 ਦਿੱਸਾ ਹੈ। ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਕਿ ਮੈਂ ਜਿਸਨੇ ਪਾਣੀ
 ਮੰਗਿਆ ਹੈ, ਕੌਣ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੂੰ ਜਾਣਦੀ ਹੁੰਦੀ ਤੂੰ ਮੈਂਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ
 ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅਮਿਰਤ ਜਲ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ।”

੧੧ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਤੀ ਮਾਨ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ
 ਅਮਿਰਤ ਜਲ ਕਿਵੇਂ ਪਰਾਪਤ ਕਰੋਗੇ? ਖੂਹ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ ਹੈ
 ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਪਾਣੀ ਲਈ ਕੋਈ ਭਾਂਡਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

੧੨ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਯੂਰਵਜ ਯਾਰੂਬ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਮਗਨ
 ਹੋ। ਯਾਰੂਬ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਖੂਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਦਾ
 ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੇ ਵੀ
 ਇਸੇ ਖੂਹ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ।”

੧੩ ਜਿਸੁ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ
 ਇਸ ਖੂਹ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦਾ ਫੇਰ ਖਿਆਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੧੪ ਯਰ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਉਹ ਪਾਣੀ ਪੀਵੇਗਾ ਜੋ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ
 ਵਾਲਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਫੇਰ ਕਦੀ ਵੀ ਖਿਆਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਇਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਹ ਪਾਣੀ ਜੋ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹਾਂ ਉਸ
 ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਚਮਕਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ
 ਮਦੀਯਰ ਜੀਵਨ ਦੇਵੇਗਾ।”

੧੫ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਤੀ ਮਾਨ ਜੀ,
 ਮੈਂਨੂੰ ਉਹ ਪਾਣੀ ਦਿਉ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਵੀ ਖਿਆਲੀ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗੀ

ਅਤੇ ਮੈਂਨੂੰ ਇਸ ਖੂਹ ਤੇ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਲਈ ਫੇਰ ਆਉਣ ਦੀ
 ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।”

੧੬ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਹ ਆਪਣੇ ਖਤੀ ਨੂੰ
 ਇੱਥੇ ਮੌਦ ਲਿਆ।”

੧੭ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮੇਰਾ ਖਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।”
 ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੱਚ ਆਖਿਆ ਜਦੋਂ ਤੂੰ
 ਕਿਹਾ ਤੇਰਾ ਖਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।” ੧੮ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਪੰਜ ਖਤੀ
 ਮਨ ਅਤੇ ਤੂੰ ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਗੁਣ ਰਹਿੰਦੀ ਏਂ ਉਹ ਤੇਰਾ
 ਖਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੂੰ ਮੈਂਨੂੰ ਮੱਚ ਆਖਿਆ ਹੈ।”

੧੯ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਤੀ ਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂਨੂੰ ਲੱਗਦਾ
 ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਨਬੀ ਹੋ। ੨੦ ਮਾਡੇ ਪਿਉ-ਦਾਦੇ ਇਸ
 ਖਰਬਤ ਤੇ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਮਨ, ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਯਹੂਦੀ ਇਹ
 ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਯਹੂਦਮਲਮ ਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
 ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

੨੧ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯੋਰਤ, ਮੇਰੇ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ
 ਕਰ! ਕਰਤ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਯਹੂਦਮਲਮ ਆਉਣ ਦੀ ਜਾਂ
 ਖਿਤਾ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਖਰਬਤ ਤੇ ਜਾਣ
 ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ੨੨ ਤੁਸੀਂ ਮਾਮਰੀ ਲੋਕ ਉਸਦੀ
 ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਅਸੀਂ
 ਯਹੂਦੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ
 ਮੁਕਤੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ੨੩ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ
 ਜਦੋਂ ਮੱਚੇ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੱਚਾਈ ਨਾਲ ਖਿਤਾ ਦੀ
 ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਸਮਾਂ ਆਣ ਖੁੱਜਾ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ
 ਅਜਿਹੇ ਉਧਾਮਨਾ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੨੪ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਤਮਾ
 ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੇ
 ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ
 ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

੨੫ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ ਕਿ
 ਮਸੀਹਾ ਅੱਖਵਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮਸੀਹ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ
 ਆਵੇਗਾ, ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਮਭ ਰਾਮੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇਗਾ।”

੨੬ ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ, ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ
 ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਮਸੀਹਾ ਹੀ ਹਾਂ।”

੨੭ ਜੈਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਿਸੁ ਦੇ ਚੇਲੇ ਨਗਰ ਤੋਂ ਯਰਤ ਆਏ
 ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਜਿਸੁ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ
 ਰਿਹਾ ਮੀ। ਯਰ ਰਿਮੇ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਨਾ ਪੁੱਛਿਆ, “ਤੂੰ ਸੀ
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?” “ਤੂੰ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ
 ਹੈ?”

੨੮ ਉਹ ਯੋਰਤ ਆਪਣਾ ਘੋੜਾ ਉੱਥੇ ਛੱਡ ਕੇ ਨਗਰ ਨੂੰ
 ਯਰਤ ਗਈ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ। ੨੯ “ਇੱਕ ਆਦਮੀ
 ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਉਹ ਝੜ ਦੱਸਿਆ, ਜੋ ਝੜ ਗੁਣ ਤੱਕ ਮੈਂ ਸੀਤਾ ਹੈ।
 ਆਉ, ਉਸ ਦੇ ਕਰਮਨ ਕਰੋ। ਸੀ ਉਹ ਮੰਬਾਵਿਤ ਹੀ ਮਸੀਹਾ
 ਹੋ ਸਕਦਾ?” ੩੦ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਖਿੰਡ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ
 ਵੇਖਣ ਗਏ।

੩੧ ਇੰਨੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸੁ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ
 ਰਹੇ ਮਨ, “ਗੁਰੂ, ਭੋਜਨ ਖਾ ਲਉ।”

੩੨ ਘਰ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਉਹ ਭੋਜਨ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਖਤਾ।”

੩੩ ਤਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਖੁੰਢਿਆ, “ਸਾਇਦ ਉਸ ਲਈ ਰਿਮੇ ਨੇ ਭੋਜਨ ਲਿਆਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ?”

੩੪ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰਾ ਭੋਜਨ ਘਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰਹਨਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੋਜਨਾ ਹੈ। ਜੇ ਰਾਹਜ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਹਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਥੂਰਨ ਰਹਨਾ ਹੀ ਮੇਰਾ ਭੋਜਨ ਹੈ।” ੩੫ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਬੀਜਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ, ‘ਮਾਨੂੰ ਫਸਲ ਵੱਢਣ ਲਈ ਅਜੇ ਹੋਰ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਉਡੀਕਣਾ ਪਵੇਗਾ।’ ਘਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਆਖਣੀਆਂ ਆਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੋ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ, ਉਹ ਖੈਲੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹਨ ਜੋ ਵਾਢੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ੩੬ ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਫਸਲ ਵੱਢਦਾ ਉਹ ਆਖਣੀ ਮਜਦੂਰੀ ਖਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਮਦੀਘਰ ਜੀਵਨ ਲਈ ਫਸਲ ਇਕੱਠੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵੀ ਘਰਮੰਨ ਹੈ ਜੋ ਫਸਲ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਜੋ ਫਸਲ ਦੀ ਵਾਢੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੩੭ ਇਹ ਕਹਾਵਤ ਨਿਮਚਿਤ ਮੱਚੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਬੀਜਦਾ ਹੈ, ਘਰ ਦੂਜਾ ਆਦਮੀ ਫਸਲ ਦੀ ਵਾਢੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੩੮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਫਸਲ ਦਾ ਫਲ ਘਰਾਘਰ ਰਹਨ ਲਈ ਭੋਜਨਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਹੋਰਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਰੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਹੀ ਲਾਭ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।”

੩੯ ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਕਈ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਜਿਸੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ। ਰਿਉਰਿ ਯੋਰਤ ਨੇ ਇਹ ਕਹਾਵਤੀ ਦਿੱਤੀ, “ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਮਭ ਕੁਝ ਦੱਸਿਆ ਜੋ ਮੈਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।” ੪੦ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਲੋਰ ਜਿਸੂ ਰੋਲ ਆਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਠਹਿਰਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਸੂ ਉੱਥੇ ਦੇ ਦਿਨ ਠਹਿਰਿਆ। ੪੧ ਉਸ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਕਾਰਣ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ।

੪੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਜਿਸੂ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਸਬਦਾਂ ਕਾਰਣ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਮਸਾਂ ਇਸ ਲਈ ਰਿਉ ਜੋ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਉਸ ਦੇ ਸਬਦ ਸੁਣੇ ਹਨ। ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਜਾਣ ਗਏ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਹੈ।”

ਜਿਸੂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਰਾਜੀ ਕੀਤਾ

(ਮੱਤੀ ੮:੫-੧੩; ਲੂਕਾ ੭:੧-੧੦)

੪੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ, ਜਿਸੂ ਉੱਥੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋਕੇ ਗਲੀਲ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ੪੪ (ਧਰਿਲਾਂ ਜਿਸੂ ਇਹ ਕਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਬੀ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਆਖਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਮਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।) ੪੫ ਜਦੋਂ ਜਿਸੂ ਗਲੀਲ ਖਰੁੱਚਿਆ ਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਲੋਰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇਖ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਜੋ ਜਿਸੂ ਨੇ ਅਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਖਮਾਹ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਲੋਰ ਵੀ ਉਸ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ।

੪੬ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਜਿਸੂ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਰਾਨਾ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਰਾਨਾ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਿਸੂ ਨੇ ਧਾਣੀ ਨੂੰ ਮੈਂਛਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਦਸਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਠਰਨਾਗੁਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਿਮਾਰ ਸੀ। ੪੭ ਉਸ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਜਿਸੂ ਅਰੂਦਿਆ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਣ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਤਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਰਾਨਾ ਵਿੱਚ ਜਿਸੂ ਰੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਕਠਰਨਾਗੁਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਰਨ ਨਾਗੇ ਸੀ। ੪੮ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਕਰਿਸਮੇ ਅਤੇ ਅਚੰਭੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖੋਗੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ।”

੪੯ ਬਾਦਸਾਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸ਼ਹੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਘਰ ਚਰਨ ਖਾਓ।”

੫੦ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜਾ, ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਜੀਵੇਗਾ।”

ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਜਿਸੂ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਘਰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ੫੧ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨੌਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਚੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।”

੫੨ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਰਿਮ ਵਰਤ ਠੀਕ ਹੋਣਾ ਸੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ?”

ਨੌਕਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਇਹ ਕੱਲ ਇੱਕ ਵਜੇ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਬੁਖਾਰ ਲੱਥ ਗਿਆ।”

੫੩ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਖਤਾ ਸੀ ਕਿ ਯੈਨ ਇੱਕ ਵਜੇ ਦਾ ਹੀ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਜੀਵੇਗਾ।” ਇਉਂ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮਭ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਜਿਸੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ।

੫੪ ਇਹ ਦੂਜਾ ਕਰਿਸਮਾ ਸੀ ਜੋ ਜਿਸੂ ਨੇ ਅਰੂਦਿਆ ਤੋਂ ਗਲੀਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਜਿਸੂ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਤਲਾ ਉੱਤੇ ਰਾਜੀ ਕੀਤਾ

੫ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਜਿਸੂ ਇੱਕ ਵਿਸੇਸ ਅਰੂਦੀ ਤਿਉਹਾਰ ਲਈ ਅਰੂਸਲਮ ਗਿਆ। ੨ ਅਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਲਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਧੰਜ ਬਰਾਂਡੇ ਢੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਲਾ ਨੂੰ ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬੇਬਜਿੱਥੋ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤਲਾ ਭੇਡਾਂ ਵਾਲੇ ਕਰਵਾਜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ੩ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕ ਤਲਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬਰਾਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਟੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਯੈਨੇ ਸਨ ਕੁਝ ਲੰਗੜੇ ਤੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਵੀ ਸੀ ਜੋ ੩੮ ਵਰਿਹਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰ ਸੀ। ੫ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਲੋਟਿਆ ਦੇਖਿਆ। ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਚੰਗਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?”

੨ ਉਸ ਬਿਮਾਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੁਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਆਜਿਹਾ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਜੇ ਉਦੋਂ ਤਲਾ ਆਂਦਰ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਗਲਚਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਲਾ ਆਂਦਰ ਯਹੁੱਚਣ ਵਾਲਾ ਯਹਿਲਾ ਵਿਯਾਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ਼ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਯਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿ ਮੈਂ ਯਹੁੱਚਾ ਮੋਰੇ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੋਟੀ ਹੋਰ ਤਲਾ ਆਂਦਰ ਵੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

੯ ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉੱਠ, ਆਪਣਾ ਬਿਮਤਰਾ ਚੁੱਕ ਆਂ ਤੁਰ।” ੯ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਰਾਜੀ ਰੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਿਮਤਰਾ ਚੁੱਕਿਆ ਆਂ ਚੱਲਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਧਰਿਆ, ਇਹ ਸਬਤ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ੧੦ ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਰਾਜੀ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜੱਜ ਸਬਤ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ ਤੇ ਤੇਰਾ ਬਿਮਤਰਾ ਚੁੱਕਣਾ ਨੇਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ।”

੧੧ ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਵਿਯਾਰਤੀ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਆਪਣਾ ਬਿਮਤਰਾ ਚੁੱਕ ਤੇ ਤੁਰ।’”

੧੨ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਉਹ ਆਦਮੀ ਰੋਣ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਬਿਮਤਰਾ ਚੁੱਕ ਤੇ ਤੁਰ?”

੧੩ ਯਰ ਜੇ ਆਦਮੀ ਰਾਜੀ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਤਾ ਕਿ ਉਹ ਰੋਣ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਨ ਆਂ ਤੇ ਜਿਸੁ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ।

੧੪ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ। ਆਂ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖ ਗੁਣ ਤੂੰ ਰਾਜੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਯਾਥ ਰਹਨੇ ਬੰਦ ਰਹਦੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਹੋਰ ਭੈੜੀ ਗੱਲ ਵੀ ਵਾਧਰ ਮੱਕਦੀ ਹੈ।”

੧੫ ਤਦ ਉਹ ਆਦਮੀ ਉੱਥੇ ਵਾਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਰੋਲ ਗਿਆ। ਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਾਜੀ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਜਿਸੁ ਸੀ।

੧੬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਿਸੁ ਸਬਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਲੱਗੇ।

੧੭ ਯਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਹਮੇਸਾ ਰੰਮ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਰੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੧੮ ਇਹ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਯਹੂਦੀ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਰੋਮਿਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਸੁ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਦਾ ਨੇਮ ਤੋੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਆਂ ਤੇ ਆਖਿਆ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਿਤਾ ਆਖਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ!”

ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਯਿਰਾਹ ਹੈ

੧੯ ਯਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ। ਖੁੱਤਰ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਝ ਖਿਤਾ ਕਰਦਾ ਉਹੀ ਖੁੱਤਰ ਵੀ ਕਰਦਾ।” ੨੦ ਯਰ ਖਿਤਾ

ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਖਿਯਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਆਂ ਤੇ ਖਿਤਾ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਕਰਦਾ। ਯਰ ਖਿਤਾ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਗਨ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਵਿਖਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਹੋਰਾਨ ਰਹਿ ਜਾਉਗੇ। ੨੧ ਖਿਤਾ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਵਾਲਦਾ ਹੈ ਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਹੀ, ਖੁੱਤਰ ਵੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੨੨ “ਖਿਤਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਆਯਿਰਾਹ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ੨੩ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਤਾਰਿ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਉਢੇ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਖਿਤਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਰੋਟੀ ਆਦਮੀ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਹ ਆਦਮੀ ਖਿਤਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਹੈ।

੨੪ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਜੇ ਮੇਰੇ ਸਬਦ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਆਂ ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਫਿਰ, ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਹੈ, ਮਦੀਯਰ ਜੀਵਨ ਉਸਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੋਸੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਆਂ ਤੇ ਉਹ ਮਦੀਯਰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ੨੫ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਸਮਝਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਆਂ ਤੇ ਇਹ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਥੇ ਹੈ। ਉਹ ਜੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਨਗੇ ਆਂ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਮਿਲੇਗਾ। ੨੬ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿਤਾ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਦਾ ਆਯਿਰਾਹ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਦਾ ਆਯਿਰਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੨੭ ਖਿਤਾ ਨੇ ਨਿਯਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਆਯਿਰਾਹ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਦਮੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ।

੨੮ “ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਹੋਰਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਸਮਝਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਬਰਾਂ ਚ ਖੱਟੇ ਮੋਠੇ ਬੰਦੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਨਗੇ। ੨੯ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਣਾਗੇ, ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਲੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਹਨ, ਜੀਯ ਉੱਠਣਗੇ ਆਂ ਤੇ ਮਦੀਯਰ ਜੀਵਨ ਖੁਰਾਧਤ ਕਰਨਗੇ। ਯਰ ਉਹ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਦੰਡ ਦੇ ਨਿਯਾਂ ਲਈ ਜੀਯ ਉੱਠਣਗੇ।

੩੦ “ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਆਯਾਰ ਤੇ ਨਿਯਾਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਾਸੋਂ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਨਿਯਾਂ ਠੀਕ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਆਨੁਸਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸਗੋਂ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਆਨੁਸਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਹੈ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਜਾਗੀ ਰੱਖਣਾ

੩੧ “ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਸਾਖੀ ਦੇਵਾਂ, ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਸਾਖੀ ਵੀ ਰੋਟੀ ਰੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੩੨ ਯਰ ਫਿਰ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਹੈ ਜੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸਾਖੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਂ ਤੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸਾਖੀ ਸੱਚੀ ਹੈ।

੩੩ “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਤਾ ਰੋਲ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੱਚ ਬਾਰੇ ਸਾਖੀ ਦਿੱਤੀ। ੩੪ ਯਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸਾਖੀ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸਕੋ। ੩੫ ਸ਼੍ਰੋਤਾ ਇੱਕ ਦੀਵੇ ਵਾਂਗ ਸੀ ਜੋ ਬਲਿਆ ਤੇ ਜਿਸਨੇ ਚਾਨਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਸ ਚਾਨਣ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲਿਆ।

੩੬ “ਯਰ ਜੇ ਸਾਖੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਸ਼੍ਰੋਤਾ ਦੀ ਸਾਖੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਾਰਜ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸਾਖੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ੩੭ ਅਤੇ ਉਹ ਖਿਤਾ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸਾਖੀ ਦਿੱਤੀ। ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਉਸਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਉਸਦਾ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ। ੩੮ ਉਸ ਖਿਤਾ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਰਿਉਰਿ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਿਤਾ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ੩੯ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚਕੇ ਖੋਬੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿਯਾਨ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋਗੇ। ਉਹੀ ਖੋਬੀਆਂ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸਾਖੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ! ੪੦ ਗਲੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ।

੪੧ “ਮੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਉਮਤਤਿ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ੪੨ ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖਿਯਾਨ ਨਹੀਂ। ੪੩ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਯਰ ਗਲੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਬੂਲਦੇ। ਜੇਕਰ ਦੁਸਰਾ ਵਿਯਾਕਰਣੀ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਵੋਗੇ। ੪੪ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਉਮਤਤਿ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਉਮਤਤਿ ਦੀ ਚਾਹੁਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਹੜੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ? ੪੫ ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਖਿਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਵਾਂਗਾ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੁਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਆਮ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ਹੈ। ੪੬ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੁਸਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ। ੪੭ ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸਬਦਾਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕਰੋਗੇ!”

ਜਿਸੁ ਖੰਜ ਗਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਿੰਦਾ

(ਮੱਤੀ ੧੪:੧੩-੨੧; ਮਰਕੁਸ ੬:੩੦-੪੬; ਲੂਕਾ ੯:੧੦-੧੭)

੬ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਜਿਸੁ ਗਲੀਲ ਝੀਲ ਆਰਥਾਤ ਤਿਬਰਿਆਸ ਝੀਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ੨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਗਏ ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਦੇ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਰਮਮੇ ਵੇਖੇ ਸਨ। ੩ ਜਿਸੁ ਪਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ

ਚੋਲਿਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠ ਗਿਆ। ੪ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਪਸਾਰ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ।

੫ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉੱਪਰ ਵੇਖਿਆ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਫਿਲਿਪੁਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਉਚਿਤ ਰੋਟੀ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਾਰੇ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।” ੬ ਜਿਸੁ ਨੇ ਇਹ ਪਰਸਨ ਫਿਲਿਪੁਸ ਨੂੰ ਪਰੋਖਣ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਖੁੰਢਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਉਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜਿਸੁ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ।

੭ ਫਿਲਿਪੁਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਮਗੀਨੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਟੁਕੜਾ ਹੀ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੋਵਾਂਗੇ।”

੮ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੇਲਾ ਸੀ ਅੰਦਰਯਾਸ, ਜੋ ਕਿ ਸਮਊਠ ਪਤਰਸ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਏਥੇ ਇੱਕ ਖੱਚਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰੋਲ ਖੰਜ ਰੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਮੱਛੀਆਂ ਹਨ, ਯਰ ਇਹ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਕਾਫੀ ਹੋਣਗੀਆਂ?”

੯ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਉਹ ਬੈਠ ਜਾਣ।” ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਆਗ ਸੀ। ਤਾਂ ਖੰਜ ਗਜ਼ਾਰ ਆਦਮੀ ਉੱਥੇ ਬੈਠ ਗਏ। ੧੦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਰੋਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਈਆਂ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੱਛੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹੀ ਕੀਤਾ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿੰਨੇ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ।

੧੧ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖਾਧਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਰੱਜ ਨਾ ਗਏ। ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਬਚੋ ਹੋਏ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਲਓ, ਕੁਝ ਵੀ ਜਾਇਆ ਨਾ ਰਹੇ।” ੧੨ ਤਾਂ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ। ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੰਜ ਸੌਂ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ੧੨ ਟੋਕਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ।

੧੩ ਜਿਸੁ ਦੀ ਕਰਮਾਤ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਇਹ ਉਹੀ ਨਬੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਆਨੁਮਾਨ ਸੀ।”

੧੪ ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਲੋਕ ਬਚੇ-ਬਚੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਾਦਸਾਹ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਉੱਥੇ ਵਿਦਾ ਹੋਕੇ ਇੰਦਰਾ ਹੀ ਪਹਾੜਾਂ ਵੱਲ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਾ

(ਮੱਤੀ ੧੪:੨੨-੨੭; ਮਰਕੁਸ ੬:੪੫-੫੨)

੧੬ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ, ਜਿਸੁ ਦੇ ਚੇਲੇ ਝੀਲ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ।

੧੭ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹਨੇਰਾ ਸੀ ਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਚੇਲੇ ਰਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਅਤੇ ਕਠਨਪ੍ਰਭ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ ਜੋ ਕਿ ਝੀਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸ ਸੀ। ੧੮ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਰਹਿਲਾ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ੧੯ ਚੇਲੇ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਮੀਲ ਝੀਲ ਦੇ ਅਗਲਾਂ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਚੇਲੇ

ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਰਿਸਤੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦਾ ਵੇਖ ਡਰ ਗਏ।^{੨੦} ਯਰ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਹਾਂ ਡਰੇ ਨਾ।”^{੨੧} ਜਦੋਂ ਜਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਖੋੜੀ ਆਂਦਰ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਏ। ਉਸਤੋਂ ਬਾਦ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁੱਜਣਾ ਸੀ, ਖੋੜੀ ਉੱਥੇ ਯਹੁੱਚੀ।

ਲੋਰ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਭਾਲਦੇ ਹਨ

^{੨੨} ਯਹਾਨੀ ਮਵਰ ਜੋ ਲੋਰ ਝੀਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵੇਢੇ ਤੇ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜਿਸੂ ਆਪਣੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨਾਲ ਖੋੜੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜਿਸੂ ਦੇ ਚੋਲੇ ਇੱਕਲੇ ਹੀ ਖੋੜੀ ਵਿੱਚ ਗਏ ਸਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉੱਥੇ ਵੇਵਲ ਇਹੀ ਇੱਕ ਖੋੜੀ ਸੀ।^{੨੩} ਯਰ ਤਦ ਤਿਥਿਰਿਯਾਮ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਖੋੜੀਆਂ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਆਈਆਂ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਭੂ ਦੇ ਸੁਕਰ ਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ ਸੀ।^{੨੪} ਫਿਰ ਭੀੜ ਨੇ ਉੱਥੇ ਨਾ ਤਾਂ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਠਨਾਹੁਮ ਨੂੰ ਆ ਗਏ।

ਜਿਸੂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੋਟੀ

^{੨੫} ਜਦੋਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਝੀਲ ਦੇ ਯਰਲੇ ਧਾਰ ਲੱਭਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਯੂਰੂ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਰਦੋਂ ਆਏ?”

^{੨੬} ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਭਾਲ ਰਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਕੀ ਇਸ ਲਈ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕਰਿਸਮੇ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਮੇਰੀ ਸਰਤੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਨਹੀਂ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਭਾਲ ਇਸ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸੰਤੁਸਟ ਹੋ ਗਏ ਸੀ।^{੨੭} ਨਾਮ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਭੋਜਨ ਯਰਾਧਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ। ਯਰ ਉਸ ਭੋਜਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੇ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਦੀਯਰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਉਹ ਭੋਜਨ ਦੇਵੇਗਾ। ਖਿਤਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਆਦਮੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਉੱਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।”

^{੨੮} ਭੀੜ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਉਹ ਰਿਹੜੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਸਾਥੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ?”

^{੨੯} ਜਿਸੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਥੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਆਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਭੋਜਿਆ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰੋ।”

^{੩੦} ਭੀੜ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤੂੰ ਰਿਹੜਾ ਕਰਿਸਮਾ ਕਰੋਗਾ ਰਿ ਆਮੀਂ ਵੇਖ ਸੱਰੀਏ ਅਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰ ਸੱਰੀਏ? ਤੂੰ ਕੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ? ^{੩੧} ਸਾਡੇ ਯੂਰਵਜਾਂ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਮੰਨ ਖਾਧਾ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ।”^੧

^{੩੨} ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਖੁਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵੱਲੋਂ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਮੋਰਾ ਖਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਸੱਚੀ ਰੋਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।^{੩੩} ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਸੁਰਗਾਂ ਤੋਂ ਉੱਤਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਮਾਰ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।”

^{੩੪} ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰਭੂ, ਉਹ ਰੋਟੀ ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇਵੀਂ।”

^{੩੫} ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ “ਮੈਂ ਹੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੋਟੀ ਹਾਂ। ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਦੇ ਭੁੱਖਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।^{੩੬} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਯਰ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਨਿਗਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।^{੩੭} ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਦੀਯਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੱਢਾਂਗਾ ਨਹੀਂ।^{੩੮} ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸਗੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨ ਆਇਆ ਹਾਂ।^{੩੯} ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਯਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਲੇ ਦਿਨ ਜਿਉਂਦਾ ਉੱਠਾਵਾਂਗਾ। ਉਹ, ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਹੈ, ਇਹੀ ਆਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।^{੪੦} ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਹੈ: ਹਰ ਕੋਈ ਜੋ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਮੇ ਸਦੀਯਰ ਜੀਵਨ ਯਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਤ ਦੇ ਦਿਨ ਜਿਉਂਦਾ ਉੱਠਾਵਾਂਗਾ।”

^{੪੧} ਫੇਰ ਯਹੂਦੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਬੁੜ-ਬੁੜਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਹੀ ਰੋਟੀ ਹਾਂ ਜੋ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਹੋਠਾ ਉੱਤਰੀ ਹੈ।”^{੪੨} ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਜਿਸੂ ਹੈ। ਉਹ ਯੂਸੁਫ ਦ ਖੁੱਤਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਭਲਾ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿ ਸੱਕਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਵਰਗੋਂ ਉੱਤਰਿਆ ਹਾਂ।”

^{੪੩} ਯਰ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਬੁੜ-ਬੁੜਾਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰੋ।^{੪੪} ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਮੇਰੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿ ਖਿਤਾ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅੰਤਲੇ ਦਿਨ ਜਿਉਂਦਾ ਉੱਠਾਵਾਂਗਾ।^{੪੫} ਇਹ ਨਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ: ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਾਏ ਜਾਣਗੇ।^{੪੬} ਯਰ ਕੋਈ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਸਿਖਦਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਤੱਕ ਆਉਂਦਾ।^{੪੭} ਰਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਇੱਕ, ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ।

^{੪੮} “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਨਿਗਰਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਸਦੀਯਰ ਜੀਵਨ ਯਾਉਂਦਾ ਹੈ।^{੪੯} ਮੈਂ ਹੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੋਟੀ ਹਾਂ।^{੫੦} ਤੁਹਾਡੇ ਯੂਰਵਜਾਂ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਮੰਨ

ਖਾਯਾ ਜਾਤੇ ਮਰ ਗਏ। ੪੦ ਮੈਂ ਉਹ ਰੋਟੀ ਹਾਂ ਜੋ ਸੁਰਗ ਤੋਂ ਹੋਰਾਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ। ੪੧ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦੀ ਰੋਟੀ ਹਾਂ, ਜੋ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਹੋਰਾਂ ਆਈ ਹੈ। ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਦਾ ਜੀਵੇਗਾ। ਇਹ ਰੋਟੀ ਮੇਰਾ ਮਰੀਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮਰੀਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਮਿਲ ਸਕੇ।”

੪੨ ਫੇਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ਼ ਰਹੀ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, “ਭਲਾ ਇਹ ਆਦਮੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਰੀਰ ਖਾਣ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਦੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈ?”

੪੩ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਮਰੀਰ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਜਾਤੇ ਨਹੀਂ ਘੀਦੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ੪੪ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰਾ ਮਾਮ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਤੇ ਨਹੀਂ ਘੀਦਾ ਹੈ ਮਦੀਯਰ ਜੀਵਨ ਉਸੇ ਦਾ ਹੈ ਜਾਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੀਰਲੇ ਦਿਨ ਜਿਉਂਦਾ ਉੱਠਾਵਾਂਗਾ। ੪੫ ਮੇਰਾ ਮਰੀਰ ਸੱਚਾ ਭੋਜਨ ਹੈ ਜਾਤੇ ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਆਮਲੀ ਖੀਣ ਦੀ ਵਸਤੂ ਹੈ। ੪੬ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰਾ ਮਾਮ ਖਾਂਦਾ ਜਾਤੇ ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਘੀਦਾ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ ਜਾਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

੪੭ “ਜਿਉਂਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੋਜਿਯਾ ਜਾਤੇ ਮੈਂ ਖਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਰਾਹੀਂ ਜਿਉਂਦੇਗਾ। ੪੮ ਮੈਂ ਉਸ ਰੋਟੀ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਮਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਖਾਧੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ ਯਰ ਬਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ, ਉਹ ਵੀ ਮਰ ਗਏ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਉੱਤਰੀ ਰੋਟੀ ਹਾਂ ਜਾਤੇ ਜੋ ਇਹ ਰੋਟੀ ਖਾਵੇਗਾ ਉਹ ਮਦੀਵੀ ਜੀਵੇਗਾ।”

੪੯ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਕਠਰਨਾਹੂਮ ਦੇ ਯਰਾਹਬਨਾ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਉਥਰਦੇ ਰਿਹਾ ਮੀ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦਾ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਣਾ

੬੦ ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣੀਆ ਜਾਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਉਥਰਦੇ ਇੰਨਾ ਮੁਸਕਿਰਨ ਹੈ। ਕੋਈ ਇਸ ਉਥਰਦੇ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ?”

੬੧ ਯਿਸੂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬੁੜ-ਬੁੜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਇਹ ਉਥਰਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ? ੬੨ ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇ ਯਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਵਾਧਿਸ਼ ਜਾਂਦਿਆਂ ਵੇਖੋਗੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਆਇਆ ਸੀ? ੬੩ ਇਹ ਮਰੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਹ ਆਤਮਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਆਤਮਾ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ੬੪ ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ

ਕੁਝ ਯਰੀਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।” ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਾਤੇ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੜ ਯਵੇਗਾ। ੬੫ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਖਿਤਾ ਇੱਕ ਵਿਆਰੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਕਦਾ।”

੬੬ ਇਸੇ ਕਾਰਣ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਆਨੁਮਤ ਨਾ ਕੀਤਾ।

੬੭ ਯਿਸੂ ਨੇ ਬਾਰਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?”

੬੮ ਸਮਊਨ ਯਤਰਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਰਭੂ! ਆਮੀਂ ਕਿਸ ਕੋਲ ਜਾਈਏ? ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਸਬਦ ਹਨ ਜੋ ਮਦੀਯਰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ੬੯ ਸਾਨੂੰ ਤੇਰੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ, ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਯਵਿੱਤਰ ਯਰੁੱਖ ਹੈ।”

੭੦ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਰਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਣਾ ਸੈਤਾਨ ਹੈ।”

੭੧ ਯਿਸੂ ਸਮਊਨ ਇਸਕਰਿਯੇਤੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂਦਾ ਬਾਰੇ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਬਾਰਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਜਾਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ

੭ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਗਲੀਲ ਦੇ ਯਰਾਤ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਯਹੂਦਿਯਾ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਾਰਨ ਉਹ ਉੱਥੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ੨ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਯਰਬ * ਦਾ ਸਮਾਂ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ੩ ਇਸ ਲਈ ਯਿਸੂ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਤੂੰ ਵਿਦਾ ਹੋ ਜਾਤੇ ਯਹੂਦਿਯਾ ਨੂੰ ਜਾ ਤਾਂ ਜੋ ਜਿਹੜੇ ਕਰਿਸਮੇ ਤੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਤੇਰੇ ਚੇਲੇ ਵੇਖ ਸੱਕਣ, ੪ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਤਾਂ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਛੁਪਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਣ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਆਨੋਖੇ ਕੰਮ ਤੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈ।” ੫ ਯਿਸੂ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

੬ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਗਲੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਗੀ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਾਂ ਠੀਕ ਹੈ। ੭ ਦੁਨੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੀ। ਯਰ ਇਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਭੈੜੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੮ ਇਸ ਲਈ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਵੋ। ਇਸ ਵਾਰ ਮੈਂ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਜੇ ਸਗੀ ਵਰਤ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।” ੯ ਇਹ ਆਖਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਯਿਸੂ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਠਹਿਰਿਆ।

*੭:੨ ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਯਰਬ ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਖਾਸ ਹੁੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਯਹੂਦੀ ਇਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਡੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਉਹ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਖੁੰਮਦੇ ਰਹੇ।

੧੦ ਇਸ ਲਈ ਯਿਸੂ ਦੇ ਭਰਾ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਯਿਸੂ ਵੀ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਮਾਗਭਣੇ ਨਹੀਂ ਮਗੋਂ ਗੁਪਤ ਤੌਰ ਤੇ ਗਿਆ।
੧੧ ਉੱਥੇ ਯਹੂਦੀ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?”

੧੨ ਉੱਥੇ ਬੜੀ ਭੀੜ ਇੰਦਰ ਮੀ, ਰੁਝ ਲੋਕ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਗੁਪਤ ਤੌਰ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਰੁਝ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ, “ਉਹ ਇੰਦਰ ਚੰਗਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈ।” ਰੁਝ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਨਹੀਂ, ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ੧੩ ਪਰ ਇੰਨਾ ਬਹਾਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਖੁਲ੍ਹੇ ਆਖ ਉਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਮਹਿਮੇ ਹੋਣੇ ਸਨ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਉਪਦੇਸ਼

੧੪ ਤਰਕੀਬਨ ਆਂਧਾ ਕੁ ਤਿਉਹਾਰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਂ ਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ੧੫ ਯਹੂਦੀ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਕਦੇ ਵੀ ਖਾਣਮਾਲਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਉਹ ਇਹ ਕਠ ਕੀਵੇਂ ਸਿੱਖਿਆ?”

੧੬ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ “ਜੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਮਗੋਂ ਉਸਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।” ੧੭ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝੇਗਾ ਕਿ ਸੀ ਮੋਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹਨ ਜਾਂ ਮੋਰੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ। ੧੮ ਕੋਈ ਵੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਇੰਦਰ ਜਿਹੜਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੧੯ ਸੀ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਹਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨੇਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ! ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣ ਦੇ ਮਗਰ ਕਿਉਂ ਘੋਟੇ ਹੋਏ ਹੋ?”

੨੦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਭੂਤ ਹੈ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

੨੧ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਇੰਦਰ ਰਹਿਮਬਾ ਰੀਤਾ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ। ੨੨ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁੰਨਤ ਬਾਰੇ ਸਰਹਾ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਵੇਂ ਸੁੰਨਤ ਖੁਸ਼ਾ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਤੋਂ ਆਈ ਹੈ ਜੋ ਖੁਸ਼ਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਵੀ ਰਿਮੇ ਵੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦੀ ਸੁੰਨਤ, ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਵੀ, ਹੋ ਸੱਕਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਗੁੱਸੇ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਹੈ? ੨੪ ਰਿਮੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਗਰੀ ਸੁਰਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਂ ਕਰੇ ਬਲਕਿ ਜੇ ਠੀਕ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਕਰੇ।”

ਲੋਕ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਕਿ ਸੀ ਯਿਸੂ ਹੀ ਮਮੀਹ ਸੀ

੨੫ ਰੁਝ ਲੋਕ ਜੋ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਉਹੀ ਮਨੁੱਖ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਗੂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ੨੬ ਪਰ ਉਹ ਖੁਲ੍ਹੇ-ਆਖ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਰਿਹਾ। ਸੰਭਵ ਹੈ, ਕਿ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਮੀਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ੨੭ ਪਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਆਦਮੀ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸਲੀ ਮਮੀਹ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੋਂ ਦਾ ਹੈ?”

੨੮ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਪਰ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਆਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਮੈਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਸੱਚਾ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ੨੯ ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।”

੩੦ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਫੂਹ ਨਾ ਸੱਕਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਦੇ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇਹ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੩੧ ਪਰ ਕੋਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਸ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕਰਮਾਤਾਂ ਕਰੇਗਾ? ਇਸ ਲਈ ਇਹੀ ਮਮੀਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

੩੨ ਜਦੋਂ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਚਰਚਾਵਾਂ ਸੁਣੀਆਂ, ਪਰਧਾਨ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਰੁਝ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ੩੩ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹਾਂ, ਅਜੇ ਬੋਝਾ ਚਿਰ ਹੋਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਾਂਗਾ, ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਸ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਚੱਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ੩੪ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭੋਗੇ ਪਰ ਲੱਭ ਨਾ ਸੱਕੋਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਪਾਵੋਗੇ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਹਾਂ।”

੩੫ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਇੰਦਰ ਦੁਸਰੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਭਲਾ ਕਿੱਥੇ ਚੱਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ? ਸੀ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਸੀ ਉਹ ਉੱਥੇ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ੩੬ ਇਹ ਆਦਮੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭੋਗੇ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਭਾਲ ਨਹੀਂ ਸੱਕੋਗੇ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਸਾਥਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਦਾ ਸੀ ਮਤਲਬ ਹੋਇਆ?”

ਜਿਸੁ ਦੇ ਯਵਿੰਤਰ ਆਤਮਾ ਧਾਰੇ ਉਧਦੇਸ

੩੭ ਤਿਉਗਰ ਦਾ ਅੰਤਮ ਦਿਨ ਆਇਆ ਇਹ ਤਿਉਗਰ ਦਾ ਮਭ ਤੋਂ ਖਾਮ ਦਿਨ ਮੀ। ਉਮ ਦਿਨ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਖਲੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰ ਰੋਈ ਧਿਆਮਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਘੀਣ ਦਿਉ।” ੩੮ ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕੇ ਜੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰਹੇਗਾ ਆਮਿਤ ਤ ਜਲ ਦੇ ਦਰਿਆ ਉਮ ਦੇ ਦਿਲ ਵੱਲੋਂ ਵਹਿਣਗੇ।” ੩੯ ਜਿਸੁ ਯਵਿੰਤਰ ਆਤਮਾ ਧਾਰੇ ਕੋਲ ਰਿਹਾ ਮੀ ਕਿ ਜੇ ਉਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰਹਦੇ ਹਨ ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਧਰਾਧਤ ਰਹ ਮੰਦਣਗੇ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਆਤਮਾ ਗਲੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੀ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਗਲੇ ਜਿਸੁ ਮਹਿਮਾ ਲਈ ਉੱਠਾਇਆ ਨਹੀਂ ਮੀ ਗਿਆ।

ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਜਿਸੁ ਧਾਰੇ ਵਿਵਾਦ

੪੦ ਜੇ ਜਿਸੁ ਆਖ ਰਿਹਾ ਮੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ। ਕੁਝ ਇੱਕ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੱਚ-ਮੁੱਚ ਹੀ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ।” ੪੧ ਕੁਝ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਮਮੀਗਾ ਹੈ।” ਕੁਝ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਮੀਗਾ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ।” ੪੨ ਇਹ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮਮੀਗਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਯਹਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਬੈਤਲਹਮ ਦੀ ਨਗਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਦਾਉਦ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ।” ੪੩ ਇਸ ਲਈ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਜਿਸੁ ਧਾਰੇ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਮਤਭੇਦ ਮੀ। ੪੪ ਕੁਝ ਲੋਰ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਯਹ ਰਿਮੇ ਨੇ ਵੀ ਉਮ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾ ਧਾਇਆ।

ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ

੪੫ ਇਸ ਲਈ ਮੰਦਰ ਦੇ ਯਹਿਰੇਦਾਰ, ਫਰੀਮੀਆਂ ਆਤੇ ਯਹਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਕੋਲ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਰੀਮੀਆਂ ਆਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰਹੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ?”

੪੬ ਮੰਦਰ ਦੇ ਯਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆੱਗੋਂ ਆਖਿਆ, “ਇਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਕਦੇ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਰੀਤੇ ਹਨ।”

੪੭ ਫੇਰ ਫਰੀਮੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਮ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਮੁਰਖ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।” ੪੮ ਰੀ ਰਿਮੇ ਵੀ ਆਗੂ ਜਾਂ ਫਰੀਮੀ ਨੇ ਉਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ! ੪੯ ਯਹ ਇਹ ਲੋਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਹਾ ਦਾ ਨਹੀਂ ਧਤਾ, ਯਹਮੇਸਰ ਦੇ ਸਰਾਧ ਹੋਠਾਂ ਹਨ।”

੫੦ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਯਹ ਨਿਰੋਦਿਮ, ਜਿਸ ਨੇ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਿਸੁ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਰੀਤੀ ਮੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੀ। ੫੧ ਸੀ ਸਾਡੀ ਸਰਹਾ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਉਮ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਆਤੇ ਜਾਣੇ ਬਿਨਾ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਮ ਨੇ ਰੀ ਰੀਤਾ ਹੈ?

੫੨ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਤੂੰ ਵੀ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ? ਖੋਬੀਆਂ ਧੜੇ ਫਿਰ ਤੁਮੀਂ ਵੇਖੋਗੇ ਕਿ ਕੋਈ ਨਥੀ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।”

(ਯਹੂਨਾ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਰਾਣੀਆਂ ਧੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ੨:੫੩-੨:੧੧ ਨਹੀਂ ਹਨ।)

ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਬਦਰਾਹੀ ਰਹਦਿਆਂ ਫੜੀ ਗਈ

੫੩ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਉੱਥੋਂ ਆਧੇ-ਆਪਣੇ ਘਰ ਚੱਲੇ ਗਏ।

੧ ਜਿਸੁ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਧਗੜ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਧਿਆ।

੨ ਸਵੇਰ-ਸਾਰ ਜਿਸੁ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਮੁੜਿਆ ਆਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਜਿਸੁ ਕੋਲ ਆਏ। ਜਿਸੁ ਉੱਥੇ ਬੈਠਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਧਦੇਸ ਦਿੱਤਾ।

੩ ਨੇਮ ਦੇ ਧਰਚਾਰਰ ਆਤੇ ਫਰੀਮੀ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਕੋਲ ਲੈ ਆਏ ਜੋ ਕਿ ਬਦਰਾਹੀ ਰਹਦਿਆਂ ਫੜੀ ਗਈ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉਮ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੇ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ। ੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗੁਰੂ! ਇਹ ਯਹੂਦੀ ਉੱਚੇ ਫੜੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਦਰਾਹੀ ਰਹ ਰਹੀ ਮੀ? ੫ ਸਰਹਾ ਵਿੱਚ, ਮੁਸਾ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਜਿਹੀਆਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਦੱਸੋ ਸਾਨੂੰ ਰੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ?”

੬ ਯਹੂਦੀ ਉਮ ਨੂੰ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੁੰਢ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਗਲਤ ਆਖੇ। ਉਹ ਉਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਮੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਯਹ ਜਿਸੁ ਕੋਲੋਂ ਝੁਰਿਆ ਆਤੇ ਜਮੀਨ ਤੇ ਆਪਣੀ ਉਂਗਲ ਨਾਲ ਕੁਝ ਲਿਖਣ ਲੱਗ ਧਿਆ। ੭ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਉਮ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੁੰਢਿਆ ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਸਿੰਧਾ ਹੋਇਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਆਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਧਾਧ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਉੱਧਰ ਯਹਿਲਾ ਖੱਬਰ ਮਾਰ ਸੰਦਾ ਹੈ।” ੮ ਤਾਂ ਉਹ ਫੇਰ ਕੋਲੋਂ ਝੁਰਿਆ ਆਤੇ ਧਰਾਤਲ ਤੇ ਕੁਝ ਲਿਖਣ ਲੱਗ ਧਿਆ।

੯ ਜੇ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਦੇ ਕਦੇ ਗੇਟ ਲੱਗੇ। ਮਭ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਬਚੁਰਗ ਲੋਰ ਗਏ ਫਿਰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਲੋਰ ਵੀ ਵਿਦਾ ਹੋ ਗਏ। ਜਿਸੁ ਇੱਕਲਾ ਉਮ ਯਹੂਦੀ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆ ਜੋ ਕਿ ਉਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੀ ਮੀ। ੧੦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਮ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਜੇ ਯਹੂਦੀ, ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਹਨ? ਰੀ ਰਿਮੇ ਨੇ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਦੋਸੀ ਰਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ?”

੧੧ ਉਮ ਯਹੂਦੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਨਹੀਂ, ਸਰੀਮਾਨ ਜੀ! ਮੈਨੂੰ ਰਿਮੇ ਨੇ ਵੀ ਦੋਸੀ ਰਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।”

ਫਿਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਤੇਰਾ ਦੇਸੀ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਹੁਣ ਤੂੰ ਜਾ ਮੱਕੜੀ ਹੋਂ ਧਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਧਾਧ ਨਾ ਕਰੀਂ।” *

ਜਿਸੁ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਚਾਨਣ ਹੈ

^{੧੨} ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਜਿਸੁ ਨੇ ਮੁੜ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਚਾਨਣ ਹਾਂ। ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਮੇਰਾ ਅਨੁਮਤ ਕਰਦਾ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਹਨੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜੀਵੇਗਾ ਮਗੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।”

^{੧੩} ਧਰ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਥਾਧੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ, ਜੋ ਇਹ ਆਖਦਾ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਬੂਲ ਕਰਦੇ ਜੋ ਤੂੰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈਂ।”

^{੧੪} ਜਿਸੁ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਥਾਧੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਸੱਚ ਨੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵਾਂਗਾ। ^{੧੫} ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਮਾਨਵੀ ਕਰਜੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮੇਰਾ ਨਿਕਾ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਧਰ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਿਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ^{੧੬} ਧਰ ਜੇ ਮੈਂ ਨਿਕਾ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਨਿਕਾ ਸੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇੱਕਲਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਖਿਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ। ^{੧੭} ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ^{੧੮} ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖੱਬੇ ਉੱਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ, ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ, ਵੀ ਮੇਰੇ ਖੱਬੇ ਉੱਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”

^{੧੯} ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੁੰਫ਼ਿਆ, “ਤੇਰਾ ਖਿਤਾ ਕਿੱਥੋਂ ਹੈ?”

ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣ ਜਾਣਦੇ।” ^{੨੦} ਜਿਸੁ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਦੋਂ ਆਖੀਆਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੱਕੜ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਉਧਰਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦੀ ਖੋਟੀ ਕੋਲ ਧਰਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਧਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਜਿਸੁ ਦਾ ਮਹੀ ਵੇਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਇਆ।

ਯਹੂਦੀ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਮਝੇ

^{੨੧} ਜਿਸੁ ਨੇ ਫੇਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭੋਗੇ, ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰ ਜਾਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

^{੨੨} ਫੇਰ ਯਹੂਦੀ ਆਪੁ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ, “ਕੀ ਜਿਸੁ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਰ ਲਵੇਗਾ? ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ

ਹੈ, ‘ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਧਰੁੱਚ ਸਕਦੇ।’”

^{੨੩} ਧਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਬੱਲਿਉਂ ਹੋ ਧਰ ਮੈਂ ਉੱਥੋਂ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹੋ ਧਰ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ^{੨੪} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਮੰਗ ਮਰੋਗੇ। ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰ ਜਾਵੋਗੇ।”

^{੨੫} ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ?”

ਜਿਸੁ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਉਹੀ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਢੇਂ ਕਹਿੰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ^{੨੬} ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਨਿਕਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ, ਸੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ।”

^{੨੭} ਲੋਕ ਉਹ ਨਾ ਮਮਝ ਕਰੇ ਕਿ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖਿਤਾ ਥਾਧੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ^{੨੮} ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਕੜ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹੀ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਕੜ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖਾਇਆ ਹੈ। ^{੨੯} ਉਹ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਉਹ ਧਰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕਲਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ।” ^{੩੦} ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਧਾਧ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਥਾਧੇ ਉਧਰਦੇ

^{੩੧} ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਚਾ ਕੱਢਦੇ ਸਨ, “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਉਧਰਦੇ ਨੂੰ ਮੰਨੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਅਮਲੀ ਚਲੋਗੇ। ^{੩੨} ਤਦ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ ਨੂੰ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਅਤੇ ਉਹੀ ਸੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।”

^{੩੩} ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਅਸੀਂ ਅਥਰਾਹਾਮ ਦੀ ਅੰਸ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਫਿਰ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ?”

^{੩੪} ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰੇਕ ਉਹ, ਜਿਹੜਾ ਧਾਧ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ, ਉਹ ਧਾਧ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੈ। ^{੩੫} ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਧਰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ^{੩੬} ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁੱਤਰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ।

^{੩੭} ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਥਰਾਹਾਮ ਦੀ ਅੰਸ ਹੋ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਉਧਰਦੇ

* ੮:੧੧ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੜ ਖੁਰਾਣੀਆਂ ਖਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ੭:੫੩-੮:੧੧ ਨਹੀਂ ਹਨ। (ਦੁਸਰੀਆਂ ਖਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭਾਗ ਅੱਲਗ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਹੈ।)

ਨੂੰ ਰਬੂਲਣ ਲਈ ਗਾਜੀ ਨਹੀਂ ਹੋ। ੩੮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹੀ ਰੁਝ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੇ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਰੁਝ ਰਹਦੇ ਹੋ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਹਨ ਵਾਸਤੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੩੯ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮਾਡਾ ਖਿਤਾ ਆਬਰਾਹਾਮ ਹੈ।”

ਖਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਤੁਸੀਂ ਆਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਅੰਸ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹੀ ਰਹਨੀਆਂ ਰਹਦੇ ਜੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ। ੪੦ ਮੈਂ ਉਹ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਸੁਣਿਆ, ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਠ ਦੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੀਤਾ ੪੧ ਤੁਸੀਂ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹੋ ਜਿਵੇਂ ਦੀਆਂ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਰਹਦਾ ਹੈ।”

ਖਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਿਹ ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਰੋਣ ਸੀ? ਮਾਡਾ ਇੱਕ ਖਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।”

੪੨ ਖਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਜੇਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹਦੇ ਰਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਇਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਮੈਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਹੀ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ੪੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੇ ਮੈਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਰਿਉਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ? ਰਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋ। ੪੪ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਮੈਤਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਅੰਸ ਹੋ ਤੇ ਮਿਰਫ ਉਹੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰਮੇਦ ਹੈ। ਮੈਤਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਗਤਿਆਰਾ ਹੈ ਉਹ ਮੱਚ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਮੱਚ ਨਹੀਂ। ਜਦ ਉਹ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਖਣਾ ਅਸਲੀ ਸਦਕੂਧ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੈ। ਗਾਂ ਮੈਤਾਨ ਝੂਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਝੂਠ ਦਾ ਖਿਤਾ ਹੈ।

੪੫ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ। ੪੬ ਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਹੈ ਜੇ ਟਿਹ ਮਾਬਤ ਰਹ ਮੱਚੇ ਕਿ ਮੈਂ ਖਾਧ ਦਾ ਦੋਸੀ ਹਾਂ? ਜੇਰ ਮੈਂ ਮੱਚ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਵਿਸਵਾਸ ਰਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ? ੪੭ ਇੱਕ ਵਿਆਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਹੈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣ ਤੋਂ ਟਿਨਰਾਹ ਰਹਦੇ ਹੋ ਰਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋ।”

ਖਿਸੂ ਆਖਣੇ ਅਤੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ

੪੮ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਅਸੀਂ ਠੀਰ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਇੱਕ ਮਾਮਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਭੂਤ ਖਰਵੇਸ ਰਹ ਗਿਆ ਹੈ।”

੪੯ ਖਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਰੋਈ ਭੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਰਹਦਾ ਹਾਂ, ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਨਿਰਾਦਰ ਰਹਦੇ ਹੋ। ੫੦ ਮੈਂ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਵਾਸਤੇ ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਚਹੁੰਦਾ। ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਠ ਦੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੁਨਮਫ ਹੈ। ੫੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਜੇਰ

ਰੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਚੱਲੇਗਾ ਉਹ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ।”

੫੨ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਭੂਤ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਬਰਾਹਾਮ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਨਬੀ ਵੀ ਮਰ ਗਏ ਖਰ ਤੂੰ ਰਹਿਨਾ ਕਿ ਜੇਰ ਰੋਈ ਮੇਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਰਹਦਾ ਉਹ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਖਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ।” ੫੩ ਸੀ ਤੂੰ ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ ਆਬਰਾਹਾਮ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ? ਆਬਰਾਹਾਮ ਅਤੇ ਨਬੀ ਮਰ ਗਏ ਤਾਂ ਤੂੰ ਭਲਾ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਸੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ?”

੫੪ ਖਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇਰ ਮੈਂ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਰੋਈ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ। ਖਰ ਜਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰਦਾ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਮਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ੫੫ ਖਰ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਖਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਜੇਰ ਮੈਂ ਟਿਹ ਰਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠਾ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਖਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਦੀ ਖਾਲਨਾ ਰਹਦਾ ਹਾਂ। ੫੬ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਆਬਰਾਹਾਮ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਦਾ ਦਿਨ ਵੇਖੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ।”

੫੭ ਫਿਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਤੂੰ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ? ਤੂੰ ਰਿਵੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਮੱਚ ਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਤੂੰ ਖੰਜਾਰਾਂ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ।”

੫੮ ਖਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਆਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਹਾਂ। ੫੯ ਜਦੋਂ ਖਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤੇ ਮੁੱਟਣ ਵਾਸਤੇ ਖੱਬਰ ਚੁੱਕੇ। ਖਰ ਖਿਸੂ ਲੁਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੱਚ ਛੱਡ ਕੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

ਖਿਸੂ ਨੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਨੂੰ ਗਾਜੀ ਰੀਤਾ

੧ ਜਦੋਂ ਖਿਸੂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਗੁਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏ ਅੰਨ੍ਹਾ ਆਦਮੀ ਵੇਖਿਆ। ਟਿਹ ਆਦਮੀ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਅੰਨ੍ਹਾ ਸੀ। ੨ ਖਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਗੁਰੂ, ਟਿਹ ਆਦਮੀ ਜਨਮ ਤੋਂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੈ, ਖਰ ਕਿਸ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਅੰਨ੍ਹਾ ਖੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਉਸ ਦੇ ਆਖਣੇ ਖਾਧਾਂ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਧ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਰਾਹਤ?”

੩ ਖਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਟਿਹ ਉਸ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਧ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖਰ ਟਿਹ ਚੰਗਾ ਹੋਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਅੰਨ੍ਹਾ ਖੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ੪ ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਹਜ, ਦਿਨ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਰਿਉਂ ਕਿ ਫਿਰ ਗੁਹ ਤੇ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਰੋਈ ਵੀ ਗੁਹ ਵੇਲੇ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹ ਮੱਚ ਦਾ। ੫ ਜਦ ਤੀਰ ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਚਾਨਣ ਹਾਂ।”

੬ ਇਹ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਜਿਸੁ ਨੇ ਜਮੀਨ ਤੇ ਬੁੱਝਿਆ ਆਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਖੋੜ੍ਹੀ ਮਿੱਟੀ ਗਿਲੀ ਰੀਤੀ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸ ਆਂਨਹੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਆੱਖ ਤੇ ਲੇਖਿਆ। ੭ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾ ਆਤੇ ਮਿਲੇਆਮ ਦੇ ਰੁੰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਯੇ,” (ਮਿਲੇਆਮ ਦਾ ਆਰਥ ਹੈ “ਭੋਜਿਆ ਹੋਇਆ।”) ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਰੁੰਡ ਤੇ ਗਿਆ ਆਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਯੇਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵਾਪਸ ਯਰਤਿਆ। ਗੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਮਭ ਵਿਖਦਾ ਸੀ।

੮ ਜਿਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭੀਖ ਮੰਗਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਲਾਢੀਆਂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਵੇਖੋ ਸੀ ਇਹ ਉਹੀ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਬੈਠੇ ਭੀਖ ਮੰਗਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।”

੯ ਰੁੜ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਹਾਂ ਉਹੀ ਹੈ।” ਯਰ ਦੂਜੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ ਇਹ ਉਹ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਵਰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।”

ਯਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਉਹੀ ਆਦਮੀ ਹਾਂ।”

੧੦ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਖੁੰਛਿਆ, “ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ? ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਦਿਰਸਟੀ ਕਿਵੇਂ ਯਰਾਧਤ ਹੋਈ?”

੧੧ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜਿਸੁ ਨਾਮੀਂ ਆਦਮੀ ਨੇ ਰੁੜ ਮਿੱਟੀ ਮੋਰੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇਆਮ ਰੁੰਡ ਤੇ ਯੇਣ ਵਾਸਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਰਿਹਾ। ਜਦ ਮੈਂ ਮਿਲੇਆਮ ਰੁੰਡ ਤੇ ਗਿਆ ਆਤੇ ਆੱਖਾਂ ਯੋਤੀਆਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੇਖਣ ਯੋਗ ਸੀ।”

੧੨ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?”
ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।”

ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਦੇ ਸ਼ਾਜੀ ਰੀਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਖੁੰਛੇ

੧੩ ਜਦੋਂ ਲੋਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ, “ਫਰੀਮੀਆਂ ਕੋਲ ਲਿਆਏ, ਜੇ ਯਹਿਲਾਂ ਆਂਨਹਾ ਸੀ।” ੧੪ ਜਿਸੁ ਨੇ ਸ਼ਾਜਾ ਬਣਾਏ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਚੰਗਾ ਰੀਤਾ ਸੀ। ੧੫ ਤਾਂ ਇਸ ਵਾਰੀ ਫਰੀਮੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦਿਰਸਟੀ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੀ?”

ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਉਸ ਨੇ ਮੋਰੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਤੇ ਚਿੱਰੜ ਲਾਇਆ, ਮੈਂ ਆੱਖਾਂ ਯੋਤੀਆਂ ਆਤੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਵੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ।”

੧੬ ਰੁੜ ਫਰੀਮੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਨੇਮ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

ਰੁੜ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਇੱਕ ਯਾਥੀ ਆਦਮੀ ਆਜਿਹੇ ਰਹਿਮਭੇ ਰਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।” ਯਹੂਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਪਰ ਆਧਮ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਏ।

੧੭ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੁੰਛਿਆ, “ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਾਜੀ ਰੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਰਗੇ ਗੁਣ ਤੂੰ ਵੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਤੂੰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਬਾਰੇ ਸੀ ਆਖਦਾ ਹੈ?”

ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਉਹ ਇੱਕ ਨਬੀ ਹੈ।”

੧੮ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਮਾਧਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਦਮੀ ਆਂਨਹਾ ਸੀ ਆਤੇ ਸ਼ਾਜੀ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ੧੯ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਸੀ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਤੁਹਾਡਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਆਂਨਹਾ ਜਨਮਿਆਂ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਗੁਣ ਕਿਵੇਂ ਵੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ?”

੨੦ ਉਸ ਦੇ ਮਾਧਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਾਜਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਜਨਮਿਆਂ ਸੀ ਤਾਂ ਆਂਨਹਾ ਸੀ। ੨੧ ਯਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਯਤਾ ਕਿ ਗੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਸਦੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਕਿਸਨੇ ਚੰਗੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੰਛੋ। ਉਹ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵੱਡਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।” ੨੨ ਉਸ ਦੇ ਮਾਧਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਆਖਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ। ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਰਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਯਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਛ ਦੇਣਗੇ ਜੇ ਇਹ ਆਖੇਗਾ ਕਿ ਜਿਸੁ ਮਸੀਹ ਹੈ।

੨੩ ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਮਾਧਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਸ਼ਾਫੀ ਸਿਆਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਖੁੰਛ ਲਵੋ।”

੨੪ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ, ਜੇ ਯਹਿਲਾਂ ਆਂਨਹਾ ਸੀ, ਦੂਜੀ ਵਾਰੀ ਬੁਲਾਇਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੱਚ ਬੋਲ ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖ (ਜਿਸੁ) ਯਾਥੀ ਹੈ।”

੨੫ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਹ ਯਾਥੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਗਲ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਂਨਹਾ ਸੀ ਆਤੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਵੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ।”

੨੬ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਸੀ ਰੀਤਾ? ਉਸ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਤੇਰੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ?”

੨੭ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਖਿਆ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਉਹੀ ਗੱਲ ਫੇਰ ਤੋਂ ਸੁਣਨੀ ਕਿਉਂ ਯਸੱਕ ਰਰਦੇ ਹੋ? ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?”

੨੮ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਬੜੇ ਰਬਥ ਵਿੱਚ ਆਏ ਆਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬੜਾ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਰਿਹਾ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦਾ ਚੇਲਾ ਹੈ। ਤੇ ਆਮੀਂ ਖੁਸਾ ਦੇ ਚੇਲੇ ਹਾਂ।

੨੯ ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖੁਸਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਸੀ, ਯਰ ਇਸ ਆਦਮੀ ਬਾਰੇ, ਆਮੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਹੈ।”

੩੦ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਬੜੀ ਆਜੀਬ ਗੱਲ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਜਿਸੁ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਯਰ ਇਸਨੇ ਮੋਰੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਸ਼ਾਜੀ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ। ੩੧ ਆਮੀਂ ਮਭ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਾਥੀਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਵਿਆਰਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸਰਯਾਲੂ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਆਗਿਆਰਾਮੀ ਹੈ। ੩੨ ਇਹ ਯਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਂਨਹੇ ਜਨਮੇ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਆੱਖਾਂ

ਚੰਗੀਆਂ ਸੀਤੀਂ ਹੋਣ।^{੩੩} ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਜ਼ਰੂਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਜਿਹੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਾ ਹੁੰਦਾ।”

^{੩੪} ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੂੰ ਧਾਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਮਿਆ ਸੀ। ਸੀ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?” ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਆਤਮਕ ਅੰਨ੍ਹਾਪਨ

^{੩੫} ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਸੀ ਤੂੰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ?”

^{੩੬} ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ, ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਕੌਣ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਸੱਕਾਂ।”

^{੩੭} ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ ਜੋ ਗੁਣ ਤੋਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

^{੩੮} ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰੂਸ਼ਲਮ! ਮੈਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਝੁਕ ਕੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ।”

^{੩੯} ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਨਿਕਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਜਗਤ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਨ੍ਹੇ ਵੇਖ ਸੱਕਣ ਅਤੇ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵੇਖ ਸੱਕਦੇ ਹਨ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਣ।”

^{੪੦} ਕੁਝ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸਨ, ਇਹ ਸੁਣਿਆਂ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਸੀ! ਤੇਰਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹਾਂ?”

^{੪੧} ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਧਾਥੇ ਦੇ ਵੇਸੀ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ, ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਵੇਸੀ ਹੋਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋ।”

ਯਯਾਲੀ ਅਤੇ ਉਮਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ

੧੦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਬਾੜੇ ਵਿੱਚ ਬੂਟੇ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਰਸਤੇ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਭੇਡਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਆਇਆ ਹੈ।^੧ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜਾ ਫਾਟਰ ਰਾਹੀਂ ਵੱਡਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਯਯਾਲੀ ਹੈ।^੨ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਕਰਬਾਨ ਫਾਟਰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਭੇਡਾਂ ਉਸਦਾ ਬੋਲ ਸੁਣਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਨਾਉਂ ਲੈ-ਲੈ ਕੇ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।^੩ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਖਣੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲੈਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਤੁਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੇਡਾਂ ਉਸਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਣਦੀਆਂ ਹਨ।^੪ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਗਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀਆਂ ਮਗੋਂ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਣਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਧਿਆਣਦੀਆਂ।”

^੬ ਭਾਵੇਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਮਮਝਾਇਆ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਨਾ ਮਮਝ ਸੱਕੇ।

ਯਿਸੂ ਚੰਗਾ ਯਯਾਲੀ ਹੈ

^੧ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ, ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭੇਡਾਂ ਲਈ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਹਾਂ।^੨ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੇ ਮੈਥੋਂ ਧਰਮਾਂ ਆਏ ਉਹ ਚੋਰ ਜਾਂ ਡਾਕੂ ਸਨ, ਭੇਡਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ।^੩ ਮੈਂ ਬੂਟਾ ਹਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੇ ਰਾਹੀਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਅੰਦਰ-ਬਾਹਰ ਆਇਆ-ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੋ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਲੱਭ ਜਾਵੇਗਾ।^੪ ਚੋਰ ਚੋਰੀ, ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਆਇਆ ਹਾਂ, ਇੰਨੇ ਚੋਖਾ ਜੀਵਨ।

^੫ “ਮੈਂ ਚੰਗਾ ਆਜ਼ੀ ਹਾਂ। ਇੰਨੇ ਚੰਗਾ ਆਜ਼ੀ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਆਖਣਾ ਜੀਵਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।^੬ ਇੰਨੇ ਭਾੜੇ ਦਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਹ ਬਖਿਯਾੜ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਦਾ, ਉਹ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਖਿਯਾੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।^੭ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ।

^{੮-੧੪} “ਮੈਂ ਚੰਗਾ ਆਜ਼ੀ ਹਾਂ, ਜੋ ਭੇਡਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਿਤਾ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਆਖਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਆਖਣੀ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।^{੧੫} ਮੇਰੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਭੇਡਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸ ਇੰਜੜ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇੰਨੇ ਇੰਜੜ ਅਤੇ ਇੰਨੇ ਆਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ।^{੧੬} ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਜਾਨ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸੱਕਾਂ। ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਖੋਹਦਾ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਖੇ ਹੀ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।^{੧੭} ਮੈਨੂੰ ਆਖਣਾ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫੇਰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

^{੧੮} ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ, ਇੰਨੇ ਵਾਰ ਫੇਰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਬ ਹੋ ਗਿਆ।^{੧੯} ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੂਟਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇੰਨੇ ਧਾਗਲ ਆਦਮੀ ਵਾਂਗ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹੋ?”

^{੨੦} ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਵਿੱਚ ਬੂਟਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਸੱਕਦਾ। ਸੀ ਕੋਈ ਬੂਟਾ ਕਿਸੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ!”

ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣਾ

੨੨ ਇਹ ਸਰਦੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਮੀ ਯਾਤੇ ਯਹੁਤਿਸਠਾ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ *ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਇਆ। ੨੩ ਯਿਸੂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁਲਭਾਨ ਦੀ ਡਿਉਢੀ ਦੇ ਟਹਿਲ ਰਿਹਾ ਮੀ। ੨੪ ਯਹੂਦੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੰਦਰ ਤਰੇ ਗਏ ਯਾਤੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਰਿਨੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਦੁਬਿਆ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋਗਾ? ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮਸੀਹ ਹੋਂ ਤਾ ਮਾਨੂੰ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਰਹਿ।”

੨੫ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਰਹਾਮਾਤਾਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਯਾਤੇ ਉਹ ਰਹਾਮਾਤਾਂ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸਾਖੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ੨੬ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਟਿੱਜਣ ਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ। ੨੭ ਮੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਮੇਰੀ ਯਾਦਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਯਾਤੇ ਉਹ ਮੇਰਾ ਯਾਨੁਸਰਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ੨੮ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਸਦੀਯਕ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਯਾਤੇ ਉਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਰਨਗੀਆਂ ਯਾਤੇ ਨਾਹੀ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਖੋਹ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ੨੯ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਹੈ। ੩੦ ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਗੱਥੇ ਨਹੀਂ ਖੋਹ ਸੱਕਦਾ। ਮੈਂ ਯਾਤੇ ਖਿਤਾ ਇੱਕ ਹਾਂ।”

੩੧ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਯਾਤੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਖੱਬਰ ਚੁੱਕੇ। ੩੨ ਯਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਯਾਨੇਰਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਵਿਖਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਕਾਰਜ ਵਾਸਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਖੱਬਰਾਵ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?”

੩੩ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਾਸੀਂ ਤੇਰੇ ਤੇ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਖੱਬਰ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟ ਰਹੇ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਤੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਿਆ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਹੈਂ ਯਰ ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੈਂ। ਇਸੇ ਲਈ ਤੇਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।”

੩੪ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਹਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਤੁਸੀਂ ਦੇਵਤੇ ਹੋ।” ੩੫ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੁਰਾਖਤ ਕੀਤਾ ਉਹ ਇਸ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦੇਵਤੇ ਸਦਾਉਂਦੇ ਹਨ ਯਾਤੇ ਖੋਬੀ ਕਦੇ ਵੀ ਝੂਠੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦੀ। ੩੬ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿ ਸੱਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਸਿਰਫ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹਾਂ?’ ਮੈਂ ਉਹ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ। ੩੭ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਕਰਾਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਉਸਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ। ੩੮ ਯਰ ਜੋ ਮੈਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂ ਜੋ ਮੇਰਾ

ਖਿਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ, ਯਰ ਮੇਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੋਗੇ ਯਾਤੇ ਸਮਝੋਗੇ ਕਿ ਖਿਤਾ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਖਿਤਾ ਵਿੱਚ ਹਾਂ।”

੩੯ ਯਹੂਦੀ ਫੇਰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਯਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ।

੪੦ ਯਿਸੂ ਫਿਰ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਯਹਿਲਾਂ ਸੁਹੰਗਾ ਬਧਤਿਸਮਾ ਦਿੰਦਾ ਮੀ। ਯਾਤੇ ਉਹ ਉੱਥੇ ਟਹਿਰਿਆ। ੪੧ ਉੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਯਿਸੂ ਕੋਲ ਆਈ ਯਾਤੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੀ, “ਸੁਹੰਗਾ ਨੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਕਰਿਸਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਯਰ ਜੇ ਕੁਝ ਸੁਹੰਗਾ ਨੇ ਉਸ (ਯਿਸੂ) ਬਾਰੇ ਆਖਿਆ ਉਹ ਸੱਚ ਮੀ।” ੪੨ ਉੱਥੇ ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਵਿਸਵਾਸ ਕੀਤਾ।

ਲਾਜ਼ਰ ਦੀ ਮੌਤ

੧ ਲਾਜ਼ਰ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਰੋਗੀ ਮੀ ਜੋ ਕਿ ਬੈਤਯਨਿਯਾ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ। ਇਹ ਉਹ ਨਗਰੀ ਮੀ ਜਿੱਥੇ ਮਰਿਯਮ ਯਾਤੇ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਮਾਰਥਾ ਰਹਿੰਦੀ ਮੀ। ੨ ਇਹ ਯੋਰਤ ਮਰਿਯਮ ਮੀ, ਜਿਸਨੇ ਯਰਭੂ ਉੱਤੇ ਯਾਤਰ ਛਿੜਕਿਆ ਯਾਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲਾਂ, ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨ ਖੁੰਝੇ। ਲਾਜ਼ਰ ਮਰਿਯਮ ਦਾ ਭਰਾ ਮੀ ਯਾਤੇ ਬਿਮਾਰ ਮੀ। ੩ ਇਸ ਲਈ ਮਰਿਯਮ ਯਾਤੇ ਮਾਰਥਾ ਨੇ ਉਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ਾ ਭੇਜਿਆ, “ਯਰਭੂ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਆਲ ਮਿੱਤਰ ਲਾਜ਼ਰ ਬਿਮਾਰ ਹੈ।”

੪ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਯਰ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਲਈ ਯਾਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਾਹੀ ਮਹਿਮਾਮਈ ਹੋਣ ਲਈ ਯਾਈ ਹੈ।” ੫ ਯਿਸੂ, ਮਰਿਯਮ, ਮਾਰਥਾ ਯਾਤੇ ਲਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਕਰਦਾ ਮੀ। ੬ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਲਾਜ਼ਰ ਬੜਾ ਬਿਮਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਮੀ, ਉੱਥੇ ਵੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਉਹ ਹੋਰ ਕੁਰ ਗਿਆ। ੭ ਤਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮਾਨੂੰ ਗੁਣ ਯਹੂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਖਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੮ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰ ਗੁਰੂ! ਬੜਾ ਚਿਰ ਯਹਿਲਾਂ, ਯਹੂਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਖੱਬਰਾਵ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਹੀ ਤੂੰ ਫਿਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਵਾਖਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ।”

੯ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਕੀ ਦਿਨ ਭਰ ਦੇ ਬਾਰਹਾਂ ਖੰਫੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ? ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦਿਨ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਤਾਂ ਖੱਬਰ ਦੀ ਠੇਕਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਦਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਵੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ੧੦ ਯਰ ਜੋ ਵਿਯਾਰਤੀ ਸ਼ਾਤ

*१੦:੨੨ ਯਹੁਤਿਸਠਾ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਹਾਨੁੰਦਾ, ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿਸੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਹਫਤਾ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ।

ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਗੁਣੇ ਵਿੱਚ ਠੇਕਰ ਖਾਂਦਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਮ ਰੋਲ ਰੋਮਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

¹¹ ਜਿਸੁ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਰਿਹਾ, “ਮਾਡਾ ਮਿੱਤਰ ਲਾਜਰ ਇਸ ਵਰਤ ਮੈਂ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਯਰ ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਉੱਠਾਲਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

¹² ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰਭੂ, ਜੇਰਰ ਉਹ ਮੈਂ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।” ¹³ ਜਿਸੁ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਲਾਜਰ ਦੀ ਖੇਤ ਮੀ। ਯਰ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਰਿ ਉਹ ਆਮਲੀ ਨੀਂਦ ਬਾਰੇ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਮੀ।

¹⁴ ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਰਿਹਾ, “ਲਾਜਰ ਮਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।” ¹⁵ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਖਾਤਿਰ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਉਮ ਵਰਤ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਸਾਂ। ਰਿਉਂ ਰਿ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰੋਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਚਲੋ ਆਮੀਂ ਉੱਥੇ ਚੱਲੀਏ।”

¹⁶ ਤਦ ਬੋਯਾ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਦਰਿਮੁਸ ਕਰਕੇ ਸੱਦੀਦਾ ਮੀ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਚੋਲੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਚਲੋ ਆਉ ਆਮੀਂ ਵੀ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੀਏ। ਅਤੇ ਉਮ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾਣੀਏ।”

ਜਿਸੁ ਬੈਤਯਨਿਆ ਵਿੱਚ

¹⁷ ਜਿਸੁ ਬੈਤਯਨਿਆ ਵਿੱਚ ਯਹੁੱਚਿਆ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਲਾਜਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਯਿਆਂ ਚਾਰ ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ¹⁸ ਬੈਤਯਨਿਆ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚਕਾਰ ਦੇ ਖੇਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੂਰੀ ਮੀ। ¹⁹ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਮਾਰਯਾ ਅਤੇ ਮਰਿਯਮ ਰੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਲਾਜਰ ਦੀ ਖੇਤ ਦਾ ਆਫਸੋਸ ਕਰਨ ਆਏ।

²⁰ ਜਦ ਮਾਰਯਾ ਨੇ ਮੁਣਿਆ ਰਿ ਜਿਸੁ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਚਲੀ ਗਈ ਯਰ ਮਰਿਯਮ ਘਰ ਹੀ ਰਹੀ। ²¹ ਮਾਰਯਾ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਹੋ ਯਰਭੂ, ਜੇਰਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਨਾ ਮਰਿਆ ਹੁੰਦਾ।

²² ਯਰ ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ ਗਲੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ, ਜੋ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗੋਗੇ, ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।”

²³ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੇਰਾ ਭਰਾ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ।”

²⁴ ਮਾਰਯਾ ਬੋਲੀ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ ਰਿ ਉਹ ਯੁਨਰ ਉਬਾਨ ਨੂੰ ਅੰਤ ਦੇ ਦਿਨ ਉਹ ਜੀਯ ਉੱਠੇਗਾ।”

²⁵ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯੁਨਰ ਉਬਾਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਮੈਂ ਹਾਂ। ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮਰ ਜਾਏ ਉਹ ਜਿਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ।” ²⁶ ਹਰ ਵਿਯਾਰਤੀ, ਜੋ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ। ਮਾਰਯਾ, ਜੀ ਤੂੰ ਇਸਦਾ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈਂ?”

²⁷ ਮਾਰਯਾ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਹਾਂ ਯਰਭੂ, ਮੈਂ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਰਿ ਤੂੰ ਹੀ ਮਸੀਹ ਹੈ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੁੱਤਰ, ਜੋ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਮੀ।”

ਜਿਸੁ ਰੋਇਆ

²⁸ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮਾਰਯਾ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਮਰਿਯਮ ਕੋਲ ਗਈ ਤੇ ਉਮ ਨਾਲ ਇੱਕਲਿਆਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਬਹੁ ਇੱਥੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਖੁੱਛ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ²⁹ ਜਦੋਂ ਮਰਿਯਮ ਨੇ ਇਹ ਮੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਝੱਟ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਜਿਸੁ ਕੋਲ ਗਈ। ³⁰ ਜਿਸੁ ਗਲੇ ਖਿੰਡ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਯਹੁੱਚਿਆ ਮੀ, ਮਗੋਂ ਉਹ ਅਜੇ ਉਮ ਬਾਂ ਮੀ ਜਿੱਥੇ ਮਾਰਯਾ ਉਮ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਈ ਮੀ। ³¹ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦੀ ਮਰਿਯਮ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਮ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਰਿਯਮ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਉੱਠਦਿਆਂ ਅਤੇ ਘਰ ਛੱਡਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮਦਾ ਖਿੰਡਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਰਿ ਉਹ ਕਬਰ ਤੇ ਰੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ³² ਮਰਿਯਮ ਉੱਥੇ ਆਈ ਜਿੱਥੇ ਜਿਸੁ ਮੀ। ਜਦੋਂ ਮਰਿਯਮ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਉਹ ਉਮ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਈ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰਭੂ, ਜੇਰਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਹੁੰਦੇ, ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਨਾ ਮਰਿਆ ਹੁੰਦਾ।”

³³ ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਮਰਿਯਮ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਂਦੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਦਰਦ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ³⁴ ਉਮ ਨੇ ਖੁੱਛਿਆ, “ਲਾਜਰ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਯਰਭੂ ਆਉ ਅਤੇ ਵੇਖੋ।”

³⁵ ਜਿਸੁ ਰੋਇਆ।

³⁶ ਫਿਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ, ਉਮ ਨੇ ਉਮ ਨਾਲ ਰਿੰਨਾ ਯਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

³⁷ ਯਰ ਕੁਝ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਜਿਸ ਨੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਨੂੰ ਦਿਸਮਟੀ ਦਿੱਤੀ, ਜੀ ਉਹ ਲਾਜਰ ਨੂੰ ਮਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ।”

ਜਿਸੁ ਨੇ ਲਾਜਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ

³⁸ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਜਿਸੁ ਲਾਜਰ ਦੀ ਕਬਰ ਉੱਧਰ ਆਇਆ ਜੇ ਰਿ ਇੱਕ ਗੁਫਾ ਮੀ ਉਮ ਉੱਧਰ ਖੱਬਰ ਯਰਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ³⁹ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦੇਵੇ।”

ਮਾਰਯਾ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਹੋ ਯਰਭੂ ਲਾਜਰ ਨੂੰ ਮਰਿਆਂ ਤਾਂ ਚਾਰ ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉੱਥੋਂ ਤਾਂ ਗੁਣ ਮੜ੍ਹਿਆ ਆਉਂਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।” ਮਾਰਯਾ ਮੇਰੇ ਹੋਏ ਆਦਮੀ ਦੀ ਭੈਣ ਮੀ।

⁴⁰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਮਾਰਯਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਾਦ ਕਰ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਰਿਹਾ ਮੀ? ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰਿਹਾ ਮੀ ਰਿ ਜੇਰਰ ਤੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰੋਗੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਵੇਖੋਗੀ।”

⁴¹ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਵੇਸ ਤੋਂ ਖੱਬਰ ਹਟਾਇਆ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਉੱਧਰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਹੋ ਯਿਤਾ, ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੁਣਿਆ ਹੈ।” ⁴² ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁਣਦਾ ਹੈ ਯਰ ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਆਖੀ ਰਿਉਂ ਰਿ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਵਰਤ ਮੇਰੇ ਕੋਲ

ਇੰਤਰ ਹੋਣੇ ਹਨ। ਤੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹਿਣ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।” ੬੩ ਇਸ ਧਰਮਗੀਤਾ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ, “ਲਾਜ਼ਰ, ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆ।” ੬੪ ਉਹ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਆਦਮੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ-ਪੈਰ ਮਲਮਲ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਬਝੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਸੁਮਾਲ ਨਾਲ ਲਘੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਜਿਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸਦੇ ਉੱਪਰੋਂ ਰੱਖੜਾ ਹਟਾਵੋ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਓ।”

ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ (ਮੱਤੀ ੨੬:੧-੫; ਮਰਕੁਸ ੧੪:੧-੨; ਲੂਕਾ ੨੨:੧-੨)

੬੫ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਉੱਥੇ ਮਰਿਯਮ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਜੋ ਜਿਸ ਨੇ ਸੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀਤਾ। ੬੬ ਧਰ ਝੁਝ ਯਹੂਦੀ ਫਰੀਸੀਆਂ ਰੋਲ ਗਏ ਤੇ ਜਾਰੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੀਤਾ ਸੀ। ੬੭ ਤਾਂ ਫਿਰ ਧਰਮਗੀਤਾ ਜਾਜ਼ਰ ਅਤੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਸੰਮਲ ਦੀ ਇੰਦਰ ਮਠਾ ਬੁਲਾਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਮਾਨੂੰ ਸੀਤਾ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਆਦਮੀ ਬਹੁਤ ਰਹਿਮਭੇਰ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਹਰ ਰੋਈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹੇਗਾ। ਤਦ ਫਿਰ ਰੋਮੀ ਆ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਰੋਮ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।”

੬੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦਰ ਰਖਾਫਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਵਰਗੇ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਝੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ੬੯ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਸਾਡੀ ਰੋਮ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੰਦਰ ਆਦਮੀ ਦਾ ਮਾਰੇ ਜਾਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ।”

੭੦ ਰਖਾਫਾ ਨੇ ਇਹ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਮਾਲ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜ਼ਰ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਸੀਤੀ ਕਿ ਜਿਸ ਰੋਮ ਲਈ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ੭੧ ਤਾਂ, ਜਿਸ ਸਿਰਫ ਯਹੂਦੀ ਰੋਮ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ ਸਗੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਿੱਡੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਕੱਠਿਆਂ ਲਿਆ ਸਕੇ।

੭੨ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ੭੩ ਤਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਲ੍ਹੇ-ਆਮ ਖੁੰਮਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਛੱਡ ਕੇ ਇਫਰਾਈਮ ਨਾਂ ਦੇ ਇੰਦਰ ਨਗਰ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਜਿਹੜਾ ਉਜਾੜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਝੁਝ ਦੇਰ ਉਹ ਆਖਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਰਿਹਾ।

੭੪ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਧਰਮਗੀਤਾ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਰਈ ਦੇਸਾਂ ਤੋਂ ਯਹੂਸਲਮ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਧਵਿੰਤਰ ਰਹਿਣ ਲਈ

ਆਏ। ੭੫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਮੰਦਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਸੀਤਾ ਉਹ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ? ਤੁਸੀਂ ਸੀ ਮੇਰੇ ਦੇ ਹੋ?” ੭੬ ਧਰ ਧਰਮਗੀਤਾ ਜਾਜ਼ਰ ਅਤੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਰਈ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਧਰਮਗੀਤਾ ਜਾਜ਼ਰ ਅਤੇ ਫਰੀਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰ ਸਕਣ।

ਜਿਸ ਬੈਤਯਾਨਿਆ ਵਿੱਚ ਆਖਣੇ ਦੇਸਤਾਂ ਨਾਲ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੬-੧੩; ਮਰਕੁਸ ੧੪:੩-੯)

੧ ਧਰਮਗੀਤਾ ਤਿਉਹਾਰ ਤੋਂ ਛੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਸ ਬੈਤਯਾਨਿਆ ਨੂੰ ਆਇਆ ਇਹ ਉਹ ਸਹਿਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਲਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਲਾਜ਼ਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਂ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਸੀ। ੨ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਡੇ ਦਾ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਸੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਰਯਾ ਨੇ ਭੋਜਨ ਵਰਤਾਇਆ। ਲਾਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦਰ ਸੀ ਜੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ੩ ਮਰਿਯਮ ਨੇ ਨਰਦ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬਣੇ ਮਹਿੰਗੇ ਅਤਰ ਦਾ ਯੱਧਾ ਮੇਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਉੱਤੇ ਡੇਲਿਯਾ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰ ਝੁੰਡੇ। ਸਾਰਾ ਘਰ ਅਤਰ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ।

੪ ਯਹੂਦੀ ਇਸਰਹਿਯੋਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦਰ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ੫ “ਉਹ ਅਤਰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਮਲਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਅਤਰ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਕੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਸੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।” ੬ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਖੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗਰੀਬਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਿਤ ਸੀ ਧਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਚੋਰ ਸੀ। ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਲਈ ਧਨ ਵਾਲਾ ਮੰਦਰ ਉਸ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਚਾਹੁਣੇ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਸੀ।

੭ ਜਿਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਰੋਕੋ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਭੇਰੇ ਜਨਾਜੇ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਕਰਨ ਦਿਓ।

੮ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਣਗੇ, ਧਰ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

ਲਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਇੰਦਰ ਵਿਉਂਤ

੯ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਜਾਣ ਗਏ ਕਿ ਜਿਸ ਬੈਤਯਾਨਿਆ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਲਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਣ ਆਏ। ਲਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਰਦੇ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਸੀ। ੧੦ ਤਾਂ ਧਰਮਗੀਤਾ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਲਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ੧੧ ਲਾਜ਼ਰ ਦੇ ਸਾਰਣ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਆਖਣੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ ਇਸੇ ਲਈ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਲਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਯਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਯਰਵੇਸ

(ਮੱਤੀ ੨੧:੧-੧੧; ਮਰਕੁਸ ੧੧:੧-੧੧; ਲੂਕਾ ੧੯:੨੮-੪੦)

੧੨ ਯਹਾਲੇ ਦਿਨ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਿਸੁ ਯਰੁਸਲਮ ਨੂੰ ਯਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਯਸਾਹ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਆਏ ਸਨ। ੧੩ ਉਹ ਖਜੂਰ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਏ ਅਤੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਆਖਣ ਲੱਗੇ;

“ਉਸਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੋ!”

‘ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦੇਵੇ ਜੇ ਕੋਈ ਯਰਬੂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।’ ਜਬੂਰ ੧੧੮:੨੫-੨੬

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਸਾਹ ਉੱਥਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਵੇ!”

੧੪ ਜਿਸੁ ਨੇ ਇੱਕ ਗੱਧੀ ਦਾ ਬੱਚਾ ਲੱਭਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਜੇ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਯੂਰਾ ਕਰ ਦਿਤਾ,

੧੫ “ਮੀਯੋਨ ਦੀ ਬੇਟੀ ਨਾ ਡਰ!

ਵੇਖ, ਤੇਰਾ ਬਾਦਸਾਹ ਇੱਕ ਗੱਧੀ

ਦੇ ਬੱਚੇ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।” ਜਕਰਯਾਹ ੯:੯

੧੬ ਜਿਸੁ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਵਰਤ ਇਹ ਨਾ ਸਮਝ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਭ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਰ ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ ਉਭਰਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਆਇਆ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਲਈ ਸੀਠੀਆਂ ਸਨ।

੧੭ ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਲਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਉਸ ਵਰਤ ਉਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਲਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਮੰਦਿਆ ਕਿ ਕਬਰ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆ। ਗੁਣ ਉਹ ਲੋਕ ਉਸ ਬਾਰੇ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ, ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸਨ। ੧੮ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਏ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸੀਤੇ ਇਸ ਕਰਿਸਮੇ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ੧੯ ਫਿਰ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, “ਦੇਖੋ! ਸਾਡੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿਅਰਥ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਲੋਕ ਉਸਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।”

ਜਿਸੁ ਦਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਉਥਦੇਸ

੨੦ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਯੂਨਾਨੀ ਲੋਕ ਵੀ ਸਨ, ਜੋ ਯਸਾਹ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਉਥਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ੨੧ ਇਹ ਯੂਨਾਨੀ ਲੋਕ ਫਿਲਿਪੁੱਸ ਰੋਲ ਆਏ ਜੋ ਗਲੀਲਾ ਅਤੇ ਬੈਤਸੈਦਾ ਤੋਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਜੇਈ ਸੀਠੀ, “ਜਨਾਬ! ਅਸੀਂ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।” ੨੨ ਫਿਲਿਪੁੱਸ ਨੇ ਆਕੇ ਅੰਦਰਯਾਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਅੰਦਰਯਾਮ ਅਤੇ ਫਿਲਿਪੁੱਸ ਨੇ ਆਕੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ੨੩ ਜਿਸੁ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਲਈ ਮਹਿਮਾਮਈ ਹੋਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ੨੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ

ਮੌਜ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਕਣਕ ਦਾ ਇੱਕ ਦਾਣਾ ਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਧੌਕੇ ਨਾ ਮਰੇ ਇੱਕ ਦਾਣਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਫਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

੨੫ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਜਾਣ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਆ ਲਵੇਗਾ। ਯਰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣਾ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਲਈ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ। ੨੬ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਗਰ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਦ ਮੇਰਾ ਉਹ ਸੇਵਕ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਮੈਂ ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੀ ਟਹਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਖਿਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਜਾਹਰ ਕਰਨਾ

੨੭ “ਗੁਣ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਬਿਖਤਾ ਮਈ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਾਂ, ‘ਹੇ ਖਿਤਾ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਖੜੀ ਤੋਂ ਬਚਾ?’ ਨਹੀਂ! ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਇਆ ਹਾਂ। ੨੮ ਖਿਤਾ, ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾਮਈ ਬਣਾ!”

ਫਿਰ ਸਵਰਗਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ, “ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾਮਈ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾਮਈ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।”

੨੯ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਖੜੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਬੱਦਲ ਗਜ਼ਿਆ ਹੈ।”

ਯਰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇੱਕ ਦੂਤ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।”

੩੦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਮੇਰੀ ਖਾਤਰ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਸਗੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਖਾਤਰ ਆਈ ਹੈ। ੩੧ ਗੁਣ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਿਕਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਣ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਹਾਕਮ ਬਾਹਰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ੩੨ ਮੈਂ ਵੀ ਇਸ ਜਗਤ ਤੋਂ ਸਵਰਗ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਉਂ ਵਾਪਰੇਗਾ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥਰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਾਂਗਾ।” ੩੩ ਇਹ ਆਖਕੇ, ਜਿਸੁ ਸੁਚਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਮਰੇਗਾ।

੩੪ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਾਡੀ ਸਰਗ ਤਾਂ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੀਵੇਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਇਹ ਕਿਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਕਿ ‘ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜ਼ਰੂਰ ਉੱਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ?’ ਇਹ ‘ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ’ ਕੌਣ ਹੈ?”

੩੫ ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਚਾਨਣ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਹੀ ਖਲਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਰੋਸਨੀ ਵਿੱਚ ਤੁਰੋ, ਤਦ ਹੇਠਰਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਰੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਗਰੇਵੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੩੬ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਚਾਨਣ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਹੈ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰੋ। ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਨਣ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਹੋਵੋ।” ਇਹ ਸਭ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਜਿਸੁ ਅਜਿਹੀ ਜਗਹਾ ਉੱਤੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਲੱਭ ਸਕਦੇ।

ਯਗੁਦੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ

੩੭ ਯਿਸੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਮਾਗਭਣੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਰਹਿਮਭੇ ਕੀਤੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਆਪਣੀ ਆਂਖੀਂ ਵੇਖਿਆ ਯਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਨਿਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

੩੮ ਇਹ ਤਾਂ ਹੋਇਆ ਜੇ ਨਵੀਂ ਯਮਾਯਾਗ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਸੱਚੀ ਹੋ ਸੱਕੇ:

“ਹੇ ਯਰਭੂ ਮਾਡੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ? ਯਰਭੂ ਦੀ ਸਰਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੇਖੀ?” ਯਮਾਯਾਗ ੫੩:੧

੩੯ ਰਿਸ਼ੇ ਰਾਹੁਣ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰ ਸੱਕੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਮਾਯਾਗ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਿਸਾਲ ਵਿੱਚ ਆਖਦਾ ਹੈ,

੪੦ “ਯਰਭੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਆਂਗੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਕਟੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਤਾਂ ਜੇ ਨਾ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖ ਸੱਕਣ, ਨਾ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸੱਕਣ

ਅਤੇ ਭੇਰੇ ਕੋਲ ਫਿਰ ਆਉਣ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਸੱਕਾਂ।” ਯਮਾਯਾਗ ੬:੧੦

੪੧ ਯਮਾਯਾਗ ਨੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਆਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਵੇਖੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਿਹਾ।

੪੨ ਯਰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਆਗੂ ਸਨ। ਯਰ ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਫਰੀਸੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਨਾ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਚਾ ਸੱਖਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯਰਾਹਬਨਾ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ੪੩ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਰਭੇਸੂਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕੀਤਾ।

ਯਿਸੂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਿਆਂ

੪੪ “ਤਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, “ਜੇ ਵਿਯਰਤੀ ਭੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਚਾ ਸੱਖਦਾ ਹੈ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਭੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਰਚਾ ਸੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।” ੪੫ ਜੇ ਵਿਯਰਤੀ ਮੈਨੂੰ ਵਾਸਤਵਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵੇਖਦਾ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।” ੪੬ ਮੈਂ ਚਾਨਣ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਵਿਯਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਭੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਚਾ ਸੱਖਦਾ, ਗੱਠੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹੇ।

੪੭ “ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਸਗੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ।” ੪੮ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਇੱਕ ਮੁਨਸਫ਼ ਹੈ ਜੋ ਭੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਬੂਲਦਾ। ਜਿਹੜਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਦਿੱਤਾ ਅੰਤਲੇ ਦਿਨ ਉੱਤੇ ਉਸਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ।” ੪੯ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਨੋਖੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸਗੋਂ ਜਿਸ ਖਿਤਾ

ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਕੀ ਸਿੱਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੫੦ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਭੇਸੂਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਜੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਕੋਲਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਉਹੀ ਹਨ ਜੋ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।”

ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਧੈਰ ਧੋਂਦਾ ਹੈ

੧ ਇਹ ਸਮਾਂ ਤਰਕੀਬਨ ਯਗੁਦੀਆਂ ਦੇ ਧਮਾਗ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦਾ ਜਗਤ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਨ ਯਿਸੂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਤੀਰ ਖਿਆਰ ਕੀਤਾ।

੨ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਗੁਰ ਦਾ ਭੋਜਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੈਤਾਨ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਝੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਗੁਦਾ ਇਸ਼ਰਕਿਯੋਤੀ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਯੋਥਾ ਦੇਣ ਲਈ ਖਰੋਰਿਤ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ੩ ਯਿਸੂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਖਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਰਾਮੇ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯਰਭੇਸੂਰ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਕੋਲ ਹੀ ਵਾਧਮ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ੪ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭੋਜਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਯਿਸੂ ਉੱਠ ਖਲੋਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਚੋਗਾ ਕੱਲੇ ਲੰਮਾ ਧਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤੇਲੀਆਂ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੱਕ ਦੁਆਲੇ ਲਪੇਟ ਲਿਆ। ੫ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਧਾਣੀ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਧੈਰ ਧੋਂਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਦੇ ਲੱਕ ਨਾਲ ਇੱਕ ਤੇਲੀਆਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੈਰ ਧੁੰਢੇ।

੬ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਸਮਝੂਨ ਖਤਰਮ ਕੋਲ ਆਇਆ ਖਤਰਮ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਯਰਭੂ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਭੇਰੇ ਧੈਰ ਧੋਂਦੇ ਹੋ?”

੭ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਗੁਣੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਸਗੋਂ ਤੂੰ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸਮਝੇਗਾ।”

੮ ਖਤਰਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਭੇਰੇ ਧੈਰ ਨਹੀਂ ਧੋਂਦੇਗਾ।”

ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਧੈਰ ਨਾ ਕੋਈ ਫਿਰ ਤੂੰ ਭੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”

੯ ਸਮਝੂਨ ਖਤਰਮ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਯਰਭੂ, ਫੇਰ ਸਿਰਫ ਭੇਰੇ ਧੈਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਗੱਠ ਅਤੇ ਸਿਰ ਵੀ ਯੇ ਕਦੇ।”

੧੦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਵਿਯਰਤੀ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣਾ ਮਾਰਾ ਸਰੀਰ ਧੋਤਾ ਹੈ ਸਾਫ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਧੈਰ ਧੋਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਫ ਹੋ, ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰੇ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਹਨ।” ੧੧ ਯਿਸੂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ: “ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

੧੨ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੈਰ ਧੋ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਚੋਗਾ ਧਾਰੇ ਮੇਜ ਉੱਤੇ ਆਣ ਬੈਠਾ ਅਤੇ ਖੁੱਛਣ ਲੱਗਾ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ

ਹੈ? ^{੧੩} ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ 'ਗੁਰੂ' ਅਤੇ 'ਧਰਭੂ' ਮੱਦਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉਹੀ ਹਾਂ। ^{੧੪} ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਭੂ ਵੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਵੀ। ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧੈਰ ਇੱਕ ਮੇਵਰ ਵਾਂਗ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਧੈਰ ਥੋੜੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ^{੧੫} ਮੈਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਦੋਂ ਵਰ ਮੱਦਦੇ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ^{੧੬} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਮੇਵਰ ਆਪਣੇ ਸੁਆਮੀ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਜੋ ਵੱਡੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ^{੧੭} ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋਗੇ।

^{੧੮} "ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਚਾਰੇ ਨਹੀਂ ਆਖਦਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਧਰ ਜੇ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਯੂਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਇੱਕ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖਾਧਾ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।' ^{੧੯} ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਧਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਣ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਧਰੇਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਚਾਰ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਹਾਂ। ^{੨੦} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਮੇਰੇ ਭੋਜੇ ਹੋਏ ਵਿਠਾਰਤੀ ਨੂੰ ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ ਮੈ ਮੈਨੂੰ ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ ਮੈ ਮੇਰੇ ਭੋਜਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ।"

ਜਿਸੁ ਦਾ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਚਾਰੇ ਦੱਸਣਾ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੨੦-੨੫; ਮਰਕੁਸ ੧੪:੧੭-੨੧; ਲੂਕਾ ੨੨:੨੧-੨੩)

^{੨੧} ਜਿਸੁ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੇ ਹੋਏ ਬੜਾ ਦੁੱਖੀ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਫ ਤੌਰ ਤੇ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੈਨੂੰ ਖੋਬਾ ਦੇਵੇਗਾ।"

^{੨੨} ਜਿਸੁ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਖੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਸਮਝ ਆਇਆ ਕਿ ਜਿਸੁ ਰਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਚਾਰੇ ਗੱਲ ਵਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ^{੨੩} ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚੇਲਾ ਜਿਸੁ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੇਲ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਖਿਆਰ ਵਰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਜਿਸੁ ਦੀ ਛਾਤੀ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਨਾਲ ਬੈਠਾ ਸੀ। ^{੨੪} ਇਸ ਲਈ ਸਮਝਣ ਵਾਲਾ, ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਇਹ ਖੁੱਛਣ ਲਈ ਇਸਾਰਾ ਵਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰਿਸ ਚਾਰੇ ਵੇਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

^{੨੫} ਉਹ ਚੇਲਾ ਜਿਸੁ ਦੇ ਹੋਰ ਕੀਠ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, "ਹੇ ਧਰਭੂ, ਕੋਣ ਹੈ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾ ਹੱਥੀਂ ਫੜਵਾਏਗਾ।"

^{੨੬} ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਜਿਸ ਲਈ ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਵਟੋਂ ਵਿੱਚ ਡਬੋਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਵਾਂਗਾ ਉਹੀ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਸਮਣਾ ਹੱਥੀਂ ਫੜਵਾਏਗਾ।" ਮੈ ਜਿਸੁ ਨੇ ਰੋਟੀ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਵਟੋਂ ਵਿੱਚ ਡਬੋਇਆ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂਦਾ ਇਸਰਿਯੋਏਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ^{੨੭} ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਰੋਟੀ ਲਈ ਮੈਤਾਨ ਉਸ ਵਿੱਚ ਧਰਵੇਸ ਵਰ ਗਿਆ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਜੇ ਤੂੰ ਵਰਨਾ ਛੋਟੀ ਵਰ।" ^{੨੮} ਮੇਚ ਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨਾ ਸਮਝ ਸੱਕਿਆ ਕਿ ਜਿਸੁ ਕੀ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਯਹੂਦਾ ਨੂੰ

ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ। ^{੨੯} ਯਹੂਦਾ ਵੇਲ ਵਨ ਵਾਲਾ ਮੰਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਇੱਕ ਨੇ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਿਉਹਾਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

^{੩੦} ਤਾਂ ਯਹੂਦਾ ਰੋਟੀ ਲੈ ਕੇ ਕੱਟ ਖਾਹਰ ਨਿਰਲ ਗਿਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਦਾ ਵੇਲਾ ਸੀ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮੇਤ ਚਾਰੇ ਦੱਸਣਾ

^{੩੧} ਜਦੋਂ ਯਹੂਦਾ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਗੁਣ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੀ ਮਹਿਮਾ ਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਮਹਿਮਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ^{੩੨} ਜੇਕਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਮਹਿਮਾ ਖਰਾਧਤ ਵਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਹੀਂ ਮਹਿਮਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਦੇਵੇਗਾ।"

^{੩੩} ਜਿਸੁ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੇਰੇ ਬਚਿਓ, ਮੈਂ ਹੋਰ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਚਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭੋਗੇ, ਧਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਮੈਂ ਗੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਕਦੇ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।"

^{੩੪} "ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਇਹ ਹੈ, ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰੋ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿਆਰ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕੀਤਾ। ^{੩੫} ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਚੇਲੇ ਹੋ।"

ਜਿਸੁ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਧਤਰਸ ਉਸ ਨੂੰ ਖਛਾਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੩੧-੩੫; ਮਰਕੁਸ ੧੪:੨੭-੩੧; ਲੂਕਾ ੨੨:੩੧-੩੪)

^{੩੬} ਸਮਝਣ ਵਾਲਾ ਧਤਰਸ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਧਰਭੂ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ?"

ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉੱਥੇ ਗੁਣ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਗਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਕਦਾ ਧਰ ਖਾਣ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

^{੩੭} ਧਤਰਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਧਰਭੂ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮਗਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਕਦਾ? ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਮਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।"

^{੩੮} ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਕੀ ਤੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਵਰ ਦੇਵੇਗਾ? ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਖਛਾਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰੇਂ ਕੁਰਕ ਖਾਗ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।"

ਜਿਸੁ ਦਾ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਣਾ

੧੪ ^੧ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਨਾਂ ਖਬਰਾਏ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਭਰੋਮਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋਮਾ ਕਰੋ। ^੨ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਖਰ ਵਿੱਚ ਘਰੁਤ ਵਰਮੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾ ਕਿਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਉੱਥੇ

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਗਹਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ੩ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਗਹਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ। ੪ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੋਂ ਦਾ ਰਾਗ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।”

੧ “ਬੇਮਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਧਰਤੀ ਜੀ ਜੇ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਖਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਰਸਤਾ ਕਿੱਥੋਂ ਜਾਣ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ?”

੬ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਹੀ ਰਸਤਾ, ਸੱਚ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਰਾਹੀਂ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਖਿਤਾ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਕਦਾ। ੭ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹੁੰਦੇ। ਖਰ ਗੁਣ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।”

੮ ਫਿਲਿਪਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਧਰਤੀ! ਮਾਨੂੰ ਖਿਤਾ ਦੇ ਦਰਸਣ ਕਰਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹੀ ਕਾਫੀ ਹੈ।”

੯ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਫਿਲਿਪਸ ਮੈਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਖਰ ਗਲੇ ਵੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ? ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ, ‘ਮਾਨੂੰ ਖਿਤਾ ਦੇ ਦਰਸਣ ਕਰਵਾ?’ ੧੦ ਹੀ ਤੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਖਿਤਾ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਖਿਤਾ ਵਿੱਚ? ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀਆਂ। ਖਿਤਾ ਜੇ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੧੧ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਖਿਤਾ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਮੈਂ ਖਿਤਾ ਵਿੱਚ ਹਾਂ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਕਰਮਾਂ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ।

੧੨ “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੰਭੇਗਾ ਉਹ ਵੀ ਮੇਰੇ ਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕਰਨ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਖਿਤਾ ਕੋਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

੧੩ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕੁਝ ਮੰਗੋਗੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਫਿਰ ਖੁੰਤਰ ਰਾਹੀਂ ਖਿਤਾ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਹੋਵੇਗੀ। ੧੪ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਮੰਗੋਗੇ ਮੈਂ ਉਹੀ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਯਹਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਵਚਨ

੧੫ “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਨਾ ਕਰੋਗੇ। ੧੬ ਅਤੇ ਮੈਂ ਖਿਤਾ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ ਦੂਸਰਾ ਮਗਾਇਰ ਦੇਵੇਗਾ। ੧੭ ਮਗਾਇਰ ਸੱਚ ਦਾ ਆਤਮਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰਾਧਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੀ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਗਤ ਨੇ ਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਖਰ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ।

੧੮ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਨਾਥ ਬਾਲਕਾਂ ਵਾਂਗ ਇੰਕਲਾ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮੁੜਾਂਗਾ। ੧੯ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਲਦੀ ਇਸ ਜਗਤ ਦੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਗੇ ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋਗੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ

ਜਿਉਂਗੇ। ੨੦ ਉਸ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਖਿਤਾ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਣੋਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ੨੧ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਛਾਰਤੀ, ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਾਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੱਚੀ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਵੀ ਉਸ ਵਿਛਾਰਤੀ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ, ਮੈਂ ਵੀ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣਾ-ਆਪ ਉਸ ਲਈ ਖਰਗਟ ਕਰਾਂਗਾ?”

੨੨ ਤਦ ਯਹੂਦਾ (ਇਹ ਯਹੂਦਾ ਇਸਰਾਇਲੀ ਨਹੀਂ) ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰਤੀ ਤੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਮਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਦਰਸਾਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ?”

੨੩ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਛਾਰਤੀ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਵੀ ਅਨੁਮਰਣ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਉਸ ਵਿਛਾਰਤੀ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰੇਗਾ। ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਉਸ ਕੋਲ ਆਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਾਂਗੇ। ੨੪ ਖਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਛਾਰਤੀ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਉਹ ਮੇਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇਹ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।

੨੫ “ਇਹ ਸੱਭ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਗਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੀ। ੨੬ ਖਰ ਮਗਾਇਰ ਯਹਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਿਤਾ, ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਸਿੱਖਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਚੇਤੇ ਕਰਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕੁਝ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ।

੨੭ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਦੇ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਮਾਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੁੱਖੀ ਅਤੇ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ੨੮ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਿਆ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਖਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਫਿਰ ਵਾਪਸ ਆਵਾਂਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖਿਆਰ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਨੰਦਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਖਿਤਾ ਕੋਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਮਗਨ ਹੈ। ੨੯ ਇਹ ਵਾਪਸ ਨੇ ਯਹਿੱਤਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਾਪਸ, ਤੁਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੋ।

੩੦ “ਮੈਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲਾਂਗਾ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਗਾਰਮ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਇਖਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੩੧ ਖਰ ਜਗਤ ਨੂੰ ਖਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। “ਉੱਠੋ, ਅਸੀਂ ਗੁਣ ਇੱਥੋਂ ਚੱਲੀਏ।”

ਯਿਸੂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀ ਵੇਲ ਹੈ

੧੫ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਅੰਗੂਰ ਦੀ ਮੱਚੀ ਵੇਲ ਹਾਂ, ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਖਾਗਵਾਨ ਹੈ। ੨ ਗਰ ਉਹ ਟਹਿਟੀ ਜਿਹੜੀ ਫਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਉਹ ਕੱਟ ਮੁੱਟਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ

ਟਹਿਣੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਾਂਗਦਾ, ਜਿਹੜੀ ਫਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
 ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਫਲ
 ਯੈਂਦਾ ਰਹੇ।^੩ ਤੁਸੀਂ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਉਥਦੇਸ਼
 ਦੁਆਰਾ ਮਾਫ਼ ਹੋ।^੪ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਰਹੋ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ
 ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਰਹਾਂਗਾ। ਰੋਈ ਵੀ ਟਹਿਣੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ
 ਫਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਕਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ
 ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਫਲ ਯੈਂਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ
 ਹੋਵੋਗੇ।

^੫ “ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀ ਵੇਲ ਮੈਂ ਹਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ
 ਟਹਿਣੀਆਂ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਰੋਈ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ
 ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਆਨੇਰਾਂ ਫਲ ਦੇਵੇਗਾ
 ਯਰ ਮੈਂਬੋਂ ਬਗੈਰ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ।^੬ ਜੇਕਰ
 ਰੋਈ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ, ਉਹ ਇੱਕ ਟਹਿਣੀ
 ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਸੁੱਕ
 ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀ ਆਂਗ ਵਿੱਚ
 ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।^੭ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹੋ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ
 ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਮੈਂ ਮੰਗੋ
 ਅਤੇ ਉਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।^੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਫਲ ਯੈਂਦਾ ਕਰਨੇ
 ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਥਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਚਲੇ ਹੋ। ਇਸ
 ਸਾਹੀਂ ਮੇਰੇ ਧਿਆ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਹੋਵੇਗੀ।

^੯ “ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਧਿਆ ਮੈਨੂੰ ਧਿਆ ਕਰਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਧਿਆ ਕਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਧਿਆ ਕਰ ਚ ਸਥਿਰ
 ਰਹੋ।^{੧੦} ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਿਆ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕੀਤਾ
 ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਧਿਆ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਰਿਹਾ। ਇਸੇ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਕਰੋਗੇ
 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਧਿਆ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਰਹੋਗੇ।^{੧੧} ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਕਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤੁਹਾਡੇ
 ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਰਹਿ ਸੱਕੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਖੁਸ਼ਮੰਨਤਾ ਮੰਧੁਰਣ
 ਖੁਸ਼ਮੰਨਤਾ ਹੋ ਸੱਕੇ।^{੧੨} ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮੇਰਾ ਇਹ ਗੁਰਮ ਹੈ
 ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਿਆ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ
 ਨੂੰ ਧਿਆ ਕਰੋ।^{੧੩} ਦੇਸਤ ਲਈ ਮਰਨਾ ਮਗਨ ਧਿਆ ਕਰ
 ਹੈ, ਜੋ ਰੋਈ ਵਿਆਕਰਤੀ ਦਰਸਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।^{੧੪} ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ
 ਮਿੱਤਰ ਹੋ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।^{੧੫} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਣ ਹੋਰ ਨੌਕਰ ਕਹਿ ਕੇ ਨਹੀਂ
 ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਦਾਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਸਦਾ
 ਮਾਲਕ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ
 ਮਿੱਤਰ ਬੁਲਾਵਾਂਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਿਆ ਕੇਲੋਂ
 ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

^{੧੬} “ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ, ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁਣਿਆ
 ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਵੋਂ ਅਤੇ ਫਲ ਯੈਂਦਾ
 ਕਰ ਸੱਕੋ। ਮੇਰੀ ਇੱਛਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਫਲ ਹਮੇਸ਼ਾ
 ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਮ
 ਵਿੱਚ ਮੰਗੋ ਧਿਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਸੱਕੇ।^{੧੭} ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ਮ
 ਕਰੋ, ਇਹੀ ਮੇਰਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਰਮ ਹੈ।

ਕਿਸੂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਮਿਆਰ ਕਰਨਾ

^{੧੮} “ਜੇਕਰ ਦੁਨੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਯਾਦ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਧਰਿਲਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵੀ
 ਨਫਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।^{੧੯} ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ
 ਦੁਨੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਿਆਂ ਵਾਂਗ ਧਿਆ ਕਰਦੀ। ਯਰ
 ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਕਿਉਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ
 ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫਰਤ
 ਕੀਤੀ।

^{੨੦} “ਯਾਦ ਕਰੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਿਆ ਸੀ: ਇੱਕ ਦਾਮ
 ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ
 ਮੈਨੂੰ ਕਮਟ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਤਮੀਹ ਦੇਣਗੇ।
 ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉਥਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ
 ਉਥਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰਣਗੇ।^{੨੧} ਯਰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ
 ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦੇ ਕਾਰਣ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕਰਣਗੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ
 ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਹੈ।^{੨੨} ਜੇਕਰ ਮੈਂ
 ਨਾ ਆਇਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ
 ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਖਾਧਾਂ ਦੇ ਦੇਸੀ ਨਾ ਹੁੰਦੇ। ਗੁਣ ਮੈਂ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਿਆ ਹੈ, ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਖਾਧਾਂ ਲਈ
 ਕੋਈ ਬਚਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

^{੨੩} “ਉਹ ਵਿਆਕਰਤੀ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਮੇਰੇ ਧਿਆ
 ਨੂੰ ਵੀ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।^{੨੪} ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ, ਮੈਂ ਉਹ
 ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਜੇਕਰ
 ਮੈਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਫੇਰ ਉਹ ਖਾਧਾਂ ਦੇ
 ਦੇਸੀ ਨਾ ਹੁੰਦੇ। ਯਰ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵੇਖੀਆਂ
 ਹਨ, ਜੋ ਮੈਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਯਰ ਗੱਲੇ ਵੀ ਉਹ ਮੈਨੂੰ, ਇੱਥੋਂ
 ਤੱਕ ਕਿ ਮੇਰੇ ਧਿਆ ਨੂੰ ਵੀ, ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।^{੨੫} ਯਰ ਇਹ
 ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੋ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਸਹਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਸੀ ਯੁਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਬਿਨਾ ਕਾਰਣ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕੀਤੀ।^{*}

^{੨੬} “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਿਆ ਵੱਲੋਂ ਸਹਾਇਕ ਭੋਜਾਂਗਾ। ਉਹ
 ਸਹਾਇਕ ਸੱਚ ਦਾ ਆਤਮਾ ਹੈ ਜੋ ਧਿਆ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਖੱਬ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਵੇਗਾ।
^{੨੭} ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿਉਗੇ
 ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੁਢ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੀ।

੧੬ ^੧ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ
 ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੁਝ ਰਹਿ ਸੱਕੇ।^੨ ਲੋਕ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ਮਥਨਾ ਮਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਗੇ। ਗਾਂ,
 ਵਕਤ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਇਹ ਮੋਚਣਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰ
 ਦੇਣਾ ਹੀ ਖਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸੋਵਾ ਹੈ।^੩ ਉਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ
 ਲਈ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਿਆ ਜਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ
 ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।^੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਗੁਣ ਕਹੀਆਂ
 ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਖੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦਾ ਮਥਾਂ

*੧੫:੨੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ... ਨਫਰਤ ਕੀਤੀ ਉਹ ਸਬਦ ਜਬੂਰ ੩੫:੧੯ ਜਾਂ ਜਬੂਰ ੬੯:੪ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਸੱਕਦੇ ਹਨ।

ਯਾਦੋ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਯਾਦ ਰਹੇ ਰਿ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਯਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਰਾਜ

“ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਮੁਢੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੱਸੀਆਂ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਸੀ।^੧ ਯਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਉਮ ਰੇਲ ਜਾ ਰਿਗਾ ਗਾਂ ਜਿਮਨੇ ਮੈਨੂੰ ਘੱਲਿਆ ਸੀ ਯਰ ਤੁਗਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੁੰਛਦਾ ਤੂੰ ਰਿਖੇ ਜਾ ਰਿਗਾ ਹੈ।^੨ ਤੁਗਾਡੇ ਦਿਲ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਗਨ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਨ।^੩ ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਮੱਚ ਆਖਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ਮੇਰਾ ਜਾਣਾ ਹੀ ਤੁਗਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਚੱਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਲਈ ਮਗਇਰ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਯਰ ਜੇਰਰ ਮੈਂ ਨਾ ਜਾਵਾਂ, ਤਾਂ ਮਗਇਰ ਤੁਗਾਡੇ ਰੇਲ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ।

“ਜਦੋਂ ਮਗਇਰ ਆਵੇਗਾ, ਉਹ ਇਮ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਬਤ ਰੇਗਾ ਰਿ ਉਹ ਯਾਥ, ਯਾਰਮਿਰਤਾ ਆਤੇ ਨਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਗਨ।^੪ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਉਹ ਮਗਇਰ ਮਾਬਤ ਰੇਗਾ ਰਿ ਲੋਰ ਯਾਥ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸੀ ਗਨ।^੫ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਬਤ ਰੇਗਾ ਰਿ ਉਹ ਯਾਰਮਿਰਤਾ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਗਨ, ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਵਾਧਮ ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ ਰੇਲ ਜਾ ਰਿਗਾ ਗਾਂ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਮੱਰੋਗੇ।^੬ ਮਗਇਰ ਇਮ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਬਤ ਰੇਗਾ ਰਿ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਗਨ, ਰਿਉਰਿ ਇਮ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਗਰਬ (ਸੈਤਾਨ) ਦਾ ਨਿਆਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

“ਮੇਰੇ ਰੇਲ ਹੋਰ ਵੀ ਤੁਗਾਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਰੁਝ ਹੈ, ਯਰ ਇਮ ਵੇਲੇ ਤੁਗਾਡੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਰਰਨਾ ਮੁਸਰਿਲ ਹੈ।^੭ ਯਰ ਜਦੋਂ ਮੱਚ ਦਾ ਆਤਮਾ ਆਵੇਗਾ ਉਹ ਮਾਰੇ ਮੱਚ ਵਿੱਚ ਤੁਗਾਡੀ ਆਗਵਾਈ ਰੇਗਾ। ਆਤਮਾ ਆਖਣੇ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇਗਾ। ਉਹ ਉਹੀ ਦੱਸੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਹ ਤੁਗਾਨੂੰ, ਦੱਸੇਗਾ ਰਿ ਸੀ ਵਾਧਰੇਗਾ।^੮ ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਆਤਮਾ ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਲਿਆਵੇਗਾ। ਰਿਵੇਂ? ਉਹ ਮੇਰੇ ਰੇਲੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਵੇਗਾ ਆਤੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਯਰਾਸਿਤ ਰੇਗਾ।^੯ ਉਹ ਸਭ ਰੁਝ ਜੇ ਖਿਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਸਾਰਣ ਹੈ ਰਿ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਰਿਗਾ ਹੈ ਰਿ ਆਤਮਾ ਮੇਰੇ ਰੇਲੋਂ ਗੱਲਾਂ ਲਵੇਗਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਗਾਡੇ ਆਂਗੇ ਯਰਗਟ ਰੇਗਾ।

ਉਦਾਸੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਜਾਵੇਗੀ

“ਬੇੜੀ ਦੇਰ ਬਾਦ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖੋਗੇ। ਉਮ ਤੋਂ ਰੁਝ ਦੇਰ ਬਾਦ, ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਫੇਰ ਵੇਖੋਗੇ।”

“ਤੁਝ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਆਧਮ ਵਿੱਚ ਰਿਗਾ, “ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਮਤੋਂ ਸੀ ਭਾਵ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਰਿ, “ਤੁਝ ਦੇਰ ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖੋਗੇ ਆਤੇ ਤੁਝ ਦੇਰ ਬਾਦ ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ

ਵੇਖੋਗੇ?” ਆਤੇ ਇਮਤੋਂ ਸੀ ਭਾਵ? ਰਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ, “ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ ਰੇਲ ਜਾ ਰਿਗਾ ਗਾਂ?”^{੧੦} ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁੰਛਿਆ, “ਬੇੜੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਉਮਦਾ ਸੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਜੇ ਉਹ (ਯਿਸੂ) ਆਖਦਾ ਹੈ ਆਮੀਂ ਨਹੀਂ ਮਮਝੇ।”

“ਯਿਸੂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਚੇਲੇ ਉਮ ਨੂੰ ਇਮ ਬਾਬਤ ਰੁਝ ਖੁੰਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਗਨ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਮ ਬਾਰੇ ਖੁੰਛ ਰਹੋ ਹੋ ਰਿ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਸੀ ਚਿਰ ਬਾਦ, ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖੋਗੇ ਆਤੇ ਬੇੜੇ ਜਿਹੇ ਚਿਰ ਬਾਦ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਫੇਰ ਵੇਖੋਗੇ?”^{੧੧} ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸ ਰਿਗਾ ਗਾਂ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਹੋਵੋਗੇ ਆਤੇ ਉਦਾਸ ਹੋਵੋਗੇ ਯਰ ਦੁਨੀਆਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਮੀਂ ਉਦਾਸ ਹੋਵੋਗੇ ਯਰ ਤੁਗਾਡੀ ਉਦਾਸੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲੇਗੀ।

“ਜਦੋਂ ਇੰਰ ਐਰਤ ਇੰਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਰਦਦੀ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਉਮਦਾ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦਾ ਮਮਾਂ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਯਰ ਇੰਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਹ ਇਮ ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਰਣ, ਰਿ ਇਮ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੰਰ ਨਵਾਂ ਬਾਲਰ ਜਨਮਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਮਾਤੀਆਂ ਖੀੜਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।^{੧੨} ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਉਦਾਸ ਹੈ। ਯਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਫੇਰ ਵੇਖਾਂਗਾ ਤੁਮੀਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋਗੇ ਆਤੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਤੁਗਾਥੋਂ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਖੋਹ ਮੱਰਦਾ।^{੧੩} ਆਤੇ ਉਮ ਦਿਨ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਤੇ ਰੋਈ ਮਵਾਲ ਨਹੀਂ ਰੋਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੱਸਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਖਿਤਾ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਤੇ ਮੰਗੋਗੇ ਉਹ ਤੁਗਾਨੂੰ ਦਵੇਗਾ।^{੧੪} ਆਜੇ ਤੱਕ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ। ਮੰਗੋ ਤੁਗਾਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਆਤੇ ਤੁਗਾਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜਗਤ ਉੱਤੇ ਤੁਗਾਡੀ ਜਿੱਤ

“ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣ ਲਈ ਮੰਰੇਤਰ ਭਾਸਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਸੀਤੀ ਹੈ। ਯਰ ਉਹ ਮਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਰੁਝ ਵੀ ਦੱਸਣ ਲਈ ਮੰਰੇਤਰ ਟਿੱਧਣੀ ਦਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ। ਮਗੋਂ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ ਬਾਰੇ ਬੜੇ ਸਯੱਸਟ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਾਂਗਾ।^{੧੫} ਇਮ ਦਿਨ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਗੋਗੇ ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਰਿ ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਲਈ ਖਿਤਾ ਆਂਗੇ ਮੰਗਾਂ।^{੧੬} ਨਹੀਂ, ਖਿਤਾ ਆਖਣੇ-ਆਧ ਹੀ ਤੁਗਾਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਦਦਾ ਹੈ, ਰਿਉਰਿ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਸੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਗਾਨੂੰ ਵੀ ਖਿਆਰ ਰਦਦਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਤੁਮੀਂ ਵਿਸਵਾਸ ਰਦਦੇ ਹੋ ਰਿ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਆਇਆ ਗਾਂ।^{੧੭} ਮੈਂ ਖਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਮ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਗਾਂ ਆਤੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਛੱਡ ਰੇ ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ ਰੇਲ ਵਾਧਮ ਜਾ ਰਿਗਾ ਗਾਂ।”

“ਤਦ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖ, ਗੁਣ ਤੂੰ ਸਯੱਸਟ ਬੋਲ ਰਿਗਾ ਹੈ ਆਤੇ ਤੂੰ ਮੰਰੇਤਰ ਟਿੱਧਣੀ ਇਮਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਰਰ ਰਿਗਾ।^{੧੮} ਗੁਣ ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਗਾਂ ਰਿ ਤੈਨੂੰ ਸਭ

*੧੬:੨੫ ਮੰਰੇਤਰ ਭਾਸਾ ... ਮੰਰੇਤਰ ਟਿੱਧਣੀ ਦਾ ਰਿਮੇ ਵੀ ਗਲ ਨੂੰ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਖਣਾ।

ਰੁਝ ਖਤਾ ਹੈ, ਤੂੰ ਰਿਮੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਰੀਤੇ ਬਗੈਰ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ, ਮਾਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਇਆ ਹੈ।”

੩੧ ਕਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤਾਂ ਹੀ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ?” ੩੨ ਮੈਨੂੰ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ, ਇੰਦਰ ਸਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਖਿੰਡ ਜਾਵੋਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰੀਂ ਮੁੜ ਜਾਵੋਗੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇੰਦਰਨਾ ਛੱਡ ਦੇਵੋਗੇ। ਉਹ ਸਮਾਂ ਗੁਣ ਆ ਹੀ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਧਰ ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਇੰਦਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੇਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਿਤਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ।

੩੩ “ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਆਖੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਸਾਥੀ ਖਾ ਸੱਕੋ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝ ਝੱਲੋਗੇ। ਧਰ ਹੋਸਲਾ ਰੱਖੋ ਮੈਂ ਜਗਤ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਹੈ।”

ਕਿਸੂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨਾ

੧ ਇਹ ਸਾਥੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਕੇ ਕਿਸੂ ਨੇ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਤੁਰਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ, “ਧਿਤਾ, ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਖੁੱਤਰ ਤੈਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਸੱਕੇ। ੨ ਤੂੰ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਆਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਸਦੀਪਰ ਜੀਵਨ ਦੇਵੇ। ੩ ਸਦੀਪਰ ਜੀਵਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ: ਸੱਚੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਕਿਸੂ ਮਮੀਗ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਭੋਜਿਆ ਹੈ ਜਾਣਨ। ੪ ਮੈਂ ਉਹ ਰੰਮ ਖੁਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਹਿਮਾਮਈ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੫ ਧਿਤਾ, ਗੁਣ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਗਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਮਾਮਈ ਕਰ। ਉਸ ਨਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਤੋਂ ਧਰਿਆ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੀ।

੬ “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਮਨੁੱਖ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ। ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਧਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਬਚਨਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕੀਤੀ। ੭ ਗੁਣ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਰੁਝ ਵੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ਤੈਥੋਂ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ। ੮ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਨਿਗਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੂੰ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਹੈ। ੯ ਗੁਣ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਜਗਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹਨ। ੧੦ ਜੋ ਰੁਝ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਰੁਝ ਤੇਰਾ ਹੈ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਥੀ ਮਹਿਮਾਮਈ ਹੋਇਆ ਹਾਂ।

੧੧ “ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਗੁਣ ਮੈਂ ਇਸ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਣਾ ਧਰ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਅਜੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹਨ। ਧਵੰਦਰ ਧਿਤਾ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰੀਂ। ਆਪਣੇ ਨਾਂ

ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰੀ। ਜੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇੰਦਰ ਮੁੱਠ ਰਹਿ ਸੱਕਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੂੰ ਤੇ ਮੈਂ ਹਾਂ। ੧੨ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੀ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖਿਆਤ ਸੱਖਿਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁੱਖਿਆਤ ਸੱਖਿਆ। ਤੇਰੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗੁਆਚਿਆ ਮੀ। ਇੰਦਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੀ ਨੂੰ ਸੱਖਿਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਉਹ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਮੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਿਤਾ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਵਾਧਰਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਮੀ।

੧੩ “ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਦ ਕਿ ਅਜੇ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਮੇਰੀ ਧੂਰੀ ਖੁਸੀ ਰੱਖ ਸੱਕਣ। ੧੪ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

੧੫ “ਮੈਂ ਤੈਥੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦਾ ਕਿ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਜੱਗਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲੈ, ਧਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਦੁਸਟ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ੧੬ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ੧੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ। ਤੇਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਸੱਚ ਹਨ। ੧੮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੋਜਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੋਜਿਆ ਹੈ। ੧੯ ਮੈਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸੱਕਣ।

੨੦ “ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਧਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਸਦਾ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾ ਰੱਖਣਗੇ। ੨੧ ਧਿਤਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਕਿ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾ ਰੱਖਣ। ਉਹ ਇੰਦਰ ਜੁਟ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿਣ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ। ਤੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿਣ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਹੈ। ੨੨ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਹਿਮਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇੰਦਰ ਹੋ ਸੱਕਣ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੂੰ ਤੇ ਮੈਂ ਇੰਦਰ ਹਾਂ। ੨੩ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਸਭ ਮੰਧੁਰਤ ਇੰਦਰਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੁਨੀਆਂ ਜਾਣ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈਂ।

੨੪ “ਧਿਤਾ, ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਹਾਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਹਿਮਾ ਕਰ ਸੱਕਣ ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਜੱਗਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਤੋਂ ਵੀ ਧਰਿਆ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ੨੫ ਧਰਮੀ

ਧਿਤਾ, ਦੁਨੀਆਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਧਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਇਹ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੂੰ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ। ੨੬ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਜੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਧਿਆਰ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਹੀ ਧਿਆਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵਾਂਗਾ।”

ਕਿਸੂ ਬੰਦੀ ਬਣ ਗਿਆ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੪੭-੪੬; ਮਰਕੁਮ ੧੪:੪੩-੪੦; ਲੂਕਾ ੨੨:੪੭-੪੩)

੧ ਜਦੋਂ ਕਿਸੂ ਖਰਾਰਥਨਾ ਵਰ ਗਏ, ਤਾਂ ਉਹ ੧੮ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਰਿਦੇਨ ਦੀ ਖਾਈ ਦੇ ਦੂਰੇ ਖਾਸੇ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਸੀ। ਕਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉੱਥੇ ਚੱਲੇ ਗਏ।

੨ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾ ਇਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਵਾਰਫ ਸੀ, ਰਿਉਂ ਕਿ ਕਿਸੂ ਆਰਮਰ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਥਾਵੇਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਯਹੂਦਾ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਗੱਥੀ ਫੜਵਾਇਆ ਸੀ। ੩ ਫਿਰ ਯਹੂਦਾ ਉੱਥੇ ਸੈਨਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜਿੱਥੇ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ, ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖਰਥਨ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਫਰੀਸੀਆਂ ਵੇਲੋਂ ਕੁਝ ਧਿਆਰ ਵੀ ਲੈ ਆਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦੀਵੇ, ਮਸਾਲਾਂ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਸਨ।

੪ ਕਿਸੂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਕਿਸੂ ਅਗਾਂਹ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹੋ?”

੫ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਾਮਰਤ ਦੇ ਕਿਸੂ ਨੂੰ।” ਕਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਹੀ ਕਿਸੂ ਹਾਂ।” ਯਹੂਦਾ ਜਿਸਨੇ ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਗੱਥੀ ਫੜਵਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਜਿੱਥੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ੬ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਕਿਸੂ ਹਾਂ” ਉਹ ਆਦਮੀ ਖਿੰਡਾਂਗੇ ਹਟੇ ਤੇ ਭੁੱਜੇ ਡਿੱਗ ਪਏ।

੭ ਕਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੜ ਖੁੰਡਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ?”

ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਾਮਰਤ ਦੇ ਕਿਸੂ ਨੂੰ।”

੮ ਕਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਕਿਸੂ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ ਕਰੋ ਤੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਉ।” ੯ ਇਹ ਕਿਸੂ ਦੀ ਆਖਣੀ ਨੂੰ ਖੁਰਨ ਵਰਗੇ ਲਈ ਵਾਧਿਆ, “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਗੁਆਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

੧੦ ਫਿਰ ਸਮਊਨ ਖਤਰਮ ਵੇਲ ਜਿਹੜੀ ਤਲਵਾਰ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਬਾਹਰ ਵੱਢੀ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਦੇ ਦਾਸ ਤੇ ਚਲਾਈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸੱਜਾ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ। (ਉਸ ਨੌਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮਲਖੁਮ ਸੀ।) ੧੧ ਫਿਰ ਕਿਸੂ ਨੇ ਖਤਰਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਵਾਪਸ ਮਿਲਾਨ ਵਿੱਚ ਧਾ। ਕੀ ਮੈਨੂੰ

ਇਹ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ, ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਧਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਧੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ?”

ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਅੰਨਾਮ ਮਾਹਮਣੇ ਖੋਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੫੭-੫੮; ਮਰਕੁਮ ੧੪:੫੩-੫੪; ਲੂਕਾ ੨੨:੫੪)

੧੨ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸੈਨਾ ਆਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਖੈਰੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਬੰਨ੍ਹ ਲਿਆ। ੧੩ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਨਾਮ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਅੰਨਾਮ ਕਯਾਫਾ ਦਾ ਮੋਹਰਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਵਰਗੇ ਕਯਾਫਾ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਸੀ। ੧੪ ਕਯਾਫਾ ਉਹ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ਖਤਰਮ ਨੇ ਕਿਸੂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੬੯-੭੦; ਮਰਕੁਮ ੧੪:੬੬-੬੮; ਲੂਕਾ ੨੨:੫੫-੫੭)

੧੫ ਸਮਊਨ ਖਤਰਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੇਲਾ ਕਿਸੂ ਦੇ ਮਗਰ ਹੋ ਤੁਰਿਆ। ਉਹ ਚੇਲਾ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਦਾ ਵਾਰਫ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਤੀਰ ਗਿਆ।

੧੬ ਖਰ ਖਤਰਮ ਬਾਹਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੇਲ ਠਹਿਰ ਗਿਆ, ਦੂਜਾ ਚੇਲਾ, ਜਿਹੜਾ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੇਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੌਰਗਾਨੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਦੁਆਰਥਲ ਸੀ। ਉਸ ਉਹ ਖਤਰਮ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲਿਆਇਆ। ੧੭ ਉਸ ਨੌਰਗਾਨੀ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਖਤਰਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਕੀ ਤੂੰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈਂ?”

ਖਤਰਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।”

੧੮ ਇਹ ਸਰਦਾਰ ਦਾ ਮੋਮਮ ਮੀ ਨੌਰਗਾਂ ਅਤੇ ਯਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਬਾਹਰ ਅੱਗ ਬਾਲੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅੱਗ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਮੋਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਖਤਰਮ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਮੋਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਨੇ ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਮਵਾਲ ਕੀਤੇ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੫੯-੬੬; ਮਰਕੁਮ ੧੪:੫੫-੬੪; ਲੂਕਾ ੨੨:੬੬-੭੧)

੧੯ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਨੇ ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ, ਜੋ ਉਥੇ ਉਸ ਨੇ ਮਮਝਾਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਖਰਮਨ ਕੀਤੇ। ੨੦ ਕਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹੇਆਮ ਬੋਲਿਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਥੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਇੱਕਤਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ੨੧ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਵਾਲ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਡ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਆਖਿਆ ਹੈ।”

੨੨ ਜਦੋਂ ਕਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲ ਖੜ੍ਹੇ ਯਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

੨੩ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਰੁ ਮੈਂ ਗਲਤ ਬੋਲਿਆ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਮਾਗੁਮਣੇ ਦੱਸ ਮੈਂ ਕੀ ਗਲਤ ਬੋਲਿਆ ਹੈ। ਯਰ ਜੇਰੁ ਮੈਂ ਮਗੀ ਬੋਲਿਆ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਕੁੱਟਿਆ ਹੈ?”

੨੪ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅੰਨਾਮ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਕਯਾਫਾ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਜੇ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਯਤਰਮ ਦਾ ਫੇਰ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ

(ਮੱਤੀ ੨੬:੭੧-੭੫; ਮਰਕੁਮ ੧੪:੬੯-੭੨; ਲੂਕਾ ੨੨:੫੯-੬੨)

੨੫ ਸਮਊਨ ਯਤਰਮ ਯੱਗ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਨਿਘਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਯਤਰਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਕੀ ਤੂੰ ਵੀ ਉਮ ਦੇ ਚੋਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ?”

ਯਰ ਯਤਰਮ ਨੇ ਹਾਮੀ ਨਾ ਭਰੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।”

੨੬ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉੱਥੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਆਦਮੀ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਯਤਰਮ ਨੇ ਕੋਲ ਵੱਢਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸੇਵਕ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਕੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਮ ਆਦਮੀ (ਯਿਸੂ) ਨਾਲ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਸੀ।”

੨੭ ਯਰ ਫਿਰ ਯਤਰਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਾਂ!” ਅਤੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਕੁੱਝ ਨੇ ਬਾਗ ਦਿੱਤੀ।

ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਖਿਲਾਤੁਮ ਕੋਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ

(ਮੱਤੀ ੨੭:੧-੨, ੧੧-੩੧; ਮਰਕੁਮ ੧੫:੧-੨੦; ਲੂਕਾ ੨੩:੧-੨੫)

੨੮ ਤਦ ਯਹੂਦੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਯਾਫਾ ਦੀ ਕਚਿਰੀ ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਗਾਜਯਾਲ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ। ਯਜੇ ਬਹੁਤ ਸਵੇਰਾ ਸੀ ਯਰ ਯਹੂਦੀ ਕਚਿਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਉਹ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਨੂੰ ਭਿਰਮਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਯਸਾਹ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਭੋਜਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

੨੯ ਇਸ ਲਈ ਖਿਲਾਤੁਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਾਗਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਿਰ ਕੀ ਕੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋ?”

੩੦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਇੱਕ ਬੁਰਾ ਆਦਮੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ।”

੩੧ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਯਹੂਦੀ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਵੋ ਅਤੇ ਆਖਣੀ ਸਰ੍ਹਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦਾ ਨਿਯਮ ਕਰੋ।”

ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਯਰ ਤੁਹਾਡੀ ਸਰ੍ਹਾ ਮਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੈਂਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਯਾਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।”^{੩੨} (ਜਿਵੇਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਣੀ ਮੈਂਦ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰੇਗਾ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਯੁਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਵਾਧਿਆ।)

੩੩ ਖਿਲਾਤੁਮ ਮਹਿਲ ਅੰਦਰ ਵਾਧਮ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਕੋਲ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਖੁੰਢਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੈ?”

੩੪ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਇਹ ਆਖਣੇ-ਆਖ ਖੁੰਢ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਆਖਿਆ ਹੈ?”

੩੫ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਆਖਣੇ ਕੀ ਲੋਕ ਅਤੇ ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲਿਆਏ ਹਨ। ਤੂੰ ਕੀ ਗਲਤ ਕੀਤਾ ਹੈ?”

੩੬ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰਾ ਰਾਜ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਯਰ ਮੇਰਾ ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਦਾ ਹੈ ਇੱਥੇ ਦਾ ਨਹੀਂ।”

੩੭ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਤੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਹੈ?”

ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਜੇ ਆਖਿਆ ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸੇ ਲਈ ਜਨਮ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਸਚਿਆਈ ਕੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸੱਕਾਂ। ਅਤੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਉਹ ਮੇਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਦਾ ਹੈ।”

੩੮ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸੱਚ ਕੀ ਹੈ?” ਇਹ ਆਖਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਹ ਫੇਰ ਤੋਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਆਦਮੀ ਤੇ ਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ।^{੩੯} ਯਰ ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਸਿਵਾਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਯਸਾਹ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਕੋਈ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ। ਮੇ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦੇਵਾਂ?”

੪੦ ਤਾਂ ਯਹੂਦੀ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਰੇ, “ਨਹੀਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਯਰ ਤੂੰ ਬਰੱਥਾਮ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਦੇ।” ਬਰੱਥਾਮ ਇੱਕ ਡਾਰੂ ਸੀ।

੧੯ ਤਦ ਫਿਰ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਕੋਏ ਮਾਰਨ ਦਾ ਕੁਰਮ ਦਿੱਤਾ।^੨ ਸੈਨਕਾਂ ਨੇ ਕੋਏਆਂ ਦਾ ਤਾਜ ਗੁੰਦ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਧਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਂਗਨੀ ਚੋਲਾ ਧਰਿਆਇਆ।^੩ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਸੈਨਕ ਆਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਕੇ ਠੱਠਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ, “ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜਾ, ਨਮਸਕਾਰ।” ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਚਥੇੜਾਂ ਵੀ ਮਾਰਦੇ ਰਹੇ।

^੪ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਫਿਰ ਬਾਗਰ ਆਕੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਗਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਤੇ ਕੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ।”^੫ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਬਾਗਰ ਆਇਆ, ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਕੋਏਆਂ ਦਾ ਤਾਜ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੁਆਲੇ ਬੈਂਗਨੀ ਚੋਲਾ ਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖੋ, ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਹੈ।”

^੬ ਜਦੋਂ ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਧਰਿਰੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲਾ ਧਾਇਆ, “ਇਸ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਕਰੋ! ਮਲੀਬ ਕਰੋ!”

ਯਰ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਰਿਗ, “ਤੁਮੀਂ ਆਏ ਇਮ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਵੇ
ਯੇ ਮਲੀਬ ਦੇ ਦਿਉ, ਯਰ ਮੈਨੂੰ ਇਮਤੇ ਦੇਮ ਲਾਉਣ ਲਈ
ਤੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ।”

^੭ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਸਰਗਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਇਮਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਇਮਨੇ ਇਹ
ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ।”

^੮ ਜਦ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਤਦ ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ
ਡਰ ਗਿਆ। ^੯ ਉਹ ਮੁੜ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ
ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਹੈਂ?” ਯਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ
ਰੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੦} ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਰਿਗ, “ਸੀ ਤੂੰ
ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੈਂ? ਸੀ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ
ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਭਾਵੇਂ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂ ਤੇ ਭਾਵੇਂ
ਮਲੀਬ ਤੇ ਮਾਰ ਦੇਵਾਂ?”

^{੧੧} ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਸਰਤੀ, ਜੇ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਤੇਰੇ
ਰੋਲ ਹੈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਸ
ਆਦਮੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਗੱਥੀ ਫੜਵਾਇਆ ਹੈ ਉਹ ਵੱਧ ਧਾਧ
ਦਾ ਦੋਸੀ ਹੈ।”

^{੧੨} ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰਹਿਣ
ਦੀ ਬਹੁਤ ਰੋਸ਼ਿਮ ਰੀਤੀ। ਯਰ ਯਹੂਦੀ ਹੋਲਾ ਧਾ ਰਹੇ ਸਨ,
“ਜੇ ਰੋਈ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਦਸਾਹ ਠਹਿਰਾਵੇਗਾ ਉਹ ਰੋਸ਼ਿਮ ਦੇ
ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਰੁ ਤੂੰ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਛੱਡੋਗਾ
ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਤੂੰ ਰੋਸ਼ਿਮ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

^{੧੩} ਖਿਲਾਤੁਮ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਕੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ “ਥੱਥਰ
ਦੇ ਚਬੂਤਰੇ” ਨਾਂ ਦੇ ਬਾਂ ਰੋਲ ਲਿਆਇਆ। (ਜਿਸ ਨੂੰ
ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ‘ਗੱਬਥਾ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ
ਨਿਯੰਤਰ ਦੀ ਰੁਸ਼ੀ ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ^{੧੪} ਇਹ ਤਰੀਬਨ
ਦੁਬਿਹਰ ਮੀ ਅਤੇ ਇਹ ਧਮਾਗ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ
ਦਾ ਦਿਨ ਮੀ। ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਗ, “ਇਹ
ਵੇਖੋ, ਤੁਹਾਡਾ ਰਾਜਾ ਟਿੱਬੇ ਹੈ।”

^{੧੫} ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਡੰਡ ਧਾਈ, “ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਓ,
ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦਿਉ।”

ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਸੀ ਤੁਮੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ
ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦੇਵਾਂ?”

ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਡਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ
ਰਾਜਾ ਹੈ, ਰੋਸ਼ਿਮ।”

^{੧੬} ਤਾਂ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦੇਣ ਲਈ
ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ

(ਮੱਤੀ ੨੭:੩੨-੪੪; ਮਰਕੁਸ ੧੫:੨੧-੩੨; ਲੂਕਾ ੨੩:੨੬-੩੯)

ਸਿਧਾਗੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ। ^{੧੭} ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੀ ਮਲੀਬ
ਆਧ ਚੁੱਰੀ ਅਤੇ “ਐਯਰੀ” ਨਾਮੋਂ ਬਾਂ ਤੇ ਗਿਆ। ਅਤੇ
ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ “ਗਲਗੱਥਾ” ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

^{੧੮} ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦਿੱਤੀ। ਉੱਥੇ ਦੇ ਮਨੁੱਖ
ਹੋਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਮਲੀਬ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਇੱਕ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਦੇ ਦੋਹੀਂ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚਾਲੇ।

^{੧੯} ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਇੱਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਖੱਟੀ ਲਿਖਵਾ ਕੇ ਮਲੀਬ
ਉੱਪਰ ਟੰਗਵਾਈ ਜਿਸ ਤੇ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ,
“ਯਿਸੂ ਨਾਮਰੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ।” ^{੨੦} ਇਹ ਚਿੰਨ੍ਹ
ਖੱਟੀ ਇਬਰਾਨੀ, ਲਾਤੀਨੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ
ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨੇ
ਧੜਿਯਾ, ਰਿਉਰਿ ਜਿਸ ਜਗਹਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦਿੱਤੀ
ਗਈ ਸੀ, ਸਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਸੀ।

^{੨੧} ਯਰਯਾਨ ਯਹੂਦੀ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੂੰ ਰਿਗ ਰਿ,
“ਇਹ ਨਾ ਲਿਖ, ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੈ।” ਸਗੋਂ ਇਹ
ਲਿਖ ਰਿ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਰਿ ਮੈਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ
ਹਾਂ।”

^{੨੨} ਖਿਲਾਤੁਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ
ਮੈਂ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ।”

^{੨੩} ਜਦੋਂ ਸੈਨਕਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦਿੱਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਸਤੂ ਲਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹਿੱਸਿਆਂ
ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ। ਹੋਰ ਸਿਧਾਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਉਸਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਬੱਲੇ ਤੱਕ
ਇੱਕ ਹੀ ਟੁਕੜੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ^{੨੪} ਸਿਧਾਗੀਆਂ
ਨੇ ਆਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਰਿਗ, “ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਕੁਝ ਨੂੰ ਹਿੱਸਿਆਂ
ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਧਾੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਅਮੀਂ ਯਰਚੀਆਂ ਧਾਰੇ
ਵੇਖ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਇਹ ਰਿਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।” ਇਹ ਇਸ
ਲਈ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਖੋਬੀ ਦਾ ਰਬਨ ਧੁਰਾ ਹੋ ਸਕੇ।

“ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵਸਤੂ ਵੀ ਆਧਿਕਾਰ ਚ ਵੰਡ ਲਏ

ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੱਢਿਆਂ ਤੇ ਯਰਚੀ ਮੁੱਟੀ।” ਜਬੂਰ ੨੨:੧੮

ਤਾਂ ਸਿਧਾਗੀ ਨੇ ਇਉਂ ਰੀਤਾ।

^{੨੫} ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਉਸਦੀ ਮਲੀਬ ਦੇ ਰੋਲ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ।
ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਭੈਣ, ਰਲੇਧਮ ਦੀ ਧਤਨੀ ਮਰਿਯਮ ਅਤੇ
ਮਰਿਯਮ ਮਗਦਲੀਨੀ ਵੀ ਖਲੋਤੀਆਂ ਸਨ। ^{੨੬} ਯਿਸੂ ਨੇ
ਆਖਣੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਅਤੇ ਜਿਸ ਚੇਲੇ ਨੂੰ ਬੜਾ
ਧਿਆਨ ਰੀਤਾ ਸੀ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ
ਆਖਣੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਰਿਗ, “ਧਿਆਨੀ ਯੋਰਤ! ਇਹ ਰਿਗ
ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ।” ^{੨੭} ਤਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਚੇਲੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
“ਤੇਰੀ ਮਾਤਾ ਟਿੱਬੇ ਹੈ।” ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਹ ਚੇਲਾ ਯਿਸੂ
ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਆਧਿਕਾਰ ਯਰ ਆਧਿਕਾਰ ਰੋਲ ਲੈ ਗਿਆ।

ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੋਤ

(ਮੱਤੀ ੨੭:੪੫-੫੬; ਮਰਕੁਸ

੧੫:੩੩-੪੧; ਲੂਕਾ ੨੩:੪੪-੪੯)

^{੨੮} ਯਿਸੂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਭ ਕੁਝ ਸੰਧੂਰਨ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ
ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਜੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ

*੧੯:੧੩ ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਬਰਾਨੀ ਜਾਂ ਅਰਾਮੀ, ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਗੀ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਾ ਜਿਹੜੀ ਧਹਿਲੀ ਮਦੀ ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਬੋਲਦੇ ਸਨ।

ਯੁਗਾ ਬਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਖਿਆਲਾਮਾ ਹਾਂ।”
 ੨੯ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮਰਤਬਾਨ ਸਿਰਰੇ ਦਾ ਭਰਿਆ
 ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਥੰਜ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ
 ਭਿਗੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥੰਜ ਨੂੰ ਚੁਫੇ ਨਾਂ ਦੇ ਖੰਧੇ ਦੀ
 ਟਹਿਣੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਸੂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੱਕ ਉੱਪਰ
 ਉੱਠਾਇਆ। ੩੦ ਜਦ ਜਿਸੂ ਨੇ ਸਿਰਰੇ ਦਾ ਸਵਾਦ ਵੇਖਿਆ,
 ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਯੁਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।” ਤਦ ਜਿਸੂ ਨੇ
 ਆਖਣਾ ਸਿਰ ਨਿਵਾਇਆ ਅਤੇ ਜਾਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

੩੧ ਇਹ ਦਿਨ ਤਿਆਗੀ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗਲਾ ਦਿਨ
 ਸਬਤ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਯਹੂਦੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ
 ਲੋਥਾਂ ਮਲੀਬ ਤੇ ਟੰਗੀਆਂ ਰਹਿਣ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਬਤ ਦਾ
 ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਖਾਮ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਤਮ
 ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਤੋੜਨ
 ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਜਲਦੀ ਮਰ ਜਾਣ ਅਤੇ
 ਮਲੀਬਾਂ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਲੋਥਾਂ ਨੂੰ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
 ੩੨ ਤਾਂ ਸਿਧਾਗੀ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਹਿਲੇ ਆਦਮੀ
 ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਤੋੜੀਆਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿਸੂ ਨਾਲ ਮਲੀਬ ਦਿੱਤੀ
 ਗਈ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਵੀ
 ਤੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ। ੩੩ ਧਰ ਜਦੋਂ ਸਿਧਾਗੀ ਜਿਸੂ ਰੋਲ ਧਰੁੱਚੇ ਤਾਂ
 ਕੀ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿਸੂ ਤਾਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ
 ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਨਾ ਤੋੜੀਆਂ।

੩੪ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਿਧਾਗੀ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਚੱਢੀ
 ਅਤੇ ਜਿਸੂ ਦੀ ਵੱਖੀ ਵਿੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ
 ਲਹੂ ਅਤੇ ਧਾਣੀ ਆਇਆ। ੩੫ (ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖਿਆ
 ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਸੱਚੀ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਣਦਾ
 ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਰਹਿ ਰਿਹਾ, ਸੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ
 ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਸਕੋ।) ੩੬ ਇਹ ਖੋਖੀ ਦੀ ਰਹਿਣੀ
 ਨੂੰ ਯੁਗਾ ਬਰਨ ਲਈ ਵਾਧਿਆ: “ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਤੀ ਨਹੀਂ
 ਤੋੜੀ ਜਾਵੇਗੀ।” ੩੭ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਖੋਖੀ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਲੋਕ
 ਉਸ ਵਿਠਾਰਤੀ ਵੱਲ ਵੇਖਣਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਲਵਾਰ
 ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ।” x

ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣਾ

(ਮੱਤੀ ੨੭:੫੭-੬੧; ਮਰਕੁਸ ੧੫:੪੨-੪੭; ਲੂਕਾ ੨੩:੫੦-੫੬)

੩੮ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਅਰਿਮਥੇਆ ਦੇ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਖਿਲਾਤਮ
 ਨੂੰ ਜਿਸੂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਕਿਉਂ
 ਕਿ ਯੂਸੁਫ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਜਿਸੂ ਦਾ ਗੁਪਤ
 ਚੇਲਾ ਸੀ। ਖਿਲਾਤਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਸੂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਲੈ
 ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਯੂਸੁਫ ਆਇਆ ਅਤੇ
 ਜਿਸੂ ਦੀ ਲੋਥ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਲੈ ਗਿਆ।

੩੯ ਨਿਰਦੇਸ਼ਮ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ। ਨਿਰਦੇਸ਼ਮ ਉਹੀ
 ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਿਸੂ ਰੋਲ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚੌਤੀ ਨੀਟਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਗੰਧਰਮ ਨਾਲ
 ਮਿਸ਼ਰਤ ਉਦ ਲਿਆਇਆ। ੪੦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ
 ਨੇ ਜਿਸੂ ਦੀ ਲੋਥ ਚੁੱਕੀ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਦਫਨਾਉਣ ਦੇ
 ਰਿਵਾਜ ਮੁਤਾਬਕ ਮਸਮੂਰੀ ਖਾਰੇ ਇੱਕ ਖਤਲੇ ਲਿਨਨ ਦੇ
 ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਲਪੇਟਿਆ। ੪੧ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ
 ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਬਾਗ ਸੀ।
 ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕਬਰ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ
 ਦਫਨਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ੪੨ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਜਿਸੂ
 ਨੂੰ ਉਸ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨੇੜੇ ਸੀ ਅਤੇ
 ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਲਈ ਤਿਆਗੀ ਦਾ ਦਿਨ ਵੀ ਸੀ।

੨੩ ਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਜਿਸੂ ਦੀ ਕਬਰ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਧਾਇਆ

(ਮੱਤੀ ੨੮:੧-੨; ਮਰਕੁਸ ੧੬:੧-੮; ਲੂਕਾ ੨੪:੧-੧੨)

੨੦ 'ਗਫਤੇ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਅਮਿਰਤ ਵੇਲੇ, ਮਰਿਯਮ
 ਮਗਦਲੀਨੀ ਕਬਰ ਰੋਲ ਗਈ, ਜਿੱਥੇ ਜਿਸੂ ਦਾ
 ਸਰੀਰ ਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਜੇ ਗੁਨੇਰਾ ਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ
 ਵੇਖਿਆ ਜਿਸ ਖੱਬਰ ਨੇ ਕਬਰ ਢੱਕੀ ਹੋਈ ਸੀ ਉਹ ਗਟਿਆ
 ਹੋਇਆ ਸੀ। ੨ ਤਾਂ ਮਰਿਯਮ ਨੱਸਦੀ ਹੋਈ ਸਮਝੂਨ
 ਖਤਰਮ ਅਤੇ ਜਿਸੂ ਦੇ ਹੋਰ ਚੋਲਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸੂ
 ਨੇ ਖਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਰੋਲ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਆਖਿਆ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਤੂ ਨੂੰ ਕਬਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲਿਆ
 ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ
 ਰੱਖਿਆ ਹੈ?”

੩ ਤਾਂ ਖਤਰਮ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਚੋਲੇ ਨੇ ਕਬਰ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ
 ਕੀਤਾ। ੪ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਭੱਜ ਰਹੇ ਸਨ ਧਰ ਦੂਜਾ ਚੇਲਾ ਖਤਰਮ
 ਨਾਲੋਂ ਤੇਜ ਭੱਜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਰ ਰੋਲ ਧਹਿਲਾਂ ਧਰੁੱਚ
 ਗਿਆ। ੫ ਇਸਨੇ ਬੱਲੇ ਝੁਕ ਕੇ ਅੰਦਰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ
 ਉਹ ਮਲਮਲ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਉੱਥੇ ਖਟੇ ਹੋਏ ਵੇਖੇ, ਧਰ ਉਹ ਅੰਦਰ
 ਨਾ ਗਿਆ।

੬ ਤਦ ਸਮਝੂਨ ਖਤਰਮ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਆ ਧਰੁੱਚਾ
 ਅਤੇ ਉਹ ਕਬਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੜ ਗਿਆ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਉੱਥੇ
 ਮਲਮਲ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਖਟੇ ਵੇਖੇ। ੭ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਕੱਪੜਾ ਵੀ
 ਵੇਖਿਆ ਜਿਹੜਾ ਜਿਸੂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਲਪੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।
 ਅਤੇ ਉਹ ਕੱਪੜਾ ਤਹਿ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਲਮਲ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ
 ਤੋਂ ਗਟ ਕੇ ਇੱਕ ਖਾਮੇ ਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ੮ ਫਿਰ ਦੂਜਾ
 ਚੇਲਾ ਵੀ ਅੰਦਰ ਗਿਆ ਇਹ ਉਹ ਚੇਲਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ
 ਕਬਰ ਉੱਤੇ ਖਤਰਮ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਧੰਗਚਿਆ ਸੀ। ਜਦ ਉਸ
 ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਵਾਧਿਆ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਚਾ ਹੋਈ।
 ੯ (ਉਹ ਚੋਲੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਾ ਸਮਝ ਸਕੇ ਸਨ ਕਿ ਖੋਖੀਆਂ
 ਵਿੱਚ ਕੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਕਿ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ
 ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਉੱਠਣਾ ਹੈ।)

* ੧੬:੨੮ “ਮੈਂ ਖਿਆਲਾਮਾ ਹਾਂ” ਦੇਖੋ ਜਬੂਰ ੨੨:੧੫; ੬੬:੨੧

੧੧ ੧੬:੩੬ ਗਵਾਲਾ: ਜਬੂਰ ੩੪:੨੦ ਇਹ ਵਿੱਚਾਰ ਕੂਚ ੧੨:੪੬; ਗਿਣਤੀ ੯:੧੨

੧੨ ੧੬:੩੭ ਗਵਾਲਾ: ਜਰਰਯਾਹ ੧੨:੧੦

ਜਿਸੁ ਦਾ ਮਰਿਯਮ ਮਗਦਲੀਨੀ ਯੱਗੇ ਯਰਗਟ ਹੋਣਾ
(ਮਰਤਮ ੧੬:੯-੧੧)

੧੦ ਫੇਰ ਚੇਲੇ ਘਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੁੜੇ। ਮਰਿਯਮ ਯਾਜੇ ਵੀ ਰਬਰ ਦੇ ਬਾਗਰ ਖੜ੍ਹੀ ਰੋ ਰਹੀ ਸੀ। ੧੧ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰੋ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਰੌਦੀ-ਰੌਦੀ ਨੇ ਝੁਰ ਕੇ ਰਬਰ ਯੱਦਰ ਵੇਖਿਆ। ੧੨ ਮਰਿਯਮ ਨੇ ਦੂਤ ਮਫੇਦ ਖੋਸਾਰ ਖਾਏ ਹੋਏ ਵੇਖੇ, ਉਹ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਮਨ ਜਿੱਥੇ ਜਿਸੁ ਦਾ ਸਰੀਰ ਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੰਦਰ ਦੂਤ ਜਿਸੁ ਦੇ ਸਿਰ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਬੈਠਾ ਸੀ ਤੇ ਦੂਜਾ ਦੂਤ ਉਸ ਦੇ ਧੈਰਾ ਵਾਲੇ ਧਾਮੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ੧੩ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਮਰਿਯਮ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਹੋ ਯੈਰਤ, ਤੂੰ ਰੋ ਰਿਉਂ ਰਹੀ ਹੈਂ?”

ਮਰਿਯਮ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ੜਝ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ, ਤੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।” ੧੪ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਯਾਜੇ ਯਾਮੇ-ਧਾਮੇ ਮੁੜੀ, ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਿਆ ਵੇਖਿਆ ਯਰ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣਦੀ ਕਿ ਇਹ ਜਿਸੁ ਹੀ ਹੈ।

੧੫ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਹੋ ਯੈਰਤ, ਤੂੰ ਰਿਉਂ ਰੋ ਰਹੀ ਹੈ? ਯਾਜੇ ਤੂੰ ਰਿਮ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਹੀ ਹੈਂ?”

ਮਰਿਯਮ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਸਾਇਦ ਇਹ ਯਾਦਸੀ ਇਸ ਬਾਗ ਦਾ ਮਾਲੀ ਹੈ, ਯਾਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਨਾਬ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ ਹੋ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਜਾ ਸੱਕਾਂ ਯਾਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਲਵਾਂ।”

੧੬ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮਰਿਯਮ।”

ਮਰਿਯਮ ਮੁੜੀ ਯਾਜੇ ਜਿਸੁ ਵੱਲ ਤੌਰਿਆ ਯਾਜੇ ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ, “ਰੱਬੇਨੀ” ਭਾਵ “ਗੁਰੂ।”

੧੭ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਫੁਗੋ! ਯਾਜੇ ਮੈਂ ਯਾਪਣੇ ਧਿਤਾ ਰੇਲ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਯਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਰੇਲ ਜਾ ਯਾਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ: ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਯਾਪਣੇ ਯਾਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਤਾ ਰੇਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਾਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਰੇਲ।”

੧੮ ਮਰਿਯਮ ਮਗਦਲੀਨੀ ਚੇਲਿਆਂ ਰੇਲ ਗਈ ਯਾਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੇ ਦੱਸਿਆ, “ਮੈਂ ਯਰਭੂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।” ਯਾਜੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਦੱਸੀਆਂ ਜੋ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਸਨ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਯਾਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਯੱਗੇ ਯਰਗਟ ਹੋਣਾ

(ਮੌਤੀ ੨੮:੧੬-੨੦; ਮਰਤਮ ੧੬:੧੪-੧੮; ਲੂਕਾ ੨੪:੩੬-੪੯)

੧੯ ਉਸੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸਾਮ, ਹਫਤੇ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਸਾਰੇ ਚੇਲੇ ਇੰਦਰਮਾਥ ਇੰਦਰਤ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰ ਲਏ ਰਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਯਗੁਦੀਆਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ। ਤਦ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੇਲ ਯਾਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਯਾਜੇ ਯਾਪਣ ਲੱਗਾ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਮਿਲੇ।” ੨੦ ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਪਣੇ ਹੱਥ

ਯਾਜੇ ਯਾਪਣੀ ਵਧੀ ਵਿਖਾਈ। ਚੇਲੇ ਯਰਭੂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਝੜੇ ਯਰਮੰਨ ਹੋਏ।

੨੧ ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਮੁੜ ਰਿਹਾ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਮਿਲੇ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਧਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੱਲਿਆ ਹੈ।”

੨੨ ਮਗਰੋਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਉਸ ਨੇ ਯਾਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਉੱਪਰ ਫੁਰ ਮਾਰੀ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧਵਿੰਤਰ ਯਾਜੇ ਯਰਾਧਤ ਰਹੋ। ੨੩ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਮਾਫ ਰਹੋ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਮਾਫ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਬਧਮੱਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਬਧਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ।”

ਜਿਸੁ ਦਾ ਬੋਧਾ ਯੱਗੇ ਯਰਗਟ ਹੋਣਾ

੨੪ ਜਦ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੇਲ ਯਾਇਆ ਤਾਂ ਬੋਧਾਂ, ਜਿਮ ਨੂੰ ਦੀਦੁਮ ਵੀ ਯਾਧਦੇ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੋਧਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦਰ ਸੀ। ੨੫ ਦੂਜੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਬੋਧਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਯਾਮੀਂ ਯਰਭੂ ਦੇ ਦਰਮਨ ਰੀਤੇ ਹਨ।” ਬੋਧਾ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਤੌਰ ਯਰੀਨ ਨਹੀਂ ਰਗਾਂਗਾ ਜਦ ਤੌਰ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਧਾਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਤੇ ਛੇਦ ਨਾ ਵੇਖਾਂ ਯਾਜੇ ਯਾਪਣੀ ਉਗਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰੇ ਨਾ ਵੇਖ ਲਵਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮੇਧਾਂ ਗੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਯਾਜੇ ਯਾਪਣਾ ਹੱਥ ਉਸਦੀ ਵੱਖੀ ਤੇ ਨਾ ਰੱਖ ਲਵਾਂ।”

੨੬ ਇੰਦਰ ਹਫਤੇ ਬਾਰ ਚੇਲੇ ਉਸੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਇੰਦਰਤ ਹੋਏ। ਬੋਧਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਸਨ ਯਰ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਯਾਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਯਾਜੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਂਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ।” ੨੭ ਤਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਬੋਧਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਯਾਪਣੀ ਉਗਲ ਇੱਥੇ ਰੱਖ, ਯਾਜੇ ਮੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖ। ਯਾਪਣਾ ਹੱਥ ਮੇਰੀ ਵੱਖੀ ਤੇ ਰੱਖ। ਸੱਕ ਨਾ ਕਰ ਸਗੋਂ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰ।”

੨੮ ਬੋਧਾ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ ਯਾਜੇ ਮੇਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ।”

੨੯ ਜਿਸੁ ਨੇ ਬੋਧਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਇਸ ਕਰਕੇ ਯਰਤੀਤ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਧੰਨ ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਫਿਰ ਵੀ ਯਰਤੀਤ ਰੀਤੀ।”

ਸੁਹੰਨਾ ਨੇ ਇਹ ਧੁਮਤਰ ਰਿਉਂ ਲਿਖੀ

੩੦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਕਰਿਮਮੇ ਰੀਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਵੇਖੇ। ਉਹ ਕਰਿਮਮੇ ਇਸ ਧੁਮਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। ੩੧ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰ ਸੱਕੋ ਕਿ ਜਿਸੁ ਹੀ ਮਸੀਹ ਯਾਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੁੰਦਰ ਹੈ। ਯਾਜੇ ਯਰਤੀਤ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਸਾਹੀਂ ਤੁਸੀਂ ਜੀਵਨ ਖੱਦ ਸੱਕੋ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਸੱਤ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯਰਗਟ ਹੋਣਾ

੨੧ ਯਾਜੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸੁ ਨੇ ਯਾਪਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਚੇਲਿਆਂ ਤੇ ਵਾਧਰਿਆ। ੨ ਝੜ ਚੇਲੇ ਉੱਥੇ ਇੰਦਰਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ

ਸਮਊਨ ਖਤਰਮ, ਬੋਭਾ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਦਰਿਮੁਮ ਰਹਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨੰਬਾਗਿਟੇਲ ਜੇ ਗਲੀਲ ਦੇ ਰਾਨਾ ਤੋਂ ਸੀ, ਜਬਦੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇ ਹੋਰ ਮਨ।^੩ ਸਮਊਨ ਖਤਰਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ।”

ਦੂਜੇ ਬਾਰੀ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਯਮੀਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ।” ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਚੇਲੇ ਗਏ ਆਤੇ ਬੋਝੀ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮ ਰਾਤ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਰੋਸਿਮ ਸੀ ਤੀ ਖਰ ਉਹ ਵੇਈ ਮੱਛੀ ਨਾ ਫੜ ਸਕੇ।

੪ ਯਗਲੀ ਸਵੇਰ ਜਿਸੁ ਰਿਨਾਰੇ ਤੇ ਖਲੇਤਾ ਸੀ ਖਰ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਿਸੁ ਸੀ।^੪ ਉਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਖਿੱਤਰੇ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜੀਆਂ?”

ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਨਹੀਂ।”

੬ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਿ ਆਖਣਾ ਜਾਲ ਬੋਝੀ ਦੇ ਮੱਜੇ ਖਾਮੇ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੇ ਉੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੁਝ ਮੱਛੀਆਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਇੰਝ ਹੀ ਸੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਮੱਛੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਲ ਬਹੁਤ ਭਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਬੋਝੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣ ਦੇ ਯਯੋਗ ਮਨ।

੭ ਉਹ ਚੇਲਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਖਿਆਰ ਸੀਤਾ ਉਸ ਨੇ ਖਤਰਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਉਹ ਖਰਬੂ ਹੈ।” ਜਦ ਖਤਰਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ, “ਉਹ ਖਰਬੂ ਹੈ।” ਉਸ ਨੇ ਆਖਣਾ ਵੱਧਾ ਆਖਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲਖੇਟ ਲਿਆ ਆਤੇ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਗਿਆ (ਇਸ ਤੋਂ ਖਗਿਲਾਂ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਵੱਧੇ ਲਾਗੇ ਹੋਏ ਮਨ।)^੬ ਦੂਜੇ ਚੇਲੇ ਬੋਝੀ ਵਿੱਚ ਨਦੀ ਦੇ ਵੇਢੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ ਆਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਦਾ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਲ ਖਿੱਚਣ ਲੱਗੇ। ਉਹ ਰਿਨਾਰੇ ਤੋਂ ਵੇਈ ਮੈਂ ਰੁ ਗਜ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੀ ਮਨ।^੭ ਜਦੋਂ ਚੇਲੇ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਆਤੇ ਜਮੀਨ ਤੇ ਖਰੁੱਚੇ, ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆੱਗ ਵੇਖੀ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਮੱਛੀ ਆਤੇ ਵੇਈ ਖਈ ਸੀ।^੮ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਿਆ ਉਹ “ਮੱਛੀ ਲਿਆਓ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣੇ ਫੜੀ ਹੈ।”

੯ ਸਮਊਨ ਖਤਰਮ ਬੋਝੀ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਆਤੇ ਜਾਲ ਨੂੰ ਰਿਨਾਰੇ ਤੇ ਖਿੱਚ ਲਿਆਇਆ। ਇਹ, ਇੱਕ ਮੈਂ ਤਰਵਿੰਜਾ ਵੱਡੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਮੱਛੀਆਂ ਬੋਝੀਆਂ ਭਾਰੀਆਂ ਮਨ ਖਰ ਜਾਲ ਤਾਂ ਵੀ ਨਾ ਟੁੱਟਿਆ।^੯ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਆਉ ਤੇ ਆਰੇ ਖਾਵੇ।” ਰਿਮੇ ਚੇਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਖੁੱਛਣ ਦਾ ਹੱਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, “ਤੂੰ ਵੇਣ ਹੈ?” ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਮਨ ਕਿ ਇਹ ਖਰਬੂ ਹੀ ਸੀ।^{੧੦} ਜਿਸੁ ਆਇਆ, ਵੇਈ ਲਈ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇੰਝ ਹੀ ਮੱਛੀ ਵੀ ਲਈ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ।^{੧੧} ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸੁ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਰਗਟ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਖਤਰਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਹਨਾ

੧੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾ ਹਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸੁ ਨੇ ਸਮਊਨ ਖਤਰਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਮਊਨ, ਯੁਗੰਤਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਖਿਆਰ ਇਹ ਲੋਰ ਮੈਨੂੰ ਵਰਦੇ ਹਨ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਖਿਆਰ ਵਰਦਾ ਹੈ?”

ਖਤਰਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਹਾਂ ਖਰਬੂ ਜੀ, ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਵਰਦਾ ਹਾਂ।”

ਉਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਖਤਰਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਲੇਲੇ ਚਾਰ।”

੧੬ ਜਿਸੁ ਨੇ ਫੇਰ ਖਤਰਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਸਮਊਨ ਯੁਗੰਤਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਵਰਦਾ ਹੈ?”

ਖਤਰਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਹਾਂ ਖਰਬੂ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਵਰਦਾ ਹਾਂ।”

ਉਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਖਤਰਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰਿਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵਰ।”

੧੭ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਫਿਰ ਖਤਰਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਮਊਨ, ਯੁਗੰਤਾ ਦੇ ਖੁੱਤਰ, ਸੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਵਰਦਾ ਹੈ?”

ਖਤਰਮ ਉਦਮ ਹੋ ਗਿਆ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਿਸੁ ਨੇ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ ਕਿ, “ਸੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖਿਆਰ ਵਰਦਾ ਹੈ।” ਖਤਰਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਖਰਬੂ ਤੂੰ ਸਭ ਰੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਖਿਆਰ ਵਰਦਾ ਹਾਂ।”

ਜਿਸੁ ਨੇ ਖਤਰਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੇਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਚਾਰ।

੧੮ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮੱਚ ਆਖਦਾ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਜਵਾਨ ਸੀ ਤੂੰ ਲੱਕ ਦੁਆਲੇ ਖੋਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਤੇਰਾ ਜੀਯਾ ਵਰਦਾ ਤੂੰ ਤੁਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਖਰ ਜਦ ਤੂੰ ਬੁੱਢਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਹੱਥ ਬਾਹਰ ਫੈਲਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਵੇਈ ਹੋਰ ਵਿਯਾਰਤੀ ਤੇਰੇ ਲੱਕ ਦੁਆਲੇ ਰਮਰਮ ਬੰਨ੍ਹੇਗਾ ਆਤੇ ਜਿੱਥੇ ਤੇਰਾ ਜੀਯਾ ਨਹੀਂ ਵਰੇਗਾ ਜਾਣ ਨੂੰ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।”^{੧੮} (ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਚਿਤ ਵਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾ ਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾਖਈ ਵਰਨ ਲਈ ਰਿਮ ਤੁਹਾਂ ਦੀ ਮੈਂਤ ਮਰੇਗਾ।) ਆਤੇ ਇਹ ਰਹਿ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰਾ ਯਨੁਮਰਣ ਵਰ।”

੨੦ ਖਤਰਮ ਆਮੇ-ਖਾਮੇ ਮੁੜਿਆ ਆਤੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖਿਆਰ ਸੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਚੇਲਾ ਖਿੱਛੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। (ਇਹ ਉਹ ਚੇਲਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਨੇ ਵੇਲੇ ਜਿਸੁ ਵੱਲ ਝੁਰਿਆ ਸੀ ਤੇ ਆਖਿਆ ਸੀ “ਖਰਬੂ, ਤੈਨੂੰ ਦੁਸਮਨਾਂ ਵੱਧੀਂ ਵੇਣ ਫੜਵਾਏਗਾ?”)^{੨੦} ਜਦੋਂ ਖਤਰਮ ਨੇ ਉਸ ਚੇਲੇ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖਿੱਛੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਖਾਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਖਰਬੂ ਜੀ ਇਸਦੇ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸੀ ਖਿਆਲ ਹੈ? ਇਸ ਨਾਲ ਸੀ ਬੀਤੇਗੀ?”

੨੨ ਜਿਸੁ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇ ਮੈਂ ਚਾਵ੍ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਤੱਕ ਉਹ ਜੀਵੇ, ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਸੀ? ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ ਤੁਰ।”

*੨:੧੫ ਲੇਲੇ ਇਹ ਸਬਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ।

†੨:੧੭ ਭੇਡ ਇਹ ਸਬਦ ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਖਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ।

੨੩ ਤਾਂ ਇਹ ਰਹਾਣੀ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ। ਉਹ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਚੇਲਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ। ਯਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ। ਸਗੋਂ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਜੇ ਮੈਂ ਚਾਵੁਹਾਂ ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਤੱਕ ਜ਼ਬੂਰ ਜੀਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ?”

੨੪ ਇਹ ਉਹ ਚੇਲਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਤੇ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਆਤੇ ਆਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਖ਼ਬਰਫ਼ਤਾ ਸੱਚੀ ਹੈ।

੨੫ ਯਿਸੂ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਜੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਭਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਖ਼ੁਸਤਰਾਂ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਲਈ ਸਾਇਦ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵੀ ਕਾਫੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ।

ਰਮੂਲਾਂ ਦੇ ਰਹੱਸ

ਲੂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੋਬੀ

^੧ਧਿਆਰੇ ਬਿਉਫਿਲਮ,

ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਧਗਿਲੀ ਖੋਬੀ ਲਿਖੀ ਸੀ ਉਹ, ਜਿਸੁ ਨੇ ਜੇ ਕੁਝ ਸੀਤਾ ਆਤੇ ਸਿੱਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀ ਸੀ। ^੨ਮੈਂ ਜਿਸੁ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਸੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੱਕ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ^੩ਉਸ ਉਖਰੰਤ ਉਸ ਨੇ ਰਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਇਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਨਬੀ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਰਸਿਮਭੇ ਰਹੇ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਮੋਤ ਤੋਂ ਖਰਤਨ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਚਾਲੀ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ, ਰਮੂਲਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਾੜੀ ਵੇਖਿਆ। ^੪ਜਿਸੁ ਨੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਰਹ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਰੂਮਲਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਨੂੰ ਆਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਟੀ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਗਿਲਾਂ ਵੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ (ਅਰੂਮਲਮ) ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਚਨ ਦੇ ਖੁਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਰਹੋ। ^੫ਖੁਰੇਨਾ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਬਖਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ, ਖਰ ਬੇੜੇ ਜੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਬਖਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਸੁਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣਾ

^੬ਜਦੋਂ ਮਾਰੇ ਰਮੂਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਹੇ ਖਰੁਭੁ, ਕੀ ਤੂੰ ਗੁਣ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ?”

^੭ਜਿਸੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਿਰਫ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਜੀ ਉਹ ਦਿਨ ਆਤੇ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਹਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸੱਕਦੇ। ^੮ਖਰ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਉਖਰ ਆਵੇਗਾ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਤੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਗਵਾਹ ਹੋਵੋਗੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਰੂਮਲਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋਗੇ ਤੇ ਉਸਤੋਂ ਬਾਦ ਮਾਰੇ ਅਗੁਰਿਆ ਆਤੇ ਸਾਮਭਿਕਾ ਵਿੱਚ, ਆਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੀ ਖਰਤੀ ਦੇ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹ ਹੋਵੋਗੇ।”

^੯ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿ ਗਏਆ, ਉਹ ਸੁਰਗਾਂ ਵੱਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਰਮੂਲ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ, ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਵੇਖਦਿਆਂ ਜਿਸੁ ਇੱਕ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਤੋਂ ਉਗਲੇ ਹੋ ਗਿਆ। ^{੧੦}ਜਿਸੁ ਆਲੇਖ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਰਮੂਲ ਉਸ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਆਚਾਨਕ ਦੇ ਜਣੇ ਸਫੇਦ ਕੱਪੜੇ ਖਾਏ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ^{੧੧}ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਗਾਂ ਨੇ ਰਮੂਲਾਂ

ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਗਲੀਲੀ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਕੇ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਰਿਉਂ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੋ? ਇਹ ਜਿਸੁ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਆਰਾਮ ਉੱਪਰ ਉੱਠਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਖਮ ਆਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਤੀ ਤੋਂ ਸਫਰਗ ਵੱਲ ਜਾਇਆਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।”

ਨਵੇਂ ਰਮੂਲ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ

^{੧੨}ਤਦ ਰਮੂਲ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਖਗੜ ਵੱਲੋਂ ਅਰੂਮਲਮ ਨੂੰ ਗਏ ਇਹ ਖਗੜ ਅਰੂਮਲਮ ਤੋਂ ਇੱਕ-ਐੱਧ ਮੀਲ ਦੀ ਵਾਟ ਤੇ ਹੈ। ^{੧੩}ਰਮੂਲ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਗਏ ਆਤੇ ਉਸ ਜਗਹ ਤੇ ਠਹਿਰੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਧਗਿਲਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਰਮਰਾ ਖੋੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਰੇ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਇਹ ਰਮੂਲ ਸਨ: ਖਤਰਮ, ਖੁਰੇਨਾ, ਆਰੂਬ, ਅੰਦਿਰਆਮ, ਫਿਲਿਖੱਮ, ਬੋਮਾ, ਬਰਬੁਮਲਈ, ਮੱਤੀ ਆਤੇ ਆਰੂਬ ਗਲਫਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਸਮਊਨ ਜੇ ਜੇਲੋਤੋਮ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਆਤੇ ਅਗੁਦਾ, ਆਰੂਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ।

^{੧੪}ਮਾਰੇ ਰਮੂਲ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਆਤੇ ਉਹ ਉਸੇ ਮਰਸਦ ਲਈ ਅੱਡੋਲ ਖਰਾਬਨਾ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਆਰਤਾਂ, ਮਰਿਯਮ, ਜਿਸੁ ਦੀ ਮਾਤਾ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਵੀ ਉੱਥੇ ਰਮੂਲਾਂ ਨਾਲ ਸਨ।

^{੧੫}ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ ਜਦੋਂ ਉੱਥੇ ਰੋਟੀ ਇੱਕ ਮੈ ਵੀਹ ਨਿਗਚਾਵਾਨ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਆਏ, ਖਤਰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ^{੧੬-੧੭}“ਹੇ ਭਰਾਵੇ, ਜੇ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਧਗਿਲਾਂ ਹੀ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਉਦ ਰਾਹੀਂ ਅਗੁਦਾ ਬਾਰੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਉਹ ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਵਾਖਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਗੁਦਾ ਮਾਡੇ ਮਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਮੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਖਰ ਇਹ ਉਹੀ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਫੜਵਾਇਆ।”

^{੧੮}(ਅਗੁਦਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਸਟ ਰਹੀ ਵਾਮਤੇ ਯਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਯਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖੇਤ ਖਰੀਦਿਆ। ਖਰ ਅਗੁਦਾ ਸਿਰ ਖਰਨੇ ਡਿੱਗਿਆ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਫਟਕੇ ਖਾਟ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਆਤੰਗੀਆਂ ਬਾਹਰ ਨਿਰਲ ਆਈਆਂ। ^{੧੯}ਅਰੂਮਲਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤ ਨਾ ਨਾਉ “ਆਰਲਦਮਾ” ਰੱਖਿਆ ਜਿਸਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਰਥ ਹੈ “ਲਗੂ ਦਾ ਖੇਤ।”)

^{੨੦}ਖਤਰਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਗੁਦਾ ਬਾਰੇ ਜਬੂਰ ਦੀ ਖੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ:

‘ਰਾਮ ਉਸਦਾ ਖਰ ਉੱਜੜ ਜਾਵੇ।

ਉੱਥੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।’ ਜਬੂਰ

੬੯:੨੫

ਆਤੇ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ

‘ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਰੋਟੀ ਹੋਰ ਸਾਂਭ ਲਵੇ।’ ਜਬੂਰ ੧੦੬:੮

^{੨੧-੨੨}“ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਨੁੱਖ ਹਲੇ ਜੋ ਜਿਸੁ ਦੇ ਖੁਨਰ ਉਬਾਨ ਦਾ ਗਵਾਹ ਬਣੇ। ਇਹ

ਯਾਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਯੁਧੇ ਮਮੋਂ ਮਾਡੇ ਮਥੂਹ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਯਰੁਭੁ ਯਿਸੂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਮੀ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਮਾਡੇ ਮਾਯੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਰੁਭੁ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤੋਂ ਯੁਗੰਨਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਯਤਿਮਭਾ ਦੇਣਾ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ ਮੀ, ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ, ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸੁਰਗਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ।”

੨੩ ਤਦ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਯੂਸੁਫ਼ ਬਰਸੱਥਾਮ ਮੀ, ਜੋ ਯੂਸਤੁਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਮੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵਿਯਾਕੀ ਮਥਿਯਾਮ ਮੀ।

੨੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ, “ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਹਰੇਰ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਵਿਖਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਰੰਭ ਵਾਸਤੇ ਤੂੰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਇਹ ਰੰਭ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਥਾਵੇਂ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੋਂ ਦਾ ਉਹ ਮੀ। ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਵਿਖਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਰਸੂਲ ਵਾਲੀ ਜਗਹਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।” ੨੬ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਚੀਆਂ ਯਾਈਆਂ ਅਤੇ ਜਾਣ ਗਏ ਕਿ ਯਰੁਭੁ ਨੇ ਮਥਿਯਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਯਰਜ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਖਾਰੀ ਦੇ ਗਿਆਰਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ।

ਯਵਿੱਤਰ ਯਾਤਮਾ ਦਾ ਯਾਗਮਨ

੧ ਜਦੋਂ ਯੰਤੋਰੁਸਤ ਦਾ ਦਿਨ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਰੇ ਇੱਕ ਜਗਹਾ ਇੱਕਤਰ ਮਨ। ੨ ਯਚਾਨਰ ਯਾਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਯਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਹਨੇਰੀ ਵਾਂਗ ਮੀ। ਇਸ ਯਵਾਜ਼ ਨੇ ਉਹ ਮਾਰੀ ਜਗਹਾ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬੈਠੇ ਸਨ। ੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਬਲਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਵਰਗਾ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਸਭ ਲਾਟਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਬੱਲੇ ਯਾਰੇ, ਹਰੇਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਯੱਗੇ ਯਾਰੇ ਠਹਿਰੀਆਂ। ੪ ਵੇਖਦਿਆਂ-ਵੇਖਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯਵਿੱਤਰ ਯਾਤਮਾ ਮਭਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲਣੀਆਂ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਯਵਿੱਤਰ ਯਾਤਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਤਾਰਤ ਦਿੱਤੀ ਮੀ।

੫ ਉਸ ਵਰਤ, ਯਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਯਾਰਮਿਰ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਥੇ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ। ੬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੰਡਲੀ ਇਕੱਠਿਆਂ ਆਇਆ ਮੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੁੰਜ ਸੁਣੀ ਮੀ। ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਧਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ।

੭ ਉਹ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬੜੇ ਹੈਰਾਨ ਸਨ। ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮਭਝ ਸੱਕੇ ਕਿ ਉਹ ਯਜਿਗਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਭਰਥ ਕਿਵੇਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖੋ ਇਹ ਸਭ ਜੋ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕੀ ਉਹ ਗਲੀਲੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਨ?” ੮ ਫਿਰ ਮਾਡੇ ਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਯਾਧਣੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਥਾਨੀ ਕਿਵੇਂ ਸੁਣਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਮੰਡਵ ਹੈ? ਯਮੀਂ ਸਭ ਵਖੇ-ਵਖ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹਾਂ। ੯ ਯਮੀਂ ਜਿਹੜੇ ਯਾਰਬੀ, ਖੇਦੀ,

ਇਲਾਮੀ, ਮਮੇਯੋਤਮਿਯਾ, ਯਹੂਦਿਯਾ, ਕਯਦੁਕਿਯਾ, ਯੰਤੁਮ, ਯਮਿਯਾ, 10 ਫਰੂਗਿਯਾ, ਯੁਮਫੁਲਿਯਾ, ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਲਿਬਿਯਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਕਰੇਨੇ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਾਂ। ਇੱਥੇ ਰੋਮੀ ਮੁਸਾਫਿਰ, ਵੇਵੇਂ ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਮੁਰੀਦ। 11 ਕਰੋਤੀ ਅਤੇ ਯਰਬੀ ਹਨ, ਯਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਧੇ-ਯਾਧਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਰੰਭਾਂ ਦਾ ਵਖਾਣ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ।”

12 ਤਾਂ ਸਭ ਲੋਕ ਹੈਰਾਨ-ਧਰੋਸਾਨ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ “ਇਹ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ?” 13 ਯਰ ਖਾਰੀ ਲੋਕ ਰਸੂਲਾਂ ਤੋਂ ਹੱਸੇ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਰਾਬ ਖੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।”

ਯਤਰਮ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ

14 ਤਦ ਯਤਰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਿਆਰਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜੇ ਕੇ ਉੱਚੀ ਯਾਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਯਾਧਣ ਲੱਗਾ, “ਹੇ ਖੇਰੇ ਯਹੂਦੀ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਯਰੁਸਲਮ ਨਿਵਾਸੀਓ, ਖੇਰੀ ਗੱਲ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਦੱਸਾਂਗਾ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 15 ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤੀ ਨਹੀਂ ਖੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ। ਯਜੇ ਸਵੇਰ ਦੇ ਸਿਰਫ ਨੇ ਵੱਜੇ ਹਨ। 16 ਯਰ ਇਹ ਉਹ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਸ ਖਾਰੇ ਯੋਟੇਲ ਨਥੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

17 ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਾਧਦਾ ਹੈ

ਅੰਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਯਾਧਣਾ ਯਾਤਮਾ ਵਗਾਵਾਂਗਾ।

ਤੁਹਾਡੇ ਯੁੱਤਰ ਅਤੇ ਯੀਆਂ ਯਗੰਮੀ ਵਾਰ ਕਰਨਗੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜਵਾਨ ਦਰਸਨ ਵੇਖਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਖਾਮ ਸੁਧਨੇ ਯਾਉਣਗੇ।

18 ਉਸ ਵਰਤ ਮੈਂ ਯਾਧਣਾ ਯਾਤਮਾ ਯਾਧਣੇ ਸੇਵਰਾਂ, ਯਾਦਮੀਆਂ ਤੇ ਯੋਤਰਾਂ ਯਾਧਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਯਗੰਮੀ ਵਾਰ ਕਹਿਣਗੇ।

19 ਮੈਂ ਯਮਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈਰਾਨੀਜਨਰ ਨਜ਼ਰੇ ਵਿਖਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲਹੂ, ਯੱਗ ਅਤੇ ਯੁੰਦੇ ਦੇ ਖੱਦਲਾਂ ਨਾਲ ਮਥੂਤ ਦੇਵਾਂਗਾ।

20 ਸੁਰਜ ਖੁੱਧ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਚੰਦਰਮਾਂ, ਲਹੂ ਵਰਗਾ ਲਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਫੇਰ ਯਰੁਭੁ ਦਾ ਉਹ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਮਈ ਦਿਨ ਯਾਵੇਗਾ।

21 ਅਤੇ ਹਰ ਉਹ ਜੋ ਯਰੁਭੁ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।” ਯੋਟੇਲ ੨:੨੨-੩੨

੨੨ “ਖੇਰੇ ਯਹੂਦੀ ਭਰਾਵੇ; ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨਾਮਰੀ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਮੀ ਜਿਸਦੇ ਸੱਚਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮਥੂਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਾਤਾਂ ਅਤੇ ਯਚੰਭਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਸਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵਿਖਲਾਈਆਂ।

੨੩ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਭੋਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ

ਜਾਨੇ ਭਾਗ ਦਿੱਤਾ। ਦੁਮਟ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਾਲ, ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਨੂੰ ਮਲੀਥ ਦੇਰੇ ਭਾਗ ਦਿੱਤਾ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਯਗਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਮਭ ਜਾਣਦਾ ਮੀ ਰਿ ਆਜਿਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੀ ਵਿਉਂਤ ਮੀ, ਜੇ ਰਿ ਉਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਯਗਿਲਾਂ ਮੇਚ ਲਾਈ ਮੀ।^{੨੪} ਯਿਸੂ ਨੇ ਮੇਂਤ ਦੀ ਯੀੜ ਮਗੀ ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ, ਉਮ ਨੂੰ ਆਜਾਦ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਖੋਂਯਨ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜੀਵਤ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਂਤ ਉਮ ਨੂੰ ਰਮ ਨਹੀਂ ਮੱਚੀ।^{੨੫} ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਮ ਬਾਰੇ ਆਖਿਆ,

ਮੈਂ ਹਮੇਸਾ ਯਰਭੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨਮੁੱਖ ਵੇਖਿਆ ਹੈ;
ਉਹ ਮੇਰੇ ਮੱਜੇ ਯਾਮੇ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਿਲਾ
ਮੱਚਦਾ।

^{੨੬} ਇਮ ਲਈ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਖੁਸ਼ ਹੈ
ਯੇ ਮੇਰੀ ਜੁਬਾਨ ਹਮੇਸਾ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦੀ ਹੈ।
ਮੇਰਾ ਮਰੀਰ ਵੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਜੀਵੇਗਾ।

^{੨੭} ਰਿਉਰਿ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੇਂਤ ਦੀ ਜਗਹਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗਾ।
ਤੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਯਵਿੱਤਰ ਯੁੱਥ ਦੇ ਮਰੀਰ ਨੂੰ
ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਮੜਨ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

^{੨੮} ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖਾਇਆ ਰਿ ਰਿਵੇਂ ਜਿਉਣਾ ਹੈ।
ਮੈਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰਹੀਥ ਆਵੇਗਾ ਯੇ ਮੈਨੂੰ ਯੀਤਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ
ਦੇਵੇਗਾ।^੧ ਜਬੂਰ ੧੬:੧-੧੧

^{੨੯} “ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ, ਨਿਰਭੈ ਹੋਰੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਵਡੇਰੇ
ਦਾਉਦ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਮੱਚਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਮਰਿਆ ਯੇ
ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਮਦੀ ਰਬਰ, ਇੱਥੇ ਆਂਜ ਦਿਨ ਤੱਰ,
ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ।^{੩੦} ਦਾਉਦ ਨਬੀ ਮੀ ਯੇ ਉਹ ਇਹ ਜਾਣਦਾ
ਮੀ ਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਰਿ ਤੇਰੇ ਵੰਮ
ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਵਾਂਗਾ।^{੩੧} ਦਾਉਦ
ਜਾਣਦਾ ਮੀ ਰਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਾਧਰ ਮੱਚਦਾ ਹੈ ਇਮ
ਲਈ ਉਹ ਮਮੀਗ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਬਾਰੇ ਬੋਲਿਆ:

ਉਹ ਮੇਂਤ ਦੀ ਜਗਹਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਮੀ,
ਯੇ ਉਮਦਾ ਮਰੀਰ ਨਹੀਂ ਮੜਿਆ।^੧

^{੩੨} ਮੈਂ ਇਹ ਯਿਸੂ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੁਰਦਿਆਂ
ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਮੀ। ਯਮੀਂ ਮਭ ਇਮਦੇ ਚਮਮਦੀਦ
ਗਵਾਹ ਹਾਂ।^{੩੩} ਯਿਸੂ ਮਰਨ ਉਧਰਾਂਤ ਸੁਰਗ ਵੱਲ
ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੁਣ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਉਮ ਦੇ ਮੱਜੇ
ਯਾਮੇ ਹੈ। ਯਿਤਾ ਨੇ ਗੁਣ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉਹ ਯਵਿੱਤਰ ਯਾਤਮਾ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਮ ਨੇ ਵਾਯਦਾ ਰੀਤਾ ਮੀ ਰਿ ਉਹ
ਦੇਵੇਗਾ। ਗੁਣ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਯਾਤਮਾ ਵਗਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ
ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਮੁਣਦੇ ਹੋ ਯੇ ਦੇਖਦੇ ਹੋ।^{੩੪} ਰਿਉ ਜੇ ਦਾਉਦ
ਯਾਰਾਮ ਉੱਤੇ ਉੱਠਾਇਆ ਨਾ ਗਿਆ ਮੀ, ਮਸੌਂ ਇਹ ਯਿਸੂ
ਮੀ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਖੁਦ ਆਖਿਆ ਮੀ,

ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਯਰਭੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ
ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮੱਜੇ ਯਾਮੇ ਬੈਠ,

^{੩੫} ਜਦ ਤੱਰ ਰਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਯੈਰ ਰੱਖਣ ਦੀ
ਚੋਂਰੀ ਨਾ ਬਣਾ ਦਿਆਂ।^੧ ਜਬੂਰ ੧੧:੧

^{੩੬} “ਇਮ ਲਈ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਮ ਮੱਚਾਈ ਦਾ
ਯਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ, ਯਰਭੂ ਯੇ
ਮਮੀਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਮਲੀਥ
ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੀ।”

^{੩੭} ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਥਦਾਂ ਨਾਲ ਛਿੱਦ ਗਏ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਤਰਮ ਯੇ ਬਾਰੀ ਦੇ ਰਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਭਰਾਵੇ,
ਮਾਨੂੰ ਦੱਸੇ ਰਿ ਯਮੀਂ ਗੁਣ ਹੀ ਰਹੀਏ?”

^{੩੮} ਯਤਰਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਤੁਮੀਂ ਮਭ ਆਪਣੇ
ਦਿਲ ਯੇ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਬਦਲੇ ਯੇ ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ ਦੇ ਨਾਮ
ਤੇ ਬਯਤਿਮਮਾ ਲਓ। ਤਦ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਯਾਧ
ਬਖਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ ਯੇ ਤੁਮੀਂ ਯਵਿੱਤਰ ਯਾਤਮਾ ਨੂੰ ਦਾਤ
ਵਾਂਗੇ ਯੁਰਾਧਤ ਰਹੋਗੇ।^{੩੯} ਇਹ ਵਾਯਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ,
ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ, ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੇ
ਇਮ ਜਗਹਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਭੂ ਮਾਡਾ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਖੁਦ ਬੁਲਾਵੇਗਾ।”

^{੪੦} ਤਦ ਯਤਰਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ
ਬਚਨਾਂ ਨਾਲ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਮਾ
ਦਿੱਤਾ, “ਆਪਣੇ ਆਧ ਨੂੰ ਇਮ ਦੁਮਟ ਯੀੜੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਰੋਲੇ
ਬਚਾਓ।”^{੪੧} ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਤਰਮ ਦੇ
ਉਧਦੇਮਾਂ ਨੂੰ ਮਦਿਰਾਰਿਆ ਮੀ, ਬਯਤਿਮਮਾ ਲਿਆ। ਉਮ
ਦਿਨ ਤਿੰਨ ਗਜ਼ਰ ਦੇ ਯਾਮ-ਯਾਮ ਲੋਰ ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਦੇ
ਮਮੂਹ ਨਾਲ ਜੁੜੇ।

ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ

^{੪੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਮਾਂ ਨਿਯਮਿਤ ਰੂਧ ਨਾਲ
ਰਮੂਲਾਂ ਦੇ ਉਧਦੇਮ ਮੁਣਨ ਲਈ ਇਮਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ। ਉਹ
ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਯਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਵਾਂਗ ਭਾਗੀਦਾਰ
ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਉਹ ਇੱਕੋ ਖਾਦੇ ਯੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਯਰਾਨਬਨਾ
ਰਦੇ।^{੪੩} ਰਮੂਲ ਬੜੀਆਂ ਹੋਰਾਨੀਜਨਰ ਯੇ ਤਾਰਤਵਰ
ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਹੋਰ ਮਨ। ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲਈ
ਤਰ ਮੀ।^{੪੪} ਮਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਗਚਾਵਾਨ ਇੱਕੋ ਹੋਰਿਦੇ
ਤੇ ਆਧਮ ਵਿੱਚ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵੰਡਦੇ।^{੪੫} ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਨੇ
ਆਪਣੀ ਜਮੀਨ ਯੇ ਜੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਮਨ, ਮਭ
ਵੇਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਯੇ ਮਾਰਾ ਯਨ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਜਰੂਰਤ ਯਨੁਮਾਰ, ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ।^{੪੬} ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮਭ ਮੰਚਰ
ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਉਮੇ ਮਰਮਦ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ
ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਯਨਦਿਨ ਦਿਲਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਭੋਜਨ ਰਦੇ।
^{੪੭} ਨਿਗਚਾਵਾਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਦੇ ਯੇ ਮਾਰੇ
ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਯਮੰਦ ਰਦੇ। ਯੇ ਹੋਰ ਦਿਨ,
ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਮੂਹ ਵਿੱਚ
ਮਾਮਿਲ ਰਦਾ, ਜੇ ਬਚਾਏ ਜਾਂਦੇ ਮਨ।

*੨:੩੦ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ... ਬਿਠਾਵਾਂਗਾ ਦੇਖੋ ੨ ਮਮੂਟੇਲ ੭:੧੨, ੧੩ ਯੇ ਜਬੂਰ ੧੩੨:੧੧

ਪਤਰਮ ਦਾ ਇੱਕ ਲੰਗੜ੍ਹੇ ਨੂੰ ਠੀਰ ਰਹਨਾ

੩ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਤਰਮ ਆਤੇ ਯੁਗੰਨਾ ਮੰਦਰ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਵੱਲ ਗਏ। ਇਹ ਦੁਖਿਗਰ ਦੇ ਤਿਨ ਵਜੇ ਦਾ ਵੇਲਾ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਦਰ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪੁਰਾਤਰਥਨਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।^੧ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜੋ ਲੰਗੜਾ ਜੰਮਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਚੱਲ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੀਖ ਮੰਗਨ ਲਈ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬੂਟੇ ਤੇ ਡੱਡ ਜਾਂਦੇ, ਜੋ ਕਿ “ਖੂਬਸੂਰਤ ਬੂਟਾ” ਆਖਦਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ, ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ, ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦੇ, ਭੀਖ ਮੰਗਦਾ।^੨ ਉਸ ਦਿਨ, ਉਸ ਨੇ ਪਤਰਮ ਆਤੇ ਯੁਗੰਨਾ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦੇ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲੋਂ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਭੀਖ ਮੰਗੀ।

੪ ਪਤਰਮ ਆਤੇ ਯੁਗੰਨਾ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਫੇਰ ਪਤਰਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਵੇਖ”।^੩ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਸੋਚਿਆ ਸਾਇਦ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਭੀਖ ਦੇਣਗੇ।^੪ ਪਰ ਪਤਰਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਰੋਈ ਚਾਂਦੀ ਜਾਂ ਸੋਨਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਜੇ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਹੈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਨਾਮਰਤ ਦੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਤੂੰ ਉੱਠ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਆਤੇ ਚੱਲ”।

੫ ਤਦ ਪਤਰਮ ਨੇ ਉਸ ਲੰਗੜ੍ਹੇ ਦਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਠਾਇਆ, ਤੁਰੰਤ ਹੀ, ਉਸ ਲੰਗੜ੍ਹੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਆਤੇ ਗਿਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਰਤ ਆ ਗਈ।^੬ ਉਹ ਝੱਟ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਕੁਦਿਆ ਆਤੇ ਚੱਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆ। ਉਹ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕੁੱਝ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਆਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।^{੭-੧੦} ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਛਾਣ ਗਏ। ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਫਾਟਰ ਉੱਪਰ ਬੈਠਕੇ ਭੀਖ ਮੰਗਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚੱਲ ਕੇ ਮੰਦਰ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਦੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਸਭ ਵੇਖਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਭਾਣਾ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ?

ਪਤਰਮ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ

੧੧ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਪਤਰਮ ਆਤੇ ਯੁਗੰਨਾ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਰ ਚੱਲਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਣ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਰ-ਠਾਰ ਸੀ। ਤਾਂ ਲੋਕ ਵੀ ਪਤਰਮ ਆਤੇ ਯੁਗੰਨਾ ਕੋਲ ਸੁਲੋਮਾਨ ਦੇ ਦਲਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਦੌੜੇ ਆਏ।

੧੨ ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਪਤਰਮ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਯਹੂਦੀ ਭਰਾਵੇ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਕਿਉਂ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ

ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਇਉਂ ਕਿਉਂ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਆਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਾਰਤ ਆਤੇ ਚੰਗਿਆਈ ਨਾਲ ਠੀਰ ਕੀਤਾ ਹੈ?^{੧੩} ਨਹੀਂ। ਆਮੀਂ ਨਹੀਂ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਹਾਰ ਆਤੇ ਯਾਕੂਬ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਖਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਡੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹਿਆ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ।^{੧੪} ਯਿਸੂ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤੇ ਪਰਮੀ ਸੀ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਖਿਲਾਤੁਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਇੱਕ ਖੂਨੀ ਨੂੰ ਡੱਡਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।^{੧੫} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜੋ ਜਿੰਦਗੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਰਦੇ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਉੱਠਾਇਆ। ਆਮੀਂ ਇਸਦੇ ਗਵਾਹ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਆਪਣੀ ਆਖੀ ਵੇਖਿਆ।

੧੬ “ਇਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਰਤੀ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਲੰਗੜ੍ਹੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਚੱਲਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਪਰਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਰਤੀ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਕੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਹੇਠ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਵੀ ਹੋ। ਇਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕਾਰਣ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਭਨਾ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਰਿਆ।

੧੭ “ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਰਤੀ ਤੋਂ ਅਨਜਾਣ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਆਗੂ ਵੀ ਅਨਜਾਣ ਸਨ।^{੧੮} ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਬੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਇਹ ਇਵੇਂ ਹੀ ਵਾਪਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ।^{੧੯} ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਆਤੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣੇ ਚਹੀਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਮੁੜੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਪ ਬਖਸ਼ ਸੱਕੇ।^{੨੦} ਤਦ ਫਿਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਤਮਕ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਵੇਗਾ, ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।

੨੧ “ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੁੜ ਸੁਧਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਵਿੱਤਰ ਨਬੀਆਂ ਦੀ ਜਥਾਨੀ ਸੂਬੂ ਤੋਂ ਹੀ ਆਖਿਆ ਸੀ।^{੨੨} ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਪਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਬੀ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਝ ਨਬੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣੋ।^{੨੩} ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨਬੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਉਹ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।’^{੨੪}

੨੪ “ਮਸੂਏਲ ਆਉ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਰੇ ਨਬੀ, ਜੋ ਖਰਮੇਸੂਰ ਲਈ ਬੋਲੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਾਲ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤੀਆਂ। ੨੫ ਤੁਸੀਂ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਆਉ ਉਸ ਨੇਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਹੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਓ ਦਾਇਆਂ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਜਦ ਉਹ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ, ‘ਘਰੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਆਂਸ ਰਾਹੀਂ ਧੰਨ ਹੋਣਗੇ।’ ੨੬ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਣੇ ਖਾਮ ਸੇਵਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਖਹਿਲਾ ਭੋਜਿਆ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਬਦੀ ਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਆਮੀਸਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਆਇਆ।”

ਖਤਰਮ ਆਉ ਯੁਹੰਨਾ ਯਹੂਦੀ ਸਭਾ ਆਂਗੋ ਖੋਸ ਹੋਏ

੧ ਜਦੋਂ ਖਤਰਮ ਆਉ ਯੁਹੰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲ ਆਏ। ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਯਹੂਦੀ ਜਾਜਰ, ਕੁਝ ਸਿਖਾਹੀਆਂ ਦੇ ਕਠਪਾਨ ਜੋ ਮੰਦਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ ਆਉ ਕੁਝ ਸਦੂਰੀ ਸਨ। ੨ ਉਹ ਖਰੇਸਾਨ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਖਤਰਮ ਆਉ ਯੁਹੰਨਾ ਉਧਦੇਸ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਜਿਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲੇਗਾ। ੩ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਖਤਰਮ ਆਉ ਯੁਹੰਨਾ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਂਗੋ ਹੀ ਗਤ ਦਾ ਵਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਤਰਮ ਆਉ ਯੁਹੰਨਾ ਨੂੰ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੈਦ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ। ੪ ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਚਨ ਸੁਣਿਆ ਸੀ, ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕੀਤਾ। ਗੁਣ ਨਿਗਦਾਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਥੂਹ ਵਿੱਚ ਖੰਜ ਗਜ਼ਾਰ ਆਦਮੀ ਸਨ।

੫ ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ, ਬਚੁਰਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਆਉ ਨੇਮ ਦੇ ਉਧਦੇਸਰ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ੬ ਆਂਨਾਮ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ, ਕਠਾਫਾ ਆਉ ਯੁਹੰਨਾ, ਸਿਕੰਦਰ ਆਉ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਖਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ, ਉਹ ਸਭ ਉੱਥੇ ਇਕੱਠੇ ਸੀ। ੭ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਤਰਮ ਆਉ ਯੁਹੰਨਾ ਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਮਾਗੁਮਣੇ ਖੋਸ ਕੀਤਾ ਆਉ ਖੁੰਫਿਆ, “ਕਿਸ ਸਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕੀਤਾ?”

੮ ਤਦ ਖਤਰਮ, ਇਕੱਠੇ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਹੋ ਕੋਮ ਦੇ ਆਗੂਓ ਆਉ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਚੁਰਗ ਆਗੂਓ। ੯ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਲੰਗੜ੍ਹੇ ਆਦਮੀ ਤੇ ਕੀਤੇ ਇਸ ਭਲੇ ਕੰਮ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ? ੧੦ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਆਉ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੰਗੜਾ ਆਦਮੀ ਨਾਮਕਤ ਦੇ ਜਿਸ ਮਮੀਹ ਦੀ ਸਕਤੀ ਨਾਲ ਠੀਕ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹੀ ਜਿਸ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਸੁਲੀ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਲੰਗੜਾ ਸੀ ਖਰ ਗੁਣ ਚੱਲ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਣ ਉਹ ਜਿਸ ਦੀ ਸਕਤੀ

ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਗੁਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ੧੧ ਜਿਸ, ਉਹੀ

‘ਖੱਬਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ, ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਖਰ ਉਹੀ ਖੱਬਰ ਗੁਣ ਖੁਜੇ ਦਾ ਖੱਬਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।’

ਜਬੂਰ ੧:੧:੨੨

੧੨ ਜਿਸ ਹੀ ਆਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਖੁਰੇ ਸੰਮਾਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੀ ਸਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸੱਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੧੩ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਸਮਝ ਗਏ ਕਿ ਖਤਰਮ ਆਉ ਯੁਹੰਨਾ ਵੇਲ ਕੋਈ ਵਿਸੇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖਰ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣ ਗਏ ਕਿ ਉਹ ਖੁਲ੍ਹੇ ਆਮ ਬੋਲੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਆਗੂ ਗੈਰਾਨ ਸਨ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਖਤਰਮ ਆਉ ਯੁਹੰਨਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ੧੪ ਉਹ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਗਾਜਰੀ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਕੁਝ ਨਾ ਆਖ ਸੱਕੇ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ੧੫ ਤਾਂ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਤੇ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਆਗੂ ਵਿੱਚਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ੧੬ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਕਰਿਸਮਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮੀਂ ਝੁਟਲਾ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ। ੧੭ ਖਰ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਆਉ ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਮਕਾਈਏ। ਫੇਰ ਉਹ ਜਿਸ ਖਾਰੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਗੇ।”

੧੮ ਤਾਂ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੁੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਆਂਦਰ ਬੁਲਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਕਦੀ ਵੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਬੋਲਣ ਆਉ ਉਧਦੇਸ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ੧੯ ਖਰ ਖਤਰਮ ਤੇ ਯੁਹੰਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਹਾਡੇ ਆਨੁਸਾਰ ਕੀ ਠੀਕ ਹੈ? ਖਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਚਾਹੇਗਾ? ਕੀ ਆਮੀਂ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਮੰਨੀਏ ਜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ? ੨੦ ਆਮੀਂ ਚੁੱਖ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸੱਕਦੇ। ਆਮੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੨੧-੨੨ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਰਾਗ ਨਾ ਲੱਭਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਖਿਆ ਸੀ ਉਸ ਲਈ ਸਭ ਲੋਕ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਕਰਿਸਮਾ ਖਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਲੰਗੜਾ ਮਨੁੱਖ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਖਮਕਾਇਆ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ।

ਪਤਰਮ ਅਤੇ ਯੁਗੰਨਾ ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਰੋਲ ਖਰਤੇ

^{੨੩} ਪਤਰਮ ਅਤੇ ਯੁਗੰਨਾ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸਭਾ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁੜ ਆਪਣੀ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਖਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ^{੨੪} ਜਦੋਂ ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਖਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ, “ਹੇ ਸੁਵਾਮੀ, ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਆਰਾਮ, ਖਰਤੀ, ਸਮੁੰਦਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚਲਾ ਸਭ ਕੁਝ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।” ^{੨੫} ਮਾਡੇ ਖੁਰਵਜ, ਦਾਉਦ, ਤੇਰੇ ਮੇਵਰ ਸਨ। ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਬਦ ਲਿਖੇ;

‘ਰੋਮਾਂ ਰਿਸ ਲਈ ਰੋਲਾ ਖਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ? ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫਿਜ਼ੂਲ ਵਿਉਂਤਾਂ ਰਿਉਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ?’

^{੨੬} ‘ਖਰਤੀ ਦੇ ਗਾਜਿਆਂ ਨੇ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਗਾਰਬ ਖਰਬੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਆਏ।’ ਜਬਰ ੨:੧-੨

^{੨੭} ਯਿਸੂ ਤੇਰਾ ਖਵਿੱਤਰ ਮੇਵਰ ਹੈ ਤੇ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਬਣਾਇਆ। ਖਰ ਇਹ ਸਭ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਿਆ ਜਦੋਂ ਹੋਰੋਦੇਸ ਅਤੇ ਖੰਤਿਯੁਸ ਖਿਲਾਤੁਸ, ਖਰਾਈਆਂ ਰੋਮਾਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ^{੨੮} ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਜੋ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕਤਰ ਹੋ ਕੇ ਆਏ, ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੀ ਸਰਤੀ ਅਤੇ ਸਿਫਾਣਯ ਨੇ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਉਂਤਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ^{੨੯} ਅਤੇ ਗੁਣ, ਖਰਬੂ ਸੁਣ। ਉਹ ਹੀ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੇ ਖਰਬੂ। ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਮੇਵਰ ਹਾਂ। ਤੇਰਾ ਮੰਦੇਸ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ। ^{੩੦} ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਦਿਖਾ ਕੇ, ਨਿਡਰ ਬਣਾ; ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰ, ਨਿਸਾਨੀਆਂ ਵਿਖਾ; ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮੇਵਰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਰਰਿਸਮੇ ਵਿਖਾ।”

^{੩੧} ਜਦੋਂ ਨਿਗਚਾਵਾਨ ਖਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਜਗੁਰਾ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਰੰਥ ਗਈ ਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਦਮ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ, ਉਹ ਨਿਡਰਤਾ ਨਾਲ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੇਸ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ।

ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸਭ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ

^{੩੨} ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ, ਇੱਕ ਦਿਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਨ ਸਨ। ਰਿਮੇ ਨੇ ਵੀ ਜਿਗੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਸਗੋਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵੰਡ ਕੇ ਵਰਤਦੇ ਸਨ। ^{੩੩} ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਵੱਡੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਖਰਬੂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੈਂ ਤੇ ਖੁਨਰ ਜੀਵਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਉੱਪਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਅਸੀਮ ਸੀ।

^{੩੪} ਜੇ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਜਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਖਰਾਂ ਦੇ ਆਲਸ ਸਨ, ਆਪਣੀਆਂ ਜਟਿਦਾਦਾਂ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀਆਂ। ^{੩੫} ਅਤੇ ਖਰ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਖਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

^{੩੬} ਇੱਕ ਨਿਗਚਾਵਾਨ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਯੂਸੁਫ ਸੀ, ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਨਬਾਸ ਨਾਉਂ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਵ, “ਜਿਹੜਾ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇ।” ਉਹ ਮੈਥਰਸ ਦਾ ਜੰਮਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਲੋਵੀ ਸੀ। ^{੩੭} ਯੂਸੁਫ ਰੋਲ ਕੁਝ ਜਮੀਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਵੇਚਿਆ ਅਤੇ ਖੋਮੇ ਵੱਟਰੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ।

ਗੁਨਾਨਿਆ ਅਤੇ ਸਫੀਰਾ

੫ ਉੱਥੇ ਗੁਨਾਨਿਆ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਖਤਰੀ ਦਾ ਨਾਂ ਸਫੀਰਾ ਸੀ। ਗੁਨਾਨਿਆ ਰੋਲ ਜਿਸ ਜਮੀਨ ਦਾ ਰਥਜਾ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਨੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ^੨ ਖਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਖਰ ਦਾ ਕੁਝ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕੁਝ ਖਰ ਬਿਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਉਸਦੀ ਖਤਰੀ ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਦੀ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲ ਗਈ।

^੩ ਖਤਰਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਨਾਨਿਆ, ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਉੱਪਰ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੀ ਵਜਹ ਸੀ? ਤੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਖੋਖਾ ਦੇਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਜਮੀਨ ਵੇਚ ਕੇ ਰਿਉਂ ਉਸ ਖਰ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਚੋਰੀ-ਚੋਰੀ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਮੰਡਾਲ ਲਿਆ ਹੈ? ^੪ ਉਹ ਖੇਤ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਖਰ ਨੂੰ ਵਰਤ ਮੰਦਦਾ ਸੀ। ਫੇਰ ਤੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਉਂ ਮੋਚੀ? ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੈ।”

^{੫-੬} ਜਦੋਂ ਗੁਨਾਨਿਆ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਭੁੱਜੇ ਡਿੱਗਿਆ ਅਤੇ ਮਰ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨ ਅੱਗੇ ਆਏ, ਉਸਦੀ ਲੋਥ ਨੂੰ ਲਏ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਜਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਡਰ ਗਏ।

^੭ ਤਰਕੀਬਨ ਤਿੰਨ ਖੰਟੇ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਖਤਰੀ ਸਫੀਰਾ ਅੰਦਰ ਆਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਤੀ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਪਰੀ ਹੈ। ^੮ ਖਤਰਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੰਫਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਕਿੰਨਾ ਖਰ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਤੀ ਤੈਨੂੰ ਇੰਨਾ ਖਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।”

ਸਫੀਰਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹਾਂ, ਖੇਤ ਵੇਚ ਕੇ ਮਾਨੂੰ ਇੰਨਾ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।”

^੯ ਖਤਰਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਖਤੀ ਖਰਬੂ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਖਰਬੰਧਣ ਲਈ ਰਿਉਂ ਮਹਿਮਤ ਹੋਏ? ਸੁਣ। ਕੀ ਤੂੰ ਖੈਰਾਂ ਦੀ ਚਾਖ ਸੁਣ ਰਹੀ ਹੈਂ? ਜਿਹੜੇ ਆਦਮੀ ਤੇਰੇ ਖਤੀ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਕੇ ਆਏ ਹਨ ਉਹ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਜਾਣਗੇ।” ^{੧੦} ਉਸੇ ਖਤੀ ਸਫੀਰਾ

ਉਮ ਦੇ ਖੈਰਾਂ ਰੋਲ ਹੋਠਾਂ ਡਿੱਗੀ ਆਤੇ ਮਰ ਗਈ। ਨੌਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਆਂਦਰ ਆਏ ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮਰੀ ਹੋਈ ਧਾਇਆ। ਉਹ ਉਮਦੀ ਨਾਮ ਨੂੰ ਉਮ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲੈ ਗਏ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਧਤੀ ਦੇ ਰੋਲ ਹੀ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤਾ।^{੧੧} ਮਾਰੇ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਆਤੇ ਹੋਰ ਲੋਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ, ਡਰ ਗਏ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਮਾਨੀਆਂ

^{੧੨} ਰਮੂਲਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਰਹਾਮਾਤਾਂ ਤੇ ਚਮਤਕਾਰ ਰੀਤੇ। ਸਭ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖੀਆਂ। ਮਾਰੇ ਰਮੂਲ ਇੱਕੇ ਮਨ ਨਾਲ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਦਲਾਨ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਮਨ।^{੧੩} ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਦਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਹੀਆਂ ਨਾ ਖਿਆ ਧਰ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਰਮੂਲਾਂ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਵਰ ਹੋਏ ਮਨ।^{੧੪} ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਰ, ਆਦਮੀ ਤੇ ਯੋਰਤਾਂ ਦੇਵੇਂ ਹੀ ਧਰਭੂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਚਾ ਰੱਖਣ ਲੱਗੇ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਰੁਲਦੇ ਗਏ।^{੧੫} ਇਸ ਲਈ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਬਿਮਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਣਿਆ ਮੀ ਰਿ ਧਤਰਮ ਉੱਥੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੋਰ ਬਿਮਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਜੀਆਂ ਜਾਂ ਗਧਿਆਂ ਤੇ ਧਾਰੇ ਲਿਆਉਂਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਰਿ ਜਦ ਧਤਰਮ ਆਵੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਉਮ ਦਾ ਧਰਛਾਵਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਤੇ ਧੈ ਜਾਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੀਰ ਵਰਨ ਵਾਮਤੇ ਇਹੀ ਰਾਫੀ ਹੈ।^{੧੬} ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦੇ ਨਗਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਆ ਰਹੀ ਮੀ। ਉਹ ਬਿਮਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜੇ ਸੈਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ ਦੇ ਸਤਾਏ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਮਨ। ਇਹ ਮਾਰੇ ਰੋਗੀ ਉੱਥੇ ਠੀਰ ਹੋ ਗਏ।

ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀਆਂ ਰੋਸਿਮਾਂ

^{੧੭} ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਿੱਤਰ ਇੱਕ ਧੰਬ ਨਾਲ ਜੇ ਸਦੂਰੀ ਆਖਵਾਉਂਦਾ ਮੀ, ਬਹੁਤ ਈਰਖਾ ਵਰਨ ਲੱਗੇ।^{੧੮} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਕੋਦ ਵਰ ਦਿੱਤਾ।^{੧੯} ਧਰ ਰਾਤ ਦੇ ਵਰਤ, ਧਰਭੂ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਜੇਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ। ਦੂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ,^{੨੦} “ਜਾਓ ਆਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਖੜੋ ਹੋ ਜਾਓ। ਆਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਰੇ ਨਵੇਂ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।”^{੨੧} ਜਦੋਂ ਰਮੂਲਾਂ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਸੁਣਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਝੱਟ ਰਿਹਾ ਮੰਨ ਕੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਇਹ ਆਮਿਰਤ ਵੇਲਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਰਮੂਲਾਂ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਧਦੇਮ ਦੇਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀਤੇ।

ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਸਾਖੀ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਆਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਚੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਦਿਆ ਆਤੇ ਇੱਕ ਸਭਾ ਰੀਤੀ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਕੋਦ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ।^{੨੨} ਜਦੋਂ ਉਹ ਲੋਰ ਕੋਦਖਾਨੇ ਕੋਲ ਧਰੁੰਦੇ, ਉੱਥੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਨਾ ਸੱਕੇ। ਉਹ ਵਾਧਮ ਆਏ ਆਤੇ ਇਹ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੀ।^{੨੩} ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ

ਰਿਹਾ, “ਜੇਲ੍ਹ ਬੰਦ ਮੀ ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਜਿੰਦਗਾ ਵੀ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਆਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਦਰਬਾਨ ਵੀ ਖੜੋ ਹੋਏ ਮਨ, ਧਰ ਜਦ ਆਮੀਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਤਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਆਂਦਰੋਂ ਖਾਲੀ ਧਈ ਮੀ।”^{੨੪} ਜਦੋਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖੈਰੋਦਾਰਾਂ ਆਤੇ ਧਰਧਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਧਰੇਮਾਨ ਹੋਏ ਆਤੇ ਹੋਰਾਨ ਮਨ ਰਿ ਧਤਾ ਨਹੀਂ ਇਸਦੇ ਵਰਣ ਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇ।^{੨੫} ਤਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਆਇਆ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਆਕੇ ਰਿਹਾ ਰਿ, “ਸੁਣੋ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਕੋਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕੋਦ ਰੀਤਾ ਮੀ ਉਹ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਚ ਖੜੋ ਕੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਧਦੇਮ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।”^{੨੬} ਤਦ ਵਧਤਾਨ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਆਦਮੀ ਬਾਹਰ ਗਏ ਆਤੇ ਰਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਏ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਜੇਰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਨਾ ਰੀਤੀ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਡਰਦੇ ਮਨ ਰਿ ਸਾਇਦ ਭੀੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੱਬਰ ਮਾਰੇ।

^{੨੭} ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਰਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਯਹੂਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਰੀਤਾ। ਧਰਧਾਨ ਜਾਜਰ ਨੇ ਰਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਰੀਤਾ।^{੨੮} ਉਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਮੀਂ ਬੜੀ ਦਿਰਝਤਾ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਆਦਮੀ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਉਧਦੇਮ ਨਾ ਦੇਣ ਵਾਮਤੇ ਰਿਹਾ ਮੀ। ਧਰ ਵੇਖੋ ਤੁਮੀਂ ਰੀ ਵਰ ਹੋਏ? ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਯਹੂਮਲਮ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਉਧਦੇਮਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੰਝ ਵਰੇ ਤੁਮੀਂ ਮਾਨੂੰ ਉਮਦੀ ਮੋਤ ਦਾ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾ ਰਹੇ ਹੋ।”

^{੨੯} ਧਤਰਮ ਆਤੇ ਦੂਜੇ ਰਮੂਲਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨਾਲੋਂ ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਰੀ ਧਾਲਣਾ ਵੱਧੇ ਵਰਨੀ ਚਾਹੀ ਰੀ ਹੈ।”^{੩੦} ਤੁਮੀਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਨੂੰ ਸੁਲੀ ਤੇ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ, ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਧੁਰਖਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਧਿਤਾ ਹੈ, ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਮੋਤ ਤੋਂ ਜੀਵਾਲਿਆ।^{੩੧} ਉਮ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਧਣੇ ਕੋਲ ਮੱਜੇ ਧਾਮੇ, ਉੱਚਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਾਡਾ ਸਰਦਾਰ ਆਤੇ ਮੁਰਤੀ ਦਾਤਾ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੇ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਆਧਣੇ ਦਿਲ ਆਤੇ ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸੱਕਣ ਆਤੇ ਆਧਣੇ ਧਾਧਾਂ ਵਾਮਤੇ ਮੁਲਾਫੀ ਧਾ ਸੱਕਣ।^{੩੨} ਆਮੀਂ ਇਹ ਸਭ ਵਾਧਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਇਹ ਆਖ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ ਰਿ ਇਹ ਸਭ ਸੱਚ ਹੈ ਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਰਿ ਇਹ ਸਭ ਸੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾ ਨੂੰ ਜੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਬਖਸਿਆ ਹੈ।”

^{੩੩} ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਕੇ, ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਹੋਏ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਨਿਸਚਾ ਰੀਤਾ।^{੩੪} ਸਭਾ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਫਰੀਸੀ ਉੱਠ ਖਲੋਇਆ। ਉਮ ਦਾ ਨਾਂ ਗਮਲੀਏਲ ਮੀ। ਉਹ ਸਰਹਾ ਧੜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੀ, ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਉਮਦੀ ਇੰਚਤ ਵਰਦੇ ਮਨ। ਉਮ ਨੇ ਰਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇਰ ਲਈ ਸਭਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਆਦੇਮ ਦਿੱਤਾ।^{੩੫} ਤਦ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਹੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧੁਰਥੇ, ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ, ਵਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਮ ਬਾਰੇ ਸਾਵੰਧਾਨ ਰਹੋ।”^{੩੬} ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਧਰਿਲਾਂ

ਬੇਉਦਾਮ ਆਇਆ ਅਤੇ ਦਾਵਗਾ ਰੀਤਾ ਰਿ ਉਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਆਰਤੀ ਸੀ। ਚਾਰ ਮੈਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ। ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਚੇਲੇ ਖਿੱਲਰ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਰੇ ਰਾਮੇ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਗਿਆ।

^{੩੦} ਥਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਮਰਦੁਮਸੁਮਾਰੀ ਦੇ ਮਠੋਂ ਗਲੀਲੀ ਤੋਂ ਯਹੂਦਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿੱਡੇ ਲਾ ਲਿਆ। ਉਹ ਵੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿੰਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਸਭ ਇੱਥਰ-ਉੱਥਰ ਖਿੱਲਰ ਗਏ। ^{੩੧} ਇਸੇ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ; ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਤੇਜ਼ਾ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਉ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ^{੩੨} ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹਨ, ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੇ। ਸਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜ ਪਵੋ।”

ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ। ^{੩੩} ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਸੱਦਿਆ ਤਾਂ ਮਾਰ ਵੱਟਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਗੀਦ ਰੀਤੀ ਜੋ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਚਰਚਾ ਨਾ ਕਰਨ। ਇਹ ਆਖਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ^{੩੪} ਰਸੂਲ ਸਭਾ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਰਸਟ ਝੱਲਣ ਯੋਗ ਮਖੜਿਆ। ^{੩੫} ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣੇ ਬੰਦ ਨਾ ਰੀਤੇ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ, ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਮਸੀਹ ਹੈ, ਪਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ।

ਖਾਮ ਰੰਮ ਲਈ ਸੱਤ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਬੁਣੇ ਜਾਣਾ

੬ ਉਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ, ਯੂਨਾਨੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਚੇਲਿਆਂ ਬਾਰੇ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਸਨ, ਸਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਭੋਜਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਹੀ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ^੧ ਤਾਂ ਬਾਰਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਥਾਦ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਭੋਜਨ ਵਰਤਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰੀਏ। ^੨ ਇਸੇ ਲਈ, ਹੋ ਭਰਾਵੇ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਣੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਤਿਸਠਾ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਰਚਾਰ ਸੌਂਪ ਦੇਵਾਂਗੇ। ^੩ ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਪਰਾਰਥਨਾ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾ ਸਕਾਂਗੇ।”

^੪ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਸਵਰਾ ਪਸੰਦ ਆਇਆ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਤੀਫਾਨ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਵੱਡੀ ਨਿਰਧਾਰ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਸੀ, ਫਿਲਿਪਸ, ਪਰੋਖੋਰਸ, ਨਿਰਾਨੋਰ, ਤੀਮੋਨ, ਪਰਮਨਾਮ ਅਤੇ ਨਿਰਲਾਉਸ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਰਿਯਾ ਤੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਬਣਿਆ ਸੀ ਨੂੰ

ਬੁਣਿਆ। ^੫ ਫੇਰ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰਸੂਲਾਂ ਮਾਹਮਦੇ ਲਿਆਏ। ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਪਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰੱਖੇ।

^੬ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬਚਨ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਵੱਧਦੀ ਗਈ। ਨਾਲ ਹੀ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਜਾਜਰ ਵੀ ਇਸ ਮੱਤ ਦੇ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਹੋ ਗਏ।

ਯਹੂਦੀ ਇਸਤੀਫਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ

^੧ ਇਸਤੀਫਾਨ ਨੇ, ਜੋ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਰਪਾ ਅਤੇ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਸੀ, ਵੱਡੇ ਅਚੱਭੇ ਰੀਤੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਮਤਕਾਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਿਖਾਈਆਂ। ^੨ ਪਰ ਕੁਝ ਯਹੂਦੀ, ਇਸਤੀਫਾਨ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਹ ਯਹੂਦੀ, ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪਰਾਰਥਨਾ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਸਨ, ਜੋ ਲਿਬਰਤੀਨੀਆਂ ਦਾ ਪਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਪਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨ ਕੁਰੇਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਰਦਰੀਆਂ ਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਕਿਲਿਰਿਯਾ ਅਤੇ ਅਸਿਯਾ ਤੋਂ ਵੀ ਯਹੂਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਸਨ। ^੩ ਪਰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਇਸਤੀਫਾਨ ਨੂੰ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਇੰਨੀ ਸਿਆਣੀ ਤੇ ਜੋਰਦਾਰ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਯਹੂਦੀ ਉਸ ਅੱਗੇ ਠਹਿਰ ਨਾ ਸਕਿਆ।

^੪ ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਆਖਣ ਲਈ ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਭਾੜੇ ਤੇ ਲੈ ਲਏ, “ਅਸੀਂ ਇਸਤੀਫਾਨ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਾ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਦੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।” ^੫ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਬਚਰਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਤੀਫਾਨ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ।

^੬ ਉਹ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤੀਫਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਣ ਲਈ ਲੈ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਆਦਮੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਾ ਦੀ ਸਰਹਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ^੭ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨਾਮਰੀ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ।” ^੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਇਸਤੀਫਾਨ ਨੂੰ ਖਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਚਿਹਰਾ ਇੱਕ ਦੂਤ ਜਿਹਾ ਸੀ।

ਇਸਤੀਫਾਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼

੭ ਮਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਨੇ ਇਸਤੀਫਾਨ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਸੀ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੱਚ ਹਨ?” ^੧ ਇਸਤੀਫਾਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹੋ ਮੇਰੇ ਯਹੂਦੀ ਖਿਤਰੇ ਅਤੇ ਭਰਾਵੇ ਸੁਣੋ। ਮਾਡੇ

ਧਿਤਾ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੂੰ ਗਰਾਨ ਵਿੱਚ ਵੱਸਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਜਦ ਉਹ ਮਮੇਯੇਤਾਮਿਯਾ ਵਿੱਚ ਮੀ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਹਿਮਾਮਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤਾ।^੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, 'ਉ ਆਧਣਾ ਦੇਮ ਆਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡੋ ਦੇ ਉਮ ਦੇਮ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਜਾ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵਿਖਾਵਾਂਗਾ।' ^੪

^੫ "ਇਮ ਲਈ ਅਥਰਾਗਾਮ ਰਲਦੀਆਂ ਦੇ ਦੇਮ ਚੋਂ ਨਿਰਲ ਰੇ ਗਰਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵਸਿਆ ਆਤੇ ਅਥਰਾਗਾਮ ਦੇ ਧਿਉ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਇਮ ਜਗ੍ਹਾ ਭੇਜਿਆ ਜਿੱਥੇ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ।^੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੂੰ ਇਹ ਜਮੀਨ ਨਾ ਦਿੱਤੀ, ਇੱਕ ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਦੀ ਵੀ ਥਾਂ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਰੀਤਾ ਰਿ ਮੈਂ ਇਹ ਧਰਤੀ ਉਮੇ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਖਿੱਛੋਂ ਉਮ ਦੇ ਅੰਮ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਭਾਵੇਂ ਆਜੇ ਉਮ ਦੇ ਅਰ ਰੋਈ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਮੀ।

^੭ "ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਰਿ 'ਤੇਰੀ ਯੋਲਾਦ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦੇਮ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗੀ। ਉਹ ਉਮ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਆਜਨਬੀਆਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿਣਗੇ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਧਣਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਮਲੂਰ ਰਹਣਗੇ। ਅਜਿਹਾ ਚਾਰ ਮੈਂ ਮਾਲ ਤੱਕ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ।' ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਿਗਾ, ਮੈਂ ਉਮ ਰੋਮ ਨੂੰ, ਜਿਮਦੇ ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਹੋਣਗੇ, ਮਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।' ^੮ ਫੇਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਨਿਰਲ ਆਉਣਗੇ। ਉਦ ਤੋਰੇ ਲੋਰ ਇੱਥੇ ਆਉਣਗੇ ਆਤੇ ਇਮ ਜਗ੍ਹਾ ਮੇਰੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਨਗੇ।' ^੯

^{੧੦} "ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਗਰ ਰੀਤਾ ਤੇ ਉਮ ਰਗਰ ਦਾ ਨਿਸਾਨ ਮੁੰਨਤ ਮੀ। ਇਮ ਲਈ ਜਦੋਂ ਅਥਰਾਗਾਮ ਦੇ ਅਰ ਮੁੰਡਾ ਧੈਲਾ ਹੋਇਆ, ਆੱਟਵੇਂ ਦਿਨ ਹੀ ਉਮ ਨੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮੁੰਨਤ ਰਹ ਦਿੱਤੀ। ਅਥਰਾਗਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਇਮਗਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਮਗਾਰ ਨੇ ਵੀ ਆਧਣੇ ਖੁੱਤਰ ਆਰੂਬ ਦੀ ਮੁੰਨਤ ਰਹਵਾਈ ਆਤੇ ਆਰੂਬ ਨੇ ਵੀ ਆਧਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਉਢੇ ਹੀ ਰੀਤਾ। ਆੱਗੇ ਜਾਰੇ ਇਹ ਖੁੱਤਰ ਮਾਡੇ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਵੰਸਾਂ ਦੇ ਧੁਰਵਜ ਬਣੇ।

^{੧੧} "ਧਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧੁਰਵਜਾਂ ਨੇ ਆਧਣੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਈਰਖਾ ਰਾਰਣ ਮਿਮਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਰੋਲ ਇੱਕ ਦਾਮ ਵਾਂਗ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀ।^{੧੨} ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਬੜੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਆਈਆਂ, ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ। ਉਮ ਵਰਤ, ਫਿਰਉਨ ਮਿਮਰ ਤੇ ਗਾਜ ਰਹਦਾ ਮੀ। ਫਿਰਉਨ ਯੂਸੁਫ ਦੀ ਉਮ ਸਿਯਾਣਧ ਰਾਰਣ, ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੀ ਮੀ, ਉਮ ਦੀ ਇੱਜਤ ਰਹਦਾ ਮੀ। ਫਿਰਉਨ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਨੂੰ ਮਿਮਰ ਦੇ ਗਾਜਧਾਲ ਦਾ ਆਹੁਦਾ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਆਧਣੇ ਮਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।^{੧੩} ਧਰ ਫਿਰ ਮਾਰੇ ਮਿਮਰ ਆਤੇ ਰਨਾਨ ਵਿੱਚ ਰਾਲ ਧਿਆ, ਜਮੀਨ ਇੰਨੀ ਮੁੱਕ ਗਈ ਰਿ ਆਨਾਜ ਨਾ ਉੱਗ

ਮੌਰਿਆ। ਨਤੀਜਾ, ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰਮਟ ਝੱਲਣੇ ਧਣੇ। ਮਾਡੇ ਧਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਖਾਣ ਨੂੰ ਰੁਝ ਨਾ ਲੱਭਿਆ।

^{੧੪} "ਧਰ ਆਰੂਬ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਰਿ ਮਿਮਰ ਵਿੱਚ ਆਨਾਜ ਇਰੱਠਾ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਮ ਲਈ ਉਮ ਨੇ ਮਾਡੇ ਧਿਉ ਦਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਭੇਜਿਆ। ਮਿਮਰ ਨੂੰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਹਿਲੀ ਆਤਰਾ ਮੀ।^{੧੫} ਉਦ ਫਿਰ ਉਹ ਉੱਥੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਫਿਰ ਗਏ। ਇਮ ਵਾਰ, ਯੂਸੁਫ ਤੇ ਆਧਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਧਣਾ ਅਮਲੀ ਧਰੀਚੇ ਧੁਰਗਟਾਇਆ। ਤਾਂ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਮਾਲੂਮ ਹੋ ਗਿਆ।^{੧੬} ਉਦ ਯੂਸੁਫ ਨੇ ਰੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਧਿਉ ਆਰੂਬ ਨੂੰ ਆਤੇ ਸਿਮਤਦਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਮਿਮਰ ਵਿੱਚ ਨਿਉਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜੇ ਰਿ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ ਖੰਝੱਤਰ ਜੀਅ ਮਨ।^{੧੭} ਉਦ ਆਰੂਬ ਮਿਮਰ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਆਰੂਬ ਆਤੇ ਮਾਡੇ ਦਾਦੇ-ਧੜਦਾਦੇ ਫਿਰ ਮਰਨ ਤੱਕ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹੇ।^{੧੮} ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਸਰਮ ਨੂੰ ਲਿਜਾਏ ਗਏ ਆਤੇ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਉਹੀ ਰਬਰ ਮੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੇ ਸਰਮ ਵਿੱਚ ਹਮੇਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਚਾਂਦੀ ਦੇਰੇ ਮੁਲ ਖਰੀਦੀ ਮੀ।

^{੧੯} "ਮਿਮਰ ਵਿੱਚ ਆਹੁਦੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਗਰ ਧੁਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਨੇੜੇ ਆਇਆ, ਜਿਮਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨਾਲ ਵਚਨ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਮਿਮਰ ਵਿੱਚ ਮਾਡੇ ਲੋਰ ਤੇਜ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਵੱਧ ਗਏ।^{੨੦} ਫੇਰ ਮਿਮਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜਾ ਗਾਜਾ ਸਾਮਨ ਰਹਨ ਲੱਗ ਧਿਆ ਆਤੇ ਉਮ ਗਾਜੇ ਨੂੰ ਯੂਸੁਫ ਬਾਰੇ ਰੁਝ ਵੀ ਧਤਾ ਨਹੀਂ ਮੀ।^{੨੧} ਇਮ ਗਾਜੇ ਨੇ ਮਾਡੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਗ ਰੀਤਾ ਤੇ ਮਾਡੇ ਧੁਰਵਜਾਂ ਤੇ ਜੁਲਮ ਰੀਤੇ। ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟੇ ਆਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ।

^{੨੨} "ਇਮੇ ਮਮੇਂ ਮੁਸਾ ਜਨਮਿਆ ਮੀ। ਉਹ ਬੜਾ ਮੁੰਦਰ ਬਾਲਰ ਮੀ। ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਉਮਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਆਧਣੇ ਧਿਉ ਦੇ ਅਰ ਹੋਈ ਮੀ।^{੨੩} ਜਦੋਂ ਉਮ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਧੀ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਖੁੱਤਰ ਵਾਂਗ ਧਾਲਿਆ ਧੇਮਿਆ।^{੨੪} ਮੁਸਾ ਮਿਮਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਵਿਦਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਖਿਆਤ ਮੀ। ਉਹ ਆਧਣੇ ਬਚਨਾਂ ਆਤੇ ਰਨੀਆਂ ਰਾਰਣ ਬੜਾ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਆਤੇ ਮਮਰਬ ਸਿਧ ਹੋਇਆ।

^{੨੫} "ਜਦੋਂ ਮੁਸਾ ਚਾਲੀਆਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਆਮ ਧਾਮ ਮੀ, ਉਮ ਨੇ ਆਧਣੇ ਆਹੁਦੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭੋਟ ਰਹਨ ਦੀ ਮੋਚੀ।^{੨੬} ਜਦੋਂ ਉਮ ਨੇ ਇੱਕ ਮਿਮਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਹੁਦੀ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਵਿਗਾਰ ਰਹਦੇ ਵੇਖਿਆ, ਉਮ ਨੇ ਆਹੁਦੀ ਦਾ ਧੱਖ ਲਿਆ ਆਤੇ ਮਿਮਰੀ ਨੂੰ, ਆਹੁਦੀ ਨਾਲ ਰੀਤੀ ਇਮ ਰਨੀ ਵਾਮਤੇ ਮਜਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਜੋਰ ਦੀ ਠੇਕਰ ਮਾਰੀ ਰਿ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ।^{੨੭} ਮੁਸਾ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਰਿ ਉਮ ਦੇ ਆਹੁਦੀ ਭਰਾ ਮਮਝ ਜਾਣ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ

੭:੩ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਧਤ 12:1

੭:੭ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਧਤ 14:13-14

੭:੭ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਧਤ 14:14; ਰੂਚ 3:12

ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਸਦਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਯਹ ਉਹ ਨਾ ਮਰਝੇ।

੨੬ “ਜਾਗਲੇ ਦਿਨ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਵੇਖਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਹਿਤ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀ ਤੇ ਆਖਿਆ, ‘ਹੇ ਮਨੁੱਖੇ! ਤੁਸੀਂ ਭਰਾ-ਭਰਾ ਹੋ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੇ ਹੋ?’ ੨੭ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜਾ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਯੱਕਾ ਕਰ ਕੇ ਆਖਿਆ, ‘ਤੈਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਮਾੜੇ ਉੱਧਰ ਗੁਰਮਤ ਆਉਣ ਨਿਯਮਿਤ ਬਣਾਇਆ ਹੈ?’ ੨੮ ਸੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਇੰਝ ਹੀ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੱਲ ਇੱਕ ਮਿਸਰੀ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ?’ ੨੯ ਜਦੋਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮੁੜਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਮਿਸਰ ਛੱਡ ਕੇ ਮਿਦਯਾਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਉਹ ਅਜਨਬੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਿਦਯਾਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਅਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ।

੩੦ “ਚਾਲੀਆਂ ਮਾਲਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਿਨਾਈ ਦੇ ਪਗੜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਤ ਅੱਗ ਦੀ ਲਾਟ ਵਿੱਚ ਰਾਹ ਬੱਲਦੀ ਝਾੜੀ ਵਿੱਚ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ। ੩੧ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖਣ ਲਈ ਨੇੜੇ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ, ਇਹ ਪਰਬੂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੀ। ੩੨ ਪਰਬੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਖਿਊ ਦਾਦਿਆਂ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਇਮਰਾਹ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਅਤੇ ਯਾਕੂਬ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ।’ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬਦਾ ਹੋਇਆ ਉੱਧਰ ਤੌਰਣ ਦਾ ਹੱਸਲਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ।

੩੩ “ਪਰਬੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੁੱਤੀ ਲਾਹ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਥਾਂ ਉੱਧਰ ਤੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਹੈ।’ ੩੪ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਸਤਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸੁਚੇਤ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਕੁਲਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉੱਤਰਿਆ ਹਾਂ। ਗੁਣ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਭੇਜਾਂਗਾ।’

੩੫ “ਇਹ ਉਹੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਮਰਾਹੇਲੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਨਾਮੰਜੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਮਾੜਾ ਗੁਰਮਤ ਅਤੇ ਮੁਨਸਫ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ? ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰਮਤ ਅਤੇ ਫੁਟਾਰਾ ਦੋਸ਼ ਵਾਲਾ ਹੋਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਤ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਚਦੀ ਝਾੜੀ ਵਿੱਚ ਪਰਗਟਿਆ ਸੀ।

੩੬ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਰਮਿਸੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾਲ ਮਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਚਾਲੀਆਂ ਮਾਲ ਤੌਰ ਕੀਤੇ।

੩੭ “ਇਹ ਉਹੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਇਮਰਾਹੇਲ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ‘ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ ਇੱਕ ਨਬੀ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰੇਗਾ।’ ੩੮ ਇਹ ਉਹੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੀ ਜੋ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਉਸ ਦੂਤ ਨਾਲ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨਾਲ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਮੀਨਈ ਦੇ ਪਗੜ ਉੱਧਰ ਬੋਲਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਮਾੜੇ ਖਿਊ ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਗੁਰਮਤ ਮਿਲੇ ਭਈ ਮਾਨੂੰ ਮੱਧ ਕਢੇ।

੩੯ “ਪਰ ਮਾੜੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਪਾਲਾਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਮੰਜੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਦੋਬਾਰਾ ਮਿਸਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ੪੦ ਮਾੜੇ ਖਿਊ ਤੋਂ ਗੁਰਮਤ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਿਸਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲਿਆਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਮਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਾੜੇ ਲਈ ਕੋਈ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ ਬਣਾ ਜੋ ਮਾੜੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਮਾਨੂੰ ਗੁਰਮਤ ਦੱਸੇ।’

੪੧ “ਤਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਛੜ ਦੀ ਮੂਰਤ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਮੂਰਤ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੱਥਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਮੂਰਤ ਬਣਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਵਿੱਚਲੇ ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮੈਨਾ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਬੀਆਂ ਦੀ ਯੋਥੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ, ‘ਹੇ ਇਮਰਾਹੇਲ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਤੁਸੀਂ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਲਈ ਚਾਲੀਆਂ ਮਾਲਾਂ ਵਾਸਤੇ

ਬਲੀਆਂ ਜਾਂ ਭੋਟਾਵਾਂ ਲਿਆਏ।

੪੨ ਤੁਸੀਂ ਮੇਲੋਰ ਦੇ ਤੰਬੂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ੇ ਰਿਫਾਨ ਦੇ ਸਿਤਾਰੇ ਦੇ ਬਿੰਬ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ।

ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਮੂਰਤਾਂ ਯੁਜਣ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਬੀਲੋਨ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਭੇਜ ਦੇਵਾਂਗਾ।’ ਆਮੇਸ ੪:੨੫-੨੭

੪੩ “ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਮਾੜੇ ਖਿਊ ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਵੱਲ ਸੀ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ। ੪੪ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਅਗੇਸੁਆ ਨੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਰਬਾਜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾੜੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਾਇਆ। ਮਾੜੇ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ। ਜਦੋਂ ਮਾੜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨਵੀਂ ਥਾਂ ਤੇ ਗਏ, ਤਾਂ ਇਹੋ ਤੰਬੂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ। ਮਾੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤੰਬੂ ਆਪਣੇ ਖਿਊ ਤੋਂ ਵੱਖ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਮੋਂ ਤੌਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਸੀ। ੪੫ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾਉਦ ਉੱਧਰ ਖੜ੍ਹਾ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ।

੪੭ ਯਹ ਉਹ ਸੁਲੇਮਾਨ ਹੀ ਮੀ ਜਿਮਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਈ ਘਰ ਬਣਾਇਆ।

੪੮ “ਯਹ ਆਂਤ ਮਹਾਨ ਯਰਭੂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਨਬੀ ਆਖਦੇ ਹਨ:

੪੯ “ਯਰਭੂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਮਫਰਗ ਮੇਰਾ ਸਿੱਖਾਮਣ ਹੈ।

ਯਰਤੀ ਮੇਰੇ ਯੋਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੋਰੀ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਰ ਬਣਾਵੋਗੇ?

ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਕਿੱਥੇ ਵਰ ਮੰਦਰਾਂ ਹਾਂ?

੫੦ ਵੀ ਮੈਂ ਉਹੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ।” ਯਸਾਯਾਹ ੬੬:੧-੨

੫੧ ਤਦ ਇਸਤੀਫਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹੇ ਗਈ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਓਂ! ਹੇ ਮਨ ਆਤੇ ਵੇਨ ਵੱਲੋਂ ਸੁੰਨ ਲੋਰੇ। ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਰੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਵਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਰੀਤਾ। ੫੨ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਏ, ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ। ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਮੀ ਕਿ ਇੱਕ ਯਰਮੀ ਆਵੇਗਾ ਯਹ ਤੁਹਾਡੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਤੇ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਯਰਮੀ ਯੁਰੱਖ ਨੂੰ ਯੋਧਾ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੫੩ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਲੋਰ ਹੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਮਾ ਦੀ ਸਰਹਾ ਯਰਾਧਤ ਹੋਈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਰਹਾ ਦੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਧਾਲਣਾ ਨਾ ਵਰ ਮੰਦਰੇ।”

ਇਸਤੀਫਾਨ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ

੫੪ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸਤੀਫਾਨ ਨੂੰ ਆਜਿਹੇ ਬਚਨ ਵਰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬੜੇ ਰੋਧੇ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਉਹ ਇੰਨੇ ਰੋਧੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਕਿ ਇਸਤੀਫਾਨ ਉੱਪਰ ਮਾਰੇ ਗੁੱਸੇ ਦੇ ਆਖਣੇ ਦੰਦ ਰਚੀਚਣ ਲੱਗ ਪਏ। ੫੫ ਯਹ ਇਸਤੀਫਾਨ ਨੇ, ਜੋ ਕਿ ਯਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰਯੂਰ ਮੀ, ਉੱਪਰ ਆਸਮਾਨ ਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਖੜ੍ਹਾ ਵੇਖਿਆ। ੫੬ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖ, ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਾ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਆਤੇ ਮੈਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵੱਲ ਖੜ੍ਹਾ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

੫੭ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਰ ਮਚਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਵੇਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬੰਦ ਵਰ ਲਿਆ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇਸਤੀਫਾਨ ਵੱਲ ਭੱਜ ਪਏ। ੫੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਿਰੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੱਬਰ ਮਾਰੇ। ਆਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਤੀਫਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਮੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਣੇ ਵਸਤਰ ਇੱਕ ਮੈਲੂਮ ਨਾਂ ਦੇ ਜੁਫਾਨ ਦੇ ਧੋਰਾਂ ਵੇਲ ਲਾਹ ਵੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ। ੫੯ ਜਦੋਂ ਇਸਤੀਫਾਨ ਤੇ ਖੱਬਰਾ ਵਰ ਰਹੇ ਮਨ, ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਹੋਈਆਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯਰਾਧਯਨਾ ਰੀਤੀ, “ਹੇ ਯਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮੇਰੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਵਰ ਲੈ।” ੬੦ ਉਹ ਆਖਣੇ ਗੋਡੇ ਟੋਰ ਕੇ ਉੱਚੀ ਬੋਲਿਆ, “ਹੇ

ਯਰਭੂ। ਇਹ ਧਾਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁੱਸੇ ਨਾ ਲਾਵੀ।” ਇਹ ਆਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ।

੧-੩ ਮੈਲੂਮ ਨੇ ਇਸਤੀਫਾਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਨਈ ਆਖਣੀ ਮੰਜੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਤੁਝ ਯਰਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਤੀਫਾਨ ਨੂੰ ਦਫਨਾਇਆ। ਉਹ ਉਸ ਨਈ ਬੜੀ ਉੱਚੀ ਤਰਲਾਏ।

ਨਿਗਰਾਵਾਨਾਂ ਨਈ ਰਸਟ

ਉਸ ਦਿਨ, ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾਵਾਨ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਮਤਾਣਾ ਸੂਰ ਵਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਮੀਹੇ ਦਿੱਤੇ। ਮੈਲੂਮ ਵੀ ਇਸ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਨਸਟ ਵਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ। ਤਾਂ ਮੈਲੂਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਗਰਾਵਾਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਦਮੀਆਂ ਆਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖਮੀਟ ਵੇ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਵੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ। ਸਾਰੇ ਨਿਗਰਾਵਾਨ ਯਰੂਸਲਮ ਛੱਡ ਗਏ ਸਿਰਫ ਰਸੂਲ ਹੀ, ਉੱਥੇ ਰਹੇ ਆਤੇ ਨਿਗਰਾਵਾਨ ਮਨੁੱਖ ਸਾਮਰਿਆ ਆਤੇ ਯਹੂਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜਾ ਟਿਰੇ। ੪ ਨਿਗਰਾਵਾਨ ਮਨੁੱਖ ਹਰ ਧਾਮੇ ਫੈਲ ਗਏ, ਆਤੇ ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਫਿਲਿਪਸ ਦਾ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਯਰਚਾਰ ਵਰਨਾ

੫ ਫਿਲਿਪਸ ਸਾਮਰਿਆ ਦੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਆਤੇ ਜਾਰੇ ਮਮੀਹ ਬਾਰੇ ਯਰਚਾਰ ਵਰਨ ਲੱਗਾ। ੬ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬਚਨ ਸੁਣੇ ਆਤੇ, ਉਹ ਰਸਿਮਏ ਵੀ ਵੇਖੇ ਜੋ ਉਹ ਵਰ ਰਿਹਾ ਮੀ। ੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਦਰ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਾ ਦਾ ਵਾਸ ਮੀ, ਯਹ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰਿਸਟ ਆਤਮਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲਣ ਨਈ ਮਜਬੂਰ ਵਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਆਤਮੇ ਬਾਹਰ ਨਿਰਲੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੜਾ ਸੋਰ ਮਚਾਇਆ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਮਜੇਰ ਆਤੇ ਲੰਗੜੇ ਲੋਕ ਵੀ ਮਨ, ਫਿਲਿਪਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਜੀ ਰੀਤਾ। ੮ ਆਤੇ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਵਾਰਣ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਮਨ।

੯ ਯਹ ਉਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਮਊਨ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਮੀ, ਫਿਲਿਪਸ ਦੇ ਉੱਥੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਉਹ ਜਾਦੂ ਵਰਦੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਵਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਮੀ ਆਤੇ ਆਖਦਾ ਮੀ ਕਿ ਮੈਂ ਵੇਦੀ ਮਹਾਯੁਰੱਖ ਹਾਂ। ੧੦ ਉੱਥੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਯੂਰਣ ਤੱਕ ਨੇ, ਉਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ, ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਆਦਮੀ ਵੇਲ ਰੱਬੀ ਸਰਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ‘ਮਹਾ ਸਰਤੀ’ ਆਖਦੇ ਹਨ।” ੧੧ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਜਾਦੂ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹੈਰਾਨ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਸਦਾ ਆਨੁਸਰਣ ਵਰ ਰਹੇ ਮਨ। ੧੨ ਯਹ ਫਿਲਿਪਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਜ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਬਾਰੇ ਆਤੇ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦੀ ਸਰਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਆਦਮੀਆਂ ਆਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਬਧਤਿਮਯਾ ਲਿਆ। ੧੩ ਸਮਊਨ ਨੇ

ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਬਧਤਿਮਭਾ ਲਿਆ। ਸਮਊਨ ਫਿਲਿਪਸ ਦੇ ਨਾਲ ਠਹਿਰਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਚਮਤਕਾਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤੀਸਲੀ ਗੱਲਾਂ ਵੇਖੀਆਂ। ਅਤੇ ਉਹ ਜੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ।

^{੧੪} ਰਸੂਲ ਅਜੇ ਵੀ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਰਬੂਲ ਰਹ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਪਤਰਮ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ। ^{੧੫} ਜਦੋਂ ਪਤਰਮ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਥੇ ਆਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ। ^{੧੬} ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਪਰਬੂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਬਧਤਿਮਭਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਅਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਪਤਰਮ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਰੀਤੀ। ^{੧੭} ਤਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰੱਖੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਮਿਲਿਆ।

^{੧੮} ਸਮਊਨ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤਦ ਹੋਈ, ਜਦ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਉਨ੍ਹਾ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਸਮਊਨ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਅੱਗੇ ਸੁਧਏ ਰੱਖੇ। ^{੧੯} ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸ਼ਰਤੀ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਤਾਂ ਜੋ ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਉੱਪਰ ਵੀ ਮੈਂ ਇਉਂ ਹੱਥ ਰੱਖਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ।”

^{੨੦} ਪਤਰਮ ਨੇ ਸਮਊਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰਾਮ ਰਿ ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਧਨ, ਇੱਕਸਾਥ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣ ਰਿਉਰਿ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਾਤ ਨੂੰ ਧਨ ਨਾਲ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਮੋਚੀ।” ^{੨੧} ਤੂੰ ਇਸ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਮਾਡਾ ਮਾਂਡੀਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਰਿਉਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਤੇਰਾ ਮਨ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਹੈ। ^{੨੨} ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਬਦਲ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਦਰਾਹੀਆਂ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾ। ਪਰਬੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਰਹ, ਸਾਇਦ ਉਹ ਤੇਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੋਚਣ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਮੁਆਫ ਰਹ ਦੇਵੇ। ^{੨੩} ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਵੇਖ ਰਿਗਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਪਾਥ ਦੇ ਖਿਆਲਾਂ ਅਤੇ ਈਰਖਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।”

^{੨੪} ਸਮਊਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਸੀਂ ਦੋਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਪਰਬੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਰਹੋ, ਤਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਆਖਿਆ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾ ਵਾਧਰੇ।”

^{੨੫} ਤਦ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਯਰੂਸਲਮ ਵੱਲ ਪਰਤ ਆਏ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਮਰਿਆ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਰਹਦੇ ਗਏ।

ਫਿਲਿਪਸ ਦਾ ਹਥਸ ਦੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼

^{੨੬} ਪਰਬੂ ਦੇ ਇੱਕ ਦੂਤ ਨੇ ਫਿਲਿਪਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ, ਅਤੇ ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉੱਠ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਰਸਤੇ ਉੱਪਰ ਜਾ ਜੋ ਯਰੂਸਲਮ ਤੋਂ ਗਾਜ਼ਾ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

^{੨੭} ਫਿਲਿਪਸ ਉੱਠਿਆ ਤੇ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਹਥਸ ਦੇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਇੱਕ ਖੁਸਰਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹਥਸ ਦੇਸ ਦੀ ਸਾਈ, ਰੰਦਾਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਆਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਉਸ ਉੱਪਰ ਸੀ। ਉਹ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਉਪਾਸਨਾ ਰਹਨ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ। ^{੨੮} ਗੁਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਰਿਗਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਤੇ ਅਮਵਾਰ ਯਮਾਯਾਹ ਨਬੀ ਦੀ ਖੋਬੀ ਪੜ੍ਹ ਰਿਗਾ ਸੀ।

^{੨੯} ਤਾਂ ਆਤਮਾ ਨੇ ਫਿਲਿਪਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਉਸ ਰੱਬ ਰੋਲ ਜਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਰਹਿ।” ^{੩੦} ਫੇਰ ਫਿਲਿਪਸ ਰੱਬ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਨੱਸਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਯਮਾਯਾਹ ਨਬੀ ਦੀ ਖੁਸਤਰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ। ਫਿਲਿਪਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਰੀ ਜੋ ਤੂੰ ਪੜ੍ਹ ਰਿਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਵੀ ਰਿਗਾ ਹੈ?”

^{੩੧} ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਰਿਵੇਂ ਸਮਝ ਸੱਰਦਾ ਹਾਂ? ਮੈਨੂੰ ਰਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਰਹਰੇ ਦੱਸੇ।” ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਫਿਲਿਪਸ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਰੱਬ ਚ ਚੜ੍ਹ ਆਵੇ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਕੇ ਬੈਠੇ। ^{੩੨} ਜੋ ਖੋਬੀ ਉਹ ਪੜ੍ਹ ਰਿਗਾ ਸੀ ਉਹ ਇਉਂ ਸੀ:

“ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਭੇਡ ਦੇ ਰਸਾਈ ਰੋਲ ਲਿਆਉਣ ਵਾਂਗ ਸੀ।

ਉਹ ਇੱਕ ਲੋਲੇ ਵਾਂਗ ਚੁੱਧ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਅੱਗੇ ਚੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਉੱਠ ਰੱਟਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ।

^{੩੩} ਉਹ ਸਰਮਸਾਰ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲਏ ਸਨ।

ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਸਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਇੱਕ ਅੰਤ ਤੱਕ ਆ ਗਈ।

ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਰਹਾਈ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।” ਯਮਾਯਾਹ ੫੩:੩-੮

^{੩੪} ਉਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਫਿਲਿਪਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਰਿਧਾ ਰਹਰੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੇ ਕਿ ਨਬੀ ਰਿਸਦੀ ਗੱਲ ਰਹ ਰਿਗਾ ਹੈ? ਆਪਣੀ ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ?” ^{੩੫} ਤਦ ਫਿਲਿਪਸ ਨੇ ਉਸੇ ਖੋਬੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਸੁਣਾਈ।

^{੩੬} ਗੁਣ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਖਾਣੀ ਦੇ ਰੋਲ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਅਫਸਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖ। ਇੱਥੇ ਖਾਣੀ ਹੈ। ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਬਧਤਿਮਭਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਰੋਰਦੀ ਹੈ?” ^{੩੭} ^{੩੮} ਤਦ ਅਫਸਰ ਨੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਰੋਰਦਾ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ, ਤਦ ਦੋਨੇ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਫਿਲਿਪਸ ਖਾਣੀ ਰੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਫਿਲਿਪਸ

* ੨:੩੭ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਸਾਰਜਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਬਾਰ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ੩੭ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ: “ਫਿਲਿਪ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਰਹ ਸੱਰਦੇ ਹੋ।’ ਆਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।’”

ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਧਤਿਮਭਾ ਦਿੱਤਾ।^{੩੯} ਜਦ ਉਹ ਧਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਦਾ ਆਤਮਾ ਫਿਲਿਊਸ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਨੈ ਗਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਖੁਸਰਾ ਯਫਸਰ ਮੁੜ ਫਿਲਿਊਸ ਨੂੰ ਨਾ ਵੇਖ ਸੱਕਿਆ ਤੇ ਉਹ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਸਗ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਧਰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ।^{੪੦} ਧਰ ਫਿਲਿਊਸ ਆਜੇਤੁਸ ਨਾਮੀ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਧਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਖੁਸ਼ਬਥਰੀ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਸਾਰੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਜੇਤੁਸ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰੈਸਰੀਆ ਤੱਕ ਰੀਤਾ।

ਮੌਲੁਮ ਨਿਗਰਾਵਾਨ ਬਣਿਆ

੧ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਮੌਲੁਮ ਆਜੇ ਵੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਰਾਉਣ ਅਤੇ ਰਤਲ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਰੋਲ ਗਿਆ।

੨ ਮੌਲੁਮ ਨੇ ਉਸ ਰੋਲੋਂ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਧਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨਾਂ ਲਈ ਚਿੱਠੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੈਦ ਰਹਨ, ਦਾ ਆਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਜੋ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਆਰਤਾਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਭਰਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰੂਸਲਮ ਲਿਆਉਣ।

੩ ਤਾਂ ਮੌਲੁਮ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਹਿਰ ਰੋਲ ਧਰੁੱਚਿਆ ਤਾਂ ਆਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਆਚਾਰਨ ਇੱਕ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ ਬਿਜਲੀ ਉਸ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਚਮਕੀ।^੪ ਉਹ ਜਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਖੁੱਛਰੀ ਹੋਈ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ, “ਮੌਲੁਮ, ਮੌਲੁਮ! ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਤਮੀਹੇ ਰਿਉਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈਂ?”

੪ ਮੌਲੁਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਧਰਤੀ, ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ?”

ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਯਿਸੂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਤਮੀਹੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।^੫ ਉੱਠ ਅਤੇ ਉੱਠ ਕੇ ਗੁਣ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਜਾ ਉੱਥੇ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਗੁਣ ਤੂੰ ਕੀ ਰਹਨਾ ਹੈ।”

੬ ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਚੁੱਧ-ਚਾਧ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਤਾਂ ਸੁਣੀ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਿਆ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ।^੭ ਮੌਲੁਮ ਜਦੋਂ ਜਮੀਨ ਤੇ ਉੱਠਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਧਰ ਉਹ ਕੁਝ ਵੇਖ ਨਾ ਸੱਕਿਆ। ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਏ।^੮ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਤੱਕ ਉਹ ਨਾ ਵੇਖ ਸੱਕਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਖਾਧਾ ਖੀਤਾ।

੯ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇੱਕ ਚੋਲਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਉਂ ਗਨਾਨਿਯਾਹ ਸੀ। ਧਰਤੀ ਨੇ ਗਨਾਨਿਯਾਹ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦੇ ਕੇ ਰਿਹਾ, “ਗਨਾਨਿਯਾਹ!”

ਗਨਾਨਿਯਾਹ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ, “ਧਰਤੀ, ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ।”

੧੦ ਧਰਤੀ ਨੇ ਗਨਾਨਿਯਾਹ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਅਤੇ ਉਸ ਗਲੀ ਨੂੰ ਜਾਗ ਜੋ ‘ਸਿੱਧੀ ਗਲੀ’ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉੱਥੇ, ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਲੱਭ ਅਤੇ ਮੌਲੁਮ ਨਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਖੁੱਛ, ਜੋ ਕਿ ਤਰਮੁਸ ਤੋਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਤ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੈ ਅਤੇ

ਧਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।^{੧੧} ਮੌਲੁਮ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦਰਸਨ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਗਨਾਨਿਯਾਹ ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸ ਰੋਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਉਸ ਉੱਪਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੌਲੁਮ ਦੁਬਾਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਦੇ ਰਾਬਿਨ ਹੋ ਗਿਆ।^{੧੨}

੧੩ ਧਰ ਗਨਾਨਿਯਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਹੇ ਧਰਤੀ, ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਧਵਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।^{੧੪} ਗੁਣ ਉਹ ਇੱਥੇ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤਮਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੜਣ ਦਾ ਇਖਤਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।”

੧੫ ਧਰ ਧਰਤੀ ਨੇ ਗਨਾਨਿਯਾਹ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਜਾ। ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਮੌਲੁਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਦਸਾਹਾਂ, ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਧਰਾਈਆਂ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਜਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੧੬} ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਵਿਖਾਵਾਂਗਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਉਂ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਝੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੧੭ ਇਸ ਲਈ ਗਨਾਨਿਯਾਹ ਤੁਰ ਪਿਆ, ਅਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਮੌਲੁਮ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੌਲੁਮ, ਮੇਰੇ ਭਰਾ, ਧਰਤੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਰਮਤੇ ਵਿੱਚ ਡਿੱਠਾ ਸੀ ਉਹ ਯਿਸੂ ਹੀ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਰੋਲ ਇਸ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵੇਖ ਸੱਕੇ ਅਤੇ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵੇ।”^{੧੮} ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਆਚਾਰਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਛਿਲਕੇ ਜਿਹਿਆ ਕੁਝ ਡਿੱਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦਿਖਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਮੌਲੁਮ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਧਤਿਮਭਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।^{੧੯} ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਖਾਧਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਤਰੜਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗਾ।

ਮੌਲੁਮ ਦਾ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਉਧਦੇਸ ਦੋਣਾ

ਫਿਰ ਉਹ ਕੁਝ ਦਿਨ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੋਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾ।^{੨੦} ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਪਰ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਉਧਦੇਸ ਦੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ, “ਯਿਸੂ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ।”

੨੧ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮੌਲੁਮ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਉਹ ਬੜੇ ਹੈਰਾਨ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾ, “ਕੀ ਇਹ ਉਹੀ ਵਿਯਾਕਤੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਗੁਣ ਉਹੀ ਇੱਥੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਹੱਥੋਂ ਫੜਵਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ।”

੨੨ ਧਰ ਮੌਲੁਮ ਦਿਨੋਂ-ਦਿਨ ਹੋਰ ਵੀ ਤਰੜਾ ਗੁੰਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਮਸੀਹ

ਜੈ। ਉਸ ਦੇ ਧਰਮਾਣ ਇੰਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦੀ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਥਾਉਂਦੇ ਸਨ।

ਮੌਲਮ ਦਾ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ

^{੨੩} ਸਾਫ਼ੀ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਮੌਲਮ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ^{੨੪} ਉਹ ਮੌਲਮ ਲਈ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਧਰਿਰਾ ਦੇ ਰੁਹੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਹੀ ਮਾਰ ਮੁਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਪਰ ਮੌਲਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ। ^{੨੫} ਕੁਝ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਲਮ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਇੱਕ ਰਾਤ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੋਰੀ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਦੀਵਾਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮੌਲਮ ਦਾ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ

^{੨੬} ਫਿਰ ਮੌਲਮ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਯਿਸੂ ਦਾ ਚੇਲਾ ਸੀ। ^{੨੭} ਪਰ ਬਰਨਬਾਸ ਉਸ ਨੂੰ ਰਸੂਲਾਂ ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੌਲਮ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਦੰਮਿਸਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਬੇਯੜ ਹੋਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।

^{੨੮} ਇਉਂ ਮੌਲਮ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਠਹਿਰਿਆ। ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖੁਲ੍ਹੇਆਮ ਯਹੂਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬੋਲਿਆ। ^{੨੯} ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਯੂਨਾਨੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਉਂਦੇ। ^{੩੦} ਜਦੋਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਸਰਿਆ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ, ਤਰਸੂਸ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

^{੩੧} ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ, ਗਲੀਲ ਅਤੇ ਸਾਮਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕਲੀਸਿਆ ਸਾਂਤਮਈ ਸੀ। ਪਰਿੰਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕਲੀਸਿਆ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਗਈ। ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਨੇ, ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ, ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਸਦਕਾ ਹੀ ਇਹ ਸਮੂਹ ਹੋਰ ਸੰਗਠਿਤ ਹੋਇਆ।

ਪਤਰਮ ਲੁੱਦਾ ਅਤੇ ਯੱਥਾ ਵਿੱਚ

^{੩੨} ਪਤਰਮ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁੰਬਿਆ। ਫੇਰ ਉਹ ਲੁੱਦਾ ਵਿੱਚ ਬਸੇ ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਗਿਆ। ^{੩੩} ਲੁੱਦਾ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀਆਂ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਜਿਸਦਾ ਨਾਉਂ ਜੈਨਿਆਸ ਸੀ। ਉਹ ਖਿੱਛਲੇ ਆਂਟ ਮਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੰਜੇ ਤੋਂ ਉੱਠ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ। ^{੩੪} ਪਤਰਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੈਨਿਆਸ, ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਤੇਰੇ ਤੇ ਮਿਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਬਿਮਤਰ

ਵਿੱਛਾ!” ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ^{੩੫} ਸਾਰੇ ਲੁੱਦਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸਰੋਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਲੋਕ ਵੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲ ਪਰਤ ਗਏ।

^{੩੬} ਯੱਥਾ ਵਿੱਚ ਤਬਿਥਾ ਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਚੇਲੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਰਥ ਹੈ “ਗਿਰਨੀ”। ਇਸ ਯੌਰਤ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬੜੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ^{੩੭} ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਪਤਰਮ ਲੁੱਦਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਤਬਿਥਾ ਬੜੀ ਬੀਮਾਰ ਹੋਈ ਅਤੇ ਮਰ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛੱਤ ਉੱਪਰਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੱਤਾ। ^{੩੮} ਯੱਥਾ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਪਤਰਮ ਲੁੱਦਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਲੁੱਦਾ ਯੱਥਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਪਤਰਮ ਨੂੰ ਨਿਉਂਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, “ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ ਆਉ।”

^{੩੯} ਪਤਰਮ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਉੱਪਰਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਧਵਾਦਾਂ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖਲੋ ਗਈਆਂ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚੀਆਂ-ਘਿਟੀਆਂ ਨੇ ਪਤਰਮ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੱਢੇ ਵਿਖਾਏ ਜਿਹੜੇ ਡੋਰਾ ਤਬਿਥਾ ਨੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਵ ਬਣਾਏ ਸਨ। ਪਤਰਮ ਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ^{੪੦} ਉਹ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਬੈਠ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਤਬਿਥਾ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤਬਿਥਾ, ਉੱਠ।” ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੀਆਂ ਆਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ। ਜਿਸ ਵਰਤ ਉਸ ਨੇ ਪਤਰਮ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਠ ਕੇ ਬੈਠ ਗਈ। ^{੪੧} ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਖਲੋਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਅੰਦਰ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਤਬਿਥਾ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਜੀਵਿਤ ਸੀ।

^{੪੨} ਸਾਰੇ ਯੱਥਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਫੈਲ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਬਣ ਗਏ। ^{੪੩} ਪਤਰਮ ਸਾਫ਼ੀ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਯੱਥਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਸਮਊਨ ਨਾਂ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਘਰ ਰਿਹਾ।

ਪਤਰਮ ਅਤੇ ਕੁਰਨੇਲਿਯੂਸ

^੧ ਕੈਸਰਿਆ ਨਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੁਰਨੇਲਿਯੂਸ ਨਾਂ **੧੦** ਦਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਉਹ ਰੋਮ ਦੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸਮੂਹ “ਇਤਾਲਿਯਾਨ” ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। ^੨ ਉਹ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਮਨੁੱਖ ਸੀ। ਉਹ ਅਤੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਸਭ ਸੱਚੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਾਨ-ਖੁੰਨ ਬਹੁਤ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕੁਰਨੇਲਿਯੂਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ^੩ ਇੱਕ ਦੁਬਹਿਰ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ

ਦਰਸਨ ਦੇਖਿਆ। ਦਰਸਨ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦੂਤ ਉਮ ਰੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਰੁਰਨੋਲਿਖੁਮ।”
 ੯ ਰੁਰਨੋਲਿਖੁਮ ਨੇ ਦੂਤ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ, ਉਹ ਡਰ ਕੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਕ, ਤੁਮੀਂ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?”
 ਦੂਤ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੇਰੀਆਂ ਧਰਮਥਨਾ ਮੁਣ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਉਮ ਨੇ ਉਹ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਵੇਖੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਤੂੰ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈਂ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁਲਿਆ।” ੧੦ ਗੁਣ ਤੂੰ ਯੱਥਾ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਸਮਊਨ ਨਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ, ਜਿਹੜਾ ਧਰਮ ਵੀ ਸਦੀਦਾ ਹੈ, ਮੱਦਾ ਭੇਜ। ੧੧ ਸਮਊਨ ਕਿਸੇ ਸਮਊਨ ਖ਼ਤੀਰ ਚਮੜੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਘਰ ਜੀ ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਮ ਦਾ ਘਰ ਮਰੁੱਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ।” ੧੨ ਜਿਹੜਾ ਦੂਤ ਰੁਰਨੋਲਿਖੁਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਮਝਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੱਥਾ ਵੱਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

੧੩ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਆਦਮੀ ਯੱਥਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਧਰੁੱਚੇ। ਧਰਮ ਧਰਮਥਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਗਿਆ। ਇਹ ਦੁਧਿਰ ਦਾ ਵੇਲਾ ਸੀ। ੧੪ ਧਰਮ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਖਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਧਰਮ ਨੇ ਉਹ ਧਰਮ ਦੇ ਖਾਣ ਲਈ ਭੇਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਮਨ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਇੱਕ ਦਰਸਨ ਦੇਖਿਆ। ੧੫ ਉਮ ਨੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਮ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਦਰ ਵਾਂਗ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਖੱਲੇ ਆਉਂਦੀ ਵੇਖੀ ਜੋ ਕਿ ਚੰਗੇ ਧਾਰਮਿਕਾਂ ਤੋਂ ਧਰਮ ਦੇ ਵੱਲ ਲਮਕਾਈ ਹੋਈ ਹੋਣਾਂ ਉਤਰ ਸੀ। ੧੬ ਮਭ ਧਰਮ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਉਹ ਜੀਵ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਚੱਲ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸੀਗਣ ਵਾਲੇ ਮਨ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਉਹ ਖੰਡੀ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਹਵਾ ਚ ਉੱਡਦੇ ਹਨ। ੧੭ ਫੇਰ ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼ ਨੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮ, ਉੱਠ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਵੀ ਇੱਕ ਜੀਵ ਨੂੰ ਮਾਰ ਅਤੇ ਖਾ ਲੈ।”

੧੮ ਧਰਮ ਧਰਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਧਰਮਭੂ। ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਮੈਂ ਕਦੇ ਆਖਵਿੱਤਰ ਜਾਂ ਅਸੁੱਧ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਖਾਯੀ।”

੧੯ ਧਰਮ ਉਮ ਅਵਾਜ਼ ਨੇ ਦੋਬਾਰਾ ਉਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਮਭ ਵਸਤਾਂ ਸੁੱਧ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਆਖਵਿੱਤਰ’ ਨਾ ਕਹਿ।” ੨੦ ਅਜਿਹਾ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਵਾਪਰਿਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਮਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਾਪਸ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਚੁੱਕੀਆਂ ਗਈਆਂ। ੨੧ ਧਰਮ ਦਰਸਨ ਦੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਮੋਚ ਹੋਰਨਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਸ ਵਿੱਚਾਰ ਰੁਰਨੋਲਿਖੁਮ ਦੇ ਭੇਜੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਸਮਊਨ ਦਾ ਘਰ ਲੱਭ ਲਿਆ। ਉਹ ਫਾਟਰ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਮਨ। ੨੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁੰਡਿਆ, “ਕੀ ਧਰਮ ਸਮਊਨ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਰਦਾ ਹੈ।”

੨੩ ਧਰਮ ਅਜੇ ਵੀ ਉਮ ਦਰਸਨ ਬਾਰੇ ਹੀ ਮੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਧਰਮ ਆਤਮਾ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖ। ਤਿੰਨ ਆਦਮੀ ਬਾਹਰ ਤੈਨੂੰ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਨ। ੨੪ ਉੱਠ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਜਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਚੱਲਾ ਜਾ। ਮੈਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।” ੨੫ ਫੇਰ ਧਰਮ ਹੋਰਾਂ ਉਤਰਿਆ ਅਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਹੀ ਉਹ ਆਦਮੀ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਲੱਭਣ ਆਏ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਇੱਥੇ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਹੋ?”

੨੬ ਉਹ ਬੋਲੇ, “ਇੱਕ ਖਵਿੱਤਰ ਦੂਤ ਨੇ ਰੁਰਨੋਲਿਖੁਮ ਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣੇ ਘਰ ਮੱਦਾ ਦੱਸ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਸੈਨਾ ਦਾ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਭਲਾ ਆਦਮੀ ਹੈ। ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਰਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਉਮਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੂਤ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣੇ ਘਰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸੁਣ ਲਵੇ।” ੨੭ ਧਰਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਠਹਿਰਣ ਲਈ ਆਖਿਆ।

ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਧਰਮ ਉੱਠਿਆ, ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਯੱਥਾ ਚੋਂ ਕੁਝ ਭਰਾ ਵੀ ਧਰਮ ਨਾਲ ਗਏ। ੨੮ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਕੈਮਰਿਕਾ ਵਿੱਚ ਧਰੁੱਚੇ, ਜਿੱਥੇ ਰੁਰਨੋਲਿਖੁਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਮ ਨੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਹੀ ਆਖਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਿਮਤੋਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦਾ ਦੇ ਕੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

੨੯ ਜਦੋਂ ਧਰਮ ਨੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਰੁਰਨੋਲਿਖੁਮ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਧਰਮ ਤੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ। ੩੦ ਧਰਮ ਧਰਮ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉੱਠਾਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਉੱਠ ਖਲੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਵਾਂਗ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਣ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਹਾਂ।” ੩੧ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਧਰਮ ਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੀਤਾ। ਉਥੇ ਉਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਹਿਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਵੇਖਿਆ।

੩੨ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮ ਹੈ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਸਹੁਰਾ ਆਨਮਾਰ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਜਾਤ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਰਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਦ ਇਹ ਧਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ‘ਆਖਵਿੱਤਰ’ ਜਾਂ ‘ਅਸੁੱਧ’ ਨਾ ਕਹਾਂ। ੩੩ ਇਸੇ ਲਈ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਆਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਦੇ ਫੇਰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਕੀ ਕਰਦੇ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ?”

੩੪ ਰੁਰਨੋਲਿਖੁਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਚਾਰ ਦਿਨ ਧਰਮ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ, ਇਹ ਦੁਧਿਰੇ ਤਿੰਨ ਕੁ ਵਜੇ ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਦਾ ਵਕਤ ਸੀ। ਆਚਾਨਕ ਇੱਕ ਦੂਤ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਬੜੇ ਚਮਕੀਲੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ੩੫ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਰੁਰਨੋਲਿਖੁਮ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੇਰੀ ਧਰਮਥਨਾ ਮੁਣ

ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੋੜੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਵੇਖ ਲਈਆਂ ਹਨ।³² ਇਸ ਲਈ ਯੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਅਤੇ ਪਤਰਮ ਸਮਊਨ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਲਈ ਆਖ। ਪਤਰਮ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਘਰ ਦੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਸਮਊਨ ਹੈ ਜੋ ਚਮੜੇ ਦਾ ਰੰਮ ਵਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਘਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੰਢੇ ਹੈ।³³ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸੇ ਵਰਤ ਤੋਂ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤਖਾਨੀ ਸਦਕਾ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਆਇਆ ਹੈਂ। ਗੁਣ ਆਮੀਂ ਸਭ ਇੱਥੇ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸੁਣਨ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਗੁਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ, ਜੋ ਪਰਭੂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

ਪਤਰਮ ਦਾ ਕੁਰਨੇਲਿਯੁਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ

³⁴ ਤਦ ਪਤਰਮ ਨੇ ਬੇਲਣਾ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ, “ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਗੁਣ ਸਮਝਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਜੀਵ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।³⁵ ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਵੱਧ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਵੇਈ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਲੇ ਵੱਖ ਵਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।³⁶ ਇਹ ਉਹ ਸੁਣਨਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਭੇਜੀ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਤੀ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਰਭੂ ਹੈ।

³⁷ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਿਯਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਗਲੀਲ ਵਿੱਚ ਯਹੂਨਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਬਾਰੇ ਪਰਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਿਯਾ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ ਸੀ।³⁸ ਤੁਸੀਂ ਯਿਸੂ ਨਾਮਗੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਪਰਭੂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਰਹੀਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਭ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸੇਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਤਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਇੱਥੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਦੇ ਵੱਲ ਸੀ।

³⁹ “ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗਵਾਹ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦਿਯਾ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਕੜੀ ਦੀ ਬਣੀ ਮਲੀਬ ਤੇ ਮੇਥਾਂ ਨਾਲ ਠੇਕ ਦਿੱਤਾ।⁴⁰ ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰਗਟਾਇਆ।⁴¹ ਪਰ ਯਿਸੂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਨਾ ਹੋਇਆ, ਸਿਰਫ ਜਿਹੜੇ ਗਵਾਹ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਏ। ਆਮੀਂ ਹੀ ਉਹ ਗਵਾਹ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁਰਦੇ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੈਰੇ ਖਾਧਾ ਅਤੇ ਪੀਤਾ।

⁴² “ਯਿਸੂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਨਮਫ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂਉਂ ਉਹ ਲੋਕ

ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮੁਰਦਾ।⁴³ ਹਰ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜਾ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਾਪ ਖਿਸਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਭ ਨਵੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਾਖੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।”

ਪਰਾਈਆਂ ਵੱਖਾਂ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਆਉਣਾ

⁴⁴ ਜਦੋਂ ਪਤਰਮ ਅਜੇ ਬੇਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਆਇਆ, ਜੋ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ।⁴⁵ ਯਹੂਦੀ ਚੇਲੇ ਜਿਹੜੇ ਪਤਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਸਨ ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਉੱਪਰ ਵੀ ਵਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।⁴⁶ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਖਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਤਦ ਪਤਰਮ ਨੇ ਆਖਿਆ,
⁴⁷ “ਕੀ ਵੇਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਵੇਰ ਸੱਦਾ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਵੇਂ ਹੀ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।”⁴⁸ ਇਸ ਲਈ ਪਤਰਮ ਨੇ ਕੁਰਨੇਲਿਯੁਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰ-ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਤਰਮ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਹੋਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਿੰਨਤ ਕੀਤੀ।

ਪਤਰਮ ਦਾ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਪਰਤਣਾ

੧੧ ਯਹੂਦਿਯਾ ਵਿੱਚ ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਭਰਾ ਜਾਣ ਗਏ ਕਿ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਲਿਆ ਹੈ।^੧ ਪਰ ਜਦੋਂ ਪਤਰਮ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਯਹੂਦੀ ਨਿਰਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਨੀ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, ^੨ “ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸਗੋਂ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਲਕੇ ਭੋਜਨ ਵੀ ਕੀਤਾ।”

^੩ ਤਾਂ ਪਤਰਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, ^੪ “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਯੱਥਾ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਇਆਂ ਇੰਨੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕੁਝ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਉੱਤਰਦਾ ਹੋਇਆ ਵੇਖਿਆ ਜੋ ਕਿ ਇੰਨੇ ਵੱਡੀ ਚਾਦਰ ਦੇ ਆਰਾਹ ਜਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਹ ਖੱਲੇ ਉੱਤਰਿਆ ਤੇ ਮੇਰੇ ਬੜੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆ ਕੇ ਕੁਰ ਗਿਆ।^੫ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਤੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ, ਸੀਂਗਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ, ਆਰਾਮ ਤੇ ਉੱਡਣ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀ ਸਨ।^੬ ਮੈਂ ਇੰਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ‘ਪਤਰਮ ਉੱਠ, ਖਲੋ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੀਵ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਖਾ ਲੈ।’

^੭ “ਪਰ ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ‘ਪਰਭੂ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ, ਮੈਂ ਕਰਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਆਸੁੰਧ ਜਾਂ ਆਪਵਿੱਤਰ ਵਸਤੂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।’

੯ “ਘਰ ਆਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਫਿਰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ਘਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਹ ਵਸਤਾਂ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ, ਟਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਵਿੱਤਰ ਨਾ ਆਖ ।”

੧੦ “ਇੰਝ ਤਿਨ ਵਾਰ ਵਾਖਰਿਆ ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਾਖਮ ਉੱਘਰ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਲਿਜਾਈਆਂ ਗਈਆਂ । ੧੧ ਉਸੇ ਵਰਤ, ਤਿਨ ਆਦਮੀ ਉਸ ਜਗਹਾ ਆਏ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਇਹ ਤਿਨ ਆਦਮੀ ਰੋਮਰਿਆ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ । ੧੨ ਆਤਮਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਨਾਲ ਬਿਨਾ ਝਿਜਰ ਜਾਣ ਨੂੰ ਰਿਹਾ । ਇਹ ਛੇ ਭਰਾ, ਜੇ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹਨ, ਇਹ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗਏ । ਆਮੀਂ ਰਹਨੇਲਿਖਮ ਦੇ ਘਰ ਗਏ । ੧੩ ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਰਿਹਾ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਇੱਕ ਦੂਤ ਘਰਗਟਿਆ ਆਤੇ ਦੂਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਰੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਾ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਤਾਂ ਰਿ ਉਹ ਸਮਊਨ ਘਤਰਮ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ । ੧੪ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦਮੋਗਾ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸੱਕਦੀਆਂ ਹਨ ।’

੧੫ “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬੋਲਣਾ ਸੁਰੂ ਰੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਉਨਹਾਂ ਉੱਘਰ ਆਇਆ ਜਿਵੇਂ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਮਾਡੇ ਉੱਘਰ ਆਇਆ ਸੀ । ੧੬ ਉਦ ਮੈਨੂੰ ਘਰਭੂ ਦੇ ਬਚਨ ਚੇਤੇ ਆਏ । ਘਰਭੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘ਯੁਗੁਨਾ ਨੇ ਤਾਂ ਘਾਣੀ ਨਾਲ ਬਘਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਘਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਬਘਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।’ ੧੭ ਇਸ ਲਈ ਜੇਰ ਘਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਦਾਤ ਘਰਦਾਨ ਰੀਤੀ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਘਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਘਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਰਹਨ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਵੈਣ ਸੀ?”

੧੮ ਜਦੋਂ ਯਹੂਦੀ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਬਹਿਸ ਰਹਨੀ ਬੰਦ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਘਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹਦੇ ਹੋਏ ਆਖਿਆ, “ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਰਿ ਘਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਘਰਾਈਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਵੀ ਆਖਏ ਆਖ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਮਾਡੇ ਵਰਗਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਸੱਕਣ ।”

ਅੰਤਾਰਿਆ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਆਉਣਾ

੧੯ ਇਸਤੀਫਾਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਸਤਾਉ ਤੋਂ ਤਰਕੇ ਖਿੰਡਰ ਕੇ ਇਘਰ-ਉਘਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ । ਰੁਝ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਤਾਂ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਫੈਨੀਰੇ, ਰੁਘਰਮ ਆਤੇ ਅੰਤਾਰਿਆ ਆਦਿ ਚ ਚੱਲੇ ਗਏ ਆਤੇ ਇਨਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜਾਰੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਘਰ ਇਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਉਨਹਾਂ ਸਿਰਫ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦਿੱਤੀ । ੨੦ ਘਰ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਈ ਮਨੁੱਖ ਰੁਹੇਨ ਆਤੇ ਰੁਘਰਮ ਦੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੰਤਾਰਿਆ ਘਰੁੱਚੇ, ਤਾਂ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਘਰਭੂ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਬਾਰੇ ਯੁਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੱਸਿਆ । ੨੧ ਘਰਭੂ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਨੇ ਘਰਭੂ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਨਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।

੨੨ ਇਹ ਖਬਰ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਘਰੁੱਚੀ । ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਬਰਨਬਾਮ ਨੂੰ ਅੰਤਾਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ । ੨੩-੨੪ ਬਰਨਬਾਮ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਆਦਮੀ ਸੀ । ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਆਤੇ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਭਰਘੁਰ ਸੀ । ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੰਤਾਰਿਆ ਨੂੰ ਗਿਆ, ਉਹ ਘਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਕਿਰਘਾ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੇ ਵੇਖਕੇ ਘਰੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ । ਉਸ ਨੇ ਮਾਰੇ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਦਿਲਾਂ ਨਾਲ ਘਰਭੂ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਤਸਾਹਿਤ ਰੀਤਾ । ਇਸ ਕਰਕੇ, ਘਰੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਘਰਭੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਬਣ ਗਏ ।

੨੫ ਫਿਰ ਬਰਨਬਾਮ ਮੌਲਮ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਤਰਸੁਮ ਨੂੰ ਗਿਆ । ੨੬ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੌਲਮ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਤਾਰਿਆ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਇਆ ਆਤੇ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਉੱਥੇ ਘੁਰਾ ਮਾਲ ਰਹੇ । ਹਰ ਵਾਰ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਇਕੱਠੀ ਹੋਕੇ ਆਈ । ਮੌਲਮ ਆਤੇ ਬਰਨਬਾਮ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਆਤੇ ਘਰੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ । ਸਭ ਤੋਂ ਘਰਿਲਾਂ ਅੰਤਾਰਿਆ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ “ਮਮੀਹੀ” ਰਹਾਏ ।

੨੭ ਉਨਹੀਂ ਦਿਨੀ ਰਈ ਨਥੀ ਯਹੂਸਲਮ ਤੋਂ ਅੰਤਾਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਏ । ੨੮ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਥੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਆਗਬੁਸ ਸੀ ਉੱਠਿਆ ਆਤੇ ਉੱਠ ਕੇ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਦੱਸਿਆ, “ਇੱਥੇ ਸਾਰੀ ਘਰਤੀ ਤੇ ਘਰੁਤ ਵੱਡਾ ਕਾਲ ਘਵੇਗਾ ।” (ਜਦੋਂ ਕਲੀਸਿਆ ਬਾਦਸਾਹ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਲ ਵਾਖਰਿਆ ।) ੨੯ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਨੇ ਆਖਏ ਉਨਹਾਂ ਭੈਣਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸਚਾ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ । ਸਭ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਨੇ, ਜਿੰਨੀ ਹਰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਹੋ ਸੱਚੇ ਉਨੀ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ । ੩੦ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਘਰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਬਰਨਬਾਮ ਆਤੇ ਮੌਲਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ, ਫਿਰ ਉਹ ਇਹ ਘੰਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਯਹੂਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਚੁਰਗਾਂ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ।

ਹੋਰੇਮ ਆਗਰਿਥਾ ਦਾ ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਤਮੀਹੇ ਦੇਣਾ

੧੨ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਰਾਜਾ ਹੋਰੇਮ ਨੇ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣੇ ਸੁਰੂ ਰੀਤੇ । ੧ ਹੋਰੇਮ ਨੇ ਯੁਗੁਨਾ ਦੇ ਭਰਾ ਯਾਕੂਬ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ । ੨ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੰਗਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ, ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਘਤਰਮ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਰਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸਚਾ ਰੀਤਾ । ਇਹ ਘਟਨਾ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘਸਾਹ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵੇਲੇ ਹੋਈ । ੩ ਹੋਰੇਮ ਨੇ ਘਤਰਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਘਾ ਦਿੱਤਾ । ਉਸ ਨੇ ਮੇਲਾਂ ਸਿਘਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਰੀਤਾ । ਉਹ ਘਸਾਹ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਲੰਘਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਆਤੇ ਫੇਰ ਘਤਰਮ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ । ੪ ਇਸ ਲਈ ਘਤਰਮ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਘਰ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਘਰਮੇਸੂਰ ਆਗੇ ਉਸ ਲਈ ਘਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਪਤਰਮ ਦਾ ਵੈਦ ਤੋਂ ਛੁਟਰਾਗਾ

੬ ਪਤਰਮ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਵਿੱਚਰਾਗ ਮੁੱਤਾ ਧਿਆ ਮੀ, ਜੇ ਉਸਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਮਨ ਆਤੇ ਜੰਜੀਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਗੋਇਆ ਮੀ ਆਤੇ ਬਾਰੀ ਮਾਰੇ ਸਿਧਾਗੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਚੌਕਰੀ ਰਹ ਰਹੇ ਮਨ। ਇਹ ਗੁਤ ਦਾ ਧਰਿਰ ਮੀ ਆਤੇ ਹੋਰੇਦੇਮ ਆਗਲੀ ਸਵੇਰ ਪਤਰਮ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਵਿਉਤ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਮੀ।^੭ ਆਚਾਨਰ ਉੱਥੇ ਪਰਭੂ ਦਾ ਇੱਕ ਦੂਤ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਰਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਰੋਸਨੀ ਹੋਈ। ਦੂਤ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਧਾਮੇ ਤੋਂ ਛੋਹਿਆ ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਜਗਾਇਆ। ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਲਦੀ ਵਰ। ਉੱਠ।” ਪਤਰਮ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਚੋਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ।^੮ ਦੂਤ ਨੇ ਪਤਰਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਆਪਣੇ ਵੱਧੇ ਧਰਿਰ ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਜੁੱਤੀ ਧਾ।” ਪਤਰਮ ਨੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰੀਤਾ। ਫਿਰ ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣਾ ਵੇਟ ਧਾਰੇ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਆਜਾ।”

੯ ਇਉਂ ਦੂਤ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ਆਤੇ ਪਤਰਮ ਉਮ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਹੋ ਲਿਆ। ਪਰ ਪਤਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਮੀ ਕਿ, ਜੇ ਦੂਤ ਵਰ ਰਿਹਾ ਮੀ, ਮੱਚਮੁੱਚ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਮੀ। ਉਮ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਸਾਇਦ ਉਹ ਇੱਕ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।^{੧੦} ਉਦ ਉਹ ਦੋਨੋਂ ਧਰਿਰੇ ਆਤੇ ਦੂਜੇ ਧਰਿਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਨਿਰਲ ਰੇ ਇੱਕ ਲੋਹੇ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੱਕ ਆਏ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਮੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹ ਗਿਆ ਉੱਥੋਂ ਨਿਰਲ ਰੇ ਉਹ ਇੱਕ ਗਲੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਤੁਰ ਪਏ ਪਰ ਉਮੇ ਵੇਲੇ ਦੂਤ ਉਮ ਵੇਲੇ ਫਿਰ ਆਲੇਖ ਹੋ ਗਿਆ।

੧੧ ਉਦ ਪਤਰਮ ਨੂੰ ਮਮਝ ਆਇਆ ਕਿ ਇਹ ਹੀ ਵਾਪਰਿਆ ਮੀ। ਉਮ ਨੇ ਮੋਚਿਆ, “ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਮਮਝ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਾਮਤਵ ਵਿੱਚ ਪਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਦੂਤ ਮੇਰੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਮੀ। ਉਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰੇਦੇਮ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਮੁਕਤ ਰਗਾਇਆ। ਯਹੂਦੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਸਾਇਦ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ, ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ।”

੧੨ ਜਦੋਂ ਪਤਰਮ ਨੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤਾ, ਉਹ ਮਹਿਯਮ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਆਇਆ। ਉਹ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਮਾਤਾ ਮੀ। ਯੂਹੰਨਾ ਮਰਦਮ ਵਰੇ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਮੀ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਇਰੱਠੇ ਮਨ ਆਤੇ ਉਹ ਪਰਾਰਥਨਾ ਵਰ ਰਹੇ ਮਨ।

੧੩ ਪਤਰਮ ਨੇ ਬਾਹਰ ਵਾਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਦਮਤਰ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰੇ ਨਾਂ ਦੀ ਨੌਰਾਨੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆਈ।^{੧੪} ਉਮ ਨੇ ਪਤਰਮ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ ਹੋਈ। ਉਹ ਇੰਨੀ ਖੁਸ਼ ਹੋਈ ਕਿ ਮਾਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਵੀ ਭੁੱਲ ਗਈ ਆਤੇ ਨੱਸਦੀ ਹੋਈ ਉਮ ਮਮੂਹ ਨੂੰ ਪਤਰਮ ਦੇ ਆਮਦ ਦੀ ਖਬਰ ਰਹਿਣ ਚਲੀ ਗਈ ਕਿ, “ਬਾਹਰ ਬੁਹੇ ਤੇ ਪਤਰਮ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।”

੧੫ ਨਿਗਰਾਵਾਨਾਂ ਨੇ ਹੋਰੇ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੂੰ ਰਮਲੀ ਹੈ।” ਪਰ ਉਹ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਰਹਿੰਦੀ ਰਹੀ ਕਿ ਨਹੀਂ ਇਹ ਮੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੋਚਿਆ, “ਉਹ ਪਤਰਮ ਦਾ ਦੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੧੬ ਪਤਰਮ ਲਗਾਤਾਰ ਬੁਹਾ ਖੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਨਿਗਰਾਵਾਨਾਂ ਨੇ ਬੁਹਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਪਤਰਮ ਨੂੰ ਵੇਖਰੇ ਹੋਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ।^{੧੭} ਪਤਰਮ ਨੇ ਹੱਥ ਦੇ ਇਸਾਰੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਮਝਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਖਾਮੇਸ ਰਹਿਣ। ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਮਮਝਾਈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪਰਭੂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮਦਦ ਰੀਤੀ। ਉਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਆਰੁਥ ਆਤੇ ਹੋਰ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਖਬਰ ਦੇਵੇ।” ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਰਮ ਹੋਰ ਬਾਂ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।

੧੮ ਆਗਲੀ ਸਵੇਰ ਸਿਧਾਗੀ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸਨ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਹੋਰਾਨ ਮਨ ਕਿ ਪਤਰਮ ਦਾ ਹੀ ਬਣਿਆ?^{੧੯} ਹੋਰੇਦੇਮ ਨੇ ਪਤਰਮ ਨੂੰ ਸਭ ਬਾਈ ਭਾਲਿਆ ਪਰ ਉਮ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਮ ਨੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਰੀਤੇ। ਫਿਰ ਉਮ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਹੋਰੇਦੇਮ ਆਗਰਿੰਧਾ ਦੀ ਮੇਤ

ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰੇਦੇਮ ਯਹੂਦਿਆ ਤੋਂ ਵੈਸਰਿਆ ਨੂੰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਰੁਝ ਮਥੇ ਲਈ ਜਾ ਠਹਿਰਿਆ।^{੨੦} ਹੋਰੇਦੇਮ ਮੂਹ ਆਤੇ ਮੈਦਾ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਬੜਾ ਨਾਮਾਜ ਮੀ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਇਰੱਠੇ ਹੋਰੇ ਹੋਰੇਦੇਮ ਵੇਲ ਆਏ। ਉਹ ਬਲਾਮਤੁਮ ਦੀ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਮਾਰੇ ਦੇ ਖਾਮ ਨੌਰ ਮੀ, ਹਮਾਇਤ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਹੋਰੇਦੇਮ ਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਵਰਨ ਲੱਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਸ ਭੋਜਨ ਦੀ ਮਮਗਰੀ ਹੋਰੇਦੇਮ ਦੇ ਦੇਸ ਤੋਂ ਪਰਾਪਤ ਵਰਦਾ ਮੀ।

੨੧ ਹੋਰੇਦੇਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਨਿਮਚਿਤ ਰੀਤਾ। ਉਮ ਦਿਨ ਉਹ ਬੜੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਸਾਰੀ ਲਿਬਾਮ ਵਿੱਚ ਮੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਮਣ ਤੇ ਬੈਠਾ ਆਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਾਸਣ ਦਿੱਤਾ।^{੨੨} ਲੋਰ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲੱਗੇ, “ਇਹ ਤਾਂ ਰਿਮੇ ਵੇਵੇ ਤੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ, ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਨਹੀਂ।”

੨੩ ਹੋਰੇਦੇਮ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸਾਰੀ ਉਸਤਤ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵਬੂਲ ਵਰ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ ਪਰਭੂ ਦੇ ਇੱਕ ਦੂਤ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਿਆਨਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਧੈ ਗਿਆ ਤੇ ਆਤ ਰੀੜੇ ਧੈਰੇ ਮਰਿਆ।

੨੪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਦਿਨੋਂ-ਦਿਨ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਮੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਭਾਵਿਤ ਵਰ ਰਿਹਾ ਮੀ ਇਸ ਲਈ ਨਿਗਰਾਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮਮੂਹ ਦਿਨੋਂ-ਦਿਨ ਵੱਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਮੀ।

੨੫ ਜਦੋਂ ਬਰਨਥਾਮ ਆਤੇ ਮੌਲੁਮ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਰਜ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾ ਵਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਮਰਦਮ ਵਰੇ ਵੀ ਮਦੀਦਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਤਾਰਿਆ ਨੂੰ ਮੁੜੇ।

ਬਰਨਥਾਮ ਆਤੇ ਮੌਲੁਮ ਨੂੰ ਵਿਸੇਮ ਵੰਮ ਦਾ ਮੱਧਣਾ

੧੩ ਆਤਾਰਿਆ ਦੇ ਗਿਰਜੇ ਵਿੱਚ ਵਰੀ ਨਥੀ ਆਤੇ ਉਪਦੇਸਰ ਮਨ। ਉਹ ਮਨ; ਬਰਨਥਾਮ, ਸਿਮਓਨ,

ਜੇ ਨੀਗਰ ਵੀ ਰਹਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਤੁਰੈਨੇ ਦੇ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਲੁਕਿਕਸਮ, ਮਨਣੇ ਨੇ ਜੇ ਰਿ ਹੋਰੇਦੇਮ ਨਾਲ ਖਲਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੋਲਮ ।
 2 ਏਗ ਮਾਰੇ ਖਰਭੂ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਰਦੇ ਅਤੇ ਵਰਤ ਰੱਖਦੇ ਮਨ ਤਾਂ ਖਵਿੰਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਰਨਥਾਮ ਅਤੇ ਮੋਲਮ ਨੂੰ ਉਮ ਰੰਮ ਲਈ ਆਲੰਗ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ ।”
 3 ਤਦ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਵਰਤ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਰਮਥਨਾ ਸੀਤੀ । ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਰਮਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ।

ਬਰਨਥਾਮ ਅਤੇ ਮੋਲਮ ਰੁਖਰੁਮ ਵਿੱਚ

4 ਦੋਨੋਂ ਜਣੇ ਖਵਿੰਤਰ ਆਤਮਾ ਦੁਆਰਾ ਸਿਲੁਕਿਆ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਮਨ । ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਜਗਜ ਰਾਹੀਂ ਰੁਖਰੁਮ ਦੇ ਦੀਖ ਨੂੰ ਗਏ । 5 ਜਦੋਂ ਬਰਨਥਾਮ ਅਤੇ ਮੋਲਮ ਮਲਮੀਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਖਰੁੱਚੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਖਰਮਥਨਾ ਆਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਚਨ ਦਾ ਖਰਚਾਰ ਸੀਤਾ । ਯਹੂਨਾ ਮਰੁਮ ਉਮ ਵਰਤ ਮਦਦ ਲਈ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ । 6 ਉਹ ਮਾਰੇ ਟਾਪੂ ਵਿੱਚ ਫਿਰਦੇ-ਫਿਰਦੇ ਖਾਫੁਮ ਖਰੁੱਚੇ । ਖਾਫੁਮ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜੋ ਜਾਦੂ ਰਚਦਾ ਸੀ । ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਸੀ ਬਰਯੇਸੁਮ । ਉਹ ਝੂਠਾ ਨਬੀ ਸੀ । 7 ਬਰਯੇਸੁਮ ਗਮੇਸਾ ਮਰਗੀਉਮ ਖੋਲੁਮ ਜੋ ਰਿ ਗਵਰਨਰ ਸੀ ਉਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ । ਮਰਗੀਉਮ ਖੋਲੁਮ ਸਿਯਾਣਾ ਮਨੁੱਖ ਸੀ । ਉਮ ਨੇ ਬਰਨਥਾਮ ਅਤੇ ਮੋਲਮ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਮੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ । 8 ਖਰ ਇਲਮਾਮ ਜਾਦੂਗਰ (ਇਲਮਾਮ ਬਰਯੇਸੁਮ ਦਾ ਯੁਨਾਨੀ ਨਾਮ ਹੈ) ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸੀ । ਇਲਮਾਮ ਨੇ ਰਾਜਥਾਲ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਸੀਤੀ । 9 ਖਰ ਮੋਲਮ ਖਵਿੰਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰਯੁਰ ਸੀ (ਮੋਲਮ ਨੂੰ ਖੋਲੁਮ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਖੋਲੁਮ ਨੇ ਇਲਮਾਮ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ, 10 ਅਤੇ ਰਿਗਾ, “ਤੂੰ, ਜੇ ਸੈਤਾਨ ਦੀ ਆਲਾਦ ਇਲਮਾਮ, ਹਰ ਠੀਕ ਵਸਤ ਦਾ ਦੁਸਮਨ ਹੈ । ਤੂੰ ਬੁਰਿਆਈ ਅਤੇ ਝੂਠਾਂ ਨਾਲ ਭਰਯੁਰ ਹੈਂ । ਤੂੰ ਗਮੇਸਾ ਖਰਭੂ ਦੇ ਮੱਚ ਨੂੰ ਝੂਠ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇ ਰੋਮਿਆ ਹੈ । 11 ਗੁਣ ਖਰਭੂ ਤੈਨੂੰ ਫੁਗੇਗਾ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਆਂਗਰਾ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ । ਰੁਝ ਦੇਰ ਲਈ ਤੂੰ ਰੁਝ ਵੀ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਮੱਰੇਗਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਿ ਸੁਰਜ ਦੀ ਰੋਮਨੀ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿਸੇਗੀ ।”

ਫਿਰ ਇਲਮਾਮ ਲਈ ਸਭ ਰੁਝ ਗਨੇਰਾ ਜੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਆਮੇ-ਥਾਮੇ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲੱਗਾ ਜੋ ਉਮ ਦਾ ਗੱਥ ਫੜਦੇ ਉਮਦੀ ਆਗਵਾਈ ਰਹੇ । 12 ਜਦੋਂ ਰਾਜਥਾਲ ਨੇ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵੇਖੀ, ਉਹ ਖਰਭੂ ਦੇ ਉਖਦੇਮ ਤੇ ਗੈਰਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ ।

ਖੋਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਨੇ ਰੁਖਰੁਮ ਛੱਡਿਆ

13 ਖੋਲੁਮ ਅਤੇ ਉਮ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਮਨ ਖਾਫੁਮ ਤੋਂ ਜਗਜ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਦੇ ਖਮਫੁਲਿਆ ਸਹਿਰ ਦੇ ਖਰਗਾ

ਇਲਾਰੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਯਹੂਨਾ ਉਨਹਾਂ ਤੋਂ ਵਖ ਹੋਰੇ ਯਹੂਮਲਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਿਆ । 14 ਖਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਖਰਗਾ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਸਫਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖਿਮਿਦਿਆ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਂਤਾਰਿਆ ਨੂੰ ਗਏ ।

ਆਂਤਾਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਖਰਮਥਨਾ ਮਥਾਨ ਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਬੈਠ ਗਏ । 15 ਤੁਰੇਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ । ਉਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਰਮਥਨਾ ਮਥਾਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਖੋਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਨੂੰ ਸੁਨੇਰਾ ਭੇਜਿਆ, “ਜੇ ਭਰਾਵੇ, ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਇਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੋਈ ਉਤਮਾਗ ਦੇ ਬਚਨ ਗਨ ਤਾਂ ਬਿਰਥਾ ਰਰਦੇ ਬੋਲੋ ।”

16 ਤਦ ਖੋਲੁਮ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ, ਉਮ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੱਥ ਉੱਥਰ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਯਹੂਦੀ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੂਜੇ ਲੋਕੇ, ਜੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਰਰਦੇ ਹੋ, ਬਿਰਥਾ ਰਰਦੇ ਸੁਣੋ । 17 ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧਣ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਮਦਦ ਸੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਆਜਨਬੀਆਂ ਵਾਂਗ ਮਨ । ਉਹ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮਗਨ ਮਰਤੀ ਨਾਲ ਬਾਗਰ ਲਿਆਇਆ । 18 ਤੇ ਉਜਾੜ ਦੇ ਚਾਲ੍ਹੀ ਵਰ੍ਹੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨਾਲ ਬੜਾ ਖੀਰਜ ਵਰਤਿਆ । 19 ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਨਾਨ ਦੀ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮੱਤ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਨਮਟ ਸੀਤਾ । ਉਮ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਖਰਤੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ 20 ਇਹ ਸਭ ਲਗਭੱਗ ਚਾਰ ਮੇ ਖੋਜਗ ਵਰਿਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਖਰਿਆ ।

“ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਮ ਨੇ ਮਥੁਦੇਲ ਨਬੀ ਤੀਰ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਾਈ ਦਿੱਤੇ । 21 ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਾਦਮਾਗ ਮੰਗਿਆ । ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮ ਦਾ ਖੁੰਤਰ ਮਾਉਲ ਦਿੱਤਾ । ਮਾਉਲ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਵੰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਚਾਲ੍ਹੀ ਮਾਲਾਂ ਤੱਕ ਰਾਜਾ ਸੀ । 22 ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਉਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦਾ ਬਾਦਮਾਗ ਬਣਾਇਆ । ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਾਉਦ ਬਾਰੇ ਇਉਂ ਰਿਗਾ, “ਯੰਮੀ ਦਾ ਖੁੰਤਰ, ਦਾਉਦ ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਫਿੰਡਾਵਾਂ ਆਨਮਾਰ ਖਾਇਆ । ਉਹ ਉਹੀ ਰਗੇਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਉਮ ਤੋਂ ਰਹਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ।”

23 “ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਵਾਯਦੇ ਆਨਮਾਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਲਿਆਇਆ ਹੈ । ਯਿਸੂ ਉਹੀ ਆਲਾਦ ਹੈ । 24 ਯਿਸੂ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਖਰਿਲਾਂ ਯਹੂਨਾ ਨੇ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰਚਾਰ ਸੀਤਾ । ਉਮ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੋਬਾ ਰਰਦੇ ਬਖਤਿਮਥਾ ਲੈਣ ਦਾ ਖਰਚਾਰ ਸੀਤਾ । 25 ਜਦੋਂ ਯਹੂਨਾ ਆਪਣਾ ਰੰਮ ਖਤਮ ਰਰ ਰਿਗਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਰਿਗਾ, ‘ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸੀ ਮਮਝਦੇ ਹੋ? ਮੈਂ ਮਮੀਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਵੇਖੋ, ਉਹ ਮੈਥੋਂ ਬਾਅਦ ਆਵੇਗਾ । ਮੈਂ ਉਮ ਦੇ ਖੈਰ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਦੇ ਤਮਮੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਵੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।’

26 “ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ । ਆਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਆਂਮ ਦੇ ਖੁੰਤਰੇ ਅਤੇ ਗੈਰ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਹੜੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਰਰਦੇ ਹੋ, ਸੁਣੋ । ਮੁਰਤੀ ਦਾ ਇਹ ਮੰਦੇਮ ਮਾਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ । 27 ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ

ਲੋਰਾਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਮੀ। ਆਤੇ ਉਹ ਨਥੀਆਂ ਦੇ ਲਿਖੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮਮਝੇ ਜੇ ਹਰ ਮਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਯੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਦੀ ਨਿਖੇਯੀ ਰੀਤੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਥੀਆਂ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਮਮਝਿਆ ਤੇ ਯੁਗ ਰੀਤਾ।^{੨੮} ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਤਲ ਦੇ ਨਾਇਰ ਰੋਈ ਦੇਸ ਨਹੀਂ ਮੀ, ਲੱਭਿਆ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਿਲਾਤਮ ਦੇ ਆਂਗੇ ਆਰਜ ਰੀਤੀ ਕਿ ਉਮ ਨੂੰ ਜਾਨੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

^{੨੯} ਜੇ ਕੁਝ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਮਭ ਕੁਝ ਬੁਰਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨੀਬ ਤੋਂ ਨਾਹਿਆ ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤਾ।^{੩੦} ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਫਿਰ ਉਮ ਨੂੰ ਮੁਰਦੇ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ।^{੩੧} ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਹੁਤ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਜਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਰਿਗ ਜਿਹੜੇ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਯਰੁਸਲਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਸਨ, ਆਤੇ ਗੁਣ ਉਹ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

^{੩੨} “ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਮਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ।

^{੩੩} ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਾਂ ਆਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗੁਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਰਦੇ ਤੋਂ ਉੱਠਾ ਕਿ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਯੁਗ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਦੂਜੇ ਜਬੂਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

‘ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈਂ

ਆਜ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਧਿਤਾ ਬਣਿਆ ਹਾਂ।’ ਜਬੂਰ ੨:੭

^{੩੪} ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਰਦੇ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ। ਉਹ ਰਦੇ ਵੀ ਰਬਰ ਵੱਲ ਮੜ੍ਹਨ ਲਈ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਿਗ,

‘ਜੇ ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਆਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਵਚਨ ਦਿੱਤੇ,

ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ।’ ਅਮਾਯਾਗ ੫:੩

^{੩੫} ਯਰ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,

‘ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਯਵਿੱਤਰ ਯੁਰੱਖ ਨੂੰ ਰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੜ੍ਹਨ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।’ ਜਬੂਰ ੧੬:੧੦

^{੩੬} “ਦਾਉਦ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਮੋਂ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਯੁਗੀ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਮਰ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਆਤੇ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਮੜ੍ਹ ਗਿਆ।^{੩੭} ਯਰ ਉਹ ਇੱਕ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਉੱਠਾਇਆ, ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੜ੍ਹਿਆ।^{੩੮-੩੯} ਜੇ ਭਰਾਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਆਖ ਰਹੇ ਹਾਂ; ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਰਾਹੀਂ ਧਾ ਮੱਰਦੇ ਹੋ। ਹਰ ਉਹ ਵਿਯਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਉਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਤੋਂ ਮੁਆਫ ਹੈ ਆਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਮਭ ਰਾਮੇ ਤੋਂ ਵੀ ਮੁਰਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੁਮਾ ਦੀ ਸਰੁਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਰਤ ਨਹੀਂ ਰਮ ਮੱਰਦੀ।^{੪੦} ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ ਤਾਂ ਕਿ ਜੇ ਨਥੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਾਧੇਗਾ।

^{੪੧} ਨਿੰਦਰੇ ਸੁਣੋ, ਆਚਰਜ ਮੰਨੋ ਆਤੇ ਦਫਾ ਹੋ ਜਾਓ।

ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮਮੋਂ ਵਿੱਚ

ਮੈਂ ਕੁਝ ਆਜਿਗਾ ਰਰਾਂਗਾ ਜਿਸ ਤੇ ਤੁਮੀਂ ਰਦੇ ਵੀ

ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ,

ਭਾਵੇਂ ਰੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੇ।” ਗਬਰ ੧:੫

^{੪੨} ਜਦੋਂ ਖੋਲਮ ਆਤੇ ਬਰਨਬਾਮ ਮਭਾ ਦਾ ਆਮਬਾਨ ਛੱਡ ਰਹੇ ਸਨ, ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਗਲੇ ਮਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਫਿਰ ਆਉਣ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣ ਲਈ ਆਰਜੇਈ ਰੀਤੀ।^{੪੩} ਉਮ ਮਭਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਥ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮ ਬਦਲੀ ਰਰੇ ਯਗੂਦੀ ਯਰਮ ਆਪਣਾ ਲਿਆ ਮੀ ਆਤੇ ਉਹ ਸੱਚੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਖੋਲਮ ਆਤੇ ਬਰਨਬਾਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਮਝਾਇਆ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਰਧਾ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹੋ।

^{੪੪} ਆਗਲੇ ਮਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਸਹਿਰ ਦੇ ਤਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਯਰਬੂ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਇਰੱਠੇ ਹੋਏ।

^{੪੫} ਯਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਤਾਂ ਉਹ ਈਰਖਾ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਰਿਗ ਆਤੇ ਖੋਲਮ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ।

^{੪੬} ਯਰ ਖੋਲਮ ਆਤੇ ਬਰਨਬਾਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਤੌਰ ਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮਾਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੰਦੇਸ ਧਰਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਗੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਯਰ ਤੁਮੀਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਦੀਧਰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮਮਝਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਗੁਣ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ।” ਕਿਉਂਕਿ ਯਰਬੂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਇਉਂ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੋਮਨੀ ਵਰਗਾ

ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ

ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਮੁਰਤੀ ਦਾ ਰਾਗ ਦਿਖਾ

ਮੱਰੇ।” ਅਮਾਯਾਗ ੪੬:੬

^{੪੭} ਜਦੋਂ ਗੈਰ-ਯਗੂਦੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਇਹ ਰਹਿੰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਸ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਬੂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ ਦਾ ਮਤਿਰਾਰ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਇਹੀ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਮਦੀਧਰ ਜੀਵਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸੰਦੇਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ।

^{੪੮} ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਯਰਬੂ ਦਾ ਬਚਨ ਫੈਲਦਾ ਗਿਆ।

^{੪੯} ਯਰ ਯਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਯੋਗ ਆਰਤਾਂ ਆਤੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲਮ ਆਤੇ ਬਰਨਬਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਰਮਾਇਆ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਖੋਲਮ ਆਤੇ ਬਰਨਬਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੱਲਾਂ ਰਰਨੀਆਂ ਸੁਰੁ ਰਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਰੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਛ ਦਿੱਤਾ।^{੫੦} ਯਰ ਉਹ ਦੋਨੋਂ ਆਪਣੇ ਧੈਰਾਂ ਦੀ ਯੁੜ ਝਾੜਦੇ ਹੋਏ ਇੰਦੋਨਿਖਮ ਵਿੱਚ ਯਰਤ ਆਏ।

^{੫੧} ਯਰ ਆਤਰਿਯਾ ਵਿੱਚ, ਚੋਲੇ ਆਨੇਦ ਆਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਯੇਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਇੰਰੋਨਿਖੁਮ ਵਿੱਚ

੧੪ ਯੇਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਤਦ ਇੰਰੋਨਿਖੁਮ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਯਹੁੱਚੇ। ਉੱਥੇ ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਯਰਾਬਥਾ ਮਥਾਨ ਤੇ ਯਹੁੱਚੇ ਉਹ ਹਰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਵਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਨਾ ਵੰਧੀਆਂ ਬਚਨ ਰੀਤਾ ਰਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੀਤਾ।^੧ ਯਰ ਤੁਝ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਰੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਇਆ ਅਤੇ ਨਿਰਛਾਵਾਨਾਂ ਥਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਹਿਰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ।

^੨ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਯੇਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਬਹੁਤ ਦਿਨਾ ਲਈ ਇੰਰੋਨਿਖੁਮ ਵਿੱਚ ਰੁਕੇ ਅਤੇ ਨਿਰਭੈ ਹੋਕੇ ਯਰਭੂ ਥਾਰੇ ਬੋਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਠਥਾ ਥਾਰੇ ਯਰਚਾਰ ਰੀਤਾ। ਯਰਭੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਵਰਾਮਾਤੀ ਨਿਮਾਨ ਅਤੇ ਆਰਭੇ ਵਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵੇਰੇ ਸਾਬਤ ਰੀਤਾ।^੩ ਯਰ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬਟਵਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਤੁਝ ਲੋਕ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਮਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਤੁਝ ਯੇਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲੱਗੇ।

^੪ ਤੁਝ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ, ਤੁਝ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਯੇਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਯਹੁੱਚਾਉਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰੀਤੀ ਇਹ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।^੫ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਯਤਾ ਲੱਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਗਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਲੁਕਾਉਣਿਆ ਵਿੱਚ ਲੁਮਤੁਰਾ ਅਤੇ ਵਰਥੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਮ-ਯਾਮ ਦੇ ਇਨਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ।^੬ ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਇਹ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਥਾਰੇ ਯਰਚਾਰ ਵਰਦੇ ਰਹੇ।

ਯੇਲੁਮ-ਲੁਮਤੁਰਾ ਅਤੇ ਵਰਥੇ ਵਿੱਚ

^੭ ਲੁਮਤੁਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਯੈਰ ਵਿੱਚ ਵੇਈ ਤਰਲੀਫ ਸੀ। ਉਹ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹੀ ਲੰਗੜਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਵਦੇ ਚੱਲੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੇਖਿਆ।^੮ ਇਹ ਆਦਮੀ ਉੱਥੇ ਬੈਠਾ ਯੇਲੁਮ ਦੇ ਬਚਨ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਯੇਲੁਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤਾ ਰਿ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਰਿ ਯਰਭੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਜੀ ਵਰ ਮੱਦਦਾ ਹੈ।^੯ ਇਸ ਲਈ ਯੇਲੁਮ ਉੱਚੀ ਬੋਲਿਆ, “ਆਪਣੇ ਯੈਰਾਂ ਤੇ ਖਲੇ ਜਾ।” ਉਹ ਆਦਮੀ ਉੱਥੇ ਰੁਦਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਮ-ਯਾਮ ਚੱਲਣਾ ਸੁਭੂ ਵਰ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੦} ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯੇਲੁਮ ਨੂੰ ਆਜਿਹਾ ਵਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਲੁਕਾਉਣਿਆ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਚਿਲਾਉਣ ਲੱਗੇ, “ਵੇਦਤੇ ਮਾਨਵ ਦਾ ਸੁਥ ਯਾਰੇ ਮਾਡੇ ਵੇਲ ਆਏ ਹਨ।”^{੧੧} ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਰਨਥਾਮ ਨੂੰ ਦਿਓਮ ਅਤੇ ਯੇਲੁਮ ਨੂੰ “ਹਰਭੇਸ” *ਨਾਉਂ ਨਾਲ ਬੁਲਾਉਣਾ ਸੁਭੂ ਰੀਤਾ ਇਸ ਲਈ

ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਬਚਨ ਵਰਨ ਵਿੱਚ ਆਗੂ ਸੀ।^{੧੨} ਦਿਓਮ ਦਾ ਮੰਦਰ ਮਹਿਰ ਦੇ ਵੇਲ ਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਮੰਦਰ ਦਾ ਜਾਜਰ ਤੁਝ ਬਲਦ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਮਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਤੇ ਲਿਖਾਇਆ। ਉਹ ਲੋਕ ਯੇਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਵੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

^{੧੩} ਯਰ ਜਦੋਂ ਯੇਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਵਸਤੂ ਥਾਰੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਵੇੜ ਯਏ ਅਤੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਚਿਲਾਉਣ ਲੱਗੇ ਯਏ,^{੧੪} “ਹੇ ਯਹੁੱਥੇ! ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਰਿਉ ਵਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਆਸੀਂ ਵੇਵਤੇ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਆਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹੀ ਵਰਗੇ ਮਨੁੱਖ ਹਾਂ। ਆਸੀਂ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਵੱਸਣ ਆਏ ਹਾਂ ਰਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਆਰਥ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਜਿਉਂਦੇ ਮੱਥੇ ਯਰਭੇਸੁਰ ਵੱਲ ਯਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਰਾਮ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ, ਯਰਤੀ, ਮਥੁੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸ ਸਾਰੀ ਸਿਰਸਟੀ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ।

^{੧੫} “ਧਿੱਛਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਵੇਮਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਵਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਹਾ।^{੧੬} ਯਰ ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਉਹ ਵਾਰਜ ਰੀਤੇ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਰਿ ਉਹ ਮੇਂਚੁਦ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਰੱਖਾ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਰਤ ਤੇ ਫਸਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਬੇਸੁਮਾਰ ਆਨਾਜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।”

^{੧੭} ਯੇਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਹੀਆਂ, ਯਰ ਉਹ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ਚਿਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਲੀਆਂ ਵੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਮੱਦੇ।

^{੧੮} ਫਿਰ ਤੁਝ ਯਹੂਦੀ ਆੰਤਾਰਿਆ ਅਤੇ ਇੰਰੋਨਿਖੁਮ ਤੋਂ ਆਏ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੇਲੁਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਜਾਣ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੇਲੁਮ ਤੇ ਖੱਬਰਾਵ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮੇਂਚ ਰੇ ਯੂਹ ਰੇ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ, ਰਿ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ।^{੧੯} ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਯੇਲੁਮ ਦੇ ਆਮ-ਯਾਮ ਇੰਰਤਰ ਹੋਏ, ਉਹ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਵਰਥੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ।

ਆੰਤਾਰਿਆ ਵਿੱਚ ਯਰਤਣਾ

^{੨੦} ਯੇਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਨੇ ਵਰਥੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਰੀਤਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਬਣ ਗਏ। ਉਹ ਵੈਨੋਂ ਲੁਮਤੁਰਾ, ਇੰਰੋਨਿਖੁਮ ਅਤੇ ਆੰਤਾਰਿਆ ਨੂੰ ਯਰਤੇ।^{੨੧} ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਯੇਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰੜੇ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਣ ਥਾਰੇ ਮਮਝਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਾਨੂੰ ਯਰਭੇਸੁਰ

*੧੮:੧੨ ਹਰਭੇਸ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯੂਨਾਨੀ ਵੇਵਤਾ। ਯੂਨਾਨੀ ਇਸ ਨੂੰ ਯਰਭੂ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਆਖਦੇ ਸਨ।

*੧੮:੧੩ ਦਿਓਮ ਯੂਨਾਨੀ ਵੇਵਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਰਭੁਖ ਵੇਵਤਾ।

ਦੇ ਸ਼ਾਜ ਵਿੱਚ ਖਰਵੇਸ਼ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਾਨੇਰਾਂ ਮੁਸਰਲਾਂ ਦਾ ਮਾਹਮਣਾ ਰਹਿਣਾ ਖਵੇਗਾ।” ੨੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰੇ ਰਲੀਮਿਆ ਲਈ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਨਿਖਰਤ ਰੀਤਾ। ਵਰਤ ਅਤੇ ਖਰਾਰਥਨਾ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰਭੂ ਨੂੰ ਮੱਥ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਰੇਮਾ ਰੀਤਾ।

੨੪ ਉਹ ਦੋਨੋਂ ਖਿਮਦਿਆ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘੇ ਅਤੇ ਖੰਫਲਿਆ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖਰੁੱਚੇ। ੨੫ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੇਸ਼ ਖਰਗਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅੰਤਾਰਿਆ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਗਏ। ੨੬ ਉੱਥੋਂ ਤੋਂ, ਜਗਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਦੋਨੋਂ ਅੰਤਾਰਿਆ ਨੂੰ ਗਏ। ਇਹ ਉਹੀ ਸਹਿਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਚਿਰਥਾ ਨੂੰ ਮੱਥ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰੇਮ ਰਹਿਣ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਰੇਮ ਖੁਰਨ ਰਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

੨੭ ਜਦੋਂ ਉੱਥੇ ਦੋਨੋਂ ਖਰੁੱਚੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਫਿਰਦੇ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਗੈਰ ਰੇਮਾਂ ਦੇ ਲੋਰ ਵੀ ਨਿਹਚਾ ਰਹਿ ਮੱਰਣ।” ੨੮ ਉੱਥੇ ਖੈਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਮਸੀਹ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਰਹੇ।

ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਮਭਾ

੧੫ ? ਰੁਝ ਲੋਰ ਅਗੁਦਿਆ ਤੋਂ ਅੰਤਾਰਿਆ ਨੂੰ ਆਏ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅਗੁਦੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਖਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲੱਗੇ, “ਜੇ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸੀਤ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਨਤ ਨਾ ਰਹਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਮੱਰੋਗੇ।” ੨ ਖੈਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਅਜਿਹੇ ਉਖਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੁਦਿਆ ਦੇ ਫਿਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਰੁਝਤਾ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਰੀਤੀ। ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਸਚਿਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਖੈਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਰੁਝ ਮਥਾਨਰ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ, ਰਸੂਲਾਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਮੱਥਰ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਇਸ ਖਰਸਨ ਥਾਰੇ ਚਰਚਾ ਰਹਿਣ ਲਈ, ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਜਾਣਗੇ।

੩ ਰਲੀਮਿਆ ਨੇ ਫਿਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਰਾ ਲਈ ਮਦਦ ਰੀਤੀ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੈਨੀਰੇ ਅਤੇ ਸਾਮਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਆਤਰਾ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੈਨੀਰੇ ਅਤੇ ਸਾਮਰਿਆ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਗੈਰ-ਅਗੁਦੀ ਲੋਰ ਮੱਥੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਖਰਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਸਾਰੇ ਭਰਾ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ। ੪ ਫਿਰ ਖੈਲੁਮ, ਬਰਨਥਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੂਜੇ ਲੋਰ ਵੀ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਖਰੁੱਚੇ। ਰਸੂਲਾਂ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਆਗਤ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਰਹੀਆਂ ਜੋ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰੀਤੀਆਂ ਸਨ। ੫ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਨੇ, ਜੇ ਫਰੀਮੀ ਖੰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ ਖਰੁੱਚੇ ਰੇ ਰਿਗਾ, “ਗੈਰ-ਅਗੁਦੀ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੰਨਤ ਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰਗ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

੬ ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਸ ਮਸੱਥਿਆ ਥਾਰੇ ਮੋਚਣ ਲਈ ਇੱਕਤਰ ਹੋਏ। ੭ ਰਾਫੀ ਦੇਰ ਬਹਿਸ ਵੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਖਰਸਮ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਢ ਤੋਂ ਹੀ ਖਰਾ ਹੈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਤਾਂ ਜੇ ਖਰਾਈਆਂ ਰੇਮਾਂ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਖੁਸ਼ਬਥਰੀ ਨੂੰ ਸੁਣ ਮੱਰਣ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ ਰਹਿਣ। ੮ ਖਰਮੇਸੁਰ ਮਭ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਗੈਰ ਅਗੁਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਰੀਤਾ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਦੇਰੇ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਰੀਤਾ। ੯ ਖਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰੇਈ ਫਰਰ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਮੁੱਧ ਰਹਿ ਦਿੱਤੇ। ੧੦ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੇਟਾਂ ਤੇ ਭਾਰੀ ਥੋੜ ਰਿਉ ਖਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਰਹੇਥਿਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਰੇਸਿਸ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ? ਅਸੀਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਖਿਉ-ਦਾਦੇ ਇੰਨੇ ਸਮਥਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਥੋੜ ਢੇਲ ਮੱਰਦੇ। ੧੧ ਨਹੀਂ। ਮਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਤੇ ਇਹ ਲੋਰ ਖਰਭੂ ਅਿਸੂ ਦੀ ਚਿਰਥਾ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾਵਾਂਗੇ।”

੧੨ ਉਦ ਸਾਰੀ ਮੰਡਲੀ ਚੁੱਧ ਹੋ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੈਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਨੂੰ ਚਮਤਕਾਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਥਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਚੰਭਿਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੈਰ-ਅਗੁਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਵਾਏ। ੧੩ ਜਦੋਂ ਖੈਲੁਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਬੋਲ ਗਏ ਤਾਂ ਆਰੁਥ ਅੱਗੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ। ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ। ੧੪ ਸਮਝੋਨ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿਵੇਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗੈਰ-ਅਗੁਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖਰਵਾਨ ਰਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਰ ਬਣਾਰੇ ਆਪਣਾ ਖਿਆਲ ਦਰਸਾਇਆ। ੧੫ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਬਚਨ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ:

੧੬ ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਮੁੜ ਆਵਾਂਗਾ

ਅਤੇ ਫੇਰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਡਿੰਗੇ-ਢਟੇ

ਘਰ ਨੂੰ ਉਸਾਰਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਮਲਹਥੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਉਸਾਰਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਮੁੜ ਉਸਦਾ ਘਰ ਨਵਾਂ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।

੧੭ ਫਿਰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਖਰਭੂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਵੇਖਣਗੇ।

ਹੋਰਨਾ ਖਰਾਈਆਂ ਰੇਮਾਂ ਦੇ ਲੋਰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ

ਮੱਥਥਿਤ ਹਨ।

ਖਰਭੂ ਜੇ ਇਹ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਰਦਾ ਹੈ,

ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ। 1 ਅਮੇਸ ੯:੧੧-੧੨

੧੮ ਇਹ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਮੁਢ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

੧੯ “ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੈਰ-ਅਗੁਦੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਤਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਮੁੜ ਖਵੇ ਹਨ। ੨੦ ਸਗੋਂ ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਇੱਕ ਖੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ:

ਉਹ ਭੋਜਨ ਨਾ ਖਾਓ ਜਿਹੜਾ ਮੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, (ਇਹ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਆਸੂਯ ਰਵਦਾ ਹੈ।) ਰਿਮੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿਨਮੀ ਧਾਥ ਨਾ ਰਹੇ। ਲਗੂ ਨਾ ਖਾਓ। ਗਲ ਖੁੱਟੇ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਖਾਮ ਨਾ ਖਾਓ।

^{੨੧} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਰਿਉਰਿ ਹਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਯਹੂਦੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰਹਾ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਵਰਦੇ ਹਨ। ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰਹਾ ਹਰ ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਧਰਚਾਰਨਾ ਸਥਾਨਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਰਿਹਾ ਤੋਂ ਧੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।^{੨੧}

ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ

^{੨੨} ਤਦ ਰਸੂਲਾਂ, ਬਚੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਵਰਨੀਸਿਯਾ ਦੇ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਨੇ ਨਿਸਚਾ ਰੀਤਾ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲਮ ਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਨਾਲ ਅੰਤਾਰਿਯਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੂਹ ਨੇ ਆਥਣੇ ਖੁਦ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਖਾਮ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਜਿਹੜਾ ਬਰਨਥਾਮ ਰਹਾਉਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੀਲਾਮ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਯਹੂਮਲਮ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਤਿਰਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।^{੨੩} ਇਸ ਮੰਡਲੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਵੀ ਭੋਜੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

ਰਸੂਲਾਂ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ, ਸਾਰੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਅੰਤਾਰਿਯਾ ਦੇ ਸਹਿਰ ਅਤੇ ਸੁਰਿਯਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਰਿਨੀਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ।
ਧਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇ,

^{੨੪} ਧਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇ, ਸਾਨੂੰ ਧਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਡੀ ਜਗ੍ਹਾ ਆਏ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਰਲੀਫਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਰੇਸਾਨ ਰੀਤਾ। ਅਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਵਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ।^{੨੫} ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇੱਕਸਾਥ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹਾਮੀ ਭਰੀ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰ ਖੋਲਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਭੋਜਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੨੬} ਖੋਲਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਨੇ ਆਥਣੇ ਜੀਵਨ ਧਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਆਰਥਣ ਵਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।^{੨੭} ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਯਹੂਦਾ ਅਤੇ ਮੀਲਾਮ ਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਆਥ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਬਾਨੀ ਦੱਸਣਗੇ।^{੨੮} ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਧਰ ਹੋਰ ਭਾਰ ਨਾ ਧਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮੰਨ ਲਿਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਵਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ:

^{੨੯} ਉਹ ਭੋਜਨ ਨਾ ਖਾਓ ਜਿਹੜਾ ਮੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਗੂ ਨਾ ਖਾਓ, ਗਲ ਖੁੱਟੇ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਖਾਮ ਨਾ ਖਾਓ।

ਰਿਮੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿਨਮੀ ਧਾਥ ਨਾ ਰਹੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਵਰ ਰਹੋ ਹੋਵੋਗੇ।

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖਦੇ ਹਾਂ।

^{੩੦} ਇਉਂ ਖੋਲਮ, ਬਰਨਥਾਮ, ਯਹੂਦਾ ਅਤੇ ਮੀਲਾਮ ਯਹੂਮਲਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅੰਤਾਰਿਯਾ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਜਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਵਰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਦਿੱਤੀ।^{੩੧} ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਪੜ੍ਹੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਦੇ ਸੁਖੀ ਮੰਦੇਮ ਲਈ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਨ।^{੩੨} ਯਹੂਦਾ ਅਤੇ ਮੀਲਾਮ ਵੀ ਰਸੂਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਵਰਨ ਅਤੇ ਤਰੜੇ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਰਹੀਆਂ।^{੩੩} ਕੁਝ ਦੇਰ ਯਹੂਦਾ ਅਤੇ ਮੀਲਾਮ ਉੱਥੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਭਾਈਆਂ ਵੇਲੋਂ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਤੀ ਦੀ ਆਸੀਮ ਲੈ ਕੇ ਫਿਰ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਹ ਮੁੜ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਆਥਣੇ ਭਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਰਤ ਆਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਸੀ।^{੩੪} *

^{੩੫} ਧਰ ਖੋਲਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਅੰਤਾਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਰਦੇ ਰਹੇ, ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਭੂ ਮਾਲਿਰ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਬਖਰੀ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਾਇਆ ਅਤੇ ਧਰਚਾਰ ਰੀਤਾ।

ਖੋਲਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਦਾ ਆਲੋਗ ਹੋਣਾ

^{੩੬} ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਖੋਲਮ ਨੇ ਬਰਨਥਾਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਅਸੀਂ ਧਰਭੂ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਵੇਖਣ ਲਈ ਵਾਧਮ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਰਿਵੇਂ ਵਰ ਰਹੇ ਹਨ।”

^{੩੭} ਬਰਨਥਾਮ ਆਥਣੇ ਨਾਲ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਮਰਕੁਮ ਵੀ ਰਹਾਉਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ਲਿਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।^{੩੮} ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਹਿਲੀ ਫੇਰੀ ਤੇ, ਯਹੂਦਾ ਮਰਕੁਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਫੁਲਿਯਾ ਤੇ ਛੱਡ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੇਮ ਵਰਨਾ ਬੰਦ ਵਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਖੋਲਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਵੇਮ ਰੀਤਾ।^{੩੯} ਖੋਲਮ ਅਤੇ ਬਰਨਥਾਮ ਵਿੱਚ ਤਰੜੀ ਬਹਿਸ ਹੋਈ ਅਤੇ ਆਖਿਰਕਾਰ ਉਹ ਆੱਡ ਹੋ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਹਵਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਬਰਨਥਾਮ ਮਰਕੁਮ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਗਾਜ ਤੇ ਚੜ੍ਹਕੇ ਰਥਰੁਮ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

^{੪੦} ਖੋਲਮ ਨੇ ਮੀਲਾਮ ਨੂੰ ਆਥਣੇ ਨਾਲ ਲੈਜਾਣ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਭਰਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਧਰਭੂ ਦੀ ਰਿਰਥਾ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਭੋਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।^{੪੧} ਖੋਲਮ

* ੧੫:੩੪ ਯੂਨਾਨੀ ਕੁਝ ਧਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ੩੪ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ: “ਧਰ ਮੀਲਾਮ ਨੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਵਰਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ।”

ਜਾਂ ਤੇ ਮੀਲਾਮ ਮੁਰਿਯਾ ਜਾਂ ਤੇ ਰਲੀਮਿਯਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰਦਿਆਂ ਹੋਣੀਆਂ, ਰਲੀਮਿਯਾਂ ਨੂੰ ਤਰੜੇ ਵਰਦੇ ਰਹੇ।

ਤਿਭੇਖਿਉਮ ਦਾ ਖੋਲੁਮ ਜਾਂ ਤੇ ਮੀਲਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਾ

1੬ ਖਿਸੂ ਦਾ ਇੱਕ ਚੇਲਾ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਤਿਭੇਖਿਉਮ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਮਾਂ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾ ਅਗੂਦਣ ਸੀ, ਘਰ ਉਮਦਾ ਧਿਉ ਯੂਨਾਨੀ ਸੀ। ^੧ ਲੁਮਤਰਾ ਜਾਂ ਤੇ ਇੰਰੇਨਿਯੁਮ ਦੇ ਮਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਦੀ ਤਿਭੇਖਿਉਮ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਸੀ। ^੨ ਉਹ ਉਮ ਬਾਰੇ ਬੜੇ ਨੇੜੇ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਖੋਲੁਮ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤਿਭੇਖਿਉਮ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਮਫਰ ਰਹੇ, ਘਰ ਉਮ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਮਭ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਮਦਾ ਧਿਤਾ ਯੂਨਾਨੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਖੋਲੁਮ ਨੇ ਉਮ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਉਮਦੀ ਸੁੰਨਤ ਰੀਤੀ। ^੩ ਫਿਰ ਖੋਲੁਮ ਜਾਂ ਤੇ ਉਮ ਦੇ ਸਾਥੀ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਮਹਿਰ ਗਾਹੀਂ ਮਫਰ ਰੀਤਾ ਜਾਂ ਤੇ ਰਸੂਲਾਂ ਜਾਂ ਤੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਦੇ ਰਿਵਾਜਾਂ ਜਾਂ ਤੇ ਫੈਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰੁੰਚਾਇਆ। ^੪ ਇਉਂ ਰਲੀਮਿਯਾ ਨਿਹਚਾ ਵਿੱਚ ਮਜਬੂਤੀ ਨਾਲ ਵੱਧੀਆਂ ਜਾਂ ਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਖੋਲੁਮ ਮਰਦੂਨਿਯਾ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ

^੫ ਖੋਲੁਮ ਜਾਂ ਤੇ ਉਮ ਦੇ ਸਾਥੀ ਫਰੁਗਿਯਾ ਜਾਂ ਤੇ ਗਲਾਤਿਯਾ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦੇ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਧਵਿੱਤਰ ਜਾਤਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮਿਯਾ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਘਰਚਾਰ ਵਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ। ^੬ ਖੋਲੁਮ ਜਾਂ ਤੇ ਤਿਭੇਖਿਉਮ ਮੁਸਿਯਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੇਲ ਧਰੁੰਚੇ, ਉਹ ਬਿਬੁਨਿਯਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਘਰ ਧਵਿੱਤਰ ਜਾਤਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਨਾ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ। ^੭ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁਸਿਯਾ ਦੇ ਵੇਲੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਤਰੋਯਾਮ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਧਰੁੰਚੇ।

^੮ ਉਸ ਰਾਤ ਖੋਲੁਮ ਨੇ ਇੱਕ ਦਰਸਨ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਦਰਸਨ ਵਿੱਚ, ਉਮ ਨੇ ਮਰਦੂਨਿਯਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਅੱਗੇ ਖਲੋਤਿਆਂ ਜਾਂ ਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਵਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ, “ਮਰਦੂਨਿਯਾ ਨੂੰ ਆ ਜਾਂ ਤੇ ਮਾਡੀ ਮਗਇਤਾ ਵਰ।” ^੯ ਖੋਲੁਮ ਦੇ ਇਹ ਦਰਸਨ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸਾਂ ਤਰੁੰਤ ਮਰਦੂਨਿਯਾ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ। ਸਾਨੂੰ ਅਰੀਨ ਸੀ ਕਿ ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਸੀ।

ਲੁਦਿਯਾ ਦਾ ਧਰਿਵਰਤਨ

^{੧੦} ਅਸੀਂ ਜਗਜ਼ ਗਾਹੀਂ ਤਰੋਯਾਮ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋਏ ਜਾਂ ਤੇ ਸਿਯੇ ਮਖੁਤਰਾਕੇ ਦੇ ਟਾਪੂ ਵੱਲ ਮਫਰ ਰੀਤਾ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਨਿਯਾਥੁਲਿਮ ਦੇ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਧਰੁੰਚੇ। ^{੧੧} ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਫਿਲਿਥੈ ਗਏ, ਇਹ ਮਰਦੂਨਿਯਾ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਹਿਰ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੇ ਇਹ ਰੋਮੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹਿਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਰੁੜ੍ਹ ਦਿਨ ਉਮੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹੇ।

^{੧੨} ਮਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਫਾਟਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਰਿਆ ਦੇ ਵੰਢੇ ਗਏ। ਜਾਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਮ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਗੁਰਾ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਗੂਦੀ ਇਕੱਠੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਰੁੜ੍ਹ ਯੋਰਤਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਜਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ^{੧੩} ਉੱਥੇ ਬੁਯਾਤੀਗਾ ਮਹਿਰ ਤੋਂ ਲੁਦਿਯਾ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਵੀ ਸੀ। ਉਮਦਾ ਵੰਢੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸੀ। ਉਮ ਨੇ ਸੱਚੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ। ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮਦਾ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਖੋਲੁਮ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ। ^{੧੪} ਉਹ ਜਾਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜੇ ਉਮ ਦੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਗਹਿਰੇ ਸਨ ਬਖਤਿਮਮਾ ਲਿਆ। ਉਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫੇਰ ਉਮ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਆਖਣੇ ਅਰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ, “ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਸੂਮ ਵਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਖਰਬੂ ਖਿਸੂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਉਧਾਮਨਾ ਗਾਂ, ਫੇਰ ਕਿਰਥਾ ਵਰਦੇ ਆਉ ਜਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰੇ।” ਉਮ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਖਣੇ ਅਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਮਨਵਾ ਲਿਆ।

ਖੋਲੁਮ ਜਾਂ ਤੇ ਮੀਲਾਮ ਵੈਦ ਵਿੱਚ

^{੧੫} ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਰੁੜ੍ਹ ਇੰਝ ਵਾਧਰਿਆ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਮਥਾਨ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਾਸੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸੇਸ਼ ਜਾਤਮਾ ਦਾ ਵਾਸ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ, ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਵੱਖ ਮੱਕਰੀ ਸੀ। ਇਉਂ ਉਹ ਇਸ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਧੈਮਾ ਆਖਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਵਸੇਬੇ ਲਿਆਉਂਦੀ ਸੀ। ^{੧੬} ਇਸ ਰੁੜ੍ਹੀ ਨੇ ਖੋਲੁਮ ਜਾਂ ਤੇ ਮਾਡਾ ਖਿੰਫਾ ਰੀਤਾ ਜਾਂ ਤੇ ਉੱਚੀ ਆਖ ਰਹੀ ਸੀ, “ਇਹ ਵਿਯਾਰਤੀ ਜਾਂ ਤੇ ਮਗਨ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹਨ। ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਸਾਰ ਵੱਖਦੇ ਹਨ।” ^{੧੭} ਉਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਇਹ ਵਰਨਾ ਜਾਤੀ ਰੱਖਿਆ ਘਰ ਖੋਲੁਮ ਇਹ ਸੁਣਦਾ ਉਤਰਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਤੇ ਜਾਤਮਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਖਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਇਖਤਿਆਰ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਰੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਉਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਆ।” ਉਮੇ ਵਰਤ ਉਮ ਰੁੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਤਮਾ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਈ।

^{੧੮} ਉਮ ਰੁੜ੍ਹੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਮਹਿਸੂਮ ਰੀਤਾ ਕਿ ਗੁਣ ਉਹ ਧੈਮੇ ਰੁਮਾਉਣ ਲਈ ਉਮਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਵਰ ਮੱਕਦੇ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੋਲੁਮ ਜਾਂ ਤੇ ਮੀਲਾਮ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਜਾਂ ਤੇ ਮਹਿਰ ਦੀ ਸਭਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਖਿੱਚ ਲਿਆਏ। ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਉੱਥੇ ਸਨ। ^{੧੯} ਉਹ ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਗੂਆਂ ਵੇਲ ਲੈ ਆਏ ਜਾਂ ਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਇਹ ਲੋਕ ਅਗੂਦੀ ਹਨ ਜਾਂ ਤੇ ਇਹ ਮਾਡੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਭਾਜੜ ਧਾ ਰਹੇ ਹਨ।” ^{੨੦} ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਰਿਵਾਜ ਸਿੱਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਸਰਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਰੋਮੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਰਿਵਾਜ ਨਾ ਵਰੁਲ ਮੱਕਦੇ ਹਾਂ ਨਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਮੱਕਦੇ ਹਾਂ।”

^{੨੧} ਤਦ ਲੋਕੀ ਖੋਲੁਮ ਜਾਂ ਤੇ ਮੀਲਾਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਏ। ਤਦ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਖੋਲੁਮ ਜਾਂ ਤੇ ਮੀਲਾਮ ਦੇ ਵੱਧੇ ਧਾੜ

ਸੁੱਟੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋੜ੍ਹਿਆਂ ਨਾਲ ਮਾਰਨ।²³ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੈਦ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਵੈਦਖਾਨੇ ਦੇ ਦਰੋਗਾ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਯੂਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣਾ।”²⁴ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਗੁਰਮ ਖਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰਲੇ ਵੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਦੇ ਖਾਨੇ ਠੇਰ ਦਿੱਤੇ।

²⁵ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਖੋਲ੍ਹ ਮੀਲਾਮ ਖਰਾਰਥਨਾ ਵਰਦੇ ਹੋਏ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਵੈਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਜਨ-ਗੀਤ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ।

²⁶ ਆਚਾਰਨ ਭਿਯਾਨਕ ਭੁਚਾਲ ਆਇਆ। ਭੁਚਾਲ ਇੰਨਾ ਜਬਰਦਸਤ ਸੀ ਕਿ ਵੈਦਖਾਨੇ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਤੱਕ ਜਿੱਲ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਵੈਦਖਾਨੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ। ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵੈਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈਆਂ।

²⁷ ਜੇਲਰ ਜਾਗਿਆ ਅਤੇ ਵੈਦਖਾਨੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵੇਖੇ। ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਵੈਦੀ ਘਰਿਲਾਂ ਹੀ ਨਹ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਵੱਢੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਹੀ ਵਾਲਾ ਸੀ।²⁸ ਘਰ ਖੋਲ੍ਹ ਮੈ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਖਰਾਰ ਵੇ ਰਿਹਾ, “ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਇਉਂ ਰਸਟ ਨਾ ਦੇ। ਅਸੀਂ ਮਭ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹਾਂ।”

²⁹ ਤਦ ਵੈਦ ਮੰਗਵਾ ਵੇ ਉਹ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਦੌੜਿਆ, ਉਹ ਵੱਧਦਾ ਹੋਇਆ ਖੋਲ੍ਹ ਮੈਲਾਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਢਹਿ ਧਿਆ।

³⁰ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਵੱਢਿਆ ਅਤੇ ਰਿਹਾ, “ਹੇ ਮਹਾ ਖਰੱਥੇ, ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਮੈਂ ਵੀ ਵਰਾਂ?”

³¹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਧਰਭੂ ਜਿਸੁ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਵਰ, ਫੇਰ ਤੂੰ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ, ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਬਚਾਏ ਜਾਣਗੇ।”³² ਤਾਂ, ਖੋਲ੍ਹ ਮੈਲਾਮ ਨੇ ਜੇਲਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭ ਨੂੰ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਧਰਭੂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।³³ ਜਦ ਕਿ ਰਾਤ ਵਾਢੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਧਰ ਜੇਲਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਖਮ ਮਾਫ਼ ਕੀਤੇ। ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਲਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

³⁴ ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਲੈਜਾ ਵੇ ਭੋਜਨ ਵਰਵਾਇਆ, ਗੁਣ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮੁੜ ਤੋਂ ਖੜੇ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਣ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਸਨ।

³⁵ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰੋਗਾ ਵੇਲ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।”

³⁶ ਦਰੋਗਾ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹ ਮੈ ਆਖਿਆ, “ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਹਾ ਵਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦੇਵੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ, ਸੇ ਤੁਸੀਂ ਗੁਣ ਸਾਡੀ ਨਾਲ ਇੱਥੋਂ ਜਾ ਸੱਕਦੇ ਹੋ।”

³⁷ ਘਰ ਖੋਲ੍ਹ ਮੈ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਰੋਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਵੇਸ ਮਾਥਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਮਭਨਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵੇੜੇ ਮਾਰਦੇ ਵੈਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਵੀ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਸੀਂ ਗੁਧਤ ਕੁਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਚੱਲੇ ਜਾਈਏ? ਨਹੀਂ ਇਹ

ਇਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਆਪ ਆਪੇ ਸਾਨੂੰ ਬਾਹਰ ਵੱਢ ਕੇ ਲੈ ਚੱਲਣ।”

³⁸ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਗਲ ਸਾਰਾ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਜਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਰੋਮੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੀ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਘਬਰਾ ਗਏ।³⁹ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪ ਖੋਲ੍ਹ ਮੈਲਾਮ ਅਤੇ ਮੀਲਾਮ ਵੇਲ ਆਏ ਤੇ ਆਪੇ ਖਿਮਾ ਮੰਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਢਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸਹਿਰ ਛੱਡ ਜਾਣ ਲਈ ਰਿਹਾ।⁴⁰ ਧਰ ਜਦੋਂ ਖੋਲ੍ਹ ਮੈਲਾਮ ਅਤੇ ਮੀਲਾਮ ਜੇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਤਾਂ ਉਹ ਲੁਕਿਆ ਵੇ ਘਰ ਨੂੰ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਨਿਗਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਮਲੀ ਦਿੱਤੀ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਸੁਰ ਵਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਸਹਿਰ ਛੱਡ ਕੇ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਵੱਧੇ।

ਖੋਲ੍ਹ ਮੈਲਾਮ ਅਤੇ ਮੀਲਾਮ ਬਸਲੁਨੀ ਵੇ ਵਿੱਚ

੧੭ ਤਦ ਉਹ ਅਮਫਿਯੁਲਿਸ ਅਤੇ ਅੱਧੁਲੋਨਿਆ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹੋਏ ਬਸਲੁਨੀ ਵੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਏ, ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਧਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨ ਸੀ।^੧ ਖੋਲ੍ਹ ਮੈ ਧਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿੱਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਹਰ ਸਥਤ ਦੇ ਦਿਨ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਖੋਥੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਰਦਾ ਸੀ।

^੨ ਖੋਲ੍ਹ ਮੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੋਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਮਮਝਾਇਆ ਤੇ ਮਾਥਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਮੀਗ ਨੇ ਵੱਧ ਭੋਗਣਾ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਮੈ ਰਿਹਾ, “ਇਹ ਜਿਸੁ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਮਮੀਗ ਹੈ।”^੩ ਕੁਝ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹ ਮੈਲਾਮ ਅਤੇ ਮੀਲਾਮ ਨਾਲ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਯੂਨਾਨੀ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਆਰਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਜੋ ਸੱਚੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਵਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਉਂ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਮਮੂਗ ਨੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਆਰਤਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਮੈਲਾਮ ਅਤੇ ਮੀਲਾਮ ਨਾਲ ਸਾਮਿਲ ਹੋ ਗਏ।

^੪ ਧਰ ਉਹ ਆਗੂਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਵਰਨ ਲੱਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਭੈੜੇ ਆਦਮੀ ਸਹਿਰ ਚੇ ਭਾੜੇ ਤੇ ਲਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੈੜਿਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਗਰ ਲਾ ਲਿਆ ਤੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦੰਗੇ ਮਚਾ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਆਮੇਨ ਦੇ ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਹੋਏ ਗਏ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖੜਦਾ ਵਰ ਸੱਕਣ।^੫ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਮੈਲਾਮ ਅਤੇ ਮੀਲਾਮ ਉੱਥੇ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਆਮੇਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਿਗਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਮਾਗਮਣੇ ਲੈ ਆਏ ਅਤੇ ਭੰਡ ਖਾਉਣ ਲੱਗੇ ਕਿ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮਭ ਨੂੰ ਵੱਢੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤੇ ਗੁਣ ਉਹ ਇੱਥੇ ਵੀ ਆ ਖਰੁੰਦੇ ਹਨ।” ਆਮੇਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੁਕਾਏ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਵਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵੈਸਰ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਬਿਲਾਫ਼ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਨ ਕਿ ਉੱਥੇ ਜਿਸੁ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗਾਜਾ ਹੈ।”

੯ ਭੀੜ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਖਰੇਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ। ੧੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਮੋਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਾਚਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ।

ਐਲਮ ਅਤੇ ਮੀਲਾਮ ਦਾ ਬਰਿਆ ਨੂੰ ਜਾਣਾ

੧੦ ਉਸੇ ਰਾਤ ਨਿਰਾਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਐਲਮ ਅਤੇ ਮੀਲਾਮ ਨੂੰ ਬਰਿਆ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਜਦ ਉਹ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਉਹ ਅਗੂਦੀ ਖਰਾਬਤਾ ਮਥਾਨ ਤੇ ਗਏ। ੧੧ ਏਥੋਂ ਦੇ ਅਗੂਦੀ ਬੱਸਲੁਨੀਰੇ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੁਣਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਨ। ਅਤੇ ਬਰਿਆ ਦੇ ਅਗੂਦੀ ਰੋਜ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੋਬੀਆਂ ਨੂੰ ਖੜਕਦੇ ਕਿ ਵੇਖੀਏ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ੧੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਅਗੂਦੀ ਨਿਰਾਚਾਰੀ ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੁਨਾਨੀ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨਿਰਾਚਾਰੀ ਬਣ ਗਏ।

੧੩ ਖਰ ਜਦੋਂ ਬੱਸਲੁਨੀਰੇ ਦੇ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਐਲਮ ਨੇ ਬਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਖਰਚਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਵੀ ਆ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਚੈਨੀ ਤੇ ਡਰ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤਾ। ੧੪ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਾਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਐਲਮ ਨੂੰ ਦੂਰ ਮਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਖਰ ਮੀਲਾਮ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹੇ। ੧੫ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰਾਚਾਰੀ ਐਲਮ ਨਾਲ ਗਏ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਥੈਨੇ ਤੱਕ ਦੂਰ ਲੈ ਗਏ। ਫਿਰ ਉਹ ਬਰਿਆ ਨੂੰ ਮੁੜਨ ਲਈ ਵਿਦਾ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਐਲਮ ਵੱਲੋਂ ਮੀਲਾਮ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਲੈ ਕੇ ਗਏ, “ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਓ।”

ਐਲਮ ਆਥੈਨੇ ਵਿੱਚ

੧੬ ਐਲਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਥੈਨੇ ਵਿੱਚ ਇੰਤਹਾਰ ਵਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਖਰ ਉਹ ਇਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਬੜਾ ਦੁੱਖੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਰ ਤਾਂ ਮੂਰਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ੧੭ ਖਰਾਬਤਾ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਅਗੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਯੁਨਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਸੱਚੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਵਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿੱਚਾਰ ਰੀਤੇ ਜੋ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਵਿਉਧਾਰੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ੧੮ ਝੜ ਆਖਿਰੂਰੀ ਅਤੇ ਸਤੋਰਿਈ ਖੰਡਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਰੀਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਝੜ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਗੱਧੀ ਕਿਸ ਥਾਵੇ ਗੱਲ ਵਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?” ਐਲਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿਸੁ ਦਾ ਮੂਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਥਾਵੇ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਥਾਵੇ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੧੯ ਤਾਂ ਉਹ ਐਲਮ ਨੂੰ ਅਰਿਸੁਥਗੁਸ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਕਿਰਥਾ ਵਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨਵੇਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਰ ਜਿਸ ਥਾਵੇ ਤੂੰ

ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ੨੦ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਖਹਿਲਾਂ ਵਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਆਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਗੁਣ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੀ ਆਰਥ ਹੈ।” ੨੧ (ਆਥੈਨੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ, ਜੋ ਆਥੈਨੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਸਨ।)

੨੨ ਤਦ ਐਲਮ ਅਰਿਸੁਥਗੁਸ ਦੀ ਸਭਾ ਸਾਰੇ ਖੜਕਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਆਥੈਨੇ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ! ਮੈਂ ਵੇਖ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਝੜਕੇ ਖਰਮਿਰ ਹੋ।

੨੩ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰ ਸਾਹੀਂ, ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਖਦਾ ਹੋਇਆ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਉਪਾਸਨਾ ਵਰਕੇ ਹੋ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਵੇਖੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ‘ ਖਰਮੇਸੁਰ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੈ।’ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਥਾਵੇ ਦੱਸਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਬਿਨਾ ਜਾਣਿਆਂ ਉਪਾਸਨਾ ਵਰਕੇ ਹੋ।

੨੪ “ਉਹੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚਲੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਰਚਨਾ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਵਰਗ ਤੇ ਖਰਤੀ ਦਾ ਖਰਬੂ ਹੈ। ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਗੱਧਾਂ ਨਾਲ ਬਣੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ੨੫ ਇਹ ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ, ਖਰਾਣ ਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਝੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਦਦ ਦੀ ਵੀ ਵੇਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਖਰਬੂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੋਲ ਸਭ ਝੜ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ੨੬ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ, ਆਦਮ, ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਰਕੇ ਅਨੇਰਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਰੀਤੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵੇਮਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨਿਸਚਿਤ ਰੀਤਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵੇਮ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਚੰਗਾ ਕਿ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੨੭ “ਖਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਖੋਜਣ। ਜੇਕਰ ਲੋਕ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵੇਖਦੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਸਾਇਦ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲੈਣ। ਖਰ ਉਹ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੨੮ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਵੇਮਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, ‘ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਾਂ।’

੨੯ “ਅਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਝੜ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਜਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੋਚੇ ਚਾਂਦੀ ਜਾਂ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਥੋਟੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੩੦ ਖਹਿਲੇ ਸਮਿਠਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸੱਕੇ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਖਹਿਲਾਨਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਖਰ ਗੁਣ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਤੇਥਾ ਵਰਨ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹੈ। ੩੧ ਖਰਬੂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਨਿਸਚਿਤ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਇਸ ਖਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਠਾਂ ਵਰਗਾ। ਉਹ

ਰਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਵਿਤਰਗ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਇਹ ਵੱਖ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੰਧੇਗਾ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਧਰਿਲਾਂ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਮਾਥਿਤ ਵਰੇ ਵੀ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਉਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਉਂਦਾ ਵਰੇ ਮਾਥਿਤ ਰੀਤਾ ਹੈ।^੧

^੨ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦਾ ਮੁਰਦਿਆਂ ਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਨੇ ਮਥੇਲ ਰੀਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਰਿਹਾ, “ਜ਼ਮੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਤੇਰੇ ਵੇਲੇ ਬਾਯਦ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਯੇ।”^੩ ਇਸ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਉੱਥੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।^੪ ਯਰ ਰੁਝ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਮੰਗ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਨਿਰਚਾਵਾਨ ਬਣ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਿਆਨੀਮਿਖੁਮ ਮੀ, ਜੋ ਅਰਿਖੁਯਗੀ ਮਭਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮਦੱਮ ਮੀ। ਇੱਕ ਦਾਮਰਿਸ ਨਾਂ ਦੀ ਯੋਰਤ ਅਤੇ ਰੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਨਿਰਚਾ ਰੀਤਾ।

ਰੁਝਿਥੁਮ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹ

੧੮ ਬਾਯਦ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹ ਮਥੈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਰੁਝਿਥੁਮ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।^੧ ਉੱਥੇ ਉਹ ਯਾਰੂਲਾ ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਯਾਦਮੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਜੋ ਖੰਭੁਮ ਦਮ ਦਾ ਜੰਮਿਆ ਧਲਿਆ ਮੀ। ਯਰ ਯਾਰੂਲਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧਤਨੀ ਧਿਰਮੌਰਿੰਲਾ ਇਤਾਲਿਯਾ ਤੋਂ ਗੁਣੇ ਹੀ ਰੁਝਿਥੁਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਮਨ। ਰਿਉਰਿ ਰਲੋਦਿਯੁਮ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਰਿ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਰੋਮ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਯਾਰੂਲਾ ਅਤੇ ਧਿਰਮੌਰਿੰਲਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਆ।^੨ ਉਹ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੰਬੂ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੀ ਮਨ। ਖੋਲ੍ਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਠਹਿਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵਰਨ ਲੱਗ ਧਿਆ।

^੩ ਗਰ ਮਬਤ ਦੇ ਦਿਨ, ਖੋਲ੍ਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਯਰਾਰਥਨਾ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਵਰਦਾ। ਖੋਲ੍ਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਵਾਉਣ ਦੀ ਵੇਸਿਮ ਰੀਤੀ।^੪ ਮੀਲਾਮ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਮਰਦੁਨਿਯਾ ਤੋਂ ਖੋਲ੍ਹ ਵੇਲੇ ਰੁਝਿਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਉਸ ਨੇ ਖੁਮਬਥਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਖਾਉਂਦਿਆਂ, ਰਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਮਸੀਹ ਹੈ, ਯਾਥਣਾ ਮਾਰਾ ਮਮਾਂ ਬਿਤਾਇਆ।^੫ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਯਨੁਚਿਤ ਵਿਗਰ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਨੇ ਯਾਥਣੇ ਵੱਖਰੁਝੀਆਂ ਦੀ ਯੁਝ ਝਾਝਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਯਾਥਣੇ ਵੇਸਾਂ ਵਾਰਣ ਬਚਾਏ ਨਾ ਜਾਵੋਗੇ। ਮੈਂ ਜੋ ਵਰ ਮੱਦਦਾ ਮੀ, ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਯਰਾਈਆਂ ਵੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਵਾਂਗਾ।”

^੬ ਖੋਲ੍ਹ ਯਰਾਰਥਨਾ ਮਥਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਤੀਤੁਮ ਯੁਮਤੁਮ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਮੱਚੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਵਰਦਾ ਮੀ, ਇਸ ਦਾ ਘਰ ਯਰਾਰਥਨਾ ਮਥਾਨ ਤੋਂ ਨਾਲ ਦਾ ਮੀ।^੭ ਉਸ ਯਰਾਰਥਨਾ ਮਥਾਨ ਦਾ ਯਾਧੂ ਰਿਮਿਥੁਮ ਮੀ। ਰਿਮਿਥੁਮ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਰਭੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ। ਰੁਝਿਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ ਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਧਤਿਮਭਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

^੮ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਖੋਲ੍ਹ ਨੂੰ ਵਰਮਨ ਹੋਏ ਜਿਮ ਵਿੱਚ ਯਰਭੂ ਮਾਲਿਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਘਬਰਾ ਨਾ, ਲਗਾਤਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਚਨ ਵਰ, ਰੁਚੀਂ ਨਾ।^੯ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ। ਵੇਈ ਵੀ ਤੇਰੇ ਤੇ ਹਮਲਾ ਵਰਨ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਮੱਟ ਮਾਰਨ ਨਹੀਂ ਯਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਹਨ।”^{੧੦} ਖੋਲ੍ਹ ਉੱਥੇ ਵੇਈ ਡੇਢ ਰੁ ਮਾਲ ਠਹਿਰਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਉਧਦਮ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ।

ਖੋਲ੍ਹ ਨੂੰ ਗਾਲੀਓ ਅੱਗੇ ਖੋਲ੍ਹ ਰੀਤਾ ਗਿਆ

^{੧੧} ਜਦੋਂ ਗਾਲੀਓ ਯਾਥਾਯਾ ਵੇਸ ਦਾ ਰਾਜਧਾਨ ਬਣ ਗਿਆ, ਰੁਝ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਇੱਕ ਮਾਥ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਰੱਠੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ,^{੧੨} ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਰੇ ਗਾਲੀਓ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ, “ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਯਜਿਹੇ ਵੰਗ ਨਾਲ ਵਰਨ ਲਈ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਿ ਮਾਝੇ ਯਹੂਦੀ ਮਰਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ।”

^{੧੩} ਜਦੋਂ ਖੋਲ੍ਹ ਰੁਝ ਯਾਥਣ ਲਈ ਮੂੰਗ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਗਾਲੀਓ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਥਿਆ, “ਹੇ ਯਹੂਦੀਓ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸੁਣੀ ਹੁੰਦੀ, ਜੇਰ ਇਹ ਰਿਸੇ ਗੰਭੀਰ ਯਥਰਾਯ ਜਾਂ ਗਲਤ ਵਰਨੀਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੁੰਦਾ।^{੧੪} ਯਰ ਜੇ ਗੱਲ ਤੁਮੀਂ ਯਹੂਦੀ ਯਾਥ ਰਹੇ ਹੋ ਇਹ ਝਗੜੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਯਾਥਈ ਮਰਗ, ਮਬਦਾਂ ਅਤੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਨ, ਮੇ ਇਹ ਤੁਮੀਂ ਹੀ ਜਾਣੇ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਰਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਮੁਨਮਫ ਹੋਵਾਂ।”^{੧੫} ਤਦ ਗਾਲੀਓ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਨੂੰ ਰਿਹਾ।

^{੧੬} ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮੇਸਨਬੇਜ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਮੇਸਨਬੇਜ ਉਸ ਵਰਤ ਯਰਾਰਥਨਾ ਮਥਾਨ ਦਾ ਯਾਧੂ ਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਰਮਣੇ ਲਿਆਕੇ ਮਾਰਿਆ, ਯਰ ਗਾਲੀਓ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੇਈ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ।

ਖੋਲ੍ਹ ਦਾ ਅੰਤਾਰਿਯਾ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ

^{੧੭} ਖੋਲ੍ਹ ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਠਹਿਰਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਲਵਿਦਾ ਯਾਥੀ ਅਤੇ ਸੁਰਿਯਾ ਲਈ ਜਗਜ ਵਿੱਚ ਮਫਰ ਰੀਤਾ। ਧਿਰਮੌਰਿੰਲਾ ਅਤੇ ਯਾਰੂਲਾ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ। ਵੇਖਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹ ਨੇ ਯਾਥਣੇ ਵਾਲ ਵਟਾ ਲਏ, ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਤ ਮੰਨੀ ਮੀ।^{੧੮} ਤਦ ਉਹ ਯਫਸੁਮ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਯਹੂਚਿਆ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਯਾਰੂਲਾ ਅਤੇ ਧਿਰਮੌਰਿੰਲਾ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ। ਯਫਸੁਮ ਵਿੱਚ, ਖੋਲ੍ਹ ਯਰਾਰਥਨਾ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਰੀਤੀ।^{੧੯} ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਰੁਝ ਦੇਰ ਵਰਣ ਲਈ ਰਿਹਾ, ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਮਨਗਾ ਵਰ ਦਿੱਤਾ।^{੨੦} ਖੋਲ੍ਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਰਿਹਾ, “ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਫੇਰ ਯਾਵਾਂਗਾ।” ਇਉਂ ਖੋਲ੍ਹ ਯਫਸੁਮ ਤੋਂ ਵਰਾਨਾ ਹੋਇਆ।

੨੨ ਆਤੇ ਰੈਮਰਿਯਾ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਧਰੁੱਚਿਆ। ਫੇਰ ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਗਿਆ। ਉਸਤੋਂ ਬਾਯਦ ਉਹ ਆਤਾਰਿਆ ਨੂੰ ਗਿਆ, ੨੩ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਰੁਝ ਦੇਰ ਰੁਰਿਆ ਆਤੇ ਫਿਰ ਆਤਾਰਿਆ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਗਲਾਤਿਆ ਆਤੇ ਫਰੂਗਿਆ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਂ-ਬਾਂ ਫਿਰ ਕੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਤਿਆਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ।

ਆਯੁੱਲੇਮ ਦਾ ਆਫਸੁਮ ਆਤੇ ਆਖਾਯਾ ਵੱਲ ਜਾਣਾ

੨੪ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਆਯੁੱਲੇਮ ਸੀ ਆਫਸੁਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਉਹ ਸਿਰਦਰਿਆ ਸਹਿਰ ਦਾ ਜੰਮਿਆ ਇੱਕ ਧਰੁੱਚਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਖੋਬੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬੜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ। ੨੫ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰੁੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਧਰੁੱਚ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਬੜੇ ਜੇਮ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਉਹ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਉਹ ਠੀਕ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਆਯੁੱਲੇਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਯਹੂਨਾ ਦੇ ਬਧਤਿਮਬੇ ਬਾਰੇ ਧਿਆ ਸੀ। ੨੬ ਆਯੁੱਲੇਮ ਨੇ ਨਿਡਰਤਾ ਨਾਲ ਧਰੁੱਚਯਨਾ ਮਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਧਿਰਮਰਿੱਲਾ ਆਤੇ ਆਕੂਲਾ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ। ਫੇਰ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਰਗ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ।

੨੭ ਆਯੁੱਲੇਮ ਆਖਾਯਾ ਦੇਸ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਆਫਸੁਮ ਵਿੱਚ ਸਹਿਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਾਯਾ ਵਿੱਚ ਸਹਿਦੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਿਠੀ ਲਿਖੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਆਯੁੱਲੇਮ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਉਸਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਿਆ। ਆਖਾਯਾ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਚਾਵਾਨਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਚਿਰਧਾ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਚਾ ਕੀਤੀ। ੨੮ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਬੜੀ ਤਰਤੀ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਮਾਫ ਤੋਰ ਤੇ ਮਾਥਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਗਲਤ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿਖਾਈਆਂ ਆਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਮਸੀਹ ਹੈ।

ਆਫਸੁਮ ਵਿੱਚ ਖੋਲੁਮ

੧੯ ਜਦੋਂ ਆਯੁੱਲੇਮ ਰੁਰਿਬੁਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਖੋਲੁਮ ਨੇ ਉਸ ਦੇਸ ਦੇ ਧਰਾੜੀ ਖੋਰ ਦਾ ਸਫਰ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਆਤ ਵਿੱਚ ਆਫਸੁਮ ਧਰੁੱਚਿਆ। ੨ ਉੱਥੇ ਉਹ ਰੁਝ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਚਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਧਰੁੱਚਯਤ ਹੋਇਆ।” ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਆਮੀਂ ਤਾਂ ਕਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਤੌਰ ਵੀ ਨਹੀਂ।”

੩ ਤਾਂ ਖੋਲੁਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਰਾਗ ਦਾ ਬਧਤਿਮਮਾ ਲਿਆ ਸੀ?”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਯਹੂਨਾ ਦਾ ਬਧਤਿਮਮਾ।”

੪ ਖੋਲੁਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਯਹੂਨਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਬੂਤ ਵਾਂਗ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਖਣੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣੇ

ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਆਤੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਇੱਕ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਉਸਤੋਂ ਬਾਯਦ ਆਉਣਾ ਸੀ, ਉਹ ਵਿਯਕਤੀ ਯਿਸੂ ਸੀ।”

੫ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰੁੱਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ। ੬ ਫੇਰ, ਜਦੋਂ ਖੋਲੁਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਆਖਣਾ ਹੱਥ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਆਇਆ। ਤਾਂ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਆਤੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਣੀਆਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ੭ ਇਸ ਧੜੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਾਰੁਗਾਂ ਕੁ ਮਨੁੱਖ ਸਨ।

੮ ਖੋਲੁਮ ਧਰੁੱਚਯਨਾ ਮਥਾਨਾਂ ਆਦਰ ਗਿਆ ਆਤੇ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਤਿਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੌਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਜੇ ਬਚਨ ਉਹ ਕਰਦਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ। ੯ ਧਰੁੱਚ ਰੁਝ ਯਹੂਦੀ ਬੜੇ ਕੱਟਰ ਸਨ, ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਾਗ ਬਾਰੇ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲੀਆਂ। ਤਾਂ ਖੋਲੁਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰੰਮੁਮ ਦੀ ਧਾਠਮਾਲਾ ਵਿੱਚ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਉਹ ਰੋਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ। ੧੦ ਖੋਲੁਮ ਆਜਿਹਾ ਦੇ ਮਾਲ ਤੌਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਆਮਿਆ ਦੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ, ਯਹੂਦੀ ਤੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ, ਸਭ ਨੇ ਧਰੁੱਚ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

ਸੱਕੇਵਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰ

੧੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਖੋਲੁਮ ਸਾਹੀਂ ਰੁਝ ਮਹਾਨ ਕਰਿਸਮੇ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ੧੨ ਰੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਕੱਢੇ ਆਤੇ ਰੁਮਾਲ ਲੈ ਲਏ ਜੇ ਖੋਲੁਮ ਨੇ ਇਸਤੋਮਾਲ ਕੀਤੇ ਸਨ ਆਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਧਾ ਦਿੰਦੇ। ਜਦੋਂ ਆਜਿਹੇ ਕੱਢੇ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁੱਟਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਰੋਗੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਆਤੇ ਭਰਿਸਮਟ ਆਤਮਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਂਦੀਆਂ।

੧੩-੧੪ ਰੁਝ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਵੀ ਟਿਯਰ-ਉਯਰ ਫਿਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਰਿਸਮਟ ਆਤਮੇ ਕੱਢਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸੱਕੇਵਾ ਵੱਡੇ ਜਾਜਰ ਦੇ ਸੱਤੇ ਖੁੱਤਰ ਟਿਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤੋਮਾਲ ਕਰਕੇ ਭਰਿਸਮਟ ਆਤਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਗਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਬਾਗਰ ਆ ਜਾਓ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਖੋਲੁਮ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।”

੧੫ ਧਰੁੱਚ ਭਰਿਸਮਟ ਆਤਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਆਤੇ ਖੋਲੁਮ ਨੂੰ ਵੀ, ਧਰੁੱਚ ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੋ?”

੧੬ ਫੇਰ ਭਰਿਸਮਟ ਆਤਮਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਿਜ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਛਾਲ ਮਾਰੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਤੌਰ ਤੌਰ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਟਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਢੇ ਧਾੜ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਨੰਗੇ ਆਤੇ ਜਖਮੀ ਹੀ ਉਸ ਘਰੋਂ ਭੱਜ ਗਏ।

੧੭ ਯੂਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਖ਼ੁਨਾਨੀ ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਖ਼ਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖ਼ਤਰਾ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਮਾਨ-ਸੰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ। ੧੮ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿਗਰਾਵਾਨ ਆਂਗੇ ਆਏ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਭਰਿਸ਼ਟ ਰਹੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ ਮਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈਆਂ। ੧੯ ਆਨੇਰਾਂ ਨਿਗਰਾਵਾਨਾਂ, ਜੋ ਜੇ ਜਾਦੂ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਆਖਣੀਆਂ ਜਾਦੂ ਦੀਆਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਡੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਤਕਰੀਬਨ ੫੦,੦੦੦ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦੇ ਤੁਲ ਮਨ। ੨੦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਰਾ ਦਾ ਬਚਨ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਫੰਗ ਨਾਲ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾਵਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿਗਰਾਵਾਨ ਬਣ ਗਏ।

ਐਲਮ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਵਿਉਂਤ

੨੧ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਲਮ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਮਰਦੂਨਿਆ ਅਤੇ ਆਖਾਯਾ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਬਾ ਰੋਜਾਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਮੋਚਿਆ “ਮੇਰੇ ਯਹੂਸਲਮ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਨੂੰ ਰੋਮ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।” ੨੨ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਇਸਤਮੁਸ ਐਲਮ ਦੇ ਦੋ ਚੰਗੇ ਮਰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਸਨ। ਐਲਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਦੂਨਿਆ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਆਖ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ।

ਯੂਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ

੨੩ ਖ਼ਤਰਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਯੂਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਬਤ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੰਦਰ ਸੀ। ੨੪ ਇਹ ਸਭ ਇਥੋਂ ਵਾਪਰਿਆ; ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਦੋਮੋਸਤਰੀਅਸ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਸੀ, ਉਹ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਰੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਯੂਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦੇ ਮੰਦਰ ਜਿਹੇ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਉਂ ਉਹ ਰਾਹੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰੰਮ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਖ਼ਾਸਾ ਖ਼ਤਰਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।

੨੫ ਦੋਮੋਸਤਰੀਅਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਗਰਾਂ ਅਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਰੰਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬੈਠਕ ਬੁਲਾਈ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਲੋਕੇ! ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਆਸੀਂ ਇਸ ਰੰਮ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਖ਼ਾਸਾ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ੨੬ ਖ਼ਤਰਾ ਉਸ ਵੱਲ ਵੱਧੇ ਉਹ ਸੀ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਲਮ ਨੇ ਯੂਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਲੱਗ ਭੰਗ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਸਦਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਆਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ੨੭ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੰਦਰਾਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਰੰਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰ ਦੇਣ। ਖ਼ਤਰਾ ਖ਼ਤਰਾ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਇਦ ਲੋਕ ਇਹ ਮੋਚਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣ ਕਿ ਮਗਨ ਦੇਵੀ ਯੂਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦਾ ਮੰਦਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਮਗਨਤਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਯੂਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰੀ ਦੇਵੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।”

੨੮ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬੜੇ ਕਰੋੜ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਚਿਲਾਉਣ ਲੱਗੇ, “ਯੂਜ਼ਰ ਮਗਿਰ ਦੀ ਦੇਵੀ ਯੂਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਹੈ।” ੨੯ ਮਗਿਰ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜੀ ਮੱਚ ਗਈ। ਭੀੜ ਨੇ ਮਰਦੂਨਿਆ ਤੋਂ ਆਏ ਗਾਯਕਾਂ ਅਤੇ ਮਿਸਰਤੱਖੁਸ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਐਲਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸਫ਼ਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ ਜੋ ਸਨ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਦ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ੩੦ ਐਲਮ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਭੀੜ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਖ਼ਤਰਾ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਨਾ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ। ੩੧ ਉਸ ਦੋਸ਼ੇ ਦੇ ਕੁਝ ਆਗੂ ਐਲਮ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਵੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਬੋਲ ਕੀਤੀ ਕਹਿਣੀ ਕਿ ਉਹ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਵੇ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਭੇਜਿਆ।

੩੨ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮੈਦਾਨ ਖ਼ਾਸੇ ਕੁਝ ਆਖ ਕੇ ਸਨ ਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਕੁਝ ਹੋਰ। ਉੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਰਿ, ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਰਿਉਂ ਹੋਏ ਹਨ, ਹੜਤਾ-ਕੜਤੀ ਮੱਚੀ ਹੋਈ ਸੀ।

੩੩ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮਿਸਰ ਨਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜਕਾ ਕੀਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ? ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਮਗਿਰ ਵਾਸਤੇ ਆਖਣੇ ਕਹਿ ਕੇ ਚੁੱਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ੩੪ ਖ਼ਤਰਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਗਿਸੁਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਿਸਰ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਆਖ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਖਿਆ ਗੋਈਆਂ ਦੇ ਖੰਟਿਆਂ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਖੋਲ੍ਹ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ “ਯੂਜ਼ਰ ਦੀ ਯੂਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਹੈ।”

੩੫ ਫੇਰ ਮਗਿਰ ਦੇ ਮੁਹੱਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਹੋਣ ਲਈ ਜੋਰ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਯੂਜ਼ਰ ਮਨੁੱਖ, ਉਹ ਕੋਣ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਯੂਜ਼ਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮਗਨ ਮਗਨ ਯੂਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਸਫ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਡਿੱਗੀ ਹੋਈ ਖੜਕਤ ਚੱਟਾਨ ਦਾ ਮੋਢਰ ਹੈ?” ੩੬ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੱਚੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਮਗਿਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਸੁਰ ਕੇ ਵਿੱਚਾਰ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੩੭ “ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਏ ਹੋ, ਖ਼ਤਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੇ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇ, ਨਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ੩੮ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਦਮਲਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਨਿਕਾਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਦੋਮੋਸਤਰੀਅਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਉਹ ਆਖਣੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

੩੯ “ਕੀ ਹੋਰ ਵੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਆਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਤਾਂ ਜਿਹੜੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਜਲਸ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਬੜਾ ਉੱਥੇ ਹੋਵੇਗਾ। ੪੦ ਆਖ ਵਾਪਰੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ

ਰਹੇ ਮਾਨੂੰ ਵੰਗਿਆਂ ਦੇ ਆਖਰਾਧੀ ਮਮਝੇ ਜਾਣਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਂ ਇਸ ਆਫ਼ਰਾਤਫ਼ਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਵਰ ਮੱਚਦੇ, ਰਿਉਰਿ ਮਾਝੇ ਰੇਲ; ਇਸ ਮਝਾ ਲਈ ਵੇਈ ਖੱਰਾ ਰਾਮਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।^੧ ਜਦੋਂ ਸਹਿਰ ਦੇ ਮੁਹਰਰ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ, ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਜਾਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਮਝ ਲੋਰੀਂ ਘੇਰੇ-ਘੇਰੀ ਚੱਲੇ ਗਏ।

ਮਰਦੂਨਿਆ ਆਤੇ ਯੂਨਾਨ ਵਿੱਚ ਖੋਲਮ

੨੦ ਜਦੋਂ ਰੋਲਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਖੋਲਮ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੇਲ ਮੰਦਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਸਲਾ ਵੱਧਾਇਆ ਆਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਲਵਿਦਾ ਆਖੀ ਆਤੇ ਫਿਰ ਉੱਥੋਂ ਮਰਦੂਨਿਆ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਧਿਆ।^੨ ਮਰਦੂਨਿਆ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰੜਿਆਂ ਵਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ਫਿਰ ਉਹ ਯੂਨਾਨ ਆ ਗਿਆ।^੩ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਰਿਹਾ ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਗਾਚ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਸੁਰਿਆ ਵੱਲ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਰਤ ਤੁਝ ਯਹੂਦੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਝ ਘਾੜਤ ਘੜ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਸ ਲਈ ਖੋਲਮ ਨੇ ਮਰਦੂਨਿਆ ਰਾਹੀਂ ਸੁਰਿਆ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ।^੪ ਉੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਝ ਆਦਮੀ ਸਨ। ਉਹ ਸਨ, ਖੁੱਰਮ, ਬਰਿਆ ਦੇ ਸਹਿਰ ਤੋਂ, ਮੋਧਤਰਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬੱਸਲੁਨੀਰੀਆਂ ਤੋਂ, ਆਰਿਮਤਰੱਖੁਮ ਆਤੇ ਸਿਰੁਦਮ, ਵਰਬੇ ਤੋਂ ਗਾਯੁਮ। ਆਮਿਆ ਤੋਂ ਤਿਮੋਥਿਉਮ ਆਤੇ ਵੇ ਹੋਰ ਆਦਮੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੁਥਿਰੁਮ, ਆਤੇ ਤੁਰੋਫਿਮੁਸ ਸਨ।^੫ ਇਹ ਆਦਮੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਚੱਲੇ ਗਏ ਆਤੇ ਤੁਰੋਫਿਮੁਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਉਤੀਰਿਆ।^੬ ਜ਼ਮੀਂ ਧਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫਿਲਿਪੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਜਗਾਚ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹੇ, ਆਤੇ ਖੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਤੁਰੋਫਿਮੁਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੇਲ ਧਰੁੱਚੇ ਆਤੇ ਸੱਤ ਦਿਨ ਉੱਥੇ ਰਹੇ।

ਖੋਲਮ ਦੀ ਤੁਰੋਫਿਮੁਸ ਵਿੱਚ ਆਖੀਰਲੀ ਫੇਰੀ

^੭ ਗਫਤੇ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਜ਼ਮੀਂ ਸਾਰੇ ਧਰੁਭੂ ਭੋਜ ਖਾਣ ਲਈ ਇੱਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਖੇਰੇ ਤੇ ਖੋਲਮ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਉਹ ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਉੱਥੋਂ ਜਾਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆੱਧੀ ਰਾਤ ਤੱਕ ਉਧਦੇਸ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।^੮ ਜ਼ਮੀਂ ਸਾਰੇ ਖੋੱਤੀਆਂ ਚੜ੍ਹੇ ਉੱਧਰਲੇ ਰਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕਤਰ ਸੀ ਆਤੇ ਉਹ ਰਮਰਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਜੁਯਮਗਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।^੯ ਯੂਤਖੁਮ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜੁਯਾਨ ਖਿੜਰੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਆਨੀਦਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਵਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਰਿਉਰਿ ਖੋਲਮ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਆਖਿਰਵਾਰ, ਉਹ ਸੌ ਗਿਆ ਆਤੇ ਖਿੜਰੀ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਡਿੱਗ ਧਿਆ। ਜਦੋਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਜਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਮਰਿਆ ਧਿਆ ਸੀ।^{੧੦} ਖੋਲਮ ਹੇਠਾ ਗਿਆ, ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਝੁਰਿਆ ਉਸ ਨੇ ਯੂਤਖੁਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਿਆ ਆਤੇ

ਆਖਿਆ, “ਫਿਰਰ ਨਾ ਰਹੇ, ਇਹ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ।”^{੧੧} ਖੋਲਮ ਦੁਬਾਰਾ ਉੱਧਰਲੇ ਰਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਉਸ ਨੇ ਰੋਟੀ ਤੋੜੀ ਤੇ ਖਾ ਲਈ ਆਤੇ ਤਰਰੀਬਨ ਸਵੇਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਵਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।^{੧੨} ਲੋਰ ਯੂਤਖੁਮ ਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਆਏ, ਉਹ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ, ਤੇ ਲੋਰੀ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਸਨ।

ਤੁਰੋਫਿਮੁਸ ਤੋਂ ਮਿਲੇਤੁਸ ਤੱਕ ਦੀ ਫੇਰੀ

^{੧੩} ਜ਼ਮੀਂ ਆੱਸੁਮ ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਗਏ। ਜ਼ਮੀਂ ਖੋਲਮ ਤੋਂ ਆੱਗੇ ਜਾਰੇ ਜਗਾਚ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹੇ। ਆਤੇ ਆੱਸੁਮ ਵੱਲ ਚੱਲ ਧਏ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਂ ਖੋਲਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜਗਾਚ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਨਾ ਸੀ। ਖੋਲਮ ਨੇ ਇਹ ਧਰੁਬੰਧ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੇ ਆੱਸੁਮ ਨੂੰ ਸੜਰ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੀਤੀ ਸੀ।^{੧੪} ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਂ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਆੱਸੁਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਿਲੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਗਾਚ ਉੱਧਰ ਸਾਝੇ ਨਾਲ ਆਇਆ ਆਤੇ ਜ਼ਮੀਂ ਸਾਰੇ ਮਿਤੁਲੇਨੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਏ।^{੧੫} ਆਗਲੇ ਦਿਨ, ਜ਼ਮੀਂ ਮਿਤੁਲੇਨੇ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਗਏ ਆਤੇ ਖੀਓਮ ਦੇ ਟਾਧੂ ਰੇਲ ਇੱਕ ਜਗਾਚ ਤੇ ਆਏ ਆਤੇ ਉਸਤੋਂ ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਜ਼ਮੀਂ ਸਾਮੁਸ ਦੇ ਟਾਧੂ ਨੂੰ ਚੱਲ ਧਏ। ਤੇ ਉਸਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਂ ਮਿਲੇਤੁਸ ਸਹਿਰ ਧਰੁੱਚੇ।^{੧੬} ਖੋਲਮ ਨੇ ਧਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਆਫ਼ਮੁਸ ਵਿੱਚ ਨਾਂ ਰੁਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਮਿਆ ਵਿੱਚ ਜਿਯਾਦਾ ਵੇਰ ਰੁਣਦਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਰਿਉਰਿ ਜੇਰਰ ਮੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਖੰਧੇਰੁਸ ਦੇ ਦਿਨ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਆਫ਼ਮੁਸ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਖੋਲਮ ਦੀ ਗੱਲ-ਬਾਤ

^{੧੭} ਮਿਲੇਤੁਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿ ਖੋਲਮ ਨੇ ਆਫ਼ਮੁਸ ਵਿੱਚ ਸੁਨੇਹਾ ਭੋਜਿਆ ਰਿ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਰਲੀਮਿਆ ਦੇ ਆਗੂ ਬਚੁਰਗ ਉਸ ਨੂੰ ਆਰੇ ਮਿਲਣ।

^{੧੮} ਜਦੋਂ ਵਫੇਰੇ ਆਏ ਤਾਂ ਖੋਲਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹੋ ਆਮਿਆ ਵਿੱਚ ਆਰੇ ਧਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਮੈਂ ਰਿਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਤੁਗਾਝੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ?”^{੧੯} ਯਹੂਦੀ ਖੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਘਾੜਤਾਂ ਘੜਦੇ ਰਹੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੰਨਾ ਦੁੱਖੀ ਰੀਤਾ ਰਿ ਮੈਂ ਆਰਮਰ ਰੁਰਨਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਰਿ ਮੈਂ ਗੁਮੇਸਾ ਤੋਂ ਧਰੁਭੂ ਦਾ ਸੇਵਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਵਦੇ ਵੀ ਧਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ।^{੨੦} ਮੈਂ ਗੁਮੇਸਾ ਤੁਗਾਝੇ ਵਾਸਤੇ, ਜੇ ਰੰਗਾ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ। ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਸਾਗਮਣੇ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਿੱਤੀ ਆਤੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਤੁਗਾਝੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਇਆ।^{੨੧} ਮੈਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਆਤੇ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਮਿਲ ਵਰੇ ਮਝ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਬਦਲਣ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਧਰੁਤਣ, ਆਤੇ ਸਾਝੇ ਧਰੁਭੂ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਵਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾ।

^{੨੨} “ਧਰ ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਬੰਧੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਧਵੇਗਾ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਰਿ ਉੱਥੋਂ ਖੇਰੇ ਨਾਲ ਰੀ ਭਾਣਾ ਵਰਤੇਗਾ।^{੨੩} ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਗੁਮੇਸਾ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦਾ

ਜੈ ਰਿ ਤਰਲੀਫਾਂ ਆਤੇ ਵੈਦਾਂ ਮੇਰਾ ਟਿੰਤਗਰ ਵਰ ਰਹੇ ਗਨ ।
 ੨੪ ਯਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ
 ਵਰਦਾ । ਮਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਰੰਮ
 ਵਰਾਂ । ਮੈਂ ਉਹ ਰੰਮ ਯੁਰਾ ਵਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਯਰਭੂ
 ਯਿਸੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵਰਨ ਲਈ ਸੰਘਿਆ ਹੈ । ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ
 ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਵਿਰਥਾ ਬਾਰੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਯਰਚਾਰ
 ਵਰਾਂ ।

੨੫ “ਆਤੇ ਗੁਣ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਬਿਯਾਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ । ਤੁਹਾਡੇ
 ਵਿੱਚੋਂ ਵੈਦੀ ਵੀ ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਾਰਾ ਵੇਖ ਨਹੀਂ ਸੰਵੇਗਾ । ਮੈਂ ਹਰ
 ਵਰਤ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮੀ ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਗਾਜ਼
 ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਵੀ ਵਰੀ । ੨੬ ਇਸ ਲਈ ਆੱਜ ਨਿਸਚਿਤ
 ਹੋਵੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖ ਸੱਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਹਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ
 ਨਹੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਿਮੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ
 ਜਾਵਾਂਗਾ । ੨੭ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਇਸ ਲਈ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ
 ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਉਹ
 ਮਭ ਕੁਝ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ । ੨੮ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ
 ਲਈ ਸਾਵਯਾਨ ਰਹੋ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ,
 ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਸੰਘੇ ਗਨ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ
 ਯੁਝੇ ਇੱਜੜ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ
 ਯਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ।
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਲੀਮਿਯਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ੜੀ ਵਾਂਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਗੂ ਵੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀਆਂ
 ਗਨ । ੨੯ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਸਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
 ਕੁਝ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਜੰਗਲੀ
 ਬਥਿਆਜ਼ਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ ਇੱਜੜ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਵਰਨ ਦੀ
 ਵੇਸਿਸ ਵਰਨਗੇ । ੩੦ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਕੁਝ
 ਆਦਮੀ ਬੁਰੇ ਆਗੂ ਬਣ ਜਾਣਗੇ, ਆਤੇ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਦਾ
 ਉਧਦੇਸ਼ ਵੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਰ ਵੇਣਗੇ । ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੁਝ ਚੇਲਿਆਂ
 ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਵਰਗੇ ਧਾਉਣ ਦੀ ਵੇਸਿਸ ਵਰਨਗੇ
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੇਲੇ ਬਨਾਉਣਗੇ । ੩੧ ਇਸ ਲਈ
 ਸਤਰ ਰਹਿਣਾ । ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਦ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਤਿੰਨ ਸਾਲ
 ਤੱਕ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮੀ ਆਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੇਣ ਤੋਂ
 ਨਾ ਵਰਿਆ, ਮੈਂ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਣਾ ਰਿਹਾ ਆਤੇ
 ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਰਸਰ ਵਰਲਾਉਣਾ ਰਿਹਾ ।

੩੨ “ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਵਿਰਥਾ ਦੇ
 ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਨ ਵਰਦਾ ਹਾਂ । ਇਹ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਰਤਵਰ
 ਬਨਾਵੇਗਾ । ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮੀਸਾਂ ਵੇਵੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ
 ਸਾਰੇ ਯਵਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੩੩ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ
 ਨਾਲ ਸਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੈਦੀ ਸੋਨਾ, ਚਾਂਦੀ ਆਤੇ ਵਸਤਰ ਨਹੀਂ
 ਚਾਹੇ । ੩੪ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ
 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵੀ ਵੀ ਬਿਯਾਨ
 ਸੰਘਿਆ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਨ । ੩੫ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹੀ
 ਵਿਖਾਇਆ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਥੋਂ ਹੀ ਰੰਮ ਵਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਕੀਤਾ ਮੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਵਰਨ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮੀ । ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਇਆ ਕਿ ਯਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੇ

ਬਚਨ ਆਦ ਰੱਖੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਵਰਮਾਇਆ ਮੀ, ‘ਲੈਣ
 ਨਾਲੋਂ ਵੇਣਾ ਹੀ ਵੱਧੇਰੇ ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ ।”

੩੬ ਜਦੋਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਇਹ ਮਭ ਵਰਿ ਗੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਗੋਡੇ
 ਵੇਰੇ ਆਤੇ ਮਭ ਨੇ ਮਿਲਦੇ ਯਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ । ੩੭-੩੮ ਉਹ
 ਮਭ ਬਹੁਤ ਹੋਏ । ਉਹ ਉਦਮ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਵੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਦੇ ਵੀ
 ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਗੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨੂੰ ਘੁੰਟਦੇ ਜੱਫੀਆਂ
 ਧਾਈਆਂ ਆਤੇ ਚੁੰਮਿਆ । ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਲਵਿਦਾ ਵਰਿਣ
 ਲਈ ਜਗਾਜ਼ ਤੀਰ ਗਏ ।

ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਜਾਣਾ

੨੧ ੧ ਆਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਚਰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਲਵਿਦਾ ਆਖਦੇ
 ਜਗਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ । ਆਮੀ ਸਿੰਘਾ ਵੇਸ ਟਾਧੂ
 ਵੱਲ ਆਏ । ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਆਮੀ ਰੋਦਮ ਟਾਧੂ ਵੱਲ ਗਏ ਆਤੇ
 ਰੋਦਮ ਤੋਂ ਧਾਤਰਾ ਵੱਲ ਨੂੰ । ੨ ਧਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ
 ਜਗਾਜ਼ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਵੈਨੀਰੇ ਵੱਲ ਵੇ ਟਿਲਾਰੇ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਹਾ
 ਮੀ, ਆਮੀ ਉਸ ਜਗਾਜ਼ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋਏ ਆਤੇ ਸਫਰ ਲਈ
 ਤਰ ਧਏ ।

੩ ਆਮੀ ਰਥਰੂਮ ਟਾਧੂ ਵੇਲ ਯਹੁੱਚੇ । ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਉੱਤਰੀ
 ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵਿਖਾਈ ਵੇ ਰਿਹਾ ਮੀ, ਯਰ ਆਮੀ ਉੱਥੇ ਵਰੇ
 ਨਹੀਂ । ਆਮੀ ਉੱਥੋਂ ਸੁਰਿਯਾ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ । ਆਮੀ ਉੱਥੇ
 ਸੂਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਉੱਤਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਜਗਾਜ਼ ਨੇ ਆਪਣਾ
 ਮਾਲ ਉਤਾਰਨਾ ਮੀ । ੪ ਉੱਥੇ ਆਮੀ ਕੁਝ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ
 ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲ ਆਮੀ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ
 ਠਹਿਰੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਗਾਹੀ ਖੋਲ੍ਹਣ
 ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਵੇ । ੫ ਯਰ ਜਦੋਂ
 ਆਮੀ ਆਪਣੀ ਵੇਰੀ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਆਮੀ ਉੱਥੋਂ ਤਰ
 ਧਏ । ਆਮੀ ਆਪਣੀ ਆਤਰਾ ਜਾਹੀ ਰੱਖੀ । ਉੱਥੋਂ ਵੇ
 ਸਾਰੇ ਮਰਦ-ਔਰਤਾਂ ਆਤੇ ਬੱਚੇ ਸਾਨੂੰ ਸਹਿਰੋਂ ਬਾਹਰ ਤੱਕ
 ਆਲਵਿਦਾ ਆਖਣ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਏ । ਆਮੀ ਸਾਰਿਆਂ
 ਨੇ ਉੱਥੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵੇ ਵੇਢੇ ਗੋਡੇ ਵੇਰ ਵੇ ਯਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ।
 ੬ ਵੇਰ ਆਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਲਵਿਦਾ ਵਰੀ ਆਤੇ ਜਗਾਜ਼
 ਉੱਥਰ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਆਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤ
 ਗਏ ।

੭ ਆਮੀ ਸੂਰ ਤੋਂ ਆੱਗੇ ਆਪਣੀ ਜਲ ਆਤਰਾ ਜਾਹੀ
 ਰੱਖੀ ਆਤੇ ਤੁਲਮਾਇਸ ਯਹੁੱਚੇ । ਆਮੀ ਉੱਥੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ
 ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦਿਨ
 ਠਹਿਰੇ । ੮ ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਤੁਲਮਾਇਸ ਤੋਂ ਵੇਸਰਿਯਾ
 ਵੱਲ ਆਏ । ਆਮੀ ਫਿਲਿਪੁੱਸ ਦੇ ਘਰ ਆਦਰ ਗਏ ਆਤੇ ਉਸ
 ਦੇ ਨਾਲ ਠਹਿਰੇ । ਫਿਲਿਪੁੱਸ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਯਰਚਾਰ
 ਮੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਮਦਦਗਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੀ । ੯ ਉਸ
 ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਕੁੜੀਆਂ ਸਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ
 ਹੋਏ ਸਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਵੇਲ ਆਗੰਮ ਵਾਰ ਵਰਨ ਦੀ
 ਬਥਸਮ ਮੀ ।

੧੦ ਜਦੋਂ ਆਮੀ ਵਾਫੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਉੱਥੇ ਮੀ ਤਾਂ ਉੱਥੇ
 ਆਗਬੁਸ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਬੀ ਆਗੁਦਿਯਾ ਤੋਂ ਉੱਤਰ

ਯਾਦਿਯਾ। ^{੧੧} ਉਹ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਯਾਦਿਯਾ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਖੋਲ੍ਹਮ ਦੀ ਰਮਰ ਖੋਟੀ ਲੈ ਲਈ। ਆਤੇ ਉਸ ਰਮਰਘਟੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹੱਥ-ਘੋਰ ਬੰਨ੍ਹ ਰੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਘਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਮੈਂਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਰਿ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਣਗੇ ਜਿਸ ਦਾ ਇਹ ਰਮਰਘਟਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਉਸਤੋਂ ਬਾਯਦ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਾਈਆਂ ਰੇਮਾਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।”

^{੧੨} ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਣੇ, ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਆਤੇ ਆਮ ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਆਂਗੇ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ^{੧੩} ਘਰ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਮੀਂ ਰੋ ਕਿਉਂ ਰੁਝੇ ਹੋ? ਤੁਮੀਂ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਕਿਉਂ ਤੋੜ ਰੁਝੇ ਹੋ? ਮੈਂ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਘਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਮਰ ਮਿਟਣ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।”

^{੧੪} ਆਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣ ਲਈ ਨਾ ਮਨਵਾ ਮੱਚੇ। ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਆਰਜ਼ੇਈ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਘਰਭੂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਯੂਰੀ ਹੋਵੇ।”

^{੧੫} ਇਸਤੋਂ ਬਾਯਦ ਆਮੀਂ ਯਰੂਸਲਮ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਕੇ ਚੱਲ ਪਏ। ^{੧੬} ਰੈਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ। ਉਹ ਚੇਲੇ ਮਾਨੂੰ ਮਨਾਮੇਨ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਏ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਠਹਿਰ ਮੱਚੀਏ। ਉਹ ਕਥਰੁਸ ਤੋਂ ਸੀ। ਉਹ ਘਗਿਲੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਜੋ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਬਣੇ ਸਨ।

ਖੋਲ੍ਹਮ ਦਾ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ

^{੧੭} ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਨੇ ਮਾਡਾ ਮਾਨਦਾਰ ਮਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ^{੧੮} ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਖੋਲ੍ਹਮ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਯਾਰੂਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਿਆ। ਮਾਰੇ ਵਡੇਰੇ (ਕਲੀਮਿਯਾ ਦੇ ਆਗੂ) ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਨ। ^{੧੯} ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਭਕਾਰਾਮਾਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਆਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਤਫ਼ੀਲ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ, ਜੋ ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮੇਵਾ ਸਾਗੀਂ ਧਰਾਈਆਂ ਰੇਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ।

^{੨੦} ਜਦੋਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕੀਤੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਭਰਾ ਤੂੰ ਵੇਖ ਮੱਚਦਾ ਹੈਂ ਰਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਯਹੂਦੀ ਨਿਗਚਾਵਾਨ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਘਰ ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਰਿ ਖੁਸ਼ਾ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ।” ^{੨੧} ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉਘਦੇਮ ਸੁਣੇ ਹਨ ਆਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਦੁਜੇ ਦੇਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਾ ਦੀ ਸਰਗ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁੰਨਤ ਨਾ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਉਘਦੇਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।

^{੨੨} “ਮੇ ਗੁਣ ਮਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯਹੂਦੀ ਨਿਗਚਾਵਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣ ਲੈਣਗੇ ਰਿ ਤੂੰ ਯਾਦਿਯਾ ਹੈਂ।” ^{੨੩} ਮੇ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ? ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਆਦਮੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ^{੨੪} ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਆਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੁੰਘ ਕਰ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਚ ਨੂੰ ਯੁਰਾ

ਕਰ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਮੁਨਵਾ ਮੱਚਣ। ਫੇਰ ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣ ਜਾਵੇਗਾ ਰਿ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਯੇ ਸੁਣਿਆ ਮੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਤੂੰ ਖੁਦ ਸਰਗਾਂ ਦੀ ਘਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈਂ।

^{੨੫} “ਆਮੀਂ ਘਗਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਤਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਰਿ ਨਿਗਚਾਵਾਨ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਖੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ;

‘ਉਹ ਭੇਜਨ ਨਾ ਖਾਓ ਜਿਹੜਾ ਖੁਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

ਲਹੂ ਨਾ ਖਾਓ, ਗਲ ਖੁੱਟੇ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮ ਨਾ ਖਾਓ।

ਰਿਮੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਾ ਜਿਨਮੀ ਘਾਥ ਨਾ ਕਰੇ।”

ਖੋਲ੍ਹਮ ਕੋਲੇ ਹੋ ਗਿਆ

^{੨੬} ਆਗਲੇ ਦਿਨ, ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁੰਘਤਾ ਦੀ ਕੀਤ ਨਿਭਾਈ। ਫਿਰ ਉਹ ਮੰਦਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਆਤੇ ਯੈਲਾਨ ਕੀਤਾ ਰਿ ਸੁੰਘਤਾ ਦੀ ਕੀਤ ਦੇ ਦਿਨ ਘੁਰੇ ਕੱਚੇ ਹੋਣਗੇ ਆਤੇ ਕੱਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਲਈ ਭੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

^{੨੭} ਤਕਰੀਬਨ ਸੱਤ ਕੁ ਦਿਨ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਘਰ ਆਮਿਯਾ ਵਿੱਚੋਂ ਆਏ ਕੁਝ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰੇਮਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ^{੨੮} ਆਤੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਕੀਰਣ ਲੱਗੇ, ‘ਹੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਰਦੇ। ਇੱਥੇ ਆਓ ਤੇ ਮੰਦਰ ਕਰੋ। ਇਹ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਥਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖੁਸ਼ਾ ਦੀ ਸਰਗਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਆਤੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਘਦੇਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਕੁਝ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਆਤੇ ਇਸ ਘਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਨੂੰ ਆਸੁੰਘ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।” ^{੨੯} (ਇਹ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਆਖੀ ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਤਰੇਫਿਮੁਸ ਆਫਮੀ ਨੂੰ ਜੋ ਰਿ ਯੂਨਾਨੀ ਸੀ ਖੋਲ੍ਹਮ ਦੇ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਆਤੇ ਇਹ ਮੋਚਿਆ ਰਿ ਖੋਲ੍ਹਮ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇਸ ਮੰਦਰ ਦੇ ਘਵਿੱਤਰ ਆਗਤੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।)

^{੩੦} ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਖਗੁਤ ਘਰੇਮਾਨ ਹੋ ਗਏ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਆਏ ਆਤੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਚ ਕੇ ਘਾਗਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਝੱਟ ਹੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਕਰਵਾਥੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ। ^{੩੧} ਲੋਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਖੁਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰ ਰੁਝੇ ਸਨ। ਤਾਂ ਰੋਮ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਨੂੰ ਖਬਰ ਘੁਰੀ ਰਿ ਮਾਰੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਭਗਦੜ ਮੱਚੀ ਹੋਈ ਹੈ। ^{੩੨} ਤਾਂ ਝੱਟ ਹੀ ਕਮਾਂਡਰ ਉਸ ਭੀੜ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਘੁਰਕ ਗਿਆ। ਉਹ ਕੁਝ ਫੌਜੀ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਆਤੇ ਸੈਨਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਆਤੇ ਸੈਨਕਾਂ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਤੁੱਟਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

੩੩ ਉਸ ਨੇ ਨੇੜੇ ਆਰੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇ ਜੰਜੀਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਉਸ ਨੇ ਖੁੰਡਿਆ, “ਇਹ ਆਦਮੀ ਕੌਣ ਹੈ? ਇਸਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ?” ੩੪ ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋਕ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਆੜੇ-ਆੜੇ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਰੋਲਾ ਧਾਰੇ ਸਨ ਇਸ ਖੱਬੇ ਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਸੈਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਨਾ ਧਰਾ ਲੱਗ ਸੱਚੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੈਨਾ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

੩੫ ਸਾਰੀ ਭੀੜ ਉਸਦਾ ਖਿੰਡਾ ਵਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੋੜੀਆਂ ਰੋਲ ਧਰੇ, ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਬੇਰਾਬੂ ਭੀੜ ਵਰਤ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ। ਇਹ ਸਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਭੀੜ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਖਾਤਰ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਭੀੜ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ੩੬ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੰਡਾ ਵਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਰੋਲਾ ਧਾਰੇ ਸਨ, “ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਨੇ ਮਾਰ ਦਿਓ।”

੩੭ ਸਿਧਾਗੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੈਨਾ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੇ ਖੁੰਡਿਆ, “ਕੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਆਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?”

ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਉਠੋ। ਤੂੰ ਯੁਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦਾ ਹੈਂ? ੩੮ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮੈਂ ਮੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੋਚਿਆ ਤੂੰ ਉਹ ਮਿਸਰੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵਿਦਰੋਹ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚਾਰ ਗਜ਼ਰ ਖੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ।”

੩੯ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਮਨੁੱਖ ਰਿਲਕਿਯਾ ਦੇ ਤਰਮੁਸ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਖਾਮ ਸਹਿਰ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹਾਂ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਦੀ ਯਕੀਨਨਗੀ ਦੇ।”

੪੦ ਉਸ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਯਕੀਨਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਤਾਂ ਖੋਲ੍ਹਮ ਖੋੜੀਆਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਧ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸਾੜੇ ਹੋ ਗਏ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ।

ਖੋਲ੍ਹਮ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣਾ

੨੨ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾਓ, ਮੈਨੂੰ ਸੁਣੋ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆੱਗੇ ਆਪਣੀ ਸਫਾਈ ਖੋਸ ਕਰਾਂਗਾ।”

੨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ ਸੁਣਿਆ ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਸਾੜੇ ਹੋ ਗਏ।

੩ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਰਿਲਕਿਯਾ ਤੇ ਤਰਮੁਸ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹਮ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ। ਮੈਂ ਗਮਲੀਏਲ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਾਇਆ। ਮੈਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬੜਾ ਮੌਰ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਇੱਥੇ ਆੱਗੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ੪ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਮੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਜੋ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦਾ ਅਨੁਮੋਦਨ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਕੁਝ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵਰਤ ਜਾਨੋਂ ਵੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਮੈਂ ਮਰਦਾਂ ਤੇ ਆੱਗੇ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

੫ “ਮਰਦਮ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚ ਮਾਧਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੰਮਿਕ ਸਹਿਰ ਦੇ ਯਹੂਦੀ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸਨ। ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ।

ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ

੬ “ਯਰ ਦੰਮਿਕ ਦੇ ਗੁਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ। ਇਹ ਕੋਈ ਦੁਖਿਗਰ ਦਾ ਵੇਲਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਦੰਮਿਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖਰੇਰਿਆ। ਅਚਾਨਕ ਹੀ, ਅਰਾਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਮਕੀਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਮੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਫੈਲ ਗਈ। ੭ ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਤੇ ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣਿਆ, ‘ਹੇ ਮੋਲੁਮ, ਹੇ ਮੋਲੁਮ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਮਟ ਕਿਉਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ?’

੮ “ਮੈਂ ਖੁੰਡਿਆ, ‘ਯਰਕੁ, ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈ?’ ਅਵਾਜ਼ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਯਿਸੂ ਨਾਮਦੀ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਕਮਟ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।’ ੯ ਮੇਰੇ ਸਾਖੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਨ, ਉਹ ਜੋਤ ਤਾਂ ਵੇਖੀ, ਯਰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਸੀ ਉਸਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾ ਸੁਣੀ

੧੦ “ਮੈਂ ਖੁੰਡਿਆ, ‘ਯਰਕੁ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?’ ਯਰਕੁ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ਉੱਠ ਅਤੇ ਦੰਮਿਕ ਵਿੱਚ ਜਾ। ਉੱਥੇ ਤੈਨੂੰ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਕਹੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਉਂਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ੧੧ ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੇਖ ਨਾ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਜ਼ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੁੰਧਿਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਦਿਸਿਆ। ਤਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਨ ਉਹ ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਫੜਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦੰਮਿਕ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ।

੧੨ “ਦੰਮਿਕ ਵਿੱਚ ਗਨਾਨਿਯਾਗ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਉਹ ਇੱਕ ਯਰਮੀ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਅਨੁਮੋਦਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਸਹਿਦੇ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤੀ। ੧੩ ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੋਲੁਮ, ਮੇਰੇ ਭਰਾ, ਫੇਰ ਤੂੰ ਵੇਖ।’ ਉਸੇ ਵਕਤ ਮੈਂ ਵੇਖਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ।

੧੪ “ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਸਾਡੇ ਯੁਵਕਿਆਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਜਾਨਣ ਲਈ, ਉਸ ਇੱਕ ਯਰਮੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਬਚਨ ਸੁਣਨ ਲਈ, ਤੈਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ੧੫ ਤੂੰ ਸਾਹਿਬਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਤੂੰ ਸੁਣੀਆਂ ਤੇ ਵੇਖੀਆਂ ਹਨ। ੧੬ ਗੁਣ ਹੋਰ ਵੱਧ ਨਾ ਕਰ। ਉੱਠ। ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਲੈਣਾ ਹੋਇਆ ਬਧਤਿਮਮਾ ਲੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੋ। ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਯਕੀਨ ਉਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਕੇ ਇਹ ਕਰ।’

੧੭ “ਉਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਧਰਤੀਆਂ। ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦਲਾਨ ਵਿੱਚ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹ ਰਿਹਾ ਮੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਦਰਮਨ ਡਿਠਾ। ੧੮ ਉਮ ਦਰਮਨ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਛੇਤੀ ਰਹ। ਗੁਣੇ ਯਹੂਸਲਮ ਛੱਡ ਦੇ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਤੇਰੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਮਹੀਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ।’

੧੯ “ਮੈਂ ਰਿਹਾ, ਹੇ ਧਰਤੂ, ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮੈਂ ਹੀ ਮੀ ਜਿਮਨੇ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾ ਨੂੰ ਰੋਦ ਵਿੱਚ ਧਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁੱਟਿਆ। ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਮਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰਹਨ ਲਈ ਗਿਆ। ੨੦ ਲੋਕ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੇਰੇ ਸਹੀਦ ਇਮਤੀਫਾਨ ਦਾ ਲਗੂ ਵਹਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਗਾਮੀ ਭਰੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਖਝਿਕਾਂ ਦੀ ਗਾਮੀ ਰਹ ਰਿਹਾ ਮੀ ਜੋ ਉਮ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰਹੇ ਮਨ।’

੨੧ “ਧਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਿਹਾ, ‘ਤੂੰ ਗੁਣ ਇੱਥੋਂ ਚੱਲਿਆ ਜਾ, ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਤੇਨੂੰ ਦੂਰ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਰੋਲ ਭੇਜ ਦੇਵਾਂਗਾ।’”

੨੨ ਜਦੋਂ ਖੋਲਮ ਨੇ ਇਹ ਅਖੀਰਲਾ ਵਾਰ ਰਿ ਧਰਾਈਆਂ ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਬੰਦ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਮੋਰ ਮਚਾਉਣ ਲੱਗੇ, “ਇਮ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੋ। ਇਮ ਨੂੰ ਇਮ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸੁੱਟ ਦੇਵੋ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਰੋਟੀ ਹੱਕ ਨਹੀਂ।” ੨੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਲਾ ਧਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰੱਖਝੇ ਸੁੱਟਦੇ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਖੋਹ ਉਡਾਉਣ ਲੱਗੇ।

੨੪ ਫੇਰ ਸੈਨਾ ਆਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਸੈਨਾ ਭਵਨ ਅੰਦਰ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਸੁੱਟਦੇ ਇਹ ਖੁੱਛਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਰਿ ਰੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਮ ਉੱਤੇ ਇੱਝ ਰੋਲਾ ਧਾ ਰਹੇ ਮਨ।

੨੫ ਇਮ ਲਈ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਉਮ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਰਹੇ ਮਨ ਧਰ ਖੋਲਮ ਨੇ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸੈਨਾ ਆਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਤੇਨੂੰ ਰੋਮੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਰੋੜੇ ਮਾਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਜਿਮ ਦਾ ਰਿ ਰਸੂਰ ਵੀ ਮਾਥਿਤ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ?”

੨੬ ਜਦੋਂ ਸੈਨਾ ਆਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਦਾਰ ਰੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਇਮ ਬਾਰੇ ਰਿਹਾ। ਆਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਰੀ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇਹ ਆਦਮੀ ਇੱਕ ਰੋਮੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ।”

੨੭ ਰਮਾਂਡਰ ਖੋਲਮ ਰੋਲ ਆਇਆ ਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਕਿ ਸੱਚੀ ਤੂੰ ਰੋਮ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ?”

ਖੋਲਮ ਨੇ ਉੱਤਰ ਗਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ।

੨੮ ਰਮਾਂਡਰ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਧਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਧੈਮਾ ਖਰਚ ਰੇ ਇਹ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲਈ।”

ਧਰ ਖੋਲਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਮੈਂ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹੀ ਨਾਗਰਿਕ ਮੀ।”

੨੯ ਉਹ ਜੋ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਧਰਮਨ ਰਹਨ ਵੀ ਵਾਲੇ ਮਨ, ਝੁੱਟ ਉਮ ਤੋਂ ਦੂਰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਸਰਦਾਰ ਵੀ ਅਬਗਾਇਆ ਹੋਇਆ

ਮੀ ਰਿਉਰਿ ਖੋਲਮ ਇੱਕ ਰੋਮੀ ਨਾਗਰਿਕ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਉਮ ਨੂੰ ਜੰਜੀਰਾਂ ਧਾ ਚੁੱਕਾ ਮੀ।

ਖੋਲਮ ਦੀ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ

੩੦ ਆਗਲੇ ਦਿਨ, ਅਮਲੀ ਰਾਹਣ ਜਾਨਣ ਲਈ, ਰਿ ਯਹੂਦੀ ਖੋਲਮ ਉੱਧਰ ਦੇਮ ਰਿਉ ਲਾ ਰਹੇ ਮਨ, ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਧਰਧਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਮਠਾ ਦੇ ਮਦੱਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋਈ ਬੈਠਰ ਬੁਲਵਾਉਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਲਿਕਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਰੀਤਾ।

੨੩ ਖੋਲਮ ਨੇ ਬੜੇ ਗਹੂ ਨਾਲ ਯਹੂਦੀ ਮਹਾ ਮਠਾ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਰਿਹਾ, “ਭਰਾਵੇ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਦਿਨ ਤੱਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣਾ ਧੁਰਾ ਜੀਵਨ ਉਹੀ ਰਹੇ ਬਿਤਾਇਆ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਂ ਮੋਚਿਆ ਰਿ ਮਹੀ ਮੀ।”

੨੪ ਗਨਾਨਿਯਾਗ ਨਾਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੀ, ਜਦੋਂ ਉਮ ਨੇ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਆਦਮੀ ਖੋਲਮ ਦੇ ਰੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਮਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਰਿ ਇਮਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਮਾਰੇ। ੨੫ ਖੋਲਮ ਨੇ ਗਨਾਨਿਯਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇਨੂੰ ਵੀ ਸੁੱਟੇਗਾ। ਤੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮੋਲੀ ਰੰਧ ਹੈਂ ਜਿਮ ਉੱਧਰ ਮਫੇਦ ਰੋਗਨ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਬੈਠਾ ਮੁਮਾ ਦੀ ਸਰਗ ਮੁਤਾਬਰ ਮੋਰਾ ਨਿਕਾਂ ਰਹਦਾ ਹੈ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਰਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸੁੱਟਣ। ਇਹ ਮੁਮਾ ਦੀ ਸਰਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ।”

੨੬ ਖੋਲਮ ਦੇ ਰੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਰੀ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਰਿ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਦੀ ਬੇਇੱਚਤੀ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

੨੭ ਖੋਲਮ ਨੇ ਰਿਹਾ, “ਭਰਾਵੇ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਧਤਾ ਰਿ ਇਹ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਹੈ। ਇਹ ਖੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਰਿ, ‘ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।’”

੨੮ ਮਠਾ ਵਿੱਚ, ਰੁੜ ਲੋਕ ਸਦੂਰੀ ਮਨ ਅਤੇ ਰੁੜ ਫਰੀਮੀ। ਮੈ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿੱਚਾਰ ਆਇਆ। ਮਠਾ ਵਿੱਚ, ਉਮ ਨੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਲਾ ਧਾਇਆ, “ਭਰਾਵੇ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਫਰੀਮੀ ਗਾਂ ਤੇ ਮੋਰਾ ਧਿਉ ਵੀ ਫਰੀਮੀ ਮੀ। ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਇਮ ਲਈ ਮੁਰੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰਹਦਾ ਗਾਂ।”

੨੯ ਜਦੋਂ ਖੋਲਮ ਨੇ ਇਉਂ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਸਦੂਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫਰੀਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਬਹਿਮ ਛਿੜ ਖਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫੁੱਟ ਧੈ ਗਈ। ੩੦ (ਸਦੂਰੀ ਵਿਸਵਾਸ ਰਹਦੇ ਮਨ ਰਿ ਰੋਟੀ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਸਵਾਸ ਰਹਦੇ ਮਨ ਰਿ ਇੱਥੇ ਦੂਤ ਜਾਂ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਮਨ।) ੩੧ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਮੋਰ ਮਚਾਉਣਾ ਸੁਰੂ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਰੁੜ ਨੇਮ ਦੇ ਧਰਚਾਰ ਜੋ ਰਿ ਫਰੀਮੀ ਮਨ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਬਹਿਮ ਰਹਨ ਲੱਗੇ, “ਮਾਨੂੰ ਤਾਂ ਇਮ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਰੁੜ ਗਲਤ ਨਹੀਂ

ਦਿਸਿਆ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੂਤ ਬੋਲਿਆ ਹੋਵੇ।”

^{੧੦} ਬਹਿਮ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਈ। ਸਰਦਾਰ ਘਬਰਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਗੂਰੀ ਖੋਲਮ ਦੇ ਚਿਥੜੇ ਰਹ ਦੇਣਗੇ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਅਗੂਰੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੈਨਾ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਕਿਹਾ।

^{੧੧} ਆਗਲੀ ਰਾਤ ਧਰਭੂ ਖਿਸੁ ਖੋਲਮ ਦੇ ਰੋਲ ਆਰੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਹੋਮਲਾ ਰੱਖ। ਤੂੰ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਰੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਗੁਣ ਤੂੰ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਵੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮਾਥੀ ਰਹ।”

ਰੁਝ ਅਗੂਰੀਆਂ ਨੇ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ

^{੧੨} ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸਵੇਰ ਰੁਝ ਅਗੂਰੀਆਂ ਨੇ ਖੋਲਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਜਿਮ ਰੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਤਾ ਪਰਾਇਆ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਮਾਰ ਨਾ ਮੁਰਾਉਣਗੇ ਉਹ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖਾਣ ਧੀਣਗੇ। ^{੧੩} ਚਾਲਗੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਗੂਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਮਾਜਿਮ ਰਚੀ। ^{੧੪} ਇਹ ਅਗੂਰੀ ਪੁਰਧਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗ ਅਗੂਰੀ ਆਗੂਆਂ ਰੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਆਮੀਂ ਮੌਂ ਖਾਧੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨਾ ਚਿਰ ਆਮੀਂ ਰੁਝ ਨਾ ਖਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਧੀਵਾਂਗੇ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਆਮੀਂ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰ ਦੇਈਏ।” ^{੧੫} ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਖਰਤ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜੇ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਗਾਡੇ ਅੱਗੇ ਖੋਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਵਾਉ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਖੋਲਮ ਦੀ ਯੁਰੀ ਤਰਗਾਂ ਖੁੰਛ-ਗਿੱਛ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਗਾਡੇ ਵੱਲ ਲਿਆ ਰਿਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਰਮਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਮੁਰਾਵਾਂਗੇ।”

^{੧੬} ਧਰ ਖੋਲਮ ਦੇ ਭਾਣਜੇ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਜਿਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਤਾਂ ਉਹ ਸੈਨਾ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੭} ਤਦ ਖੋਲਮ ਨੇ ਇੱਕ ਸੈਨਾ ਆਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਰਮਾਡਰ ਰੋਲ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਨੇਗਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ।” ^{੧੮} ਤਾਂ ਉਹ ਸੈਨਾ-ਆਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਦੇ ਭਾਣਜੇ ਨੂੰ ਸੈਨਾ ਆਧਿਕਾਰੀ ਰੋਲ ਲੈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਕੈਸੀ ਖੋਲਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਤੁਗਾਡੇ ਰੋਲ ਲਿਆਉਣ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਤੁਗਾਨੂੰ ਰੁਝ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।”

^{੧੯} ਸੈਨਾ ਆਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇੰਚਾਤ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਤੇ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?”

^{੨੦} ਉਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਗੂਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੋਲ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਮਗਾਂ ਮਭਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤੁਗਾਨੂੰ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਹ ਰਹਿਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਖੋਲਮ ਰੋਲੋਂ ਰੁਝ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਖੁੰਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।” ^{੨੧} ਧਰ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਾ ਰਹਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਲੀ ਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਅਗੂਰੀ ਛੁੱਢੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਰਮਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖਤਮ ਰਹ ਦੇਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਗੰਡੀਰ ਮੌਂ ਖਾਧੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਖਾਣਗੇ ਤੇ

ਨਾ ਧੀਣਗੇ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ। ਮੈਂ ਉਹ ਗੁਣ ਤੁਗਾਡੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਹਨ।”

^{੨੨} ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿਉਂਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।”

ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਰੈਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਾ

^{੨੩} ਤਦ ਰਮਾਡਰ ਨੇ ਦੋ ਸੁਬੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਵਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਨੂੰ ਰੁਝ ਆਦਮੀ ਰੈਮਰਿਯਾ ਜਾਣ ਲਈ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਤੁਮੀਂ ਦੋ ਮੈਂ ਸਿਧਾਗੀ ਤਿਆਰ ਰੱਖੋ, ਮੱਤਰ ਸਿਧਾਗੀ ਖੋੜ੍ਹਿਆਂ ਤੇ ਅਤੇ ਦੋ ਮੈਂ ਆਦਮੀ ਭਾਲੋ ਬਰਦਾਰ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਰਾਤ ਨੇ ਵਜੇ ਸਵਾਨਾ ਰਹਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੱਖਣਾ।” ^{੨੪} ਖੋਲਮ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਲਈ ਵੀ ਰੁਝ ਖੋੜ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਇੰਤਜਾਮ ਰਹੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਯੁਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਫੋਲਿਰਮ ਗਾਰਮ ਦੇ ਰੋਲ ਧਰੁੰਚਾਣਾ ਹੈ।” ^{੨੫} ਸੈਨਾ ਆਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ;

^{੨੬} ਰਲੋਦਿਖੁਮ ਲੁਮਿਖਮ ਦੇ

ਗਾਰਮ ਫੋਲਿਰਮ ਬਗਦੁਰ ਨੂੰ ਪੁਰਣਾਮ।

^{੨੭} ਅਗੂਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਹੀ ਵਾਲੇ ਮਨ, ਧਰ ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਰੋਮੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸੇ ਵਰਤ ਆਖਣੇ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ। ^{੨੮} ਮੈਂ ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸ ਕਾਰਣ ਉਸ ਉੱਪਰ ਇਲਜਾਮ ਲਗਾਏ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ। ^{੨੯} ਉੱਥੋਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ; ਅਗੂਰੀਆਂ ਨੇ ਖੋਲਮ ਉੱਤੇ ਆਖਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਸਰਗ ਮੰਬੰਧੀ ਇਲਜਾਮ ਲਾਏ ਹਨ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕਤਲ ਜਾਂ ਕੈਦ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੁੰਦਾ। ^{੩੦} ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਰੁਝ ਅਗੂਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਜਿਮ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਗਾਡੇ ਰੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਗੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਇਲਜਾਮ ਦੱਸਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ।

^{੩੧} ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰੀਤਾ। ਸਿਧਾਗੀ ਉਸ ਰਾਤ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਪਤਿਰਮ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ। ^{੩੨} ਆਗਲੇ ਦਿਨ ਖੁੜਮਵਾਰ ਸਿਧਾਗੀ ਖੋਲਮ ਦੇ ਨਾਲ ਰੈਮਰਿਯਾ ਨੂੰ ਗਏ। ਧਰ ਬਾਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਗੀ ਅਤੇ ਭਾਲਾ ਬਰਦਾਰ ਸੈਨਾ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਗਏ। ^{੩੩} ਖੁੜਮਵਾਰ ਸਿਧਾਗੀ ਰੈਮਰਿਯਾ ਨੂੰ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹ ਚਿੱਠੀ ਗਾਜਪਾਲ ਫੋਲਿਰਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਹ ਦਿੱਤਾ।

^{੩੪} ਗਾਰਮ ਨੇ ਚਿੱਠੀ ਪੜ੍ਹਕੇ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਕਿਸ ਦੱਸ ਦਾ ਹੈ?” ਉਹ ਜਾਣ ਗਿਆ ਕਿ ਖੋਲਮ ਕਿਲਿਰਿਯਾ ਸਹਿਰ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ^{੩੫} ਗਾਰਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਪਹਿਲੇ ਤੇਰੇ ਮੁੱਦਈ ਵੀ ਆ ਜਾਣ ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸੁਣਾਂਗਾ।” ਫਿਰ

ਰਾਜਥਾਲ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਹੋਰੇਦੇਮ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ।

ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਠਹਿਰਾਇਆ

੨੪ ਖੋਲ੍ਹਮ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹਨਾਨਿਯਾਹ ਨਾਂ ਦਾ ਮਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਰੋਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੁਝ ਬਜ਼ੁਰਗ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਤਰਤੁੱਲਮ ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਚੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਆਇਆ। ਉਹ ਰੋਮਰਿਯਾ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਾਜਥਾਲ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਦੱਸਣ ਲਈ ਗਏ।^੧ ਜਦੋਂ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਰਤੁੱਲਮ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਲਜਾਮ ਦੱਸਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ।

ਤਰਤੁੱਲਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹੇ ਫੋਲਿਰੁਮ ਬਹਾਦਰ। ਅਸੀਂ ਤੇ ਮਾਡੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਤ ਬੜੀ ਸਾਂਝੀ ਭੇਗਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਗਲਤ ਰੋਮ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਆਣਪ ਦੇ ਵਰਥਾਂ ਵਰੇ ਠੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।^੨ ਗਰ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵੱਡੀ ਸੁਰਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।^੩ ਯਹ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਜ਼ਿਯਾਦਾ ਸਮਾਂ ਨਾ ਲੈਂਦਾ ਹੋਇਆ ਸਿਰਫ਼ ਰੁਝ ਸਬਦ ਵਰਗਾ, ਰਿਥਾ ਵਰੇ ਮਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਸੁਣੇ।^੪ ਇਹ ਆਦਮੀ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਵਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਯਹੂਦੀ ਵੱਸਦੇ ਹਨ, ਜਾਰੇ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਵਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਮਰੀਆਂ ਦੇ ਯਤੋ ਦਾ ਆਗੂ ਹੈ।^੫ ਇਹ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅਧਵਿੱਤਰ ਵਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਵਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਯਹ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਵਰ ਲਿਆ।^੬ ਖਾਰੀ ਯਹੂਦੀ ਵੀ ਮਹਿਮਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਤਰਤੁੱਲਮ ਨੇ ਆਖੀਆਂ ਮਨ ਉਹ ਸੱਚ ਮਨ।

ਫੋਲਿਰੁਮ ਅੱਗੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ

^੭ ਫੋਰ ਗਾਰਭ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਇਸਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਰਾਜਥਾਲ ਫੋਲਿਰੁਮ, ਮੈਨੂੰ ਯਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਮੁਨਸਫ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਸਫਾਈ ਖੋਸ਼ ਵਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ।^੮ ਮੈਂ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਹਰਾਂ ਦਿਨ ਯਹਿਲੇ ਉਧਾਮਨਾ ਵਰਨ ਗਿਆ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣ ਸੱਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚ ਹੈ।^੯ ਇਹ ਯਹੂਦੀ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਵੇਸੀ ਠਹਿਰਾ ਰਹੇ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵਰੇ ਵੀ ਰਿਸੇ ਨਾਲ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਰਦਿਆਂ, ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਵਰਦਿਆਂ, ਯਰਾਥਨਾ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਰੁਝ ਵਰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ।^{੧੦} ਇਹ ਜੇ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਦੋਸ਼ ਮੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਮਾਥਿਤ ਨਹੀਂ ਵਰ ਸੱਚਦੇ।

^{੧੧} “ਯਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਗਮਤੇ ਸਵੀਕਾਰਦਾ ਹਾਂ; ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ, ਚੋਲੇ ਦੀ

ਤਰ੍ਹਾਂ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਵਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦਾ ਰਾਗ ਮਹੀ ਰਾਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਹ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਮੁਮਾ ਦੀ ਮਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ, ਨਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।^{੧੨} ਮੈਂ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਉਹੀ ਆਮ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸਦੀ ਇਹ ਖੁਦ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਰਮੀ ਜਾਂ ਰੁਥਰਮੀ ਮਭ ਦਾ ਮੇਤ ਤੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਹੀ ਵਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਵਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਵਿਸਵਾਸ ਵਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਗਮਤੇ ਮਹੀ ਹੈ।

^{੧੪} “ਬਹੁਤ ਮਾਲ ਮੈਂ ਇੱਥੋਂ, ਅਰੁਮਲਮ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੋਸ਼ੇ ਵੇਣ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ।^{੧੫} ਰੁਝ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੰਦਰ ਤੇ ਵੇਖਿਆ, ਜਦੋਂ ਅਜੇ ਮੈਂ ਸੁੱਧਤਾ ਦੀ ਰਸਮ ਯੁਰੀ ਵਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਵੇਦੀ ਵੀ ਫਸਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਆਮ-ਯਾਮ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਸੀ।^{੧੬} ਯਹ ਉੱਥੇ ਰੁਝ ਯਹੂਦੀ ਅਸਿਯਾ ਤੋਂ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਤੇ ਇਲਜਾਮ ਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਥੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜੇਰ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਹੀ ਮੈਂ ਰੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਉਮ ਵਰਤ ਉੱਥੇ ਮੇਚੁਦ ਮਨ।^{੧੭} ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਯੁੱਛੇ ਰਿ ਭਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਭਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗਾਜ਼ਰ ਮਾਂ ਤਾਂ ਕੀ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੇਦੀ ਬੁਠਿਯਾਈ ਵੇਖੀ ਸੀ? ਉਹ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਦਾ ਇਲਜਾਮ ਲਾ ਸੱਚਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਖਲੋਤਿਆਂ ਆਖਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਮੇਰਾ ਨਿਯਾਂ ਵਰ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਵਿਸਵਾਸ ਵਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

^{੧੮} ਫੋਲਿਰੁਮ ਜੋ ਕਿ ਖੁਦ ਇਸ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਾਗ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਵਰਵਾਈ ਨੇਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਦੋਂ ਵਰਗਾ ਜਦੋਂ ਮਰਦਾਰ ਲਿਸਿਯਾਮ ਇੱਥੇ ਆਵੇਗਾ।”

^{੧੯} ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੋਣ ਰੱਖਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ। ਯਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬੋਝੀ ਆਜ਼ਾਰੀ ਵੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਣ ਦਿੱਤਾ।

ਖੋਲ੍ਹਮ ਦੀ ਫੋਲਿਰੁਮ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਯਤਨੀ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ

^{੨੦} ਰੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਫੋਲਿਰੁਮ ਆਪਣੀ ਯਤਨੀ, ਦਰੂਮਿੱਲਾ, ਨਾਲ ਖੁਦ ਆਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਉੱਥੇ ਵਿਸਵਾਸ ਵਰਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ।^{੨੧} ਯਹ ਫੋਲਿਰੁਮ ਅਬਰਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੇ ਯਰਮੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਤਾਂ ਫੋਲਿਰੁਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਗੁਣ ਤੂੰ ਜਾ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ

*੨੪:੬-੯ ਰੁਝ ਯੁਨਾਨੀ ਯਤੁਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰਾਂ ੬-੯ ਜੋੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ: “ਅਸੀਂ ਇਸਦਾ ਨਿਯਾਂ ਆਪਣੀ ਮਰ੍ਹਾ ਅਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਰਦਾਰ ਲਿਸਿਯਾਮ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਲੈ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਲਿਸਿਯਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਦਿ

ਮੇਰੇ ਖਾਮ ਖੁਲ੍ਹਾ ਵਰਤ ਹੋਵੇਗਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾਂਗਾ।”
 ੨੬ ਯਰ ਫੇਲਿਕਸ ਦਾ ਉਮ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਵਰਨ ਦਾ
 ਵਰਣ ਰੁਝ ਹੋਰ ਮੀ। ਉਹ ਮੇਚ ਰਿਗ ਮੀ ਰਿ ਮਾਇਣ ਖੈਲੁਮ
 ਰੁਝ ਰਿਮਵਤ ਦੇਵੇਗਾ ਇਮੇ ਵਰੇ ਉਮ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ
 ਵਾਰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਏ ਉਮ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਰੀਤੀ।

੨੭ ਯਰ ਦੇ ਮਾਲ ਬਾਯਦ ਯੁਰਕਿਯੁਮ ਫੇਮਤੁਮ ਫੇਲਿਕਸ
 ਦੀ ਬਾਂ ਗਾਰਮ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਮ ਲਈ ਗੁਣ ਫੇਲਿਕਸ
 ਗਾਰਮ ਨਾ ਰਿਗਾ। ਫੇਲਿਕਸ ਰੁਝ ਜਾਜਿਗਾ ਵਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ
 ਮੀ ਜੇ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨ ਰੇ। ਇਮ ਲਈ ਉਮ ਨੇ
 ਖੈਲੁਮ ਨੂੰ ਵੇਦ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ।

ਖੈਲੁਮ ਵੈਮਰ ਦੀ ਦੁਗਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

੨੫ ੧ ਫੇਮਤੁਮ ਗਾਜਯਲ ਬਣ ਗਿਆ, ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ
 ਬਾਯਦ ਉਹ ਵੈਮਰਿਯਾ ਤੋਂ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਗਿਆ।
 ੨ ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਜਾਏ ਖਾਮ ਅਗੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ
 ਫੇਮਤੁਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖੈਲੁਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੈਮ ਲਗਾਏ। ੩ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੇ ਫੇਮਤੁਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖੈਲੁਮ ਨੂੰ ਮੁੜ
 ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੀ ਮੋਹਰਬਾਨੀ ਰੇ ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੇ ਖੈਲੁਮ ਨੂੰ ਗਗ ਵਿੱਚ ਰਤਲ ਵਰਨ ਦੀ ਮਾਜਿਮ ਬਣਾਈ
 ਹੋਈ ਮੀ। ੪ ਯਰ ਫੇਮਤੁਮ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਖੈਲੁਮ ਨੂੰ
 ਵੈਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਮੈਂ ਖੁਦ ਹੀ ਜਲਦੀ
 ਵੈਮਰਿਯਾ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਜਾਵਾਂਗਾ। ੫ ਤੁਹਾਡੇ ਰੁਝ ਆਗੂ ਮੇਰੇ
 ਨਾਲ ਚਲਣ ਉਹ ਉੱਥੇ ਖੈਲੁਮ ਨੂੰ ਵੈਮੀ ਮਾਬਤ ਵਰਨ ਜੇਰਰ
 ਉਮ ਨੇ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਵੇਈ ਗਲਤੀ ਰੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਮ ਤੇ
 ਵੈਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਇਲਜਾਮ ਨਾ ਮੱਚਦੇ ਹਨ।”

੬ ਫੇਮਤੁਮ ਅੱਠ-ਦਮ ਦਿਨ ਹੋਰ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਹੀ
 ਰੁਕਿਆ ਫਿਰ ਵਾਧਮ ਵੈਮਰਿਯਾ ਨੂੰ ਯਰਤਿਆ। ਜਗਲੇ
 ਦਿਨ ਫੇਮਤੁਮ ਨੇ ਮਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ
 ਖੈਲੁਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਗਾਜਰ ਵਰਨ। ਫੇਮਤੁਮ
 ਜਾਦਾਲਤ ਦੀ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਾ ਮੀ। ੭ ਖੈਲੁਮ ਉਮ ਵਰਮੇ ਵਿੱਚ
 ਆਇਆ। ਜਿਹੜੇ ਅਗੂਦੀ ਅਰੁਮਲਮ ਤੋਂ ਆਏ ਮਨ ਉਮ
 ਦੇ ਆਮ-ਧਾਮ ਖੜ੍ਹੇ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੈਲੁਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ
 ਵਈ ਤਰੜੇ ਇਲਜਾਮ ਲਾਏ, ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ
 ਇਲਜਾਮ ਨੂੰ ਮਾਬਿਤ ਨਾ ਵਰ ਮੱਚੇ। ੮ ਯਰ ਖੈਲੁਮ ਨੇ
 ਆਪਣੀ ਮਫਾਈ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਅਗੂਦੀ ਸਰਗਾ,
 ਮੰਦਰ ਜਾਂ, ਵੈਮਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵੇਈ ਵੀ ਗਲਤ ਵੈਮ ਨਹੀਂ
 ਰੀਤਾ।”

੯ ਯਰ ਫੇਮਤੁਮ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਮ ਵਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ
 ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਖੈਲੁਮ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਰੀ ਤੂੰ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ? ਰੀ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਮਾਂ
 ਉੱਧਰ ਤੇਰਾ ਨਿਆਂ ਵਰਾਂ?”

੧੦ ਖੈਲੁਮ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਇਮ ਵਰਤ ਮੈਂ ਵੈਮਰੀ ਜਾਦਾਲਤ
 ਦੀ ਗੱਦੀ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਨਿਆਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ
 ਅਗੂਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਏ ਤੁਮੀਂ
 ਇਮ ਨੂੰ ਰੰਗੀ ਤਰਗਾ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ੧੧ ਜੇਰਰ ਮੈਂ ਗਲਤ ਵੈਮ
 ਰੀਤਾ ਹੈ, ਜੇ ਮੇਰੇ ਦੀ ਮਜਾ ਦੇ ਵਾਬਿਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਰਨ ਤੋਂ

ਇਨ ਵਰ ਨਹੀਂ ਵਰਾਂਗਾ। ਯਰ ਜੇਰਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੈਮ ਗਲਤ
 ਹਨ, ਤਾਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੈਂ ਅਗੂਦੀਆਂ ਗੱਥੀਂ ਫੜਵਾਉਣ ਦਾ
 ਇਖਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੈਮਰ ਨੂੰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਵਰਦਾ
 ਹਾਂ।”

੧੨ ਤਦ ਫੇਮਤੁਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਲਾਗਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਲਾਗ
 ਰੀਤੀ ਜਾਏ ਰਿਗਾ, “ਤੂੰ ਵੈਮਰ ਦੀ ਦੁਗਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਇਮ
 ਲਈ ਤੂੰ ਵੈਮਰ ਵੇਲ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਖੈਲੁਮ ਜਾਗਿਰਯਾ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ

੧੩ ਰੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਯਦ, ਗਾਜਾ ਜਾਗਿਰਯਾ ਜਾਏ ਬਰਨੀਰੇ
 ਵੈਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਫੇਮਤੁਮ ਨਾਲ ਭੋਟ ਵਰਨ ਲਈ ਆਏ।

੧੪ ਉਹ ਉੱਥੇ ਵਾਫੀ ਦਿਨ ਰੁਰੇ। ਫੇਮਤੁਮ ਨੇ ਖੈਲੁਮ ਦੇ
 ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਗਾਜੇ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਰੀਤੀ ਜਾਏ ਆਖਿਆ,
 “ਇਥੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਹੈ ਜਿਮ ਨੂੰ ਫੇਲਿਕਸ ਨੇ ਵੈਦ ਵਿੱਚ
 ਰੱਖ ਫੌਡਿਆ ਹੈ। ੧੫ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਤਾਂ
 ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਜਾਏ ਬਚਰਗ ਅਗੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਮ
 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੈਮ ਲਗਾਏ। ਇਹ ਅਗੂਦੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਨ ਰਿ ਮੈਂ
 ਇਮ ਨੂੰ ਮਾਰ ਵੇਦਾਂ। ੧੬ ਯਰ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, ‘ਇਹ ਰੋਮੀਆਂ
 ਦਾ ਵਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਤੇ ਵੈਮ
 ਨਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮਾਗਮਣਾ ਨਹੀਂ ਵਰਦਾ ਜਾਏ ਉਮ ਨੂੰ
 ਉਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਾਏ ਦੋਮਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਵਰਨ ਦਾ
 ਜਾਦਮਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਉਮ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ
 ਜਾਂਦਾ।’ ੧੭ ਇਮ ਲਈ ਇਹ ਅਗੂਦੀ ਇੱਥੇ ਇੱਠੇ ਹੋਏ।
 ਮੈਂ ਮੁਨਮਫ ਦੀ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਾ ਜਾਏ ਉਮ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮੇਰੇ
 ਮਾਗਮਣੇ ਖੋਮ ਵਰਨ ਦਾ ਜਾਦੇਮ ਦਿੱਤਾ। ੧੮ ਅਗੂਦੀ ਖੜ੍ਹੇ
 ਹੋਏ ਜਾਏ ਉਮ ਤੇ ਇਲਜਾਮ ਲਾਏ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਉੱਤੇ
 ਜਾਜਿਗੇ ਵੇਈ ਵੈਮ ਨਹੀਂ ਲਾਏ ਜੇ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਮਨ। ੧੯ ਇਮ ਦੀ
 ਜਗਗਾ, ਇਹ ਮਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਜਾਏ ਜਿਸੂ
 ਨਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀ ਬਾਰੇ ਮਨ। ਜਿਸੂ ਮਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਯਰ
 ਖੈਲੁਮ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗਲੇ ਵੀ ਜਿਉਦਾ ਹੈ। ੨੦ ਮੈਂ
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾ ਯਤਾ ਨਹੀਂ ਮੀ ਇਮ ਲਈ ਮੈਂ
 ਜਿਯਾਦਾ ਮਵਾਲ ਨਾ ਰੀਤੇ ਯਰ ਮੈਂ ਖੈਲੁਮ ਨੂੰ ਖੁੰਡਿਆ,
 ‘ਰੀ ਤੂੰ ਅਰੁਮਲਮ ਜਾਦੇ ਉੱਥੇ ਨਿਆਂ ਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?’
 ੨੧ ਯਰ ਖੈਲੁਮ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਉਮ ਨੂੰ ਵੈਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਹੀ
 ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਮ ਨੇ ਵੈਮਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰੀਤੀ। ਮੇ ਮੈਂ
 ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਖੈਲੁਮ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਜਰਬੰਦ ਰੱਖੇ ਜਦੋਂ
 ਤੱਕ ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਵੈਮਰ ਵੇਲ ਨਾ ਭੇਜ ਵੇਦਾਂ।”

੨੨ ਜਾਗਿਰਯਾ ਨੇ ਫੇਮਤੁਮ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਮੈਂ ਵੀ ਇਮ ਮਨੁੱਖ
 ਨੂੰ ਮੁਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।” ਫੇਮਤੁਮ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਵੇਲ ਤੂੰ ਉਮ
 ਨੂੰ ਮੁਣ ਮੱਚਦਾ ਹੈਂ।”

੨੩ ਜਗਲੇ ਦਿਨ ਜਾਗਿਰਯਾ ਜਾਏ ਬਰਨੀਰੇ ਵੱਡੀ
 ਯੁਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਆਏ। ਉਹ ਦੋਨੋਂ ਜਾਏ ਮੈਨਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਾਏ
 ਖਾਮ-ਖਾਮ ਵੈਮਰਿਯਾ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਮਾਰੇ ਰਚਿਗੀ ਵਿੱਚ ਜਾ
 ਵੜੇ। ਫੇਮਤੁਮ ਨੇ ਖੈਲੁਮ ਨੂੰ ਖੋਮ ਵਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ।

੨੪ ਜਾਏ ਰਿਗਾ, “ਗਾਜਾ ਜਾਗਿਰਯਾ ਜਾਏ ਇੱਥੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ
 ਇੱਠੇ ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਆਦਮੀਓ, ਇਮ ਮਨੁੱਖ ਵੇਲ ਵੇਖੋ। ਇੱਥੋਂ

ਦੇ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਲਾ ਧਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਨਹੀਂ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।^{੨੫} ਯਰ ਮੈਂ ਇਸਦੇ ਰਿਸੇ ਵੀ ਅਮਲ ਨੂੰ ਮੋਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ ਦੇਖੀ ਨਹੀਂ ਧਾਇਆ। ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਕੈਸਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰੀਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਮ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ ਹੈ।^{੨੬} ਯਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੈਸਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਦਮੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਭ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਲਿਖਾਇਆ ਹਾਂ, ਖਾਸ ਕਰ, ਰਾਜਾ ਅਗਿਰਥਾ ਤੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ। ਤੇ ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਕੈਸਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲਿਖ ਸਕਾਂ।^{੨੭} ਮੈਂ ਮੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਕੋਈ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਬਿਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਮ ਭੇਜਣਾ ਮੁਤੱਖਤਾ ਹੋਵੇਗੀ।”

ਯੇਲੁਸ ਰਾਜਾ ਅਗਿਰਥਾ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ

੨੬ ^੧ ਅਗਿਰਥਾ ਨੇ ਯੇਲੁਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।” ਤਾਂ ਯੇਲੁਸ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਖਣ ਲੱਗਾ।^੨ “ਹੇ ਰਾਜਾ ਅਗਿਰਥਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਕੇ ਅੱਜ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਬੜਾ ਭਾਗਸਾਲੀ ਮਸਝਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਮਾਰੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।^੩ ਮੈਂ ਵੱਧੇਰੇ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੈਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਸਿਵਾਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਖੁਸ਼ਾ ਗਿਆਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸਬਰ ਨਾਲ ਸੁਣੋ।

^੪ “ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਮੁਢੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਵਿੱਚ।^੫ ਇਹ ਯਹੂਦੀ ਮੈਨੂੰ ਬੜੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਚਾਹੁਣ, ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਫਰੀਸੀ ਵਾਂਗ ਬਤੀਤ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਫਰੀਸੀ ਯਹੂਦੀ ਯਰਮ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਹੋਰਨਾਂ ਯਹੂਦੀ ਯਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।^੬ ਹੁਣ ਮੈਂ ਉਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਾਰਣ ਕਚਿਰੀ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਵਾਅਦੇ ਕਾਰਣ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਬਚੁਰਗਿਆਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ।^੭ ਉਸੇ ਕਾਰਣ ਨੂੰ ਯਰਾਧਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਮ ਉੱਥਰ ਮਾਡੀਆਂ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਗੋਤਾਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਵੱਡੇ ਯਤਨ ਨਾਲ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੇ ਰਾਜਾ! ਇਸੇ ਆਮ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਯਹੂਦੀ ਮੇਰੇ ਉੱਥਰ ਦੋਸ਼ ਮੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ।^੮ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅਸੰਭਵ ਕਿਉਂ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਵਾਨੇ?

^੯ “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਫਰੀਸੀ ਮਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਯਿਸੂ ਨਾਮਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਰੀਆਂ ਸੰਭਵ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।^{੧੦} ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਵੀ ਬੜੇ ਕੰਮ ਰੀਤੇ। ਯਰਯਾਨ

ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਇਖਤਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੈਸਰ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਸਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਗੰਭੀ ਭਰੀ।^{੧੧} ਹਰ ਯਰਾਧਕਨਾ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਬੇਇੱਜਤੀ ਦੇ ਸਬਦ ਆਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਬਿਲਾਫ ਮੀ ਰਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਵੀ ਗਿਆ।

ਯੇਲੁਸ ਦਾ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ

^{੧੨} “ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਆਤਮਾ ਵੇਲੇ, ਮੈਂ ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮਰਤੀ ਨਾਲ ਦੰਮਿਕਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਸੀ।^{੧੩} ਇਹ ਦੁਖਿਕਰ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਦੰਮਿਕਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਸੀ। ਫੇਰ, ਹੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਮੈਂ ਅਰਾਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵੇਖੀ ਜੋ ਕਿ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਚਮਕੀਲੀ ਸੀ। ਉਹ ਰੋਸ਼ਨੀ ਮੇਰੇ ਚਾਹੇ ਧਾਮ ਫੈਲ ਗਈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ, ਮੇਰੇ ਸਾਖੀ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ।^{੧੪} ਅਸੀਂ ਮਾਰੇ ਜਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਏ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਖਦੀ ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ‘ਯੇਲੁਸ, ਯੇਲੁਸ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਮਟ ਕਿਉਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਮੇਰੇ ਬਿਲਾਫ ਲੜਕੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੱਟ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ।’

^{੧੫} “ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ‘ਯਰਭੂ, ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ?’

“ਯਰਭੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਯਿਸੂ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਕਮਟ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈਂ।^{੧੬} ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੇਵਕ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਗਵਾਹ ਹੋਵੇਂਗਾ। ਤੂੰ ਜੋ ਕੁਝ ਗੁਣ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਵਾਂਗਾ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਚਰਚਾ ਕਰੇਂਗਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਅੱਜ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਹਾਂ।^{੧੭} ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।^{੧੮} ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਬਾਰੇ ਦੱਸੇਗਾ ਤਾਂ ਲੋਕ ਹਨੇਰੇ ਤੋਂ ਭੱਜ ਕੇ ਉਜਾਲੇ ਦੇ ਰਾਹ ਵੱਲ ਮੁੜਨਗੇ ਅਤੇ ਸੈਤਾਨ ਦੀ ਮਰਤੀ ਤੋਂ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਯਰਤਣਗੇ, ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਾਡੇ ਧਾਉਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਯਵਿੱਤਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।”

ਯੇਲੁਸ ਦਾ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ

^{੧੯} ਯੇਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਭਾਸ਼ਣ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਇਹ ਦਰਸ਼ਨ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਰੀਤਾ।^{੨੦} ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਯਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਰਨਣ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲ ਲਏ ਹਨ। ਮਭ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਇਹ ਉਧਿਕੇ ਮੈਂ ਦੰਮਿਕਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਫਿਰ ਮੈਂ

ਯਹੂਸਲਮ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਧਰੁਚਾਰ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਧਰਾਈਆਂ ਵੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੇ ਵੀ ਇਸਦਾ ਧਰੁਚਾਰ ਰੀਤਾ।

੨੧ “ਇਸੇ ਵਰੇ ਯਹੂਦੀ ਮੈਨੂੰ ਫੜਦੇ ਨੈਂ ਗਏ ਜਦ ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰੀਤੀ। ੨੨ ਧਰੁ ਧਰੁਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਯੱਜ ਦਿਨ ਤੱਕ ਵੀ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਧਰੁਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ, ਵੱਡਿਆਂ ਅਤੇ ਛੋਟਿਆਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ, ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਧਰੁ ਮੈਂ ਨਵਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਖ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਉਹੀ ਕੁਝ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਯੱਕੋਂ ਵਾਪਰੇਗਾ। ੨੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਧਰੁਹਿਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਮਰ ਕੇ ਜਿਉਂ ਉੱਠੇਗਾ। ਮੁਸਾ ਅਤੇ ਨਬੀਆਂ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਨੈਂ ਕੇ ਆਵੇਗਾ।”

ਐਲਮ ਦੀ ਅਗਿਰਥਾ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

੨੪ ਜਦੋਂ ਐਲਮ ਆਖਣੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਫੇਮਤੁਸ ਨੇ ਰੋਲਾ ਧਾਇਆ, “ਐਲਮ। ਤੂੰ ਧਾਗਲ ਹੈਂ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਦਿਆ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਕਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

੨੫ ਐਲਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਫੇਮਤੁਸ ਬਹਾਦਰ। ਮੈਂ ਕਮਲਾ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਮੈਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਮਗੋਂ ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਸਬਦ ਕਿਸੇ ਮੁਰਖ ਦੇ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇ ਮੈਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਰ ਖੁਣ ਹੈ। ੨੬ ਰਾਜਾ ਅਗਿਰਥਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਖੁਲ੍ਹੇਆਮ ਬੋਲ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ, ਉਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਸਭ ਦੀ ਗਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਨਾ ਕਿ ਗੁਪਤ ਤੌਰ ਤੇ। ੨੭ ਰਾਜਾ ਅਗਿਰਥਾ, ਕੀ ਤੂੰ ਨਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈਂ? ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਨਿਗਰਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈਂ।”

੨੮ ਰਾਜਾ ਅਗਿਰਥਾ ਨੇ ਐਲਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਕੀ ਤੂੰ ਸੋਚਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇੰਨੀ ਸੌਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਹੋਣ ਲਈ ਉਰਸਾ ਲਵੇਗਾ?”

੨੯ ਐਲਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਯੋਥਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸੌਖਾ, ਧਰੁ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਮੈਂ ਧਰੁਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਰੁਰਾਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਹ ਸਭ ਜੋ ਯੱਜ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹਨ, ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸੱਕਣ, ਸਿਵਾਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਦੇ।”

੩੦ ਰਾਜਾ ਅਗਿਰਥਾ, ਫੇਮਤੁਸ ਗਾਰਮ, ਬਰਨੀਰੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਖਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਰਚਿਹਰੀ ਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਚੱਲੇ ਗਏ। ੩੧ ਜਦੋਂ ਹੋਏ ਉਹ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ, “ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਹ ਮੈਂ ਤੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਸਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।” ੩੨ ਤਾਂ ਅਗਿਰਥਾ ਨੇ ਫੇਮਤੁਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ,

“ਜੇਕਰ ਇਸਨੇ ਕੋਈ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਨ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਸੀ।”

ਐਲਮ ਦਾ ਰੋਮ ਨੂੰ ਜਾਣਾ

੨੧ ਇਹ ਨਿਸਚਿਤ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਤਾਲਿਆ ਨੂੰ ਜਗਜ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰਾਂਗੇ। ਐਲਮ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕੋਈ ਇੱਕ ਯੂਲਿਉਸ ਨਾਂ ਦੇ ਸੈਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਯੂਲਿਉਸ “ਧਾਤਮਾਗੀ” ਨਾਮੇ ਖਾਸ ਸੈਨਾ ਮਸੂਹ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ। ੨ ਅਸੀਂ ਜਗਜ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹ ਗਏ। ਇਹ ਜਗਜ ਅਸਿਯਾ ਦੇ ਰਿਨਾਰੇ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਅਰਿਮਤਤੱਖਮ ਜੋ ਕਿ ਬੱਸਲਨੀਰੇ ਮਰਦੂਨਿਆ ਦੇ ਸਹਿਰ ਦਾ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਗਿਆ ਸੀ।

੩ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਸੈਦਾ ਵਿੱਚ ਜਾ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਯੂਲਿਉਸ ਨੇ ਐਲਮ ਨਾਲ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਮਲੂਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਆਖਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਧਰੁਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਐਲਮ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ। ੪ ਅਸੀਂ ਸੈਦਾ ਦਾ ਸਹਿਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਟਾਪੂ ਦੇ ਤੱਟ ਤੇ ਸਫਰ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹਵਾ ਸਾਡੇ ਅਗਿਉਂ ਵਗ ਰਹੀ ਸੀ। ੫ ਅਸੀਂ ਦਿਲਦਿਆ ਅਤੇ ਧੰਮਫੁਲਿਆ ਦੇ ਨੇੜਿਉਂ ਮਸੁੱਦਰੋਂ ਧਰੁ ਲੰਘੇ ਅਤੇ ਲੁਕਿਆ ਦੇ ਨਗਰ ਮੁਰਾ ਵਿੱਚ ਆ ਪਹੁੰਚੇ। ੬ ਉੱਥੇ ਸੈਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮਿਰਦਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਜਗਜ ਵੇਖਿਆ ਜੋ ਕਿ ਇਤਾਲਿਆ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਜਗਜ ਉੱਧਰ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ।

੭ ਬੜੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਧਰੁ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਕਨੀਦਮ ਸਹਿਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਬੜਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਵਾ ਸਾਡੇ ਮਾਗਮਣੀ ਤਰਫੇ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਰਸਤੇ ਬਹੁਤੀ ਦੂਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਸੱਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਰੋਤ ਟਾਪੂ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਧਾਮੇ ਮਲਮੇਨੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨੂੰ ਸਫਰ ਕੀਤਾ। ੮ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਮਸੁੱਦਰੀ ਤਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸਫਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, “ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬੰਦਰਗਾਹ” ਨਾਮੀ ਇੱਕ ਜਗਹਾ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਉੱਥੇ ਲਮਾਯਾ ਨਗਰ ਨੇੜੇ ਹੀ ਸੀ।

੯ ਧਰੁ ਅਸੀਂ ਬੜਾ ਮਖਾਂ ਗੁਲਾ ਚੁੱਕੇ ਸਾਂ, ਇਸ ਵਰਤ ਜਗਜ ਦਾ ਸਫਰ ਬਹੁਤ ਖਤਰੇ ਵਾਲਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤ ਦੇ ਦਿਨ ਧਰੁਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੰਘ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਐਲਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰੰਨਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ, 10 “ਜੇ ਮਨੁੱਖੇ। ਮੈਂ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੰਦਰ ਆਵੇਗਾ। ਸਾਡਾ ਜਗਜ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚਲਾ ਸਾਰਾ ਮਮਾਨ ਨਮਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਮੰਦਰਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਵੀ ਚਲੀਆਂ ਜਾਣ।” 11 ਧਰੁ ਜਗਜ ਦਾ ਕਥਤਾਨ ਤੇ ਮਾਲਿਕ ਐਲਮ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਮਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਏ ਇਸ ਲਈ ਸੈਨਾ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਐਲਮ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਅਕੀਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਜਗਜ ਦੇ ਕਥਤਾਨ ਅਤੇ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਗੱਲ ਤੇ ਇਤਬਾਰ ਕੀਤਾ। 12 ਅਤੇ ਉਹ ਖਾਟ ਮਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਗਜ ਦੇ ਕੁਰਣ ਲਈ ਠੀਕ ਨਹੀਂ

ਮੀ, ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੈਨੀਕਸ ਯਹੂਦੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਜਗਜ਼ ਸਿਲਾਲਾਂ ਦੇ ਲੰਘਣ ਤੀਕ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹਾ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਫੈਨੀਕਸ ਸਹਿਰ ਰਹੇ ਤਾਯੂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹਿਰ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਘਾਟ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਦੱਖਣ-ਘੱਡਮ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਘੱਡਮ ਦੇ ਖਾਸੇ ਵੱਲ ਹੈ।

ਤੂਫਾਨ

੧੩ ਜਦੋਂ ਦੱਖਣ ਵੱਲੋਂ ਹੌਲੇ-ਹੌਲੇ ਹਵਾ ਵਗਣ ਲੱਗੀ, ਜਗਜ਼ ਉੱਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਮੋਚਿਆ, “ਇਹੋ ਹਵਾ ਮੀ ਜੇ ਮਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦੀ ਮੀ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਗਰ ਨੂੰ ਉਤਾਰ ਚੁੱਕਿਆ। ਅਸੀਂ ਵਰਤੋਂ ਤਾਯੂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਆ ਗਏ। ੧੪ ਧਰ ਤਦ “ਉੱਤਰੀ ਧਰਬ” ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਬੜੀ ਤਰੜੀ ਗਨੇਰੀ ਤਾਯੂ ਤੇ ਆਈ। ੧੫ ਇਹ ਹਵਾ ਜਗਜ਼ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਤੁਰੀ ਅਤੇ ਜਗਜ਼ ਹਵਾ ਦੀ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਰੋਮਿਸ਼ ਰਹੀ ਬੰਦ ਵਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਮਾਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ।

੧੬ ਅਸੀਂ ਵਲੋਂਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਤਾਯੂ ਵੇਲ ਜਾ ਯੁੱਜੇ। ਫੇਰ ਬੜੀ ਮੁਸਰਿਲ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਜੀਵਨ ਬੋੜੀ ਜਗਜ਼ ਤੇ ਲਿਆ ਸਕੇ। ੧੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੀਵਨ ਬੋੜੀ ਨੂੰ ਅੰਦਰ, ਇੱਕ ਸਾਥ ਮਗਰਾ ਦੇ ਕੇ ਬੱਲਿਉ ਜਗਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਸੀਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਡਰਨ ਲੱਗੇ ਕਿ ਜਗਜ਼ ਕਿਤੇ ਸਿਰੁਤੀ ਦੇ ਬਰੋਤੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਫਸ ਜਾਵੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਲ ਹੋਰਾਂ ਵਰ ਲਏ ਅਤੇ ਉਸ ਹਵਾ ਨੂੰ ਜਗਜ਼ ਨੂੰ ਰੋੜਨ ਦਿੱਤਾ।

੧੮ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਤੂਫਾਨ ਇੰਨਾ ਉੱਚ ਵਗ ਸਿਰਾ ਮੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਈ ਵਸਤਾਂ ਜਗਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ। ੧੯ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਗਜ਼ ਦਾ ਅਸਥਾਥ ਵੀ ਵੱਡੇ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ੨੦ ਵੇਈ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਆਰਾਮ ਤੇ ਮਾਨੂੰ ਵੇਈ ਸੁਰਜ ਜਾਂ ਤਾਰੇ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਏ। ਇਹ ਬੜਾ ਭਿਆਨਕ ਤੂਫਾਨ ਮੀ। ਅਸੀਂ ਜਿਉਣ ਦੀ ਹੋਰ ਆਸ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ।

੨੧ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਵੇਈ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਰੁਝ ਨਾ ਖਾਧਾ, ਤਦ ਇੱਕ ਦਿਨ ਖੋਲਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖਲੋਕੇ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, “ਹੋ ਧਰਬੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਗਾ ਮੀ ਜੈਰਿ ਵਰੇਤ ਤੋਂ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਮੀ ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਰਿਗਾ ਮੰਨਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਮੁਸੀਬਤ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਉੱਠਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ। ੨੨ ਧਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੋਮਲਾ ਰੱਬੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ, ਧਰ ਜਗਜ਼ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ੨੩ ਵੱਲ ਗੁਤ ਇੱਕ ਦੂਤ ਮੇਰੇ ਵੇਲ ਆਇਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਮੀ, ਇਹ ਉਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮੈਂ ਉਪਾਸਨਾ ਵਰਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਉਸੇ ਦਾ ਹਾਂ। ੨੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੂਤ ਨੇ ਰਿਗਾ, “ਖੋਲਮ, ਤੂੰ ਘਬਰਾ ਨਾ। ਤੈਨੂੰ ਵੈਸਰ ਅੱਗੇ ਜ਼ਰੂਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਖਾਤਿਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਵੇਗਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜਗਜ਼ ਤੇ ਹਨ।” ੨੫ ਮੇ, ਹੋ

ਧਰਬੋ। ਹੋਮਲਾ ਰੱਬੋ। ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਯਰੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਭ ਰੁਝ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਾਧਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ। ੨੬ ਧਰ ਅਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਰਿਸੇ ਤਾਯੂ ਨਾਲ ਜਾ ਵਰਗਵਾਂਗੇ।”

੨੭ ਚੋਦਰਵੀਂ ਗੁਤ ਜਦੋਂ ਆਈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅਦਰਿਯਾ ਦੇ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਰੁਝ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਅੱਧੀ ਗੁਤ ਦੇ ਵੇਈ ਬਲਾਗਾਂ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੀ। ੨੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੱਸੇ ਦੇ ਸਿਰੇ ਤੇ ਭਾਰ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ। ਉਹ ਜਾਣ ਗਏ ਕਿ ਉੱਥੇ ਖਾਣੀ ਇੱਕ ਮੈ ਵੀਹ ਫੁੱਟ ਡੂੰਘਾ ਮੀ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੁਝ ਦੂਰੀ ਹੋਰ ਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਰੱਸਾ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ। ਉੱਥੇ ਖਾਣੀ ਨੱਥੇ ਫੁੱਟ ਡੂੰਘਾ ਮੀ। ੨੯ ਬਲਾਗਾਂ ਨੂੰ ਜਗਜ਼ ਦੇ ਚੱਟਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਗਾ ਜਾਣ ਦਾ ਡਰ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਗਜ਼ ਦੇ ਖਿੱਛਲੇ ਖਾਸੇ ਵੱਲੋਂ ਚਾਰ ਲੰਗਰ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੇ ਅਤੇ ਦਿਨ ਦੀ ਹੋਮਲਾ ਦੇ ਨਿਰਲਣ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੀਤੀ। ਰੁਝ ਬਲਾਗ ਤਾਂ ਜਗਜ਼ ਹੀ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਮਨ। ੩੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੋਂਗੀ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬੋੜਾ ਬੱਲੇ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਬਾਰੀ ਲੋਕ ਇਹ ਮੋਚਣ ਕਿ ਉਹ ਜਗਜ਼ ਦੇ ਅਗਲੇ ਖਾਸਿਓ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਲੰਗਰ ਸੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ੩੧ ਤਾਂ ਖੋਲਮ ਨੇ ਸੈਨਾਧਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, “ਜੇਰ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਜਗਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਣਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕਦੀਆਂ।” ੩੨ ਤਾਂ ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਰੁਮਿਲਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤੋਂਗੀ ਖਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਣ ਦਿੱਤੀ।

੩੩ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਖੋਲਮ ਨੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁਝ ਖਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮਿੰਨਤ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਰਿਗਾ, “ਖਿੱਛਲੇ ਚੋਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਮੇਸਮ ਦੇ ਸੁਧਰਨ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਵਰ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ। ੩੪ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਰੁਝ ਖਾਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਮਿੰਨਤ ਵਰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਉਣ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਸਿਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਵਾਲ ਵਿੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।” ੩੫ ਇਹ ਵਰਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੋਲਮ ਨੇ ਰੁਝ ਵੇਈ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਫੜਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਸਾਗਮਏ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੁਰਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵਰੁੜਾ ਤੋੜਿਆ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਸੁਰੁ ਵਰ ਦਿੱਤਾ। ੩੬ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉਤਮਾਗ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਖਾਣਾ ਸੁਰੁ ਵਰ ਦਿੱਤਾ। ੩੭ (ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ, ਜਗਜ਼ ਤੇ ੨੭੬ ਆਦਮੀ ਸਾਂ।) ੩੮ ਅਸੀਂ ਭਰ ਖੋਟ ਖਾਧਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਰੀ ਵਰਦ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁਟਕੇ ਜਗਜ਼ ਨੂੰ ਹਲਰਿਆਂ ਕੀਤਾ।

ਜਗਜ਼ ਨਾ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣਾ

੩੯ ਜਦੋਂ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਬਲਾਗਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੋਂ ਇਹ ਧਰਤੀ ਖਛਾਣੀ ਨਾ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਰੁੱਦਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਇੱਕ ਖਾਣੀ ਵੇਖੀ, ਇਸ ਲਈ ਜੇਰ ਉਹ ਵਰ ਸੱਕਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਗਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ੪੦ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਗਰ ਦੇ

ਰੱਸੇ ਵੱਢ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਲੰਗਰਾਂ ਨੂੰ ਮਰੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਰੱਸੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਜੋ ਖਤਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਗਾਚ ਦਾ ਅਗਲਾ ਹਿੱਸਾ ਗੁਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਚਾ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ।^{੧੧} ਘਰ ਜਗਾਚ ਬਹੁਤੇ ਨਾਲ ਜਾ ਟਰਗਾਇਆ। ਜਗਾਚ ਦਾ ਅਗਲਾ ਹਿੱਸਾ ਰੋਤ ਵਿੱਚ ਖੁੰਭ ਗਿਲਾ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਹਿੱਲ ਨਾ ਮੱਚਿਆ। ਫਿਰ ਮਰੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੇ ਜਗਾਚ ਨੂੰ ਟੁਰੜੇ-ਟੁਰੜੇ ਵਰ ਦਿੱਤਾ।

^{੧੨} ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਨੇ ਵੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵੈਦੀ ਵੀ ਤੁਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਾ ਬਚਾ ਸਕੇ।^{੧੩} ਮੈਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਯੂਲਿਉਸ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਯੂਲਿਉਸ ਨੇ ਸਗੋਂ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੈਰਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਛਾਲ ਮਾਰਕੇ ਤੈਰ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਾ ਨਿਰਲਣ।^{੧੪} ਫੇਰ ਬਾਰੀਆਂ ਨੇ ਲੱਕੜ ਦੇ ਫੱਟਿਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਜਗਾਚ ਦੇ ਟੁਰੜਿਆਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਰਿਵੇਂ ਨਾ ਰਿਵੇਂ ਮਾਰੇ ਜਣੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ।

ਖੋਲਮ ਮਾਲਟਾ ਟਾਪੂ ਵਿੱਚ

^੧ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬਚ ਨਿਰਲੇ ਤਾਂ ਮਾਨੂੰ
੨੮ ਮਾਲਮੁ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਸ ਟਾਪੂ ਦਾ ਨਾਂ ਮਾਲਟਾ ਹੈ।^੨ ਬਾਰਮ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਠੰਡਾ ਮੌਸਮ ਸੀ। ਘਰ ਜਿਹੜੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਮਲੂਰ ਬੜਾ ਵੱਧੀਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਡੇ ਲਈ ਅੱਗ ਬਾਲੀ ਅਤੇ ਮਾਡਾ ਮਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਰੀਤਾ।^੩ ਖੋਲਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦਿੱਠੀਆਂ ਵਰਕੇ ਅੱਗ ਉੱਤੇ ਪਾਈਆਂ, ਤਾਂ ਅੱਗ ਦੇ ਮੋਰ ਵਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੱਕੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜ਼ਹੀਲਾ ਸੱਖ ਨਿਰਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖੋਲਮ ਦੇ ਹੱਥ ਤੇ ਵੱਢਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਚਿੱਬੜ ਗਿਲਾ।^੪ ਜਦੋਂ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, “ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜ਼ਰੂਰ ਖੂਨੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਮਰੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਰਿਆ, ਘਰ ਵੈਦੀ ਇਨਸਾਫ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ।”

^੫ ਘਰ ਖੋਲਮ ਨੇ ਸੱਖ ਨੂੰ ਹੱਥ ਤੋਂ ਛੁਟਕੇ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਵੈਦੀ ਵੀ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ।^੬ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਸਾਇਦ ਉਹ ਸੁੱਜ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਅਚਾਨਕ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਬੜੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ, ਘਰ ਉਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਬੁਰਾ ਨਾ ਵਾਪਰਿਆ। ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਆਖਣੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਬਦਲ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਇੱਕ ਦੇਵਤਾ ਹੈ।”

^੭ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਆਮ-ਪਾਸ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਖੇਤ ਸਨ। ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਖੁਬਲਿਖੁਮ ਨਾਮੀਂ ਟਾਪੂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਾਡਾ ਸਵਾਗਤ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਦਿਲਾਮਪੀ ਵਿਗਾਰ ਰੀਤਾ।^੮ ਖੁਬਲਿਖੁਮ ਦਾ ਪਿਉ ਬੁਖਾਰ ਤੋਂ ਅਤੇ ਮਰੇੜਾਂ ਤੋਂ

ਬੜਾ ਖੀੜਤ ਸੀ ਤੇ ਮੰਜੇ ਤੇ ਪਿਆ ਸੀ। ਘਰ ਖੋਲਮ ਉਸ ਵੇਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਪੁਰਾਰਬਨਾ ਰੀਤੀ। ਖੋਲਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਉਸ ਉੱਪਰ ਰੱਖੇ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰੀਤਾ।^੯ ਇਹ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਟਾਪੂ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਰੋਗੀ ਖੋਲਮ ਵੇਲ ਆਏ, ਖੋਲਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਠੀਕ ਰੀਤਾ।

^{੧੦-੧੧} ਉਸ ਟਾਪੂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ, ਆਪਣਾ ਸਤਿਕਾਰ ਮਾਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ। ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉੱਥੋਂ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਡੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਾਰਾ ਸਮਾਨ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ।

ਖੋਲਮ ਰੋਮ ਨੂੰ ਗਿਆ

ਫਿਰ ਮਾਨੂੰ ਸਿਰਦਰਿਆ ਸਹਿਰ ਦਾ ਇੱਕ ਜਗਾਚ ਮਿਲਿਆ। ਸਿਧਾਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਗਾਚ ਮਾਲਟਾ ਟਾਪੂ ਤੇ ਰੁਕਿਆ। ਜਗਾਚ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਦੋ ਜੇੜੇ ਦੇਵਾਂ ਦਾ ਪੁਰਤੀਰ ਸੀ।^{੧੨} ਅਸੀਂ ਸੈਰਾਕੁਮ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕੇ। ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਰੁਕੇ ਤੇ ਫਿਰ ਚੱਲ ਪਏ।^{੧੩} ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਰੋਗਿਕੁਨ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਦੱਬਣੀ ਗੁਵਾ ਵਗੀ, ਅਸੀਂ ਤੁਰ ਪਏ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਪਤਿਕੁਲੇ ਪਹੁੰਚੇ।^{੧੪} ਉੱਥੇ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਫਾ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਰੀਤੀ। ਅਖੀਰ ਅਸੀਂ ਰੋਮ ਪਹੁੰਚੇ।^{੧੫} ਜਦੋਂ ਉੱਥੇ ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਅਧੀਫੋਰਮ ਦੇ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਏ। ਜਦੋਂ ਖੋਲਮ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਗਚਾਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੱਸਲਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਘੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ।

ਖੋਲਮ ਰੋਮ ਵਿੱਚ

^{੧੬} ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਖੋਲਮ ਨੂੰ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕਲੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸੀ। ਘਰ ਇੱਕ ਸਿਧਾਗੀ ਉਸਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।

^{੧੭} ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾ ਭੇਜਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਆਏ ਤਾਂ ਖੋਲਮ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੋ ਮੇਰੇ ਯਹੂਦੀ ਭਰਾਵੇ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੈਦੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਤੇ ਨਾ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤੀਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਗਲਤ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਘਰ ਮੈਨੂੰ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੋਮੀਆਂ ਦੇ ਗੁਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।^{੧੮} ਰੋਮੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਵਾਲ ਰੀਤੇ ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੈਦੀ ਵਜ਼ਰ ਨਾ ਲੱਭੀ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵਾਂ? ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹਿਆ।^{੧੯} ਘਰ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਯਹੂਦੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੁਗਈ ਵੈਸਰ ਅੱਗੇ ਦੇਣੀ ਪਈ। ਘਰ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੈਦੀ ਗਿਲਾ ਹੈ।

^{੨੦} ਇਸੇ ਵਾਰ ਮੈਂ ਤੁਰਾਡੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ

ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਜੰਜੀਰ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ
ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਆਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ
ਹਾਂ।”

੨1 ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਯਸੀਂ
ਯਹੂਦਿਆਂ ਤੋਂ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਵੇਦੀ ਚਿੱਠੀ ਪੁਰਾਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ,
ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਾਡੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜੋ ਉੱਥੋਂ ਆਏ, ਤੇਰੇ
ਬਾਰੇ ਵੇਦੀ ਖਬਰ ਲਿਆਏ ਜਾਂ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਬੁਰਾ ਕਿਹਾ।
੨੨ ਯਸ ਯਸੀਂ ਤੇਥੋਂ ਤੇਰੀ ਨਿਗਰਾ ਬਾਰੇ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ
ਰਿਉਰਿ ਮਾਨੂੰ ਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਜਗਹਾ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਮਮੂਹ
ਬਾਰੇ ਮੰਦਾ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ।”

੨੩ ਤਾਂ ਖੋਲ੍ਹਮ ਆਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਸਭਾ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਨ
ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ
ਲੋਕ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਮਿਲੇ। ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੇ ਸਵੇਰੇ ਤੋਂ
ਆਖਣ ਤੱਕ ਯਰਮੋਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ। ਆਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਨਿਗਰਾ ਰਹਵਾਉਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ
ਦੀ ਰੋਸਿਸ, ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਰੋਸਿਸ ਖੁਸਾ ਦੇ ਨੇਮ
ਆਤੇ ਨਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੱਸੇ ਕੀਤੀ।

੨੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਮ ਦੀਆਂ ਆਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਯਰ ਕਈਆਂ ਨੇ ਨਹੀਂ। ੨੫ ਉਹ ਆਖਮ
ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਜਦੋਂ ਯਹੂਦੀ ਉੱਥੋਂ ਜਾਣ ਹੀ ਵਾਲੇ
ਮਨ, ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਕਈ: “ਥਵਿੱਤਰ
ਆਤਮਾ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਡਿਆਂ ਨੂੰ ਯਮਾਯਾਹ ਨਬੀ ਦੀ
ਜਬਾਨੀ ਠੀਕ ਆਖਿਆ ਸੀ:

੨੬ ਇਸ ਰੋਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜਾਓ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਦੱਸੋ: ਤੁਸੀਂ ਸੁਣੋਗੇ।

ਯਰ ਮਮਝੋਗੇ

ਨਹੀਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋਗੇ

ਯਰ ਜੋ ਵੇਖਿਆ ਉਸ ਨੂੰ ਮਮਝੋਗੇ ਨਹੀਂ।

੨੭ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਮੋਟੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਯਰ ਇਹ ਸੁਣਦੇ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਲੋਕ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਖਰਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ

ਇਹ ਆਖਣੀਆਂ ਆਖਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਗੇ ਨਾਹੀ

ਆਖਣੇ ਕੰਨਾਂ

ਨਾਲ ਸੁਣਨਗੇ ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਖਣੇ ਦਿਮਾਗਾਂ ਨਾਲ

ਮਮਝਣਗੇ।

ਇੰਝ ਇਸ ਲਈ ਵਾਖਰਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ

ਚੰਗੇ ਹੋਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਮੁੜਨਗੇ।’ ਯਮਾਯਾਹ ੬:੯-1੦

੨੮ “ਹੇ ਯਹੂਦੀਓ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਖਤਾ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ
ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਮੋਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਮੁਕਤੀ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ
ਭੇਜੀ ਹੈ, ਆਤੇ ਉਹ ਸੁਣਨਗੇ।” ੨੯*

੩੦ ਖੋਲ੍ਹਮ ਯੂਰੇ ਦੇ ਮਾਲ ਆਖਣੇ ਕਿਹਾਏ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ
ਉੱਥੇ ਰਿਹਾ। ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਲੋਕ ਉਸ ਕੋਲ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆ ਆਖਦਾ। ੩1 ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੇ ਯਰਮੋਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ
ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਯਰਕੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਬਾਰੇ
ਉਥਦੇਸ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਨਿਡਰਤਾ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਆਤੇ
ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸਿਸ ਨਾ ਕੀਤੀ।

*੨੮:੨੯ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਰਹਤੱਬ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੁਰ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ: “ਜਦੋਂ ਖੋਲ੍ਹਮ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਕਿਹਾ
ਤਾਂ ਯਹੂਦੀ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲੇ ਗਏ ਆਤੇ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਗੇ।”

ਰੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ

¹ ਖੈਲਮ, ਮਸੀਹ ਜਿਸੁ ਦੇ ਸੇਵਕ ਵੱਲੋਂ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ।
 1 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਸੂਲ ਬਨਣ ਲਈ ਸੱਦਿਆ।
 ਮੈਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨਾਉਣ
 ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ।

² ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਬੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ
 ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨਾਉਣ ਦਾ ਯਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ
 ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਵਚਨ ਯਹਿੰਤਰ ਖੇਬੀਆਂ ਵਿੱਚ
 ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ³⁻⁴ ਇਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
 ਖੱਤਰ, ਮਾਡੇ ਯਰਭੂ ਜਿਸੁ ਮਸੀਹ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ
 ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਯਹਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਯਰ
 ਯਹਿੰਤਰਤਾ ਦੇ ਆਤਮਾ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਯਰਮੇਸੁਰ
 ਦਾ ਖੱਤਰ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਜੀ
 ਉੱਠਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਜਿਸੁ ਮਸੀਹ ਮਾਡਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।

⁴ ਮਸੀਹ ਰਾਹੀਂ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਸੂਲ ਦਾ ਰਾਜ
 ਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯਯਿਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ
 ਮੈਨੂੰ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਚਾਰ ਰਨ ਆਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਆਤੇ ਆਗਿਆਰਾਰਤਾ ਵੱਲ ਯਰੇਰਿਤ
 ਰਨ ਦਾ ਰੰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਲਈ ਮਹਿਮਾ
 ਲਿਆਵੇਗਾ। ⁵ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਜਿਸੁ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ
 ਹੋਣ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

⁶ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰੇ ਰੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ
 ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯਿਯਾਰੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ
 ਯਹਿੰਤਰ ਲੋਕ ਹੋਣ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਯਿਤਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਤੇ ਯਰਭੂ ਜਿਸੁ
 ਮਸੀਹ ਵੱਲੋਂ ਰਿਰਯਾ ਆਤੇ ਸਾਂਤੀ।

ਯੰਨਵਾਦ ਦੀ ਯਰਾਰਥਨਾ

⁷ ਮਭ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਿਸੁ ਮਸੀਹ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਡੇ
 ਮਭਨਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰਦਾ ਹਾਂ,
 ਰਿਉਰਿ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਾਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
 ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਰਰ ਰਹੇ ਹਨ। ⁸⁻¹⁰ ਮੈਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀਆਂ
 ਯਰਾਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰਦਾ ਹਾਂ। ਯਰਮੇਸੁਰ
 ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਰਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਇੱਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ
 ਖੱਤਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲੋਂ ਉਸ
 ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਯੱਗੇ ਨਗਾਤਾਰ ਯਰਾਰਥਨਾ
 ਰਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਉਸਦੀ ਟਿੱਛਾ ਆਨੁਮਾਰ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ
 ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ¹¹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ
 ਲਈ ਉਤਮਰ ਹਾਂ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਲਵਾਨ ਬਨਾਉਣ ਲਈ
 ਰੁਝ ਆਤਮਰ ਤੋਹਫੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ¹² ਆਸੀਂ ਆਪਣੇ
 ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਯਰਮਯਰ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣਾ

ਮੱਰਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਭਾਵ, ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਹੈ।

¹³ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਰਿ
 ਮੈਂ ਬੜੀ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਆਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਯਰ
 ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਤਮਰ ਵਾਧੇ ਵਿੱਚ
 ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਰ ਮੱਰਾਂ ਉਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰੋਮਾਂ
 ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਹੈ।

¹⁴ ਮਭ ਲੋਕਾਂ ਦੀ, ਯੁਨਾਨੀਆਂ ਆਤੇ ਗੈਰ-ਯੁਨਾਨੀਆਂ,
 ਬੁੱਧੀਵਾਨ ਆਤੇ ਮੁਰਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ, ਸੇਵਾ ਰਨੀ ਮੇਰਾ ਫਰਚ
 ਹੈ। ¹⁵ ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ, ਜਿਹੜੇ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਹੋ,
 ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਛੁਰ ਹਾਂ।

¹⁶ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਤੇ ਮਾਣ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਤਾਰਤ ਹੈ,
 ਜਿਹੜੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ
 ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਦੇ ਹਨ,
 ਯਹਿਲਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ
 ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਦਾ ਹੈ। ¹⁷ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ
 ਇਹ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਰਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੀ
 ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਹੀਂ
 ਯਰਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਖੇਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ
 ਗਿਆ ਹੈ, “ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਨਿਹਚਾ ਨਮਿੱਤ ਯਰਮੀ ਹੈ ਉਹ
 ਹਮੇਸਾ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।” ¹⁸

ਮਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗਲਤੀ ਰੀਤੀ ਹੈ

¹⁹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰੋਯ ਸਵਰਗੋਂ ਯਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਭ ਗਲਤ ਰੰਮਾਂ ਆਤੇ ਯਾਧਾਂ ਉੱਤੇ ਗੁੱਸੇ ਹੈ ਜੇ
 ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਰੋਲ
 ਸੱਚ ਹੈ ਯਰ ਆਪਣੀਆਂ ਭੈੜੀਆਂ ਰਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੱਚ
 ਨੂੰ ਲਰਦੇ ਹਨ। ²⁰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ
 ਰਿਉਰਿ ਜੇ ਰੁਝ ਰੋਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਉਹ
 ਮਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਹਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਸਯੰਸਟ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ
 ਆਪ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ।

²¹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਾਰੇ ਰੁਝ ਆਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜੇ ਲੋਕ
 ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਮੱਰਦੇ। ਉਹ ਉਸਦੀ ਸਦੀਵੀ ਸਰਤੀ ਆਤੇ ਉਹ
 ਮਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।
 ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਯਰੰਡ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਸੇਖਾ
 ਹੈ। ਰਿਉਰਿ ਉਸਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿੱਚ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸਯੰਸਟ
 ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਰੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਰੰਮਾਂ ਲਈ ਰੋਈ
 ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਰਦੇ ਹਨ।

²² ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਮਨ, ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ
 ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਸਤਿਰਾਰਿਆ ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ
 ਉਸ ਦੇ ਸੁਰਰਗੁਜ਼ਾਰ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਚਾਂ ਵਿਯਰਥ
 ਹੋ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਰਖ ਦਿਲ ਹਨੇਰੇ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ
 ਮਨ। ²³ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਵਹਾ ਰੀਤਾ ਸੀ ਰਿ ਉਹ

ਸਿਨਾਏ ਗਨ, ਯਹ ਉਹ ਮੁਰਖ ਬਣ ਗਏ। ²³ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਬਨਾਮੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਤਿਰਾਰਨਾ ਬੰਦ ਰਹਿੰਦਾ, ਤੇ ਇਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਥਾਮਨਾ ਰਹੀ ਸੁਰੂ ਰਹਿੰਦੀ। ਜੇ ਯਹੁਦੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਦਿਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੰਡੀਆਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੇ ਮੱਧਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਨਾਮਵਾਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਵਧਾਰ ਰੀਤਾ।

²⁴ਲੋਕੀ ਯਾਥਾ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਮਨ ਆਤੇ ਸਿਰਫ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਾਥੀ ਰਾਗ ਵੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਰਮਨਾਰ ਗੱਲਾਂ ਵਰਦੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਵਰਨ ਲੱਗੇ। ²⁵ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਝੂਠ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਉਥਾਮਨਾ ਆਤੇ ਸੇਵਾ ਰੀਤੀ ਯਹ ਉਸ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੀ ਉਸਤਤਿ ਸਦਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਮੀਨ।

²⁶ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਮਾਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਛਾ ਰੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨੇ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਤੋੜ ਲਏ ਆਤੇ ਦੁਸਰੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਜੋੜ ਲਏ। ²⁷ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰਦਾਂ ਨੇ ਵੀ ਯੋਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਮੰਬੰਧ ਤੋੜ ਲਏ ਆਤੇ ਆਥਮ ਵਿੱਚ ਰਾਮਾਤੁਰ ਹੋਏ ਰਾਮਾਗਨੀ ਵਿੱਚ ਮੱਚਣ ਲੱਗੇ। ਇੰਝ ਮਰਦਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਰਮਮਾਰ ਰੰਮ ਵਰਨੇ ਸੁਰੂ ਰਹਿੰਦੇ ਆਤੇ ਇਸ ਵਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਰੀਤੇ ਬੁਰੇ ਰੰਮਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾਂ ਭੁਗਤਨੀ ਧਈ।

²⁸ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਚੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਯਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਾ ਮਖਝਿਆ, ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਰੰਮੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਲੋਕ ਉਹ ਰੰਮ ਵਰਨ ਲੱਗ ਧਏ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ²⁹ਉਹ ਲੋਕ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਾਥਾਂ, ਬਦੀ, ਸੁਆਰਥ, ਨਫਰਤ, ਦੁਸਮਣੀ, ਰਤਲ, ਲੜਾਈ, ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਆਤੇ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਵਾਰੇ ਭੈੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੋਚਦੇ ਹਨ। ³⁰ਉਹ ਲੋਕ ਆਫਵਾਗ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਗੱਥਾਂ ਮਾਰਦੇ ਆਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਾਰੇ ਨਿੰਦਾ ਵਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਘਿਰਣਾ ਵਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਢੀਠ, ਹੰਦਾਸੀ, ਸੇਖੀਬਾਜ਼, ਹਨ ਆਤੇ ਉਹ ਬਦਰਹੀਨੀਆਂ ਵਰਨ ਲਈ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਈਜਾਦ ਵਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਥਿਆਂ ਦੇ ਆਗਿਆਰਾਹੀ ਵੀ ਨਹੀਂ। ³¹ਉਹ ਮੁਰਖ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੋਈ ਦੁਆ ਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਨਿਮਰਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ³²ਉਹ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮ ਤੋਂ ਵਾਰਿਫ ਹਨ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨੇਮ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਵਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਮਰ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ

ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਉਹੀ ਬਦਰਹੀਨੀਆਂ ਵਰਨੀਆਂ ਜਾਹੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਆਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਦਰਾਹੀਆਂ ਵਰਦੇ ਹਨ।

ਤੁਸੀਂ ਯਹੂਦੀ ਵੀ ਯਾਥੀ ਹੋ

¹ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨਿਕਾ ਵਰ ਮੱਚਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ ਵਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਵੀ ਯਾਥ ਵਰਨ ਦੇ ਰਮੁਰਵਾਰ ਹੋ ਆਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਮੁਰਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਯਹ ਖੁਦ ਵੀ ਉਹੀ ਵਰਦੇ ਹੋ, ਜੇ ਉਹ ਵਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਦੋਸੀ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਕਾ ਵਰਦੇ ਹੋ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਦੋਸੀ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਕਾ ਵਰਦੇ ਹੋ। ²ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾ ਖੁਦ ਵਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਵਰਦੇ ਹਨ। ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਿਕਾ ਹਮੇਸਾ ਸਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ³ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾ ਵਰਦੇ ਹੋ ਜੇ ਆਜਿਹੇ ਮੰਦੇ ਵਰਦੇ ਹਨ, ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਵੀ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਵਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਮੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਮਚਿਤ ਹੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡਾ ਵੀ ਨਿਕਾ ਵਰੇਗਾ। ਉਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸੱਚੇਗੇ। ⁴ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਦਿਆਲੂ ਰਿਹਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬੜੇ ਸਬਰ ਤੋਂ ਰੰਮ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬਦਲਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਵਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਦੁਆ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਵਰ ਰਹੇ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦੁਆ, ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਆਤੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਵਰਨ ਦਾ ਹੈ।

⁵ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਬੜੇ ਰੋਠੇ ਆਤੇ ਸਖਤ ਦਿਲ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋ, ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਦੰਡ ਨੂੰ ਜਮਗਾ ਰਹੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਦਿਖਾਵੇਗਾ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਯਰਾਧਤ ਵਰੇਗੇ। ਉਸ ਦਿਨ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਚੇ ਨਿਕਾ ਨੂੰ ਵੇਖਣਗੇ। ⁶ਉਸ ਦਿਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਰੀਤੇ ਆਨੁਮਾਰ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਫਲ ਦੇਵੇਗਾ। ⁷ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ, ਮਤਿਰਾਰ ਆਤੇ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਵਾਸਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਨਿਰੰਤਰ ਚੰਗੇ ਰੰਮ ਵਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਯਰਾਧਤ ਵਰਨਗੇ। ⁸ਯਹ ਰੁੜ ਲੋਕ ਸੁਆਰਥੀ ਹਨ ਆਤੇ ਉਹ ਸੱਚ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਦੁਸਟਤਾ ਦੇ ਰਾਗ ਦਾ ਆਨੁਮਰਣ ਵਰਦੇ ਹਨ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਵੇਗਾ ਤੇ ਆਪਣਾ ਵਰੇਯ ਦਿਖਾਵੇਗਾ। ⁹ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਰੇਰ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਆਤੇ ਮਗਰੋਂ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਦਾਸੀ ਆਤੇ ਰਸਟ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਬੁਰਿਆਈ ਵਰਦਾ ਹੈ। ¹⁰ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਰੇਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਯਹੂਦੀ ਆਤੇ ਮਗਰੋਂ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਹਿਮਾ, ਮਤਿਰਾਰ ਆਤੇ ਸਾਂਤੀ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਚੰਗੇ ਰੰਮ ਵਰਦਾ ਹੈ। ¹¹ਯਰਮੇਸੁਰ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾ ਬਿਨਾ ਯੱਥਯਾਤ ਤੋਂ ਵਰਦਾ ਹੈ।

1੨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਰਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਧਾਥ ਰੀਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਸਰਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਰਗ ਦੇ ਗੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਧਾਥ ਰੀਤੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਸਰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

1੩ ਸਰਗ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਵੇਈ ਵੀ ਧਰਮੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਸਿਰਫ ਉਹੀ, ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਵਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਰਗ ਆਖਦੀ ਹੈ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣਗੇ।

1੪ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੇਲ ਸਰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਰ ਜੋ ਉਹ ਜੋ ਸਰਗ ਦਾ ਗੁਰਮ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲ ਸਰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਖੁਦ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਸਰਗ ਹਨ। 1੫ ਉਹ ਵਰਮਾਉਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਾਵਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਰਮਾਉਦੇ ਹਨ। ਵਧੀ ਵਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਲਤ ਰੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਧੀ ਵਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਰੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

1੬ ਇਹ ਸਭ ਉਦੋਂ ਵਾਧਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਧਤ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਵਰੇਗਾ। ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਧਰਚਾਰ ਵਰਦਾ ਹਾਂ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਰਾਹੀਂ ਵਰੇਗਾ।

ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਸਰਗ

1੭ ਤੁਹਾਡਾ ਰੀ ਬਣੇਗਾ? ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਹੂਦੀ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਰਗ ਵਿੱਚ ਅਰੀਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਮੋਖੀ ਆਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੋ। 1੮ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਕੋ ਰੀ ਵਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਗਤਵਧੂਰਣ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਸਰਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੈ। 1੯ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਰਗ ਵਰਮਰ ਹੋ, ਜਿਹੜੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰੋਸਨੀ ਹੋ, ਜਿਹੜੇ ਗਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। 2੦ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੁਰੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰੀ ਠੀਕ ਹੈ ਦੀ ਖਫਾਣ ਵਰਵਾ ਮੱਚਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਨਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਸਰਗ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਸਾਰੇ ਮੱਚ ਹਨ। 21 ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਧਰਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਾਉਂਦੇ? ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਨਾ ਵਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਖਦੇ ਹੋ ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਵਰਦੇ ਹੋ? 22 ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹੋ ਬਦਰਾਹੀ ਦਾ ਧਾਥ ਨਾ ਵਰੋ, ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਵਰਦੇ? ਤੁਸੀਂ ਮੁਰਤੀਆਂ, ਨੂੰ ਖਿਰਣਾ ਵਰਦੇ ਹੋ ਧਰ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਰਾਉਂਦੇ ਹੋ। 23 ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਗ ਬਾਰੇ ਮੋਖੀ ਆਰਦੇ ਹੋ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ

ਨੇਮ ਤੋੜਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰੀ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋ। 2੪ ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, “ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਰਣ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਵਰਦੇ ਹਨ।” 1

2੫ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਰਗ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਵਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁੰਨਤ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਧਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਰਗ ਤੋੜਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਸੁੰਨਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਮਮਝੇ ਜਾਵੋਗੇ।

2੬ ਭਾਵੇਂ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਧਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਰਗ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿਉਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਮਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। 2੭ ਤੁਸੀਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੇਲ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਸਰਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁੰਨਤ ਹੋਈ ਵੀ ਹੈ, ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਸਰਗ ਨੂੰ ਤੋੜਦੇ ਹੋ। ਮੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਧਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਰਗ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਸਾਬਤ ਵਰੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੱਖਰੀ ਹੋ।

2੮ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਮੱਚਾ ਯਹੂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਜੋਂ ਯਹੂਦੀ ਹੈ। ਮੱਚੀ ਸੁੰਨਤ ਸਰੀਰ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। 2੯ ਧਰ ਮੱਚਾ ਯਹੂਦੀ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਦਿਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵਿਰਸਈ ਵਿੱਚ ਧਰਮੀ ਹੈ। ਮੱਚੀ ਸੁੰਨਤ ਅਤਮਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਸਰਗ ਦੁਆਰਾ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੀ ਸੁੰਨਤ ਅਤਮਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸਤਤਿ ਧਰਾਧਤ ਵਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ।

3 ਇਸ ਲਈ ਰੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੇਲ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਵੱਧੇ ਹੋ! ਰੀ ਸੁੰਨਤ ਦਾ ਵੇਈ ਮਹੱਤਵ ਹੈ? ੨ ਹਾਂ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੇਲ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਖਾਮ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ; ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਧਰਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਥੇ ਗਏ ਮਨ। ੩ ਇਹ ਮੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਧਰ ਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੇਵਫਾਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਵਚਨ ਤੁੜਵਾ ਮੱਚਦੀ ਹੈ? ੪ ਨਹੀਂ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੱਚਾ ਵਰੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਝੂਠੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮੀ ਸਾਬਿਤ ਰੀਤੇ ਜਾਵੋਗੇ

ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿੱਤੋਗੇ।” ਜਬੂਰ ੫1:੪

੪ ਧਰ ਜੇਕਰ ਸਾਡੀ ਵਰਸਟਤਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਚੰਗਿਆਈ ਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਸੱਧਰਤ ਤੋਰ ਤੇ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਰੀ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਤਾਂ ਰੀ ਅਸੀਂ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਆਂਗੀਣ ਹੈ? (ਲੋਕ ਇੰਝ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।) ੬ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਦੰਡ ਨਹੀਂ ਵੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਿਵੇਂ ਵਰੇਗਾ?

੭ ਵੇਈ ਮਨੁੱਖ ਆਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਝੂਠ ਖੋਲਦਾ ਹਾਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਝੂਠ

ਉਸ ਦੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਚਾਨਣੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੈਂ ਖਾਧੀ ਰਿਉਂ ਰਹਾਉਂਦਾ ਹਾਂ?" ੯ ਇਹ ਜਾਨਿਹਾ ਆਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, "ਜ਼ਾਮੀਂ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਰਹੀਏ, ਤਾਂ ਜੋ ਚੰਗਿਆਈ ਆਵੇ।" ੧੦ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦੇ ਨਿੰਦਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਾਮੀਂ ਜਾਨਿਹੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜੋ ਉਹ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਝੂਠ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਹਰ ਰੋਈ ਮੁਜਰਿਮ ਹੈ

੯ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸੀ? ਕੀ ਜ਼ਾਮੀਂ ਯਹੂਦੀ ਦੂਜਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੇ ਹਾਂ? ਨਹੀਂ? ਜ਼ਾਮੀਂ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਦਿੱਤੇ ਹੀ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਖਾਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ੧੦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਖੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ:

“ਰੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਖਾਧ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ।

੧੧ ਜਿਵੇਂ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

ਰੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖੋਜਦਾ ਹੈ।

੧੨ ਸਭ ਲੋਕ ਭਟਕ ਗਏ ਹਨ,

ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਰੰਮੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਰੋਈ ਵੀ ਨੇਕ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ।” ਜ਼ਬੂਰ ੧੪:੩-੪

੧੩ “ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਖੁੱਲੀ ਹੋਈ ਰਬਰ ਵਾਂਗ ਹਨ।

ਉਹ ਆਖਣੀਆਂ ਜੀਭਾਂ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।”

ਜ਼ਬੂਰ ੫:੯

“ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਸਥਾਂ ਦੇ ਜਹਿਰ ਵਰਗੇ ਹਨ” ਜ਼ਬੂਰ ੧੪੦:੩

੧੪ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਫਿਟਕਾਰ ਅਤੇ ਕੁਝੜਣ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹਨ।” ਜ਼ਬੂਰ ੧੦:੭

੧੫ “ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ;

੧੬ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਉਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਬਾਹੀ ਤੇ ਉਦਾਸੀ ਵਰਤਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੧੭ ਲੋਕ ਸਾਡੀ ਦਾ ਮਾਰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।” ਅਸਾਯਾਹ ੫੯:੭-੯

੧੮ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਡਰ ਭੈ ਨਹੀਂ।” ਜ਼ਬੂਰ ੩੬:੧

੧੯ ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਸਰਹਾ ਆਖਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹਨ ਜੋ ਸਰਹਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਹ, ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਆਖਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰ ਇੱਕ ਦਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਿਆਂ ਹੇਠ ਆ ਜਾਵੇ। ੨੦ ਸਰਹਾ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਈ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਧਰਮੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਰਹਾ ਸਿਰਫ ਸਾਡੇ ਖਾਧਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਰਿਵੇਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ

੨੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੋਲ ਬਿਨਾ ਸਰਹਾ ਦੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ ਹੈ। ਅਤੇ ਗੁਣ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਹ

ਨਵਾਂ ਮਾਰਗ ਮਾਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਸਰਹਾ ਅਤੇ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਬਾਰੇ ਰਿਹਾ ਵੀ ਹੈ। ੨੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿਸੂ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮੀ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਖਿਸੂ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਨਿਰਚਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਲੋਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ੨੩ ਰਿਉਰਿ ਹਰੇਕ ਨੇ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਲਈ ਰਾਫੀ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

੨੪ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਠਠਾ ਨਾਲ ਉਸ ਨਿਸਤਾਹੇ ਰਾਹਣ ਜੋ ਮਮੀਹ ਖਿਸੂ ਤੋਂ ਹੈ ਲੋਕ ਮੁਫਤ ਧਰਮੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

੨੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮਾਰਗ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਲਗੂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਨੂੰ ਮੁਫਾਫੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਨਿਹਾ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਹੀ ਰਾਹਜ ਰਦਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਿਆਂਦੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਉਹ ਦਿਆਲੂ ਸੀ, ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

੨੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਵਾਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਭੇਟ ਰੀਤਾ, ਕਿ ਉਹ ਧਰਮੀ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਮੁਨਸਫ ਵਾਂਗ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਾਂਗ ਵੀ ਜੋ ਖਿਸੂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਚਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਧਰਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

੨੭ ਤਾਂ ਕੀ ਸਾਡੇ ਰੋਲ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਬਾਰੇ ਸੇਖੀ ਮਾਰਨ ਦੀ ਰੋਈ ਵਜਰ ਹੈ? ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸੀ ਹੈ ਜੋ ਸਵੈ-ਧਰਮੰਸਾ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ ਜੋ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਰਹਾ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਵਰਨ ਦਾ ਰਸਤਾ? ੨੮ ਰਿਉਰਿ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਦਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਚਾ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਰਹਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਜੋ ਗੱਲਾਂ ਉਹ ਰਦਦਾ ਹੈ। ੨੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੇਵਲ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕ ਹੈ। ੩੦ ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮੀ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮੀ ਬਣਾਵੇਗਾ। ੩੧ ਕੀ ਅਸੀਂ ਨਿਰਚਾ ਦੇ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਸਰਹਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ? ਨਹੀਂ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਰਹਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੋਈਏ।

ਅਥਰਾਗਮ ਦਾ ਉਦਾਹਰਣ

੧ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅਥਰਾਗਮ ਬਾਰੇ ਕੀ ਆਖੀਏ ਜੋ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਹੈ? ੨ ਉਸ ਨੇ ਨਿਰਚਾ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ? ਜੇਕਰ ਅਥਰਾਗਮ ਆਪਣੇ ਵੰਸ਼ਾਂ ਰਾਹਣ ਧਰਮੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੇਖੀ ਦਾ ਰਾਹਣ ਹੈ, ਧਰਮ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਸੇਖੀ ਨਾ ਮਾਰ ਸਕਦਾ। ੩ ਖੇਖੀ ਆਖਦੀ ਹੈ: “ਅਥਰਾਗਮ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ

ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸਦੀ ਨਿਗਰਾ ਰਬੂਲ ਰੀਤੀ
 ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਸਰਗ ਦਿੱਤਾ।¹³

^{੧੩} ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਵਿਯਕਤੀ ਰੋਮ ਰਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ
 ਤਨਖਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਤੋਹਫੇ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਮਗੋਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ
 ਮਜਦੂਰੀ ਰਮਾਈ, ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।^{੧੪} ਧਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕ
 ਵਿਯਕਤੀ ਧਰਮੀ ਬਣਨ ਵਾਸਤੇ ਰੋਈ ਰੋਮ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ,
 ਮਗੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਦੋ ਦੁਸਟ ਆਦਮੀ
 ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸਦੀ ਨਿਗਰਾ ਨੂੰ
 ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।^{੧੫} ਦਾਉਦ
 ਵੀ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਯੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਉਸ ਦੇ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਬਿਨਾ ਧਰਮੀ ਸਰਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

^{੧੪} “ਯੰਨ ਗਨ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਸਟ ਰਹੀਆਂ
 ਮੁਆਫ਼ ਰੀਤੀਆਂ

ਗਈਆਂ ਗਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਧਾਧ ਭੁਲਾਏ ਗਏ ਗਨ।

^{੧੫} ਯੰਨ ਹੈ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਸਦੇ

ਧਾਧ ਧਰਮੁ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਗਿਣੇ ਜਾਣਗੇ।” ਜਬੂਰ ੩੨:੧-੨

^{੧੬} ਸੀ ਇਹ ਖੁਸ਼ ਨਮੀਬੀ ਸਿਰਫ਼ ਸੁੰਨਤੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਹੈ?
 ਜਾਂ ਸੀ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਨਹੀਂ
 ਹੋਈ? ਅਸੀਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਥਰਾਗਾਮ
 ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਰਬੂਲੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ
 ਉਸਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਣਾਇਆ।^{੧੭} ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਇਹ ਰਚ ਵਾਖਾਇਆ? ਸੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੂੰ
 ਸੁੰਨਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਰਬੂਲਿਆ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਸੁੰਨਤ ਹੋਣ
 ਤੋਂ ਬਾਅਦ? ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੁੰਨਤ ਹੋਣ ਤੋਂ
 ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਰਚ ਲਿਆ ਸੀ।^{੧੮} ਉਸ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨੀ
 ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੁੰਨਤ ਰਗਈ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ
 ਉਸ ਨੂੰ ਰਬੂਲਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸੁੰਨਤ ਇੱਕ ਸਬੂਤ ਸੀ ਕਿ
 ਉਹ ਸੁੰਨਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਰਮੀ ਸੀ। ਤਾਂ ਅਥਰਾਗਾਮ
 ਸਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਨਹੀਂ
 ਹੋਈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੱਖਦੇ ਗਨ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ
 ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਲੋਕਾਂ ਵਜੋਂ ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ।^{੧੯} ਅਤੇ ਅਥਰਾਗਾਮ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧਿਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸੁੰਨਤੀਏ ਗਨ, ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕਲੀ ਸੁੰਨਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੂੰ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਤਾ ਬਾਧਦੀ ਹੈ, ਮਗੋਂ ਇਹ ਉਹੀ ਨਿਗਰਾ ਹੈ
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਮੰਨਦੇ ਗਨ ਜਿਹੜੀ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੂੰ ਸੁੰਨਤ ਤੋਂ
 ਧਹਿਲਾਂ ਸੀ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਦਾ ਨਿਗਰਾ ਸਾਰੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਣਾ

^{੧੩} ਅਥਰਾਗਾਮ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਉਲਾਦ ਨਾਲ ਇਹ ਵਚਨ
 ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮੀ ਦੁਨੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਚ ਮੱਚਣਗੇ।
 ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵਚਨ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਗ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਰਚਨ
 ਸਰਫ਼ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਮਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵਚਨ

ਸਦਾਚਾਰੀ ਸਾਰੀਂ, ਜਿਹੜੀ ਨਿਗਰਾ ਦੁਆਰਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ,
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੀਤਾ।^{੧੪} ਜੇਕਰ ਮਨੁੱਖ ਸਰਗ ਦੀ ਧਾਲਣਾ
 ਰਚੇ ਉਹ ਵਸਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਚਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰੀਤਾ
 ਹੈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਚ ਮੱਚਦਾ ਤਾਂ ਨਿਗਰਾ ਬੇਰਾਰ ਹੈ ਅਤੇ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਵਚਨ ਹੀ ਬੇਰਾਰ
 ਹੈ।^{੧੫} ਕਿਉਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਗ ਸਿਰਫ਼ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੁੰਮਾ ਹੀ
 ਲਿਆ ਮੱਚਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਰਗ ਦਾ ਧਾਲਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਇੱਕੋ ਸਰਗ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸਰਗ ਦੀ ਰੋਈ ਅਵਗਿਆ
 ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਚਦੀ?

^{੧੬} ਇਸ ਸਰਫ਼ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਨਿਗਰਾ ਤੋਂ
 ਹੋਇਆ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਵਚਨ ਇੱਕ
 ਮੁਫਤੀ ਦਾਤ ਹੋਵੇ। ਤੇ ਜੇਕਰ ਵਚਨ ਮੁਫਤੀ ਦਾਤ ਹੈ ਤਾਂ
 ਅਥਰਾਗਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਵਚਨ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਚ
 ਮੱਚਦੇ ਗਨ। ਇਹ ਵਚਨ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ
 ਹੈ ਜੋ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰਗ ਹੋਣ ਜਿਉਂਦੇ ਗਨ, ਮਗੋਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਜੋ ਅਥਰਾਗਾਮ ਵਾਂਗ ਨਿਗਰਾ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦੇ
 ਗਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਥਰਾਗਾਮ ਸਾਰੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਾਸਤੇ
 ਧਿਤਾ ਹੈ।^{੧੭} ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ
 ਹੈ: “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦਾ ਧਿਤਾ ਬਣਾਇਆ
 ਹੈ।”^{੧੮} ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੇ
 ਉਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਮੁਰਦੇ ਲੋਕਾਂ
 ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਹੋਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ
 ਹੋਣੀਆਂ ਰਚਦਾ ਹੈ।

^{੧੯} ਰੋਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਥਰਾਗਾਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਆਲਾਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਨਾਲ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੀਤਾ ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਬਹੁਤੀਆਂ
 ਰੋਮਾਂ ਦਾ ਧਿਤਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ
 ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਤੋਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਆਲਾਦਾਂ ਹੋਣੀਆਂ।”

^{੨੦} ਅਥਰਾਗਾਮ ਬਹੁਤ ਬਚੁਰਗ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਤਰੀਬਨ
 ਮੈਂ ਵਹਿਲਾਂ ਦਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ
 ਉਸ ਲਈ ਆਲਾਦ ਧੈਦਾ ਰਚਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਰਗ
 ਵੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਸੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਨਿਗਰਾ ਰਚਦੇ ਗਨ ਹੋਈ।^{੨੧} ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
 ਵਚਨ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੇ ਬੇਧਰਤੀ ਨਾਲ ਸੰਚਾ ਨਾ ਰੀਤੀ।
 ਮਗੋਂ ਨਿਗਰਾ ਵਿੱਚ ਬਲਵਾਨ ਹੋਏ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤ
 ਰੀਤੀ।^{੨੨} ਦੂਜੇ ਧਾਮੇ, ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
 ਰੀਤਾ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਚਨ ਰੀਤਾ
 ਸੀ, ਵਚਨ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਚਨ ਯੋਗ ਸੀ।^{੨੩} ਇਸ ਲਈ,
 “ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸਦੀ ਨਿਗਰਾ ਨੂੰ ਰਬੂਲ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ
 ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਣਾਇਆ।”^{੨੪} ਇਹ ਸਬਦ (“ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ
 ਉਸਦੀ ਨਿਗਰਾ ਨੂੰ ਰਬੂਲ ਰੀਤਾ”) ਸਿਰਫ਼ ਅਥਰਾਗਾਮ
 ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਮਗੋਂ ਇਹ ਸਬਦ ਸਾਰੇ ਲਈ ਵੀ
 ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ।^{੨੫} ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਰੀਂ ਵੀ ਰਬੂਲ ਰਗੇ

¹³੪:੩ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੧੫:੬

¹⁴੪:੧੭ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੧੭:੫

^{੧੫}੪:੧੨ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੧੫:੫

^{੧੬}੪:੨੨ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੧੫:੬

ਰਿਉਰਿ ਆਮੀਂ ਉਮ ਉੱਥਰ ਨਿਗਚਾ ਰਹਦੇ ਗਾਂ। ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰਹਦੇ ਗਾਂ ਜਿਸਨੇ ਯਿਸੂ ਮਾਡੇ ਧਰੁਭੂ ਨੂੰ ਮੇਤ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ। ੨੫ ਯਿਸੂ ਮਾਡੇ ਧਾਧਾਂ ਖਾਤਿਰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮੌਧਿਆ ਗਿਆ ਮੀ ਆਤੇ ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਮੇਤ ਤੋਂ ਜੀਵਿਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ।

ਨਿਯਾਂ ਆਨਮਾਰ

੧ ਜੇਰ ਆਮੀਂ ਆਪਣੀ ਨਿਗਚਾ ਰਾਹਣ ਧਰਮੀ ਬਣਾਏ ਯ ਗਏ ਗਾਂ, ਤਾਂ ਮਾਡੀ ਆਪਣੇ ਧਰੁਭੂ, ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ, ਰਾਹੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਮਾਤੀ ਹੈ। ੨ ਵਿਸਵਾਸ ਰਾਹੀਂ, ਮਮੀਗ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਰਿਰਥਾ ਰਾਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮੀਂ ਦਿਰਝਤਾ ਨਾਲ ਖਲੋਤੇ ਗਾਂ। ਆਮੀਂ ਆਪਣੀ ਆਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਗਾਂ, ਰਿਉਰਿ ਆਮੀਂ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਗਾਂ। ੩ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ ਰਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਆਨੁਭਵ ਰਹਦੇ ਗਾਂ। ਭਲਾ ਆਮੀਂ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਿਉਰਿ ਖੁਸ਼ ਗਾਂ? ਰਿਉਰਿ ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਗਾਂ ਕਿ ਇਹ ਖੁਸ਼ੀਬਤਾਂ ਮਾਨੂੰ ਹੋਰ ਮਹਿਜ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ੪ ਇਹ ਸਬਰ ਮਾਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਨੈਤਿਕ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਇਹ ਚਰਿਤਰ ਮਾਨੂੰ ਆਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ੫ ਆਤੇ ਇਹ ਉਮੀਦ ਮਾਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹਦੀ। ਰਿਉਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਧਿਆਰ ਦਾ ਛਿੜਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਰ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਮਾਡੇ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦਾਤ ਹੈ।

੬ ਮਗੀ ਮਮੋਂ ਤੇ ਮਮੀਗ ਮਾਡੇ ਲਈ ਮਹਿਮਾ, ਜਦੋਂ ਆਜੇ ਆਮੀਂ ਰਮਜੇਰ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਸਾਂ। ੭ ਕੋਈ ਵੀ ਭਲੇ ਵਿਯਾਤੀ ਲਈ ਮਰਨ ਦਾ ਇੱਛੁਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਰ ਇੱਕ ਵਿਯਾਤੀ ਬੜਾ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਲਈ ਮਰਨ ਦਾ ਇੱਛੁਰ ਹੋ ਸੱਰਦਾ। ੮ ਧਰ ਮਮੀਗ ਮਾਡੇ ਲਈ ਮਹਿਮਾ ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਆਮੀਂ ਧਾਧੀ ਸਾਂ। ਇੰਝ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਧਰੁਭੂ ਆਪਣਾ ਭਰਧੁਰ ਧਿਆਰ ਦਰਮਾਇਆ ਹੈ।

੯ ਆਮੀਂ ਮਮੀਗ ਦੇ ਲਹੂ ਰਾਹਣ ਧਰਮੀ ਹੋਏ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਮੀਂ ਮਮੀਗ ਦੁਆਰਾ ਜਰੁਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰੋਧੀ ਤੋਂ ਬਚਾਏ ਜਾਵਾਂਗੇ। ੧੦ ਮੇਰੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵੈਰੀ ਮੀ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਮੇਤ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ। ਇਸੇ ਲਈ ਗੁਣ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿੱਤਰ ਗਾਂ। ਨਿਸਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਵੇਗਾ। ੧੧ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਮੀਂ ਧਰੁਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਗਾਂ। ਯਿਸੂ ਜਿਸਨੇ ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੋਸਤ ਬਣਾਇਆ।

ਆਦਮ ਆਤੇ ਮਮੀਗ

੧੨ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਦੇ ਰਾਹਣ ਮੰਮਾਰ ਵਿੱਚ ਧਾਧ ਆਇਆ, ਆਤੇ ਇਸੇ ਧਾਧ ਤੋਂ ਮੇਤ ਆਈ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੇਤ ਮਭਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੇ ਆਈ, ਰਿਉਰਿ ਮਭਨਾ ਨੇ ਧਾਧ ਰੀਤਾ। ੧੩ ਧਾਧ, ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰਗ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੰਮਾਰ ਵਿੱਚ ਮੀ। ਧਰ ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੇ ਸਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉੱਥੇ ਧਾਧ ਦਾ ਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ੧੪ ਧਰ ਆਦਮ ਦੇ ਮਮੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਸਾ ਦੇ ਮਮੋਂ ਤੀਰ ਵੀ ਮਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੇਤ ਆਈ। ਆਦਮ ਇਸ ਲਈ ਮਹਿਮਾ ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦੀ ਧਾਲਨਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਧਰ ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ ਆਦਮ ਵਾਂਗ ਧਾਧ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਮਰਨਾ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆ।

ਆਦਮ ਉਸਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਮੀ ਜੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਮੀ। ੧੫ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੁਫਤ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਆਦਮ ਦੇ ਧਾਧ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਧਾਧ ਰਾਹਣ ਮੇਰੇ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਰਥਾ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਉਹ ਉਸਤੋਂ ਰਿਤੇ ਵੱਧ ਮਗਨ ਮੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਦਾਤ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ ਦੀ ਰਿਰਥਾ ਨਾਲ ਧਰਾਧਤ ਰੀਤੀ। ੧੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਾਤ ਉਸ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੇ ਧਾਧ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਇੱਕ ਧਾਧ ਨੇ ਮਜਾ ਲਿਆਂਦੀ, ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਾਤ ਬਹੁਤਿਆਂ ਧਾਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਆਈ ਆਤੇ ਇਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ੧੭ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਧਾਧ ਰਾਹਣ, ਉਸ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਇੱਕ ਉੱਤੇ ਮੇਤ ਨੇ ਗਾਜ ਰੀਤਾ। ਧਰ ਗੁਣ ਉਹ, ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਰਥਾ ਆਤੇ ਧਰਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਦਾਤ ਨੂੰ ਰਬੁਲਦੇ ਹਨ, ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਜੀਵਨ ਧਾਉਣਗੇ ਆਤੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ, ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ, ਰਾਹੀਂ ਸਾਮਨ ਰਰਨਗੇ।

੧੮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਧਾਧ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਮੇਤ ਦੀ ਮਜਾ ਲਿਆਇਆ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਰੰਗਾ ਰਰਮ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ੧੯ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਆਣਯਾਗਿਯਾਰਾਹੀ ਰਾਹਣ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਧਾਧੀ ਬਣੇ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਯਾਗਿਯਾਰਾਹਤ ਰਾਹੀਂ, ਧਰਮੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ। ੨੦ ਸਰਗਾ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਾਧ ਰਰਾਉਣ ਲਈ ਆਈ। ਧਰ ਜਿਵੇਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਾਧ ਰੀਤੇ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਪਣੀ ਰਿਰਥਾ ਵਰਤਾਈ। ੨੧ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਧ ਨੇ ਮੇਤ ਰਾਹੀਂ ਮਾਡੇ ਤੇ ਗਾਜ ਰੀਤਾ, ਤਿਵੇਂ ਹੀ, ਗੁਣ ਰਿਰਥਾ ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਣਾਏ ਗਾਜ ਰਰਗੀ ਆਤੇ ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ ਮਾਡੇ ਧਰੁਭੂ ਰਾਹੀਂ ਮਦੀਧਰ ਜੀਵਨ ਲਿਆਵੇਗੀ।

ਧਾਧ ਵੱਲੋਂ ਮਰ ਕੇ ਧਰ ਮਮੀਗ ਲਈ ਜਿਉਣਾ

੬ ! ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਧਾਧ ਰਹਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਿਰਥਾ ਦੇਵੇ। ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਨਹੀਂ। ੨ ਆਮੀਂ ਆਪਣੀ

ਯੁਗਾਣੀ ਖਾਥ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਗੁਣ
 ਜ਼ਮੀਂ ਖਾਥ ਨਾਲ ਜਿਉਣਾ ਜਾਹੀ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖ ਮੌਰਦੇ ਹਾਂ?
 ੩ ਰੀ ਤੁਮੀਂ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਂ ਮਾਰੇ, ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਮਮੀਹ
 ਜਿਸੁ ਵਿੱਚ ਬਥਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਲਾ ਮੀ, ਉਮਦਾ ਇੱਕ
 ਅੰਗ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਜ਼ਮੀਂ ਉਮ ਦੇ ਬਥਤਿਮਮੇ ਰਾਹੀਂ
 ਉਮਦੀ ਮੇਂਤ ਨੂੰ ਮਾਂਡਾ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਜ਼ਮਾਂ ਨਿਲਾ ਮੀ।
 ੪ ਇਮ ਲਈ ਜਦੋਂ ਮਾਨੂੰ ਬਥਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਲਾ ਮੀ,
 ਜ਼ਮੀਂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਫਨਾਏ ਗਏ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਮ
 ਨਾਲ ਮੇਂਤ ਮਾਂਡੀ ਰੀਤੀ। ਜ਼ਮੀਂ ਮਮੀਹ ਨਾਲ ਇਮ ਲਈ
 ਦਫਨਾਏ ਗਏ ਤਾਂ ਜੇ ਜ਼ਮੀਂ ਜਿਵਾਲੇ ਜਾਈਏ ਅਤੇ ਇੱਕ
 ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਜੀਵੀਏ। ਇਹ ਸਭ ਝੁਝ ਉਵੇਂ ਹੀ ਹੋਇਲਾ
 ਜਿਵੇਂ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਖਿਤਾ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਮੁਰਦਿਆਂ
 ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਲਾ ਗਿਲਾ ਮੀ।

੫ ਮਮੀਹ ਮਰਿਲਾ, ਅਤੇ ਉਮ ਨਾਲ ਮੇਂਤ ਮਾਂਡੀ ਰਰਦੇ
 ਜ਼ਮੀਂ ਉਮ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ ਹਾਂ, ਇਮ ਲਈ ਨਿਸਚਿਤ ਤੌਰ
 ਤੇ ਜ਼ਮੀਂ ਉਮ ਦੇ ਯੁਨਰ ਉਬਾਨ ਵਿੱਚ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਾਂਗੇ।
 ੬ ਜ਼ਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਡਾ ਯੁਗਾਣਾ ਖਾਥੀ ਸੁਭਾਅ
 ਜਿਸੁ ਦੇ ਨਾਲ ਮਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਲਾ ਗਿਲਾ ਮੀ। ਇਹ
 ਇਮ ਲਈ ਵਾਧਰਿਲਾ ਤਾਂ ਜੇ ਮਾਡੇ ਖਾਥੀ ਸੁਭਾਅ ਦਾ
 ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰੋਟੀ ਇਖਤਿਲਾਅ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜ਼ਮੀਂ ਖਾਥ ਦੇ ਹੋਰ
 ਗੁਲਾਮ ਨਾ ਹੋਈਏ। ੭ ਰੋਟੀ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਜੇ ਮਰ ਗਿਲਾ ਹੈ
 ਖਾਥ ਦੀ ਸਰਤੀ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ।

੮ ਜੇ ਜ਼ਮੀਂ ਮਮੀਹ ਨਾਲ ਮਰੇ, ਤਾਂ ਮਾਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ
 ਕਿ ਜ਼ਮੀਂ ਵੀ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਵਾਂਗੇ। ੯ ਮਾਨੂੰ ਖਤਾ ਹੈ ਕਿ
 ਮਮੀਹ ਮੁਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਲਾ ਗਿਲਾ ਮੀ, ਇਮ ਲਈ
 ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਰ ਸੱਕਦਾ। ਗੁਣ ਮੇਂਤ ਦਾ ਉਮ ਉੱਥਰ
 ਰੋਟੀ ਵੱਸ ਨਹੀਂ। ੧੦ ਹਾਂ, ਮਮੀਹ ਮਾਡੇ ਖਾਥਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ
 ਵਾਰ ਮਰ ਗਿਲਾ ਮੀ। ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਹ ਗੁਣ ਜਿਉਂ
 ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਹੈ। ੧੧ ਇਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੁਮੀਂ ਵੀ
 ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਖਾਥ ਵੱਲੋਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸਮਝੋ। ਧਰ ਮਮੀਹ
 ਜਿਸੁ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਜਿਉਂਦੇ ਸਮਝੋ।

੧੨ ਧਰ ਖਾਥ ਨੂੰ, ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ,
 ਰਾਬੂ ਨਾ ਰਰਨ ਦਿਉ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਥੀ ਮਨ ਦੀਆਂ
 ਦੁਸਟ ਟਿੱਛਾਵਾਂ ਲਈ ਇਮਦੇ ਵੱਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
 ੧੩ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ, ਬਦੀ ਰਰਨ ਦੇ ਸੰਦਾਂ ਵਾਂਗ,
 ਖਾਥ ਨੂੰ ਭੇਟ ਨਾ ਰਰੇ ਧਰ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ-ਆਪ
 ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਰੇ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਮੁਰਦੇ ਮੀ ਅਤੇ ਗੁਣ
 ਤੁਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ, ਚੰਗਿਆਈ
 ਰਰਨ ਲਈ ਸੰਦਾਂ ਵਾਂਗ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰਰੋ। ੧੪ ਖਾਥ
 ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਉਰਿ ਤੁਮੀਂ ਸਰ੍ਹਾ ਦੇ ਹੋਰ
 ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਗੋਂ ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਰਥਾ ਦੇ ਹੋਰ ਹੋ।

ਨਿਲਾਂ ਦੇ ਸੇਵਕ

੧੫ ਤਾਂ ਮਾਨੂੰ ਰੀ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਰੀ ਮਾਨੂੰ ਖਾਥ
 ਰਰਨੇ ਜਾਹੀ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਰਿਉਰਿ ਜ਼ਮੀਂ ਸਰ੍ਹਾ ਦੇ
 ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਸਗੋਂ ਰਿਰਥਾ ਹੋਰ ਹਾਂ? ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ।

੧੬ ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਤੁਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ
 ਦਾਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਮਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਰਨ ਲਈ, ਆਪਣੇ
 ਆਪ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਰਰਦੇ ਹੋ, ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਦੇ ਦਾਮ ਬਣ
 ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਉਹ
 ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਮੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ, ਤੁਮੀਂ ਖਾਥ
 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਾਲਰ ਜਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਾਲਰ
 ਬਣਾ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਖਾਥ ਆਤਮਰ ਮੇਂਤ ਨਿਲਾਉਦਾ ਹੈ, ਧਰ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਆਗਿਆਰਾਹੀ ਹੋਣਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੀ
 ਬਣਾਉਦਾ ਹੈ। ੧੭ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਤੁਮੀਂ ਖਾਥ ਦੇ ਗੁਲਾਮਾਂ
 ਵਾਂਗ ਜਿਉਂਦੇ ਮੀ। ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੁਰਰ ਹੈ ਰਿਉਰਿ
 ਤੁਮੀਂ ਯੁਏ ਦਿਲ ਨਾਲ ਉਨਹਾਂ ਉਧਰੇਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ
 ਰੀਤੀ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਏ ਗਏ ਸਨ। ੧੮ ਇਮ ਲਈ ਤੁਮੀਂ
 ਖਾਥਾਂ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਰੀਤੇ ਗਏ ਮੀ, ਅਤੇ ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਸਹੀ
 ਜੀਵਨ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋ। ੧੯ ਇਮ ਦੀ ਵਿਯਾਖਿਲਾ ਰਰਨ
 ਲਈ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ
 ਇਮਦੀ ਵਿਯਾਖਿਲਾ ਇਮ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਰਿਉਰਿ
 ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਜਣ ਲਈ ਐੱਥ ਹੈ। ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਤੁਮੀਂ
 ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗ, ਬਦੀ ਦੇ ਦਾਮ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ, ਖਾਥ
 ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਰੀਤੇ ਸਨ। ਮੇ ਗੁਣ, ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ
 ਨੂੰ, ਸਦਾਚਾਹੀ ਦੇ ਦਾਮ ਹੋਣ ਲਈ, ਅਰਪਿਤ ਰਰੇ। ਫੇਰ
 ਤੁਮੀਂ ਸਿਰਫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਜੀਵੰਗੇ।

੨੦ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਤੁਮੀਂ ਖਾਥ ਦੇ ਰਾਬੂ ਹੋਰ ਮੀ ਅਤੇ
 ਇਮੇ ਰਾਹਣ ਸਦਾਚਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਬੂ ਹੋਰ ਨਾ ਰੱਖ
 ਸੱਕਿਲਾ। ੨੧ ਤੁਮੀਂ ਅਜਿਹੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਕਿ ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਉਨਹਾਂ
 ਤੇ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹੋ। ਰੀ ਉਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ
 ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਰੀਤੀ? ਇਮਦੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ
 ਆਤਮਰ ਮੇਂਤ ਨਿਲਾਈਲਾ। ੨੨ ਧਰ ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਖਾਥ ਤੋਂ
 ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ। ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦਾਮ ਹੋ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਅਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇ ਕਿ ਸਿਰਫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਹੀ
 ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਤੁਮੀਂ ਉਮਤੋਂ ਸਦੀਧਰ ਜੀਵਨ ਧਰਾਧਤ
 ਰਰੰਗੇ। ੨੩ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਥਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮੇਂਤ ਹੈ। ਧਰ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ, ਮਮੀਹ ਜਿਸੁ, ਮਾਡੇ ਧਰਬੂ,
 ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਦਾਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਦੀਧਰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਯਾਹ ਦੀ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ

੧ ਜੇ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰ੍ਹਾ
 ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਜਰੂਰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਵੰਗੇ ਕਿ
 ਜਿੰਨੇ ਦਿਨ ਮਨੁੱਖ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਉਨੇ ਦਿਨ ਸਰ੍ਹਾ ਉਮ ਉੱਥਰ
 ਵੱਸ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ੨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ;
 ਇੱਕ ਵਿਯਾਹੀ ਐਤਰ ਆਪਣੇ ਖਤੀ ਨਾਲ, ਜਦ ਤੱਕ ਉਮਦਾ
 ਖਤੀ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਵਿਯਾਹ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਮਦਾ
 ਖਤੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਯਾਹ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋਂ, ਆਜ਼ਾਦ
 ਰਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੩ ਧਰ ਜੇਰਹ ਉਹ ਦੂਜੇ ਵਿ ਯਰਤੀ
 ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਵਿਯਾਹ ਰਰਵਾਉਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਜੇ ਉਮਦਾ ਖਤੀ
 ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਹ ਬਦਰਾਹੀ ਦੀ ਰੇਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗੀ।
 ਧਰ ਜੇ ਉਮਦਾ ਖਤੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਉਹ ਵਿਯਾਹ ਦੀ

ਸਰਗਾ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਤੀ ਦੀ ਖੇਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੂਜੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਹ ਬਦਕਾਰੀ ਦੀ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

^੪ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਤੁਸੀਂ ਮਮੀਗ ਦੇ ਸਰੀਰ ਰਾਹੀਂ ਸਰਗਾ ਲਈ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹੋ ਗਏ ਭਾਵ ਉਸ ਦੇ ਹੋ ਗਏ ਜਿਹੜਾ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਕਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ^੫ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਮਾਡੇ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਅ ਨੇ ਮਾਡੇ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਸਰਗਾ ਨੇ ਮਾਡੇ ਅੰਦਰ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਉੱਤੇਜਿਤ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਚੀਆਂ ਨੇ ਮਾਡੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕੀਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਮੇਂ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ। ^੬ ਖਹਿਲਾਂ ਸਰਗਾ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਕੈਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਰੱਖਿਆ ਖਰ ਜਦੋਂ ਮਾਡੇ ਖੁਰਾਣੇ ਸੁਭਾਅ ਮਰ ਗਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਰਗਾ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਨਾ ਕਿ ਲਿਖੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਖੁਰਾਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਆਤਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਖਾਧ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਡੀ ਜੰਗ

^੭ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਿੱਟਾ ਕੀ ਹੈ? ਕੀ ਖਾਧ ਅਤੇ ਸਰਗਾ ਇੱਕੋ ਹਨ? ਨਿਰਮੰਦੇਗ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਗਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਮੈਂ ਖਾਧ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਸਰਗਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਕਿਹਾ ਹੁੰਦਾ “ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾ ਕਰੋ,” ਮੈਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨਾ ਖਤਾ ਹੁੰਦਾ। ^੮ ਖਰ ਖਾਧ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਵਸਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ, ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਇੱਛਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਗੁਰਮ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਖਾਧ ਆਇਆ। ਸਰਗਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਖਾਧ ਮੁਕਦਾ ਹੈ। ^੯ ਸਰਗਾ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਸਰਗਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ, ਖਰ ਜਦੋਂ ਸਰਗਾ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਖਾਧ ਨੇ ਜੀਵਨ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ। ^{੧੦} ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਖਾਧ ਕਾਰਣ ਆਤਮਾ ਤੋਰ ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਰਗਾ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦਾ ਕੰਮ ਜੀਵਨ ਦੇਣਾ ਸੀ ਖਰ ਉਹ ਗੁਰਮ ਮੇਂ ਲਿਆਇਆ। ^{੧੧} ਖਾਧ ਨੇ ਗੁਰਮ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਲੱਭ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਗੁਰਮ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਤਮਾ ਮੇਂ ਲਿਆਇਆ।

^{੧੨} ਇਸ ਲਈ ਸਰਗਾ ਖਵਿਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਮ ਖਵਿਤਰ, ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਨਿਕਾਈ ਹੈ। ^{੧੩} ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਗਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮੇਂ ਲਿਆਈ? ਨਿਰਮੰਦੇਗ ਨਹੀਂ। ਖਰ ਖਾਧ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਮੇਂ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਖਾਧ ਨੂੰ ਖਾਧ

ਵਜੋਂ ਖਛਾਣ ਸਕਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਰਮ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਵੇਖ ਸਕਾਂ ਕਿ ਖਾਧ ਕਿੰਨਾ ਭਿਆਨਕ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਵਰਦ

^{੧੪} ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਗਾ ਆਤਮਾ ਹੈ। ਖਰ ਮੈਂ ਖਾਧਾਂ ਦਾ ਦਾਮ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮਨੁੱਖ ਹਾਂ। ^{੧੫} ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਮਝ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਨੇਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਖਰ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਮੈਂ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ^{੧੬} ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਜੇ ਮੈਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਗਾ ਚੰਗੀ ਹੈ। ^{੧੭} ਖਰ ਮੈਂ ਉਹ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੋ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦਾ ਖਾਧ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ^{੧੮} ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਖਤਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਮੈਂ, ਜੇ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਖਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ^{੧੯} ਮੈਂ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜੇ ਮੈਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਖਰ ਮੈਂ ਭੈੜੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੁੰਦਾ। ^{੨੦} ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਉਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੋ ਇਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਧ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਕਰਦਾ ਹੈ।

^{੨੧} ਮੈਂ ਮੈਂ ਇਹ ਅਸੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ: ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ^{੨੨} ਮੈਂ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਨੇਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ^{੨੩} ਖਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਕਬੂਲਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਉਹ ਦੂਜਾ ਨਿਯਮ ਖਾਧ ਦਾ ਨੇਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਕੈਦੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ^{੨੪} ਮੈਂ ਕਿੰਨਾ ਅਭਾਗ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮੇਂ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ^{੨੫} ਖਰਮੇਸੂਰ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਜਿਸ ਮਮੀਗ, ਮਾਡੇ ਖਰਭੂ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਸਦਾ ਖੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਨੇਮ ਦਾ ਦਾਮ ਹਾਂ। ਖਰ ਆਪਣੇ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਖਾਧ ਦੇ ਨੇਮ ਦਾ ਦਾਮ ਹਾਂ।

ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ

^੧ ਤਾਂ ਹੁਣ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਜਿਸ ਮਮੀਗ ਵਿੱਚ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾ ਕੈਮੀਆਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ^੨ ਮੈਂ ਭਲਾ ਕੈਮੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਮੀਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਆਤਮਾ ਦਾ ਨੇਮ ਜੋ ਜੀਵਨ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ,

ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਸਰਹਾ ਤੋਂ ਖੁਰਦ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਖਾਧ ਆਉ ਮੈਂ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ।^੩ ਸਰਹਾ ਸਰਤੀਗਣ ਮੀ ਰਿਉਰਿ ਮਾਡੇ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਮਚੋਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਖਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਹ ਰੁਝ ਰੀਤਾ ਜੋ ਸਰਹਾ ਨਾ ਰਰ ਮੱਚੀ। ਖਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਭੋਜਿਯਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮੀਂ ਖਾਧ ਰਰਨ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਰਦੇ ਹਾਂ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖਾਧ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਰਰਨ ਲਈ ਚਢਾਵੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖਾਧ ਨੂੰ ਨਿੰਦਣ ਲਈ ਇਨਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ।^੪ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਸਰਹਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਖੁਰਨ ਰਰ ਮੱਚੀਏ ਰਿਉਰਿ ਆਮੀਂ ਆਤਮਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ ਨਾ ਰਿ ਆਪਣੇ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

^੫ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਵਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਖਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਤਮਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰਰਵਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।^੬ ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੋਚ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰਾਬੂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਆਤਮਰ ਮੇਤ ਹੈ, ਖਰ ਜੇਕਰ ਰਿਮੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੋਚ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਬੂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੀਵਨ ਆਤਮਾ ਤੀ।^੭ ਇਹ ਰਿਵੇਂ ਮੱਚ ਹੈ? ਰਿਉਰਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੋਚ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਵਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਹੈ, ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਰਦਾ ਹੈ। ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਰਨ ਦੇ ਲਾਇੰਗ ਨਹੀਂ।^੮ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ, ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਰਮੰਨ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਚਦੇ।

^੯ ਖਰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਵਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ। ਖਰ ਜੇਕਰ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਨਿਵਾਸ ਰਰਦਾ ਹੈ ਤੇ। ਖਰ ਜੇਕਰ ਰਿਮੇ ਮਨੁੱਖ ਰੋਲ ਮਮੀਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਮਮੀਹ ਨਾਲ ਮੰਬਯਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।^{੧੦} ਤੁਹਾਡਾ ਸਰੀਰ ਖਾਧ ਰਾਣ ਹਮੇਸਾ ਮਿਰਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਖਰ ਜੋ ਮਮੀਹ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਤਾਂ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਰਿਉਰਿ ਮਮੀਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰਮੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।^{੧੧} ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਠਾਇਆ। ਜੇਕਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਨਿਵਾਸ ਰਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮਵਾਨ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜੀਵਨ ਦੇਵੇਗਾ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਠਾਇਆ ਆਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਸ ਆਤਮਾ ਰਾਹੀਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮਵਾਨ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ।

^{੧੨} ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਵਾਂ ਦੇ ਵਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਆਤੇ ਮਾਨੂੰ

ਆਪਣੇ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ।^{੧੩} ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਤਮਰ ਤੋਰ ਤੇ ਮਰ ਜਾਵੋਗੇ ਖਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਗਲਤ ਰੰਮ ਰਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਤਮਾ ਦੀ ਮਦਦ ਲਵੋਗੇ, ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਜੀਵਨ ਖਰਾਧਤ ਰਰੋਗੇ।

^{੧੪} ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੱਚੀ ਆਲਾਦ ਉਹੀ ਹਨ ਜੋ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਮਗਰ ਚੱਲਦੇ ਹਨ।^{੧੫} ਰਿਉਰਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਤਰੇ। ਜਿਹੜਾ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਹੈ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਆਮੀਂ ਨਿਡਰਤਾ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਹਾਂ, “ਅੱਥਾ, ਖਿਯਾਰੇ ਖਿਤਾ।”^{੧੬} ਆਤੇ ਉਹ ਆਤਮਾ ਆਪੇ ਹੀ ਮਾਡੇ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਤਮਦੀਰ ਰਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਆਮੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਾਂ।^{੧੭} ਜੇਕਰ ਆਮੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਲਾਦ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਉਹ ਬਖਸਿਸ ਜ਼ਰੂਰ ਖਾਵਾਂਗੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਉਹ ਆਮੀਸਾਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਮਮੇਤ ਖਾਵਾਂਗੇ। ਖਰ ਖਹਿਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਤਮੀਹੇ ਮਹਿਣੇ ਖਏ ਮਨ ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਮਹਿਣੇ ਖੈਣਗੇ। ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਮਮੀਹ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੀ ਤਰਹਾਂ ਮਹਿਮਾ ਖਰਾਧਤ ਹੋਵੇ।

ਮਾਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਮਹਿਮਾ ਮਿਲੇਗੀ

^{੧੮} ਹੁਣ ਦਾ ਮਮਾਂ ਰਮਟਮਈ ਹੈ। ਖਰ ਇਹ ਰਮਟ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮਹਿਮਾ ਮਾਨੂੰ ਮਿਲਣੀ ਹੈ ਉਸ ਮਾਗਮਣੇ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।^{੧੯} ਖੁਰੀ ਸਿਰਮਟੀ ਉਤਮਤਾ ਖੁਰਵਰ ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਰਗਟ ਹੋਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਰ ਰਹੀ ਹੈ।^{੨੦} ਸਾਰੀ ਸਿਰਮਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਹਾਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਖੁਰਨ ਵਿਅਕਤ ਮੀ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀ ਮਗੋਂ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਬਦਲੀ ਜਿਸਨੇ ਇਸਦਾ ਨਿਆਂ ਰੀਤਾ।^{੨੧} ਉੱਥੇ ਆਮ ਮੀ ਰਿ ਖੁਰੀ ਸਿਰਮਟੀ ਵਿਨਾਸ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਆਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਆਤੇ ਮਹਿਮਾ ਖਏਗੀ ਜੋ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਮੰਬਯਿਤ ਹੈ।

^{੨੨} ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਰਿ ਸਾਰੀ ਸਿਰਮਟੀ, ਇਸ ਖਲ ਤੌਰ ਵੀ, ਇੱਕ ਆਤਮ ਦੀ ਗਰਭਾਵਸਥਾ ਦੇ ਮਮੇਂ ਦੇ ਦਰਦ ਵਾਂਗ ਹੋਰੇ ਭਰ ਰਹੀ ਹੈ।^{੨੩} ਸਿਰਫ ਸਿਰਮਟੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਮਗੋਂ ਆਮੀਂ ਵੀ ਅੰਦਰੋਂ ਹੋਰੇ ਭਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਖਹਿਲੇ ਫਲ ਦੀ ਤਰਹਾਂ ਖਰਾਧਤ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੋਰੇ ਭਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਬਣ ਜਾਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਦੂਜੇ ਮਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਾਂ ਦੇ ਫੁਟਰਾਰੇ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।^{੨੪} ਆਮੀਂ ਬਚਾਏ ਗਏ ਆਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਆਮ ਹੈ। ਖਰ ਜਿਹੜੀ ਆਮ ਆਮੀਂ ਵੇਖੀ ਹੈ ਉਹ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਰਿਉਰਿ ਰੋਣੀ ਉਸਦੀ ਆਮ ਰਿਉਰਿ ਰਰੇਗਾ ਜੋ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ

ਉਸ ਨੇ ਵੇਖੀ ਹੋਈ ਹੈ।^{੨੫} ਯਹ ਯਸੀਂ ਉਹ ਯਾਮ ਰਹ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੇ ਗਲੇ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾ ਤੇ ਯਸੀਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮਹਿਜ਼ਾ ਨਾਲ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਰਹ ਰਹੇ ਹਾਂ।

^{੨੬} ਇਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ, ਯਾਤਮਾ ਮਾਡੀਆਂ ਰਮਜ਼ੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਡੀ ਮਦਦ ਰਦਦਾ ਹੈ। ਯਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਯਹ ਯਾਤਮਾ ਮਾਡੇ ਲਈ ਖੁਦ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯੱਗੇ ਰੋਰਿਆਂ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਰਦਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਮਥਦਾ ਨਾਲ ਬਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਜਾ ਮੱਰਦੀ।

^{੨੭} ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੇਖ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਾਤਮਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਰੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਯਾਤਮਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯੱਗੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸਦੀ ਰਜ਼ਾ ਯਨੁਸਾਰ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।

^{੨੮} ਯਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਮਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਮ ਰਦਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਿਯਾਰ ਰਦਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਉਹ ਲੋਰ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਡੀ ਯੋਜਨਾ ਮੁਤਾਬਕ ਮੱਦੇ ਗਏ ਹਨ।

^{੨੯} ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਬਨਾਉਣ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਯਾ ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ, ਨਿਹਚਾ ਰੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਲੋਰ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਮੀਹ ਵਾਂਗ ਹੋਣਗੇ। ਤਾਂ ਜੇ ਮਮੀਹ ਬਹੁਤੇ ਭੈਣਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇ।^{੩੦} ਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਵਿਉਂਤਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਮੱਦਿਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਰਮੀ ਬਣਾਇਆ, ਯਾ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਯਰਮੀ ਬਣਾਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।

ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯਰੋਮ

^{੩੧} ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਯਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਰੀ ਯਾਥੀਏ? ਜੇਰਯ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਫਿਰ ਮਾਨੂੰ ਰੋਣ ਗਰਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ।^{੩੨} ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਲਈ ਰੁਝ ਵੀ ਰਗੇਗਾ, ਉਸ ਨੇ ਯਾਥਏ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂਤ ਝੱਲਣ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਮਮੀਹ ਨਾਲ ਮਾਨੂੰ ਮਭ ਰੁਝ ਦੇਵੇਗਾ।^{੩੩} ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖੁਦ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਭਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਦੇਸ ਰੋਣ ਨਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ? ਰੋਈ ਨਹੀਂ। ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜੇ ਯਾਥਏ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।^{੩੪} ਰੋਣ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਾਥਏ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਥਰਾਯੀ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਰਰ ਮੱਰਦਾ ਹੈ? ਹੋਰ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਮਾਡੇ ਲਈ ਮਰਿਆ। ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਉਹ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਜਿਵਾਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਣ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੱਜੇ ਯਾਮੇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਯਾ ਤੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਰਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।^{੩੫} ਰੀ ਰੋਈ ਚੀਜ਼ ਮਾਨੂੰ ਮਮੀਹ ਦੇ ਯਿਯਾਰ ਤੋਂ ਜੁਦਾ ਰਰ ਮੱਰਦੀ ਹੈ? ਨਹੀਂ। ਰੀ ਰਮਟ ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਯਲੱਗ ਰਰ ਮੱਰਦੇ ਹਨ? ਨਹੀਂ। ਰੀ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਜਾਂ ਦੰਡ

ਮਾਨੂੰ ਮਮੀਹ ਦੇ ਯਰੋਮ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਰ ਮੱਰਦੇ ਹਨ? ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਜੇਰਯ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਯੰਨ ਖਾਣ ਨੂੰ ਤੇ ਯਾਉਣ ਨੂੰ ਰੱਯੜੇ ਨਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਰੀ ਯਜਿਹੀਆਂ ਤੰਗੀਆਂ ਮਾਨੂੰ ਮਮੀਹ ਤੋਂ ਜੁਰ ਰਰ ਮੱਰਦੀਆਂ ਹਨ? ਨਹੀਂ! ਰੀ ਖਤਰਾ ਯਾ ਤੇ ਮੈਂਤ ਮਾਨੂੰ ਮਮੀਹ ਦੇ ਯਿਯਾਰ ਤੋਂ ਯਲੱਗ ਰਰ ਮੱਰਦੇ ਹਨ? ਨਹੀਂ।^{੩੬} ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੇਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ;

“ਤਰੇ ਵਾਸਤੇ ਯਸੀਂ ਗੁਮੇਸਾ ਮੈਂਤ ਦੇ ਖਤਰੇ ਖੱਲੇ ਹਾਂ।

ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਭੇਡ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਮਮਝਿਆ।” ਜਬੂਰ ੪੯:੨੨

^{੩੭} ਯਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਰਾਹੀਂ ਮਾਡੀ ਇੱਕ ਮਗਨ ਜਿੱਤ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਮਾਨੂੰ ਯਿਯਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ।^{੩੮-੩੯} ਗਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਯਰੀਨ ਹੈ ਕਿ ਰੁਝ ਵੀ ਮਾਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਿਯਾਰ ਤੋਂ ਯਲੱਗ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਰਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਮੈਂਤ ਨਾ ਜੀਵਨ, ਨਾ ਹੀ ਦੁੱਖ ਯਾ ਤੇ ਰਾਜ ਰਰਨ ਵਾਲੇ ਯਾਤਮਾ, ਨਾ ਵਰਤਮਾਨ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤਾਰਤਾਂ, ਰੋਈ ਵੀ ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਜੁਦਾ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਰਦਾ। ਨਾ ਉਚਾਈਆਂ, ਜਾਂ ਡੂੰਘਾਈਆਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿਰਮਟੀ ਦੀ ਰੋਈ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਰੋਮ ਤੋਂ ਜਿਹੜਾ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਮਾਡੇ ਯਰਬੂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਮਾਨੂੰ ਯਲੱਗ ਰਰ ਮੱਰਦੀ ਹੈ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਾ ਤੇ ਯਹੂਦੀ ਲੋਰ

^੧ ਮੈਂ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਯਾ ਤੇ ਮੈਂ ਮੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ। ਮੇਰੇ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਯਾਤਮਾ ਦਾ ਮਾਮਨ ਹੈ ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਵਿੱਚਾਰ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਰਿਹਾ।^੨ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਉਦਾਸੀ ਯਾ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਦਰਦ ਹੈ।^੩ ਉਹ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਯਾ ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਹਨ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਯਰਤੀ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਹਨ। ਰਾਸ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਰ ਮੱਰਦਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਮਰਾਥਿਆ ਹੁੰਦਾ ਯਾ ਤੇ ਮਮੀਹ ਤੋਂ ਰਟਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਜੇਰਯ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਗਾਇਤਾ ਮਿਲਦੀ।^੪ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲੀ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਯੋਲਾਦ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਹੈ ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਰਰਾਰ ਵੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਾਥਏ ਤੇ ਯਾਥਏ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਰੀਤੇ ਮਨ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰਗ ਯਾ ਤੇ ਮੰਦਰ ਉਥਾਮਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਯਾ ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਾਥਏ ਰੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ।^੫ ਉਹ ਲੋਰ ਮਾਡੇ ਯਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੀ ਯੋਲਾਦ ਹਨ ਯਾ ਤੇ ਉਹ ਮਮੀਹ ਦਾ ਦੁਨਿਆਵੀ ਯਰਿਵਾਰ ਹਨ। ਗੁਮੇਸਾ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਹੋਵੇ ਜੇ ਮਭ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਹੈ। *ਯਾਮੀਨ।

^੬ ਗਾਂ, ਮੈਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਦੁੱਖ ਮਹਿਮੂਸ ਰਦਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਉਹ ਵਚਨ ਯੁਗਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਯਰ ਯਮਲ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ, ਉਹ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ

*੯:੫ ਯਾ ਤੇ ਉਹ ... ਉੱਤੇ ਹੈ ਇਸਦਾ ਇਹ ਯਰਥ ਵੀ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਹੈ, “ਯਰਮੇਸੁਰ, ਜਿਹੜਾ ਮਾਡੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਗੁਰੁਮਤ ਰਦਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸਦਾ ਉਸਤਤਿ ਹੋਵੇ!”

ਨਹੀਂ ਹਨ।^{੧੭} ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਮਾਗੀ ਉਲਾਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਚੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਮੀ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾ: “ਮਿਰਫ ਇਮਹਾਰ ਹੀ ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਨੇਮਰ ਹੋਵੇਗਾ।”^{੧੮} ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਬਰਾਹਾਮ ਦੀਆਂ ਮਾਗੀਆਂ ਉਲਾਦਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਚੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਸੱਚੇ ਬੱਚੇ ਉਹ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਾਦੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਮੀ।^{੧੯} ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਵਚਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੀ: “ਐਂ ਮਹੀ ਸਮੇਂ ਤੇ ਵਾਧਮ ਆਵਾਂਗਾ, ਆਤੇ ਮਾਰਾਹ ਰੋਲ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।”^{੨੦}

^{੧੯} ਮਿਰਫ ਇਹੀ ਨਹੀਂ। ਰਿੱਬਰਾਹ ਵੀ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਉਹੀ ਖਿਤਾ ਮੀ। ਉਹ ਸਾਡਾ ਵਡੇਰਾ ਇਮਹਾਰ ਹੈ।^{੨੧-੨੨} ਧਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਿੱਬਰਾਹ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਵੱਡਾ ਖੁੱਤਰ ਛੋਟੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰੇਗਾ।” ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੰਮਾਰ ਵਿੱਚ ਭਲਾ ਜਾਂ ਬੁਰਾ ਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਾਲਰ ਖੁਦ ਆਪਣੀ ਵਿਉਂਤ ਮੁਤਾਬਕ ਚੁਣਿਆ ਮੀ। ਸੇ ਉਹ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਬੁਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਆਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਲਰਾਂ ਨੇ ਰੁਝ ਰੀਤਾ ਮੀ।^{੨੩} ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, “ਐਂ ਖਾਬੂਬ ਨਾਲ ਖਿਆਰ ਆਤੇ ਏਮਾਉ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਰੀਤੀ।”^{੨੪}

^{੨੪} ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਰੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਰੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਇਨਸਾਫ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੀ? ਆਮੀਂ ਇੰਝ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸੱਚਦੇ।^{੨੫} ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੁਸਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾ, “ਐਂ ਉਸੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਿਹਰ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਂ ਮਿਹਰ ਵਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਐਂ ਉਸੇ ਵਿਯਾਰਤੀ ਤੇ ਤਰਸ ਵਿਖਾਵਾਂਗਾ ਜਿਸ ਤੇ ਐਂ ਤਰਸ ਵਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।”^{੨੬} ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਚੋਣ ਉਸ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਰਹਦੀ, ਜੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਚਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਿਸ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਦਿਖਾਵੇਗਾ।^{੨੭} ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਐਂ ਤੈਨੂੰ ਬਾਦਸਾਹ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਰਾਹੀਂ ਐਂ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਦਰਸਾ ਸੱਚਾਂ ਆਤੇ ਮਾਗੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਉਜਾਗਰ ਹੋਵੇ।”^{੨੮} ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਮਿਹਰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਉਹ ਮਿਹਰ ਵਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਠੋਰ ਬਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਰਠੋਰ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

^{੨੮} ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਐਨੂੰ ਖੁੱਛੇਗਾ: “ਜੇਰਹ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਆਮੀਂ ਰਚਦੇ ਹਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਤ ਰਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਖਾਧਾਂ

ਲਈ ਰਸੂਰਵਾਰ ਕਿਉਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ?”^{੨੯} ਉਹ ਨਾ ਖੁੱਛੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰੇਵਲ ਇਨਸਾਨ ਹੋ। ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਬਹਿਮ ਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਮਿਰਜਣਹਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੁੱਛ ਸੱਚਦਾ, “ਤੂੰ ਐਨੂੰ ਇੰਝ ਕਿਉਂ ਬਣਾਇਆ?”^{੩੦} ਇੱਕ ਖੁਮਿਆਰ ਜਿਹੜਾ ਗਮਲੇ ਬਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਭਿੰਨ ਧਰਾਰ ਦੇ ਗਮਲੇ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਆਨੁਸਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਰੁਝ ਖਾਮ ਇਸਤੇਮਾਲ ਲਈ ਆਤੇ ਰੁਝ ਆਮ ਇਸਤੇਮਾਲ ਲਈ ਬਣਾ ਸੱਚਦਾ ਹੈ।

^{੩੦} ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਵਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਰ ਉਸਦੀ ਸਰਤੀ ਵੇਖ ਸੱਚਦੇ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਬਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਗਰਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਮੀ ਆਤੇ ਜੋ ਤਬਾਹੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।^{੩੧} ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਗਰਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਮੀਰ ਮਹਿਮਾ ਤੋਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰਫ ਰਹਾ ਸੱਚੇ। ਉਹ ਇਹ ਮਹਿਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਜਿਹੜੇ ਉਸਦੀ ਮਿਹਰ ਧਰਾਧਤ ਰਚਦੇ ਹਨ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ ਮੀ।^{੩੨} ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਸੱਚੇ ਗਏ ਲੋਰ ਹਾਂ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਆਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ।^{੩੩} ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਮੇਆ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

“ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਮੇਰੇ ਨਹੀਂ ਹਨ,

ਐਂ ਆਖਾਂਗਾ ਉਹ ਮੇਰੇ ਲੋਰ ਹਨ।

ਆਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਐਂ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ

ਐਂ ਆਖਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਹੀ ਲੋਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਂ ਖਿਆਰ ਰੀਤਾ ਹੈ।” ਹੋਮੇਆ ੨:੨੩

^{੩੪} “ਆਤੇ ਉਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਉਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ‘ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋ’

ਉਸੇ ਬਾਵੇਂ, ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਖਵਾਉਣਗੇ।” ਹੋਮੇਆ ੧:੧੦

^{੩੫} ਆਤੇ ਅਸਾਯਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਖੇ ਖੁਰਾਰਦਾ ਹੈ:

“ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰ ਭਾਵੇਂ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਬੰਦਰ ਦੀ ਰੇਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ, ਧਰ ਉਸ ਦੇ ਰੁਝ ਲੋਰ ਹੀ ਬਚਾਏ ਜਾਣਗੇ।

^{੩੬} ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਭੂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਛੋਟੀ ਆਤੇ ਖੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂ ਰੇਗਾ।” ਅਸਾਯਾਹ ੧੦:੨੨-੨੩

^{੩੭} ਜਿਵੇਂ ਅਸਾਯਾਹ ਨੇ ਆੱਗੇ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ:

“ਸਭ ਤੋਂ ਸਰਤੀਮਾਨੀ ਧਰਭੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬਚਾਇਆ।

ਜੇਰਹ ਉਸ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਨਾ ਰੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਵੀ ਸਦੂਮ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ

ਆਤੇ ਆਮੁਰਾਹ ਜਿਹੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ।” ਅਸਾਯਾਹ ੧:੯

^{੧੯:੭} ਹਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੨੧:੧੨

^{੧੯:੯} ਹਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੧੮:੧੦, ੧੪

^{੧੯:੧੧-੧੨} ਹਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੨੫:੨੩

^{੧੯:੧੩} ਹਵਾਲਾ: ਮਲਾਕੀ ੧:੨-੩

^{੧੯:੧੫} ਹਵਾਲਾ: ਰੂਚ ੩੩:੧੯

^{੧੯:੧੭} ਹਵਾਲਾ: ਰੂਚ ੯:੧੬

੩੦ ਤਾਂ ਇਸ ਮਭ ਦਾ ਕੀ ਯਠਾ ਹੋਇਆ? ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ; ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ, ਯਰਮੀ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਹਤ ਹੀ ਯਰਮੀ ਬਣੇ।^{੩੧} ਅਤੇ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਰਮੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਹਾ ਨੂੰ ਰਬੂਲਿਆ, ਯਰ ਉਹ ਇਵੇਂ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਨਾਰਾਮਯਾਬ ਰਹੇ।^{੩੨} ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰੋਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਯਰਮੀ ਬਣਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਨਿਗਰਾ ਰਾਹੀਂ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੱਬਰਾਂ ਤੇ ਅੜਕੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਠੋਕਰ ਖੁਆਉਂਦੇ ਸਨ।^{੩੩} ਖੋਬੀਆਂ ਇਸ ਖੱਬਰ ਬਾਰੇ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ;

“ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਮੀਯੋਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੱਬਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਠੋਕਰ ਖੁਆਵੇਗਾ।

ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਚੱਟਾਨ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਰਹਵਾਉਂਦੀ ਹੈ

ਯਰ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਉਸ ਚੱਟਾਨ ਤੇ ਨਿਗਰਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਯਸਾਯਾਹ ੮:੧੪; ੨੮:੧੬

੧੦

੧: ਜੇ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਯਰਾਰਥਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸੱਕਣ।^੨ ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਆਖ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਗੀ ਢੰਗ ਨਹੀਂ ਧਤਾ? ਉਹ ਅਨਜਾਣ ਸਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨਭਾਉਂਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਰਮੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਰੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਰਬੂਲ ਨਾ ਰੀਤਾ।^੪ ਕਿਉਂਕਿ ਮਮੀਹ ਨੇ ਸਰਹਾ ਦਾ ਅੰਤ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਰੋਈ ਵੀ ਵਿਯਾਰਤੀ, ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਯਰਮੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

੫ ਖੁਸਾ ਨੇ ਯਰਮੀ ਬਣਨ ਲਈ ਸਰਹਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਕਿਸੇ ਉਸ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੂੰ, ਜਿਹੜਾ ਸਰਹਾ ਦੁਆਰਾ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਰਹਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਰਹਾ ਆਖਦੀ ਹੈ।”^੫

੬ ਯਰ ਖੋਬੀ ਯਾਰਮਿਰਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਆਖਦੀ ਹੈ: “ਆਪਣੇ ਜਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਾ ਆਖੋ, ‘ਰੋਣ ਮਵਰਗ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗਾ?’” (ਇਸਦਾ ਯਠਾ ਹੈ, “ਰੋਣ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਲਿਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮਵਰਗ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗਾ?”)

੭ “ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨਾ ਆਖੋ, ‘ਯਰਤੀ ਦੇ ਬੱਲੇ ਰੋਣ ਜਾਵੇਗਾ?’” (ਇਸਦਾ ਯਠਾ ਹੈ; “ਰੋਣ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਵਾਧਮ ਲਿਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹੋਰਾਂ ਮੈਂ ਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਾਵੇਗਾ।”)

੮ ਇਸ ਦੀ ਜਗਹ, ਖੋਬੀ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਉਧਦੇਮ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇੜੇ ਹਨ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਹਨ।”^੯ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਗਰਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਮੀਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਯੁਰਾਰਦੇ ਹਾਂ।^੯ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਯੈਲਾਨ ਰਦਦਾ ਹੈਂ, “ਕਿਸੂ ਯਰਭੂ ਹੈ” ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਯਰੀਨ ਰਦਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਠਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।^{੧੦} ਗਾਂ, ਅਮੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਨਾਲ ਨਿਗਰਾ ਰਦਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਅਮੀਂ ਯਰਮੀ ਬਣਾਏ ਜਾਵੇ ਹਾਂ। ਅਮੀਂ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਨਾਲ ਯੈਲਾਨ ਰਦਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਮੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾ ਰਦਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਅਮੀਂ ਬਚਾਏ ਗਏ ਹਾਂ।

੧੧ ਗਾਂ, ਖੋਬੀ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਉੱਧਰ ਨਿਗਰਾ ਰੱਖੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਧਵੇਗਾ।”^{੧੨} ਖੋਬੀ ਦਾ ਉਹ ਧੋਰਾ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਰੋਈ ਵੀ ਵਿਯਾਰਤੀ” ਕਿਉਂਕਿ ਯਰਮੇਸੂਰ ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਵਿੱਚ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਰਦਦਾ। ਉਹੀ ਯਰਭ ਮਭ ਦਾ ਯਰਭੂ ਹੈ। ਯਰਭੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਥਾਹ ਅਮੀਸਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।^{੧੩} ਖੋਬੀਆਂ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ, “ਹਰ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਯਰਭੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।”^{੧੪}

੧੫ ਯਰ ਮਗਇਤਾ ਲਈ ਯਰਭੂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਰਹਨ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਭੂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਧਗਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ?

੧੬ ਅਤੇ ਜੇ ਲੋਕ ਭਜੇ ਨਾ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹ ਯਰਚਾਰ ਕਿਵੇਂ ਰਹਨ? ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: “ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਰਨ, ਜਿਹੜੇ ਖੁਸ਼ਬਧਰੀ ਦੱਸਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਮੁੰਦਰ ਹਨ।”^{੧੭}

੧੮ ਯਰ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ਬਧਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਰਾਰ ਨਾ ਰੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਸਾਯਾਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਯਰਭੂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਮੰਦੇਮ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੀਤਾ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਥੋਂ ਸੁਣਿਆ?”^{੧੯} ਇਸ ਲਈ ਨਿਗਰਾ, ਖੁਸ਼ਬਧਰੀ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ਬਧਰੀ ਉਦੋਂ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਮੀਹ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।

੧੯ ਯਰ ਮੈਂ ਖੁੰਢਦਾ ਹਾਂ, “ਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ਬਧਰੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ?” ਗਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਣੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ,

“ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਤੇ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਤੀਰ ਧਰੁੰਚੇ।”

ਜਬੂਰ ੧੮:੪

^੧੧੦:੫ ਹਵਾਲਾ: ਲੋਵੀਆਂ ੧੮:੫   ^੨੧੦:੬-੮ ਹਵਾਲਾ: ਬਿਵਸਯਾ ਮਾਰ ੩੦:੧੨-੧੪

^੩੧੦:੧੧ ਹਵਾਲਾ: ਯਸਾਯਾਹ ੨੮:੧੬

^੪੧੦:੧੩ ਹਵਾਲਾ: ਜੈਟੋਲ ੨:੩੨

^੫੧੦:੧੫ ਹਵਾਲਾ: ਯਸਾਯਾਹ ੫੨:੭

^੬੧੦:੧੬ ਹਵਾਲਾ: ਯਸਾਯਾਹ ੫੩:੧

੧੯ ਮੈਂ ਫਿਰ ਖੁੱਛਦਾ ਹਾਂ, “ਸੀ ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਨਾ ਮਮਝ ਮੱਰੇ?” ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਮਝਿਆ, ਖੁਸਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਈਰਖਾਲੂ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਜੇ ਰੋਮ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁੰਮੇ ਰਨ ਲਈ ਮੈਂ ਇੰਨੇ ਰੋਮ ਦਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਰਗਾਂਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਈ ਮਮਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

ਬਿਵਸਥਾ ੩੨:੨੧

੨੦ ਫਿਰ ਅਸਾਯਾਗ ਨੇ ਇਹ ਨਿਡਰਤਾ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ:

“ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭਾਲਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ।

ਮਗੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭਾਲਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਧਰਮਟ ਹੋਇਆ।” ਅਸਾਯਾਗ ੬੫:੧

੨੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਅਸਾਯਾਗ ਤੋਂ ਆਖਵਾਈ ਧਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮੈਂ ਇਸ ਰੋਮ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸਾਂ ਜੇ ਆਣ-

ਆਗਿਆਰਾਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਆਨੁਮਰਣ ਰਨ ਤੋਂ ਇਨਰਾਰ ਰਹੀ ਹੈ।” ਅਸਾਯਾਗ ੬੫:੨

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ

੧ ਇਸ ਲਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖੁੱਛਦਾ ਹਾਂ, “ਸੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ? ? ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮੰਚੂਰ ਰੀਤਾ?” ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਖੁਦ ਇੰਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀ ਹਾਂ। ਹਾਂ, ਮੈਂ ਆਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਬਿਨਆਮੀਨ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਤੋਂ ਹਾਂ। ੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਵੀ ਧਰਿਲਾਂ ਚੁਣਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮੰਚੂਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਏਲੀਯਾਗ ਥਾਰੇ ਖੋਬੀਆਂ ਸੀ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਖੋਬੀਆਂ ਏਲੀਯਾਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿਰੁੱਧ ਧਰਾਰਥਨਾ ਥਾਰੇ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ। ੩ ਏਲੀਯਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ “ਧਰਭੂ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਮੁੱਟਿਆ, ਤੇਰੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਢਾਹ ਮੁੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਇੰਨੇਲਾ ਨਬੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਗੁਣ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਖਏ ਹੋਏ ਹਨ।” ੪ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਏਲੀਯਾਗ ਨੂੰ ਬਲਾ ਸੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ? ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸੱਤ ਜਜ਼ਾਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖ ਛੱਡਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਜੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਬਾਲ-ਜਬੂਲ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਝੁਕੇ।” ੯

੫ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਣ ਵੀ ਉੱਥੇ ਰੁਝ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਰਿਰਥਾ ਰਾਹਣ ਚੁਣੇ ਗਏ। ੬ ਜੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਰਥਾ ਰਰੇ ਚੁਣੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਆਪਣੀ

ਰਹੀ ਰਾਹਣ। ਜੇਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਮਾਂ ਰਾਹਣ ਧਰਮੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਯਾ ਦਾ ਤੇਰਫਾ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਤੇਰਫਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ।

੭ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਇਮਰਾਟੇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰੀਤੀ ਧਰ ਉਹ ਨਾਰਾਮਯਾਬ ਰਹੇ। ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਲੋਕ ਧਰਮੀ ਬਣ ਗਏ। ਥਾਰੀ ਲੋਕ ਛੀਠ ਬਣੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਰਾਹੀ ਬਣ ਗਏ। ੮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,

“ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾ ਮੈਣ ਦਿੱਤਾ।”

ਅਸਾਯਾਗ ੨੯:੧੦

“ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਣ ਦਿੱਤਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਨਾ ਵੇਖ ਸੱਰਣ।

ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੇਨ ਬੰਦ ਰ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੁਣ ਨਾ ਸੱਰਣ।

ਇਹ ਗਲੇ ਤੱਰ ਵਾਧਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ਬਿਵਸਥਾ ੨੯:੯

੯ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਦਾਵਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਝਾਂਮਾ ਬਣ ਜਾਣ ਦਿਉ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੇਦੇ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਣ ਦਿਉ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿੱਗਣ ਅਤੇ ਮਜ਼ਾ ਧਾਉਣ ਦਿਉ।

੧੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਧੁੰਦਲੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਨਾ ਵੇਖ ਸੱਰਣ

ਅਤੇ ਉਹ ਹਮੇਮਾ ਮੰਦਰ 'ਚ ਰਹਿਣ।” ਜਬੂਰ ੬੯:੨੨-੨੩

੧੧ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖੁੱਛਦਾ ਹਾਂ; ਜਦੋਂ ਯਹੂਦੀ ਡਿੱਗੇ, ਸੀ ਉਸ ਗਿਰਾਵਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰੀਤਾ? ਨਹੀਂ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੇ ਹੋਰਾਂ ਰੋਮਾਂ ਲਈ ਮੁਰਤੀ ਲਿਆਂਦੀ। ਇਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਈਰਖਾਲੂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਾਧਰਿਆ।

੧੨ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਧੁਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਆਮੀਸਾਂ ਦਾ ਰਾਹਣ ਬਣੀ। ਜੋ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਗੁਆਇਆ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਮਗਨ ਆਮੀਸਾਂ ਲਿਆਇਆ। ਇਸ ਵੰਗ ਨਾਲ, ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਯਹੂਦੀ ਉਢੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਬਣ ਗਏ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਹੋਣ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੱਧੇ ਆਮੀਸਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

੧੩ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਹੋਰਾਂ ਰੋਮਾਂ ਤੋਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਹੋਰਾਂ ਰੋਮਾਂ ਲਈ ਰਸੂਲ ਹਾਂ, ਮੇ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰਾ ਰੋਮ ਹੈ ਜੋ ਜਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋ ਸੱਰੇ ਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰਗਾਂਗਾ। ੧੪ ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਈਰਖਾਲੂ ਬਣਾ ਸੱਰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਰਨ ਅਗ ਹੋ ਸੱਰਾਂਗਾ। ੧੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਮੂੰਗ ਮੋਝ ਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਇੰਝ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਧੰਮਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਰਾਈਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ

ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਿਆਵੇਗਾ।^{੧੬} ਜੇਕਰ ਮੋਟੀ ਦੀ ਧਹਿਲੀ ਗਰਾਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੇਟ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਰੀ ਮੋਟੀ ਧਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦਰੱਖਤ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਧਵਿੱਤਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਵੀ ਧਵਿੱਤਰ ਹੋਣਗੀਆਂ।

^{੧੭} ਇਹ ਇਵੇਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਟਹਿਣੀਆਂ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਨੂੰ ਧਹਿਲੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਨਾਲ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ, ਜੋ ਜੰਗਲੀ ਟਹਿਣੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੋ, ਗੁਣ ਧਹਿਲੇ ਦਰੱਖਤ ਦੀ ਤਾਰਤ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।^{੧੮} ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਖੰਡ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਅਖੰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਜਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋ, ਜੋ ਟਹਿਣੀ ਮੁੱਖ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਜੜ੍ਹ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।^{੧੯} ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ, “ਟਹਿਣੀਆਂ ਇਸ ਲਈ ਤੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਦਰੱਖਤ ਨਾਲ ਖਿਉਂਦ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਾਂ।”^{੨੦} ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਧਰਤੀਤੀ ਕਾਰਣ ਤੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਤੇਰੇ ਲਈ, ਤੂੰ ਉਸ ਮੁੱਖ ਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਾਰਣ ਟਹਿਣੀਆਂ ਹੋਂ। ਅਖੰਡ ਨਾ ਕਰ ਮਗੋਂ ਡਰ ਕੇ ਰਹਿ।^{੨੧} ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਮਨੀ ਟਹਿਣੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਿਆ, ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਤਾਂ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ੇਗਾ।

^{੨੨} ਤਾਂ ਵੇਖ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਿਨਾ ਦਿਆਲੂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਬਿਨਾ ਮਖਤ ਵੀ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣੇ ਹਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਲਈ ਦਿਆਲੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਉਸਦੀ ਮਿਹਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਰਹੇਂ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਵੀ ਦਰੱਖਤ ਤੋਂ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।^{੨੩} ਇਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੁੜ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲੱਗਣ, ਤਾਂ ਵਾਧਮ ਮੁੱਖ ਦੀ ਖਿਉਂਦ ਲਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਹਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਦਰੱਖਤ ਦੀ ਖਿਉਂਦ ਲਾਉਣ ਯੋਗ ਹੈ।^{੨੪} ਜੰਗਲੀ ਟਹਿਣੀ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਦੀ ਟਹਿਣੀ ਨਾਲ ਖਿਉਂਦ ਲਾਉਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜੰਗਲੀ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਤੋਂ ਵੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਢੀਆਂ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਦੀ ਖਿਉਂਦ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਹੂਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜੋ ਚੰਗੇ ਦਰੱਖਤ ਤੋਂ ਉੱਗੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਰੱਖਤ ਦੀ ਖਿਉਂਦ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

^{੨੫} ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੁਪਤ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਮਝੋ। ਇਹ ਸੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਤੱਥ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਧਤਾ। ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ: ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕਟੋਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਦੋਂ ਬਦਲੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਾਫੀ ਮਾਰੇ ਗੈਰ

ਯਹੂਦੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਜਾਣਗੇ।^{੨੬} ਇੰਝ ਹੀ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਬਚਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਧਰਤੀਦਾਤਾ ਮੀਕੇਨ ਤੋਂ ਆਵੇਗਾ।

ਉਹ ਯਾਰੂਬ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ

ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਮੁੱਟੇਗਾ।

^{੨੭} ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ

ਬਣਾਵਾਂਗਾ,

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਕੱਢ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ਅਸਾਯਾਹ

੪੯:੨੦-੨੧; ੨੭:੯

^{੨੮} ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵੈਰੀ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧਿਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਇਦਿਆਂ ਬਾਹਰ ਧਰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਉਂਦ ਦਾਇਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਸਨ।^{੨੯} ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਕਰਦੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮੱਦਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਦਾਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।^{੩੦} ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਹਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।^{੩੧} ਅਤੇ ਗੁਣ, ਯਹੂਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਮਿਹਰ ਦਰਮਾਈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਿਹਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕਰ ਸਕੇ।^{੩੨} ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਭਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਦਰਮਾ ਕਰੇ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰੋ

^{੩੩} ਹਾਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਬਿਨੀਆਂ ਮਗਨ ਹਨ। ਉਸਦੀ ਬੁਧਤਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਕੁਲ ਉਸ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਉਸ ਦਾ ਢੰਗ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ।

^{੩੪} ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,

“ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਚੁਣੇ?”

ਕੋਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦਾ ਮਨਾਗੀ ਬਣੇ?” ਅਸਾਯਾਹ ੪੦:੧੩

^{੩੫} “ਕਿਸਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿੱਤਾ?”

ਜਿਹ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਾਧਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।” ਯਕੂਬ

੯:੧੧

^{੩੬} ਹਾਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਮਭ ਦਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਭ ਕੁਝ ਥਾਂ ਟਿਕਾਏ ਤੇ ਹੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਮਭ ਕੁਝ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਮਗਿਮਾ। ਆਮੀਨ।

ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰੋ

12 ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਭਰਾਵੇਂ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦੀ ਖਾਤਰ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਿਉਣੀ ਬਣੀ ਬਣਕੇ ਭੇਟ ਕਰੋ। ਇਹ ਭੇਟ ਸਿਰਫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਧਰਮੰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਇਹ ਬਲਿਦਾਨ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਤਮਕ ਉਪਾਮਨਾ ਹੈ।^੧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗਾ ਨਾ ਬਣਾਓ, ਧਰਮ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਢੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਖਫਾ ਮੱਚੇ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਬੂਲ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਨਣ ਯੋਗ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਰਿਹਾਜ਼ੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਰਿਹਾਜ਼ੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਹੀ ਹਨ।

^੨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤੋਹਫੇ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾ ਆਪਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਨਾ ਸਮਝਣਾ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੰਗੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਥੇ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੋ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਜਿਹੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਰਾਹੀਂ ਖਤਾ ਲਗਾ ਮੱਚਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
^੪ ਮਾਝੇ ਮਭਨਾਂ ਕੋਲ ਸਰੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਈ ਅੰਗ ਹਨ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।
^੫ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹਾਂ, ਧਰਮ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਸਰੀਰ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਉਸ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਅੰਗ ਸਰੀਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

^੬ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਗਾਤਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜੇ ਗਏ ਹਾਂ ਹਰੇਕ ਸੁਗਾਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਮਾਨੂੰ ਪ੍ਰਯਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਅਸੰਮਤ ਵਾਰ ਦੀ ਦਾਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਆਪਣੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
^੭ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਦਾਤ ਪ੍ਰਯਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਫਲ ਪ੍ਰਯਾਪਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
^੮ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਦਾਤ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਸੁੱਖ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦਿਉ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਦਾਤ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਦੇਣ ਦਿਉ। ਜੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਦਾਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੜੀ ਮਿਗਨਤ ਨਾਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਿਉ। ਜੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਦਇਆ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਦਾਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦਿਉ।

^੯ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਮੱਚਾ ਹੋਵੇ, ਬਦੀ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰੋ, ਸਿਰਫ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਕਰੋ।
¹⁰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਭੈਣਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਜਿੰਨਾ ਧਿਆਨ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮਾਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਨ ਆਪਣੇ ਭੈਣਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵੋ।
¹¹ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ, ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਮੰਨਦੇ ਹੋ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪਵੇ ਤਾਂ ਆਲਸ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾ ਕਰੋ। ਆਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਰਹੋ।
¹² ਆਮ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਰਹੋ ਅਤੇ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਧੀਰਜ ਰੱਖੋ। ਹਰ ਵਕਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ।
¹³ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਾਝੀਆਂ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਰੀਂ ਨਿਉਤਾ ਦਿਉ।

¹⁴ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਆਖੋ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਾਝਾ ਮਲੂਕ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਨਾ ਦਿਉ।
¹⁵ ਜਦੋਂ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ ਹੋਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋਵੋ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਦਾਸ ਹੋਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਮਾਝੀ ਕਰੋ।
¹⁶ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਅਮਨ ਮਾਝੀ ਵਿੱਚ ਰਹੋ। ਅਖੰਡੀ ਨਾ ਬਣੋ। ਸਾਧਾਰਣ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਬਣੋ। ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਾ ਲਾਉ।

¹⁷ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰੇ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਆਪਣਾ ਉਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਬਣਾਓ ਜੋ ਮਭ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੈ।
¹⁸ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸੱਚ, ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਾਝੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ, ਕਰੋ।
¹⁹ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਕਰੇ ਉਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਵੋ ਮਗੋਂ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਰੋਖੀ ਨਾਲ ਦੰਡਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਹੈ: “ਪਰਬੁ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਜੋ ਦੰਡਿਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲਵਾਂਗਾ।”
²⁰ ਧਰਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਥੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

“ਜੇਕਰ ਤੇਰਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਭੁੱਖਾ ਹੈ,
ਉਸ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇ।
ਜੇਕਰ ਤੇਰਾ ਵੈਰੀ ਧਿਆਮਾ ਹੈ,
ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾ ਧੀਣ ਲਈ ਦੇ।
ਇੰਝ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਹਿਮਾਸ ਕਰਾਵੇਗਾ।”
ਕਾਉਤਾਂ 24:21-22

^{੨1} ਬਦੀ ਤੋਂ ਨਾ ਹਾਰੋ, ਧਰਮ ਚੰਗੀਆਈ ਕਰਕੇ ਬਦੀ ਨੂੰ ਹਰਾਓ।

ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਮੰਨੋ

13 ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ, ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ, ਜੋ ਸਾਮਰਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਜੈ। ਆਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ ਗੁਣ ਸਾਮਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਆਯਿਰਾਯ ਧਰਾਧਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।^੨ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਆਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਆਯਿਰਾਯੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।^੩ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮਗੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰਮਾਂ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਨਹੀਂ ਧੰਦਾ। ਧਰ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗਾਰਮਾਂ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਗਾਰਮਾਂ ਤੋਂ ਬੇਖੈਫ਼ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਕੰਮ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਸਾਮਰ ਤੁਹਾਡੀ ਉਸਤਤ ਕਰੇਗਾ।

੧ ਗਾਰਮ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੇਵਕ ਹੈ। ਧਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਗਾਰਮ ਕੋਲ ਦੰਡ ਦੇਣ ਦਾ ਆਯਿਰਾਯ ਹੈ ਆਤੇ ਉਹ ਉਸ ਆਯਿਰਾਯ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੇਵਕ ਹੈ।^੪ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਚ ਆਯਿਰਾਯੀਆਂ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਾ ਆਵੱਸ ਖਾਲਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਜ਼ਾ ਦੇ ਭਾਗੀ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹੀ ਠੀਕ ਹੈ।

੬ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਮੂਲ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਸਾਮਰ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹਨ।^੭ ਮਭਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕੁਝ ਦੇ ਦਿਉ ਜਿਸਦੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਦੇਣਦਾਰ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਜਤ ਦਿਉ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਇੰਜਤ ਦੇ ਦੇਣਦਾਰ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਮੂਲ ਦਿਉ ਜਿਸਦੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਣਦਾਰ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਤਿਕਾਰ ਦਿਉ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਤਿਕਾਰ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਣਦਾਰ ਹੋ।

ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਸਰਗ ਆਖਦੀ ਹੈ

੧ ਰਿਸੇ ਦੇ ਕਰਜਾਈ ਨਾ ਰਹੋ। ਧਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕਰਜਾਈ ਹੋਵੋ। ਜਿਹੜਾ ਦੂਜਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸਰਗ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।^੨ ਭਲਾ ਮੈਂ ਇਹ ਕਿਉਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਗ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, “ਬਦਕਾਰੀ ਨਾ ਕਰੋ, ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰੋ, ਚੋਰੀ ਨਾ ਕਰੋ, ਆਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾ ਕਰੋ।”^੩ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਰੇ ਗੁਰਮਨਾਮੇ ਖੁਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਗੁਰਮ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰ ਹਨ: “ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਉਥੇ ਧਰਮ ਕਰ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈ।”^੪ ਧਿਆਨ ਦੂਜਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦਾ ਇਸ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਕਰਨਾ ਖੁਰੀ ਸਰਗ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਂਗ ਹੈ।

੧੧ ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਆਮੀ ਖਾਮ ਮਮੋਂ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਗਾਂ, ਗੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਜਾਗਣ ਦਾ ਇਹੀ ਮਖਾਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਣ ਸਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਸਾਡੇ ਨਿਗਰਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਮਮੋਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੈ।^{੧੨} ਗੁਣ ਬਹੁਤੀ ਬੀਤ ਗਈ ਹੈ ਆਤੇ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਸਾਨੂੰ ਗਨੇਰੇ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਧਰਮ ਕਰਨੇ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।^{੧੩} ਸਾਨੂੰ ਮਗੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਾਣਣ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਨੰਤਿਕ ਆਤੇ ਫਜੂਲ ਦਾ ਆਵਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਸਾਨੂੰ ਸਰਾਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨਾਲ ਰਿਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇ ਜਿਨਮੀ ਖਾਧ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਸਾਨੂੰ ਰਿਸੇ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਨਾਲ ਟੀਰਖਾ ਮਹਿਮੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।^{੧੪} ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਧਰਭੂ ਖਿਸੂ ਮਮੀਗ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਧਰਿਗਾਵਾ ਬਣਾ ਲਵੋ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਾ ਮੋਚੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖਾਧੀ ਸੁਭਾਯ ਆਤੇ ਦੁਸਟ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਿਵੇਂ ਖੁਰਨ ਕਰੋਗੇ।

ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਨਾ ਕਰੋ

੧੪ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜਾ ਨਿਗਰਾ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੰਗਤ ਵਿੱਚ ਰਲਾਉਣ ਤੋਂ ਮਨਾ ਨਾ ਕਰੋ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਆਲੋਗ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਕਰੋ।^੨ ਕੋਈ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਚਾਹੇ ਭੋਜਨ ਖਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਦੂਜਾ ਵਿਆਰਤੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਿਸਵਾਸ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਮਥਜੀਆਂ ਹੀ ਖਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।^੩ ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਰਤੀ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਿਸੇ ਵੀ ਭਾਂਤ ਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਦੂਜੇ ਵਿਆਰਤੀ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜੋ ਕੇਵਲ ਮਥਜੀਆਂ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਰਤੀ ਕੇਵਲ ਮਥਜੀਆਂ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਰਤੀ, ਜੋ ਮਭ ਕੁਝ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਗਲਤ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਵਿਆਰਤੀ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਲਿਆ ਹੈ।^੪ ਦੂਜੇ ਵਿਆਰਤੀ ਦੇ ਨੌਕਰ ਦਾ ਨਿਯਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈ? ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਹੈ ਜਾਂ ਮਗੀ। ਆਤੇ ਧਰਭੂ ਦਾ ਸੇਵਕ ਮਗੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਭੂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਗੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਖਰੱਥ ਹੈ।^੫ ਇੱਕ ਵਿਆਰਤੀ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਇਦ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਵਿਆਰਤੀ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਦਿਨ ਉਹੀ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਗਰੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੬ ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਰਤੀ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਧਰਭੂ ਲਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਹਰ ਭਾਂਤ ਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧਰਭੂ ਦੇ ਲਈ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ

੧੩:੨ ਗੁਵਾਲਾ: ਕੁਚ ੨੦:੧੩-੧੫, ੧੭   ੧੩:੬ ਗੁਵਾਲਾ: ਲੇਵੀਆਂ ੧੬:੧੮

ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਖਾਮ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧਰਤੀ ਲਈ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

⁷ਗਾਂ, ਆਮੀਂ ਸਾਰੇ ਧਰਤੀ ਵਰਗੇ ਉਮ ਲਈ ਹੀ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਨਾ ਆਪਣੇ ਲਈ ਜਿਉਂਦੇ ਨਾ ਮਰਦੇ ਹਾਂ।
⁸ਜੇਕਰ ਆਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਧਰਤੀ ਲਈ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਆਮੀਂ ਮਰੀਏ, ਆਮੀਂ ਧਰਤੀ ਲਈ ਮਰੀਏ। ਜੀਵਿਤ ਜਾਂ ਮੁਰਦਾ, ਆਮੀਂ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਂ।
⁹ਮਮੀਗ ਮਰਿਆ ਅਤੇ ਮੁਰਦੇ ਤੋਂ ਉੱਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਤਾਂ ਜੇ ਮਾਇਦ ਉਹ ਮੁਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਧਰਤੀ ਹੋ ਸਕੇ।

¹⁰ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਬਾਰੇ ਕਿਉਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈਂ? ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਉੱਡ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ? ਆਮੀਂ ਸਾਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ ਤੇ ਗਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਫਿਰ ਸਾਡਾ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ¹¹ਯੇਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਨਿਵੇਸ਼,
 ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਇਹ ਆਖੇਗਾ:
 ਕਿ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ,

ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਧਰਤੀ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ
 ਇਥੋਂ ਹੀ ਵਾਪਸੇਗਾ।” ਯਾਸਾਯਾ 44:23

¹² ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪਣਾ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿਉ

¹³ ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਇੰਦਰ ਦੂਜੇ ਦਾ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਧਰ ਮਾਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਭੈਣਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਕਰਾਉਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇ। ¹⁴ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਅਸੂ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਜੋ ਖਾਣ ਲਈ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਗਲਤ ਹੈ।

¹⁵ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਭੋਜਨ ਵਰਗੇ ਤੇਰਾ ਭਰਾ ਨਾਮਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਤੂੰ ਅਜੇ ਪੁਰੋਮ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ। ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉਹ ਭੋਜਨ ਖਾਣੇ ਨਸ਼ਟ ਨਾ ਕਰੇ ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਖਾਣ ਲਈ ਗਲਤ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਸ਼ਟ ਨਾ ਕਰੇ। ਮਮੀਗ ਨੇ ਉਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦਿੱਤੀ। ¹⁶ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ, ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੀ ਮਮਝਦੇ ਹੋ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਆਖਣ ਦਾ ਆਦਮਰ ਨਾ ਦਿਉ।
¹⁷ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉੱਥੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਹੱਤਵ ਯੋਗ ਹਨ। ਧਰਮੀ ਜੀਵਨ, ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ।
¹⁸ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਮੀਗ ਦੀ ਸੇਵਾ

ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਜਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕਬੂਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

¹⁹ ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਖਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਹਾਦਿਤਾ ਲਿਆਉਣ। ²⁰ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕੰਮ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦਿਉ। ਸਭ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਲਈ ਚੰਗੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਲਈ ਗਲਤ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਭੋਜਨ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਡੋਗਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣੇ। ²¹ ਇਸ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮਮਾ ਨਾ ਆਪਣਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਮੈਂ ਨਾ ਪੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਭੈਣ ਜਾਂ ਭਰਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਡੋਗਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣੇ।

²² ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਗੁਪਤ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯੰਨ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ, ਦੋਸੀ ਮਮੀਸੁਮ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ, ਸਹੀ ਸੋਚਦੇ ਕਰਦਾ। ²³ ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਣ ਬਿਨਾ ਕੁਝ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੋਸੀ ਨਿਰਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਬਿਨਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਹੈ।

੧੫ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਿਗਰਾਨ ਵਿੱਚ ਤਰਕੇ ਹਨ, ਰਮਜ਼ੇਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ। ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਮਜ਼ੇਰੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹਾਦਿਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ² ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਨੂੰ ਇਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹਾਦਿਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ³ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਮੀਗ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜੀਵਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੇਸ਼ੀਆਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਡਿੱਗੀ ਹੈ।” ⁴

⁵ ਸਭ ਕੁਝ ਜੋ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਮਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਆਮ ਰੱਖ ਸਕੀਏ। ਅਤੇ ਉਹ ਆਮ ਯੀਰਜ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤਾਰਤ ਜੋ ਯੇਸ਼ੀਆਂ ਮਾਨੂੰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ⁶ ਯੀਰਜ ਅਤੇ ਤਾਰਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪੁਰਾਸ਼ਰਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੰਦਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮਹਾਦਿਤਾ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮਮੀਗ ਅਸੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ⁷ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਦਰ ਮੂੰਗ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਧਰਤੀ ਅਸੂ ਮਮੀਗ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਮਤ ਤਿ ਕਰੋਗੇ। ⁸ ਮਮੀਗ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਵਿਕਾਰਿਆ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਇੰਦਰ

ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਰਬੁਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਹੋਵੇਗੀ। ¹⁵ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਕ ਬਣਿਆ, ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਗਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਧਿਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰੀਤਾਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਵਚਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਪਿਉਵਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾਂ ਮੀ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਗਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਉਂ ਰੀਤਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਹਰ ਲਈ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਸੱਚ ਨੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ,

“ਇਸ ਸਾਰਣ ਮੈਂ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹਾਂਗਾ

ਜਿਥੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦਾ ਯਮ ਗਾਵਾਂਗਾ।” ਜਬੂਰ 1:1-4

¹⁶ ਖੋਬੀ ਇਹ ਵੀ ਆਖਦੀ ਹੈ,

“ਹੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਓ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ਬਿਵਸਥਾ 32:43

¹⁷ ਖੋਬੀ ਇਹ ਵੀ ਆਖਦੀ ਹੈ,

“ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਓ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹੋ; ਜਿਥੇ ਸਭ ਰੋਮਾਂ, ਉਸਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹੋ।” ਜਬੂਰ 11:2-3

¹⁸ ਜਿਥੇ ਯਮਾਯਾਗ ਆਖਦਾ ਹੈ,

“ਕੋਈ ਯੱਮੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠੇਗਾ
ਜਿਥੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੇ ਰਾਜ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਵੇਗਾ।
ਜਿਥੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਰੱਖਣਗੇ।”
ਯਮਾਯਾਗ 11:20

¹⁹ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਾਰਣ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਦਾ ਸਾਰਣ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮ ਜਿਥੇ ਸਾਂਝੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਰਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖੋ। ਤਾਂ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰਣੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵੇ ਆਪਣੇ ਭਲੇ।

ਯੋਲਮ ਦਾ ਆਪਣੇ ਰੋਮ ਆਗੇ ਦੱਸਣਾ

²⁰ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਜਿਥੇ ਭੈਣੇ, ਮੈਂ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗਿਆਈ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਜਿਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਸਾਰਣ ਗਿਆਨ ਹੈ। ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ²¹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਆਗੇ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ, ਖੁਲ੍ਹੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਗਿਆਂ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਖਾਸ ਤੌਰ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਸੀ। ²² ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਯਿਸੂ ਦਾ ਸੇਵਕ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਜਿਥੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਇੱਕ ਭੋਟ ਬਣਾਣ ਲਈ ਸਾਰਣ ਗਿਆਨ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਰਬੁਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਭੋਟ ਹੋਵੇਗੀ।

²³ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਮਹਿਮਾ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾਂ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਤੇ ਮਾਨ ਹੈ। ²⁴ ਮੇਰਾ ਹੱਸਲਾ ਨਹੀਂ ਧੰਨਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਬੁਝੇ ਰੁਝੇ ਆਗੇ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ

ਆਗੇ ਆਪਣੇ ਦਾ ਸਾਰਣੀ ਹੱਸਲਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਹਿਮਾ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਰਣੀ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਆਗਿਆਂ ਸਾਰਣੀ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖੀਆਂ। ²⁵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰਣੀਆਂ ਦੀ ਸਾਰਣੀ, ਆਗੇ ਜਿਥੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰਣੀ ਦੇ ਸਾਰਣੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਗਿਆਂ ਦੀ ਆਪਣਾ ਰੀਤੀ। ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇੰਨ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਆਗੇ ਆਗਿਆਂ ਤੀਰ ਮਹਿਮਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਆਗੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੀਤਾਂ। ²⁶ ਮੈਂ ਹੱਸਲਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੇ ਸਾਰਣੀ ਆਗਿਆਂ ਜਿਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਮਹਿਮਾ ਆਗੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੁਣਿਆ। ਮੈਂ ਆਗਿਆਂ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰਣੀ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਮ ਹੋ ਕੇ ਰੋਮਾਂ ਤੇ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਉਸਾਰਨਾ ਆਗੇ ਜਿਸਦੀ ਸੁਝਾਅ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇ। ²⁷ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ,

“ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਆਗੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਉਹ ਵੇਖਣਗੇ;

ਜਿਥੇ ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਆਗੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਉਹ ਮਮਝਣਗੇ।” ਯਮਾਯਾਗ 42:14

ਯੋਲਮ ਦੀ ਰੋਮ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ

²⁸ ਇਸੇ ਸਾਰਣੀ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰਦੀ ਵਾਗੀ ਹੋਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

²⁹ ਗੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੇ ਤੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਰੋਮ ਮੁਕੰਮਲ ਸਾਰਣੀ ਗਿਆਨ। ਜਿਥੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਰਣੀ ਤੋਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ। ³⁰ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਹਿਸਥਾਨਿਆ ਨੂੰ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਗੁਣ, ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਹਿਸਥਾਨਿਆ ਜਾਵਾਂਗੇ ਜਿਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਸਾਰਣੀ ਜਿਥੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਆਗੇ ਮਾਣਾਂਗਾ। ਤਦ ਉਸ ਫੇਰੀ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਮੱਦਦਗਾਰ ਸਿੰਧ ਹੋ ਸੱਚੇ ਹੋ।

³¹ ਗੁਣ ਮੈਂ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ³² ਮਰਦੁਨਿਆ ਜਿਥੇ ਆਗਿਆਂ ਦੇ ਸਰਥਾਲੂਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ, ਜਿਹੜੇ ਗਰੀਬ ਹਨ, ਰੁਝ ਧੰਨਾ ਇੱਕੋ ਆਗੇ ਸਾਰਣੀ ਰੀਤਾਂ ਹੈ। ³³ ਮਰਦੁਨਿਆ ਜਿਥੇ ਆਗਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਸਨ। ਆਮ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਿਮਾ ਰੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਹੋਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝ ਆਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਿਮਾ ਰੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਭੋਟਿਰ ਵਸਤਾਂ ਨਾਲ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਹਨ ਸਾਰਣੀ ਸਾਰਣੀ ਆਗੇ ਹੈ। ³⁴ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਨਿਸਚਿਤ ਹੋ ਲਵਾਂ ਕਿ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੀਤਾਂ ਗਿਆਨ ਸੀ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਆਗੇ ਆਗੇ ਹੈ, ਇਹ ਰੋਮ ਸਿਰੇ ਆਗੇ, ਮੈਂ ਹਿਸਥਾਨਿਆ ਵੱਲ ਆਵਾਂਗਾ।

ਜਿਥੇ ਮੈਂ ਹਿਸਥਾਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਸਾਰਣੀ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਸਾਰਣੀ ਆਗੇ ਤੁਹਾਨੂੰ

ਮਿਲਾਂਗਾ। 26 ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਆਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਮਮੀਗ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਬਖਸਿਸ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗਾ।

30 ਖਿਆਲੋ ਭਰਾਵੇਂ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਿਗਨਤ ਕਰੋ। ਇਹ ਮਾੜੇ ਪੁਰਖੂ ਜਿਸ ਮਮੀਗ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਖਿਆਲ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕਰੋ।

31 ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਅਗੂਦਿਆ ਵਿੱਚ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਮੈਂ ਅਦ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਪਰਮੰਨ ਕਰ ਸੱਕੇ। 32 ਫਿਰ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਚਾਹਿਆ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਪੂਰੇ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਆਰਾਮ ਕਰਾਂਗਾ। 33 ਰਾਮ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ।

ਪੈਲਮ ਦੀਆਂ ਅੰਤਮ ਗੱਲਾਂ

14 ਮੈਂ ਮਾੜੀ ਭੈਣ ਫੀਬੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਕ੍ਰਿਸਤੀਆ ਦੇ ਗਿਰਜੇ ਵਿੱਚ ਖਾਮ ਮਗਾਇਰਾ ਹੈ। 2 ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਰਖੂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕਬੂਲੇ ਜਿਵੇਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸਭ ਖਾਮੋਂ ਵੀ ਅਦ ਕਰੋ ਜਿਸਦੀ ਤੁਹਾਥੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬੜੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਅਦ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3 ਪਰਿਸੰਕਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ ਨੂੰ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ। ਉਹ ਮਮੀਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਖੀ ਰਾਮੇ ਹਨ। 4 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰੇ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਗੈਰ ਅਗੂਦੀ ਗਿਰਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਗੈਰ ਅਗੂਦੀ ਗਿਰਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰ ਹਨ।

5 ਅਤੇ ਉਸ ਗਿਰਜੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਖਿਆਲੋ ਮਿੱਤਰ ਇਯੈਨੇਤੁਮ ਨੂੰ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਆਖਣਾ। ਅਸਿਆ ਵਿੱਚ ਮਮੀਗ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਮਨੁੱਖ ਸੀ।

6 ਅਰਿਯਮ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਆਖਣਾ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬੜੀ ਸਖਤ ਮਿਗਨਤ ਕੀਤੀ।

7 ਅੰਦਰੂਨਿਕੁਮ ਅਤੇ ਯੂਨਿਆਮ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਆਖਣਾ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਸਿਮਤੋਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਮਨ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਲਾਦਾ ਇੱਜਤਦਾਰ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ ਜੋ ਮਮੀਗ ਦੁਆਰਾ ਉਮਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਕਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮਮੀਗ ਦੇ ਚਲੇ ਮਨ।

8 ਅੰਪਲਿਯਾਤੁਮ ਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਜਿਹੜਾ ਪੁਰਖੂ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਮਿੱਤਰ ਹੈ।

9 ਮੇਰੇ ਸਾਖੀ ਰਾਮੇ ਉਰਬਾਨੁਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲੋ ਮਤਾਖੁਮ ਨੂੰ ਮਮੀਗ ਵਿੱਚ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ।

10 ਅੰਪਿਲੇਮ ਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ।

ਉਸ ਨੂੰ ਪਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਮਮੀਗ ਦਾ ਸੱਚਾ ਸੇਵਕ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਰਿਮਤਕੁਲੁਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੀ ਸਾਂਝੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਕਰਿਣਾ।

11 ਮੇਰੇ ਸਿਮਤੋਦਾਰ ਹੋਰੇਦਿਯੋਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਰਿਸਮੁੱਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ, ਜੋ ਪੁਰਖੂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਮੇਰੀਆਂ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ।

12 ਤੁਫੋਨਾ ਅਤੇ ਤੁਫੋਮਾ ਐਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ, ਜੋ ਪੁਰਖੂ ਲਈ ਬੜੀ ਸਖਤ ਮਿਗਨਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਮੇਰੀ ਖਿਆਲੀ ਸਗੇਲੀ ਪਰਮੀਮ ਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਪੁਰਖੂ ਲਈ ਬੜੀ ਸਖਤ ਮਿਗਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

13 ਰੂਫਮ ਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਪੁਰਖੂ ਵਿੱਚ ਖਾਮ ਵਿਯਕਤੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵੀ ਮਾਤਾ ਹੈ।

14 ਅੰਸਰਿਤੁਮ, ਫਲੇਗੁਨ, ਹਰਮੇਮ, ਪਤੁਰਬਾਮ ਅਤੇ ਗਿਰਮਾਮ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਰਯਾਲੂਆਂ ਨੂੰ, ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ, ਮੇਰੀਆਂ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ।

15 ਫਿਲੁਲਗੁੱਮ ਯੂਲੀਆ ਅਤੇ ਨੋਰਿਕੁਮ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਤੇ ਉਲੰਪਾਮ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਸਰਯਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ, ਮੇਰੀਆਂ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ।

16 ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਿਲੋ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਚੁੰਮੀ ਨਾਲ ਸੁਭਕਾਮਨਾ ਦਿਉ। ਮਮੀਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗਿਰਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

17 ਭਰਾਵੇਂ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਕੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਫੰਡਾਂ ਪਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਖਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਸੱਚੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਖੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ।

18 ਰਿਉਰਿ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਮਾੜੇ ਪੁਰਖੂ ਮਮੀਗ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕੱਢਣ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਭੋਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਭਰਮੀ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਮਾਅਦ ਭਰੇ ਸਬਦਾਂ ਨਾਲ ਗੁਮਰਾਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

19 ਤੁਹਾਡੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦਾ ਜਮ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਨਿਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬੜਾ ਪਰਮੰਨ ਹਾਂ। ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝਦਾਰ ਅਤੇ ਬਦੀ ਬਾਰੇ ਭੋਲੇ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

20 ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਤਾਨ ਨੂੰ ਚੁਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਉੱਪਰ ਪੂਰੀ ਤਾਰਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਪੁਰਖੂ ਜਿਸ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ।

੨੧. ਮਾਡਾ ਮਹਿ ਰਹਮਚਾਰੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਲੂਕਿਜ਼ਮ, ਜੋਨੇ ਜਾਤੇ ਮੋਸਿਯਤਰੁਸ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਖੁੰਢਦੇ ਹਨ।

੨੨. ਮੈਂ ਤਰਤਿਜੁਸ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਖੱਤਰ ਉਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਖੋਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਵਾਇਆ ਹੈ। ਯਰਭੂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ।

੨੩. ਗਾਜ਼ੁਸ ਵੱਲੋਂ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਾਤੇ ਮਾਰੀ ਕਲੀਮਿਯਾ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਇਮਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ੨੪.*

੨੪. ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ। ਇਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਗਚਾ ਵਿੱਚ ਮਚਬੂਤ ਬਣਾ ਮੱਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਚਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਖੁਸਬਚਰੀ ਦੀ

ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਥਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਬਾਰੇ ਉਹੀ ਖੁਸਬਚਰੀ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਖੁਸਬਚਰੀ ਗੁਪਤ ਮੱਚ ਹੈ ਜੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਯਰਾਮਮਾਨ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੁਪਤ ਮੱਚ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੨੬. ਯਰ ਉਹ ਗੁਪਤ ਮੱਚ ਮਾਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਤੇ ਉਹ ਗੁਪਤ ਮੱਚ ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਨਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯਰਾਮਮਾਨ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਆਨੁਮਾਰ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਪਤ ਮੱਚ ਮਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਯਰਾਮਿਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਨਿਗਚਾ ਰੱਖ ਮੱਕਣ ਜਾਤੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਮੰਨਣ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਦੀਵੀ ਹੈ। ੨੭. ਗਿਆਨਵਾਨ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਰਾਹੀਂ ਮਦੀਵੀ ਮਹਿਮਾ। ਆਮੀਨ।

*੧੬:੨੪ ਕੁਝ ਯੂਨਾਨੀ ਪਤਰੀਆਂ ਤੁਰ ੨੪ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ: “ਮਾਡੇ ਯਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਭ ਉੱਪਰ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ।

ਰੁਠਿਬੀਯਾ ਨੂੰ ਧਰਿਲੀ ਖੱਤਰੀ

¹ ਖੈਲੁਮ ਵੱਲੋਂ, ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦਾ ਰਮੁਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਆਨਮਾਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਡੇ ਭਰਾ ਮੇਮਬਨੇਮ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ।

² ਮੈਂ ਇਹ ਖੱਤਰ ਰੁਠਿਬੁਸ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਲੀਮਿਯਾ ਨੂੰ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਲੋਰ ਮੱਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਥੁਹ ਲੋਰਾਂ ਮਥੇਤ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮਾਡੇ ਧਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਭੂ ਹੈ ਆਤੇ ਮਾਡਾ ਵੀ।

³ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤੇ ਧਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਤੋਂ ਰਿਰਥਾ ਆਤੇ ਸਾਂਤੀ ਖਰਾਧਤ ਰਹੇ।

ਖੈਲੁਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰਰਦਾ ਹੈ

⁴ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਉਮ ਰਿਰਥਾ ਲਈ ਹਮੇਸਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ⁵ ਯਿਸੂ ਰਾਹੀਂ ਤੁਮੀਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੁਭਾਗੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਧਣੇ ਹਰ ਬਚਨ ਆਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਯਾਨ ਵਿੱਚ ਆਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ⁶ ਮਮੀਹ ਬਾਰੇ ਮੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਦਿਰਝਤਾ ਨਾਲ ਰਾਇਮ ਹੈ। ⁷ ਇਮੇ ਲਈ, ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਾਤ ਖਰਾਧਤ ਰੀਤੀ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੇ ਧਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਆਗਮਨ ਦੇ ਉਡੀਕਵਾਨ ਹੋ। ⁸ ਯਿਸੂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਤੇ ਤੀਰ ਦਿਰਝਤਾ ਨਾਮ ਰਾਇਮ ਰੱਖੇਗਾ। ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਧਰ ਮਾਡੇ ਧਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਆਗਮਨ ਦੇ ਦਿਨ ਰੋਈ ਦੇਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ⁹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ, ਆਧਣੇ ਖੱਤਰ ਆਤੇ ਮਾਡੇ ਧਰਭੂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਵਾਲ ਹੋਰੇ ਜਿਉਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।

ਰੁਠਿਬੁਸ ਦੀ ਰਲੀਮਿਯਾ ਵਿੱਚ ਮਮੱਸਿਆਵਾਂ

¹⁰ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਮਾਡੇ ਧਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਗਿਮਤੀ ਨਾਲ ਰਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਬਟਵਾਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਇੱਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੋਚ ਆਤੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਮਰਮਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

¹¹ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ ਮੈਨੂੰ ਰਲੋਣੇ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਆਦਰ ਰੁਝ ਝਗੜੇ ਹਨ। ¹² ਮੇਰਾ ਆਖਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ; ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਖੈਲੁਮ ਦਾ ਚੇਲਾ ਹਾਂ;” ਦੂਸਰਾ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਆਯੁਲੋਮ ਦਾ ਚੇਲਾ ਹਾਂ;” ਹੋਰ ਰੋਈ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਧਤਰਮ ਦਾ ਚੇਲਾ ਹਾਂ;” ਆਤੇ ਰੋਈ-ਰੋਈ ਵਿਯਾਰਤੀ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦਾ ਚੇਲਾ ਹਾਂ।” ¹³ ਮਮੀਹ

ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦਾ। ਰੀ ਖੈਲੁਮ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਲੀਬ ਉੱਤੇ ਟੰਗਿਆ ਗਿਆ ਮੀ? ਨਹੀਂ। ਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੈਲੁਮ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਬਧਤਿਮਭਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੀ। ਨਹੀਂ, ¹⁴ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ, ਰਰਿਮਧੁਸ ਆਤੇ ਗਾਯੁਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਬਧਤਿਮਭਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ¹⁴ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਣ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸੱਕਦਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਧਤਿਮਭਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੀ। ¹⁶ (ਮੈਂ ਮਤਫਨਾਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬਧਤਿਮਭਾ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਧਰ ਮੈਨੂੰ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਬਧਤਿਮਭਾ ਦੇਣ ਦਾ ਚੇਤਾ ਨਹੀਂ।) ¹⁷ ਮਮੀਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਧਤਿਮਭਾ ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖੁਸਖਬਰੀ ਦੱਸਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਮੀ। ਮਮੀਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰੋਈ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸੁਝ ਵਾਲੇ ਸਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਰਕੇ ਖੁਸਖਬਰੀ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਮੀ। ਜੋ ਮੈਂ ਖੁਸਖਬਰੀ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਸੁਝਵਾਨ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਮੀਹ ਦੀ ਮਲੀਬ ਆਧਣਾ ਆਰਥ ਗੁਯਾ ਨਵੇਗੀ।

ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਆਤੇ ਸੁਝ

¹⁵ ਮਲੀਬ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੁਰੱਖਤਾ ਜਾਧਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਗੁਯਾਚ ਗਏ ਹਨ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਹੈ।

¹⁶ ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,

“ਮੈਂ ਆਰਲਮੰਦਾਂ ਦੀ ਆਰਲ ਨਮਟ ਰਰ ਦੇਵਾਂਗਾ,
ਮੈਂ ਸੁਝਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੁਝ ਨਿਰਾਧਰ ਬਣਾਂ ਦਿਯਾਂਗਾ।”

ਅਸਾਯਗ 2:1:16

²⁰ ਰਿੱਬੇ ਹਨ ਆਰਲਮੰਦ ਲੋਰ? ਰਿੱਬੇ ਹਨ ਵਿਦਵਾਨ?

ਰਿੱਬੇ ਹਨ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਫਲਮਫੀ? ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸ ਮੰਸਾਰ ਦੀ ਸਿਯਾਣਥ ਨੂੰ ਮੁਰੱਖਤਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ²¹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਧਣੀ ਸੁਝ ਨਾਲ ਇਹੋ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ; ਦੁਨੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਧਣੀ ਸਿਯਾਣਥ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਮੀ। ਇਮੇ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇੱਕ ਆਜਿਹੇ ਮੰਦੇਮ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੀਤਾ ਜੋ ਉਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੁਰੱਖਤਾ ਜਾਧਦਾ ਹੈ।

²² ਅਗੂਦੀ ਧਰਮਾਣ ਵਜੋਂ ਰਗਾਮਾਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਰਰਦੇ ਹਨ। ਯੂਨਾਨੀ ਸਿਯਾਣਥ ਦੀ ਮੰਗ ਰਰਦੇ ਹਨ। ²³ ਧਰ ਜਿਸ ਮੰਦੇਮ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਆਮੀਂ ਰਰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ; ਮਮੀਹ ਮਲੀਬ ਉੱਤੇ ਧਰਾਣ ਹੀਣ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਗੂਦੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਬੜੀ ਮਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਆਤੇ ਗੈਰ ਅਗੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੁਰੱਖਤਾ ਜਾਧਦੀ ਹੈ। ²⁴ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਰਾਂ ਅਗੂਦੀਆਂ ਤੇ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਜਾਂ ਗੈਰ ਅਗੂਦੀਆਂ ਲਈ, ਮਮੀਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਹੈ ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੁਝ ਹੈ। ²⁴ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੁਰੱਖਤਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸਿਯਾਣਥਤਾ ਨਾਲੋਂ ਰਿਤੇ ਵੱਧੇਰੇ ਸਿਯਾਣੀ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਮਜੇਰੀ ਵੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤਾਰਤਵਰ ਹੈ।

੨੬ ਭਰਾਵੇਂ ਆਤੇ ਭੈਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂਚੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁਝਵਾਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਮੁਝ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਚੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਧਰਮਭਾਵ ਵਾਲੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਧਰਮਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ੨੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਾ ਰਚਨ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਮੁਹੱਬਤਾ ਭਰਪੂਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖਫਾਣ ਰੀਤੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਾ ਰਚਨ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਨਿਤਾਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਰੀਤੀ। ੨੮ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵੇਦੀ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਨਫਰਤ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬੇਚਾਰ ਹਨ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਰਚਨ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ੨੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਕਿ ਵੇਦੀ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਰਾ ਨਾ ਰਹ ਸੱਕੇ। ੩੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਆਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਬੁੱਧ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਹਣ ਹੀ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਧਰਮੀ ਹਾਂ, ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪਾਂ ਤੋਂ ਮੁਰਤ ਹਾਂ। ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਹਣ ਹੀ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ। ੩੧ ਇਸ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਖੋਬੀਆਂ ਦਾ ਰਬਨ ਹੈ, “ਜੇ ਵੇਦੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਆਭਿਮਾਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਦਲ ਧਰਮੁ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਭਿਮਾਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”]

ਮਲੀਬ ਉੱਤੇ ਮਸੀਹ ਬਾਰੇ ਸੰਦੇਸ਼

੨ ਖਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇਂ ਆਤੇ ਭੈਣੇ ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਆਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਚ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਮੈਂ ਨਾ ਤਾਂ ਚੰਗੇ ਵਰਤਾਂ ਵਾਲੇ ਸਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਹਾਨ ਮੁਝ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ ਹੈ। ੨ ਮੈਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਰਹ ਲਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਮਲੀਬ ਉੱਤੇ ਮਿਰਤੂ ਤੋਂ ਆਨਾਵਾ ਹਰ ਗੱਲ ਭੁੱਲ ਜਾਵਾਂਗਾ। ੩ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਆਇਆ ਸਾਂ, ਮੈਂ ਨਿਰਬਲ ਸਾਂ ਆਤੇ ਡਰ ਨਾਲ ਰੱਬ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ੪ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਤੇ ਮੇਰਾ ਧਰਮਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮਿਤ ਰਚਨ ਲਈ ਮੁਝ ਦੇ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਧਰਮਭਾਵ ਉਹ ਸਰਤੀ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਧਰਮਭਾਵ ਰੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ੫ ਮੈਂ ਆਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਰਿਮੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੁਝ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਸਚਾ ਹੋਵੇ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਿਆਣਪ

੬ ਆਮੀਂ ਆਤਮਰ ਤੋਰ ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਣਪ ਵੀ ਸਿੱਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਧਰਮ ਉਹ ਸਿਆਣਪ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ

ਮੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਗਾਰਮਾਂ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਰਮਾਂ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਨਮਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ੭ ਧਰਮ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਗੁਪਤ ਸਿਆਣਪ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਰਹ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਿਆਣਪ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਲਕੇਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਸਿਆਣਪ ਸਾਡੀ ਮਹਿਮਾਂ ਲਈ ਵਿਉਂਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਤੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬਣਾ ਲਈ ਸੀ। ੮ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਗਾਰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਿਆਣਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਜੇ ਉਹ ਸਮਝ ਗਏ ਹੁੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੋਰਵਮਾਲੀ ਧਰਮੁ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਟਰਾਉਣਾ। ੯ ਧਰਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ;

“ਰਿਮੇ ਆੱਥ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦੋਖਿਆ,

ਰਿਮੇ ਰੇਨ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ,

ਰਿਮੇ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੇ ਰਲਧਨਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੀ ਝੁਝ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਹਦੇ ਹਨ।”

ਯਸਾਯਾਹ ੬੪:੪

੧੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਤਮਾ ਗਹੀਂ ਸਮਝਾਈਆਂ ਹਨ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤਮਾ ਸਭ ਝੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਪਤ ਭੇਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ। ੧੧ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਵੇਦੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਵੀ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਇੰਦਰ ਆਦਮੀ ਆਦਰ ਮਿਰਫ ਆਤਮਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ਵੇਦੀ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਵੇਦਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

੧੨ ਸਾਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਆਤਮਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਇਹ ਆਤਮਾ ਇਸ ਲਈ ਧਰਮਭਾਵ ਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮੀਸਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਸੱਕੀਏ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਿਨ ਰੀਮਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

੧੩ ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਦਿਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਰਹਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਆਤਮਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਯਾਖਿਆ ਲਈ ਆਤਮਰ ਸਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹਦੇ ਹਾਂ। ੧੪ ਉਹ ਵਿਯਾਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਆਤਮਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸੱਕਦਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਮੁਹੱਬਮਈ ਹਨ। ਆਜਿਹਾ ਵਿਯਾਰਤੀ ਆਤਮਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸੱਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਿਰਫ ਆਤਮਰ ਤੋਰ ਤੇ ਹੀ ਸਮਝੀਆਂ ਜਾ ਸੱਕਦੀਆਂ ਹਨ। ੧੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤਮਰ ਵਿਯਾਰਤੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਆਂ ਰਚਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ

ਰਿ ਖੇਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੂਸਰੇ ਵਿਯਕਤੀ ਆਜਿਹੇ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਧਰੱਖ ਮੱਰਦੇ।

¹⁶ “ਧਰਭੂ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਰੋਣ ਜਾਣਦਾ ਹੈ?”

ਰੋਣ ਧਰਭੂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਮ ਨੂੰ ਰੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?” ਅਸਾਯਾ ੪੦:੧੩

ਧਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮਮੀਹ ਦਾ ਮਨ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਰਹਨਾ ਗਲਤ ਹੈ

੩ ¹ ਭਰਾਏ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਧਰਿਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰਰ ਮੱਰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਆਤਮਰ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰਦਾ ਗਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਵੇਂ ਗੱਲ ਰਹਨੀ ਧੈਂਦੀ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਰ ਰਿਗਾ ਹੋਵਾਂ – ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਮਮੀਹ ਦੇ ਗਹ ਉੱਤੇ ਤੁਮੀਂ ਨਿਆਏ ਹੋਵੇ। ² ਜਿਹੜੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਉਹ ਦੁੱਧ ਵਰਗੀ ਮੀ, ਠੋਸ ਆਗਰ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਇਉਂ ਉਮ ਲਈ ਰੀਤਾ ਰਿਉਂ ਜੇ ਗਲੇ ਤੁਮੀਂ ਠੋਸ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋ। ³ ਤੁਮੀਂ ਗਲੇ ਵੀ ਆਤਮਰ ਲੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਈਰਖਾ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਆਤਮਰ ਲੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਲੋਰਾਂ ਵਰਗਾ ਹੀ ਵਿਗਰ ਰਰਦੇ ਹੋ। ⁴ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਖਦਾ, “ਮੈਂ ਖੈਲਮ ਦਾ ਚੋਲਾ ਗਾਂ” ਦੂਜਾ ਆਖਦਾ, “ਮੈਂ ਅਧੁੱਲੋਮ ਦਾ ਚੋਲਾ ਗਾਂ” ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਲੋਰਾਂ ਵਰਗਾ ਵਿਗਰ ਰਰਦੇ ਹੋ।

⁵ ਰੀ ਅਧੁੱਲੋਮ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ? ਨਹੀਂ। ਰੀ ਖੈਲਮ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ? ਨਹੀਂ। ਅਮੀਂ ਸਿਰਫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੇਵਰ ਗਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਰ ਨੇ ਉਹੀ ਰਾਰਜ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਵੀ ਰੋਈ ਰੰਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸੱਖਿਆ ਮੀ। ⁶ ਮੈਂ ਥੀਜ ਥੀਜਿਆ ਮੀ ਅਤੇ ਅਧੁੱਲੋਮ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਈ ਨਾਲ ਸਿੱਜਿਆ। ਧਰ ਇਹ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਮੀ ਜਿਸਨੇ ਥੀਜ ਨੂੰ ਉਗਾਇਆ। ⁷ ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਹੀ ਜਿਹੜਾ ਥੰਦਾ ਥੀਜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਜਦਾ ਹੈ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਰਿਉਂ ਉਹੀ ਥੀਜ ਨੂੰ ਉਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ⁸ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਥੀਜ ਥੀਜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਜਦਾ ਹੈ, ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਰਮਦ ਹੈ। ਅਤੇ ਹਰੇਰ ਉਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫਲ ਧਰਾਧਤ ਰਗੇਗਾ। ⁹ ਅਮੀਂ ਰੱਬ ਦੇ ਸਾਡੇ ਰਾਮੇ ਗਾਂ। ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਖੇਤ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਿਸਦਾ ਮਾਲਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।

ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਉਮ ਘਰ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਿਸਦਾ ਮਾਲਿਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ¹⁰ ਮਾਹਰ ਨਿਰਮਾਤਾ ਵਾਂਗ ਮੈਂ ਉਮ ਘਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਮ ਦਾਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਰੀਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਮੀ। ਹੋਰ ਲੋਰ ਇਸ ਬੁਨਿਆਦ ਉੱਤੇ ਉਮਾਰੀ ਰਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਉਮਾਰੀ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਸਾਵੰਧਾਨੀ ਵਰਤਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ¹¹ ਬੁਨਿਆਦ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਰੋਈ ਵੀ ਵਿਯਕਤੀ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਮੱਰਦਾ। ਜਿਹੜੀ ਬੁਨਿਆਦ ਰੱਖੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਉਹ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਹੈ। ¹² ਰੋਈ ਵੀ ਵਿਯਕਤੀ ਉਮ ਬੁਨਿਆਦ ਉੱਧਰ ਮੇਨੇ, ਚਾਂਦੀ, ਹੀਰੇ ਲੱਕੜੀ, ਘਾਗਫੂਸ ਜਾਂ ਤਿਨੇਰੇ ਲਾਰੇ ਉਮਾਰੀ ਰਰ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ¹³ ਧਰ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਯਕਤੀ ਦਾ ਰੰਮ ਮਧੱਮਟ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਿਉਂ ਨਿਆਂ ਦਾ ਦਿਨ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਧੱਮਟ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਦਿਨ ਅਗਨੀ ਨਾਲ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਗਨੀ ਹਰ ਵਿਯਕਤੀ ਦੇ ਰੰਮ ਦੀ ਧਰੱਖ ਰਗੇਗੀ। ¹⁴ ਜੇ ਰਿਮੇ ਵਿਯਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਬੁਨਿਆਦ ਉੱਤੇ ਉਮਾਰੀ ਗਈ ਇਮਾਰਤ ਖਲੋਤੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਯਕਤੀ ਆਧਟਾ ਇਨਾਮ ਗਮਿਲ ਰਗੇਗਾ। ¹⁵ ਜੇ ਰਿਮੇ ਵਿਯਕਤੀ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਜਲਰੇ ਗਾਏ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਬੁਗਤਨਾ ਧਵੇਗਾ। ਉਹ ਵਿਯਕਤੀ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਧਰ ਉਹ ਉਮ ਇੱਕ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਰਿ ਅੱਗ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

¹⁶ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਖੁਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦਰ ਹੋ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵਸਦਾ ਹੈ। ¹⁷ ਜੇ ਰੋਈ ਵਿਯਕਤੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਮ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਰਿਉਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦਰ ਧਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਤੁਮੀਂ ਖੁਦ ਉਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦਰ ਹੋ।

¹⁸ ਆਧਟੇ-ਆਧ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਨਾ ਬਣਾਉ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵਿਯਕਤੀ ਇਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਆਣਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਵਿਯਕਤੀ ਮੱਚਮੁੱਚ ਦਾ ਸਿਆਣਾ ਬਣ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ¹⁹ ਰਿਉਂ? ਰਿਉਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਿਆਣਧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਮੁਰੱਖਤਾ ਹੈ। ਖੇਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, “ਉਹ ਸਿਆਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੁਮਤ ਚਲਾਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਅਮਲਾਂ ਤੋਂ ਫੜਦਾ ਹੈ।”

²⁰ ਖੇਥੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਿਆਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਦਾ ਧਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਨਿਰਾਧਰ ਹਨ।” ²¹ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਖਮੰਡ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹਨ। ²² ਖੈਲਮ, ਅਧੁੱਲੋਮ ਅਤੇ ਧਤਰਮ, ਦੁਨੀਆਂ, ਜੀਵਨ, ਮੰਤ, ਵਰਤਮਾਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹਨ। ²³ ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਮਮੀਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੈ।

*੩:੧੩ ਨਿਆਂ ਦਾ ਦਿਨ ਉਹ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਮਮੀਹ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਹਨ ਲਈ ਆਵੇਗਾ।

ਅਮੀਹ ਦੇ ਰਸੂਲ

੧ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਬਾਰੇ ਮੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ੨ ਕਿ ਅਮੀਂ ਅਮੀਹ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹਾਂ। ਅਮੀਂ ਉਹ ਲੋਕ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਣੀਆਂ ਗੁਪਤ ਸੱਚਾਈਆਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ੩ ਉਸ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਰਿਮੇ ਰੰਮ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ, ਮਾਥਿਤ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ੪ ਮੈਂਨੂੰ ਵੇਦੀ ਯਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਨਿਆਂ ਰਹਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਮੈਂਨੂੰ ਵੇਦੀ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਜੋਰ ਮੇਰਾ ਨਿਆਂ ਰਿਮੇ ਮਨੁੱਖੀ ਰਚਿਹਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦੀ ਯਰੱਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ। ੫ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਵੇਦੀ ਬੁਰਾ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਯਰ ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ ਸਿੰਘ ਨਹੀਂ ਰਹਦੀ ਇਹ ਯਰਭੂ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੀ ਯਰੱਖ ਰਹਦਾ ਹੈ। ੬ ਇਸੇ ਲਈ ਮਹੀ ਵਰਤ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਰਿਮੇ ਦੀ ਵੀ ਯਰੱਖ ਨਾ ਰਹੇ। ਯਰਭੂ ਦੀ ਆਮਦ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਯਰਰਾਮਮਾਨ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅੰਯਰਾਰ ਵਿੱਚ ਲੁਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਮਨੋਰੱਖਾਂ ਨੂੰ ਯਰਗਟ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹਰ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਯੋਗ ਉਮਤਿਤ ਦੇਵੇਗਾ।

੭ ਭਰਾਵੇਂ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਮੈਂ ਆਪੁੱਲੇਮ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਮਿਮਾਲ ਵਜੋਂ ਜਿਰਰ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਮਮਝ ਮੌਰੋਂ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਥੋਂ ਸਿੰਘੇ: “ਵੇਦਲ ਯੇਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਉੱਤੇ ਹੀ ਅਮਲ ਰਹੇ।” ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਰਿਮੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਉੱਤੇ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ। ੮ ਵੇਣ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਜੋਰ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਹੋ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇਥੋਂ ਮੇਖੀ ਰਿਉਂ ਮਾਰਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਯਰਾਪਤ ਰੀਤਾ ਹੋਵੇ।

੯ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਉਹ ਮਾਰਾ ਰੁਝ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਅਮੀਹ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਬਗੈਰ ਹੀ ਰਾਜੇ ਬਣ ਗਏ ਹੋ। ਮੇਰੀ ਤਮੰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚੀ ਰਾਜੇ ਹੁੰਦੇ। ਫੇਰ ਅਮੀਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਾਜੇ ਹੋ ਸੱਰਦੇ ਸਾਂ। ੧੦ ਯਰ ਮੈਂਨੂੰ ਜਾਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਮੁਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਮੀਂ ਵੀ ਮੈਂਤ ਦੀ ਹੋਈ ਭੋਗਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਰਗੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਦੁਨੀਆਂ, ਦੂਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਮਾਹਮਣੇ ਤਮਾਮੇ ਵਰਗੇ ਹਨ। ੧੧ ਅਮੀਂ ਅਮੀਹ ਲਈ ਮੁਰਥ ਹਾਂ। ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਮੀਹ ਲਈ ਬੜੇ ਸਿਆਣੇ ਹੋ। ਅਮੀਂ ਰਮਜੋਰ ਹਾਂ, ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਲਵਾਨ ਹੋ। ਲੋਕੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਮਾਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ੧੨ ਇਸ ਘੜੀ ਤੱਕ ਵੀ, ਮਾਡੇ ਵੇਲ ਵਾਫੀ ਖਾਣ ਅਤੇ ਘੀਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਡੇ ਵੇਲ ਲੋੜੀਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਅਮੀਂ ਅਰਮਰ ਮਾਰ ਝੱਲਦੇ ਹਾਂ। ਮਾਡੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ੧੩ ਅਮੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰਹਦੇ ਹਾਂ। ਲੋਕੀਂ ਮਾਨੂੰ ਦੁਰਮੀਮਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਅਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਇਆ ਦੇ ਸੁਬਦ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ। ਲੋਕੀਂ ਮਾਨੂੰ ਮਤਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਅਮੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਮਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ੧੪ ਲੋਕੀਂ ਮਾਡੇ ਬਾਰੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਅਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਯੋਸ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਲੋਕੀਂ ਮਾਨੂੰ ਯਰਤੀ ਦੀ ਯੁਝ ਅਤੇ ਗੱਦਗੀ ਵਾਂਗ ਮਮਝਦੇ ਹਨ।

੧੫ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਮਮਾਰ ਰਹਨ ਦੀ ਵੇਸਿਮ ਨਹੀਂ ਰਹ ਰਿਹਾ। ਯਰ ਮੈਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਮਮਝਦੇ, ਚਿਤਾਵਨੀ ਵਜੋਂ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ੧੬ ਮਾਇਦ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਅਮੀਹ ਵਿੱਚ ਦਮ ਗਜਾਰ ਗੁਰੂ ਹੋ ਸੱਰਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਬਹੁਤ ਖਿਤਾ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਖੁਸਖਬਰੀ ਰਾਹੀਂ, ਮੈਂ ਅਮੀਹ ਅਿਸੂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਬਣ ਗਿਆ। ੧੭ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਬੋਨਤੀ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਰਹੇ ਮੇਰੇ ਜਿਹੇ ਬਣੇ। ੧੮ ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਤਿਮੋਖਿਉਮ ਨੂੰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਯਰਭੂ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਘੁੱਤਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਿਮੋਖਿਉਮ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਵਫਾਦਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦ ਰਹਾਵੇਗਾ ਕਿ ਰਿਮ ਵੰਗ ਨਾਲ ਮੈਂ ਅਮੀਹ ਅਿਸੂ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਹੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਾਰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਹਰ ਥਾਂ ਦੀਆਂ ਮਮੂਹ ਰਲੀਮਿਯਾ ਨੂੰ ਯਰਚਾਰ ਰਹਦਾ ਹਾਂ।

੧੯ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋ ਗਏ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਆਵਾਂਗਾ। ੨੦ ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਆਵਾਂਗਾ। ਜੋ ਯਰਭੂ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਹੋਈ, ਮੈਂ ਅਵੱਸ ਹੀ ਆਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਦੇਖਾਂਗਾ ਇਹ ਅਭਿਮਾਨੀ ਰੀ ਰਹ ਸੱਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਰੀ ਰਹਿ ਸੱਰਦੇ ਹਨ। ੨੧ ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਰਤੀ ਹੈ। ੨੨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੀ ਚਾਹੀਦਾ: ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਮਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂ ਜਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਯਰੇਮ ਅਤੇ ਵੇਮਲਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂ?

ਰਲੀਮਿਯਾ ਦੀ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਮਮੱਮਿਯਾ

੧ ਲੋਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਜਿਨਮੀ ਗੁਨਾਹ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਜਿਨਮੀ ਗੁਨਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਅਵਿਸਵਾਸੀ ਹਨ। ਲੋਕੀਂ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਿਮੇ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਖਤਨੀ ਨਾਲ ਗੁਨਾਹ ਰੀਤਾ ਹੈ। ੨ ਅਤੇ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਉੱਤੇ ਅਮੰਝ ਰਹਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ, ਜਿਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਗੁਨਾਹ ਰੀਤਾ, ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਢ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ੩ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਯਰ ਮੇਰਾ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਯਰੱਖ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਨਿਰਨਾ ਬਲਬਲ ਉਮੇ ਤਰਹਾਂ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ

ਮੱਚਮੁੱਚ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੀ। ੧ ਮਾਡੇ ਧਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋਵੇ। ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਧਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਰਤੀ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ੨ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਸੈਤਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਉ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਧਾਧੀ ਆਖਾ ਨਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਫੇਰ ਨਿਯਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦਾ ਆਤਮਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

੩ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੇਖੀ ਮਾਰਨੀ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਆਖਣ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, “ਚੁਟਕੀ ਭਰ ਖਮੀਰ ਨਾਲ ਤੇਣ ਉਫੁਫ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।” ੪ ਮਾਰਾ ਪੁਰਾਣਾ ਖਮੀਰ ਨਾ ਦਿਉ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਤਾਜੇ ਆਟੇ ਦੀ ਤੇਣ ਬਣ ਸਕੋ। ਤੁਸੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਖਮੀਰ ਰਹਿਤ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਹੋ। ਹਾਂ, ਮਮੀਗ ਮਾਡਾ ਧਮਾਗ ਦਾ ਲੋਲਾ ਹੈ, ਮਮੀਗ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ੫ ਇਸ ਲਈ ਆਓ ਅਸੀਂ ਧਮਾਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਕਰੀਏ, ਧਰ ਉਸ ਰੋਟੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਪੁਰਾਣਾ ਖਮੀਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਖਮੀਰ ਗੁਨਾਹ ਅਤੇ ਬਦੀ ਦਾ ਖਮੀਰ ਹੈ। ਧਰ ਆਓ, ਅਸੀਂ ਖਮੀਰ ਰਹਿਤ ਰੋਟੀ ਖਾਈਏ। ਇਹ ਚੰਗਿਆਈ ਅਤੇ ਮੱਚ ਦੀ ਰੋਟੀ ਹੈ।

੬ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਹੜੇ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੭ ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਭਾਵ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਮੀ ਰਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਅਨੈਤਿਕ ਹਨ, ਜੋ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਹਨ, ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਛੱਡਣੀ ਪਵੇਗੀ। ੮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਾ ਜਿਸਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਹੈ: ਉਹ ਵਿਯਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਈਸਾਈ ਆਖਦਾ ਧਰ ਅਜੇ ਵੀ ਜਿਨਮੀ ਗੁਨਾਹ ਕਰਦਾ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਉਹ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦਾ, ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲਦਾ, ਸੁਰਾਬੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੰਦਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

੯-13 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਧਰੱਖ ਕਰਨਾ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਕਲੀਮਿਆ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਕਰੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਧਰੱਖ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਕਲੀਮਿਆ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਧੋਖੀਆਂ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ, “ਦੁਸਟ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿਉ।” 11

ਮਮੀਗੀਆਂ ਦੇ ਆਧਮੀ ਮਮਲਿਆਂ ਦੀ ਧਰੱਖ

੧ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਿਕਾਇਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਚਿਗਰੀ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਕੋਲ ਰਿਉ ਜਾਂਦੇ ਹੋ? ਉਹ ਲੋਕ ਧਰਮੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀਆਂ ਮਿਕਾਇਲਾਂ ਦੇ ਨਿਰਨੇ ਲਈ ਰਿਉ ਜਾਂਦੇ ਹੋ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਮਮਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਉ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।

੨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਫੱਸ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨਿਗੂਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋਵੋਗੇ। ੩ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਦੂਤਾਂ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਵੀ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਦਿਨ ਧਰਤੀ ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਖਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਧਰੱਖ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ੪ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਦਿਨ ਧਰਤੀ ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਉਹ ਖਟਨਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਮਾਗਮਏ ਰਿਉ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਜਿਹੜੇ ਕਲੀਮਿਆ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਕਲੀਮਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ। ੫ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਮਮਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਅਫੱਸ ਹੀ, ਤੁਹਾਡੀ ਕਲੀਮਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸਿਆਣਾ ਵਿਯਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇ। ੬ ਧਰ ਗੁਣ ਇੱਕ ਭਰਾ ਦੂਸਰੇ ਭਰਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਚਿਗਰੀ ਜਾ ਖੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਗਚਾਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ।

੭ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਿਹੜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹਨ ਉਹ ਇਹੀ ਸਿੱਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਮਫਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਇਹ ਬੇਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਮਫਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਇਹ ਬੇਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕਰਨ ਦਿਉ। ਉਹ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਧਾਮੋ ਧੋਖਾ ਖਾ ਲਵੋ। ੮ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਖੁੱਦ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਉੱਤੇ ਧੋਖਾ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਮੀਗ ਦੇ ਨਮਿਤ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ।

੯-10 ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਦੁਸਟ ਕਰਨੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪੁਰਾਧਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਮੁਰਖ ਨਾ ਬਣੋ। ਇਹੀ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪੁਰਾਧਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ: ਉਹ, ਜੋ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ, ਜੋ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ ਬਦਕਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਦਮੀ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਮਸੀਹ ਹੋਰਨਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨਮੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਹੋਰਨਾਂ

11:੫:1੨-13 ਹਵਾਲਾ: ਬਿਵਸਥਾ ਮਾਰ ੨੨:੨1, ੨੪

ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਖਾਧ ਰਹਦੇ ਹਨ, ਉਹ, ਜੋ ਚੋਰੀ ਰਹਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਖੁਦਗਰਜ ਹਨ, ਮਰਾਥੀ ਹਨ, ਉਹ, ਜੋ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਾ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ ਯੋਧਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।^{੧੧} ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਰਈ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਸਨ। ਖਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੇਰੇ ਮਾਫ਼ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰਬੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਮਾਝੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੁਆਰਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਖਰਮੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਖਣੇ ਸਰੀਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਲਈ ਰਹੇ

^{੧੨} “ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਖੁਲਾਹ ਹੈ।” ਖਰ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਭ ਨਹੀਂ ਹਨ। “ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਖੁਲਾਹ ਹੈ।” ਖਰ ਮੈਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖਣਾ ਹਾਰਮ ਬਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।^{੧੩} “ਭੋਜਨ ਮਿਹਦੇ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਹਦਾ ਭੋਜਨ ਵਾਸਤੇ” ਠੀਕ ਹੈ। ਖਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਨਾਮ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਰੀਰ ਜਿਨਮੀ ਗੁਨਾਹ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਖਰਬੂ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰਬੂ ਸਰੀਰ ਵਾਸਤੇ ਹੈ।^{੧੪} ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਖਰਬੂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੁਰਦੇ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਲਿਆਂਦਾ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਜਿਵਾਲੇਗਾ।^{੧੫} ਨਿਮਚਿਤ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਖੁਦ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਗ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਮਸੀਹ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਵੇਸਵਾ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।^{੧੬} ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ “ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਬਣ ਜਾਣਗੇ” ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਰਿਮੇ ਵੇਸਵਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਰੀਰ ਖੱਬੇ ਉਮ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਮਿੱਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।^{੧੭} ਖਰ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਖੁਦ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਖਰਬੂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਖਰਬੂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

^{੧੮} ਇਸ ਲਈ ਜਿਨਮੀ ਗੁਨਾਹ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ। ਹਰ ਗੁਨਾਹ ਜਿਹੜਾ ਰਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖਰ ਜਿਨਮੀ ਗੁਨਾਹ ਰਹਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਖਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁਨਾਹ ਰਹਦਾ ਹੈ।^{੧੯} ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਸਰੀਰ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਖਰਾਖਤ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਖੁੱਦ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ।^{੨੦} ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰੇ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਖਣੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨਾਲ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਤਿਰਾਹ ਰਹੋ।

ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ

^੧ ਗੁਣ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਰਗਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਨੂੰ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਰਿਮੇ ਵਿਅਕਤੀ

ਲਈ ਰੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਵਿਆਹ ਨਾ ਰਹੇ।^੨ ਖਰ ਉੱਥੇ ਜਿਨਮੀ ਖਾਧ ਰਹਨ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਆਖਣੀ ਖਤਨੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਹਰ ਐਰਤ ਦਾ ਆਖਣੇ ਖਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੩ ਖਤੀ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਰੁਝ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਰਾਖਤ ਰਹਨ ਦੀ ਉਹ ਹੰਦਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਖਤੀ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਰਾਖਤ ਰਹਨ ਦਾ ਉਹ ਹੰਦਰਦਾ ਹੈ।^੪ ਇੱਕ ਖਤਨੀ ਦਾ ਆਖਣੇ ਸਰੀਰ ਉੱਧਰ ਰਈ ਇਖਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉੱਧਰ ਇਖਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਇੱਕ ਖਤੀ ਦਾ ਆਖਣੇ ਸਰੀਰ ਉੱਧਰ ਰਈ ਇਖਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਜਦਕਿ ਉਸਦੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਇਖਤਿਆਰ ਹੈ।^੫ ਆਖੇ ਆਖਣੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਰੁਝ ਅਰਸੇ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰਜਾਮੰਦ ਹੋ ਸੱਦਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਰਹ ਸੱਦਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣਾ ਮਸਾਂ ਖਰਾਖਤਾ ਲਈ ਅਰਥਿਤ ਰਹ ਸੱਦੋ, ਫੇਰ ਦੁਬਾਰਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਉ। ਫੇਰ ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਰਮਜੋਰੀ ਰਾਹਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਰਮਾਉਣ ਦਾ ਰਈ ਅਵਸਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।^੬ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੋਝੇ ਮਸੇਂ ਲਈ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿਆਂ। ਇਹ ਰਈ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।^੭ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਭ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਜਿਹੇ ਹੋਣ। ਖਰ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਆਖਣੀ ਦਾਤ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਰਿਮੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਾਤ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਦੂਸਰੀ।

^੮ ਗੁਣ ਇਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਦੁਆਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਲਈ ਵੀ; ਇਹ ਰੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਇੱਕਲੇ ਰਹਿਣ।^੯ ਖਰ ਜੇਹਰ ਉਹ ਆਖਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸੱਦਦੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਰਹਵਾ ਲੈਣ ਦਿਉ। ਰਾਮਨਾ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੜਨ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਹ ਰਹਵਾ ਲੈਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

^{੧੦} ਗੁਣ ਮੈਂ ਵਿਆਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਗੁਰਮ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਖਰਬੂ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਰਿਮੇ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ।^{੧੧} ਖਰ ਜੋ ਖਤਨੀ ਆਖਣੇ ਖਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਰਹਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖਤੀ ਵੱਲ ਵਾਧਿਮ ਖਰਤ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਖਤੀ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

^{੧੨} ਹੋਰਨਾ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਮੈਂ ਹਾਂ ਜੋ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਖਰਬੂ ਨਹੀਂ। ਈਸਾਈ ਅਜਿਹੀ ਖਤਨੀ ਰੱਖ ਸੱਦਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇਹਰ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇੱਛੁਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।^{੧੩} ਅਤੇ ਰਈ ਐਰਤ ਰਿਮੇ ਅਜਿਹੇ ਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਹ ਸੱਦਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ

ਵਿਸਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਤੇ ਜੇਰਰ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਟਿਛੁਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।¹⁴ ਇੱਕ ਖਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਸਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਆਖਣੀ ਖਤਨੀ ਰਾਹੀਂ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਇੱਕ ਖਤਨੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿਸਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਖਣੇ ਖਤੀ ਰਾਹੀਂ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਸੱਚ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਆਸੁੰਧ ਹੁੰਦੇ। ਖਰ ਗੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਸੁੰਧ ਹਨ।

¹⁵ ਖਰ ਜੇ ਇੱਕ ਖਤੀ ਜਾਂ ਖਤਨੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਸਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਉ। ਜੇਰਰ ਆਜਿਹੀ ਗੱਲ ਵਾਖਰਦੀ ਹੈ, ਫੇਰ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਰਾ ਜਾਂ ਭੈਣ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸੱਦਿਆ।¹⁶ ਖਤਨੀਉ, ਸਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਖਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੋ, ਆਤੇ ਖਤੀਉ ਸਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੋ। ਇਸ ਦਾ ਗੁਣ ਭਾਵੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਖਰੇਗਾ।

ਉਵੇਂ ਜੀਉ ਜਿਵੇਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਹੈ

¹⁷ ਖਰ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਸਾ ਆਨਮਾਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਲਈ ਨਿਖੁਰਤ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਸਾ ਵਿੱਚ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਸਾ ਵਿੱਚ, ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਇਹੀ ਉਹ ਆਮੁਲ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਸਾਹੀਆਂ ਕਲੀਮਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।¹⁸ ਜੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਉਦੋਂ ਸੁੰਨਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸੁੰਨਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਬੁਲਾਵੇ ਸਮੇਂ ਸੁੰਨਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸੁੰਨਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।¹⁹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮਹੱਤਵਯੁਰਣ ਗੱਲ ਤਾਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਹੈ।²⁰ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬੁਲਾਵਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।²¹ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੁਲਾਵੇ ਸਮੇਂ ਗੁਲਾਮ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਖਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋ ਸੱਕਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਰਹੋ।²² ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਉਦੋਂ ਗੁਲਾਮ ਸੀ ਜਦੋਂ ਖਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ ਉਹ ਗੁਣ ਖਰਭੂ ਵਿੱਚ ਆਜਾਦ ਹੈ। ਇਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ, ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਉਦੋਂ ਆਜਾਦ ਸੀ ਜਦੋਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ, ਗੁਣ ਮਸੀਹ ਦਾ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਹੈ।²³ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰ ਕੇ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਨਾ ਬਣੋ।²⁴ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਖਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਆਖਣੀ ਨਵੀਂ ਜਿੰਦਗੀ, ਜਿਸ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਜੀਵੋ।

ਵਿਯਾਗ ਕਰਵਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਖਰਮਨ

²⁵ ਗੁਣ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਵਿਯਾਗ ਹੋਣੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਖਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖਰ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਗਾਇ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ ਸੱਕਦੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਖਰਭੂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਸੀ।²⁶ ਇਹ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਭਰਿਆ ਮਮਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚਾਰ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਹੋ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ।²⁷ ਖਰ ਜੇਰਰ ਤੁਹਾਡੀ ਖਤਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਆਜਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਖਤਨੀ ਤੋਂ ਆਜਾਦ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੇਰ ਖਤਨੀ ਤਲਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ।²⁸ ਖਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿਯਾਗ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਈ ਖਾਧ ਨਹੀਂ। ਆਤੇ ਜੇਰਰ ਇੱਕ ਆਣਵਿਆਹੀ ਕੁੜੀ ਵਿਯਾਗ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਕੋਈ ਖਾਧ ਨਹੀਂ। ਖਰ ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਵਿਯਾਗ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਖੋਸ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਤੋਂ ਆਜਾਦ ਰਹੋ।

²⁹ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤਾ ਮਮਾਂ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਤੋਂ ਸੁਭੂ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਯਾਗ ਹੋਣੇ ਵਿਯਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਮਮਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਨਾ ਹੋਣ।³⁰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਦਾਮ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਦਾਮ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਯਾਗੀ ਖੁਸ਼ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ।³¹ ਜਿਹੜੇ ਵਿਯਾਗੀ ਦੁਨੀਆਵੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਸਤਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੇ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਣ ਹੈ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਲੇਖ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

³² ਮੈਂ ਆਮਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੋ। ਇੱਕ ਆਣਵਿਆਹੀਆਂ ਵਿਯਾਗੀ ਖਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝੀਆਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖਰਭੂ ਨੂੰ ਖਰਮੰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।³³ ਖਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਗੀ ਵਿਯਾਗੀਆਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਦੁਨੀਆਵੀ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝੀਆਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਖਣੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।³⁴ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਆਖਣੀ ਖਤਨੀ ਨੂੰ ਖਰਮੰਨ ਕਰਨਾ ਆਤੇ ਖਰਭੂ ਨੂੰ ਵੀ। ਇੱਕ ਆਣਵਿਆਹੀ ਯੋਰਤ ਜਾਂ ਇੱਕ ਕੁਲਾਹੀ ਕੁੜੀ, ਖਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਖਣਾ ਮਸੀਹ ਆਤੇ ਆਤਮਾ ਮੰਧੁਰਣ ਤੋਰ ਤੇ ਖਰਭੂ ਦੇ ਆਰਥਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖਰ ਇੱਕ ਵਿਯਾਗੀ ਹੋਈ ਯੋਰਤ ਦੁਨੀਆਵੀ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਆਖਣੇ ਖਤੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਰਹਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।^{੩੫} ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੋ ਮੀਮਾ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਰਹ ਰਿਹਾ। ਯਰ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੀਓ। ਮੈਂ ਆਮਾ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਮੰਧੁਰਣ ਆਪਾ, ਹੋਰਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਤੀਤ ਰੀਤੇ ਬਿਨਾ, ਯਰਭੂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਹ ਦਿਉ।

^{੩੬} ਵੇਈ ਵਿਯਰਤੀ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੋਚ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਰਹ ਰਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਰੁਯਾਨੀ ਰੁਝੀ ਦੀ ਵਿਯਾਹ ਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭਗ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੋਚ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਯਾਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਵਿਯਾਹ ਰਹਵਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।^{੩੭} ਯਰ ਜੇਰਰ ਰਿਮੋ ਦੂਸਰੇ ਵਿਯਰਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਦਿਰਝਤਾ ਨਾਲ ਨਿਸਚਾ ਰੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਯਾਹ ਦੀ ਵੇਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ, ਜੇ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਰਹਨ ਵਾਸਤ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਜੇਰਰ ਉਹ ਵਿਯਰਤੀ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਨਿਸਚਾ ਰਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਯੀ ਦਾ ਵਿਯਾਹ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਮਹੀ ਗੱਲ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।^{੩੮} ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵਿਯਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਰੁਯਾਨੀ ਯੀ ਦਾ ਵਿਯਾਹ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਮਹੀ ਹੈ ਉਹੀ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਆਪਣੀ ਰੁਯਾਨੀ ਯੀ ਦਾ ਵਿਯਾਹ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੀ ਰਹਦਾ ਹੈ।*

^{੩੯} ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਯਤੀ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਯਤਨੀ ਨੂੰ ਆਵਸ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਜੇ ਯਤੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਯਤਨੀ ਰਿਮੋ ਵੀ ਹੋਰ ਮਰਦ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਆਨੁਸਾਰ ਵਿਯਾਹ ਰਹਵਾ ਮੱਰਦੀ ਹੈ। ਯਰ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਭੂ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਵਿਯਾਹ ਆਵੱਸ ਰਹਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੪੦} ਜੇ ਉਹ ਆਰਤ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਯਾਹ ਨਹੀਂ ਰਹਵਾਉਂਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੱਧੇਰੇ ਖੁਸ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਮੇਰੀ ਰਾਇ ਹੈ ਆਤੇ ਮੈਂ ਵਿਸਵਾਸ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੋਟ ਰੀਤੇ ਭੋਜਨ ਬਾਰੇ

^੧ ਗੁਣ ਮੈਂ ਰੁਬਾਨੀ ਦੇ ਉਸ ਮਾਮ ਬਾਰੇ ਲਿਖਾਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ “ਮਾਨੂੰ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗਿਯਾਨ ਹੈ।” ਗਿਯਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਮੰਡ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਯਰੇਮ ਤੁਹਾਡੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਵੱਧੇਰੇ ਬਲਵਾਨ ਹੋਵੇ।^੨ ਇੱਕ ਵਿਯਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੩ ਯਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਯਰੇਮ ਰਹਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

^੪ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੋਟ ਮਾਮ ਖਾਣ ਬਾਰੇ ਆਖਦਾ ਹਾਂ: ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਰਤੀਆਂ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਮੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਆਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।^੫ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਵੇਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਕਿ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਵਤੇ ਰਹਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਰੀ ਰਈ ਆਜਿਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ “ਦੇਵਤੇ” ਜਾਂ “ਯਰਭੂ” ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।^੬ ਯਰ ਮਾਡੇ ਲਈ ਵੇਵਲ ਇੱਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਉਹ ਮਾਡਾ ਧਿਤਾ ਹੈ। ਮਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਈਆਂ ਹਨ ਆਤੇ ਆਮੀਂ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਲਈ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇੱਥੇ ਵੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਯਰਭੂ ਹੈ। ਉਹ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਹੈ। ਮਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਆਤੇ ਆਮੀਂ ਵੀ ਉਸੇ ਰਾਹੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ।

^੭ ਯਰ ਇਹ ਗੱਲ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਰੁਝ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਣ ਤੱਰ ਵੀ ਮੁਰਤੀ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਨ ਦੀ ਆਦਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਹ ਮਾਮ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਰਹਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਮੁਰਤੀ ਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਰੀ ਇਸ ਮਾਮ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਠੀਕ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਹ ਮਾਮ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ।^੮ ਯਰ ਭੋਜਨ ਮਾਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵੱਧੇਰੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾ ਮੱਰਦਾ। ਮਾਮ ਨਾ ਖਾਰੇ, ਆਮੀਂ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਗੁਯਾਉਂਦੇ ਜਾਂ ਖਾਰੇ, ਮਾਨੂੰ ਰੁਝ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

^੯ ਯਰ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਾਰੇ ਹੋਸਿਆਰ ਰਹੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਵਿਸਵਾਸ ਯੱਥੇ ਰਮਜੇਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਬਣਾ ਮੱਰਦੀ ਹੈ।^{੧੦} ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਮਮਝ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਰਿਮੋ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਰਦ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਹਿਸੂਸ ਰਹਦੇ ਹੋਵੋ। ਰਮਜੇਰ ਵਿਸਵਾਸ ਵਾਲਾ ਵਿਯਰਤੀ ਮਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਭੋਜਨ ਰਹਦਿਆਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਰਤੀਆਂ ਆਂਗੇ ਭੋਟ ਰੀਤਾ ਮਾਮ ਖਾਣ ਲਈ ਉਤਮਾਹਿਤ ਰਹੇਗੀ। ਯਰ ਉਹ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਮਮਝਦਾ ਹੈ।^{੧੧} ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰਮਜੇਰ ਭਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਗਿਯਾਨ ਮਦਦਾ ਤਬਾਹ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਮਸੀਹ ਇਸ ਭਰਾ ਲਈ ਰੁਬਾਨਾ ਹੋਇਆ ਮੀ।^{੧੨} ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਆਤੇ ਭੈਣਾਂ ਤੋਂ ਰੁਝ ਆਜਿਗ ਰਹਾਉਣ ਦਾ ਰਾਹਟ ਬਨਦੇ ਹੋ ਜੇ ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਲਤ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਥ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮਸੀਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਥ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ।^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਭੋਜਨ ਖਾਰੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਗੁਨਾਹ ਵਿੱਚ ਡੋਗਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਮਾਮ ਨਹੀਂ ਖਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਮਾਮ ਖਾਣਾ

* ੭:੩੮ ਤੁਰ ੩੬-੩੮ ਹੋਰ ਸੰਭਵ ਆਨੁਵਾਦ ਇਹ ਹੈ: ੩੬ “ਇੱਕ ਵਿਯਰਤੀ ਮੋਚ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰੁਯਾਨੀ ਰੁਝੀ ਨਾਲ ਮਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੇ ਰੁਝੀ ਨੇ ਵਿਯਾਹ ਰਹਵਾਉਣ ਦੀ ਵੱਧੀਆ ਉਮਰ ਲਗਭਗ ਲੰਘਾ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੋਚ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਯਾਹ ਰਹਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਹੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਯਾਹ ਰਹਵਾ ਲੈਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਧਾਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਯਾਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਯੇਸੂ ਨੂੰ ਖਾਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਣ ਦੇਵਾਂਗਾ।

੧੨ ਜੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਨੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ

੧ ਮੈਂ ਆਜ਼ਾਦ ਮਨੁੱਖ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਰਸੂਲ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਮਾਡੇ ਖਰਬੂ ਖਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕੀ ਖਰਬੂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੋ। ੨ ਹੋਰ ਲੋਕੀ ਭਾਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਰਸੂਲ ਨਾ ਮੰਨਣ। ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਰਸੂਲ ਮੰਨਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਇੱਕ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਸੂਲ ਹਾਂ।

੩ ਕੁਝ ਲੋਕ ਰਸੂਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੇਰੇ ਆਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ੪ ਕੀ ਮਾਨੂੰ ਖਾਣ ਯੇਸੂ ਦੀ ਖਾਣ ਦਾ ਇਖਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ? ੫ ਕੀ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਖਰਬੂਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਆਮੀ ਆਤਮਾ ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਸੂਲ ਯੇਸੂ ਮਾਡੇ ਖਰਬੂ ਦੇ ਭਰਾ ਯੇਸੂ ਦੇ ਵੱਖ ਕਰਦੇ ਹਨ? ੬ ਕੀ ਮੈਂ ਯੇਸੂ ਬਰਨਬਾਸ ਦੀ ਇੱਕਲੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੰਮ ਕਰਨਾ ਖੈਦਾ ਹੈ ਯੇਸੂ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਿਉਣ ਲਈ ਰਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ੭ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਯਕਤੀ ਆਪਣੇ ਖਰਬੂ ਤੇ ਫੈਜ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਆਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਯਕਤੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਗੂਰ ਨਾ ਖਾਵੇ ਜਿਹੜਾ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਖੁਦ ਬੀਜਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਯਕਤੀ ਖੋੜਾ ਜਿੰਨਾ ਵੱਧ ਖੀਣ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਖੋੜਾਂ ਦੇ ਇੰਜੜ ਦੀ ਸਾਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

੮ ਕੋਈ ਇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਕੀ ਮੋਚਦੇ ਹਨ। ਖਰਬੂਸੁਰ ਦਾ ਨੇਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹੋ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ੯ ਗਾਂ, ਇਹ ਖੁਸ਼ਾ ਦੀ ਸਰਗ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ: “ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਡੰਗਰ ਦਾਇਆਂ ਦੀ ਗਹਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮੂੰਹ ਨਾ ਬੰਨ੍ਹੋ ਯੇਸੂ ਇਸ ਨੂੰ ਦਾਣੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਨਾ ਰੋਕੇ।” ੧੦ ਜਦੋਂ ਖਰਬੂਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਕੋਈ ਰੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ ਬਾਰੇ ਹੀ ਮੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ? ਨਹੀਂ। ੧੧ ਉਹ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਮਾਡੇ ਬਾਰੇ ਮੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗਾਂ, ਉਹ ਖੋਖੀ ਮਾਡੇ ਲਈ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਗੱਲ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਯੇਸੂ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਗਹਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੰਮ ਦੇ ਇਵਜ ਕੁਝ ਅਨਾਜ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਦੀ ਆਮ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੧੨ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਆਤਮਕ ਬੀਜ ਬੀਜਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਭੈਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਫਸਲ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ। ਯੇਸੂ ਦੀ ਇਹ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਵੱਡੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੧੩ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਮੋਂ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੈਣ ਦਾ ਆਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਇਖਤਿਆਰ ਹਨ। ਖਰ ਆਮੀਂ ਇਹ ਇਖਤਿਆਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਆਮੀਂ ਖੁਦ ਸੀਮਾਤੀਆਂ ਖਰਬੂਆਂ ਨੂੰ ਝੱਲ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਮੀਗ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਬੀ ਨੂੰ

ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਨਾ ਰੋਕੀਏ। ੧੪ ਯਿਸੂ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਹੀ ਭੋਜਨ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਯੇਸੂ ਜਿਹੜੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਰੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦਾ ਕੁਝ ਅੰਸ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੧੫ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਬੀ ਦਾ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਖਰਬੂਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਬੀ ਦਾ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਇਸੇ ਰੰਮ ਤੋਂ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

੧੬ ਖਰ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਯੇਸੂ ਮੈਂ ਇਹ ਵਸਤਾਂ ਗਮਿਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਲਿਖਣ ਦਾ ਮੋਹਾ ਮਨੋਰਥ ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੋਖੀ ਮਾਰਨ ਦੇ ਕਾਰਣ ਨੂੰ ਗੁਵਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਮੈਂ ਮਰਨਾ ਖਰਬੂ ਕਰਾਂਗਾ। ੧੭ ਗੁਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਬੀ ਦਾ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਖਰ ਇਹ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਮੋਖੀ ਮਾਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਭ ਮਮਾਚਾਰ ਦਾ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਮੋਹਾ ਫਰਜ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਨਿਵਾਈ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਬੀ ਦਾ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਨਾ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ੧੮ ਜੇ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਬੀ ਦਾ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਆਪਣੀ ਖਰਬੂ ਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹਾਂ। ਖਰ ਮੋਖੀ ਕੋਈ ਖਰਬੂ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਬੀ ਦਾ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਕਰਨਾ ਖੈਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਫਰਜ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ੧੯ ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ? ਮੋਹਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਹੈ: ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਬੀ ਦਾ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਭੇਟ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਬੀ ਦੇ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲ ਖਰਬੂ ਖਰਬੂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

੨੦ ਮੈਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਖਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਮੂਗ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸੱਕਾਂ। ੨੧ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਜਿਹਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸਾਂ। ਆਜਿਹਾ ਮੈਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਗਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਸਰਗ ਦਾ ਸਾਮਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰਗ ਦਾ ਸਾਮਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾ ਸੱਕਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰਗ ਦੁਆਰਾ ਸਾਮਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੨੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਨੇਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹਨ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਨੇਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਵੱਲ ਆਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨੇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖਰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਖਰਬੂਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਮਮੀਗ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰ ਹਾਂ। ੨੩ ਮੈਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਰਤੀ ਵੱਲ ਆਗਵਾਈ ਕਰ ਸੱਕਾਂ ਜਿਹੜੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਹਰ ਮੰਭਵ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸੱਕਾਂ।^{੨੩} ਮੈਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋ ਸੱਕਾਂ।

^{੨੪} ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਦੋੜ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦੋੜਕੇ ਦੋੜਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਕੋਈ ਇੱਕ ਦੋੜਕੇ ਇਨਾਮ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਦੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੨੫} ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਖਤ ਸਿਖਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਤਾਜ ਜਿੱਤ ਸੱਕਣ। ਇਹ ਤਾਜ ਸਿਰਫ਼ ਖੇਡੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੀ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਸਾਡਾ ਤਾਜ ਸਦਾ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ।^{੨੬} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਦੇਸ਼ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਵਾਂਗ ਦੋੜਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਲੜਾਕੂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੜਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਹਵਾ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਰਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।^{੨੭} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸੰਜਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਯਰਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮੈਂ ਖੁਦ ਯਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮੋਚੁਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵਾਂ।

ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਨਾ ਬਣੋ

੧੦ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣ ਲਵੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਯਰਥਿਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਧਿਕਿਆ ਜੋ ਮੁਸਾ ਦੇ ਅਨੁਘਾਟੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰੇ ਬੱਦਲ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸ਼ਾਹੀਂ ਤੁਰੇ।^੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਬੱਦਲਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬਥਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ।^੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਆਤਮਕ ਖੁਰਾਕ ਖਾਧੀ।^੩ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਆਤਮਕ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ। ਉਸ ਆਤਮਕ ਚੱਟਾਨ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਉਹ ਚੱਟਾਨ ਅਸੀਹ ਸੀ।^੪ ਯਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਯਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਰੋਗਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ।

^੬ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਾਧਿਕੀਆਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਿਸਾਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਬੁਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰੀਏ।^੭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, “ਲੋਕ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਲਈ ਬੈਠ ਗਏ। ਉਹ ਨੱਚਣ ਲਈ ਉੱਠੇ।”^੮ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਜਿਨਮੀ ਗੁਨਾਹ ਵੀ

ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਕਾਰਣ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੨੩,੦੦੦ ਮਾਰੇ ਗਏ।^੯ ਸਾਨੂੰ ਅਸੀਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਯਰਥਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਯਰਥਿਕਾ ਸੀ। ਉਹ ਸੱਖ ਦੇ ਡੰਗ ਨਾਲ ਮਰ ਗਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਯਰਥਿਕਾ।^{੧੦} ਸਿਰਾਇਤ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਸਿਰਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਲੋਕ ਮੌਤ ਦੇ ਦੂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਸਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

^{੧੧} ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਧਿਕੀਆਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਲਈ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਤਹਾਸ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਹਾਂ।^{੧੨} ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਿਸ਼ਾ ਨਾਲ ਖਲੋਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੧੩} ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਰਸਾਹਟਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਨ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਉਰਸਾਹਟਾਂ ਹਨ। ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਰਥਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਯਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਰਸਾਹਟੇ ਜਾਵੋਗੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਉਰਸਾਹਟ ਤੋਂ ਬਚ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਰਾਹ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ।

^{੧੪} ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ।^{੧੫} ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਲੋਕ ਹੋ; ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਉਸਦਾ ਖੁਦ ਨਿਰਨਾ ਕਰੋ।^{੧੬} ਅਸੀਸਾਂ ਦਾ ਉਹ ਧਿਆਨਾ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਯੰਨਵਾਦ ਆਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੀਦੇ ਹਾਂ; ਕੀ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਸੀਹ ਦੇ ਨਗੂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀਵਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ? ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਕੋਈ ਅਸੀਸਾਂ ਤੋੜਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਖਾਦੇ ਹਾਂ, ਕੀ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਸੀਹ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀਵਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ? ^{੧੭} ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਹੀ ਕੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਸਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਸਾਂ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਸਰੀਰ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਸਾਂ ਸਾਰੇ ਉਸ ਇੱਕ ਕੋਈ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

^{੧੮} ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਬਲੀ ਦਾ ਮਾਸ ਖਾਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਉਹ ਜਗਵੇਦੀ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀਵਾਨ ਨਾ ਬਣਦੇ? ^{੧੯} ਮੇਰਾ ਇਹ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਮਾਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਇਹ ਵੀ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੁਰਤੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ। ^{੨੦} ਯਰ ਮੈਂ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਲਿਕ ਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੋਵੋਂ। ^{੨੧} ਤੁਸੀਂ ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ ਯਰਥੁ ਦੇ ਧਿਆਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ, ਬੂਤਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਧੀ ਸੱਕਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਯਰਥੁ ਦੇ ਮੋਜ਼ ਨੂੰ ਅਤੇ ਫੇਰ

ਭੂਤਾਂ ਦੇ ਮੋਜ਼ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦੇ। ੨੨ ਵੀ ਯਮੀਂ ਯਰਭੂ ਨੂੰ ਈਰਥਾਨੁ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਵੀ ਯਮੀਂ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਬਲਵਾਨ ਹਾਂ? ਨਹੀਂ।

ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਲਈ
ਯਾਥਈ ਯਾਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ

੨੩ “ਸਾਧੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।” ਹਾਂ, ਯਰ ਮਭ ਕੁਝ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। “ਸਾਧੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।” ਹਾਂ ਯਰ ਸਾਧੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਲਵਾਨ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ੨੪ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਉਗੀ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੇਵਲ ਉਮ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨ। ਉਮ ਨੂੰ ਵੀ ਉਗੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੁਸਰਿਆਂ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ।

੨੫ ਯਮ ਦੇ ਖਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਵਿਕਦਾ ਹੈ ਉਮ ਨੂੰ ਖਾਓ। ਇਸ ਯਮ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਿਧ ਕਰਨ ਖਾਏ ਕੋਈ ਯਰਸਨ ਨਾ ਉੱਠਾਓ। ੨੬ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾ ਸੱਕਦੇ ਹੋ, “ਕਿਉਂਕਿ ਯਰਤੀ ਯਤੇ ਇਸ ਉਤਲੀ ਹਰ ਸੈਯ ਯਰਭੂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।” ੧

੨੭ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਥਏ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਉਤਾ ਦੇ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਾ ਉੱਠਾਓ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ੨੮ ਯਰ ਜੋ ਕੋਈ ਵਿਯਕਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ, “ਇਹ ਭੋਜਨ ਖੁਰਤਾਂ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ” ਤਾਂ ਉਮ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਓ। ਉਮ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਓ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਖਾਏ ਕਿਹਾ ਯਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮਭਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਯਮ ਖਾਣਾ ਗਲਤ ਹੈ। ੨੯ ਮੇਰਾ ਇਹ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਯਨੁਸਾਰ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ। ਯਰ ਦੁਸਰਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਸਾਇਦ ਇਹ ਮਭਝ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹ ਯਮ ਨਹੀਂ ਖਾਵਾਂਗਾ। ਮੇਰੀ ਯਾਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਦੁਸਰਾ ਕੀ ਮੋਚਦਾ ਹੈ। ੩੦ ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਯਾਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਲਈ ਮੈਂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

੩੧ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਖਾਂਦੇ ਹੋ, ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਖੀਂਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਇਸ ਨੂੰ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੇ ਗੋਰਵ ਲਈ ਕਰੋ। ੩੨ ਯਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਲੋਕਾਂ, ਯਕੂਰੀਆਂ, ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਜਾਂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੀ ਕਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਨਾਗਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ੩੩ ਮੈਂ ਵੀ ਇਹੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੀ ਚੰਗਾ

ਹੈ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਾ ਹੋ ਸੱਕੇ।

੧ ਮੇਰੀ ਮਿਸਾਲ ਉੱਤੇ ਚੱਲੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮਮੀਹ ਦੀ
੨ ਮਿਸਾਲ ਉੱਪਰ ਚੱਲਦਾ ਹਾਂ।

ਯਕਿਰਾਰ ਹੋਣਾਂ ਜਿਉਣਾ

੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਯਰਸੰਮਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਉਥਰੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਯਨੁਸਰਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩ ਯਰ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮਭਝ ਲਵੋ; ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮੁਖੀ ਮਮੀਹ ਹੈ। ਯੋਰਤ ਦਾ ਮੁਖੀ ਮਕਦ ਹੈ। ਯਤੇ ਮਮੀਹ ਦਾ ਮੁਖੀ ਯਰਭੇਸੁਰ ਹੈ।

੪ ਕੇਰ ਕੋਈ ਵੀ ਯਾਦਮੀ ਜਿਹੜਾ ਸਿਰ ਢੱਕਦੇ ਯਰਾਰਥਨਾ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਯਾਥਏ ਸਿਰ ਸਰਮਸਾਰੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ੫ ਯਰ ਹਰ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਯਾਥਏ ਸਿਰ ਢੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਰਾਰਥਨਾ ਜਾਂ ਯਗੰਮ ਵਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਜੋ ਉਮਦਾ ਸਿਰ ਢੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫੇਰ ਉਹ ਯਾਥਏ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਸਰਮਸਾਰੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਮ ਵਿੱਚ ਯਤੇ ਸਿਰ ਮੁੱਠੇ ਵਾਲੀ ਯੋਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੬ ਜੋ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਯਾਥਏ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਢੱਕਦੀ, ਇਹ ਉਮ ਦੇ ਵਾਲ ਕਟਾਉਣ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈ। ਯਰ ਕਿਸੇ ਯੋਰਤ ਵਾਸਤੇ ਯਾਥਏ ਵਾਲ ਕਟਾਉਣੇ ਜਾਂ ਸਿਰ ਮੁਨਾਉਣਾ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਮ ਨੂੰ ਯਾਥਏ ਸਿਰ ਢੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੭ ਯਰ ਯਾਦਮੀ ਨੂੰ ਯਾਥਏ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਢੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੇ ਸੂਧ ਵਿੱਚ ਸੁਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਯਤੇ ਉਹ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਹੈ। ੮ ਯਰ ਯੋਰਤ ਯਾਦਮੀ ਦਾ ਗੋਰਵ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਯਾਦਮੀ ਯੋਰਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਯਾਇਆ, ਸਗੋਂ, ਇਹ ਯੋਰਤ ਹੀ ਮੀ ਜੋ ਯਾਦਮੀ ਤੋਂ ਯਾਈ। ੯ ਇਹ ਵੀ ਕਿ, ਯਾਦਮੀ ਯੋਰਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਯੋਰਤ ਯਾਦਮੀ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ੧੦ ਇਸੇ ਲਈ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਇਹ ਕੁਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਯਕਿਰਾਰ ਹੋਣਾਂ ਹੈ ਯਾਥਏ ਸਿਰ ਢੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯਤੇ ਉਮ ਨੂੰ ਇਹ ਦੂਤਾਂ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੧ ਯਰ ਯਰਭੂ ਵਿੱਚ, ਯੋਰਤ ਯਾਦਮੀ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਯਤੇ ਯਾਦਮੀ ਯੋਰਤ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ੧੨ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਯੋਰਤ ਯਾਦਮੀ ਤੋਂ ਯਾਈ ਯਤੇ ਯਾਦਮੀ ਵੀ ਯੋਰਤ ਤੋਂ ਯੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਯਮਲ ਵਿੱਚ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਯਰਭੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਯਾਉਂਦੀ ਹੈ। ੧੩ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਕਰੋ; ਕੀ ਯੋਰਤ ਲਈ ਠੀਕ ਹੈ, ਕੀ ਉਹ ਬਿਨ ਸਿਰ ਢੱਕੇ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ? ੧੪ ਕੁਦਰਤ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੰਬੇ ਬਾਲ ਸੱਖਣਾ ਯਾਦਮੀ ਲਈ ਨਮੋਮੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ੧੫ ਯਰ ਲੰਬੇ ਬਾਲ ਹੋਣਾ ਯੋਰਤ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਬਾਲ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ

ਜਨ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਮਿਰ ਝੱਕ ਮੱਚੇ। ^{੧੬} ਰੁਝ ਲੋਕ ਫੇਰ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਇਦ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਉਹ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਰਚੀਆਂ ਜੋ ਇਹ ਲੋਕ ਰਚ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪਰਬੂ ਦਾ ਰਾਤ ਦਾ ਭੋਜਨ

^{੧੭} ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਾਇਦੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਹਾਨੀ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ^{੧੮} ਮੈਂ ਮੁਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਰਲੀਮਿਆ ਵਾਂਗ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਬਦਵਾਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੁਝ ਹੋਂਦ ਠੀਕ ਮੈਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਚਦਾ ਹਾਂ। ^{੧੯} ਆਪਣੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਬਦਵਾਰੇ ਹੋਣ ਦਿਉ ਫੇਰ ਇਹ ਮਥੱਮਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਮੱਚੇ ਨਿਗਚਾਵਾਨ ਹਨ।

^{੨੦} ਜਦੋਂ ਮਾਰੇ ਹੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਰੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਰਬੂ ਦਾ ਰਾਤ ਦਾ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ। ^{੨੧} ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਭੋਜਨ ਰਚਦੇ ਹੋ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰੀਤੇ ਬਿਨਾ ਭੋਜਨ ਰਚਦਾ ਹੈ। ਰਈਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਪੁਰਾ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰਾਬੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

^{੨੨} ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖਾ ਖੀ ਮੱਚਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਲੀਮਿਆ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਖਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੀ ਦੱਸਾਂ? ਰੀ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਪਰਮੰਮਾ ਰਰਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਪਰਮੰਮਾ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ।

^{੨੩} ਜਿਹੜੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਪਰਬੂ ਤੋਂ ਪਰਾਪਤ ਰੀਤੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਰਾਤ ਅਿਸੂ ਨਾਲ ਪਰੇਹ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ, ^{੨੪} ਉਸ ਨੇ ਰੋਟੀ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਹੈ; ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਖਾਦ ਰਹਨ ਲਈ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ^{੨੫} ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਤ ਦਾ ਭੋਜਨ ਰਹਨ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਅਿਸੂ ਨੇ ਦਾਖਰਸ ਦਾ ਖਿਆਲਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਦਾਖਰਸ ਨਵੇਂ ਰਰਾਹ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਰਚਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਰਰਾਹ ਮੇਰੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਸੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖੀਓ, ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹੇ।” ^{੨੬} ਹਰ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਹ ਖਿਆਲਾ ਖੀਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਪਰਬੂ ਦੀ ਮਿਰਤੁ ਬਾਰੇ ਜਾਣਰਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਾ ਆਵੇ।

^{੨੭} ਇਸ ਲਈ ਜੇਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਬੂ ਦੇ ਖਿਆਲੇ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖੀਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪਰਬੂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਲਹੂ ਦੇ ਖਿਆਲ ਧਾਪ ਰਚਦਾ ਹੈ। ^{੨੮} ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਅਤੇ ਇਹ

ਖਿਆਲਾ ਖੀਦੇ। ^{੨੯} ਜੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਖਿਆਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤੇ ਬਿਨਾ ਖੀਂਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਉਹ ਖਾਣ ਅਤੇ ਖੀਣ ਵਿੱਚ ਦੋਸੀ ਪਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ^{੩੦} ਇਹੀ ਰਾਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਰਮਜੇਰ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਹਨ। ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ^{੩੧} ਪਰ ਜੇਰ ਅਸੀਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰੱਖਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਰੱਖੇਗਾ। ^{੩੨} ਪਰ ਜਦੋਂ ਪਰਬੂ ਮਾਡਾ ਨਿਆਂ ਰਚਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਅਨੁਸਾਰਿਤ ਰਚਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਸੱਚੀਏ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰਚਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਨਾ ਨਿੰਦੇ ਜਾਈਏ।

^{੩੩} ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਭੋਜਨ ਰਹਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹੇ। ^{੩੪} ਜੇ ਰੋਟੀ ਵਿਅਕਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭੁੱਖਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਰਹੋਗੇ, ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਆਵੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਵੋਗੇ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਵਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਗਾਤਾਂ

^੧ ਗੁਣ, ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ **੧੨** ਆਤਮਰ ਸੁਗਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਲਵੋ। ^੨ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੀਣ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਵੱਲ ਅੰਨਹੇਵਾਹ ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਮੀ। ^੩ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰੋਟੀ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਗਾਇਤਾ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਕਿ “ਅਿਸੂ ਮਮੀਹ ਸਰਾਖਿਆ ਜਾਵੇ।” ਅਤੇ ਰੋਟੀ ਵੀ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਗਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸੱਚਦਾ, “ਅਿਸੂ ਪਰਬੂ ਹੈ।”

^੪ ਆਤਮਰ ਸੁਗਾਤਾਂ ਰਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਉਸੇ ਆਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਹਨ। ^੫ ਮੇਵਾ ਰਹਨ ਦੇ ਰਈ ਤਰੀਰੇ ਹਨ; ਪਰ ਇਹ ਮਾਰੇ ਤਰੀਰੇ ਉਸੇ ਪਰਬੂ ਵੱਲੋਂ ਹਨ। ^੬ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵੀ ਰਈ ਤਰੀਰੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਰਚਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਮਾਰੇ ਤਰੀਰੇ ਉਸੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹਨ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਵਿੱਚ ਮਭ ਰਾਜ ਰਚਦਾ ਹੈ।

^੭ ਆਤਮਾ ਦਾ ਰਾਜ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸੱਚਦਾ ਹੈ। ਆਤਮਾ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਗਾਇਤਾ ਰਹਨ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਤੋਗਫਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ^੮ ਆਤਮਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਤ ਸਿਆਣਪ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣ ਲਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹੀ ਆਤਮਾ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ। ^੯ ਉਹੀ ਆਤਮਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪਰਦਾਨ ਰਚਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹੀ ਆਤਮਾ ਰਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੇਦੁਸਤੀ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ। ^{੧੦} ਦੂਸਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਰਸਿਮੇ ਰਹਨ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ

ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਯਗੰਮ ਵਾਰ ਰਹਨ ਦੀ, ਆਤੇ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਨੇਰ ਆਤੇ ਬਦ ਚੂਗਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਫਰਰ ਰਹਨ ਦੀ ਖੋਗਤਾ ਧਰਦਾਨ ਰਦਾ ਹੈ। ਆਤਮਾ ਰਿਮੇ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਧਰਦਾਨ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਧਰਦਾਨ ਰਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਰਿਮੇ ਦੂਸਰੇ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਉਨਹੁੰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਰਹਨ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ¹¹ਉਹੀ ਆਤਮਾ, ਇਹ ਸਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਦਾ ਹੈ। ਆਤਮਾ ਇਹ ਨਿਰਨਾ ਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਮਮੀਹ ਦਾ ਸਰੀਰ

¹² ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਰੀਰ ਰੇਵਲ ਇੱਕ ਹੈ, ਧਰ ਇਸਦੇ ਰਈ ਯੰਗ ਹਨ। ਗਾਂ, ਇੱਕੋ ਸਰੀਰ ਦੇ ਰਈ ਯੰਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਧਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਯੰਗ ਰੇਵਲ ਇੱਕ ਸਰੀਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮਮੀਹ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ¹³ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਯਹੂਦੀ ਹਨ ਆਤੇ ਕੁਝ ਯੂਨਾਨੀ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਹਨ; ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਗੁਲਾਮ ਹਨ ਆਤੇ ਕੁਝ ਆਜ਼ਾਦ ਹਨ। ਧਰ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਮਾਗੀਂ, ਇੱਕ ਸਰੀਰ ਬਣਨ ਲਈ ਬਧਤਿਮਥਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹੀ ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

¹⁴ ਆਤੇ ਇੱਕ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਹੁਤੇ ਯੰਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਬਹੁਤੇ ਸਾਰੇ ਯੰਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ¹⁵ ਇੱਕ ਧੈਰ ਯਾਥ ਮੱਰਦਾ ਹੈ “ਮੈਂ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਗਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਰੋਈ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ।” ਧਰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਯਾਥਣ ਨਾਲ, ਧੈਰ ਸਰੀਰ ਦਾ ਭਾਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ। ¹⁶ ਇੱਕ ਰੇਨ ਯਾਥਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਆੱਥ ਨਹੀਂ ਗਾਂ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਦਾ ਯੰਗ ਨਹੀਂ ਗਾਂ।” ਧਰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਯਾਥਣ ਨਾਲ, ਰੇਨ ਸਰੀਰ ਦਾ ਯੰਗ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਰਦਾ। ¹⁷ ਜੇ ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਹੀ ਇੱਕ ਆੱਥ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਸੁਣ ਮੱਰਣ ਦੇ ਖੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਾਂ ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਹੀ ਰੇਨ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਰਿਮੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁੰਘ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੱਰਦਾ। ¹⁸⁻¹⁹ ਜੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਹਰ ਇੱਕ ਯੰਗ ਇੱਕ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਹੋਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਰ ਜਿਵੇਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਾ ਉਸ ਨੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਯੰਗਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਥਾਂ ਬਣਾਈ ਹੈ। ²⁰ ਇਸੇ ਲਈ ਹੁਣ ਭਾਵੇਂ ਆਨੇਰਾਂ ਯੰਗ ਹਨ, ਸਰੀਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਹੈ।

²¹ ਆੱਥ ਹੱਥ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਮੱਰਦੀ, “ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ” ਆਤੇ ਸਿਰ ਧੈਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਮੱਰਦਾ, “ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।” ²² ਨਹੀਂ, ਸਰੀਰ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਯੰਗ ਰਮਚੋਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਮੱਚਮੁੱਚ ਬਹੁਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ। ²³ ਆਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਉਨਹੁੰ ਯੰਗਾਂ ਲਈ ਜਿਨਹੁੰ ਨੂੰ ਆਸੀ ਘੱਟ ਮਤਿਰਾਰ ਖੋਗ ਮਮਝਦੇ ਗਾਂ, ਆਸੀਂ ਉਨਹੁੰ ਵੱਲ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਗਾਂ। ਆਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਉਹ ਯੰਗ ਜਿਨਹੁੰ ਨੂੰ ਆਸੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਧਮੰਦ ਨਹੀਂ ਰਦੇ, ਆਸੀਂ ਉਨਹੁੰ ਵੱਲ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਗਾਂ। ²⁴ ਧਰ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਉਹ ਯੰਗ ਜਿਹੜੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹਨ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਖਾਸ ਧਿਆਨ

ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਯੰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਜੇ ਇਨਹੁੰ ਯੰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਗੋਰਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸਦੀ ਇਨਹੁੰ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ। ²⁵ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਵੰਡਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਨਮਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਯੰਗ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ। ²⁶ ਜੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਇੱਕ ਯੰਗ ਦੁੱਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਯੰਗ ਵੀ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਦੁੱਖੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਾਂ ਜੇ ਇੱਕ ਯੰਗ ਨੂੰ ਇੱਜਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਯੰਗ ਵੀ ਇਸ ਇੱਜਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

²⁷ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਮਮੀਹ ਦਾ ਸਰੀਰ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਰੋਈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਦਾ ਯੰਗ ਹੈ। ²⁸ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਰਲੀਮਿਯਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ: ਧਰਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ, ਦੂਸਰੀ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ, ਆਤੇ ਤੀਸਰੀ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ। ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਰਹਿਮਥੇ ਰਦੇ ਹਨ, ਉਨਹੁੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨਹੁੰ ਰੇਲ ਇਲਾਜ ਰਹਨ ਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਹਨ, ਉਨਹੁੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਯਾਗਵਾਈਆਂ ਰਰ ਮੱਰਣ ਦੇ ਖੋਗ ਹਨ, ਆਤੇ ਉਨਹੁੰ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਰਰ ਮੱਰਦੇ ਹਨ। ²⁹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਰਸੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਨਬੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਮਤਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਰਹਿਮਥੇ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਰਦੇ। ³⁰ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਰੇਲ ਦੂਜੇ ਦਾ ਇਲਾਜ ਰਹਨ ਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਦੇ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਨਹੁੰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਰਦੇ। ³¹ ਧਰ ਮੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗਨ ਦਾਤਾਂ ਦੀ ਧਰਾਧਤੀ ਰਹਨ ਦੀ ਰਾਮਨਾ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਤੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਬੋਤਮ ਮਾਗੁ ਰਖਾਉਂਦਾ ਗਾਂ।

ਧਰੇਮ ਹੀ ਸਰਵੋਤਮ ਦਾਤ ਹੈ

੧੩ ਮੈਂ ਭਾਵੇਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਜਾਂ ਦੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲ ਮੱਰਦਾ ਹੁੰਦਾਂ ਧਰ ਜੇ ਮੇਰੇ ਆੰਦਰ ਧਰੇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਗੁੰਜਣ ਵਾਲੀ ਘੰਟੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਹਨ ਵਾਲਾ ਛੈਣਾ ਹੀ ਗਾਂ। ² ਮੇਰੇ ਰੇਲ ਯਗੰਮ ਵਾਰ ਦੀ ਦਾਤ ਹੋ ਮੱਰਦੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭੇਤਾਂ ਤੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਮਮਝਨ ਵਾਲਾ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਗਾਂ, ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਰੇਲ ਬਹੁਤੇ ਵੱਡਾ ਵਿਸਵਾਸ ਵੀ ਹੋ ਮੱਰਦਾ ਜੇ ਧਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਖਿਸਰਾਉਣ ਖੋਗ ਹੋਵੇ। ਧਰ ਮੇਰੇ ਆੰਦਰ ਧਰੇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨਹੁੰ ਸਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਵੀ ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਗਾਂ। ³ ਮੈਂ ਭਾਵੇਂ ਆਧਤੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭੇਜਨ ਲਈ ਦੇ ਦੇਵਾਂ। ਆਤੇ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਆਧਣਾ ਸਰੀਰ ਬਲੀ ਦੀ ਵਸਤੁ ਵਾਂਗ ਯੰਗ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਦਾ ਦੇਵਾਂ ਧਰ ਜੇ ਮੇਰੇ ਆੰਦਰ ਧਰੇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨਹੁੰ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਰੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ।

⁴ ਧਰੇਮ ਮਹਿਜ ਆਤੇ ਦਿਆਲੂ ਹੈ। ਇਹ ਈਰਖਾਲੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਆਤੇ ਇਹ ਘਰੰਡੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ⁵ ਧਰੇਮ ਮਥਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਧਰੇਮ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਆਤੇ ਧਰੇਮ ਆਮਾਨੀ ਨਾਲ

ਰਹੋਯੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਯੁਰੇਮ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰੀਤੇ ਗਏ ਗੰਦੇ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਨਹੀਂ ਰੁੱਖਦਾ।^੬ ਯੁਰੇਮ ਬਦੀ ਨਾਲ ਯੁਰਮੰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਯਰ ਯੁਰੇਮ ਮੱਚ ਨਾਲ ਯੁਰਮੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।^੭ ਯੁਰੇਮ ਖਾਮੇਮੀ ਨਾਲ ਮਭ ਕੁਝ ਬਰਦਾਮਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਯੁਰੇਮ ਮਦਾ ਭਰੇਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮਦਾ ਆਮਵੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਝੱਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

^੮ ਯੁਰੇਮ ਕਦੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਯੁਰੇਮ ਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਯਰ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਯਰ ਇਹ ਦਾਤਾਂ ਮੁੱਚ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਗਿਆਨ ਦੀ ਦਾਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਯਰ ਇਹ ਵੀ ਮੁੱਚ ਜਾਣਗੀ।^੯ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੁੱਚ ਜਾਣਗੀਆਂ ਰਿਉਰਿ ਜੇ ਇਹ ਗਿਆਨ, ਆਤੇ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਬਾਣੀਆਂ ਜੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਨ, ਯੁਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ।^{੧੦} ਯਰ ਜਦੋਂ ਯੁਰਣਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੰਧੁਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਮੁੱਚ ਜਾਣਗੀਆਂ।

^{੧੧} ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬੱਚਾ ਸਾਂ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਸਾਂ, ਮੈਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਮੋਚਦਾ ਸਾਂ, ਮੈਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਵਿਉਂਤਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸਾਂ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ, ਮੈਂ ਬਚਪਨ ਦੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਢੰਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ।^{੧੨} ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਣ ਆਮੀਂ ਇਉਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਰਿਮੇ ਕਾਲੇ ਮੀਮੇ ਵਿੱਚ ਝਾਰ ਰਹੇ ਹੋਈਏ। ਯਰ ਉਦੋਂ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੰਨੇ ਯੁਰੇਮ ਦੇ ਗੀ ਗਿਆਨ ਹੈ। ਯਰ ਉਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਮੰਧੁਰਣ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਸੀ।^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਉਮੀਦ ਆਤੇ ਯੁਰੇਮ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਚੀਆਂ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਯੁਰੇਮ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਾਣਗੇ।

ਆਤਮਕ ਦਾਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸਿਖਾ ਲਈ ਕਰੋ

੧੪

^੧ ਯੁਰੇਮ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੇਸਿਮ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਆਤਮਕ ਦਾਤਾਂ ਯੁਰਾਧਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਖਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਤੇ ਜਿਹੜੀ ਦਾਤ ਦੀ ਮੰਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਭ ਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਯੁਰੇਮ ਵਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ।^੨ ਮੈਂ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵਿਯਕਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਵੱਖਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣ ਦੀ ਦਾਤ ਹੈ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਿਗਾ, ਯਰ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਿਗਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਉਹ ਤਾਂ ਆਤਮਾ ਰਾਹੀਂ ਗੁਧਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸਿਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।^{੩-੪} ਯਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਵੱਖਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰ ਸਿਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਿਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਜਿਹੜਾ ਯੁਰੇਮ ਵਾਰ ਬੋਲ ਸਿਗਾ ਹੈ ਉਹ ਤਾਂ ਮੁੱਢਲੀ ਕਲੀਮਿਆ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਿਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

^੫ ਮੇਰੀ ਚਾਹਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਣ ਦੀ ਦਾਤ ਹੋਵੇ। ਯਰ ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਹ

ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯੁਰੇਮ ਵਾਰ ਕਰ ਸੱਕੋ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਤੀ ਯੁਰੇਮ ਵਾਰ ਕਰਦਾ ਉਹ ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕੇਵਲ ਵੱਖੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹੀ ਬੋਲ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਵੱਖੇ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਯੁਰੇਮ ਵਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋ ਭਾਸ਼ੀਆ ਬਣ ਸੱਕੇ। ਫੇਰ ਕਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨਾਲ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲ ਸੱਕਦੀ ਹੈ।

^੬ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਵਾਂ ਆਤੇ ਮੈਂ ਵੱਖੇ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਾਂ ਕੀ ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਮਿਲੇਗਾ? ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੋਈ ਕਰਮ ਮੱਚ ਜਾਂ ਗਿਆਨ, ਕੋਈ ਯੁਰੇਮ ਵਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗਾ।

^੭ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਿਰਜੀਵ ਵਸਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਖੰਮਸੀ ਜਾਂ ਰਬਾਬ, ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਸੁਰ ਸਯੱਮਤ ਨਾ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵਜਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮੰਗੀ ਤੁਹੀਂ ਸਮਝੋਗੇ। ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਸੁਰ ਸਯੱਮਤਤਾ ਨਾਲ ਵਜਾਵੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਯੁਰ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸੱਕੋਗੇ ਆਤੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਜੇ ਤੁਹੀਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸਯੱਮਤ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੈਨਕਾਂ ਨੂੰ ਯਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸੱਕੇਗਾ ਕਿ ਲੜਾਈ ਲਈ ਕਦੋਂ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਹੈ।^{੮-੯} ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਦ ਸਮਝਣ ਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਯੱਮਤਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲੋਗੇ ਤਾਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਸਮਝ ਸੀ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਗਵਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ।^{੧੦} ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਢੰਗ ਹਨ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਯੁਰੇਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।^{੧੧} ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਯਕਤੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ, ਮੈਂ ਮੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਟਿੱਠਣੀ ਆਸੀਬ ਹੈ। ਆਤੇ ਉਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਟਿੱਠਣੀ ਆਸੀਬ ਹੈ।^{੧੨} ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹੋ ਗੱਲ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਵੱਧੇਰੇ ਆਤਮਕ ਦਾਤਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਤਾਂ ਨੂੰ ਯੁਰਾਧਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਵੱਧਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿਯਕਤੀ ਕੋਲੋਂ ਵੱਖੇ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਣ ਦੀ ਦਾਤ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਯੁਰਾਧਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸਦੀ ਵਿਯਕਤੀ ਆਸੀਬ ਵੀ ਕਰ ਸੱਕੇ।^{੧੪} ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰਿਮੇ ਦੂਸਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਯੁਰਾਧਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਸਿਰਫ਼ ਮੇਰਾ ਆਤਮਾ ਹੀ ਯੁਰਾਧਨਾ ਕਰ ਸਿਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਮੇਰਾ ਮਨ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਯੁਰਾਧਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।^{੧੫} ਤਾਂ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਯੁਰਾਧਨਾ ਕਰਾਂਗਾ, ਯਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨਾਲ ਵੀ ਯੁਰਾਧਨਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਗਵਾਵਾਂਗਾ, ਯਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨਾਲ ਵੀ ਗਵਾਵਾਂਗਾ।^{੧੬} ਤੁਸੀਂ ਸਹਾਇਤਾ ਆਪਣੇ

ਯਾਤਮਾ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋਵੇਂ। ਧਰ ਉਹ ਵਿਯਾਤੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਯੰਨਵਾਦ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਮਝਦਾ ਉਹ “ਯਾਮੀਨ” ਰਹਿਣ ਦੇ ਖੋਗ ਰਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਉਰਿ ਉਮ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਰੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋ।^{੧੭} ਤੁਮੀਂ ਭਾਵੇਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੁਰ ਮਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋਵੇਂ, ਧਰ ਇਹ ਰਿਮੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੁਸਰੇ ਵਿਯਾਤੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਰਦਦਾ।

^{੧੮} ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਵੱਖੇ-ਵੱਖਰੀਯਾ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਣ ਦੀ ਦਾਤ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।^{੧੮} ਧਰ ਰਲੀਮਿਯਾ ਦੀਯਾ ਇੱਕਤਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਯਜਿਹੇ ਯੰਜ ਮਬਦ ਬੋਲਣੇ ਧਮਦ ਰਗਾਂਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਵੱਖੇ-ਵੱਖਰੀਯਾ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਬਦ ਬੋਲਣ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਮਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਯਾਧਣੀ ਮਮਝ ਨਾਲ ਬੋਲਣਾ ਵੱਧੇਰੇ ਧਮਦ ਰਗਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਯਾ ਦੇ ਮੱਦਾਂ।

^{੨੦} ਭਰਾਵੇ ਯਾਤੇ ਭੈਣੇ, ਮੈਂ ਬੱਚਿਯਾ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਮੋਚਦਾ। ਬਰੀ ਦੀਯਾ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯਮੀਂ ਬੱਚਿਯਾ ਨੂੰ ਧਮਦ ਰਦਦੇ ਹਾਂ। ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਧਣੀ ਮੋਚ ਵਿੱਚ ਧਰੋਢ ਲੋਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੨੧} ਖੋਬੀਯਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਯਾ ਹੈ:

“ਵੱਖੇ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਰਾਂ ਗਹੀਂ ਯਾਤੇ ਧਰਦੇਮੀਯਾ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਨ ਦੁਯਾਧਾ

ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰਗਾਂਗਾ, ਧਰੰਤੂ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਲੋਰ ਮੋਰੀ ਯਾਗਿਯਾ ਦਾ ਧਾਲਣ ਨਹੀਂ ਰਦਨਗੇ।” ਯਸਾਯਾਹ ੨੮:੧੧-੧੨

ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਧਰਭੂ ਯਾਧਦਾ ਹੈ।

^{੨੨} ਇਸ ਲਈ ਵੱਖਰੀਯਾ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਣ ਦੀ ਦਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਧਰਮਾਣ ਹੈ, ਜੇ ਵਿਸਵਾਮੀ ਹਨ, ਨਾ ਰਿ ਯਵਿਸਵਾਮੀਯਾ ਲਈ। ਯਗੰਮੀ ਵਾਰ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਲਈ ਹਨ, ਨਾ ਰਿ ਯਵਿਸਵਾਮੀਯਾ ਲਈ।^{੨੩} ਫਰਜ਼ ਰੇ ਰਿ ਮਬੁੱਚੀ ਰਲੀਮਿਯਾ ਇਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਯਾਤੇ ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਵੱਖੇ-ਵੱਖਰੀਯਾ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਰੁਝ ਲੋਰ, ਜਿਹੜੇ ਮਮਝ ਨਹੀਂ ਮੱਦਦੇ ਜਾਂ ਯਵਿਸਵਾਮੀ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਯਾਉਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਯਾਧਣਗੇ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਰਮਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹੋ।^{੨੪} ਧਰੰਤੂ ਫਰਜ਼ ਰੇ ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਯਗੰਮ ਵਾਰ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ ਯਾਤੇ ਇੱਕ ਵਿਯਾਤੀ ਯਜਿਹਾ ਯਾਉਦਾ ਹੈ ਜੇ ਵਿਸਵਾਮ ਨਹੀਂ ਰਦਦਾ ਜਾਂ ਨਾ ਮਮਝ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਭਵਿੱਖਥਾਈ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ, ਫੇਰ ਇਹ ਉਸ ਵਿਯਾਤੀ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਧਰਦਰਸਿਤ ਰਦਨਗੇ, ਯਾਤੇ ਉਸਦੀ ਧਰੰਥ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰਿਯਾ ਦੇ ਯਾਧਣ ਦੇ ਯਾਧਾਧ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗੀ।^{੨੫} ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀਯਾ ਗੁਧਤ ਗੱਲਾਂ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਯਾ ਜਾਣਗੀਯਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵਿਯਾਤੀ ਝੁਰ ਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰੇਗਾ। ਉਹ ਯਾਧੇਗਾ, “ਰਿ ਮੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ।”

ਤੁਹਾਡੀਯਾ ਗੋਮਟੀਯਾ ਤੋਂ
ਰਲੀਮਿਯਾ ਦੀ ਮਦਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

^{੨੬} ਇਸ ਲਈ ਭਰਾਵੇ ਯਾਤੇ ਭੈਣੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੀ ਰਦਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਵੇਗੇ, ਤਾਂ ਰਿਮੇ ਰੋਲ ਇੱਕ ਗੀਤ ਹੈ, ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਵਿਯਾਤੀ ਰੋਲ ਇੱਕ ਉਧਦੇਮ ਹੈ, ਦੁਸਰੇ ਵਿਯਾਤੀ ਰੋਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਵਾਂ ਮੱਚ ਹੈ, ਰੋਈ ਵੱਖਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਯਾਤੇ ਹੋਰ ਦੁਸਰਾ ਵਿਯਾਤੀ ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਯਾਧਿਯਾ ਰਦਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਯਾ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਰਲੀਮਿਯਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰਦਨਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੨੭} ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਰੋਈ ਇੱਕ ਵਿਯਾਤੀ ਵੱਖਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੇ ਵਿਯਾਤੀਯਾ ਜਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਤਿੰਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰੀ ਸਿਰ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਵਿਯਾਤੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦੀ ਵਿਯਾਧਿਯਾ ਰਦਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੨੮} ਧਰ ਜੇ ਉੱਥੇ ਯਨੁਵਾਦ ਰਦਨ ਵਾਲਾ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫੇਰ ਵੱਖਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਵਿਯਾਤੀ ਨੂੰ ਰਲੀਮਿਯਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਵਿਯਾਤੀ ਨੂੰ ਰੋਵਲ ਯਾਧਣੇ-ਯਾਧ ਨਾਲ ਜਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰਦਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

^{੨੯} ਸਿਰਫ਼ ਦੇ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਦੁਤਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਨਾ ਰਦਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਉਹ ਰੀ ਯਾਧਦੇ ਹਨ।^{੩੦} ਯਾਤੇ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਰਿਮੇ ਦੁਸਰੇ ਨੂੰ ਮੱਦਦ ਧਰਾਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਰਿ ਉੱਥੇ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਰਿਲਾਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਰੁਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੩੧} ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਹੀ ਇੱਕ ਦੁਜੇ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਯਗੰਮੀ ਵਾਰ ਰਹ ਮੱਦਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਬੂਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਯਾਯਾ ਯਾਤੇ ਹੱਮਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਮੱਦਦਾ ਹੈ।^{੩੨} ਨਥੀਯਾ ਦੇ ਯਾਤਮਾ ਖੁਦ ਨਥੀਯਾ ਦੇ ਯਾਧਿਰਾਧ ਵਿੱਚ ਹਨ।^{੩੩} ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਾਧਿਰਾਧ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਗੋਂ ਮਾਤੀ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।

^{੩੪} ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਲੀਮਿਯਾ ਦੀਯਾ ਇੱਕਤਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਧੇਮ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀਯਾ ਮਾਰੀਯਾ ਰਲੀਮਿਯਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਵੇਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਯੋਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਦਿਜਾਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਧੀਨਤਾ ਮਵੀਰਾਧ ਰਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਖੁਮਾ ਦੀ ਸਰ੍ਹਾ ਯਾਧਦੀ ਹੈ।^{੩੫} ਜੇ ਰੋਈ ਯਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਯੋਰਤਾਂ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਯਾ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰ ਯਾਧੇ ਯਾਧਣੇ ਧਤੀਯਾ ਰੋਲੋਂ ਖੁੱਫ਼ਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਲਈ ਰਲੀਮਿਯਾ ਦੀ ਮਭਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣਾ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।^{੩੬} ਰੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਯਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਯਾਈ ਹੈ? ਨਹੀਂ। ਜਾਂ ਰੀ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਮੀਂ ਹੀ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਉਧਦੇਮ ਧਰਾਧਤ ਰੀਤੇ ਹਨ? ਨਹੀਂ!^{੩੭} ਜੇਰਰ ਇੱਕ ਵਿਯਾਤੀ ਯਾਧਣੇ-ਯਾਧ ਨੂੰ ਨਥੀ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਰਿ ਉਸ ਰੋਲ ਯਾਤਮਰ ਦਾਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਖ ਰਿਗਾ ਹਾਂ ਉਹ ਧਰਭੂ ਦਾ

ਗੁਰਮ ਹੈ। ੩੮ ਜੇ ਵਿਆਰਤੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।

੩੯ ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇਂ ਆਉਣੇ, ਆਲੀ ਆਗੰਮ ਵਾਰ ਦੀ ਦਾਤ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਕਰੋ। ਧਰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਦੀ ਦਾਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾ ਰੋਕੇ। ੪੦ ਮਗੋਂ ਗੁਰ ਗੱਲ ਉਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ।

ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

੧੫ ੧ ਗੁਰ ਭਰਾਵੇਂ ਆਉਣੇ, ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਕਰੋ ਜਿਸ ਆਉਂਦੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮੰਦੇਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਫੜੀ ਰੱਖਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ। ੨ ਇਸ ਮੰਦੇਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਬਚਦੇ ਹੋ। ਧਰਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵੱਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ, ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਆਵੱਸ ਹੈ।

੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹੀ ਮੰਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਪੁਰਾਣੇ ਰੀਤਾਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ। ਕਿ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਲਈ ਮਰਿਆਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਖੋਬੀਆਂ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ। ੪ ਕਿ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਜਿਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੋਬੀਆਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ। ੫ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੂੰ ਦੀਦਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੇਰ ੧੨ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਦੀਦਾਰ ਦਿੱਤਾ। ੬ ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ੪੦੦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਇੰਦਰ ਵੇਲੇ ਪੁਰਾਣਿਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ। ਧਰਮ ਕੁਝ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ੭ ਫੇਰ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਆਕੁਬ ਨੂੰ ਦੀਦਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮਾਰੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਦੀਦਾਰ ਦਿੱਤਾ। ੮ ਮਭ ਤੋਂ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਮੇਨੂੰ ਦੀਦਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਇੰਦਰ ਮਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਮੇ ਬੱਚੇ ਵਰਗਾ ਸੀ।

੯ ਆਉਂਦੇ ਮਾਰੇ ਰਸੂਲ ਮੈਥੋਂ ਮਗਰ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਮਤਾਇਆ ਸੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਰਸੂਲ ਆਖਵਾਉਣ ਦੇ ਵੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ੧੦ ਧਰਮ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਰਿਆ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਜੇ ਗਾਂ ਮੇਂ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਕਰਿਆ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਉਹ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਈ। ਮੈਂ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ। ਧਰਮ ਇਹ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮਾਂ ਜੋ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਮਾਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਰਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੀ। ੧੧ ਇਸ ਲਈ ਫੇਰ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਰੀਤਾਂ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੂਸਰੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਰੀਤਾਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਆਮੀਂ ਮਾਰੇ ਇੰਦਰ ਜਿਹੇ ਮੰਦੇਸ ਦਾ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਆਮੀਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦੇ ਆਉਂਦੇ

੧੨ ਧਰਮ ਜੇਕਰ ਆਮੀਂ ਪੁਰਾਣੇ ਰੀਤਾਂ ਹੈ ਕਿ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਤੋਂ ਉੱਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਦ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਇਵੇਂ ਕਿਉਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਜੀ ਉੱਠਦੇ? ੧੩ ਜੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦਾ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਵੀ ਮੁਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ। ੧੪ ਅਤੇ ਜੇ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ, ਤਾਂ ਜਿਸ ਮੰਦੇਸ ਦਾ ਆਮੀਂ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਆਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਆਉਂਦੇ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ। ੧੫ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਆਮੀਂ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਉਂਦੇ ਖੁਠ ਬੋਲਣ ਦੇ ਦੋਸੀ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀਂ ਇਹ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜਿਵਾਲਿਆ। ੧੬ ਜੇ ਮੇਰੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜੀ ਜਿਵਾਲਿਆ ਗਿਆ। ੧੭ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਗਲੇ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸੀ ਹੋ। ੧੮ ਅਤੇ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਗੁਲਾਬ ਗਏ ਹਨ। ੧੯ ਜੇ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਵਿੱਚ ਮਾਡੀ ਆਮ ਮਿਰਫ ਇਸ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੱਲ ਤੱਕ ਹੀ ਮੀਮਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਮਾਰਿਆ ਉੱਤੇ ਤਰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰਮ ਮਾਰੇ ਉੱਤੇ ਵਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੨੦ ਧਰਮ ਇਹ ਮੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਗਿਆ; ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਨਿਗਰਾਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਹੜੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ੨੧ ਉਵੇਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕੀਂ ਇੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਕਾਰਣ ਮਰਦੇ ਹਨ, ਮੁਰਦੇ ਵੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵੱਲ ਮਿਰਫ ਇੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਦੇ ਕਾਰਣ ਜੀ ਉੱਠਦੇ ਹਨ। ੨੨ ਆਉਂਦੇ ਦੇ ਕਾਰਣ ਆਮੀਂ ਮਾਰੇ ਮਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਦੇ ਕਾਰਣ ਆਮੀਂ ਮਾਰੇ ਫੇਰ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ੨੩ ਧਰਮ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਢੁਕਵੀਂ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਜੀ ਉੱਠੇਗਾ। ਮਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਸੀ। ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਆਉਂਦੇ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਦੇ ਹਨ, ਪੁਨਰ ਜੀਵਨ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਨਗੇ। ੨੪ ਫੇਰ ਅਤੇ ਆਉਂਦੇ। ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਮਾਮਰਾਂ, ਆਉਂਦੇ ਰੀਤਾਂ ਅਤੇ ਮਰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੂੰ ਗੁਜ ਮੱਧ ਦੇਵੇਗਾ।

੨੫ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਤੱਕ ਗੁਜ ਗੁਜ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਰੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਮਹੀ ਆਉਂਦੇ ਦੇ ਮਾਮਨ ਹੋਠ ਨਹੀਂ ਲੈ ਆਉਂਦਾ। ੨੬ ਤੁਹਾਡੇ ਰੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਆਉਂਦੇ ਦੁਸਮਣ, ਮੇਰੇ ਹੋਵੇਗੀ। ੨੭ ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: “ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਉਂਦੇ ਨਿਯੰਤਰਤ ਹੋਣਾਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।” ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਉਂਦੇ ਹੈ, “ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ”

੧੫:੨੨ ਹਵਾਲਾ: ਜਬੂਰ ੮:੬

ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਥਮਤ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠਾਂ ਥਾਉਂਦਾ ਹੈ।^{੨੮} ਜਦੋਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਮਸੀਹ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਰੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਖੁੱਤਰ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰ ਹੇਠਾਂ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਵੀ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਧੀਨ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਕੂਮਤ ਰਹੇਗਾ।

^{੨੯} ਜੇਸਰ ਲੋਰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜੀ ਉੱਠਦੇ, ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਹ ਲੋਰ ਵੀ ਰਹਨਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਲਈ ਬਧਤਿਮਭਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? ਜੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਜੀ ਉੱਠਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲੋਰ ਬਧਤਿਮਭਾ ਕਿਉਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ?

^{੩੦} ਆਤੇ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਵੀ? ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਥਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ^{੩੧} ਮੈਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮਰਦਾ ਹਾਂ। ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਇਹ ਉਠਾ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਖਿਸੂ ਸਾਡੇ ਧਰਤੂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਭਾਣ ਰਦਾ ਹਾਂ। ^{੩੨} ਜੇ ਮੈਂ ਆਫਸਮ ਵਿੱਚ ਰੇਵਲ ਮਨੁੱਖੀ ਰਾਹਣਾ ਰਹੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਸਾਂ, ਰੇਵਲ ਆਪਣੇ ਆਭਿਮਾਨ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਨ ਖਾਤਰ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਰੋਟੀ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਜੇਸਰ ਲੋਰ ਮੇਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜੀ ਉੱਠਦੇ ਫੇਰ, “ਆਉ, ਆਸੀਂ ਖਾਈਏ ਆਤੇ ਪੀਈਏ, ਕਿਉਂ ਜੇ ਰਲਹ ਆਸੀਂ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗੇ।”^੩

^{੩੩} ਮੁਖਰ ਨਾ ਬਣੇ, “ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।” ^{੩੪} ਸਗੀ ਸਾਹ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਸੁਬੂ ਰਹੇ ਆਤੇ ਧਾਧ ਰਹਨੇ ਬੰਦ ਰਹ ਦਿਉ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲੋਰ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਇਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ?

^{੩੫} ਧਰ ਰੋਟੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਖੁੱਫ ਮੱਰਦਾ ਹੈ, “ਮੁਰਦੇ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਕਿਵੇਂ ਜੀ ਉੱਠਦੇ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ?” ^{੩੬} ਇਹ ਧਰਮਨ ਮੁਰੱਖਤਾ ਭਰੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ ਬੀਜਦੇ ਹੋ ਇਸ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਆਤੇ ਉੱਗਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮਰਨਾ ਖਵੇਗਾ। ^{੩੭} ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬੀਜ ਬੀਜਦੇ ਹੋ, ਇਸਦਾ ਉਹ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਮਗਰੋਂ ਧਰਾਧਤ ਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਬੀਜਦੇ ਹੋ, ਇਹ ਰਣਰ ਦਾ ਦਾਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫਲ ਦਾ ਦਾਣਾ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਧਰਾਧਤ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਬੀਜ ਹੈ। ^{੩੮} ਧਰ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਸ ਬੀਜ ਨੂੰ ਉਹ ਸਰੀਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਉਹ (ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ) ਰਾਮਨਾ ਰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਸ ਬੀਜ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਸਰੀਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ^{੩੯} ਜਿਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮਾਮ ਇੱਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਨਸਾਨਾਂ ਦਾ ਮਾਮ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ। ਆਤੇ ਖੰਫੀਆਂ ਦਾ ਮਾਮ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ। ਆਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਦਾ ਮਾਮ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ^{੪੦} ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਦਰਗੀ ਸਰੀਰ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਭੇਤਿਰ ਸਰੀਰ ਵੀ। ਧਰਤੂ ਮਦਰਗੀ ਸਰੀਰਾਂ ਦੀ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭੇਤਿਰ ਸਰੀਰਾਂ ਦੀ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ^{੪੧} ਮੁਰਜ ਦੀ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਚੰਦਰਮਾ ਦੀ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਤੇ ਹਰ ਤਾਰਾ ਆਪਣੀ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

^{੪੨} ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਸਰੀਰ ਬੀਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਸੜ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਸਰੀਰ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਜਿਵਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਨਸਟ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਆ ਮੱਰਦਾ। ^{੪੩} ਜਦੋਂ ਸਰੀਰ “ਬੀਜਿਆ” ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਰੋਟੀ ਮਤਿਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਧਰ ਇਹ ਮਹਿਮਾ ਵਿੱਚ ਜਿਵਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਰੀਰ “ਬੀਜਿਆ” ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੁੰਦਾ ਧਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਜੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਲਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ^{੪੪} ਜਿਹੜਾ ਸਰੀਰ “ਬੀਜਿਆ” ਗਿਆ ਹੈ ਭੇਤਿਰ ਸਰੀਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਜੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਆਤਮਰ ਸਰੀਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਵੇਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਭੇਤਿਰ ਸਰੀਰ ਹੁੰਦਾ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਆਤਮਰ ਸਰੀਰ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ^{੪੫} ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ: “ਧਹਿਲਾ ਮਨੁਖ ਜਿਉਂਦੀ ਹੋਂਦ ਬਣਿਆ” ਧਰ ਆਖਰੀ ਮਨੁਖ ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਬਣ ਗਿਆ ਜੇ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ^{੪੬} ਆਤਮਰ ਮਨੁਖ ਧਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਹ ਭੇਤਿਰ ਮਨੁਖ ਮੀ ਜੇ ਧਹਿਲਾਂ ਆਇਆ। ਫੇਰ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਤਮਰ ਮਨੁਖ ਆਇਆ। ^{੪੭} ਧਹਿਲਾਂ ਮਨੁਖ ਧਰਤੀ ਦੀ ਯੂੜ ਤੋਂ ਬਣਿਆ, ਦੂਸਰਾ ਮਨੁਖ ਮਦਰਗ ਤੋਂ ਆਇਆ। ^{੪੮} ਲੋਰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਧਹਿਲੇ ਮਨੁਖ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਧਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਮਦਰਗ ਦੇ ਹਨ ਮਦਰਗ ਦੇ ਮਨੁਖ ਵਰਗੇ ਹਨ। ^{੪੯} ਆਸੀਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਨੁਖ ਵਰਗੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਸੀਂ ਵੀ ਮਦਰਗ ਦੇ ਮਨੁਖ ਵਰਗੇ ਬਣਾਏ ਜਾਵਾਂਗੇ।

^{੫੦} ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ; ਮਾਮ ਆਤੇ ਲਹੂ ਧਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਾਜ ਦੇ ਆਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਮੱਰਦੇ। ਇੱਕ ਨਾਮਮਾਨ ਚੀਜ਼ ਰਦੇ ਵੀ ਆਮਰ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸੰਮਲਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਮੱਰਦੀ। ^{੫੧} ਧਰ ਸੁਣੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਭੇਤ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਆਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਗਰੋਂ ਨਹੀਂ ਧਰਤੂ ਆਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬਦਲ ਜਾਵਾਂਗੇ। ^{੫੨} ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਛਣ ਹੀ ਲੱਗੇਗਾ। ਆਸੀਂ ਆੱਖ ਦੇ ਫੇਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਦਲ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਜਦੋਂ ਆਖਰੀ ਤੁਰਤੀ ਵੱਜੇਗੀ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਰਤੀ ਵਜਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਆਤੇ ਉਹ ਵਿਸਵਾਸੀ ਜਿਹੜੇ ਮਰ ਗਏ ਹਨ ਜੀਵਨ ਲਈ ਉੱਠਾਏ

ਜਾਣਗੇ। ਆਉ ਉਹ ਸਰੀਰ ਧਰਾਧਰ ਰਹਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਜਾ ਸਕਦੇ।^{੪੩} ਰਿਉਰਿ ਇਸ ਨਾਮਵਾਨ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਆਵਿਨਾਮੀ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਧਰਿਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਉ ਉਸ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਜੋ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਰੀਰ ਧੁਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਮਰਦਾ।^{੪੪} ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਨਾਮਵਾਨ ਸਰੀਰ ਆਵਿਨਾਮ ਨੂੰ ਧਾਰਣ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਆਉ ਇਹ ਮਰਨਸੀਲ ਸਰੀਰ ਆਮਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਣ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਤਾਂ ਧੇਥੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਆਖਿਆ ਸੱਚ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ:

“ਮੈਂ ਤੇ ਜਿੱਤ ਵਿੱਚ ਧਰਾਜਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।” ਯਸਾਯਾਹ ੨੫:੮

੪੫ “ਮੇਰੇ ਤੋਹੀ ਜਿੱਤ ਰਿੱਥੇ ਹੈ?” ਰਬਰੇ,

ਤੋਹੀ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਰਤੀ ਰਿੱਥੇ ਹੈ?” ਰੋਮੇਆ ੧੩:੧੪

੪੬ ਮੈਂ ਤੇ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਰਤੀ ਧਾਧ ਹੈ। ਆਉ ਧਾਧ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨੇਮ ਹੈ।^{੪੭} ਧਰੰਤੂ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੁਰਗਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਧਰੰਤੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਰਾਹੀਂ ਜਿੱਤ ਧਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੪੮ ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਧਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇ ਆਉ ਭੈਣੇ ਤਰੜੇ ਹੋਵੇ। ਰਿਮੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਧਣੇ ਆਧ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦਿਉ। ਧੁਰੀ ਤਰਗਾਂ ਆਧਨੇ ਆਧ ਨੂੰ ਰੁਮੇਸਾ ਧਰੰਤੂ ਦੇ ਰਾਜ ਨਮਿੱਤ ਕਰ ਦਿਉ। ਤੁਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਰਾਜ ਤੁਮੀਂ ਧਰੰਤੂ ਵਿੱਚ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਵਿਆਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਉਗਰਾਈ

੧੬ ਗੁਣ, ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧੇਮੇ ਦੀ ਉਗਰਾਈ ਖਾਰੇ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਗਲਾਤਿਯਾ ਦੀ ਰਲੀਮਿਯਾ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾ ਮੀ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਰੇ।^੧ ਗੁਣ ਤੇ ਦੇ ਹਰ ਧਰਿਲੇ ਦਿਨ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਆਨੁਸਾਰ ਧੈਮਿਆਂ ਦੀ ਕੁਝ ਕਰਮ ਬਨਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਨ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਰੱਖੋ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਉੱਤੇ ਆਧਣਾ ਧੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਧਵੇਗਾ।^੨ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਵਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਧਰਾਧਰ ਕਰਨ ਯਨੁਸਲਮ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਇਹ ਉਹੀ ਲੋਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਸੇਸ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣੋਗੇ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਧਛਾਣ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।^੩ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵੀ ਜਾਣਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇਗਾ, ਫੇਰ ਇਹ ਆਦਮੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਾਣਗੇ।

ਧੈਲੁਮ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ

੪ ਮੇਰੀ ਯੋਜਨਾ ਮਰਦੂਨਿਯਾ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਰਦੂਨਿਯਾ ਵਿੱਚੋਂ ਮਫਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਖਾਦ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਵਾਂਗਾ।^੬ ਸਾਇਦ ਮੈਂ ਕੁਝ ਮਮੋਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਠਹਿਰਾਂਗਾ। ਜੇ ਮੌਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਾਰੀਆਂ ਸਰਦੀਆਂ ਠਹਿਰਾਂ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਮਫਰ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਜਾਵਾਂ, ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।^੭ ਇਸ ਵਾਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਬੋਝੇ ਮਮੋਂ ਲਈ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਲਮੇਰੇ

ਮਮੋਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਠਹਿਰਨ ਦੀ ਆਮ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।^੮ ਧਰੰਤੂ ਧੰਤੋਰੁਮ ਤੱਕ ਮੈਂ ਇਫੇਸੱਸ ਠਹਿਰਾਂਗਾ।^੯ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਆਵਸਰ ਕਾਰਣ ਠਹਿਰਾਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਆਉ ਫਲਦਾਇੱਕ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ।

੧੦ ਸਾਇਦ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਵੇ। ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਇਸ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦਾਇੱਕ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸਿਸ ਕਰਨੀ। ਉਹ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਧਰੰਤੂ ਲਈ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।^{੧੧} ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ, ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸਦੀ ਆਵੰਗਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸਾਤੰਮਈ ਵੰਗ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਆ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਹੋਰਨਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਸਹਿਤ ਉਸਦੀ ਵਾਧਮੀ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

੧੨ ਗੁਣ ਆਧਣੇ ਭਰਾ ਆਧੁੱਲੇਸ ਖਾਰੇ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਆਉਣ ਲਈ ਜੋਰਦਾਰ ਧਰੋਰਣਾ ਕੀਤੀ ਮੀ। ਧਰ ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਉਹ ਗੁਣੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਵੇਗਾ।

ਧੈਲੁਮ ਆਧਣਾ ਧੰਤਰ ਮਥਾਧਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

੧੩ ਸਾਵੰਧਾਨ ਰਹੋ। ਨਿਗਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੜ੍ਹ ਰਹੋ। ਰੋਮਲਾ ਰੱਖਣਾ ਆਉ ਮਜਬੂਤ ਬਨਣਾ।^{੧੪} ਹਰ ਗੱਲ ਧਿਆਰ ਨਾਲ ਕਰਨਾ।

੧੫-੧੬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਤਫਨਾਮ ਆਉ ਉਸਦਾ ਧਰਿਵਾਰ ਆਛਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਰਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਧਣੇ ਆਧ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਆਰਧਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਰਾਵੇ ਆਉ ਭੈਣੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਆਨੁਸਰਣ ਕਰੋ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਆਉ ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੧੭ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਕਿ ਸਤਫਨਾਮ, ਫਰਤੂਨਾਤੁਸ, ਆਉ ਆਖਾਇੰਕੁਸ ਇੱਥੇ ਆਏ ਹਨ। ਤੁਮੀਂ ਭਾਵੇਂ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਖਾਦ ਧੁਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।^{੧੮} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਆਉ ਤੁਹਾਡੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਰਾਗਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

੧੯ ਆਸਿਯਾ ਦੀਆਂ ਰਲੀਮਿਯਾਵਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਕੂਲਾ ਆਉ ਧਰਿਸੱਕਾ ਧਰੰਤੂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦੇ ਹਨ। ਆਉ ਜਿਹੜੀ ਰਲੀਮਿਯਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰ ਜੁੜ ਬੈਠਦੀ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦੀ ਹੈ।^{੨੦} ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਭਰਾ ਆਉ ਭੈਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਇੱਕਸਾਥ ਇਕੱਠੇ ਹੋਵੋ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਚੁੰਮੀ ਨਾਲ ਸੁਭਕਾਮਨਾ ਦਿਉ।

੨੧ ਮੈਂ, ਧੈਲੁਮ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਧੰਤਰ ਆਧਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਗੱਬੀਂ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

੨੨ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਆਰਤੀ ਖਰਬੂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਆਰਤੀ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਜੁਦਾ ਰਹਿਣ ਦਿਉ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁਨਾਚਿਆ ਹੋਇਆ! ਹੇ ਖਰਬੂ, ਆ ਜਾਓ। *

੨੩ ਖਰਬੂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਕਰਿਆ ਹੋਵੇ।
੨੪ ਮੇਰਾ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਖਿਆਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ।

---

*੧੬:੨੨ ਹੇ ਖਰਬੂ ਆ ਜਾਓ ਇਹ ਯਰਾਮੀ ਸਬਦ “ਮਾਰਨਾ ਥਾ।”

ਰੁਚਿਬੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਖੱਤਰੀ

^੧ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਮਮੀਹ ਜਿਸੁ ਦੇ ਰਸੂਲ ਖੋਲੁਮ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ
 ੧ ਮਾਡੇ ਭਰਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਜ਼ਾ
 ਆਨੁਮਾਰ ਰਸੂਲ ਬਣਾਇਆ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਰੁਚਿਬੁਸ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਲੀਮਿਯਾ
 ਨੂੰ ਆਉਂਦੀ ਆਖਾਯਾ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
 ਮਭੁਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

^੨ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਖਿਤਾ ਆਉਂਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਵੱਲੋਂ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਖਾ ਆਉਂਦੇ ਮਾਡੀ ਮਿਲੇ।

ਖੋਲੁਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਰ ਰਹਦਾ ਹੈ

^੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਉਂਦੇ ਮਾਡੇ ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੀ
 ਉਸਤਤਿ ਹੋਵੇ। ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਡਾ ਖਿਤਾ, ਦਇਆ ਨਾਲ
 ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਉਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ
 ਦਿਲਾਸਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ^੪ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮਾਨੂੰ ਰੋਈ ਮੁਸਰਿਲ ਗੁੰਦੀ
 ਹੈ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੇ ਆਮੀਂ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੀਏ ਜਦੋਂ ਉਹ
 ਤਰਲੀਫ ਵਿੱਚ ਹੋਣ। ਜਿਹੜਾ ਦਿਲਾਸਾ ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲਾਸਾ ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ
 ਹਾਂ। ^੫ ਆਮੀਂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਬਹੁਤ ਰਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰ
 ਬਣੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਮੀਂ ਵੀ ਮਮੀਹ ਰਾਹੀਂ ਵੱਧੇਰੇ ਸੁੱਖ
 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ^੬ ਜੇ ਮਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਤਰਲੀਫ ਮਿਲਦੀਆਂ
 ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਡੇ ਸੁੱਖ ਆਉਂਦੀ ਲਈ ਹਨ। ਜੇ ਮਾਨੂੰ
 ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਦਿਲਾਸਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲਾਸੇ ਲਈ ਹੈ।
 ਇਹ ਮਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਰਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹਿਨਸੀਲ ਬਣਾਉਂਦਾ
 ਹੈ। ^੭ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਸਾਵਾਂ
 ਹਨ। ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਰਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੀਰ
 ਹੋ। ਆਮੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਦਿਲਾਸਿਆਂ
 ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਰੀਰ ਹੋ।

^੮ ਭਰਾਵੇ ਆਉਂਦੇ ਆਮੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਸਿਯਾ
 ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਧਰਮਾਨੀ ਆਮੀਂ ਝੁਲੀ ਹੈ, ਉਸ
 ਧਾਰੇ ਜਾਣੋ। ਆਮੀਂ ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਝੁਲੇ। ਜਿੰਨਾ ਆਮੀਂ
 ਝੁਲ ਸਕੀਏ ਇਹ ਉਸਤੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮੀ। ਆਮੀਂ ਉਮੀਦ ਵੀ ਛੱਡ
 ਦਿੱਤੀ ਮੀ ਕਿ ਆਮੀਂ ਜੀਵਾਂਗੇ। ^੯ ਆਮੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਮਾਡੇ
 ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਚ ਲਿਆ ਮੀ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਮਰਨ ਦੀ ਮਜ਼ਾ
 ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਿਆ
 ਤਾਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਖਰੀਨ ਨਾ ਰਹੀਏ।
 ਆਸਿਯਾ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਵਿੱਚ ਖਰੀਨ ਰੱਖ ਸਕੀਏ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ
 ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਦਾ ਹੈ। ^{੧੦} ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮੈਂ ਤੋਂ ਦੇ ਇਸ
 ਭਿਯਾਨਕ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਫੇਰ ਵੀ
 ਬਚਾਵੇਗਾ। ^{੧੧} ਆਉਂਦੇ ਆਮੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਰਾਹੀਂ
 ਮਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਫੇਰ ਆਮੀਂ ਲੋਕ ਮਾਡੇ

ਲਈ ਯੰਨਵਾਰ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
 ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨੂੰ ਆਮੀਸ ਦਿੱਤੀ।

ਖੋਲੁਮ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ

^{੧੨} ਆਮੀਂ ਇਹ ਆਖਣ ਵਿੱਚ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਆਉਂਦੇ ਮੈਂ
 ਇਹ ਆਪਣੇ ਦਿਲੋਂ ਆਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਉਹ
 ਹਰ ਕਰਨੀ ਜੋ ਆਮੀਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀ, ਆਮੀਂ
 ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਆਉਂਦੇ ਮਾਫ ਦਿਲ ਨਾਲ ਰੀਤੀ, ਜੋ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਧਾਰੇ ਵੀ, ਜਿਹੜੀ
 ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚਾਰ ਰੀਤੇ, ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਸੱਚ
 ਹੈ। ਆਮੀਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਰੀਤਾ
 ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਿਫਾਫ ਨਾਲ। ^{੧੩} ਆਮੀਂ
 ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਖੜਕ
 ਆਉਂਦੇ ਮਭਝ ਯੋਗ ਹੋ। ਆਉਂਦੇ ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯੂਰੀ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਭਝ ਜਾਵੋਗੇ। ^{੧੪} ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਧਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ
 ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਮਭਝ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਭਝ
 ਯੋਗ ਹੋਵੋਗੇ ਆਉਂਦੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਣ ਕਰੋਗੇ, ਜਿਵੇਂ
 ਕਿ ਆਮੀਂ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ
 ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮਾਣ ਕਰਾਂਗੇ।

^{੧੫} ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਮਭ ਕੁਝ ਧਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀ ਮੀ। ਇਸੇ
 ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ
 ਮੀ। ਇਉਂ ਤੁਸੀਂ ਦੂਰੀ ਮੋਹਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਮੀ।
^{੧੬} ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਰਦੂਨੀਆ ਦੀ ਖਾਤਰਾ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ
 ਆਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਮੀ। ਆਉਂਦੇ ਵਾਧੀ ਵੇਲੇ ਫੇਰ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਮੀ। ਤਾਂ ਜੋ ਜਦੋਂ
 ਮੈਂ ਆਉਂਦਾ ਮੈਂ ਮਭ ਰਹਾਂਗਾ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਮਗਾਇਤਾ
 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਾਂਗਾ। ^{੧੭} ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ
 ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਿਨਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੋਚਿਆ ਬਣਾਈਆਂ ਮਨ?
 ਜਾਂ ਮਗਾਇਤਾ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੋਚ ਕਰੋ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਦੋਂ ਵਿਉਂਤਿਆ
 ਜਿਵੇਂ ਹੋਰ ਦੁਨੀਆਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਆਉਂਦੇ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਹਾਂ, ਹਾਂ”
 ਆਉਂਦੇ ਉਸੇ ਮਭੇ, “ਨਾ, ਨਾ”।

^{੧੮} ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ
 ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਆਮੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇੰਦੇ ਵੇਲੇ ਹਾਂ
 ਆਉਂਦੇ ਨਾਹ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ^{੧੯} ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਜਿਸੁ
 ਮਮੀਹ, ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ, ਮਿਲਵਾਨੁਸ ਆਉਂਦੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ
 ਪ੍ਰਾਰਥਾ ਰੀਤਾ, ਇੰਦੇ ਵੇਲੇ “ਹਾਂ” ਆਉਂਦੇ “ਨਾ” ਨਹੀਂ ਮੀ।
 ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ “ਹਾਂ” ਰਿਹਾ ਹੈ। ^{੨੦} ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਦੇ ਮਾਰੇ ਇਕਰਾਰਾਂ ਧਾਰੇ “ਹਾਂ” ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ। ਆਉਂਦੇ
 ਇਸੇ ਲਈ ਮਮੀਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ
 “ਆਮੀਨ” ਆਖਦੇ ਹਾਂ। ^{੨੧} ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ
 ਮਾਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਖਾਸ ਆਮੀਸ ਦਿੱਤੀ ਮੀ।
^{੨੨} ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਇਹ
 ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਆਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਹਾਂ। ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਨੇ
 ਜਮਾਨਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਆਤਮਾ

ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਉਹੋ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਵਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

੨੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕੁਰਿਬੁਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸੇ ਵਾਰਣ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਮਟ ਜਾਂ ਸਜਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ੨੪ ਮੇਰਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਸ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸਵਾਸ ਉੱਪਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਵਿਸਵਾਸ ਦੇ ਖੱਚੇ ਹੋ। ਧਰਮ ਜਿਸ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ਰਾਮੇ ਹਾਂ।

੨ ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਮੇਰੀ ਆਗਲੀ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ੩ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇਵੇਗਾ? ਸਿਰਫ ਤੁਸੀਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੪ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵਾਰਣ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੱਤ ਲਿਖਿਆ ਸੀ; ਤਾਂ ਜੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਵਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਦਾਸੀ ਨਾ ਮਿਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਯੁਗ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਮਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰੋਗੇ। ੫ ਜਦੋਂ ਯਹਿਸ਼ਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਖੱਤ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਧਰਮਾਨ ਆਤੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਧੇਰੇ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਖੱਤ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣ ਸੱਚੇ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੁਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦਿਉ

੧ ਤੁਹਾਡੇ ਟੋਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਯਕਤੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਦਾਸੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਉਦਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਧਰਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਇੱਕ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਉਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਉਦਾਸੀ ਲਿਆਇਆ ਸੀ। (ਮੈਂ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਠੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।) ੨ ਜਿਹੜੀ ਸਜਾ ਤੁਹਾਡੀ ਕਲੀਮਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ੩ ਧਰਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਮੱਲੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਦਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਯੁਗੀ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁੱਖੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬੇਰ ਲਵੇਗੀ। ੪ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੋ। ੫ ਇਹੀ ਵਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੱਤ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਜਾਨਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਮਿਕਾ ਲੈਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਸਾਰੇ ਰਾਮੇ ਬਾਰੇ, ਜੇ ਮੈਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ੬ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਲਈ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਮੈਂ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਵੀ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਂ ਮਮੀਹ ਦੀ ਗਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਆਤਮ

ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੭ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਫਾ ਫਾਇਦਾ ਨਾ ਉੱਠਾ ਸੱਚੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿਸੀਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ।

ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ

੧੨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਮਮੀਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦਾ ਧਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਆ ਸਾਂ। ਧਰਮ ਨੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਮੇਰਾ ਧਰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ੧੩ ਧਰਮ ਮੈਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉੱਥੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਭਰਾ ਤੀਤੁਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸੱਚਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਲਵਿਦਾ ਕਹੀ ਅਤੇ ਮਰਦੂਨਿਆ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

੧੪ ਧਰਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਦਾ ਹੀ ਸਾਂਝੀ ਮਮੀਹ ਰਾਹੀਂ, ਮਹਾਨ ਜਿੱਤ ਵੱਲ ਆਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਧਰਮੀਂ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਸੁਗੰਧਿਤ ਇਤਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਗਿਆਨ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੧੫ ਸਾਂਝੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੇਟ ਦਿਹ ਹੈ। ਜਿਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਮੀਹ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਸੁਗੰਧ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਬਚਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਹਨ। ੧੬ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਿਸੀਂ ਮੇਂਤ ਦੀ ਗੰਧ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਮੇਂਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਰਮ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਿਸੀਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਜੀਵਨ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕੋਲ ਯੋਗ ਹੈ? ੧੭ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ, ਮੁਆਫ ਲਈ ਜਿਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਰਹੇ। ਨਹੀਂ! ਧਰਮ ਜਿਸੀਂ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆੱਗੇ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਾਂਗ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ

੨ ੧ ਕੀ ਜਿਸੀਂ ਫੇਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਬਾਰੇ ਸੋਖੀ ਮਾਨੁ ਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਾਂ? ਕੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ, ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਧਰਮਿਕ ਖੱਤਰ ਲਿਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇਹ ਖੱਤਰ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ੨ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਸਾਂਝੇ ਖੱਤਰ ਹੋ। ਇਹ ਖੱਤਰ ਸਾਂਝੇ ਦਿਲਾਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਲੋਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਮ ਸੱਚੇ ਹਨ। ੩ ਤੁਸੀਂ ਵਿਖਾਉ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਮੀਹ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਰਾਹੀਂ ਆਲਿਆ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਖੱਤਰ ਹੋ, ਇਹ ਖੱਤਰ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਧਰਮੁ ਜੀਵਿਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਖੱਬਰੀ ਤਖਤੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਹਿਰਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

੪ ਜਿਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਆਖ ਸੱਚੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਜਿਸੀਂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆੱਗੇ ਯੁਗ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ੫ ਮੇਰਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿ ਸੱਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨੇਰ ਕਾਰਜ ਖੁਦ ਕਰ ਸੱਚੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਨਵੇਂ ਇਕਰਾਰ

ਦੇ ਮੇਵਾਦਾਰ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਨਵਾਂ ਇਰਾਦਾਨਾਮਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਨੇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਆਤਮਾ ਦਾ ਹੈ। ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਨੇਮ ਖੋਤ ਲਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਆਤਮਾ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਨਵਾਂ ਰਹਾਰ ਮਹਾਨ ਮਹਿਮਾ ਲਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ

੭ ਉਹ ਯੁਰਾਣਾ ਰਹਾਰ ਜਿਸਨੇ ਖੋਤ ਲਿਖਾਈ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਮਥਦਾ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੋਰਵ ਨਾਲ ਆਇਆ। ਖੁਸ਼ਾ ਦਾ ਖੁਸ਼ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਉਸ ਵੱਲ ਇੰਨੇ ਟੱਕ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸੱਕੇ ਧਰ ਮਗਰੋਂ, ਇਹ ਮਹਿਮਾ ਫਿੰਸੀ ਯੈ ਗਈ।
੮ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਰਹਾਰ ਜਿਹੜਾ ਆਤਮਾ ਲਿਖਾਇਆ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਹੀ ਮਹਾਨ ਮਹਿਮਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
੯ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ; ਕਿ ਉਹ ਯੁਰਾਣਾ ਰਹਾਰ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸੀ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰਚਦਾ ਹੈ, ਗਲੇ ਵੀ ਉਸਦੀ ਮਹਿਮਾ ਸੀ। ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਵਾਂ ਰਹਾਰ, ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਮਹਾਨ ਮਹਿਮਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
੧੦ ਉਸ ਯੁਰਾਣੇ ਰਹਾਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਸੀ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਯੁਰਾਣੀ ਮਹਿਮਾ ਦੀ ਮਮਾਨਤਾ ਨਵੇਂ ਰਹਾਰ ਦੀ ਵਡੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਮਹਿਮਾ ਗੁਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
੧੧ ਜੇ ਉਹ ਨਵਾਂ ਰਹਾਰ ਜਿਹੜਾ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਆਇਆ, ਫਿੰਸਾ ਹੋ ਮੱਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਵਾਂ ਰਹਾਰ, ਜਿਹੜਾ ਮਦੀਵੀ ਜਾਗੀ ਰਹੇਗਾ, ਮਹਾਨ ਮਹਿਮਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

੧੨ ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਬਹੁਤ ਬਹਾਦਰ ਹਾਂ।
੧੩ ਆਮੀਂ ਖੁਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਖੁਸ਼ਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਚਿਹਰਾ ਢੱਕਣ ਲਈ ਇੰਨੇ ਧੱਲਾ ਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਮਹਿਮਾ ਵੱਲ ਇੰਨੇ ਟੱਕ ਨਾ ਵੇਖਣ ਜੋ ਜਲਦੀ ਹੀ ਫਿੰਸੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ।
੧੪ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾਲੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਮਮਝ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇ ਸੀ। ਆੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਯੁਰਾਣਾ ਰਹਾਰ ਖੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹੀ ਧਰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਦਾ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਤਾਂ ਵੇਦਨ ਮਮੀਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
੧੫ ਗੁਣ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਖੁਸ਼ਾ ਦਾ ਨੇਮ ਖੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੰਨੇ ਧਰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
੧੬ ਧਰ ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਵਿਯਾਦੀ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਭੂ ਵੱਲ ਧਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਰਦਾ ਹਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
੧੭ ਇੱਥੇ ਮਥਦ “ਧਰਭੂ” ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਧਰਭੂ ਦਾ ਆਤਮਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ।
੧੮ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਚਿਹਰੇ ਢੱਕੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਮੀਂ ਮਾਰੇ ਧਰਭੂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ ਦਰਮਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਆਮੀਂ ਬਦਲਦੇ ਉਸੇ ਵਰਗੇ ਬਣ ਰਹੇ ਹਾਂ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਮਾਡੇ ਲਈ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹਾਨ ਮਹਿਮਾ ਲਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਹਿਮਾ ਧਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਤਮਾ ਹੈ।

ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਗਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਤਮਰ ਖਜ਼ਾਨਾ

੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਰਾਹਜ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਉਤਮਾਹ ਨਹੀਂ ਗੁਲਾਵਾਂਗੇ।
੨ ਧਰੰਤੂ ਆਮੀਂ ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਸਰਮਨਾਰ ਰਾਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲੰਘ ਗਏ ਹਾਂ ਆਮੀਂ ਚਲਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਦੇ ਅਤੇ ਨਾਹੀ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਰਦਦੇ ਹਾਂ। ਨਹੀਂ। ਆਮੀਂ ਮਧੱਸਟ ਤੋਰ ਤੇ ਮੱਚ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਰਦਦੇ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਵੰਗ ਨਾਲ, ਆਮੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਆਮੀਂ ਰੋਣ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਾਣ ਸੱਕਣ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਿਰਸ਼ਣੀ ਵਿੱਚ ਆਮੀਂ ਰਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਨਮਾਨ ਹਾਂ।
੩ ਉਹ ਖੁਸ਼ਬਖਰੀ ਜਿਸਦਾ ਆਮੀਂ ਧਰਚਾਰ ਰਦਦੇ ਹਾਂ, ਲੁਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਧਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਫੁਝੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਗੁਲਾਚੇ ਹੋਏ ਹਨ।
੪ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ *ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਦਦੇ। ਉਹ ਖੁਸ਼ਬਖਰੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ, ਮਮੀਹ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬਖਰੀ ਨੂੰ, ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸੱਕਦੇ। ਸਿਰਫ ਮਮੀਹ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਗੁ-ਬ-ਗੁ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਰਗਾ ਹੈ।
੫ ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਰਦਦੇ। ਧਰੰਤੂ ਆਮੀਂ ਇਹ ਧਰਚਾਰ ਰਦਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਧਰਭੂ ਹੈ। ਅਤੇ ਆਮੀਂ ਧਰਚਾਰ ਰਦਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਮੀਂ ਯਿਸੂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਮੇਵਾਦਾਰ ਹਾਂ।
੬ ਇੰਨੇ ਵਾਗੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਗਨੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਮਕਣ ਦਿਉ।” ਅਤੇ ਇਹ ਉਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮਾਡੇ ਗਿਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋਤ ਜਗਾਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਵਰਵਾਇਆ ਜਿਹੜੀ ਮਮੀਹ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ।
੭ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਇਹ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਧਰੰਤੂ ਆਮੀਂ ਸਿਰਫ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਮਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮਾਭਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਧਰਤੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਮਾਡੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।
੮ ਆਮੀਂ ਖੁਸ਼ਰਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿਰੇ ਹੋਏ ਹਾਂ ਧਰ ਆਮੀਂ ਗਾਰੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਧਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਆਮੀਂ ਸੀ ਰੀਟੇ ਧਰ ਆਮੀਂ ਹਿੰਮਤ ਨਈਂ ਗਾਰਦੇ।
੯ ਮਾਨੂੰ ਮਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਡੱਢਦਾ। ਰਈ ਵਾਗੀ ਮਾਨੂੰ ਬੱਲੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਧਰ ਆਮੀਂ ਰਦੇ ਵੀ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।
੧੦ ਯਿਸੂ ਦੀ ਖੋਤ ਮਾਡੇ ਮਰੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਆਮੀਂ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਆਮੀਂ ਇਸ ਖੋਤ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚੁੱਕਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੇ ਯਿਸੂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਮਾਡੇ ਮਰੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸੱਕੇ।
੧੧ ਆਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ ਧਰ ਯਿਸੂ ਲਈ ਆਮੀਂ ਮਾਰੇ ਖੋਤ ਦੇ ਖਤਰੇ ਹੋਣਾਂ ਸਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਇਹ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਧਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਮਾਡੇ ਮਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਰੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।
੧੨ ਇਸੇ

*੪:੪ ਮਾਲਕ ਅੱਖਰੀ ਤੋਰ ਤੇ “ਦੇਵਤਾ।”

ਲਈ ਮੇਂਤ ਮਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰੇਮ ਰਹੀ ਹੈ, ਘਰ ਜੀਵਨ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰੇਮ ਰਹਿ ਗਾ ਹੈ।

¹³ ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ: “ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੀਤਾ ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਬੋਲਿਆ ਹਾਂ।” ਘਾਡੀ ਨਿਗਰਾ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ। ¹⁴ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਧਰਭੂ ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ। ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸੂ ਦੇ ਸਮੇਤ ਜਿਵਾਲੇਗਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਲਿਆਵੇਗਾ ਆਮੀਂ ਉਸ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ¹⁵ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਚਿਰਯਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਹਿਮਾ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧੰਨਵਾਦ ਹੋਣਗੇ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਣਾ

¹⁶ ਇਹੀ ਸਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਆਮੀਂ ਵਧੇ ਵੀ ਰਮਚੇਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਂਗੇ। ਸਾਡਾ ਭੈਤਿਰ ਸਰੀਰ ਬੁੱਢਾ ਤੇ ਰਮਚੇਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਧਰ ਸਾਡੀ ਅੰਦਰਲੀ ਹੋਂਦ ਦਿਨ ਧਰਤਿ ਦਿਨ ਨਵੀਂ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ¹⁷ ਗੁਣ ਬੋਝੇ ਮਮੋਂ ਲਈ, ਮਾਨੂੰ ਛੋਟੀਆਂ ਤਰਲੀਫਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਧਰ ਇਹ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਮਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਮਹਿਮਾ ਗਾਮਿਲ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਮਗਈ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਸਦੀਵੀ ਮਹਿਮਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਰਿਤੇ ਮਗਨ ਹੈ। ¹⁸ ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਮੋਚਦੇ ਜੋ ਆਮੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ। ਜੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਮੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਬੋਝੇ ਚਿਰ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਮੀਂ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ, ਸਦੀਵੀ ਹਨ।

੫ ਮਾਨੂੰ ਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੇਬੂ ਭਾਵ ਧਰਤੀ ਉੱਧਰਲਾ ਸਾਡਾ ਇਹ ਸਰੀਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਬਾਹ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਘਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਘਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਘਰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਸਦੀਵੀ ਹੈ। ² ਧਰ ਗੁਣ ਆਮੀਂ ਇਸ ਭੈਤਿਰ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬੱਚ ਗਏ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸੁਰਗੀ ਘਰ ਨਾਲ ਢੱਚੇ ਜਾਣ ਲਈ ਬੜੀ ਤੀਬਰ ਟਿੱਛਾ ਰਹਦੇ ਹਾਂ। ³ ਇਹ ਮਾਨੂੰ ਰੱਜ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਮੀਂ ਨਗਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗੇ। ⁴ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਆਮੀਂ ਇਸ ਤੇਬੂ ਵਿੱਚ ਰਹਾਂਗੇ, ਮਾਨੂੰ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮੀਂ ਸਿਰਾਇਤਾਂ ਰਹਦੇ ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਆਮੀਂ ਇਸ ਤੇਬੂ ਤੋਂ ਛੁਟਾਰਾ ਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਧਰ ਆਮੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ ਸਵਰਗੀ ਤੇਬੂ ਨਾਲ ਸੱਚੇ ਹੋਈਏ। ਫੇਰ ਇਹ ਮਰ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਰੀਰ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਰੱਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ⁴ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸਾਜਨਾ ਇਸ ਲਈ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਧਰਮਾਣ ਦੇਣ ਲਈ

ਜਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਧਰਦਾਨ ਰੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦੇਵੇਗਾ।

⁶ ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਸਦਾ ਹੋਂਦਲਾ ਸੁੱਖਦੇ ਹਾਂ ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਆਮੀਂ ਇਸ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ਆਮੀਂ ਧਰਭੂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਾਂ। ⁷ ਆਮੀਂ ਉਸੇ ਮੰਗ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੁੱਖਦੇ ਹਾਂ ਨਾ ਕਿ ਜੋ ਮਾਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ⁸ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਘਰੀਨ ਹੈ। ਅਤੇ ਆਮੀਂ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਇਸ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਲੋਚਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਧਰਭੂ ਦੀ ਗਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ⁹ ਸਾਡਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਟੀਚਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹਨਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੇ ਵੀ ਆਮੀਂ ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਆਮੀਂ ਇੱਥੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਰਹੀਏ ਜਾਂ ਉੱਥੇ ਧਰਭੂ ਨਾਲ, ਸਾਡੀ ਟਿੱਛਾ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹਨ ਦੀ ਹੈ। ¹⁰ ਮਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਵਸ ਭੀ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿੱਕਾਂ ਲਈ ਖਲੋਣਾ ਖਵੇਗਾ। ਹਰ ਵਿਯਰਤੀ ਉਹੀ ਧਰਾਧਤ ਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਭੈਤਿਰ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਰੀਤਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਚੰਗਾ ਮੀ ਜਾਂ ਬੁਰਾ।

ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੇਸਤ ਬਨਣ ਵਿੱਚ ਮਗਇਤਾ ਰਹਨਾ

¹¹ ਆਮੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਭੂ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦਾ ਰੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਸੱਚ ਨੂੰ ਧਰਾਧਤ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਮਗਇਤਾ ਰਹਦੇ ਹਾਂ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੀ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ¹² ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਮੁੜ੍ਹੇ ਧਰਮਾਣ ਦੇਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਨਹੀਂ ਰਹ ਰਹੇ। ਧਰ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਸਾਰਣ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮਾਣ ਰਹ ਸੱਕਦੇ ਹੋ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਡਾ ਰਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਦਿਰਸਟਮਾਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਮਾਣ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਧਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ ਕਿ ਰਿਸੇ ਵਿਯਰਤੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੀ ਹੈ। ¹³ ਜੋ ਆਮੀਂ ਝੁੱਲੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਹੈ। ਜੋ ਸਾਡਾ ਦਿਮਾਗ ਸਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੈ। ¹⁴ ਆਮੀਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਖਿਆਰ ਦੇ ਵੱਸ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਮਹਿਮਾ, ਇਸੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਮਰ ਗਏ ਹਨ। ¹⁵ ਮਸੀਹ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਮਹਿਮਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਜਿਉ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਜਿਉਣਾ ਬੰਦ ਰਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ। ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਲੋਰ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਜਿਉਣ।

¹⁶ ਗੁਣ ਤੋਂ ਆਮੀਂ ਰਿਸੇ ਵਿਯਰਤੀ ਬਾਰੇ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਮੋਚਦੇ ਜਿਵੇਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰ ਮੋਚਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਖਿੱਛਲੇ ਮਮੋਂ ਆਮੀਂ ਮਸੀਹ ਬਾਰੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਾਂਗ ਮੀ ਮੋਚਿਆ ਮੀ। ਧਰ ਗੁਣ ਆਮੀਂ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਮੋਚਦੇ। ¹⁷ ਜੇਰ ਰੋਈ ਵੀ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਹ ਨਵਾਂ ਬਣ

¹⁶੪:੧੩ ਹਵਾਲਾ: ਜਬੂਰ ੧੧੬:੧੦

ਗਿਆ ਹੈ। ਯੁਗਟੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੂਰ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਗੁਣ ਮਭ ਰੁਝ ਨਵਾਂ ਹੈ। ¹⁵ ਇਹ ਮਾਰਾ ਰੁਝ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਮੀਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਡੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਮੰਬੰਧ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਅਤੇ ਉਮ ਵਿੱਚਰਾਰ ਸਾਂਤੀ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਰੰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ¹⁶ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਸਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁਰਮੀ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਮੰਦੇਮ ਦਿੱਤਾ। ²⁰ ਲਈ ਆਮੀਂ ਮਮੀਹ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਾਂ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਮੀਹ ਦੇ ਖੱਬੇ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ; ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਸਾਂਤੀ ਬਣਾਓ। ²¹ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਮਾਡੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਧਰਮੀ ਬਣ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ।

੬ ¹ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਰੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਮੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਮਿਹਰ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਪੁਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿਤੇ ਵਿਯਾਧ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ² ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ;

“ਮੈਂ ਮਗੀ ਮਮੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਿਆ
ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ।”
ਅਸਾਯਾਹ ੪੬:੧

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ “ਮਗੀ ਮਮਾਂ” ਗੁਣ ਹੈ “ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ” ਗੁਣ ਹੈ।

³ ਆਮੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਲੋਰ ਮਾਡੇ ਰੰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਲੱਭ ਸੱਕਣ। ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜੋ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਜੁਰਾਵਟਾਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ। ⁴ ਧਰ ਆਮੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹਾਂ; ਬਹੁਤ ਮਾੜੀਆਂ ਸਖਤ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਪੁਰਵਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਮੁਸਕਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ। ⁵ ਮਾਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਕੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਹਨ। ਆਮੀਂ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਕਦੇ ਕਦੇ ਆਮੀਂ ਨੀਂਦ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ⁶ ਆਮੀਂ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਰਾਹੀਂ, ਆਪਣੇ ਯੀਰਜ, ਆਪਣੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁੱਧ ਜੀਵਨ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹਾਂ। ਅਜਿਹਾ ਆਮੀਂ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਰਾਹੀਂ, ਮੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ⁷ ਮੱਚ ਬੋਲਦੇ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ ਮਗੀ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਨੂੰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ।

^੮ ਕੁਝ ਲੋਰ ਮਾਡਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਧਰ ਦੂਸਰੇ ਲੋਰ ਮਾਡਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਰ ਮਾਡੇ ਬਾਰੇ ਭਲੀਆਂ

ਗੱਲਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਦੂਸਰੇ ਲੋਰ ਮੰਦਿਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਹਨ ਕਿ ਆਮੀਂ ਝੂਠੇ ਹਾਂ ਧਰ ਆਮੀਂ ਮੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ। ^੯ ਕੁਝ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਆਮੀਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਰਸਿੱਧ ਹਾਂ। ਮਾਨੂੰ ਮਰੇ ਹੋਏ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਧਰ ਦੋਖੇ ਆਮੀਂ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਧਰ ਆਮੀਂ ਮਾਰੇ ਨਹੀਂ ਗਏ। ¹⁰ ਗਲਾਂ ਕਿ ਆਮੀਂ ਉਦਾਸ ਹਾਂ, ਧਰ ਆਮੀਂ ਗੁੱਸੇਮਾ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਆਮੀਂ ਗਰੀਬ ਹਾਂ ਧਰ ਆਮੀਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਧਰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ।

¹¹ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਕੋਰਿਬੁਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ, ਸਖੱਸਟਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ¹² ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਾਡਾ ਧਰਮ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ¹³ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਹੋਵੋ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਆਮੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ-ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਓ।

ਗੈਰ ਮਮੀਹੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚੇਤਾਵਨੀ

¹⁴ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਯਾਧੀਆਂ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਜੁੜੋ। ਚੰਗਿਆਈ ਅਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ, ਚਾਨਣ ਅਤੇ ਗਨੇਰੇ ਦੀ ਮੰਗ ਇਕੱਠੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦੀ। ¹⁵ ਕੀ ਮਮੀਹ ਅਤੇ ਬਲਿਯਾਲ (ਸੈਤਾਨ) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਰਾਰ ਹੋ ਸੱਕਦਾ? ਇੱਕ ਵਿਸਵਾਸੀ ਅਤੇ ਅਵਿਸਵਾਸੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸਾਂਝ ਹੈ। ¹⁶ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਆਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਗਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦਰ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਿਹਾ ਹੈ;

“ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗ ਰੁਹੰਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗ ਤੁਹੰਗਾ
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵੰਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਬੰਦੇ ਹੋਣਗੇ।”
ਲੋਕੀਆਂ ੨੬:੧੧-੧੨

¹⁷ “ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋ ਜਾਓ। ਧਰਮ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸੁੱਧ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਨਾ ਛੂਹੋ, ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ।” ਅਸਾਯਾਹ ੫੨:੧੧

^{1੮} “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਹੋਵੰਗਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਹੋਵੋਗੇ, ਇਹ ਸਰਬ-ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮ ਆਖਦਾ ਹੈ।” ੨ ਸਮੂਏਲ ੨:੧, ੧੪

¹⁹ ਧਿਆਨੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਵਾਅਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਸੁੱਧ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਡੇ ਸਰੀਰ ਜਾਂ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਅਸੁੱਧ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਣ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਐਲਮ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ

੨ ਮਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਓ। ਜ਼ਮੀਂ ਰਿਸੇ ਦਾ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਜ਼ਮੀਂ ਰਿਸੇ ਵਿਯਾਦੀ (ਦੇ ਵਿਸਵਾਸ) ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ, ਅਤੇ ਰਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਖੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ੩ ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਸੂਰਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਖ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਨਾ ਧਿਆਨ ਦਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਿਉਣ ਦੇ ਇੰਛਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਰਨ ਦੇ ਵੀ। ੪ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਯੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੱਸਲਾ ਪਰਾਪਤ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ।

੫ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਂ ਮਰਦੂਨਿਆ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸੀ ਤਾਂ ਮਾਨੂੰ ਰੋਈ ਯਾਰਾਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਮਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਧਾਮੇ ਯੋਰੜਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਮਾਡੇ ਬਾਹਰ ਲੜਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਅੰਦਰ ਡਰ। ੬ ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੁੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੀਤੁਮ ਦੇ ਆਉਣ ਤੇ ਮਾਨੂੰ ਦਿਲਾਮਾ ਦਿੱਤਾ। ੭ ਉਸਦੀ ਆਮਦ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦਿਲਾਮਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਜਿਹੜਾ ਦਿਲਾਮਾ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ, ਤੀਤੁਮ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗਲਤ ਰੀਤੇ ਲਈ ਮਾਫੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਅਤੇ ਤੀਤੁਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ। ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ।

੮ ਗਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚਿੰਟੀ ਸ਼ਾਹੀਂ ਉਦਾਸ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਯਰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰੋਈ ਖੋਦ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਧਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਚਿੰਟੀ ਸ਼ਾਹੀਂ ਉਦਾਸ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਰੀਤਾ। ਯਰ ਇਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੋੜੇ ਚਿਰ ਲਈ ਉਦਾਸ ਰੀਤਾ। ੯ ਗੁਣ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦਾਸੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸਾਰਣ ਬਣਿਆ ਹਾਂ, ਯਰ ਕਿਉਂ ਜੇ ਇਸ ਸ਼ਾਹੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਜਾ ਯਨਸਾਰ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਸੇ ਤਰਹਾਂ ਵੀ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ੧੦ ਉਦਾਸੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਜਾ ਯਨਸਾਰ ਵਿਯਾਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਰਹਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਯਾਦੀ ਨੂੰ ਮੁਰਤੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਾਨੂੰ ਰੋਈ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ। ਜਿਹੜੀ ਉਦਾਸੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਮੇਤ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ੧੧ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਮ ਮਿਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਗੁਣ ਦੇਖੋ ਇਸ ਗਮ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਗਮ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਯਰਮਾਣ ਦੇ ਸੱਕੋ। ਇਸਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਗੁੱਸਾ ਅਤੇ ਡਰ ਖੋਦਾ ਰੀਤਾ। ਇਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਫਿਰਰਮੰਦ ਬਣਾਇਆ। ਇਸਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਨਿਯਾਂ

ਦੇਣ ਦੀ ਇੰਛਾ ਨੂੰ ਖੋਦਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਯਰਮਾਣ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਮਰਮਿਆ ਬਾਰੇ ਰਿਸੇ ਵੀ ਖੱਬੇ ਧਾਧੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਖੱਤਰ ਗਲਤ ਰੰਮ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਦਮਾ ਲੱਗਿਆ। ੧੨ ਯਰ ਮੈਂ ਉਹ ਖੱਤਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਇਹ ਦੇਖ ਸੱਕੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਡੀ ਚਿੰਟੀ ਯਰਵਾਹ ਹੈ। ੧੩ ਇਹੀ ਸਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਸੁੱਖ ਮਿਲਿਆ।

ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਤੀਤੁਮ ਇੰਨਾ ਖੁਸ਼ ਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੁੱਖ ਦਿੱਤਾ। ੧੪ ਮੈਂ ਤੀਤੁਮ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਆਭਿਮਾਨ ਜਤਾਇਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਦਰਮਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਠੀਕ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਜੋ ਰੁਝ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਉਹ ਸੱਚ ਸੀ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਮੀਂ ਤੀਤੁਮ ਨੂੰ ਆਭਿਮਾਨ ਜਤਾਇਆ ਸੀ ਉਹ ਠੀਕ ਸਨ। ੧੫ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਯਾਦ ਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦਰ ਅਤੇ ਭੈਣ ਨਾਲ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ੧੬ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਯੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰਰ ਮੱਕਦਾ ਹਾਂ।

ਜਿਹੜਾ ਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਨ

੧ ਅਤੇ ਗੁਣ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਮੈਂ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਰਿਰਧਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਲਵੋਂ ਜਿਹੜੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਰਦੂਨਿਆ ਦੀਆਂ ਰਨੀਮਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਯਰਦਾਨ ਰੀਤਾ ਸੀ। ੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਯੋਰੜਾਂ ਸ਼ਾਹੀਂ ਯਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਰੀਬ ਸਨ। ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯਬਾਹ ਖੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਰੁਝ ਦਿੱਤਾ। ੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਹਿ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਜਿੰਨਾ ਰਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਰੁਝ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਤ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਦਿੱਤਾ ਇਹ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਲ੍ਹ ਦਿਲੀ ਨਾਲ ਰੀਤੀ। ਰਿਸੇ ਵਿਯਾਦੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਰਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ। ੪ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਖੁੱਛ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਇਸ ਉਦਾਰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਹੋ ਸੱਕਣ। ੫ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਦੀ ਮਾਨੂੰ ਆਮ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਯਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਰਬੂ ਦੇ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਨਮਿੱਤ ਮਮਮਰਥਿੱਤ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੬ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਂ ਤੀਤੁਮ ਨੂੰ ਰਿਰਧਾ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸੇਸ ਸਾਰਜ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸਗਇਤਾ ਰਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾ। ਤੀਤੁਮ ਨੇ ਉਹ ਵਿਯਾਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਉਹ ਸਾਰਨ ਆਰੰਭ ਰੀਤਾ। ੭ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਮੀਰ ਹੋ, ਵਿਸਵਾਸ ਵਿੱਚ, ਬੇਲਚਾਲ ਵਿੱਚ, ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਸਗਇਤਾ ਰਰਨ ਦੀ ਉਤਮੁਰਤਾ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਉਸ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ

ਮਾਡੇ ਰੋਲੇ ਸਿੱਖਿਆ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦਾਨ ਦੀ ਇਸ ਦਾਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਮੀਰ ਹੋਵੋ।

੯ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਾਨ ਦੇਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਪਰ ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਯੁਕਤ ਮੱਚਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰਚਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ੧੦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਯੁਕਤ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦੀ ਰਿਠਯਾ ਥਾਠੇ ਤਾਂ ਧਤਾ ਹੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮਮੀਹ ਆਮੀਰ ਸੀ, ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਹ ਗਰੀਬ ਬਣ ਗਿਆ। ਮਮੀਹ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਗਰੀਬ ਬਣ ਜਾਣ ਤੇ ਆਮੀਰ ਬਣ ਸੱਚਦੇ ਹੋ।

੧੧ ਮੈਂ ਮੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਰਚਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ; ਖਿੱਛਲੇ ਮਾਲ, ਤੁਸੀਂ ਧਹਿਲੇ ਲੋਰੀ ਸੀ ਜੋ ਦੇਣ ਲਈ ਆਗਾਂ ਆਏ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਧਹਿਲੇ ਲੋਰੀ ਸੀ। ੧੨ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਇਹ ਰੱਖ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਯੁਗ ਰਚ ਲਵੋ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੀ “ਰਚਨੀ” ਤੁਹਾਡੀ “ਰਚਨੀ ਦੀ ਇੱਛਾ” ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਵੋ। ੧੩ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤੁਹਾਡਾ ਦਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡਾ ਦਾਨ ਇਸ ਧੱਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਸੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਧੱਕੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੧੪ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਜਦੋਂ ਦੁਸਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ। ਆਮੀਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ੧੫ ਇਸ ਵਰਤ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਹਨ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਯੁਰੀਆਂ ਰਚਨ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰਚ ਸੱਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੇਰ ਮਗਰੋਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਯੁਰੀਆਂ ਰਚਨ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰਚ ਸੱਚਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ੧੬ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ,

“ਜਿਸ ਵਿਆਰਤੀ ਨੇ ਬਹੁਤਾ ਜੋੜਿਆ, ਉਸ ਰੋਲ ਕੁਝ ਵੀ ਵਾਧੂ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਆਰਤੀ ਨੇ ਥੋੜਾ ਜੋੜਿਆ ਉਸ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਥੋੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।” ਕੁਚ ੧੬:੧੮

ਤੀਤੁਮ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੰਗੀ

੧੬ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ, ਤੀਤੁਮ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਆਰ ਦੇਣ ਲਈ, ਉਸਤਤਿ ਰਚਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੈ। ੧੭ ਤੀਤੁਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਯਰਵਾਨ ਰੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਆਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਚਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਜਾਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਚਾਹਵਾਨ ਸੀ। ਇਹ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਧਰਮਦ ਸੀ। ੧੮ ਆਮੀਂ ਤੀਤੁਮ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਭਰਾ ਨੂੰ ਘੱਲ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸਦੀ ਸਾਰੀ ਕਲੀਮਿਆ ਉਸਤਤਿ ਰਚਦੀ ਹੈ ਇਸ ਭਰਾ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਉਸ ਦੇ ਖੁਸਬਬਰੀ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹੈ। ੧੯ ਅਤੇ ਕਲੀਮਿਆ ਨੇ ਵੀ

ਇਸ ਭਰਾ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਇਹ ਦਾਤ ਚੁੱਕਣੀ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਇਹ ਸੇਵਾ ਯਰਭੂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿ ਆਮੀਂ ਮੱਚ ਮੁੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰਚਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

੨੦ ਆਮੀਂ ਸਾਵੰਧਾਨ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ, ਆਮੀਂ ਜਿਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਧਨ ਦੀ ਇੱਡੀ ਵੰਡੀ ਕਰਮ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਕਸੂਰ ਨਾ ਕੱਢ ਸੱਚੇ। ੨੧ ਆਮੀਂ ਉਹ ਕੁਝ ਰਚਨ ਦੀ ਕੋਸਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਉਹ ਕੁਝ ਰਚਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਰਭੂ ਸਹੀ ਯਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਹੀ ਮਮਝਦੇ ਹਨ।

੨੨ ਨਾਲੇ, ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਉਸ ਭਰਾ ਨੂੰ ਵੀ ਘੱਲ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਗਾਇਤਾ ਰਚਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਈਆਂ ਆਦਮਤਾਂ ਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਗੁਣ ਤਾਂ ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਮਗਾਇਤਾ ਰਚਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ।

੨੩ ਗੁਣ ਤੀਤੁਮ ਬਾਰੇ ਉਹ ਮੇਰਾ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਚਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੱਖ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲੀਮਿਆ ਵੱਲੋਂ ਘਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ੨੪ ਇਸ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਮ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾ ਦਿਓ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਥਰ ਕਿਉਂ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਫੇਰ ਸਾਰੀ ਕਲੀਮਿਆ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸੱਚੇਗੀ।

ਸਾਬੀ ਮਮੀਹੀਆਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ

੧ ਆਮਲ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮਦਦ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਦੀ, ਮੇਰੇ ਲਈ, ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ। ੨ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਚਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਮਰਦੂਨਿਆ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਖਾਯਾ ਦੇ ਲੋਕ ਖਿੱਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਤੋਂ ਹੀ ਦਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇਸ ਰਾਮਨਾ ਨੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਣ ਦੀ ਰਾਮਨਾ ਨੂੰ ਧੈਦਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ੩ ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੱਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਮੇਰਾ ਇਹ ਘਰਮੰਡ ਵਿਆਰਥ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਰਹੋ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ੪ ਜੇ ਮਰਦੂਨਿਆ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਡਾ ਆਖਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਮੀਂ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਸਰਮਿੰਦੇ ਹੋਵਾਂਗੇ ਕਿ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਇੰਨੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਾਂ। ਆਪਣੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਰਮਿੰਦੇ ਹੋਵੋਗੇ। ੫ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਇਸਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਕਿ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆਈਏ ਮੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਘੱਲਾਂ। ਉਹ ਤੋਹਫਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸੱਚਦੇਗੇ

ਜਿਸਦਾ ਤੁਸੀਂ ਵਾਲਦਾ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਤੋਹਫਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਆਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੋਹਫਾ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਫੇਰ ਇਹ ਤੋਹਫਾ ਇੰਚ ਮਵੈਂਟਿਓਂਡ ਤੋਹਫਾ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਆਣਟਿਓਂਡ।

੬ ਇਹ ਆਦ ਰੱਬੇ: ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਰਤੀ ਬੋੜਾ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਉਹ ਬੋੜਾ ਹੀ ਧਰਾਧਤ ਰਦਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਬਹੁਤਾ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਉਹ ਬਹੁਤਾ ਰੰਦੇਗਾ। ੭ ਹਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਹੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਨਿਸਚਿਤ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸੇ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਦਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖਿਆਰ ਨਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ੮ ਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਆਮੀਸਾਂ ਦੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਹਮੇਸਾ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਬਹੁਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਹਰ ਚੰਗੇ ਰਾਜ ਲਈ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਫੀ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ। ੯ ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ,

“ਉਹ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਮਿਹਰ ਸਦਾ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।” ਜਬੂਰ 1੨:੯

1੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬੀਜ ਧਰਦਾ ਰਦਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਰੋਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਤਮਰ ਬੀਜ ਦੇਵੇਗਾ ਆਤੇ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਨੂੰ ਉਗਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਚੰਗਿਆਈ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡੀ ਫਲ ਵੱਢੇਗਾ। 11 ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਮੀਰ ਬਣਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸਾ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਦਾਨ ਰਰ ਮੱਰੋਂ। ਆਤੇ ਮਾਡੇ ਸਾਹੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਦਾਨ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਬਣਾਵੇਗਾ।

1੨ ਜਿਹੜਾ ਚੰਦਾ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮੇਵਾ ਲਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਰਦਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਤੁਹਾਡੀ ਮੇਵਾ ਰੇਵਲ ਇੰਨੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਧੰਨਵਾਦ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। 13 ਜਿਹੜਾ ਚੰਦਾ ਤੁਸੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸਵਾਸ ਦਾ ਧਰਮਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਲੋਰੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਰਨਗੇ। ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਮੀਰ ਦੀ ਖੁਸਬਥਰੀ ਖਿੱਛੇ ਚਲਦੇ ਹੋ ਉਹ ਖੁਸਬਥਰੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸਵਾਸ ਰਦਦੇ ਹੋ। ਲੋਰੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਰਦਦੇ ਹੋ। 14 ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਰਨਗੇ, ਉਹ ਰਲਧਨਾ ਰਰਨਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ। ਉਹ ਆਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਰਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਭਰਧੂਰ ਰਿਰਧਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ। 15 ਇਸ ਦਾਤ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਹੋਵੇ ਜੋ ਵਰਨਣ ਰਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਆਚੰਭਿਤ ਹੈ।

ਯੇਲੁਸ ਆਪਣੇ ਆਤਮਰ ਮਿਸਨ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ

1੦ ਮੈਂ ਯੇਲੁਸ ਹਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਰੋਮਲਤਾ ਨਾਲ ਆਤੇ ਮਮੀਰ ਦੀ ਰਿਰਧਾ ਨਾਲ

ਦਲੀਲ ਯੇਸ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ਕੁਝ ਲੋਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਗਲੀਮੀ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਦਲੇਰ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ੨ ਕੁਝ ਲੋਰੀ ਮੇਚਦੇ ਨੇ ਕਿ ਆਮੀਂ ਦੁਨਿਆਰਾਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਬੇਬਾਰੀ ਤੋਂ ਰੋਮ ਲਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਜਿਹੀ ਬੇਬਾਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਰਤਣੀ ਧਵੇਗੀ। 3 ਆਮੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਧਰ ਆਮੀਂ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਲੜਦੇ ਜਿਵੇਂ ਦੁਨੀਆਂ ਲੜਦੀ ਹੈ। 4 ਆਮੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਦੁਨਿਆਵੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਮਾਡੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਦੁਸਮਣ ਦੇ ਮਚਬੂਤ ਟਿਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਰ ਮੱਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ, ਆਮੀਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਾਂ। 5 ਆਤੇ ਆਮੀਂ ਹਰ ਗੁਮਾਨ ਭਰੀ ਗੱਲ ਦਾ ਨਾਮ ਰਦਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਆਤੇ ਆਮੀਂ ਹਰ ਵਿੱਚਾਰ ਨੂੰ ਫੜਦੇ ਹਾਂ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਹੰਰਾਰ ਬਣਾਰੇ ਮਮੀਰ ਦੇ ਆਗਿਆਰਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। 6 ਉੱਥੇ ਆਮੀਂ ਹਰ ਉਸ ਵਿਆਰਤੀ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਆਗਿਆਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਰ ਧਰਿਲੋਂ ਆਮੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਗਿਆਰਾਰ ਹੋਵੋਂ।

7 ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਯੇਸ ਹੋਣੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂ ਨਾਲ ਦੇਖੋ। ਜੋ ਰੋਟੀ ਵਿਆਰਤੀ ਮੇਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਮੀਰ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਆਮੀਂ ਵੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਮਮੀਰ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ੮ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਖਤਿਆਰ ਬਾਰੇ ਮੋਖੀ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ। ਧਰ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਚਬੂਤ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਇਖਤਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਧਰੁੰਠਾਉਣ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮੋਖੀ ਉੱਤੇ ਸਰਮਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। 9 ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੇਚੋ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧੱਤਰਾਂ ਸਾਹੀਂ ਭੈਭੀਤ ਰਰ ਰਿਗ ਹਾਂ। 10 ਕੁਝ ਲੋਰੀ ਆਪਣੇ ਨੇ, “ਯੇਲੁਸ ਦੇ ਧੱਤਰ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਹਨ ਤੇ ਮਹੱਤਵਧੂਰਣ ਹਨ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਰਮਜੇਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਬੋਲਚਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।” 11 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਧਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਕੁਝ ਆਮੀਂ ਉੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਮੀਂ ਧੱਤਰਾਂ ਸਾਹੀਂ ਆਪ ਹੋਰੇ ਹਾਂ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਆਮੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਜਿਹੜਾ ਇਖਤਿਆਰ ਆਮੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਉਹੀ ਇਖਤਿਆਰ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਆਵਾਂਗੇ।

12 ਆਮੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਮੋਚਾਂਗੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਆਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਈਏ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਧੂਰਣ ਸਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਦਦੇ। ਉਹ ਖੁਦ ਨਾਲ ਆਪਣੇ

ਯਾਥਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਯਾਤੇ ਯਾਥਏ ਯਾਥਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਯਾਥਏ ਯਾਥਾ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁਰਖ ਹਨ।

¹³ ਯਰ ਯਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਗੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਯਮੀਂ ਯਾਥਏ ਮੇਖੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਮੀਮਤ ਰੱਖਾਂਗੇ ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਯਰਦਾਨ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਯਰ ਇਹ ਕਾਰਜ ਮਾਡੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਮਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ¹⁴ ਯਮੀਂ ਬਹੁਤੀ ਮੇਖੀ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦੇ। ਜੇਕਰ ਯਮੀਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਨਾ ਯਾਏ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਮਾਡੀ ਮੇਖੀ ਬਹੁਤ ਜਿਯਾਦਾ ਹੁੰਦੀ। ਯਰ ਯਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਯਾ ਗਏ ਹਾਂ ਯਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮਮੀਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਲੈ ਕੇ ਯਾਏ ਹਾਂ। ¹⁵ ਯਮੀਂ ਯਾਥਏ ਮੇਖੀ ਨੂੰ ਯਾਥਏ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਹੀ ਮੀਮਿਤ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਯਮੀਂ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਕਾਰਜ ਬਾਰੇ ਗੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਥੋਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗਰਾ ਵੱਧਦਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਮਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਮਾਡਾ ਕਾਰਜ ਵੀ ਵੱਧੇ ਹੋਏ ਤੋਂ ਵੱਧੇਗਾ। ¹⁶ ਯਮੀਂ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਯਗੇਰੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਯਮੀਂ ਉਸ ਕਾਰਜ ਬਾਰੇ ਯਾਤਮ ਯਰਮੰਮਾ ਲੈਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਜਿਹੜਾ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ¹⁷ ਯਰ, “ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਰਤੀ ਗੁਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਕੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਮਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ¹⁸ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਰਤੀ ਯਾਥਏ ਯਾਥਾ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਯਾਥਦਾ ਹੈ ਉਹ ਯਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਯਰ ਜਿਸ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੂੰ ਯਰਕੂ ਚੰਗਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਯਰਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਯੈਲਮ ਯਾਤੇ ਝੂਠੇ ਰਮੂਲ

?? ¹ ਮੇਰੀ ਖਵਾਹਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਉਥੋਂ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੁਹਮਾਲ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਵੋ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਝੋੜਾ ਜਿਹਾ ਮੁਰਖ ਹੋਵਾਂ ਯਰ ਤੁਮੀਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਯੀਰਜਵਾਨ ਹੋ। ² ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਯਾਤੇ ਇਹ ਈਰਖਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਯਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਯਦਾ ਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਯਤੀ ਹੋ ਸੱਕੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਯਾਰ ਕੁਯਾਰੀ ਹੋਣ ਲਈ ਯੇਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ³ ਯਰ ਮੈਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਇਦ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਯਾਨਦਾਰੀ ਯਾਤੇ ਮਮੀਹ ਵੱਲ ਸੁੱਧਤਾ ਤੋਂ ਭਟਕ ਨਾ ਗਏ ਹੋਣ। ਜਿਵੇਂ ਹਵਾ ਸੱਧ ਦੀ ਸੈਤਾਨੀ ਵਿਉਂਤ ਨਾਲ ਗੁਮਰਾਹ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ⁴ ਤੁਮੀਂ ਹਰ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਿਮਰ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਯਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਡੇ ਯਰਚਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਮੀਂ ਕਿਸੇ ਯਾਤਮਾ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਨੂੰ ਜੋ ਯਾਤਮਾ ਯਾਤੇ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਗੁਰਹਿਣ

ਰੀਤਾ ਹੈ, ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਯੀਰਜਵਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

⁵ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮੋਚਦਾ ਕਿ ਉਹ “ਮਹਾਨ ਰਮੂਲ” ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹਨ। ⁶ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕੋਈ ਕੁਸਲ ਬੁਲਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਯਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਗਿਯਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਯਮੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਯੱਗੇ ਸਰਖੰਸਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

⁷ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਬਿਨ ਤਨਖਾਹੋਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਯਾਥਏ ਯਾਥਾ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾ ਸੱਕਾਂ। ਰੀ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਗਲਤ ਹਾਂ। ⁸ ਮੈਂ ਹੋਰਨਾਂ ਕਲੀਮਿਆਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਨਖਾਹ ਯਰਦਾਨ ਰੀਤੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯਨ ਲਿਆ। ⁹ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਰਲੀਫ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਹੜੇ ਭਰਾ ਮਕਦੂਨਿਆ ਤੋਂ ਯਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਦੀ ਮੈਨੂੰ ਲੋੜ ਸੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਥਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਮਾਂ। ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਥਰ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਬਣਾਂਗਾ। ¹⁰ ਯਾਥਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੁਮਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੱਕੇਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਯਾਥਏ ਯਾਥਾ ਮਮੀਹ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਯਾਥ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ¹¹ ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਥਰ ਕਿਉਂ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ? ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਯਿਯਾਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਿਯਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ? ਨਹੀਂ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਿਯਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

¹² ਯਾਤੇ ਮਦਾ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਸੁਗੰਗਾ ਜੋ ਮੈਂ ਗੁਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਯਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਮੇਖੀ ਮਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣਾ ਯਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਕਾਰਜ ਦੀ ਉਹ ਮੇਖੀ ਮਾਰ ਰਏ ਹਨ ਉਹ ਮਾਡੇ ਕਾਰਜ ਵਰਗਾ ਹੈ। ¹³ ਇਹ ਲੋਕੀ ਸੱਚੇ ਰਮੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਯਜਿਹੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਝੂਠ ਕੋਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮਮੀਹ ਦੇ ਰਮੂਲਾਂ ਵਾਂਗ ਦਿਖਣ ਲਈ ਭੇਸ ਬਦਲ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ¹⁴ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਮਾਨੂੰ ਜੈਗਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੈਤਾਨ ਵੀ ਯਾਥਏ ਯਾਥਾ ਨੂੰ ਸੈਮਨੀ ਦੇ ਕੂਤ ਵਾਂਗ ਦਿਖਣ ਲਈ ਭੇਸ ਬਦਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ¹⁵ ਇਸ ਲਈ ਯਮੀਂ ਜੈਗਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜਦੋਂ ਸੈਤਾਨ ਦੇ ਸੇਵਕ ਯਾਥਏ ਭੇਸ ਸੱਚ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਵਰਗੇ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਯਰ ਯਾਥਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਥਏ ਰੀਤੇ ਲਈ ਮਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਯਵੇਗੀ।

ਯੈਲਮ ਯਾਥਏ ਦੁੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ

¹⁶ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੇਰ ਯਾਥਦਾ ਹਾਂ; ਕੋਈ ਵਿਯਾਰਤੀ ਵੀ ਇਹ ਨਾ ਮੋਚੇ ਕਿ ਮੈਂ ਮੁਰਖ ਹਾਂ। ਯਰ ਜੋ ਤੁਮੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਮੁਰਖ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਵਾਂਗ ਹੀ ਯਰਦਾਨ ਕਰੋ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਵੀ ਝੋੜੀ ਜਿਹੀ ਮੇਖੀ ਮਾਰ ਸੱਕਾਂਗਾ। ¹⁷ ਮੈਂ

¹੧੦:੧੭ ਹਵਾਲਾ: ਯਿਸੁਮਿਯਾਹ ੯:੨੪

ਇਸ ਲਈ ਸੇਖੀ ਮਾਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹਾਂ। ਯਰ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਜਿਵੇਂ ਯਰਭੂ ਬੋਲ ਮੌਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਵਾਂਗ ਸੇਖੀ ਮਾਰਦਾ ਹਾਂ।
 ੧੮ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਸੇਖੀ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਵੀ ਸੇਖੀ ਮਾਰਾਂਗਾ।
 ੧੯ ਤੁਸੀਂ ਸੁਝਵਾਨ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਰੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਤਰਸਾਨ ਤੋਂ ਰੋਮ ਲਵੋਗੇ। ੨੦ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਰਸਾਨ ਤੋਂ ਰੋਮ ਲਵੋਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਨਿਮਰ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਥੋਂ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਤਰਸਾਨ ਤੋਂ ਰੋਮ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਫਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਜਿਹੜੇ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਬੇਹਤਰ ਹਨ, ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੱਧ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ੨੧ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਆਖਣਾ ਸਰਮਨਾਰ ਹੈ, ਯਰ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ “ਰਮਜ਼ੋਰ” ਸਾਂ।

ਯਰ ਜੇ ਕੋਈ ਸੇਖੀ ਮਾਰਨ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਦਲੇਰ ਬਣਾਂਗਾ ਅਤੇ ਸੇਖੀ ਮਾਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਵਾਂਗ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ੨੨ ਕੀ ਉਹ ਲੋਕੀ ਇਬਰਾਨੀ ਹਨ? ਕੀ ਉਹ ਇਸਰਾਇਲੀ ਹਨ? ਮੈਂ ਵੀ ਇਸਰਾਇਲੀ ਹਾਂ, ਕੀ ਉਹ ਅਬਰਾਹਮ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ? ਮੈਂ ਵੀ ਹਾਂ। ੨੩ ਕੀ ਉਹ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ? ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। (ਮੈਂ ਝੱਲਾ ਹਾਂ ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।) ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਕਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਮੈਂ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਵੀ ਵੱਧੇ ਕੁੱਟਾਂ ਝੱਲੀਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਮੈਂ ਮੌਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਸਾਂ।

੨੪ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੰਜ ਵਾਰੀ ੩੯ ਕੋੜੀਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ੨੫ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਭਿਆਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਲਾਖਾਂ ਨਾਲ ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਖੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਗੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਗਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂ ਜਿਹੜੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੇਰੇ ਤੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਰਾਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਖੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗੁਜਾਰੇ ਹਨ। ੨੬ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਜਿੰਮੇ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਦਰਿਆਵਾਂ, ਡਾਰੂਆਂ, ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਤਰਾ ਝੱਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਮਖੁੰਦਰ ਉੱਤੇ ਵੀ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਥਿਆ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਭਰਾ ਹਨ ਯਰ ਉਹ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਭਰਾ ਨਹੀਂ ਹਨ।

੨੭ ਮੈਂ ਮਖਤ ਅਤੇ ਬਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਰਮ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਬਿਨ ਨੀਂਦੇਂ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਥਿਆਮ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ। ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਕੱਢੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸਰਦੀ

ਮਹਾਰੀ ਹੈ। ੨੮ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਹੋਰ ਮਸੱਯਿਆਵਾਂ ਵੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਮੇਰੀ ਮਸੂਹ ਕਲੀਮਿਆਵਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਫਿਕਰਮੰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ੨੯ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਰਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਮਜ਼ੋਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਯਰਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਵੀ ਯਰਸਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ।

੩੦ ਜੇ ਮੈਂ ਸੇਖੀ ਮਾਰਨਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਖੀ ਮਾਰਾਂਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਰੀ ਰਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ੩੧ ਯਰਮੇਸੂਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਆਖ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਯਰਭੂ ਕਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਦਾ ਉਸਤਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੩੨ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਦੰਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਸਾਂ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਅਰਿਤਾਮ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗਾਰਬ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤੀ। ੩੩ ਯਰ ਕੁਝ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਟੋਕਰੀ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਟੋਕਰੀ ਨੂੰ ਕੰਧ ਵਿੱਚਾਲੇ ਖਿੜਕੀ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਰਾਜਥਾਲ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਸਾਂ।

ਯੋਲੁਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਸੀਸ

੧੨ ਮੈਂ ਸੇਖੀ ਮਾਰਨਾ ਅਵੱਸ ਜਾਰੀ ਰੱਖਾਂਗਾ ਭਾਵੇਂ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ। ਯਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਯਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਨਾਂ ਤੇ ਯਰਕਾਮਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ। ੨ ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦਮੀ *ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਤਾਰਾਂ ਤੀਸਰੇ ਸਵਰਗ ਨੂੰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਲਗਭੱਗ ਚੌਦਾਂ ਸਾਲਾਂ ਧਰਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਯਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਆਦਮੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ੩-੪ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸੀ। ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਹ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ। ੫ ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਯਕਤੀ ਬਾਰੇ ਸੇਖੀ ਮਾਰਾਂਗਾ। ਯਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਾਰੇ ਸੇਖੀ ਨਹੀਂ ਮਾਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀਆਂ ਰਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੇਖੀ ਮਾਰਾਂਗਾ।

੬ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੇਖੀ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਯਰ ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਮੁਰਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਸੱਚ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਯਰ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਾਰੇ ਸੇਖੀ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਵੱਧ ਮੋਚਣ, ਜੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਸੁਣਦੇ ਹਨ।

*੧੨:੨ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਤੁਰ ੧੨:੨-੪ ਵਿੱਚ ਯੋਲੁਸ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਅਨਯ ਯੁਰੱਖ ਵਜੋਂ ਗਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

੭ ਧਰ ਮੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨੇਥੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ, ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਬਹੁਤ ਗੁਮਾਨ ਨਾ ਰਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਇੰਦਰ ਭਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਸੀ; ਸੈਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਇੰਦਰ ਦੂਤ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਟਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਗੁਮਾਨ ਨਾ ਰਹ ਸੱਕਾਂ। ੮ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ੯ ਧਰ ਧਰਤੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਹੀ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰਾਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਮੇਰੀ ਧੂਰੀ ਸਰਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਜਾਵੇ।” ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਰਮਜ਼ੇਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਢੀ ਖਾਣੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਏ। ਉਦੋਂ ਮਮੀਹ ਦੀ ਸਰਕੀ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਸੱਕਦੀ ਹੈ। ੧੦ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਬੁਰਾ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੰਗੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਮੀਹ ਲਈ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਤਾਰਤਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਕੁਰਿਬ ਵਿੱਚ ਮਮੀਹੀਆਂ ਬਾਰੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਖਿਆਲ

੧੧ ਮੈਂ ਇੰਦਰ ਖੁਸ਼ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ ਧਰ ਜਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕਹਾਣੀਆਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਧਰ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ “ਮਹਾਨ ਰਸੂਲਾਂ” ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ੧੨ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਧਰਮਾਣ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇੰਦਰ ਰਸੂਲ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਚਿਨ੍ਹ ਦਿੱਤੇ, ਅਚੰਭੇ ਕੀਤੇ, ਅਤੇ ਕਰਿਸਮੇ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਤਹਮਾਲ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ। ੧੩ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਧਰਾਧਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਹੋਰਨਾਂ ਕਲੀਮਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇੰਦਰ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ; ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ। ਇਸ ਖਾਤਰ ਮੈਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿਉ।

੧੪ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੀਸਰੀ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਬਣਾਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜਦ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਬੱਚਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੧੫ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਣ ਲਈ ਆਨੰਦਿਤ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਆਪ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਧ ਖਿਆਲ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਘੱਟ ਖਿਆਲ ਕਰੋਗੇ।

੧੬ ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਮੱਕਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ। ੧੭ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭੋਜੇ ਹੋਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦਮੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ੧੮ ਮੈਂ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜਾਵੋ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਾਡੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਂਕਿਆ। ਕੀ ਤੀਤੁਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ? ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਨੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ।

੧੯ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਫਾਈ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਅਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਖਿਆਲੇ ਮਿੱਤਰ ਹੋ। ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ੨੦ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਵਾਂਗਾ, ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਘਾਵਾਂਗਾ। ਜਿਹੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਦੋਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਘਾਵੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਹੋਣ ਦੀ ਆਮ ਸੋਚਦੇ ਹੋ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਲੀਮਾਜੀ, ਈਰਖਾ, ਗੁੱਸਾ, ਖੁਦਗਰਜੀ ਤੇ ਝਗੜੇ, ਮੰਦੇ ਬੋਲ, ਗੱਧ ਹੰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਲਝਣਾ ਨਾ ਹੋਣ। ੨੧ ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਫੇਰ ਆਵਾਂ ਮੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕਿਸੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਨਿਮਾਣਾ ਨਾ ਬਣਾ ਦੇਵੇ। ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਧਾਧ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਉਦਾਸ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਬਦਕਾਰੀ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਆਪਣੇ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਰਮਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹੋ ਸੱਕਣ।

ਆਖਰੀ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਤੇ ਮੁਢਲੇ ਮਾਣਾਵਾਂ

੧੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਫੇਰ ਆਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਤੀਸਰੀ ਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਆਦ ਸੱਚੇ, “ਹਰ ਇੰਦਰ ਸਿਰਾਇਤ ਲਈ ਦੇ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਵਿਭਾਕੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪ ਸੱਕਦੇ ਹੋਣ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ।” ੨੨ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਦੂਜੀ ਵਾਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸਾਂ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਿਲਾਂ ਧਾਧ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਥੋਂ ਦੂਰ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਬਾਰੀ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਧ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਫੇਰ ਆਵਾਂਗਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੨੩ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਜ਼ੂਤ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮਮੀਹ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਮਜ਼ੂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਮੀਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਰਮਜ਼ੇਰ ਨਹੀਂ

*੧੨:੭ ਦਰਦ ਭਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਅੱਖਰੀ ਤੋਰ ਤੇ, “ਮਾਮ ਵਿੱਚ ਫਿਲਤਰ।”

੧੩:੧ ਗਵਾਲਾ: ਬਿਵਸਥਾ ੧੬:੧੫

ਜੈ। ਧਰ ਮਸੀਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਹੈ। ੪ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਸੁਲੀ ਟੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਰਮਜ਼ੋਰ ਸੀ। ਧਰ ਗੁਣ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਰਾਗੀਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਰਮਜ਼ੋਰ ਹਾਂ। ਧਰ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਖਾਤਿਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ।

੫ ਆਪਣੇ ਆਖ ਦੀ ਧਰੀਖਿਆ ਰਹੇ ਅਤੇ ਵੇਖੋ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸਵਾਸ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਖਿਸੂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਧਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਫੇਲ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਮਸੀਹ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ। ੬ ਧਰ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਲਵੋਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚੋਂ ਫੇਲ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ੭ ਅਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੋ। ਕੀ ਇਹ ਗੱਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਧਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਧਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹੀ ਕਰੋ ਜੋ ਠੀਕ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ੮ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜੇ ਸੱਚ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੱਚ ਲਈ ਹਨ। ੯ ਅਸੀਂ ਰਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਜੇ

ਤੁਸੀਂ ਤਾਰਤਵਰ ਹੋ। ਅਤੇ ਮਾੜੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੋ। 10 ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਗੈਰ ਗਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਇਹ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਵਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣੀ ਸਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਨਾ ਵਰਤਣੀ ਪਵੇ। ਧਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਸਰਤੀ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ।

11 ਗੁਣ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ। ਮੰਧੂਰਣ ਬਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਉਹੀ ਕਰੋ ਜੋ ਕੁਝ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਮਹਿਮਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮਾੜੀ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦੇ। ਫੇਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮਾੜੀ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।

12 ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਸੁਭਰਾਮਨਾ ਦਿਉ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਚੁੰਮੀ ਦਿਉ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

13 ਧਰਭੂ ਖਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ।

ਆਮੀਨ।

ਗਲਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ

੧ ਖੈਲਮ ਰਸੂਲ ਵੱਲੋਂ, ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਸੂਲ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਨਹੀਂ! ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਆਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਰਸੂਲ ਬਣਾਇਆ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਮੇਂਤ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ।
 ੨ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਲਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹਨ।
 ੩ ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਰਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡਾ ਖਿਤਾ ਆਤੇ ਮਾਡਾ ਯਰਭੁ ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਂਤੀ ਦੇਵੇਗਾ।
 ੪ ਜਿਸੁ ਨੇ ਮਾਡੇ ਖਾਖਾ ਲਈ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਤੁਰਬਾਨ ਰੀਤਾ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਆਜਿਹਾ ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਬਦੀ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਰਤ ਰਨ ਲਈ ਰੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਖਿਤਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ੫ ਮਦੀਵੀ ਮਹਿਮਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਆਮੀਨ।

ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਹੀ ਸੱਚੀ ਹੈ

੬ ਬੇੜਾ ਮਮਾਂ ਖਹਿਲਾਂ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੇ ਯੈਰੇਰਾਹ ਹੋਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਮੀਹ ਦੀ ਰਿਠਯਾ ਰਾਹੀਂ ਸੱਚਿਆ। ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਬੜਾ ਹੋਰਾਨ ਗਾਂ ਰਿਉਂ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਵੱਲ ਮੁੜ ਰਹੇ ਹੋ। ੭ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਰੋਈ ਸੱਚੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਯਰ ਰੁਝ ਲੋਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮੇਥੰਚ ਵਿੱਚ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ੮ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਰਰ ਆਮੀਂ ਖੁਦ ਜਾਂ ਸਦਰਗ ਦਾ ਰੋਈ ਦੂਤ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਤਿਰਮੰਚਾਰ ਰਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੯ ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਖਹਿਲੋਂ ਵੀ ਆਖੀ ਸੀ ਆਤੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਫੇਰ ਆਖਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੱਚੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਨੂੰ ਯਰਵਾਨ ਰਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਜੇ ਰੋਈ ਵਿਠਾਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਰਤੀ ਦਾ ਰੋਈ ਹੋਰ ਮਾਰਗ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿੰਦਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੦ ਹੀ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਰਿ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਰਬੂਲ ਰਹਾਉਣ ਦੀ ਰੇਮਿਸ ਰਰ ਰਿਹਾ ਗਾਂ? ਨਹੀਂ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਯਰਮੰਨ ਰਰਨ ਦੀ ਰੇਮਿਸ ਰਰ ਰਿਹਾ ਗਾਂ। ਹੀ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨ ਰਰਨ ਦੀ ਰੇਮਿਸ ਰਰ ਰਿਹਾ ਗਾਂ? ਜੇ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨ ਰਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਦਾ ਇੱਕ ਸੇਵਰ ਨਾ ਹੁੰਦਾ।

ਖੈਲਮ ਦਾ ਆਯਿਰਾਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈ

੧੧ ਭਰਾਵੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ਜਿਹੜੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ

ਦੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੧੨ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਰਿਮੇ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਰਿਮੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਾਈ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਮੈਨੂੰ ਯਰਗਟ ਰੀਤੀ ਸੀ।

੧੩ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛਲੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਯਹੂਦੀ ਯਰਮ ਦਾ ਆਨੁਆਈ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਤਾਇਆ ਸੀ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਨ ਦੀ ਰੇਮਿਸ ਰੀਤੀ ਸੀ। ੧੪ ਮੈਂ ਯਹੂਦੀ ਯਰਮ ਵਿੱਚ ਆਖਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਵੱਲੋਂ ਯੁਰਾਈ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਆਨੁਮਰਣ ਰਨ ਦੀ ਯੁਰੀ ਰੇਮਿਸ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਨੇਮ ਉਹੀ ਰਿਵਾਜ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮੀਂ ਆਖਣੇ ਯਰਖਿਆਂ ਤੋਂ ਗਮਿਲ ਰੀਤਾ ਸੀ।

੧੫ ਯਰ ਮੇਰੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਵੀ ਖਹਿਲਾਂ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖਾਮ ਵਿਉਂਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣੀ ਰਿਠਯਾ ਨਾਲ ਸੱਚਿਆ। ੧੬ ਯਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਰਿ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਬਾਰੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੱਸਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣੇ ਯੁੱਤਰ ਬਾਰੇ ਯਰਰਾਮ ਰੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ, ਮੈਂ ਰਿਮੇ ਮਨੁੱਖ ਖਾਮੋਂ ਮਲਾਹ ਜਾਂ ਮਗਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ। ੧੭ ਮੈਂ ਯਰਮੁਲਮ ਵਿੱਚ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਇਹ ਲੋਰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਵੀ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਸੂਲ ਮਨ। ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਰੋਂ ਆਰਬ ਦੇਸ ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਦੰਮਿਮਰ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਾਖਮ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

੧੮ ਤਿੰਨਾਂ ਮਾਲਾਂ ਬਾਦ ਮੈਂ ਯਰਮੁਲਮ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਯਤਰਮ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਯਤਰਮ ਰੇਲ ਖੰਦਰਗਾਂ ਬਿਨਾਂ ਤੱਰ ਠਹਿਰਿਆ। ੧੯ ਮੈਂ ਜਿਸੁ ਦੇ ਭਰਾ ਯਾਰੂਬ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਰਸੂਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ੨੦ ਯਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਰਿ ਇਹ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਗਾਂ ਝੁਠੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ੨੧ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਸੁਰਿਯਾ ਤੋਂ ਰਿਲਿਰਿਯਾ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵੱਲ ਚੱਲਾ ਗਿਆ।

੨੨ ਯਹੂਦਿਯਾ ਵਿੱਚ ਮਮੀਹ ਦੀਆਂ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਮੈਨੂੰ ਨਿਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ। ੨੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਇਹੀ ਸੁਣਿਆ ਸੀ: "ਇਹ ਆਦਮੀ ਮਾਨੂੰ ਨਸਟ ਰਰਨ ਦੀ ਰੇਮਿਸ ਰਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗੁਣ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਵਿਸਵਾਸ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਰਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਦੇ ਉਹ ਤਬਾਹ ਰਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।" ੨੪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਰੀਤੀ।

ਹੋਰਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਖੈਲਮ ਨੂੰ ਯਰਵਾਨ ਰੀਤਾ

੨ ਚੇਦਾਂ ਮਾਲਾਂ ਬਾਦ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਯਰਮੁਲਮ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਬਰਨਬਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ ਆਤੇ ਆਖਣੇ ਮੰਗ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ। ੨ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਗਿਆ ਰਿਉਂ ਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਰਿ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਰੇਲ ਗਿਆ

ਜਿਹੜੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਮਨ। ਜਦੋਂ ਯੂਜ਼ੂਆਂ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕਲੇ ਮਾਂ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਖਰਚਾਰ ਰੀਤਾ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਰਾਜਨ ਨੂੰ ਮਮਝ ਲੈਣ ਤਾਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਧਰਿਮਾਂ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਰਾਜਨ ਆਤੇ ਗੁਣ ਦਾ ਰਾਜਨ ਵਿਯਰਬ ਨਾ ਜਾਵੇ।

੩-੯ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੀਤੁਸ ਵੀ ਸੀ। ਤੀਤੁਸ ਇੱਕ ਯੂਨਾਨੀ ਹੈ। ਖਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁੰਤ ਰਨ ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਰਨੀ ਮਾਡੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਰੁਝ ਨਰਲੀ ਭਰਾ ਚੋਰੀ ਛੁੱਧੇ ਮਾਡੇ ਮਜ਼ੂਰ ਆਦਰ ਆ ਵੜੇ ਸਨ। ਉਹ ਜਸੂਸਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਮੀਗ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਮਾਡੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਗਏ ਸਨ। ੪ ਖਰ ਯੂਜ਼ੂ ਆਥੇ ਆਥ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੜੀ ਲਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਯੂਜ਼ੂ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

੬ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਖਰਚਾਰ ਰਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਰੋਈ ਯਰਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ “ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ” ਹਨ, ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਖਰਮੇਸੂਰ ਲਈ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ੭ ਖਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖਤਰਮ ਵਾਂਗ ਹੀ ਰੋਈ ਖਾਮ ਰਾਜਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਖਤਰਮ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਰਾਜਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਖਰ ਮੈਨੂੰ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਰੋਮ ਮੱਥਿਆ ਸੀ। ੮ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਖਤਰਮ ਨੂੰ ਰਸੂਲ ਵਜੋਂ ਰਾਜਨ ਰਨ ਦਾ ਯਥਿਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਖਤਰਮ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਸੂਲ ਹੈ। ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਰਸੂਲ ਵਜੋਂ ਰਾਜਨ ਰਨ ਦਾ ਯਥਿਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਖਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਸੂਲ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ੯ ਆਰੁਬ ਖਤਰਮ ਆਤੇ ਯਹੂਨਾ ਆਗੂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਵਿਸੇਸ ਰਿਰਥਾ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਤੇ ਬਰਨਬਾਸ ਨੂੰ ਖਰਵਾਨ ਰਰ ਲਿਆ। ਖਤਰਮ ਆਰੁਬ ਆਤੇ ਯਹੂਨਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯੇਲੁਸ ਤੇ ਬਰਨਬਾਸ ਯੂਜ਼ੂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਰੇਲ ਜਾਓ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਯੂਜ਼ੂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਰੇਲ ਜਾਵਾਂਗੇ।” ੧੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਰੇਵਲ ਇੱਕ ਗੱਲ ਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਕਿ ਹਮੇਸਾ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਸਗਇਤਾ ਰਨੀ ਆਦ ਰੱਖਣਾ। ਆਤੇ ਇਹੀ ਸੀ, ਜੋ ਮੈਂ ਯਮਲ ਵਿੱਚ ਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਯੇਲੁਸ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਤਰਮ ਗਲਤ ਸੀ

੧੧ ਖਤਰਮ ਆਤਾਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਰੁਝ ਆਜਿਹਾ ਰੀਤਾ ਜੋ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਮਰੋ-ਸਾਗਮਏ ਖਤਰਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਸੀ। ੧੨ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਖਤਰਮ ਧਰਿਮਾਂ ਧਰਿਮਾਂ ਆਤਾਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ

ਨਾਲ ਦੇਸਤੀ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਭੋਜਨ ਮਾਡਾ ਰੀਤਾ। ਖਰ ਫੇਰ ਰੁਝ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਆਰੁਬ ਵੱਲੋਂ ਆਏ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਯਹੂਦੀ ਆਏ ਤਾਂ ਖਤਰਮ ਨੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਖਤਰਮ ਨੇ ਆਥੇ ਆਥ ਨੂੰ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਰ ਲਿਆ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਭਰਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮਾਰੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁੰਤ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੧੩ ਇਸ ਲਈ ਖਤਰਮ ਖੱਥੰਡੀ ਸੀ। ਹੋਰ ਯਹੂਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਵੀ ਖਤਰਮ ਨਾਲ ਰਲ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵੀ ਖਾਥੰਡੀ ਸਨ। ਬਰਨਬਾਸ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਖਰਭਾਵਿਤ ਸੀ ਆਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਰਥੀ ਸੀ। ੧੪ ਮੈਂ ਦੇਖ ਲਿਆ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਰੀ ਰਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਸੱਚ ਉੱਥਰ ਨਹੀਂ ਤੁਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਖਤਰਮ ਨਾਲ ਇੱਝ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਵੀ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲੈਣ। ਮੈਂ ਇਹ ਆਖਿਆ, “ਖਤਰਮ ਤੂੰ ਯਹੂਦੀ ਹੈਂ। ਖਰ ਤੂੰ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਤੂੰ ਤਾਂ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਵਾਂਗ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈਂ। ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਗੁਣ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਮਜਬੂਰ ਰਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ?”

੧੫ ਯੂਜ਼ੂ ਯਹੂਦੀ ਧਾਥੀ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਧੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਯੂਜ਼ੂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਧੈਦਾ ਹੋਈ ਸਾਂ। ੧੬ ਯੂਜ਼ੂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੋਈ ਵਿਯਰਤੀ ਸਿਰਫ ਨੇਮ ਦਾ ਆਨੁਮਰਣ ਰਰਦੇ ਖਰਮੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸੱਰਦਾ। ਇਹ ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਰਿਸੇ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਖਰਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਯੂਜ਼ੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ ਵਿੱਚ ਆਥਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਧਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਜ਼ੂ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲ ਖਰਮੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਯੂਜ਼ੂ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲ ਖਰਮੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯੂਜ਼ੂ ਮਮੀਗ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੀਤਾ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਯੂਜ਼ੂ ਨੇਮ ਉੱਤੇ ਚੱਲੇ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਰੋਈ ਵੀ ਵਿਯਰਤੀ ਨੇਮ ਉੱਤੇ ਚੱਲੇ ਰੇ ਖਰਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਰਦਾ।

੧੭ ਯੂਜ਼ੂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਮਮੀਗ ਨੂੰ ਆਥਣਾ ਆਥ ਤਾਂ ਜੋ ਯੂਜ਼ੂ ਖਰਮੀ ਬਣਾਏ ਜਾਈਏ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਥੱਮਟ ਹੈ ਕਿ ਯੂਜ਼ੂ ਵੀ ਧਾਥੀ ਸਾਂ। ਰੀ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਮੀਗ ਮਾਨੂੰ ਧਾਥੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ੧੮ ਸੱਚਮੁੱਚ, ਮੈਂ ਗਲਤ ਹੋ ਸੱਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਥਦੇਸਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾਰ ਰਨਾ ਸੁਰੁ ਰਰ ਦਿਆਂ ਜੋ ਮੈਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ੧੯ ਮੈਂ ਨੇਮ ਲਈ ਜਿਉਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਨੇਮ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਨੇਮ ਖਾਤਰ ਇਸ ਲਈ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਣ ਮੈਂ ਖਰਮੇਸੂਰ ਲਈ ਜਿਉਂ ਸੱਰਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਮਮੀਗ ਨਾਲ ਹੀ ਮਲੀਬ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ੨੦ ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਜੀਵਨ ਮੈਂ ਗੁਣ ਜਿਉਂ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਹ ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਆਦਰ ਮਮੀਗ ਜਿਉਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਗਲੇ ਵੀ ਆਥੇ ਮਰੀਰ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ ਖਰ ਮੈਂ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਗੀਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਥੇ ਆਥ ਨੂੰ ਰੁਰਬਾਨ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ੨੧ ਇਹ ਦਾਤ ਖਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈ ਆਤੇ

ਇਹ ਖੋਲ੍ਹੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਰਿਉਰਿ ਜੇਰਰ ਨੇਮ ਜੀ ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਣਾ ਮੱਠਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਮੀਗ ਦੇ ਮਰਨ ਦਾ ਰੋਈ ਰਾਹਣ ਹੀ ਨਾ ਹੁੰਦਾ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਯਮੀਮਾਂ
ਵਿਸਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲ ਮੱਠਾ ਦੀਆਂ

੩ '੧ ਗਲਾਤੀਓ। ਯਮੀਂ ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਮਾਗਮਏ ਵਿਆਖਿਆ ਸੀਤੀ ਰਿ ਵਿਏਂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਰ ਤੁਮੀਂ ਬਹੁਤ ਮੁਰਖ ਸੀ। ਤੁਮੀਂ ਰੁਝ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਚਲਾਰੀ ਦੇ ਸਿਰਾਰ ਬਣ ਗਏ। ੨ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਯਵਿੱਤਰ ਯਾਤਮਾ ਨੂੰ ਰਿਏਂ ਧਰਾਧਤ ਸੀਤਾ? ਸੀ ਤੁਮੀਂ ਨੇਮ ਦਾ ਯਨੁਮਰਣ ਰਰੇ ਯਵਿੱਤਰ ਯਾਤਮਾ ਨੂੰ ਧਰਾਧਤ ਸੀਤਾ? ਨਹੀਂ! ਤੁਮੀਂ ਯਾਤਮਾ ਇਮ ਲਈ ਧਰਾਧਤ ਸੀਤਾ ਸੀ ਰਿਉਰਿ ਤੁਮਾਂ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਸੁਣੀ ਉਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਵੀ ਸੀਤਾ। ੩ ਤੁਮੀਂ ਮਮੀਗ ਵਿੱਚ ਯਾਧਣਾ ਜੀਵਨ ਯਾਤਮਾ ਨਾਲ ਸੁਰੂ ਸੀਤਾ। ਸੀ ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਇਮ ਨੂੰ ਯਾਧਣੀ ਤਾਰਤ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਇਹ ਮੁਰੱਖਤਾ ਹੈ। ੪ ਤੁਮੀਂ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਯਨੁਭਵ ਸੀਤੀਆਂ ਗਨ। ਸੀ ਇਹ ਮਾਰੇ ਯਨੁਭਵ ਜਾਇਆ ਹੋ ਗਏ? ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਨੁਭਵ ਬੇਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ੫ ਸੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਮ ਲਈ ਯਵਿੱਤਰ ਯਾਤਮਾ ਧਰਦਾਨ ਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਨੇਮ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋ? ਨਹੀਂ! ਸੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਗਾਨੂੰ ਰਿਸਮਏ ਇਮ ਲਈ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਨੇਮ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋ? ਨਹੀਂ! ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਗਾਨੂੰ ਯਾਧਣਾ ਯਾਤਮਾ ਇਮ ਲਈ ਧਰਦਾਨ ਰਦਾ ਹੈ ਯਤੇ ਰਿਸਮਏ ਰਦਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਤੁਮੀਂ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਯਤੇ ਉਮ ਉੱਤੇ ਯਸੀਨ ਸੀਤਾ ਹੈ।

੬ ਖੋਬੀਆਂ ਯਬਰਾਹਮ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਹੀ ਯਾਖਦੀਆਂ ਗਨ। "ਯਬਰਾਹਮ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਸੀਤਾ। ਯਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਬਰਾਹਮ ਦੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨੂੰ ਧਰਦਾਨ ਸੀਤਾ। ਉਮ ਨੇ ਯਬਰਾਹਮ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਣਾਇਆ।" ੭ ਇਮ ਲਈ ਤੁਗਾਨੂੰ ਧਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਹੈ ਉਹ ਯਬਰਾਹਮ ਦੀ ਮੱਥੀ ਯੋਲਦਾ ਗਨ। ੮ ਖੋਬੀਆਂ ਨੇ ਯਾਖਿਆ ਰਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਇਨਹਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੇ ਯਾਖਿਆ ਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸਵਾਸ ਦੁਆਰਾ ਧਰਮੀ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਯਬਰਾਹਮ ਨੂੰ ਇਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਇਸਦੇ ਵਾਧਰਨ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ: ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਬਰਾਹਮ ਨੂੰ ਰਿਗਾ, "ਮੈਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੇ ਰਾਹੀਂ ਯਮੀਮਾਂ ਵੇਦਾਂਗਾ।" ੯ ਯਬਰਾਹਮ ਨੇ ਇਮ ਉੱਧਰ ਵਿਸਵਾਸ ਸੀਤਾ। ਰਿਉਰਿ ਯਬਰਾਹਮ ਨੇ ਵਿਸਵਾਸ ਸੀਤਾ ਰਿ ਉਮ ਉੱਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਯੱਜ ਵੀ

ਇਹੋ ਗੱਲ ਹੈ। ਮਾਰੇ ਲੋਰ, ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ, ਉਏਂ ਹੀ ਯਮੀਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਏਂ ਯਬਰਾਹਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

੧੦ ਧਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਧਰਮੀ ਬਣਣ ਲਈ ਨੇਮ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਦੇ ਗਨ ਉਹ ਮਰਾਧੇ ਹੋਏ ਗਨ। ਰਿਉਰਿ? ਰਿਉਰਿ ਖੋਬੀਆਂ ਯਾਖਦੀਆਂ ਗਨ, "ਇੱਕ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਮਭ ਰੁਝ ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਨੇਮ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਮਦਾ ਧਾਲਣ ਨਹੀਂ ਰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਯਾਰਤੀ ਮਰਾਧਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।" ੧੧ ਇਸੇ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਯੱਸਟ ਹੈ ਕਿ ਨੇਮ ਦੁਆਰਾ ਰੋਈ ਵੀ ਧਰਮੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸੱਠਦਾ। ਖੋਬੀਆਂ ਯਾਖਦੀਆਂ ਗਨ, "ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਰਤੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਉਮਦੀ ਨਿਹਚਾ ਰਾਹਣ ਧਰਮੀ ਹੈ ਉਹ ਮਦਾ ਜੀਵੇਗਾ।" ੧੨

੧੩ ਨੇਮ ਵਿਸਵਾਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰਦਾ ਇਹ ਵੱਖਰਾ ਵੰਗ ਯਾਧਨਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨੇਮ ਯਾਖਦਾ ਹੈ: ਜਿਹੜਾ, "ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੇਮਾਂ ਦਾ ਯਨੁਮਰਣ ਰਰੇ ਜੀਵਨ ਯਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਮ ਨੂੰ ਉਹ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਗਨ ਜੇ ਨੇਮ ਯਾਖਦਾ ਹੈ।" ੧੪ ਨੇਮ ਨੇ ਮਾਡੇ ਉੱਧਰ ਇੱਕ ਮਰਾਧ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਧਰ ਮਮੀਗ ਨੇ ਉਮ ਮਰਾਧ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਮ ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਯਾਧਣੀ ਥਾਂ ਬਦਲ ਲਈ। ਮਮੀਗ ਨੇ ਉਹ ਮਰਾਧ ਯਾਧਣੇ ਯਾਧ ਉੱਧਰ ਲੈ ਲਿਆ। ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, "ਜੇ ਰਿਮੇ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਰੱਖ ਉੱਤੇ ਲਟਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਯਾਰਤੀ ਮਰਾਧ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।" ੧੫ ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ ਨੇ ਯਜਿਹਾ ਇਮ ਲਈ ਸੀਤਾ ਤਾਂ ਜੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਯਮੀਮ ਮਿਲ ਸੱਠੇ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਮ ਯਮੀਮ ਦਾ ਵਚਨ ਯਬਰਾਹਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹੀ ਯਮੀਮ ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ ਰਾਹੀਂ ਯਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਇਮ ਲਈ ਰੁਰਬਾਨ ਹੋਇਆ ਰਿ ਯਮੀਂ ਉਮ ਯਵਿੱਤਰ ਯਾਤਮਾ ਨੂੰ ਧਰਾਧਤ ਰਰ ਮੱਠੀਏ ਜਿਮਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵਾਇਦਾ ਸੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਾਇਦਾ ਮਾਡੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰਾਹਣ ਮਾਨੂੰ ਧਰਾਧਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਨੇਮ ਯਤੇ ਵਾਇਦਾ

੧੬ ਭਰਾਵੇ ਯਤੇ ਭੈਣੇ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਗਰਣ ਦਿੰਦਾ ਗਾਂ। ਇੱਕ ਰਰਾਰ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਜੇ ਇੱਕ ਵਿਯਾਰਤੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਰਾਰ ਰਾਨੂਨੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰੋਈ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਰਰ ਸੱਠਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਮ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਜੋੜ ਸੱਠਦਾ ਹੈ। ਯਤੇ ਰੋਈ ਵਿਯਾਰਤੀ ਉਮ ਇਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਯਾਣਡਿੱਠ ਨਹੀਂ ਰਰ ਸੱਠਦਾ। ੧੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਬਰਾਹਮ ਨੂੰ ਯਤੇ ਉਮਦੀ ਯੋਲਦਾ ਨਾਲ ਵਾਇਦੇ ਸੀਤੇ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਯਾਖਿਆ, "ਯਤੇ ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਯੋਲਦਾ ਨੂੰ।"

*੩:੧੨ "ਵਿਯਾਰਤੀ ਨੇਮਾਂ ... ਯਾਖਦਾ ਹੈ" ਦੇਖੋ ਲੋਵੀਆਂ ੧੮:੫

੧੩:੬ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੧੫:੬

੧੩:੮ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੧੨:੩

੧੩:੧੦ ਹਵਾਲਾ: ਬਿਵਸਥਾ ੨੭:੨੬

੧੩:੧੧ ਹਵਾਲਾ: ਗਥੱਕੂਰ ੨:੮

੧੩:੧੩ ਹਵਾਲਾ: ਬਿਵਸਥਾ ੨੧:੨੩

ਉਮਦਾ ਅਰਥ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ।” ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵੇਦਲ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ; ਜਾਂ ਉਹ ਮਮੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।^{੧੭} ਮੇਰਾ ਰਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ; ਜਿਹੜਾ ਰਹਾਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਧਰਾਗਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜੇ ਨੇਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਮਮਾਂ ਧਰਿਲਾਂ ਰਾਨੂੰਨੀ ਬਣ ਗਿਆ ਮੀ। ਨੇਮ ੪੩੦ ਵਰ੍ਹੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਨੇਮ ‘ਰਹਾਤ’ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੀ ਜਾਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅਧਰਾਗਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਵਾਇਦੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਮੀ।

^{੧੮} ਜੇ ਨੇਮ ਦੀ ਖਾਲਸਾ ਕਰਨਾ ਮਾਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਧਰਦਾਨ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ? ਨਹੀਂ! ਜੇ ਅਸੀਂ ਖਾਲਸਾ ਕਰਦੇ ਧਰਾਧਤ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਮਾਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਧਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਰਤੂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭਰਪੂਰ ਅਸੀਸਾਂ ਅਧਰਾਗਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਇਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

^{੧੯} ਫੇਰ ਸਰ੍ਹਾ ਰਾਗਦੇ ਵਾਸਤੇ ਹੈ? ਨੇਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਬਦਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਸਰ੍ਹਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਧਰਾਗਮ ਦੀ ਖਾਮ ਨਮਲ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਇਸ ਖਾਮ ਉਲਾਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੀ। ਸਰ੍ਹਾ ਦੂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੀ। ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਸਰ੍ਹਾ ਧਰੁੱਚਾਉਣ ਲਈ ਮੁਮਾ ਨੂੰ ਵਿੱਚੋਲੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ।^{੨੦} ਧਰ ਜਦੋਂ ਵੇਦਲ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿੱਚੋਲੇ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੇਦਲ ਇੱਕ ਹੈ।

ਮੁਮਾ ਦੇ ਨੇਮ ਦਾ ਮੰਤਵ

^{੨੧} ਜੇ ਇਸਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਨੇਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਾਇਦਿਆਂ ਦੇ ਬਰੱਖਿਲਾਫ ਹੈ? ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਸਰ੍ਹਾ ਹੁੰਦੀ ਜਿਹੜੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸੱਕਦੀ, ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਬੇਸੱਕ ਉਸ ਸਰ੍ਹਾ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕਰਦੇ ਧਰਮੀ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ।^{੨੨} ਧਰ ਇਹ ਸੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੋਬੀਆਂ ਨੇ ਧਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਰੇ ਲੋਕੀਂ ਧਾਧ ਨਾਲ ਬੱਝੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਗਨ। ਖੋਬੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਕਿਉਂ ਧਰਗਟ ਕੀਤਾ? ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਸਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਇਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸੱਕੇ। ਇਹ ਵਾਇਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸਮੁ ਮਮੀਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

^{੨੩} ਇਸ ਵਿਸਵਾਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਮਾਰੇ ਨੇਮ ਦੇ ਕੋਈ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਾਂ ਜਾਂ ਤੇ ਨੇਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੋਣ ਸਾਂ। ਮਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਜਾਦੀ ਨਹੀਂ ਮੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਦਾ ਉਹ ਮਾਰਗ, ਧਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਹੜਾ ਆ ਰਿਹਾ ਮੀ।^{੨੪} ਇਸੇ ਲਈ ਮਮੀਗ ਦੇ ਆਉਣ ਤੱਕ ਨੇਮ ਮਾਡਾ ਨਿਗਰਾਨ ਮੀ। ਮਮੀਗ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਅਸੀਂ ਵਿਸਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਧਰਮੀ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸੱਕਾਂਗੇ।^{੨੫} ਗੁਣ ਵਿਸਵਾਸ ਦਾ ਮਾਰਗ

ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਗੁਣ ਨੇਮ ਦੇ ਨਿਕੰਤਰੁਣ ਹੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਜਿਉਂਦੇ।

^{੨੬} ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਮਮੀਗ ਜਿਸਮੁ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਿਗਰਾ ਦੁਆਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੋ।^{੨੭} ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਮੀਗ ਅੰਦਰ ਬਧਤਿਮਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਮੀਗ ਨਾਲ ਫੱਕ ਲਿਆ ਹੈ।^{੨੮} ਗੁਣ, ਮਮੀਗ ਜਿਸਮੁ ਵਿੱਚ, ਅਗੁਦੀਆਂ ਜਾਂ ਤੇ ਯੁਨਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਵੀ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ। ਇੱਥੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਜਾਂ ਤੇ ਆਜਾਦਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਵੀ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ। ਨਰ ਜਾਂ ਤੇ ਮਾਦਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਮਮੀਗ ਜਿਸਮੁ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋ।^{੨੯} ਤੁਸੀਂ ਮਮੀਗ ਦੇ ਹੋ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਅਧਰਾਗਮ ਦੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅਧਰਾਗਮ ਨੂੰ ਵਾਇਦੇ ਕਾਰਣ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਧਰਾਧਤ ਕਰਦੇ ਹੋ।

੪ ^੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, “ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਵਾਰਮ ਨਾਬਾਲਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤਾ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਵਾਰਮ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਧੈਂਦਾ।^੨ ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬਚਧਨੇ ਵੇਲੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਧੈਂਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਧਰੁੱਚਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਜਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।^੩ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ ਸਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਸਾਂ। ਧਰ ਜਦੋਂ ਠੀਕ ਮਮਾਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖੁੱਤਰ ਘੱਲ ਦਿੱਤਾ।^੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਇੱਕ ਯੋਰਤ ਤੋਂ ਜੰਮਿਆ ਮੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨੇਮ ਦੇ ਨਿਕੰਤਰੁਣ ਹੋਣ ਜੰਮਿਆ।^੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਨੇਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿ ਸਕੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਜਾਦੀ ਲਿਆ ਸੱਕੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਤਵ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਬਣਾਉਣਾ ਮੀ।

^੬ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੋ ਉਸੇ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਘੱਲਿਆ। ਆਤਮਾ ਕੁਰਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, “ਯੋਬਾ, ਧਿਆਏ ਧਿਤਾ।”^੭ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਗੁਣ ਅਤੀਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੋ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਦੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਮੀ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੋ।

ਗਲਾਤੀ ਮਮੀਗੀਆਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਮ ਦਾ ਧਰਮ

^੮ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਜਾਣਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਦਿਆਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਮੀ ਜਿਹੜੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਨਹੀਂ ਸਨ।^੯ ਧਰ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਅਸਲੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਸੱਚਭੁੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਤਾਏ ਅਤੇ ਫਕੂਲ ਨੇਮਾਂ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਜਾਨਮਰਣ ਤੁਸੀਂ ਮੁੱਢ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ ਮੀ? ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਗੁਣ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ^{੧੦} ਤੁਸੀਂ ਗਲੇ ਵੀ ਖਾਸ ਦਿਨਾਂ, ਮਹੀਨਿਆਂ, ਰੁੱਤਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ^{੧੧} ਮੈਂ ਤੁਹਾਥੋਂ ਇਸ ਲਈ ਡਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮੇਰਾ ਰਾਜ ਜਾਇਆ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

^{੧੨} ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗਾ ਹੀ ਮਾਂ; ਇਸ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਬਣ ਜਾਵੋ। ਤੁਸੀਂ ਯਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨ ਸੀ। ^{੧੩} ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਮੈਂ ਯਹਿਲੀ ਬਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਿਉਂ ਆਇਆ ਸਾਂ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਬਿਮਾਰ ਸਾਂ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਸੀ ਜਦੋਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਯੁਕਤ ਰੀਤਾ ਸੀ। ^{੧੪} ਮੇਰੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਬੋਝ ਸੀ। ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨਕਰਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਵਾਖਮ ਚੱਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਉ-ਭਗਤ ਰੀਤੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਯਹਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਇਆ ਕੋਈ ਦੂਤ ਹੋਵਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਉਂ ਯਰਵਾਨ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਖੁਦ ਮਸੀਹ ਹੋਵਾਂ। ^{੧੫} ਉਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਗੁਣ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਆਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਮਗਟਿਤਾ ਲਈ ਹਰ ਮੰਭਵ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬਾਹਰ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦੇ। ^{੧੬} ਰੀ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦੁਸਮਣ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਿਰਾਂ।

^{੧੭} ਉਹੀ ਲੋਕੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਣੀ ਯੁਗੀ ਕੋਸਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਯਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਤਵ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਣ ਲਈ ਯਰੇਸਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਜਾਨਮਰਣ ਕਰੋ ਨਾ ਕਿ ਹੋਰਾਂ ਦਾ। ^{੧੮} ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਰਮਾਉਣਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਯਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਤਵ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੱਚੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਵੀ ਸੱਚੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਵੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ^{੧੯} ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਓ, ਇੱਕ ਵਾਸੀ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜਨਣੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਮਮੋਂ ਜਾਨਭਵ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਰਹਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਸੀਹ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਵੋ। ^{੨੦} ਮੈਂ ਰਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸੱਕਾਂ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੁੰਦਾ ਉਦੋਂ ਮਾਇਦ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਖਣਾ ਫੇਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ। ਗੁਣ ਮੈਨੂੰ ਯਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀ ਕਰਾਂ।

ਗਜਰਾ ਅਤੇ ਮਾਰਗ ਦੀ ਬਿਮਾਲ

^{੨੧} ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਗਲੇ ਵੀ ਖੁਸ਼ਾ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਆਯੀਨ ਹੋਣਾ ਲੋਚਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਨੇਮ ਕੀ ਆਖਦਾ

ਹੈ? ^{੨੨} ਖੋਬੀਆਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਮਨ। ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਮਾਂ ਗੁਲਾਮ ਯੋਰਤ ਸੀ। ਦੂਸਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਮਾਂ ਆਜ਼ਾਦ ਯੋਰਤ ਸੀ। ^{੨੩} ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਯੋਰਤ ਤੋਂ ਜਨਮਿਆਂ ਖੁੱਤਰ, ਆਮ ਇਨਸਾਨੀ ਫੇਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮਿਆਂ ਸੀ। ਯਹ ਆਜ਼ਾਦ ਯੋਰਤ ਤੋਂ ਜਨਮਿਆ ਖੁੱਤਰ ਉਸ ਵਾਇਦੇ ਕਾਰਣ ਜਨਮਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ।

^{੨੪} ਇਹ ਸੱਚੀ ਕਹਾਣੀ ਮਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾਉਦੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਯੋਰਤਾਂ ਯਹਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਰੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਕਹਾਰ ਵਾਂਗ ਹਨ। ਇੱਕ ਕਹਾਰ ਸੀਨਾਈ ਯਰਬਤ ਉੱਤੇ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਕਹਾਰ ਦੇ ਆਯੀਨ ਹਨ ਉਹ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਗਜਰਾ ਨਾਮੇ ਮਾਂ ਉਸ ਕਹਾਰ ਵਰਗੀ ਹੈ। ^{੨੫} ਇਸੇ ਲਈ ਗਜਰਾ ਅਰਬ ਵਿੱਚ ਸੀਨਾਈ ਯਰਬਤ ਵਰਗੀ ਹੈ। ਗਜਰਾ ਮੈਂਜੂਦ ਅਰੂਸਲਮ ਸਹਿਰ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਿਰ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚਲੇ ਮਾਰੇ ਵਸਤੀਰ ਨੇਮ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹਨ। ^{੨੬} ਯਹ ਸੁਰਗੀ ਅਰੂਸਲਮ ਉਸ ਆਜ਼ਾਦ ਯੋਰਤ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਡੀ ਮਾਂ ਹੈ। ^{੨੭} ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ;

“ਖੁਸ਼ ਹੋ, ਬਾਝ ਯੋਰਤ।

ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਨਮਿਆ।

ਤੂੰ ਜਿਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸੁਤਰੀ ਖੀੜਾ ਜਾਨਭਵ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ, ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਚੀਕ ਅਤੇ ਮੋਲਾ ਯਾ!

ਜਿਹੜੀ ਯੋਰਤ ਤਿਆਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਯੋਰਤ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਕੋਲ ਉਸਦਾ ਯਤੀ ਹੈ।” ਅਮਾਕਾਗ ੪:੧

^{੨੮-੨੯} ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਆਮ ਇਨਸਾਨੀ ਫੇਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮਿਆ ਸੀ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਖੁੱਤਰ, ਇਸਹਾਰ, ਯਹਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਕਾਰਣ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸੁਤਰੀ ਨਾਲ ਜਨਮਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸਹਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਇਦੇ ਤੋਂ ਜਨਮੇ ਬੱਚੇ ਹੋ। ਆਮ ਇਨਸਾਨੀ ਫੇਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਰੀਤਾ। ਅੱਜ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ^{੩੦} ਯਹ ਖੋਬੀ ਰੀ ਆਖਦੀ ਹੈ? “ਗੁਲਾਮ ਯੋਰਤ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੋ। ਆਜ਼ਾਦ ਯੋਰਤ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਉਸ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਯਰਾਯਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਹੈ।” ^{੩੧} ਯਹ ਗੁਲਾਮ ਯੋਰਤ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਕੁਝ ਵੀ ਗਮਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਅਸੀਂ ਗੁਲਾਮ ਯੋਰਤ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਯੋਰਤ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਾਂ।

ਆਖਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਆਖਣੇ ਕੋਲ ਸੱਖੇ

੫ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਜਬੂਤੀ ਨਾਲ ਖਲੋਵੋ। ਬਦਲੋ ਨਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨੇਮ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਵੱਲ ਨਾ ਯਰਤੇ। ^੨ ਸੁਣੋ

ਮੈਂ ਖੈਲੁਮ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਨੇਮ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਜਾਵੋ ਅਤੇ ਮੁੰਨਤੀਏ ਹੋ ਜਾਵੋ ਤਾਂ ਮਮੀਗ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਬੇਦੀ ਨਫਾ ਨਹੀਂ।^੩ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ, ਮੈਂ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ; ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮੁੰਨਤ ਰਹਿਣਾ ਚਿਉਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ਾ ਦੇ ਮਾਰੇ ਨੇਮਾਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ।^੪ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਰਗਰਾਹੀਂ ਧਰਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਮੀਗ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਅੰਤ ਤੇ ਆ ਯੁਜਿਆ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਚੁੱਕੇ ਹੋ।^੫ ਅਸੀਂ ਨਿਗਰਾਹੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਧਰਮੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਤਮਾ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਸ ਉਮੀਦ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।^੬ ਜਦੋਂ ਬੇਦੀ ਵਿਯਕਤੀ ਮਮੀਗ ਖਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਬੇਦੀ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੀ ਮੁੰਨਤ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ। ਅੱਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਸਦਾਮ ਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਧਰਮ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਹੈ।

^੭ ਤੁਸੀਂ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਦੋੜ, ਦੋੜ ਰਹੇ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਮੱਚ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਕਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦਾ ਅਨੁਮਾਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਉਸ ਇੱਕ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।^੮ ਗੁਮਿਯਾਰ ਰਹੋ। “ਬੱਸ ਬੋਝਾ ਜਿਹਾ ਖਮੀਰ ਆਟੇ ਦੀ ਧੂਰੀ ਤੇਣ ਨੂੰ ਉਭਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”^੯ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ। ਬੇਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਲਝਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਯਕਤੀ ਭਾਵੇਂ ਬੇਦੀ ਵੀ ਹੋਵੇ ਮਜ਼ਾ ਪਾਵੇਗਾ।

^{੧੦} ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਮੈਂ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁੰਨਤ ਜਰੂਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਂ ਗਲੇ ਵੀ ਮੁੰਨਤ ਬਾਰੇ ਧਰਮ ਰਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਗਲੇ ਵੀ ਦੰਡ ਰਿਉ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ? ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੱਚ ਹੁੰਦਾ, ਫੇਰ ਮਲੀਬ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਬੇਦੀ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਪੈਂਦਾ ਨਾ ਹੋਣੀ ਹੁੰਦੀ।^{੧੧} ਮੇਰੀ ਖਾਗਿਸ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਆਪਣੀ ਮੁੰਨਤ ਦੇ ਨਾਲ ਖੱਸੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਕਰ ਲੈਣ।

^{੧੨} ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਦਾ ਮੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਧਰਮ ਇਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਧੀ ਆਖਿਆ ਨੂੰ ਧਰਮ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਰੱਥਾਂ ਵਾਂਗ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾ ਕਰੋ। ਧਰਮ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਖਿਯਾਰ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਸੇਵਾ ਕਰੋ।^{੧੩} ਮਖੁੱਚਾ ਨੇਮ ਦਾ ਸਾਗਮ ਇਸ ਇੱਕ ਗੁਰਮ ਵਿੱਚ ਹੈ: “ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਢੇ ਖਿਯਾਰ ਕਰੋ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਖਿਯਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ।”^{੧੪} ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਦੁੱਖੀ ਕਰਦੇ ਰਹੋਗੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਖਾੜਦੇ ਰਹੋਗੇ, ਤਾਂ ਸਚੇਤ ਰਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਧੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿਉਗੇ।

ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਭਾ

^{੧੫} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ; ਆਤਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜੀਓ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਬੇਦੀ ਮੰਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਧੀ ਆਖੇ ਨੂੰ ਧਰਮ ਕਰਨ।^{੧੬} ਮਾਡੇ ਖਾਧੀ ਆਖੇ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਤਮਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਆਤਮਾ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਡੇ ਖਾਧੀ ਆਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਇਹ ਵੇਰੋ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।^{੧੭} ਧਰਮ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਤਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਨੇਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋ।

^{੧੮} ਮੰਦੇ ਕੰਮ, ਜਿਹੜੇ ਮਾਡਾ ਖਾਧੀ ਆਖਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬੜੇ ਮਖੱਸਟ ਹਨ। ਜਿਨਮੀ ਗੁਨਾਹ, ਅਖਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਜਿਨਮੀ ਬਦੀ,^{੧੯} ਡੂਠੇ ਵੇਦੀ ਅਤੇ ਵੇਦਤਿਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਾ ਕਰਨੀ, ਜਾਣੂ ਕਰਨੇ, ਨਫਰਤ, ਝਗੜਾ, ਟੀਰਖਾ, ਕਰੋਧ, ਖੁਦਗਰਜੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਲੜਾਉਣਾ, ਵੰਡੀਆਂ ਖਾਉਣੀਆਂ,^{੨੦} ਦੋਖੀ ਹੋਣਾ, ਸਰਾਬੀ ਹੋਣਾ, ਨੈਨਤਿਰ ਦਾ ਅਵਤਾਂ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕੰਮ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਗਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ; ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ ਵਿੱਚ ਜਗੜਾ ਖਰਾਬ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਗੇ।^{੨੧} ਧਰਮ ਆਤਮਾ ਧਰਮ, ਨੈਨਦ, ਸਾਂਤੀ, ਮਥਰ, ਦਯਾ, ਚੰਗਿਆਈ, ਵਫਾਦਾਰੀ,^{੨੨} ਕੇਮਲਤਾ ਅਤੇ ਸਫੈਂ ਮੰਜਮ ਧਰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੇਦੀ ਵੀ ਨੇਮ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਆਖ ਮੱਕਦਾ ਹੈ।

^{੨੩} ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮਮੀਗ ਖਿਸੂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਧੀ ਆਖਿਆ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦਗਰਜੀ ਅਤੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।^{੨੪} ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਵਿਗਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੨੫} ਮਾਨੂੰ ਅਭਿਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਟੀਰਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਕਰੋ

੬ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬੇਦੀ ਗਲਤੀ ਕਰ ਲਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਤਮਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਖਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਯਕਤੀ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਗਲਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਫੇਰ ਟੀਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਰਮਾਈ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਗੁਮਿਯਾਰ ਰਹਿਣਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਖਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਉਕਸਾਹਟ ਹੋ ਮੱਕਦੀ ਹੈ।^੨ ਆਪਣੀਆਂ

੧੫:੧੪ ਹਵਾਲਾ: ਲੇਵੀਆਂ ੧੯:੧੮

ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਜਿਹਾ ਰਹਦੇ ਹੋ, ਮੱਚਮੁੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਨੇਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋ।^੩ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਯਕਰਤੀ, ਇਹ ਮੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖਾਮ ਹੈ, ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।^੪ ਕਿਸੇ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਹਰ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਧਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਉਹ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਉੱਥਰ ਭਾਣ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।^੫ ਹਰ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਖੇਤੀ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਕਰਨ ਵਾਂਗ ਹੈ

^੬ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੂਹ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

^੭ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਨਾ ਕਰੋ; ਤੁਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸੱਕਦੇ। ਵਿਯਕਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਾਢੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਬੀਜਦਾ ਹੈ।^੮ ਜੇ ਇੱਕ ਵਿਯਕਰਤੀ ਆਪਣੇ ਧਾਰੀ ਆਪੇ ਨੂੰ ਮੰਤੁਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੀਜ ਬੀਜਦਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਧਾਰੀ ਆਪਾ ਉਸ ਲਈ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਏਗਾ। ਖਰ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਯਕਰਤੀ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਖਰਮੰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਧਾਮੋਂ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਖਰਾਖਤ ਕਰੇਗਾ।^੯ ਮਾਨੂੰ ਚੰਗਿਆਈ ਕਰਦਿਆਂ ਬੱਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਆਮੀਂ ਠੀਕ ਸਮੇਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਫਲ ਖਰਾਖਤ ਕਰਾਂਗੇ। ਮਾਨੂੰ ਆਮ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।^{੧੦} ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਆਵਸਰ ਹੋਵੇ ਆਮੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਚੰਗਾ ਕਰੀਏ। ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਮਾਨੂੰ ਵਿਸੇਸ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਵਿਸਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਧੋਲਮ ਆਪਣਾ ਖੱਤਰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ

^{੧੧} ਇਹ ਖੱਤਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਦੇਖੋ ਮੈਂ ਕਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਆਖਰ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।^{੧੨} ਕੁਝ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਨਤੀਏ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲਣ। ਆਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਡਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮੰਨਤ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਿਰਫ ਮਮੀਹ ਦੀ ਸਲੀਬ ਦਾ ਆਨੁਮਰਣ ਕਰਨਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।^{੧੩} ਜਿਹੜੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਮੰਨਤ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਖੁਦ ਵੀ ਨੇਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਖਰ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਨਤ ਕਰਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਖੰਡ ਕਰ ਸੱਕਣ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਨਤ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਣ।

^{੧੪} ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਆਖੰਡ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਸਿਰਫ ਮਾਡੇ ਖਰਬੂ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਲੀਬ ਹੀ ਉਹ ਕਾਰਣ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਭਾਣ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਹੋਈ ਮੌਤ ਕਾਗੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ * ਆਤੇ ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਮਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ।^{੧੫} ਇਹ ਗੱਲ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦੀ ਮੰਨਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਣਾਏ ਨਵੇਂ ਲੋਕ ਬਣਨਾ ਹੈ।^{੧੬} ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਆਤੇ ਮਿਹਰ, ਜੋ ਇਸ ਰਿਵਾਜ ਦਾ ਆਨੁਮਰਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ।

^{੧੭} ਇਸ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਕਸਟ ਨਾ ਦਿਓ। ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਜਖਮਾਂ ਦੇ ਦਾਗ ਹਨ, ਆਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਂ।

^{੧੮} ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ ਮੈਂ ਖਰਾਖਰਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਆਤਮਿਆਂ ਨਾਲ ਮਾਡੇ ਖਰਬੂ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ!

* ੬:੧੪ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਆਖਰੀ ਤੌਰ ਤੇ, "ਸੁਲੀ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ

¹ ਇਹ ਖੱਤਰ ਮਮੀਹ ਜਿਸ ਦੇ ਸਮੂਲ ਖੋਲ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮੂਲ ਇਸ ਲਈ ਬਣਿਆਂ ਗਾ ਕਿ ਇਹ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦੀ ਰਜਾ ਮੀ।

ਇਹ ਖੱਤਰ ਮਮੀਹ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨਿਗਰਾਵਾਨਾਂ, ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

² ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਜਿਸ ਮਮੀਹ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਰਿਰਥਾ ਅਤੇ ਮਾਤੀ ਹੋਵੇ।

ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਆਤਮਰ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ

³ ਮਾਡੇ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਜਿਸ ਮਮੀਹ ਦੇ ਖਿਤਾ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰੇ। ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਸਵਰਗ ਦੀ ਹਰ ਆਤਮਰ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ⁴ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਮਾਨੂੰ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਮਾਜਣ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੁਣ ਲਿਆ ਮੀ। ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਲੋਕ ਅਤੇ ਉਸ ਅੱਗੇ ਦੇਸ਼ ਸਹਿਤ ਲੋਕ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ⁵ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਮਾਜਣਾ ਰਹਨ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਜਿਸ ਮਮੀਹ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਥੱਚੇ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ। ਇਹ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦੀ ਰਜਾ ਮੀ। ਇਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ⁶ ਇਹ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੂੰ ਉਮਤਤਿ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਰਿਰਥਾ ਦਿਖਾਈ। ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਰਥਾ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮੁਫਤ ਰੀਤੀ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਉੱਪਰ ਇਹ ਰਿਰਥਾ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਖਿਲਾਰ ਰਹਦਾ ਹੈ।

⁷ ਮਮੀਹ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲਗੁ ਰਾਹੀਂ ਅਜਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੀ। ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਰਿਰਥਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਥਾਥਾਂ ਦੀ ਮਾਫੀ ਹੈ। ⁸ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯੁਰੀ ਰਿਰਥਾ ਸਿਲਾਣਥ ਅਤੇ ਗਿਲਾਨ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮੁਫਤੀ ਛਿੜਕਿਆ ਹੈ। ⁹ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੁਪਤ ਯੋਜਨਾ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਨੂੰ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਰੀਤੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਮਮੀਹ ਰਾਹੀਂ ਖੁਰਨ ਰਹਨ ਦਾ ਨਿਸਚਾ ਰੀਤਾ। ¹⁰ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਢੁੱਕਵੇਂ ਮਥੇ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖੁਰਾ ਰਹਨ ਦਾ ਮੀ। ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਵਰਗ ਅਤੇ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਰੀਠਿਆਂ ਰਰੇ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਮੁਖੀ ਬਣਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਰਹਨ ਦੀ ਮੀ।

¹¹ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਮਾਨੂੰ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਮੀ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਮੀ। ਇਹ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਰਜਾਮੰਦ ਰਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ¹² ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਖਹਿਲੇ ਲੋਕਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦ ਰੱਖੀ। ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ

ਮੀ ਤਾਂ ਜੋ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਰਰ ਮੱਚੀਏ। ¹³ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੱਚੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਣੀ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮੁਰਤੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਸੁਣੀ, ਤੁਸੀਂ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੀਤਾ। ਅਤੇ ਮਮੀਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ, ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇਰੇ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਵਾਇਦਾ ਰੀਤਾ ਮੀ, ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਲਗਾਇਆ। ¹⁴ ਇਹ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਮਾਥੀ ਹੈ ਕਿ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਰਹਾਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਇਦਾ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਾਦ ਰਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨਾਲ ਮੰਥੀਯਤ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਰਾਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ ਉਮਤਤਿ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ।

ਖੋਲ੍ਹ ਦੀ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ

¹⁵⁻¹⁶ ਇਹੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦਾ ਖੰਨਵਾਦ ਰਹਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਰ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ। ¹⁷ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਡੇ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਮਮੀਹ ਦੇ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੂੰ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਰਹਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਮਹਿਮਾਮਈ ਖਿਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਤਮਾ ਦੇਵੇ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਲਾਣਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਗਿਲਾਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣੂ ਰਹਾਇਆ ਹੈ।

¹⁸ ਮੈਂ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੂੰ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੇ ਮੱਚੇ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਉਮੀਦ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਲਵੋਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਰੀਤਾ ਮੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਮਈ ਹਨ। ¹⁹ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਮਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ, ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਦੀ ਸਰਤੀ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਹੈ। ²⁰ ਇਹ ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਮੇਂ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਮੀ। ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਸਵਰਗੀ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮੱਚੇ ਥਾਮੇ ਬਿਠਾਇਆ। ²¹ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਮਮੀਹ ਨੂੰ, ਮਾਰੇ ਹਾਰਮਾਂ, ਆਯਿਰਾਹਾਂ, ਸਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾਇਆ। ਮਮੀਹ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਹੈ ਜੋ ਵੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ²² ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਮੀਹ ਦੀ ਆਪਣੇ ਤਾ ਥੱਲੇ ਥਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਯਥਾਸ਼ੀਲਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਲੀਮਿਯਾ ਦੀਆਂ ਮੁਥੱਚੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਤਾਇਨਾਤ ਰੀਤਾ ਹੈ। ²³ ਰਲੀਮਿਯਾ ਮਮੀਹ ਦਾ ਸਰੀਰ ਹੈ। ਰਲੀਮਿਯਾ

ਮਮੀਗ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਵੰਗ ਨਾਲ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੰਪੁਰਣ ਬਨਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੇਂਤ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਵੱਲ

੨ ^੧ਯਥਾ ਤਿੱਚ ਤੁਗਡਾ ਯਾਤਮਰ ਜੀਵਨ ਤੁਗਡੇ ਯਾਥ ਯਥਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਰਾਹਣ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰੀਤੀਆਂ, ਮੁਰਦਾ ਮੀ। ^੨ਗਾਂ, ਯਥਾ ਤਿੱਚ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਯਾਥ ਰਰਦੇ ਹੋਏ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਰੀਤਾ। ਤੁਮੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਾਂਗ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਰੀਤਾ ਤੁਮੀਂ ਮੰਮਾਰ ਵਿੱਚ ਬਦੀ ਦੀਆਂ ਮਰਤੀਆਂ ਦੇ ਗਰਮ ਦੇ ਚੇਲੇ ਮੀ। ਗੁਣ ਇਹੀ ਯਾਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਰਰ ਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯਥਾਗਿਯਾਰਾਗੀ ਗਨ। ^੩ਯਿੱਛਲੇ ਮਥਿਯਾਂ ਵਿੱਚ, ਯਮੀਂ ਮਾਰੇ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਲੋਰ ਰਹੇ। ਯਮੀਂ ਯਾਥਏ ਯਾਥੀ ਯਾਥਿਯਾਂ ਨੂੰ ਮੰਤੁਮਟ ਰਰ ਰਹੇ ਮਾਂ। ਯਮੀਂ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਡੇ ਤਨਾਂ ਯਤੇ ਮਨਾਂ ਨੇ ਰਰਨ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਰੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਯਮੀਂ ਯਜਿਹੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਮਾਂ, ਯਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰੇਯੇ ਦਾ ਮਾਗਮਣਾ ਰਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਂ ਰਿਉਰਿ ਯਮੀਂ ਦੁਮਟ ਲੋਰ ਮੀ। ਯਮੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਮਾਂ।

^੪ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਇੰਨਾ ਰਿਰਯਾਲੂ ਹੈ ਮਾਨੂੰ ਮਗਣ ਯਿਯਾਰ ਵਿਖਾਇਆ। ^੫ਯਮੀਂ ਯਾਤਮਰ ਤੋਰ ਤੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਮਾਂ। ਯਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਰਾਹਣ ਮਾਰੇ ਹੋਏ ਮਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰਰਦੇ ਮਾਂ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮਮੀਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਰਯਾ ਰਾਹਣ ਬਚਾਏ ਗਏ। ^੬ਯਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮਮੀਗ ਮਮੇਤ ਉੱਧਰ ਉੱਠਾਇਆ ਯਤੇ ਮਾਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਮਵਰਗੀ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਇਆ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਮਭ ਰੁਝ ਮਾਡੇ ਲਈ ਰੀਤਾ ਜੇ ਮਮੀਗ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਗਨ। ^੭ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਯਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜੁਗਾਂ ਵਿੱਚ ਯਾਥਈ ਰਿਰਯਾ ਦੀ ਮਗਨ ਯਮੀਰੀ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਰੀਤਾ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਉੱਧਰ ਇਹ ਰਿਰਯਾ ਮਮੀਗ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਯਾਥਈ ਦਯਾਲਤਾ ਰਾਹੀਂ ਵਰਤਾਉਂਦਾ ਹੈ।

^੮ਮੇਰਾ ਰਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਨਿਹਚਾ ਰਾਹੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਰਯਾ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਏ ਗਏ ਹੋ। ਯਤੇ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਰਿਰਯਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਯਰਾਥਤ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਤੁਮੀਂ ਯਾਥਏ ਯਾਥ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾਇਆ ਇਹ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਦਾਤ ਮੀ। ^੯ਨਹੀਂ! ਤੁਮੀਂ ਯਾਥਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਬਚੇ ਜਿਹੜੇ ਤੁਮੀਂ ਰੀਤੇ ਗਨ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਰੇਈ ਵੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਯਥੇਡ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੌਰਦਾ ਰਿ ਉਮ ਦੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ। ^{੧੦}ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਉਥੋਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਦੇ ਯਮੀਂ ਗਾਂ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਮਮੀਗ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਜੇ ਯਮੀਂ ਚੰਗੇ ਰੰਮ ਰਰਨ ਯੋਗ ਹੋ ਮੌਰੀਏ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਮਾਡੇ ਲਈ ਤਿਯਾਰ ਰੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਤਾਂ ਰਿ ਯਮੀਂ ਯਾਥਏ ਜੀਵਨ ਚੰਗੇ ਰੰਮ ਰਰਦਿਯਾਂ ਬਿਤਾਈਏ।

ਮਮੀਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕਮਿਰ

^{੧੧}ਤੁਮੀਂ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਤੋਰ ਤੇ ਜਨਮੇ ਮੀ। ਤੁਮੀਂ ਉਹ ਲੋਰ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ “ਬੇ-ਮੰਨਤੀਏ” ਯਾਥਏ ਗਨ। ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਜਿਹੜੇ ਤੁਗਨੂੰ “ਬੇ-ਮੰਨਤੀਏ” ਯਾਥਏ ਗਨ ਉਹ ਯਾਥਏ ਯਾਥ ਨੂੰ “ਮੰਨਤੀ” ਯਾਥਏ ਗਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਨਤ ਯਜਿਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਖੁਦ ਯਾਥਏ ਮਰੀਰਾਂ ਉੱਧਰ ਰਰਦੇ ਗਨ। ^{੧੨}ਯਥਾ ਤਿੱਚ, ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਮਮੀਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਮੀ। ਤੁਮੀਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਮੀ। ਤੁਗਡੇ ਰੋਲ ਵਾਇਦੇ ਦਾ ਉਹ ਰਰਾਰ ਨਹੀਂ ਮੀ, ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਾਥਏ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ਤੁਗਨੂੰ ਰੇਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਮੀ ਯਤੇ ਤੁਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਮੀ। ^{੧੩}ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਮਮੇਂ ਤੁਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਮੀ। ਯਰ ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਮਮੀਗ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਉਮ ਦੇ ਲਹੂ ਰਾਹੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਿਯਾਏ ਗਏ ਹੋ।

^{੧੪}ਮਮੀਗ ਦੇ ਰਾਹਣ ਗੁਣ ਮਾਨੂੰ ਮਾਤੀ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਮੀਗ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੰਮ ਵਾਂਗ ਇਰਠਿਯਾਂ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਯਹੂਦੀ ਯਤੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਮਨ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਇੱਕ ਰੰਯ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਮਰੇ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਰਦੇ ਮਨ। ਯਰ ਮਮੀਗ ਨੇ ਯਾਥਏ ਮਰੀਰ ਦੋਰੇ ਨਫਰਤ ਦੀ ਉਮ ਰੰਯ ਨੂੰ ਵਾਹ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੫}ਯਹੂਦੀ ਮਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਰਈ ਗੁਰਮ ਯਤੇ ਯਮੂਲ ਮਨ। ਯਰ ਮਮੀਗ ਨੇ ਉਮ ਮਰ੍ਹਾ ਦਾ ਯੰਤ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਮੀਗ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਦੋ ਮਮੂਗਾਂ ਨੂੰ ਯਾਥਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੰਮ ਬਨਾਉਣਾ ਯਤੇ ਉੱਥੇ ਮਾਤੀ ਮਥਾਥਿਤ ਰਰਨਾ ਮੀ। ^{੧੬}ਮਮੀਗ ਨੇ ਮਲੀਬ ਤੇ ਮਰ੍ਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਮਮੂਗਾਂ ਵਿੱਚਲੀ ਨਫਰਤ ਦਾ ਯੰਤ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੋ ਮਮੂਗ ਇੱਕ ਮਰੀਰ ਬਣ ਗਏ, ਉਹ ਵਾਧਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਰੋਲ ਲੈ ਯਾਇਆ। ਇਹ ਮਮੀਗ ਨੇ ਮਲੀਬ ਉੱਤੇ ਯਾਥਈ ਮੇਂਤ ਰਾਹੀਂ ਰੀਤਾ। ^{੧੭}ਮਮੀਗ ਯਾਇਆ ਯਤੇ ਉਮ ਨੇ ਮਾਤੀ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਤੁਗਡੇ ਮਭਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ ਤੁਮੀਂ ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਯਤੇ ਤੁਮੀਂ ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਜਦੀਕ ਹੋ। ^{੧੮}ਗਾਂ, ਮਮੀਗ ਰਾਹੀਂ, ਮਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਮਮੂਗਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯਾਤਮਾ ਵਿੱਚ ਥਿਤਾ ਰੋਲ ਯਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ।

^{੧੯}ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਓ ਉਧਰੇ ਜਾਂ ਯਾਤਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋ ਤੁਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋ। ^{੨੦}ਤੁਮੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਉਮ ਇਮਾਰਤ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਿਸਦਾ ਮਾਲਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਰਮੂਲਾਂ ਯਤੇ ਨਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਉਮ ਬੁਨਿਯਾਦ ਉੱਧਰ ਉਸਾਰੀ ਗਈ ਮੀ। ਮਮੀਗ ਯਿਸੂ ਖੁਦ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਯੱਥਰ ਹੈ। ^{੨੧}ਇਹ ਮਾਰੀ ਇਮਾਰਤ ਮਮੀਗ ਵਿੱਚ ਮੰਯੁਰਤ ਹੈ। ਯਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਧਾਰੇ, ਮਮੀਗ ਇਸ ਨੂੰ ਯਰੁਭੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਵਿੱਤਰ ਮੰਦਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ^{੨੨}ਯਤੇ ਮਮੀਗ ਵਿੱਚ, ਤੁਮੀਂ ਲੋਰ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਮਮੇਤ ਉਸਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਇੱਕ ਯਜਿਹੇ ਮਥਾਨ ਤੇ ਨਿਰਮਾਣਿਤ ਰੀਤੇ

ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿੱਥੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਨਿਵਾਸ ਰਹਦਾ ਹੈ।

ਯੋਲੁਮ ਦਾ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਰਾਜ

੩ ਇਉਂ, ਮੈਂ, ਯੋਲੁਮ, ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੈਦੀ ਹਾਂ।
 ੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ, ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਵੈਦੀ ਹਾਂ।^੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੀ ਵਿਰਥਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਵਰਨ ਲਈ ਮੋਧਿਆ ਸੀ।^੪ ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੁਪਤ ਯੋਜਨਾ ਮੇਰੇ ਤੇ ਖਰਗਟ ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵਰਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਧਰਿਲਾਂ ਵੀ ਕੁਝ ਲਿਖ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ।^੫ ਆਤੇ ਜੇਰਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਖੜ੍ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਮੱਚਮੁੱਚ ਮੈਂ ਮਮੀਹ ਬਾਰੇ ਮੱਚ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ।^੬ ਗੋਰਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਗੁਪਤ ਮੱਚਾਈ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਰ ਗੁਣ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ, ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਗੁਪਤ ਮੱਚ ਆਪਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਰਸੂਲਾਂ ਆਤੇ ਨਬੀਆਂ ਤੇ ਖਰਗਟ ਰੀਤਾ ਹੈ।^੭ ਗੁਪਤ ਮੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਵੀ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਰਾਖਰ ਰਨਗੇ ਜੋ ਯਰਭੇਸੁਰ ਵੇਲ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹਨ। ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਆਤੇ ਯਹੂਦੀ ਇਕੱਠੇ ਇੱਕੋ ਮਰੀਰ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਆਤੇ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੇ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਵਾਇਦੇ ਨੂੰ ਮਾਝਾ ਵਰਦੇ ਹਨ। ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੇਲ ਇਹ ਮਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੁਸਬਬਰੀ ਦੇ ਵਰਣ ਹਨ।

੪ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੀ ਵਿਰਥਾ ਦੀ ਦਾਤ ਵਰਣ ਮੈਂ ਖੁਸਬਬਰੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਸਵਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਵਿਰਥਾ ਦਿੱਤੀ।^੮ ਮੈਂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਾਂ। ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਆਮੀਰੀ ਬਾਰੇ ਖੁਸਬਬਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਦਾਤ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਆਮੀਰੀ ਮਾਝੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।^੯ ਆਤੇ ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਪਤ ਮੱਚ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੱਸਣ ਦਾ ਵੇਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਗੁਪਤ ਮੱਚ ਆਦਿਰਾਲ ਤੋਂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਯਰਭੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹਰ ਸੈਯਾ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਰੀਤੀ ਹੈ।^{੧੦} ਯਰਭੇਸੁਰ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਸੀ ਕਿ ਸਮੂਹ ਗਾਰਮਾਂ ਆਤੇ ਸਵਰਗੀ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਦਿਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਗਾਂ ਦਾ ਖਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਸਿਲਾਣਥ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਵਲੀਮਿਯਾ ਦੇ ਵਰਣ ਜਾਨਣਗੇ।^{੧੧} ਇਹ ਉਹ ਯੋਜਨਾ ਸੀ ਜੋ ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦਿਰਾਲ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਆਨੁਸਾਰ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਮਾਝੇ ਯਰਭੂ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਰਾਹੀਂ ਬਣਾਈ ਸੀ।^{੧੨} ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ, ਆਮੀਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਯਰਭੇਸੁਰ ਸਾਗਮਣੇ ਨਿਰਭੈ ਹੋਕੇ ਆ ਮੱਚਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਆਮੀਂ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਵਰ ਮੱਚਦੇ ਹਾਂ।^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਦੁੱਖ ਮੈਂ

ਤੁਹਾਡੀ ਖਾਤਰ ਸਗਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਣ ਮੱਸਲਾ ਨਾ ਗੁਆਉ। ਮੇਰੀਆਂ ਤਰਲੀਫਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਮੀਹ ਦਾ ਖਿਆਲ

੧੪ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਖਰਾਬਥਨਾ ਵਿੱਚ ਖਿਤਾ ਆਂਗੇ ਝੁਰਦਾ ਹਾਂ।^{੧੪} ਯਰਤੀ ਆਤੇ ਸਵਰਗ ਉੱਤੇ ਹਰ ਖਰਿਵਾਰ ਆਪਣਾ ਆਮਲੀ ਨਾਮ ਉਸਤੋਂ ਖਰਾਖਰ ਵਰਦਾ ਹੈ।^{੧੫} ਮੈਂ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਖਰਾਬਥਨਾ ਵਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਮੀਮ ਮਹਿਮਾ ਦੁਆਰਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਤਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਜਬੂਤ ਹੋਣ ਲਈ ਸਰਤੀ ਦੇਵੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਤਾਰਤ ਆਪਣੇ ਆਤਮਾ ਰਾਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।^{੧੬} ਮੈਂ ਖਰਾਬਥਨਾ ਵਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਮਮੀਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ। ਮੈਂ ਖਰਾਬਥਨਾ ਵਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਜੀਵਨ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ ਆਤੇ ਯਰਭ ਉੱਥਰ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇ।^{੧੭} ਆਤੇ ਮੈਂ ਖਰਾਬਥਨਾ ਵਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਤੇ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਲੋਕ ਮਮੀਹ ਦੇ ਯਰਭ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਮੱਚਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਰੱਖੋਗੇ। ਮੈਂ ਖਰਾਬਥਨਾ ਵਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝ ਮੱਚੋ ਕਿ ਇਹ ਖਿਆਲ ਰਿਨਾ ਲੰਮਾ, ਰਿਨਾ ਵਿਸਾਲ ਰਿਨਾ ਉੱਚਾ ਆਤੇ ਰਿਨਾ ਗਹਿਰਾ ਹੈ।^{੧੮} ਮਮੀਹ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰਿਮੇ ਵੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਮੰਭਾਵਨਾ ਨਾਲੋਂ ਰਿਤੇ ਸਮਰਥ ਨਾਲੋਂ ਵਡੇਰਾ ਹੈ। ਯਰ ਮੇਰੀ ਖਰਾਬਥਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥ ਹੋਵੋ। ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੀ ਭਰਪੂਰਤਾ ਨਾਲ ਭਰੇ ਜਾ ਮੱਚੋਗੇ।^{੧੯} ਯਰਭੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ, ਜੋ ਮਾਝੇ ਵਿੱਚ ਵੇਖ ਵਰਦੀ ਹੈ ਨਾਲੋਂ ਰਿਤੇ ਵੱਧੇਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰ ਮੱਚਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਮੀਂ ਉਸ ਧਾਮੋਂ ਮੰਗ ਮੱਚਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੇਚ ਮੱਚਦੇ ਹਾਂ।^{੨੦} ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੀ ਵਲੀਮਿਯਾ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਮਦਾ ਮਦਾ ਲਈ ਮਹਿਮਾ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ।

ਮਰੀਰ ਦੀ ਟੋਰਤਾ

੬ ਮੈਂ ਵੈਦ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਯਰਭੂ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹਾਂ। ਆਤੇ ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ। ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਵਰਦਾ ਹਾਂ।^੨ ਗਮੇਸਾ ਨਿਮਰ ਆਤੇ ਵੇਲ ਸਵਣੇ ਯੀਰਜ ਰੱਖੋ ਆਤੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਯਰਭ ਆਤੇ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।^੩ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਆਤਮਾ ਰਾਹੀਂ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹੋ। ਇਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਹਰ ਮੰਭਵ ਜਤਨ ਕਰੋ। ਰਾਸ ਤੁਸੀਂ ਸਾਂਤੀ ਦੇ ਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਮੰਝੁਰਤ ਰਹੋ।^੪ ਇੱਕ ਮਰੀਰ ਹੈ ਤੇ ਇੱਕ ਹੀ ਆਤਮਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਹੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।^੫ ਇੱਕ ਯਰਭੂ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਸਵਾਸ ਆਤੇ ਇੱਕ ਹੀ ਬਥਤਿਮਮਾ।^੬ ਉੱਥੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਯਰਭੇਸੁਰ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖਿਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਗੁਭੁਭਤ ਵਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਜਗਹਾ ਹੈ ਆਤੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਆਦਰ ਹੈ।

੨ ਮਮੀਹ ਨੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸੇਸ਼ ਦਾਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਰ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਮਮੀਹ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ੯ ਇਸੇ ਲਈ, ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ:

“ਜਦੋਂ ਉਹ ਉੱਥਰ ਯਕਰਮ ਵਿੱਚ ਗਿਆ,
ਉਸ ਨੇ ਵੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆ,
ਯੇ ਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਾਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।” ਜਬੂਰ ੬੮:੨੮

੯ ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਉਹ ਉੱਥਰ ਗਿਆ,” ਇਸਦਾ ਸੀ ਯਕਰਮ ਹੈ? ਇਸਦਾ ਯਕਰਮ ਹੈ ਕਿ ਯਕਿਲਾ ਉਹ ਯਕਤੀ ਉੱਤੇ ਬੱਲੇ ਆਇਆ। ੧੦ ਇਸ ਲਈ ਮਮੀਹ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹੋਣਾ ਆਇਆ, ਯੇ ਤੇ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉੱਥਰ ਗਿਆ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਯਕਰਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਥਰ ਗਿਆ। ਮਮੀਹ ਨੇ ਯਕਿਲਾ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰੀਤਾ। ੧੧ ਯੇ ਤੇ ਉਸੇ ਮਮੀਹ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਾਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਵੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਸੂਲ, ਵੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਬੀ, ਵੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਯਕਰਮ ਰਹਿਣ ਲਈ, ਯੇ ਤੇ ਰੁੜ ਇੱਕ ਨੂੰ ਦੇਖ ਭਾਲ ਯੇ ਤੇ ਯਕਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਥਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ। ੧੨ ਮਮੀਹ ਨੇ ਇਹ ਦਾਤਾਂ ਯਕਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਯਕਿੱਤਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਰੰਮ ਰਹਿਣ ਦੀ ਤਿਯਾਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਤਾਂ ਕਿ ਮਮੀਹ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ੧੩ ਇਸ ਯਕਰਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਯਕਮੀਂ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਵਿਸੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਯੇ ਤੇ ਯਕਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਬਾਰੇ ਗਿਯਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੁੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵੱਧਣਾ ਯੇ ਤੇ ਯਕਰਮੇਸ਼ੁਰ ਬਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਯਕਮੀਂ ਮਮੀਹ ਵਰਗੇ ਨਾ ਬਣ ਜਾਣੀਏ ਯੇ ਤੇ ਉਸਦੀ ਉਤਰਿਸ਼ਟਤਾ ਗਮਲ ਨਾ ਰਹਿਣ ਲਈਏ।

੧੪ ਉਦੋਂ ਯਕਮੀਂ ਬੰਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਯਕਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਜਗਰਮ ਵਾਂਗ ਆਪਣੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਹਿਰਾਂ ਇੱਕ ਯਕਿੱਤਰ ਦੂਸਰੇ ਯਕਮੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਯਕਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਥਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਯਕਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗੇ ਜੋ ਯਕਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਯਕਰਮੇਸ਼ੁਰ ਰਹਿਣੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਰਹਿਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ਼ ਰਹਿਣੇ ਹਨ। ਯਕਿੱਤਰ ਯਕਦਮੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਰਾਹੇ ਯਕਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਯੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਰਾਹ ਸੁਝਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੧੫ ਨਹੀਂ। ਯਕਮੀਂ ਯਕਰਮ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਬੋਲਾਂਗੇ। ਯਕਮੀਂ ਹਰ ਰਾਹੇ ਮਮੀਹ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਨਣ ਲਈ ਵੱਧਾਂਗੇ। ਮਮੀਹ ਸਿਰ ਹੈ ਯੇ ਤੇ ਯਕਮੀਂ ਸਰੀਰ ਹਾਂ। ੧੬ ਮਥੁੱਚਾ ਸਰੀਰ ਮਮੀਹ ਉੱਥਰ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਯੇ ਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਕਿੱਤਰ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਯੇ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹਨ। ਸਰੀਰ ਦਾ ਹਰ ਯਕਿੱਤਰ ਆਪਣਾ ਰੰਮ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਯੇ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਪੂਰਣ ਸਰੀਰ ਵੱਧਦਾ ਹੈ ਯੇ ਤੇ ਯਕਰਮ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

੧੭ ਯਕਰਮ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਯੇ ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ; ਯਕਿੱਤਰ ਯਕਮੀਆਂ ਵਾਂਗ ਜਿਉਣ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਨਾ ਰਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਰਿਸੇ ਰੰਮ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ੧੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਨ ਹਨੇਰਮਈ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਰੁੜ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਯਕਰਮੇਸ਼ੁਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸੁਰਮਸਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਗੁਆ ਲਈ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਬਦੀ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇਸਤਮਾਲ ਰਹਿਣੇ ਹਨ। ਉਹ ਹਰ ਯਕਰਮ ਦੀਆਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਦਰਾਹੀਆਂ ਰਹਿਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ੧੯ ਯਕ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ੨੦ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਯੇ ਤੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੋ, ਉਸਦਾ ਸੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਾਂ ਸੱਚ ਯਕਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ੨੧ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯਕਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਤਿਯਾਗ ਰਹਿਣਾ ਸਿੱਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਯਕਰਮ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਵੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣਾ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਯਕਿਲਾ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਸੀ। ਉਹ ਯਕਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਪਣਾ ਬਦਰਾਹ ਬਣਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦਰਾਹੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗੁਮਰਾਹ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਰਹਿਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ੨੨ ਯਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਯੇ ਤੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਬਣਨ ਲਈ ਸਿੱਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ੨੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਵਿਯਕਤੀ ਬਣਨ ਲਈ ਸਿੱਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਵਿਯਕਤੀ ਯਕਿੱਤਰ ਯੇ ਤੇ ਯਕਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਯਕਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵਰਗਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

੨੪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਬੰਦ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। “ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ” ਕਿਉਂਕਿ ਯਕਮੀਂ ਇੱਕੋ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਯਕਿੱਤਰ ਹਾਂ। ੨੫ “ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਗੁੱਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਰੋਧ ਨੂੰ ਯਕਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਯਕਰਮ ਨਾ ਬਨਣ ਦਿਓ” ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਰੋਧ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਨਾ ਰੱਖੋ। ੨੬ ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਵੈਦੀ ਯਕਿੱਤਰ ਰਾਹ ਨਾ ਦਿਓ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰਾ ਸਕੇ। ੨੭ ਜੋ ਵੈਦੀ ਚੋਰੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਰਹਿਣੀ ਛੱਡ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਜਗਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਮਿਹਨਤ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੰਗੇ ਰੰਮ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਸ ਦੇ ਰੋਲ ਗਰੀਬ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰੁੜ ਨਾ ਰੁੜ ਹੋਵੇਗਾ।

੨੮ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਦੇ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਯਕ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਰਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਹੋਰਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਮਗਰੀ ਹੋਣ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ

ਮਗਾਇਤਾ ਵਰਨਗੀਆਂ। ^{੩੦} ਯਵਿੱਤਰ ਯਾਤਮਾ ਨੂੰ ਉਦਾਸ ਨਾ ਬਣਾਓ। ਯਾਤਮਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਯਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹੋ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਯਾਤਮਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੁੱਖਵੇਂ ਮਠੋਂ ਆਜਾਦ ਕਰੇਗਾ। ^{੩੧} ਸਭ ਕੁਝ ਤੋੜਣ, ਕਰੇਧ, ਕੇਧ, ਠੇਲਾ ਆਤੇ ਦੁਰਬਚਨ ਮਾੜੀ ਬੁਰਿਆਈ ਸਣੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੋ। ^{੩੨} ਦਿਲਾਲੂ ਬਣੇ ਆਤੇ ਦੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਇੰਨ ਦੁਸਰੇ ਨੂੰ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਫ ਕਰ ਦਿਓ ਜਿਵੇਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

੫ ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਹ ਬੱਚੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ^੧ ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਾਂਗ ਬਣਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਕਰੋ। ਯਰਮੇਸ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜੀਓ। ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿਆਰ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਗਈ ਚੰਗੀ ਸੁਗੰਧ ਆਤੇ ਇੰਨ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸੀ।

^੨ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰਿਮੇ ਵੀ ਰਿਮਮ ਦੀ ਯਮੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਨਾਲਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਵਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਗੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

^੪ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਭੱਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਰੱਖਤਾ ਭਰੇ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਤੇ ਨਾਂ ਗੰਦੇ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਗੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯੰਨਵਾਦ ਦੇਣਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਗੀ ਹੈ।

^੫ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿਸਚਿਤ ਹੋ ਕੱਢੋ। ਇੰਨ ਵਿਯਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਜੋ ਧਾਧ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਲੋੜੀ ਵਧਾੜੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਤੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਇੰਨ ਵਿਯਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਰਾਧਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚਾਹਨਾ ਰੱਖਦਾ ਮੁਰਤੀ ਉਧਾਮੱਕ ਹੈ।

^੬ ਕਦੇ ਵੀ ਰਿਮੇ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਖੋਖਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿਓ। ਇਹ ਬਦਕਾਰੀਆਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਕਰਿਹਵਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਸਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਧਾਲਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ^੭ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਕਰੋ। ^੮ ਯਾਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਹਨੇਰੇ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਯਰ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਯਰਭੂ ਵਿੱਚਲੀ ਰੋਸਨੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਰਹੋ ਜਿਹੜੇ ਰੋਸਨੀ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ^੯ ਰੋਸਨੀ ਚੰਗਿਆਈ, ਯਰਮੀ ਜੀਵਨ ਆਤੇ ਮੱਚ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ^{੧੦} ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਕਰੋ ਕਿ ਯਰਭੂ ਨੂੰ ਹੀ ਯਰਮੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

^{੧੧} ਯਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਯਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ। ਯਰ ਇਹ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ

ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ ਕਿ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਗਲਤ ਹਨ। ^{੧੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਬੋਲਣਾ ਵੀ ਸਰਮਨਾਕ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ^{੧੩} ਯਰ ਜਦੋਂ ਯਮੀਂ ਦਰਮਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਗਲਤ ਹਨ, ਰੋਸਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੱਖ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ^{੧੪} ਆਤੇ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਯਰਤੱਖ ਹੈ ਰੋਸਨੀ ਬਣ ਕੱਢਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਯਮੀਂ ਆਪਣੇ ਹਾਂ:

“ਜਾਗੋ, ਤੁਸੀਂ ਸੁੱਤਿਓ ਬੰਦਿਓ!

ਮੈਂ ਤੋਂ ਜਿਉ,

ਆਤੇ ਮਸੀਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਕਮਰੇਗਾ।”

^{੧੫} ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਮਾਵੰਧਾਨ ਰਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ। ਗਿਆਨਗੀਣ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਢੰਗ ਵਾਂਗ ਨਾ ਜੀਓ। ਸਗੋਂ ਗਿਆਨਵਾਨ ਬਣਕੇ ਜੀਓ। ^{੧੬} ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਰ ਮੋਕੇ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮੇਂ ਭਿਰਮਟ ਹਨ। ^{੧੭} ਇਸ ਲਈ ਮੁਰੱਖਤਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਨਾ ਕੀਵੋ। ਯਰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸਿੱਖੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਰਭੂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਾਮੋਂ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ^{੧੮} ਮੈਂ ਨਾਲ ਸਰਾਬੀ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਇਹ ਯਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਯਰ ਇਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਯਾਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰਯੂਰ ਹੋਵੇ। ^{੧੯} ਇੰਨ ਦੁਸਰੇ ਨਾਲ ਭਜਨਾਂ, ਸਬਦਾਂ ਆਤੇ ਯਾਤਮਕ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਬੋਲੋ। ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯਰਭੂ ਲਈ ਗਾਓ ਆਤੇ ਮੰਗੀਤ ਛੋੜੋ। ^{੨੦} ਹਰ ਕੀਜ ਲਈ ਖਿਤਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰੋ, ਉਸਦਾ ਮਾਫ਼ ਯਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰੋ।

ਯਤਨੀਆਂ ਆਤੇ ਯਤੀਆਂ

^{੨੧} ਇੰਨ ਦੁਸਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਦਾ ਤਿਆਰ ਰਹੋ। ਯਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਰੋ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋ।

^{੨੨} ਯਤਨੀਓ, ਆਪਣੇ ਯਤੀਆਂ ਦੇ ਯਥਿਰਾਹਾਂ ਹੋਠਾਂ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰਹੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਰਭੂ ਦੇ ਯਥਿਰਾਹ ਹੋਠਾਂ ਹੋ। ^{੨੩} ਯਤੀ ਯਤਨੀ ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਸੀਹ ਕਲੀਮਿਆ ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਹੈ। ਕਲੀਮਿਆ ਮਸੀਹ ਦਾ ਸਰੀਰ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਸਰੀਰ ਦਾ ਮੁਖਿਯਕ ਹੈ। ^{੨੪} ਕਲੀਮਿਆ ਮਸੀਹ ਦੇ ਯਥਿਰਾਹ ਹੋਠਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਯਤਨੀਓ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਯਤੀਆਂ ਦੇ ਯਥਿਰਾਹ ਹੋਠਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^{੨੫} ਯਤੀਓ, ਆਪਣੀਆਂ ਯਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਖਿਆਰ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਕਲੀਮਿਆ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਕਲੀਮਿਆ ਲਈ ਮਰਿਆ ਸੀ। ^{੨੬} ਉਹ ਕਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੇਵਾ ਵਾਸਤੇ ਮੁੱਧ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਮਰਿਆ ਸੀ। ਯਰ ਯਹਿਲਾਂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਕਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਖੁਸਬਥਰੀ ਰਾਗੀਂ ਧਾਈ ਨਾਲ ਧੋਕੇ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ। ^{੨੭} ਮਸੀਹ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਇੰਨ ਵਗੁਟੀ ਵਾਂਗ ਮਰਿਆ ਨਾਲ ਮਸਮਰਥਿਤ ਕਰ ਕੱਢੇ ਜੋ ਮਰਿਆ (ਮੁੰਦਰਤਾ) ਨਾਲ ਭਰਯੂਰ ਹੈ। ਉਹ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਕਲੀਮਿਆ ਯਵਿੱਤਰ

ਯਥਾਕਾਮਿਨੀ ਨੂੰ ੫:੨੮

ਯਥਾਕਾਮਿਨੀ ਨੂੰ ੫:੨੮

ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਮਾਪੇ

੯ ਬੱਚਿਓ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਯਾਗਿਆ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਯਰਭੂ ਤੁਹਾਥੋਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਰਹਿ ਲਈ ਮਹੀ ਹੈ। ੧੦ ਗੁਰਮ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਤਿਰਾਜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ੧੧ ਇਹ ਯਗਿਆ ਗੁਰਮ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਆਉਦਾ ਹੋਇਆ ਵਾਦਾ ਹੈ। ੧੨ ਉਹ ਵਾਇਦਾ ਹੈ; “ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਭ ਰੁਝ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਬਿਤਾਓਗੇ।” ੧

੧ ਪਿਤਾਓ, ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਨਾ ਰਹੋ। ਯਰਭੂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਖਾਲਣ ਖੋਲ੍ਹ ਰਹੇ।

ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਮਾਲਕ

੧ ਗੁਲਾਮੋ, ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਯਾਗਿਆ ਮੰਨੋ। ਆਦਰ ਅਤੇ ਡਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰਹੋ। ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਰਹੋ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਮਮੀਯ ਦੀ ਯਾਗਿਆ ਦਾ ਖਾਲਣ ਰਹਦੇ ਹੋ। ੨ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਗਿਆ ਦਾ ਖਾਲਣ ਰਹਿ ਤੋਂ ਰਿਤੇ ਵੱਧੇਰੇ ਮੰਤੁਮਟ

ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਮਮੀਯ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯੁਠੇ ਦਿਲੋਂ ਉਹੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਯਰਭੇਮੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੩ ਆਪਣਾ ਰੰਮ ਰਹੋ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਰਹੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੰਮ ਰਹੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਰਭੂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ। ੪ ਆਦਰ ਰੱਖੋ ਕਿ ਯਰਭੂ ਹਰ ਉਮ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਫਲ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਚੰਗੀਆਂ ਰਹਿਣੀਆਂ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਉਮ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਰਹਿਣੀਆਂ ਲਈ, ਲਿਗਾਜ਼ ਰੀਤੇ ਬਿਨਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਾਦ ਆਦਮੀ, ਫਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ।

੫ ਮਾਲਕੋ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਮਲੁਰ ਰਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਯਥਾਕਾਮਿਨੀ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਆਖੋ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਵੇਦੀ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਯਰਭੇਮੁਰ ਦੀ ਢਾਲ ਯਗਿਆ ਲਵੇ

੧੦ ਆਪਣਾ ਖੱਤਰ ਖਤਮ ਰਹਿਣਾ ਹੋਇਆਂ ਮੈਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਭੂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਹਾਨ ਮਰਤੀ ਵਿੱਚ ਤਰਫ਼ੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੧ ਯਰਭੇਮੁਰ ਦੀ ਢਾਲ ਯਗਿਆ ਲਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੈਤਾਨ ਦੀਆਂ ਮੈਤਾਨੀ ਚਾਲਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜ ਸੱਚੇ। ੧੨ ਮਾਡੀ ਲੜਾਈ ਯਰਤੀ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੁਨੇਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ, ਯਥਿਰਾਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਬਦੀ ਦੀਆਂ ਆਤਮਰ ਤਾਰਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਵਰਗੀ ਬਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ। ੧੩ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਯਰਭੇਮੁਰ ਦੇ ਯੁਠੇ ਰਵਚ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਬਦੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਮਜਬੂਤੀ ਨਾਲ ਡਟਰੇ ਖਲੋ ਸੱਚੇ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਯੁਰੀ ਲੜਾਈ ਖਤਮ ਰਹ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਵੀ ਸਥਿਰ ਖਲੋਤੇ ਹੋਵੋਗੇ।

੧੪ ਇਸ ਲਈ ਮਜਬੂਤੀ ਨਾਲ ਖਲੋਵੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਮਰ ਦੁਆਲੇ ਸੱਚ ਦੀ ਖੋਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਲਵੋ। ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ ਉੱਤੇ ਮਹੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੱਖਿਆ ਖਾ ਲਵੋ। ੧੫ ਮਾਡੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬਾਗੀ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਧੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਜਾਮੰਦੀ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਖਾ ਲਵੋ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਮਜਬੂਤੀ ਨਾਲ ਖਲੋ ਸੱਚੇ ਹੋ। ੧੬ ਅਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਦੀ ਢਾਲ ਦਾ ਵੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਹੋ। ਇਸ ਨਾਲ, ਤੁਸੀਂ ਦੁਸਟ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਗਨੀ ਬਾਣਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸੱਚੇ ਹੋ। ੧੭ ਯਰਭੇਮੁਰ ਦੀ ਮੁਰਤੀ ਦਾ ਟੋਧ ਯਰਾਧਤ ਰਹੋ। ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਫੜ ਲਵੋ। ਉਹ ਤਲਵਾਰ ਯਰਭੇਮੁਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। ੧੮ ਯਰਭੇਮੁਰ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਯਰਾਧਯਨਾ ਰਹਦੇ ਰਹੋ। ਆਪਣੀ ਹਰ ਜਰੂਰਤ ਯੁਰੀ ਰਹਿਣ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯਰਾਧਯਨਾ

੧੫:੩੧ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੨:੨੪ ੧੬:੨ ਹਵਾਲਾ: ਰੂਚ ੨੦:੧੨; ਬਿਵਸਯਾ ਮਾਰ ੫:੧੬
੧੬:੩ ਹਵਾਲਾ: ਰੂਚ ੨੦:੧੨; ਬਿਵਸਯਾ ਮਾਰ ੫:੧੬

ਨਾਲ ਯਰਾਹਬਨਾ ਰਹੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਹਰ ਸਮੇਂ ਰਹਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੱਸਲਾ ਨਾ ਗੁਆਓ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਯਰਾਹਬਨਾ ਰਹੇ।
 ੧੯ ਭੇਰੇ ਲਈ ਵੀ ਯਰਾਹਬਨਾ ਰਹੇ। ਯਰਾਹਬਨਾ ਰਹੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬੇਲਾਂ ਯਰਭੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਸਬਦ ਯਰਦਾਨ ਰਹੇ। ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਡਰ ਦੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਗੁਪਤ ਸੱਚ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸੱਕਾਂ। ੨੦ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਬਾਰੇ ਬੇਲਣ ਦਾ ਰੰਮ ਮੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਮੈਂ ਗੁਣ ਇੱਥੇ ਇਸ ਵੇਦ ਵਿੱਚ ਰਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਭੇਰੇ ਲਈ ਯਰਾਹਬਨਾ ਰਹੇ ਕਿ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਬਿਨਾ ਡਰ ਤੋਂ ਰਰ ਸੱਕਾਂ ਜਿਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤਿਮ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ

੨੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲ ਤੁਖਿਰੁਸ ਮਾਡੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਾਮੀਂ ਯਿਆਰ ਰਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਯਰਭੂ ਦੇ ਰਾਰਜ

ਦਾ ਵਫਾਦਾਰ ਨੌਰਰ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਹਰ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਭੇਰੇ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਵਾਧਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਰੀ ਸੁੱਖ ਮਾਂਦ ਬਾਰੇ ਧਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਰਰ ਰਿਹਾ। ੨੨ ਇਹੀ ਰਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘੱਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੀ ਸੁੱਖਮਾਂਦ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਲਵੋ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੱਸਲਾ ਵੇਣ ਲਈ ਘੱਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

੨੩ ਯਰਭੇਸੁਰ ਧਿਤਾ ਅਤੇ ਯਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਵੱਲੋਂ ਮਾਂਤੀ ਅਤੇ ਯਿਆਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਮੇਤ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ੨੪ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਰਧਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜੇ ਮਾਡੇ ਯਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਯਿਆਰ ਰਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਯਿਆਰ ਜੋ ਰਦੀ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦਾ।

ਫਿਲਿਪੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਤੜੀ

1 ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੇਵਰਾ ਖੋਲਮੁ ਆਤੇ ਤਿਮੇਥਿਉਮ
 ਵੱਲੋਂ, ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਨਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
 ਜੇ ਫਿਲਿਪੈ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰੇ ਬਚੁਰਗਾਂ
 * ਆਤੇ ਖਾਮ ਮਹਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ।

2 ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ, ਆਤੇ ਧਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ
 ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਰਥਾ ਤੇ ਸਾਂਤੀ ਮਿਲਦੀ ਰਹੇ।

ਖੋਲਮੁ ਦੀ ਧਰਾਰਥਨਾ

3 ਹਰ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ
 ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਰਦਾ ਹਾਂ। 4 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ
 ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਦਾ
 ਹਾਂ। 5 ਮੈਂ ਉਮ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ
 ਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਧਰਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ
 ਤੱਕ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀ ਹੋ। 6 ਮੈਨੂੰ ਧੁਰਨ
 ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇਹ
 ਚੰਗਾ ਰੰਮ ਆਰੰਭਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਉਮ ਰੰਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ
 ਆਤੇ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਧਰੁੱਚ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਇਸ ਨੂੰ ਧੁਰਾ
 ਰੇਗਾ।

7 ਆਤੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ
 ਇਉਂ, ਮੋਚਣਾ ਠੀਕ ਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰ
 ਖਾਮ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ। ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਦੀ ਰਿਰਥਾ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਰਥਾ ਸਾਂਝੀ ਰਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰੈਦ ਵਿੱਚ
 ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ
 ਹਾਂ, ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਰਹਿ ਰਿਹਾ
 ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। 8 ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਮੀਹ
 ਯਿਸੂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਹਾਂ।

9 ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮੇਰੀ ਇਹ ਧਰਾਰਥਨਾ ਹੈ:

ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੱਧ, ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਸੱਚਾ
 ਸਿਆਨ ਹੋਵੇ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾਲ ਸਮਝ ਹੋਵੇ;

10 ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਤੇ ਮਾੜੇ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਰਨ ਖੋਗ ਹੋਵੋ
 ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਚੁਣ ਸੱਚੋਂ; ਤੁਸੀਂ
 ਮਮੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਲਈ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤੇ ਨਿਰਦੇਸ
 ਹੋਵੋ। 11 ਤੁਸੀਂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਆਤੇ ਉਸਤਤਿ ਲਿਆਉਣ ਲਈ
 ਚੰਗੀਆਂ ਰਨੀਆਂ ਰਹ ਸੱਚੋਂ।

ਖੋਲਮੁ ਦੀਆਂ ਮੁਸਰਿਨਾਂ ਧਰਭੂ ਦੇ
ਰਾਰਜ ਵਿੱਚ ਮਹਾਈ ਹੁੰਦੀਆਂ

12 ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨਹਾਂ
 ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ
 ਵਾਖਰੀਆਂ, ਤੇ ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ
 ਵੱਧ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਹੋ। 13 ਹੁਣ ਇਹ ਗੱਲ
 ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਰੈਦ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਮਮੀਹ ਦੀ ਮੇਵਾ
 ਰਦਾ ਹਾਂ। ਮਾਰੇ ਰੇਮੀ ਧਰਿਰੇਦਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਵੀ
 ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। 14 ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਰੈਦ ਵਿੱਚ ਹਾਂ, ਧਰਭੂ ਵਿੱਚ
 ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਭਰਾ ਮਮੀਹ ਬਾਰੇ ਮੰਦੇਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਹੱਸਲੇ
 ਆਤੇ ਦਲੇਰ ਹੋ ਕੇ ਖੋਲਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਨ।

15 ਰੁਝ ਮਮੀਹ ਬਾਰੇ ਈਰਥਾ ਆਤੇ ਸਰੀਰੇ ਰਾਰਠ
 ਧਰਚਾਰ ਰਦੇ ਹਨ, ਧਰ ਦੁਸਰੇ ਮਮੀਹ ਬਾਰੇ ਚੰਗੇ
 ਧਰਯੋਜਨਾਂ ਨਾਲ ਧਰਚਾਰ ਰਦੇ ਹਨ। 16 ਇਹ ਲੋਕ ਇਸ
 ਲਈ ਧਰਚਾਰ ਰਦੇ ਹਨ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਖਿਲਾਫ ਰਦੇ
 ਹਨ ਆਤੇ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ
 ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਰਨ ਦਾ ਰਾਰਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 17 ਧਰ ਉਹ
 ਦੁਸਰੇ ਲੋਕ ਮਮੀਹ ਬਾਰੇ ਖੁਦਗਰਜੀ ਦੀ ਮਨੋਬਿਰਤੀ ਨਾਲ
 ਧਰਚਾਰ ਰਦੇ ਹਨ। ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਧਰਯੋਜਨ ਗਲਤ ਹਨ।
 ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਝਚਨਾਂ ਧੈਦਾ ਰਹ
 ਸੱਚੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਰੈਦ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। 18 ਮਹੱਤਵਯੂਰਣ ਗੱਲ
 ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਚੰਗੇ ਧਰਯੋਜਨ ਨਾਲ ਜਾਂ
 ਮੰਦੇ ਨਾਲ, ਮਮੀਹ ਦੇ ਮੰਦੇਮ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ, ਧਰਮੰਨ ਹਾਂ ਆਤੇ ਧਰਮੰਨ ਹੋਣਾ
 ਜਾਰੀ ਰੱਖਾਂਗਾ। 19 ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ
 ਆਤੇ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਦਾ
 ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੁਸਰਿਨਾਂ ਜੇ ਮੇਰੇ
 ਨਾਲ ਵਾਖਰੀਆਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਫੁਟਰਾਰਾ ਲਿਆਉਣਗੀਆਂ।

20 ਜੇ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਆਤੇ ਆਮ ਸੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ
 ਮੈਂ ਆਜਿਹਾ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਗਾਂਗਾ ਜਿਸ ਤੇ ਮੈਂ ਸੁਰਮਿੰਦਗੀ
 ਮਹਿਸੂਸ ਰਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾ
 ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮਮੀਹ ਦੀ ਮਹਿਮਾ
 ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹੱਸਲਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਜੀਵਾਂ ਜਾ ਮਰਾਂ।
 21 ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮਹੱਤਵਯੂਰਣ ਗੱਲ ਮਮੀਹ ਲਈ
 ਜਿਉਣਾ ਹੈ। “ਮੇਤ ਵੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗੀ।” †

22 ਜੇ ਮੈਂ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੇ
 ਮੈਂ ਧਰਭੂ ਲਈ ਰਾਰਜ ਰਹ ਸੱਚਾਂਗਾ। ਧਰ ਮੈਨੂੰ ਚੋਣ ਰਿਸ
 ਗੱਲ ਦੀ ਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਉਣ ਦੀ ਜਾਂ ਮਰਨ ਦੀ?
 ਮੈਨੂੰ ਖਤਾ ਨਹੀਂ। 23 ਜਿਉਣ ਤੇ ਮਰਨ ਵਿੱਚਾਰ ਚੋਣ ਰਨੀ
 ਆਖੀ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੈਂ ਇਹ ਜੀਵਨ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ

* 1:1 ਬਚੁਰਗਾਂ ਰਲੀਸਿਆ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ। ਇਨਹਾਂ ਨੂੰ “ਵੱਡਿਰੇ” ਆਤੇ ਆਜੜੀ
 ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਨਹਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਰਨਾ ਹੈ। ਦੇਖ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਰਹਤਬ 20:25;
 ਆਫਸੀਆਂ 4:11; ਤੀਤਸ 1:2

† 1:21 “ਮੇਤ ... ਹੋਵੇਗੀ” ਖੋਲਮੁ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਤ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਰਿਉਰਿ ਮੇਤ ਉਮ ਨੂੰ ਮਮੀਹ ਦੇ ਹੋਰ ਨੇੜੇ ਲਿਆਵੇਗੀ।

ਯੇਸੂ ਮਹੀਰ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿੰਨਾਦੇ ਬਿਗੁਤਰ ਹੈ।²⁴ ਯਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੋਰੀ ਮਰੀਰਰ ਤੋਰ ਤੇ ਲੋੜ ਹੈ।²⁵ ਮੈਨੂੰ ਧਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੋਰੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਗਇਤਾ ਰਹਨ ਲਈ ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਵਿੱਥੇ ਠਹਿਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੱਧੋਂ ਯੇਸੂ ਨਿਸਚਿਤ ਰਹਨ ਲਈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਰੇਲ ਯਨੰਦ ਹੈ ਜੇ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।²⁶ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮਹੀਰ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋਗੇ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵਾਂਗਾ।

²⁷ ਇਹ ਨਿਸਚਿਤ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਹੀਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਫੰਗ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਫੇਰ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੇਲ ਮਫਰ ਰਹੇਰੇ ਯਾਦਾਂ ਜਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਥੋਂ ਦੂਰ ਹੋਵਾਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਠੇ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਸੁਣਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਮਨ ਨਾਲ ਨਿਹਚਾ ਲਈ, ਨਿਹੜੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਤੋਂ ਯਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਮੰਘਰਮ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ।²⁸ ਯੇਸੂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨਹਾਂ, ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਰੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯਹਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾਵੋਗੇ ਯੇਸੂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੈਰੀ ਨਸਟ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।²⁹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਮਹੀਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੀ ਯਥਿਰਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਮਗੋਂ ਮਹੀਰ ਲਈ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣ ਦਾ ਵੀ। ਯਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮਹੀਰ ਲਈ ਮਹਿਮਾ ਲਿਯਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।³⁰ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਜਦੋਂ-ਜਹਿਦ ਵੇਖੀ ਜੇ ਮੈਂ ਰੀਤੀ, ਯੇਸੂ ਯਾਜੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨਹਾਂ ਮੰਘਰਮਾਂ ਖਾਠੇ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਉਨਹਾਂ ਮੰਘਰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹੋ।

ਏਰਾ ਰਹੇ ਯੇਸੂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਸਗਇਰ ਰਹੇ

੨ 'ਸੀ ਮਹੀਰ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮੋਰੀ ਖਾਤਿਰ ਰੋਈ ਰੰਮ ਰਹ ਮੰਦਦੇ ਹੋ? ਸੀ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਲਾਹ ਮੈਨੂੰ ਦਿਲਾਮਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਸੀ ਯਾਮੀਂ ਯਵਿੱਤਰ ਯਾਤਮਾ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹਾਂ? ਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਦਯਾ ਯਾਤੇ ਕਿਰਯਾ ਹੈ? ' ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਮਭ ਗੱਲਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੋਰੀ ਖਾਤਿਰ ਰੋਈ ਰੰਮ ਰਹਨ ਲਈ ਯਾਖਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਯਰਮੰਨਤਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਮੈਂ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਮਨ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਵਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰਹੇ। ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਖਿਲਾਹ ਰਹਦਿਆਂ ਇੱਕਸਾਥ ਜੁੜੇ ਰਹੋ। ਇੱਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਯਾਤੇ ਇੱਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਰੱਖਦੇ ਇਕੱਠੇ ਨਿਉਂਦੇ।³ ਖੁਦਗਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਖੋਖਲੇ ਘੰਮਡ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਰਹੇ। ਇਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਨਿਮਰ ਬਣੇ ਯਾਤੇ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਧਣੇ ਯਾਧ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਬਿਗੁਤਰ ਰਹਾਰ ਦਿਉ।⁴ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੇਵਲ ਯਾਧਣੇ ਹੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਖਾਠੇ ਨਹੀਂ ਮੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਮਗੋਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਖਾਠੇ ਵੀ ਮੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਮਹੀਰ ਯਾਮੇ ਬੋਗਰਜ਼ ਹੋਣਾ ਸਿੱਖੋ

⁵ ਯਾਧਣੇ ਦਰਮਿਆਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨੋਬਿਰਤੀ ਰੱਖੋ, ਜੇ ਮਹੀਰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੀ।
⁶ ਮਹੀਰ ਖੁਦ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਯਹਮੇਸੁਰ ਵਾਂਗ ਮੀ।

ਮਹੀਰ ਯਹਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੀ।
ਯਹ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਕੁਝ ਯਜਿਹੀ ਮੀ ਜੇ ਹਰ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਲਈ ਹੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

⁷ ਇਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਉਸ ਨੇ ਯਾਧਣਾ ਮਭ ਕੁਝ ਤਿਯਾਗ ਦਿੱਤਾ

ਯਾਤੇ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਰੂਧ ਯਾਰਿਆ ਯਾਤੇ ਇੱਕ ਮੇਵਰ ਵਰਗਾ ਬਣ ਗਿਆ।

⁸ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਗ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਨਿਮਰ ਬਣਾਇਆ।

ਉਹ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਯਾਗਿਆਰਾਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਲੀਬ ਉੱਤੇ ਯਾਧਣਾ ਜੀਵਨ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

⁹ ਮਹੀਰ ਨੇ ਯਹਮੇਸੁਰ ਦੀ ਯਾਗਿਆ ਦਾ ਧਾਲਣ ਰੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਚਾਈ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਉੱਠਾਇਆ।

ਯਾਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੈ।

¹⁰ ਇਸ ਲਈ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਮਦਰਗ ਵਿੱਚ, ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਯਰਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਰ ਗੋਡਾ ਝੁਰੇਗਾ।

¹¹ ਯਾਤੇ ਹਰ ਜੀਭ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਰਹੇਗੀ, "ਯਿਸੂ ਮਹੀਰ ਯਰਭੂ ਹੈ।" ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਹ ਯਾਖਣਗੇ ਉਹ ਯਹਮੇਸੁਰ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਲਿਯਾਉਣਗੇ।

ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਯਹਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹੇ ਜਿਹੇ ਬਣੋ

¹² ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਠੇ ਲੋਕੇ ਗੁਣ ਮੇਰਾ ਯਾਦੇਸ਼ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨੇ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਯਹਮੇਸੁਰ ਲਈ ਮਹਾਨ ਇੱਜ਼ਤ ਯਾਤੇ ਡਰ ਨਾਲ ਯਾਧਣੀ ਮੁਕਤੀ ਮੰਘੁਰਣ ਰਹਨ ਲਈ ਰੰਮ ਰਹਨਾ ਜਾਹੀ ਰੱਖੋ।¹³ ਕਿਉਂਕਿ ਯਹਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿੱਠਾ ਤੇ ਸਰਤੀ ਉਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਉਦੇਸ਼ ਯਾਨੁਸਾਰ ਰੰਮ ਰਹਨ ਲਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

¹⁴ ਸਾਰੇ ਰੰਮ ਬਿਨਾ ਸਿਰਾਇਤ ਜਾਂ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਰੀਤਿਆਂ ਰਹਨੇ ਜਾਹੀ ਰੱਖੋ।¹⁵ ਕਿ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਸੁੱਧ ਯਾਤੇ ਮਾਸੂਮ ਹੋਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਬਦੀ ਯਾਤੇ ਇਸ ਧੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਰੱਬੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਨਾ ਰਿਸੇ ਦੇਸ ਤੋਂ ਯਹਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੋਵੋਗੇ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਰੇ ਵਾਂਗ ਚਮਕੇ।¹⁶ ਜਿਹੜਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖੋ। ਇਹ ਮਹੀਰ ਦੇ ਯਾਉਣ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਰਹੇ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਮਾਣ ਰਹ ਮੰਦਰਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਸਾਰਯ ਯਾਤੇ ਰੋਮਿਸ਼ਾਂ ਬੇਰਾਹ ਨਹੀਂ ਮਨ।

¹⁷ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਸਵਾਸ ਯਾਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੋਵਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯਹਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੋਟ ਰਹਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਬਲੀਦਾਨ ਵਰਗੀਆਂ ਹਨ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਧਣ ਰਹਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਮੰਦਰਾ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਵੀ

ਤੁਹਾਡੇ ਬਲੀਦਾਨ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਲਗੂ ਵਹਾਉਣਾ ਯਥੇ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰੋਗੇ।^{੧੮} ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਲਕੇ ਖੁਸ਼ ਆਤੇ ਜਾਣੇ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਆਤੇ ਟਿਥਾਫਰੋਦੀਤੁਸ ਦੀ ਖਬਰ

^{੧੯} ਮੈਂ ਯਰਭੂ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰੇ ਖਬਰ ਪੁਰਾਪੁਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਵਾਂਗਾ।
^{੨੦} ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਰਗਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਿਠਾਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਭਲੇ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੇਗਾ।^{੨੧} ਹੋਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਚਿਲਚਮਥੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਾਰਯ ਵਿੱਚ ਚਿਲਚਮਥੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ।^{੨੨} ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਰਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਠਾਕਰੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।^{੨੩} ਮੇਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਛੇਤੀ ਭੇਜਣ ਦਾ ਟਿਕਾਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਭੇਜ ਦਿਆਂਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ ਗਲਾਤਾਂ ਘਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ।^{੨੪} ਮੈਨੂੰ ਯਰਭੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਆਵਾਂਗਾ।

^{੨੫} ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਟਿਥਾਫਰੋਦੀਤੁਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਭੇਜਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਭਰਾ, ਇੱਕ ਸਾਖੀ ਸੈਨਿਕ ਆਤੇ ਮਮੀਹ ਦੀ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।
^{੨੬} ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਫਿਰਕੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਗਏ ਕਿ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਸੀ।^{੨੭} ਉਹ ਬਹੁਤ ਬਿਮਾਰ ਸੀ ਆਤੇ ਮਰਨ ਹੀ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਹਰ ਵਿਖਾਈ। ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਉਦਾਸੀ ਨਾ ਝੱਲਣੀ ਪਵੇ।^{੨੮} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋਗੇ। ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਚਿੰਤਾ ਵੀ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗੀ।^{੨੯} ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਯਰਭੂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਜਾਨੇ ਨਾਲ ਸੁਭਾਗਤ ਕਰੋ। ਇਹ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰ ਲਵੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋ।^{੩੦} ਉਸ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਮੀਹ ਦੀ ਖਾਤਰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇਣ ਜਿੰਨਾ ਰੱਖ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵੀ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਜਿਹੀ ਮਹਾਇਤਾ ਮੇਰੀ ਖਾਤਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਮਮੀਹ ਹਰ ਗੱਲ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ
੩ ਇਸ ਲਈ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਯਰਭੂ ਵਿੱਚ ਜਾਨੇ ਦਾ ਮਾਣੇ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਲਿਖਣੀਆਂ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੀਆਂ।

^੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਗੁਸਿਆਰ ਰਹੇ ਜਿਹੜੇ ਬਦਕਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੁੱਤਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੁੰਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।^੨ ਯਰ ਜਾਮੀਂ ਉਹ ਲੋਕ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਸੁੰਨਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਾਮੀਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਉਸ ਦੇ ਆਤਮਾ ਸਾਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਆਤੇ ਆਪਣਾ ਵਿਸਵਾਸ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।^੩ ਗਲਾਤਾਂ ਕਿ ਆਪਣਾ ਭਰੋਸਾ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਯਰ ਮੈਂ ਜਾਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਭਰੋਸਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਵੇਲੇ ਆਪਣਾ ਭਰੋਸਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੱਧ ਕਾਰਣ ਹਨ।^੪ ਮੇਰੀ ਸੁੰਨਤ ਜੰਮਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਆਉਣ ਵੇਲੇ ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਬਿਨਿਆਮੀਨ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਹਾਂ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਮਾਪੇ ਯਹੂਦੀ ਸਨ। ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰ੍ਹਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੀ, ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਇੱਕ ਫਰੀਸੀ ਬਣ ਗਿਆ।^੫ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਯਹੂਦੀ ਯਰਮ ਘਰੇ ਬੜਾ ਜੋਸ਼ੀਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਕਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿੱਤੇ। ਮੈਂ ਬੜੇ ਯਿਆਨ ਨਾਲ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰ੍ਹਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਆਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਸਰ੍ਹਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਨਾ ਲੱਭਿਆ।

^੬ ਯਰ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਨ, ਜੱਜ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਮੀਹ ਦੇ ਕਾਰਣ ਵਿਠਾਕਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।^੭ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਯਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਦੀ ਕਾਰਣ ਜੱਜ ਤੱਕ ਸਭ ਕਾਮੇ ਨੂੰ ਗੀਣ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਉਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਸਭ ਕਾਮੇ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਸਭ ਕਾਮੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੀ ਸਮਝਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਪਾ ਸਕਾਂ।^੮ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਯਰਮੀ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਰਮਿਕਤਾ ਸਰ੍ਹਾ ਦਾ ਆਨਮਰਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਸਗੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਸਾਹੀਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੈਨੂੰ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵਿਸਵਾਸ ਸਾਹੀਂ ਯਰਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।^੯ ਮੈਂ ਜੋ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਮਮੀਹ ਆਤੇ ਉਸ ਸਕਦੀ ਨੂੰ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਤ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਮੇਤ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਜਿਹਾ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।^{੧੦} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਵੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਤ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲੇ ਜਾਣਗੇ।

ਟੀਚੇ ਉੱਪਰ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਜਤਨ

^{੧੧} ਮੇਰਾ ਇਹ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੇ ਜਿਹਾ ਬਣ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਮੈਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ

ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਗਲੇ ਟੀਚੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਧਰੁੱਚਿਆ। ਯਰ ਮੈਂ ਉਸ ਟੀਚੇ ਤੱਕ ਧਰੁੱਚਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਵਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਣਾਇਆ।^{੧੩} ਭਰਾਵੇਂ ਆਤੇ ਭੈਣੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਗਲੇ ਤੱਕ ਮੰਜਿਲ ਤੇ ਨਹੀਂ ਧਰੁੱਚਿਆ। ਯਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਦਾ ਹਾਂ; ਮੈਂ ਬੀਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਮੰਜਿਲ ਤੇ ਧਰੁੱਚਣ ਦੀ ਸਖਤ ਰੋਸਿਸ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।^{੧੪} ਮੈਂ ਮੰਜਿਲ ਤੇ ਧਰੁੱਚਣ ਲਈ ਆਤੇ ਉਹ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਰੋਸਿਸ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਰਾਹੀਂ ਸਵਰਗ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

^{੧੫} ਮਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ, ਜਿਹੜੇ ਆਤਮਰ ਤੌਰ ਤੇ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਜੇਰਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਗੱਲ ਨਾਲ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਵੋ, ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਾਖੰਸਟ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ।^{੧੬} ਹਰ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਮਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਤੁਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਆਮੀਂ ਗੁਣ ਤਰ ਆਨੁਸਰਣ ਰਹਦੇ ਆਏ ਹਾਂ।

^{੧੭} ਭਰਾਵੇਂ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਮੇਰੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਆਨੁਸਰਣ ਰਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਰੀਖਣ ਰਹੋ ਜਿਹੜੇ ਨੇੜਤਾ ਨਾਲ ਮਾਡੀ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਆਨੁਸਰਣ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਆਮੀਂ ਇਹ ਰਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਖਾਏ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਆਨੁਸਰਣ ਰਹੋ।^{੧੮} ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਮੀਹ ਦੀ ਸਲੀਬ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਵਾਂਗ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਵੀ ਵਾਰੀ ਆਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਆਤੇ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲੱਗਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਰੋਣਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।^{੧੯} ਜਿਸ ਰਾਹ ਤੇ ਉਹ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਰਾਹ ਹੈ ਜੋ ਤਬਾਹੀ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਆਭਿਮਾਨ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਦੁਨਿਆਵੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦੇ ਹਨ।^{੨੦} ਯਰ ਮਾਡੀ ਆਤਭੂਮੀ ਸੁਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ ਮੁਰਤੀਦਾਤੇ ਦੇ ਸੁਰਗਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮਾਡਾ ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਯਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਹੈ।^{੨੧} ਮਮੀਹ ਸਾਡੇ ਭੈਂਤਿਰ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਹਿਮਾਮਈ ਸਰੀਰ ਵਾਂਗ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਹ ਉਸ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਰਹੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਖੰਤਰਣ ਹੋਣ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ।

ਰਹਨ ਲਈ ਰੁਝ ਗੱਲਾਂ

✠ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨੇ ਭਰਾਵੇਂ ਆਤੇ ਭੈਣੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਮ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿਉ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮਾਣ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਯਰਭੂ ਦਾ ਆਨੁਸਰਣ ਰਹਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ।

^੨ ਮੈਂ ਯੂਓਦੀਆਂ ਆਤੇ ਸੰਤੁਖੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਰਹਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋ।^੩ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹਲਕੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮੇਵਾ ਰੀਤੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਰਤਾਂ ਦੀ ਆਜਿਹਾ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਲੇਮੰਮ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਯੱਥੇ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਖੁਸਖਬਰੀ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜੀਵਨ ਦੀ ਯੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ।

^੪ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਰਭੂ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਆਖਾਂਗਾ, ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ।

^੫ ਹਰ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਿਮਰ ਸੁਭਾਯ ਬਾਰੇ ਜਾਨਣ ਦਿਉ। ਯਰਭੂ ਛੇਤੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।^੬ ਰਾਮੇ ਦੀ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਰਹੋ। ਯਰ ਹਰ ਗਲਤ ਵਿੱਚ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਹ ਖੁੱਛਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰਹੋ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰਹੋ, ਉਸਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰਹੋ।

^੭ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਾਂਤੀ ਇੰਨੀ ਮਹਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਮਨ ਸਮਝਣ ਲਾਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਯਰ ਉਹ ਸਾਂਤੀ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਆਤੇ ਮਨਾਂ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਰਹੇਗੀ।

^੮ ਭਰਾਵੇਂ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਉ ਜੋ ਮੱਚੀਆਂ, ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ, ਸਹੀ, ਸੁੱਧ, ਧਿਆਨ ਰਹਨ ਯੋਗ ਆਤੇ ਯਰਮੰਸਾ ਰਹਨ ਯੋਗ ਹਨ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਚੋ ਜੋ ਉੱਤਮ ਆਤੇ ਯਰਮੰਸਾ ਯੋਗ ਹਨ।^੯ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਰਹੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਥੋਂ ਸਿੱਖੀਆਂ ਆਤੇ ਯਰਾਪਤ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਰਹੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੈਥੋਂ ਸੁਣੀਆਂ ਆਤੇ ਜੋ ਗੱਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਰਹਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਯਰਮੇਸੁਰ ਜਿਹੜਾ ਸਾਂਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯੈਲੁਸ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਮਮੀਹੀਆਂ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰਹਦਾ

^{੧੦} ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਹਿੰਤ ਬਾਰੇ ਮੋਚਦੇ ਸੀ, ਯਰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੇਲ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇਣੀ ਸੁਭੂ ਰਹ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਯਰਮੰਨ ਹਾਂ।^{੧੧} ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਯਰ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਵੇਦੀ ਚੀਜ਼ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਰਿਸੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੀਆਂ ਗਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਸੰਤੁਸਟ ਹੋਣਾ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਹੈ।^{੧੨} ਮੈਨੂੰ ਯਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰੀ ਵਿੱਚ ਰਿਵੇਂ ਸਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਆਮੀਰੀ ਵਿੱਚ ਰਿਵੇਂ ਸਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਹਰ ਸਮੇਂ ਆਤੇ ਹਰ ਗਲ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਰਜੇਵੇਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਣਾ ਯਵੇ ਆਤੇ ਭਾਵੇਂ ਭੁੱਖਮਰੀ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਆਮੀਰੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਣਾ ਯਵੇ ਆਤੇ ਭਾਵੇਂ ਸਰੀਰੀ

*੪:੩ ਜੀਵਨ ਦੀ ਯੁਸਤਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਯੁਸਤਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਹਨ। ਦੇਖੋ ਯਰਰਾਮ ਦੀ ਯੋਥੀ ੩:੫; ੨੧:੨੭

ਵਿੱਚ। ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣ ਦਾ ਗੁਪਤ ਰਾਜ ਜਾਣ ਲਿਆ ਹੈ। ¹³ ਮੈਂ
 ਮਮੀਗ ਰਾਹੀਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗਲਾਂ ਵਰ ਮੌਰਦਾ ਗਾਂ, ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਬਲ
 ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ।

¹⁴ ਯਹ ਇਹ ਚੰਗਾ ਮੀ ਰਿ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੀ
 ਮਦਦ ਵੀਤੀ। ¹⁴ ਫਿਲਿੱਪੈ ਵਿੱਚ ਤੁਮੀਂ ਲੋਰੇ, ਯਾਦ ਵਰੇ, ਜਦੋਂ
 ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਯਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਵੀਤਾ
 ਮੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਰਦੁਨਿਆ ਛੱਡਿਆ, ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਇੱਕਲੀ
 ਵਲੀਮਿਯਾ ਮੀ ਜਿਮਨੇ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀਤੀ ਮੀ।

¹⁵ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬੱਸਲੁਨੀਰੇ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ
 ਲਈ ਲੋੜੀਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਭੇਜੀਆਂ ਸਨ। ¹² ਸੱਚਮੁੱਚ, ਇਹ
 ਨਹੀਂ ਰਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਥੋਂ ਸੁਗਾਤਾਂ ਯਰਾਧਤ ਵਰਨੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ
 ਗਾਂ, ਯਹ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਗਾਂ ਰਿ ਤੁਮੀਂ ਉਹ ਲਾਭ ਯਰਾਧਤ
 ਵਰੋਂ ਜਿਹੜਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ¹⁵ ਮੇਰੇ ਵੋਲ ਸਭ ਕੁਝ
 ਜਰੂਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਦਾਨ ਤੁਮੀਂ ਟਿਯਾਫਰੇਦੀਤੁਸ
 ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ। ਤੁਹਾਡੀ ਦਾਤ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈ

ਸੁਗੰਧਿਤ ਬਲੀ ਵਰਗੀ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਯਰਵਾਨ
 ਵੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਯਰਮੰਨ ਹੈ। ¹⁶ ਮੇਰਾ ਯਰਮੇਸੁਰ
 ਮਮੀਗ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਹੈ। ਉਹ
 ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਮੀਰੀ ਰਾਹੀਂ
 ਯੁਰਨ ਵਰੇਗਾ ਜੋ ਮਮੀਗ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।
²⁰ ਸਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਧਿਤਾ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ-ਹਮੇਸ਼ਾ
 ਲਈ ਮਹਿਮਾ ਹੋਵੇ। ਅਮੀਨ।

²¹ ਮਮੀਗ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕਾਂ
 ਨੂੰ ਸੁਭਵਾਮਨਾਵਾਂ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਭਰਾ ਵੀ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਲ
 ਹਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਭਵਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦੇ ਹਨ।
²² ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਖਾਸਕਰ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਵੈਸਰ
 ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਭਵਾਮਨਾਵਾਂ
 ਭੇਜਦੇ ਹਨ।

²³ ਯਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ ਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਉੱਪਰ
 ਰਿਰਥਾ ਹੋਵੇ।

ੜਲੁੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ

੧ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਸੂਲ ਖੋਲਸ ਵੱਲੋਂ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ।
 ੨ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਸੂਲ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ
 ਇਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਜਾ ਸੀ। ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਮਾਡੇ ਭਰਾ
 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ।

੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ
 ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ
 ਆਤੇ ਜਿਹੜੇ ੜਲੁੱਸੀ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਖਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਖਿਤਾ, ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਿਰਥਾ ਆਤੇ
 ਸਾਂਤੀ।

੪ ਜਦੋਂ ਵੀ ਆਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ
 ਖਰਾਰਥਨਾ ਰਦਦੇ ਹਾਂ, ਆਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਖਰਭੂ ਯਿਸੂ
 ਮਸੀਹ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਖਿਤਾ ਦਾ ਖੰਨਵਾਦ ਰਦਦੇ ਹਾਂ।

੫ ਆਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੰਨਵਾਦ ਰਦਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਸੀਂ
 ਤੁਹਾਡੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
 ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖਰੇਮ ਥਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ੬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ
 ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਆਮ ਰੱਖਦੇ ਹੋ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ
 ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਖੋਠੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ
 ਉਸ ਆਮ ਥਾਰੇ ਉਦੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚੇ ਉਖਦੇਸ, ਖੁਸਖਬਰੀ ਨੂੰ
 ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ੭ ਜਿਹੜੀ ਖੁਸਖਬਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਰਹੀ ਗਈ ਸੀ ਫਲ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਆਤੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ
 ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੁਣ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵੀ ਉਹੀ ਗੱਲ ਵਾਖਰੀ
 ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸਖਬਰੀ ਸੁਣੀ ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ
 ਚਿਰਥਾ ਥਾਰੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਮਝ ਗਏ। ੮ ਤੁਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ
 ਦੀ ਚਿਰਥਾ ਥਾਰੇ ਸਾਡੇ ਸਾਖੀ ਸੇਵਰ ਇਖਫ਼ਰਾਮ ਤੋਂ
 ਸਿੱਖਿਆ। ਆਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਦਦੇ ਹਾਂ ਆਤੇ ਉਹ
 ਮਸੀਹ ਦਾ ਟਿੱਰ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨੌਰ ਹੈ। ੯ ਇਖਾਫ਼ਰਾਮ ਨੇ
 ਸਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਉਸ ਖਰੇਮ ਥਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਥਾਮੇਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

੧੦ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਆਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਥਾਰੇ ਇਹ ਸਭ ਸੁਣਿਆ
 ਹੈ ਆਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖਰਾਰਥਨਾ ਰਦਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਆਸੀਂ
 ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਖਰਾਰਥਨਾ ਰਦ ਰਹੇ ਹਾਂ:
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਥਾਰੇ ਖੁਰਾ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇ ਜੋ ਖਰਮੇਸੁਰ
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਮਗਨ ਸਿਆਣਥ ਆਤੇ
 ਆਤਮਰ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦਾਰੀ ਹੋਵੇ; ੧੧ ਤੁਸੀਂ
 ਆਜਿਹੇ ਵੰਗ ਨਾਲ ਜੀਵੇ ਜੋ ਖਰਭੂ ਨੂੰ ਆਣ
 ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਮੰਨ
 ਰਦਦਾ ਹੋਵੇ; ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਰੰਮ ਰਰ ਮੌਰੋਂ
 ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁਰਨ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਮੌਰੋਂ;
 ੧੨ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੀ ਮਗਨ ਸਰਤੀ ਨਾਲ
 ਥਲ ਥਖਮੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੇ ਸਥਰ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ
 ਤਰਲੀਫਾਂ ਨੂੰ ਝੱਲ ਮੌਰੋਂ।

ਫੇਰ ਆਨੰਦ ਨਾਲ, ੧੩ ਤੁਸੀਂ ਖਿਤਾ ਦਾ ਖੰਨਵਾਦ ਰਹੋਗੇ।
 ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਮਿਲ ਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥ

ਥਣਾਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਤਿਆਰ
 ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਖਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਰੋਸਨੀ ਵਿੱਚ
 ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ੧੪ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਸਰਤੀ ਤੋਂ ਮੁਰਤ
 ਰਗਾਇਆ ਜਿਹੜੀ ਹਨੇਰੇ ਤੇ ਸਾਮਨ ਰਦਦੀ ਹੈ। ਆਤੇ ਸਾਨੂੰ
 ਆਖਣੇ ਖਿਆਰੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ। ੧੫ ਉਸ
 ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਥਾਥਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ
 ਆਸੀਂ ਆਖਣੇ ਥਾਥਾਂ ਤੋਂ ਥਖਮੇ ਗਏ ਹਾਂ।

ਜਦੋਂ ਆਸੀਂ ਮਸੀਹ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ
 ਸਾਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ

੧੬ ਰੋਟੀ ਵੀ ਟਿਨਮਾਨ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਰ
 ਮੌਰਦਾ।

ਖਰ ਯਿਸੂ ਥਿਲੜਲ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵਰਗਾ ਹੈ।
 ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗਰਥ ਹੈ ਜੋ
 ਸਾਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

੧੭ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਖਰਤੀ ਉਤਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ,
 ਖਰਤੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਆਖਰਤੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਸਿੱਖਾਸਨ
 ਆਤੇ ਆਖਿਰਾਰ,

ਗਰਥ ਆਤੇ ਸਰਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸੇ ਰਾਹੀਂ
 ਆਤੇ ਉਸੇ ਲਈ ਸਾਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

੧੮ ਰੋਟੀ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਸਾਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਮਸੀਹ ਇੱਥੇ
 ਮੌਜੂਦ ਸੀ।

ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਰਣ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ।

੧੯ ਮਸੀਹ ਸਰੀਰ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੈ।

ਜੋ ਕਿ ਰਲੀਸਿਯਾ ਹੈ।

ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਤੇ ਉਹੀ ਖਹਿਲਾਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੁਰਦੇ ਤੋਂ ਜਿਵਾਨਿਆ
 ਗਿਆ ਸੀ,

ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਸੀਹ ਸਭ ਤੋਂ
 ਮੰਗਤਵਧੂਰਣ ਹੈ।

੨੦ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ
 ਖੁਸੀ ਸੀ।

੨੧ ਮਸੀਹ ਰਾਹੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਖਰਤੀ
 ਉਦੋਂ ਦੀਆਂ ਆਤੇ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ,
 ਫੇਰ ਆਖਣੇ ਵੱਲ ਵਾਖਮ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ
 ਸੀ।

ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਂਤੀ ਥਨਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਹੂ
 ਰਾਹੀਂ, ਜੋ ਸਲੀਥ ਉੱਤੇ ਡੁਲਿਆ ਸੀ, ਸਾਰੀਆਂ
 ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਮਿਲਾਥ ਰਗ ਦਿੱਤਾ।

੨੨ ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਥਗੁਤ ਦੂਰ ਸੀ।
 ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਮਨਾਂ ਆਤੇ ਆਖਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸ ਦੇ
 ਦੁਸਮਣ ਸੀ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਥਦਰਾਹੀਆਂ ਨੇ ਸਾਥਤ ਰਰ
 ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਸੀ। ੨੩ ਖਰ ਗੁਣ ਮਸੀਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੇਰ
 ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਥਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਜਿਹਾ
 ਉਦੋਂ ਰੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਰੀਰ ਖਾਰੀ ਸੀ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਜਿਹਾ

ਇਸ ਲਈ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰਬੇਸੁਰ ਯੱਗੇ
 ਯਵਿੰਤਰ, ਦੇਸ਼ ਰਹਿਤ, ਬਿਨਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦੇ ਲਿਆ ਮੱਚੇ।
 ੨੩ ਮਮੀਹ ਯਜਿਗਾ ਹੀ ਰੋਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ
 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹਦੇ ਰਹੋ ਜਿਹੜੀ ਤੁਮੀਂ ਸੁਣੀ ਹੈ। ਇਹ
 ਤਾਂ ਹੀ ਮੰਭਵ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਵਿੱਚ ਓਰੜੇ
 ਹੋਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਉਮੀਦ ਤੋਂ ਖਰਬਾਂ ਨਹੀਂ ਹਟੋਗੇ
 ਜੋ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ
 ਖਰਬਾਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿ
 ਮੈਂ ਖੈਲਮ ਉਸਦਾ ਸੇਵਕ ਹੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹਾਂ।

ਖੈਲਮ ਦਾ ਰਲੀਮਿਯਾ ਲਈ ਰਾਰਜ

੨੪ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ।
 ਰਲੀਮਿਯਾ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਗਲੇ ਮਮੀਹ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਦੁੱਖ
 ਬਾਰੀ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਰਲੀਫਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ
 ਖਰਵਾਨ ਰਹਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ, ਰਲੀਮਿਯਾ ਲਈ
 ਤਰਲੀਫਾਂ ਝੱਲਦਾ ਹਾਂ। ੨੫ ਮੈਂ ਰਲੀਮਿਯਾ ਦਾ ਸੇਵਕ ਬਣ
 ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਖਰਬੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਾਭ ਲਈ ਇੱਕ
 ਖਾਸ ਰੰਮ ਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਰਾਰਜ ਖਰਬੇਸੁਰ ਦੇ
 ਉਖਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਣਾ ਹੈ। ੨੬ ਇਹ ਉਖਦੇਸ਼ ਉਹ
 ਗੁਪਤ ਸੱਚ ਹੈ ਜੋ ਮਸੀਹਾਂ ਅਤੇ ਖੀੜੀਆਂ ਤੱਕ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ
 ਲੁਕਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਖਰ ਗੁਣ ਇਹ ਸੱਚ ਖਰਬੇਸੁਰ ਦੇ
 ਯਵਿੰਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ੨੭ ਖਰਬੇਸੁਰ
 ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਰਰ
 ਲਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਬਿਨਾ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਮਈ ਹੈ।
 ਇਹ ਗੁਪਤ ਸੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਖੁਦ
 ਮਮੀਹ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਿਵਾਸ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਮਹਿਮਾ ਲਈ
 ਉਹ ਸਾਡੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਮੀਦ ਹੈ। ੨੮ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਮੀਹ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਨ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਉਖਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਰੀ
 ਸਿਯਾਣਯ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰਹਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕਾਂ
 ਨੂੰ ਖਰਬੇਸੁਰ ਦੀ ਗੁਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਰ
 ਰਹੇ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਮੀਹ ਦੇ ਨਮਿਤ ਆਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ
 ਸੰਯੁਕਤ ਹੋ ਜਾਣ। ੨੯ ਇਸ ਮੰਤਵ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਉਸ ਤਾਰਤ
 ਨਾਲ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰਹਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮਮੀਹ ਮੈਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਸਰਤੀ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਰਾਰਜ ਰਰ ਰਹੀ ਹੈ।

੧ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਜਾਣ ਲਵੋ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ
 ਮਗਾਇਤਾ ਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਰੋਸਿਸ ਰਰ ਰਿਗਾ
 ਹਾਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਲਾਉਦਿਸੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ
 ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਨ ਲਈ ਰੋਸਿਸ ਰਰ ਰਿਗਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਮੈਨੂੰ ਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ। ੨ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਤ
 ਹੋਣ ਅਤੇ ਖਰੇਮ ਨਾਲ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋਣ। ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ
 ਲਈ ਰਰ ਰਿਗਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਗੱਲਮੇਰਦ ਅਤੇ ਖਰੇਮ ਨਾਲ
 ਸੰਯੁਕਤ ਹੋਣਗੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਖੁਰੀ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮੀਰ ਹੋਇਆ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸਮਝਦਾਰੀ
 ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਉਸ ਗੁਪਤ ਸੱਚ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਜਾਵੋਂ ਜੋ ਖਰਬੇਸੁਰ ਨੇ ਖਰਗਟ

ਰੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਮਮੀਹ ਹੀ ਹੈ। ੩ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ,
 ਸਿਯਾਣਯ ਅਤੇ ਗਿਲਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਜਾਨੇ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਹਨ।
 ੪ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਦੱਸ ਰਿਗਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ
 ਰੋਟੀ ਵੀ ਵਿਯਾਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿੱਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖੁਰਖ
 ਨਾ ਬਣਾ ਮੱਚੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੰਗਰੀਆਂ ਤਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਹਨ
 ਖਰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਝੂਟੀਆਂ ਹਨ। ੫ ਗਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ
 ਨਾਲ, ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ।
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਚੰਗੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਤਰੜੇ
 ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ।

ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਜਿਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ

੬ ਤੁਮੀਂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਖਰਬੂ ਵਾਗ ਰਬੂਲ ਰੀਤਾ।
 ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਿਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ। ੭ ਤੁਹਾਡੀ
 ਜਿੰਦਗੀ ਉਸ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੜ੍ਹਾਂ
 ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਸਿੱਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
 ਵਿੱਚ ਦਿੜ੍ਹ ਰਹਿਣ ਦਿਉ। ਖਰਬੇਸੁਰ ਦੇ ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਵੋ।
 ੮ ਸਾਵਯਾਨ ਰਹੋ ਕਿ ਰੋਟੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਲਤ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਅਤੇ
 ਦੁਨਿਆਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਿਰਾਰਥਕ ਸਬਦਾਂ ਨਾਲ ਰੁਗੇ ਨਾ
 ਯਾ ਦੇਵੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਮਮੀਹ ਵੱਲੋਂ
 ਨਹੀਂ। ੯ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਖਰਬੇਸੁਰ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤਤਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪ
 ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਮੀਹ ਦੇ ਖਰਤੀ ਉੱਘਰਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ
 ਵੀ ਅਤੇ ਮਮੀਹ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਤੁਮੀਂ ਭਰਖੁਰ ਹੋ। ੧੦ ਤੁਹਾਡਾ
 ਜੀਵਨ ਮਮੀਹ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਸਤੇ ਵਿੱਚ ਖੁਰਾ ਹੈ। ਮਮੀਹ
 ਸਮੁੱਚੇ ਗਰਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰਤੀਆਂ ਦਾ ਗਰਮ ਹੈ।
 ੧੧ ਮਮੀਹ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਤੁਮੀਂ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ
 ਵਾਲੇ ਹੋ। ਉਹ ਸੁੰਨਤ ਕਿਸੇ ਵਿਯਾਰਤੀ ਦੇ ਗੱਥੇ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ
 ਗਈ। ਮਮੀਹ ਦੀ ਰੀਤੀ ਸੁੰਨਤ ਰਾਹੀਂ ਤੁਮੀਂ ਯਾਖੀ
 ਆਥੇ ਦੀ ਸਰਤੀ ਤੋਂ ਖੁਰਤ ਰੀਤੀ ਗਏ ਹੋ। ੧੨ ਇਹ ਉਦੋਂ
 ਵਾਧਰਿਆ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਯਿਤਮਬਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;
 ਤੁਹਾਡਾ ਖੁਰਾਣਾ ਆਯਾ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਮਮੀਹ
 ਦੇ ਨਾਲ ਦਫਨਾਏ ਗਏ ਸੀ। ਤੁਮੀਂ ਖਰਬੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ
 ਵਿੱਚ ਨਿਹਚਾ ਦੁਆਰਾ ਮਮੀਹ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਵਾਨੇ ਗਏ ਸੀ।
 ਖਰਬੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਉਦੋਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ
 ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਮੰਤ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਸੀ।
 ੧੩ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਯਾਥਾਂ ਰਾਰਣ ਆਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮਰ
 ਗਏ ਸੀ। ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਯਾਥੀ ਆਥੇ ਦੇ ਰਾਬੂ ਹੋਠ ਸੀ।
 ਖਰ ਖਰਬੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਮੀਹ ਸਮੇਤ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ।
 ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਯਾਥ ਮਾਫ ਰਰ ਦਿੱਤੇ। ੧੪ ਖਰਬੇਸੁਰ ਨੇ
 ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਗਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਸਾਮਿਲ
 ਮਨ। ਉਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇਸ ਲਈ ਲਗਾਏ ਗਏ ਮਨ ਕਿਉਂ
 ਕਿ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ਾ ਦੀ ਸਰਗ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਖਰਬੇਸੁਰ
 ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਲੀਬ ਉੱਤੇ ਟੰਗ
 ਦਿੱਤਾ। ੧੫ ਖਰਬੇਸੁਰ ਨੇ ਮਲੀਬ ਦੁਆਰਾ ਆਤਮਕ ਗਰਮਾਂ
 ਅਤੇ ਸਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਸਰਮਸਾਰ ਰੀਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇਮਾਂ ਤੇ ਨਾ ਚੱਲੇ ਜਿਹੜੇ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ

੧੬ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਧਰੱਖਣ ਨਾ ਦਿਉ
 ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੀ ਖਾਂਦੇ ਅਤੇ ਖੀਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਉਤਸਵਾਂ
 ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਨ ਬਾਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਅਮੀਸਿਆ ਜਾਂ ਮਥਤ।
 ੧੭ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਧਰਛਾਵੇਂ ਵਰਗੀਆਂ ਮਨ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਮਨ ਕਿ ਸੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮਨ ਗੁਣ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਲੱਭਦੀਆਂ
 ਹਨ। ੧੮ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਨਾ ਧਰਮ
 ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਨਿਮਰ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਤਾਂ ਦੀ ਯੁਜਾ
 ਕਰਨੀ ਧਰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਰਸਨਾਂ ਬਾਰੇ
 ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦਿਉ, “ਤੁਸੀਂ
 ਗਲਤ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।” ਉਹ ਲੋਕ
 ਮੁੱਖਮਈ ਖਰਮੰਡ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੇਵਲ
 ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ। ੧੯ ਉਹ ਲੋਕ
 ਮਮੀਹ ਨਾਲ ਟੋਕਣਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਿਉਂਦੇ। ਮਮੀਹ ਸਰੀਰ
 ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਮਮੀਹ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ
 ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਇਕੱਠੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।
 ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਮਦਦ
 ਕਰੋ। ਇਹ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤਾਰਤ ਧਰਾਧਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸੇ
 ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੱਧਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੨੦ ਤੁਸੀਂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਨਾਲ ਮਰੇ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ
 ਭਿਰਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੀ।
 ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਗਰ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹੋ
 ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਮਾਂ ਦਾ
 ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਦੇ ਹੋਵੋ। ੨੧ “ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਫੜੋ,” “ਇਸਦਾ
 ਸੁਫਲ ਨਾ ਵੇਖੋ,” “ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਛੂਹੋ?” ੨੨ ਇਹ ਸਾਰੇ
 ਨੇਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਹਨ। ਜੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ
 ਬਾਦ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਹ ਗੁਰਮ ਅਤੇ ਉਧਦੇਸ਼
 ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ੨੩ ਇਹ ਨੇਮ ਸੁਝਵਾਨ
 ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਇਹ ਨੇਮ ਮਾਨਵ-ਸਿਰਜਿਤ ਧਰਮ ਦਾ
 ਅੰਗ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਦੇ
 ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।
 ਇਹ ਨੇਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਦੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ
 ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਧੀ ਟਿੱਛਾਵਾਂ ਕਰਨੀਆਂ
 ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡਾ ਮਮੀਹ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ

੩ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਯੁਨਰ ਉੱਥਾਨ ਮਮੀਹ ਨਾਲ ਹੋਇਆ
 ਹੈ, ਤਾਂ ਸਵਰਗੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਰਾਧਤ ਕਰਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ
 ਕਰੋ। ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਹੈ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਧਾਮ
 ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੱਜੇ ਧਾਮੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ

ਹੈ। ੨ ਸਵਰਗ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੋਚੋ, ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ
 ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ। ੩ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਾਧਾ ਖਾਧੀ
 ਆਪਾ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਮਮੀਹ
 ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ੪ ਮਮੀਹ ਸਾਡਾ
 ਜੀਵਨ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਫੇਰ ਆਵੇਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਮਹਿਮਾ
 ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋਵੋਗੇ।

੫ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ
 ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿਉ। ਉਹ ਗੁਨ; ਜਿਨਮੀ ਖਾਧ, ਅਨੋਤਿਕਤਾ,
 ਨਾਲਮਾ, ਬੁਰੀਆਂ ਟਿੱਛਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲਚ ਜੋ ਕਿ ਮੁਰਤੀ
 ਉਧਾਮੰਕ ਹਨ। ੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ
 ਆਵੇਗਾ ਜੋ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੭ ਅਤੀਤ
 ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ
 ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ।

੮ ਧਰ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ
 ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿਉ; ਨਰਾਜ਼ਗੀ, ਕਰੋਧ, ਦੁਰਭਾਵਨਾ,
 ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਗੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ
 ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨੀ। ੯ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲੋ।
 ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਧਰਾਧਾ ਖਾਧੀ ਜੀਵਨ ਛੱਡ
 ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਧਰਿਲਾਂ ਕਰਦੇ
 ਸੀ।

੧੦ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ
 ਨਵੇਂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਇਸਤਰਤਾ ਨਾਲ ਉਸ ਵਰਗੇ
 ਬਣਨ ਲਈ, ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਹੈ, ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਜਾ
 ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੱਚਾ
 ਗਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ੧੧ ਇਸ ਨਵੇਂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਯੁਨਾਨੀਆਂ
 ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ
 ਵਿੱਚਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੰਨਤ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਮੁੰਨਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਾਂ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਰਿਸੇ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼
 ਦੇ ਜਾਂ ਸੰਭੂਖੀ ਹਨ, ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ਅਜ਼ਾਦ ਲੋਕਾਂ
 ਅਤੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ਧਰੰਤੂ ਮਮੀਹ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਸਰਧਾਨੁਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਮੀਹ ਹੀ
 ਜਿਹੜਾ ਸਰਧ ਉੱਚ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡਾ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ

੧੨ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕੀ ਹੋ। ਉਸ
 ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਿਆਨ
 ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਮਕਰਦੀ, ਕਿਰਪਾ,
 ਨਿਮਰਤਾ, ਸੱਜਣਤਾ ਅਤੇ ਸਥਰ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਰਹੋ।
 ੧੩ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਾ ਹੋਵੋ, ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ
 ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦਿਉ। ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੁਝ
 ਗਲਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦਿਉ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ
 ਉਦੋਂ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਧਰਮ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ੧੪ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ; ਧਰ ਸਭ
 ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ

*੩:੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ... ਕਰਦੇ ਹਨ ਕੁਝ ਯੁਨਾਨੀ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਫਜ਼ ਨਹੀ ਹਨ।

ਰਹੇ। ਧਿਆਰ ਹੀ ਉਹ ਆਰਤੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਹੀ ਏਰਤਾ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਹੈ।^{੧੫} ਜੇ ਮਾਤੀ ਮਮੀਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਗਾਜ਼ ਰਹਿਣ ਦਿਉ। ਇਸ ਰਹੇ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਰ *ਵਿੱਚ ਇੱਕੱਟਾ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਮੇਸਾ ਸੁਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਵੇ।

^{੧੬} ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਮਮੀਹ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਅਮੀਰੀ ਨਾਲ ਵਸਣ ਦਿਉ। ਮਾਤੀ ਸਿਆਣਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਦਾਰ ਦਿਲਾਂ ਨਾਲ ਭਜਨ, ਸਥਦ ਅਤੇ ਆਤਮਰ ਗੀਤ ਗਾਓ।^{੧੭} ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੋ ਅਤੇ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਰਹਦੇ ਹੋ, ਇਹ ਯਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਿਉ। ਮਾਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਯਿਸੂ ਗਾਹੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਧਿਤਾ ਦਾ ਚੰਨਵਾਦ ਰਹੇ।

ਹੋਰਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਮਾਝਾ ਰਹੇ

^{੧੮} ਯਤਨੀਓ, ਆਪਣੇ ਯਤੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਖਾਲਣ ਰਹੇ। ਯਰਭੂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਰਹਨਾ ਹੀ ਠੀਕ ਹੈ।

^{੧੯} ਯਤੀਓ, ਆਪਣੀਆਂ ਯਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਤਮੀਜੀ ਨਾ ਰਹੇ।

^{੨੦} ਬੱਚਿਓ, ਹਰ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਾਧਿਆਂ ਦਾ ਆਖਾ ਮੰਨੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਯਰਭੂ ਯਰਮੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

^{੨੧} ਧਿਤਾਓ, ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਨਾ ਬਣਾਓ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਖਤ ਹੋਵੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਰੋਸਿਸ਼ ਰਹਨੀ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ।

^{੨੨} ਨੌਰੇ, ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਮੰਨੋ। ਗਮੇਸਾ ਉਹੀ ਰਹੇ ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਥੋਂ ਰਗਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਰਿਹਾ। ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨ ਰਹਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਰਹੇ, ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੁਰੇ ਦਿਲੋਂ ਯਰਭੂ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨ ਰਹਨ ਲਈ ਰਹੇ।^{੨੩} ਹਰ ਰੰਮ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ, ਆਪਣੀ ਯੁਰੀ ਮਮਰਬਾ ਨਾਲ ਰਹੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੰਮ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਯਰਭੂ ਲਈ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ।^{੨੪} ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਤੁਸੀਂ ਯਰਭੂ ਯਾਮੋਂ ਆਪਣਾ ਇਨਾਮ ਗਮਿਲ ਰਹੋਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਵੇਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਇਦਾ ਰੀਤਾ ਹੈ ਇਹ ਯਰਭੂ ਮਮੀਹ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮੇਵਾ ਤੁਸੀਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ।^{੨੫} ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਗਲਤ ਰੰਮ ਰਹਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗਲਤੀ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਅਤੇ ਯਰਭੂ ਹਰ ਵਿਯਰਤੀ ਨਾਲ ਇੰਦੇ ਜਿਹਾ ਮਲੂਰ ਰਹਦਾ ਹੈ।

^੧ ਮਾਲਕੇ, ਆਪਣੇ ਨੌਰਾਂ ਨਾਲ ਨਰਮ ਰਹੋ ਅਤੇ ਜੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਉ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਮਦਰਗ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਵੀ ਰੋਈ ਮਾਲਕ ਹੈ।

ਯੋਲੁਸ ਮਮੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਦਾ

^੨ ਅੱਡੋਲ ਯਰਾਰਬਨਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਯਰਾਰਬਨਾ ਰਹੋ, ਗਮੇਸਾ ਚੌਰਮ ਰਹੋ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੁਰ ਰਹੋ।

^੩ ਮਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਯਰਾਰਬਨਾ ਰਹੋ। ਯਰਾਰਬਨਾ ਰਹੇ ਕਿ ਅਮੀਂ ਮਮੀਹ ਬਾਰੇ ਉਸ ਗੁਪਤ ਸੱਚ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਹਨ ਯੋਗ ਹੋਈਏ ਜੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਤੇ ਯਰਗਟ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਵੈਦ ਵਿੱਚ ਗਾਂ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਇਸ ਸੱਚ ਦਾ ਯਰਚਾਰ ਰਹਦਾ ਹਾਂ।^੪ ਯਰਾਰਬਨਾ ਰਹੇ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਥੱਸਟ ਤੌਰ ਤੇ ਬੋਲ ਸੱਚਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂਨੂੰ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^੫ ਗੈਰ ਯੁਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਵਰਤਾਓ ਰਹੋ। ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੇ।^੬ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਬਾਤ ਰਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਿਹਰਬਾਨ ਅਤੇ ਸਿਆਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸੱਚੇਗੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਯੋਲੁਸ ਦੇ ਮੰਗੀ ਲੋਰਾਂ ਬਾਰੇ ਖਬਰ

^੭ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਆਰਾ ਭਰਾ, ਤੁਖਿਰੁਮ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਰਭੂ ਲਈ ਰੰਮ ਰਹਿਦਿਆਂ ਭਰੋਮੇਯੋਗ ਮੇਵਰ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਮਾਰੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੇਵੇਗਾ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਾਖਰ ਮਹੀਆਂ ਹਨ।^੮ ਇਹੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੋ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲਾਂ ਰੱਖੋ।^੯ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨੇਮਿਮੁਸ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਮਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਫਾਦਾਰ ਅਤੇ ਧਿਆਰਾ ਭਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਭੁਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਤੁਖਿਰੁਮ ਅਤੇ ਉਨੇਮਿਮੁਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਮਾਰਾ ਰੁਝ ਦੱਸ ਦੇਣਗੇ ਜੋ ਇੱਥੇ ਵਾਖਰਿਆ ਮੀ।

^{੧੦} ਅਰਿਸਤਰੱਖੁਸ ਵੱਲੋਂ ਮੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੈਦ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮਰੁਸਮ, ਬਰਨਾਬਾਮ ਦੇ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ, ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਮੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ। ਮੈਂ ਧਰਿਲਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਵੇਗਾ, ਉਸਦਾ ਸੁਆਗਤ ਰਹਿਓ।^{੧੧} ਯਿਸੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯੁਸਤੁਸ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਉਹ ਯੁਰੂਦੀ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗਾਜ਼ ਲਈ ਰਾਹਜ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਧਨ ਹਨ।

^{੧੨} ਇਥਫਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਭੁਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੇਵਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਉਹ ਗਮੇਸਾ ਗੰਭੀਰਤਾਯੁਰਵਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰਿਆਂ ਲਈ ਯਰਾਰਬਨਾ ਰਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਤਮਰ ਤੌਰ ਤੇ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਧੋ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਯਰਾਧਤ ਰਹੇ ਜੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ

*੩:੧੫ ਮਹੀਰ ਮਮੀਹ ਦਾ ਆਤਮਰ ਮਹੀਰ। ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਰਲੀਮਿਯਾ – ਉਸ ਦੇ ਲੋਰ ਹਨ।

ਕੋਲ ਹੋਣ। ^{੧੩} ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਤੇ ਲਾਉਦਿਰਿਯਾ ਅਤੇ ਹੀਏਰਪੁਲਿਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ^{੧੪} ਦੇਮਾਸ ਅਤੇ ਮਾਡਾ ਪਿਆਰਾ ਮਿੱਤਰ ਵੈਦ ਲੂਕਾ, ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦਾ ਹੈ।

^{੧੫} ਲਾਉਦਿਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ। ਅਤੇ ਨੁਮਫਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਕਲੀਮਿਯਾ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਨਾਲ ਜੁੜਦੀ ਹੈ, ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਆਖੋ। ^{੧੬} ਜਦੋਂ ਇਹ ਖੱਤਰ ਤੁਹਾਨੂੰ

ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਏ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਇਹ ਲਾਉਦਿਰਿਯਾ ਦੀ ਕਲੀਮਿਯਾ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਹ ਖੱਤਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜੋ ਮੈਂ ਲਾਉਦਿਰਿਯਾ ਦੀ ਕਲੀਮਿਯਾ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ। ^{੧੭} ਯਰੋਥਿਯੁੱਸ ਨੂੰ ਆਖੋ, “ਉਹ ਕੋਮ ਯੂਰਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜਾ ਪਰਭੂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

^{੧੮} ਮੈਂ ਪੈਲੁਸ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਮੈਂ ਕੋਦ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗ ਮੰਗ ਹੋਵੇ।

ਬੱਸਲੁਨੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧਹਿਲੀ ਖੱਤਰੀ

१ ਖੈਲੁਮ, ਮਿਲਵਾਨੁਮ ਆਤੇ ਤਿਮੇਖਿਉਮ ਵੱਲੋਂ
 १ ਬੱਸਲੁਨੀਰੀਆਂ ਦੀ ਰਲੀਮਿਯਾ ਨੂੰ ਮੁਭਰਾਮਾਨਾਵਾਂ।
 ਉਹ ਰਲੀਮਿਯਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਿਤਾ ਆਤੇ ਧਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ
 ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਹੈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਰਧਾ ਆਤੇ ਮਾਤੀ ਦੇਵੇ।

ਬੱਸਲੁਨੀਰੀਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਆਤੇ ਵਿਸਵਾਸ

੨ ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਹਮੇਸਾ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਯਾਦ ਰਰਦੇ ਹਾਂ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰਿਯਾ ਲਈ ਆਮੀਂ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਰਰਦੇ ਹਾਂ, ੩ ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਆਪਣੇ ਧਿਤਾ ਆੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਰਦੇ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਹਮੇਸਾ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਸਵਾਸ
 ਰਾਹੀਂ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਧੰਨਵਾਦ ਰਰਦੇ ਹਾਂ। ਆਤੇ ਉਸ ਰੰਭ
 ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਧਿਯਾਗ ਮਦਦਾ ਰੀਤਾ ਹੈ
 ਧੰਨਵਾਦ ਰਰਦੇ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਉਸਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਰਰਦੇ ਹਾਂ
 ਰਿਉਰਿ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੇ ਧਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ
 ਆਮ ਲਈ ਮਜਬੂਤ ਹੋ।

੪ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਿਯਾਗ ਰਰਦਾ
 ਹੈ। ਆਤੇ ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਰਿ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ
 ਲੋਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ੫ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ
 ਖੁਸਖਬਰੀ ਲਿਯਾਂਦੀ। ਧਰ ਆਮੀਂ ਮਿਰਫ ਮਥਦਾਂ ਦੀ
 ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਆਮੀਂ ਉਸ ਖੁਸਖਬਰੀ ਨੂੰ ਮਰਤੀ
 ਨਾਲ ਲਿਯਾਂਦਾ ਆਮੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਨਾਲ
 ਲਿਯਾਂਦਾ ਆਤੇ ਵੱਧ ਨਿਮਚਿਤਤਾ ਨਾਲ ਰਿ ਇਹ ਮੱਚ ਮੀ।
 ਤੁਮੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਰਿ ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ
 ਮਾਂ ਆਮੀਂ ਰਿਵੇ ਰਹਿੰਦੇ ਮਾਂ। ਆਮੀਂ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੀ
 ਮਹਾਇਤਾ ਰਰਨ ਲਈ ਤਿਯਾਗ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਮਾਂ। ੬ ਇਸ
 ਲਈ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੇ ਆਤੇ ਧਰਭੂ ਵਰਗੇ ਬਣ ਗਏ। ਤੁਮੀਂ ਬਹੁਤ
 ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਜਰੇ ਧਰ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਉਧਦੇਸ ਨੂੰ
 ਖੁਸੀ ਨਾਲ ਧਰਵਾਨ ਰੀਤਾ ਇਹ ਖੁਸੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ
 ਆਤਮਾ ਨੇ ਦਿੱਤੀ।

੭ ਤੁਮੀਂ ਮਰਦੁਨਿਯਾ ਆਤੇ ਆਖਾਯਾ ਦੇ ਮਮੂਹ
 ਸਰਧਾਨੁਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਬਣ ਗਏ। ੮ ਤੁਹਾਡੇ
 ਰਾਹੀਂ ਧਰਭੂ ਦੇ ਉਧਦੇਸ ਮਰਦੁਨਿਯਾ ਆਤੇ ਆਖਾਯਾ ਵਿੱਚ
 ਫੈਲ ਗਏ। ਆਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਵੀ
 ਹਰ ਥਾਂ ਮਮੂਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ
 ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ। ੯ ਹਰ ਥਾਂ ਲੋਰੀ ਉਸ
 ਚੰਗੇ ਵੰਗ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਰਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡਾ
 ਮੁਯਾਗਤ ਰੀਤਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਆਣੇ ਮੀ।
 ਉਹ ਲੋਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਰਿ ਰਿਵੇਂ ਤੁਮੀਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਧੂਜਾ
 ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਆਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਆਤੇ ਮੱਚੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੋਵਾ

ਰਰਨ ਲਈ ਬਦਲ ਗਏ। ੧੦ ਤੁਮੀਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਧੂਜਾ
 ਛੱਡ ਕੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਆਮਦ ਨੂੰ
 ਉਡੀਕਣ ਲੱਗੇ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੁਰਦੇ
 ਤੋਂ ਜਿਵਾਨਿਆ। ਯਿਸੂ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਤੋਂ
 ਬਚਾਵੇਗਾ ਜੇ ਰਿ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬੱਸਲੁਨੀਰਾ ਵਿੱਚ ਖੈਲੁਮ ਦਾ ਰਾਰਜ

੨ १ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਤੁਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਰਿ ਤੁਹਾਡੀ ਜਗ੍ਹਾ
 ਵੱਲ ਮਾਡੀ ਫੇਰੀ ਆਮਫਲ ਨਹੀਂ ਮੀ। ੨ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ
 ਆਉਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਆਮੀਂ ਫਿਲਿੱਯੇ ਵਿੱਚ ਰਸਟ ਮਹਾਰੇ।
 ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਮਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ।
 ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ
 ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਆਣੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਮਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਮਨ। ਧਰ
 ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਲੇਰ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਮਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ
 ਰੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸਖਬਰੀ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਰਰਨ
 ਵਿੱਚ ਮਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰੀਤੀ। ੩ ਆਮੀਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਮਾਹਤ
 ਰਰਦੇ ਹਾਂ। ਮਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਨੇ ਵੀ ਗੁਮਰਾਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਹੈ।
 ਆਮੀਂ ਦੁਸਟ ਲੋਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਰਰਨ
 ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਨਹੀਂ ਰਰ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਜੋ ਆਮੀਂ
 ਰਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਮਾਡੇ ਇਹ ਮਰਸਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ੪ ਨਹੀਂ। ਆਮੀਂ
 ਖੁਸਖਬਰੀ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ ਰਿਉਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ
 ਧਰੱਖ ਲਿਆ ਹੈ ਆਤੇ ਮਾਨੂੰ ਖੁਸਖਬਰੀ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਰਰਨ
 ਮੱਧਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ ਆਮੀਂ
 ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ ਰਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਨਹੀਂ ਰਰਦੇ। ਆਮੀਂ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖੁਸ ਰਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਧਰੱਖਦਾ ਹੈ।

੫ ਤੁਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਰਿ ਆਮੀਂ ਰਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ
 ਰਰਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਭਾਵਿਤ ਰਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ।
 ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਨ ਧਰਾਧਤ ਰਰਨ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਨਹੀਂ ਰਰ
 ਰਹੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਫੁਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮਾਡੀ ਰੋਈ ਖੁਦਗਰਜੀ
 ਨਹੀਂ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਰਿ ਇਹ ਮੱਚ ਹੈ। ੬ ਆਮੀਂ
 ਲੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਮਤਤਿ ਦੀ ਝਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ
 ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਵੱਲੋਂ ਉਮਤਤਿ ਦੀ ਝਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।

੭ ਆਮੀਂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਰਸੂਲ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ
 ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਾਂ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਰੰਭ
 ਧਰਾਧਤ ਰਰਨ ਲਈ ਆਮੀਂ ਆਪਣਾ ਹੱਰ ਵਰਤ ਲਿਆ
 ਹੁੰਦਾ। ਧਰ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਰੋਮਲ ਮਾਂ। * ਆਮੀਂ
 ਉਸ ਦਾਈ ਵਾਂਗ ਮਾਂ ਜੋ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ
 ਧਿਯਾਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ੮ ਮਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਧਿਯਾਨ ਮੀ।
 ਆਮੀਂ ਖੁਸੀ ਖੁਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖੁਸਖਬਰੀ
 ਮਾਡੀ ਰੀਤੀ। ਮਿਰਫ ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਰਿਉਰਿ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਬਹੁਤ ਧਿਯਾਗ ਰੀਤਾ ਆਮੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ
 ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਾਡੀਆਂ ਰਰਦੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ ਮਾਂ। ੯ ਭਰਾਵੇ
 ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਰਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਡੀ ਮਥਤ ਮਿਹਨਤ

*੨:੭ ਧਰ ... ਰੋਮਲ ਮਾਂ ਰਈ ਯੂਨਾਨੀ ਨਰਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: “ਧਰ ਆਮੀਂ ਬੱਚੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।”

ਦਾ ਚੇਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਰਖਾਉਣ ਲਈ ਦਿਨ ਗੁਣ ਰੰਮ ਰੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖੁਸਬਚਰੀ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਰਹ ਰਹੇ ਸਾਂ, ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਮੇ ਉੱਧਰ ਵੀ ਖੋਝ ਨਹੀਂ ਬਣੇ।

^{੧੦} ਸਰਯਾਲੂਓ, ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂ, ਜ਼ਾਮੀਂ ਧਵਿੱਤਰ, ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਦੇਸ ਰਹਿਤ ਜਿੰਦਗੀ ਵਤੀਤ ਰੀਤੀ। ਤੁਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ^{੧੧} ਤੁਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਨਾਲ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਲੂਰ ਰੀਤਾ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਰੋਟੀ ਖਿਤਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਰਦਦਾ ਹੈ। ^{੧੨} ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੱਸਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਭੁਨ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਜਿਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਹਿਮਾ ਵੱਲ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

^{੧੩} ਇਹ ਵੀ ਰਿ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੰਦੇਸ ਨੂੰ ਰਬੂਲਿਆ ਜ਼ਾਮੀਂ ਨਿਰੰਤਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਰਦਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਮੀਂ ਸਾਥੋਂ ਇਹ ਸੰਦੇਸ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਵਾਂਗ ਰਬੂਲ ਲਿਆ ਨਾ ਕਿ ਦਿਨਮਾਨੀ ਸਬਦਾਂ ਵਾਂਗ। ਅਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੰਦੇਸ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਦੇਸ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਰਦਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਯਾਲੂ ਹੈ। ^{੧੪} ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਵਰਗੇ ਬਣ ਗਏ, ਜੋ ਕਿ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦਿਆ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਯਹੂਦਿਆ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਹੋਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰਸਟ ਮਗਰੇ, ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਰਸਟ ਮਗਰੇ। ^{੧੫} ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਧਰਭੂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰੀਤਾ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਉਹ ਰੰਮ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰੀਤਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੁਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਸਮੂਹ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ^{੧੬} ਹਾਂ! ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਗੋਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਧਦੇਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਰੇਸਿਸ ਰਦਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਗੋਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਧਰਚਾਰ ਰਦਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸੱਕੇ। ਧਰ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਆਪਣੇ ਗੁਣ ਤੱਕ ਰੀਤੇ ਧਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਧਾਧ ਜੋੜਣ ਦੀ ਰੇਸਿਸ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਣ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੁਰਾ ਰੇਧ ਊਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਹੈ।

ਯੋਲੁਸ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਫੋਰ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ

^{੧੭} ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਜ਼ਾਮੀਂ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਆਲੋਗ ਹੋ ਗਏ ਸਾਂ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਧਰ ਮਾਡੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਹਮੇਸਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਨ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜਤਨ ਰੀਤੇ। ^{੧੮} ਹਾਂ, ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਾਂ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ, ਮੈਂ, ਯੋਲੁਸ ਨੇ, ਰਈ ਵਾਰੀ ਆਉਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਰੇਸਿਸ ਰੀਤੀ ਅਰ ਮੈਤਾਨ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ। ^{੧੯} ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੀ ਆਮ, ਮਾਡੀ ਖੁਸੀ ਅਤੇ ਮਾਡਾ ਤਾਜ ਹੋ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਾਮੀਂ ਉਦੋਂ ਮਾਣ ਰਾਗੇ ਜਦੋਂ ਮਾਡਾ ਧਰਭੂ

ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਆਵੇਗਾ। ^{੨੦} ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਤੁਮੀਂ ਮਾਡੀ ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਮਾਡੀ ਖੁਸੀ ਹੋ।

੩ ^{੧-੨} ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਨਹੀਂ ਆ ਸੱਕੇ, ਧਰ ਹੋਰ ਤੁਝ ਸਮਾਂ ਇੰਤਜਾਰ ਰਰਨਾ ਬਹੁਤ ਆਖਾ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਾਮੀਂ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ ਕਿ ਤਿਮੇਥਿਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਭੇਜੀਏ ਤੇ ਆਬੋਨੇ ਵਿੱਚ ਇੰਰਲੇ ਰਹਿਏ। ਤਿਮੇਥਿਉਸ ਮਾਡਾ ਭਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਰੰਮ ਰਦਦਾ ਹੈ ਉਹ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਬਾਰੇ ਖੁਸਬਚਰੀ ਫੈਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਤਿਮੇਥਿਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ^੩ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤਿਮੇਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਟੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਧਰੇਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੁਣ ਮਾਨੂੰ ਹਨ। ਤੁਮੀਂ ਖੁਦ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਧਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ^੪ ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂ, ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਮੀ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਰਰਨਾ ਧਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮੀ ਇਹ ਉਥੋਂ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ^੫ ਇਹੀ ਰਾਹਣ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤਿਮੇਥਿਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸਵਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਰਾਰੀ ਗਾਮਿਲ ਰਰ ਸੱਕਾਂ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਹੋਰ ਇੰਤਜਾਰ ਨਾ ਰਰ ਸੱਕਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਮੀ ਕਿ ਮੈਤਾਨ ਜਿਹੜਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤਾਉਂਦਾ ਹੈ ਸਾਇਦ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਤਾਇਆਂ ਨਾਲ ਗੁਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਫੋਰ ਤਾਂ ਮਾਡੀ ਰੜੀ ਮਿਗਨਤ ਬੇਰਾਰ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ।

^੬ ਧਰ ਤਿਮੇਥਿਉਸ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲੋਂ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਵਾਧਮ ਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਮਾਡੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸਵਾਸ ਅਤੇ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਖੁਸਬਚਰੀ ਲਿਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਹਮੇਸਾਂ ਮਾਡੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਾਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਨੂੰ ਫੋਰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਚਾਹਨਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਚਾਹਨਾ ਹੈ। ^੭ ਇਸ ਲਈ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰਾਹਣ ਸੁਖੀ ਹਾਂ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਤਰਲੀਫਾਂ ਅਤੇ ਧਰੇਸਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਖਿਰੇ ਹੋਈਏ ਧਰ ਜ਼ਾਮੀਂ ਗਾਲੇ ਵੀ ਸੁਖੀ ਹਾਂ। ^੮ ਜੇਰ ਤੁਮੀਂ ਦਿਰੜਤਾ ਨਾਲ ਧਰਭੂ ਵਿੱਚ ਖਲੋਤੇ ਹੋ, ਫੋਰ ਮਾਡਾ ਜੀਵਨ ਸੱਚਮੁੱਚ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ^੯ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹਣ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆੱਗੇ ਰਿੰਨੀ ਖੁਸੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਾਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਰਦਦੇ ਹਾਂ। ਧਰ ਜ਼ਾਮੀਂ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਧਰਮੰਨਤਾ ਲਈ ਉਸਦਾ ਰਾਫੀ ਧੰਨਵਾਦ ਨਹੀਂ ਰਰ ਸੱਕਦੇ। ^{੧੦} ਜ਼ਾਮੀਂ ਗੁਣ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਦਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਦਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਾਮੀਂ ਇੰਰ ਵਾਰ ਫੋਰ ਉੱਥੇ ਆ ਸੱਕੀਏ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲ ਸੱਕੀਏ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜਬੂਤ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਧਰਦਾਨ ਰਰ ਸੱਕੀਏ।

^{੧੧} ਜ਼ਾਮੀਂ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਦਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਖਿਤਾ ਮਾਡਾ ਧਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਆਉਣ ਲਈ

ਮਾਡਾ ਰਾਗ ਬਣਾਵੇਗਾ।¹² ਜ਼ਾਮੀਂ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁਰਬੂ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਆਰ ਵੱਧਾਵੇਗਾ ਜ਼ਾਮੀਂ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਪੁਰੇਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਲਈ ਅਤੇ ਮਾਰਿਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਛਲਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿਆਰ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਚਦੇ ਹਾਂ।¹³ ਜ਼ਾਮੀਂ ਇਹ ਪੁਰਾਰਥਨਾ ਇਸ ਲਈ ਰਚਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿਰਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਣ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਖਿਆਰ ਅੱਗੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਰਹਿਤ ਹੋਵੋਗੇ ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਪੁਰਬੂ ਜਿਸੁ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਪਵਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਵੇਗਾ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪੁਰਮੰਨ ਰਚਨ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ

ੴ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਉਹ ਢੰਗ ਸਿੱਖਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪੁਰਮੰਨ ਰਚਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜ਼ਾਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂ ਰਹੋ ਹੋ। ਗੁਣ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁੱਛਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਰਬੂ ਜਿਸੁ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਿਉਣ ਲਈ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।² ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜੋ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਚਨ ਲਈ ਆਖੀਆਂ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਪੁਰਬੂ ਜਿਸੁ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।³ ਪਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋਵੋ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਿਨਮੀ ਧਾਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ।⁴ ਪਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਰੱਖਣਾ ਸਿੱਖ ਲਵੇ। ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰੋ ਜਿਹੜਾ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਮਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹੈ।⁵ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਜਿਨਮੀ ਧਾਥ ਲਈ ਨਾ ਵਰਤੋ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।⁶ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦਾ ਕੁਝ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉੱਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ।⁷ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ਲਈ ਸੱਦਿਆ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਜ਼ਾਮੀਂ ਧਾਥ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜੀਵੀਏ।⁸ ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰਬੂਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਅਵਗਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਪੁਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

⁹ ਮਮੀਹ ਦੇ ਨਮਿਤ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਪੁਰੇਮ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਪੁਰੇਮ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਾਇਆ ਹੈ।¹⁰ ਅਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਰਦੂਨਿਯਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ

ਕਰਦੇ ਹੋ। ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਗੁਣ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਖਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

¹¹ ਜ਼ਾਮਨ ਭਰਪੂਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਲਈ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਉਹੀ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਬਾਰ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੁਮਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੋ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ।¹² ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਸਰਧਾਨੂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨਗੇ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਪੁਰਬੂ ਦੀ ਆਮਦ

¹³ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਜ਼ਾਮੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਲਵੋ ਜਿਹੜੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਉਦਾਸ ਹੋਵੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।¹⁴ ਜ਼ਾਮੀਂ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸੁ ਮਰਿਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਜੀ ਉੱਠਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਸੁ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਜਿਸੁ ਸਮੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਲਿਆਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

¹⁵ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਜ਼ਾਮੀਂ ਗੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪੁਰਬੂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਜਿਹੜੇ ਗੁਣ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਹਾਂ ਸਾਇਦ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੀਏ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੁਰਬੂ ਫੇਰ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ। ਜ਼ਾਮੀਂ ਜਿਹੜੇ ਉਦੋਂ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ, ਪੁਰਬੂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵਾਂਗੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ, ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।¹⁶ ਪੁਰਬੂ ਖੁਦ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਹੋਠਾਂ ਆਵੇਗਾ ਉਦੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਗੁਰਮ ਆਵੇਗਾ। ਇਹ ਗੁਰਮ ਮਹਾਂ ਦੂਤ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਤੁਰੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਰਦਾ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਸਨ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀ ਉੱਠਣਗੇ।¹⁷ ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਜ਼ਾਮੀਂ ਸਾਰੇ, ਜਿਹੜੇ ਗਲੇ ਤੱਕ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਉਤਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋਵਾਂਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਬਦਲਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਮਮੀਹ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਜ਼ਾਮੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਪੁਰਬੂ ਨਾਲ ਅੰਤ ਤੀਰ ਹੋਵਾਂਗੇ।¹⁸ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੱਮਲਾ ਲਿਉ।

ਪੁਰਬੂ ਦੀ ਆਮਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ

ੴ ਗੁਣ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਜ਼ਾਮੀਂ ਮਹਿਮੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਤਿਥੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।² ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪੁਰਬੂ ਫੇਰ ਆਵੇਗਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਭਰਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਚੋਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।³ ਲੋਕੀ ਕਹਿਣਗੇ, “ਜ਼ਾਮੀਂ ਜ਼ਾਮਨ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਾਂ।” ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਬਾਹੀ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਤਬਾਹੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਐਤਰ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜੰਮਣ ਦੀਆਂ

ਘੀੜਾਂ ਸਹਿਣੀਆਂ ਘੋਲੀਆਂ ਗਨ। ਆਤੇ ਉਹ ਲੋਰੀ ਨਹੀਂ ਬਚਣਗੇ।

੯ ਖਰ ਤੁਮੀਂ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਿਉਂਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੋਰ ਵਾਂਗ ਹੋਰਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ੧੦ ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਰੋਸਨੀ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਹੋ, ਆਤੇ ਤੁਮੀਂ ਦਿਨ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹੋ। ਆਮੀਂ ਰਾਤ ਜਾਂ ਹਨੇਰੇ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ੧੧ ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਰਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਾਨੂੰ ਜਾਗੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਆਤੇ ਸਵੈ-ਰਾਬੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੨ ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਮੱਦੇ ਗਨ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਮੱਦੇ ਗਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਸਰਾਬ ਨਾਲ ਬਦਮਸਤ ਹੁੰਦੇ ਗਨ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ ਗਨ। ੧੩ ਖਰ ਆਮੀਂ ਤਾਂ ਦਿਨ ਵਾਲੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਉੱਥਰ ਰਾਬੂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਆਤੇ ਧਰੋਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰਵਚ ਵਾਂਗ ਧਹਿਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਮੁਰਤੀ ਦੀ ਆਮ ਸਾਡਾ ਟੋਖ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

੧੪ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਹਿਰ ਝੱਲਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰੁਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ ਰਾਹੀਂ ਮੁਰਤੀ ਧਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ। ੧੫ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਜੇ ਆਮੀਂ ਇੱਕੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਉਂ ਸੱਚੀਏ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਰੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਆਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਈਏ ਜਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋਈਏ। ੧੬ ਇਸ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਮੀਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ, ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਹੱਸਲਾ ਆਤੇ ਤਾਰਤ ਦਿਉ।

ਆਖਰੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਆਤੇ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ

੧੭ ਗੁਣ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਇੱਜਤ ਰਹੇ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਰਹਦੇ ਗਨ, ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰੁਭੂ ਵਿੱਚ ਆਗਵਾਈ ਰਹਦੇ ਗਨ। ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਗਨ। ੧੮ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਇੱਜਤ ਉਸ ਵੇਮ ਦੀ ਖਾਤਰ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਧਰੋਮ ਨਾਲ ਰਹੇ, ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਰਹਦੇ ਗਨ।

ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹੋ। ੧੯ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਵੇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ। ਉਨਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਹੱਸਲਾ ਆਫਜਾਈ ਰਹੇ ਜਿਹੜੇ ਡਰਦੇ ਗਨ। ਜਿਹੜੇ ਵਮਚੋਰ ਨਹੀਂ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਹੇ। ਹਰ ਰਿਮੇ ਨਾਲ ਨਿਮਰ ਹੋਵੇ। ੨੦ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਰਤੀ ਬਚੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਬਚੀ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ। ਮਗੋਂ ਇਸਦੀ ਜਗਹਾ ਹਮੇਸਾ ਉਹੀ ਰਹਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਹੇ ਜੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਲਈ ਆਤੇ ਸਾਹਿਯਾਂ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੈ।

੨੧ ਹਮੇਸਾ ਖੁਸ਼ ਰਹੋ। ੨੨ ਰਦੇ ਵੀ ਧਰਾਰਬਨਾ ਰਹਨੀ ਨਾ ਛੱਡੋ। ੨੩ ਹਰ ਵੇਲੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰਹੇ। ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮਮੀਗ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੨੪ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹਜ ਨੂੰ ਨਾ ਰੋਰੇ। ੨੫ ਆਗੰਮੀ ਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਝ ਨਾ ਮਮਝੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮਹੱਤਵਹੀਣ ਹੋਣ। ੨੬ ਖਰ ਹਰ ਗੱਲ ਦੀ ਧਰੱਖ ਰਹੇ। ਜੇ ਚੰਗਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖ ਲਵੋ। ੨੭ ਆਤੇ ਹਰ ਧਰਾਰਾ ਦੀ ਬਚੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ।

੨੮ ਆਮੀ ਧਰਾਰਬਨਾ ਰਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਮਨ ਦਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਖੁਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸੇ ਦਾ ਹੋਣ ਲਈ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾਵੇ। ਆਮੀਂ ਧਰਾਰਬਨਾ ਰਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਆਤਮਾ ਆਤੇ ਜੀਵਨ ਆਤੇ ਸਰੀਰ ਸਾਡੇ ਧਰੁਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ ਦੇ ਆਉਣ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਤੇ ਵੇਮ ਰਹਿਤ ਰਹਿਣ। ੨੯ ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਰਹੇਗਾ। ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖ ਸੱਚਦੇ ਹੋ।

੩੦ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਰਿਰਧਾ ਰਹਦੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਧਰਾਰਬਨਾ ਰਹੇ। ੩੧ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਇੱਕੋ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਆਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਵਿੱਤਰ ਚੁੰਮਣ ਨਾਲ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿਉ। ੩੨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰੁਭੂ ਦੇ ਵਿਖਤਿਆਰ ਨਾਲ ਮਮੀਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਆਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਧੱਤਰ ਧੜਹਰੇ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ੩੩ ਸਾਡੇ ਧਰੁਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਗ ਦੀ ਰਿਰਧਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ।

ਬੱਸਲੁਨੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਖੱਤਰੀ

^੧ ਖੈਲੁਮ, ਮਿਲਵਾਨੁਮ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵੱਲੋਂ
 ੧ ਬੱਸਲੁਨੀਰੀਆਂ ਦੀ ਰਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਮੁਢਰਾਮਾਨਾਵਾਂ
 ਤੁਮੀਂ ਲੋਰ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ, ਅਤੇ ਖਰਭੂ ਯਿਸੂ
 ਮਮੀਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋ।

^੨ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਡੇ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਖਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਵੱਲੋਂ
 ਤੁਗਾਡੇ ਤੇ ਰਿਰਥਾ ਅਤੇ ਸਾਂਤੀ ਹੋਵੇ।

^੩ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਆਮੀਂ ਤੁਗਾਡੇ ਲਈ ਹਮੇਸਾ
 ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਘੰਨਵਾਦ ਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਰਨਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ
 ਤੁਗਾਡਾ ਵਿਸਵਾਸ ਵੱਧ-ਫੁੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਖਿਆਰ
 ਜਿਹੜਾ ਤੁਗਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਰੋਈ ਇੰਦਰ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਰਦਾ ਹੈ,
 ਉਹ ਵੀ ਵੱਧ-ਫੁੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ^੪ ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ
 ਦੀਆਂ ਰਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘਬੰਡ ਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਰਿਵੇਂ
 ਤੁਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਸਤਾਏ ਜਾ
 ਰਹੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘ
 ਰਹੇ ਹੋ ਖਰ ਤੁਮੀਂ ਤੁਰੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖੋ।

ਖੈਲੁਮ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ

^੧ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ
 ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਗੀ ਹੈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਉਸ
 ਦੇ ਗੁਜ ਦੇ ਖੇਗ ਹੋਵੋ। ਤੁਗਾਡੀਆਂ ਤੁਰਲੀਫਾਂ ਉਸ ਗੁਜ
 ਲਈ ਹਨ। ^੨ ਖਰਮੇਸੁਰ ਉਹੀ ਰੋਗਾ ਜੋ ਮਗੀ ਹੈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰਲੀਫਾਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਤੁਰਲੀਫਾਂ ਦਿੰਦੇ
 ਹਨ। ^੩ ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੁਮਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਰਸਟ ਵਿੱਚ
 ਹੋ, ਸਾਂਤੀ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਦੇਵੇਗਾ ਖਰਮੇਸੁਰ
 ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਸਗਾਇਤਾ ਉਦੋਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮਾਨੂੰ ਖਰਭੂ ਯਿਸੂ
 ਖਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਦੁਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
 ਸਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵੇਗਾ। ^੪ ਉਹ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਬਲਦੀ ਹੋਈ
 ਅੱਗ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਆਵੇਗਾ
 ਜਿਹੜੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ
 ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮਾਡੇ ਖਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦੀ ਖੁਸਬਥਰੀ
 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ^੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਤਬਾਹੀ ਵਾਲੀ
 ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਹਮੇਸਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਖਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਗਨ ਸਰਤੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ
 ਜਾਵੇਗਾ। ^੬ ਇਹ ਉਸ ਦਿਨ ਵਾਖਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮਾਡਾ ਖਰਭੂ
 ਯਿਸੂ ਆਵੇਗਾ। ਯਿਸੂ ਮਹਿਮਾਮਈ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ
 ਖਵਿੰਤਰ ਲੋਰਾਂ ਮਮੇਤ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਨੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ, ਹੋਰਾਨ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਿਸੂ
 ਨੂੰ ਵੇਖਣਗੇ। ਤੁਮੀਂ ਵਿਸਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਉਸ ਮਮੂਹ ਵਿੱਚ

ਹੋਵੇਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਮੀਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਦੱਸੀਆਂ ਸਨ।

^੭ ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਹਮੇਸਾ ਤੁਗਾਡੇ ਲਈ ਖਰਮੇਸੁਰ
 ਰਦੇ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਆਪਣੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰਦੇ
 ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਚੰਗੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਗਾਡੀ ਮਦਦ
 ਰੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤੁਗਾਨੂੰ ਮੰਦਿਆ ਹੈ।
 ਤੁਗਾਡੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਚੰਗਿਆਈ ਤੁਗਾਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰਨ ਲਈ
 ਹੱਸਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਗਾਡਾ ਵਿਸਵਾਸ ਤੁਗਾਡੇ ਖਾਮੋਂ ਰੰਮ
 ਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਆਮੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ
 ਤੁਗਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇ
 ਰਨ ਵਿੱਚ ਮਗਾਈ ਹੋਵੇਗਾ। ^੮ ਆਮੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ
 ਲਈ ਇਸ ਲਈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਮਾਡੇ
 ਖਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦਾ ਨਾਮ ਤੁਗਾਡੇ ਵਿੱਚ ਮਹਿਮਾ ਮਈ
 ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮਹਿਮਾ ਗਮਿਲ ਰ ਮੱਦੇ
 ਹੋ। ਇਹ ਮਹਿਮਾ ਮਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਖਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ
 ਦੀ ਰਿਰਥਾ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਬੁਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਖਰਨਗੀਆਂ

^੧ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਆਮੀਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਮਾਡੇ ਖਰਭੂ ਯਿਸੂ
 ਮਮੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ
 ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਉਸ ਮਮੋਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ
 ਆਮੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ^੨ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ
 ਵਿੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨਾ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਘਬਰਾਉ ਨਾ ਜੇਰ ਤੁਮੀਂ
 ਮੁਣੋਂ ਕਿ ਮਾਡੇ ਖਰਭੂ ਦਾ ਦਿਨ ਖਗਿਲਾਂ ਹੀ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।
 ਰੋਈ ਇਹ ਗੱਲ ਆਗੰਮ ਵਾਰ ਜਾਂ ਮੰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਖ
 ਮੱਦਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਤੁਮੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਰਿਮੋ ਚਿੰਟੀ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ
 ਜੋ ਕਿ ਰੋਈ ਦਾਵਾ ਰ ਮੱਦਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੱਤਰ ਮਾਡੇ ਵੱਲੋਂ
 ਹੈ। ^੩ ਰਿਮੋ ਵੀ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਨਾ
 ਬਨਾਉਣ ਦਿਉ। ਖਰਭੂ ਦਾ ਦਿਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ
 ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਦਰੇਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਰੁਯਰਮੀ ਜੋ ਨਰ ਨਾਲ
 ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਖਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ^੪ ਰੁਯਰਮੀ ਖਰਮੇਸੁਰ
 ਨਾਮੀਂ ਹਰ ਚੀਜ ਦਾ ਜਾਂ ਰੋਈ ਵੀ ਚੀਜ ਜਿਸਦੀ ਲੋਰ
 ਉਧਾਮਨਾ ਰਦੇ ਹਨ ਵਿਰੇਥੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਰੁਯਰਮੀ ਨੇ
 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਰ ਉਸ ਚੀਜ ਨਾਲੋਂ; ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ
 ਆਖਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਸਦੀ ਲੋਰ ਉਧਾਮਨਾ ਰਦੇ ਹਨ,
 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦੀ ਦਾ ਉਹ
 ਮਾਨਵ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ
 ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਫੇਰ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।

^੫ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਖਗਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਹਾ ਮੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਗਲੇ
 ਤੁਗਾਡੇ ਨਾਲ ਮਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਵਾਖਰਨਗੀਆਂ।
 ਰੀ ਤੁਗਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ? ^੬ ਅਤੇ ਤੁਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਰੁਯਰਮੀ
 ਨੂੰ ਗੁਣ ਰਿਹੜੀ ਚੀਜ ਰੋਰ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਣ ਇਸ ਲਈ
 ਰੋਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਗੀ ਮਮੋਂ ਖਰਗਟ ਹੋਵੇ।
^੭ ਬਦੀ ਦੀ ਗੁਧਤ ਸਰਤੀ ਗੁਣ ਖਗਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਮਾਰ ਵਿੱਚ

*੨:੩ ਨਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅੱਖਰੀ ਤੋਰ ਤੇ, "ਉਹ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਖੱਤਰ ਹੈ।"

ਰਾਜਨ ਰਹ ਰਹੀ ਹੈ ਖਰ ਇੱਥੇ ਇੰਦਰ ਜਜਿਗਾ ਵੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਰੀ ਦੀ ਇਸ ਗੁਪਤ ਸਰਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰੋਕਦਾ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਗੁਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।^੯ ਫੇਰ ਰੁਧਰਮੀ ਖਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖਰਬੂ ਜਿਸੂ ਮਮੀਗ ਉਸ ਰੁਧਰਮੀ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਖੁੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲਣ ਵਾਲੇ ਮਾਗ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਖਰਬੂ ਜਿਸੂ ਰੁਧਰਮੀ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਮਹਿਮਾਮਈ ਆਮਦ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

^{੧੦} ਰੁਧਰਮੀ ਸੈਤਾਨ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਆਵੇਗਾ ਉਸ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਰਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਰਜਿਸਮੇ, ਨਿਸਾਨ ਅਤੇ ਅਚੰਭੇ ਰਹੇਗਾ।¹⁰ ਰੁਧਰਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖੋਖਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਲ ਕਥਣ ਰਹੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਘਰਿਲਾਂ ਹੀ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਇਸ ਲਈ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਸੱਚ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਬਚ ਜਾਂਦੇ।¹¹ ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਇਸ ਲਈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਅਜਿਹੀ ਸਰਤੀ ਸਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਇਹ ਸਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਇਸ ਲਈ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਨ, ਜਿਹੜੀ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।¹² ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਸੱਚ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾ ਦੇਸੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਰਤੀ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

¹³ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਖਰਬੂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣ ਲਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੰਡਿਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸੱਚ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਨ ਕਰਕੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।¹⁴ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਖੁਰਤੀ ਗਾਮਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਖੁਸ਼ਬਖਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ ਸੱਦਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਖਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮਾਡੇ ਖਰਬੂ ਜਿਸੂ ਮਮੀਗ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋ ਸਕੋ।¹⁵ ਇਸ ਲਈ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਖਲੋਵੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦੇ ਰਹੋ ਜਿਹੜੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਆਖਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਖੇ ਆਖਣੇ ਖੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

¹⁶⁻¹⁷ ਅਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖਰਬੂ ਜਿਸੂ ਮਮੀਗ ਖੁਦ ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡਾ ਖਿਤਾ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਜੋ, ਤੁਸੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਆਖਦੇ ਹੋ, ਬਲ ਬਖਸ਼ੇ ਸਨ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ

ਮਾਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਆਖਣੀ ਕਰਖਾ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਆਮ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅਮਰ ਹੈ।

ਮਾਡੇ ਲਈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਕਰੋ

੩ ¹ ਅੰਤਰਾਹ, ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਮਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਕਰੋ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਕਰੋ ਕਿ ਖਰਬੂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਛੇਤੀ ਫੈਲਣੇ ਜਾਣੀ ਰਹਿਣ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਕਰੋ ਕਿ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਣ ਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਖਰਿਆ।² ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਕਰੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੁਰੇ ਅਤੇ ਬਦ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਮਾਰੇ ਲੋਕੀ ਖਰਬੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।

³ ਖਰ ਖਰਬੂ ਵਫਾਦਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਰਤ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਸ਼ਟ (ਸੈਤਾਨ) ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ।⁴ ਖਰਬੂ ਮਾਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜੋ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਹੀਆਂ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹੋਗੇ।⁵ ਅਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖਰਬੂ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਆਰ ਅਤੇ ਮਮੀਗ ਦੇ ਮਬਰ ਵੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਆਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ।

ਰੰਮ ਦਾ ਫਰਜ਼

⁶ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਅਸੀਂ ਆਖਣੇ ਖਰਬੂ ਜਿਸੂ ਮਮੀਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਸਰਯਾਲੂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ ਜਿਹੜਾ ਰੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਰੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਜਿਹੜੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।⁷ ਤੁਸੀਂ ਆਖ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਾਂ, ਅਸੀਂ ਆਲਮੀ ਨਹੀਂ ਮਾਂ।⁸ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਰਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਦਾ ਭੇਜਨ ਖਾਧਾ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸਦੀ ਰੀਮਤ ਦਿੱਤੀ, ਅਸੀਂ ਮਖਤ ਮਿਗਨਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਸੇ ਲਈ ਵੀ ਕਸਟ ਦਾ ਕਾਰਣ ਨਾ ਬਣੀਏ। ਅਸੀਂ ਲਗਭਗ ਦਿਨ ਰਾਤ ਰੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।⁹ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਡੀ ਮਗਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਖਰ ਅਸੀਂ ਆਖਣਾ ਖਿਆਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰੰਮ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਨੁਮੋਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇੰਦਰ ਉਦਾਗਰਣ ਬਣ ਸਕੀਏ।¹⁰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਮਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ: “ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਭੇਜਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।”

¹¹ ਅਸੀਂ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮਮੂਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਰੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।¹² ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਮ ਦਿੰਦੇ

ਹਾਂ ਰਿ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਕਸਟ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣ ਆਤੇ ਆਮੀਂ
 ਧਰੁਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਕੇ
 ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ^{੧੩} ਭਰਾਵੇ
 ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਚੰਗਿਆਈ ਕਰਦਿਆਂ ਨਾ ਬੰਦੋ।

^{੧੪} ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਯਕਤੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਆਮੀਂ ਇਸ
 ਚਿੰਠੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ
 ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ। ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਨਾ ਕਰੋ। ਤਾਂ
 ਜੇ ਉਹ ਸੁਰਮਿੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ^{੧੫} ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਝ ਕਰਾਰ ਨਾ
 ਦਿਉ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਦੁਸਮਣ ਹੋਵੇ। ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ
 ਇੱਕ ਭਰਾ ਵਾਂਗ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਉ।

ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਦੇਸ਼

^{੧੬} ਆਮੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਰਿ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਧਰੁਭੂ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਂਤੀ ਦੇਵੇ। ਆਮੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਰਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਆਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਤੀ ਦੇਵੇ।
 ਧਰੁਭੂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ।

^{੧੭} ਮੈਂ ਖੈਲੁਸ ਹਾਂ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਆਪਣੇ
 ਖੁਦ ਦੇ ਹੱਥੀ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਖੈਤਰਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ
 ਖਾਮ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ ਆਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਰਿ ਉਹ ਮੇਰੇ
 ਵੱਲੋਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ।

^{੧੮} ਸਾਡੇ ਧਰੁਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੁਹਾਡੇ
 ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਖੱਤਰੀ

‡ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਸੂਲ, ਖੋਲ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ।
‡ ਮੈਂ ਮਾਡੇ ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਾਡੀ
ਆਮ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਰਸੂਲ ਹਾਂ।

‡ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ। ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੱਚੇ
ਖੱਤਰ ਵਰਗਾ ਹੈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਧਰਮ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ
ਤੈਨੂੰ ਚਿਰਧਾ, ਮਿਹਰ ਤੇ ਮਾਡੀ ਮਿਲਦੀ ਰਹੇ।

ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਚੇਤਾਵਨੀ

‡ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਫਸਰ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰੇ। ਜਦੋਂ
ਮੈਂ ਮਰਦੁਨਿਯਾ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਸਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ
ਰਹਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਅਫਸਰ ਵਿੱਚ ਰੁਝ ਲੋਕ ਝੂਠੀਆਂ
ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਠਹਿਰੇ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੁਕਣ
ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੱਚੇ। † ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਹਾਈਆਂ
ਤੇ ਮਥਾਂ ਨਾ ਬਰਬਾਦ ਰਹਨ ਲਈ ਰਹੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ
ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਖੱਤਰੀਆਂ ਉੱਤੇ
ਧਰਿਵਾਰ ਟਿਤਗਮ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਰੇਵਲ ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਗੱਲਾਂ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹਦੀਆਂ।
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਾਹਿੱ ਗੁੰਦਾ ਹੈ। † ਇਸ
ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਟੀਚਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਭਾਵਨਾ ਸੱਖਣ ਨਾਲ
ਮੰਬੰਧ ਸੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਗਮਿਲ ਰਹਨ ਲਈ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਦਿਲ ਸੁੰਧ ਸੱਖਣਾ ਧਵੰਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਉਹੋ ਰੁਝ ਰਹਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਮਝ
ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੱਖਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। † ਰੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੀਆਂ।
ਉਹ ਦੂਰ ਚੱਲੇ ਗਏ ਮਨ ਅਤੇ ਗੁਣ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ
ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਿਰਾਸਰ ਹਨ। † ਉਹ ਲੋਕ
ਨੇਮ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਉਹ ਨਹੀਂ
ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਹ ਰਿਮ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਤਾਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਮਝਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹ ਖੱਚੇ
ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ।

‡ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਰੋਈ ਵਿਯਾਰਤੀ ਸਹੀ ਢੰਗ
ਨਾਲ ਸਰ੍ਹਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰ੍ਹਾ ਚੰਗੀ ਹੈ।
‡ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰ੍ਹਾ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈ
ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸਰ੍ਹਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ
ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਸਰ੍ਹਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹਨ। ਸਰ੍ਹਾ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
ਖਿਲਾਫ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜੇ ਧਾਧੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ
ਜਿਹੜੇ ਆਖਿੱਤਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਮਜ਼ਹਬ ਦੇ
ਖਿਲਾਫ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਆਖਣੇ ਮਾਤਾ ਧਿਤਾ

ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਹਨ, ਖੁਨੀਆਂ ਲਈ, † ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ
ਜਿਨਮੀ ਧਾਧ ਰਦੇ ਹਨ, ਮਮਲਿੰਗੀਆਂ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ
ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਦੇ ਹਨ, ਝੂਠੀਆਂ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ
ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਰਚਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗੱਲਾਂ ਰਦੇ
ਹਨ। † ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਸ ਖੁਸਬਥਰੀ ਦਾ ਅੰਗ ਹੈ ਜਿਹੜੀ
ਮੈਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਧਰਦਾਨ ਸੀ ਤੀ ਮੀ।
ਮਹਿਮਾਮਈ ਖੁਸਬਥਰੀ ਭਾਗਸਾਲੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਖਾ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ

‡ ਮੈਂ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ, ਮਾਡੇ ਧਰਮ, ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਰਦਾ
ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਧਰ ਭਰੋਸਾ ਸੀਤਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ
ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹਨ ਲਈ ਇਹ ਰਾਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਹੀ ਮੈਨੂੰ
ਸਰਤੀ ਧਰਦਾਨ ਰਦਾ ਹੈ। † ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਮਮੀਹ
ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਦਾ ਸਾਂ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਤਾਇਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ
ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਧਰੁੰਚਾਇਆ। ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣੀ
ਚਿਰਧਾ ਦਿਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸੀ
ਰਹ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਸੀਤੀਆਂ ਮਨ ਜਦੋਂ
ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। † ਧਰ ਮਾਡੇ ਧਰਮ ਦੀ
ਚਿਰਧਾ ਮੈਨੂੰ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਚਿਰਧਾ ਦੇ
ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਉਹ ਧਿਆਨ ਆਇਆ ਜੇ ਮਮੀਹ
ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ।

‡ ਜੇ ਰੁਝ ਮੈਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧੁਰੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਬੂਲ ਰਹ ਲੈਣ ਦਾ ਆਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਮਮੀਹ
ਯਿਸੂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ
ਆਇਆ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਝ ਤੋਂ ਬੁਰਾ
ਸਾਂ। † ਧਰ ਮੈਨੂੰ ਚਿਰਧਾ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਤਾਂ ਜੇ ਮਮੀਹ
ਯਿਸੂ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾ ਸੱਚੇ ਕਿ ਉਸਦਾ ਸਬਰ ਅਮੀਮ
ਹੈ। ਮਮੀਹ ਨੇ ਆਖਣਾ ਸਬਰ ਮੇਰੇ, ਮਝ ਧਾਧੀਆਂ ਤੋਂ
ਗਏ ਗੁਜਰੇ, ਤੇ ਵਿਖਾਇਆ। ਯਿਸੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਬਣਾ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਵਿੱਚ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਦੀਧਰ ਜੀਵਨ ਧਰਾਧਤ
ਰਦੇ ਹਨ। † ਉਸ ਬਾਦਸਾਹ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਤੇ ਮਨਮਾਨ
ਜਿਹੜਾ ਮਦੀਵੀ ਤੋਰ ਤੇ ਰਾਜ ਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ
ਨਹੀਂ ਸੀਤਾ ਜਾ ਸੱਚਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੋਖਿਆ ਜਾ ਸੱਚਦਾ
ਹੈ। ਮਿਰਫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਹੀ ਸਦਾ ਅਤੇ ਸਦਾ ਲਈ
ਮਤਿਰਾਹ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾ। ਅਮੀਨ!

‡ ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਖੱਤਰ ਵਾਂਗ ਹੋ। ਮੈਂ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਗੰਮੀ
ਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਬੰਧ
ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਦੱਸ
ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਗੰਮੀ ਵਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲੋ
ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਈ ਸਫਲ ਯੁੱਧ ਲੜੋ। † ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ
ਸਥਿਰ ਰਹੋ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਜੀਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ
ਮੰਨੋ ਕਿ ਸਹੀ ਹੈ। ਰੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀਤਾ, ਇਸ
ਲਈ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਗਏ। † ਗੁਮਿਨਾਖੁਸ ਅਤੇ

ਮਿਰੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ ਹੈ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਤਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਣਾ ਨਾ ਸਿੱਖਣਗੇ।

ਆਦਮੀਆਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਨਿਰਦੇਸ਼

੨ ਮਭ ਤੋਂ ਧਰਿਨਾਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਬੱਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
ਧਰਮਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ
ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਭੰਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸਦਾ
ਧੰਨਵਾਦ ਕਰੋ। ੨ ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ
ਲਈ ਧਰਮਰਥਨਾ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ
ਧਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਲਈ ਧਰਮਰਥਨਾ ਕਰੋ
ਤਾਂ ਜੋ ਆਮੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂ ਸੱਚੀਏ ਜੋ ਸਾਂਤ,
ਖਾਮੋਸ, ਉਧਾਮਨਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ
ਮਤਿਕਾਰਦਾ ਹੋਵੇ। ੩ ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ
ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਮੁਕਤ ਹੋ ਸੱਕਣ।
ਅਤੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਸੱਚ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਣ।
੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੈ। ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੱਕ ਧਰਮਚਿਤ
ਦਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਰਾਹ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਹ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਰਾਹੀਂ
ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਹੈ। ੬ ਯਿਸੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਦੀ
ਰੀਮਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭੇਟਾ ਕਰਕੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ। ਯਿਸੂ
ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਤੇ ਆਇਆ।
੭ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ
ਗਿਆ। ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਨੂੰ ਰਸੂਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ
ਮੀ। ਮੈਂ ਸੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਗੈਰ
ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਗੁਰੂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਮੈਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੱਚ ਜਾਨਣ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼
ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਖਾਮ ਨਿਰਦੇਸ਼

੮ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਆਦਮੀ ਧਰਮਰਥਨਾ
ਕਰਨ। ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਉੱਪਰ
ਚੁੱਕਦੇ ਹਨ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਉਹ ਲੋਕ ਨਹੀਂ
ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜਿਹੜੇ ਕਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਝਗੜਦੇ ਹਨ।

੯ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਕੱਢੇ
ਧਾਉਣ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੁਰਵੇਂ ਹੋਣ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼
ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਸਹਿਤ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ
ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਕਰਮਾਉਣ ਲਈ ਸੋਨੇ ਜਾਂ
ਗੀਰੇ ਭੇਤੀ ਜਾਂ ਭਰਿੰਗੇ ਕੱਢੇ ਨਹੀਂ ਧਰਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।
੧੦ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕੱਢੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ
ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ
ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ

ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ
ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੧ ਔਰਤ ਨੂੰ ਖਾਮੋਸੀ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੰਨਣ
ਲਈ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਸਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
੧੨ ਮੈਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮਰਦ ਨੂੰ
ਸਿੱਖਾਵੇ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਮਰਦ ਉੱਪਰ ਗੁਰਮ ਚਲਾਉਣ
ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਔਰਤ ਨੂੰ ਖਾਮੋਸ ਰਹਿਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੩ ਕਿਉਂਕਿ ਆਦਮ ਨੂੰ ਧਰਿਨਾਂ ਮਾਜ਼ਿਆ
ਗਿਆ ਮੀ ਅਤੇ ਫੇਰ ਹੱਵਾਹ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੀ। ੧੪ ਇਹ
ਵੀ, ਕਿ ਉਹ ਆਦਮ ਨਹੀਂ ਮੀ ਜੋ ਮੈਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗੁਮਰਾਹ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ। ਇਹ ਔਰਤ ਮੀ ਜੋ ਗੁਮਰਾਹ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਮੀ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਅਵੱਗਿਆਰਾਈ ਬਣ ਗਈ।
੧੫ ਧਰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ
ਰਾਹੀਂ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲੇਗੀ, ਉਹ ਬਚਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜੋ
ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਸਵਾਸ ਵਿੱਚ ਟਿਕੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਅਤੇ
ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਖਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਵੈ ਉੱਪਰ
ਕਾਬੂ ਰੱਖਣਗੀਆਂ।

ਕਲੀਮਿਆ ਦੇ ਆਗੂ

੧ ਜੇ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ; ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ
੩ ਕਲੀਮਿਆ ਦਾ ਬਚੁਰਗ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ
ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੨ ਬਚੁਰਗ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ
ਤੱਕ ਚੰਗਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਹੱਕੀ ਤੌਰ ਤੇ
ਗਲਤ ਨਾ ਕਹਿ ਸੱਕਣ। ਉਸਦੀ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਧਰਮੀ
ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਚੁਰਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਪਰ ਕਾਬੂ
ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਆਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ
ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤ ਦੇ
ਸੱਕਣ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ
ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ
ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਉਪਦੇਸ਼ਕ
ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਸਰਾਬ ਨਹੀਂ ਖੀਣੀ
ਚਾਹੀਦੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਝਗੜਾਨੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ
ਸਹੀਫ਼ ਅਤੇ ਅਮਨ ਧਰਮੰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ
ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਧਿਆਨ
ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ੪ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਆਗੂ
ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ
ਯੂਰੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਆਖਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਣ। ੫ ਜੇ ਕਿਸੇ
ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮਵਾਦ ਦਾ ਆਗੂ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ
ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਲੀਮਿਆ ਦਾ ਧਿਆਨ
ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦਾ।

੬ ਧਰ ਇੱਕ ਬਚੁਰਗ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਨਿਰਚਾਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣ
ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇਨਸਾਨ ਨਵਾਂ ਨਿਰਚਾਵਾਨ
ਹੈ। ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਪਰ ਗੁਮਾਨ ਕਰ ਸੱਕਦਾ
ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੰਕਾਰ ਲਈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੰਦਿਆ
ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਤਾਨ ਨਿੰਦਿਆ ਗਿਆ ਮੀ। ੭ ਇੱਕ
ਬਚੁਰਗ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇੱਜ਼ਤ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ

ਜੈ ਜਿਹੜੇ ਰਲੀਮਿਯਾ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਫੇਰ ਉਸ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ, ਹੋਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੈਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਫਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਰਲੀਮਿਯਾ ਦੇ ਮਹਾਇਰ

੯ ਇਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਜਿਹੜੇ ਆਦਮੀ ਰਲੀਮਿਯਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਾਇਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇੰਜਤ ਦੇ ਭਾਗੀ ਵਿਛਾਰਤੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਆਖਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਯਥਾ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਸੁਰਾਖ ਘੋਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਿਤਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਛਾਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜਿਹੜੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇ ਕੇ ਅਭੀਰ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ੧੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ੧੧ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖਰਬ ਖਹਿਲੀਂ ਹੀ ਕਰ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦਿਖਾਈ ਨਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਾਇਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

੧੨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਧਾਮੋਂ ਇੰਜਤ ਦੇ ਖੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੁਸਰਿਆਂ ਘਰੇ ਮੰਦਾ ਬੋਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਤੇ ਮੰਜ਼ਮ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਹਰ ਗੱਲੋਂ ਇਤਘਾਰ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

੧੩ ਜਿਹੜੇ ਆਦਮੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਾਇਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਧਤਨੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਆਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੪ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਸਨਮਾਨ ਖੋਗ ਥਾਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਮੀਰ ਅਸੂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਨਿਸਚਿਤਤਾ ਖਾਉਣਗੇ।

ਮਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਗੁੱਸਾ

੧੫ ਮੈਂਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਆ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਧਰ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ੧੬ ਤਾਂ ਫੇਰ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਛੇਤੀ ਨਾ ਵੀ ਆ ਸਕਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਘਰੇ ਜਾਣ ਲਵੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਰਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਖਰਿਵਾਰ ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਗਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਲੀਮਿਯਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਲੀਮਿਯਾ ਸੱਚ ਦਾ ਮਹਾਰਾ ਤੇ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ੧੭ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਸੱਚ, ਮਾਡੀ ਰੱਬੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਮਹਾਨ ਹੈ:

ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ;

ਆਤਮਾ ਨੇ ਇਹ ਧਰਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਸੀ; ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ। ਉਸ ਘਰੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਧਰਚਾਰ ਹੋਰਾਂ ਕੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੀਤਾ ਗਿਆ; ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੀਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਯੂਰੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਸਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ।

ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਘਰੇ ਚੋਤਾਵਨੀ

੧ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਮਾਫ਼ ਤੋਰ ਤੇ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਨਾਮੰਚੂਰ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਤਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਗੇ ਜਿਹੜੇ ਝੂਠ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਝੂਠਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਨਗੇ। ੨ ਉਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਕਠਿਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਖੋਗਤਾ ਗੁਆ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਗਰਮ ਲੋਹੇ ਨਾਲ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ੩ ਉਹ ਲੋਕ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਧਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਨਿਗਰਾਵਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੋਜਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰ ਕੇ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੋਜਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ। ੪ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਜਿਹੜੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਜ਼ੀ ਹੀ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਾਜ਼ੀ ਹੋਈ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਮੰਚੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਜ਼ੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਸਭ ਕੁਝ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਚਨ ਅਤੇ ਧਰਮਾਬਨਾ ਨਾਲ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਮੀਰ ਅਸੂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸੇਵਕ ਬਣੋ

੬ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਮੀਰ ਅਸੂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੇਵਕ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦੇਵੋਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਬਣ ਗਏ ਹੋ। ੭ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ਕ ਰਹਾਈਆਂ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਚ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੇਲ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਹਾਈਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਚੱਲੋ। ਧਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੇਵਕ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। ੮ ਤੁਹਾਡੀ ਸਰੀਰਿਕ ਸਮਰਤ ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੁਹਾਡੀ ਵਰਤਮਾਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਵੀ ਅਮੀਰਾਂ ਦਾ ਵਾਜ਼ਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ੯ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਯੂਰੀ

ਅਗਾਂਹ ਧਰਮਵਾਨ ਰਹ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੧੦} ਇਹੀ ਵਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਆਮੀਂ ਰੰਮ ਰਹਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੱਥਰਮ ਰਹਦੇ ਹਾਂ; ਆਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਗਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਮਥੁਹ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਹੈ। ਖਾਮ ਤੋਰ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਉਮ ਵਿੱਚ ਨਿਹਚਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

^{੧੧} ਹੁਰਮ ਵਿਉ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਉ।

^{੧੨} ਤੁਮੀਂ ਨੌਜਵਾਨ ਹੋ ਧਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਗਾਂਹ ਦਾ ਵਰਤਾਉ ਨਾ ਰਹਨ ਵਿਉ ਜਿਵੇਂ ਤੁਮੀਂ ਮਹੱਤਵਧੁਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਭਾਮਣ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਵਿੰਤਰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇੰਨ ਉਦਾਹਰਣ ਬਣੇ।

^{੧੩} ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਸ਼ੀ ਦਾ ਖਾਣ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਬਣਾਉ, ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਉ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਆਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਹੇ। ^{੧੪} ਜਿਹੜੀ ਦਾਤ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਹੈ ਉਮਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹਨੀ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ। ਇਹ ਦਾਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮੀਂ ਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਗੱਥ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ^{੧੫} ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਹਦੇ ਹੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਰਹਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਆਰਥਨ ਰਹ ਵਿਉ। ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਵੇਖ ਮੱਰਣਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਆਤਮਰ ਜੀਵਨ ਧਰਮਗਤੀ ਰਹ ਜਿਹਾ ਹੈ। ^{੧੬} ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਵਿਉ। ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਮਗੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਮੱਰਦੇ ਹੋ, ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਦੇ ਹਨ।

੫ ^੧ ਕਿਸੇ ਬਚੁਰਗ ਨਾਲ ਗੱਮੇ ਨਾਲ ਨਾ ਬੋਲੇ ਮਗੋਂ ਉਮ ਨਾਲ ਇੰਝ ਗੱਲ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਤਾ ਹੋਵੇ। ਛੋਟਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਾਉ ਰਹੇ। ^੨ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਮਾਵਾਂ ਵਰਗਾ ਵਿਹਾਰ ਰਹੇ। ਛੋਟੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਭੈਣਾਂ ਵਰਗਾ ਵਿਹਾਰ ਰਹੇ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧੁਰੀ ਸੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਰਹੇ।

ਵਿਧਵਾਦਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ

^੩ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧਵਾਦਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੱਚਮੁੱਚ ਇੰਰਲੀਆਂ ਹਨ। ^੪ ਧਰ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ ਜਾਂ ਖੋਤਰੇ-ਖੋਤਰੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਮਭ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਇੰਜਤ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਵੇਂ ਰਹਨਗੀਆਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਧਿਆਂ ਅਤੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਉੱਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਹ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹਦਾ ਹੈ। ^੫ ਜੇਕਰ ਇੰਰ ਵਿਧਵਾ ਮੱਚਮੁੱਚ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਗਰਿਉਂ ਇੰਰਲੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਮ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇੰਰਲਾ ਉਮਦੀ ਮਗਰਿਤਾ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਗਰਿਤਾ ਲਈ ਚਿਨ ਗਾਤ

ਧਰਮਰਥਨਾ ਰਹਨੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ^੬ ਧਰ ਜਿਹੜੀ ਵਿਧਵਾ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਰੋਵਲ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ਬਿਤਾਉਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਜਿਉਂਦੀ ਹੋਈ ਵੀ ਮੁਰਦਾ ਹੈ। ^੭ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖੋ ਤਾਂ ਜੋ ਰੋਈ ਵੀ ਵਿਭਾਰਤੀ ਇਹ ਨਾ ਰਹਿ ਮੱਰੇ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਰੰਮ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ। ^੮ ਇੰਰ ਵਿਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖਾਮੰਰਰ, ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰੋਈ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੱਚੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ। ਉਹ ਵਿਭਾਰਤੀ ਇੰਰ ਅਵਿਸਵਾਸੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਭੈੜਾ ਹੈ।

^੯ ਵਿਧਵਾਦਾਂ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜੁੜਨ ਲਈ ਉਹ ਮੱਠਾਂ ਵਰਿਹਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂ ਇਸਤੇ ਵਡੋਰੀ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਤੀ ਦੀ ਵਫਾਦਾਰ ਰਹੀ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ^{੧੦} ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਚੰਗੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਹੋਣ। ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਧਰਵਰਿਸ ਰਹਨੀ, ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਣੇ ਉਪਰਿਆਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾਨ-ਨਵਾਜ਼ੀ ਰਹਨੀ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਧੈਰ ਧੋਣੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਗਰਿਤਾ ਰਹਨੀ ਜਿਹੜੇ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਰੰਮ ਰਹਨ ਲਈ ਵਰਤਣਾ।

^{੧੧} ਧਰ ਉਮ ਖੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਜਵਾਨ ਵਿਧਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮਿਲ ਨਾ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਮੀਹ ਦੇ ਨਮਿੰਤ ਆਰਥਣ ਰਹ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਾਗੀ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਤਰੜੀਆਂ ਮਰੀਰਰ ਲੋੜਾਂ ਵਾਰਣ ਉਮ ਰੋਲੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਮਾਰੀ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ^{੧੨} ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਹਿਲਾ ਵਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ। ^{੧੩} ਇਹ ਵੀ, ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਵਾਦਾਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇੰਰ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਘਰ ਜਾਰੇ ਆਪਣਾ ਮਮਾਂ ਨਮਣ ਰਹਨ ਦੀਆਂ ਆਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਦੁਮਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਰਹਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਮਰਿਆਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਸੂਰੂ ਰਹ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ^{੧੪} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਜਵਾਨ ਵਿਧਵਾਦਾਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਵਿਆਹ ਰਹਵਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ। ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਰਹਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਮਾਡੇ ਦੁਸਮਣ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਰਹਨ ਦਾ ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ^{੧੫} ਅਮਲ ਵਿੱਚ, ਰੁੜ ਜਵਾਨ ਵਿਧਵਾਦਾਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੈਤਾਨ ਦਾ ਆਨੁਮਰਣ ਰਹਨ ਲਈ ਮੁੜ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

^{੧੬} ਜੇ ਕਿਸੇ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਔਰਤ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਵਾਦਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਮ ਨੂੰ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। *ਤਾਂ ਜੋ ਰਲੀਮਿਆ ਦੇ ਉਪਰ ਬੋਝ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਫੇਰ ਰਲੀਮਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧਵਾਦਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ

*੪:੧੬ ਜੇ ਕਿਸੇ ... ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰੁੜ ਯੂਨਾਨੀ ਨਰਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: “ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ... ਉਹ/ਉਹ (ਔਰਤ)।”

ਮੌਰੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਹਿਵਾਹ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ
ਰਹਨ ਵਾਲਾ ਵੋਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬਚੁਰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ

੧੭ ਜਿਹੜੇ ਬਚੁਰਗ ਰਲੀਮਿਯਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਚੰਗੇ ਢੰਗ
ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਮਗਨ ਇੱਜਤ ਖਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗੀ ਹਨ।
ਜਿਹੜੇ ਵਡੇਰੇ ਬੇਲ ਚਾਲ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਉਥੇਸ ਰਾਹੀਂ ਕਾਰਜ
ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮਗਨ ਇੱਜਤ
ਦੇ ਯੋਗੀ ਹਨ। ੧੮ ਰਿਉਰਿ ਖੋਬੀ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਉਸ ਬਲਦ
ਦਾ ਮੂੰਹ ਨਾ ਬੰਨ੍ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਗਾਂਹੁਦੇ ਬੱਲੇ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ”
ਅਤੇ ਖੋਬੀ ਇਹ ਵੀ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਮਜਦੂਰ ਆਖਣੀ
ਮਜਦੂਰੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।”^k

੧੯ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਨਾ ਸੁਣੇ ਜਿਹੜਾ ਇੱਕ ਬਚੁਰਗ ਉੱਤੇ
ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤਾਂ
ਹੀ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਬੰਦੇ ਗਵਾਹੀ
ਦੇਣ ਕਿ ਬਚੁਰਗ ਨੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੨੦ ਖਾਧੀਆਂ ਨੂੰ
ਆਖੋ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਮਾਰੀ
ਰਲੀਮਿਯਾ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਆਖੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ
ਚੇਤਾਵਨੀ ਮਿਲੇਗੀ।

੨੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ
ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।
ਯਰ ਮੱਚ ਜਾਨਣ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਰਨਾ ਨਾ ਕਰੋ।
ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਇੰਝੇ ਜਿਹਾ ਮਲੂਰ
ਕਰੋ।

੨੨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਚੁਰਗ ਬਨਾਉਣ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ
ਯਿਯਾਨ ਨਾਲ ਸੋਚੋ। ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਦੇ ਭਾਗੀ ਨਾ
ਬਣੋ। ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਰੱਖੋ।

੨੩ ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਖਾਣੀ ਹੀ ਖੀਂਦੇ ਰਹੋ।
ਇਹ ਗੱਲ ਛੱਡੋ ਤੁਹਾ ਤੁ ਮੈ ਖੀਓ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਿਹਦੇ ਅਤੇ
ਤੁਹਾਡੀ ਅਕਸਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲਈ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ।

੨੪ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਦੇਖਣੇ ਸੁਖਾਲੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਖਾਧ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਮਲੀ ਨਿਯਮ ਹੋਣ ਤੋਂ
ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ਦੋਸੀ ਹਨ। ਯਰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਮਗਰੋਂ
ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ੨੫ ਇਹੀ ਗੱਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ
ਵੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਛੇਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਚੰਗੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਵੇਖਣੀਆਂ ਸੁਖਾਲੀਆਂ ਨਹੀਂ
ਹਨ, ਉਹ ਲੁਕੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀਆਂ।

ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਖਾਮ ਨਿਰਦੇਸ਼

੧ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਗੁਲਾਮ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਮਾਲਕਾਂ
ਨੂੰ ਖੂਰੀ ਇੱਜਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ
ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਉਥੇਸ ਦੀ
ਆਲੋਚਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ੨ ਕਈਆਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ

ਨਿਰਚਾਵਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਮਾਲਕ
ਭਰਾ-ਭਰਾ ਹਨ। ਯਰ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਖੈਣ ਇੱਜਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਚਾਵਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਹੋਰ
ਵੱਧੇਰੇ ਚੰਗੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ
ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਖਣੀ ਚੰਗੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਆਨੰਦ
ਮਾਣਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਰਯਾਲੂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਖਿਆਰ
ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਹੀ ਸੱਚ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਥੇਸ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ
ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਲਾਹ ਦੇਣੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕੁਝ ਉਥੇਸ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਕੋਲਤ

੩ ਕੁਝ ਲੋਕ ਕੁਝੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਉਥੇਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ
ਲੋਕ ਮਾਡੇ ਖਰਬੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਉਥੇਸ ਨਾਲ ਮਹਿਮਤ
ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਉਥੇਸ ਨਾਲ ਮਹਿਮਤ ਨਹੀਂ
ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸੱਚੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਮਹਿਮਤ
ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ੪ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁਝੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਉਥੇਸ
ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਹੋਰ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ
ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਲੀਲ ਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ
ਦੀ ਬੁਰੀ ਇੱਛਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬਦਾਂ ਬਾਰੇ ਲੜਨ ਦੀ ਜੇ
ਈਰਖਾ, ਮਤਭੇਦ, ਬੇਇੱਜਤੀ ਦੇ ਸਬਦ, ਅਤੇ ਭਰਿਮਟ
ਮੰਚਾਵਾਂ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ੫ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ
ਦੀ ਦਲੀਲ ਬਾਜ਼ੀ ਵੀ ਮਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਦਿਮਾਗ ਬਦੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੱਚ ਨੂੰ
ਗੁਆ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸੇਵਾ
ਕਰਨੀ ਅਮੀਰ ਬਣਨ ਦਾ ਮਾਧਯ ਹੈ।

੬ ਗਾਂ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਉਸ
ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ
ਉਸ ਨਾਲ ਮੰਤੁਸਟ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ। ੭ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ
ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਏ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲਿਆਏ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ
ਮਰਾਯੋ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ
ਜਾਵਾਂਗੇ। ੮ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਖਾਣ ਖਹਿਨਣ ਨੂੰ ਹੈ
ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਮੰਤੁਸਟ ਹੋਵਾਂਗੇ। ੯ ਜੇ ਲੋਕ ਅਮੀਰ
ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਯਰਤਾਵੇ ਵਿੱਚ ਖੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ
ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਰੰਮੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਗਾਨੀਕਾਰਕ
ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੈਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਤਬਾਹ ਤੇ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ੧੦ ਖੈਸੇ ਨਾਲ
ਖਿਆਰ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ। ਕੁਝ
ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਧਿਕਤਮ ਖੈਸੇ ਕੁਰਮਾਉਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਸੱਚੇ
ਵਿਸਵਾਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯਰ ਉਹ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ
ਬਹੁਤ ਮਾਯੇ ਦਰਦਾਂ ਭਰੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨਾਲ ਸੱਚ ਮਾਰ ਲੈਂਦੇ
ਹਨ।

ਰੁਝ ਗੱਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਦ ਰੱਖਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ

੧੧ ਧਰ ਤੂੰ ਇੱਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬੰਦਾ ਹੈਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਗੀ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਜਿਉਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹੇ; ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਧਰਮ, ਸਬਰ, ਅਤੇ ਸੱਜਣਤਾ ਰੱਖੋ।
 ੧੨ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਦੋੜ ਦੋੜਨ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਉਸ ਦੋੜ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਯੁਗਾ ਤਾਣ ਲਾ ਦਿਉ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅਸੀਨੀ ਬਣਾਉ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਜੀਵਨ ਧਰਾਧਰ ਰਹ ਲਵੋ ਜਿਹੜਾ ਮਦੀਧਰ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਧਰਾਧਰ ਰਹਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਅਸੀਂ ਬਾਰੇ ਅਗਨ ਸੱਚ ਸਵਿਕਾਰ ਰਹ ਲਿਆ ਹੈ।
 ੧੩ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅਸੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਇੱਕ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਅਸੂ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਉਹ ਅਗਨ ਸੱਚ ਉਦੋਂ ਸਵਿਕਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਅਦੋਂ ਉਹ ਖੁੰਤਿਖੁਸ ਖਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੧੪ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ; ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹੇ ਜੋ ਰਹਨ ਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਮਾਰੀ ਸੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਹੇ ਕਿ ਰੋਟੀ ਵੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਟਿਲਜਾਮ ਨਾ ਲਾ ਸੱਕੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਾਡਾ ਧਰਮੁ ਅਸੂ ਅਸੀਂ ਵਾਧਮ ਨਹੀਂ ਆ ਜਾਂਦਾ।
 ੧੫ ਉਹ ਉਦੋਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਫੈਸਲਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਇਹੀ ਮਗੀ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਧੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਮਰ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਾਦਸਾਹਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸਾਹ ਅਤੇ ਧਰਮੁਆਂ ਦਾ ਧਰਮੁ ਹੈ।
 ੧੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਦੀ ਨਹੀਂ ਅਰਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਧਰਚੰਡ ਰੋਸਨੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦੇ। ਰਿਸੇ ਵੀ ਵਿਯਰਤੀ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ

ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਰੋਟੀ ਵੀ ਵਿਯਰਤੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੇਖ ਸੱਕਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਦਾ ਉਸਤਤਿ ਅਤੇ ਸਰਤੀ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ।

੧੭ ਇਹ ਆਦਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਉ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਨਾਲ ਆਲਾ ਆਲ ਗਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੇ ਕਿ ਗੁਮਾਨ ਨਾ ਰਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖੇ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਰੱਖਣ, ਅਪਣੀ ਦੌਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਦੌਲਤ ਦਾ ਰੋਟੀ ਫਿਤਬਾਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸੱਕਦਾ। ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਮੀਰੀ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਖਿਲਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਭੇਗਣ ਲਈ ਹਰ ਸੈਯ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
 ੧੮ ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਰੰਮ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਰੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖੇ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸੀ ਨਾਲ ਦਾਨ ਰਹਨ ਅਤੇ ਦੌਲਤ ਸਾਂਝੀ ਰਹਨ ਲਈ ਆਖੇ।
 ੧੯ ਅਜਿਹਾ ਰਹਦਿਆਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਜਾਨਾ ਜੋੜ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਖਜਾਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖਮਈ ਜੀਵਨ ਲਈ ਇੱਕ ਧੰਨੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਗਮਿਲ ਰਹਨ ਦੇ ਖੋਗ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹੜਾ ਸੱਚਾ ਹੈ।
 ੨੦ ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰੱਖਵਾਲੀ ਰਹ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ ਜਿਹੜੇ ਮੁਰੱਖਮਈ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਜਿਹੜੇ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਰਹਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ “ਗਿਆਨ” ਆਖਦੇ ਹਨ ਧਰ ਇਹ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ੨੧ ਰੁਝ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਉਹ “ਗਿਆਨ” ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਠਧਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਖੱਤਰੀ

੧ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਸੂਲ, ਪੋਲਸ, ਵੱਲੋਂ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ।
 ੧ ਮੈਂ ਰਸੂਲ ਇਸ ਲਈ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਜਾ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਉਸ ਵਾਕਏ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ।

੨ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਧਿਆਨੇ ਖੁੱਤਰ ਵਰਗੇ ਹੋ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਧਿਆਨੇ ਅਤੇ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਯਰਭੂ, ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਰਪਾ, ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਹੋਵੇ।

ਯੰਨਵਾਦ ਅਤੇ ਹੱਸਲਾ ਯਫ਼ਜ਼ਾਈ

੩ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਯਰਾਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਚੇਤੇ ਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਰਾਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਹੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮੇਰੇ ਯੁਥਿਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਮੈਂ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸਦੀ ਅਜਿਹੇ ਰੰਮ ਰਦਿਕਾਂ ਮੇਰਾ ਰੀਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮਹੀ ਮਮਝਿਆ ਹੈ। ੪ ਜਿਹੜੇ ਅੱਥਰੂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵਗਣੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬੇਤਾਬ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਭਰਯੂਰ ਖੁਸ਼ੀ ਗਮਿਲ ਰਹ ਸੱਦਾਂ। ੫ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੱਚੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਉਹੀ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਨਾਨੀ ਲੋਇਸ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਤਾ ਯੂਨੀਰਾ ਨੂੰ ਮੀ। ਮੈਨੂੰ ਯਰੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ। ੬ ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦਾਤ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਖਸ਼ੀ ਮੀ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਦਾਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਬਖਸ਼ੀ ਮੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰੱਖੇ ਸਨ। ਗੁਣ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦਾਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਰਫੁੱਲਤ ਹੋਣ ਦਿਉ ਜਿਵੇਂ ਅੱਗ ਦੀ ਚੰਗਿਆੜੀ ਲਾਟ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੭ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਮਾਨੂੰ ਡਰਥੇਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਸਰਤੀ, ਯਰੇਮ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸੰਚਮ ਦਾ ਆਤਮਾ ਯਰਦਾਨ ਰੀਤਾ ਹੈ।

੮ ਇਸ ਲਈ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਯਰਭੂ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਸੰਗੇ ਨਾ। ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵੀ ਸਰਮਸਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਯਰਭੂ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਵੈਦ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਯਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਲਈ ਰਸਟ ਮਗਰੇ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਰਹਨ ਲਈ ਬਲ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ।

੯ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯਵਿੱਤਰ ਲੋਰ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਮੀਂ ਕੁਝ ਰੀਤਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਰਾਸ਼ਟ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਮਾਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਢੋਂ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਰਾਹੀਂ ਯਰਦਾਨ ਰੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ੧੦ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਗੁਣ ਤੱਕ ਮਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਮਾਈ ਗਈ ਮੀ। ਇਹ

ਉਦੋਂ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਮੀ ਜਦੋਂ ਮਾਡਾ ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਆਇਆ ਮੀ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਾਲ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਗੁਰ ਦਿਖਾਇਆ। ਹਾਂ। ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਯਰਾਧਤ ਰਹਨ ਦਾ ਗੁਰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਿਹੜਾ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਦਦਾ।

੧੧ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਰਸੂਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਗੁਰੂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ੧੨ ਗੁਣ ਮੈਂ ਇਹ ਰਸਟ ਇਸ ਲਈ ਮਗਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਯਰ ਮੈਂ ਸਰਮਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਯਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਰਾਖੀ ਰਹਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅੰਤਲੇ ਦਿਹਾੜੇ ਤੱਕ ਸੱਧਿਆ ਹੈ।

੧੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਚੇ ਉਧਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲੋਂ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਸੁਣੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਧਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਰਹੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਅਤੇ ਯਰੇਮ ਨਾਲ ਹਨ। ੧੪ ਜਿਹੜਾ ਸੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸਦੀ ਸੱਧਿਆ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਯਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਾਲ ਰਹੇ। ਉਹ ਯਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦਾ ਹੈ।

੧੫ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਮਿਯਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੁਰ ਵਿਅਰਤੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਫੁਗਿਲੁਸ ਅਤੇ ਗਰਭੁਗਨੇਸ ਨੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੧੬ ਮੈਂ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਭੂ ਉਨਿਸਫੁਰੁਸ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰ ਦਰਸਾਵੇਗਾ। ਉਨਿਸਫੁਰੁਸ ਨੇ ਰਈ ਵਾਗੀ ਮੇਰੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਸਰਮਸਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵੈਦ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ੧੭ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਸਰਮਸਾਰ ਨਹੀਂ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੁਰ ਬਾਂ ਭਾਲ ਰੀਤੀ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਰਾਰਾ ਲੱਭ ਲਿਆ। ੧੮ ਮੈਂ ਯਰਾਰਥਨਾ ਰਦਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਭੂ ਉਨਿਸਫੁਰੁਸ ਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਮਿਹਰ ਦਰਸਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਨਿਸਫੁਰੁਸ ਨੇ ਯਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਰਿਨੇ ਵੰਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੇਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਮੀ।

ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਿਧਾਗੀ

੧ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਵਰਗਾ ਹੈ।

੨ ਉਸ ਵਿਸਵਾਸ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਹਿ ਜਿਹੜਾ ਮਾਨੂੰ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ੩ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਮੈਂ ਮਮਝਾਈਆਂ। ਗੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਧਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹੀ ਉਧਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਰੇਮਾ ਰਹ ਸੱਦਦੇ ਹੋ। ਫੇਰ ਉਹ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਗੋਰਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖਾ ਸੱਦਦੇ ਹੋ। ੪ ਮਾਡੀਆਂ ਯੋਰਝਾਂ ਦੇ ਭਾਗੀ ਬਣੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਰਝਾਂ ਨੂੰ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਮਿਧਾਗੀ ਵਾਂਗ ਝੁੱਲੋ। ੫ ਇੱਕ ਮਿਧਾਗੀ ਆਪਣੇ ਮੈਨਾਧਤੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਮਿਧਾਗੀ ਆਪਣਾ ਮਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ

ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੋਰ ਲੋਕ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।
 ੧ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਆਕਰਤੀ ਦੇੜਾ ਨਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਲਈ
 ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਸਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^੬ ਜਿਹੜਾ ਰਿਸ਼ਾਨ
 ਮਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਖੋਤ ਦੀ ਫਲਸਾਹ ਦਾ ਆਨੰਦ
 ਮਾਨਣ ਵਾਲਾ ਯਹਿਲਾ ਵਿਆਕਰਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੭ ਜੇ
 ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਰੇ ਮੋਢੇ। ਯਰਭੂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਮਝਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਦੇਵੇਗਾ।

^੮ ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਰੱਖੇ। ਉਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਯਰਿਵਾਹ
 ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਤ ਤੋਂ
 ਜਿਵਾਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਹੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਥਾਰੇ ਮੈਂ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ।^੯ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਕਮਟ ਮਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ
 ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਥਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ
 ਉਸ ਵਿਆਕਰਤੀ ਵਾਂਗ ਜੰਜੀਰਾਂ ਨਾਲ ਜਰੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ
 ਜਿਸਨੇ ਮੱਚਮੁੱਚ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਜੰਜੀਰਾਂ
 ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ, ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ
 ਨੂੰ ਜੰਜੀਰਾਂ ਨਹੀਂ ਥਾਈਆਂ ਜਾ ਸੱਕਦੀਆਂ।^{੧੦} ਇਸ ਲਈ
 ਮੈਂ ਮਥਰ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਯੋਰੜਾਂ ਨੂੰ ਝੱਲਦਾ ਹਾਂ।
 ਆਜਿਹਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕਰ ਰਿਹਾ
 ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ
 ਯੋਰੜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਸਹਾਰ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਲੋਕ ਮਮੀਹ
 ਜਿਸੁ ਸਾਹੀ ਮੁਕਤੀ ਯਰਾਧਤ ਕਰ ਸੱਕਣ। ਉਸ ਮੁਕਤੀ
 ਨਾਲ ਮਦੀਵੀ ਮਹਿਮਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

^{੧੧} ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੱਚ ਹੈ:

ਜੇ ਆਮੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਮਰੇ, ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ
 ਸੁਗੰਧੇ।

^{੧੨} ਜੇ ਆਮੀਂ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਯਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਉਸ
 ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਜ ਸੁਗੰਧੇ।

ਜੇ ਆਮੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਵਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋਵਾਂਗੇ,
 ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਯਰਵਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ
 ਹੋਵੇਗਾ।

^{੧੩} ਜੇ ਆਮੀਂ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰ
 ਹੋਵੇਗਾ

ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਨਹੀਂ ਹੋ
 ਸੱਕਦਾ।

ਇੱਕ ਸਵੀਕਰਤ ਮਜ਼ਦੂਰ

^{੧੪} ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਦੇ ਸੁਭੇ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ
 ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਚੋਤਾਵਨੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਥਦਾਂ ਥਾਰੇ
 ਦਲੀਲਥਾਜੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ
 ਹੋਵੇਗਾ, ਬਲਕਿ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਥਦਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ
 ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹਨ।^{੧੫} ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਬਣਨ ਦੀ ਯੁਰਨ
 ਕੋਸਿਸ ਕਰੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਰਵਾਨ ਕਰੇ ਆਤੇ ਆਪਣੇ
 ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਆਂਗੇ ਆਧਨ ਕਰ ਕਿਉਂ। ਇੱਕ ਆਜਿਹਾ
 ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਣੇ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਸਰਮਿੰਦਾ ਨਹੀਂ

ਆਜਿਹਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਿਹੜਾ ਮੱਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ
 ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

^{੧੬} ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ ਜਿਹੜੇ ਆਜਿਹੀਆਂ
 ਵਿਗਨੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ
 ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਦੂਰ
 ਲੈ ਜਾਣਗੀਆਂ।^{੧੭} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਆਦਰ
 ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਂਗ ਫੈਲ ਜਾਣਗੇ। ਗੁਮਿਨਾਯੁਸ ਆਤੇ ਫਿਲੋਤੁਸ
 ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਹੀ ਹਨ।^{੧੮} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੱਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਛੱਡ
 ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਨ ਸਮੁਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੋਤ ਤੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣਾ
 ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਧਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਆਤੇ ਇਹ ਕੋਢੇ ਬੰਦੇ ਕੁਝ
 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸਵਾਸ ਤੁਥਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

^{੧੯} ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬੁਨਿਆਦ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਬਣੀ ਸਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਦ ਵੀ ਉਸ ਬੁਨਿਆਦ ਉੱਪਰ
 ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ: “ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ
 ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ।” ਇਹ ਸਥਦ ਵੀ ਉਸ
 ਬੁਨਿਆਦ ਉੱਤੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ: “ਹਰ ਕੋਈ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣਾ
 ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਰਭੂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਚਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਸਟ
 ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।”

^{੨੦} ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੋਨੇ ਆਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ
 ਹੋਈਆਂ ਕੁਝ ਵਸਤਾਂ ਹਨ। ਯਰ ਕੁਝ ਵਸਤਾਂ ਲਕੜੀ ਤੇ
 ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਵੀ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ
 ਨੂੰ ਖਾਸ ਮੰਦਰਿਆਂ ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ
 ਕੋਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀਆਂ
 ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।^{੨੧} ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਿਆਕਰਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ
 ਸਭ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁੱਧ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਉਹ ਖਾਸ
 ਕੰਮ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਵਿਆਕਰਤੀ ਯਦਿੱਤਰ
 ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਮਾਲਕ ਉਸਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ
 ਕਰ ਸੱਕੇਗਾ। ਉਹ ਵਿਆਕਰਤੀ ਹਰ ਚੰਗੀਆਈ ਕਰਨ ਲਈ
 ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ।

^{੨੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸਟ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇੱਕ
 ਜਵਾਨ ਆਦਮੀ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ
 ਜਿਉਣ ਲਈ ਆਤੇ ਵਿਸਵਾਸ, ਯਰਮ ਆਤੇ ਸਾਤੀ ਯਰਾਧਤ
 ਕਰਨ ਲਈ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ
 ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਸੁੱਧ ਹਨ ਆਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਯਰਭੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ।^{੨੩} ਨਿਕੰਮੀਆਂ ਆਤੇ ਫਜ਼ੂਲ
 ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਬਹਿਸਾਂ
 ਵੱਡੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।^{੨੪} ਯਰਭੂ ਦੇ ਸੇਵਕ
 ਨੂੰ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਰਿਸੇ ਨਾਲ
 ਨਿਮਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯਰਭੂ ਦੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗਾ
 ਸੁਰੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਥਰ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ।^{੨੫} ਯਰਭੂ ਦੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਰਮਾਈ ਨਾਲ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨਾਲ
 ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਇਦ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
 ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਥਦੀਲ ਕਰ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਹ ਮੱਚ ਨੂੰ

ਯੁਵਵਾਨ ਰਹ ਲੈਣ। ^{੨੬} ਮੈਂ ਤਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਮੋਂ ਉਹੀ ਰਹਾਉਂਦਾ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਯਹ ਜੋ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜਾਗ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਹ ਯਤਾ ਨਾ ਲੈਣ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਦੇ ਸਿਰਜੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰਹਾ ਲੈਣ।

ਆਖੀਰਲੇ ਦਿਨ

੩ ^੧ ਇਹ ਆਦ ਰੱਖੋ। ਆਖੀਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੁਸਰਲਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ। ^੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਲੋਕ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਯਨ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਅਮੋੜੀ ਅਤੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਰਹਨਗੇ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਮਾਘਿਆਂ ਦਾ ਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਗੇ। ਲੋਕ ਬੇਮੁਕਰੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਦਿਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੇ ਜਿਹੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ^੩ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਯਰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਦਿਨਰਾਹ ਰਹਨਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਾਠੇ ਮੰਦਾ ਬੋਲਣਗੇ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਗੇ। ਉਹ ਜੁਲਮੀ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਚੰਗਿਆਈ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਨਗੇ। ^੪ ਆਖੀਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਬਿਨਾ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਗਲਤ ਰੰਮ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਹੰਗਾਮੀ ਅਤੇ ਗੁਮਾਨੀ ਹੋਣਗੇ। ਲੋਕ ਭੋਗ ਬਿਲਾਮ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਰਹਨਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਰਹਨਗੇ। ^੫ ਉਹ ਲੋਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ‘ਉਧਾਮਨਾ’ ਰਦੇ ਹੋਣ। ਯਰ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਉਸ ਤੋਂ ਯਤਾ ਚੱਲਦਾ ਕਿ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ‘ਉਧਾਮਨਾ’ ਨਹੀਂ ਰਦੇ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ।

^੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਵਝ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਮਜ਼ੋਰ ਔਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਧਾਧ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਲਾਮ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਰਹਨੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ^੭ ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਗਮੇਸਾ ਨਵੇਂ ਉਧਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਯਰ ਉਹ ਰਦੇ ਵੀ ਸੱਚ ਨੂੰ ਠੀਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਦੇ ਰਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ^੮ ਯੰਨੇਮ ਤੇ ਯੰਬਰੇਸ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਮੂਸਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਨ। ਦਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਘਾਠੇ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਚ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਉਹ ਭਰਮਾਊ ਮਨਾਂ ਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹਨ। ^੯ ਯਰ ਉਹ ਰਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰ ਰੋਈ ਜਾਣ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁਰਖ ਹਨ। ਜੇਨਮ ਅਤੇ ਜਾਮਬੇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਾਧਰਿਆ ਮੀ।

ਆਖੀਰੀ ਉਧਦੇਸ

^{੧੦} ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਘਾਠੇ ਮਾਰਾ ਰੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਦਾ ਉਧਦੇਸ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ

ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਉਦੇਸ ਘਾਠੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਮੇਰੇ ਸਬਰ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਯਰਮ ਘਾਠੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਰਦੇ ਵੀ ਰੋਸਿਸ ਰਹਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ। ^{੧੧} ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸਤਾਣੇ ਜਾਣ ਘਾਠੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਘਾਠੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਜੋ ਅੰਤਰਿਯਾ, ਇੰਰੋਨਿਯੁਮ, ਅਤੇ ਨੁਸਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਾਧਰੀਆਂ ਸਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਮੀਹਿਆਂ ਘਾਠੇ ਯਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਦਿਨ੍ਹਾਂ ਘਾਵਾਂ ਤੇ ਸਹਿਨ ਰੀਤੇ। ਯਰ ਯਰਭੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ। ^{੧੨} ਹਰ ਰੋਈ ਜਿਹੜਾ ਮਮੀਹ ਅਿਸੂ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਸਤਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ^{੧੩} ਇਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਬਰੇ ਹਨ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯੋਧਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਦਿਨੇ ਦਿਨ ਹੋਰ ਭੈੜੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਨਾਉਣਗੇ, ਯਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਰਖ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ।

^{੧੪} ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਧਦੇਸਾਂ ਤੇ ਅਮਲ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਖੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਉਧਦੇਸ ਸੱਚ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਹ ਮੌਰਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸਿੱਖਾਈਆਂ। ^{੧੫} ਤੁਸੀਂ ਯਵਿੱਤਰ ਯੋਧੀਆਂ ਆਪਣੇ ਬਚਧਨੇ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਯੋਧੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਲਾਣਾ ਬਨਾਉਣ ਦੇ ਸਮੱਰਥ ਹਨ। ਉਹ ਸਿਲਾਣਥ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਮੀਹ ਅਿਸੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕਤੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ^{੧੬} ਮਾਰੀਆਂ ਯੋਧੀਆਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਯਰਾਨ ਰੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਯਵਿੱਤਰ ਯੋਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਧਦੇਸ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਗਲਤ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਮਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰਹਨ ਅਤੇ ਮਗੀ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਸਿੱਖਾਉਣ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ^{੧੭} ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਯੋਧੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਰੁਝ ਯਰਾਧਤ ਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਚੰਗਾ ਰੰਮ ਰਹਨ ਲਈ ਲੋੜੀਦਾ ਹੈ।

੪ ^੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮਮੀਹ ਅਿਸੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਇੱਕ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮਮੀਹ ਅਿਸੂ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰੇਗਾ ਜੋ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਸ ਰੋਲ ਇੱਕ ਬਾਦਸਾਹਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਫੇਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਆਦੇਸ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ^੨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸਖਬਰੀ ਦਿਉ। ਗਮੇਸਾ ਤਿਆਰ ਰਹੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਲਤੀ ਰਹ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਮਾਹਤ ਰਹੇ। ਇਹ ਸਭ ਰੁਝ ਘੜੇ ਸਬਰ ਅਤੇ ਸਚੇਤ ਉਧਦੇਸ ਨਾਲ ਰਹੇ।

^੩ ਇੱਕ ਮਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸੱਚੇ ਉਧਦੇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨਗੇ। ਯਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਗੁਰੂ ਮਿਲਣਗੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ ਰਹਨਗੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਗੁਰੂ ਮਿਲਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਲੋਕ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ^੪ ਲੋਕ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ

ਮਨਘੜਤ ਰਥਾ ਰਗਾਣੀਆਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ੫ ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਤੇ ਰਾਬੂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਯੋਰੜਾਂ ਆਉਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੋਰੜਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰੋ। ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰੋ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਓ।

੬ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਭੇਟਾ ਰੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ੭ ਮੈਂ ਚੰਗਾ ਯੁੱਧ ਲੜਿਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਵੇੜ ਯੂਰੀ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੮ ਗੁਣ ਯਾਰਭਿਰਤਾ ਦਾ ਇੰਦਰ ਤਾਜ ਮੇਰੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦਿਨ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਇੰਦਰ ਤਾਜ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਹ ਤਾਜ ਸਿਰਫ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਤਾਂਖ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨਿਜੀ ਸੰਦੇਸ਼

੯ ਆਪਣੀ ਯੂਰੀ ਰੋਸਿਸ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਓ। ੧੦ ਦੇਸ਼ਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਬੱਸਲੁਨੀਰਿਯਾ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ਕਰੋਮੌਰੋਸ ਗਲਾਤਿਯਾ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਦਲਮਾਤੀਯਾ ਚੱਲਾ ਗਿਆ। ੧੧ ਲੂਕਾ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਗਲੇ ਤੱਕ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਓ ਤਾਂ ਮਰਕੁਸ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ। ਉਹ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ੧੨ ਮੈਂ ਤੁਖਿਰੁਸ ਨੂੰ ਅਫਸੁਸ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।

੧੩ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਰੋਯਾਮ ਵਿੱਚ ਸਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਆਪਣਾ ਕੋਟ ਕਾਰਖੁਸ ਕੋਲ ਛੱਡ ਆਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਓ ਇਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲਿਆਉਂਦੇ ਆਉਣਾ। ਨਾਲੇ ਮੇਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੈਂ ਭੇਡ

ਦੀ ਖੱਲ ਉੱਪਰ ਲਿਖੀਆਂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜ ਹੈ।

੧੪ ਸਿਰੰਦਰ ਠਠੇਰੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਾਨੀਆਂ ਯਹੁੱਚਾਗੀਆਂ। ਯਰਭੂ ਸਿਰੰਦਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ। ੧੫ ਤੁਸੀਂ ਹੋਸ਼ਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਕਿਯਰੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਯਹੁੱਚਾਵੇ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡਟ ਕੇ ਲੜਿਆ।

੧੬ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਯਹਿਲੀ ਅਜਮਾਇਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾ ਕੀਤਾ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਯਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਫ ਕਰ ਦੇਵੇ। ੧੭ ਯੋਰ ਯਰਭੂ ਉੱਥੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤਾਰਤ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੱਸ ਸਕਾਂ। ਯਰਭੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਉਸ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਨੂੰ ਸੁਣੇ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੧੮ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮੈਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਪਣੇ ਸੁਵਰਗੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਰਭੂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਅਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਮਹਿਮਾ।

ਆਖਰੀ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ

੧੯ ਯਰਿਸੌਰਾ ਅਤੇ ਅਰੂਲਾ ਅਤੇ ਉਨੋਸਿਫ਼ਰੁਸ ਦੇ ਯਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ। ੨੦ ਅਗਸਤੁਸ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਰੋਫਿਥੁਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇਤੁਸ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਆਇਆ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਬਿਮਾਰ ਸੀ। ੨੧ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੋਸਿਸ ਕਰਨਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਸੱਚੋਂ।

ਯਬੁਲੁਸ, ਯੁਦੇਸ, ਲੀਨੁਸ, ਕਲੋਦੀਆ ਅਤੇ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਭਰਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜ ਕੇ ਹਨ।

੨੨ ਯਰਭੂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਹੋਵੇ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ।

ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ

ਖੁੱਤਰੀ

੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸਮੂਹ, ੧ ਯੇਲੂਸ ਵੱਲੋਂ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ। ਮੈਂਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੇਟਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਚ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹ ਮੱਚਾਂ। ਅਤੇ ਇਹ ਮੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਹਨ ਦੀ ਜਾਚ ਸਿੱਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੨ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਉਹ ਗਿਆਨ ਮਾਡੇ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਆਸ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦਿਰਾਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਰਹਾਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਆਖਦਾ। ੩ ਮਹੀ ਮਖੋ ਤੋਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਪਰਚਾਰ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਣ ਦਿੱਤਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਰਾਜਨ ਮੈਂਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਲਈ ਪਰਚਾਰ ਰੀਤਾ ਰਿਉਰਿ ਜੋ ਮਾਡੇ ਮੁਰਤੀ ਦਾਤਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ।

੪ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ। ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਾਡੇ ਮਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੱਚੇ ਖੁੱਤਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿਤਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਮਾਤੀ ਮਿਲੇ।

ਰਹੇਤ ਵਿੱਚ ਤੀਤੁਸ ਦਾ ਰਾਜਨ

੧ ਮੈਂ ਰਹੇਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਾ ਰਹ ਮੱਚੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਹਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਹੇਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਨਿਖਰਤ ਰਹ ਮੱਚੇ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ।

੬ ਬਚੁਰਗ ਬਣਨ ਵਾਲਾ ਵਿਯਰਤੀ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਦਾ ਰਸੂਰਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸਦੀ ਰੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਪਤਨੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਇਤਬਾਰ ਰਹਨ ਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜਿਹੜੇ ਆਵਾਰਾਗਰਦ ਅਤੇ ਆਗਿਆਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ੭ ਰਿਉਰਿ ਬਚੁਰਗ ਦਾ ਰੇਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰਹਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਇਹ ਨਾ ਆਖ ਮੱਚਣ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਵਿਯਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਹੜਾ ਹੰਗਰੀ ਅਤੇ ਖੁਦਗਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਖਿਆਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਝਗੜਾਨੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਵਿਯਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਹੜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯੋਥਾ ਦੇਂਦੇ ਅਮੀਰ ਬਣਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਹਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ੮ ਬਚੁਰਗ

ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਗਤ ਰਹਨ ਦਾ ਇੱਛੁਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਗਿਆਈ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਮਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਉੱਪਰ ਰਾਬੂ ਰਹਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੯ ਬਚੁਰਗ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮੱਚ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇਸਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਬਚੁਰਗ ਨੂੰ ਮੱਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਹਨ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੇਣ ਮੱਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਰਿੱਬੇ ਗਲਤ ਹਨ।

੧੦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਆਗਿਆ ਖਾਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹਨ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਫਲੂਜ ਗੱਲਾਂ ਰਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਰਾਹ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਖਾਸਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੧੧ ਇੱਕ ਬਚੁਰਗ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਹ ਲੋਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਗਲਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਰਾਬਿਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੇ, ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ, ਖੁਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਸਟ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੇਵਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੋਥਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਯੈਸਾ ਰਮਾਉਣ ਲਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ੧੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਆਪਣੇ ਨਬੀ ਰਹੇਤੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, “ਰਹੇਤੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਝੂਠੇ ਹਨ। ਉਹ ਭੈੜੇ ਪਸੂ ਅਤੇ ਨਿਰੇਮੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਰੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ।” ੧੩ ਜਿਹੜੇ ਸਬਦ ਉਸ ਨਬੀ ਨੇ ਆਖੇ ਹਨ ਉਹ ਮੱਚੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਖਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਮੱਚੀ ਨਿਗਰਾ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਰਹਣਗੇ। ੧੪ ਫੇਰ ਉਹ ਲੋਕ ਯਹੂਦੀ ਰਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਹਨਾ ਬੰਦ ਰਹ ਦੇਣਗੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣੋਂ ਹਟ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮੱਚੇ ਦੀ ਪਰਵਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ।

੧੫ ਸੁੱਧ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਭ ਰੁਝ ਸੁੱਧ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰੁਝ ਵੀ ਸੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਚ ਦੁਸਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹੀ ਨੂੰ ਜਾਣਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਸਟ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ੧੬ ਉਹ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਮੰਦੇ ਰੇਮ ਰਹਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ। ਉਹ ਬੜੇ ਭਿਆਨਕ ਲੋਕ ਹਨ ਉਹ ਆਗਿਆ ਖਾਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਰਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਚੰਗਾ ਰੇਮ ਰਹਨ ਦੇ ਰਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਮੱਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਅਮਲ

੨ ^੧ ਤੀਤੁਸ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤੇਰਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਤੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸਿੱਖਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੱਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ^੨ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈਂ ਰਾਬੂ ਰੱਖਣਾ, ਗੰਭੀਰ ਰਹਿਣਾ, ਅਤੇ ਸਿਲਾਣਾ ਹੋਣਾ ਸਿੱਖਾਉ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਅਨੁਮਰਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ, ਖਰੇਮ ਅਤੇ ਘੋਰਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

^੩ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਉ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸਰਿਆਂ ਥਾਹੇ ਮਾੜਾ ਨਾ ਬੋਲਣ ਜਾਂ ਬਹੁਤੀ ਮੈਯ ਨਾ ਘੋਰ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਉ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਗਿਆਈ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ। ^੪ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਉਹ ਜਵਾਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਾ ਸੱਕਦੇ ਹਨ। ^੫ ਉਹ ਜਵਾਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਲਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁੱਖ ਗੱਲਾਂ, ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਨੀ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹੋਣਾ ਸਿੱਖਾ ਸੱਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੇਰ ਕੋਈ ਵਿਆਹੁਤੀ ਵੀ ਉਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਮਾਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਖਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

^੬ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਨ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਲਾਣੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ^੭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨੌਜਵਾਨ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਬਣੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹੋਵੋ। ^੮ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ, ਤਾਂ ਮੱਚ ਦੱਸੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਆਲੋਚਨਾ ਨਾ ਹੋ ਸੱਕੇ। ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਹੁਤੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਸਰਮਸਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਮਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲ ਸੱਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

^੯ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਜਿਹੜੇ ਗੁਲਾਮ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ^{੧੦} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹਨ। ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਮਭ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ, ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਡੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ, ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਚੰਗੇ ਹਨ।

^{੧੧} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਵਿਆਈ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਹਰ ਵਿਆਹੁਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸੱਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਮਾਡੇ ਉੱਪਰ ਹੋਣੀ ਹੈ। ^{੧੨} ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਮਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਉਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਨਾ ਵਝੀਤ ਕਰੀਏ ਜਿਹੜਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ

ਕਰੀਏ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਮਾਨੂੰ ਹੁਣ ਇਸ ਖਰਮੇਸੁਰ ਉੱਪਰ ਸਿਲਾਣਾ ਅਤੇ ਮਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣਾ ਸਿੱਖਾਉਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ^{੧੩} ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਖਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਆਮਦ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਮਾਨੂੰ ਇਸੇ ਮਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਾਡੀ ਮਹਾਨ ਆਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਆਵੇਗਾ। ^{੧੪} ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਹਰ ਬੁਰੀ ਮੈਯ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸੱਕੇ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਬੰਦੇ ਬਣਾ ਸੱਕੇ ਜਿਹੜੇ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

^{੧੫} ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਯੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਗਲਤ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੋ। ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਆਹੁਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਹਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿਉ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਜਿਉਣ ਦਾ ਮਹੀ ਢੰਗ

^੩ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਹਰ ਵੇਲੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ; ਹਾਰਮਾਂ ਅਤੇ ਆਪੂਆਂ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪੂਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਲਈ। ^੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸਰਿਆਂ ਥਾਹੇ ਮੰਦਾ ਨਾ ਬੋਲਣ ਲਈ, ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ, ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸੱਜਣਤਾ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ; ਅਤੇ ਹਰ ਗਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਦਿਆਲੂ ਰਹਿਣਾ ਦੱਸੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਦੱਸੋ।

^੨ ਖੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਵੀ ਮੁਰਖ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਗਲਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਾਡੇ ਸਰੀਰ ਕਰਨੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਨਸੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ ਜੀ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਈਰਖਾਨੂ ਹਾਂ। ਲੋਕ ਮਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ^੩ ਫੇਰ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਮਾਡੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਿਆਲੂ ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਰਸਾਇਆ। ^੪ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਕਾਰਣ ਮਾਡਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਿਸਨੇ ਮਾਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਰਾਹੀਂ ਨਵਾਂ ਇਮਾਨ ਬਣਾਇਆ। ^੫ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਬਰਖਾ ਮਾਡੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਰਾਹੀਂ, ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ। ^੬ ਅਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਕਿਰਪਾ ਰਾਹੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਾਂ। ਅਤੇ

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਵੀ ਮਦੀਵੀ ਜੀਵਨ ਧਰਾਧਤ ਰਹ ਸੱਦੀਏ। ਆਤੇ ਇਹ ਮਾਡੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ੯ ਇਹ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਉਖਦੇਸ ਹੈ।

ਆਤੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਿਸਿਚਤ ਰਹ ਲਵੋ ਕਿ ਲੋਕ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮਖਝਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਆਖਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਰਨ ਲਈ ਵਰਤਣ ਵਾਸਤੇ ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਣਗੇ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਹਨ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ ਹਨ।

੧੦ ਉਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ ਜਿਹੜੇ ਮੁਰੱਖਤਾ ਭਰੀ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਰਰਦੇ ਹਨ, ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਆਖਣੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਬੇਰਾਹ ਗੱਲਾਂ ਰਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰਹਾ ਦੇ ਉਖਦੇਸਾਂ ਬਾਰੇ ਲੜਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ਰ ਹਨ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ੧੦ ਜੇਰਰ ਰੋਈ ਵਿਯਾਰਤੀ ਬਟਵਾਰੇ ਰਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਦਿਉ। ਜੇਰਰ ਉਹ ਵਿਯਾਰਤੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੇਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿਉ। ਫੇਰ ਜੇਰਰ ਗਲੇ ਵੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ, ਫੇਰ ਉਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਾ ਰੱਖੋ। ੧੧ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਵਿਯਾਰਤੀ ਭੈੜਾ ਆਤੇ ਖਾਧੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਖਾਧ ਮਾਬਤ ਰਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸੀ ਹੈ।

ਯਾਦ ਰਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ

੧੨ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਯਰਤਿਮਾਮ ਜਾਂ ਤੁਖਿਰੁਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਭੇਜਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਨਿਰੁਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਯੂਰੀ ਰੋਸਿਸ ਰਰਿਓ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਰਦੀਆਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਬਿਤਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ੧੩ ਜਦੋਂ ਸਰਹਾ ਦੇ ਖੜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜੇਨਸ ਆਤੇ ਆਖੁੱਲੋਸ ਮਫਰ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਸਫਰ ਲਈ ਯੂਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿਓ। ਬਿਯਾਲ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਉਨਹਾਂ ਰੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਹੋਵੇ। ੧੪ ਮਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਜੀਵਨ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਉਣਾ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਰਨੀ ਸਿੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਫੇਰ ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਫਲਹੀਣ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

੧੫ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦੇ ਹਨ। ਉਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਭਰਾਮਨਾ ਦਿਉ ਜਿਹੜੇ ਨਿਹਚਾ ਵਿੱਚ ਮਾਨੂੰ ਖਿਯਾਰ ਰਰਦੇ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਉੱਘਰ ਰਿਰਥਾ ਹੋਵੇ।

ਫਿਲੋਸੋਫੀ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀ

¹ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵੈਦੀ ਖੋਲ੍ਹਮ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਭਰਾ
 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ।

ਮਾਡੇ ਖਿਆਲੇ ਮਿੱਤਰ ਅਤੇ ਮਹਿਰਰਮੀ ਫਿਲੋਸੋਫੀ ਨੂੰ।

² ਮਾਡੀ ਭੈਣ ਫਿਲੋਸੋਫੀ ਨੂੰ ਵੀ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਮਹਿਰਰਮੀ
 ਆਰੰਭਿਯੁੱਥਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜੁੜਨ ਵਾਲੀ
 ਰਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਵੀ।

³ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਧਰੁਭੁ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ
 ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਘਰ ਰਿਰਥਾ ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਹੋਵੇ।

ਫਿਲੋਸੋਫੀ ਦਾ ਧਰਮ ਅਤੇ ਵਿਸਵਾਸ

⁴ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਸ਼ਟਿਕਾਵਾਂ ਮਥੇ ਚੇਤੇ ਰਵਦਾ
 ਹਾਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਦਾ ਯੰਨਵਾਦ
 ਰਵਦਾ ਹਾਂ। ⁵ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਧਰਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ
 ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਖਾਧੇ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰੁਭੁ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰ
 ਖਾਧੇ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਵਿਸਵਾਸ
 ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰਵਦਾ ਹਾਂ। ⁶ ਮੈਂ ਪੁਸ਼ਟਿਕਾਵਾਂ
 ਰਵਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਿਸਵਾਸ ਤੁਸੀਂ ਮਾਂਝਾ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਖਾਧੇ ਸਮਝਣ ਦੇ
 ਖੋਗ ਬਣਾਏ ਜੋ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ⁷ ਮੇਰੇ
 ਭਰਾ, ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਖਿਆਲ ਦਰਮਾਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
 ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਆਨੰਦਿਤ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੜਾ
 ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਓਨਿਸਿਮੁਸ ਨੂੰ ਭਰਾ ਸਮਝੋ

⁸ ਇੱਕ ਗੱਲ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ
 ਹੈ, ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਨਿਡਰ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ
 ਰਹਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ। ⁹ ਧਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦੇਸ਼
 ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਰਹਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਖਿਆਲ ਦੇ
 ਰਾਹਣ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਖੋਲ੍ਹਮ ਹਾਂ ਮੈਂ ਗੁਣ ਖੁੱਛਾ ਹੋ ਗਿਆ
 ਹਾਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਵੈਦੀ ਹਾਂ। ¹⁰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਇਹ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਓਨਿਸਿਮੁਸ ਲਈ ਖੁੱਛ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ
 ਮੈਂ ਵੈਦ ਵਿੱਚ ਸਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।

¹¹ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬੇਰਾਹ ਸੀ। ਧਰ ਗੁਣ
 ਉਹ ਦੋਹਾਂ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਘੇਗੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

¹² ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ
 ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ¹³ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਓਨਾ ਚਿਰ
 ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਜਿੰਨਾ
 ਚਿਰ ਤੱਕ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਲਈ ਵੈਦ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ

ਜਗ੍ਹਾ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ¹⁴ ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਧਰਿਲਾਂ ਖੁੱਛੇ ਬਗੈਰ ਮੈਂ ਵੈਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਨਾ
 ਚਾਹੁੰਦਾ। ਤਾਂ ਫੇਰ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਭਲਾਈ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ
 ਰਹੋਗੇ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਚਾਹੁੰਦੇ
 ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਹਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ
 ਰੀਤਾ।

¹⁵ ਬੇੜੇ ਧਰਮਾਂ ਲਈ ਓਨਿਸਿਮੁਸ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਵੱਖ
 ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ
 ਵਾਖਰਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਚੰਗੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਵਾਖਰ ਆ
 ਸੱਕੇ, ¹⁶ ਅੱਗੋਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਾਮ ਹੋਰੇ ਨਹੀਂ, ਧਰ ਇੱਕ ਖਿਆਲ
 ਭਰਾ ਵਾਂਗ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਦਾਮ ਨਾਲੋਂ ਰਿਧੇਰੇ ਵੱਧ ਹੈ। ਮੈਂ
 ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਿਆਲ ਰਵਦਾ ਹਾਂ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਤੋਂ
 ਵੀ ਵੱਧੇਰੇ ਖਿਆਲ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਨੋਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ
 ਵਿਠਾਰਦੀ ਵਾਂਗ ਅਤੇ ਧਰੁਭੁ ਵਿੱਚ ਭਰਾ ਹੋਣ ਵਰੇ ਖਿਆਲ
 ਰਹੋਗੇ।

¹⁷ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਿੱਤਰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਤਾਂ
 ਓਨਿਸਿਮੁਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣਾ ਲਵੋ। ਉਸਦਾ ਸਵਾਗਤ
 ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੋ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸਾਂ ਮੇਰਾ ਸਵਾਗਤ ਰਹਨਾ
 ਸੀ। ¹⁸ ਜੇ ਓਨਿਸਿਮੁਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਰੀਤਾ ਹੈ
 ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਰੁਝ ਦੋਣਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਇਸ ਖਾਧੇ ਮੈਨੂੰ
 ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸਮਝੋ। ¹⁹ ਮੈਂ ਖੋਲ੍ਹਮ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਆਪਣੇ
 ਗੱਥੀ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਓਨਿਸਿਮੁਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਰੁਝ
 ਦੋਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ, ਆਦਾ ਰਹਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਖਾਧੇ ਰੁਝ
 ਨਹੀਂ ਆਖਾਂਗਾ ਜੋ ਰੁਝ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਲਈ ਮੇਰੇ
 ਦੋਣਦਾਰ ਹੋ। ²⁰ ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰੁਭੁ
 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰੁਝ ਰਹਨ ਲਈ ਰਹਿਦਾ ਹਾਂ। ²¹ ਇਹ
 ਚਿਠੀ ਮੈਂ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਹੋਇਆ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ
 ਉਹ ਰਹੋਗੇ ਜੋ ਮੈਂ ਮੰਗਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ
 ਮੰਗ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਰਹੋਗੇ।

²² ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੇਰੇ ਠਹਿਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਮਰਾ ਵੀ
 ਤਿਆਰ ਰੱਖਣਾ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ
 ਪੁਸ਼ਟਿਕਾਵਾਂ ਮੰਨ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਲੇ ਆ ਸੱਕਾਂਗਾ।

ਆਖਰੀ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ

²³ ਇਥਫਰਾਮ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਵੈਦੀ
 ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦਾ ਹੈ।
²⁴ ਮਰੁਸਮ, ਅਰਿਸਤਰੱਖੁਸ, ਦੋਮਾਸ ਅਤੇ ਲੂਰਾ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੇਖ ਰਹਦੇ
 ਹਨ।

²⁵ ਮਾਡੇ ਧਰੁਭੁ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਰਿਰਥਾ ਤੁਹਾਡੇ
 ਆਤਮਾ ਦੇ ਅੰਗ ਮੰਗ ਹੋਵੇ।

ਇਬਰਾਹੀਮਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਤਰੀ

ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਬੋਲਿਆ

^੧ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ^੨ ਆਪਣੇ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਫੇਰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਮਾਜੀ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਮਾਜਿਆ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ। ^੩ ਖੁੱਤਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੁਭਾ ਦੀ ਸੰਪੂਰਣ ਨਕਲ ਹੈ। ਖੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਸਰਤੀ ਸਾਲੀ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਂ ਯੁੱਧ ਦੇ ਮੌਜੇ ਹੱਥ ਬੈਠ ਗਿਆ। ^੪ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਰਿਮੋ ਵੀ ਦੂਤ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮਹਾਨ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਉਹ ਦੂਤ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਰਿੰਨਾ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹਾਨ ਬਣ ਗਿਆ।

^੫ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਮੋ ਵੀ ਦੂਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਆਖੀਆਂ:

“ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈਂ;

ਅੱਜ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਧਿਤਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹਾਂ।” ਜਬੂਰ ੨:੭

ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਰਿਮੋ ਦੂਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ,

“ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਧਿਤਾ ਹੋਵਾਂਗਾ,

ਆਪਣੇ ਉਹ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਬਣੇਗਾ।” ੨ ਸਮੁਏਲ ੧:੧੪

^੬ ਆਪਣੇ ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਧਿਲਾਂ ਜਨਮੇ ^{*} ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਆਦਰ ਲਿਆਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ,

“ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦੂਤ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨ।”

ਬਿਵਸਥਾ ੩੨:੬੩

^੭ ਦੂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ,

“ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਵਾਂ ਵਰਗਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਵਰਗਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।” ਜਬੂਰ ੧੦੪:੪

^੮ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਰੇ ਇਹ ਆਖਿਆ:

“ਹੇ ਯਰਮੇਸੁਰ, ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਲਈ ਮਲਾਮਤ ਰਹੇਗਾ,

ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ ਉੱਪਰ ਮੇਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਾਲੀ ਗੁਰਮਤ ਕਰੇਗਾ।

^੯ ਤੂੰ ਉਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਮੇਰੀ ਹੈ ਆਪਣੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕੀਤੀ ਜੋ ਗਲਤ ਹੈ।

ਇਸੇ ਲਈ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ, ਤੇਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ,

ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਮਾਥੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਆਨੰਦ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

ਜਬੂਰ ੬੫:੬-੭

^{੧੦} ਯਰਮੇਸੁਰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਦਾ ਹੈ,

“ਹੇ ਯਰਬੂ, ਮੁੱਢ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਜਿਆ

ਆਪਣੇ ਤੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਨੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਮਾਜਿਆ।

^{੧੧} ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਲੇਖ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਯਰ ਤੂੰ ਰਹੇਗਾ।

ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰੱਖੜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਯੁਰਾਣੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

^{੧੨} ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਟ ਵਾਂਗ ਤਹਿ ਲਾਵੇਗਾ।

ਆਪਣੇ ਉਹ ਰੱਖੜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਯਰ ਤੂੰ ਰਦੇ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਪਣੇ ਤੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਰਦੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।” ਜਬੂਰ

੧੦੨:੨੫-੨੭

^{੧੩} ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਰਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਿਮੋ ਵੀ ਦੂਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ:

“ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੇਰੇ ਮੌਜੇ ਧਾਮੇ ਬੈਠ ਜਦੋਂ

ਤੁਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਕਰ ਦੇਵਾਂ।” ਜਬੂਰ ੧੧੦:੧

^{੧੪} ਮਾਰੇ ਦੂਤ, ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਗੁਣ ਆਪਣੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਮੁਰਤੀ ਧਰਮ ਰਦੇ ਹਨ।

ਮਾਰੀ ਮੁਰਤੀ ਮਰਗਾ ਨਾਲੋਂ ਮਹਾਨ ਹੈ

^੧ ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਾਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਮੱਥ ਦੇ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਾ ਹੋ ਜਾਈਏ। ^੨ ਜਿਹੜੇ ਉਧਦੇਸ਼ (ਮਰਗਾ) ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੱਥ ਮਾਥਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੋਕ ਉਸ ਉਧਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਗਏ ਆਪਣੇ ਉਸ ਉਧਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਵੇਗੀਆਂ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੁੱਕਵੀਂ ਸਜ਼ਾ ਧਰਮਾਧਤ ਕੀਤੀ। ^੩ ਜਿਹੜੀ ਮੁਰਤੀ ਮਾਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਵਤੀਤ ਕਰੀਏ ਕਿ ਇਸ ਮੁਰਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਜ਼ਾ ਧਰਮਾਧਤ ਲਈ ਬੰਧਿਤ ਹਾਂ। ਇਹ ਧਰਮੁ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਰਤੀ ਬਾਰੇ ਮਥ ਤੋਂ ਧਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ। ਆਪਣੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ, ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ

* ੧:੬ ਧਿਲਾਂ ਜਨਮੇ (ਧਿਲੋਟਾ) ਇਸ ਸਥਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਥ ਤੋਂ ਧਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਮਥ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੀ।

† ੧:੧੩ “ਉਦੋਂ ਤੱਕ ... ਕਰ ਦੇਵਾਂ” ਆਖਰੀ ਤੇਰੇ ਤੇ, “ਜਦ ਤੱਕ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਧੈਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੌਕੀ ਨਾ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂ।”

ਮਥੂਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁਰਤੀ ਸੱਚੀ ਹੈ। ੪ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸਦਾ ਮਥੂਤ ਰਵਿਸਮਿਆਂ, ਮਗਨ ਨਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਰਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਚੰਭਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸਦਾ ਮਥੂਤ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖੜਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਦਾਤਾਂ ਆਪਣੀ ਰਜ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਮਮੀਗ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਰਗਾ ਬਣ ਗਿਆ

੪ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਪਰ ਗੁਰੂਮਤ ਵਰਨ ਲਈ ਦੂਤਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ ਜਿਸ ਥਾਵੇ ਅਸੀਂ ਗੱਲਾਂ ਵਰਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ੬ ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,

“ਯਰਮੇਸੂਰ, ਤੂੰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਿਉਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ?

ਤੂੰ ਰਿਉਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵਰਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਉਹ ਇੰਨਾ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ?

੭ ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ ਮਖੌਂ ਲਈ, ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਨੀਵਾਂ ਵਰ ਦਿੱਤਾ।

ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਇੱਜਤ ਤਾਜ ਵਾਂਗ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

੮ ਤੂੰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰ ਦਿੱਤਾ।” ਜਬੂਰ

੨:੪-੬

ਜੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮਭ ਰੁਝ ਉਸ ਦੇ ਰਾਬੂ ਹੇਠਾਂ ਵਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਵੇਈ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਬਚੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਸਦੀ ਗੁਰੂਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਰ ਅਸੀਂ ਗਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਉੱਪਰ ਗੁਰੂਮਤ ਵਰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ੬ ਬੋਝੇ ਖਲਾਂ ਲਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੂਤਾਂ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਰ ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਤਾਜ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਰਿਣੇ ਹੋਣ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਰਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲੇ ਅਤੇ ਕਾਲਵਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਕਰਿਯਾ ਦੇ ਕਾਰਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਮਹਿਮਾ।

੧੦ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਾਜੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮੂਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸਦੀ ਮਹਿਮਾ ਲਈ ਸਥਿਰ ਹਨ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਹਿਮਾ ਸਾਂਝੀ ਵਰਨ ਲਈ ਵਈ ਖੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਹ ਵਰਨਾ ਲੋਚਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਧੂਰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਤੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੋ ਰਸਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਧੂਰਨ ਮੁਰਤੀਦਾਤਾ ਬਣਾਇਆ।

੧੧ ਉਹ ਇੱਕ ਜਿਹੜਾ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖੜਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਖੜਿੱਤਰ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇੱਕੋ ਹੀ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਆਖਦਿਆਂ ਵੇਈ ਵੇਈ ਮਹਿਮੂਸ ਨਹੀਂ ਵਰਦਾ। ੧੨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ,

“ਹੇ ਯਰਮੇਸੂਰ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਥਾਵੇ ਦੱਸਾਂਗਾ।

ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾਂਗਾ।”

ਜਬੂਰ ੨੨:੨੨

੧੩ ਉਹ ਵੀ ਆਖਦਾ ਹੈ,

“ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਭਰੋਸਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਾਂਗਾ।”

ਅਸਾਯਾਗ ੨:੧੭

ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,

“ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

ਅਸਾਯਾਗ ੨:੧੮

੧੪ ਉਹ ਬੱਚੇ ਭੋਤਿਕ ਸਰੀਰਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸੇ ਅਨੁਭਵ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਿਆ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਵੀ ਲੰਘਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਰਦੇ ਉਸਦਾ ਵਿਨਾਸ ਵਰ ਸੱਚੇ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਰਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਸੈਤਾਨ ਹੈ। ੧੫ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਤੀ ਵਰ ਸੱਚੇ। ਉਹ ਮੌਤ ਦੇ ਭੈ ਕਾਰਣ ਜਿੰਦਗੀ ਭਰ ਲਈ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਰਗੇ ਸਨ। ੧੬ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ, ਦੀ ਮਗਟਿਆ ਜਿਸ ਵਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਮਗਟਿਆ ਵਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਅਥਰਾਗਮ ਦੀ ਆਲਾਦ ਹਨ। ੧੭ ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਬਣਨ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਵਰਗਾ ਬਣਨਾ ਪੈਣਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮਿਹਰਬਾਨ ਅਤੇ ਵਫਾਦਾਰ ਹੈ। ਤਾਂ ਫੇਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਮੱਚੇ। ੧੮ ਅਤੇ ਗੁਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਮਗਟਿਆ ਵਰ ਸੱਚੇ ਹੈ ਜੋ ਭਰਮਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਲਈ ਮਗਟਿਆ ਵਰ ਸੱਚੇ ਦੇ ਖੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਤਮੀਹਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਜਰਿਆ ਅਤੇ ਭਰਮਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਸਾ ਨਾਲੋਂ ਵਡੇਰਾ ਹੈ

੩ ੧ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਥਾਵੇ ਮੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਖੱਲਿਆ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਡੇ ਵਿਸਵਾਸ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖੜਿੱਤਰ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ। ੨ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਖੱਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਬਣਾਇਆ। ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਸਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਵਫਾਦਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਹੀ ਸਭ ਰੁਝ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖੁਰੇ ਅਰ ਵਿੱਚ ਵਰਨਾ ਹੈ। ੩ ਜਦੋਂ ਵੇਈ ਵਿਯਕਤੀ ਅਰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਰ ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਦੀ ਅਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਇੱਜਤ ਵਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਥਾਵੇ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਜਤ ਮੁਸਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੪ ਹਰ ਅਰ ਰਿਮੇ ਵੁਆਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਯਰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਰੁਝ ਬਣਾਇਆ। ੫ ਮੁਸਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਅਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਕ

ਵਰਗਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਬਾਰੇ ਰਿਹਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਖ ਮੱਰਦਾ ਮੀ।^੬ ਧਰ ਖ਼ਿਸੂ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰ ਉੱਤੇ ਸਾਮਨ ਰਰ ਰਹੇ ਖੁੱਤਰ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਆਮੀਂ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਘਰ ਹਾਂ। ਜੇ ਆਮੀਂ ਦਿਰੁੜ ਹਾਂ ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਆਮ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹੀਏ ਜੇ ਇੰਨੀ ਮਹਾਨ ਹੈ, ਫੇਰ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਘਰ ਹਾਂ।

ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਨੁਯਾਈ ਬਣੇ
ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

^੭ ਇਹ ਘਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਬਨ ਵਾਂਗ ਹੈ:

“ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਆੱਜ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਦੇ ਹੋ,

^੮ ਤਾਂ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿੰਦੀ ਨਾ ਬਣੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੀ।

ਉਹੀ ਸਮਾਂ ਮੀ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਪਰੱਖਿਆ।

^੯ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਆਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜੋ ਮੈਂ ਰੀਤੀਆਂ ਮਨ।

ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਸਬਰ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਿਆ।

^{੧੦} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਸਾਂ।

ਮੈਂ ਆਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਚਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਗਲਤ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਸਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ।

^{੧੧} ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਗੁੱਸੇ ਸਾਂ ਤੇ ਮੈਂਗ ਖਾਦੇ ਇਰਾਹਾਰ ਰੀਤਾ: ਉਹ ਲੋਰ ਰਦੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਆਰਾਮਗਾਹ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।” ਜਬੂਰ ੯੫:੭-੧੧

^{੧੨} ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ, ਰਿਸੇ ਰੇਲ ਵੀ ਦੁਸਟ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਿਹੜਾ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ ਆਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਨੁਸਰਣ ਰਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਖਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ।^{੧੩} ਧਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਰਹੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਕਿ “ਆੱਜ ਦਿਨ” ਗਲੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜੇ ਰੋਈ ਵੀ ਖੱਬਰ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ ਆਤੇ ਨਾ ਖਾਧ ਦੁਆਰਾ ਮੁਰਖ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

^{੧੪} ਆਮੀਂ ਸਾਰੇ ਮਮੀਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਾਂ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਆਮੀਂ ਉਸੇ ਨਿਹਚਾ ਤੇ ਆਤੇ ਤੀਰ ਚੱਲੀਏ ਜਿਹੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਰੇਲ ਹੈ।^{੧੫} ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਜੇ ਤੁਮੀਂ ਆੱਜ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਉਸ ਆਤੀਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿੰਦੀ ਨਾ ਬਣੇ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਮੀ।” ਜਬੂਰ ੯੫:੭-੮

^{੧੬} ਉਹ ਲੋਰ ਰੋਣ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਮਨ? ਇਹ ਉਹ ਸਮੂਹ ਲੋਰ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਮੁਸਾ ਰਾਹੀਂ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਏ ਗਏ ਮੀ।

^{੧੭} ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਰਿਸ ਨਾਲ ਨਰਾਜ਼ ਮੀ? ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਨਰਾਜ਼ ਮੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਧ ਰੀਤਾ। ਉਹ ਲੋਰ ਆਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਆਏ ਗਏ।

^{੧੮} ਆਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰੇਲ ਰੀਤਾ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਰਦੀ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਰਣਗੇ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਰਰ ਰਿਹਾ ਮੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਮੁਰਖ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ।^{੧੯} ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਵੇਸ਼ ਰਰਨ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਿਸਵਾਸ ਰਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮੀ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ।

^{੨੦} ਸਾਡੇ ਰੇਲ ਗਲੇ ਵੀ ਉਹ ਵਾਯਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਮੀ ਉਹ ਵਾਯਦਾ ਰੀਤਾ ਮੀ ਕਿ ਆਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਸਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪਰਵੇਸ਼ ਰਰ ਮੱਰੀਏ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਉਸ ਵਾਯਦੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਾ ਰਹੇ।^{੨੧} ਮੁਰਤੀ ਦਾ ਆਰਗ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਧਰ ਜਿਹੜੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਸੁਣੇ ਉਸਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਧਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਨਾਲ ਪਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ।^{੨੨} ਆਮੀਂ ਲੋਰ, ਜਿਹੜੇ ਨਿਹਚਾ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਪਰਵੇਸ਼ ਰਰਨ ਆਤੇ ਰੱਬੀ ਵਿਸਰਾਮ ਰਰਨ ਦੇ ਖੋਗ ਹਾਂ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ,

“ਰਹੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਮੈਂਗ ਖਾਧੀ:

ਉਹ ਰਦੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵਿਸਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਰਨਗੇ।” ਜਬੂਰ ੯੫:੧੧

ਗਲਾਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਾਰਜ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਮੀ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਜੀ ਮੀ, ਉਸ ਨੇ ਇੰਝ ਆਖਿਆ।^{੨੩} ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਬਾਰੇ ਇਹ ਬੋਲਿਆ ਮੀ: “ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸਾਰਜ ਯੂਰਨ ਰਰ ਦਿੱਤੇ ਆਤੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਆਰਾਮ ਰੀਤਾ।”^{੨੪} ਆਤੇ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਲੋਰ ਰਦੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵਿਸਰਾਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੜਨਗੇ।”

^{੨੫} ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਰੁੜ ਲੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਸਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪਰਵੇਸ਼ ਰਰਨਗੇ। ਧਰ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਰਤੀ ਦੇ ਆਰਗ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਪਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਪਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਗਿਆਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਨ।^{੨੬} ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖਾਮ ਦਿਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ਇਸ ਨੂੰ “ਆੱਜ ਦਾ ਦਿਨ” ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸ ਦਿਨ ਬਾਰੇ

^{੧੧੪:੪} ਗਵਾਲਾ: ਉਤਪਤ ੨:੨

ਲੰਬੇ ਮਥੇ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਦਾਉਦ ਰਾਹੀਂ ਗੱਲ ਰੀਤੀ। ਖੋਬੀ ਦੇ
ਇਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਹੈ:

“ਯੱਜ ਜੇਰੁ ਤੁਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਯਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣੇ,
ਤਾਂ ਯਤੀਤ ਦੀ ਤਰੁਹਾਂ ਜਿੱਦੀ ਨਾ ਬਣੇ।” ਜਬੂਰ

੧੫:੭-੮

੯ ਯਹੂਦੀਆਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਵੀ ਯਹੇਸੁਆ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਾਇਦੇ
ਯਹੂਦੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਿਸਰਾਮ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮੀ
ਰੀਤੀ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵਿਸਰਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਿਨ “ਯੱਜ ਦੇ ਦਿਨ”
ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਹੈ। ੧੦ ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ
ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸਰਾਮ ਦਾ ਸੱਤਵਾਂ ਦਿਨ ਗਲੇ ਵੀ ਯਹੂਦੀਆਂ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ੧੧ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਰਾਜ ਮੁਰਾ ਲੈਣ ਤੋਂ
ਬਾਦ ਵਿਸਰਾਮ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵਿਯਰਤੀ ਜਿਹੜਾ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਰਦਾ ਅਤੇ ਰੱਬੀ ਵਿਸਰਾਮ ਯਹੂਦੀਆਂ ਹੈ, ਉਹ
ਵਿਯਰਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਤਰੁਹਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਰਾਜ
ਮੁਰਾ ਲਿਆ ਹੈ। ੧੨ ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦੀਆਂ ਉਸ ਵਿਸਰਾਮ ਵਿੱਚ
ਵਰਤਨ ਲਈ ਸਖਤ ਰੋਸਿਸ ਰੀਏ। ਮਾਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਫੰਗ
ਵਿੱਚ ਰੋਸਿਸ ਰਹੀ ਚਾਹੀ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਦੀ ਵੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ ਦਾ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ
ਵਿਸਰਾਮ ਨਾ ਗੁਆ ਲਵੇ, ਜੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਮਨ।

੧੩ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਮਜੀਵ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਰਰ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਵਚਨ ਤੇਜ ਤੋਂ ਤੇਜ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤਲਵਾਰ
ਨਾਲੋਂ ਤਿੱਖਾ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਮਾਡੇ ਅੰਦਰ ਡੁੱਬਿਆਂ
ਰੱਦਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਰੂਹ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਜੁੜਦੇ
ਹਨ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਮਾਡੇ ਜੇੜਾਂ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ
ਅੰਦਰ ਵੀ ਮਾਰ ਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਮੋਚਾਂ
ਅਤੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਹੈ। ੧੪ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਝੁੜ
ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡੁੱਬਿਆ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸੱਦਦਾ। ਉਹ ਸਭ
ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਦੇਖ ਸੱਦਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਚੀਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਮਤੇ
ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਮਾਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਜੀਵਨ ਫੰਗ ਦਾ
ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਯਹੂਦੀਆਂ।

ਯਿਸੂ ਮਾਡੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ
ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਰਦਾ ਹੈ

੧੫ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਇੱਕ ਮਗਾਇਤਾ ਮਰਦਾ ਜਾਜਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਗਿਆ ਹੈ।
ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਿਸੂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦੀਆਂ
ਵਿਸਵਾਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਹੜਾ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਹੈ, ਦਿਹੜਾ ਰਹਿਣਾ
ਜਾਹੀ ਰੱਬੀਏ। ੧੬ ਯਿਸੂ, ਜਿਹੜਾ ਮਰਦਾ ਜਾਜਰ ਮਾਡੇ
ਰੋਲ ਹੈ, ਮਾਡੀਆਂ ਰਮਚੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਮਝਣ ਦੇ ਮਮਰੱਥ
ਹੈ। ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਯਰਤੀ ਤੇ ਜਿਉਂਦਿਆ ਉਹ ਮਾਡੀ ਤਰੁਹਾਂ
ਗਰੇ ਫੰਗ ਨਾਲ ਯਰਤਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਯਰ ਉਸ ਨੇ
ਰਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਰੀਤਾ ਮੀ। ੧੭ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਾਡੇ ਮਰਦਾ

ਜਾਜਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿਰਥਾ ਦੇ ਸਿੰਘਾਮਣ ਦੇ ਮਾਗਮਤੇ
ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹਾਂ। ਉੱਥੇ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮਾਨੂੰ
ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਮਦਦ ਰਹਨ ਲਈ ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਦਯਾ ਹੋਵੇਗੀ।

੧੮ ਯਹੂਦੀਆਂ ਮਰਦਾ ਜਾਜਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
ਮਗਾਇਤਾ ਰਹਨ ਦਾ ਰੱਬ ਸੰਘਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ
ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਰਦਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ
ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਤੋਹਫੇ ਅਤੇ ਰੁਰਬਾਨੀਆਂ ਯਰਥ
ਰਹਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ੧੯ ਮਰਦਾ ਜਾਜਰ ਮਮੂਹ
ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਖੁਦ ਰਮਚੇਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ
ਨਾਲ ਰੋਲ ਹੋ ਸੱਦਦਾ ਹੈ ਜੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਗੀ
ਰਾਹ ਤੋਂ ਭਟਕਾਏ ਗਏ ਹਨ। ੨੦ ਮਰਦਾ ਜਾਜਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
ਯਹੂਦੀਆਂ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਮਰਦਾ ਜਾਜਰ
ਖੁਦ ਰਮਚੇਰੀਆਂ ਰੱਥਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਦੇ
ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੀ ਬਲੀਆਂ ਭੇਟ ਰਹਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

੨੧ ਮਰਦਾ ਜਾਜਰ ਦੀ ਤਰੁਹਾਂ ਨਿਯੁਰਤ ਹੋਣਾ ਇੱਕ
ਮਤਿਰਾਹ ਹੈ। ਯਰ ਰੋਦੀ ਵੀ ਵਿਯਰਤੀ ਇਸ ਰਾਜ ਲਈ
ਖੁਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਰਦਦਾ। ਉਸ ਵਿਯਰਤੀ
ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ, ਗਾਠ ਵਾਂਗ, ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ। ੨੨ ਮਮੀਹ ਨਾਲ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮਰਦਾ
ਜਾਜਰ ਬਣਨ ਦਾ ਮੋਰਵ ਗਮਿਲ ਰਹਨ ਦੀ ਚੋਣ ਖੁਦ ਨਹੀਂ
ਰੀਤੀ। ਮਗੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ
ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ,

“ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈਂ;

ਯੱਜ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਧਿਤਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹਾਂ।” ਜਬੂਰ ੨:੭

੨੩ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ
ਯਹੂਦੀਆਂ ਹੈ,

“ਤੂੰ ਮਦਾ ਲਈ ਮਲਰਿਮਿਦਰ *
ਵਰਗਾ ਜਾਜਰ ਹੋਵੇਗਾ।” ਜਬੂਰ ੧੧੦:੪

੨੪ ਜਦੋਂ ਮਮੀਹ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ ਉਸ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ
ਯਹੂਦੀਆਂ ਯਰਥਾਨਾ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਮਗਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਰੀਤੀ।
ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸੱਦਦਾ ਮੀ
ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਚੀਰਾਂ ਅਤੇ ਹੰਝੂਆਂ
ਰਾਹੀਂ ਯਰਥਾਨਾ ਰੀਤੀ। ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੀਆਂ
ਯਰਥਾਨਾ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਨਿਮਰ ਮੀ
ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਉਹ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ
ਰਜਾ ਮੀ। ੨੫ ਯਿਸੂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ। ਯਰ ਯਿਸੂ
ਨੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲੇ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁੱਖਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਗੁਚਰਿਆ,
ਉਸ ਨੇ ਤਾਬੇਦਾਰੀ ਸਿੱਖੀ। ੨੬ ਵੇਰ ਯਿਸੂ ਸੰਘੰਠ ਮੀ। ਉਹ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਾਹਣ ਬਣਿਆ, ਜਿਹੜੇ ਮਦੀਵੀ
ਮੁਰਤੀ ਯਰਥਾਨਾ ਰਹਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ੨੭ ਅਤੇ
ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਮਰਦਾ ਜਾਜਰ ਬਣਾਇਆ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਲਰਿਮਿਦਰ ਮੀ।

*੪:੬ ਮਲਰਿਮਿਦਰ ਇੱਕ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਜਿਹੜਾ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਮਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ। ਦੇਖੋ ਉਤਪਤ ੧੪:੧੭-੨੪

ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਿਤਾਵਨੀ

੧੧ ਜ਼ਾਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਖਰ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਖੱਸਤ ਰਹਨਾ ਬਹੁਤ ਯੋਥਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਣ ਦੇ ਟਿਫ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋ।^{੧੨} ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਨਾ ਸਮਾਂ ਮਿਲ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਣ ਤੱਕ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਬਣ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਖਰ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ, ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਖਾਠ ਖੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਯਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਲੇ ਵੀ ਉਧਦੇਸ਼ ਦੀ ਦੁੱਧ ਵਾਂਗ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਗਲੇ ਠੇਸ ਆਗਰ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋ।^{੧੩} ਰੋਈ ਵੀ ਜਿਹੜਾ ਦੁੱਧ ਦੇ ਆਮਰੇ ਜਿਉਂਦਾ, ਇੱਕ ਸਿਸੂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਯਕਤੀ ਸਹੀ ਉਧਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।^{੧੪} ਖਰ ਠੇਸ ਆਗਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸਿਸੂਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਆਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਖਰੋਢ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਆਤੇ ਬੁਰੇ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਰਹਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

੬ ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਅਸੀਹ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੇ ਖਾਠ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਵਾਖਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਅਸੀਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਖਗਿਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।^੨ ਉਸ ਮਥੇ, ਮਾਨੂੰ ਬਖਤਿਸਮਥੇ ਬਾਰੇ, ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਦੇ ਖਾਮ ਵਿਖਾਢੇ ਬਾਰੇ, ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਵਾਲੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ, ਆਤੇ ਸਦੀਵੀ ਨਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਖਰ ਗੁਣ, ਮਾਨੂੰ ਆਗਾਹਾਂ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਖਰਖੜਾ ਦੇ ਉਧਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਵੱਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^੩ ਆਤੇ ਜੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਇਹ ਕਰਾਂਗੇ।

੬੬ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਅਸੀਹ ਦਾ ਖਾਰਗ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਫੇਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਵਾ ਸੱਕਦੇ ਹੋ? ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦਾ ਖਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਤੋਂ ਦਾਤ ਖਰਾਖਤ ਕੀਤੀ ਆਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਸੰਮਲਿਤ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀਆਂ ਆਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਮਗਨ ਸਕਤੀ ਵੀ ਦੇਖੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਸਨ। ਖਰ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਿਸੂ ਦਾ ਖਾਰਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਾਉਣਾ ਆਤੇ ਅਸੀਹ ਕੋਲ ਵਾਖਮ ਆਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸੀਹ ਦਾ ਖਾਰਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ

ਮਨੀਬ ਉੱਤੇ ਠੇਕ ਰਹੇ ਹਨ ਆਤੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਮਾਗਮਣੇ ਉਸ ਲਈ ਸਰਮ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ।

੨ ਉਹ ਲੋਕ ਉਸ ਖਰਤੀ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਬਹੁਤ ਵਰੱਖਾ ਖਰਾਖਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਉਸ ਖਰਤੀ ਤੇ ਬੀਜ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਆਨਾਜ ਖਾ ਸੱਕੇ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਜਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਤੇ ਵਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਖਰਤੀ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੁਆਰਾ ਅਸੀਮਮਈ ਹੈ।^੯ ਖਰ ਜੇ ਉਹ ਖਰਤੀ ਖਾਗ-ਖੱਤੇ ਤੇ ਕੋਢੇ ਉਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਖਰਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਖਤਰਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਉੱਥਰ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਫਿਟਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਤੇ ਉਸ ਖਰਤੀ ਨੂੰ ਆੱਗ ਰਾਹੀਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

੯ ਖਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਖਰ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਮੇ ਵੱਧੇਰੇ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਮਾਨੂੰ ਖਰੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੁਕਤੀ ਬਾਰੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋਗੇ।^{੧੦} ਖਰਮੇਸੂਰ ਨਿਆਈਂ ਹੈ। ਖਰਮੇਸੂਰ ਉਸ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਗਇਤਾ ਉਸ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਖਿਆਰ ਖਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਗਇਤਾ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।^{੧੧} ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਉਹੀ ਮੁਸਕਿਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਉਹ ਮਗਨ ਕੀਜ ਖਰਾਖਤ ਕਰੋਗੇ ਜਿਸਦੀ ਤੁਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ।^{੧੨} ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਲਸੀ ਬਣੋ। ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗੇ ਬਣੋ ਜਿਹੜੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਵਾਲਾ ਕੀਤੀਆਂ ਕੀਜਾਂ ਖਰਾਖਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਆਤੇ ਸਬਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਵਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖਰਾਖਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

੧੩ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਬਰਾਹਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਥੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲੋਂ ਵਡੇਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਮੈਂਗ ਖਾਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਹੀ ਨਾਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਹੀ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।^{੧੪} ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੈਨੂੰ ਅਸੀਸਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਉਲਾਸਾਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।"^{੧੫} ਆਬਰਾਹਮ ਨੇ ਸਬਰ ਨਾਲ ਇਸਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਆਬਰਾਹਮ ਨੇ ਉਹ ਖਰਾਖਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

੧੬ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਮੈਂਗ ਖਾਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਮਗਨ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੈਂਗ ਇਸ ਤਬ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਸੱਚ ਹੈ ਆਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਲਈ ਵੀ ਆਂਤ ਹੈ।^{੧੭} ਖਰਮੇਸੂਰ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਵਾਇਦਾ ਸੱਚਾ ਹੈ। ਖਰਮੇਸੂਰ

੧੬:੧੪ ਹਵਾਲਾ: ਉਤਖਤ ੨੨:੧੭

ਇਹ ਮਥੂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਥਮਤਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਮਥੰਮਟਾ ਨਾਲ ਮਮਝ ਲੈਣ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਵਾਪਰੇਗਾ, ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਇੰਨੇ ਮੌਜਬੂਤ ਖਾਰੇ ਮਾਥੂਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।^{੧੫} ਇਹ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਗੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੁਝ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਦੀ ਵੀ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇਗਾ।

ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਭੱਜ ਪਏ ਹਾਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦਿਲਮਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਗੱਲਾਂ ਮਾਨੂੰ ਦਿਲਮਾ ਅਤੇ ਤਾਰਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਉਸ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀਏ ਜਿਹੜੀ ਮਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।^{੧੬} ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਉਮੀਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਲੰਗਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਮਥੂਤ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਆਤਮਾ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਥਾਂ ਮਦਰਗੀ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।^{੧੭} ਜਿਸਮੁ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਥੇ ਪਰਵੇਸ਼ ਯਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਸਮੁ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਵਾਂਗ ਇੰਨੇ ਸਰਦਾਰ ਜਾਨਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਾਨਰ ਮਨਰਿਮਿਦਰ

^੧ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਮਲੇਮ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਜਾਨਰ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਬਰਾਹਾਮ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਦਿਨ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਅਸੀਮ ਦਿੱਤੀ।^੨ ਅਤੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਦਾ ਸਮਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਦੇ ਨਾਂ ਮਲੇਮ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਦੋ ਅਰਥ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਦਾ ਅਰਥ “ਰੰਗਿਆਈ ਦਾ ਰਾਜਾ,” ਅਤੇ, “ਮਲੇਮ ਦਾ ਰਾਜਾ,” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ “ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਰਾਜਾ”^੩ “ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੌਣ ਸਨ ਜਾਂ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਆਇਆ ਸੀ।”^੪ ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਦੋਂ ਯੈਂਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਮਰਿਆ। ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਵਰਗਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਦਾ ਇੰਨੇ ਜਾਨਰ ਬਣਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

^੫ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਸੱਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਸੀ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਇੰਨੇ ਮਹਾਨ ਪਿਤਾ ਨੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤੀ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਦਾ ਸਮਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।^੬ ਹੁਣ ਨੇਮ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਲੋਕੀ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਜਾਨਰ ਬਣਦੇ

ਹਨ, ਲੋਕਾਂ ਥਾਮੋਂ ਸਮਵੰਧ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਾਨਰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਥਾਮੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਜਾਨਰ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ।^੬ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਲੋਕੀ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਕੋਲੋਂ ਸਮਵੰਧ ਗਮਿਲ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ – ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸਦੇ ਕੋਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਸਨ – ਅਸੀਮ ਦਿੱਤੀ।^੭ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਅਕਤੀ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਸੀਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

^੮ ਇਹ ਜਾਨਰ ਸਮਵੰਧ ਪ੍ਰਥਮਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਹਨ ਜਿਉਂਦੇ ਅਤੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਮਨਰਿਮਿਦਰ, ਜਿਸਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਤੋਂ ਸਮਵੰਧ ਪ੍ਰਥਮਤਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਖੋਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਦੀਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ।^੯ ਇਹ ਲੋਕੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ ਥਾਮੋਂ ਸਮਵੰਧ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਖ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਨੂੰ ਸਮਵੰਧ ਦਿੱਤਾ, ਲੋਕੀ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਵੰਧ ਦਿੱਤਾ।^{੧੦} ਲੋਕੀ ਤਾਂ ਗਲੇ ਧੈਂਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਲੋਕੀ ਗਲੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਸਹੀਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀ।

^{੧੧} ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕੀ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਨਰ-ਵਰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਰ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਰਾਂ ਦੀ ਉਸ ਬਿਵਸਥਾ ਰਾਹੀਂ ਆਤਮਰ ਤੌਰ ਤੇ ਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਨਰ ਦੀ ਆਮਦ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਹੈ ਉਸ ਜਾਨਰ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਗਾਨੂਨ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇ।^{੧੨} ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇੰਨੇ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਨਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰ੍ਹਾ ਵੀ ਬਦਲੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।^{੧੩} ਅਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮਸੀਹ ਖਾਰੇ ਆਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਇੰਨੇ ਵੱਖਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਸੀ। ਉਸ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਇੰਨੇ ਜਾਨਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।^{੧੪} ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਥੰਮਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਪੁਰਖੂ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਸਾ ਇਸ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਨਰਾਂ ਖਾਰੇ ਕਦੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ।

ਜਿਸਮੁ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਵਰਗਾ ਇੰਨੇ ਜਾਨਰ ਹੈ

^{੧੫} ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸਾਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੰਨੇ ਹੋਰ ਜਾਨਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਵਰਗਾ ਹੈ।^{੧੬} ਉਹ ਨਾ ਹੀ ਸਰ੍ਹਾ ਦੁਆਰਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਇਨਸਾਨੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਕਾਰਣ, ਜਾਨਰ ਬਣਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਸ ਸਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਨਰ ਬਣਿਆ ਜਿਹੜੀ ਸਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ

*੭:੩ “ਕੋਈ ਨਹੀਂ ... ਆਇਆ ਸੀ” ਅੱਖਰੀ ਤੌਰ ਤੇ, “ਮਨਰਿਮਿਦਰ ਮਾਂ ਪਿਉ ਖਾਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਜੱਗ ਤੋਂ ਖਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।”

ਜੈ। ^{੧੭} ਉਮ ਬਾਰੇ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: “ਤੂੰ ਮਲਰਿਸਿਦਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਮਦੀਵੀ ਜਾਜਰ ਹੈ।” ^੦

^{੧੮} ਯੁਗਣਾ ਨੇਮ (ਸਰਗ) ਗੁਣ ਅੰਤ ਤੇ ਆਣ ਯੁੱਜਿਆ ਜੈ ਰਿਉ ਰਿ ਇਹ ਰਮਜ਼ੇਰ ਤੇ ਵਿਅਰਥ ਮੀ। ^{੧੯} ਭੂਮਾ ਦੀ ਸਰਗ ਰਿਮੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਧੁਰਣ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਮੱਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਣ ਮਾਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਉਮੀਦ ਯਰਦਾਨ ਰੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਮ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਅਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਰ ਜੇ ਮੱਰਦੇ ਗਾਂ।

^{੨੦} ਇਹ ਮਹੱਤਵਯੁਰਣ ਹੈ ਰਿ ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਬਣਾਇਆ, ਉਮ ਨੇ ਇੱਕ ਮੱਧ ਖਾਧੀ। ਜਦੋਂ ਦੂਸਰੇ ਜਾਜਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਰੋਟੀ ਮੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ^{੨੧} ਯਰ ਯਿਸੂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੱਧ ਆਨਮਾਰ ਜਾਜਰ ਬਣਿਆ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,

“ਯਰਭੂ ਨੇ ਇੱਕ ਮੱਧ ਖਾਧੀ ਹੈ,

ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗਾ:

‘ਤੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਜਰ ਹੈ।’” ਜਬੂਰ ੧:੦:੪

^{੨੨} ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਰਿ ਯਿਸੂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਰਗਰ ਦੀ ਜਾਮਨੀ (ਜਮਾਨਤ) ਹੈ।

^{੨੩} ਅਤੇ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੋਰਨਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਟੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਜਰ ਬਣਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿ ਮੱਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਨੇਰਾਂ ਜਾਜਰ ਸਨ। ^{੨੪} ਯਰ ਯਿਸੂ ਸਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਰਦੇ ਵੀ ਜਾਜਰ ਗੋਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਗਟੇਗਾ। ^{੨੫} ਇਸ ਲਈ ਮਮੀਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਤੀ ਦੇ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਮ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮਮੀਗ ਮਦੀਵ ਰਾਲ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਰਰ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਉਹ ਸਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਤਤਯਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

^{੨੬} ਇਸ ਲਈ ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਹ ਯਵਿੱਤਰ ਹੈ ਉਮ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਯਾਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਸੁੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਯਾਥੀਆਂ ਤੋਂ ਯਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਸਵਰਗ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ^{੨੭} ਉਹ ਗੋਰਨਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੋਰਨਾਂ ਸਾਰੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਬਲੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਯਾਥਾਂ ਖਾਤਰ ਬਲੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਯਾਥਾਂ ਲਈ। ਯਰ ਮਮੀਗ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਰਰਨ ਦੀ ਰੋਟੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਮੀਗ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਮਿਆਂ ਲਈ ਰੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਬਲੀ ਦਿੱਤੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੁਥਾਨ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ^{੨੮} ਸਰਗ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਮਜ਼ੇਰੀਆਂ ਲੋਰਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇੱਕ ਮੱਧ ਖਾਧੀ, ਜਿਹੜੀ ਸਰਗ ਤੋਂ ਬਾਦ ਆਈ। ਇਸ ਵਾਇਦੇ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਬਣਾਇਆ। ਉਹ ਯੁੱਤਰ ਸਦਾ ਲਈ ਮੰਧੁਰਣ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਸਾਡਾ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ

^੧ ਜੇ ਤੁਝ ਅਮੀਂ ਆਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਮ ਵਿੱਚ ਨੁਰਤਾ ਇਹੋ ਹੈ; ਸਾਡੇ ਰੇਲ ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਗੁਣ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਯਾਮੇ ਬੈਠਾ ਹੈ। ^੨ ਉਹ ਅੰਤ ਯਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਤੇ ਸੇਵਾ ਰਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਮਲੀ ਉਯਾਮਨਾ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਰਿ ਰਿਮੇ ਇਨਸਾਨ ਨੇ।

^੩ ਹਰ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਦੇ ਜਿੱਮੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬਲੀ ਅਤੇ ਤੇਗਫੇ ਅਰਥਨ ਰਰਨ ਦਾ ਰਾਰਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਉੱਚ ਜਾਜਰ ਨੇ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਤੁਝ ਅਰਥਨ ਰਰਨਾ ਸੀ। ^੪ ਜੇ ਸਾਡਾ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਗੁਣ ਯਰਤੀ ਉੱਧਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਮ ਨੇ ਜਾਜਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗੋਣਾ। ਅਜਿਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਰਿਉਰਿ ਇੱਥੇ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਜਰ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਸਰਗ ਆਨਮਾਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਤੇਗਫੇ ਭੋਟ ਰਦੇ ਗਨ। ^੫ ਜਿਹੜਾ ਰਾਰਜ ਇਹ ਜਾਜਰ ਰਦੇ ਗਨ ਉਹ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਸਵਰਗੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਨਰਲ ਤੇ ਯਰਭਾਵਾਂ ਮਾਤਰ ਗਨ। ਇਹੀ ਰਾਰਣ ਹੈ ਰਿ ਜਦੋਂ ਭੂਮਾ ਯਵਿੱਤਰ ਖੋਮਾ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। “ਤੈਨੂੰ ਸਭ ਤੁਝ ਯਿਆਨ ਨਾਲ ਉਮੇ ਨਮੂਨੇ ਤੇ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਯਰਭਵ ਉੱਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਸੀ।” ^੬ ਯਰ ਜਿਹੜਾ ਰਾਰਜ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੱਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਮੱਧੇ ਗੋਣੇ ਰਾਰਜ ਨਾਲੋਂ ਰਿਤੇ ਵਡੇਰਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਉਹ ਰਗਰ, ਜੇ ਯਿਸੂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਲਿਆਇਆ ਯੁਗਣੇ, ਰਗਰ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਰਿਤੇ ਵਡੇਰਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਨਵਾਂ ਰਗਰ ਬਿਹਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਉੱਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

^੭ ਜੇ ਯਹਿਲੇ ਰਗਰ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਗਲਤੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਰਗਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਂਦੀ। ^੮ ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਝ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ,

“ਵਰਤ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਗਰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।

^੯ ਇਹ ਉਮ ਰਗਰ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ।

ਇਹ ਰਗਰ ਉਹ ਸੀ ਜੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਫੜੇ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਰੀਤਾ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਰਗਰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਜਾਗੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ

ਅਤੇ ਯਰਭੂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਰਿ ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਆਪਣੀ ਯਿੱਠ ਭੁਯਾ ਲਈ।

¹⁰ ਇਹ ਨਵਾਂ ਰਸਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਇਜ਼ਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਇਹ ਨਵਾਂ ਰਸਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਵਾਂਗਾ ਯਰੁਭੂ ਆਖਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨੇਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿਆਂਗਾ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨੇਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਉੱਪਰ ਲਿਖ ਦਿਆਂਗਾ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ।

¹¹ ਫੇਰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਜਾਂ ਹੋਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ।

ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਮਹਾਨ ਲੋਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣ ਜਾਣਗੇ।

¹² ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰੀਤੀਆਂ ਬਚੀਆਂ ਖੁਯਾਫ਼ ਰਹ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਾਂਗਾ।”

ਕਿਰਮਿਯਾਹ 31:31-34

¹³ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰਸਮ ਆਖਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਹਿਲੇ ਰਸਮ ਨੂੰ ਖੁਰਾਣਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਖੁਰਾਣੀ ਅਤੇ ਬੇਰਾਹ ਹੈ ਉਹ ਆਲੇਪ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਖੁਰਾਣੇ ਰਸਮ ਵਿੱਚ ਨਿਗਹ

¹ ਯਹਿਲੇ ਰਸਮ ਵਿੱਚ, ਉੱਥੇ ਉਪਾਮਨਾ ਵਾਸਤੇ ਅਸੂਲ **੯** ਅਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਉਪਾਮਨਾ ਮਥਾਨ ਮੀ। ² ਇਹ ਮਥਾਨ ਇੱਕ ਉੱਥੁ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੀ। ਉੱਥੁ ਵਿੱਚਲੇ ਆਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਮੀ। ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਥਾਦਾਨ ਅਤੇ ਮੇਜ਼ ਮੀ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਖਾਸ ਹੋਈ ਮੀ। ³ ਦੂਸਰੇ ਧਰਦੇ ਖਿੱਛੇ ਇੱਕ ਰਮਰਾ ਮੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਭ ਤੋਂ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਮੀ। ⁴ ਮਭ ਤੋਂ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਨਿਹਰੀ ਵੇਦੀ ਮੀ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਯੁਧ ਯੁਧਾਈ ਜਾਂਦੀ ਮੀ। ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਨੇਮ ਦਾ ਸੰਦੂਰ ਵੀ ਮੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੁਰਾਣਾ ਰਸਮ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਸੰਦੂਰ ਸੇਨੇ ਨਾਲ ਮਝਿਯਾ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਸੰਦੂਰ ਵਿੱਚ, ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਸੁਨਿਹਰੀ ਮਰਤਬਾਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨ ਮੀ ਅਤੇ ਗਾਨੂਨ ਦੀ ਮੋਟੀ, ਉਹ ਮੋਟੀ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਯਹਿਲਾਂ ਘੱਤੇ ਉੱਥੋਂ ਹੋਣੇ ਮਨ। ਬਰਮੇ ਵਿੱਚ ਚਥਦੇ ਯੱਬਰ ਵੀ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਖੁਰਾਣੇ ਰਸਮ ਦੇ ਦਮ ਆਦੇਸ ਉਰਰੇ ਹੋਣੇ ਮਨ। ⁵ ਬਰਮੇ ਉੱਪਰ ਦੋ ਕਰੂਬੀ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਮਨ ਜੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਬਰਮੇ ਦੇ ਮਿਹਰ-ਮਥਾਨ ਦੇ ਉੱਪਰ ਮਨ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਅਮੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਮਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸੱਕਦੇ।

^੬ ਉੱਥੁ ਵਿੱਚਲੀ ਮਾਰੀ ਮਥਾਗਰੀ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਬਿਯਾਨ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਜਾਜਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੀ ਉਪਾਮਨਾ ਲਈ ਯਹਿਲੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਮਨ। ^੭ ਯਰ ਦੂਸਰੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਮਿਰਫ਼ ਮਰਦਾਹ ਜਾਜਰ ਹੀ ਜਾ ਸੱਕਦਾ ਮੀ। ਅਤੇ ਮਰਦਾਹ ਜਾਜਰ ਉਮ ਦੂਸਰੇ ਰਮਰੇ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਮਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਜਾਂਦਾ ਮੀ। ਅਤੇ ਮਰਦਾਹ ਜਾਜਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਗੂ ਲਿਯਾਏ ਬਿਨਾ ਦਾਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਮੀ ਹੋ ਸੱਕਦਾ। ਜਾਜਰ ਉਹ ਲਗੂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਅਰਪਨ ਕਰਦਾ ਮੀ। ਇਹ ਧਾਧ ਉਹ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਰੀਤੇ ਕਿ ਉਹ ਧਾਧ ਕਰ ਰਹੇ ਮਨ।

^੮ ਯਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਮਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਰਮਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਅੱਤ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਦਾ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਖੁਲ੍ਹਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜੇ ਯਹਿਲਾ ਰਮਰਾ ਸਥਿਰ ਮੀ।

^੯ ਇਹ ਮਾਡੇ ਲਈ ਅੱਜ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਡੇ ਲਈ ਸਯੱਸਟ ਹੈ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭੋਟ ਰੀਤੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਅਤੇ ਬਲੀਆਂ ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਯੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਫ਼ ਨਾ ਕਰ ਸੱਕੇ, ਜਿਹੜਾ ਉਪਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬਲੀਆਂ ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਮੰਧੁਰਣ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸੱਕਦੀਆਂ ਮਨ। ¹⁰ ਇਹ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਅਤੇ ਬਲੀਆਂ, ਖਾਣ ਅਤੇ ਖੀਣ ਵਾਲੇ ਧਰਾਰੱਥਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸੇਸ ਮਫ਼ਾਈਆਂ, ਨਾਲ ਹੀ ਮੰਬੰਧਿਤ ਮਨ। ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕੇਵਲ ਮਹੀਰ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਅਸੂਲ ਮਨ, ਯਰ ਦਿਲ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਮਨ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਅਨੁਮਾਮਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਗਰ੍ਹੇਗਣ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਵਾਂ ਆਦੇਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।

ਨਵੇਂ ਰਸਮ ਦੇ ਆਧੀਨ ਅਨੁਮਰਣ ਕਰੋ

¹¹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਹੀਰ ਮਰਦਾਹ ਜਾਜਰ ਵਾਂਗ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮਰਦਾਹ ਜਾਜਰ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੁਣ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਹਨ। ਯਰ ਮਹੀਰ ਕਿਸੇ ਉੱਥੁ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਸਰੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਮੇਵਾ ਰੀਤੀ। ਮਹੀਰ ਉਸ ਉੱਥੁ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਮਥਾਨ ਤੇ ਮੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਯਾਦਾ ਮੰਧੁਰਣ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਮਥਾਨ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ¹² ਮਹੀਰ ਮਭ ਤੋਂ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਇਆ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਅੰਤ ਮਥੇ ਤੀਰ ਕਾਫ਼ੀ ਮੀ। ਮਹੀਰ ਮਭ ਤੋਂ ਯਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਵਦੇ ਲਗੂ ਨਾਲ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਬੱਰਕਿਆਂ ਤੇ ਜਾਂ ਵਹਿਜ਼ਰਿਆਂ ਦਾ ਲਗੂ ਨੈ ਕੇ ਨਹੀਂ। ਮਹੀਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਵਾਰ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਅਮਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਿਆਇਆ।

¹³ ਬੱਰਕੀਆਂ ਅਤੇ ਬਲਦਾਂ ਦਾ ਲਗੂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਦੀ ਗਾਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਛਿੜ੍ਹੀ ਗਈ ਮੀ ਜੋ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਨ ਅਤੇ ਉਪਾਮਨਾ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦੇ ਮਨ। ਉਸ ਲਗੂ ਅਤੇ ਉਸ ਗਾਧ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਯਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਯਰ ਮਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹੀਰਾਂ ਨੂੰ। ¹⁴ ਇਸ ਲਈ

ਜਦਮ ਹੀ ਮਮੀਹ ਦਾ ਲਗੂ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਰਹ ਮੌਰਦਾ ਹੈ। ਮਮੀਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਮਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਧੁਰਣ ਬਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਰਪਿਤ ਰੀਤਾ। ਉਸ ਦਾ ਲਗੂ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮਾਂ ਤੋਂ ਖਾਰ ਰਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸ ਦਾ ਖੂਨ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਮੁੱਢ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਮੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਮਨਾ ਰਹ ਮੌਰੀਏ।

¹⁴ ਇਸ ਲਈ ਮਮੀਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਹਾਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਮੀਹ ਇਹ ਨਵਾਂ ਰਹਾਰ ਇਸ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਹਨ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਮਲ ਰਹ ਮੌਰਣ ਜਿਸਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵਾਇਦਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਮੇਸਾ ਲਈ ਗਮਲ ਰਹ ਮੌਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਸ ਲਈ ਖਰਾਧਤ ਰਹ ਮੌਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮਮੀਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਧਾਂ ਦਾ ਬੁਗਤਾਨ ਰਹਨ ਲਈ ਮਰਿਆ ਜੋ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਖਹਿਲੇ ਰਹਾਰ ਦੇ ਆਧੀਨ ਰੀਤੇ ਮਨ। ਮਮੀਹ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਧਾਂ ਤੋਂ ਮੁਰਤ ਰਹਾਉਣ ਲਈ ਮਰਿਆ।

¹⁵ ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਵਿਯਰਤੀ ਮਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਵਮੀਯਤ ਛੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਮਾਬਤ ਰਹਨੀ ਖੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਮੀਯਤ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਮਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ¹⁶ ਜਿਸ ਵਿਯਰਤੀ ਨੇ ਵਮੀਯਤ ਲਿਖੀ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਉਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਉਸ ਵਮੀਯਤ ਦਾ ਰੋਈ ਆਰਥ ਨਹੀਂ। ਵਮੀਯਤ ਨੂੰ ਰੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਇਮਤਮਾਲ ਰੀਤਾ ਜਾ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਯਰਤੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

¹⁷ ਖਹਿਲਾ ਰਹਾਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ਨੇਮ ਨੂੰ ਅਮਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ ਲਗੂ ਭੋਟ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਮੀ। ¹⁸ ਖਹਿਲਾਂ, ਮੁਸਾ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਰਹਾ ਦਾ ਹਰ ਇੱਕ ਹੁਰਮ ਵੱਸਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਵੱਡਿਆਂ ਆਤੇ ਬੱਚਰੀਆਂ ਦਾ ਲਗੂ ਲਿਆ ਆਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਮਿਸ਼ਰਤ ਰੀਤਾ, ਫੇਰ ਨਾਲ ਉੱਨ ਆਤੇ ਇੱਕ ਚੂਫੇ ਦੇ ਖੈਦੇ ਦੀ ਟਹਿਣੀ ਨਾਲ, ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਲਗੂ ਨਾਲ ਮਿਸ਼ਰਤ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਮਰਹਾ ਦੀ ਖੁਸਤਰ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਦੀ ਛਿੜਰਿਆ। ¹⁹ ਫੇਰ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਉਹ ਲਗੂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਰਹਾਰ ਨੂੰ ਮਰੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਰਹਾਰ ਨੂੰ ਜਿਸਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਲਣ ਰਹਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।” ²⁰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਖਵਿੱਤਰ ਤੇਬੂ ਉੱਧਰ ਲਗੂ ਦਾ ਛਿੱਟਾ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਨੇ ਖੁਜਾ ਦੀ ਹਰ ਮਮਗਰੀ ਉੱਧਰ ਖੂਨ ਦਾ ਛਿੱਟਾ ਦਿੱਤਾ। ²¹ ਮਰਹਾ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਰਰੀਬਨ ਮਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਗੂ ਰਾਹੀਂ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਖਾਧਾਂ ਨੂੰ ਲਗੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾ ਮੌਰਦਾ।

ਮਮੀਹ ਦਾ ਬਲਿਦਾਨ ਖਾਧਾਂ ਨੂੰ ਦੁਰ ਰਦਾ

²² ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਮਲੀ ਮਵਰਗੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਨਰਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁੱਢ ਬਣਾਉਣਾ ਜਰੂਰੀ ਮੀ। ਖਰ ਮਵਰਗ ਦੀਆਂ ਅਮਲੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਾਮਤੇ ਬਹੁਤ ਬਿਹਤਰ ਬਲੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਨ। ²³ ਮਮੀਹ ਮਭ ਤੋਂ ਖਵਿੱਤਰ ਮਬਾਨ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਖਰ ਮਮੀਹ ਉਸ ਆੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਮਬਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਉਹ ਆੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਮਬਾਨ ਮੱਚੇ ਆੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਅਮਬਾਨ ਦੀ ਨਰਲ ਹੈ। ਮਮੀਹ ਮਵਰਗ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਮਮੀਹ ਗੁਣ ਉੱਥੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਡੀ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਹੈ।

²⁴ ਮਰਦਾਰ ਜਾਜਰ ਮਭ ਤੋਂ ਖਵਿੱਤਰ ਮਬਾਨ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਰਪਣ ਰਹਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਗੂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਖਰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਲਗੂ ਆਰਪਣ ਨਹੀਂ ਰਦਾ ਜਿਹਾ ਕਿ ਮਮੀਹ ਨੇ ਰੀਤਾ ਮੀ। ਮਮੀਹ ਮਵਰਗ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਖਰ ਉਸ ਉੱਚ-ਜਾਜਰ ਵਾਂਗ ਜਿਹੜਾ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਲਗੂ ਆਰਪਣ ਰਦਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆਰਪਣ ਰਹਨ ਲਈ ਨਹੀਂ। ²⁵ ਜੋ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਭੋਟ ਰਹਨਾ ਖੈਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਮਾਜਨਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਣ ਤੱਕ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣੇ ਖੈਂਦੇ ਮੀ। ਖਰ ਮਮੀਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੇਵਲ ਇੱਕੇ ਹੀ ਵਾਰੀ ਭੋਟ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਆਤੇ ਉਹ “ਇੱਕੇ ਵਾਰੀ” ਮਾਰੇ ਮਮਿਆਂ ਲਈ ਰਾਫੀ ਹੈ। ਮਮੀਹ ਉਦੋਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਆੱਤ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਰ ਮੀ। ਮਮੀਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰੇ ਖਾਧਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲੈਣ ਲਈ ਆਇਆ।

²⁶ ਹਰ ਵਿਯਰਤੀ ਨੇ ਇੱਕ ਹੀ ਵਾਰ ਮਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਵਿਯਰਤੀ ਮਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਖਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ²⁷ ਇਸ ਲਈ ਮਮੀਹ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਲੈ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੀ ਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਲੀ ਵਾਂਗ ਭੋਟ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਮਮੀਹ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਫੇਰ ਖਰਗਟੇਗਾ ਖਰ ਖਾਧ ਦੀ ਖਾਤਰ ਨਹੀਂ। ਮਮੀਹ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਉਸਦੀ ਤਾੱਖ ਨਾਲ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਮੀਹ ਦਾ ਬਲਿਦਾਨ ਮਾਨੂੰ ਮੰਧੁਰਣ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ

¹ ਮਰਹਾ ਮਾਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬੁੰਦਲੀ ਜਿਹੀ ਤਮਵੀਰ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਰਹਾਂ ਅਮਲੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਧੁਰਣ ਤਮਵੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਰਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਮਾਲ ਉਹੀ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਆਖਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਮਨਾ ਰਹਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹੀ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਖਰ ਮਰਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਮੰਧੁਰਣ

ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਮੱਝਦੀ।^੨ ਜੇ ਕਿਤੇ ਸਰਗਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਬਣਾ ਮੱਝਦੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਲੀਆਂ ਗੁਣ ਤੱਥ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਉਹ ਲੋਰ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਤੋਂ ਗੁਣ ਤੱਥ ਧਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹੁੰਦੇ। ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਣ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਰਸੂਰਵਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰਰਨਾ। ਧਰ ਸਰਗਾ ਇਹ ਰਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੱਝਦੀ।^੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਹਰ ਮਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਦਾ ਚੋਤਾ ਰਰਾਉਦੀਆਂ ਹਨ, ^੪ ਕਿਉਂਕਿ ਬੱਚਰੀਆਂ ਆਤੇ ਵਹਿੜਰੀਆਂ ਦਾ ਲਗੂ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਾ ਰਰ ਮੱਝਦੀਆਂ।

^੫ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਮਮੀਹ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ,

“ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੈਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਆਤੇ ਭੋਟਾਵਾਂ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ

ਸਮੱ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰੀਰ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ ਹੈ।

^੬ ਤੂੰ ਮਾਰੇ ਹੋਏ ਆਤੇ ਮਾੜੇ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਨਾਲ ਧਰਮੰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਆਤੇ ਤੂੰ ਧਾਧ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਨਾਲ ਖੁਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

^੭ ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ।

ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸਰਗਾ ਦੀ ਖੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ

ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਰਜਾ ਨੂੰ ਹੀ ਯੁਰਾ ਰਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ।” ਜਬੂਰ ੪੦:੬-੮

^੯ ਖੋਬੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ, ਮਮੀਹ ਨੇ ਧਹਿਲਾਂ ਆਖਿਆ ਮੀ, “ਤੈਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਵਿਆਂ ਤੇ ਬਲੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਤੂੰ ਹੋਮ ਬਲੀਆਂ ਆਤੇ ਧਾਧ ਦੀਆਂ ਭੋਟਾਵਾਂ ਤੋਂ ਖੁਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।” ਇਹ ਬਲੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਰਗਾ ਦੇ ਆਨੁਸਾਰ ਭੋਟ ਰੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ^{੧੦} ਫੇਰ ਮਮੀਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਗਾਜਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਰਜਾ ਨੂੰ ਹੀ ਯੁਰਾ ਰਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ।” ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਲੀਆਂ ਦੇ ਉਸ ਧਹਿਲੇ ਧਰਬੰਧ ਨੂੰ ਖਤਮ ਰਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਰਾਗ ਸੁਰੂ ਰਰਦਾ ਹੈ। ^{੧੧} ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਨੇ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸਤੋਂ ਰਰਵਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਰਾਰਣ, ਆਮੀਂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਬਲੀ ਦੁਆਰਾ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਾਂ। ਮਮੀਹ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਬਲੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੀ ਮਦਾ ਲਈ ਰਾਫੀ ਹੈ।

^{੧੨} ਹਰ ਰੋਜ਼, ਜਾਜਰ ਖਲੋ ਰੇ ਆਪਣੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੇਵਾ ਆਦਾ ਰਰਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਉਹੀ ਬਲੀਆਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਭੋਟ ਰਰਦੇ ਹਨ। ਧਰ ਉਹ ਬਲੀਆਂ ਰਦੇ ਵੀ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਰਰ ਮੱਝਦੀਆਂ। ^{੧੩} ਧਰ ਮਮੀਹ ਨੇ ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਆਤੇ ਉਹ ਸਰਬ ਮਮੋਂ ਲਈ ਰਾਫੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਮਮੀਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੱਥੇ ਧਾਮੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ^{੧੪} ਆਤੇ ਗੁਣ ਮਮੀਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਦੇ ਆਧਿਕਾਰ ਹੋਰਾਂ ਲਿਯਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ^{੧੫} ਸਿਰਫ

ਇੱਕ ਹੀ ਬਲੀ ਗਾਹੀਂ ਮਮੀਹ ਨੇ ਮਦਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਯੁਰਨ ਰਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਉਹੀ ਲੋਰ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

^{੧੬} ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਵੀ ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਧਹਿਲਾਂ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ:

^{੧੬} “ਇਹੀ ਹੈ ਰਰਾਰ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਰਰਾਂਗਾ, ਧਰਭੂ ਆਖਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨੇਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਦਿਆਂਗਾ।” ਯਿਰਮਿਯਾਹ ੩੧:੩੩

^{੧੭} ਫੇਰ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

“ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਧ ਮਾਫ ਰਰ ਦਿਆਂਗਾ

ਆਤੇ ਉਹ ਮੰਦੇ ਰੇਮ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਰਰਦੇ ਹਨ – ਮੈਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਰਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਚੋਤੇ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ।”

ਯਿਰਮਿਯਾਹ ੩੧:੩੪

^{੧੮} ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਧਾਧ ਮੁਯਾਫ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਧਾਧਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਰੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਓ

^{੧੯} ਆਤੇ ਇਸ ਲਈ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ ਆਮੀਂ ਆੱਤ ਧਵਿੱਤਰ ਸਬਾਨ ਵਿੱਚ ਧਰਵੇਸ ਰਰਨ ਲਈ ਯੂਰੀ ਤਰਗਾਂ ਆਜਾਦ ਹਾਂ। ਆਮੀਂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਲਗੂ ਦੇ ਰਾਰਣ ਇਹ ਬਿਨਾ ਡਰ ਰਰ ਮੱਝਦੇ ਹਾਂ। ^{੨੦} ਆਮੀਂ ਉਸ ਨਵੇਂ ਰਾਗ ਗਾਹੀਂ ਧਰਵੇਸ ਰਰ ਮੱਝਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਮਾੜੇ ਲਈ ਮਮੀਹ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਜੀਵ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਰਾਗ ਧਰਦੇ ਗਾਹੀਂ ਆਗਵਾਈ ਰਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਮੀਹ ਦਾ ਸਰੀਰ ਹੈ। ^{੨੧} ਆਤੇ ਮਾੜੇ ਰੋਲ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਜਾਜਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਰ ਉੱਧਰ ਗੁਰੁਮਤ ਰਰਦਾ ਹੈ। ^{੨੨} ਆਮੀਂ ਦੇਸੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸੁੰਧ ਆਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਾਂ। ਆਤੇ ਮਾੜੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁੰਧ ਧਾਣੀ ਨਾਲ ਧੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੁੰਧ ਦਿਲੀ ਨਾਲ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸਵਾਸ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਓ। ^{੨੩} ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਰਮ ਰੇ ਫੜ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮਾਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਆਤੇ ਮਾਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਉਮੀਦ ਬਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਖੁੰਝਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਾਨੂੰ ਯਰੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਹ ਰਰੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਵਾਇਦਾ ਰੀਤਾ ਹੈ।

ਮਜਬੂਤ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਰੇ

^{੨੪} ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਧਰਮੇ ਦਰਸਾਉਣ ਆਤੇ ਚੰਗੇ ਰੇਮ ਰਰਨ ਲਈ ਉਤਮਾਗਤ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ^{੨੫} ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਮਿਲਣਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕੁਝ ਲੋਰ ਰਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਧਰ ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਉਤਮਾਗਿਤ

ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਰਹੇ ਰਿਉਰਿ ਦਿਗੜਾ *ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਗਾ ਹੈ।

ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਨਾ ਹੋਵੇ

੨੬ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ ਥਾਹੇ ਗਿਆਨ ਪੁਰਾਪੁਰ ਰਹਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵੀ ਪਾਪ ਰਹਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋਗੇ, ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਬਲੀ ਨਹੀਂ ਜੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਸੱਕਦੀ ਹੋਵੇ। ੨੭ ਜੇ ਅਸੀਂ ਪਾਪ ਰਹਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਰੋਈ ਚਾਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਮਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਡਰੀਏ ਅਤੇ ਉਸ ਰਹਿਰੀ ਅੱਗ ਤੋਂ ਡਰੀਏ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਫਨਾਪ ਰਹ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿਹੜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ। ੨੮ ਰੋਈ ਵੀ ਵਿਯਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸਰਗਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇ ਆਪਾ ਤੇ ਰਸੂਰਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਮੁਯਾਫ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ੨੯ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਵਿਯਰਤੀ ਨਾਲ ਰੀ ਮਲੁਰ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਖਿਆਲ ਨਫਰਤ ਪੁਰਗਟ ਰਹਦਾ ਹੈ? ਨਿਮਚਿਤ ਹੀ ਉਸ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਮਜਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਂ, ਉਸ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਮਜਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਲਗੂ ਨਾਲ ਆਦਰ ਦਾ ਵਿਗਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਰਗਰ ਸੁਬੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਲਗੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਮਜਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਰਥਾ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਨਫਰਤ ਦਰਮਾਈ ਹੈ। ੩੦ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮਾਂ ਦੀ ਮਜਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੀਤੇ ਗਲਤ ਰੰਮਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਆਂਗਾ।” ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਪੁਰਬੂ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਹੇਗਾ।” ੩੧ ਇੱਕ ਪਾਠੀ ਲਈ ਜਿਉਂਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵੱਸ ਪੈਣਾ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਪਣੇ ਹੱਸਲੇ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਾ ਗਵਾਓ

੩੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਸੱਚ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਰਸਟਾਂ ਨਾਲ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਰਹਨੀ ਪਈ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਮਜਬੂਤ ਬਣੇ ਰਹੇ। ੩੩ ਰਈ ਵਾਰੀ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਮਾਰਮਣੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਤਾਇਆ। ਅਤੇ ਰਈ ਵਾਰੀ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਦੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਗਰ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ੩੪ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰੀਤੀ ਹੈ ਜੇ ਕੋਲ ਰੀਤੇ ਗਏ ਮਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਝਾ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸੋਂ ਦੂਰ ਖੋਗ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਮਨ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਨੰਦ ਵਿੱਚ ਰਹੋ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਅਨੰਦ ਵਿੱਚ ਰਹੋ ਰਿਉਰਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਰੁਝ ਬਿਹਤਰ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਮਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।

੩੫ ਇਸ ਲਈ ਹੱਸਲਾ ਨਾ ਹਾਰੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪੁਰਸੱਕਾਰ ਪੁਰਾਪੁਰ ਰਹੋਗੇ। ੩੬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਵੱਸ ਹੀ ਮਬਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਉਹੀ ਰਹਨ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਪੁਰ ਰਹੋਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵਾਇਦਾ ਰੀਤਾ ਸੀ।

੩੭ ਕੋੜੇ ਹੀ ਮਥੇ ਵਿੱਚ,

“ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਆਵੇਗਾ।

ਉਹ ਦੋਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।

੩੮ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪਰਮੀ ਹੈ,

ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਸਵਾਸ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ ਪੁਰਾਪੁਰ ਰਹੇਗਾ।

ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਵਿਯਰਤੀ ਡਰ ਨਾਲ ਮੁੜ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਪੁਰਮੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ।” ਹਬੰਬਰ ੨:੩-੪

੩੯ ਪਰ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਖਿੱਛੇ ਮੁੜੇ ਅਤੇ ਗੁਯਾਬ ਗਏ ਹੋਣ। ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਉਹ ਲੋਰ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਨਿਗਚਾ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਚਾਏ ਗਏ ਹਾਂ।

ਨਿਗਚਾ

੧ ਨਿਗਚਾ ਦਾ ਅਰਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਥਾਹੇ ਨਿਮਚਿਤ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਨਿਗਚਾ ਰਹਨੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸੱਕਦੇ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚ ਹਨ। ੨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਰਿਉਰਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਰਾਹ ਤੇ ਨਿਗਚਾ ਰੀਤੀ।

੩ ਨਿਗਚਾ ਇਹ ਮਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਜਿਆ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਮਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸੱਕਦਾ।

੪ ਰਇਨ ਅਤੇ ਗਾਬਲ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਮਨ। ਪਰ ਗਾਬਲ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਸੀ ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਗਚਾ ਸੀ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗਾਬਲ ਦੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੁਰਮੰਨ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗਾਬਲ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਮਨੁੱਖ ਆਖਿਆ ਰਿਉਰਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਗਚਾ ਸੀ।

*੧੦:੨੫ ਦਿਗੜਾ ਮਾਇਦ ਉਹ ਮਮਾਂ ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਦੁਬਾਰਾ ਆਵੇਗਾ।

ਗਾਬਲ ਮਰ ਗਿਆ, ਯਰ ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਗਲੇ ਵੀ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

^੫ਗੁਨੇਰ ਨੂੰ ਇਸ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਉੱਠਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਮਰਿਆ ਖੋਬੀ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਨੇਰ ਨੂੰ ਉੱਠਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਸੱਚੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨ ਰਹੇ ਜਿਉਂਦਿਆਂ। ਬਾਦ ਵਿੱਚ, ਲੋਰ ਗੁਨੇਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸੱਚੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗੁਨੇਰ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਲਈ ਉੱਠਾਇਆ। ਗੁਨੇਰ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਾਪਰਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਿਗਰਾਵਾਨ ਸੀ। ^੬ਨਿਗਰਾ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਕੋਈ ਵਿਯਾਦੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯਰਮੰਨ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਚਦਾ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਦੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾ ਰਹਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਾਸਤਵਿਕ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਦੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਰੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾ ਰਹਨੀ ਖਵੇਗੀ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

^੭ਨੂਹ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗਲੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸੱਚਿਆ ਸੀ। ਯਰ ਨੂਹ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਨਿਗਰਾ ਅਤੇ ਆਦਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਨੂਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਿਮਤੀ ਬਣਾਈ। ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾ ਰਾਹੀਂ ਨੂਹ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਗਲਤ ਸੀ। ਅਤੇ ਨੂਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾ ਰਾਹੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਯਰਮੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

^੮ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਦੂਸਰੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਆਤਮਾ ਰਹੇ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਥਾਨ ਕਿੱਥੇ ਹੈ। ਯਰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਸਫਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾ ਸੀ। ^੯ਅਬਰਾਹਾਮ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ ਜਿਸਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਇੱਕ ਆਤਮੀ ਵਾਸ ਰਿਹਾ ਜਿੱਥੇ ਦਾ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾ ਰਾਹਤ ਕੀਤਾ। ਅਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਗਾਰ ਅਤੇ ਆਰੂਥ ਨਾਲ ਤੋਬੁਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਉਹੀ ਵਾਇਦਾ ਯਰਾਧਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ^{੧੦}ਅਬਰਾਹਾਮ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਵਾਸਤਵਿਕ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨਮੂਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਾਰਿਆ ਸੀ।

^{੧੧}ਅਬਰਾਹਾਮ ਬੱਚਾ ਯਰਾਧਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬਿਰਧ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਹੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾ ਸੀ। ਇਸ

ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੋਲਾਦ ਖੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਸੀ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਹ ਕਰ ਸੱਚਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ^{੧੨}ਇਹ ਆਦਮੀ ਇੰਨਾ ਬਿਰਧ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਰਨ ਵੱਢੇ ਸੀ। ਯਰ ਉਸ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਇੰਨੇ ਲੋਕ ਆਏ, ਜਿੰਨੇ ਕਿ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਅਣਗਿਣਤ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਹੋਣ ਦੇ ਕਣ ਹਨ।

^{੧੩}ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਰਨ ਲੋਕ ਵੱਢੇ ਤੌਰ ਨਿਗਰਾ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਧਾਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਬੁਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਜਨਬੀ ਅਤੇ ਆਤਮੀ ਸਨ। ^{੧੪}ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਰੁਝ ਅਜਿਹਾ ਯਰਵਾਨ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕੇ ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ^{੧੫}ਜੇ ਉਹ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉੱਥੇ ਵਾਧਮ ਜਾਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਸੀ। ^{੧੬}ਯਰ ਉਹ ਲੋਕ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ – ਰਿਮੇ ਸਵਰਗੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅਥਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

^{੧੭-੧੮}ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾ ਨੂੰ ਯਰੱਖਿਆ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਗਾਰ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਗੁਰਮ ਮੰਨਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾ ਸੀ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, “ਇਹ ਇਸਗਾਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਰਾਹੀਂ ਤੇਰੀ ਯੋਲਾਦ ਖੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।” ਯਰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਆਪਣੇ ਇੱਕਲੋਤੇ ਖੁੰਤਰ ਇਸਗਾਰ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਿਗਰਾਵਾਨ ਸੀ। ^{੧੯}ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਲਿਆ ਸੱਚਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਸੀਂ ਆਖ ਸੱਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਤੇਰੀ ਨਾਲ, ਜਦੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇੰਝ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸਗਾਰ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਯਰਾਧਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ।

^{੨੦}ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਆਰੂਥ ਅਤੇ ਟੇਮਾਉ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਅਸੀਮ ਦਿੱਤੀ। ਇਸਗਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾ ਸੀ। ^{੨੧}ਅਤੇ ਆਰੂਥ ਨੇ ਯੂਸੁਫ ਦੇ ਹਰ ਖੁੰਤਰ ਨੂੰ ਅਸੀਮ ਦਿੱਤੀ। ਆਰੂਥ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਰਨ ਹੀ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ

ਦੀ ਉਪਾਮਨਾ ਰਹਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮੋਟੀ ਉੱਤੇ ਝੁਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਖਾਬੂਬ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਸੀ।

^{੨੨} ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਮਰਨ ਵੇਲੇ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀਆਂ ਦੇ ਮਿਸਰ ਛੱਡਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਆਖੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਸੀ।

^{੨੩} ਅਤੇ ਮੁਸਾ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਮੁਸਾ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਛੁਪਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਨ ਸਨ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੁਸਾ ਇੱਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਬੱਚਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਦਮ ਦੀ ਅਵਗਿਆਰ ਰਹਨ ਤੋਂ ਵੀ ਨਾ ਡਰੇ।

^{੨੪} ਜਦੋਂ ਮੁਸਾ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਖਵਾਉਣਾ ਧਰਮ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ। ^{੨੫} ਮੁਸਾ ਨੇ ਧਾਧ ਦੇ ਭੋਗ ਬਿਲਾਮ ਨਾ ਮਾਨਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਭੋਗ ਬਿਲਾਮ ਛੇਤੀ ਮੁੱਕ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁਸਾ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਸੰਗ ਰਮਟ ਝੱਲਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਸੀ। ^{੨੬} ਮੁਸਾ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਜਾਨਿਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਮਮੀਆਂ ਲਈ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਬਿਹਤਰ ਸੀ। ਮੁਸਾ ਉਸ ਇਨਾਮ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।

^{੨੭} ਮੁਸਾ ਨੇ ਮਿਸਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਰ ਇਸ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਸੀ। ਮੁਸਾ ਸਾਜੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦਾ ਸੀ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਇਉਂ ਦਿੱਸੜ੍ਹ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵੇਖ ਸਕੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖੀ ਵੀ ਨਾ ਵੇਖ ਸਕਿਆ। ^{੨੮} ਮੁਸਾ ਨੇ ਧਮਾਕਾ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ ਲਗੂ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਛਿੜਕਿਆ। ਇਹ ਲਗੂ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਛਿੜਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮੌਤ ਦਾ ਦੂਤ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਨਮੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਨਾ ਸਕੇ। ਮੁਸਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਸੀ।

^{੨੯} ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਸਾ ਨੇ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਸਾਰੇ ਲਾਲ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁੱਕੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਲੰਘ ਗਏ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਸੀ। ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਪਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਡੁੱਬ ਖਰੇ।

^{੩੦} ਅਤੇ ਯਹੀਜੇ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਾਹਤ ਛੱਟ ਗਈਆਂ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੀਜੇ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਦੁਆਲੇ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੱਕ ਮਾਰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੰਧਾਂ ਛੱਟ ਗਈਆਂ।

^{੩੧} ਅਤੇ ਵੇਸਵਾ ਸੁਗਥ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਜਾਮੁਸਾਂ ਦਾ ਸੁਲਾਹਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਲਾਹਕਾਰ

ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਰਾਹਤ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਗਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ।

^{੩੨} ਕੀ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਉਦਾਸਗੁਣਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਿਦਾਉਣ, ਬਾਰਕ, ਮਮਸੂਨ, ਖਿਫਤਾ, ਦਾਉਦ, ਮਮੂਦਲ ਅਤੇ ਨਬੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਹੈ। ^{੩੩} ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਹੜ੍ਹਮਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਮਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਧਰਾਧਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਮੇਰਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ^{੩੪} ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਿਯਾਨਕ ਆਗਾਂ ਬੁਝਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਆਪਣੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਰਾਹਤ ਕੀਤਾ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਰਮਚੇਰ ਸਨ ਉਹ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਬਲਵਾਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸਰਕੀਮਾਲੀ ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ ਦੁਸਮਣ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ। ^{੩੫} ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲੇ ਗਏ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਰਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਮੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਰਾਈ ਧਰਾਧਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਜਿਵਾਲ ਕੇ ਬਿਹਤਰ ਜੀਵਨ ਧਰਾਧਤ ਹੋ ਸਕੇ। ^{੩੬} ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ^{੩੭} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੰਭਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਸਾਹੀਂ ਕੱਟ ਕੇ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭੋਝਾਂ ਅਤੇ ਖੰਭਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੁਲਾਂ ਧਾ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਭਟਕਣ ਲੱਗੇ। ਉਹ ਸਰੀਰ, ਮਤਾਏ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਬਦਮਲੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਏ ਸਨ।

^{੩੮} ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਲੋਕ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਟਕਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਗੁਫਾਵਾਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਖੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਰਹੇ।

^{੩੯} ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਏ। ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਉਹ ਧਰਾਧਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

^{੪੦} ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਕੁਝ ਬਿਹਤਰ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਮੇਤ ਮੰਧੂਰਣ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ।

ਮਾਨੂੰ ਖਿਸੂ ਦੀ ਮਿਮਾਲ ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

੧੨ ਸਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਨ ਲੋਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੀ ਫਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਉਹ ਦੋੜ ਲਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ

ਰਹੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਜਿਹੜੀ ਮਾਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੋਵੇ ਦੂਰ ਰਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਖਾਧ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਰ ਸੁੱਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਾਨੂੰ ਆਮਾਨੀ ਨਾਲ ਫੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।^੨ ਮਾਨੂੰ ਮਦਾ ਕਿਸੂ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੂ ਮਾਡੀ ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਆਗੂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਧੁਰਣ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮਲੀਬ ਉੱਤੇ ਮੋਤ ਦਾ ਮਾਹਮਣਾ ਰੀਤਾ। ਧਰ ਕਿਸੂ ਨੇ ਮਲੀਬ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੱਲਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਤੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਉਸ ਗੁਲਾਮ ਲਈ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਮੀ। ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਤਖਤ ਦੇ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਬੈਠਾ ਹੈ।^੩ ਕਿਸੂ ਖਾਧੇ ਮੋਚੇ। ਜਦੋਂ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ ਉਹ ਸਾਬਰ ਮੀ। ਉਸ ਖਾਧੇ ਮੋਚੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਬਰ ਵਾਲੇ ਬਣੋ ਅਤੇ ਰੋਮਿਸ ਰਹਨੇ ਨਾ ਹਟੋ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕ ਖਿਤਾ ਵਾਂਗ ਹੈ

^੪ ਤੁਸੀਂ ਖਾਧ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ, ਧਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਧੇ ਜਾਣ ਦਾ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਬਣੇ।
^੫ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਹੋ, ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਕੂਨ ਧਰੁੱਚਾਣ ਵਾਲੇ ਸਬਦ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕੇ ਹੋ:

“ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ, ਜਦੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਨਾ ਜਾਣੀ।
 ਅਤੇ ਰੋਮਿਸ ਰਹੀ ਛੱਡੀ ਨਾ, ਧਰਭੂ ਤੈਨੂੰ ਸੱਖਦਾ ਹੈ।

^੬ ਧਰਭੂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਹਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਖਿਆਰ ਰਹਦਾ ਹੈ,
 ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਬੂਲਦਾ ਹੈ।” ਰਾਉਤਾਂ 3:11-12

^੭ ਇਸ ਲਈ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇੰਝ ਝੱਲੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਹੋਣ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਰਗਾ ਵਿਗਰ ਰਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੀ ਅਜਿਹੇ ਰੋਈ ਬੱਚੇ ਹਨ ਖਿਉਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤੇ ਗਏ।^੮ ਮਾਧੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਰਦੇ ਵੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਰੀਤੇ ਗਏ, ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋ, ਇਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਤੁਸੀਂ ਨਜਾਇਜ਼ ਬੱਚੇ ਹੋ।^੯ ਗਲਾਂ ਕਿ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਮਾਡੇ ਸਾਠਿਆਂ ਦੇ ਖਿਤਾ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਰੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਡੇ ਲਈ ਆਤਮਿਆਂ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਧਰਾਧਤ ਰਹਨਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਜੋ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਸਰਾਗੇ ਤਾਂ ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਜੀਵਨ ਹੋਵੇਗਾ।¹⁰ ਮਾਡੇ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰਲੇ ਖਿਉਵਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਖੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਰੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਉਸੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ

ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਸਮਝਿਆ। ਧਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਹਨ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਵਾਂਗ ਧਵਿੱਤਰ ਬਣ ਸੱਕੀਏ।¹¹ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਮਾਡੇ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ, ਜਦਕਿ ਇਹ ਦਰਦ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਧਰ ਖਾਦ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਤੁਝ ਸਿੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਸੁਖੂਯਾ ਤੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਜਿਉਣ ਲਈ ਮਾਡੀ ਧਰਾਧਤ ਰਹਦੇ ਹਾਂ।

ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਖਾਧੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ

¹² ਤੁਸੀਂ ਰਮਜ਼ੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਓ।¹³ ਠੀਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੁਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੁਕਤੀ ਧਰਾਧਤ ਰਹ ਸੱਕੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਮਜ਼ੇਰੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਆਚਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੀਆਂ।

¹⁴ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਾਡੀ ਨਾਲ ਸਹਿਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰਹੋ। ਅਤੇ ਖਾਧ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰਹੋ। ਜੋ ਰਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਧਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਰਦੀ ਵੀ ਧਰਭੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖੇਗਾ।¹⁵ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ ਕਿ ਰੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਠਧਾ ਗਮਲ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਰੋਈ ਬੂਟੀ ਵਰਗਾ ਨਾ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਧੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਰਹ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।¹⁶ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਜਿਨਮੀ ਖਾਧ ਨਾ ਰਹੋ। ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ ਕਿ ਰੋਈ ਵੀ ਏਮਾਉ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਖਾਧੇ ਨਹੀਂ ਮੋਚਿਆ। ਏਮਾਉ ਜੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਮਾਧੇ ਰਾਮੇ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮੀ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦਾ ਮੀ। ਧਰ ਏਮਾਉ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਰੁਝ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਡੰਗ ਭੋਜਨ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ।¹⁷ ਖਾਦ ਰਹੋ ਕਿ ਇਹ ਰਹਨ ਤੋਂ ਖਾਦ ਏਮਾਉ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਅਸੀਸ ਲਵੇ। ਏਮਾਉ ਇਹ ਅਸੀਸ ਦਿੰਨੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਮੇ ਖਿਆ। ਧਰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਏਮਾਉ ਦੇ ਰੋਲ ਰੋਈ ਅਜਿਹਾ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਮੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰੀਤੇ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਰਹ ਸੱਕਦਾ।

¹⁸ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਥਾਂ ਤੇ ਆਏ ਹੋ। ਇਹ ਸਥਾਨ ਉਸ ਧਰਾਝ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਇਜ਼ਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਆਏ ਸਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਧਰਾਝ ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਫੁਹ ਸੱਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਅੱਗ ਨਾਲ ਬਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹੋ ਜਿੱਥੇ ਅੰਧਰਾ, ਉਦਾਮੀ ਅਤੇ ਤੁਫਾਨ ਹਨ।¹⁹ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਤੁਹਾਡੀ ਵੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੋਈ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਅਵਾਜ਼ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੁਣੀ ਮੀ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੇਰ ਰਦੀ ਵੀ ਹੋਰ ਅਜਿਹਾ ਸਬਦ ਨਾ ਸੁਣਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਰੀਤੀ।²⁰ ਉਹ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਾ ਰਹ ਸੱਕੇ; “ਜੇ ਰੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼, ਇੱਕ ਜਾਨਵਰ ਵੀ, ਇਸ ਧਰਾਝ ਨੂੰ ਫੁੰਗਦਾ ਹੈ ਇਹ

ਘੋਰਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰੀਆਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।” ੨੨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੇਖੀਆਂ ਇੰਨੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਮਨ ਰਿ ਮੁਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਮੈਂ ਡਰ ਨਾਲ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

੨੨ ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹੋ। ਜਿਸ ਨਵੇਂ ਥਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਏ ਹੋ ਉਹ ਮੀਯੇਨ ਖਰਾਬ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੋ, ਜੋ ਕਿ ਸਵਰਗੀ ਅਤੁਮਲਮ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਗੁਲਾਮ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਆਏ ਹੋ। ੨੩ ਤੁਸੀਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰਿਲਾਂ ਜਨਮੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਆਏ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਮਭੂਗ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਖਾਨਦਾਨ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਤਮਿਆਂ ਵੱਲ ਆਏ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਝੁਰਣ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ੨੪ ਤੁਸੀਂ ਯਿਸੂ ਵੱਲ ਆਏ ਹੋ। ਜੋ ਘਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਛਿੜਕੇ ਹੋਏ ਲਹੂ ਵੱਲ ਆਏ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਮਾਨੂੰ ਗਾਬਲ ਦੇ ਲਹੂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਗੱਲਾਂ ਖਾਧੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।

੨੫ ਮਾਵੰਧਾਨ ਰੋਏ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਬੋਲਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਮੁਣਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਉੱਪਰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਖਰ ਮੱਚੇ। ਗੁਣ ਘਰਮੇਸੁਰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਗੱਲ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੨੬ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਬੋਲਿਆ, ਉਸਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਗਿਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਘਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੇ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, “ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਮੈਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਗਿਲਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਘਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਗਿਲਾ ਦਿਆਂਗਾ।” ੨੭ ਇਹ ਬਚਨ ਕਿ “ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ” ਮਾਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਜਿਹੜੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਉਥੇ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਿਲਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋ ਗਿਲਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ, ਸਦੀਵੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

੨੮ ਮਾਨੂੰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੁਰਗਜ਼ਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਡੇ ਵੱਲ ਨਾ ਗਿਲਣ ਵਾਲੀ ਖਾਦਮਗਤ ਹੈ। ਮਾਨੂੰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਨੂੰ ਸਰਥਾ ਅਤੇ ਡਰ ਨਾਲ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੨੯ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਡਾ ਘਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਆਂਗ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਉਥੇ ਘਰ ਮੱਚਦੀ ਹੈ।

ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਆਰਾਧਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਕਿ ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਕਰੇ

੧ ਤੁਸੀਂ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਭਰਾ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦੇ ਹੋ। ੨ ਘਰਮੇਸੁਰ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ, ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਿਲਾਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਦੂਤਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿੱਚ ਨਾ ਭੁੱਲੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਤੇ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿੱਚ ਹੋਵੋ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾ ਭੁੱਲੋ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਲੰਘਣਾ ਖਾਧੇਗਾ।

੪ ਵਿਆਹ ਦਾ ਮਭੂਗ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖਵਿੱਤਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਧੀ ਖਵਿੱਤਰ ਜਿਹੜੇ ਜਿਨਮੀ ਖਾਧ ਅਤੇ ਖਵਿੱਤਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੫ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਧੈਮੇ ਦੇ ਧਿਆਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੱਖੋ। ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੰਝੁਮਟ ਕਰੋ। ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ,

“ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਾਂਗਾ।” ਬਿਵਸਥਾ ੩:੬
੬ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਕੀਰੀ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ,
“ਘਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰਾ ਮਹਾਇਕ ਹੈ
ਅਤੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਡਰਾਂਗਾ।

ਲੋਕ ਮੇਰਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਮੱਚਦੇ।” ਜਬੂਰ ੧:੬
੭ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੱਚੇ ਦਾ ਘਰਮੇਸੁਰ ਕੀਤਾ। ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਕਿ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਜੀਵੇ ਅਤੇ ਮਰੇ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੋ। ੮ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਵੱਲ, ਅੱਜ ਅਤੇ ਮਦਾ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ੯ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਜੀਬ ਉਧਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਚੱਲੋ ਜਾਓ। ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੁਆਰਾ ਤਾਰਤ ਖਰਮੇਸੁਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਭੋਜਨ ਮੰਝੇਥੀ ਅਸੁਲਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮੋਦਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸੁਲਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮੋਦਨ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਰਪਾ ਨੇ ਵੀ ਨਾਭ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

੧੦ ਮਾਡੇ ਵੱਲ ਇੱਕ ਬਲੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਜਾਜ਼ਰ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇਖਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੧੧ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜ਼ਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਲਹੂ ਅਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਲਹੂ ਨੂੰ ਖਾਧਾਂ ਲਈ ਅਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਘਰਮੇਸੁਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਖੈਮੇ ਤੋਂ ਖਾਧ ਮਾਡੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੧੨ ਇਸੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਖਾਧ ਖਰਮੇਸੁਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ। ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲਹੂ ਰਾਹੀਂ ਖਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮਰਿਆ। ੧੩ ਇਸੇ ਲਈ

ਯਾਓ ਯਾਮੀਂ ਵੀ ਡੇਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਯਿਸੂ ਰੋਲ ਚੱਲੀਏ ।
 ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਸਰਮ ਨੂੰ ਧਰਵਾਨ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ
 ਨੂੰ ਮਮੀਹ ਨੇ ਰੀਤਾ ਮੀ । ¹⁴ ਇੱਥੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਾਡੇ ਰੋਲ
 ਯਜਿਹਾ ਰੇਈ ਸਹਿਰ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਸਦੀਵੀ ਰਹੇਗਾ । ਧਰ
 ਯਾਮੀਂ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹ ਰਹੇ ਗਾਂ ਜੇ ਮਾਨੂੰ ਭਵਿੱਖ
 ਵਿੱਚ ਮਿਲੇਗਾ । ¹⁵ ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਰਾਹੀਂ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ
 ਰਹਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ । ਉਹ ਬਲੀਆਂ ਉਹੀ ਉਸਤਤਿ ਹਨ
 ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ
 ਮਹਿਮਾਮਈ ਰਹਦੇ ਹਨ । ¹⁶ ਯਾਤੇ ਦੁਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਲਾ
 ਯਾਤੇ ਮਾਝ ਰਹਨੀ ਨਾ ਵਿਸਾਰੋ । ਇਹੀ ਉਹ ਬਲੀਆਂ ਹਨ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹਦੀਆਂ ਹਨ ।

¹⁷ ਆਪਣੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨੋ ਯਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਯਾਧੀਨ ਰਹੋ । ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ । ਇਸ
 ਲਈ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡਾ ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨੋ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਯਜਿਹਾ ਰੰਮ ਖੁਸ਼ੀ
 ਨਾਲ ਰਹ ਸੱਰਣ, ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਮ ਨੂੰ
 ਮੁਸਰਿਲ ਬਣਾਰੇ ਤੁਹਾਡਾ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

¹⁸ ਮਾਡੇ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਹਦੇ ਰਹੋ । ਜੋ ਯਾਮੀਂ ਰਹਦੇ
 ਗਾਂ ਯਾਮੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਠੀਕ ਸਮਝਦੇ ਗਾਂ, ਰਿਉਰਿ ਯਾਮੀਂ
 ਹਮੇਸ਼ਾ ਉੱਤਮ ਗੱਲਾਂ ਰਹਨ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਰਹਦੇ ਗਾਂ । ¹⁹ ਯਾਤੇ
 ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰਹਦਾ ਗਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵਾਧਮ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ
 ਜਲਦੀ ਭੇਜੇ । ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਰਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਵੱਧ
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਗਾਂ ।

²⁰⁻²¹ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਹਦਾ ਗਾਂ ਕਿ ਮਾਂਤੀ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਹਰ ਚੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਦੇਵੇ ਜਿਸਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ
 ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਰਜਾ ਯਨੁਸਾਰ ਰੰਮ ਰਹ ਸੱਰੋ । ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੰਤ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ।
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਿਸੂ, ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਯਾਜ਼ੀ ਨੂੰ, ਆਪਣੀ
 ਲਹੂ ਰਾਹੀਂ ਜਿਵਾਲਿਆ । ਉਸ ਦੇ ਲਹੂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਰਹਾਰ
 ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਰੀਤੀ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਸਦੀਵੀ ਰਹੇਗਾ । ਮੈਂ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਹਦਾ ਗਾਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀਆਂ
 ਗੱਲਾਂ ਰਹੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਰਹਦੀਆਂ ਹਨ ।
 ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਹਦਾ ਗਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ
 ਰਾਹੀਂ ਰਹੇਗਾ । ਯਿਸੂ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਹਿਮਾ ਹੋਵੇ । ਯਾਧੀਨ ।

²² ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਯਾਤੇ ਭੈਣੇ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਰਹਦਾ ਗਾਂ ਕਿ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਧੀਆਂ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਸਬਰ ਨਾਲ ਸੁਣੋ । ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਬਨਾਉਣ
 ਲਈ ਯਾਧੀਆਂ ਹਨ । ਯਾਤੇ ਇਹ ਚਿਠੀ ਬਹੁਤ ਲੰਬੀ ਨਹੀਂ
 ਹੈ । ²³ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਗਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਜਾਣ ਲਵੋ ਕਿ
 ਮਾਡਾ ਭਰਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਰੈਦ ਤੋਂ ਮੁਰਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ । ਜੋ ਉਹ
 ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਛੇਤੀ ਯਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਯਾਮੀਂ ਦੋਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ
 ਯਾਵਾਂਗੇ ।

²⁴ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਯਾਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ
 ਨੂੰ ਨਮਸੱਰਾਰ ਯਾਧਿਓ । ਇਤਾਲਿਯਾ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
 ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਮਸੱਰਾਰ ਯਾਧਦੇ ਹਨ ।

²⁵ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਰਯਾ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ।

ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਖੱਤਰੀ

¹ ਇਹ ਖੱਤਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਤੇ ਯਰਭੂ ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਦੇ
 1 ਮੇਵਰ ਯਾਤਰਾ ਵੱਲੋਂ, ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਖਿੱਲਰੇ ਹੋਏ
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਖਿੱਠਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ।

ਵਿਸਵਾਸ ਆਤੇ ਸਿਫਾਣਥ

² ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਤੁਮੀਂ ਰਈ ਤਰਹਾਂ ਦੇ ਰਸਟਾਂ
 ਦਾ ਮਾਗਮਣਾ ਰਹੋਗੇ । ਯਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਵਾਧਰਨ ਤਾਂ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ³ ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ
 ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨੂੰ ਖਰੱਖਣ
 ਲਈ ਵਾਧਰੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਮੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਥਰ
 ਨਾਲ ਸਹਿਨ ਰਨਾ ਸਿੱਖ ਲਵੋਂ । ⁴ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਤੁਮੀਂ ਰਦੇ
 ਹੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਯੂਰਨ ਤੋਰ ਤੇ ਸਥਰ ਦਰਸਾਓ । ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਸਹੀ
 ਆਤੇ ਸੰਯੁਰਣ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ ਆਤੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ
 ਹੈ, ਯਰਾਧਤ ਰਹ ਲਵੋਗੇ ।

⁵ ਯਰ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰਈ ਸਿਫਾਣਥ ਲੋੜਦਾ ਹੈ
 ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਾਮੋਂ ਮੰਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਦਾਰ ਹੈ । ਉਹ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਾਤਾਂ ਦੇਰੇ
 ਯਰਮੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਫਾਣਥ
 ਦੇਵੇਗਾ । ⁶ ਯਰ ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਾਮੋਂ ਮੰਗੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਵਿਸਵਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਯਰਮੇਸੁਰ ਉੱਧਰ ਮੰਰਾ ਨਾ
 ਰਹੇ । ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਰਤੀ ਮੰਰਾ ਰਦਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਮੁੰਦਰ
 ਵਿੱਚਲੀ ਲਹਿਰ ਵਰਗਾ ਹੈ । ਹਵਾ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਧਰ ਹੋਠਾਂ ਰਦਦੀ
 ਹੈ । ਮੰਰਾਨੂ ਵਿਯਰਤੀ ਉਸ ਲਹਿਰ ਵਰਗਾ ਹੈ । ⁷⁻⁸ ਮੰਰਾਨੂ
 ਵਿਯਰਤੀ ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਮੋਚ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਉਹ
 ਆਧਣੀ ਰਿਸੇ ਵੀ ਰਦਦੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਰਹ ਮੱਰਦਾ ।
 ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਮੋਚਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ
 ਯਰਭੂ ਯਾਮੋਂ ਰੁਝ ਯਰਾਧਤ ਰਹੇਗਾ ।

ਯਮਲੀ ਦੋਲਤ

⁹ ਜੇਰ ਰਈ ਸਰਯਾਨੂ ਗਰੀਬ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ
 ਬਾਰੇ ਮਾਨ ਰਨਾ ਦਿਉ । ਕਿਉਂਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ
 ਆਤਮਰ ਤੋਰ ਤੇ ਯਮੀਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ । ¹⁰ ਜੇਰ ਰਈ
 ਸਰਯਾਨੂ ਯਮੀਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖਮੰਡ ਰਨਾ ਦਿਉ ਕਿਉਂਕਿ
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਤਮਰ ਤੋਰ
 ਤੇ ਗਰੀਬ ਹੈ । ਇੰਰ ਯਮੀਰ ਆਦਮੀ ਜੰਗਲੀ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ
 ਆਲੇਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ । ¹¹ ਮੂਰਜ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਤੇ ਯਲ-ਯਲ
 ਗਰਮ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਮੂਰਜ ਦੀ ਗਰਮੀ ਖੈਦੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ
 ਸੁਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ । ਫੁੱਲ ਝੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਫੁੱਲ ਬਹੁਤ ਖੁਬਸੂਰਤ
 ਸੀ ਯਰ ਗੁਣ ਇਹ ਮੁਰਦਾ ਹੈ । ਯਮੀਰ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਵੀ
 ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਉਹ ਆਧਣੇ ਰਾਹੇਬਾਰ ਲਈ
 ਵਿਉਂਤਾ ਹੀ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਯਰਤਾਵਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ

¹² ਜਦੋਂ ਰਿਸ ਵਿਯਰਤੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਯਰਮੀ ਜਾਂਦੀ
 ਹੈ, ਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਮਜਬੂਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ
 ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ
 ਆਧਣਾ ਵਿਸਵਾਸ ਮਾਥਤ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ
 ਯਾਮੋਂ ਸਦੀਧਰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਤਾਜ ਯਰਾਧਤ ਰਹੇਗਾ ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਾਯਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ
 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਮ ਰਦਦੇ ਹਨ । ¹³ ਜਦੋਂ ਰਿਸੇ
 ਵਿਯਰਤੀ ਨੂੰ ਯਰਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ
 ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, “ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੈਨੂੰ ਯਰਤਾਉਂਦਾ ਹੈ ।”
 ਬਦੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਯਰਤਾ ਮੱਰਦੀ । ਆਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ
 ਖੁਦ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਲਚਾਉਂਦਾ । ¹⁴ ਉਹ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਈ ਵਿਯਰਤੀ ਰਾਮਨਾ ਰਦਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਹਨ
 ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਤਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਧਣੀਆਂ
 ਦੁਸਟ ਟਿਛਾਵਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ
 ਵਰਗਲਾਉਣਗੀਆਂ । ¹⁵ ਇਹੀ ਰਾਮਨਾ ਯਾਧ ਯੈਦਾ ਰਦਦੀ
 ਹੈ । ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਯਾਧ ਯੂਰੀ ਤਰਹਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੈਂਤ
 ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ।

¹⁶ ਮੇਰੇ ਖਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਮੁਰਖ
 ਨਾ ਬਣੋ । ¹⁷ ਹਰ ਚੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ।
 ਆਤੇ ਹਰ ਸੰਯੁਰਣ ਦਾਤ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ । ਇਹ
 ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਖਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ
 ਜਿਸਨੇ ਯਾਰਾਮ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਸਮੂਹ ਰੋਸਨੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ
 ਹਨ । ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੋਸਨੀਆਂ ਵਾਂਗ ਰਦੇ ਵੀ
 ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਉਹ ਸਦਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।
¹⁸ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੇ ਸਥਰ ਗਹੀਂ ਜੀਵਨ ਦੇਣ
 ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਰੀਤਾ । ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਯਮੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ
 ਸਾਜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਮੂਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਯੁਰਣ
 ਹੋਈਏ ।

ਸੁਣਨਾ ਆਤੇ ਮੰਨਣਾ

¹⁹ ਮੇਰੇ ਖਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਹਮੇਸਾ ਬੋਲਣ ਨਾਲੋਂ
 ਸੁਣਨ ਦੇ ਵੱਧੇਰੇ ਟਿੱਫਰ ਬਣੇ । ਡੇਤੀ ਹੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨਾ
 ਆਓ । ²⁰ ਰਿਸੇ ਵਿਯਰਤੀ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ
 ਰਜਾ ਯਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ
 ਰਦਦਾ । ²¹ ਇਸ ਲਈ ਆਧਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਬਦੀ ਨੂੰ
 ਰੱਢ ਦਿਉ ਆਤੇ ਹਰ ਉਹ ਮੰਦੀ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਤੁਮੀਂ ਰਦਦੇ ਹੋ ।
 ਨਿਮਾਣੇ ਬਣੇ ਆਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਸ ਉਧਦੇਸ ਨੂੰ ਯਰਵਾਨ
 ਰਹੇ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਬੀਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਇਹ
 ਉਧਦੇਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾ ਮੱਰਦਾ ਹੈ ।

²² ਉਹੀ ਰਹੇ ਜੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਆਧਦੀ ਹੈ ।
 ਸਿਰਫ ਸੁਣੇ ਹੀ ਨਾ ਆਤੇ ਯਮਲ ਵੀ ਰਹੇ । ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ
 ਜਦੋਂ ਤੁਮੀਂ ਬੈਠੇ ਬੈਠੇ ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਆਧਣੇ
 ਆਧ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ । ²³ ਜੇ ਰਈ ਵਿਯਰਤੀ
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਧਦੇਸ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਯਮਲ ਨਹੀਂ ਰਦਦਾ ਤਾਂ

ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ; ਉਹ ਉਸ ਬੰਦੇ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸੀਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਜਿਹੜਾ ਦੇਖਦਾ ਹੈ।^{੨੬} ਉਹ ਵਿਯਾਦੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਤੁਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਦਿੱਸਦਾ ਸੀ।^{੨੭} ਯਰ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਜਿਹੜਾ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਖੁਸ਼ ਹੈ, ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਹੀਯੂਰਣ ਨੇਮ ਨੂੰ ਯੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਯੜ੍ਹਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਯਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਯਿਆਨ ਨਾਲ ਬਿਨਾ ਭੁਲਾਇਆਂ ਸੁਣਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੀ ਸੁਣਿਆ। ਫੇਰ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਯਦੇਸਾਂ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ, ਉਹ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਖੁਸ਼ ਹੈ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਯਾਮਨਾ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ

^{੨੬} ਭਾਵੇਂ ਵੇਦੀ ਵਿਯਾਦੀ ਇਹ ਮੋਚਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਯਰਮੀ ਹੈ ਯਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਯਰਮ ਦਾ ਸੀ ਯਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।^{੨੭} ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਰਮ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਤੀਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਯਵਾਦਾਂ ਦੀ ਯਰਵਰਿਸ਼ ਰਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਗਟਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਨਿਆਵੀ ਯਰਭਾਵ ਤੋਂ ਮੁਰਤ ਰੱਖਣਾ। ਇਹੀ ਉਹ ਯਰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਸੁੱਧ ਅਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਕਬੂਲਦਾ ਹੈ।

ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇ ਰਹੇ

^੨ ਮੇਰੇ ਯਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇਂ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗਨ ਯਰਭੂ ਜਿਸੁ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਾ ਮੋਚੋ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜਿਯਾਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ।^੩ ਫਰਜ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਵੇਦੀ ਵਿਯਾਦੀ ਚੰਗੇ ਰੱਖਝੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੇਨੇ ਦੀ ਮੁੰਦਰੀ ਯਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਹੀ, ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਵੀ ਯੁਰਾਣੇ ਗੰਦੇ ਰੱਖਝੇ ਯਾਰੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।^੪ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਰੱਖਝਿਆਂ ਵਾਲੇ ਵਿਯਾਦੀ ਵੱਲ ਖਾਸ ਯਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ, “ਆਉ ਇੱਥੇ ਇਸ ਚੰਗੀ ਥਾਂ ਤੇ ਬੈਠੋ?” ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਗਰੀਬ ਵਿਯਾਦੀ ਨੂੰ ਰਹੱਗੇ, “ਜਾ ਉੱਥੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾ।” ਜਾਂ “ਥੱਲੇ ਫਰਸ ਤੇ ਮੇਰੇ ਯੈਰਾਂ ਰੋਲ ਬੈਠ ਜਾ।”^੫ ਤੁਸੀਂ ਸੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਮੰਦੇ ਵਿੱਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਿਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਾਦੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

^੫ ਮੇਰੇ ਯਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇਂ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਸੁਣੋ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਮੰਗ ਅਮੀਰ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਰਾਜ ਯਰਾਯਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ

ਨੂੰ ਵਾਯਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਮੇ ਕਰਦੇ ਹਨ।^੬ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵੇਦੀ ਆਦਰ ਮਾਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਹੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੇ ਇਹ ਉਹੀ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਚਿਹਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।^੭ ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਹੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਇੱਕ ਦੇ ਸੁਭ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਥੋਲਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਹੈ।

^੮ ਸਭ ਨੇਮਾਂ ਦੇ ਉੱਯਰ ਇੰਦੇ ਹੀ ਨੇਮ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਹੀ ਨੇਮ ਯੋਯੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: “ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਢੇ ਯਿਆਰ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋ।”^੯ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੇਮ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।^{੧੦} ਯਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵਿਯਾਦੀ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਤਾਉ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਦੂਸਰੇ ਵਿਯਾਦੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਯਾਥ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਸਾਹੀ ਨੇਮ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋ।

^{੧੦} ਜੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਵੇਦੀ ਵਿਯਾਦੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨੇਮਾਂ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਯਰ ਜੇ ਉਹ ਵਿਯਾਦੀ ਉਸ ਨੇਮ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਆਦੇਸ ਦਾ ਵੀ ਅਵੰਗਿਆਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਯੂਰੇ ਨੇਮ ਦੀ ਅਵੰਗਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ।^{੧੧} ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, “ਬਦਕਾਰੀ ਦਾ ਯਾਥ ਨਾ ਕਰੋ।” ਉਸੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰੋ।” ਇਸੇ ਲਈ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿੱਭਚਾਰ ਦਾ ਗੁਨਾਹ ਨਾ ਕਰੋ, ਯਰ ਕਿਸੇ ਵਿਯਾਦੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਉ, ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯੂਰੇ ਨੇਮ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋ।

^{੧੨} ਤੁਹਾਡੀ ਯਰੱਥ ਉਸ ਨੇਮ ਦੇ ਆਯਾਰ ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਹਰ ਕਹਿਣੀ ਅਤੇ ਕਰਨੀ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ।^{੧੩} ਹਾਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੂਸਰਿਆਂ ਤੇ ਦਯਾ ਦਰਸਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਤੇ ਦਯਾ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਵੋਗੇ, ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਦਯਾ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ। ਯਰ ਇੱਕ ਜਿਹੜਾ ਦਯਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਦੋਂ ਨਿਡਰ ਹੋਰੇ ਥਲੇ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਚੰਗਿਆਈਆਂ

^{੧੪} ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇਂ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਜੇ ਵੇਦੀ ਵਿਯਾਦੀ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਰੋਲ ਨਿਹਚਾ ਹੈ ਯਰ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਨਿਹਚਾ ਨਿਰਾਕਰ ਹੈ। ਸੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਨਿਹਚਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਮੌਰਦੀ ਹੈ? ਨਹੀਂ।^{੧੫} ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਭਰਾ ਜਾਂ ਭੈਣ ਸਾਇਦ ਉਸ ਦਿਨ ਲਈ ਰੱਖਝੇ ਅਤੇ

੨੨:੮ ਹਵਾਲਾ: ਲੋਵੀਆਂ ੧੯:੧੮   ੧੨:੧੧ ਹਵਾਲਾ: ਕੂਚ ੨੦:੧੪; ਬਿਵਸਥਾ ਮਾਰ ੫:੧੮
 ੨੨:੧੧ ਹਵਾਲਾ: ਕੂਚ ੨੦:੧੩; ਬਿਵਸਥਾ ਮਾਰ ੫:੧੭

ਰੋਟੀ ਦੇ ਲੋੜਵੰਦ ਹੋਣ। ¹⁶ ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਆਖੋ, “ਯਹ ਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗ ਮੰਗ ਹੋਵੇ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਰਮਾਉ ਆਤੇ ਚੋਖਾ ਖਾਉ।” ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਯਹ ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਜੋ ਉਮ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਰੀ ਫਾਇਦਾ ਹੈ। ¹⁷ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਨਿਹਚਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮੰਦਾਰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਹਚਾ ਨਿਰਜੀਵ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੰਦਰੀ ਹੈ।

¹⁸ ਕੋਈ ਵਿਯਕਰਤੀ ਮਾਇਦ ਇਹ ਆਖੇ, “ਤੂੰ ਨਿਹਚਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਯਹ ਮੈਂ ਰੱਖ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।” ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਦਿਖਾ। ਤੇਰੀ ਨਿਹਚਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਮਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ। ¹⁹ ਤੁਸੀਂ ਨਿਹਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਯਹ ਮੇਸੂਰ ਇੰਦਰੀ ਹੈ। ਠੀਕ ਹੈ। ਯਹ ਭੂਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਆਤੇ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬਦੀਆਂ ਹਨ।

²⁰ ਉ ਮੁਰਖ ਵਿਯਕਰਤੀ। ਰੀ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਅਵਸਥਾ ਦਰਸਾਉਣਾ ਯਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਨਿਹਚਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਉਹ ਨਿਰੰਮੀ ਹੈ? ²¹ ਅਥਰਾਗਾਮ ਮਾਡਾ ਧਿਤਾ ਮੀ। ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੂੰ ਯਰਮੀ ਉਮ ਦੇ ਅਮਲ ਰਾਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਉਮ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਥਰ ਯਹ ਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੁੱਤਰ ਇਮਗਰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ। ²² ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮਮਝ ਲਵੋ ਕਿ ਅਥਰਾਗਾਮ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਆਤੇ ਉਮ ਦੇ ਅਮਲਾਂ ਨੇ ਇੰਦਰ ਮਾਥ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਉਮ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਅਮਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੰਧੁਰਣ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ²³ ਹੁ ਗੱਲ ਤੋਂ ਖੋਬੀ ਦਾ ਯੁਗ ਅਰਥ ਮਥੱਸਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੇ ਯਹ ਮੇਸੂਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਕੀਤਾ। ਆਤੇ ਇਸ ਨਿਹਚਾ ਨੇ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੂੰ ਯਰਮੀ ਬਣਾਇਆ।” ²⁴ ਅਥਰਾਗਾਮ ਨੂੰ “ਯਹ ਮੇਸੂਰ ਦਾ ਮਿੱਤਰ” ²⁵ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਮੀ। ²⁶ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਯਕਰਤੀ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਅਮਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤਾਂ ਯਰਮੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਯਹ ਉਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਿਹਚਾ ਰਾਹੀਂ ਯਰਮੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

²⁷ ਦੂਸਰੀ ਮਿਮਾਲ ਰਗਾਥ ਦੀ ਹੈ। ਰਗਾਥ ਇੰਦਰ ਵੇਸਵਾ ਮੀ, ਯਹ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਅਮਲ ਰਾਹੀਂ ਯਰਮੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਮ ਨੇ ਯਹ ਮੇਸੂਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੁਹੀਆਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। ਉਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਆਪਣੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਇੰਦਰ ਵੱਖਰੇ ਰਸਤੇ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਚ ਨਿਕਲਣ ਵਿੱਚ ਮਗਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। *

²⁸ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਦਾ ਸਰੀਰ ਇੰਦਰ ਲੋਥ ਹੈ। ਨਿਹਚਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਉਹ ਮੁਰਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਕਥਨ ਉੱਥਰ ਰਾਬੂ ਰੱਖੋ

3 ¹ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਥਦੇਸਰ ਬਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਉਥਦੇਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸਦਾ ਨਿਯਮ ਹੋਰ ਵੀ ਕਟੋਰਤਾ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।

² ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਕੋਈ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਆਖਣੀ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਯਕਰਤੀ ਮੰਧੁਰਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਯੁਰੇ ਸਰੀਰ ਉੱਥਰ ਰਾਬੂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵੀ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

³ ਅਸੀਂ ਖੋੜਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਲਗਾਮਾਂ ਧਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਖੋੜਾਂ ਮਾਡਾ ਕਹਿਣਾ ਸੁਣੇ ਆਤੇ ਮੰਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਗਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਰਾਬੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ⁴ ਜਗਜ, ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ਇੰਦਰ ਜਗਜ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯਹ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਇੰਦਰ ਯਤਵਾਹ ਉਸ ਵੱਡੇ ਜਗਜ ਨੂੰ ਰਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਉਸ ਯਤਵਾਹ ਨੂੰ ਰਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਨਿਰੰਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਗਜ ਕਿਯਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਗਜ ਉਥਰ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਜਿਯਰ ਉਹ ਵਿਯਕਰਤੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ⁵ ਬਿਲਕੁਲ ਇਵੇਂ ਹੀ ਮਾਡੀ ਜਬਾਨ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਇੰਦਰ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਅੰਗ ਹੈ, ਯਹ ਇਹ ਮੋਖੀ ਮਾਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਗਨ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜੰਗਲ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਇੰਦਰ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਚੰਗੀਆਂ ਨਾਲ ਭੜਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ⁶ ਜੁਬਾਨ ਅੱਗ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚਰਾਰ ਬਦੀ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ। ਕਿਵੇਂ? ਜੁਬਾਨ ਆਪਣੀ ਬਦੀ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਸਾਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਅੱਗ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮਾਡੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵਨ ਉੱਤੇ ਅਮਰ ਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੁਬਾਨ ਅੱਗ ਨਰਕ ਤੋਂ ਗਾਮਿਲ ਕਰਦੀ ਹੈ।

⁷ ਲੋਕੀ ਹੁ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਖੰਛੀਆਂ, ਸੱਥਾਂ ਆਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ⁸ ਯਹ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਯਕਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਨੂੰ ਰਾਬੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਜੰਗਲੀ ਆਤੇ ਬਦ ਹੈ। ਇਹ ਜਹਿਰ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ⁹ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜੁਬਾਨ ਨੂੰ ਯਰਭੂ ਆਤੇ ਧਿਤਾ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ ਆਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਧ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ। ਯਹ ਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਰਗਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ¹⁰ ਉਮਤਤਿ ਆਤੇ ਗਾਲਾਂ ਉਸੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ¹¹ ਰੀ ਮਿੱਠਾ ਆਤੇ ਲੁਣਾ ਧਾਣੀ

* ੨:੨੫ ਉਮ ਨੇ ... ਮਗਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਇਹ ਰਗਾਥ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਹਾਣੀ ਯਹੋਸੁਆ ੨:੧-੨੧ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਇੰਚੇ ਸਮੇਂ ਝਰਨੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ।^{੧੨} ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ ਸੀ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਖੇੜ ਉੱਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਫਲ ਉੱਗ ਮੱਚਦੇ ਹਨ? ਨਹੀਂ ਸੀ ਅੰਜੀਰ ਦੀ ਵੇਲ ਉੱਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਫਲ ਉੱਗ ਮੱਚਦੇ ਹਨ? ਨਹੀਂ ਸੀ ਅੰਜੀਰ ਦੀ ਵੇਲ ਉੱਤੇ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਫਲ ਉੱਗ ਮੱਚਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ। ਆਤੇ ਲੁਣੇ ਖਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਖੂਹ ਮਿੱਠਾ ਖਾਣੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਮੱਚਦਾ।

ਅਮਲੀ ਸਿਆਣਪ

^{੧੩} ਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਬੁੱਧੀਵਾਨ ਆਤੇ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਾਥਿਲ ਹੈ? ਤਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਮਰ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਸਗੀ ਕਰਨੀਆਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਿਉ। ਇੰਚ ਸਿਆਣੇ ਵਿਆਰਤੀ ਨੂੰ ਹੰਗਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।^{੧੪} ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦਗਰਜ ਹੋ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਈਰਖਾ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੰਗਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਹਣ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਡਾ ਹੰਗਾਰ ਝੂਠਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸੱਚ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।^{੧੫} ਇੰਚੋਂ ਜਿਹੀ “ਸਿਆਣਪ” ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਇਹ “ਸਿਆਣਪ” ਦੁਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਤਾਨੀ ਹੈ।^{੧੬} ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਈਰਖਾ ਆਤੇ ਖੁਦਗਰਜੀ ਹੈ ਗੜਬੜੀ ਆਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਰੀ ਉੱਥੇ ਹੋਵੇਗੀ।^{੧੭} ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਿਹੀ ਸਿਆਣਪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਗੱਲ ਇਹ ਸੁੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਂਤਮਈ, ਕੇਮਲ ਆਤੇ ਆਮਾਨੀ ਨਾਲ ਧਰਮੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਆਣਪ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਆਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਆਣਪ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਆਈਂ ਆਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।^{੧੮} ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਸਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਂਤੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਦਿਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਗੀ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੱਧ ਦਿਉ

੪ ^੧ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚਕਾਰ, ਲੜਾਈਆਂ ਆਤੇ ਝਗੜੇ ਹਨ। ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ? ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਦਗਰਜ ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਲੜਦੀਆਂ ਹਨ।^੨ ਤੁਸੀਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸਾਮਠਾ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੜਲ ਕਰਦੇ ਹੋ ਆਤੇ ਦੁਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਵੀ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਸਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਮਠਾ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਲੜਦੇ ਆਤੇ ਝਗੜਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨ ਇੱਛਿੱਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਸਾਦਿਤ ਨਹੀਂ

ਕਰਦੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੇ।^੩ ਧਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀਆਂ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਿਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਦੇ ਹੋ ਉਹ ਗਲਤ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੰਗਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਧਰਮੰਨਤਾ ਲਈ ਹੀ ਵਰਤ ਸਕੋ।

^੪ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਹੈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਵਿਆਰਤੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਦੋਸਤ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਦੁਸਮਣ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।^੫ ਸੀ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਖੋਬੀ ਯਥਾਗਿਣ ਹੈ? ਖੋਬੀ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਉਹ ਆਤਮਾ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਲਈ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।”^੬ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਿਹੜੀ ਕਰਿਆ ਧਰਮੇਸੁਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਖੋਬੀ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੰਗਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੀ ਕਰਿਆ ਨਿਮਰ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਕਰਦਾ ਹੈ।”^੭

^੮ ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯਥਾਗਿਣ ਕਰ ਦਿਉ। ਸੈਤਾਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰੋ ਆਤੇ ਸੈਤਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਭੱਜ ਜਾਵੇਗਾ।^੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇੜੇ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਦੋਸੀ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਸਟ ਕਰਨੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਬਣਾਓ ਤੁਸੀਂ ਇੰਚੇ ਵੇਲੇ ਦੁਨੀਆਂ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਹ ਤੁਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਵਿੱਚਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਚ ਕਰੋ।^{੧੦} ਉਦਾਸ ਹੋਵੋ, ਅਫਸੋਸ ਕਰੋ ਆਤੇ ਰੋਵੋ। ਆਪਣੇ ਗਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਣ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿਉ, ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਦਾਸੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿਉ।^{੧੧} ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਆਣੇ ਬਣਾਓ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਗਾਨ ਬਣਾਵੇਗਾ।

ਤੁਸੀਂ ਮੁਨਸਫ ਨਹੀਂ ਹੋ

^{੧੨} ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ ਇੰਚ ਦੁਸਰੇ ਦੇ ਖਿਆਲ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਮੀਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰਿਸੇ ਭਰਾ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਨਿਰਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਹਾ ਦੇ ਖਿਆਲ ਬੋਲਣ ਆਤੇ ਸਰਹਾ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਅਨੁਮਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਮੀਗ ਵਿੱਚ ਰਿਸੇ ਭਰਾ ਬਾਰੇ ਨਿਰਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਰਹਾ ਬਾਰੇ ਨਿਰਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਖਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਰਹਾ ਬਾਰੇ ਨਿਰਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਰਹਾ ਦੇ ਖਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ

*੪:੫ “ਉਹ ਆਤਮਾ ... ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ” ਹੋਰ ਸੰਭਵ ਅਨੁਵਾਦ: “ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।” ਜਾਂ, “ਉਹ ਆਤਮਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਈਰਖਾਲੁ ਸਾਮਠਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।” ਦੇਖੋ ਕੁਝ ੨੦:੫

ਮੁਨਮਫ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।^{੧੨} ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਿਰਫ ਉਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮੁਨਮਫ ਹੈ। ਇਹ ਮਿਰਫ ਯਰਮੇਸੂਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਚਾ ਮੱਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਬਾਹ ਕਰ ਮੱਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੁਸਰਿਆਂ ਥਾਵੇਂ ਨਿਯਮ ਰੱਖੋ।

ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਿਉ

^{੧੩} ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਜੱਜ ਜਾਂ ਕੌਲ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਹਿਰ ਜਾਂ ਉਸ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਲਈ ਠਹਿਰਾਂਗੇ, ਰਾਹਬਾਰ ਰਹਾਂਗੇ ਅਤੇ ਧੰਮਾ ਰਖਾਵਾਂਗੇ” ਸੁਣੋ। ਇਸ ਥਾਵੇਂ ਮੋਢੇ।^{੧੪} ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਕੌਲ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਤੁਹਾਡਾ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਯੁੱਦ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋੜੇ ਮਥੇ ਲਈ ਦੇਖ ਮੱਕਦੇ ਹੋ, ਯਰ ਫੇਰ ਇਹ ਛੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।^{੧੫} ਇਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, “ਜੇ ਯਰਬੂ ਨੇ ਚਾਹਿਆ, ਅਸੀਂ ਜੀਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂ ਉਹ ਰਹਾਂਗੇ।”^{੧੬} ਯਰ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਅਭੰਡੀ ਹੋ ਅਤੇ ਗੁਨਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਭੰਡ ਗਲਤ ਹਨ।^{੧੭} ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਆਕੁਲੀ ਚੰਗਿਆਈ ਕਰਨੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਯਾਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਖੁਦਗਰਜ਼ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ

ਪ^੧ ਅਮੀਰ ਲੋਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣੋ। ਚੀਰੇ ਅਤੇ ਦਰ ਵੱਚ ਕੁਰਲਾਉ ਰਿਉਰਿ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।^੨ ਤੁਹਾਡੀ ਦੌਲਤ ਗਲ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬੇਦਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੱਢੇ ਕੀੜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਧੇ ਜਾਣਗੇ।^੩ ਤੁਹਾਡੇ ਮੇਨੇ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਜੰਗ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਜੰਗ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ ਮੀ। ਉਹ ਜੰਗ ਤੁਹਾਡੇ ਮਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗ ਵਾਂਗ ਖਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਬਚਾਰੇ ਰੱਖਿਆ।^੪ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਲੋਕ ਦੁਹਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਫਮਲ ਵੱਢ ਲਈ। ਗੁਣ ਮਦਰਗੀ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਯਰਬੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਸੁਣ ਲਈ ਹੈ।

^੫ ਤੁਹਾਡਾ ਯਰਤੀ ਉੱਥਰਲਾ ਜੀਵਨ ਭਰਯੂਰ ਅਮੀਰੀ ਵਾਲਾ ਮੀ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਬੇਦਾਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਂਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਆਖ ਨੂੰ ਮੋਟਾ ਤਜਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਵਾਂਗ, ਜਿਹੜਾ ਬਲੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।^੬ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਥਰ ਕੋਈ ਮਿਹਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ। ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮਬਰ ਵਾਲੇ ਬਣੋ

^੭ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਮਬਰ ਵਾਲੇ ਬਣੋ; ਯਰਬੂ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਮਥੇ ਤੋਂ ਮਬਰ ਕਰੋ। ਕਿਸਾਨ ਮਬਰ

ਵਾਲੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਆਖਣੀ ਮੁੱਲਵਾਨ ਫਮਲ ਦਾ ਭੋ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਗਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਮਬਰ ਨਾਲ ਆਖਣੀ ਫਮਲ ਉੱਤੇ ਧਰਿਲਾ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਮੀਂਹ ਧੈਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ।^੮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਮਬਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਨਾ ਛੱਡੋ। ਯਰਬੂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।^੯ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਿਰਾਇਤਾਂ ਨਾ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਿਰਫ ਮਿਰਾਇਤਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਮੁਨਮਫ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

^{੧੦} ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਥੀਆਂ ਦੇ ਗਾਹ ਤੇ ਚੱਲੇ ਜਿਹੜੇ ਯਰਬੂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਝੱਲੇ ਯਰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਬਰ ਵਾਲੇ ਸਨ।^{੧੧} ਅਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੀਆਂ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਨੂੰ ਮਬਰ ਨਾਲ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗੁਣ ਬਹੁਤ ਯਰਮੰਨ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਅਜੁਬ ਦੇ ਮਬਰ ਦੇ ਥਾਵੇਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਜੁਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਤੋਂ ਥਾਵੇਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਖਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਰਬੂ ਕਯਾ ਨਾਲ ਭਰਯੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੈ।

ਆਖਣੇ ਕਥਨ ਥਾਵੇਂ ਸਾਵੱਧਾਨ ਰਹੋ

^{੧੨} ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਵਾਕਿਆ ਕਰੋ ਤਾਂ ਮੌਂਗ ਨਾ ਖਾਉ। ਮਦਰਗ, ਯਰਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਆਖਣੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਤਮਦੀਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾ ਵਰਤੋ। ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਭਾਵ “ਗਾਂ” ਹੋਵੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਰਫ “ਗਾਂ” ਆਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਭਾਵ “ਨਾਹ” ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਿਰਫ “ਨਾਹ” ਆਖੋ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਯਰਾਰਬਨਾ ਦੀ ਸਕਤੀ

^{੧੩} ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਰਾਰਬਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਖੁਸ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।^{੧੪} ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਬਿਮਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀਮਿਯਾ ਦੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਰਬੂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਉਸ ਉੱਥਰ ਤੇਲ ਮਲਣ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਯਰਾਰਬਨਾ ਕਰਨ।^{੧੫} ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਯਰਾਰਬਨਾ ਵਿਸਵਾਸ ਵਿੱਚ ਆਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਸ ਵਿਆਕੁਲੀ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਜੇ ਉਸ ਵਿਆਕੁਲੀ ਨੇ ਯਾਥਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

^{੧੬} ਜੇਮੇਸਾ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਥਾਵੇਂ ਦੱਸੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਥਾਮੇਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਫੇਰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਲਈ ਯਰਾਰਬਨਾ ਕਰੋ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਯਰਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਜੀ ਕਰ ਮੱਕੇ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨੇਕ ਆਦਮੀ ਨਿਹਚਾ

ਨਾਲ ਖੁਸ਼ਰਬਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਹਾਨ ਗੱਲਾਂ ਵਾਖਰਦੀਆਂ ਹਨ।^{੧੭} ਏਲੀਯਾਹ ਮਾਡੇ ਵਰਗਾ ਹੀ ਇੱਕ ਵਿਯਕਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਖੁਸ਼ਰਬਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੀਂਹ ਨਾ ਧਾਵੇ। ਅਤੇ ਮਾਢੇ ਤਿੰਨ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ ਉਸ ਯਰਤੀ ਤੇ ਮੀਂਹ ਨਹੀਂ ਖਿਆ।^{੧੮} ਫੇਰ ਏਲੀਯਾਹ ਨੇ ਖੁਸ਼ਰਬਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੀਂਹ ਧਵੇ। ਅਤੇ ਯਰਾਮ ਤੋਂ ਵਰ੍ਹਾ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਤੇ ਫਸਲਾਂ ਫੇਰ ਉੱਗ ਖਈਆਂ।

ਪਾਠੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ ਤੋਂ ਵਾਧਮ ਲਿਆਉ

^{੧੮} ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਅਤੇ ਭੈਣੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸਾਇਦ ਮੱਚ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਭਟਕ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਦੁਸਰਾ ਵਿਯਕਤੀ

ਸਾਇਦ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਚ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇ।^{੨੦} ਇਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਿਓ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਯਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਪਾਠੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਰਾਹ ਤੋਂ ਮੋੜਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਪਾਠੀ ਨੂੰ ਮੋਤ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਵਿਯਕਤੀ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਾਠੀ ਦੀ ਮੁਠਾਠੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣੇਗਾ।

ਪਤਰਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਖੱਤਰੀ

^੧ ਕਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਇੱਕ ਰਸੂਲ ਪਤਰਮ ਵੱਲੋਂ, ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਖੰਤੁਮ, ਗਲਾਤਿਯਾ, ਕੰਧਦੇਰੀਆ, ਆਮੀਆ ਅਤੇ ਬਿਬੁਨੀਯਾ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ^੨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਵਿੱਤਰ ਲੋਕ ਬਣਾਏ ਚੁਣਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾ ਲਈ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਬਨਾਉਣਾ ਆਤਮਾ ਦਾ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨੋ ਅਤੇ ਕਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਲਗੂ ਰਾਹੀਂ ਸੁੱਧ ਹੋ ਜਾਵੋ।

ਰਾਮ ਤੁਸੀਂ ਭਰਪੂਰ ਰਿਰਥਾ ਅਤੇ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਧੰਨ ਹੋਵੋ।

ਜਿਉਂਦੀ ਆਮ

^੩ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪਰਬੂ ਕਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਉਮਤਿ ਹੋਵੇ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਿਹਰ ਕਾਰਣ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਮੋਤ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਣ ਰਾਹੀਂ ਜਿਉਂਦੀ ਆਮ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ। ^੪ ਗੁਣ ਆਮੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਆਮੀਆਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖ ਮੌਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬੰਚਿਆਂ ਲਈ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਆਮੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਨਾਂ ਹੀ ਬਰਬਾਦ ਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ, ਨਾਂ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਗੁਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

^੫ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਰਛਾ ਰਾਹੀਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਮੁਰਤੀ ਪਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ। ਇਹ ਮੁਰਤੀ ਜੋ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੰਤਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ^੬ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਗੁਣ, ਬਸ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੀ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ^੭ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਕਿਉਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ? ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਰਛਾ ਸੱਚੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਰਛਾ ਦੀ ਇਹ ਸੁੱਧਤਾ ਉਸ ਸੇਨੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਮੁੱਲਵਾਨ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਅੱਗ ਰਾਹੀਂ ਸੁੱਧ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਖੋਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਰਛਾ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਉਮਤਿ ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਮਤਿਕਾਰ ਦੇਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿਸੂ ਮਮੀਹ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ।

^੮ ਤੁਸੀਂ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਗੁਣ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਿਹੜੀ ਬਿਯਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ

ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ^੯ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਰਛਾ ਦਾ ਇੱਕ ਟੀਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਟੀਚਾ ਪਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਜੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਮੁਰਤੀ ਹੈ।

^{੧੦} ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁਰਤੀ ਬਾਰੇ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਤਲਾਸ਼ ਅਤੇ ਖੁੰਛ ਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਰਿਰਥਾ ਬਾਰੇ ਬੋਲੇ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੀ। ^{੧੧} ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਮੀਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਸੀ। ਆਤਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜੋ ਕਿਸੂ ਨੂੰ ਭੋਗਣੇ ਪੈਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਮਹਿਮਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਵੇਗੀ। ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਆਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਇਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਦੇ ਘਟਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੁਨੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗੀ।

^{੧੨} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਹੀਆਂ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਵਰਗ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਦੂਤ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਸਨ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਲਈ ਸੱਚਾ

^{੧੩} ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਆਤਮ ਸੰਯਮ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੱਖੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਰੀ ਆਮਾ ਉਸ ਰਿਰਥਾ ਦੀ ਦਾਤ ਉੱਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਮਿਲੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿਸੂ ਮਮੀਹ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ। ^{੧੪} ਕਿਉਂ ਕਿ ਥੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਭ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਭਰਿਸ਼ਟ ਕਰਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਪਰ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਬੱਚੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਨਾਂ ਜੀਵੋ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦੇ ਸੀ। ^{੧੫} ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਗਰ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਵੀ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਹੈ। ^{੧੬} ਇਹ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: “ਉਦੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣੋ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਪਵਿੱਤਰ ਹਾਂ।” ^{੧੭}

^{੧੮} ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪਰਾਪਤ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਿਤਾ ਬੁਲਾਓ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਬਿਨਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਵੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਇੱਕ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ^{੧੯} ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਵਿਆਰਥ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਇਹ

ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਯੁਰਥਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖੋ ਮੀ। ਯਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਯਰ ਮੈਨੇ ਆਤੇ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੇ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।^{੧੬} ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਮੀਗ ਦੇ ਆਨਮੇਲ ਲਹੂ ਨਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਰਿ ਇੱਕ ਮੰਧੂਰਣ ਆਤੇ ਮੁੱਢ ਲੇਲੇ ਵਾਂਗ ਕੁਰਬਾਨ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ।^{੧੭} ਮਮੀਗ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੀ ਜਦੋਂ ਗਾਲੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣੀ ਮੀ ਯਰ ਉਮ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਂਤਲੇ ਮਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯਰਗਟ ਰੀਤਾ ਗਿਆ।^{੧੮} ਤੁਸੀਂ ਮਮੀਗ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਠਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਮੀਗ ਨੂੰ ਮੇਂਤ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਫਿਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਰਠਾ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਆਮ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।

^{੧੯} ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਗੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਆਤੇ ਭੈਣਾਂ ਲਈ ਸੱਚਾ ਯਰੇਮ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਡੂੰਘੇ ਧਿਆਨ ਆਤੇ ਸੁੱਧ ਦਿਲ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਕਰੋ।^{੨੦} ਤੁਹਾਡਾ ਯੁਨਰ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਉਮ ਬੀਜ ਤੋਂ ਯਰਾਧਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜੇ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮਗੋਂ ਉਮ ਬੀਜ ਤੋਂ ਜੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਥਿਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦੇਸ਼ ਰਾਹਟ ਫੇਰ ਜਨਮੇ ਮੀ ਜੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।^{੨੧} ਰਿਉਂ ਰਿ ਖੋਬੀ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ,

“ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਆਗ ਵਰਗੇ ਹਨ
ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਜੰਗਲੀ ਫੁੱਲਾਂ ਵਰਗੀ ਹੈ।
ਆਗ ਮੁੱਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਆਤੇ ਫੁੱਲ ਝੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

^{੨੨} ਯਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਬਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹੇਗਾ।” ਅਸਾਯਾਹ ੪੦:੬-੮

ਆਤੇ ਇਹ ਸਬਦ ਹੀ ਮੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੀ।

ਜਿਉਂਦਾ ਯੱਬਰ ਆਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਲੋਕ

^੧ ਇਸ ਲਈ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰੋ। ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲੋ, ਕਥਣੀ ਨਾ ਹੋਵੋ, ਦੂਸਰਿਆਂ ਤੇ ਈਰਖਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਆਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਬੋਲੋ। ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿਉ।^੨ ਨਵੇਂ ਜਨਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹੋਵੋ ਆਤੇ ਸੁੱਧ ਆਤਮਕ ਦੁੱਧ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਰਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਵੱਧਣ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।^੩ ਤੁਸੀਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯਰਬੂ ਦੀ ਚੰਗਿਆਈ ਦਾ ਸਵਾਦ ਚੱਖ ਲਿਆ ਹੈ।

^੪ ਯਰਬੂ ਉਹ “ਯੱਬਰ” ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਿਰਨਾ ਰੀਤਾ ਮੀ ਰਿ ਉਹ ਉਮ ਯੱਬਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਯਰ ਉਹ ਆਜਿਹਾ ਯੱਬਰ ਮੀ ਜਿਸਦੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਚੋਣ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਉਹ ਵੱਧੇਰੇ ਮੁੱਲਵਾਨ ਮੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਮ ਵੱਲ ਆਉ।^੫ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਜਿਉਂਦੇ ਯੱਬਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਤਮਕ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਮਾਰੀ ਲਈ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਯਵਿੱਤਰ

ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਵਾਂਗ ਮੇਵਾ ਕਰੋ, ਆਤਮਕ ਬਲੀਆਂ ਭੇਂਟ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਜਿਸੁ ਮਮੀਗ ਰਾਹੀਂ ਕਬੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।^੬ ਖੋਬੀ ਆਖਦੀ ਹੈ,

“ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਆਨਮੇਲ ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਯੱਬਰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।
ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਮ ਯੱਬਰ ਨੂੰ ਮੀਯੇਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਰਤੀ ਉਮ ਵਿੱਚ ਭਰੇਮਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਦੇ ਵੀ
ਮਰਮਮਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।” ਅਸਾਯਾਹ ੨੮:੧੬

^੭ ਇਹ ਯੱਬਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਆਨਮੇਲ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ। ਯਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਹ ਯੱਬਰ ਹੈ;

“ਜਿਸ ਯੱਬਰ ਨੂੰ ਉਮਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰੱਦਿਆ,
ਮੇਰੀ ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਸਿਰਾ ਹੋ ਗਿਆ।” ਜਬੂਰ ੧੧:੨੨

^੮ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ:

“ਇੱਕ ਯੱਬਰ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਠੇਕਰ ਖਾਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦਾ ਹੈ
ਆਤੇ ਇੱਕ ਯੱਬਰ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡੇਗਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦਾ ਹੈ।” ਅਸਾਯਾਹ ੮:੧੪

ਲੋਕ ਇਸ ਲਈ ਠੇਕਰ ਖਾਕੇ ਡਿੱਗਦੇ ਹਨ ਰਿਉਂ ਰਿ ਉਹ ਉਮਦੀ ਆਵੰਗਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਧਨ ਲਈ ਵਿਉਂਤਿਆ।

^੯ ਯਰ ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਹੋ, ਰਾਜੇ ਦੇ ਜਾਜ਼ਰ ਆਤੇ ਇੱਕ ਯਵਿੱਤਰ ਕੰਮ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਉਮ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਮਦੀਆਂ ਹੈਰਾਨਕੁਨ ਕਰਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹੋ। ਉਮ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਰੋਸਨੀ ਵੱਲ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ।

^{੧੦} ਇੱਕ ਸਮੇਂ, ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਮੀ,
ਯਰ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋ।

ਇੱਕ ਸਮੇਂ, ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਿਹਰ ਯਰਾਧਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਮੀ,

ਯਰ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਿਹਰ ਯਰਾਧਤ ਰੀਤੀ ਹੈ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਜੀਉ

^{੧੧} ਮੇਰੇ ਧਿਆਨੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਆਤੇ ਯਰਦੇਮੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਸਟ ਟਿੱਛਾਵਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਟਿੱਛਾਵਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਰੂਹ ਦੇ ਬਿਲਾਫ ਲੜਦੀਆਂ ਹਨ।^{੧੨} ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਝੂਠੇ ਤੋਰ ਤੇ ਹੀ ਆਖ ਮੱਕਦੇ ਹਨ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਦੁਸਟਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉ। ਫੇਰ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇਕ ਕੰਮ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਦੇਖਣਗੇ ਆਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮਹਿਮਾ ਦੇਣਗੇ।

ਯਥਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰੋ

੧੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਵੀ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਖਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਹ ਖਰਬੂ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਕਰੋ। ਉਸ ਬਾਦਸਾਹ ਦੀ ਮੰਨੇ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹਰ ਯਥਿਕਾਰ ਹੈ। ੧੪ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਵੀ ਕਰੋ ਜਿਹੜੇ ਬਾਦਸਾਹ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਯਥੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੧੫ ਇਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰੱਖਤਾ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣ ਤੋਂ ਰੁੱਝ ਕਰਾਓ। ੧੬ ਆਜ਼ਾਦ ਬੰਦਿਆਂ ਵਾਂਗ ਕਰੋ ਖਰ ਆਖਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਬਦੀਆਂ ਢੱਕਣ ਲਈ ਨਾ ਵਰਤੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋ। ੧੭ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰੋ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਕਰੋ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰੋ ਅਤੇ ਬਾਦਸਾਹ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰੋ।

ਮਮੀਹ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਮਿਮਾਲ

੧੮ ਜੇ ਗੁਲਾਮੇ, ਆਖਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਥਿਕਾਰ ਹੇਠਾਂ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦੀ ਹੀ ਖਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੇ ਖਰਤੀ ਅਤੇ ਦਿਆਲੂ ਹਨ, ਮਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਜੇ ਮੰਦੇ ਹਨ। ੧੯ ਕਿਸੇ ਵਿਯਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਵੀ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਯੈਂ ਮੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿਯਕਾਰੀ ਉਸ ਕਮਟ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਮਝਰੇ ਸਹਿਨ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਇਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਰਮੰਨ ਕਰੇਗਾ। ੨੦ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਗਲਤ ਕਰਨੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫੇਰ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਖਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਬਰ ਨਾਲ ਤਮੀਹੇ ਝੱਲ ਲੈਂਦੇ ਹੋ, ਫੇਰ ਇਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਰਮੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੨੧ ਇਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮੱਦਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਮਮੀਹ ਨੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਖਾਤਿਰ ਦੁੱਖ ਝੱਲਿਆ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਖਣੇ ਖਰ ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਮਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ।

੨੨ "ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਨਾਹੀ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ।"

ਕਮਾਯਾਹ ੫੩:੯

੨੩ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਖਰ ਉਸ ਨੇ ਵਾਧਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲੀਆਂ। ਮਮੀਹ ਨੇ ਦੁੱਖ ਮਗਰੇ, ਖਰ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਖਰਮੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਨਹੀਂ, ਮਮੀਹ ਨੇ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਮਰਥਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਗੀ ਨਿਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ੨੪ ਮਮੀਹ ਨੇ ਮਲੀਬ ਉੱਪਰ ਆਖਣੇ ਮਗੀਰ ਉੱਤੇ ਮਾਡੇ ਖਾਧ ਲੈ ਲਏ। ਅਜਿਹਾ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ

ਅਮੀਂ ਖਾਧ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਅਮੀਂ ਚੰਗੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਉਵਾਂਗੇ ਉਸ ਦੇ ਜਥਮਾਂ ਕਾਗੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ੨੫ ਤੁਸੀਂ ਇੱਜ਼ਤ ਤੋਂ ਭਟਕੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਵਰਗੇ ਸੀ। ਖਰ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕੋਲ ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਆਏ ਹੋ ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਖਤਨੀਆਂ ਤੇ ਖਤੀ

੨੬ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਖਤਨੀਓ ਆਖਣੇ ਖਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰੋ। ਇਸ ਲਈ ਫੇਰ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਧਦੇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉਦਾਰ ਵਿਗਾਰ ਦੇ ਉਸ ਇੱਕ ਵੀ ਸਬਦ ਆਖੇ ਬਿਨਾ ਜਿੱਤ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹੜਾ ਸੁੱਧ ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਹੈ। ੨੭ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਿੰਗਾਰ, ਸਹਿਣੇ ਜਾਂ ਵੱਧੀਆਂ ਕੱਪੜੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ੨੮ ਮਗੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਉਸ ਕੋਲਤਾ ਅਤੇ ਸਾਂਤ ਆਤਮਾ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੁੰਦਰਤਾ ਕਦੀ ਵੀ ਫਿੱਕੀ ਨਹੀਂ ਖਵੇਗੀ।

੨੯ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਇਸੇ ਵੰਗ ਨਾਲ, ਖਵਿੱਤਰ ਯੋਰਤਾਂ, ਆਖਣੀ ਆਮ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਕੇ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਖਤੀਆਂ ਦੇ ਯਥਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਸੀ। ੩੦ ਮੈਂ ਮਾਰਾਹ ਵਰਗੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਸਨੇ ਆਖਣੇ ਖਤੀ ਆਬਰਾਹਮ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਬੁਲਾਇਆ। ਇਸੇ ਲਈ ਯੋਰਤੋ, ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਹੀ ਕਰੋ ਜੋ ਮਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਮੇ ਤੋਂ ਵੀ ਭੈਠੀਤ ਨਾ ਹੋਵੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮਾਰਾਹ ਦੀਆਂ ਅਮਲੀ ਬੰਦੀਆਂ ਹੋਵੋਗੀਆਂ।

੩੧ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤੀਓ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਖਤਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਨੀਆਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮੀਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਮੀਮਾਂ ਦੇਵੇਗਾ।

ਨੇਰੀ ਲਈ ਦੁੱਖ ਭੋਗਣਾ

੩੨ ਸਮਾਧਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰੋ, ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਵਾਂਗ ਧਿਆਰ ਕਰੋ। ਦਿਆਲੂ ਅਤੇ ਨਿਮਰ ਖਵੋ। ੩੩ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਖਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਜਾਂ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਦਾ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਖਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਮੰਦਾ ਨਾ ਬੋਲੋ। ਖਰ ਉਸ ਵਿਯਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਮੀਮ ਕਿਉਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਅਮੀਮਾਂ ਖਰਾਧਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੱਦੇ ਗਏ ਸੀ। ੩੪ ਖੋਬੀਆਂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ,

"ਉਹ ਵਿਯਕਾਰੀ ਜਿਹੜਾ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ ਜੀਵਨ ਵਤੀਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ

जाउे रंगे रिन घिउआउिटा चाहुंसा है,
 उिम नुं भंसा घेलाउ उें जायटी नीड नुं रेरटा
 चागीसा है
 जाउे, डूठ घेलाउ उें जायटे घुलाहं नुं रेरटा
 चागीसा ।
 ११ उिम नुं मांउी लंडीटी चागीसी है
 जाउे इिम नुं यरायउ ररन वामउे मखउ भिगनउ
 ररनी चागीसी है ।
 १२ यरडू रंगे लेरां नुं देवसा है
 जाउे यरडू उिनगां सीलां यरायनाना नुं मुटासा है;
 यर यरडू उिनगां लेरां दे खिलानु है जिगड़े घसी
 ररदे गन ।^{१३} सधुर ३४:१२-१६

१३ नेरउ उमीं रंगिजाटी ररन लटी मखउ भिगनउ
 ररंगे, रेटी वी उगानुं नुरमान नगीं यहुंसादेगा ।
 १४ जदें उमीं उीगी ररें जे रंगसा है, माटिउ उगानुं दुंख
 डेगटा यदे । जे जाजिगा वायरसा है उां उमीं यंत गे ।
 'उिनगां लेरां उें ता डरे जिगड़े उगानुं यभराउिदे गन
 जाउे यरेमान ना गेवे ।'^{१५} मगें भमीग नुं, यरडू रररे,
 जायटे नीवनाना विंच यदितर भंते । गभेसा रिम वी
 उिम विलारउी नुं जदाघ देउ लटी उिलाग रगे जिगड़ा
 उगानुं उिम जाम सी विलाधिजा युंढसा है, जिगड़ी
 उगानुं है ।^{१६} यर उिनगां लेरां नुं रेभलउा जाउे इंचउ
 नाल उिउर रिउि । उगानुं गभेसा इिग भगिमुम ररन दे
 खेग गेटा चागीसा रि उमीं मगी गॉल रर गे गे । जे
 उमीं इिम उरगां ररंगे, उां इिग लेर जिगड़े भमीग विंच
 उगडे रंगे नीवन घारे भंसा घेलाउे गन, मरभिसा
 गेउगे ।

१७ घसी रररे दुंख ड़लटा नालें, रंगिजाटी रररे दुंख
 ड़लटा घेउतर गे, नेरउ इिगी यरभेमुस चाहुंसा है ।
 १८ भमीग ते वी दुंख ड़लला
 जाउे मिरढ इिंर गी वार यथां लटी भरिजा ।
 उिम ते यथ नगीं रीउा
 यर उिग उिनगां मारे लेरां लटी भरिजा । जिनगां
 ते यथ नगीं रीउा ।
 उिम ते जाजिगा मानुं मारिजां नुं यरभेमुस दे
 नचसीर लिजाउिउ लटी रीउा ।
 उिमसा मरीर भर गिला
 यर उिग जायटे जाउभा विंच जिउिंसा रिगा ।
 १९ डेर जाउभा विंच, उिग गिला जाउे रैद विंचले
 जाउभा नुं यरचार रीउा ।^{२०} इिग जाउभे उीगी गन
 जिनगां ते नुग दे वेले यरभेमुस सा गुरभ भंनउ उें
 इिनरार रर दिंउा मी । जदें नुग रिमउी घटा रिगा
 मी । यरभेमुस उिनगां सा मघर नाल इिउजगर रर
 रिगा मी । मिरढ घेरे जिगे लेर जिगड़े गिउटी विंच उल

जाँठ मन याटी विंचें रिमउी गगीं घचाटे जा मंरे ।
 २१ उिग याटी उिम घयउिमभे वरगा मी जे गूठ उगानुं
 घचाउिंसा है । घयउिमभे सा जावध मरीर उें भैल
 लागुटा नगीं, मगें इिग यरभेमुस यामें मुंय रिन सी
 भंग ररना है । इिग उगानुं इिम लटी घचाउिंसा है रिउिं
 रि जिमु भमीग भेउ उें जिवालिजा गिला मी ।^{२२} गूठ
 जिमु मदरग विंच रंला गिला है । जाउे यरभेमुस दे
 मंजे यामे घेठसा है । उिग दुउां, जायरागीलां जाउे
 मरउीलां उे गान ररसा है ।

यरिवरउिउ नीवन

१ जिमु ते उमीगे ड़ले जदें उिग जायटे मरीर विंच
 रिगा । इिम लटी उगानुं वी जायटे जाय नुं उिम
 मेच नाल लैम रर लैटा चागीसा है जिगड़ी जिमु रेल
 मी, रिउिंरि उिग जिमते मरीरर उमीगे ड़ले गन यथ
 ररने घंउ रर दिंउे गन ।^२ जायटे जाय नुं भचघुउ
 घटाउि उां जे उमीं जायटी घारी सी जिंदगी इिम
 दुनीलां विंच उिम जानुसा नीवे जिमसी यरभेमुस
 राभना ररसा है, ना रि लेरां सीलां घउ राभनावां दे
 जानुसा ।^३ जाउीउ विंच, उमीं घगुउा मभां उिम विंच
 घरघार रर दिंउा जे जादिमवामी ररदे गन । उमीं
 जातैउर गॉल रर गे मी । उमीं उीगी डरिमउ गॉलं
 रर गे मी जे उमीं ररनीलां यमंद रीउीलां । उमीं
 मराघी गे गे मी, जाेम यरमउ साजावां जाउे मराघी
 मडावां ररदे मी जाउे उिनगां भुरउीलां सी युजा ररदे
 मी जिनगां उे यार्घी है ।

४ इिग उिनगां नुं गैगन ररसा है रि गूठ उमीं
 उिनगां दे इिनगां जासडिजा जाउे डबलु वियार विंच
 माभिल नगीं गुंदे । इिम लटी उिग उगानुं गालां देउ
 लंग येंदे गन ।^५ यर इिनगां लेरां नुं जायटे गर रंभ
 सी विलाधिजा जे उिग ररदे गन, उिम इिंर नुं ररनी
 यदेगी, जे जिउिंरिजां जाउे भरे लेरां सा तिजां ररन
 लटी उिलाग है ।^६ भुसखघरी सा उियदेम उिनगां लेरां
 नुं दिंउा गिला मी जिगड़े गूठ भग रंरे गन रिउिंरि
 उिनगां लेरां घारे वी उिम उरगां तिजां गेदेगा जिवें
 मभुग लेरां घारे गुंसा है । भुसखघरी सा यरचार उिनगां
 नुं इिम लटी रीउा गिला मी उां जे उिग उिम उरगां
 जाउभा विंच जिउिं मंरउ जिवें यरभेमुस ररिंसा है ।

यरभेमुस रीलां साउां दे रंगे यरघंयर घडे

७ उिग रिन तेरे है जदें मड रडू नमउ ते जादेगा ।
 इिम लटी माड भन रंखे जाउे मवे राधु रंखे जाउे इिग
 उगानुं उगानुंलां यरायनाना विंच मगाइउा ररेगा ।
 ८ मड उें सधुरी गॉल है इिंर दुमरे नुं डुंखाटी नाल

यि॒ला॒र र॒न॒ता रि॒उ॒रि॒रि॒ यि॒ला॒र ब॒गु॒उ मा॒रे था॒यां नूँ
 छं॒र नूँ॒दा॒ है। ९ बि॒ना बि॒मे मि॒रा॒टि॒उ दे॒ इँ॒र दू॒म॒रे
 ची॒ ला॒उ ब॒गउ॒ र॒रे। १० उ॒मीं मा॒रि॒णां॑ ने॒ य॒रभे॒मु॒र
 था॒में ला॒उभ॒र सा॒उां य॒रा॒थउ॒ री॒ती॒णां। य॒रभे॒मु॒र ने॒
 उ॒गा॒नूँ ला॒य॒टी रि॒र॒था वँ॒ध वँ॒ध डें॒गां ना॒ल द॒र॒मा॒टी
 है। उ॒गा॒नूँ य॒रभे॒मु॒र ची॒णां सा॒उां द॒रउ॒ट॒ ल॒टी मँ॒थी॒णां
 ग॒टी॒णां ग॒न। इ॒मे ल॒टी, उ॒गा॒नूँ रें॒गे ने॒र॒रां ची॒ उ॒र॒गां
 उ॒न॒गां नूँ इँ॒र दू॒म॒रे ची॒ मे॒वा र॒न॒ दे॒ उ॒रे॒म ना॒ल
 इ॒म॒उ॒ेभा॒ल र॒न॒ता चा॒गी॒दा॒ है। ११ ने॒ रे॒टी वि॒ला॒र॒ती
 धे॒ल॒दा॒ है उा॒ उ॒म नूँ॒ य॒रभे॒मु॒र दे॒ म॒ब॒ध धे॒ल॒टे चा॒गी॒दे
 ग॒न। जि॒ग॒डा॒ रे॒टी मे॒वा र॒दा॒ है, उ॒म नूँ॒ ला॒जि॒गा उ॒म
 उा॒रउ॒ ना॒ल र॒न॒ रि॒उ॒रि॒रि॒ य॒रभे॒मु॒र उ॒म नूँ॒ दिं॒दा
 है, उां॒ ने॒ मा॒री॒णां गॅ॒लां विँ॒च, य॒रभे॒मु॒र भ॒मी॒ग जि॒सु
 रा॒गीं भ॒गि॒भा॒भ॒टी गे॒वे। म॒र॒ती ला॒उे भ॒गि॒भा म॒सी॒वी
 उ॒मे ची॒ गे॒वे। ला॒भी॒न।

भमीगीणां वजें दुँध डेगटा

१२ भेरे भिंउरे, उिनगां दुँध डरे उमीगीणां उे गैरा॒न
 ना॒ गे॒वे जि॒ग॒डे उ॒मीं डे॒ग र॒गे गेँ, रि॒उ॒रि॒रि॒ इ॒ग उ॒मी॒गे
 उ॒गा॒डी॒ ति॒ग॒रा॒ ची॒ य॒र॒थ र॒न॒ ल॒टी ग॒न। इ॒ग ना॒ मे॒चे
 रि॒ उ॒गा॒डे ना॒ल उ॒ड़ ला॒जी॒ब वा॒य॒र रि॒गा॒ है। १३ उ॒गा॒नूँ
 धु॒म गे॒टा चा॒गी॒दा॒ है रि॒ उ॒मीं॑ भ॒मी॒ग दे॒ उ॒मी॒गी॒णां विँ॒च
 म॒री॒र गेँ॒ र॒गे गेँ उां॒ ने॒ ज॒दें उ॒ग भ॒गि॒भा विँ॒च ला॒वे उां,
 उ॒मीं धु॒म ला॒उे ला॒न॒दि॒उ गे॒वेंगे। १४ ने॒ रे॒टी भ॒मी॒ग दे॒
 चे॒ले गे॒ट रा॒र॒उ उ॒गा॒डी॒ धे॒दि॒ज॒ती र॒दा॒ है, उां धु॒म
 गे॒वे। रि॒उ॒रि॒रि॒ भ॒गि॒भा सा॒ ला॒उभा॒, ने॒ रि॒ य॒रभे॒मु॒र सा॒
 ला॒उभा॒ है, उ॒गा॒डे ना॒ल है। १५ ने॒र उ॒मीं॑ उ॒मी॒गे म॒गि॒दे
 गेँ, उां॒ इ॒ग गॅ॒ल॒ ख॒री॒ती ब॒टा॒रि॒ रि॒ इ॒ग रा॒जि॒ल गे॒ट
 द॒ाम॒उे जां॒ चे॒र, जां॒ ब॒दी॒ र॒न॒ द॒ाले॒ द॒ाम॒उे न॒गीं जां॑
 उ॒म द॒ाम॒उे न॒गीं ग॒न जि॒ग॒डा॒ बि॒न ब॒ला॒टि॒णां दू॒म॒रि॒णां
 ले॒रां दे॒ भा॒भ॒लि॒णां विँ॒च द॒ख॒ल दिं॒दा॒ है। १६ य॒र ने॒ उ॒मीं
 इँ॒र भ॒मी॒गी॒ गे॒ट र॒रे उ॒मी॒गे ड़॒ल॒दे गेँ उां॑ म॒रभिं॒रगी॑
 भ॒गि॒सु॒म ना॒ र॒रे, म॒गें उ॒गा॒नूँ उ॒म नां॑ द॒ाम॒उे य॒रभे॒मु॒र
 ची॒ उ॒म॒उ॒उि॒ र॒न॒ती चा॒गी॒दी॒ है। १७ ति॒णां ची॒ था॒ड़ी॒ ला॒
 चूँरी॒ है ला॒उे इ॒ग ति॒णां॑ य॒रभे॒मु॒र दे॒ य॒रि॒दा॒र ना॒ल
 ला॒रु॒ड गे॒वेगा॒। ने॒र॒र इ॒ग मा॒डे॒ ना॒ल सु॒वु गे॒ट द॒ाला॒ है,
 उां॒ उ॒न॒गां॑ ले॒रां ना॒ल री॒ द॒ाय॒रेगा॒ जि॒ग॒डे॒ य॒रभे॒मु॒र ची॒
 धु॒म॒ध॒घ॒री॒ नूँ न॒गीं भिं॒न॒दे॒?

१८ "ला॒उे ने॒र॒र इँ॒र ने॒र ला॒द॒सी ल॒टी ब॒च॒टा इँ॒न॒
 गी॒ ला॒था॒ है,
 उ॒म वि॒ला॒र॒ती ना॒ल री॒ द॒ाय॒रेगा॒ जि॒ग॒डा॒
 य॒रभे॒मु॒र दे॒ धि॒ला॒ढ है ला॒उे था॒यी॒ है।"

रग॒उि॒उां ११:३१ (यु॒ना॒ती ला॒न॒दा॒र)

१९ इ॒म ल॒टी जि॒ग॒डे॒ ले॒र य॒रभे॒मु॒र ची॒ र॒जा ला॒नु॒मा॒र
 उ॒मी॒गे ड़॒ल॒दे ग॒न, उ॒न॒गां॑ नूँ॒ ला॒य॒टे ला॒य नूँ॒ य॒रभे॒मु॒र
 नूँ॒ मँ॒थ द॒टा चा॒गी॒दा॒ है। य॒रभे॒मु॒र गी॒ है जि॒म॒ने॒ उ॒न॒गां॑

ची॒ मा॒ज॒न॒ता री॒ती है ला॒उे जि॒म॒उे॒ ड़े॒मा री॒जा जा
 मँ॒र॒दा॒ है। इ॒म ल॒टी उ॒न॒गां॑ नूँ॒ रें॒गी॒णां॑ र॒न॒ती॒णां॑ र॒र दे॒
 र॒गि॒टा चा॒गी॒दा॒ है।

य॒रभे॒मु॒र सा॒ य॒रि॒दा॒र

१ गे॒ट भै॑ उ॒गा॒डी॒ मंग॒उ दे॒ ब॒च॒र॒गां नूँ॒ धे॒न॒ती र॒न॒ता
 चा॒गी॒दा॒ गां। भै॑ धु॒द इँ॒र ब॒च॒र॒ग गां॑ ला॒उे भ॒मी॒ग
 दे॒ उ॒मी॒गी॒णां॑ सा॒ ग॒दा॒ग गां॑। भै॑ उ॒म भ॒गि॒भा विँ॒च ड़ा॒ग
 ल॒दा॒गा जि॒ग॒डी॒ मा॒नूँ द॒र॒मा॒टी जा॒वेगी॑। २ उ॒गा॒नूँ
 य॒रभे॒मु॒र दे॒ इँ॒ज॒र सा॒ यि॒ला॒न रँ॒ध॒टा चा॒गी॒दा॒ है जि॒म
 नूँ॒ उ॒गा॒डी॒ ति॒ग॒रा॒ती विँ॒च रँ॒ध॒ दिं॒टा गि॒ला॒ है। उ॒गा॒नूँ
 य॒रभे॒मु॒र नूँ॒ य॒र॒म॒न॒ र॒न॒ ल॒टी इ॒म॒उे म॒द्वै इँ॒ढा
 धु॒र॒दा॒र न॒च॒र रँ॒ध॒टी चा॒गी॒दी॒ है, ना॒ रि॒ जि॒दें उ॒मीं
 इ॒ग र॒न॒ ल॒टी भ॒च॒धु॒र री॒उे गे॒टे गे॒वें। उ॒गा॒नूँ॒ इ॒ग
 र॒न॒ ल॒टी उ॒म॒ग॒उ गे॒टा चा॒गी॒दा॒ है, य॒र रि॒मे भ॒ली
 ला॒ड ल॒टी न॒गीं। ३ इ॒ग ले॒र उ॒गा॒डी॒ दे॒ध॒डाल॒ गे॒ठां रँ॒धे
 गे॒टे ग॒न। इ॒म ल॒टी ज॒ाल॒भ ग॒र॒भ द॒ांग॒ ना॒ ब॒टे म॒गें
 इँ॒ज॒र ल॒टी इँ॒र उ॒दा॒ग॒र॒ट ची॒ उ॒र॒गां गे॒वे। ४ ला॒उे ज॒दें
 भूँ॒ध ला॒ज॒डी॒ ला॒वेगा॒, उ॒मीं॑ मा॒न॒दा॒र उा॒ज य॒रा॒थउ॒
 र॒रेंगे, ने॒ ला॒य॒टी मूँ॒र॒उा॒ न॒गीं गु॒ला॒उि॒दा।

५ इ॒मे उ॒र॒गां॑ गी, भै॑ ज॒दा॒न ले॒रां नूँ॒ वी॒ ब॒च॒र॒गां
 दे॒ ला॒यि॒रा॒र नूँ॒ र॒धु॒ल॒ट ची॒ भंग॒ र॒दा॒ गां। उ॒गा॒नूँ
 मा॒रि॒णां नूँ॒ इँ॒र दू॒म॒रे ची॒ ति॒भ॒र॒उा॒ ना॒ल मे॒दा॒ र॒न॒ती
 चा॒गी॒दी॒ है। रि॒उ॒रि॒रि॒:

"य॒रभे॒मु॒र था॒भे॒डी॒ धं॒दि॒णां॑ दे॒ धि॒ला॒ढ है।
 य॒र उ॒ग ग॒मे॒सा ति॒भा॒टे धं॒दि॒णां॑ नूँ॒ रि॒र॒था
 द॒र॒मा॒उि॒दा॒ है।" रग॒उि॒उा ३:३४
 ६ इ॒म ल॒टी य॒रभे॒मु॒र दे॒ म॒र॒ती॒मा॒ली॒ रँ॒ध गे॒ठां॑ ति॒भ॒र
 गेँ। दे॒र उ॒ग उ॒गा॒नूँ॒ म॒गी॒ म॒भां॑ ला॒उि॒ट उे॒ उँ॒चा
 उँ॒ठा॒वेगा॑। ७ ला॒य॒टी॒णां॑ मा॒री॒णां॑ चि॒उा॒दा॒ उ॒म दॅ॒ल
 भे॒ड रि॒उि॒रि॒रि॒ उ॒ग उ॒गा॒डा॒ यि॒ला॒न रँ॒ध॒दा॒ है।
 ८ धु॒द उे॒ रा॒घु॒ रँ॒धे ला॒उे म॒चे॒उ गेँ। मै॒उा॒न उ॒गा॒डा॒
 द॒म॒भ॒ट है। उ॒ग मि॒रा॒र नूँ॒ था॒ जा॒ट ल॒टी, इँ॒र मे॒र
 द॒ांग॒ गँ॒स॒दा गे॒टि॒ला॒ चा॒र बु॒ढे॒रे थुं॒भ॒दा॒ दि॒र॒दा॒ है।
 ९ ति॒ग॒रा॒ विँ॒च रि॒र॒ड ग॒गि॒ रे, उ॒म॒दा॒ दि॒वे॒य र॒रे। आ॒र
 रँ॒धे रि॒ मा॒री॒ द॒नी॒णां॑ विँ॒च, उ॒गा॒डे॒ ड़ा॒ ला॒उे ड़ै॒टां वी॒
 उ॒मे ड़े॒ग ना॒ल दुँ॒ध म॒गि॒ र॒गे ग॒न।

१० य॒रभे॒मु॒र ने॒ ला॒य॒टी रि॒र॒था द॒ला॒रा उ॒गा॒नूँ
 भ॒मी॒ग जि॒सु॒ विँ॒च म॒दा॒ र॒गि॒ट द॒ाली॑ भ॒गि॒भा विँ॒च
 मां॒ड॒ था॒उि॒ट ल॒टी मँ॒सा॒ दिं॒उा॒ मी॑। गां, उ॒गा॒नूँ॒ धे॒डे
 ला॒र॒मे ल॒टी दुँ॒ध ड़॒ल॒टा॒ य॒वेगा॑ ला॒उे उ॒म॒उें॑ भ॒ग॒रें
 य॒रभे॒मु॒र म॒ड॒ ची॒जां॑ ती॒र र॒र दे॒वेगा॑। उ॒ग उ॒गा॒नूँ
 रि॒र॒ड॒ ब॒टा॒वेगा॑, उ॒ग उ॒गा॒डा॒ ला॒म॒रा गे॒वेगा॑ ला॒उे
 उ॒गा॒नूँ॒ ड़िं॒ग॒ट उें॑ ब॒चा॒वेगा॑। ११ उ॒म॒री॒ म॒र॒ती॒ म॒दा
 र॒गि॒दी॒ है। ला॒भी॒न।

ਅੰਤਿਮ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ

‡੨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਖੱਤਰ ਮਿਲਵਾਨੁਮ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਭਰਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉਤਸਾਹ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸੱਚੀ ਕਿਰਥਾ ਹੈ। ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਕਿਰਥਾ ਵਿੱਚ ਦਿੜ੍ਹ ਰਹੇ।

‡੩ ਬੇਬੀਲੋਨ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਜਿਹੜੀ ਖਰਬੂ ਵੱਲੋਂ ਚੁਟੀ ਗਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੇਰਾ ਖੱਤਰ ਮਰਕੁਮ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ‡੪ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਿਲੋ, ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਖਰਮੇ ਦੀ ਚੁੰਮੀ ਨਾਲ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿਉ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤੀ, ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਖਤਰਮ ਦੀ ਦੂਜੀ ਖੱਤਰੀ

^੧ ਸਮਊਨ ਖਤਰਮ, ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਦੇ ਸੇਵਕ, ਆਤੇ ਇੱਕ ਰਮਲੁ ਵੱਲੋਂ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਮੁੱਲਵਾਨ ਨਿਗਰਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇਸ ਲਈ ਧਰਾਧਤ ਰੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ, ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ, ਨਿਰਘੋਰ ਹੈ।

^੨ ਰਾਮ ਤੁਸੀਂ ਭਰਖੁਰ ਰਿਰਥਾ ਆਤੇ ਸਾਂਤੀ ਧਰਾਧਤ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤੇ ਸਾਡੇ ਧਰਮੁ ਜਿਸੁ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਚੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਹੈ

^੩ ਜਿਸੁ ਰੋਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਰਤੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਜਿਉਣ ਲਈ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸੁ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਿਮਾ ਆਤੇ ਚੰਗਿਆਈ ਨਾਲ ਉਸ ਥਾਰੇ ਕੁਝੇ ਗਿਆਨ ਰਾਹਣ ਸੌਂਦਿਆ ਹੈ। ^੪ ਉਸਦੀ ਮਹਿਮਾ ਆਤੇ ਚੰਗਿਆਈ ਰਾਹਣ, ਜਿਸੁ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਮਹਾਨ ਆਤੇ ਆਨਮੋਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਲਾ ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ, ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਉਂ, ਸਾਡਾ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਧਰਮੁਭਾਵਾਂ ਆਤੇ ਭਿਰਸ਼ਟ ਰਾਮਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

^੪ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਆਮੀਸਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਦੀ ਯੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਚੰਗਿਆਈ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗਰਾ ਨਾਲ ਜੋੜੋ; ਆਤੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਈ ਨਾਲ ਜੋੜੋ; ^੬ ਸਵੈਂ ਰਾਬੂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਜੋੜੋ; ਤੁਹਾਡੇ ਮਥਰ ਨੂੰ ਸਵੈਂ ਰਾਬੂ ਨਾਲ ਜੋੜੋ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਥਰ ਨਾਲ ਜੋੜੋ; ^੭ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਆਤੇ ਭੈਣਾਂ ਲਈ ਰਿਰਥਾ ਨੂੰ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਨਾਲ ਜੋੜੋ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਆਤੇ ਭੈਣਾਂ ਲਈ ਦਸ ਦਯਾ ਦੇ ਨਾਲ ਧਿਆਰ ਨੂੰ ਜੋੜ ਲਵੋ। ^੮ ਜੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਬੇਰਾਹ ਨਾ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਰਮੁ ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਫਲਦਾਇਕ ਬਨਾਉਣਗੀਆਂ। ^੯ ਧਰ ਉਹ ਵਿਯਕਤੀ ਜਿਸ ਰੋਲ ਉੱਧਰਲੀਆਂ ਖੁਬੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਯੰਮਟ ਵੇਖਣ ਦੇ ਰਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਯਕਤੀ ਆਨ੍ਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿੱਛਲੇ ਧਾਧਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ।

^{੧੦} ਮੇਰੇ ਧਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇ ਆਤੇ ਭੈਣੇ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ

ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਟੋਕਰ ਨਹੀਂ ਖਾਵੋਗੇ ਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਕਦੇ ਡਿੱਗੋਗੇ। ^{੧੧} ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਧਰਮੁ ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਦੇ ਗਾਜ ਆਦਰ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਧਰਾਧਤ ਕਰੋਗੇ ਜਿਹੜਾ ਗਾਜ ਸਦੀਵੀ ਜਾਗੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

^{੧੨} ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਉਸ ਸੱਚ ਵਿੱਚ ਦਿਰਝ ਹੋ ਜੋ ਗੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਧਰ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗਾ। ^{੧੩} ਮੈਂ ਮੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂ। ^{੧੪} ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਹ ਸਹੀਰ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਧਰਮੁ ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਨੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ^{੧੫} ਮੈਂ ਹਰ ਮੰਡਵ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਾਂ।

ਆਮੀਂ ਮਮੀਹ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇਖੀ

^{੧੬} ਜਦੋਂ ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਰਮੁ ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਦੀ ਸਰਤੀ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ, ਆਮੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਲਾਰੀ ਨਾਲ ਬਣਾਈਆਂ ਰਗਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀਆਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀਂ ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਤੇਜ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਦ ਦੀਆਂ ਆਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ^{੧੭} ਜਦੋਂ ਜਿਸੁ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਿਆ ਵੱਲੋਂ ਮਹਿਮਾ ਆਤੇ ਸਰਤੀ ਧਰਾਧਤ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਨੇ ਤੇਜਸਵੀ ਮਹਿਮਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਇਸ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਧਰਮੰਨ ਹਾਂ।” ^{੧੮} ਆਤੇ ਆਮੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ, ਜਦੋਂ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਆਮੀਂ ਜਿਸੁ ਨਾਲ ਧਵਿੱਤਰ ਧਰਬਤ ਉੱਧਰ ਖਲੋਤੇ ਸਾਂ।

^{੧੯} ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਧਰਯੱਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਗੱਲਾਂ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਆਖੀਆਂ ਉਹ ਸੱਚ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ, ਜੇ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਉਸਦਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਆਨੁਸਰਣ ਕਰਨ ਕਾਰਣ, ਸਹੀ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਉਸ ਚਾਨਣ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੇਰੇ ਵਿੱਚ ਚਮਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚਾਨਣ ਸੁਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਤੱਕ ਆਤੇ ਸਵੇਰ ਦੇ ਤਾਰੇ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਨ ਤੱਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ^{੨੦} ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਖੋਬੀਆਂ ਵਿੱਚਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੈਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਆਪਣੇ ਤੋਰ ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ^{੨੧} ਕੋਈ ਵੀ ਆਗੰਮ ਵਾਰ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਯਕਤੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਗੰਮ ਵਾਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਤੋਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖ ਧਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਉਕਸਾਉਣ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

ਨਰਲੀ ਉਪਦੇਸ

੧ ਯਾਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਝੂਠੇ ਨਬੀ ਮਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਵੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਰਤੀ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਚਣ ਵਿੱਚ ਯਗਵਾਈ ਰਹਨਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸਰਿਲ ਯੇਸ ਆਵੇਗੀ ਕਿ ਜੇ ਉਪਦੇਸ ਉਹ ਦੇ ਮਗੇ ਗਨ ਉਹ ਗਲਤ ਹਨ। ਉਹ ਉਸ ਖਰਬੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰਬੂਲਣਗੇ ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਜ਼ਾ ਦੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਉਣਗੇ।
 ੨ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇ ਅਨੈਤਿਰ ਗੱਲਾਂ ਉਹ ਰਦਦੇ ਗਨ ਉਹੀ ਰਹਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਰਾਹਣ, ਦੂਸਰੇ ਲੋਰ ਮੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ ਬਾਰੇ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣਗੇ।
 ੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲਚ ਦੇ ਰਾਹਣ, ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਝੂਠੀਆਂ ਰਹਾਈਆਂ ਦੱਸਦੇ ਤੁਹਾਡਾ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉੱਠਾਉਣਗੇ। ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਧਰਿਲਾਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਤਿਆਰ ਹੈ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਡਿੱਗ ਖਵੇਗੀ।
 ੪ ਜਦੋਂ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਖਾਥ ਰੀਤਾ ਮੀ ਤਾਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਿਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਨਹੀਂ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਖ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਧਰਾ ਦੀਆਂ ਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮਰ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਤੱਕ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

੫ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੇ ਖਰਾਚੀਨ ਰਾਲ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਗੜ੍ਹ ਲਿਆ ਦੇ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜੇ ਖਾਖੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਯੁਰ ਸੀ। ਖਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨੂਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਸੱਤਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ। ਨੂਹ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖਰਮੀ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ।

੬ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਦੂਮ ਅਤੇ ਯਮੁਰਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜ੍ਹੇ ਸੁਲਾਹ ਰਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਰਦੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਰਣ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸੀ ਰਹਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁੜਨਗੇ।

੭ ਖਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਲੂਤ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਮਨੁੱਖ ਹੋਣ ਰਰਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨੈਤਿਰ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਖਰੇਸਾਨ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੇਮ ਦੀ ਆਵੰਗਿਆ ਰਰਦੇ ਜੀਵਨ ਵਤੀਤ ਰੀਤਾ।
 ੮ ਲੂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਚੰਗੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਦਿਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦ ਰਹੀਆਂ ਨਾਲ ਦਿਨ ਰਾਤ ਖਰੇਸਾਨ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜੇ ਉਹ ਸੁਣਦਾ ਅਤੇ ਦੇਖਦਾ ਸੀ।

੯ ਇਸ ਲਈ ਖਰਬੂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਰਿਵੇਂ ਰਹੀ ਹੈ ਜੇ ਉਸਦੀ ਮੇਵਾ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਰਦਦੇ ਗਨ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਰਿਵੇਂ ਦੇਣੀ ਹੈ, ਜੇ ਮੰਦੇ ਗਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ

ਦਿਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
 ੧੦ ਸਜ਼ਾ ਖਾਮ ਤੋਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਬਣੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਖਾਖੀ ਆਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭਰਿਸਟ ਰਾਮਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਸਟ ਗੱਲਾਂ ਰਦਦੇ ਗਨ ਅਤੇ ਖਰਬੂ ਦੇ ਆਖਿਰਾਹ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਦਦੇ ਗਨ।

ਉਹ ਬੇਖਰਵਾਹ ਗਨ ਅਤੇ ਆਖਈ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਰਦਦੇ ਗਨ। ਉਹ ਖਰਤਾਖੀ ਦੂਤਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਰਹਨ ਤੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਡਰਦੇ।
 ੧੧ ਦੂਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਰਿਤੇ ਵੰਧੇਰੇ ਤਾਰਤਵਰ ਅਤੇ ਮਰਤੀਸਾਲੀ ਗਨ। ਖਰ ਦੂਤ ਵੀ ਉਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨਹੀਂ ਰਦਦੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਰਬੂ ਅੱਗੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਖਰਚਾਰਰਾਂ ਉੱਤੇ ਝੂਠੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਣੇ ਹੁੰਦੇ ਗਨ।

੧੨ ਖਰ ਇਹ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਮੰਦਾ ਬੋਲਦੇ ਗਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਮੰਦਦੇ। ਇਹ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਰਗੇ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਮੋਚ ਨਹੀਂ ਮੰਦਦੇ। ਉਹ ਇੰਝ ਵਰਤਾਉ ਰਦਦੇ ਗਨ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਆਪਣੀ ਸਹਿਜ ਖਰੇਰਣਾ ਦੁਆਰਾ ਰੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਫੜੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਮਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਹੀ ਜੰਮਦੇ ਗਨ। ਇਸ ਲਈ ਜੰਗਲੀ ਖਸੂਆਂ ਵਾਂਗ ਇਹ ਝੂਠੇ ਖਰਚਾਰਰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
 ੧੩ ਇਹ ਝੂਠੇ ਖਰਚਾਰਰ ਰਈ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਮੀਹੇ ਦੇਣ ਦਾ ਰਾਹਣ ਬਣੇ ਗਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵੀ ਤਮੀਹੇ ਝੱਲਣਗੇ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਦੀ ਰਹਨ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਗਨ।

ਉਹ ਮੋਚਦੇ ਗਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹੇਆਮ ਬਦੀ ਰਹਨਾ ਮੰਜ ਹੈ। ਉਹ ਦੁਸਟ ਗੱਲਾਂ ਰਰਦੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਗਨ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰਮੰਨ ਰਦੀਆਂ ਗਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਦਾਅਵਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦੇ ਗਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਭੰਦੇ ਦਾਗਾਂ ਅਤੇ ਖੰਧਿਆਂ ਵਰਗੇ ਗਨ।
 ੧੪ ਹਰ ਵਰਤ ਉਹ ਭੇਗ ਵਿਲਾਮ ਰਹਨ ਲਈ ਐਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਗਨ। ਉਹ ਹਮੇਛਾਂ ਖਾਥ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਲਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਗਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ, ਖਾਥ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਂਦੇ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਰਮਜ਼ੋਰ ਗਨ। ਉਹ ਨਾਲਚ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਗਨ ਅਤੇ ਮਰਾਥੇ ਹੋਏ ਗਨ।

੧੫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਖਰਚਾਰਰਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਛੱਡ ਕੇ ਗਲਤ ਰਾਹ ਫੜ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਰਸਤਾ ਫੜਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਿਲਆਮ ਨੇ ਫੜਿਆ ਸੀ। ਬਿਲਆਮ ਬਿਓਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ। ਬਿਲਆਮ ਗਲਤ ਰਹਨ ਲਈ ਯੈਸੇ ਰੁਮਾਉਣ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਮਝਦਾ ਸੀ।
 ੧੬ ਖਰ ਇੱਕ ਗਯੇ ਨੇ ਬਿਲਆਮ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਰੰਮ ਰਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗਯਾ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਮੰਦਦਾ, ਖਰ ਇਹ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ ਅਤੇ ਨਬੀ ਨੂੰ ਉਸ ਰਮਲੀ ਗੱਲ ਰਹਨ ਤੋਂ ਰੋਰਿਆ।

੧੭ ਇਹ ਝੂਠੇ ਖਰਚਾਰਰ ਖਾਈ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਹੋਏ ਝਰਨੇ ਗਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਦਲਾਂ ਵਰਗੇ ਗਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੁੱਲਾ ਉਡਾ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੇਰ ਅੰਧਰਾਹ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਮਹਾਂ ਰੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
 ੧੮ ਇਹ ਝੂਠੇ ਖਰਚਾਰਰ ਅਜਿਹੇ ਸਬਦਾਂ ਨਾਲ ਖਾਥ ਰਦਦੇ ਗਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੋਈ ਅਰਥ

ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਟਕਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਣੇ ਗਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਛੱਡੀ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਆਜਿਹਾ ਆਪਣੇ ਧਾਰੀ ਆਪਣੇ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਟ ਟਿੱਛਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।^{੧੯} ਇਹ ਝੂਠੇ ਖਰਚਾਰਕ ਵਾਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਖਰ ਇਹ ਝੂਠੇ ਖਰਚਾਰਕ ਤਾਂ ਖੁਦ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਭਰਮਟਾਚਾਰ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਿਯਕਤੀ ਹਰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਬੂ ਹੇਠਾਂ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

^{੨੦} ਇਹ ਲੋਕ ਮਾਡੇ ਖਰਬੂ ਆਤੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਨਣ ਦੁਆਰਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਦੇ ਰਾਗਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਖਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਮ ਮੁੜ ਖੈਂਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਫੇਰ ਇਸਦੇ ਨਿਖੇੜਤਰ ਹੇਠਾਂ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਧਰਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।^{੨੧} ਗਾਂ, ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਹ ਸਹੀ ਰਾਹ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਦੀ ਬਚਾਏ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਆਤੇ ਫੇਰ ਉਸ ਧਵਿੱਤਰ ਗੁਰਮ ਤੋਂ ਮੁੜ ਜਾਂਦੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

^{੨੨} ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮੱਚ ਹਨ: “ਇੱਕ ਕੁੱਤਾ ਉਲਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਉਲਟੀ ਵੱਲ ਵਾਧਮ ਖਰਤਦਾ ਹੈ।” ਆਤੇ, “ਇੱਕ ਸੂਰ ਨੁਹਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਮੁੜ ਚਿੱਕੜ ਵਿੱਚ ਲੋਟਣ ਲਈ ਵਾਧਮ ਚੱਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

ਯਿਸੂ ਫੇਰ ਆਵੇਗਾ

੩ ^੧ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਇਹ ਮੇਰੀ ਦੂਜੀ ਚਿੱਠੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮੋਚਣ ਲਈ, ਸੱਮਲਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਆਤੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ।^੨ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰੋ ਜਿਹੜੇ ਆਤੀਤ ਵਿੱਚ ਧਵਿੱਤਰ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਬੋਲੇ ਸਨ। ਮਾਡੇ ਖਰਬੂ ਆਤੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਨੇ ਇਹ ਗੁਰਮ ਮਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮੂਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

^੩ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਆਖੀਰਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਧਰੇਗਾ। ਲੋਕੀ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਛਾਵਾਂ ਆਨਮਾਰ ਦੁਸ਼ਟ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਸੱਮਣਗੇ।^੪ ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ, “ਉਸਨੇ ਫੇਰ ਆਉਣ ਦਾ ਵਾਯਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਉਹ? ਮਾਡੇ ਖਿਉ ਦਾਦੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਖਰ ਦੁਨੀਆਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।”

^੫ ਖਰ ਇਹ ਲੋਕ ਉਹ ਚੇਤੇ ਕਰਨਾ ਧਮੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜੋ ਬਹੁਤ ਧਰਿਲਾਂ ਵਾਧਰਿਆ ਸੀ। ਆਰਾਮ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੀ ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਖਰਤੀ ਨੂੰ ਧਾਣੀ ਤੋਂ ਆਤੇ ਧਾਣੀ ਨਾਲ ਸਾਜਿਆ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸ ਦੇ ਬਚਨ ਨਾਲ ਸਾਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।^੬ ਉਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੜ੍ਹ ਆਏ ਆਤੇ ਧਾਣੀ

ਦੁਆਰਾ ਨਸਟ ਹੋ ਗਈ।^੭ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਉਹੀ ਬਚਨ ਆਰਾਮ ਆਤੇ ਖਰਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਗੁਣ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਉਹ ਆੱਗ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਹੀ ਲਈ ਰੱਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁੜਦੇ ਹਨ।

^੮ ਖਰ ਮੇਰੇ ਖਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੱਲ ਨਾ ਭੁੱਲੋ। ਖਰਬੂ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਨ ਗਜ਼ਾਰਾਂ ਮਾਲਾਂ ਵਰਗਾ ਹੈ ਆਤੇ ਗਜ਼ਾਰਾਂ ਮਾਲ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਰਗੇ ਹਨ।^੯ ਖਰਬੂ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਨਾ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਵਾਯਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮਮਝਦੇ ਹਨ। ਖਰ ਖਰਮੇਸੂਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਬਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਰਮੇਸੂਰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਯਕਤੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਯਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇ ਆਤੇ ਧਾਧ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦੇਵੇ।

^{੧੦} ਖਰਬੂ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਦਿਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਚੋਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਆਰਾਮ ਆਲੋਚ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚਲੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਆੱਗ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਖਰਤੀ ਆਤੇ ਇਸ ਉਤਲੀ ਹਰ ਸੈਯਾ ਮਾੜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

^{੧੧} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਚੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਧਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।^{੧੨} ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਦਿਨ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਉਤਮਕਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਗਾਂ ਵੇਖੋ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਿਨ ਆਵੇਗਾ, ਆਰਾਮ ਆੱਗ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਆਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚਲਾ ਸਭ ਕੁਝ ਹਰਮੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਖਿਯਲ ਜਾਵੇਗਾ।

^{੧੩} ਖਰ ਜਿਵੇਂ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਵਾਯਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਆਮੀਂ ਨਵੇਂ ਆਰਾਮ ਆਤੇ ਨਵੀਂ ਖਰਤੀ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਵੱਸੇਗੀ।

^{੧੪} ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਖਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਧਰਨ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਖਰਮੇਸੂਰ ਆੱਗ ਸੁੱਧ ਆਤੇ ਨਿਰਦੋਸ ਖਰਗਟ ਹੋਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਖੂਰੀ ਰੋਸਿਸ ਕਰੋ। ਖਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲ ਸਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਕਰੋ।^{੧੫} ਆਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਸਬਰ ਬਚਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮੋਕਾ ਹੈ। ਮਾਡੇ ਖਿਆਰੇ ਭਰਾ ਖੈਲੁਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਝ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।^{੧੬} ਖੈਲੁਸ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਖੈਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਮਝਣ ਲਈ ਆਖੀਆਂ ਹਨ। ਆਣਜਾਣ ਲੋਕੀ ਆਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਨਿਹਚਾ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ, ਜਾਣ ਬੁੱਝਦੇ

ਯਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਗਲਤ ਮਤਲਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ
 ਦੂਸਰੀਆਂ ਥੋੜੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਉਹੀ ਸਲੂਕ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 ਯਜਿਹਾ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
 ੧੭ ਖਿਆਲੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਧਿਆਨ ਹੀ ਜਾਣਦੇ
 ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਰਹੋ। ਮੈਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤ

ਯਜਿਹੀਆਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਰਾਹ ਤੋਂ ਭਟਕਾਉਣ ਅਤੇ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੜਕਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਜਬੂਤ ਨਿਗਰਾ ਤੋਂ ਡੋਗਣ
 ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਦਿਉ। ੧੮ ਖਰ ਸਾਡੇ ਖਰਬੂ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ
 ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੱਧੋ। ਹੁਣ
 ਅਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਮਹਿਮਾ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ।

ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਧਹਿਲੀ ਖੱਤਰੀ

੧ ਗੁਣ ਯਮੀਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਮ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਇਹ ਯਮੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਯਮੀਂ ਆਖਣੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਯਮੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਫੁਹਿਆ ਹੈ। ਯਮੀਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਮ ਵਚਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਜੀਵਨ ਧਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੨ ਜਿਹੜਾ ਜੀਵਨ ਮਾਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ। ਯਮੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਯਮੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹ ਹਾਂ। ਗੁਣ ਯਮੀਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਸ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਜੀਵਨ ਸਦੀਯਰ ਹੈ। ਇਹ ਜੀਵਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਜੀਵਨ ਮਾਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ। ੩ ਗੁਣ ਯਮੀਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਮੀਂ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਸੁਣਿਆ। ਰਿਉਰਿ ਯਮੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੀਰ ਹੋਵੇ। ਜਿਹੜੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਯਮੀਂ ਸਾਂਝ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ੪ ਯਮੀਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਗਾਡੇ ਯਾਨੰਦ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਧੁਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਧਾਧਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਦਾ ਹੈ

੫ ਯਮੀਂ ਸੱਚਾ ਉਧਦੇਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਾਮੋਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਗੁਣ ਯਮੀਂ ਇਹ ਤੁਗਾਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ; ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੋਸਨੀ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੰਧਰਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੬ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਯਮੀਂ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਧਰ ਯਮੀਂ ਯੰਧਰਾਹ ਵਿੱਚ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਯਮੀਂ ਝੂਠੇ ਹਾਂ ਯਮੀਂ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ। ੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰੋਸਨੀ ਹੈ। ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਰੋਸਨੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਯਮੀਂ ਰੋਸਨੀ ਵਿੱਚ ਰਹਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਯਮੀਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਜੇ ਯਮੀਂ ਰੋਸਨੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਯਿਸੂ ਦਾ ਖੂਨ ਮਾਨੂੰ ਹਰ ਧਾਧ ਤੋਂ ਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੮ ਜੇ ਯਮੀਂ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਧਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਯਮੀਂ ਆਖਣੇ ਆਧ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਸੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੯ ਧਰ ਜੇ ਯਮੀਂ ਆਖਣੇ ਧਾਧਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰ ਲਈਏ, ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਧਾਧ ਮੁਯਾਫ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਯਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸੱਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਮੁਯਾਫ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇ ਯਮੀਂ ਰੀਤੀਆਂ ਹਨ। ੧੦ ਜੇ ਯਮੀਂ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਮੀਂ ਧਾਧ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਯਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਸਿੱਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਯਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਧਦੇਸ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ।

ਯਿਸੂ ਸਾਡਾ ਸਹਾਇਕ ਹੈ

੧ ਮੇਰੇ ਧਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ, ਮੈਂ ਇਹ ਖਤ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਮੀਂ ਧਾਧ ਨਾ ਕਰੋ ਧਰ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਯਕਰਤੀ ਧਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ

ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਉਹ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਜੇ ਸਹੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ੨ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਧਾਧਾਂ ਦਾ ਧਰਮਚਿਤ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਸਾਡੇ ਹੀ ਧਾਧਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਵੀ।

੩ ਜੇ ਯਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਕਰਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਯਮੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਖੱਰੀ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ ਕਿ ਯਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੁਚ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ੪ ਜੇ ਕੋਈ ਯਾਧਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।” ਧਰ ਜੇ ਉਹ ਵਿਯਕਰਤੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਯਕਰਤੀ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਸੱਚ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੫ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਯਕਰਤੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਧਦੇਸਾਂ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਿਆਹ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਉਸ ਵਿਯਕਰਤੀ ਲਈ ਸੰਧੁਰਣ ਕੁਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਯਮੀਂ ਜਾਣ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ੬ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਯਕਰਤੀ ਇਹ ਯਾਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੱਮਿਤ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਯਿਸੂ ਜੀਵਿਆ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਹ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ

੭ ਮੇਰੇ ਧਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਉਹੀ ਧੁਰਾਣਾ ਗੁਰਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਗਾਡੇ ਕੋਲ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਧੁਰਾਣਾ ਗੁਰਮ ਉਹੀ ਉਧਦੇਸ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਮੀਂ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਣ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ੮ ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਹ ਗੁਰਮ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਗੁਰਮ ਵਾਂਗ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਗੁਰਮ ਸੱਚਾ ਹੈ, ਤੁਮੀਂ ਇਸਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਆਧ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਹਨੇਰਾ ਅਲੋਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਧਰਮਾਸ ਨੇ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਮਕਣਾ ਸੁਕੁ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

੯ ਇੱਕ ਵਿਯਕਰਤੀ ਯਾਧਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਰੋਸਨੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ।” ਧਰ ਜੇ ਉਹ ਵਿਯਕਰਤੀ ਯਾਧਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਗਲੇ ਵੀ ਯੰਧਰਾਹ ਵਿੱਚ ਹੈ। ੧੦ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਯਾਧਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਧਿਆਹ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਰੋਸਨੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਧਾਮੋਂ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰ ਸੱਕੇਗੀ। ੧੧ ਧਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਰਤੀ ਯਾਧਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਗਲੇ ਵੀ ਯੰਧਰਾਹ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਯੰਧਰਾਹ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਰਿਉਰਿ ਯੰਧਰਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

੧੨ ਧਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ, ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ,

ਰਿਉਰਿ ਕੀ ਮਸੀਹ ਰਾਹੀਂ ਤੁਗਾਡੇ ਧਾਧ ਮੁਯਾਫ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

੧੩ ਧਿਤਾਓ, ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ,

ਰਿਉਰਿ ਤੁਮੀਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਜਿਸਦੀ ਹੋਂਦ ਯਾਦਿ ਤੋਂ ਹੈ।

ਨੌਜਵਾਨ ਲੋਕੇ, ਮੈਂ ਤੁਗਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਰਿਉਰਿ ਤੁਮੀਂ ਦੁਸਟ (ਸੈਤਾਨ) ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

੧੪ ਬੱਚਿਓ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।
 ਖਿਤਾਓ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਜੋ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ
 ਸੀ।

ਜੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਦਮੀਓ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖ
 ਰਿਹਾ ਹਾਂ,
 ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ;
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਬਦ ਤੁਹਾਡੇ ਯੈਸੂਸ ਵੱਸਦਾ ਹੈ,
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੁਸਟ (ਸੈਤਾਨ) ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

੧੫ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ
 ਖਿਆਰ ਨਾ ਰਹੋ। ਜੇ ਰੋਈ ਵਿਯਕਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ
 ਰਹਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖਿਆਰ ਨਹੀਂ
 ਹੈ। ੧੬ ਇਹ ਦੁਨਿਆਵੀ ਗੱਲਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ
 ਖਾਧੀ-ਭਾਧੀ ਦੀਆਂ ਟਿੱਛਾਵਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਧੀ ਗੱਲਾਂ ਦੀ
 ਟਿੱਛਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸੀ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ
 ਬਹੁਤ ਅਭੇਦ ਰਹਨਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਰੋਲ ਹਨ। ਧਰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਂ
 ਰੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਧਰਮੇਸੁਰ ਖਾਸੋਂ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ
 ਵੱਲੋਂ ਹਨ। ੧੭ ਦੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਵਿਨਾਸ਼ਮਾਨ
 ਹਨ। ਧਰਮ ਉਹ ਇੱਕ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਸਦਾ
 ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮਮੀਹ ਦੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਨਾ ਲੱਓ

੧੮ ਮੇਰੇ ਖਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ, ਅੰਤ ਨੇੜੇ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ
 ਸੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮਮੀਹ ਦਾ ਦੁਸਮਣ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ,
 ਅਤੇ ਹੁਣ ਮਮੀਹ ਦੇ ਇੰਨੇ ਦੁਸਮਣ ਘਰਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਥੇ ਹਨ।
 ਇਸ ਲਈ ਆਸੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅੰਤ ਨੇੜੇ ਹੈ। ੧੯ ਮਮੀਹ ਦੇ
 ਉਹ ਦੁਸਮਣ ਸਾਡੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਧਰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ
 ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਾਡੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜੇ ਉਹ ਸਾਡੀ
 ਮੰਗਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ। ਧਰਮ
 ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ, ਇਹ ਦੁਸਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

੨੦ ਧਰਮ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਉਸ ਖਵਿੱਤਰ *ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
 ਦਾਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ੨੧ ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਿਉਂ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ? ਸੀ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ
 ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ ਖਾਧੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ? ਨਹੀਂ?
 ਮੈਂ ਇਹ ਖਤ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ
 ਖਾਧੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਰੋਈ ਵੀ ਝੂਠ
 ਸੱਚ ਵਿੱਚੋਂ ਧੈਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

੨੨ ਇਸ ਲਈ ਝੂਠਾ ਰੋਣ ਹੈ? ਇਹ ਉਹੀ ਵਿਯਕਾਰੀ ਹੈ
 ਜਿਹੜਾ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਮਮੀਹ
 ਦਾ ਦੁਸਮਣ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਯਕਾਰੀ ਖਿਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ
 ਖੁੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ੨੩ ਜਿਹੜਾ ਰੋਈ

ਖੁੱਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਹਚਾ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਹਦਾ ਹੈ ਖਿਤਾ
 ਵੀ ਉਸਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਰਮ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਕਾਰੀ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ
 ਧਰਵਾਨ ਰਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖਿਤਾ ਵੀ ਉਸਦਾ ਹੈ।

੨੪ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਯਕੀਨੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ
 ਆਨੁਸਰਣ ਰਹਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਸੁਣਦੇ ਆ
 ਰਹੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਮਲ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ
 ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਖਿਤਾ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਰਹੋਗੇ। ੨੫ ਇਹੀ ਹੈ
 ਜਿਸਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਯਦਾ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ
 ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਹੈ।

੨੬ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਖਾਧੇ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ
 ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਲਤ ਰਾਹ ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਵੀ ਰੋਮਿਸ਼ ਰਹ ਰਹੇ
 ਹਨ। ੨੭ ਮਮੀਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਮ ਦਾਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਤੇ
 ਇਹ ਦਾਤ ਗਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੈਸੂਸ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਸੇ
 ਵਿਯਕਾਰੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜਿਹੜੀ ਦਾਤ ਉਸ ਨੇ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਗੱਲ ਖਾਧੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
 ਇਹ ਦਾਤ ਸੱਚੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਝੂਠੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ
 ਮਮੀਹ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਜਿਉਣ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਦਾਤ
 ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਇਆ ਹੈ।

੨੮ ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਜੀਵੋ।
 ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਜਿਹਾ ਰਹਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਵੇਗਾ
 ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹੋਣ
 ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਰਮਟੋਗਾ। ੨੯ ਤੁਸੀਂ
 ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮਮੀਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਹੀ ਰਹਦਾ ਹੈ ਜੋ ਚੰਗਾ ਹੈ।
 ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੋਕੀਂ ਜਿਹੜੇ ਨੇਕ ਰੰਮ
 ਰਹਦੇ ਹਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ।

ਆਸੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਾਂ

੧ ਖਿਤਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇੰਨਾ ਖਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ
 ੨ ਸਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ
 ਆਸੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਾਂ। ਧਰਮ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ
 ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਆਸੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ
 ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ੩ ਖਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਆਸੀ ਹੁਣ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਾਂ। ਗਲੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ
 ਗਿਆ ਕਿ ਆਸੀ ਭੱਵਿਖ ਵਿੱਚ ਸੀ ਹੋਵਾਂਗੇ, ਧਰਮ ਸਾਨੂੰ
 ਖਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਮੀਹ ਵਾਧਮ ਆਵੇਗਾ, ਆਸੀ ਉਸ ਵਰਗੇ
 ਹੋਵਾਂਗੇ। ਆਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਾਂਗੇ ਜੇ ਉਹ
 ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਹੈ। ੪ ਮਮੀਹ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਹਰ ਵਿਯਕਾਰੀ
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਮ ਹੈ ਉਹ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ
 ਮਮੀਹ ਵਾਂਗ ਸੁੱਧ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

੫ ਜਦੋਂ ਰੋਈ ਵਿਯਕਾਰੀ ਖਾਧ ਰਹਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਉਹ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨੇਮ ਤੋੜਦਾ ਹੈ। ਗਾਂ, ਖਾਧ ਰਹਨਾ ਉਸੇ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇਮ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਉਣਾ।
 ੬ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮਮੀਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਧਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰਹਨ
 ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਖਾਧ ਨਹੀਂ ਸੀ।

*੨:੨੦ ਉਸ ਖਵਿੱਤਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਾਂ ਮਮੀਹ

੬ ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਰਤੀ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਖਾਥ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਜੇ ਰੋਟੀ ਵਿਆਰਤੀ ਖਾਥ ਰਹਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਮਮੀਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਮਝਿਆ ਆਉਂਦਾ ਜਾਣਿਆ।

੭ ਖਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ, ਰਿਮੇ ਵੀ ਵਿਆਰਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੇਰਾ ਨਾ ਦਿਓ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਲਤ ਖਾਥੇ ਖਾ ਮੌਰੇ। ਮਮੀਹ ਮੱਚਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਾਂਗ ਮੱਚਾ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਆਰਤੀ ਨੂੰ ਉਹੀ ਕੁਝ ਰਹਨਾ ਖਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਮਗੀ ਹੈ। ੮ ਮੈਤਾਨ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਖਾਥ ਰਹਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਆਉ ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਰਤੀ ਖਾਥ ਰਹਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਮੈਤਾਨ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਇਸ ਲਈ ਆਇਆ; ਮੈਤਾਨ ਦੇ ਰੰਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਰਹਨ ਲਈ।

੯ ਜਦੋਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਰਿਮੇ ਵਿਆਰਤੀ ਨੂੰ ਆਥਣਾ ਬੱਚਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਆਰਤੀ ਖਾਥ ਰਹਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਮੌਰਦਾ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵਿਆਰਤੀ ਖਾਥ ਰਹਨਾ ਜਾਗੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਮੌਰਦਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਥਣਾ ਬੱਚਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ੧੦ ਇਸ ਲਈ ਆਮੀਂ ਦੇਖ ਮੌਰਦੇ ਗਾਂ ਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਰਿਹੜੇ ਗਨ। ਆਉ ਮੈਤਾਨ ਦੇ ਬੱਚੇ ਰਿਹੜੇ ਗਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਨੇਰ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਮੌਰਦੇ। ਆਉ ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਰਤੀ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਆਥਣੇ ਭਰਾ ਜਾਂ ਭੈਣ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ ਉਹ ਵੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇੱਕ ਦੁਸਰੇ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹੇ

੧੧ ਇਹੀ ਉਥਦੇਸ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਸੁਰੂ ਤੋਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ; ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦੁਸਰੇ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੨ ਰਇਨ ਵਰਗੇ ਨਾ ਬਣੇ। ਰਇਨ ਦੁਸਰੇ (ਮੈਤਾਨ) ਮੀ। ਰਇਨ ਨੇ ਆਥਣੇ ਭਰਾ ਗਾਬਲ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਇਨ ਨੇ ਆਥਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ? ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰੇਨ ਨੇ ਸੀਤੀਆਂ ਮੇਰੀਆਂ ਮਨ, ਖਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਗਾਬਲ ਨੇ ਸੀਤੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਮਨ।

੧੩ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ ਆਉ ਭੈਣੇ, ਜੇਰਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਨ ਤਾਂ ਹੋਰਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ੧੪ ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਗਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀਂ ਮੈਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਗਾਂ ਆਉ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕੇ ਗਾਂ। ਆਮੀਂ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਜਾਣਦੇ ਗਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀਂ ਆਥਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਆਉ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹਦੇ ਗਾਂ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਖਿਆਰ ਨਹੀਂ ਰਹਦੇ ਉਹ ਗਲੇ ਵੀ ਮੈਤ ਦੇ ਰਬਜ਼ੇ ਹੋਣ ਗਨ। ੧੫ ਹਰੇਰ ਵਿਆਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਆਥਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਰਾਤਲ ਹੈ। ਆਉ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਰੋਟੀ ਵੀ ਰਾਤਲ ਆਥਣੇ ਆਂਦਰ ਮਦੀਥਰ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ।

੧੬ ਇਵੇਂ ਹੀ ਆਮੀਂ ਜਾਣਦੇ ਗਾਂ ਕਿ ਮੱਚਾ ਖਿਆਰ ਸੀ ਹੈ; ਮਮੀਹ ਨੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਆਥਣੇ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਮਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਆਉ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਆਥਣਾ ਜੀਵਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਗਨ। ੧੭ ਫਰਜ਼ ਰਹੇ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਹੈ ਜੇ ਕਿ ਬਹੁਤ ਆਮੀਹ ਹੈ ਆਉ ਉਸ

ਰੇਲ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ। ਖਰ ਜੇਰਰ ਉਹ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਉਦੋਂ ਹਮਦਰਦੀ ਨਹੀਂ ਵਿਆਉਂਦਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਥਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਗੀਬ ਹੈ ਆਉ ਆਥਣੀ ਰੋਜ਼ੀ ਦਾ ਲੋੜਵੰਦ ਹੈ, ਉਸ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖਿਆਰ ਹੋਣਾ ਰਿਵੇਂ ਮੰਬਣ ਹੈ। ੧੮ ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਓ, ਮਾਡਾ ਖਿਆਰ ਗੱਲਾਂ ਆਉ ਸਬਦਾਂ ਤੌਰ ਮੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਾਨੂੰ ਮੱਚਾ ਖਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਆਉ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਆਮਲਾਂ ਗਾਹੀਂ ਦੁਸਮਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੧੯-੨੦ ਇਮੇ ਵੰਗ ਨਾਲ ਆਮੀਂ ਜਾਣ ਮੌਰਦੇ ਗਾਂ ਕਿ ਸੀ ਆਮੀਂ ਮੱਚ ਦੇ ਗਾਹ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਗਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਆਉ ਜਦੋਂ ਮਾਡਾ ਦਿਲ ਮਾਨੂੰ ਰਸੁਰਵਾਰ ਮਗਿਸੁਮ ਰਹਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਗਲੇ ਵੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਮਾਤੀ ਖਾ ਮੌਰਦੇ ਗਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਡੇਰਾ ਹੈ ਆਉ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

੨੧ ਮੇਰੇ ਖਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਜੇਰਰ ਆਮੀਂ ਇਹ ਮਗਿਸੁਮ ਰਹਾਗੇ ਕਿ ਆਮੀਂ ਕੁਝ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਰਹ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਆਮੀਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਰੇਲ ਆਵਾਂਗੇ, ਨਿਡਰ ਹੋਵਾਂਗੇ। ੨੨ ਆਉ ਖਰਮੇਸੁਰ ਮਾਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇ ਆਮੀਂ ਮੰਗਾਂਗੇ। ਮਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰਾਥਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਗਨ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ ਮੰਨਦੇ ਗਾਂ ਆਉ ਆਮੀਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਰਹਦੇ ਗਾਂ ਜਿਨਹਾਂ ਨਾਲ ਖਰਮੇਸੁਰ ਖਰਮੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੨੩ ਇਹੀ ਹੈ ਜਿਮਦਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਆਦੇਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਿਸੁ ਮਮੀਹ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਉ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ। ੨੪ ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਰਤੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਦੇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਉ ਖਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਵਿਆਰਤੀ ਦੇ ਆਂਦਰ ਵੰਮਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਆਮੀਂ ਰਿਵੇਂ ਜਾਣਦੇ ਗਾਂ ਕਿ ਮਾਡੇ ਆਂਦਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੰਮਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਗੱਲ ਆਮੀਂ ਉਸ ਆਤਮਾ ਗਾਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਗਾਂ ਜੇ ਮਾਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਝੂਠੇ ਖਰਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮਾਵੰਧਾਨ ਰਹੇ

੨ ਮੇਰੇ ਖਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਇੱਥੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਝੂਠੇ ਨਬੀ ਗਨ। ਇਸ ਲਈ ਹਰੇਰ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਾ ਰਹੇ ਜਿਹੜਾ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਰੇਲ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਜਗਹ, ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰਠਾਉ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਆਤਮਾ ਉਨਹਾਂ ਰੇਲ ਹੈ ਮੱਚਮੁੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ੨ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਤੁਸੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਖਫਾਣ ਮੌਰਦੇ ਹੋ। ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸੁ ਹੀ ਮਮੀਹ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਖਰਤੀ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਥ ਵਿੱਚ ਆਇਆ।” ਆਜਿਹਾ ਆਤਮਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ੩ ਆਉ ਦੂਜਾ ਆਤਮਾ ਜਿਹੜਾ ਜਿਸੁ ਬਾਰੇ ਇਹ ਮੱਚ ਨਹੀਂ ਮਵਿਰਾਰਦਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਆਤਮਾ ਮਮੀਹ ਦੇ ਦੁਸਮਣ ਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਮੀਹ ਦਾ ਦੁਸਮਣ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਮਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

੪ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫੇ ਬੱਚਿਓ, ਤੁਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਿਉਰਿ ਇੱਕ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਇੱਕ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੇਰਾ ਹੈ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ੪ ਇਹ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਦੁਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਉਹ ਸੁਣਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ। ੬ ਯਰ ਅਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹਨ, ਯਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਮਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਮੱਥੇ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਫਰੇਬੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ।

ਖਿਲਾਫ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ

੭ ਖਿਲਾਫੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਮਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਉਰਿ ਖਿਲਾਫ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਰਹਦਾ ਹੈ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ੮ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਰਿਉਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ੯ ਇਹੀ ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਿਲਾਫ ਦਰਸਾਇਆ; ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕਲੇ ਤੋਂ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਯਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕੇ। ੧੦ ਇਹ ਖਿਲਾਫ ਹੈ; ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਯਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ ਰੀਤਾ; ਇਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮਾਨੂੰ ਯਹਿਲਾਂ ਖਿਲਾਫ ਰੀਤਾ। ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਰਾਗ ਵਾਂਗ ਭੇਜਿਆ, ਜਿਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਖਾਧ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੧੧ ਖਿਲਾਫੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਦੇਖੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਖਿਲਾਫ ਰੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੧੨ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਯਰ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇੰਝ ਇਹ ਖਿਲਾਫ ਮਾਡੇ ਅੰਦਰ ਮੰਧੁਰਣ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

੧੩ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਮਾਡੇ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਤਮਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ੧੪ ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਹੋਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਾਂ। ੧੫ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੇਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ,” ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੧੬ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਾਡੇ ਲਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਖਿਲਾਫ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ। ੧੭ ਜੇ ਮਾਡੇ ਅੰਦਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖਿਲਾਫ ਮੰਧੁਰਣ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਿਕਾ ਦੇ ਦਿਨ ਬੇ-ਡਰ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਬੇ-ਡਰ ਇਸ ਲਈ ਹੋਵਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਹੈ। ੧੮ ਜਿੱਥੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖਿਲਾਫ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਭੈ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਧੁਰਣ ਖਿਲਾਫ ਭੈ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅੰਦਰ ਡਰ ਖੈਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖਿਲਾਫ ਮੰਧੁਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

੧੯ ਅਸੀਂ ਖਿਲਾਫ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਯਹਿਲਾਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਖਿਲਾਫ ਰੀਤਾ ਸੀ। ੨੦ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ ਕਰਦਾ ਹਾਂ,” ਯਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਜਾਂ ਭੈਣ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਉਸ ਭਰਾ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਸ ਲਈ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ ਰਹਿਣਾ ਵੀ ਮੰਭਵ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ। ੨੧ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਇਹੀ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਿਲਾਫ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲੈਂਦੇ ਹਨ

੨ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਯਹੀ ਮਸੀਹ ਹੈ। ਉਹ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਤਾ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਿਲਾਫ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੨ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ ਕਰਦੇ ਹਾਂ? ਅਸੀਂ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ। ੩ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਖਿਲਾਫ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਕਰਨਾ ਐਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੪ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਹੈ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ੫ ਇਹ ਸਾਡੀ ਨਿਗਹਾ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿੱਤ ਖਰਾਬ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਦਾ ਹੈ? ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ

੬ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਹੀ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਖਾਣੀ ਅਤੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਆਇਆ; ਉਹ ਸਿਰਫ ਖਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸਗੋਂ ਖਾਣੀ ਅਤੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਆਇਆ। ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਆਤਮਾ ਹੀ

ਮੱਚ ਹੈ। ੭ ਇਹ ਤਿੰਨ ਧਰਮਾਣੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮਾਨੂੰ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ੮ ਆਤਮਾ, ਧਾਣੀ ਅਤੇ ਖੂਨ ਇਹ ਤਿੰਨ ਧਰਮਾਣੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

੯ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਆਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੱਚ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ; ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਰੇ ਮਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਿਆ। ੧੦ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਸ ਕੋਲ ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ ਜੋ ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਗੱਲ ਉੱਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਸਿੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜਿਹੜੀ ਮਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਬਾਰੇ ਆਖੀ ਹੈ। ੧੧ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਆਖਿਆ; ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ੧੨ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਖੁੱਤਰ ਹੈ ਉਸ ਕੋਲ ਸੱਚਾ ਜੀਵਨ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਸ ਕੋਲ ਸੱਚਾ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਗੁਣ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਮਾਡਾ ਹੈ

੧੩ ਮੈਂ ਇਹ ਖਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ ਕਿ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਤੁਹਾਡਾ ਹੈ। ੧੪ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਰਜਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਮਾਡੀ ਸੁਣਦਾ ਹੈ। ੧੫ ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਉਸ

ਧਾਮੋਂ ਕੁਝ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਮਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਉਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਉਸ ਧਾਮੋਂ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ।

੧੬ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਹ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਜਾਂ ਭੈਣ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਧਾਥ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਂਦਾ, ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਜਾਂ ਭੈਣ ਲਈ ਪਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਧਾਥ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਥਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੌਤ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਧਾਥ ਜਿਹੜੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੌਤ ਵਿੱਚ ਮੁੱਕਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਧਾਥ ਬਾਰੇ ਪਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ। ੧੭ ਕੁਝ ਬੁਰਾ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਾਥ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਧਾਥ ਵੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਦੀਖੀ ਮੌਤ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਂਦੇ।

੧੮ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਧਾਥ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਟ (ਸੈਤਾਨ) ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਾਨੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ। ੧੯ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਹਾਂ ਪਰ ਦੁਸ਼ਟ (ਸੈਤਾਨ) ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ੨੦ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਸਿਫਾਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਉਸ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਉਸ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਹੀ ਸੱਚਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਸਦੀਖਰ ਜੀਵਨ ਹੈ। ੨੧ ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਦੋਸਤਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖੋ।

ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਖੱਤਰੀ

^੧ ਬਚੁਰਗ ਵੱਲੋਂ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੀ
 ੧ ਜੋਈ ਇਸ ਸੁਭਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ।

ਮੈਂ ਮੱਚਾਈ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਰਦਾ
 ਗਾਂ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਮੱਚਾਈ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ,
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿਆਰ ਰਰਦੇ ਹਨ। ^੨ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੱਚ ਦੇ ਰਾਹਣ
 ਖਿਆਰ ਰਰਦੇ ਹਾਂ; ਜਿਹੜਾ ਮਾਡੇ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦਾ ਹੈ। ਉਹ
 ਮੱਚ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹੇਗਾ।

^੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੱਤਰ ਯਿਸੂ ਅਸੀਹ
 ਵੱਲੋਂ ਚਿਰਥਾ, ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ।
 ਅਸੀਂ ਇਹ ਅਸੀਮਾਂ ਮੱਚ ਅਤੇ ਖਿਆਰ ਰਾਹੀਂ ਖਰਾਧਤ
 ਰਰਦੇ ਹਾਂ।

^੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੁਝ ਬੱਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ
 ਹੋਈ ਕਿ ਉਹ ਮੱਚ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਿਤਾ
 ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ^੫ ਅਤੇ ਗੁਣ ਖਿਆਰੀ ਸੁਭਾਈ
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ
 ਖਿਆਰ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੋਈ ਨਵਾਂ ਗੁਰਮ ਨਹੀਂ
 ਹੈ। ਇਹ ਓਹੀ ਗੁਰਮ ਹੈ ਜੋ ਮਾਨੂੰ ਸੁਭੂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।
^੬ ਖਿਆਰ ਰਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ
 ਗਏ ਗੁਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਣਾ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁਰਮ
 ਇੱਕ ਖਿਆਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੁਰਮ
 ਸੁਭੂ ਤੋਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

^੭ ਗੁਣ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਝੁਠੇ ਉਥਦੇਸਰ ਮੈਂਜੂਦ
 ਹਨ। ਇਹ ਝੁਠੇ ਉਥਦੇਸਰ ਇਹ ਇਰਾਰ ਰਰਨ ਤੋਂ ਇਨਰਾਰ

ਰਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਅਸੀਹ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ
 ਮਨੁੱਖ ਬਣ ਗਿਆ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਮੱਚ ਦਾ
 ਇਰਾਰ ਰਰਨ ਤੋਂ ਇਨਰਾਰ ਰਰਦਾ ਇੱਕ ਝੁਠਾ ਉਥਦੇਸਰ
 ਅਤੇ ਅਸੀਹ ਦਾ ਦੁਸਮਣ ਹੈ। ^੮ ਗੁਮਿਆਰ ਰਹੋ। ਉਹ
 ਇਨਾਮ ਨਾ ਗਵਾਉ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਰੜੀ ਮਿਹਨਤ
 ਰੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੁਰਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸੱਕੇ।

^੯ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਅਸੀਹ ਦੇ ਉਥਦੇਸ ਦਾ ਹੀ
 ਅਨੁਸਰਣ ਰਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਰ ਰੋਈ ਵਿਅਕਤੀ
 ਅਸੀਹ ਦੇ ਉਥਦੇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ
 ਦੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਵੋਈ ਮੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਰ ਰੋਈ
 ਵਿਅਕਤੀ ਅਸੀਹ ਦੇ ਉਥਦੇਸ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਰਰਦਾ ਹੈ,
 ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਖੱਤਰ ਨਾਲ ਦੋਹਾਂ ਮੰਗਤ
 ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ^{੧੦} ਜੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਆਉਂਦਾ
 ਹੈ, ਇਹ ਉਥਦੇਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ
 ਅੰਦਰ ਨਾ ਰਬੂਲੋ। ਉਸਦੀ ਆਉਭਗਤ ਨਾ ਰਰੇ ^{੧੧} ਤੁਸੀਂ
 ਉਸਦਾ ਸੁਭਾਗਤ ਰਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਬਦ ਵੰਮਾਂ
 ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਮਾਥ ਦੇ ਰਹੋ ਹੋ।

^{੧੨} ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰੁਝ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਧਰ ਮੈਂ
 ਸਿਆਹੀ ਅਤੇ ਰਾਗਜ ਨਹੀਂ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਧਰ ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਆਉਣ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਆਮਹੋ-ਮਾਗਮਣੇ
 ਗੱਲ ਰਰਨ ਦੀ ਆਮ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ
 ਮਿਲੇਗੀ। ^{੧੩} ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਤੁਹਾਡੀ ਭੈਣ ਦੇ
 ਬੱਚੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਿਆਰ ਭੇਜਦੇ ਹਨ।

ਯੁਗੰਤਾ ਦੀ ਤੀਜੀ ਖੱਤਰੀ

੧ ਯੁਗੰਤਾ ਬਚੁਰਗ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਗਾਯੁਮ ਨੂੰ
 ੧ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮੱਚਾ ਖਿਆਰ ਰਚਦਾ ਹਾਂ।
 ੨ ਮੇਰੇ ਖਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਆਤਮਰ
 ਜਿੰਦਗੀ ਚੰਗੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਧਰਮਰਥਨਾ ਰਚਦਾ ਹਾਂ
 ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਭ ਰੁਝ ਵੱਧੀਆਂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੀ
 ਸਿਹਤ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ। ੩ ਰੁਝ ਭਰਾ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਏ ਮਨ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮਚਾਈ ਬਾਰੇ
 ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਿਰੰਤਰ ਮੱਚ
 ਦੇ ਭਾਗ ਦਾ ਤੁਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ।
 ੪ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਇਹ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਮੱਚ ਦੇ ਭਾਗ
 ਦਾ ਆਨੰਦ ਰਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ
 ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਰੋਈ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

੫ ਮੇਰੇ ਖਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰੇ ਇਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ
 ਆਖਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਵੀ ਰਚ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ। ੬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਰਲੀਮਿਆ
 ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਕਿਰਪਾ ਰਚੋ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੀ ਆਤਮਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਚਨੀ ਜਾਰੀ
 ਰੱਖੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਮਹਾਇਤਾ ਰਚੋ ਜਿਸ
 ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਧਰਮੰਨ ਹੋਵੇ। ੭ ਇਹ ਭਰਾ ਮਮੀਹ ਦੀ
 ਮੋਵਾ ਰਚਨ ਲਈ ਆਖਣੀ ਆਤਮਾ ਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਅਵਿਸਵਾਸੀਆਂ ਧਾਮੋਂ ਰੋਈ ਮਹਾਇਤਾ ਧਰਵਾਨ ਨਾ
 ਰੀਤੀ। ੮ ਇਸ ਲਈ ਮਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ
 ਰਚਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ
 ਰਚਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮੱਚ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹਜ ਵਿੱਚ
 ਹਿੰਮੇਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

੯ ਮੈਂ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਖਤ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਧਰ
 ਦਿਖਤਿਰਫੇਮ ਨੇ ਮਾਡੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਸੂ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਰਚਨਾ ਧਰਮੰਦ
 ਰਚਦਾ ਹੈ। ੧੦ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਵਾਗਾ, ਮੈਂ ਦਿਖਾ ਦੇਵਾਗਾ ਕਿ
 ਦਿਖਤਿਰਫੇਮ ਵੀ ਰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
 ਮਾਡੇ ਬਾਰੇ ਮੰਦਾ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਮਵਾਗਤ ਰਚਨ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਰਾਰ ਰਚਦਾ
 ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮਮੀਹ ਦੀ ਮੋਵਾ ਲਈ ਆਤਮਾ ਰਚਦੇ ਹਨ। ਉਹ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਣ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਵੀ ਰਚਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਰਚਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਰਲੀਮਿਆ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਰਚਦਾ ਹੈ।

੧੧ ਮੇਰੇ ਖਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ
 ਆਨੰਦ ਨਾ ਰਚ ਜਿਹੜੇ ਬਦੀ ਰਚਦੇ ਹਨ, ਮਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਰਚ ਜਿਹੜੇ ਨੇਰੀ ਰਚਦੇ ਹਨ।
 ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਚਦਾ ਹੈ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਨਾਲ ਮੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਧਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਬਦੀ
 ਰਚਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਰਚੇ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ।

੧੨ ਹਰ ਰੋਈ ਦੇਮੋਤਿਰਯੁਮ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਚਦਾ ਹੈ। ਮੱਚ
 ਖੁਦ ਉਸ ਨਾਲ ਮਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ।
 ਮਾਡੇ ਰੋਲ ਵੀ ਉਸ ਲਈ ਆਖਣ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ।
 ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜੇ ਰੁਝ ਵੀ ਅਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹਾਂ, ਮੱਚ ਹੈ।

੧੩ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਦੱਸਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਧਰ ਮੈਂ ਰਲਮ ਦਵਾਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ
 ਰਚਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ੧੪ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਵੇਖਣ ਦੀ ਆਮ
 ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਆਮਹੋ-ਮਾਹਮਣੇ ਗੱਲ ਰਚ ਮੱਚਦੇ
 ਹਾਂ। ੧੫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਂਤੀ ਧਰਾਧਤ ਹੋਵੇ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੇ ਇੱਥੋਂ
 ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣਾ ਖਿਆਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਰਪਾ
 ਰਚੋ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮਾਡੇ ਮਾਰੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਡਾ ਖਿਆਰ ਮੁਚਤ
 ਰਚਨਾ।

ਯਹੂਦਾਗ ਦੀ ਖੱਤਰੀ

੧ ਯਹੂਦਾਗ ਵੱਲੋਂ, ਜੋ ਮਮੀਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਸੇਵਕ ਹੈ
 ੧ ਅਤੇ ਯਾਰੂਬ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਦਿਯਾ
 ਗਿਯਾ ਹੈ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਖਿਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿਯਾਰ ਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖਿਯਾਤ ਸੁੱਖਿਯਾ ਗਿਯਾ ਹੈ।

੨ ਦਯਾ, ਸਾਤੀ ਅਤੇ ਖਿਯਾਰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੁਹਾਡਾ ਹੋਵੇ।

ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ
 ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਮੰਦੇ ਰੰਮ ਰਦੇ ਹਨ

੩ ਖਿਯਾਰੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਮੁਰਤੀ ਥਾਰੇ ਲਿਖਣ
 ਲਈ ਬਹੁਤ ਉਤਮੁਰ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਅਮੀਂ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਸਾਡੀ
 ਰਦੇ ਹਾਂ। ਯਰ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਰਿਮੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਥਾਰੇ ਲਿਖਾਂ; ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮ ਨਿਹਚਾ ਲਈ,
 ਜਿਹੜੀ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਸਖਤ
 ਮੰਘਰਮ ਰਨ ਲਈ ਉਤਮਾਹਿਤ ਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਨਿਹਚਾ ਇੰਦੇ ਵਾਰੀ ਯਰਦਾਨ ਰੀਤੀ ਹੈ
 ਅਤੇ ਇਹ ਮਦਾ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ੪ ਕੁਝ ਲੋਕ ਚੋਰੀ
 ਛਿਯੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਗਤ ਵਿੱਚ ਆ ਵੜੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮੰਦੇ ਰਾਗਿਯਾਂ ਲਈ ਦੋਮੀ ਰਗਰ ਦਿੱਤਾ
 ਗਿਯਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਮਮਾਂ ਯਹਿਲਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਰੇ ਖੋਬੀਆਂ
 ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਗਿਯਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
 ਖਿਲਾਫ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਿਰਯਾ ਦੀ
 ਭਰਿਸ਼ਟ ਰਨੀਯਾਂ ਰਨ ਲਈ ਕੁਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ
 ਯਿਸੂ ਮਮੀਹ, ਸਾਡੇ ਇੰਦੇ ਮਾਲਰ ਅਤੇ ਯਰਭੂ ਨੂੰ ਕਬੁਲਣ
 ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਦੇ ਹਨ।

੫ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੋਤੇ ਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ
 ਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ;
 ਯਾਦ ਰਦੇ ਕਿ ਯਰਭੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਯਰਤੀ
 ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਲਿਯਾਂਦਾ। ਯਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ
 ਯਰਭੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ੬ ਇਹ ਵੀ ਚੋਤੇ ਰੱਖੇ ਕਿ, ਦੂਤਾਂ ਰੋਲ
 ਸਰਤੀ ਤਾਂ ਸੀ ਯਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੱਖੀ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਆਪਣੇ ਘਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਯਰਭੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਜੰਜੀਰਾਂ ਵਿੱਚ
 ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਮਗਨ ਦਿਨ
 ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

੭ ਮਦੁਮ ਅਤੇ ਅਮੂਰਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਚੋਤੇ ਰਦੇ ਅਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਬਾਰੀ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ। ਉਹ ਵੀ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਤਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹਨ। ਉਹ ਸਹਿਰ ਜਿਨਮੀ ਗੁਨਾਹ
 ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੰਦੇ ਰੰਮਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਸਦੀਵੀ ਅੱਗ
 ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਾ ਸਾਡੇ ਲਈ
 ਇੰਦੇ ਮਿਸਾਲ ਹੈ।

੮ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਗਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਰੇ
 ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਸੁਖਨਿਯਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।
 ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਾਥ ਰਾਹੀਂ ਯਲੀਤ ਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ
 ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਯਿਰਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਸੁਰਗੀ
 ਦੂਤਾਂ ਥਾਰੇ ਮੰਦਾ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ੯ ਯਰ ਮਹਾਂ ਦੂਤ ਮੀਰਾਏਲ
 ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਗਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਮਹਾਂ ਦੂਤ
 ਮੀਰਾਏਲ ਨੇ ਸੈਤਾਨ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਰੀਤਾ ਕਿ ਮੂਸਾ ਦੇ
 ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕੋਣ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਰੱਖੇਗਾ। ਯਰ ਮੀਰਾਏਲ ਨੇ
 ਸੈਤਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਇਲਜਾਮ ਲਾਉਣ ਦਾ
 ਹੱਸਲਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਯਰ ਮੀਰਾਏਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰਭੂ
 ਤੈਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ।”

੧੦ ਯਰ ਇਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਰਦੇ ਹਨ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਮੋਚ ਰੇ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ
 ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ, ਸਗੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਯਰਵਿੱਤੀ ਦੁਆਰਾ ਯਮੂਯਾਂ
 ਵਾਂਗ ਜੇ ਮੋਚ ਨਹੀਂ ਸੰਦੇ। ਇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ੧੧ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ
 ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹੀ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ
 ਉੱਤੇ ਰਇਨ ਚੱਲਿਆ ਸੀ। ਯੈਸਾ ਰਮਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਮੇ ਰਾਹ ਯਾ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹ
 ਬਿਲਕਾਮ ਖਿਯਾ ਸੀ। ਇਹ ਲੋਕ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ
 ਰੋਗ ਵਾਂਗ ਲੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੋਗ ਵਾਂਗ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

੧੨ ਇਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਮ ਉਤਮਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭੱਦੇ ਦਾਗਾਂ
 ਵਰਗੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੇਸਰਮ ਹੋਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦੇ
 ਹਨ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣਾ ਹੀ ਖਿਯਾਲ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ
 ਬਿਨ ਵਰੱਖਾ ਵਾਲੇ ਬੱਦਲਾਂ ਵਾਂਗ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦੁਆਰਾ
 ਉਡਾਏ ਜਾਣ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਉਹ ਫਲ ਤੋਂ ਮੱਖਣੇ ਬਿਰੱਖ
 ਹਨ ਅਤੇ ਮਮਾਂ ਖੈਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਖੁੱਟ ਦਿੱਤਾ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦੋਰੀ ਮੰਤ ਮਰਦੇ ਹਨ। ੧੩ ਉਹ
 ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਤੁਫਾਨੀ ਲਹਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ
 ਝੰਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਉਮੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਮਸਾਰੀ
 ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਲਹਿਰਾਂ ਝੰਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ
 ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਰਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਅਰਾਮ
 ਵਿੱਚ ਖੁੰਮਦੇ ਹਨ। ਖੋਰ ਅੰਯਰਾਰ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
 ਇੰਦੇ ਜਗ੍ਹਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

੧੪ ਆਦਮ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਆਲਾਦ ਹਨੇਰ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਰੇ
 ਆਖਿਆ, “ਦੇਖੋ, ਯਰਭੂ ਆਪਣੇ ਗਜ਼ਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗਜ਼ਾਰਾਂ
 ਯਵਿੱਤਰ ਦੂਤਾਂ ਨਾਲ ਆ ਸਿਹਾ ਹੈ।” ੧੫ ਯਰਭੂ ਹਰ ਵਿਯਰਤੀ
 ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਰਗੇਗਾ। ਯਰਭੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ, ਉਸ ਦੇ
 ਖਿਲਾਫ ਰੀਤੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੁਸਟ ਗੱਲਾਂ ਲਈ,
 ਨਿਯਾਂ ਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਆ ਸਿਹਾ ਹੈ।
 ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ ਅਤੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ
 ਰੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ
 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਖੀਆਂ, ਮਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ।”

੧੬ ਇਹ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਥਾਰੇ ਮਿਰਾਇਤ ਰਦੇ
 ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸ ਵੱਢਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ

ਹਮੇਸਾ ਉਹੀ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਬਾਰੇ ਸੋਖੀ ਮਾਰਦੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਵਲ ਇੱਕ ਕਾਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਮਨ ਇਛਿੱਤ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ।

ਇੱਕ ਚੇਤਾਵਨੀ ਅਤੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

੧੭ ਖਿਆਲੇ ਮਿੱਤਰੇ ਜੋ ਕੁਝ ਸਾਡੇ ਪੁਰਬੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸਮੂਲਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ । ੧੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਆਖਰੀ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਉਡਾਉਣਗੇ । ਇਹ ਲੋਕ ਮਨ-ਮਾਨੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹਨ ।” ੧੯ ਇਹੀ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਫੁੱਟ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ । ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਪਾਪੀ ਆਪੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

੨੦ ਪਰ ਖਿਆਲੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਅੱਤ ਪਵਿੱਤਰ ਨਿਗਰਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ । ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ । ੨੧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਰੱਖੋ । ਪੁਰਬੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ

ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੁਆ ਵਿਖਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਦੀਪਰ ਜੀਵਨ ਦੇਵੇਗਾ ।

੨੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜੇ ਅਨਿਸਚਤਤਾ ਵਿੱਚ ਖਿਰੇ ਹੋਏ ਹਨ । ੨੩ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ । ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ । ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਸਾਵਯਾਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹੋਵੋਗੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਫਰਤ ਕਰੋ ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਰਮਟ ਕਰਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗੰਦੇ ਹਨ ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰੋ

੨੪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਕਤੀਮਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੱਖਿਆ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਆਪਣੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਲਿਆ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ । ੨੫ ਕੋਵਲ ਉਹ ਹੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ । ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ । ਸਾਡੇ ਪੁਰਬੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਰਾਹੀਂ ਭੂਤਕਾਲ, ਵਰਤਮਾਨ ਅਤੇ ਸਦੀਵੀ ਮਹਿਮਾ, ਮਗਾਨਤਾ, ਸਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸੇ ਦਾ ਹੋਵੇ । ਆਮੀਨ ।

ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਧਰਾਮ ਦੀ ਖੋਸ਼ੀ

ਯੂਹੰਨਾ ਇਸ ਖੁਸ਼ਤਰ ਘਾਟੇ ਦੱਸਦਾ

੧ ਇਹ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਧਰਾਮ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾ ਸਕੇ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਵਾਪਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ੨ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ; ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦੇਸ਼ ਹੈ। ੩ ਯੰਨ ਹੈ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਇਸ ਮੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬਦ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਧੜਕਦੇ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਯੰਨ ਹਨ ਉਹ, ਜਿਹੜੇ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ।

ਯੂਹੰਨਾ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਲੀਮਿਆ ਲਈ ਲਿਖਦਾ ਹੈ

੪ ਯੂਹੰਨਾ ਵੱਲੋਂ,
ਅਮਿਆ ਦੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਨੂੰ:
ਉਸ ਇੱਕ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ, ਜੋ ਹੈ, ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਖਤ ਦੇ ਅੱਗੇ ਦੇ ਸੱਤ ਆਤਮਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਵੱਲੋਂ।
੫ ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਗਵਾਹ ਹੈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧਰਿਲਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਂਤ ਤੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਸਾਮਰ ਹੈ।
ਯਿਸੂ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੀ ਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲਗੂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਾਧਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ। ੬ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਜਾਜਰ ਬਣਾਇਆ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਧਿਤਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਹੋਵੇ। ਅਮੀਨ।

੭ ਦੇਖੋ, ਯਿਸੂ ਬੱਦਲਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖੇਗਾ, ਉਹ ਵੀ ਵੇਖਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੇਰਿਆ ਸੀ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਵਿਰਲਾਧ ਕਰਨਗੇ। ਹਾਂ, ਅਜਿਹਾ ਵਾਪਰੇਗਾ। ਅਮੀਨ।

੮ ਧਰਤੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਹੀ ਅਲਫਾ ਤੇ ਓਮੇਗਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹੀ ਉਹ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਰਬਸਰਤੀਮਾਨ ਹਾਂ।”

੯ ਮੈਂ ਯੂਹੰਨਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਹਾਂ। ਅਮੀਨ ਇਕੱਠੇ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ; ਦੁੱਖ, ਗਾਜ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸਰਤੀ। ਮੈਂ ਧਾਤਮੁਸ ਦੇ ਟਾਪੂ ਉੱਤੇ ਸਾਂ ਰਿਉਰਿ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸੱਚ ਧਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸਾਂ। ੧੦ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦਿਨ ਆਤਮਾ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਿੱਛੇ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਇਹ ਅਵਾਜ਼ ਬਿਗਲ ਵਰਗੀ ਸੀ। ੧੧ ਅਵਾਜ਼ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੂੰ ਵੇਖੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ। ਅਫਸੁਸ, ਮਮੁਰਨੇ, ਧਰਮਮੁਸ, ਬੁਠਾਤੀਰੇ, ਮਾਰਦੀਸ, ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਅਤੇ ਲਾਉਦਿਰੀਏ ਨੂੰ।”

੧੨ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮੁੜਿਆ, ਮੈਂ ਸੋਚੇ ਦੇ ਸੱਤ ਸਮਾਦਾਨ ਦੇਖੇ। ੧੩ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖਲੋਤਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਜਿਹੜਾ “ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਵਰਗਾ” ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਧੈਰਾਂ ਤੱਕ ਧਰੁੱਚਦਾ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਰੋਗਾ ਧਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਛਾਤੀ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਸੋਨੇ ਦੀ ਖੋਟੀ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ੧੪ ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਅਤੇ ਵਾਲ ਉੱਚੇ ਅਤੇ ਬਰਫ ਵਾਂਗ ਚਿੱਟੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗ ਦੇ ਅੰਗਿਆਰਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਸਨ। ੧੫ ਉਸ ਦੇ ਧੈਰ ਭੱਟੀ ਵਿੱਚ ਕਗਦੇ ਹੋਏ ਤਾਂਬੇ ਵਰਗੇ ਸਨ। ਉਸਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਗੜਗੜ ਦੇ ਧਾਣੀ ਵਰਗੀ ਸੀ। ੧੬ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਸਿਤਾਰੇ ਫੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੱਖੀ ਦੇ ਧਾਗੀ ਤਲਵਾਰ ਨਿਕਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਦੁਹਿਰ ਦੇ ਸੂਰਜ ਵਰਗਾ ਦਿਖਿਆ।

੧੭ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੱਕਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਮੁਕਦਾ ਲਾਮ ਵਾਂਗ ਢਹਿ ਧਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਖਣਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਭੇਡੀਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਹੀ ਧਰਿਲਾ ਤੇ ਅਖੀਰ ਹਾਂ। ੧੮ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਧਰ ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਸਦਾ ਅਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਜੀਵਿਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੀ ਮੇਂਤ ਅਤੇ ਧਾਤਾਲ ਦੀਆਂ ਕੁੰਜੀਆਂ ਹਨ। ੧੯ ਇਸ ਲਈ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਗੁਣ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਗੱਲਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ। ੨੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਦਾਨਾਂ ਦਾ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ; ਸੱਤ ਸਮਾਦਾਨ ਸੱਤ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਤ ਤਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਦੇ ਦੂਤ ਹਨ।

ਅਫਸੁਸ ਦੀ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦਾ ਖੱਤਰ

੧ “ਅਫਸੁਸ ਵਿਖੇ ਰਲੀਮਿਆ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਹ ਲਿਖੇ:
੨ “ਉਹ ਇੱਕ ਜਿਸਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਤਾਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਸਮਾਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਚਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।

*੧:੭ ਛੇਰਿਆ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਵੱਖੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੇਜੇ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ ੧੯:੩੪

੨ “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਮਖੜ ਰੱਖ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਰਬ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰਸੂਲ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਝੂਠੇ ਹਨ।^੩ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਜਾਗੀ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਤੇ (ਮੁਸਰਿਲਾ) ਮਹਿਰ ਸੀਟੀਆਂ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਬੰਦੇ ਨਹੀਂ।

੪ “ਅਰ ਮੈਂਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸਿਰਾਇਤ ਹੈ; ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਖਿਆਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸੀ।^੪ ਇਸ ਲਈ ਚੋਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਕਿ ਅਤੇ ਤੋਂ ਅਗਲਾ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਸੀ ਆਖਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲੋ ਅਤੇ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਅਗਲਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਆਖ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਮ ਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਮਾਦਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਮੋਂ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ।^੫ ਖਰ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਿਰੁਲਾਈਆਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

੬ “ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲ ਹੀ ਖਿਆਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਆਤਮਾ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿੱਤ ਖਰਾਧਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰੁੱਖ ਤੋਂ ਫਲ ਖਾਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿਆਂਗਾ। ਇਹ ਰੁੱਖ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਮਸੁਰਨੇ ਦੀ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਖਿਸੂ ਦਾ ਖੱਤਰ

੭ “ਮਸੁਰਨੇ ਵਿਖੇ ਰਲੀਮਿਆ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਹ ਲਿਖੇ:

“ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਅਗਲਾ ਤੇ ਅਖੀਰਲਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਰਿਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆਇਆ।

੮ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰੀਬ ਹੋ। ਅਰ ਮੱਚਖੁੱਚ ਤੁਸੀਂ ਅਮੀਰ ਹੋ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਗੂਦੀ ਹਨ। ਅਰ ਉਹ ਮੱਚੇ ਅਗੂਦੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਖੁਜਾ ਸਥਾਨ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸੈਤਾਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ।^੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਭੈੜੀ ਤਾ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਸੈਤਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਤੁਹਾਡੀ ਖਰਬ ਰਹਿਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਰੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਝੱਲਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਅਰ ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਰਨਾ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਵਫਾਦਾਰ ਰਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵਫਾਦਾਰ ਬਣੇ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਤਾਜ ਬਖਸ਼ਾਂਗਾ।

੧੧ “ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੇ ਇਹ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਖਿਆਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਆਤਮਾ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿੱਤਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਸਰੀ ਮੋਤ ਮੱਟ ਨਹੀਂ ਖਰੁਚਾਵੇਗੀ।

ਖਰਮਸੁਰ ਦੀ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਖਿਸੂ ਦਾ ਖੱਤਰ

੧੨ “ਖਰਮਸੁਰ ਵਿਖੇ ਰਲੀਮਿਆ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਹ ਲਿਖੇ:

“ਉਹ ਇੱਕ ਜਿਸਦੇ ਕੋਲ ਦੋਖਾਸੀ ਤਿੱਖੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ।

੧੩ “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਜਿੱਥੇ ਸੈਤਾਨ ਦਾ ਆਖਣਾ ਤਖ਼ਤ ਹੈ, ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਖਰਤੀ ਵਫਾਦਾਰ ਗਵਾਹ ਹੋ। ਅੰਤਿਖਾਮ ਦੇ ਮਸੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਿਰੁਚਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅੰਤਿਖਾਮ ਮੇਰਾ ਵਫਾਦਾਰ ਗਵਾਹ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮਹਿਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੈਤਾਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

੧੪ “ਅਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਸਿਰਾਇਤਾਂ ਹਨ; ਤੁਹਾਡੇ ਮਸੁਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਬਿਲਆਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਬਿਲਆਮ ਨੇ ਬਾਲਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਇਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਭੇਟ ਭੇਜਣ ਖਾਰੇ ਅਤੇ ਹਰਮਾਰਗੀਆਂ ਰਹਿੰਦੇ ਇਮਰਾਟੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਉਰਮਾਵੇ।^{੧੫} ਤੁਹਾਡੇ ਮਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਨਿਰੁਲਾਈਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।^{੧੬} ਇਸੇ ਲਈ ਆਖਣੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲੋਗੇ, ਮੈਂ ਅਚਾਨਕ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਫ ਮੇਰੇ ਮੁੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਲਈ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਲੜਾਂਗਾ।

੧੭ “ਹਰ ਕੋਈ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲ ਖਿਆਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਆਤਮਾ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ।

“ਅਰ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੈਂ ਝੁੱਕਵਾਂ ਮੰਨ ਦਿਆਂਗਾ। ਇਸ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਨਵੇਂ ਨਾਮ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਖਰਾਧਤ ਕਰੇਗਾ, ਇਸ ਨਵੇਂ ਨਾਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣੇਗਾ।

ਬੁਆਤੀਰੇ ਦੀ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਖਿਸੂ ਦਾ ਖੱਤਰ

੧੮ “ਬੁਆਤੀਰੇ ਵਿਖੇ ਰਲੀਮਿਆ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਹ ਲਿਖੇ:

“ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੱਤਰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਉਹ ਅੱਖਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਚਮਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖੈਰ ਜਿਹੜੇ ਤਾਂਬੇ ਵਾਂਗ ਚਮਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ:

*੨:੧੭ ਮੰਨ ਸਵਰਗ ਦਾ ਉਹ ਭੇਜਣ ਜਿਹੜਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ। ਦੇਖੋ ਕੁਚ ੧੬:੪-੩੬

੧੯ “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਰਹਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ, ਨਿਗੁਣ, ਸੇਵਾ, ਅਤੇ ਸਥਰ ਥਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧੇ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ। ੨੦ ਧਰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਸਿਰਾਇਤ ਹੈ; ਤੁਸੀਂ ਈਜ਼ਬਲ ਨਾਮੋਂ ਉਮ ਐਰਤ ਨੂੰ ਉਹੀ ਰਹਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਜੋ ਵੀ ਉਮ ਨੂੰ ਰਨਾ ਧਰਦੇ ਹੈ। ਉਹ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਨਥੀਆਂ ਹੈ ਧਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਉਧਦੇਮਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਗੇ ਧਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧ ਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਟ ਭੇਜਨ ਖਾਣ ਲਈ ਖਰੋਰ ਰਹੀ ਹੈ। ੨੧ ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਤੇ ਗੁਨਾਹ ਤੋਂ ਗੁਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਧਰ ਉਹ ਬਦਲਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ।

੨੨ “ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੇ ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਉਮ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧ ਰਹਦੇ ਹਨ ਗੰਭੀਰ ਦੁੱਖ ਭੋਗਣਗੇ, ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਧਦੇਮਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮੁੜਨਗੇ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ੨੩ ਮੈਂ ਉਮ ਦੇ ਅਨੁਯਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਸਾਰੀਆਂ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਜਾਣ ਲੈਣਗੀਆਂ ਕਿ ਇਹ ਮੈਂ ਹਾਂ ਜੋ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਲੋਕ ਕਿਵੇਂ ਮੋਚਦੇ ਅਤੇ ਮਹਿਮੂਸ ਰਹਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਨੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।

੨੪ “ਧਰ ਤੁਸਾਂ, ਸੁਆਤੀਰੇ ਦੇ ਬਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਧਦੇਮਾਂ ਨੂੰ ਉਲੰਘਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸੈਤਾਨ ਖੁੰਘੇ ਰਹਿੰਦੇ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਧਰ ਵੇਦੀ ਹੋਰ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਧਾਵਾਂਗਾ। ੨੫ ਧਰ ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਤੱਕ, ਉਮੇ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖੋ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਹੈ।

੨੬ “ਮੈਂ ਉਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਰੋਮਾਂ ਤੇ ਸਾਮਨ ਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜੋ ਜਿੱਤਦਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਤੀਰ ਮੇਰੀ ਰਜਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਰਦਾ ਹੈ।

੨੭ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਡੰਡੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਰੇਗਾ।

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਾਂਗ ਟੋਟੇ ਰ ਦੇਵੇਗਾ।” ਜਬੂਰ ੨:੧-੯

੨੮ ਇਹ ਉਹੀ ਸਰਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਧਾਮੋਂ ਧਰਾਧਤ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਮ ਵਿਅਰਤੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਦਾ ਤਾਰਾ ਵੀ ਦਿਆਂਗਾ। ੨੯ ਹਰ ਵੇਦੀ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਉਮ ਨੂੰ ਆਤਮਾ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਖੱਤਰ

੩ “ਸਾਰਦੀਸ ਵਿਖੇ ਰਲੀਮਿਆ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਹ ਲਿਖੇ: “ਉਹ ਇੱਕ ਜਿਸ ਰੋਲ ਸੱਤ ਆਤਮੇ ਅਤੇ ਸੱਤ ਤਾਰੇ ਹਨ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ। ਧਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮੁਰਦਾ ਹੋ। ੨ ਜਾਗੋ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣਾਓ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਰੁਝ ਹੈ। ਆਪਣੇ

ਆਪ ਨੂੰ ਉਮ ਤੋਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਤਾਰਤਵਰ ਬਣਾਓ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਹੈ ਧਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਮੈਂ ਦੇਖ ਸੱਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਗੱਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਰਾਫੀ ਚੰਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ੩ ਜੋ ਰੁਝ ਤੁਸੀਂ ਧਰਾਧਤ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਉਮ ਨੂੰ ਖਾਦ ਰੱਖੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਚਿਥੜੇ ਰੋ। ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਅਤੇ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਗਣਾ ਧਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਚੋਰ ਵਾਂਗ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾ ਰਦ ਦਿਆਂਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ। ੪ ਧਰ ਸਾਰਦੀਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਰੁਝ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੱਖੜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਲਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕ ਚਿੱਟੇ ਵਸਤਰ ਧਾਰੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸਦੇ ਖੋਗ ਹਨ। ੫ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤ ਗਾਮਿਲ ਰੇਗਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਚਿੱਟੇ ਵਸਤਰ ਧਰਿਨੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਮ ਵਿਅਰਤੀ ਦਾ ਨਾਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਧੁਮਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਆਖਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ੬ ਹਰ ਵਿਅਰਤੀ ਜੋ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਉਮ ਨੂੰ ਉਹ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮਾ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸੁ ਦਾ ਫਿਲਦਲਫੀਦੇ ਦੀ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਖੱਤਰ

੭ “ਫਿਲਦਲਫੀਦੇ ਵਿਖੇ ਰਲੀਮਿਆ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਹ ਲਿਖੇ:

“ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਧਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਹੈ ਇਹ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਮ ਦੇ ਰੋਲ ਦਾਉਦ ਦੀ ਰੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਰੁਝ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਉਮ ਨੂੰ ਵੇਦੀ ਵੀ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਰਦਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਰੁਝ ਬੰਦ ਰਦਾ ਹੈ, ਵੇਦੀ ਵੀ ਉਮ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸੱਰਦਾ। ੮ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਗਮਣੇ ਇੱਕ ਖੁਲ੍ਹਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵੇਦੀ ਵੀ ਵਿਅਰਤੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸੱਰਦਾ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਮਚੋਰ ਹੋ। ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਅਮਲ ਰੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦੇ ਸੀ।

੯ ਸੁਣੋ। ਇੱਥੇ ਰੁਝ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਸੈਤਾਨ ਦੇ ਧੁਜਾ ਸਥਾਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਗੂਦੀ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਧਰ ਉਹ ਝੂਠੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਸੱਚੇ ਅਗੂਦੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਗਮਣੇ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰਦਮਾਂ ਤੇ ਝੁਰਾਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਉਹ ਲੋਕ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਖਿਆਲ ਰੀਤਾ ਹੈ। ੧੦ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਰੁਝ ਸਥਰ ਨਾਲ ਸਾਗਿਨ ਰਨ ਲਈ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਰੀਤੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਧਰੱਖ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਰਗਾਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਆਵੇਗਾ। ਧਰੱਖ ਦਾ ਇਹ ਸਮਾਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਧਰੱਖਣ ਲਈ ਹੈ।

੧੧ “ਮੈਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਮੇ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖੋ ਜੋ ਗੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਲ ਹੈ। ਫੇਰ ਵੇਦੀ ਵੀ ਵਿਅਰਤੀ ਤੁਹਾਡਾ ਤਾਜ ਨਹੀਂ ਖੋਗ ਸੱਰੇਗਾ। ੧੨ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਰਤੀ ਜਿੱਤ ਧਰਾਧਤ ਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਸ ਵਿਆਹੁਤੀ ਨੂੰ ਫੇਰ ਰਦੇ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦਰ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ ਧਵੇਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਵਿਆਹੁਤੀ ਤੇ ਲਿਖ ਦਿਆਂਗਾ। ਆਉ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਹਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਵਿਆਹੁਤੀ ਤੇ ਲਿਖ ਦਿਆਂਗਾ ਉਹ ਮਹਿਰ ਨਵਾਂ ਯਰੂਸਲਮ ਹੈ। ਇਹ ਮਹਿਰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮਦਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਵਿਆਹੁਤੀ ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਵੀ ਲਿਖ ਦਿਆਂਗਾ।¹³ ਹਰ ਵਿਆਹੁਤੀ ਜੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਆਤਮਾ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਲਾਉਦਿਸੀਏ ਵੀ ਰਲੀਮਿਆ ਨੂੰ ਖੱਤਰ

¹⁴ “ਲਾਉਦਿਸੀਏ ਵਿਖੇ ਰਲੀਮਿਆ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਹ ਲਿਖੇ:

“ਉਹ ਇੱਕ ਜਿਹੜਾ “ਆਮੀਨ” ਹੈ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਆਉ ਮੱਚਾ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦੇਸਾਂ ਦਾ ਗਾਰਮ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਜ਼ਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ।

¹⁵ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਨਾ ਹੀ ਤੁਮੀਂ ਗਰਮ ਹੋ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਠੰਡੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਟਿੱਛਾ ਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਤੁਮੀਂ ਠੰਡੇ ਹੋ ਜਾਂ ਗਰਮ।¹⁶ ਧਰ ਤੁਮੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਰੋਮੇ ਹੋ—ਨਾ ਗਰਮ ਨਾ ਮਰਦ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਖੁੱਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।¹⁷ ਤੁਮੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਆਮੀਰ ਹੋ। ਤੁਮੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਆਮੀਰ ਬਣ ਗਏ ਹੋ ਆਉ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਮੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਦੁੱਖੀ, ਮੰਦਭਾਗੇ, ਰੰਗਾਲ, ਅੰਨ੍ਹੇ ਆਉ ਨੰਗੇ ਹੋ।¹⁸ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਲਗ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੇ ਧਾਮੇਂ ਮੇਨਾ ਖਰੀਦੋ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁੱਧ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮੇਨਾ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਆਮੀਰ ਹੋ ਸੱਰੋਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ: ਉਹ ਵੱਧੇ ਖਰੀਦੇ ਜਿਹੜੇ ਸਫੇਦ ਹਨ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਆਪਣਾ ਬੇਸਰਮੀ ਭਰਿਆ ਨੰਗ ਵੱਚ ਸੱਰੋਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਉਣ ਲਈ ਵਫ਼ਾਈ ਖਰੀਦੋ। ਫੇਰ ਤੁਮੀਂ ਮੱਚਮੁੱਚ ਦੇਖ ਸੱਰੋਗੇ।

¹⁹ “ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੜਦਾ ਆਉ ਅਨੁਸਾਰਿਤ ਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਖਿਆਰ ਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਸਖਤ ਰੋਮਿਸ ਰਹੀ ਅਰੰਭ ਰਦੇ। ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਆਉ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲੋ।²⁰ ਇਹ ਮੈਂ ਹਾਂ! ਮੈਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਦਮਤਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜੇਰੁ ਵੇਦੀ ਮੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਆਵਾਂਗਾ, ਆਉ ਅਮੀਂ ਇਰੰਠੇ ਖਾਵਾਂਗੇ। ਆਉ ਉਹ ਵਿਆਹੁਤੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਰੇਗਾ।

²¹ “ਹਰ ਉਸ ਵਿਆਹੁਤੀ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤ ਧਰਾਧਤ ਰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਖਤ ਤੇ ਬਿਟਾਵਾਂਗਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੋਇਆ ਮੀ। ਮੈਂ ਜਿੱਤ ਧਰਾਧਤ ਰੀਤੀ ਆਉ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਉਖਤ ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ।

²² ਹਰ ਵਿਆਹੁਤੀ ਜੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਆਤਮਾ ਰਲੀਮਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਸੁਹੰਨਾ ਮਦਰਗ ਦੇਖਦਾ ਹੈ

¹ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੌਰਿਆ, ਆਉ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮਦਰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੁਲ੍ਹਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਵੇਖਿਆ, ਆਉ ਮੈਂ ਉਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਜਿਹੜੀ ਧਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੋਲੀ ਸੀ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਬਿਗਲ ਵਰਗੀ ਸੀ। ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਥੇ ਆਉ, ਆਉ ਮੈਂ ਤੇਨੂੰ ਦਰਮਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਅੱਗੇ ਰੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।”² ਫੇਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਮਦਰਗ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਇੱਕ ਉਖਤ ਸੀ। ਆਉ ਵੇਦੀ ਉਸ ਉਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।³ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਉਖਤ ਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ ਉਹ ਰੀਮਤੀ ਹੀਰੇ ਮੇਤੀਆਂ ਵਰਗਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਦਾ ਸੀ। ਉਖਤ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਮਤਰੰਗੀ ਖੀਘ ਸੀ ਜੇ ਇੱਕ ਖੰਠੇ ਵਾਂਗ ਚਮਰ ਰਹੀ ਸੀ।

⁴ ਉਖਤ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਉੱਥੇ ਚੋਵੀ ਹੋਰ ਉਖਤ ਸਨ, ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਵੀ ਉਖਤਾਂ ਉੱਤੇ ਚੋਵੀ ਬਚੁਰਗ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੇ ਚਿੱਟੀਆਂ ਖੋਮਾਰਾਂ ਧਹਿਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਆਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਤਾਜ ਸਨ।⁵ ਉਖਤ ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਝੱਲਰਾਂ ਆਉ ਰੜਰੜ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਖਤ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੱਤ ਦੀਵੇ ਬਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਦੀਵੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੱਤ ਆਉ ਮੇ ਸਨ।⁶ ਆਉ ਉਖਤ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੀਮੇ ਦੇ ਮਰੁੰਦਰ ਵਰਗੀ ਵੇਦੀ ਮੈਠਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਬਲੋਰ ਵਰਗੀ ਸਾਫ਼ ਸੀ।

ਉਖਤ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਆਉ ਉਸ ਦੇ ਚੋਹੀ ਧਾਮੀਂ ਚਾਹ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ, ਧੁਰੇ ਜਿਸਮ ਤੇ, ਅੱਗੇ ਖਿੱਛੇ ਅੱਖਾਂ ਹੀ ਅੱਖਾਂ ਸਨ।⁷ ਧਹਿਲੀ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ ਮੋਰ ਵਰਗੀ ਸੀ। ਦੂਸਰੀ ਵੱਛੇ ਵਰਗੀ ਸੀ। ਤੀਸਰੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਚੋਥੀ ਉਡਦੇ ਹੋਏ ਬਾਜ਼ ਵਰਗੀ ਸੀ।⁸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਹੀ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਛੇ ਖੰਭ ਸਨ। ਇਹ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਮਾਰੇ ਧਾਮੇ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੱਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਦਿਨ ਆਉ ਗਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਹੀ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਆਖਣਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ:

“ਧਵਿੱਤਰ, ਧਵਿੱਤਰ, ਧਵਿੱਤਰ ਹੈ ਧਰਭੂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਰਬ ਸੁਰਤੀਮਾਨ।

ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੀ, ਉਹ ਹੈ ਆਉ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।”

⁹ ਇਹ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਆਉ ਮਤਿਰਾਹ ਆਉ ਖੰਠਵਾਦ ਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਉਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਹ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਦਾ ਆਉ ਮਦਾ ਲਈ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਉ ਹਰ ਵਾਰ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਉਂ ਰਦੀਆਂ ਸਨ।¹⁰ ਫੇਰ ਚੋਵੀ ਬਚੁਰਗ ਉਸ ਅੱਗੇ ਝੁੱਚ ਗਏ ਜਿਹੜਾ ਉਖਤ ਤੇ ਬੈਠਦਾ ਸੀ ਆਉ ਉਸਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਜਿਹੜਾ ਸਦੀਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਾਜ ਹੋਠਾਂ ਉਖਤ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵੱਖਰੇ ਆਖਿਆ,

“ਮਾਡੇ ਧਰਭੂ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ,
 ਤੂੰ ਮਹਿਮਾ, ਮਤਿਰਾਹ ਆਤੇ ਸਰਤੀ ਧਰਾਧਤ ਰਹਨ ਦੇ
 ਯੋਗ ਹੈਂ।
 ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਰੁਝ ਮਾਜਿਯਾ ਹੈ।
 ਇਹ ਤੇਰੀ ਰਜਾ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਹੈ ਜੇ ਜੇ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ
 ਮੈਂਚੁਦ ਹਨ ਆਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਨ।”

ਰੋਣ ਮੂਚੀ ਖੋਲ੍ਹ ਮੌਰਦਾ ਹੈ ?

੧ ਫੇਰ, ਮੈਂ ਤਖਤ ਤੇ ਬੈਠ ਇੱਕ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਮੂਚੀ ਖੱਤਰ
 ਯ ਵੇਖਿਆ। ਇਸ ਮੂਚੀ ਦੇ ਵੇਹੀਂ ਧਾਮੀਂ ਲਿਖਤ ਸੀ।
 ਮੂਚੀ ਨੂੰ ਸੱਤ ਮੋਹਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਦ ਰਰੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ
 ਸੀ। ੨ ਆਤੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਦੂਤ ਦੇਖਿਆ। ਦੂਤ ਨੇ
 ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ, “ਰੋਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੋਹਰਾਂ ਨੂੰ
 ਤੋੜਨ ਆਤੇ ਮੂਚੀ ਖੱਤਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਸਮਝਥੀ ਹੈ?”
 ੩ ਯਹ ਉੱਥੇ ਸਵਰਗ, ਯਰਤੀ ਜਾਂ ਯਰਤੀ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਵੇਈ ਵੀ
 ਆਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਮੂਚੀ ਖੱਤਰ ਖੋਲ੍ਹ ਸੱਰੇ ਜਾਂ
 ਅੰਦਰ ਝਾਰ ਸੱਰੇ। ੪ ਮੈਂ ਚੀਰਿਆ ਆਤੇ ਚੀਰਿਆ ਰਿਉਂ
 ਰਿ ਉੱਥੇ ਆਜਿਹਾ ਵੇਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਮੂਚੀ ਖੱਤਰ
 ਖੋਲ੍ਹਣ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਝਾਰਣ ਦੇ ਸਮਝਥੀ ਹੁੰਦਾ। ੫ ਯਹ
 ਬਚੁਰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੋ ਨਾ। “ਯਹੁਦਾਹ
 ਦੇ ਵੰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੋਰ ਨੇ ਫਤੋਹ ਗਮਿਲ ਰਰ ਲਈ ਹੈ। ਉਹ
 ਦਾਉਦ ਦੀ ਆਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਮੂਚੀ ਖੱਤਰ ਆਤੇ ਇਸ
 ਦੀਆਂ ਸੱਤਾਂ ਮੋਹਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਸਮਝਥੀ ਹੈ।”
 ੬ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤਖਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ
 ਆਤੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਹ ਇੱਕ ਲੋਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਦੇਖਿਆ।
 ਲੋਲਾ ਇਉਂ ਦਿੱਸਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਮਰਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸਦੇ ਸੱਤ
 ਸਿੰਗ ਆਤੇ ਸੱਤ ਆੱਥਾਂ ਸਨ। ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਤ
 ਆਤਮੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੋਜੇ ਗਏ ਸਨ। ੭ ਲੋਲਾ
 ਆਇਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਹੜਾ
 ਤਖਤ ਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਮੂਚੀ ਫੜ ਲਈ। ੮ ਜਦੋਂ ਲੋਲੇ ਨੇ ਮੂਚੀ
 ਖੱਤਰ ਲਿਆ, ਚਾਰ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਤੇ ਵੇਈ ਬਚੁਰਗ ਉਸ
 ਆੱਗੇ ਝੁਰ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਰਿਸੇ ਰੇਲ ਇੱਕ ਰਬਾਬ
 ਆਤੇ ਯੁਧ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸੁਨਿਹਰੀ ਰਲਮ ਫੜੇ ਹੋਏ ਸਨ।
 ਇਹ ਯੁਧ ਦੇ ਰਲਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ
 ਧਰਾਰਥਨਾ ਸਨ।
 ੯ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਲੋਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸੀਤ
 ਸੁਣਾਇਆ:
 “ਤੂੰ ਇਹ ਮੂਚੀ ਖੱਤਰ ਲੈ ਰੇ ਇਸ ਦੀਆਂ
 ਮੋਹਰਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈਂ।
 ਰਿਉਂਰਿ ਤੂੰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
 ਆਤੇ ਤੇਰੇ ਲਾਹੂ ਦੁਆਰਾ ਤੂੰ ਹਰ ਵੰਸ ਤੋਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਸਾ,
 ਜਾਤੀ ਆਤੇ ਵੰਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ।
 10 ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਲਤਨਤ ਬਣਾਇਆ,
 ਆਤੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਜਾਜਰ ਹੋਣ
 ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਉਹ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸਾਮਨ
 ਰਹਨਗੇ।”

11 ਫੇਰ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ, ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੂਤਾਂ ਦੀਆਂ
 ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣੀਆਂ। ਦੂਤ, ਚਾਰ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਤੇ
 ਬਚੁਰਗ ਤਖਤ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਆਣਗਿਣਤ
 ਦੂਤ ਸਨ। 12 ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ:
 “ਉਹ ਲੋਲਾ ਜਿਹੜਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਰਤੀ, ਯਨ,
 ਸਿਯਾਣਧ, ਤਾਰਤ, ਮਤਿਰਾਹ,
 ਮਹਿਮਾ ਆਤੇ ਉਸਤਤਿ ਧਰਾਧਤ ਰਹਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।”
 13 ਫੇਰ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚਲੀ, ਯਰਤੀ ਉਤਲੀ ਆਤੇ ਯਰਤੀ
 ਹੇਠਲੀ ਆਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚਲੀ ਹਰ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ
 ਸੁਣਿਆ। ਆਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚਲੀ ਹਰ ਸੈਯ ਨੂੰ ਇੱਕਲਿਯਾ ਇਹ
 ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ:
 “ਉਸ ਇੱਕ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਤਖਤ ਤੇ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਲੋਲੇ ਨੂੰ
 ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ
 ਸਾਰੀ ਉਸਤਤਿ, ਮਤਿਰਾਹ, ਮਹਿਮਾ ਆਤੇ ਸਰਤੀ।”
 14 ਚੋਹਾਂ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਮੀਨ।” ਆਤੇ
 ਬਚੁਰਗ ਬੱਲੇ ਝੁਰੇ ਆਤੇ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ।

ਲੋਲਾ ਮੂਚੀ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ

੬ ਫੇਰ ਮੈਂ ਲੋਲੇ ਨੂੰ ਸੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧਹਿਲੀ ਮੋਹਰ ਖੋਲ੍ਹਦਿਆਂ
 ਦੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਚਾਰਾਂ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸੇ ਨੂੰ
 ਤੁਫਾਨੀ ਗਰਜ ਵਰਗੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ।
 ਇਸਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਉ।” ੨ ਮੈਂ ਤੌਰਿਆ, ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਮੇਰੇ
 ਆੱਗੇ ਇੱਕ ਚਿੱਟਾ ਖੋੜਾ ਸੀ। ਖੋੜਮਵਾਰ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ
 ਇੱਕ ਯਨੁਸ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਾਜ
 ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਵੱਧ ਜਿੱਤਾਂ ਧਰਾਧਤ ਰਹਨ ਲਈ
 ਇੱਕ ਜੇਤੂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਗਿਆ।
 ੩ ਲੋਲੇ ਨੇ ਦੂਸਰੀ ਮੋਹਰ ਖੋਲ੍ਹੀ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਦੂਸਰੀ ਸਜੀਵ
 ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ, “ਆਉ।” ੪ ਫੇਰ ਇੱਕ
 ਹੋਰ ਖੋੜਾ ਬਾਹਰ ਆਇਆ। ਇਹ ਲਾਲ ਖੋੜਾ ਸੀ।
 ਖੋੜਮਵਾਰ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਸਾਂਤੀ ਹਟਾਉਣ ਆਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
 ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਮਰਾਉਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ
 ਖੋੜਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤਲਵਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।
 ੫ ਲੋਲੇ ਨੇ ਤੀਜੀ ਮੋਹਰ ਖੋਲ੍ਹੀ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੀਸਰੀ ਸਜੀਵ
 ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ, “ਆਉ।” ਮੈਂ ਤੌਰਿਆ
 ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਮੇਰੇ ਆੱਗੇ ਇੱਕ ਰਾਲਾ ਖੋੜਾ ਸੀ। ਖੋੜਮਵਾਰ
 ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੌਰਤੀ ਫੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ੬ ਫੇਰ
 ਮੈਂ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਵਰਗੀ ਚੀਜ਼ ਸੁਣੀ। ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਉੱਥੇ
 ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਚਾਰ ਸਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ। ਆਵਾਜ਼ ਨੇ
 ਆਖਿਆ, “ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਚੋਬਾਈ
 ਰਣਦ ਦਾ ਆਧ। ਆਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਜੋਂ ਤਿੰਨ
 ਚੋਬਾਈ ਜੋਯਾਂ ਦਾ ਆਧ। ਯਹ ਤੇਲ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਾ
 ਰਹੇ।”
 ੭ ਲੋਲੇ ਨੇ ਚੌਥੀ ਮੋਹਰ ਖੋਲ੍ਹੀ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਚੌਥੀ ਸਜੀਵ
 ਚੀਜ਼ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ, “ਆਉ।”
 ੮ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ, ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਫਿੰਦੇ ਰੰਗ ਦਾ
 ਖੋੜਾ ਸੀ। ਖੋੜਮਵਾਰ ਮੋਤ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ, ਧਾਤਾਲ

ਯਾ ਰਿਹਾ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਚੋਖਾਈ ਹਿੱਸੇ ਉੱਪਰ ਆਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਆਚਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਖਤਰਨਾਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਨ ਦੀ ਮਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੀ।

੯ ਲੇਲੇ ਨੇ ਖੰਜਵੀਂ ਖੋਲ੍ਹੀ ਖੋਲ੍ਹੀ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਰੁਝ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਰੀ ਗੋਟਾਂ ਵੇਖਿਆ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਮਨ ਜੇ ਰਿ ਇਸ ਲਈ ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਨਿਗੁਚਾ ਬਾਰੇ ਖੋਲੇ ਮਨ। ੧੦ ਇਹ ਰੂਹਾਂ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਚੀਰੀਆਂ, “ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸੱਚ ਧਰਤੀ, ਤੇਰੇ ਲਈ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰਚਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਰਿਨਾ ਚਿਰ ਲੱਗੇਗਾ ਤੇਰੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹੋਰ ਰਿਨਾ ਮਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ?” ੧੧ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਰੂਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਿੱਟਾ ਚੋਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁਝ ਮਮਾਂ ਉਤੀਰਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਮੀ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁਝ ਹੋਰ ਭਰਾ ਜਿਹੜੇ ਮਮੀਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਨਾ ਮਾਰੇ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨਾ ਚਿਰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਰਚਨ ਲਈ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੰਪੂਰਣ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।

੧੨ ਫੇਰ ਮੈਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਲੇਲੇ ਨੇ ਡੇਵੀਂ ਖੋਲ੍ਹੀ ਖੋਲ੍ਹੀ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਭੁਚਾਲ ਆ ਗਿਆ। ਮੁਰਜ ਬੱਚਰੀ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਬਣੇ ਬੋਰੇ ਵਰਗਾ ਚਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਧੁਰਾ ਚੰਨ ਲਗੂ ਵਾਂਗ ਲਾਲ ਹੋ ਗਿਆ। ੧੩ ਆਰਾਮ ਦੇ ਤਾਰੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇੰਝ ਡਿੱਗ ਧਏ ਜਿਵੇਂ ਰਿ ਹੰਜੀਰ ਦਾ ਬੂਟਾ ਜਦੋਂ ਹਵਾ ਵੱਗਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਚੱਚੇ ਫਲ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ੧੪ ਆਰਾਮ ਲਧੇਟੇ ਰਾਗਜ਼ ਵਾਂਗੂ ਆਲੇਖ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਾਰੇ ਧਗਾੜ ਅਤੇ ਜਜੀਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਗਹਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹਿੱਲ ਗਏ ਮਨ।

੧੫ ਫੇਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਫਾਵਾਂ ਅਤੇ ਧਗਾੜਾਂ ਦੀਆਂ ਉਤਲੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਖਿੱਛੇ ਲਏ ਲਿਆ। ਉੱਥੇ ਰਾਜੇ, ਰਾਜਧਾਨਾ, ਜਰਨੈਲ, ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਮਰਤੀਮਾਲੀ ਲੋਕ ਮਨ। ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਗੁਲਾਮ ਮੀ ਜਾਂ ਅਜ਼ਾਦ ਖੁਦ ਨੂੰ ਲਏ ਲਿਆ। ੧੬ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਗਾੜਾਂ ਅਤੇ ਚੱਟਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਡਿੱਗ ਧਵੇ। ਮਾਨੂੰ ਉਸਤੋਂ ਲਏ ਲਵੇ ਜਿਹੜਾ ਤਖਤ ਤੇ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੇਲੇ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਤੋਂ ਲਏ ਲਵੇ। ੧੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਮਹਾਨ ਦਿਨ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਕੋਣ ਇਸਦਾ ਮਾਗਮਣਾ ਰਚ ਸੱਕਦਾ ਹੈ?”

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ੧੪੪,੦੦੦ ਲੋਕ

੧ ਇਸਦੇ ਵਾਧਰਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਮੈਂ ਚਾਰ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਚੋਗਾਂ ਰੋਨਿਆਂ ਉੱਪਰ ਖਲੋਤਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਦੂਤ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਚੋਗਾਂ ਹਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਾਂ ਮਮੁੱਦਰ ਤੇ ਜਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਤੇ ਵਗਣ ਤੋਂ ਬੰਦ ਰਚਨ ਲਈ ਫੜੀ ਹੋਏ ਮਨ। ੨ ਫੇਰ ਮੈਂ ਧੁਰਬ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੂਤ ਨੂੰ ਆਉਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਇਸ ਦੂਤ ਰੇਲ ਜਿਉਂਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ਮੀ। ਦੂਤ ਨੇ ਉੱਚੀ

ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਚੋਗਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਗਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਮਮੁੱਦਰ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਧਰੁੱਚਾਣ ਦੀ ਮਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਮੀ। ਦੂਤ ਨੇ ਚੋਗਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ੩ “ਉਨਾ ਚਿਰ, ਜਮੀਨ, ਮਮੁੱਦਰ ਜਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਨਾ ਧਰੁੱਚਾਇਓ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਅਮੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਚਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੱਖਿਆਂ ਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਨਾ ਲਾ ਦੇਈਏ। ਮਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਖਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਮਾਨ ਜਰੂਰ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

੪ ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮੁਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਾਨ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ। ਉੱਥੇ ਖੋਲ੍ਹ ਨਾਲ ੧੪੪,੦੦੦ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਨਿਮਾਨ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਮਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਤੋਂ ਮਨ।

- ੧ ਅਰੂਦਾ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਮਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨,੦੦੦
- ਰਊਬਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਮਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨,੦੦੦
- ਗਾਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਮਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨,੦੦੦
- ੬ ਆਮੋਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਮਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨,੦੦੦
- ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਮਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨,੦੦੦
- ਮਨੱਸਰ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਮਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨,੦੦੦
- ੭ ਮਿਮਓਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨,੦੦੦
- ਲੋਵੀ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਮਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨,੦੦੦
- ਅੰਮਾਰਾ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਮਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨,੦੦੦
- ੮ ਜਬੂਲਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਮਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨,੦੦੦
- ਯੂਸੂਫ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਮਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨,੦੦੦
- ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ੧੨,੦੦੦

ਵੱਡੀ ਭੀੜ

੫ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੌਰਿਆਂ, ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵੇਖੀ। ਉੱਥੇ ਇੰਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਮਨ ਰਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਮੀ ਰਚ ਸੱਕਦਾ। ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੀ ਹਰ ਕੋਮ, ਕਬੀਲੇ, ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਤਖਤ ਦੇ ਅਤੇ ਲੇਲੇ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੇ ਚਿੱਟੇ ਵਸਤਰ ਧਰਿਨੇ ਹੋਏ ਮਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੱਬਾਂ ਵਿੱਚ ਜੈਤੂਨ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਮਨ। ੧੦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਲਾ ਧਾਇਆ, “ਜਿੱਤ ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤਖਤ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੇਲੇ ਦੀ ਹੈ।”

੧੧ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਚਾਰੇ ਮਜੀਵ ਚੀਜਾਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਨ। ਮਾਰੇ ਦੂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਤਖਤ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ ਮਨ। ਦੂਤ ਤਖਤ ਅੱਗੇ ਖੁਯੇ ਖੁੰਗ ਡਿੱਗ ਧਏ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਕੀਤੀ। ੧੨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਮੀਨ। ਉਸਤਤ, ਮਹਿਮਾ, ਸਿਯਾਣਧ, ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਣਾ, ਮਤਿਰਾਰ, ਮਰਤੀ ਅਤੇ ਤਾਰਤ ਮਦਾ ਅਤੇ ਮਦਾ ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ।”

੧੩ ਫਿਰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁੰਛਿਆ, “ਇਹ ਚਿੱਟੇ ਵਸਤਰ ਧਾਏ ਲੋਕ ਕੋਣ ਹਨ? ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਆਏ ਹਨ?”

੧੪ ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜਨਾਬ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹੋ ਉਹ ਰੋਣ ਹਨ।”

ਜਾਂ ਬਚੁਰਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਉਹੀ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਵੱਡੇ ਤਮੀਹਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲੇ ਲੋਲੇ ਦੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਧੋਤੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਟੇ ਬਣਾਇਆ।
 ੧੫ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਇਹ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਤਖਤ ਆਂਗੇ ਖਲੋਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਉਸ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਜਿਹੜਾ ਤਖਤ ਤੇ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ।
 ੧੬ ਉਹ ਫੇਰ ਕਰਦੇ ਵੀ ਭੁੱਖੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਫੇਰ ਕਰਦੇ ਵੀ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਸੂਰਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪੁਚਾਏਗਾ। ਕੋਈ ਤਖਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜੇਗੀ ਨਹੀਂ।
 ੧੭ ਤਖਤ ਦੇ ਆਂਗੇ ਖਲੋਤਾ ਲੋਲਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਖੱਬੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਦੇ ਝਰਨਿਆਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਆਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਂਬੂ ਖੁੰਝ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਸੱਤਵੀਂ ਮੋਹਰ

੧ ਲੋਲੇ ਨੇ ਸੱਤਵੀਂ ਮੋਹਰ ਖੋਲ੍ਹੀ। ਫਿਰ ਉੱਥੇ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਆਂਧੇ ਖੰਟੇ ਤੌਰ ਚੁੱਪੀ ਛਾਈ ਰਹੀ।
 ੨ ਜਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਗਭਟੇ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤ ਬਿਗੁਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।
 ੩ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੂਤ ਆਇਆ ਜਾਂ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਮਾਗਭਟੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੂਤ ਵੱਲ ਸੁਨਿਹਰੀ ਯੁਧਦਾਨ ਸੀ। ਦੂਤ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਯੁਧ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਤ ਨੇ ਤਖਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹੀ ਸੁਨਿਹਰੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ।
 ੪ ਯੁਧ ਦਾ ਯੁੱਧ ਦੂਤ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਉਤਾਰਨ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਇਹ ਯੁਧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਉੱਪਰ ਉੱਠਿਆ।
 ੫ ਫਿਰ ਦੂਤ ਨੇ ਯੁਧਦਾਨ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਆਂਗ ਨਾਲ ਭਰਿਆ। ਦੂਤ ਨੇ ਯੁਧਦਾਨ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉੱਥੇ ਬਿਜਲੀ ਲਿਖਰੀ, ਗਰਜਣਾ ਹੋਈ, ਹੋਰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆਈਆਂ ਜਾਂ ਭੁਚਾਲ ਆਇਆ।

ਸੱਤ ਦੂਤ ਆਪਣੀਆਂ ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾਉਂਦੇ ਹਨ

੬ ਫਿਰ ਉਹ ਦੂਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਸੱਤ ਤੁਰੀਆਂ ਸਨ ਆਪਣੀਆਂ ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਏ।
 ੭ ਜਦੋਂ ਖਹਿਲੇ ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤੁਰੀ ਵਜਾਈ। ਤੁਰੰਤ ਹੀ, ਲਹੂ ਨਾਲ ਮਿਸ਼ਰਤ ਗੜ੍ਹੇ ਜਾਂ ਆਂਗ ਧਰਤੀ ਤੇ ਡਿੱਗਣੇ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਜਾਂ ਧਰਤੀ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ, ਖੁੱਖਾਂ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਤੇ ਗਰਾ ਖਾਗ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਮੜ ਗਿਆ।
 ੮ ਦੂਜੇ ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤੁਰੀ ਵਜਾਈ। ਫਿਰ ਤੁਝ ਆਂਗ ਨਾਲ ਮੱਚਦਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਮਰੁੱਦਰ ਦਾ

ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਲਹੂ ਬਣ ਗਿਆ।
 ੯ ਜਾਂ ਮਰੁੱਦਰੀ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਮਰ ਗਿਆ ਜਾਂ ਜਗਜ਼ਾਂ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਤਖਾਗ ਹੋ ਗਿਆ।

੧੦ ਫਿਰ ਤੀਜੇ ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤੁਰੀ ਵਜਾਈ। ਫਿਰ ਮਮਾਲ ਵਾਂਗ ਬਲਦਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਤਾਰਾ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਡਿੱਗਿਆ। ਇਹ ਤਾਰਾ ਦਰਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਖਾਣੀਆਂ ਦੇ ਝਰਨਿਆਂ ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਿਆ।
 ੧੧ ਸਿੱਤਾਰੇ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਵਰਮ ਵੱਡਾ ਜਾਂ ਮਾਰੇ ਖਾਣੀ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਕੋੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਉਹ ਕੋੜਾ ਖਾਣੀ ਖੀਰੇ ਮਰ ਗਏ।

੧੨ ਚੌਥੇ ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਿਗੁਲ ਵਜਾਇਆ। ਫਿਰ ਸੂਰਜ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ, ਚੰਨ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਖੁੱਭ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਕਾਰਣ ਹੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਵਾਲੇ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਦਿਨ ਜਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਬਿਨਾ ਚਾਨਣ ਤੋਂ ਸਨ।

੧੩ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੌਰਿਆ, ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਉੱਡਦੇ ਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਤਰਲੀਫ। ਤਰਲੀਫ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਤਰਲੀਫ ਜੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਸੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਦੂਸਰੇ ਤਿੰਨ ਦੂਤ ਆਪਣੀਆਂ ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾਉਣਗੇ।”

ਧੰਜਵਾਂ ਬਿਗੁਲ ਖਹਿਲਾ ਆਤੰਰ ਸੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ

੧ ਧੰਜਵੇਂ ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਿਗੁਲ ਵਜਾਇਆ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਦੇ ਹੋਏ ਤਾਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਤਾਰੇ ਨੂੰ ਉਸ ਭੁੱਖੇ ਸੁਰਾਖ ਦੀ ਚੁੰਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜੇ ਬੱਲੇ ਤਲਹੀਣ ਖੱਡ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।
 ੨ ਫੇਰ ਤਾਰੇ ਨੇ ਉਸ ਭੁੱਖੇ ਸੁਰਾਖ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਿਹੜਾ ਤਲਹੀਣ ਖੱਡ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸੁਰਾਖ ਵਿੱਚੋਂ ਯੁੱਧਾਂ ਇੱਛ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵੱਡੀ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਸੁਰਾਖ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਯੁੱਧੇ ਕਾਰਣ ਸੂਰਜ ਜਾਂ ਆਰਾਮ ਤੇ ਗੱਟਰਾ ਛਾ ਗਿਆ।

੩ ਫੇਰ ਯੁੱਧੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰਾਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਲਾ ਦੇ ਟਿੱਡੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦਲ ਆਇਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਬਿੱਛੂਆਂ ਵਾਂਗ ਡੰਗ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਰਤੀ ਸੀ।
 ੪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਖਾਗ, ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਬੂਟੇ ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਵੀ ਖੁੱਖ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸੱਕਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਥਿਆਂ ਉੱਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।
 ੫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਧੰਜਵਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੌਰ ਕਰਕੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਨ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟਿੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਾਂ ਉਹ ਖੀੜ ਜਿਹੜੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੀੜ ਰਿਸੇ ਵਿਆਕਰੀ ਨੂੰ ਬਿਛੂ ਦੇ ਡੰਗਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 ੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਲੋਕ ਮਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਗਾਹ ਲੱਭਣਗੇ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੀ ਗਾਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਹ ਮਰਨਾ ਚਾਹੁਣਗੇ ਧਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਮੋਂ ਛੁੱਧ ਜਾਵੇਗੀ।

੭ ਟਿੱਡੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੋੜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਯੁੱਧ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਤਾਜ ਵਾਂਗ ਲੱਗਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਹਿਨੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਇਨਸਾਨੀ ਚਿਹਰਿਆਂ ਵਰਗੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਲ ਯੋਰਾਂ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਵਰਗੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੰਦ ਸੋਰਾਂ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਰਗੇ ਸਨ। ੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਛਾਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਤੋਂ ਇੰਨਾ ਆਵਾਜ਼ ਖੋਲਾ ਹੋਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘੁਰਤ ਸਾਰੇ ਖੋੜੇ ਅਤੇ ਰੱਬ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਰਹੇ ਹੋਣ। 10 ਟਿੱਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਯੂਫਾਂ ਬਿਛੂਆਂ ਵਾਂਗ ਡੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ। ਲੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਖੰਭਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਦਰਦ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੂਫਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। 11 ਟਿੱਡੀਆਂ ਦਾ ਇੰਨਾ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਇਹ ਤਲਹੀਣ ਖੱਡ ਦਾ ਦੂਤ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਇਬਰਾਹੀਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਬਦੋਨ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਅਪੁਲੁਉਨ (ਵਿਨਾਮਰ) ਹੈ।

12 ਪਹਿਲੀ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਮੁੱਢ ਚੁੱਰੀ ਹੈ ਪਰ ਬਾਰੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਹਾਲੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ।

ਛੇਵੇਂ ਬਿਗਲ ਦਾ ਧਮਕਾ

13 ਛੇਵੇਂ ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਿਗਲ ਵਜਾਇਆ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸੋਨੇ ਦੀ ਜਗਵੇਰੀ ਦੇ ਛੇ ਸਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਨਾ ਆਵਾਜ਼ ਨਿਕਲਦੀ ਸੁਣੀ। 14 ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਉਸ ਛੇਵੇਂ ਦੂਤ ਨੂੰ, ਜਿਸਦੇ ਰੋਲ ਬਿਗਲ ਸੀ, ਆਖਿਆ, ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਾਦ ਰਹਿਣ ਦਿਉ ਜਿਹੜੇ ਮਹਾਂ ਨਦੀ ਫਰਾਤ ਉੱਪਰ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ।’ 15 ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਮਾਲ, ਮਹੀਨੇ, ਦਿਨ ਅਤੇ ਘੰਟੇ (ਸਮੇਂ) ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉਤਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਨਾ ਤਿਹਾਈ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਰਾਉਣ ਲਈ ਅਜਾਦ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 16 ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਖੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿੱਨੀਆਂ ਟੋਲੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਵੀਹ ਰਹੇ ਸਨ।

17 ਆਪਣੇ ਦਰਸਨ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਥੋਂ ਹੀ ਖੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਖੋੜ ਸਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਛਾਲਾਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਅੰਗਿਆਰਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਨਾਲ ਗੁੜੇ ਠੀਲੇ ਅਤੇ ਗੰਧਰ ਵਰਗੇ ਧੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਸਨ। ਖੋੜਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਸੋਰਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਵਰਗੇ ਸਨ। ਖੋੜਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਗ, ਯੁੱਧਾਂ ਅਤੇ ਗੰਧਰ ਨਿਕਲ ਰਹੀ ਸੀ। 18 ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਦੁਆਰਾ; ਖੋੜਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਅੱਗ, ਯੂਏ ਅਤੇ ਗੰਧਰ ਨਾਲ, ਧਰਤੀ ਦੇ ਇੰਨਾ ਤਿਹਾਈ ਲੋਰ ਮਰ ਗਏ। 19 ਖੋੜਿਆਂ ਦੀ ਸਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਯੂਫਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੂਫਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਖਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਡੰਗਣ ਅਤੇ ਨਰਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

20 ਧਰਤੀ ਉਤਲੇ ਬਾਰੀ ਲੋਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਰੇ। ਪਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ

ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਗੱਬਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ, ਖਿੰਤਲ, ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਭੂਤਾਂ ਦੀ ਯੂਜ਼ਾ ਰਹੀ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਮੁਰਤਾਂ ਨਾ ਵੇਖ ਮੱਦਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੁਣ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੁਰ ਮੱਦਦੀਆਂ ਸਨ। 21 ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਰਤਲਾਂ ਤੋਂ, ਜਾਦੂਆਂ ਤੋਂ, ਆਪਣੇ ਜਿਨਮੀ ਧਾਪਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੋੜਿਆ।

ਦੂਤ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਸੂਚੀ

1 ਫੇਰ ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਹੋਰ ਸਰਤੀਸਾਲੀ ਦੂਤ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ੧੦ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠਾ ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਦੂਤ ਨੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦਾ ਲਿਬਾਸ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਦੁਆਰਾ ਮੱਤਰੰਗੀ ਖੀਂਬ ਸੀ। ਦੂਤ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸੁਰਜ ਵਰਗਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਅੱਗ ਦੇ ਬੰਬਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਸਨ। 2 ਦੂਤ ਨੇ ਇੰਨਾ ਛੋਟੀ ਸੂਚੀ ਫੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੂਚੀ ਉਸ ਦੇ ਗੱਬਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੱਜਾ ਪੈਰ ਮਮੁੰਦਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੱਬਾ ਪੈਰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ। 3 ਦੂਤ ਨੇ ਗੱਜਦੇ ਸੋਰ ਵਾਂਗ ਰੋਲਾ ਪਾਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਰੋਲਾ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੱਤਾਂ ਗਰਜਾਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਬੋਲੀਆਂ।

4 ਸੱਤ ਗਰਜਾਂ ਬੋਲੀਆਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਲਿਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਇੰਨਾ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ, ‘ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਲਿਖ ਜੋ ਸੱਤ ਗਰਜਾਂ ਬੋਲੀਆਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੱਖ।’

5 ਫੇਰ ਉਸ ਦੂਤ ਨੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮਮੁੰਦਰ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਾ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਆਪਣਾ ਸੱਜਾ ਗੱਬ ਸਵਰਗ ਵੱਲ ਚੁੱਰਿਆ। 6 ਦੂਤ ਨੇ ਉਸ ਇੰਨਾ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਮੈਂਗ ਖਾਧੀ ਜਿਹੜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚਲਾ ਮਭ ਰੁੜ, ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚਲਾ ਮਭ ਰੁੜ, ਮਮੁੰਦਰ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚਲਾ ਮਭ ਰੁੜ ਮਾਜਿਆ ਹੈ। ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

7 ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਸੱਤਵਾਂ ਦੂਤ ਆਪਣੀ ਤੁਰੀ ਵਜਾਵੇਗਾ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਗੁਪਤ ਯੋਜਨਾ ਧੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਉਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ, ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖੀ ਸੀ।’

8 ਫੇਰ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਉਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਜਾ ਅਤੇ ਦੂਤ ਦੇ ਗੱਬਾਂ ਵਿੱਚਲੀ ਖੁਲ੍ਹੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਲੈ। ਇਹ ਦੂਤ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਮੁੰਦਰ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਖਲੋਤਾ ਸੀ।’

9 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਦੂਤ ਰੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਛੋਟੀ ਸੂਚੀ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ। ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਲੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾ। ਇਹ ਤੇਰੇ ਢਿੱਡ ਨੂੰ ਖੱਟਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਹ ਤੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਮਹਿਤ ਜਿੰਨੀ ਮਿੱਠੀ ਹੋਵੇਗੀ।’ 10 ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਦੂਤ ਦੇ ਗੱਬੋਂ ਛੋਟੀ ਸੂਚੀ ਲੈ ਲਈ। ਅਮਲ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਮਹਿਤ ਜਿਹਾ

ਮਿੱਠਾ ਸੁਆਦ ਆਇਆ, ਧਰ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਯਦ, ਇਸਨੇ ਭੇਰੇ ਵਿੱਡ ਨੂੰ ਖੱਟਿਆਂ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ^{੧੧} ਫੇਰ ਮੈਂਨੂੰ ਰਿਹਾ ਗਿਆ, “ਤੈਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਲੋਰਾਂ, ਰੋਮਾਂ, ਭਾਸਾਵਾਂ ਆਤੇ ਰਾਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਗੰਮ ਵਾਰ ਰਨੇ ਯੈਣਗੇ।”

ਦੇ ਗਵਾਹ

੧੧ ਫੇਰ ਮੈਂਨੂੰ ਇੱਕ ਆਪਣ ਵਾਲੀ ਸਲਾਖ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੇ ਰਿ ਇੱਕ ਖੁੰਡੀ ਵਰਗੀ ਸੀ। ਮੈਂਨੂੰ ਰਿਹਾ ਗਿਆ, “ਜਾ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਆਤੇ ਜੱਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਆਪ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਉਧਾਮਨਾ ਰਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਰੀਂ। ^੨ ਧਰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਨੂੰ ਨਾ ਆਪੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੀਂ। ਇਹ ਸੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਤੇ ਉਹ ਬਤਾਲੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਖਵਿੱਤਰ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਮਿੱਧਣਗੇ। ^੩ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਤੀ ਦੇਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਗਜ਼ਰ ਦੇ ਸੇ ਮੱਠ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਆਗੰਮ ਵਾਰ ਰਨਗੇ। ਉਹ ਤੱਧੜ ਖਹਿਨੇ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ।”

^੪ ਇਹ ਦੇ ਗਵਾਹ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਦੋ ਰੁੱਖ ਆਤੇ ਦੋ ਸਮਾਦਾਨ ਗਨ ਜਿਹੜੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਖਰਬੂ ਦੇ ਮਨਮੁੱਖ ਖੜਦੇ ਗਨ। ^੫ ਜੇ ਰੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਖਹੁੰਚਾਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰਦਾ, ਤਾਂ ਗਵਾਹ ਦੇ ਮੂੰਹੇ ਆੱਗ ਨਿਰਲਈ ਹੈ ਆਤੇ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਆਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਰਮਾਨ ਖਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਰੋਮਿਸ ਰੋਗਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਹਿਨਾ ਜਾਵੇਗਾ। ^੬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਰੋਲ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਆਉਦੇ ਮੀਂਹ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਰਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਮਥੋਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਗੰਮ ਵਾਰ ਰਹ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਰੋਲ ਖਾਣੀ ਨੂੰ ਲਹੂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਲ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਮੁਮੀਬਤ ਨੂੰ ਭਜਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਜਿੰਨੀ ਵਾਰ ਮਰਜੀ ਰਹ ਸੱਰਦੇ ਗਨ।

^੭ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦੇਸ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਰੋਮ ਖੁਰਾ ਰਹ ਲਿਆ, ਤਾਂ ਜਾਨਵਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇਗਾ। ਇਹ ਉਹੀ ਜਾਨਵਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤਲਹੀਣ ਖੱਡ ਵਿੱਚੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ ਆਤੇ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ^੮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀਰ ਵੱਡੇ ਸਹਿਰ ਦੀ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਖਏ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਸਹਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸਦੂਮ ਆਤੇ ਮਿਸਰ ਹੈ। ਸਹਿਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਮਾਂ ਦਾ ਖਾਸ ਆਰਥ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਸਹਿਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਰਬੂ ਮਹਿਨਾ ਸੀ। ^੯ ਹਰ ਜਾਤੀ, ਰਬੀਲਾ, ਭਾਸਾ ਆਤੇ ਰੋਮ ਦੇ ਲੋਰ ਮਾਢੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਲੋਬਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਗਾਹ ਰੱਖਣਗੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਦਫਨਾਉਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ^{੧੦} ਧਰਤੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਰ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਖੁਸ ਹੋਣਗੇ ਰਿ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਗਨ। ਉਹ ਦਾਜਵਤਾਂ ਰਨਗੇ ਆਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸੁਗਾਤਾਂ ਭੇਜਣਗੇ। ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਇਸ ਲਈ ਰਨਗੇ ਰਿਉਰਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨਬੀਆਂ (ਗਵਾਹਾਂ) ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਲਈ ਗੁਣ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਤਰਲੀਫਾਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ।

^{੧੧} ਧਰ ਮਾਢੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਖਿੱਛੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਵੇਸ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧੈਰਾਂ ਤੇ ਖਲੇ ਗਏ। ਉਹ ਮਾਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਰ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ ਮਨ। ^{੧੨} ਫੇਰ ਦੋਹਾ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਖਦੀ ਸੁਣੀ, “ਇਥੇ ਉੱਤੇ ਆ ਜਾਓ।” ਫੇਰ ਉਹ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚ ਤਾਹਾਂ ਸਵਰਗ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਦਿਆਂ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ।

^{੧੩} ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਹੀ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਭੁਚਾਲ ਆਇਆ। ਸਹਿਰ ਦਾ ਦੱਸਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਤੇ ਭੁਚਾਲ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਗਜ਼ਰ ਲੋਰ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਰ ਬਚ ਗਏ ਬਹੁਤ ਤਰੇ ਹੋਏ ਮਨ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵਰਗ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾਮਈ ਰੀਤਾ।

^{੧੪} ਦੂਸਰੀ ਵੱਡੀ ਮੁਮੀਬਤ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਤੀਸਰੀ ਵੱਡੀ ਮੁਮੀਬਤ ਛੋਟੀ ਹੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਮੱਤਵਾਂ ਬਿਗੁਲ

^{੧੫} ਮੱਤਵੇਂ ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਿਗੁਲ ਵਜਾਇਆ। ਉੱਥੇ ਸਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਨ। ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ:

“ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਲਤਨਤ ਗੁਣ ਮਾਡੇ ਖਰਬੂ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਆਤੇ ਉਹ ਸਦਾ ਆਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਗੁਰੁਮਤ ਰੋਗਾ।”

^{੧੬} ਫੇਰ ਉਹ ਚੋਵੀ ਬਜੁਰਗ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਝੁਰੇ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ। ਇਹ ਉਹੀ ਬਜੁਰਗ ਮਨ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਤਖਤਾਂ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਮਨ। ^{੧੭} ਬਜੁਰਗਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ:

“ਹੇ ਖਰਬੂ ਆਤੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਆਮੀਂ ਤੇਰਾ ਸੁਰ ਰਦੇ ਹਾਂ ਰਿਉਰਿ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ

ਜੇ ਮੇਂਜੂਦ ਸੀ ਆਤੇ ਹਮੇਸਾ ਹੀ ਮੇਂਜੂਦ ਹੈ।

ਆਮੀਂ ਧੰਨਵਾਦ ਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇਰਾ ਰਿਉਰਿ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਸਰਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੀਤੀ ਹੈ ਆਤੇ

ਗੁਰੁਮਤ ਰਨੀ ਆਰੰਭ ਰੀਤੀ ਹੈ।

^{੧੮} ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਰ ਗੁੱਮੇ ਵਿੱਚ ਮਨ; ਧਰ ਗੁਣ ਮਥਾਂ ਹੈ ਤੇਰੇ ਗੁੱਮੇ ਦਾ।

ਗੁਣ ਮਥਾਂ ਹੈ ਮਰੇ ਹੋਏ ਲੋਰਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਆਂ ਰਨ ਦਾ। ਇਹ ਮਥਾਂ ਨਬੀਆਂ ਤੇਰੇ ਸੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਫਲ ਖਰਦਾਨ ਰਨ ਦਾ ਹੈ।

ਤੇਰੇ ਖਵਿੱਤਰ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ, ਵੱਡੇ ਆਤੇ ਛੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਫਲ ਦੇਣ ਦਾ ਮਥਾਂ ਹੈ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਸਤਿਰਾਰਦੇ ਗਨ।

ਇਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਨ ਦਾ ਮਥਾਂ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਰਦੇ ਗਨ।”

^{੧੯} ਫੇਰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੰਦਰ ਖੁਲ੍ਹ ਗਿਆ। ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਬਰਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਰਰਾਰਨਾਮਾ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸੱਰਦਾ ਸੀ। ਫੇਰ ਉੱਥੇ

ਨਮਰਾਂ, ਗਰਜਾਂ, ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕੜਕਣਾ, ਭੁਚਾਲ, ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਗੜ੍ਹੇ ਵਰ੍ਹੇ।

ਔਰਤ ਤੇ ਅਜਗਰ

੧੨ ਫੇਰ ਮਵਰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਅਜੀਬ ਨਿਸ਼ਾਨ ਯਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਸੀ ਜੋ, ਕਿ ਸੂਰਜ ਧਰਿਣੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਚੰਦਰਮਾ ਉਸ ਦੇ ਖੋਰਾਂ ਹੇਠਾਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਵਾਲਾ ਤਾਜ ਸੀ।
 ੨ ਔਰਤ ਗਰਭਵਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਜਣਨ ਦੀਆਂ ਖੀੜਾਂ ਨਾਲ ਕੁਰਲਾਹ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦੀ ਵਾਲੀ ਸੀ।

੩ ਫੇਰ ਮਵਰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਯਰਗਟ ਹੋਇਆ; ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਨਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਵੱਡਾ ਅਜਗਰ ਸੀ। ਵੱਡੇ ਅਜਗਰ ਦੇ ਮੱਤ ਸਿਰ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਮਨ। ਅਜਗਰ ਦੇ ਦਮ ਸਿੰਗ ਵੀ ਮਨ।
 ੪ ਅਜਗਰ ਦੀ ਖੂਛ ਨੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਤਾਰੇ ਵੱਡੇ ਲਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਗਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਔਰਤ ਅੱਗੇ ਖਲੋ ਗਿਆ ਜੋ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਬੱਚਾ ਖੈਦਾ ਹੋਵੇ ਅਜਗਰ ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

੫ ਔਰਤ ਨੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਲੋਹੇ ਦੇ ਤੰਡੇ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਰੋਮਾਂ ਤੇ ਸਾਮਨ ਕਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਖਤ ਕੋਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ।
 ੬ ਔਰਤ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਥਾਂ ਵੱਲ ਭੱਜ ਖਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਇੱਕ ਗਜ਼ਰ ਦੇ ਸੇ ਮਠ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

੭ ਫੇਰ ਮਵਰਗ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਛਿੜ ਗਈ। ਮੀਰਾਟੋਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੂਤ ਅਜਗਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇ। ਅਜਗਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ।
 ੮ ਯਰ ਅਜਗਰ ਇੰਨਾ ਤਾਰਤਵਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵੱਡੇ ਅਜਗਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਮਵਰਗ ਵਿੱਚਲੀ ਆਖਣੀ ਥਾਂ ਗਵਾ ਲਈ।
 ੯ ਅਜਗਰ ਨੂੰ ਮਵਰਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਵੱਡਾ ਅਜਗਰ ਉਹੀ ਖੁਰਾਣਾ ਸੱਖ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਦੈਂਤ ਜਾਂ ਸੈਤਾਨ ਮਦਾਉਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਗਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਸਣੇ ਯਰਤੀ ਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

੧੦ ਯਰ ਮੈਂ ਮਵਰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ, “ਉਸਦੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਫਤਿਹ, ਸ਼ਕਤੀ, ਮਲਕੁਤ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਣ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਆਈਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹੀ ਇੱਕ ਸੀ ਜੋ ਮਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।
 ੧੧ ਮਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਲੇ ਦੇ ਲਹੂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਆਖਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਖੋਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦੇ ਸਨ।
 ੧੨ ਇਸ ਲਈ, ਮਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ

ਮਾਰੇ ਮਵਰਗ ਵਾਸੀਓ, ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ। ਯਰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਮਰੁੱਦਰ ਲਈ ਭਿਆਨਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਤਾਨ ਹੇਠਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਤਾਨ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਧਾਮ ਬਹੁਤਾ ਸਖਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

੧੩ ਜਦੋਂ ਅਜਗਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਔਰਤ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸਨੇ ਨਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 ੧੪ ਯਰ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬਾਜ਼ ਦੇ ਵੇ ਖੰਭ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉੱਡ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸਦੀ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨਾਂ ਮਾਲਾਂ ਤੱਕ ਦੇਖ ਭਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਉੱਥੇ ਉਹ ਅਜਗਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗੀ।
 ੧੫ ਫੇਰ ਉਸ ਸੱਖ ਨੇ ਉਸ ਔਰਤ ਵੱਲ ਆਖਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਦਰਿਆ ਵਾਂਗ ਖਾਣੀ ਵਗਾਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਗੜ੍ਹ ਨਾਲ ਗੜ੍ਹ ਜਾਵੇ।
 ੧੬ ਯਰਤੀ ਨੇ ਔਰਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। ਯਰਤੀ ਨੇ ਆਖਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਗਈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਅਜਗਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ।
 ੧੭ ਫੇਰ ਅਜਗਰ ਔਰਤ ਤੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਸੱਚ ਤੇ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਇਆ।

੧੮ ਫੇਰ ਅਜਗਰ ਮਰੁੱਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਖਲੋ ਗਿਆ।

ਮਰੁੱਦਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਜਾਨਵਰ

੧੩ ਫੇਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮਰੁੱਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਦਮ ਸਿੰਗ ਅਤੇ ਮੱਤ ਸਿਰ ਮਨ। ਹਰ ਸਿੰਗ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਤਾਜ ਸੀ। ਇੱਕ ਨਾਂ ਜੋ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਸੀ ਹਰ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
 ੨ ਜੇ ਜਾਨਵਰ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਚੀਤੇ ਵਾਂਗ ਦਿਸਿਆ। ਯਰ ਉਸ ਦੇ ਖੈਰ ਸਿੱਛ ਵਰਗੇ ਸਨ, ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਸੇਰ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਅਜਗਰ ਨੇ ਆਖਣੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਆਖਣਾ ਤਖਤ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

੩ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਮਰ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਯਰ ਇਹ ਮੋਤ ਦਾ ਜ਼ਖਮ ਭਰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹੋਰਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ।
 ੪ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜਗਰ ਦੀ ਖੂਜਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਵੀ ਖੂਜਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁੰਛਿਆ, “ਇਸ ਜਾਨਵਰ ਜਿੰਨਾ ਤਾਰਤਵਰ ਕੋਟ ਹੈ? ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਟ ਲੜ ਮੌਰਦਾ ਹੈ?”

੫ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਮੇਖੀ ਭਰੇ ਸਬਦ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੇ ਸਬਦ ਆਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ। ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ੪੨ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਆਖਣੀ ਤਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ

ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੀ।^੬ ਜਾਨਵਰ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ
 ਵਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਜਾਨਵਰ ਨੇ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਜਿੱਥੇ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੋ ਮਦਰਗ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਹਨ
 ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਵੀ।^੭ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਦਿੱਤਰ
 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ
 ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਵੰਸ, ਜਾਤੀ,
 ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਰੋਮ ਉੱਤੇ ਵੀ ਆਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
^੮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਦੀ
 ਯੁਜਾ ਵਰਨਗੇ। ਇਹ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੋਂ ਹਨ।
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ
 ਲਿਖੇ ਗਏ। ਲੋਕਾਂ ਉਹ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

^੯ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
 ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
^{੧੦} ਜੇ ਰਿਸੇ ਨੇ ਵੈਦ ਹੋਣਾ ਹੈ,
 ਤਾਂ ਉਹ ਵੈਦ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਜੇ ਰਿਸੇ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਰਨਾ ਹੈ,
 ਉਹ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਰਨਾ ਹੈ, ਉਹ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ
 ਹੀ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯਦਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਥਰ
 ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਸ਼ ਜਾਨਵਰ

^{੧੧} ਫਿਰ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਸ਼ ਹੋਣੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰ
 ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਵੇ ਮਿੰਗ ਮਨ, ਧਰਮ ਉਹ
 ਅਜਿਹੇ ਵਾਂਗ ਗੱਲਾਂ ਵਰਦਾ ਸੀ।^{੧੨} ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਵੀ
 ਯਹਿਲੇ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖਲੋਦਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਮਰਤੀ ਦੀ
 ਵਰਤੋਂ ਵਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਯਹਿਲੇ ਜਾਨਵਰ ਵੇਲ ਸੀ। ਉਹ
 ਇਸ ਮਰਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਯਹਿਲੇ
 ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਯੁਜਾ ਵਰਾਉਣ ਲਈ ਵਰਦਾ ਹੈ। ਯਹਿਲੇ
 ਜਾਨਵਰ ਹੀ ਹੈ ਉਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਦਾ ਜਖਮ ਮੀ ਜਿਹੜਾ
 ਤਰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ।^{੧੩} ਇਹ ਦੂਜਾ ਜਾਨਵਰ ਵੱਡੇ ਰਿਸਮਥੇ
 ਵਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਡਿਆਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮਦਰਗ ਤੋਂ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਂਗ ਨੂੰ
 ਆਰਾਮੋਂ ਖੱਲੇ ਲਿਆਉਣਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਲੋਕ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

^{੧੪} ਇਹ ਦੂਜਾ ਜਾਨਵਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ
 ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ
 ਰਿਸਮਥਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਰਖ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮਰਤੀ
 ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਰਿਸਮਥੇ ਯਹਿਲੇ
 ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਮੇਵਾ ਵਰਨ ਲਈ ਵਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਯਹਿਲੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਮੁਰਤ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਜੋ
 ਇਹ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ
 ਸੀ।^{੧੫} ਦੂਜੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਇਹ ਮਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ
 ਉਹ ਯਹਿਲੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਮੁਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਧਾ ਮੱਥੇ। ਫਿਰ
 ਉਹ ਮੁਰਤ ਬੋਲ ਮੱਥੇ ਦੀ ਮੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ
 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਥੇ ਦੀ ਮੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਯੁਜਾ ਨਹੀਂ

ਵੀ ਸੀ।^{੧੬} ਦੂਜੇ ਜਾਨਵਰ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਅਤੇ
 ਵੱਡੇ, ਅਮੀਰਾਂ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ
 ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ ਗੱਥ ਜਾ ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ
 ਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਵੀ।^{੧੭} ਵੇਦੀ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ
 ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖਰੀਦੇ ਫਰੋਖਤ ਨਹੀਂ ਵਰ ਮੱਥੇ ਸੀ।
 ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਨਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ
 ਮੰਖਿਆ ਹੈ।

^{੧੮} ਇਹ ਮਥਰ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਫ਼ਾਟਯ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
 ਵੇਦੀ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੇ ਸਿਫ਼ਾਟਯ ਹੈ ਇਸ ਜਾਨਵਰ ਦੀ
 ਮੰਖਿਆ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਮੱਥੇ ਹੈ। ਮੰਖਿਆ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੀ
 ਮੰਖਿਆ ਹੈ। ਮੰਖਿਆ ੬੬੬੬ ਹੈ।

ਮੁਰਤ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗੀਤ

੧੪ ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੋਰਿਆ, ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਮੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਇੱਕ
 ਲੋਕ ਸੀ। ਉਹ ਸੀਯੇਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਾ
 ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ੧੪੪,੦੦੦ ਲੋਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ
 ਦੇ ਮੰਖਿਆ ਉੱਤੇ ਉਸਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ
 ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

^੨ ਫੇਰ ਮੈਂ ਮਦਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੀ ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ
 ਜੋ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੇ ਧਾਈ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਗਰਜ ਦੀ ਅਵਾਜ਼
 ਵਰਗੀ ਸੀ। ਜਿਹੜੀ ਅਵਾਜ਼ ਮੈਂ ਸੁਣੀ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਥਰ
 ਵਜਾਉਣ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਰਗੀ ਸੀ।^੩ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਖਤ ਦੇ
 ਮਾਗਮਣੇ ਅਤੇ ਚਾਰ ਮਜੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਬਜੁਰਗਾਂ ਦੇ
 ਮਾਗਮਣੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਗੀਤ ਗਾਇਆ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਗੀਤ
 ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਇੱਕ ਲੱਖ ਚੁਤਾਲੀ ਗਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਮੱਥੇ
 ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸਨ। ਵੇਦੀ ਹੋਰ ਇਸ
 ਗੀਤ ਨੂੰ ਨਾ ਗਾ ਸਕਿਆ।

^੪ ਇਹ ੧੪੪,੦੦੦ ਲੋਕ ਉਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਰਤਾਂ
 ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਆਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਵੀਤਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਦਿੱਤਰ ਮੰਖਿਆ। ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਰਿਤੇ ਵੀ
 ਲੋਕਾਂ ਜਾਂਦਾ ਉਸਦਾ ਖਿੱਛਾ ਵਰਦੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹੀ ਯਹਿਲੇ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਹੜੇ
 ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਰਪਣ ਵੀ ਗਏ ਸਨ।^੫ ਇਹ
 ਲੋਕ ਖੁਫ਼ ਬੋਲਣ ਦੇ ਵੇਦੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਬਿਨਾਂ ਰਿਸੇ
 ਵੇਸ ਤੋਂ ਸਨ।

ਤਿੰਨ ਦੂਤ

^੬ ਫਿਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੂਤ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਚਾ ਉਡਦਿਆਂ
 ਵੇਖਿਆ। ਇਸ ਦੂਤ ਵੇਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ –
 ਗੁਰ ਰੋਮ, ਰਬੀਲੇ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਰਦੀ ਵੀ
 ਨਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।^੭ ਦੂਤ
 ਨੇ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ, “ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰੋ ਅਤੇ
 ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਿਆ ਦਿਉ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਨਿਯਮ ਦਿਣ ਦਾ
 ਮਥਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਵਰੇ। ਉਸ ਨੇ
 ਮਦਰਗ, ਧਰਮੇਸੁਰ, ਮਰੁੱਦਰ ਅਤੇ ਧਾਈ ਦੇ ਚਮਥੇ ਬਣਾਏ
 ਹਨ।”

੯ ਫਿਰ ਪਹਿਲੇ ਦੂਤ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਦੂਸਰਾ ਦੂਤ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਬੇਬੀਲੋਨ ਦੀ ਮਹਾਨ ਨਗਰੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਦਰਾਹੀ ਦੀ ਮੈਯਾ ਖੀਣ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਖਿਲਾਇਆ।”

੧੦ ਵੇਨਾਂ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਤੀਜਾ ਦੂਤ ਆਇਆ। ਇਸ ਤੀਜੇ ਦੂਤ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਵਿਯਕਤੀ ਲਈ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਯੂਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ ਜਾਂ ਹੱਥ ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਧਰਾਧਰ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।” ੧੦ ਉਹ ਵਿਯਕਤੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਮੈਯਾ ਖੀਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਯਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਵਾਲੇ ਖਿਲਾਫੇ ਵਿੱਚ ਬਿਨ ਧਤਲੀ ਰੀਤਿਆਂ ਵਰਤਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਗੰਧਰ ਨਾਲ ਖਵਿੱਤਰ ਦੂਤਾਂ ਅਤੇ ਲੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਸਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ੧੧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਖੀੜਾ ਦਾ ਯੂਜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ-ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਉੱਡਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਦਿਨ ਜਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਜਿਹੜੇ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਯੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਧਰਾਧਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੧੨ ਇਸਦਾ ਆਰਥ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ (ਵਿਸਵਾਸੀਆਂ) ਨੂੰ ਧੀਰਜ ਵਾਲੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਰੱਖਣ।

੧੩ ਫੇਰ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖੋ; ਯੰਨ ਹਨ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਹੁਣੇ ਤੋਂ ਧਰਭੂ ਵਿੱਚ ਧਰਾਣ ਗਿਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।” ਆਤਮਾ ਆਖਦਾ, “ਹਾਂ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਕਰਤੋਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਆਰਾਮ ਧਾਉਣਗੇ। ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਗੇ।”

ਧਰਤੀ ਦੀ ਵਾਢੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

੧੪ ਮੈਂ ਤੌਰਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਚਿੱਠਾ ਬੱਦਲ ਸੀ। ਉਸ ਚਿੱਠੇ ਬੱਦਲ ਉੱਪਰ ਉਹ ਬੈਠਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਰਗਾ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸੁਨਿਹਰੀ ਤਾਜ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤਿੱਖੀ ਦਾਤਰੀ ਸੀ। ੧੫ ਫੇਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੂਤ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ। ਇਸ ਦੂਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਬੱਦਲ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ ਇੱਕ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੀ ਦਾਤਰੀ ਲੈ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਫਸਲ ਇਕੱਠੀ ਕਰ। ਵਾਢੀ ਦਾ ਵੇਲਾ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਦਾ ਫਲ ਖੱਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।” ੧੬ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਬੱਦਲ ਉੱਪਰ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਆਪਣੀ ਦਾਤਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮੁੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਵਾਢੀ ਹੋ ਗਈ।

੧੭ ਫੇਰ ਸਵਰਗ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੂਤ ਬਾਹਰ ਆਇਆ। ਇਸ ਦੂਤ ਕੋਲ ਵੀ ਤਿੱਖੀ ਦਾਤਰੀ ਸੀ। ੧੮ ਫੇਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੂਤ ਜੱਗਵੇਦੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ। ਇਸ ਦੂਤ ਕੋਲ ਅੱਗ ਉੱਤੇ ਆਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਦੂਤ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ। ਜਿੰਮ ਕੋਲ ਤਿੱਖੀ ਦਾਤਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਆਪਣੀ ਤਿੱਖੀ ਦਾਤਰੀ ਲੈ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਗੂਰ ਤੋੜੋ। ਅੰਗੂਰ ਖੱਰ ਹੋਣੇ ਹਨ।” ੧੯ ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਾਤਰੀ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਵਧਾਈ। ਦੂਤ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਵੰਡੀ ਖੁਲਾੜੀ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੱਤਾ। ੨੦ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅੰਗੂਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲਾੜੀ ਵਿੱਚ ਧੀੜਿਆ ਗਿਆ। ਖੁਲਾੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗੂ ਚੈਣ ਲੱਗਾ। ਇਹ ੨੦੦ ਮੀਲ ਤੱਕ ਖੋੜਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਜਿੰਨਾ ਉੱਚਾ ਉੱਠ ਗਿਆ।

ਆਖਰੀ ਧਲੋਗ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਤ

੧੫ ਫੇਰ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਰੰਭਾ ਦੇਖਿਆ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਸੱਤ ਦੂਤ ਸੱਤ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਲਿਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਆਖਰੀ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਸਨ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗਾ।

੨ ਜੇ ਕੁਝ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਉਹ ਸੀਮੇ ਦੇ ਮਰਮੁੰਦਰ ਵਰਗਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਬਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਨਵਰ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੂਰਤੀ ਅਤੇ ਮਰਮੁੰਦਰ ਕੰਢੇ ਖਲੋਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤ ਧਰਾਧਰ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਉਹ ਸਾਰੰਗੀਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੇਵਰ ਮੁਸਾ ਦਾ ਗੀਤ ਅਤੇ ਲੋਲੇ ਦਾ ਗੀਤ ਗਾਇਆ,

“ਧਰਭੂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ,
ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਮਹਾਨ
ਅਤੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈਂ। ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਸਾਜਿਆ,
ਤੇਰੇ ਸਾਹ ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਹਨ।
“ਹੇ ਧਰਭੂ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤੈਥੋਂ ਡਰਨਗੇ।
ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਮਤਤਿ ਕਰਨਗੇ।
ਸਿਰਫ ਤੂੰ ਹੀ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈਂ।
ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਮਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਧਾਮਨਾ
ਕਰਨਗੀਆਂ,
ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਥੰਮਟ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਹੀ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ
ਹੈਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਹੀ ਹਨ।”
੪ ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਮੰਦਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ
ਗਜ਼ਰੀ ਦਾ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦੇਖਿਆ। ਮੰਦਰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ

* ੧੫:੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਗਜ਼ਰੀ ਦਾ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਆਖਰੀ ਤੌਰ ਤੇ, “ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਤੰਬੂ” ਧਰਾਤਨ ਨੇਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਉਸ ਕੰਮੇ ਦਾ ਨਾਮ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੱਬਰ ਦੀਆਂ ਸਲੇਟਾਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਕੰਮ ਗੁਰਮ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਕਰਾਰ ਦੇ “ਧਰਮਾਣ” ਜਾਂ “ਸਬੂਤ” ਸਨ। ਇਹੀ ਕਰਮਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਦੇਖੋ ਕੁਝ ੨੫:੨-੨੨

ਮੀ। 6 ਮੌਤ ਦੂਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੋਲ ਮੌਤ ਖੁਸ਼ੀਬਤਾਂ ਮਨ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ। ਉਹ ਸਾਫ਼ ਆਤੇ ਚਮਕਦਾਰ ਰਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਿੱਤ ਮਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੀਨਿਆਂ ਤੇ ਸੁਨਿਹਰੀ ਖੱਟੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨ। 7 ਫੇਰ ਚੋਹਾਂ ਮਜ਼ੀਵ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਮੌਤ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੇਨੇ ਦੇ ਮੌਤ ਰਟੋਰੇ ਦਿੱਤੇ। ਰਟੋਰੇ ਉਸ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰੋਯ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਮਨ ਜਿਹੜਾ ਮਦਾ ਜੀਵਤ ਹੈ। 8 ਮੰਦਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਾਨ ਆਤੇ ਸਰਤੀ ਦੇ ਯੁੱਠੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਰੋਈ ਵੀ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮੌਤਾਂ ਦੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤ ਖੁਸ਼ੀਬਤਾਂ ਮੰਧੁਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰੋਯ ਨਾਲ ਭਰੇ ਰਟੋਰੇ

18 ਫੇਰ ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਮੌਤਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਜਾਓ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰੋਯ ਨਾਲ ਭਰੇ ਮੌਤਾਂ ਰਟੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿਓ।”

9 ਧਰਿਨਾ ਦੂਤ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਰਟੋਰਾ ਰੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸੀ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਉਧਮਨਾ ਰੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਬਦਸਰਲ ਆਤੇ ਦਰਦਨਾਰ ਫੇੜੇ ਹੋ ਗਏ।

10 ਦੂਰੇ ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਟੋਰਾ ਮਮੁੰਦਰ ਉੱਤੇ ਰੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਮਮੁੰਦਰ ਲਯੂ ਵਰਗਾ, ਖੁਰਦਾ ਆਦਮੀ ਦੇ ਲਯੂ ਵਰਗਾ, ਬਣ ਗਿਆ। ਮਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚਲੀ ਹਰ ਜਿੰਦਾ ਸੈਯਾ ਮਰ ਗਈ।

11 ਤੀਸਰੇ ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਰਤਨ ਦਰਿਆਵਾਂ ਆਤੇ ਧਾਣੀਆਂ ਦੇ ਚਮਿਆਂ ਤੇ ਖਾਲੀ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਦਰਿਆ ਆਤੇ ਧਾਣੀ ਦੇ ਚਮਿਆਂ ਲਯੂ ਬਣ ਗਏ। 12 ਫੇਰ ਮੈਂ ਧਾਣੀਆਂ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਆਖਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ:

“ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਜੇ ਮੈਂਜੁਦ ਹੈ, ਆਤੇ ਮੈਂਜੁਦ ਸੀ।

ਤੂੰ ਹੀ ਧਵਿੱਤਰ ਹੈਂ।

ਤੂੰ ਇੰਨਾ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਹੈਂ ਜਿਹੜੇ ਤੂੰ ਬਣਾਏ ਹਨ।

13 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲਯੂ ਡੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਧਵਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਬੀਆਂ ਦਾ।

ਹੁਣ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਯੂ ਖੀਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਹੀ ਹੈ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੈ।”

14 ਆਤੇ ਮੈਂ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਆਖਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ,

“ਹਾਂ, ਧਰਭੂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ

ਤੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਸੱਚੇ ਆਤੇ ਧਰਮੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।”

15 ਚੌਥੇ ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਟੋਰਾ ਸੂਰਜ ਉੱਤੇ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਾਲ ਸਾੜਨ ਦੀ ਸਰਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 16 ਲੋਕੀ ਤੇਜ਼ ਗਰਮੀ ਦੇ ਸਾੜਣ ਮਰ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਧਿਆ ਜਿਸਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ੀਬਤਾਂ ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੀਤਾ ਸੀ। ਧਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਤੇ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ।

17 ਯੰਜਵੇਂ ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਟੋਰਾ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਖਾਲੀ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਆਤੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਮਲਤਨਤ ਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਨੇ ਰੱਜ ਲਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦਰਦ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜੀਭਾਂ ਟੁੱਕ ਲਈਆਂ। 18 ਜਿਹੜੇ ਦਰਦ ਆਤੇ ਜਖਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾੜਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵਰਗ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮੰਦਾ ਬੋਲਿਆ। ਧਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਮੰਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਰਹਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰੀਤਾ।

19 ਛੇਵੇਂ ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਟੋਰਾ ਮਹਾਨ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਉੱਤੇ ਖਾਲੀ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਦਰਿਆ ਦਾ ਧਾਣੀ ਸੁੱਕ ਗਿਆ। ਇਸਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਯੁਰਬ ਤੋਂ ਆਉਣ ਦਾ ਸਾਹ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। 20 ਫੇਰ ਮੈਂ ਤਿੰਨ ਬਦਸੂਰਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਡੱਡੂਆਂ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਵੱਡੇ ਅਜਗਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ, ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਆਤੇ ਝੁਟੇ ਨਬੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਸਨ। 21 ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੁਟਾਂ ਦੀਆਂ ਸੂਰਾਂ ਰੋਲ ਰਹਿਮਥੇ ਰਹਨ ਦੀ ਸਰਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਬਦਸੂਰਾਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਰੋਲ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਦਿਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜੰਗ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਰਹਨ ਲਈ ਗਈਆਂ।

22 “ਸੁਣੋ। ਮੈਂ ਚੋਰ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਂਗ ਅਚਾਨਕ ਆਵਾਂਗਾ, ਉਹ ਵਿਯਾਦੀ ਸੁਭਾਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਜਾਗਦਾ ਸਹਿੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਸਤਰ ਤਿਆਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਰੱਖੜਿਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਧਵੇਗਾ ਆਤੇ ਲੋਕੀ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਗੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਮੰਗਦਾ ਹੈ।”

23 ਫੇਰ ਬਦਸੂਰਾਂ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਬਰਾਹੀਮ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਰਮਗਿੰਦਨ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

24 ਮੌਤਵੇਂ ਦੂਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਰਤਨ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਤਖਤ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ। ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਗਿਆ।”

25 ਉੱਥੇ ਫੇਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਲਿਸਰ, ਸੇਰ ਗਰਜ ਆਤੇ ਵੱਡੇ ਝੁਚਾਲ ਹੋਏ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਏ ਸਭ ਝੁਚਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਝੁਚਾਲ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ।

26 ਵੱਡਾ ਸਹਿਰ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਟ ਗਿਆ। ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ। ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬੇਬੀਲੋਨ ਨੂੰ ਸਚਾ ਦੇਣੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਿਆਨਕ ਰੋਯ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਇੱਕ ਮੈਯਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। 27 ਹਰ ਜੰਜੀਰਾ ਆਲੋਯ ਹੋ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉੱਥੇ ਹੁਣ ਰੋਈ ਵੀ ਧਰਾੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। 28 ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਗੜ੍ਹੇ ਡਿੱਗਣੇ ਸੂਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੜ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ਤਰੀਬਨ 40 ਰਿੱਲੇ ਗਰਾਮ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੜ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਖੁਸ਼ੀਬਤ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਰੋਮਿਆ। ਇਹ ਖੁਸ਼ੀਬਤ ਬੜੀ ਭਿਆਨਕ ਸੀ।

ਜਾਨਵਰ ਤੇ ਸਵਾਰ ਔਰਤ

੧ ਮੱਤਾਂ ਦੂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਆਇਆ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਾਮ ਸੱਤ ਖਿਆਲੇ ਸਨ। ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਆਉ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਮਜ਼ਾ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਧਰਮਿਕ ਵੇਸਵਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਾਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਹੈ।” ੨ ਯਰਤੀ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧ ਰੀਤੇ। ਯਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧ ਦੀ ਮੈਂ ਨਾਲ ਸਰਾਬੀ ਹੋ ਗਏ।”

੩ ਤਾਂ ਫੇਰ ਦੂਤ ਮੈਨੂੰ ਆਤਮਾ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨੂਬਲ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਨਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਉੱਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਜਾਨਵਰ ਉੱਤੇ ਸਾਰੇ ਧਾਮੇ ਮੰਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਸੱਤ ਸਿਰ ਅਤੇ ਦਸ ਸਿੰਗ ਸਨ। ੪ ਔਰਤ ਨੇ ਜਾਮਨੀ ਰੰਗ ਤੇ ਨਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਖਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਸੋਨੇ, ਜਵਾਹਰਾਂ ਅਤੇ ਮੋਤੀਆਂ ਨਾਲ ਚਮਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਨਿਹਰੀ ਖਿਆਲਾ ਸੀ। ਇਹ ਖਿਆਲਾ ਭਿਆਨਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧਾਂ ਦੀ ਸੰਦਰਸ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ੫ ਉਸ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਲੁਕਵਾਂ ਅਰਥ ਇਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ:

ਮਹਾਨ ਬੇਬੀਲੋਨ
ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਂ
ਅਤੇ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸਭ ਬਚੀਆਂ

੬ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਔਰਤ ਸਰਾਬੀ ਸੀ। ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਵਿੰਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਗੁ ਖੀਰੇ ਸਰਾਬੀ ਹੋ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਗੁ ਖੀਰੇ ਸਰਾਬੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਿਸੂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਧਰਮਗਟ ਰੀਤੀ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ। ੭ ਫੇਰ ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਿਉਂ ਹੈਂ? ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਔਰਤ ਅਤੇ ਉਸ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਜਿਸਤੇ ਉਹ ਸਵਾਰ ਹੈ, ਗੁਝਾ ਅਰਥ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਜਾਨਵਰ ਜਿਸਦੇ ਸੱਤ ਸਿਰ ਅਤੇ ਦੱਸ ਸਿੰਗ ਹਨ। ੮ ਜਿਹੜਾ ਜਾਨਵਰ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਇੱਕ ਵੇਲੇ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ। ਘਰ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਗੁਣ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਘਰ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਜਿੰਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਲਗੀਣ ਖੱਡ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਣ ਲਈ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਧਰਮਿਕਾਂ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ, ਗੁਣ ਇਹ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਘਰ ਉਹ ਫਿਰ ਆਵੇਗਾ। ਇਹੀ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਯੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਰਚੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ਗਏ।

੯ “ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਸੱਤ ਸਿੰਗ, ਉਹ ਸੱਤ ਧਰਮੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਔਰਤ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਤ ਰਾਜੇ ਵੀ ਹਨ। ੧੦ ਰਾਜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧੰਜ ਧਰਮਿਕਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਗਲੇ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ

ਆਖਰੀ ਰਾਜਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਬੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ੧੧ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮਿਕਾਂ ਜੀਵਿਤ ਸੀ ਤੇ ਗੁਣ ਜੀਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਗੁਣ ਆੱਠਵਾਂ ਰਾਜਾ ਹੈ। ਇਹ ਆੱਠਵਾਂ ਰਾਜਾ ਵੀ ਧਰਮਿਕੇ ਸੱਤਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਜਾਰੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

੧੨ “ਦਸ ਸਿੰਗ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੇ ਸਨ ਉਹ ਦਸ ਰਾਜੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲੇ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਰਾਜ ਰਹਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੀ ਖੰਟੇ ਲਈ ਸਰਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ੧੩ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ੧੪ ਉਹ ਲੋਕੇ ਦੇ ਖਿਆਲ ਚੰਗੇ ਛੇੜਨਗੇ, ਘਰ ਲੋਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਧਰਮੂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੁਰਾ ਦੇਵੇਗਾ।”

੧੫ ਫੇਰ ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਖਾਣੀ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਿੱਥੇ ਵੇਸਵਾ ਬੈਠੀ ਹੈ, ਵਿਭਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਜਾਤੀਆਂ, ਸੇਮਾਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਧਰਤੀਰ ਹਨ। ੧੬ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਉਹ ਦਸ ਸਿੰਗ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੇ ਹਨ ਉਹ ਵੇਸਵਾ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਰਹਨਗੇ। ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਖੋਗ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਸਰਕੇ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖਾ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਅੱਗ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦੇਣਗੇ। ੧੭ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸ ਸਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਦੇਸ਼ ਧੁਰਨ ਰਹਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ। ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤ ਰਹਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਗੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਧੁਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ੧੮ ਉਹ ਔਰਤ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੀ ਇੱਕ ਮਹਾ ਨਗਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਰਤੀ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਗੁਰਮਤ ਰਹਦਾ ਹੈ।”

ਬੇਬੀਲੋਨ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ

੧ ਫਿਰ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੂਤ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਦੂਤ ਰੋਲ ਮਹਾਨ ਤਾਰਤ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਚਾਨਣਮਈ ਰਹ ਦਿੱਤਾ। ੨ ਦੂਤ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ:

“ਉਹ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।
ਬੇਬੀਲੋਨ ਦੀ ਮਹਾਨਗਰੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।
ਉਹ ਭੂਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।
ਉਹ ਸਾਰੇ ਭਿਰਸਮਟ ਆਤਮਿਆਂ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਹਿਰ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸੁੱਧ ਖੰਛੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ।
ਉਹ ਅਸੁੱਧ ਅਤੇ ਖਿੜਾਏਗੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਸਹਿਰ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।
੩ ਯਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧਾਂ

ਜਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਖੋਥੀ ਖੀਤੀ ਹੈ ।
 ਧਰਤੀ ਦੇ ਗਜ਼ਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ ਖਾਥ ਰੀਤੇ,
 ਜਾਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਧਾਰੀ ਉਸ ਦੇ ਐਸ ਭਰੇ ਜੀਵਨ
 ਗਹੀਂ ਆਮੀਰ ਬਣ ਗਏ ।”

੯ ਫਿਰ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਇੰਦਰ ਗੇਰ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ:
 “ਮੇਰੇ ਲੋਕੇ, ਨਗਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਓ,
 ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਖਾਥਾਂ ਦੇ ਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ ।
 ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀਆਂ ਸਜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮਾ ਪੜਾਘਤ
 ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ
 ੧੦ ਉਸ ਨਗਰ ਦੇ ਖਾਥਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਸਵਰਗ ਜਿੰਨਾ ਉੱਚਾ ਹੋ
 ਗਿਆ ਹੈ ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਿਆ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਰੀਤੀਆਂ ਸਨ ।
 ੬ ਨਗਰ ਨੂੰ ਉਹੀ ਰੁਝ ਦਿਉ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਗੇਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ।
 ਦੁਣਾ ਵਰੇ ਮੇੜੇ ਜਿੰਨਾ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰੀਤਾ
 ਉਸ ਲਈ ਇੰਦਰ ਖਿਆਲਾ ਤਿਆਰ ਕਰੇ ਜੋ ਉਸ ਖਿਆਲੇ
 ਨਾਲੋਂ ਦੁਣਾ ਨਮੀਲਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ
 ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ ਹੈ ।

੭ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਵੱਧੇਰੇ ਮਹਿਮਾ
 ਜਾਂ ਐਸੇ ਆਰਾਮ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਨੇ
 ਹੀ ਤਮੀਹੇ ਜਾਂ ਉਦਾਸੀ ਦਿਓ ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਖਦੀ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਤਖਤ ਤੇ
 ਬੈਠੀ ਇੰਦਰ ਗਈ ਹਾਂ ।’

ਮੈਂ ਇੰਦਰ ਵਿਧਵਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ।

ਮੈਨੂੰ ਰਦੇ ਵੀ ਰਿਸੇ ਮਮੋਂ ਉਦਾਸੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ।’

੮ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ
 ਇੰਦਰ ਹੀ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੀਆਂ ।

ਮੈਂ, ਮਹਾਂ ਉਦਾਸੀ ਜਾਂ ਆਰਾਮ, ਇਹ ਆੱਗ ਦੁਆਰਾ
 ਤਬਾਹ ਹੋਵਣਗੇ ।

ਰਿਉਰਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਿਹੜਾ ਉਸਦਾ ਨਿਆਂ ਰਹੇਗਾ
 ਬਹੁਤ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਹੈ ।

੯ “ਧਰਤੀ ਦੇ ਉਹ ਗਾਜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਨਮੀ
 ਖਾਥ ਰੀਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਐਸੇ ਆਰਾਮ ਦੀ
 ਜਿੰਦਗੀ ਮਾੜੀ ਰੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਬਲਣ ਦਾ ਯੁੱਠਾਂ
 ਦੇਖਣਗੇ । ਫਿਰ ਉਹ ਗਾਜੇ ਉਸਦੀ ਮੈਂਦਰ ਵਰਣ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਉਦਾਸ
 ਹੋ ਜਾਣਗੇ । ੧੦ ਗਾਜੇ ਉਸ ਦੇ ਤਮੀਹਿਆਂ ਤੋਂ ਡਰ
 ਜਾਣਗੇ ਜਾਂ ਦੂਰ ਖਲੋਤੇ ਰਹਿਣਗੇ । ਗਾਜੇ ਆਖਣਗੇ:

‘ਭਿਆਨਕ, ਉਛ ਰਿੰਨਾ ਭਿਆਨਕ ।

ਤੇ ਬੇਬੀਲੋਨ ਦੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਮਹਿਰ,
 ਤੇਰੀ ਸਜਾ ਇੰਦਰ ਖੰਟੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ।’

੧੧ “ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਧਾਰੀ ਉਸ ਲਈ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਖਿੰਟਣਗੇ,
 ਰਿਉਰਿ ਵੇਈ ਵੀ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ
 ਖਰੀਦੇਗਾ । ੧੨ ਉਹ ਮੋਨਾ, ਚਾਂਦੀ, ਜਵਾਹਰ, ਮੈਂਦੀ, ਰੀਮਤੀ
 ਵਸਤਰ, ਬੈਂਗਣੀ ਵੱਧੜਾ, ਰੋਸਮ, ਸਨੀਲ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਦੇ ਚਰੇਤਰੇ ਦੀ ਲੱਕੜ ਜਾਂ ਗਾਥੀ ਦੰਦ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਰਈ
 ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ, ਖਿੰਟਲ, ਲੋਹਾ ਜਾਂ ਮੰਗਮਰਮਰ

ਵੇਚਦੇ ਸਨ । ੧੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਾਲਚੀਨੀ, ਮਸਾਲੇ,
 ਯੂਥ, ਲੁਬਾਣ, ਮੈਂਦਾ, ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ, ਵੱਧੀਆ ਆਟਾ,
 ਵਣਰ, ਜਾਨਵਰ, ਭੇਡਾਂ, ਘੋੜੇ ਜਾਂ ਮੱਥ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ
 ਜਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਵੀ ਵੇਚੀਆਂ । ੧੪ ਵਧਾਰੀ ਹੋਣਗੇ
 ਜਾਂ ਆਖਣਗੇ,

‘ਜੋ ਬੇਬੀਲੋਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ
 ਉਹ ਤੈਥੋਂ ਖੁੰਮ ਗਈਆਂ ਹਨ ।

ਤੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੀਮਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸਾਨਦਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ
 ਆਲੋਧ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ।

ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਝ ਵੀ ਗੇਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖੋਗੇ ।’

੧੫ “ਵਧਾਰੀ ਉਸ ਦੇ ਦੁੱਖ ਤੋਂ ਭੈੜੀ ਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਾਂ ਉਸ
 ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ । ਇਹ ਉਹੀ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ
 ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਚਦੇ ਆਮੀਰ ਬਣੇ ਸਨ । ਇਹ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਉਦਾਸ
 ਹੋਣਗੇ । ੧੬ ਉਹ ਆਖਣਗੇ:

‘ਭਿਆਨਕ, ਰਿੰਨਾ ਭਿਆਨਕ ਉਸ ਮਹਾਨਗਰੀ ਲਈ ।

ਉਹ ਬਹੀਰ ਸੁਤੀ ਵੱਧੜੇ,

ਬੈਂਗਣੀ ਜਾਂ ਲਾਲ ਵਸਤਰ ਖਾਰੇ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਸੀ
 ਜਾਂ ਉਹ ਮੋਨੇ,

ਜਵਾਹਰਾਂ ਜਾਂ ਮੈਂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਜਗਮਗਾ ਰਹੀ ਸੀ ।

੧੭ ਮਾਰੀ ਆਮੀਰੀ ਖਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ ।’

“ਜਲ ਮੈਨਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਖਤਾਨ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਖਾਣੀ
 ਦੇ ਜਗਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਾਰੇ ਮੱਲਾਹ, ਜਾਂ ਉਹ
 ਸਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਮਸੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਕਰਦੇ ਯੈਸਾ ਰੁਮਾਉਂਦੇ
 ਹਨ, ਬੇਬੀਲੋਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੀ ਖਲੋਣਗੇ । ੧੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ
 ਸੜਨ ਦਾ ਯੁੱਠਾਂ ਦੇਖਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ
 ਆਖਿਆ, ‘ਇਸ ਮਹਾਨਗਰੀ ਵਰਗਾ ਵੇਈ ਗੇਰ ਨਗਰ ਨਹੀਂ
 ਸੀ ।’ ੧੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਖਿੰਟੀ ਖਾਈ । ਉਹ ਹੋਏ
 ਜਾਂ ਉਦਾਸ ਹੋਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਖਿਆ:

‘ਭਿਆਨਕ ਰਿੰਨਾ ਭਿਆਨਕ ਇਸ ਮਹਾਂ ਨਗਰੀ ਲਈ ।

ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਗਜ਼ ਮਸੁੰਦਰ ਉੱਤੇ ਸਨ
 ਉਸਦੀ ਵੇਲਤ ਨਾਲ ਆਮੀਰ ਬਣ ਗਏ ।

ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇੰਦਰ ਖੰਟੇ ਵਿੱਚ ਨਸਟ ਕਰ
 ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ।

੨੦ ਜੋ ਸਵਰਗ ਖੁੰਮ ਹੋ ਇਸ ਸਾਰਣ ।

ਖੁੰਮ ਹੋਏ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਧਿੰਤਰ ਲੋਕੇ, ਰਸੂਲੇ ਜਾਂ
 ਨਬੀਓ ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ
 ਜਿਹੜੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ।”

੨੧ ਫਿਰ ਇੰਦਰ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਦੂਤ ਨੇ ਇੰਦਰ ਵੱਡਾ ਖੱਬਰ
 ਚੁੱਕਿਆ । ਇਹ ਖੱਬਰ ਚੱਰੀ ਦੇ ਖੁੜ੍ਹ ਜਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਸੀ । ਦੂਤ
 ਨੇ ਖੱਬਰ ਮਸੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ, ਜਾਂ ਆਖਿਆ ।

“ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਬੇਬੀਲੋਨ ਦੀ ਮਹਾਨਗਰੀ ਨੂੰ ਖੱਲੇ
 ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗੇਰ ਵੱਧੇਰੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।

੨੨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੁਬਾਬ, ਗੇਰ ਮੰਗੀਤਰ ਸਾਜ਼, ਸਾਰੰਗੀਆਂ,

ਯੇ ਯੁਗੀਯਾਂ ਵਜਾਉਣੀਯਾਂ ਫੇਰ ਰਦੀ ਵੀ ਯੁਗਾਡੇ ਵਿੱਚ
ਸੁਣੀਯਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੀਯਾਂ।

ਯੁਗਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰਾਹੀਗਰ ਰਈ ਧਰਾਮ ਦੀ ਰਾਹੀਗਰੀ
ਰਦੇ ਯੁਗਾਡੇ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਰਦੇ ਨਹੀਂ ਲੱਭੇ ਜਾਣਗੇ।
ਚੱਰੀ ਦੇ ਯੁਗ ਦੀ ਯਵਾਜ ਫੇਰ ਯੁਗਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰਦੇ ਵੀ
ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਜਾਵੇਗੀ।

੨੩ ਦੀਵੇ ਦੀ ਰੋਸਨੀ ਯੁਗਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਮਰੇਗੀ
ਲਾਡੇ

ਯੇ ਵਗੁਟੀ ਦੀਯਾਂ ਯਵਾਜਾਂ ਯੁਗਾਡੇ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਰਦੀ ਵੀ
ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਯਾਂ ਜਾਣਗੀਯਾਂ।

ਰਿਉਰਿ ਯੁਗਾਡੇ ਵਧਾਗੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਰਤੀਮਾਲੀ
ਲੋਰ ਮਨ, ਯੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੀਯਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਧਣੇ
ਜਾਦੂ ਨਾਲ ਯੋਥਾ ਦਿੱਤਾ।

੨੪ ਥੇਥੀਲੋਨ ਨਥੀਯਾਂ ਨੂੰ ਯੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ
ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਯਾਂ ਨੂੰ ਯਮਨ ਦਾ ਵੇਸੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ
ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ।”

ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਲੋਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਦੇ ਹਨ

੧ ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ, ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉੱਚੀ
ਯਵਾਜ ਸੁਣੀ ਜੇ ਥਗੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਵਾਂਗੂ ਲੱਗੀ।

ਉਹ,

“ਹਲਲੂਯਾਹ!

ਯਾਧ ਰਹੇ ਮਨ। ਫਤੇਹ, ਮਹਿਮਾ ਯੇ ਸਰਤੀ ਮਾਡੇ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

੨ ਨਿਯਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹਨ ਸੱਚੇ ਤੇ ਸਹੀ।

ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਮਹਾਨ ਵੇਸਵਾ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ
ਜਿਸਨੇ

ਯਾਧਣੇ ਜਿਨਮੀ ਧਾਧਾਂ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਧਲੀਤ ਰਰ
ਦਿੱਤਾ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵੇਸਵਾ ਨੂੰ ਦੰਡ ਵੇਰੇ ਯਾਧਣੇ ਸੇਵਰਾਂ ਦੀ
ਮੇਂਤ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈ ਲਿਆ।”

੩ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚਲੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਯਾਧਿਯਾਂ:

“ਹਲਲੂਯਾਹ!

ਉਹ ਸਭ ਰਹੀ ਹੈ ਯੇ ਉਸਦਾ ਯੂਯਾਂ ਸਦਾ ਯੇ ਸਦਾ
ਲਈ ਉੱਠੇਗਾ।”

੪ ਫਿਰ ਚੋਟੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਯੇ ਚਾਰ ਸਜੀਵ ਜੀਜਾਂ ਝੁਰੀਯਾਂ
ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਇੱਕ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰੀਤੀ ਜੇ ਉਸ
ਤਖਤ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਧਿਯਾਂ:

“ਯਾਮੀਨ, ਹਲਲੂਯਾਹ।”

੫ ਫਿਰ ਤਖਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਯਵਾਜ ਯਾਈ। ਯਵਾਜ ਨੇ
ਯਾਧਿਯਾਂ:

“ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰੇ ਜੇ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਦੇ ਹੋ,
ਉਸਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹੇ।

ਮਾਰੇ ਲੋਰੇ, ਵੱਡੇ ਯੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ
ਮਤਿਰਾਰਦੇ ਹੋ, ਉਸਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹੇ।”

੬ ਫਿਰ ਮੈਂ ਰੁਝ ਸੁਣਿਆ ਜਿਸਨੇ ਥਗੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ
ਜਿੰਨਾ ਰੋਲਾ ਧਾਇਆ। ਇਹ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਧਾਈ ਵਰਗੀ ਯੇ
ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਗਰਜ ਵਰਗੀ ਸੀ। ਲੋਰ ਯਾਧ ਰਹੇ ਮਨ:

“ਹਲਲੂਯਾਹ!

ਮਾਡਾ ਧਰਭੁ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਾਮਨ ਰਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਹੀ ਸਰਥ ਸਰਤੀਮਾਨ ਹੈ।

੭ ਯਾਊ, ਯਾਮੀਂ ਯਾਨੰਦ ਮਾਈਏ ਯੇ ਖੁਸ ਹੋਈਏ ਯੇ
ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ

ਦੇਈਏ ਯਾਮੀਂ ਇੱਝ ਉਸਦੀ ਉਸਤਤਿ ਰਹੀਏ ਜਿਵੇਂ ਲੋਲੇ
ਦਾ ਵਿਯਾਹ ਯਾਇਆ ਹੈ।

ਯੇ ਲੋਲੇ ਦੀ ਵਗੁਟੀ ਨੇ ਯਾਧਣੇ ਯਾਧ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਿਆ
ਹੈ।

੮ ਲਾਡੀ ਨੂੰ ਧਾਉਣ ਲਈ ਵੱਧੀਯਾ ਲਿਨਨ ਦੇ ਰੱਧੜੇ
ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਨ।

ਵੱਧੀਯਾ ਲਿਨਨ ਦੇ ਰੱਧੜਾ ਸਾਫ ਯੇ ਚਮਰੀਲਾ
ਸੀ।”

(ਵੱਧੀਯਾ ਲਿਨਨ ਦੇ ਰੱਧੜੇ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
ਧਵਿੱਤਰ ਲੋਰਾਂ ਦੀਯਾਂ ਚੰਗੀਯਾਂ ਰਹੀਯਾਂ।)

੯ ਫੇਰ ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਧਿਆ, “ਇਹ ਲਿਖੋ: ਉਹ ਲੋਰ
ਜਿਹੜੇ ਲੋਲੇ ਦੇ ਵਿਯਾਹ ਦੀ ਦਾਯਵ ਤੇ ਮੱਚੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ
ਸੁਭਾਗੇ ਹਨ।” ਫੇਰ ਦੂਤ ਨੇ ਯਾਧਿਆ, “ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ
ਮੱਚੇ ਸਥਦ ਹਨ।”

੧੦ ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਧਾਮਨਾ ਰਰਨ ਲਈ ਦੂਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਨਿਉਂ
ਗਿਆ। ਧਰ ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਧਿਆ, “ਮੇਰੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਾ
ਰਰ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਯੁਗਾਡੇ ਯੇ ਯੁਗਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇੱਕ
ਸੇਵਰ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਾਮ ਯਿਸੂ ਦਾ ਸੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ
ਉਧਾਮਨਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਰਹੇ। ਰਿਉਰਿ ਯਿਸੂ ਦਾ ਸੱਚ
ਯਾਗੰਮ ਵਾਰ ਦਾ ਯਾਤਮਾ ਹੈ।”

ਚਿੱਟੇ ਖੋੜੇ ਉੱਤੇ ਖੋੜ ਸਵਾਰ

੧੧ ਫੇਰ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਾਦਿਯਾਂ ਦੇਖਿਆ। ਉੱਥੇ ਮੇਰੇ
ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਚਿੱਟਾ ਖੋੜਾ ਸੀ। ਖੋੜ ਸਵਾਰ ਵਫਾਦਾਰ
ਯੇ ਸੱਚਾ ਸਦਾਉਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਯਾਧਣੇ ਨਿਯਾਂ ਵਿੱਚ ਯੇ
ਜੰਗ ਰਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ। ੧੨ ਉਸ ਦੀਯਾਂ ਯੱਥਾਂ ਯੱਗ ਦੇ
ਭਾਂਬੜ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਥਗੁਤ ਮਾਰੇ ਤਾਜ ਹਨ।
ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਾਮ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਧਰ ਸਿਰਫ
ਉਹੇ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇੱਕ ਨਾਮ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਵੇਈ ਹੋਰ
ਵਿਯਾਰਤੀ ਇਹ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ੧੩ ਉਸ ਨੇ ਲਹੂ ਨਾਲ
ਭਿੰਜਿਆ ਚੋਲਾ ਧਾਇਆ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ
ਸਥਦ ਹੈ। ੧੪ ਸਵਰਗ ਦੀਯਾਂ ਫੇਜਾਂ ਉਸਦਾ ਯਾਨੁਸਰਣ ਰਰ
ਹੁੰਗੀਯਾਂ ਮਨ। ਉਹ ਚਿੱਟੇ ਖੋੜਿਆਂ ਤੇ ਸਵਾਰ ਮਨ। ਉਹ
ਵੱਧੀਯਾ ਲਿਨਨ ਦੇ ਰੱਧੜਿਆਂ ਨਾਲ ਸੱਚੇ ਹੋਏ ਮਨ ਜੇ ਸਾਫ
ਯੇ ਚਿੱਟਾ ਸੀ। ੧੫ ਖੋੜ ਸਵਾਰ ਦੇ ਮੁੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤਿਥੀ
ਤਲਵਾਰ ਥਾਹਰ ਯਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਲੋਰੇ ਦੀ
ਸਲਾਥ ਨਾਲ ਮਾਮਨ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਸਰਥ ਸਰਤੀ ਮਾਨ

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਿਯਾਨਕ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਖੁਲਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅੰਗੂਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਚੋੜੇਗਾ।¹⁶ ਉਸ ਦੇ ਚੋਲੇ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦੇ ਉਸਦੀ ਲੱਤ ਉੱਤੇ ਇਹ ਨਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ;

ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਧਰਮੁੱਠਾਂ ਦਾ ਧਰਮੁੱਠ

¹⁷ ਫੇਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਦੂਤ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਵਿੱਚ ਖਲੋਤਿਆ ਦੇਖਿਆ। ਦੂਤ ਨੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਉੱਡ ਰਹੇ ਖੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਚੀਰਦੇ ਆਖਿਆ, “ਤੁਮੀਂ ਮਾਰੇ ਇੱਕੋ ਹੋਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਾਨ ਦਾਅਵਾ ਤੇ ਆਉ।”¹⁸ ਇੱਕੋ ਆਉ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਮੀਂ ਰਾਜਿਆਂ ਜਰਨੈਲਾਂ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਸੱਕੋ। ਖੋੜਿਆਂ ਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ, ਗੁਲਾਮ, ਛੋਟੇ, ਵੱਡੇ, ਮਸ਼ਹੂਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਆ ਜਾਓ।”

¹⁹ ਫੇਰ ਮੈਂ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਖੋੜ ਸਵਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਲੜਨ ਲਈ ਇੱਕੋ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ।

²⁰ ਧਰਮ ਜਾਨਵਰ ਫੜ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਝੂਠਾ ਨਥੀ ਵੀ ਫੜ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਝੂਠਾ ਨਥੀ ਉਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਜਾਨਵਰ ਲਈ ਰਹਿਮਭੇ ਦਿਖਾਏ ਸਨ। ਇਹ ਝੂਠਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰਹਿਮਭੇ ਰਚਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੁਰਤ ਦੀ ਖੁਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਝੂਠੇ ਨਥੀ ਅਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਗੰਧਰ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਅੱਗ ਦੀ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।²¹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਉਸ ਤਲਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਖੋੜ ਸਵਾਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਮਾਰੇ ਖੰਡੀਆਂ ਨੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖਾਧਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਰੱਜ ਨਾ ਗਏ।

੧੦੦੦ ਵਰਗ

¹ ਫਿਰ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦੂਤ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ

੨੦ ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਦੂਤ ਕੋਲ ਬਲਗੀਨ ਖੱਡ ਦੀ ਚਾਬੀ ਸੀ। ਦੂਤ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਗਲੀ ਵੀ ਫੜੀ ਹੋਈ ਸੀ।² ਦੂਤ ਨੇ ਅਜਗਰ, ਉਸ ਧਰਾਣੇ ਸੱਥ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਅਜਗਰ ਉਹੀ ਸੈਤਾਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਤਾਨ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ੧੦੦੦ ਵਰਗ ਲਈ ਮੰਗਲਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ।³ ਦੂਤ ਨੇ ਅਜਗਰ ਨੂੰ ਤਲਹੀਣ ਖੱਡ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਤ ਨੇ ਤਲਹੀਣ ਖੱਡ ਨੂੰ ਅਜਗਰ ਸਮੇਤ ਹੀ ਤਾਲਾ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਗਰ ਅਗਲੇ ੧੦੦੦ ਸਾਲਾਂ ਤਾਈਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਨਾ ਕਰ ਸੱਕੇ। ੧੦੦੦ ਸਾਲ ਬਾਦ ਅਜਗਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਨਾ ਯੈਂਦਾ ਸੀ।

⁴ ਫੇਰ ਮੈਂ ਕੁਝ ਤਖਤ ਦੇਖੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਉਹ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤੀ ਧਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਵੀ ਵੇਖੀਆਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਦੇ ਸੱਚ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ

ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮੁਰਤਾਂ ਦੀ ਖੁਜਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਥਿਆਂ ਉੱਤੇ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਲੋਕ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਗਜ਼ਾਬ ਮਾਲਾਂ ਤੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਾਲ ਮਾਮਨ ਕੀਤਾ।⁵ (ਦੂਸਰੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਉਨਾ ਚਿਰ ਨਹੀਂ ਜੀਵੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ੧੦੦੦ ਵਰਗ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ।)

ਇਹ ਮਰਿਆਂ ਹੋਇਆ ਦਾ ਧਰਮਿਲਾ ਧਰਮ ਉੱਥਾਨ ਹੈ।

⁶ ਧੰਨ ਗੁਣ ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਧਰਮਿਲੇ ਧਰਮ ਉਥਾਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਖੇਤ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਥਰ ਕੋਈ ਆਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਲਈ ਵੀ ਜਾਜ਼ਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਮੰਗ ਇੱਕ ਗਜ਼ਾਬ ਮਾਲ ਤੱਕ ਗੁਰਮਤ ਕਰਨਗੇ।

ਸੈਤਾਨ ਦੀ ਗੁਰ

^੭ ੧੦੦੦ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।^੮ ਸੈਤਾਨ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੋਈਆਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆਵੇਗਾ, ਗੋਬ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ। ਸੈਤਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਥ ਇੱਕਤਰ ਰਹੇਗਾ। ਉੱਥੇ ਇੰਨੇ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੰਢੇ ਦੀ ਰੋਤ ਵਾਂਗ ਜਾਪਣਗੇ।

^੯ ਸੈਤਾਨ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਧਰਮ ਕੁਚ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਹਿਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਦੁਆਲੇ ਸੁੱਟ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਧਰਮ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਗ ਵਰਗੀ ਅਤੇ ਸੈਤਾਨ ਦੀ ਫੌਜ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈ।¹⁰ ਅਤੇ ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ (ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕੀਤਾ,) ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਨਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗੰਧਰ ਦੀ ਬਲਦੀ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਨ ਗੁਰਾ ਮਦਾ ਅਤੇ ਮਦਾ ਲਈ ਕਸਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

¹¹ ਫੇਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮਾਰਾ ਚਿੱਟਾ ਤਖਤ ਦੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਿਹੜਾ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਧਰਮ ਤੇ ਆਰਾਮ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਭੱਜ ਗਏ ਅਤੇ ਅਲੋਧ ਹੋ ਗਏ।¹² ਫੇਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਿਹੜੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਦੋਹਾਂ ਵੱਡਿਆਂ ਅਤੇ ਛੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ, ਤਖਤ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖਲੋਤਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ਤਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਹੋਰ ਖੁਸ਼ਤਰਾਂ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਖੁਸ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

¹³ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੋ ਉਸ ਅੰਦਰ ਸਨ ਮੁਰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਥ ਦਿੱਤਾ। ਖੇਤ ਅਤੇ ਖਾਤਾਲ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਥ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਨ। ਗੁਰ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਅਮਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ। ^{੧੪} ਮੇਂ ਤੇ ਯਾਤਾਲ ਯੱਗ ਦੀ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਯੱਗ ਦੀ ਝੀਲ ਦੂਸਰੀ ਮੇਂ ਤੇ ਹੈ। ^{੧੫} ਜਿਸ ਵਿਯਾਦੀ ਦਾ ਨਾਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਯੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਉਹ ਵੀ ਯੱਗ ਦੀ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਨਵਾਂ ਯਰੂਸਲਮ

੨ ਫੇਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਯਰਾਮ ਆਤੇ ਨਵੀਂ ਯਰਤੀ ਦੇਖੀ। ਯਹਿਲਾ ਯਰਾਮ ਆਤੇ ਯਹਿਲੀ ਯਰਤੀ ਆਲੇਖ ਹੋ ਗਏ ਮਨ। ਗੁਣ ਉੱਥੇ ਰੋਈ ਮਖੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ^੨ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਲ ਰੇ ਬੋਲੇ ਆ ਰਹੇ ਯਵਿੱਤਰ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ। ਇਹ ਯਵਿੱਤਰ ਮਹਿਰ ਨਵਾਂ ਯਰੂਸਲਮ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਨਾੜੇ ਲਈ ਨਾੜੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

^੩ ਮੈਂ ਤਖਤ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਇੱਕ ਉੱਚੀ ਯਵਾਜ ਸੁਣੀ। ਯਵਾਜ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਗੁਣ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਘਰ ਲੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਲੋਰ ਹੋਣਗੇ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇਗਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵੇਗਾ। ^੪ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਵਿੱਚਲਾ ਹਰ ਯੱਥਾ ਖੁੰਝ ਦੋਵੇਗਾ। ਗੁਣ ਰਦੀ ਵੀ ਮੇਂ ਤੇ, ਉਦਾਸੀ, ਰੋਣਾ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਸਰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਰੇ ਯੁਰਾਣੇ ਰਾਹ ਗੁਜਰ ਗਏ ਹਨ।”

^੫ ਜਿਹੜਾ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਦੇਖੋ। ਮੈਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨਵੀਂ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।” ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਰਿਉਰਿ ਇਹ ਸਬਦ ਸੱਚੇ ਹਨ ਆਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸੱਰਦਾ ਹੈ।”

^੬ ਜਿਹੜਾ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਹੀ ਯਾਲਫਾ ਆਤੇ ਉਭੇਗਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹੀ ਯਾਲ ਆਤੇ ਯੱਤ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਹੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਯਾਣੀ ਦੇ ਝਰਨੇ ਤੋਂ ਯਾਣੀ ਦਿਆਂਗਾ, ਜਿਹੜੇ ਯਿਆਮੇ ਹਨ। ^੭ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਵਿਯਾਦੀ ਜਿੱਤ ਯੁਰਾਯਤ ਸਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਸਭ ਤੁਝ ਨੂੰ ਯੁਰਾਯਤ ਸਰੇਗਾ। ਆਤੇ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਉਹ ਮੇਰਾ ਯੁੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ^੮ ਧਰ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਸਾਇਰ ਹਨ, ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਵਿਸਵਾਸ ਤੋਂ ਮੁਨਰਰ ਹਨ, ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਸਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਰਤਲ ਸਰਦੇ ਹਨ, ਉਹੋ ਰਿ ਜਿਹੜੇ ਜਿਨਮੀ ਯਾਥ ਸਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਰਾਲਾ ਜਾਦੂ ਸਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਮੁਰਤੀ ਉਯਾਮਨਾ ਸਰਦੇ ਹਨ, ਆਤੇ ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਹੜੇ ਝੁਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਬਦਲੀ ਹੋਈ ਗੰਧਰ ਦੀ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹੀ ਹੈ ਦੂਸਰੀ ਮੇਂ ਤੇ।”

^੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਦੂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੇਰੇ ਵੇਲ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਵੇਲ ਆਖਰੀ ਸੱਤ ਮੁਸਰਿਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਸੱਤ ਰਟੋਰੇ ਸਨ। ਦੂਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੇਲੇ

ਦੀ ਯਤਨੀ, ਨਾੜੀ ਦਿਆਵਾਂਗਾ।” ^{੧੦} ਦੂਤ ਮੈਨੂੰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਚੁੱਕੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਆਤੇ ਉੱਚੇ ਯਗੜ ਉੱਤੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਰੂਸਲਮ ਦਾ ਯਵਿੱਤਰ ਮਹਿਰ ਦਿਆਇਆ। ਇਹ ਮਹਿਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ।

^{੧੧} ਇਹ ਮਹਿਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰੀਮਤੀ ਜਵਾਹਰ ਵਾਂਗ, ਇੱਕ ਯੁਰੱਖਤ ਯੱਥਰ ਵਾਂਗੂ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਬਲੋਰ ਵਰਗਾ ਸਾਫ ਸੀ। ^{੧੨} ਉਸ ਮਹਿਰ ਦੇ ਗਿਰਦ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਰੰਧ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਬਾਹਰਾਂ ਸਰਵਾਜ਼ੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਧਰ ਬਾਹਰਾਂ ਦੂਤ ਖਲੋਤੇ ਸਨ। ਸਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਹਰ ਵੰਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ^{੧੩} ਤਿੰਨ ਸਰਵਾਜ਼ੇ ਯੁਗਥ ਵੱਲ ਸਨ, ਤਿੰਨ ਬੂਹੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ, ਤਿੰਨ ਸਰਵਾਜ਼ੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਆਤੇ ਤਿੰਨ ਸਰਵਾਜ਼ੇ ਯੱਠਕ ਵੱਲ ਸਨ। ^{੧੪} ਮਹਿਰ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਬਾਹਰਾਂ ਨੀਂਹ ਯੱਥਰਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਯੱਥਰਾਂ ਉੱਤੇ ਲੇਲੇ ਦੇ ਬਾਹਰਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ।

^{੧੫} ਜਿਹੜਾ ਦੂਤ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਸਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਵੇਲ ਇੱਕ ਮੇਰੇ ਦਾ ਯੈਮਾਨਾ ਸੀ। ਦੂਤ ਵੇਲ ਇਹ ਯੈਮਾਨਾ ਇਸਦੇ ਮਹਿਰ, ਇਸਦੇ ਸਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਆਤੇ ਇਸਦੀ ਰੰਧ ਨੂੰ ਨਾਯਣ ਲਈ ਸੀ। ^{੧੬} ਮਹਿਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਰਗਾਰਾ ਯੁਥ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਲੰਬਾਈ ਚੌੜਾਈ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਦੂਤ ਨੇ ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਯੈਮਾਨੇ ਨਾਲ ਨਾਯਿਆ। ਮਹਿਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਬਾਹਰਾਂ ਗਜ਼ਾਰ ਸਟੇਡੀਆ *ਸੀ, ਚੌੜਾਈ ਬਾਹਰਾਂ ਗਜ਼ਾਰ ਸਟੇਡੀਆ ਸੀ ਆਤੇ ਉਚਾਈ ਬਾਹਰਾਂ ਗਜ਼ਾਰ ਸਟੇਡੀਆ ਸੀ। ^{੧੭} ਦੂਤ ਨੇ ਰੰਧ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਯਿਆ ਇਹ ੧੪੪ ਗੱਥ ਉੱਚੀ ਸੀ। ਦੂਤ ਵੀ ਉਹੀ ਨਾਯ ਤੇਲ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਲੋਰ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ^{੧੮} ਰੰਧ ਜੈਸਯਰ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਮਹਿਰ ਸੁੰਧ ਸੀਮੇ ਵਰਗੇ ਮੇਰੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਸੀਮੇ ਵਰਗੇ ਸੁੰਧ ਮੇਰੇ ਦਾ।

^{੧੯} ਮਹਿਰ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਦੇ ਯੱਥਰ ਰਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੀਮਤੀ ਜਵਾਹਰਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਯਹਿਲਾ ਨੀਂਹ ਦਾ ਯੱਥਰ ਬਦਾਸੀ ਰੰਗ ਦਾ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ ਨੀਲਮ ਦਾ, ਤੀਸਰਾ ਦੁਯੀਆ ਯਾਰੀਰ ਦਾ, ^{੨੦} ਚੌਥਾ ਧੰਨੇ ਦਾ, ਧੰਨਵਾਂ ਸੁਲੇਮਾਨੀ ਦਾ, ਛੇਵਾਂ ਨਾਲ ਯਾਰੀਰ ਦਾ, ਸੱਤਵਾਂ ਸੁਬਰਜੱਦ ਦਾ, ਆੱਠਵਾਂ ਬੈਰੁਜ ਦਾ, ਨੌਵਾਂ ਸੁਨਹਿਲੇ ਦਾ, ਦੱਸਵਾਂ ਹਰੇ ਯਾਰੀਰ ਦਾ, ਗਿਆਰਵਾਂ ਸੁਰਰਨ ਦਾ ਬਾਹਰਾਂ ਵਰਗੇ ਦਾ। ^{੨੧} ਬਾਹਰਾਂ ਸਰਵਾਜ਼ੇ ਬਾਹਰਾਂ ਮੇਂ ਤੇ ਸਨ। ਹਰ ਸਰਵਾਜ਼ਾ ਇੱਕ ਮੇਂ ਤੇ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਹਿਰ ਦੀ ਗਲੀ ਸੁੰਧ ਮੇਰੇ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਬਲੋਰ ਵਰਗਾ ਸਾਫ ਸੀ।

^{੨੨} ਮੈਂ ਮਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰੋਈ ਮੰਦਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਧਰਭੂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਰਥ ਸਰਤੀ ਮਾਨ ਆਤੇ ਲੇਲਾ (ਯਿਸੂ) ਹੀ ਮਹਿਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਹਨ। ^{੨੩} ਮਹਿਰ ਨੂੰ ਸੁਰਜ ਜਾਂ ਚੰਨ ਦੀ

*੨੧:੧੬ ਸਟੇਡੀਆ ਇੱਕ ਯੂਨਾਨੀ ਸਟੇਡੀਆ ੬੦੦ ਫੁਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ।

ਚਮਕ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਾਨ ਗੀ ਸਗਿਰ ਨੂੰ ਰੋਸਨੀ ਧਰਦਾਨ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਲਾ (ਜਿਸੂ) ਸਗਿਰ ਦਾ ਦੀਧਰ ਹੈ।

੨੪ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਲੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਰੋਸਨੀ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰਨ ਫਿਰਨਗੀਆਂ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਰਾਜੇ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਆਖਣੀ ਮਹਿਮਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ। ੨੫ ਸਗਿਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰਿਮੇ ਵੀ ਦਿਨ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਰੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਰਾਤ ਹੈ ਜੀ ਨਹੀਂ। ੨੬ ਰੋਮਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਆਤੇ ਦੌਲਤ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇਗੀ। ੨੭ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਧਾਰ ਚੀਜ਼ ਰਦੇ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਠਾਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਰਦੇ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਲੋਰ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲੋਲੇ ਦੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਖੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ।

੨੨ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਦੂਤ ਨੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਜਲ ਦਾ ਵਰਿਆ ਵਿਖਾਇਆ। ਨਦੀ ਬਲੋਰ ਵਾਂਗ ਚਮਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਦੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤੇ ਲੋਲੇ ਦੇ ਤਖਤ ਤੋਂ ਵੱਗਦੀ ਸੀ। ੨ ਇਹ ਸਗਿਰ ਦੀ ਗਲੀ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਰ ਵੱਗਦੀ ਹੈ। ਨਦੀ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਕੰਢਿਆਂ ਉੱਪਰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਰੁੱਖ ਸੀ। ਜੀਵਨ ਦਾ ਰੁੱਖ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਬਾਰਗਾਂ ਵਾਰੀਂ ਫਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਫਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰੁੱਖ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਰਨ ਲਈ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਇਸ ਸਗਿਰ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਸਣਾ ਹੋਰ ਵੱਧੇਰੇ ਜਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤੇ ਲੋਲੇ ਦਾ ਤਖਤ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੇਵਰ ਉਸਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਨਗੇ। ‘ਉਹ ਉਸਦਾ ਦੀਦਾਰ ਰਨਗੇ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਥਿਆਂ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।’ ‘ਉੱਥੇ ਰਦੇ ਵੀ ਫੇਰ ਰਾਤ ਨਹੀਂ ਖਵੇਗੀ। ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਮੇ ਦੀਵੇ ਦੀ ਰੋਸਨੀ ਜਾਂ ਸੁਰਜ ਦੀ ਰੋਸਨੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਖਵੇਗੀ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਸਨੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਆਤੇ ਉਹ ਰਾਜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸਦਾ ਰਾਜ ਰਨਗੇ।

੪ ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਇਹ ਸਬਦ ਮੱਚੇ ਗਨ ਆਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਰਨ ਯੋਗ ਗਨ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਤਮਿਆਂ ਆਤੇ ਨਥੀਆਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਣਾ ਦੂਤ ਆਖਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਰਮਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਵਾਧਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਗਨ। ੧ ‘ਯਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆ ਰਿਗਾ ਗਾਂ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਠਾਰਤੀ ਇਸ ਖੁਸਤਰ ਦੇ ਮੰਦੇ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਦੀ ਧਾਲਣਾ ਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਖੁਸ ਹੋਵੇਗਾ।’

੨ ਮੈਂ ਯੁਹੰਨਾ ਗਾਂ। ਮੈਂ ਜੀ ਸੀ ਜਿਮਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤੇ ਦੇਖੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਆਤੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਯਦ, ਮੈਂ ਉਸ ਦੂਤ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਉੱਤੇ ਸੀਸ ਟਿਵਾਇਆ ਜਿਮਨੇ ਉਸਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਹਾਉਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਦਰਮਾਈਆਂ। ੩ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘ਮੇਰੀ ਉਧਾਮਨਾ ਨਾ ਰਹੇ। ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਥੀਆਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਰਗਾ ਹੀ ਗਾਂ। ਮੈਂ ਵੀ ਹੋਰ ਮਾਰਿਆਂ, ਵਰਗਾ ਇੱਕ

ਮੇਵਰ ਗਾਂ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਬਚਨਾਂ ਦਾ ਆਨੁਸਰਣ ਰਦੇ ਗਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।’

੧੦ ਫਿਰ ਦੂਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਿਗਾ, ‘ਇਸ ਖੁਸਤਰ ਦੇ ਆਗੰਮ ਵਾਰ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਧਤ ਨਾ ਰੁੱਖ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਧਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੈ। ੧੧ ਜਿਹੜਾ ਵਿਠਾਰਤੀ ਬੁਰਾ ਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਰਹੀ ਜਾਣ ਦਿਓ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਠਾਰਤੀ ਗੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਣ ਦਿਓ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਠਾਰਤੀ ਉਹੀ ਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਧਰਮੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਹੋ ਰਹੀ ਜਾਣ ਦਿਓ ਜੇ ਧਰਮੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਖਵਿੰਤਰ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਖਵਿੰਤਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿਣ ਦਿਓ।’

੧੨ ‘ਸੁਣੋ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਆ ਰਿਗਾ ਗਾਂ। ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਟਿਨਾਮ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਹੋਰ ਵਿਠਾਰਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਰੀਤੇ ਦਾ ਫਲ ਦੇਵਾਂਗਾ। ੧੩ ਮੈਂ ਆਲਫਾ ਤੇ ਉਮੇਗਾ ਗਾਂ, ਧਰਿਆ ਤੇ ਆਖਰੀ, ਆਦਿ ਤੇ ਆਂਤ।

੧੪ ‘ਉਹ ਲੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਚੋਲੇ ਖੋਤੇ ਗਨ, ਸੁਭਾਗੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰੁੱਖ ਦਾ ਫਲ ਖਾਣ ਦਾ ਇਖਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਬੁਧਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਗੇ। ੧੫ ਸਗਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ, ਉੱਥੇ ਰੁੱਤੇ ਗਨ, ਉਹ ਜੇ ਜਾਦੂ ਰਦੇ ਗਨ, ਜਿਨਮੀ ਖਾਧ ਰਦੇ ਗਨ, ਜਿਹੜੇ ਰਤਲ ਰਦੇ ਗਨ, ਜਿਹੜੇ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਧਾਮਨਾ ਰਦੇ ਗਨ ਆਤੇ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਝੂਠ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਰਦੇ ਗਨ ਆਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਗਨ।

੧੬ ‘ਮੈਂ, ਜਿਸੂ ਨੇ ਰਲੀਮਿਯਾ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣ ਲਈ ਆਖਣੇ ਦੂਤ ਭੇਜਦਾ ਗਾਂ। ਮੈਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਲਦ ਗਾਂ। ਮੈਂ ਸਵੇਰ ਦਾ ਚਮਰਦਾ ਸਿਤਾਰਾ ਗਾਂ।’

੧੭ ਆਤਮਾ ਆਤੇ ਲਾੜੀ ਆਖਦੇ ਗਨ, ‘ਆਓ।’ ਆਤੇ ਸੁਣੇਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ‘ਆਓ।’ ਜੇਰ ਰੋਈ ਧਿਆਮਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਦਿਓ ਆਤੇ ਜੇਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਧਾਣੀ ਮੁਫਤ ਦਿੱਕ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਧੀਣ ਦਿਓ।

੧੮ ਗੁਣ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਗਾਂ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਖੁਸਤਰ ਦੀ ਆਗੰਮ ਵਾਰ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਗਨ। ਜੇਰ ਰੋਈ ਟਿਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁੜ ਜੋੜਦਾ ਹੈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਮੁਮੀਬਤਾਂ ਲਿਆਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਖੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ। ੧੯ ਆਤੇ ਜੇਰ ਰੋਈ ਵੀ ਆਗੰਮ ਵਾਰ ਦੀ ਇਸ ਖੁਸਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਰੱਢਦਾ ਹੈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਆਤੇ ਖਵਿੰਤਰ ਸਗਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇਸ ਖੁਸਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

੨੦ ਜਿਸੂ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੱਚ ਗਨ। ਗੁਣ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘ਗਾਂ, ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਆ ਰਿਗਾ ਗਾਂ।’

ਆਮੀਨ! ਆਓ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਿਸੂ!

੨੧ ਧਰਮੇਸੁਰ ਜਿਸੂ ਦੀ ਰਿਰਧਾ ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ।